

BIBLE

MAZGU GHA CHIUTA

MU KANG'ANAMULIRO KAPHYA

without Deuterocanonical Books

Tumbuka Language

Tumbuka - All Bible

Old Testament		New Testament	
Mutendeko	3	Nahumu	1.795
Kufuma	115	Habakuku	1.799
Levitiko	207	Zefaniya	1.804
Kupenda	274	Hagayi	1.809
Marango gha Chiŵiri	369	Zakariya	1.813
Yoshuwa	446	Malaki	1.831
Ŵeruzgi	499		
Rute	553		
1 Samuele	561	Mateyu	1.837
2 Samuele	632	Mariko	1.917
1 Karonga	693	Luka	1.968
2 Karonga	765	Yohane	2.053
1 Midauko	834	Milimo ya Ŵakutumika	2.115
2 Midauko	901	Ŵaroma	2.192
Ezira	979	1 ŴaKorinte	2.226
Nehemiya	1.001	2 ŴaKorinte	2.258
Esitere	1.034	ŴaGalatiya	2.278
Yobe	1.051	ŴaEfeso	2.289
MaSalimo	1.116	ŴaFilipi	2.300
Zintharika	1.274	ŴaKolose	2.308
Mupharazgi	1.331	1 ŴaTesalonika	2.316
Sumu Yikuru	1.349	2 ŴaTesalonika	2.323
Yesaya	1.359	1 Timote	2.327
Yeremiya	1.472	2 Timote	2.336
Chitengero	1.591	Tito	2.342
Ezekiyele	1.602	Filemoni	2.346
Daniyele	1.710	ŴaHebere	2.348
Hoseya	1.743	Yakhobe	2.372
Yoyele	1.760	1 Petrosi	2.380
Amosi	1.766	2 Petrosi	2.389
Obadiya	1.779	1 Yohane	2.394
Yona	1.781	2 Yohane	2.403
Mika	1.785	3 Yohane	2.404
		Yuda	2.406
		Uvumbuzi	2.409

Tumbuka - All Bible

Mutendeko

Mutendeko 1

Mutendeko wa kulengeka kwa vinthu

- ¹Mu mutendeko Chiuta wakalenga kuchanya na charu cha pasi.
- ²Charu chikawavye kaŵiro, chikawâa chambula kanthu ndipo mdima ukaŵa pachanya pa ndimba. Mzimu wa Chiuta wakendendekanga pachanya pa maji.
- ³Chiuta wakati, “Kuŵeko ungweru,” ndipo ungweru ukaŵako.
- ⁴Chiuta wakawona kuti ungweru ukaŵa uweme. Penepapo Chiuta wakapatula ungweru ku mdima.
- ⁵Chiuta wakathya ungweru, “Muhanya”, ndipo mdima, “Usiku.” Kukawâa mise ndipo kukawâa mulenje. Ili likawâa zuŵa lakudanga.
- ⁶Chiuta wakati, “Kuŵeko mlengalenga pakati pa maji kuti upatule maji paŵiri.”
- ⁷Ntheura Chiuta wakalenga mlengalenga weneuwo ukapatula maji gha kusi ku mlengalenga na gha pachanya pakhe. Ndipo kukawâa ntheura.
- ⁸Chiuta wakathya mlengalenga, “Mtambo.” Kukawâa mise ndipo kukawâa mulenje. Ili likawâa zuŵa la chiŵiri.
- ⁹Chiuta wakati, “Maji gha kusi ku mtambo ghawungane mu malo ghamoza, ndipo mtunda uwoneke.” Ndipo kukawâa ntheura.
- ¹⁰Chiuta wakathya mtunda, “Charu”, ndipo maji agho ghakawunjikika pamoza wakaghathya, “Nyanja”. Chiuta wakawona kuti chikawâa chiweme.
- ¹¹Penepapo Chiuta wakati, “Charu chimezge vyakumera vyose vyâa mitundumitundu, ivyo vili na mbuto ndiposo na makuni agho ghakupambika vipambi vyâa njere mukati, lirilose kwakuyana na mtundu wakhe.” Ndipo kukawâa ntheura.
- ¹²Charu chikamezga vyakumera vyâa mitundumitundu, ivyo vili na mbuto kwakuyana na mtundu wakhe, ndiposo na makuni agho ghakupambika vipambi vyâa njere mukati, lirilose kwakuyana na mtundu wakhe. Chiuta wakawona kuti chikawâa chiweme.
- ¹³Kukawâa mise ndipo kukawâa mulenje. Ili likawâa zuŵa la chitatu.

¹⁴Chiuta wakati, "Kuŵeko maungweru mu mlengalenga kuti ghapatule muhanya na usiku. Ndigho għawenġe għa vimanyikwiro vyā zinyengo, mazuŵa na virimika.

¹⁵Maungweru agha għaŵe mu mlengalenga kuti ghapereke ungweru pa charu." Ndipo kukaŵa ntheura.

¹⁶Sono Chiuta wakalenga maungweru ghakku għaŵiri, ungweru ukuruko kuti uwuse muhanya, ndipo ungweru uchokoko kuti uwuse usiku. Wakalengaso nyenyezi.

¹⁷Chiuta wakagħaŵika mu mlengalenga, kuti ghapereke ungweru pa charu,

¹⁸mwakuti ghawuse muhanya na usiku, na kupatula ungweru ku mdima. Chiuta wakawona kuti chikaŵa chiweme.

¹⁹Kukaŵa mise ndipo kukaŵa mulenje. Ili likaŵa zuŵa la chinayi.

²⁰Chiuta wakati, "Maji ghawże na vyamoyo vinandinandi, ndipo pachanya pa charu viyuni viwuruke mu mlengalenga."

²¹Ntheura Chiuta wakalenga vinjoka vikuru vyā mu nyanja pamoza na vyamoyo vyose ivyo vikwenda mu maji kwakuyana na mitundu yawo, na viyuni vyose kwakuyana na mitundu yawo. Chiuta wakawona kuti chikaŵa chiweme.

²²Chiuta wakavitumbika wakati, "Babanani ndipo mwandane na kuzura mu maji għa mu nyanja ndipo viyuni navyo vyandane pa charu."

²³Kukaŵa mise ndipo kukaŵa mulenje. Ili likaŵa zuŵa la chinkhonde.

²⁴Chiuta wakati, "Charu chiŵe na vyamoyo vyā mitundumitundu, vyakuŵeta na vyakukħwaŵa ndiposo na vinyama vyā mu thengere kwakuyana na mitundu yawo."

²⁵Chiuta wakalenga vinyama vyā mu thengere kwakuyana na mitundu yawo, vyakuŵeta kwakuyana na mitundu yawo ndiposo na vyakukħwaŵa vyose kwakuyana na mitundu yawo. Chiuta wakawona kuti chikaŵa chiweme.

²⁶Chiuta wakati, "Tiyeni tilenge munthu mu chikozgo chithu, mu kaŵiro kithu. Waŵe na mazaza pa somba za mu nyanja, pa viyuni vyā mudera, pa vyakuŵeta, pa charu chose, na pa vyakukħwaŵa vyose."

²⁷Ntheura Chiuta wakalenga munthu mu chikozgo chakhe na chakhe, mu chikozgo cha Chiuta wakamulenga. Wakaŵalenga mwanarume na mwanakazi.

²⁸Chiuta wakaŵatumbika ndipo wakati kwa iwo, "Babanani ndipo mwandane, muzuzge charu na kuchithereska. Muŵe na mazaza pa somba za mu nyanja, pa viyuni vyā mudera, ndiposo na pa vinyama vyose ivyo vili pa charu."

²⁹Chiuta wakati, "Ndamupani vyakumera vyose vya pa charu ivyo vili na mbuto, na makuni ghose agho muli njere mu vipambi vyakhe. Ivi viti viwenge chakurya chinu.

³⁰Vinyama vyose vya mu charu, na viyuni vyose, na vyakukhwaŵa vyose, ndiposo na vyamoyo vinyakhe vyose, ndavipa vyakumera vyose vyakubiriŵira kuti viwenge chakurya chawo." Ndipo kukaŵa ntheura.

³¹Chiuta wakalaŵiska pa vyose ivyo wakavilenga ndipo wakawona kuti vikaŵa viweme chomene. Kukaŵa mise ndipo kukaŵa mulenje. Ili likaŵa zuŵa la chinkhonde na chimoza.

Mutendeko 2

¹Ntheura kuchanya na charu cha pasi na vyose ivyo vili mwenemumo vikamara kulengeka.

²Pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri, Chiuta wakaŵa wamarizga mlimo wakhe uwo wakachitanga. Pa zuŵa ili la chinkhonde na chiŵiri wakapumula ku milimo yose iyo wakachitanga.

³Ntheura Chiuta wakatumbika zuŵa la chinkhonde na chiŵiri ndipo wakalipatula, pakuti pa zuŵa leneilo wakapumula ku mlimo wakhe uwo wakachita wa kulenga.

⁴Iyi ndiyo ndondomeko ya kalengekero ka kuchanya na charu apo vikalengekera.

Munda wa Edeni

Para FUMU Chiuta wakalenganga charu cha pasi na vyose vya kuchanya,

⁵vyakumera vya mu minda vikaŵa vindamere pa charu, ndiposo vivwati vya mu thondo vikaŵa vindambe kumera, chifukwa FUMU Chiuta wakaŵa wandarokweske vura pa charu. Ndiposo kukaŵayye munthu wakulima charu.

⁶Kweni nyathutwe wakakweranga kufumira pa charu na kuthilira charu chose.

⁷Penepapo FUMU Chiuta wakawumba munthu kufumira ku dongo la pasi, na kuthutiramo mu mphuno zakhe muvuchi wa umoyo. Ndipo munthu wakazgoka wamoyo.

⁸Ndipo FUMU Chiuta wakata munda mu Edeni, cha ku mafumiro gha dazi. Mwenemumo ndimo wakaŵika munthu mweneuyo wakamuwumba.

⁹Sono FUMU Chiuta wakamezga mu dongo makuni ghakutowa gha vipambi viweme pakurya. Pakati pa munda wakamezgapo khuni la umoyo na khuni la kumanyira uweme na uheni.

¹⁰Mronga ukafuma mu Edeni kuthilira munda uwu, ndipo kufuma penepara ukagawikana kuwa mironga yinayi.

¹¹Zina la mronga wakudanga ndi Pishoni. Uwu ukwenda na kupoleta mu charu chose cha Havila, uko kuli golide.

¹²Golide la charu icho ndiweme. Kuliso ulimbo wa sungu liweme ndiposo na libwe lakuzirwa la onike.

¹³Zina la mronga wa chiwiri ndi Gihoni. Uwu ukwenda na kupoleta mu charu chose cha Etiyopiya.

¹⁴Zina la mronga wa chitatu ndi Tigirisi uwo ukwenda ku mafumiro gha dazi kwa msomba wa Ashuru. Mronga wa chinayi ndi Yufurate.

¹⁵Sono FUMU Chiuta wakamutora munthu yura na kumuwika mu munda wa Edeni, kuti wawulimenge na kuwupwererera.

¹⁶Ndipo FUMU Chiuta wakamuphalira munthu yura, wakati, “Uli mwanangwa kurya vipambi vyva khuni lirilose mu munda.

¹⁷Kweni vipambi vyva khuni la kumanyira uweme na uheni ungaryanga chara, chifukwa mu zuwa leneilo uti uryere, ufwenge nadi.”

¹⁸FUMU Chiuta wakati, “Nkhuweme chara kuti munthu wakharenge yekha. Nditi ndimupangire movwiri wakumwenerera.”

¹⁹Ntheura FUMU Chiuta wakatora dongo na kuwumba vinyama vyose vyva mu thengere na viyuni vyose vyva mudera, ndipo wakiza navyo kwa munthu kuti wawone mazina agho wangavithya. Zina lose ilo munthu wakathya chamoyo chilichose, leneilo ndilo likawa zina lakhe.

²⁰Sono munthu wakathya mazina vyakuweta vyose, viyuni vyva mudera, na vinyama vyose vyva mu thengere. Kweni kwa munthu kuti kukasangika movwiri wakumwenerera chara.

²¹Ntheura FUMU Chiuta wakamugoneka munthu tulo tuzitu. Apo wakaŵa wachali mu tulo, Chiuta wakatorako mbambo yakhe yimoza na kuwezgerapo nyama apo yikafuma.

²²Ndipo mbambo iyo FUMU Chiuta wakatorako ku mwanarume wakayizgora kuwa mwanakazi, ndipo Chiuta wakiza nayo kwa mwanarume.

²³Ndipo munthu wakati, “Uyu sono nchiwangwa cha viwangwa vyane ndiposo munofu wa munofu wane. Wati wachemekenge, ‘Mwanakazi’, chifukwa wakatoreka kufuma ku mwanarume.”

²⁴Pa chifukwa ichi, mwanarume wati waside wawiske na wanyina, na kubatikana na muwoli wakhe, ndipo wati waŵe thupi limoza.

²⁵Ndipo wose âwâiri wuwo mwanarume na mwanakazi âwakâwa nkhule, kweni kuti âwakâwa na soni chara.

Mutendeko 3

Kwananga kwa munthu

¹Sono njoka yikâwa yiryarya chomene kuruska vinyama vyose nya mu thengere, ivyo FUMU Chiuta wakalenga. Ndipo njoka yikati kwa mwanakazi, “Kasi Chiuta wakayowoya nadi kuti, ‘Mureke kurya vipambi nya khuni lirilose la mu munda?’”

²Mwanakazi wakati ku njoka, “Tingarya vipambi nya makuni gha mu munda.

³Kweni Chiuta wakati, ‘Mureke kurya vipambi nya khuni ilo liri pakati pa munda nanga nkhuchikhwaska, mzire mufwe.’ ”

⁴Kweni njoka yikati kwa mwanakazi, “Muti mufwenge chara.

⁵Chiuta wakumanya kuti para muryenge vipambi ivi, maso ghinu ghati ghajurikenge, ndipo muti muwenge nga ndi Chiuta, kumanya uweme na uheni.”

⁶Ntheura para mwanakazi wakawona kuti vipambi nya khuni vikaâwa viweme kurya, na kuti vikaâwa vyakukondweska ku maso, ndiposo vyakukhumbikwa kupa munthu mahara, wakatorako vipambi vinyakhe na kurya. Wakamupako mufumu wakhe uyo wakaâwa nayo, ndipo nayo wakarya.

⁷Ntheura maso gha wose âwâiri wuwo ghakajurika, ndipo âwakamanya kuti âwali nkhule. Penepapo âwakasona mahamba gha chikuyu na kujipangira vyakuvwara.

⁸Na mise kukati kwatima, iwo âwakapulika kwenda kwa FUMU Chiuta mu munda. Munthu yura na muwoli wakhe âwakabisama mukatikati mwa makuni kuti FUMU Chiuta wareke kuâwawona.

⁹Kweni FUMU Chiuta wakamuchema munthu wakati, “Kasi uli nkhu?”

¹⁰Adamu wakazgora wakati, “Ndangumupulikani mukwenda mu munda, ndipo ndanguâwa na wofi, pakuti ndanguâwa nkhule. Ntheura ndangubisama.”

¹¹Chiuta wakamufumba wakati, “Kasi ndi njani wangukuphalira kuti uli nkule.” Kasi warya chipambi cha khuni ilo nkhakulangula kuti ureke kurya?

¹²Munthu yura wakati, “Mwanakazi mweneuyo mukandipa kuti wakharenge nane ndiyo wakandipa vipambi nya khuni, ndipo nkharya.”

¹³Ndipo FUMU Chiuta wakati ku mwanakazi, “Kasi nchichi icho wachita?” Mwanakazi wakati, “Njoka yikandipusika ndipo nkharya.”

Chiuta wakupereka chilango

¹⁴Ntheura FUMU Chiuta wakati ku njoka, “Pakuti wachita ichi, ndiwe wakutembeka kuruska vyakuweta vyose, ndiposo kuruska vikoko vyose nya mu

thengere. Utì ukhwawenge na nthumbo yako, ndipo uryenge fuvu, mazuwa għo sej̊ha umoyo wako.

¹⁵Nditi ndiwiķe urwani pakati pa iwe na mwanakazi, pakati pa mphapu yako na mphapu yakhe. Iyo wati waphwanyenge mutu wako, ndipo iwe uti urumenge chitende chakhe.”

¹⁶Chiuta wakati ku mwanakazi, “Nditi ndiwiķe suzgo yikuru pa iwe pakutora nthumbo, ndipo uti ubabenge wana mu vyakuwinya. Ndipouli, uti ukhumbenge mufumu wako ndipera, ndipo iyo wati wakuwusengete iwe.”

¹⁷Sono Chiuta wakamuphalira Adamu kuti, “Iwe ukapulikira mazgu għa muwoli wako, ndipo waryako chipambi cha khuni ilo nkhakulangula kuti ureke kuryako vipambi vyakhe. Sono charu chatembeka chifukwa cha iwe. Na vyakuwinya vya kutokatoka kwako ndimo uti usangirenge chakurya mazuwa għo sej̊ha umoyo wako.

¹⁸Charu chikumezgerengete minga na nthura, ndipo uti uryenge vyakumera vya mu thengere.

¹⁹Na mavuchi pa chisko chako ndimo uti usangirenge chakurya, usuke uwerere ku dongo, pakuti ndiko ukatoreka. Iwe ndiwe fuvu, ndipo uti uwererenga ku fuvu.”

²⁰Sono Adamu wakathya muwoli wakhe zina lakuti Eva, chifukwa iyo ndiyo wakawwa nyinawo wa wamoyo wose.

²¹FUMU Chiuta wakanozgera Adamu na muwoli wakhe vyakuvvara vya vikumba, na kuwawvarika.

Adamu na Eva wakufumiskika mu munda

²²Ndipo FUMU Chiuta wakati, “Wonani, munthu waħwa nga ndi yumoza wa ise, kumanya uweme na uheni. Ndipo sono wareke kuzomerezgħek kutoraso chipambi cha khuni la umoyo, na kurya, na kuwa na umoyo kwa muyirayira.”

²³Ntheura FUMU Chiuta wakawafumiska mu munda wa Edeni, kuti wħali menge dongo ilo wakatorekamo.

²⁴Wakamuchimbizgira kuwaro munthu yura. Ku mafumiro għa dazi kwa munda wa Edeni wakaġġika wakerubi ndiposo na lupanga lwa moto ulo lukazgokeranga kosekose, kujara nthowa yakuya ku khuni la umoyo.

Mutendeko 4

Kayini na Abelu

¹ Adamu wakamumanya Eva muwoli wakhe ndipo wakawwa na nthumbo. Iyo wakababa mwana mwanarume na kumuthya zina lakuti Kayini, pakuti wakati, “Na wovwiri wa FUMU ndapokera mwana mwanarume.”

²Ndipo wakababaso munung'una wakhe Abelu. Abelu wakaŵetanga mberere na mbuzi, ndipo Kayini wakaŵa wakulima minda.

³Ghakati gharutapo mazuŵa ghanji, Kayini wakiza na vuna ya mu munda na kupereka kwa FUMU.

⁴Abelu nayoso wakatora twana twakwamba kubabika twa mberere na mbuzi, wakakoma na kutorako vigâwa vyâ mafuta na kupereka sembe. Ndipo FUMU yikakondwa na Abelu na chakupereka chakhe,

⁵kweni kuti yikakondwa nayo Kayini chara nanga nchakupereka chakhe. Ntheura Kayini wakaphya chomene mtima, ndipo chisko chakhe chikaŵa chakukwiya.

⁶Ndipo FUMU yikati kwa Kayini, “Kasi waphyirachi chomene mtima, ndipo chisko chako chawirachi?

⁷Usange ungachita makora, kasi ungapokelereka chara? Ndipo usange ukureka kuchita makora, kwananga kukukhazga pa muryango. Kwananga kukukhumba iwe, kweni ukwenera kukuthereska.”

⁸Sono Kayini wakati kwa Abelu munung'una wakhe, “Tiye, tirutenge ku thengere.” Para wakaŵa ku thengere, Kayini wakawukira Abelu munung'una wakhe na kumukoma.

⁹Ndipo FUMU yikati kwa Kayini, “Kasi munung'una wako Abelu walinkhu?” Iyo wakati, “Nkhumanya chara. Kasi ine ndine msungiliri wa munung'una wane?”

¹⁰FUMU yikati, “Kasi wachitachi? Kulira kwa ndopa za munung'una wako kwandifika ine kufumira pasi pa charu.

¹¹Sono iwe ndiwe wakutembeka na wakuchimbizgika pa charu cheneicho chamwa ndopa za munung'una wako mweneuyo wamukoma na woko lako.

¹²Para ukulima charu, kuti chikupengeso vipambi vyakhe chara. Utu uŵenye wakuyingayinga waka mu charu.”

¹³Kayini wakati kwa FUMU, “Chilango chane nchikuru kuruska nkhongono zane.

¹⁴Wonani, mwandichimbizgira kuwaro kwa charu muhanya uno. Ndipo nditi ndiwoneke chara pa maso pinu. Nditi ndiŵenye wakuyingayinga waka mu charu. Ndipo yose uyo wandisangenge wati wandikome ine.”

¹⁵Ndipo FUMU yikati kwa Kayini, “Chara! Munthu yose uyo wati wakome iwe, wati wawezgekere nduzga kankhonde na kaŵiri.” Ndipo FUMU yikaŵika chimanyikwiro pa Kayini, mwakuti yose uyo wamusanga wareke kumukoma.

¹⁶Ntheura Kayini wakafumapo panthazi pa FUMU na kuya kakhara mu charu cha Nodi, ku mafumiro gha dazi kwa Edeni.

Ŵa mphapu ya Kayini

¹⁷Kayini wakamumanya muwoli wakhe, wakaŵa na nthumbo ndipo wakababa Enoki. Kayini wakazenga msumba na kuwuthya zina la mwana wakhe Enoki.

¹⁸Sono Enoki wakababa Iradi. Iradi wakababa Mehuyayele, ndipo Mehuyayele wakababa Metushayele, ndipo Metushayele wakababa Lameki.

¹⁹Lameki wakatora ŷanakazi ŷawiri, yumoza wakaŵa Ada, ndipo munyakhe wakaŵa Zila.

²⁰Ada wakababa Yabala. Iyo wakaŵa wiskewokuru wa awo ŷakukhara mu mahema ndipo ŷali na vyakuŵeta.

²¹Zina la munung'una wakhe likaŵa Yubala. Iyo wakaŵa wiskewokuru wa wose awo ŷakulizga ŷabango na fyoliro.

²²Zila wakababa Tubala Kayini. Iyo wakaŵa mufuzi wa viteŵetero vyose vya mkuŵa na vya chisulo. Mudumbu wa Tubala Kayini wakaŵa Naama.

²³Sono Lameki wakati ku ŷawoli ŷakhe, "Ada na Zila, pulikani mazgu ghane. Imwe ŷawoli ŷa Lameki, tegherezgani ku mazgu ghane. Ine ndakoma munthu, chifukwa iyo wangundipweteka. Ndakoma nadi muwukirano yura, chifukwa iyo wangunditimba.

²⁴Usange Kayini wakuwezgekera nduzga kankhonde na kaŵiri, nadi Lameki ŷamkumuwezgera nduzga kwakuyana na 77."

Seti na Enoki

²⁵Adamu wakamumanyaso muwoli wakhe, ndipo wakababa mwana mwanarume na kumuthya zina lakuti Seti, chifukwa wakati, "Chiuta wandipaso mwana munyakhe mu malo gha Abelu, pakuti Kayini wakamukoma."

²⁶Kwa Seti nako kukababikaso mwana mwanarume, ndipo wakamuthya zina lakhe Enoshi. Pa nyengo iyo ŷanthu ŷakamba kusopa zina la FUMU.

Mutendeko 5

Ŵa mphapu ya Adamu (1 Mid 1.1-4)

¹Iyi ndi miwiyo ya ŷana ŷa Adamu. Mu zuŵa ilo Chiuta wakalenga munthu, wakamulenga iyo mu chikozgo cha Chiuta.

²Wakawâlenga mwanarume na mwanakazi, wakaŵatumbika na kuŵathya iwo zina lakuti "Munthu".

³Para Adamu wakakhara virimika 130, wakababaso mwana mwanarume wakuŵa nga ndiyo wa mu chikozgo chakhe, ndipo wakamuthya zina lakuti Seti.

⁴Adamu wakakhara virimika 800 wakati wababa Seti. Wakababaso âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

⁵Ntheura Adamu wakakhara virimika 930, ndipo wakafwa.

⁶Para Seti wakakhara virimika 105, wakababa Enoshi.

⁷Seti wakakhara virimika 807 wakati wakababa Enoshi. Wakababaso âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

⁸Ntheura mu umoyo wakhe wose Seti wakakhara virimika 912, ndipo wakafwa.

⁹Para Enoshi wakakhara virimika 90 wakababa Kanani.

¹⁰Enoshi wakati wababa Kanani, wakakhara virimika 815. Wakababaso âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

¹¹Ntheura mu umoyo wakhe wose Enoshi wakakhara virimika 905, ndipo wakafwa.

¹²Para Kanani wakakhara virimika 70, wakababa Mahalalele,

¹³Kanani wakati wababa Mahalalele, wakakhara virimika 840. Wakababaso âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

¹⁴Ntheura mu umoyo wakhe wose Kanani wakakhara virimika 910, ndipo wakafwa.

¹⁵Para Mahalalele wakakhara virimika 65, wakababa Yaredi.

¹⁶Ndipo Mahalalele wakati wababa Yaredi, wakakhara virimika 830. Wakababaso âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

¹⁷Ntheura mu umoyo wakhe wose Mahalalele wakakhara virimika 895, ndipo wakafwa.

¹⁸Para Yaredi wakakhara virimika 162, wakababa Enoki.

¹⁹Sono Yaredi wakati wababa Enoki, wakakhara virimika 800. Wakababaso âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

²⁰Ntheura mu umoyo wakhe wose Yaredi wakakhara virimika 962, ndipo wakafwa.

²¹Para Enoki wakakhara virimika 65, wakababa Methusela.

²²Enoki wakati wababa Methusela, iyo wakâwa mu uwenenawene na Chiuta virimika 300, ndipo wakababa âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

²³Ntheura mu umoyo wakhe wose Enoki wakakhara virimika 365.

²⁴Enoki wakâwa mu uwenenawene na Chiuta. Iyo kuti wakawonekaso chara, pakuti Chiuta wakamutora.

²⁵Para Methusela wakakhara virimika 87, wakababa Lameki.

²⁶Methusela wakati wababa Lameki wakakhara virimika 782. Wakababaso âna ânyakhe, ânarume na ânakazi.

²⁷Ntheura mu umoyo wakhe wose Methusela wakakhara virimika 969, ndipo wakafwa.

²⁸Para Lameki wakakhara virimika 182, wakababa mwana mwanarume.

²⁹Wakamuthya zina lakuti Nowa, wakati, “Kufuma ku charu icho FUMU yili kuchitemba, mweneuyu ndiyo wati watipepuske ku mlimo withu na ku vyakuwinya nya kutokatoka kwa mawoko ghithu.”

³⁰Lameki wakati wababa Nowa wakakhara virimika 595. Wakababaso âna ânyakhe, ânarume na ânakazi.

³¹Ntheura mu umoyo wakhe wose Lameki wakakhara virimika 777, ndipo wakafwa.

³²Para Nowa wakaâna virimika 500, wakababa Shemu, Hamu na Yafeti.

Mutendeko 6

Ubendezi wa munthu

¹Para ânthu âkamba kwandana mu charu, ndipo âna ânakazi âkababika kwa iwo,

²âna âwa Chiuta âkawona kuti âna ânakazi âwa ânthu mbakutowa. Ndipo âkajitorera ânakazi kuâwa âwoli âwalo mwa awo âkasankhapo.

³Ndipo FUMU yikati, “Mzimu wane uti ukharenge mu munthu muyirayira chara, pakuti iyo ndi thupi ilo likufwa. Virimika vyakhe viti viwenge 120.”

⁴Mu mazuâwa ghara ndiposo na pamanyuma, âwa Nefilimu âkaâwa mu charu. Iwo âkababika mu âna ânakazi âwa ânthu, âna ânarume âwa Chiuta âwati ânjiramo mwa iwo na kubabamo âna. Weneâwa ndiwo âkaâwa vinkhara nya kale, ndiposo na viânthu nya lumbiri.

⁵FUMU yikawona kuti uheni wa munthu ukaâwa ukuru mu charu na kuti malanguruko ghose gha maghanoghamo gha mtima wakhe ghakaâwa ghaheni pera rutaruta.

⁶FUMU, yikaâwa na chitima kuti yikalenga munthu mu charu, ndipo ichi chikawinyiska mtima wakhe.

⁷Ntheura FUMU yikati, “Nditi ndiparanye pa charu munthu uyo ndili kumulenga, munthu na chinyama, vyakukhwâwa na viyuni nya mudera, pakuti ndili na chitima kuti nkhalilenga.”

⁸Kweni Nowa wakasanga uchizi pa maso pa FUMU.

Nowa wakuzenga ngarâwa

⁹Iyi ndi ndondomeko ya umoyo wa Nowa. Nowa wakâwa murunji na wambula kalema mu muwiro wakhe. Iyo wakendanga na Chiuta.

¹⁰Nowa wakababa âwana âwanarume âwatatu, Shemu, Hamu, na Yafeti.

¹¹Sono charu chikaâwa chakwanangika panthazi pa Chiuta ndipo chikazura na chitimbaleti.

¹²Chiuta wakawona umo charu chikanangikira pakuti âwanthu wose pa charu wakananga nthowa zawo.

¹³Chiuta wakati kwa Nowa, “Ndadumula kumara âwanthu wose, pakuti charu chazura na chitimbaleti chifukwa cha iwo. Sono nditi ndiâwamare pamoza na charu.

¹⁴Uzenge ngarâwa ya mathabwa gha mulombwa. Uâwikemo vipinda mu ngarâwa ndipo uyimate na phula mukati na kuwaro wuwo.

¹⁵Kazengero kakhe ndi aka, mu utali ngarâwa yiâwe na mamita 133, mu usani yiâwe mamita 22, ndipo mu kukwera kwakhe yiâwe mamita 13.

¹⁶Upangirepo mtenje pa ngarâwa, ndipo ureke mwanya wa masentimita 44 pakati pa ngarâwa na mtenje. Uârike muryango mu mphepete mwa ngarâwa. Uyipange kuti yiâwe na vipinda vitatu vyakudikanya, cha pasi, cha pakatikati na cha pachanya nkhanira.

¹⁷Sono ine nditi nditume chigumura cha maji pa charu, kumaramo chilengiwa chose icho chili na umoyo cheneicho chili kusi ku mtambo. Kanthu kose ako kali mu charu kati kafwenge.

¹⁸Kweni ine nditi ndimike phangano na iwe. Iwe uti unjirenge mu ngarâwa pamoza âwana âwako âwanarume, muwoli wako ndiposo na âwakamwana âwako.

¹⁹Ndipo pa mtundu wose wa vyamoyo uti utorepo viâviriviâviri, chanarume na chanakazi, na kuvinjizga mu ngarâwa, mwakuti visungike vyamoyo pamoza na iwe.

²⁰Viyuni kwakuyana na mtundu wakhe na wakhe, vinyama mtundu wakhe na wakhe, ndiposo na vyakukhwaâwa vyose, mtundu wakhe na wakhe, vizenge kwa iwe viâviriviâviri umo uliri mtundu wakhe na wakhe, kuti visungike vyamoyo.

²¹Utoreso vyakurya vya mtundu uliwose ivyo vikwenera kuryeka, ndipo usunge mwenemumo. Uku kuâwenge kurya kwa iwe na kwa vyamoyo vira.”

²²Ntheura ndimo wakachitira Nowa. Wakachita chose icho Chiuta wakamulangula.

Mutendeko 7

Chigumura cha maji

¹FUMU yikati kwa Nowa, “Njira mu ngarawâ, iwe na mbumba yako yose, chifukwa ndawona kuti, mu muwiro uwu, iwe wekha ndiwe uli murunji panthazi pane.

²Utorepo vinyama vinkonde na viŵiri vyakuphotoka nya mtundu uliwose ivyo nviŵiriviŵiri, chanarume na chanakazi chakhe, ndipo utoreso pa mtundu uliwose wa vinyama vyambula kuphotoka viŵiriviŵiri, chanarume na chanakazi chakhe.

³Viyuni nya mudera navyo utorepo vinkonde na viŵiri ivyo nviŵiriviŵiri chanarume na chanakazi kusunga mtundu waho pa charu chose.

⁴Pakuti mu mazuŵa ghankonde na ghâwiri, nditi ndirokxeske vura pa charu cha pasi mazuŵa 40, muhanya na usiku. Ndipo vyamoyo vyose ivyo nkhavilenga nditi ndivimare pa charu cha pasi.”

⁵Ndipo Nowa wakachita vyose umo FUMU yikalangulira iyo.

⁶Sono Nowa wakaŵa na virimika 600 apo chigumura cha maji chikiza pa charu.

⁷Nowa na ŵana ŵakhe ŵanarume, ndiposo muwoli wakhe na ŵakamwana ŵakhe, ŵakanjira mu ngarawâ kuchimbira maji gha chigumura.

⁸Mu vinyama vyakuphotoka na vyambula kuphotoka, mu viyuni, na mu vyakukhwaŵa vyose,

⁹viŵiriviŵiri, chanarume na chanakazi, vikanjira mu ngarawâ pamoza na Nowa, nga ndi umo Chiuta wakamulangulira Nowa.

¹⁰Ghakati ghajumphapo mazuŵa ghankonde na ghâwiri maji gha chigumura ghakiza pa charu.

¹¹Apo Nowa wakaŵa na virimika 600, mu mwezi wa chiŵiri, zuŵa la 17 la mwezi, zuŵa leneilo mbwiwi zose za mu ndimba zikuru zikaphumuka, ndipo vidangazi nya mu mtambo vikajurika.

¹²Vura yikarokwa pa charu mazuŵa 40, muhanya na usiku.

¹³Pa zuŵa leneilo vura yikambira, Nowa na ŵana ŵakhe aŵa, Shemu, Hamu, na Yafeti, ndiposo na muwoli wakhe pamoza na ŵakamwana ŵakhe ŵatatu, ŵakanjira mu ngarawâ.

¹⁴Iwo ŵakanjira na vinyama vyose kwakuyana na mitundu yakhe na nyakhe, vyakuŵeta vyose kwakuyana na mitundu yakhe na yakhe, vyakukhwaŵa vyose kwakuyana na mitundu yakhe na yakhe, na viyuni vyose kwakuyana na mitundu yakhe na yakhe.

¹⁵Vyamoyo vyose ivyo vikâwa na umoyo vikanjira viwiriviwiri mu ngaraâwa pamoza na Nowa.

¹⁶Vinyama ivyo vikanjira, vikâwa chanarume na chanakazi cha vyamoyo vyose, ndipo vikanjira nga ndi umo Chiuta wakamulangulira. Pamanyuma FUMU yikamujalira mukati.

¹⁷Chigumura chikarutilira kuâwa pa charu mazuâwa 40 ndipo maji ghakazulirangazuliranga na kunyamura ngaraâwa pachanya. Ngaraâwa yikakwera mpaka pachanya pa charu.

¹⁸Maji ghakatura ghakati waka nyete pa charu, ndipo ngaraâwa yikasewanga pachanya pa maji.

¹⁹Maji ghakatura chomene pa charu mwakuti mapiri ghose ghatali ghakabizgika.

²⁰Maji ghakatura pachanya pa mapiri na kughabenekerera na mamita 7.

²¹Vyamoyo vyose ivyo vikendanga pa charu vikafwa: viyuni, vyakuweta, vikoko, vilengiwa vyose ivyo vikukhwâwa pa charu, na wantru wose.

²²Vyose ivyo vikâwa pa mtunda, vyeneivyo vikâwa na umoyo, vikafwa.

²³Chiuta wakavimara petu vyamoyo vyose ivyo vikâwa pa charu: wantru, vinyama, vyakukhwâwa, ndiposo na viyuni vya mudera. Kweni Nowa pera pamoza na wose awo wakâwa nayo mu ngaraâwa ndiwo wantru wose.

²⁴Maji ghakakhara pa charu mazuâwa 150.

Mutendeko 8

Kumara kwa chigumura

¹Kweni Chiuta wakamukumbuka Nowa na vikoko vyose na vyakuweta vyose ivyo vikâwa nayo mu ngaraâwa. Chiuta wakawuska mphepo kuti yipute pa charu, ndipo maji ghakaphwa.

²Mbwiwi za mu ndimba na vidangazi vya mu mtambo vikajarika. Vura ya kuchanya yikarekeskeka.

³Maji ghakamba kuphwa pachokopachoko pa charu. Ghakati ghajumphapo mazuâwa 150 maji ghara ghakaphwa nadi.

⁴Mu mwezi wa chinkonde na chiwiri, pa zuâwa la 17 la mwezi, ngaraâwa yikiza kakhara pachanya pa mapiri gha Ararati.

⁵Maji ghakarutilira kukhira mpaka pa mwezi wa khumi. Sono pa zuâwa lakudanga la mwezi wa khumi ura pachanya pa mapiri pakawoneka.

⁶Ndipo pa umaliro wa mazuâwa 40, Nowa wakajula chidangazi icho wakapanga mu ngaraâwa.

⁷Iyo wakatuma chihôwe mweneuyo wakendendeka uku na uku ghakasuka maji ghakakamuka pa charu.

⁸Pamanyuma wakatumaso nkhunda kuya kawona usange maji ghaphwa pa charu.

⁹Kweni nkhunda kuti yikasanga apo yikadeka chara ndipo yikawerera kwa iyo mu ngaraŵa pakuti maji ghakaŵa ghachali waka pa charu chose. Ntheura wakafumya woko lakhe, na kuyitora ndipo wakayinjizga mu ngaraŵa.

¹⁰Wakalindizga mazuŵa ghanyakhe ghankonde na għawiri, ndipo wakatumaso nkhunda kufumira mu ngaraŵa.

¹¹Nkhunda yikiza kwa iyo na mise ndipo mu mlomo wakhe mukaŵa hamba liteta la olive ilo yikapothora. Ntheura Nowa wakamanya kuti maji ghaphwa pa charu.

¹²Wakalindizgaso mazuŵa ghanyakhe ghankonde na għawiri, ndipo wakatumaso nkhunda. Ndipo kuti yikawereraso kwa iyo chara.

¹³Apo Nowa wakaŵa na virimika 601, mu mwezi wakudanga, zuŵa lakudanga maji ghakakamuka pa charu. Nowa wakawuskapo mtenje pa ngaraŵa, wakalaŵiska, ndipo wakawona kuti pachanya pa charu mphakomira.

¹⁴Mu mwezi wa chiŵiri, pa zuŵa la mwezi, charu chikâŵa chakomira.

¹⁵Penepapo Chiuta wakati kwa Nowa,

¹⁶“Fuma mu ngaraŵa, iwe pamoza na muwoli wako, ĵana ĵako na ĵakamwana ĵako.

¹⁷Ufumiske vyamoyo vyose ivyo vili na iwe, chamoyo cha mtundu uliwose, viyuni, vinyama na vyakukhwaŵa vyose kuti viswane, vibabane na kwandana pa charu.”

¹⁸Ntheura Nowa wakafuma pamoza na ĵana ĵakarume, muwoli wakhe, ndiposo na ĵakamwana ĵakarume.

¹⁹Vinyama vyose, vyakukhwaŵa vyose na viyuni vyose, vyose ivyo vikwenda pa charu, mtundu na mtundu vikafuma mu ngaraŵa.

Nowa wakupereka sembe

²⁰Nowa wakazengera FUMU jochero. Wakatorapo pa vinyama na viyuni vyose vyakuryeka ndipo wakapereka sembe zakocha pa jochero.

²¹Ndipo para FUMU yikati yapulika sungu liweme, yikati mu mtima wakhe, “Kuti ndizamkutembaso charu chara chifukwa cha munthu nangauli maghanogħano għa mtima wa munthu ngaheni kufuma ku wanichi wakhe na kutiso ndizamkuvimaraso vyamoyo vyose chara nga ndi umo ndachitira.

²²Umo charu chichali kukhalirira, nyengo zakupandira na za kuvunira, za kuzizima na za kuthukira, za vura na za mphepo, ndiposo na za muhanya na usiku, kuti ziti zimarenge chara.”

Mutendeko 9

Phangano pakati pa Chiuta na Nowa

¹Chiuta wakatumbika Nowa na âwana âwakhe ndipo wakati kwa iwo, “Babanani ndipo mwandane na kuzuzga charu.

²Vinyama vyose vya mu charu na viyuni vyose vya mudera, na vyakukhwâwa vyose, na somba zose za mu nyanja, viti vimopaninge na kumbwambwantha panthazi pinu. Ndaviŵika mu mawoko ghinu.

³Vinyama vyose vyamoyo ivyo vikwenda viti viŵenge chakurya chinu. Nga ndi umo nkhamupirani vyakumera, sono nkhumupani vyose.

⁴Kweni mureke kurya nyama iyo muchali umoyo, ndiko kuti ndopa.

⁵Pakuti pa ndopa zose izo ndi umoyo winu, nditi ndikhumbenge kupataura. Chinyama chose icho chakoma munthu chizamkukomeka. Yose uyo wakoma munyakhe, nayo wizamkukomeka.

⁶Yose uyo wakukoma munyakhe, nayoso wizamkukomeka. Pakuti Chiuta wakalenga munthu mu chikozgo chakhe.”

⁷“Sono imwe, babanani na kuŵa âwanandi. Mwandane pa charu na kuchizuzga.”

⁸Chiuta wakati kwa Nowa na ku âwana âwakhe,

⁹“Nkhwimika phangano na imwe na âwa mphapu yinu pamanyuma pa imwe,

¹⁰ndiposo na vyamoyo, viyuni, vyakuŵeta na vikoko vyose ivyo muli navyo na vyose ivyo vikafuma mu ngaraŵa pamoza namwe.

¹¹Nkhwimika phangano lane na imwe lakuti vyamoyo vyose kuti ndivimarengeso na chigumura cha maji chara ndiposo kuti kuŵengeso chigumura kunanga charu chara.

¹²Ichi ndicho chimanyikwi cha phangano ilo nkhwimika pakati pa ine na imwe, na pa vyamoyo vyose ivyo vili na iwe, ku miwiyo yose muyirayira.

¹³Nkhuŵika chiŵingavura chane maŵingu, ndipo chiti chiŵenge chimanyikwi cha phangano pakati pa ine na charu.

¹⁴Para nkhurongora maŵingu mu mlengalenga, ndipo chiŵingavura chikuwoneka mu maŵingu,

¹⁵nditi ndikumbuskenge phangano lane, pakati pa ine na imwe, na pa vyamoyo vyose. Maji kuti ghamkuzgokaso chara kuŵa chigumura cha kukoma vyamoyo vyose.

¹⁶Para chiŵingavura chili mu maŵingu, ndamkulawiskapo ndipo ndamkukumba phangano la muyirayira, pakati pa ine Chiuta na vyamoyo vyose ivyo vili pa charu.

¹⁷Ichi ndicho chimanyikwiro cha phangano ilo ndimika pakati pa ine na vyamoyo vyose ivyo vili pa charu.”

Nowa na wana wakhe

¹⁸Wana wanaarume wa Nowa awo wakafuma mu ngaraŵa wakaŵa Shemu, Hamu na Yafeti. Hamu ndiyo wakaŵa wiske wa Kanani.

¹⁹Aŵa ndiwo wana wanaarume wataatu wa Nowa, ndipo mwa iwo mukafuma wânthu awo wali kutandazga charu chose.

²⁰Nowa wakaŵa munthu wakudanga kulima munda wa mpeska.

²¹Wakamwapo vinyo na kuloŵera, ndipo wakaŵa nkhule mu hema lakhe.

²²Hamu, wiske wa Kanani, wakawona kuti wawiske wali nkhule, ndipo wakaŵaphalira wakuru wakhe wâwiri wara awo wakaŵa kuwaro.

²³Shemu na Yafeti wakatora chakuvwara na kuchiŵika pa viŵegha vyawo ndipo wakenda chifutanyuma kuya kadikiska nkhule ya wiskewo. Visko vyawo vikarazga kunyakhe, ndipo kuti wakawona nkhule ya wiskewo chara.

²⁴Para Nowa wakawuka mu uloŵevu wakhe, kumanya icho Hamu mwana wakhe muchoko chomene wakamuchitira,

²⁵wakati, “Watembeke Kanani! Wati wâwenge muzga nkhanira ku wakuru wakhe.

²⁶Yitumbikike FUMU, Chiuta wa Shemu! Ndipo Kanani wâwenge muzga wa Shemu.

²⁷Chiuta wamukuzge Yafeti! Rekani iyo wakharenge mu mahema gha Shemu, ndipo rekani Kanani wâwenge muzga wakhe.”

²⁸Chigumura chikati chamara, Nowa wakakhara virimika 350.

²⁹Virimika vyose vya Nowa vikaŵa 950, ndipo wakafwa.

Mutendeko 10

Miwiyo ya wâ wana wa Nowa

(1 Mid 1.5-23)

- ¹Iyi ndiyo miwiro ya wâna wâ Nowa: Shemu, Hamu, na Yafeti. Aŵa wâtatatu nawo wakababa wâna pamanyuma pa chigumura chira.
- ²Wâna wâ Yafeti wakaŵa aŵa: Gomere, Magogi, Madayi, Yavani, Tubala, Mesheki na Tirasi.
- ³Wâna wâ Gomere wakaŵa aŵa: Ashikenazi, Rifati na Togarima.
- ⁴Wâna wâ Yavani wakaŵa aŵa: Elisha, Tarishishi, Kitimu na Dodanimu.
- ⁵Mwa weneâwa ndimo mukafuma wânthu awo wâkatandazgika mu mphepete mwa nyanja. Weneâwa ndi wâna wâ Yafeti kwakuyana na vyaru vyawo, na chiyowoyerô chakhe, na mbumba zawo na mafuko ghawo.
- ⁶Wâna wâ Hamu wakaŵa aŵa: Etiyopiya, Eguputo, Puti na Kanani.
- ⁷Wâna wâ Etiyopiya wakaŵa aŵa: Seba, Havila, Sabuta, Raama na Sabuteka. Wâna wâ Raama wakaŵa aŵa: Sheba na Dedani.
- ⁸Etiyopiya wakababa Nimurodi mweneuyo wakaŵa chinkhara chakudanga pa charu cha pasi.
- ⁹Iyo wakaŵa chiŵinda wa nkhongono panthazi pa FUMU. Chifukwa cha ichi kukayowoyeka kuti, “Nga ndi Nimurodi, chiŵinda wa nkhongono panthazi pa FUMU.”
- ¹⁰Pakudanga iyo wakawusa ku misumba iyi: Babuloni, Ereki, Akadi na Kaline. Misumba yose iyi yikâwa mu charu cha Babuloni.
- ¹¹Iyo wakafumamo mu charu chira na kuruta ku Asiriya ndipo kwenekura wakazenga msumba wa Nineve, wa Rehoboti Iri, wa Kala,
- ¹²na Reseni uwo ukâwa msumba ukuru pakati pa Nineve na Kala.
- ¹³Eguputo wakababa Ludimu, Anamimu, Lehabimu, Nafituhimu,
- ¹⁴Patirusimu, Kasiluhimu (mwa mweneuyo mukafuma wâFilisiti) na Kafitorimu.
- ¹⁵Kanani wakababa Sidoni, mwana wakhe wa uwere, na Heti.
- ¹⁶Kanani wakaŵaso wiskewokuru wa wâYebusi, wâAmori, wâGirigashi,
- ¹⁷wâHivi, wâAriki, wâSini,
- ¹⁸wâArivadi, wâZemari na wâHamati. Pamanyuma mbumba za wâKanani zikatandazgira ku malo ghanyakhe.
- ¹⁹Charu cha Kanani chikamba ku msumba wa Sidoni, kurazgira ku dera la msumba wa Gerara, na kuya kafika ku msumba wa Gaza, mpaka ku misumba ya Sodomu, Gomora, Adima na Zeboylimu, ndipo chikaya kafika ku Lasha.

²⁰Ŵeneâwa ndiwo wâna âwa Hamu, kwakuyana na mbumba zawo, viyowoyerô vyawo, vyaru vyawo ndiposo na mafuko ghawo.

²¹Ŵana âwakababikaso kwa Shemu uyo wakaŵa mukuru wa Yafeti. Shemu ndiyo wiskewokuru wa ūana wose âwa Ebere.

²²Ŵana âwa Shemu âwakaŵa aŵa: Elamu, Ashuru, Aripakishadi, Ludi na Aramu.

²³Ŵana âwa Aramu âwakaŵa aŵa: Uzi, Hulu, Getere na Mashi.

²⁴Aripakishadi wakababa Shela, ndipo Shela wakababa Ebere.

²⁵Ebere wakababa ūana ūnarume ūaŵiri. Yumoza wakaŵa Pelegi, (pakuti mu mazuŵa ghakhe ūanthu mu charu ūkagaŵikana), ndipo munung'una wakhe wakaŵa Yokutani.

²⁶Yokutani wakababa Alimodadi, Shelefu, Hazaramaveti, Yera,

²⁷Hadoramu, Uzala, Dikila,

²⁸Obala, Abimayele, Sheba,

²⁹Ofiri, Havila na Yobabu. Wose aŵa ūkakaŵa ūana âwa Yokutani.

³⁰Charu icho ūkakharangamo chikayambira ku Mesha kurutilira ku Sefara, ku mapiri gha ku mafumiro gha dazi.

³¹Ŵenâwa ndiwo ūana âwa Shemu kwakuyana na mbumba zawo, viyowoyerô vyawo, vyaru vyawo ndiposo na mafuko ghawo.

³²Izi ndizo mbumba za ūana âwa Nowa, kwakuyana na miwiyo yawo, mu mafuko ghawo. Kufuma mwa ūneâwa, mafuko gha ūanthu ghakatandazgika pa charu, chigumura chikati chamara.

Mutendeko 11

Chigongwe cha Babele

¹Sono ūanthu âwa charu chose ūkakaŵa na chiyowoyerô chimoza ndipo mazgu nagho ghakâwa ghamoza.

²Ndipo ūanthu ūkati ūwasamira ku dera la ku mafumiro gha dazi, ūkafika pa malo gha chidika mu charu cha Babuloni, ndipo ūkakhara kwenekuko.

³Ūkayoyeskana ūkati, “Tiyeni tiwumbe njerwa, tiziwoche mpaka ziphye chomene.” Ūkakaŵa na njerwa mu malo mwa mawe ndipo ūkazengera ulambwe wakunata mu malo gha thope.

⁴Ntheura ūkati, “Tiyeni tijizengere msomba na chigongwe chakuya kafika ku mtambo, mwakuti tithuwuske zina lithu, mzire tiparanyikire mu charu chose.”

⁵ FUMU yikakhira kwiza kawona msumba na chigongwe, vyeneivyo wānthu wākazenga.

⁶ Ndipo FUMU yikati, “Wonani, wānthu mbamoza, ndipo wose wali na chiyowoyerero chimoza. Uku ndiko nkhwamba waka kwa ivyo wizamkuchita. Palije kanthu ako wākughanaghana kuchita ako iwo wātondekenge kuchita.

⁷ Tiyen'i tikhilire kwenekaza ndipo tikatimbanizge chiyowoyerero chawo, mwakuti wāreke kupulika kayowoyerero ka yumoza na munyakhe.”

⁸ Ntheura FUMU yikaŵafumyapo na kuŵambininiskira mu charu chose, ndipo wākareka kuzenga msumba.

⁹ Pa chifukwa ichi, malo ghara ghakathyika Babuloni, pakuti penepara ndipo FUMU yikatimbanizgira chiyowoyerero cha mu charu chose. Kufuma penepara FUMU yikaŵambininiskira mu charu chose.

ŵa mphapu ya Shemu

(1 Mid 1.24-27)

¹⁰ Iyi ndi miwiro ya wāna ūa Shemu. Para Shemu wakaŵa na virimika 100, wakababa Aripakishadi, vikati vyajumphapo virimika viŵiri kufuma pa chigumura.

¹¹ Sono Shemu wakati wababa Aripakishadi, wakakhara virimika 500. Wakababaso wāna wānyakhe, wānarume na wānakazi.

¹² Para Aripakishadi wakakhara virimika 35, wakababa Shela.

¹³ Wakati wababika Shela, Aripakishadi wakakhara virimika 403. Wakababaso wāna wānyakhe, wānarume na wānakazi.

¹⁴ Para Shela wakakhara virimika 30, wakababa Ebere.

¹⁵ Wakati wababika Ebere, Shela wakakhara virimika 403. Wakababaso wāna wānyakhe, wānarume na wānakazi.

¹⁶ Para Ebere wakakhara virimika 34, wakababa Pelegi.

¹⁷ Ebere wakati wababika Pelegi, wakakhara virimika 403. Wakababaso wāna wānyakhe, wānarume na wānakazi.

¹⁸ Para Pelegi wakakhara virimika 30, wakababa Rewu.

¹⁹ Wakati wababika Rewu, Pelegi wakakhara virimika 209. Wakababaso wāna wānyakhe, wānarume na wānakazi.

²⁰ Para Rewu wakakhara virimika 32, wakababa Serugu.

²¹ Wakati wababika Serugu, Rewu wakakhara virimika 207. Wakababaso wāna wānyakhe, wānarume na wānakazi.

²² Para Serugu wakakhara virimika 30, wakababa Nahoro.

²³Wakati wababika Nahoro, Serugu wakakhara virimika 200. Wakababaso âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

²⁴Para Nahoro wakakhara virimika 29 wakababa Tera.

²⁵Wakati wababika Tera, Nahoro wakakhara virimika 119. Wakababaso âna wanyakhe, ânarume na ânakazi.

²⁶Para Tera wakakhara virimika 70, wakababa Abramu, Nahoro na Harani.

âwa mphapu ya Tera

²⁷Sono iyi ndi miwiyo ya âna âwa Tera. Tera wakababa Abramu, Nahoro na Harani. Ndipo Harani wakababa Loti.

²⁸Harani wakafwira mu msumba wa Uru mu Babuloni mu charu icho wakababiwiramo apo wiske Tera wakaâwa wachali wamoyo.

²⁹Ndipo Abramu na Nahoro âkatora ânakazi. Zina la muwoli wa Abramu likâwa Sarayi, ndipo la muwoli wa Nahoro, likâwa Milika. Milika wakaâwa mwana wa Harani uyo wakaâwaso wiske wa Isika.

³⁰Sono Sarayi wakaâwa chumba. Wakaâwavye mwana.

³¹Tera wakatora mwana wakhe Abramu na muzukuru wakhe Loti, mwana wa Harani, ndiposo na mukamwana wakhe Sarayi, muwoli wa Abramu. âkawuka pamoza kufuma mu msumba wa Uru mu charu cha Babuloni na kuruta ku charu cha Kanani. Kweni âkati âfika ku msumba wa Harani, âkakhara mwenemura.

³²Tera wakaâwa na virimika 205 ndipo wakafwira mu Harani.

Mutendeko 12

Chiuta wakuchema Abramu

¹Sono FUMU yikati kwa Abramu, "Fumamo mu charu chako, mu âbali âako na mu nyumba ya âwuso ndipo urutenge ku charu icho ndamkukurongora.

²Ndipo ndamkukuzgora iwe kuâwa fuko likuru. Ndamkukutumbika na kukuzga zina lako mwakuti uâenge thumbiko.

³Ndamkuâtumbika awo âkukutumbika, ndipo uyo wakukutemba ndamkumutemba. Ndipo mwa iwe mafuko ghose gha mu charu, ghamkutumbikikiramo."

⁴Ntheura Abramu wakaruta nga ndi umo FUMU yikamuphalirira, ndipo Loti wakaruta nayo. Abramu wakaâwa na virimika 75, para wakafumangamo mu msumba wa Harani.

⁵Ndipo Abramu wakatora Sarayi muwoli wakhe, na Loti mwana wa munung'una wakhe, na vyuma vyawo vyose ivyo wakasanga, na âzga awo wakaâwa nawo

mu msumba wa Harani. Wakawuka ulendo kuruta ku charu cha Kanani ndipo wakafika.

⁶Sono Abramu wakadumula mukati mu charu chira, ndipo wakafika pa malo gha Shekemu, pa khuni likuru la musoro ku More. Pa nyengo yira wāKanani wākakharanga mu charu chira.

⁷FUMU yikawoneka kwa Abramu, ndipo yikati, “Wā mphapu yako ndiwo ndizamkuwapa charu ichi.” Ntheura pa malo ghara Abramu wakayizengera jochero FUMU iyo yikamuwonekera.

⁸Wakasamapo pa malo ghara na kuruta ku phiri ku dera la ku mafumiro gha dazi kwa Betele, ndipo wakajintha hema lakhe, apo Betele wakaŵa ku manjiliro gha dazi ndipo Ayi ku mafumiro gha dazi. Kwenekura ndiko wakayizengera jochero FUMU na kusopa.

⁹Abramu wakarutilira kwenda kurazga ndipera ku mwera.

Abramu mu Eguputo

¹⁰Sono mukâŵa njara mu charu. Ntheura Abramu wakakhilira ku Eguputo kuya kapanjwako, chifukwa njara yikaŵa yikuru mu charu chira.

¹¹Para wakaŵa pafupi kudumula mphaka ya Eguputo, Abramu wakamuphalira Sarayi muwoli wakhe kuti, “Nkhumanya kuti uli mwanakazi wakutowa.

¹²Para wāEguputo wāmukuwona, wāmkuti, ‘Uyu ndi muwoli wakhe.’ Ntheura wāmkundikoma, kweni iwe wāmkukureka wamoyo.

¹³Ukaŵaphalirenge kuti ndiwe mudumbu wane. Ntheura vinthu vyamkundiyyendera makora ndipo umoyo wane nawo wamkuthaskika chifukwa cha iwe.”

¹⁴Abramu wakati wanjira mu Eguputo, wāEguputo wākawona kuti Sarayi wakaŵa mwanakazi wakutowa chomene.

¹⁵Nduna za Faro zikati zamuwona, zikamurumbira panthazi pa Faro. Ntheura Sarayi wākamutorera ku nyumba ya Faro.

¹⁶Faro wakamukora makora Abramu chifukwa cha Sarayi na kumupa mberere na mbuzi, ng'ombe, mbunda zanarume na zanakazi, wāteŵeti wānarume na wānakazi, na ngamilia.

¹⁷Kweni FUMU yikamusuzga na nthenda zakofya Faro na wā mu nyumba yakhe chifukwa cha Sarayi muwoli wa Abramu.

¹⁸Faro wakamuchema Abramu ndipo wakati, “Nchichi icho wachita kwa ine? Chifukwa uli ulije kundiphalira kuti Sarayi ndi muwoli wako?

¹⁹Kasi nchifukwa uli ukayowoya kuti ndi mudumbu wako, mwakuti ine nkhamutora kuti waŵe muwoli wane? Sono uyu muwoli wako, umutore ndipo rutanga.”

²⁰Faro wakalangulira âwanthu âwakhe na za Abramu ndipo âwakaya kamuperekezga ku nthowa, iyo na muwoli wakhe, ndiposo na vyose ivyo wakaŵa navyo.

Mutendeko 13

Abramu wakupatukana na Loti

¹Abramu wakafuma mu Eguputo kuruta ku mwera kwa Kanani, iyo na muwoli wakhe, na vyose ivyo wakaŵa navyo. Loti nayo wakaruta nawo pamoza.

²Abramu wakaŵa musambazi chomene. Iyo wakaŵa na vyakuŵeta vinandi, siliva na golide.

³Abramu wakarutilira kwenda kufuma ku mwera kwa Kanani mpaka wakaya kafika ku Betele, ku malo kura wakajintha hema lakhe pakudanga pakati pa Betele na Ayi,

⁴apo pakudanga wakazenga jochero. Kwenekura Abramu wakasopa FUMU.

⁵Loti nayo, mweneuyo wakendanga na Abramu, wakaŵa na mberere na mbuzi, ng'ombe, mbumba yakhe, âwateŵeti âwanarume na âwanakazi.

⁶Ntheura charu kuti chikâwa chakukwanira chara, kukharamo wose âwâiri pamoza pakuti vyakuŵeta vyawo vikâwa vinandi chomene mwakuti kukaŵa kunonono kuti wose âwâiri âwakharemo.

⁷Ntheura pakaŵa mphindano pakati pa âwaliska âwa Abramu na âwa Loti. Pa nyengo yeneyira âwaKanani na âwaPerezi âwakakharanga mu charu chenechira.

⁸Ntheura Abramu wakati kwa Loti, “Pareke kuŵa mphindano pakati pa iwe na ine, na pakati pa âwaliska âwako na âwane, pakuti ndise âwabali.

⁹Asi charu chose chili panthazi pako? Tiye tipatukane. Usange iwe uti urute ku woko la mazere, ine nditi ndirute ku maryero. Panji usange iwe uti urazgenge ku woko la maryero, ine nditi ndirazgenge ku mazere.”

¹⁰Loti wakalawîska uku na uku ndipo wakawona kuti dambo lose la Yorodani likâwa na maji ghanandi kosekose. Dambo lira likâwa nga ndi munda wa FUMU, panji nga ndi charu cha Eguputo pakurazga ku Zowara. Pa nyengo iyo FUMU yikâwa yichali yindaparanye Sodomu na Gomora.

¹¹Loti wakajisankhira dambo lose la Yorodani ndipo wakarazga ku mafumiro gha dazi. Ntheura âwakapatukana.

¹²Abramu wakaya kakhara mu charu cha Kanani, apo Loti wakaya kakhara mu misumba ya mu dambo, ndipo wakajintha hema lakhe pafupi na msumba wa Sodomu.

¹³Kweni wānthu wā mu Sodomu wākawā wāheni ndipo wākanangira chomene FUMU.

Abramu wakuruta ku Heburoni

¹⁴Loti na Abramu wākati wāpatukana FUMU yikati kwa Abramu, “Inuska maso ghako ndipo, kufumira apo uli, laŵiska ku mpoto na ku mwera, ku mafumiro gha dazi na ku manjiliro gha dazi.

¹⁵Charu chose icho ukuchiwona nditi ndikupenge iwe na mphapu yako kwa muyirayira.

¹⁶Nditi ndandaniske wā mphapu yako nga ndi fuvu la charu, mwakuti usange munthu wangamanya kupenda fuvu la pa charu, ipo wangapendasozna mphapu yako.

¹⁷Wuka ndipo wendere charu mu utali wakhe na mu ufupi wakhe pakuti cheneichi nditi ndikupenge iwe.”

¹⁸Ntheura Abramu wakasezga hema lakhe ndipo wakiza kakhara pafupi na makuni ghakusoperako ghakuru gha musoro gha ku Mamure mu chigawā cha Heburoni. Penepara ndipo wakayizengera FUMU jochero.

Mutendeko 14

Abramu wakuthaska Loti

¹Mu mazuŵa ghara, Amurafele karonga wa ku Babuloni, Ariyoki karonga wa ku Elasara, Kedorilaomere karonga wa ku Elamu, na Tidala karonga wa ku Goyimu,

²wākarwa nkhondo na wākaronga aŵa: Bera karonga wa ku Sodomu, Birisha karonga wa ku Gomora, Shinabu karonga wa ku Adima, Shemebere karonga wa ku Zeboyimu, ndiposo na karonga wa ku Bela (ndiko kuti Zowara).

³Wākaronga wose aŵa ghakakumana pamoza mu Dambo la Sidimu (ndiko kuti Nyanja ya Muchere).

⁴Aŵa wākamuteŵetera karonga wa Kedorilaomere virimika 12, kweni mu chirimika cha 13 wākamugarukira.

⁵Mu chirimika cha 14 Kedorilaomere pamoza na wākaronga awo wākawā nayo wākiza na kuŵatonda wāRefayimu ku Ashiteroti Karinayimu, wāZuzimu ku Hamu, wāEmimu ku Shave Kiriyatayimu,

⁶na wāHoro mu mapiri gha Edomu, mpaka ku Eli Parani mu mphaka mwa mapopa.

⁷Ndipo wakawerera na kwiza ku Eni Mishipati (ndiko kuti Kadeshi), ndipo wakatonda charu chose cha waAmaleki, na waAmori wuwo, awo wakakharanga mu Hazazoni Tamara.

⁸Sono karonga wa ku Sodomu, karonga wa ku Gomora, karonga wa ku Adima, karonga wa ku Zeboyimu, na karonga wa ku Bela (ndiko kuti Zowara) wakawuka ndipo wakaya karwera pamoza nkhondo mu Dambo la Sidimu.

⁹Ntheura wakarwa na Kedorilaomere karonga wa ku Elamu, Tidala karonga wa ku Goyimu, Amurafele karonga wa ku Babuloni, na Ariyoki karonga wa ku Elasara. Wakaronga wanayi wakarwa na wakaronga wankhonde.

¹⁰Dambo la Sidimu likazura na vizorozoro vya ulambwe wakunata. Para wakaronga wa ku Sodomu na ku Gomora wakachimbiranga, wanji wakawa mwenemumo ndipo awo wakaponapo wakachimbilira ku phiri.

¹¹Ntheura wakaronga warwani wanayi wara wakatora vyuma vyose vya mu Sodomu na Gomora, na vyakurya vyawo vyose, ndipo wakaruta.

¹²Ndipo wakatoraso Loti, mwana wa munung'una wa Abramu, pamoza na vyuma vyakhe, pakuti iyo wakharanga mu Sodomu, ndipo wakaruta.

¹³Kweni munthu munyakhe uyo wakapona wakaya kamuphalira Abramu muHebere yura, mweneuyo wakakharanga pafupi na makuni ghakuru gha musoro gheneagho ghakaŵa gha Mamure muAmori, munung'una wa Eshikolo na Anere. Aŵa wakawâa wakukoreranako na Abramu pa nkhondo.

¹⁴Para Abramu wakapulika kuti mubali wakhe wakoreka umikori, wakarongozga wateŵeti wakhe awo wakamanya kurwa nkhondo, weneawo wakababikira mu nyumba yakhe na yakhe. Wose pamoza wakawâa 318, ndipo iwo wakawâarondezga warwani wara mpaka ku Dani.

¹⁵Na usiku, wakawâagaŵa wateŵeti wakhe, ndipo iyo na wateŵeti wakhe wakawâazinga warwani. Wakaŵatonda na kuŵarondezga, mpaka wakaya kafika nawo ku Hoba, ku mpoto kwa Damaseko.

¹⁶Wakaya kapokaso vyuma vyose. Wakiza nayo Loti mubali wakhe pamoza na vyuma vyakhe ndiposo na wanakazi na wanthu wanyakhe.

Melekizedeki wakumutumbika Abramu

¹⁷Abramu wakati wawerako uko wakaya katonda Kedorilaomere pamoza na wakaronga awo wakawâa nayo, karonga wa ku Sodomu wakaruta kuya kakumana nayo ku Dambo la Shave (ndiko kuti Dambo la Karonga).

¹⁸Ndipo Melekizedeki, karonga wa ku Salemu, wakiza na vingwa na vinyo. Iyo wakawâa musofi wa Chiuta Chikurukuru.

¹⁹Ndipo wakatumbika Abramu wakati, "Chiuta Chikurukuru, Mlengi wa kuchanya na pasi, wakutumbike iwe Abramu!

²⁰Wachindikike Chiuta Chikurukuru, uyo waperekwa ḫarwani ḫako mu woko lako.” Penepapo Abramu wakamupa Melekizedeki chakhumi cha vyose ivyo wakaŵa navyo.

²¹Karonga wa ku Sodomu wakati kwa Abramu, “Undipe ḫanthu, kweni iwe utore vyuma.”

²²Abramu wakati kwa karonga wa ku Sodomu, “Ndarapa kwa FUMU, Chiuta Chikurukuru, Mlengi wa kuchanya na pasi,

²³kuti ine nditi nditorengeko chara nanga nkha uzi panji nthambo za skapato, nesi kanthu kinu kanyakhe, mzire muyowoye kuti, ‘Abramu ndamusambazgiska ndine.’

²⁴Nditi nditoreko kanthu chara, kweni cheneicho ḫanyamata ḫarya, ndiposo na phande la ḫanthu ḫeneawo ḫakaruta nane. Anere, Eshikolo, na Mamure ndiwo ḫatore phande lawo.”

Mutendeko 15

Chiuta wakuchita phangano na Abramu

¹Pamanyuma pa vyeneivi, mazgu gha FUMU ghakiza kwa Abramu mu mboniwoni kuti, “Ungopanga Abramu, ine ndine chiskango chako. Njombe yako yakuruska yiti yikule chomene.”

²Kweni Abramu wakati, “Mwe FUMU Chiuta, kasi muti mundipenge vichi pakuti ndilije mwana, ndipo muhaliri wa nyumba yane ndi Eliyezere wa ku Damaseko.”

³Abramu wakatiso, “Wonani, mulije kundipa mwana. Ntheura muzga wakubabika mu nyumba yane ndiyo wati waŵenge muhaliri wane.”

⁴Kweni mazgu gha FUMU ghakiza kwa iyo ghakati, “Muzga uyu kuti ndiyo wati waŵenge muhaliri wako chara. Mwana wako na wako ndiyo wati waŵenge muhaliri wako.”

⁵Penepapo FUMU yikamutorera kuwaro ndipo yikati, “Laŵiska kuchanya ndipo upende nyenyezi, usange ungamanya kuzipenda.” Penepapo yikati kwa iyo, “Ntheura ndimo ḫamkuŵira ḫa mphapu yako.”

⁶Abramu wakapulikana na FUMU. Ntheura pa chifukwa ichi FUMU yikamupima kuti ndi murunji.

⁷Yikatiso kwa iyo, “Ine ndine FUMU, iyo yikakufumya ku Uru mu charu cha Babuloni, kuti ndikupe charu ichi kuti chiŵe chako.”

⁸Kweni Abramu wakati, “Mwe FUMU Chiuta, kasi nditi ndimanye uli kuti chizamkuŵa chane?”

⁹ FUMU yikati kwa iyo, "Unditorere mwana wa ng'ombe mwanakazi wa virimika vitatu, mbuzi yanakazi ya virimika vitatu, mberere yanarume wa virimika vitatu, nkhunda na njiŵa yichoko."

¹⁰ Abramu wakiza navyo vyose ivi kwa FUMU, na kuvidumula paŵiri. Wakachigoneka chipitika chilichose kuthyana waka na chinyakhe. Kweni viyuni vira wakavidumula paŵiri chara.

¹¹ Para makuŵi ghakakhiliranga pa nyama Abramu wakaghawinganga.

¹² Para dazi likanjiranga, Abramu wakaŵa na tulo tuzitu chomene, ndipo mdima ukuru na wakofya ukamuwira.

¹³ Sono FUMU yikati kwa Abramu, "Umanyiske nadi kuti ūa mphapu yako ūamkuŵa ūalendo mu charu icho kuti nchawo chara, ūamkuŵa ūazga kwenekuko ndipo ūamkunyekezgeka virimika 400.

¹⁴ Kweni ine ndamkweruzga mtundu wa ūanthu uwo ūamkuwuteŵetera, ndipo pamanyuma ūamkufuma na vyuma vinandi.

¹⁵ Iwe wamwene uti wizamkufwa mu mutende. Wizamkuŵikika mu dindi ndipo ndiwe muchekuru chomene.

¹⁶ Kweni ūa muwiro wa chinayi ndiwo ūamkuwereraso kuno, pakuti ubendezi wa ūaAmori undakwanire."

¹⁷ Likati lanjira dazi ndipo kukaŵa mdima, Abramu wakawona josi likusunkha na chenje cha moto chakulilima vikajumphanga pakati pa vipikita vira nya nyama.

¹⁸ Pa zuŵa lenelira FUMU yikapangana na Abramu, yikati, "Ku mphapu yako ndiko ndapereka charu ichi, kwamba ku mronga wa ku Eguputo kuya kafika ku mronga ukuru, mronga wa Yufurate,

¹⁹ charu cha ūaKeni, ūaKenizi, ūaKadimoni,

²⁰ ūaHiti, ūaPerezi, ūaRefayimu,

²¹ ūaAmori, ūaKanani, ūaGirigashi, na ūaYebusi."

Mutendeko 16

Hagara na Ishimaele

¹ Sarayi, muwoli wa Abramu, kuti wakamubabira mwana na yumoza chara. Kweni wakaŵa na muteŵeti-kazi muEguputo zina lakhe Hagara.

² Sono Sarayi wakati kwa Abramu, "FUMU yili kundijara ine kubaba ūana. Ntheura njira mu muteŵeti-kazi wane mwakuti panyakhe ndingâwa na ūana kwizira mwa iyo." Abramu wakamupulikira Sarayi.

³Ntheura para Abramu wakakhara virimika khumi mu charu cha Kanani, Sarayi, muwoli wakhe, wakatora Hagara muEguputo, muteŵeti-kazi wakhe, na kumupereka kwa Abramu, mufumu wakhe, kuti nayo waŵe muwoli wakhe.

⁴Abramu wakamumanya Hagara, ndipo wakaŵa na nthumbo. Para Hagara wakawona kuti wali na nthumbo, wakamba Sarayi fumukazi yakhe.

⁵Ntheura Sarayi wakati kwa Abramu, “Ubudi uwu wachitikira ine uŵenge pa iwe. Ine ndine nkhamupereka muteŵeti-kazi wane kwa iwe. Ndipouli na umo wakawonera kuti wali na nthumbo wandiyuyura pera ine. FUMU ndiyo yeruzge uyo wananga pakati pa iwe na ine.”

⁶Kweni Abramu wakati kwa Sarayi, “Uyu ndi muteŵeti-kazi wako ndipo wali pasi pa iwe. Chita nayo umo ukukhumbira.” Penepapo Sarayi wakamba kumuyuzga Hagara mwakuti wakamuchimbira.

⁷Mungelo wa FUMU wakakumana nayo Hagara pa mbwiwi mu mapopa, pa nthowa ya kuruta ku Shuru.

⁸Mungelo wakati, “Hagara, muteŵeti-kazi wa Sarayi, kasi wafuma nkhu ndipo ukuruta nkhu?” Iyo wakazgora wakati, “Nkhuchimbira fumukazi yane Sarayi.”

⁹Mungelo wa FUMU wakamuphalira wakati, “Werera kwa fumukazi yako ndipo ukayipulikirenge.”

¹⁰Mungelo wa FUMU wakatiso, “Nditi ndandaniske chomene ūwa mphapu yako mwakuti ūamkupendeka chara chifukwa cha unandi wawo.”

¹¹Mungelo wa FUMU wakatiso, “Wona, uli na nthumbo ndipo utibabenge mwana mwanarume. Utu umuthyenge zina lakhe Ishimaele, chifukwa FUMU yapulika suzgo yako.

¹²Wati waŵenge nga ndi boli. Wati waŵe wakwimikana na munthu waliyose, ndipo munthu yose wati wimikane nayo. Ndipo wizamkukhara wakupindikana na ūabali ūakhe wose.”

¹³Ntheura Hagara wakayithya FUMU iyo yikayowoyanga nayo kuti, “Imwe ndimwe Chiuta wakuwona.” Pakuti wakati, “Kasi ndawona nadi Chiuta na kuŵa wamoyo pamanyuma pakumuwona?”

¹⁴Pa chifukwa ichi mbwiwi yira yikathyika “Mbwiwi ya uyo ngwamoyo mweneuyo wakundiwona.” Yili pakati pa Kadeshi na Beredi.

¹⁵Ntheura Hagara wakamubabira Abramu mwana mwanarume. Ndipo Abramu wakamuthya mwana wakhe mweneuyo Hagara wakababa zina lakuti Ishimaele.

¹⁶Abramu wakaŵa wa virimika 86 apo Hagara wakamubabira Abramu, Ishimaele.

Mutendeko 17

Ukotori, chimanyikwiro cha phangano

¹Para Abramu wakaŵa wa virimika 99, FUMU yikamuwonekera ndipo yikati kwa iyo, “Ine ndine Chiuta Mwenenkhongono zose. Undipulikirenge ine ndipo uŵenge wambula kalema.

²Nditi ndimike phangano lane pakati pa ine na iwe, ndipo ndamkukwandaniska chomene.”

³Penepapo Abramu wakawa kavunama ndipo Chiuta wakati kwa iyo,

⁴“Nkhwimika phangano lane pakati pa ine na iwe. Utu uŵenge wiskewokuru wa mafuko ghanandinandi.

⁵Sono zina lako kuti liŵengeso Abramu chara, kweni liŵenge Abrahamu, chifukwa ndakuzgora kuŵa wiskewokuru wa mafuko ghanandinandi.

⁶Nditi ndikwandaniske na kukuzgora kuti uŵe mafuko gha ŵanthu. Wakaronga ūati ūafumire mwa iwe.”

⁷“Nditi ndimike phangano pakati pa ine na iwe, na mphapu yako iyo yikwiza pamanyuma pako, mu miwiyo yawo yose, ndipo lizamkuŵa phangano la muyirayira. Ine nditi ndiŵenge Chiuta wako na wa mphapu yako iyo yikwiza pamanyuma pako.

⁸Nditi ndipereke kwa iwe na ku mphapu yako iyo yikwiza pamanyuma pako, charu cheneicho iwe sono ukukharamo nga ndi mulendo. Nditi ndipereke charu chose cha Kanani kuŵa chiharo chako cha muyirayira ndipo ine nditi ndiŵenge Chiuta wawo.”

⁹Chiuta wakati kwa Abrahamu, “Sono iwe ukwenera kusunga phangano lane, iwe pamozna mphapu yako iyo yikwiza pamanyuma pako mu miwiyo yawo.

¹⁰Chimanyikwiro cha Phangano lane ilo usungenge, leneilo liŵenge pakati pa ine na iwe na mphapu yako iyo yikwiza pamanyuma pako ndi ichi: mwana mwanarume yose mukati mwinu wakotorekenge.

¹¹Muti mukotorekenge, ndipo ichi chiti chiŵe chimanyikwiro cha phangano pakati pa ine na imwe.

¹²Ndipo mwana mwanarume yose mukati mwinu uyo ngwa mazuŵa ghankhonde na ghatatu wakotoreke. Mwanarume wa muwiyo uli wose wakwenera kukotoreka manyi ngwa kubabika mu nyumba yinu panji ndi mweneuyo mwagula na ndarama zinu kufuma kwa mulendo mweneuyo kuti ngwa mphapu yinu chara.

¹³Ntheura uyo wababikira mu nyumba yako na uyo wagulika na ndarama zako, wose âwâiri wuwo âati âwakotorekenge. Ndimo chiti chiwirenge chimanyikwiro pa thupi linu cha phangano lane la muyirayira na imwe.

¹⁴Mwanarume yose uyo walije kukotoreka âamufumyemo mu âwanthu âwakwakhe pakuti iyo waswa phangano lane.”

¹⁵Chiuta wakamuphalira Abrahamu wakati, “Kwakuyana na Sarayi muwoli wako, uti umuchemengeso Sarayi chara. Sono zina lakhe liwenge Sara.

¹⁶Nditi ndimutumbike na kumupa nadi mwana mwanarume mwa Sara. Nditi ndimutumbike ndipo wati waâwenge nyinawo wa mafuko ndiposo pa âa mphapu yakhe âwakaronga âwa âwanthu âati âwfumenge mwa iyo.”

¹⁷Ntheura Abrahamu wakawa kavunama ndipo wakaseka pakuti wakati mu mtima wakhe, “Kasi mwana wangababika mwa uyo wali na virimika 100? Kasi Sara, mweneuyo sono wali na virimika 90, wangababa?”

¹⁸Abrahamu wakati kwa Chiuta, “Mwe Chiuta, ka mphanyi Ishimaele ndiyo mwamutumbika waka.”

¹⁹Chiuta wakamuphalira wakati, “Chara, kweni Sara muwoli wako wati wakubabire mwana mwanarume. Utu umuthye zina lakuti Yisake. Nditi ndimike phangano la muyirayira pakati pa ine na iyo, ndiposo na mphapu yakhe pamanyuma pakhe.

²⁰Ine ndapulika umo wayowoyerpa Ishimaele. Wona, nditi ndimutumbikenge na kuchita kuti wababane na kwandana chomene. Iyo wati waâwe wiskewo wa âwakaronga 12 ndipo nditi ndimuzgore kuâwa fuko likuru.

²¹Kweni nditi ndimike phangano pakati pa ine na Yisake, mweneuyo Sara wati wakubabire pa nyengo nga ndi yino mu chirimika icho chikwiza.”

²²Para Chiuta wakamara kuyowoya na Abrahamu, wakafumako kwa iyo.

²³Abrahamu wakatora Ishimaele mwana wakhe pamoza na âwazga wose, âwanarume awo âwakababiwira mu nyumba yakhe, ndiposo na wose awo wakagula na ndarama zakhe nawo wakâwakotora pa zuâwa leneilo, nga ndi umo Chiuta wakamuphalirira.

²⁴Abrahamu wakâwa wa virimika 99 apo wakakotorekanga.

²⁵Ishimaele mwana wakhe wakâwa na virimika 13 apo wakakotorekanga.

²⁶Ntheura mu zuâwa leneilo pera Abrahamu na mwana wakhe Ishimaele âwakakotoreka.

²⁷âwanarume wose âwa mu nyumba yakhe, wakubabiwira mu nyumba yakhe na awo wakagula ku âwalendo na ndarama zakhe, âwakakotoreka pamoza nayo.

Mutendeko 18

Phangano la mwana kwa Abrahamu

¹ FUMU yikamuwonekera Abrahamu pafupi na makuni ghakuru gha musoro gha ku Mamure, apo wakakharanga pa muryango wa hema lakhe pa nyengo iyo kukocha chomene.

² Abrahamu wakinuska maso ghakhe, ndipo wakawona ḫanthu ḫatatu ḫimilira pafupi na iyo. Wakati waᬁawona, wakachimbira kufuma pa muryango wa hema na kuya kakumana nawo, ndipo wakasindamira pasi.

³ Iyo wakati, “Fumu yane, ndamuᬁeyani, usange sono ndasanga uchizi panthazi pinu, mureke kujumphilira waka pa muteᬁeti winu.

⁴ Rekani tumaji tuchoko waka tutoreke kuti mugeze mu malundi ghinu, ndipo mupumule musi mwa khuni.

⁵ Rekani nditore chakurya chichoko waka kuti nkhongono zinu ziweleremo, pakuti mwafika kwa nda muteᬁeti winu, ndipo pamanyuma mungarutanga.” Iwo ḫakazgora ḫakati, “Chita umo wayowoyerā.”

⁶ Ntheura mwaluᬁiro Abrahamu wakanjira mu hema umo mukaᬁwa Sara wakati, “Nozga luᬁiro miyeso yitatu ya ufu uweme, uwukonkhe ndipo uphike vingwa vipapati.”

⁷ Abrahamu wakachimbilira ku vyakuᬁeta, wakaya katorako ngwata yitechi na yiweme ndipo wakamupa muteᬁeti mweneuyo wakayinozga maluᬁiro.

⁸ Ndipo wakiza na chambiko, mkaka na nyama ya ngwata iyo wakaphika, ndipo wakavikhazika panthazi pawo. Iyo wakimilira pafupi nawo musi mu khuni apo iwo ḫakaryanga.

⁹ Iwo ḫakati kwa iyo, “Kasi Sara muwoli wako wali nkhu?” Abrahamu wakazgora wakati, “Wali mu hema.”

¹⁰ Ndipo FUMU, yumoza wa ḫanthu ḫara, yikati, “Ndamkuwera nadi kwa iwe pa nyengo iyi chirimika chikwiza ndipo Sara muwoli wako wizamkuᬁwa na mwana mwanaarume.” Sara wakategherezganga kuseri kwa muryango wa hema.

¹¹ Abrahamu na Sara ḫakawā ḫachekuru chomene ndipo pa nyengo iyi Sara wakawā kuti wareka kugeza.

¹² Ntheura Sara wakaseka mu mtima wakhe wakati, “Umo ine ndachekulira, ndipo na umo mufumu wane nayo wachekulira, kasi ndingamanya kukondwaso na mufumu wane?”

¹³ Penepapo FUMU yikati kwa Abrahamu, “Nchifukwa uli Sara wakaseka na kuti, ‘Kasi sono nditi ndibabe nadi mwana, apo ndili muchekuru?’

¹⁴Kasi kaliko kanthu ako nkhanonono chomene kwa FUMU? Ndizamkuwera so pa nyengo yeneyiyi chirimika chikwiza, ndipo Sara wizamkuwa na mwana mwanarume.”

¹⁵Kweni Sara wakakana wakati, “Ine kuti ndanguseka chara.” Pakuti iyo wakopanga. Kweni FUMU yikati, “Inya, iwe wanguseka.”

Abrahamu wakuŵeyerera Sodomu

¹⁶Wanthu ūara ūakawuka kufuma penepara, ndipo ūakarazga ku Sodomu. Abrahamu wakaruta nawo kuya kawaperekezga mu nthowa.

¹⁷Sono FUMU yikati, “Kasi ndimubisenge Abrahamu icho ndili pafupi kuchita?

¹⁸Asi Abrahamu wati waŵenge fuko likuru na lankhongono, ndipo mafuko ghose gha pa charu cha pasi ghamkutumbikikira mwa iyo?

¹⁹Chara nadi, pakuti ndamusora mwakuti walangulire ūana ūakhe na ūa mu nyumba yakhe awo ūakwiza pamanyuma pakhe kuti ūwendenge mu nthowa ya FUMU pakuchita urunji na kweruzga mwakunyoroka. Mwa ntheura ine FUMU nditi ndimuchitirenge Abrahamu icho nkhapangana nayo.”

²⁰Penepapo FUMU yikati, “Chitengero nchikuru cha kususka Sodomu na Gomora ndipo kwananga kwawo nkhwakofya chomene.

²¹Ntheura nditi ndikhire sono, mwakuti ndiwone usange ūakuchita nadi uheni kwakuyana na chitengero icho ndapulika. Penepapo nditi ndimanye usange ndi ntheura chara.”

²²Ntheura ūaŵiri mwa ūanthu ūara ūakaruta kurazga ku Sodomu. Kweni Abrahamu wakimilira penepara panthazi pa FUMU.

²³Abrahamu wakasenderera pafupi wakati, “Kasi muparanyenge nadi ūanthu ūarunji pamoza na ūanthu ūakwananga?

²⁴Usange ūanthu ūarunji ūangaŵamo 50 mu msumba uwu, kasi muparanyenge nadi malo agha kwambula kughareka chifukwa cha ūanthu ūarunji 50 awo ūalimo?

²⁵Mureke kuchita chinthu cha ntheura, kukoma ūarunji pamoza na ūakwananga, mwakuti ūarunji ūwayane waka na ūakwananga. Ichi chingachitikanga na imwe chara. Asi Mweruzgi wa charu chose wakwenera kuchita urunji?”

²⁶Ndipo FUMU yikati, “Usange ndamkusangamo ūarunji 50 mu msumba wa Sodomu, ndamkughareka malo ghose chifukwa cha iwo.”

²⁷Abrahamu wakatiso, “Ndajitorera chikanga kuyowoya namwe Fumu, ndamweneine ndili fuvu na vyoto pera.

²⁸Kweni panji pa wānthu wārunji 50 papereŵerenge wānkhonde, kasi napo muparanyenge msomba wose pakuti papereŵera wānkhonde?" FUMU yikazgora, yikati, "Usange ndamkusangamo wārunji 45, ndamkuwuparanya chara."

²⁹Abrahamu wakafumbaso, wakati, "Usange wāngasangikamo wānthu 40 pera, kasi mwamkuwuparanya?" FUMU yikazgora, yikati, "Ichi cuti ndichitenge chara chifukwa cha wānthu 40."

³⁰Ndipo Abrahamu wakati, "Ndawēya Fumu, mungakwiyangā chara, kweni ndiyowoye ndipera. Usange mungasangika wānthu 30 pera, kasi mwamkuwuparanya?" FUMU yikazgora, yikati, "Ichi cuti ndichitenge chara chifukwa cha wānthu 30."

³¹Abrahamu wakatiso, "Ndajitorera chikanga kuyowoya ntheura kwa imwe Fumu. Usange wāngasangikamo wānthu 20 pera, kasi mwamkuwuparanya?" FUMU yikazgora, yikati, "Ichi cuti ndichitenge chara chifukwa cha wānthu 20."

³²Ndipo Abrahamu wakati, "Ndawēya Fumu, mungakwiyangā chara, kweni ndiyowoye kamoza pera. Usange mungasangika wānthu khumi pera, kasi mwamkuwuparanya?" FUMU yikazgora, yikati, "Ndiwuparanyenge chara chifukwa cha wānthu khumi."

³³FUMU yikati yayowoya na Abrahamu yikaruta ndipo Abrahamu nayo wakawerera ku kwakhe.

Mutendeko 19

Kwananga kwa wānthu wā ku Sodomu

¹Wāngelo wāwīri wāra wākafika ku Sodomu na mise ndipo Loti wakakhara mu chipata cha msomba ura. Para Loti wakāwawona wakawuka kuya kakumana nawo. Wakasindamira pasi,

²ndipo wakati, "Wāsekuru wāne, ndawēya, patukirani kuno ku nyumba ya nda muteŵeti winu, mugeze mu malundi na kugona ndipo muwukenge na mulenjelenje na kuruta." Iwo wākati, "Chara, titi tigone mu msewu wa mu msomba."

³Kweni wakāwakoserezga chomene. Ntheura wākapatukira kwa iyo na kunjira mu nyumba yakhe. Loti wakāwanozgera chakurya. Wakaphika vingwa vyambula chirungo, ndipo iwo wākarya.

⁴Kweni wāchali wāndarute kuya kagona, wānarume wā mu msomba wa Sodomu, wānyamata na wārara, kwambula wakukharapo, wākayizingirizga nyumba kwete.

⁵Wākachemerezga kwa Loti, wākati, "Wālinkhu wānarume awo wāfika kwa iwe usiku uno? Wāfumiskire kuno kwa ise cuti tigonane nawo."

⁶Loti wakafuma na kuruta kwa iwo, ndipo wakajarako ku muryango.

⁷Iyo wakati, "Mwa âwabali, nkhumuâneyani, rekani kuchita uheni wa ntheura.

⁸Wonani sono, ndili na âana âwasungwana âwâiri awo âandamumanye mwanarume. Rekani ndiâfumiskire kwa imwe, ndipo muchite nawo nga ndi umo mukukhumbira. Kweni mungachitanga kanthu chara ku âanarume aâwa, pakuti mbalendo âane ndipo nkhwenera kuâavikirira."

⁹Kweni iwo âwakati, "Fumako iwe!" âWakatiso, "Munthu uyu ndi mulendo muno, kasi ndiyo sono wakukhumba kuâa mweruzgi! Sono titi tikuchitire uheni ukuru kuruska âanarume aâwa." Penepapo âwakamugundizga chomene Loti, ndipo âwakasenderera kuti âwaswe chijaro.

¹⁰Kweni âanarume âara âwakanyoroska mawoko ghawo na kumuguzira Loti mu nyumba kwa iwo, ndipo âwakajarako.

¹¹âWakaâburumutizga maso âanarume âara âwakaâwa pa muryango wa nyumba, wose ânyamata na âwarara, mwakuti âwakatondeka kusanga muryango.

Loti wakufumamo mu Sodomu

¹²Sono âangelo âara âwakati kwa Loti, "Kasi uli nawo âwabali âako muno, âwakweni, âana âako âanarume na âanakazi, ndiposo na wose awo uli nawo mu msumba? Uâafumyemo.

¹³Tili pafupi kupankhura malo pakuti chitengero kususka âanthu âwakhe châwa chikuru panthazi pa FUMU, ndipo FUMU yatituma kwiza kaghapankhura."

¹⁴Ntheura Loti wakafuma na kuâaphalira âwakweni âwakhe, âweneawo âwakajalira âana âwakhe âwasungwana, wakati, "Wukani, fumanimo mu malo ghano, chifukwa FUMU yili pafupi kupankhura msumba uwu." Kweni âwakweni âwakhe wakawona nga ndi para wakuchita myati.

¹⁵Ku matandakucha âangelo âara âwakamukoserezga Loti âwakati, "Wuka, tora muwoli wako, na âana âako âanarume na âanakazi aâwa âali pano, mzire mumare petu para msumba ukulangika."

¹⁶Kweni Loti wakaziurika. Ntheura âangelo âwakâwakora waka pa kawoko, iyo na muwoli wakhe na âana âwakhe âanakazi âwâiri, pakuti FUMU yikâwa na lusungu na iyo. âWakamufumiska na kumuâika kuwaro kwa msumba.

¹⁷Para âwakâfumiskira kuwaro kwa msumba, âwakati, "Chimbirani kuti muponoske umoyo winu. Kulaâiska kumanyuma chara nanga nkhwima palipose mu dambo. Chimbilirani ku mapiri mzire muparanyike."

¹⁸Loti wakati, "Chara, gowokani fumu yane.

¹⁹Nda muteŵeti winu ndasanga uchizi panthazi pinu ndipo mwarongora lusungu lukuru kwa ine pakuponoska umoyo wane. Kweni kuti ndingamanya kuchimbilira ku mapiri chara, mzire soka lindisange, ndifwe.

²⁰Wonani, pafupi apo pali msomba uchoko, uko ndingamanya kuchimbilirako. Rekani ndichimbilire kwenekura. Asi ndi msomba uchoko? Ndipo umoyo wane uti uponoskekenge."

²¹Mungelo yura wakati kwa iyo, "Wona, ichi nacho nkukuzomerezga. Kuti nditi ndipankhurenge chara msomba weneuwu wawuzunura.

²²Yendeska, chimbilira kwenekuko chifukwa nditi ndichitenge kanthu chara usuke ufile kura." Ndicho chifukwa zina la msomba ura ukachemeka Zowara.

Kuparanyika kwa Sodomu na Gomora

²³Dazi likafumanga waka para Loti wakanjira mu msomba wa Zowara.

²⁴Penepapo FUMU yikarokweskera sulufure na moto pa Sodomu na Gomora.

²⁵Ntheura FUMU yikabwangandula misumba yira pamoza na dambo lose na wose awo âwakakharanga mu misumba yira, ndiposo na chilichose icho chikamera pa malo ghara.

²⁶Kweni muwoli wa Loti mweneuyo wakaŵa pa masinda pakhe wakalaŵiska kumanyuma, ndipo wakazgoka chiduli cha mchere.

²⁷Na mulenjelenje Abrahamu wakaruta pa malo gheneghara wakimilirapo zuŵa lira panthazi pa FUMU.

²⁸Wakalaŵiska ku msomba wa Sodomu na wa Gomora, ndiposo na ku charu chose cha dambo. Wakawona waka josi likutoroka mu charu nga ndi josi lakufuma mu ng'anjo ya moto.

²⁹Sono para Chiuta wakaparanya misumba ya mu dambo, wakamukumbuka Abrahamu, ndipo wakamuthaska Loti ku pharaniko yeneiyo yikaparanya misumba yeneyira Loti wakakharangamo.

Chitopoko cha âwamowabu na âwamoni

³⁰Loti wakafuma mu msomba wa Zowara, na kuya kakhaba mu mphanji mu mapiri, pamoza na âwana âwakhaba âwâwiri, pakuti wakopanga kukhaba mu Zowara. Ntheura wakakharanga mu mphanji pamoza na âwana âwakhaba.

³¹Mwana wakhe wa uwere wakati kwa munung'una wakhe, "Âwadada âwachekura, ndipo kulije mwanarume pa charu uyo wangatitora kwakuyana na luso lwa charu.

³²Tiye tiwamweske vinyo âwadada, ndipo titi tigone nawo mwakuti tisungiremo mphapu mwa âwadada."

³³Ntheura usiku wenewura wiskewo âwakamumweska vinyo. Mwana wa uŵere wakaruta kuya kagona na wiske. Wiske wakamanya chara apo iyo wakiza kagonanga na apo wakarutiranga.

³⁴Na machero ghakhe, mwana wa uŵere wakati kwa munung'una wakhe, "Mayiro na usiku, ine nkhagona na âwadada. Tiye tiŵamweske vinyo na usiku uno wuwo, ndipo iwe urute ukagone nawo, kuti tisungiremo mphapu mu âwadada."

³⁵Ntheura usiku wenewura wiskewo âwakamumweska vinyo. Munung'una wakaruta kuya kagona na wiske. Wiske kuti wakamanya chara apo wakiza kagonanga na apo wakarutiranga.

³⁶Ntheura ndimo âwana âwâwiri âwara âwa Loti âwakatorera nthumbo ku wiskewo.

³⁷Mwana wa uŵere wakababa mwana mwanarume, ndipo wakamuthya zina lakhe Mowabu. Iyo ndiyo wiskewokuru wa âwAmoni mpaka sono.

³⁸Munung'una nayoso wakababa mwana mwanarume, ndipo wakamuthya zina lakhe Beni Ami. Iyo ndiyo wiskewokuru wa âwAmoni mpaka sono.

Mutendeko 20

Abrahamu na Abimeleki

¹ Abrahamu wakafumako ku Mamure, ndipo wakaruta ku charu cha ku Negebu, ndipo wakaya kakhara pakati pa malo gha Kadeshi na Shuru. Wakaya kakhara mu msomba wa Gerara nga mulendo.

²Abrahamu wakayowoyanga za Sara muwoli wakhe kuti ndi mudumbu wakhe. Ntheura Abimeleki karonga wa ku Gerara wakatuma âwanthu ndipo âwakamutorera Sara kwa iyo.

³Sono Chiuta wakiza kwa Abimeleki mu maloto na usiku ndipo wakati kwa iyo, "Uti ufwenge chifukwa cha mwanakazi uyo ulikutora, pakuti ndi muwoli wamwene."

⁴Kweni Abimeleki wakaŵa wachali wandamumanye. Ntheura wakati, "Fumu, kasi imwe muti mukomenge fuko lambula kafukwa?

⁵Asi Abrahamu wakandiphalira kuti ndi mudumbu wakhe ndipo mwanakazi nayo wakati Abrahamu ndi mudumbu wakhe? Nkhachita ichi na mtima uweme ndiposo na wambula kafukwa."

⁶Penepapo Chiuta wakayowoya nayo mu maloto, wakati, "Inya nkhumanya kuti wachita ichi na mtima uweme. Ndicho chifukwa nkhakukanizga kuti undinangire ndiposo kuti umukhwaske.

⁷Ntheura sono umuwezgere munthu uyo muwoli wakhe. Iyo ndi nchimi, wati wakurombere ndipo uti uŵenge wamoyo. Kweni usange ulije kumuwezgera, manya kuti uti ufwenge nadi, iwe na wose ūa mu nyumba yako.”

⁸Abimeleki wakawuka na mulenjelenje ndipo wakachema nduna zakhe zose na kuziphalira vinthu vyose ivi uku zikupulika. Ntheura nduna zira zikopa chomene.

⁹Sono Abimeleki wakachema Abrahamu ndipo wakati kwa iyo, “Kasi nchinhu uli icho watichitira? Ndipo kasi ndakwanangirachi iwe, kuti utorere pa ine na pa ufumu wane kwananga kukuru uku? Wandichitira chinthu icho chikwenera kuchitika chara.”

¹⁰Abimeleki wakamufumba Abrahamu wakati, “Fundo yako yikaŵa yakuti uli pakuchita chinthu ichi?”

¹¹Abrahamu wakati, “Nkhachita ichi chifukwa nkhaghanaghana kuti, kuno kulije na munthu yumoza uyo wakopa Chiuta, ndipo kuti ūati ūandikome chifukwa cha muwoli wane.

¹²Ndipo nadi ndi mudumbu wane. Iyo ndi mwana wa ūadada, kweni kuti tili kubabika kwa amama ūamoza chara, ndipo nkhamutora kuŵa muwoli wane.

¹³Para Chiuta wakandiyingiska kufumira mu nyumba ya ūadada, nkhamuphalira kuti usange ukunditemwa, kose uko tamkwenda ukayowoyenge kuti uyu ndi mudumbu wane.”

¹⁴Ntheura Abimeleki wakatora mberere na mbuzi, ng'ombe ndiposo na ūateŵeti ūanarume na ūanakazi, wakapereka kwa Abrahamu, na kumuwezgera Sara muwoli wakhe.

¹⁵Penepapo Abimeleki wakamuphalira Abrahamu, wakati, “Wona, charu chose icho chikuwoneka panthazi pako nchane. Uli mwanangwa kukhara pose apo watemwa.”

¹⁶Kwa Sara wakati, “Ndapereka kwa mudumbu wako ndarama za siliva chikwi chimoza. Izi ndizo ziti ziŵenge chipanikizgo kuti iwe warunjiskika apo ūanthu wose awo uli nawo ūakuwona na ūanthu ūanyakhe wose.”

¹⁷Penepapo Abrahamu wakaromba kwa Chiuta, ndipo Chiuta wakamuchizga Abimeleki ndiposo na muwoli wakhe pamoza na ūateŵeti-kazi ūakhe, mwakuti ūangamanya kubaba.

¹⁸Pakuti FUMU yikajara mphapo za wose ūa mu mbumba ya Abimeleki chifukwa cha Sara, muwoli wa Abrahamu.

Mutendeko 21

Kubabika kwa Yisake

¹ FUMU yikamukumbuka Sara ndipo yikamuchitira ivyo yikapangana nayo.

² Ntheura Sara wakâwa na nthumbo, ndipo wakamubabira Abrahamu mwana mwanarume mu uchekuru wakhe, pa nyengo yeneiyo Chiuta wakayizunura.

³ Abrahamu wakamuthya mwana wakhe mweneuyo Sara wakamubabira zina lakhe Yisake.

⁴ Abrahamu wakamukotora Yisake para wakâwa na mazuâa ghankhonde na ghatatu, nga ndi umo Chiuta wakamulangulira.

⁵ Abrahamu wakâwa wa virimika 100 para Yisake wakababikanga.

⁶ Sono Sara wakati, “Chiuta wandikondweska na kundisekeska ine. Yose uyo wapulikenge ichi wati wasekerere nane.”

⁷ Ndipo wakatiso, “Ndi njani wati wamuphalirenge Abrahamu kuti Sara wamkonkheska mwana? Kweni ndamubabira mwana mwanarume apo iyo ndi muchekuru.”

⁸ Mwana yura wakakura, ndipo âwakamurumura. Abrahamu wakanozgera chiphikiro chikuru pa zuâa lakulumulira Yisake.

Hagara na Ishimaele âwakuchimbizgika

⁹ Zuâa limoza Sara wakawona kuti Ishimaele, mwana mweneuyo Hagara muEguputo wakamubabira Abrahamu, wakusowera na Yisake mwana wakhe.

¹⁰ Ntheura wakati kwa Abrahamu, “Umuchimbizge mwanakazi muzga uyu pamoza na mwana wakhe kuti mwana wa mwanakazi uyu wareke kwiza kahara chuma pamoza na Yisake mwana wane.”

¹¹ Chinthu ichi chikamukwenyerezga Abrahamu chifukwa cha Ishimaele mwana wakhe.

¹² Kweni Chiuta wakati kwa Abrahamu, “Ureke kukwenyerera mu mtima pa chifukwa cha msepuka, na pa chifukwa cha mwanakazi muzga wako. Vyose ivyo Sara wakukuphalira umupulikire, chifukwa ndi mwa Yisake umo mphapu yako yichemekerenge.

¹³ Mwana wa mwanakazi muzga yura nayoso ndamkumuzgora kuâa fuko, chifukwa iyo nayo ndi mphapu yako.”

¹⁴ Ntheura Abrahamu wakawuka na mulenjelenje ndipo wakatora chakurya na maji mu thumba la chikumba na kumupa Hagara. Wakaviŵika pa chiŵegha chakhe pamoza na mwana ndipo wakamuphalira kuti warutenge. Hagara wakawukapo, ndipo wakayingayinga mu mapopa gha ku Beyeresheba.

¹⁵ Para maji ghakamumalira mu chikumba, wakamuŵika mwana musi mu chivwati.

¹⁶Penepapo Hagara wakaruta na kukhara pasi pataliko na mwana, panji kwakuyana na mtunda wa mamita 100, chifukwa wakati, "Ndingawonanga mwana wane wakufwa ntheura chara." Wakati wakhara penepara pafupi nayo, mwana wakalira chomene.

¹⁷Chiuta wakapulika kulira kwa msepuka ndipo mungelo wakamuchema Hagara kufumira kuchanya wakati, "Kasi ukusuzgikirachi Hagara? Reka kopa, pakuti Chiuta wapulika kulira kwa msepuka, penepara wangumugoneka.

¹⁸Wuka, munyamure mwana ndipo umukoreske na woko lako, chifukwa nditi ndimuzgore kuŵa fuko likuru."

¹⁹Penepapo Chiuta wakajula maso gha Hagara, ndipo wakawona chisimi cha maji. Iyo wakaruta na kuzuzga maji mu thumba la chikumba, ndipo wakamupa msepuka kuti wamwe.

²⁰Chiuta wakaŵa nayo msepuka ndipo iyo wakakura. Wakakharanga mu mapopa ndipo wakaŵa nkhocho yakufikapo.

²¹Wakakharanga mu mapopa gha Parani ndipo ŵanyina ŵakamutorera mwanakazi kufuma mu charu cha Eguputo.

Phangano pakati pa Abrahamu na Abimeleki

²²Pa nyengo yeneyira Abimeleki na Fikolo mweneuyo wakaŵa murongozgi mukuru wa nkondo yakhe ŵakamuphalira Abrahamu, ŵakati, "Chiuta wali nawe mu vyose ivyo ukuchita.

²³Ntheura sono rapa kwa ine mu zina la Chiuta kuti uti undipusikenge chara, nanga nkhu ŵana ŵane na ku ŵazukuru ŵane. Kweni chita kwa ine kwakuyana na umo ine ndakuchitira iwe mu kugomezgeka, ndimo wize kachitire nane, ndiposo na charu icho ukukharamo nga ndi mulendo."

²⁴Ndipo Abrahamu wakati, "Nkhurapa."

²⁵Penepapo Abrahamu wakadandaula kwa Abimeleki chifukwa cha chisimi cha maji, icho ŵateŵeti ŵa Abimeleki ŵakamuphang'a.

²⁶Kweni Abimeleki wakati, "Nkhumanya chara uyo wachita chinthu ichi. Iwe kuti ulikundiphalirapo ine chara, ndipo ndindapulikepo na kale mpaka muhanya uno."

²⁷Ntheura Abrahamu wakatora mberere na mbuzi, ng'ombe na kumupa Abimeleki, ndipo ŵawiri aŵa ŵakachita phangano.

²⁸Abrahamu wakapatulapo ŵana-mberere ŵanakazi ŵankonde na ŵawiri kufuma mu mskambo.

²⁹Abimeleki wakati kwa Abrahamu, "Kasi ukung'anamulachi pakupatulapo ŵana-mberere ŵanakazi aŵa ŵankonde na ŵawiri?"

³⁰Abrahamu wakati, “Ŵana-mberere ūnakazi aŵa mupokerere kufuma kwa ine nga ndi chipanikizgo kuti ndine nkhajima chisimi ichi.”

³¹Ntheura malo ghara wakaghathya Beyeresheba, chifukwa penepara wose ūwiri wuwo ūkachita chirapo.

³²Ūkati ūchita phangano ili ku Beyeresheba kura, Abimeleki na Fikolo murongozgi mukuru wa nkhondo yakhe, ūkawerera ku charu cha ūFilisiti.

³³Sono Abrahamu wakapanda khuni la kusoperako la mtaŵa pa malo gha Beyeresheba, ndipo penepara wakayisopa FUMU, Chiuta wa muyirayira.

³⁴Abrahamu wakakhara nga ndi mulendo mu charu cha ūFilisiti mazuŵa ghanandi.

Mutendeko 22

Chiuta wakulangula Abrahamu kuperekira Yisake

¹Pamanyuma pa vinthu ivi, Chiuta wakamuyezga Abrahamu, ndipo wakati kwa iyo, “Abrahamu!” Ndipo Abrahamu wakati, “Ndine pano.”

²Chiuta wakati, “Tora Yisake, mwana wako yekha na yekha mweneuyo ukumutemwa, ndipo ruta ku charu cha Moriya, ukamupereke kwenekura kuŵa sembe yakocha, pa limoza la mapiri leneilo ndamkukurongora.”

³Ntheura na mulenjelenje Abrahamu wakaŵika chiskaro pa mbunda yakhe, wakatorapo ūateŵeti ūkhe ūwiri na kuruta nayo, ndiposo na mwana wakhe Yisake. Wakadumula nkhuni za sembe yakocha, na kuruta ku malo gheneagho Chiuta wakamuphalira.

⁴Pa zuŵa la chitatu, Abrahamu wakinuska maso, ndipo wakaghawona malo ghara patali.

⁵Ntheura Abrahamu wakaŵaphalira ūateŵeti ūkhe, wakati, “Kharani pano na mbunda. Ine na msepuka titi tirute kura kuya kasopa, ndipo tamukwizaso kwa imwe.”

⁶Abrahamu wakatora nkhuni za kukawochera sembe na kumuthwikiska Yisake. Iyomwene wakayegha moto na chimayi. Ntheura ūkaruta pamoza wose ūwiri wuwo.

⁷Yisake wakayowoya na Abrahamu ūwiske, “Ŵadada!” Iyo wakati, “Ndine pano, mwana wane.” Yisake wakati, “Nkhuwona moto na nkhuni. Kweni kasi walinkhu mwana-mberere mweneuyo tamkuperekira kuŵa sembe yakocha?”

⁸Abrahamu wakati, “Mwana wane, Chiuta iyomwene wamkuperekira mwana-mberere wa sembe yakocha.” Ntheura ūkaruta pamoza wose ūwiri wuwo.

⁹Para wakafika pa malo agho Chiuta wakamuphalira, Abrahamu wakazenga jochero penepapo, na kuŵikapo nkhuni makora ghene. Wakamukaka Yisake mwana wakhe, na kumugoneka pa jochero pachanya pa nkhuni zira.

¹⁰Ndipo Abrahamu wakatora chimayi kuti wamukome mwana wakhe.

¹¹Kweni mungelo wa FUMU wakachemerezga kwa iyo kufumira kuchanya, wakati, "Abrahamu, Abrahamu!" Iyo wakati, "Ndine pano."

¹²Mungelo wakati, "Ungamukomanga msepuka chara, nanga nkhumuchitira kanthu kalikose. Sono ndamanya kuti ukupulikira Chiuta, pakuti ulije kukanilira mwana wako yekha na yekha."

¹³Abrahamu wakinuska maso ghakhe ndipo kumanyuma kwakhe wakawona mberere yanarume yakoreka masengwe mu chivwati. Abrahamu wakaruta, ndipo wakaya kayitora mberere yira na kuyipereka kuŵa sembe yakocha mu malo gha mwana wakhe.

¹⁴Ntheura Abrahamu wakathya malo ghara kuti, "FUMU yiti yipereke." Na lero wuwo wanthu wakuyowoya kuti, "Pa phiri lakhe, FUMU yiti yipereke."

¹⁵Mungelo wa FUMU wakachemerezga kachiŵiri kwa Abrahamu kufumira kuchanya,

¹⁶wakati, "FUMU yikuti, 'Ndajirapizga ndekha, chifukwa wachita chinthu ichi, ndiposo ulije kukanilira mwana wako yekha na yekha,

¹⁷kuti ndamkukutumbika. Ndamkwandaniska mphapu yako kuti yiŵe nga ndi nyenyezi za kuchanya, ndiposo nga ndi muchenga uwo uli mu mphepete mwa nyanja. Mphapu yako yamkuthereska wārwani wāwo.

¹⁸Ndipo mu mphapu yako ndimo mafuko ghose gha pa charu cha pasi ghamkutumbikikira, chifukwa iwe wandipulikira."

¹⁹Abrahamu wakawerera ku wāteŵeti wākhe, ndipo wose wākaruta pamoza ku Beyeresheba. Abrahamu wakakhara kwenekura.

ŵa mphapu ya Nahoro

²⁰Pamanyuma pa vinthu ivi, Abrahamu wakapulika kuti Milika, muwoli wa Nahoro munung'una wakhe, nayo wakamubabira wāna.

²¹Mwana wa uŵere wakawā Uzi, ndipo munung'una wakhe wakawā Buzi. Pakawāso Kemuwele wiske wa Aramu,

²²ndiposo na Kesede, Hazo, Pilidasha, Yidilafu, na Betuwele.

²³Betuwele ndiyo wakababa Rebeka. Ntheura wāna aŵa wānkhonde na wātatu ndiwo Milika wakamubabira Nahoro, munung'una wa Abrahamu.

²⁴Mwanakazi muchoko wa Nahoro, mweneuyo zina lakhe likâwa Rewuma, nayoso wakababa Teba, Gahamu, Tahashi na Maaka.

Mutendeko 23

Sara wakufwa ndipo wakusungika

¹ Sara wakakhara virimika 127.

²Wakafwira mu msumba wa Kiriati Ariba (ndiyo Heburoni) mu charu cha Kanani. Abrahamu wakamulira na kumutengerera Sara.

³Abrahamu wakawukapo panthazi pa chitanda cha muwoli wakhe, ndipo wakati ku âHiti,

⁴“Ine ndine mulendo na wakupanjwa mukati mwinu. Ndaâweya, ndipaniko malo mu charu chinu, mwakuti ndisungepo muwoli wane.”

⁵ÂHiti âwakamuzgora Abrahamu, âwakati,

⁶“Mutipulike, sekuru withu. Ndimwe nduna ya mazaza mukati mwithu. Sungani muwoli winu ku mararo ghali ghose gha mararo ghithu, gheneagho ngaweme kwakuruska. Palije na yumoza mwa ise uyo wati wakane kumupani dindi lakhe, nanga nkhumukanizgani kuti musungemo muwoli winu.”

⁷Abrahamu wakawuka ndipo wakasindama panthazi pa âHiti, âwanthu âwa mu charu chira.

⁸Iyo wakati kwa iwo, “Ndipulikani, usange mukukhumba kuti ndisunge muwoli wane kuno, mundiâweyerereko kwa Efuroni mwana wa Zohara,

⁹kuti wandiguliske mphanji yakhe ya Makipela, iyo yili ku umaliro wa munda wakhe. Wandiguliske pa mtengo wenecho panthazi pinu, mwakuti ghaâwenge chiharo chane chakusungapo âwakufwa.”

¹⁰Sono Efuroni muHiti wakakhara pamoza na âHiti âwanyakhe pa chipata cha msumba. Iyo wakamuzgora Abrahamu uku âwanthu wose pa chipata âwakutegherezga.

¹¹“Chara, sekuru wane, kweni pulikani, ine ndimupaninge munda, pamoza na mphanji iyo yili mwenemumo. Nkhumupirani panthazi pa âwanthu âwakwithu kuti musungepo muwoli winu.”

¹²Penepapo Abrahamu wakasindama panthazi pa âwanthu âwa charu chira.

¹³Iyo wakayowoya kwa Efuroni uku âwanthu âwakupulika, wakati, “Usange ukuzomera, nkhuâweya undipulike. Nditi ndikupe ndarama za mtengo wenecho wa munda. Uzipokerere kuti ndisunge muwoli wane mwenemumo.”

¹⁴Efuroni wakamuzgora Abrahamu, wakati,

¹⁵“Sekuru wane, ndipulikani. Charu icho mtengo wakhe ndi ndarama za siliva 400. Aka nkhanthu kachoko chomene pakati pa ine na imwe? Sunganipo muwoli winu.”

¹⁶Abrahamu wakazomerezgana na Efuroni. Ntheura wakamupimira Efuroni uzitu wa ndarama za siliva, izo wakazizunura uku âHiti âwakupulika, zakukwana 400, kwakuyana na umo âmalonda âwakapimiranga ndarama.

¹⁷Ntheura ndimo malo gha Efuroni, agho ghakaâwa ku Makipela, ku mafumiro gha dazi kwa Mamure, ghakaâwira gha Abrahamu. Mu malo agha mukâwa munda, mphanji na makuni ghose gha mu munda ura.

¹⁸Ivi vikaperekeka kuâwa chiharo kwa Abrahamu panthazi pa âHiti, na panthazi pa wose awo âwakâwa pa chipata cha msumba.

¹⁹Pamanyuma pa ichi, Abrahamu wakasunga Sara muwoli wakhe mu mphanji ya munda wa Makipela, ku mafumiro gha dazi kwa Mamure (ndiyo Heburoni) mu charu cha Kanani.

²⁰Ntheura munda na mphanji iyo yili mwenemumo, vikaperekeka na âHiti kwa Abrahamu kuâwa chiharo chakhe chakusungapo âwakufwa.

Mutendeko 24

Mwanakazi wa Yisake

¹Sono Abrahamu wakaâwa muchekuru chomene, ndipo FUMU yikamutumbika mu vinthu vyose.

²Zuâwa linyakhe Abrahamu wakati kwa muteâeti wakhe mukuru uyo wakapwerereranga vyose vya mu nyumba yakhe, “Wika woko lako mu nthangalaro zane,

³na kurapa mwa FUMU, Chiuta wa kuchanya na pasi, kuti ureke kwiza kamutorera mwana wane muwoli mu âwasungwana âwa mu Kanani awo ine nkhukhara mukati mwawo.

⁴Kweni urutenge ku charu chane, ku âwabali âwane, kuya kamutorera muwoli mwana wane Yisake.”

⁵Kweni muteâeti wakhe wakati kwa iyo, “Panji mwanakazi wamkukhumba chara kuti wize nane ku charu chino, kasi mwana winu nkharute nayo ku charu icho imwe mukafumako?”

⁶Abrahamu wakati kwa iyo, “Na pachoko pose. Mwana wane kuti wamkurutaso nayo kura chara.

⁷FUMU, Chiuta wa kuchanya, ndiyo wakanditora ine mu nyumba ya âwadada na mu charu icho nkhababikira. Yiwakayowoya nane na kurapa kwa ine, kuti ‘Nditi ndipereke charu ichi ku mphapu yako.’ Iyo ndiyo wamkutuma mungelo wakhe

panthazi pako kukudangirira, ndipo kwenekura wamkumutorera muwoli mwana wane.

⁸Kweni usange mwanakazi wamkukhumba chara kwiza nawe, apo ndipo wamkusutukako ku chirapo chane ichi. Kweni ureke kwiza karuta nayo mwana wane kuti wakakhare kwenekura.”

⁹Ntheura muteŵeti yura wakaŵika woko lakhe mu nthangalaro za Abrahamu sekuru wakhe, ndipo wakarapa kwa iyo nga ndi umo wakamuphalirira.

¹⁰Muteŵeti yura wakatorapo ngamilia khumi pa ngamilia za sekuru wakhe, na vyawanangwa vya mtundu na mtundu kufuma kwa sekuru wakhe, ndipo wakaruta ku charu cha Mesopotamiya, ku msumba wa Nahoro.

¹¹Wakati wafika kwenekura, wakajikamiska ngamilia zakhe kuwaro kwa msumba pafupi na chisimi. Iyi yikawâ nyengo ya mise yeneiyo ūanakazi ūkarutanga kuya kanegha maji.

¹²Ndipo muteŵeti wakaromba wakati, “Mwe FUMU, Chiuta wa sekuru wane Abrahamu, nkhumurombani kuti vinthu vindiyendere makora muhanya uno ndipo murongore chisungusungu kwa sekuru wane Abrahamu.

¹³Wonani, ndili pano pafupi na chisimi, ndipo ūanakazi ūa mu msumba ūzenge kwiza kanegha maji.

¹⁴Mwali uyo nditi ndiyowoye nayo kuti, ‘Nkhukuŵeya, thula chiŵiya chako kuti ndimwepo maji,’ ndipo iyo wazgorenge kuti, ‘Mwanipo, ndiposo nditi ndimweske na ngamilia zinu,’ ndiyo waŵenge mweneuyo mwamusorera muteŵeti winu Yisake. Usange ivi vyachitika, nditi ndimanye kuti mwarongora chisungusungu kwa sekuru wane.”

¹⁵Wandamare kuromba, wakawona Rebeka wakwiza. Iyo wakababika na Betuwele mwana mwanarume wa Milika, muwoli wa Nahoro, mweneuyo wakaŵa munung’una wa Abrahamu. Rebeka wakayegha chiŵiya chakhe cha maji pa chiŵegha.

¹⁶Iyo wakaŵa wakutowa chomene ndipo wakaŵa mwali wakulangwa, wambula kumanyanapo na mwanarume. Wakakhilira ku chisimi chira na kunegha maji mu chiŵiya chakhe, ndipo wakawerako.

¹⁷Muteŵeti yura wakachimbira kwa iyo ndipo wakati, “Nkhukuŵeya, reka ndimwepo tumaji mu chiŵiya chako.”

¹⁸Rebeka wakati, “Mwanipo, sekuru wane,” ndipo wakakhizga luŵiro chiŵiya chakhe na kukorera kuti wamwe.

¹⁹Wakati wamumweska maji, wakatiso, “Nditi ndineghere na ūwangamila ūwinu wuwo, ūwasuke ūamwe wose.”

²⁰Maluŵiro wakapungulira maji mu chakumweskeramo viŵeto, na kuchimbiliraso ku chisimi kuya kanegha maji ghanyakhe. Wakaneghera ūangamila ūakhe wose.

²¹Muteŵeti yura wakamudodoliska chisisi, kuti wawone usange FUMU yamupa mwaŵi pa ulendo wakhe panji chara.

²²Para ūangamila ūakamara kumwa maji, muteŵeti yura wakamupa mphete ya golide yakuvwara pa mphuno, ya uzitu wa magiramu ghankonde na limoza, ndiposo na mabangili ghawiri, gha uzitu wa magiramu 100, ghakuti wavware mu mawoko ghakhe.

²³Sono muteŵeti wakati, “Undiphalire, kasi ndiwe mwana wa njani? Kasi ghaliko malo ghakugona ku nyumba ya ūawuso?”

²⁴Rebeka wakati kwa iyo, “Ndine mwana wa Betuwele, mwana mwanarume wa Milika muwoli wa Nahoro.”

²⁵Wakasazgirapo, wakati, “Tili nawo utheka na vyakurya vyakukwanira vinyama, ndiposo na malo ghakugona.”

²⁶Penepapo muteŵeti yura wakasindama na kusopa FUMU.

²⁷Ndipo wakati, “Wachindikike FUMU, Chiuta wa sekuru wane Abrahamu, mweneuyo wasungilira chisungusungu chakhe na kugomezgeka kwakhe pa sekuru wane. FUMU yandirongozgera ku nyumba ya ūabali ūa sekuru wane.”

²⁸Sono mwali yura wakachimbira, wakaya kaŵaphalira ūa mu nyumba ya ūanyina na vinthu ivi.

²⁹Rebeka wakaŵa na mudumbu wakhe zina lakhe Labani. Penepapo Labani wakachimbilira kwa muteŵeti uyo wakaŵa ku chisimi,

³⁰pakuti wakawona mphete na mabangili pa mawoko gha mudundu wakhe, na kupulika ivyo muteŵeti wakayowoya kwa Rebeka. Labani wakaruta kwa muteŵeti yura mweneuyo wakimilira pafupi na ūangamila ku chisimi.

³¹Iyo wakati, “Tiye ni ku kwithu, imwe mwa ūakutumbikika na FUMU. Chifukwa uli mukwimilira kuno? Ine ndamunozgerani nyumba, na malo gha ūangamila.”

³²Ntheura muteŵeti yura wakanjira mu nyumba. Labani wakasutula ūakatundu pa ūangamila, ndipo ūangamila wakaŵapa utheka na vyakurya vinyakhe. Labani wakaperekasso maji kwa muteŵeti yura ghakuti ūageze mu malundi, iyo na awo ūakawa nayo.

³³Wakati wamukhalikira vyakurya, muteŵeti yura wakati, “Nditi ndiryе chara ndisuke ndiyowoyerethu icho ndapukwa.” Ntheura Labani wakati, “Yowoya.”

³⁴Munthu yura wakati, “Ine ndine muteŵeti wa Abrahamu.

³⁵FUMU yili kumutumbika chomene sekuru wane ndipo ndi munthu wakuzirwa. Yili kumupa mberere na mbuzi, ng'ombe, siliva na golide, wateŵeti wananarume na wananakazi, wangamila na mbunda.

³⁶Sara muwoli wa sekuru wane wakamubabira mwana mwanarume mu uchekuru. Ndipo sekuru wane wali kumupa vyose ivyo wali navyo.

³⁷Sono sekuru wane wakandirapiska ine wakati, ‘Ureke kuya kamutorera mwana wane muwoli wakufuma mu wananakazi wa charu ichi cha Kanani, weneawo nkhukhara mu charu chawo.

³⁸Kweni urute ku nyumba ya wadada, na ku wabali wane, ndiko ukamutorere mwana wane muwoli.’

³⁹Ndipo ine nkhati kwa sekuru wane, ‘Panji mwanakazi wamkukana kuti wize nane?’

⁴⁰Kweni iyo wakandiphalira wakati, ‘FUMU yeneiyo nkhwenda nayo, yiti yitume mungelo wakhe kuwa nave na kukupa mwaŵi pa ulendo wako. Wamkumutorera mwana wane muwoli kufuma ku wabali wane na ku nyumba ya wadada.

⁴¹Penepapo ndipo wamkusutuka ku chirapo chane. Ndipouli para waya kafika ku wabali wane, ndipo iwo wareka kukupa, wamkusutukako ku chirapo chane.’

⁴²“Sono muhanya uno, ndati ndafika ku chisimi, ndanguomba kuti, ‘Mwe FUMU, Chiuta wa sekuru wane Abrahamu, mundovwire kuti vinthu vindiyendere makora pa ulendo wane uwu.

⁴³Wonani, ndili pano pafupi na chisimi. Mwali uyo watizenge kwiza kanegha maji, kwa mweneuyo ndiko nditi ndiyowoye kuti wandipeko maji kufumira mu chiŵiya chakhe kuti ndimwe,

⁴⁴ndipo iyo wazgorenge kuti wandinegherenge na wangamila wane wuwo,’ ndiyo waŵenge mwanakazi mweneuyo FUMU yamusorera mwana wa sekuru wane.”

⁴⁵“Ndindamare kuromba mu mtima wane, ndanguwona Rebeka wakwiza, wayegha chiŵiya chakhe cha maji pa chiŵegha. Wangukhilira ku chisimi na kunegha maji. Sono ine ndanguti kwa iyo, ‘Nkhukuŵeya, ndimwepo maji.’

⁴⁶Iyo wangukhizgira luŵiro chiŵiya chakhe kufuma pa chiŵegha ndipo wanguti, ‘Mwanipo, nditi ndimweske na ngamila zinu wuwo.’ Ntheura ndangumwa ndipo iyo wangumweska na wangamila wuwo.

⁴⁷Sono ndangufumba kuti, ‘Kasi ndiwe mwana wa njani?’ Iyo wanguti, ‘Ndine mwana wa Betuwele mwana mwanarume wa Milika, muwoli wa Nahoro.’

Ntheura ndanguŵika mphete pa mphuno yakhe na mabangili mu mawoko ghakhe.

⁴⁸Ndangusindama na kusopa FUMU, ndiposo ndanguyirumba FUMU, Chiuta wa sekuru wane Abrahamu. Iyo wangundirongozga mu nthowa yiweme, kwiza katora mwana mwanakazi kufuma kwa mubali wa sekuru wane, kuŵa muwoli wa mwana wakhe.

⁴⁹Sono usange muti mumuchitire sekuru wane mu chisungusungu na mu kugomezgeka mundiphalire, usange chara, napo mundiphalire mwakuti ndimanye icho ndingachita.”

⁵⁰Penepapo Labani na Betuwele âwakazgora, âwakati, “Chinthu ichi chafumira kwa FUMU. Ise kuti tingayowoya chilichose chara.

⁵¹Uyu Rebeka wali apa. Mumutore na kuruta nayo. Mukamupereke kwa mwana wa sekuru winu kuti wakâwe muwoli wakhe nga ndi umo FUMU yayowoyerera.”

⁵²Para muteŵeti wa Abrahamu wakapulika ichi, wakasindamira pasi panthazi pa FUMU.

⁵³Muteŵeti yura wakafumya vitowelo vyala siliva na vyala golide ndiposo na vyakuvwara na kupereka kwa Rebeka. Wakaperekaso vyawanangwa vyakudula kwa mudumbu wa Rebeka na kwa âwanyina âwakhe.

⁵⁴Iyo na âwanthu awo âwakâwa nayo âwakarya na kumwa, ndipo âwakagona kwenekura. Para wakawuka na mulenje muteŵeti wa Abrahamu wakati, “Ndizomerezgani ndiwerere kwa sekuru wane.”

⁵⁵Kweni mudumbu wa Rebeka na âwanyina âwakati, “Rekani mwali uyu wakhare nase mazuŵa ghachoko waka, panji khumi. Pamanyuma ndipo wati warutenge.”

⁵⁶Kweni muteŵeti yura wakati, “Mungandichedweskanga chara, pakuti FUMU yandipa mwaŵi pa ulendo wane. Ndizomerezgani ndiwerere kwa sekuru wane.”

⁵⁷Sono iwo âwakati, “Timucheme mwali kuti timufumbe.”

⁵⁸Ntheura âwakamuchema Rebeka ndipo âwakamufumba, âwakati, “Kasi uti urutenge na munthu uyu?” Rebeka wakazgora, wakati, “Inya, nditi ndirutenge nayo.”

⁵⁹Ntheura âwakamuperekezga mudumbu wawo Rebeka pamoza na mlezi wakhe ndiposo na muteŵeti wa Abrahamu na âwanthu âwakhe.

⁶⁰Sono âwakamutumbika Rebeka na mazgu ghakuti, “Iwe mudumbu withu, uŵe nyinawo wa âwanthu vikwivikwi! Âwa mphapu yako âwizakathereske misumba ya âwarwani âwawo.”

⁶¹Rebeka na wāmwali wākhe wākawuka, wākakwera pa wāngamila, ndipo wākamurondezga muteŵeti yura. Ntheura muteŵeti yura wakaruta nayo Rebeka.

⁶²Sono Yisake wakharanga mu chigāwa cha Negebu ndipo pa nyengo iyi wakafikanga waka kufuma ku malo gha mudera la “mbwiwi ya uyo ngwamoyo mweneuyo wakundiwona.”

⁶³Sono Yisake wakaruta kuya kalanguruka mu munda na mise. Wakinuska maso ghakhe ndipo wakawona wāngamila wākwiza.

⁶⁴Rebeka nayo wakati winuska maso wakawona Yisake, ndipo wakakhira pa ngamila yakhe yira.

⁶⁵Ndipo wakafumba muteŵeti yura kuti, “Kasi ndi njani munthu yura wakwenda mu munda kwiza kakumana nase?” Muteŵeti yura wakazgora, wakati, “Ndi sekuru wane.” Pa chifukwa ichi Rebeka wakatora chidiko chakhe na kujidikiska.

⁶⁶Ndipo muteŵeti yura wakamwandulira Yisake vinthu vyose ivyo wakaya kachita.

⁶⁷Penepapo Yisake wakiza nayo Rebeka mu hema ilo Sara, chiponde cha wānyina, wakakharangamo. Yisake wakamutora kuwa muwoli wakhe ndipo wakamutemwa chomene. Ntheura Yisake wakasanguruskika pamanyuma pa nyifwa ya wānyina.

Mutendeko 25

Wa mphapu wānyakhe wā Abrahamu (1 Mid 1.32-33)

¹Abrahamu wakatora mwanakazi munyakhe zina lakhe Ketura.

²Ketura wakababa Zimurani, Yokishani, Medani, Midiyani, Ishibaki na Shuwa.

³Yokishani wakababa Sheba na Dedani. Wāna wā Dedani wākāwa Ashurimu, Letushimu na Lewumimu.

⁴Wāna wā Midiyani wākāwa Efa, Efere, Hanoki, Abida na Elida. Wose aŵā wākāwa wā mphapu ya Ketura.

⁵Abrahamu wakamupa Yisake vyose ivyo wākāwa navyo.

⁶Kweni Abrahamu wakaperekwa vyawanangwa ku wāna wā wāwoli wākhe wāchoko. Apo wākāwa wachali wamoyo, Wākāwafumyako kwa mwana wakhe Yisake na kuŵatuma ku charu cha ku mafumiro gha dazi.

Kufwa na kusungika kwa Abrahamu

⁷Abrahamu wakakhara virimika 175.

⁸Sono Abrahamu wakaŵa muchekuru chomene ndipo wakafwa wali na virimika vinandi. Iyo wakalonda wasekuru wakhe

⁹Ŵana wakhe, Yisake na Ishimaele, ūakumusunga mu mphanji ya Makipela, mu munda wa Efuroni mwana wa Zohara muHiti, ku mafumiro gha dazi, kwa Mamure.

¹⁰Uwu ukaŵa munda uwo Abrahamu wakagula ku ūaHiti. Abrahamu na Sara muwoli wakhe ūkasungika penepara.

¹¹Abrahamu wakati wafwa, Chiuta wakatumbika mwana wakhe Yisake mweneuyo wakakharanga pafupi na mbwiwi ya uyo ngwamoyo mweneuyo wakundiwona.

Ŵa mphapu ya Ishimaele

(1 Mid 1.28-31)

¹²Iyi ndiyo miwiro ya ūana ūa Ishimaele, mwana wa Abrahamu, mweneuyo Hagara, muEguputo, muteŵeti-kazi wa Sara, wakamubabira Abrahamu.

¹³Mazina gha ūana ūa Ishimaele kwakuyana na umo ūakababikira ghakaŵa agha: Nebayoti, mwana wa uŵere wa Ishimaele, Kedara, Adibeyele, Mibisamu,

¹⁴Mishima, Duma, Masa,

¹⁵Hadadi, Tema, Yeturu, Nafishi na Kedema.

¹⁶Āwa ndiwo ūkawā ūana ¹² ūa Ishimaele, ndipo vikaya na misasa yawo vikathyika kwakuyana na mazina ghawo. Wose aŵa ūkawā ūkaronga mu mafuko ghawo.

¹⁷Ishimaele wakaŵa wa virimika ¹³⁷ apo wakafwiranga, ndipo wakalonda wasekuru wakhe.

¹⁸Ŵana wakhe wakakhara kufuma ku Havila mpaka ku Shuru, ku mafumiro gha dazi kwa charu cha Eguputo, pakurazga ku Asiriya. Iwo ūkakharra pa ūekha kulimbana na ūabali ūawo.

Kubabika kwa Esau na Yakhobe

¹⁹Iyi ndiyo miwiro ya ūana ūa Yisake mwana wa Abrahamu. Abrahamu wakababa Yisake.

²⁰Yisake wakaŵa na virimika ⁴⁰ apo wakatoranga Rebeka, mwana wa Betuwele muAramu wa ku charu cha Padani Aramu, mweneuyo mudumbu wakhe wakaŵa Labani muAramu.

²¹Yisake wakamurombera muwoli wakhe kwa FUMU, pakuti wakaŵa chumba FUMU yikamuzgora lurombo lwakhe ndipo Rebeka muwoli wakhe wakaŵa na nthumbo.

²²Ŵana ūkakalimbana mukati mwakhe, ndipo iyo wakati, "Usange kuli ntheura, nchifukwa uli ndili na umoyo?" Ntheura wakaruta kuya kafumba kwa FUMU.

²³ FUMU yikamuphalira, yikati, "Mafuko għawiri ghali mu nthumbo yako, mitundu yiwiri ya ūanthu yamkubabika mwa iwe yeneiyo yizamkugawikana. Fuko limoza lizamkuwa lankhongono kuruska linyakhe. Mukuru wakhe wamkutewetera munung'una wakhe."

²⁴ Para mazuwa ghakuti wababe ghakakwana, wakababa ūmuleza.

²⁵ Wakudanga wakafuma muswesi ndipo thupi lakhe lose likaŵa nga ndi malaya għa maweya. Ntheura ūkamuthya zina lakhe Esau

²⁶ Pamanyuma munung'una wakhe wakababika, ndipo woko lakhe likora chitende cha Esau. Ntheura ūkamuthya kuti Yakhobe. Yisake wakaŵa wa virimika 60 para Rebeka, wakababiranga ūana ūra.

Esau wakuguliska urara wakhe

²⁷ Para ūwasepuka ūkati ūkura, Esau wakaŵa chiwinda wakuchenjera, munthu wakutandara mu thengere. Kweni Yakhobe wakaŵa munthu wakuzika wakukhara mu mahema.

²⁸ Yisake wakamutemwa Esau chifukwa wakaryangako nyama izo wakawāmbanga. Kweni Rebeka wakatemwa Yakhobe.

²⁹ Zuŵa limoza para Yakhobe wakaphikanga nchunga ziswesi, Esau wakiza kufuma ku thengere ndipo wakaziya chomene.

³⁰ Ntheura Esau wakati kwa Yakhobe, "Ndipeko nchunga ziswesi izo, chifukwa ndaziya." Ntheura zina lakhe likathyika Edomu.

³¹ Kweni Yakhobe wakazgora wakati, "Undiguliske danga uŵere wako."

³² Ndipo Esau wakati, "Ndili pafupi kufwa. Kasi kuwa wa uŵere kundiŵirenge na chandulo uli?"

³³ Yakhobe wakati, "Rapa danga." Ntheura Esau wakarapa kwa iyo ndipo wakaguliska uŵere wakhe kwa Yakhobe.

³⁴ Penepapo Yakhobe wakamupa Esau chingwa na nchunga ziswesi. Iyo wakarya na kumwa, ndipo wakawuka na kuwukapo. Ntheura ndimo Esau wakayuyulira uŵere wakhe.

Mutendeko 26

Yisake wakuruta ku Gerara na ku Beyeresheba

¹ Mu charu chira mukawaso njara, pa dera pa njara yira yikawako kale mu mazuwa għa Abrahamu. Ndipo Yisake wakaruta ku Gerara kwa Abimeleki karonga wa ġaFilisiti.

²Sono FUMU yikamuwonekera Yisake ndipo yikati, “Ungakhiliranga ku Eguputo, kweni ukhare mu charu icho nditi ndikuphalire.

³Upanjwe mu charu chino, ndipo nditi ndiŵenye nawe. Nditi ndikutumbikenge chifukwa nditi ndipereke vyaru ivi vyose kwa iwe na ku mphapu yako. Ndifiskenge chirapo icho nkharapa ku wawuso, Abrahamu.

⁴Nditi ndandaniske mphapu yako nga ndi nyenyezi za kuchanya, ndipo nditi ndipereke ku mphapu yako vyaru ivi vyose. Mu mphapu yako ndimo mafuko ghose gha mu charu ghatumbikirengemo.

⁵Ndikutumbikenge chifukwa Abrahamu wakapulikira mazgu ghane na kusunga mazgu ghane, vilayizgo vyane, malangulo ghane na marango ghane.”

⁶Ntheura Yisake wakakhara ku Gerara.

⁷Para wanthu wa kwenekura wakamufumba vya muwoli wakhe, iyo wakati, “Ndi mudumbu wane.” Wakopanga kuŵaphalira kuti, “Ndi muwoli wane.” Wakaghanaghananga kuti panyakhe wenecharu wangamukoma chifukwa cha Rebeka, pakuti wakaŵa wakutowa chomene.

⁸Yisake wati wakhara kura nyengo yitali, Abimeleki karonga wa waFilisiti, wakalingizga pa dangazi. Wakalaŵiska kuwaro, ndipo wakawona Yisake wakusowera na Rebeka muwoli wakhe.

⁹Abimeleki wakamuchema Yisake, ndipo wakati, “Nadi, uyo ndi muwoli wako. Chifukwa uli ukuyowoya kuti, ‘Ndi mudumbu wane?’ ” Yisake wakati kwa iyo, “Chifukwa nkhaghanaghananga kuti panyakhe ndingafwa chifukwa cha iyo.”

¹⁰Abimeleki wakati, “Kasi nchinthu uli icho watichitira ise? Yumoza wa wanthu wane mphanyi wakagona na muwoli wako, ndipo mphanyi ise watitorera mu majuvyo.”

¹¹Ntheura Abimeleki wakachenjezga wanthu wose wakati, “Uyo wati wamukhwaské munthu uyu panji muwoli wakhe wati wakomeke.”

¹²Yisake wakaseŵa mbuto mu charu chira ndipo wakakorora vyakurya vinandi chomene chirimika chira, chifukwa FUMU yikamutumbika.

¹³Yisake wakaŵa musambazi, ndipo usambazi wakhe ukakulirakulira wakasuka wakaŵa na vyuma vinandi chomene.

¹⁴Wakaŵa na mberere na mbuzi, ng'ombe zinandi ndiposo na wateŵeti wānandi, mwakuti waFilisiti wakaŵa nayo na sanje.

¹⁵Sono visimi vyose ivyo wateŵeti wa wawiske wakajima mu mazuŵa gha Abrahamu, waFilisiti wakavijara na kuviwunda na dongo.

¹⁶Ndipo Abimeleki wakati kwa Yisake, “Fumako kwa ise, chifukwa waŵa na nkhongono chomene kuruska ise.”

¹⁷Yisake wakafumako kura, ndipo wakajintha mahema ghakhe mu dambo la Gerara na kukhara kwenekura.

¹⁸Yisake wakajimaso visimi vyeneivyo vikajimika mu mazuŵa gha Abrahamu ūawiske, chifukwa ūaFilisiti ūakavijara Abrahamu wakati wafwa. Wakavithya mazina gheneagho ūawiske ūakavithya pakudanga.

¹⁹Ŵateŵeti ūa Yisake ūakajima mu dambo, na kusanga mbwiwi za maji.

²⁰Ŵaliska ūa ku Gerara ūakamba kulimbana na ūaliska ūa Yisake ūakati, "Maji agha ngithu." Ntheura Yisake wakachithya chisimi chira "Eseki", chifukwa ūanthu ūakalimbana nayo.

²¹Wakajimaso chisimi chinyakhe, naposo pakaŵa kulimbana. Ntheura wakachithya zina la Sitina.

²²Wakafumako kura ndipo wakajima chisimi chinyakhe. Pa ichi pakaŵavye kulimbana. Ntheura wakachithya zina la Rehoboti, wakati, "Chifukwa sono FUMU yatinozgera malo, ndipo titi tandanenge mu charu."

²³Kufuma penepara Yisake wakakwerera ku Beyeresheba.

²⁴FUMU yikamuwonekera ku usiku wenewura, yikati, "Ine ndine Chiuta wa ūawuso Abrahamu. Ungopanga, chifukwa ndili nawe ndipo nditi ndikutumbikenge, na kwandaniska mphapu yako, chifukwa cha muteŵeti wane Abrahamu."

²⁵Ntheura Yisake wakazengapo jochero na kusopa FUMU. Wakajintha hema lakhe pa malo ghara, ndipo ūateŵeti ūakhe ūakajima chisimi penepara.

Phangano pakati pa Yisake na Abimeleki

²⁶Abimeleki wakaruta kwa Yisake kufumira ku Gerara, pamoza na Ahuzati nduna yakhe, na Fikolo murongozgi mukuru wa ūasilikari ūakhe.

²⁷Yisake wakaŵafumba wakati, "Kasi mwizirachi kwa ine, pakuti mukunditinkha ndipo mwandichimbizga ku kwinu?"

²⁸Iwo ūakati, "Sono tikuwona nadi kuti FUMU yili nawe. Ntheura taghanaghana kuti paŵe chirapo pakati pa imwe na ise. Tichite phangano na iwe,

²⁹kuti ureke kutichitira uheni, nga ndi umo nase tilije kukusuzgira iwe, nanga nkhukuchitira kanthu kaheni, kweni uweme pera. Tikakuzomerezga kuti urute mu mutende. Sono ndiwe wakutumbikika wa FUMU."

³⁰Ntheura Yisake wakaŵanozgera chiphikiro, ndipo iwo ūakarya na kumwa.

³¹Na machero ghakhe ūakawuka na mulenje chomene, ndipo ūakarapa. Yisake wakaŵaperekезга ndipo ūakapatukana mu mutende.

³²Zuŵa leneilo ūateŵeti ūa Yisake ūakiza ndipo ūakamuphalira za chisimi icho iwo ūakajima. Iwo ūakati, "Taghasanga maji."

³³Yisake wakachithya zina lakuti Shiba. Ndicho chifukwa msumba ura ukuchemeka Beyeresheba mpaka sono.

Ŵawoli ūa chilendo ūa Esau

³⁴Para Esau wakaŵa wa virimika 40 wakatora Yuditi, mwana wa Beyeri muHiti kuŵa muwoli wakhe, ndiposo na Basemati mwana wa Eloni muHiti.

³⁵Wanakazi aŵa ūakakwenyerezganga chomene mtima wa Yisake na wa Rebeka.

Mutendeko 27

Yisake wakumutumbika Yakhobe

¹Para Yisake wakachekura, ndipo maso ghakhe nagho ghakatondeka kuwona makora, wakachema Esau mwana wakhe murara, ndipo wakati kwa iyo, "Mwana wane." Esau wakazgora wakati, "Ndine pano."

²Yisake wakati, "Wona, ine sono ndachekura, ndipo kuti nkhumanya chara zuŵa la nyifwa yane.

³Sono tora mahomwa ghako, phodo yako ya mivwi na uta wako, urute ku thengere ukandikomere nyama.

⁴Undiphikire chakurya chakunowa chira nkhuchitemwa ndipo wize nacho kwa ine kuti ndirye, mwakuti ndikutumbike pambere ndindafwe."

⁵Rebeka wakapulikizganga para Yisake wakayowoyanga kwa Esau mwana wakhe. Ntheura para Esau wakaruta ku thengere kuya kakoma nyama na kwiza nayo,

⁶Rebeka wakayowoya na mwana wakhe Yakhobe wakati, "Ndangupulika ūawuso ūakuyowoya na mukuru wako Esau kuti,

⁷'Ukandikomere nyama na kundiphikira chakurya chakunowa kuti ndirye, mwakuti ndikutumbike panthazi pa FUMU pambere ndindafwe.'

⁸Ntheura sono mwana wane, pulikira mazgu ghane kwakuyana na umo nkhukulangulira.

⁹Ruta sono ku mskambo, ukanditorere kwenekura twana twa mbuzi tuŵiri tuweme kuti ndiŵaphikire ūawuso chakurya chakunowa nga ndi umo ūakutemwera.

¹⁰Ndipo wamuperekwa chakurya ku ūawuso kuti ūarye, mwakuti ūakutumbike pambere ūandafwe."

¹¹Kweni Yakhobe wakati kwa Rebeka, “Amama, Esau mukuru wane wali na maweya mu thupi, ine ndili wambula maweya.

¹²Panji wadada wizamkundipapaska, ndipo ndizamkuwoneka nga ngwa kuplesika na kujitorera nthembo pa ndamwene mu malo mwa chitumbiko.”

¹³Wanyina wakazgora wakati, “Mwana wane, pa ine ndipo paŵenge nthembo yako. Kweni iwe pulikira waka mazgu ghane. Sono rutanga ukanditorere twana twa mbuzi tura.”

¹⁴Ntheura Yakhobe wakaruta wakaya katutora na kuperekwa ku wanyina. Iwo wakaphika chakurya chakunowa, icho wawiske wakatemwanga.

¹⁵Sono Rebeka wakatora vyakuvwara viweme chomene vya mwana wakhe murara Esau, vyeneivyo vikaŵa mu hema, ndipo wakamuvwarika Yakhobe mwana wakhe muchoko.

¹⁶Wakamuvwarikaso vikumba vya twana twa mbuzi mu mawoko ghakhe na mu singo yakhe apo pakaŵavye maweya.

¹⁷Ndipo wakatora chingwa na chakurya chakunowa vyeneivyo wakaphika, na kumupira Yakhobe.

¹⁸Yakhobe wakaruta ku wawiske ndipo wakati, “Wadada!” Iwo wakati, “Ndine pano. Kasi ndiwe njani mwana wane?”

¹⁹Yakhobe wakazgora wakati, “Ndine Esau mwana winu wa uwere. Ndachita umo mwangundiphalira. Ndaŵeya wukani kuti murye nyama iyo ndamwana winu ndamuphikirani kuti munditumbike.”

²⁰Kweni Yisake wakamufumba mwana wakhe wakati, “Mwana wane, kasi wayisanga uli mwaluwiro?” Iyo wakazgora wakati, “Chifukwa FUMU, Chiuta winu ndiyo wangundipa mwaŵi.”

²¹Sono Yisake wakati kwa Yakhobe, “Senderera kuno kufupi ndikupapaske, mwana wane, kuti ndimanye usange ndiwe nadi mwana wane Esau panji chara.”

²²Ntheura Yakhobe wakasenderera kufupi na Yisake wawiske, ndipo wiske wakamupapaska wakati, “Mazgu nga Yakhobe, kweni mawoko nga Esau.”

²³Iyo kuti wakamupanikizga chara, chifukwa mawoko ghakhe ghakawâ na maweya, nga ndi mawoko gha Esau mukuru wakhe. Ntheura wakayamba kumutumbika.

²⁴Kweni wakafumbaso wakati, “Kasi ndiwe nadi mwana wane Esau?” Iyo wakazgora wakati, “Inya.”

²⁵Yisake wakati, “Zanga nayo kwa ine nyama iyo wandinozgera kuti ndiryе, ndipo ndikutumbikenge.” Ntheura wakiza nayo ndipo wakarya. Wakamutoreraso vinyo ndipo wakamwa.

²⁶Sono wiske Yisake wakati kwa iyo, “Senderera kufupi ndipo undivumbatire mwana wane.”

²⁷Iyo wakasenderera pafupi na kumuvumbatira. Yisake wakanuska sungu la vyakuwwara vyakhe ndipo wakamutumbika wakati, “Wona, sungu la mwana wane liri nga ndi sungu la munda uwo FUMU yawutumbika.

²⁸Chiuta warokweske jumi la kuchanya, wakupe nyata mu minda yako, ndipo wakupe vyakurya vinandi na vinyo!

²⁹Wanthu âkuteŵeterenge iwe, ndipo âmitundu âkulambirenge. Uwuse âbali âko, ndipo âbali âko âkulambirenge iwe. Watembeke yose uyo wakukutemba, ndipo watumbikike yose uyo wakukutumbika.”

Esau wakuŵeya Yisake kuti wamutumbike

³⁰Para Yisake wakamara waka kupereka vitumbiko, Yakhobe wakafumapo panthazi pa âawiske. Nyengo yeneiyo Esau mukuru wakhe nayo wakafika kufumira uko wakâwambanga.

³¹Nayoso wakaphika chakurya chakunowa, ndipo wakiza nacho kwa âawiske wakati, “Wukani âadada murye nyama iyo ndamwana winu ndamuphikirani kuti munditumbike.”

³²Yisake wakati kwa iyo, “Kasi ndiwe njani?” Iyo wakazgora wakati, “Ndine Esau mwana winu wa uŵere.”

³³Yisake wakambwambwantha chomene, ndipo wakati, “Kasi wanguŵa njani uyo wangukoma nyama na kwiza nayo kwa ine? Ndangurya yose pambere iwe undafike. Inya, wati waŵenge wakutumbikika.”

³⁴Para Esau wakapulika mazgu gha âawiske wakalira chomene na mtima wakuŵinya. Wakayowoya ku âawiske wakati, “Âadada, nditumbikani na ine wuwo.”

³⁵Kweni Yisake wakati, “Munung’una wako wangwiza ndipo wandipusika. Iyo ndiyo wapoka chitumbiko chako.”

³⁶Esau wakati, “Asi ndimo kukumuyanira kuti wachemeke Yakhobe? Iyo wapoka malo ghane kaŵiri. Wakapoka uŵere wane. Sono wandipokaso chitumbiko chane.” Ntheura iyo wakafumba wakati, “Kasi mulije kundisungirako chitumbiko nane?”

³⁷Yisake wakamuzgora Esau wakati, “Wona, ndamwimwika iyo kuŵa wakukuwusa iwe, ndipo âbali âakhe wose ndamupa kuŵa âateŵeti âakhe. Ndamupa vyakurya na vinyo. Kasi ndikuchitirechi sono iwe, mwana wane?”

³⁸Esau wakâwafumba âawiske wakati, “Kasi mwanguŵa na chitumbiko chimoza pera âadada? Munditumbike na ine wuwo, âadada.” Esau wakamba kulira.

³⁹Sono Yisake wawiske wakati kwa iyo, “Malo ghako ghakukharamo ghawavyenge nyata, jumi yizamkuwa pa minda yako chara.

⁴⁰Uti uwenge wamoyo pakurwa nkhondo, ndipo uti utewetere munung'una wako. Kweni para wamugarukira, wamkuphyora goliwoli la muwuso wakhe.”

⁴¹Esau wakamutinkha Yakhobe chifukwa cha chitumbiko cheneicho wawiske wakamupa. Iyo wakati mu mtima wakhe, “Mazuwa ghakutengerera wadada ghaneng'enera. Apo ndipo ndamkumukoma Yakhobe munung'una wane.”

⁴²Kweni para Rebeka wakapulika maghanogħano ghose għa Esau, mwana wakhe murara, wakamuchema Yakhobe. Wakamuphalira wakati, “Mukuru wako Esau wakujikhungurufya pakunozgekera kukukoma.

⁴³Ntheura sono mwana wane pulikira mazgu ghane. Wuka chimbilira kwa mudumbu wane Labani ku Harani.

⁴⁴Ukakhareko nayo kanyengo kusuke kutukutwa kwa mukuru wako kugowoke,

⁴⁵ndiposo ukari wa mukuru wako pa iwe ugowoke, ndipo iyo waruwe icho wamuchitira. Penepapo ndizamkutuma wanthal kwiza kakutora. Nchifukwa uli ndipokeke, imwe mwa wāwiri wuwo, mu zuwa limoza?”

Yisake wakutuma Yakhobe kwa Labani

⁴⁶Rebeka wakati kwa Yisake, “Ndavuka nawo nkhanira wanakazi wa chiHiti awa. Usange Yakhobe wangatora muwoli mu wanakazi wa chiHiti mu charu ichi, umoyo wane kuti wandurenge kanthu kwa ine chara?”

Mutendeko 28

¹Ntheura Yisake wakamuchema Yakhobe, wakamutumbika ndipo wakamulangula wakati, “Ungatoranga mwanakazi wakufuma mu waKanani.

²Wuka, ruta ku Padani Aramu ku mbumba ya Betuwele, wiske wa wānyoko. Ukatore mwanakazi kwenekura, yumoza wa wāna wa Labani mudumbu wa wānyoko.

³Chiuta Mwenenkhongono zose wakutumbike, wachite kuti ubabane na kukwandaniska mwakuti uwe mzinda wa wanthal wanandi.

⁴Wakutumbike iwe na mphapu yako, nga ndi umo wakatumbikira Abrahamu, mwakuti uhare charu icho Chiuta wakapereka kwa Abrahamu mwenemumo ukukharamo sono nga ndi wakupanjwa.”

⁵Ntheura Yisake wakamutumizga Yakhobe ku Padani Aramu, kwa Labani mwana wa Betuwele muAramu, mudumbu wa Rebeka, wānyina wa Yakhobe na Esau.

Esau wakutora mwanakazi munyakhe

⁶Sono Esau wakawona kuti Yisake wamutumbika Yakhobe, ndiposo wamutuma ku Padani Aramu, kuya katora muwoli kwenekura. Wakawonaso kuti wamutumbika na kumulangula kuti wareke kutora muwoli mu ûKanani.

⁷Ndiposo wakawonaso kuti Yakhobe wapulikira ûawiske na ûanyina na kuruta ku Padani Aramu.

⁸Penepapo Esau wakawona kuti ûanakazi ûa ku Kanani kuti ûakamukondweska Yisake chara.

⁹Ntheura Esau wakaruta kwa Ishimaele, mwana wa Abrahamu, ndipo kusazgirapo pa ûawoli ûakhe wakatoraso Mahalati mwana wa Ishimaele mudumbu wa Nebayoti.

Maloto gha Yakhobe pa Betele

¹⁰Yakhobe wakawukako ku Beyeresheba, ndipo wakaruta ku Harani.

¹¹Wakafika pa malo ghanji ndipo wakakhara penepara usiku ura chifukwa dazi likanjira. Wakatorapo limoza la mawe gha pa malo gheneghara kuûa musamiro ndipo wakagona tulo pa malo gheneghara.

¹²Wakalota kuti makwerero ghafuma pasi pa charu kuya kafika kuchanya ndipo wakawona ûangelo ûa Chiuta ûakukwera na kukhira mu gheneagho.

¹³FUMU yikimilira pachanya pa makwerero ghara, yikati, “Ine ndine FUMU, Chiuta wa ûawuso, Abrahamu na wa Yisake. Nditi ndikupenge iwe na mphapu yako charu icho wagonapo.

¹⁴Mphapu yako yizamkwandana nga ndi fuvu la charu. Ûamkutandazgika kosekose, ku manjiliro gha dazi, ku mafumiro gha dazi, ku mpoto na ku mwera. Mafuko ghose gha mu charu ghamkutumbikiramo mwa iwe na mphapu yako.

¹⁵Ine ndili nawe, nditi ndikusungilirenge kose uko ukuruta, ndipo ndizamkukuwezgeraso mu charu ichi. Ndizamkukusida chara ndisuke ndichite icho ndakuyowoyer.”

¹⁶Yakhobe wakawuka mu tulo ndipo wakati, “Nadi FUMU yili mu malo ghano. Ine kuti ndangumanya chara.”

¹⁷Sono iyo wakofiwa wakati, “Nako nkhofya kwa malo ghano! Iyi nadi ndi Nyumba ya Chiuta, ndiposo ndi chipata cha kuchanya.”

¹⁸Yakhobe wakawuka na macherochero chomene, wakatora libwe ilo likawa musamiro na kulijintha kuûa chikumbusko ndipo wakathirapo mafuta.

¹⁹Wakaghathya malo ghara zina la Betele. Kweni pakudanga zina la msomba likâwa Luzi.

²⁰Yakhobe wakarapa wakati, "Usange Chiuta waŵenge nane na kundisunga mu ulendo wane uwu, ndipo usange wandipenge chakurya na vyakuvwara,

²¹mwakuti ndiwerereso ku nyumba ya ūadada mu chimango, apo ndipo FUMU yiti yiŵe Chiuta wane.

²²Libwe ili, leneili ndalijintha nga nchikumbusko lamkuŵa Nyumba ya Chiuta, ndipo mu vyose ivyo mukundipa nditi ndipereke kwa imwe chigâwa cha khumi."

Mutendeko 29

Yakhobe wakufika kwa Labani

¹ Yakhobe wakarutilira ulendo wakhe, ndipo wakafika mu charu cha ūanthu ūa ku mafumiro gha dazi.

²Wakati walâwiska, wakawona miskambo yitatu yagona mu mphepete mwa chisimi. Mberere na mbuzi zira ūkazimweskanga maji ghakufuma mu chisimi cheneicho. Pachanya pa chisimi pakaŵa libwe likuru.

³Para mskambo wose wa mberere na mbuzi ukawunjikana penepara, ūalisca ūkagadabulangapo libwe pa chisimi na kuzimweska maji mberere zira. Para zamwa, wakaŵikangaso libwe lira mu malo ghakhe pachanya pa chisimi.

⁴Yakhobe wakaŵafumba ūalisca ūara wakati, "Mwa ūabali ūane, kasi kukwinu ndi nkhu?" "Ndise ūa ku Harani."

⁵Yakhobe wakafumbaso wakati, "Kasi mukumumanya Labani mwana wa Nahoro?" Iwo ūakati, "Tikumumanya."

⁶Wakaŵafumbaso wakati, "Kasi wali makora?" Iwo ūakati, "Wali makora ndipo wonani Rakelo, mwana wakhe mwanakazi yura wakwiza na mberere na mbuzi."

⁷Iyo wakati, "Wonani, kuchali muhanya pakati, ndiposo kuti ndi nyengo yakuti muwerere na vyakuŵeta chara. Muzimweske maji mberere na mbuzi ndipo murute nazo kuya kaziliska."

⁸Kweni iwo ūakati, "Tingachita chara kwambula kuti mberere na mbuzi zose zawunjikika pamoza, ndiposo kwambula kuti tagadabulapo libwe pachanya pa chisimi. Apo pera ndipo tingazimweska."

⁹Wachali kuyowoya nawo, Rakelo wakiza na mberere na mbuzi za wiske, pakuti ndiyo wakaziliskanga.

¹⁰Para Yakhobe wakamuwona Rakelo, mwana wa Labani mudumbu wa ūanyina, wakagadabulapo libwe pachanya pa chisimi, ndipo wakamweska mberere na mbuzi za Labani.

¹¹Yakhobe wakamuvumbatira Rakelo, ndipo wakalira mwakutumphuska mazgu.

¹²Iyo wakamuphalira Rakelo wakati, “Ndine mwana wa Rebeka, mudumbu wa wawuso.” Ntheura Rakelo wakachimbira kuya kaŵaphalira wawiske.

¹³Para Labani wakapulika uthenga wa Yakhobe mwana wa mudumbu wakhe, wakachimbilira kuya kakumana nayo. Wakamuvumbatira na kumufyofyontha ndipo wakaruta nayo ku nyumba yakhe. Yakhobe wakamwandalira Labani vyose ivi vikachitika.

¹⁴Ndipo Labani wakati kwa iyo, “Nadi, ndiwe wa ndopa yane.” Ntheura Yakhobe wakakhara nayo mwezi umoza.

Yakhobe wakuteweta kuti watore Rakelo na Leya

¹⁵Labani wakati kwa Yakhobe, “Nchakwenerera chara kuti unditeŵetere waka, pa chifukwa chakuti ndiwe wa ndopa yane. Undiphalire, kasi njombe yako yiŵenge vichi?”

¹⁶Labani wakawa na wana ūwasungwana ūwāiri. Murara wakawa Leya, ndipo munung'una wakhe wakawa Rakelo.

¹⁷Leya wakawa na maso ghambula kulaŵiska makora. Kweni Rakelo wakawa wakutowa chomene.

¹⁸Yakhobe wakamutemwa Rakelo. Ntheura wakati, “Nditi ndimuteŵeterani virimika vinkonde na viŵiri kuti nditore Rakelo mwana winu muchoko.”

¹⁹Sono Labani wakati, “Nkhuweme kuti ndimupereke kwa iwe kwakuruska kuti ndimupereke ku munthu munyakhe kharanga nane.”

²⁰Ntheura Yakhobe wakateŵeta virimika vinkonde na viŵiri kuti watore Rakelo, ndipo vikawoneka kwa iyo nga ndi mazuŵa ghachoko waka chifukwa cha kumutemwa.

²¹Sono Yakhobe wakati kwa Labani, “Mundipe mwana winu kuti nditorane nayo, chifukwa nyengo yane yakwana.”

²²Ntheura Labani wakanozgera chiphikiro, ndipo wakawunjika pamoza ūwanthu wose ūwa pa malo ghara.

²³Kweni na usiku Labani wakatora Leya na kwiza nayo kwa Yakhobe, ndipo Yakhobe wakagona na Leya.

²⁴(Labani wakapereka Zilipa muteŵeti-kazi wakhe kwa Leya kuti waŵe muteŵeti-kazi wakhe.)

²⁵Na machero ghakhe kukati kwacha, Yakhobe wakawona kuti mwanakazi yura ndi Leya. Ntheura wakamufumba Labani wakati, “Kasi nchichi icho mwandichitira? Asi nkhamuteŵeteraninge kuti nditore Rakelo? Kasi mwandipusikirachi?”

²⁶Labani wakati, “Kuti ndimo ghaliri marango ghithu chara, kutengweska munung’una pambere mwana wa uwere wandatengwe.

²⁷Ulin dizge danga yisuke sabata ya chikondwerero cha ukwati yimare, ndipo nditi ndikupe na munyakhe wuwo usange wanditewetera virimika vinyakheso vinkonde na viwiri.”

²⁸Yakhobe wakachita ntheura. Wakalindizga yikasuka sabata ya chikondwerero cha ukwati yikamara, ndipo Labani wakamupa Rakelo kuti waŵe muwoli wakhe.

²⁹(Labani wakaperekwa Biliha muteŵeti-kazi wakhe kwa Rakelo kuti waŵe muteŵeti-kazi wakhe.)

³⁰Ntheura Yakhobe wakagona nayo Rakelo nayoso ndipo wakamutemweska kwakuruska Leya. Yakhobe wakamuteŵetera Labani virimika vinyakhe vinkonde na viwiri.

Ŵana ūa Yakhobe

³¹Para FUMU yikawona kuti Leya wakamutemwa chara, yikazomera kuti wababenge ūana, kweni Rakelo wakaŵa chumba.

³²Leya wakaŵa na nthumbo ndipo wakababa mwana mwanarume. Wakamuthya zina lakhe Rubeni chifukwa wakati, “Pakuti FUMU yalaŵiska pa suzgo lane. Nadi sono mufumu wane wati wanditemwenge.”

³³Wakaŵaso na nthumbo na kubabaso mwana mwanarume ndipo wakati, “Chifukwa FUMU yapulika kuti ine nkhutemwaka chara, ndimo yandipiraso mwana munyakhe mwanarume.” Ntheura mwana yura wakamuthya zina lakhe Simiyoni.

³⁴Wakaŵaso na nthumbo na kubabaso mwana mwanarume ndipo wakati, “Sono nyengo iyi mufumu wane wati waskepereranenge nane, chifukwa ndamubabira ūana ūnarume ūwatatu.” Ntheura wakamuthya zina lakhe Levi.

³⁵Wakaŵaso na nthumbo na kubabaso mwana mwanarume, ndipo wakati, “Pa nyengo iyi, nditi ndiyirumbe FUMU.” Ntheura wakamuthya zina lakhe Yuda. Ndipo wakareka kubaba.

Mutendeko 30

¹Para Rakelo wakawona kuti walije kumubabira ūana Yakhobe, wakaŵa na sanje na mukuru wakhe yura, ndipo wakati kwa Yakhobe “Ndipani ūana, usange chara, ipo ndifwe waka.”

²Ukari wa Yakhobe ukagolera pa Rakelo ndipo wakati, “Kasi ndine Chiuta, mweneuyo wakanizga kuti iwe uŵe na ūana?”

³Rakelo wakati, "Uyu muteŵeti-kazi wane Biliha njira mwa iyo kuti wandibabire mwana mwakuti ine nane ndiŵe na âna kwizira mwa iyo."

⁴Ntheura Rakelo wakamupa muteŵeti-kazi wakhe Biliha kuti waŵe muwoli wakhe, ndipo iyo wakamumanya.

⁵Biliha wakâwa na nthumbo ndipo wakamubabira Yakhobe mwana mwanarume.

⁶Ntheura Rakelo wakati, "Chiuta wayeruzga na kupulika lurombo lwane ndipo wandipa mwana mwanarume." Ntheura wakamuthya zina lakhe Dani.

⁷Biliha muteŵeti-kazi wa Rakelo wakaŵaso na nthumbo ndipo wakamubabira Yakhobe mwana mwanarume wa chiŵiri.

⁸Ntheura Rakelo wakati, "Ndalimbana nayo chomene mukuru wane, ndipo ndaruska." Ntheura wakamuthya Nafutali.

⁹Para Leya wakati wawona kuti wareka kubaba, wakatora Zilipa muteŵeti-kazi wakhe, ndipo wakamupa Yakhobe kuti wâwenge muwoli wakhe.

¹⁰Ndipo Zilipa muteŵeti-kazi wa Leya wakamubabira Yakhobe mwana mwanarume.

¹¹Leya wakati, "Ndachita mwaŵi!" Ntheura wakamuthya zina lakhe Gadi.

¹²Zilipa muteŵeti-kazi wa Leya wakamubabiraso Yakhobe mwana mwanarume wa chiŵiri.

¹³Ndipo Leya wakati, "Ndili wakukondwa! Ndipo ânakazi ânyane âti âtentenge ndili wakukondwa." Ntheura wakamuthya Ashere.

¹⁴Zuŵa limoza pa nyengo ya kuvuna tirigu, Rubeni wakaruta ku minda, ndipo wakaya kasanga vipambi vyâ khuni la chinthemwa. Wakiza navyo kwa nyina Leya. Ndipo Rakelo wakaromba kwa Leya wakati, "Undipeko vipambi vyâ mwana wako vyâ khuni la chinthemwa."

¹⁵Kweni Leya wakati kwa iyo, "Kasi ndiko kuti undakhutire chara pakupoka mufumu wane? Kasi sono ukukhumba kupokaso na vipambi vyâ mwana wane vyâ khuni la chinthemwa?" Rakelo wakati, "Nkhupangana kuti wizamugona na iwe usiku uno, usange wandipa vipambi vyâ mwana wako vyâ chinthemwa."

¹⁶Para Yakhobe wakiza kufuma ku munda na mise, Leya wakaruta kuya kakumana nayo ndipo wakati, "Muhanya uno mwize kanjire mwa ine chifukwa ndamufupani na vipambi vyâ khuni la chinthemwa la mwana wane." Ntheura Yakhobe wakagona nayo usiku wenewura.

¹⁷Chiuta wakapulika lurombo lwa Leya ndipo wakaŵa na nthumbo kumubabira Yakhobe mwana mwanarume wa chinkhonde.

¹⁸Leya wakati, “Chiuta wandipa njombe yane, chifukwa nkhapereka muteweti-kazi wane ku mufumu wane.” Ntheura wakamuthya Isakara.

¹⁹Leya wakawaso na nthumbo, ndipo wakamubabira Yakhobe mwana mwanarume wa chinkonde na chimoza.

²⁰Ntheura Leya wakati, “Chiuta wandipa chawanangwa chiweme. Sono mufumu wane kuti wandichindike, chifukwa ndamubabira wana wanarume wankonde na yumoza.” Ntheura wakamuthya zina lakhe Zebuloni.

²¹Pamanyuma Leya wakababa mwana mwanakazi, ndipo wakamuthya Dayina.

²²Penepapo Chiuta wakamukumbuka Rakelo ndipo wakapulika lurombo lwakhe na kuzomera kuti wababenge.

²³Wakaŵa na nthumbo na kubaba mwana mwanarume, ndipo wakati, “Chiuta wawuskako soni zane.”

²⁴Ntheura wakamuthya Yosefe wakati, “FUMU yindisazgirepo mwana mwanarume munyakhe.”

Yakhobe wakupangana na Labani

²⁵Rakelo wakati wababa Yosefe, Yakhobe wakamuphalira Labani kuti, “Mundizomerezge kuti ndiwerenge, ndirute ku charu cha ku kwithu.

²⁶Mundipe wawoli wane na wana weneawo ndamuteŵeteraninge, ndipo mundizomerezge kuti ndirutenge, pakuti mukumanya mlimo uwo ndamuchitirani.”

²⁷Kweni Labani wakati kwa iyo, “Usange ndasanga uchizi panthazi pako, nkhukuŵeya undipulike. Ine ndamanya kwizira mu vimanyikwiyo kuti FUMU yanditumbika ine chifukwa cha iwe.”

²⁸Undiphalire njombe yako, ndipo ine nditi ndikupe.”

²⁹Yakhobe wakazgora wakati, “Imwe mwaŵene mukumanya umo ndamuteŵeterani, na umo vyakuŵeta vyinu vyayandanirana pakuŵa na ine.

³⁰Kale mukaŵa navyo vichoko waka pambere ndindafike, kweni lero vyandana chomene. FUMU yamutumbikani pose apo ndateŵeta. Kweni sono ndamufukafukira pauli vinthu nya mu nyumba yane na yane?”

³¹Labani wakati, “Kasi ndikulipire vichi?” Yakhobe wakati, “Ine kuti nkhuti mundilipire kanthu chara. Kweni usange muti mundichitire ichi, nditi ndiliskengeso na kusunga mberere na mbuzi zinu.

³²Muhanya uno ine nditi ndende mukati mu mberere na mbuzi zinu zose. Ndiwuskengemo mberere zose za maŵangamaŵanga na za mathotomathoto, na wana-mberere wafipa wose, ndiposo na mbuzi za mathotomathoto na za maŵangamaŵanga. Za ntheura ndizo ziŵenge njombe yane.

³³Ntheura kugomezgeka kwane ndiko kwamkuphara pamanyuma para mukwiza kawona njombe yane. Usange mukati mu mbuzi mukuwona yose iyo njambula mathotomathoto panji maŵangamaŵanga, ndiposo mwana-mberere uyo kuti ndi mufipa chara, ivi vyamkupimika kuti nvyakwibika.”

³⁴Labani wakati, “Nchiweme! Kuŵe nga ndi umo wayowoyerera.”

³⁵Kweni zuŵa leneilo Labani wakawuskako ūapepe awo ūakâwa ūa midyeleredyelere na ūa maŵangamaŵanga, na mbuzi zose zanakazi izo zikâwa za mathotomathoto na za maŵangamaŵanga, na yose iyo vikâwa na mabanga ghatuŵa, ndiposo na mwana-mberere yose uyo wakaŵa mufipa, ndipo wakaŵaphalira ūana ūnarume kuti ūavipwererere.

³⁶Labani wakapatukako kwa Yakhobe na kuya kakhara pa mtunda wa ulendo mazuŵa ghatatu. Kweni Yakhobe wakaliskanga mberere na mbuzi zinyakhe za Labani.

³⁷Sono Yakhobe wakatora minthavi gha makuni gha mitundu yitatu. Wakatukomora kuti tuŵe na midyeleredyelere yituŵa. Wakachita kuti utuŵa uwoneke mu tundodo tura.

³⁸Tundodo uto wakatukomora, wakatuŵika mu vyakumweramo umo wakathiliranga maji kuti tuŵe panthazi pa miskambo ya mberere na mbuzi para yikwiza kuti yimwe maji. Miskambo yira yikakwerananga para yikizanga kuti yimwe maji.

³⁹Penepapo miskambo ya mberere na mbuzi yira yikamithiranga panthazi pa tundodo tura. Ndipo yikababa ūana ūa midyeleredyelere, ūa mathotomathoto, na ūa maŵangamaŵanga.

⁴⁰Yakhobe wakapatula ūana-mberere kuŵa pa ūekha, ndipo wakachita kuti visko vya miskambo ya mberere na mbuzi yinyakhe yirazge ku za midyeleredyelere, na ku zifipa izo zikâwa za Labani. Ntheura wakaŵika miskambo yakhe pa yekha. Kuti wakayiŵika pamoza na miskambo ya Labani chara.

⁴¹Para vyakuŵeta vya nkhongono vikakwerananga, Yakhobe wakagonekanga tundodo panthazi pa mberere na mbuzi mukati mu vyakumweramo maji, mwakuti vimithirenge mukati mwa tundodo tura.

⁴²Kweni para mberere na mbuzi vikâwa vyambula nkhongono kuti wakatuŵikangamo chara. Ntheura vyakuŵeta ivyo vikâwa vyambula nkhongono vikâwa vya Labani, ndipo vya nkhongono vikâwa vya Yakhobe.

⁴³Ntheura ndimo Yakhobe wakaŵira musambazi chomene. Wakâwa na mberere na mbuzi zinandi, ūateŵeti ūnakazi na ūnarume, ngamila na mbunda.

Mutendeko 31

Yakhobe wakuchimbira kwa Labani

¹Sono Yakhobe wakapulika kuti wana wa Labani wakayowoyanga kuti, "Yakhobe watora vyose ivyo vikawa vya wadada ndipo wasanga chandulo cha usambazi wose uwu mu ivyo vikawa vya wadada."

²Ndipo Yakhobe wakawona kuti Labani wakamulaŵiskanga na chitemwa nga mphakudanga chara.

³Penepapo FUMU yikamuphalira Yakhobe kuti, "Werera ku charu cha wasekuru wako na ku wabali wako, ndipo ine ndamukuwa nawe."

⁴Ntheura Yakhobe wakatuma munthu kuti wakacheme Rakelo na Leya kuti wakumane nayo ku thengere uko kukaŵa mskambo.

⁵Iyo wakati kwa iwo, "Nkhuwona kuti wiskemwe kuti wakundilaŵiska na chitemwa nga ndi umo wakachitiranga pakudanga chara. Kweni Chiuta wa wadada waŵa nane.

⁶Mukumanya kuti ndamuteŵetera wiskemwe na nkhongono zane zose.

⁷Ndipouli wiskemwe wandipusika ndipo njombe yane wasintha mpaka kakhumi, kweni Chiuta wakamuzomerezga chara kuti wandipweteke.

⁸Usange Labani wakatenge, 'Za mathotomathoto ndizo ziti ziŵenge njombe yako', mberere na mbuzi zose zikababanga za mathotomathoto. Ndipo usange wakatenge, 'Za midyeleredyelere ndizo ziti ziŵenge njombe yako.' Mberere na mbuzi zose zikababanga za midyeleredyelere.

⁹Ntheura Chiuta wakatora viŵeto vya wiskemwe na kundipa ine."

¹⁰"Pa nyengo iyo mberere na mbuzi zikumithira, ine nkhalota ndipo nkhawona kuti wapepe awo wakakweranga pa mberere na mbuzi, wakawa wa midyeleredyelere, wa mathotomathoto, na wa maŵangamaŵanga.

¹¹Penepapo mungelo wa Chiuta wakayowoya nane mu maloto wakati, 'Yakhobe' ndipo ine nkhati, 'Ndine pano.'

¹²Iyo wakati, 'Inuska maso ghako ndipo uwone. Wapepe awo wakukwera pa mskambo wa midyeleredyelere, wa mathotomathoto na wa maŵangamaŵanga. Pakuti ndawona vyose ivyo Labani wakukuchitira iwe.

¹³Ine ndine Chiuta uyo wakakuwonekera ku Betele, uko ukaphakazga mafuta pa mzati kuwa chikumbusko na kurapa kwa ine. Sono wuka ufumemo mu charu ichi na kuwerera ku charu icho ukababikirako.' "

¹⁴Rakelo na Leya wakamuzgora wakati, "Kasi tichali na phande panji chiharo kufuma mu nyumba ya wadada?

¹⁵Kasi wakutizgora ise nga mbalendo chara? Iwo wali kutiguliska, ndipo wali kugwiriskira nchito ndarama izo zikaperekka pa ise.

¹⁶Usambazi wose uwo Chiuta wafumyako ku âwadada âwithu, ngwa ise na âwana âwithu. Ntheura sono chitani, chose icho Chiuta wamuyowoyerani.”

¹⁷Ntheura Yakhobe wakawuka ndipo wakakwezga âwana âwakhe na âwawoli âwakhe pa ngamilia.

¹⁸Wakakhwema viâweto vyakhe vyose, na vyose ivyo wakasanga mu Padani Aramu, kuti warutenge kwa wiske Yisake mu charu cha Kanani.

¹⁹Labani wakati waruta kuya kasenga maweya ya mberere na mbuzi zakhe, Rakelo wakiba âwachiuta ngoza âwa mu nyumba ya wiske.

²⁰Yakhobe wakamupusika Labani muAramu pakureka kumuphalira kuti wati wamurekenge.

²¹Iyo wakachimbira na vyose ivyo wakaâwa navyo. Wakawuka na kwambuka mronga wa Yufurate, ndipo wakarazgira ku charu cha mapiri gha Gileyadi.

Labani wakurondezga Yakhobe

²²Pa zuâwa la chitatu Labani wakaphalirika kuti Yakhobe wachimbira.

²³Labani wakatora âwabali âwakhe pamoza nayo, na kurondezga Yakhobe kwa mazuâwa ghankhonde na ghaâwiri ndipo wakamurondezga pafupiko waka nayo kufika ku charu cha mapiri gha Gileyadi.

²⁴Kweni Chiuta wakiza kwa Labani muAramu mu maloto na usiku, ndipo wakati kwa iyo, “Chenjera, ureke kuya kayowoya kwa Yakhobe nanga ndi lizgu liweme panji liheni.”

²⁵Labani wakaya kamusanga Yakhobe. Sono Yakhobe wakaâwa kuti wajintha hema lakhe mu charu cha mapiri chira. Labani nayo na âwabali âwakhe âwakajintha mahema mu charu cha mapiri cha Gileyadi.

²⁶Labani wakati kwa Yakhobe, “Kasi wachitirachi ntheura pakuti undipusike na kutora âwana âwane âwanakazi nga mbamikori awo âwayoreka na nkhondo?

²⁷Chifukwa uli ukachimbira waka ku ubende na kundipusika, ndipo ulije na kundiphalira? Undiphalirenge mphanyi nkhakuperekezga mwakukondwa na zisumu, pakulizga kalimba na bango.

²⁸Ndipo ukarekerachi kundizomerezga kuti ndilayirane na âwazukuru âwane na âwana âwane? Ukachichita chinthu cha kupusa.

²⁹Ndili nazo nkhongono zakukuchitira uheni. Kweni Chiuta wa âwawuso wanguyowoya mu usiku uwo waruta, wanguti, ‘Chenjera, ureke kuya kayowoya kwa Yakhobe nanga ndi lizgu liweme panji liheni.’

³⁰Nkhumanya kuti ukenera nadi kuwukako chifukwa wakhumbisiska kuwerera kukwinu. Kweni kasi nchifukwa uli ukiba âwachiuta âwane âwa mu nyumba?”

³¹Yakhobe wakamuzgora Labani wakati, “Ine nkhopanga chifukwa nkhaghanagananga kuti mundipokenge ḫinu mwa nkhongono.

³²Yose uyo mumusangenge kuti wali na ḫachiuta ḫinu wati wakomeke. Panthazi pa ḫabali ḫithu, murongore icho nchinu cheneicho ndili nacho, ndipo mutore.” Kweni Yakhobe wakananya chara kuti ndi Rakelo uyo wakiba ḫachiuta ḫara.

³³Ntheura Labani wakanjira mu hema la Yakhobe, na mu hema la Leya, ndiposo na mu hema la ḫateweti-kazi ḫawiri ḫara, kweni wakaŵasanga ḫachiuta ḫakhe chara. Ndipo wakati wafuma mu hema la Leya, wakanjira mu hema la Rakelo.

³⁴Sono Rakelo pa nyengo iyi wakatora ḫachiuta ḫara na kubisa mukati mu chiskaro chakuŵika pa ngamilia, ndipo wakakharapo. Labani wakapenja mu hema lose kweni kuti wakaŵasanga chara.

³⁵Rakelo wakaŵaphalira ḫawiske wakati, “Sekuru wane, mureke kukwiya pakuti ndareka kuwuka panthazi pinu, chifukwa ndili makora chara nga ndi umo kukuŵira na ta ḫanakazi.” Ntheura wakapenjenja kweni kuti wakaŵasanga chara ḫachiuta ḫara.

³⁶Penepapo Yakhobe wakakaripa, ndipo wakamuchensa Labani wakati, “Kasi ndamunangirani vichi? Kasi kwananga kwane ndi nkhu, apo mwandilonda na kutukutwa kwa ntheura.

³⁷Nangauli mwabenjeseska mu ḫakatundu ḫane wose, kasi mwasangamo icho nchinu? Icho mwachisanga muchiŵike panthazi pa ḫabali ḫane na ḫabali ḫinu, mwakuti ndiwo ḫapumule mrandu pakati pa ise ta ḫawiri.

³⁸Ndakhara namwe virimika 20. Mberere na mbuzi zinu zanakazi kuti zili kuphorozapo chara, ndiposo ndindaryepo mberere zanarume za mu miskambo yinu.

³⁹Iyo yikaparurika na vikoko kuti nkhiza nayo kwa imwe chara, kweni nkhaharizgirapo ndekha. Mukandipa mrandu para zikibika na muhanya panji na usiku.

⁴⁰Ntheura ndimo nkhaŵira. Na muhanya chithukivu chikandocha, ndipo na usiku nkhasuzgika na chiwuvi. Tulo nato tukawukamo mu maso ghane

⁴¹chifukwa cha ḫana ḫinu ḫanakazi ḫawiri aŵa. Nkhateŵeta pakuliska mberere na mbuzi zinu virimika vinkhonde na chimoza. Ndipouli njombe yane mwasintha kakhumi.

⁴²Warekenge kuŵa nane Chiuta wa ḫadada, Chiuta wa Abrahamu, Chiuta mweneuyo Yisake wakamopa, mphayi mukandiwezga waka wambula kanthu.

Chiuta wakalaŵiska suzgo yane na milimo ya mawoko ghane, ndipo usiku uwo wajumpha wangumuchenyani.”

Phangano pakati pa Yakhobe na Labani

⁴³ Labani wakamuzgora Yakhobe wakati, “Ŵana ŵanakazi aŵa mbane, Ŵana ŵawo nawo mbane, mberere na mbuzi zose nzane, na vyose ivi ukuviwona nvyane. Kweni kasi ndingachitachi muhanya uno ku Ŵana aŵa ŵanakazi panji ku Ŵana ŵawo awo Ŵali kubaba?

⁴⁴ Ntheura iwe na ine, zanga tichite phangano, kuti liŵe ukaboni pakati pa ine na iwe.”

⁴⁵ Penepapo Yakhobe wakatora libwe na kulimika kuŵa chikumbusko.

⁴⁶ Yakhobe wakaŵaphalira Ŵabali Ŵakhe kuti Ŵawunganye mawe. Iwo wakatora mawe na kuwunjika mulu. Ndipo wakaryera chakurya pa mphepete pa mulu wa mawe ghara.

⁴⁷ Labani wakawuthya mulu ura Yegara Sahaduta, kweni Yakhobe wakawuthya Galede.

⁴⁸ Labani wakati, “Mulu wa mawe agha ndi ukaboni pakati pa ine na iwe muhanya uno. Ndicho chifukwa malo ghara ghakathika Galede.”

⁴⁹ Chikumbusko chira chikathyikaso Mizipa, chifukwa Labani wakati, “FUMU ndiyo yiŵe msungiliri pakati pa iwe na ine, para tili kutali yumoza na munyakhe.

⁵⁰ Para uti uŵasuzge Ŵana Ŵane ŵanakazi, panji para uti utoreso Ŵawoli Ŵanyakhe pa dera pa Ŵana aŵa, nanga uli ine kuti ndamkumanya chara, kumbuka kuti, Chiuta ndi kaboni pakati pa ine na iwe.”

⁵¹ Sono Labani wakamuphalira Yakhobe kuti, “Wona mulu uwu wa mawe na chikumbusko ichi, ivyo ndimika pakati pa ine na iwe.”

⁵² Mulu wa mawe agha na chikumbusko ichi ndi ukaboni uwo ukuti, “Ndizamkjumphapo chara pa mulu uwu wa mawe pakwiza kwa iwe na nkhondo, ndiposo nawe kuti wizamkjumphapo chara pa mulu wa mawe agha, nanga ndi chikumbusko ichi, pakwiza kwa ine na nkhondo.

⁵³ Chiuta wa Abrahamu, Chiuta wa Nahoro, Chiuta wa Ŵasekuru, ndiyo weruzge pakati pithu.” Ntheura Yakhobe wakarapira mwa Chiuta uyo wiske Yisake wakamopanga.

⁵⁴ Sono Yakhobe wakaperekwa sembe pa phiri lira, ndipo wakachema Ŵabali Ŵakhe kuti Ŵarye chakurya. Ŵakati Ŵarya, Ŵakagona penepara pa phiri.

⁵⁵Na machero ghakhe na mulenje, Labani wakawuka, wakavumbatira wazukuru wakhe na wana wakhe wanakazi pakuwalayira, ndipo wakawatumbika. Ntheura Labani wakawukapo na kuwerera ku kwakhe.

Mutendeko 32

Yakhobe wakunozgekera kukumana na Esau

¹ Yakhobe wakarutilira ulendo wakhe ndipo wângelo â Chiuta wakakumana nayo.

² Para Yakhobe wakâwawona wakati, “Uwu ndi msasa wa Chiuta.” Ntheura malo gheneghra wakaghathya Mahanayimu.

³Sono Yakhobe wakatuma mathenga, pambere iyo wandarute, kwa Esau mukuru wakhe mu charu cha Edomu.

⁴Wakaâphalira wakati, “Mukamuphalire Esau, sekuru wane mwa ntheura: Muteâweti winu Yakhobe wakuti, ‘Ine nhakharanga na Labani, ndipo ndakhara nayo mpaka sono.

⁵Ndili na ng'ombe, mbunda, mberere na mbuzi, wateâweti wanarume na wanakazi. Ndatuma mathenga kwiza kamuphalirani imwe sekuru wane, usange ndingasanga uchizi pa maso pinu.’ ”

⁶Para mathenga ghara ghakawerera kwa Yakhobe, ghakati, “Tikafika kwa mukuru winu Esau, ndipo nayo wakwiza kuti wakumane namwe. Wali na wantru 400 pamoza.”

⁷Ntheura Yakhobe wakofiwa na kukweâeka chomene. Wakapatula wantru awo wakâwa nayo, mberere na mbuzi, ng'ombe na ngamila kuâwa mipingo yiâiri.

⁸Wakaghanaghana kuti, “Usange Esau wafika ku mpingo umoza na kuwumara petu, mpingo unyakhe uwo wakharako uti uphokwe.”

⁹Ntheura Yakhobe wakati, “Mwe Chiuta, wa wasekuru Abrahamu, na Chiuta wa wasekuru Yisake, Mwe FUMU, imwe mukati kwa ine, ‘Werera ku charu chako na ku wabali wako ndipo ine ndamkukuchitira uweme.’ ”

¹⁰Ine nkhwenera chara kupokera nanga nkhachoko waka ka chisungusungu chinu chose na kugomezgeka kwinu kose, vyeneivyo mwarongora kwa nda muteâweti winu. Nkhambuka mronga uwu wa Yorodani kwambula chilichose kweni ndodo yane pera. Kweni sono ndili na mipingo yiâiri.

¹¹Nkuromba kwa imwe nkhuti, ‘Mundithaske kwa mukuru wane Esau pakuti nkhumopa, mzire wize katikome tose, wanakazi pamoza na wana.’ ”

¹²Kweni imwe mukayowoya kuti, ‘Ndamkukuchitira uweme, na kwandaniska mphapu yako nga ndi muchenga wa mu mphepete mwa nyanja, weneuwo unandi wakhe kuti ungapendeka chara.’ ”

¹³Yakhobe wakagona penepapo usiku ura, ndipo wakatoraso mwa ivyo wakaŵâva navyo kuŵâ chawanangwa kwa Esau mukuru wakhe.

¹⁴Wakapereka mbuzi zanakazi 200, ūapepe 20, mberere zanakazi 200, mberere zanarume 20,

¹⁵ngamila zakonkheska 30 pamoza na ūana ūawo, ng'ombe zanakazi 40 na nkhambako khumi, mbunda zanakazi 20 ndipo zanarume khumi.

¹⁶Viŵeto ivi ūakaviŵika mu mawoko gha ūateŵeti ūakhe, mskambo uwu na uwu, ndipo wakaŵaphalira wakati, “Mudangirenge panthazi pane, ndipo muside kamtunda pakati pa mpingo uwu na uwu.”

¹⁷Wakamuphalira muteŵeti uyo wakaŵâva panthazi chomene wakati, “Esau mukuru wane wakukumana nawe para na kukufumba kuti, ‘Kasi ndiwe muteŵeti wa njani? Ndipo ukuyankhu? Ivyo vili panthazi pako nvya njani?’

¹⁸Penepapo iwe wamkuti, ‘Ivi nvya Yakhobe muteŵeti winu. Ndi vyawanangwa ivyo wamutumirani imwe Esau sekuru wane. Iyo nayo wali pamanyuma pithu.’ ”

¹⁹Mazgu agha wakaphaliraso wa chiŵiri, na wa chitatu ndiposo na wose awo ūkayirondezga miskambo. Wakaŵaphalira kuti, “Ivi ndivyo mukayowoyenge kwa Esau para mukukumana nayo.

²⁰Mukayowoyeso kuti, ‘Nanga ndiyo muteŵeti winu Yakhobe nayo wali pamanyuma pithu.’ ” Yakhobe wakaghanaghana kuti, “Usange ndingamuzikiska na vyawanangwa ivyo vyadangira munthazi mwane, ndipo pamanyuma ndikumane nayo, panji wamkundipokerera.”

²¹Ntheura vyawanangwa vya Yakhobe vikatumika kudangira panthazi pakhe, kweni usiku ura, iyomwene wakagona mu msasa kwenekura.

Yakhobe wakulimbana na munthu pa Penyele

²²Usiku wenewura Yakhobe wakawuka, wakatora ūawoli ūakhe ūawiri, ūateŵeti-kazi ūakhe ūawiri, na ūana ūakhe 11, na kwambuka mronga wa Yaboko pa jambuko lakhe.

²³Wakati wāwambuska wose ūara, wakambuskaso na vyose ivyo wakaŵâva navyo.

²⁴Yakhobe wakakhara yekha. Penepapo munthu wakachuchuruskana nayo mpaka ku matandakucha.

²⁵Para munthu yura wakawona kuti wakutondeka kumuruska Yakhobe, wakamukhwaska nyonga ya chigha chakhe. Ntheura nyonga yira yikagweduka pakuchuchuruskana nayo.

²⁶Penepapo munthu yura wakati, "Reka ndirutenge pakuti kukucha." Kweni Yakhobe wakati, "Nditi ndikurekezgenge chara kwambula kuti wanditumbika."

²⁷Munthu yura wakamufumba wakati, "Zina lako ndiwe njani?" Iyo wakati, "Ndine Yakhobe."

²⁸Penepapo munthu yura wakati, "Uti uchemekengeso Yakhobe chara, kweni Israele chifukwa walimbana na Chiuta, ndiposo na âwanthu, ndipo waruska."

²⁹Yakhobe wakamufumba wakati, "Nkhukuŵeya, undiphalire zina lako." Kweni munthu yura wakati, "Ukufumbirachi zina lane?" Ndipo munthu yura wakamutumbika Yakhobe penepara.

³⁰Ntheura Yakhobe wakaghathya malo ghara Peniyele, wakati, "Chifukwa ndawonana na Chiuta maso na maso, ndipouli umoyo wane wathaskika."

³¹Dazi likamufumira para wakafumangapo pa Peniyele, uku wakugontha chifukwa cha chigha chakhe.

³²Ndicho chifukwa mpaka sono âwIsraele kuti âwakurya nyama ya pa nyonga chara chifukwa ndi pa msempha weneuwo uli pa nyonga ya chigha, chifukwa Yakhobe wakakhwaskika nyonga ya chigha cha Yakhobe pa msempha wa mu chiuno.

Mutendeko 33

Yakhobe wakukumana na Esau

¹Yakhobe wakawona Esau wakwiza na âwanthu 400. Ntheura âwana âwakhe âwara wakaŵagaŵira Leya, Rakelo, ndiposo na âwateŵeti-kazi âwakhe âwâwiri âwara.

²Wakadangizga âwateŵeti-kazi na âwana âwawo, Leya na âwana âwakhe pamanyuma pawo, ndipo Rakelo na Yosefe âwakizanga pa kumanyuma.

³Yakhobe wakadangira ndipo wakasindamira pasi kankhonde na kaŵiri wakasuka wakasenderera pafupi na mukuru wakhe.

⁴Kweni Esau wakachimbira kuya kakumana nayo, wakamuvumbatira, wakamuyagamira na kumufyofyontha. Penepapo wose âwâwiri âwakalira.

⁵Para Esau wakalaŵiska wakawona âwanakazi na âwana ndipo wakamufumba wakati, "Kasi âwanthu âwâwali na iwe mbanjani?" Yakhobe wakati, "Âwâ ndi âwana âweneawo Chiuta mu uchizi wakhe wali kundipa nda mutesêweti winu."

⁶Âwateŵeti-kazi na âwana âwawo âwakasenderera pafupi, ndipo âwakamusindamira.

⁷Leya nayoso na âwana âwakhe, âwakasenderera pafupi na kumusindamira. Pa umaliro Yosefe na Rakelo âwakasenderera pafupi na kumulambira.

⁸Esau wakafumba wakati, "Kasi mskambo wa vyakuŵeta uwo ndakumana nawo ngwa vichi?" Yakhobe wakazgora wakati, "Ndatenge ndisangirepo uchizi panthazi pinu, sekuru wane."

⁹Kweni Esau wakati, "Wa munung'una wane, ndili navyo vyakukwanira. Ivyo uli navyo viŵenge vyako."

¹⁰Yakhobe wakati, "Chara! Nkhumuŵeyani, usange ndasanga uchizi panthazi pinu, pokererani chawanangwa ichi kufuma kwa ine. Para nkhuwona chisko chinu kuli nga ndi para ndawona chisko cha Chiuta, pakuti mwandipokerera mu uchizi wa ntheura uwu.

¹¹Nkhumuŵeyani, pokererani chawanangwa chane icho ndamuyegherani, chifukwa Chiuta waŵa wa uchizi kwa ine ndiposo chifukwa ndili navyo vyakukwanira." Ntheura wakamukoserezga Esau, ndipo wakachipokera chawanangwa chira.

¹²Penepapo Esau wakati, "Tiye tirutenge ulendo withu. Ine nditi ndidangire panthazi."

¹³Kweni Yakhobe wakati kwa iyo, "Sekuru wane mukumanya kuti ūana wavuka, na kutiso nkhwenjerwa na mberere na mbuzi ndiposo na ng'ombe zakonkheska. Usange tikuziyendeska mwaluŵiro mu zuŵa limoza, miskambo yose yiti yifwenge.

¹⁴Sekuru wane dangiraninge panthazi. Ine mutêweti winu, nditi ndirondezge mumanyuma pachokopachoko, kwakuyana na kendero ka vyakuŵeta, ndiposo kwakuyana na kendero ka ūana, ndisuke ndifike ku kwinu ku Edomu."

¹⁵Ntheura Esau wakati, "Reka ndikusidirepo ūanthu ūanyakhe aŵa ūali nane." Kweni Yakhobe wakati, "Ichi cuti nchakukhumbikwa viŵi chara. Ine nkhukhumba cuti ndisange uchizi panthazi pinu sekuru wane."

¹⁶Ntheura Esau wakawerera zuŵa lenelira na kuruta ku Edomu.

¹⁷Kweni Yakhobe wakaruta ku Sukoti ndipo wakajizengera nyumba, na kuzengaso visakasa vya ng'ombe zakhe. Ndicho chifukwa malo ghara ghakuchemeka Sukoti.

¹⁸Pamanyuma Yakhobe wakafika makora ku msumba wa Shekemu, uwo uli mu charu cha Kanani, para wakafumira ku Padani Aramu. Wakimika hema lakhe pafupi na msumba ura.

¹⁹Charu icho wakajinthamo hema lakhe wakachigula ku ūana ūa Hamoro, wiske wa Shekemu. Wakagula na ndarama 100 za siliva.

²⁰Pa malo gheneghara wakazengaposo jochero, ndipo wakalithya lakuti FUMU, Chiuta wa Israele.

Mutendeko 34

Kukazuzgika kwa Dayina

- ¹Sono Dayina mwana mwanakazi wa Yakhobe, wakubabika kwa Leya, wakaruta kuya kachezga na âwanakazi âwenecharu.
- ²Shekemu mwana wa Hamoro muHivi, karonga wa charu chira, wakamuwona ndipo wakamukora na kugona nayo mwakuchichizga.
- ³Kweni mtima wakhe ukaguzikira pa Dayina mwana wa Yakhobe. Iyo wakamutemwa nadi mwali uyu, ndipo wakayowoyanga nayo makora.
- ⁴Ntheura Shekemu wakamuphalira wiske Hamoro wakati, “Nditorerani mwali uyu kuti waŵe muwoli wane.”
- ⁵Sono Yakhobe wakapulika kuti Shekemu wamukazuzga mwana wakhe Dayina. Kweni pakuti mwana wakhe mwanarume wakâwa na vyakuŵeta vyakhe ku thengere, iyo wakakhara waka chete âwakasuka âwakiza âwana âwakhe.
- ⁶Hamoro wiske wa Shekemu wakaruta kwa Yakhobe, kuya kayowoyeskana nayo.
- ⁷Pa nyengo iyi âwana âwa Yakhobe âwakawera kufuma ku thengere para âwakapulika ichi. âWana âwara âwakakwiya ndipo âwakakaripa chomene, chifukwa wakachita cha kupusa mukati mwa Israele pakuleŵana na mwana wa Yakhobe. Chinthu cha ntheura chikenera chara kuchitika.
- ⁸Kweni Hamoro wakayowoyeskana nawo, wakati, “Mwana wane Shekemu wamutemwa mwana winu. Nkhumuŵeyani, mumupe kuti wâwenge muwoli wakhe.
- ⁹Mutoreranenge nase. Mutipenge âwana âwinu âwanakazi, namwe mutorenge âwithu.
- ¹⁰Muti mukharenge nase, ndiposo muti muŵenge na malo mu charu ichi. Mukhare na kuchitiramo malonda, kuti musange usambazi mwenemumo.”
- ¹¹Shekemu wakatisso ku âwawiske âwa Dayina na ku âwadumbu âwakhe, “Ndizomerezgani kuti ndisange uchizi pa maso pinu, ndipo chose icho muti muyowoye kwa ine nditi ndipereke.
- ¹²Muphare mtengo uliwose wa malowolo ndipo mundiphalire chawanangwa icho mukukhumba. Ine nditi ndimupeninge icho mwandiphalira. Kweni mundipe ndipera mwali uyu kuti waŵe muwoli wane.”
- ¹³âWana âwa Yakhobe âwakamuzgora Shekemu na wiske Hamoro mu upusikizgi, chifukwa Shekemu wakamukazuzga mudumbu wawo Dayina.

¹⁴Iwo wakaŵaphalira wakati, "Tingachita chinthu ichi chara, kuti tipereke mudumbu withu kwa uyo ngwambula kukotoreka, pakuti ichi nchakukhozga soni kwa ise.

¹⁵Tingamanya kuzomera usange imwe mungâwa nga ndi umo tiliri ise, kuti mwanarume yose wa mwa imwe wakotorekenge.

¹⁶Penepapo ndipo titi tiperekenge mwana withu kwa imwe. Naseso titi titorenge wana ūinu, ndiposo titi tikharenge namwe, na kuzgoka mtundu umoza.

¹⁷Kweni usange murekenge kuzomera ivyo tikuyowoya, kuti mukotoreke, ipo mwana withu mwanakazi timutorenge na kuruta."

¹⁸Mazgu ghawo ghakakondweska Hamoro, na Shekemu mwana wakhe.

¹⁹Munyamata uyu kuti wakaziurika chara kuchita chinthu ichi, chifukwa wakamutemwa mwana wa Yakhobe. Shekemu wakaŵa wakuchindikika kuruska wose ūa mbumba yakhe.

²⁰Ntheura Hamoro na mwana wakhe Shekemu ūakiza ku chipata cha msumba wawo, ndipo ūakayowoyeskana na ūanthu mu msumba wawo ūakati,

²¹"Ūanthu aŵa mbabwezi withu. Ntheura rekani ūakhare mu charu, na kuchita malonda mwenemumo, pakuti charu ichi nchisani ndipo chingakwana nawo. Titorenge wana ūawo kuti ūawenge ūawoli withu, ndipo ise nase tiŵapenge wana withu ūanakazi.

²²Pali chinthu chimoza pera kuti ūanthu ūara ūangamanya kuzomera na kukhara nase kuti tiŵe mtundu umoza usange mwanarume waliyose mukati mwithu ūawenge wakukotoreka nga ndiwo.

²³Ng'ombe zaho, na vyuma vyawo, na vyakuŵeta vyawo vyose, vitiŵenge vyithu. Tizomerezgane nawo waka ndipo ūati ūakharenge nase."

²⁴Ūanthu wose ūa mu msumba ūakazomerezgana na Hamoro na Shekemu mwana wakhe, ndipo ūanarume wose ūa mu msumba ura ūakakotoreka.

²⁵Pa zuŵa la chitatu, apo wakaŵa ūachali kupulika vyakuŵinya, ūana ūa Yakhobe ūawiri, Simiyoni na Levi, ūadumbu ūa Dayina, ūakatora malupanga ghawo. Iwo ūakiza mu msumba mwa mabuchibuchi ndipo ūakakoma ūanarume wose.

²⁶Ūakakoma na lupanga Hamoro na Shekemu. Ūakamufumyamo Dayina mu nyumba ya Shekemu na kuruta.

²⁷Ūana ūa Yakhobe ūanyakhe ūakiza pa awo ūakakomeka ndipo wakaskogha msumba, chifukwa ūakamukazuzga mudumbu wawo.

²⁸Ūakatora mberere na mbuzi zaho, ng'ombe, mbunda ndiposo na vyose ivyo vikaŵa mu msumba na mu minda.

²⁹ŵakatora vyuma vyose na kukora ŵana ŵawo na ŵawoli ŵawo ndiposo ŵakatora vyose ivyo vikaŵa mu zinyumba.

³⁰Yakhobe wakati kwa Simiyoni na Levi, "Mwanditorera visuzgo, pakundizgora munthu wakutinkhika na ŵenecharu, ŵaKanani na ŵaPerezi. ŵanthu awo ine ndili nawo mbachoko, ndipo usange ŵenecharu aŵa ŵangawungana pamoza na kurwa nane, nditi ndimarenge ine na ŵa mu nyumba yane."

³¹Kweni iwo ŵakati, "Kasi iyo wangamuzgora ntheura mudumbu withu kuŵa nga ndi muleŵe?"

Mutendeko 35

Chiuta wakumutumbika Yakhobe pa Betele

¹Chiuta wakati kwa Yakhobe, "Wuka, kwerera ku Betele ndipo ukakhare kwenekura. Ukandizengere jochero ndamwene ine nkakuwonekera para ukachimbiranga kwa mukuru wako Esau."

²Ntheura Yakhobe wakaŵaphalira ŵa mu nyumba yakhe na wose awo ŵakâwa nayo, wakati, "Wuskanimo ŵachiuta ŵachilendo ŵeneawo muli nawo, ndipo mujitozge na kusintha vyakuvwara vyinu.

³Tiyeni tiwuke na kukwerera ku Betele, mwakuti nkhamuzengere jochero Chiuta mweneuyo wakandovwira para nkhaŵa mu visuzgo, ndipo wanguŵa nane kose uko ndendanga."

⁴Ntheura ŵakaperekwa kwa Yakhobe ŵachiuta wose ŵachilendo awo ŵakâwa nawo, na ndewerewe zose izo zikaŵa mu makutu ghawo. Yakhobe wakaviwundira musi mu khuni la musoro ilo likaŵa pafupi na Shekemu.

⁵Apo Yakhobe na ŵana ŵakhe ŵakawukanga ulendo wawo, ŵanthu ŵa mu misumba yakuŵazingirizga ŵakopa, ntheura kuti ŵakaŵarondora chara.

⁶Yakhobe na ŵanthu ŵakhe ŵakafika ku Luzi, (ndiko kuti Betele), mu charu cha Kanani.

⁷Wakazengapo jochero penepara, ndipo malo ghara wakaghathya Eli Betele, chifukwa penepara ndipo Chiuta wakajivumbula kwa iyo apo wakachimbiranga mukuru wakhe.

⁸Debora mulezi wa Rebeka, wakafwa, ndipo wakasungika musi mu khuni la musoro kusika kwa Betele. Ntheura malo ghara ghakathyika Aloni Bakuti.

⁹Yakhobe wakati wawerako ku Padani Aramu Chiuta wakamuwonekeraso ndipo wakamutumbika.

¹⁰Chiuta wakamuphalira wakati, "Zina lako ndiwe Yakhobe. Kweni uti uchemekerengeso Yakhobe chara, kweni Israele ndilo liŵenge zina lako." Ntheura iyo wakathyika Israele.

¹¹Chiuta wakamuphalira wakati, "Ine ndine Chiuta Mwenenkhongono zose. Ubabe wana ndiposo wandane. Fuko la wantru ndiposo na mpingo wa mafuko gha wantru, viti vifume mwa iwe. Wakaronga nawo wati wafumirenge mwa iwe.

¹²Charu icho nkhapereka kwa Abrahamu na Yisake, nditi ndiperekenge kwa iwe, na ku mphapu yako pamanyuma zako."

¹³Sono Chiuta wakamureka Yakhobe pa malo gheneghara wakayowoyangapo nayo na kuruta.

¹⁴Ndipo Yakhobe wakimika chikumbusko cha libwe, pa malo gheneghara Chiuta wakayoyerangapo nayo. Wakathirapo sembe ya vyakumwa na kupungulirapo mafuta.

¹⁵Ntheura Yakhobe wakaghathya malo ghara Chiuta wakayoyerangapo nayo Betele.

Nyifwa ya Rakelo

¹⁶Wose wakawuka ulendo kufuma ku Betele. Para kukakhara kamtunda kachoko waka kufika ku Efurata, Rakelo nthumbo yikawuka, ndipo wakasuzgika chomene.

¹⁷Para wakawa mu unonono wa kubaba, muzamba wakamuphalira wakati, "Reka kopa, pakuti sono uwenge na mwana mwanarume munyakhe."

¹⁸Ndipo apo Rakelo wakamarizgikanga (pakuti wakafwanga), wakamuthya mwana yura zina lakuti Beni Oni. Kweni wiske wakamuthya zina la Benjmini.

¹⁹Rakelo wakati wafwa, wakasungika pa nthowa yakuya ku Efurata (ndiko kuti Betelehemu).

²⁰Yakhobe wakimikapo libwe la chikumbusko pa dindi lakhe. Chikumbusko ichi cha dindi la Rakelo chili penepara na kuno lero.

²¹Yakhobe wakarutilira ulendo wakhe, ndipo wakajintha hema lakhe kunthazi kujumpha chigongwe cha Edere.

Wana wa Yakhobe

(1 Mid 2.1-2)

²²Apo Yakhobe wakakharanga mu charu chira, Rubeni wakagonana na Biliha, muwoli muchoko wa wiske. Yakhobe wakapulika ichi. Wana wa Yakhobe waka wa 12.

²³Wana wa Leya waka wa a: Rubeni, (mwana wa uwere wa Yakhobe), Simiyoni, Levi, Yuda, Isakara na Zebuloni.

²⁴Wana wa Rakelo waka wa a: Yosefe na Benjmini.

²⁵Wana wa Biliha, mute weti-kazi wa Rakelo, waka wa a: Dani na Nafutali.

²⁶Ŵana ū Zilipa, muteweti-kazi wa Leya, ūkawāwa aŵa: Gadi na Ashere. Weneaŵa ndiwo ūkawāwa ūana ū Yakhobe awo ūkababikira mu Padani Aramu.

Nyifwa ya Yisake

²⁷Yakhobe wakiza kwa wiske Yisake ku Mamure, uko kukachemekangaso kuti Kiriyati Ariba (ndiko kuti Heburoni), kweneuko Abrahamu na Yisake ūkapanjwanga kale.

²⁸Yisake wakakhara virimika 180.

²⁹Iyo wakafwa ndipo wakalonda ūsekuru ūkhe. Yisake wakafwa ndipo ndi muchekuru chomene. Ŵana ūkhe aŵa Esau na Yakhobe ndiwo ūkamusunga mu dindi.

Mutendeko 36

Ŵa mphapu ya Esau

(1 Mid 1.34-37)

¹Iyi ndiyo miwiyo ya ūana ūa Esau, uyo wakachemekangaso kuti Edomu.

²Esau wakatora ūnakazi aŵa kuŵa ūwoli ūkhe kufuma mu ūKanani: Ada mwana wa Eloni muHiti, Oholibama mwana wa Ana muzukuru wa Zibeyoni muHivi,

³na Basemati mwana wa Ishimaele, mudumbu wa Nebayoti.

⁴Ada wakamubabira Esau mwana zina lakhe Elifazi, Basemati wakababa Rewele,

⁵Oholibama wakababa Yeushi, Yalamu na Kora. Weneaŵa ndiwo ūana ūa Esau ūkababba mu charu cha Kanani.

⁶Esau wakatora ūwoli ūkhe, ūana ūkhe ūnarume, ūana ūkhe ūnakazi, ūnthu wose ūa mu nyumba yakhe, ng'ombe zakhe, vyakuŵeta vyakhe vyose, vyuma vyakhe vyose ivyo wakavisanga mu charu cha Kanani, ndipo wakaruta ku charu chinyakhe kutali na munung'una wakhe Yakhobe.

⁷Iyo wakafumako chifukwa vyuma vyawo vikaŵa vinandi chomene kuti ūkhare pamoza. Charu icho wakapanjwamo nacho kuti chikâwakanira chara, chifukwa ūkawāwa na ng'ombe zinandi chomene.

⁸Ntheura Esau, mweneuyo ndi Edomu, wakakhara mu charu cha mapiri cha Edomu.

⁹Iyi ndiyo miwiyo ya ūana ūa Esau, wiske wa ūaEdomu mu charu cha mapiri cha Edomu.

¹⁰Mazina gha wana wānarume wā Esau ndi agha: Elifazi mwana wa muwoli wakhe Ada, na Rewele mwana wa muwoli wakhe Basemati.

¹¹Wana wā Elifazi wākawā aŵa: Temani, Omara, Zefi, Gatamu, na Kenazi.

¹²(Elifazi mwana wa Esau wakababa Amaleki mwa Timuna, muwoli wakhe muchoko.) Weneawā ndiwo wākawā wā mphapu ya Ada, muwoli wa Esau.

¹³Wana wā Rewele wākawā aŵa: Nahati, Zera, Shama na Miza. Weneawā ndiwo wākawā wā mphapu ya Basemati, muwoli wa Esau.

¹⁴Wana wā Oholibama, muwoli wa Esau, uyo wākawā mwana mwanakazi wa Ana, muzukuru wa Zibeyoni, wākawā aŵa: Yeushi, Yalamu na Kora.

¹⁵Mu wāna wā Esau, wārongozgi wākawā aŵa. Mu wāna wā Elifazi mwana wa uŵere wa Esau: Temani, Omara, Zefi, Kenazi,

¹⁶Kora, Gatamu na Amaleki. Weneawā ndiwo wākawā wārongozgi kufuma ku Elifazi mu charu cha Edomu. Iwo wākawā wā mphapu ya Ada.

¹⁷Mu wā mphapu ya Rewele mwana wa Esau, wārongozgi ndi aŵa: Nahati, Zera, Shama na Miza. Weneawo ndiwo wākawā wārongozgi mu wāna wā Rewele mu charu cha Edomu. Ndiwo wā mphapu ya Basemati muwoli wa Esau.

¹⁸Mu wā mphapu ya Oholibama, muwoli wa Esau, wārongozgi ndi aŵa: Yeushi, Yalamu na Kora. Weneawā ndiwo wākawā wārongozgi awo wākababika mwa Oholibama muwoli wa Esau, mweneuyo wākawā wa mu mphapu wa Ana.

¹⁹Weneawā ndiwo wā mphapu ya Esau (ndiko kuti Edomu), ndipo ndiwo wārongozgi wāwo.

Wā mphapu ya Edomu

(1 Mid 1.38-42)

²⁰Wana wānarume wā Seyiri muHoro, weneawo wākakharanga mu charu chira, wākawā aŵa: Lotani, Shobala, Zibeyoni, Ana,

²¹Dishoni, Ezere na Dishani. Weneawā ndiwo wākawā wārongozgi mu wāHoro, wāna wā Seyiri mu charu cha Edomu.

²²Wana wā Lotani wākawā Hori na Hemani. Mudumbu wakhe wa Lotani wākawā Timuna.

²³Wana wā Shobala wākawā aŵa: Alivani, Manahati, Ebala, Shefo na Onamu.

²⁴Wana wā Zibeyoni wākawā aŵa: Aya na Ana. Ana uyu ndi mweneuyo wakasanga mbwiwi za maji ghakocha mu mapopa, apo wakaliskanga mbunda za wiske Zibeyoni.

²⁵Wana wā Ana wākawā aŵa: Dishoni, mwana wakhe mwanarume, na Oholibama, mwana wakhe mwanakazi.

²⁶Ŵana ūa Dishoni ūkawāwa aŵa: Hemudani, Eshibani, Itirani na Kerani.

²⁷Ŵana ūa Ezere ūkawāwa aŵa: Bilihani, Zavani na Akani.

²⁸Ŵana ūa Dishani ūkawāwa aŵa: Uzi na Arani.

²⁹Ŵarongozgi mu ūaHoro ndi aŵa: Lotani, Shobala, Zibeyoni, Ana,

³⁰Dishoni, Ezere na Dishani. Ŵeneawo ndiwo ūarongozgi mu ūaHoro, umo ūkawira mu mafuko ghawo mu charu cha Edomu.

Ŵakaronga ūa ku Edomu

(1 Mid 1.43-54)

³¹Aŵa ndiwo ūkakaronga awo ūkawusanga mu charu cha Edomu pambere kundaweko karonga wakuwusa ūalsraele:

³²Bela mwana wa Beyoro wakawusa mu charu cha Edomu, ndipo msumba wakhe ukachemeka Dinihaba.

³³Bela wakati wafwa, Yobabu mwana wa Zera wa ku Bozira ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

³⁴Yobabu wakati wafwa, Hushamu wa mu charu cha ūaTemani ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

³⁵Hushamu wakati wafwa, Hadadi mwana wa Bedadi, mweneuyo wakathereska ūaMidiyani mu charu cha Mowabu, ndiyo wakawusa mu malo ghakhe, ndipo msumba wakhe ukachemeka Aviti.

³⁶Hadadi wakati wafwa, Samula wa ku Masireka ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

³⁷Samula wakati wafwa, Shawulu wa ku Rehoboti, msumba wa pa mronga wa Yufurate, ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

³⁸Shawulu wakati wafwa, Baala Hanani mwana wa Akibori ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

³⁹Baala Hanani mwana wa Akibori wakati wafwa, Hadari ndiyo wakawusa mu malo ghakhe, ndipo msumba wakhe ukachemeka Pawu. Muwoli wakhe wakaŵa Mehetabele, mwana wa Matiredi, mwana wa Mezahabu.

⁴⁰Agha ndigho mazina gha ūarongozgi ūa mphapu ya Esau, kwakuyana na mbumba zawo, ndiposo na malo ghawo: Timuna, Aliva, Yeteti,

⁴¹Oholibama, Ela, Pinoni,

⁴²Kenazi, Temani, Mibizara,

⁴³Magadiyele ndiposo na Iramu. Ŵeneaŵa ndiwo ūarongozgi ūa ku Edomu (Esau ndiyo wakaŵa wiskewokuru), kwakuyana na malo agho ūakakharanga mu charu chawo.

Mutendeko 37

Yosefe na wana wanyakhe

¹ Yakhobe wakakharanga mu charu cha Kanani cheneicho wiske wakapanjwangamo.

²Uwu ndiwo mudauko kwa mbumba ya Yakhobe. Apo Yosefe wakâwa wa virimika 17, wakaliskanga mberere pamoza na âkuru âkhe. Wakâwa musepuka wakuyana waka na wana âwa Biliha na Zilipa, âwoli âwa wiske. Yosefe wakapharanga ku âwiske uheni uwo iwo âkachitanga.

³Yakhobe wakamutemwa Yosefe kwakuruska wana âkhe wose, chifukwa wakâwa mwana wa mu uchekuru wakhe. Wakamusonera munjilira wa mawoko ghatali.

⁴Kweni para âkuru âkhe âkawona kuti wiskewo wakamutemwa kuruska iwo wose, âkamutinkha, ndipo kuti âkayowoyanga nayo makora chara.

⁵Zuâwa limoza Yosefe wakalota maloto. Iyo wakati waâphalira âkuru âkhe, iwo âkamutinkha kwakuruska.

⁶Yosefe wakaâphalira wakati, “Pulikani maloto agho ndalota.

⁷Tose tanguâwa mu munda ndipo takakanga mphundwe za tirigu. Mphundwe yane yanguwuka na kwimilira pholi. Mphundwe zinu zanguizingirizga mphundwe yane na kuyilambira.”

⁸Âkuru âkhe âkamufumba âkati, “Kasi iwe ukughanaghana kuti wizamkutiwusa ise? Panyakhe, kasi nadi iwe wizamkuâwa na mazaza pa ise?” Ntheura âkamutinkha kwakuruskirako chifukwa cha maloto ghakhe na mazgu ghakhe.

⁹Yosefe wakalotaso maloto ghanyakhe, ndipo wakaâphalira âkuru âkhe âwara wakati, “Ndangulotaso, ndipo ndanguwona dazi, mwezi na nyenyezi 11 vyandilambiranga.”

¹⁰Kweni para wakaâphalira âwiske na âkuru âkhe, wiske wakamuchenya wakati, “Kasi maloto agho walota nga mtundu uli? Kasi ine na wanyoko pamoza na âkuru âwako tizamkwiza na kukulambira nadi?”

¹¹Sono âkuru âkhe âwara âkachita nayo sanje. Kweni wiske wakasunga mazgu agha mu mtima.

Yosefe wakaguliskika ku Eguputo

¹²Zuâwa limoza âkuru âwa Yosefe âkaruta ku Shekemu kuya kaliska mberere na mbuzi za wiskewo.

¹³Yakhobe wakamuphalira Yosefe wakati, “ŵakuru ūako ūkuliska mberere ku Shekemu. Zanga ndikutume kwa iwo.” Yosefe wakazgora wakati, “Inya ūadada.”

¹⁴Ntheura wiske wakamuphalira wakati, “Ruta ukaŵawone ūakuru ūako usange ūali makora, ndiposo usange mberere na mbuzi nazo zili makora. Ukawereko na kwiza kandiphalira.” Ntheura wiske wakamutuma Yosefe kufumira ku dambo la Heburoni. Yosefe wakati wafika ku Shekemu,

¹⁵munthu munyakhe wakamusanga wakwendendeka waka mu malo ghara ndipo wakamufumba wakati, “Kasi ukupenjachi?”

¹⁶Yosefe wakazgora wakati, “Nkhupenja ūakuru ūane. Ndaŵeya, mundiphalire uko ūkuliska mberere.”

¹⁷Munthu yura wakati, “ŵawukapo pano, pakuti ndanguŵapulika ūakuyowoya kuti ūakuruta ku Dotani.” Ntheura Yosefe wakaŵarondezga ūakuru ūakhe, ndipo wakaŵasanga ku Dotani.

¹⁸Ŵana ūanyakhe ūara ūakamuwonera patali, ndipo wachali wandafike kwa iwo, ūakamuchitira iyo chiŵembu kuti ūamukome.

¹⁹Ŵakayowoyeskana wakati, “Wonani, wa maloto yura wakwiza.

²⁰Tiyeni sono timukome na kumuponya mu chibuwu chimoza cha ivi vili apa. Titi tiyowoye kuti chikoko chamurya, ndipo tizakawone icho chizamkuŵako kufuma mu maloto ghakhe.”

²¹Kweni Rubeni wakati wapulika ivyo ūana ūanyakhe wakayowoyanga, wakayezga kumuthaska kwa iwo. Iyo wakati, “Tireke kumukoma.”

²²Rubeni wakarutilira kuyowoya wakati, “Rekani kuthiska ndopa. Mumuponye waka mu chibuwu ichi muno mu mapopa. Mungamupwetekanga chara.” Wakakhumbanga kwiza kamuthaska kwa iwo, na kumuwezgera ku ūawiske.

²³Para Yosefe wakafika uko kukaŵa ūakuru ūakhe, iwo ūakamuvura munjilira wakhe ura wa mawoko ghatali weneuwo wakavwara.

²⁴Ŵakamutora na kumuponya mu chibuwu icho chikaŵa chambula kanthu, chikaŵavye maji.

²⁵Sono ūakakhara pasi kuti ūarye chakurya. Para ūakinuska maso ghawo ūakawona mpingo wa ūalshimaele ūali pa ulendo kufumira ku Gileyadi na ngamila zawo izo zikayegha vyakununkhira, munkhwara wakuphaka wa mafuta, na mure, ivyo ūakarutanga navyo ku Eguputo.

²⁶Penepapo Yuda wakati ku ūana ūanyakhe, “Kasi pali chandulo uli usange tamukoma munung'una withu na kubisa kuti tamukoma?

²⁷Tiyeni, timuguliske waka ku wâlshimaele. Tireke kumukoma chifukwa ndi munung'una withu, ngwa ndopa zimoza na ise." Wana wânyakhe wâkazomerezgana nayo.

²⁸Para wâ malonda wâanji kufuma Midiyani awo wâkaâwa wâlshimaele wâkajumphanga pafupi, wakuru wâkhe wâkamufumiska Yosefe mu chibuwu chira. Wâkamuguliska Yosefe kwa iwo pa mtengo wa magiramu gha siliva 20, ndipo iwo wâkaruta nayo ku Eguputo.

²⁹Rubeni wakati wawerera ku chibuwu chira wakawona kuti Yosefe mulije. Ntheura wakaparura vyakuvwara vyakhe.

³⁰Para Rubeni wakati wawerera ku wâna wânyakhe wakati, "Musepuka yura mulije. Sono ine kasi ndichitech?"

³¹Penepapo iwo wakakoma mbuzi, wâkatora munjilira wa Yosefe na kuwuzuâwika mu ndopa zakhe.

³²Wakatumizga munjilira wa mawoko għatali ura kwa wiskewo wâkati, "Tikasanga munjilira uwu. Uwoneni usange ndi munjilira wa mwana winu panji chara."

³³Yakhobe wakawumanya, ndipo wakati, "Ndi munjilira wa mwana wane! Chikoko chamurya! Kwambula kukayika Yosefe waliwa nadi!"

³⁴Yakhobe wakaparura vyakuvwara vyakhe, na kuvwara chigudulu mu chiuno chakhe, ndipo wakamutengerera mwana wakhe mazuâwa ghanandi.

³⁵Wana wâkhe wose wânarume na wânakazi wâkaruta kuya kamusanguruska. Kweni iyo wakakana wakati, "Nditi nditengerere mwana wane mpaka ku malo gha wakufwa uko iyo wali." Ntheura ndimo wiske wakatengerera Yosefe.

³⁶Pa nyengo iyi wâ malonda kufuma ku Midiyani wâra wâkaâwa kuti wâmuguliska kale Yosefe ku kwa Potifara ku Eguputo. Potifara wakaâwa yumoza wa nduna za Faro, ndipo wakaâwa murara wa chivikiriro.

Mutendeko 38

Yuda na Tamara

¹Pa nyengo yeneyira Yuda wakaâwareka wâna wânyakhe, ndipo wakaya kakhara kwa mu Adulamu yunji zina lakhe Hira.

²Kwenekura Yuda wakawona mwana mwanakazi wa munthu yunji muKanani, uyo zina lakhe likâwa Shuwa, ndipo wakamutora kuâwa muwoli wakhe.

³Mwanakazi yura wakaâwa na nthumbo na kubaba mwana mwanarume, ndipo Yuda wakamuthya zina lakhe Ere.

⁴Wakawāso na nthumbo, na kubabaso mwana mwanarume, ndipo wakamuthya zina lakhe Onani.

⁵Wakababaso mwana mwanarume, ndipo wakamuthya zina lakhe Shela. Yuda wakaŵa ku Kezibi apo Shela wakababikanga.

⁶Yuda wakamusangira muwoli Ere mwana wakhe wa uŵere, zina lakhe Tamara.

⁷Kweni Ere, mwana wa uŵere yura wa Yuda, kuti wakakondweska FUMU chara mu machitiro ghakhe. Ntheura FUMU yikamukoma.

⁸Penepapo Yuda wakati kwa Onani, “Muhare muwoli wa mukuru wako, ndipo ufiske mlimo nga ndi mulamu wako na kumuwuskira mphapu mukuru wako.”

⁹Kweni Onani wakamanya kuti mphapu yira kuti yamkuŵa yakhe chara. Ntheura nyengo zose para wakagonananga na muwoli wa mukuru wakhe, wakathiranga pasi wanarume wakhe, kuti wareke kumubabira ŵana mukuru wakhe.

¹⁰Sono ivyo wakachitanga kuti wakakondweska FUMU chara. Ntheura FUMU yikamukoma

¹¹Ntheura Yuda wakamuphalira mukamwana wakhe Tamara kuti, “Werera ku nyumba ya ŵawuso, ukakhare chokoro kwenekuko wasuke wakule Shela mwana wane mwanarume.” Wakayowoya ntheura chifukwa wakopanga kuti Shela nayo wamkufwa nga mbakuru ŵakhe. Ntheura Tamara wakaruta kuya kakhara ku nyumba ya wiske.

¹²Pakati pajumphapo nyengo muwoli wa Yuda, mwana wa Shuwa, wakafwa. Wakati wamara kulira nyifwa yira, Yuda na mubwezi wakhe Hira muAdulamu ŵakaruta ku Timuna kweneuko ŵanthu ŵakasenganga maweya ya mberere na mbuzi zawo.

¹³Munthu munyakhe wakamuphalira Tamara wakati, “ŵawusovvaya ŵakuruta ku Timuna kuya kasenga maweya mberere na mbuzi zawo.”

¹⁴Tamara wakavura vyakuvwara vyakhe vya uchokoro, wakabisa chisko chakhe na chidiko, na kujivungilizga na salu ndipo wakakhara pa chipata cha msomba wa Enayimu, pa msewu wakuya ku Timuna. Tamara wakawona kuti Shela sono wakura, kweni kuti ŵakamupereka kwa iyo chara kuŵa muwoli wakhe.

¹⁵Para Yuda wakamuwona Tamara wakaghanaghana kuti ndi hule, pakuti wakajibenerera ku maso.

¹⁶Wakapatukira kwa iyo mu mphepete mwa msewu, ndipo wakati, “Undizomerezge kuti ndinjiremo mwa iwe.” Yuda wakamanya chara kuti ndi mukamwana wakhe. Iyo wakati, “Kasi muti mundipengechi, kuti mugonane nane?”

¹⁷Yuda wakamuzgora wakati, "Ndamkukutumira kana ka mbuzi kufuma mu mskambo wane." Ntheura mwanakazi yura wakati, "Ipo mundipe chikhole, musuke mukatume kana ka mbuzi."

¹⁸Yuda wakamufumba wakati, "Kasi ndikupe chikhole cha mtundu uli?" Mwanakazi wakamuzgora wakati, "Mundipe mphete yinu, chingwe chinu, ndiposo na ndodo yinu iyo yili mu woko linu." Yuda wakapereka vyose ivi kwa Tamara. Penepapo Yuda wakanjiramo mwa iyo ndipo mwanakazi yura wakaŵa na nthumbo.

¹⁹Tamara wakawuka na kuruta. Wakawuskako chidiko chakhe ndipo wakawwaraso vyakuwwara vya uchokoro.

²⁰Yuda wakatuma mubwezi wakhe muAdulamu, kuya kapereka kana ka mbuzi kara, mwakuti wakapoke chikhole chira kwa mwanakazi yura. Kweni kuti wakamusanga chara.

²¹Wakafumba wanthu wa kwenekura wakati, "Kasi walinkhu mwanakazi muzaghali yura uyo wakakhara mu mphepete mwa msewu wakuruta ku Enayimu?" Wanthu wara wakazgora wakati, "Pandakharepo mwanakazi muzaghali pa malo ghano."

²²Ntheura iyo wakawerera kwa Yuda, wakati, "Mwanakazi yura kuti ndamusanga chara ndipo wantru wa kwenekura wangundiphalira kuti, 'Pandakharepo mwanakazi muzaghali pa malo ghara.' "

²³Yuda wakati, "Mureke wavitore waka viŵe vyakhe, mzire ūwanthu ūtiseke. Nangauli iwe kuti wangumusanga chara, ndipouli ine ndangutumizga ndipera kana ka mbuzi aka."

²⁴Yikati yajumphapo panji myezi yitatu Yuda âwakamuphalira kuti, "Tamara, mukamwana wako wali kuleŵa ndipo wali na nthumbo ya mu uleŵe." Yuda wakati, "Mufumvirani kuwaro ndipo mukamoche."

²⁵Para wakafumanga nayo, Tamara wakatuma mazgu kwa wiskeyara, wakati “Ndili na nthumbo ya mwanarume mweneuyo ndi mwenecho wa vinthu ivi.” Ndipo wakatiso, “Nkhumuŵeyani, muviwone makora vinthu ivi manyi nyanya njani: mphete ivi na chingwe ichi, ndiposo na ndodo ivi.”

²⁶Yuda wakavipanikizga vinthu vira, ndipo wakati, "Asi mwanakazi uyu ndi murunji kuruska ine, chifukwa nkhareka kumupereka kwa Shela mwana wane." Ntheura Yuda kuti wakanji Ramoso mwa jvo chara.

²⁷Yikati yakwana nyengo yakuti Tamara wababire, kukasangika kuti wali na wâna wâmuleza mu nthumbo yakhe.

²⁸Apo wakababanga, yumoza wa wâna âwara wakafumiska woko lakhe. Muzamba wakakora woko lakhe na kukakapo uzi uswesi wakati, "Uyu ndiyo wadanga kubabika."

²⁹Kweni mwana yura wakawezga woko lakhe, mwakuti munung'una wakhe ndiyo wakadanga kubabika. Muzamba yura wakati, "Ntheura ndimo wajidolorera wekha!" Kwa chifukwa ichi mwana yura wakathyika Perezi.

³⁰Sono pamanyuma ndipo mukuru wakhe, uyo wakaâwa na uzi uswesi pa woko lakhe, nayo wakababika. Iyo wakathyika Zera.

Mutendeko 39

Yosefe na muwoli wa Potifara

¹WaIshimaele âwara âwakaruta nayo Yosefe ku Eguputo. Kwenekura Potifara uyo wakaâwa muEguputo, yumoza wa nduna za Faro ndiposo murara wa chivikiriro, wakamugula kufuma kwa WaIshimaele.

²FUMU yikaâwa nayo Yosefe ndipo wakaâwa munthu wakafiskanga makora vyose ivyo wakachitanga. Iyo wakakharanga mu mbumba ya sekuru wakhe muEguputo.

³Sekuru wakhe wakawona kuti FUMU yikaâwa nayo Yosefe, ndipo yikachita kuti vyose ivyo iyo wakachitanga vimuwirenge makora.

⁴Ntheura Yosefe wakasanga uchizi panthazi pa Potifara pakuwona ivyo wakamuchitiranga. Potifara wakakondwa nayo Yosefe ndipo wakamuâwika kuâwa muteâweti wakhe. Ndipo vyose vikaâwa mu mazaza ghakhe.

⁵Kwamba pa nyengo yeneiyo muEguputo yura wakamwimika kuâwa mukuru wa pa nyumba yakhe, na pa vyose ivyo wakaâwa navyo, FUMU yikatumbika nyumba ya muEguputo yura chifukwa cha Yosefe. FUMU yikatumbika vyose ivyo Potifara wakaâwa navyo mu nyumba yakhe na ku minda wuwo.

⁶Ntheura vyose ivyo wakaâwa navyo wakaviâwika pasi pa mazaza gha Yosefe, umo wakaâwira na Yosefe, kuti wakenjerwangaso na kanthu kanyakheso chara, kweni chakurya icho wakaryanga. Yosefe wakaâwa wakutowa na wa thupi la kuwoneka makora.

⁷Yikati yarutapo nyengo muwoli wa sekuru wakhe wakamudokera Yosefe, ndipo wakati, "Zanga ugone nane."

⁸Kweni Yosefe wakakana ndipo wakamuphalira muwoli wa sekuru wakhe wakati, "Pakuâwa na ine, sekuru wane kuti wakwenjerwa na kanthu kanji ka mu nyumba chara, ndipo vyose ivyo wali navyo wakaviâwika mu mazaza ghane.

⁹Iyo na ine tili na mazaza ghakuyana mu nyumba iyi. Kuti wali kundikanizgapo kanthu kanyakhe ka mu nyumba chara, kweni iwe pera, chifukwa ndiwe muwoli wakhe. Kasi sono ndingachita uli uheni ukuru uwu, na kwanangira Chiuta?"

¹⁰Nangauli mwanakazi yura wakayowoyanga mazgu agha kwa Yosefe zuŵa na zuŵa, Yosefe kuti wakazomera chara kugona nayo panji kuti wakhare nayo pamoza.

¹¹Zuŵa limoza Yosefe wakanjira mu nyumba kuya kateŵeta mlimo wakhe, ndipo mukawavye muteŵeti waliyose mu nyumba yira.

¹²Mwanakazi yura wakakora chakuvwara chakhe wakati, "Zanga ugone nane." Kweni Yosefe wakasida chakuvwara chakhe mu mawoko gha mwanakazi ndipo wakachimbira na kufumamo mu nyumba.

¹³Para mwanakazi wakawona kuti Yosefe wamusidira chakuvwara chakhe, na kuti wachimbilira kuwaro kwa nyumba,

¹⁴wakachema ūateŵeti ūa mu nyumba yakhe ndipo wakati kwa iwo, "Asi mwawona? Mufumu wane watizira na muHebere, kwiza katilengeska waka. Iyo wangwiza kwa ine kuti wagone nane kweni ine ndanguchemerezga chomene.

¹⁵Para wanguwona kuti ndachemerezga chomene na kulira, iyo wangundisidira chakuvwara chakhe, ndipo wanguchimbira na kufumamo mu nyumba."

¹⁶Wakasunga chakuvwara chakhe chira mpaka sekuru wa Yosefe wakiza ku nyumba.

¹⁷Wakati wafika wakamuphalira makani gheneagha wakati, "Muteŵeti muHebere yura, mweneuyo muli kwiza nayo mu nyumba yithu, wangwiza kwa ine kuti wandilengeske.

¹⁸Kweni para ndanguchemerezga chomene na kulira, iyo wangundisidira chakuvwara chakhe, na kuchimbilira kuwaro kwa nyumba."

¹⁹Para sekuru wa Yosefe wakapulika mazgu gha muwoli wakhe ghakuti, "Ntheura ndimo wanguchitira muteŵeti winu kwa ine," wakaphya mtima na ukari.

²⁰Penepapo sekuru wakhe wakamutora Yosefe, ndipo wakamunjizga mu gadi, mu malo gheneagho ūkasungirangamo ūkayidi ūa karonga. Ndipo Yosefe wakakhara mwenemura mu gadi.

²¹Kweni FUMU yikâwa nayo Yosefe ndipo yikâwa na chisungusungu na iyo, mwakuti msungiliri wa gadi wakakondwa nayo chomene.

²²Msungiliri wa gadi yura wakaŵika ūkayidi wose awo ūkakakika mu mazaza gha Yosefe. Kose ako kakachitika mwenemura, wakachitanga ndiyo.

²³Msungiliri wa gadi kuti wakenjerwa na kanthu chara ako kakâwa pasi pa Yosefe, chifukwa FUMU yikaâwa nayo Yosefe ndipo vyose ivyo wakachita, FUMU yikamuchitira makora.

Mutendeko 40

Yosefe wakung'anamulira maloto gha wakayidi

¹Yikati yarutapo nyengo, murara wa awo âwakanozganga vyakumwa pamoza na uyo wakaphikanga vingwa kwa karonga wa ku Eguputo, wakanangira sekuru wawo, karonga wa ku Eguputo.

²Faro wakaâwakiyira nduna zakhe ziâwiri zira, murara wa awo âwakanozganga vyakumwa na murara wa awo âwakaphikanga vingwa.

³Ntheura wakaâwakaka na kuâwâwika mu gadi mu nyumba ya murara wa chivikiriro, mwenemumo Yosefe wakasungikanga.

⁴Murara wa chivikiriro yura wakaâwâwika mu mawoko gha Yosefe kuti waâwapwererere na kuâwasungilira. Ndipo âwakakhara mu gadi kwa nyengo yitali.

⁵Usiku umoza âwanthu âwâwiri âwara, wakunozga vyakumwa na wakuphika vingwa vya karonga wa ku Eguputo, âweneawo wakasungika mu gadi, âwakalota maloto. Waliyose wa iwo wakalota maloto ghakhe, gha kang'anamuliro kakhe na kakhe.

⁶Na machero para Yosefe wakiza kwa iwo, wakasanga kuti âwakâwa âwakwenjerwa chomene.

⁷Ntheura wakafumba nduna za Faro zira, zeneizo wakaâwa nazo mu gadi mu nyumba ya sekuru wakhe wakati, “Kasi mwawonekerachi âwa chitima muhanya uno?”

⁸Iwo âwakati kwa iyo, “Tangulota maloto, ndipo kulije wakuting'anamulira.” Yosefe wakaâphalira wakati, “Chiuta yekha ndiyo wakupereka mahara ghakung'anamulira maloto. Ndiphalirani maloto ghinu.”

⁹Ntheura murara wakunozga vyakumwa wakamwandulira Yosefe maloto ghakhe. Iyo wakati, “Mu maloto ghane, nkhawona khuni la mpeska panthazi pane.

¹⁰Pa khuni la mpeska ili pakaâwa minthavi yitatu. Likati lamba kusunda, likâwa na maluâwa, ndipo pamanyuma pakhe makunje ghakaâwa na mpeska zakuphyia.

¹¹Nkhombo ya Faro yikaâwa mu woko lane. Ine nkatora mpeska zira na kukamira mu nkhombo ya Faro, na kupereka kwa Faro.”

¹²Penepapo Yosefe wakati kwa iyo, “Kung'anamulira kwakhe ndi uku: minthavi yitatu yira ndi mazuâwa ghatatu.

¹³Ghandajumphepo mazuŵa ghatatu, Faro wati wakuwuskemo mu gadi, na kukwezgera pa nchito yako. Iwe wamkupereka nkhombo kwa Faro mu woko lakhe, nga ndi umo ukachitiranga para ukâwa wakunozga vyakumwa vyakhe.

¹⁴Kweni ukandikumbuke para kwamkukuŵira makora. Nkhuŵeya, ukandichitire lusungu, pakuphara vy aine kwa Faro, mwakuti wandifumiskemo mu nyumba iyi.

¹⁵Chifukwa, nadi nkhachita kwibika waka kufuma mu charu cha ūaHebere. Nanga ndi kuno wuwo ndilije kuchita kanthu kakuti ūandiŵikire mu gadi la mdima.”

¹⁶Para murara wa ūakuphika vingwa wakawona kuti kang'anamuliro kakâwa kaweme, nayo wakati kwa Yosefe, “Mu maloto ghane, nkhawona kuti pa mutu wane pali vidunga vitatu vy aingwa vipapati.

¹⁷Mu chidunga cha pachanya mwanguŵa vingwa vy a mtundumtundu ivyo vikuphikikira Faro, kweni viyuni vyaryanga vingwa kufuma mu chidunga pachanya pa mutu wane.”

¹⁸Yosefe wakamuzgora wakati, “Kung'anamula kwakhe ndi uku: viseru vitatu vira ndi mazuŵa ghatatu.

¹⁹Ghandajumphepo mazuŵa ghatatu, Faro wati wakuwuskemo mu gadi, na kukupayika pa khuni, ndipo viyuni vyamkurya nyama yako.”

²⁰Pa zuŵa la chitatu, leneilo likâwa la kukumbukira kubabika kwakhe, Faro wakazinozgera chiphikiro nduna zose. Wakawuskamo mu gadi murara wa ūakunozga vyakumwa na murara wa ūakuphika vingwa na kuŵâwika panthazi pa nduna zakhe.

²¹Wakamuwezgeraso pa nchito yakhe murara wa ūakunozga vyakumwa yura, ndipo iyo wakamba kuperekaso nkhombo kwa Faro.

²²Kweni murara wa ūakuphika vingwa wakamupayika, nga ndi umo Yosefe wakang'anamulira maloto ghawo.

²³Ndipouli murara wa ūakunozga vyakumwa kuti wakamukumbuka Yosefe chara, kweni wakamuruwa.

Mutendeko 41

Yosefe wakung'anamula maloto gha Faro

¹Pa umaliro wa virimika viŵiri, Faro wakalota wimilira pa mronga wa Nayelo.

²Wakawona ng'ombe zanakazi zinkonde na ziŵiri, zakunyiririka na za kututuŵa zikuwuka mu mronga wa Nayelo ndipo zikaryanga utheka mu matete.

³Ndipo pamanyuma pakhe ng'ombe zinyakhe zanakazi zinkonde na ziŵiri, ziheni mu kawonekero na zakughanda chomene zikazuwukanga mu mronga ndipo zikimilira pafupi na zinyakhe mu mphepete mwa mronga ura wa Nayelo.

⁴Ng'ombe ziheni mu kawonekero na zakughanda zikarya ng'ombe zinkonde na ziŵiri zakunyiririka na za kututuŵa. Ntheura Faro wakawuka mu tulo.

⁵Wakagonaso, ndipo wakalota kachiŵiri. Wakawona visasuni vinkonde na viŵiri vya chidomba vyakukhoma makora na viweme vikamera ku phekesi limoza.

⁶Ndipo pamanyuma pa ivyo, visasuni vinkonde na viŵiri, vyakuphapa na vyakuŵawuka na mphepo ya ku mafumiro gha dazi, vikatumphuka.

⁷Visasuni vyakuphapa vira vikamira visasuni vinkonde na viŵiri vira, vya kukhoma makora na viweme. Faro wakawuka mu tulo na kusanga cuti ndi maloto.

⁸Na macherochero mtima wakhe ukasuzgika. Wakatuma âwanthu kuya kachema wose âmayerere pamoza na âwanthu wose âmahara âwa ku Eguputo. Faro wakaŵandulira maloto ghakhe, kweni pakaŵavye na yumoza uyo wakamanya kughang'anamulira kwa Faro.

⁹Sono murara wa âwakunozga vyakumwa wakati kwa Faro, "Muhanya uno ndakumbuka kwananga kwane.

¹⁰Zuŵa limoza imwe Faro mukatikwiyira ise nduna zinu. Sono ine na murara wa âwakuphika vingwa mukatiŵika mu gadi mu nyumba ya murara wa chivikiriro.

¹¹Usiku umoza tose ta âwâiri tikalota, waliyose maloto ghakhe na kang'anamuliro kakhe na kakhe.

¹²Mu nyumba mwenemura mukâwa munyamata muHebere, muteŵeti wa murara wa chivikiriro. Para tikamwandulira maloto ghithu iyo wakating'anamulira pakupereka kang'anamuliro kwa waliyose wa ise kwakuyana na maloto ghakhe.

¹³Ndipo kwakuyana na umo iyo wakang'anamulira, ndimo kukaŵira. Ine nkhawezgekera pa mlimo wane, ndipo murara wa âwakunozga vingwa wakapayikika."

¹⁴Penepapo Faro wakatuma âwanthu kuya kamuchema Yosefe, ndipo âwakamufumiska luŵiroluŵiro mu gadi la mdima. Yosefe wakati wameta na kuvwara vyakuvwara vinyakhe, wakanjira na kwiza panthazi pa Faro.

¹⁵Faro wakati kwa Yosefe, "Ine ndangulota maloto, ndipo palije na yumoza uyo wakamanya kughang'anamulira. Sono ndapulika cuti iwe, para wapulika maloto, ukumanya kughang'anamulira."

¹⁶Yosefe wakamuzgora Faro wakati, "Kuti kuli mwa ine kung'anamula chara, Chiuta ndiyo wati wamupe Faro zgoro liweme."

¹⁷Ntheura Faro wakati kwa Yosefe, "Mu maloto ghane, nkhumilira mu mphepete mwa mronga wa Nayelo.

¹⁸Ng'ombe zanakazi zinkonde na ziŵiri, za kunyiririka na za kututuŵa zikawuka mu mronga wa Nayelo, ndipo zikaryanga utheka mu matete.

¹⁹Pamanyuma pakhe ng'ombe zanakazi zinyakhe zinkonde na ziŵiri, ziheni mu kawonekero na zakughanda chomene, izo ndindaziwonepo na kale mu charu chose cha Eguputo, zikawuka.

²⁰Ndipo ng'ombe zakughanda na ziheni mu kawonekero zikarya ng'ombe zinkonde na ziŵiri zakudanga zakututuŵa zira.

²¹Kweni para zikati zarya zinyakhe, palije uyo wakati wamanye kuti zarya zinyakhe, pakuti zikaŵa zichali na kawonekero kaheni ndipera nga mphakudanga. Ndipo nkhawuka mu tulo.

²²Mu maloto ghane gha chiŵiri, nkhawona visasuni vinkonde na viŵiri vyakukhoma makora na viweme ivyo vikatumphuka ku phekesi limoza.

²³Ndipo pamanyuma pakhe visasuni vinkonde na viŵiri, vyakufota na vyakuphapa ndiposo vya kuŵawuka na mphepo ya ku mafumiro gha dazi, vikatumphuka.

²⁴Ndipo visasuni vyakuphapa vikamira visasuni vinkonde na viŵiri viweme vira. Ndipo nkawandulira ūamayere, kweni pakaŵavye na yumoza uyo wakamanya kunding'anamulira."

²⁵Ndipo Yosefe wakati kwa Faro, "Maloto ghinu ghakuyana waka. Chiuta wamuvumbulirani icho wali pafupi kuchita.

²⁶Ng'ombe zanakazi zinkonde na ziŵiri ziweme ndi virimika vinkonde na viŵiri ndipo visasuni vinkonde na viŵiri viweme ndi virimika vinkonde na viŵiri. Maloto ghakuyana waka.

²⁷Ng'ombe zanakazi zinkonde na ziŵiri zakughanda na ziheni mu kawonekero, izo zikiza pamanyuma zawo, ndi virimika vinkonde na viŵiri. Ndipo visasuni vinkonde na viŵiri vyakuphapa na vyakuŵawuka na mphepo ya ku mafumiro gha dazi, navyo ndi virimika vinkonde na viŵiri vya njara.

²⁸Kuli nga ndi umo nkhamuphalirira imwe Faro kuti Chiuta wamurongorani imwe Faro icho wali pafupi kuchichita.

²⁹Viti vizenge virimika vinkonde na viŵiri vya fumpha yikuru mu charu chose cha Eguputo.

³⁰Kweni pamanyuma pakhe pamukwiza virimika vinkonde na viŵiri nya njara. Ntheura fumpha yose yamkuruwika mu charu cha Eguputo ndipo njara yamkusokweska charu.

³¹Fumpha kuti yamkumanyikwa chara mu charu chifukwa cha njara yeneiyo yamkuŵako pamanyuma, pakuti yamkuŵa yakofya chomene.

³²Ndipo pakuti imwe Faro mwalota kâwiri maloto ghamoza, nchifukwa chakuti ndi chinthu icho chimikika na Chiuta, ndipo Chiuta wachifiskenge maluŵiro.”

³³“Ntheura imwe Faro musankhe munthu wa vinjeru na wa mahara, ndipo mumwimike pachanya pa charu cha Eguputo.

³⁴Ndiposo imwe Faro mwimike âwalaŵiliri mu charu chose cha Eguputo mwakuti âtorengue chigaŵa cha chinkonde cha vuna mu virimika nya fumpha.

³⁵Iwo âwawunjike vyakurya vyose nya virimika viweme ivyo vikwiza, ndipo mu mazaza gha Faro âwawunjike vyakurya mu misumba ndipo âavisungilire.

³⁶Vyakurya ivi ndivyo viti visungike nga vyakurya nya pa dera mu charu kuti vizakaryeke mu virimika vinkonde na viŵiri nya njara, vyeneivyo viti viŵengeko mu charu cha Eguputo, mwakuti charu chireke kumara chifukwa cha njara.”

Yosefe wakuŵikika kuŵa nduna yikuru mu Eguputo

³⁷Fundo iyi yikawoneka kuti njiweme kwa Faro na nduna zakhe zose.

³⁸Ndipo Faro wakati ku âtateŵeti âwakhe, “Kasi tingamanya kumusanga munthu wakuŵa nga ndi uyu, mwa mweneuyo muli Mzimu wa Chiuta?”

³⁹Ntheura Faro wakati kwa Yosefe, “Pakuti Chiuta wakurongora iwe ichi chose, kulije yumoza wa vinjeru na wa mahara nga ndi umo uliri iwe.

⁴⁰Iwe uti uŵenge murara wa nyumba yane, ndipo âwanthu âwane wose âwati âwachitenge kwakuyana na umo iwe walangulira. Kweni kwakuyana na chizumbe chane cha ufumu ine nditi ndiŵenge mukuru kuruska iwe.”

⁴¹Ndipo Faro wakatiso kwa Yosefe, “Wona, ndakwimika iwe pachanya pa charu chose cha Eguputo.”

⁴²Faro wakavura mphete yakhe ya ufumu ku munwe wakhe na kumuwarika Yosefe, ndiposo wakamuvwarika vyakuvwara nya bafuta, na kuŵika majuda gha golide mu singo yakhe.

⁴³Wakamupa gareta lakhe la chiŵiri kuti wakweremo. Wanthalu âwakachemerezga panthazi pakhe âwakati, “Mujikamireni!” Ntheura ndimo wakamwimikira Yosefe kuŵa pachanya pa charu chose cha Eguputo.

⁴⁴Faro wakatiso kwa Yosefe, “Ine ndine Faro, ndipo kwambula chigomezgo chako paŵavye munthu uyo wati wawuske woko lakhe panji lundi lakhe kuchita kanthu mu charu chose cha Eguputo.”

⁴⁵Faro wakamuthya Yosefe zina lakuti, “Zafenati Paneya”, ndipo wakamupa Asenati, mwana wa musofi Potifera wa ku msumba wa Oni, kuŵa muwoli wakhe. Penepapo Yosefe wakendera charu chose cha Eguputo.

⁴⁶Yosefe wakaŵa na virimika 30 apo wakamba kumuteŵetera Faro, karonga wa ku Eguputo. Ndipo Yosefe wakawukapo panthazi pa Faro na kwendendeka mu charu chose cha Eguputo.

⁴⁷Mu virimika vinkhonde na viŵiri vyā fumpha, charu chikâŵa na vyakurya vinandi chomene.

⁴⁸Yosefe wakawunjika vyakurya vyose vyā virimika vinkhonde na viŵiri para fumpha yikâŵamo mu charu cha Eguputo, ndipo wakasunga vyakurya mu misumba. Mu msumba uliwose wakasungamo vyakurya ivyo vikafuma mu minda yakizingirizga msumba ura.

⁴⁹Yosefe wakawunjika vyakurya vinandi chomene nga ndi muchenga wa mu mphepete mwa nyanja wakasuka wakareka na kupima wuwo, pakuti vikaŵa vyambula mapimiko.

⁵⁰Pambere chirimika cha njara chikâŵa chindafike, Yosefe wakaŵa na âwana âwâŵiri, âweneawo âwakamubabira ndi Asenati mwana wa musofi Potifera, wa ku msumba wa Oni.

⁵¹Yosefe wakamuthya mwana wakhe wa uŵere zina la Manase, pakuti wakati, “Chifukwa Chiuta wandiruwiska suzgo yane yose ndiposo na mbumba yose ya âwadada.”

⁵²Mwana wakhe wa chiŵiri wakamuthya zina la Efurayimu, wakati, “Chifukwa Chiuta wachita kuti ndibabane mu charu cha visuzgo vyane.”

⁵³Virimika vinkhonde na viŵiri vyā fumpha iyo yikâŵa mu charu cha Eguputo yikamara.

⁵⁴Virimika vinkhonde na viŵiri vyā njara vikamba kwiza, kwakuyana na umo Yosefe wakayowoyera. Mukâŵa njara mu vyaru vyose, kweni mu charu chose cha Eguputo mukâŵa vyakurya.

⁵⁵Apo charu chose cha Eguputo chikâŵa na njara, âwanthu âwakalira kwa Faro kuti waŵape chakurya. Ndipo Faro wakati ku âwEguputo wose kuti, “Rutani kwa Yosefe. Chose icho wamkuyowoya kwa imwe mukachitenge.”

⁵⁶Ntheura para njara yikatandazgika pa charu chose, Yosefe wakajula nthamba zose, ndipo wakaguliska vyakurya ku âwEguputo, pakuti njara yikâŵa yikuru mu charu cha Eguputo.

⁵⁷Ndiposo âwanthu âwakufumira mu vyaru vyose âwakiza kwa Yosefe ku Eguputo kwiza kagula vyakurya, chifukwa njara yikaŵa yikuru nkhanira mu vyaru vyose.

Mutendeko 42

Ŵana ūanyakhe na Yosefe ūakuya kagula vyakurya

¹Para Yakhobe wakamanya kuti vyakurya viliko ku Eguputo, wakati ku ūana ūakhe, “Kasi mukulawîskiranachi waka?”

²Ntheura wakati, “Ndapulika kuti vyakurya viliko ku Eguputo. Murute kwenekura mukatigulire vyakurya kuti tikhare ūamoyo, tireke kufwa.”

³Ntheura ūana ūanyakhe ūa Yosefe khumi ūakaruta ku Eguputo kuya kagula vyakurya.

⁴Kweni Yakhobe kuti wakamutuma Benjmini, munung'una wa Yosefe chara kuruta pamoza nawo, chifukwa wakopa, mzire panyakhe soka likamuwire.

⁵Ntheura ūana ūa Yakhobe wakaruta ku Eguputo kuya kagula vyakurya pamoza na âwanthu ūanyakhe wose, chifukwa mukâŵa njara mu charu cha Kanani.

⁶Sono Yosefe wakaŵa nduna yikuru ya charu. Iyo ndiyo wakaguliskanga ku âwanthu wose mu charu chira. Ūana ūanyakhe na Yosefe nawoso ūakiza ndipo ūakajikama panthazi pakhe na kusindamira visko vyawo pasi.

⁷Yosefe, wakati waŵawona ūana ūanyakhe ūara, wakaŵamanya kweni wakachita nga ndi para ndi mulendo kwa iwo. Wakayowoya kwa iwo mwa nkhaza wakati, “Kasi mwafumirankhu?” Iwo ūakati, “Tafuma ku Kanani kwiza kagula vyakurya.”

⁸Nangauli Yosefe wakaŵamanya ūana ūanyakhe ūara, kweni iwo kuti ūakamumanya chara.

⁹Yosefe wakakumbuka maloto agho wakalota kuphara vy a iwo. Iyo wakati kwa iwo, “Imwe ndimwe skori za charu. Mwiza kuti muwone kusoŵerwa kwa nkhongono kwa charu chithu.”

¹⁰Iwo ūakazgora ūakati, “Chara, sekuru withu. Kweni ta ūateŵeti ūinu tafika kwiza kagula vyakurya.

¹¹Tose tili ūana ūa munthu yumoza ndipo tili âwanthu ūaneneska. Taŵateŵeti ūinu kuti tili skori chara.”

¹²Yosefe wakati kwa iwo, “Chara, kweni mwizira kuti muwone umo charu chiliri kusoŵerwa kwa nkhongono kwa charu chithu.”

¹³Sono iwo wakati, “Ise ta wateweti wînu tikaŵapo 12, wana âwa munthu yumoza mu charu cha Kanani. Muchoko wa tose sono wali na wadada ndipo munyakhe ngwamoyo chara.”

¹⁴Kweni Yosefe wakaŵaphalira wakati, “Ndimo ndanguyowoyerâ kuti ndimwe skori.

¹⁵Sono nditi ndimuyezgani ntheura: Nkhurapa mu zina la Faro kuti muti mufumemo mu malo agha chara, wasuke wize munung’una winu.

¹⁶Tumanî yumoza wa imwe wakamutore munung’una winu. Imwe mwâwanyakhe mukharenge mu gadi mwenemumo, kuti mazgu ghinu ghayezgeke, usange muli unenesko mwa imwe. Ndipo usange ndi ntheura chara, nkhurapa mu zina la Faro kuti nadi ndimwe skori.”

¹⁷Ntheura wakaŵajalira wose mu gadi kwa mazuâwa ghatatu.

¹⁸Pa zuâwa la chitatu Yosefe wakaŵaphalira wakati, “Ine nkhumopa Chiuta. Ntheura chitani ichi ndipo muti muâwe wâmoyo.

¹⁹Usange ndimwe wakuneneska, mumureke mwana munyinu yumoza wakhare mu gadi. Mwa wânyakhe mose rutaninge tuyeghe vyakurya vya mbumba zinu izo zili na njara.

²⁰Kweni mukize nayo kwa ine munung’una winu chomene, mwakuti mazgu ghinu ghapanikizgike kuti mukuyowoya unenesko, ndiposo kuti mureke kufwa.” Iwo wakachita ntheura.

²¹Wakayowoyeskana wakati, “Nadi tikulangika chifukwa cha mrandu wa munung’una withu yura. Tikawona umo wakasuzgikira mu mtima wakhe, para wakatiwéyanga ndipo kuti tikamupulika chara. Ndicho chifukwa tasanga suzgo iyî.”

²²Sono Rubeni wakati kwa iwo, “Asi nkhamuphalirani kuti mureke kumuchitira uheni musepuka? Kweni imwe mukawura kupulikira. Ntheura sono tikupokera njombe ya nyifwa yakhe.”

²³Iwo wakamanya chara kuti Yosefe wakapulikanga vyose ivyo wakayowoyeskangananga, pakuti pakuyowoya nayo pakaâwa munthu wakung’anamula mazgu pakati pa iyo na iwo.

²⁴Sono Yosefe wakawukapo ndipo wakalira. Wakawereraso kwa iwo na kuyowoyeskana nawo. Wakamutora Simiyoni mukati mwawo na kumukaka panthazi pawo.

Wana wânyakhe na Yosefe wakuwerera ku Kanani

²⁵Yosefe wakalangula kuti wazuzge mathumba ghawo na vyakurya na kuwezgera ndarama za munthu waliose mu thumba lakhe. Wakalangulaso kuti

ŵawâpe mupako wa pa nthowa. Wateŵeti ūa Yosefe ūkachita ntheura kwa iwo.

²⁶Wana ūanyakhe na Yosefe ūara ūkawîka vyakurya vyawo pa mbunda zawo ndipo ūkawukapo.

²⁷Wakati ūafika pa chiwono, yumoza wa iwo wakajula thumba lakhe, kuti watoremo chakurya cha mbunda yakhe. Iyo wakasanga kuti ndarama zakhe zili pa mlomo wa thumba lakhe.

²⁸Iyo wakaŵaphalira ūana ūanyakhe wakati, “Wandiwezgera ndarama zane. Asi izi zili pa mlomo wa thumba lane!” Pa ichi mitima yawo yikafipa, ndipo uko ūkumbwambwantha ūkayowoyeskana ūkati, “Kasi nchichi icho Chiuta watichitira?”

²⁹Para wakiza kwa Yakhobe wiskewo, ku charu cha Kanani ūkamwandulira vyose ivyo vikaŵawira, ūkati,

³⁰“Munthu yura, uyo ndi nduna yikuru ya charu, wakayowoya nase mwa nkhaza, ndipo wakatenge tili skori za charu.

³¹Kweni tikamuphalira kuti, ‘Tili ūanthu ūaneneska, kuti tili skori chara.

³²Tikaŵapo 12, ūana ūa munthu yumoza. Yumoza kuti ngwamoyo chara, ndipo muchoko wa tose sono wali na ūadada mu charu cha Kanani.’ ”

³³Penepapo munthu yura, uyo ndi nduna yikuru ya charu chira, wakati kwa ise, “Kuti ndimanye kuti muli ūanthu ūakuneneska, sidani mwana munyinu yumoza na ine, ndipo mutore vyakurya vya mbumba zinu izo zili na njara na kuruta.

³⁴Mukize nayo kwa ine munung'una winu chomene. Mwa ichi ndimo ndizamkumanyira kuti imwe ndimwe skori chara, kweni ūanthu ūaneneska. Ntheura ndizamkumuwezgerani mwana munyinu ndiposo mwizamkuŵa ūanangwa kukhara mu charu na kuchita malonda.”

³⁵Para ūakakhuluranga mathumba ghawo, waliyose wakasanga kuti chibeta chakhe cha ndarama chikâwa mu thumba lakhe. Para iwo na wiskewo ūkawona vibeta vyawo vya ndarama, ūkofiwa.

³⁶Sono Yakhobe wiskewo wakati kwa iwo, “Mwandipoka ūana ūane. Yosefe ngwamoyo chara, ndiposo Simiyoni nayo ngwamoyo chara, kweni sono mukukhumba kumutora Benjamini. Vyose ivi vyandiwira ine.”

³⁷Ntheura Rubeni wakayowoya kwa wiske wakati, “Mwizakakome ūana ūane ūawîri usange ndamkuwera nayo chara Benjamini. Mumuŵike mu mawoko ghane, ndipo ndizamkuwero nayo kwa imwe.”

³⁸Kweni Yakhobe wakati, “Mwana wane kuti wati warute namwe chara, chifukwa mukuru wakhe wali kufwa. Iyo wakhara yekha. Usange soka

lamkumuwira mu nthowa, ine na umo ndachekulira, chitima chizamkundimarizga waka mpaka ndifwe.”

Mutendeko 43

Ŵana ūanyakhe na Yosefe ūakurutaso ku Eguputo pamoza na Benjmini

¹Sono njara yikaŵa yikuru chomene mu charu.

²Ŵakati ūarya vyakurya vyose ivyo ūakaya katora ku Eguputo, wiskewo wakaŵaphalira ūana ūakhe kuti, “Rutaniso, mukatigulireko vyakurya vichoko waka.”

³Kweni Yuda wakamuphalira wiske wakati, “Munthu yura wakatichenjezga chomene kuti wamkutizomerezga chara kuti tiwonane nayo kwambula kuruta nayo munung’una withu.

⁴Usange muzomerenge kuti munung’una withu warute pamoza nase, ise titi tirutenge kuya kamugulirani vyakurya.

⁵Kweni usange muzomerenge chara kuti warute, ise titi tirutengeko chara, chifukwa munthu yura wakatiyowoyerka kuti, ‘Mwizamkuwonana nane chara kwambula kuti mwiza nayo munung’una winu.’

⁶Penepapo Yakhobe wakati, “Kasi nchifukwa uli mwandichitira uheni wa ntheura, pakumuphalira munthu yura kuti muli na munung’una winu munyakhe?”

⁷Iwo ūakazgora ūakati, “Munthu yura wakatifumbisika chomene na vya ise ndiposo na vya ubali withu, wakati, ‘Kasi muli na munung’una winu munyakhe?’ Kasi ūawiskemwe ūachali ūamoyo? Ise tikazgoranga kwakuyana na umo iyo wakafumbiranga. Sono ise tikati timanyenge uli kuti iyo watu wayowoyenge kuti tirute nayo munung’una withu?”

⁸Yuda wakamuphalira wiske Yakhobe wakati, “Mutumani msepuka uyu na ine, tiwuke tirutenge. Ntheura tose, imwe ūana ūithu pamoza na ise tose tiŵenge ūamoyo kuti tifwenge na njara chara.

⁹Muŵike maso pa ine ndipo mrandu mwize kandipe ine. Usange ndamkureka kuwera nayo na kumupereka kwa imwe, apo ndipo ndizamkuŵa na mrandu kwa muyirayira.

¹⁰Tirekenge kuziwurika, mphanyi tikaruta na kuwerako mwa kaŵiri kose.”

¹¹Ntheura wiskewo Yakhobe wakaŵaphalira wakati, “Usange ndimo kukwenera kuŵira, ipo muchite. Munthu yura mumuyeghereko vipambi viweme vya mu charu ichi mu mathumba ghinu kuti mukamupe chawanangwa. Mumuyegherekoso munkhwara wakuphaka wa mafuta uchoko waka, tuwuchi

tuchoko, ndiposo vyakununkhira na mure, skaŵa, na vipambi vyā makuni gha alimondi.

¹²Muyeghe ndarama Zakusazgikirako kawiri, mwakuti mukawezgekera mu mathumba ghinu. Panji wakachita kunangiska.

¹³Mumutore na munung'una winu, ndipo rutaninge, wereraniso ku munthu yura.

¹⁴Chiuta Mwenenkhongono zose wamuchitirani lusungu pa maso pa munthu yura, kuti wakamuwezgerani mwana munyuni ndiposo na Benjamini. Kwakuyana na ine, usange ndapokera wâna wane, ndapokeka ndipera."

¹⁵Ntheura wakatora chawanangwa chira na ndarama zakukwanira ndiposo na Benjamini. Wakati wânozgeka wakanyamuka ulendo wakuruta ku Eguputo. Kwenekura wakaruta kuya kajirongora kwa Yosefe.

¹⁶Para Yosefe wakamuwona Benjamini pamoza nawo, wakamuphalira muteŵeti wa nyumba yakhe wakati, "Uwanjizge wânthu âwa mu nyumba. Ndipo ukome nyama na kuphika makora, chifukwa wânthu âwa wâryenge nane chakurya cha muhanya."

¹⁷Muteŵeti yura wakachita nga ndi umo Yosefe wakamuphalirira, ndipo wakaŵanjizga wânthu wâra mu nyumba ya Yosefe.

¹⁸Wânthu wâra wakofiwa chifukwa chakutorekera ku nyumba ya Yosefe. Iwo wakaghanaghana kuti, "Tatorekera kuno chifukwa cha ndarama izo zikawezgekera mu mathumba ghithu pakudanga para. Iyo wakukhumba kuti watisange na chifukwa kuti watiwukire na kutizgora ise kuâwa wazga wakhe na kutipoka mbunda zithu."

¹⁹Ntheura wakaruta kwa muteŵeti wa nyumba ya Yosefe, ndipo wakayowoyeskana nayo pa muryango wa nyumba.

²⁰Wateŵeti wakati, "Wasekuru, ise tikiza kuno pakudanga kwiza kagula vyakurya.

²¹Tikati kafika pa chiwono tikajula mathumba ghithu, ndipo tikasanga kuti ndarama za munthu waliyose zili pa mlomo wa thumba lakhe, ndarama zithu zose umo zikâwira. Ntheura ndarama tizaso nazo.

²²Tizaso na ndarama zinyakhe zakugulira vyakurya vinyakhe. Ise tikumanya chara uyo wakaŵikamo ndarama zithu mu mathumba ghithu."

²³Iyo wakaŵazgora wakati, "Zikani waka mtima, mungopanga. Chiuta winu, Chiuta wa wiskemwe, wakwenera kuti ndiyo wakamuŵikiranimo ndarama mu mathumba. Pakuti ine nkhapokera ndarama zinu." Penepapo wakamufumya Simiyoni na kwiza nayo kwa iwo.

²⁴Ntheura muteweti yura wakawanjizga wantru wara mu nyumba ya Yosefe. Wakawapa maji kuti wageze mu malundi, ndipo wakazipa vyakurya mbunda zawo.

²⁵Wantru wara wakanozgera nkhanira vyawanangwa vyawo, Yosefe wachali wandafike na muhanya, pakuti wakapulika kuti wati warye chakurya kwenekura.

²⁶Para Yosefe wakafika ku nyumba, wakamupa vyawanangwa ivyo wakamuyeghera, ndipo wakajikama na kumulambira.

²⁷Yosefe wakaŵafumba na umo wakaŵira wakati, "Kasi wiskemwe wali makora, muchekuru mweneuyo mukayowoyanga? Kasi wachali wamoyo?"

²⁸Iwo wakazgora wakati, "Muteŵeti winu, wadada wachali wamoyo, ndipo wali makora." Ndipo wakasindama na kumulambira.

²⁹Para Yosefe wakawona Benjmini, munung'una wakhe mwenemwene, mwana wa wanyina ndipo wakati, "Kasi uyu ndiyo muchoko wa imwe mose, mweneuyo mukandiphaliranga? Chiuta wakupe uchizi, mwana wane!"

³⁰Yosefe wakati wayowoya, wakafumapo luŵiro luŵiro pakuti mtima wakhe ukawekeranga pa munung'una wakhe ndipo wakaŵa pafupi na kulira. Wakaya kanjira mu chipinda chakhe na kulira mwenemumo.

³¹Yosefe wakati wageza ku maso, wakafumamo. Wakajikhwimiska, ndipo wakati, "Wikanipo vyakurya."

³²Yosefe wakamupira chakurya pa yekha, ndipo wantru wara nawo pa wekha. WaEguputo awo wakaryanga nayo nawoso wakawapira pa wekha. WaEguputo kuti wakaryeranga pamoza na waHebere chara, pakuti ichi ncha ukazuzi ku waEguputo.

³³Wana wanyakhe na Yosefe wakakhara pa thebulu panthazi pa Yosefe, ndipo wakaŵikika kwakuyana na umo wakababiwira, kufumira pa wa uwere mpaka pa muchoko chomene. Wantru wara wakalaŵiskana na kuzizwa.

³⁴Vyakurya vikagawika kufuma pa thebulu la Yosefe, kweni chigawâ cha vyakurya vya Benjmini chikawâ chikuru kankonde kuruska vyakurya vya wana wanyakhe. Ntheura wakarya na kumwa pamoza na Yosefe ndipo wakakondwera pamoza nayo.

Mutendeko 44

Nkhombo ya Yosefe yikuzgeŵa

¹Sono Yosefe wakalangulira muteweti wa nyumba yakhe wakati, "Zuzga mathumba gha wantru aŵa na vyakurya vinandi kwakuyana na umo

ŵangayeghera. Ndipo uŵike ndarama za munthu waliyose pa mlomo wa thumba lakhe.

²Uŵikemo nkhombo yane ya siliva mu mlomo wa thumba la muchoko wa wose, pamoza na ndarama zakhe izo watenge wagulire vyakurya." Muteŵeti yura wakachita nga ndi umo Yosefe wakamuphalirira.

³Apo kukachanga na kuŵala, ūkawâwa perekezga ūanthu ūara pamoza na mbunda zawo.

⁴Ūkati ūendapo mtunda uchoko waka kufuma mu msumba, Yosefe wakati kwa muteŵeti wakhe, "Wuka, ūaronde ūanthu ūara. Para waya kaŵasanga, ukawâwayowoyere kuti, 'Kasi nchifukwa uli mwavezgera uheni pa uweme.

⁵Nchifukwa uli mwiba nkhombo ya siliva ya sekuru wane? Asi ndi nkhombo yeneiyo sekuru wane wakumweramo na kuroskeramo? Mwananga pakuchita ntheura.' "

⁶Muteŵeti yura wa wakati waŵasanga, wakawâwayowoyera mazgu gheneagho.

⁷Iwo ūkati kwa iyo, "Nchifukwa uli sekuru withu wakuyowoya mazgu nga ndi agha? Ise ta ūateŵeti ūinu tingamanya kughanaghana kuti tichite chinthu cha ntheura chara!

⁸Namwe mukawona kuti ndarama zira tikazisanga mu mathumba ghithu tikiza nazo kwa imwe, kufuma ku charu cha Kanani. Kasi tingibaso uli siliva panji golide mu nyumba ya sekuru withu.

⁹Yose uyo wati wasangike na nkhombo iyo mukati mwa ta ūateŵeti ūinu, wafwenge waka, ndipo ise nase titi tiŵenge ūazga ūa sekuru withu."

¹⁰Sono mulinda yura wakati, "Inya kuŵenge nga ndi umo mwayowoyera. Kweni uyo wati wasangike na nkhombo ndiyo wati waŵenge muzga wane ndipo mwa ūanyakhe muti muŵenge ūanangwa."

¹¹Ntheura kwambula kuchedwa waliyose wakathura thumba na kasutula thumba lakhe na lakhe.

¹²Muteŵeti yura wakapenja, kwamba na mukuru wa wose, ndipo nkhombo yikasangika mu thumba la Benjmini.

¹³Penepapo ūakaparura vyakuvwara vyawo. Munthu waliyose wakakwezga katundu wakhe pa mbunda yakhe, ndipo ūakawerera ku msumba.

¹⁴Para Yuda na ūana ūanyakhe ūakiza ku nyumba ya Yosefe, ūakamusanga wachali mwenemumo, ndipo ūkawâwa pasi panthazi pakhe.

¹⁵Yosefe wakati kwa iwo, "Kasi mwachita chinthu uli? Kasi mukumanya chara kuti munthu wakuŵa nga ndine wangaroska nadi?"

¹⁶Sono Yuda wakati, “Kasi tingayowoyachi kwa imwe sekuru withu? Kasi tandurengichi? Ndiposo kasi tingajitozga uli? Chiuta wavumbula uheni wa ta wateweti winu. Sono ndise wazga winu sekuru, ise tose na iyo wuwo, mweneuyo wasangika na nkhombo mu woko lakhe.”

¹⁷Kweni Yosefe wakati, “Na pachoko pose! Ine kuti ndingachita chinthu cha ntheura chara. Munthu mweneuyo pera nkhombo yasangika mu woko lakhe ndiyo wati waenge muzga wane. Kweni mwa wanyakhe mose rutaninge kwa wiskemwe mu mutende.”

Yuda wakumuŵeyerera Benjamini

¹⁸Penepapo Yuda wakasenderera pafupi na Yosefe wakati, “Mwe sekuru wane, nkhumuŵeyani, rekani nda muteweti winu ndiyowoye namwe uku mukupulika. Mungazomerezganga ukari winu ugolere pa muteweti winu, pakuti, imwe muli nga ndi Faro iyomwene.

¹⁹Sekuru wane, mukatifumba ta wateweti winu mukati, ‘Kasi muli na wiskemwe, panji munung’una winu?’

²⁰Ise tikamuphalirani, imwe sekuru withu, kuti, ‘Tili nawo wadada wachekuru, ndiposo na munung’una withu, mwana uyo wakababa mu uchekuru. Mukuru wakhe wali kufwa. Ndiyo yekha wakakharapo pa nyinawo, ndipo wiske wakumutemwa chomene.’

²¹Sono imwe mukatiphala ta wateweti winu mukati, ‘Mukize nayo kuno mwakuti ndimuwone na maso ghane.’

²²Ise tikamuphalirani imwe sekuru withu kuti, ‘Msepuka uyu kuti wangaŵasida wawiske chara, chifukwa usange wangaŵasida, wawiske wati wafwenge.’

²³Sono imwe mukatiphala ta wateweti winu mukati, ‘Usange munung’una winu walije kwiza pamoza namwe, kuti mwizamkuwonanaso nane chara.’ ”

²⁴“Ndipo ise tikati tawerera kwa wadada, tikaŵaphalira mazgu ghinu, sekuru withu.

²⁵Sono para wadada wakati, ‘Rutaniso mukatigulire vyakurya vichoko waka.’ ”

²⁶Ise tikati, “Tingarutako chara. Usange munung’una withu wakuruta pamoza nase, ndipo titi tirumbenge, pakuti tingawonana nayo munthu yura chara kwambula kuti munung’una withu waŵe pamoza nase.”

²⁷Penepapo muteweti winu wadada wakatiphala wakati, “Mukumanya kuti muwoli wane wakandibabira wana wâwiri.

²⁸Yumoza wa iwo wakandireka. Ine nkhati waka waliwa chifukwa ndindamuwoneso mpaka sono.

²⁹Usange soka lamkumuwira mu nthowa, ine na umo ndachekulira, chitima chizamkundimarizga waka mpaka ndifwe.”

³⁰Yuda wakarutilira kuyowoya wakati, “Ntheura sono, usange muteŵeti winu wayakafika ku âwadada, uku msepuka wali nase chara, âwadada âwamkufwa, pakuti umoyo wa âwadada uli kubamphikana na wa msepuka.

³¹Ndipo usange iwo âwakuwona msepuka kuti wali nase chara, ta âwateŵeti âwinu tamkunjizga muteŵeti winu, âwadada awo mbachekuru ndipo chitima chizamkundimarizga waka mpaka ndifwe.

³²Nda muteŵeti winu nkhapangana na âwadada kuti âwârike maso pa ine, na kuti usange ndamkuwera nayo msepuka chara, ipo ndamkuâna mrandu panthazi pa âwadada mu umoyo wane wose.

³³Ntheura sono rekani nda muteŵeti winu ndikhare mu malo gha msepuka kuti ndiŵe muzga winu, sekuru wane. Mumureke msepuka wawerenge na âwana âwanyakhe.

³⁴Kasi ndingawerera uli kwa âwadada kwambula kuti msepuka wali nane? Nkhopa kuwona suzgo ilo lamkuâwâira âwadada.”

Mutendeko 45

Yosefe wakujivumbula ku âwana âwanyakhe

¹Penepapo Yosefe wakatondeka kujikora panthazi pa âwateŵeti âwakhe. Wakachemerezga wakati, “Âwafumyanipo wose panthazi pane.” Ntheura pakaŵavye na yumoza wakukhara nayo apo wakajivumbulanga ku âwana âwanyakhe.

²Yosefe wakalira mwakukwezga chomene mwakuti âwaguputo âwakapulika, ndiposo na âw mu nyumba ya Faro nawo âwakapulika.

³Yosefe wakati ku âwana âwanyakhe, “Ine ndine Yosefe. Kasi âwadada âwachali âwamoyo?” Kweni âwana âwanyakhe kuti âwakamanya kumuzgora chara, chifukwa âwakofiya.

⁴Ntheura Yosefe wakati ku âwana âwanyakhe, “Nkhumuâweyani, sendererani kwa nane.” Iwo âwakasenderera. Ndipo iyo wakati, “Ine ndine Yosefe, mwana munyinu, mweneuyo mukamuguliska ku Eguputo.

⁵Kweni sono mungasuzgikanga mu mtima, nanga ndi kujikwiyira mwekha chifukwa cha kundiguliska ine kuno. Chiuta wakandituma panthazi pinu kuti umoyo winu uponoskeke.

⁶Njara yawa mu charu sono virimika viŵiri, kweni kwakharaso virimika vinkhonde mu vyeneivyo kuti kwamkuâwako kulima chara nanga nkuvuna.

⁷Chiuta wakanditumirathu ine kuno kuti imwe ndimuthaskani, mwakuti ḫa mphapu yinu ḫawoneke ḫanandinandi.

⁸Ntheura kuti ndimwe mukandituma kuno chara, kweni Chiuta. Iyo ndiyo wandizgora kuti ndiŵe nga ndi wiske wa Faro, kuti ndiŵe fumu ya nyumba yakhe yose, ndiposo na wakuwusa charu chose cha Eguputo.”

⁹“Sono yendeskani, murute kwa ḫadada mukaphalire kuti mwana winu Yosefe wayowoya kuti, ‘Chiuta wandimika kuŵa fumu ya charu chose cha Eguputo. Zanine kuno, mungachedwanga chara.

¹⁰Mwizamkukhara mu chigaŵa cha Gosheni, na kuŵa pafupi na ine, imwe na ḫana ḫinu, na ḫazukuru ḫinu, mberere na mbuzi zinu, ng'ombe zinu, na vyose ivyo muli navyo.

¹¹Ku Gosheni ndiko ndizamkumupwerererani, pakuti vyakharako virimika vinkhonde vya njara. Nkhukhumba chara kuti imwe mukavuke pamoza na ḫa mu nyumba yinu na vyose ivyo muli navyo.’”

¹²“Sono mwapanikizga mwekha pamoza na munung'una wane Benjmini, kuti ndine nadi mweneuyo wakuyowoya namwe.

¹³Mukaphandulire ḫadada na uchindami wane wose mu Eguputo, ndiposo na vyose ivyo mwaviwona. Yendeskani, mukize nawo ḫadada kuno.”

¹⁴Ntheura wakamuvumbatira munung'una wakhe Benjmini, na kulira. Benjmini nayo wakalira uko ḫavumbatirana.

¹⁵Pamanyuma wakaphavumbatira ḫana ḫanyakhe wose uku iyo ḫakulira. Wakati wachita ichi ndipo ḫana ḫanyakhe ḫakayamba kuchezga nayo Yosefe.

¹⁶Para kukapulikikwa ku nyumba ya Faro kuti ḫakuru ḫa Yosefe ḫiza, Faro pamoza na ḫateŵeti ḫakhe ḫakakondwa chomene.

¹⁷Ntheura Faro wakamuphalira Yosefe wakati, “Uŵaphalire ḫakuru ḫako uti, ‘Kwezgani katundu pa mbunda zinu na kuwerera ku charu cha Kanani.

¹⁸Mukatore wiskemwe na mbumba zinu na kwiza kwa ine. Ndizamkumupani charu chiweme chomene mu Eguputo ndipo mwizamkurya vyakuvuna vya charu ichi.’”

¹⁹Ndiposo uŵalangulire uti, “Torani magareta mu charu cha Eguputo kuti ḫana ḫinu na ḫawoli ḫinu ḫakakweremo. Mukamutore wiskemwe, mukize kuno.

²⁰Mungenjerwanga kuti mwamkureka vyuma vyinu chifukwa charu chiweme chomene muno mu Eguputo nchinu.’”

²¹ᬁana ḫa Yakhobe ḫakachita ntheura. Yosefe wakaphapa magareta, nga ndi umo Faro wakalangulira, ndiposo wakaphaso mupako wa pa ulendo.

²²Wakaperekaso kwa waliyose wa iwo vyakuvwara vyakusinthira. Kweni Benjmini wakamupa ndarama za siliva 300, na vyakuvwara vya kusinthira kankhonde.

²³Kwa wiske wakatumizga ivi: mbunda khumi izo zikayegha vinthu viweme vya ku Eguputo, mbunda zanakazi khumi izo zikayegha vyakurya na vingwa, ndiposo na mupako wa wawiske mu nthowa.

²⁴Yosefe wakaŵaphalira wakuru wakhe kuti warutenge, ndipo apo wakarutanga wakati kwa iwo, "Mungakambananga mu nthowa chara."

²⁵Ntheura iwo wakafumako ku Eguputo na kuruta ku charu cha Kanani kwa Yakhobe wiskewo.

²⁶Wakati wafika wakamuphalira wiskewo wakati, "Yosefe wachali wamoyo! Iyo ndiyo wakuwusa mu charu chose cha Eguputo!" Penepapo Yakhobe wakarwahama pakuti wakawagomezga chara.

²⁷Kweni wakati wamwandulira mazgu ghose gha Yosefe, gheneagho wakaŵaphalira, ndipo iyo wakati wawona magareta agho Yosefe wakatumizga kwiza kamuyegha, mtima wa wiskewo Yakhobe ukawereramo.

²⁸Penepapo wakati, "Mbwenu. Ndakhorwa nadi kuti Yosefe mwana wane wachali wamoyo. Nditi ndirute nkhamuwone pambere ndindafwe."

Mutendeko 46

Yakhobe na mbumba yakhe wakaruta ku Eguputo

¹Sono Yakhobe wakawuka ulendo na vyose ivyo wakaŵa navyo, wakaruta ku Beyeresheba, ndipo wakapereka sembe kwa Chiuta wa wiske Yisake.

²Na usiku Chiuta wakamuwonekera mu mboniwoni, ndipo wakati, "Yakhobe, Yakhobe!" Iyo wakati, "Ndine pano."

³Ntheura wakati, "Ine ndine Chiuta, Chiuta wa wawuso. Ungopanga kuruta ku Eguputo, chifukwa kwenekura ndamkukuzgora kuŵa fuko likuru.

⁴Nditi ndirute nawe ku Eguputo, ndipo ine ndamwene ndizamkuwezgeraso kuno. Yosefe wizamkuŵa nawe pa nyengo iyo wizamkufwira."

⁵Yakhobe wakawuka kufuma ku Beyeresheba. Wana wakhe wakamukwezga wiskewo Yakhobe, pamoza na wawoli na wana wawo, mu magareta agho Faro wakamutumira wiskewo Yakhobe.

⁶Wakatora vyakuŵeta vyawo ndiposo na vyuma ivyo wakasanga mu charu cha Kanani. Ntheura Yakhobe pamoza na mphapu yakhe yose wakaruta ku Eguputo.

⁷Iyo wakaruta ku Eguputo na wana wakhe, na wazukuru wakhe, wanarume na wānakazi. Wa mu mphapu yakhe yose wakiza nawo ku charu cha Eguputo.

⁸Agha ndiwo mazina gha âwa mphapu ya Israele weneawo wakaruta ku Eguputo, ndiko kuti Yakhobe na wana wakhe. Rubeni mwana wakhe wa uwere

⁹na wana âwa Rubeni aâwa: Hanoki, Palu, Hezironi, na Karimi.

¹⁰Wana âwa Simiyoni wakâwa aâwa: Yemuyele, Yamini, Ohadi, Yakini, Zohara na Shawulu, mweneuyo nyina wakâwa muKanani.

¹¹Wana âwa Levi wakâwa aâwa: Gerishoni, Kohati, na Merari.

¹²Wana âwa Yuda wakâwa aâwa; Ere, Onani, Shela, Perezi na Zera (kweni Ere na Onani wakafwira mu charu cha Kanani). Wana âwa Perezi wakâwa Hezironi na Hamulu.

¹³Wana âwa Isakara wakâwa aâwa; Tola, Puva, Yobe na Shimuroni.

¹⁴Wana âwa Zebuloni wakâwa aâwa: Seredi, Eloni, na Yaleyele.

¹⁵Wana aâwa ndiwo Leya wakamubabira Yakhobe ku Padani Aramu. Wakamubabiraso Dayina mwana wakhe mwankazi. Wana wose, wanarume na wanakazi wakâwa 33.

¹⁶Wana âwa Gadi wakâwa aâwa: Zifiyoni, Hagi, Shuni, Eziboni, Eri, Arodi, na Areli.

¹⁷Wana âwa Ashere wakâwa aâwa; Imuna, Ishiva, Beriya, na mudumbu wawo Sera. Wana âwa Beriya wakâwa aâwa: Hebere na Malikiyele.

¹⁸Aâwa wakâwa âwa mphapu ya Yakhobe awo wakababika mwa Zilipa, muteŵeti-kazi mweneuyo Labani wakapereka kwa mwana wakhe Leya. Zilipa wakamubabira Yakhobe wana khumi pachanya wankonde na yumoza.

¹⁹Wana âwa Rakelo muwoli wa Yakhobe wakâwa Yosefe na Benjmini.

²⁰Mu charu cha Eguputo, Yosefe wakababa Manase na Efurayimu mu muwoli wakhe Asenati, mwana wa musofi Potifera wa ku Oni.

²¹Wana âwa Benjmini wakâwa aâwa; Bela, Bekere, Ashibele, Gera, Naamani, Ehi, Roshi, Mupimu, Hupimu na Aridi.

²²Wose aâwa khumi pachanya wânyai wakâwa âwa mphapu ya Yakhobe mwa muwoli wakhe Rakelo.

²³Dani wakâwa na mwana yumoza pera zina lakhe Hushimu.

²⁴Wana âwa Nafutali wakâwa aâwa: Yazeyele, Guni, Yezere na Shilemu.

²⁵Wose aâwa wankonde na wâwiri wakâwa âwa mphapu ya Yakhobe, weneawo wakababika mwa Biliha, muteŵeti mweneuyo Labani wakapereka kwa mwana wakhe Rakelo.

²⁶Wanthu wose aŵa ŵakiza na Yakhobe ku Eguputo, ŵana pera ŷa mbumba yakhe, kwambula kusazgirapo ŷawoli ŷa ŵana ŷakhe, wose pamoza ŷakaŵa 66.

²⁷Wana awo ŷakababa Yosefe ku Eguputo ŷakaŵa ŷawiri pera. Ntheura ŷanthu wose ŷa mu mbumba ya Yakhobe awo ŷakiza ku Eguputo, ŷakaŵa 70.

Yakhobe na mbumba yakhe ku Eguputo

²⁸Yakhobe wakamudangizga Yuda kwa Yosefe, kukamuphalira kuti wakamupokerere mu chigâwa cha Gosheni Sono ŷakati ŷafika ku charu cha Gosheni,

²⁹Yosefe wakakaka gareta lakhe, ndipo wakaruta kuya kakumana na Yakhobe, ŷawiske, mu chigâwa cha Gosheni. Ŷakati ŷafika pa maso pakhe, wakamuvumbatira, ndipo wakalira kwa kanyengo.

³⁰Yakhobe wakati kwa Yosefe, “Sono ndingamanya kufwa, pakuti ndawona chisko chako na kumanya kuti uchali wamoyo.”

³¹Sono Yosefe wakati ku ŷakuru ŷakhe ŷara pamoza na ku ŷa mu mbumba ya ŷawiske, “Nditi ndirute kuya kamuphalira Faro kuti ŷakuru ŷane na ŷa mu mbumba ya ŷadada, awo ŷakaŵa mu charu cha Kanani, ŷiza kuno kwa ine.

³²Wanthu aŵa mbaliska, pakuti ŷakuŵeta mberere na mbuzi. Iwo ŷiza na miskambo ya mberere na mbuzi zaho, ng'ombe zaho, pamoza na vinthu vyawo vyose.

³³Para Faro wamuchemaninge, na kumufumbani kuti, ‘Kasi mlimo winu nchichi?’

³⁴Imwe mwamkuti, ‘Taŵateŵeti ŷinu tili ŷanthu ŷakusunga viŵeto kwamba ku wanichi withu mpaka sono, nga ndi umo ŷasekuru ŷakaŵira.’ Mwa ntheura mwamkuzomerezgeka kuti mukakhare mu chigâwa cha Gosheni, chifukwa ku ŷa Eguputo muliska waliyose ngwa kukazuzgika.”

Mutendeko 47

¹Sono Yosefe wakaruta kwa Faro na kumuphalira kuti, “ŵadada na ŷakuru ŷane, pamoza na mberere na mbuzi zaho, ng'ombe zaho, ndiposo na vinthu vyawo vyose, ŷiza kufumira ku charu cha Kanani, ndipo sono ŷali mu chigâwa cha Gosheni.”

²Ndipo wakatorapo ŷana ŷanyakhe ŷankonde na kuya kawarongora kwa Faro.

³Penepapo Faro wakaŵafumba wakati, “Kasi mlimo winu nchichi?” Iwo ŷakati, “Taŵateŵeti ŷinu tili ŷanthu ŷakuŵeta, nga ndi umo ŷakachitiranga ŷasekuru withu.”

⁴Wakayowoyaso kwa Faro kuti, “Tiza kuti tipanjwe mu charu ichi, chifukwa ta wateweti winu tilije luhari lwa mberere na mbuzi zithu pakuti njara njikuru mu charu cha Kanani. Ntheura ta'yea, tizomerezgani ta wateweti winu, kuti tikhare mu chigawa cha Gosheni.”

⁵Sono Faro wakati kwa Yosefe, “Wawuso na wakuru wako wiza kwa iwe.

⁶Charu cha Eguputo chili mu mawoko ghako. Uwarongore wawuso na wakuru wako malo ghakukharapo, agho ngaweme chomene mu charu. Wakhare mu chigawa cha Gosheni. Usange ukuwamanya wanji mwa iwo awo ndi nkhwantha pa vyakuweta, uwimike kuti waliskenge vyakuweta vyane.”

⁷Penepapo Yosefe wakatora wawiske na kuruta nawo panthazi pa Faro, ndipo Yakhobe wakamutumbika Faro.

⁸Sono Faro wakamufumba Yakhobe wakati, “Muli na virimika vilinga?”

⁹Yakhobe wakati kwa Faro, “Virimika vya umoyo wane wakuyingayinga vili 130. Ndi virimika vichoko na vya suzgo, ndipo vindafikepo pa virimika vya umoyo wa wasekuru ivyo wakuyingayingira mu charu.”

¹⁰Ndipo Yakhobe wakati wamutumbikaso Faro, wakamulayira na kufumapo.

¹¹Yosefe wakamurongora wiske na wana wanyakhe malo ghakukharapo. Wakawapa malo ghaweme kwakuruska mu charu cha Eguputo, mu chigawa cha Ramesesi, nga ndi umo wakalangulira Faro.

¹²Yosefe wakaperekva vyakurya ku wiske wakhe na ku wana wanyakhe, ndiposo na ku wose wa mu mbumba ya wawiske, kwakuyana na umo wakakhumbiranga.

Urongozi wa Yosefe pa nyengo ya njara

¹³Sono kuka'wavye vyakurya mu charu chose chifukwa njara yikawa yikuru chomene. Ntheura wantru wa mu Eguputo na wa ku Kanani wakasokwa chomene chifukwa cha njara.

¹⁴Yosefe wakawunjika ndarama zose izo zikasangika ku Eguputo na ku Kanani pakuguliska vyakurya, ndipo wakiza nazo ku nyumba ya Faro.

¹⁵Para wantru wa ku Eguputo na wa ku Kanani ndarama zose zikawamalira, wa Eguputo wose wakiza kwa Yosefe wakati, “Tipani vyakurya. Kasi tifwirengechi imwe mukuwona? Ndarama zithu zamara.”

¹⁶Sono Yosefe wakati, “Para ndarama zinu zamara, perekani vyakuweta vyinu, kuti tisinthiskane na vyakurya.”

¹⁷Ntheura wakiza na mberere na mbuzi zaho kwa Yosefe, ndipo Yosefe wakawapa vyakurya pakusinthiskana na mahachi, mberere na mbuzi, ng'ombe, ndiposo na mbunda. Chirimika chira wakawapa vyakurya pakusinthiskana na vyakuweta vyawo vyose.

¹⁸Para chikamara chirimika chira, wānthu wāra wākizaso kwa iyo wākati, “Tikwenera kumubisani chara sekuru withu kuti ndarama zithu pamoza na vyakuwēta vyithu wuwo, vyamara. Nga ndi umo mukuwonera waka, kulije kukharaso kanthu kuti timupani, kweni mathupi ghithu na minda yithu ndipera.

¹⁹Kasi ise tifwirengechi imwe mukuwona, ise pamoza na minda yithu. Mutigule ise pamoza na minda yithu kuti tisange chakurya. Ise tiwēnge wāzga wā Faro ndipo iyo wati watore minda yithu kuwā yakhe. Mutipe mbuto kuti tikhare wāmoyo, tireke kufwa, na kuti minda yireke kuwā mapopa.”

²⁰Ntheura Yosefe wakamugulira Faro charu chose cha Eguputo. WāEguputo wose wākaguliska minda yawo pakuti njara yira yikawā yikuru kwa iwo. Ntheura charu chose chikazgoka kuwā cha Faro.

²¹Yosefe wakaŵazgora wānthu wāra kuwā wāzga mu charu chose cha Eguputo.

²²Charu cha wāsofi pera ndicho wakachigula chara, chifukwa Faro wakaŵapanga chigawā chakupimika cha vyakurya, ivyo wākapokeranga kuti wāryenge. Ntheura kuti wākaguliska charu chawo chara.

²³Sono Yosefe wakati ku wānthu, “Muhanya umo ndamugulani imwe na charu chinu, kugulira Faro, sono pokerani mbuto izi, kuti mupande mu minda yinu.

²⁴Pa nyengo ya kuvuna mwizamkumupa Faro chigawā chimoza mu vigawā vinkhonde pa vyakuvuna vyinu, ndipo vinyakhe vyose vyakukharako ndi vyinu. Vinyakhe mwize kasungeko mbuto ndipo vinyakhe ndi chakurya cha imwe mwaŵene, wā mu nyumba zinu ndiposo na wāna wāinu.”

²⁵Ndipo iwo wākati, “Mwaponoska umoyo withu. Ise tasanga uchizi panthazi pa sekuru withu, ndipo titi tiwēnge wāzga wā Faro.”

²⁶Ntheura Yosefe wakachikhozga kuwā dango mu charu chose cha Eguputo kuti Faro wapokerenge chigawā chimoza mu vigawā vinkhonde. Dango ili liripo mpaka sono. Kweni charu cha wāsofi pera kuti chikawā cha Faro chara.

Chilagho cha Yakhobe

²⁷Ntheura wālsraele wakakhara mu charu cha Eguputo, mu chigawā cha Gosheni. Wakasambazga chomene, ndipo wākababana na kwandana chomene.

²⁸Yakhobe wakakhara mu charu cha Eguputo virimika 17. Ntheura Yakhobe wakakhara 147.

²⁹Sono para wakaŵa pafupi kufwa, wakachema mwana wakhe Yosefe, ndipo wakati kwa iyo, “Usange sono ndasanga uchizi panthazi pako, wīka woko lako mu nthangalaro zane na kurapa kuti wamkundichitira mwakugomezgeka na mu unenesko. Para ndafwa ureke kwiza kandisunga mu Eguputo.

³⁰Nkhukhumba kuti ukandisunge pamoza na wasekuru. Uzakandiyege kufuma kuno ku Eguputo, ndipo ukandisunge mu mararo ghawo.” Yosefe wakati, “Ndizamkuchita nga ndi umo mwayowoyerwa.”

³¹Penepapo Yakhobe wakati, “Rapa kwa ine.” Yosefe wakarapa panthazi pakhe, ndipo Yakhobe wakawonga pakusindamira ku mutu wa chitara chakhe.

Mutendeko 48

Yakhobe wakutumbika Efurayimu na Manase

¹Pakajumpha kanyengo, Yosefe wakapulika kuti, “Wawuso warwara.” Ntheura iyo wakaruta pamoza na wana wakhe wawiri, Manase na Efurayimu.

²Yakhobe wakati wapulika kuti, “Mwana wako Yosefe wiza kwiza kamuwonani,” iyo wakajikhomezga, wakawuka na kukhara zule pa chitara.

³Yakhobe wakati kwa Yosefe, “Chiuta Mwenenkhongono zose wakandiwonekera ine ku Luzi mu charu cha Kanani, ndipo wakanditumbika.

⁴Iyo wakandiphalira wakati, ‘Nditi ndichite kuti ubabane na kwandana ndipo nditi ndikuzgore kuwa mzinda wa wantru. Nditi ndipereke charu ichi ku mphapu yako iyo yikwiza pamanyuma zako, kuti chiwenge chiharo chawo kwa muyirayira.’”

⁵Sono wana wako wawiri, awo ukababa muno mu charu cha Eguputo, ine ndichali ndindafike, mbana wane. Efurayimu na Manase wati wawenge wane, umo waliri Rubeni na Simiyoni.

⁶Kweni awo wati wababike pamanyuma pawo, ndiwo mbako. Iwo wizamkupokera chiharo chawo kwizira mu wana wanyawo, Efurayimu na Manase.

⁷Pakuti apo nkhafumanga ku Padani, Rakelo wakafwira pa nthowa mu charu cha Kanani, pambere tindafike ku Efurata. Nkhawâ na chitima chomene. Sono nkhamusunga penepapo ku Efurata (ndiyo “Betelehemu.”)

⁸Para Yakhobe wakamanya kuti wana wa Yosefe wiza, wakafumba wakati, “Kasi awa mbanjani?”

⁹Yosefe wakati kwa wiske, “Awa mbana wane awo Chiuta wali kundipa mu charu ichi.” Ndipo Yakhobe wakati, “Nkhukuweya, zanga nawo kwa ine kuti ndiwatumbike.”

¹⁰Sono maso gha Yakhobe kuti ghakawonanga makora chara chifukwa cha uchekuru. Ntheura Yosefe wakiza nawo pafupi, ndipo Yakhobe wakawafyofyontha na kuwavumbatira.

¹¹Yakhobe wakati kwa Yosefe, “Nkhaghanaghana chara kuti ndiwonenge chisko chako. Sono Chiuta wandizomerezga kuti ndiwoneso na wana wako.”

¹²Yosefe wakaŵafumyapo âna pa makongono gha âwiske, ndipo iyo wakajikama panthazi pa âwiske na kusindamira chisko chakhe pasi.

¹³Yosefe wakaŵatora âna wose âwiri. Efurayimu wakamutora na woko lakhe la maryero kuthyana na woko la mazere la Yakhobe, ndiposo Manase mu woko lakhe la mazere kuthyana na woko la maryero la Yakhobe, ndipo wakiza nawo pafupi nayo.

¹⁴Kweni Yakhobe wakanyoroska woko lakhe la maryero na kuliŵika pa mutu wa Efurayimu mweneuyo wakaŵa munung'una na kuŵika woko la mazere pa mutu wa Manase. Ntheura wakaghapinjika, pakuti Manase ndiyo wakaŵa mwana wa uŵere.

¹⁵Ndipo wakamutumbika Yosefe wakati, “Chiuta mweneuyo âsekuru âne, Abrahamu na Yisake, âkamuteŵeteranga, Chiuta uyo wandirongozga mu umoyo wane wose mpaka sono,

¹⁶mungelo uyo wali kundiwombola ku uheni wose, wâwatumbike âna aâwa. Zina lane likhalirire mwa iwo, ndiposo na mazina gha âsekuru âne, Abrahamu na Yisake. Iwo âkule na kuŵa mtundu ukuru pa charu cha pasi.”

¹⁷Para Yosefe wakawona kuti wiske waŵika woko lakhe la maryero pa mutu wa Efurayimu, kuti chikamukondweska chara. Ntheura wakawuskapo woko la wiske pa mutu wa Efurayimu na kuliŵika pa mutu wa Manase.

¹⁸Sono Yosefe wakati kwa wiske, “Ntheura chara âadada, chifukwa mwana uyu ndiyo ngwa uŵere. âikanipo woko linu la maryero pa mutu wakhe.”

¹⁹Kweni wiske wakakana wakati, “Nkhumanya mwana wane, nkhumanya nadi. Nayoso wizamkuŵa mtundu wa âanthu, wizamkuŵa mukuru. Ndipouli munung'una wakhe wizamkuŵa mukuru kuruska iyo, ndipo mphapu yakhe yizamkuzgoka kuŵa mzinda wa mafuko gha mu charu.”

²⁰Ntheura wakaŵatumbika zuŵa lira wakati, “Mwa imwe ndimo âalsraele wizamkuyowoyeskera vitumbiko pakuyowoya kuti, ‘Chiuta wakuzgora iwe kuŵa nga ndi Efurayimu ndiposo nga ndi Manase.’ ” Ntheura wakamuŵika Efurayimu panthazi pa Manase.

²¹Pamanyuma Yakhobe wakamuphalira Yosefe wakati, “Na umo ukuwonera, ine ndili pafupi kufwa, kweni Chiuta waŵenge nawe, ndipo wizamkukutorera ku charu cha âsekuru âko.

²²Ndipo iwe ndakupa Shekemu, charu cha nyata yiweme icho nkhopoka ku âAmori apo nkharwa nayo na lupanga na uta. Charu ichi kuti nkuchipereka ku âkuru âko chara.”

Mutendeko 49

Yakhobe wakutumbika âna âkhe

¹ Yakhobe wakachema wana wakhe ndipo wakati, "Wunganani pamoza, kuti ndimuphalirani ivyo vizamkumuwigirani mu mazuwa agho ghakwiza.

² Imwe wana wa Yakhobe, wunganani ndipo mupulike, tegherezgani kwa wiskemwe Israele.

³ "Rubeni, ndiwe mwana wane wa uwere, ndiwe nkhongono zane. Ndiwe chipambi chakudanga cha nkhongono zane. Pa wose ndiwe ukuruska mukujikuzga na mu nkhongono zane.

⁴ Ndiwe wa mutafu nga ndi mronga wakutura, wizamkuwa wakuruska pa wanyako chara, chifukwa ukagona na muwoli wa chiwiri wa wawuso. Pa ichi ukakazuzga chitara cha wawuso.

⁵ "Simiyoni na Levi mpha ukuru na unung'una, wakugwiriska nchito mahomwa gha nkhondo pakuchita chiwawa.

⁶ Ureke kunjirapo pa wupu wawo, we mtima wane, nanga nkhwiza pa ungano wawo, we mzimu wane. Pakuti mu ukari wawo wakukoma wantru, mu ulankhasi wawo nkhawi wakuzidumula misipa.

⁷ Ukari wawo utembeke chifukwa ngwakofya chomene, kukwiya kwawo kutembeke chifukwa nkhwa nkhaza. Nditi ndiwaparanye mu charu cha Yakhobe, na kuwambininiska mukati mu walsraele.

⁸ "Iwe Yuda wana wanyako wati wakurumbe. Warwani wako wamkuwatonda pakuwaphora singo, ndipo wana wanyako wamkulambira iwe.

⁹ Yuda wali nga ndi mwana wa nkharamu. Iwe mwana wane para wakoma nyama, ukuwerero so uko wangubisama. Iyo wakusindamira pasi na kuwanchama nga ndi nkharamu, ndiposo nga ndi nkharamu yanakazi. Ndi njani wangawa na chikanga kuti wamuwuske?

¹⁰ Nthonga ya ufumu yiwukengemo mwa Yuda chara, nanga ndi ndodo ya mazaza yamkuwukako ku mphapu yakhe chara, wasuke wize mwenecho, mweneuyo wantru wose wamkumupulikira.

¹¹ Wakakakirira mbunda yakhe ku mpeska, ndiyo kamwana ka mbunda, wakukakilira ku mpeska iyo njiweme chomene. Malaya ghakhe wakughasuka mu vinyo, munjilira wakhe wakuwusuka mu ndopa za mpeska.

¹² Maso ghakhe ghizamkuchesama na vinyo, mino ghakhe ghizamkutuwa na mkaka.

¹³ "Zebuloni wati wakharenge mu mphepete mwa nyanja. Madowoko ghakhe ghati ghawé na malo gha ngarawa, mphaka yakhe yamkufika mpaka ku Sidoni.

¹⁴ "Isakara ndi mbunda ya nkhongono, iyo yikuwanchama mukati mu wakatundu wawiri.

¹⁵Iyo wakawona kuti malo gha kupumulirapo ngaweme, na kuti charu chikâwa chakukondweska. Iyo wakakotamiska chiwégha chakhe kuti wayeghe mphingo, ndipo wakazgoka muzga wakuchita mlimo wakuchichizga.

¹⁶“Dani watî weruzgenge wânthu wâkhe, awo wâkulingana waka na mafuko ghanyakhe gha Israele.

¹⁷Dani wizamkuâwa nga ndi njoka mu msewu, nga ndi chipiri mu mphepete mwa nthowa, yeneiyo yikuruma vitende vya hachi, mwakuti uyo wagarapo wawe chagada.

¹⁸“Mwe FUMU, ine nkhulindirira chiponosko chinu.

¹⁹“Waskoghi wati wâmuskoghe Gadi, kweni iyo watî wâwazgokere na kuwachimbizga.

²⁰“Charu cha Ashere chizamkuâwa na vyakurya vya manuni, chizamkuâwa na vyakurya vyakwenera wâkaronga.

²¹“Nafutali ndi mphoyo yanakazi iyo yafwatulika, yeneiyo yikubaba twana tuweme twakutowa.

²²“Yosefe ndi mpheska yakupambika vipambi, mpheska yakupambika vipambi pafupi na mbwiwi. Minthavi yakhe yikuthazira pa chimati.

²³“Warwani wâkhe wâkamurotokera na chofyo chikuru, wâkumuchimbizga uku wâkumuponyera miwvi.

²⁴“Ndipouli uta wakhe ukima nga nga mawoko ghakhe ghakakhwima. Ghakakhwima na mawoko gha Chikurukuru Yura wa Yakhobe, na zina la Mliska, mweneuyo ndi Jarawe la Israele.

²⁵Ndi Chiuta wa wâwuso, uyo wizamkukowira, Chiuta Mwenenkhongono zose ndiyo wizamkukutumbika. Wizamkukutumbika na vitumbiko vya kuchanya, vitumbiko vya mu ndimba ivyo vili kusi, vitumbiko vya vyakuweta na wâna.

²⁶Vitumbiko vya wâwuso nyâa nkhongono kuruska vitumbiko vya mapiri gha muyirayira, kuruska viweme vyakufumira mu tumapiri twandanda. Vitumbiko ivi viwenge pa mutu wa Yosefe, pa chisko cha mweneuyo wâkapatuliskika pakati pa wâna wânyakhe.

²⁷“Benjamini ndi mphumphi yikari, na mulenje wakurya nyama iyo wakakora, na mise wakugaâwa ivyo wakora.”

²⁸Wose âwa ndi mafuko 12 ya Israele. Vyeneivi ndivyo wiskewo wakaâwayowoyerâwa pakuwâtumbika, waliyose chitumbiko icho chikumwenerera.

Yakhobe wakufwa na kusungika

²⁹Sono Yakhobe wakaŵalayizga ūana ūakhe wakati, “Ine ndili pafupi kuŵa pamoza na ūasekuru ūane ūakufwa. Mukandisunge pamoza nawo mu mphanji iyo yili mu munda wa Efuroni muHiti.

³⁰Mphanji iyi yili mu munda wa Makipela ku mafumiro gha dazi kwa Mamure, mu charu cha Kanani. Mphanji iyo wakagula ndi Abrahamu kwa Efuroni muHiti pamoza na munda, kuŵa malo ghakusungirako ūakufwa.

³¹Kwenekura ndiko ūakasunga Abrahamu pamoza na Sara muwoli wakhe. Yisake pamoza na Rebeka muwoli wakhe nawoso ūakaŵasunga kwenekura. Kwenekura ndiko nkhaya kasungako na Leya wuwo.

³²Munda na mphanji iyo yili mumo vikagulika ku ūaHiti.”

³³Para Yakhobe wakamara kulayizga ūana ūakhe, wakawezgera malundi ghakhe pa chitara, wakafwa ndipo wakalonda ūasekuru ūakhe.

Mutendeko 50

¹Penepapo Yosefe wakawa panthazi pa ūawiske ndipo wakalira chomene na kumufyofyontha.

²Sono Yosefe wakalangulira ūateŵeti ūakhe awo ūakâwa zing'anga kuti ūaphakazge thupi la ūawiske na minkhwara yakukanizga kuvunda. Ntheura ūateŵeti ūakhe ūakaphakazga thupi la Yakhobe.

³Mlimo uwu ukaŵatorera mazuŵa 40 pakuti ndigho ghakukhumbikwa pakuphakazga thupi na minkhwara yakukanizga kuvunda. ŪaEguputo ūakamulira Yakhobe mazuŵa 70.

⁴Para mazuŵa ghakutengerera ghakamara, Yosefe wakayowoya ku ūa mu nyumba ya Faro wakati, “Usange ndasanga uchizi panthazi pinu nkumuŵeyani mundiyowoyere kwa Faro mwakuti wapulike kuti,

⁵‘Para ūadada ūakâwa pafupi kufwa ūakandirapizga kuti nkhaŵasunge mu dindi ilo ūakajinozgera mu charu cha Kanani. Ntheura nkumuŵeyani mundizomerezge kuti ndirute nkhasunge ūadada. Para ndakaŵasunga ndamkwizaso.’”

⁶Faro wakati, “Ruta, ukasunge ūawuso nga ndi umo ūakakurapizgira.”

⁷Ntheura Yosefe wakaruta kuya kasunga ūawiske. Ūateŵeti wose ūa Faro, ūakuruŵakuru ūa mu nyumba yakhe pamoza na ūakuruŵakuru wose ūa mu charu cha Eguputo ūakaruta pamoza nayo.

⁸Wakarutaso na mbumba yakhe yose ya Yosefe, na mbumba za ūabali ūakhe, ndiposo na ūa mu nyumba ya wiske. Ku chigâwa cha Gosheni kukakhara waka ūana ūawo pera pamoza na mberere na mbuzi ndiposo na ng'ombe.

⁹Wasilikari wakukwera pa magareta na pa mahachi nawo wakaruta. Ukaŵa wumba ukuru chomene.

¹⁰Wakati wafika pa luwuga lwa Atadi ulo luri ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, wakawuska chitengero chikuru na cha chitima. Wakamulira wiske mazuŵa ghankhonde na ghâwiri.

¹¹Sono para wenecharu cha Kanani wakapulika chitengero pa luwuga lwa Atadi wakati, "Ichi nchitengero cha chitima chikuru ku wâEguputo." Pa chifukwa ichi malo ghara wakaghachema Abelu Mizarayimu, ghali ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.

¹²Ntheura wana wâYakhobe wakachita nga ndi umo wiskewo wakâwalayizgira.

¹³Wana wakhe wakamuyeghera ku Kanani, na kumusunga mu mphanji ya mu munda wa Makipela. Mphanji iyi, Abrahamu wakagulira pamoza na munda kwa Efuronu muHiti, ku mafumiro gha dazi kwa Mamure, kuti għaẇe chiharo chakhe chakusungapo wakufwa.

¹⁴Yosefe wakati wamusunga wiske, wakawerera ku Eguputo, pamoza na wana wanyakhe na wose awo wakaruta nayo kuya kasunga wiske.

Yosefe wakawuskamo wofi mu wana wanyakhe

¹⁵Para wana wanyakhe na Yosefe wakawona kuti wiskewo wafwa, wakati, "Kasi tizamkuchita uli usange Yosefe watitinkha ndipo usange wakukhumba kutiwezgera uheni uwo ise tikamuchitira?"

¹⁶Ntheura wakatuma mazgu kwa Yosefe ghakuti, "Wachali wandafwe wawiskemwe, wakayowoya mazgu ghakuti,

¹⁷'Mukati kwa Yosefe: Nkhuŵeya ugowokere wana wanyakhe uheni wawo uwo wakakuchitira.' Ndipo sono tikumuŵeyani mugowokere kwananga kwa ta wateŵeti wâ Chiuta wa wawiskemwe." Yosefe wakalira masozi para wakapulika mazgu agha.

¹⁸Sono wana wanyakhe wakiza panthazi pakhe na kumulambira wakati, "Tiza panthazi pinu nga mbateŵeti wînu."

¹⁹Kweni Yosefe wakati kwa iwo, "Mungopanga! Kasi ine ndili mu malo gha Chiuta?

²⁰Imwe mukaghanaghana kundichitira uheni, kweni Chiuta wakachizgora kuŵa uweme. Wakachichita mwakuti wānandi wāsungilirike wāmoyo, nga ndi umo wāliri muhanya uno.

²¹Sono mungopanga. Ine nditi ndimuleraninge imwe na wana wînu." Ntheura ndimo Yosefe wakaŵapanikizgira na kuŵasanguruskira.

Nyifwa ya Yosefe

²²Yosefe wakakhara ku Eguputo pamoza na ûwa mu mbumba ya wiske. Apo wakafwiranga wakakhara virimika 110.

²³Wakawona ûana ûwa Efurayimu ûwa muwiro wa chitatu. Ndiposo para ûana ûwa Makiri, mwana wa Manase, wakababikiranga Yosefe wakaâwakhazika pa chipata chakhe.

²⁴Sono Yosefe wakati ku ûana ûanyakhe, “Ndili pafupi kufwa, kweni Chiuta wizamkumupemphurani na kumufumyani mu charu ichi na kumutorerani ku charu icho wakarapa kupereka kwa Abrahamu, kwa Yisake, na kwa Yakhobe.”

²⁵Pamanyuma Yosefe wakaâaphalira ûana ûanyakhe kuti ûarape, wakati, “Murape kuti para Chiuta wizamkumupemphurani, ndipo mwizakayeghangha viwangwa vyane kufuma kuno na kuwera navyo.”

²⁶Ntheura Yosefe wakafwa wali na virimika 110. Wakaphakazga thupi lakhe na minkhwara yakukanizga kuvunda, ndipo ûakaliwika mu bokosi ku Eguputo kwenekura.

Kufuma

Kufuma 1

Ŵalsraele ūakuŵachitira nkhaza mu Eguputo

¹Agha ndi mazina gha ūana ūa Yakhobe awo ūakaruta ku Eguputo pamoza na wiskewo Yakhobe, waliyose na mbumba yakhe:

²Rubeni, Simiyoni, Levi na Yuda,

³Isakara, Zebuloni na Benjamini,

⁴Dani, Nafutali, Gadi na Ashere.

⁵Ūa mphapu ya Yakhobe wose pamoza ūakaŵa ⁷⁰. Yosefe mwana wakhe ūakaŵa kuti wali ku Eguputo kale.

⁶Mukukhara mu zinyengo, Yosefe wakafwa, ndipo ūana ūanyakhe wose pamoza na muwiro ura nawo ūakafwa.

⁷Kweni ūa mphapu yawo ūakababana na kwandana chomene. Iwo ūakaŵa ūanandi na ūankhongono chomene mwakuti charu chikazura na iwo.

⁸Sono karonga muphya uyo kuti wakamumanya Yosefe chara, wakamba kuwusa charu cha Eguputo.

⁹Ndipo wakati ku ūanthu ūakhe, “Wonani ūalsraele mbanandi ndipo mbankhongono kuruska ise.

¹⁰Tiyeni tiŵachenjerere, mzire ūandane. Para nkhondo yatizira, iwo ūwasazgikanenge na ūarwani ūithu ndipo ūarwenge nase nkhondo na kufuma mu charu.”

¹¹Ntheura ūakaŵamikira ūakuru ūakuŵalaŵirira mwakuti ūawasuzgenge na milimo yinonono. Ndipo ūalsraele wakamuzengera Faro misumba ya Pitomu na Ramesesi yakusungiramo vyakurya.

¹²Kweni apo ūakaŵasuzganga chomene ntheura, ūalsraele wakandananga chomene na kutandazgikira kosekose. Ntheura ūaEguputo ūakamba kuŵatinkha na kopa chomene ūalsraele.

¹³Ndipo ūakawateŵeteska ūalsraele mwa nkhaza.

¹⁴Wakachitiska kuti umoyo wa ūalsraele uŵe wakuŵaŵa na milimo yinonono pakuwawumbiska njerwa na mu milimo yakupambanapambana yose ya mu minda. Mu milimo yawo yose yinonono, ūaEguputo ūakawateŵeteska ūalsraele mwa nkhaza.

¹⁵Ntheura karonga wa Eguputo wakuyowoya ku ūazamba ūa ūHebere awo mazina ghawo ūakâwa Shifura na Puva kuti,

¹⁶“Para mukuzambika wānakazi wā wāHebere, muwawonenge apo wāgona. Usange ndi mwana mwanarume, mumukomenge, kweni usange ndi mwana wānakazi, mumureke waŵe wa moyo.”

¹⁷Kweni wāzamba wāra wākawā wākopa Chiuta ndipo wākachita chara ivyo karonga wa charu cha Eguputo wakāwalangulanga. Wākāwareka wāna wānarume kuŵa wāmoyo.

¹⁸Ntheura karonga wa Eguputo wakachema wāzamba wāra ndipo wakaŵafumba kuti, “Nchifukwa uli mwachita ichi? Nchifukwa uli mwareka wāna wānarume kuŵa wāmoyo?”

¹⁹Wāzamba wāra wākazgora Faro kuti, “Wānakazi wā wāHebere kuti wākuyana na wānakazi wā wāEguputo chara. Iwo mbankhongono ndipo wākubaba pambere wāzamba wāndafike.”

²⁰Ntheura Chiuta wakaŵachitira makora wāzamba wāra ndipo wālsraele wākandana na kuŵa wānandi chomene na wākhongono.

²¹Ndipo chifukwa chakuti wāzamba wāra wākopa Chiuta, iyo wākāwapa zimbumba.

²²Penepapo Faro wakapereka languro ili ku wānthu wākhe: Mwana mwanarume yose uyo wababika ku wānakazi muHebere waponyeke mu mronga wa Nayelo, kweni mwana yose uyo ndi wānakazi, mumureke waŵe wa moyo.

Kufuma 2

Kubabika kwa Mozesi

¹Sono munthu yunji wa fuko la Levi wakatora wānakazi wa fuko leneliri.

²Mwanakazi yura wākawā na nthumbo ndipo wakababa mwana mwanarume. Para wakawona kuti mwana ngwa kutowa, wakamubisa kwa myezi yitatu.

³Kweni para wakatondeka kumubisirizga, wakatora chitete cha marukwa na kuchiphaka phula. Wakāwīkamo mwana mukati mu chitete chira ndipo wakachiŵika mukati mu matete mu mphepete mwa mronga wa Nayelo.

⁴Mudumbu wa mwana yura wakimilira pataliko kuti wawone icho chingamuchitikira.

⁵Sono mwana wānakazi wa Faro wakakhilira ku mronga kuti wakageze ndipo wāteŵeti-kazi wākhe wākendanga mu mphepete mwa mronga. Iyo wakawona chitete chira mukati mu matete ndipo wakatuma wāteŵeti-kazi wākhe kuya kachitora.

⁶Para wakajula, wakawona bonda. Iyo wakaliranga ndipo mwana mwanakazi yura wakaŵa na chitima na iyo ndipo wakati, "Uyu njumoza wa ŵabonda ŵa ŵaHebere."

⁷Penepapo mudumbu wakhe wakati ku mwana msungwana wa Faro, "Kasi ndirute kuya kamutorerani mwanakazi muHebere kuti wamulererani bonda?"

⁸Mwana msungwana wa Faro wakati, "Ruta!" Ndipo mudumbu yura wakaruta kuya kachema nyina wa mwana.

⁹Mwana msungwana wa Faro wakati kwa iyo, "Tora mwana uyu na kundilerera ndipo ine ndizamkukuripira." Ntheura mwanakazi yura wakatora bonda na kumulera.

¹⁰Wakati wakura mwana, wakiza nayo kwa mwana msungwana wa Faro uyo wakamutora kuŵa mwana wakhe. Ndipo wakamuthya zina lakuti Mozesi pakuti wakati, "Chifukwa nkhamuzuwura mu maji."

Mozesi wakuchimbilira ku Midiyani

¹¹Zuŵa limoza Mozesi, wakati wakura, wakaruta uko kukaŵa ŵanthu ŵa fuko lakhe ndipo wakawona umo ŵakaŵagwiriskiranga milimo yinonono. Iyo wakawona muEguputo wakutimba muHebere, yumoza wa ŵabali ŵakhe.

¹²Wakalaŵiska uku na uku, ndipo wakati wawona kuti kulije munthu, wakamukoma muEguputo yura na kumujimira muchenga.

¹³Machero ghakhe wakarutaso ndipo wakawona ŵaHebere ŵaŵiri ŵakutimbana. Ndipo wakati kwa uyo wakananga, "Nchifukwa uli ukutimba muHebere munyako?"

¹⁴Iyo wakazgora, wakati, "Kasi ndi njani uyo wakakwimika iwe kuŵa wakutiwusa na wakuteruzga ise? Kasi ukukhumba kundikoma nga ndi umo ukakomera muEguputo?" Ntheura Mozesi wakopa ndipo wakaghanaghana kuti, "Nadi, icho nkhachita, chamanyikwa ku ŵanthu."

¹⁵Para Faro wakapulika ichi, wakakhumba kumukoma Mozesi. Kweni Mozesi wakamuchimbira Faro ndipo wakaruta kuya kakhaba mu charu cha Midiyani. Zuŵa limoza Mozesi wakakhara pasi pafupi na chisimi.

¹⁶Musofi wa ku Midiyani wakaŵa ŵana ŵanakazi ŵankonde na ŵaŵiri. ŵana aŵa ŵakiza kuti ŵaneghe maji ndipo ŵakazuzga vyakumweramo maji kuti ŵamweske mberere na mbuzi za wiskewo.

¹⁷Kweni kukiza ŵaliska ndipo ŵakaŵachimbizga. Penepapo Mozesi wakawuka na kuŵathaska ndipo ŵakamweska mberere zawo.

¹⁸Para ŵakawerera kwa wiskewo Rewele, iyo wakaŵafumba kuti, "Nchifukwa uli mwawera luŵiro muhanya uno?"

¹⁹Iwo âwakati, “MuEguputo ndiyo watovwira pakutithaska ku woko la âwaliska ndipo wangutineghera na maji wuwo na kumweska mberere na mbuzi zithu.”

²⁰Iyo wakafumba âwana âwakhe wakati, “Kasi iyo walinkhu? Kasi mwamurekerachi munthu mweneuyu? Muchemani, wize kuti warye chakurya.”

²¹Ntheura Mozesi wakazomera kukhara na Reweli mweneuyo wakamupa Zipora mwana wakhe kuâwa muwoli wakhe.

²²Zipora wakababa mwana ndipo Mozesi wakamuthya Gerishomu, chifukwa wakati, “Ndili mulendo mu charu cha chilendo.”

²³Ghakati gharutapo mazuâwa ghanandi karonga wa Eguputo wakafwa ndipo âwalsraele âwakatampha mu uzga wawo, na kulirira wowwiri ndipo kulira kwawo kwa uzga kukakwerera kwa Chiuta.

²⁴Chiuta wakapulika kutampha kwawo ndipo wakakumbuka phangano lakhe na Abrahamu, na Yisake, ndiposo na Yakhobe.

²⁵Chiuta wakalaâwiska uzga wa âwalsraele ndipo wakaâwachitira chitima.

Kufuma 3

Chiuta wakuchema Mozesi

¹Sono Mozesi wakaliskanga mberere na mbuzi za wiskeyara Yeturo, musofi wa Midiyani. Iyo wakazirongozgera kutali ku mphepete kwa mapopa na kuya kafika ku Sinayi, phiri la Chiuta.

²Ndipo mungelo wa FUMU wakamuwonekera iyo mu dimi la moto uwo ukagoleranga mu chivwati. Iyo wakalaâwiska ndipo wakawona chivwati chikugolera, kweni kuti chikanyekanga chara.

³Ntheura Mozesi wakati, “Ndipatukileko kuti nkhawone chinthu cha chilendo ichi, na chifukwa icho chivwati chikurekera kunyekera.”

⁴Para FUMU yikawona kuti Mozesi wakuruta kuya kawona, Chiuta wakamuchema kufuma mu chivwati wakati, “Mozesi, Mozesi!” Iyo wakati, “Ndine pano.”

⁵Chiuta wakati, “Ungasenderanga pafupi. Vura skapato zako ku malundi ghako, pakuti malo gheneagho wimilirapo ngakupatulika.”

⁶Ndipo wakatiso, “Ine ndine Chiuta wa âwawusokuru, Chiuta wa Abrahamu, wa Yisake, na wa Yakhobe.” Ntheura Mozesi wakabisa chisko chakhe, pakuti wakopa kulaâwiska Chiuta.

⁷Penepapo FUMU yikati, “Nadi ndawona nkhaza izo zikuchitikira âwanthu âwane awo âwali mu Eguputo, ndipo ndapulika kulira kwawo chifukwa cha âwarara

ŵakuŵalaŵirira awo ŵakuŵachitira nkhaza. Sono ndamanya makora visuzgo vyawo.

⁸Ntheura ndakhira kuti ndiŵathaske ku ŵaEguputo, na kuŵafumyamo mu charu icho ndipo ndiŵatorere ku charu chiweme na chisani icho ncha mkaka na uchi, charu cha ŵaKanani, ŵaHiti, ŵaAmori, ŵaPerezi, ŵaHivi na ŵaYebusi.

⁹Sono kulira kwa ŵaIsraele kwafika kwa ine, ndipo ndawonaso kunyekezga uko ŵaEguputo ŵakuŵanyekezga nako.

¹⁰Ntheura sono ruta, nkhukutuma kwa Faro kuti ukafumiske ŵanthu ŵane kufuma mu Eguputo.”

¹¹Kweni Mozesi wakati kwa Chiuta, “Kasi ndine njani ine kuti ndirute kwa Faro na kuya kufumiska ŵaIsraele kufuma mu Eguputo?”

¹²Chiuta wakati, “Ine ndiŵenge nawe. Ndipo chimanyikwiro chakuti ndakutuma ndine ndi ichi. Para waŵafumiska ŵanthu ŵane mu charu cha Eguputo, wizamkundisopa ine pa phiri leneili.”

¹³Mozesi wakati kwa Chiuta, “Usange ndingaruta ku ŵaIsraele na kuti kwa iwo, ‘Chiuta wa ŵawiskemwekuru wandituma kwa imwe,’ ndipo iwo ŵakandifumbe kuti, ‘Zina lakhe ndi njani?’ Sono kasi nkhaŵaphalire vichi?”

¹⁴Chiuta wakati kwa Mozesi, “Ine ndine mweneuyo ndine. Ntheura ndimo ukwenera kuŵaphalirira ŵaIsraele kuti uyo wakuchemeka kuti, ‘INE NDINE, wandituma kwa imwe.’”

¹⁵Chiuta wakatiso kwa Mozesi, “Ukayowoye ichi ku ŵaIsraele, kuti, ‘FUMU, Chiuta wa ŵawiskemwekuru, Chiuta wa Abrahamu, Chiuta wa Yisake, na Chiuta wa Yakhobe, wandituma kwa imwe. Ili ndilo zina lane kwa muyirayira ndipo ntheura ndimo nkhwenera kuzunurikira mu miwiro yose.’

¹⁶Ruta, ndipo ukawawunganye ŵarara ŵa ŵaIsraele, ndipo ukati kwa iwo, FUMU, Chiuta wa ŵawiskemwekuru, Chiuta wa Abrahamu, wa Yisake na wa Yakhobe wakandiwonekera ine na kuti: Ine ndamwenderani ndipo ndawona ivyo vikumuchitikirani imwe mu Eguputo.

¹⁷Ndipo nkupangana kumufumyanimo mu visuzgo vyta ŵaEguputo na kumutorerani ku charu cha ŵaKanani, ŵaHiti, ŵaAmori, ŵaPerezi, ŵaHivi, na ŵaYebusi, charu cha mkaka na uchi.”

¹⁸“ŵarara ŵa ŵaIsraele ŵamkupulika mazgu ghako ndipo iwe pamoza na iwo mukarute kwa karonga wa ku Eguputo na kuti kwa iyo, ‘FUMU, Chiuta wa ŵaHebere wakumana nase. Ntheura sono tikumuŵeyani, rekani tirute ulendo wa mazuŵa ghatatu ku mapopa kuti tikapereke sembe kwa FUMU, Chiuta withu.’

¹⁹Nkhumanya kuti karonga wa Eguputo kuti wamkumuzomerezgani chara, pekhapekha wachichizgike mwa nkongono.

²⁰Ntheura nditi ndinyoroske woko lane na kutimba âwaEguputo na vyakuzizwiska vyose ivyo ndamkuchita mukati mwawo. Pamanyuma pa ivi wamkumuzomerezgani kuti murute.”

²¹“Ndipo ine nditi ndichite kuti âwaIsraele âwasange lusungu pa maso pa âwaEguputo. Ntheura para mukuruta kuti mwamkuruta kwambula kanthu chara.

²²Mwanakazi yose mulIsraele wamurombe mwanakazi muEguputo uyo wazengezgana nayo na uyo wakukhara mu nyumba yakhe kuti wamupeko vitowelo vyakuvwara. Ivi ndivyo mwizamukuvwarika âwana âwinu âwanarume na âwanakazi. Mwa ntheura ndimo muâwaskoyerenge vyuma âwaEguputo.”

Kufuma 4

Chiuta wakumupa Mozesi nkhongono zakuzizwiska

¹Ntheura Mozesi wakazgora wakati, “Kweni âwamkundigomezga chara panji kupulika mazgu ghane, pakuti âwamkuyowoya kuti, ‘FUMU, kuti yili kukuwonekera iwe chara?’ ”

²FUMU yikati kwa iyo, “Kasi icho chili mu woko nchivichi?” Iyo wakati, “Ndi ndodo.”

³FUMU yikati, “Yiponye pasi.” Ntheura Mozesi wakayiponya pasi ndipo yikazgoka njoka, na kuyichimbira.

⁴Kweni FUMU yikati kwa Mozesi, “Nyatoska woko lako na kuyikora ku muchira.” Ntheura wakanjoroska woko lakhe na kuyikora, ndipo yikazgoka ndodo mu woko lakhe.

⁵FUMU yikati, “Ukachite vyeneivi ndipo âwamkugomezga kuti FUMU, Chiuta wa âwawiskewokuru, Chiuta wa Abrahamu, wa Yisake na wa Yakhobe wangukuwonekera iwe.”

⁶FUMU yikatiso kwa Mozesi, “Njizga woko lako mu munjilira wako. Ntheura Mozesi wakanjizga woko lakhe mu munjilira wakhe ndipo, wakati walifumiska, woko likâwa na vyoni vyakutuâwa nga ndi thonje.”

⁷Penepapo FUMU yikati, “Wezgera woko lako mu munjilira wako.” Mozesi wakaliwezgera woko lakhe mu munjilira wakhe, ndipo wakati walifumiska likawereramo na kuâwa nga ndi thupi lose linyakhe.

⁸FUMU yikati, “Usange âwamkureka kukugomezga nanga nkhupulikira ku chimanyikwi chakudanga chira, âwamkugomezgera ku chimanyikwi chinyakhe cha chiwiri.

⁹Kweni usange wāmkureka kukugomezga pa vimanyikwiyo viwiri ivi, nanga nkhupulikira ivyo wamkuyowoya ukaneghe maji kufuma ku mronga wa Nayelo na kughathira pasi pomizo. Ndipo maji agho ghamkuzgoka ndopa.”

¹⁰Kweni Mozesi wakati kwa FUMU, “Mwe FUMU, ndaweya, ine kuti nkhumanya kuyowoya makora chara kufuma papo kale nanga ndi apo mwambira kuyowoya na muteŵeti winu. Lulimi lwane nduzitu ndipo ndine wa chikwikwi.”

¹¹FUMU yikati kwa iyo, “Kasi ndi njani uyo wali kumupa munthu mlomo? Kasi ndi njani wakumuzgora munthu kuŵa mbuwu panji wakumangwa makutu, panji kuti walawiske ndiposo panji kuti waŵe wa chiburumutira? Asi ndine nda FUMU?”

¹²Ntheura sono rutanga. Ine ndamkukovwira kuyowoya ndipo ndamkukusambizga icho ukwenera kuyowoya.”

¹³Mozesi wakati kwa Fumu, “Mwe Fumu yane, nkhumuŵeyani tumani munthu munyakhe kuti wachite ichi.”

¹⁴Penepapo ukari wa FUMU ukagolera pa Mozesi ndipo yikati, “Asi waliko Aroni, muLevi, uyo ndi mukuru wako. Nkhumanya kuti iyo wangayowoya makora. Ndipo sono wali mu nthowa wakwiza kuti wakumane nawe. Para wizamkuwona iwe, wizamukondwa chomene.

¹⁵Ukayowoye nayo na kumuphalira mazgu agho wakwenera kuyowoya. Ine ndamkumovvirani mose kuyowoya na kumusambizgani icho mukwenera kuchita.

¹⁶Iyo ndiyo wamkukuyowoyeru ku wānthu ndipo chiti chiwenge nga ndi kuti iyo ndi mlomo wako ndipo iwe uti uŵenge kwa iyo nga Chiuta.

¹⁷Kweni iwe utore ndodo yako uyo yili mu woko lako ndipo na iyo ukachitenge vimanyikwiyo.”

Mozesi wakuwerera ku Eguputo

¹⁸Ntheura Mozesi wakawerera kwa wiskeyvara Yeturo ndipo wakati kwa iyo, “Nkhumuŵeyani mundizomerezge kuti ndiwerere ku Eguputo, ku wābali wāne kuti nkhaŵawone usange wāchali wāmoyo.” Ndipo Yeturo wakati kwa Mozesi, “Rutanga mu mutende.”

¹⁹FUMU yikati kwa Mozesi apo wakaŵa wachali ku Midiyani, “Werera ku Eguputo pakuti wose awo wakakhumbanga kukukoma wali kufwa.”

²⁰Ntheura Mozesi wakatora muwoli wakhe na wāna wākhe wānarume, wakaŵakwezga pa mbunda na kuwerera ku Eguputo. Ndipo wakayegha ndodo ya Chiuta mu woko lakhe.

²¹FUMU yikatiso kwa Mozesi, “Para wawerera ku Eguputo, ukawoneseske kuti ukuchita vyaminthondwe vyose ivyo ndaviŵika mu mawoko ghako panthazi pa

Faro. Kweni ine nditi ndinonofye mtima wakhe, mwakuti wareke kuzomerezga wānthu wane kuruta.

²²Ndipo iwe wamkuti kwa Faro, ‘FUMU yikuti: Israele ndi mwana wane wa uŵere.’

²³Ndipo nkhuti kwa iwe umuzomerezge mwana wane kuti warute kuya kandilambira. Usange ukukana kuti warute, nditi ndikome mwana wako wa uŵere.”

²⁴Pa malo ghakugonapo apo wakaŵa pa ulendo ku Eguputo, FUMU yikakumana nayo Mozesi ndipo yikakhumba kumukoma.

²⁵Kweni Zipora muwoli wakhe wakatora libwe lakuthwa na kukotorera mwana wakhe mwanarume, ndipo chikumba icho wakakotorako wakakhwaska nacho mavwaro gha Mozesi na kuti, “Nadi, iwe ndiwe mufumu wane wa ndopa.”

²⁶Ntheura FUMU yikareka kumukoma Mozesi. Ndipo muwoli wakhe wakati, “Iwe ndiwe mufumu wane wa ndopa chifukwa cha ukotori.”

²⁷Ndipo FUMU yikati kwa Aroni, “Ruta ku mapopa ukakumane na Mozesi.” Aroni wakaruta ndipo wakakumana nayo pa phiri la Chiuta na kumuvumbatira.

²⁸Mozesi wakamwandulira Aroni mazgu ghose gha FUMU gheneagho yikamutuma ndiposo na vimanyikwiro vyose ivyo yikamulangula kuchita.

²⁹Penepapo Mozesi na Aroni wākaruta ku Eguputo ndipo wākawunganya pamoza wārara wose wā wālsraele.

³⁰Aroni wakayowoya mazgu ghose agho FUMU yikayowoya kwa Mozesi ndipo wakachitaso vimanyikwiro panthazi pa wānthu.

³¹Ntheura wākagomezga. Ndipo wākapulika kuti FUMU yaŵachezgera wālsraele, na kuti yawona visuzgo vyawo. Ntheura wākasindama na kuyilambira.

Kufuma 5

Mozesi na Aroni panthazi pa Faro

¹Pamanyuma pa ivi Mozesi na Aroni wākaruta kwa Faro ndipo wākati, “FUMU, Chiuta wa wālsraele wakuti, ‘Zomerezga wānthu wane kuti wārute mwakuti wākandichitire chiphikiro ku mapopa.’ ”

²Kweni Faro wakati, “Kasi FUMU ndi njani kuti ndiyipulikire na kuzomerezga kuti wālsraele wārute? FUMU nkhuyimanya chara ndiposo nditi ndizomerezgenge chara kuti wālsraele wārute.”

³Ntheura wakati, “Chiuta wa wāHebere wakumana nase. Tikumuŵeyani, zomerani kuti tirute mu mapopa ulendo wa mazuŵa ghatatu mwakuti

tikapereke sembe kwa FUMU, Chiuta withu, mzire watikome na vilengo panji na lupanga.”

⁴Kweni karonga wa charu cha Eguputo wakati kwa Mozesi na Aroni, “Imwe nchifukwa uli mukuŵawuskapo ūanthu pa milimo yawo? Wererani ku milimo yinonono.

⁵Faro wakatiso, ‘Wanthu aŵa sono mbanandi mu charu kuruska ūaEguputo ndipo imwe mukukhumba kuŵapumuzga ku milimo yawo yinonono.’ ”

⁶Zuŵa lenelira Faro wakalangula ūarara ūakuŵalaŵirira pa mlimo na ūarongozgi ūawo ūalsraele kuti,

⁷“Mungaŵapangaso ūanthu aŵa utheka wa njerwa nga mphakudanga chara. Ūarekani ūarutenge kuya kajiphera utheka.

⁸Kweni unandi wa njerwa uŵe wenewura wa pakudanga, mureke kuchepeska na pachoko pose. Ūanthu aŵa mbakata, ndicho chifukwa ūakutilira kuti, ‘Tizomerezgani kuti tirute tikapereke sembe kwa Chiuta withu.’

⁹Musazgireko nchito ya ūanthu aŵa kuti yiŵe yinonono kwakuruska mwakuti warutilirenge kuteŵeta mlimo ndipo ūareke kutegherezga ku mazgu gha utesi.”

¹⁰Ntheura ūarara ūakuŵalaŵirira pa mlimo na ūarongozgi ūawo ūakaruta ndipo wakaŵaphalira ūanthu kuti, Faro wakuti, “Nditi ndimupaninge utheka chara.

¹¹Rutani mukiphe mwekha utheka kose uko mungakawusanga. Kweni mlimo winu kuti uti uchepeskekenge na pachoko pose chara.”

¹²Ntheura ūanthu ūakambininika mu charu chose cha Eguputo kuya katora lusakati mu malo mwa utheka.

¹³Ūarara ūakuŵalaŵirira pa mlimo wakaŵakoserezga pakuyowoya kuti, “Marizgani mlimo winu wa zuŵa na zuŵa nga ndi umo kukâŵiranga para ūakamupaninge utheka.”

¹⁴Ūarongozgi ūawo ūa ūalsraele awo ūarara ūakuŵalaŵirira ūa Faro ūakimika ūakatimbikanga na kufumbika kuti, “Kasi mwarekerachi kufiska mlimo winu wakawumba njerwa muhanya uno nga ndi umo mukachitiranga pakudanga.”

¹⁵Ntheura ūalaŵiliri ūa ūalsraele ūakaruta kuya kadandaula kwa Faro, ūakati, “Kasi mwachitirachi ntheura na ūateŵeti ūinu?

¹⁶Utheka kuti ukupika ku ūateŵeti ūinu chara ndipo wakuti, ‘Wumbani njerwa.’ Ūateŵeti ūakutimbika apo kupuvya kuli ku ūanthu ūinu.”

¹⁷Faro wakati, “Ūakata imwe! Muli ūakata nadi. Ndicho chifukwa mukuyowoya kuti, ‘Tizomerezgani kuti tirute kuya kapereka sembe kwa FUMU.

¹⁸Rutani sono, ndipo mukachitenge mlimo winu pakuti utheka kuti upikenge kwa imwe chara, ndipouli mukwenera kufiska njerwa izo muli kupimikira.’”

¹⁹Ŵalaŵiliri ūa ūaIsraele ūakawona kuti ūali mu suzgo para ūakaphalirika kuti, “Unandi wa njerwa uwo mukwenera kuwumba zuŵa na zuŵa mungachepestanga chara.”

²⁰Ŵakati ūafumako kwa Faro, ūakakumana na Mozesi na Aroni ūeneawo ūakimilira pa nthowa kuti ūakumane nawo.

²¹Ndipo ūakati kwa Mozesi na Aroni, “FUMU yimulaŵiskani na kumweruzgani, chifukwa mwatitinkhiska kwa Faro na ūateŵeti ūakhe. Imwe ndimwe mwaŵika lupanga mu mawoko ghawo kuti ūatikome ise.”

Mozesi wakudandaula kwa FUMU

²²Ntheura Mozesi wakawerera kwa FUMU ndipo wakati, “Mwe FUMU, kasi nchifukwa uli mwaŵachitira chiheni ūanthu aŵa? Nchifukwa uli mukandituma?

²³Ndipo umo nkharutira kwa Faro kuti nkhayowoye nayo mu zina linu waŵa wakuŵachitira chiheni ūanthu aŵa. Kweni imwe kuti mwachitapo kanthu chara kuti muŵathaske.”

Kufuma 6

¹Kweni FUMU Chiuta wakati kwa Mozesi, “Sono uti uwone icho nditi ndichite kwa Faro. Pakuti na woko lane lankhongono, wati wazomerezge ūanthu aŵa kuti ūarute. Inya, na woko lane lankhongono wati waŵachimbizge mu charu chakhe.”

Chiuta wakuchema Mozesi

²Chiuta wakatiso kwa Mozesi, “Ine ndine FUMU,

³nkhawoneka kwa Abrahamu, kwa Yisake na kwa Yakhobe nga ndi Chiuta Mwenenkhongono zose kweni na zina lane lakuti FUMU kuti nkhajivumbula kwa iwo chara.

⁴Ndipo nkhachita phangano na iwo kuti ndiŵapenge charu cha Kanani uko ūakakhara nga mbalendo.

⁵Ndipo ndapulika kutampha kwa ūaIsraele ūeneawo ūaEguputo ūaŵazgora ūazga, ndipo ndakumbuka phangano lane.

⁶Ntheura yowoya ku ūaIsraele, ‘Ine ndine FUMU ndipo ndimufumyanimo mu milimo yinonono ya ūaEguputo. Nditi ndimuthaskani ku uzga wa ūaEguputo na kumuwombolani na woko lakutambazuka ndiposo na milimo yikuru ya weruzgi.

⁷Nditi ndimutorani imwe nga mbanthu wane, ndipo ine ndiŵenge Chiuta winu. Penepapo muti mumanye kuti ine ndine FUMU, Chiuta winu uyo wamufumiskaniko ku milimo yinonono ya wāEguputo.

⁸Ndipo nditi ndimutorerani ku charu icho nkharapa kuti ndiperekenge kwa Abrahamu, kwa Yisake na kwa Yakhobe. Nditi ndimupaninge charu kuti chiŵe chinu na chinu. Ine ndine FUMU.’”

⁹Mozesi wakaphara ichi ku wāIsraele, kweni wākamupulika chara chifukwa wākaŵa wākugongowa mu mtima ndiposo na uzga wa nkhaza.

¹⁰Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi,

¹¹“Ruta ukamuphalire Faro, karonga wa Eguputo kuti wazomerezge wāIsraele wafume mu charu chakhe.”

¹²Kweni Mozesi wakati kwa FUMU, “WāIsraele wāandanipulikire ine, sono kasi Faro wangandipulikira uli ine pakuti ndine wachikwikwi?”

¹³Penepapo FUMU yikayowoya kwa Mozesi na kwa Aroni kuti wāyowoye ku wāIsraele na kwa Faro. FUMU yikalangula Mozesi na Aroni kuti wāfumiske wāIsraele mu charu cha Eguputo.

Ndondomeko ya mbumba ya Mozesi na Aroni

¹⁴Warara wā mbumba za wāwiskewokuru ndi aŵa: Wāna wānarume wā Rubeni, mwana wa uŵere wa Yakhobe, wākaŵa aŵa: Hanoki, Palu, Hezironi na Karimi. Aŵa ndiwo mba mbumba ya Rubeni.

¹⁵Wāna wā Simiyoni ndi aŵa: Yemuyele, Yamini, Ohadi, Yakini, Zohara, na Shawulu uyo wakababika ku mwanakazi wa ku Kanani. Aŵa ndiwo wā mu mbumba ya Simiyoni.

¹⁶Mazina gha wāna wānarume wā Levi kwakuyana na miwiro wawo ndi iyi, Gerishoni, Kohati, na Merari. Virimika vya umoyo wa Levi vikaŵa 137.

¹⁷Wāna wānarume wā Gerishoni kwakuyana na mbumba zawo ndi aŵa; Libini na Shimeyi.

¹⁸Wāna wā Kohati ndi aŵa; Amuramu, Izihara, Heburoni, na Uziyele. Virimika vya umoyo wa Kohati vikaŵa 133.

¹⁹Wāna wā Merari ndi aŵa: Mali na Mushi. Izi ndizo mbumba za Levi kwakuyana na miwiro yawo.

²⁰Amuramu wakatora Yokebedi mudumbu wa wāwiske kuŵa muwoli wakhe ndipo wakababa Aroni na Mozesi. Virimika vya umoyo wa Amuramu vikaŵa 107.

²¹Wāna wānarume wā Izihara ndi aŵa; Kora, Nefegi na Zikiri.

²²Wāna wānarume wā Uziyele ndi aŵa, Mishayele, Elizafani, na Sithiri.

²³Aroni wakatora Elisheba, mwana mwanakazi wa Aminadabu ndiposu mudumbu wa Nashoni kuwa muwoli wakhe ndipo wakababa Nadabu, Abihu, Eleyazara, na Itamara.

²⁴Wana wanarume wa Kora ndi awa: Asiri, Elikana, na Abiyasafu. Izi ndizo mbumba za Kora.

²⁵Eleyazara mwana wa Aroni wakatora yumoza wa wana wanakazi wa Putiyele kuwa muwoli wakhe uyo wakambira Finehasi. Awa ndiwo warara warara wa waLevi kwakuyana na mbumba na mbumba.

²⁶Nkhwa Aroni na kwa Mozesi uko FUMU yikati, "Fumiskani waIsraele kufuma mu Eguputo kwakuyana na mafuko ghawo."

²⁷Waka wa Mozesi na Aroni weneawa awo wakayowoya kwa Faro karonga wa Eguputo kuti wafumiske waIsraele mu Eguputo.

Malangulo gha FUMU kwa Mozesi na Aroni

²⁸Pa zuwa lira FUMU yikati kwa Mozesi mu charu cha Eguputo,

²⁹"Ine ndine FUMU. Muphalire Faro, karonga wa ku Eguputo, vyose ivyo nkhukuphalira."

³⁰Kweni Mozesi wakati kwa FUMU, "Ine ndine wachikwikwi kasi Faro wangandipulika uli?"

Kufuma 7

¹Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, "Wona nditi ndikuzgore iwe kuwa nga ndi Chiuta, kwa Faro ndipo Aroni mukuru wako wati wa wenge nga ndi nchimi yako.

²Iwe ukwenera kumuphalira Aroni mukuru wako vyose ivyo ndili kukulangula, ndipo iyo wakwenera kumuphalira Faro kuti wazomerezge waIsraele wa fume mu charu chakhe.

³Kweni ine nditi ndinonofye mtima wa Faro, ndipo nanga ndandaniske vimanyikwiro na vyakuzizwiska vyane mu charu cha Eguputo,

⁴Faro kuti wati wapulikire imwe chara. Ntheura nditi ndiwalange waEguputo na woko lane, na kufumiska mafuko gha wantru wane waIsraele na milimo yikuru ya weruzgi.

⁵Ndipo waEguputo wati wamanye kuti ine ndine FUMU, para ndanyoroskera woko lane pa iwo na kuwfumiska waIsraele mukati mwawo."

⁶Mozesi na Aroni wakachita ntheura nga ndi umo FUMU yika walangulira.

⁷Mozesi waka wa na virimika 80, ndipo Aroni waka wa na virimika 83 apo wakayowoya kwa Faro.

Ndodo ya Aroni

⁸ FUMU yikati kwa Mozesi na kwa Aroni,

⁹ “Para Faro wakuti kwa imwe, ‘Jirongorani mwaŵene pakuchita cha minthondwe.’ Ntheura iwe uti kwa Aroni, ‘Tora ndodo yako ndipo uyiponye pasi panthazi pa Faro ndipo yiti yizgoke njoka.’”

¹⁰ Ntheura Mozesi na Aroni âwakaruta kwa Faro ndipo âwakachita nga ndi umo FUMU yikaŵalangulira. Aroni wakaponya ndodo yakhe panthazi pa Faro na pa âwateŵeti âwakhe ndipo yikazgoka njoka.

¹¹ Ntheura Faro wakachema âwanthu âwamahara, âwawukwi na âwamayere âwa ku Eguputo âwakachita ntheura pera na maula ghawo.

¹² Sono waliyose wakaponya ndodo yakhe pasi ndipo yikazgoka njoka. Kweni ndodo ya Aroni yikamirimitizga ndodo zawo.

¹³ Ndipouli mtima wa Faro ukanonofyeka ndipo kuti wakaŵapulikira chara, nga ndi umo FUMU yikayowoyer.

Chilengo cha ndopa

¹⁴ Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, “Mtima wa Faro wanonofyeka, ndipo wakukana kuzomera kuti âwanthu âwarute.

¹⁵ Ruta kwa Faro na mulenje apo wakuruta ku maji. Ukamulindilire mu mphepete mwa mronga wa Nayelo kuti ukakumane nayo, ndipo uyeghe mu woko lako ndodo yeneiyo yikazgoka njoka.

¹⁶ Ndipo ukati kwa iyo kuti FUMU, Chiuta wa âwaHebere wandituma kwa imwe ndipo wati, ‘Zomerezga âwanthu âwane âwarute kuya kandilambira mu mapopa. Kweni wona mpaka sono undapulikire.’

¹⁷ Ntheura FUMU yikuti, ‘Na cheneichi, uti umanye kuti ine ndine FUMU. Nditi nditimbe maji gha Nayelo na ndodo iyo yili mu woko lane ndipo maji ghati ghazgoke ndopa.

¹⁸ Somba izo zili mu mronga ziti zifwenge, ndipo mronga uti ununkhenge. âwaEguputo âwati âwachite mseru para âwakukhumba kumwa maji gha mu mronga.’”

¹⁹ FUMU yikati kwa Mozesi, “Yowoya kwa Aroni uti, ‘Tora ndodo yako ndipo nyoroskera woko lako pa maji gha mu Eguputo, pa mironga yawo, pa mifwerenje yawo, pa viziŵa vyawo, na pa visimi vyawo vyose vya maji ndipo ghati ghazgoke ndopa. Ndopa zamkuŵa posepose mu charu cha Eguputo mu zingwembe na mu viŵiya vya mawe.’”

²⁰ Mozesi na Aroni âwakachita nga ndi umo FUMU yikaŵalangulira. Aroni wakawuska ndodo yakhe pa maso pa Faro na âwateŵeti âwakhe ndipo wakatimba maji gha mronga wa Nayelo, ndipo maji ghose ghakazgoka ndopa.

²¹Somba za mu mronga zikafwa, ndipo mronga ukanunkha mwakuti ûaEguputo kuti ûakamwaso maji gha mu mronga chara. Ndopa zikâwa posepose mu charu cha Eguputo.

²²Ndipo ûamayere ûa mu Eguputo ûakachita ntheura pera na maula ghawo. Ntheura mtima wa Faro ukanonofyeka ndipo wakapulikira Mozesi na Aroni chara, nga ndi umo FUMU yikayowoyer.

²³Penepapo Faro wakazgoka, kuya kanjira mu nyumba yakhe. Ndipo ichi nacho kuti wakachiûikako na ku mtima chara.

²⁴Ndipo ûaEguputo wose ûakanjira apa na apa mphepete mwa mronga wa Nayelo kuppenja maji yakumwa pakuti ûakamanya kumwa maji gha mu mronga chara.

²⁵Pajumphapo mazuûa ghankhonde na ghâwiri FUMU yikati yatimba mronga wa Nayelo.

Kufuma 8

Chilengo cha ûachule

¹Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, “Ruta kwa Faro ndipo ukati kwa iyo, ‘FUMU yikuti: Uûazomerezge ûanthu ûane kuti ûarute mwakuti ûakandilambire.

²Usange ukukana kuûazomerezga kuti ûarute, nditi ndipereke chilengo cha ûachule mu charu chako chose.

³Mronga wa Nayelo uti uzure na ûachule, ûeneawo ûati ûakwere na kunjira mu nyumba yako mpaka ku chipinda icho ukugona na pa chitara chako wuwo, ndiposo mu nyumba za ûateûeti ûako na ûanthu ûako, mu Mauvuni ghako ghakuphikiramo na mu mbale zako zakukonkheramo chingwa.

⁴Ûachule ûati ûakwere pa iwe na pa ûanthu ûako ndiposo na pa ûateûeti ûako wose.’”

⁵Ndipo FUMU yikati kwa Mozesi, “Yowoya kwa Aroni, uti kwa iyo, ‘Nyoroskera woko na ndodo yako pa mironga pa mifwerenje, na pa viziûa ndipo ûachule ûati ûakwere mu charu cha Eguputo.’”

⁶Ntheura Aroni wakanyoroskera woko lakhe pa maji gha mu Eguputo ndipo ûachule ûakakwera na kuûa posepose mu charu.

⁷Kweni ûamayere nawo ûakachita ntheura pera na maula ghawo ndipo nawo wakachita kuti ûachule ûawêmô mu charu cha Eguputo.

⁸Faro wakachema Mozesi na Aroni ndipo wakati kwa iwo, “Mundiûeyerere kwa FUMU kuti yifumyeko ûachule kwa ine na ku ûanthu ûane ndipo nditi ndizomerezge kuti ûanthu ûarute kuya kapereka sembe kwa FUMU.”

⁹Mozesi wakati kwa Faro, “Nkhupereka nchindi kwa imwe, kuti imwe ndimwe mulangure apo ine ndingamuŵeyerani imwe, ŵateŵeti ŵinu, na ŵanthu ŵinu kuti ŵachule ŵafumeko kwa imwe na ku nyumba zinu, kweni ŵakhare ŷa mronga wa Nayelo pera.”

¹⁰Faro wakati, “Na machero.” Penepapo Mozesi wakati, “Kuŵe ntheura nga ndi umo mwayowoyerera mwakuti mumanye kuti kulije munyakhe wakuŵa nga ndi FUMU, Chiuta withu.

¹¹Ŵachule ŷati ŵafumeko kwa imwe na ku nyumba zinu, ku ŵateŵeti ŵinu na ku ŵanthu ŵinu, kweni awo wakharengeko mba ku mronga wa Nayelo pera.”

¹²Ntheura Mozesi na Aroni wakafumako kwa Faro, ndipo Mozesi wakaromba kwa FUMU na za ŵachule nga ndi umo wakazomerezgerana na Faro.

¹³Ndipo FUMU yikachita nga ndi umo Mozesi wakarombera. Ŵachule awo ŷakaŵa mu zinyumba, mu mabaraza, na mu minda ŷakafwa.

¹⁴Ndipo ŷakaŵawunjika pamoza mu viwuruviwuru. Ntheura charu chikanunkha.

¹⁵Kweni para Faro wakawona kuti wapumuzgikapo, wakanonofya mtima wakhe ndipo wakapulikira Mozesi na Aroni chara nga ndi umo FUMU yikayowoyerera.

Chilengo cha nthata

¹⁶Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, “Yowoya kwa Aroni uti kwa iyo, ‘Nyroska ndodo yako, utimbe pa charu kuti fuvu lakhe lizgoke nthata mu charu chose cha Eguputo.’”

¹⁷Ndipo ŷakachita ntheura. Aroni wakanyoroska woko lakhe na ndodo yakhe na kutimba fuvu la charu. Penepapo fuvu likazgoka nthata ndipo zikiza pa ŵanthu na pa vyakuŵeta. Fuvu lose la mu Eguputo likazgoka nthata charu chose.

¹⁸Ndipo ŷamayere ŷakayezga na maula ghawo kuti ŷawoneske nthata, kweni ŷakatondeka. Ntheura pakâwa nthata pa ŵanthu na pa vyakuŵeta.

¹⁹Ŵamayere ŷakati kwa Faro, “Ili ndi woko la FUMU” Kweni mtima wa Faro ukanonofyeka ndipo kuti ŷakayezga na maula ghawo kuti ŷawoneske nthata, kweni ŷakatondeka. Ntheura pakâwa nthata pa ŵanthu na pa vyakuŵeta.

Chilengo cha membe

²⁰Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, “Wuka na mulenjelenje chomene ukakumane na Faro para wakuruta ku maji ndipo ukati kwa iyo, ‘FUMU yikuti, “Zomerezga ŵanthu ŷane kuti ŷarute mwakuti ŷakalambire.”

²¹Ndipo usange wareka kuŵazomerezga ŵanthu ŷane kuti ŷarute, nditi nditume milembwera ya vimembe pa iwe, pa ŷateŵeti ŷako, pa ŵanthu ŷako,

na mu nyumba zako. Nyumba za wāEguputo zamkuzura na milemwera ya vimembe ndiposo na pa malo pose apo iwo wākukhara.

²²Kweni pa zuwā ilo ndizamkupatula chigāwa cha Gosheni uko wākukhara wānthu wāne kweneuko kuti kwamkuwāko milembwera ya vimembe chara mwakuti umanye kuti ine FUMU, ndili mu charu icho.

²³Ntheura nditi ndiŵike mphambano pakati pa wānthu wāne na wānthu wāko. Chimanyikwiro ichi chiti chiwēngeko na machero.”

²⁴Ntheura FUMU yikachita ichi. Kukiza milembwera yikuru ya vimembe mu nyumba ya Faro, mu nyumba za wāteŵeti wākhe, ndiposo na mu charu chose cha Eguputo. Ndipo mu charu chose cha Eguputo mukanangika chifukwa cha vimembe.

²⁵Penepapo Faro wakachema Mozesi na Aroni na kuti kwa iwo, “Rutani mukapereke sembe kwa Chiuta winu mwenemumo mu charu ichi.”

²⁶Kweni Mozesi wakati, “Kuti chingāwa chiweme kuchita ntheura chara. Pakuti sembe izo tikuperekā kwa FUMU, Chiuta withu, mbukazuzi ku wāEguputo. Ndipo usange tikuperekā sembe izo mbukazuzi pa maso pawo, asi wāmkutidina na mawe?

²⁷Tikwenera kuruta ulendo wa mazuwā ghatatu ku mapopa kuti tikapereke sembe kwa FUMU, Chiuta withu, nga ndi umo wali kutilangulira.”

²⁸Ntheura Faro wakati, “Nditi ndimuzomerezgani kuti murute mukapereke sembe kwa FUMU, Chiuta winu, ku mapopa, kweni mureke kuruta kutali. Ndipo sono mundiŵeyerere.”

²⁹Ntheura Mozesi wakati, “Para ndafumapo waka kwa imwe, nditi ndimuŵeyererani kwa FUMU, ndipo na machero milembwera ya vimembe yiti yimureke Faro na wāteŵeti wākhe ndiposo na wānthu wākhe. Kweni Faro wareke kupusikaso pakukana kuti wānthu wārute kuya kaperekā sembe kwa FUMU.”

³⁰Penepapo Mozesi wakamureka Faro na kumuŵeyerera kwa FUMU.

³¹Ndipo FUMU yikachita nga ndi umo Mozesi wakaŵeyerera na kufumiskako milembwera ya vimembe kwa Faro, ku wāteŵeti wākhe na ku wānthu wākhe. Kukakharako nanga ndi membe yimoza chara.

³²Kweni Faro wakanonofyaso mtima wakhe na pa nyengo iyi wuwo, kuti wakaŵazomerezga wānthu kuti wārute chara.

Kufuma 9

Chilengo chakufwa kwa viŵeto

¹Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, “Ruta kwa Faro ndipo ukati kwa iyo: FUMU, Chiuta wa wâHebere wakuti, ‘Zomerezga wânthu wâne kuti wârute mwakuti wâkandilambire.’ ”

²Pakuti usange ukukana kuwazomerezga kuti wârute ndipo uchali kuwakorerera,

³wona, nkhongono ya FUMU yiti yize na chilengo chakofya pa viweto vyako ivyo vili ku uliska, pa wâkavaloo, pa mbunda, pa ngamila, pa ng'ombe ndiposo na pa mberere na mbuzi.

⁴Kweni FUMU yiti yipatule vyakuwêta vya wâIsraele ku vya wâ Eguputo mwakuti vyakuwêta vya wâIsraele kuti viti vifwenge chara.

⁵Ndipo FUMU yikimika nyengo yikati, “Na machero nditi ndichite chinthu ichi mu charu.”

⁶Ntheura zuwâ la machero ghakhe FUMU yikachita chinthu ichi, vyakuwêta vya wâEguputo vyose vikafwa kweni vya wâIsraele pakaâvaye nanga nchimoza icho chikafwa.

⁷Faro wakatuma wânthu kuya kafumbiska ndipo wakasanga kuti palije chakuwêta icho chikafwapo. Ndipouli mtima wakhe ukanonofyeka ndipo kuti wakaâwazomerezga wânthu kuti wârute chara.

Chilengo cha mapumba

⁸Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni, “Torani vyoto vyakuzura mawoko kufuma mu ng'anjo ya moto ndipo Mozesi wavichupulira muchanya panthazi pa Faro.

⁹Vyoto ivyo viti vizgoke kuwâ fuvu lakunyiririka na kutandazgika mu charu chose cha Eguputo ndipo viti vizgoke kuwâ mapumba agho ghati ghaphumuke kuwâ vilonda mu wânthu na mu vinyama, mu charu chose cha Eguputo.”

¹⁰Ntheura wâkatora vyoto kufuma mu ng'anjo ya moto na kuya kimilira panthazi pa Faro. Mozesi wakavichupulira muchanya ndipo pa wânthu na pa vyakuwêta pakabuka mapumba gheneagho ghakaphumuka kuwâ vilonda.

¹¹Wamayere wâkatondeka kwima panthazi pa Mozesi pakuti mapumba ghakabuka pa iwo na pa wâEguputo wose.

¹²Kweni FUMU yikanonofya mtima wa Faro, ndipo wakaâwapulikira chara nga ndi umo FUMU yikayowoyera kwa Mozesi na Aroni.

Chilengo cha matalala

¹³Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi, “Uwuke na mulenjelenje ndipo ukimilira panthazi pa Faro na kuti kwa iyo: FUMU, Chiuta wa wâHebere wakuti, ‘Zomerezga wânthu wâne kuti wârute mwakuti wâkandilambire.

¹⁴Pakuti pa nyengo iyi nditi nditume vilengo vyane vyose na pa iwe wuwo, pa wateweti wako, na pa wantru wako, mwakuti umanye kuti palije munyakhe wakuyana na ine mu charu chose.

¹⁵Pakuti kufika kwa sono mphanyi ndanyoroskera kale woko lane na kutimba na nthenda iwe na wantru wako, ndipo iwe mphanyi wawuskikako kale mu charu.

¹⁶Kweni pa chifukwa ichi, ndamurekani wamoyo kuti ndirongore nkhongono yane mwakuti zina lane lithuwuslike mu charu chose.

¹⁷Ndipouli uchali kujitukumura pa wantru wane na kukana kuzomera kuti warute.

¹⁸Ntheura na machero na nyengo yeneiyi ndamkurokxeska matalala ghakuru gheneagho kuti ghakaŵako na kale chara mu charu chose cha Eguputo kufuma pa zuwa ilo chikambira mpaka sono.

¹⁹Ntheura sono tuma wantru kuya kavezga vyakuŵeta vyako na vyose ivyo uli navyo kufuma ku thondo, kwiza navyo mu vitupa. Pakuti matalala ghati gharokwe kufuma kuchanya kuwira pa muntru yose, pa vyakuŵeta ivyo vindajalirike vyeneivyo vichali ku thondo ndipo viti vifwenge.' "

²⁰Wateweti wanji wa Faro awo wakopanga mazgu gha FUMU wakanjizga wazga wawo mu zinyumba na vyakuŵeta vyawo mu vitupa.

²¹Kweni wateweti awo kuti wakapwererako chara mazgu gha FUMU, wakareka wazga wawo na vyakuŵeta vyawo ku thondo.

²²Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, "Nyoroskera woko lako kuchanya mwakuti matalala gharokwe mu charu chose cha Eguputo, pa wantru, pa vyakuŵeta, na pa vyakumera vyose mu charu chose cha Eguputo."

²³Penepapo Mozesi wakanyoroskera ndodo yakhe kuchanya ndipo FUMU yikatuma kududumira na matalala ndiposo leza wakamwetukira pasi. Mwa ntheura ndimo FUMU yikaropokxeska matalala pa charu chose cha Eguputo.

²⁴Pakaŵa matalala ndipo waleza wakamwetukanga mukati mwakhe. Ghakaŵa matalala ghakofya gheneagho kuti ghakaŵako na kale chara mu charu chose cha Eguputo kufuma apo likambira fuko lawo.

²⁵Mu charu chose cha Eguputo matalala ghakatimba chose icho chikawa ku thondo wantru na vyakuŵeta wuwo. Ghakatimbaso vyakumera vyose vya mu munda na kupurura makuni ghose gha mu thondo.

²⁶Kweni mu chigawa cha Gosheni umo mukakharanga walsraele, ndimo pera mukawavye matalala.

²⁷Penepapo Faro wakatuma wānthu, kuya kachema Mozesi na Aroni ndipo wakati kwa iwo, "Sono ndananga, FUMU ndiyo njirunji. Ine na wānthu wane ndise wāheni.

²⁸Tiŵeyererani kwa FUMU pakuti vidudumira na matalala agha vyatikwana. Nditi ndimuzomerezgani kuti murute ndipo muti mukhareso chara."

²⁹Mozesi wakati kwa iyo, "Para ndafumamo mu msumba ndamkukwezga mawoko ghane na kuŵeya kwa FUMU. Vidudumira viti vireke ndipo matalala ghati ghawengekoso chara, mwakuti umanye kuti charu ncha FUMU.

³⁰Kweni nkhumanya kuti imwe na wāteŵeti wīnu kuti mukopa FUMU Chiuta chara."

³¹Thonje na nyauti vikanangika pakuti nyauti wakamba kuŵa na visasuni ndipo thonje likamba kufuma maluŵa.

³²Kweni tirigu na chitowe kuti vikanangika chara, chifukwa vikuchedwa kufuma.

³³Ntheura Mozesi wakamureka Faro na kufumamo mu msumba, ndipo wakakwezga mawoko ghakhe na kuŵeya kwa FUMU. Vidudumira na matalala vikareka ndipo vura yikarikwaso chara pa charu.

³⁴Para Faro wakawona kuti vura, matalala, na vidudumira vikareka, wakanangaso. Iyo na wāteŵeti wākhe wākanonofya mitima yaho.

³⁵Ntheura mtima wa Faro ukati wanonofyeka, kuti wakazomerezga kuti wālsraele wārute chara nga ndi umo FUMU yikayowoyera mwa Mozesi.

Kufuma 10

Chilengo cha zombe

¹Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, "Ruta kwa Faro pakuti ndanonofya mtima wakhe na mitima ya wāteŵeti wākhe mwakuti ndirongore vimanyikwiyo vyane ivi pakati pavo.

²Ndipo iwe uŵaphalire wāna wāko, na wāzukuru wāko kuti wāpulike umo ndawazerezeskera wāEguputo na chimanyikwiyo icho ndachita pakati pavo. Mwa ntheura muti mumanye kuti ine ndine FUMU."

³Ndipo Mozesi na Aroni wākaruta kwa Faro ndipo wākati kwa iyo, "FUMU, Chiuta wa wāHebere wakuti, 'Kasi mpaka pauli uchali kukana kujiuyura panthazi pane? Zomerezga kuti wānthu wāne wārute kuya kandilambira.

⁴Pakuti usange ukukana kuzomera kuti wānthu wāne wārute, na machero, nditi nditume zombe mu charu chako.

⁵Ndipo wizamkubenerera charu chose mwakuti paŵavye munthu wakuwona charu. Wizamukurya chose icho chikapona ku matalala, na makuni agho ghakumera ku munda winu.

⁶Wizamkuzura na mu nyumba zako wuwo, na mu zinyumba za âtateŵeti âwako ndiposo na mu zinyumba za âwaEguputo wose. Zombe uyu âwuso na âwasekuru âwako kuti âwakamuwonapo na kale chara kufuma apo âwakababiwira mu charu mpaka sono. Penepapo Mozesi wakawerako kwa Faro.' "

⁷Ndipo âtateŵeti âwa Faro âwakati kwa iyo, "Kasi munthu uyu wati waŵe chipingo kwa ise mpaka pauli? Zomerezgani kuti âwanthu âwa âwarutenge mwakuti âwakalambire FUMU, Chiuta wawo. Kasi muchali mundamanyiske kuti charu cha Eguputo chaparanyika?"

⁸Ntheura Mozesi na Aroni âwakachemekaso kwa Faro ndipo wakati kwa iwo, "Rutani kayilambirani FUMU, Chiuta winu kweni kasi mbanjani awo âwarutenge?"

⁹Mozesi wakati, "Titi tirute tose âwarara withu pamoza na âwana âwithu. Tirutenge na âwana âwanarume na âwana âwanakazi, mberere na mbuzi zithu na ng'ombe zithu, pakuti tikwenera kuâwa na chiphikiro kwa FUMU."

¹⁰Ndipo Faro wakati, "Panyakhe FUMU yiŵenye namwe usange ine nditi ndimuzomerezgani kuti murute na âwawoli âwinu na âwana âwinu. Chenjerani! Muli na dazgo liheni mu mitima yinu.

¹¹Chara! âwanarume pera ndiwo âwarute kuya kayilambira FUMU. Pakuti cheneichi ndicho mukukhumba." Ntheura Mozesi na Aroni âwakachimbizgika panthazi pa Faro.

¹²Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi, "Nyroskera woko lako pa charu cha Eguputo mwakuti zombe wazure mu charu cha Eguputo ndipo âwarye chakupandika chose icho chikapona ku matalala."

¹³Ntheura Mozesi wakanyoroska ndodo yakhe pa charu cha Eguputo ndipo FUMU yikatuma mphepo ya ku mafumiro gha dazi yeneiyo yikaputira pa charu zuâwa lose na usiku wose ura. Ndipo kukati kwacha, mphepo yira ya ku mafumiro gha dazi yikiza na zombe.

¹⁴Ndipo zombe yura wakakwerera pa charu chose cha Eguputo na kukhara pa charu chose mu unandi. Zombe munandi ntheura kuti wakaâwako na kale chara, nanga mphamanyuma pa uyu kuti waŵengenkoso chara.

¹⁵Wakabenekerera charu chose mwakuti chikâwa waka bii na zombe. Wakarya vyakumera vyose ku mu charu na vipambi vyâ makuni ivyo matalala ghakasidako. Kuti kukakharako kanthu kakubiriwira chara nanga ndi makuni panji chakumera chose cha mu thondo, mu charu chose cha Eguputo.

¹⁶Penepapo Faro kwambula kuchedwa wakachema Mozesi na Aroni ndipo wakati kwa iwo, "Ndangira FUMU, Chiuta winu na imwe wuwo.

¹⁷Ntheura sono, ndaweya, mundigowokere kwananga kwane pa nyengo iyi pera. Mundiŵeyereso kwa FUMU, Chiuta winu kuti wawuskeko chilengo cha nyifwa ichi kwa ine."

¹⁸Sono Mozesi wakafumako kwa Faro na kuya kaŵeyerera kwa FUMU.

¹⁹FUMU yikazgora mphepo ya ku manjiliro gha dazi kuŵa mphepo ya nkhongono iyo yikakukura zombe ndipo yikamuyeghera ku Nyanja ya Matete. Pakâwavye zombe nanga njumoza mu charu chose cha Eguputo uyo wakakharako.

²⁰Kweni FUMU yikanonofya mtima wa Faro ndipo kuti wakaŵazomerezga wâlsraele kuti ūarute chara.

Chilengo cha mdima

²¹Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi, "Nyroskera woko la lako kuchanya mwakuti kuŵe mdima mu charu chose cha Eguputo, mdima wakhe wa munkhorwe."

²²Ntheura Mozesi wakanyoroskera woko lakhe kuchanya, ndipo mdima wa munkhorwe ukâŵa mu charu chose cha Eguputo pa mazuŵa ghatatu.

²³Wanthu kuti ūkawonana chara nanga nkhuwukapo apo ūkawâa kwa mazuŵa ghatatu. Kweni wâlsraele wose ūkawâa na ungweru mu malo umo wakakharanga.

²⁴Penepapo Faro wakachema Mozesi na Aroni ndipo wakati kwa iwo, "Rutani, kayilambirani FUMU, ūwoli ūwinu na ūana ūwinu nawo ūarute pamoza namwe. Kweni mberere na mbuzi na ng'ombe zinu ndivyo vikhare."

²⁵Kweni Mozesi wakati, "Mukwenera kutipa vyakuŵeta mwakuti tikapereke sembe zakukoma na sembe zakocha mburuma kwa FUMU, Chiuta withu.

²⁶Vyakuŵeta vyithu navyo vikwenera kuruta pamoza nase. Kureke kukharako nanga nchinyama chimoza, pakuti mwa ivyo tikwenera kuya katorapo mwakuti timunozgere sembe FUMU, Chiuta withu. Ise kuti tingamanya chara icho tingaperekwa nga ndi sembe kwa FUMU, tisuke tikafike kwenekura."

²⁷Kweni FUMU yikanonofya mtima wa Faro, ndipo wakakhumba chara kuti ūarute.

²⁸Penepapo Faro wakati kwa Mozesi, "Fumako kwa ine. Ndipo uchenjere, ndingakuwonangaso chara, chifukwa pa zuŵa apo ndikuwonerenge, uti ufwenge."

²⁹Mozesi wakati kwa iyo, "Nga ndi umo mwayowoyerwa kuti nditi ndiwonengeso kwa imwe chara."

Kufuma 11

Chilengo cha wana wâuwere

¹Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi, “Kwakharako chilengo chimoza icho nditumire Faro na Eguputo, ndipo pamanyuma pa ichi wati wamuzomerezgani kuti murute. Para wamuzomerezgani kuti murute, wizamkuchita kumuchimbizgani kuti mose mufume nadi.

²Sono yowoya ku wâIsraele wose, wânarume na wânakazi, kuti wâapulike mwakuti wârombe vitowelo vyâ siliva na vyâ golide ku wâzengezgani wâwo wâEguputo.”

³Ntheura FUMU yikazgora wâIsraele kuti wâpokere uchizi pa maso pa wâEguputo, ndipo Mozesi wakachindikika chomene mu charu cha Eguputo na wâteweti wâ Faro na wânthu.

⁴Penepapo Mozesi wakati, “Ntheura ndimo yikuyowoyerâ FUMU, ‘Pakati pa usiku nditi ndende mu charu chose cha Eguputo.

⁵Ndipo mwana mwanarume yose wa wâwere mu charu cha Eguputo wati wafwe, kwamba mwana wa wâwere wa Faro uyo wakharenge pa chizumbe chakhe mpaka ku mwana mwanarume wa muteweti-kazi uyo wakuwâpulira. Wana wose wâ wâwere wâ vyakuwâta nawo wâti wâfwe.

⁶Kwamkuwâ chitengero chikuru mu charu chose cha Eguputo icho kuti chikâwako na kale chara ndipo chizamkuwâkoso chakuwâ nga ndi ichi chara.

⁷Ndipo palije ncîewê iyo yamkubwenthera wâIsraele, manyi nkhu munthu panji ku chakuwâta. Ntheura muti mumanye kuti FUMU yikupatula pakati pa wâEguputo na wâIsraele.’

⁸Wateweti wînu wose wâti wîze kwa ine na kundilambira ndipo wâmkuti kwa ine, ‘Fumanî, iwe na wânthu awo wâkukurondezga.’ Ndipo pamanyuma pakhe nditi ndifumemo.” Penepapo Mozesi wakafumako kwa Faro mu ukari ukuru.

⁹Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, “Faro wati wakupulikire chara, mwakuti vyaminthondwe vyane vyandane mu charu cha Eguputo.”

¹⁰Mozesi na Aroni wakachita vyaminthondwe vyose vyeneivi panthazi pa Faro, kweni FUMU yikanonofya mtima wa Faro ndipo yikazomerezga chara kuti wâIsraele wafumemo mu charu chakhe.

Kufuma 12

Jando la chiphihiro cha Paska

¹FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni mu charu cha Eguputo,

²“Mwezi uno uti uŵenge mwezi wakudanga. Ndiposo uti uŵenge mwezi wakudanga kwa chirimika kwa imwe.

³Yowoyani ku mpingo wose wa âwIsraele kuti: Pa zuŵa la khumi la mwezi uno, munthu waliyose wajitorere mwana-mberere kwakuyana na nyumba za âwiskewo, nyumba na nyumba mwana-mberere.

⁴Usange âwa mu mbumba yimoza mbachoko kuti âwarye mwana-mberere, panji zinyani, âwakwenera kusangana na âwazengenzgani âwawo mwana-mberere yura pakupenda chigaâwa chimoza icho munthu yumoza wangarya.

⁵Mwana-mberere uyo muti mujitorere wakwenerera kuâwa mwanarume wa chirimika chimoza, wambula kalema wakufuma ku mberere panji mbuzi.

⁶Mwana-mberere uyo mumusunge mpaka pa zuŵa la 14 la mwezi weneuwo. Ndipo mpingo wose na Israele wizakakome âwana-mberere âwawo na mise.

⁷Penepapo âwizakatorepo ndopa zinyakhe na kuphaka mu mphepete mwa muryango uku na uku ndiposo na pa mphanjizgo ya pa muryango wa nyumba iyo âwakuryeramo.

⁸Usiku wenewura, âwizakarye nyama yakocha pamoza na chingwa chambula chirungo ndiposo na mphangwe yakuâwâwa.

⁹Mungaryanga yiŵisi panji yakuphika kweni yakocha pa moto. Mutu yakhe, malundi ghakhe na vya mukati vyakhe navyo muwoche pa moto.

¹⁰Mungarekangapo na yimoza kufika na mulenje. Usange mwarekapo kufika na mulenje mukwenera kocha pa moto.

¹¹Ndipo mukaryenge ntheura, mukaryenge luŵiroluŵiro uku mwajiphinya mumaluwunda ghinu, mwavwara viryato ku malundi ghinu, ndiposo mwakorera ndodo zinu ku mawoko ghinu. Ichi nchiphikiro cha FUMU.

¹²“Pakuti ndizamkudumula mu charu cha Eguputo mu usiku wenewura, na kukoma âwana wose âwa uŵere mu Eguputo kwamba âwana âwa âwanthu mpaka âwana âwa vyakuâweta. Nditi ndilange âwachiuta wose âwa Eguputo. Ine ndine FUMU.

¹³Ndopa izo zamkuâwa chimanyikwiros kwa imwe pa nyumba izo mwamkukharamo. Para nkhuwona ndopa ndizamkumujumphani. Ndipo chilengo ichi chakukoma kuti chamkumukhwaskani chara para nkutimba âwaEguputo.

¹⁴Zuŵa ili lamkuâwa chikumbusko kwa imwe ndipo mwamkulisunga nga ndi zuŵa la chiphikiro cha FUMU. Mu miwiyo yinu yose mulisungenge nga ndi dango kwa muyirayira.”

Chiphikiro cha chingwa chambula chirungo

¹⁵“Mu mazuâwa ghankhonde na ghaŵiri mukaryenge chingwa chambula chirungo. Pa zuŵa lakudanga mukawuskengemo chirungo mu nyumba zinu.

Pakuti yose uyo wati warye chilichose icho chili na chirungo kufuma pa zuŵa la kwamba mpaka pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri, wizamkuwusikamo mu ūalsraele.

¹⁶Pa zuŵa lakudanga mukâwenge na ungano wakupatulika ndiposo na zuŵa la chinkhonde na chiŵiri. Mlimo ureke kuchitika pa mazuŵa agha, kweni mlimo wa chakurya pera ndiwo uchitike.

¹⁷Ndipo mukwenera kusunga chiphičiro ichi cha chingwa chambula chirungo, chifukwa pa zuŵa leneliri ndipo nkhafumyira mawumba ghinu mu charu cha Eguputo. Ntheura mukwenera kulisunga zuŵa ili mu miwiro ghinu ghose nga ndi dango kwa muyirayira.

¹⁸Mu mwezi wakudanga, pa zuŵa la 14 la mwezi, pa nyengo ya mise, mukaryenge chingwa chambula chirungo mpaka pa zuŵa la 21 na mise la mwezi weneuwo.

¹⁹Pa mazuŵa ghankhonde na ghawiri mureke kusangika chirungo mu nyumba zinu. Pakuti yose uyo wati warye chilichose icho chili na chingwa wamkuwusikako mu mpingo wa ūalsraele manyi ndi mulendo panji mwenecharu.

²⁰Mungaryanga kanthu kachirungo chara. Kose uko mukukhara, mukaryenge chingwa chambula chirungo.”

Paska lakudanga

²¹Ntheura Mozesi wakachema ūarara wose ūalsraele na kuti kwa iwo, “Rutani mukajisankhire ūana-mberere panji mazinyani kwakuyana na mbumba zinu ndipo mukome kuti waŵe wa chiphičiro cha Paska.

²²Mutore khunje la hisopo na kulibizga mu ndopa izo zili mu beseni ndipo muphake pa mphanjizgo ya pa muryango ndiposo na mu mphepete mwa muryango uku na uku. Paŵavye munthu wafumire kuwaro kwa nyumba yakhe kufikira na mulenje.

²³Pakuti FUMU yizamkwendamo na kukoma ūaEguputo. Para yizamkuwona ndopa izo zili pa mphanjizgo ya pa muryango ndiposo na mu mphepete mwa muryango uku na uku yizamkujumphilira muryango ura. FUMU yizamkumuzomerezga chara mungelo wakhe wakukoma kunjira mu nyumba zinu na kumukomani.

²⁴Sungilirani kaluso aka nga ndi dango kwa imwe na kwa ūana ūinu kwa muyirayira.

²⁵Para mwamkunjira mu charu icho FUMU yili kupangana kumupani mukasungenge kaluso aka.

²⁶Ndipo para wana winu wamkumufumba kuti, ‘Kasi kaluso aka kakung'anamula vichi?’

²⁷Imwe mukati, ‘Ndi sembe ya Paska la FUMU, pakuti yikathaska nyumba za waisraele mu Eguputo apo yikakomanga waEguputo, kweni yikajumpphilira waka pa nyumba zithu.’ ” Penepapo waisraele wakasindama na kumulambira.

²⁸Ntheura waisraele wakaruta na kuya kachita nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi na Aroni.

Nyifwa za wana wa uwere

²⁹Na usiku pakati FUMU yikakoma wana wose wa uwere mu charu cha Eguputo kwamba mwana wa uwere wa Faro, uyo watu wakharenge pa chizumbe chakhe, mpaka mwana wa uwere wa waumikori uyo wakawa mu gadi la mdima. Wana wose wa uwere wa vyakuweta nawo wati wafwe.

³⁰Faro, wateweti wakhe wose, na waEguputo wose wakawuka na usiku pakati ndipo kuka wa chitengero chikuru mu Eguputo chifukwa mukawavye nyumba nanga njimoza umo mukawavye wakufwa.

³¹Usiku wenewura, Faro wakachema Mozesi na Aroni na kuti kwa iwo, “Wukani, fumanimo mu wantru wane, mose imwe na waisraele murutenge kuya kalambira FUMU nga ndi umo mwanguwoyera.

³²Torani mberere na mbuzi zinu na ng'ombe zinu nga ndi umo mwayowoyera, murutenge. Ndipo munditumbike na ine wuwo.”

³³WaEguputo wakachichizga waisraele kuti wafumemo mu charu mwa luwiroluwiyo pakuti wakati, “Mzire tose tifwe waka.”

³⁴Ntheura waisraele wakatora nthimphwa yaho yambula kusazgako chirungo, mbale zaho zakukonkheramo, na kuvungirizga mu salu ndipo wayegha pa viwegha vyaho.

³⁵Waisraele wakachita kwakuyana na mazgu gha Mozesi ndipo wakaromba ku waEguputo vitowelo vya siliva na vya golide na vyakuvwara.

³⁶Ndipo FUMU yikachitiska kuti waEguputo wakondwe nawo waisraele. Ndipo wakawapa ivyo wakaviromba. Ntheura ndimo waisraele wakaphangira waEguputo vyuma vyaho.

Waisraele wakufuma mu Eguputo

³⁷Waisraele wakwenda pasi, wanarume pera kwambula kusazgirako wanakazi na wana wakukwana 600,000 wakawuka ulendo wawo kufumamo mu Ramesesi kuya ku Sukoti.

³⁸Mpingo ukuru wa wānthu wā mitundu yinyakhe nawo ukaruta pamoza na wālsraele ndiposo na vyakuwēta vinandi chomene, mberere na mbuzi na ng'ombe.

³⁹Wakaphika vingwa vipapati vyambula chirungo vya nthimphwa iyo wākafuma nayo mu Eguputo. Iwo wākawura kuwīkamo chirungo chifukwa wākachimbizgika kufuma mu Eguputo, ndipo wakatondeka kuziwurika nanga nkunozgera mpako wa pa nthowa.

⁴⁰Nyengo iyo wālsraele wākakhala mu Eguputo yikāwā virimika 430.

⁴¹Ndipo pa umaliro wa virimika 430, pa zuwā lenelira, mafuko ghose gha FUMU ghakafumamo mu charu cha Eguputo.

⁴²Ukāwā usiku uwo FUMU yikachezera kufumya wālsraele mu charu cha Eguputo. Ntheura ndiwo usiku weneuwo wālsraele wose wakuchezera pakuyilindizga FUMU miwiro na miwiro.

Marango gha Paska

⁴³FUMU yikati kwa Mozesi na kwa Aroni, "Marango gha Paska ndi agha: Mulendo wareke kuryako,

⁴⁴kweni muzga waliyose uyo wali kugulika na ndarama wangaryangako para iyo wakotoreka.

⁴⁵Munthu uyo ngwa kupanjwa na mutewēti waganyu wāngaryako.

⁴⁶Yikwenera kuryekera mu nyumba yimoza. Mureke kufumyira kuwaro nyama yinyakhe, ndipo mureke kuphyora viwangwa vyakhe.

⁴⁷Fuko lose la Israele likwenera kusunga ichi.

⁴⁸Usange mulendo uyo wakukhara namwe wakukhumba kuchitira FUMU chiphikiro cha Paska, wānarume wose wā mu nyumba yakhe wākwenera kukotoreka. Penepapo ndipo wasendererenge na kuchita chiphikiro cha Paska, ndipo wāti wāwēnge nga ndi wenecharu. Kweni munthu wambula kukotoreka, wareke kuryako.

⁴⁹Kuwēnge dango limoza pera pa mwenecharu na mulendo uyo wakupanjwa namwe."

⁵⁰Wālsraele wose wākachita nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi na Aroni.

⁵¹Mu zuwā lenelira FUMU yikāwafumiska wālsraele mu charu cha Eguputo mu viwuru vyawo.

Kufuma 13

Kupatulika kwa wāna wā uwere

¹ FUMU yikayowoya kwa Mozesi kuti,

² “Undipatuliskire mwana yose wa uŵere. Chose icho ncha uŵere mukati mu wâlsraele, mu wânthu na mu vinyama, ndicho nchane.”

Chiphikiro cha chingwa chambula chirungo

³ Mozesi wakati ku wânthu, “Kumbukani zuŵa ili, mwa leneilo mukafumira mu Eguputo, charu cha uzga. Pakuti na woko lankhongono, FUMU yikamufumyanimo mu malo agha. Mureke kurya kalikose ako kali na chirungo.

⁴ Muhanya uno, mu mwezi wa Abibu, muti mufumenge.

⁵ Para FUMU yamkunjizgani mu charu cha wâKanani, wâHiti, wâAmori, wâHivi, na wâYebusi cheneicho yikarapa ku wâsekuru wînu kuti yiti yimupaninge, charu cha mkaka na uchi, mukachitenge kaluso aka mu mwezi weneuwu.

⁶ Mu mazuŵa ghankonde na ghaŵiri mukaryenge chingwa chambula chirungo ndipo pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri liŵenge lakuchitira chiphikiro kwa FUMU.

⁷ Mukaryenge chingwa chambula chirungo pa mazuŵa ghankonde ghaŵiri. Vingwa vya chirungo vireke kwiza kawonekamo mukati mwinu, ndipo chirungo chireke kuwoneka mu charu chinu chose.

⁸ Ndipo mukwenera kuŵaphalira wâna wânarume pa zuŵa leneilo kuti, ‘Tikuchita nttheura chifukwa cha icho FUMU yikatichitira para tikafumanga mu Eguputo.

⁹ Ichi chiti chiŵe nga ndi chimanyikwi kwa imwe pakujikaka pa mawoko ghinu, na chikumbusko pa visko vyinu, mwakuti dango la FUMU lireke kufumamo mu mlomo winu pakuti yikamufumiskani mu Eguputo na nkhongono zakhe.

¹⁰ Mukwenera kusunga dango ili pa nyengo yakhe chirimika na chirimika.’

Kuwombola mwana wakudanga kubabika

¹¹ “Para FUMU yamutorerani mu charu cha wâKanani nga ndi umo yili kurapira kwa imwe na ku wâsekuru wînu, kuti yizamkumupani,

¹² mukapatulire FUMU chose icho chadanga kubabika. Twana twakudanga kubabika mu viŵeto vyinu, uto nthwanarume twiza kaŵenge twa FUMU.

¹³ Mwana yose wakudanga kubabika wa mbunda mumuwombolenge na mwana-mberere. Usange mwareka kumuwombola, mumuphyorenge singo. Mwana mwanaarume yose wa uŵere mukati mu wâna wînu wânarume mwiza kamuwombolenge.

¹⁴Ndipo mu nyengo iyo yikwiza para wana ûwinu ûakumufumbani kuti, ‘Kasi ichi chikung'anamula vichi?’ Mwizakaûazgora kuti, ‘FUMU yikatifumiska mu Eguputo, charu cha uzga, na nkhongono ya woko lakhe.

¹⁵Pakuti para Faro wakanonofya mtima wakhe na kukana kuzomera kuti tirute, FUMU yikakoma wana wose ûa uwere ûa mu charu cha Eguputo, wana ûa ûanthu na ûa vyakuûeta wuwo. Pa chifukwa ichi tikupereka nga ndi sembe kwa FUMU chanarume chose nchakudanga kubabika. Kweni wana ûithu ûanarume wose ûa uwere tikuûawombola.

¹⁶Ndipo ichi chiwe nga ndi chimanyikwiro pakujikaka pa mawoko ghuinu na chikumbusko pa visko vyinu kuti FUMU yikatifumiska mu Eguputo na nkhongono zakhe.’”

Mzati wa bingu na wa moto

¹⁷Para Faro wakazomera kuti ûanthu ûarute, Chiuta kuti wakaûarongozgera mu nthowa yakudumula mu charu cha ûaFilisiti chara nangauli yikaûa yifupi. Pakuti Chiuta wakati, “Usange ûanthu aûa ûakukumana na nkhondo ûati ûawerere nyuma ku Eguputo.”

¹⁸Kweni Chiuta wakaûarongozgera ku nthowa yakuzingirira ya ku mapopa kurazga ku Nyanja ya Matete. Ndipo ûalsraele wakwerera kufuma mu charu cha Eguputo ûakunozgekera nkhondo.

¹⁹Ntheura Mozesi wakayegha viwangwa vy a Yosefe. Pakuti Yosefe wakaûarapiska ûalsraele na kuti kwa iwo, “Para Chiuta wizamkumupemphurani, mukwenera kuyegha viwangwa vyane kufuma pano.”

²⁰Ûakawuka kufuma pa Sukoti, ûakaya kazenga misasa pa Etamu, mu mphepete mwa mapopa.

²¹Mu nyengo ya muhanya, FUMU yikaûadangiriranga na mzati wa bingu kurongozga mu nthowa, ndipo na usiku yikaûadangiriranga na mzati wa moto kuûapa ungweru mwakuti ûendenge muhanya na usiku.

²²Mzati wa chibingu na mzati wa moto kuti vikareka kuûadangirira ûanthu chara.

Kufuma 14

Ûalsraele ûakwambuka Nyanja ya Matete

¹Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Phalira ûalsraele kuti ûawere na kuzenga misasa pafupi na Pihahiroti pakati pa Migidoli na nyanja, panthazi pa Baala Zefoni. Ûazenge misasa kuthyana na malo gheneagha pafupi na nyanja.

³Pakuti Faro wati waghanaghanenge kuti âwIsraele âwakuyungwayungwa waka na kujalirika na mapopa.

⁴Nditi ndinonofye mtima wa Faro kuti wamurondezgani. Ndipo ine nditi ndichindikikirepo mwa karonga uyu na pa âwasilikari âwakhe wose. Ntheura âwEguputo âwati âwamanye kuti ine ndine FUMU." Penepapo âwIsraele âwakachita nga ndi umo âwakaphalirikira.

⁵Para Faro, karonga wa ku Eguputo, wakaphalirika kuti âwanthu âwachimbira, mtima wakhe na wa âwateâweti âwakhe ukasintha ndipo âwakati, "Kasi tachitachi apo taâwazomerezga âwIsraele kuti âwachimbire na kureka kuti âwatiteâweterenge?"

⁶Ntheura karonga wakakaka gareta lakhe na kuruta na âwasilikari âwakhe.

⁷Wakatora magareta ghose mu charu cha Eguputo. Mu magareta agha, 600 ghakâwa ghaweme chomene, ndipo gareta lirilose likâwa na murongozgi yumoza wa âwasilikari.

⁸FUMU yikanonofya mtima wa Faro, kuti waâwarondezge âwIsraele, awo âwakafumanga na chikanga.

⁹âWasilikari âwku ku Eguputo pamoza na mahachi ghose gha Faro, magareta ghakhe, âwakukwera pa mahachi, âwakâwarondezga ndipo âwakaya kaâwasanga pa misasa iyo wakazenga mu mphepete mwa nyanja pafupi na Pihahiroti kuthyana na malo gha Baala Zefoni.

¹⁰Apo Faro wakasendereranga kufupi, âwIsraele âwakinuska maso ghawo ndipo âwakawona âwEguputo âwakuâwarondezga. Ndipo âwIsraele âwakatenthema chomene, na kwamba kulirira kwa FUMU.

¹¹Ntheura wakati kwa Mozesi, "Kasi ndi chifukwa chakuti mukaâwavye mararo mu charu cha Eguputo pakutifumyamo kuti tizakafwire mu mapopa? Kasi ichi ndi chinthu uli icho mwatichitira pakutifumya mu Eguputo?

¹²Asi ichi ndicho tikayowoyanga kwa imwe para tikâwa mu Eguputo kuti, 'Tirekani. Rekani titeâwetere âwEguputo.' Pakuti nkhuweme kwa ise kuteâwetere âwEguputo kuruska kufwira mu mapopa."

¹³Kweni Mozesi wakati ku âwanthu, "Mureke kopa, imilirani nganganga, kuti muwone chiponosko cha FUMU icho yiti yimurongorani muhanya uno. Pakuti âwEguputo âweneawo mukuâwawona muhanya uno, kuti mwamkuâwawonaso chara mpaka muyirayira.

¹⁴FUMU yiti yimurwerani, imwe muti waka chete."

¹⁵FUMU yikati kwa Mozesi, "Kasi iwe ukulirirachi kwa ine? Phalira âwIsraele kuti âwarutenge munthazi.

¹⁶Wuskira muchanya ndodo yako ndipo uyinyoroskere pa nyanja kuti maji ghagawikane mwakuti walsraele wambuke nyanja pakuporota pomizo.

¹⁷Nditi ndinonofye mitima ya waEguputo mwakuti wanjire na kuwarondezga, ndipo ine nditi ndichindikirengopo mwa Faro na wasilikari wakhe wose, pa magareta ghakhe, na pa wakukwera mahachi.

¹⁸WaEguputo wati wamanye kuti ine ndine FUMU para nkhuchindikirapo mwa Faro, pa magareta ghakhe, na pa wakukwera mahachi.”

¹⁹Penepapo mungelo wa Chiuta uyo wakadangiriranga chiwuru cha walsraele wakafumako kunthazi na kwiza kunyuma zaho. Ndipo mzati wa bingu nawo ukafumapo panthazi pawo na kwiza kimilira kunyuma zaho,

²⁰ukawa pakati pa chiwuru cha waEguputo na chiwuru wa walsraele. Ntheura mzati wa bingu ukiza na mdima ku chiwuru cha Eguputo ndipo ungweru ku chiwuru cha walsraele. Ndipo usiku wose ukamara kwambula kuti magulu ghawiri agha ghenderane.

²¹Penepapo Mozesi wakanyoroskera woko lakhe pa nyanja, ndipo FUMU yikawezgera nyanja kunyuma na mphepo ya nkhongono ya ku mafumiro gha dazi yeneiyo yikaputa usiku wose ura, na komizga nyanja. Maji ghakagawikana,

²²ndipo walsraele wakambuka nyanja pa charu chomizo. Maji ghakima nga ndi chiliwa ku maryero na ku mazere.

²³WaEguputo waka warondezga na kuya kanjira mukati mu nyanja, mahachi ghose gha Faro, magareta ghakhe, na wakukwera mahachi.

²⁴Ndipo mu nyengo ya ku matandakucha, FUMU yikala wiska wasilikari wa waEguputo kufuma ku mzati wa moto na bingu ndipo yikawatimbanizga.

²⁵Yikakhwerura mikombero ya magareta ghawo mwakuti wakendeska na unonono chomene. Ntheura waEguputo wakati, “Tiyeni tichimbire ku walsraele, pakuti FUMU yiku warwera, kulimbana na ise waEguputo.”

²⁶Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi, “Nyatoskera woko lako pachanya pa nyanja mwakuti maji ghawerere pa waEguputo, pa magareta ghawo na pa wakukwera mahachi.”

²⁷Ntheura Mozesi wakanyoroskera woko lakhe pachanya pa nyanja, ndipo nyanja yikawerera mu malo mwakhe ku matandakucha. WaEguputo wakayezga kughachimbira, kweni FUMU yikawezgera mukati mu nyanja na kuwabizga.

²⁸Maji ghakawereramo ndipo ghakabizga mu nyanja wasilikari wose wa Faro, wa magareta na wakukwera mahachi, awo wakarondezga walsraele. Paka wavye na yumoza wa iwo uyo wakaponapo.

²⁹Kweni wâlsraele wâkambuka nyanja pa charu chomizo, pakuti maji ghakima nga ndi chiliŵa ku maryero na ku mazere.

³⁰Ntheura ndimo FUMU yikaponoskera wâlsraele kufuma mu nkhongono ya wâEguputo, ndipo wâlsraele wâkawona wâEguputo wafwa mu mphepete mwa nyanja.

³¹Para wâlsraele wâkawona mlimo ukuru uwo FUMU yikachita pa wâEguputo, wâkopa FUMU, ndipo wâkagomezga mwa iyo na mwa Mozesi muteŵeti wakhe.

Kufuma 15

Sumu ya Mozesi

¹Penepapo Mozesi na wâlsraele wâkayimbira FUMU sumu iyi: “Nditi ndimbire FUMU, pakuti yili kuthuwuskika chomene. Yaponya mu nyanja mahachi na awo wâkwerapo.

²FUMU ndi nkhongono yane na sumu yane, yazgoka kuŵa chiponosko chane. Ndi Chiuta wane, ndipo ine nditi ndimurumbe iyo, Chiuta wa wâdada, ndipo ine nditi ndithuwuske iyo.

³FUMU ndi chinkhara mu nkhondo, FUMU ndilo zina lakhe.

⁴“Yikaponya mu nyanja magareta gha Faro na wâsilikari wakhe. Yikawâbizga mu nyanja ya matete wârongozgi wakhe wâkuzirwa wâ nkhondo,

⁵Ndimba za maji za wâbabenekerera, wâdodomera pasi pa maji nga ndi libwe.

⁶“Mwe FUMU, woko linu la maryero, nda uchindami mu nkhongono. Mwe FUMU, woko linu la maryero, likuphwanya wârwani.

⁷Mu ukuru wa ufumunkhuru winu, mukuŵamara wârwani wînu, mukureka ukari winu ukugolera na kuŵamyangura, nga ndi moto pa lusakati.

⁸Na muvuchi kufuma ku mphuno zinu, maji ghakawunjikika pamoza. Maji ghakupoma ghakimilira nga ndi chiliŵa, ndimba ya maji yikakhoma mukati mu nyanja.

⁹Murwani wakati, ‘Nditi ndiwarondezge na kuŵasanga. Nditi ndigâwe vyakuskogha, ndipo nditi nditore ivyo ndakhumba. Nditi ndisorore lupanga lwane, ndipo woko lane liti liwamarenge petu.’

¹⁰Kweni imwe mukaputiska muvuchi winu, ndipo nyanja yikawâbabenekerera. Wakabira nga ndi muthovu, mu maji gha nkhongono.

¹¹“Ndi njani wakukozgana na imwe, mwe FUMU, mukati mu wâchiuta? Ndi njani wakukozgana na imwe, wa uchindami mu kupatulika, wakopeka mu milimo yankhongono, na wakuchita minthondwe.

¹²Ndimwe mukanyoroska woko linu la maryero, ndipo charu chikaŵamira.

¹³Mu chisungusungu chinu mukaŵadangirira, wānthu awo mukaŵawombola. Mu nkhongono zinu, mukaŵarongozgera, ku chikhazi chinu chakupatulika.

¹⁴Wamitundu wāpulika ndipo wātenthema, urwirwi waŵakora awo wākukhara mu charu cha Filisitiya.

¹⁵Mafumu gha mu Edomu nkhongono zamara, wārongozgi wā mu Mowabu wākoreka na wofi, wānthu wākukhara mu Kanani, matumbo ghasonganoka.

¹⁶Wofi na chitenthe vyaŵawira. Na nkhongono ya woko linu, wāli chete nga ndi libwe, wāsuke wāmbuke wānthu wālinu, Mwe FUMU, wānthu awo muli kuŵawombola.

¹⁷Muti muŵanjizge na kuŵapanda mu phiri linu na linu, malo agho muli kujinozgera kuti mukharengemo, Mwe FUMU, malo ghakupatulika, Mwe FUMU, agho woko linu likimika.

¹⁸FUMU yiti yiwuse muyirayira swii."

Sumu ya Miriyamu

¹⁹Para mahachi gha Faro, magareta na wākukwera mahachi, wākanjira mu nyanja, FUMU yikavezgera maji ya nyanja pa iwo. Kweni wālsraele wākenda mu charu chomizo mukati mu nyanja.

²⁰Penepapo nchimi yanakazi Miriyamu, uyo wakaŵa mudumbu wa Aroni wakatora mityangara, ndipo wānakazi wose wākamurondezga uku wākwimba mityangara na kuvina.

²¹Ndipo Miriyamu wakaŵayimbira sumu, wakati, "Yimbirani FUMU, pakuti yaruska mu uchindami. Mahachi na wākukwera wākhe, yaŵaponya mu nyanja."

Maji ghakuŵaŵa ku Mara na Elimu

²²Ndipo Mozesi wakarongozgera wālsraele kufuma ku Nyanja ya Matete kuya kanjira mu mapopa gha Shuru. Wākenda mazuŵa ghatatu mu mapopa kwambula kusanga maji.

²³Para wākafika pa malo ghakuchemeka Mara, kuti wākamwa maji ghara chara chifukwa ghakaŵa ghakuŵaŵa. Ntheura malo ghara ghakachemeka Mara.

²⁴Wānthu wākadinginyikira Mozesi wākati, "Kasi timwengechi?"

²⁵Penepapo Mozesi wakaromba kwa FUMU ndipo iyo yikamurongora kakhuni. Kakhuni kara wakakaponya mu maji, ndipo maji ghakazgoka ghaweme. Penepapo FUMU yikawalayizga na kuŵapa dango, ndipo yikawayezga yikati,

²⁶"Usange mupulikirenge na phamphu mazgu gha FUMU, Chiuta winu na kuchita icho nchakunyoroka panthazi pakhe, usange mukupulikira marango ghakhe, na kusunga vilayizgo vyakhe vyose, kuti nditi ndize na nthenda kwa yumoza wa

imwe chara nga ndi iyo nkhiza nayo ku âwaEguputo. Pakuti ine ndine FUMU iyo yikuchizga imwe.”

²⁷Penepapo âwakafika ku Elimu apo pakaâwa visimi vyâ maji 12, na mikama 70. Ndipo âwakazenga misasa yawo penepapo pa maji.

Kufuma 16

Mana na swembe

¹Mpingo wose wa âwalsraele ukawuka kufuma pa Elimu ndipo pa zuâwa la 15 la mwezi wa chiwiri âwakati âwafuma mu charu cha Eguputo âwakafika ku mapopa gha Sini gheneagho ghali pakati pa Elimu na Phiri la Sinayi.

²Ndipo mpingo wose wa âwalsraele ukasinginikira Mozesi na Aroni mu mapopa gheneagha,

³ukati, “Mphanyi kukaâwa kuweme kufwa na woko la FUMU mu charu cha Eguputo apo tikakharanga pafupi na vimphani vyâ nyama na kurya chingwa, kukhuta fikepo. Kweni imwe mwiza nase kuno ku mapopa kuti mwizakakome wumba wose uwu na njara.”

⁴Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi, “Nditi ndimupani chingwa kufuma kuchanya icho chirokwenge nga ndi vura. Wantru âwati âwafume kuya katora chingwa chakukwana zuâwa limoza. Mwa ntheura nditi ndiâwayezge usange âwati âwendenge mu dango lane panji chara.

⁵Pa zuâwa la chinkhonde na chimoza, para âwakuya katora chingwa, chiyanenge na mweso wa mazuâwa ghaâwiri.”

⁶Ntheura Mozesi na Aroni wakati kwa âwalsraele, “Na mise, muti mumanyenge kuti ndi FUMU yeneiyo yikamufumiskani mu charu cha Eguputo.

⁷Ndipo na mulenje muti muwone uchindami wa FUMU, chifukwa yapulika kusinginika kwinu uko mukuyisinginikira. Kasi ise ndise âwanjani kuti mutisinginikirenge?”

⁸Ndipo Mozesi wakati, “Para FUMU yikumupani nyama na mise kuti murye ndipo na mulenje chingwa chakuti mukhute fikepo, ndi chifukwa chakuti FUMU yapulika kusinginika kwinu. Ise ndise âwanjani? Imwe mukusinginikira ise chara, kweni FUMU.”

⁹Ndipo Mozesi wakati kwa Aroni, “Phalira mpingo wose wa âwalsraele kuti, ‘Sendererani kwa FUMU, pakuti yapulika kusinginika kwinu.’ ”

¹⁰Apo Aroni wakayowoyanga ku mpingo wose wa âwalsraele, âwakalaâwiska kurazga ku mapopa ndipo wonani uchindami wa FUMU ukawoneka mu bingu.

¹¹Ndipo FUMU yikati kwa Mozesi,

¹²“Ndapulika kusinginika kwa wâlsraele. Sono uŵaphalire kuti, ‘Para dazi likunjira muti murye nyama, ndipo na mulenje muti mukhutiskike na chingwa. Penepapo muti mumanye kuti ine ndine FUMU, Chiuta winu.’ ”

¹³Na mise swembe zikiza na kubenekerera msasa wose ndipo na mulenje jumi likawa kuzingirizga msasa.

¹⁴Para jumi likakamuka waka, pachanya pose pa charu cha mapopa pakâwa kanthu kachoko kakuti waka wofuwofu, katuâwa nga burunga la matalala.

¹⁵Para wâlsraele wâkakawona wâkati, “Kasi aka nkhavichi?” Pakuti wâkakamanya chara. Mozesi wakati kwa iwo, “Ichi ndi chingwa icho FUMU yamupani kuti kuŵenge kurya kwinu.

¹⁶Ichi ndicho FUMU yalangula kuti, ‘Munthu yose wa imwe wayorenge nga ndi umo wakuryera. Wayorenge malita ghaŵiri pa munthu yumoza kwakuyana na unandi wa wânthu awo waliyose wa imwe wali nawo mu hemâ lakhe.’ ”

¹⁷Wâlsraele wâkachita nga ndi umo wâkaphalirikira. Wâنجi wâkayora vinandi, wâنجi vichoko.

¹⁸Para wâkapima na mweso wa malita ghaŵiri, awo wâkayora vinandi kuti vikaŵanga vinandi chara, ndipo awo wâkayora vichoko kuti wâkasôwerwa chara. Waliyose wakayora kwakuyana na umo wakuryera.

¹⁹Mozesi wakati kwa iwo, “Paŵavye munthu wakusidako chingwa kufikira na mulenje.”

²⁰Kweni wâنجi wâkamupulikira Mozesi chara. Iwo wâkasidako chimbara kufikira na mulenje ndipo chikaŵa na mphorozi na kwamba kununkha. Ntheura Mozesi wakaŵakaripira.

²¹Mulenje uliwose, yose wakayoranga kwakuyana na umo wakaryeranga, kweni para dazi likafunda vikasonganokanga.

²²Pa zuŵa la chinkonde na chimoza wâkayoranga chingwa cha mweso wakupimika kaŵiri, munthu waliyose malita ghanayi. Wârongozgi wose wâ wâlsraele wâkiza na kumuphalira Mozesi,

²³ndipo iyo wakati kwa iwo, “FUMU yalangula kuti, ‘Na machero ndi zuŵa la kupumulira, Sabata lakupatulika kwa FUMU. Kazingani icho mungakazinga. Phikani icho mungaphika, chose icho chakharapo muchiŵike pa dera kufikira na macherochero.’ ”

²⁴Ntheura wâkasunga icho chikakharapo nga ndi umo Mozesi wakaŵalangulira, kufikira na mulenje. Ndipo kuti chikanunkha chara nanga ndi mphorozi kuti zikaŵamo chara.

²⁵Mozesi wakati, "Muhanya uno muchirye, pakuti ndi Sabata kwa FUMU, kuti muti muchisangenge muhanya uno chingwa ku thengere chara.

²⁶Pa mazuŵa ghankhonde na limoza mukayorenge, kweni pa mazuŵa ghankhonde na ghawiri ndi zuŵa la Sabata, kuti chiwengeko chingwa chara."

²⁷Ndipouli wanji wakafuma kuya kayora pa zuŵa la chinkhonde na chiwiri, kweni kuti wakasanga chingwa chara.

²⁸Ndipo FUMU yikati kwa Mozesi, "Kasi muti mukane kupulikira marango na vilayizgo vyane kufikira pauli?

²⁹Manyani ichi kuti FUMU ndiyo yikamupani zuŵa la Sabata. Ndicho chifukwa zuŵa la chinkhonde na chimoza, wakamupani vingwa vya mazuŵa ghawiri. Ntheura munthu yose wa imwe wakharenge pa malo ghakhe na ghakhe. Paŵavaye munthu wakafumapo pa malo ghakhe pa zuŵa la chinkhonde na chiwiri."

³⁰Ntheura wantru wakapumula pa zuŵa la chinkhonde na chiwiri.

³¹Walsraele wakachithya chingwa chira kuti mana. Chikakozgana na njere la muchese ndiposo chituŵa. Chikanowanga nga ndi tuvingwa tupepefu twakusazgako uchi.

³²Mozesi wakati, "FUMU yalangula kuti, 'Mweso wa malita ghaŵiri gha mana musunge kuti miwiyo iyo yikwiza yizakawone chingwa icho yamulerani nacho mu mapopa ndati yamufumiskani mu charu cha Eguputo.' "

³³Ndipo Mozesi wakati kwa Aroni, "Tora chiwiya ndipo uŵikemo mana wakukwana malita ghaŵiri na kuchiŵika panthazi pa FUMU kuti chisungikire miwiyo yose."

³⁴Nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi, Aroni wakachiŵika panthazi pa Bokosi la Phangano kuti ndipo chisungikenge.

³⁵Walsraele wakarya mana virimika 40, wakasuka wakafika ku Kanani, charu icho wakiza kakhara.

³⁶Malita 20 ghakuyana waka na debe.

Kufuma 17

Maji ghakufuma mu jarawe (Kup 20.1-13)

¹Mpingo wose wa walsraele ukafumako ku mapopa gha Sini, kwenda kayima apa na apa nga ndi umo FUMU yikalangulira. Ndipo wakiza kazenga misasa pa malo gha Refidimu, kweni pakaŵavaye maji kuti wantru wamwe.

²Ntheura wānthu wākambana nayo Mozesi ndipo wākati, “Tipe maji timwe.” Mozesi wakati kwa iwo, “Kasi mukwambana na ine chifukwa uli? Nchifukwa uli mukuyezga FUMU?”

³Kweni wānthu wākawā na nyota ya maji ndipo wākasinginikira Mozesi wākati, “Nchifukwa uli ukatifumiskamo mu Eguputo, kuti utikome na nyota pamoza na wāna wāthu ndiposo na vyakuwēta vyithu?”

⁴Ndipo Mozesi wakaromba kwa FUMU wakati, “Kasi ndichitengechi na wānthu aŵa. Wānozgeka kale kundidina na mawe.”

⁵Ndipo FUMU yikati kwa Mozesi, “Udangire panthazi pa wānthu, utorepo wārara wānji wā wālsraele. Utoreso ndodo yako yeneiyo ukatimbira mronga wa Nayelo, na kuruta.

⁶Ine ndamkwimilira panthazi pako kwenekura pa jarawe pa Phiri la Sinayi. Ukatimbe jarawe ndipo maji ghamkufuma mwenemura kuti wānthu wāmwe.” Ndipo Mozesi wakachita ntheura panthazi pa wārara wā wālsraele.

⁷Mozesi wakaghathya malo ghara zina lakuti, “Masa na Meriba,” chifukwa wālsraele wākayezga FUMU na kwambana na Mozesi pakufumba kuti, “Kasi FUMU yilimo mukati mwāthu panji chara?”

Nkhondo na wāAmeleki

⁸Penepapo wāAmaleki wākiza ndipo wākarwa nkhondo na wālsraele pa Refidimu.

⁹Mozesi wakati kwa Yoshuwa, “Tisankhire wānarume wānji kuti wārute kuya karwa nkhondo na wāAmaleki. Na machero, ine ndamkwimilira pachanya pa phiri na ndodo ya Chiuta mu woko lane.”

¹⁰Ntheura Yoshuwa wakarwa nkhondo na wāAmaleki nga ndi umo Mozesi wakalangulira apo iyo Mozesi, Aroni na Huru wakakwera pachanya pa phiri.

¹¹Para Mozesi wakakwezganga mawoko ghakhe, wālsraele wakaruskanga, kweni para wakakhizganga mawoko ghakhe, wāAmaleki wākaruskanga.

¹²Kweni Mozesi wakavuka. Ntheura wākatora libwe na kuliŵika pasi kuti wākharepo. Aroni na Huru wākakorera mawoko ghakhe muchanya, munyakhe ku lwegha lumoza na munyakhe ku lwegha lunyakhe mwakuti mawoko ghakhe ghakhozgeke mpaka dazi likanjira.

¹³Ntheura Yoshuwa wakatonda wāAmaleki na lupanga.

¹⁴FUMU yikati kwa Mozesi, “Lemba ichi mu buku kuti chiŵe chikumbusko ndipo umuphalire Yoshuwa mwakuti wapulike kuti nditi ndiŵasisitirethu wāAmaleki kuti wāreke kukumbukika mu charu.”

¹⁵Mozesi wakazenga jochero na kulithya zina lakuti, “FUMU ndiyo ndembera yane.”

¹⁶Iyo wakati, “Kwezgani ndembera ya FUMU. Miwiyo na miwiyo FUMU yiti yirwe nkhondo na waAmaleki.”

Kufuma 18

Yeturo wakuchezga na Mozesi

¹Yeturo, musofi wa charu cha Midiyani, wiskeyara wa Mozesi, wakapulika vyose ivyo Chiuta wakachitira Mozesi na wantru wakhe waIsraele, na umo FUMU yikaŵafumiskira mu Eguputo.

²Mozesi wakamuwezga muwoli wakhe Zipora ndipo Yeturo, wiskeyara wakhe wakamupokerera,

³pamoza na wana wakhe waŵiri. Zina la mwana munyakhe wakaŵa Gerishomu pakuti wakati, “Ndaŵa wakupanjwa mu charu cha chilendo.”

⁴Ndipo zina la mwana munyakhe likaŵa Eliyezere pakuti wakati, “Chiuta wa wadada ndiyo wakaŵa movwiri wane, ndipo wakandithaska ku lupanga lwa Faro.”

⁵Yeturo, wiskeyara wa Mozesi, pamoza na wana wa Mozesi na muwoli wakhe, wakiza kwa Mozesi mu mapopa uko wakazenga msasa pafupi na phiri la Chiuta.

⁶Yeturo wakatuma mazgu kwa Mozesi kuti, “Ine Yeturo, wiskeyara wako nkhwiza kwa iwe na muwoli wako pamoza na wana wako waŵiri.”

⁷Mozesi wakafumira kuwaro kuya kukakumana na wiskeyara wakhe ndipo wakajikama panthazi pakhe na kumuvumbatira. Wakati wafumbana ukhaliro wawo wakanjira mu hema.

⁸Penepapo Mozesi wakamwandulira wiskeyara vyose ivyo FUMU yikachitira Faro na waEguputo pa chifukwa cha waIsraele, maunonono ghose agho wakakumana nayo pa ulendo wawo, ndiposo na umo FUMU yikamuthaskira.

⁹Yeturo wakakondwa pakupulika viweme vyose ivyo FUMU yikaŵachitira waIsraele pakuŵathaska mu nkhongono ya waEguputo.

¹⁰Ndipo Yeturo wakati, “Yirumbike FUMU, yeneiyo yamuthaskani ku nkhongono ya waEguputo na Faro.

¹¹Sono ndamanya kuti FUMU njikuru kuruska wachiuta wanyakhe wose pakuti yikaŵathaska wantru wakhe kufuma mu nkhongono ya waEguputo awo wakaŵachitiranga nkhaza.”

¹²Ndipo Yeturo, wiskeyara wa Mozesi wakapereka sembe yakocha na sembe zakukoma kwa Chiuta. Ntheura Aroni wakiza pamoza na warara wose walsraele kwiza karya chakurya pamoza na wiskeyara wa Mozesi panthazi pa Chiuta.

Mozesi wakusankha weruzgi

(Mar 1.9-18)

¹³Na machero ghakhe, Mozesi wakakhara pa chitengo kuti weruzgenge mirandu ya wantru, ndipo wantru wakimilira kuzingizga iyo kufuma na mulenje mpaka na mise.

¹⁴Para Yeturo, wiskeyara wa Mozesi wakawona vyose ivyo wakachitiranga wantru wakati, "Kasi ichi nchinthu uli icho ukuwachitira wantru? Kasi nchifukwa uli ukweruzga wekha uku wantru wose wakwimilira kukuzingirizga kwamba na mulenje mpaka na mise?"

¹⁵Mozesi wakamuzgora wiskeyara wakati, "Nchifukwa chakuti wantru wakwiza kwa ine kwiza kafumbilira vyta Chiuta.

¹⁶Usange wanangirana, wakwiza kwa ine, ndipo ine nkhweruzga pakati pa yumoza na munyakhe, na kuwamanyiska vilayizgo vyta Chiuta na marango ghakhe."

¹⁷Penepapo Yeturo wakazgora wakati, "Icho ukuchita kuti nchiweme chara.

¹⁸Iwe na wantru awo wakwiza kwa iwe muti muvuke waka, pakuti chinthu ichi nchizitu kwa iwe, kuti ungamanya chara kuchichita wekha.

¹⁹Sono pulika mazgu ghane, ndipo nditi ndikupe urongozgi wane. Chiuta waŵe nawe. Iwe uwenge wakwimilira wantru panthazi pa Chiuta ndipo wizenge na mirandu yawo kwa iyo.

²⁰Uwasambizge vilayizgo na marango. Uwarongore nthowa iyo wakwenera kwendamo na icho wakwenera kuchita.

²¹Kweniso usore wantru wamahara kufuma mu wantru wose, weneawo wakopa Chiuta, awo mbakugomezgeka ndipo wakutinkha vimbundi. Wantru wa ntheura ndiwo uwimike kuwa warongozgi pa wantru 1,000, pa wantru 100, pa wantru 50, ndipo na pa wantru khumi.

²²Weneawa ndiwo weruzgenge mirandu ya wantru nyengo zose. Mrandu ukuru ndiwo wizenge nawo kwa iwe, kweni mirandu yichoko weruzge ndiwo. Ntheura chiti chikuŵire chipusu kwa iwe ndipo wati wayeghenge uzitu uwu pamoza nawe.

²³Usange ukuchita ichi nga ndi umo Chiuta wakukulangulira, kuti uti uvukenge chara ndipo wantru wose awa wati warutenge ku malo ghawo, mirandu yawo yeruzgika mu mutende."

²⁴Mozesi wakapulikira urongozgi wa wiskeyvara ndipo wakachita nga ndi umo wakayowoyer.

²⁵Wakasorapo wānarume wāmahara kufuma ku wālsraele wose ndipo wākawimika kuwā warongozgi pa wānthu 1,000, pa wānthu 100, pa wānthu 50 na pa wānthu khumi.

²⁶Aŵa ndiwo wākeruzganga mirandu ya wānthu nyengo zose. Mirandu yikuru wākizanga nayo kwa Mozesi, kweni mirandu yose yichoko wākeruzganga ndiwo.

²⁷Pamanyuma pa ivi Yeturo wakalayirana nayo Mozesi, ndipo wakawerera ku kwawo.

Kufuma 19

Wālsraele pa Phiri la Sinayi

¹Pa zuwā lakudanga la mwezi wa chitatu, wālsraele wākati wāfuma mu charu cha Eguputo, pa zuwā leneilo wākiza mu mapopa gha Sinayi.

²Wakenda kufuma ku Refidimu na kwiza mu mapopa gha Sinayi, ndipo wākazenga misasa yawo kwenekura pafupi na Phiri la Sinayi.

³Penepapo Mozesi wakakwera phiri kuya kakumana na Chiuta. Ndipo FUMU yikamuchema kufuma pa phiri yikati, "Ntheura ndimo ukwenera kuyowoyer ka wālsraele, mbumba ya Yakhobe:

⁴Imwe mwekha muli kuwona icho nkhachita ku wāEguputo na umo nkhamuyegherani pa mapapindo nga ndi nombo na kwiza namwe kwa ine ndamwene.

⁵Ntheura sono, usange mundipulikirenge ine na kusunga phangano lane, muti muwēnge wānthu wāne mukati mu wāmitundu wose. Nangauli charu chose nchane,

⁶ndipo kwa ine imwe muti muwēnge ufumu wa wāsofi na fuko lakupatulika. Agha ndi mazgu agho ukwenera kuyowoya ku wālsraele."

⁷Ntheura Mozesi wakawerako ndipo wakachema wārara wā wānthu na kuwaphalira mazgu ghose agho FUMU yikamulayizga.

⁸Ndipo wānthu wose wakazgora pamoza wākati, "Vyose ivyo FUMU yayowoya titi tichitenge." Penepapo Mozesi wakaya kaphara zgoro la wānthu kwa FUMU.

⁹FUMU yikati kwa Mozesi, "Ine nditi ndizeso kwa imwe mu bingu lakuti waka bii mwakuti wānthu wāpulike na kukugomezga para nkhuyowoya nawe kwa muyirayira." Penepapo Mozesi wakaphara mazgu gha wānthu kwa FUMU.

¹⁰Ndipo FUMU yikati kwa Mozesi, “Ruta ku wānthu ndipo uŵapapatule muhanya uno na na machero. Wachape vyakuvwara vyawo,

¹¹kuti wāwe wākunozgeka pa zuŵa la chitatu, pakuti pa zuŵa ilo, ine FUMU namukhira pa Phiri la Sinayi kuti wānthu wose wāndiwone.

¹²Ndipo ukaŵāwikire mphaka kuzingirizga phiri na kuti kwa iwo, ‘Chenjerani, mureke kukwera phiri nesi kukhwaska umo likuperera. Yose uyo wamkukhwaska phiri wamkukomeka nadi.

¹³Wangamukhwaskanga chara kweni wākamudine na mawe panji wākamulase na mivwi. Pakaŵavye chakuŵa na umoyo manyi ndi chakuŵeta panji munthu, chose chikakomeke. Para mbata yamkulira chomene kwa nyengo yitali, ndipo wākakwerenge phiri.’ ”

¹⁴Ntheura Mozesi wakakhira kufuma ku phiri na kuruta ku wānthu, wakaŵapatula wānthu wāra ndipo iwo wākachapa vyakuvwara vyawo.

¹⁵Penepapo wakati ku wānthu, “Nozgekerani zuŵa la chitatu ndipo mungagonananga na mwanakazi chara.”

¹⁶Na mulenje pa zuŵa la chitatu kukaŵa vikhayokhayo na waleza, na chibingu chakuti waka bii pa phiri ndipo na kulira kukuru kwa mbata. Penepapo wānthu wose awo wākawā pa misasa wākatenthema.

¹⁷Mozesi wakarongozgera wānthu kufuma mu misasa kuti wākakumane na FUMU, ndipo wose wākiza kimilira musi mu phiri.

¹⁸Ndipo Phiri lose la Sinayi likabenekerereka na josi pakuti FUMU yikakhilira pa ilo mu moto. Josi likakwera kuchanya nga ndi ilo likufuma mu ng'anjo. Ndipo phiri lose lukasunkhunyika chomene.

¹⁹Ndipo apo mazgu gha mbata ghakakulirangakuliranga kulira, Mozesi wakayowoyanga, ndipo Chiuta wakamuzgoranga mu vikhayokhayo.

²⁰FUMU yikakhilira pachanya pa Phiri la Sinayi, ndipo yikamuchema Mozesi kuti wakwere pachanya pa phiri. Penepapo Mozesi wakwera.

²¹Ndipo FUMU yikati kwa iyo, “Khira ndipo ukaŵachenjezge wānthu mzire wājumphe mphaka kuti wīze kwa ine kwiza kandiwona ndipo wānandi wāfwe.

²²Wasofi nawoso awo wākusenderera kufupi na FUMU, wajipatule mzire FUMU yiŵavundumukire.”

²³Ndipo Mozesi wakati kwa FUMU, “Wānthu kuti wāngakwerera ku Phiri la Sinayi chara, pakuti imwe mwekha ndimwe mukatichenjezga kuti, ‘Wikani mphaka kuzingirizga phiri ndipo mulizgore kuŵa lakupatulika.’ ”

²⁴ FUMU yikati kwa Mozesi, "Khira kuti ukamutore Aroni na kwizaso kwa ine. Kweni âwasofi na âwanthu âwangajumphanga mphaka chara nanga nkhukwerera kwa ine mzire ndiâwandumukire."

²⁵ Ntheura Mozesi wakakhira ku phiri ndipo wakâwaphalira âwanthu.

Kufuma 20

Marango Khumi
(Mar 5.1-21)

¹ Chiuta wakayowoya mazgu ghose agha kuti,

² "Ine ndine FUMU, Chiuta wako, uyo wakakufumya mu Eguputo, charu cha uzga.

³ "Ungaâwanga na âwachiuta âwanyakhe pa dera pa ine.

⁴ "Ungajipangiranga chikozgo chakuâaja, panji chikozgo cha kanthu kalikose ako kali kuchanya, panji ako kali pasi pa charu, panji ako kali mu maji pasi pa charu.

⁵ Ungajikamiranga chikozgo chilichose panji nesi kuchilambira. Pakuti ine FUMU, Chiuta wako ndine Chiuta wa sanje wakulanga âana chifukwa cha maubendezi gha âawiskewo kuya kafika ku muwiwo wa chitatu na wa chinayi wa awo âwakunditinkha.

⁶ Kweni nkhuâachitira chisungusungu âwanthu vikwivikwi awo âwakunditemwa na kusunga marango ghane.

⁷ "Ungazunuranga zina la FUMU, Chiuta wako pa waka. Pakuti FUMU kuti yiti yirekenge kumupa mrandu chara, yose uyo wakuzunura zina lakhe pa waka.

⁸ "Kumbuka zuâa la Sabata, na kulipatula.

⁹ Mu mazuâa ghankhonde na limoza uchitenge mlimo wako na kuwumarizga wose,

¹⁰ kweni zuâa la chinkhonde na chiâiri ndi Sabata kwa FUMU, Chiuta wako. Pa zuâa ili, ungachitanga mlimo uliwose, manyi ndiwe panji mwana wako mwanarume panji mwanakazi, panji mutêweti wako mwanarume panji mwanakazi, panji vyakuâweta vyako, panji mulendo wako uyo wakukhara nawe mu chikaya.

¹¹ Pakuti mu mazuâa ghankhonde na limoza, FUMU yikalenga mtambo na charu cha pasi, nyanja na vyose ivyo vili mu vyeneivi. Kweni pa zuâa la chinkhonde na chiâiri yikapumula. Ntheura FUMU yikatumbika zuâa la Sabata na kulipatula.

¹² "Chindika âawuso na âwanyoko mwakuti mazuâa ghako ghaâwe ghanandi mu charu icho FUMU, Chiuta wako wakukupa iwe.

¹³ "Ungakomanga.

¹⁴“Ungaleŵanga.

¹⁵“Ungibanga.

¹⁶“Ungaŵanga kaboni wa utesi pa muzengezgani wako.

¹⁷“Ungadokeranga nyumba ya muzengezgani wako. Ungadokeranga muwoli wa munyako, panji muteŵeti wakhe mwanarume panji mwanakazi, panji nkhaŵi yakhe, panji mbunda yakhe, nanga ndi kanthu kalikose ako nkha muzengezgani wako.”

Ŵanthu ūakukoreka na wofi

(Mar 5.22-33)

¹⁸Para ūanthu wose ūakapulika vikhayokhayo na kulira kwa mbata ndiposo na kuwona waleza na josi likusunkha mu phiri, ūakopa na kutenthema. Ūakimilira kutali.

¹⁹Ndipo ūakati kwa Mozesi, “Yowoya ndiwe kwa ise ndipo titi tipulike. Kweni ureke kuti Chiuta ndiyo wayowoye nase mzire tifwe.”

²⁰Mozesi wakati ku ūanthu, “Mungopanga, Chiuta wiza kuti wamuyezgani mwakuti imwe mumuwopenge iyo na kureka kwananga.”

²¹Ūanthu ūakimilira patali apo Mozesi wakasendereranga kufupi na chibingu cha mdima bii kwenekuko kukaŵa Chiuta.

Marango gha pa majochero

²²Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, Uŵaphalire ūalsraele kuti mwajiwonera mwekha kuti ndayowoya namwe kufumira kuchanya.

²³Mungajichitiranga mwekha ūachiuta ngoza ūa siliva panji ūa golide kuŵa pamoza na ine.

²⁴Undizengere jochero la dongo penepapo ndipo mukapereke sembe zakocha na za wenewawene, za mberere na mbuzi na ng'ombe zinu. Mu malo ghose umo ndawikamo chikumbusko cha zina lane ndamkwiza kwa imwe na kumutumbikani.

²⁵Usange mundizengerenge jochero la mawe, mungalizenga na mawe ghakuŵaja chara, pakuti usange mukukhwaskako na chakuŵajira chinu mwamkulikazuzga.

²⁶Mureke kukwera pa jochero pakuruta pa makwerero mzire nhule zinu ziwonekenge.

Kufuma 21

Marango ghakasungiro ka ūazga

(Mar 15.12-18)

¹ FUMU yikati kwa Mozesi, “Sono agha ndi maweruzgo agho uti uwaphalire wâlsraele kuti wâghasunge:

² Usange wagula muzga uyo ndi muHebere, wakuteŵetere virimika vinkhonde na chimoza, kweni mu chirimika cha chinkhonde na chiŵiri iyo wamkuŵa mwanangwa ndipo wamkuruta kwambula chakuwombolera.

³ Usange wakwiza yekha, pakuwera warute yekha. Kweni para wakwiza na muwoli wakhe, pakuwera warute nayo pamoza.

⁴ Usange sekuru wakhe wakumupa mwanakazi kuŵa muwoli wakhe ndipo wakumubabira wâna wânarume panji wânakazi, mwanakazi na wâna wâkhe wâmkuŵa wâ sekuru wakhe, kweni mwanarume yekha ndiyo warutenge.

⁵ Kweni usange muzga yura wakuyowoya pakweru kuti, ‘Ine nkhumutemwa sekuru wane, muwoli wane, na wâna wâne, ntheura nhukhumba kuŵa mwanangwa chara.’

⁶ Penepapo sekuru wakhe wamutolere ku wâeruzgi wâ malo ghakusoperapo Chiuta. Ndipo kwenekura wize nayo pa muryango panji pa mphanjizgo ya muryango ndipo wamudolare khutu lakhe na chakudolorera. Ntheura watî waŵe muteŵeti wakhe pa umoyo wakhe wose.”

⁷ “Usange munthu wakuguliska mwana wakhe mwanakazi kuti waŵe muzga, iyo wareke kuwera nga ndi umo wâkuwerera wâzga wânarume.

⁸ Usange wakureka kumukondweska sekuru wakhe mweneuyo wakamugula kuti waŵe muwoli wakhe, sekuru wakhe wazomerezge kuti wawomboleke. Mazaza walije kuti wamuguliske ku wâlendo, pakuti wamuchitira icho nchambula kwenerera.

⁹ Usange wakumugula kuti waŵe muwoli wa mwana wakhe mwanarume, wamupime nga ndi mwana wakhe mwanakazi.

¹⁰ Usange wakutora mwanakazi munyakhe, wareke kuchepeska vyakurya panji vyakuvwara ku mwanakazi wakudanga nanga nkhureka kunjiramo mwa iyo.

¹¹ Usange wakureka kumuchitira vinthu ivi vitatu, mwanakazi uyo wamusuzule kuti waŵe mwanangwa, kweni kwambula kulipirapo ndarama.”

Marango gha zimbembe

¹² “Munthu yose uyo wakutimba munyakhe mpaka kufwa, nayo wakomeke.

¹³ Kweni usange vyachitika mwa ngozi ndipo Chiuta wazomerezga kuti viŵe ntheura, wachimbilire ku malo agho nditi ndimwimikirani.

¹⁴ Kweni usange munthu wakumuwukira waka munyakhe na kumukoma mwa uryarya, nayo wakwenera kukomeka nangauli wangachimbilira ku jochero lane.

15“Yose uyo wakutimba âwiske panji ânyina, wakwenera kukomeka.

16“Yose uyo wakwiba munthu, manyi wamuguliske panji wasangika kuti wachali nayo, wakwenera kukomeka.

17“Yose uyo wakutemba âwiske panji ânyina, wakwenera kukomeka.

18“Para ânarume âmbana ndipo yumoza wamutimba munyakhe na libwe panji na nkhonyo, ndipo munthu uyo wandafwe, kweni warwara na kugona pa chitara,

19ndipo munthu uyo wakatimbika wakuwuka na kugontha pakwenda kuwaro na ndodo, uyo wakamutimba wareke kuâna mrandu. Kweni wamulipe chifukwa cha nyengo yakhe iyo wamutayiska ndipo wamupwererere wasuke wachilirethu.

20“Para munthu wakutimba muzga wakhe mwanarume panji mwanakazi na ndodo, ndipo muteâeti uyo wafwa penepapo, munthu uyo wamutimba walangike.

21Kweni wakwenera kulangika chara usange muzga wakuwuka pa zuâa limoza panji pa mazuâa ghâwiri pakuti muzga ndi chuma chakhe.

22“Para ânarume âkutimbana na kupweteka mwanakazi wa nthumbo, ndipo nthumbo iyo yafuma, kweni kulije kaheni kalikose, uyo wamupweteka walipe kwakuyana na umo mufumu wakhe wapimirenge, ndiposo na umo wadumulira weruzgi.

23Kweni usange kaheni kamuwira mwanakazi, walipe umoyo pa umoyo,

24jiso lilifyane na jiso, jino na jino, woko na woko, lundi na lundi,

25kocheka na moto nayo walipe pakocheka na moto, chilonda na chilonda, kuthyapulika na kuthyapulika.

26“Ndipo para munthu watimba jiso la muzga wakhe mwanarume panji mwanakazi na kuliturura, wamureke kuti warute mu wanangwa chifukwa cha jiso lakhe.

27Usange wakhura jino la muzga wakhe mwanarume panji mwanakazi, wamureke warute mu wanangwa chifukwa cha jino lakhe.

Ivyo âkwenera kuchita ânecho âvinthu

28“Usange ng'ombe yagwaza mwanarume panji mwanakazi na lusengwe lwakhe ndipo wafwa, ng'ombe iyo yikomeke pakudinyika na mawe. Nyama yakhe mureke kurya, ndipo mwenecho wa ng'ombe kuti wati waâne na mrandu chara.

29Kweni usange ng'ombe iyo yanguâa na kaluso kakugwaza ânthu na masengwe ghakhe ndipo mwenecho wakuchenjezgeka kweni wakuyikaka chara, ndipo yikukoma munthu mwanarume panji mwanakazi, yikwenera

kukomeka pakuyidinya na mawe. Mwenecho wa ng'ombe nayo wakwenera kukomeka.

³⁰Usange âwakumupimira chakuwombolera umoyo wakhe, ipo walipe chose icho âwamupimira kuwombolera umoyo wakhe.

³¹Usange ng'ombe yagwaza mwana mwanarume panji mwanakazi, âwayichitire kwakuyana na dango leneili.

³²Usange ng'ombe yagwaza muzga mwanarume panji mwanakazi, mwenecho wa ng'ombe wapereke kwa sekuru wawo ndarama za siliva 30, ndipo ng'ombe yikomeke pakuyidina na mawe.

³³“Para munthu wakulireka mwazi khururu, panji para wajima khururu na kulireka lambula kubenererera, ndipo ng'ombe panji mbunda yaŵene yawamo,

³⁴mwenecho wa khururu walipe pakupereka ndarama ku mwenecho, ndipo ng'ombe yakufwa yira yamkuŵa yakhe.

³⁵Para ng'ombe ya munthu yapweteka ng'ombe ya munthu munyakhe ndipo yafwa, âwayiguliske ng'ombe yira yamoyo na kugâwana ndarama zira. Ng'ombe yakufwa yira nayo, nyama yakhe âwagâwane.

³⁶Usange kwamanyikwa kuti ng'ombe iyo nkhaluso kakhe kakurasa ng'ombe zinyakhe, ndipo mwenecho wakayikakilira chara, walipe ng'ombe yamoyo ndipo yakufwa iyo ndiyo yiŵenge yakhe.

Kufuma 22

Marango ghakuripiskana

¹“Usange munthu wiba ng'ombe panji mberere na mbuzi, wayikome panji wayiguliske, walipirepo ng'ombe zinkhonde pa ng'ombe yimoza, ndipo mberere zinayi pa mberere yimoza.

²Usange munkhungu wasangika wakuswa nyumba ndipo watimbika na kufwa, mwenecho mwa nyumba walije mrandu wakuthiska ndopa.

³Kweni usange wakumukoma apo dazi lafuma, uyo wamukoma wali na mrandu wa kuthiska ndopa.

⁴Usange chiŵeto icho chibika chasangika chichali chamoyo, manyi ndi ng'ombe, panji mbunda, panji mberere, uyo wiba walipirepo kaŵiri.

⁵“Para munthu wakuliska mu munda umo muli vingoma panji mpeska wa munthu munyakhe, panji kurekerera viŵeto vyakhe kwenda bweka mpaka kuya karya mu munda wa mwene, walipirepo viweme chomene vyakufuma mu munda wakhe wa vingoma panji wa mpeska.

⁶“Usange moto wabuka na kukora utheka ndipo moto ura warutilira mpaka wakaya kocha vyakurya panji munda wose wa vyakurya nya munthu, penepapo uyo wakabuska moto ura wakwenera kulipirapo vyose.

⁷“Usange munthu wasungiska muzengezgani wakhe ndarama panji mphango, ndipo zibika mu nyumba ya munyakhe, usange munkhungu wasangika, walipirepo kawiri.

⁸Usange munkhungu wandasangike, mwenecho wa nyumba wakwenera kwiza, panthazi pa w'eruzgi wa malo ghakusoperapo Chiuta kuti wawone usange ndiyo wali kwiba mphango za muzengezgani wakhe chara.

⁹“Mrandu uliwose uwo ukukhwaska kupindikana pa katundu manyi ndi ng'ombe, mbunda, mberere, chakuvwara panji kalikose ako kazgewa ndipo yunji wakuti, ‘Aka nkhanthu kane,’ mrandu wa wose wa'wiri wize panthazi pa w'eruzgi pa malo ghakusoperapo, ndipo uyo wati wasuskike walipirepo kawiri kwa muzengezgani wakhe.

¹⁰“Usange munthu wakupazga mbunda, ng'ombe, mberere panji chakuweta chilichose kwa muzengezgani wakhe ndipo chafwa, panji chapwetekesa, panji chatoreka apo yumoza wakuwona chara,

¹¹uyo wamupazgira wakwenera kwiza karapa panthazi pa FUMU mwakuti kupanikizgike kuti wandibe chakuweta cha muzengezgani wakhe. Usange chakuweta chindibike, mwenecho wakwenera kuzomera chirapo ndipo mrandu wakulipa palije.

¹²Kweni usange chakuweta chibika kwa iyo wakupazgika, wakwenera kulipirapo.

¹³Usange chakuweta chikaliwa na chikoko, wakwenera kwiza na vyakukharako kuti viwe ukaboni wakhe, ndipo wakwenera chara kulipirapo pa icho chaliwa.

¹⁴“Usange munthu wakubwereka chakuweta chilichose kwa muzengezgani wakhe ndipo chapwetekesa panji chafwa apo uyo wakabwerekako walipo chara, walipirepo.

¹⁵Usange uyo wakabwerekako wali nacho chakuweta chira, kuti wati walipirepo chara. Usange changuwaa cha mlimo wakupokerapo njombe, njombe iyo ndiyo wapereke.

Marango gha kakhaliro na gha chisopo

¹⁶“Usange munthu wakunyengerera mwali wakulangwa uyo wandajalirike ndipo wagono nayo, wakwenera kumulowola na kumutora kuti wa'we muwoli wakhe.

¹⁷Usange wiske wa mwali wakana chomene kuti watorane, wakwenera kulipa waka ndarama kwakuyana na malowolo gha mwali wakulangwa.

¹⁸“Fwiti yanakazi, mureke kuyireka kuŵa yamoyo.

¹⁹“Munthu uyo wakugonana na chinyama, wakwenera kukomeka.

²⁰“Munthu uyo wakupereka sembe kwa chiuta ngoza, kwambula kupereka kwa FUMU pera, wakwenera kukomeka.

²¹“Ureke kumusuzga mulendo panji kumutindiŵizgira pasi, pakuti imwe namwe mukâwa âwalendo mu Eguputo.

²²Mungayuzganga chokoro panji mwana mulanda.

²³Usange mukuŵayuzga, ndipo iwo âkulirira kwa ine, nadi nditi ndiŵapulike.

²⁴Ukari wane uti ugolere na kumumarani mose na lupanga. Wawoli ūinu ūati ūâwenge vyokoro ndipo ūana ūinu ūati ūâwenge ūalanda.

²⁵“Usange ukubwerekesa ndarama ku yumoza wa ūanthu ūane ūakavu awo ukukhara nawo, ungaŵanga nga ndi uyo wakubwerekesa ndarama. Ureke kumupimira chandulo.

²⁶Usange ukutora chakuvwara cha muzengezgani wako kuŵa chikhole, umuwezgere pambere dazi lindanjire,

²⁷pakuti cheneicho ndicho chakuvwara chakhe pera cha mu thupi lakhe. Kasi wadikengechi na usiku? Para wakulira kwa ine, nditi ndimupulike pakuti ndili wa chiwuravi.

²⁸“Ungayowoyanga matusi kwa Chiuta, nanga nkutemba uyo wakuwusa wa ūanthu ūa ku kwinu.

²⁹“Ungaziurikanga kupereka vyakuzara vya vuna yako na vyakufuruka vya mafuta gha mpheska. “Wana ūinu ūa uŵere mundipenge ine.

³⁰Muchitenge nttheura pera na ūana ūakudanga kubabika ūa ng'ombe zinu na ūa mberere na mbuzi zinu. Mu mazuŵa ghankonde na għawiri ūakharenge na ūanyinawo ndipo pa zuŵa la chinkonde na chitatu mundipenge ine.

³¹“Muŵenge ūanthu ūakupatuliskikira ine. Nttheura mureke kurya nyama iyo yatwazulika na chikoko mu thengere, kweni mutayirenge ncheŵe.

Kufuma 23

Marango ghakeruzgiro kakunyoroka na kwambula kutemwera

¹“Ureke kutandazga lumbiri lwa utesi. Ureke kuzomerezgana na munthu muheni, kuti uŵe kaboni wa utesi.

²Ureke kupulikana na ūanthu ūanandi pakuchita uheni. Para ukupereka ukaboni wako mu mphara ya mirandu, ureke kubendezga weruzgi wakunyoroka kuti ukondweske ūanthu ūanandi.

³Ureke kutemwera mukavu para ukweruzga mrandu wakhe.

⁴“Usange ukusanga ng’ombe panji mbunda ya murwani wako iyo yazgeŵa, uyitorere kwa mwenecho.

⁵Usange wawona mbunda ya munthu uyo wakukutinkha yagona pasi, yanyekezgeka na katundu, ungajumphanga waka chara, kweni umovwire pakuyiwuska.

⁶“Ureke kubendezga weruzgi wakunyoroka para ukweruzga mrandu wa munthu mukavu.

⁷Ureke kunjirapo pa mrandu wa utesi, ndipo ureke kukoma munthu wambula kafukwa panji murunji. Pakuti nditi ndimugowokerenge munthu uyo wakuchita uheni chara.

⁸Ureke kupoka chimbundi, pakuti chimbundi chikuburumutizga awo âwakweruzga ndipo chikunanga na mrandu wa âwarunji.

⁹“Mureke kutindiŵizgira pasi mulendo. Imwe mukumanya umo mulendo wakughaghanira, pakuti imwe namwe mukâwa âwalendo mu charu cha Eguputo.

Chirimika cha chinkonde na chiŵiri na zuŵa la chinkonde na chiŵiri

¹⁰“Pa virimika vinkonde na chimoza mupandenge mbuto mu munda winu na kuronga vuna yakhe,

¹¹kweni chirimika cha chinkonde na chiŵiri munda ugonere kwambula kupandamo, mwakuti âwanthu âwakavu âwa ku kwinu âwaryengemo vyamankhoro, ndiposo kuti, ivyo vyasidikamo, nyama za mu thengere ziryenge. Uchitenge ntheura pera na munda wa mpeska na wa maolive.

¹²“Mu mazuŵa ghankonde na limoza uchitenge mlimo wako, kweni pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri, ureke kuchita mlimo wako mwakuti ng’ombe yako na mbunda yako yipumule ndiposo âwazga awo âwakuchita mlimo mu nyumba yako na âwalendo, nkhongono zavo ziwereremo.

¹³“Muchenjere pa vyose ivyo ndamuphalirani. Mureke kuzunura mazina gha âwachiuta âwanyakhe, nesi kuti ghapulikikwe kufuma mu milimo yinu.

Viphikiro vitatu vyamankhoro cha Chingwa

(Kuf 34.18-26; Mar 16.1-17)

¹⁴“Mundichitirenge viphikiro vitatu pa chirimika chilichose.

¹⁵Nga ndi umo nkhamulangulirani, mukâwenge na chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo mu mazuŵa ghankonde na ghâwiri pa nyengo yakwimikika mu mwezi wa Abibu pakuti ndiwo mwezi uwo mukafumira ku Eguputo. Paŵavye munthu wawoneke panthazi pa ine wambula kanthu mu mawoko ghakhe.

¹⁶“Mukaŵenge na chiphikiro cha vuna, cha vipambi vyakudanga vya mlimo winu, cha vyeneivyo mukupanda mu minda yinu. “Mukaŵenge na chiphikiro cha misasa pa umaliro wa chirimika para mukuronga vya mu minda yinu.

¹⁷Ŵanarume wose ūakwenera kuwoneka panthazi pa FUMU Chiuta katatu mu chirimika.

¹⁸“Mungaperekanga ndopa za sembe kwa ine pamoza na chingwa cha chirungo. Mafuta gha sembe yane ghareke kugona mpaka na machero na mulenje pa viphikiro ivi.

¹⁹“Mukizenge na vipambi viweme vyakudanga kuphya vya mu minda yinu ku nyumba ya FUMU, Chiuta winu. “Mureke kuphika kana ka mbuzi mu mkaka wa nyina.

Mungelo wakutumika kurongozga ūalsraele

²⁰“Wonani, nkhutuma mungelo panthazi pinu kumusungilirani imwe mu nthowa na kumutorerani ku malo agho ndamunozgerani.

²¹Mutegherezge kwa iyo ndipo mupulike icho wakuyowoya. Mungamugarukiranga, chifukwa kuti wati wamugowokerani kwananga kwinu chara pakuti zina lane liri mwa iyo.

²²Kweni usange mupulikirenge makora pa icho wakuyowoya na kuchita, vyose ivyo nkhuyowoya, nditi ndiŵenge murwani ku ūarwani ūinu na kuŵa wachimphindikwa ku ūachimphindikwa ūinu.

²³Mungelo wane wati wamudangirirani na kumutorerani mu charu cha ūaAmori, ūaHiti, ūaPerezi, ūaKanani, ūaHivi, ūaYebusi na kuŵaparanyirathu.

²⁴Mureke kuya kajikamira ūachiuta ūawo panji kuŵalambira nanga nkhuchita nga ndi umo iwo ūakuchitira. Mukabwangandulirethu ūachiuta ngoza ūawo na kuswa tuchokotuchoko mizati yawo ya mawe.

²⁵Mundilambrengie ine FUMU, Chiuta winu ndipo nditi nditumbike vyakurya na maji ghinu na kuti nditi ndimuchizgani ku matenda ghinu.

²⁶Kwamkuŵavye mwanakazi uyo wamkutaya nthumbo nanga nkhuŵa chumba mukati mwinu. Ndamkumupani mazuŵa ghanandi gha umoyo winu.”

²⁷“Ndamkutuma chofyo chane panthazi pinu ndipo ndamkutimbanizga ūanthu wose awo mwamkurwa nawo. Ndamkuchitiska kuti ūarwani ūinu wose ūakamurazgirani nkhonyoro na kuchimbira.

²⁸Ndamkutuma masanganavu panthazi pinu gheneagho ghakuchimbizga ūaHivi, ūaKanani na ūaHiti kuti ūafumepo panthazi pinu.

²⁹Kweni kuti ndamkuŵachimbizga mu chirimika chimoza chara, mzire charu chizgoke mapopa, ndipo vikoko vya mu thondo vyandane kuruska imwe.

³⁰Ndamkuŵachimbizga pachokopachoko musuke mwandane kuti muhare charu.

³¹Ndipo nditi ndimike mphaka zinu kwambira ku Nyanja ya Matete kuya kafika ku nyanja ya ūaFilisiti ndipo kwambiraso ku mapopa kuya kafika ku mronga wa Yufureti. Pakuti nditi ndipereke ūanthu aŵa awo ūakukhara mu charu ichi mu mawoko gha imwe kuti muŵachimbizge panthazi pinu.

³²Mungachitanga mapangano na iwo nanga ndi ūachiuta ūawo.

³³Ŵangakharangamo mu charu chinu mzire ūamunangiskani kuti mundinangire. Pakuti usange mwamkuŵalambira ūachiuta ūawo, chamkuŵa chipingo kwa imwe.”

Kufuma 24

Kukhozgeka kwa Phangano

¹FUMU yikati kwa Mozesi, “Kwerera kuno kwa ine ku phiri, iwe na Aroni, Nadabu, Abihu na ūarara ūa ūalsraele 70, ndipo mundilambire ine apo muli chapatali.

²Kweni Mozesi pera, ndiyo wasenderere kufupi na FUMU. Ūanyakhe ūareke kusenderera kufupi, nanga ndi ūanthu nawo ūareke kukwera nayo pamoza.”

³Ntheura Mozesi wakaruta kuya kaŵaphalira ūanthu mazgu ghose na maweruzgo ghose gha FUMU. Ndipo ūanthu wose ūakazgora na lizgu limoza, ūakati, “Vyose ivyo FUMU yalangula, titi tichitenge.”

⁴Ntheura Mozesi wakalemba marango ghose agho FUMU yikayowoya. Wakawuka machero ghakhe na mulenje chomene na kuzenga jochero musi mu phiri na mizati ya mawe 12 kwakuyana na mafuko 12 gha ūalsraele.

⁵Ntheura wakatuma ūanyamata kufuma mu ūalsraele kuya kapereka sembe zakocha na sembe za wenenawene za nkambako kwa FUMU.

⁶Ndipo Mozesi wakatora hafu wa ndopa na kuziŵika mu bakule ndipo zinyakhe hafu wakamijira ku jochero.

⁷Penepapo wakatora buku la phangano na kuŵazga panthazi pa ūanthu. Ūanthu ūakazgora kuti, “Titi tichite vyose ivyo FUMU yalangula. Ndipo titi timupulikire iyo.”

⁸Ntheura Mozesi wakatora ndopa zira na kumijira ūanthu ndipo wakati, “Izi ndi ndopa za phangano ilo FUMU yikapangana namwe kwakuyana na mazgu ghose agha.”

⁹Penepapo Mozesi, Aroni, Nadabu, Abihu, na ūararaŵarara 70 ūara ūakakwera phiri,

¹⁰ndipo wakamuwona Chiuta wa Israele. Kusi ku malundi ghakhe kukawâa nga ndi para kuli mawe ghakwalikika gha safire gha bululu nga ndi mtambo.

¹¹Kweni Chiuta kuti wakawuska woko lakhe kuŵatimba ūarongozgi ūa wâIsraele chara. Iwo ūakamuwona Chiuta ndipo ūakarya na kumwa.

Mozesi pa Phiri la Sinayi

¹²FUMU yikati kwa Mozesi, “Kwerera kuno kwa ine ku phiri ndipo mundilindizenge kwenekuno. Ndipo ndizamkukupa mawe ghapapati agho ghali na marango na malangulo gheneagho ndalemba kuti ndiŵasambizge.”

¹³Ntheura Mozesi na muteŵeti wakhe Yoshuwa wakawuka, ndipo Mozesi wakakwera ku phiri la Chiuta.

¹⁴Mozesi wakati ku ūararaŵarara ūa wâIsraele, “Kharani pano mutilindililenge tisuke tikawere. Aroni na Huru muli nawo papano. Yose uyo wali na mrandu, warutenge kwa iwo.”

¹⁵Para Mozesi wakakwera Phiri la Sinayi, bingu likabenekerera phiri lira.

¹⁶Uchindami wa FUMU, ukakhazikika pa Phiri la Sinayi. Pa mazuŵa ghankhonde na limoza, bingu likabenekerera phiri lira ndipo zuŵa la chinkhonde na chiŵiri, FUMU yikachema Mozesi kufuma mukati mwa bingu.

¹⁷Sono uchindami wa FUMU ukawoneka ku wâIsraele nga ndi moto wakulilima pachanya pa phiri.

¹⁸Mozesi wakanjira mu bingu lira ndipo wakaya kafika pachanya pa phiri. Ndipo wakakhara pa phiri mazuŵa 40 muhanya na usiku.

Kufuma 25

Vyakupereka vyakuzengera Chihema Chakupatulika (Kuf 35.4-9)

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Uŵaphalire wâIsraele kuti ūizenge na vyawanangwa kwa ine. Iwe ndiwe undipokerenge vyawanangwa ivi kwa munthu waliyose uyo wakupereka na mtima wose.

³Vyakupereka ivyo uti upokere ndi ivi: golide, siliva, mkuŵa,

⁴salu ya bululu, yichesamu na yiswesi, salu ya bafuta muweme, weya wa mbuzi,

⁵vikumba vyakunyuka vyâ mberere zanarume vyakuroŵeka na utoto uswesi, vikumba vyâ mbuzi, mathabwa gha makuni gha akesha,

⁶mafuta gha olive ghakukozgera nyali, vyakununkhiskira vyâ mafuta ghakuphakazgira, ndiposo na lubani,

⁷mawe gha onike na mawe ghanji ghakuzirwa ghakusoneka pa chakuvwara cha musofi cha efodi ndiposo na cha pa chifuŵa.

⁸Ŵanthu ūakwenera kundizengera Chihema Chakupatulika mwakuti ndikharenge mukati mwawo.

⁹Undizengere Chihema ichi na vyose vya mukati kwakuyana waka nga ndi umo ndikurongorerenge.

Kapangikiro ka Bokosi la Phangano

(Kuf 37.1-9)

¹⁰“Ŵanthu ūandipangire Bokosi la Phangano na mathabwa gha khuni la akesha. Utali wakhe liŵe masentimita 110, usani wakhe likaŵa masentimita 66. Ndipo mukukwera liŵe masentimita 66

¹¹Ndipo uliphake na golide mwenecho mukati na kuwaro ndipo ulirowe na kamuzere ka golide zingirizge.

¹²Upange mphete zinayi za golide zakuyeghera bokosi ndipo uzikakilire ku malundi ghanayi ya bokosi. Ziŵiri ku dera limoza ndipo ziŵiri ku dera linyakheso.

¹³Ukapange michiko yakuyeghera ya makuni gha akesha ndipo ughaphake golide.

¹⁴Ndipo unjizge michiko mu mphete izo zili ku madera ghose ghawiri gha Bokosi la Phangano cuti yiŵe yakuyeghera bokosi.

¹⁵Michiko iyo yikharenge mu mphete za Bokosi la Phangano, yingawuskikikangamo chara.

¹⁶Mukati mwa Bokosi la Phangano ukaŵikemo mawe gha marango gheneagho nditi ndikupenge.

¹⁷Upange chibenekerero chakuphepiskirapo cha golide mwenecho. Utali wakhe chiŵe masentimita 110, ndipo usani wakhe chiŵe masentimita 66.

¹⁸Upange ūakerubi ūa golide ūaŵiri pakuŵafura na nyondo ndipo wamkuŵahomerera ku umaliro wa chibenekerero chakuphepiskirapo.

¹⁹Ukaŵike kerubi yumoza ku umaliro wa dera limoza, ndipo munyakhe ku umaliro wa dera linyakhe. Ūakerubi aŵa ūaŵiri kosekose ūamkudemererana na chibenekerero chakuphepiskirapo.

²⁰Ūakerubi aŵa ūatandazgire mapapindo ghawo muchanya, kubenekerera chibenekerero chakuphepiskirapo ichi ndipo ghakarazgirane. Visko vyawo vikarazge ku chibenekerero chakuphepiskirapo.

²¹Chibenekerero chakuphekiskirapo icho uzakachiŵike pachanya pa Bokosi la Phangano ndipo mukati mwa bokosi wamkuŵikamo mawe għawiri għa marango agho nditi ndikupe.

²²Ndipo ine nditi ndikumane na kudumbiskana nawe apo ndili pachanya pa chibenekerero chakuphepiskirapo pakati pa ġāġebi waŵiri awo ġali pachanya pa Bokosi la Phangano na kukupa iwe marango agho wamkuŵapa ġāġebi Israele.

Thebulu la Chingwa cha Uŵapo wa Chiuta

(Kuf 37.10-16)

²³“Upange thebulu la mathabwa għa makuni għa akesha. Utali wakhe li ġew masentimita 90. Mu usani li ġew masentimita 46 ndipo mu kukwera li ġew masentimita 66.

²⁴Uliphake na golide mwenecho, na kulirowa na kamuzere ka golide zingirizge.

²⁵Ukalikhome tumathabwa mu mphepete mwakhe. Usani wakhe u ġew masentimita ghankhonde na għat-tu ndipo wakaturowa na kamuzere ka golide zingirizge.

²⁶Upange mphete zinayi za golide na kuzikakilira mphete izo ku ngodya zinayi za malundi għa thebulu.

²⁷Mphete izo ukaziŵike pafupi na tumathabwa tura kuwa zakukhozga michiko pakuyegħha thebulu.

²⁸Ukapange michiko ya khuni la akesha na kuyiphaka golide kuti yi ġew yakuyegħhera thebulu.

²⁹Ukapange mbale na ġadira wa vyakununkhira, vi ġiġi na nkhombo zakupungilira vinyo la sembe. Vyose ivi uvipange na golide mwenecho.

³⁰Ukaŵikengemo chingwa cha uŵapo wane pa thebulu kuti chiŵen ge panthazi pa ine nyengo zose.

Kapangikiro ka chakuŵikapo nyali

(Kuf 37.17-24)

³¹“Ukapange chakuŵikapo nyali cha golide mwenecho. Chikongera na chithupi chakhe vi ġew vyakufura na nyondo. Nkhombo zakhe, mitu yakhe na maluwa ghakhe vikawa vyakubamphikana pamoza.

³²Mu mphepete mwakhe chi ġew na minthavi yinkhonde na umoza kufuma mu chakuŵikapo nyali chira, minthavi yitatu ku dera limoza ndiposo yitatu ku dera linyakhe.

³³Pa munthavi umoza pakawē nkhombo zitatu zakuwa nga ndi maluwa għa khuni la alimondi, ndiposo nkhombo zitatu zakuwa nga ndi maluwa għa khumi

la alimondi pa munthavi unyakhe. Vikaŵe ntheura pa minthavi yose yinkhonde na umoza iyo yikufuma mu chakuŵikapo nyali chira.

³⁴Ndipo pa chakuŵikapo nyali pakâwa nkhombo zinayi zakuŵa nga ndi maluŵa gha khuni la alimondi, mitu yawo ndiposo na maluŵa ghawo.

³⁵Pakâwa luŵa limoza musi mwa minthavi yiŵiri kufuma mu chakuŵikapo nyali, luŵa la chiŵiri musi mwa minthavi yiŵiri ndipo luŵa la chitatu, musi mwa minthavi yinkhonde na umoza na maluŵa ghatatu.

³⁶Maluŵa na minthavi vipangikire lumoza na chakuŵikapo nyali kuti chose chiŵe chimoza. Chiŵe chakufura na nyondo kufuma ku golide mwenecho.

³⁷Upange nyali zakhe zinkhonde na ziŵiri na kuziŵika pa chakuŵikapo nyali mwakuti ziperekenge ungweru panthazi pakhe.

³⁸Mbano zakhe na vyakuyoreramo vyoto vyakhe viŵe vya golide mwenecho.

³⁹Chakuŵikapo nyali na viteŵetero vyakhe vyose uvipange na golide mwenecho. Uzitu wakhe uyane na makilogiramu 35.

⁴⁰Uwoneseske kuti upange vyeneivi kwakuyana na chiyerezgero icho nkhakurongora mu phiri.

Kufuma 26

Chihema Chakupatulika

(Kuf 36.8-38)

¹“Upange Chihema cha salu zakuchingira khumi za bafuta zakurukika mwa luso zakusoneka na salu ya bululu, yichesamu na yiswesi. Uziroŵe na vithuzithuzi vya ŵakerubi ŵakurukika mwa unkhwantha.

²Salu zose ziŵe zakuyana waka, mu utali ziŵe mamita 12 ndipo mu usani ziŵe mamita ghaŵiri.

³Salu zinkonde uzibamphike pamoza kuŵa salu yimoza ndipo salu zinyakhe zinkonde nazo uzibamphikeso pamoza kuŵa salu yimoza.

⁴Mu mphepete mwa salu yakudanga yakubamphikana yira, ku umaliro wakhe usonerepo tuingwe twa chovyo twa bululu, ndipo uchite ntheura pera na salu ya chiŵiri yakubamphikana yinyakhe yira.

⁵Usonereposo tuingwe twa chovyo 50 ku umaliro wa salu yakubamphikana yakudanga yira ndiposo tuingwe twa chovyo 50 pa salu yakubamphikana ya chiŵiri yinyakhe yira. Tuingwe twa chovyo tukathyane waka na twa pa salu yakudanga.

⁶Upangeso nkhoroŵeko za golide 50 izo zamkubamphika salu ziŵiri zira zakubamphikana mwakuti Chihema chizgoke kuŵa chimoza.

⁷“Upange salu zakuchingira 11 za maweya gha mbuzi kuti ziŵe zakuchingira Chihema.

⁸Salu 11 zakuchinga izi ziŵe zakuyana zose, mu utali mamita 13, ndipo mu usani mamita għawiri.

⁹Ukabamphike salu zinkhonde kuŵa salu yimoza ndipo salu zinkhonde na yimoza nazo ukazibamphike kuŵa salu yimoza. Ukazipeteke paŵiri salu zinkhonde na yimoza izi panthazi pa Chihema.

¹⁰Usonererepo tuvingwe twa chovyo 50 ku umaliro wa salu yakubamphikana yakudanga yira mu mphepete mwakhe ndiposo tuvingwe twa chovyo 50 mu mphepete mwa salu yakubamphikana ya chiŵiri yinyakhe yira.

¹¹Upange nkhoroŵeko 50 za mkuŵa na kukoroweka mu tuvingwe twa chovyo kuti vibamphikane kuŵa Chihema chimoza.

¹²Salu yakuchinga Chihema iyo yikakharako, hafu wa salu yakuchinga, mukayipayike kunyuma kwa Chihema.

¹³Salu zakukwana masentimita 50 mu utali izo zikharengeko ku salu zose ziŵiri zakubamphikana zira ndipo ukazipayike mu mphepete kufuma kwa Chihema malwegħa ghose ghawiri kuti zibenekerere Chihema.

¹⁴“Upangeso vyakuchinga vinyakhe viŵiri vyā Chihema Chakupatulika kufuma ku vikumba vyakunyuka makora vyā mberere zanarume na vyā mbuzi vyakuroŵeka na utoto uswesi ndipo ukaviŵika pachanya.

¹⁵“Upange mafuremu ghakwimilira għa khuni la akesha għa Chihema.

¹⁶Utali wa furemu limoza ukaŵa mamita għanayi pachanya masentimita 50 ndipo usani ukaŵa masentimita 50 pachanya masentimita 20.

¹⁷Furemu lose la Chihema ukalikhome tumathabwa tuŵiri kuti tukorane pamoza. Ukachite ntheura pera na mafuremu ghose għa Chihema.

¹⁸Kurwande lwa ku mwera lwa Chihema upangireko mafuremu 20.

¹⁹Upange vikongera vyā siliva 40 kuti mafuremu 20 ghara ghimepo. Pasi pa furemu lirilose paŵe vikongera vyā siliva viŵiri vyakukora tumathabwa tuŵiri tura.

²⁰Ku dera linyakhe la ku mpoto kwa Chihema nako upangeko mafuremu 20,

²¹na vikongera vyā siliva 40, vikongera viŵiri pasi pa furemu limoza ndiposo vikongera vinyakhe viŵiri pasi pa furemu linyakhe.

²²Kunyuma kwa Chihema, ku dera la ku manjiliro għa dazi, upangireko mafuremu ghankhonde na limoza.

²³Ndipo kunyuma kwa Chihema kwenekura, pa ngodya, ukapangireko mafuremu ghawiri.

²⁴Mafuremu gha pangodya agha ghapatukane musi mwakhe, kweni ghabamphikane pachanya pa mphete yakudanga. Ntheura ndimo ghamkuwira mafuremu ghawiri pa ngodya ziwiri.

²⁵Ntheura kwamkuwako mafuremu ghankonde na ghatatu pamoza na vikongera vya siliva vyawo 16 vyamkwimapo mafuremu, vikongera viwiri pa furemu lirilose, ndipo vikongera viwiri pa furemu linyakhe.

²⁶“Ukapange mitambiko ya khuni la akesha, yinkonde ya mafuremu gha ku lwegha limoza la Chihema Chakupatulika,

²⁷yinkonde pa mafuremu gha lwegha linyakhe ndiposo yinkonde pa mafuremu gha ku manjiliro gha dazi, kunyuma kwa Chihema.

²⁸Pakaŵe mtambiko wa pakatikati uwo ukende pa mafuremu kufuma ku uyambiro mpaka ku umaliro.

²⁹Mafuremu ughaphake na golide ndipo unjizgemo mphete kuti yikore mitambiko, yeneiyo nayo uyiphake na golide.

³⁰Uzenge Chihema ichi kwakuyana na umo ndakurongorera pa phiri.

³¹“Upango chisalu chakuchinga chakukoroweka na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, na bafuta muweme. Uchiroweso mwa luso na vithuzithuzi vya wakerubi.

³²Chisalu chira uchipayike pa mizati yinayi ya khuni la akesha, kuti yikore chisalu chakuchinga chira. Mizati iyo uyiphake golide na kuyinjizga nkhoroweko za golide. Mizati yira uyipangire vikongera vyawo vya siliva vinayi.

³³Uchipayike chisalu chakuchinga icho pa nkhoroweko na kuwika Bokosi la Phangano mukati mwenemura, ndipo chisalu chakuchinga pa chipinda ndicho chamkugaŵa Malo Ghakupatulika na Malo Ghakupatulika Nkhanira.

³⁴Uŵike chibenekerero chakuphepiskirapo pachanya pa Bokosi la Phangano ku Malo Ghakupatulika Nkhanira.

³⁵Ukaŵike thebulu kuwaro kwa chisalu chakuchinga ku dera la ku mpoto. Chakuwikaapo nyali ukachiwike ku dera la ku mwera kwa Chihema kuthyana na thebulu.

³⁶“Pa muryango wa Chihema Chakupatulika, mukapangirepo chisalu chakuchinga chakukoroweka mwa luso na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, na bafuta muweme.

³⁷Chisalu cha pa muryango icho uchipangire mizati ya khuni la akesha yinkhonde ndipo uyiphake golide ndipo nkhoroŵeko zakhe nazo ziŵe za golide. Ndipo uyipangire vikongera vinkhonde via mkuŵa.

Kufuma 27

Kapangikiro ka jochero

(Kuf 38.1-7)

¹“Upange jochero la sembe yakocha la mathabwa gha khuni la akesha. Liŵe lakuyana waka. Mu utali liŵe masentimita 230 ndipo mu usani ntheura pera. Mu kukwera liŵe masentimita 130.

²Ukalipangire masengwe ghanayi mu ngodya zakhe zinayi gheneagho ghakabatikana na jochero lira kuti chikâwa chimoza. Ndipo wakaliphaka na mkuŵa.

³Jochero ulipangire majonjo ghakuyorerapo vyoto, mafosholo, mabakule, maforoko na vyakupalira moto. Viteŵetero vyakhe vyose uvipange via mkuŵa.

⁴Jochero ulipangire chakupembapo moto cha mkuŵa chakuŵa nga ndi sefa. Pa ngodya zakhe zinayi ukaŵikepo mphete zinayi za mkuŵa.

⁵Ndipo ukachiŵike musi mwa chipupa cha jochero mwakuti sefa yifike pakatikati pa jochero.

⁶Jochero ilo ulipangire michiko ya khuni la akesha ndipo michiko iyo uyiphake mkuŵa.

⁷Michiko iyo yinjizgike mu mphete mwakuti yiŵe ku malwegha ghawiri gha jochero para likuyegheka.

⁸Jochero ilo ukalipange la mphuwu, lakukhomeka na mathabwa. Ulipange nga ndi umo ndangukurongorera pa phiri.

Kazengerero ka baraza la Chihema Chakupatulika

(Kuf 38.9-20)

⁹“Ukaŵikemo baraza mu Chihema Chakupatulika na salu za bafuta muweme. Ku dera la ku mwera, salu zakhe zikaŵa mamita 46.

¹⁰Mizati yakhe yikaŵa 20 ndipo vikongera vyakhe vikaŵa 20 via mkuŵa, kweni nkhoroŵeko zakhe na mitambiko ya mzati vikaŵa via siliva.

¹¹Ku dera la ku mpoto kwa baraza la Chihema, salu zakhe zakuchinga baraza zikaŵa ntheura pera za bafuta muweme. Mu utali zikaŵa mamita 46. Likâwa na mizati 20 na vikongera vyakhe 20 ivyo vikaŵa via mkuŵa. Nkhoroŵeko zakhe na mitambiko yakhe ya mizati vikaŵa via siliva.

¹²Ku dera la ku manjiliro gha dazi kwa baraza upayike salu ya bafuta muweme yakuchingira baraza. Usani wakhe yiŵe mamita 23. Liŵeso na mizati khumi na vikongera khumi.

¹³Ku dera la ku vuma kwa baraza uko kuŵenge muryango, nako kuŵe ntheura pera. Usani wakhe liŵe mamita 23.

¹⁴Salu yakuchinga ku lwegha lumoza la muryango yiŵe mamita ghankonde na ghawiri, mizati yawo yitatu na vikongera vyawo vitatu.

¹⁵Salu yakuchinga ku lwegha lunyakhe la muryango yiŵe mamita ghankonde na ghawiri ndiposo na mizati ya mawe yitatu na vikongera vitatu.

¹⁶Salu yakuchinga ya pa muryango wa baraza yiŵe mamita ghankonde pachanya ghanayi mu utali wakhe. Ndipo uyirowe na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi na bafuta muweme, yakusoneka mwa unkhwantha. Yiŵe na mizati yinayi na vikongera vyakhe vinayi.

¹⁷Mizati yose kuzingirizga baraza lira yikawenye na mitambiko na nkhoroŵeko za siliva, ndipo vikongera vikaŵe vya mkuŵa.

¹⁸Utali wa baraza ukaŵe mamita 46. Usani wakhe liŵe mamita 23. Mukukwera liŵe masentimita 230. Ndipo likaŵeso na salu yakuchinga ya bafuta muweme na vikongera vya mkuŵa.

¹⁹Viteŵetero vyose vya mlimo wa mu Chihema, vikhomo vyakhe, na vya baraza, vyose vikaŵe vya mkuŵa.

Kupwererereka kwa zinyali

(Lev 24.1-4)

²⁰“Uŵalangure wâIsraele kuti wakizenge na mafuta ghaweme, ghakwengeka kufuma ku maolive, kuti ghaŵenye ghakukozgera nyali mwakuti zigolerenge kwambula kuzimwa.

²¹Aroni na wâana wakhe ndiwo wakozgenye nyali mu Chihema Chakupatulika kuwaro kwa salu yakuchinga iyo yili panthazi pa Bokosi la Phangano. Nyali zira zikwenera kugoleranga panthazi pa FUMU rutaruta kufuma na mise mpaka na mulenje. Ili likaŵenye dango la muyirayira ilo wâIsraele mu miwiro yawo yose wâkalisungenge.

Kufuma 28

Kasonero ka malaya gha wâasofi

(Kuf 39.1-7)

¹“Umucheme mukuru wako Aroni na wâana wakhe, Nadabu, Abihu, Eleyazara na Itamara kuti wize kwa iwe. Uŵapatule mukati mu wâIsraele kuti wâanditeŵeterenge ine nga mbasofi.

²Umusonere Aroni mukuru wako vyakuvwara vyakupatulika kuti vimupenge nchindi na kutowa.

³Yowoya ku wose awo ndi nkhwantha, weneawo ndili kuŵapa vinjeru, ndipo uŵaphalire kuti wāmusonere malaya Aroni, kumupatulira ku mlimo wane wa usofi.

⁴Malaya agho wākwenera kusona ndi agha: ngunya ya pa chifuŵa, efodi, munjilira, laya lakuroŵarōwa, chilemba na lamba. Wasone vyakuvwara vyakupatulika ivi kuti Aroni mukuru wako na wāna wākhe wānditeŵeterenge pa mlimo wa usofi.

⁵Nkhwantha izo zikwenera kutora uzi wa golide, wa bululu, uchesamu, uswesi ndiposo na wa bafuta muweme.

⁶“Laya la efodi lisoneke uzi wa golide, wa bululu, yichesamu, uswesi na wa bafuta muweme ndipo liŵe lakurukika mwa unkhwantha.

⁷Laya la efodi liŵe na tusalu tuŵiri pa viŵegha kutubatika ku songo zakhe ziŵiri mwakuti tubatikane.

⁸Paŵeso lamba wakurukika mwa unkhwantha wakukakira efodi. Kakaŵenge na karukiro kamoza pera, kakurukika na uzi wa golide, wa bululu, uchesamu, uswesi na salu ya bafuta muweme wakurukika makora.

⁹Utore mawe ghāwiri gha onike na kuzongapo mazina gha wālsraele.

¹⁰Pa libwe limoza, uzongepo mazuŵa ghankonde na limoza, pa libwe linyakhe uzongepo mazina ghanyakhe ghankonde na limoza agho ghakharapo kwakuyana na ndondomeko ya kubabika kwawo.

¹¹Wamkuzongapo pa mawe ghāwiri ghara mazina gha wāna wā Israele nga ndi umo wakuchitira muŵaji wa mawe ghakuzirwa. Ndipo ukaŵike mawe agho mu vyakusungamo vyakhe vya golide.

¹²Wamkughasonerera mawe agho pa tusalu twa pa viŵegha twa efodi kuŵa mawe ghachikumbusko cha wāna wā Israele. Aroni wamkuyegha mazina ghawo pa viŵegha vyakhe panthazi pa FUMU kuŵa chikumbusko.

¹³Upange vyakusungamo mawe vyakuŵa nga ndi maluŵa gha golide mwenecho,

¹⁴ndiposo maunyoro ghāwiri gha golide, mwenecho wakuposeka nga ndi vingwe ndipo maunyoro ghakuposeka agho ukaghakakilire ku chakusungamo mawe chira.

Kapangikiro wa chakuvwara cha pa chifuŵa (Kuf 39.8-21)

¹⁵“Usone chakuvwara cha pa chifuŵa cha Musofi Mukuru kuti wavwarenge pakweruzga ndipo chisoneke mwa unkhwantha. Kasonero kakhe kawē nga ndi

umo uli kusonera efodi, pakusona na uzi wa golide, wa bululu, uchesamu, uswesi, na bafuta muweme.

¹⁶Chakuvwara ichi chiŵe chakuyana waka, mu utali na mu usani masentimita 22, ndipo chipetekete paŵiri.

¹⁷Usonerepo mizere yinayi ya mawe ghakuzirwa. Pa mzere wakudanga usonerepo mawe gha rubi, topazi, na gha garineti,

¹⁸pa mzere wa chiŵiri usonerepo mawe gha emeradi, safire, na dayimondi,

¹⁹pa mzere wa chitatu usonerepo mawe gha yasinthi, agate na ametisiti,

²⁰pa mzere wa chinayi usonerepo mawe gha berile, onike, na gha yasipara. Vyose ivi viŵikike mu chakusungamo mawe cha golide.

²¹Paŵe mawe 12 kwakuyana na mazina gha mafuko gha Israele. Libwe lose ulizonge zina nga ndi chidindo kwakuyana na zina la fuko limoza la Israele.

²²Chakuvwara cha pa chifuŵa uchipangire maunyoro gha golide mwenecho ghakurukika mwa unkhwantha nga ndi tuingwe.

²³Upange mphete ziŵiri za golide na kuzikakilira pa ngodya pachanya pa chakuvwara cha pa chifuŵa.

²⁴Ukakilire maunyoro ghakurukika ghâŵiri gha golide ghara ku mphete ziŵiri pa chakuvwara cha pa chifuŵa.

²⁵Ndipo songo zinyakhe ziŵiri za maunyoro ghakurukika âwakakakirira ku songo ziŵiri za chakuŵikamo mawe chira, ntheura âwakakakirira panthazi pa tulamba tuŵiri twa pa viŵegha twa efodi.

²⁶Upangeso mphete ziŵiri za golide na kuzikakilira pa ngodya musi mwa chakuvwara cha pa chifuŵa, ku songo ya mukati pafupi na chakuvwara cha efodi.

²⁷Upangeso mphete zinyakhe ziŵiri za golide na kuzikakilira musi panthazi pa tulamba tuŵiri twa pa viŵegha pafupi na misono pachanya pa lamba wakusoneka mwa unkhwantha yura wa efodi.

²⁸Âwakake chakuvwara cha pa chifuŵa na mphete zakhe na mphete za chakuvwara cha pa efodi na vingwe vya bululu, mwakuti chakuvwara cha pa chifuŵa chikhare pachanya pa lamba wakurukika mwa unkhwantha wa efodi mwakuti chakuvwara cha pa chifuŵa chireke kufwatuka ku laya la efodi.

²⁹“Para Aroni wakunjira ku Malo Ghakupatulika, wavwarenge chakuvwara cha pa chifuŵa cha weruzgi icho chili kuzongeka mazina 12 gha mafuko gha Israele mwakuti chiŵenge chikumbusko pa maso pa FUMU mazuŵa ghose.

³⁰Ndipo pa chakuvwara cha pa chifuŵa cha weruzgi, uŵikemo Urimu na Tumimu kuti viŵenge pa chifuŵa cha Aroni, para wakunjira panthazi pa FUMU.

Ntheura wati wayeghe weruzgi wa ḫaIsraele pa chifuŵa chakhe panthazi pa FUMU kuŵa chikumbusko mazuŵa ghose.

Kapangikiro ka malaya ghanyakhe gha usofi
(Kuf 39.22-31)

31“Upange munjilira wa efodi uwo wose uŵe wa salu ya bululu.

32Pakatikati paŵe chidorozi chakunjizgirapo mutu. Mu mphepete mwa chidorozi icho ubinyirengemo kasalu kakuruka zingirizge kuti munjilira ureke kuparuka.

33Ndipo musi mwa munjilira ura zingirizge usonepo vithuzithuzi vy a vipambi vy a magalagadeya. Uvisone na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, ndipo tukawē na mabelu gha golide pakatikati pa vithuzithuzi vy a vipambi vy a khuni.

34Uŵike mwakudoŵa belu wa golide na chithuzithuzi cha chipambi cha magalagadeya, kuzingirizga musi mwa munjilira ura.

35Aroni wavwarenge munjilira uwu para wali pa mlimo wa usofi ndipo kulira kwa mabelu kupulikikwenge para wakunjira ku Malo Ghakupatulika panthazi pa FUMU na para wakufuma kuti wareke kufwa.

36“Upange kambale ka golide mwenecho ndipo uzongepo mazgu agha nga ndi chidindo, ‘Chakupatulikira FUMU.’

37Ukakakilire kambale ako pa chilemba na kanthambo ka bululu. Kaŵenge pachanya pa chilemba cha Aroni.

38Aroni wavwarenge kambale ako pa chisko chakhe mwakuti wajitorerenge kwananga kose kwa ḫaIsraele para ḫakupereka vyawanangwa vyawo vyakupatulika kwa FUMU. Kaŵenge pa chisko cha Aroni nyengo zose mwakuti vyawanangwa vyawo viŵenge vyakuzomerezgeka panthazi pa FUMU.

39“Umusonere Aroni laya la kuwaro lakurukika ndiposo na chilemba na salu ya bafuta muweme. Ukapango lamba wakuroŵeka mwa unkhwantha.

40“Wana ḫa Aroni nawo uŵasonere malaya gha kuwaro, ḫalamba, na visoti kuti viŵapenge nchindi na kutowa.

41Para wamuvwarika Aroni mukuru wako na wana ḫakhe vyakuvwara vyose ivi, ukaŵaphakazge mafuta na kuŵimika, ndiposo ukaŵapatuliskire ku mlimo wakunditeŵetera ine nga mbasofi.

42Uŵasonere ḫakabunthu ḫakufika mu makongono kuti wabisenge unkhule wawo.

43Aroni na wana ḫakhe ḫakwenera kuvwara ivi nyengo zose para wakunjira mu Chihema, panji para wakusenderera pa jochero kuti ḫateŵete mu Malo Ghakupatulika mwakuti wareke kujitorera kwananga ndipo ḫafwe. Ili liŵe dango lakukhalirira muyirayira kwa Aroni na mphapu yakhe yose.

Kufuma 29

Marango gha kupatula Aroni na wana wakhe (Lev 8.1-36)

- ¹“Icho wamkuchita pakupatuliska Aroni na wana wakhe ku mlimo wa usofi ndi ichi: Utore kankhambako kamoza na mberere zanarume ziŵiri zambula kalema.
- ²Utoreso chingwa chambula chirungo, vingwa vipapati vyambula chirungo vyakusazgako mafuta, ndiposo na tuvingwa tupepefu twambula chirungo twakuphakako mafuta. Vyose ivi uvipange na ufu wakunyiririka wa tirigu.
- ³Ndipo uviŵike mu chidunga chimoza na kwiza navyo kwa ine pamoza na nkhangabako na mberere zanarume ziŵiri zira.
- ⁴“Wize na Aroni na wana wakhe ku muryango wa Chihema Chakukumaniranamo ndipo wose uŵageziske na maji.
- ⁵Penepapo utore vyakuvwara vya usofi vira na kumuvwarika Aroni, munjilira wa mukati, efodi, chakuvwara cha pa chifuŵa na lamba wakusoneka mwa unkhantha.
- ⁶Ndipo umuvwarike chilemba pa mutu wakhe na kuŵika mphumphu yakupatulika pa kambale kara.
- ⁷Ntheura utore mafuta ghakuphakazgira na kughapungulira pa mutu wakhe na kumuphakazga.
- ⁸“Utore wana wakhe na kuŵawvarika malaya ghawo.
- ⁹Uŵawwarikeso wâlamba mu viwuno vyawo. Ndipo uvwarike wose Aroni na wana wakhe visoti. Umo ndimo iwo na mphapu yawo wâti wâwîrenge wâsofi wâne pakurondezga dango ilo nkhimika kuti likhalirire kwa tuyirayira.
- ¹⁰“Ntheura ukize na nkhangabako panthazi pa Chihema Chakukumaniranamo, ndipo Aroni na wana wakhe wâwîke mawoko ghawo pa mutu wa nkhangabako yira.
- ¹¹Ndipo nkhangabako yira uyikome panthazi pa FUMU, pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.
- ¹²Utorepo ndopa zinyakhe za nkhangabako yira uziphake na munwe wako pa masengwe ghâwiri gha jochero. Ndipo izo zakharapo, ukazithire pasi musi mwa jochero.
- ¹³Utorepo mafuta ghose agho ghali mu vya mukati, mafuta gha pachanya pa chiŵindi, ziso ziŵiri pamoza na mafuta agho ghali mwenemumo ndipo woche pa jochero.

¹⁴Kweni nyama ya nkhambako, chikumba chakhe, na matumbo ghakhe woche pa moto kuwaro kwa msasa. Pakuti ndi sembe yakuphepiskira kwananga.

¹⁵“Utore yimoza mwa mberere zanarume ziŵiri zira, ndipo Aroni na ŵana ŵakhe ŵanarume ŵâwike mawoko ghawo pa mberere yira.

¹⁶Ukome mberere yanarume yira na kutora ndopa zakhe ndipo uzimije kuzingirizga jochero.

¹⁷Mberere yanarume uyichekete tuchokotuchoko, ndipo usuke vyā mukati na malundi ghakhe na kuyiŵika pamoza na mutu wakhe.

¹⁸Ndipo woche mberere yanarume yose pa jochero. Iyi ndi sembe yakocha yakupereka kwa FUMU. Iyi ndi sembe ya sungu liweme yakuperekeka na moto kwa FUMU.

¹⁹“Utore mberere yanarume yinyakhe yira ndipo Aroni na ŵana ŵakhe ŵâwike mawoko ghawo pa mutu wa mberere yanarume yira.

²⁰Ukome mberere yanarume yira ndipo utorepo ndopa zinyakhe na kuphaka ku songo kwa khutu la laya la Aroni ku maryero na pa malaya gha ŵana ŵakhe ku maryero, pa vigunwe vyā mawoko ghawo ghakumaryero na pa vigunwe vyā malundi ghawo ghakumaryero. Ndipo zakukharapo uzimije kuzingirizga jochero.

²¹Ndipo utorepo ndopa izo zili pa jochero na mafuta ghakuphakazgira na kumijira pa Aroni na malaya ghakhe ndiposo pa ŵana ŵakhe na malaya ghawo. Ntheura iyo na ŵana ŵakhe ŵati ŵawenge ŵakupatulika pamoza na vyakuvwara vyawo.

²²“Utoreso mafuta ya mberere yanarume yira, mafuta gha muchira, mafuta ya vyā mukati, mafuta ya pa chiŵindi, ziso ziŵiri pamoza na mafuta agho ghali mwenemumo, ndiposo na chigha cha ku maryero. Pakuti ndi mberere yakupatuliskira ŵasofi.

²³Kufuma mu chidunga cha vingwa vyambula chirungo chakuperekeka kwa FUMU, utorepo chingwa chimoza, chingwa chipapati chakusazgako mafuta chimoza na kachingwa kapepefu.

²⁴Uŵike vyose ivi mu mawoko gha Aroni na ŵana ŵakhe kuti ŵavipatuliskire kuŵa sembe ya pa dera pakuyizungunyira kwa ine FUMU.

²⁵Uvitoreso kufuma mu mawoko ghawo ndipo woche pa jochero pamoza na sembe yakocha, kupereka sungu liweme panthazi pa FUMU. Iyi ndi sembe iyo yikuperekeka kwa FUMU pa kocha na moto.

²⁶Utore nganga ya mberere yanarume iyo wakoma pakuphakazga Aroni na kuyipatuliskira ine kuŵa sembe ya pa dera pakuyizungunyira kwa FUMU. Ndipo yeneiyi ndiyo yiŵenge phande yako.

²⁷“Nganga na chigha cha mberere yanarume iyo yakomekera pakuphakazga wāsofi zipatuliskikire ine pakuzungunya kuŵa sembe ya pa dera. Nyama yose iyi nja Aroni na wāna wākhe.

²⁸Ivi ndivyo wālsraele wāmkusangulira Aroni na wāna wākhe nyengo yose. Pakuti ndi phande la wāsofi lakuperekka na wālsraele kufumira mu sembe zawo za wenewawene. Yeneiyi ndi sembe yawo kwa FUMU.

²⁹“Vyakuvwara vyakupatulika vya Aroni viti viŵenge vya wāna wākhe para iyo wafwa mwakuti wāphakazgikirengemo na kupatuliskikira mu vyeneivi.

³⁰Mwana uyo ndi musofi mu malo ghakhe, para wakwiza kuti wateŵete mu Malo Ghakupatulika gha mu Chihema Chakukumaniranamo, wamkuvwara vyakuvwara ivi mazuŵa ghankonde na għawiri.

³¹“Utore mberere yanarume yakupatuliskira, ndipo uphike nyama yakhe mu malo ghakupatulika.

³²Aroni na wāna wākhe waryere nyama ya mberere yanarume yira na vingwa vya mu chisero chira pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

³³Wārje vyawanangwa ivi vyeneivyo wakaphepiskira pakuŵapatula kuŵaphotora, kweni munthu munyakhe waliyose wareke kuryako chifukwa ndi vyakupatulika.

³⁴Usange nyama panji vingwa vyakupatuliskira vyakukharako kufika na mulenje, woche pa moto kuti vireke kuryeka pakuti ndi vyakupatulika.

³⁵“Vyose ivyo ndakulangula umuchitire Aroni na wāna wākhe. Pakaŵe mazuŵa ghankonde na għawiri pakuŵapatuliska.

³⁶Zuŵa lirilose ukapereke nkambako kuŵa sembe yakuphepiskira zakwananga. Ukaperekeso ya zakwananga pa jochero para ukuliphepiskira na kuliphaka mafuta kuti liŵe lakupatulika.

³⁷Pa mazuŵa ghankonde na għawiri upereke sembe yakuphepiskira jochero na kulipatula. Mwa ntheura jochero liti liŵenje lakupatulika nkhanira. Chose icho chikhwaskenge jochero, chiti chiŵenje chakupatulika.

Vyakupereka vya zuŵa na zuŵa

(Kup 28.1-8)

³⁸“Ivyo ukwenera kupereka pa jochero kurutilira zuŵa na zuŵa ndi ivi: wānaberere wānarume wāwiri wā chirimika chimoza.

³⁹Ukapereke mwana-mberere yumoza na mulenje ndipo mwana-mberere munyakhe ukapereke na mise.

⁴⁰Pamoza na mwana-mberere wakudanga, ukapereke kilogiramu limoza la ufu wakunyiririka wa tirigu wakusazgikana na lita limoza la mafuta ghakwenguka

makora gha maolive, ndiposo lita limoza la vinyo nga nchakupereka cha chakumwa.

⁴¹Ukapereke mwana-mberere wa chiŵiri na mise pamoza na sembe ya ufu na sembe yakhe ya vyakumwa nga ndi umo wanguchitira na mulenje kuti vipereke sungu liweme, kuŵa sembe yakocha kwa FUMU.

⁴²Sembe yakocha iyi yikaperekengenye kaŵirikaŵiri mu miwiyo yose pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo, panthazi pa FUMU apo ndamkukumana na kuyowoya namwe.

⁴³Penepapo ndipo ndamkukumana na âwalsraele ndipo malo agho ghati ghapatulika chifukwa cha uchindami wane.

⁴⁴Chihema Chakukumaniranamo na jochero nditi ndivipatule, ndipo Aroni na âwana âwakhe nawo nditi ndiŵapatule kuti âwanditeŵeterenge nga mbasofi.

⁴⁵Nditi ndikhare mukati mu âwalsraele, na kuŵa Chiuta wawo.

⁴⁶Ndipo âwamkumanya kuti ine, ndine FUMU, Chiuta wawo, ndamweneine nkhaŵafumiska mu charu cha Eguputo kuti ndiŵe mukati mwawo. Ine ndine FUMU, Chiuta wawo.

Kufuma 30

Kapangikiro ka jochero la vyakununkhira

(Kuf 37.25-28)

¹“Upange jochero la kocherapo vyakununkhira, ndipo liŵe la mathabwa gha khuni la akesha.

²Liŵe lakuyana waka mu utali na mu usani wakhe. Mu utali liŵe masentimita 45, ndipo mu usani namo ntheura pera masentimita 45. Mukukwera liŵe masentimita 90. Masengwe ghakhe ghabatikane na jochero lira.

³Uliphake jochero lose na golide mwenecho, pachanya pakhe na mu mphepete mwakhe zingirizge na mu masengwe ghakhe. Uliroŵe na kamuzere ka golide zingirizge.

⁴Upange mphete ziŵiri za golide na kuzibatika ku jochero musi mu kamuzere kakuroŵeka na golide ku malwegha ghakuthyana waka kuti zikorenge michiko yakuyeghera.

⁵Upange michiko ya khuni la akesha na kuyiphaka golide.

⁶Jochero ili uliŵike panthazi pa chisalu chakuchinga icho chili panthazi pa Bokosi la Phangano kuthyana na chibenekerero chakuphepiskirapo icho chili pachanya pa Bokosi la Phangano apo ndamkukumana nawe.

⁷Aroni wakwenera kocha vyakununkhira nya sungu liweme pa jochero lenelira mulenje uliwose para wakukozga nyali.

⁸Para Aroni wakukozga nyali ku na mise napo wakwenera kocha vyakununkhira mwakuti vyakununkhira vyocheckenge nyengo na nyengo panthazi pa FUMU mu miwiyo yinu yose.

⁹Pa jochero ili, ureke kuya kaperekerapo vyakununkhira vyambula kupatulika, nanga ndi sembe yakocha, sembe ya ufu. Ndipo kuti mwamkupungulirapo sembe ya vyakumwa chara.

¹⁰Aroni watozgenge jochero pakumija ndopa za sembe yakuphepiskira kwananga pa masengwe gha jochero ili kamoza pa chirimika. Kamoza pa chirimika, wakwenera kuphepiska kwananga pa jochero ili pa miwiyo yose. Jochero ili ndakupatulika nkhanira kwa FUMU.”

Ndarama ya kuwombolera umoyo

¹¹FUMU yikati kwa Mozesi,

¹²“Para wamkupenda wâlsraele, munthu waliyose wakapereke chakuwombolera umoyo wakhe kwa FUMU, mwakuti chilengo chilichose chireke kuâmo pa nyengo iyo wâkupendekera.

¹³Munthu yose uyo wapendeka, wapereke ndarama za siliva zakukwana magiramu ghankonde na limoza izo ndi ndarama zakupimikira ku Chihema Chakupatulika. Yeneiyi ndiyo yiâwenge yakuperekka kwa FUMU.

¹⁴Yose uyo wapendekenge waâwenge wa virimika zo na kujumphirapo ndipo ndiyo waperekenge ndarama iyi kwa FUMU.

¹⁵Para mukupereka vyawanangwa kwa FUMU kuâva vyakujiphepiskira mwekha, musambazi wareke kupereka vinandi kuruska hafu wa ndarama ya siliva ndipo mukavu wareke kupereka yichoko kuruska ndarama iyi.

¹⁶Ndarama yakuwombolera iyi ukayipoke ku wâlsraele ndipo ukayipatuliskire mlimo wa mu Chihema Chakukumaniranamo. Iyi ndiyo yiti yiâwenge chikumbusko cha wâlsraele panthazi pa FUMU kuti wâchitenge mphepiska ya umoyo wawo.”

Kapangikiro ka beseni lakugezeramo la mkuâwa

¹⁷Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁸“Upange beseni lakugezeramo la mkuâwa, ndipo chikongera chakhe nacho chiâwe cha mkuâwa. Uchiâwe pakati pa Chihema Chakukumaniranamo na jochero na kuthiramo maji.

¹⁹Ndipo Aroni na wâna wâkhe wâgezerengemo mawoko na malundi ghawo kufuma mu cheneichi.

²⁰Para wakunjira mu Chihema Chakukumaniranamo, panji para wakwiza kuti watewetere pa jochero na sembe yakocha kwa FUMU, wagezenge maji kuti wareke kufwa.

²¹Wagezenge mawoko na malundi ghawo kuti wareke kufwa. Ili liwenge dango la muyirayira kwa Aroni na ku wa mphapu yakhe mu miwiro yaho yose."

Kapangikiro ka mafuta ghakuphakazgira

²²Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi,

²³"Utore vyakununkhira viweme chomene ivi: Makilogiramu ghankhonde na limoza gha mure wa majimaji, makilogiramu ghatatu gha vyakununkhira makora vya kinamoni, makilogiramu gha vyakununkhira makora vya zinde,

²⁴makilogiramu ghankhonde na limoza gha kasiya (kwakuyana na ndarama za kapimikiro ka mu Chihema Chakupatulika). Ndipo usazgeko mafuta ghakukwana malita ghatatu gha olive,

²⁵ndipo na vyeneivi wengeko mafuta ghakuphakazgira. Uzakaghazazge makora nga ndi gha mwengi wa vyakununkhira. Gheneagha ghati ghawenge mafuta ghakupatulika ghakuphakazgira.

²⁶Na mafuta gheneagho uphakazge Chihema Chakukumaniranamo na Bokosi la Phangano,

²⁷thebulu na vitewetero vyakhe vyose, chakuŵikapo nyali na vitewetero vyakhe, na jochero la sembe ya vyakununkhira,

²⁸jochero la sembe yakocha na vitewetero vyakhe vyose, beseni lakugezeramo, pamoza na chikongera chakhe.

²⁹Vyose uvipatule kuti viŵe vyakupatulika nkhanira, ndipo chose icho chamkukhwaska vyeneivi chamkuŵa chakupatulika.

³⁰Ukamuphakazge Aroni na wana wakhe ndipo ukaŵapatule kuti wanditewetere ine pa mlimo wa usofi.

³¹Ndipo uŵaphalire wâlsraele kuti, 'Agha ndigho ghati ghawenge mafuta ghane ghakupatulika, gheneagho ghawenge ghakuphakazgira mu miwiro yinu yose.

³²Mafuta agha ghareke kupungulirika pa wantru bweka, nesi kwengekaso ghanyakhe ghakuŵa nga ndi agha. Mafuta agha ngakupatulika ndipo ghati ghawenge ghakupatulika na kwa imwe uwo.

³³Yose uyo wakwenga mafuta ghakuŵa nga ndi agha, panji uyo wakupungulira pa muntru bweka kwambula kuti mpha musofi, wati wawusikengenko mukati mu wabali wakhe.' "

Vyakununkhira

³⁴Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, "Tora vyakununkhira vya sungu liweme ivi: sitakite, onika, galibanumu na lubani ndipo vyose viŵe mweso wakuyanayana waka.

³⁵Ndipo usazge pamoza kuti upange sungu liweme la vyakununkhira nga ndi gha mwengi wa vyakununkhira. Viŵe vyakurungika na muchere, viŵenge viweme chomene na vyakupatulika.

³⁶Usire vinyakhe vya ivyo kuti viŵe ufu, ndipo ukaviŵike panthazi pa Bokosi la Phangano mukati mu Chihema Chakukumaniranamo mwenemumo ndamkukumana nawe. Vyakununkhira ivi viŵenge vyakupatulika nkhanira kwa imwe.

³⁷Ndipo vyakununkhira ivyo upange kwakuyana na umo mwazasgira. Mureke kuya kajichitira kuŵa vya mlimo winu, chifukwa ndi vyakupatulika FUMU.

³⁸Yose uyo wati wapange mafuta ghakuŵa nga ndi agha, mu kanunkhiro kakhe, wamkuwuskikako mukati mu âwabali âwakhe."

Kufuma 31

Ŵateŵeti ūakupanga Chihema Chakupatulika (Kuf 35.30—36.1)

¹Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi,

²"Wona ndamusora Bezalele mwana wa Uri muzukuru wa Huru wa fuko la Yuda,

³ndipo ndamuzuzga na mzimu wane na kumupa vinjeru, umanyi na unkhwantha wose pa mlimo wa kuŵaja,

⁴kuti walembenge nchito za mlimo wa golide, siliva na mkuŵa.

⁵Iyo wati wazongenge mawe ghakwimikapo tunthu na kuŵaja mathabwa mwa unkhwantha pa mlimo wakupambanapambana.

⁶Ndipo ndasoraso Oholiyabu mwana wa Ahisamaki wa fuko la Dani kuti wavwiranenge na Bezalele. Ndapereka unkhwantha ku âwanthu wose kuti âwachitenge chose icho ndakulangula iwe.

⁷Iwo âwati âwapange Chihema Chakukumaniranamo, Bokosi la Phangano, chibenekerero chakuphepiskirapo na viteŵetero vyose vya mu Chihema Chakukumaniranamo,

⁸thebulu na viteŵetero vyakhe vyose, jochero lakocherapo vyakununkhira,

⁹jochero la sembe yakocha na viteŵetero vyakhe vyose, beseni na chikongera chakhe,

¹⁰vyakuvwara vyakupatulika vyakusoneka makora, vya musofi Aroni na vya âwana âwakhe, para âwakuteŵeta pa mlimo wawo wa usofi,

¹¹mafuta ghakuphakazgira, ndiposo na vyakununkhira vya sungu liweme, vya mu Chihema Chakupatulika. Wakachitenge vyose ivi kwakuyana na umo nkhakulayizgira.”

Sabata, zuŵa lakupumulira

¹²Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi,

¹³“Uŵaphalire ūalsraele kuti, ‘Musungenge maSabata ghane, pakuti ichi nchimanyikwiro pakati pa imwe na ine mu miwiro yinu yose mwakuti mumanye kuti ine ndine FUMU uyo wakumupatulani.

¹⁴Mukumbukenge zuŵa la Sabata, chifukwa ndakupatulika kwa imwe. Yose uyo wakulinanga zuŵa ili, wamkukomeka, ndipo yose uyo wakuchita mlimo pa zuŵa ili, wamkuwuskikako mukati mu ūabali ūakhe.

¹⁵Mu mazuŵa ghankonde na limoza, mukachitenge milimo yinu, kweni pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri ndi Sabata lakupumulira, lakupatulikira FUMU. Yose uyo wakuchita mlimo pa zuŵa la Sabata wakomeke.

¹⁶Ntheura ūalsraele ūasunge zuŵa la Sabata pakulikumbuka zuŵa ili mu miwiro yawo yose nga ndi phangano la muyirayira.

¹⁷Liti liŵenge chimanyikwiro cha muyirayira pakati pa ine na ūalsraele kuti mu mazuŵa ghankonde na limoza FUMU yikalenga mtambo na charu cha pasi, ndipo pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri yikapumula na kuwezgeramo nkhongono zakhe.’”

¹⁸Para FUMU yikamara kuyowoya na Mozesi pa Phiri la Sinayi, yikamupa mawe ghapapati għawiri għa phangano gheneagħo FUMU yikalembapo marango ghakhe na munwe wakhe.

Kufuma 32

Mwana wa ng'ombe wa golide (Mar 9.6-29)

¹Para wanthu ūakawona kuti Mozesi wachedwa kwiza kufuma mu phiri, wakamuwunganira Aroni na kuti kwa iyo, “Utipangire chiuta uyo wangatirongozga pakuti Mozesi uyo wakatifumya mu charu cha Eguputo, tikumanya chara icho chamuwira.”

²Aroni wakati kwa iwo, “Vurani ndewerewe za golide izo zili mu makutu għa ūawoli ūinu na wana ūinu ūanarume na ūnakazi ndipo mwize nazo kwa ine.”

³Ntheura wanthu wose ūakavura ndewerewe za golide izo zikawa mu makutu għa ūawoli ūawo na kwiza nazo kwa Aroni.

⁴Wakazipokera ndewerewe za golide zira na kuzisongonora, ndipo wakapanga mwana wa ng'ombe wa golide. Ndipo wānthu wākachemerezga wākati, “Iwe Israele, uyu ndiyo Chiuta wako uyo wakakufumya mu charu cha Eguputo.”

⁵Para Aroni wakawona ichi, wakazenga jochero panthazi pa mwana wa ng'ombe wa golide yura na kuchemerezga kuti, “Na machero ndi zuŵa la chiphikiro cha kuchindikira FUMU,”

⁶Ntheura na machero ghakhe wānthu wākawuka na mulenje chomene na kupereka sembe yakocha na sembe ya wenenawene. Wākakhara pasi kuti wārye na kumwa ndipo wākawuka na kwamba kuvina mwa ukazuzi.

⁷Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi, “Khira, pakuti wānthu wāko awo ukaŵafumya mu charu cha Eguputo wajinangiska.

⁸Wawukamo luŵiro chomene mu nthowa iyo nkhaŵalangulira kuti wēndemo. Wajipangira chiuta ngoza wa mwana wa ng'ombe wa golide wakusongonora na kumulambira ndipo wāpereka sembe kwa iyo na kuyowoya kuti, ‘Iwe Israele, uyu ndiyo chiuta wako uyo wakakufumya mu charu cha Eguputo.’

⁹FUMU yikatiso kwa Mozesi, ‘Ndaŵawona wānthu aŵa kuti mba mtima unonono.’

¹⁰Ntheura sono undireke kuti ukari wane ugolere chomene pa iwo mwakuti ndiŵamare petu. Kweni iwe, nditi ndikuzgorenge kuŵa fuko likuru.”

¹¹Kweni Mozesi wakaŵeya kwa FUMU, Chiuta wakhe wakati, “Mwe FUMU, kasi nchifukwa uli ukari winu wagolerera pa wānthu wīnu awo mukaŵafumya mu charu cha Eguputo na nkhongono zikuru na woko la mazaza?

¹²Nchifukwa uli wāEguputo wāyowoye kuti, ‘Pakuŵaghanaghanira chiheni, Chiuta wakaŵafumya kuti wizakaŵakomera mu mapiri na kuŵamara petu pa charu?’ Gowokaniko ku ukari winu wakofya ndipo chiheni ichi chireke kwiza pa wānthu wīnu.

¹³Kumbukani Abrahamu, Yisake, na Yakhobe, wāteŵeti wīnu kwa weneawo mukajirapizga mwekha na kuŵaphalira kuti, ‘Ndamkwandaniska mphapu yako kuti yiŵe nga ndi nyenyezi za kuchanya, ndipo charu chose icho ndili kupangana, ndamkupereka ku mphapu yako kuti chiŵe chawo kwa muyirayira.’ ”

¹⁴Ntheura FUMU yikagowoka ku chinthu chiheni icho yikatenge yiŵachitire wānthu wākhe.

¹⁵Mozesi wakafumako na kŵikha kufuma ku phiri uku wayegha mawe ghapapati ghâwiri gha phangano agho ghakalembeka malwegha ghose ghâwiri.

¹⁶Mawe ghapapati ghara ghakanozgeka na Chiuta ndipo malembo nagho ghakalembeka na Chiuta mwenecho pakughazonga pa mawe ghara.

¹⁷Para Yoshuwa wakapulika kupoma na kuchemerezga kwa ânthu, âkati kwa Mozesi, "Kuli chiwawa cha nkhondo ku misasa."

¹⁸Kweni Mozesi wakati, "Ichi cuti nchiwawa chakuchemerezga kwa awo âtonda chara, nesi chiwawa cha kulira kwa awo âtondeka chara. Icho nkhupulika ndi chiwawa cha kwimba."

¹⁹Para Mozesi wakiza kufupi na msasa na kuwona mwana wa ng'ombe ndiposo na ânthu âkuvina, ukari wakhe ukagolera. Ntheura wakaghaponya pasi mawe ghapapati ghâwiri ghara na kughaswera musi mu phiri.

²⁰Ndipo wakatora mwana wa ng'ombe uyo âkapanga, âkamocha pa moto na kusira mpaka wakazgoka fuvu ndipo wakathira fuvu lira mu maji na kuâwamweska âlsraele.

²¹Mozesi wakati kwa Aroni, "Kasi ânthu âwa âkachitachi kwa iwe cuti uwatorere kwananga kukuru uku."

²²Aroni wakazgora wakati, "Rekani kukaripa, sekuru wane. Namwe mukumanya waka cuti ânthu âwa âli kwima pakuchita uheni.

²³Iwo ânguti kwa ine, 'Utipangire chiuta wakuti watirongozenge pakuti Mozesi uyo wakatifumya mu charu cha Eguputo, tikumanya chara icho chamuwira.'

²⁴Ntheura ine nkhati kwa iwo, 'Yose uyo wali na golide, wawuskepo. Ndipo âkati ândipa, nkhaponya pa moto, ndipo kukafuma mwana wa ng'ombe uyu!'

²⁵Penepapo Mozesi wakawona cuti ânthu âgaruka pakuti Aroni ndiyo waâwarekerera cuti âgaruke na kukhozgeka soni ku âwarwani wawo.

²⁶Ntheura Mozesi wakimilira pa chipata cha msasa na cuti kwa iwo, "Kasi ndi njani uyo wali pamoza na FUMU? Wize kwa ine. âna ânarume wose â Levi âkiza na kumuunganira iyo."

²⁷Mozesi wakati kwa iwo, "FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, munthu yose watore lupanga lwakhe ku lwegha lwakhe na kwenda kufuma ku chipata mpaka ku chipata cha msasa na kukoma mubali wakhe, mubwezi wakhe, na muzengezgani wakhe."

²⁸Ndipo âna ânarume âLevi âkachita nga ndi umo Mozesi wakâwalangulira ndipo zuâna lira âkakoma ânthu 3,000.

²⁹Penepapo Mozesi wakati ku âna ânarume âLevi, "Muhanya uno, mwajipatuliska mwekha cuti muâe âwasofi âkuteâetera FUMU pakukoma âna âwinu na âbabali âwinu. Ntheura FUMU yamutumbikani muhanya uno."

³⁰Na machero ghakhe Mozesi wakati ku âwanthu, “Mulikunanga chomene, kweni sono nditi ndikwerere kwa FUMU panji ndingakamuphepiskirani zakwananga zinu.”

³¹Ntheura Mozesi wakawerera kwa FUMU ndipo wakati, “Mbaya mwe! âwanthu âwa âwananga chomene. Wajipangira chiuta ngoza wa golide.

³²Kweni sono phepani, muâwagowokere kwananga kwavo, usange chara, musisite zina lane mu buku umo muli kulemba.”

³³FUMU yikamuzgora Mozesi kuti, “Yose uyo wandinangira, ndiyo yekha ndisisitenge zina lakhe mu buku lane.

³⁴Kweni sono rutanga, ukaâwarongozge âwanthu ku malo agho ndakuphalira ndipo mungelo wane wati wakudangirire panthazi. Ndipouli nyengo yiti yizenge apo nditi ndîwalange chifukwa cha kwananga kwavo.”

³⁵Ntheura FUMU yikaâwatumira nthenda âwanthu chifukwa âwakamuchichizga Aroni kuti wa âwapangire mwana wa ng'ombe wa golide.

Kufuma 33

FUMU yikulangula âwalsraele kufumapo pa Phiri la Sinayi

¹FUMU yikati kwa Mozesi, “Ufumepo pa malo ghano, iwe na âwanthu awo ukaâwafumya mu charu cha Eguputo, na kuruta ku charu icho nkhapangana mwakurapa kuti ndipereke kwa Abrahamu, Yisake, na Yakhobe kuti, ‘Ndamkuchipereka ku mphapu yako.’

²Nditi nditume mungelo panthazi zako ndipo nditi ndîwachimbizge âwakanani, âwamori, âwhiti, âwaperesi, âwhivi, na âwyebusi.

³Rutani ku charu cha mkaka na uchi, kweni ine kuti nditi ndirute namwe chara, mzire ndimumarani mu nthowa chifukwa ndimwe âwa mitima yinonono.”

⁴Para âwanthu âwakapulika mazgu ghakofya agha, âwakatengera ndipo pakawavye uyo wakavwara vitoweskero vyakhe.

⁵Pakuti FUMU yikati kwa Mozesi, “Uâwaphalire âwalsraele kuti, ‘Ndimwe âwa mitima yinonono, ndipo usange ndingenda namwe kanyengo kachoko waka, ndingamumarani petu. Ntheura sono vurani vitoweskero vyinu mwakuti ndimanye icho ndingamuchitirani.’”

⁶Penepapo âwalsraele âwakavura vitoweskero vyawo kufuma pa Phiri la Sinayi.

Chihema Chakukumaniranamo

⁷Ntheura Mozesi wakazgôwera kutora Chihema na kuchijintha patali kuwaro kwa msasa, ndipo wakachithya zina lakuti, “Chihema Chakukumaniranamo.”

Yose uyo wakakhumbanga kufumba kanthu kwa FUMU, wakizanga ku Chihema Chakukumaniranamo.

⁸Nyengo yose para Mozesi wakarutanga ku Chihema chira, wānthu wose wākawukanga na kwimilira pa miryango ya misasa yawo uku wākulāwiska Mozesi wasuke wanjire mu Chihema Chakukumaniranamo.

⁹Para Mozesi wanjira mu Chihema, mzati wa bingu ukakhiranga na kwiza kimilira pa muryango wa Chihema chira ndipo FUMU yikayowoyanga na Mozesi kufuma mu bingu.

¹⁰Para wānthu wākawona mzati wa bingu ukwimilira pa muryango wa Chihema, wose wākimiliranga na kusindamira pasi, waliyose pa muryango wa msasa wakhe.

¹¹Ntheura FUMU yikayowoyanga na Mozesi pa maso na pa maso nga ndi umo munthu wakuyowoyerwa na mubwezi wakhe. Para Mozesi wakawereranga ku misasa, munyamata Yoshuwa, mwana wa Nuni muteweti wa Mozesi, kuti wakafumanga mu Chihema chara.

FUMU yikupangana kuŵa na wānthu wākhe

¹²Mozesi wakati kwa FUMU, "Imwe muli kuyowoya kuti ndiŵarongozge wānthu aŵa kuruta ku charu chira, kweni mulije kundiphalira munthu uyo mumutumenge pamoza na ine. Ndipouli imwe muli kuyowoya kuti, 'Iwe nkhukumanya na zina lako wuwo, ndipo ndakondwera nawe chomene.'

¹³Ntheura sono nkhumuŵeyani, usange ndasanga uchizi pa maso pinu, mundirongore nthowa zinu mwakuti ndirutilire kumukondweskani. Mughanaghaneso kuti fuko ili mbanthu ūinu."

¹⁴FUMU yikazgora yikati, "Ine nditi ndendenge namwe pa maso ndipo nditi ndimupani chipumulo."

¹⁵Mozesi wakazgora kuti, "Usange mwendenge pamoza nase chara, mureke kutifumyapo pa malo ghano.

¹⁶Pakuti kasi chiti chimanyikwe uli kuti ine ndasanga uchizi pa maso pinu, ine na wānthu ūinu? Asi ndi chifukwa chakuti mukwenda nase pamoza ndimo tikuwonekera kuti tili wākupatulika ku wānthu wose wā mu charu, ine na wānthu ūinu?"

¹⁷Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, "Chinthu icho wayowoya nditi ndichitengeso pakuti nkhukondwa nawe ndipo nkhukumanya iwe na zina lako."

¹⁸Penepapo Mozesi, wakaromba wakati, "Nkhumuŵeyani, mundirongore uchindami winu."

¹⁹FUMU yikazgora yikati, "Nditi ndendeske uweme wane wose panthazi pako na kuphara panthazi pako zina lane, lakuti FUMU. Ndipo nditi ndiŵe wa lusungu

kwa uyo nkhukhumba kumuchitira lusungu, na kuŵa wa chiwuravi kwa uyo ndakhumba kuŵa nayo na chiwuravi.”

²⁰Kweni FUMU yikati, “Kuti uwonenge chisko chane chara, chifukwa palije munthu uyo wangawona ine na kuŵa na umoyo.”

²¹Penepapo FUMU yikati, “Pali malo pafupi na ine apo iwe ungiza kimilira pa jarawe.

²²Para uchindami wane ukujumpha, ndamkukuŵika mu mphanji ya jarawe ndipo ndamkukubenekerera na woko lane ndisuke ndijumphe.

²³Para ndajumpha, ndamkuwuskako woko lane kuti uwone muwongo wane, kweni chisko chane kuti chiti chiwoneke chara.”

Kufuma 34

Mawe gha chiŵiri gha Marango

(Mar 10.1-5)

¹FUMU yikati kwa Mozesi, “Uŵaje mawe ghapapati ghawiri ghakuyana waka na gha pakudanga ghara, ndipo ine ndamkulembapo mazgu agho ghakawâ pa mawe gha pakudanga agho ukaswa.

²Uŵe wakunozgeka ndipo na machero na mulenje ukwerere kuno ku Phiri la Sinayi kuti wiza kakumane nane pachanya pa phiri.

³Paŵavye munthu wakukwera nawe pa phiri nesi yumoza kuwoneka palipose pa phiri ili, nanga ndi mberere na mbuzi panji ng'ombe kuti ziryenge musi mwa phiri ili.”

⁴Ntheura Mozesi wakawâaja mawe ghapapati ghawiri ghakuyana waka na ghapakudanga ghara, ndipo wakacherera na mulenje kuruta ku Phiri la Sinayi nga ndi umo FUMU yikamulangulira uku wayegha mawe ghawiri ghapapati ghara.

⁵Ntheura FUMU yikakhira mu bingu, na kwiza kimilira pamoza nayo penepara na kuphara zina lakhe, lakuti FUMU.

⁶FUMU, yikajumpha panthazi pa Mozesi na kuphara kuti, “FUMU, FUMU, Chiuta wa chiwuravi na wa uchizi, wakuziwurika kukaripa, wakuzura na chisungusungu na wakugomezgeka,

⁷wakurongora chisungusungu chakhe ku wâanthu vikwivikwi, ndipo wakugowokera majuvyo, mauheni na zakwananga. Kweni wakubendera kuti wati waŵareke waka chara, wati walange wâna na wazukuru kuya kafika ku muwiwo wa chitatu na wa chinayi chifukwa cha maubendezi gha wawiskewo.”

⁸Penepapo Mozesi wakasindamira pasi chisko chakhe na kusopa.

⁹Ndipo wakati, "Mwe FUMU, usange ndasanga uchizi pa maso pinu, nkhumuŵeyani, mwendenge nase. Nangauli ŵanthu aŵa mba mtima unonono, kweni imwe mutigowokere kwananga kwithu, na mauheni ghithu na kutitora ise nga ŵanthu ŵinu."

Kupangana kwa chiŵiri
(Kuf 23.14-19; Mar 7.1-5, 16.1-17)

¹⁰Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi, "Sono nditi ndichite phangano na imwe. Panthazi pa imwe mose nditi ndichite vyakuzizwiska ivyo vindachitikepo mu fuko lirilose mu charu cha pasi. ŵanthu awo mukukhara nawo ŵati ŵawone chakofya icho ine FUMU ndamkuŵachitira.

¹¹Upulikire icho nkhukulangula muhanya uno. Ine nditi ndiŵachimbizge panthazi pinu ŵaAmori, ŵaKanani, ŵaHiti, ŵaPerezi, ŵaHivi, na ŵaYebusi.

¹²Uchenjere, ureke kuya kachita phangano na ŵanthu ŵa ku charu icho mukuruta kuya kakharamo mzire ŵakaŵe chipingo mukati mwinu.

¹³Mukapankhulire pasi majochero ghawo na kubwangandulira pasi mizati yawo ya mawe ndipo mukadumulire pasi vikumbusko vyta chiuta ngoza wawo Ashera.

¹⁴"Mureke kuya kalambira ŵachiuta ŵanyakhe chifukwa FUMU, yeneiyo zina lakhe ndi Sanje, ndi Chiuta wa sanje.

¹⁵Mureke kuya kachita phangano na ŵanthu ŵa ku charu icho mukuruta kuya kakharamo, mzire para ŵakulambira ŵachiuta ngoza ŵawo na kuperekwa sembe kwa iwo, ŵamuchemani kuti murye nawo pamoza sembe iyo ŵakuperekwa kwa chiuta ngoza wawo.

¹⁶Mureke kuya katora ŵana ŵawo ŵanakazi kuŵa ŵawoli ŵa ŵana ŵinu ŵanarume, mzire para ŵana ŵanakazi ŵawo ŵakulambira ŵachiuta ngoza ŵawo, ŵana ŵinu ŵanarume nawo ŵati ŵalambire ŵachiuta ngoza ŵawo.

¹⁷"Mureke kuya kajipangira ŵachiuta ŵakusongonora.

¹⁸"Mukachitenge chiphikiro chaChingwa chambula chirungo. Mukaryenge chingwa chambula chirungo pa mazuŵa ghankonde na ghaŵiri pa nyengo yakwimikika ya mwezi wa Abibu nga ndi umo nkhamulangulirani, pakuti weneuwo ndi mwezi uwo mukafumiramo mu Eguputo.

¹⁹"Mwana mwanarume yose wakudanga kubabika ngwane, pamoza na ŵana wose ŵakudanga kubabika ŵa viŵeto vyinu manyi mba ng'ombe panji ŵa mberere na mbuzi.

²⁰Mwana wa uŵere wa mbunda mukamuwombolenge na mwana-mberere, kweni usange wamkureka kumuwombola, mukamuphyore singo. Mukawombolenge ŵana ŵanarume ŵinu wose ŵakudanga kubabika. "Paŵavye munthu wakuwoneka panthazi pane wambula kanthu mu mawoko ghakhe kakuti wapereke.

²¹“Mu mazuŵa ghankhonde na limoza uchitenge mlimo wako, kweni pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri ukapumulenge nanga ungaŵa mu nyengo ya kulima panji yakuvuna.

²²“Mukachitenge chiphikiro cha maSabata, cha vipambi vyakudanga vya vuna ya tirigu, na chiphikiro cha kuronga vuna ku umaliro wa chirimika.

²³“Katatu pa chirimika chilichose, ânarume wose âwonekenge panthazi pane na kulambira FUMU, Chiuta wa Israele.

²⁴Pakuti nditi ndichimbizge mafuko panthazi pinu na kukuzga mphaka zinu ndipo paŵavyenge na yumoza wakukhumba kwiza kapoka charu chinu, usange mukwiza katatu pa chirimika na kuwoneka panthazi pane na kulambira FUMU, Chiuta winu.

²⁵“Mureke kuperekwa ndopa za sembe kwa ine pamoza na chilichose ichi chili na chirungo. Ndipo sembe yose iyo yakomekera chiphikiro cha Paska, yireke kukharako mpaka na mulenje na machero ghakhe.

²⁶“Mukizenge na vipambi viweme vyakudanga kuphya vya mu minda yinu, ku nyumba ya FUMU, Chiuta winu. “Mureke kuphika kana ka mbuzi mu mkaka wa nyina.”

²⁷FUMU yikati kwa Mozesi, “Lemba mazgu agha chifukwa mu gheneagha nkhuchita phangano na iwe na âIsraele.”

²⁸Ntheura Mozesi wakakhara kwenekura na FUMU mazuŵa 40 muhanya na usiku kwambula kurya chakurya chilichose nanga nkhumwa maji. Ntheura wakalemba mazgu ghara pa mawe ghapapati mazgu gha phangano agho ndi marango khumi.

Mozesi wakukhira mu Phiri la Sinayi

²⁹Para Mozesi wakati wakhira kufuma pa Phiri la Sinayi na mawe ghapapati ghawiri gha phangano ghara wakamanya chara kuti chisko chakhe chikâwa chakugadima pakuti wakayowoyanga na Chiuta.

³⁰Para Aroni na âIsraele wose âwakawona Mozesi, âwakawona chisko chakhe chikugadima ndipo âwanthu wose wakopa kwiza pafupi nayo.

³¹Kweni Mozesi wakawâchema, ndipo Aroni na âwarongozgi âwa mpingo âwakawerera kwa Mozesi, ndipo iyo wakayowoya nawo.

³²Pamanyuma âIsraele wose wakiza pafupi ndipo iyo wakawâapa marango agho FUMU yikamupa pa Phiri la Sinayi.

³³Para Mozesi wakamara kuyowoya nawo, wakadikiska chisko chakhe na chidiko.

³⁴Kweni nyengo yose iyo wakanjiliranga mu Chihema Chakukumaniranamo, kuti wayowoye na FUMU wakawuskangako chidiko ku chisko chakhe mpaka pa

nyengo ya kufumira. Para wafumira kuwaro, wakawaphaliranga wâlsraele vyose ivyo walangulika kuwaphalira.

³⁵Ndipo wâlsraele wâkawonanga kuti chisko cha Mozesi chikugadima, ntheura wakabenekerero chisko chakhe mpaka pa nyengo yinyakhe apo watî wanjilire mu Chihema na kuyowoya na FUMU.

Kufuma 35

Marango gha Sabata

¹Mozesi wakawunganya mpingo wose wa wâlsraele na kuti kwa iwo, "Ivi ndivyo FUMU yamulangulani kuti muchitenge.

²Mu mazuwa ghankonde na limoza muchitenge mlimo winu, kweni pa zuwa la chinkonde na chiwiri, mukawenge na Sabata lakupatulika la kupumulira kwa FUMU. Yose uyo wakuchita mlimo pa zuwa ili wakomeke.

³Mureke kupemba moto mu nyumba zinu zose pa zuwa la Sabata."

Vyakupereka vyakuzengera Chihema Chakupatulika

(Kuf 25.1-9)

⁴Mozesi wakati ku mpingo wose wa wâlsraele, "Ichi ndicho FUMU yalangula.

⁵Kufuma pa ivyo munthu wali navyo, waperekenge vyawanangwa kwa FUMU. Yose uyo wali na mtima wakujipereka, wizenge kwa FUMU na vyawanangwa ivi: golide, siliva, na mkuwa,

⁶salu ya bululu, yichesamu na yiswesi, salu ya bafuta muweme, weya wa mbuzi,

⁷vikumba vyakunyuka vya mberere zanarume vyakuroweka na utoto uswesi, vikumba vya mbuzi, mathabwa gha makuni gha akesha,

⁸mafuta gha olive ghakukozgera nyali, vyakununkhiskira vya mafuta ghakuphakazgira, ndiposo na lubani,

⁹mawe gha onike na mawe ghanji ghakuzirwa ghakusoneka pa chakuvwara cha musofi cha efodi ndiposo na cha pa chifuwa."

Vitewetero vya mu Chihema Chakupatulika

(Kuf 39.32-43)

¹⁰"Wanthu wose mukati mwinu awo ndi nkhantha wize ndipo wâpange vyose ivyo FUMU yalangula.

¹¹Wâpange Chihema Chakupatulika, chisalu chakuchinga, nkhoroeko zakhe, mafuremu ghakhe, mitambiko yakhe, mizati yakhe, vikongera vyakhe,

¹²Bokosi la Phangano na michiko yakhe, chibenekerero chakuphepiskirapo, na salu yakuchinga bokosi,

¹³thebulu na michiko yakhe, viteŵetero vyakhe vyose, na Chingwa cha uŵapo wa Chiuta,

¹⁴chakuŵikapo nyali yakungweruskira pamoza na viteŵetero vyakhe, nyali zakhe, mafuta ghakukozgera nyali,

¹⁵jochero la vyakununkhira na michiko yakhe, mafuta ghakuphakazgira, vyakununkhira, salu yakuchinga pa muryango wa Chihema,

¹⁶jochero la sembe lakocherapo sembe zakocha na chakusonkherapo moto chakhe cha mkuŵa, michiko yakhe na viteŵetero vyakhe, beseni lakugezeramo na chikongera chakhe,

¹⁷salu zakuchingira baraza, pamoza na mizati yakhe na vikongera vyakhe ndiposo na salu zakuchingira pa muryango wa baraza,

¹⁸vikhomo vya Chihema na vya baraza, ndiposo na vingwa vyakhe,

¹⁹malaya ghakusoneka makora gha awo âwakuteŵetera mu Chihema Chakupatulika, agho ndi malaya ghakupatulika gha musofi Aroni na gha âwana âwakhe kuti âwanditeŵetere nga mbasofi.”

Ŵanthu ūkwiza na vyakuperekā

²⁰Penepapo mpingo wose wa ūalsraele ukawukapo panthazi pa Mozesi.

²¹Ndipo wose awo ūkakâwa na mtima wakujiperekā na wose awo ūkakhumba kuchita, wakiza na vyakuperekā kwa FUMU vya mlimo wose wa mu Chihema Chakukumaniranamo, na vyakupangira malaya ghakupatulika.

²²Ntheura wose ūnarume na ūnakazi awo ūkakâwa na mtima wakujiperekā ūkiza na vitowelo vya mitundumitundu vya golide nga ndi ndewerewe, mphete, makhoza, majuda ndipo waliyose wakaviperekā ku mlimo wa FUMU nga ndi sembe yakuzungunya.

²³Yose uyo wakaŵa na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, ya bafuta muweme, weya wa mbuzi, vikumba vya mberere zanarume na vya mbuzi vyakuroŵeka na vyakunyuka makora wakiza navyo.

²⁴Ŵanthu wose awo ūkakâwa na siliva na mkuŵa ūkiza navyo nga nchakuperekā kwa FUMU. Ndipo yose uyo wakaŵa na mathabwa gha makuni gha akesha wakiza nagho ku mlimo wa FUMU.

²⁵Ŵanakazi wose awo ūkakâwa nkhwantha pa vyakuruka ūkizanga na vyakuruka vyawo nga ndi salu za bululu uchesamu, ziswesi na za bafuta muweme.

²⁶Ndipo ūnakazi wose awo ūkakâwa ūkujiperekā ndipo ūkakâwa nkhwantha, ūkarukanga salu za weya wa mbuzi.

²⁷Warongozgi wakiza na mawe gha onike na mawe ghanyakhe ghakuzirwa ghakusonelera pa chakuvwara cha efodi na pa chakuvwara cha pa chifuŵa cha musofi.

²⁸Wakizaso na vyakununkhira, mafuta ghakukozgera nyali, mafuta ghakuphakazgira, na vyakununkhira vya sungu liweme.

²⁹WaIsraele wose wānarume na wānakazi awo wākāwa na mtima wakujipereka na yose uyo wakakhumba kuchita, wakiza na chakupereka ku mlimo wa FUMU, ivyo Mozesi wakaŵalangula kuti wapereke.

Wanthu wakuzenga Chihema Chakupatulika

(Kuf 31.1-11)

³⁰Mozesi wakati ku wāIsraele, “Wonani FUMU yasora Bezalele mwana wa Uri, muzukuru wa Huru, wa fuko la Yuda.

³¹FUMU yamuzuzga na Mzimu wakhe ndipo yamupa vinjeru, umanyi na unkhwantha wose pa mlimo wa kuŵaja.

³²Iyo wakumanya kulemba nchito za mlimo wa golide siliva na mkuŵa.

³³Wakumanyaso kuzonga mawe ghakwimikapo kanthu na kuŵaja mathabwa mwa unkhwantha pa mlimo wakupambanapambana.

³⁴FUMU yamupa iyo na Oholiyabu mwana wa Ahisamaki wa fuko la Dani vinjeru vyakusambizga wānyawo unkhwantha wawo.

³⁵Iwo wāli kupika unkhwantha wakuchita mlimo uliwose manyi ngwa kuzonga mawe, manyi ngwa kuroŵa, manyi ngwa kuruka salu za bululu, zichesamu, ziswesi na za bafuta muweme. Iwo wākumanya nadi kuchita milimo yakupambanapambana ya unkhwantha.”

Kufuma 36

¹“Sono Bezalele, Oholiyabu, na nkhwantha zinyakhe zose, izo FUMU yikawāpa vinjeru na umanyi kuti zimanye umo zingachitira mlimo wose wakuzenge Chihema Chakupatulika, wākenera kuchita mlimo uwu nga ndi umo FUMU yikawālanguira.”

Wanthu wakwiza na vyawanangwa vinandi

²Penepapo Mozesi wakachema Bezalele, Oholiyabu, na nkhwantha yose iyo FUMU yikayipa vinjeru na yose uyo wākāwa wakujipereka kuchita mlimo uwu.

³Ndipo wākapokerera kufuma kwa Mozesi vyose ivyo wāIsraele wākapereka mwa wanangwa kuti wāzengere Chihema Chakupatulika. Ndipo wāIsraele wakarutilira kwiza na vyakupereka vyawo kwa Mozesi mu mulenje uliwose.

⁴Ntheura nkhwantha zose izo zikachitanga mlimo wose wakuzenga Chihema Chakupatulika, zikareka mlimo wawo uwo zikachitanga,

⁵ndipo wakati kwa Mozesi, “Wanthu âwakwiza na vinandi kuruska ivyo vikukhumbikwa pa mlimo uwo FUMU yikalangula kuti uchitike.”

⁶Ntheura Mozesi wakapereka languro ilo likapharazgika mu misasa yose lakuti, “Pâwavye mwanarume panji mwanakazi uyo warutizge kwiza na chakupereka cha mlimo wakuzenga Chihema Chakupatulika.” Penepapo âwanthu âwakarekeseka kwiza na vyakupereka,

⁷pakuti ivyo âwakâwa navyo vikaâwa vyakukwanira kufiska mlimo, na kukharaposo.

Kuzengeka kwa Chihema Chakupatulika

(Kuf 26.1-37)

⁸Ntheura nkhwantha zose mukati mwa awo âwakâwa pa mlimo wakuzenga wakapanga Chihema na salu zakuchingira khumi za bafuta zakurukika makora, zakusona na salu ya bululu, yichesamu, na yiswesi. Wakazirowâ na vithuzithuzi vya âwakerubi âwakurukika mwa luso.

⁹Salu zose zikaâwa zakuyana waka, mu utali zikaâwa mamita ¹² ndipo mu usani zikaâwa mamita ghawiri.

¹⁰Salu zinkonde wakazibamphika pamoza kuâwa salu yimoza ndipo salu zinyakhe zinkonde nazo wakazibamphikaso pamoza kuâwa salu yimoza.

¹¹Mu mphepete mwa salu yakudanga yakubamphikana yira, ku umaliro wakhe wakasonerapo tuvingwe twa chovyo twa bululu, ndipo âwakachita ntheura pera na salu ya chiwiri yakubamphikana yinyakhe yira.

¹²Wakasoneraposo tuvingwe twa chovyo ⁵⁰ ku umaliro wa salu yakubamphikana yakudanga yira ndiposo tuvingwe twa chovyo ⁵⁰ pa salu yakubamphikana ya chiwiri yinyakhe yira. Tuvingwe twa chovyo tura tukathyana waka na twa pa salu yakudanga.

¹³Wakapangaso nkhoroâeko za golide ⁵⁰ izo zamkubamphika salu ziwiri zira zakubamphikana. Ntheura Chihema chikazgoka kuâwa chimoza.

¹⁴Wakapangaso salu zakuchingira ¹¹ za maweya gha mbuzi kuti ziwe zakuchingira Chihema chira.

¹⁵Salu ¹¹ zakuchinga izi zikaâwa zakuyana zose, mu utali mamita ¹³, ndipo mu usani mamita ghawiri.

¹⁶Wakazibamphika pamoza salu zinkonde kuâwa salu yimoza ndipo salu zinkonde na yimoza nazo âwakazibamphika kuâwa salu yimoza.

¹⁷Ŵakasonererapo tuvingwe twa chovyo 50 ku umaliro wa salu yakubamphikana yakudanga yira mu mphepete mwakhe ndiposo tuvingwe twa chovyo 50 mu mphepete mwa salu yakubamphikana ya chiŵiri yinyakhe yira.

¹⁸Ŵakapanga nkhoroŵeko 50 za mkuŵa na kukoroweka mu tuvingwe twa chovyo kuti vibamphikane kuŵa Chihema chimoza.

¹⁹Ndipo ūakapangaso vyakuchinga vinyakhe viŵiri vyā Chihema Chakupatulika kufuma ku vikumba vyakunyuka makora vyā mberere zanarume na vyā mbuzi vyakuroŵeka na utoto uswesi ndipo wakaviŵika pachanya.

²⁰Ŵakapanga mafuremu ghakwimilira gha khuni la akesha gha Chihema.

²¹Utali wa furemu limoza ukaŵa mamita ghanayi pachanya masentimita 50 ndipo usani ukaŵa masentimita 50 pachanya masentimita 20.

²²Furemu lose la Chihema ukalikhome tumathabwa tuŵiri kuti tukorane pamoza. Mafuremu ghose ghara ukachite ntheura pera.

²³Kurwande lwa ku mwera lwa Chihema ūakapangirako mafuremu 20.

²⁴Ndipo ūakapangaso vikongera vyā siliva 40 kuti mafuremu 20 ghara ghimepo. Pasi pa furemu lirilose pakaŵa vikongera vyā siliva viŵiri vyakwimapo kuti vikore tumathabwa tuŵiri tura.

²⁵Ku dera linyakhe la ku mpoto kwa Chihema nako ūakapangirako mafuremu 20,

²⁶na vikongera vyā siliva 40, vikongera viŵiri pasi pa furemu limoza ndiposo vikongera vinyakhe viŵiri pasi pa furemu linyakhe.

²⁷Kunyuma kwa Chihema, ku dera la ku manjiliro gha dazi, upangireko mafuremu ghankhonde na limoza.

²⁸Ndipo kunyuma kwa Chihema kwenekura, pa ngodya ūakapangirapo mafuremu ghawiri.

²⁹Mafuremu gha pa ngodya ghakapatukana musi mwakhe, kweni ghakabamphika pachanya pa mphete yakudanga. Ntheura ndimo ghamkuŵira mafuremu ghawiri gha pangoda ziŵiri.

³⁰Ntheura pakaŵa mafuremu ghankhonde na ghatatu na vikongera vyā siliva vyakwimapo mafuremu 16, vikongera viŵiri pa furemu lirilose.

³¹Ŵakapangaso mitambiko ya khuni la akesha, yinkonde ya mafuremu gha ku lwegha limoza la Chihema,

³²yinkonde ya mafuremu gha ku lwegha linyakhe lwa Chihema ndipo yinkonde ya mafuremu gha ku manjiliro, kunyuma kwa Chihema.

³³Ŵakapangaso mtambiko wa pakatikati uwo ukenda pa furemu kufuma ku uyambiro mpaka ku umaliro.

³⁴Ŵakaghaphaka mafuremu na golide ndipo ūkaghanjizga mphete kuti yikore mitambiko, yeneiyo nayo wakayiphaka golide.

³⁵Ŵakapangaso chisalu chakuchinga chakukoroweka na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, na bafuta muweme. Ŵakachirowaso mwa luso na vithuzithuzi vya ūakerubi.

³⁶Ŵakapangaso mizati yinayi ya khuni la akesha, kuti yikore salu yakuchinga yira. Mizati yira ūkayiphaka golide na kuyinjizga nkhoroŵeko za golide. Mizati yira ūkayipangira vikongera vyawo vya siliva vinayi.

³⁷Pa muryango wa Chihema Chakupatulika, ūkapatangirapo salu yakuchinga yakuroŵeka mwa unkhwantha na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, na bafuta muweme.

³⁸Ŵakapanga mizati yinkhonde iyo yikaŵa na nkhoroŵeko zakunjizgamo salu yira. Mitu ya mizati yira na mitambiko yakhe wakaviphaka golide, ndipo vikongera vyawo vinkhonde vikaŵa vya mkuŵa.

Kufuma 37

Kapangiro ka Bokosi la Phangano (Kuf 25.10-22)

¹Bezalele wakapanga Bokosi la Phangano na mathabwa gha khuni la akesha. Utali wakhe likaŵa masentimita 110, usani wakhe likaŵa masentimita 66. Ndipo mukukwera likaŵa masentimita 66.

²Ŵakaliphaka na golide mwenecho mukati na kuwaro wuwo na kulirowâ na kamuzere ka golide zingirizge.

³Wakapanga mphete zinayi za golide zakuyeghera bokosi ndipo wakazikakilira ku ngodya zakhe zinayi, ziŵiri ku dera limoza ndipo ziŵiri ku dera linyakhe.

⁴Wakapanga michiko yakuyeghera ya makuni gha akesha ndipo wakaghaphaka golide.

⁵Ndipo wakanjizga michiko yira mu mphete izo zikâwa ku madera ghose ghaŵiri gha Bokosi la Phangano kuti yiŵe yakuyeghera.

⁶Wakapanga chibenekerero chakuphepiskirapo cha golide mwenecho. Utali wakhe chikaŵa masentimita 110. Usani wakhe chikaŵa masentimita 66.

⁷Wakapangaso ūakerubi ūa golide ūâwiri pakufura na nyondo, ndipo wakaŵakhomerera ku umaliro wa chibenekerero chakuphepiskirapo.

⁸Wakakhoma kerubi yumoza ku dera limoza, munyakhe ku dera linyakhe. Wakawapanga wakerubi wara wa'wiri mwakuti chika'wa chimoza na chibenekerero chakuphepiskirapo.

⁹Wakerubi wara wakatandazgira mapapindo ghawo muchanya, kubenekekerera chibenekerero chakuphepiskirapo chira ndipo wakarazgirana. Visko vyawo vikarazga ku chibenekerero chakuphepiskirapo.

Thebulu la Chingwa cha Uwapo wa Chiuta
(Kuf 25.23-30)

¹⁰Wakapangaso thebulu la mathabwa gha makuni gha akesha. Utali wakhe lika'wa masentimita 90. Mu usani lika'wa masentimita 46 ndipo mu kukwera lika'wa masentimita 66.

¹¹Wakaliphaka na golide mwenecho, na kulirowa na kamuzere ka golide zingirizge.

¹²Wakalikhoma tumathabwa mu mphepete mwakhe. Usani wakhe ukawa masentimita ghankhonde na ghatatu ndipo wakaturowa na kamuzere ka golide zingirizge.

¹³Wakalipangiraso mphete za golide zinayi na kuzikakilira pa ngodya zinayi za malundi gha thebulu.

¹⁴Mphete izo ukazi'wike pafupi na tumathabwa twa mu mphepete kuwa zakukhozga michiko pakuyeghera thebulu.

¹⁵Wakapanga michiko ya khuni la akesha kuti wayegherenge thebulu ndipo wakayiphaka golide.

¹⁶Wakapangaso vite'wetero vya golide mwenecho vya pa thebulu, nga ndi mbale na wadira wa vyakununkira, wabakule, na nkhombo zakupungulira vinyo la sembe.

Kapangikiro ka chaku'wikapo nyali
(Kuf 25.31-40)

¹⁷Wakapanga chaku'wikapo nyali cha golide mwenecho. Chikongera na chithupi chakhe vika'wa vyakufura na nyondo. Nkhombo zakhe, mitu yakhe, na malu'wa ghakhe vika'wa vyakubamphikana pamoza.

¹⁸Mu mphepete chika'wa na minthavi yinkonde na umoza yikafuma mu chaku'wikapo nyali chira, minthavi yitatu ku dera limoza ndiposo yitatu ku dera linyakhe.

¹⁹Pa munthavi umoza pakawa nkhombo zitatu zaku'wa nga ndi malu'wa gha khuni la alimondi, mitu na malu'wa ghakhe. Pakawaso nkhombo zitatu zaku'wa nga ndi malu'wa gha khuni la alimondi pa munthavi unyakhe. Vikawa nttheura pa minthavi yose yinkonde na umoza iyo yikafuma pa chaku'wikapo nyali chira.

²⁰Ndipo pa chakuŵikapo nyali pakâwa nkhombo zinayi zakuŵa nga ndi maluŵa gha khuni la alimondi, mitu yawo ndiposo na maluŵa ghawo.

²¹Pakâwa luŵa limoza musi mwa minthavi yiŵiri kufuma mu chakuŵikapo nyali, luŵa la chiŵiri musi mwa minthavi yiŵiri ndipo luŵa la chitatu, musi mwa minthavi yinkonde na umoza na maluŵa ghatatu.

²²Mitu yawo na minthavi vikapangikira kumoza na chakuŵikapo nyali. Chose chikaŵa waka chimoza, cha golide mwenecho wakufura na nyondo.

²³Wakapangaso nyali zinkonde na ziŵiri za pa chakuŵikapo nyali chira pamoza na mbano zakhe na vyakuyoreramo vyoto vyakhe. Vyose ivi vikaŵa vya golide mwenecho.

²⁴Kupanga chakuŵikapo nyali chira pamoza na viteŵetero vyakhe vyose ivi, wakatora makilogiramu gha uzitu wakukwana 35 gha golide mwenecho.

Kapangikiro ka jochero la vyakununkhira

(Kuf 30.1-5)

²⁵Wakapanga jochero la kocherapo vyakununkhira, ndipo liŵe la mathabwa gha khuni la akesha. Likâwa lakuyana waka mu utali na usani wakhe. Mu utali likâwa masentimita 45, ndipo mu usani namo ntheura pera masentimita 45. Mukukwera likâwa masentimita 90. Masengwe ghakhe ghakâwa ghakubatikana na jochero lira.

²⁶Wakaliphaka jochero lose lira na golide mwenecho pachanya pakhe, mu mphepete mwakhe zingirizge na masengwe ghakhe ndipo wakalirowâ na kamuzere ka golide zingirizge.

²⁷Wakapanga mphete ziŵiri za golide na kuzibatika ku jochero musi mu kamuzere kakuroŵeka na golide ku malwegha ghakuthyana waka kuti zikorenge michiko yakuyeghera.

²⁸Wakapanga michiko ya khuni la akesha na kuyiphaka golide.

Kapangikiro ka mafuta ghakuphakazgira na vyakununkhira

(Kuf 30.22-38)

²⁹Wakapangaso mafuta ghakupatulika ghakuphakazgira na vyakununkhira vya sungu liweme, kwakuyana na mlimo wa nkhwantha pakusazga vyakununkhira.

Kufuma 38

Kapangikiro ka jochero la sembe yakocha

(Kuf 27.1-8)

¹Wakapanga jochero la sembe yakocha na mathabwa gha khuni la akesha. Mu utali likâwa masentimita 230, ndipo mu usani likâwa ntheura pera. Likâwa lakuyana waka. Mukukwera likâwa masentimita 130.

²Wakalipangira masengwe ghanayi mu ngodya zakhe zinayi gheneagho ghakabatikana na jochero lira mwakuti chikâwa chimoza. Ndipo wakaliphaka na mkuâwa.

³Jochero wakalipangira vitewetero vyose ivyo vikaâwa majonjo, mafosholo, mabakule, maforoko na vyakupalira moto. Vitewetero vyakhe vyose wakavipanga vya mkuâwa.

⁴Jochero wakalipangira chakupembapo moto cha mkuâwa chakuâwa nga ndi sefa ndipo wakachiwika musi mwa chipupa cha jochero kuti chiwê pakatikati pa jochero.

⁵Wakapanga mphete zinayi za mkuâwa kuti zikorenge michiko ku ngodya zinayi za chakupembapo moto chira.

⁶Wakapanga michiko ya khuni la akesha na kuyiphaka mkuâwa,

⁷michiko yira wakayinjizga mu mphete zira izo zikaâwa mu mphepete mwa jochero kuâwa yakuyeghera. Jochero lira walipanga na mathabwa ndipo likâwa la mphuwu.

Kapangikiro ka beseni lakugezeramo la mkuâwa

(Kuf 30.18)

⁸Wakapanga beseni lakugezeramo la mkuâwa na chikongera chakhe nacho chikaâwa cha mkuâwa kufuma ku magalasi gha wanakazi awo wakatewetanga pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

Kazengerero ka baraza la Chihema Chakupatulika

(Kuf 27.9-19)

⁹Wakapanga baraza la Chihema Chakupatulika na salu za bafuta muweme. Ku dera la ku mwera, salu zakhe zikaâwa mamita 46.

¹⁰Mizati yakhe yikaâwa 20 ndipo vikongera vyakhe vikaâwa 20 vya mkuâwa, kweni nkhoroâeko zakhe na mitambiko ya mizati vikaâwa vya siliva.

¹¹Ku dera la ku mpoto kwa baraza la Chihema, salu zakhe zakuchinga baraza zikaâwa ntheura pera za bafuta muweme. Mu utali zikaâwa mamita 46. Likaâwa na mizati 20 na vikongera vyakhe 20 ivyo vikaâwa vya mkuâwa. Nkhoroâeko zakhe na mitambiko yakhe ya mizati vikaâwa vya siliva.

¹²Ku dera la ku zambwe kwa baraza, salu zakuchinga zikaâwa mamita 23, mizati khumi na vikongera vyawo khumi. Nkhoroâeko zakhe na mitambiko yakhe pa mizati vikaâwa vya siliva.

¹³Ku dera la ku vuma kwa baraza uko kukaâwa muryango nako kuâwe ntheura pera. Mu utali liâwe mamita 23.

¹⁴Salu zakuchinga ku lwegha lumoza la muryango zikaâwa mamita ghankhonde na ghâwiri, mizati yawo yitatu na vikongera vyawo vitatu.

¹⁵Salu zakuchinga ku lwegha lunyakhe lwa muryango yikaŵa mamita ghankonde na għawiri. Mizati yawo yitatu na vikongera vyawo vitatu.

¹⁶Salu zose zakuchinga kuzingirizga baraza la Chihema zikaŵa za bafuta muweme pera.

¹⁷Vikongera vyā mizati vyakhe vikaŵa vyā mkuŵa. Nkhoroweko na michiko pa mizati vikaŵa vyā siliva, ndipo mitu ya mizati yikaphakika siliva. Ntheura mizati yose ya baraza la Chihema likaŵa na mitambiko ya siliva.

¹⁸Salu yakuchinga ya pa muryango wa baraza yikaroweka bululu, yichesamu, yiswesi, na bafuta muweme, yakusoneka mwa unkhwantha. Utali wakhe yikaŵa mamita ghankonde na għanayi. Mukukwera yikaŵa mamita għawiri pachanya masentimita 230 kuyana waka na salu zakuchinga za baraza.

¹⁹Mizati yawo yikaŵa yinayi ndipo vikongera vyawo vinayi vikaŵa vyā mkuŵa. Nkhoroweko zawo na mitambiko yawo vikaŵa vyā siliva ndipo mitu ya mizati yikaphakika siliva.

²⁰Vikhomo vyā Chihema Chakupatulika na vikhomo vyose kuzingirizga baraza la Chihema vikaŵa vyā mkuŵa.

Visulo vyakuteŵetera mu Chihema Chakupatulika

²¹Uwu ndi unandi wa visulo vyakuteŵetera mu Chihema icho ndi Chihema cha Phangano ivyo vikaperekka kwakuyana na languro la Mozesi. WaLevi ndiwo wakavipendanga pasi pa urongozgi wa Itamara mwana wa musofi Aroni.

²²Bezalele mwana wa Uri, muzukuru wa Huru, wa fuko la Yuda ndiyo wakachita vyose ivyo FUMU yikalangula Mozesi.

²³Oholiyabu mwana wa Ahisamaki wa fuko la Dani ndiyo wakavvirana nayo. Iyo wakaŵa nkhwantha mukuzonga mawe mukulemba nchito zakupambanapambana, mukuroŵa salu na uzi wa bululu, uchesamu, uswesi, na bafuta muweme.

²⁴Golide lose ilo likaperekka kwa FUMU kuti wazengere Chihema Chakupatulika, likaŵa makilogiramu 1,000 kwakuyana na umo wakapimiranga mu Chihema Chakupatulika.

²⁵Ndipo siliva ilo likafumira ku mpingo ilo likapendeka likakwana makilogiramu 3,430 kwakuyana na umo wakapimiranga Chihema Chakupatulika.

²⁶Munthu yose wakaperekka beka limoza ilo ndi ndarama za siliva nga ndi umo zikapimiranga mu Chihema Chakupatulika. Wantru wose awo wakaruta kuya kapendeka wakaŵa wanarume pera kwamba wa virimika 20 na wakujumphirapo, wakukwana 603,550.

²⁷Siliva wakukwana makilogiramu 3,430 wakaŵa na nchito yakusongorora vikongera vyā Chihema Chakupatulika na vyā salu yakuchinga. Ndipo vikongera

100 vikafuma ku makilogiramu 34. Kilogiramu limoza wakasongonoranga chikongera chimoza.

²⁸Ndipo makilogiramu 30 gha siliva, ndiyo âwakapangira nkhoroŵeko za mizati, mitu ya mizati na mitambiko yawo, ndipo wakaviphaka siliva.

²⁹Mkuŵa uwo âwanthu âwakapereka kwa FUMU ukâwa makilogiramu 2,425.

³⁰Ntheura na mkuŵa mweneuyu âwakapangako vikongera vya pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo, jochero lakupembapo moto, na viteŵetero vyose vya pa jochero,

³¹Vikongera kuzingirizga baraza ndiposo na vya pa muryango, vikhomo vyose vya Chihema kuzingirizga baraza.

Kufuma 39

Kasonero ka malaya gha âwasofi

(Kuf 28.1-14)

¹Ntheura âwakasona malaya gha âwasofi ghakuteŵetera mu Chihema Chakupatulika kufuma mu vyakupereka vya salu ya bululu, yichesamu, na yiswesi. Âwakamupangiraso Aroni malaya ghakupatulika nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

²Âwakasona chakuvwara cha efodi na salu ya golide, ya bululu, yichesamu, yiswesi, na wa bafuta mwenecho.

³Âwakadinya golide mpaka likâwa lipepefu ndipo âwakalidumula na kulinozga kuâwa tunthambo na kurukira pamoza na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, ndiposo na bafuta wakurukika makora, ndipo âwakavichitira mwa unkhwantha chomene.

⁴Âwakapanga tusalu twa pa viŵegha pa laya la efodi uto âwakatubatika ku songo zakhe ziŵiri za laya lira.

⁵Lamba wakurukika mwa unkhwantha, kuti waŵe wakukakira ndipo wakarukika pamoza na laya la efodi, na uzi wa golide wa bululu, uchesamu, uswesi, na salu ya bafuta muweme yakurukika makora nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

⁶Âwakanozga mawe gha onike na kughâwika pa chakukharikapo cha golide ndipo âwakazonga nga ndi chidindo mazina gha âwana Israele.

⁷Ndipo âwaghasonerera pa tusalu twa pa viŵegha twa laya la efodi kuti ghâwê mawe gha chikumbusko ku âwana âwa Israele nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

Kapangikiro wa chakuvwara cha pa chifuŵa

(Kuf 28.15-30)

⁸Ŵakapanga mwa unkhwantha chakuvwara cha pa chifuŵa nga ndi umo wakapangira laya la efodi na uzi wa golide, wa bululu, uchesamu, uswesi, na bafuta muweme.

⁹Chakuvwara ichi chikâwa chakuyana waka. Mu utali chikâwa masentimita 22, ndipo mu usani ntheura pera masentimita 22, ndipo ūkachipeteka paŵiri.

¹⁰Ndipo ūkasonerapo mizere yinayi ya mawe ghakuzirwa. Pa mzere wakudanga ūkasonerapo mawe gha rubi, topazi na gha garineti.

¹¹Pa mzere wa chiŵiri ūkasonerapo mawe gha emeradi, safire, na gha dayimondi.

¹²Pa mzere wa chitatu ūkasonerapo mawe gha yasinthi, agate, na gha ametisiti.

¹³Pa mzere wa chinayi wakasonerapo mawe gha berile, onike, na gha yasipara. Vyose ivi ūkaviŵika pa chakukharikapo cha golide.

¹⁴Pakaŵa mawe 12, kwakuyana na mazina 12 gha fuko la Israele. Libwe lose wakalizonga zina nga ndi chidindo kwakuyana na fuko limoza la Israele.

¹⁵Chakuvwara cha pa chifuŵa ūkachipangira maunyoro gha golide mwenecho ghakurukika mwa unkhwantha nga ndi tuvingwe.

¹⁶Ŵakapanga vyakukharikapo mawe vya golide viŵiri na mphete ziŵiri na kuzikakilira pa ngodya pachanya pa chakuvwara cha pa chifuŵa.

¹⁷Ndipo ūkakakirira maunyoro ghakurukika għawiri għa golide ghara ku mphete ziŵiri pa chakuvwara cha pa chifuŵa.

¹⁸Ndipo songo zinyakhe ziŵiri za maunyoro ghakurukika ūkakakirira ku songo ziŵiri za chakuŵikapo mawe chira, ntheura ūkakakirira panthazi pa tulamba tuŵiri twa pa viŵegħha twa efodi.

¹⁹Ŵakapangaso mphete ziŵiri za golide na kuzikakilira pa ngodya ziŵiri musi mwa chakuvwara cha pa chifuŵa ku songo ya mukati pafupi na chakuvwara cha efodi.

²⁰Ŵakapangaso mphete zinyakhe ziŵiri za golide na kuzikakilira musi panthazi pa tulamba tuŵiri twa pa viŵegħha pafupi na misono pachanya pa lamba wakusoneka mwa unkhwantha yura wa efodi.

²¹Ŵakakaka mphete za pa chakuvwara cha pa chifuŵa zira na mphete za chakuvwara cha pa efodi na vingwe vya bululu, mwakuti chakuvwara cha pa chifuŵa chikhare pachanya pa lamba wakurukika mwa unkhwantha wa efodi kuti chireke kufwatuka ku laya la efodi nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

Kapangikiro ka malaya ghanyakhe għa usofi

(Kuf 28.31-43)

²²Ŵakapanga munjilira wa efodi uwo wose ukaŵa wakuruka na salu ya bululu.

²³Pakati pa munjilira ura pakâwa chidorozi chakunjizgirapo mutu, ndipo mu mphepete mwa chidorozi chira wakabinyiramo kasalu zingirizge kuti munjilira ureke kuparuka.

²⁴Musi mwa munjilira ura zingirizge wakasonerapo vithuzithuzi vya vipambi vya magalagadeya ivyo âwakavisona na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi na bafuta muweme.

²⁵Wakapangaso mabelu gha golide mwenecho na kughakakilira pakatikati pa vithuzithuzi vya magalagadeya kuzingirizga umaliro wa munjilira wose.

²⁶Wakaŵika mwakudoŵa belu wa golide na chithuzithuzi cha chipambi cha magalagadeya, kuzingirizga musi mwa munjilira ura wakuteŵeterera, nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

²⁷Aroni na âwana âwakhe âwakawasonera malaya ghakurukika gha salu ya bafuta muweme,

²⁸chilemba, tuvisoti, na âwakabunthu. Vyose ivi âwakavisona na uzi wa bafuta wakurukika makora.

²⁹Âwakapangaso lamba wa bafuta wakurukika makora na salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, wakuroŵeka makora nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

³⁰Âwakapangaso kambale ka mphumphu yakupatulika ya golide mwenecho na kuzongapo mazgu nga ndi chidindo ghakuti, “Chakupatulikira FUMU.”

³¹Ntheura wakakakirira na kanthambo ka bululu pachanya pa chilemba nga ndi umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

Kumarizgika kwa nchito ya Chihema Chakukumaniranamo

(Kuf 35.10-19)

³²Penepapo mlimo wose wakuzenga Chihema Chakukumaniranamo ukamara. Waisraele âwakachita vyose kwakuyana na umo FUMU yikalangulira Mozesi.

³³Ndipo âwakiza na Chihema Chakukumaniranamo chira kwa Mozesi, Chihema na viteŵetero vyakhe vyose vira na nkhoroweko zakhe, mafuremu ghakhe, mitambiko yakhe, mizati yakhe na vikongera vyakhe.

³⁴Âwakizaso na salu zakuchinga za vikumba vyakunyuka vyakuroŵeka na utoto uswesi, vya mberere zanarume na vya mbuzi ndiposo salu yakuchingira,

³⁵Bokosi la Phangano na michiko yakhe na chibenekerero chakuphepiskirapo.

³⁶Âwakizaso na thebulu na viteŵetero vyakhe vyose na Chingwa cha Uŵapo wa Chiuta,

³⁷chakuŵikapo nyali cha golide mwenecho na nyali zakhe pamoza na vikongera vya nyali, viteŵetero vyakhe ndiposo na mafuta ghakukozgera nyali.

³⁸Ndipo wakizaso na jochero la golide, mafuta ghakuphakazgira, vyakununkhira vya sungu liweme, salu yakuchinga pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo,

³⁹jochero la mkuŵa, chakusonkherapo moto chakhe cha mkuŵa, michiko yakhe na viteŵetero vyakhe vyose, beseni lakugezeramo na chikongera chakhe.

⁴⁰Wakizaso na salu yakuchingira baraza pamoza na mizati yakhe na vikongera vyakhe, salu yakuchingira pa muryango wa baraza, vikhomo na vingwe vya Chihema na viteŵetero vyakhe vyose vya milimo wakuzenga Chihema Chakukumaniranamo,

⁴¹malaya ghakusoneka makora gha awo wakuteŵetera mu malo ghakupatulika, malaya ghakupatulika gha musofi Aroni na gha wana wakhe kuti wateŵeterenge nga mbasofi.

⁴²Ntheura walsraele wakachita mlimo wose kwakuyana umo FUMU yikalangulira Mozesi.

⁴³Ndipo Mozesi wakawona mlimo wose uwo walsraele wakachita ndipo ukaŵa nga ndi umo FUMU yikalangulira. Ntheura Mozesi wakaŵatumbika.

Kufuma 40

Chihema Chakukumaniranamo chikwimikika na kupatuliskika

¹Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Pa zuŵa lakudanga la mwezi wakudanga, ukimike Chihema Chakukumaniranamo.

³Ukaŵikemo Bokosi la Phangano na kuŵika salu yakuchingira bokosi.

⁴Ukanjizgemo thebulu na kuŵikamo mu ndondomeko vyose ivyo vikukhumbikwa kuŵikamo. Ndiposo ukanjizgemo chakuŵikapo nyali na nyali zakhe.

⁵Uŵikemo jochero la golide lakocherapo vyakununkhira panthazi pa Bokosi la Phangano ndipo ujarepo pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo na salu yakuchingira.

⁶Uŵike jochero la sembe yakocha pafupi na muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

⁷Uŵike beseni lakugezeramo pakati pa jochero na Chihema Chakukumaniranamo ndipo uthiremo maji mukati mwakhe.

⁸Ukapange baraza kuzingirizga Chihema Chakukumaniranamo na kupayika salu yakuchinga pa muryango wa baraza.”

⁹“Utore mafuta ghakuphakazgira ghara na kuphakazga Chihema Chakukumaniranamo na vyose ivyo vili mwenemumo kuti chipatulike pamoza na viteŵetero vyakhe vyose ndipo chiti chiŵenge chakupatulika.

¹⁰Ndipo uphakazge mafuta jochero la sembe yakocha ndiposo na viteŵetero vyakhe vyose. Ulipatuliske Jochero ndipo liti liŵenge lakupatulika nkhanira.

¹¹Beseni lakugezeramo na vyakwimapo vyako ukaviphakazge mafuta kuti viŵe vyakupatulika.

¹²“Wize nayo Aroni na âwana âwakhe ku muryango wa Chihema Chakukumaniranamo ndipo uŵageziske na maji penepara.

¹³Ukamuvwarike Aroni malaya ghakupatulika ghara, na kumuphakazga mafuta ndipo ukamupatuliske kuti wanditeŵetere nga ndi musofi.

¹⁴Âwana âwakhe nawoso wize nawo na kuŵawwarika malaya.

¹⁵Ndipo uŵaphakazge mafuta nga ndi umo waphakazgira wiskewo mwakuti âwanditeŵetere ine nga mbasofi. Kuphakazgika kwawo kwamkuŵanjizga mu usofi wakurutilira mu miwiro yawo yose.”

¹⁶Mozesi wakachita vyose kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira.

¹⁷Ntheura Chihema Chakukumaniranamo chikimikika pa zuâa lakudanga la mwezi wakudanga mu chirimika cha chiŵiri.

¹⁸Pakwimika Chihema chira, Mozesi wakaŵika pasi vikongera vyakhe, wakimika mafuremu ghakhe, wakanjizga mitambiko yakhe, na kwimika mizati yakhe.

¹⁹Penepapo âwakataaulira chidiko pachanya pa Chihema Chakukumaniranamo chira na kuŵika chibenekerero pachanya pa Chihema nga ndi umo FUMU yikalangulira.

²⁰Wakatora mawe gha marango na kughâwika mukati mwa Bokosi la Phangano na kunjizga michiko ku bokosi ndipo wakaŵika chibenekerero chakuphepiskirapo pachanya pa bokosi lira.

²¹Ndipo wakiza na Bokosi la Phangano mu Chihema Chakukumaniranamo na kupayika salu yakuchingira kuti yinchingenge bokosi lira nga ndi umo FUMU yikalangulira.

²²Wakaŵikamo thebulu mu Chihema Chakukumaniranamo ku dera la ku mpoto kuwaro kwa chisalu chakuchinga.

²³Ndipo pachanya pa thebulu lira wakandandika vingwa panthazi pa FUMU nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

²⁴Wakaŵikamo chakuŵikapo nyali mu Chihema Chakukumaniranamo kuthyana na thebulu ku dera la ku mwera la Chihema.

²⁵Ntheura wakakozga nyali panthazi pa FUMU nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

²⁶Wakaŵikamo jochero la golide mu Chihema Chakukumaniranamo panthazi pa chisalu chakuchinga,

²⁷na kocherapo vyakununkhira vya sungu liweme nga ndi umo FUMU yikalangulira.

²⁸Pa muryango wa Chihema, wakapayikapo chisalu chakuchinga.

²⁹Ndipo wakaŵikapo jochero la sembe yakocha pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo na kupereka sembe yakocha na sembe ya ufu nga ndi umo FUMU yikamulangulira iyo.

³⁰Wakaŵikamo beseni lakugezeramo pakati pa Chihema Chakukumaniranamo na jochero ndipo wakathiramo maji.

³¹Ndipo Mozesi, Aroni na âwana âwakhe âwakagezerangamo mawoko na malundi ghawo.

³²Âwakagezangamo para âwakanjiranga mu Chihema Chakukumaniranamo na para âwakasendereranga ku jochero, nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

³³Pa umaliro wakimika baraza kuzingirizga Chihema Chakukumaniranamo na jochero, ndipo pa muryango wa baraza lira wakapayikapo salu yakuchinga. Umo ndimo Mozesi wakamalira mlimo wakhe wose.

Chibingu pachanya pa Chihema Chakukumaniranamo

(Kup 9.15-23)

³⁴Penepapo chibingu chikabenekerera Chihema Chakukumaniranamo ndipo uchindami wa FUMU ukazura mu Chihema Chakukumaniranamo.

³⁵Mozesi kuti wakamanya kunjira mu Chihema Chakukumaniranamo chara chifukwa chibingu chikakhara penepapo ndipo uchindami wa FUMU ukazura mu Chihema chira.

³⁶Mu maulendo ghawo ghose, nyengo yose para chibingu chawusikikapo kufuma pa Chihema Chakukumaniranamo, penepapo ndipo âwalsraele âwakawukanga na kuruta kunthazi.

³⁷Kweni usange chibingu chikawusikikapo chara, kuti âwakawukanga na kuruta kunthazi chara, kufikira pa zuâwa ilo chikawusikikangapo.

³⁸Ntheura chibingu cha FUMU chikâwanga pachanya pa Chihema Chakukumaniranamo chira na muhanya ndipo na usiku moto ukaâwanga mu chibingu ndipo âwalsraele wose âwakawuwonanga.

Levitiko

Levitiko 1

Marango gha sembe yakocha mburuma

¹FUMU yikamuchema Mozesi para yikaŵa mu Chihema Chakukumaniranamo ndipo yikati kwa iyo,

²“Uyowoye ku ūalsraele uti kwa iwo, ‘Para munthu yose wa imwe wakwiza na chakupereka kwa FUMU, wizenge na chakuŵeta kufumira mu ng'ombe, panji mberere na mbuzi, panji mbuzi’.

³Usange munthu uyo wakupereka sembe yakocha, wizenge na ng'ombe yanarume yambula kalema. Ndipo wizenge nayo pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo mwakuti yiŵe yamapokererekopanthazi pa FUMU.

⁴Munthu uyo waŵike woko lakhe pa mutu wa ng'ombe yira ndipo yiti yiŵengetamapokererekopanthazi pa FUMU.

⁵Wakome nkhambako yira panthazi pa FUMU, ndipo ūasofi ūa mbumba ya Aroni ūize na ndopa za nkhambako yira na kumija jochero zingirizge ilo liri pa chipata cha Chihema Chakukumaniranamo.

⁶Ndipo wafuwē nyama ya sembe yira na kuyicheketa tuchokotuchoko.

⁷Ŵana ūa musofi Aroni ndiwo ūati ūapembe moto pa jochero na kuŵika khuni pa moto makora ghene.

⁸Ndipo Ŵana ūa musofi Aroni ndiwo ūati ūawîke tuvipitika twa nyama yira pamoza na mutu na mafuta ghakhe pa nkhuni za moto izo zili pa jochero.

⁹Kweni vya mukati na malundi ghakhe wasuke na maji, ndipo musofi wativoche vyose ivi pa jochero kuŵa sembe yakocha na moto ya sungu liweme kwa FUMU.

¹⁰“Usange munthu wakupereka sembe yakocha ya mberere panji ya mbuzi, wakwenera kupereka yanarume yambula kalema.

¹¹Wati wayikomere panthazi pa FUMU ku dera la ku mpoto kwa jochero, ndipo Ŵana ūa musofi Aroni ndiwo ūati ūamije ndopa zakhe pa jochero zingirizge.

¹²Musofi wayicheke nyama yira tuchokotuchoko ndipo wayiŵike makora ghene pamoza na mutu wakhe na mafuta ghakhe pa nkhuni za moto izo zili pa jochero.

¹³Kweni vya mukati na malundi ghakhe wasuke na maji. Ndipo musofi wativapereke vyose ivi na kuviwocha vyose pa jochero kuŵa sembe yakocha na moto ya sungu liweme kwa FUMU.

¹⁴“Usange munthu wakupereka sembe yakocha ya viyuni kwa FUMU, wakwenera kupereka nkhunda panji viwunda.

¹⁵Musofi wize nayo ku jochero na kuyikoma pakuyinyongorora singo na kudumula mutu wakhe, ndipo mutu uwo wawuwoche pa jochero. Ndopa zakhe wanthonyezgere mu mphepera mwa jochero.

¹⁶Wawuskeko chifoliro pamoza na mahungwa ghakhe na kuvitaya mu mphepete mwa jochero ku mafumiro gha dazi uko wakuthira vyoto.

¹⁷Musofi wayiparure pakati uku phapindo limoza uku limoza kwambula kuyipanthulirathu ndipo wayiwoche pa nkhuni izo zili pa jochero kuwa sembe yakocha na moto ya sungu liweme kwa FUMU.

Levitiko 2

Sembe ya ufu

¹“Para munthu wakwiza na chakupereka cha ku munda kwa FUMU, chakupereka icho chiwe cha ufu wakunyiririka. Wathireko mafuta na kuwikapo vyakununkhira pachanya pakhe.

²Ufu uwu wize nawo kwa wasofi wa mbumba ya Aroni. Yumoza watapepo ufu kuzura woko lakhe pamoza na mafuta na vyakununkhira vyose, ndipo ivi waviwoche kuwa phande la chikumbusko chakhe pa jochero, kuwa sembe yakocha pa moto, ya sungu liweme kwa FUMU.

³Ndipo sembe ya ufu iyo yakharako yiwenge ya Aroni na wana wakhe. Ichi ndi chigawa chakupatulika nkhanira cha sembe yakocha kwa FUMU.

⁴“Para munthu wakwiza na chakupereka cha ku munda chakuphikika mu uvuni, chakupereka icho chiwe cha vingwa vipapati vyambula chirungo, vyu ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, panji tuvingwa tupepefu twambula chirungo twakuphakako mafuta.

⁵“Para munthu wakwiza na chakupereka cha ku munda chakuphikika pa jonjo, chakupereka icho chiwe cha ufu wakunyiririka wambula chirungo wakusazgako mafuta.

⁶Udumure chakupereka icho tuchokotuchoko na kuthirapo mafuta. Iyi ndi sembe ya ufu.

⁷“Usange chakupereka chako cha ku munda nchakuphika pa chiwya, chakupereka icho chiwe cha ufu wakunyiririka chakuphikika na mafuta.

⁸Sembe ya ufu iyo yanozgeka na vinthu ivi, wize nayo kwa FUMU, ndipo wapereke kwa musofi, uyo wati wize nayo ku jochero.

⁹Musofi wati watorepo pa sembe ya ufu yira kuwa phande lakhe la chikumbusko na kupereka pa jochero kuwa sembe yakocha, ya sungu liweme kwa FUMU.

¹⁰Sembe ya ufu iyo yakharako yiwenge ya Aroni na wana wakhe. Ichi ndi chigawa chakupatulika nkhanira cha sembe yakocha kwa FUMU.

¹¹“Chakupereka chose cha ufu icho mukwiza nacho kwa FUMU chireke kuŵa na chirungo, pakuti mukwenera kupereka chara kwa FUMU sembe yakocha pa moto iyo yili na chirungo panji uchi.

¹²Mukizenge na vipambi vyakudanga kucha kwa FUMU, kweni mureke kuya kapereka pa jochero kuŵa sembe ya sungu liweme kwa FUMU.

¹³Chakupereka chako chose cha ufu chikarungikenge na muchere. Ungarekanga muchere pa chakupereka chako, pakuti ndi phangano pakati pa iwe na FUMU yako. Uthirengepo muchere pa vyakupereka vyose nya ufu.

¹⁴Usange ukupereka kwa FUMU sembe ya ufu wa vipambi vyakudanga, uperekenge sembe ya ufu wa mbuto yiphya, yakufuma mu visasuni vyakukhoma, yeneiyo yakazingika pa moto na kuska.

¹⁵Ndipo uŵikepo mafuta na vyakununkhira. Ichi ndi chakupereka cha ufu.

¹⁶Musofi woche phande la chikumbusko cha sembe yira ya ufu, mafuta, ndiposo na vyakununkhira, kuŵa sembe yakocha, ya sungu liweme kwa FUMU.

Levitiko 3

Sembe ya wenewenawene

¹“Usange munthu wakupereka sembe ya wenewenawene kwa FUMU, sembe yakhe yiŵe ng'ombe yanarume panji yanakazi yambula kalema.

²Iyo wati waŵike mawoko ghakhe pa mutu wa ng'ombe iyo na kuyikomera pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo, ndipo ūwasofi ūa mbumba ya Aroni, ūati ūamijire ndopa zakhe pa jochero zingirizge.

³Ndipo pa sembe ya wenewenawene yira, sembe yakocha kwa FUMU, watorepo mafuta ghose agho ghabenekerera matumbo na mafuta ghose agho ghali pa nya mukati.

⁴Watoreso ziso ziŵiri pamoza na mafuta ghakhe agho ghali mu chiuno, na mafuta ghakubenekerera chiŵindi agho wati wawuskengeko pamoza na ziso.

⁵Ndipo ūana ūa musofi Aroni ūavyochere vyose ivi pa jochero pachanya pa sembe yakocha iyo yili pa nkhuni za pa moto kuŵa sembe ya sungu liweme lakukondweska FUMU.

⁶“Usange munthu wakupereka mberere na mbuzi yanarume panji yanakazi kuŵa sembe ya wenewenawene kwa FUMU, yikwenera kuŵa yambula kalema.

⁷Usange wakupereka mwana-mberere kuŵa sembe yakhe, wize nayo panthazi pa FUMU.

⁸Ndipo waŵike woko lakhe pa mutu wa mwana-mberere yura, na kukamukomera pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo ndipo ŵana ŷa musofi Aroni ŷamijire ndopa zakhe pa jochero zingirizge.

⁹Ndipo pa sembe ya wenenawene yira, sembe yakocha kwa FUMU, watorepo mafuta ghakhe, mafuta gha muchira wakhe wose pakuwudumulira musi pafupi na chiwangwa cha msana, mafuta ghose ghakubenerera matumbo, na mafuta ghose agho ghali mu matumbo,

¹⁰ziso ziŵiri pamoza na mafuta ghakhe agho ghali mu chiuno, na mafuta ghakubenerera chiŵindi agho wati wawuskengeko pamoza na ziso.

¹¹Sono musofi wawoche vyose ivi pa jochero kuti viŵe sembe yakocha kwa FUMU.

¹²“Usange munthu wakupereka mbuzi kuŵa sembe yakhe, wize nayo panthazi pa FUMU.

¹³Ndipo waŵike woko lakhe pa mutu wa mbuzi yira na kuyikomera panthazi pa Chihema Chakukumaniranamo. ŵana ŷa Aroni ŷamijire ndopa zakhe pa jochero zingirizge.

¹⁴Ndipo pa sembe ya wenenawene yira, sembe yakocha kwa FUMU, watorepo mafuta ghose agho ghabenerera matumbo, na mafuta ghose gha mu matumbo.

¹⁵Watoreso ziso ziŵiri pamoza na mafuta ghakhe agho ghali mu chiuno na mafuta agho ghabenerera chiŵindi agho wati wawuskengeko pamoza na ziso.

¹⁶Ndipo Musofi wavyoche vyose ivi pa jochero kuti viŵe sembe yakocha ya sungu liweme lakukondweska. Mafuta ghose nga FUMU.

¹⁷Ili liŵe dangal la muyirayira mu miwiyo yinu yose. Paŵavye munthu wakurya mafuta panji ndopa ku malo ghose agho mwamkukharamo.”

Levitiko 4

Sembe yakuphepiskira kwananga kwambula kumanya

¹ FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Yowoya ku ŷalsraele uti, ‘Para munthu wananga kwambula kumanya ndipo wachita kalikose kakukanizgika mu marango gha FUMU, wachite ichi:

³Usange musofi wakuphakazgika ndiyo wananga ndipo wakuŵatorera ŷanthu kwananga uku, wize na nkhambako yiwukirano yambula kalema kwa FUMU kuti yiŵe sembe yakuphepiskira kwananga uko wananga.

⁴Wize na nkambako yira pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo. Ndipo wâlike woko lakhe pa mutu pa nkambako yira na kuyikoma panthazi pa FUMU.

⁵Penepapo musofi wakuphakazgika yura watorepo ndopa zinyakhe za nkambako zira na kwiza nazo ku Chihema Chakukumaniranamo.

⁶Musofi wabizge munwe wakhe mu ndopa zira na kuzimija kankhonde na kaŵiri panthazi pa FUMU ndiposo na panthazi pa chisalu chakuchinga Malo Ghakupatulika.

⁷Ndipo musofi watorepo ndopa zinyakhe na kuziphaka ku masengwe gha jochero la vyakununkhira vy a sungu liweme ilo liri panthazi pa FUMU mu Chihema Chakukumaniranamo. Ndopa zinyakhe za nkambako wazithire pasi musi mwa jochero la sembe yakocha ilo liri pa chipata cha Chihema Chakukumaniranamo.

⁸Mafuta ghose gha nkambako ya sembe ya zakwananga agho ghakubenerera matumbo, na agho ghali mu matumbo wawuskeko.

⁹Wawuskekoso ziso ziŵiri pamoza na mafuta ghakhe agho ghali mu chiuno, na mafuta ghakubenerera chiŵindi agho wati wawuskengeko pamoza na ziso.

¹⁰Ivi waviwuskemo nga ndi umo wakuwuskiramo mu ng'ombe ya sembe ya wenewawene, ndipo musofi wavyoche pa jochero la sembe yakocha.

¹¹Kweni chikumba cha nkambako, nyama yakhe yose, mutu wakhe, malundi ghakhe, vy a mukati vyakhe vyose pamoza matumbo ghakhe,

¹²nkambako yose wayiyeghere kuwaro kwa msasa pa malo ghanyakhe ghali ghose ghakupatulika uko âwakuthirako vyoto, ndipo pa malo gheneagho ndipo wochere pa moto wa nkuni.' "

¹³"Usange mpingo wose wa Israele wananga kwambula kumanya pakuchita chimoza cha icho nchakukanizgika mu marango gha FUMU, nangauli mpingo ukumanya chara icho wananga, uli na mrandu.

¹⁴Para mpingo wamanya kwananga uko âwachita, mpingo wize na nkambako yiukirano yambula kalema kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga ndipo wize nayo pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

¹⁵Ndipo âwararaâwarara âwa mpingo âwâikepo mawoko ghawo pa mutu wa nkambako yira panthazi pa FUMU, ndipo âwayikomere penepara.

¹⁶Penepapo musofi wakuphakazgika yura watorepo ndopa zinyakhe za nkambako yira na kwiza nazo ku Chihema Chakukumaniranamo.

¹⁷Musofi wabizge munwe wakhe mu ndopa zira na kuzimija kankhonde na kaŵiri panthazi pa FUMU ndiposo na panthazi pa chisalu chakuchinga.

¹⁸Ndipo watorepo ndopa zinyakhe na kuziphaka ku masengwe gha jochero la vyakununkhira via sungu liweme ilo liri panthazi pa FUMU mu Chihema Chakukumaniranamo. Ndopa zinyakhe za nkhambako wazithire pasi musi mwa jochero la sembe yakocha ilo liri pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

¹⁹Mafuta ghose gha nkhambako yira waghawuskeko ndipo waghawochere pa jochero.

²⁰Umu ndimo wati wachitire na nkhambako iyi nga ndi umo wakachitira na nkhambako ya sembe ya zakwananga. Musofi wati wâwaphepiskire ânthu ndipo âtati âgowokerekenge.

²¹Sono wayitore nyama ya nkhambako yira kuwaro kwa msasa na kocha nga ndi umo wakawochera nkhambako ya pakudanga yira. Iyi ndi sembe yakuphepiskira kwananga kwa mpingo wose.”

²²“Para uyo wakuwusa wananga kwambula kumanya pakuchita icho FUMU, Chiuta wakhe wali kukanizga mu marango ghakhe, wali na mrandu.

²³Usange waphalirika kwananga uko wachita, wize na mbuzi yanarume yambula kalema kuâ sembe yakuphepiskira kwananga kwakhe.

²⁴Ndipo waâlike woko lakhe pa mutu wa mbuzi yira na kuyikomera pa malo agho sembe yakocha yikukomekera panthazi pa FUMU. Iyi ndi sembe yakuphepiskira kwananga.

²⁵Musofi watorepo na munwe wakhe ndopa zinyakhe za mbuzi yira ya sembe yakwananga ndipo waziphake pa masengwe gha pa jochero la sembe yakocha. Ndopa zinyakhe izo zakharako wazithire pasi musi mwa jochero la sembe yakocha.

²⁶Ndipo mafuta ghakhe ghose waghawochere pa jochero nga ndi umo wakochera mafuta gha sembe ya wenewawene. Ntheura ndimo musofi wati waperekere sembe yakuphepiskira kwananga kwa âkuwusa ndipo wati âgowokereke.”

²⁷“Usange yumoza wa ânthu bweka wananga kwambula kumanya pakuchita icho FUMU yikukanizga mu marango ghakhe, wali na mrandu.

²⁸Para waphalirika kwananga uko wachita, wize na mbuzi yanakazi yambula kalema kuâ sembe yakwananga kwakhe.

²⁹Waâlike woko lakhe pa mutu wa mbuzi ya sembe yakwananga yira na kuyikomera pa malo gha sembe yakocha.

³⁰Musofi watorepo ndopa zinyakhe na munwe wakhe na kuziphaka pa masengwe gha jochero la sembe yakocha ndipo ndopa zinyakhe izo zakharako wazithire pasi musi mwa jochero.

³¹Wawuskeko mafuta ghose nga ndi umo wakawuskirako mafuta ya sembe ya wenewenawene yira ndipo musofi woche pa jochero kuŵa sembe sungu liweme lakukondweska FUMU. Ntheura musofi watı wamuphepiskire munthu uyo ndipo zakwananga zakhe ziti zigowokereke."

³²"Usange wakwiza na mwana-mberere kuŵa sembe yakhe yakwananga, wize nayo wambula kalema.

³³Waŵike woko lakhe pa mutu wa mwana-mberere yura ndipo wakamukomere pa malo apo wakukomera sembe yakocha kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga.

³⁴Musofi watorepo na munwe wakhe ndopa zinyakhe za sembe ya kwananga na kuziphaka pa masengwe gha jochero la sembe yakocha ndipo ndopa zinyakhe izo zakharako wazithire pasi musi mwa jochero.

³⁵Mafuta ghakhe ghose waghawuskengeko nga ndi umo wakawuskirangako mafuta gha mwana-mberere wa sembe ya wenewenawene yira. Ndipo musofi wochere pa jochero pachanya pa sembe yakocha kwa FUMU. Umu ndimo musofi watı waphepiskire kwananga kwa munthu uyo wananga ndipo watı wagowokereke."

Levitiko 5

Sembe yakuphepiskira kwananga

¹"Usange munthu wachemeka ku mphara ya mirandu, na kumurapizga kuti waŵe kaboni pa icho wachiwona panji wakuchimanya, kweni wakureka kuyowoya, wali na mrandu."

²"Usange munthu kwambula kumanya wakhwaska chilichose chambula kuphotoka manyi nchitanda cha nyama yambula kuphotoka, panji cha chakuŵeta chakukazuzgika chakuskughä pa maji, panji chakukhwâwa chilichose chakukazuzgika, iyo nayo wajikazuzga ndipo wali na mrandu."

³"Panji usange munthu kwambula kumanya wakhwaska chinthu cha ukazuzi icho chikufuma mu thupi la munthu, nanga ungaŵa ukazuzi wa mtundu uli uwo ukumukazuzga munthu ndipo ulije kumanyikwa kwa iyo, kweni para wamanyikwa na iyo, wali na mrandu."

⁴"Panji usange munthu wakurapa mwaluŵiro kuti wachite uheni panji uweme, kurapa kulikose kwa mwaluŵiro uko munthu wangachita kwambula kumanya, sono para wamanya wali na mrandu pa chilichose cha ivi."

⁵"Para munthu wali na mrandu wa chilichose cha ivi, wazomere kwananga uko wachita.

⁶Ndipo wize na sembe ya kwananga kwakhe kwa FUMU chifukwa cha kwananga uko wachita. Wize na mwana-mberere mwanakazi panji mbuzi yanakazi kuŵa sembe ya kwananga, ndipo musofi wamuphepiskire kwananga kwakhe.”

⁷“Kweni usange walije mwana-mberere panji mbuzi, wize na nkhunda ziŵiri panji viwunda viŵiri kuŵa sembe yakuphepiskira majuvyo ghakhe kwa FUMU. Chimoza cha ivi chiŵe sembe ya kwananga ndipo chinyakhe chiŵe sembe yakocha.

⁸Wize nazo kwa musofi uyo pakudanga wati wapereke yimoza kuŵa sembe ya kwananga pakunyongorora mutu wakhe, kweni kwambula kuwuskako mutu.

⁹Ndipo ndopa zinyakhe za sembe yakwananga wamijire mu mphepete mwa jochero. Ndopa zinyakhe izo zakharako wazithire pasi musi mwa jochero. Iyi ndi sembe yakuphepiskira kwananga.

¹⁰Ndipo musofi yura wati wapereke ya chiŵiri yira kuŵa sembe yakocha kwakuyana na languro. Musofi wati wamuphepiskire munthu yura pa zakwananga izo wali kuchita ndipo wati wagowokerekenge.”

¹¹“Kweni usange walije nkhunda ziŵiri panji viwunda viŵiri, wize na ufu wakunyiririka wakukwana chigaŵa cha khumi cha debe kuŵa sembe ya zakwananga zakhe. Wareke kuthirako mafuta panji vyakununkhira pakuti iyi ndi sembe yakuphepiskira kwananga.

¹²Wize na ufu ura kwa musofi ndipo musofi watorepo wakuzura chikufi kuŵa phande la chikumbusko na kuwuwocha ufu ura pa jochero nga ndi sembe yakocha kwa FUMU. Iyi ndi sembe yakuphepiskira kwananga.

¹³Ntheura ndimo musofi wati waphepiskire kwananga kulikose kwa munthu uko wali kuchita ndipo wati wagowokerekenge. Ufu uwo wakharako uti uŵenge wa musofi kwakuyana na umo sembe ya ufu yikuchitikira.”

Sembe yakuphepiskira majuvyo

¹⁴ FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁵“Usange munthu wali na mrandu wakupusika ndipo wakwanangira mu kuwura kumanya pakureka kurondezga marango gha vinthu vyakupatulikira FUMU, iyo wize nayo kwa FUMU mberere yanarume yambula kalema, yakufumira mu mskambo wakhe, kuŵa seme ya mphepiska ya zakwananga, ya mtengo wakupimika na iwe mu ndarama za siliva, kwakuyana na ndarama izo zikuperekeka mu malo ghakupatulika. Ndi sembe ya zakwananga.

¹⁶Ndiposo walipirepo chinthu icho wananga mu vinthu vyakupatulika, ndipo wasazgirepo chigaŵa chimoza cha vinkonde na kuchipereka ku musofi. Ndipo musofi wamuphepiskire na mberere yanarume ya sembe ya zakwananga, ndipo wati wagowokereke.”

¹⁷“Usange munthu wakuchita kwananga, pa chimoza cha vinthu vyeneivyo FUMU yili kulayizga kuti vireke kuchitika, nanga iyo wangawavye na kumanya, ndipouli wali na mrandu wati wavimyanthe pa uheni wakhe.

¹⁸Watore mberere yanarume yambula kalema kufuma mu mskambo wakhe ndipo wize nayo ku musofi. Yiwe ya mtengo wakupimika na iwe pa sembe ya zakwananga ndipo musofi wamuphepiskire masovskyo agho wakachitira mu kuwura kumanya, ndipo wati wagowokereke.

¹⁹Iyi ndi sembe yakuphepiskira majuvyo, chifukwa munthu uyo wali na mrandu panthazi pa FUMU.”

Levitiko 6

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Usange munthu yunji wananga ndipo waŵa wambula kugomezgeka kwa FUMU pakupusika muzengezgani wakhe pa icho wakamusungiska, panji chikhole, panji kumwibira, panji kumupusikira,

³panji wasanga icho chikazgeŵa ndipo wateterapo utesi, ndipo wakurapa mwakupusika mu chimoza cha vinthu ivyo ŵanthu ŵakuchita na kwanangirapo.

⁴Para wananga pa ivi wali na mrandu ndipo walipirepo pa icho wakamwibira muzengezgani wakhe, panji icho wakatora mwakupusika, icho wakamusungiska ndipo pa icho chikazgeŵa ndipo wakachisanga,

⁵panji chinthu chinyakhe icho wakachitirapo chirapo mwakupusika. Wawezgerepo vyose ivi na kusazgirapo chigâwa chimoza cha vinkonde na kupereka ku mwenecho pa zuŵa ilo wasangikira kuti wali na mrandu.

⁶Ndipo wize na mberere na mbuzi yanarume yambula kalema kufuma ku mskambo wakhe kwa musofi kuŵa sembe kwa FUMU yakuphepiskira majuvyo ghakhe. Mtengo wa mberere iyo upimike kwakuyana waka na mtengo wa sembe yakuphepiskira majuvyo.

⁷Ntheura ndimo musofi wati waphepiskire munthu yura panthazi pa FUMU ndipo wati wagowokerekenge pa chinthu chose icho wakachita chakumutorera majuvyo.”

Sembe zakocha msumma

⁸FUMU yikati kwa Mozesi,

⁹“Umulangure Aroni na ŵana ŵakhe kuti, ‘Ili ndi dango la sembe yakocha pa moto. Sembe yakocha yiti yiŵenge pa moto usiku wose kufikira na mulenje ndipo moto wa pa jochero uŵe wakugolera waka, kwambula kuzimwa.

¹⁰Musofi wavware munjilira wakhe wa bafuta na kabunthu wakhe wa bafuta, ndipo wati wawuskepo pa jochero vyoto nya moto wa sembe yakocha na kuviŵika pa mphepete pa jochero.

¹¹Penepapo wavure munjilira ura, na kuvwara vinyakhe ndipo wayeghera vyoto vira ku malo ghakupatulika kuwaro kwa msasa.

¹²Ndipo moto wa pa jochero ugorere waka, kwambula kuzimwa. Musofi wasonkhengepo nkhuni mulenje uliwose na kuŵikapo sembe yakocha penepapo ndiposo woherengepo mafuta ya wenenawene.

¹³Moto ukwenera kurutilira kugolera pa jochero. Ungazimwanga chara.””

Sembe ya ufu

¹⁴Dango la sembe ya ufu ndi ili: Musofi wa mbumba ya Aroni ndiyo wati wize na sembe ya ufu kwa FUMU panthazi pa jochero.

¹⁵Sono yumoza wa ūwasofi watorepo ufu wakunyiririka wa sembe ya ufu yira pamoza na mafuta ghakhe na vyakununkhira, ivyo vili pachanya pa ufu vyakukwana chikufi na kocha pa jochero kuŵa phande la chikumbusko pa jochero, kupereka sungu liweme lakukondweska FUMU.

¹⁶Ndipo Aroni na ūana ūakhe ūarye ufu uwo wakharako kweni warye wambula chirungo mu malo ghakupatulika. Ūaryerenge pa baraza la Chihema Chakukumaniranamo.

¹⁷Pakuphika ufu uwu, ūareke kusazgako chirungo. Ndaŵapa ūwasofi kuŵa phande lawo la sembe yakocha. Sembe iyi njakupatulika nkhanira nga ndi umo yiliri sembe ya kwananga na sembe yakuphepiskira majuvyo.

¹⁸Mwana mwanarume yose wa mu mbumba ya Aroni waryengeko nya sembe yakocha iyi kwa FUMU, nga ndi umo kuli kulangulukira kwa muyirayira mu miwiyo yinu yose. Yose uyo wakuvikhwaska, wati waŵenge wakupatulika.

¹⁹FUMU yikati kwa Mozesi,

²⁰“Sembe iyo ūwasofi ūa mbumba ya Aroni ūati ūaperekenge kwa FUMU mu zuŵa ilo ūaphakazgikirenge ndi iyi: ufu uweme wakukwana chigâwa cha khumi cha debe kuŵa sembe ya ufu wakunyiririka yakuperekeka muyirayira, hafu wakhe ūaperekere na mulenje ndipo hafu munyakhe ūaperekere ku mise.

²¹Yiti yinozgeke na mafuta pa jonjo ndipo wize nayo yakusazgasazga makora mu tuvingwa twakunozgeka twakuyana waka wa sembe ya ufu, ndipo muyipereke kuŵa sembe ya sungu liweme lakukondweska FUMU.

²²Sono musofi wa mbumba ya Aroni uyo waphakazgika, ndiyo waperekere kwa FUMU. Ili ndi dango ilo limikika kwa muyirayira. Sembe ya ufu yocheke yose.

²³Sembe yose ya ufu iyo musofi wakupereka yochekenge yose. Yikwenera kuryeka chara."

Sembe ya kuphepiskira kwananga

²⁴FUMU yikati kwa Mozesi,

²⁵"Yowoya kwa Aroni na wana wakhe kuti, 'Dango la sembe yakuphepiskira kwananga ndi ili: Sembe yakuphepiskira kwananga yikomeke panthazi pa FUMU pa malo agho sembe yakocha yikukomekera. Iyi ndi sembe yakupatulika nkhanira.

²⁶Musofi uyo wakuwaperekera wantru sembe iyi ya kwananga, waryengeko nyama iyi. Waryerenge ku malo ghakupatulika, mu baraza la Chihema Chakukumaniranamo.

²⁷Yose uyo wati wakhwaske nyama iyi waâwenge wakupatulika, ndipo usange ndopa zakhe zanthonyera pa laya, laya ilo lichapikire mu malo ghakupatulika.

²⁸Ndipo chiâiya icho waphikirapo nyama iyi wachiswe. Usange nchiâiya cha mkuâwa muchikwenthe na kuchisuka na maji.

²⁹Mwanarume yose wa fuko la usofi waryeko nyama iyi. Iyi ndi sembe yakupatulika nkhanira.

³⁰Kweni âwareke kurya nyama ya sembe yakuphepiskira kwananga iyo ndopa zakhe âwiza nazo mu Chihema Chakukumaniranamo mu Malo Ghakupatulika. Nyama yose yacheke pa moto.' "

Levitiko 7

Sembe yakuphepiskira majuvyo

¹Ili ndi dango la Sembe yakuphepiskira majuvyo leneilo ndakupatulika nkhanira.

²Pa malo apo wakukomera sembe yakocha ndipo wakomerengeso sembe yakuphepiskira majuvyo ndipo ndopa zakhe wazimijire pa jochero zingirizge.

³Mafuta ghose wati waghapereke, mafuta gha muchira, mafuta agho ghali kubenekerera matumbo,

⁴ziso ziâiri pamoza na mafuta ghakhe gha mu chiuno, ndiposo na vyose vyakudemerera ku chiâindi viwuskikeko pamoza na ziso.

⁵Musofi woche mafuta ghose agha pa jochero kuâwa sembe yakocha kwa FUMU. Iyi ndi sembe yakuphepiskira majuvyo.

⁶Mwanarume yose wa fuko la usofi wangaryako vyva sembe, kweni waryere mu malo ghakupatulika. Iyi ndi sembe yakupatulika nkhanira.

⁷Sembe yakuphekiskira majuvyo yikuyana waka na sembe yakuphepiskira kwananga. Pali dangolimoza pera pa sembe izi. Musofi uyo wakupereka sembe iyi, nyama yose njakhe.

⁸Ndipo musofi uyo wakuperekera munthu sembe yakocha, chikumba cha sembe iyo chiŵe chakhe.

⁹Sembe yose ya ufu iyo yakazingika mu uvuni panji kuphikika mu chiŵiya panji pa jonjo, yiti yiŵenge ya musofi uyo wakuperekera sembe iyo kwa FUMU.

¹⁰Ndipo sembe yose ya ufu wakusazgikana na mafuta panji ufu waka, yiŵenge ya ūasofi ūa mbumba ya Aroni, ūagawane kwakuyana waka.

Sembe ya wenenawene

¹¹Dango la sembe ya wenenawene iyo munthu wangaperekera kwa FUMU ndi iyi:

¹²Usange wakuperekera sembe yakuwonga, waperekere pamoza na vingwa vipapati vyambula chirungo vyakusazgako mafuta, tuingwa tupepefu twambula chirungo twakuphakako mafuta, na vingwa vipapati vya ufu wakunyiririka vyakusazgako mafuta.

¹³Pamoza na sembe ya wenenawene yakuwonga, wize na vingwa vipapati vya chirungo.

¹⁴Pa mtundu wa chakuperekera chilichose watorepo chingwa chipapati chimoza na kuperekera kuŵa sembe kwa FUMU. Chingwa ichi chiŵenge cha musofi uyo wakumija ndopa za sembe ya wenenawene.

¹⁵Nyama ya sembe yakhe ya wenenawene yakuwonga yiryeke pa zuŵa leneilo yikuperekerekera. Ūangarekangako nanga nkhachoko chara kufikira na mulenje.

¹⁶Usange sembe yakhe ya wenenawene nja kufiska chirapo chakhe panji ya wanangwa, yiryeke zuŵa leneilo yikuperekerekera, ndipo iyo yakharako yiryeke na machero ghakhe.

¹⁷Kweni nyama yose ya sembe iyo yakharako kufika zuŵa la chitatu, yocheke pa moto.

¹⁸Usange nyama ya sembe ya wenenawene yaryeka pa zuŵa la chitatu, kuti yiti yiporerekenge chara, ndipo kuti yiti yimwandulire kanthu chara munthu uyo waperekera sembe iyo. Sembe iyi nja ukazuzi ndipo uyo waryako nyama iyi, nayo warati waŵe na mrandu.

¹⁹Nyama iyo yakhwaska chinthu cha ukazuzi, yireke kuryeka, kweni yocheke pa moto. Kuŵe nga ndi nyama yinyakhe yose, munthu uyo ngwa kuphotoka, wangarya.

²⁰Kweni usange munthu uyo ngwa kukazuzgika wakurya nyama ya sembe ya wenewenawene yakuperekeka kwa FUMU, munthu uyo wati wawusikikeko mukati mu âwabali âwakhe.

²¹Usange munthu wakukhwaska chinthu, manyi ndi ukazuzi wa munthu panji ukazuzi wa chinyama, panji ukazuzi wa chilichose, na kurya nyama ya sembe ya wenewenawene kwa FUMU, wati wawusikikemo mu âwanthu âwakwakhe.

²²FUMU yikati kwa Mozesi,

²³“Yowoya ku âwIsraele uti kwa iwo: Munthu wareke kurya mafuta gha ng'ombe panji gha mberere nanga ndi gha mbuzi.

²⁴Mafuta gha nyama iyo yafwa yekha panji gha iyo yakoreka na chikoko, ghangachitira nchito yinyakhe yose, kweni ghareke kuryeka.

²⁵Munthu yose uyo wakurya mafuta gha nyama iyo yiti yiperekeke kuâwa sembe yakocha kwa FUMU, munthu uyo wati wawusikikemo mukati mu âwabali âwakhe.

²⁶Ndipo kulikose uko mwamkukhara, paâwavye munthu wakurya ndopa za viyuni panji za nyama yiliyose.

²⁷Munthu waliyose uyo wati waswe dango ili pakurya ndopa za nyama yiliyose, wati wawusikikemo mukati mu âwabali âwakhe.”

²⁸FUMU yikati kwa Mozesi,

²⁹“Yowoya ku âwIsraele uti kwa iwo: Munthu uyo wakwiza na sembe ya wenewenawene kwa FUMU, wize na chigâwa chimoza cha sembe iyo kwa FUMU.

³⁰Wize nacho iyo mwenecho pa mawoko ghakhe kuâwa sembe yakocha kwa FUMU. Wize na mafuta pamoza na nganga kuti nganga âwayizungunye kuâwa sembe yakuzungunya kwa FUMU

³¹Musofi wati woche mafuta agha pa jochero. Kweni nganga yiti yiâwenge ya Aroni na âwana âwakhe.

³²Musofi mumupe chigha cha maryero nga ndi phande linu kwa iyo kufumira mu sembe yinu ya wenewenawene.

³³Yumoza wa âwana âwAroni uyo wakupereka ndopa na mafuta gha sembe ya wenewenawene, ndiyo watore chigha cha maryero chira kuâwa phande lakhe.

³⁴Ntheura nganga yakupereka mwakuzungunya mawoko na chigha cha maryero ndavipatula kuâwa phande la musofi Aroni na âwana âwakhe kufuma ku sembe ya âwIsraele ya wenewenawene kwa FUMU. Iyi ndi phande iyo âwIsraele âwati âwaperekenge ku âwasofi muyirayira.

³⁵Iyi ndi phande la Aroni na âwana âwakhe kufuma ku sembe yakocha kwa FUMU, leneilo likapatulikira iwo pa zuâwa lakuphakazgikira kwawo kuâwa âwasofi âwakuteâwetera FUMU.”

³⁶FUMU yikalangula kuti wâlsraele wâperekenge phande ili ku wâsofi pa zuâwa ilo wakaphakazgikira. Ili ndi phande ilo wâlsraele wâti wâperekenge kwa muyirayira mu miwiro yawo yose.

³⁷Agha ndi marango gha sembe yakocha, sembe ya ufu, sembe yakuphepiskira kwananga, sembe yakuphepiskira majuvyo, sembe ya kuphakazgira na sembe ya wenewenawene.

³⁸Ili ndi dango ilo FUMU yikalangula Mozesi pa Phiri la Sinayi pa zuâwa ilo wakalangula kuti wâlsraele, wîze na sembe zawo kwa FUMU mu mapopa gha Sinayi.

Levitiko 8

Marango gha kupatula Aroni na wana wakhe

(Kuf 29.1-37)

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Tora Aroni na wana wakhe, vyakuvwara vyawo vya usofi, mafuta ghakuphakazgira, nkhambako yakuphepiskira kwananga, mberere zanarume ziwiri na chidunga cha vingwa vyambula chirungo

³Ndipo uwunganye mpingo wose wa Israele pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.”

⁴Mozesi wakachita nga ndi umo FUMU yikamulangulira. Mpingo wose ukawunganya pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

⁵Iyo wakati ku mpingo wose, “Ichi ndicho FUMU yalangula kuti chichitike.”

⁶Ntheura wakiza na Aroni na wana wakhe panthazi pawo ndipo wakaŵageziska na maji.

⁷Ndipo wakamuvwarika Aroni laya na kumukaka na lamba mu chiuno mwakhe. Wakamuvwarikaso munjilira, efodi na chakuvwara cha pa chifuâwa, ndipo wakamukaka na lamba wakusoneka mwa unkhwantha mu chiuno mwakhe.

⁸Wakamuvwarika chakuvwara cha pa chifuâwa na kuŵika mawe gha Urimu na Tumimu pa icho.

⁹Wakamuvwarikaso Aroni chilemba ku mutu wakhe ndipo pachanya pa chilemba ichi, ku maso wakaŵika kambale ka golide, mphumphu yakupatulika, nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

¹⁰Sono Mozesi wakatora mafuta ghakuphakazgira na kuphakazga Chihema Chakukumaniranamo na vyose ivyo vikaŵa mwenemumo na kuvipatula.

¹¹Wakamija mafuta ghanyakhe pa jochero kankonde na kawiri, na kuphakazga jochero, viteŵetero vyakhe vyose, beseni, na chakukharapo chakhe kuti viŵe vyakupatulika.

¹²Mafuta ghanyakhe wakaghapungulira pa mutu wa Aroni na kumuphakazga kuti wamupatule.

¹³Penepapo Mozesi wakiza na âwana âwa Aroni panthazi pa mpingo na kuâwavarika malaya ghawo. Wakaŵakaka malamba mu viwuno vyawo ndiposo tuvisoti mu mitu nga ndi umo FUMU yikalangula Mozesi.

¹⁴Penepapo Mozesi wakiza na nkhangabako yakuphepiskira kwananga ndipo Aroni na âwana âwakhe âwakâwîkâpo mawoko ghawo pa mutu wa nkhangabako yira.

¹⁵Mozesi wakakoma nkhangabako yira ndipo wakatorapo ndopa zinyakhe na munwe wakhe na kuphaka masengwe gha jochero zingirizge kuti walitozge. Wakathira ndopa zinyakhe izo zikakharako musi mwa jochero. Mwa ntheura wakalipatula mwakuti wocherepo sembe yakuphepiskira kwananga.

¹⁶Mozesi wakatoraso mafuta ghose ghakubenerera matumbo, mafuta ghakudemerera ku chiŵindi, ziso ziŵiri pamoza na mafuta ghawo ndipo wakavyocha pa jochero.

¹⁷Kweni nkhangabako yira pamoza na chikumba chakhe, nyama yakhe na matumbo ghakhe wakocha pa moto kuwaro kwa msasa nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

¹⁸Sono Mozesi wakapereka mberere yanarume kuâwa sembe yakocha ndipo Aroni na âwana âwakhe âwakâwîkâpo mawoko ghawo pa mutu wa mberere yanarume yira.

¹⁹Ndipo Mozesi wakayikoma na kumija ndopa zakhe kuzingirizga jochero.

²⁰Wakati wayidumula mberere yanarume yira mathuŵimathuŵi, wakocha mutu wakhe, mathuŵi ghara na mafuta ghakhe pa jochero.

²¹Wasuka vya mukati na malundi ghakhe na maji ndipo wakocha pa jochero. Ndipo wakochaso mberere yanarume yose yira pa jochero kuti yiŵe sembe yakocha ya sungu liweme lakukondweska FUMU nga ndi umo wakalangulira Mozesi.

²²Pamanyuma, Mozesi wakiza na mberere yanarume yinyakhe yakupatuliskira âwasofi. Ndipo Aroni na âwana âwakhe âwakâwika mawoko ghawo pa mutu wa mberere yira.

²³Mozesi wakayikoma mberere yira ndipo wakatorapo ndopa zinyakhe na kuphaka pa munjilira ku songo kwa khutu la maryero la Aroni, na ku munwe kwa woko lakhe la maryero ndiposo na pa chigunwe cha kalundi kamaryero.

²⁴Wakizaso na wâna âwa Aroni panthazi pa mpingo ndipo wakaŵaphaka ndopa pa munjilira ku songo kwa makutu ghawo gha maryero, na ku minwe ya mawoko ghawo gha maryero ndiposo na vigunwe vya malundi ghawo gha maryero. Ntheura Mozesi wakamijira ndopa kuzingirira jochero.

²⁵Ndipo wakatora mafuta ghakhe, mafuta gha muchira na mafuta ya ku matumbo, mafuta gha ku chiŵindi, ziso ziŵiri pamoza na mafuta ghawo, ndiposo na chigha cha ku maryero.

²⁶Ndipo kufuma mu chidunga cha vingwa vyambula chirungo icho chikâwa panthazi pa FUMU, wakatorapo chingwa chipapati chambula chirungo chimoza, chingwa chipapati chimoza chakusazgako mafuta, ndiposo na kachingwa kapepefu kamoza ndipo wakaviŵika pa mafuta na pa chigha cha ku maryero.

²⁷Wakaviŵika vyose ivi mu mawoko gha Aroni na wâna âwakhe ndipo wakavizungunya kuŵa sembe yakuzungunya panthazi pa FUMU.

²⁸Sono Mozesi wakavitoraso kufuma mu mawoko ghawo na kocha pa jochero pamoza na sembe yakocha pa moto kuŵa sembe yakupatuliskira, sungu liweme, sembe yakuperekeka kwa FUMU na moto.

²⁹Mozesi wakatoraso nganga na kuyizungunya kuŵa sembe yakuzungunya panthazi pa FUMU. Iyi ndiyo yikâwa phande la iyo Mozesi kufuma ku mberere yanarume yakupatuliskira nga ndi umo FUMU yikalangulira.

³⁰Mozesi wakatorapo mafuta ghakuphakazgira na ndopa izo zikaŵa pa jochero ndipo wakamijira pa Aroni na pa vyakuvwara vyakhe ndiposo na pa wâna âwakhe na pa vyakuvwara vyawo. Ntheura wakamupatula Aroni na vyakuvwara vyakhe ndiposo wâna âwakhe na vyakuvwara vyawo.

³¹Mozesi wakati kwa Aroni na wâna âwakhe, “Muphike nyama iyi pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo, ndipo muryere penepapo pamoza na chingwa icho chili mu chidunga chakupatuliskira nga ndi umo nkhayowoyerea kuti, ‘Aroni na wâna âwakhe ndiwo warye vyeneivi.’

³²Nyama panji vingwa ivyo vyakharako muvyoche pa moto.

³³Ndipo pa mazuŵa ghankonde na ghâwiri mureke kufumapo pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo mpaka mumarizge mazuŵa ghakupatuliskira kwinu pakuti kupatuliskira kwinu kuti kumutoreraninge mazuŵa ghankonde na ghâwiri.

³⁴Icho chachitika muhanya uno ndi FUMU iyo yili kulangula kuti mwa ntheura ndimo chichitikirenge pakumuphepiskirani imwe.

³⁵Mukwenera kukhara pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo kwa mazuŵa ghankonde na ghâwiri muhanya na usiku na kuchita icho FUMU yili kulangula kuti mureke kufwa. Ichi ndicho FUMU yili kundilangula.”

³⁶Aroni na wana wakhe wakachita vyose ivyo FUMU yikalangula Mozesi.

Levitiko 9

Aroni wakupereka sembe

¹Pa zuwa la chinkhonde na chitatu, Mozesi wakachema Aroni na wana wakhe ndiposo na warara warara wa walsraele.

²Iyo wakati kwa Aroni, "Utore kankhambako kuti kaŵe sembe yakuphepiskira kwananga kwako na mberere yanarume kuwa sembe yakocha. Vyose viwiri ivi viwe vyambula kalema ndipo uvipereke panthazi pa FUMU.

³Ntheura uwaphalire walsraele kuti, 'Torani pepe kuwa sembe yakuphepiskira kwananga. Mutoreso kankhambako na mwana-mberere, vyose vyambula kalema vya chirimika chimoza kuwa sembe yakocha.

⁴Mutoreso nkhambako na mberere yanarume kuwa sembe ya wenenawene ndipo muvipereke panthazi pa FUMU pamoza na sembe ya ufu wakusazgikana na mafuta. Pakuti muhanya uno FUMU yiti yiowaneke kwa imwe.'

⁵Vyose ivyo Mozesi wakalangula walsraele wakiza navyo panthazi pa Chihema Chakukumaniranamo, ndipo mpingo wose ukasenderera kufupi na kwimilira panthazi pa FUMU.

⁶Ntheura Mozesi wakati, "Ichi ndicho FUMU yili kumulangulirani kuti muchitenge kuti uchindami wa FUMU umuwonekerani."

⁷Ndipo wakati kwa Aroni, "Senderera kufupi na jochero na kupereka sembe yakuphepiskira kwananga na sembe yako yakocha kuti uphepiske kwananga kwako na kwa wantru. Upereke sembe za wantru na kuwaphepiskira nga ndi umo FUMU yikalangulira."

⁸Ntheura Aroni wakasenderera kufupi na jochero ndipo wakakoma kankhambako kara kuwa sembe yakuphepiskira kwananga kwa iyomwene.

⁹Ndipo Wana wa Aroni wakiza na ndopa kwa iyo ndipo wakabizga munwe wakhe mu ndopa zira na kuziphaka pa masengwe gha jochero. Ndopa izo zikakharako wakazithira musi mwa jochero lira.

¹⁰Mafuta ziso, na mafuta gha ku chiwindi ivyo vikufuma ku sembe yakuphepiskira kwananga wakocha pa jochero nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

¹¹Nyama yakhe na chikumba chakhe woche pa moto kuwaro kwa msasa.

¹²Aroni wakakomaso sembe yakocha ndipo wana wakhe wakiza na ndopa kwa iyo. Sono iyo wakamijira jochero lira zingirizge.

¹³Ŵakamupa mathuŵi gha nyama ya sembe yira yakocha ndiposo na mutu wakhe ndipo wakocha pa jochero.

¹⁴Ndipo wakasuka matumbo na malundi ghakhe na kocha pa jochero pamoza na sembe yakocha yira.

¹⁵Sono Aroni wakiza na sembe izo ūanthu ūwakati ūwapereke. Wakatora mbuzi yakuphepiskira kwananga kwa ūanthu ndipo wakayikoma na kuyipereka kuŵa sembe nga ndi umo wakachitira na sembe yakuphepiskira kwananga kwakhe.

¹⁶Ndipo wakizaso na sembe yakocha na kuyipereka kwakuyana na dang.

¹⁷Wakaperekaso sembe ya ufu iyo wakiza nayo pa chikufi cha woko lakhe na kocha pa jochero pamoza na sembe yakocha ya mulenje.

¹⁸Wakakomaso nkhangabako na mberere yanarume yira kuŵa sembe ya wenewenawene ya ūanthu. Ūana ūa Aroni ūwakiza na ndopa kwa iyo ndipo iyo wakamijira pa jochero lira zingirizge.

¹⁹Mafuta gha nkhangabako na gha mberere yanarume, mafuta gha muchira, mafuta ghakubenerera matumbo, ziso ziŵiri na mafuta gha ku chiŵindi,

²⁰wakaviŵika pachanya pa zinganga ndipo Aroni wakocha mafuta ghara pa jochero.

²¹Kweni zinganga na chigha cha maryero Aroni wakavizungunya kuŵa sembe yakuzungunya panthazi pa FUMU, nga ndi umo Mozesi wakalangulira.

²²Aroni wakakwezga mawoko ghakhe ku ūanthu na kuŵatumbika. Ūwakakhira kufuma apo wakaperekanga sembe yakuphepiskira kwananga, sembe yakocha, na sembe ya wenewenawene.

²³Penepapo Mozesi na Aroni ūwakanjira mu Chihema Chakukumaniranamo. Ūwakati wafuma, ūwakawatumbika ūanthu ndipo uchindami wa FUMU ukawoneka ku ūanthu wose.

²⁴Moto ukiza kufuma panthazi pa FUMU na kumyangura sembe yakocha na agho ghakawâpa jochero. Ūanthu ūwakati wawona moto ura, wose ūwakachemerezga, na kuwa kavunama.

Levitiko 10

Kwananga kwa Nadabu na Abihu

¹Ūana ūa Aroni, Nadabu na Abihu, waloyose wakatora chakusunkhizgirapo vyakununkhira na kuŵikamo makara gha moto. Ndipo wakawîkapo vyakununkhira na kuperaka moto wambula kupatulika panthazi pa FUMU, cheneicho ūwakawavye kuzomerezgeka kuchichita.

²Penepapo FUMU yikatuma moto na kuŵamyangura wose ndipo wakafwira panthazi pa FUMU.

³Mozesi wakati kwa Aroni, “Ichi ndicho FUMU yikayowoyanga para yikati, ‘Wose awo âwali pafupi na ine, Ine nditi ndijirongore kuâwa wakupatulika. Panthazi pa âwanthu wose, Ine nditi ndirongore uchindami wane.’ ” Ndipo Aroni wakasôwa na chakuyowoya wuwo.

⁴Mozesi wakachema Mishayele na Elizafani, âwana âwa Uziyele, sibweni wa Aroni ndipo wakati kwa iwo, “Sendererani pafupi, ndipo muŵawuskepo vitanda vyâ wavyara âwanyinu âwa pa Chihema Chakupatulika na kuvifumiskira kuwaro kwa msasa.”

⁵Ntheura âwakasenderera pafupi na kuâwayeghera mu malaya ghawo kuwaro kwa msasa nga ndi umo Mozesi wakalangulira.

⁶Penepapo Mozesi wakamuphalira Aroni na âwana âwakhe Eleyazara na Itamara kuti, “Mungarekanga kupesa masisi ghinu nanga nkuparura vyakuvwara vyinu kurongora kuti mukulira. Usange muchitenge ichi, muti mufwenge, ndipo FUMU yiti yikwiyirenge mpingo wose. Kweni âwabali âwinu, âwalsraele wose, âwangalira chifukwa cha nyifwa iyo yachitika na moto uwo FUMU yatuma.

⁷Mungafumangapo pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo chara, mzire mufwe, chifukwa mukaphakazgika na mafuta gha FUMU.” Ntheura âwakachita nga ndi umo Mozesi wakayowoyeria.

Malangulo ghakukhwaska âwasofi

⁸Penepapo FUMU yikati kwa Aroni,

⁹“Iwe na âwana âwako mureke kumwa vinyo panji moâwa, para mukunjira mu Chihema Chakukumaniranamo. Usange mumwenge muti mufwenge. Ili liwê dango la muyirayira mu miwiro yinu yose.

¹⁰Mupambaniskenge pakati pa icho nchakupatulika na chambula kupatulika, pakati pa icho nchambula kuphotoka na chakuphotoka.

¹¹Muâwasambizge âwalsraele marango ghose agho FUMU yili kupereka kwizira mwa Mozesi.”

¹²Mozesi wakati kwa Aroni na âwana âwakhe awo âwakakharapo Eleyazara na Itamara, “Torani sembe ya ufu iyo yakharako ku sembe yakocha kwa FUMU ndipo murye yambula chirungo pa mphepete pa jochero pakuti njakupatulika nkhanira.

¹³Muyiryere mu malo ghakupatulika chifukwa ndilo phande lako na âwana âwako kufumira mu sembe yakocha kwa FUMU. Pakuti ntheura ndimo ndakulangulira.

¹⁴Kweni iwe na âwana âwako âwanarume na âwanakazi murye, pa malo ghali ghose agho ngakupatulika, nganga na chigha ivyo vyaperekeka mwakuzungunya.

Pakuti ivi vyaperekka na wâlsraele kuâwa phande la iwe na mbumba yako kufuma mu sembe ya wenewene.

¹⁵Chigha icho chaperekka na nganga iyo wâyizungunya, wati wîze navyo pamoza na sembe yakocha ya mafuta, na kuvizungunya kuâwa sembe yakuzungunya panthazi pa FUMU. Ivi viti viwenge phande lako na wana wako kwa muyirayira nga ndi umo FUMU yili kulangulira.”

¹⁶Sono Mozesi wakafumba za mbuzi ya sembe yakuphepiskira kwananga, ndiyo wakasanga kuti yocheka kale. Ntheura wakakwiyira Eleyazara na Itamara wana wâ Aroni awo wâkakharako, na kuti kwa iwo,

¹⁷“Kasi nchifukwa uli mundaryere sembe yakuphepiskira kwananga yira mu malo ghakupatulika? Iyi ndi sembe yakupatulika nkhanira ndipo yikaperekka kwa imwe kuti muwuskeko kwananga kwa mpingo pakuwâphekiskira panthazi pa FUMU.”

¹⁸Pakuti ndopa zakhe zikanjizgika mu Malo Chakupatulika nkhanira chara, mphanyi mukaryera mu malo ghakupatulika nga ndi umo nkhalangulira.”

¹⁹Aroni wakamuzgora Mozesi wakati, “Muhanya uno wânthu waperekka sembe zaho zakuphepiskira kwananga na sembe zaho zakocha kwa FUMU. Ndipouli vinthu vyakofya vyandiwira ine. Usange ine ndiryenge sembe yakuphepiskira kwananga muhanya uno, kasi mphanyi yanguâwa yamapokerereko panthazi pa FUMU?”

²⁰Mozesi wakati wapulika ichi, wakakhorwa.

Levitiko 11

Nyama na viyuni ivyo vingaryeka (Mar 14.3-21)

¹FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni,

²“Muwaphalire wâlsraele, muti, ‘Pa nyama zose za mu charu, izo mungarya ndi izi:

³Nyama yose iyo vikandiro vyakhe nvyakugaŵikana, ndipo yikusumbira ivyo yabyokora.

⁴Ndipouli mukati mwa ivyo vikusumbira, na kubyokora panji ivyo ndi vikugaŵikana vikandiro paŵiri, mureke kurya ivi: Ngamilia, nangauli yikusumba ivyo yabyokora, kweni vikandiro vyakhe kuti nvyakugaŵikana chara. Ntheura njakukazuzgika kwa imwe.

⁵Mbira, nangauli yikusumba ivyo yabyokora, kweni vikandiro vyakhe kuti ndi vyakupatukana paŵiri chara. Ntheura nayo njakukazuzgika kwa imwe.

⁶Kalulu, nangauli wakusumbira ivyo wabyokora, kweni vikandiro vyakhe kuti ndi vyakupatukana chara. Ntheura njakukazuzgika kwa imwe.

⁷Nkhumba, nangauli vikandiro vyakhe ndi vyakupatukana paŵiri, kweni kuti yikusumbira chara. Ntheura njakukazuzgika kwa imwe.

⁸Nyama izi mureke kurya nanga nkukhwaska mathupi ghawo pera para zafwa, pakuti ndi zakukazuzgika kwa imwe.’ ”

⁹Ivi ndi vilengiwa ivyo vikukhara mu maji vyeneivyo mungamanya kurya. Vilengiwa vyose vya mu maji ivyo vili na viphepe na mamba, manyi vili mu nyanja panji mu mironga.

¹⁰Kweni chilengiwa chose cha mu nyanja panji cha mu mironga icho chilije chiphepe panji mamba, mukati mu vilengiwa vyose ivyo vikwenda mu chiwunjiwunji mu maji, ndiposo na vyamoyo vyose vya ntheura vya mu maji, nvyakukazuzgika kwa imwe.

¹¹Vyamoyo vyose vya ntheura viŵenge vya ukazuzi kwa imwe, ndipo mureke kurya. Ndipo para vyafwa, mathupi ghawo mughanyanyarenge.

¹²Cha moyo chilichose icho chikukhara mu maji cheneicho chilije chiphepe panji mamba, ncha ukazuzi kwa imwe.

¹³Mwa viyuni ivyo muvipimenge kuŵa vya ukazuzi ndipo mureke kurya ndi ivi: Nombo, chipungu, nkhwazi,

¹⁴londowara, kaŵando kwakuyana na mtundu wakhe,

¹⁵ŵachihowê wose kwakuyana na mitundu yawo,

¹⁶nthiŵatiŵa, manchinchi, mbuyi, nyarweŵe na mtundu wakhe,

¹⁷phururu, njoyo, visasa,

¹⁸baka, nyangenyange, khuŵi,

¹⁹khonongo, kataŵa kwakuyana na mtundu wakhe, kamukuŵezi na kasuska.

²⁰Vibenene vyose vya mapapindo ivyo vili na malundi ghanayi, nyva ukazuzi kwa imwe.

²¹Pali vibenene vinyakhe vya mapapindo ivyo vikwenda na malundi ghanayi vyeneivyo mangarya. Ivi ndi ivyo vili na minkhozo pachanya pa malundi ghawo na kwenda mwa kubwanthira.

²²Mwa ivyo mangaryapo ndi ivi: zombe kwakuyana na mtundu wakhe, phanana kwakuyana na mtundu wakhe, noni kwakuyana na mtundu wakhe, ndiposo na mphazi kwakuyana na mtundu wakhe.

²³Kweni vibenene vyose vinyakhe vya mapapindo ndipo vili na malundi ghanayi, nyva ukazuzi kwa imwe.

²⁴“ Munthu waliyose wati waŵe wakukazuzgika na nyama izi: Yose uyo wakukhwaska thupi la chinyama chakufwa wati waŵe wakukazuzgika kufikira na mise.

²⁵Yose uyo wati wayeghe chigaŵa chimoza cha mathupi gha nyama ya kufwa, wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe, ndipo wati waŵe wakukazuzgika kufikira na mise.”

²⁶“ Chinyama chilichose icho vikandiro vyakhe ndi vyakupatukana paŵiri kweni malundi kuti ndi ghakugâwika chara ndiposo yikusumbira chara ivyo chabyokora, njakukazuzgika kwa imwe. Yose uyo wati wakhwaske mathupi ghawo ghakufwa, waŵe wakukazuzgika.

²⁷Pa nyama zose izo zili na malundi ghanayi, zeneizo zikwenda na vikufi, ndi zakukazuzgika kwa imwe. Yose uyo wakukhwaska mathupi ghawo ghakufwa wati waŵe wakukazuzgika kufikira na mise.

²⁸Yose uyo wati wayeghe mathupi ghawo ghakufwa, wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe, ndipo wati waŵe wakukazuzgika vikufikira na mise. Vyeneivi ndi vyakukazuzgika kwa imwe.”

²⁹“ Pa ivyo ndi vyakukhwâwa, vyakukazuzgika ndi ivi: msuru, mbeŵa, gwarawara kwakuyana na mtundu wakhe,

³⁰kabwezang'anga, kaŵâwa, mutondoli, katukuŵara na lwivi.

³¹Vyakukhwaska vyeneivi nvyakukazuzgika kwa imwe, ndipo yose uyo wakukhwaska mathupi ghawo ghakufwa, wati waŵe wakukazuzgika kufikira na mise.

³²Ndipo chilichose cha ichi usange chafwa ndipo chawira pa chinthu chilichose, chinthu icho chiti chiŵenge chakukazuzgika, manyi ncha khuni panji chakuvwara, panji chikumba, panji chigudulu, manyi chingâwa chiteŵetero uli icho nchakuteŵeteramo mlimo. Chinthu icho chichapike na maji kweni chiŵenge chakukazuzgika kufikira na mise. Penepapo ndipo chiti chiŵenge chakuphotoka

³³Usange chinyama chakufwa chilichose chawira pa chiŵiya, chose icho chili mwenemumo, ndi chakukazuzgika ndipo chiŵiya icho mukwenera kuswa.

³⁴Maji ghakufuma mu chiŵiya chakukazuzgika icho, para ghathikira pa chakurya chilichose, chakurya icho chiti chiŵenge chakukazuzgika. Maji nagho agho ghali mu chiŵiya icho ngakukazuzgika.

³⁵Chigaŵa chimoza cha nyama yakufwa para chawira pa chilichose, chinthu icho chiti chiŵenge chakukazuzgika, manyi ndi mafigha panji chakuphikapo, ndipo chikwenera kusweka pakuti ndi vyakukazuzgika na kwa imwe wuwo.

³⁶Mbwiwi panji chisimi cha maji chiti chiwenge chakuphotoka, kweni yose uyo wakukhwaska chinyama icho chafwira mu maji wati waŵenge wakukazuzgika.

³⁷Usange chigaŵa chimoza cha nyama yakufwa chawira pa mbuto iyo yipandikenge, mbuto iyo yiti yiŵenge yakuphotoka.

³⁸Kweni usange maji ghathikirapo pa mbuto ndipo chigaŵa chimoza cha nyama yakufwa chawira pa mbuto, mbuto iyo njakukazuzgika kwa imwe.’”

³⁹“ ‘Usange nyama iyo mukurya yafwa yekha ndipo munthu wakukhwaska nyama iyo, wati waŵenge wakukazuzgika kufikira na mise.

⁴⁰Munthu uyo waryako nyama yakufwa iyi, wachape vyakuvwara vyakhe, kweni iyo wati waŵenge wakukazuzgika kufikira na mise. Nanga ndi uyo wayeghako nyama iyi, nayo wachape vyakuvwara vyakhe, kweni iyo wati waŵenge wakukazuzgika kufikira na mise.’”

⁴¹“ ‘Chilengiwa chose icho chikukhwâwa pa charu, nchakukazuzgika, ndipo mureke kurya.

⁴²Mureke kurya chilengiwa chilichose icho chikukhwâwa, manyi chikukhwâwa na nthumbo, panji chikwenda na malundi ghanayi, panji na malundi ghanandinandi, pakuti cha ntheura nchakukazuzgika.

⁴³Mureke kujikazuzga pakurya chimoza cha vinthu ivi vikukhwâwa, panji kujikazuzga na ivyo, nesi kuti chimoza chimukazuzgani.

⁴⁴Ine ndine, FUMU, Chiuta winu. Ntheura mujipatuliske. Muŵenge âatuŵa, pakuti ine ndili mutuŵa. Mureke kujikazuzga na chilengiwa chilichose icho chikukhwâwa.’”

⁴⁵“ ‘Ine ndine FUMU, mweneuyo wakamufumiskani mu Eguputo mwakuti ndiŵenge Chiuta winu. Ntheura muŵenge âatuŵa, pakuti ine ndili mutuŵa.’”

⁴⁶“ ‘Ili ndi dango ilo likukhwaska vinyama, viyuni, chamoyo chose icho chikwenda mu maji na chilichose icho chikukhwâwa.

⁴⁷Ndi dango ilo likurongora mphambano pakati pa chakukazuzgika na chakuphotoka, pakati pa nyama iyo âwanthu âwangarya na iyo wangareka kurya.’”

Levitiko 12

Kutozgeka kwa mwanakazi wati wababa mwana

¹ FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Uŵaphalire âalsraele kuti, ‘Usange mwanakazi wali na nthumbo ndipo wababa mwana mwanarume, wati waŵenge wambula kuphotoka kwa mazuŵa ghankhonde na ghâwiri, nga ndi umo wakuŵira para wali ku mwezi.

³Pa zuŵa la chinkhonde na chitatu mwana uyo wakotoreka.

⁴Mwanakazi yura wati warutilire mukujitzga ku ndopa zakhe mazuŵa 30. Ndipo wareke kukhwaska kanthu kose kakupatulika nanga nkunjira mu Chihema Chakupatulika ghasuke ghafikepo mazuŵa ghakhe ghakujitzgera.’”

⁵“Usange wababa mwana, mwanakazi wati waŵenge wambula kuphotoka kwa mazuŵa 14, nga ndi umo wakuŵira para wali ku mwezi. Ndipo wati warutilire mu kujitzga ku ndopa zakhe mazuŵa 66.’”

⁶“Para mazuŵa ghakutozgeka kwakhe ghamara pa mwana mwanarume panji mwanakazi, wize na mwana-mberere wa chirimika chimoza kwa musofi kuŵa sembe yakocha, na chiwunda panji nkhunda kuŵa sembe ya kwananga pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

⁷Musofi wati wapereke sembe izi panthazi pa FUMU na kumuphepiskira mwanakazi yura ndipo iyo wati waphotoke ku ndopa zakhe. Ili ndilo dango la mwanakazi uyo wababa mwana mwanarume panji mwanakazi.’”

⁸“Usange watondeka kusanga mwana-mberere, watore nkhunda ziŵiri panji viwunda viŵiri, yimoza ya sembe yakocha ndipo yinyakhe ya sembe ya kwananga. Ntheura musofi wamuphepiskire mwanakazi uyo ndipo wati waŵenge wakutozgeka.’”

Levitiko 13

Marango gha matenda gha pa chikumba

¹FUMU yikati kwa Mozesi na kwa Aroni,

²“Usange munthu wali na chitufya, panji phumba panji kabanga mu chikumba cha thupi lakhe ndipo kakuwoneka nga ndi nthenda ya vyoni, wize nayo kwa musofi ūa mbumba ya Aroni panji kwa yumoza wa ūana ūakhe.

³Musofi yura wati wapime kabanga ka pa thupi la munthu yura, ndipo usange weya wanjira kujumpha chikumba cha pa thupi lakhe, ndi vyoni. Para musofi wamupima ntheura wamuphalire kuti, ‘Uli wakukazuzgika.’

⁴Kweni usange kabanga nkhatuŵa ndipo kuti kanjira kujumpha weya chara, ndiposo weya wa penepapo undazgoke utuŵa, musofi wamupatule kuti wakhare pa yekha kwa mazuŵa ghankhonde na ghawiri.

⁵Musofi wamupimeso pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri, ndipo usange wamuwona kuti kabanga kandasinthe, kweniso kandaparare mu chikumba chakhe, wamupatuleso kuti wakhare pa yekha kwa mazuŵa ghanyakhe ghankhonde na ghawiri.

⁶Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri, musofi wamupimeso ndipo usange kabanga kati waka bii, na cuti kandaparare mu chikumba chakhe, wamuphalire cuti, 'Wakuphotoka, kanguŵa waka kachiŵawu.' Munthu uyo wachape vyakuvwara vyakhe ndipo wati waŵe wakuphotoka.

⁷Kweni usange chiŵawu chira chikuparara chomene mu chikumba, pamanyuma pakuwoneka kale kwa musofi cuti watozgeka, wakwenera kawonekaspa maso pa musofi.

⁸Musofi wati wamupimengeso ndipo usange wasanga cuti chiŵawu chikuparara, penepapo wamuphalire cuti, 'Uli wakukazuzgika na vyoni.' "

⁹"Usange munthu wali na vyoni, watorekere kwa musofi.

¹⁰Musofi wamupime ndipo usange pali chakutupa icho nchituŵa pa chikumba chakhe icho chazgora weya kuŵa utuŵa, ndipouli pali chilonda mukati mwa chakutupa,

¹¹ndi nthenda ya vyoni vya papo kale iyo yili mu thupi lakhe. Penepapo musofi wamuphalire cuti, 'Ndiwe wakukazuzgika.' Ndipo cuti wati wamupatule chara chifukwa ngwa kukazuzgika."

¹²"Usange vyoni vyatunkha mu chikumba ndipo vyaparara mu thupi la murwari yura, kufuma ku mutu mpaka ku malundi ghakhe kwakuyana na umo musofi wamuwonera,

¹³penepapo musofi wamupime. Usange vyoni vyaparara nadi thupi lose, wamuphalire cuti ngwa kuphotoka ku nthenda yira. Pakuti yose yazgoka yituŵa, ngwa kuphotoka.

¹⁴Kweni usange chilonda chikuwoneka pa thupi lakhe ndiko cuti ngwa kukazuzgika.

¹⁵Musofi wamupimeso ndipo usange wakuwona chilonda, wamuphalire cuti ngwa kukazuzgika. Chilonda ichi nkhuwura kuphotoka pakuti ivi ndi vyoni.

¹⁶Usange chilonda chira chasinhaso ndipo chazgoka chituŵa, penepapo wize kwa musofi.

¹⁷Musofi wamupime ndipo usange chilonda chazgoka chituŵa, musofi wati wamuphalire cuti iyo ngwa kuphotoka, ndipo nadi waŵenge wakuphotoka."

¹⁸"Usange munthu yunji wali na chitufya pa chikumba chakhe, ndipo chapora,

¹⁹sono pa bamba la phumba pakutunkha chitufya chituŵa panji kabanga kachesamu kakusazgikana na utuŵa, munthu uyo wize kwa musofi.

²⁰Musofi wachipime chilonda chira, ndipo usange chanjira kujumpha chikumba, ndipo weya wakhe nawo wazgoka utuŵa, wamuphalire munthu yura cuti ngwa kukazuzgika. Iyi ndi nthenda ya vyoni iyo yatunkha pa bamba la chitufya.

²¹Kweni usange musofi wachipima na kusanga kuti weya undazgoke kuŵa utuŵa ndipo chindanjire kujumpha chikumba, kweni chati waka bii, penepapo musofi wamupatule kuti wakhare pa yekha kwa mazuŵa ghankonde na ghawiri.

²²Usange chikuparara mu chikumba chose, musofi wamuphalire kuti ngwa kukazuzgika. Wali na nthenda ya vyoni.

²³Kweni usange kabanga kali penepapo pa malo ghakhe ndipo kakutandazga pa chikumba chara, ndi kabamba ka chitufya. Musofi wamuphalire kuti ngwa kutozgeka."

²⁴"Usange munthu waphya na moto pa chikumba, ndipo apo waphya na moto pakuwoneka kabanga kachesamu kakusazgikana na utuŵa, panji katuŵa,

²⁵musofi wapime banga lira. Usange weya wa pa kabanga wazgoka utuŵa, ndipo chilonda chanjira kujumpha chikumba, ipo ndi nthenda ya vyoni. Iyi yamba pa chilonda cha moto ichi ndipo musofi wati wamuphalire kuti ngwa kukazuzgika. Iyi ndi nthenda ya vyoni.

²⁶Kweni usange musofi wapima ndipo wasanga kuti weya wa pa kabanga undazgoke utuŵa, ndiposo kanjira kujumpha chikumba chara, kweni chati waka bii, musofi wamupatule kuti wakhare pa yekha kwa mazuŵa ghankonde na ghawiri.

²⁷Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri, musofi wati wamupime, ndipo usange wasanga kuti chilonda chatandazgika pa chikumba chose, musofi wati wamuphalire kuti ngwa kukazuzgika. Iyi ndi nthenda ya vyoni.

²⁸Kweni usange banga liri penepapo pa malo ghakhe, likutandazga mu chikumba chara ndipo lati waka bii, ndi chakutupa pa bamba la kuphyia na moto. Musofi wamuphalire kuti ngwa kuphotoka. Ichi ndi bamba waka la kuphyia na moto."

²⁹"Usange munthu yunji manyi ndi mwanarume panji mwanakazi wali na chilonda ku mutu panji pa kalezulezu,

³⁰musofi wapime chilonda chira. Usange wasanga kuti chindanjire mukati kujumpha chikumba ndipo weya pa chikumba chira ngwanthura na wakufyongoroka, musofi wamuphalire kuti ngwa kukazuzgika. Iyi ndi nthenda ya chipere ndipo ndi vyoni vya ku mutu panji pa kalezulezu.

³¹Usange musofi wapima chipere na kusanga kuti chindanjire kujumpha chikumba ndipo weya undazgoke kuŵa ufipa, musofi wamupatule munthu yura kuti wakhare pa yekha, kwa mazuŵa ghankonde na ghawiri.

³²Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri, musofi wapime chipere chira, ndipo para wasanga kuti chindatandazge, palijeso weya wa phyuu, ndiposo chindanjire kujumpha chikumba,

³³wa chipere yura wamete ku mutu wakhe, kweni pa chipere chara. Musofi wamupatule munthu uyo kuti wakhare pa yekha kwa mazuŵa ghanyakheso ghankonde na għawiri.

³⁴Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri, musofi wapime chipere chira ndipo usange wasanga kuti chindatandazge pa chikumba ndipo kuti chanjira kujumpha chikumba chara, musofi wamuphalire kuti ngwa kuphotoka. Munthu yura wachape vyakuvwara vyakhe kuti waŵe wakuphotoka.

³⁵Kweni chipere chikutandazga pa chikumba pamanyuma pakuphalirika kuti ngwa kutozgeka

³⁶musofi wamupime. Usange wasanga kuti chipere chatandazgika pa chikumba, wareke kujisuzga kuti wawone weya wa phyuu. Munthu wa chipere yura ngwa kukazuzgika.

³⁷Kweni umo musofi wamuwonera munthu yura ndipo wasanga kuti chipere chapora, weya ufipa nawo wamerapo ndiko kuti chipere chapora. Ntheura musofi wamuphalire kuti ngwa kuphotoka.”

³⁸“Para munthu yunji, manyi ndi mwanarume panji mwanakazi, wali na mabanga għatuŵa pa chikumba chakhe,

³⁹musofi wamupime. Ndipo usange mabanga pa chikumba na kuwoneka għatuwulufu, ndi mathuvya waka agho għatunkha pa chikumba. Ntheura munthu uyo ngwa kuphotoka.”

⁴⁰“Usange sisi la munthu layoyoka ku mutu wakhe mwakuti wali na mupara, iyomwene ngwa kuphotoka.

⁴¹Usange sisi la munthu layoyoka pachanya pa chisko chakhe, mwakuti wali na mupara, iyomwene ngwa kuphotoka.

⁴²Kweni usange pa mupara wakhe wa mutu panji pa chisko chakhe pali kabanga kachesamu kakusazgikana na utuŵa, ndi vyoni ivyo vyafuma pa mupara wa pa mutu panji wa pa chisko.

⁴³Ntheura musofi wamupime, ndipo usange wasanga kuti kabanga nkhachesamu na kakusazgikana na utuŵa pa mupara wa mutu, panji wa pa chisko nga ndi umo vikuwonekera vyoni, pa chikumba,

⁴⁴ndiko kuti munthu uyo ndi wakukazuzgika. Musofi wamuphalire kuti ngwa kukazuzgika, ndipo wali na vyoni vyā ku mutu.”

45“Munthu uyo wali na vyoni wavwarenge vizwazwa, sisi lakhe liŵe lambula kupesa ndipo wajarepo pa mlomo na kuchemerezga cuti, ‘Ndine wakukazuzgika, ndine wakukazuzgika.’

46Munthu uyo wati waŵe wakukazuzgika nyengo yose apo wachali na vyoni ndipo wati wakharenge pa yekha kuwaro kwa msasa.”

Chuku pa vyakuvwara

47“Usange chuku chili pa chakuvwara cha thonje panji cha bafuta,

48manyi ncha bafuta waliwose panji ncha thonje, panji ncha chikumba panji nchakupangika ku chikumba,

49usange chikuwoneka chakubiriŵira panji chakuchesama, pa chakuvwara, ndi chuku ndipo chikwenera kuwoneka kwa musofi.

50Musofi wa chipime chuku icho na kuchipatula chakuvwara cha chuku chira pa mazuŵa ghankhonde na ghaŵiri.

51Pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri, musofi wachipime chuku chira. Usange chatandazgika pa chakuvwara chira manyi ncha bafuta, panji cha thonje, panji cha chikumba cha mlimo uliwose, ndi chuku chakofya. Chakuvwara cha nttheura ndi cha kukazuzgika.

52Musofi woche pa moto chakuvwara chira, manyi ncha thonje, panji ncha bafuta panji chilichose chakupangika na chikumba, pakuti ndi vyoni virwani chomene. Nttheura chakuvwara chira chikwenera kocheka.”

53“Kweni usange wachipima ndipo wasanga cuti chuku chindatandazgike pa chakuvwara chira, manyi ndi cha thonje, panji cha bafuta, panji chilichose chakupangika na chikumba,

54penepapo musofi walangure cuti wachape chakuvwara chakunangika na chuku chira na maji ndipo wachipatule cuti chikhare pa chekha kwa mazuŵa ghankhonde na ghaŵiri.

55Musofi wati wapimeso chakuvwara chira pamanyuma pakuchapika. Ndipo usange banga la chuku lindasinthe kawonekero kakhe, nangauli chindatandazge pa chakuvwara, ndi chakukazuzgika. Woche pa moto nanga kabanga ka chuku kangâwa mukati panji kuwaro kwa chakuvwara.

56Kweni usange musofi wapima chakuvwara chira ndipo wasanga cuti chuku chathimbilira, pamanyuma pakuchapika, waparurepo kabanga ka chuku pa chakuvwara chira manyi ndi cha thonje panji cha bafuta panji cha chikumba.

57Sono usange chuku chikuwonekaso pa chakuvwara, manyi mpha cha thonje panji cha bafuta, panji pa chilichose chakupangika na chikumba, ndiko cuti chuku chikutandazgika. Nttheura chilichose icho chili na chuku, chocheke pa moto.

58Kweni chakuvwara chilichose, manyi ncha thonje, panji cha bafuta, panji chilichose chakupangika na chikumba, usange chili na chuku pamanyuma pakuchapika, chichapikeso, ndipo chiti chiŵenge chakuphotoka."

59Ili ndi dango la chuku icho chili pa chakuvwara, manyi ncha thonje, panji cha bafuta panji chilichose chakupangika na chikumba kuti wachipime na kuchiwona usange nchakuphotoka panji nchambula kuphotoka.

Levitiko 14

Sembe yakupereka para vyoni vyamara

1 FUMU yikati kwa Mozesi,

2"Dango la munthu wa vyoni pa nyengo ya kutozgekera kwakhe para watorekera kwa musofi ndi ili:

3Musofi wafume nayo kuwaro kwa msasa na kumupima. Usange wa vyoni wasangikenge kuti wali kuchitira ku vyoni vyakhe,

4musofi walangure wānthu kuti wāmutorere uyo wati watozgeke, viyuni vyamoyo viŵiri vyakuphotoka, khuni la milanje, salu yiswesi na hisopo.

5Musofi wati walangure wānthu wāra kuti chiyuni chimoza wāchikomere mu chiŵiya cha dongo pachanya pa maji ghakwenda.

6Ndipo musofi watore chiyuni chamoyo na kakhuni ka milanje, salu yiswesi, na hisopo ndipo wakabizge pamoza mu ndopa za chiyuni icho chakomeka pachanya pa maji ghakwenda ghara.

7Wamijire ndopa zakhe kankhonde na kawīri pa mweneuyo wakutozgeka ku vyoni, ndipo wamuphalire kuti watozgeka. Ntheura wachirekezge chiyuni chamoyo chira kuti chirutenge ku thondo.

8Ndipo uyo watozgeka wachape vyakuvwara vyakhe, wamete sisi lakhe, na kugeza na maji. Ntheura ndipo wati waŵe wakutozgeka. Pamanyuma pa ivi, wanjire mu msasa, kweni wakhare kuwaro kwa hema lakhe kwa mazuŵa ghankhonde na ghawīri.

9Pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri wametesø sisi lakhe la ku mutu, mwembe wakhe, nkhope zakhe na sisi linyakhe lose la mu thupi mwakhe. Pamanyuma, wachape vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji ndipo wati waŵe wakutozgeka."

10Pa zuŵa la chinkhonde na chitatu, wa vyoni yura, wize na wāna-mberere wānarume wāwīri na mwana-mberere mwanakazi yumoza wa chirimika chimoza, wose wāmbula kalema. Wizeso na chakupereka cha ufu wakunyiririka wakukwana vigawā vitatu mu vigawā khumi vya debe, wakusazgikana na mafuta ghakukwana chigaŵa chimoza cha vigawā vitatu vya lita.

¹¹Musofi uyo wakaphara kuti wa vyoni yura watozgeka, wati wize na wa vyoni yura pamoza na vyakupereka vyakhe ivi, panthazi pa FUMU pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

¹²Musofi watore mwana-mberere yumoza mwa wana-mberere wanarume na kumupereka kuwa sembe yakuphepiskira majuvyo. Watoreso mafuta ghakukwana chigawa chimoza cha vigaawa vitatu vya lita na kughazungunya panthazi pa FUMU kuwa sembe yakuzungunya.

¹³Wamukome mwana-mberere yura mu malo ghakupatulika agho wakukomerapo sembe ya kwananga na sembe yakocha. Pakuti sembe ya kwananga na sembe yakocha ndi vya musofi. Zeneizi nzakupatulika nkhanira.

¹⁴Musofi watorepo ndopa za sembe yakuphepiskira majuvyo yira na kuziphaka ku songo kwa khutu la maryero la munjilira wa uyo watozgekenge na pa chigunwe cha woko lakhe la maryero ndiposo pa chigunwe cha lundi lakhe la maryero.

¹⁵Musofi watorepo mafuta ghachoko waka gha mafuta ghara na kughapungulira pa chikufi cha woko lakhe la mazere.

¹⁶Ndipo wabizge munwe wakhe wa ku maryero mu mafuta agho ghali mu chikufi cha woko lakhe la mazere ndipo na munwe wakhe, wamijire mafuta ghanyakhe panthazi pa FUMU kankhonde na kaŵiri.

¹⁷Mafuta ghanyakhe agho ghakharako mu chikufi cha woko lakhe, musofi waghaphake ku songo kwa khutu la maryero la munjilira wa uyo wati watozgekenge, pa chigunwe cha woko lakhe la maryero ndiposo pa chigunwe cha lundi lakhe la maryero mu malo umo mwanguwa ndopa zakuphepiskira majuvyo.

¹⁸Mafuta agho ghakharako mu chikufi cha woko lakhe, waghaphake pa mutu wa uyo wati watozgekenge. Mwa ntheura musofi wati wamuphepiskire munthu uyo panthazi pa FUMU.

¹⁹Ntheura musofi wapereke sembe yakuphepiskira kwananga kwa munthu uyo wati watozgekenge kukukazuzgika kwakhe. Pamanyuma ndipo wakome sembe yakocha,

²⁰na kuyipereka sembe yakocha yira pamoza na sembe ya ufu pa jochero. Mwa ntheura ndimo musofi wati waphepiskire munthu yura ndipo wati watozgekenge.

²¹Kweni usange ndi mukavu, wakutondeka kusanga vyose ivi, wapereke mwana-mberere mwanarume kuwa sembe yakuphepiskira majuvyo, pakuyipereka mwakuzungunya mawoko. Waperekeso ufu wakunyiririka wakukwana chigawa chimoza mu vigaawa khumi vya debe, wakusazgikana na

mafuta, ghakukwana chigaŵa chimoza mu vigâŵa vitatu vya lita, kuŵa sembe ya ufu.

²²Ndipo waperekeso nkhunda ziŵiri panji viwunda viŵiri kwakuyana na umo wangasangira. Yimoza yiti yiŵenge ya sembe yakuphepiskira kwananga ndipo yinyakhe yiŵenge ya sembe yakocha.

²³Pa zuŵa la chinkonde na chitatu wize navyo vyose ivi kwa musofi pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo panthazi pa FUMU, kuŵa vyakutozgekera kwakhe.

²⁴Musofi watore mwana-mberere wakuphepiskira majuvyo pamoza na mafuta ghara ndipo wavizungunye panthazi pa FUMU kuti viŵe sembe yakuzungunya.

²⁵Wati wakome mwana-mberere yura wa sembe yakuphepiskira majuvyo, ndipo watorepo ndopa zinyakhe na kuphaka ku songo la khutu la maryero la munjilira wa uyo watozgekenge na pa chigunwe cha woko lakhe la maryero ndiposo pa chigunwe cha lundi lakhe la maryero.

²⁶Musofi wapungulepo mafuta ghanyakhe pa chikufi cha woko la iyomwene la mazere.

²⁷Ndipo na munwe wakhe wa ku maryero wamijire mafuta agho ghali pa chikufi cha woko lakhe la mazere panthazi pa FUMU kankonde na kaŵiri.

²⁸Musofi waghaphakazge mafuta ghanyakhe agho ghali mu chikufi cha woko lakhe ku songo kwa khutu la maryero la munjilira wa uyo watozgekenge na pa chigunwe cha woko lakhe la maryero, na pa chigunwe cha lundi lakhe la maryero mu malo umo mwanguŵa ndopa za sembe yakuphepiskira majuvyo.

²⁹Mafuta agho ghakharako mu chikufi cha woko lakhe, waghaphake pa mutu wa uyo wati watozgekenge. Mwa ntheura musofi wati wamuphepiskire munthu uyo panthazi pa FUMU.

³⁰Ntheura waperekeso yimoza mwa nkhunda panji viwunda kwakuyana na umo wangasangira,

³¹yimoza kuŵa sembe ya kwananga ndipo yinyakhe kuŵa sembe yakocha pamoza na sembe ya ufu. Ndipo musofi wamuphepiskire munthu uyo watozgekenge panthazi pa FUMU.

³²Ili ndi dango la munthu wa vyoni uyo kuti wangasanga vinthu vyakukhumbikwa kwakutozgeka kwakhe chara.

Chuku cha zinyumba

³³FUMU yikati kwa Mozesi na kwa Aroni,

³⁴“Para mwaya kafika mu charu cha Kanani icho ndamupani kuŵa chinu ndipo ndawîka chuku chakutandazga mu nyumba yiliyose ya mu charu icho,

³⁵penepapo mwenenyumba wakwenera kwiza kwa musofi na kumuphalira kuti, 'Kukuwoneka kuti nyumba yane muli chuku.' "

³⁶Penepapo musofi walangure munthu yura kuti vyose nya mu nyumba yira vifumiskikire kuwaro pambere musofi wandanjiremo kuya kawona chuku chira, mzire vyose ivyo vili mu nyumba yira viphazarazgike kuti ndi vyakukazuzgika. Pamanyuma pakuchita ntheura, musofi wanjire mu nyumba kuya kawona chuku chira.

³⁷Musofi wachipima chuku chira, ndipo usange chili na mabanga ghafipa biriŵiri panji ghachesamu mu kawonekero na kunjira mukati chomene kujumpha chimati cha nyumba,

³⁸musofi wamkufuma mu nyumba yira na kuruta pa muryango na kujara nyumba yira kwa mazuŵa ghankonde na ghawiri.

³⁹Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri musofi wizeso ku nyumba yira kuti wawone. Usange chuku chatandazgika mu chimati,

⁴⁰walangure kuti âwawuskepo njerwa izo zili na chuku na kuzitaya ku chizara, kuwaro kwa msumba.

⁴¹Ndipo wati waŵaphalire ânecho kuti âparemo mu vimati nya mukati nya nyumba na kutaya dongo lakuparika lira ku chizara, kuwaro kwa msumba.

⁴²Ntheura watore njerwa zinyakhe kuti âzengere apo ângumura ndiposo watoreso dongo linyakhe na kumataso mu vimati cha nyumba apo ânguparapo.

⁴³Usange chuku chawaso mu nyumba yira pamanyuma pakuwuskamo njerwa zira na kupara kwa nyumba na kuyimata,

⁴⁴musofi wize na kuyiwona nyumba yira. Usange chuku chatandazgika mu nyumba yira, ndiko kuti ndi chuku chirwani. Nyumba iyo njakukazuzgika.

⁴⁵Nyumba yira yigumurike ndipo mawe ghakhe, mapaso ghakhe na dongo lakhe lose, viwuskikemo na kuvitaya kuwaro kwa msumba, ku malo ghakukazuzgika.

⁴⁶Munthu yose uyo wakunjira mu nyumba iyo yajarika chifukwa yili na chuku, wamkuŵa wakukazuzgika kufikira ku mise.

⁴⁷Munthu yose wakugona panji kuryera mu nyumba iyo, wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe.

⁴⁸Kweni usange musofi wiza, wachipima chuku chira, na kusanga kuti chindatandazge mu nyumba yira pamanyuma pakumatika, wati waphare kuti nyumba njakutozgeka chifukwa chuku chamara.

⁴⁹Kuti nyumba yira yitozgeke mwenenyumba watore tuyuni tuŵiri, khuni la milanje, salu yiswesi na hisopo.

50Musofi wakomere kayuni kamoza mu chiŵiya umo muli maji ghakutowa.

51Ntheura musofi watore khuni la milanje, hisopo, salu yiswesi na kayuni kamoyo kara, na kuvibizga mu ndopa za kayuni ako kakomeka mu chiŵiya cha maji ghakutowa ndipo wamijire nyumba yira kankhonde na kaŵiri.

52Ntheura ndimo wati watozgere nyumba yira na ndopa za kayuni, maji ghakutowa, kayuni kamoyo, khuni la milanje, hisopo, na salu yiswesi.

53Ndipo kayuni kamoyo kara wakareke kuti kadukire ku thondo kuwaro kwa msumba. Mwa ntheura ndimo wati wayiphepiskire nyumba yira ndipo yiti yiŵenge yakutozgeka.

54Ili ndi dango la nthenda yiliyose ya vyoni: nthenda ya kunyenyerwa kwa chikumba,

55ya chuku cha pa vyakuvwara, panji chuku cha mu nyumba,

56chitufya, mankhakanimba na mabanga gha mu thupi.

57Marango agha ngakurongora para chinthu nchambula kutozgeka panji para nchakutozgeka. Ili ndi dango lakukhwaska vyoni.

Levitiko 15

Vya ukazuzi vyakufuma mu thupi la munthu

1FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni,

2Muŵaphalire ūalsraele kuti, para mwanarume waliyose wali na nthenda yakusurura ku mavvaro ghakhe, ivyo vikusurura mbukazuzi.

3Dango lakurongora kukazuzgika kwa munthu uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavvaro ghakhe ndi ili: Manyi mafira ghachali kufuma panji ghareka kufuma, mbukazuzi kwa iyo.

4Chitara chose icho mwanarume uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavvaro ghakhe wakukharaso panji kugonapo ndi cha kukazuzgika.

5Munthu waliyose uyo wakukhwaska chitara ichi wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji. Ndipouli wati waŵe wakukazuzgika mpaka mise.

6Munthu waliyose uyo wakukharapo pa kanthu kose ako wangukharapo uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavvaro ghakhe, wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji. Ndipouli wati waŵe wakukazuzgika mpaka mise.

7Munthu waliyose uyo wakukhwaska uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavvaro ghakhe wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji. Ndipouli wati waŵe wakukazuzgika mpaka na mise.

⁸Usange mwanarume uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe wathunyira mata munthu uyo ngwa kuphotoka, wakuthunyirika mata yura wachape vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji, ndipouli wati waŵe wakukazuzgika mpaka na mise.

⁹Chiskaro chilichose icho mwanarume uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe wakharapo chiti chiŵenge chakukazuzgika.

¹⁰Ndipo munthu waliyose uyo wakhwaska chinthu icho mwanarume uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe wakakharapo, wati waŵe wakukazuzgika mpaka mise. Yose uyo wakutora chilichose icho wakakharapo mwanarume uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji. Ndipouli wati waŵe wakukazuzgika mpaka mise.

¹¹Munthu waliyose mweneuyo mwanarume uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe wati wamukhwasko kwambula kugeza mawoko, wachape vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji, ndipouli wati waŵe wakukazuzgika mpaka mise.

¹²Chiŵiya cha dongo icho mwanarume, uyo wali na nthenda iyi, wakukhwaska chisweke nanga nchiteŵetero chose cha khuni nacho chichapike na maji.

¹³Para mwanarume uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe wawona kuti watozgeka, wajipendere mazuŵa ghankonde na ghawiri ghakutozgeka kwakhe, ndipo wachape vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji ghaweme ndipo wati watozgekenge.

¹⁴Pa zuŵa la chinkhonde na chitatu watore nkhunda ziŵiri panji viwunda viŵiri na kwiza navyo panthazi pa FUMU, pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo na kuperekwa kwa musofi.

¹⁵Musofi wati wazipereke, yimoza kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga, ndipo yinyakhe kuŵa sembe yakocha. Mwa nttheura musofi wati wamuphepiskira mwanarume uyo panthazi pa FUMU mwanarume uyo chifukwa wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe.

¹⁶Usange mwanarume wathira pasi, wakwenera kugeza mu thupi lose, ndipouli wati waŵenge wakukazuzgika mpaka mise.

¹⁷Chakuvwara chilichose na chikumba chilichose apo pathikira wanarume chikwenera kuchapika na maji. Ndipouli chiti chiŵenge chakukazuzgika mpaka mise.

¹⁸Para mwanarume wagonana na mwanakazi ndipo wathira wanarume wakhe, wose ŵawiri ŵakwenera kugeza, ndipouli ŵati ŵawenge ŵakukazuzgika mpaka mise.

¹⁹Para mwanakazi wali ku mwezi, wati waŵenge wakukazuzgika mazuŵa ghankhonde na ghawiri. Ndipo yose uyo wakumukhwaska mwanakazi uyo, nayo wati waŵenge wakukazuzgika mpaka mise.

²⁰Pa chose icho wakugonapo apo wachali ku mwezi nanga ndi icho wakukharapo viti viŵenge vyakukazuzgika.

²¹Munthu waliyose uyo wakukhwaska chitara chakhe, wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji. Ndipouli wati waŵenge wakukazuzgika mpaka mise.

²²Munthu waliyose uyo wakukhwaska chose icho mwanakazi uyo wali ku mwezi wakukharapo, wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji, ndipouli wati waŵenge wakukazuzgika mpaka mise.

²³Manyi chiŵe chitara panji chilichose icho mwanakazi uyo wali ku mwezi wakukharapo para munthu wachikhwaska wati waŵenge wakukazuzgika mpaka na mise.

²⁴Usange mwanarume wagonana na mwanakazi uyo wali ku mwezi, nayo ngwa kukazuzgika mazuŵa ghankhonde na ghawiri. Ndipo chitara icho wagonapo, nacho chiti chiŵenge chakukazuzgika.

²⁵Usange mwanakazi wakhara ku mwezi mazuŵa ghanandi panji warutilira kuruska agho wakuŵira nyengo zose, wati waŵenge wakukazuzgika mazuŵa ghose agho wakuŵira ku mwezi nga ndi umo wakuŵira para wali ku mwezi.

²⁶Chitara chilichose icho wakugonapo pa mazuŵa agho warutilira kuŵira ku mwezi na nga ndi icho wakukharapo pa mazuŵa agho, vyose viti viŵenge vya kukazuzgika nga ndi umo vikuŵira para wali ku mwezi.

²⁷Munthu yose uyo wakukhwaska vinthu ivi wati waŵenge wakukazuzgika, ndipo wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji. Ndipouli wati waŵe wakukazuzgika mpaka mise.

²⁸Kweni usange kuŵa ku mwezi kwakhe kwakurutilira kwareka, wajipendere mazuŵa ghankhonde na ghawiri ndipo pamanyuma pa mazuŵa agha wati waŵenge wakutozgeka.

²⁹Pa zuŵa la chinkhonde na chitatu, mwanakazi uyo wati wize na nkhunda panji viwunda viŵiri kwa musofi pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

³⁰Ndipo musofi wati wapereke yimoza kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga ndipo yinyakhe kuŵa sembe yakocha. Mwa nttheura ndimo musofi wati waphepiskire mwanakazi uyo panthazi pa FUMU chifukwa chakurutilira kuŵa ku mwezi kwakhe.

31Mwa ntheura ndimo muti muŵaphotorenge âwIsraele mu kukazuzgika kwawo mwakuti âwareke kufwa chifukwa cha kukazuzga Chihema chane icho chili mukati mwawo.

32Agha ndi marango gha mwanarume uyo wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe, gha mwanarume uyo wakuthira pasi wanarume wakhe na kujikazuzga nawo,

33gha mwanakazi uyo wali ku mwezi, gha mwanarume panji mwanakazi uyo wali na nthenda ya kusurura mafira ku mavwaro ghakhe, ndiposo na gha mwanarume uyo wagonana na mwanakazi uyo ngwa kukazuzgika.

Levitiko 16

Zuŵa la kuphepiskira

1FUMU yikati kwa Mozesi pamanyuma pa nyifwa ya âwana âwâwiri âwAroni awo âwakakomeka âwakati âwapemba moto wambula kulangurika na FUMU.

2FUMU yikati kwa Mozesi, “Umuphalire Aroni, mukuru wako, kuti wareke kwiza nyengo yiliyose ku Malo Ghakupatulika Nkhanira kuseri kwa chisalu chakuchinga panthazi pa chibenekerero chakuphepiskirapo icho chili pa Bokosi la Phangano mzire wafwe. Pakuti ine nditi ndiwonekerenge mu bingu pachanya pa chibenekerero icho.

3Kweni Aroni wanjirenge ku Malo Ghakupatulika Nkhanira pekhapekha wiza na nkhangabako yichoko ya sembe yakuphepiskira kwananga na mberere yanarume ya sembe yakocha.”

4Ndipo wavware laya lakupatulika la bafuta, kabunthu wa bafuta na kujikaka na lamba wa bafuta mu chiuno mwakhe ndiposo na kuvwara chilemba cha bafuta. Ivi ndivyo vyakuvwara vyakupatulika. Wagezenge maji mu thupi lakhe ndipo wavware vyakuvwara ivi.

5Ndipo kufuma ku mpingo wa âwIsraele watoreko mbuzi ziŵiri zanarume pera kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga na mberere yanarume kuŵa sembe yakocha.

6Aroni wati wapereke nkhangabako kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga kwa iyomwene na mbumba yakhe.

7Ndipo watoreso mbuzi ziŵiri zira na kwiza nazo panthazi pa FUMU pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

8Aroni wachite mphenduzgo pa mbuzi ziŵiri zira kuti yimoza yiŵe yakuphepiskira FUMU ndipo yinyakhe yiŵe ya Azazele.

9Aroni wize na mbuzi iyo mphenduzgo yarongora kuti nja FUMU ndipo wayipereke kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga.

¹⁰Kweni mbuzi iyo mphenduzgo yarongora kuti njia Azazele, wize nayo yamoyo panthazi pa FUMU kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga pakuyikaka kuti yirute ku mapopa gha Azazele.

¹¹Aroni wize na nkambako kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga kwa iyomwene ndipo wayikome kuti waphepiskire kwananga kwa iyomwene na mbumba yakhe.

¹²Watore jonjo wakusunkhizgirapo, wakuzura na makara gha moto kufuma pa jochero ilo liri panthazi pa FUMU. Watoreso vyakununkhira vya sungu liweme ivyo ūabwaska, vyakuzura vikufi viŵiri, ndipo vyose ivi wize navyo ku Malo Ghakupatulika Nkhanira.

¹³Waŵike vyakununkhira vira pa moto panthazi pa FUMU, ndipo josi la vyakununkhira viti vijarenge chibenekerero chakuphepiskirapo icho chili pachanya pa Bokosi la Phangano mwakuti wareke kuwona chibenekerero chakuphepiskirapo mzire wafwe.

¹⁴Watorepo ndopa zinyakhe za nkambako yira ndipo na munwe wakhe wazimijire pachanya pa Bokosi la Phangano. Ndopa zinyakhe wazimijire panthazi pa chibenekerero chakuphepiskirapo kankhonde na kawiri.

¹⁵Ntheura Aroni wakome mbuzi kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga kwa ūanthu. Ndopa zakhe wize nazo ku Malo Ghakupatulika Nkhanira na kuchita ntheura pera nga ndi umo wanguchitira na ndopa za nkambako pakuzimijira pachanya pa chibenekerero chakuphepiskirapo ndipo na panthazi pakhe.

¹⁶Ntheura ndimo watı waphepiskire Malo Ghakupatulika Nkhanira chifukwa chakukazuzgika kwa ūalsraele pakuchita mauheni ghawo ghose. Wachite ntheura pera na pa Chihema Chakukumaniranamo icho chili mukati mwawo cheneicho nacho nchakukazuzgika.

¹⁷Paŵavye munthu wakuŵa mu Chihema Chakukumaniranamo kwamba pa nyengo iyo Aroni wakunjirira kuya kaphepiska ku Malo Ghakupatulika Nkhanira mpaka wafumemo. Iyo watı wajiphepiskire iyomwene, mbumba yakhe, na mpingo wose wa ūalsraele.

¹⁸Penepapo ndipo wafumemo na kuruta ku jochero panthazi pa FUMU ndipo watı wali phepiskire. Watı watore ndopa zinyakhe za nkambako na za mbuzi na kuziphaka pa masengwe gha jochero zingirizge.

¹⁹Watorepo ndopa zinyakhe na kuzimija na munwe wakhe kankhonde na kawiri pa jochero lira. Mwa ntheura watı walitzge ku maukazuzi gha ūalsraele na kulipatula.

Mbuzi iyo yikayegha zakwananga

²⁰Para Aroni wamara kuphepiskira Malo Ghakupatulika Nkhanira, Chihema Chakukumaniranamo, na jochero, wati wize na mbuzi yamoyo yira iyo nja Azazele kwa FUMU.

²¹Ndipo Aroni waŵike mawoko ghakhe ghose għawiri pa mutu wa mbuzi yamoyo na kuzomera pa mbuzi yira zakwananga zose za ġwalsrae pakuchita mauheni ghawo ghose. Ndipo wati waŵike zakwananga zose pa mbuzi iyi na kuyitumizga ku mapopa na munthu uyo wati wasankhule penepapo.

²²Mbuzi yira yiti yiyege zakwananga zawo zose na kuya nazo ku mayiyi. Ndipo munthu yura wati wayilekezge kuti yirute ku mapopa.

²³Penepapo Aroni wati wanjire mu Chihema Chakukumaniranamo na kuvura vyakuvwara vyabafuta ivyo wanguvwara pakunjira mu Malo Ghakupatulika Nkhanira ndipo wavireke mwenemumo.

²⁴Ndipo wati wageze mu thupi na maji mu malo ghakupatulika na kuvwara vyakuvwara vyakhe vyā zuwa na zuwa. Ntheura wati wafume na kwiza kuti wakapereke sembe yakocha ya iyomwene na ya wānthu ndipo wajiphepiskire iyomwene na kuphepiskira wānthu.

²⁵Mafuta għa nyama għa sembe yakuphepiskira kwananga waghawochere pa jochero.

²⁶Munthu uyo wangurongozgera mbuzi yira kuruta ku Azazele wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza namaji, para wachita ntheura ndipo wanjirenge mu msasa.

²⁷Nkhambako na mbuzi vyā sembe yakuphepiskira kwananga vyeneivyo ndopa zawo wangwiza nazo mu Malo Ghakupatulika Nkhanira kuwa za kuphepiskira ziti zitorekere kuwaro kwa msasa. Vikumba vyawo, nyama yawo na ulongwe wakhe wavyoche pa moto.

²⁸Munthu uyo wochanga vyeneivi wati wachape vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji, para wachita ntheura ndipo wanjirenge mu msasa.

Kusungilira zuwa la chipheħmanisko

²⁹Ili ndi dango ilo likwenera kusungika muyirayira, kuti pa zuwa la khumi la mwezi wa chinkonde na chiwiri muziwizgħe kurya ndipo mureke kuchita mlimo, manyi muwē imwe wenecharu panji walendo awo wakupanjwa mukati mwinu.

³⁰Pakuti pa zuwa ili, musofi wati wamuphepiskirani mwakuti mutozgeke ku zakwananga zinu zose. Ntheura muti muwēnġe wakutozgħekha panħazi pa FUMU.

³¹Zuwa ili ndi Sabata lakupumula nkhanira kwa imwe, mu leneilo mukwenera kuziwigħi kurya na kureka kuteweta mlimo uli wose. Ili ndi dango ilo likwenera kusungika muyirayira.

³²Musofi uyo wali kuphakazgika na kupatuliskika kuŵa musofi mukuru mu malo mwa ūwiske wati wamuphepiskirani uku wavwara vyakuvvwara vyakupatulika via bafuta.

³³Ndipo iyo wati waphepiskire Malo Ghakupatulika Nkhanira, malo ghanyakhe gha Chihema Chakukumaniranamo, jochero, ūwasofi, na mpingo wose wa ūwanthu.

³⁴Ili ndi dango ilo likwenera kusungika muyirayira lakuti kuphepiskira kukwenera kuchitika kamoza ku ūalsraele pa chirimika chilichose chifukwa cha zakwananga zaho. Ntheura Mozesi wakachita nga ndi umo FUMU yikalangulira.

Levitiko 17

Kupatulika kwa ndopa

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Umuphalire Aroni na ūana ūakhe ndiposo na ūalsraele wose kuti icho ndicho FUMU yalangula.

³MuIsraele waliyose, usange wakomera ng'ombe, panji mwana-mberere, panji mbuzi mu msasa panji kuwaro kwa msasa,

⁴kwambula kwiza nayo ku muryango wa Chihema Chakukumaniranamo kuŵa sembe kwa FUMU panthazi pa Chihema chakhe, wati waŵe na mrandu wakuthiska ndopa. Munthu uyo wati wawuskikemo mu ūwanthu ūakwawo.”

⁵Urato wakhe ngwa kuti ūalsraele sono, ūati ūizenge kwa FUMU na sembe izo ūati ūakomere ku thondo. Ūati ūize nazo kwa musofi pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo na kukoma kuŵa sembe ya wenewawene kwa FUMU.

⁶Musofi wati wamijire ndopa pa jochero la FUMU pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo, na kocha mafuta kuti ghapereke sungu liweme lakukondweska FUMU.

⁷Ntheura ūalsraele wakwenera kureka kukomera viŵeto vyawo kuŵa sembe ku vikozgo via mbuzi vyeneivyo ūachita navyo uzaghali. Ūalsraele wakwenera kusunga dango ili kwa muyirayira mu miwiro yawo yose.

⁸Uŵaphalire ūalsraele kuti munthu waliyose, manyi ndi mulIsraele panji uyo wakupanjwa mukati mwawo, mweneuyo wakupereka sembe yakocha mburuma panji sembe yakukoma,

⁹usange wakwiza nayo chara ku muryango wa Chihema Chakukumaniranamo kuŵa sembe kwa FUMU, munthu uyo wati wawuskikemo mukati mu ūwanthu ūakwawo.

¹⁰MuIsraele waliyose, nanga ndi mulendo uyo wakupanjwa mukati mwinu, usange wakurya nyama iyo yichali na ndopa mukati mwakhe, nditi ndimikane nayo munthu uyo ndipo nditi ndimuuskemo mukati mu ḫanthu ḫakwawo.

¹¹Pakuti umoyo wa chilengiwa chilichose uli mu ndopa ndipo ndazipereka kwa imwe kuti muphepiskirenge kwananga kwinu pa jochero. Pakuti ndopa ndizo zikuwuskako kwananga chifukwa cha umoyo uwo uli mu ndopa.

¹²Ndicho chifukwa ndawaphalira ḫaIsraele nanga mba ulendo awo wakupanjwa mukati mwinu kuti ḫareke kurya nyama iyo yichali na ndopa mukati mwakhe.

¹³MuIsraele waliyose nanga ndi mulendo uyo wakupanjwa mukati mu ḫaIsraele, usange waŵamba nyama panji chiyuni icho chikuryeka, wati wathiske ndopa zakhe pasi na kuziwundira na dongo.

¹⁴Pakuti umoyo wa chilengiwa chose uli mu ndopa. Ndicho chifukwa ndayowoya ku ḫaIsraele kuti wareke kurya nyama iyo yichali na ndopa mukati mwakhe ndipo waliyose uyo wati warye, wati wawusikemo.

¹⁵MuIsraele waliyose nanga ndi mulendo uyo wakupanjwa mukati mwinu panji mwenecharu, usange wakurya nyama iyo yafwa yekha panji yakomeka na chikoko, wakwenera kuchapa vyakuvwara vyakhe na kugeza na maji. Ndipouli wati waŵenge wakukazuzgika mpaka mise, ndipo pamanyuma wati waŵenge wakutozgeka.

¹⁶Kweni usange wakuchapa vyakuvwara vyakhe chara na kugeza na maji, wati wayeghe kwananga kwakhe.

Levitiko 18

Marango ghakukanizga uzaghali

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Yowoya ku ḫaIsraele uti, ‘Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

³Mureke kuchita ivyo ḫanthu ḫa ku Eguputo ḫakachitanga uko mukakharanga kale, nesi kuchita ivyo ḫanthu ḫa ku Kanani ḫakuchita ku ḫeneawo nkhumutoreraniko. Mureke kurondezga maluso ghawo.

⁴Mukwenera kupulikira marango ghane na kuchita ivyo nkhamulangulani. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

⁵Ntheura muchitenge ivyo nkhumulangulani na kupulikira marango ghane, pakuti munthu uyo wakughapulikira wati waŵenge wamoyo. Ine ndine FUMU.’”

⁶“‘Paŵavye munthu na yumoza mwa imwe uyo wati wagonane na yose uyo ndi mubali wakhe nkhanirankhanira. Ine FUMU ndine ndayowoya.

⁷Ureke kukhozga soni âwawuso pakugonana na âwanyoko. Weneâwa mbanyoko. Ureke kugonana nawo.

⁸Ureke kugonana na muwoli wa âwawuso. Kuchita ntheura nkukhozga soni âwawuso.

⁹Ureke kugonana na mudumbu wako, mwana mwanakazi wa âwawuso panji mwana mwanakazi wa âwanyoko, wakubabiwira pa kaya panji kunyakhe.

¹⁰Ureke kugonana na muzukuru wako mwanakazi uyo wababika na mwana wako mwanarume, panji mwana wako mwanakazi. Ncha soni kuchita ntheura, chifukwa weneâwa ndi ndopa zako.

¹¹Ureke kugonana na mwana mwanakazi wa muwoli wa âwawuso uyo âwawuso âwali kubaba, chifukwa uyu nayo ndi mudumbu wako.

¹²Ureke kugonana na mudumbu wa âwawuso pakuti weneâwa ndi ndopa yimoza na âwawuso.

¹³Ureke kugonana na mukuru panji munung'una wa âwanyoko, pakuti weneâwa ndi ndopa yimoza na âwanyoko.

¹⁴Ureke kugonana na muwoli wa âwana âwanyawo âwa âwawuso chifukwa nawo mbanyoko.

¹⁵Ureke kugonana na mukamwana wako pakuti ndi muwoli wa mwana wako. Ureke kugonana nayo.

¹⁶Ureke kugonana na muwoli wa mukuru panji munung'una wako pakuti uyu ndi mulamu wako.

¹⁷Ureke kugonana na mwanakazi ndiposo na mwana wakhe mwanakazi, nesi kugonana na mwana mwanakazi wakubabika na mwana wakhe mwanarume panji mwanakazi. Pakuti wose âwa ndi ndopa yimoza. Kuchita ntheura nchiheni chomene.

¹⁸Ureke kutora munung'una panji mukuru wa muwoli wako kuâwa muwoli wako na kugonana nayo apo muwoli wako wachali wa moyo.' "

¹⁹"Ureke kugonana na mwanakazi para wali ku mwezi.

²⁰Ureke kugonana na muwoli wa muzengezgani wako mzire ujikazuzge nayo.

²¹Paâwavye munthu na yumoza wakupereka mwana wakhe kuâwa sembe yakocha kwa chiuta Moleki. Pakuti kuchita ntheura nkwanangira zina la Chiuta wako. Ine ndine FUMU.

²²Paâwavye munthu na yumoza wakugonana na mwanarume munyakhe nga ndi para wakugonana na mwanakazi, kuchita ichi mbukazuzi.

²³Paŵavye munthu na yumoza wakugonana na chinyama chilichose wajikazuzge nacho. Mwanakazi nayo wareke kujipereka ku chinyama chilichose kuti wagonane nacho. Kuchita ntheura nako mbukazuzi.' "

²⁴‘Mureke kujikazuzga na vinthu vyeneivi chifukwa umu ndimo mafuko agho nkughachimbizga panthazi pinu ghakajikazuzgira.

²⁵Ndipo charu nacho chikakazuzgika. Ntheura nkhalanga charu chifukwa cha uheni uwo ŵanthu ŵakukhara mwenemumo ŵakachita, ndipo charu chikaŵakana.

²⁶Kweni imwe musunge marango ghane na kuchita ivyo nkhumulangulirani. Mureke kuchita chilichose cha ukazuzi, manyi ndimwe ŵenecharu, panji mulendo uyo wakupanjwa mukati mwinu.

²⁷Pakuti vyā ukazuzi vyose ivi ndivyo ŵakachitanga ŵanthu awo ŵakakharanga mu charu icho imwe mukurutako ndipo charu chikakazuzgika.

²⁸Usange muti mukazuzge charu, charu chiti chimuwukurani nga ndi umo chikawukulira mafuko agho ghakaŵamo pambere imwe mundize.

²⁹Munthu waliyose uyo wakuchita nanga nchimoza cha maukazuzi agha, watī wawusikikemo mukati mu ŵanthu ŵakwawo.' "

³⁰‘Ntheura sungilirani marango ghane pakureka kuchita vyā ukazuzi ivyo ŵanthu awo wakakharangamo pambere imwe wakachitanga. Mureke kujikazuzga na vyeneivi. Ine ndine FUMU, Chiuta wako.’ ”

Levitiko 19

Marango gha umoyo wakupatulika na wa urunji

¹ FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Uwuphalire mpingo wose na ŵalsraele kuti, ‘Muŵenge ŵatuŵa, pakuti ine FUMU, Chiuta winu ndili mutuŵa.

³Munthu waliyose wa imwe wakwenera kuchindika ŵanyina na ŵawiske ndipo wasungilirenge maSabata ghane. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.’ ”

⁴“Mureke kuwerera ku vikozgo panji nesi kujipangira ŵachiuta ngoza ŵakusongonora kufuma ku visulo. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

⁵“Para mwakomera FUMU sembe ya ku wenenawene, muyipereke mwakuti yiŵe yakuperekeka.

⁶Nyama yeneiyo yiti yiryekenge zuŵa leneilo yakomekera panji la machero ghakhe ndipo yose iyo yakharako kufikira zuŵa la chitatu yacheke na moto.

⁷Usange yingaryeka pa zuŵa la chitatu, ndiko kuti nzakukazuzgika. Sembe yira kuti yitipokerekenge chara.

⁸Munthu waliyose uyo wati warye nyama iyo wati waŵe na mrandu chifukwa wakazuzga icho nchakupatulika kwa FUMU. Munthu uyo wati wawuskikemo mukati mu ŵanthu ŵa kwakhe.

⁹“Para mukuvuna vya mu minda yinu, mureke kuya kavuna na mu mphepete mwa munda, nanga nkhuvuluramo para mwavunamo kale.

¹⁰Mureke kuya katora vyose vya munda winu wa mpheska, nesi kusona izo zawa pasi. Muŵarekere ŵakavu na ŵakupanjwa mukati mwinu. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

¹¹“Mungibanga nanga nkhusupika nesi kuteterana utesi.

¹²Mureke kurapira mu zina lane kwa utesi kuti mukazuzge waka zina la Chiuta winu. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

¹³“Mureke kuzgerera muzengezgani wako nanga nkhumwibira. Mureke kusunga malipiro gha munthu waganyu usiku wose mpaka na mulenje.

¹⁴Mungatembanga munthu wakumangwa makutu, nanga nkhuŵika chikhuŵazgo panthazi pa ŵa chiburumutira. Kweni mopenge Chiuta winu. Ine ndine FUMU.

¹⁵“Mureke kubendezga urunji para mukweruzga. Mureke kweruzga pakurumba chisko pakati pa mukavu na wakuzirwa, kweni mweruzgenge muzengezgani winu mu urunji.

¹⁶Mureke kuŵa ŵamwendanato mukati mu ŵanthu ŵakwinu. Mureke kuchita chilichose icho chingakomeska muzengezgani winu. Ine ndine FUMU.

¹⁷“Mureke kutinkha mubali winu mu mtima, kweni mudumbiskanenge nayo muzengezgani winu, mzire musangane mu kwananga kwakhe.

¹⁸Mureke kuwezgera nduzga nesi kurutilira kukwiyira ŵanthu ŵa kwinu, kweni mutemwenge ŵazengezgani ŵinu nga ndi umo mukujitemwera mwaŵene. Ine ndine FUMU.

¹⁹“Musungenge marango ghane. Mungazomerezganga kuti viŵeto vyinu vikwerane na vya mtundu unyakhe. Mungapandanga mbuto za mitundu yiŵiri mu munda winu. Mureke kuvwara malaya ghakupangika na salu za mitundu yiŵiri.

²⁰“Usange mwanarume wagonana na mwanakazi muzga uyo wali kujalirika na munthu munyakhe, kweni wandawomboleke panji kupika wanangwa wakhe, wose ŵaŵiri ŵalangike. Kweni kuŵakoma chara chifukwa mwanakazi kuti ndi mwanangwa chara.

²¹Kweni mwanarume yura wize na mberere yanarume ku muryango wa Chihema Chakukumaniranamo kuti yiŵe sembe yakuphepiskira majuvyo ghakhe kwa FUMU.

²²Ndipo na mberere yanarume yakuphepiskira majuvyo yira, musofi wamuphepiskira munthu yura panthazi pa FUMU ndipo kwananga kwakhe kuti kugowokereke.

²³“Para mwayakanjira mu charu cha Kanani ndipo mwayakapanda makuni gha mitundumitundu gha vipambi, vipambi ivyo vikâwa vya kukanizgika. Vikâwa vya kukanizgika kwa imwe kwa virimika vitatu, mureke kuvirya pa nyengo yose iyi.

²⁴Mu chirimika cha chinayi, vipambi vyose vyamkuŵa vyakupatulika, sembe yakuwongera FUMU.

²⁵Kweni mu chirimika cha chinkhonde mukaryenge vipambi vyakhe. Para mwamkuchita ntheura, makuni gha vipambi ghati ghapambike vinandi chomene. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

²⁶“Mungaryanga nyama iyo yichali na ndopa mukati mwakhe. Mungawukwanga panji kuchita maula.

²⁷Mungametanga mitu yinu mu mphepete zingirizge, nanga nkhuŵeta mwembe winu mu mphepete.

²⁸Mungajichekanga mathupi ghinu chifukwa cha âwakufwa nesi kujitema simbo. Ine ndine FUMU.

²⁹“Ungakazuzganga mwana wako mwanakazi pakumuzgora kuti waŵe muzaghali, mzire charu chinjire mu uzaghali na kuzure na ubendezi.

³⁰Musungenge mazuŵa ghane gha Sabata na kuchindika malo ghane ghakupatulika. Ine ndine FUMU.

³¹“Mureke kuya katora urongozgi ku âwawukwi na ku âwamayere pakuti, pakuchita ntheura, muti mujikazuzge na iwo. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

³²“Perekani nchindi ku âwambuha na âwachekuru pakuchita ntheura, ndiko kuti mukumopa Chiuta winu. Ine ndine FUMU.

³³“Para mulendo wakukhara namwe mu charu chinu, mureke kumusuzga.

³⁴Mulendo uyo wakukhara namwe mu mutorenge nga ndi mwenecharu. Mu mutemwenge nga ndi umo mukujitemwera mwâwene. Pakuti namwe kukaŵa âwalendo mu charu cha Eguputo. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

³⁵“Munganangiskanga pakweruzga mirandu ndipo mweso winu wakupimira utali wa vinthu, uzitu wa vinthu, panji unandi wakhe, ureke kuŵa wakupusika.

³⁶Miyeso yinu ya kupimira, miyeso ya uzitu ndiposo na miyeso ya vya mafuta na vinyo, viŵenge vya unenesko. Ine ndine FUMU, Chiuta winu uyo wakamufumyani mu charu cha Eguputo.

³⁷Musungilirenge marango ghane yose na kuchita ivyo nkhumulangulirani. Ine ndine FUMU.”

Levitiko 20

Chilango pakureka kupulikira

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Uŵaphalire ūalsraele uti, ‘MulIsraele waliyose panji mulendo uyo wakukhara mukati mwinu, para wakupereka mwana wakhe kwa chiuta ngoza Moleki, wakwenera kukomeka na mpingo wose pakumudinya na mawe.

³Munthu wa ntheura nditi ndimikane nayo na kumuuskamo mukati mu ūanthu ūakhawakhe chifukwa waperekwa mwana wakhe kwa chiuta ngoza Moleki. Ndipo wakazuzga malo ghane ghakupatulika na kukazuzga zina lane lituŵa.

⁴Kweni usange ūanthu ūakuzerezga kureka kumukoma chifukwa chakuperekwa mwana wakhe kwa Moleki,

⁵Ine nditi ndimikane nayo munthu uyo na mbumba yakhe ndipo nditi ndimuuskemo mukati mu ūanthu ūakhawakhe, iyo na wose awo ūakumurondezga pakuchita uzaghali wakumurondezga Moleki.”

⁶“Usange munthu waliyose wakuruta ku ūawukwi na ku ūamayere na kujikazuzga nawo, nditi ndimikane nayo mukati mu ūanthu ūa kwakhe.

⁷Ntheura mujipatuliske ndipo muŵenge ūatuŵa, pakuti ine ndine FUMU, Chiuta winu.

⁸Musungilirenge marango ghane na kughachita. Ine ndine FUMU, yeneiyo yikumupatuliskani.”

⁹“Usange munthu waliyose wakutemba ūawiske panji ūanyina, wakwenereka kukomeka. Mrandu wa nyifwa yaho wamkuŵa pa iyo mwenecho pakuti watemba ūapapi ūakhe.”

¹⁰“Usange mwanarume waliyose wagonana na muwoli wa muzengezgani wakhe wose ūâwiri mwanarume na mwanakazi ūakwenera kukomeka.

¹¹Usange mwanarume waliyose wagonana na muwoli wa ūawiske, ndiko kuti wavura ūawiske. Wose ūâwiri, ūakwenera kukomeka. Mrandu wa nyifwa yaho wamkuŵa pa iwo ūenecho.

¹²Usange mwanarume waliyose wagonana na mukamwana wakhe, wose âwâiri âkwenera kukomeka, pakuti âchita cha ukazuzi chomene. Mrandu wa nyifwa yawo wamkuâwa pa iwo âwenecho.

¹³Usange mwanarume wakugonana na mwanarume munyakhe nga ndi umo wangachitira na mwanakazi, wose âwâiri âchita chinthu cha ukazuzi, ndipo âkwenera kukomeka. Mrandu wa nyifwa yawo wamkuâwa pa iwo âwenecho.

¹⁴Usange mwanarume wakutora mwanakazi pamoza na nyina wa mwanakazi, wananga chomene. Wose âwatatu âkwenera kocheka pa moto mwakuti kureke kuâamo kwananga kwa ntheura mukati mwinu.

¹⁵Usange mwanarume waliyose wagonana na chinyama wakwenera kukomeka, ndipo chinyama nacho chikwenera kukomeka.

¹⁶Usange mwanakazi wakusenderera ku chinyama kuti wagonane nacho, mukome mwanakazi uyo na chinyama wuwo. Mrandu wa nyifwa yawo wamkuâwa wa iwo âwenecho.'"

¹⁷" 'Usange mwanarume watora mudumbu wakhe, uyo ndi mwana mwanakazi wa âwiske, panji mwana mwanakazi wa ânyina na kugonana nayo, wose âwâiri âkwenera kuwuskikako panthazi pa ânthu âwa ku kwavo. Iyo wachita chithu cha soni chomene pakuvura mudumbu wakhe ndipo wakwenera kukomeka.

¹⁸Usange mwanarume wagonana na mwanakazi apo wali ku mwezi, na kuvura nkhule yakhe, waâika pakweru chisimi cha ndopa zakhe, ndiposo mwanakazi nayo waâika pakweru chisimi cha ndopa zakhe. Wose âwâiri âkwenera kuwuskikamo mukati mwa ânthu âwa ku kwavo.'"

¹⁹" 'Ureke kugonana na mwanakazi uyo ndi munung'una wa ânyoko, panji mudumbu wa âwuso, pakuti kuchita ntheura nkuvura nkhule ya mubali wako uyo ndi ndopa yimoza na iwe. Wose âwâiri âkwenera kulangika chifukwa cha uheni uwu.

²⁰Usange munthu wakugonana na muwoli wa sibweni wakhe, ndiko kuti wavura sibweni wakhe. Wose âwâiri âkwenera kulangika, âati âwenge âwambula mwana.

²¹Usange mwanarume waliyose wakutora mwanakazi wa munung'una wakhe panji mukuru wakhe, wachita chinthu cha ukazuzi chomene pakuvura mubali wakhe, ndipo âati âwê na mwana chara.'"

²²" 'Ntheura sungilirani marango ghane na kuchita vyose ivyo nkhumulangulirani mwakuti charu icho mukurutako kuya kakhara chireke kumuukirani.

²³Mureke kuya kakhara kwakuyana na maluso gha mafuko agho nditi ndichimbizge panthazi pinu. Iwo âwakuchita vinandi ivyo nvya ukazuzi. Ntheura nkhaseruskika na iwo.

²⁴Kweni nkhawona kuti mwamkuhara charu chawo, ndipo nda chipereka kwa imwe kuti chiŵe chinu charu cha mkaka na uchi. Ine ndine FUMU, Chiuta winu mweneuyo nkhamupatulaniko ku âwamitundu.

²⁵Ntheura mupambaniskenge pakati pa nyama zambula kuphotoka na zakuphotoka, pakati pa viyuni vyambula kuphotoka na vyakuphotoka. Mureke kujikazuzga pakurya vinyama panji viyuni, panji kalikose ako kazura pa charu, vyeneivyo ndamupatulirani imwe kuti muvipime kuŵa vyambula kuphotoka.

²⁶Muŵenge âwatuŵa kwa ine, pakuti ine FUMU ndili mutuŵa, ndipo ndamupatulaniko ku âwamitundu.

²⁷Mwanarume waliyose panji mwanakazi uyo ndi muwukwi panji ngwamayere wakwenera kukomeka pakudinyika na mawe. Mrandu wa nyifwa yakhe uti uŵenge pa iyo yekha.’”

Levitiko 21

Kupatulika kwa âwasofi

¹FUMU yikati kwa Mozesi, “Uŵaphalire âwasofi, âwa mbumba ya Aroni, uti, ‘Paŵavye na yumoza wa imwe wakujikazuzga pakukhwaska chitanda cha yumoza wa mubali wakhe uyo wafwa.’

²Kweni wangakhwaska chitanda cha âwabali âwakhe âweneŵene awo ndi âwanyina, âwawiske, mwana wakhe mwanarume, mudumbu wakhe munung’una panji mukuru wakhe,

³panji mudumbu wakhe uyo ngwa kulangwa, mweneuyo wakukhara mu nyumba yakhe, pakuti wandalengwe. Chifukwa cha uyu wakajikazuzga.

⁴Wareke kujikazuzga na kujifipiska na nyifwa ya munthu uyo watorerana nayo mu mbumba yimoza.

⁵“âWasofi âwareke kumeta mutendezero ku mitu yawo panji kudumulira mwembe wawo, nesi kujicheka mu mathupi chifukwa cha âwakufwa.

⁶âWâwenge âwakupatulika kwa ine Chiuta wawo ndipo âwareke kukazuzga zina la Chiuta wawo. Pakuti iwo ndiwo âwakupereka sembe yakocha pa moto kwa FUMU icho nchakurya chakuperekeka kwa Chiuta wawo. Ntheura âwâwenge âwakupatulika.

⁷âWasofi âwareke kutora mwanakazi uyo ndi muzaghali panji uyo wali kukazuzgika, nanga nkhutora mwanakazi uyo wali kusuzulika na mufumu wakhe. Pakuti musofi ngwa kupatulika kwa ine Chiuta wakhe.

⁸Mumupatuliske, pakuti ndiyo wakupereka chakurya cha Chiuta winu. Waŵenge wakupatulika kwa imwe, pakuti ine FUMU, ndamweneine nkhumupatuliskani, ndili mutuŵa.

⁹Usange mwana mwanakazi wa musofi wakujikazuzga pakuchita uzaghali, wakukazuzga âwiske ndipo wakwenera kocheka pa moto.

¹⁰“Musofi mukuru uyo ngwa pachanya pa ânyakhe mweneuyo wali kumuphakazga pa mutu na mafuta ndiposo wali kupatuliskika kuti wavwarenge vyakuvwara vyakuvwara vyakhe chifukwa cha âkufwa.

¹¹Wareke kunjiramo mose umo muli chitanda mzire wajikazuzge, manyi chiŵe chitanda cha âwiske panji ânyina.

¹²Wareke kufumamo nesi kukazuzga Chihema Chakupatulika cha Chiuta wakhe. Pakuti wali kupatuliskika na mafuta ghakuphakazgira gha Chiuta wakhe. Ine ndine FUMU.

¹³Watore mwanakazi uyo ngwa kulangwa.

¹⁴Wareke kutora mwanakazi uyo ndi chokoro, panji uyo wali kusuzulika na mufumu wakhe, nesi uyo wali kujikazuzga na uzaghali, kweni watore mwanakazi wakulangwa kufuma mu ânthu âkwakhe.

¹⁵Watore nttheura mwakuti wareke kunjizga mtundu unyakhe wambula kupatulika mukati mu âna âkhe. Ine ndine FUMU, mweneuyo wakumupatuliska.”

¹⁶ FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁷“Yowoya kwa Aroni uti, ‘Paŵavye na yumoza wa mphapu yako mu miwiro yose uyo wali na kalema, wati wize na kupereka chakurya chakuperekaka kwa Chiuta wakhe.

¹⁸Munthu waliyose uyo ngwa kalema wareke kwiza pafupi, manyi ndi wa chiburumutira panji wakupunduka lundi panji wakupunduka chisko, panji wambula kulengeka makora mu viŵaro vinyakhe,

¹⁹panji munthu uyo ngwa kuphyoka lundi panji woko,

²⁰panji munthu wa lununda pa msana panji wa musinkhu ufupi, panji wa jiso la sanga, panji wa mphere, panji wa chipere, panji wakuphwanyika mavvaro.

²¹Waliyose wa mphapu ya musofi Aroni uyo wali na kalema, wareke kwiza pafupi na kupereka sembe yakocha pa moto kwa FUMU. Pakuti wali na kalema, wangizanga chara kufupi kuya kapereka chakurya chakuperekaka kwa Chiuta wakhe.

²²Kweni munthu uyo wangamanya kurya chakurya chakuperekka kwa Chiuta wakhe, chakupatulika nkhanira ndiposo na chakurya chinyakhe chakupatulika.

²³Kweni wareke kwiza pafupi na chisalu chakuchinga panji jochero, chifukwa wali na kalema, mwakuti wareke kukazuzga malo ghane ghakupatulika. Pakuti Ine ndine FUMU yeneiyo yikawâ patula âwasofi.’ ”

²⁴Ntheura Mozesi wakaphalira Aroni, âwana âwakhe, ndiposo âwalsraele vinthu vyose ivi.

Levitiko 22

Kupatulika kwa sembe

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Umuphalire Aroni na âwana âwakhe kuti âwachindikenge vinthu vyakupatulika ivyo âwalsraele âwakuperekka kwa ine mwakuti âwareke kukazuzga zina lane lituâwa. Ine ndine FUMU.

³Ku miwiyo yinu yose, usange yumoza wakusenderera ku vinthu vyakupatulika, vyeneivyo âwalsraele âwakupatuliskira ku mlimo wa FUMU, penepapo munthu uyo ngwambula kuphotoka, wa ntheura wawuskikengupo panthazi pane. Ine ndine FUMU.”

⁴“Munthu waliyose wa mphapu ya Aroni uyo wali na vyoni panji wali na nthenda yakusurura mafira ku mavwaro ghakhe wareke kuryako vinthu vyakupatulika mpaka watozgeke danga. Musofi waliyose wati waâwe wakukazuzgika usange wakuhwaska chinthu icho chakhwaskika na âwanarume,

⁵panji wakuhwaska chinthu icho chikukhwawâ, cheneicho chingamanya kumukazuzga, panji wakhwaski munthu uyo wangamwambizga ukazuzi wakhe wa mtundu uliwose.

⁶Musofi uyo wakuhwaska vya ntheura wati waâwenge wakukazuzgika mpaka na mise, ndipo wareke kuryako chilichose icho nchakupatulika wasuke wageze mu thupi na maji.

⁷Para dazi lanjira, ndipo wati waâwenge wakutozgeka. Ntheura ndipo wangaryangako vinthu vyakupatulika pakuti vyeneivyo ndi chakurya chakhe.

⁸Wareke kurya chinyama chilichose icho chafwa chekha, panji icho chaliwa na chikoko, mzire wajikazuzge na icho. Ine ndine FUMU.

⁹âWasofi âwakwenera kusungilira marango ghane agho ndawapa, mwakuti âwareke kwananga ndipo âwafwe chifukwa chakureka kupulikira marango ghane. Ine FUMU ndine ndili kuâwapatuliska.’ ”

¹⁰“Wa pa dera pa wā mphapu ya musofi, wareke kuryako icho nchakupatulika. Mulendo wa musofi, panji wanchito wakhe wareke kuryako chinthu chakupatulika.

¹¹Kweni muzga wa musofi uyo wali kugulika na ndarama panji uyo wali kubabika mu nyumba ya musofi ndimo wāngaryako chakurya icho musofi wakupokera.

¹²Usange mwana mwanakazi wa musofi watorana na munthu bweka, uyo kuti ndi musofi chara, wareke kuryako chilichose cha vinthu ivyo nyakupatulika.

¹³Kweni usange mwana mwanakazi wa musofi ndi chokoro, panji wasuzulika ndipo walije mwana, wawerere ku wāwiske. Wati wakhare pa wāwiske nga ndi umo wakakhalaranga pa wanichi wakhe ndipo wangaryako chakurya cha wāwiske. Ndipouli munthu bweka, uyo kuti ndi musofi chara, wareke kuryako.’”

¹⁴“Usange munthu waliyose wakuryako chinthu icho nchakupatulika kwambula kumanya, wati wasazgirepo chigāwa chimoza cha vigāwa vinkhonde cha mtengo wa chinthu chakupatulika chira, na kupereka chinthu chakupatulika chira kwa musofi.

¹⁵Wasofi wareke kukazuzga vinthu vyakupatulika ivyo wālsraele wākupereka kwa FUMU,

¹⁶mwa ntēura wakuwānjizga wālsraele mu kwananga na mu mrandu, pakuwāzomerezga kuti wāryeko vinthu vyakupatulika. Ine ndine FUMU yeneiyo yikāwāpatuliska wāsofi.’”

¹⁷FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁸“Yowoya kwa Aroni na wāna wakhe ndiposo na ku wālsraele wose uti, ‘Usange yumoza wa imwe, panji mulendo uyo wakukhara mukati mwinu, wakupereka sembe yakhe yakocha manyi njā kufiska chirapo panji yakuperekera mu wanangwa kwa FUMU,

¹⁹sembe iyo yikwenera kuwā yanarume yambula kalema, manyi ndi nkhangbako, mberere panji mbuzi.

²⁰Mureke kupereka chiwēto icho ncha kalema mzire chireke kupokerereke.

²¹Usange munthu waliyose wakupereka kufuwa mu ng'ombe, mberere, panji mbuzi kuwā sembe ya wenewenewene kwa FUMU kuti wafiske chirapo chakhe panji yakuperekera mu wanangwa yikwenera kuwā yakufikapo na yambula kalema kuti yipokerereke.

²²Mungaperekanga kwa FUMU chiwēto chilichose icho nchakufwa maso panji nchakuphyoka panji nchakupunduka, panji cha chilonda chakufuma mafira,

panji cha kunyenyerá panji cha mphere. Mureke kupereká viŵeto ivi pa jochero kuŵa sembe yakocha.

²³Ungapereká nkambako, panji mwana-mberere uyo wali na chiŵaro chinyakhe chitali panji chifupi kuŵa sembe ya mu wanangwa. Kweni usange yikupereká kufiska phanganó, kuti yingapokerereká chara.

²⁴Mungaperekanga kwa FUMU chiŵeto icho mavwaro ghakhe ngakupwetekéka, panji kung'anyika, panji kudumuka. Mureke kupereká cha ntheura nesi kukomera mu charu chinu kuŵa sembe.' "

²⁵“Mureke kupereká chiŵeto chilichose cha ntheura icho chafuma kwa mulendo kuti chiŵe sembe ya chakurya kwa Chiuta winu. Chiŵeto cha ntheura kuti chipokererekenge chara chifukwa chili na chilema ndipo ndi ncha kupunduka.”

²⁶FUMU yikati kwa Mozesi,

²⁷“Usange nkambako, panji mberere, panji mbuzi yababika, yikwenera kukhara na nyina mazuŵa ghankhonde na għawiri, ndipo kwamba pa zuŵa la chinkhonde na chitatu na ghanyakhe għa munthazi yiti yipokererekenge kuŵa sembe yakocha kwa FUMU.

²⁸Mureke kukoma ng'ombe panji mberere pamoza na mwana wakhe pa zuŵa limoza.

²⁹Para mukupereká sembe yakuwongera FUMU, mukwenera kuyipereká mu nthowa yiweme kuti muŵe ġakupokerereká.

³⁰Nyama iyo yikwenera kuryeka zuŵa leneliro, ndipo yireke kukharako mpaka na machero. Ine ndine FUMU.”

³¹“Ntheura sono sungilirani marango ghane na kugħarondezga. Ine ndine FUMU.

³²Mureke kukazuzga zina lane lituŵa, kweni nditi ndimanyikwe na ġaIsraele kuti ndili mutuŵa. Ine ndine FUMU yeneiyo yikumupatuliskani.

³³Ndipo ndine ine nkhamufumiskani mu Eguputo kuti ndiŵe Chiuta winu. Ine ndine FUMU.”

Levitiko 23

Mazuŵa għa viphikiro vyā visopo

¹ FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Yowoya ku ġaIsraele uti, ‘Viphikiro vyakwimikika vyā FUMU, vyeneivyo nvyane, ivyo imwe mukwenera kuvipharazga nga ndi maungano ghakupatulika għa visopo, ndi ivi.

³Pali mazuŵa ghankonde na limoza agho mukwenera kuchitira milimo yinu, kweni pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri ndi Sabata lakupumulira, zuŵa la ungano wakupatulika wa visopo. Mureke kuchita mlimo uliwose pa zuŵa ili. Kulikose uko mwakuŵa, ili ndi sabata kwa FUMU.'

⁴Viphikiro vyakwimikika vya FUMU, ivyo ndi maungano ghakupatulika gha visopo, vyeneivyo mukwenera kukondwerera mu nyengo zakhe ndi ivi.

Chiphikiro cha Paska na cha chingwa chambula chirungo

(Kup 28.16-25)

⁵“Pa zuŵa la 14 la mwezi wakudanga, ku mise kwakhe, ndi zuŵa la Paska la FUMU.

⁶Pa zuŵa la 15 la mwezi weneuwu wakudanga ndi chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo cha FUMU. Mazuŵa ghankonde na għawiri muryenge vingwa vyambula chirungo.

⁷Pa zuŵa lakudanga mukawēnge na ungano wakupatulika wa visopo ndipo mureke kuchita mlimo uliwose unonono.

⁸Kweni pa mazuŵa ghankonde na għawiri muperekenge sembe yakocha kwa FUMU. Zuŵa la chinkonde na chiŵiri ndi zuŵa la ungano wakupatulika wa visopo. Mureke kuchita mlimo unonono.”

⁹ FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁰“Yowoya ku ġaIsraele kuti para mwamkunjira mu charu icho nditi ndimupani, ndipo para mwaya kavuna vyakurya vya mwenemura, mukizenge na mphundwe ya vipambi vyakwamba kucha vya vuna yinu na kuperekka kwa musofi.

¹¹Iyo wati wazungunye mphundwe yira panthazi pa FUMU mwakuti kuti muŵe ġamapokerereko. Na machero ghakhe para lajumpha sabata, musofi wamkuyizungunya mphundwe yira.

¹²Pa zuŵa lakuperekera mphundwe yira, muperekeso kwa FUMU mwamberere mwanarume wa chirimika chimoza wambula kalema kuti waŵe sembe yakocha.

¹³Pamoza na sembe iyi, mukaperekoso sembe ya ufu uweme ufu wakunyiririka wakukwana vigawā viŵiri mu vigawā khumi vya debe wakusazgikana na mafuta kuti yiŵe sembe yakocha ya sungu liweme kwa FUMU. Muperekoso pamoza na sembe iyi ya chakumwa cha vinyo wakukwana lita yimoza.

¹⁴Mureke kurya chingwa, panji tirigu wakukazinga, panji wakuphika zuŵa ili lindafike pambere mundapereke sembe iyi kwa Chiuta winu. Ili ndi dangol la muyirayira mu miwiyo yinu yose uko mwamkukhara.”

Chiphikiro cha vuna

(Kup 26.26-31)

¹⁵“Kwamba pa zuŵa ilo likurondezga Sabata, leneilo mukizira na mphundwe ya sembe yakuzungunya kwa FUMU, mupende masabata gha mphumphu ghankhonde na għawiri.

¹⁶Pa zuŵa la 50 kwamba pa zuŵa lakurondezgapo pa sabata la chinkhonde na chiŵiri ndipo penepapo mukaperekenge kwa FUMU sembe ya ufu wa mbuto yipha.

¹⁷Mukizenge na vingwa viŵiri kufuma mu zinyumba zinu kuti viŵe sembe yakuzungunya kwa FUMU. Vipangike na ufu wakunyiririka wakukwana vigāwa viŵiri mu vigāwa khumi vyā debe ndipo viphikike na chirungo na kuperekka kwa FUMU nga ndi vipambi vyakudanga.

¹⁸Ndipo pamoza na chingwa, mpingo wose upereke ĵana-mberere ĵankhonde na ĵawâwiri, wose ĵa chirimika chimoza, nkhambako yimoza, na mberere zanarume ziŵiri, ndipo vyose ivi viŵe vyambula kalema. Ndipo viperekke kuŵa sembe yakocha kwa FUMU pamoza na sembe ya ufu, na ya vyakumwa kuti viŵe sungu liweme lakukondweska kwa FUMU.

¹⁹Muperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga na ĵana-mberere ĵanarume ĵawâwiri ĵa chirimika chimoza kuŵa sembe ya wenewene.

²⁰Musofi wati waperekke vingwa vyā vipambi vyakudanga kupyha vira pamoza na ĵana-mberere ĵawâwiri ĵara kuŵa sembe yakuzungunya kwa FUMU. Zeneizi ndi sembe zakupatulika kwa FUMU kuti ziŵenget za ĵwasofi.

²¹Ndipo pa zuŵa leneilo mukapharazge kuti kuŵenget ungano wakupatulika wa visopo. Mureke kuchita mlimo unonono. Ili ndi dango la muyirayira mu miwiro yinu yose uko mwamkukhara.

²²“Para mukuvuna vyā mu minda yinu, mureke kuya kavuna na mu mphepete mwa munda, nanga nkhuvuluramo para mwavunamo. Mukāwa rekererenga ĵakavu na ĵalendo. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.”

Chiphičiro cha chirimika chiphyā

(Kup 29.1-6)

²³ FUMU yikati kwa Mozesi,

²⁴“Yowoya ku ĵal Israele uti, ‘Pa zuŵa lakudanga la mwezi wa chinkhonde na chiŵiri, mukwenera kuŵa na zuŵa la kupumulira, zuŵa la chikumbusko lakupharazgika na kulira kwa zimbata ndiposo na zuŵa la ungano wakupatulika wa visopo.

²⁵Mlimo uliwose unonono ureke kuchitika pa zuŵa ili kweni muperekenge sembe yakocha kwa FUMU.’”

Zuŵa la kuphepiskira kwananga

(Kup 19.7-11)

26 FUMU yikati kwa Mozesi,

27“Pa zuŵa la khumi la mwezi wenewura wa chinkonde na chiŵiri ndi zuŵa lakuphepiskira. Yamkuŵa kwa imwe nyengo ungano wakupatulika wa visopo, ndipo imwe mwamkujilanga na kuziŵizga kurya na kupereka sembe yakocha kwa FUMU.

28Mureke kuchita mlimo uliwose pa zuŵa ili pakuti ndi zuŵa la kuphepiskira panthazi pa FUMU, Chiuta winu.

29Munthu waliyose uyo wamkureka kuziŵizga kurya pa zuŵa leneilo, wamkuwuskikamo mukati mu âwanthu âwakwakhe.

30Ndipo waliyose uyo wamkuchita mlimo pa zuŵa leneilo, nditi ndimumare petu mukati mu âwanthu âwakwakhe.

31Mureke kuchita mlimo uliwose pa zuŵa ili. Ili ndi dango la muyirayira mu miwiyo yinu yose uko mwamkukhara.

32Kwamba na mise wa zuŵa la khumi la mwezi weneuwu, likâwe nga ndi zuŵa likuru la sabata la kupumulira kwinu ndipo mureke kurya kalikose pa zuŵa ili.”

Chiphikiro cha misasa

(Kup 29.12-40)

33 FUMU yikati kwa Mozesi,

34“Yowoya ku âwIsraele uti, ‘Kwamba pa zuŵa la 15 la mwezi wenewura wa chinkonde na chiŵiri, chiphikiro cha misasa cha kuchindikira FUMU chikambikenge na kurutilira mpaka mazuŵa ghakhe ghankonde na ghâwiri.

35Pa zuŵa lakudanga mukawênge na ungano wakupatulika wa visopo ndipo mukareke kuchita mlimo unonono.

36Pa mazuŵa ghankonde na ghâwiri, mukaperekenge sembe zakocha kwa FUMU ndipo pa zuŵa la chinkonde na chitatu mukawênge na ungano wakupatulika wa visopo na kupereka sembe yakocha kwa FUMU. Uwu ndi ungano wakuzirwa. Mureke kuchita mlimo unonono.’”

37“(‘Vyeneivi ndi viphikiro ivyo vili kwimikika kuti muchindikirenge FUMU, vyeneivyo mukwenera kuvipharazga nga ndi nyengo ya ungano wakupatulika wa visopo na kwiza na sembe zakupereka kwa FUMU na moto. Sembe yakocha, sembe ya ufu, sembe ya wenenawene, sembe ya vyakumwa, yiliyose pa zuŵa lakhe na lakhe.

38Viphikiro ivi ndi vya kusazgirako waka ku maSabata gha FUMU, na vyawanangwa vyinu ivyo mukupereka pakufiska mapangano ghinu, na ivyo mukuperekera mu wanangwa kwa FUMU.’”)

³⁹“Kwamba pa zuŵa la 15 la mwezi wa chinkonde na chiŵiri, mwati mwakorora vyā mu minda yinu, chiphikiro cha misasa cha kuchindikira FUMU chikambenge na kurutilira mpaka mazuŵa ghanyakhe ghankonde na għawiri. Zuŵa lakudanga la mazuŵa ghankonde na għawiri likawēnge zuŵa likuru lakupumulira ndipo zuŵa la chinkonde na chitatu nalo likawēnge zuŵa likuru la kupumulira.

⁴⁰Pa zuŵa lakudanga mukatore vipambi viweme kufuma mu makuni għinu, minthavi ya makuni għa mikama, na għa katope mu mphepete mwa kamronga ndipo mukambenge chiphikiro ichi cha kuchindikira FUMU, Chiuta winu kwa mazuŵa ghankonde na għawiri.

⁴¹Mukaŵenge na chiphikiro ichi cha kuchindikira FUMU kwa mazuŵa ghankonde na għawiri mu chirimika. Ili ndi dango la muyirayira mu miwiro yinu yose. Mukaŵenge na chiphikiro ichi mu mwezi wa chinkonde na chiŵiri.

⁴²Mose imwe muli wenecharu mu Israele mukakharanga mu misasa kwa mazuŵa ghankonde na għawiri pa nyengo ya chiphikiro ichi.

⁴³Muchite ichi mwakuti āwa mphapu zinu āwamanyenge kuti ine nkhaŵakhariska āw Israele mu misasa apo nkhati ndaŵafumya mu charu cha Eguputo. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.’ ”

⁴⁴Umu ndimo Mozesi wakaŵaphalira āw Israele viphikiro vyakwimikika vyā FUMU.

Levitiko 24

Kapwererero ka nyali (Kuf 27.20-21)

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Uwalangure āw Israele kuti wizenge na mafuta ghaweme għa nyali ghakwenguka kufuma ku vipambi vyā olive, mwakuti ungweru wakugolera kwa nyali uŵen gejko nyengo zose mu Chihema.

³Mise yiliyose Aroni wakozgenge nyali izi kuti zigolerenge usiku wose mpaka na mulenje mukati mwa Chihema Chakukumaniranamo kuwaro kwa chisalu chakuchinga Bokosi la Phangano. Ili liwēnge dango la muyirayira mu miwiro yinu yose.

⁴Aroni wati wakozgenge nyali izi pa chakuŵikapo nyali cha golide mwenecho kuti zigolere nyengo yose panthazi pa FUMU.

Chingwa chakuperekka kwa FUMU

⁵“Mutore ufu wakunyiririka ndipo muphike vingwa vipapati 12. Chingwa chipapati chimoza chiphikike na ufu wakukwana makilogiramu għawiri.

⁶Mutundandike mu mizere yiŵiri pa thebulu la golide mwenecho panthazi pa FUMU. Mzere umoza uŵe na vingwa vipapati vinkhonde na chimoza.

⁷Pa mzere uliwose, muŵikepo vyakununkhira viweme kuŵa nga ndi chakurya cha chikumbusko cha sembe yakocha kwa FUMU mu malo gha chingwa.

⁸Sabata na sabata, Aroni watundandikenge vingwa vipapati vira nyengo yose panthazi pa FUMU mu malo mwa ŵalsraele nga ndi phangano la muyirayira.

⁹Sembe iyi yikaŵenge ya Aroni na ŵana ŵakhe ndipo ŵakaryenge mu malo ghakupatulika pakuti ichi nchigaŵa chakupatulika nkhanira kwa iwo chakufumira mu sembe yakocha kwa FUMU. Ili ndi dangoo lakwimikika kwa muyirayira.”

Chilango cha urunji

¹⁰Zuŵa linyakhe munthu yunji uyo nyina wakaŵa mulIsraele ndipo wiske wakaŵa muEguputo wakaruta ku ŵalsraele na kuwuska zawe pakati pa iyo na mulIsraele mu msasa.

¹¹Munthu yura uyo nyina wakaŵa mulIsraele ndipo wiske muEguputo wakatuka zina la FUMU na kulitemba. Ntheura wakiza nayo kwa Mozesi. Zina la nyina likaŵa Shelomiti mwana wa Dibiri wa fuko la Dani.

¹²ŵakamuŵika mu gadi yisuke FUMU yipereke udumuliro wakhe.

¹³Penepapo FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁴“Umutore munthu wakutemba uyo na kuruta nayo kuwaro kwa msasa. Wose awo ŵakamupulika wakutemba, waŵikepo mawoko ghawo pa mutu wakhe, ndipo mpingo wose umudine na mawe.

¹⁵Uŵaphalire ŵalsraele kuti, ‘Munthu yose uyo wakutemba Chiuta wakhe, mrandu wa nyifwa yakhe uti uŵenye pa iyomwene.

¹⁶Yose uyo wakutuka zina la FUMU wati wakomekenge. Mpingo wose umudine na mawe. Manyi ndi mulendo panji mwenecharu wakwenera kukomeka para watuka zina la FUMU.’”

¹⁷“Munthu yose uyo wakoma munthu nayo wakwenera kukomeka.

¹⁸Munthu uyo wakoma chakuŵeta cha munthu munyakhe, walipirepo chakuŵeta chinyakhe chamoyo.”

¹⁹“Para munthu wapundura muzengezgani wakhe, nayoso kumuchitikire nga ndi umo iyo wachitira.

²⁰Usange waphyora chiwangwa, nayo chakhe chiphyoke, jiso na jiso, jino na jino. Nga ndi umo wapundulira munyakhe, nayo wapundukwe.

²¹Munthu yose uyo wakoma chakuŵeta cha munyakhe, walipirepo na chakuŵeta, kweni uyo wakoma munthu, nayoso wakwenera kukomeka.

²²Mukwenera kuŵa na dango limoza pera, ku mulendo na mwenecharu. Ine ndine FUMU, Chiuta winu."

²³Penepapo Mozesi wakaŵaphalira wâlsraele, ndipo iwo wâkamutora na kumufumiska munthu wakutemba yura kuwaro kwa msasa na kumudina na mawe. Ntheura wâlsraele wâkachita nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi.

Levitiko 25

Chirimika cha Sabata (Mar 15.1-11)

¹FUMU yikati kwa Mozesi pa Phiri la Sinayi,

²"Yowoya ku wâlsraele uti, 'Para mwamkunjira mu charu icho nkhumupani, mukachindikenge FUMU pakureka kuchilima charu mu chirimika chilichose cha chinkhonde na chiŵiri mwakuti chipumulenge.

³Pa virimika vinkhonde na chimoza mukalimenge mu minda yinu na kuphatilira makuni ghinu gha mpeska na kuvuna vipambi vyakhe.

⁴Kweni mu chirimika cha chinkhonde na chiŵiri, charu chikaŵenge na sabata yakupumula, Sabata kwa FUMU. Mu chirimika ichi, mureke kupanda nesi kuphatilira mpeska zinu.

⁵Mukareke kukorora ivyo vyamera vyekha nesi kuponthora mpeska kufuma mu makuni ghakhe ghambula kuphatilira. Ichi ndi chirimika icho charu chikwenera kupumulira kwambula kulimika.

⁶Nangauli mundalime mu chirimika cha chinkhonde na chiŵiri, ndipouli muti muŵenge na vyakurya kuti imwe, wazga ūwinu, wanchito ūwinu na wâkupanjwa awo wâkukhara mu charu chinu wârье.

⁷Viŵeto vyinu navyo, na vinyama vya mu thondo viti viŵenge na chakurya chakukwanira kufuma mu ivyo charu chapambika.'

Chirimika cha wanangwa

⁸"Mukapendenge masabata ghankhonde na għawiri ya virimika ndipo virimika vinkhonde na viŵiri kwandaniska kankhonde na kaŵiri għa vimirika ghara, għati għawwenghe virimika 49.

⁹Pa zuŵa la khumi, ilo ndi zuŵa la kuphepiskira mwezi wa chinkhonde na chiŵiri mukalizge mbata kuti yikapulikikwe mu charu chinu chose.

¹⁰Ndipo mukachipatuliske chirimika cha 50 na kupharazga kuti kuŵe wanangwa ku wānθu wose awo wâkukhara mu charu. Mu chirimika cheneichi mukawé pa chikondwerero, ndipo waliyose wa imwe, wakawezge mphango

wakugulika ku mwenecho wa pakudanga, ndipo yose uyo wakagulika kuŵa muzga, wakawerere ku charu cha ku kwakhe na ku mbumba yakhe.

¹¹Chirimika cha 50 chikâwenge cha kukondwerera kwa imwe ndipo mukareke kuya kapanda kalikose nanga nkhuvuna ivyo vyamera vyekha nesi kuponthora mpheska kufuma mu makuni ghambula kuphatiririka.

¹²Ichi chamkuŵa chirimika cha kukondwerera virimika 50 ndipo chikâwenge chakupatulika kwa imwe. Mukarye ivyo mwakorora mu minda yinu.

¹³“Mu chirimika ichi cha chikondwerero cha virimika 50, waliyose wa imwe wakawezge mphango ku mwenecho wa pakudanga.

¹⁴Usange ukuguliska mphango kwa munyako panji ukugula mphango kwa munyako, pareke kuŵa kulimbana.

¹⁵Mtengo wakhe uŵe wakupulikana pakuti pa mwaŵâwiri kwakuyana na unandi wa virimika vyakukororera ivyo vyakharako pambere chikondwerero chindafike.

¹⁶Para virimika ivyo vyakharako ndi vinandi, mtengo wakhe ukaŵe ukuru, kweni para virimika vyakharako vichoko, mtengo wakhe ukaŵe uchoko, pakuti icho chikugwiriskika ndi unandi wa virimika vyakukororera.

¹⁷Mureke kuya kibirana yumoza na munyakhe pakuguliskana vinthu, kweni mopenge Chiuta. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

Visuzgo pa chirimika cha Sabata

¹⁸“Ntheura mukasungilirenge marango ghane na kuchita ivyo nkhumulangulani. Ndipo muti mukharenge mu charu mu mutende.

¹⁹Penepapo charu chiti chipambikenge vipambi vyakhe ndipo imwe muti murye na kukhuta na kukhara mu mutende.

²⁰“Ndipo usange yunji wangafumba kuti, ‘Kasi tamuryachi mu chirimika cha chinkonde na chiŵiri para tindalime nesi kuvuna?’

²¹Ine nditi ndilangule kuti muŵe na vitumbiko pa chirimika cha chinkonde na chimoza. Ndipo charu chakumupani vuna ya kukwanira virimika vitatu.

²²Para mukupanda pa chirimika cha chinkonde na chitatu muti muryenge ivyo mukavuna mu chirimika cha chinkonde na chimoza, ndipo muti muŵenye na vinandi kuti muryenge mpaka mu chirimika cha chinkonde na chinayi apo muti muvunirenge vinyakhe.

Kuwezgera katundu

²³“Charu chireke kuguliskikirathu, pakuti nchane ndipo imwe muli ŵalendo na ŵakulimamo waka.

²⁴“Mu charu chose icho mwamkukharamo, mukazomerezge kuti mwenecho wa pakudanga wachiwombolenge.

²⁵Usange mubali wako wakavuka ndipo waguliska chigâwa chinyakhe cha chiharo chakhe, mubali wakhe wa pafupi chomene wize na kuwombola chigâwa cha chiharo chira icho chikaguliskika.

²⁶Usange munthu mukavu yura walije mubali wakhe uyo wangawombola chigâwa cha chiharo chira, ndipo iyo mwenecho wasakata na kuâwa na khumbo kuti wachiwombole,

²⁷wakwenera kupima mtengo kwakuyana na virimika kufuma apo wakaguliskira chiharo chakhe na kuperekâ ndarama kwa uyo wakagula chiharo chira. Para wachita ntheura, ndipo watorenge chiharo chakhe.

²⁸Kweni usange wandasakate kuti wawombole chiharo chakhe penepapo chiharo chira chiti chiwenge cha uyo wakagula kufikira pa chirimika cha kukondwerera virimika 50. Mu chirimika cheneicho, chiharo chira chiti chiwenge chakuwombokwa ndipo chiti chiwerere ku mwenecho wa pakudanga.

²⁹“Usange munthu waguliska nyumba yakhe iyo yili mu msumba wa linga, wali na wanangwa wakuwombola nyumba yakhe yira nyengo yose mu chirimika chira kufuma apo wakaguliskira.

³⁰Usange nyumba yira yindawomboleke mu chirimika chose chira, wanangwa wakuwombolaso nyumba yira kulije. Nyumba yira iyo yili mukati mu linga la msumba, yiti yiwenge ya uyo wakagula na âwa mphapu yakhe ku miwiro yose ndipo nanga mpha chirimika cha kukondwera virimika 50 kuti yiwezgeke ku mwenecho wakudanga chara.

³¹Kweni nyumba zose za mu vikaya izo nzambula linga zikwenera kuwomboleka nyengo yiliyose, ndipo pa chirimika cha kukondwerera virimika 50 yikwenera kuwezgeka ku mwenecho wa pakudanga.

³²Kweni âLevi pera ndiwo âwali na wanangwa wakuwombolera mphango zaho nyengo yiliyose mu misumba iyo âwakukharamo.

³³Ntheura mphango za âLevi zingawomboleka. Izi ndi nyumba izo zaguliskika mu misumba yiliyose iyo âLevi âwakukharamo ndipo zingawezgeka mu chikondwerero cha virimika 50, chifukwa nyumba izo zili mu misumba ya âLevi ndi mphango zaho mu âwIsraele.

³⁴Kweni charu cha mu maluhari kuzingirizga msumba, ya âLevi chireke kuguliskika chara pakuti cheneichi ndi chiharo chawo kwa muyirayira.

Kukongozga wakavu

³⁵“Usange mubali wako wakavuka ndipo wakutondeka kusanga wowwiri pa iyo yekha, umusunge ndiwe. Iyo wati wakharenge nawe nga ndi mulendo panji wakupanjwa nawe.

³⁶Ureke kupokapo chandulo kufuma kwa iyo nanga ndi vyakusazgirako, kweni umopenge Chiuta wako mwakuti mubali wako warutilire kukhara nawe.

³⁷Ureke kumubwerekeska ndarama kuti upokerepo za pachanya nesi kumupa chakurya kuti upoke chandulo.

³⁸Ine ndine FUMU, Chiuta winu, mweneuyo wakamufumyani mu charu cha Eguputo na kumupani charu cha Kanani na kuti ine ndine Chiuta winu.

Munthu uyo wakujiguliska kuti wa e muzga

³⁹“Usange mubali wako uyo ukukhara nayo wakavuka, ndipo wakajiguliska kwa iwe, ungamute eteskanga mlimo nga ndi muzga.

⁴⁰Wakharenge nawe nga ndi uyo walembeka nchito, ndiposo nga ndi mulendo wakukhara nayo waka. Wakute eterenge waka chisuke Chirimika cha kukondwerera virimika 50.

⁴¹Mu chirimika cheneichi, wati wafumengeko kwa iwe, iyo na  ana  akhe ndipo wati wawerere ku mbumba yakhe na ku chiharo cha  awiske.

⁴²Pakuti  alsraele mbate eti  ane awo nkha afumya mu charu cha Eguputo.  areke kuguliskika nga mbazga.

⁴³Ureke kumuwsira mwa nkaza kweni umopenge Chiuta wako.

⁴⁴Usange mukukhumba  azga,  anarume panji  anakazi, mu agulenge kufuma mu  anthu  amitundu yinyakhe yeneiyo yamuzingirizgani.

⁴⁵Mungagulaso  azga kufuma mu  alendo awo mukukhara nawo mu charu chinu, ndiposo pakati pa  ana  awo awo  ababikira mu charu chinu.  ene wa  angu a  inu na  inu.

⁴⁶Ndipo munga atora  ana  azga awo ku a chiharo cha  ana  inu para imwe mwafwa.  eneawo  ati  ate eterenge  ana  inu pa umoyo wawo wose. Kweni mureke kute eteska  alsraele  anyinu mwa nkaza.

⁴⁷“Usange mulendo panji uyo wakupanjwa nawe mu charu wakusambazga, apo mubali wako uyo wakukhara nawe wakavuka na kujiguliska yekha ku mulendo panji kwa mbumba ya wakupanjwa yura,

⁴⁸ntheura para wakujiguliska, wangawomboleka. Yumoza wa  abali  akhe wangamuwombola,

⁴⁹manyi ndi sibweni wakhe, muvyara wakhe, panji waliyose mubali wakhe wapafupi na mbumba yakhe wangamuwombola. Panji usange iyo mwenecho wasakata, wangamanya kujiwombola yekha.

⁵⁰Wakwenera kupulikana na uyo wakamugula na kupenda virimika kufuma apo wakajiguliskiranga kufikira chirimika cha kukondwera virimika 50. Mtengo wakuwomboleka kwakhe uyane na unandi wa virimika. Ndipo nyengo yose iyo wanguŵira na sekuru wakhe, yipendeke nga ndi ya munthu wa ganyu.

⁵¹Usange kwakharako virimika vinandi, wapereke mtengo wakuwombokwa kwakhe kufuma pa ndarama izo zikamugula.

⁵²Usange kwakhara virimika vichoko waka kuti mufike chirimika cha chikondwerero, wapulikane na uyo wakamugula kuti wawezgeko ndarama zakuwombolera kwakhe kwakuyana na virimika ivyo wamuteŵeteranga.

⁵³Wakwenera kukhara nga ndi wa nchito wa ng'ombe chirimika na chirimika. Ndipo wangamuwusanga mwa nkkaza apo ine nkhuwona chara.

⁵⁴Nangauli wandawomboleke chara mu nthowa zose izi, iyo na wana wakhe wati wawomboleke pa chirimika cha kukondwerera virimika 50.

⁵⁵Pakuti mulsraele wati wakhalirire kuŵa muzga chara, chifukwa walsraele mbazga ūa FUMU, yeneiyo yikaŵafumya mu charu cha Eguputo. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.”

Levitiko 26

ŵakupulikira ŵakutumbika

(Mar 7.12-24, 28.1-14)

¹FUMU yikati, Mureke kujipangira wachiuta ngoza panji chikozgo chakuŵaja, panji kujimikira mawe ghakupatulika, panji kujimikira chikozgo cha libwe mu charu chinu na kuchikozganiska na kanthu kalikose kuti muchigwadirenge. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.

²Musungenge maSabata na kuchindika malo ghane ghakupatulika. Ine ndine FUMU.

³“Usange mukurondezga marango na kuchita ivyo nkhumulangulani,

⁴nditi ndimupani vura pa nyengo yakwenerera. Charu chiti chipambikenge vyakurya vinandi ndipo makuni nagho ghati ghapambikenge vipambi vinandi.

⁵Muti muŵenge na vyakurya vinandi chomene mwakuti pa nyengo yakuti muponthore vipambi mwamkuvunanga, pa nyengo yakuti mupande mwamkuponthora vipambi. Muti muŵenge na vinandi kuti murye ndipo muti mukharenge mu mutende mu charu chinu.

⁶“Ndamkuŵika mutende mu charu ndipo muti mugomezge kwambula na kofyeka na munthu waliyose. Vikoko vyose vikari mu charu chinu, nditi ndivichimbizire kutali ndipo kwamkuŵa nkhondo mu charu chinu chara.

⁷Muti muŵa chimbizge ūarwani ūinu ndipo muti muŵathereske na lupanga panthazi pinu.

⁸Wankonde ūa imwe ūati ūachimbizge ūarwani 100, ndipo ūanthu 100 ūa imwe ūati ūachimbizge ūarwani 10,000. Ūarwani ūinu muti muŵathereske na lupanga panthazi pinu.

⁹Nditi ndimulawiskani na uchizi pakumubabiskani ūana kuti mwandane. Ndipo nditi ndikhozge phangano lane pa imwe.

¹⁰Muti muryenge vyakurya vyā chomba ndipo ivi mwizamkuvifumyamo kuti murongemo viphya.

¹¹Nditi ndikharenge namwe mu Chihema Chakupatulika ndipo mtima wane kuti useruskikenge na imwe chara.

¹²Nditi ndiŵenge namwe, ndipo nditi ndiŵenge Chiuta winu, imwe muti muŵenge ūanthu ūane.

¹³Ine ndine FUMU, Chiuta winu mweneuyo wakamufumyani mu charu cha Eguputo kuti mureke kuŵa ūazga ūawo. Ndaphyora goliwoli linu kuti mwendenge mwakunyoroka.”

Chilango chakureka kupulikira (Mar 28.15-68)

¹⁴FUMU yikati, “Usange mwamkureka kundipulikira ndiposo na kureka kurondezga marango ghose agha,

¹⁵ndipo usange mukukana marango ghane, kutinkha ivyo nkhumulangulirani, kureka kupulikira marango ghane ghose panji kuswa phangano lane,

¹⁶ine nditi ndimuchitirani ichi: nditi ndikhizgire pa imwe chofyo mwa mabuchibuchi, nthenda ya kughandiska, kuthukira kwa mu thupi uko kukupereka chisi mu maso na kunanga umoyo wa munthu. Muti mupandenge mbuto zinu, kweni kuti muti mukolorenge chara chifukwa ūarwani ūinu ndiwo ūizamkurya.

¹⁷Ndamkwimikana namwe mwakuti mwamkukomeka na ūarwani ūinu, ndipo awo ūakumutinkhani ndiwo ūamkumuwusani. Mwamkuchimbira kwambula kuti kuli munthu wakumuchimbizgani.

¹⁸“Usange mulije kundipulikira ndipera, nditi ndimulanganiso kankhonde na kaŵiri chifukwa cha kwananga kwinu.

¹⁹Nditi ndiswe nkhongono izo mukujikuzga nazo. Vura kuti yirokwenge chara, chifukwa mtambo uti womirenge nga chisulo ndipo charu cha pasi chiŵe chomizo nga ndi chisulo cha mkuŵa.

²⁰Ndipo nkhongono zinu zamkutayika pa waka pakuti charu chithu chiti chiŵenge na vyakurya chara, nanga ndi makuni ghinu kuti ghapambikenge vipambi chara.

²¹“Usange mukwenda kwakupambana nane na kukana kundipulikira, ndamkwandaniska nthenda zakofya kankhonde na kaŵiri kwakuyana na zakwananga zinu.

²²Ndamkutuma vikoko vikari mukati mwinu vyeneivyo vyamukoma ūana ūinu na ng'ombe zinu mwakuti unandi winu uchepe. Ntheura nthowa zinu zamkuŵa zakuwuwa.

²³“Usange mundawerere kwa ine pamanyuma pa vilengo ivi, kweni mukurutilira kupambana nane mu kendero kinu ndipera,

²⁴ine naneso nditi ndipambane namwe mu kendero kinu ndipo ndamkumulangani kwakuruska kankhonde na kaŵiri chifukwa cha zakwananga zinu.

²⁵Ndamkumutumirani nkhondo kuti yimulangani chifukwa chakuswa phangano lane. Usange mukuwungana mu misumba yinu, nditi ndimutumirani vilengo nya nthenda zambula kuchizgika mukati mwinu na kumuperekani mu mawoko gha ūarwani ūinu.

²⁶Nditi ndichefyenge chakurya chinu cha zuŵa na zuŵa mwakuti ūanakazi khumi ūamkuphika pa chipembo chimoza na kumugāŵirani pachokopachoko. Ntheura muti muryenge kweni kuti muti mukhutenge chara.

²⁷“Nanga ndi ntheura, usange murekenge kundipulikira, kweni mupambanenge nane mu mendero ghinu,

²⁸nane, mu ukari wane, nditi ndipambane namwe na kumulangani kankhonde na kaŵiri kwakuruska chomene chifukwa cha zakwananga zinu.

²⁹Njara yamkuŵa yikuru mu charu chinu mwakuti mwamkurya ūana ūinu ūanarume na ūanakazi.

³⁰Ndizamkupankhura malo ghinu gha pachanya ghakusoperako na kubwangandulira pasi majochero gha vyakununkhira. Ndamkutaya vitanda nya mathupi ghinu pachanya pa vitanda nya ūangoza ūinu. Ndipo ndizamkuseruskika na imwe.

³¹Ndamkupasura misumba yinu na kuzgora malo ghinu ghakupatulika kuŵa mahami, ndipo ndamkondwera na sungu liweme la sembe zinu chara.

³²Ndamkunanga charu mwakuti ḫarwani ḫinu awo ḫizamkukhara mu charu icho ḫamkukhara mu charu ḫamkuzizwa na kunangika kwakhe.

³³Ndamkwiza na nkhondo pa imwe na kumumbininiskirani mukati mu mafuko ghanyakhe. Charu chinu chamkuzgoka mahami ndipo misumba yinu yamkupankhuka.

³⁴Ntheura charu chamkukoroka na virimika vya kupumula ivyo imwe kuti mukachipanga chara, chiti chikharenge chekha na kupumula apo imwe muchali mu charu cha uzga cha ḫarwani ḫinu.

³⁵Pa nyengo yose apo charu chiti chiŵenge chambula ḫanthu, chiti chipumulenge pakuti chikapumulanga chara apo imwe mukakharanga mwenemumo.

³⁶“Kweni na awo ḫakharako ḫamoyo mu vyaru vya ḫarwani ḫawo ḫati ḫaŵenge na wofi ukuru mwakuti nanga ndi kamphomezi ka kuwa kwa hamba lakuwuruka nako kamkuwofya. Iwo ḫamkuchimbira nga ndi para wakuchimbira nkhondo, na kuwa pasi apo palije na yumoza wakuŵachimbizga.

³⁷ጀati ḫawiranenge nga ndi para wakuchimbira nkhondo apo palije na yumoza wamkuŵa chimbizga. Ndipo ḫamkuŵavye nkhongono za kwimikana na ḫarwani ḫawo.

³⁸Muti mumarenge petu mukati mu ḫamitundu yinyakhe na kusungika mu charu cha ḫarwani ḫinu.

³⁹Imwe mwakharako ḫamoyo mu vyaru vya ḫarwani ḫinu, muti muvundirenge mwenemumo chifukwa cha zakwananga zinu na cha zakwananga za ḫawiskewokuru.

⁴⁰“Kweni usange ḫati ḫazomerenge zakwananga zaho na za ḫawiskewo, chifukwa cha uryarya waho uwo ḫakandichitira na mendero ghawo ghakupambana nane,

⁴¹ivyo vikachitiska kuti ine nane ndipambane nawo mu mendero ghawo na kuŵatuma mu charu cha ḫarwani nawo. Ntheura usange ḫareka kuŵa na mitima yinonono ndipo ḫajiyuyura na kuzomera kulangika chifukwa cha zakwananga zaho,

⁴²penepapo ndizamkukumbuka phangano lane ilo nkhachita na Yakhobe Yisake, na Abrahamu ndipo na phangano lane la charu.

⁴³Kweni ḫanthu ḫamkufumamo danga mu charu, mwakuti chikondwerere virimika vyakupumulira chifukwa chamkuŵa chekha chambula iwo. ḫanthu ḫamkulangika chifukwa cha zakwananga zaho, pakuti ḫakapepura marango ghane na kuseruskika na vilayizgo vyane.

⁴⁴Kweni nanga vingâwa ntheura kuti âwanthu âwali ku charu cha âwarwani âwawo, ine kuti nditi ndiâtayenge chara, nanga nkhuâtinkha. Kuti ndiâmare petu na kuswa phangano lane na iwo chara. Pakuti ine ndine FUMU, Chiuta wawo.

⁴⁵Kweni pakuâwa na uchizi na iwo, nditi ndikumbuke phangano lane ilo nkhachita na âwasekuru âwawo awo nkhaâfumya mu charu cha Eguputo uku âwamitundu yinyakhe âwakuwona mwakuti ndiwe Chiuta wawo. Ine ndine FUMU.

⁴⁶“Agha ndigho marango na vilayizgo gheneagho FUMU yikachita pakati pa iyo na âwalsraele pa Phiri la Sinayi kwizira mwa Mozesi.”

Levitiko 27

Marango gha vyawanangwa kwa FUMU

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Yowoya ku âwalsraele uti, ‘Para munthu warapa kupereka munthu munyakhe kwa FUMU, ndipo pamanyuma wakukhumba kumuwombola,

³wakwenera kupereka ndarama zakumuwombolera izi: Mwanarume wa virimika pakati pa 20 na 60, wamuwombole na ndarama za siliva 50 kwakuyana na ndarama izo zili kupimika mu Chihema Chakupatulika.

⁴Usange ndi mwanakazi, wamuwombole na ndarama za siliva 30.

⁵Usange mwanarume ndi wa virimika pakati pa vinkonde na 20, wamuwombole na ndarama za siliva 20. Usange ndi mwanakazi, wamuwombole na ndarama za siliva khumi.

⁶Usange ndi mwana mwanarume pakati pa mwezi umoza na virimika vinkonde wamuwombole na ndarama za siliva zakukwana magiramu 55. Ndipo usange ndi mwanakazi wamuwombole na ndarama za siliva zakukwana magiramu 35.

⁷Usange mwanarume ngwa virimika 60 na vinyakhe vya pachanya wamuwombole na ndarama za siliva 15 ndipo usange ndi mwanakazi wamuwombole na ndarama khumi za siliva.’

⁸“Usange munthu uyo wakachita phangano ndi mukavu chomene kuti wangakwaniska kupereka mtengo uwo wapimika chara, iyo wize na munthu uyo wati wawombolekenge kwa musofi mweneuyo wati wapime mtengo uwo munthu uyo wangalipira.

⁹“Usange munthu wakapangana kupereka chiweto mwa ivyo ndi vyakuzomerezgeka kuâwa sembe kwa FUMU, chakuweta icho nchakupatulika.

¹⁰Wareke kuharizgirapo chakuweta panji kusinthiskana na chinyakhe. Chiweme na chiheni, panji chiheni na chiweme. Usange wasinthiska ipo ziâwiri wuwo viwe vyakupatulika.

¹¹Usange munthu wakapangana kupereka chiŵeto icho nchambula kuphotoka mwa ivyo kuti vingazomerezgeka chara kuŵa sembe kwa FUMU, penepapo munthu yura wize na chiŵeto chira kwa musofi.

¹²Ndipo musofi ndiyo wapime mtengo wakuyana na uweme wakhe panji uheni wakhe. Mtengo uwo musofi wati wapime wamkuŵa weneuwo.

¹³Kweni para wakukhumba kuchiwombola chiŵeto chira, wasazgirepo pa mtengo ura chigaŵa chimoza. Mu vigâwa vinkhonde vy a mtengo wakhe.

¹⁴“Usange munthu wakupatulika nyumba yakhe kuti yiŵe yakupatulika kwa FUMU, musofi wakayiwone usange njiweme panji njiheni, ndipo mtengo uwo wati wapime wamkuŵa weneuwo.

¹⁵Ndipo usange munthu uyo wakupereka nyumba yira, wakukhumba kuiywombola, wasazgirepo pa mtengo ura chigaŵa chimoza mu vigâwa vinkhonde vy a mtengo wakhe ndipo nyumba yira yamkuŵa yakhe.

¹⁶“Usange munthu wakupereka kwa FUMU chigaŵa cha munda uwo nchiharo chakhe, mtengo wakhe uyane na homeri wa mbuto ya nyauti ndipo mtengo wakhe uŵe ndarama za siliva zakukwana 50.

¹⁷Usange wakupereka kwa FUMU munda wakhe, para chamara waka chirimika cha kukondwera virimika 50, mtengo uwo wapima wamkuŵa weneuwo.

¹⁸Kweni usange wakupereka pamanyuma pa chirimika cha kukondwera, penepapo musofi wamkupenda mtengo wa ndarama za munda ura kwakuyana na virimika ivyo yakharako kufikira ku chirimika chakukondwera, wamkuwuskako mtengo wakhe.

¹⁹Usange munthu uyo wakupereka munda ura kwa FUMU, wakukhumba kuwombola wasazgirepo chigaŵa chimoza mu vigâwa vinkhonde vy a mtengo wakhe, ndipo munda ura wamkuŵa wakhe.

²⁰Kweni usange wakukhumba chara kuwombola munda ura panji wawuguliska ku munthu munyakhe, munda ura ungawomboleka chara.

²¹Usange munda ura undawomboleke mpaka mu chirimika chakukondwera virimika 50, uti uŵenge wakupatulika, nga ndi munda uwo wapereka kwa FUMU. Ndipo uti uŵenge chiharo cha ŵasofi.

²²“Usange wakupereka kwa FUMU munda uwo wakagula weneuwo kuti ngwa chigaŵa cha chiharo chakhe chara,

²³musofi wapime mtengo wa munda ura kwakuyana na virimika ivyo vyakharako kufikira pa chirimika cha kukondwerera virimika 50, ndipo pa zuŵa lenelira, munthu yura wamkupereka ndarama izo zapimika kuŵa chinthu chakupatulika kwa FUMU.

²⁴Kufikira pa chikondwerero virimika 50, munda ura wamkuwerera ku mwenecho wa pakudanga uyo wakawuguliska mweneuyo munda ura nchiharo chakhe.

²⁵Mtengo uliwose uti upimike kwakuyana na ndarama zakupimikira ku Chihema Chakupatulika.

²⁶“Pawavye munthu na yumoza wakupereka mwana wakudanga kubabika wa chakuweta kwa FUMU, pakuti mweneuyo ndi wa FUMU kale, manyi waŵe wa ng’ombe panji wa mberere.

²⁷Usange chiŵeto nchambula kuphotoka wachiwombole pa mtengo uwo musofi wapima na kusazgirapo chigaŵa chimoza mu vigâwa vinkonde vy a mtengo wakhe. Usange chindawomboleke, chiguliskike kunyakhe pa mtengo weneuwo wapima musofi.

²⁸“Kweni chakupereka chilichose icho munthu wapereka kwa FUMU kufuma mu ivyo wali navyo, manyi ndi munthu, chiŵeto panji munda uwo nchiharo chakhe chireke kuguliskika panji kuwombola. Chose icho chaperekeka nchakupatulika nkhanira kwa FUMU.

²⁹Munthu waliyose uyo waperekeka kwa FUMU chifukwa cha mlimo wakupatulika wakwenera kuwomboleka chara, kweni kukomeka.

³⁰“Chigaŵa chimoza cha vigâwa khumi, cha mbuto ya mu munda panji vipambi vy a makuni ndi vy a FUMU. Cha ntheura nchakupatulika kwa FUMU.

³¹Usange munthu waliyose wakukhumba kuwombola chigaŵa chimoza cha vigâwa khumi, wasazgirepo chigaŵa chimoza cha vigâwa vinkonde vy a mtengo wakhe.

³²Chimoza cha viŵeto khumi chilichose icho muliska wati wachikhwaskenge na ndodo yakhe pakuchipenda manyi ndi ng’ombe panji mberere panji mbuzi chiti chiŵe chakupatulika kwa FUMU.

³³Mwenecho wareke kuŵika viŵeto vyakhe mwakuti chiŵeto chiweme panji chiheni chisankhike panji nesi kusinthiskana na chinyakhe. Usange wangachita ntheura, vyose viŵiri wuwo ivyo vyasinthiskana viti viŵenge vyakupatulika. Vya ntheura kuti vingawomboleka chara.

³⁴“Agha ndi marango gheneagho FUMU yikapereka kwa Mozesi pa Phiri la Sinayi kuti waŵaphalire ŵalsraele.”

Kupenda

Kupenda 1

Kupenda kwakudanga kwa walsraele

¹FUMU yikayowoya na Mozesi mu mapopa gha Sinayi mu Chihema Chakukumaniranamo, pa zuŵa lakudanga la mwezi wa chiŵiri, mu chirimika cha chiŵiri, para walsraele wakati wafuma mu charu cha Eguputo kuti,

²“Penda mpingo wose wa walsraele, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za wawiskewokuru. Ulembenge zina la mwanarume waliyose yumozayumoza.

³Iwe na Aroni mupende mpingo na mpingo wanthu awo mbakwenerera kurwa nkhondo, mukati mu walsraele, kwamba na wa virimika zo na wakujumphirapo.

⁴Muti musorengemo munthu yumoza kuti wamovvirani kufuma mu fuko ili na ili, mweneuyo ndi murongozgi pa mbumba ya wawiskekuru.”

⁵Ndipo agha ndigho mazina gha wanthu awo wati wamovviraninge: kufuma mu fuko la Rubeni, wamovviraninge ndi Elizuru mwana wa Sheduru.

⁶Mu fuko la Simiyoni, Shelumiyele mwana wa Zurishadayi.

⁷Mu fuko la Yuda, Nashoni mwana wa Aminadabu.

⁸Mu fuko la Isakara, Netanele mwana wa Zuwara.

⁹Mu fuko la Zebuloni, Eliyabu mwana wa Heloni.

¹⁰Mu nyumba ya Yosefe, mu fuko la Efurayimu, Elishama mwana wa Amihudi, ndipo mu fuko la Manase, Gamaliyele mwana wa Pedazuru.

¹¹Mu fuko la Benjamini, Abidani mwana wa Gidiyoni.

¹²Mu fuko la Dani, Ahiyezere mwana wa Amishadayi.

¹³Mu fuko la Ashere, Pagiyele mwana wa Okirani.

¹⁴Mu fuko la Gadi, Eliyasafu mwana wa Duwele.

¹⁵Mu fuko la Nafutali, Ahira mwana wa Enani.

¹⁶Aŵa ndiwo wakasoreka kufuma mu mpingo, warongozgi mu nyumba za wawiskewokuru. Iwo wakawaŵa warara wa mafuko gha walsraele.

¹⁷Mozesi na Aroni wakatora wanthu weneawo wazunurika,

¹⁸ndipo pa zuŵa lakudanga la mwezi wa chiŵiri, wakawunganya wanthu wose wa mu mpingo. Iwo wakalembeska nyumba na nyumba kwakuyana na nyumba za wawiskewokuru. Wakalembeska ndi awo wakawaŵa na virimika zo na wakujumphirapo, ndipo wakalembeska yumozayumoza.

¹⁹Ntheura Mozesi wakapenda wānthu mu mapopa gha Sinayi nga ndi umo FUMU yikamulangulira.

²⁰Mu fuko la Rubeni, mwana wa uŵere wa Yakhobe, wākalemba mazina gha wānarume wose awo wākaŵa wākwenerera kurwa nkhondo, wā virimika 20 na wākujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru.

²¹Wakati wāpenda wā fuko la Rubeni unandi wawo wākaŵa 46,500.

²²Mu fuko la Simiyoni, wākalemba mazina gha wānarume wose awo wākaŵa wākwenerera kurwa nkhondo, wā virimika 20 na wākujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru.

²³Wakati wāpenda, wā fuko la Simiyoni unandi wawo wākaŵa 59,300.

²⁴Mu fuko la Gadi, wākalemba mazina gha wānarume wose awo wākaŵa wākwenerera kurwa nkhondo, wā virimika 20 na wākujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba za wāwiskewokuru.

²⁵Wakati wāpenda, wā fuko la Gadi unandi wawo wākaŵa 45,650.

²⁶Mu fuko la Yuda, wākalemba mazina gha wānarume wose awo wākaŵa wākwenerera kurwa nkhondo, wā virimika 20 na wākujumphirapo, mu miwiro kawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru.

²⁷Wakati wāpenda, wā fuko la Yuda unandi wawo wākaŵa 74,600.

²⁸Mu fuko la Isakara, wākalemba mazina gha wānarume wose awo wākaŵa wākwenerera kurwa nkhondo, wā virimika 20 na wākujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru.

²⁹Wakati wāpenda wā fuko la Isakara unandi wawo wākaŵa vikwi 54,400.

³⁰Mu fuko la Zebuloni, wākalemba mazina gha wānarume wose awo wākaŵa wākwenerera kurwa nkhondo, wā virimika 20 na wākujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru.

³¹Wakati wāpenda wā fuko la Zebuloni unandi wawo wākaŵa vikwi 57,400.

³²Mu mphapu ya Yosefe, weneawo mba fuko la Efurayimu, wākalemba mazina gha wānarume wose awo wākaŵa wākwenerera kurwa nkhondo, wā virimika 20 na wākujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru.

³³Wakati wāpenda, wā fuko la Efurayimu unandi wawo wākaŵa 40,500.

³⁴Wā fuko la Manase, wākalemba mazina gha wānarume wose awo wākaŵa wākwenerera kurwa nkhondo, wā virimika 20 na wākujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru.

³⁵Ŵakati ūapenda, ūa fuko la Manase unandi wawo ūkawā 32,200.

³⁶Mu fuko la Benjmini, ūkalemba mazina gha ūnarume wose awo ūkawā ūkwenerera kurwa nkhondo, ūa virimika 20 na ūkujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru.

³⁷Ŵakati ūapenda, ūa fuko la Benjmini unandi wawo ūkawā 35, 400.

³⁸Mu fuko la Dani, ūkalemba mazina gha ūnarume wose awo ūkawā ūkwenerera kurwa nkhondo, ūa virimika 20 na ūkujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru.

³⁹Ŵakati ūapenda, ūa fuko la Dani unandi wawo ūkawā 62,700.

⁴⁰Mu fuko la Ashere, ūkalemba mazina gha ūnarume wose awo ūkawā ūkwenerera kurwa nkhondo, ūa virimika 20 na ūkujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru.

⁴¹Ŵakati ūapenda, ūa fuko la Ashere unandi wawo ūkawā 41,500.

⁴²Mu fuko la Nafutali, ūkalemba mazina gha ūnarume wose awo ūkawā ūkwenerera kurwa nkhondo, ūa virimika 20 na ūkujumphirapo, mu miwiro yawo, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru.

⁴³Ŵakati ūapenda, ūa fuko la Nafutali unandi wawo ūkawā 53,400.

⁴⁴Aŵa ndiwo ūneawo Mozesi na Aroni ūkawāpenda pakovvirana na ūarongozgi ūa ūlsraele 12 awo ūkimilira nyumba za ūawiskewokuru.

⁴⁵Ntheura ūnarume wose ūa mu Israele ūenawo ūkawā ūkwenerera kurwa nkhondo, ūa virimika 20 na ūkujumphirapo, kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru,

⁴⁶wose pamoza unandi wawo ūkawā 603,550.

⁴⁷Kweni ūa fuko la Levi kuti ūkapendeka pamoza na ūnyawo chara, kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru,

⁴⁸chifukwa FUMU yikati kwa Mozesi,

⁴⁹“Ūa fuko la Levi pera ureke kuŵapenda, panji kuti ureke kuŵapendera lumoza na ūlsraele ūnyakhe.

⁵⁰Uŵimike ūLevi kuti ūasungenge Chihema cha Ukaboni, na viteŵetero vyose, ndiposo na vyose ivyo vili mwenemumo. Ūayeghenge Chihema pamoza na viteŵetero vyose, ndipo ndiwo ūati ūachipwerererenge. Iwo ūimikenge mahema ghawo kuzingirizga Chihema chira.

⁵¹Para ūakuchiwuskapo Chihema chira, ūLevi ndiwo ūati ūachibwangandulirenge pasi, ndipo para ūakukhumba kujintha, ndiwoso ūati

ŵachimikenge. Ndipo usange munthu munyakhe yose wakwiza pafupi, wati wakomekenge.

⁵²ŵAlsraele wati ŵazenge mahema ghawo mpingo na mpingo, munthu yose pa msasa wakhe na wakhe pa ndembera yakhe na yakhe.

⁵³Kweni ŵaLevi ndiwo wati ŵimikenge mahema ghawo kuzingirizga Chihema cha Ukaboni, mwakuti ukari wa FUMU ureke kwiza pa mpingo wa ŵalsraele. ŵaLevi ndiwo wati ŵasungenge Chihema cha Ukaboni chira.

⁵⁴Ntheura ndimo ŵalsraele ŵakachitira. Iwo ŵakachita kwakulingana na vyose ivyo FUMU yikamulangulira Mozesi.”

Kupenda 2

Kakhaliro ka misasa ya mafuko għose għa ŵalsraele

¹ FUMU yikayowoya kwa Mozesi na Aroni kuti,

²“ŵAlsraele wati ŵazenge misasa yawo, waliyose pafupi na ndembera yakhe yeneiyo yili na chimanyikwi ro cha nyumba ya wiskekuru. Iwo wati ŵazenge misasa yawo kurazga ku Chihema Chakukumaniranamo pakuchizingirizga.”

³ŵa fuko la Yuda, mpingo na mpingo, wati ŵazengenge misasa yawo pafupi na ndembera ya fuko lawo cha ku mafumiro għa dazi. Nashoni mwana wa Aminadabu ndiyo wati waŵenje murongozgi wa fuko la Yuda.

⁴Unandi wa awo ŵakapendeka ndi 74,600.

⁵ŵa fuko la Isakara wati ŵazengenge misasa yawo pafupi nawo. Netanele mwana wa Zuwara ndiyo wati waŵenje murongozgi wawo.

⁶Unandi wa ŵasilikari awo ŵakapendeka ndi 54,400.

⁷ŵa fuko la Zebuloni wati ŵarondezgħe pa iwo. Eliyabu mwana wa Heloni ndiyo wati waŵenje murongozgi wawo.

⁸Unandi wa ŵasilikari awo ŵakapendeka ndi 57,400.

⁹Wose pamoza awo ŵakapendeka mu msasa wa fuko la Yuda, mpingo na mpingo, ndi 186,400. Iwo ndiwo wati waŵenje ŵakudanga pakwenda.

¹⁰Ku dera la ku mwera ndiko kuŵenje ndembera ya msasa wa fuko la Rubeni, kwakuyana na ndondomeko ya vitha, ilo murongozgi wakhe ndi Elizuru mwana wa Sheduru.

¹¹Unandi wa ŵasilikari awo ŵakapendeka ndi 46,500.

¹²Awo wati ŵazengenge misasa pafupi nawo waŵenje ŵa fuko la Simiyoni, ilo murongozgi wakhe ndi Shelumiyele mwana wa Zurishadayi.

¹³Unandi wa ŵasilikari awo ŵakapendeka ndi 59,300.

¹⁴Kufuma pa iwo ḫarondezgenge mba fuko la Gadi, ilo murongozgi wakhe ndi Eliyasafu mwana wa Rewele.

¹⁵Unandi wa ḫasilikari awo ḫakapendeka ndi 45,650.

¹⁶Wose pamoza mu msasa wa fuko la Rubeni, mpingo na mpingo, ndi 151,450. Iwo ndiwo ḫati ḫaŵenge ḫa chiŵiri pakwenda.

¹⁷Pamanyuma pakhe, wumba wa fuko la Levi uti wende nacho Chihema Chakukumaniranamo pakatikati pa mawumba. Iwo ḫati ḫafumengepo kwakulingana na umo wakazengera misasa, wumba wose pa malo ghakhe pakurondezga ndembera yakhe na yakhe.

¹⁸Ku manjiliro gha dazi ndiko kuŵenge ndembera ya msasa wa fuko la Efurayimu, mpingo na mpingo, ilo murongozgi wakhe ndi Elishama mwana wa Amihudi.

¹⁹Unandi wa ḫasilikari awo ḫakapendeka ndi 40,500.

²⁰Awo ḫarondezgengepo ḫaŵenge ḫa fuko la Manase, ilo murongozgi wakhe ndi Gamaliyele mwana wa Pedazuru.

²¹Unandi wa ḫasilikari awo ḫakapendeka ndi 32,200.

²²Pamanyuma mba fuko la Benjamini ilo murongozgi wakhe ndi Abidani mwana wa Gidiyoni.

²³Unandi wa ḫasilikari awo ḫakapendeka ndi 35,400.

²⁴Wose pamoza mu msasa wa fuko la Efurayimu, wa vitha na vitha vyose, ndi 108,100. Iwo ndiwo ḫaŵenge ḫa chitatu pakwenda.

²⁵Ku dera la ku mpoto ndiko kuŵenge ndembera ya msasa wa fuko la Dani, mpingo na mpingo, ilo murongozgi wakhe ndi Ahiyezere mwana wa Amishadayi.

²⁶Unandi wa ḫasilikari awo ḫakapendeka ndi 62,700.

²⁷Awo ḫazengenge misasa pafupi nawo ḫaŵenge ḫa fuko la Ashere, ilo murongozgi wakhe ndi Pagiyele mwana wa Okirani.

²⁸Unandi wa ḫasilikari awo ḫakapendeka ndi 41,500.

²⁹Pamanyuma mba fuko la Nafutali ilo murongozgi wakhe ndi Ahira mwana wa Enani.

³⁰Unandi wa ḫasilikari awo ḫakapendeka ndi 53,400.

³¹Wose pamoza mu msasa wa fuko la Dani ndi 157,600. Iwo ḫaŵenge ḫa umaliro pakwenda, pakurondezga ndembera zawo.

³²Aŵa ndiwo wâlsraele nga ndi umo wâkapendekera kwakuyana na nyumba za wawiskewokuru. Wose awo wâkapendeka mu misasa yawo, mpingo na mpingo, wakaŵa 603,550.

³³Kweni wâ fuko la Levi kuti wâkapendekera pamoza na wâlsraele chara, nga ndi umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

³⁴Ntheura ndimo wâlsraele wâkachitira. Iwo wâkachita kwakuyana na vyose ivyo FUMU yikamulangula Mozesi. Wakazenga misasa yawo pafupi na ndembera zavo. Ntheura wâkamba kwenda ulendo wawo waliyose pa mbumba yakhe, kwakuyana na nyumba za wawiskewokuru.

Kupenda 3

Ŵana wâ Aroni

¹Iyi ndi miwiyo ya wâ mphapu ya Aroni na Mozesi, pa nyengo iyo FUMU yikayowoyanga na Mozesi pa Phiri la Sinayi.

²Mazina gha ŵana wâ Aroni ndi agha: Nadabu wa uwere, Abihu, Eleyazara, na Itamara.

³Gheneagha ndigho mazina gha ŵana wâ Aroni, weneawo wâkaphakazgika na kupatuliskikira ku mlimo wa usofi.

⁴Kweni Nadabu na Abihu wâkafwira panthazi pa FUMU, apo wâkaperekanga sembe na moto wambula kupatulika panthazi pa FUMU, mu mapopa gha Sinayi. Iwo wakaŵavye ŵana. Ntheura Eleyazara na Itamara wâkateŵeta nga mbasofi apo wiskewo Aroni wakaŵa wachali wamoyo.

Mlimo wa wâLevi

⁵FUMU yikati kwa Mozesi,

⁶“Zanga nawo kufupi wâ fuko la Levi, ndipo uwâpereke kwa musofi Aroni, kuti wâmuteseterenge.

⁷Iwo wateŵeterenge Aroni na mpingo wose panthazi pa Chihema Chakukumaniranamo, para wakuteŵeta mu Chihema Chakukumaniranamo.

⁸Iwo wâpwerererenge viteŵetero vyose vya mu Chihema Chakukumaniranamo na kuwachitira wâlsraele milimo yose ya mu Chihema.

⁹Uŵâwîke wâLevi mu mawoko gha Aroni na ŵana wâkhe. Iwo mbakuperekka kwa iyo nkhanirankhanira kufuma mukati mu wâlsraele.

¹⁰Wimike Aroni na ŵana wâkhe kuti wateŵetenge milimo yawo ya usofi. Usange munthu munyakhe waliyose wakwiza pafupi, wati wakomeke.”

¹¹FUMU yikati kwa Mozesi,

¹²“Nkhuŵapatula ūLevi kufuma mukati mu ūIsraele mu malo gha mwana mwanarume waliyose wa uŵere, mweneuyo wadanga kubabika mu ūalsraele. ŪLevi ūati ūâwenge ūane,

¹³pakuti ūana wose ūa uŵere mbane. Pa zuŵa leneilo nkhakoma ūana wose ūa uŵere mu charu cha Eguputo, nkhajipatulira vyose vyakudanga kubabika mu charu cha Israele, mu ūanthu na mu vikoko wuwo. Vyose viŵenge vyane. Ine ndine FUMU.”

Unandi wa ūLevi

¹⁴FUMU yikati kwa Mozesi mu mapopa gha Sinayi,

¹⁵“Penda ūana ūa Levi mu nyumba za ūawiskewokuru, kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru mbumba zaho. Utu upendenge mwanarume waliyose wa mwezi umoza na uyo ngwa kujumphirapo.”

¹⁶Ntheura Mozesi wakapenda kwakuyana na mazgu gha FUMU nga ndi umo wakalangulikira.

¹⁷Agha ndigho ghakâwa mazina gha ūana ūa Levi: Gerishoni, Kohati na Merari.

¹⁸Sono mazina gha ūana ūa Gerishoni kwakuyana na mbumba zaho ndi agha: Libini na Shimeyi.

¹⁹Ūana ūa Kohati kwakuyana na mbumba zaho ndi aŵa: Amuramu, Izhara, Heburoni na Uziyele.

²⁰Aŵa ndiwo ūana ūa Merari kwakuyana na mbumba zaho: Mali na Mushi. Ūneawâ ndiwo mbumba za ūLevi, kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru.

²¹Mwa Gerishoni mukafuma mbumba ya ūLibina na ya ūShimeyi. Zeneizi ndizo zikâwa mbumba za ūGerishoni.

²²Unandi wawo pakuŵapenda ūanarume wose ūa mwezi umoza na ūakujumphirapo, ūkawâwa 7,500.

²³Mbumba za ūGerishoni zikazenganga misasa yawo kumanyuma kwa Chihema, ku manjiliro gha dazi.

²⁴Eliyasafu mwana wa Layele ndiyo wakaŵa murongozgi wa mbumba ya ūawiskewokuru mu ūGerishoni.

²⁵Mlimo wa ūGerishoni mu Chihema Chakukumaniranamo ukaŵa wakupwererera Chihema, pamoza na salu yakuchinga yakhe, salu yakuchinga pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo,

²⁶salu zakupayika za pa muryango wa pa baraza izo zikazingirizga Chihema na jochero, ndiposo na vingwe vyakhe. Ūkachitanga na milimo yose ya kukhwaskana na vyeneivi.

²⁷Mwa Kohati ndimo mukafuma mbumba ya âwaAmuramu, mbumba ya âwâIzihara, mbumba ya âwaHeburoni na ya âwaUziyele izi ndizo zikaâwa mbumba za âwaKohati.

²⁸Kwakuyana na unandi wa âwanarume wose kwamba âwa mwezi umoza na âwakujumphirapo âwakâwa 8,600. Ndiwo âwakachitanga milimo ya mu Chihema Chakupatulika.

²⁹Mbumba za âwana âwa Kohati zikazenganga misasa yawo ku dera la ku mwera kwa Chihema Chakupatulika.

³⁰Elizafani mwana wa Uziyele wa mbumba za âwaKohati ndiyo wakaâwa murongozgi mu mbumba ya âwawiskewokuru.

³¹Mlimo wawo ukaâwa wakupwererera Bokosi la Phangano, thebulu, chakuâwikapo nyali, majochero, viteâweterero vya Malo Ghakupatulika vyeneivyo âwasofi âwakateâweteranga na salu yakuchinga ku Malo Ghakupatulika Nkhanira. âWakachitanga na milimo yose yakukhwaskana na vyeneivi.

³²Sono Eleyazara mwana wa musofi Aroni ndiyo wakaâwa mukuru pachanya pa âwarongozgi âwa âwalevi, ndipo wakaâwa mulaâwiliri wa awo âwakapwerereranga Chihema Chakupatulika.

³³Mwa Merari ndimo mukafuma mbumba ya âwaMali na ya âwaMushi. Izi ndizo zikaâwa mbumba za âwaMerari.

³⁴Kwakuyana na unandi wa âwanarume wose, kwamba âwa mwezi umoza na âwakujumphirapo, âwakâwa 6,200.

³⁵Murongozgi wa nyumba ya âwawiskewokuru mu mbumba za âwaMerari, wakaâwa Zuriyele mwana wa Abihayili. Aâwa ndiwo âwakazenga mahema ghawo ku dera ku mpoto kwa Chihema Chakukumaniranamo.

³⁶Mlimo uwo âwaMerari âwakapika ukaâwa wakupwererera mafuremu gha Chihema ndiposo na mitambiko, mizati, na vikongera vyakhe pamoza na vyose ivyo vikukhwaskana na vyeneivi.

³⁷âWakapwererangaso mizati ya chipinda cha baraza zingirizge na vikongera vyawo, vikhomo na vingwe.

³⁸Awo wakazenga misasa yawo panthazi pa Chihema cha ku mafumiro gha dazi, kunthazi kwa Chihema Chakukumaniranamo, âwakâwa Mozesi, Aroni na âwana âwakhe. Iwo âwakâwa na mlimo wa kuwona kendeskero ka visopo mu Chihema Chakupatulika, na chose icho âwakeneranga kuti âwachite mu malo mwa âwâIsraele. Munthu munyakhe waliyose uyo wakizanga pafupi wakeneranga kukomeka.

³⁹ŵaLevi wose awo Mozesi na Aroni ūakapenda, mbumba na mbumba, kwakuyana na dango la FUMU, ndiko kuti ūanarume wose kwamba ūa mwezi umoza na ūakujumphirapo, ūakaŵa 22,000.

ŵaLevi ūakutora malo gha ūana ūanarume ūa ūwere

⁴⁰ FUMU yikati kwa Mozesi, “Penda ūana ūanarume wose ūa ūwere mu ūaIsraele kwamba ūa mwezi umoza na ūakujumphirapo, ndipo ulembe mazina ghawo.

⁴¹ Utu undipatulire ūaLevi mu malo gha ūana ūa ūwere mukati mu ūaIsraele na ng'ombe za ūaLevi mu malo gha ūana wose ūakudanga kubabika mukati mu ng'ombe za ūaIsraele. Ine ndine FUMU.”

⁴² Ntheura Mozesi wakapenda ūana wose ūa ūwere mukati mu ūaIsraele, nga ndi umo FUMU yikamulangulira.

⁴³ Ndipo ūana ūanarume wose ūa ūwere, kwakuyana na unandi wa mazina, kwamba ūa mwezi umoza na kujumphirapo, nga ndi umo ūakapendekera, ūakaŵa 22,227.

⁴⁴ FUMU yikati kwa Mozesi,

⁴⁵ “Tora ūaLevi mu malo gha ūana wose ūa ūwere mukati mu ūaIsraele, na ng'ombe zawo. ūaLevi ūati ūawenge ūane. Ine ndine FUMU.”

⁴⁶ Pakukhumba kuwombola ūana ūa ūwere 273 mu ūaIsraele awo mbanandi kujumpha ūanarume mu ūaLevi,

⁴⁷ upoke ndarama za siliva zinkhonde pa munthu waliyose kwakuyana na ndarama zakupimikira ku Chihema Chakupatulika.

⁴⁸ Ndarama izi uzipereke kwa Aroni na ku ūana ūakhe ūanarume kuti ziŵe zakuwombolera awo ūajumphirako unandi.”

⁴⁹ Ntheura Mozesi wakatora ndarama zakuwombolera zira kufuma kwa ūaIsraele ūara ūakajumphirako unandi, ūeneawo ūakawomboleka na ūaLevi.

⁵⁰ Ūakatora ndarama kwa ūana ūa ūwere ūa ūaIsraele, ndarama za siliva 1,365 kwakuyana na kapimiro kandarama za siliva mu Chihema Chakupatulika.

⁵¹ Mozesi wakapereka ndarama zakuwombolera zira kwa Aroni na ūana ūakhe, nga ndi umo FUMU yikalangulira.

Kupenda 4

Milimo iyo ūaLevi ūa fuko la Kohati ūakagawira

¹ FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni,

²“Mupende unandi wa ûaKohati mukati mu ûaLevi, kwakuyana na mbumba zawo na nyumba za ûawiskewokuru.

³Mupende ûanarume kwamba ûa virimika 30 mpaka 50, wose awo ûangamanya kuteŵeta mlimo mu Chihema Chakupatulika.”

⁴Mlimo uwo ûaKohati ûakwenera kuchita mu Chihema Chakukumaniranamo ngwa kuti wapwererere vinthu vyakupatulika nkhanira.

⁵Para pa ûakusamapo msasa, Aroni na ûana ûakhe ndiwo ûati ûanjirenge kuya kakhizga chisalu chakuchinga na kubenekerera nacho Bokosi la Phangano.

⁶Pamanyuma ûabenekekererepo chikumba cha mbuzi, ndipo pachanya ûatandike salu iyo nja bululu yose, ndipo ûati ûanjizgemo michiko yakhe.

⁷Sono pachanya pa thebulu la Chingwa cha Uûapo wa Chiuta, ûatandikepo salu ya bululu, na kuûikapo mbale, ûadira ûa vyakununkhira, mabakule, na nkhondo za sembe ya vyakumwa. Vingwa vyakuperekka zuûa na zuûa navyo viti viûenge penepapo.

⁸Sono pachanya pa ivi ûatandikengepo salu yiswesi, na kubenekererapo na chikumba cha mbuzi, ndipo ûati wanjizgemo michiko yakhe.

⁹Ûatorenge salu iyo nja bululu na kubenekerera chakuûikapo nyali pamoza na nyali zakhe, mbanu zakhe, mbale zisani zakuyegherapo ndiposo na viteŵetero vyose vyakusungiramo mafuta.

¹⁰Ndipo ûachiûike pamoza na viteŵetero vyakhe vyose mu chibenekerero, na chikumba cha mbuzi na kuchiûika pa chakuyeghera.

¹¹Pa jochero la golide ûatandikengepo salu ya bululu, na kubenekererapo chikumba cha mbuzi, ndipo ûati ûanjizgemo michiko yakhe.

¹²Ûatorenge viteŵetero vyose vya milimo ya mu Chihema Chakupatulika, na kuvivungirizga mu salu ya bululu, ndipo ûavibenekekerenge na chikumba cha mbuzi, na kuviûika pa chakuyeghera.

¹³Ûawuskepo vyoto pa jochero la mkuûa na kutandikapo salu yichesamu pachanya pakhe.

¹⁴Ûawîkengepo viteŵetero vyose vya pa jochero ivyo ûakuteŵetera navyo penepapo, nga ndi majonjo, foroko zakutorera nyama, vyakuyorera, mabeseni ndiposo na viteŵetero vyose vya pa jochero la sembe. Pa vyose ivyo wabenekekererepo chikumba cha mbuzi, ndipo ûati ûanjizgemo michiko yakhe.

¹⁵Sono para Aroni na ûana ûakhe ûamara kubenekerera Chihema Chakupatulika pamoza na viteŵetero vyose ndiposo para ûanthu ûakusama, pamanyuma pa ichi, ûaKohati ûati ûayeghe vinthu ivi. Kweni ûareke

kukhwaska vinthu vyakupatulika, mzire wafwe. Vyeneivi ndivyo vy a mu Chihema Chakukumaniranamo ivyo wana wa Kohati wakwenera kuyegha.

¹⁶Eleyazara mwana wa musofi Aroni wati wapwererenge mafuta ghakukozgera nyali, vyakununkhira vy a sungu liweme, vyakupereka vy a vyakurya ivyo vikuperekka zuwa na zuwa, na mafuta ghakuphakazgira. Ndiposo iyo wati waŵenge mulawiliri wa Chihema chose na ivyo vili mukati mwakhe, na vy a Chihema Chakupatulika na viteŵetero vyakhe.

¹⁷FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni,

¹⁸“Muwoneskeske kuti wa mbumba za Kohati wareke kumaramo mu fuko la Levi.

¹⁹Kweni uchite nawo ntheura kuti waŵe wamoyo na kureka kufwa para wakusenderera pafupi na vinthu vyakupatulika nkhanira. Aroni na wana wakhe ndiwo wati wanjirenge na kumugawira uyu na uyu mlimo wakhe na mphingo izo wayeghenge.

²⁰Kweni waKohati wareke kunjiramo na kulaŵiska pa vinthu vyakupatulika nanga nhawa kanyengo kachoko waka, mzire wafwe.”

Milimo ya waLevi wa fuko la Gerishoni

²¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²²kuti wapende na waGerishoni wuwo, kwakuyana na mbumba zawo na nyumba za wawiskewokuru.

²³Uwapende kwamba wa virimika 30 mpaka 50, wose awo wangamanya kunjira mlimo wakuteŵeta mu Chihema Chakukumaniranamo.

²⁴Ivyo mbumba za waGerishoni, zikwenera kuchita, ndiposo ivyo zikwenera kuyeghangi ndi ivi.

²⁵Wayeghenge salu zakuchinga za Chihema Chakukumaniranamo, pamoza na chibenekerero chakhe, ndiposo na chikumba cha mbuzi chakubenekerera pachanya pakhe.

²⁶Wayeghengeso salu yakuchinga pa muryango wa Chihema Chakupatulika, ndiposo na vyakupayika vy a baraza, na salu zakuchinga pa unjiliro wa pa baraza leneilo likuzingirizga Chihema, na jochero la sembe, na vingwe vyakhe, ndiposo na viteŵetero vyose vy a mlimo yose iyo yikukhumbikwa kuti yichitike.

²⁷Milimo yose iyo waGerishoni wakwenera kuchita yiti yirangurikenge na Aroni na wana wakhe. Iwo walangurenge vyose ivyo, wati wayeghenge na vyose ivyo wati wachitenge. Iwe ndiwe uti uwârongsorerenge mlimo wawo pa vyose ivyo wakwenera kuyegha.

²⁸Uwu ndiwo mlimo wa âwaGerishoni mu Chihema Chakukumaniranamo ndipo Itamara, mwana wa musofi Aroni, ndiyo wati waŵenge mulaŵiliri wa mlimo wawo weneuwu.

Milimo ya âwaLevi âwa fuko la Merari

²⁹Uŵapende âwaMerari, mbumba na mbumba kwakuyana na nyumba za âwiskewokuru.

³⁰Kwamba âwa virimika 30 mpaka 50, wose awo âwangamanya kunjira mlimo wa kuteŵeta mu Chihema Chakukumaniranamo.

³¹Ivyo iwo âwapika kuti âwayeghe pa mlimo wawo mu Chihema Chakukumaniranamo ndi ivi: mafuremu gha mu Chihema Chakukumaniranamo, na mitambiko yakhe pamoza na mizati na vikongera vyakhe.

³²Âwayegheso mizati iyo yikuzingirizga baraza, pamoza na vikongera vyawo, vikhomo, vingwe, pamoza na viteŵetero vyawo vyose ndiposo na vyose ivyo vikukhwaskana na ivi. Utu uŵapenge vinthu ivyo âwakwenera kuyegha pakuzunura zina la chinthu.

³³Uwu ndiwo mlimo wa âwaMerari, mlimo wawo wose mu Chihema Chakukumaniranamo, weneuwu mulaŵiliri wakhe ndi Itamara mwana wa musofi Aroni.

Unandi wa âwaLevi

³⁴Sono Mozesi na Aroni pamoza na âwarongozgi âwa mpingo âwakapenda âwaKohati, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za âwiskewokuru.

³⁵Âwakapenda kwamba âwa virimika 30 mpaka 50, wose awo âwakamanya kunjira mlimo wa kuteŵetera mu Chihema Chakukumaniranamo.

³⁶Awo âwakapendeka kwakuyana na mbumba zaho âwakâwa 2,750.

³⁷Uwu ndiwo ukaŵa unandi wa âwaKohati, wose awo âwakateŵetanga mu Chihema Chakukumaniranamo, âweneawo Mozesi na Aroni âwakapenda kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

³⁸Âwakapendasu unandi wa âwaGerishoni, mbumba na mbumba kwakuyana na nyumba za âwiskewokuru,

³⁹kwamba âwa virimika 30 mpaka 50, wose awo âwakakhumba kunjira mlimo wakuteŵeta mu Chihema Chakukumaniranamo.

⁴⁰Unandi wawo kwakuyana na mbumba zaho ndiposo na nyumba za âwiskewokuru ukaŵa 2,630.

⁴¹Uwu ndiwo ukaŵa unandi wa âwaGerishoni, wose awo âwakateŵetanga mu Chihema Chakukumaniranamo, âweneawo Mozesi na Aroni âwakapenda kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

⁴²ŵakapendasu unandi wa ŵaMerari, mbumba na mbumba, kwakuyana na nyumba za ŵawiskewokuru,

⁴³kwamba ū virimika 30 mpaka 50, wose awo ūakamanya kunjira mlimo wa kuteŵeta mu Chihema Chakukumaniranamo.

⁴⁴Unandi wawo, kwakuyana na mbumba zaho, ukaŵa 2,300.

⁴⁵Aŵa ndiwo Mozesi na Aroni ūakapenda mu mbumba za ūaMerari, kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

⁴⁶Mozesi na Aroni pamoza na ūarongozgi wa ūalsraele ūakapenda ūLevi wose mbumba na mbumba kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru.

⁴⁷Wakaŵapenda kwamba ū virimika 30 mpaka 50, wose awo ūakamanya kuchita mlimo na kuyegha ūkatundu mu Chihema Chakukumaniranamo.

⁴⁸Awo ūkapendeka mwa iwo ūkawâ 8,580.

⁴⁹Wanthu ūara ūkasankhika kuti ūanyakhe ūachitenge mlimo wa kuteŵeta ndipo ūanyakhe ūayeghenge ūkatundu kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira Mozesi. Ntheura ndimo Mozesi wakapendera ūanthu nga ndi umo FUMU yikamulangulira.

Kupenda 5

Wanthu ūambula kutozgeka

¹ FUMU yikamuphalira Mozesi kuti,

²“Uŵalangure ūalsraele kuti ūamufumiskire kuwaro kwa msasa yose uyo ngwa vyoni, yose uyo wali na nthenda ya kusurura, ndiposo na yose uyo ngwambula kuphotoka chifukwa chakukhwaska chitanda.

³Muŵafumiskemo ūanthu wose ūa ntheura, ūanarume na ūanakazi. Muŵafumiskire kuwaro kwa msasa, mwakuti ūareke kukazuzga msasa wawo mwenemumo ine nkukhara.”

⁴Ūalsraele ūakachita ntheura. Ūkawâ fumiskira kuwaro kwa msasa nga ndi umo FUMU yikayowoyerwa kwa Mozesi.

Kulipirapo chifukwa cha kwananga

⁵ FUMU yikayowoya kwa Mozesi kuti,

⁶“Uŵaphalire ūalsraele kuti, ‘Para mwanarume panji mwanakazi wanangira munyakhe mwakuti munthu munyakhe yura wakuŵa wambula kugomezgeka kwa FUMU, watu waŵenge na mrandu,

⁷ndipo wakwenera kuzomera kwananga uko wachita. Wakwenera kuphepiska pakulipirapo kwa msuma kwananga kwakhe ndipo wasazgirepo chigâwa chimoza mu vigâwa vinkonde pa icho walipa, na kumupa uyo wakamunangira.

⁸Kweni usange munthu yura wakamunangira wali kufwa ndipo walije mubali mweneuyo wangapokako malipo ghara, ipo malipo ghara ghaperekeke kwa FUMU kuti ghawenge gha musofi, kusazgirapo mberere yanarume yakuphepiskira, mu yeneiyo musofi wakumuphepiskira munthu wakwananga yura.

⁹Chakupereka chose, na vinthu vyose vyakupatulika nya wâlsraele vyeneivyo wâkwiza navyo kwa musofi viti viwenge vyakhe.

¹⁰Vinthu vyakupatulika nya munthu waliyose viwenge vyakhe. Kweni chose icho munthu waliyose wakupereka kwa musofi chiwenge cha musofi.' "

Mwanakazi wambula kugomezgeka

¹¹FUMU yikayowoya kwa Mozesi kuti,

¹²"Uwaphalire wâlsraele kuti usange muwoli wa munthu waliyose wananga na kumulewera mufumu wakhe,

¹³usange munthu yunji wagonana nayo mwanakazi yura, kweni mwanakazi wabiswa ku mufumu wakhe, ndipo walije kumanyikwa nangauli iyo wajikazuzga, ndiposo kulije kaboni wakuyowoya na za iyo chifukwa kuti wakakoreka wakuchita ulewe chara,

¹⁴ndipo usange mtima wa sanje wawuka mu mufumu wakhe, ndipo wakuchita sanje na muwoli wakhe, mweneuyo wajikazuzga, panyakhe usange mtima wa sanje wawuka mu mufumu wakhe, ndipo wakuchita sanje na muwoli wakhe, nangauli mwanakazi walije kujikazuzga,

¹⁵penepapo mwanarume wati wize na muwoli wakhe ku musofi, ndipo wati wamuperekere sembe kwakuyana na dango, iyo ndi chigâwa cha khumi cha debe la ufu wa nyauti. Wareke kuthirapo mafuta panji kuwikapo vyakununkhira, pakuti ndi sembe ya ufu yakupereka chifukwa cha sanje, sembe ya chikumbusko iyo yikuperekaka kuti kwananga kumanyikwe.

¹⁶"Sono musofi wati wamutolere mwanakazi kunthazi na kumuŵika pa maso pa FUMU.

¹⁷Ndipo musofi watore maji ghakupatulika mu mbale ya dongo, ndipo watore fuvu ilo liri pasi pa Chihema na kuliŵika mu maji.

¹⁸Musofi wati wamwimike mwanakazi panthazi pa FUMU na kusutula sisi la ku mutu wakhe, ndiposo wati waŵike mu mawoko gha mwanakazi yura sembe ya ufu ya chikumbusko, yeneiyo ndi sembe pa mrandu wa sanje. Ndipo musofi wati waŵe na maji ghakuŵâwa mu woko lakhe gheneagho ghakuperekaka nthembo.

¹⁹Sono musofi wamufumbe mwanakazi kuti wachite chirapo, pakuyowoya kuti, 'Usange munthu walije kuleŵana nawe, ndiposo usange ulije kunjiramo mu ukazuzi, apo ukaŵa pasi pa mazaza gha mufumu wako, ipo maji ghakuŵaŵa agha ghareke kukupa nthembo.

²⁰Kweni usange uli kupuruka, nangauli ukaŵa pasi pa mazaza gha mufumu wako, ndipo usange uli kujikazuzga, na kuti mwanarume uyo ndi mufumu wako chara wali kuleŵana nawe,

²¹penepapo (musofi wati wamurapiske chirapo cha nthembo, na kumuphalira mwanakazi kuti), FUMU yikuzgore iwe kuŵa wakutembeka na wakurapizgika mukati mu ŵanthu ŵa kwini pakugwedula chigha chako na kutupiska thupi lako.

²²Maji agha gheneagho ghakwiza na nthembo ghaporote mu matumbo ghako, ghatupiske thupi lako na kugwedula chigha chako.' " Sono mwanakazi wati wayowoye kuti "Ameni, Ameni."

²³"Penepapo musofi wati walembe nthembo izi mu buku, na kuzisuka mu maji ghakuŵaŵa.

²⁴Iyo wati wamumweske mwanakazi maji ghakuŵaŵa agho ghakwiza na nthembo. Maji agho ghati ghanjire mwa iyo na kumupa kuŵinya kukuru.

²⁵Ndipo musofi wati watore mu woko la mwanakazi sembe ya ufu yakuperekeka chifukwa cha sanje, ndipo wati wazungunye sembe yira ya ufu panthazi pa FUMU na kwiza nayo ku jochero.

²⁶Musofi watorepo woko limoza pa chakupereka cha ufu, kuŵa phande lakhe la chikumbusko, na kocha pa jochero. Pamanyuma wamupe mwanakazi yura maji ghara kuti wamwe.

²⁷Ndipo para musofi wamumweska maji, penepapo, usange wali kujikazuzga ndipo wanguŵa wambula kugomezgeka ku mufumu wakhe, maji agho ghakwiza na nthembo ghati ghanjire mwa iyo na kumupa kuŵinya kukuru. Thupi lakhe liti litupe ndipo chigha chakhe chiti chigweduke. Mwanakazi yura wati waŵe wakutembeka mukati mu ŵanthu ŵakwakhe.

²⁸Kweni usange mwanakazi walije kujikazuzga ndipo ngwa kuphotoka, penepapo wati waŵavyenge mrandu ndipo wamanyenge kubaba ŵana.

²⁹"Ili ndi dango pa mrandu wa sanje para mwanakazi wapuruka na kujikazuzga apo wali pasi pa mazaza gha mufumu wakhe,

³⁰panji para mtima wa sanje wawuka mu mufumu wakhe ndipo wakuchita sanje na muwoli wakhe. Penepapo wati wamuŵike muwoli wakhe panthazi pa FUMU, ndipo musofi wati wamufiskire dango lose ili.

31Mwanarume wati waŵe wambula kwananga, kweni mwanakazi wati waŵenge na mrandu wa kwananga.”

Kupenda 6

Marango gha waNaziri

1FUMU yikatiso kwa Mozesi,

2“Yowoya ku wâlsraele kuti para mwanarume panji mwanakazi wakuchita chirapo cha pa dera, icho ndi chirapo cha muNaziri, mwakuti wajipatulire kwa FUMU,

3wajikanizge kumwa vinyo na môwa. Wareke kumwa vinyo lakusasa ilo lanozgeka kufuma ku mpheska, panji môwa. Wareke kumwa maji gha mpheska ziŵisi panji zakomira.

4Mazuŵa ghose ghakujipatula kwakhe wareke kurya kalikose ako kafuma ku mpheska panji njere nanga ndi makantha ghakhe.

5“Mazuŵa ghose gha chirapo cha kujipatula kwakhe wareke kumeta sisi lakhe. Wati waŵe wakupatulika, mpaka nyengo yimare yeneiyo wakujipatulira kwa FUMU. Wati walimbe sisi la ku mutu wakhe kuti likule.

6Mazuŵa ghose agho wajipatulira kwa FUMU wati wareke kusenderera kufupi na chitanda.

7Usange wâwiske wâfwa, panji wânyina, panji mwana munyakhe, panji mudumbu wakhe, wareke kujikazuzga na vitanda vyawo, chifukwa chirapo cha kujipereka kwakhe kwa Chiuta chili pa mutu wakhe.

8Mazuŵa ghose ghakujipatula kwakhe, iyo ngwa kupatulika kwa FUMU.

9“Usange munthu munyakhe wafwa kankhumu apo pali iyo, ndipo ntheura wakukazuzga sisi lakhe lakupatulika, wati wamete sisi ku mutu wakhe pa zuŵa lakujitozga kwakhe, leneilo ndi zuŵa la chinkhonde na chiŵiri.

10Pa zuŵa la chinkhonde na chitatu wize na nkhunda ziŵiri kwa musofi pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

11Musofi wati wapereke yimoza kuŵa sembe ya zakwananga, yinyakhe yiti yiŵenge sembe yakocha. Wati wamuphepiskire pakuti wakananga pakuŵa pafupi na chitanda. Pa zuŵa leneili wapatuliskeso mutu wakhe kwa FUMU.

12Iyo wajipereke kwa FUMU mazuŵa ghose ghakujipatula kwakhe, ndipo wize na mwana-mberere mwanarume wa chirimika chimoza kuŵa sembe yakuphepiskira majuvyo. Kweni nyengo yakudanga yira yireke kupendekerako chifukwa kujipatula kwakhe kukakazuzgika.

¹³“Ili ndilo dango la muNaziri, para nyengo ya kujipatula kwakhe yamara. Wanthu wati wamutorere ku muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

¹⁴Iyo wati waperekere chawanangwa chakhe kwa FUMU. Waperekere mwana-mberere mwanarume wambula kalema wa chirimika chimoza kuwa sembe yakocha, mberere yanakazi ya chirimika chimoza yambula kalema kuwa sembe ya zakwananga, ndiposo na mberere yanarume yimoza yambula kalema kuwa sembe ya wenewenawene.

¹⁵Waperekeso chidunga cha vingwa vyambula chirungo, vingwa vipapati vya ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, ndiposo na tuvingwa tupepefu twambula chirungo twakuphakako mafuta, na sembe yawo ya ufu, ndiposo na sembe yawo ya vyakumwa.

¹⁶“Musofi wati waviwike panthazi pa FUMU na kuperekere sembe yakhe yakuphepiskira zakwananga, na sembe yakhe yakocha.

¹⁷Iyo wati waperekere kwa FUMU mberere yanarume kuwa sembe ya wenewenawene, pamoza na chidunga cha vingwa vyambula chirungo. Musofi wati waperekengeso sembe yakhe ya ufu na ya vyakumwa.

¹⁸MuNaziri yura wati wametere sisi la ku mutu wakhe wakupatulika pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo. Iyo wati watore sisi la ku mutu wakhe wakupatulika na kuliwika pa moto uwo uli kusi ku sembe ya wenewenawene.

¹⁹“Ntheura musofi watore mukhono wakuphika wa mberere yanarume, na chingwa chipapati chimoza chambula chirungo kufuma mu chidunga, ndiposo na kachingwa kapepefu kamoza kambula chirungo na kuviwika pa mawoko gha muNaziri pamanyuma pakumeta sisi lakujipatula kwakhe.

²⁰Musofi wavizungunye kuti viwe sembe yakuzungunya panthazi pa FUMU. Vyeneivi ndi phande lakupatulika la musofi pamoza na nganga iyo yazungunyika, na chigha icho chaperekeka. Pamanyuma pa ichi muNaziri yura wangamanya kumwa vinyo.

²¹“Ili ndi dango la muNaziri uyo wakuchita chirapo. Sembe yakhe kwa FUMU yiti yiwenge kwakuyana na chirapo chakhe nga muNaziri, pa dera pa ivyo wangamanya kuperekere. Kwakuyana na phangano ilo wachita, ntheuraso iyo wati wachite kwakulingana na dango la kujipatula kwakhe kuwa muNaziri.”

Chitumbiko cha usofi

²² FUMU yikati kwa Mozesi,

²³“Umuphalire Aroni na wana wakhe kuti watumbikenge waisraele pakuwayowoyera kuti:

²⁴ FUMU yimutumbikani na kumusungilirani.

²⁵ FUMU yiŵaliske chisko chakhe pa imwe, ndipo yiŵe ya uchizi pa imwe,

²⁶ FUMU yinuskire maso ghakhe pa imwe ndipo yimupani mutende.”

²⁷ Ndipo FUMU yikati, “Para ŵazunurenge ntheura zina lane pakutumbika ŵaIsraele, ine nditi ndiŵatumbikenge.”

Kupenda 7

Vyakupereka vya ŵarongozgi

¹ Pa zuŵa ilo, Mozesi wakamarizgira kwimika Chihema, ŵakachiphakazga mafuta na kuchipatuliska pamoza na viteŵetero vyakhe vyose. Wakaphakazgaso na kupatuliska jochero na viteŵetero vyakhe vyose.

² Penepapo ŵarongozgi ŷa ŵaIsraele, ŷakuru ŷa nyumba za ŷawiskewokuru, na ŷarara ŷa mafuko, ŷeneawo ŷakawa pachanya pa awo ŷakapendeka,

³ ŷakatora vyakupereka vyawo, ndipo ŷakiza navyo pa maso pa FUMU. ŷakapereka magareta ghakubenererera ghankonde na limoza na nkhaŵi ¹², gareta limoza lirilose likaperekka ku ŷarongozgi ŷawiri ndiposo na nkhaŵi yimoza kwa murongozgi waliyose. Ivi ŷakapereka panthazi pa Chihema.

⁴ FUMU yikati kwa Mozesi,

⁵ “Pokerera ivi kufuma kwa iwo, kuti viŵe vyakuteŵetera mu Chihema Chakukumaniranamo, ndipo uvipereke ku ŷaLevi, munthu yose kwakuyana na mlimo wakhe.”

⁶ Ntheura Mozesi wakatora magareta na nkhaŵi, na kuvipereka ku ŷaLevi.

⁷ Magareta ghaŵiri na nkhaŵi zinayi wakapereka ku ŷaGerishoni kwakuyana na mlimo wawo.

⁸ Magareta ghanayi na nkhaŵi zinkonde na zitatu wakapereka ku ŷana ŷa Merari, kwakuyana na mlimo wawo weneuwo ukawa pasi pa urongozgi wa Itamara mwana wa musofi Aroni.

⁹ Kweni wakapereka kanthu chara ku ŷaKohati, chifukwa ŷakapika mlimo wakupwererera vinthu vyakupatulika vyeneivyo vikenera kuyegheka pa viŵegha.

¹⁰ Ndipo ŷarongozgi ŷakiza na vyakupereka vyakupatuliskira jochero pa zuŵa ilo likaphakazgikiranga mafuta. ŷakiza na vyakupereka vyawo panthazi pa jochero,

¹¹ ndipo FUMU yikati kwa Mozesi, “Para ŷakupereka sembe yakupatuliskira jochero, murongozgi waliyose waŵe na zuŵa lakhe na lakhe.”

¹² Uyo wakiza na vyakupereka vyakhe pa zuŵa lakudanga wakawa Nashoni mwana wa Aminadabu, wa fuko la Yuda.

¹³Vyakupereka vyakhe vikaŵa ivi: beseni la siliva limoza ya uzitu wa kilogiramu limoza na hafu, na beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakupereka via vyakurya.

¹⁴Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzitu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

¹⁵Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuti vyose ivi waperekere sembe yakocha.

¹⁶Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

¹⁷Ndipo vyakuperekera sembe yakhe ya wenewene vikaŵa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkhonde, wapepe wankhonde na wana-mberere wananarume ūa chirimika chimoza wankhonde. Vyeneivi ndivyo vikaŵa sembe ya Nashoni mwana wa Aminadabu.

¹⁸Pa zuŵa la chiŵiri Netanele mwana wa Zuwara murongozgi wa ūalsakara, ndiyo wakiza na vyakupereka.

¹⁹Vyakupereka vyakhe vikaŵa ivi; beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakupereka via vyakurya.

²⁰Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzitu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

²¹Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

²²Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

²³Ndipo vyakuperekera sembe yakhe ya wenewene vikaŵa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkhonde, wapepe wankhonde na wana-mberere wananarume ūa chirimika chimoza wankhonde. Vyeneivi ndivyo vikaŵa sembe ya Netanele mwana wa Zuwara.

²⁴Pa zuŵa la chitatu Eliyabu mwana wa Heloni, murongozgi wa ūaZebuloni ndiyo wakiza na vyakupereka.

²⁵Vyakupereka vyakhe vikaŵa ivi: beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakupereka via vyakurya.

²⁶Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzitu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

²⁷Wakaperekaso nkhambako yanarume yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

²⁸Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

²⁹Ndipo vyakuperekera sembe yakhe ya wenenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkonde, wapepe wankonde, na wana-mberere wanarume wankonde wa chirimika chimoza. Vyeneivi ndivyo vikâwa sembe ya Eliyabu mwana wa Heloni.

³⁰Pa zuŵa la chinayi Elizuru mwana wa Sheduru, murongozgi wa wâRubeni, ndiyo wakiza na vyakuperekera.

³¹Vyakuperekera vyakhe vikâwa ivi: beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakuperekera via vyakurya.

³²Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzitu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

³³Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

³⁴Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

³⁵Ndipo vyakuperekera via sembe ya wenenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkonde, wapepe wankonde na wana-mberere wanarume wa chirimika chimoza wankonde. Vyeneivi ndivyo vikâwa sembe ya Elizuru mwana wa Sheduru.

³⁶Pa zuŵa la chinkonde Shelumiyele mwana wa Zurishadayi, murongozgi wa wâSimiyoni, ndiyo wakiza na vyakuperekera.

³⁷Vyakuperekera vyakhe vikâwa ivi; beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzitu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakuperekera via vyakurya.

³⁸Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzitu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

³⁹Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

⁴⁰Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁴¹Ndipo vyakuperekera sembe yakhe ya wenewenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkhonde, wapepe wankhonde, wana-mberere wâ chirimika chimoza wankhonde. Vyeneivi ndivyo vikâwa sembe ya Shelumiyele mwana wa Zurishadayi.

⁴²Pa zuŵa la chinkhonde na chimoza Eliyasafu mwana wa Duwele, murongozgi wa wâGadi, ndiyo wakiza na vyakuperekera.

⁴³Vyakuperekera vyakhe vikâwa beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakuperekera vya vyakurya.

⁴⁴Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzu tu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

⁴⁵Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

⁴⁶Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁴⁷Ndipo vyakuperekera sembe ya wenewenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkhonde, wapepe wankhonde, wana-mberere wanarume wâ chirimika chimoza wankhonde. Vyeneivi ndivyo vikâwa sembe ya Eliyasafu mwana wa Duwele.

⁴⁸Pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri Elishama mwana wa Amihudi, murongozgi wa wâEfurayimu, ndiyo wakiza na vyakuperekera.

⁴⁹Vyakuperekera vyakhe vikâwa ivi: beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakuperekera vya vyakurya.

⁵⁰Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzu tu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

⁵¹Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

⁵²Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁵³Ndipo vyakupereka vya sembe ya wenenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkonde, wapepe wankonde, wana-mberere wanarume wankonde wa chirimika chimoza. Vyeneivi ndivyo vikâwa sembe ya Elishama mwana wa Amihudi.

⁵⁴Pa zuŵa la chinkonde na chitatu Gamaliyele mwana wa Pedazuru, murongozgi wa waManase, ndiyo wakiza na vyakupereka.

⁵⁵Vyakupereka vyakhe vikâwa ivi: beseni limoza la siliva ya uzu, wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wa kusazgako mafuta, kuŵa vyakupereka vya vyakurya.

⁵⁶Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

⁵⁷Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

⁵⁸Wakaperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁵⁹Ndipo vyakupereka vya sembe ya wenenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkonde, wapepe wankonde, wana-mberere wanarume wankonde wa chirimika chimoza. Vyeneivi ndivyo vikâwa sembe ya Gamaliyele mwana wa Pedazuru.

⁶⁰Pa zuŵa la chinkonde na chinayi, Abidani mwana wa Gidiyon, murongozgi wa waBenjamini, ndiyo wakiza na vyakupereka.

⁶¹Vyakupereka vyakhe vikâwa ivi: beseni la siliva limoza la uzu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakupereka vya vyakurya.

⁶²Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzu wa magiramu 120 wakuzura na vyakununkhira.

⁶³Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

⁶⁴Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁶⁵Ndipo vyakupereka vya sembe ya wenenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkonde, wapepe wankonde, wana-mberere wanarume wankonde wa chirimika chimoza. Vyeneivi ndivyo vikâwa sembe ya Abidani mwana wa Gidiyon.

⁶⁶Pa zuŵa la khumi Ahiyezere mwana wa Amishadayi, murongozgi wa ŵaDani, ndiyo wakiza na vyakupereka.

⁶⁷Vyakupereka vyakhe vikâwa ivi: beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 1,560 na beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 840, kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakupereka vya vyakurya.

⁶⁸Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzu tu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

⁶⁹Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

⁷⁰Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁷¹Ndipo vyakupereka vya sembe ya wenenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkhonde, ŵapepe ŵankhonde, ŵana-mberere ŵanarume ŵankhonde ŵa chirimika chimoza. Vyeneivi ndivyo vikâwa sembe ya Ahiyezere mwana wa Amishadayi.

⁷²Pa zuŵa la 11 Pagiyele mwana wa Okirani, murongozgi wa ŵaAshere, ndiyo wakiza na vyakupereka.

⁷³Vyakupereka vyakhe vikâwa ivi: beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 840 kwakuyana na mweso wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakupereka vya vyakurya.

⁷⁴Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzu tu wa magiramu 120, wakazura na vyakununkhira.

⁷⁵Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha.

⁷⁶Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁷⁷Ndipo vyakupereka vya sembe ya wenenawene vikâwa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkhonde, ŵapepe ŵankhonde, ŵana-mberere ŵanarume ŵankhonde ŵa chirimika chimoza. Vyeneivi vikâwa sembe ya Pagiyele mwana wa Okirani.

⁷⁸Pa zuŵa la 12 Ahira mwana wa Enani, murongozgi wa ŵaNafutali, ndiyo wakiza na vyakupereka.

⁷⁹Vyakupereka vyakhe vikâwa ivi: beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 1,560, na beseni la siliva limoza la uzu tu wa magiramu 840 kwakuyana na mweso

wa pa Chihema Chakupatulika. Vyose viŵiri wuwo vikazura na ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, kuŵa vyakupereka via vyakurya.

⁸⁰Wakaperekaso dira wa golide yumoza wa uzitu wa magiramu 120, wakuzura na vyakununkhira.

⁸¹Wakaperekaso nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, mwana-mberere mwanarume yumoza wa chirimika chimoza kuŵa sembe yakocha.

⁸²Wakaperekaso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁸³Ndipo vyakupereka via sembe ya wenewenawene vikaŵa ivi: nkhaŵi ziŵiri, mberere zanarume zinkhonde, wapepe wankonde, wana-mberere wanarume wankonde ūa chirimika chimoza. Vyeneivi ndivyo vikaŵa sembe ya Ahira mwana wa Enani.

⁸⁴Ivi ndivyo vikaŵa vyakupereka vyakupatuliskira jochero, pa zuŵa ilo warongozgi ūa walsraele wakaliphakazgiranga. Wakaperekaso mbale za siliva 12, mabeseni gha siliva 12, wadira wagolide 12.

⁸⁵Beseni la siliva lirilose likaŵa la uzitu wa kilogiramu limoza na hafu. Beseni lirilose likaŵa la uzitu wa magiramu 800 ghankonde na ghawiri. Siliva yose wa viteŵetero vira yikaŵa ya uzitu wa makilogiramu 27, kwakuyana na mweso wa pa malo ghakupatulika.

⁸⁶Wadira ūa golide 12, wakuzura na vyakununkhira, waliyose wakaŵa wa uzitu wa magiramu 110, kwakuyana na mweso wa pa malo ghakupatulika. Golide lose la wadira ūara likaŵa la uzitu wa kilogiramu limoza na hafu.

⁸⁷Vyakuŵeta vyose ivyo wakaperekosa kuŵa sembe yakocha vikaŵa ntheura: nkhambako zichoko 12, mberere zanarume 12, wana-mberere wanarume 12 ūa chirimika chimoza, pamoza na sembe ya ufu, ndiposo na wapepe 12 kuwa sembe ya zakwananga.

⁸⁸Vyakuŵeta vyose ivyo vyakuperekera kuŵa sembe ya wenewenawene vikaŵa ntheura: nkhambako 24, mberere zanarume 60, wapepe 60 ndipo wana-mberere wanarume 60, ūa chirimika chimoza. Vyeneivi ndivyo vikaŵa sembe yakupatuliskira jochero, likati laphakazgika.

⁸⁹Ndipo para Mozesi wakanjira mu Chihema Chakukumaniranamo kuya kayowoya na FUMU wakapulika lizgu likayowoyanga nayo kufumira pachanya pa chibenekerero chakuphepiskirapo icho chikâwa pachanya pa Bokosi la Phangano, pakati pa wakerubi wawiri.

Kupenda 8

Kawikiro ka nyali

¹Sono FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Umuphalire Aroni kuti, para ukuŵika nyali, uŵike mwakuti nyali zinkhonde na ziŵiri zingweruskenge panthazi pa chakuŵikapo nyali.”

³Aroni wakachita ntheura. Wakaziŵika nyali zira kuti zingweruskenge panthazi pa chakuŵikapo nyali nga ndi umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

⁴Chakuŵikapo nyali ūwakachipanga mwa ntheura: chikâwa cha golide, ndipo chikâwa chakufura na nyondo kufuma musi mwakhe mpaka ku maluŵa ghakhe. Chakuŵikapo nyali ūwakachipanga kwakuyana na chiyerezgero icho FUMU yikamurongora Mozesi.

Kutozgeka na kupatuliskika kwa ūLevi

⁵ FUMU yikati kwa Mozesi,

⁶“Tora ūLevi mukati mu ūalsraele, ndipo uwatozge.

⁷Pakuŵatozga uti uchite nawo ntheura: uŵamijire maji agho ghakuwuskapo zakwananga. Ūamete mu thupi lose na lezara, ndipo ūasuke vyakuvwara vyawo. Ntheura ūati ūwē ūkutozgeka.

⁸Sono ūatore nkhamako yichoko pamoza na vyakupereka vya vyakurya vya ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta. Ūati ūatoreso nkhamako yichoko yinyakhe yakuperekera sembe ya zakwananga.

⁹Wize nawo ūLevi panthazi pa Chihema Chakukumaniranamo, ndiposo uwunganye mpingo wose wa ūalsraele.

¹⁰Para ukuŵapereka ūLevi panthazi pa FUMU, ūalsraele ūwîkepo mawoko ghawo pa iwo.

¹¹Pamanyuma Aroni wati waŵapereke panthazi pa FUMU kuŵa sembe yakuzungunya yakufumira mu ūalsraele, kuti mlimo wa ūLevi uŵe nadi wakuteŵetera FUMU.

¹²Pamanyuma ūLevi ūati ūwîke mawoko ghawo pa mitu ya nkhamako zira. Yimoza uti uyipereke kwa FUMU kuŵa sembe ya zakwananga, ndipo yinyakhe kuŵa sembe yakocha, pakuŵaphepiskira ūLevi.

¹³“Uti uŵimike ūLevi kuti ūateŵeterenge Aroni na ūana ūakhe ūnarume, ndipo uŵapereke kwa FUMU nga ndi sembe ya pa dera yakuzungunya.

¹⁴Ntheura ndimo uti uŵapatulire ūLevi mukati mu ūalsraele, ndipo iwo ūati ūwē ūane.

¹⁵Pamanyuma pa ichi ūLevi ūanjirenge kuti ūateŵete mu Chihema Chakukumaniranamo, para waŵatozga na kuŵapereka kuŵa sembe ya pa dera yakuzungunya.

¹⁶Iwo mbakuperekka nkhanira kwa ine kufuma mu wâlsraele. Ndaŵatora kuŵa wâne mu malo gha wâna wose awo wâ uŵere, wâna wâ uŵere wose mu wâlsraele.

¹⁷Pakuti wâna wose wâ uŵere mu wâlsraele mbane, wâna wâ wânthu na wâ vyakuŵeta wuwo. Pa zuŵa ilo nkhakomera wâna wose wâkudanga kubabika mu charu cha Eguputo nkhaŵapatuliskira kwa ndamwene.

¹⁸Ndatora wâLevi mu malo gha wâna wose wâ uŵere mukati mu wâlsraele.

¹⁹Ndaŵaperekka wâLevi kwa Aroni na wâna wâkhe nga nchawanangwa chakufuma mukati mu wâlsraele, kuti wâwâteŵetere wâlsraele mu Chihema Chakukumaniranamo, mwakuti nthenda yakofya yireke kuŵa mu wâlsraele para iwo wâsanderera kufupi na malo ghakupatulika."

²⁰Ntheura ndimo Mozesi na Aroni pamoza na mpingo wose wa wâlsraele wâkâwachitira wâLevi. Wâlsraele wâkâwachitira kwakuyana na vyose ivyo FUMU yikamulangulira Mozesi za wâLevi.

²¹WâLevi wâkajitozga ku zakwananga ndipo wakasuka vyakuvwara vyawo. Aroni wakaŵaperekka kuŵa sembe ya pa dera yakuzungunya panthazi pa FUMU, ndiposo wakaŵaphepiskira kuti wâtozgeke.

²²Pamanyuma pa ichi wâLevi wakanjira kuya kachita mlimo wawo mu Chihema Chakukumaniranamo pasi pa Aroni na wâna wâkhe. Ntheura wâkâwachitira nga ndi umo FUMU yikamulangulira Mozesi za wâLevi.

²³FUMU yikati kwa Mozesi,

²⁴"Ichi ndicho chikukhwaska wâLevi. Kwamba wâ virimika ²⁵ na wâkujumphirapo, wâti wânjirenge na kuteŵeta mu Chihema Chakukumaniranamo.

²⁵Para wâkwaniska virimika ⁵⁰ wâti wâreke mlimo wa uteŵeti, ndipo wângateŵetangaso chara.

²⁶Kweni wângawovwira wâbali wâwo mu Chihema Chakukumaniranamo, pakuchisungilira makora, kwambula kuchita mlimo wenecho. Ichi ndicho muchitenge ku wâLevi pakuŵagaŵira milimo yawo."

Kupenda 9

Kwimikika kwa Paska

¹Mu mwezi wakudanga wa chirimika cha chiŵiri, para wâlsraele wâkati wâfuma mu charu cha Eguputo, FUMU yikayowoya na Mozesi mu mapopa gha Sinayi kuti,

²"Wâlsraele wâchitenge chiphičiro cha Paska pa nyengo yakhe yakwimikika.

³Pa zuŵa la 14 la mwezi uwu wa, nyengo ya mise, muti muchitenge pa nyengo yakhe yakwimikika. Muchitenge kwakuyana na marango ghakhe ghose.”

⁴Ntheura Mozesi wakaŵaphalira ūalsraele kuti ūakwenera kuchita chiphikiro cha Paska.

⁵Ndipo ūalsraele ūakachita chiphikiro cha Paska mu mapopa gha Sinayi mu mwezi wakudanga pa zuŵa la 14 la mwezi, nyengo ya mise. Ntheura ūalsraele ūakachita kwakuyana na vyose ivyo FUMU yikamulangulira Mozesi.

⁶Wakaŵapo ūanthu ūanji awo ūakawa ūakukazuzgika chifukwa ūakakhwaska chitanda cha munthu, mwakuti ūakatondeka kuchita chiphikiro cha Paska zuŵa lira. Iwo ūakiza panthazi pa Mozesi na Aroni pa zuŵa lira.

⁷Wanthu ūara ūakawaphalira ūakati, “Tili ūakukazuzgika chifukwa tangukhwaska chitanda cha munthu. Kasi nchifukwa uli tikukanizgika kupereka sembe ya FUMU nyengo yakhe yakwimikika mukati mu ūalsraele?”

⁸Mozesi wakati kwa iwo, “Lindani danga kuti ndipulike icho FUMU yiti yilangule na vya imwe.”

⁹FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁰“Uŵaphalire ūalsraele kuti usange munthu waliyose wa mwa imwe panji ūa mphapu yinu ngwa kukazuzgika chifukwa wangukhwaska chitanda cha munthu, panji chifukwa wali pa ulendo wa kutali, iyo wakwenera kuyichitira FUMU chiphikiro cha Paska.

¹¹Mu Levi wachitenge ichi mu mwezi wa chiŵiri zuŵa la 14, nyengo ya mise. Waryenge nyama ya Paska pamoza na chingwa chambula chirungo na mphangwe yakuŵaŵa.

¹²Wangarekangapo kanthu chara mpaka na mulenje, nesi kuphyorapo nanga nchiwangwa chakhe chimoza. Wachitenge chiphikiro cha Paska kwakuyana na marango ghose.

¹³Kweni munthu uyo ngwa kuphotoka ndipo wali pa ulendo chara, usange wareka kuchita chiphikiro ichi, munthu uyo wafumiskikemo mukati mu ūanthu ūanyakhe, chifukwa wareka kupereka sembe ya FUMU pa nyengo yakhe yakwimikika. Munthu uyo walangikenge chifukwa cha kwananga kwakhe.

¹⁴“Usange mulendo wakupanjwamo mukati mwinu, ndipo wakukhumba kuchita chiphikiro cha Paska la FUMU, nayo wachite chiphikiro cha Paska pakurondezga marango agho imwe mukurondezga. Muŵenge na dango limoza pera, mwaŵenecharu ndiposo na uyo wakupanjwa mukati mwinu.”

Bingu la moto (Kuf 40.34-38)

¹⁵Pa zuŵa ilo Chihema cha Ukaboni, chikimikiranga, chibingu chikabenekerera Chihema Chakukumaniranamo. Pa nyengo ya mise chikaŵanga pachanya pa Chihema, Chakukumaniranamo mu kawonekero ka moto pachanya pa Chihema chira mpaka na mulenje.

¹⁶Ntheura ndimo chikachitikiranga nyengo zose. Chibingu chikabenekerera Chihema na muhanya, ndipo na usiku chikawoneka nga ndi moto.

¹⁷Nyengo yose para chibingu chawuskikapo kufuma pa Chihema, ndipo wâlsraele wakawukanga ulendo wawo. Ndipo pa malo apo chibingu chikimiliranga, penepapo ndipo wâlsraele wakazenganga misasa yawo.

¹⁸Pa languro la FUMU wâlsraele wakawukanga ulendo wawo, ndiposo pa languro lakhe wakazenganga misasa. Nyengo yose iyo chibingu chikakhraliranga pa Chihema, nawoso wakakharanga mu msasa.

¹⁹Nanga ndi para chibingu chikakhralirira pa Chihema mazuŵa ghanandi, wâlsraele wakasunga languro la FUMU, ndipo kuti wakawukanga ulendo wawo chara.

²⁰Nyengo zinyakhe chibingu chira chikakhralangapo mazuŵa ghachoko waka pachanya pa Chihema. Iwo wakakharanga mu msasa kwakuyana na languro la FUMU, ndipo wakawukanga ulendo wawo kwakuyana na languro lakhe.

²¹Ndipo nyengo zinyakhe chibingu chikakhraliranga kufuma na mise mpaka na mulenje. Para chikawuskikangapo na mulenje nawo wakawukangapo. Usange chibingu chira chawuskikapo na muhanya panji na usiku nawo wakawukanga.

²²Manyi ghakawâa mazuŵa ghawiri panji mwezi, nanga ndi nyengo yitaliko iyo chibingu chikarutilira kukhara pa Chihema, nawo wâlsraele wakakharanga mu msasa, ndipo kuti wakawukangamo chara. Kweni para chibingu chawuskikapo nawo wakawukangapo.

²³Pa languro la FUMU wakazenganga misasa, ndipo na languro lakhe wakawukangamo. Nyengo yose wakasunganga languro la FUMU ilo yikapereka kwa Mozesi.

Kupenda 10

Mbata za siliva

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²"Nozga mbata ziŵiri za siliva pakuzifura na nyondo. Izi ndizo uti uchemerenge mpingo, ndiposo na kuwuskirapo msasa.

³Para zalira zose ziŵiri, mpingo wose uwunganenge kwa iwe pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

⁴Kweni para wālizga mbata yimoza pera, penepapo wārongozgi, awo mbarara wā mafuko gha Israele, ndiwo wāti wāwunganenge kwa iwe.

⁵Para walizga mbata yakuchenjezga, wā mu misasa iyo yili ku mafumiro gha dazi wāti wāwukenge.

⁶Para wālizga kachiwiri mbata yakuchenjezga, wā mu misasa iyo yili ku mwera wāti wāwukenge. Mbata ya kuchenjezga yiti yilirenge pa nyengo yose iyo wāti wāwukirengepo.

⁷Kweni para mukukhumba kuti mpingo uwungane pamoza, muti mulizgenge mbata, kweni kaliriro kakhe kawē kambula kuchenjezga.

⁸Wāsofi wā mbumba ya Aroni ndiwo wāti wālizgenge zimbata. Mlimo wa kulizga mbata utiŵenge dango la muyirayira ku miwiro yose.

⁹Para mukuruta ku nkhondo mu charu chinu kuya karwa na wārwani awo wākumutindiŵizgirani pasi, penepapapo ndipo mukalizgenge mbata zakuchenjezga, kuti FUMU, Chiuta winu wamukumbukani na kumuponoskani ku wārwani wīnu.

¹⁰Pa zuŵa lakukondwa kwinu, pa viphikiro vyinu ivyo vili kwimikika, pa viphikiro vya kuthwasa kwa mwezi, mukalizgenge mbata zinu pa sembe zinu zakocha mburuma na pa sembe zinu zakukoma za wenenawene. Izi ziti zimovvirani kukumbukira Chiuta winu. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.”

Ŵalsraele wākuwukamo mu Phiri la Sinayi

¹¹Pa zuŵa la 20, mu mwezi wa chiwiri, mu chirimika cha chiwiri, bingu likasezgekapo pa Chihema cha Ukaboni.

¹²Sono Ŵalsraele wākawuka ulendo wawo kufuma mu mapopa gha Sinayi. Bingu lira likaya kimilira mu mapopa gha Parani.

¹³Iyi yikawā nyengo yawo yakudanga kuti wāwuke ulendo wawo kwakuyana na umo FUMU yikawālangulira mwa Mozesi.

¹⁴Awo wākamba kuwuka ulendo wawo wākawā wā ndembera ya msasa wa wāYuda, wupu na wupu. Nashoni mwana wa Aminadabu ndiyo wakaŵa murongozgi wawo wāsilikari.

¹⁵Netanele mwana wa Zuwara ndiyo wakaŵa murongozgi wa nkhondo ya fuko la Isakara.

¹⁶Eliyabu mwana wa Heloni ndiyo wakaŵa murongozgi wa nkhondo ya fuko la Zebuloni.

¹⁷Ndipo para Chihema wākachiwiskira, wāGerishoni na wāMerari, weneawo wākayegha Chihema chira, wākawuka ulendo wawo.

¹⁸Pamanyuma âwa ndembera ya msasa âwaRubeni âwakawuka ulendo kwenda wupu na wupu. Murongozgi wawo wa nkhondo wakaâwa Elizuru mwana wa Sheduru.

¹⁹Murongozgi wa nkhondo wa fuko la Simiyoni wakaâwa Shelumiyele mwana wa Zurishadayi.

²⁰Murongozgi wa nkhondo wa fuko la Gadi wakaâwa Eliyasafu mwana wa Duwele.

²¹Sono âwaKohati âwakawuka ulendo uku âwayegha vinthu vyakupatulika, ndipo Chihema chikajinthika pambere iwo âwandafike.

²²Ndipo âwa ndembera ya msasa wa âwaEfurayimu âwakawuka ulendo wupu na wupu. Murongozgi wawo wa nkhondo wakaâwa Elishama mwana wa Amihudi.

²³Murongozgi wa âwasilikari âwa fuko la wa âwaManase wakaâwa Gamaliyele mwana wa Pedazuru.

²⁴Murongozgi wa nkhondo wa fuko la Benjmini wakaâwa Abidani mwana wa Gidiyoni.

²⁵Pa umaliro âwa ndembera ya msasa wa âwaDani âwakawuka ulendo wupu na wupu, nga ndi para mbalinda kunyuma kwa misasa yose. Murongozgi wa nkhondo wakaâwa Ahiyezere mwana wa Amishadayi.

²⁶Murongozgi wa nkhondo wa fuko la Ashere wakaâwa Pagiyele mwana wa Okirani.

²⁷Murongozgi wa nkhondo wa fuko la Nafutali wakaâwa Ahira mwana wa Enani.

²⁸Iyi ndiyo yikaâwa ndondomeko ya kendero ka âwalsraele kwakuyana na âwasilikari âwawo, para âwakawukanga ulendo.

²⁹Mozesi wakamuphalira Hobabu mwana wa Rewele muMidiyani, wiskevyara wakhe, kuti, “Ise tikuwuka ulendo kuruta ku malo agho FUMU yikayowoya kuti, ‘Ndakumupani.’ Murute nase ndipo tamkukhara namwe makora. Pakuti FUMU yapangana kuâwachitira uweme âwalsraele.”

³⁰Kweni Hobabu wakamuphalira Mozesi kuti, “Nditi ndirute namwe chara. Nditarutenge ku charu cha kwithu na ku âwabali âwane.”

³¹Ndipo Mozesi wakati, “Nkhuâweya ureke kutisida, pakuti iwe ukumanya na malo apo tikwenera kuzenga misasa yithu mu mapopa ndipo iwe ndiwe wamkutirongoranga.

³²Usange ungaruta nase, kaweme kose ako FUMU yamkutichitira, nase tamkuchitira iwe.”

Wanthu âwakawuka ulendo

³³Ntheura wakafuma ku Sinayi, phiri la FUMU, na kwenda ulendo wa mazuŵa ghatatu. Bokosi la Phangano la FUMU likawadangirira kwa mazuŵa ghatatu ghara kuŵapenjera malo ghakupumulapo.

³⁴Bingu la FUMU ndilo likawarongozganga na muhanya para wawuka kufuma pa msasa.

³⁵Nyengo yiliyose para Bokosi la Phangano likawukakanga, Mozesi wakayowoyanga kuti, "Wukani, Mwe FUMU, kuti wārwani ūinu wāmbininiske, na kutiso awo wākumutinkhani pakuwona imwe wāchimbire."

³⁶Ndipo para limilira, iyo wakati, "Wererani, Mwe FUMU ku vikwi na vikwi vyā wantru ūinu wālsraele."

Kupenda 11

Malo ghakuchemeka Tabera

¹Zuŵa limoza wantru wākasinginikira FUMU chifukwa cha soka lawo. Para FUMU yikapulika ichi, iyo yikakwiya chomene, ndipo moto wa FUMU ukabuka mukati mwawo na kumyangura chigaŵa chimoza cha msasa.

²Wantru wākalira kwa Mozesi. Mozesi wakaromba kwa FUMU, ndipo moto ukazimwa.

³Ntheura malo ghara ghakachemeka Tabera, chifukwa moto wa FUMU ukabuka mukati mwawo.

Mozesi wakusankha wārongozgi 70

⁴Pa nyengo chiwuru cha wantru awo wākawā mukati mu wālsraele chikaŵa na chilyokolyoko chikuru cha nyama. Wālsraele nawo wākamba kusinginika wantru, "Mbaya mwe, mphanyi taryanga nyama!

⁵Tikukumbuka somba izo tikaryanga mu Eguputo kwambula kulipira, vimphwete, vinkhaka, hanyezi za mitundumitundu.

⁶Kweni sono nkhongono zithu zamara, ndipo palije kantru kanyakhe ako tikurya kweni mana pera."

⁷Sono mana yikaŵa nga ndi njere la muchese, ndipo yikawoneka nga ndi ulimbo wa nthura na wakulangala.

⁸Wantru wākarutanga uku na uku kukayora mana, ndipo wākaskanga pa mphero panji kupura mu mathuli. Wakaphikanga mu viŵiya na kupanga vingwa vipapati. Kanowero kakhe kakawā nga nkha vingwa vipapati vyakuphikika na mafuta.

⁹Para jumi likawanga pa msasa na usiku, mana yikawanga pamoza nalo.)

¹⁰Mozesi wakapulika wānthu wākulira mu mbumba zawo, munthu walioyose pa muryango wa hemu lakhe. FUMU yikakwiya chomene, ndipo Mozesi nayo kuti wakakondwa chara.

¹¹Mozesi wakati kwa FUMU, “Kasi mwandisuzgirachi ntheura, nda muteŵeti winu? Kasi nchifukwa uli ndilije kusanga uchizi pa maso pinu, apo mwaŵika katundu wānthu wose aŵa pa ine?

¹²Kasi wānthu wose aŵa mbana wāne? Kasi ndine nkhaŵababa apo imwe mukuyowoya kwa ine kuti, ‘Uŵapakate pa chifuŵa chako, nga ndi umo mlezi wakupakatira mwana wakonkha, kuti urute nawo ku charu icho mukapangana kuchipereka ku wāwiskewokuru?’

¹³Kasi ndiyitorenku nyama kuti ndiŵape wānthu wose aŵa? Iwo wākundilirira ine kuti, ‘Utipe, nyama kuti tirye.’

¹⁴Kuti ndingamanya kuŵapwererera wānthu aŵa ndekha chara. Uyu ndi katundu muzitu kwa ine.

¹⁵Usange ndimo muti muchitire nane ntheura, ipo ndikomani waka luŵiro, para ndasanga uchizi pa maso pinu kuti ndireke kuwona kuphatira kwane.”

¹⁶FUMU yikazgora Mozesi kuti, “Undiwunjikire wānarume zo wā warara wāIsraele, wānthu weneawo ukuŵamanya kuti mbarara wā wānthu ndipo mbarongozgi wāwo. Wize nawo ku Chihema Chakukumaniranamo, ndipo wīmilire kwenekuko pamoza na iwe.

¹⁷Ine nditi ndize kwenekuko kwiza kayowoya nawo. Ndizamutorapo chigâwa cha mzimu uwo uli mwa iwe na kuwuŵika mwa iwo, ndipo wāti wāyeghenge katundu wa wānthu pamoza na iwe, mwakuti ureke kuyegha wekha.

¹⁸Ndipo uŵaphalire wānthu kuti, ‘Mujipatuliske mwaŵene, kunozgekera zuŵa la machero, ndipo muti murye nyama.’’ Imwe mwaliranga kwa FUMU mwakuti yipulike kuti, “Ndi njani wati watipe nyama, tirye? Ise tikakharanga makora mu Eguputo.” Ntheura FUMU yiti yimupani nyama ndipo muti murye.

¹⁹Kuti muti murye zuŵa limoza, panji ghawiri, panji ghankhonde, nanga ndi mazuŵa khumi panji zo, chara.

²⁰Kweni muti murye mwezi wose wa mphumphu, yisuke yifumire mu mphuno zinu na kumukorani. Chifukwa imwe mwayikana FUMU yeneiyo yili mukati mwinu, ndipo mwalira panthazi pakhe kuti, “Kasi tikafumirachi mu Eguputo?”

²¹Kweni Mozesi wakati, “Wānthu weneawo nkhwenda nawo wākukwana 600,000 kweni imwe mukuti, ‘Nditi ndiŵape nyama, kuti wārye mwezi wose wa mphumphu.’

²²Kasi zingakomeka mberere na mbuzi na ng'ombe zilinga kuti ziŵakwanire? Panji kasi tingâwawunjikira pamoza somba zose za mu nyanja kuti ziŵakwanire?"

²³Ndipo FUMU yikamuzgora Mozesi kuti, "Kasi nkongono za FUMU zingapereŵera? Sono uti uwone usange mazgu ghane nga unenesko kwa iwe panji chara."

²⁴Ntheura Mozesi wakaruta kuya kuŵaphalira wânthu mazgu gha FUMU. Wakawunganya wânthu 70 kufuma ku warara âwa wânthu, ndipo wakaŵandandika kuzingirizga Chihema.

²⁵Penepapo FUMU yikikhilira mu bingu ndipo yikayowoya kwa Mozesi. Yikatorapo chigâwa cha mzimu uwo ukâwa mwa Mozesi na kuwuŵika mu warara âwa 70. Para chigâwa cha mzimu chikanjira mwa iwo, âkamba kuchima. Kweni kuti âkarutilira kuchima chara.

²⁶Sono wânthu âwâiri âkakkhalira mu msasa. Yumoza wakaŵa Elidadi, ndipo munyakhe wakaŵa Medadi. Wânthu aâwa âkakaŵa mukati mwa awo âkalembeka kweni kuti âkarutako ku Chihema chara. Chigâwa cha Mzimu chikiza pa iwo, ntheura âkamba kuchima mu msasa.

²⁷Munyamata munyakhe wakachimbira na kuya kamuphalira Mozesi kuti, "Elidadi na Medadi âkuchima mu msasa."

²⁸Ndipo Yosuwa mwana wa Nuni, mweneuyo kufuma ku wanichi wakhe, wakamovviranga Mozesi wakayowoya wakati, "Sekuru wane Mozesi muâwakanizge."

²⁹Kweni Mozesi wakati kwa iyo, "Kasi uli na sanje chifukwa cha icho ine nkuchita? Ndakhumbanga kuti mphanyi wânthu wose âwa FUMU âwazgoka kuâwa nchimi, na kuti mphanyi FUMU yikâwa mzimu wakhe pa iwo!"

³⁰Penepapo Mozesi wakiza na kuâwa pamoza na warara âwa âwalsraele ku msasa.

FUMU yikutuma swembe

³¹FUMU yikawuska mphepo yeneiyo yikiza na swembe kufumira ku nyanja, ndipo yikazimbotska pafupi na msasa. Viyuni ivi vikambotokera kosekose kuzingirizga msasa vikenda ulendo wa zuâwa limoza. Ndipo zikarundana kufika pa mita limoza, kufuma pasi kufika pachanya.

³²Wânthu âkawuka na kuziwunjika swembe zira zuâwa lose lira, ndiposo na usiku wose ura, na zuâwa lose la machero ghanyakhe. Awo âkawunjika zichoko, ndi âweneawo âkawunganya za uzitu wa mahomeri khumi. Ndipo âakanika swembe zira kuzingirizga msasa.

³³Ndipo, apo nyama yikâwa yichali mu mlomo mwawo, pambere wândamire, ukari wa FUMU ukagolera pa wânthu wâra, ndipo FUMU yikakoma wânthu na nthenda yakofya.

³⁴Ntheura malo ghara ghakathyika Kibiroti Hataava, chifukwa penepara ndipo wâkasunga wânthu awo wâkaâwa na chiryoko.

³⁵Kufuma pa Kibiroti Hataava wânthu wâkenda kuruta ku Hazeroti, ndipo wâkakhara penepara.

Kupenda 12

Miriyamu wakulangika

¹Miriyamu na Aroni wâkamba kususka Mozesi chifukwa cha mwanakazi muEtiyopiya mweneuyo Mozesi wakatora, pakuti wakatora mwanakazi muEtiyopiya.

²Iwo wâkati, “Kasi mbunenesko kuti FUMU yayowoya kwizira kwa Mozesi pera? Asi nthena wayowoyer na mwa ise wuwo?” FUMU yikapulika ivi.

³Sono Mozesi wakaâwa munthu wakuzika chomene, kuruska wânthu wose awo wâkaâwa pa charu.

⁴Mwa mabuchibuchi FUMU yikayowoya kwa Mozesi na kwa Aroni na Miriyamu kuti, “Zani kuno ku Chihema Chakukumaniranamo mose mwa wâtatatu.” Ndipo wose wâtatatu wâkaruta.

⁵FUMU yikakhira mu bingu lakuti pholi, yikimilira pa muryango wa Chihema. Yikachema Aroni na Miriyamu, ndipo wose wâwîri wuwo wâkiza.

⁶FUMU yikati, “Pulikani mazgu ghane. Usange yilimo nchimi mukati mwinu, ine FUMU nkhujirongora ndekha kwa iyo mu mboniwoni nkhuyowoya nayo mu maloto.

⁷Ndimo kuli kuwîira na muteâeti wane Mozesi chara. Iyo ngwa magomezgeko mu nyumba yane yose.

⁸Iyo nkhuyowoya nayo mlomo na mlomo, mwakupulikikwa makora ndipo kuti nkhuyowoyer mu vinthanguni chara. Iyo wakuwona kâwiyo ka FUMU. Ntheura kasi nchifukwa uli mukawura kopa kwimikana nayo muteâeti wane Mozesi?”

⁹Ukari wa FUMU ukagolera pa iwo, ndipo yikawukapo.

¹⁰Apo bingu likawukangapo pa Chihema, Miriyamu wakaâwa na vyoni, tuu nga ndi thonje. Aroni wakang'anamukira kwa Miriyamu, ndipo wakawona kuti wali na vyoni.

¹¹Sono Aroni wakati kwa Mozesi, “Mwe Fumu yane, rekani kutilanga chifukwa cha kwananga uku tachitira mu uchindere.

¹²Miriyamu wareke kupimika nga ndi mwana uyo wababika wakufwa mweneuyo hafu wa thupi lakhe waryeka kufuma mu nthumbo ya ḫanyina.”

¹³Sono Mozesi wakaromba kwa FUMU wakati, “Mwe Chiuta, nkhumuŵeyani muchizgani.”

¹⁴Kweni FUMU yikati kwa Mozesi, “Ŵawiske ūamufunyirenge mata pa chisko chakhe, asi mphanyi waŵa na soni mazuŵa ghankonde na ghâwiri? Iyo wajarilike kuwaro kwa msasa mazuŵa ghankonde na ghâwiri, ndipo pamanyuma pakhe mumutoreso mu msasa.”

¹⁵Ntheura Miriyamu wakajalirika kuwaro kwa msasa mazuŵa ghankonde na ghâwiri. Ŵanthu kuti ūakendas o ulendo chara wakasuka Miriyamu wakawereraso mu msasa.

¹⁶Pamanyuma pa ichi Ŵanthu ūara ūakawuka ulendo kufuma ku Hazeroti ndipo ūakaya kazenga misasa yawo mu mapopa gha Parani.

Kupenda 13

Skori za charu (Mar 1.19-33)

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Tuma Ŵanthu kuya kaskora charu cha Kanani, cheneicho nkhupereka ku ūalsraele. Mu fuko lirilose la ūawiskewokuru utume munthu yumoza, mweneuyo ndi murongozgi mukati mwawo.”

³Ntheura Mozesi wakaŵatuma kufumira mu mapopa gha Parani, kwakuyana na languro la FUMU, ndipo wose ūara ndiwo ūakaŵa ūarongozgi mu ūalsraele.

⁴Agha ndigho ghakaŵa mazina ghawo: Mu fuko la Rubeni, wakatuma Shamuwa mwana wa Zakuru.

⁵Mu fuko la Simiyoni, wakatuma Shafati mwana wa Hori.

⁶Mu fuko la Yuda, wakatuma Kalebu mwana wa Yefune.

⁷Mu fuko la Isakara, wakatuma Igala mwana wa Yosefe.

⁸Mu fuko la Efurayimu wakatuma Hosheya mwana wa Nuni.

⁹Mu fuko la Benjamini wakatuma Paliti mwana wa Rafu.

¹⁰Mu fuko la Zebuloni, wakatuma Gadiyele mwana wa Sodi.

¹¹Mu fuko la Yosefe (ndiko kuti mu fuko la Manase) wakatuma Gadi mwana wa Susi.

¹²Mu fuko la Dani, wakatuma Amiyele mwana wa Gemali.

¹³Mu fuko la Ashere, wakatuma Seturu mwana wa Mikayele.

¹⁴Mu fuko la Nafutali, wakatuma Nabi mwana wa Vofisi.

¹⁵Mu fuko la Gadi, wakatuma Guwele mwana wa Maki.

¹⁶Agha ndigho ghakawâa mazina gha âwanthu weneawo Mozesi wakawâatumwa kuya Kaskora charu. Ndipo Hosheya mwana wa Nuni, Mozesi wakamuthya zina la Yoshuwa.

¹⁷Mozesi wakawâatumwa kuya kaskora charu cha Kanani, ndipo wakati kwa iwo, "Rutani kura mu charu cha Negebu ndipo mukakwerere ku charu cha mapiri.

¹⁸Mukawone umo charu chiliri, usange âwanthu wose âwakukhara mwenemumo mbankhongono panji mbambula nkhongono, usange mbachoko panji mbanandi.

¹⁹Mukawone usange charu icho âwakukharamo nchiweme panji nchiheni ndiposo usange misumba iyo âwakukharamo ndi misasa panji malinga.

²⁰Mukawoneso usange charu nchisambazi panji nchikavu ndipo usange makuni ghalimo panji chara. Muâe âwa chikanga, ndipo mukayegheko vinyakhe mwa vipambi vyâa charu chira." Sono iyi yikaâwa nyengo ya kuphya kwa vipambi vyakudanga vyâa mpeska.

²¹Ntheura âwakaruta ndipo âwakaskora charu kufumira ku mapopa gha Zini mpaka ku Rehobu, kufupi na chipata cha Hamati.

²²Âwakaruta mu charu cha Negebu ndipo âwakafika ku Heburoni, mwenemumo mukakharanga Ahimani, Sheshayi na Talimayi, âwa mphapu ya Anaki. (Heburoni wakazengeka virimika vinkhonde na viâwiri pambere Zowani wandazengeke ku Eguputo.)

²³Âwakiza ku Dambo la Eshikolo, ndipo âwakatemako munthavi uwo ukâwa khunje la mpeska. Âwakayegha âwanthu âwâwiri pakuchita kupayika pa khuni. Âwakatorakoso na vipambi vyâa magalagadeya na vikuyu.

²⁴Malo ghara âwakaghathya Dambo la Eshikolo chifukwa cha khunje la mpeska ilo âwalsraele âwakatemako.

²⁵Pa umaliro wa mazuâa 40 âwakawerako uko âwakaya kaskora charu.

²⁶Iwo âwakiza kwa Mozesi na Aroni na ku mpingo wose wa âwalsraele ku Kadeshi mu mapopa gha Parani. Âwakaphara na umo âwakendera kwa iwo ku mpingo wose wa âwalsraele, ndipo âwakâwarongora vipambi vyâa charu chira.

²⁷Âwakamuphalira Mozesi kuti, "Tikaya kafika ku charu icho imwe mukatitumako. Ndi charu cha mkaka na uchi, ndipo ivi ndivyo vipambi vyakhe.

²⁸Kweni âwanthu awo âwakukhara mu charu chira mbankhongono ndipo misumba yawo yili kukhozgeka na malinga ndiposo njikuru chomene. Na kweni nako tikawonaso âwa mphapu ya Anaki kwenekura.

²⁹ŵaAmaleki ŵakukhara mu charu cha Negebu. ŴaHiti, ŵaYebusi, na ŵaAmori ŵakukhara mu charu cha mapiri. ŴaKanani ŵakukhara mu mphepete mwa nyanja, ndiposo na mu mphepete mwa mronga wa Yorodani.”

³⁰Kweni Kalebu wakachetamiska ŵanthu panthazi pa Mozesi, wakati, “Tiyeni tirutenge luŵiro na kuchihara charu, chifukwa tingamanya kuŵathereska.”

³¹Penepapo ŵanthu awo ŵakaruta nayo ŵakati, “Ise tingamanya kwimikana nawo ŵanthu ūra chara, chifukwa mbankhongono kuruska ise.”

³²Ntheura ūkiza ku ūlsraele na lumbiri luheni lwa charu chira ūkaya kaskoranga, ūkati

³³“Kwenekura tikawona vya Nefilimu (ŵa mphapu ya Anaki ūkafuma mu ūNefilimu). Ise tikajiwonanga nga mphazi, ntheura ndimo tikawonekangaso kwa iwo.”

Kupenda 14

ŵalsraele ūkugarukira FUMU

¹Penepapo mpingo wose ukachemerezga chomene, ndipo usiku ura ŵanthu ūkalira chomene.

²ŵalsraele wose ūkadinginyikira Mozesi na Aroni. Mpingo wose ukati kwa iwo, “Mphanyi kukaŵa kuweme kuti ise tikafwire mu charu cha Eguputo, panji kuti tifwire waka mu mapopa mwenemuno.

³Chifukwa uli FUMU yikutitorera ku charu chira, kuti tikakomeke waka mu nkhondo? Ŵawoli ūithu na ūana ūithu ūati ūazgoke kuŵa vyakuskogha. Kasi chingâwa chiweme chara kwa ise kuti tiwerere ku Eguputo?”

⁴Ndipo ūkayowoyeskana ūkati, “Tiyeni, tisore murongozgi, ndipo tiwerere ku Eguputo.”

⁵Penepapo Mozesi na Aroni ūkawa kavunama panthazi pa ungano wose wa mpingo wa ūalsraele.

⁶Yoshuwa mwana wa Nuni na Kalebu mwana wa Yefune, ūneawo ūkawa mukati mu ŵanthu ūra ūkaya kaskoranga charu, ūkapharura vyakuvwara vyawo.

⁷Ndipo iwo ūkati ku mpingo wose wa ūalsraele, “Charu icho tikendamo kuya kachiskora nchiweme kwakuruska.

⁸Usange FUMU yikukondwa nase, yamkutitorera ku charu icho ndipo yamkuchiperekwa kwa ise, charu cha mkaka na uchi.

⁹Kweni, rekani kugarukira FUMU. Rekani kopa wānthu wā charu chira, pakuti iwo tamkuwāmara petu. Iwo wālije wakuwāvikirira, kweni FUMU yili nase. Rekani kuwawopa.”

¹⁰Kweni mpingo wose ukatenge uwādine na mawe. Penepapo uchindami wa FUMU ukawāwonekera wālsraele wose mu Chihema Chakukumaniranamo.

Mozesi wakuwāyererera wālsraele

¹¹FUMU yikati kwa Mozesi, “Kasi wānthu aŵa wāti wāndiyuyure mpaka pauli? Ndiposo kasi wāti wāreke kupulikana nane mpaka pauli, uku ine ndāwachitira vimanyikwiro vyose ivyo mukati mwawo?

¹²Nditi ndiŵakome na nthenda yakofya na kuwāpoka chiharo, ndipo nditi ndikuzgore iwe kuŵa fuko likuru na lankhongono kuruska iwo.”

¹³Kweni Mozesi wakati kwa FUMU, “WāEguputo wāti wāvipulike vinthu ivi, pakuti ndimwe mukawāfumya wānthu aŵa mukati mwawo na nkhangongo zinu.

¹⁴WāEguputo wāti wāwāphalire wānthu wā mu charu ichi. Iwo wāli kupulika kuti imwe, Mwe FUMU, muli mukati mu wānthu aŵa. Pakuti imwe, Mwe FUMU, mukuwāwonekera maso na maso, ndipo bingu linu likwimilira pa iwo. Imwe mukuwādangirira mu mzati wa bingu na muhanya ndipo mu mzati wa moto na usiku.

¹⁵Sono usange mwaŵakomera pamoza wānthu wose aŵa, penepapo mafuko gheneagho ghati ghapulike lumbiri lwinu, ghati ghayowoyenge kuti,

¹⁶FUMU yaŵakomera mu mapopa chifukwa yikatondeka kuwātorera wānthu aŵa ku charu icho yikarapa kuwāpa.

¹⁷Sono nkhumurombani, mazaza ghinu FUMU ghawē ghakuru nga ndi umo muli kupanganirana kuti,

¹⁸‘FUMU njakuziwurika kukaripa, ndipo njakuzura na chisungusungu, yikugowokera zakwananga na majuvyo. Kweni yirekenge kulanga wākwananga chara. Yikulanga wāna chifukwa cha zakwananga za wāwiskewokuru mpaka pa muwiwo wa chitatu na wa chinayi.’

¹⁹Nkhumurombani, gowokerani uheni wa wānthu aŵa kwakuyana na ukuru wa chisungusungu chinu, ndiposo nga ndi umo mwagowokeranga wānthu aŵa, kufuma ku Eguputo mpaka na sono.”

²⁰Penepapo FUMU yikati, “Ndāwagowokera kwakuyana na mazgu ghako.

²¹Kweni nadi nkhirapa umo ine ndiliri wamoyo ndiposo na umo charu chose chikuzulira na uchindami wa ine FUMU,

²²palije na yumoza wa wānthu awo wāwona uchindami wane na vimanyikwiro vyane ivyo nkhachita mu Eguputo na mu mapopa, ndipouli wāndiyezga ine mwa kakhumi kose kweni wālije kundipulikira,

²³weneawo wati wachiwone charu icho nkharapa kuwāpa wāwiskewokuru. Palije na yumoza wa awo wākandiyuyura mweneuyo wamkuchiwona.

²⁴Kweni muteŵeti wane Kalebu, chifukwa wali na mzimu wa pa dera, ndipo wandirondezga ine fikepo, nditi ndimutorere ku charu icho wakarutako ndipo wā mphapu yakhe ndiwo wāmuchihiara.

²⁵Sono pakuti wāAmaleki na wāKanani wākukhara mu vidika, na machero ndipo muzgokere ku dera la ku mapopa na kuruta ku nthowa ya ku Nyanja ya Matete.”

FUMU yikulanga wālsraele chifukwa cha kudandaula

²⁶FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni,

²⁷“Kasi mpingo wakubendera uwu uti undisinginikirenge mpaka pauli? Ndapulika kusinginika kwa wālsraele uko wākuchitira ine.

²⁸Uwaphalire kuti FUMU yikuti, ‘Nkhurapa nadi, icho mwandiyowoyerā nditi ndimuchitirani.

²⁹Mufwenge ndipo vitanda vyinu viwēnge posepose mu mapopa. Wānthu wose, kwamba wā virimika 20 na wākujumphirapo mwa awo wāndisinginikira ine,

³⁰palije nanga njumoza uyo wamkunjira mu charu icho nkharapa kumukharikanimo, kweni Kalebu pera mwana wa Yefune na Yoshuwa mwana wa Nuni.

³¹Wana wīnu, weneawo mukatenge wātorekenge kuwā wāzga, ndiwo ndamkuwanjizgamo, ndipo ndiwo wāmkuchimanya charu icho imwe mwachinyoza.

³²Kweni imwe vitanda vyinu viti viwēnge posepose mu mapopa.

³³Wana wīnu wāmkuwā wāliska mu mapopa kwa virimika 40, ndipo wāmkusuzgika chifukwa chakuwura kugomezgeka kwinu, mpaka mumare na kufwa mu mapopa.

³⁴Muti mulangike virimika 40 chifukwa cha zakwananga zinu, kupenda chirimika chimoza pa zuwā lirilose la mazuwā 40, gheneghara mukaya kaskoreranga charu. Mwamkuwumanya uheni wakwimikana nane.

³⁵Ine FUMU, ndarapa nadi kuti ichi ndicho ndamkuchitira mpingo wose wakubendera uwu, weneuwu wawungana pamoza kwimikana nane. Wati wāmalirenge muno mu mapopa na kufwira mwenemuno.”

³⁶Sono wānthu weneawo Mozesi wakaŵatuma kuya kaskora charu, ndipo weneawo pakuwerako wakawuska mpingo wose kumusinginikira Mozesi pakwiza na mbiri yiheni ya charu chira,

³⁷Wānthu aŵa nawo wakiza na lumbiri luheni lwa charu chira wakafwa na nthenda yakofya panthazi pa FUMU.

³⁸Kweni Yoshuwa mwana wa Nuni na Caleb mwana wa Yefune ndiwo wakakharako wāmoyo, mu wānthu wose awo wakatumika kuya kaskora charu.

Ŵalsraele ūakuchichizga kupoka charu

(Mar 1.41-46)

³⁹Mozesi wakaŵandulira ūalsraele wose mazgu agha, ndipo wānthu wakatengera chomene.

⁴⁰Wakawuka na mulenjelenje na kukwerera ku charu cha mapiri, wakati, “Ise pano tanozgeka kukwerera ku malo gheneagho FUMU yikapangana kutipa. Ise tananga nadi.”

⁴¹Kweni Mozesi wakati, “Chifukwa uli sono mukujumpha marango gha FUMU, pakuti ichi chiti muwovvirani chara?

⁴²Rekani kurutako mzire mukomeke panthazi pa ūarwani ūinu, chifukwa FUMU kuti yili mukati mwinu chara.

⁴³Pakuti kura ūAmaleki, ūKanani wakumulindizgani ndipo mwamkukomeka na lupanga. FUMU kuti yamkuŵa namwe chara chifukwa ndareka kuyirondezga.”

⁴⁴Kweni wakakoserezga kuruta ku charu cha mapiri, nangauli Bokosi la Phangano la FUMU likafumamo mu msasa chara, nesi Mozesi.

⁴⁵Penepapo ūAmaleki na ūKanani, awo wakakharanga mu charu cha mapiri chira, wakakhira na kuŵaruska ndipo wakawārondora mpaka ku Horima.

Kupenda 15

Marango gha zisembe

¹ FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Uŵaphalire ūalsraele kuti, ‘Para mwaya kafika mu charu icho mwamkukharamo, cheneicho nkhumupani,

³ndipo para mwamkupereka ng'ombe panji mberere na mbuzi, kuŵa sembe yakocha mburuma, panji sembe yakukoma, panji sembe yakuperekekera kufiska chirapo panji mu wanangwa, panji ya pa viphikiro vyinu vyakwimikika, pakuyichitira FUMU sungu liweme.

⁴Penepapo uyo wamkwiza na chakupereka chakhe wamkupereka kwa FUMU chigaŵa cha khumi cha debe la ufu wakunyiririka wakusazgako lita limoza la mafuta.

⁵Wamkuperekaso vinyo la sembe ya vyakumwa lita limoza. Mwamkunozgera pamoza na sembe yakocha mburuma panji na sembe yakukoma pa mwana-mberere waliyose.

⁶Usange ndi mberere yanarume, mukanozgerenge pamoza na sembe ya vyakurya ya ufu wakunyiririka wakukwana vigâwa viŵiri mu vigâwa khumi nya debe wakusazgako mafuta ghakukwana lita limoza na hafu.

⁷Pa chakupereka cha vyakumwa, mukaperekenge vinyo lakukwana lita limoza na hafu, kuti yiŵe sembe yakufumiskira sungu liweme kwa FUMU.

⁸Para mukunozgekera kupereka nkhangaboko kuŵa sembe yakocha mburuma panji sembe yakukoma kufiskira chirapo, panji ya wenewene kwa FUMU,

⁹mupereke pamoza na nkhangaboko yira, chakupereka cha ufu wakunyiririka wakukwana vigâwa vitatu mu vigâwa khumi nya debe wakusazgikana na mafuta ghakukwana malita ghawiri.

¹⁰Pa chakupereka cha vyakumwa mukaperekenge vinyo lakukwana malita ghawiri nga ndi sembe yakocha, yakufumiskira sungu liweme kwa FUMU.'

¹¹"Ntheura ndimo viti vichitikirenge pa nkhangaboko yiliyose, panji pa mberere yanarume, panji mwana-mberere mwanarume, panji kazinyani,

¹²kwakulingana na unandi wa ivyo muperekenge pa nyama yiliyose iyo yikuperekeka, chakupereka chakusazgirapo chiŵenge kwakuyana na umo ziliri nyama.

¹³Wose awo mbenecharu ŵachitenge vinthu ivi mu nthowa iyi pakupereka sembe yakocha moto pa moto, yakufumiskira sungu liweme kwa FUMU.

¹⁴Usange mulendo uyo wakupanjwa mwa imwe panji yose uyo wakukhara mukati mwinu mu miwiro yinu yose, wakukhumba kupereka sembe yakocha pa moto, yakufumiskira sungu liweme kwa FUMU, wachitenge nga ndi umo mukuchitira imwe.

¹⁵Paŵenge dango limoza pera pakati pa imwe na mulendo mweneuyo wakupanjwa mwa imwe, leneilo nda muyirayira mu miwiro yinu yose. Nga ndi umo muliri imwe, ndimo watu waŵirenge panthazi pa FUMU uyo wakupanjwa mwa imwe.

¹⁶Paŵenge dango limoza pera ndiposo na languro limoza pera pakati pa imwe na pa mulendo mweneuyo wakupanjwa mwa imwe."

¹⁷ FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁸“Uŵaphalire ūIsraele kuti, ‘Para mwaya kafika ku charu cheneicho nkhumutoreraniko,

¹⁹ndipo para mwamkurya chakurya cha mu charu chira mukatorengupo chinyakhe kuŵa chakupereka kwa FUMU.

²⁰Pa vingwa vyakupangika ku ufu, mwamkupereka chingwa chipapati kuŵa sembe. Mukapereke nga ndi umo mukuperekera sembe ya pa luwugha.

²¹Mu miwiro yinu yose mwizakaperekenge kwa FUMU chingwa chimoza pa vingwa vyinu vyakudanga.

²²‘Kweni nyengo zinyakhe mungapuvya kwambula kumanya, na kureka kusunga marango ghose agho FUMU yikapereka kwa Mozesi,

²³na vyose ivyo FUMU yikamulangulirani mwa Mozesi, kufuma pa zuŵa ilo FUMU yikaperekera marango, mpaka na kunthazi mu miwiro yinu yose.

²⁴Sono usange chikachitikira mu mphuvya kwambula kuti mpingo wamanya, mpingo wose upereke nkhambako yichoko kuŵa sembe yakocha, yakufumiska sungu liweme kwa FUMU. Upereke pamoza na chakupereka cha ufu na cha vyakumwa, kwakuyana na dango. Uperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

²⁵Musofi wachite maluso ghakuphepiskira mpingo wose wa ūIsraele, ndipo ūati ūagowokereke chifukwa ūakapuvya kwambula kumanya, ndipo chifukwa cha mphuvya zawo, sembe yakocha pa moto kwa FUMU na sembe yakuphepiskira zakwananga zawo panthazi pa FUMU.

²⁶Mpingo wose wa ūIsraele uti ugowokerekenge pamoza na ūalendo ūneawo ūakupanjwa mukati mwawo, pakuti ūanthu wose ūakapuvya kwambula kumanya.

²⁷‘Usange munthu yumoza uyo wapuvya kwambula kumanya, iyo waperekereke mbuzi yanakazi ya chirimika chimoza kuŵa sembe yakuphepiskira zakwananga.

²⁸Ndipo musofi wati wachite maluso ghakumuphepiskira zakwananga panthazi pa FUMU munthu uyo wachita kwananga mu kuwura kumanya. Ntheura munthu yura wati wagowokerekenge.

²⁹Muti muŵe na dango limoza pera pa uyo wananga kwambula kumanya, manyi ndi mwenecharu mukati mu ūIsraele, panji mulendo uyo wakupanjwa mukati mwawo.

³⁰‘Kweni munthu uyo wakunangira dala, manyi ndi mwenecharu panji ndi uyo wakupanjwamo, wakuyuyura FUMU, ndipo munthu uyo wawuskikamo mukati mu ūanthu ūanyakhe.

³¹Pakuti wayuyura mazgu gha FUMU, ndiposo waswa dango lakhe, munthu mweneuyo wawuskikiremo nkhanira. Kwananga kwakhe kuwenge pa iyomwene.’”

Munthu uyo wakuswa zuŵa la Sabata

³²Para wâlsraele wakâwa mu mapopa wâkasanga munthu wakutheza nkhuni pa zuŵa la Sabata.

³³Awo wâkamusanga wakutheza nkhuni wâkiza nayo kwa Mozesi na Aroni, ndiposo na ku mpingo wose.

³⁴Iwo wâkamuŵika danga mu gadi chifukwa chikamanyikwa makora chara icho wâkenera kuchita nayo.

³⁵Sono FUMU yikayowoya kwa Mozesi kuti, “Munthu uyu wakwenera kukomeka. Mpingo wose umudine na mawe kuwaro kwa msasa.”

³⁶Penepapo mpingo wose ukamutorera kuwaro kwa msasa, na kumudina na mawe mpaka wakafwa, kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

Marango gha mphonje

³⁷FUMU yikati kwa Mozesi,

³⁸“Yowoya na wâlsraele ndipo uŵaphalire kuti mu miwiyo yawo yose wâsonererengemo mphonje pa chingodya cha vyakuvwara vyawo na kuŵika kachingwe ka bululu pa mphonje ya pa chingodya chilichose.

³⁹Mphonje iyi yizamkuŵa yakumukumbuskani, ndipo nyengo yose para mwayilaŵiska mukumbukenge marango ghose gha FUMU, kuti mughasungenge kwambula kurondezga vya mu mitima yinu, na ivyo maso ghinu ghakuviwona, vyeneivyo mukunweka kuvirondezga kwambula kujikora.

⁴⁰Ntheura muti mukumbukenge na kuchita marango ghane ghose, na kuŵa wâkupatulika pa maso pa Chiuta winu.

⁴¹Ine ndine FUMU, Chiuta winu, mweneuyo wakamufumyani mu charu cha Eguputo, kuti ndiŵe Chiuta winu. Ine ndine FUMU, Chiuta winu.”

Kupenda 16

Kora, Datani na Abiramu wakugarukira Mozesi

¹Kora mwana wa Izihara, mwana wa Kohati muLevi, pamoza na Datani na Abiramu wâna wâ Eliyabu, ndiposo na Oni mwana wa Peleti wa mphapu ya Rubeni,

²wakakopakopa wânthu. Iwo wâkimikana na Mozesi pamoza na wârongozgi wâ wâlsraele 250, weneawo wâkasoreka mu mpingo, wânthu wâkumanyikwa chomene.

³Wose aŵa ŵakawungana pamoza kwimikana na Mozesi na Aroni kuŵaphalira kuti, “Imwe mwatalulira chomene. Mpingo wose ngwa kupatulika, munthu waloyose uyo wali mwenemumo ngwa kupatulika, ndipo FUMU yili mukati mwawo. Kasi sono nchifukwa uli mukujikwezga mwekha pachanya pa mpingo wa FUMU?”

⁴Para Mozesi wakapulika mazgu agha wakawa kavunama na kuromba.

⁵Pamanyuma pakhe wakayowoya kwa Kora pamoza na mpingo wakhe wose kuti, “Na machero na mulenje FUMU yiti yirongore mweneuyo ngwakhe, ndiposo na uyo ngwa kupatulika, ndipo yiti yimusenderezgere kufupi na iyo. Mweneuyo yamusora yiti yimusenderezgere kufupi na iyo.

⁶Sono iwe Kora na mpingo wako wose mutore majonjo ghakocheramo vyakununkhira.

⁷Na machero muŵikemo moto na vyakununkhira panthazi pa FUMU, ndipo munthu mweneuyo FUMU yamusora ndiyo wat iwaŵenge wakupatulika. Mwatalulira chomene, imwe ŵaLevi.”

⁸Mozesi wakatiso kwa Kora, “Pulikani sono, imwe mwa ŵaLevi!

⁹Kasi mundakhorwe kuti Chiuta wa Israele wali kumusorani imwe kufuma mu mpingo wa ŵaIsraele, na kumutorerani kufupi na iyo kuti muteŵetenge mu Chihema Chakupatulika cha FUMU, ndiposo na kwimilira panthazi pa mpingo kuwuteŵetera?

¹⁰Ndiposo Chiuta wamutorerani imwe kufupi na iyo, ndiposo na wose ŵabali ŵinu ŵaLevi kuti muŵe nawo pamoza. Kasi mukudokeraso na usofi wuwo?

¹¹Sono uku nkhwimikana na FUMU kuti iwe na mpingo wako wose muwungane pamoza. Kasi Aroni ndi njani kuti mumudinginyikirenge?”

¹²Mozesi wakatuma munthu kuya kachema Datani na Abiram, ŵana ŵa Eliyabu. Ndipo iwo ŵakati, “Ise kuti tizengeko chara.

¹³Kasi mundakhorwe chara kuti mukatifumya mu charu cha mkaka na uchi, na kwiza katikomera mu mapopa, mwakuti mujizgore mwekha kuŵa karonga withu?

¹⁴Na kwenenako mulije kutitorera ku charu cha mkaka na uchi, nesi kutipa apo tingalima panyakhe minda ya mpeska. Kasi mukukhumba kutizgora vindere. Ise kuti tizengeko chara.”

¹⁵Mozesi wakakaripa chomene, ndipo wakati kwa FUMU, “Mungapokereranga sembe yawo chara. Ndilije kutorapo nanga ndi mbunda yawo yimoza, ndiposo ndindanangirepo nanga njumoza wa iwo.”

¹⁶Sono Mozesi wakati kwa Kora, “Iwe na mpingo wako wose, na machero mukizenge panthazi pa FUMU, iwe wamwene, iwo ndiposo na Aroni.

¹⁷Waliyose wa imwe wize na jonjo lakhe na kuŵikapo vyakununkhira. Waliyose wa imwe wize na jonjo lakhe lakocherapo vyakununkhira panthazi pa FUMU. Majonjo għaẇe 250, ndipo iwe nawe na Aroni, waliyose wize na jonjo lakhe.”

¹⁸Ntheura waliyose wakatora jonjo lakhe, wakaŵikamo moto na kuŵikapo vyakununkhira, ndipo īwakimilira pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo pamoza na Mozesi na Aroni.

¹⁹Kora wakawunganya mpingo wose kwimikana nawo pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo. Ndipo uchindami wa FUMU ukawonekera mpingo wose.

²⁰FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni,

²¹“Patukaniko ku mpingo uwo, kuti ndiwumare petu mu kanyengo kachoko waka.”

²²Mozesi na Aroni īwakawa kavunama, īwakachemerezga īwakati, “Mwe Chiuta, Chiuta wa mizimu ya ġanluu wose, kasi muti mukaripire mpingo wose usange ndi munthu yumoza uyo wananga?”

²³Ndipo FUMU yikati kwa Mozesi,

²⁴“Yowoya ku mpingo kuti īwafumeko ku msasa wa Kora, wa Datani na wa Abiramu.”

²⁵Mozesi wakaruta kwa Datani na Abiramu, ndipo īwarara īwalsraele īwakamurondezga.

²⁶Mozesi wakawuphalira mpingo wakati, “Nkhumuŵeyani patukaniko ku misasa ya ġanluu īwahen aħwa, ndipo mureke kukhwaska vinthu vyawo mzire mumarire kumoza chifukwa cha mauheni ghawo ghose.”

²⁷Ntheura ġanluu īwara īwakafumako ku msasa wa Kora, wa Datani na wa Abiramu. Penepapo Datani na Abiramu īwakafuma na kwimilira pa muryango wa misasa yawo pamoza na īwawoli īwawo, īwana īwawo na twabonda twawo.

²⁸Sono Mozesi wakati, “Na cheneichi muti mumanye kuti FUMU yili kundituma kuchita milimo yose iyi, na kutiso ndilije kwata ndekha.

²⁹Usange ġanluu aħwa īwafwenga nga ndi umo īwakufwira ġanluu wose, panji chiŵawirengħi chinthu icho chikuwira ġanluu wose, ipo FUMU yili je kundituma.

³⁰Kweni usange FUMU yikuchita chinthu chiphya, ndipo charu chikujula mlomo wakhe na kuŵamira pamoza na vyose ivyo īwali navyo ndipo īwakuruta īwamoyo ku dindi, penepapo ndipo muti mumanye kuti ġanluu aħwa īwayi yuyura FUMU.”

³¹Mozesi wakati waka mare kuyowoya mazgu agha, charu apo wakimilira chikaŵawanuka.

³²Na kuŵamira wose pamoza na ūa mbumba zaho zose pamoza na katundu wawo yose na wānthu wose awo wākarondezga Kora pamoza na vyuma vyawo vyose.

³³Ntheura iwo wakanjira ūamoyo mu dindi, pamoza na vyose ivyo wākawa navyo. Charu chikaŵabenekerera ndipo wākamara petu kufuma mu wumba.

³⁴Sono wālsraele wose awo wākawazingirizga wākachimbira pakupulika kulira kwavo, pakuti wākati, "Mzire nase charu chitimire!"

³⁵Sono pakabuka moto kufumire kwa FUMU ndipo ukamyangura wānthu 250, awo wākaperekanga vyakununkhira.

Majonjo gha vyakununkhira

³⁶Ntheura FUMU yikati kwa Mozesi,

³⁷"Uphalire Eleyazara mwana wa musofi Aroni, kuti wawuskemo majonjo mukati mu dimi la moto, ndipo wawuparanyire kutali, pakuti majonjo ngakupatulika.

³⁸Agha ndi majonjo gha wānthu weneawo wākomeka chifukwa cha kwananga kwavo. Majonjo agha waghfure kuti ghawē ghapapati mwakuti ghawēnge ghakubenerera pa jochero, pakuti wākaghaphereka panthazi pa FUMU. Ndicho chifukwa ngakupatulika. Ntheura ghati ghawēnge chimanyikwiro ku wālsraele.

³⁹Ntheura Eleyazara musofi wakatora majonjo gha mkuŵa ghara, gheneagho wākaperekā wānthu wāra wākaphya na moto. Wākaghafura na nyondo mwakuti ghawē ghakubenerera pa jochero,

⁴⁰kuŵa chikumbusko ku wālsraele mwakuti paŵavye munthu bweka, mweneuyo kuti ndi musofi chara ndiposo na uyo kuti ngwa mbumba ya Aroni chara, wize kufupi na kocha vyakununkhira panthazi pa FUMU, mzire waŵe nga ndi Kora na mpingo wakhe. Vyose vikachitika kwakuyana na umo FUMU yikamuphalirira Eleyazara mwa Mozesi."

Aroni wakuthaska wānthu

⁴¹Kweni na machero ghakhe mpingo wose wa wālsraele ukasinginikira Mozesi na Aroni ukati, "Mwakoma wānthu ūa FUMU."

⁴²Para mpingo ura ukawungana kwimikana na Mozesi na Aroni, iwo wākazgokera ku Chihema Chakukumaniranamo. Sono wākawona kuti bingu lachibenerera Chihema chira, ndipo uchindami wa FUMU ukawoneka.

⁴³Mozesi na Aroni wākiza panthazi pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

⁴⁴FUMU yikamuphalira Mozesi yikati,

⁴⁵“Fumamo mukati mu mpingo uwu, kuti ndi umare kanyengo kachoko waka.” Mozesi na Aroni wakawa kavunama.

⁴⁶Mozesi wakati kwa Aroni, “Tora jonjo lako, uŵikemo moto wa pa jochero na kuŵikapo vyakununkhira. Urute nalo luŵiro ku mpingo ndipo uŵachitire maluso ghakuphepiskira kwananga kwawo, pakuti ukari wa FUMU wafuma ndipo nthenda yakofya yayamba.”

⁴⁷Ntheura Aroni wakatora jonjo nga ndi umo Mozesi wakayowoyerana na kuchimbilira mukati mu mpingo. Ndipo wakasanga kuti nthenda yakofya yira yayamba kale mukati mu wānthu. Sono wakawikapo vyakununkhira ndipo wakachita maluso ghakuphepiskira kwananga kwa wānthu.

⁴⁸Aroni wakimilira pakati pa awo wākafwa na wāmoyo, ndipo nthenda yakofya yira yikareka.

⁴⁹Sono weneawo wākafwa na nthenda yakofya yira wākāwa vikwi 14,700, kwambula kusazgako wāra wākafwa pa mrandu wa Kora.

⁵⁰Pamanyuma Aroni wakawerera kwa Mozesi pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo para yikati yareka nthenda yakofya yira.

Kupenda 17

Ndodo ya Aroni

¹FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Uŵaphalire wālsraele kuti wākupe ndodo, kufumira ku nyumba yiliyose ya wāwiskewokuru wāwo ndodo yimoza. Wārongozgi wāwo wose wākupe ndodo 12 kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru. Ulembe zina la munthu waliyose pa ndodo yakhe.

³Ulembepo zina la Aroni pa ndodo ya Levi. Pakuti pāwenge ndodo yimoza pa murongozgi waliyose wa nyumba za wāwiskewokuru.

⁴Sono ndodo izi uziŵike mu Chihema Chakukumaniranamo panthazi pa Bokosi la Phangano apo nkhukumana nawe.

⁵Ndodo ya munthu mweneuyo ndamusora yamkuphuka. Ntheura nditi ndirekeske kusinginika kwa wālsraele uko wākusinginikira iwe.”

⁶Mozesi wakawaphalira wālsraele. Ndipo wārongozgi wāwo wose wākapereka ndodo zawo, waliyose ndodo yimoza, kwakuyana na nyumba za wāwiskewokuru. Ndodo zikāwa 12. Ndodo ya Aroni nayo yikāwa pamoza na ndodo zawo.

⁷Mozesi wakaŵika ndodo zira mu Chihema Chakukumaniranamo panthazi pa Bokosi la Phangano.

⁸Na machero ghakhe Mozesi wakaruta mu Chihema cha Ukaboni. Wakawona kuti ndodo ya Aroni wa mbumba ya Levi yaphuka, yachita maluŵa ndipo yapambika vipambi vyakuphya vya alimondi.

⁹Penepapo Mozesi wakafumiska ndodo zose izo zikâwa panthazi pa FUMU na kuzirongora ku âwIsraele. Iwo âwakaziwona ndipo waliyose wakatorapo ndodo yakhe.

¹⁰Ndipo FUMU yikati kwa Mozesi, "Wezgera ndodo ya Aroni panthazi pa Bokosi la Phangano. Uyisunge kuti yiŵe chimanyikwiro ku awo âwakugaruka kuti âwareke kusinginikira imwe, mzire âwafwe."

¹¹Ntheura ndimo wakachitira Mozesi. Wakachita kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira.

¹²Sono âwIsraele âwakati kwa Mozesi, "Wonani tikufwa, tikumara, tose tikumara petu.

¹³Yose uyo wakwiza kufupi, mweneuyo wakusenderera ku Chihema Chakupatulika cha FUMU, wati wafwenge. Kasi tose titi timarenge ntheura?"

Kupenda 18

Milimo ya âwasofi na âaLevi

¹FUMU yikati kwa Aroni, "Iwe na âana âako na âa mu nyumba ya âawusokuru iyo ukupwererera muti muŵenge na mrandu pa uheni uwo ukukhwaska Chihema Chakupatulika. Iwe pamoza na âana âako ndimwe mwiza muŵa na mrandu pa uheni uwo ukukhwaska usofi winu.

²Wize nawo âabali âako âa mu fuko la Levi, mtundu wa âawusokuru, kuti ââwe pamoza nawe, na kukovwira pa nyengo iyo iwe pamoza na âana âako muli panthazi pa Chihema cha Ukaboni.

³Iwo âakovwirenge iwe na kuchita milimo yose ya mu Chihema. Kweni âwareke kwiza kufupi na viteŵetero vya pa Malo Ghakupatulika nanga nkhwiza kufupi na jochero, mzire iwo na iwe mufwe.

⁴Âwenge pamoza na iwe, na kuteŵetera mu Chihema Chakukumaniranamo, pa milimo yose ya mu Chihema. Kuâavye na yumoza uyo wize kufupi na iwe.

⁵Muti muchite milimo ya pa Chihema Chakupatulika na milimo ya pa jochero, mwakuti ukari wa FUMU ureke kwizaso pa âwIsraele.

⁶Ndaâwasora âabali âako âaLevi mukati mu âwIsraele. Iwo nchawanangwa kwa iwe, âaperekeka kwa FUMU, kuti âachite milimo ya mu Chihema Chakukumaniranamo.

⁷Ndipo iwe pamoza na wâna âwako muchitenge mlimo winu pa usofi wa vyose ivyo vikukhwaska jochero na ivyo vili kuseri kwa salu yakuchinga. Uwu ndi mlimo wako. Nkhukupa mlimo wa usofi nga ncha wanangwa, kweni munthu munyakhe waliyose mweneuyo wakwiza kufupi, wati wakomekenge."

Phande la wâsofi

⁸Ntheura FUMU yikati kwa Aroni, Pa ivyo vikuperekeka kwa ine, ndakupa chose icho chikukharako, ndipo kuti vinthu vyose vyakupatulika ivyo vyaperekeka kuti viŵe na wâlsraele. Ndavipereka kuti viŵe phande lako na la wâna âwako, kuti viŵe vyakugaŵikira imwe kwa muyirayira.

⁹Pa vyakupereka vyakupatulika nkhanira vyeneivyo vindawocheke pa moto, vyinu viŵenye ivi: sembe zawo zose, vyakupereka vyawo vyosenya ufu, sembe zawo zose zakuphepiskira kwananga ndiposo na sembe zawo zose zakuphepiskira majuvyo. Vyose ivyo wâkupereka kwa ine viŵenye vyakupatulika nkhanira kwa imwe na ku wâna wînu.

¹⁰Mukwenera kuryera mu malo ghakupatulika nkhanira. Mwanarume waliyose wangaryako. Ivi nyakupatulika kwa imwe.

¹¹Ivi navyo nyinyu: Ivyo vyaperekeka nga vyawanangwa vyosenya wâlsraele. Ndavipereka kwa iwe na ku wâna âwako, kuti viŵe phande linu kwa muyirayira. Munthu waliyose uyo ngwa kuphotoka mu nyumba yako wangaryako.

¹²Nkhumupani mafuta ghose ghaweme chomene, na vinyo lose liweme, na tirigu, vuna yakudanga ya ivyo wâlsraele wâkupereka kwa FUMU.

¹³Vipambi vyakudanga kuphyâ vyeneivyo vili mu charu, ivyo wâlsraele wâkewiza navyo wâlsraele wâkewiza navyo kwa FUMU viŵenye vyako. Munthu waliyose uyo ngwa kuphotoka mu nyumba yako wangaryako.

¹⁴“Chinthu chilichose icho chaperekeka mwa chisanisani kwa FUMU mu charu cha Israele, chiŵenye chako.

¹⁵“Chinthu chilichose chakudanga kubabika, manyi ndi munthu, manyi nchinyama, cheneicho wâkupereka kwa FUMU, chiŵenye chako. Ndipouli uti uwombole mwana wa uwere mu wânthu, ndiposo na mwana wakudanga kubabika mu vinyama ivyo nyambula kuphotoka.

¹⁶Chilichose uchiwombolenge para chili na mwezi umoza. Mtengo wakhe wakuwombolera upimenge ndarama za siliva zinkhonde gha siliva kwakuyana na ndarama zakupimikira mu Chihema Chakupatulika.

¹⁷Kweni wâna wâ ng'ombe panji wâ mberere panji wâ mbuzi, awo mbakwamba kubabika ureke kuŵawombola. Iwo mbakupatulika. Umijire ndopa zawo pa jochero, na kocha mafuta ghawo kuŵa sembe yakocha, yakuperekeka pa moto, yakupereka sungu liweme kwa FUMU.

¹⁸Kweni nyama yakhe yiŵenge yako nga ndi umo yikuŵira nganga iyo yazungunyika ndiposo na chigha cha maryero.

¹⁹“Vyakupereka vyose vyakupatulika ivyo ūalsraele ūakupereka kwa FUMU, ndavipereka kwa iwe na ku ūana ūako ūanarume na ūanakazi, kuti viŵe phande linu kwa muyirayira. Ili ndi phangano la muyirayira panthazi pa FUMU, lakuchita na iwe na mphapu yako.”

²⁰Ndipo FUMU yikati kwa Aroni, “Iwe wamkuŵavye chiharo mu charu chawo, nanga nkhuŵa na phande lirilose mukati mwawo. Ine ndine phande lako ndiposo ndine chiharo chako mukati mu ūalsraele.”

Phande la ūaLevi

²¹“ŪaLevi ndaŵapa chakhumi chilichose mu charu cha Israele kuŵa chiharo chawo, nga njombe pa mlimo wawo wa Chihema Chakukumaniranamo.

²²Ndipo kufuma sono ūalsraele ūareke kusenderera kufupi na Chihema Chakukumaniranamo, mzire ūanange na kufwa.

²³Kweni ūaLevi ndiwo ūachitenge mlimo wa mu Chihema Chakukumaniranamo ndipo ūati ūapataulenge usange ūananga pa mlimo wawo. Ili liŵenge dangoo la muyirayira mu miwiro yinu. Ndipo mukati mu ūalsraele ūaLevi ūaŵenge na chiharo chara.

²⁴Pakuti chakhumi chakufuma mu ūalsraele, cheneicho ūakupereka kwa FUMU, ndachipereka kwa ūaLevi kuŵa chiharo chawo. Ichi ndicho chifukwa ndayowoya na za iwo kuti walije na chiharo mukati mu ūalsraele.”

Chakhumi cha ūaLevi

²⁵ FUMU yikati kwa Mozesi,

²⁶“Uŵaphalire ūaLevi kuti, para ūakupoka chakhumi chakufuma mu ūalsraele, cheneicho ndapereka kwa iwo kuŵa chiharo chawo, ūarekenge chakhumi cha chakhumi kuti chiŵe sembe kwa FUMU.

²⁷Kwakuyana na iwo, sembe yawo yiti yipimikenge nga ndi tirigu wakufuma pa luwugha, ndiposo nga ndi vinyo ilo lafuma mu chakukamiramo.

²⁸Ntheura ndipo nawoso ūati ūaperekenge sembe kwa FUMU kufuma mu vyakupereka vyawo vyose vya chakhumi vyeneivyo ūakupoka ku ūalsraele. Kufuma mu vya khumi ivi ūamkupereka phande la FUMU kwa musofi Aroni.

²⁹Kufuma mu vyawanangwa vyose ivyo vyakupereka kwa iwo, ūakaperekenge kwa FUMU chawanangwa chose icho ukwenera kupokera, cheneicho nchiweme kwakuruska ndipo nchakupatulika.

³⁰Ndicho chifukwa uŵaphalire kuti, ‘Para mwaperekapo viweme kwakuruska, ivyo vyakharako mukavipime kuŵa nga ndi tirigu wa ŵaLevi wakufuma pa luwugha ndiposo nga ndi vinyo ilo lafuma mu chakukamiramo.

³¹Mungamanya kuryera pa malo ghalighose, imwe na mbumba zinu. Pakuti iyi ndi njombe yinu pa mlimo winu weneuwo mukuchita mu Chihema Chakukumaniranamo.

³²Ndipo chifukwa cha ichi, imwe kuti munangenge chara, usange mwapereka icho nchiweme kwakuruska kwa FUMU. Mungakazuzganga vinthu vyakupatulika vya ŵalsraele chara, mzire mufwe.’”

Kupenda 19

Vyoto vya ng'ombe yiswesi

¹Sono FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni,

²“Dango leneilo FUMU yalangula ndi ili: Uŵaphalire ŵalsraele kuti ŵize kwa iwe na ng'ombe yanakazi yiswesi yeneiyo yilije kalema nesi kafukwa ndiposo yeneiyo yilije kukakikapo na goliwoli.

³Mukayipereke kwa Eleyazara musofi, ndipo iyo wakayitorere kuwaro kwa msasa, ndipo ŵakayikomere panthazi pakhe.

⁴Eleyazara musofi watorepo ndopa za ng'ombe yira na munwe wakhe, ndipo wakazimijire panthazi pa Chihema Chakukumaniranamo kankhonde na kâwiri.

⁵Ng'ombe yira wakayiwochere panthazi pakhe. Chikumba chakhe, nyama yakhe, ndopa zakhe pamoza na ulongwe wakhe, ŵakaviwoche.

⁶Musofi watore khuni la milanje, kakhuni ka hisopo, uzi uswesi waviponye mukati mu moto wakochera ng'ombe yira.

⁷Penepapo musofi wati wachape vyakuvwara vyakhe na kugeza thupi lakhe, ndipo pamanyuma wati wanjire mu msasa. Musofi wati waŵe wambula kuphotoka mpaka na mise.

⁸Mweneuyo wakocha ng'ombe yira wachape vyakuvwara vyakhe na kugeza thupi lakhe, ndipo wati waŵe wambula kuphotoka mpaka na mise.

⁹Munthu mweneuyo ngwa kuphotoka ndiyo wati watore vyoto vya ng'ombe yira, na kuviŵika kuwaro kwa msasa pa malo ghaweme. Vyoto ivi vyamkusungikira mpingo wa ŵalsraele kuti viŵenge vyakunozgera maji pa kaluso kakuwuskira ukazuzi. Maluso agha nga kuwuskirapo kwananga.

¹⁰Munthu mweneuyo wakuwunjika vyoto vya ng'ombe yira, wasukenge vyakuvwara vyakhe, ndipo iyo waŵenge wambula kuphotoka mpaka na mise. Ili ndilo liŵe dango la muyirayira mu ŵalsraele na ku mulendo mweneuyo wakupanjwa mukati mwawo.

Vya kukhwaska chitanda

11“Yose uyo wakukhwaska chitanda cha munthu wati waŵe nga nkhaluso wakukazuzgika mazuŵa ghankonde na għawiri.

12Iyo wakwenera kujitozga na maji ghakupatulika ghara pa zuŵa la chitatu ndiposo na pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri, ndipo ntheura wati waŵe wakutowa. Kweni usange wakureka kujitozga pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri, wati waŵe wambula kutozgeka.

13Munthu waliyose uyo wakukhwaska munthu wakufwa, ndipo wakureka kujitozga, wakukazuzga Chihema Chakupatulika cha FUMU. Munthu wa ntheura wawusikemo mu ġwalsrae. Iyo wati waŵe wambula kutozgeka chifukwa ġwakawavye kumuthilira maji agho ghakutozga ivyo nvyambula kutowa. Iyo wakuŵa wachali wambula kutozgeka.

14“Para munthu wafwira mu hema dango lakhe ndi ili: Munthu waliyose uyo wakunjira mu hema, ndipo waliyose uyo wali mu hema wati waŵe wambula kuphotoka kwa mazuŵa ghankonde na għawiri.

15Chiŵiya chose icho chilje kubenererera pachanya pakhe, nchambula kuphotoka.

16Munthu waliyose uyo wakukhwaska munthu uyo wakomeka na lupanga kuwaro, panji chitanda, panji chiwangwa cha munthu, panyakhe dindi, wati waŵe wambula kuphotoka kwa mazuŵa ghankonde na għawiri.

17“Munthu wambula kuyowoya kuti watozgeke, ġati ġatore vyoto vya sembe yakocha yakuphepiskira zakwananga na kuŵika mu chiŵiya, ndipo ġati ġwasazgħem maji ghaweme.

18Penepapo munthu uyo ngwa kutowa wati watore kakhuni ka hisopo na kubizga mu maji ndipo wati wamijire pa hema, pa viŵiġa vyose, pa ġwanhu ġweneawo ġwakawawa penepapo, ndiposo na pa mweneuyo wakhwaska chiwangwa, panji uyo wakomeka, panji wakufwa waka, panji dindi.

19Munthu uyo ngwa kutozgeka ndiyo wati wamumijire munthu wambula kutozgeka pa zuŵa la chitatu na pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri. Ntheura pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri wati wamutozge munthu yura para wachapa vyakuvwara vyakhe na kugeza thupi lose, ndipo na mise wati waŵe wakutozgeka.

20“Kweni munthu mweneuyo ngwambula kutowa ndipo wakureka kujitozga, ġwa muwuskemo mukati mu mpingo, pakuti wakazuzga Chihema Chakupatulika cha FUMU. Iyo ngwambula kutowa chifukwa ġwaliġe kumumijira maji agho ghakutozga ivyo nvyambula kutowa.

21Ili liti liŵen ge dango la muyirayira kwa iwo. Munthu uyo wakumija maji ghakutozgera ivyo nvyambula kutowa, wakachape vyakuvwara vyakhe. Ndipo

munthu uyo wakukhwaska maji agha wati waŵe wambula kuphotoka mpaka na mise.

²²Chose icho munthu wambula kuphotoka wakukhwaska chiti chiŵe chambula kuphotoka. Ndipo yose uyo wakukhwaska chinthu chira wati waŵe wambula kuphotoka mpaka na mise.”

Kupenda 20

Ivyo vikachitika ku Kadeshi

(Kuf 17.1-7)

¹Mu mwezi wakudanga mpingo wose wa ŵaIsraele ukafika mu mapopa gha Zini, ndipo ŵanthu ŷara ŷakakhara ku Kadeshi. Miriyamu wakafwira na kusungika kwenekura.

²Sono ku malo ghara kukaŵavye maji kuti mpingo umwe. Sono ŵanthu ŷakawungana pamoza ndipo ŷakimikana na Mozesi na Aroni.

³Ŵanthu ŷakamugarukira Mozesi, ŷakati, “Chikâwa chiweme mphanyi tikafwiranga waka penepara ŷakafwiranga ŷabali ŷithu panthazi pa FUMU.

⁴Chifukwa uli mwawutorera mpingo wa FUMU mu mapopa agha, kuti ndimo tifwire, ise pamoza na vyakuŵeta vyithu?

⁵Ndipo chifukwa nchichi mukatifumya mu Eguputo, na kutitorera mu malo ghaheni agha. Agha kuti ndi malo gha vyakurya chara, nesi vikuyu, nanga ndi mpheska, panji magalagadeya. Ndiposo mulije na maji ghakumwa.”

⁶Penepapo Mozesi na Aroni ŷakafumapo pa maso pa wumba na kuruta mu muryango wa Chihema Chakukumaniranamo, ndipo ŷakawa kavunama. Uchindami wa FUMU ukaŵawonekera.

⁷Ndipo FUMU yikati kwa Mozesi,

⁸“Tora ndodo yako ndipo iwe na mukuru wako Aroni muwunganiske pamoza mpingo. Sono iwe uyowoye ku jarawe uku ŵanthu ŷakuwona mwakuti lifumye maji. Ntheura ndimo uti uŵafumiskire maji kufumira mu jarawe na kuŵapa ŷa mpingo kuti ŷamwe pamoza na vyakuŵeta vyawo.”

⁹Mozesi wakatora ndodo kufuma panthazi pa FUMU, nga ndi umo yikamulangulira.

¹⁰Sono Mozesi na Aroni ŷakawunganiska mpingo wose pamoza panthazi pa jarawe, ndipo Mozesi wakaŵaphalira ŵanthu ŷakati, “Pulikani sono, imwe ŵanthu ŷachigaruka. Kasi mbwenu ntheura timupaninge maji kufuma mu jarawe ili kuti mumwe?”

¹¹Mozesi wakawuska woko lakhe na kutimba jarawe na ndodo yakhe kâwiri. Maji ghakafuma ghanandi, ndipo mpingo ukamwa, pamoza na vyakuŵeta vyawo.

¹²FUMU yikati kwa Mozesi na Aroni, “Pakuti mukareka kugomezga mwa ine, kureka kuchindika ine kuti ndine wakupatulika panthazi pa âwIsraele, imwe kuti mwamkuunjizga chara mpingo uwu mu charu cheneicho ndâwapa.”

¹³Gheneagha ndigho maji gha Meriba, pa malo agho âwIsraele âwakalimbana na FUMU, ndipo iyo yikajirongora kuŵa yakupatulika mukati mwawo.

Karonga wa ku Edomu wakukanizga âwIsraele kupoleta mu charu

¹⁴Mozesi wakatuma nthumi kufumira ku Kadeshi kuya kwa karonga wa charu cha Edomu kuti âwakamuyowoyere kuti, “Âwabali âwinu âwIsraele âwakuti, ‘Mukumanya visuzgo vyose ivyo vyatiwira.

¹⁵Mukumanya umo âwasekuru âwithu âwakarutira ku Eguputo, ndipo na umo tikakhalira kwenekura nyengo yitali. ÂwEguputo âwakatisuzga ise na âwasekuru âwithu.

¹⁶Para tikalira kwa FUMU, yikatipulika na kutuma mungelo uyo wakatifumyamo mu Eguputo. Sono tili muno mu Kadeshi, msomba uwo uli mu mphepete mwa charu chinu.

¹⁷Sono tikupempha kuti mutizomerezge kujumphamo mu charu chinu. Kuti tendenge mu minda yinu chara panji mu mpheska zinu, nanga nkhumwamo maji mu visimi vyinu. Ise titi tendenge mu Msewu Ukuru wa Karonga ndipo titi tipatukirenge uku na uku chara, mpaka tijumphe charu chinu.’”

¹⁸Kweni Edomu wakati kwa iyo, “Mureke kujumphapo mzire ndimwizirani na nkhondo kuti ndirwe namwe.”

¹⁹âwIsraele âwakamuphalira âwakati, “Ise titi tendenge mu msewu ukuru pera. Usange ise na vyakuŵeta vyithu timwengeko maji ghinu, tiripirenge. Mutizomerezge kuti tijumphemo waka.”

²⁰Kweni Edomu wakati kwa iwo, “Mujumphengemo chara,” Penepapo Edomu wakiza na âwankhondo âwanandi na âwankhongono kwiza karya nawo.

²¹Ntheura Edomu wakakana kuti âwIsraele âwajumphemo mu charu chakhe. Ndipo âwIsraele âwakatora nthowa yinyakhe.

Nyifwa ya Aroni

²²Sono mpingo wose wa âwIsraele ukenda ulendo kufuma ku Kadeshi na kuya kafika ku Phiri la Horo.

²³Pa Phiri la Horo, mu mphaka za charu cha Edomu, ndipo FUMU yikaphalira Mozesi na Aroni kuti,

²⁴“Aroni wati wafwenge na kusungika pamoza na âwabali âwakhe. Iyo kuti wamkunjiramo chara mu charu cheneicho ndâwapa âwalsraele, chifukwa imwe mukareka kupulikira languro lane pa maji gha ku Meriba.

²⁵Utore Aroni pamoza na Eleyazara mwana wakhe, ndipo wize nawo ku Phiri la Horo.

²⁶Kwenekura ukamuvure vyakuvwara vyakhe vya usofi na kumuvwarika Eleyazara mwana wakhe. Ndipo Aroni wati wafwire kwenekura na kusungika pamoza na âwabali âwakhe.”

²⁷Mozesi wakachita nga ndi umo FUMU yikamulangulira. Iwo âwakaruta Phiri la Horo, uko mpingo wose ukawawona.

²⁸Mozesi wakamuvura Aroni vyakuvwara vyakhe vya usofi, na kumuvwarika Eleyazara mwana wakhe. Ndipo Aroni wakafwira kwenekura pachanya pa phiri. Sono Mozesi na Eleyazara âwakakhira phiri.

²⁹Para mpingo wose ukapulika kuti Aroni wafwa, âwalsraele wose âwakalira nyifwa ya Aroni mazuâwa 30.

Kupenda 21

âwalsraele âwakuthereska âwakanani

¹Karonga wa ku Aradi, muKanani, mweneuyo wakakharanga ku Negebu, wakati wapulika kuti âwalsraele âwakwizira mu nthowa ya ku Atarimu, wakiza na kurwa nawo, ndipo âwanyakhe mwa iwo wakaâwakora umikori.

²âwalsraele âwakachita chirapo kwa FUMU âwakati, “Usange nadi muti muâwaperekenge âwanthu aâwa mu mawoko ghithu, ise titi tiyimare petu misumba yawo.”

³FUMU yikapulikira mazgu ghawo, ndipo yikâwapereka âwakanani mu mawoko ghawo. âwalsraele âwakamara petu âwakanani pamoza na misumba yawo. Ntheura malo ghara ghakathyika Horima.

Njoka ya mkuâwa

⁴âwalsraele âwakawuka ulendo wawo kufuma pa Phiri la Horo âwakenda na nthowa ya ku Nyanja ya Matete kuzingirira charu cha Edomu. Kweni âwanthu kuti âwakajikora mitima chara apo âwakendanga.

⁵âwanthu âwara âwakamba kwimikana na Chiuta ndiposo na Mozesi mu kayowoyerô âwakati, “Chifukwa uli mukatifumya mu Eguputo kuti tizakafwirenge waka muno mu mapopa? Pakuti mulije chakurya nanga ndi maji, ndipo chakurya chawakawaka chambula kukondweska.”

⁶Penepapo FUMU yikatuma njoka za urwirwi nga wa moto mu âwanthu, ndipo zikaâwaruma, mwakuti âwalsraele âwanandi âwakafwa.

⁷Wanthu wakiza kwa Mozesi wakati, “Tananga chifukwa timikana na FUMU na imwe wuwo mu mayowoyerero ghithu. Murombe kwa FUMU, kuti yiwuskeko njoka izi kwa ise.” Ntheura Mozesi wakaŵarombera wanthu.

⁸FUMU yikamuphalira Mozesi yikati, “Unozge njoka ya mkuŵa, na kuyipayika pa khuni. Yose uyo walumika, para wati walaŵiskepo pa njoka ya mkuŵa yira, wati waŵe wa moyo.”

⁹Ntheura Mozesi wakanozga njoka ya mkuŵa ndipo wakayipayika pa khuni. Sono usange njoka yamuluma munthu ndipo wakalaŵiskapo pa njoka ya mkuŵa yira, munthu yura wakaŵanga wamoyo.

Ulendo wa walsraele mu chidika cha waMowabu

¹⁰Walsraele wakawuka ulendo wawo, wakaya kazenga msasa ku Oboti.

¹¹Ndipo wakawukaso ulendo kufuma ku Oboti, wakaya kazenga ku Iye Abarimu, mu mapopa ghakuthyana na Mowabu, kurazga ku mafumiro gha dazi.

¹²Kufuma para wakawuka ulendo wawo, wakaya kazenga msasa mu Dambo la Zeredi.

¹³Kufuma para wakawuka ulendo wawo, wakaya kazenga sirya linyakhe la mronga wa Arinoni, weneuwo uli mu mapopa agho ghakufuma mu mphaka ya wāAmori. Mronga wa Arinoni uwo ndi mphaka ya Mowabu, uli pakati pa charu cha Mowabu na Amori.

¹⁴Pa chifukwa ichi vili kuyowoyeka mu buku la zinkhondo za FUMU kuti, “Msumba wa Wahebu uli mu Sufa, ku vidika vyā Arinoni,

¹⁵ku usendemuko wa vidika uwo ukafika mpaka ku Ari, ndipo ukukhwaskana na mphaka ya Mowabu.”

¹⁶Kufuma kura wakarutilira mpaka ku Beyere. Ichi nchisimi cheneicho FUMU yikamuphalira Mozesi kuti, “Wunganya wanthu pamoza ndipo nditi ndiŵape maji.”

¹⁷Sono walsraele wakimba sumu iyi yakuti, “Bwibwituka iwe chisimi! Zani timbire chisimi!

¹⁸Chisimi cheneicho wana wā karonga wakajima, cheneicho warongozgi wakumanyikwa wā wanthu wakajima, na ndodo ya ufumu pamoza na ndodo zawo.” Kufuma ku mapopa walsraele wakaruta ku Matana.

¹⁹Kufuma ku Matana wakaruta ku Nahaliyele ndipo kufuma ku Nahaliyele wakaruta ku Bamoti.

²⁰Kufuma ku Bamoti wakaruta ku chidika icho chili mu charu cha Mowabu, kwizira pachanya pa Phiri la Pisiga ilo likurazgirana na chiparamba musi mwakhe.

ŵalsraele ūakuthereska Karonga Sihoni na Karonga Ogi

(Mar 2.26—3.11)

²¹Penepapo ūalsraele ūakatuma nthumi kwa Sihoni karonga wa ūaAmori kukayowoya kuti,

²²“Mundizomerezge kuti ndiporote mu charu chinu. Kuti titi tipatukire mu minda chara nanga ndi mu mpheska. Titi timwengemo maji gha mu visimi chara. Ise titi tendenge mu Msewu ukuru wa Karonga, mpaka tiporote mu charu chinu.”

²³Kweni Sihoni wakaŵazomerezga chara ūalsraele kuti ūaporote mu charu chakhe. Wakawunganya ūasilikari ūakhe wose pamoza. Wakaruta kuya karwa nkhondo na ūalsraele mu mapopa, ndipo wakafika ku Yahazi na kurwa na ūalsraele.

²⁴Ūalsraele ūakamuthereska na nkhondo ndipo ūakatora charu chakhe kufuma ku mronga wa Arinoni kuya kafika ku mronga wa Yaboko, mpaka ku mphaka ya charu cha ūaAmoni, pakuti msumba wa Yazere ndiwo waŵa mphaka ya ūaAmoni.

²⁵Ūalsraele ūakatora misumba yose iyi, ndipo ūakakhara mu misumba yose ya ūaAmori: msumba wa Heshiboni, na vikaya vyakhe vyose.

²⁶Heshiboni ukaŵa msumba wa Sihoni karonga wa ūaAmori, mweneuyo wakarwa na karonga wa kale wa ūaMowabu na kupoka charu chakhe chose, mpaka ku mronga wa Arinoni.

²⁷Ndicho chifukwa ūimbi sumu ūakuti, “Zaninge ku msumba wa Heshiboni, mwakuti uzengeke, tiyeni tizenge msumba wa Sihoni kuti ukhazikike.”

²⁸Moto ukabuka mu Heshiboni, dimi likafuma mu msumba wa Sihoni. Moto ukamyangura Ari, msumba wa ku Mowabu, ukanyeskerathu mapiri gha kunena kwa Arinoni.

²⁹Soka kwa iwe, Mowabu! Mwamara petu, imwe mukusopa Kemoshi! Ūana ūakhe ūnarume waŵazgora kuŵa ūakuchimbirachimbira. Ūana ūakhe ūnakazi waŵazgora kuŵa ūazga, pasi pa Sihoni, karonga wa ūaAmori.

³⁰Ntheura mphapu yaho yikamara petu kufumira ku Heshiboni mpaka ku Diboni ndipo tikaŵamara nkhanira mpaka moto ura ukatandazgikira ku Nofa, msumba wa Medeba.

³¹Ntheura ūalsraele ūakakhara mu charu cha ūaAmori.

³²Mozesi wakatuma ūanthu kuya kaskora Yazere. Ndipo ūalsraele ūakatora vikaya vyakhe, na kuŵachimbizgamo ūaAmori awo ūakâwa mwenemura.

³³Penepapo ūakawerako ndipo ūakatora nthowa yakuya ku chigâwa cha Bashani. Ndipo Ogi, karonga wa ku Bashani wakiza na ūasilikari ūakhe wose kuti ūarwe nawo nkhondo ku msumba wa Edireyi.

³⁴Kweni FUMU yikati kwa Mozesi, “Ungamopanga, pakuti ndamupereka iyo mu mawoko ghako pamoza na wanthu wakhe wose, ndiposo na charu chakhe. Uchite nayo nga ndi umo ukachitira na Sihoni karonga wa waAmori mweneuyo wakakharanga ku Heshiboni.”

³⁵Ntheura wakakoma Ogi na wana wakhe ndiposo na wasilikari wakhe wose. Kukawavye na yumoza uyo wakakharako wamoyo ndipo wakatora charu chakhe.

Kupenda 22

Karonga wa ku Mowabu wakuchema Balaamu

¹Sono waIsraele wakawuka ulendo wawo, ndipo wakazenga msasa mu vidika vya Mowabu ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani ku Yeriko.

²Balaki mwana wa Zipora wakawona vyose vyeneivyo waIsraele wakaWachitira waAmori.

³WaMowabu wakaŵa na wofi ukuru na wanthu aŵa, chifukwa wakaŵa wanandi. WaMowabu wakaŵa nadi na wofi na waIsraele.

⁴Ntheura waMowabu wakaŵaphalira wararaŵarara ku Midiyani wakati, “Wumba uwu uti umare vyose ivyo vyatizingirizga nga ndi umo ng’ombe yikumalira utheka mu munda.” Ntheura Balaki mwana wa Zipora, mweneuyo wakaŵa karonga wa ku Mowabu pa nyengo yira,

⁵wakatuma nthumi kwa Balaamu mwana wa Beyoro, ku Petoro, pafupi na mronga wa Yufurate mu charu cha Amawu kukamuchema na kumuphalira kuti, “Wanthu wafuma ku Eguputo. Iwo wazura charu chose ndipo wakukhara kudunjikana nane.

⁶Zanga sono uwatemberere wanthu aŵa mu malo ghane pakuti mbankhongono kwakuruska ine. Panji ndingamanya kuwatonda na kuwachimbizgamo mu charu. Pakuti nkhumanya kuti yose uyo ukumutumbika wakuŵa wakutumbikika, ndipo yose uyo ukumutemba wakutembeka.”

⁷Ntheura wararaŵarara wa ku Mowabu na wa ku Midiyani wakayegha malipiro gha kuya karoskera. Wakiza kwa Balaamu, na kumuphalira uthenga wa Balaki.

⁸Ndipo Balaamu wakaŵaphalira wakati, “Gonani kuno usiku uno, ndipo nditi ndimupani zgoro, kwakuyana na umo FUMU yiti yindiphalirire.” Ntheura nduna zira za ku Mowabu zikakhara na Balaamu.

⁹Chiuta wakiza kwa Balaamu ndipo wakati, “Kasi wanthu aŵa wali na iwe mba njani?”

¹⁰Balaamu wakati kwa Chiuta, “Balaki mwana wa Zipora, karonga wa ku Mowabu watuma uthenga kwa ine wakuti,

¹¹ŵanthu ūafuma mu Eguputo ndipo ūazura pa charu chose. Sono zanga uŵatemberere ūanthu aŵa mu malo ghane. Panji ndingamanya kurwa nawo na kuŵachimbizgamo.”

¹²Chiuta wakati kwa Balaamu, “Ungarutanga nawo chara, ndiposo ureke kuŵatembba ūanthu ūara, pakuti mbakutumbikika.”

¹³Sono Balaamu wakawuka na macherochero, wakaziphalira nduna zira zikafuma kwa Balaki, wakati, “Rutaninge ku charu cha ku kwinu, pakuti FUMU yandikanizga kuti ndirute namwe.”

¹⁴Ntheura nduna zira zikafuma ku Mowabu na kuruta kwa Balaki, ndipo zikamuphalira kuti, “Balaamu wakana kwiza nase.”

¹⁵Balaki wakatumaso nduna izo zikâwa zinandiko zakuzirwa kuruska zakudanga zira.

¹⁶Zikiza kwa Balaamu na kumuphalira kuti, Balaki mwana wa Zipora wakuti, “Kuŵavye na chinthu chinyakhe chakujandizga iwe kwiza kwa ine.

¹⁷Nadi ndizamkukuchindika chomene. Chilichose icho wizamkuyowoya kwa ine ndizamkuchichita. Zanga kuti uŵatemberere ūanthu aŵa mu malo ghane.”

¹⁸Kweni Balaamu wakazgora na kuziphalira nduna za Balaki wakati, “Nanga Balaki wangandipa nyumba yakhe yakuzura na siliva na golide, ine kuti ndingajumpha dangó la FUMU, Chiuta wane chara, manyi ndichoko panji ndikuru.

¹⁹Sono nkhumurombani, gonaniso kuno, na usiku uno wuwo, kuti ndimanye icho FUMU yiti yiyowoye.”

²⁰Chiuta wakiza kwa Balaamu na usiku ndipo wakamuphalira wakati, “Usange ūanthu aŵa ūiza kwiza kakuchema iwe, wuka urute nawo. Kweni ukachitenge cheneicho ndamkukuphalira.”

²¹Ntheura Balaamu wakawuka na mulenjelenje, wakaŵikapo chiskaro pa mbunda yakhe ndipo wakaruta na nduna zira za Mowabu.

Balaamu na mbunda yakhe

²²Kweni Chiuta wakakwiya chomene chifukwa Balaamu wakaruta. Ndipo mungelo wa FUMU wakimilira mu msewu kuti wamujandizge. Pa nyengo iyi Balaamu wakagara pa mbunda, ndipo ūateŵeti ūakhe ūawiri ūakâwa pamoza nayo.

²³Mbunda yikawona mungelo wa FUMU wakwimilira mu msewu, wali na lupanga mu woko lakhe. Penepapo mbunda yikareka msewu na kunjira mu munda. Balaamu wakatimba mbunda yira mwakuti wayiwezgere mu msewu.

²⁴Penepapo mungelo wa FUMU wakaya kimilira mu kanthowa kafinyi ako kakaporota pakati pa minda ya mpheska, iyo yikawâ na viliwâ vya mawe ku madera ghose ghawiri.

²⁵Para mbunda yikawona mungelo wa FUMU, yikenda kufupi na chiliwâ chinyakhe kwenekuko kalundi kamoza ka Balaamu kakakwenthekanga. Penepapo Balaamu wakatimbaso mbunda yira.

²⁶Pamanyuma mungelo wa FUMU wakaruta kunthazi na kuya kimilira pa malo ghafinyifinyi, apo pakawavye nthowa yakupatukirako, ku maryero panji ku mazere.

²⁷Para mbunda yikawona mungelo wa FUMU, yikagona pasi apo Balaamu wali pachanya. Balaamu wakakwiya chomene ndipo wakatimba mbunda yira na ndodo yakhe.

²⁸Sono FUMU yikajula mlomo wa mbunda, ndipo mbunda yikati kwa Balaamu, “Kasi ndachitachi kwa iwe, pakunditimba katatu kose?”

²⁹Balaamu wakati ku mbunda, “Chifukwa wandisôwerera. Ndiwenge na Lupanga mu woko lane, mphanyi ndakukoma waka.”

³⁰Ndipo mbunda yikati kwa Balaamu, “Kasi ndine mbunda yako chara yeneiyo wagrapo mu umoyo wako wose mpaka mu zuwâ ili? Kasi ivi ndili kumuchitiranipo na kale?” Balaamu wakazgora kuti, “Chara.”

³¹Penepapo FUMU yikajula maso gha Balaamu, ndipo wakawona mungelo wa FUMU wimilira mu nthowa, wali na lupanga lwakusorora mu woko lakhe. Balaamu wakasindama na kuwa kavunama.

³²Mungelo wa FUMU wakamufumba wakati, “Chifukwa uli watimba mbunda yako katatu kose? Ndiza kuti ndikujandizge, chifukwa ulendo wako nguheni panthazi pane.

³³Mbunda yangundiwona ndipo yangupatukira ku mphepete panthazi pane katatu. Yirekenge kundipatukira, nadi sono mphanyi ndakukoma iwe, na kureka mbunda kuti yiwe yamoyo.”

³⁴Penepapo Balaamu wakayowoya na mungelo wa FUMU wakati, “Ndananga, pakuti ndangumanya chara kuti mwimilira mu msewu kundijandizga ine. Ntheura sono usange ncha kumukwiyiskani, ipo ndiwererenge kunyuma.”

³⁵Mungelo wa FUMU wakati kwa Balaamu, “Rutanga nawo wantru aâwa, kweni ukayowoyenge cheneicho ndamkukuphalira.” Ntheura Balaamu wakaruta na nduna za Balaki zira.

Balaki wakumupokerera Balaamu

³⁶Para Balaki wakapulika kuti Balaamu wiza, wakaruta kuya kakumana nayo mu msumba wa Mowabu, pa mronga wa Arinoni ku umaliro wakhe.

³⁷Ndipo Balaki wakamufumba Balaamu wakati, “Asi nkhatuma nthumi kukuchema iwe? Nchifukwa uli ukareka kwiza kwa ine? Kasi ine ndingakuchindika iwe chara?”

³⁸Balaamu wakamuzgora Balaki kuti, “Wonani, sono ndiza! Kasi sono ndiliso nazo nkhongono zakuyowoyer ka nthu kalikose? Mazgu agho Chiuta waŵika mu mlomo wane, ndigho nkhwenera kuyowoya.”

³⁹Penepapo Balaamu wakaruta na Balaki, ndipo ūakafika ku msumba wa Kiriyati Huzoti.

⁴⁰Kwenekura Balaki wakapereka sembe ya ng'ombe, mberere na mbuzi, ndipo wakatumizgako nyama kwa Balaamu na wa nduna izo zikiza nayo.

Uchimi wakwamba wa Balaamu

⁴¹Na machero ghakhe Balaki, wakamutora Balaamu na kwiza nayo pa malo ghakukwera ku Bamoti Baala. Penepara Balaamu wakamanya kuwona misasa ya ūalsraele mpaka uko yikugota.

Kupenda 23

¹Ndipo Balaamu wakati kwa Balaki, “Undizengere pano majochero ghankonde na għawiri ndipo undipozgħere nkħambako zinkhonde na ziwiri na mberere zanarume zinkhonde na ziwiri.”

²Balaki wakachita nga ndi umo Balaamu wakayowoyer. Ndipo Balaki na Balaamu ūakapereka sembe ya nkħambako na mberere yanarume pa jochero lirilose.

³Balaamu wakati kwa Balaki, “Milira pafupi na sembe yako yakocha, ndipo ine ndirute panji FUMU yamkwiza na kukumana nane. Chose icho yamkundirongora ndizamkukuphalira.” Ntheura wakaruta pachanya pa phiri pambula kumerapo kanthu.

⁴Chiuta wakakumana na Balaamu ndipo Balaamu wakati kwa iyo, “Ndanozga majochero ghankonde na għawiri, ndipo ndapereka pa jochero lirilose nkħambako na mberere yanarume kuwa sembe.”

⁵Ndipo FUMU yikamuphalira Balaamu kuti, “Werera kwa Balaki, ukayowoye vyeneivi.”

⁶Balaamu wakawerera kwa Balaki ndipo wakawona Balaki na nduna zose za ku Mowabu ūkimilira pafupi na sembe yakhe yakocha.

⁷Penepapo Balaamu wakamba kuyowoya wakati, “Balaki wakanditora kufuma ku Aramu, ndiyo karonga wa ku Mowabu ku mapiri għa ku mafumiro għa dazi. Wakati, ‘Zanga, utembe Yakhobe mu malo ghane, zanga uyuyure Israele.’

⁸Kasi ndingamutemba uli mweneuyo Chiuta walije kumutemba? Ndingachombola uli mweneuyo FUMU yilije kumuchombola?

⁹Pakuti apo ndili pachanya pa phiri nkhuŵawona, apo ndili pa tumapiri nkhuŵalaŵiska, wānthu ūakujikhala ūekha, ūambula kujipendera pamoza na ūamitundu.

¹⁰Kasi ndi njani uyo wangapenda wāna ūa Yakhobe, panji kupenda mawumba gha ūalsraele? Rekani ine ndifwe nyifwa ya ūarunji, ndipo umaliro wane uŵe nga ndi wawo!"

¹¹Ndipo Balaki wakamufumba Balaamu wakati, "Nchichi icho wandichitira? Nkhakuchema iwe kwiza katemba ūarwani wāne, ndipo iwe ulije kuchita kanthu kweni waŵatumbika."

¹²Balaamu wakazgora wakati, "Kasi ndireke kuyowoya icho FUMU yandiphalira?"

Uchimi wa chiŵiri wa Balaamu

¹³Balaki wakamuphaliraso kuti, "Tiyeni ku malo ghanyakhe, kwenekuko ungamanya kuŵawona. Wamkuwona awo ūali pafupi pera, ndipo kuti wamkuŵawona wose chara. Penepara ndipo ukaŵa temberere wānthu ūara mu malo ghane."

¹⁴Wakaruta nayo ku Zofimu pachanya pa Phiri la Pisiga, ndipo wakazenga majochero ghankonde na ghawiri. Wakaperekwa nkhambako na mberere yanarume pa jochero lirilose kuŵa sembe.

¹⁵Balaamu wakati kwa Balaki, "Milira pano pafupi na sembe yako yakocha, apo ine nkhiruta kuya kakumana na FUMU kura."

¹⁶FUMU yikakumana na Balaamu, na kumuphalira icho wamuyowoya yikati, "Werera kwa Balaki ukayowoye vyeneivi."

¹⁷Balaamu wakawerera kwa Balaki ndipo wakawona kuti wimilira pafupi na sembe yakhe yakocha pamoza na nduna za ku Mowabu zira. Balaki wakamufumba wakati, "Kasi FUMU yayowoyachi?"

¹⁸Balaamu wakamba kuyowoya wakati, "Wuka Balaki, tegherezga kwa ine iwe mwana wa Zipora.

¹⁹Chiuta kuti ndi munthu chara, kuti watete nesi mwana wa munthu kuti wasinthe maghanoghano ghakhe. Iyo asi wanena, kasi wati wareke kuchichita? Iyo asi wayowoya, kasi wati wareke kuchifiska?

²⁰Nadi, nkhapokera languro lakuti nditumbike. Iyo watumbika, ndipo ine kuti ndingasintha chara.

²¹Iyo walije kuwonamo kanthu kaheni mwa Yakhobe, nanga nkhusangamo soka mwa iyo. FUMU, Chiuta wawo wali nawo, ndipo mukati mwawo muli nchemerezgo kuti iyo ndi karonga wawo.

²²Chiuta wakaŵafumya mu Eguputo, wali na nkhongono nga ndi za njati.

²³Pakuti palije chakuwukwa icho chingimikana na Yakhobe, nanga ndi chakuroska icho chingimikana na Israele. Sono wāmkuyowoya za Yakhobe na Israele kuti, ‘Wonani icho Chiuta wachita!’

²⁴Wonani wālsraele! Iwo wali nga ndi nkharamu yanakazi iyo yikuwukira muchanya, ndiposo nga ndi nkharamu yanarume iyo yikujiwuskira muchanya. Iyo kuti yikugona pasi chara mpaka yimarizge icho yakoma, na kumwa ndopa za nyama iyo yakoma.”

²⁵Ndipo Balaki wakati kwa Balaamu, “Ureke kuŵatemberera, ndipo ureke kuŵatumbika.”

²⁶Kweni Balaamu wakamufumba Balaki wakati, “Kasi nkakuphalira chara kuti chose icho FUMU yayowoya ndicho nkhwenera kuchita?”

Uchimi wa chitatu wa Balaamu

²⁷Balaki wakati kwa Balaamu, “Zanga sono, nditi ndikutorere ku malo ghanyakhe. Panji chamkumukondweska Chiuta kuti ukatemberere wānthu wāra mu malo ghane kufuma penepara.”

²⁸Ntheura Balaki wakaruta nayo pachanya pa Phiri la Peyoro, ilo likuchiwonera pasi chiparamba.

²⁹Balaamu wakati kwa Balaki, “Undizengere pano majochero ghankonde na ghawiri, ndipo undipe nkhambako zinkonde na ziŵiri na mberere zanarume zinkonde na ziŵiri.”

³⁰Balaki wakachita kwakuyana na umo Balaamu wakamuphalirira. Wakaperekpa jochero lirilose nkhambako yimoza na mberere yanarume yimoza kuŵa sembe.

Kupenda 24

¹Para Balaamu wakawona kuti chikâwa chakukondweska FUMU kuti watumbike wālsraele, iyo kuti wakarutako chara nga mpha nyengo zinyakhe, ndiposo kuti wakaruta chara kuya kabenja vya maula, kweni wakarazgira waka chisko chakhe ku mapopa.

²Balaamu wakawona kuti wālsraele wāzenga misasa yawo fuko lose pa lekha. Ndipo Mzimu wa Chiuta wakiza pa Balaamu,

³ndipo wakamba kuyowoya wakati, “Uwu ndiwo uvumbuzi wa Balaamu mwana wa Beyoro, uvumbuzi wa uyo maso ghakhe ghakuwona makora,

⁴uvumbuzi wa mweneuyo wakupulika mazgu gha Chiuta, mweneuyo wakuwona mboniwoni ya Mwenenkhongono zose, wakuwa pasi, kweni maso ghakhe ghakulaŵiska.

⁵Nako nkutowa kwa misasa yako iwe Yakhobe, nako nkutowa kwa nyumba zako iwe Israele!

⁶Zili nga ndi madambo agho ghatandazgikira kutali, nga ndi minda mu mphepete mwa mronga, nga ndi chinthembwe icho FUMU yili kupanda, ndiposo nga ndi makuni gha milanje mu mphepete mwa maji.

⁷Maji ghizamkufurukira kufuma mu ndowo zakhe, ndipo mbewu yakhe yizamkuŵa na maji ghanandi. Karonga wakhe wizamkuŵa mukuru kuruska Agagi ndipo ufumunkhuru wakhe wizamkukwezgeka pachanya.

⁸Chiuta wakaŵafumya mu Eguputo. Chiuta wali na nkongono nga za njati. Wamkurya nga nchakurya mafuko agho ghakwimikana nayo. Wamkuphyora viwangwa vyawo tuchokotuchoko, ndipo mivwi yakhe yamkuŵalasa na kuperota.

⁹Wakuwanchama na kugona nga ndi nkharamu yanarume ndiposo nga ndi nkharamu yanakazi. Ndi njani uyo wati wamuwuske? Watumbikike yose uyo wakumutumbikani, ndipo watembeke yose uyo wakumutembani.”

¹⁰Balaki wakakwiyira Balaamu, ndipo wakakuwa makwa. Wakamuphalira Balaamu wakati, “Nkhakuchema kwiza katemba ūarwani ūane, ndipo wona sono waŵatumbika katatu kose.

¹¹Ntheura sono wukapo urutenge ku kwako. Nkhayowoya cuti, ‘Nadi ndamkukuchindika’ kweni FUMU yakana cuti upokere nchindi.”

¹²Sono Balaamu wakamuphalira Balaki wakati, “Asi nkaziphalira nthumi zako izo ukazituma kwa ine cuti,

¹³‘Nanga Balaki wandipenge nyumba yakuzura na siliva na golide mphanyi nkhajumpha chara mazgu gha FUMU, cuti ndichite manyi chiweme panji chiheni cha mu khumbo lane na lane. Icho FUMU yayowoya ndicho ndamkuyowoya.’”

Mazgu gha umaliro gha uchimi wa Balaamu

¹⁴Balaamu wakati kwa Balaki, “Sono nkhiruta ku ūanthu ūane. Zaninge ndimuphalirani icho ūaIsraele ūamkuŵachitira ūanthu ūinu mu mazuŵa gha umaliro.”

¹⁵Iyo wakamba kuyowoya, wakati: “Uwu ndi uvumbuzi wa Balaamu mwana wa Beyoro, uvumbuzi wa uyo maso ghakhe ghajurika,

¹⁶uvumbuzi wa uyo wakupulika mazgu gha Chiuta, wa uyo wakumanyiska mahara gha Chiuta Chikurukuru, wa uyo wakuwona mboniwoni ya Mwenenkhongono zose, uyo wakuŵa pasi kweni maso ghakhe ghakulaŵiska.

¹⁷Nkhumuwona, kweni sono chara, nkhumulaŵiska, kweni kuti wali pafupi chara. Karonga wakuŵala nga ndi nyenyezi wamkuwuka kufumira mu nyumba ya Yakhobe, ndipo nthonga ya ufumu yamkuwuka kufuma mwa Israele. Ndiyo wamkuparanya ūarongozgi wa Mowabu, kuthereskerathu mtundu wose wa Seti.

¹⁸Wamkuthereska ūarwani ūakhe mu Edomu, wamkutora charu chawo, apo ūaIsraele ūakurutilira kuvivya.

¹⁹Mwa Yakhobe ndimo mwizamufuma karonga wakuwusa, mweneuyo wizamkumara petu awo wakharako mu misumba.”

²⁰Ndipo Balaamu wakalaŵiska kwa Amaleki ndipo wakamba kuyowoya wakati, “Fuko la Amaleki ndilo likaŵa lankhongono kuruska mafuko ghanyakhe ghose, kweni ku umaliro lizamkumara petu.”

²¹Pamanyuma wakalaŵiska ku ūaKeni ndipo wakamba kuchima wakati, “Malo ghinu ghakukharamo ngakukhalirira, ndipo nyumba yinu yakukharamo yili mukati mu jarawe.

²²Ndipouli ūaKeni ūati ūaparanyike. Kasi ūaAsiriya ūati ūamuŵikani mu uzga mpaka pauli?”

²³Balaamu wakarutilira kuyowoya kuti, “Mbaya mwe, ndi njani wamkuŵa wamoyo para Chiuta wachita ichi?

²⁴“Kweni ngaraŵa zamkwiza kufuma ku Kitimu ndizo zamkubwangandula Asiriya na Ebere Kitimu nayoso wizamkubwanganduka.”

²⁵Penepapo Balaamu wakawuka na kukwerero ku kwakhe. Balaki nayo wakaruta ku kwakhe.

Kupenda 25

ŵaIsraele ku Peyoro

¹Apo ūaIsraele ūakakharanga ku Shitimu, ūanarume ūakamba kugonana na ūanakazi ūa ku Mowabu.

²ŵanakazi aŵa ndiwo ūakachemanga ūaIsraele ku sembe izo ūakachitiranga ūachiuta ūawo, ndipo ūanthu ūakaryanga nawo na kulambira ūachiuta wawo.

³Ntheura ūaIsraele ūakasopanga nawo chiuta Baala wa ku Peyoro, ndipo FUMU yikawkiyira ūaIsraele.

⁴Sono FUMU yikamuphalira Mozesi yikati, “Utore ūarongozgi wose ūa ūanthu ndipo uŵanyonge pakweru panthazi pane, mwakuti ndireke kukwiyira ūaIsraele.”

⁵Mozesi wakaŵaphalira ūeruzgi ūa ūaIsraele wakati, “Waliyose wa imwe wakomenge munthu wakhe na wakhe mukati mu ūanthu awo ūakaya kasopanga chiuta Baala wa ku Peyoro.”

⁶Sono yumoza wa ūaIsraele wakiza na mwanakazi wa ku Midiyani ku mbumba yakhe uku Mozesi na mpingo wose wa ūaIsraele ūakuwona, apo ūanthu ūkaliranga pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

⁷Finehasi mwana wa Eleyazara, muzukuru wa musofi Aroni wakati wawona ichi, wakawuka na kureka mpingo. Wakatora mukondo,

⁸ndipo wakamurondezga mulIsraele yura kuya kafika mu chipinda cha mukati ndipo wakagwaza wose ūaŵiri wuwo, mwanarume mulIsraele na mwanakazi yura. Ntheura nthenda yakofya yikareka mukati mu ūaIsraele.

⁹Ndipouli awo ūakafwapo na nthenda yakofya yira ūakâwa 24,000.

¹⁰FUMU yikamuphalira Mozesi yikati,

¹¹“Finehasi mwana wa Eleyazara, muzukuru wa musofi Aroni, wawezgako ukari wane ku ūaIsraele pakuti wakakana kuti munthu waliyose wasopenge ūachiuta ūanyakhe kweni ine pera. Ndicho chifukwa ndilije kuŵasakaza ūaIsraele mu ukari wane.

¹²Ntheura umuphalire kuti ine nkhumupa iyo phangano lane la mutende.

¹³Nkhupangana kuti iyo na mphapu yakhe pamanyuma pakhe, ūati ūaŵe ūasofi kwa muyirayira, pakuti iyo wakazomerezga chara kuti ūanthu ūimikane nane, na kuphepiskira zakwananga ūaIsraele.”

¹⁴MulIsraele mweneuyo wakakomekera pamoza na mwanakazi wa chiMidiyani, wakaŵa Zimuri mwana wa Salu, murara wa pa nyumba yaho ya fuko la Simiyoni.

¹⁵Mwanakazi wa chiMidiyani mweneuyo wakakomeka wakaŵa Kozibi mwana wa Zuru, mweneuyo wakaŵa murara pa mbumba ya fuko la Midiyani.

¹⁶FUMU yikamuphalira Mozesi yikati,

¹⁷“Rutanga ukarwe na ūaMidiyani na kuŵakoma

¹⁸pakuti ūakamusuzganinge imwe na uryarya waho ku Peyoro ndiposo chifukwa cha makani gha mudumbu waho Kozibi mwana mwanakazi wa Karonga wa ku Midiyani, mweneuyo wakakomeka pa zuŵa ilo nthenda yakofya yikawiranga chifukwa cha ivyo vikachitika ku Peyoro.”

Kupenda 26

Kupenda kwa chiŵiri

¹Pamanyuma pa nthenda yakofya yira, FUMU yikayowoya kwa Mozesi na kwa Eleyazara mwana wa musofi Aroni yikati,

²“Upende wanthu wose awo wali mu mpingo wa wâlsraele, kwakuyana na nyumba za wâwiskewokuru, kwamba wâ virimika zo na wâkujumphirapo, weneawo mbakwenerera kurwa nkhondo mu wâlsraele.”

³Ndipo Mozesi na Eleyazara musofi wâkayowoya na wanthu mu vidika vya Mowabu, pa mronga wa Yorodani pafupi na msumba wa Yeriko, wâkati.

⁴“Mupende wanthu, kwamba wâ virimika zo na wâkujumphirapo, nga ndi umo FUMU yikamulangulira Mozesi.” Wâlsraele awo wâkafuma mu charu cha Eguputo wakaâwa aâwa.

⁵Mbumba ya Rubeni, mwana wa uâwere wa Israele yikaâwa iyi: Wana wânarume wakaâwa aâwa: Hanoki wakaâwa sekuru wa wâ mu mbumba ya Hanoki. Palu wakaâwa sekuru wa wâ mu mbumba ya Palu.

⁶Hezironi wakaâwa sekuru wa wâ mu mbumba ya Hezironi. Karimi wakaâwa sekuru wa wâ mu mbumba ya Karimi.

⁷Weneâwa ndiwo wakaâwa wâ mbumba ya Rubeni. Unandi wawo ukâwa 43,730.

⁸Mwana wa Palu wakaâwa Eliyabu,

⁹ndipo wana wâEliyabu wakaâwa Nemuyele, Datani, na Abiramu. Aâwa ndiwo wâDatani na wâAbiramu weneawo wâkasoreka mu mpingo, ndiposo mbeneawo wâkalimbananga na Mozesi na Aroni pakuâwa pamoza na Kora, apo wâkimikananga na FUMU.

¹⁰Ndipo charu chikajurika ndipo chikâwamilira pamoza na Kora, penepapo mpingo wa wanthu wâra ukamara, pa nyengo yira moto ukamyangulira wanthu 120,000. Iwo wâkazgoka chierezgero.

¹¹Ndipouli wana wâKora kuti wâkafwa wose chara.

¹²Wana wâSimiyoni kwakuyana na mbumba zawo ndi aâwa: Nemuyele wakaâwa sekuru wa mbumba ya wâNemuyele. Yamini wakaâwa sekuru wa mbumba ya wâYamini. Yakini wakaâwa sekuru wa mbumba ya wâYakini.

¹³Zera wakaâwa sekuru wa mbumba ya wâZera. Shawulu wakaâwa sekuru wa mbumba ya wâShawulu.

¹⁴Weneâwa ndiwo wakaâwa wâ fuko la Simiyoni. Unandi wawo ukâwa 22,200.

¹⁵Wana wâ Gadi kwakuyana na mbumba zawo, wakaâwa aâwa: Zefoni wakaâwa sekuru wa wâZefoni. Hagi wakaâwa sekuru wa wâHagi. Shuni wakaâwa sekuru wa wâShuni.

¹⁶Ozini wakâwa sekuru wa âwa mu mbumba ya Ozini. Eri wakâwa sekuru wa âwa mu mbumba ya Eri.

¹⁷Arodi wakâwa sekuru wa âwa mu mbumba ya Arodi. Areli wakâwa sekuru wa âwa mu mbumba ya Areli.

¹⁸Weneâwa ndiwo wakâwa âwa mbumba ya Gadi. Kwamuyana na unandi wawo wakâwa 40,500.

¹⁹Ere na Onani wakâwa âwa Yuda, kweni iwo âwakafwira mu charu cha Kanani.

²⁰Wana âwa Yuda wanyakhe kwakuyana na mbumba zaho wakâwa aâwa: Shela wakâwa sekuru wa âwaShela. Perezi wakâwa wa âwaZera wakâwa sekuru wa âwaZera.

²¹Sono wana âwa Perezi wakâwa aâwa: Hezironi wakâwa sekuru wa âwa mu mbumba ya Hezironi. Hamulu wakâwa sekuru wa âwa mu mbumba ya Hamulu.

²²Weneâwa ndiwo wakâwa âwa mbumba ya Yuda. Kwakuyana na unandi wawo wakâwa 26,500.

²³Wana âwa Isakara kwakuyana na mbumba zaho wakâwa aâwa: Tola wakâwa sekuru wa âwaTola. Puva wakâwa sekuru wa âwaPuva.

²⁴Yashubu wakâwa sekuru wa âwa mu mbumba ya Yashubu. Shimuroni wakâwa sekuru wa âwa mu mbumba ya Shimuroni.

²⁵Weneâwa ndiwo wakâwa âwa mbumba ya Isakara. Kwakuyana na unandi wawo wakâwa 64,300.

²⁶Wana âwa Zebuloni kwakuyana na mbumba zaho wakâwa aâwa: Seredi wakâwa sekuru wa âwaSeredi. Eloni wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaEloni. Yaleyele wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaYelele.

²⁷Weneawo ndiwo wakâwa âwa mbumba ya Zebuloni. Kwakuyana na unandi wawo wakâwa 60,500.

²⁸Wana âwa Yosefe kwakuyana na mbumba zaho wakâwa Manase na Efurayimu.

²⁹Wana âwa Manase wakâwa aâwa: Makiri wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaMakiri. Ndipo Makiri wakâwa wiske wa Gileyadi. Gileyadi wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaGileyadi.

³⁰Wana âwanarume âwa Gileyadi wakâwa aâwa: Yezere wakâwa sekuru wa âwaYezere. Heleki wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaHeleki.

³¹Asiriyele wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaAsiriyele. Shekemu wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaShekemu.

³²Shemida wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaShemida. Hefere wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaHefere.

³³Zelofehadi mwana wa Hefere wakaâvye mwana mwanarume, kweni âwana wananakazi pera awo mazina ghawo ndi agha: Mala, Nowa, Hogila, Milika na Tiriza.

³⁴Weneâwa ndiwo wakâwa âwa mbumba ya Manase. Unandi wawo wakâwa 52,700.

³⁵Aâwa ndiwo âwana âwa Efurayimu kwakuyana na mbumba zavo: Shutela wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaShutela. Bekere wakâwa sekuru wa mbumba ya âwasekuru âwa mbumba ya âwaBekere. Tahani wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaTahani.

³⁶Aâwa ndiwo âwana âwa Shutela: Erani wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaErani.

³⁷Weneâwa ndiwo wakâwa âwa mbumba ya Efurayimu. Kwakuyana na unandi wawo wakâwa 32,500. Aâwa ndiwo wakâwa âwa mbumba za âwaYosefe.

³⁸Wana âwa Benjamini kwakuyana na mbumba zavo wakâwa aâwa: Bela wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaBela. Ashibele wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaAshibele. Ahiramu wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaAhiramu.

³⁹Shefufamu, wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaShefamu. Hufamu wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaHufamu.

⁴⁰Wana âwa Bela wakâwa Aridi na Naamani. Aridi wakâwa sekuru wa âwaAradi. Naamani wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaNaamani.

⁴¹Aâwa ndiwo âwa mbumba ya Benjamini kwakuyana na unandi wawo wakâwa 45,600.

⁴²Aâwa ndiwo âwana âwa Dani kwakuyana na mbumba zavo: Shuhamu wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaShuhamu. Weneâwa ndiwo wakâwa âwa mbumba ya Dani kwakuyana na mbumba zavo.

⁴³Wose âwa mbumba ya âwaShuhamu kwakuyana na unandi wawo wakâwa 64,100.

⁴⁴Wana âwa Ashere kwakuyana na mbumba zavo wakâwa aâwa: Imuna wakâwa sekuru wa âwa mbumba ya âwaImuna. Ishiva wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaIshivi. Beriya wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaBeriya.

⁴⁵Wana âwa Beriya wakâwa aâwa: Hebere wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaHebere. Malikiyele wakâwa sekuru wa mbumba ya âwaMalikiyele.

⁴⁶Ndipo mwana mwanakazi wa Ashere wakâwa Sera.

⁴⁷Weneâwa ndiwo wakâwa âwa mbumba ya Ashere. Kwakuyana na unandi wawo wakâwa 53,400.

⁴⁸Ŵana ū Nafutali ūkawāwa aŵa kwakuyana na mbumba zawo. Yazeyele wakawāwa sekuru wa mbumba ya ūaYazeyele. Guni wakawāwa sekuru wa mbumba ya ūaGuni.

⁴⁹Yezere wakawāwa sekuru wa mbumba ya ūaYezere. Shilemu wakawāwa sekuru wa mbumba ya ūaShileme.

⁵⁰Weneawā ndiwo ūkawāwa ūa mbumba ya ūaNafutali kwakuyana na nyumba zawo. Unandi wawo ūkawāwa 45,500.

⁵¹WaIsraele ūkawāwa 601,730 wose pamoza.

⁵² FUMU yikamuphalira Mozesi kuti,

⁵³"Uŵagaŵire charu kuti chiŵe chiharo chawo kwakuyana na unandi wa mbumba zawo.

⁵⁴Fuko likuru ulipe chiharo chikuru, fuko lichoko ulipe chiharo chichoko. Fuko lirilose lipokere chiharo kwakuyana na unandi wa ūanthu ūakhe.

⁵⁵Kweni mukagaŵenge charu pakuchita mphenduzgo. Mukagaŵenge kwakuyana na mazina gha mafuko gha ūawiskewokuru.

⁵⁶Chiharo chawo chikagawîkenge pakati pa awo mbanandi na awo mbachoko kwakulingana na mphenduzgo."

⁵⁷Aŵa ndiwo ūaLevi kwakuyana na mbumba zawo. Gerishoni wakawāwa sekuru wa mbumba ya ūaGerishoni. Kohati wakawāwa sekuru wa mbumba ya ūaKohati. Merari wakawāwa sekuru wa mbumba ya ūaMerari.

⁵⁸Aŵa ndiwo ūkawāwa ūa mbumba ya Levi: ūaLibina, ūaHeburoni, ūaMali, ūaMushi, ūaKora. Kohati ndiyo wakawāwa wiske wa Amuramu.

⁵⁹Muwoli wa Amuramu wakawāwa Yokebedi, mwana wa Levi, mweneuyo wakababikira mu Eguputo, Yokebedi ndiyo wakamubabira Amuramu ūana aŵa: Aroni na Mozesi, ndiposo mudumbu wawo Miriyamu.

⁶⁰Mwa Aroni mukababika Nadabu, Abihu, Eleyazara na Itamara.

⁶¹Kweni Nadabu na Abihu ūkafwa para ūkakaperekanga sembe panthazi pa FUMU na moto wambula kupatulika.

⁶²Unandi wa ūanarume awo ūkakpendeka mwa iwo, kwamba ūa mwezi umoza na ūakujumphirapo, ukawāwa 23,000. Iwo kuti ūkakpendekera pamoza na ūaIsraele chara pakuti ūkawāvye chiharo mukati mu ūaIsraele.

⁶³Aŵa ndi ūanthu ūneawo ūkakpendeka na Mozesi na Eleyazara musofi, ūneawo ūkakpika mlimo wakupenda ūaIsraele mu vidika vyā charu cha Mowabu, pa mronga wa Yorodani ku Yeriko.

⁶⁴Kweni mukati mu wānthu aŵa pakawāvye na munthu yumoza mweneuyo wakapendekapo na kale na Mozesi na musofi Aroni, weneawo kale wakapenda wālsraele mu mapopa gha Sinayi.

⁶⁵Chifukwa FUMU pakuyowoya vya iwo yikati, “Wamkufwira mu mapopa.” Pakawāvye na munthu wakukharako, kweni Caleb mwana wa Yefune ndiposo na Yosuwa mwana wa Nuni.

Kupenda 27

Chiharo ku wāna wānakazi wā Zelofehadi

¹Pa nyengo yira kukiza wāna wānakazi wā Zelofehadi. Iyo wakawā mwana wa Hefere, mwana wa Gileyadi, mweneuyo wakawā mwana wa Makiri, mwana wa Manase. Aŵa wakawā wā mbumba ya Manase mwana wa Yosefe. Wāna wakhe wānakazi wāra wakawā Mala, Nowa, Hogila, Milika na Tiriza.

²Iwo wakimilira panthazi pa Mozesi, na pa Eleyazara musofi ndiposo panthazi pa wārongozgi wose na panthazi pa mpingo wose, pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo, ndipo wakati,

³“Dada withu wakafwira mu mapopa. Iyo kuti wakawā pamoza na mpingo wa Kora chara, weneuwo ukagulika na kwimikana na FUMU. Kweni wakafwa chifukwa cha kwananga kwakhe na kwakhe. Iyo kuti wakawā na wāna wānarume chara.

⁴Kasi zina la dada withu lifwenge mu mbumba yakhe chifukwa wakawāvye mwana wānarume? Nase mutipe chiharo mukati mu wābali withu.”

⁵Mozesi wakiza na mrandu wawo panthazi pa FUMU.

⁶Sono FUMU yikamuphalira Mozesi yikati,

⁷“Wāna wānakazi wā Zelofehadi wākuneneska. Uwāpe chiharo chawo pakati pa wābali wāwiskewo. Unozgere chiharo cha wiskewo kuti chirute kwa iwo.

⁸Ndipo uwāphalire wālsraele kuti, ‘Usange munthu wafwa wambula kurekapo mwana wānarume, penepapo mukwenera kuwona kuti chiharo chakhe chirute ku mwana wānakazi.

⁹Usange walije nanga ndi mwana wānakazi, mbwenu muperekenge chiharo chakhe ku mukuru panji munung’una wakhe.

¹⁰Ndipo usange walije aŵa nawo wālije, ipo muperekene chiharo chakhe ku wānun’una panji wākuru wāwiske.

¹¹Usange wiske walije wāna wāmoza na iyo, penepapo muperekene chiharo chakhe ku mubali wakhe uyo ngwa pafupi na iyo ndipo ngwa mbumba yakhe, ndipo chiti chiwēngē chakhe. Agha ghāwē marango na malangulo mukati mu wālsraele, nga ndi umo FUMU yikamulangulira Mozesi.’ ”

Yoshuwa wakusankhika kuwa mu malo gha Mozesi
 (Mar 31.1-8)

¹² FUMU yikayowoya na Mozesi yikati, "Kwerera ku phiri ili la Abarimu, ndipo uwone charu icho ndaŵapa ūalsraele.

¹³ Para wachiwona nawe uti ufwenge na kusungika pamoza na ūanthu ūako nga ndi umo mukuru wako Aroni wali kufwira na kusungika,

¹⁴ chifukwa mukandigarukira mu mapopa gha Zini, apo mpingo ukandiukira pa maji para apo mukareka kurongora panthazi pawo kuti ndine wakupatulika." (Agha ndigho maji gha pa Meriba ku Kadeshi mu mapopa gha Zini.)

¹⁵ Mozesi wakayowoya kwa FUMU wakati,

¹⁶ "Mwe FUMU, mwaŵeneimwe ndimwe Chiuta wakupereka umoyo mu vyamoyo vyose, mumwimike munthu wakurongozga mpingo,

¹⁷ uyo waŵadangirirenge pakuruta na pakuwera, mweneuyo wati waŵarongozge pakufuma na pakunjira mwakuti mpingo wa FUMU ureke kuwa nga ndi mberere na mbuzi zambula muliska."

¹⁸ Penepapo FUMU yikamuzgora Mozesi yikati, "Tora Yoshuwa mwana wa Nuni, mwa mweneuyo muli Mzimu wa Chiuta ndipo uŵike mawoko pa iyo pakumutumbika.

¹⁹ Umuphalire wimilire panthazi pa Eleyazara musofi na panthazi pa mpingo wose ndipo umwimike panthazi pawo.

²⁰ Umupeko mazaza ghako, mwakuti mpingo wose wa ūalsraele umupulikirenge.

²¹ Sono wakarute kwa Eleyazara musofi mweneuyo wati wamufumbirenge urongozgi wakufuma kwa FUMU pakupenduzga na Urimu. Para Eleyazara wayowoya, mpingo wose wa ūalsraele pamoza na Yoshuwa mwenecho ūati ūafumenge na kuchita chose icho ūaphalirika."

²² Mozesi wakachita kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira. Wakamutora Yoshuwa na kumwimika panthazi pa Eleyazara musofi na panthazi pa mpingo wose.

²³ Wakaŵika mawoko ghakhe pa iyo, ndipo wakamwimika nga ndi umo FUMU yikamulangulira kwizira mwa Mozesi.

Kupenda 28

Sembe za zuwa na zuwa
 (Kuf 29.38-46)

¹ FUMU yikamuphalira Mozesi yikati,

²“Uŵaphalire wâlsraele kuti, pakupereka kwa ine sembe ya vyakurya vyakuperekaka na moto, yakupereka sungu liweme, wâwe na mtima wa kupereka pa nyengo zakwenerera.

³“Uŵaphalire kuti sembe yakocha pa moto iyo mukwenera kupereka kwa FUMU ndi iyi: wâna-mberere wânarume wâwiri wâ chirimika chimoza wâmbula kalema, waperekenge zuâwa na zuâwa, nga ndi chakupereka cha kurutilira.

⁴Mukaperekenge mwana-mberere yumoza na mulenje ndipo mwana-mberere munyakhe mukaperekenge na mise.

⁵Muperekenge chigaâwa cha khumi cha debe la ufu wakunyiririka, wakusazgikana na lita limoza la mafuta, kuâwa chawanangwa.

⁶Iyi ndi sembe yakocha rutaruta yeneiyo yikimikika pa Phiri la Sinayi kuâwa yakupereka sungu liweme, sembe yakuperekaka kwa FUMU na moto.

⁷Sembe yakhe ya vyakumwa yiâwenge ya lita limoza pa mwana-mberere yumoza. Muthire vinyo lankhongono la sembe ya vyakumwa kwa FUMU mu malo ghakupatulika.

⁸Mwana-mberere munyakhe muperekenge na mise. Kwakuyana waka na sembe ya ufu ya ku mulenje, ndiposo kwakuyana na sembe yakhe ya vyakumwa muyiperekenge kuâwa sembe yakocha, ya sungu liweme kwa FUMU.

Sembe za pa zuâwa la Sabata

⁹“Pa zuâwa la Sabata muperekenge wâna-mberere wânarume wâwiri wâ chirimika chimoza wâmbula kalema. Muperekengeso ufu wakunyiririka wakukwana vigâwa viâwiri mu vigâwa khumi nya debe kuâwa sembe ya ufu, na kusazgako mafuta, ndipo muperekengeso sembe ya chakumwa.

¹⁰Iyi ndi sembe yakocha yakuchitika pa zuâwa la Sabata lirilose pa dera pa sembe iyo njakocha ruta, na sembe yakhe ya vyakumwa.

Sembe za pa zuâwa lakudanga la mwezi

¹¹“Pa zuâwa lakudanga la mwezi uliwose muperekenge sembe zakocha kwa FUMU. Sembe iyi yiâwe ya nkhambako zichoko ziâwiri, mberere yanarume yimoza, ndiposo na wâna-mberere wânarume wâankonde na wâwiri wâ chirimika chimoza, wose wâmbula kalema.

¹²Muperekenge sembe ya vyakurya ya ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta wakukwana vigâwa vitatu mu vigâwa khumi nya debe pa nkhambako yiliyose. Muperekeso ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta wakukwana vigâwa viâwiri mu vigâwa khumi nya debe pa mberere yanarume yimoza.

¹³Muperekengeso chigâwa cha khumi cha ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta pa mwana-mberere waliyose. Iyi ndiyo sembe yakocha yakufumiska sungu liweme, sembe yakocha pa moto yakupereka kwa FUMU.

¹⁴Sembe ya vyakumwa yiŵe vinyo lakukwana malita għawiri pa nkhambako yiliyose, ndipo vinyo lakukwana lita limoza na hafu pa mberere yanarume, ndi ya vinyo lakukwana lita limoza pa mwana-mberere waliyose. Iyi ndiyo sembe yakocha ya mwezi uliwose, pa myezi yose mu chirimika.

¹⁵Muperekengeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenpa dera pa sembe yakocha na sembe ya vyakumwa vya zuŵa na zuŵa.

Sembe ya chiphičiro cha chingwa chambula chirungo

(Lev 23.5-14)

¹⁶“Zuŵa la 14 la mwezi wakudanga ndilo nda Paska la FUMU.

¹⁷Zuŵa la 15 la mwezi weneuwo ndi zuŵa la chiphičiro. Muryenge vingwa vyambula chirungo mazuŵa ghankonde na għawiri.

¹⁸Pa zuŵa lakudanga mukawēnge na ungano wakupatulika wa visopo. Mureke kuchita mlimo unonono.

¹⁹Kweni mwizenge nayo sembe yakocha, sembe yakochera FUMU. Yiŵe ya nkhambako zichoko ziŵiri, mberere yanarume yimoza, ndipo na wāna-mberere wānarume wankonde na wāwiri wā chirimika chimoza, vyose vyambula kalema.

²⁰Muperekeso sembe ya vyakurya ya ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta. Ufu wakhe uŵe vigawā vitatu mu vigawā khumi vya debe pa nkhambako yiliyose, vigawā viŵiri mu vigawā khumi vya debe pa mberere yanarume,

²¹ndiposo chigâwa cha khumi cha debe pa waliyose wa wāna-mberere wānkonde na wāwiri.

²²Muperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

²³Muperekengenpa dera pa sembe zakocha za zuŵa na zuŵa zeneizo zikuperekeka na mulenje.

²⁴Ntheura pa mazuŵa ghankonde na għawiri muperekengenpa dera pa sembe ya vyakurya yakuperekeka na moto, ya sungu liweme kwa FUMU. Muvipereke pa dera pa sembe zakocha za zuŵa na zuŵa zira pamoza na sembe za vyakumwa.

²⁵Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri mukawēnge na ungano wakupatulika wa visopo. Mureke kuchita mlimo unonono.

Sembe pa chiphičiro cha vuna

(Lev 23.15-22)

²⁶“Pa zuŵa la chiphikiro cha vipambi vyakudanga, apo mukupereka kwa FUMU sembe ya ufu wa mbuto yiphya, pa Viphikiro vya maSabata ghinu, mukawenge na ungano wakupatulika wa visopo. Mureke kuchita mlimo unonono,

²⁷kweni muperekenge sembe yakocha ya sungu liweme kwa FUMU. Yiŵe ya nkhambako zichoko ziŵiri, mberere yanarume yimoza, ndiposo na wana-mberere wānarume wānkhonde na wāŵiri wā chirimika chimoza.

²⁸Muperekeso sembe ya vyakurya ya ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, wakukwana vigāŵa vitatu mu vigāŵa khumi vya debe pa nkhambako yiliyose, ndipo vigāŵa viŵiri mu vigāŵa khumi pa mberere yanarume yimoza,

²⁹ndiposo chigāŵa cha khumi pa waliyose wa wāna-mberere wānkhonde na wāŵiri.

³⁰Muperekeso pepe yumoza kuti waŵe sembe yakuphepiskira zakwananga zinu.

³¹Pa dera pakupereka sembe yakocha rutaruta na sembe yakhe ya ufu, muti muviperekenge pamoza na sembe zawo za vyakumwa. Muwone kuti nyambula kalema.

Kupenda 29

Sembe za pa zuŵa la chiphikiro cha chirimika chiphyā (Lev 23.23-25)

¹“Pa zuŵa lakudanga mu mwezi wa chinkhonde na chiŵiri, mukawenge na ungano wakupatulika wa visopo. Mureke kuchita mlimo unonono. Ili ndi zuŵa lakuti mulizgire zimbata.

²Ndipo muperekenge sembe yakocha, ya sungu liweme lakukondweska FUMU. Ivyo muperekenge ndi ivi: nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, wāna-mberere wānarume wānkhonde na wāŵiri wā chirimika chimoza wāmbula kalema.

³Muperekeso sembe ya vyakurya ya ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, wakukwana vigāŵa vitatu mu vigāŵa khumi vya debe pa nkhambako yiliyose, ndipo vigāŵa viŵiri mu vigāŵa khumi pa mberere yanarume,

⁴ndiposo chigāŵa cha khumi pa waliyose wa wāna-mberere wānkhonde na wāŵiri.

⁵Muperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga.

⁶Pa dera pa sembe yakocha ya mwezi uphya pamoza na sembe yakhe ya ufu, kusazgirapo sembe yakocha rutaruta pamoza na sembe yakhe ya ufu, ndiposo

na sembe yawo ya vyakumwa, kwakuyana na marango ghakhe, yakufumya sungu liweme, sembe yakupereka kwa FUMU na moto.

Vyakupereka pa zuŵa la chikondwerero
(Lev 23.26-32)

⁷“Pa zuŵa la chikhumi mu mwezi weneuwu wa chinkhonde na chiŵiri, mukâwenge na ungano wakupatulika wa visopo, ndipo muziŵizgenge kurya. Mureke kuchita mlimo.

⁸Kweni muperekenge sembe yakocha ya sungu liweme lakukondweska FUMU. Yiŵe ya nkhambako yichoko yimoza, mberere yanarume yimoza, âwanarume âwankonde na âwâwiri âwa chirimika chimoza, vyose vyambula kalema.

⁹Muperekeso sembe ya vyakurya ya ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, wakukwana vigâwa vitatu mu vigâwa khumi vya debe pa nkhambako yiliyose, ndipo vigâwa viŵiri mu vigâwa khumi pa mberere yanarume,

¹⁰ndiposo chigâwa cha khumi pa waliyose wa âwanarume âwankonde na âwâwiri.

¹¹Muperekeso pepe yumoza kuŵa sembe yakuphepiskira zakwananga. Yiperekengenye pa dera pa sembe yakocha, sembe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuŵa na zuŵa.

Sembe za pa zuŵa la chiphiķiro cha misasa
(Lev 23.33-44)

¹²“Pa zuŵa la 15 mu mwezi wa 17 weneuwu, mukâwenge na ungano wakupatulika wa visopo. Mureke kuchita mlimo unonono, ndipo muchite chiphiķiro cha kuchindikira FUMU mazuŵa ghankonde na ghaŵiri.

¹³Pa zuŵa lakudanga muperekene sembe yakocha, sembe yakupereka pakocha na moto, ya sungu liweme lakukondweska FUMU. Yiŵe ya nkhambako zichoko 13, mberere zanarume ziŵiri, âwanarume 14 âwa chirimika chimoza âwambula kalema.

¹⁴Muperekeso sembe ya vyakurya ya ufu wakunyiririka wakusazgako mafuta, wakukwana vigâwa vitatu mu vigâwa khumi vya debe pa nkhambako mu nkhambako 13 zira ndipo vigâwa viŵiri mu vigâwa khumi pa mberere yanarume, pa mberere yiliyose mu mberere ziŵiri zira,

¹⁵ndipo chigâwa cha khumi pa mwana-mberere waliyose mu âwanarume 14.

¹⁶Muperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenye pa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuŵa na zuŵa.

¹⁷“Pa zuŵa la chiŵiri muperekene nkhambako zichoko 12, mberere zanarume ziŵiri, âwanarume 14 âwa chirimika chimoza âwambula kalema,

¹⁸pamoza na sembe ya ufu na ya vyakumwa pa nkhambako zira, mberere zanarume zira, na pa wana-mberere wara umo viliri unandi wawo na kuchita kwakuyana na languro.

¹⁹Muperekeso pepe yumoza kuwa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenpa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuwa na zuwa.

²⁰“Pa zuwa la chitatu muperekengenpa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuwa na zuwa.

²¹pamoza na sembe ya ufu na ya vyakumwa pa nkhambako zira, pa mberere zanarume zira, na pa wana-mberere wara, umo zingawira unandi kwakuyana na languro.

²²Muperekeso pepe yumoza kuwa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenpa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuwa na zuwa.

²³“Pa zuwa la chinayi mukaperekengenpa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuwa na zuwa.

²⁴pamoza na sembe ya ufu na ya vyakumwa pa nkhambako zira pa mberere zanarume zira na pa wana-mberere wara, umo viliri unandi na kwakuyana na languro.

²⁵Muperekeso pepe yumoza kuwa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenpa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuwa na zuwa.

²⁶“Pa zuwa la chinkonde muperekengenpa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuwa na zuwa.

²⁷pamoza na sembe ya ufu na ya vyakumwa pa nkhambako zira, pa mberere zanarume zira, na pa wana-mberere wara, unandi wakhe kwakuyana na languro.

²⁸Muperekeso pepe yumoza kuwa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenpa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuwa na zuwa.

²⁹“Pa zuwa la chinkonde na limoza muperekengenpa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuwa na zuwa.

³⁰pamoza na sembe ya ufu na ya vyakumwa pa nkhambako zira, mberere zanarume zira na pa wana-mberere wara, umo viliri unandi wawo na kwakuyana na languro.

³¹Muperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenge pa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuŵa na zuŵa.

³²“Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri muperekengenge nkhambako zichoko zinkonde na ziŵiri, mberere zanarume ziŵiri, wana-mberere wananarume 14 wa chirimika chimoza na wambula kalema,

³³pamoza na sembe ya ufu na ya vyakumwa pa nkhambako zira, pa mberere zanarume zira, na pa wana-mberere wara, umo viliri unandi na kwakuyana na languro.

³⁴Muperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenge pa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuŵa na zuŵa.

³⁵“Pa zuŵa la chinkonde na chitatu mukawenge na ungano wa nchindi. Mureke kuchita mlimo uliwose unonono,

³⁶kweni muperekese sembe yakocha, sembe yakupereka pakocha na moto, ya sungu liweme kwa FUMU. Yiŵe ya nkhambako yimoza, mberere yanarume yimoza, wana-mberere wananarume wankonde na wâwiri wa chirimika chimoza wambula kalema.

³⁷Ndipo muperekese sembe ya ufu na ya vyakumwa pa nkhambako yira, mberere yanarume yira, na wana-mberere wara, umo viliri unandi kwakuyana na languro.

³⁸Muperekeso pepe yumoza kuŵa sembe ya zakwananga kwa FUMU. Yiperekengenge pa dera pa sembe yakocha, sembe yakhe ya ufu na sembe ya vyakumwa vya zuŵa na zuŵa.

³⁹“Vyeneivi ndivyo muperekengenge kwa FUMU pa viphikiro vyinu vyakwimikika, pakusazgirapo pa vya mapangano ghinu na pa ivyo mukuperekera mu wanangwa, pa sembe zinu zakocha, na za ufu, na za vyakumwa, ndiposo na sembe za wenewawene.”

⁴⁰Mozesi wakaŵaphalira wâlsraele vyose ivi kwakuyana na umo FUMU yikamulangulira.

Kupenda 30

Marango pa virapo

¹Mozesi wakaŵaphalira ūarara ūa mafuko gha ūalsraele wakati, “Ivi ndivyo FUMU yalangula:

²Para mwanarume wakuchita phangano, panji wakuchita chirapo, kukhozga icho wapangana, wareke kuswa phangano lakhe. Kweni FUMU yafiska vyose ivyo yikayowoya.

³“Panji usange mwanakazi uyo ndi msungwana wakurapa chirapo kwa FUMU na kukhozgera pakuchita phangano apo wali mu nyumba ya wiske,

⁴ndipo wiske wapulika chirapo chakhe na icho wapangana, mwa vyeneivyo msungwana yura wakhozgera navyo, ndipo wiske kuti wakuyowoyapo kanthu chara, penepapo virapo vyakhe na ivyo wakhozgera viti vikhalarirenge.

⁵Kweni usange wiske wamukanira pa zuŵa leneilo wapulikira ichi, chirapo cha msungwana yura na icho wakhozgera viti viŵe vyambula kukhalirira. FUMU yiti yimugowokere pakuti wiske wamukanira.

⁶“Usange wakutengwa uku wali na phangano kale, ndipo panji wakachita kwambula kughanaghana makora pa leneilo wakajikaka nalo,

⁷ndipo mufumu wakhe wapulika ichi, kweni kuti wakuyowoyapo kanthu chara pa zuŵa ilo wapulikira, penepapo mapangano ghakhe na icho wakhozgera, mwa vyeneivyo wajikaka navyo, viti vikhalarirenge.

⁸Kweni usange mufumu wakhe wakumukanira pa zuŵa ilo wapulikira, penepapo wamusutula mwanakazi yura ku chirapo chakhe na ku ivyo wakayowoya kwambula kughanaghana makora, mwa vyeneivyo wakajikaka navyo. FUMU yiti yimugowokere.

⁹“Kweni usange chokoro panji mwanakazi uyo wasuzulika wakuchita chirapo icho wajikaka nacho, chirapo ichi chiti chikhalarirenge.

¹⁰“Usange mwanakazi wakuchita chirapo uku wali mu nyumba ya mufumu wakhe, panji wakukhozga phangano na chirapo,

¹¹ndipo mufumu wakhe wapulika ichi kweni kuti wakuyowoya kanthu chara, nesi kumukanira, penepapo mapangano ghakhe ghose na icho wakhozgera viti vikhalarirenge.

¹²Kweni usange pa zuŵa ilo mufumu wakhe wapulikira ichi ndipo wakuchizgora kuŵa chawaka, penepapo chose icho wakuyowoya pa vya mapangano ghakhe, panji mazgu agho wajirapizga nagho, kuti ghati ghâwenge ghakukhozgeka chara. Mufumu wakhe wamukanizga ndipo FUMU yiti yimugowokere mwanakazi yura.

¹³Mufumu wakhe wali na nkhongono za kukhozgera panji kureka kukhozgera phangano lirilose panji chirapo chilichose icho mwanakazi wakurapa.

¹⁴Kweni usange mufumu wakhe wakureka kuyowoyapo kanthu apo pose wakughapulikira makani, ipo wakukhozgera mapangano gha muwoli wakhe panji virapo vyakhe vyose, vyeneivyo wachita. Mufumu wakhe wakukhozgera chifukwa walije kuyowoyapo kanthu para wakati waghapulika.

¹⁵Kweni usange mufumu wakhe wakughazgora mapangano ghara kuŵa gha waka para pajumpha nyengo pamanyuma pakughapulika, penepapo mufumu wakhe wati waŵenge na mrandu mu malo mwa mwanakazi wakhe."

¹⁶Agha ndigho marango gheneagho FUMU yikapereka kwa Mozesi kuŵa pakati pa mufumu na muwoli wakhe, na pakati pa wiske na mwana wakhe mwanakazi apo wachali mwali mu nyumba wa ūawiske.

Kupenda 31

Ŵalsraele ūakurwa nkhondo na ūaMidiyani

¹FUMU yikamuphalira Mozesi kuti,

²"Uwezgere nduzga pa ūaMidiyani chifukwa cha uheni uwo waŵachitira ūaIsraele. Pamanyuma pa ichi ndipo iwe uti ufwenge na kusungika pamoza na ūabali ūako."

³Ntheura Mozesi wakaŵaphalira ūaIsraele kuti, "Ŵanarume ūanji mukati mwinu muŵape mahomwa, kuti ūakarwe na ūaMidiyani kufiska nduzga za FUMU.

⁴Ku mu fuko lirilose la ūaIsraele, mutoreko ūanthu 1,000 kuti ūakarwe nkhondo."

⁵Ntheura kufuma mu vikwi na vikwi vya ūaIsraele wakatoramo ūanthu 1,000 kufuma mu fuko lirilose, ndipo wose pamoza ūakaŵa 12,000 ūakunozgekera nkhondo.

⁶Mozesi wakatuma ku nkhondo ūanthu 1,000 kufuma mu fuko lirilose, pamoza na Finehasi mwana wa Eleyazara musofi, uku wayegha viteŵetero vya pa Chihema Chakupatulika, ndiposo na zimbata zakuchenjezgera ūanthu mu mawoko ghakhe.

⁷ŪaIsraele ūakarwa nkhondo na ūaMidiyani, nga ndi umo FUMU yikamuphalira Mozesi ndipo ūakakoma ūanarume wose.

⁸Ūakakoma ūakaronga ūankonde ūa ku Midiya pamoza na ūanthu ūawo. Mazina ghawo ndi agha: Evi, Rekemu, Zuru, Huru, na Reba. Ūakakomaso na lupanga Balaamu mwana wa Beyoro.

⁹ŪaIsraele ūakawatorera ku uzga ūanakazi na ūana ūa ku Midiya. Ūakaphanga ng'ombe zawo, mberere zawo na ūakatundu ūawo wose.

¹⁰ŵakawocha na moto misumba yawo yose mwenemumo iwo ŵakakharanga, ndipo na misasa yawo yose,

¹¹ndipo ŵakayegha vyose ivyo ŵakaphanga ku nkhondo, ŵanthu pamoza na vyakuŵeta.

¹²Sono ŵakiza na ŵamikori na vyose ivyo wakaskogha kwa Mozesi na kwa Eleyazara Musofi na ku mpingo wose wa Israele. Ichi chikachitika pa misasa ya ku vidika vya ku Mowabu, pafupi na mronga wa Yorodani kuthyana na msomba wa Yeriko.

Ŵankhondo ŵakuwerako

¹³Mozesi na Eleyazara musofi pamoza na ŵarongozgi wose ūa mpingo, ŵakaruta kuya kakumana nawo kuwaro kwa misasa.

¹⁴Mozesi wakaŵakaripira ūarara ūa ŵankhondo na ŵarongozgi ūa ŵankhondo chikwi chimoza na ūa ŵankhondo 100 ŵeneawo ŵakawerako ku nkhondo.

¹⁵Mozesi wakaŵafumba wakati, “Kasi nchifukwa uli ūanakazi wose mwaŵareka ūamoyo?

¹⁶Wonani, ūanakazi aŵa ndiwo ūakanangiska ūa Israele na urongozgi wa Balaamu, na kuyuyura FUMU ku Peyoro kura. Ntheura nthenda yakofya yikanjira mu mpingo wa FUMU.

¹⁷Sono komani mwana mwanarume waliyose, na mwanakazi waliyose uyo wali kugonanapo na mwanarume.

¹⁸Kweni ūasungwana wose awo ūandamumanye mwanarume mureke kukoma kuti ūawē ūinu.

¹⁹Waliyose wa imwe mweneuyo wakoma munthu, na mweneuyo wakhwaska chitanda wakhare kuwaro kwa msasa mazuŵa ghankonde na għawiri. Pa zuŵa la chitatu na la chinkhonde na chiŵiri mujitzge imwe pamoza na awo mwaŵakora umikori.

²⁰Muti mutozge chakuvwara chilichose, chose icho nchakunozgeka na chikumba chose icho nchakunozgeka na weya wa mbuzi, ndiposo na chiteŵetero chilichose chakupangika na khuni.”

²¹Sono Eleyazara musofi wakaŵaphalira ūasilikari ūneawo ūakaruta ku nkhondo wakati, “Dango leneilo FUMU yalangulira Mozesi ndakuti,

²²vinthu ivi pera, golide, siliva, mkuŵa, chisulo, ndolo, na muthovu,

²³ndiposo chilichose icho chikureka kusonganoka na moto, muchendeske mu moto ndipo chiti chiŵenge chakutozgeka. Kweni chilichose icho chikusonganoka mu moto, muti muchisukenge mu maji.

²⁴Mukwenera kuchapa vyakuvwara vyinu pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri, ndipo muti muŵenge ŵakutozgeka. Pamanyuma pakhe ndipo mwizenge mu msasa.”

Kugâwana vyakuskogha

²⁵FUMU yikamuphalira Mozesi kuti,

²⁶“Iwe na pamoza na Musofi Eleyazara na ŵarara ŷa mpingo mu nyumba za ŷawiskewokuru mupende chilichose icho chikâwa ku umikori, ŷanthu na vinyama wuwo.

²⁷Ndipo vyakuskogha vira uvigâwe paŵiri. Chigaŵa chimoza chiŵe cha ŷasilikari awo ŷakaruta kuya karwa nkhondo, chinyakhe chiŵe cha mpingo wose.

²⁸Mupereke muthulo kwa FUMU, wakufumira ku ŷasilikari awo ŷakaruta ku nkhondo. Pa vyakuskogha 500 mutorepo chimoza pa ŷazga, pa ng'ombe, pa mbunda na mberere na mbuzi.

²⁹Ivi mutorepo pa chigaŵa cha ŷankhondo ndipo mupereke kwa Eleyazara musofi kuŵa sembe kwa FUMU.

³⁰Ndipo pa phande la ŷalsraele, mutorepo chakuskogha chimoza mu vyakuskogha 50 pa ŷanthu, pa ng'ombe, pa mbunda, pa mberere na mbuzi, ndiposo na pa vyakuŵeta vyose vinyakhe, ndipo muvipereke ku ŷaLevi ŷeneawo ŷakuteŵeta mu Chihema Chakupatulika cha FUMU.”

³¹Mozesi na Eleyazara musofi ŷakachita nga ndi umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

³²Sono vyakuskogha ivyo vikakharapo vyeneivyo ŷankhondo ŷakaskogha vikaŵa ivi: mberere na mbuzi 675,000,

³³ng'ombe 72,000,

³⁴mbunda 61,000 ndipo na ŷanthu wose pamoza 32,000 awo ndi

³⁵ŷanakazi wambula kumumanya mwanarume 32,000.

³⁶Phande la awo ŷakaruta ku nkhondo likâwa mberere 337,000,

³⁷ndipo mberere na mbuzi izo zikaperekeka kwa FUMU, vikaŵa 675.

³⁸Ng'ombe zikaŵapo 36,000, ndipo mwa izi 72 ndizo zikaperekeka kwa FUMU.

³⁹Mbunda zikaŵapo 30,500 ndipo mwa izi 70 ndizo zikaperekeka kwa FUMU.

⁴⁰Ŷanthu ŷakaŵapo 16,000 ndipo mwa iwo ŷanthu 32 ndiwo ŷakaperekeka kwa FUMU.

⁴¹Mozesi wakapereka kwa Eleyazara musofi muthulo uwo ukaperekeka kwa FUMU kuŵa sembe, kwakuyana na umo FUMU yikalangulira Mozesi.

⁴²Mozesi wakagâwa vyakuskogha na kuŵapa âwIsraele hafu, kufuma pa vyakuskogha ivyo vikiza na âwanthu awo âwakaruta ku nkondo.

⁴³Sono phande la mpingo wa âwIsraele likâwa na vyakuskogha ivi: mberere na mbuzi 337,500,

⁴⁴ng'ombe 36,000,

⁴⁵mbunda 30,500,

⁴⁶ndiposo âwanthu 16,000.

⁴⁷Pa phande la âwIsraele, Mozesi wakatorapo chakuskogha chimozachimoza mu vyakuskogha 50, pa âwanthu na pa vinyama, ndipo wakavipereka ku âwLevi weneawo âwakasungiliranga Chihema Chakupatulika cha FUMU nga ndi umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

⁴⁸Penepapo âwararâwarara âwa âwasilikari awo âwâwarongozganga âwasilikari wose, âwarongozgi âwa âwasilikari vikwivikwi, na âwarongozgi âwa âwasilikari 100 âwakiza kwa Mozesi.

⁴⁹Iwo âwakati kwa Mozesi, “Taŵateŵeti âwinu taŵapenda âwasilikari awo âwali pasi pithu. Palije na yumoza uyo wakusôwa.

⁵⁰Ndipo tiza na vyakupereka kwa FUMU vyeneivyo munthu waliyose wakasanga nga ndi vitoweskeri vya golide, vibangili, malusakara, mphete, ndewerewe na mikanda kuti âwachitire maluso ghakuphepiskira zakwananga.”

⁵¹Ntheura Mozesi na musofi Eleyazara musofi wakapokerera kufuma kwa iwo, golide pamoza na vyose ivyo âwakachita kufura.

⁵²Golide yose uyo âwakapereka kwa FUMU, kufumira ku âwarongozgi âwa âwankhondo vikwivikwi na âwankhondo 100, likâwa la uzitu wa makilogiramu 200.

⁵³Âwankhondo âwara âwakatorapo waliyose vyakuskogha vyakhe na vyakhe.

⁵⁴Sono Mozesi na Eleyazara musofi âwakapokerera golide ku âwarongozgi âwa vikwi na vikwi na âwa ma 100, ndipo âwakiza navyo mu Chihema Chakukumaniranamo, kuŵa chikumbusko cha âwIsraele panthazi pa FUMU.

Kupenda 32

Mafuko gha ku mafumiro gha dazi kwa Yorodani
(Mar 3.12-22)

¹Ŵana ū Rubeni na ūana ū Gadi ūkawā na ng'ombe zinandi chomene. Para ūwakati ūwawona charu cha Yazere na cha Gileyadi, ūkasanga kuti chikāwa charu chakwenerera kuŵeteramo ng'ombe.

²Ntheura ūana ū Gadi na ūana ū Rubeni ūkiza kwa Mozesi na Eleyazara musofi na ku ūarongozgi ūa mpingo na kuŵaphalira kuti,

³“FUMU yatovwira kutora charu chakuzingirizga Ataroti, Diboni, Yazere, Nimura, Heshiboni, Eleyale, Sebamu, Nebo na Beyoni.

⁴Ndipo ndi charu icho FUMU yathereska pambere pa mpingo wa ūalsraele, cheneicho nchakwenerera kuŵeteramo ng'ombe, ndipo ta ūateŵeti ūinu tili ūakuŵeta ng'ombe.”

⁵Ndiposo ūwakati, “Usange tasanga uchizi panthazi pinu, mutipe charu ichi ta ūateŵeti ūinu kuti chiŵe chithu. Mureke kutitorera ku sirya lira la Yorodani.”

⁶Kweni Mozesi wakafumba ūana ū Gadi na ūana ū Rubeni kuti, “Kasi imwe muti mukhare pano apo ūabali ūinu ūakuruta ku nkondo?

⁷Nchifukwa uli mukukhumba kugongoweska mitima ya ūalsraele kuti ūareke kwambukira ku charu icho FUMU yili kuŵapa.

⁸Ūawiskemwekuru nawo ūakachita ntheura para nkhatuma ūanthu kufuma ku Kadeshi Baraneyi kuya kaskora charu.

⁹Chifukwa para ūwakati ūaruta ku Dambo la Eshikolo, na kuwona charu, wakagongoweska mitima ya ūalsraele kuti ūareke kwambukira ku charu icho FUMU yikaŵapa.

¹⁰Sono pa zuŵa lira FUMU yikakwiya chomene ndipo yikarapa, yikati,

¹¹‘Nadi kulije na yumoza wa ūanthu awo ūakafuma mu Eguputo, ūa virimika 20 na ūakujumphirapo, ūeneawo ūamkuwona charu icho nkupangana kupereka kwa Abrahamu, Yisake na Yakhobe pakuti ūalije kundirondezga na mtima wose.

¹²Palije na yumoza uyo wamkuchiwona charu chira, kupatulako Kalebu mwana wa Yefune, muKenizi na Yoshiwa, mwana wa Nuni, chifukwa ndiwo ūakarondezga FUMU na mtima wose.’

¹³FUMU yikaŵakwiyyira chomene ūalsraele ndipo yikaŵayingiska mu mapopa, virimika 40, mpaka muwiro wose ura ukachita uheni panthazi pa FUMU ukamara petu.

¹⁴Sono imwe mwatora malo gha ūawiskemwekuru, mphapu ya ūanthu ūakwananga, kuti murutilire kukuzgirako ukari wa FUMU pa ūalsraele.

¹⁵Pakuti para mwareka kuyirondezga, nayo yizamkuŵarekaso ūanthu mu mapopa, ndipo imwe kuti mukomeske ūanthu wose aŵa.”

¹⁶Penepapo iwo âwakiza kwa Mozesi âwakati, “Ise tikukhumba kuti tizenge vitupa vya mberere na mbuzi zithu, ndiposo na misumba ya âwana âwithu.

¹⁷Kweni ise titi titore vyakurwera nkhondo na kuâwadangirira âwalsraele mpaka tikaâwafiske ku malo ghawo. âwana âwithu âwati âwakharenge mu misumba yakukhözgeka, chifukwa chakopa âwenecharu.

¹⁸Tizamkuwerera ku kwithu chara mpaka mulisraele waliyose waâwe na chiharo chakhe.

¹⁹Ise kuti tamkukhara pamoza nawo mu charu cha sirya lira la Yorodani panyakhe kunthazi kwakhe chara, pakuti ise tapika chiharo sirya lino la Yorodani, uko nkhu mafumiro gha dazi.”

²⁰Ntheura Mozesi wakati kwa iwo, “Muchite nga ndi umo mwayowoyer. Mutore vyakurwera nkhondo vyinu na kuruta ku nkhondo panthazi pa FUMU.

²¹Waliyose wa imwe watore vyakurwera nkhondo na kwambuka Yorodani panthazi pa FUMU, mpaka FUMU yiâwachimbizge âwarwani panthazi pakhe,

²²mpaka charu chithereskeke panthazi pa FUMU. Penepapo pamanyuma pakhe ndipo mwamkuwerako na kuâwaso âwanangwa na âwambula mrandu kwa FUMU na ku âwalsraele. Ndipo charu ichi chamkuâwa chinu panthazi pa FUMU.

²³Kweni usange mwareka kuchita ntheura, mwanangira FUMU. Manyani kuti kwananga kwinu kwamkumurondezgani.

²⁴Zengani misumba ya âwana âwinu, na vitupa vya mberere zinu, kweni muchite nadi icho mukapangana.”

²⁵âwana âwa Gadi na âwana âwa Rubeni âwakati kwa Mozesi, “Taâwateâweti âwinu titi tichite nga ndi umo sekuru âwithu âwalangulira.

²⁶âwana âwithu na âwawoli âwithu, wati âwakharenge mu misumba ya Gileyadi pamoza na mberere zithu na ng'ombe zithu wuwo.

²⁷Kweni ta âwateâweti âwinu titi tambukenge, waliyose wayeghenge vyakurwera nkhondo panthazi pa FUMU, nga ndi umo imwe sekuru withu mwalangulira.”

²⁸Ntheura makani gha âwanthu âwa Mozesi wakaphalira Eleyazara musofi na Yoshuwa mwana wa Nuni, ndiposo na âwararaâwarara âwa mafuko gha âwalsraele.

²⁹Mozesi wakati kwa iwo, “Mukati mu âwana âwa Gadi na âwana âwa Rubeni munthu waliyose uyo wayegha vyakurwera nkhondo kuya karwa nkhondo panthazi pa FUMU, usange wambukenge namwe ku sirya la Yorodani, ndiposo usange âwathereska charu icho chili panthazi pinu, mukaperekenge charu cha Gileyadi kuâwa chiharo chawo.

³⁰Kweni usange âwaliye kuyegha vyakurwera nkhondo na kwambuka pamoza namwe, wamkuâwa na chiharo mukati mwinu mu charu cha Kanani.”

³¹Ndipo wana wa Gadi na wana wa Rubeni wakazgora kuti, "Ise ta wateweti wakhe tamkuchita nga ndi umo FUMU yatiphalirira.

³²Titi tambukenge uku tayegha vyakurwera nkhondo panthazi pa FUMU na kunjira mu charu cha Kanani, mwakuti vyuma vya chiharo chithu sirya linyakhe la mronga wa Yorodani vyamkuwa vyithu."

³³Ntheura Mozesi wakapereka ku wana wa Gadi na ku wana wa Rubeni ndiposo na ku fuko la kusazgikana wa Manase mwana wa Yosefe, charu cha Sihoni, karonga wa waAmori na charu cha Ogi, karonga wa ku Bashani, charu chose pamoza na misumba na vigawa vyakhe ndiko kuti misumba yose ya mu charu chose chira.

³⁴Wana wa Gadi wakazenga misumba ya Diboni, Ataroti, Aroyere,

³⁵Ataroti Shofani na Yazere, Yogibeha,

³⁶Beti Nimura na Beti Harani. Misumba yika wa na malinga. Wakazengaso vitupa vya mberere na mbuzi.

³⁷Wana wa Rubeni wakazenga misumba ya Heshiboni, Eleyale, Kiriyatayimu,

³⁸Nebo na Baala Meyoni (zina ili liri kusinthika) na Sibima. Misumba yeneiyo wakazenga wakathya mazina ghanyakhe.

³⁹Wana wa mtundu wa Makiri, mwana wa Manase, wakaruta ku chigawa cha Gileyadi na kuchipoka ndipo wakafumyamo waAmori awo wakharanga mwenemumo.

⁴⁰Mozesi wakapereka chigawa cha Gileyadi kwa Makiri mwana wa Manase, ndipo Makiri wakakhara mwenemumo.

⁴¹Yayiri mwana wa Manase wakaruta na kupoka vikaya vyawo na kuvithya Havoti Yayiri.

⁴²Noba wakaruta kuya kapereka msomba wa Kenati na vikaya vyakhe, ndipo wakawuthya Noba, kufuma ku zina lakhe.

Kupenda 33

Ulendo wa ku Mowabu kufumira ku Eguputo

¹Ivi ndivyo viwono vya waIsraele para wakafumanga mu charu cha Eguputo kwakuyana na mipingo yawo pasi pa urongozgi wa Mozesi na Aroni.

²Mozesi wakalemba malo umo wakambiranga ma ulendo wawo chiwono na chiwono, kwakuyana na umo FUMU yika walangulira. Viwono vyawo kwakuyana na malo ghakwambira maulendo vikawa ntheura.

³Wakawuka ku Ramesesi pa zuŵa la 15 mu mwezi wakwamba. Na machero ghakhe pamanyuma pa zuŵa la chiphikiro cha Paska, wâlsraele wâkafuma na kuvivya chomene panthazi pa wâEguputo wose.

⁴Pa nyengo iyi ndiko kuti wâEguputo wâkasunganga vitanda vyâ wana wâwo wâ uŵere, wâneawo FUMU yikâwakoma mukati mwawo. Pakuti FUMU yikeruzga na wâchiuta wâwo wuwo.

⁵Ntheura wâlsraele wakawuka ulendo wawo kufuma ku Ramesesi, ndipo wâkazenga misasa ku Sukoti.

⁶Wakawukako ku Sukoti ndipo wâkazenga misasa ku Etamu, msumba uwo uli mu mphepete mwa mapopa.

⁷Wakawukako ku Etamu, ndipo wâkawereraso ku Pihahiroti, msumba uwo uli ku mafumiro gha dazi kwa Baala Zefoni. Wakazenga misasa yawo pambere wândafike ku Migidoli.

⁸Wakawukapo pafupi na Pihahiroti, wâkambuka nyanja na kunjira mu mapopa. Wakenda mazuŵa ghatatu mu mapopa gha Etamu, ndipo wâkazenga misasa yawo ku Mara.

⁹Wakawukako ku Mara, ndipo wâkafika ku Elimu. Ku Elimu kura kukaŵa visimi 12 na makuni gha mikama 70, ndipo wâkazenga misasa kwenekura.

¹⁰Wakawukako ku Elimu na kuzenga misasa yawo mu mphepete mwa Nyanja ya Matete.

¹¹Wakawukako ku Nyanja ya Matete ndipo wâkazenga misasa mu mapopa gha Sini.

¹²Wakawukamo mu mapopa gha Sini, na kuzenga misasa yawo ku Dofika.

¹³Wakawukako ku Dofika, ndipo wâkazenga misasa yawo ku Alushi.

¹⁴Wakawukako ku Alushi, na kuzenga misasa yawo ku Refidimu, kwenekuko kukaŵavye maji kuti wânthu wâmwe.

¹⁵Wakafumako ku Refidimu, ndipo wâkazenga misasa yawo mu mapopa gha Sinayi.

¹⁶Wakawukamo mu mapopa gha Sinayi, ndipo wâkazenga misasa yawo ku Kibiroti Hataava.

¹⁷Wakawukako ku Kibiroti Hataava, ndipo wâkazenga misasa yawo ku Hazeroti,

¹⁸wakawukako ku Hazeroti, ndipo wakazenga misasa yawo ku Ritima.

¹⁹Wakawukako ku Ritima, ndipo wakazenga misasa yawo ku Rimoni Perezi.

²⁰Wakawukako ku Rimoni Perezi, ndipo wakazenga misasa yawo ku Libina.

- ²¹Ŵakawukako ku Libina, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Risa.
- ²²Ŵakawukako ku Risa, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Kehelata.
- ²³Ŵakawukako ku Kehelata, ndipo wakazenga misasa yawo ku Phiri la Shefere.
- ²⁴Ŵakawukako ku Phiri la Shefere, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Harada.
- ²⁵Ŵakawukako ku Harada, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Makeloti.
- ²⁶Ŵakawukako ku Makeloti ndipo ūkazenga misasa yawo ku Tahati.
- ²⁷Ŵakawukako ku Tahati, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Tera.
- ²⁸Ŵakawukako ku Tera, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Mitika.
- ²⁹Ŵakawukako ku Mitika, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Hashimona.
- ³⁰Ŵakawukako ku Hashimona, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Mosera.
- ³¹Ŵakawukako ku Mosera, ndipo ūkazenga ku misasa yawo ku Bene Yaakani.
- ³²Ŵakawukako ku Bene Yaakani, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Horo Hagidigadi.
- ³³Ŵakawukako ku Horo Hagidigadi, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Yotibata.
- ³⁴Ŵakawukako ku Yotibata, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Aburona.
- ³⁵Ŵakawukako ku Aburona, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Ezioni Gebere.
- ³⁶Ŵakawukako ku Ezioni Gebere, ndipo ūkazenga misasa yawo mu mapopa gha Zini (ndiko kuti Kadeshi).
- ³⁷Ŵakawukako ku Kadeshi, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Phiri la Horo, mu mphepete mwa charu cha Edomu.
- ³⁸Ndipo musofi Aroni wakakwera Phiri la Horo nga ndi umo FUMU yikamulangulira. Iyo wakafwira kwenekura mu chirimika cha 40 pa zuŵa lakudanga mu mwezi wa chinkonde para ūalsraele ūakati ūafuma mu charu cha Eguputo.
- ³⁹Aroni wakaŵa wa virimika 123, apo wakafwiranga pa Phiri la Horo.
- ⁴⁰Apa ndipo karonga wa ku Aradi muKanani, leneilo likakharanga mu chigâwa cha ku mwera mu charu cha Kanani, likapulika za kwiza kwa ūalsraele.
- ⁴¹Pamanyuma pakhe ūkawukako ku Phiri la Horo ndipo ūkazenga misasa yawo ku Zalimona.
- ⁴²Ŵakawukako ku Zalimona ndipo ūkazenga misasa yawo ku Punoni.
- ⁴³Ŵakawukako ku Punoni, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Oboti.

⁴⁴ŵakawukako ku Oboti, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Iye Abarimu, mu charu cha Mowabu.

⁴⁵ŵakawukako ku Iyimu, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Diboni Gadi.

⁴⁶ŵakawukako ku Diboni Gadi, ndipo ūkazenga misasa yawo ku Alimoni Dibulatayimu.

⁴⁷ŵakawukako ku Alimoni Dibulatayimu, ndipo ūkazenga misasa yawo ku mapiri gha Abarimu, pambere ūandafike ku Nebo.

⁴⁸ŵakawukako ku mapiri gha Abarimu, ndipo ūkazenga misasa yawo mu vidika vya Mowabu pa mronga wa Yorodani kuthyana na msumba wa Yeriko.

⁴⁹ŵakazenga misasa yawo pafupi na Yorodani kufuma ku Beti Yeshimoti kuya kafika ku Abelu Shitimu mu vidika vya Mowabu.

ŵalsraele ūkuchenjezgeka pambere ūandambuke Yorodani

⁵⁰Ndipo FUMU yikamuphalira Mozesi mu vidika vya Mowabu mu mphepete mwa mronga wa Yorodani kuthyana na msumba wa Yeriko yikati,

⁵¹“Phalira ūlsraele kuti, ‘Para mwamkwambuka mronga wa Yorodani na kunjira mu charu cha Kanani,

⁵²mukawachimbizge ūnecharu wose awo mwamkuwasanga. Mukaparanye vikozgo vyawo vyose vya mawe ndiposo na vikozgo vyawo vyose vyakusongonora. Mukabwangandule malo ghawo ghose gha pachanya ghakusoperako.

⁵³Mukapoke charu na kukharamo, pakuti ndamupani kuti chiŵe chinu.

⁵⁴Mwamkupoka charu kuti chiŵe chiharo chinu pakuchita mphenduzgo kwakuyana na mbumba zinu. Fuko likuru likaŵe na chigâwa chikuru, ndipo fuko lichoko yikaŵe na chigâwa chichoko. Para mphenduzgo yamuwira munthu charu chira chiŵenge chakhe. Mwamkupoka kwakuyana na fuko la ūwiskemwekuru.

⁵⁵Kweni para mwareka kuŵachimbizgamo ūnecharu, penepapo awo mwaŵazomerezga kuti ūkhalire ūamkuwa nga ndi kapanthi mu maso ghinu ndiposo nga ndi minga mu mathupi ghinu. Ūamkumusuzgani mu charu mwenemumo mukukhara.

⁵⁶Sono ndamkumuchitirani nga ndi umo nkhaghanaghanira kuŵachitira ūanthu aŵa.’”

Kupenda 34

Mphaka za charu cha Kanani

¹ FUMU yikati kwa Mozesi,

²“Uŵalangure ūIsraele kuti, para mwayakanjira mu charu cha Kanani (ichi ndicho charu cheneicho chamkupika kwa imwe nga nchiharo, charu chose cha ūKanani).

³Dera la ku mwera likwambira ku mapopa gha ku Zini mu mphepete mwa charu cha Edomu, kufuma ku nyanja ya muchere na kufika ku mafumiro gha dazi.

⁴Mphaka yinu yamkuzgomba ku mwera kwa chikwera cha Akirabimu na kwambukira ku mapopa gha Zini, ndipo umaliro wakhe wamkufika na ku Kadeshi Baraneyea. Ndiposo yamkufika ku Hazara Adara, kufuma apo yamkufika ku Azimoni.

⁵Mphaka yamkuzgomba pa Azimoni kukafika ku mronga wa ku Eguputo, na kuya kagota ku nyanja.

⁶“Nyanja Yikuru ndiyo yamkuŵa mphaka yinu ku manjiliro gha dazi.

⁷“Ku mpoto mphaka yinu yamkuŵa ntheura: kufuma ku Nyanja Yikuru mphaka yinu yamkufika ku Phiri la Horo.

⁸Kufuma ku Phiri la Horo, mphaka yinu yamkufika pa manjiliro gha mronga wa Hamati, ndipo yamkugota ku Zedadi.

⁹Sono mphaka yamkulitilira na kuya ku Zifuroni, ndipo yamkugota ku Hazara Enani. Iyi ndiyo yamkuŵa mphaka yinu ya ku mpoto.

¹⁰“Imwe mwamkunwekera mphaka kufuma ku Hazara Enani ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku Shefamu.

¹¹Mphaka yamkukhira kufuma ku Shefamu na kuya kafika ku Ribula, ku mafumiro gha dazi gha Ayini. Mphaka yira yamkukhira na kufika ku Nyanja ya Kinereti iyo yili ku mafumiro gha dazi.

¹²Kufuma apo yamkurutilira mpaka ku mronga wa Yorodani, ndipo yamkugota mu Nyanja ya Muchere. “Ichi ndicho chamkuŵa charu chinu na zimphaka zakhe zose zingirizge.”

¹³Mozesi wakaŵalangula ūIsraele wakati, “Ichi ndicho charu cheneicho mwamkuchihara pakuchita mphenduzgo, cheneicho FUMU yalangula kuperekwa ku mafuko ghankonde na ghanayi ndiposo na ku fuko lakugaŵikana pakati.

¹⁴Fuko la ūana ūa Rubeni kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru na fuko la ūana ūa Gadi kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru liri kupoka chiharo chawo, ndiposo na hafu wa fuko la Manase.

¹⁵Mafuko ghawiri agha ndiposo na fuko lakugaŵikana paŵiri ghali kupoka chiharo chawo sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, kuthyana na msomba wa Yeriko ku dera la ku mafumiro gha dazi.”

Ŵarongozgi awo ūamkugaŵa charu

¹⁶FUMU yikati kwa Mozesi,

¹⁷“Mazina gha wānthu awo wāmkumugawirani charu icho mwamkuhara ndi musofi Eleyazara na Yoshuwa mwana wa Nuni.

¹⁸Mukatorenge murongozgi yumoza pa fuko lirilose pakugaŵa charu kuŵa chiharo.”

¹⁹Mazina gha wānthu ndi agha: fuko la Yuda, mukatore Kalebu mwana wa Yefune.

²⁰Mu fuko la Simiyoni, mukatitore Shemuyele mwana wa Amihudi.

²¹Mu fuko la Benjamina, mukatore Elidadi mwana wa Kisiloni.

²²Mu fuko la Dani mukatore Buki mwana wa Yogili.

²³Mu fuko la Yosefe, mu mbumba ya Manase mukatore Haniyele mwana wa efodi.

²⁴Mu fuko la wāna ū Efurayimu, mukatoremo Kemuwele mwana wa Shifutani.

²⁵Mu fuko la wāna ū Zebuloni mukatoremo Elizafani mwana wa Parinaki.

²⁶Mu fuko la wāna ū Isakara, mukatoremo Palitiyele mwana wa Azani.

²⁷Mu fuko la wāna ū Ashere, mukatoremo Ahihudi mwana wa Shelonami.

²⁸Mu fuko la wāna ū Nafutali mukatoremo Pedahele mwana wa Amihudi.

²⁹Aŵa ndiwo wānthu weneawo FUMU yikawalangula kuti wāwagawire wālsraele charu cha Kanani.

Kupenda 35

Misumba ya wāLevi

¹FUMU yikamuphalira Mozesi mu vidika vyva Mowabu pafupi na mronga wa Yorodani, kuthyana na msumba wa Yeriko kuti,

²“Uŵalangure wālsraele kuti kufuma mu chiharo chawo, wākarekenge ku wāLevi misumba yakukharamo ndiposo na maluhari kuzingirizga misumba.

³Misumba yira yamkuŵa yavo kuti wākharengemo, ndiposo maluhari ghawo ghamkuŵa ghakuliskiramo ng'ombe zawo, vyakuŵeta vyawo na vinyama vyawo vyose.

⁴Maluhari gha misumba yira, gheneagho mwamkughaperekwa ku wāLevi, ghamkutandazgika kuzingirizga kosekose mamita 900 kufuma ku linga na kuya kuwaro.

⁵Mukapime kuwaro kwa msumba, ku mafumiro gha dazi mamita 900, ku mwera mamita 900, ku manjiliro gha dazi mamita 900, ku mpoto mamita 900, ndipo

msumba ura ukawenge pakati. Malo agha ndigho ghakawenge maluhari gha misumba yawo.

⁶WaLevi mwamkuwapa misumba yakuphokweramo yinkonde na umoza, mwenemumo mukazomerezgenge kuchimbiliramo uyo wakoma munthu mwasoka. Kusazgirapo pa misumba iyi, mwamkuwapaso misumba yinyakhe 42.

⁷Misumba yose iyo mwamkupereka ku waLevi yikaŵe 48, pamoza na maluhari ghakhe.

⁸Ndipo misumba iyo mwamkuwapa kufuma mu chiharo cha waIsraele, mukatorengko misumba yinandi kufuma mu mafuko agho ghali na misumba yinandi, ndipo ku mafuko agho ghali na misumba yichoko mukatorengko misumba ku waLevi kwakuyana na chiharo icho wali nacho.”

Misumba yakubisamamo

(Mar 19.1-13; Yos 20.1-9)

⁹Sono FUMU yikamuphalira Mozesi kuti,

¹⁰“Uwaphalire waIsraele kuti: Para mwambuka mronga wa Yorodani na kunjira mu charu cha Kanani,

¹¹mukapatulenje misumba iyo yamkuwa yakuphokweramo, mwakuti munthu uyo wakoma munyakhe mwasoka wachimbilirengemo.

¹²Misumba yira yamkuwa malo ghakuphokweramo pakumuchimbira uyo wakuwezgera nduzga, mwakuti uyo wakoma munthu wareke kukomeka mpaka wimilire panthazi pa wumba na kweruzgika.

¹³Ndiposo misumba iyo muperekenge yiŵenge misumba yinkonde na umoza yakuphokweramo imwe.

¹⁴Mukapereke misumba yitatu sirya linyakhe la mronga wa Yorodani na yinyakheso yitatu mu charu cha Kanani, kuwa misumba yakuphokweramo.

¹⁵Misumba yinkonde na umoza iyi yikaŵe misumba yakuphokweramo waIsraele, na walendo ndiposo na awo wakupanjwa mukati mwawo mwakuti yose uyo wakoma munthu mwasoka wachimbilirengemo.

¹⁶“Kweni usange munthu wamutimba munyakhe na chisulo ndipo wakufwa, munthu yura nchigewenga. Ndipo chigewenga chikwenera kukomeka.

¹⁷Usange munthu yura wamuswa munyakhe na libwe ilo lingakoma munthu, ndipo munthu yura wakufwa, munthu uyo nchigewenga. Ndipo chigewenga chikwenera kukomeka.

¹⁸Panji usange wamutimba munyakhe na ndodo iyo yingamanya kukoma, ndipo munthu yura wakufwa, munthu uyo nayo nchigewenga. Ndipo chigewenga chikwenera kukomeka.

¹⁹Munthu wakuwezgera nduzga mu malo gha munthu uyo wafwa ndiyo wati wachikomenge chigewenga chira. Para wakumana nacho, wachikomenge waka.

²⁰“Usange munthu wagwaza munyakhe chifukwa cha tinkho, panji wamuponyera kufumira uko wabisama pakumukhazga ndipo wakufwa munthu wakukhazgika,

²¹panji mu tinkho wamutimba na fayiti na kumuwiskira pasi, ndipo wakufwa, penepapo uyo wamutimba wati wakomeke. Iyo nchigewenga. Wakuwezgera nduzga pa munthu wakuthiska ndopa ndiyo wati wamukome, para wakukumana nayo.

²²“Kweni usange wamukanchizga munthu mwangozi kwambula kuti pali chimphindikwa panji wamuponyera chinthu kwambula kumukhazga,

²³panji languwa libwe ilo lingamanya kukoma munthu ndipo wakamuponyera kwambula kumuwona, ndipo munthu yura wakufwa, nanga kuti wanguwa murwani wakhe chara, ndiposo kuti wakapukwa kumupweteka chara.

²⁴Penepapo mpingo uti uyeruzge pakati pa munthu wakukoma munyakhe na uyo wakuwezgera nduzga pa munthu wakuthiska ndopa, kwakulingana na marango agha.

²⁵Uyo wakoma munyakhe mpingo ndiwo uti umuthaske kwa uyo wakuwezgera nduzga pa wakuthiska ndopa, ndipo mpingo ndiwo uti umuwezgereso ku msumba wakuphokweramo, mwenemumo wakachimbiliramo pakudanga. Wamkukhara mwenemumo mpaka pa nyengo ya kufwira musofi mukuru, mweneuyuo wakaphakazgika mafuta ghakupatulika.

²⁶Kweni usange munthu yura wakoma munyakhe wakujumpha mphaka za msumba wakhe wakuphokweramo, mwenemumo wakachimbilirira,

²⁷ndipo uyo wakuwezgera nduzga pa wakuthiska ndopa, wamusanga kuwaro kwa msumba wakhe wakuphokweramo, wakuwezgera nduzga pa wakuthiska ndopa yura wamukome. Iyo wati wawaveye mrandu wakuthiska ndopa.

²⁸Chifukwa munthu yura wakwenera kukhara mwenemumo mu msumba wakuphokweramo mpaka musofi mukuru wafwe. Kweni pamanyuma pa nyifwa ya musofi mukuru, wakukoma munthu yura wangawerera ku kwakhe.

²⁹Mu miwiyo yinu yose agha ndigho ghawenge marango mukati mwinu, mose umo mukukhara.

³⁰“Yose uyo wakukoma munyakhe, usange nchigewenga chikomeke para wantru wapereka ukaboni. Kweni munthu wareke kukomeka usange munthu yumoza pera ndiyo wapereka ukaboni.

³¹Ndiposo mureke kupereka chakuwombolera pa umoyo wa chigewenga, cheneicho chili na mrandu wakukoma. Kweni munthu yura wakwenera kukomeka.

³²Mureke kupoka chakuwombolera kufuma kwa uyo wakuchimbilira ku msumba wakuphokweramo, kuti wawerere na kuya kakhara ku kwakhe pambere musofi mukuru wandafwe.

³³Charu icho mukukharamo mureke kuchikazuzga. Ndopa zikukazuzga charu, ndipo palije mphepiska iyo yingachitika mu charu, chifukwa cha ndopa izo zathikirapo, kweni na ndopa za mweneuyo wakathiska ndopa zira.

³⁴Charu icho mukukharamo mureke kuchikazuzga, charu cheneicho nkukhara mukati mwakhe. Pakuti ine FUMU nkukhara mukati mu wālsraele.”

Kupenda 36

Chiharo cha wānakazi wākutengwa

¹Warara wā nyumba za wāwiskewokuru za mbumba za wāna wā Gileyadi mwana wa Makiri, mwana wa Manase wa mu nyumba ya Yosefe, wākiza kwa Mozesi apo warara na wārongozgi wā nyumba za wālsraele wākāwa papo.

²Iwo wākati, “FUMU yikamulangulani imwe sekuru wane, kupereka charu ku wā chiharo cha wālsraele pakuchita mphenduzgo. Ndiposo imwe sekuru withu mukalangurika na FUMU kupereka ku wāna wakhe wānakazi chiharo cha Zelofehadi mubali withu.

³Kweni usange wākutengwa ku yumoza uyo ngwa fuko la Israele, penepapo chiharo chawo chiti chiwuskengeko ku chiharo cha wāsekuru, na kusazgikirako ku chiharo cha fuko ilo ndawo. Ntheura chiti chiwuskioko ku mphenduzgo ya chiharo chithu.

⁴Ndipo usange nyengo ya chikondwerero cha wālsraele yafika, penepapo chiharo chawo chiti chisazgikireko ku fuko ilo ndawo. Chiharo chira chiti chiwuskioko ku chiharo cha fuko la wāsekuru.”

⁵Penepapo Mozesi wakalangula wālsraele kwakuyana na mazgu gha FUMU, wakati, “Fuko la Yosefe likuneneska.

⁶Ivyo FUMU yikulangula wāna wānakazi wā Zelofehadi ndi ivi: Rekani wātengwe kwa uyo wāmutemwa. Kweni kwa awo mba mu mbumba ya fuko la wāwiskewokuru.

⁷Chiharo cha wālsraele kuti chiti chifumiskikengeko chara ku fuko limoza na kuya ku linyakhe. Munthu yose wa wālsraele wati wademerere ku chiharo cha fuko la wāsekuru wākhe.

⁸Mwanakazi waliyose mweneuyo wali na chiharo cha fuko la Israele, wati waŵenge muwoli wa ūalsraele, wati waŵenge muwoli wa yumoza wa mu mbumba za fuko la ūawiskewokuru, mwakuti munthu yose mu ūalsraele waŵe nacho chiharo cha ūawiske.

⁹Ntheura paŵavye chiharo ichi chiti chiwuskikeko ku fuko limoza na kuya ku linyakhe. Pakuti fuko lirilose wa ūalsraele uti udemerere ku chiharo chakhe na chakhe."

¹⁰Ŵana ūanakazi ūa Zelofehadi ūakachita kwakulingana na umo FUMU yikamulangulira Mozesi.

¹¹Pakuti Mala, Tiriza, Hogila, Milika, na Nowa ūana ūanakazi ūa Zelofehadi ūakatengwa ku ūanarume awo ūakaŵa ūabali ūa wiskewo.

¹²Iwo ūakatengwa mu mbumba za ūana ūa Manase mwana wa Yosefe, ndipo chiharo chawo chikakhalirira mu fuko la ūawiskewokuru.

¹³Agha ndigho marango na malangulo gheneagho FUMU yikamulangula Mozesi kuŵaphalira ūalsraele mu vidika vya Mowabu, pafupi na mronga wa Yorodani kuthyana na msomba wa Yeriko.

Marango gha Chiŵiri

Marango gha Chiŵiri 1

Maronje

¹Agha ndi mazgu agho Mozesi wakayowoya ku âwIsraele apo wakawâa mu mapopa, ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani. Uku kukaŵa ku chigaŵa cha Araba kuthyana na Sufu pakati pa Parani na Tofele, Labani, Hazeroti na Dizahabu.

²(Pali ulendo wa mazuŵa 11 kufuma pa Phiri la Sinayi kufika ku Kadeshi Baraneyya pa kwendera nthowa ya mu Phiri la Edomu.)

³Pa zuŵa lakudanga la mwezi wa 11 mu chirimika cha 40, Mozesi wayowoya vyose ivyo FUMU yikalangula kuti wayowoya ku âwIsraele.

⁴Ichi chikachitika Mozesi wakati wathereska Sihoni, karonga wa âwAmori uyo wakawusanga mu Heshiboni na Ogi, karonga wa Bashani uyo wakawusanga mu misumba ya Ashitaroti na Edireyi.

⁵Mozesi wakamba kuŵarongosorera âwIsraele marango agha apo wakawâa ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani mu charu cha Mowabu. Iyo wakati,

⁶“Para tikaŵa mu Phiri la Sinayi, FUMU, Chiuta withu wakayowoya kwa ise wakati, ‘Mwakhara nyengo yitali pa phiri ili.

⁷Sono wukani murutenge ku charu cha mapiri cha âwAmori na kose uko kukukhara âwanyawo mu chigaŵa cha Araba, mu mapiri na mu charu chakuwa, ku mwera na mu mphepete mwa nyanja ya Meditereniya, mu charu cha âwKanani na ku Lebanon, ndiposo na uko ku mafumiro gha dazi ku mronga ukuru wa Yufurate.

⁸Cheneichi ndicho charu nkhuchipereka kwa imwe. Ntheura rutani kuti mukahare charu icho ine FUMU nkharapa kupereka ku âwasekuru âwinu, Abrahamu, Yisake na Yakhobe ndiposo na ku âw mphapu yawo.’”

Mozesi wakusankha âweruzgi

(Kuf 18.13-27)

⁹Mozesi wakati ku âwanthu, “Para tikaŵa mu Phiri la Sinayi, nkhamuphalirani kuti, ‘Mlimo uzitu wakumurongozgani imwe wandiŵira ukuru chomene. Ine ndekha kuti ndingakwaniska chara.

¹⁰FUMU, Chiuta winu wamwandaniskani, sono muli âwanandi nga ndi nyenyezi kuchanya.

¹¹FUMU, Chiuta wa âwasekuru âwinu wamwandaniskani kuti muŵe vikwi na vikwi kuruska umo muliri sono ndipo wamutumbikani nga ndi umo wakapanganirana namwe.

¹²Kweni kasi ine ndekha ndingakwaniska uli kuyegha mlimo uzitu wakumurongozgani na kweruzga mirandu mukati mwinu?

¹³Ntheura soranipo wānthu wāmahara, wākupulikiska na wākumanya vinthu makora, kwakulingana na mafuko għinu ndipo ine nditi ndiŵimike kuwā wārongozgi wīnu.’ ”

¹⁴Ndipo imwe mukandizgora mukati, “Icho mwasachizga nchiweme, ise titi tichite.”

¹⁵Ntheura nkhatora wānthu wāvinjeru na wākumanya vinthu kufuma mu mafuko awo mukagħasora na kuwimika kuwā wārongozgi pa wānthu 1,000, pa wānthu 100, pa wānthu 50 na pa wānthu khumi ndipo wānyakhe kuwā nduna pakati pamafuko għinu ghose.

¹⁶Ndipo nkħawālangula wērüzgi wīnu pa nyengo yira nkhati, “Mupulikenge mirandu ya wabali wīnu, ndipo mweruzgenge mu urunji mirandu yose, manyi nja pakati pa wabali wīnu pera panji pakati pa wālendo awo wākukħara mukati mwinu.

¹⁷Munga wāngħa wākurumba chisko pa kweruzga. Munthu waliyose manyi ngwa kuzirwa panji wambula kuzirwa, mumweruzgenge kwakuyana waka. Mureke kopa munthu waliyose chifukwa werüzgi uwo mukupereka ukufuma kwa Chiuta. Mrandu uwo ngunonono kwa imwe, mwizenge nawo kwa ine ndipo ine nditi ndimweruzge.”

¹⁸Pa nyengo yira nkhamuphalirani vyose ivyo mukwenera kuchita.

Mphachi zikutumika kufuma ku Kadeshi Baraney

(Kup 13.1-33)

¹⁹“Ntheura nga ndi umo FUMU, Chiuta withu wakatilangulira, tikafumapo pa Phiri la Sinayi ndipo tikasorota mu mapopa ghakuru na ghakofya ghara agho mukaghawona mu nthowa yakuruta ku charu cha mapiri cha wāAmori. Para tikati tafika ku Kadeshi Baraney,

²⁰nkhamuphalirani kuti, ‘Sono mwafika mu charu cha mapiri cha wāAmori cheneicho FUMU, Chiuta withu wakutipa.

²¹Wonani, FUMU, Chiuta withu watipa charu ichi. Ntheura rutani mukachihare kuti chiwē chinu nga ndi umo FUMU, Chiuta wa wāsekuru wītu wakalangulira. Mureke kopa nesi kugongoweskeka.’ ”

²²Mose mukiza kwa ise ndipo mukati, “Tiyeni titume wānthu kuti wākatipachirire charu ndipo para wāyakawerako, wāzakatiphalire nthowa yiweme iyo tingendamo na msumba uwo tamkfikirako.”

²³Ichi chika wā chiweme ndipo nkhassankha wānarume 12, yumoza kufuma ku fuko lirilose.

²⁴Iwo wakawuka na kuruta ku charu cha mapiri, mpaka wakaya kafika ku Dambo la Eshikolo ndipo wakachipacha charu.

²⁵Wakaya katorako vipambi vya mu charu chira ndipo wakiza navyo kwa ise na kutiphalira cuti, "Charu icho FUMU, Chiuta withu wakutipa nchiweme."

²⁶"Ndipouli imwe mukakhumba chara kurutako. Kweni mukagarukira languro la FUMU, Chiuta winu.

²⁷Mukasinginika mu mahema ghinu ndipo mukati, 'FUMU yatitinkha ise. Ichi ndicho chifukwa yikatifumyira mu charu cha Eguputo na kutipereka mu mawoko gha waAmori cuti watikome.

²⁸Kasi sono tirutenge nkhu? Pakuti wabali withu wara tikaŵatuma wātigongoweska pakutiphalira cuti, "Wanthu wa kwenekura mbankhongono ndipo ndi vitali kuruska ise. Misumba yawo nayo njikuru ndipo nja malinga ghatali kufika kuchanya. Tikawonaso kwenekura wanthu wakuruŵakuru, wazukuru wa waAnaki!" ''

²⁹Penepapo ine nkhati kwa imwe, "Mureke kofyeskeka panji nesi kuŵawopa iwo.

³⁰FUMU, Chiuta winu mweneuyo wakumudangirirani ndiyo wati wamurwerani nga ndi umo mukamuwonera wakumurwerani mu Eguputo,

³¹na mu mapopa. Imwe mukawona mu nthowa yose iyo mukendamo umo FUMU, Chiuta winu wakamuyegherani nga ndi umo wiske wakuyeghera mwana wakhe, mpaka mukafika pa malo ghano."

³²Ndipouli nanga vyose ivi vikachitika, cuti mukugomezga FUMU, Chiuta winu chara.

³³Iyo wakamudangiriraninge nyengo yose mu nthowa yinu cuti wamusangireni malo gha kuzengapo mahema ghinu. Iyo wakendanga panthazi pinu mu mawonekero gha moto mu nyengo ya usiku, kweni na muhanya wakaŵa na mawonekero gha bingu.

Chiuta wakulanga ūalsraele

(Kup 14.20-45)

³⁴"FUMU yikati yapulika icho mukayowoya, yikakaripa ndipo yikarapa yikati,

³⁵'Palije na yumoza wa wanthu wāheni wa muwiro uwu mweneuyo wati wanjire mu charu chiweme icho nkhapangana kuŵapa wasekuru wāwo.

³⁶Kweni Kalebu pera, mwana wa Yefune, ndiyo wamkuchiwona. Ndipo nditi ndimupe na wā mphapu yakhe charu icho wali kukandapo na malundi ghakhe chifukwa waŵa wakugomezgeka kwa FUMU na mtima wakhe wose.'

³⁷Chifukwa cha imwe, FUMU yikandikaripira na ine wuwo ndipo yikati, Nanga ndiwe cuti wamkunjiramo chara.

³⁸Kweni Yoshuwa, mwana wa Nuni, movwiri wako, ndiyo wamkunjira mu charu. Ntheura umukhwimiske, pakuti iyo ndiyo wati warongozge wâlsraele pakunjira kuti wâhare charu.”

³⁹“Ndipo wâna wînu awo mukayowoyanga kuti wâtorekerenge ku uzga weneawo kuti wakumanya chiweme panji chiheni chara, ndiwo wâmkunjira mu charu. Ine nditi ndiâape charu ichi ndipo iwo wâti wachitore kuâa chiharo chawo.

⁴⁰Kweni imwe wererani, murazgire ku mapopa ku dera la Nyanja ya Matete.”

⁴¹“Penepapo imwe mukandizgora mukati, ‘Tanangira FUMU. Titi tirute kuya karwa nkhondo nga ndi umo FUMU, Chiuta withu wakatilangulira.’ Ntheura waliyose wa imwe wakatora mahomwa ghakhe gha nkhondo na kughanaghana kuti nchipusu kuthereska charu cha mapiri chira.

⁴²“Kweni FUMU yikati kwa ine, ‘Uwaphalire uti: Rekani kurutako nanga nkhuya karwa nkhondo, pakuti ine ndili mukati mwinu chara, mzire mukathereskeke panthazi pa wârwani wînu.’”

⁴³Ntheura ine nkhamuphalirani icho FUMU yikayowoya, kweni imwe kuti mukandipulika chara. Mukagarukira languro la FUMU ndipo mu kujikuzga kwinu, mukaruta ku charu cha mapiri.

⁴⁴Penepapo wâAmori awo wâkakharanga mu charu cha mapiri chira, wâkafuma kwimikana namwe na kumuchimbizgani nga ndi njuchi ndipo wâkamutimbani kufuma ku Edomu mpaka ku Horima.

⁴⁵Imwe mukati mwawerako, mukalirira kwa FUMU, ndipo iyo kuti yikamupulikani chara nanga nkhutegherezga kwa imwe.

Virimika ivyo wâlsraele wâkakhalira mu mapopa

⁴⁶Ichi ndicho chifukwa mukakhakira mu Kadeshi mazuâa ghanandi.

Marango gha Chiwiri 2

¹Ntheura tikawerera na kurazga ku mapopa ku nthowa ya ku Nyanja ya Matete nga ndi umo FUMU yikatilangulira. Ndipo kwa mazuâa ghanandi, tikazingiliranga Phiri la Edomu.

²Ntheura FUMU yikati kwa ine,

³“Mwazingirira Phiri la Edomu nyengo yitali, ntheura sono zgokani murute ku dera la ku mpoto.

⁴Uwaphalire wantru malangulo agha, ‘Muli pafupi kuperota mu charu cha mapiri cha Edomu cheneicho ncha wâbali wînu, weneawo ndi mphapu ya Esau. Iwo wâti wâmopaninge, kweni muchenjere.

⁵Mureke kwamba nkhondo na iwo chifukwa nditi ndimupaninge charu chawo chara nanga nkhachoko apo pakandenge lundi linu, pakuti charu cha mapiri cha Edomu ndamupa Esau kuti chiŵe chakhe.

⁶Chakurya na maji ghakumwa mukagulenge kufuma kwa iwo.'

⁷"Manyani ichi kuti FUMU, Chiuta winu wamutumbikani pa chilichose icho mwachita. Ndiyo wanguŵa mulinda winu mu mapopa agha ghakuru. Ndipo mu virimika 40, FUMU, Chiuta winu wanguŵa namwe, mulije kusôwerwa kanthu.

⁸"Ntheura tikaporota mu charu cha mapiri gha Edomu cheneicho ncha ŵabali ŵithu ŵeneawo ndi mphapu ya Esau. Tikareka nthowa ya Araba iyo yikufuma ku misumba ya Elati na Eziyoni Gebere, na kutora nthowa ya mapopa gha Mowabu.

⁹Penepapo FUMU yikati kwa ine, 'Mureke kuŵasuzga ŵaMowabu ŵeneawo ndi mphapu ya Loti, nanga nkhwamba nkhondo na iwo pakuti nditi ndimupaniko charu chawo chara kuŵa chiharo chinu. Ndapereka msumba wa Ari kwa ŵaMowabu kuŵa chiharo chawo.'

¹⁰(Kale ŵaEmimu ŵakakharanga mu msumba wa Ari. ŵanthu aŵa ŵakawâ ŵakuruŵakuru ndiposo ŵanandi. ŵakawâ ŵataliŵatali nga ndi ŵaAnaki.

¹¹Kwakuyana waka nga ndi ŵaAnaki, ŵanthu ŵa ŵakachemekanga kuti ŵaRefayimu. Kweni ŵaMowabu ŵakaŵachemanga kuti, ŵaEmimu.

¹²Kale chomene mu charu cha mapiri cha Edomu mukakharanga ŵanthu ŵanji wakuchemeka ŵaHoro. Kweni ŵa mphapu ya Esau ndiwo ŵakaŵafumyamo kuŵamara petu ndipo ŵakamba kukhara mu malo ghawo nga ndi umo ŵaIsraele ŵakachitira na charu icho FUMU yikaŵapa.)

¹³FUMU yikati, "Wukani sono, ndipo yambukani mronga wa Zeredi. Ntheura tikambuka mronga ura wa Zeredi.

¹⁴Ndipo nyengo yose iyo tikenda kufuma mu Kadeshi Baraneyya kuya kafika pa nyengo iyo tikambukiranga mronga wa Zeredi yikakwana virimika 38 ivi vikachitika mpaka miwiyo yose iyo yikarwanga nkhondo nga ndi umo FUMU yikaŵarapizgira yikamara petu.

¹⁵Pakuti ndi woko la FUMU likimikana nawo, kuŵakomera mu misasa ŵakasuka ŵakamara tetete.

¹⁶"Sono ŵakati ŵamara kufwa ŵanthu ŵasilikari ŵara,

¹⁷FUMU yikati kwa ine,

¹⁸'Muhanaya uno muporote mu charu cha Mowabu pakwendera nthowa ya msumba wa Ari.

¹⁹Para mwafika pafupi na charu cha waAmoni awo ndi mphapu ya Loti, mureke kuwasuzga nanga nkhwamba nkhondo na iwo, pakuti nditi ndimupaningiko nanga nchigawa cha charu chawo chara chiharo chinu chifukwa ichi ndapereka kwa waAmoni, kuwa chiharo chawo.' "

²⁰(Kale chomene, charu ichi nacho chikawa cha waRefayimu weneawo wakakharanga mwenemumo, kweni waAmoni wakaWachemanga kuti waZamumimu.

²¹Viwanthu vya mtundu wa Amoni vikawa vya nkhongono, vinandi ndiposo vitali nga mba waAnaki. FUMU yikawamara waRefayimu kuti waAmoni wapoke charu chawo na kukharamo.

²²FUMU yikachitira ntheura pera wa mphapu ya Esau weneawo wakakharanga mu charu cha mapiri cha Edomu. FUMU yikawamara waHoro petu ndipo charu chawo yikawapa wa mphapu ya Esau kuti wakhare mwenemumo ndipo wachali kukhara mwenemumu mpaka sono.

²³Kwakuyana na waAvimu weneawo wakakharanga mu vikaya ivyo vikatandazgika mu mphepete mwa nyanja ya Meditereniya na kuya kafika ku Gaza, waKafitorimu wakiza kufuma ku Kafitoro ndipo wakakoma wose na kukhara mu malo gha waAvimu.)

²⁴Tikati taporota charu cha Mowabu, FUMU yikati kwa ise, "Sono wukani, yambukani mronga wa Arinoni. Ndipo nkupereka mu mawoko ghinu Sihoni muAmori, karonga wa msumba wa Heshiboni, pamoza na charu chakhe. Mwambeko kutora charu chakhe mu kurwa nayo nkhondo.

²⁵Kwamba pa zuwa ili nditi ndipereke chitenthe na wofi mu mitundu iyo yili mu charu chose cha pasi kuti yimopani imwe pakupulika lumbiri lwinu. Wanthalu wose wati watentheme na kuwa mu urwirwi chifukwa chakopa imwe."

Walsraele wakuthereska karonga wa Sihoni

(Kup 21.21-30)

²⁶"Ntheura nkhatuma nthumi kufuma mu mapopa gha Kedemoti kuruta kwa Sihoni, karonga wa ku Heshiboni na mazgu gha mutende kuti,

²⁷'Mundizomerezge kuti ndiporote mu charu chinu. Nditi ndendenge mu msewu pera ndipo kuti nditi ndipatukire uku na uku chara.

²⁸Mundiguliskeko na ndarama chakurya icho ndiryenge ndiposo na maji agho ndimwenge. Mundizomerezge kuti ndiporotemo waka pakwenda pasi.

²⁹Wa mphapu ya Esau awo wakukhara mu charu cha mapiri cha Edomu na waMowabu awo wakakharanga mu Ari mukatizomerezga kuti tiporote mu vyaru vyawo tisuke timbuke mronga wa Yorodani na kuya kanjira mu charu icho FUMU, Chiuta withu wakutipa.'

³⁰“Kweni Sihoni, karonga wa msumba wa Heshiboni wakatizomerezga chara kuti tiporotemo, pakuti FUMU, Chiuta winu wakanonofya mtima wakhe ndipo ukati waka gwa, mwakuti wamupereke mu mawoko ghinu nga ndi umo wachitira muhanya uno.

³¹“FUMU yikati kwa ine, ‘Wona, ndambako kupereka kwa imwe Sihoni pamoza na charu chakhe. Ntheura sono yambaningiko kutora charu chakhe kuŵa charu chinu.’

³²Ntheura Sihoni pamoza na âwasilikari âwakhe âwakiza kuti âwarwe nase nkondo mu msumba wa Yahazi,

³³ndipo FUMU, Chiuta withu wakamupereka mu mawoko ghithu. Tikamukoma iyo na âwana âwakhe pamoza na âwasilikari âwakhe.

³⁴Pa nyengo yeneyira tikapoka na kubwangandula msumba uliwose na kukoma mwanarume, mwanakazi na mwana waliyose kwambula kurekapo na yumoza wa moyo.

³⁵Kweni viŵeto pamoza na ivyo tikaskogha mu misumba tikayegha kuŵa vyithu.

³⁶FUMU, Chiuta withu wakapereka msumba uliwose kwa ise kufuma ku msumba wa Aroyere weneuwo uli mu mphepete mwa mronga wa Arinoni, na kuruta ku mizi iyo yili mu mphepete mwa mronga wenewura kuya kafika ku Gileyadi ndipo pakaŵavye msumba nanga ngumoza uwo ukatitonda.

³⁷Kweni mu charu cha âwaAmoni kuti tikafikako chara, nanga ndi ku malo agho ghali mu mphepete mwa mronga wa Yaboko, nesi mu misumba ya mu mapiri uko FUMU, Chiuta withu wakatikanizga kuyako.

Marango gha Chiŵiri 3

Ŵalsraele âwakuthereska Ogi, karonga wa Bashani (Kup 21.31-35)

¹“Pamanyuma tikawerako ndipo tikatora nthowa yakuya ku chigâwa cha Bashani. Ndipo Ogi, karonga wa ku Bashani wakiza na âwasilikari âwakhe wose kuti âwarwe nase nkondo ku msumba wa Edireyi.

²Kweni FUMU yikati kwa ine, ‘Ungamopanga, pakuti ndamupereka iyo mu mawoko ghako pamoza na âwanthu âwakhe wose ndiposo charu chakhe. Uchite nayo nga ndi umo ukachitira na Sihoni, karonga wa âwaAmori mweneuyo wakakharanga ku Heshiboni.’

³“Ntheura FUMU, Chiuta withu wakamuperekaso mu mawoko ghithu Ogi, karonga wa Bashani na âwasilikari âwakhe wose. Ndipo tikaŵakoma wose mpaka kukaŵavye na yumoza uyo wakakharako wamoyo.

⁴Ndipo tikatora misumba yakhe yose pa nyengo yeneyira. Pakâwavye msumba wawo umoza uwo tikareka kuwutora. Misumba yose iyo tikatora yikaŵa 60

kufumira mu chigâwa chose cha Arigobu uko Ogi karonga wa ku Bashani wakawusanga.

⁵Misumba yose iyi yikazingirizgika na malinga ghatali, vipata, na mphingirizgo zakujalira pa vipata. Pakaŵaso vikaya yinandinandi iyo yikâwavye malinga.

⁶Tikabwangandula mizi yose na misumba yawo yose yira ndipo tikakoma âwanthu wose, âwanarume, âwanakazi na âwana wuwo nga ndi umo tikachitira na misumba ya Sihoni, karonga wa Heshiboni na âwanthu âwakhe.

⁷Kweni viŵeto vyose na ivyo tikatora mu msumba tikayegha kuâwa vyithu.

⁸“Ntheura pa nyengo yira tikatora charu kufuma mu mawoko gha âwakaronga âwâwiri âwAmori icho chikaŵa ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani kwamba ku dambo la Arinoni mpaka ku Phiri la Heremoni,

⁹(âwSidoni âwakachemanga Phiri la Heremoni kuti, ‘Siriyoni’ ndipo âwAmori âwakalichemanga kuti ‘Seniri’).

¹⁰Tikatoraso misumba yose ya mu mapiri, charu chose cha Gileyadi na Bashani mpaka ku Saleka na Edireyi misumba ya ufumu wa Karonga Ogi uyo wakawusanga Bashani.”

¹¹(Mu âwanthu wose âwRefayimu, Karonga Ogi wa charu cha Bashani pera ndiyo wakakharako wa moyo. Ndipo chitara chakhe chikaŵa cha chisulo la mamita 9 mu utali ndipo mamita ufupi mamita ghanayi pakulianiska na umo tikupimira mazuâwa ghano. Chitara ichi chichalipo ku Raba, msumba wa âwAmoni.)

Mafuko agho ghakakhara ku mafumiro gha dazi kwa Yorodani

(Kup 32.1-42)

¹²“Ndipo pa nyengo yira tikati tapoka charu ichi, nkhachipereka ku fuko la Rubeni na ku fuko la Gadi, charu icho mpaka yakhe yikwamba ku msumba wa Aroyere pafupi na mronga wa âwArinoni, ndiposo hafu wa charu cha mapiri cha Gileyadi pamoza na misumba yakhe.

¹³Chigaŵa icho chikakharako cha Gileyadi na cha Bashani chose icho ncha ufumu wa Karonga Ogi, nkhachipereka ku hafu wa fuko la Manase.” (Chigaŵa chose cha Arigobu mu Bashani chikamanyikwanga kuti charu cha âwRefayimu.

¹⁴Yayiri wa fuko la Manase wakatora charu chose cha Arigobu cheneicho ndi Bashani kuya kafika ku mphaka za âwGeshuru na âwMaaka ndipo vikaya ivi vikuchemeka na zina lakhe leneili lakuti, “Havoti Yayiri” mpaka sono.)

¹⁵“Charu cha Gileyadi, nkhachipereka kwa Makiri wa fuko la Manase.

¹⁶Ndipo wa fuko la Rubeni na la Gadi nkhâwapa charu kufuma ku Gileyadi kuya kafika ku mronga wa Arinoni. Pakatikati pa mronga ndipo pakaŵa mphaka ku chigaŵa cha ku mwera ndipo ku chigaŵa cha ku mpoto mphaka yawo yikâwa mronga wa Yaboko yeneiyo ndi mphaka ya âwAmoni.

¹⁷Ku chigâwa cha ku mwera, charu chawo chikafikanga mpaka ku mronga wa Yorodani, kufumira ku Kinereti ku mpoto kuya kafika ku Nyanja ya Araba iyo ndi Nyanja ya Muchere ku mwera. Ku chigâwa cha ku mafumiro gha dazi chikafikanga musi mwa Phiri la Pisiga.”

¹⁸“Ndipo pa nyengo yira nkhamulangulani kuti, ‘FUMU, Chiuta withu, wamupani charu ichi cha kumafumiro gha dazi kwa mronga wa Yorodani kuâwa chinu. Wânarume wose awo wângarwa nkhondo wâtore mahomwa ghawo na kwambuka mronga pakudangirira wâbali wâwo wâlsraele na kuwawovwira kuti wâpope charu chawo.

¹⁹Kweni wâwoli wînu, wâna wînu na viweto vyinu (nkhumanya kuti muli na viweto vinandi) vikalire danga mu misumba iyo ndili kumupani,

²⁰kufikira nyengo iyo FUMU yamkuwapira chikhazi wâbali wînu nga ndi umo yamupirani imwe, na kupoka charu kuti chiwê chawo icho FUMU, Chiuta winu wakuwapa ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani. Pamanyuma pa ichi, waliyose wa imwe mukawerere ku chiharo chakhe icho ndamupani.’

²¹“Nyengo yeneyira, nkhamulangula Yoshuwa kuti, ‘Wawona na maso ghako vyose ivyo FUMU, Chiuta wako wachita ku wâkaronga wâwiri âwa. FUMU yamkuchita ntheura pera ku ma ufumu ghose agho ukurutako.

²²Ureke kopa pakuti FUMU, Chiuta winu wati wamurwerani imwe.’

Mozesi wakukanizgika kunjira mu Kanani

²³“Pa nyengo yeneyira nkhayiweyerera FUMU kuti,

²⁴“Mwe FUMU Chiuta mwambako kurongora nda muteweti winu umo uliri ukuru winu na nkhongono zinu, kasi ndi chiuta njani uyo wali kuchanya panji mu charu cha pasi uyo wangamanya kuchita milimo yikuru na ya nkhongono nga ndi iyo mukuchita imwe?

²⁵Nkhumuombani, mundizomerezge kuti ndambuke kuya kawona charu chiweme icho chili ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, charu chiweme chira cha mapiri na mapiri gha Lebanon.’”

²⁶“Kweni chifukwa cha imwe, FUMU yikandikaripira ndipo yikandipulika chara. Ntheura FUMU yikati, ‘Ureke kuyowoyaso na ine pa makani agha.

²⁷Kwera Phiri la Pisiga ndipo ulaâiske ku mpoto na ku mwera, ku mafumiro gha dazi na ku manjiliro gha dazi. Ulaâiske makora ivyo ukuviwona chifukwa kuti wamkwambuka mronga wa Yorodani chara.

²⁸Kweni umulayizge Yoshuwa ndipo umukhwimiske na kumukhozga, pakuti ndiyo wati warongozgenge wânthu âwa na kuwambuska ndipo ndiyo wati waâwape charu icho uti uchiwonenge.’

²⁹“Ntheura tikakhara mu chidambo icho chikâwa pafupi na msumba wa Beti Peyoro.”

Marango gha Chiwiri 4

Mozesi wakuchiska walsraele kuwa wakupulikira

¹“Ntheura imwe wâlsraele, pulikirani marango na vilayizgo ivyo nkhumusambizgani kuti muâwe na umoyo, ndipo munjire kuya kapoka charu icho FUMU, Chiuta wa wasekuru winu wakumupani.

²Mureke kusazgako ku icho nkhumulangulani panji nesi kuwuskako, kweni mupulikirenge marango gha FUMU, Chiuta winu agho nkhamupani.

³Imwe mukawona na maso ghinu icho FUMU yikachita ku Baala wa ku Peyoro, FUMU, Chiuta winu wakakoma wose tetete awo wakalambiranga chiuta Baala wa ku Peyoro.

⁴Kweni mose imwe, mwaâweneimwe mukaskepererana na FUMU, Chiuta winu muchali wâmoyo na sono wuwo.

⁵“Ine ndamusambizgani marango na vilayizgo umo FUMU, Chiuta wane wakandilangulira mwakuti mughachitenge mu charu icho mukuyako kuya kapoka kuwa chinu.

⁶Mukaghasinge na kughachita, pakuti cheneichi chiti chirongorenge wânthu wâ mafuko ghanyakhe kuti imwe muli wâvinjeru na wakupulikiska. Para wâmkupulika marango ghose gheneagha wâmkuti, ‘Nadi wânthu wâ fuko likuru ili mba vinjeru na wakupulikiska.’

⁷“Palije fuko lirilose, manyi ndikuru uli ilo liri na Chiuta wakhe, pafupi nalo nga ndi umo yiliri FUMU, Chiuta withu kwa ise apo pose tikuromba kwa iyo.

⁸Ndiposo ndi fuko likuru ilo liri na marango na vilayizgo ivyo ndi vya urunji nga ndi marango ghose agha gheneagho nkhumupani muhanya uno.

⁹Muchenjere, ndipo muâwe maso mwakuti mureke kuruwa ivyo mukaviwona panji nesi kuti vifumemo mu mitima yinu mazuâwa ghose gha umoyo winu. Sambizgani wâna winu na wazukuru winu,

¹⁰vya zuâwa ilo mukimilira panthazi pa FUMU, Chiuta winu pa Phiri la Sinayi para FUMU yikati kwa ine, ‘Wawunganye wânthu pamoza mwakuti wâpulike mazgu ghane na kusambira kopa ine mazuâwa ghose gha umoyo wawo pano pa charu ndiposo wâsambizgeso wâna wawo.’

¹¹“Mukasenderera kufupi na kwimilira musi mwa phiri, apo phiri lira likagoleranga moto kuya kafika ku mtambo, ndipo chisi, bingu na nyathutwe vikabenerelerera phiri lira.

¹²Penepapo FUMU yikayowoya kwa imwe kufuma mukati mu moto. Mukapulika mazgu ghakhe, kweni kuti iyo mukayiwona chara.

¹³FUMU yikamuphalirani imwe phangano lakhe leneilo yikamulangulani kuti mulisungenge, ilo ndi marango khumi, ndipo yikaghalemba pa mawe ghapapati ghaŵiri.

¹⁴Ndipo pa nyengo yira FUMU yikandilangula ine kuti ndimusambizgani vilayizgo na marango kuti mukasungenge ku charu icho mukwambukirako kuya kachipoka.

Nchenjezgo pakusopa vikozgo

¹⁵“Para FUMU yikayowoya kwa imwe kufuma mu Phiri la Sinayi kufuma mukati mu moto, kuti mukawona chikozgo chakhe chara. Ntheura muchenjere ndipo muŵe maso,

¹⁶mwakuti mureke kujinangiska pakujipangira chikozgo cha mtundu uliwose manyi nchakukozgana na mwanarume panji mwanakazi,

¹⁷panji chinyama chilichose cha mu charu panji chiyuni,

¹⁸panji chilengiwa chilichose icho chikukhwâwa, panji somba yiliyose iyo yili mu maji.

¹⁹Mureke kuyezgeka kuti mulambirenge na kuteŵetera ivyo mukuviwona kuchanya, manyi ndi dazi panji mwezi, panji nyenyezi panji cha kuchanya chilichose. Vinthu vya ntheura ndivyo FUMU, Chiuta winu wali kugâwira mafuko ghanji ghose gha âwanthu pa charu cha pasi.

²⁰Kweni imwe, FUMU yili kumutorani na kumuphurani ku viphyo vikuru mu Eguputo mwakuti muŵe âwanthu âwakhe nga ndi umo muliri muhanya uno.

²¹FUMU yikandikaripira chifukwa cha imwe ndipo yikarapa kuti ine nditi ndikhupuke Yorodani chara nesi kuya kanjira mu charu chiweme icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kuâwa chinu.

²²Ine nditi ndifwirenge mu charu ichi kwambula kwambuka mronga wa Yorodani, kweni imwe muti murute kuya kapoka charu chiweme chira kuâwa chinu.

²³Muchenjere, mureke kuruwa phangano ilo FUMU, Chiuta winu wakachita na imwe. Mureke kujipangira chikozgo cha mtundu uliwose ichi FUMU, Chiuta winu wali kukana.

²⁴Pakuti FUMU, Chiuta winu ndi moto wakumyangura, ndi Chiuta wa sanje.

²⁵“Nangauli mungakhara mu charu nyengo yitali na kubaba âwana na âwazukuru, mureke kwananga pakujipangira, chikozgo cha mawonekero ghali ghose. Ichonchiheni pa maso pa FUMU, Chiuta winu ndipo nchakumukwiyyiska.

²⁶Usange mwamkuchita uheni uwu nkhumuphalirani muhanya uno kuti kuchanya na charu cha pasi vyamkuŵa kaboni kumususkani ndipo kwambula kuchedwa mwamkumara petu mu charu cha ku sirya kwa mronga wa Yorodani cheneicho mukwambukiramo kuya kapoka kuŵa chinu. Mu charu chira kuti mwamkukharamo nyengo yitali chara kweni mwamkumara petu.

²⁷FUMU yamkumumbininskirani mukati mu mafuko ghanyakhe ndipo wachoko waka ūa imwe mwamkukhara ūamoyo mu charu icho FUMU yamkumutoreraniko.

²⁸Ku vyaru vya ūamitundu kwenekura mwamkulambira wachiuta ūakupangika na ūanthu kufuma mu makuni, mawe gheneagho kuti ūakulawiska panji kupulika, panji kurya panji kunuska chara.

²⁹Ndipo kwenekura ku vyaru vya ūamitundu, usange mwamkupenja FUMU, Chiuta winu mwamkupenja na mtima wose, na umoyo winu wose, mwamkumusanga.

³⁰Para mwamkuŵa mu visuzgo, ndipo vinthu vyose ivi vikumuwigani mu nyengo za umaliro, ntheura mu zinyengo zeneizo mwamkuwerera kwa FUMU, Chiuta winu kumupulikira iyo.

³¹Pakuti FUMU, Chiuta winu ngwa chiwuravi, kuti wati wamurekani mwekha chara, panji kumumarani imwe nesi kuruwa phangano ilo wakachita na ūasekuru ūwinu mwakurapa.

³²“Fumbani sono za mazuŵa agho ghajumpha agho ghakawako imwe mundaŵeko, kwamba pa zuŵa ilo Chiuta wakalengera munthu pa charu. Fumbani ku dera limoza la mtambo kuya kafika ku linyakhe, usange chili kuchitikapo chinthu chikuru chakuŵa nga ndi ichi, panji kuti chili kupulikkwapo?

³³Kasi ūalipo ūanthu ūeneawo ūakapulikapo na kale chiuta wakuyowoya kufuma mu moto nga ndi umo imwe mwapulikira, na kuŵa ūamoyo?

³⁴Kasi walipo Chiuta yunji uyo wali kuyezgapo kuya kajitorera fuko la ūanthu kufuma mu fuko linyakhe na viyezgo, minthondwe, vimanyikwi, vya kuzizwiska, nkhondo, woko lakutambazuka panji na milimo yikuru na yakofya kwakuyana na vyose ivyo FUMU, Chiuta winu wakamuchitirani mu Eguputo imwe mukuwona.

³⁵FUMU yikamurongorani vyose ivi kuti mumanye kuti iyo ndiyo Chiuta, palije Chiuta munyakhe pa dera pa iyo.

³⁶Wakachitiska kuti imwe mupulike mazgu ghakhe kufumira kuchanya, mwakuti wamusambizgani. Ndipo pa charu cha pasi wakamurongorani moto wakhe ukuru, na kupulika iyo wakuyowoya kufuma mu moto.

³⁷Pakuti FUMU yikatemwa wasekuru winu, yikasankha imwe mwa mphapu yawo na kumufumiskani mu Eguputo iyo yekha na nkhongono yakhe yikuru.

³⁸FUMU yikachimbizga mafuko na gha nkhongono kuruska imwe na kumupani charu chawo kuwa chiharo chinu nga ndi umo kuliri muhanya uno.

³⁹Ntheura manyani ichi muhanya uno ndipo mureke kuruwa kuti FUMU ndiyo Chiuta kuchanya na pa charu cha pasi. Pa dera pa iyo palije munyakhe.

⁴⁰Ntheura musunge marango na vilayizgo vyakhe, vyeneivyo nkhumulangulirani muhanya uno, kuti kumuŵirani makora imwe na wana winu pa nyuma zinu, mwakuti mazuwa ghinu ghakaŵenge ghanandi mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kwa muyirayira.”

Misumba yakuthaskikirako

⁴¹Penepapo Mozesi wakimika misumba yitatu ku mafumiro gha dazi, ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani,

⁴²uko munthu uyo wakoma munyakhe kwambula kumanya, panji kuwa murwani wakhe kwa nyengo yitali. Iyo wangachimbilirako ku misumba yeneiyi kuti waponoske umoyo wakhe.

⁴³Wa fuko la Rubeni, msumba wawo ukaŵa Bezere, uwo ukaŵa mu mapopa charu cha mapiri. Wa fuko la Gadi, msumba wawo ukaŵa Ramoti mu Gileyadi. Wa fuko la Manase ukaŵa Golani mu Bashani.

Maronje pakupereka marango gha Chiuta

⁴⁴Marango agho Mozesi wakaŵapa wâIsraele ndi agha:

⁴⁵Kukaŵa marango, vilayizgo, na visambizgo ivyo Mozesi wakaŵapa wâIsraele wâkatati wafuma mu Eguputo.

⁴⁶Pa nyengo iyi, wâIsraele wâkawâku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani mu dambo kudunjikana na msumba wa Beti Peyoro mu charu cha Karonga Sihoni wa wâAmori mweneuyo wakakharanga mu Heshiboni. Mozesi na wâIsraele, wâkatati wafuma mu Eguputo, wâkamuthereska Karonga Sihoni.

⁴⁷Ndipo wâkapereka charu chakhe na cha Karonga Ogi wa chigaŵa cha Bashani, wâkaronga wâwiri wâAmori awo wâkakharanga ku mafumiro gha dazi, sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.

⁴⁸Charu ichi chikambiranga ku msumba wa Aroyere mu mphepete mwa mronga wa Arinoni kuya kafika ku mpoto ku Phiri la Siriyoni (ilo ndi Phiri la Heremoni),

⁴⁹na charu chose cha Araba ku mafumiro gha dazi kwa mronga wa Yorodani kuya kafika ku Nyanja ya Araba musi mwa Phiri la Pisiga.

Marango gha Chiŵiri 5

Marango khumi
(Kuf 20.1-17)

¹ Mozesi wakachema wâlsraele wose pamoza na kuti kwa iwo, Imwe wâlsraele pulikani marango na vilayizgo ivyo nkhumupani muhanya uno mwakuti mughasambire mughasunge na kughachita.

² FUMU, Chiuta withu wakachita phangano na ise mu Phiri la Sinayi.

³ FUMU yikachita phangano ili na wâsekuru withu chara, kweni na ise tose, taweneise tili wâmoyo muhanya uno.

⁴ FUMU yikayowoya kwa imwe maso na maso kufuma mu moto para pa phiri.

⁵ Pa nyengo yira, ine nkhimilira pakati pa FUMU na imwe kumuphalirani imwe mazgu gha FUMU, pakuti imwe mukopanga moto ndipo kuti mukakwera phiri chara. FUMU yikati,

⁶ “Ine ndine FUMU, Chiuta wako, uyo wakakufumya mu Eguputo, charu cha uzga.”

⁷ “Ungâwanga na wachiuta wânyakhe pa dera pa ine.”

⁸ “Ungajipangiranga chikozgo chakuwaja, panji chikozgo cha kanthu kalikose ako kali kuchanya, panji ako kali pasi pa charu, panji ako kali mu maji pasi pa charu.

⁹ Ungajikamiranga chikozgo chilichose panji nesi kuchilambira. Pakuti ine FUMU, Chiuta wako ndine Chiuta wa sanje wakulanga wâna chifukwa cha maubendezi gha wâwiskewo kuya kafika ku muwiro wa chitatu na wa chinayi wa awo wâkunditinkha.

¹⁰ Kweni nkhuwachitira chisungusungu wânthu vikwivikwi awo wâkunditemwa na kusunga marango ghane.”

¹¹ “Ungazunuranga zina la FUMU, Chiuta wako pa waka. Pakuti FUMU kuti yiti yirekenge kumupa mrandu chara, yose uyo wakuzunura zina lakhe pa waka.”

¹² “Sunga zuâla Sabata na kulipatula, nga ndi umo FUMU, Chiuta winu wakamulangulirani.

¹³ Mu mazuâa ghankonde na limoza uchitenge mlimo wako na kuwumarizga wose.

¹⁴ Kweni zuâla chinkonde na chiwiri ndi Sabata kwa FUMU, Chiuta wako. Pa zuâa ili ungachitanga mlimo uliwose, manyi ndiwe, panji mwana wako mwanarume panji mwanakazi, panji mutevêti wako mwanarume panji mwanakazi, panji nkhaâi yako, panji mbunda yako, panji chakuweta chako chilichose, panji mulendo wako uyo wakukhara nawe mu chikaya, mwakuti mutevêti wako mwanarume panji mwanakazi wâpumule nga ndiwe.

¹⁵Mukumbukenge kuti imwe namwe mukâwa wazga mu charu cha Eguputo ndipo FUMU, Chiuta winu wakamufumyani mu charu chira na nkhongono na woko lakhe lakutambazuka. Ntheura FUMU, Chiuta wako wakalangula kuti ukumbukenge kusunga zuâwa la Sabata.' "

¹⁶" Chindika wawuso na wanyoko nga ndi umo FUMU, Chiuta wako wakakulangulira mwakuti mazuâwa ghako ghâwe ghanandi na kuti kukuwîrengé makora mu charu icho FUMU, Chiuta wako wakukupa iwe.

¹⁷" Ungakomanga.

¹⁸" Ungalewanga.

¹⁹" Ungibanga.

²⁰" Ungaâwanga kaboni wa utesi pa muzengezgani wako.

²¹" Ungadokeranga muwoli wa munyako nanga ndi nyumba yakhe, munda wakhe, panji muteweti wakhe mwanarume panji mwanakazi, nkhaâwi yakhe panji mbunda yakhe, nanga ndi kanthu kalikose ako nkha muzengezgani wako.'

²²"Agha ndi marango agho FUMU yikayowoya kwa imwe para mukawungana mose pamoza pa phiri. Fumu yikayowoyanga mazgu agha kufumira mu moto, mu bingu, na mu mdima wakuti waka bii kwambula kusazgirako kanthu kanyakhe chara. Pa umaliro yikaghalemba marango agha pa mawe ghapapati ghâwiri na kughapereka kwa ine."

Ŵanthu wali na wofi

(Kuf 20.18-21)

²³"Para mukapulika mazgu gha FUMU kufumira mukati mu mdima wakuti bii apo phiri likagoleranga moto, âwarongozgi âwa mafuko ghinu na âwararaâwarara âwinu âwakiza kwa ine.

²⁴Iwo âwakati, 'FUMU, Chiuta withu watirongora uchindami wakhe na ukuru wakhe, ndipo tapulika mazgu ghakhe wakuyowoya kufumira mu moto. Muhanya uno tawona kuti munthu wangâwa wamoyo nangauli Chiuta wangayowoyanayo.

²⁵Kasi sono titifwirengéchi? Moto wakofya uwu utimyangurenge ndipo titifwenge usange tikurutilira kupulika mazgu gha FUMU, Chiuta withu.

²⁶Pakuti ndi munthu wa moyo nju uyo wali kupulikapo mazgu gha Chiuta wamoyo kufumira mukati mu moto nga ndise na kukhara wamoyo?

²⁷Iwe, Mozesi ndiwe usenderere kufupi na kupulika vyose ivyo FUMU, Chiuta withu wati wayowoye. Pamanyuma uzakatiphalire waka vyose ivyo FUMU, Chiuta withu wati wayowoye nawe. Ise titi tipulike na kuvichita.' "

²⁸“FUMU yikapulika mazgu ghinu para mukayowoya kwa ine, ndipo yikati kwa ine, ‘Ndapulika mazgu gha wānthu aŵa, gheneagho wayowoya kwa iwe. Vyose ivyo wāyowoya ndi viweme.

²⁹Mphanyi wāŵa na mtima wa ntheura mazuŵa ghose kundichindika na kusunga marango ghane ghose mwakuti kuŵawire makora iwo na wāna wāwo kwa muyirayira.

³⁰Werera, ndipo ukaŵaphalire kuti, “Wawerere ku mahema ghawo.”

³¹Kweni iwe, ukhare danga na ine kuno mwakuti ndikupe marango ghane ghose na vilayizgo vyose vyeneivyo ukwenera kuŵasambizga iwo kuti wāghasunge mu charu icho nkhumupani kuti chiŵe chinu.’”

³²“Ntheura muŵe maso kuti muchitenge vyose ivyo FUMU, Chiuta winu wakamulangulani. Mureke kuzgokera uku na uku.

³³Mwendenge mu nthowa zose izo FUMU, Chiuta winu wali kumulangulani mwakuti muŵe wāmoyo ndipo kumuŵirani makora na kuti mazuŵa gha umoyo winu ghawēnge ghanandi mu charu icho muti mupokerere kuŵa chinu.”

Marango gha Chiŵiri 6

Dango likuru

¹“Sono agha ndiyo marango, vilayizgo, mu malangulo agho FUMU, Chiuta winu wali kulangula kuti ndimusambizgani mwakuti mukaghachitenge mu charu icho mukurutako kuya kachipoka kachitora kuŵa chinu.

²Ntheura usange mwamkopa FUMU, Chiuta winu mazuŵa ghose gha umoyo winu na kusunga marango na vilayizgo vyose ivyo nkhumupani, muti muŵenye na mazuŵa ghanandi gha umoyo winu. Imwe, wāna wāinu, na wāzukuru wāinu

³Ntheura imwe wālsraele, muŵe maso kuti mughapulikirenge marango mwakuti vimwenderaninge makora ndipo mwandane chomene nga ndi umo FUMU, Chiuta wa wāsekuru wāinu wākapanganirana kumupani charu cha mkaka na uchi.”

⁴“Pulikani imwe wālsraele, FUMU, Chiuta withu njumoza pera.

⁵Utemwenge FUMU, Chiuta wako na mtima wako wose, na umoyo wako wose, ndipo na nkhongono zako zose.

⁶Marango agha nkhumupani muhanya uno ndigho ghakharenge mu mitima yinu.

⁷Ndipo mukaghlasambizgenge makora ku wāna wāinu kughayowoya para mwakhara mu nyumba yinu, para mukwenda mu nthowa, para mukugona pasi na para mwawuka.

⁸Mughakakilirenge pa mawoko ghinu na pa visko vyinu kuŵa chimanyikwiro.

⁹Ndipo mughalembenge mu mafuremu gha vijaro vya zinyumba zinu na mu vipata."

Nchenjezgo pakureka kupulikira

¹⁰"FUMU, Chiuta winu wakapangana ku wasekuru ūwinu Abrahamu, Yisake na Yakhobe kumupani charu. Ichi chamkuŵa charu cha misumba yikuru na yiweme iyo kuti mukayizenga ndimwe chara.

¹¹Nyumba zinu zamkuzura na viweme, ivyo kuti mukazuzgamo ndimwe chara. Mwamkuŵa na visimi vya maji ivyo kuti mukajima ndimwe chara, minda ya mpheska na makuni gha maolive gheneagho kuti ndimwe mukapanda chara. Para FUMU yamupani charu ichi ndipo mwaya karya na kukhuta,

¹²mukachenjerenge kuti mukareke kuruwa FUMU iyo yikamufumyani mu charu cha Eguputo umo mukaŵa ūwazga.

¹³Mopenge FUMU, Chiuta winu. Mumuteŵeterenge iyo pera ndipo para mukurapa, muzunurenge zina lakhe pera.

¹⁴Mureke kuya karondezga ūachiuta ūanyakhe ūneawo ūanthu awo ūakumizingirizgani ūakuŵasopa.

¹⁵Pakuti FUMU, Chiuta winu nayo wali mukati mwinu ndi Chiuta wa sanje ndipo ukari wakhe uti ugolere pa imwe na kumumarani mu charu usange mwareka kupulikira.

¹⁶"Mungayezganga FUMU, Chiuta winu nga ndi umo mukachitira apo mukaŵa ku Masa.

¹⁷Musungenge na phamphu marango ghose na vilayizgo vyose ivyo FUMU, Chiuta winu wali kumulangulani.

¹⁸Muchitenge icho FUMU yikati ncha kunyoroka na chiweme mwakuti kumuŵirani makora ndipo munjire kuya kapoka charu chiweme kuŵa chinu cheneicho FUMU yikapangana mwakurapa kupereka ku wasekuru ūwinu,

¹⁹pakuŵachimbizgamo ūwarwani ūwinu wose nga ndi umo FUMU yikayowoyer.

²⁰"Ndipo para ūana ūwinu ūamkumufumbani mu zinyengo izo zikwiza kuti, 'Kasi marango, vilayizgo na malangulo ivyo FUMU, Chiuta withu wakamulangulani, vikung'anamulachi?'

²¹Penepapo mukazgore kuti, 'Tikaŵa ūwazga ūa Faro ku Eguputo, kweni FUMU yikatifumyamo na woko lankhongono.

²²Ise tikawona na maso ghithu FUMU yikuchita vimanyikwiro na kuzizwiska vikuru na vya kofya kuti yilange ūa Eguputo pamoza na Faro na mbumba yakhe yose.

²³Kweni iyo wakatifumya mu charu chira kuti wize nase muno kuti watipe charu icho wakapangana mwakurapa ku wasekuru withu.

²⁴FUMU, Chiuta withu wakatilangula kuti tipulikirenge marango ghakhe ghose na kumopa iyo, mwakuti kutiwirenge makora mazuwa ghose ndipo watisunge wamoyo nga ndi umo kuliri muhanya uno.

²⁵Ndipo usange tiwikengepo mtima pakupulikira marango ghose agha panthazi pa FUMU, Chiuta withu nga ndi umo wali kutilangulira, weneuwu ndiwo uti uwenge urunji withu.'

Marango gha Chiwiri 7

Wanthu wakhe wa FUMU

(Kuf 34.11-16)

¹"Para FUMU, Chiuta winu wamkumunjizgani mu charu icho mukuyako kuya kachipoka kuwa chinu na kuchimbizga mafuko ghanandi, ghankonde na ghawiri, ghakuru na gha nkhongono kuruska imwe, agho ndi waHiti, waGirigashi, waAmori, waKanani, waPerezi, waHivi na waYebusi,

²ndipo para FUMU, Chiuta winu waperekwa mu mawoko ghuinu na kuti imwe mwawathereska, penepapo mwizakaamare petu. Mureke kwiza kachita nawo phangano nanga nkhuwachitira lusungu.

³Mureke kuya katorerananga, pakuperekwa wana winu wasungwana ku wana wawo wanarume panji pakuwatorera wana winu wanarume wana wawo wasungwana.

⁴Pakuti wangamanya kupuruska wana winu kuti wareke kurondezga ine pakutewetera wachiuta wanyakhe. Ntheura ukari wa FUMU uti ugolererenge imwe na kumumarani petu.

⁵Kweni mukachite nawo ntheura: mukapankhulire pasi majochero ghawo na kubwangandulira pasi mizati yawo ya mawe ndipo mukadumulire pasi vikumbusko vyaya chiuta ngoza wawo Ashera na kocha pa moto vikozgo vyawo vyakuwaja.

⁶Pakuti imwe ndimwe wantru wakupatulika kwa FUMU, Chiuta winu ndipo mukati mu mafuko ghose gha mu charu wasankha imwe kuti muwenge wantru wakhe na wakhe.

⁷"FUMU kuti yikamutemwani imwe na kumusankhani chifukwa mukawa wanandi kuruska mafuko ghanyakhe chara, pakuti imwe ndimwe mukawa fuko lichoko kuruska ghanyakhe mu charu.

⁸Kweni nchifukwa chakuti FUMU yikumutemwani rekani yikusunga chirapo icho yikachita ku wasekuru winu, na kumufumyani na woko lakhe lankhongono, kumuwombolani mu charu cha uzga kwa Faro karonga wa ku Eguputo.

⁹Manyani ichi kuti FUMU, Chiuta winu ndiyo Chiuta yekha, mweneuyo ngwa kugomezgeka na kurondezga phangano lakhe la chisungusungu ku miwiro vikwivikwi vyā weneawo wakumutemwa iyo na kusunga marango ghakhe.

¹⁰Kweni awo wakumutinkha wati waŵamare petu. Kuti wati waziurike chara pa fundo ya kuŵamara tetete weneawo wakumutinkha.

¹¹Ntheura wikanipo mtima pakurondezga marango, vyā kurondezga pa kachitiro na malangulo ghose agho nkhumupani muhanya uno.

Vitumbiko vyā kufuma mukupulikira

(Mar 28.1-14)

¹²“Usange mukupulikira marango ghose agha, kugharondezga na kughachita, FUMU, Chiuta winu wati wasunge phangano lakhe la chisungusungu kwa imwe nga ndi umo wakarapira ku wasekuru ūinu.

¹³Iyo wati wamutemwani na kumutumbikani ndiposo na kumwandaniskani. Wati watumbike ūana na wazukuru ūinu, na vipambi vyā charu chinu, mwakuti muŵenge na mbuto, vinyo na mafuta. Wati wandaniske ng'ombe zinu ndiposo na mberere na mbuzi zinu mu charu icho wakarapa ku wasekuru ūinu kuti wati wamupaninge.

¹⁴Muti muŵenge wakutumbikika kuruska ūanthu wose ndipo kuti kwamkuŵamo mwanarume panji mwanakazi chara mukati mwinu nanga ndi mukati mwa viŵeto vyinu uyo wamkuŵa chumba.

¹⁵FUMU yamkumuvikirirani ku matenda ghali ghose. Kuti yamkuŵika pa imwe matenda ghakofya agho mukaghamanya gha ku Eguputo chara, kweni yamkughâwika pa waliyose uyo wakutinkha imwe.

¹⁶Wamitundu wose awo FUMU yaperekā mu mawoko għinu, mukwenera kuŵamara wose petu, kwambula kuŵachitira chitima chara nanga nkhuteŵetera wachiuta ūawo chara pakuti ichi chamkuŵa chipingo kwa imwe.

¹⁷“Mureke kuyowoya mu mitima yinu kuti, ‘Mafuko agha nga nkhongono kuruska ise. Kasi tingaghachimbizga uli?’”

¹⁸Mureke kuŵawopa, kweni kumbukani ivyo FUMU, Chiuta winu wakachita kwa Faro karonga wa Eguputo pamoza na ūanthu wakhe.

¹⁹Imwe mukawona na maso għinu viyezgo vikuru, vimanyikwiyo vyā minthondwe, vyā kuzizwiska na woko lakhe lankhongono na lakutambazuka, mu vyeneivyo FUMU, Chiuta winu wakamufumiskirani. Ntheura ndimo FUMU, Chiuta winu wamkuchitira na ūanthu wose awo mukuŵawopa.

²⁰Pachanya pa ivi, FUMU, Chiuta winu wati waŵatumire chilengo cha masanganavu mukati mwawo kuti ghawarume mpaka awo wachali ūamoyo weneawo wakubisama kwa imwe ūmare petu.

²¹Mureke kuwa na chitenthe na iwo pakuti FUMU, Chiuta winu uyo wali pamoza namwe ndi Chiuta mukuru na wakofya.

²²FUMU, Chiuta winu wati wachimbizge mafuko agho panthazi pinu pachokopachoko. Imwe kuti mungaŵamara pa nyengo yimoza chara, mzire vikoko nya mu thengere vimwandanirani.

²³Kweni FUMU, Chiuta winu wamkuŵaperekwa mu mawoko ghinu ndipo ūamkutimbanizgika chomene ūasuke ūamare tetete.

²⁴FUMU yamkuŵaperekwa ūakaronga ūawo mu mawoko ghinu ndipo mwamkusitisirathu mazina ghawo. Kwamkuŵavye na yumoza uyo wamkumukanizgani musuke muŵamare petu.

²⁵Vikozgo nya kuwaja nya ūachiuta ūawo mukavyochenge pa moto. Mureke kuya kadokera ndarama zaho za siliva panji golide nesi kuzitora kuti ziŵe zinu mzire zimunjizgani mu chipingo. Pakuti kutora ndarama izi, mbukazuzi kwa FUMU, Chiuta winu.

²⁶Mureke kuya kanjizga chinthu cha ukazuzi mu zinyumba zinu, mzire imwe namwe mutembeke nacho mupimikire kukumara. Kweni muchitinkhe chomene na kuchinyanya nkhana rira pakuti ndi chinthu chakupimikira kukumara.

Marango gha Chiŵiri 8

Phangano la charu chiweme

¹“Marango ghose agho nkhumupani muhanya uno mukaŵikengepo mtima pakughachita mwakuti mukhare ūamoyo, na kwandana ndipo munjire na kuya kapoka charu cheneicho FUMU yikarapa kuperekwa ku ūasekuru ūinu kuti chiŵe chinu.

²Mukumbukenge umo FUMU, Chiuta winu wakamurongozgerani mu nthowa yose ya mu mapopa pa virimika ivi 40 mwakuti mumanye kujiyuyura ndipo ūakamuyezgani kuti ūamanye ivyo vikâwa mu mitima yinu usange mungapulikira marango ghakhe panji chara.

³Wakamukhizgani na kumukharikani na njara, ndipo ūakamupani mana kuti murye, cheneicho imwe nanga mbasekuru ūinu kuti ūakachimanya na kale chara. FUMU yikachita vyose ivi kuti yimusambizgani kuti munthu wakukhara wamoyo chifukwa cha chingwa pera chara kweni na mazgu ghose agho FUMU yikuyowoya.

⁴Mu virimika ivi 40, vyakuvwara vyinu kuti vikamara chara nanga ndi malundi ghinu kuti ghakatupa chara.

⁵Ntheura manyani ichi kuti nga ndi umo munthu wakulangira mwana ūakhe ndimo FUMU, Chiuta winu wakuperekwa chisambizgo cha nkharo kwa imwe.

⁶Ntheura imwe muchitenge nga ndi umo FUMU yikumulangulirani. Mwendenge mu nthowa zakhe ndipo muyiwopenge.

⁷Pakuti FUMU, Chiuta winu wakumutorerani mu charu chiweme, cha mironga ya maji, cha visimi, cha zimbwiwi vyeneivyo vili mu madambo na mu mapiri.

⁸Charu cha vyakurya nga ndi tirigu, nyauti, mpheska, vikuyu, magalagadeya, makuni gha olive na uchi.

⁹Cheneichi ndi charu icho kuti mwamkuŵa njara chara nesi kusôwerwa kalikose. Charu ichi ncha mawe gha visulo ndipo mwamkujimanga mkuŵa kufuma mu mapiri ghakhe.

¹⁰Para mwakurya na kukhuta, mukarumbenge FUMU, Chiuta winu chifukwa cha charu chiweme icho wamupani.

Nchenjezgo pakuruwa FUMU

¹¹“Chenjerani kuti mureke kuruwa FUMU, Chiuta winu pakureka kupulikira marango ghakhe ghose agho nkhumupani muhanya uno.

¹²Para mwakarya na kukhuta ndipo mwazenga zinyumba ziweme na kukharamo,

¹³ng'ombe, mberere na mbuzi zinu nazozandana, ndarama zinu za siliva na za golide nzinandi, ndipo vyose ivyo muli navyo nvinandi,

¹⁴penepapo mukareke kujikuzga mu mitima yinu na kuruwa FUMU, Chiuta winu mweneuyo wakamufumyani mu Eguputo mu charu cha uzga.

¹⁵Iyo ndiyo yikamurongozgani mu mapopa ghara ghakuru na ghakofya, mwenemumo mukaŵa njoka za urwirwi, na âwakalizga, charu cha chinkhamwa na chambula maji. Ndipo iyo wakamupani maji kufuma mu jarawe la sangalawe.

¹⁶Ndiyo wakamupani mana kuti murye mu mapopa gheneagho âwasekuru âwinu kuti âwakaghama chara kuti wamukhizgani na kumuyezgani mwakuti pa umaliro vimwenderani makora.

¹⁷Ntheura muchenjere kuti mureke kuyowoya mu mitima yinu kuti, ‘Ndasanga usambazi wose uwu kufumira mu mazaza na nkongono zane.’

¹⁸Kweni mukumbukenge FUMU, Chiuta winu, pakuti ndiyo wakumupani nkongono zakusangira usambazi, mwakuti wakhozge phangano lakhe ilo wakarapira âwasekuru âwinu nga ndi umo kuliri muhanya uno.

¹⁹Usange mwaruwa FUMU, Chiuta winu na kurondezga âwachiuta âanyakhe pakuâwateŵetera na kuâwasopa, muhanya uno nkhumuchenjezgani chomene kuti nadi muti mumarenge petu.

²⁰Usange muti mupulikirenge FUMU, Chiuta winu chara muti mumarenge petu nga ndi umo FUMU yikamalira mafuko panthazi pinu.

Marango gha Chiŵiri 9

Kureka kugomezgeka kwa wānthu

(Kuf 32.1-35)

¹“Tegherezgani imwe wālsraele. Muhanya uno muti mwambukenge mronga wa Yorodani kuya kanjira na kuchimbizga mafuko ghakuru na gha nkhongono kuruska imwe gheneagho ghali na misumba yikuru na malinga ghatali mpaka kuchanya.

²Wānthu wākhe mbankhongono na wātali, weneawo mbazukuru wāAnaki awo mukuwāmanya ndipo muli kupulikapo lumbiri lwawo kuti, ‘Kasi ndi njani uyo wangima na wāAnaki?’

³Kweni mumanyiskike muhanya uno kuti FUMU, Chiuta winu ndiyo wakumudangirirani panthazi nga ndi moto wakumyangura. Wati wāwāmare petu na kuwāthereska panthazi pinu. Ntheura imwe mwamkuwāchimbizga na kuwāparanya mwaluwāiro nga ndi umo FUMU yikapanganirana kumuchitirani.

⁴“Para FUMU, Chiuta winu wāwāchimbizga panthazi pinu, mungayowoyanga mu mtima winu kuti, ‘FUMU yatitorera kuno kuti tipoke charu icho chifukwa cha urunji withu’. Mureke kuyowoya ichi, pakuti FUMU yachimbizga mafuko agha chifukwa cha kwananga.

⁵Kuti mukuya kanjira na kupoka charu chira pa chifukwa cha urunji winu chara panji chifukwa cha kunyoroka kwa mitima yinu chara. Kweni mwamkunjira chifukwa cha kwananga kwa mafuko agha gheneagho FUMU, Chiuta winu wakughachimbizga na kughafumyamo panthazi pinu, mwakuti wāfiske mazgu agho wākarapa ku wāsekuru wānu Abrahamu, Yisake na Yakhobe.

⁶Ntheura manyiskani ichi kuti FUMU, Chiuta winu kuti wakumupani charu ichi chiweme kuwā chinu chifukwa cha urunji winu chara pakuti imwe ndimwe wānthu wā mitima yinonono.

⁷“Kumbukani ichi ndipo mureke kuruwa umo mukayavyira FUMU Chiuta winu ku ukari mu mapopa, kwamba pa zuwā lira mukafumira mu charu cha Eguputo mpaka apo mukafikira kuno, mwanguwā wākuwukira FUMU.

⁸Pa Phiri la Sinayi, mukayavya FUMU ku ukari. Ntheura yikakaripa chomene mwakuti yikatenge yimumarani petu.

⁹Para ine nkhakwera phiri kukapokera mawe ghawiri agho pakalembekapo phangano ilo FUMU yikachita na imwe, nkhakharako kwenekura mazuwā 40, muhanya na usiku, kwambula kurya chakurya chilichose nesi kumwa maji.

¹⁰Ntheura FUMU yikandipa mawe ghapapati ghawiri ghara gheneagho iyo yekha yikalemba na woko lakhe vyose ivyo yikayowoya kwa imwe kufuma mu moto pa zuwā ilo imwe mukawungana pamoza pa phiri.

¹¹Ndipo pa umaliro wa mazuŵa 40 muhanya na usiku, FUMU yikandipa mawe ghapapati ghara agho yikalembapo phangano.

¹²“Penepapo FUMU yikati kwa ine, ‘Wukapo pano, ukhire luŵiro chifukwa wānthu wāko awo ukaŵafumya mu Eguputo wājinangiska. Wafumamo luŵiro mu nthowa iyo nkhaŵalangula kuti wēndengemo pakujipangira chikozgo chakusongonora.’ ”

¹³ FUMU yikatiso kwa ine, “Ndaŵawona wānthu kuti nadi mbanthu wā mitima yinonono.

¹⁴Ureke kundijandizga. Ine nkukhumba kuŵamara wānthu na kusita zina lawo pa charu cha pasi kweni iwe nditi ndikuzgore fuko lankhongono na kukwandaniska kuruska iwo.”

¹⁵Ntheura nkafumako na kwikha kufuma mu phiri ilo likagoleranga moto. Mawe ghapapati ghawiri gha phangano ghara ghakaŵa mu mawoko ghane ghawiri.

¹⁶Para nkhati ndalaŵiska, nkhwona kuti mwayinangira nadi FUMU, Chiuta winu. Mukajipangira chikozgo chakusongonora chakuwoneka nga ndi mwana wa ng'ombe. Mukapuruka maluŵiro mu nthowa iyo FUMU yikamulangulani.

¹⁷Ntheura nkhatora mawe ghapapati ghawiri ghara na kughaponya pasi na mawoko ghane ghawiri ndipo nkaghawswera pa maso pinu.

¹⁸Ntheura nkajikamaso pasi panthazi pa FUMU pa mazuŵa 40 muhanya na usiku kwambula kurya chakurya chilichose nanga nkhumwa maji, chifukwa cha kwananga kwinu kose uko mukachita pakuchita uheni panthazi pa FUMU na kuyikwiyiska.

¹⁹Ine nkhopa ukari na kukwiyiskika kukuru kwa FUMU uko yikaŵa nako pa imwe pakuti yikaŵa pafupi kumumarani petu. Kweni kachiŵiriso FUMU yikandipulika kuŵeyerera kwane.

²⁰Ndipo FUMU yikakaripaso Aroni chomene mwakuti yikaŵa pafupi kumumara tetete, ntheuraso nkhamuŵeyerera Aroni pa nyengo yeneyira.

²¹Penepapo nkhatora chinthu chiheni chira, mwana wa ng'ombe yura wakapanga na kocha pa moto. Nkhaswa tuchokotuchoko na kusira chomene tukasuka tukaŵa nga ndi fuvu ndipo nkathira fuvu lakhe mu kamronga ako kakakhiranga kufumira mu phiri.

²²Mukayikaripiska FUMU para mukawâa pa malo gha Tabera, Masa, na pa Kibiroti Hataava.

²³Para FUMU yikamutumani kufuma mu Kadeshi Baraneya kuti mukatore charu icho yikamupaninge, imwe mukakana kupulikira languro la FUMU, Chiuta winu. Kuti mukayigomezga nanga kuyipulikira FUMU chara.

²⁴Kufuma pa nyengo iyo nkhamumanyirani imwe, mwaŵâ wakuyiwukira FUMU.

²⁵Ntheura nkhajikama panthazi pa FUMU na kumuŵeyererani mu mazuŵa ghara chifukwa yikatenge yimumarani petu.

²⁶Nkharomba FUMU kuti, “Mwe FUMU Chiuta mungaŵamaranga chara ūwanthu awo mbinu ūneawo mukaŵawombola na kuŵafumiska mu Eguputo na nkhongono zinu zikuru.

²⁷Kumbukani ūtateŵeti ūwinu Abrahamu, Yisake na Yakhobe ndipo mureke kulaŵiska pa unonono wa mitima ya ūwanthu aŵa, pa ubendezi wawo nanga mpha kwananga kwavo.

²⁸Usange mungaŵamara petu, ūaEguputo ūneawo mutifumyemo ūati ūwayowoye kuti, FUMU yikaŵavye nkhongono kuti yiŵanjizge mu charu icho yikapangana nawo, ndiposo yikaŵatinkha ndicho chifukwa yikaŵafumya na kuŵakomera mu mapopa.

²⁹Ndipouli ūneawâ mbanthu ūwinu awo mukaŵasankha kuti ūawê ūwinu na ūwinu na kuwafumya mu Eguputo na nkhongono zinu zikuru na woko linu lakutambazuka.”

Marango għa Chiŵiri 10

Mozesi wakupokerera marango
(Kuf 34.1-10)

¹“Pa nyengo yira FUMU yikati kwa ine, ‘Uŵaje mawe ghapapati għawiri ghakuyana waka nga mphakudanga ghara ndipo ukhomeso bokosi la mathabwa ntheura ukwerere nayo kwa ine kuno ku phiri.

²Ndipo pa mawe agho nditi ndilembeposo mazgu agho ghakalemba pa mawe ghapapati għa pakudanga ghara agho ukaswa ndipo wamkughawika mu bokosi ilo.’”

³“Ntheura nkhakhoma bokosi la mathabwa għa khuni la akesha na kuŵaja mawe ghapapati għawiri nga għa pakudanga ghara ndipo nkhakwerera ku phiri uku ndayegħha mawe ghawiri ghapapati għara mu mawoko ghane.

⁴Ntheura FUMU yikalembapo pa mawe ghara, nga mphakudanga para, marango khumi agho yikayowya kwa imwe pa phiri mukati mu moto pa zuŵa ilo mukawungana musi mwa phiri. Ndipo FUMU yikandipa mawe ghara.

⁵Ndipo nkhawerako na kwikha phiri na kuŵika mawe ghara mu Bokosi la Phangano ilo nkhakhoma. Ndipo ghali mwenemumo nga ndi umo FUMU yikandilangulira.””

⁶(ŵaIsraele ŵakawuka ulendo wawo kufuma pa visimi vya Beyeroti Bene Yaakani ndipo wakaruta ku Mosera uko Aroni wakafwira na kusungika. Eleyazara mwana wakhe ndiyo wakatora mlimo wa usofi mu malo gha ŵawiske.

⁷Kufuma pa malo ghara, ŵakaruta ku Gudigoda ndipo wakarutilira mpaka ŵakafika ku Yotibata, charu cha mironga ya maji.

⁸Pa nyengo yira FUMU yikapatula fuko la Levi kuti liyeghenge Bokosi la Phangano la FUMU na kwima panthazi pa FUMU kuyiteŵetera nga mbasofi na kutumbika ŵanthu mu zina lakhe mpaka kufika na sono wuwo.

⁹Pa chifukwa ichi ūa fuko la Levi kuti ūkawā na phande panji chiharo nga ndi umo mafuko ghanyakhe gha ūabali ūawo. FUMU ndiyo yikawā chiharo nga ndi umo FUMU, Chiuta winu wakayowoyer.)

¹⁰Ntheura nkhakhara pa phiri mazuŵa 40 muhanya na usiku nga mpha nyengo ya pakudanga yira. Pa nyengo iyi naposo FUMU yikandipulika kuti yikakhumba chara kumumarani.

¹¹Penepapo FUMU yikati rutanga, ndipo rongozga ŵanthu pa ulendo wawo mwakuti ūakanjire na kupoka charu icho nkhapangana mwakurapa ku ūasekuru ūawo kuti ndiŵapenge.

Icho Chiuta wakukhumba

¹²Ntheura sono, imwe ūaIsraele, FUMU, Chiuta winu kuti wakukhumba kanthu kanyakhe chara kwa imwe, kweni kuti mopenge iyo Chiuta winu na kwenda mu nthowa zakhe zose, kumutemwa na kuteŵetera FUMU, Chiuta winu na mtima winu wose ndiposo na umoyo winu wose.

¹³Musungenge marango na vilayizgo gha FUMU agho nkhumupani muhanya uno mwakuti kumuŵirani makora.

¹⁴Kuchanya na vyose ivyo vili kwenekura ndi vya FUMU, Chiuta winu nanga ndi charu cha pasi na vyose ivyo vili mwenemumo.

¹⁵Ndipouli FUMU yikawikapo mtima na kuŵatemwa ūasekuru ūinu. Iyo yikasankha ūa mphapu ya ūasekuru ūinu awo ndimwe na kureka ūa mitundu yinyakhe nga ndi umo kuliri muhanya uno.

¹⁶Ntheura mujikotore pakuwuskako uheni wa mitima yinu ndipo mureke kuŵaso na mitima yinonono.

¹⁷Pakuti FUMU, Chiuta winu ndi Chiuta wa ūachiuta na FUMU ya mafumu, Chiuta mukuru, wankhongono na wakofya mweneuyo kuti wakurumba chisko cha munthu chara nesi kupokera vimbundi.

¹⁸Wakuvikirira ūalanda na vyokoro ndipo wakutemwa ūalendo awo ūakukhara mukati mwinu pakuŵapa vyakurya na vyakuvwara.

¹⁹Ndipo imwe namwe mukwenera kutemwa wâlendo pakuti namwe mukaŵa wâlendo mu charu cha Eguputo.

²⁰Muchindikenge FUMU, Chiuta winu na kumusopa iyo yekha, ndipo muŵe wâkugomezgeka kwa iyo na kurapira mu zina lakhe pera.

²¹Iyo ndiyo mumurumbenge pakuti ndi Chiuta winu mweneuyeo wakamuchitirani vinthu vikuru na vyakofya vira vyeneivyo mukaviwona na maso ghinu.

²²Wasekuru wînu awo wâkakhilira mu Eguputo wakaŵa 70, ndipo sono FUMU Chiuta wamwandaniskani nga ndi nyenyezi za kuchanya.

Marango gha Chiŵiri 11

Ukuru wa FUMU

¹Mutemwenge FUMU, Chiuta winu na kusunga ivyo wakumuchenjezgani, marango ghakhe, vilayizgo ghakhe na malangulo ghakhe mazuŵa ghose.

²Kumbukani muhanya uno kuti wakaŵa wana wînu chara, kweni imwe ndimwe mukawona na kusambira, visambizgo vya FUMU, Chiuta winu. Ndimwe mukawona ukuru wakhe, woko lakhe lankhongono na lakutambazuka.

³Mukawona vimanyikwi na milimo iyo wakachita mu charu chose cha Eguputo, kwa Faro, karonga wa charu cha Eguputo na ku wânthu wakhe wose.

⁴Ndimwe mukawona icho FUMU yikachita ku wâsilikari wâ ku Eguputo, ku mahachi ghawo na magareta ghawo, umo yikachitikira na maji gha Nyanja ya Matete kuŵabizga na kuŵamara petu wâEguputo apo wâkamurondezgani.

⁵Imwe ndimwe mukawona ivyo FUMU yikamuchitirani mu mapopa muchali mundafike kuno.

⁶Ndipo mukawona icho yikachita kwa Datani na Abiramu wâna wâ Eliyabu wâ fuko la Rubeni umo charu chikajurikira na kuŵamira wose pamoza na mbumba zaho, mahema ghawo, mphango zaho na viŵeto vyawo uku wâIsraele wose wâkuwona.

⁷Nadi, imwe ndimwe mukawona vinthu vyose vikuru ivi ivyo FUMU yikachita.

Vitumbiko mu charu cha phangano

⁸“Ntheura mupulikirenge marango ghose agho nkhumupani muhanya uno mwakuti muŵe wâankhongono kuya kakhara mu charu icho mwamkutora kuŵa chinu.

⁹Para mazuŵa gha umoyo winu ghâwenge ghanandi mu charu cha mkaka na uchi FUMU yikarapa kuŵapa wasekuru wînu na mphapu zaho.

¹⁰Charu icho mukuya kachipoka kuti chikuyana na charu cha Eguputo chara icho mwafumamo. Kwenekura mukapandanga mbuto zinu ndipo mukafwirirapo kuzithilira maji nga za mu madimba.

¹¹Kweni charu icho mukuruta kuya kachipoka ndi charu cha mapiri na madambo ndipo chikupokera vura kufuma ku mtambo.

¹²Ichi ndi charu icho FUMU, Chiuta winu wakupwererera ndipo wakuchilaŵiska mazuŵa ghose kufuma pa kwamba kwa chirimika mpaka ku umaliro.”

¹³“Ntheura usange muti mupulikirenge marango ghose agho nkhumupani muhanya uno, kuyitemwa FUMU, Chiuta winu na kumuteŵetera iyo na mitima yinu yose na umoyo winu wose,

¹⁴mbwenu FUMU yiti yitumenge vura mu charu chinu pa nyengo yakhe, vura yakwamba na vura ya umaliro, mwakuti muvunenge vyakurya na vinyo ndiposo na mafuta gha olive.

¹⁵FUMU yimezge utheka kuti viŵeto vyinu viryenge, ndipo imwe muti muryenge na kukhuta.

¹⁶Muchenjere kuti mureke kuplesikika ndipo muzgoke na kuteŵetera wachiuta wanyakhe na kuŵasopa.

¹⁷Usange mupusikikenge FUMU yiti yimukaripirani. Yiti yijandenge mtambo mwakuti vura yireke kurokwa ndipo charu chiti chipambikenge chara. Ndipo mwaluŵiro mwamkumara petu mu charu chira nangauli ndi charu chiweme icho nkhumupani.”

¹⁸“Ntheura mughasunge mazgu ghane agha mu mitima yinu na mu maghanoghamo ghuñu ndipo mughakakilire pa mawoko ghuñu na pa visko vyinu kuŵa chimanyikwiro.

¹⁹Musambizgenge marango agha ku wana ūwinu kuti waghayowoyenge mu zinyumba zakwawo, para wakwenda mu nthowa, para wakugona na para wakuwuka.

²⁰Mughalembenge pa mafuremu gha miryangya zinyumba zinu na gha vipata vyinu,

²¹mwakuti mazuŵa gha umoyo winu na gha wana ūwinu għawwengħe għanandi mu charu icho FUMU yikarapa kupereka ku wasekuru ūwinu mazuŵa ghose nga ndi umo uliri mtambo pachanya pa charu.”

²²“Usange muti mupulikirenge marango ghose agha gheneagħo nkhumupani muhanya uno agho ghakuti: Mutemwenge FUMU, Chiuta winu, mwendenge mu nthowa zakhe zose, na kuŵa wakugomezgħek a kwa iyo,

²³Penepapo ndipo FUMU yiti yichimbizge na kuŵafumiska wāmitundu wose aŵa panthazi pinu ndipo imwe mwamkupoka vyaru nya wānthu wākuruwākuru na wānkhongono kuruska imwe.

²⁴Malo ghose agho malundi ghamukandapo, ndigho ghamkuŵa ghinu. Charu chinu chamkwamba ku mapopa gha Lebanon mpaka ku mronga wa Yufurate na ku nyanja ya ku manjiliro gha dazi.

²⁵Kuti wamkuŵako munthu wakwimikana namwe chara pakuti FUMU, Chiuta winu wamkuŵika chofyo na chitenthe mu wānthu pa charu chose icho mwamkukandapo nga ndi umo wakapanganirana namwe.”

²⁶“Muhanya uno nkhumupani vitumbiko na nthembo kuti musankhepo.

²⁷Mwamkutumbikika usange mwamkulikira marango gha FUMU, Chiuta winu agho nkhumupani muhanya uno.

²⁸Mwamkutembeka usange mwareka kupulikira marango agha gha FUMU, Chiuta winu na kufumamo mu nthowa iyo nkhumulangulani muhanya uno, pakusopa wāchiuta wānyakhe awo kuti mukuŵamanya chara.

²⁹Para FUMU, Chiuta winu wamkumunjizgamo mu charu icho mwamkutora kuŵa chinu mwamkuŵika vitumbiko vyinu pa Phiri la Gerizimu ndipo na nthembo pa Phiri la Ebala.

³⁰(Kasi wali ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani chara? Ku manjiliro gha dazi kwa msewu, kuyira ku manjiliro gha dazi, mu charu cha wāKanani awo wākukhara mu Araba ku sirya lira la Giligala kulaŵiskana nayo, ku lwande lwa mtundu wa makuni ghakuru gha musoro gha charu cha More?)

³¹Muli pafupi kwambuka mronga wa Yorodani kuti munjire na kupoka charu icho FUMU Chiuta winu wakumupani. Para mwakachipoka na kukhara mwenemumo,

³²mukawoneseske kuti mukulikira malangulo na marango ghose agho nkhumupani muhanya uno.”

Marango gha Chiŵiri 12

Malo ghamoza ghakusoperapo

¹“Agha ndi marango na nya kurondezga ivyo mukwenera kupwererera kuchita nyengo yose mu charu icho FUMU, Chiuta wa wāwiskemwekuru wānu wakumupani.

²Para mwakapoka charu icho mukuyako, mukabwangandulirethu malo ghose agho mafuko ghakusoperako wāchiuta ngoza wāwo pa mapiri ghatali na pa tumapiri ndiposo na musi mwa khuni lose liŵisi.

³Mukabwangandulire pasi majochero ghawo na kuswa tuchokotuchoko mizati yawo ya mawe ndipo mukoche na moto chiuta ngoza wawo Ashera. Mukabwangandulireso pasi vikozgo vya kuŵaja vya âwachiuta âwawo na kusitamo mazina ghawo mu malo agho.

⁴Mureke kuya kasopa FUMU, Chiuta winu nga ndi umo âwamitundu aâwa âwakusopera âwachiuta âwawo.

⁵Kweni imwe mukarutenge ku malo uko FUMU, Chiuta winu wamkusankha kuâwa chikhazi chakhe chakusoperako zina lakhe mukati mu mafuko ghinu ghose mu charu icho mukuyako kuya kakharamo kuâwa chinu. Kweneuko ndiko mukarutenge.

⁶Ku malo gheneagho ndiko mukizenge na sembe zinu zakocha mburuma na sembe zinyakhe zakukoma, za vya khumi vyinu, na vya kupereka vinyakhe, vyawanangwa vinyakhe ivyo mukapangana kuti muperekenge kwa FUMU, vyawanangwa vyinu vya chimango, ndiposo na âwana âwakudanga kubabika âwa ng'ombe, âwa mberere na mbuzi zinu.

⁷Kwenekura ndiko mukaryerenge panthazi pa FUMU, Chiuta winu, ndipo imwe mbumba zinu mukakondwerenge mu vyose ivyo mukuchita, mu vyeneivyo FUMU, Chiuta winu wamutumbikiranim."

⁸"Para nyengo iyo yiza, mureke kuya kachita nga ndi umo tikuchitira kuno apo waliyose wakusopa umo wakukhumbira,

⁹pakuti muchali mundanjire mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani uko mwamkukhara mu mutende na kupumula.

¹⁰Para mwambuka mronga wa Yorodani, FUMU, Chiuta winu, wati wamupani charu kuâwa chiharo chinu ndipo wati wamupumuzgani ku âwarwani âwinu. Ntheura muti muâwenge mu mutende.

¹¹Ntheura ku malo agho FUMU, Chiuta winu wati wasankhe kuâwa chikhazi chakusoperako zina lakhe, mukizenge na ivyo ndamuphalirani: sembe zinu zakocha mburuma na sembe zakukoma, za vyakhumi vyinu, na vyakupereka vinyakhe, vyawanangwa vinyakhe ivyo muli kurapa kupereka kwa FUMU.

¹²Ndipo mwamkukondwa panthazi pa FUMU, Chiuta winu, imwe na âwana âwinu âwanarume na âwanakazi, âwateâweti âwinu âwanarume na âwanakazi, ndiposo na âwalevi awo âwakukhara mu mizi yinu, pakuti âwalije phande nanga nchiharo mukati mwinu.

¹³Muchenjere kuti mureke kuya kapereka sembe zakocha mu malo ghose agho mwamkughawona.

¹⁴Mukaperekenge sembe izo ku malo ghamoza agho FUMU yamkusankha mukati mu mafuko ghinu. Kwenekura ndiko mukaperekenge sembe zinu zakocha na kuchita vyose ivyo ndamulangulani.”

¹⁵“Ku mizi yose iyo mwamkukharako, mungamanya kuya kakoma vyakuŵeta vyinu umo mukukhumbira kwakuyana na umo FUMU, Chiuta winu wamutumbikirani. Mose mukaryenge, manyi ndimwe ūakuphotoka panji ūambula kuphotoka nga ndi umo mukuryera mbaŵara na mphoyo.

¹⁶Ndopa pera ndizo mureke kuya karya. Mukazithirenge pasi nga ndi maji.

¹⁷Mureke kuya karya mu mizi yinu, chose icho mukupereka kwa FUMU manyi ndi vya khumi vyinu vya tirigu, panji vya vinyo, vya mafuta gha olive, panji vya ūana ūakudanga kubabika ūa ng'ombe na ūa mberere na mbuzi, vyawanangwa ivyo muli kurapa kupereka kwa FUMU, panji vya kupereka vyinu vinyakhe ivyo mukupereka mwa wanangwa, panji vya kupereka vinyakhe.

¹⁸Kweni imwe pamoza na ūana ūinu ūanarume na ūanakazi, ūateŵeti ūinu ūanarume na ūanakazi, na ūaLevi awo ūakukhara mu mizi yinu, mukaviryerenge panthazi pa FUMU ku malo agho FUMU, Chiuta winu watu wasankhe, ndipo mukakondwerenge panthazi pa FUMU, Chiuta winu mu vyose ivyo mukuchita.

¹⁹Muchenjere kuti mureke kuruwa ūaLevi nyengo yose umo mwamkukhalira mu charu chinu.”

²⁰“Para FUMU, Chiuta winu wamkuzgirako charu chinu nga ndi umo wakapanganirana namwe, ndipo mwaŵa na chiryoko kuti murye nyama, mukaryenge nga ndi umo mwamukhumbira.

²¹Usange malo agho FUMU, Chiuta winu wamkusankha kuti mumusoperenge ghamkuŵa patali, nyengo yose apo mwamukhumbira kuryera nyama, mukakomenge ng'ombe panji mberere na mbuzi izo FUMU yili kumupani ndipo mukaryerenge ku mizi yinu nga ndi umo nkhamulangulirani.

²²Waliyose, wakuphotoka panji wambula kuphotoka wangaryako nyama iyo nga ndi umo mukuryera mphoyo panji mbaŵara.

²³Kweni muchenjere kuti mureke kurya ndopa, pakuti ndopa ndi umoyo. Ntheura mureke kurya umoyo pamoza na nyama.

²⁴Mureke kurya ndopa, kweni muzithirenge pasi nga ndi maji.

²⁵Usange muti muryenge ndopa chara, vyose viti vimuŵirani makora imwe pamoza ūana ūinu awo ūakwiza pamanyuma zinu chifukwa chakuchita icho ncha kunyoroka panthazi pa FUMU.

²⁶Kweni vinthu vyinu vyakupatulika ivyo mukwenera kuvipereka pamoza na vyawanangwa ivyo muli kupangana, mukizenge navyo ku malo agho FUMU yamkusora.

²⁷Kwenekura ndiko mukaperekenge sembe zakocha mburuma pamoza na nyama na ndopa zakhe pa jochero la FUMU, Chiuta winu. Ndipo ndopa za sembe yakukoma mukazithirenge pa jochero la FUMU, Chiuta winu, kweni nyama yakhe ndiyo mukaryenge.

²⁸Muchenjere kuti muchitenge vyose ivyo ndamulangulani mwakuti kumuŵirani makora kwa muyirayira, imwe pamoza na âwana winu awo âwakwiza pamanyuma pinu chifukwa chakuchita icho ncha kunyoroka na chakukondweska panthazi pa FUMU, Chiuta winu.”

Nchenjezgo pa awo âwakusopa vikozgo

²⁹“Para FUMU, Chiuta winu wa ghamara mafuko petu panthazi pinu gheneagho mukurutako kuya kaghachimbizga na kupoka charu chawo kuŵa chinu ndipo mwakhazikika mwenemumo,

³⁰mukachenjere kuti ghakareke kuŵa chipingo kwa imwe para FUMU yaghamalirathu panthazi pa imwe. Mureke kuya kafumba za âwachiuta âwawo kuti, ‘Kasi mafuko agha ghakusopa uli âwachiuta âwawo mwakuti nase tisopenge ntheura pera?’

³¹Mureke kuya kasopa FUMU, Chiuta winu nga ndi umo iwo âwakusopera âwachiuta âwawo. Pakuti para iwo âwakusopa âwachiuta âwawo, âwakuchita vyakuzuzi vinandi ivyo FUMU yikutinkha, nga kocha pa moto âwana âwawo kuŵa sembe ku âwachiuta âwawo.”

³²“Muchenjere kuti mukachitenge vyose ivyo ndamulangulani kwambula kusazgirako panji kuwuskako.”

Marango gha Chiŵiri 13

¹“Usange kwawoneka nchimi panji uyo wakulota maloto mukati mwinu wakwiza na kurongora chimanyikwirosi panji chakuzizwiska,

²ndipo chimanyikwirosi panji chakuzizwiska chira chikwizakachitika nadi na kumuphalirani kuti, tiyeni tirondezge âwachiuta âwanyakhe na kuŵateŵetera awo imwe mundaŵamanyepo na kale,

³mureke kuya kayipulikira nchimi iyo panji uyo wakulota maloto uyo. Pakuti FUMU, Chiuta winu wakumuyezgani kuti wamanye usange mukutemwa na mtima winu wose ndiposo na umoyo winu wose.

⁴Imwe mukwenera kurondezga na kopa FUMU, Chiuta winu. Musungenge marango ghakhe na kuteŵetera na kudemerera kwa iyo pera.

⁵Ndipo nchimi yira panji wakulota maloto yura wakwenera kukomeka chifukwa wakumusambizgani kugarukira FUMU, Chiuta winu mweneuyo wakamufumyani mu charu cha Eguputo na kumuwombolani mu uzga. Munthu wa ntheura ndi muheni pakuti wakukhumba kumupuruskani kuti mureke nthowa iyo FUMU, Chiuta winu wakamuphalirani kuti mwendemo. Wakwenera kukomeka mwakuti muwuskepo uheni mukati mwinu.”

⁶“Usange mukuru wako, mwana wa ḫanyoko ḫako, panji mwana wako mwanarume panji mwana wako mwanakazi panji muwoli wako wakutemweka, panji mubwezi wako, uyo ukumutemwa wakukupusika mwachibisibisi pakuyowoya kuti, ‘Tiyeni tirondezge na kusopa ḫachiuta ḫanyakhe’, ḫeneawo nanga mbasekuru ḫinu kuti ḫakawāmanya chara,

⁷ᬁachiuta ḫa ḫanthu awo ḫamuzingirizgani imwe, panji wa ḫanthu awo ḫali pafupi namwe panji awo ḫali kutali namwe.

⁸Ureke kukopeka na iyo panji kupulikira ivyo wakuyowoya. Ureke kuᬁa na chitima na iyo panji kumureka kuᬁa wamoyo nesi kumuvikirira.

⁹Munthu wa ntheura wakwenera kukomeka ndipo iwe ndiwe wambe, pamanyuma ḫanthu wose.

¹⁰Pakumukoma, mumudinye na mawe pakuti wakhumbanga kumupatuskani kwa FUMU, Chiuta winu uyo wakamufumyani mu charu cha Eguputo uko mukawā ḫazga.

¹¹Ndipo ḫaIsraele wose kuti ḫapulike ichi na kopa ndipo na yumoza mukati mwinu ḫati ḫachiteso uheni wa ntheura chara.”

¹²“Usange mwamkulupula kuti chikuyowoyeka mu misumba iyo FUMU, Chiuta winu wakamupani kuti mukharengemo,

¹³kuti ḫanthu ḫanji ḫawakawaka ḫa fuko linu ḫakupuruska ḫanthu ḫa mu misumba yawo pakuyowoya kuti, ‘Tiyeni tirondezge na kusopa ḫachiuta ḫanyakhe awo imwe mundaᬁāmanyepo na kale,

¹⁴ntheura mufumbisiske na kudenjiska mu msomba, ndipo usange mwasanga kuti ndi unenesko ndipo mwapanikizga kuti ndi chinthu cha ukazuzi icho chikuchitika mukati mwinu,

¹⁵muᬁakome nadi ḫanthu ḫa msomba ura na nkhondo na kuᬁāmara petu. Mukome na nkhondo wose awo ḫali mu msomba ura ndiposo na viᬁeto vyakhe.

¹⁶Vinthu vyose vya ḫanthu ivyo mwapoka vya mu msomba ura ivyo mwapoka, muviwunjike pakatikati pa baraza la msomba kuᬁa nga ndi sembe yakocha pa moto kwa FUMU, Chiuta winu. Msomba ura ukwenera kukhara ntheura wakubwangandulika muyirayira kwambula kuwuzengaso.

¹⁷Mureke kusungilira chilichose icho chapimikira kuparanyika mwakuti FUMU yiwereko ku ukari wakhe wakofya na kuwa na chiwuravi kwa imwe. Yiwe na chiwuravi kwa imwe na kumwandaniskani nga ndi umo yikarapira ku wasekuru winu,

¹⁸FUMU yamkuchita vyose ivi para mwamkupulikira FUMU, Chiuta winu pakusunga marango ghakhe ghose agho nkhumupani muhanya uno na kuchita icho nchiweme panthazi pa iyo.’”

Marango gha Chiwiri 14

Maluso agho ghakukanizgika pa nyifwa

¹“Imwe ndimwe wantru wa FUMU, Chiuta winu. Ntheura mureke kujicheka nesi kumeta mupara kurongora kulira chifukwa cha wakufwa.

²Imwe ndimwe wantru wakupatulika kwa FUMU, Chiuta winu ndipo yamusorani imwe kuti muwe wakhe na wantru kufuma mu wantru wa mitundu yose awo wakukhara mu charu cha pasi.”

Vinyama ivyo vingaryeka na ivyo vingaryeka chara

(Lev 11.1-47)

³“Mureke kurya chilichose icho FUMU yikati ncha ukazuzi.

⁴Nyama izo mangarya ndi izi: ng'ombe, mberere, mbuzi,

⁵nyiska, mphoyo, mbaŵara, chinkhoma, sefu, chilembwe na mberere ya mu mapiri.

⁶Mangarya nyama zose izo zili na vikandiro vya kugawikana paŵiri ndipo vikubyokora na kusumbira.

⁷Kweni zilipo nyama zinyakhe izo zikubyokora na kusumba zeneizo mukwenera kurya chara nga ndi ngamilia, kalulu, na mbira pakuti, nangauli zikubyokora na kusumbira, kuti zili na vikandiro vya kupatukana chara. Ntheura nyia ukazuzi kwa imwe.

⁸Ndiposo mureke kurya nkhumba chifukwa nangauli yili na vikandiro vyakupatukana paŵiri, kuti yikubyokora na kusumbira chara, njambula kuphotoka kwa imwe. Mureke kurya nyama yakhe nanga nkhukhwaska thupi lakhe para yafwa.”

⁹“Mu vyose ivyo vikukhara mu maji mangaryapo ivyo vili na viphepe na mamba.

¹⁰Kweni vyose ivyo vilije viphepe na mamba, mureke kurya pakuti ndi vya kukazuzgika kwa imwe.”

¹¹“Muryenge viyuni vyose ivyo nvyakuphotoka.

¹²Kweni viyuni ivyo mangaryanga chara ndi ivi: nombo, chipungu na nkhwazi,

13londowara, khuŵi na mitundu yakhe yose,
 14ŵachihowê wose na mitundu yawo,
 15nthiŵatiŵa, manchinchi, mbuyi, nyarweŵe na mitundu yakhe yose,
 16Phururu, nyoyo, visasa, baka la mu maji,
 17nyangenyange, khuŵi, khonongo, njoyo,
 18kataŵa na mitundu yakhe yose, kamukuŵezi na kasuska.
 19Mphazi zose zili na mapapindo, mureke kurya pakuti nzakukazuzgika.
 20Mphazi zose izo zili na mapapindo ndipo ndi zakuphotoka, muryenge.”

21“Mureke kurya nyama yiliyose iyo yafwa yekha. Nyama iyi tuyiperekenge ku ūwalendo awo ūwakukhara mu mizi yinu, kuti iwo ndiwo ūwaryenge, panji tuyiguliske ku ūwalendo ūwanyakhe. Pakuti imwe ndimwe ūwanthu ūwakupatulika kwa FUMU, Chiuta winu.” “Mureke kuphika kana ka mbuzi mu mkaka wa nyina.”

Dango la pakuperekha chakhumi

22“Chirimika chilichose mupatulenge chakhumi cha vipambi vyose vya mbuto zinu za mu minda yinu.

23Ndipo mukaryenge chakhumi cha tirigu winu, vinyo, mafuta gha olive na vyakwamba kubabika vya ng'ombe, mberere na mbuzi zinu panthazi pa FUMU, Chiuta winu pa malo agho wati wasankhe kuŵa chikhazi chakusoperako zina lakhe, mwakuti musambire kopa FUMU, Chiuta winu nyengo zose.

24Usange nkhutali ku malo uko FUMU, Chiuta winu wasora uko mukamusopera, ndipo mwatondeka kuyegha chakhumi chinu icho FUMU yamutumbikani navyo,

25mukaguliske chakhumi chinu na ndarama kuti tuyeghe ndarama kuruta nazo ku malo agho FUMU Chiuta winu wasora.

26Ndipo na ndarama zira, mugule chose icho mukukhumba manyi ndi ng'ombe, mberere na mbuzi, vinyo panji mowa panji chilichose icho mukunwekera. Ntheura imwe na mbumba zinu muti muryenge na kukondwera kwenekura panthazi pa FUMU, Chiuta winu.”

27“Mureke kuruwa ūLevi awo ūwakukhara mu mizi pakuti iwo ūalije phande panji chiharo chawo nga ndimwe.

28Pakumara kwa virimika vitatu vili vyose mukizenge na chakhumi cha vipambi vya chirimika chira na kuviŵika makora mu mizi yinu.

29Penepapo ūLevi awo ūalije phande panji chiharo mukati mwinu, ūwalendo, ūwalandia, na vyokoro awo ūali mu mizi yinu ūize, ūwarye na kukhuta. Ntheura FUMU, Chiuta winu wati wamutumbikani mu milimo yose iyo mukuchita.”

Marango gha Chiŵiri 15

Chirimika chakuwombolera

(Lev 25.1-7)

1“Pa umaliro wa chirimika chilichose cha chinkhonde na chiŵiri mugowokerenge awo âwali kukongora vinthu vyinu.

2Machitiro gha kugowokera kwakhe ndi uku: Waliyose uyo wali kukongozga mu Israele munyakhe wasisite ngongole yakhe wakwenera kumufumbaso kuti wawezge ngongole ya mulIsraele munyakhe panji mubali chifukwa chirimika cha FUMU chakusositira ngongole chapharazgika.

3Mungarozga ngongole yinu kwa mulendo pera, kweni kwa mubali winu mureke kufumba ngongole yinu.”

4“Ndipouli, FUMU, Chiuta winu wati wamutumbikani mu charu icho wakumupani kuŵa charu chinu. Pakuŵavye na yumoza wa imwe uyo wamkuŵa mukavu,

5usange mukupulikira FUMU, Chiuta winu na kusunga marango ghose agho nkhumulangulani muhanya uno.

6Pakuti FUMU, Chiuta wati wamutumbikani imwe nga ndi umo wali kupanganirana. Imwe muti mubwerekeskenge âwamitundu yinandi kweni imwe kuti mukongorenge ku munthu waliyose chara. Muti muwusenge âwamitundu yinandi kweni imwe kuti muwusikenge chara.”

7“Usange waliko mukavu mukati mwinu mu âwabali âwinu mu muzi uliwose mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani, mureke kunonofya mitima yinu nanga nkhureka kumupa kanthu mubali winu mukavu yura.

8Kweni muŵenge âwanangwa kwa iyo na kumubwerekeska vyakukwanira kwakuyana chilichose icho wangakhumba.

9Muchenjere kuti mureke kuŵa na maghanogham ghaheni mu mitima yinu pakuyowoya kuti, ‘Chirimika cha chinkhonde na chiŵiri cha kusositira ngongole chili pafupi.’ Ntheura mureke kurongora mtima uheni kwa mubali wako uyo ndi mukavu yura na kureka kumupa kanthu, mzire walirire kwa FUMU ndipo iwe usangike wakwananga.

10Mukavu uyo mukamupenge kwa wanangwa kwambula kukwininika mu mitima yinu. Pakuti kuchita ichi FUMU, Chiuta winu wati wamutumbikani mu milimo yinu yose pa vyose ivyo mukuchita.

11âWakavu âwati âwaŵengeko nyengo zose mu charu. Ntheura nkhumulangulani kuti muŵenge âwanangwa ku âwabali âwinu, ku âwakusoŵerwa na ku âwakavu awo âwali mu charu.”

Kukhara na âwazga

(Kuf 21.1-11)

¹²“Usange muHebere munyinu mwanarume panji mwanakazi waguliskika kwa iwe ndipo wateŵeta virimika vinkhonde na chimoza mu chirimika cha chinkhonde na chiŵiri umusutule kuti waŵe mwanangwa.

¹³Ndipo para mwamusutula mungamurekanga kuti warutenge waka chara kwambula kanthu.

¹⁴Umupeko kwa wanangwa kufuma mu ivyo FUMU yakutumbika navyo nga ndi mberere na mbuzi, tirigu na vinyo.

¹⁵Mukumbukenge kuti imwe namwe mukâwa âwazga mu charu cha Eguputo na kuti FUMU, Chiuta winu wakamuwombolani. Ichi ndicho chifukwa chakhe nkhumupani dango ili muhanya uno.”

¹⁶“Kweni muteŵeti winu wakuti kwa imwe, ine kuti nkhukhumba kufumapo chara pakuti ndamutemwani imwe na mbumba yinu ndipo nkhukhara makora na imwe.

¹⁷Ntheura mutore chakudolorera na kudorora khutu lakhe kudidimizgira ku chijaro ndipo wati waŵenge muteŵeti winu kwa muyirayira. Wateŵeti âwinu âwanakazi nawo muchite ntheura pera.

¹⁸Mureke kuchitora kuŵa chinonono kumusutula muteŵeti winu kuti waŵe mwanangwa pakuti wamuteŵeterani virimika vinkhonde na chimoza pakupokera hafu wa njombe ya uyo walembeka nchito. Ntheura FUMU, Chiuta winu wati wamutumbikaninge mu vyose ivyo mukuchita.”

Kupatuliskika kwa vyakwamba kubabika

¹⁹“Wana wose âwanarume âwakudanga kubabika âwa ng'ombe, mberere na mbuzi, muŵapatuliskirenge FUMU, Chiuta winu. Mureke kuŵatora âwana wa ng'ombe wakudanga kubabika kuti wateŵeterenge mlimo winu nanga ndi âwana âwakudanga âwa mberere na mbuzi, mureke kuŵasenga maweya ghawo.

²⁰Mu chirimika chilichose, imwe na mbumba zinu muti muryenge ivyo panthazi pa FUMU, Chiuta winu ku malo agho iyo wamusorerani.

²¹Ndipo usange âwana âwa viŵeto âwakudanga kubabika âwali na kalema kalikose kakofya, mureke kuŵaperekwa kwa FUMU, Chiuta winu kuŵa sembe.

²²Nyama za ntheura muziryenge mu mizi yinu. Mose pamoza manyi mbambula kuphotoka panji âwakuphotoka mose muryenge mphoyo panji mbaŵara.

²³Ndopa zakhe pera ndizo mureke kurya kweni mukazithirenge pasi nga ndi maji.”

Marango gha Chiŵiri 16

Chiphikiro cha Paska

(Kuf 12.1-20)

¹“Muchindikenge FUMU, Chiuta winu pakuŵa na chiphikiro cha Paska pa mwezi wa Abibu, chifukwa pa usiku unyakhe wa mwezi weneuwu ndipo FUMU yikamufumyani mu Eguputo.

²Muperekenge sembe ya chiphikiro cha Paska kwa FUMU, Chiuta winu pakukoma mberere na mbuzi panji ng'ombe pa malo apo yiti yisankhenge kuŵa chikhazi chakusoperako zina lakhe.

³Mureke kurya chiphikiro ichi pamoza na chingwa cha chirungo pakuti pa mazuŵa ghankonde na għawiri mukwenera kurya chiphikiro pamoza na chingwa chambula chirungo icho ncha visuzgo chifukwa mukafuma mu Eguputo mwa luŵiro. Ntheura mazuŵa ghose għa umoyo mukumbukenge zuŵa ilo mukafumiramo mu charu cha Eguputo.

⁴Pa mazuŵa ghankonde na għawiri, pareke kuwonekamo chirungo mu zinyumba zinu mu charu chinu chose, ndipo nyama ya sembe iyo mwakoma na mise pa zuŵa lakudanga yireke kukharako mpaka na machero na mulenje.

⁵“Mureke kukomera chiŵeto cha Paska mu muzi uliwose uwo FUMU, Chiuta winu wakumupani,

⁶kweni mukakomerenge, pa malo agho FUMU, Chiuta winu wamkusankha kuŵa chikhazi chakusoperako zina lakhe. Pa gheneagħo ndipo mukakomerenge chiŵeto cha Paska pa nyengo yamise para dazi likunjira, pa nyengo iyo mukafumiranga mu Eguputo.

⁷Mukawoche nyama ya Paska iyo ndipo mukaryere pa malo agho FUMU Chiuta wasankha. Na mulenje machero ghakhe ndipo mukawerenge ku misasa yinu.

⁸Pa mazuŵa ghankonde na limoza mukaryenge chingwa chambula chirungo, kweni pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri mukawunganenge pamoza kuti mupemphere kwa FUMU ndipo mureke kuya kachita mlimo pa zuŵa ili.”

Chiphikiro cha vuna

(Kuf 34.22; Lev 23.15-21)

⁹“Mukapendenge masabata ghankonde na għawiri kwamba pa nyengo iyo mukwambira kuvuna tirigu.

¹⁰Ntheura mukaŵe na chiphikiro cha maSabata kwa FUMU, Chiuta winu pakwiza na vyawanangwa vyinu ivyo FUMU, Chiuta winu wamutumbikani navyo.

¹¹Ndipo mukaŵe ĵawekondwa panthazi pa FUMU, Chiuta winu, iwe pamoza na ġwana ġwako ġwanarume na mwanakazi, ġwateweti ġwako ġwanarume na ġwanakazi, ġwaLevi awo ġwakukhara mu mizi yinu, ġwalendo, ġwana ġwalanda na vyokoro ivyo vikukhara mukati mwinu, ku malo uko FUMU, Chiuta winu wat i wasankhe kuŵa chikhazi chakusoperako zina lakhe.

¹²Mukumbukenge kuti imwe namwe mukaŵa wazga ku Eguputo. Ntheura muchitenge marango agha.”

Chiphikiro cha misasa

(Lev 23.33-43)

¹³“Para mwakorora vuna yinu na para mwakama mpheska zinu, mukaŵenge na chiphikiro cha misasa pa mazuŵa ghankhonde na ghawiri.

¹⁴Ndipo mukaŵe wakukondwa panthazi pa FUMU, Chiuta winu, iwe pamoza na wana ūako ūnarume na mwanakazi, ūateŵeti ūako ūnarume na ūnakazi, ūLevi awo ūkukhara mu mizi yinu, ūlendo, ūana ūlanda na vyokoro ivyo vikukhara mu mizi yinu.

¹⁵Pa mazuŵa ghankhonde na ghawiri mukaŵenge na chiphikiro icho kwa FUMU, Chiuta winu ku malo agho FUMU yiti yisankhe. Pakuti FUMU, Chiuta winu watimutumbikani mu vuna yinu yose na mu milimo yinu yose iyo mukuchita mwakuti mukondwerenge mose pamoza.”

¹⁶Katatu mu chirimika chilichose, ūnarume wose ūkizenge panthazi pa FUMU, Chiuta winu ku malo agho iyo watimutumbikira. ūkizenge pa chiphikiro cha chingwa chambula chirungo, pa chiphikiro cha maSabata na pa chiphikiro cha misasa. Paŵavye munthu wize panthazi pa FUMU kwambula kanthu kakuyeghako.

¹⁷Waliyose wa imwe wakizenge na chawanangwa kwakuyana na umo FUMU, Chiuta winu watimutumbikira.”

Vya kweruzga mu urunji

¹⁸“Mwimike ūeruzgi na ūarongozgi mu mizi yinu yose FUMU, Chiuta winu watimupani kwakuyana na mafuko ghinu ghose ndipo ūeruzgenge ūanthu mu urunji.

¹⁹Mureke kubendezga mrandu pakweruzga nanga nkhuŵa wakutemwera. Mureke kupoka vimbundi chifukwa vimbundi vikuburumutizga maso gha ūavinjeru na kwananga mrandu wa ūrunji.

²⁰Urungi pera ndiwo murondezgenge mwakuti muŵe ūamoyo na kupoka charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani.”

²¹“Mungapandanga khuni lirilose kurwande kwa jochero Ashera kuŵa na jochero la FUMU, Chiuta winu ilo muti muzengenge.

²²Ndipo mureke kwimika mizati ya mawe kuti musoperengemo ūachiuta ngoza. Vyeneivi FUMU yikuvitinkha.”

Marango gha Chiŵiri 17

¹“Muti mupereke ng’ombe panji mberere iyo yili na kalema panji kaheni kanyakhe kalikose kuŵa sembe kwa FUMU, Chiuta winu chara pakuti cha ntheura mbukazuzi kwa FUMU.”

²“Usange kukusangika mwanarume panji mwanakazi mukati mwinu mu mizi yinu iyo FUMU, Chiuta winu wali kamupani kuti wakuchita icho nchiheni pakuswa phangano lakhe,

³ndipo wakuruta kuya kateŵetera âwachiuta âwanyakhe na kuâwasopa manyi ndi chiuta wa dazi, panji wa mwezi, panji wa nyenyezi za mlengalenga âweneawo ndili kumukanizgani,

⁴ndipo chamanyikwa ichi, mufumbiske na phamphu. Usange ndi unenesko nadi kuti ukazuzi wa ntheura wachitika mu âwalsraele,

⁵mumutore mwanarume panji mwanakazi uyo wachita chinthu cha ukazuzi ichi mu msomba winu na kwiza nayo kuwaro kwa chipata ndipo mumudinye na mawe mpaka wafwe.

⁶Ndipouli wakomeke usange pali âwakaboni âwâwiri panji âwatatu, wareke kukomeka usange pali ukaboni yumoza pera.

⁷âWakaboni ndiwo âwadange kumudina na mawe pakumukoma, pamanyuma ndipo munthu waliyose wamudinyenge. Mwa ntheura muti muwuskengemo uheni uliwose mukati mwinu.”

⁸“Usange pali mrandu mu mizi yinu uwo ngunonono pakweruzga manyi ngwa kukoma, panji wakulimbanalimbana pa katundu, pa mphango panji wakupwetekana mukizenge nawo ku malo gha kupempherapo agho FUMU, Chiuta winu watu wasankhe,

⁹para mwiza nayo, mukayipereke ku âwasofi awo mbaLevi na kwa mweruzgi uyo wali na mazaza pa mazuŵa agho mwamkufumbako ndipo âwamkupereka weruzgi wa mrandu uwo.

¹⁰Usange âweruzga, imwe muchite nga ndi umo âdumulira ku malo agho FUMU yiti wasankhe. Mukachitenge vyose ivyo wamuphalirani kuti muchitenge.

¹¹Mungachitenge kwakuyana na udumuliro waho na urongozgi waho. Mureke kupatukako ku udumuliro waho uwo âwamupani pakuzgokera uku na uku.

¹²Munthu waliyose uyo watu wareke kupulikira udumuliro wa musofi uyo wakuteŵetera panthazi pa FUMU, Chiuta winu mweruzgi, munthu uyo wakomeke. Ntheura ndimo muti muwuskirengemo uheni mukati mwinu.

¹³Ntheura âwanthu âwanandi âwati âwapulike ndipo wopenge ndipo paŵavyenge na yumoza uyo watu wachite chinthu cha ntheura.”

Marango pa âwakaronga

¹⁴“Para mwakafika ku charu icho FUMU, Chiuta winu wati wamupani ndipo mwachipoka kuŵa chinu na kukhara mwenemumo, usange mwamkukhumba kuti muŵe na karonga nga ndi umo ghaliri mafuko agho ghazingirizga imwe.

¹⁵Mukawoneseske kuti karonga uyo mwamkumwimika kuwusa imwe wakaŵe mweneuyo FUMU, Chiuta winu wamusankha, wakafumire mu fuko linu. Mureke kwimika uyo ndi mulendo mweneuyo kuti ngwa fuko la ine chara.

¹⁶Karonga uyo wareke kwiza kâwa na mahachi ghanandi chara panji kutuma âwanthu ku Eguputo kuya kagula mahachi ghanandi, pakuti FUMU yayowoya kwa imwe kuti, ‘Mureke kuwereraso kwenekura.’

¹⁷Wizakareke kutora ânakazi ânandi mzire mtima wakhe upuruskike nesi kuŵa na chuma chinandi cha siliva na cha golide.”

¹⁸“Para karonga wakhara pa chizumbe chakhe cha ufumu, wizakalembe mu buku lakhe na lakhe marango gha Chiuta kufuma mu Buku la Marango ilo likusungika na âwasofi âwa mbumba ya Levi.

¹⁹Buku ili liŵenge na iyo kuti wasambirengemo mazuŵa ghose gha umoyo wakhe mwakuti wamanye kopa FUMU, Chiuta wakhe na kupulikira vyose ivyo wali kulangula mu marango ghakhe.

²⁰Para wachitenge ntheura, wati wamanyenge kuti iyo ndi muweme kuruska âwIsraele âwanyakhe chara ndipo wati wapatulikeko ku dango la FUMU pakuzgokera uku na uku. Ntheura iyo pamoza na âwa mphapu yakhe âwati wawuskenge charu cha Israele virimika vinandi.”

Marango gha Chiŵiri 18

Phande la âwasofi

¹“Fuko lose la usofi la âLevi lingapokangako chiharo cha charu pamoza na âwIsraele wose. Iwo âwati âwaryenge sembe yakocha kwa FUMU na ivyo âwanthu âwakupereka kwa iwo.

²Fuko ili kuti liŵenge na chiharo cha charu nga ndi umo ghati ghawirengé mafuko gha âwabali wawo ndi FUMU iyomwene nga ndi umo yili kupanganira kwa iwo.”

³“Phande la âwasofi kufuma ku âwanthu awo âwakupereka ng’ombe, panji mberere kuŵa sembe ndi iyi, mukhono nyama ya njegheyeghe ziŵiri na chifu.

⁴Muŵapengeso vuna yakudanga kucha ya tirigu, ya vinyo, ya mafuta na ya weya wakudanga kusengeka wa mberere na mbuzi zinu.

⁵Pakuti FUMU, Chiuta winu wali kuŵasankha âLevi mukati mu mafuko ghinu ghose kuti iwo ndiwo âwamuteŵeterenge pa mlimo wa usofi nyengo zose.”

⁶“Usange muLevi wakufumamo mu muzi winu uliwose uwo wakharangamo mu Israele uko wakharanga, ndipo wiza uko wakukhumba, ku malo agho FUMU yasankha,

⁷kwenekura wateŵetere FUMU, Chiuta wakhe nga ndi musofi ŵanyakhe ŵa kwenekura.

⁸Wati waŵenge na phande la chakurya chakuyana waka na cha ŵanyakhe, nangauli wali na ndarama chifukwa cha kuguliska katundu wa ŵawiske.”

Nchenjezgo pa maluso gha ŵamitundu

⁹“Para mwaya kanjira mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani, mureke kuya katora maluso gha ukazuzi gha ŵamitundu ŵa kwenekura.

¹⁰Pareke kuya kasangika munthu mukati mwinu uyo wakuperekwa mwana wakhe mwanarume panji mwanakazi kuŵa sembe yakocha pa moto kwa FUMU panji wakuroska, wamaula, fwiti,

¹¹wa vinthumwa, muwukwi, wamayere ndiposo na uyo wakufumbilira ku mizimu ya ŵakufwa.

¹²Yose uyo wakuchita vinthu ivi ndi mukazuzi panthazi pa FUMU. Ndipo chifukwa cha ukazuzi ntheura FUMU, Chiuta winu wakuchimbizga ŵamitundu panthazi pinu.

¹³Imwe muŵenge ŵambula kafukwa panthazi pa FUMU, Chiuta winu.”

Phangano lakkwimika nchimi

¹⁴“Mafuko agha gheneagho muti muharengue charu chawo ghakupulikira ŵamaula na ŵaroski. Kweni imwe, FUMU Chiuta winu wandamuzomerezgani kuti muchitenge vinthu nya ntheura.

¹⁵FUMU, Chiuta winu wati wamwimikirani nchimi yakuŵa nga ndine kufumira mu ŵabali ŵinu ndipo mukwenera kwiza kayipulikira.

¹⁶Pakuti ichi ndicho mukaromba FUMU, Chiuta winu para mukawungana pa Phiri la Sinayi kuti, ‘Tireke kupulikaso FUMU, Chiuta withu wakuyowoya kwa ise nanga nkhuwonaso moto ukuru uwu, mzire tifwe.’”

¹⁷Ndipo FUMU yikuti kwa ine, “Vyose ivyo ŵayowoya ŵanthu aŵa ndi viweme.

¹⁸Nditi ndiŵimikire nchimi yakuŵa nga ndi iwe kufumira mwa iwo, ndipo nditi ndimuphalire uyo wakwenera kuyowoya ndipo wati waŵaphalire vyose ivyo nkhumulangula.

¹⁹Usange munthu yose uyo wati warekenge kupulikira mazgu agho nchimi iyo yiti yiyyowoyenge mu zina lane, ine ndekha nditi ndimweruzge.

²⁰Kweni nchimi yose iyo yikuyowoya mazgu mu zina lane ghene agho ndindayiphalire kuti yiyowoye, yikwenera kukomeka, ntheura pera nchimi iyo yikuyowoya mazgu ghane mu zina la wachiuta wanyakhe."

²¹Ndipo nyengo zinyakhe mungafumba kuti, Kasi munthu wangamanya uli kuti mazgu agha kuti ndi FUMU iyo yili kuyowoya chara.

²²Muti mumanyenge ntheura, usange icho nchimi yayowoya mu zina la FUMU kuti chikuchitika chara, mazgu gha ntheura kuti ndi agho FUMU yili kuyowoya chara. Nchimi yikayowoya mazgu agho mwa iyo yekha. Nchimi ya ntheura mureke kuyiwopa.

Marango gha Chiwiri 19

Misumba yakuphokweramo

(Kup 35.9-34; Yos 20.1-9)

¹"Para FUMU Chiuta winu waŵamara mafuko agho charu chawo wakumupani ndipo imwe mwati mwaŵachimbizgamo na kukhara mu misumba yawo na mu zinyumba zawo,

²mukajipatulire misumba yitatu mukati mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kuŵa chinu.

³Mukalimenge misewu ndipo charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani mukachigâwe patatu, mwakuti munthu waliyose uyo wakukoma munyakhe mwangozi wachimbilirenge mwenemumo.

⁴Ili ndi dango la uyo wakoma munthu kwambula kumanya na kwambula kuti pali chimphindikwa ndipo wakukhumba kuponoska umoyo wakhe pakuchimbilira ku msumba wakuphokweramo.

⁵Mwa chiyerezgero, munthu wangaruta ku thondo pamoza na munyakhe kuti wakateme makuni. Ntheura apo wakudumula khuni ndipo mbavi yakhulika na kuwira pa munyakhe yura ndipo yamutema na kufwa. Munthu uyo wanguâna mbavi wangachimbilira ku umoza wa misumba yakuphokweramo iyi na kuponoska umoyo wakhe.

⁶Usange pangâwa msumba umoza wakuphokweramo mtunda utiŵenge utali ndipo munthu uyo wakukhumba kuwezgera nduzga chifukwa mubali wakhe pa uyo wamukoma wangasanga chipusu kumulonda na mtima wakutukutwa na kumusanga wakuchimbira yura na kumukoma nanga kuti wakwenera kukomeka chara pakuti mbembe chara.

⁷Ichi ndicho chifukwa nkhumulangulani kuti mujipatulire misumba yitatu."

⁸"Usange FUMU, Chiuta winu wakuzgirako mpaka zinu nga ndi umo wakapanganirana na wasekuru wînu na kamupani charu chose icho wakapangana kuŵapa,

⁹mwizakajipatulireso misumba yinyakhe yitatu. Fumu yizamkukuzga mpaka zinu para mwamkuchita vyose ivyo nkhumulangulirani uko, nkhutemwa FUMU, Chiuta winu na kwenda mu nthowa zakhe nyengo zose.

¹⁰Mukachite cheneichi kuti ndopa zambula mrandu zireke kuthiskika mu charu icho FUMU, Chiuta winu wali kumupani kuŵa chinu. Mwa ntheura mrandu wa kuthiska ndopa wamkuŵa pa imwe chara.”

¹¹“Kweni usange munthu yunji wakutinkha munyakhe ndipo wamukhazga pa nthowa, wamuwukira na kumupweteka ndipo munthu yura wafwa, ndipo iyo wakuchimbilira ku umoza wa misumba yakuphokwerapo yeneiyi,

¹²mbwenu ūararaŵarara ūa ku msumba wakhe ūati ūarute kuya kamutora ku msumba wakuphokwerapo ura ndipo wati wamupereke kwa wakuwezgera nduzga kuti nayo wakomeke,

¹³kumufwira chitima kweni muwuskeko mulusraele yose uyo wakukoma munthu munyakhe kwambula mrandu. Mwa ntheura kuti kumuŵiraninge makora.”

Mphaka za kale

¹⁴“Mureke kusezga chimanyikwiro cha mphaka za ūazengezgani ūinu izo ūasekuru ūinu ūakagaŵa kale mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani.”

Vya ukaboni

¹⁵Kaboni yumoza kuti ngwa kukwanira kuŵa wakupanikizgira munthu pa mrandu pa uheni uwo wachita chara, kweni mrandu uliwose ukwenera kupanizgika na ūakaboni ūawiri panji ūatatu.

¹⁶Usange kaboni wa utesi wakumupacha munthu pa uheni uwo wachita,

¹⁷wose ūawiri wuwo panthazi pa FUMU, ūasofi na pa weruzgi awo ūali na mazaza pa nyengo iyo.

¹⁸Weruzgi wafumbisiske za mrandu wakhe ndipo usange kaboni ndi mutesi, watundura waka munyakhe.

¹⁹Mukwenera kumuchitira icho iyo watenge wamuchitire munyakhe. Mwa ntheura muti muwuskemo uheni mukati mwinu.

²⁰Para ūanthu ūanyakhe ūapulika ūati wopenge ndipo uheni wa ntheura kuti wachitengeso chara mukati mwinu.

²¹Mureke kuŵa na chitima na munthu wa ntheura. Umoyo ulifyane na umoyo, jiso na jiso, jino na jino, woko na woko, ndipo lundi na lundi.”

Marango gha Chiŵiri 20

Marango pa vya nkhondo

¹“Para mukuruta kuya karwa nkhondo na ḫarwani ḫinu, ndipo para mwawona mahachi, magareta na ḫasilikari ḫanandi kuruska imwe mwaᬁene, mukareke kopa chifukwa FUMU, Chiuta winu mweneuyo wakamufumyani mu charu cha Eguputo wali namwe.

²Para mundayambe kurwa nkhondo, musofi wize panthazi na kuyowoya na ḫasilikari kuti,

³‘Pulikani, imwe ḫalsraele: Muhanya uno muti mwambe kurwa nkhondo na ḫarwani ḫinu. Ntheura mureke kuropwa mu mitima yinu, nanga nkhuᬁna na wofi nesi kutenthema chifukwa cha iwo.

⁴‘Pakuti FUMU, Chiuta winu ndiyo wakwenda namwe kumurwerani pakulimbana na ḫarwani ḫinu kuti imwe muruske.’”

⁵Penepapo ḫarara ḫa ḫasilikari ḫati ḫayowoye kuti, “Kasi walipo pano uyo wazenga waka nyumba yakhe kweni wandayipatule? Usange walipo, wawerere ku nyumba, mzire wakafwe ku thondo ndipo munthu munyakhe ndiyo wamupatulire nyumba yakhe.

⁶Kasi walipo pano uyo wali kupanda mpheska mu munda wakhe ndipo wandaryepo vipambi vyakhe? Usange walipo, wawerere ku nyumba mzire wakafwe waka ku nkhondo na kurekera munthu munyakhe kuti watore munda wakhe na kuryamo vipambi vyakhe.

⁷Kasi walipo pano uyo wali kujalira mwanakazi kweni wandumutore? Usange walipo, wawerere ku nyumba mzire wakafwe ku nkhondo na kuperekwa mwaᬁni ku munthu munyakhe kuti ndiyo wamutolere mwanakazi uyo.”

⁸‘Penepapo ḫarara ḫasilikari ḫara ḫati ḫayowoyeso ku ḫasilikari kuti, ‘Kasi walipo pano uyo wali na wofi na mtima wakuropwa? Usange walipo wawerere ku nyumba mzire wagongoweske ḫanyakhe.’

⁹Para ḫarara ḫasilikari ḫamara kuyowoya ku ḫa nkhondo, ḫimike ḫarongozgi ḫakurongozga ḫasilikari.”

¹⁰“Para mwafika na msumba weneuwo mwamkurwa nawo mudange kutumako nthumi na kufumba usange ḫakukhumba nkhondo panji mutende.

¹¹Ntheura usange ḫakukhumba mutende na kumujurirani vipata vyawo, ḫanthu wose ḫa msumba uwo ḫati ḫawenge ḫazga ḫinu ḫakumuteᬁeterani.

¹²Usange ḫanthu ḫa msumba ura ḫakukhumba mutende chara, kweni nkhondo, muwuzingirizge msumba ura na ḫasilikari ḫinu.

¹³Para FUMU, Chiuta winu wakuᬁaperekwa ḫanthu ḫa msumba ura mu mawoko ghinu, mukome ḫanarume wose.

¹⁴Kweni wānakazi, wāna, ng'ombe na vyose vya mu msumba, mukwenera kuvitora nga vinthu vya kuphangā ku nkhondo kuŵa vyinu. Ndipo mungavigwiriska nchito vinthu ivyo mwapoka ku wārwani pakuti FUMU, Chiuta winu wamupani.

¹⁵Ntheura umo ndimo mukachitirenge na misumba yose iyo yili kutali namwe yeneiyo kuti ndi misumba ya mafuko agho ghali pafupi namwe chara."

¹⁶"Kweni para mwakapoka misumba iyo yili mu charu icho FUMU Chiuta wakumupani kuŵa chinu, mukareke kusidamo chilichose chamoyo.

¹⁷Mukaŵamare petu wose wāHiti, wāAmori, wāKanani, wāPerezi, wāHivi na wāYebusi nga ndi umo FUMU, Chiuta winu wamulangulirani.

¹⁸Muŵamare wose aŵa mwakuti ūwareke kumusambizgani kuti murondezge maukazuzi ghawo agho ūakuchita para ūakusopa ūachiuta ūawo ndipo imwe munangire FUMU, Chiuta winu."

¹⁹"Para ūawuzinga msumba ura kwa nyengo yitali, pakurwa nkhondo na ūwanthu ūa msumba, kuti muwutore, mureke kuya kananga makuni ghakhe, pakughatemera pasi na mbavi, pakuti ndigho mwamkurya vipambi vyakhe. Mungaghatemeranga pasi chara. Kasi makuni agho ghali mu thondo nagho mbanthu kuti mughawukire?

²⁰Makuni agho pera gheneagho mukughamanya kuti ngambula kuryako vipambi vyakhe ndigho mughatemenge mwakuti muzengerenge makwerero pa malinga gha msumba uwo mukurwa nawo nkhondo musuke muwutonde."

Marango għa Chiwiri 21

Marango pa uyo wakomeka na munthu wambula kumanyikwa

¹"Usange munthu wasangika kuti wakomeka mu munda mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kuŵa chinu ndipo uyo wamukoma wakumanyikwa chara.

²ŵarara ūinu na ūeruzgi ūinu ūarute kuti ūkapime utali wa mtunda kufuma pa chitanda chira na misumba iyo yili pafupi chomene.

³Ndipo ūarara ūa msumba uwo uli pafupi chomene na chitanda chira ūati ūatore ng'ombe yanakazi yambula kubabapo yeneiyo yindachitepo nchito nanga nkuyikakapo pa goliwoli.

⁴Ndipo ūarara ūa msumba ūize na ng'ombe yira ku dambo uko maji ghakwenda, kwenekuko kulije kulimikako nesi kupandikako kalikose. Ntheura kwenekura ku dambo wayikome pakuyiphyora singo.

⁵Wasofi weneawo mbaLevi wati wize panthazi pakuti FUMU, Chiuta winu wali kusankha iwo kuti wamuteŵerenge na kupereka vitumbiko mu zina la FUMU ndiposo ŷeruzgenge mirandu ya mbembe na ya kukoma.

⁶Penepapo ŷarara wa msumba uwo uli pafupi na chitanda chira wati wagezere mawoko ghawo pachanya pa ng'ombe iyo ŷakoma pakuyiphyora singo kura ku dambo.

⁷Iwo wati wayowoye kuti, 'Ise kuti ndise tikakoma munthu uyu chara nesi kuwona munthu uyo wakamukoma.

⁸Mwe FUMU, gowokerani wantru ŷinu ŷaIsraele weneawo muli kuŵawombola, ndipo mrandu wakukoma munthu wambula kwananga ureke kuwa pa wantru ŷinu. Penepapo wati wagowokereke.'

⁹Mwa ntheura ndimo muti muwuskirengemo mrandu wakukoma mu munthu wambula kwananga mukati mwinu para mukuchita icho ncha kunyoroka panthazi pa FUMU."

Marango pa wanakazi awo ŷakoreka nga mbazga wa nkhondo

¹⁰"Para mwaruta kuya karwa nkhondo na ŷarwani ŷinu ndipo FUMU, Chiuta winu muŵapereke mu mawoko ghinu na kuŵakora ŷamikori ŷinu.

¹¹Usange yumoza wawonamo mwankazi wakutowa mukati mu ŷazga ŷara wangamutora kuwa muwoli ŷikhe.

¹²Ipo wize nayo ku nyumba yakhe wamete sisi lakhe na kucheketa njoŵe zakhe.

¹³Wavure vyakuvwara vyakhe vya umikori na kuvwara vinyakhe, ndipo wakhare mu nyumba kuti walire ŷawiske na ŷanyina mwezi wose. Pamanyuma ndipo unjirengemo mwa iyo na kuwa mufumu wakhe ndipo iyo wati waŵenge muwoli wako.

¹⁴Usange undakondwe nayo, umuzomerezge kuti warute kulikose uko wangakhumba, kweni ureke kumuguliska nesi kumuzgoraso kuwa muzga pakuti wagonana nayo kale."

Chiharo cha mwana wa uŵere

¹⁵"Usange munthu wali na ŷawoli ŷawiri, munyakhe wakumutemwa ndipo munyakhe wakumutinkha, kweni wose ŷawiri ŷamubabire ŷana wanarume, ndipo usange mwana wa uŵere waŵa wa mwankazi uyo wakumutinkha,

¹⁶sono pa zuwa la wakugaŵira ŷana ŷakhe chuma chakhe kuwa chiharo chawo wareke kuzgora mwana wa muwoli wakhe wakutemweka kuti ndiyo waŵe wa uŵere chara kureka wa muwoli wakhe uyo wakumutinkha uyo nadi ndi mwana wakhe wa uŵere kwa iyo.

¹⁷Kweni wazomere kuti ndi mwana wakhe wa uŵere, mwana wa muwoli wakhe wakutinkhika yura, pakumupa kaŵiri pa vyose ivyo wali navyo kuwa chiharo

chakhe. Pakuti uyu ndiyo mwana wakudanga wa nkhongono zakhe, wali na mazaza pa chiharo cha wa uŵere.”

Mwana wambula kupulikira

18“Usange munthu yunji wali na mwana mwanarume uyo ngwa mutafu na wambula kupulikira ūawiske panji ūanyina kuti wakuŵapulika chara para ūakumuchenya.

19Ūawiske na ūanyina wamutore na kuruta nayo ku ūarara ku chipata cha msumba kuti ūeruzgike.

20Ūapapi ūara ūati ūayowoye ku ūarara ūa mu msumba kuti, ‘Mwana withu uyu ngwa mutafu na wambula kupulikira pakureka kutipulika para tikumuchenya, ndiposo ndi muryezi na mlowevu.’

21Penepapo ūanthu wose ūa msumba ura ūati ūamukome pakumudinya na mawe. Ntheura ndimo muti muwuskirengemo uheni mukati mwinu. Ndipo Israele wapulike na kopa.”

Marango gha kupambanapambana

22“Usange munthu yunji wachita uheni ndipo wakwenera kulangika pakumukoma na kupayika thupi lakhe pa khuni.

23Thupi lakhe lireke kuŵa pa khuni na usiku wose. Mukwenera kumuŵika mu dindi zuŵa leneilo chifukwa munthu yose uyo wapayikika pa khuni ngwa kutembeka kwa Chiuta. Mureke kukazuzga charu chinu icho FUMU, Chiuta winu wakamupani kuŵa chinu.”

Marango gha Chiŵiri 22

1“Usange wawona ng'ombe panji mberere ya mubali wako kuti yazgeŵa, ureke kuyirekerera waka, kweni uyiwezgere ku mwenecho.

2Ndipo usange mubali wako kuti wali pafupi nawe chara, panji kuti ukumanya chara, uyitorere ku nyumba yako na kuyisungilira wasuke wize mwenecho kwiza kayipenja ndipo iwe uyiwezgere kwa mwenecho.

3Ukwenera kuchita ntheura pera na mbunda ya mubali wako, cha kuvwara chakhe, panji kalikose aka kazgeŵa ka mubali wako. Para wakasanga ungarekanga kumuwezgera mubali wako.”

4“Usange mbunda panji ng'ombe ya mubali wako yawa panthowa, ureke kuyilawiska waka, kweni umovwire kuyiwuska.”

5“Mwanakazi wareke kuvwara chose icho ncha mwanarume nanga ndi mwanarume nayo wareke kuvwara icho ncha chanakazi, pakuti FUMU, Chiuta winu wakunyanyara chomene na munthu yose uyo wakuchita ntheura.”

⁶“Usange wawona chivimbo cha kayuni mu nkhuni panji pasi ndipo nyina nayo wakhara pa twana twakhe panji pa masumbi ghakhe, ureke kutora nyina pamoza na twana twakhe.

⁷Ungatora twana twakhe, kweni nyina wawo umureke kuti warutenge mwakuti kukuŵire makora ndipo mazuŵa ghâwe ghanandi.”

⁸“Para mukuzenga nyumba yiphya, muzengerepo luŵigho mu mphepete mwa mutenje wakhe zingirizge mwakuti mureke kutora mrandu wakuthiska ndopa usange yunji wawa kufuma pa mutenje.”

⁹“Mungapandanga mbuto za mitundu yiŵiri mu minda yinu ya mpheska chara, mzire vipasi vya mbuto iyo mwapanda na vipasi vya mpheska zinu vitorekere kumoza ku malo ghakusoperako.”

¹⁰“Muti mukake ng'ombe pamoza na mbunda pa goliwoli limoza para mukulima chara.”

¹¹“Muti muvware malaya agho nga kusoneka na maweya pamoza na uzi wa thonje chara.”

¹²“Musonerepo mphonje pangodya zinayi za minjilira yinu.”

Marango ghakujitzga

¹³“Usange munthu watora mwanakazi, ndipo wanjiramo ndipo pamanyuma,

¹⁴wakwamba kumuyowoyer vya utesi na kumupa lumbiri luheni kuti, ‘Nkhatora mwanakazi uyu kweni, nkhati ndanjiramo mwa iyo, kuti nkhasanga kuti ndi mwali wakulangwa chara.’”

¹⁵“Penepapo wiske wa mwali yura pamoza na nyina ūati ūatore vimanyikwiro vya kulangwa kwakhe na kuruta navyo pa mphara ya ūarara ūwa msomba.

¹⁶Ndipo wiske wa msungwana yura wayowoye ku ūarara ūwa mphara kuti munthu uyu nkhamupa mwana wane msungwana kuŵa muwoli wakhe kweni sono wakumupata.

¹⁷Ndipo wamuyowoyer vya utesi vinandi pakuyowoya kuti, ‘Nkhasangamo chara mu mwana winu chimanyikwiro cha umwali wakhe.’ Kweni sono vimanyikwiro vya kurongora kulangwa kwa mwana wane ndi ivi: Penepapo wiske watandaure salu na kuyitandika panthazi pa ūarara ūwa msomba.

¹⁸Penepapo ūarara ūwa msomba ūamutore mwanarume yura na kumulanga.

¹⁹Ŵamulipiliske ndarama za siliva zakukwana 100 na kuŵapa ūawiske ūwa mwanakazi chifukwa wamulengeska mwali wakulangwa mulusraele pakumupa lumbiri luheni. Ndipo wamutoreso kuŵa muwoli wakhe ndipo wareke kumupata mazuŵa ghose gha umoyo wakhe.”

²⁰“Kweni usange ndi unenesko kuti vimanyikwiro vya kurongora kulangwa kwa umwali wakhe kulije,

²¹msungwana yura watorekere ku muryango wa nyumba ya âwiske ndipo ânthu â mu msumba âmudine na mawe kuti wafwe chifukwa âchita chinthu chasoni mukati mu âlsraele pakugonana na mwanarume mu nyumba ya âwiske. Ntheura ndimo muti muwuskirengemo uheni uwu mukati mwinu.”

²²“Usange mwanarume wasangika wakugonana na muwoli wa munyakhe, wose âwiri wuwo âkomeke. Ntheura ndimo muti muwuskirengemo uheni uwu mu Israele.”

²³“Usange mwali wakulangwa mweneuyo wali kujalirika na mwanarume yunji, ndipo mwanarume munyakhe wa mu msumba wakukumana nayo na kugona na iyo,

²⁴wose âwiri âtorekere luâiro kuwaro kwa msumba na kukomeka pakuâadina na mawe. Muchite ichi chifukwa mwali wakareka kulira kuti ânthu âmowwire apo wanguâ mu msumba, ndipo mwanarume nayo wananga muwoli wa munyakhe. Ntheura ndimo muti muwuskirengemo uheni mukati mwinu.”

²⁵“Kweni usange mwanarume wakukumana na mwali wakulangwa ku thondo uyo wali kujalirika na kugona nayo mwakumuchichizga, apa mwanarume pera ndiyo wakomeke.

²⁶Kweni mwali uyo mureke kuchita nayo kanthu kalikose. Mwali uyu wandachite uheni wakuti wakomekere pakuti mrandu wa ntundu wa ntheura ukulingana waka na wa munthu uyo wamuvwandamira munyakhe na kumukoma,

²⁷pakuti mwanarume wakamuvwandamira apo wakaâ ku thondo na kumulewa pakumuchichizga ndipo, nangauli mwali wakujalirika yura wakachemerezga, pakaâvaye munthu wakumuthaska.”

²⁸“Usange mwanarume yunji wakumana na mwali wakulangwa uyo wandajalirike ndipo wamuvwandamira na kugona nayo ndipo ânthu âmusanga,

²⁹mwanarume uyu walipe ndarama za siliva zakukwana 50 ku âwiske â mwali. Wakweneraso kumutora mwali uyu chifukwa wamunanga. Wangamatanga chara mazuâa ghose gha umoyo wakhe.”

³⁰“Munthu wareke kukhozga soni âwiske pakugonana panji kutora mwanakazi waliyose wa wiske.”

Marango gha Chiwiri 23

Kusezgeka pa maungano gha FUMU

¹“Mwanarume waliyose uyo mavwaro ghakhe ghaphwanyika panji ghadumulika wanganjiranga chara mu ungano wa FUMU.”

²“Paŵavye mwana waliyose wakbabika mu uleŵe wanjire mu maungano gha ŵanthu ŵa FUMU. Paŵavye na yumoza wa mphapu yakhe wanjire mu ungano wa FUMU kufikira ku muwiro wa khuni wa mphapu yawo.”

³“Paŵavye muAmoni panji mu Mowabu wanjire mu maungano gha ŵanthu ŵa FUMU kwa tuyirayira. Paŵavye na yumoza wa mphapu yakhe wanjire mu ungano wa FUMU kufikira ku muwiro wa khuni wa mphapu yawo.

⁴Iwo aŵa ŵakakana kumupani chakurya na maji para mukâwa mu nthowa kufuma ku Eguputo, ndipo ŵakalemba ganyu Balaamu mwana wa Beyoro kufuma mu msomba wa Petoro mu Mesopotamiya kuti wamutembani.

⁵Kweni FUMU, Chiuta winu kuti wakakhumba kumupulikira Balaamu chara. Mu malo mwakhe FUMU yikazgora nthembo yira kuŵa thumbiko chifukwa FUMU, Chiuta winu wakumutemwani.

⁶ŵanthu ŵa mafuko agha, mureke kuŵa nawo mu mutende nanga nkhuŵakhumbira uweme, mu mazuŵa ghinu ghose kwa tuyirayira.”

⁷“Mureke kumutinkha wa fuko la Edomu pakuti ndi mubali winu. Mureke kuyuzga muEguputo, pakuti imwe mukâwa ŵalendo mu charu cha kwakhe.

⁸ŵana awo ŵababika na ŵeneaŵa ŵanganjira mu maungano gha ŵanthu ŵa FUMU kwamba pa muwiro wa chitatu.”

Kutozga msasa wa nkhondo

⁹“Para muli mu msasa wa nkhondo kuti mutimbane na ŵarwani ŵinu, mureke kuchita chilichose icho chingamukazuzgani.

¹⁰Usange mwanarume yunji wakazuzgika chifukwa chakuti wangulota na usiku ndipo wajinangira, wafumire kuwaro kwa msasa na kukhara kwenekura kwambula kuwereraso ku msasa.

¹¹Kweni para nyengo yikufika mise, wageze na maji, ndipo para dazi likunjira, wize mu msasa.”

¹²“Muŵenge na malo kuwaro kwa msasa kweneuko mungarutanga kuya kapatuka.

¹³Muyeghenge kakhuni nga nchirwero chakujimira mwakuti mujimirenge khururu para mwapatuka na kuwundira.

¹⁴Pakuti FUMU, Chiuta winu wakwendamo mukati mu msasa winu kuti wamuvikirirani na kuŵapereka ŵarwani ŵinu mu mawoko ghinu. Ntheura msasa winu ukwenera kuŵa wakupatulika mwakuti FUMU yinu yireke kuwona kanthu ka ukazuzi mukati mwinu, mzire wafumemo mwa imwe.”

Marango gha kupambanapambana

¹⁵“Usange muzga wachimbira kwa sekuru wakhe ndipo wiza kwa iwe, ureke kumuwezga kuti waruteso kwa sekuru wakhe.

¹⁶Mumureke wakhare mukati mwinu kulikose uko wangakhumba ndipo mu muzi uliwose uwo wangasankha. Mureke kumunyoza.”

¹⁷“Paŵavye mulIsraele waliyose manyi ndi mwanarume panji mwanakazi wakujizgora muleŵe mu Nyumba ya Chiuta panji nesi uleŵe wakuchitikika pakati pa ŷanarume pera panji ŷanakazi.

¹⁸Mureke kwiza na vya ŷanangwa vyinu ivyo mwapoka kufuma mu uleŵe wa mtundu uwu mu nyumba ya FUMU ya Chiuta winu kuti mufiske chirapo chinu. Pakuti uleŵe wose uwu mbukazuzi panthazi pa FUMU, Chiuta winu.”

¹⁹“Para wabwerekeska ndarama panji chakurya, panji chilichose ku mulIsraele munyako, ureke kumubwereka kuti upokepo chandulo.

²⁰Mungapokapo chandulo pa vyeneivi para mukubwerekeska mulendo kweni mulIsraele munyinu chara. Mupulikire dango uli ndipo FUMU, Chiuta winu watu wamutumbikani mu vyose ivyo muti muchitenge mu charu icho mwamkupoka kuŵa chinu.”

²¹“Para ukuchita chirapo kwa FUMU, Chiuta wako, ureke kutondeka kufiska chirapo chako, pakuti FUMU, Chiuta wako watu wakhumbenge nadi kuti upatawule vya chirapo chako ndipo ntheura wamkuchipima kwananga.

²²Kweni usange ukureka kuchita phangano kwa FUMU, Chiuta wako, kuti nkhwanganaga chara.

²³Icho wayowoya ukwenera kufiska, pakuti wapangana mu wanangwa kwa FUMU, Chiuta wako kuti ufiskenge icho wayowoya.”

²⁴“Para ukwenda mu munda wa mpheska wa munyako ungaryapo vipambi vya mpheska zakhe umo ungakhumbira na kukhuta kweni ureke kuyeghapo vinyakhe pa chisero.

²⁵Para ukwenda mu munda wa tirigu wa munyako ungakwenyurapo mphonje zakhe na kurya, kweni ureke kutora chigeru na kuvuna tirigu uyo wachali kwimilira mu munda wa munyako.”

Marango gha Chiŵiri 24

Chipata na kutengwaso

¹“Para mwanarume watora mwanakazi ndipo pamanyuma wakukhumba kumureka mwanakazi yura chifukwa wasangamo kanthu kaheni mwa iyo, wamulembere karata wa chipati na kumupa, ndipo wamufumye mu nyumba yakhe.

²Para mwanakazi uyu waruta kuya katengwaso ku mwanarume munyakhe,

³ndipo usange mwanarume munyakhe wa chiŵiri, nayo wakumupataso, wamulembere karata wa chipata na kumupa ndipo wamufumyemo mu nyumba yakhe. Usange mufumu wakhe wa chiŵiri wakufwa,

⁴penepapo mufumu wakhe uyo wakamutora pakudanga wareke kumutoraso kuŵa muwoli wakhe chifukwa ngwa kukazuzgika. Pakuti kumutoraso, ukuŵa ukazuzi panthazi pa FUMU. Mureke kwiza na uheni wa mtundu uwu mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kuŵa chinu.”

Marango gha kupambanapambana

⁵“Para munthu watora sonosono, wareke kuruta ku nkondo panji nesi kupika mlimo unyakhe uliwose. Iyo wakwenera kakhara waka pa nyumba kwakuyana na chirimika chimoza kuti wafwasenge na muwoli wakhe.

⁶“Paŵavye munthu watore lwara panji mwanasko kuŵa chikhole cha phangano. Kuchita ntheura ndi kukoma chifukwa watora icho wakusangira chakurya kuti waŵe na umoyo.

⁷“Usange mulIsraele wiba yumoza wa ŵabali ŵakhe, mulIsraele, ndipo wamuzgora muzga panji wamuguliska, iyo wakwenera kukomeka. Ntheura ndimo muti muwuskirengemo uheni wa mtundu uwu mukati mwinu.

⁸“Para nthenda ya vyoni yakora munthu, muchite kwakuyana na vyose ivyo ŵasofi ŷa fuko la Levi ŷati ŷamuphaliraninge kuchita. Nga ndi umo nkhaŵalangulira iwo, ntheura ndimo mukwenera kuchitira.

⁹Mukumbuke icho FUMU, Chiuta winu wakachita kwa Miriyamu pa nthowa para mukizanga kufuma mu Eguputo.

¹⁰“Para wamubwereka munyako kanthu kalikose ureke kuruta ku nyumba yakhe kuya katora chikhole.

¹¹Para waruta, ukimilire kuwaro ndipo munthu uyo wamubwereka wati wize nacho pawaro chinthu icho wati wakupe kuŵa chikhole.

¹²Usange munthu uyu ndi mukavu, ureke kuchisunga kuti chigone na iwe usiku wose.

¹³Para dazi likunjira, umuwezgere chikhole kuti chigone na iyo ndipo iyo wati wakuwonge. Pakuchita ntheura uti upimikenge kuŵa ŷarunji panthazi pa FUMU, Chiuta winu.

¹⁴“Para walemba nchito muteŵeti uyo ndi mukavu na musokwano, ureke kumusunjizga, manyi wangâwa yumoza wa ŵabali ŷako panji yumoza wa ŷalendo ŷeneawo ŷakukhara mu mizi ya charu chako.

¹⁵Zuŵa na zuŵa para wamara mlimo wakhe umupe njombe yakhe pambere dazi lindanjire, pakuti ndi mukavu ndipo mtima wakhe uli penepapo mzire wakulirire kwa FUMU, Chiuta wako ndipo kwa iwe chizgoke kuŵa kwananga.

¹⁶“Wapapi ūwareke kukomeka chifukwa cha kwananga kwa ūana ūawo, nanga ndi ūana ūwareke kukomeka chifukwa cha kwananga kwa ūapapi ūawo. Munthu waliyose wakomekenge chifukwa cha kwananga kwakhe na kwakhe.

¹⁷“Ureke kubendezga weruzgi wakunyoroka pa mrandu wa mulendo panji wa mulanda. Ureke kutora chakuvwara cha chokoro kuŵa chikhole.

¹⁸Mukumbuke kuti imwe namwe mukaŵa ūazga mu Eguputo ndipo FUMU, Chiuta winu wakamuwombolani kufuma kwenecura. Ichi ndicho chifukwa nkhumulangulani kuti muchitirenge ntheura.

¹⁹“Para mukuvuna vyakurya vyā mu minda yinu ndipo mwaruwamo mphundwe mu munda, mureke kuwereramo kuya kayitora. Iyi yiŵenye ya ūalendo, ūalanda na vyokoro. Muchite ntheura mwakuti FUMU, Chiuta winu wamutumbikani mu mlimo wose uwo mukuchita.

²⁰Para mukuponthora maolive mu makuni ghinu, mureke kuwereramo kuya kaponthora mu minthavi, mwakuti ivyo vyakharamo viŵe vyā ūalendo, ūalanda ndiposo na vyokoro.

²¹Para mukuvuna mpheska mu minda yinu, mureke kuwereramo mwakuti ivyo vyakharamo viŵe vyā ūalendo, ūalanda na vyokoro.

²²Imwe mukwenera kukumbuka kuti namwe mukaŵa ūazga mu charu cha Eguputo. Ichi ndicho chifukwa nkhumulangulani kuti muchitirenge ntheura.

Marango għa Chiŵiri 25

¹“Usange pali mphindano pakati pa ūanthu ūawiri, ūarute ku mphara ya ūeruzgi. Ūeruzgi ndiwo ūati ūapumule mphindano yawo pakurongora uyo ngwambula kafukwa na kususka uyo mrandu wamukora.

²Usange uyo wasuskika kuti ngwakwananga wakwenera kuthyapulika, mweruzgi wamuphalire kuti wagone pasi ndipo wathyapulike kwakuyana na mrandu wakhe apo mweruzgi wakuwona.

³Wangathyapulika na maluswazu ghakukwana 40, kweni kujumpha apa chara, mzire mubali winu wayuyurike usange mwarutizga kumuthyapula kujumpha apa.

⁴“Mureke kukaka mlomo wa nkhaŵi para yikubula tirigu.

Kurutizga mphapu usange mubali wako wafwa

⁵“Usange ūana ūa nyumba yimoza ūakukhara pamoza ndipo yumoza wafwa kwambula kurekapo mwana, chokoro chira chireke kutengwa ku munyakhe

wakuwaro kwa mbumba yira chara. Mubali wakhe ndiyo wahare chokoro chira kuti warutizge mlimo wa mubali wakhe mwa chokoro chira.

⁶Ndipo mwana mwanarume uyo wati wadange kubabika mu chokoro chira, wati wathyike zina la wakufwa yura uyo wakatora ḫanyina pakudanga mwakuti zina lakhe lireke kusisitika mukati mu ḫaIsraele.

⁷Usange mubali wa uyo wali kufwa wakukana kuhara chokoro chira, chokoro chirute ku mphara ya ḫararaŵarara ḫa msumba ura na kuti kwa iwo, ‘Mubali wa mufumu wane uyo wali kufwa wakukana kundihara kuti wawuske mphapu ya mubali wakhe mwa ine mwakuti zina la mubali wakhe lirutilire mu ḫaIsraele.’

⁸Ntheura ḫararaŵarara ḫa msumba ḫati ḫamucheme mwanarume yura uyo wakukana kuhara chokoro cha mubali wakhe na kuyowoya nayo. Usange wakurutizga kukana kuti wakukhumba chara kuhara chokoro cha mubali wakhe,

⁹penepapo chokoro chira, chikwenera kwiza kwa iyo uku ḫararaŵarara ḫa msumba ḫakuwona na kuvura skapato yimoza ku malundi mwanarume yura ndipo chimufunyire mata ku maso na kumuyowoyeru kuti, ‘Ntheura ndimo kuti kumuchitikirenge mwanarume uyo wakukana kuwuska mphapu ya mubali wakhe.’

¹⁰Ndipo zina la nyumba yakhe liti lichemeke mu Israele kuti, ‘Nyumba ya uyo ḫakamuvura skapato.’

Marango ghanyakhe

¹¹“Para ḫanarume ḫaŵiri ḫakutimbana, ndipo muwoli wa yumoza wakwiza kufupi kuti wathaske mufumu wakhe pakumukora mavvaro mwanarume uyo wakutimbana na mufumu wakhe,

¹²penepapo mwanakazi yura mumudumure woko kwambula kuŵa nayo na chitima.

¹³“Mureke kuŵa na miyeso yakupambanapambana yiŵiri yakupimira uzitu mu thumba linu, unyakhe uzitu ndipo unyakhe upepu.

¹⁴Mureke kuŵa na miyeso yiŵiri yakupambana mu zinyumba zinu, unyakhe ukuru, unyakhe uchoko.

¹⁵Kweni muŵenge na vyakupimira viweme na vyakuneneska, miyeso yiweme na yakuneneska, mwakuti muŵenge na umoyo utali mu charu icho FUMU, Chiuta winu wali kumupani.

¹⁶Pakuti wose awo ḫakuchita vinthu vya ntheura na awo ḫakuchita vyambula kugomezgeka mbukazuzi kwa FUMU, Chiuta winu.

Languro lakuti ḫaAmaleki ḫakomeke

¹⁷“Kumbukani icho waAmaleki wakamuchitirani pa nthowa para mukizanga kufuma mu Eguputo.

¹⁸Iwo wakamuzingirizgani pa nthowa para imwe mukati mwazotopa na vyakulema ndipo wakakoma awo wakakhala kumanyuma chifukwa cha vyakulema. Iwo wakawavye na wofi na Chiuta.

¹⁹Para FUMU, Chiuta winu wamupumuzgani mu charu icho wakumupani kuti muchihare kuwa chinu, kufuma ku warwani wose awo wakamuzingirizgani mukakomerethu waAmaleki kuti wareke kukumbukika pa charu. Ichi mungachiruwanga chara.

Marango gha Chiwiri 26

Vuna na chakupereka chakhumi

¹“Para mwafika mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kuwa chiharo chinu ndipo mwachipoka na kuhara mwenemumo,

²waliyose wa imwe wakatorengelo vuna yakudanga ya mu munda, ya ivyo mwamkukorora mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kuwa chiharo chinu. Mukaviwikenge mu vidunga na kuruta navyo ku malo agho FUMU, Chiuta winu wamkusankha kuwa chikhazi chakusoperako zina lakhe.

³Ndipo mukarutenge navyo kwa musofi uyo wali pa mlimo pa nyengo iyo na kuyowoya kuti, ‘Nkhuzomera muhanya uno kwa FUMU, Chiuta wane kuti ndiza mu charu icho FUMU yikarapa ku wasekuru withu kuti yitipenge ise.’

⁴“Ntheura musofi wati watore chidunga mu mawoko ghako na kuchiwika panthazi pa jochero la FUMU, Chiuta winu.

⁵Penepapo iwe ukazgore panthazi pa FUMU, Chiuta winu kuti, ‘Dada wakawa muAramu, munthu wakuyingayinga. Wakaruta ku Eguputo na kuhara kwenekura. Wakawa na wantru wachoko waka ndipo kwenekura wakazgoka kuwa fuko likuru, lankhongono na la wantru wanandi.

⁶WaEguputo wakachitira msinjiro pakutisuzga chomene na kutigwiriska nchito mu uzga.

⁷Ntheura tikalirira kwa FUMU, Chiuta wa wasekuru withu kuti watovwire. FUMU yikapulika kulira kwithu ndipo yikawona kusuzgika kwithu, kutokatoka kwithu na kunyekezgeka kwithu.

⁸FUMU yikatifumya mu Eguputo na woko lankhongono na lakutambazuka. Yikarongora vintru vikuru vyakofya, vimanyikwi na vyakuzizwiska.

⁹FUMU yikatitorera ku malo agha na kutipa charu ichi, icho ncha mkaka na uchi.

¹⁰Sono nkhwiza na vuna yakudanga ya mu munda yeneiyo imwe, Mwe FUMU, mwandipa.' "Penepapo ukawike chidunga pasi, panthazi pa FUMU, Chiuta wako na kumusopa panthazi pakhe.

¹¹Ndipo uti ukondwere mu vinthu vyose viweme ivyo FUMU, Chiuta wako wakupa iwe na wa mu nyumba yako, waLevi na walendo awo wakukhara nawe.

¹²"Chirimika cha chitatu chilichose muperekenge chakhumi kufuma ku vuna yinu kwa Levi, walendo, walanda, vyokoro kuti mu mizi yose umo wakukhara wa we na chakurya chinandi. Para mwamara kuchita ivi,

¹³muyowoye kwa FUMU, Chiuta winu kuti, 'Ndafumyamo mu nyumba yane chakhumi chakupatulika chilichose ndipo ndachipereka ku waLevi, walendo, walanda na vyokoro kwakuyana na marango ghu ghose agho mukandilangula mu charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kuti muchihare kuwa chinu, Kuti ndili kuswapo limoza la marango ghu ghu nanga nkhugharuwapo.

¹⁴Ndilije kuryapo chakhumi apo nkha wa mu kutengera, nanga nkhufumyapo kanyakhe apo nkha wa wambula kuphotoka, panji kupereka kanyakhe ku wakufwa. Ndapulika mazgu gha imwe FUMU, Chiuta wane pakuchita vyose kwakuyana na umo mukandilangulira.

¹⁵La wiskani pasi kufuma kuchanya uko mukukhara ku malo ghu ghu ghakupatulika, na ku wakupatulika wantru winu wa Israele pamoza na charu icho mwatipa nga ndi umo mukarapira ku wasekuru withu kuti mutipenge charu cha mkaka na uchi.'

Wanthu wakupatulikira FUMU

¹⁶"Muanya uno FUMU, Chiuta winu wakumulangulani kuti mupulikire marango na vilayizgo vyakhe ivi. Ntheura mughasunge na mtima winu wose na maghanoghamo ghu ghose.

¹⁷Mwaphara mwekha, muanya uno kuti FUMU ndiyo Chiuta winu, na kuti mwendenge mu nthowa zakhe pakumupulikira iyo, pakusunga marango ghakhe ghose na kuchita vyose ivyo wakumulangulani.

¹⁸Muanya uno FUMU yayowoya pakweru kuti imwe ndimwe wantru wakhe na wakhe nga ndi umo yili kupanganira kwa imwe ndipo mukwenera kusunga marango ghakhe ghose.

¹⁹FUMU yalangula kuti yimuzgorani kuwa fuko likuru kuruska mafuko ghose agho yili kulenga, mu kurumbika mu lumbiri na mu nchindi ndipo muti mu wenje wantru wakupatulika kwa FUMU, Chiuta winu nga ndi umo yili kuyowoyer."

Marango gha Chiwiri 27

Marango gha FUMU ghakulembeka pa mawe

¹Sono Mozesi na warara wa walsraele wakawalangula wantru kuti, "Sungani marango ghose agho nkhumulayizgani muhanya uno.

²Pa zuwa ilo mwamkwambukira mronga wa Yorodani kuya ku charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani, mukimike mawe ghakurughakuru na kughaphaka utoto.

³Ndipo pa mawe agho mukalembepo marango ghose agha. Mukachite ichi para mwakambuka mronga wa Yorodani na kunjira mu charu icho FUMU, Chiuta winu wamupani, charu cha mkaka na uchi nga ndi umo FUMU, Chiuta wa wasekuru winu wakapanganira kumupani.

⁴Para mwambuka mronga wa Yorodani, mukimike mawe agha pa Phiri la Ebala nga ndi umo nkhumulangulirani muhanya uno, na kughaphaka utoto.

⁵Kwenekura mukazengere FUMU, Chiuta winu jochero la mawe. Mureke kuya kazengera na mawe ghakuwaja na chisulo,

⁶mukazenge jochero la FUMU, Chiuta winu na mawe ghambula kuwaja. Penepara ndipo mukaperekerenge sembe yakocha kwa FUMU, Chiuta winu.

⁷Mukaperekenge sembe ya wenewene na kuryera penepara, ndipo mukakondwenge panthazi pa FUMU, Chiuta winu.

⁸Pa mawe gheneagha, mukalembepo mazgu ghose gha marango agha kuti ghawonekenge pakweru nkhanira."

⁹Mozesi na wasofi wa fuko la Levi wakati ku walsraele, "Nkharani chisisi ndipo mupulike, imwe walsraele. Muhanya uno mwazgoka kuwa wantru wa FUMU, Chiuta winu.

¹⁰Ntheura mukwenera kupulikira mazgu gha FUMU, Chiuta winu pakusunga marango na vilayizgo vyakhe ivyo nkhumulangulani muhanya uno."

Chiuta wakutemba wantru wambula kupulikira

¹¹Pa zuwa lenelira Mozesi wakawalangula wantru wakati,

¹²"Para mwambuka mronga wa Yorodani awo wamkwimilira pa Phiri la Gerizimu kuti watumbike walsraele ndi awa: Simiyoni, Levi, Yuda, Isakara, Yosefe, na Benjamini.

¹³Awo wamkwimilira pa Phiri la Ebala kuphara nthembo ndi awa: Rubeni, Gadi, Ashere, Zebuloni, Dani, na Nafutali.

¹⁴Ndipo waLevi ndiwo wati wayowoye mwa kuchemerezga mazgu agha ku walsraele kuti:

¹⁵"Watemeke muntru uyo wakupanga chikozgo chakuwaja panji chakuwumba na kuchijikamira mwakubissa. Nangauli vingapangika mwa unkhwantha, kwensi

mbukazuzi kwa FUMU." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

16"Watembeke munthu uyo wakuyuyura wāwiske panji wānyina." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

17"Watembeke munthu uyo wakusezga mphaka za mubali wakhe." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

18"Watembeke munthu uyo wakupuruska wa chiburumutira mu nthowa." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

19"Watembeke munthu uyo wakubendezga pakweruzga mrandu wa mulendo, mulanda, na chokoro." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

20"Watembeke munthu uyo wakugonana na muwoli wa wāwiske, chifukwa wakazuzga chitara cha wiske." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

21"Watembeke munthu uyo wakugonana na chinyama cha mtundu uliwose." Ndipo wānthu wose pamoza wākazgora pakuyowoya kuti, "Ameni!"

22"Watembeke munthu uyo wakugonana na mudumbu wakhe, manyi ndi mwana msungwana wa wāwiske, panji wa wānyina." Ndipo wānthu wose pamoza wākazgora pakuyowoya kuti, "Ameni!"

23"Watembeke munthu uyo wakugonana na wānyinavyara." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

24"Watembeke munthu uyo wakukoma mubali wakhe mu ubende." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

25"Watembeke munthu uyo wakupoka chimbundi kuti wakakome munthu wambula kafukwa." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

26"Watembeke munthu uyo wakureka kukhozgera mazgu gha marango agha pakughachita." Ndipo wānthu wose pamoza wakazgore pakuyowoya kuti, "Ameni!"

Marango gha Chiwiri 28

Kupulikira kuli vitumbiko

(Lev 26.3-13; Mar 7.12-24)

1"Usange mukupulikira mazgu gha FUMU, Chiuta winu na kuŵikapo mtima pakusunga marango ghakhe ghose agho nkhumulangulani muhanya uno, FUMU, Chiuta winu wamuŵikani kuŵa pachanya pa mafuko ghose gha mu charu cha pasi.

²Vitumbiko vyose ivi viti vimwizirani na kumusangani usange mukupulikira FUMU, Chiuta winu.

³“Muti mutumbikikenge mu misumba yinu ndiposo mu minda yinu.

⁴“Muti mutumbikikenge pakuŵa na âwana âwanandi, ndiposo na vuna yinandi kufuma mu minda yinu. Viŵeto vyinu vyamkwandana, ng'ombe na mberere na mbuzi zinu.

⁵“Vitundu vya vyakurya na mbale zinu zakunozgeramo vingwa vyamkutumbikika.

⁶“Muti mutumbikikenge pa vyose ivyo muti muchitenge para mukunjira na para mukufuma.

⁷“FUMU yamkumuthereskerani âwarwani âwinu awo âwakwimikana namwe. Wamkwiza mu nthowa zimoza, kweni âwamkumuchimbirani, pakubaralikira mu nthowa zinkhonde na ziŵiri.

⁸“FUMU yiti yitumbike nthamba zinu na vyakurya vinandi ndiposo na milimo yinu yose. FUMU Chiuta winu wamkumutumbikani imwe mu charu cheneicho wakumupani.

⁹“FUMU yiti yimuzgorani imwe kuŵa âwanthu âwakhe âwakupatulika kwa iyo nga ndi umo yili kurapira usange mukupulikira marango gha FUMU, Chiuta winu na kwenda mu nthowa zakhe.

¹⁰Ndipo âwanthu wose âwa mu charu cha pasi âwati âwawone kuti FUMU, Chiuta winu wamuzgorani imwe kuŵa âwanthu âwakhe na âwakhe, ndipo âwati âwamuwopani.

¹¹FUMU yamkwandaniska vyose ivyo muli navyo, âwana âwinu, viŵeto vyinu ndiposo na vipambi kufuma mu minda yinu mu charu icho yikarapa ku âwasekuru âwinu kuti yimupaninge imwe.

¹²FUMU yamkumujulirani nthamba ya usambazi wakhe uweme wa kuchanya pakumupani vura pa charu mu nyengo yakwenerera na kutumbika vyose ivyo mukuchita. Imwe mwamkubwerekeska usambazi winu ku mafuko ghanandi, kweni kuti mwamkubwereka ku fuko lirilose chara.

¹³FUMU yamkumuzgorani imwe kuŵa mutu, muchira chara. Mwamkuŵa âwa pachanya pera, âwa pasi chara, usange muti mupulikire marango gha FUMU, Chiuta winu agho nkhumupani muhanya uno na kuŵikapo mtima pakughachita.

¹⁴Ntheura mureke kuzgokera uku na uku kufumamo mu marango agho nkhumupani muhanya uno pakujikamira âwachiuta âwanyakhe na kuŵateŵetera iwo.

Njombe pakureka kupulikira

(Lev 26.14-46)

¹⁵“Usange mwamkureka kupulikira mazgu gha FUMU, Chiuta winu na kureka kuŵikapo mtima pakusunga marango ghakhe ghose agha na vilayizgo vyakhe ivyo nkhumupani muhanya uno, nthembo izi zamkwiza pa imwe na kumuwigirani.

¹⁶“Muti mutembekenge mu misumba yinu ndiposo na mu minda yinu.

¹⁷“Vitundu vya vyakurya na mbale zakunozgeramo vingwa vyamkutembeka.

¹⁸“Muti mutembekenge pakuŵa na wana wachoko waka ndiposo na vuna yichoko waka kufuma mu minda yinu. Ng'ombe zinu na mberere na mbuzi zinu zamkwandana chara.

¹⁹“Mwamkuŵa wakutembeka pa vyose ivyo mukuchita para mukunjira na para mukufuma.

²⁰“Usange mukuchita uheni na kuyireka FUMU, iyo yamkumutumirani nthembo, vitimbaheti na visuzgo mu vyose ivyo mwamkuchita, musuke muparanyike luŵiro na kumara petu chifukwa cha uheni uwo mukachita ndiposo chifukwa mwandireka ine.

²¹FUMU yamkumubatikani na matenda ghakofya musuke mumare petu mu charu icho mwamkunjiramo kuya kachipoka.

²²FUMU yiti yimulangani na nthenda ya kughandiska, ya kuthukira kwa mu thupi na ya vitufya. Yiti yimulangani na chithukivu chakofya, chilangalanga na chinoni, na kapuchi kuti vinange mbuto zinu za ku munda musuke mumare petu.

²³Mtambo pachanya pinu wakuŵa nga ndi mkuŵa ndipo charu cha pasi nacho chamkuŵa nga ndi chisulo.

²⁴Mu malo mwakuti vura yirokwe mu charu chinu, FUMU yamkumutumirani fuvu na muchenga musuke mumare petu.

²⁵“FUMU yamkuchita kuti muthereskeke panthazi pa warwani wînu. Pakwimikana nawo, mwamkuruta mu nthowa yimoza kweni pakuŵachimbira, mwamkubalarikira mu nthowa zinkhonde na ziŵiri. Maufumu ghanandi mu charu cha pasi ghamkumuwonani nga ndi chinthu chakuseruska pa ivyo vikumuchitikirani.

²⁶Para mwafwa, viyuni vya mudera na vinyama vya mu thengere vyamkurya vitanda vya mathupi ghuñu ndipo pamkuŵavye na yumoza uyo wamkuvichimbizgira kutali.

²⁷FUMU yamkumulangani na mapumba nga ndi agho ghakakora wâEguputo. Mwamkuŵa na vilonda mu thupi mose, mphere na kunyenyerwa kwa mu thupi kweneukoko kuti mwamkuchira nako chara.

²⁸FUMU yamkumulangani na matenda gha kufuntha, uchiburumutira na kuzerezeka kwa maghanoghano ghinu.

²⁹Mwamkuwurawuranga waka nanga ndi na muhanya pakati nga ndi umo wakuchitira wachiburumutira ku mdima. Pa vyose ivyo mwamkuchita, vinthu kuti vyamkumwenderaninge makora chara. Wānthu wāmkumutindiŵizgirani pasi na kumwibirani zuŵa lirilose ndipo kwamkuŵavye na yumoza wakumovvirani.

³⁰“Mwamkulajira mwanakazi kuti mumutore, kweni munthu munyakhe ndiyo wamkumutora. Mwamkuzenga nyumba, kweni kuti imwe mwakugonamo chara. Mwamkulima munda wa mpheska, kweni kuti mwakuryamo vipambi vyakhe chara.

³¹Ng'ombe yinu yamkukomeka apo imwe mukuwona, kweni kuti mwamkuryako nyama yakhe chara. Wāmkumupokani mbunda kweni kuti wāmkuyiwezgera kwa imwe chara. Mberere na mbuzi zinu zamkupika ku wārwani wānu kweni kwamkuŵavye wakumovvirani.

³²Wāna wānu wāti wātorekerenge ku uzga na wānthu wānyakhe apo imwe mukuwona. Zuŵa na zuŵa maso ghinu ghati ghachesamenge chifukwa cha kulaŵiska kuti panji wāna wāzenge, kweni mwamkuŵavye nkhongono kuŵavikirira.

³³Fuko leneilo mundalimanye, ndilo lamkurya vuna kufuma mu minda yinu yeneiyo imwe mukasuzgika pakulima ndipo imwe muti munyekezgekenge na kutindiŵizgika mazuŵa ghose.

³⁴Ndipo mwamkufuntha chifukwa cha ivyo maso ghinu ghamkuwona.

³⁵FUMU yamkumulangani na mapumba ghakuŵāwa mu makongono na mu malundi ghinu, gheneagho kuti mwamkuchira nagho chara ndipo vilonda vyamkuphumuka kufuma ku lundi mpaka ku mutu winu.

³⁶“FUMU yamkumutorerani imwe na karonga uyo mwamkumwikika ku fuko la chilendo kweneuko imwe nanga mbasekuru wānu kuti wāli kukharako chara. Kwenekura mwakuteŵetera wāchiuta wānyakhe wākuŵaja kufuma ku makuni na ku mawe.

³⁷Muti muŵenge chinthu chakuseruska, chakuhoyeka na icho wānthu wāti wāyowoyerenge vidokoni pakumusekani ku vyaru vyose uko FUMU yamkumutorerani.

³⁸“Mwamkupanda mbuto zinandi mu minda yinu kweni mwamkuvuna vichoko waka chifukwa zombe wamkumara kurya.

³⁹Mwamkupanda mpheska na kuphatilira, kweni kuti mwakumwapo vinyo wakhe chara nanga kuponthoramo mpheska zakhe chifukwa vibungu vyamkumara kurya makuni ghakhe.

⁴⁰Mwamkuŵa na makuni gha maolive mu charu chinu chose, kweni kuti mwamkuŵa na mafuta ghakhe chara chifukwa vipambi vy a maolive vyamkuyoyoka vyekha.

⁴¹Mwamkubaba ūana ūanarume na ūanakazi, kweni kuti mwamkukhara nawo chara chifukwa ūamkutorekera ku umikori.

⁴²Zombe wamkurya makuni ghose na vuna yose kufuma mu minda yinu.

⁴³“Walendo awo ūakukhara mu charu chinu ndiwo ūamkuŵa na nkongono zinandi kuruska imwe apo imwe nkongono zinu zamkukhilarakhilira.

⁴⁴Walendo ūeneawâa ndiwo ūati ūawé na vinandi vyakuti ūamubwerekani, kweni imwe mwamkuŵavye kuti muŵabwereke. Ndiwo ūamkuŵa mutu kwa imwe ndipo imwe mwamkuŵa muchira kwa iwo.

⁴⁵“Nthembo zose izi zamkwiza pa imwe ndipo ziti ziŵenge pa imwe, musuke mumare petu chifukwa mukareka kupulikira FUMU, Chiuta winu pakureka kurondezga marango na vilayizgo vyakhe ivyo wakamupani.

⁴⁶Nthembo izi ndi chimanyikwi na chakuzizwiska cha weruzgi wa Chiuta pa imwe na mphapu yinu kwa muyirayira.

⁴⁷Chifukwa chakuti mukawura kuteŵetera FUMU, Chiuta winu na chimwemwe na mtima wakukondwa nyengo zose iyo mukaŵira na vyakuzara,

⁴⁸ntheura mu njara, mu nyota, mukwenda nkhule na mu ukavu mwamkuteŵetera ūwarwani ūwinu ūneawo FUMU yamkumutumirani kwimikana namwe. FUMU yamkumunyekezgani na visuzgo vyose ivi musuke mumare petu.

⁴⁹FUMU yamkumutorerani fuko la ūanthu ūa kutali kwimikana namwe kufuma ku mphererekezgo za charu cha pasi. Ūamkwiza luŵiroluŵiro nga ndi nombo yakuwuruka ūneawo mazgu ghawo kuti mukughamanya chara.

⁵⁰Ūanthu ūeneawâa, ūamkuŵa ūakari chomene ūambula kolorako na murara nesi kuŵa na chitima na mwana.

⁵¹Ūamkumuryerani ūana ūa viŵeto vyinu na vuna kufuma mu minda yinu musuke mufwe na njara. Kuti ūamkumurekeraniko chakurya, vinyo, mafuta nanga ndi kana ka ng'ombe panji ka mberere na mbuzi chara musuke mumare petu.

⁵²Ŵamkumujarizgani mu mizi yose mu charu icho FUMU, Chiuta winu, wakumupani ghasuke malinga ghinu ghatali na ghakukhora agho mukughagomezga ghawiskikire pasi.

⁵³“Mu nyengo iyo ūarwani ūinu ūamkumujarizgani mu misumba yinu, mwamkuŵa mu visuzgo vya njara mwakuti mwamkurya ūana ūinu, ūanarume na ūnakazi, awo FUMU Chiuta winu wamupani.

⁵⁴Nanga ndi munthu wa mtima wa chiwuravi mukati mwinu, uyo wakutandara mu viweme, wamkumunora chakurya nanga ndi mubali wuwo. Wamkumunora nanga ndi muwoli wakhe wakutemweka na ūana ūakhe awo ūakharako.

⁵⁵Iyo kuti wamkuŵapako nanga njumoza wa iwo chara nyama ya ūana ūakhe iyo wamkuryanya. Ichi ndicho chamkuŵa chakurya icho wamkuŵa nacho chifukwa cha visuzgo ivyo ūarwani ūati ūamkumunyekezgani pa nyengo ya kujarizgika mu mizi yinu yose.

⁵⁶Mwanakazi wa mtima wa chiwuravi mukati mwinu uyo wakutandara mu viweme, mweneuyo kuti wakukanda na pasi wuwo chara, nayo wamkumunora mufumu wakhe wakutemweka panji mwana wakhe mwanarume panji mwanakazi.

⁵⁷Wamkuŵanora chibabiro chakhe nanga ndi bonda uyo wababika waka, pakuti vyeneivi ndivyo wamkurya ku ubende chifukwa cha kusōŵerwa chakurya mu kujarizgika na visuzgo, uko ūarwani ūinu ūamkumunyekezgani nako mu mizi yinu.

⁵⁸“Usange mwamkureka kupulikira mazgu ghose gha marango agha, gheneagho ghali kulembeka mu buku ili na kureka kuchindika zina la FUMU, Chiuta winu ilo nda uchindami na lakofya,

⁵⁹FUMU yamkutorera pa imwe na pa mphapu yinu vilengo vyeneivyo mundaviwonepo na kale, vikuru na vyakuŵinya ndiposo na matenda ghakuru na ghambula kuchizgika.

⁶⁰Matenda ghose agho mukopanga apo mukaŵa mu Eguputo, FUMU yamkumukhizgirani imwe ndipo mwamkuchira chara.

⁶¹FUMU yamkutoreraso pa imwe na mphapu yinu nthenda za mitundumitundu na vilengo vyeneivyo vindalembeke mu buku ili la marango musuke mumare petu.

⁶²Nangauli mukaŵa ūanandi nga ndi nyenyezi za kuchanya, mwamkukhara ūachoko waka chifukwa mukareka kupulikira mazgu gha FUMU, Chiuta winu.

⁶³Nga ndi umo FUMU yikakondwera namwe pakumuchitirani uweme na kumwandaniskani, ndimoso yamkukondwerera pakumukomani na kumumarani. Mwamkufumiskikamo mu charu icho mukunjira kuya kapoka kuŵa chinu.

⁶⁴“FUMU yamkumumbininiskirani ku vyaru vya wāmitundu kufuma ku mphererekezgo yimoza ya charu kuya kafika ku mphererekezgo yinyakhe kweneuko mwamkuteŵetera wāchiuta wānyakhe, wākuwāja kufuma ku makuni na mawe, awo imwe panji wāsekuru wīnu wālije na kuwāmanya na kale.

⁶⁵Ku vyaru vya mafuko ivi kuti mwamkusanga mutende chara nesi kuwā na charu chinu chakupumulamo. FUMU yamkumupani mtima wakwenjerwa, maso ghakuzotopa na wāmbula chigomezgo mu mtima.

⁶⁶Nyengo zose mwamkuwā na umoyo wa nkhayiko, wakuzura na wofi muhanya na usiku wambula na kuwā na chigomezgo kuti muwēnge wāmoyo.

⁶⁷Na mulenje mwamkuyowoyanga kuti mphanyi kwanguwā mise, ndipo na mise mwamkuyowoya kuti mphanyi kwanguwā mulenje. Kwamkuwā ntheura chifukwa cha wofi uwo wamkuwā mu mtima winu na ivyo mwamkuviwona.

⁶⁸Ndipo FUMU yamkumukwezgani mu ngarawā, kumutumanu ku charu cha Eguputo. Kwenekura mwamkujipereka mwekha ku wārwani wīnu na kujiguliska kuti muwē wāzga, kweni kwamkuwāvye na yumoza wakumugulani.”

Marango għa Chiwiri 29

Phangano la FUMU pa wālsraele mu charu cha Mowabu

¹Agha ndi mazgu għa phangano ilo FUMU yikalangula Mozesi kuti wachite na wānthu wālsraele mu charu cha Mowabu, pa dera pa ilo wākachita kwa iwo pa Phiri la Sinayi.

²Mozesi wakachema wālsraele wose ndipo wakati kwa iwo: “Imwe mukawona vyose ivyo FUMU yikachita ku charu cha Eguputo, kwa Faro, ku wāteŵeti wākhe wose na ku charu chakhe chose.

³Mukawona vilengo vyakofya, vimanyikwi ro na vyakuzizwiska vikuru ivyo FUMU yikachita.

⁴Kweni mpaka kufika muhanya uno FUMU kuti yili kumupani vinjeru chara kuti muvimanye vinthu ivi, nesi maso kuti muviwoneske nanga ndi makutu kuti muvipulikiske.

⁵Pa virimika 40 ivyo nkhamurongozgani mu mapopa, vyakuvwara vyinu vikamara chara nanga ndi skapato zinu nazo kuti zikamara chara.

⁶Mukaŵavye chakurya panji vinyo nanga ndi mōwa, kweni FUMU yikamupaninge ivyo mukasōwerwanga mwakuti mumanye kuti ine ndine Chiuta winu.

⁷Ndipo tikati tafika pa malo ghano, Sihoni karonga wa msumba wa Heshiboni na Ogi karonga wa Bashani wākiza kuti wārwe nase nkhondo, kweni tikawāthereska.

⁸Tikapoka charu chawo na kugawira wa fuko la Rubeni, la Gadi na la Manase kuwa chiharo chawo.

⁹Ntheura muwikepo mtima pakupulikira mazgu gha phangano ili mwakuti vinthu vimwenderaninge makora mu vyose ivyo mukuchita.

¹⁰“Muanya uno, mukwimilira panthazi pa FUMU, Chiuta winu, imwe warongozgi wa mafuko ghinu, wararaŵarara ūwinu, nduna zinu na ūanthu wose wa charu cha Israele,

¹¹pamoza na ūawoli na ūana, ūalendo awo ūakukhara mu vikaya vyinu kumuthenyerani nkhuni panji kumunegherani maji.

¹²Imwe muli pano kuti munjire mu phangano la FUMU, Chiuta winu ilo wakuchita muanya uno na imwe na kulikhozga na chirapo.

¹³Muchite phangano ili mwakuti FUMU yikhozgere kuti imwe ndimwe ūanthu ūakhe ndipo iyo ndi Chiuta winu nga ndi umo yikapanganirana kwa imwe na kurapa ku ūasekuru ūwinu, Abrahamu, Yisake na Yakhobe.

¹⁴Kuti ndimwe pera chara, mwaŵeneimwe FUMU yikuchita phangano ili mwa kurapa.

¹⁵FUMU yikuchita phangano ili na ise tose taŵeneise tikwimilira pano panthazi pa iyo ndiposo yikuchitaso na ūana ūithu awo ūachali ūandababike.

¹⁶“Mukumanya umo tikakhalira mu charu cha Eguputo na umo tikaporotera mukati mu mafuko agho tikajumphangamo apo tikizanga kuno.

¹⁷Mukawona maukazuzi ghawo, ūachiuta ngoza ūawo ūakuŵaja kufuma ku makuni na mawe, ūa siliva na ūa golide awo ūakaŵa mukati mwawo.

¹⁸Muchenjere kuti kuŵavye mwanarume, mwanakazi, mbumba, panji fuko ilo liti ligarukire FUMU, Chiuta withu muanya uno kuya kateŵetera ūachiuta wa mafuko ghara. Kuchita ntheura kuli nga ndi munthu uyo ndi musisi mukati mwinu uwo ukupambika vipambi vyakuŵâwa na vyakukoma.

¹⁹Para munthu wa ntheura wakupulika mazgu gha chirapo gha phangano ili, ūati ūajirumbe yekha pakughanaghana kuti, ‘Nditi ndiŵenge mu mutende nangauli ndingenda mu unonono wa mtima wane.’ Kuchita ntheura chiti chimutorerani mose pharaniko imwe mwa ūaweme pamoza na ūaheni.

²⁰FUMU kuti yamkukhumba kumugowokera munthu wa ntheura chara. FUMU yamkumukwiyira na sanje yakugolera nga ndi moto ndipo nthembo zose izo zalembe ka mu buku ili la marango zamkuŵa pa iyo, ndipo FUMU yamkuwuskamo zina lakhe mu charu.

²¹FUMU yamkumupatula ku fuko lose la Israele kuti walangike kwakuyana na nthembo zose za phangano izo zili kulembeka mu buku ili la marango.

²²“ŵazukuru ūnu awo ūamkuŵapo pamanyuma pinu na ūalendo awo ūamkufuma ku vyaru vya kutali, ūamkuwona visuzgo vya charu icho na nthenda izo FUMU yaŵikamo.

²³Charu chose chamkuŵa chiparamba, chakuŵa na sulufure na muchere chambula kupandamo kalikose nanga nkupambikamo vipambi nesi kumeramo kalikose nanga ndi utheka. Chamkuŵa charu chakunangika nga ndi misumba ya Sodomu na Gomora ya Adima na Zeboyimu, iyo FUMU yikaya kapankhura apo yikakwiya mu ukari ukuru.

²⁴Nadi mafuko yose ghamkufumba kuti, ‘Nchifukwa uli FUMU yachita ichi ku charu ichi? Nchifukwa uli ukari wakhe wagolera ntheura?’

²⁵Ŵanthu ūamkuzgora kuti, ‘Chifukwa chakhe nchakuti ūanthu ūali kuswa phangano ilo ūakachita na FUMU, Chiuta wa ūasekuru ūawo pa nyengo iyo wakaŵafumiskira mu charu cha Eguputo.

²⁶Iwo ūakaruta kuya kateŵetera ūachiuta ūanyakhe na kuŵasopa ūeneawo ūakawa ūambula kumanyikwa ndipo FUMU yikaŵakanira kuŵasopa.

²⁷Ntheura FUMU yikaŵakwiyira ūanthu ūakhe, na kuŵatorera nthembo zose izo zili kulembeka mu buku ili.

²⁸FUMU yikakwiya chomene ndipo yili mu ukari wakhe ntheura, yikaŵawuskamo mu charu chawo na kuŵataya mu charu chinyakhe uko ūachali muhanya uno.’

²⁹“Pali vinthu vinyakhe vya muchindindi ivyo nvya FUMU, Chiuta withu, kweni ise wali kutivumbulira marango ghakhe, ndipo ise na ūazukuru ūithu tikwenera kughapulikira marango agha kwa muyirayira.

Marango gha Chiŵiri 30

Chiuta wakupangana kuŵatumbika awo ūakurapa

¹“Sono ndamupani vinthu viŵiri, vitumbiko na nthembo kuti musankhepo. Para vyose ivi vyamwizirani, ndipo muli mu vyaru vya mafuko ghanyakhe uko FUMU Chiuta winu wamumbininiskirani, mwamkukumbuka kuti musankhepo chimoza.

²Para imwe na ūana ūnu mwawerera kwa FUMU, Chiuta winu na kumupulikira iyo na mtima winu wose na umoyo winu wose pa vyose ivyo ndamulangulani kuchita muhanya uno,

³penepapo FUMU, Chiuta winu wamkuŵa na chiwuravi na imwe. Wamkuwezgera mauweme kufuma ku vyaru vya ūa ūamitundu uko wali kumumbininiskirani, ndipo wizamkumuzgorani kuti muŵe na vinandi.

⁴Nangauli mungambininiskikira ku vyaru vya kutali chomene, kwenekura FUMU, Chiuta winu wamkumusokolorererani pamoza na kwiza namwe kuno.

⁵FUMU yamkwiza namwe mu charu icho chikâwa mu mawoko gha âwasekuru âwinu kuti chiwenge chinu. FUMU yizamkumuzgorani kuti muâwe na vinandi, na kumwandaniskani kuruska âwasekuru âwinu.

⁶FUMU, Chiuta winu wizamkumupani imwe na âwana âwinu mitima wa kupulikira mwakuti mumutemwenge iyo na mtima winu wose na mzimu winu wose ndipo muâwe âwamoyo mu charu.

⁷FUMU, Chiuta winu wamkuâika nthembo zose izi pa âwarwani âwinu awo âwamkumutinkhani na kumusuzgani.

⁸Imwe mwamkwamba kupulikiraso FUMU, Chiuta winu na kuchita vyose ivyo nkhumulangulani muhanya uno.

⁹FUMU Chiuta winu wamkuchita kuti muâwe âwasambazi chomene mu milimo yinu yose ya mawoko ghinu, mu âwana âwinu, mu âwana âwa viweto vyinu na mu vipambi vya mu minda yinu. Pakuti FUMU yamkukondwera namwe na kumutumbikani kuti muâwe na vinandi nga ndi umo yikakondwera nawo âwasekuru âwinu.

¹⁰FUMU Chiuta winu wamkuchita ivi usange mwamkumupulikira ivyo wakuyowoya pakurondezga marango na vilayizgo vyakhe ivyo yili kulembeka mu buku ili la marango, ndiposo usange mukuwerera kwa FUMU, Chiuta winu na mtima winu wose na mzimu winu wose.

¹¹“Dango ilo nkhumupani muhanya uno kuti ndinonono kulipulikiska nesi kuâwa la patali na imwe chara.

¹²Kuti liri kuchanya chara mwakuti tuyowoye kuti, ‘Kasi ndi njani uyo watikwererenge kuchanya kuya katitorera dango kuti tilipulike na kulichita?’

¹³Kuti liri ku sirya la nyanja chara mwakuti tuyowoye kuti, ‘Kasi ndi njani uyo watu watiyambukire nyanja kuti warute kuya katitorera dango kuti tilipulike na kulichita.’

¹⁴Dango ili liri pafupi na imwe. Liri mu mlomo mwinu na mu mtima winu, mwakuti mumanye kulifiska.

¹⁵“Muhanya uno nkhumupani mwâwi kuti musankhe pakati pa uweme na uheni ndiposo pakati pa umoyo na nyifwa.

¹⁶Usange mwamkupulikira marango gha FUMU, Chiuta winu agho nkhumuphalirani muhanya uno pakuyitemwa FUMU, Chiuta winu na kwenda mu nthowa zakhe ndiposo na kusunga vilayizgo na malangulo ghakhe, apo ndipo mwamkuâwa na umoyo na kwandana. Ndipo FUMU yamkumutumbikani mu charu icho mukunjiramo kuya kachipoka.

¹⁷Kweni usange mtima winu wamkuzgoka na kureka kupulikira FUMU pakuguzikira ku wachiuta wanyakhe kuwatewetera na kuwasopa,

¹⁸nkhumuphalirani muhanya uno kuti mwamkumara petu. Kuti mwamkukharamo nyengo yitali chara mu charu icho mukuyako kuya kachipoka sirya la mronga wa Yorodani.

¹⁹Ntheura nkhumupani mwaŵi kuti musankhepo pakati pa umoyo na nyifwa ndiposo pakati pa vitumbiko na nthembo. Kuchanya na charu cha pasi viŵe kaboni kuti ndamuphalirani vyeneivi muhanya uno. Ntheura sankhani umoyo mwakuti imwe na ŵa mphapu yinu muŵe ŵamoyo.

²⁰Ndipo mutemwenge FUMU, Chiuta winu, kumupulikira iyo na kugomezgeka kwa iyo. Pakuti kuchita ntheura ndiwo umoyo winu kuti mukhare mazuŵa ghanandi mu charu icho FUMU yikarapa kupereka ku wasekuru ŵinu, Abrahamu, Yisake, na Yakhobe.”

Marango gha Chiŵiri 31

Yoshuwa wakusankhika kuti watore malo gha Mozesi

(Kup 27.12-23)

¹Mozesi wakarutilira kuyowoya mazgu agha ku ŵaIsraele wose kuti,

²“Sono ndili na virimika 120 ndipo ndingamanya kumurongozganiso chara. Pa dera pa ichi, FUMU yandiphalira kuti ine nditi ndambukenge mronga wa Yorodani chara.

³FUMU, Chiuta winu yekha ndiyo wamkwambuka namwe na kumudangirirani, ndipo wamkumara ŵamitundu awo ŵali panthazi pinu, mwakuti imwe mutore charu chawo kuŵa chinu. Ndipo Yoshuwa ndiyo wati waŵenge murongozgi winu nga ndi umo FUMU yayowoyerera.

⁴FUMU yamkuŵamara ŵamitundu awo nga ndi umo yikachitira na Sihoni na Ogi, ŵakaronga ŵa ŵaAmori pamoza na charu chawo.

⁵FUMU yamkuŵaperekwa wose kwa imwe ndipo mukâwa chitirenge vyose kwakuyana na ivyo nkhamulangulani.

⁶Ntheura muŵenge ŵankhongono na ŵakukhwima mtima. Mureke kopa nanga nkhuŵa na chitenthe na iwo, pakuti FUMU, Chiuta winu ndiyo wati wendenge namwe. Kuti wati wamurekani mwekha chara nanga nkhumusidani.”

⁷Penepapo Mozesi wakachema Yoshuwa ndipo wakati kwa iyo, “Uŵenge wankhongono panthazi pa ŵaIsraele wose na wakukhwima mtima pakuti wamkurongzga ŵanthu aŵa kunjira mu charu icho FUMU yikarapa ku wasekuru ŵawo kuŵapa kuŵa chiharo chawo. Iwe ndiwe wamkuŵagâwira charu icho.

⁸FUMU yekha ndiyo yamkudangirira, yamkuŵa nawe ndipo kuti yamkukurekerera wekha chara nesi kukusida. Ureke kopa nesi kuŵa na chitenthe."

Marango ghawazgikenge pa virimika vinkhonde na viŵiri vili vyose

⁹Ntheura Mozesi wakalemba marango gha Chiuta ndipo wakaghapereka kwa ūwasofi, ūana ūLevi awo ūkayeghanga Bokosi la Phangano la FUMU. Wakaghaperekaso ku ūarara wose ūa ūalsraele.

¹⁰Penepapo Mozesi wakawâlangula wakati, "Nyengo zose para virimika vinkhonde na viŵiri vikumara, nyengo iyo yikuŵa ya chiphikiro cha misasa na ya kussitira ngongole, muŵazgenge marango gha.

¹¹Muŵazgenge para ūalsraele wose ūiza panthazi pa FUMU, Chiuta winu apo ūati wasankhe kuti ūamusope mwakuti ūajipulikire iwo ūekha.

¹²Mukawunganye ūanthu wose, ūnarume, ūnakazi, ūana, na ūalendo awo mukukhara nawo mu mizi yinu mwakuti ūapulike na kusambira kumopa FUMU, Chiuta winu na kuŵikapo mtima pakurondezga mazgu ghose gha marango agha.

¹³Mu nthowa iyi ūazukuru ūinu awo ūandapulikepo na kale marango gha FUMU, ūapulike na kusambira kopa FUMU, Chiuta winu nyengo yose iyo wamkukhalira mu charu icho mukuyako kuya kachipoka ku sirya la mronga wa Yorodani."

Visambizgo vyta FUMU vyta umaliro kwa Mozesi

¹⁴FUMU yikati kwa Mozesi, "Mazuŵa ghako agho ukhalirenge wa moyo ghaneng'enera. Ntheura umucheme Yoshuwa, mwize pamoza mu Chihema mwakuti ndimulayizge." Ndipo Mozesi na Yoshuwa ūkaruta mu Chihema Chakukumaniranamo.

¹⁵FUMU yikawoneka mu Chihema mu bingu lakuŵa nga ndi mzati ndipo likimilira pa muryango wa Chihema.

¹⁶FUMU yikati kwa Mozesi, "Sono uli pafupi kugona pamoza na ūasekuru ūako, ndipo para wagona, ūanthu kuti ūati ūawenge ūakugomezgeka kwa ine chara. Ūati ūaswenge phangano ilo nkhachita na iwo pakundireka na kusopa ūachiuta ngoza ūa charu icho ūakuyako kuya kakharako.

¹⁷Ntheura pa zuŵa ilo ndamkuŵakwiyyira ndipo ndamkuŵasida na kubisa chisko chane kwa iwo mwakuti ūamare petu. Viheni na visuzgo vinandi vyamkuŵawira, ndipo pa zuŵa ilo ūamkuyowoya kuti asi viheni ivi vyatizira chifukwa chakuti Chiuta wali pamoza na ise chara?

¹⁸Nadi ndamkubisa chisko chane muzuŵa ilo pa chifukwa cha mauheni ghose agho ūachita, pakuti ūazgokera ku ūachiuta ūanyakhe.

¹⁹“Ntheura lemba sumu iyi ndipo uŵasambizge wâIsraele wose. Uŵasambizge kwimba mwakuti yiŵe kaboni wane para nkhwimikana nawo.

²⁰Pakuti para ndâwanjizga mu charu cha mkaka na uchi cheneicho nkharapa kupereka ku wasekuru wâwo, wâmkurya, wâmkukhuta, na kututuwâ chomene ndipo wâmkuzgokera ku wâchiuta wanyakhe na kuŵateŵetera. Kweni pamanyuma wâmkundiyuyura na kuswa phangano lane.

²¹Ndipo para viheni vinandi na visuzgo vyâwawira, sumu iyi yamkuŵa kaboni wane pakuŵasuska, chifukwa yamkuruwika chara ku âwa mphapu yawo. Pakuti nanga ndi sono nkhumanya maghanoghamo agho wâli nagho pambere ndindaŵanjizga mu charu icho nkharapa kuŵapa.”

²²Ndipo Mozesi wakalemba sumu iyi zuŵa lenelira na kuŵasambizga wâIsraele.

²³Penepapo FUMU yikamwimika Yoshuwa mwana wa Nuni pakumuphalira kuti, “Uŵenge wankhongono na wakukhwima mtima. Ndiwe uti urongozgenge wâIsraele âwa kunjira mu charu icho nkharapa kuŵapa. Ine naneso nditi ndiŵenge namwe.”

²⁴Para Mozesi wakamara kulemba mazgu agha gha marango kwambula kurekapo kalikose,

²⁵wakati ku wâLevi awo wâkayeghangwa Bokosi la Phangano la FUMU,

²⁶“Torani Buku ili la marango ndipo muliŵike ku mphepete kwa Bokosi la Phangano la FUMU, Chiuta winu kuti liŵenge kaboni wakumususkani.

²⁷Pakuti nkhûamanya umo wâliri wânonono mu mtima na uchigaruka wawo. Iwo wânguŵa wâkuyiwukira FUMU apo ndanguŵa nawo ndipo nkhumanya kuti wâmkuwukira chomene kwakuruska para ine ndafwa.

²⁸Ntheura muwunganye pamoza wârara wose âwa mafuko, na wârongozgi wînu mwakuti ndiŵayowoyere mazgu agha kuti wâjipulikire. Kuchanya na charu cha pasi ndivyo viti viŵenge kaboni wakuŵasuska.

²⁹Pakuti para ndafwa, nadi mwamkunjira mu kwananga na kupatukako ku nthowa iyo ndamuphalirani. Ndipo mu mazuŵa gha umaliro, viheni vyamkumwizirani, pakuti mwamkuchita icho nchiheni panthazi pa FUMU pakuyikwiyiska na milimo yinu yiheni iyo yili kumukanizgani.”

Sumu ya Mozesi

³⁰Ntheura Mozesi wakayowoya mazgu gha sumu iyi kufuma pa kwamba mpaka ku umaliro uko wâIsraele wose wâkupulika.

Marango gha Chiŵiri 32

¹Tegherezgani, imwe âwa kuchanya uko, ine nditi ndiyowoye, pulikani, imwe âwa mu charu cha pasi, mazgu agho ghakufuma mu mlomo wane.

²Chisambizgo chane chinthonyenge pasi nga ndi vura, ndipo mazgu ghane ghakhirenge nga ndi jumi, nga ndi vura ya muswera pa utheka uwisi, nga ndi vura ya muswera pa vivwati.

³Ine nditi ndirumbe zina la FUMU, wānthu wākhe wāti wāthuwuske ukuru wa Chiuta withu.

⁴FUMU ndi Jarawe, mlimo wakhe ngwa kufikapo, ndipo nthowa zakhe zose ndi zirunji. Chiuta wakugomezgeka wambula ubendezi, iyo ndi murunji na wakunyoroka.

⁵Kweni imwe ndimwe wāmbula kugomezgeka, wāmbula kwenerera kuwā wānthu wākhe, fuko lakubendera na lakupusika.

⁶Imwe wānthu wākupusa na wāmbula vinjeru, kasi ivi ndivyo mungawezgera FUMU? Asi Chiuta ndiyo Wiskemwe, Mlengi winu, ndiyo wakamuwumbani na kumuzgorani kuwā fuko.

⁷Kumbukani mazuwā gha kale, ghanaghanani virimika vyā miwiyo iyo yili kujumpha. Fumbani wāwiskemwe, ndipo wāti wāmuphalirani. Fumbani wāraraŵarara wīnu ndipo wāti wāmurongosoreraninge.

⁸Para Chikurukuru wakagawiranga mafuko viharo vyawo, para wakapatulanga wānthu, wakimika zimphaka zawo, kwakuyana na unandi wa wānthu wā Chiuta.

⁹Pakuti phande la FUMU ndi wānthu wākhe, Yakhobe ndiyo chigawā cha chiharo chakhe.

¹⁰Wakamusanga mu chiparamba, ku mapopa uko kuli mphomo ya mphepo pera. Wakamuvikirira na kumupwererera, wakamusungilira nga ndi umo wangasungilira mboni ya jiso lakhe.

¹¹Yikachita nga ndi nombo, iyo yikuvikirira chivimbo chakhe, na kukuŵatira pa wāna wākhe. Iyo yikutandaula mapapindo ghakhe, kuti yiŵapokerere wāna wākhe, ndipo yikuŵayegha kuti wāreke kuwa.

¹²FUMU yekha ndiyo yikamurongozganga, pakaŵavye chiuta munyakhe uyo wakaŵa nayo.

¹³Yikamukwezga kuti wawuse malo gha pachanya gha charu, ndipo wakarya vuna ya mu minda. Wakamulera na uchi wakufuma mu jarawe, na mafuta ghakufuma mu sangalawe.

¹⁴Yikamumweska chambiko kufuma ku ng'ombe na mkaka kufuma ku mberere. Yikamuryeska nyama za wāna-mberere na za mbuzi zakututuŵā, ndiposo na za mberere zanarume ziweme za ku Bashani. Yikamuryeska tirigu muweme, ndiposo wakamwa vinyo muchesamu kufuma mu mpheska.

¹⁵“Kweni Yeshuruni wakatutuŵa, wakakana na kurongozgeka, wakatutuŵa, na kuŵa mukomi na wa thupi lakunyiririka. Ndipo wakamusida Chiuta Mlengi wakhe, ŵakayuyura Jarawe, Chiponosko chakhe.”

¹⁶ FUMU yikaŵa na sanje chifukwa cha ŵachiuta ŵawo ŵachilendo, ŵakayikwiyiska chifukwa cha ŵangoza ŵawo ŵa ukazuzi.

¹⁷ Ŵakaperekwa sembe ku viŵanda, ivyo vikaŵa ŵachiuta chara, ŵachiuta awo ŵakaŵamanyapo na kale chara, ŵachiuta ŵaphya awo ŵakiza pamanyuma, awo ŵasekuru ŵawo kuti ŵakaŵa chindikanga chara.

¹⁸ Mukareka Jarawe ilo likamulengani, mukaruwa Chiuta winu uyo wakumubabani.

¹⁹ FUMU yikachiwona ichi ndipo yikaŵajowola, chifukwa ŵana ŵakhe ŵakayikwiyiska.

²⁰ FUMU yikati, “Nditi ndiŵarazgire nkhonyoro, kuti ndiwone umo umaliro wawo uti uŵirenge. Pakuti ndi muwiro wakubendera, ŵana ŵeneawo ŵalije chigomezgo.

²¹ Ŵakandichitiska kuti ndiŵe na sanje na icho kuti chiuta chara, ŵakandikwiyiska chifukwa cha ŵangoza wawo. Ntheura nditi ndavye mitima yawo ku sanje pa awo kuti ndi fuko chara. Ine nditi ndiŵayavaye na fuko lakupusa.

²² Pakuti ukari wane wagolera nga ndi moto, ukulilima mpaka kusi ku malo gha ŵanthu ŵakufwa, ukumyangura charu na vuna yakhe, na kocha malufura gha mapiri.

²³“Nditi ndiwunjike viheni pa iwo, ndipo nditi ndimalire mivwi yane pa iwo.

²⁴ Nditi ndiŵasuzge na njara yakofya, nditi ndiŵamyangure na nthenda na vilengo vyakukoma. Nditi ndiŵatumire vikoko kuti viŵatwazure, na zinjoka za vipiri izo zikuperekwa urwirwi kuti ziŵarume.

²⁵ Mu misewu, ŵati ŵamkufwa na nkhondo, ndipo mu zinyumba zawo ŵamkufwanga na chitenthe. Ŵanyamata na ŵasungwana, ŵati ŵafwenge, ŵabonda na ŵasekuru ŵati ŵamarenge wose.

²⁶“Ine nkhati, nditi ndiŵambininiskire kutali, ndipo ndimarizgenge chakuŵakumbukirapo pa charu cha pasi.

²⁷ Kweni nkhopa kusekeka na ŵarwani ŵawo, mzire ŵajikuzge pakuyowoya kuti, ‘Nkhongono zithu ndizo zaŵatonda, kuti ndi FUMU chara iyo yachita ivi.’

²⁸“Pakuti ndi fuko lambula urongozgi, mwa iwo mulije kumanyiska vinthu.

²⁹ Ŵawenge ŵavinjeru, mphanyi ŵachimanyiska ichi, mphanyi ŵakuchiwona icho chamkuŵawira pa umaliro.

³⁰Kasi yumoza wangachimbizga uli wānthu 1,000, ndipo wānthu wāwiri wangachimbizga uli wānthu 10,000? Pekhapekha para Jarawe lawo laŵaguliska, pekhapekha para FUMU yaŵaperekā.

³¹Ŵarwani wākumanya kuti wāngozā wāwo wālije nkhongono, kuti wākuyana na Chiuta wa wālsraele chara.

³²Ŵarwani awā mbakwanangika, nga mba ku Sodomu na Gomora. Wali nga ndi khuni la mpeska, ilo likupambika vipambi vyakuwāwa ndipo makunje ghakhe ghakukoma.

³³Wali nga ndi vinyo wakusazgako mata gha njoka, urwirwi wakukoma wa njoka ya chipiri.

³⁴“Asi ichi ndachisungilira mwa ine ndipo asi ndachimatira mu nthamba zane?

³⁵Kuwezgera nduzga nkhwane, ndipo ine ndine nditi ndipereke njombe, pa nyengo iyo wāti wāteremukire pasi. Zuŵa la soka lawo laneng'enera, zuŵa la kumara kwa awo likwiza maluŵiro.

³⁶FUMU yizamkweruzgira makora wānthu wākhe, yizamkuŵa na chiwuravi na wāteŵeti wākhe, para yikuwona kuti nkhongono zawo zamara, ndipo palije na yumoza wakukharako muzga panji mwanangwa.

³⁷FUMU yamkufumba kuti, ‘Kasi wāchiuta wāwo wāli nkhu, jarawe leneilo wākaphokwerangamo?’

³⁸Wāchiuta awo wakaryanga mafuta gha sembe zawo, na kumwanga vinyo la sembe zawo za vyakumwa? Rekani wāwuke kuti wāmowvirani, wāwuke kuti wāmuvikirirani.

³⁹“Wonani sono kuti ine, ine pera, ndine Chiuta, palije Chiuta munyakhe pa dera pa ine. Ine nkhukoma, ndipo nkhuperekaso umoyo, nkhupweteka, ndipo nkhupozgaso, kulije na yumoza uyo wangapokeska kufuma mu mawoko ghane.

⁴⁰Nkhukwezgera woko lane kuchanya, na kurapa kuti, nkhurapa nadi kwa muyirayira.

⁴¹Para ndanora lupanga lwane lakung'azima, ndipo ine ndalukora kupereka weruzgi wakunyoroka, nkhuezgera nduzga pa ŵarwani wāne, ndipo nditi ndiŵalange awo ŵakunditinkha.

⁴²Mivwi yane yamkuchesama na ndopa zawo, lupanga lwane lwamkurya nyama zawo. Lwamkuŵa na ndopa za ŵakukomeka na za wāzga, lwakudumula mitu ya masisi ghatalighatali ya ŵarwani.’

⁴³“Imwe wāmitundu, rumbani wānthu wākhe. Pakuti wakuwezgera nduzga pa ndopa za wāteŵeti wākhe, ndipo wakuwezgera nduzga pa ŵavimphindikwa wākhe, na kuwuskamo kwananga mu charu cha wānthu wākhe.”

⁴⁴Mozesi wakiza pamoza na Yoshuwa mwana wa Nuni ndipo wakayowoya mazgu ghose gha sumu iyi apo âwanthu wose âwakupulika.

Malangulo gha Mozesi gha umaliro

⁴⁵Para Mozesi wakamara kuyowoya mazgu ghose agha ku âwalsraele wose,

⁴⁶wakatiso kwa iwo, Sungilirani mu mitima yinu mazgu ghose agha agho nkhumuchenjezgani muhanya uno mwakuti imwe namwe mughasambizge ku âwana âwinu kuti âwapulikire mazgu ghose gha marango agha.

⁴⁷Mazgu agha kuti ngawaka chara. Gheneagha ndiwo umoyo winu. Mughapulikenge kuti muâwe na umoyo utali mu charu icho mukuratako kuya kachipoka kuâwa chinu ku sirya la mronga wa Yorodani.

⁴⁸Mu zuâwa leneilo pera FUMU yikamuphalira Mozesi yikati,

⁴⁹“Kwerera ku phiri ili la Abarimu, leneilo nchigâwa cha Phiri la Nebo ilo liri mu charu cha Mowabu, kuthyana na msumba wa Yeriko. Ndiko ukachiwonere charu cha Kanani icho nkhuchipereka ku âwalsraele kuâwa chiharo chawo.

⁵⁰Iwe wamkufwira mu phiri leneilo wakwera na kuâwa pamoza na âwabali âwako nga ndi umo mukuru wako Aroni wakafwira pachanya pa Phiri la Horo ndipo wakalonda âwasekuru âwakhe.

⁵¹Muti mufwirenge pa phiri chifukwa mose mwa âwâiri mukaâwa âwambula kugomezgeka kwa ine panthazi pa âwalsraele, para mukaâwa pa maji gha pa Meriba Kadeshi mu mapopa gha Zini ndiposo mukareka kundichindika nga wakupatulika mukati mu âwalsraele.

⁵²Ntheura uti uchiwonerenge patali charu icho nkhpereka ku âwalsraele kuâwa chawo. Kweni iwe kuti uti unjirengemo chara.”

Marango gha Chiwiri 33

Mozesi wakutumbika mafuko gha Israele

¹Mozesi, munthu wa Chiuta, apo wakaâwa wachali wandafwe, wakapereka vitumbiko ivi kwa âwalsraele.

²FUMU yikiza kufuma ku Phiri la Sinayi. Yikafuma nga ndi dazi kufumira ku Edomu ndipo yikatiwalira kufumira mu Phiri la Parani. Yikiza kufumira kuchanya pamoza naâwangelo vikwi khumi, na dimi la moto ku woko lakhe la maryero.

³Inya, imwe FUMU, ndimwe mukutemwa âwanthu âwinu, wose awo âwali kupatulikira imwe, âwali mu woko linu. Wose âwakujikama mu malundi ghinu, ndipo kwa imwe âwakupokera urongozgi,

⁴uwo ndi marango agho Mozesi wakatipa, gheneagha ndi usambazi wa fuko la Yakhobe

⁵Ntheura FUMU yikaŵa karonga ya Yeshuruni, para ūararaŵarara ūa ūanthu ūkawungana, pamoza na mafuko ghose gha Israele.

⁶Pakuyowoya za fuko la Rubeni, Mozesi wakati, “Rubeni wakhalirire wamoyo, wareke kufwa, kweni ūanthu ūakhe ūachoko.”

⁷Pakuyowoya za fuko la Yuda, wakati, “Mwe FUMU, pulikani kulira kwa Yuda. Mumutorere ku ūanthu ūa fuko lakhe. Mumukhozge kuti wajivikirire yekha, ndipo mumovwire kuti warwe na ūarwani ūakhe.”

⁸Pakuyowoya za fuko la Levi, wakati: “Mupani Levi Tumimu winu, ndipo Urimu ku muteŵeti winu wakutemweka. Mukamuyezga pa Masa, mukalimbana nayo pa maji gha Meriba.

⁹Iyo wakayowoya vya ūawiske na ūanyina kuti, ‘Ine kuti nkughanaghanako vya imwe chara’. Ŭabali ūakhe wakaŵasunjizga, ūana ūakhe na ūakhe wakaŵaruwa. Kweni wakapulikira mazgu ghinu, na kusunga phangano linu.

¹⁰Iyo wakusambizga Yakhobe maweruzgo ghinu, ndipo marango ghinu kwa Israele. Ndiyo wakocha vyakununkhira panthazi pinu, wakocha sembe za mburuma pa jochero linu.

¹¹Mwe FUMU, tumbikani mphango zakhe, ndipo mukondwe na milimo ya mawoko ghakhe. Phyorani miwongo ya ūarwani ūakhe, ya awo ūakumutinkha kuti ūareke kuŵakoso.”

¹²Pakuyowoya za fuko la Benjmini, wakati, “Fuko ili ndilo FUMU yikulitemwa na kulivikirira. Yikuŵasungilira zuŵa na zuŵa, ndipo ūakukhara mu chimango mu chipakato chakhe.”

¹³Pakuyowoya za fuko la Yosefe, wakati, “FUMU yitumbike charu chakhe, na chawanangwa cha vura yinandi, na vyakufumira mu ndimba ya kusi ku charu.

¹⁴Charu chakhe chiŵe na vipambi viweme vyakucha na dazi, vipambi viweme vyakucha mwezi na mwezi,

¹⁵na vipambi viweme kufuma mu mapiri gha kale na kale, vipambi vyakuzara viweme vya mu tumapiri twa muyirayira,

¹⁶na vinthu vyakuzirwa vya mu charu, ndiposo na vyose ivyo vili mwenemumo, pamoza na kutemwa kwa uyo wakaŵa mu chivwati. Vyose ivi viŵe pa Yosefe, pa chisko chakhe uyo ngwa mazaza pa ūana ūanyakhe.

¹⁷Nkhambako yakhe yakwamba kubabika yili na ufumunkhuru. Masengwe ghakhe ghali nga ndi masengwe gha njati. Na gheneagha wati wapweteke ūamitundu, inya ūamitundu wose, na kuŵachimbizgira ku mpphererekezgo za

charu. Masengwe agha ndi wānthu 10,000 vya Efurayimu, na wānthu vikwi vya Manase.”

¹⁸Pakuyowoya za fuko la Zebuloni na Isakara, wakati, “Iwe Zebuloni, kondwera pa maulendo ghako, iwe Isakara, kondwera mu mahema ghako.

¹⁹Iwo wāti wāchemere wāmitundu ku mapiri ghawo, uko wākupereka sembe zakunyoroka. Pakuti usambazi wawo ukufumira mu nyanja, chuma chakubisika kufumira mu muchenga.”

²⁰Pakuyowoya za fuko la Gadi, wakati, “Warumbike Chiuta uyo wakusanuzga mphaka za Gadi. Gadi wakuwanchama nga ndi umo yikuchitira nkharamu yanakazi kupweteka mawoko na maluwombo gha mitu ya wānthu.

²¹Iyo wakajisankhira charu chiweme kwa kuruska, pakuti wakāwa na mazaza gha ufumu, para wārongozgi wā wālsraele wākawungana pamoza, wakafiska marango gha FUMU, ndiposo na maweruzgo ghakhe.”

²²Pakuyowoya za fuko la Dani, wakati, “Dani ndi mwana wa nkharamu, mweneuyo wakurotoka kufuma ku Bashani.”

²³Pakuyowoya za fuko la Nafutali, wakati, “FUMU yili na uchizi chomene na Nafutali, ndipo yamutumbika chomene, wamkupoka charu cha nyanja na cha ku mwera.”

²⁴Pakuyowoya za fuko la Ashere, wakati, “Ashere ndiyo wakutumbikika kuruska wābali wākhe, wāwenge wakutemweka mukati mu wābali wākhe, ndipo malundi ghakhe ghakandenge mu mafuta.

²⁵Mphingirizgo zako zamkuwā za visulo na vya mkuwā, nkhongono zakhe zikhalarire nga ndi mazuwā gha umoyo wako.”

²⁶“Palije chiuta munyakhe wakuyana na Chiuta wa Yeshuruni, mweneuyo wakwenda mu uchindami wa mlengalenga, na kugara pa maŵingu pakwiza kuti wakowwire.

²⁷Chiuta wa muyirayira ndiyo chiphokwero chako, ndipo pano pasi wakukusunga na nkhongono ghakhe. Ndiyo wakachimbizga wārwani wāko wose panthazi zako, ndipo wakati, ‘Muŵamare petu.’

²⁸Ntheura wālsraele wāti wākharenge mu mutende, fuko la Yakhobe lamkuvikiririka, mu charu umo tirigu na vinyo kuti vikusowā chara, ndipo jumi likunthonya waka kufuma kuchanya.

²⁹Mwe wālsraele, ndimwe wakutumbikika! Kasi ndi njani wakukozgana na imwe, imwe muli kuponoskeka na FUMU? FUMU yekha ndiyo nguru na wovwiri winu, na lupanga lwinu lwakutondera. Wārwani wāinu wāmkwiza na kumulambirani, ndipo imwe mwamkuwākandira pasi.”

Marango gha Chiŵiri 34

Mozesi wakufwa

¹Penepapo Mozesi wakakwera Phiri la Nebo kufuma mu madambo gha Mowabu mpaka wakaya kafika pachanya pa Phiri la Pisiga kuthyana na Yeriko. Kwenekura FUMU yikamurongora charu chose, kufuma ku Gileyadi mpaka kufika ku charu cha Dani,

²charu chose cha Nafutali, cha Efurayimu, cha Manase, charu chose cha Yuda, mpaka ku manjiliro gha dazi gha Nyanja ya Meditereniya.

³Wakamulongoraso chigâwa cha ku mwera, chidika cha dambo la Yeriko, msumba wa mikama mpaka ku msumba wa Zowara.

⁴FUMU yikati kwa Mozesi, “Ichi ndicho charu icho nkharapa kwa Abrahamu, kwa Yisake, na kwa Yakhobe kuti ndamkuchipereka ku mphapu yawo. Ndakurongora kuti uchiwone na maso ghako, kweni iwe kuti wambukirengeko chara.”

⁵Ntheura Mozesi wakafwira kwenekura mu charu cha Mowabu kwakuyana na mazgu gha FUMU.

⁶FUMU yenecho ndiyo yikamusunga mu chidika cha Mowabu kuthyana na msumba wa Beti Peyoro, kweni palije munthu na yumoza uyo wakumanya apo pali dindi lakhe kufika mpaka sono.

⁷Pa nyengo iyo Mozesi wakafwiranga, wakaŵa na virimika 120, maso ghakhe ghakâwa ghachali kulaŵiska makora ghene ndipo nkhongono zakhe nazo zikaŵa zichali waka.

⁸ŵalsraele ŵakamulira Mozesi mu madambo gha Mowabu mazuŵa 30. Penepapo mazuŵa ghakumulira na kumutengerera Mozesi ghakamara.

⁹Ntheura Yoshuwa mwana wa Nuni, wakazura na mzimu wa vinjeru, pakuti Mozesi wakaŵikapo mawoko ghakhe pa iyo. Ntheura ŵalsraele ŵakamupulikiranga Yoshuwa na kuchita nga ndi umo FUMU yikamuphalirira Mozesi.

¹⁰Kufuma nyengo yeneyira kuti kukaŵakoso nchimi yinyakhe chara mu Israele yakuyana na Mozesi yeneiyo yikawonananga na FUMU maso na maso.

¹¹Palije nchimi yinyakhe iyo yikachita vimanyikwi na vyakuzizwiska nga ndi ivyo FUMU yikaphalira Mozesi kuti wachite panthazi pa Faro, pa ŵateŵeti ŵakhe ndipo na pa charu chakhe chose cha Eguputo.

¹²Pakuti palije nchimi yinyakhe iyo yikachitapo vinthu vikuru na vyakofya vyakuyana na ivyo wakachita Mozesi panthazi pa Israele wose.

Yoshuwa

Yoshuwa 1

Chiuta wakulangula Yoshuwa kuthereska Kanani

¹Wakati wafwa Mozesi, muteŵeti wa FUMU, FUMU yikati kwa Yoshuwa, mwana wa Nuni, movwiri wa Mozesi,

²“Mozesi muteŵeti wane wafwa. Sono iwe pamoza na âwanthu wose âwa munozgeke kuti mwambuke mronga wa Yorodani, ndipo munjire mu charu icho nkhupereka kwa imwe âwIsraele.

³Malo ghose agho mwamkukandapo na malundi, nditi ndimupani kuâwa ghinu, nga ndi umo nkhayowoyerwa kwa Mozesi.

⁴Charu chinu chamkwamba ku mapopa ku mwera, mpaka ku mapiri gha Lebanoni ku mpoto, kufuma ku mronga ukuru wa Yufurate ku mafumiro gha dazi, ndipo na charu chose cha âwaHiti, mpaka ku Nyanja Yikuru ku manjiliro gha dazi.

⁵Iwe Yoshuwa, palije na yumoza uyo wamkwimikana nawe mazuâwa ghose gha umoyo wako. Umo nkhaŵira na Mozesi, ndimo ndiŵirenge na iwe. Ine nditi ndichite kuti iwe utondeke chara nesi kukureka iwe.

⁶“Uŵenge wankhongono na wakukhwima mtima pakuti iwe ndiwe wamkuchitiska kuti âwanthu âwa âtore charu icho nkhapangana ku âwasekuru âwao kuti ndiŵapenge.

⁷Uŵenge waka wankhongono na wakukhwima chomene mtima. Uŵikengepo mtima kwakuyana na dango lose ilo Mozesi muteŵeti wane wakakulangulira. Ureke kuwukamo mwa ilo pakuzgokera ku maryero panji ku mazere chara mwakuti uŵenge na viweme kose uko ukuruta.

⁸Buku ili la dango lingawukangamo chara mu mlomo wako. Kweni ulangurukengemo muhanya na usiku mwakuti urongozgeke pakuchita makora kwakuyana na vyose ivyo vili kulembeka mwenemumo. Pakuchita ntheura vinthu viti vikwendere makora ndiposo uti ufiskenge makora vyose ivyo ukuchita.

⁹Asi ine ndakulangula? Uŵe wankhongono na wakukhwima mtima, ungopanga nesi kuthika lusoko, pakuti FUMU, Chiuta wako waŵenge nawe kose uko ukuruta.”

Yoshuwa wakulangula ivyo âwanthu âwakwenera kuchita

¹⁰Yoshuwa wakalangula âwarongozgi âwa âwanthu âwakati,

¹¹“Mwendemo mu msasa ndipo muâaphalire âwanthu kuti, ‘Nozgekerani vyakurya vyinu chifukwa pamanyuma pa mazuâwa ghatatu mwambukenge

mronga wa Yorodani, kuti munjire na kupoka charu icho FUMU, Chiuta winu wakumupani kuŵa chiharo chinu.””

¹²Yoshuwa wakati ku ūa fuko la Rubeni, la Gadi ndipo na Hafu wa fuko la Manase,

¹³“Kumbukani mazgu agho Mozesi, muteweti wa FUMU wakamulangulani. Iyo wakati, ‘FUMU, Chiuta winu wakumupani malo agho mwamkupumulamo ndipo charu cheneichi wati wamupani kuŵa chinu.’”

¹⁴Ŵawoli winu, ūana ūinu, na viŵeto vyinu vikhare danga mu charu icho Mozesi wakamupani ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani. Kweni vinkhara vyinu vyose vyambuke kunozgekera nkhondo pamoza na ūabali ūinu, na kuwowwira,

¹⁵yisuke FUMU yiŵapumuzge ūabali ūinu pamoza na imwe, ndipo nawo ūatore charu icho FUMU Chiuta wakuŵapa kuŵa chawo. Penepapo ndipo muti muwerere ku charu icho chili kupika kwa imwe, charu icho Mozesi, muteweti wa FUMU wakamupani ku mafumiro gha dazi, ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.””

¹⁶Ndipo ūa fuko la Rubeni, la Gadi ndipo na hafu ūa fuko la Manase ūakamuzgora Yoshuwa ūakati, “Vyose ivyo mwatilangula kuti tichite, titi tichitenge, ndipo kose uko mukutituma, tirutenge.

¹⁷Titi tikupulikire iwe mu vinthu vyose nga umo tikapulikira Mozesi. FUMU, Chiuta winu waŵe nawe nga ndi umo wakaŵira na Mozesi.

¹⁸Yose uyo wagarukirenge dango linu, na kukana mazgu ghinu agho iwe ukulangula, wati wakomeke. Kweni iwe uŵenye waka wankhongono na ūakukhwima mtima.””

Yoshuwa 2

Yoshuwa wakatuma mphachi ku Yeriko

¹Yoshuwa mwana wa Nuni wakatuma ūanthu ūawiri ku Shitimu kuti ūarute ūakapache charu mu udesi, wakati, “Rutani mukendere charu chose, chomenechomene Yeriko.” Ntheura ūakaruta ndipo ūakiza kanjira mu nyumba ya mwanakazi uyo wakaŵa hule zina lakhe Rahabu, ndipo ūakagona mwenemura.

²Karonga wa msumba wa Yeriko wakaphalirika kuti, “Wonani! Ūanthu ūanji ūiza kufuma ku Israele mu usiku uno kuti ūapache charu.””

³Penepapo karonga wa msumba wa Yeriko wakatuma ūanthu kwa Rahabu na mazgu ghakuti, “Ūanthu awo ūiza kwa iwe na kunjira mu nyumba yako, wize nawo kwa ine pakuti ūiza kuti ūapache charu chose.””

⁴Kweni mwanakazi yura wakaŵatora ŵanthu ŵawiri ūra na kuŵabisa, ndipo wakati kwa iwo, “Nadi ŵanthu ŵangwiza, kweni uko ŵakafuma, ine nkhamanya chara.

⁵Ndipo kukati kwafipa, pa nyengo ya kujalira vipata vyā msumba, ŵanthu ūra ŵangufuma na kuruta. Uko ūrutha, ine nkhumanyako chara. Muŵaronde luŵiro, mwamkuŵasanga.

⁶Kweni mwanakazi yura wakakwera nawo ku mutenje wa nyumba yakhe na kuŵabisa kusi kwa mulu wa thonje lambula kufumyamo njere uwo wakatandika makora ghene pachanya pa mutenje.”

⁷Ntheura nthumi za karonga zira zikarondezga mphachi zira ku nthowa yakuya ku mronga wa Yorodani mpaka zikaya kafika ku majambuko. Ndipo nthumi za karonga zikati zafuma waka, chipata chikajarika.

⁸Pambere mphachi zira zikâwa zindagone, Rahabu wakakwera ku mutenje uko zikâwa mphachi,

⁹ndipo wakati kwa izo, “Nkhumanya kuti FUMU yapereka charu ichi kwa imwe ndipo wofi wa imwe watiwira, na kuti ŵanthu wose awo wakukhara mu charu ichi ŵakusongonoka na wofi chifukwa cha imwe.

¹⁰Pakuti tili kupulika umo FUMU yikomizgira Nyanja ya Matete panthazi pinu para imwe mukafumanga mu charu cha Eguputo ndiposo na ivyo mukachita kwa Sihoni na Ogi ŵakaronga ŵawiri ūa ŵaAmori awo ŵakaâwa ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani ŵeneawo mukaŵamara petu.

¹¹Ndipo tikati tapulika vinthu ivi, mitima yithu yikasongonoka ndipo pakaŵavye na yumoza wachikanga chifukwa cha imwe. Pakuti FUMU, Chiuta winu, ndi Chiuta kuchanya nkhanira na pano pasi wuwo.

¹²Ntheura sono, nkumuŵeyani kuti murape kwa ine mu zina la FUMU kuti nga ndi umo ine ndamuchitirani mwakugomezgeka kwa imwe, imwe namwe mwizakaâwe ŵakugomezgeka na mbumba ya ŵadada. Sono mundipe chimanyikwiro cha unenesko.

¹³Murape kuti mwizamkuwareka ŵamoyo ŵadada, amama, ŵadumbu ūane, ŵanung'una ūane, na ŵabali ūawo wose kuti muthaske umoyo withu ku nyifwa.”

¹⁴Ŵanthu ūra ŵakati kwa Rahabu, “Umoyo withu ufwirenge iwe. Usange iwe ukureka kuvumbula icho ise tikuchita kuno, ise nase titi tiŵe na chiwuravi na kuâwa ŵakugomezgeka kwa iwe para FUMU yizamkutipa charu ichi.”

¹⁵Penepapo wakazikhizgira pasi na chingwe kufumira pa chidangazi, pakuti nyumba yakhe yikazengekera lumoza na chiliâwa cha linga la msumba, mwakuti iyo wakakharanga mu linga.

¹⁶Rahabu wakati kwa iwo, "Rutani, ku mapiri mzire awo âwakumupenjani wamusangani. Mukabisame kwenekura mazuâwa ghatatu mpaka âwawerere, pamanyuma ndipo mukarutenge."

¹⁷Sono mphachi zira zikati kwa Rahabu, "Pa chirapo icho watirapiska ise kuti tamkuâwa na mrandu chara.

¹⁸Para ise tizamkunjira mu charu ichi, iwe ukakilire chingwe chiswesi ichi pa chidangazi icho watikhizgirapo. Ndipo âwawuso, âwanyoko, âwadumbu âwako, na wose âwa mu mbumba yako wizakaâwunjike mu nyumba yako.

¹⁹Usange yumoza wamkufumira kuwaro kwa nyumba yako na kuruta ku msewu wa msumba, ndopa zakhe zamkuâwa pa iyomwene. Ise kuti tiâwenge na kafukwa chara. Kweni usange waliyose uyo wamkuâwa mu nyumba yako pamoza na iwe na kukomeka, mrandu wa ndopa zakhe wamkuâwa pa ise.

²⁰Kweni usange wavumbula icho tikuchita kuno, ise tiâwenge âwambula mrandu pa chirapo icho iwe watirapiska."

²¹Rahabu wakazgora wakati, "Kuâwe ntheura nga ndi umo mwayowoyera." Penepapo wakaâwafumya, ndipo âwakaruta. Sono wakakakirira chingwe chiswesi chira pa chidangazi chira.

²²Mphachi zira zikati zapatukana na Rahabu, zikaruta ku mapiri uko zikakharako mazuâwa ghatatu âwakasuka âwakawerako awo âwakâwpenjanga. Pakuti awo âwakalondanga kupenza mphachi zira âwakapenza nthowa zose, kweni kuti âwakazisanga chara.

²³Ntheura mphachi ziâwiri zira zikakhira kufuma ku phiri, zikambuka mronga ndipo zikiza kwa Yoshuwa, mwana wa Nuni. Zikamuphalira vyose ivyo vikazichitikira.

²⁴Zikamuphalira Yoshuwa zikati, "Nadi, FUMU yaperekwa charu chose chira mu mawoko ghithu. Pakuti âwanthu wose awo âwakukhara mu charu chenechira âwakutenthema chifukwa cha ise."

Yoshuwa 3

âWalsraele âwakwambuka Yorodani

¹Na mulenjelenje Yoshuwa na pamoza na âwalsraele wose âwakawuka kufuma ku Shitimu na kwiza ku Yorodani, ndipo âwakagona penepara pambere âwandambuke âwakagona mronga.

²Ghakati ghajumphapo mazuâwa ghatatu, âwarongozgi âwakendera msasa,

³ndipo âwakalangula âwanthu, âwakati, "Para mukuwona Bokosi la Phangano la FUMU, Chiuta winu layegheka na âwasofi âwa fuko la Levi, mukawukenge pa malo ghinu na kulirondezga.

⁴Penepapo muti mumanye nthowa iyo muti mwendenge, pakuti mu nthowa yeneiyo kuti muli kwendamo na kale chara. Kweni mwendenge patali na Bokosi la Phangano. Paŵe mtunda wa kilomita yimoza pakati pa imwe na Bokosi. Kwiza kufupi na Bokosi chara.”

⁵Yoshuwa ŵakati ku ŵanthu, “Jipatuliskani, pakuti na machero FUMU yiti yichite vya minthondwe mukati mwinu.”

⁶Penepapo Yoshuwa wakati ku ŵasofi, “Nyamurani Bokosi la Phangano, ndipo mwendenge panthazi pa ŵanthu.” Ndipo ŵakanyamura Bokosi la Phangano lira na kuŵadangirira ŵanthu.

⁷Penepapo FUMU yikati kwa Yoshuwa, “Muanya uno nditi ndambe kukukwezga iwe panthazi pa ŵaIsraele, mwakuti ŵamanye kuti ine ndili na iwe nga ndi umo nkhaŵira na Mozesi.

⁸Uŵaphalire ŵasofi awo ŵakuyegha Bokosi la Phangano kuti, ‘Para mwafika waka mu mphepete mwa maji gha mronga wa Yorodani, mukimilire mukati mwa mronga.’”

⁹Ntheura Yoshuwa wakati ku ŵaIsraele, “Zani kufupi kwa ine kuti mupulike mazgu gha FUMU, Chiuta winu.”

¹⁰Yoshuwa wakati, “Na cheneichi, muti mumanye kuti Chiuta wamoyo wali mukati mwinu, mwakuti kwambula kutondeka wati wachimbizge nadi panthazi pinu ŵaKanani, ŵaHiti, ŵaHivi, ŵaPerezi, ŵaGirigashi, ŵaAmori, na ŵaYebusi.

¹¹Wonani, Bokosi la Phangano la FUMU ya charu chose cha pasi liti limudangirirani pakwambuka Yorodani.

¹²Ntheura sorani ŵanarume 12, kufuma mu mafuko gha Israele, yumoza mu fuko lirilose.

¹³Para ŵasofi awo ŵakuyegha Bokosi la Phangano la FUMU, FUMU ya charu chose cha pasi, ŵakukanda waka pa maji gha Yorodani, maji ghati ghareke kwenda, gha kunena ghati ghawunjikane waka pholi.”

¹⁴Ntheura ŵanthu pakufuma mu misasa yaho ŵakambuka Yorodani pamoza na ŵasofi awo ŵakayegha Bokosi la Phangano panthazi pawo.

¹⁵Pa nyengo iyi, yikâwa ya vuna, ndiposo Yorodani wakuzura na kufurukira mu mphepete. Ndipo para ŵasofi ŵakuyegha Bokosi la Phangano ŵakakanda maji mu mronga,

¹⁶maji ghakufumira kunena ghakimilira waka pholi ndipo maji agha ghakawoneka kutali na ku Adamu, msomba uwo ukaâwa ku lwegha lwa Zaretani. Sono ghara ghakakhiranga kusika kurazga ku nyanja ya Araba, Nyanja ya Muchere, ghose ghakadumuka. Ndipo ŵanthu ŵakambuka pa malo ghakulaŵiskana na Yeriko.

¹⁷Wasofi awo wakayegha Bokosi la Phangano la FUMU wakimilira pakati pa mronga wa Yorodani, apo walsraele wose wakambukanga pa charu chakomira, mpaka wantru wose wakamara kwambuka mronga.

Yoshuwa 4

Kwimikika kwa mawe 12 kuwa chikumbusko

¹Para fuko lose likamara kwambuka mronga wa Yorodani, FUMU yikati kwa Yoshuwa,

²“Sorapo wanarume 12, yumoza kufuma ku fuko lose la Israele.

³Uwalangure kuti watore mawe 12 kufuma pakatikati pa mronga wa Yorodani pa malo agho wasofi wakimilirapo, ndipo wayeghe na kwambukira nagho ku malo agho mwamkugona usiku uno.”

⁴Ntheura Yoshuwa wakachema wanarume 12 awo wakawasora mukati mu walsraele, yumoza kufuma mu fuko lirilose.

⁵Penepapo Yoshuwa wakati kwa iwo, “Dangirani panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU, Chiuta winu. Ndipo para mwafika, pakatikati pa mronga wa Yorodani, yose wa imwe watore libwe na kuliwika pa chiwegha chakhe, kwakuyana na unandi wa mafuko gha walsraele.

⁶Ichi chiwenge chimanyikwiyo mukati mwinu, mwakuti para wana winu wizamkumufumbani kuti, ‘Kasi mawe agha ghakung'anamulachi kwa imwe?’

⁷Imwe mwizakawazgorengue kuti, ‘Maji gha mronga wa Yorodani ghakareka kwenda para Bokosi la Phangano la FUMU likambukanga mronga. Apo likambukanga maji gha mronga ghakakamuka. Ntheura mawe agha ndi chikumbusko cha muyirayira ku walsraele.’

⁸Ntheura walsraele wakachita umo Yoshuwa wakalangulira. Wakatora mawe 12 kufuma pakatikati pa mronga wa Yorodani kwakuyana na unandi wa mafuko gha walsraele nga ndi umo FUMU yikayowoyerwa kwa Yoshuwa. Ntheura wakaruta nagho ku malo uko wakaya kagona na kughawika pasi kwenekaza.

⁹Yoshuwa wakimikaso mawe 12 pakatikati pa mronga wa Yorodani mu apo wakimilira wasofi awo wakayegha Bokosi la Phangano. Ndipo mawe ghara ghali penepara mpaka muhanya uno.

¹⁰Wasofi awo wakayegha Bokosi la Phangano wakimilira pakatikati pa mronga wa Yorodani mpaka vyose ivyo FUMU yikalangula Yoshuwa vikachitika na wantru, nga ndi umo Mozesi wakalangulira Yoshuwa. Ndipo wantru wakambuka luwiroluwiro.

¹¹Wanthu wose âwakati âwamara kwambuka, âwasofi awo âwakayegha Bokosi la Phangano la FUMU nawo âwakambuka, ndipo bokosi pamoza na âwasofi âwa âwakadangirira âwanthu.

¹²Wa fuko la Rubeni, la Gadi na hafu wa fuko la Manase âwakadangirira âwalsraele kwambuka uku âwali na mahomwa gha nkhondo nga ndi umo Mozesi wakayowoyer.

¹³Wasilikari âwakukwana pafupi 40,000 âwakambuka uku âwayegha mahomwa kunozgekera nkhondo panthazi pa FUMU mu vidika vya msumba wa Yeriko.

¹⁴Pa zuâwa lira FUMU yikamukuzga Yoshuwa panthazi pa âwalsraele wose. Ndipo âwakamupa nchindi mazuâwa ghose gha umoyo wakhe nga ndi umo âwakachitira kwa Mozesi.

¹⁵Penepapo FUMU yikati kwa Yoshuwa,

¹⁶“Langula âwasofi awo âwakuyegha Bokosi la Phangano, kuti âwafumemo mu mronga wa Yorodani.”

¹⁷Ntheura Yoshuwa wakalangula âwasofi wakati, “Fumanimo mu mronga wa Yorodani.”

¹⁸Wasofi âwara awo âwakayegha Bokosi la Phangano la FUMU âwakafumamo mu mronga. Wasofi âwara âwakati âwakanda waka pa charu chomizo ku sirya linyakhe la mronga, maji gha Yorodani ghakamba kwenda mu malo ghakhe na kufurukira kuwaro nga ndi pakudanga.

¹⁹Wanthu âwakambuka mronga wa Yorodani pa zuâwa la khumi la mwezi wakudanga ndipo âwakazenga msasa wawo pa Giligala, ku mafumiro gha dazi gha mphaka ya Yeriko.

²⁰Sono Yoshuwa wakimika mu msumba wa Giligala mawe ghara 12 agho wakatora kufuma mu mronga wa Yorodani.

²¹Ndipo wakati ku âwalsraele, “Mu nyengo iyo yikwiza, para âwana âwizamkufumba âwawiskewo kuti, ‘Kasi mawe agha ghakung’anamulachi?’

²²Imwe mwizakaâaphalire kuti, ‘âwalsraele âwakambuka Yorodani pa charu chomizo.’

²³Pakuti FUMU, Chiuta winu wakomizga maji gha mronga wa Yorodani panthazi pinu mpaka mukambukira ku sirya nga ndi umo wakachitira pa Nyanja ya Matete iyo wakomizga panthazi pithu mpaka tikambuka.

²⁴FUMU yikachita ichi kuti âwanthu wose âwa mu charu âwamanye kuti FUMU nja nkhongono. Ntheura mazuâwa ghose imwe muti mopenge FUMU, Chiuta winu.”

Yoshuwa 5

¹Para wakaronga wose wa waAmori awo wakawa ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani ku manjiliro gha dazi, na wakaronga wose wa waKanani awo wakawa mu mphepete mwa nyanja, wakati wapulika umo FUMU yikomizgira maji ya Yorodani panthazi pa walsraele mpaka wakambuka wose, mitima yawo yikasonganoka, ndipo wakawaso na nkhongono chara chifukwa cha walsraele.

Ukotori ku Giligala

²Pa nyengo yira FUMU yikati kwa Yoshuwa, “Fura vimayi vy a sangalawe ndipo uwkotore walsraele kachiwiri.”

³Ntheura Yoshuwa wakafura vimayi vy a sangalawe, ndipo wakawakotora walsraele pa Phiri la Gibeyati Haaraloti

⁴Chifukwa icho Yoshuwa wakakotorera wantru ndi ichi: wanarume wose awo wakafuma ku Eguputo, na wose awo wakawa wakurwa nkhondo wakafwira mu nthowa mu mapopa wati wafuma mu Eguputo.

⁵Nangauli wantru wose awo wakawa wakukotoreka, kweni wanandi awo wakababiwira mu nthowa, mu mapopa wakawa, wati wafuma mu Eguputo, wakawa wambula kukotoreka.

⁶Pakuti walsraele wakenda virimika 40 mu mapopa wakasuka wantru wose awo wakarwanga nkhondo para wakafumanga mu Eguputo, wakafwa chifukwa wakapulikira FUMU chara. FUMU yikarapa kwa iwo kuti wati wawone charu cha mkaka na uchi chara, icho FUMU yikapangana ku wasekuru wawo kuti yamkutipa ise.

⁷Ntheura wakawa wana wawo awo FUMU yikawawuska mu malo mwawo. Ndipo weneawa wakawa awo Yoshuwa wakawakotora. Iwo kuti wakawa wakukotoreka chara chifukwa mu mapopa kuti wakakotoreka chara.

⁸Para fuko lose likamara kukotoreka, wakakhara pa malo gheneghara mpaka vilonda vikapora.

⁹Penepapo FUMU yikati kwa Yoshuwa, “Muhanya uno ndawuskapo kwa imwe kulengeskeka uko waEguputo wakamuchitirani.” Sono zina la malo likuchemeka kuti Giligala mpaka muhanya uno.

¹⁰Apo walsraele wakawa wachali kukhara mu misasa yawo ku Giligala, wakachita chiphikiro cha Paska pa zuwa la 14 la mu mwezi ku nyengo ya na mise, mu vidika vy a Yeriko.

¹¹Ndipo na machero ghakhe chati chajumpha chiphikiro cha Paska, wakarya chakurya chakulimika mu charu chenechira: vingwa vipapati vyambula chirungo na tirigu wakukazinga.

¹²Mana ghakareka kuwa zuŵa leneilo, apo âwakati âwarya vyakurya vyakulimika mu charu chira. Walsraele wakaŵaso nagho chara kweni kufuma nyengo yira âwakarya vuna yakulimika ku Kanani.

Yoshuwa na munthu wakukorera lupanga

¹³Para Yoshuwa wakaŵa pafupi na msumba wa Yeriko, wakalaŵiska ndipo wakawona munthu wimilira panthazi pakhe, wakorera lupanga mu woko lakhe. Yoshuwa wakaruta kwa iyo ndipo wakati, “Kasi iwe uli yumoza wa ise panji uli murwani withu?”

¹⁴Munthu yura wakazgora wakati, “Chara.” Ine ndiza nga ndi murongozgi wa âwasilikari âwa FUMU. Penepapo Yoshuwa wakaŵa pasi kavunama na kusopa, ndipo wakafumba wakati, “Kasi sekuru wane wali na uthenga uli kwa muteŵeti wakhe?”

¹⁵Murongozgi wa âwasilikari âwa FUMU yura wakazgora wakati, “Vura skapato zako ku malundi, pakuti malo agho wimilirapo ngakupatulika.” Penepapo Yoshuwa wakachita ntheura.

Yoshuwa 6

Kubwanganduka kwa Yeriko

¹Vipata nya msumba wa Yeriko vikajarika na kuvikiririka chomene kuti Walsraele Wareke kunjira. Kukaŵavye munthu wakufumira kuwaro, panji wakunjira mukati.

²Ndipo FUMU yikati kwa Yoshuwa, “Wona nkupereka msumba wa Yeriko mu mawoko ghako. Nkhuwupereka pamoza na karonga wakhe na vinkhara vyakhe nya nkondo.

³Mwende pamoza na âwasilikari âwa nkondo kuzingirira msumba kamoza pera. Muchite ichi pa mazuŵa ghankonde na limoza.

⁴Wasofi wankonde na âwâiri âwayeghe mbata zinkhonde na ziŵiri za masengwe gha mberere zanarume panthazi pa Bokosi la Phangano. Pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri, mose mukazingilire msumba kankhonde na kawiri, uko âwasofi wakulizga zimbata.

⁵Para mbata za masengwe gha mberere zanarume zikulira chomene, penepapo âwasilikari wose nawo âwachemerezge na nchemo yikuru. Ntheura linga la msumba lamkuwa pasi, ndipo musilikari yose wakanjire mu msumba apo warazgira.”

⁶Penepapo Yoshuwa, mwana wa Nuni wakachema âwasofi ndipo wakati kwa iwo, “Torani Bokosi la Phangano la FUMU ndipo muchite kuti âwasofi âwanyakhe wankonde na âwâiri âwayeghe mbata za masengwe gha mberere zanarume âwâwe panthazi pa Bokosi la Phangano.”

⁷Ndipo wakaŵalangula ŵanthu wakati, "Yambani kwenda kuzingirira msumba, ndipo ūasilikari ūadangire kwenda panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU."

⁸Para Yoshuwa wakayowoya ku ŵanthu, ūasofi ūankonde na ūawiri awo ūkayegha zimbata zinkonde na ziŵiri za masengwe gha mberere zanarume panthazi pa FUMU ūakadangira na kulizga mbata zaho, ndipo Bokosi la Phangano la FUMU likiza pamanyuma zaho.

⁹Ŵalinda awo ūkayegha mahomwa ūakendanga panthazi pa ūasofi awo ūkakalizganga zimbata. Ndipo Ŵalinda awo ūakawa kumanyuma ndiwo ūakarondezga Bokosi la Phangano. Nyengo yose iyi zimbata zikaliranga kwambula kureka.

¹⁰Kweni Yoshuwa wakaŵalangula ŵanthu wakati, "Mureke kuya kachemerezga, kuchita chiwawa nanga nkuyowoya mazgu ghali ghose kufikira pa zuŵa ilo ine ndizamkumuphalirani kuti, 'Chemerezgani.' Penepapo ndipo mukachemerezge."

¹¹Ntheura ūakenda nalo Bokosi la Phangano la FUMU kuzingirira msumba kamoza pa zuŵa. Ŵakawerera ku msasa kuya kagona kwenekura.

¹²Ndipo Yoshuwa wakawuka na mulenjelenje ndipo ūasofi ūakanyamura Bokosi la Phangano la FUMU.

¹³Ūasofi ūankonde na ūawiri awo ūkayegha zimbata zinkonde na ziŵiri za masengwe gha mberere zanarume ūakenda panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU uku ūakulizga zimbata zira kwambula kureka. Ŵalinda awo ūkayegha mahomwa ūakadangira, ndipo awo ūakawa kumanyuma ūakarondezga Bokosi la Phangano, uko zimbata zikulira kwambula kureka.

¹⁴Ndipo pa zuŵa la chiŵiri ūakenda kuzingiriza msumba na kuwerera ku msasa. Ŵakachita ntheura kwa mazuŵa ghankonde na limoza.

¹⁵Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri ūakawuka ku matandakucha, pambere zuŵa lindafume, ūakenda kuzingirira msumba mwa ntheura pera kankonde na kaŵiri. Pakaŵa pa zuŵa lenelira pera apo ūakazingirira msumba kankonde na kaŵiri.

¹⁶Ndipo pakuzingirira kankonde na kaŵiri, ūasofi ūati ūalizga zimbata Yoshuwa wakati ku ŵanthu, "Chemerezgani, pakuti FUMU yamupani msumba.

¹⁷Ndipo msumba na vyose ivyo vili mwenemumo mukwenera kuviparanya petu nga ndi sembe kwa FUMU. Rahabu yekha muleŵe yura na wose awo wali nawo mu nyumba yakhe, ndiwo muwareke kuŵa ūamoyo chifukwa wakabisa ūakuskora awo tikâwatumma.

¹⁸Kweni muchenjere kuti mureke kutorapo kalikose ako kakwenerera kuparanyika, mwakuti mureke kujitorera pharaniko kwa mwaŵene. Usange

mungachita ntheura, muti muchite kuti msasa wa Israele utembekere pharaniko na kunjizga suzgo pa msumba.

¹⁹Kweni siliva lose, golide na viteŵetero vya mkuŵa na vya visulo ndi vyakupatulikira FUMU. Mukavinjizge mu chakusungiramo vyuma vya FUMU."

²⁰Para âwasofi âwakalizga zimbata, ndipo âwanthu âwakati âwapulika kulira kwa zimbata, âwakachemerezga na nchemo yikuru, ndipo âwakati âwacherezga, linga la msumba likawa pasi phuu! Ntheura musilikari yose wakunjira waka mu msumba apo wakarazga. Ndipo âwakapoka msumba ura.

²¹Ndipo âwakaparanya vyose vya mu msumba. Âwakakoma na lupanga âwanarume na âwanakazi, âwana na âwarara, ng'ombe, mberere, na mbunda wuwo.

²²Ntheura Yoshuwa wakati ku âwanthu âwâwiri âwara awo âwakaya kapachira charu, "Rutani mukanjire mu nyumba ya mwanakazi muleŵe yura ndipo mukamutore pamoza na wose awo wali nawo kwakuya na chirapo chinu kwa iyo."

²³Ndipo âwanyamata âwara awo âwakaya kapachira charu, âwakaruta, âwakaya katora na kwiza nayo Rahabu, âwawiske, âwanyina ndipo na âwadumbu âwakhe na wose awo wakaŵa nawo. Âwakiza na mbumba yakhe yose. Ndipo âwakâwâwika kuwaro pafupi na msasa wa âwalsraele.

²⁴Âwakocha na moto msumba wose na vyose ivyo vikaŵa mwenemumo, kweni siliva, golide, na viteŵetero vya mkuŵa, na vya visulo, âwakaviŵika mu nyumba ya FUMU yakusungiramo vyuma.

²⁵Ntheura Yoshuwa wakamuponoska Rahabu, mwanakazi muleŵe yura pamoza na mbumba yakhe na wose awo wakaŵa nawo chifukwa âwakabisa nthumi zira izo Yoshuwa wakazituma kuya kapachira Yeriko, ndipo wakukhara mukati mu âwalsraele mpaka muhanya uno.

²⁶Pa nyengo yeneyira, Yoshuwa wakachita chirapo panthazi pa FUMU wakati: "Watembike munthu panthazi pa FUMU, uyo wangiza kuti wazengeso msumba wa Yeriko. Yose uyo wati wazengeso lufura lwakhe, âwati watayenge umoyo wa mwana wakhe wa uwere. Yose uyo wati wazenge vipata vyakhe, wati watayenge umoyo wa mwana wakhe nkhwangu."

²⁷Ntheura FUMU yikaŵa na Yoshuwa ndipo lumbiri lwakhe lukatandazgikira kosekose.

Yoshuwa 7

Kwananga kwa Akani

¹Kweni âwalsraele âwakachita mu kuwura kugomezgeka pa vinthu ivyo vikaŵa vyakutembeka. Akani mwana wa Karimi, mwana wa Zabidi, mwana wa Zera, wa

fuko la Yuda, wakatorapo vinyakhe vy aivo vikawa vyakutembeka. Ntheura ukari wa FUMU ukagolera kwimikana na waIsraele.

²Yoshuwa wakatuma wanarume kufuma ku Yeriko kuruta ku msumba wa Ayi, pafupi na Beti Aveni ku mafumiro gha dazi kwa Betele. Wakati kwa iwo, "Rutani mukapache msumba wa Ayi na charu chakhe." Wantru wara wakaruta ndipo wakawupacha msumba wa Ayi.

³Para wantru wara wakawerera kwa Yoshuwa, wakati kwa iyo, "Msumba wa Ayi nguchoko chomene. Kuti kukukhumbikwa wasilikari wanandi kuruta kuya karwa nawo chara. Mutumeko waka wasilikari pafupi 2,000 panji 3,000." Mureke kuvuska wasilikari wanandi chara.

⁴Ntheura pafupi wasilikari 3,000 wakaruta kuya karwa nkhondo, kweni wakathereseka na kuchimbizika na wantru wa msumba wa Ayi.

⁵Ndipo wantru wa msumba wa Ayi wakakomapo waIsraele pafupifupi 36. Ndipo wakawachimbizga waIsraele kufuma ku chipata cha msumba kuya kafika uko wakaswanga mawe, ndipo wakawakomera pachikhizga. Pakupulika ichi, waIsraele wakathika lusoko ndipo wakawa na wofi ukuru.

⁶Penepapo Yoshuwa na warongozgi wa waIsraele wakaparura vyakuvwara vyawo ndipo wakawa kavunama panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU mpaka na mise. Ndipo wakajithira fuvu pa mitu yawo.

⁷Ndipo Yoshuwa wakati, "Mwe FUMU Chiuta, kasi nchifukwa uli muli kutambuska Yorodani na kutipereka ku waAmori kuti watimare petu? Kukenera kuti mphanyi ise tikakhara waka ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani?

⁸Mwe FUMU! Kasi ine nditi ndiyowoyechi pakuti wasilikari withu wachimbira ku warwani withu?"

⁹WaKanani na wantru wanyakhe wose awo wakukhara mu charu wati wapulike ndipo wati wize na kutizinga na kutimara petu. Kasi imwe muti muchite vichi pa zina linu likuru?

¹⁰FUMU yikati kwa Yoshuwa, "Wuka! Kasi wawirachi kavunama?

¹¹WaIsraele wananga! Waswa phangano lane ilo nkhlangula kuti wasunge. Vintru vyakutembeka ivyo nkhwakanizga kutora, wiba na kuplesika, ndipo waviwika pamoza na katundu wawo.

¹²Ichi ndicho chifukwa waIsraele kuti wangima kulimbana na warwani wawo chara. Wakuwerera na kuchimbira chifukwa iwo nawo sono watembeka. Ine kuti nditi ndiwe namwe pamoza chara, pekhapekha muwuskemo chose icho ndi chakutembeka mukati mwinu!

¹³Wuka! Uwapataliske wantru. Uwaphalire kuti, 'Jipatuliskani mwekha kunozgekera na machero.' Iwe uti kwa iwo, 'FUMU, Chiuta wa Israele wakuti,

"Muli vinthu vyakutembeka mukati mwinu, imwe wāIsraele! Imwe kuti mungima kulimbana na wārwani wīnu chara, pekhapekha muviwuskemo mukati mwinu."

¹⁴Na machero, mwize kwa ine fuko na fuko. Fuko ilo FUMU yakora pa mphenduzgo liti lisenderere mbumba na mbumba, ndipo mbumba iyo FUMU yakora yiti yisenderere nyumba na nyumba, ndipo nyumba iyo FUMU yakora yiti yisenderere munthu na munthu.

¹⁵Ndipo yose uyo wati wakoreke na kanthu kakutembeka, iyo wati wakomeke pamoza na mbumba yakhe yose. Katundu wakhe yose nayo wati wocheke pa moto, pakuti waswa phangano la FUMU ndipo wachita chinthu chakukhozga soni mukati mwa Israele."

¹⁶Ntheura Yoshuwa wakawuka na mulenjelenje ndipo wakaŵachema wāIsraele kwiza pafupi na iyo fuko na fuko. Ndipo mphenduzgo yikawira fuko la Yuda.

¹⁷Wakasendezga pafupi mbumba za Yuda, ndipo mphenduzgo yikawira mbumba ya Zera. Wakasendezgera pafupi mbumba ya Zera munthu na munthu, ndipo mphenduzgo yikawira Zabidi.

¹⁸Yoshuwa wakasendezgera pafupi mbumba yakhe munthu na munthu ndipo Akani mwana wa Karimi, mwana wa Zabidi, mwana wa Zera, wa fuko la Yuda ndipo mphenduzgo yikamuwira.

¹⁹Ntheura Yoshuwa wakati kwa Akani, "Mwana wane, yowoya unenesko panthazi pa FUMU, Chiuta wa Israele, ndipo uzomere kwa iyo. Ndiphalira sono icho wachita, ungandibisanga chara."

²⁰Akani wakazgora Yoshuwa wakati, "Mbunenesko ndanangira FUMU, Chiuta wa Israele. Icho ndachita ndi ichi:

²¹Para nkhati ndawona mukati mu vyakuskogha, munjilira wakutowa wakufumira ku Babuloni, pafupi makilogiramu ghawiri gha siliva, na kujumpha hafu kilogiramu wa golide, nkhavidokera na kutora. Ndipo wonani, nkhajimira pasi mu hema lane, kusi kwakhe kuli siliva."

²²Penepapo Yoshuwa wakatuma wānthu awo wākachimbilira ku hema, ndipo wonani, vinthu vyakutembeka vikabisikamo nadi, ndipo siliva likāwa nadi kusi kwakhe.

²³Wakatora vinthu vira kufuma mu hema, ndipo wākiza navyo kwa Yoshuwa na ku wāIsraele wose, ndipo wākaviŵika pasi panthazi pa FUMU.

²⁴Ntheura Yoshuwa pamoza na wāIsraele wose wākatora Akani mwana wa Zera, siliva, munjilira ura, golide, wāna wākhe wānarume na wānakazi, ng'ombe zakhe, mbunda zakhe, mberere na mbuzi zakhe, hema lakhe, na vyose ivyo wakaŵa navyo. Vyose ivi wākavitorera ku dambo la Akori.

²⁵Yoshuwa wakati, “Kasi nchifukwa uli watitorera ise visuzgo? FUMU ndiyo sono yiti yize na visuzgo pa iwe!” Penepapo âwalsraele wose âwakamudina na mawe Akani. âWakadinaso na mawe âwabali âwakhe wose ndipo âwakocha pa moto mathupi ghawo.

²⁶Pachanya pa Akani âwakaponyapo mulu ukuru wa mawe, weneuwo ulipo mpaka muhanya uno. Ntheura FUMU yikawezgako ukari wakhe wakofya. Pa chifukwa ichi malo ghara ghakuchemeka kuti Dambo la Akori mpaka muhanya uno.

Yoshuwa 8

Kutoreka na kubwanganduka kwa Ayi

¹FUMU yikati kwa Yoshuwa, “Ungopanga chara nanga nkhuthika lusoko. Tora âwasilikari wose pamoza na iwe ndipo murute kuti mukarwe na msumba wa Ayi. Wona ndapereka karonga wa ku Ayi, âwanthu âwakhe, msumba na charu chakhe mu woko lako.

²Mukawuchitire msumba wa Ayi na karonga wakhe nga umo mukachitira na msumba wa Yeriko na karonga wakhe. Kweni vyakuskogha na ng'ombe mujitorere kuâva vyinu. Mukachite kuwubuchizga msumba pakufumira kumanyuma kwakhe.”

³Ntheura Yoshuwa wakawuka pamoza na âwasilikari wose âwakaruta ku msumba wa Ayi. Yoshuwa wakasankha vinkhara vyala nkhondo 30,000 ndipo wakaâwatuma kuruta na usiku.

⁴Ndipo wakalangula wakati, “Wonani, mukakakhazge pakwizira kumanyuma kwa msumba. Mureke kuâva kutali na msumba chara, kweni mose mukâwenge âwakunozgeka.

⁵Ine pamoza na âwanthu wose awo âwali na ine tiwurotokere msumba. Ndipo para âwamkufuma kuti âwarwe na ise nga ndi pakudanga, ise tizamkuchimbira.

⁶Iwo âwamkufuma na kutichimbizga mpaka tiâwaguzire kutali na msumba. Chifukwa âwamkupima kuti, ‘âWakutichimbira nga ndi umo âwakachitira pakudanga.’ Ntheura ise tamkuâwachimbira.

⁷Penepapo imwe mukafume uko mwakhazganga na kuwutora msumba. FUMU, Chiuta winu wati wawupereke mu woko linu.

⁸Ndipo para mwakawupoka msumba, mukawubuske na moto. Mukachite icho FUMU yamulangulani. Wonani, ine ndamuphalirani.”

⁹Ntheura Yoshuwa wakaâwatuma, ndipo âwakaruta ku malo ghakukhazgirako na kuya kakhara pakati pa Betele na Ayi ku manjiliro gha dazi wa msumba wa Ayi. Usiku wenewura Yoshuwa wakaâwa na âwanthu.

¹⁰Na machero ghakhe na mulenjelenje Yoshuwa wakawuka na kuwunganya wāsilikari wākhe. Ndipo iyo na wārongozgi wā wālsraele wākenda panthazi pa wānthu kuruta ku msumba wa Ayi.

¹¹Ndipo wāsilikari wose awo wākāwā nayo wākenda ndipo wākafika kufupi na msumba wa Ayi na kuzenga msasa ku dera la ku mpoto kwa msumba. Pakati pa iwo na msumba pakāwā chinkhwawu.

¹²Yoshuwa wakatorapo wāsilikari pafupi 5,000 na kuwāwika kuti wākhazge pakati pa Betele na Ayi, ku manjiliro gha dazi kwa msumba.

¹³Ndipo wākāwika wāsilikari kuti wāwē pa malo ghawo. Mpingo ukuru wose uwo ukaŵa mu msasa ukaŵa ku mpoto kwa msumba, ndipo awo wākakhazga kumanyuma kwa msumba wākāwā ku manjiliro gha dazi kwa msumba. Usiku ura Yoshuwa wākāwā na wānthu mu dambo.

¹⁴Para karonga wa msumba Ayi wakawona ichi, iyo na wānthu wākhe wose wā mu msumba wākawuka na mulenjelenje kuti wārwe na wālsraele pa malo ghanyakhe agho ghakathyana na Araba. Kweni wakamanya chara kuti kukaŵa wāsilikari wānyakhe awo wākamukhazga kufuma kunyuma zakhe.

¹⁵Sono Yoshuwa na wālsraele wose wākapusikizga nga ndi para wākutondeka ndipo wākachimbilira ku mapopa.

¹⁶Wānthu wose wā mu msumba wa Ayi wākachemeka kuti wāfume na kuchimbizga wālsraele. Ndipo apo wākachimbizganga Yoshuwa, wākaguzikira kutali na msumba.

¹⁷Kukharamo mwanarume waliyose chara mu msumba wa Ayi nesi mu Betele uyo wakareka kuruta kuya kachimbizga wālsraele. Wākareka msumba wambula kujara, wākaruta kuya kachimbizga wālsraele.

¹⁸Penepapo FUMU yikati kwa Yoshuwa, “Nyoroskera mukondo, uwo uli mu woko lako, ku msumba wa Ayi, pakuti msumba uwu nditi ndiwupereke mu woko lako.” Ntheura Yoshuwa wakanyoroskera mukondo wakhe ku msumba.

¹⁹Wakati wanyoroskera mukondo wakhe ku msumba, awo wākakhazganga wākawuka luwīroluwīro apo wākāwā na kuchimbilirako ku msumba. Wākanjira mu msumba na kuwupoka ndipo kwambula kuchedwa wākawubuska moto.

²⁰Para wānthu wā msumba wa Ayi wākalaŵiska kumanyuma, wākawona josi la kuphya kwa msumba lati waka pholi kuchanya. Nkhongono zakuti wāchimbilire uku na uku zikāwāmalira, pakuti wālsraele awo wākāwāchimbizganga ku mapopa, wākāwāzgokera na kuwāchimbizga iwo awo wākachimbizganga.

²¹Ndipo para Yoshuwa na wālsraele wose wākawona kuti awo wākakhazganga wātora msumba ndipo josi lati waka pholi mu msumba, wākawerera na kuwākoma wānthu wā msumba wa Ayi.

²²Sono âwasilikari awo âwakakhazga âwara âwakiza kufuma mu msumba mwakuti âwanthu âwa msumba wa Ayi âwakazingirizgika uku na uku na âwalsraele. âwalsraele âwakaâwakoma âwa msumba wa Ayi wose kwambula kurekapo na yumoza wamoyo panji wakupona.

²³Ndipo âwakakora karonga wa msumba wa Ayi na kwiza nayo kwa Yoshuwa.

²⁴Para âwalsraele wakamara kukoma âwanthu wose âwa msumba wa Ayi ku thondo na ku mapopa uko âwakaâwachimbizgira, ndipo wose âwati âwakakomeka na lupanga, âwalsraele wose âwakawerera ku Ayi na kukoma wose mwenemura.

²⁵âwanthu wose âwa mu msumba wa Ayi awo âwakakomeka zuâwa lenelira âwakaâwa 12,000, âwanarume na âwanakazi.

²⁶Pakuti Yoshuwa wakawezgako woko lakhe chara ilo wakanyoroskera mukondo wakhe mpaka wose awo âwakakharanga mu msumba wa Ayi âwakamara petu.

²⁷Ng'ombe pera na vyakuskogha vya msumba ura ndivyo âwalsraele âwakajitorera kuâwa vyakuskogha vyawo nga ndi umo FUMU yikalangulira Yoshuwa.

²⁸Ntheura Yoshuwa wakocha msumba wa Ayi na kuwuzgora mulu wa mahami kwa muyirayira mpaka muhanya uno.

²⁹Yeshuwa wakamupayika karonga wa msumba wa Ayi pa khuni kufikira na mise. Pakunjira kwa dazi, Yoshuwa wakalangula kuti âwakhizge thupi kufuma pa khuni, âwalitore na kulitaya pasi pa chipata cha msumba. Ndipo pachanya pakhe âwakawunjikapo mulu ukuru wa mawe agho ghachalipo mpaka muhanya uno.

Dango likuâwazgika pa Phiri la Ebala

³⁰Penepapo Yoshuwa wakazenga jochero la FUMU pa Phiri la Ebala,

³¹umo Mozesi muteâweti wa FUMU wakalangulira âwalsraele. Wakalizenga kwakuyana na umo kuli kulembeka mu Buku la Marango gha Mozesi, kuti liwenge jochero la mawe ghambula kuâaja agho munthu walije kukhwaskapo na chakuâjira. Penepara âwakapereka kwa FUMU sembe yakocha na ya wenewawene.

³²Ndipo penepara, panthazi pa âwalsraele, wakalembapo pa mawe mazgu agho wakatorera kufuma pa Dango la Mozesi ilo likalembeka.

³³âwalsraele wose, âwalendo, âwenecharu, pamoza na âwarongozgi âwalo, nduna na âweruzgi, âwakimilira ku dera lino na dera lira la Bokosi la Phangano la FUMU, kulaâwiska âwasofi awo âwakaâwa âwalevi, âweneawo âwakayegha Bokosi la Phangano. Hafu wa âwanthu âwakimilira kuthyana na Phiri la Gerizimu, ndipo hafu wa âwanthu âwakimilira kuthyana na Phiri la Ebala nga ndi umo Mozesi muteâweti wa FUMU wakalangulira pakudanga kuti âwatumbike âwalsraele.

³⁴Pamanyuma Yoshuwa wakawazga mazgu ghose gha marango, pamoza na vitumbiko na nthembo, nga ndi umo vili kulembekera mu Buku la Marango.

³⁵Pakaŵavye na lizgu limoza ilo Mozesi wakalangula leneilo Yoshuwa wakareka kuliŵazga ku âwIsraele wose awo âwakawungana awo mukati mwawo mukaŵâ âwanakazi, âwana, na âwalendo awo âwakakharanga mukati mwawo.

Yoshuwa 9

Ŵa fuko la Gibeyoni ūakupusika Yoshuwa

¹Sono âwakaronga wose awo âwakâwa ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani âwakapulika ichi. Iwo âwakakharanga mu charu cha mapiri mu madambo, na mu mphepete mose mwa Nyanja Yikuru kurazga ku Lebanoni. Weneâwa âwakâwa âwakaronga âwa âwHiti, âwa âwAmori, âwa âwKanani, âwa âwPerezi, âwa âwHivi, na âwa âwYebusi.

²Wose aâwa âwakazomerezgana kuti âwarwe nkhondo na Yoshuwa na âwIsraele.

³Kweni âwHivi awo âwakakharanga mu msumba wa Gibeyoni âwakati âwakapulika icho Yoshuwa âwakachita ku msumba wa Yeriko na wa Ayi,

⁴âwakanozgera fundo ya uryarya. âWakaruta kuya kanozgera vyakurya, ndipo âwakayegha masaka ghakorowere ghakukerukakeruka pa mbunda zawo, na mathumba ghakorowere gha vinyo gha vikumba vyakuparuka na gha vigambavigamba.

⁵Iwo âwakavwara skapato zikorowere za vigambavigamba na malaya ghakumara. Vyakurya vyawo vyose ivyo âwakayegha vikaŵâ vyakomira na vya chuku.

⁶Penepapo âwakaruta kwa Yoshuwa ku msasa ku Giligala ndipo âwakati kwa iyo na ku âwIsraele, “Ise tafuma ku charu cha kutali. Sono ise tikukhumba kuti paŵe phangano pakati pa ise na imwe.”

⁷âwIsraele âwakati ku âwHivi, “Panyakhe mukukhara pafupi na ise. Kasi ise tingachita uli phangano na imwe?”

⁸Iwo wakati kwa Yoshuwa, “Ise ndise âwateŵeti âwinu.” Yoshuwa wakaŵafumba wakati, “Kasi imwe ndimwe âwanjani ndipo mwafuma nkhu?”

⁹Iwo âwakazgora âwakati, “Âwateŵeti âwinu âwafuma ku charu cha kutali chomene, chifukwa cha lumbiri lwa zina la FUMU, Chiuta winu. Pakuti ise tili kupulika vyose ivyo wali kuchita mu charu cha Eguputo.

¹⁰Tili kupulika ivyo wali kuchita ku âwakaronga âwâwiri âwa âwAmori ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, kwa Sihoni karonga wa ku Heshiboni, na kwa Ogi karonga wa ku Bashani, uyo wakakharanga mu Ashitaroti.

¹¹Ntheura wārara wīthu na wose awo wākukhara mu charu chithu wākatiphalira kuti, ‘Torani vyakurya vyinu vya pa ulendo, rutani mukakumane nawo, ndipo mukāwaphalire kuti: Ise tili wātewēti wīnu. Tiyenī tichite phangano pakati pa ise na imwe.’

¹²Wonani chakurya chithu. Chikāwā chakuthukira apo tikafumiranga mu zinyumba zithu kuŵa cha pa ulendo withu pa zuŵa ilo tikafumanga kwiza kwa imwe kufuma ku nyumba zithu. Kweni sono wonani, chomira ndipo chili na chuku.

¹³Ndipo mathumba gha vikumba agha ghakāwā waka ghaphya apo tikathirangamo vinyo, kweni sono wonani umo ghaparukira. Wonani malaya ghithu na skapato zithu vyose vyazgoka vikorowere na kumara chifukwa cha ulendo uwu utali chomene.”

¹⁴Sono wālsraele wākaryako chakurya chawo chira, kwambula kufumba danga kwa FUMU.

¹⁵Penepapo Yoshuwa wakachita phangano la mutende na iwo kuti wāreke wāwē wāmoyo ndipo wārongozgi wā mpingo wa wālsraele wākakhozgera phangano ili na chirapo.

¹⁶Para ghakajumphapo mazuŵā ghatatu kufumira apo wākapanganirana na wāGibeyoni, wālsraele wākapulika kuti wākaŵā wāzengenzgani wāwo wā pafupi na iwo.

¹⁷Ntheura wālsraele wākawuka na kuya kafika ku misumba yawo pa zuŵa la chitatu. Misumba yawo yikaŵā iyi: Gibeyoni, Kefira, Beyeroti na Kiriyati Yeyarimu.

¹⁸Kweni wālsraele kuti wākaŵakoma chara chifukwa wārongozgi wā mpingo wākachita chirapo mu zina la FUMU, Chiuta wa Israele. Penepapo mpingo wose ukadinginyikira wārongozgi.

¹⁹Ndipouli wārongozgi wose wākazgora mpingo ura wākati, “Ise tikarapa kwa iwo mu zina la FUMU, Chiuta wa Israele, ntheura sono kuti tingāwakhwaskanga chara.”

²⁰Icho tiŵachitire ndi ichi: Tiŵareke wākhare wāmoyo, mzire ukari wa FUMU ukhilire pa ise, chifukwa cha chirapo icho tikachita kwa iwo.

²¹Warekani wākharenge, kweni wāwēnge wākuthenya nkhuni, na wākuneghera maji mpingo wose! Vyeneivi ndivyo wākayowoya wārongozgi.

²²Penepapo Yoshuwa wākaŵachema wānthu wā mu msomba wa Gibeyoni wāra, na kuŵafumba kuti, “Kasi nchifukwa uli mukatipusika pakuyowoya kuti mukafuma kutali apo mukukhara pafupi na ise?

²³Ntheura sono mwatembeka ndipo âwanji âwa imwe âwati âwâwenge âwazga, âwakuthenza nkhuni, na âwakunegha maji gha mu Nyumba ya Chiuta wane kwa muyirayira.”

²⁴ÂWakamuzgora Yoshuwa âwakati, “ÂWateâweti winu âwakaphalirika makora chomene umo FUMU, Chiuta winu wakalangulira muteâweti wakhe Mozesi kumupani charu chose na kumaramo wose petu awo âwakukhara mu charu. Sono tikopa chomene chifukwa cha imwe. Ndicho chifukwa tikachita chinthusi cha ntheura.

²⁵Sono ise tili mu mawoko ghinu, chitani chilichose kwa ise icho mukuchiwona nchakwenerera na chiweme.”

²⁶Ntheura Yoshuwa wakaâwathaska kufuma ku woko la âwalsraele. ÂWakâwakoma chara.

²⁷Mu zuâwa lenelira Yoshuwa wakaâwazgora âwanthu âwa ku Gibeyoni kuâwa âwakuthenza nkhuni na âwakuneghera maji âwa mpingo wa âwalsraele na jochero la FUMU mu malo ghose agho iyo yiti yisankhe. Ndipo ndimo âwaliri kufikira mpaka sono.

Yoshuwa 10

ÂWaAmori âwakuthereskeka

¹Para Adoni Zedeki, karonga wa Yerusalemu wakapulika umo Yoshuwa wapokera msumba wa Ayi, na umo wakawuparanyira nga ndi umo wakachitira ku msumba wa Yeriko na karonga wakhe. Wakapulikaso umo âwanthu âwa msumba wa Gibeyoni âwakachitira phangano la mutende na âwalsraele ndipo âwakakharanga mukati mwawo.

²Ntheura karonga yura wakopa chomene pakuti msumba wa Gibeyoni ukâwa ukuru chomene, ukuyana waka na misumba ya maufumu. Ukaâwa ukuru kuruska msumba wa Ayi, ndipo âwasilikari âwakhe wose âwakâwa vinkhara.

³Ntheura Adoni Zedeki, karonga wa Yerusalemu wakatuma âwanthu kwa Hohamu, karonga wa Heburoni, kwa Piramu, karonga wa Yarimuti, kwa Yafiya, karonga wa Lakishi, na Debiri, karonga wa Egiloni na mazgu ghakuti,

⁴“Zanine kwa ine kuno kuti mundovwire kurwa na msumba wa Gibeyoni pakuti wachita phangano la mutende na Yoshuwa na âwalsraele.”

⁵Penepapo âwakaronga âwankonde âwa âwaAmori, âweneawo âwakâwa karonga wa Yerusalemu, karonga wa Heburoni, karonga wa Yarimuti, karonga wa Lakishi, na karonga wa Egiloni, âwakawungana pamoza, âwakaruta iwo na âwasilikari âwawo wose ndipo âwakazenga msasa kuthyana waka na msumba wa Gibeyoni, na kurwa nawo nkhondo.

⁶Wanthu wa msumba wa Gibeyoni wakatuma mazgu kwa Yoshuwa ku msasa pa Giligala wakati, "Mungatirekanga tekha ta wateweti winu chara. Zaninge luwiro kwa ise kuti mutiponoske! Zaninge mutovwire, pakuti wakaronga wose wa waAmori kufuma ku charu cha mapiri wasazgana pamoza kuti warwe na ise!"

⁷Ntheura Yoshuwa wakuwuka kufuma ku Giligala pamoza na wasilikari wakhe wose. Wakaruta pamoza vinkhara vy a nkondo.

⁸FUMU yikati kwa Yoshuwa, "Ungopanga chara. Ndawapereka mu mawoko ghako. Palije na yumoza wa iwo uyo wati wachinthe panthazi pako."

⁹Ntheura Yoshuwa wakawarotokera mwakuwabuchizga wakati wenda usiku wose kufuma ku Giligala.

¹⁰FUMU yikawatenthemeska chomene wakaronga wa waAmori wara panthazi pa waIsraele, weneawo wakakoma wantru wanandi mu msumba wa Gibeyoni. WaIsraele wakawachimbizgira waAmori ku nthowa yakuya ku Beti Horoni ndipo wakarutilira kuwakoma mpaka wakaya kafika ku nthowa yakuya ku Azeka na Makeda.

¹¹Apo wakachimbiranga waIsraele, kufuma ku Beti Horoni kuhilira ku nthowa yakuya ku Azeka, FUMU yikaponya matalala ghakurughakuru kufuma ku mtambo kuwira pa iwo. Ndipo wanandi wakakomeka na matalala ghara kuruska awo wakakomeka na malupanga gha waIsraele.

¹²Penepapo Yoshuwa wakati kwa FUMU panthazi pa zuwa ilo yikaperekera waAmori kwa waIsraele, "Dazi iwe, yimilira chete pachanya pa Gibeyoni, mwezi nawe, pachanya pa dambo la Ayaloni."

¹³Ntheura dazi likimilira pachanya mwezi nawo ukakhara penepapo mpaka fuko la Israele likawezgera nduzga pa warwani wakhe. Ichi chili kulembeka mu Buku la Yashara. Zuwa likimilira pakatikati pa mtambo, ndipo likachedwa kunjira pakutoraso nyengo pafupi zuwa lose.

¹⁴Lindaweko zuwa lakukozgana na ili na kale wuwo, panji pamanyuma pa leneili, apo FUMU yikapulikira mazgu gha munthu. Nadi, FUMU yikawarwera waIsraele!

¹⁵Penepapo Yoshuwa na waIsraele wose wakawerera ku msasa wawo ku Giligala.

Yoshuwa wakukora wakaronga wankonde wa waAmori

¹⁶Wakaronga wankonde wa waAmori wara wakabisama mu mphanji ku Makeda.

¹⁷Para Yoshuwa wakaphalirika kuti wakaronga wankonde wasangika, wabisama mu mphanji ku Makeda,

¹⁸wakati, "Mukakunkhuzgirepo mawe ghakurughakuru pa muryango wa mphanji, ndipo muŵikepo wānthu kuti wālindenge.

¹⁹Kweni imwe mureke kukhara penepapo chara, murutilire kurondezga wārwani wīnu, muŵakome kufumira kumanyuma. Mungazomerezganga kuti wākafike ku misumba yawo chara, pakuti FUMU, Chiuta winu waŵaperekwa mu mawoko għinu."

²⁰Yoshuwa na wālsraele wākati wāmara kukoma na lupanga wānthu wānandi chomene, wākasuka wākakhara wāchoko waka awo wākaponapo ndipo wāneawā wāfika mu misumba yawo ya malinga.

²¹Penepapo wāsilikari wose wākawera makora na kwiza kwa Yoshuwa ku msasa wa Makeda, ndipo pakaŵavye na yumoza wakayowoyapo uheni wa wālsraele.

²²Sono Yoshuwa wakati, "Jurani muryango wa mphanji ndipo mwize nawo wākaronga wānkhonde wāra kwa ine."

²³Sono wākiza nawo wākaronga wānkhonde wāra kufuma mu mphanji, karonga wa Yerusalem, wa Heburoni, wa Yarimuti, wa Lakishi, na wa Egiloni.

²⁴Wākati wāfika nawo wākaronga wāra kwa Yoshuwa, wakachema wānarume wose wā wālsraele ndipo wakati ku wārongozgi wā wāsilikari awo wākiza nayo, "Zani kuno ndipo kandani malundi għinu pa singo za wākaronga aŵa." Ndipo wākiza na kukanda pa singo za wākaronga wāra.

²⁵Yoshuwa wakati kwa iwo, "Mungopanga chara, nesi kuthika lusoko. Muŵe wānkhongono na wā chikanga. Ichi ndicho FUMU yiti yichitenge ku wārwani wīnu wose awo mwamkurwa nawo."

²⁶Penepapo Yoshuwa wakaŵatimba na kuŵakoma wākaronga wāra, ndipo wakaŵapayika pa makuni ghankhonde. Wakaŵa wākupayikika pa makuni mpaka na mise.

²⁷Pakunjira kwa dazi, Yoshuwa wakalangula kuti wāwakhizge mu makuni na kuŵaponya mu mphanji mwenemura wākabisama. Pa muryango wa mphanji wākajarapo mawe ghakurughakuru agho għalipu mpaka sono.

Yoshuwa wakutorerorera charu cha wāAmori

²⁸Pa zuŵa lenelira Yoshuwa wakapoka msumba wa Makeda. Wakawuparanya msumba na kukoma karonga wakhe na wānthu wose wā mu msumba. Wakarekamo na yumoza chara mu msumba, ndipo wakachita kwa karonga wa Makeda nga ndi umo wakachitira kwa karonga wa msumba wa Yeriko.

²⁹Penepapo Yoshuwa na wālsraele wose wākarutilira kufuma ku Makeda, wākaruta ku Libina kuya karwa nkhondo.

³⁰FUMU yikaperekaso msumba wa Libina na karonga wakhe mu mawoko gha wāIsraele. Yoshuwa wakawuparanya msumba na kukoma na lupanga munthu waliyose uyo wakaŵamo. Kukaŵavye munthu wakukharamo wamoyo nanga njumoza. Ndipo wakachita kwa karonga wakhe nga ndi umo wakachitira kwa karonga wa msumba wa Yeriko.

³¹Yoshuwa pamoza na wāIsraele wose wākarutilira kufuma ku msumba wa Libina wākaya kafika ku msumba wa Lakishi. Wākawuzingirizga msumba, na kurwa nawo nkhondo.

³²FUMU yikapereka msumba wa Lakishi mu mawoko gha wāIsraele, ndipo pa zuŵa la chiŵiri Yoshuwa wakawupoka. Wakawuparanya msumba na kukoma na lupanga munthu waliyose nga ndi umo wakachitira ku msumba wa Libina.

³³Pa nyengo yeneyiyo, Horamu, karonga wa Gezere wakiza kuti wovwire wānthu ūa msumba wa Lakishi, kweni Yoshuwa wakamukoma pamoza na wāsilikari wākhe wose kwambula kurekapo nanga njumoza wamoyo.

³⁴Yoshuwa pamoza na wāIsraele wose wākarutilira kufuma ku msumba wa Lakishi wākaya kafika msumba wa Egiloni. Wākawuzinga msumba, na kurwa nawo nkhondo.

³⁵Wākawupoka msumba zuŵa lenelira, wākawuparanya na kukoma na lupanga waliyose mu msumba ura nga ndi umo wākachitira na msumba wa Lakishi.

³⁶Penepapo Yoshuwa na wāIsraele wose pamoza nayo wākarutilira kufuma ku msumba wa Egiloni wākaruta ku msumba wa Heburoni na kurwa nayo nkhondo.

³⁷Wākawupoka msumba wa Heburoni, wākawuparanya pamoza na mizi yakhe na lupanga, wākakoma karonga wakhe, na munthu wa waliyose uyo wakaŵa mwenemumo. Wākarekapo wamoyo nanga njumoza chara. Wākakoma chilichose icho chikāŵa mwenemumo nga ndi umo wākachitira ku msumba Egiloni.

³⁸Yoshuwa pamoza na wāIsraele wose wākawerako ndipo wākaruta ku msumba wa Debiri na kurwa nawo nkhondo.

³⁹Wākakoma msumba pamoza na karonga wakhe, na mizi yakhe, ndipo wākoma wānthu wose na lupanga. Munthu waliyose wakakomeka, kuti wākarekapo na yumoza wamoyo chara. Wākachita ku msumba wa Debiri na karonga wakhe nga ndi umo wākachitira ku msumba wa Libina na ku msumba wa Heburoni.

⁴⁰Ntheura Yoshuwa wakathereska charu chose cha mapiri, charu cha ku mwera, cha kusendemuka na cha mu vidika pamoza na wākaronga wāwo wose. Wakakoma wose kwambula kurekapo na yumoza kuŵa wamoyo nga ndi umo FUMU, Chiuta wa Israele wakalangulira.

⁴¹Yoshuwa wakawathereska kufuma ku Kadeshi Baraneyya kuya kafika ku msumba wa Gaza, kufuma ku chigâwa chose cha Gosheni kuya kafika ku msumba wa Gibeyoni.

⁴²Yoshuwa wakathereska âwakaronga wose âwa na vyaru vyose ivi mu ulendo umoza pera chifukwa FUMU, Chiuta wa Israele wakaâwarweranga âwIsraele.

⁴³Pamanyuma Yoshuwa na âwIsraele wose âwakawerera ku msasa wawo ku Giligala.

Yoshuwa 11

Yoshuwa wakuthereska Yabini na âwakaronga âwanyakhe

¹Para Yabini karonga wa msumba wa Hazoro wakapulika zakutonda kwa âwIsraele, wakatuma mazgu kwa Yobabu, karonga wa msumba wa Madoni, kwa âwakaronga âwa msumba wa Shimuroni na wa Akishafu.

²Wakatumaso mazgu kwa âwakaronga âwa ku mpoto kwa charu cha mapiri, mu charu cha Araba ku mwera kwa Kineroti, mu chidika, na mu Nafoti Doro ku manjiliro gha dazi,

³kwa âwakanani ku mafumiro gha dazi, na ku manjiliro ghakhe, ku âwAmori, âwHiti, âwPerezi, na âwYebusi mu charu mapiri, na ku âwHivi awo âwakakharanga musi mu Phiri la Heremoni mu charu cha Mizipa.

⁴Âwakaronga wose âwakiza na âwasilikari âwawo wose kunozgekera nkhondo. Âwakâwa âwanandi nga ndi muchenga wa mu mphepete mwa nyanja. Âwakâwaso na mahachi na magareta ghanandi chomene.

⁵Âwakaronga wose âwa âwakawunganya âwasilikari âwawo wose pamoza. Ndipo âwakiza na kuzenga misasa pamoza musi mwa maji gha mronga wa Meromu kuti âwarwe na âwIsraele.

⁶FUMU yikati kwa Yoshuwa, “Ungopanga iwo, chifukwa na machero pa nyengo yakuâwa nga ndi yeneyiyi, nditi ndiâwapereke wose ku âwIsraele kuti âwâwakome. Mwamkudumula misipa ya mahachi na kocha magareta ghawo na moto.”

⁷Sono Yoshuwa pamoza na âwasilikari âwakhe wose âwakiza mwa mabuchibuchi ku maji gha mronga wa Meromu na kurwa nawo.

⁸FUMU yikawapereka mu mawoko gha âwIsraele. Âwakâwathereska, na kuâwachimbizga nthowa yose mpaka âwakaya kafika ku Sidoni Mukuru, ku msumba wa Misirefoti Mayimu, ku dambo la Mizipe cha ku mafumiro gha dazi mpaka kukaâwavye na yumoza wakakharako wamoyo.

⁹Yoshuwa wakachita ku âwarwani âwara nga ndi FUMU yikayowoyera. Wakadumula misipa ya mahachi ghawo na kocha magareta ghawo na moto.

¹⁰Pa nyengo yeneyira Yoshuwa wakawerera nyuma, na kupoka msumba wa Hazoro, ndipo wakakoma karonga wakhe na lupanga. Pakudanga msumba wa Hazoro ndiyo ukaŵa mutu wa maufumu ghose ghara.

¹¹Wakakoma na lupanga munthu waliyose uyo wakaŵa mu msumba mpaka wakamara petu. Kukawavye nanga njumoza uyo wakakharako wamoyo, ndipo wakocha msumba wa Hazoro na moto.

¹²Yoshuwa wakapoka misumba yose ya wakaronga ūra, ndipo wakaronga ūwo wose wakawakoma na lupanga mpaka wakamara petu, nga ndi umo Mozesi muteŵeti wa FUMU wakalangulira.

¹³Kweni ūlsraele kuti wakochapo nanga ngumoza wa misumba iyo ūanthu ūra ūkazenga pa vibumira vya dongo chara, kuwuskapo msumba wa Hazoro uwo Yoshuwa wakochapo.

¹⁴Ndipo vyose ivyo ūkaskogha mu misumba iyi pamoza na ng'ombe, ūlsraele ūkajitorera kuŵa vyakuskogha vyawo. Kweni ūkakoma na lupanga munthu waliyose, ūkasuka ūkawamara petu ndipo pakaŵavye nanja njumoza uyo ūkakharapo wamoyo.

¹⁵Nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi, muteŵeti wakhe, ndimo Mozesi nayo wakalangulira Yoshuwa, ndipo Yoshuwa wakachitanga. Kukawavye na kanthu kamoza ako Yoshuwa wakareka kuchita pa vyose ivyo FUMU yikalangula Mozesi.

Charu icho Yoshuwa wakatora

¹⁶Ntheura Yoshuwa wakatora charu chose chira, charu cha mapiri, charu chose cha ku mwera, chigâwa chose cha Gosheni, charu cha chidika, charu cha Araba, ndiposo na charu cha mapiri cha Israele na chidika chakhe wuwo,

¹⁷kufumira ku Phiri la Halaki ulo lukufika ku charu cha Edomu, mpaka ku Baala Gadi mu Dambo la Lebanoni musi mwa Phiri la Heremoni. Ndipo wakawakora ūkaronga ūwo wose, ūkawatimba na kuŵakoma.

¹⁸Yoshuwa wakarwa nkhondo na ūkaronga wose aŵa nyengo yitali.

¹⁹Pakaŵavye msumba uwo ukachita phangano la Mutende na ūlsraele, kweni ūHivi pera, awo ūkakharanga mu msumba wa Gibeyoni. Misumba yose ūkayipoka mu nkhondo.

²⁰Pakuti ndi FUMU iyo yikanonofya mitima yawo kuti ūizenge na kurwa nkhondo na ūlsraele, mwakuti ūmare nkhanira petu, ndipo kuti ūlsraele ūwareke kuŵa na lusungu na iwo, kweni kuti wa ūmare wose nga ndi umo Mozesi wakalangulira.

²¹Pa nyengo yira Yoshuwa wakiza na kukoma ūAnaki mu ku charu cha mapiri, mu Heburoni, mu Debiri, mu Anabu, mu charu chose cha mapiri cha Yuda, na mu

charu chose cha mapiri cha Israele. Yoshuwa wakaŵamara petu pamoza na misumba yawo.

²²Kukaŵavye na yumoza wa ūaAnaki uyo wakakharako mu charu cha ūalsraele. Mu Gaza, mu Gati, na mu Ashidodi ndimo ūakakharako ūachoko waka.

²³Ntheura Yoshuwa wakatora charu chose nga ndi umo FUMU yikayowoyera kwa Mozesi. Ndipo Yoshuwa wakachipereka kuwa chiharo ku ūalsraele kwakuyana na vigâwa vyâ mafuko ghawo. Sono charu chikapumula ku nkhondo.

Yoshuwa 12

Ŵakaronga awo ūakathereskeka na Mozesi

¹Sono aŵa ndi ūakaronga ūa vyaru ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, ku mafumiro gha dazi, ūeneawo ūalsraele ūakathereska. Ūalsraele ūakatora vyaru vyawo, kwamba ku dambo la Arinoni kuya kafika ku Phiri la Heremoni, na charu chose cha mronga wa Araba, ku mafumiro gha dazi:

²Sihoni, karonga wa ūaAmori uyo wakakharanga mu msumba wa Heshiboni. Iyo wakawusa kwamba ku msumba wa Aroyere, mphepete mwa dambo la Arinoni, ndiposo kwamba pakati pa mronga kuya kafika ku mronga wa Yaboko uko ndi ku mphaka za ūaAmoni. Charu ichi ndi hafu wa charu cha Gileyadi.

³Wakawusango kufuma ku msumba wa Araba kuya kafika ku Nyanja ya Kineroti ku dera la ku mafumiro gha dazi, kuthyana na msumba wa Beti Yeshimoti, kufuma ku Nyanja ya Araba, iyo ndi Nyanja ya Muchere ku dera la ku mwera musi mwa Phiri la Pisiga.

⁴Ūalsraele ūakathereskaso Ogi, karonga wa chigâwa cha Bashani. Iyo wakâwa yumoza wa awo ūakakharako wa ūaRefayimu mweneuyo wakawusa mu msumba wa Ashitaroti na Edireyi.

⁵Karonga Ogi wakawusanga charu cha mapiri cha Heremoni, malo gha Saleka, na charu chose cha Bashani, kufuma ku mphaka za charu cha ūaGeshuru na ūaMaaka, na hafu wa Gileyadi kufikira ku mphaka ya Sihoni karonga wa msumba wa Heshiboni.

⁶Mozesi, muteŵeti wa FUMU pamoza na ūalsraele ūakathereska. Ndipo Mozesi mutêweti wa FUMU wakapereka charu chawo ku fuko la Rubeni na la Gadi ndipo na ku hafu wa fuko la Manase kuwa chiharo chawo.

Ŵakaronga awo ūakathereskeka na Yoshuwa

⁷Aŵa ndiwo ūakaronga ūa charu ūeneawo Yoshuwa pamoza na ūalsraele ūakathereska ku dera la ku mafumiro gha dazi, sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, kwamba ku Baala Gadi mu dambo la Lebanon kuya kafika ku Phiri la Halaki, kuthyana na Phiri la Edomu. Yoshuwa wakapereka charu chawo ku

mafuko gha wâIsraele kuâwa chiharo chawo kwakuyana na mafuko ghawo umo ghakagawîkira.

⁸Charu ichi chikâwa cha mapiri, cha chidika, cha dambo la Araba, cha kusendemuka, cha mapopa na cha ku mwera. Mu charu ichi ndimo mukakharanga wâHiti, wâAmori, wâKanani, wâPerezi, wâHivi na wâYebusi.

⁹WâIsraele wâkathereska wâkaronga aâwa: karonga wa Yeriko, karonga wa Ayi, pafupi na Betele,

¹⁰karonga wa msumba wa Yerusalem, karonga wa msumba wa Heburoni,

¹¹karonga wa msumba wa Yarimuti, karonga wa msumba wa Lakishi,

¹²karonga wa msumba wa Egiloni, karonga wa msumba wa Gezere,

¹³karonga wa msumba wa Debiri, karonga wa msumba wa Gedere,

¹⁴karonga wa msumba wa Horima, karonga wa msumba wa Aradi,

¹⁵karonga wa msumba wa Libina, karonga wa msumba wa Adulamu,

¹⁶karonga wa msumba wa Makeda, karonga wa msumba wa Betele,

¹⁷karonga wa msumba wa Tapuwa, karonga wa msumba wa Hefere,

¹⁸karonga wa msumba wa Afeki, karonga wa msumba wa Lasharoni,

¹⁹karonga wa msumba wa Madoni, karonga wa msumba wa Hazoro,

²⁰karonga wa msumba wa Shimuroni Meroni, karonga wa msumba wa Akishafu,

²¹karonga wa msumba wa Taanaki, karonga wa msumba wa Megido,

²²karonga wa msumba wa Kedeshi, karonga wa msumba wa Yokineyamu mu Karimele,

²³karonga wa ku Doro mu Nafoti Doro (mu mphepete mwa nyanja), karonga wa msumba wa Goyimu mu Galileya,

²⁴karonga wa msumba wa Tiriza. Wâkaronga wose pamoza wâkâwa 31.

Yoshuwa 13

Vyaru ivyo vikenera kutoreka ndipera

¹Sono Yoshuwa wakachekura, wa virimika vinandi. Ndipo FUMU yikati kwa iyo, “Iwe sono wachekura, ndipouli na virimika vinandi, kweni kwakhara charu chikuru icho chikwenera kuharika.

²Charu icho chakharako ndi ichi: Chigaâwa chose cha wâFilisiti, na charu chose cha wâGeshuru,

³(kufuma ku mronga wa Shihoro uwo uli ku dera la ku mafumiro gha dazi wa charu cha Eguputo, ku dera la ku mpoto ku mphaka za msumba wa Ekuroni, icho chikupimika kuŵa cha ŵaKanani. Kwenekura kuli ŵakaronga ŵankonde ŵa ŵaFilisiti: wa msumba wa Gaza, wa Ashidodi, wa Ashikeloni, wa Gati, na wa Ekuroni), ndiposo na charu cha Avimu.

⁴Ku mwera, kuli charu chose cha ŵaKanani na Meyara icho ndi charu cha ŵaSidoni, kuya kafika ku Afeki, mphaka ya ŵaAmori,

⁵na charu cha ŵaGebala, na charu chose cha Lebanoni kurazga ku mafumiro gha dazi, kufuma ku Baala Gadi musi mwa Phiri la Heremoni kuya kafika pa chipata cha msumba wa Hamati,

⁶ŵanthu wose awo ŵakukhara mu charu cha mapiri, kufuma ku Lebanoni kuya kafika ku msumba wa Misirefoti Mayimu, na charu chose cha ŵaSidoni. Ŵanthu ŵa vyaru ivi, nditi ndiŵachimbizge panthazi pa ŵaIsraele, ndipo iwe ugawire ŵaIsraele charu chawo kuŵa chiharo chawo nga ndi umo ndakulangulira.

⁷Sono ugawire charu ichi ku mafuko ghankonde na ghanayi na hafu wa fuko la Manase.”

Kagawîkiro ka charu ku mafumiro gha dazi kwa Yorodani

⁸Mafuko gha Rubeni, Gadi, na hafu wa fuko linyakhe la Manase ŵakapokera kale chiharo chawo icho Mozesi muteweti wa FUMU wakaŵapa, sirya linyakhe la mronga wa Yorodani ku dera la ku mafumiro gha dazi.

⁹Charu chawo chikamba ku msumba wa Aroyere uwo uli mu mphepete mwa mronga wa Arinoni na msumba uwo uli pakatikati pa dambo na charu chose chakuwa cha Medeba kufikira ku msumba wa Diboni.

¹⁰Charu chawo chikarutilira mpaka ku misumba yose ya Sihoni, karonga wa ŵaAmori uyo wakawusanga mu msumba wa Heshiboni, kuya kafika ku mphaka ya ŵaAmoni.

¹¹Chikasazgirako chigaŵa cha Gileyadi na charu icho ŵaGeshuru na ŵaMaaka ŵakakharanga, Phiri lose la Heremoni, pamoza na chigaŵa chose cha Bashani mpaka ku msumba wa Saleka.

¹²Ndipo ku Bashani chikasazgirako charu chose cha Karonga Ogi, uyo wakawusanga mu msumba wa Ashitaroti na wa Edireyi. (Ogi wakaŵa yekha karonga wa ŵaRefayimu uyo wakakharako). Ŵanthu aŵa, Mozesi wakaŵathereska na kuŵachimbizgira kutali.

¹³Kweni ŵaIsraele kuti wakaŵachimbizgamo ŵaGeshuru na ŵaMaaka chara. Ntheura ŵaGeshuru na ŵaMaaka ŵachali kukhara mukati mu ŵaIsraele mpaka muhanya uno.

¹⁴Mozesi kuti wakapereka chiharo ku Fuko la Levi chara. Chiharo chawo chikawa sembe zakocha za FUMU, Chiuta wa Israele nga ndi umo Mozesi wakaŵaphalirira.

Charu icho chikaperekaka ku âwaRubeni

¹⁵Mozesi wakapereka chiharo ku âwa fuko la Rubeni kwakuyana na mbumba zawo.

¹⁶Ntheura charu chawo chikamba ku msumba wa Aroyere uwo uli mu mphepete kwa mronga wa Arinoni na msumba uwo uli pakatikati pa dambo na charu chose chakuwa pafupi na msumba wa Medeba.

¹⁷Chikasazgirako Heshiboni, pamoza na misumba yakhe yose iyo yikaŵa pachanya pa malo ghakuthenga, ndiwo muzi wa Diboni, wa Bamoti Baala wa Beti Baala Meyoni,

¹⁸wa Yahazi, wa Kedemoti, wa Mefaati,

¹⁹wa Kiriyatayimu, wa Sibima, wa Zereti Shahara pa phiri la dambo,

²⁰wa Beti Peyoro, pa usendemuko wa Phiri la Pisiga, na Beti Yeshimoti.

²¹Chikasazgirako mizi yose iyo yikaŵa pachanya pa malo ghakuthenga, na ufumu wose wa Sihoni, karonga wa âwaAmori, uyo wakawusanga mu msumba wa Heshiboni. Mozesi wakamuthereska Sihoni pamoza na âwarongozgi awo âwakawusanga charu cha Midiyani. âWarongozgi âwa âwakaŵa Evi, Rekemu, Zuru, Huru, na Reba. âWeneâwa âwakaŵa nga ndi nduna za Sihoni.

²²Yumoza wa awo wakakomekaso mu nkhondo yira na âwaIsraele pamoza na âwanthu âwanyakhe wakaŵa Balaamu, mwana wa Beyoro uyo wakaŵa murosiki.

²³Mphaka ya âwa fuko la Rubeni ku dera la ku manjiliro gha dazi yikaŵa mronga wa Yorodani. Misumba na vikaya ku malo agha vikaperekaka ku âwa fuko la Rubeni kuâwa chiharo chawo kwakuyana mbumba zawo.

Charu icho chikaperekaka ku âwaGadi

²⁴Mozesi wakaperekaso chiharo ku âwa fuko la Gadi kwakuyana na mbumba zawo.

²⁵Charu chawo chikasazgako msumba wa Yazere, misumba yose ya mu chigâwa cha Gileyadi na hafu wa charu cha âwaAmoni mpaka ku msumba wa Aroyere uwo uli ku dera la mafumiro gha dazi kwa msumba wa Raba.

²⁶Ndipo chikambaso ku msumba wa Heshiboni kuya kafika ku msumba wa Ramati Mizipe na wa Betonimu. Kufuma ku msumba wa Mahanayimu kuya kafika ku chigaŵa cha Debiri.

²⁷Mu dambo la Yorodani, âwakapoka misumba ya Beti Haramu, Beti Nimura, Sukoti na Zafoni, na chigaŵa icho chikakharako cha ufumu wa Sihoni, karonga

wa msumba wa Heshiboni. Mphaka yakhe ku dera la ku zambwe yikaŵa mronga wa Yorodani kuya kafika ku Nyanja ya Kinereti, ku vuma, sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.

²⁸Misumba na vikaya vyakhe ivi ndivyo vikaperekka ku âwa fuko la Gadi kuŵa viharo kwakuyana na mbumba zawo.

Charu icho chikaperekka ku âwa Manase ku mafumiro gha dazi

²⁹Mozesi wakaperekka charu ku hafu wa fuko la Manase kuŵa chiharo chawo. Chiharo ichi chikaperekka ku hafu wa fuko la Manase kwakuyana na mbumba zawo.

³⁰Charu chawo chikambira ku Mahanayimu, kusazgirapo chigâwa chose cha Bashani, ufumu wose wa Ogi, karonga wa Bashani, na mizi yose ya Yayiri, iyo yikaŵa mu Bashani, na misumba 60.

³¹Charu chawo chikasazgirako hafu wa chigâwa cha Gileyadi, pamoza na msumba wa Ashitaroti, na wa Edireyi, (misumba ya mu ufumu wa Ogi mu chigâwa cha Bashani). Misumba iyi yikaperekka ku âwa Makiri, mwana wa Manase, kuŵa chiharo cha hafu wa âwa Makiri kwakuyana na mbumba zawo.

³²Ivi ndivyo vyaru ivyo Mozesi wakagaŵa kuŵa chiharo mu madambo ya charu cha Mowabu, sirya linyakhe la mronga wa Yorodani ku mafumiro gha dazi kwa msumba wa Yeriko.

³³Kweni fuko la Levi, Mozesi kuti walipa chiharo chara. FUMU, Chiuta wa Israele iyomwene ndiyo chiharo chawo, nga ndi umo Mozesi wakaŵaphalirira.

Yoshuwa 14

Kagaŵikiro ka charu ku manjiliro gha dazi gha Yorodani

¹Ivi ndi vyaru ivyo âwa Israele âwakapokera nga ndi chiharo chawo mu charu cha Kanani, vyaru ivyo musofi Eleyazara, Yoshuwa mwana wa Nuni, na âwarongozgi âwa mbumba za mafuko gha Israele wakaŵagâwira.

²Viharo vyawo vikapika pakuchita mphenduzgo, nga ndi umo FUMU yikalangulira Mozesi kugaŵira mafuko ghankhonde na ghanayi na hafu.

³Mozesi wakaperekka vyaru ku mafuko ghâwiri na hafu ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, kuŵa viharo vyawo, kweni âwa fuko la Levi awo âwakâwa mukati mwawo, kuti wakaŵapa charu chara.

⁴Pakuti âwa Yosefe âwakâwa mafuko ghâwiri, Manase na Efurayimu. Ndipo âwa fuko la Levi, Mozesi kuti wakaŵapako charu kuŵa chiharo chawo chara, kweni misumba pera kuti âwakharengemo na charu chakuliskako viŵeto vyawo.

⁵Ntheura wâIsraele âwakagâwana charu kwakuyana na umo FUMU yikalangulira Mozesi.

Heburoni wakuperekka kwa Kalebu

⁶Sono âwâYuda âwakiza kwa Yoshuwa mu Giligala, ndipo Kalebu mwana wa Yefune wa fuko la Kenizi wakati kwa iyo, "Imwe mukumanya icho FUMU yikayowoya kwa Mozesi, munthu wa Chiuta mu Kadeshi Baraneyâ chifukwa cha imwe na ine.

⁷Nkhaâwa mwana wa virimika 40 apo Mozesi, muteâweti wa FUMU, wakandituma mu Kadeshi Baraneyâ kuya kapachira charu. Ndipo nkhiza na mazgu gha umo vinthu vikaâwira kwenekura.

⁸Kweni âwabali âwane awo wakaruta nane âwakatenthemeska âwanthu mwakuti mitima yawo yikasonganoka. Ndipouli ine nkhagomezga FUMU, Chiuta wane na mtima wose.

⁹Ntheura zuâwa lenelira Mozesi wakarapa wakati, 'Nadi, charu icho malundi ghako ghakandapo chiti chiwenge chiharo chako na âwana âwako kwa tuyirayira, pakuti wagomezga FUMU, Chiuta wane na mtima wako wose.

¹⁰Sono wonani nga ndi umo FUMU yikayowoyerâ yandisunga ine wamoyo na virimika 45 kufuma pa nyengo iyo yikayowoyerâ ichi kwa Mozesi, apo wâIsraele âwakendendekanga mu mapopa. Muhanya uno ine ndili na virimika 85!

¹¹Ndipouli ine ndichali na nkhongono muhanya uno nga mpha nyengo iyo Mozesi wakanditumiranga. Ndili wankhongono kuti ndingaruta kuya karwa nkhondo sono nga ndi pa nyengo yeneyira.

¹²Sono ndipani charu cha mapiri icho FUMU yikapangana kundipa ine zuâwa lira. Imwe mwekha mukapulika kuti wâAnaki âwakaâwa mwenemura ndipo misumba yawo yikaâwa yikuru na ya malinga, kweni pakowirika na FUMU nditi ndiâwachimbizgemo nga ndi umo FUMU yili kuyowoyerâ.' "

¹³Penepapo Yoshuwa wakamutumbika Kalebu, mwana wa Yefune ndipo wakamupa msomba wa Heburoni kuti chiwê chiharo chakhe.

¹⁴Ntheura msomba wa Heburoni uli kuâwa chiharo cha Kalebu mwana wa Yefune, wa fuko la Kenizi kuti chiwê chiharo chakhe mpaka muhanya uno chifukwa wakagomezga FUMU, Chiuta wa Israele na mtima wakhe wose.

¹⁵Pambere msomba wa Heburoni undachemeke na zina leneili, ukachemekanga na zina la Kiriyati Ariba. Ariba wakaâwa munthu wakumanyikwa chomene mukati mu wâAnaki. Pamanyuma charu chikapumula ku zinkhondo kufuma nyengo yeneyira.

Yoshuwa 15

Charu icho chikaperekka kwa Yuda

¹Charu icho chikaperekeka ku fuko la Yuda, mbumba na mbumba pakuchita mphenduzgo chikaya kafika ku mwera ku mphaka ya charu cha Edomu, mpaka ku mapopa gha Zini, ku mwera kutali nkhanira.

²Mphaka yawo ya ku mwera yikenda kufuma ku umaliro wa Nyanja ya Muchere, ku phota la dera la ku mwera.

³Yikafuma kura kurazga cha ku mwera kwa chikwera cha Akirabimu, mu mphepete mwa mapopa gha Zini. Yikarutilira kukwera so cha ku mwera kwa msumba wa Kadeshi Baraney, kujumphilira msumba wa Hezironi, mpaka ku msumba wa Adara, na kuzgoka kurazga ku Karika.

⁴Yikarutilira mu mphepete mwa Azimoni, ndipo yikenda pafupi na mronga wa Eguputo, na kumalira ku Nyanja ya Meditereniya. Iyi ndiyo yiwenge, mphaka ya fuko la Yuda na ku mwera.

⁵Mphaka ya ku mafumiro gha dazi ndi Nyanja ya Muchere kuya kafika apo ukuthilira mronga wa Yorodani. Ndipo mphaka ya ku mpoto yikafumira ku phota ya nyanja kuya kafika apo ukuthilira mronga wa Yorodani,

⁶yikarutilira, kukwera kuya ku Beti Hogila, mpaka ku mpoto wa Beti Araba, ndipo mphaka yikarutilira kukwerera ku libwe la Bohani, mwana wa Rubeni.

⁷Mphaka yikakwera mpaka ku msumba wa Debiri kufumira ku Dambo la Akori. Yikarutilira ku dera la ku mpoto, na kuya kazgokera ku Giligala, kuthyana na chikwera cha Adumimu, icho chili ku dera la ku mwera kwa dambo. Yikenda mu mphepete mwa maji gha Eni Shemeshi, ndipo yikamalira pa Eni Rogele.

⁸Mphaka yikakwera na Dambo la Hinomu, ku dera la ku mwera kwa msumba wa Yebusi (ubo ndi Yerusalem). Yikakwera mpaka yikaya kafika pachanya pa phiri ilo lukuthyana na Dambo la Hinomu, ku dera la ku manjiliro gha dazi, ilo liri ku umaliro wa dambo la Refayimu ku dera la ku mpoto.

⁹Mphaka yira yikarutilira kufuma pachanya pa phiri kuya kafika pa mbwiwi za maji gha Nefutowa. Yikakwera kufuma para kuya kafika ku misumba ya Phiri la Efuron, ndipo yikazgomba kurazga ku msumba wa Baala (ubo ndi Kiriyati Yeyarimu).

¹⁰Mphaka yikazgomba kurazga ku manjiliro gha dazi kufuma ku msumba wa Baala kuya ku Phiri la Edomu, ndipo yikajumpha mu mphepete mwa Phiri la Yeyarimu (ulo ndi Kesalon) ku dera la ku mpoto. Yikarutilira kuya ku Beti Shemeshi, na kuya kajumpha pafupi na Timuna.

¹¹Mphaka yira yikarutilira kufuma mu mphepete mwa phiri ku dera la ku mpoto kwa Ekuroni, ndipo yikazgomba kurazga ku Shikeroni na kujumpha Phiri la Baala mpaka yikaya kafika ku msumba wa Yabineyele. Ndipo mphaka yira yikamalira ku nyanja.

¹²Mphaka ya ku manjiliro gha dazi yikâwa Nyanja Yikuru, na charu cha mu mphepete mwakhe. Iyi ndiyo yikâwa mphaka ya âwaYuda zingirizge kwakuyana na mbumba zawo.

Kalebu wakuthereska misumba ya Heburoni na Debiri

(Wer 1.11-15)

¹³Kwakuyana na languro la FUMU, Yoshuwa wakapereka msumba wa Kiriyati Ariba, uwo ndi Heburoni, kwa Kalebu, mwana wa Yefune kufuma mu chiharo cha âwana âwa fuko la Yuda. (Ariba wakâwa wiske wa Anaki.)

¹⁴Sono Kalebu wakachimbizgamo âwana âwa Anaki âwatatu, Sheshayi, Ahimani na Talimayi. Âwa wakâwa âwa mphapu ya Anaki.

¹⁵Kufuma para wakaruta kuya karwa na âwanthu awo âwakakharanga mu msumba wa Debiri, pakudanga ukachemekanga Kiriyati Sefere.

¹⁶Kalebu wakati, "Nditi ndipereke mwana wane Akisa kuâwa muwoli wa uyo wat i warute kuya karwa na kutora msumba wa Kiriyati Sefere."

¹⁷Sono Otiniyele, mwana wa Kenazi, munung'una na Kalebu, wakatora msumba wa Sefere. Ntheura Kalebu wakapereka Akisa mwana wakhe kuâwa muwoli wa Otiniyele.

¹⁸Pa zuâwa ilo âwakatorerananga, Otiniyele wakamuâweyerera Akisa kuti warombeko charu chakulimako ku âwiske. Sono wakati wakhira pa mbunda yakhe, Kalebu wakamufumba wakati, "Kasi ukukhumba vichi?"

¹⁹Akisa wakazgoka wakati, "Mundichitire chawanangwa, pakuti muli kundipa charu cha ku mwera, mundipeso mbwiwi za maji." Penepapo Kalebu wakamupa mbwiwi za maji zakunena na za kusika.

Misumba ya Yuda

²⁰Sono ichi ndicho chikâwa chiharo cha fuko la Yuda kwakuyana na mbumba zawo.

²¹Misumba iyo yikâwa ya fuko la âwaYuda ku dera la ku mwera chomene pafupi na mphaka ya charu cha Edomu, yikâwa iyi: Kabizeyele, Edere, Yaguru,

²²Kina, Dimona, Adada,

²³Kedeshi, Hazoro, Itinani,

²⁴Zifu, Telemu, Beyaloti,

²⁵Hazoro Hadata, Keriyoti Hezironi (uwo ndi Hezoro),

²⁶Amamu, Shema, Molada,

²⁷Hazara Gada, Heshimoni, Beti Peleti,

²⁸Hazara Shuwala, Beyeresheba, Biziyyotiya,

- ²⁹Baala, Iyimu, Ezemu,
- ³⁰Elitoladi, Kesilu, Horima,
- ³¹Zikilagi, Madimana, Sanisana,
- ³²Lebayoti, Shilihimu, Ayini na Rimoni. Yose yikaŵa misumba 29 pamoza na vikaya vyawo.
- ³³Mu chidika mukaŵa misumba iyi: Eshitawolo, Zora, Ashina,
- ³⁴Zanowa, Eni Ganimu, Tapuwa, Enamu,
- ³⁵Yarimuti, Adulamu, Soko, Azeka,
- ³⁶Shaarayimu, Aditayimu, Gedera, na Gederotayimu. Yose yikaŵa misumba 14 pamoza na vikaya vyawo.
- ³⁷Mukaŵaso Zenani, Hadasha, Migidala Gadi,
- ³⁸Dileyani, Mizipe, Yokiteyele,
- ³⁹Lakishi, Bozikati, Egiloni,
- ⁴⁰Kaboni, Lamamu, Kitalishi,
- ⁴¹Gederoti, Betidagoni, Naama, na Makeda. Yose yikaŵa misumba 16 pamoza na vikaya vyawo.
- ⁴²Mukaŵaso Libina, Etere, Ashani,
- ⁴³Yifuta, Ashina, Nezibu,
- ⁴⁴Keyila, Akizibu na Maresha. Yose yikaŵa misumba yinkhonde na yinayi pamoza na vikaya vyawo.
- ⁴⁵Mukaŵaso Ekuroni na mizi yakhe na vikaya vyawo,
- ⁴⁶na misumba yose na vikaya vyawo na pafupi na Ashidodi, kufuma ku Ekuroni kuya ku Nyanja ya Meditereniya.
- ⁴⁷Mukaŵaso Ashidodi na Gaza, pamoza na mizi na vikaya vyawo ivyo vikaya kafika ku mronga wa Eguputo, na mu mphepete mwa Nyanja Yikuru.
- ⁴⁸Mu charu cha mapiri mukaŵa misumba iyi: Shamiri, Yatiri, Soko,
- ⁴⁹Dana, Kiriyati Sana (uwo ndi Debiri),
- ⁵⁰Anabu, Eshitemo, Animu,
- ⁵¹Gosheni, Holoni na Gilo. Yose yikaŵa misumba 11 pamoza na mizi na vikaya vyawo.
- ⁵²Mukaŵaso Arabu, Ruma, Eshani,

⁵³Yanimu, Beti Tapuwa, Afeka,

⁵⁴Humuta, Kiriyati Ariba (uwo ndi Heburoni), na Ziyoro. Yose yikaŵa misumba yinkonde na yinayi pamoza na mizi na vikaya vyawo.

⁵⁵Mukaŵaso Mawoni, Karimele, Zifu, Yuta,

⁵⁶Yezireyele, Yokideyamu, Zanowa,

⁵⁷Kayini, Gibeya na Timuna. Yose yikaŵa misumba khumi pamoza na mizi na vikaya vyawo.

⁵⁸Mukaŵaso Halihulu, Betizuru, Gedoro,

⁵⁹Maarati, Beti Anoti, na Elitekoni. Yose yikaŵa misumba 6 pamoza na mizi na vikaya vyakhe.

⁶⁰Mukaŵaso Kiriyati Baala (uwo ndi Kiriyati Yeyarimu) na Raba. Yose yikaŵa misumba yiŵiri na mizi na vikaya vyakhe.

⁶¹Mu mapopa mukaŵa Beti Araba, Midini, Sekaka,

⁶²Nibishani, msumba wa Muchere na Engedi. Yose yikaŵa misumba yinkonde na umoza, pamoza na vikaya vyakhe vyakuzingirizga.

⁶³Kweni ūYuda wakatondeka kuchimbizgamo ūYebusi awo ūwakakharanga mu Yerusalem. ŪYebusi ūachali kukhara pamoza na ūYuda mpaka muhanya uno.

Yoshuwa 16

Charu icho chikaperekka kwa Efurayimu na kwa Manase

¹Charu icho chikaperekka ku ūa mphapu ya Yosefe chikamba ku mronga wa Yorodani ku dera la ku mafumiro gha dazi kwa maji gha Yeriko mpaka ku mapopa. Mphaka yikakwera kufuma ku Yeriko na kuya kafika mu charu cha mapiri mpaka ku Betele.

²Yikafuma ku Betele yikaya kafika ku msumba wa Luzi, ndipo yikajumphilira mpaka yikaya kafika ku msumba wa Ataroti, uko kukakharanga ūAriki.

³Mphaka yikakhilira ku dera la manjiliro gha dazi mpaka yikaya kafika uko ūwakakharanga ūYafule, ku mphaka ya Beti Horoni wa kusika, na ku Gezere, ndipo yikamalira ku nyanja.

⁴Ntheura ūa mphapu ya Yosefe, Manase na Efurayimu, ūkapokera chiharo chawo.

Chiharo cha Efurayimu

⁵Charu icho chikaperekka kwa Efurayimu kwakuyana na mbumba zawo chikaŵa ntheura: Mphaka ya chiharo chawo ku dera la ku mafumiro gha dazi

yikamba ku msumba wa Ataroti Adara mpaka kunena kwa msumba wa Beti Horoni,

⁶yikarutilira mpaka ku nyanja. Ku mpoto yikamba ku Mikimetati, ndipo yikazgomba kurazga ku mafumiro gha dazi kuya ku Taanati Shilo, na kujumphilira kuya kafika ku Yanowa ku dera la ku mafumiro gha dazi.

⁷Ndipo yikarutilira kufuma ku Yanowa kuya ku Ataroti na Naara ndipo yikiza kafika pa msumba wa Yeriko na kufumira pa mronga wa Yorodani.

⁸Kufuma pa msumba wa Tapuwa, mphaka yikurazga ku manjiliro gha dazi kuya kafika ku kamronga ka Kana na kumalira mu nyanja. Ichi ndicho chikâwa chiharo cha fuko la Efurayimu kwakuyana na mbumba zawo.

⁹Charu chawo chikasazgirako mizi na vikaya vyawo vyose vyeneivyo vikâwa vya wâEfurayimu, kweni vikâwa mukati mu chiharo cha wâna wâ fuko la Manase.

¹⁰Kweni wâEfurayimu kuti wâkâwachimbizgamo wâKanani awo wâkakharanga mu Gezere chara. Mpaka muhanya uno, wâKanani wâchali kukhara mukati mu wâEfurayimu, ndipo wâli kuzgoka wâzga kuwatewetera nchito yakuchichizga.

Yoshuwa 17

Charu cha Manase ku manjiliro gha dazi

¹Charu chinyakhe chikaperekka fuko la Manase, pakuti jyo wakâwa mwana wa uŵere wa Yosefe. Makiri wakâwa mwana wa uŵere wa Manase ndiposo wiske wa Gileyadi. Iyo wakapokera chigaŵa cha Gileyadi na cha Bashani kuŵa chiharo chakhe pakuti wakâwa chinkhara cha nkhondo.

²Mbumba zinyakhe za fuko la Manase izo zikakharako, na kupokera charu kwakuyana na mbumba zawo zikâwa izi: mbumba ya Abiyezere, ya Heleki, ya Asiriyele, ya Shekemu, ya Hefere na ya Shemida. Aŵa wakâwa wânarume wâ mphapu ya Manase mwana wa Yosefe kwakuyana na mbumba zawo.

³Sono pakaŵa Zelofehadi, mwana wa Hefere, mwana wa Gileyadi, mwana wa Makiri, mwana wa Manase, mweneuyo wakâwavye wâna wânarume, kweni wânakazi pera. Mazina ghawo wakâwa: Mala, Nowa, Hogila, Milika, na Tiriza.

⁴Wâna aŵa wâkiza panthazi pa musofi Eleyazara, na pa Yoshuwa mwana wa Nuni, na pa wârongozgi, ndipo wâkati kwa iwo, “FUMU yikalangula Mozesi kuti watipe chiharo mukati mu wâbali wâithu.” Penepapo Yoshuwa wâkâwapa chiharo pamoza na wâbali wâwo kwakuyana na languro la FUMU.

⁵Ndicho chifukwa vigaŵa khumi vikaperekka kwa Manase pa dera pa charu cha ku Gileyadi na Bashani sirya linyakhe la mronga wa Yorodani,

⁶pakuti wana wanakazi wa fuko la Manase wakapokera chiharo mukati mu wana wanarume. Charu cha Gileyadi chikawa chiharo cha awo wakakharako mwa wazukuru wa Manase.

⁷Charu cha Manase chikamba ku Ashere mpaka ku Mikimetati, ku mafumiro gha dazi gha msomba wa Shekemu. Mphaka yikakhilira ku dera la ku mwera yikaya kafika ku wantru awo wakakharanga ku Eni Tapuwa.

⁸Charu cha Tapuwa chikawa cha Manase, kweni muzi wa Tapuwa ku mphaka na Manase kukawa kwa wana wa Efurayimu.

⁹Mphaka yikakhilira ku mwera kuya ku mronga wa Kana. Misumba ya Efurayimu yikawa mukati mwa misumba ya Manase. Sono mphaka ya Manase yikawa ku mpoto kwa mronga, ndipo yikamalira ku nyanja ya Meditereniya.

¹⁰Ku dera la ku mwera, charu chikawa cha waEfurayimu. Ndipo ku dera la ku mpoto chikawa cha waManase. Charu cha Manase chikafika ku nyanja ndipo chikapakana na Ashere ku mpoto ndipo Isakara ku mafumiro gha dazi.

¹¹Mukati mu charu cha Isakara na cha Ashere, Manase waka wa na misumba na vikaya ivi: Beti Shani pamoza na vikaya vyakhe, Ibileyamu pamoza na vikaya vyakhe, Doro (uwo uli mu mphepete mwa nyanja) pamoza na vikaya vyakhe, Endoro pamoza na vikaya vyakhe, Taanaki pamoza na vikaya vyakhe, na wantru awo wakukhara ku Megido pamoza navikaya vyawo. Msomba wa chitatu uka wa Nafoti.

¹²Kweni wa fuko la Manase kuti waka wachimbizamo waKanani awo wakakharanga mu misumba iyi chara. Ntheura waKanani wakarutilira kuhara mu chigawa chenechira.

¹³Ndipouli para waIsraele wakati wa wa wankhongono, waka watora waKanani kuti wachitenge mlimo wakuchichizga, kweni kuti waka wachimbizamo nkhanira chara.

Efurayimu na Manase wakukhumba charu chikuru

¹⁴Ndipo wa fuko la Yosefe wakiza kwa Yosuwa wakati, "Kasi nchifukwa uli muli kutipa phande limoza pera la charu kuwa chiharo chithu? Ise tili wanandi ndipo FUMU yili kutitumbika chomene."

¹⁵Yosuwa wakazgora wakati, "Usange muli wanandi, ndipo usange charu cha mapiri cha Efurayimu nchichoko chomene kwa imwe, rutani ku thengere mukajisengulire mwekha malo mukati mu waPerezi na waRefayimu."

¹⁶Wa fuko la Yosefe wakazgora wakati, "Charu cha mapiri kuti chikutikwana chara. Ndipouli waKanani wose awo wakukhara mu chidika, na awo wakukhara mu msomba wa Beti Shani, na mu vikaya vyakhe vyakuzingirizga, ndiposo na awo wakukhara mu Dambo la Yezireyele, wali na magareta gha visulo."

¹⁷Kweni Yosuwa wakati ku âwa mbumba ya Yosefe, âwaEfurayimu na âwaManase, “Imwe muli âwanandi nadi, ndipo muli âwankhongono chomene, kuti mungaâwa na charu chimoza pera chara,

¹⁸kweni charu cha mapiri nacho chiweso chinu. Pakuti nangauli ndi thengere, muti musenguremo na kuchipoka mpaka mukafike ku mphaka za kutali. Imwe muti muwachimbizgemo âwaKanani, nangauli âwali na magareta gha visulo ndiposo mbankhongono.”

Yosuwa 18

Josuwa wakugâwa charu chakukharako

¹Mpingo wose wa âwalsraele ukawungana ku Shilo, ndipo penepara âwakajintha Chihema Chakukumaniranamo. Pa nyengo iyi charu chikaâwa pasi pa muwuso wawo.

²Kweni kukâwako mafuko ghanyakhe ghankonde na ghawiri gha âwalsraele gheneagho ghakâwâa ghandapokere chiharo chawo.

³Sono Yosuwa wakati ku âwalsraele, “Kasi muti mulindizgenge mpaka pauli kuti mwambe kukatora charu icho FUMU yili kumupani kuâwa chiharo chinu?”

⁴Sorani âwanthu âwatatu kufuma mu fuko lirilose, ine nditi ndiâwatumé kuti âwarute âwakendere charu na kulemba umo chiliri. Iwo âwati âwaphare umo chingagâwikira ku fuko lirilose. Pamanyuma âwati âwawerereso kwa ine.

⁵Iwo âwati âwachigâwe charu mu vigâwa vinkonde na viwiri. Yuda wakhare ntheura mu charu chakhe cha ku mwera. Ndipo mbumba ya Yosefe yikhare mu charu chakhe cha ku mpoto.

⁶Mukachigâwe charu mu vigâwa vinkonde na viwiri ndipo mukize kwa ine na umo mwachigâwira charu. Ine ndizamkumuchitirani mphenduzgo ya magâwiro ghakhe panthazi pa FUMU, Chiuta withu.

⁷âWaLevi âwalije chigâwa mukati mwinu, pakuti uteâweti wa usofi wa FUMU ndicho chiharo chawo. Gadi, na Rubeni na hafu wa fuko la Manase, âwakapokera kale chiharo chawo ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani ku dera ku mafumiro gha dazi. Mozesi muteâweti wa FUMU ndiyo wakaâwapa.

⁸Ntheura âwanthu âwara âwakawuka na kuruta. Yosuwa wakaâwalangula wakati, “Rutani mukendere na kulemba mwakukonkhoska umo charu chiliri. Pamanyuma mukawerere kuno kwa ine, ndipo ine ndizamkumuchitirani mphenduzgo panthazi pa FUMU kuno ku Shilo.”

⁹Ntheura âwanthu âwara âwakaruta ndipo âwakendera charu uku na uku. Iwo âwakalemba mwakukonkhoska mu buku umo charu chikâwira. âWakagaâwa charu chira mu vigâwa vinkonde na viwiri, izi na mizi. Pamanyuma âwakawerera kwa Yosuwa ku msasa wa ku Shilo.

¹⁰Yoshuwa wakaŵachitira mphenduzgo ku Shilo panthazi pa FUMU. Penepapo wakaŵagawira charu ūalsraele, waliyose chigaŵa chakhe na chakhe kwakuyana na mbumba zawo.

Charu icho chikaperekeka kwa Benjamina

¹¹Mphenduzgo yikachitikira ūa fuko la Benjamina ndipo charu icho chikaperekeka kwakuyana na mbumba zawo chawo chikaŵa pakati pa ūa fuko la Yuda na la Yosefe.

¹²Mphaka yawo ku dera ku mpoto yikamba ku mronga wa Yorodani, ndipo yikakwerera mu mphepete mwa msumba wa Yeriko ku dera la ku mpoto. Yikarutilira kukwera mu charu cha mapiri ku dera la ku mafumiro gha dazi mpaka yikamalira ku mapopa pafupi na msumba wa Beti Aveni.

¹³Kufuma kura, mphaka yikarutilira ku dera la ku mwera kurazga ku nthowa yakuya ku msumba wa Luzi, (malo agha ghakuchemekaso Betele). Yikakhilira ku msumba wa Ataroti Adara, pachanya pa phiri la ku mwera kwa msumba wa Beti Horoni kusika.

¹⁴Mphaka yikuzgomba kurazgira ku dera la ku chingodya cha ku mwera, kufuma ku charu cha mapiri pafupi na msumba wa Beti Horoni, kuya kafika ku msumba wa Kiriyati Baala (uko ukuchemekaso Kiriyati Yeyarimu). Msumba uwu ngwa fuko la Yuda. Iyi ndiyo yikawa mphaka ku dera la ku manjiliro gha dazi.

¹⁵Mphaka ya ku dera la ku mwera yikamba ku umaliro wa msumba wa Kiriyati Yeyarimu, ku dera la ku manjiliro gha dazi ndipo yikiza kafika ku mbwiwi za maji gha Nefutowa.

¹⁶Mphaka yikakhilira mu mphepete mwa phiri kuthyana na Dambo la Hinomu, ku dera la ku mpoto kwa Dambo la Refayimu. Yikarutilira kukhira Dambo la Hinomu na kuya ku mwera kwa charu cha Yebusi, mpaka yikafika ku Eni Rogele.

¹⁷Mphaka yikazgomba kurazga ku mpoto kuya ku Eni Shemeshi, mpaka yikajumpphilira kuya ku Geliloti kuthyana na chikwera cha Adumimu. Yikukhilira ku libwe la Bohani, mwana wa Rubeni.

¹⁸Mphaka yikarutilira kurazga ku dera la ku mpoto kwa Beti Araba, ndipo yikakhira mpaka yikaya kafika ku Dambo la Araba.

¹⁹Mphaka yikarutilira kuya ku dera la ku mpoto kwa Beti Hogila, ndipo yikuya kamalira ku dera la ku mpoto kwa photo gha Nyanja ya Muchere, ku mwera kwa mronga wa Yorodani. Iyi ndiyo yikawa mphaka ya ku mwera.

²⁰Mronga wa Yorodani ndiyo yikawa mphaka ku dera la ku mafumiro gha dazi. Izi ndizo zikawa mphaka za chiharo cha fuko la Benjamina kwakuyana na mbumba zawo zingirizge.

²¹Misumba iyo yikâwa ya fuko la Benjmini kwakuyana na mbumba zaho ndi iyi: Yeriko, Beti Hogila, Emeki Kezizi,

²²Beti Araba, Zemarayimu, Betele,

²³Avimu, Para, Ofura,

²⁴Kefara Amoni, Ofini, na Geba. Misumba yose yikawa 12 pamoza na vikaya vyawo.

²⁵Misumba yinyakhe yikâwa Gibeyoni, Rama, Beyeroti,

²⁶Mizipe, Kefira, Moza,

²⁷Rekemu, Iripeyele, Tarala,

²⁸Zela, Hayelefu na Yebusi panji Yerusalem, Gibeya, na Kiriati Yeyarimu. Yose yikâwa misumba 14 na pamoza na vikaya vyawo. Ichi ndicho chikaâwa chiharo cha fuko la Benjmini kwakuyana na mbumba zaho.

Yoshuwa 19

Charu icho chikaperekeka kwa Simiyoni

¹Mphenduzgo ya chiwiri yikachitika ndipo yikawira fuko la Simiyoni. Charu icho chikaperekeka kuâwa chiharo chawo kwakuyana na mbumba zaho chikaâwa mukati mu chiharo cha fuko la Yuda.

²Charu chawo chikaâwa na misumba iyi: Beyeresheba, Sheba na Molada,

³Hazara Shuwala, Bala, Ezemu,

⁴Elitoladi, Betulu, Horima

⁵Zikilagi, Beti Marikaboti, Hazara Susa,

⁶Beti Lebawoti, na Sharuheni. Yose misumba yikâwa 13 pamoza na vikaya vyawo.

⁷Kukawaso msumba wa Ayini, wa Rimoni, wa Etere na Ashani. Yose yikâwa misumba yinayi pamoza na vikaya vyawo.

⁸Pakawaso vikaya vyose ivyo vikazingirizga misumba iyi kuya kafika ku Baalati Beyere (panji Rama wa ku mwera). Ichi ndicho chikaâwa chiharo cha fuko la Simiyoni kwakuyana na mbumba zaho.

⁹Charu icho chikaperekeka kuâwa fuko la Simiyoni kuâwa chiharo chawo, chikaâwa chaâwa fuko la Yuda, chifukwa Yuda wakâwa na chikuru chomene. Ntheura âwa fuko la Simiyoni âwakapokera chiharo chawo kufuma mukati mwa chiharo cha Yuda.

Charu icho chikaperekeka kwa Zebuloni

¹⁰Mphenduzgo ya chitatu iyo yikachitika yikawira fuko la Zebuloni kwakuyana na mbumba zaho. Ndipo mphaka ya charu chawo yikaya kafika ku msumba wa Saridi.

¹¹Mphaka yaho yikakwera kurazga ku manjiliro gha dazi, kuya ku Mareyala. Yikaya kafika ku Dabesheti mpaka ku mronga uwo uli ku dera la ku manjiliro gha dazi kwa msumba wa Yokineyamu.

¹²Mphaka yira yikazgomba kurazga ku mafumiro gha dazi kufuma ku msumba wa Saridi, kuya ku mphaka ya charu cha Chisiloti Taboro, ndipo yikarutilira mpaka ku msumba wa Daberati na kukwerera ku msumba wa Yafiya.

¹³Ndipo yikarutilira kurazga ku mafumiro gha dazi kuya ku msumba wa Gati Hefere na wa Eti Kazini. Yikiza kafumira ku Rimoni ndipo yikazgomba kurazga ku Neya.

¹⁴Ndipo ku mpoto mphaka yira yikazgomba kurazga ku msumba wa Hanatoni, ndipo yikamalira ku Dambo la Ifitahelo.

¹⁵Yikiza kafika ku misumba iyi: Katati, Nahalala, Shimuroni, Idala, na Betelehemu. Yose yikawa misumba 12 pamoza na vikaya vyawo.

¹⁶Misumba iyi na vikaya vyakhe ndivyo vikawa chiharo cha fuko la Zebuloni, kwakuyana na mbumba zaho.

Charu icho chikaperekka kwa Isakara

¹⁷Mphenduzgo ya chinayi iyo yikachitika yikawira wa fuko la Isakara kwakuyana na mbumba zaho.

¹⁸Charu chawo chikawa na msumba iyi: Yezireyele, Kesuloti, Shunemu.

¹⁹Hafarayimu, Shiyoni, Anaharati,

²⁰Rabiti, Kishiyoni, Ebezi,

²¹Remeti, Eni Ganimu, Eni Hada na Beti Pazezi.

²²Mphaka yikufika na ku Taboro, Shahazuma na Beti Shemeshi, ndipo yikaya kamalira ku mronga wa Yorodani. Yose yikawa misumba 16 pamoza na vikaya vyawo.

²³Misumba iyi na vikaya vyakhe ndivyo vikawa chiharo cha wa fuko la Isakara, kwakuyana na mbumba zaho.

Charu icho chikaperekka kwa Ashere

²⁴Mphenduzgo ya chinkhonde iyo yikachitika yikawira wa fuko la Ashere kwakuyana na mbumba zaho.

²⁵Charu chawo chikawa na misumba iyi: Helikati, Hali, Beteni, Akishafu,

²⁶Alameleki, Amadi, na Mishala. Ku dera la ku manjiliro gha dazi, mphaka yikaya kafika ku Phiri la Karimele na ku mronga wa Shihoro Libinati.

²⁷Mphaka yira yikazgomba kurazga ku Betidagoni ku dera la ku mafumiro gha dazi mpaka yikaya kafika ku charu cha Zebuloni na ku Dambo la Ifitahela dera la ku mpoto wa msomba wa Beti Emeki na ku Neyiyele. Yikarutilira ku dera la ku mpoto ndipo yikaya kafika ku msomba wa Kabulu cha ku mazere,

²⁸ku Eburoni, Rehobu, Hamoni na Kana mpaka ku Sidoni Mukuru.

²⁹Mphaka yikazgomba kurazga ku msomba wa Rama na ku msomba wa linga wa Ture. Yikazgomba kurazga ku msomba wa Hosa ndipo yikaya kamalira ku nyanja. Yikaya kafika ku Mahalabu mu chigaŵa cha Akizibu,

³⁰ku Uma, Afeki, na ku Rehobu. Yose yikawâ misumba 22 pamoza na vikaya vyawo.

³¹Misumba iyi na vikaya vyakhe ndivyo vikawâ chiharo cha âwa fuko la Ashere.

Charu icho chikaperekka kwa Nafutali

³²Mphenduzgo ya chinkonde na chimoza yikawira âwa fuko la Nafutali, kwakuyana na mbumba zawo.

³³Mphaka ya charu chawo yikafuma ku msomba wa Helefu, pa khuni likuru la musoro ku Zaananimu, kupoleta Adami Nekebu na Yabineyele kuya kafika ku Lakumu ndipo yikaya kamalira ku mronga wa Yorodani.

³⁴Mphaka sono zikazgokera ku manjiliro gha dazi kurazga ku Azinoti Taboro ndipo yikiza kafumira ku msomba wa Hukoku. Yikiza kafika ku charu cha Zebuloni ku dera la ku mwera, charu cha Ashere ku manjiliro gha dazi, na charu cha Yuda ku mafumiro gha dazi kwa mronga wa Yorodani.

³⁵Misumba ya malinga yikawâ Zidimu, Zere, Hamati, Rakati, Kinereti,

³⁶Adama, Rama, Hazoro,

³⁷Kedeshi, Edireyi, Eni Hazoro,

³⁸Yironi, Migidala Eli, Horemu, Beti Anati, na Beti Shemeshi. Yose yikawâ misumba 19 pamoza na vikaya vyawo.

³⁹Misumba iyi na vikaya vyakhe ndivyo vikawâ chiharo cha âwa fuko la Nafutali kwakuyana mbumba zawo.

Charu icho chikaperekka kwa Dani

⁴⁰Mphenduzgo ya chinkonde na chiŵiri yikachitika ndipo yikawira fuko la Dani kwakuyana na mbumba zawo.

⁴¹Charu icho chikaperekka kuâwa chiharo chawo chikawâ na misumba iyi: Zora, Eshitawolo, Iri Shemeshi,

⁴²Shaalabini, Ayaloni, Itila,

⁴³Eloni, Timuna, Ekuroni,

⁴⁴Eliteke, Gibetoni, Baalati,

⁴⁵Yehudi, Bene Beraki, Gati Rimoni,

⁴⁶Me Yarikoni na Rakoni na chigaŵa chakuthyana na Yopa.

⁴⁷ŵa fuko la Dani wakati ūapokeka charu chawo, ūakaruta kuya karwa nkhondo na msumba wa Leshemu na kuwuthereska, ūakakoma ūanthu ūakhe na kukhara mwenemumo. Msumba ura ūakawuthya kuti Dani, zina ilo likaŵa la ūawiskewokuru.

⁴⁸Misumba iyi na vikaya vyakhe ndivyo vikaŵa chiharo cha ūa fuko la Dani.

Charu icho chikaperekka kwa umaliro

⁴⁹Wakati ūamara kugaŵa charu chose chira kuŵa chiharo chawo, ūalsraele ūakaperekka kwa Yoshuwa, mwana wa Nuni charu mukati mwawo kuŵa chiharo chakhe.

⁵⁰Nga ndi umo FUMU yikalangulira, ūakamupa msumba uwo wakawukhumba weneuwo ukaŵa Timunati Sera mu charu cha mapiri cha Efurayimu. Wakawuzengaso msumba na kukhara mwenemumo.

⁵¹Agha ndigho malo agho musofi Eleyazara, Yoshuwa mwana wa Nuni, na ūarara ūa mafuko ghawo ūa ūalsraele ūakagâwira pakuchita mphenduzgo ku Shilo panthazi pa FUMU pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo uwo ūanthu ūakawunganapo. Ntheura ūakamara kugaŵa charu.

Yoshuwa 20

Misumba ya kubisamako

(Kup 35.9-34)

¹Penepapo FUMU yikati kwa Yoshuwa,

²“Uŵaphalire ūalsraele kuti, ‘Mwimike misumba yakuphokweramo iyo nkhalangula kwa imwe kwizira mwa Mozesi,

³mwakuti yose uyo wati wakome munthu kwambula kumanya, mwa dala chara, wangachimbilira ku misumba yeneiyi. Misumba iyi yiti yiŵenge malo ghakuphokweramo chinu kwa uyo wangawezgera nduzga pa ndopa zinu.

⁴Para wamkuchimbilira ku umoza wa misumba iyi, wakwenera kwimilira pa muryango wa chipata cha msumba ndipo wapatawule mrandu wakhe panthazi pa ūarara ūa msumba kuti ūapulike. Sono iwo ūamkumunjizga mu msumba na kumupa malo mwakuti wakhare nawo.

⁵Usange uyo wawezgerenge nduzga wakumurondezga, âkawenera kupereka wakakoma mu mawoko ghakhe chara, chifukwa wakamukoma mubali wakhe kwambula kumanya, mwa dala chara, ndipo wakaâwa na chimphindikwa na iyo na kale chara.

⁶Wakwenera kukhara mu msumba wenewura mpaka weruzgike panthazi pa mphara ndiposo mpaka musofi mukuru uyo wakuteŵeta pa nyengo iyo wafwe. Pamanyuma wakukoma yura wawerere ku muzi wakhe, ku chikaya chakhe uko wakafuma para wakachimbiranga.’”

⁷Ntheura âkapatula msumba wa Kedeshi mu Galileya mu charu cha mapiri cha Nafutali, msumba wa Shekemu mu charu cha mapiri cha Efurayimu na msumba wa Kiriyati Ariba (ubo ndi Heburoni) mu charu cha mapiri cha Yuda.

⁸Ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, ku mafumiro gha dazi kwa msumba wa Yeriko âkapatula msumba wa Bezere uwo uli mu mapopa mu charu chakuthenga, mu charu cha fuko la Rubeni. Mu fuko la Gadi âkapatula msumba wa Ramoti mu chigâwa cha Gileyadi, ndipo na msumba wa Golani mu chigâwa cha Bashani mu fuko la Manase.

⁹Iyi ndiyo misumba iyo yikapatulikira âwIsraele wose ndiposo na âwalendo awo âwakapanjwanga mukati mwawo, kuti yose uyo wati wakome munyakhe kwambula kumanya wangachimbilirako mwakuti wareke kukomeka na uyo wakukhumba kuwezgera nduzga pa ndopa za munyakhe wasuke weruzgike panthazi pa mphara ya mirandu.

Yoshuwa 21

Misumba ya âwa fuko la Levi

¹Penepapo âwarongozgi âwa mbumba za âwa fuko la Levi wakiza kwa musofi Eleyazara na kwa Yoshuwa mwana wa Nuni na ku âwararawârara âwa mafuko gha mbumba za âwIsraele,

²ndipo âwakati kwa iwo ku Shilo, mu charu cha Kanani, “FUMU yikalangula kwizira mwa Mozesi kuti mutipe misumba yakukharamo pamoza na vyaru ivyo tingaliskirako viŵeto vyithu.”

³Ntheura kwakuyana na languro la FUMU, âwIsraele âwakâwapa âwa fuko la Levi misumba iyi na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo kuâwa chiharo chawo.

⁴Mphenduzgo yakudanga yikachitika ndipo yikawira mbumba za Kohati. ÂwLevi âwa âwakâwa âwa mphapu ya musofi Aroni, âweneawo âwakapokera misumba 13 mu fuko la Yuda, la Simiyoni na la Benjamini.

⁵Âwa mbumba ya Kohati awo âwakakharako âwakapokera pakuchita mphenduzgo misumba khumi kufuma ku mbumba za fuko la Efurayimu, la Dani, na hafu wa fuko la Manase la ku dera la ku mafumiro gha dazi.

⁶ŵa mbumba ya Gerishoni ūkakopera pakuchita mphenduzgo misumba 13 kufuma ku mbumba za fuko la Isakara, Ashere, Nafutali, ndipo na hafu wa fuko la Manase mu chigaŵa cha Bashani.

⁷ŵa mbumba ya Merari ūkakopera misumba 12 kufuma ku fuko la Rubeni, la Gadi, na la Zebuloni.

⁸Ntheura ūalsraele ūkakopera misumba iyi na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo ūati ūachita mphenduzgo nga ndi umo FUMU yikaŵalangulira kwizira mwa Mozesi.

⁹Kufuma ku fuko la Yuda na la Simiyoni ūkakopera misumba iyi kwakuyana na mazina ghakhe,

¹⁰iyo yikaperekka ku ūa mphapu ya Aroni ūeneawo ūkakâwa ūanji wa mbumba ya Kohati, ūa fuko la Levi, pakuti ndiwo ūkakâwa ūakudanga kupokera mphenduzgo.

¹¹ŵakawâpa msumba wa Kiriyati Ariba (Ariba wakâwa wiske wa Anaki), weneuwo ukâwa msumba wa Heburoni, mu charu cha mapiri cha Yuda, pamoza na charu chakhe chakuliskako viŵeto zingirizge.

¹²Kweni minda na vikaya kuzingirizga msumba, vikaperekka kwa Kalebu mwana wa Yefune kuŵa chiharo chakhe.

¹³Ntheura ūkakopera msumba wa Heburoni pamoza na charu chakhe chakuliskako viŵeto kwa ūa mphapu ya musofi Aroni kuŵa msumba wakuphokwerako uyo ūakukoma munyakhe. Ūkakoperekaso msumba wa Libina,

¹⁴wa Yatiri, wa Eshitemowa, pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto.

¹⁵Holoni, Debiri,

¹⁶Ayini, Yuta, na Beti Shemeshi pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viŵeto. Yose yikaŵa misumba yinkonde na yinayi kufumira mu mafuko għawiri agha.

¹⁷Kufumira mu fuko la Benjamini ūkakopera msumba wa Gibeyoni, wa Geba, pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viŵeto vyawo.

¹⁸Ūkakoperekaso msumba wa Anatoti na wa Alimoni pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viŵeto vyawo. Yose pamoza yikaŵa misumba yinayi.

¹⁹Misumba yose iyo yikaperekka ku ūwasofi, ūa mphapu ya Aroni yikaŵa 13 pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viŵeto vyawo.

²⁰Wose ūnyakhe awo ūkharako ūa fuko la Levi ūeneawo ūkakâwa ūa mbumba ya Kohati ūkakopera pakuchita mphenduzgo misumba kufuma ku fuko la Efurayimu.

²¹Mu charu cha mapiri cha Efurayimu âwakaŵapa msumba wa Shekemu pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo kuŵa wakuphokwerako uyo wakoma munyakhe. Wakapokeraso msumba wa Gezere pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo,

²²msumba wa Kibizayimu, na wa Beti Horoni pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo. Yose pamoza yikaŵa misumba yinayi.

²³Kufuma mu fuko la Dani âwakapokera msumba wa Eliteke, wa Gibetoni, pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo,

²⁴msumba wa Ayaloni na wa Gati Rimoni, pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo. Yose pamoza yikaŵa misumba yinayi.

²⁵Kufuma ku hafu wa fuko la Manase âwakapokera msumba wa Taanaki, na wa Gati Rimoni, pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo. Yose pamoza yikaŵa misumba yiŵiri.

²⁶Misumba yose iyi khumi pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo, yikaperekeka ku wose âwa mbumba ya Kohati awo âwakakharako.

²⁷WaLevi kufuma ku mbumba ya Gerishoni, âwakapokera msumba wa Golani kufuma mu hafu wa fuko la Manase mu chigaŵa cha Bashani, na msumba wa Beyeshitera pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo kuŵa misumba yakuphokwerako uyo wakoma munyakhe. Yose pamoza yikaŵa misumba yiŵiri.

²⁸Kufuma mu fuko la Isakara âwakapokera msumba wa Kishiyoni na wa Daberati pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo,

²⁹msumba wa Yarimuti na wa Eni Ganimu pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo. Yose pamoza yikaŵa misumba yinayi.

³⁰Kufuma ku fuko la Ashere, wakapokera msumba wa Mishala na wa Abidoni pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo,

³¹wa Helikati na wa Rehobu pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo. Yose pamoza yikaŵa misumba yinayi.

³²Kufuma ku fuko la Nafutali, âwakapokera msumba wa Kedeshi mu chigaŵa cha Galileya pamoza na charu chakhe chakuliskako viŵeto vyawo kuŵa msumba wa wakuphokwerako uyo wakoma munyakhe. Wakapokeraso msumba wa Hamoti Dori, na wa Karitani pamoza na vyaru vyakuliskirako viŵeto vyawo. Yos pamoza yikaŵa misumba yitatu.

³³Misumba yose ya âwa mbumba ya âwa Gerishoni pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viŵeto vyawo yikaŵa 13.

³⁴WaLevi awo wakakharako wa mbumba ya Merari, wakapokera misumba iyi kufuma ku fuko la Zebuloni: Yokineyamu, Karita,

³⁵Dimina na Nahalala pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viweto vyawo. Yose pamoza yikawa misumba yinayi.

³⁶Kufuma mu fuko la Rubeni, wa Merari wakapokera msumba wa Bezere, wa Yahazi,

³⁷wa Kedemoti, na Mefaati pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viweto vyawo. Yose pamoza yikawa misumba yinayi.

³⁸Kufuma ku fuko la Gadi, wa Merari wakapokera msumba wa Ramoti mu chigaawa cha Gileyadi, msumba wa Mahanayimu pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viweto vyawo kuwa misumba ya kuphokwerako uyo wakakoma munyakhe.

³⁹Wakapokeraso msumba wa Heshiboni, na wa Yazere pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viweto vyawo. Yose pamoza yikawa misumba yinayi.

⁴⁰Misumba yose pamoza iyo yikaperekka pakuchita mphenduzgo ku wa mbumba ya Merari, weneawo wakawa wa fuko la Levi, yikawa 12.

⁴¹Misumba yose iyo wa fuko la Levi wakapokera pamoza na vyaru vyakhe vyakuliskirako viweto vyawo, mu charu icho walsraele wakapoka yikawa 48.

⁴²Misumba yose iyi yikawa na vyaru vyakhe vyakuliskirako viweto vyawo. Yose yikawa ntheura pera.

Walsraele wakapoka charu

⁴³Ntheura FUMU yikaperekka ku walsraele charu chose icho yikarapa kuperekka ku wasekuru wawo. Ndipo wakati wapoka charu chira, wakakhara mwenemumo.

⁴⁴FUMU yikawapumuzga walsraele, kuka wa mutende kufumira kosekose zingirizge nga ndi umo FUMU yikarapira ku wasekuru wawo. Ntheura pakawavye na yumoza wa warwani wawo uyo wakawuka kuya karwa na iwo, pakuti FUMU yikawaperekka wose mu mawoko ghawo.

⁴⁵Viweme vyose ivyo FUMU yikapangana ku walsraele vikachitika. Pakawavye na chimoza icho chikatondeka.

Yoshuwa 22

Yoshuwa wakuwezga mafuko gha ku dera la ku mafumiro gha dazi

¹Penepapo Yoshuwa wakachema wa fuko la Rubeni, la Gadi na hafu wa fuko la Manase

²ndipo wakati kwa iwo, "Mwachita vyose ivyo Mozesi muteŵeti wa FUMU wakamulangulirani, ndipo mwapulikira mazgu ghane mu vyose ivyo nkhamulangulani.

³Pa nyengo yitali mpaka muhanya uno kuti muli kuŵarekapo âwabali âwinu chara, kweni mwachita icho FUMU, Chiuta winu wakamulangulani.

⁴Sono pakuti FUMU, Chiuta winu waŵapumuzga âwabali âwinu nga ndi umo wakayowoyerera, sono wererani ku kwinu uko kuli chiharo chinu, icho Mozesi, muteŵeti wa FUMU wakamupani ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.

⁵Kweni mupwererere chomene kusunga vilayizgo na dango ilo Mozesi muteŵeti wa FUMU wakamupani. Kutemwa FUMU, Chiuta winu, kwenda mu nthowa zakhe zose, kupulikira marango ghakhe, kudemerera kwa iyo nganganga, na kumuteŵetera iyo na mtima winu wose ndipo na mzimu winu wose."

⁶Penepapo Yoshuwa wakaŵatumbika na kuŵawezga, ndipo iwo âwakaruta ku vikaya vyawo.

⁷Mozesi wakapereka charu mu chigâwa cha Bashani ku hafu wa fuko la Manase, ndipo Yoshuwa wakapereka ku hafu wa fuko linyakhe la Manase pamoza na âwabali âwalo dera la ku manjiliro gha dazi kwa mronga wa Yorodani. Para Yoshuwa wakaŵawezgeranga ku vikaya vyawo na kuŵatumbika,

⁸wakati kwa iwo, "Wererani ku vikaya vyinu na usambazi ukuru, viŵeto vinandi, ndarama za siliva na za golide zinandi, mkuŵa, chisulo, na malaya ghanandi. Ivyo mwaskogha ku âwarwani âwinu mugâwane na âwabali âwinu."

⁹Penepapo âwa fuko la Rubeni, la Gadi na hafu wa fuko la Manase âwakafika ku Geliloti pa mphaka ya mronga wa Yorodani mu charu cha Kanani, âwakazenga jochero likuru chomene pa mphaka ya mronga ura.

Jochero ilo likazengeka musi mwa Yorodani

¹⁰Para âwa fuko la Rubeni, la Gadi na hafu wa fuko la Manase âwakafika ku Geliloti pa mphaka ya mronga wa Yorodani mu charu cha Kanani, âwakazenga jochero likuru chomene pa mphaka ya mronga ura.

¹¹Sono âwalsraele âwanyawo âwakapulika kuti âwa fuko la Rubeni, la Gadi na hafu wa fuko la Manase âwazenga jochero pa mphaka ya charu cha Kanani pa Geliloti pafupi na mronga wa Yorodani.

¹²Mpingo wose wa Israele âwanyakhe âwara âwakawungana ku Shilo kuti âwarute âwakarwe nkhondo na iwo.

¹³Sono âwalsraele âwakatuma Finehasi mwana wa musofi Eleyazara kuruta ku âwa fuko la Rubeni, la Gadi na hafu wa fuko la Manase mu charu cha Gileyadi.

¹⁴Pamoza na iyo âwakatumaso âwarongozgi khumi kufumira ku mafuko gha Israele, yumoza ku fuko lirilose kwimilira mbumba yakhe.

¹⁵ŵakati ūaruta ku ūa fuko la Rubeni, la Gadi na hafu wa fuko la Manase mu charu cha Gileyadi, ūakati kwa iwo,

¹⁶“Mpingo wose wa FUMU ukuti, ‘Kasi mungaswa uli chipulikano chinu na Chiuta wa Israele? Kasi mwapatukirachi kwa FUMU pakujizengera muhanya uno jochero kurongora kumugarukira iyo?

¹⁷Kasi zakwananga zithu izo tikachita ku Peyoro zikâwa zakuchepa Mpaka muhanya uno tilije kujitzga ku zakwananga zira chara, nangauli chilengo chikawira pa mpingo wa FUMU!

¹⁸Kasi muhanya uno mukuwerera nyuma kuyireka FUMU? Usange mukugarukira FUMU muhanya uno, na machero yiti yikaripire mpingo wose wa Israele.

¹⁹Usange charu icho mukapoka ndi chakukazuzgika, mwambuke, mwize ku charu cha FUMU, uko kuli Chihema Chakupatulika, kuti mwizakasange charu pamoza na ise. Kweni mureke kugarukira FUMU panji ise pakujizengera jochero linu kureka jochero la FUMU, Chiuta withu.

²⁰Asi FUMU yikakwiyira mpingo wose wa Israele, Akani, mwana wa Zera wat i wakana kupulikira dango pa vinthu ivyo vikenera kuparanyika? Kut i wakaŵa iyo pera chara uyo wakafwa chifukwa cha kwananga kwakhe.’ ”

²¹Penepapo ūa fuko la Rubeni, la Gadi, na hafu wa fuko la Manase ūkawazgora ūarongozgi ūa mafuko gha Israele ūkati,

²²“FUMU, Chiuta wa ūachiuta, FUMU, Chiuta wa ūachiuta, wakumanya ndipo Israele nayo wamanye. Usange machitiro agha ghâwa gha uchigaruka panji mukureka kupulikira FUMU, mungatirekanga chara muhanya uno kuŵa ūamoyo.

²³Usange tazenga jochero ili kuti tiwerere nyuma kureka kurondezga FUMU, panji kuperekero sembe zakocha na sembe za ufu panji za wenenawene, ipo FUMU iyo yekha yiwezgere nduzga pa ise.

²⁴Kweni ndi ntheura chara. Ise tikachita ichi chifukwa cha wofi kuti mu mazuŵa ghakunthazi ūazukuru ūinu ūangiza kafumba ūazukuru ūithu kuti, ‘Kasi mungachitachi imwe na FUMU, Chiuta wa Israele?

²⁵FUMU yili kuŵika mronga wa Yorodani kuŵa mphaka pakati pa ise na imwe ūa fuko la Rubeni na la Gadi. Imwe mulije phande mwa FUMU! Ntheura panji ūazukuru ūinu ūangamanya kukanizga ūazukuru ūithu kusopa FUMU.

²⁶Ntheura tikati, ‘Tiyen i tizenge jochero, kweni lakuperekero sembe zakocha mburuma chara, panji la sembe zakukoma zilizose.’

²⁷Kweni kuti liŵe ukaboni pakati pa ise na imwe, na miwiyo yose iyo yikwiza pamanyuma pithu, kuti ise tisopenge FUMU pa malo ghakhe ghakupatulika na

kupereka sembe zithu zakocha mburuma, sembe zakukoma, na sembe za wenenawene. Ntheura kunthazi âwazukuru âwinu âwangiza kayowoya chara ku âwazukuru âwithu kuti, ‘Imwe mulije phande mwa FUMU.’

²⁸Ndipo tikaghanaghana kuti usange âwatifumbenge ise panji âwa mphapu yithu, ise titizgorenge kuti, ‘Wonani, ichi chikukozgana waka na jochero la FUMU ilo âwasekuru âwithu âwakazenga. Jochero ili kuti ndakuperekera po sembe za mburuma chara, nesi kuperekera po sembe zakukoma, kweni kuâwa ukaboni pakati pa ise na imwe.’

²⁹Ichi chiâwe kutali na ise kuti tigarukire FUMU, ndipo kuti tiwerere nyuma muhanya uno kureka kurondezga FUMU pakuzenga jochero la sembe zakocha mburuma, panji sembe za ufu panji sembe zakukoma, pa dera pa jochero la FUMU, Chiuta withu ilo liri panthazi pa Chihema Chakupatulika chakhe.”

³⁰Para musofi Finehasi na âwarongozgi âwa mpingo, âwararaâwarara âwa âwalsraele âwara awo âwakâwa pamoza na iyo âwakapulika ivyo âwa fuko la Rubeni, la Gadi, na hafu wa fuko Manase âwa ku dera la kumafumiro gha dazi âwakayowoya ndipo wakakondwa chomene.

³¹Finehasi, mwana wa musofi Eleyazara musofi, wakati ku âwa fuko, la Rubeni, la Gadi, na hafu wa fuko la Manase, “Muhanya uno tamanya kuti FUMU yili na ise, chifukwa mwarongorapo kuwura kugomezgeka kwa FUMU chara. Ntheura mwathaska âwalsraele mu woko la FUMU.”

³²Penepapo Finehasi mwana wa musofi Eleyazara na âwarongozgi âwara âwakawerera ku charu cha Kanani kufuma ku chigâwa cha Gileyadi uko âwakaruta kuya kakumana na âwa fuko la Rubeni, na la Gadi, ndipo âwakaya kaphara ku âwalsraele.

³³Uthenga ukakondweska âwalsraele ndipo âwakarumba Chiuta. Kuti âwakayowoyo so mazgu ghanyakhe ghakuruta kuya karwa nkhondo na iwo chara, kuti âwakaparanye charu icho âwa fuko la Rubeni na la Gadi.

³⁴Ntheura âwa fuko la Rubeni na la Gadi âwakathya jochero lira kuti, “Jochero la ukaboni pakati ise kuti FUMU ndi Chiuta!”

Yoshuwa 23

Yoshuwa wakulayira

¹Pakati pajumpha nyengo yitali FUMU yati yaâwapumuzga âwalsraele ku âwarwani âwao awo âwakâwazingirizga, Yoshuwa wakachekura, wakâwa na virimika vinandi.

²Ntheura wakachema âwalsraele wose, âwarara âwao, âwarongozgi âwao, âweruzgi, na nduna ndipo wakati kwa iwo, “Ine ndachekura chomene ndipo ndili na virimika vinandi.

³Imwe mwekha mwawona vyose ivyo FUMU Chiuta wali kuchita ku mafuko ghose agha chifukwa cha imwe. Ndi FUMU, Chiuta winu mweneuyo wakamurweraninge nkhondo.

⁴Kumbukani umo ndagaŵira vyaru ku mafuko ghinu ghose kuŵa chiharo chinu, vyaru vyeneivyo vikâwa vya ŵamitundu. Vyaru ivi nkhavithereska kale kufuma ku mronga wa Yorodani ku mafumiro gha dazi mpaka ku Nyanja Yikuru ku manjiliro gha dazi.

⁵FUMU Chiuta winu wati waŵawuskemo mu nthowa na kuŵachimbizgira kutali panthazi pinu, ndipo mwamkuhara charu chawo kuŵa chinu umo FUMU Chiuta winu wali kupanganira kwa imwe.

⁶Ntheura ūikanipo mtima kusungilira na kuchita vyose ivyo vili kulembeka mu Buku la Marango gha Mozesi. Mureke kuzgokera uku na uku, manyi ndi ku maryero panji ku mazere.

⁷Mureke kusazgikana na ūamitundu awo ūali mukati mwinu, panji kuzunura mazina gha ūachiuta ūawo, nesi kurapira mu zina lawo. Mureke kuŵateŵetera, panji nesi kuŵalambira.

⁸Kweni imwe muŵe ūakugomezgeka kwa FUMU Chiuta winu nga ndi umo mwaŵira mpaka muhanya uno.

⁹Pakuti FUMU yachimbizga mafuko ghakuzirwa na gha nkhongono panthazi pinu. Ndipo palije na yumoza uyo wali kwimikanapo namwe mpaka muhanya uno.

¹⁰Munthu yumoza mwa imwe wati warwe na ūanthu 1,000 pakuti ndi FUMU Chiuta winu uyo wakamurwerani, nga ndi umo wakapanganira na imwe.

¹¹Ntheura mujichenjerere pakutemwa FUMU, Chiuta winu.

¹²Kweni usange mukuwerera nyuma na kukorererana na ūamitundu awo ūakharako mukati mwinu, na kutorerana nawo zinthengwa, na kuŵa nawo pamoza,

¹³manyani nadi kuti FUMU, Chiuta winu wati waŵachimbizge ūamitundu aŵa panthazi pinu chara. Iwo ūati ūâwe vipingo panji mbuna kwa imwe, maluswazu pa miwongo yinu ndiposo na minga ku maso ghinu mpaka mumare mu charu chiweme icho FUMU, Chiuta winu wali kumupani.

¹⁴“Ndipo ine sono ndili pafupi kwenda mu nthowa ya charu. Imwe mose mukumanya mu mitima yinu na mu mizimu yinu kuti na chimoza chili kutondekapo pa vyose viweme ivyo FUMU, Chiuta winu wakapangana kumupani. Vyose vili kufiskika, palije na chimoza icho chili kutondeka.

¹⁵Kweni umo FUMU, Chiuta winu wakafiskira mapangano ghakhe yose ghaweme agho wakachita pa imwe, ntheura ndimo wati wafiskire viheni vyose pa imwe musuke mumare petu mu charu chiweme icho wali kumupani.

¹⁶Usange mukuswa phangano la FUMU, Chiuta winu, ilo wakamulangulani, ndipo mukwamba kuteŵetera wachiuta wanyakhe na kuŵalambira, ukari wa FUMU uti ugolere pa imwe, ndipo maluwiro muti mumare petu mu charu chiweme icho wali kumupani.”

Yoshuwa 24

Yoshuwa wakuyowoya ku wanthu ku Shekemu

¹Sono Yoshuwa wakawunganya mafuko ghose gha Israele ku Shekemu. Wakachema warara, warongozgi, weruzgi na nduna zose za charu cha Israele. Ntheura wakiza panthazi pa FUMU.

²Yoshuwa wakati ku wanthu wose, “FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Kale chomene wasekuru winu wakakharanga ku sirya linyakhe la mronga wa Yufureti ndipo wakateŵeteranga wachiuta wanyakhe. Yumoza wa wasekuru yura wakaŵa Tera wiske wa Abrahamu na Nahoro.’

³Ntheura ine nkatoria wiskemwe Abrahamu kufuma ku sirya la mronga, kumurongozga kwendera charu chose cha Kanani, ndipo nkhandaniska mphapu yakhe. Nkhamupa Yisake,

⁴ndipo kwa Yisake nkhamupa Yakhobe na Esau. Nkhapereka charu cha mapiri gha Edomu kwa Esau kuŵa chakhe. Kweni sekuru winu Yakhobe na wana wakhe wakaruta ku Eguputo.

⁵Nkhatuma Mozesi na Aroni na kulanga wāEguputo na vilengo vinandi. Imwe mukumanya makora ivyo nkhachita mukati mwawo ndipo pamanyuma nkhamufumyanimo.

⁶Para nkhaŵafumya wawiskemwekuru mu Eguputo, wakiza ku nyanja. WāEguputo awo wakakwera pa magareta na wakukwera pa mahachi ghawo wakawarondezga wawiskemwekuru mpaka wakafika ku Nyanja ya Matete.

⁷Wakati walirira kwa FUMU kuti yiŵawovwire, FUMU yikawika mdima pakati pa iwo na wāEguputo, ndipo yikachitiska kuti nyanja yiŵabizge. Imwe mukawona icho nkhachita ku wāEguputo. “Pamanyuma mukakhara mu mapopa nyengo yitali.

⁸Ndipo nkhiza namwe ku charu cha wāAmori awo wakakharanga ku mafumiro gha dazi kwa mronga wa Yorodani. Wakarwa namwe nkhondo ndipo ine nkhaŵapereka mu mawoko ghinu. Nkhawāmara panthazi pinu, ndipo imwe mukahara charu chawo.

⁹Para Karonga Balaki, mwana wa Zipora, wa charu cha Mowabu, wakanozgekera kurwa nkhondo na charu cha Israele, âwakatuma nthumi kuya kachema Balaamu, mwana wa Beyoro kuti wamutembani,

¹⁰Kweni kuti nkhakhumba kumupulikira Balaamu chara. Ntheura wakamutumbikani imwe kawirikawiri, ndipo nkhamuthaskani ku woko lakhe.

¹¹Pamanyuma mukambuka mronga wa Yorodani na kwiza ku msumba wa Yeriko. Wanthu wa msumba uwu wakarwa namwe, ndipo waAmori, waPerezi, waKanani, waHiti, waGirigashi, waHivi na waYebusi nawo wakarwa nkhondo namwe. Kweni nkhawapereka mu mawoko ghinu.

¹²Nkhatumizga masanganavu panthazi pinu gheneagho ghakawachimbizga panthazi pinu wakaronga wa'wiri waAmori. Kuti mukawachimbizga na lupanga na uta winu chara.

¹³Ntheura nkhamupani charu icho mukachifukafukira chara na misumba iyo mukaŵavye kuyizenga, mukukhara mwenemuno. Mukurya vipambi vyampheska na vya maolive ivvo mukapanda chara.”

¹⁴"Ntheura sono chindikani FUMU ndipo muteŵetere iyo mu unenesko na mu kugomezgeka kose. Wuskaniko âwachiuta awo âwasekuru âwinu âwakasopanga mu Mesopotamiya na mu Eguputo, ndipo muteŵetere FUMU pera.

¹⁵Usange mulije khumbo la kuteŵeterera FUMU, soranipo muhanya uno uyo muti muteŵeterenge, kwali mbachiuta awo ūa wiskemwekuru ūakasopanga mu Mesopotamiya, panji ūachiuta ūa ūaAmori mu charu icho mukukharamo. Kweni ine na mbumba yane titi tiyiteŵeterenge FUMU.”

¹⁶Penepapo wanthu wakazgora wakati, "Chara! Ise kuti tizamkurekapo FUMU chara, kuti titewetere wachiuta wanyakhe.

¹⁷Pakuti ndi FUMU, Chiuta withu uyo wakiza nase kuno pamoza na wasekuru withu kufuma mu Eguputo, charu cha uzga. Iyo ndiyo wakachita vimanyikwiro vikuru ise tikuwona. Wakatisungilira makora mu nthowa yose iyo tikendamo na mukati mu mafuko ghose agho tikajumphangamo.

¹⁸FUMU yikachimbizga panthazi pithu âwaAmori wose, awo âwakakharanga mu charu ichi, Ise nase titi titewetere FUMU, chifukwa ndi Chiuta withu.”

¹⁹Yoshuwa wakati ku wantru, "Imwe mungamanya kutewetera FUMU chara, pakuti iyo ndi Chiuta mutuwa. Iyo ndi Chiuta wa sanje. Kuti wagowokerenge majuvvo ghu ni nesi zakwananga zinu chara.

²⁰Usange mukureka FUMU na kuteŵetera âwachiuta âwa chilendo, yiti wamuzgokerani na kumupwetekani na kumumarani petu, nangauli âwanguâwa muweme kwa imwe.”

²¹Kwenjî wânthu wakati kwa Yoshiwa. "Chara! Ise titi titewetere FUMU."

²²Ndipo Yoshuwa wakati, “Imwe ndimwe âwakaboni kwa imwe mwekha kuti mwasankha kuteŵetera FUMU.” Wantru âwakazgora âwakaboni, “Inya, ise ndise âwakaboni.”

²³Yoshuwa wakati, “Ipo sono fumyanimo âwachiuta âwa chilendo awo âwali mukati mwinu ndipo mupereke mitima yinu kwa FUMU, Chiuta wa Israele!”

²⁴Wantru âwakaboni kwa Yoshuwa, “Ise titeŵeterenge FUMU, Chiuta withu na kumupulikira.”

²⁵Ndipo pa zuâwa lenelira Yoshuwa wakaâwachitira phangano âwalsraele, ndipo penepara pa Shekemu wakaâwapa malangulo na marango kuti âwarondezgenge.

²⁶Sono Yoshuwa wakalemba vyose ivi mu Buku la Marango gha Chiuta. Ntheura wakatora libwe likuru na kulimika penepara musi mwa khuni la musoro pafupi na Malo Ghakusoperako FUMU.

²⁷Penepapo wakati ku wantru wose, “Wonani, libwe ili liŵenge kaboni kususkana na ise. Lapulika mazgu ghose agho FUMU yayowoya kwa ise. Liŵenge kaboni kususkana namwe mzire muâwe âwatesi kwa Chiuta winu.”

²⁸Penepapo Yoshuwa wakaâwawezga wantru, yose ku chiharo chakhe.

Yoshuwa na Eleyazara wakufwa

²⁹Pamanyuma pa ivi, Yoshuwa mwana wa Nuni, muteŵeti wa FUMU wakafwa wali na virimika 110.

³⁰Wakamusunga mu chiharo chakhe ku msomba wa Timunati Sera mu charu cha mapiri cha Efurayimu, ku mpoto kwa Phiri la Gaashi.

³¹Walsraele âwakateŵetera FUMU mazuâwa ghose gha umoyo wa Yoshuwa, na gha âwararaâwarara wose awo umoyo wawo ukarutilira Yoshuwa wati wafwa, âweneawo âwakamanya milimo yose iyo FUMU yikachitira âwalsraele.

³²Viwangwa vya Yosefe ivyo âwalsraele âwakayegha kufuma ku Eguputo, âwakavisunga ku Shekemu pa charu icho Yakhobe wakagula na ndarama za siliva 100 kufuma ku âwana âwa Hamoro, wiske wa Shekemu. Ichi chikazgoka kuâwa chiharo cha âwa mphapu ya Yosefe.

³³Eleyazara mwana wa Aroni wakufwa ndipo wakasungika ku Gibeya ku muzi uko mwana wakhe Finehasi wakapokera mu charu cha mapiri cha Efurayimu.

Ŵeruzgi

Ŵeruzgi 1

ŴaYuda na ūaSimiyoni ūakukora Adoni Bezeki

¹Yoshuwa wakati wafwa, ūaIsraele wakafumba FUMU kuti, “Kasi ndi mtundu ngu mukati mwithu uwo uti udangenge kuruta kuya karwa nkhondo na ūaKanani?”

² FUMU yikazgora yikati, “ŴaYuda ndiwo ūati ūadange kuruta. Ndapereka charu ichi mu mawoko ghawo.”

³Sono ūaYuda ūakayowoya kwa ūaSimiyoni, ūana ūanyawo kuti, “Tiyeni tirute tose ku charu icho chili kugaŵikira ise, mwakuti tikarwe nkhondo na ūaKanani. Ise naseso tizamkuruta namwe ku charu icho chili kugaŵikira imwe.” Ntheura ūaSimiyoni ūakaruta nawo.

⁴Sono ūaYuda na ūanyawo ūakaruta ndipo FUMU yikapereka ūaKanani na ūaPerezi mu mawoko ghawo na kuŵathereska. Ndipo ūakakomapo ūanthu 10,000 pa Bezeki.

⁵Kwenekura ūaYuda na ūaSimiyoni ūakasanga Karonga Adoni Bezeki ndipo ūakarwa nayo nkhondo na kuŵathereska ūaKanani na ūaPerezi.

⁶Adoni Bezeki wakachimbira, kweni ūakamuchimbilira na kumukora. Ndipo wakati wamusanga ūakamudumula vigunwe vyā ku mawoko na vyā ku malundi.

⁷Penepapo Adoni Bezeki wakati, “ŵakaronga 70 ūeneawo nkhâwadumula vigunwe vyā ku mawoko na ku malundi, ūakasoranga tuvimenyu twa vyakurya kusi ku thebulu lane. Chiuta wakuchita pa ine ivyo ine nkhachita kwa iwo.” Ntheura ūakamutorera ku Yerusalemu kweneuko wakafwira.

ŴaYuda ūakuthereska Yerusalemu na Heburoni

⁸ŴaYuda ūakarwa nkhondo na ūanthu ūa msumba wa Yerusalemu ndipo ūakati ūaŵathereska ūakawupoka msumba. Ūakakoma ūanthu ūanandi ndipo msumba ūakocha na moto.

⁹Pamanyuma pakhe ūaYuda ūakaruta kuya karwa nkhondo na ūaKanani awo ūakakharanga mu charu cha mapiri gha ku mwera, ndiposo na mu charu cha chidika.

¹⁰ŴaYuda ūakaruta kuya karwaso na ūaKanani awo ūakakharanga mu msumba wa Heburoni (msumba wa Heburoni, pakudanga ukachemekanga kuti Kiriyati Ariba) ndipo ūakathereska ūasheshayi, Ahimani na Talimayi.

Otiniyele wakuthereska msumba wa Debiri

(Yos 15.13-19)

¹¹Wakati wafuma ku Heburoni, waYuda wakaruta kuya karwa nkhondo na wantru awo wakakharanga mu msumba wa Debiri. Pakudanga msumba uwu ukachemekanga kuti Kiriyati Sefere.

¹²Sono Kalebu wakati, "Uyo wati warwe nkhondo na wantru wa msumba wa Kiriyati Sefere waWathereske na kuwupoka msumba, nditi ndimupe Akisa mwana wane kuwa muwoli wakhe."

¹³Otiniyele mwana wa Kenazi, munung'una wa Kalebu, wakawupoka msumba ura. Ntheura Kalebu wakamupa Akisa mwana wakhe kuwa muwoli wakhe.

¹⁴Zuwa limoza wakati watorana na Otiniyele wakamupemberezga muwoli wakhe kuti wakarombe munda kwa Kalebu wawiske. Sono Akisa wakaruta ku wawiske wakhe ndipo apo wakakhiranga pa mbunda yakhe, Kalebu wakamufumba wakati, "Kasi icho chasuzga nchivichi?"

¹⁵Iyo wakazgora wakati, "Ine ndatenge mundipe chawanangwa. Pakuti mwandiwika mu charu cha chinkhamwa, mundipeso mbwiwi za maji." Penepapo Kalebu wakamupa mbwiwi za kunena na za kusika.

WaYuda na waBenjamini wakuthereska warwani wawo

¹⁶Sono wa mphapu ya Keni, wiskeyara wa Mozesi, wakafumako ku Yeriko, msumba wa mikama, uko wakakharanga, wakaruta pamoza na waYuda kuya kakhara mu charu cha mapopa ku mwera kwa msumba wa Aradi mu charu cha Yuda pamoza na waAmaleki, wantru wa kwenekura.

¹⁷WaYuda pamoza na waSimiyoni, wana wanyawo wakaruta kuya karwa nkhondo na waKanani awo wakakharanga mu msumba wa Zefati. Wakati wawuthereska wakawupasulirathu msumba. Ntheura msumba ura ukachemeka kuti Horima.

¹⁸WaYuda wakapokaso msumba wa Gaza pamoza na charu chakhe chose chakizingirizga, msumba wa Ashikeloni pamoza na charu chakhe chose chakizingirizga ndipo na msumba wa Ekuroni pamoza na charu chakhe chose chakizingirizga.

¹⁹FUMU yikawa nawo waYuda ndipo wakatora charu cha mu mapiri kweni wakatondeka kuwafumyamo wantru awo wakakharanga mu chidika chifukwa iwo wakaWa na magareta gha visulo.

²⁰Nga ndi umo Mozesi wakayowoyerwa, msumba wa Heburoni ukaperekeda kwa Kalebu mweneuyo wakachimbizgamo mafuko ghatatu gha waAnaki.

²¹Kweni waBenjamini kuti wakachimbizgamo waYebusi chara awo wakakharanga mu Yerusalem. Ntheura waYebusi wakukhara na waBenjamini mu Yerusalem mpaka sono.

WaYosefe wakuthereska msumba wa Betele

²²Wanthu û fuko la Yosefe nawoso wakaruta kuya karwa nkhondo na wanthu û msumba wa Betele, ndipo FUMU yikawa pamoza nawo.

²³Iwo wakatuma wanthu kuya kaskora msumba wa Betele. (Msumba uwu kale ukachemekanga kuti Luzi.)

²⁴Wakuskora wara wâkati wârata zikawona munthu wakufuma mu msumba ndipo wâkati kwa iyo, "Tikukuwêya utirongore umo tinganjirira mu msumba, ndipo ise titi tikuchitire lusungu."

²⁵Munthu yura wakaŵarongora nthowa yakunjirira mu msumba. Sono û fuko la Yosefe wakanjira mu msumba ndipo wakaya kakoma waliyose mu msumba wa Betele kweni munthu yura wâkamureka wamoyo pamoza na mbumba yakhe yose.

²⁶Munthu yura wakaruta ku charu cha wâHiti ndipo wakaya kazenga msumba na kuwuthya zina lakuti Luzi. Msumba uwu ukuchemeka na zina leneili mpaka sono.

Wanthu awo wâlsraele wâkareka kuwâchimbizga

²⁷WaKanani awo wâkakharanga mu msumba wa Beti Shani na vikaya vyakhe, awo wâkakharanga mu msumba wa Taanaki na vikaya vyakhe, awo wâkakharanga mu msumba wa Doro na vikaya vyakhe, nesi awo wâkakharanga mu msumba wa Ibileyamu na vikaya vyakhe, awo wâkakharanga mu msumba wa Megido na vikaya vyakhe wâManase kuti wakaŵachimbizgamo chara. Ntheura waKanani wakarutilira kukhara mu charu chira.

²⁸Para wâlsraele wakaŵâ wankhongono, wakaŵâwika waKanani pa mlimo wakuchichizga, kweni kuti wakaŵafumiskamo nkhanira chara.

²⁹WaEfurayimu kuti wakaŵachimbizgamo waKanani awo wâkakharanga mu msumba wa Gezere chara. Wakarutilira kukhara mu Gezere pamoza na waEfurayimu.

³⁰WaZebuloni nawo kuti wakaŵachimbizgamo waKanani awo wâkakharanga mu msumba wa Kitironi chara nesi awo wâkakharanga mu Nahaloli. Ntheura waKanani wakarutilira kukhara mukati mwawo, ndipo wakaŵazgora kuwa wakuchita mlimo wakuchichizga.

³¹WaAshere nawo kuti wakaŵachimbizgamo waKanani chara awo wâkakharanga mu msumba wa Ako, wa Sidoni, wa Ahilabu, wa Akizibu, wa Heliba, wa Afeki na wa Rehobu.

³²Pa chifukwa ichi waAshere wâkakharanga mukati mu waKanani, weneawo wakaŵâ wenecharu, pakuti wakaŵachimbizgamo chara.

³³WaNafutali kuti wakaŵachimbizgamo waKanani awo wâkakharanga mu msumba wa Beti Shemeshi, na wa mu Beti Anati chara, kweni wâkakhara mukati

mu âwaKanani, âweneawo âwakaâwa âwenecharu. Ndipouli âwenecharu aâwa âwa mu Beti Shemeshi, na âwa Beti Anati, âwaNafutali âwakaâwazgora kuâwa âwazga pakuâwagwiriska milimo yinonono.

³⁴WaAmori âwakaâwa âwankhongono chomene mwakuti âwakaâwachichizga âwa fuko la Dani kuti âwakhare mu charu cha mapiri pakuti âwakaâwazomerezga chara kuti âwakhilire ku charu cha chidika.

³⁵WaAmori âwakarutilira kukhara mu Phiri la Heresi, ku Ayaloni, ndiposo na ku Shaalibimu. Kweni âwa fuko la Yosefe âwakaâwa âwankhongono kuruska âwaAmori. Ntheura âwakaâwazgora âwazga pakuâwagwiriska milimo yinonono.

³⁶Mphaka ya charu cha âwaAmori yikamba pa chikwera cha Akirabimu kuya kanjirira ku msumba wa Sela mpaka kukwera kuruta muchanya mu phiri.

Weruzgi 2

Mungelo wa FUMU ku Bokimu

¹Mungelo wa FUMU wakaruta ku Bokimu kufuma ku Giligala. Iyo wakaâaphalira âwalsraele uthenga wa FUMU kuti, "Ine nkhamufumyani mu Eguputo, ndipo nkhiza namwe ku charu icho nkharapa kuti ndichiperekenge ku âwiskemwekuru. Ine nkhati, 'Ine ndizamkuswa phangano lane ilo nkhapangana namwe chara.

²Sono imwe namwe mureke kuchita phangano na âwanthu awo âwakukhara mu charu chino. Mwizakabwangandulire pasi majochero ghawo.' Kweni imwe mulije kupulikira. Kasi nchifukwa uli mwachita ntheura?

³Ntheura sono nkhumuphalirani kuti ine ndiâwachimbizengenepo panthazi pinu chara. âWati âwâwenge nga ndi minga pafupi namwe ndipo âwachiuta âwawo âwati âwâwenge nga ndi musampha kwa imwe."

⁴Para mungelo wa FUMU wakayowoya mazgu agha ku âwalsraele wose, âwanthu âwara âwakamba kulira chomene.

⁵Malo ghara âwakaghathya zina lakuti Bokimu (kung'anamula kuti âwakulira) ndipo penepara âwakapereka sembe kwa FUMU.

Nyifwa ya Yoshuwa

⁶Para Yoshuwa wakati waâwawezga âwalsraele, iwo âwakaruta waliyose wa iwo kuya katora charu kwakuyana na chiharo chakhe.

⁷âWalsraele âwakateâwetera FUMU mazuâwa ghose gha umoyo wa Yoshuwa, na gha âwararaâwarara wose awo umoyo wawo ukarutilira Yoshuwa wati wafwa, âweneawo âwakawona milimo yikuru yose iyo FUMU yikachitira âwalsraele.

⁸Yoshuwa mwana wa Nuni, muteâweti wa FUMU, wakafwa apo wakaâwa na virimika 110.

⁹Wakamusunga mu malo agho wakapoka nga nchiharo chakhe mu msumba wa Timunati Heresi, mu charu cha mapiri cha Efurayimu, ku mpoto kwa Phiri la Gaashi.

¹⁰Muwiro wose ura ukati wamara kufwa na kusungika pamoza na âwabali âwawo, pakawaso muwiro unyakhe uwo kuti ukayimanya FUMU chara, nanga nkhumanya milimo iyo yikawachitira âwalsraele.

âwalsraele âwakureka kusopa FUMU

¹¹âwalsraele âwakamba kuchita uheni panthazi pa FUMU na kuteŵetera âwachiuta Baala.

¹²Iwo âwakayireka FUMU, Chiuta wa âwasekuru âwawo, mweneuyo wakaŵafumya mu charu cha Eguputo. âWakarondezga na kusopa âwachiuta âwanyakhe, awo âwakâwa âwachiuta âwa âwanthu awo âwakazengezgana nawo. Ntheura FUMU âwakayikwiyiska chomene.

¹³âwalsraele âwakareka kusopa FUMU ndipo âwakamba kuteŵetera âwachiuta ngoza âwaBaala na âwaAshitaroti

¹⁴Ntheura FUMU yikawakwiyira chomene âwalsraele ndipo yikawapereka mu mawoko gha âwanthu awo âwakaskoghanga vinthu vyawo. Yikazomerezga kuti âwarwani awo âwakawazingirizga âwâwathereske mwakuti âwakatondeka kurwa na âwarwani âwawo.

¹⁵Para âwalsraele âwakarutanga kuya karwa nkhondo FUMU yikimikananga nawo kuâwachitira uheni, nga ndi umo FUMU yikawachenjezgera ndiposo nga ndi umo yikawarapira. âwalsraele âwakâwa mu visuzgo vikuru.

¹⁶Pamanyuma FUMU yikimika âweruzgi âweneawo âwakawaponoska ku âwanthu awo âwakawaskoghanga vinthu vyawo.

¹⁷Ndipouli âwalsraele kuti âwakapulikira âweruzgi âwawo chara, chifukwa âwakachita uzaghali pakuteŵetera âwachiuta âwanyakhe na kuâwalambira. Maluâwiro âwakareka nthowa izo âwakendamo âwasekuru âwawo, âweneawo âwakapulikiranga marango gha FUMU. Kweni iwo kuti âwakachita ntheura chara.

¹⁸Nyengo yose iyo FUMU yikâwamikira mweruzgi yikâwangaso nayo mweruzgi yura, ndipo yikawaponoskanga âwalsraele ku âwarwani âwawo nyengo yose ya umoyo wakhe. FUMU yikawachitiranga chitima na umo âwakadandauliranga chifukwa cha awo âwakawasuzganga na kuâwanyekezga.

¹⁹Kweni para mweruzgi wafwa âwanthu âwakawereranga kukuchita viheni chomene kuruska ivyo wakachitanga âwawiskewokuru. Iwo âwakateŵeteranga âwachiuta âwanyakhe na kuâwalambira. Iwo kuti âwakakhumba chara kureka maluso ghawo ghaheni na kuâwa âwanonono mtima.

²⁰Penepapo FUMU yikaŵakwiyira chomene ūalsraele ndipo yikati kwa iwo, “Wanthu aŵa ūaswa phangano lane ilo nkhalangula ūawiskewokuru kuti ūalisungenge. Ntheura chifukwa chakuti wandapulikire mazgu ghane,

²¹nditi ndifumyengemo chara mtundu uliwose wa ūanthu awo Yoshuwa wakareka para wakafwiranga.

²²Kwamba sono nditi ndiŵareke mwakuti ndiŵayezgeremo ūalsraele na kuwona usange ūangapwererera kwenda mu nthowa ya FUMU nga ndi umo ūakachitira ūawiskewokuru.”

²³Ntheura FUMU yikaŵareka ūamitundu ūara kuti ūakhare kwambula kuŵafumyamo nyengo yeneiyo, ndipo kuti yikaŵapereka mu mawoko gha Yoshuwa kuti waŵathereske chara.

Weruzgi 3

Wanthu ūa mitundu yinyakhe awo ūakakhalira mu charu

¹FUMU yikarekako mafuko ghanyakhe gha ūanthu mu charu kuti yiyezgeremo ūalsraele. Aŵa mba Israele wose awo kuti ūakarwapo nkhondo yiliyose mu charu cha Kanani chara.

²FUMU yikaŵareka kuti miwiyo ya ūalsraele yimanye kurwa nkhondo na kusambizga awo ūakaŵa ūandayimanyepo nkhondo na kale.

³Mafuko agho FUMU yikareka mu charu ndi iyi: ūakaronga ūankonde ūa ūaFilisiti, ūaKanani wose, ūaSidoni ndiposo ūaHivi awo ūakakharanga ku Phiri la Lebanon, kufuma ku Phiri la Baala Heremoni kuya kafika ku chipata cha Hamati.

⁴FUMU yikaŵareka ūamitundu kuti yiyezgerenepo ūalsraele, mwakuti yiwone usange ūalsraele ūangapulikira marango ghakhe agho yikapereka ku ūawiskewokuru kwizira mwa Mozesi.

⁵Ntheura ūalsraele ūakakhara mukati mwa ūaKanani, ūaHiti, ūaAmori, ūaPerezi, ūaHivi na mwa ūaYebusi.

⁶Ūalsraele ūanyakhe ūakatora ūanakazi ūa ūamitundu kuŵa ūawoli ūawo, ndiposo ūakatengweska ūana ūawo ūanakazi ku ūana ūanarume ūa ūamitundu ūara. Pamanyuma ūakamba kusopa ūachiuta ngoza ūawo.

Otiniyele wakuthaska ūalsraele

⁷Ūalsraele ūakachita chinthu chiheni panthazi pa FUMU. Iwo ūakaruwa FUMU, Chiuta wawo ndipo ūakateŵetera chiuta Baala na ūaAshera.

⁸Ntheura FUMU yikaŵakwiyira chomene ūalsraele ndipo yikaŵapereka mu woko la Kushani Rishatayimu, karonga wa charu cha Mesopotamiya. Ntheura ūalsraele ūakawa pasi pa Kushani Rishatayimu virimika vinkhonde na vitatu.

⁹Kweni para wâlsraele wâkalirira kwa FUMU, iyo yikâwamikira muthaski zina lakhe Otiniyele, mwana wa Kenazi munung'una wa Kalebu, mweneuyo wakaâthaska.

¹⁰Mzimu wa FUMU wakiza pa iyo. Ntheura wakazgoka kuâa mweruzgi wa charu cha Israele. Iyo wakaruta kuya karwa nkhondo na Kushani Rishatayimu, karonga wa Mesopotamiya ndipo FUMU yikamupereka mu mawoko gha Otiniyele mweneuyo wakamuthereska Kushani Rishatayimu, karonga wa ku Mesopotamiya, ndipo iyo wakamutonda Kushani Rishatayimu.

¹¹Ntheura mukâwa mutende mu charu virimika 40. Pamanyuma pakhe Otiniyele mwana wa Kenazi wakafwa.

Ehudi wakuthaska wâlsraele

¹²Wâlsraele wâkachitaso uheni panthazi pa FUMU. Sono FUMU yikamupa nkhongono Egiloni karonga wa charu cha Mowabu kuti warwe nkhondo na wâlsraele, chifukwa wâkachita uheni panthazi pa FUMU.

¹³Egiloni wakachemerapo wâAmoni na wâAmaleki kuti wâwê pamoza nayo ndipo wâkaruta kuya karwa na wâlsraele. Egiloni wakâwathereska wâlsraele ndipo wakapoka Yeriko msumba wa Mikama.

¹⁴Ntheura wâlsraele wâkateŵetera Egiloni, karonga wa ku Mowabu virimika 18.

¹⁵Para wâlsraele wâkalirira kwa FUMU, iyo yikâwamikira Ehudi, mwana wa Gera, muBenjamini, kuti waâthaske. Ehudi wakaâwa wa woko la luzere. Wâlsraele wakatumanga mithulo kwa Egiloni karonga wa ku Mowabu kwizira mwa iyo.

¹⁶Sono Ehudi wakajifulira lupanga lwa uyi kosekose, utali wakhe masentimita 50. Wakalukakilira ku chigha chakhe cha ku maryero mukati mu vyakuvwara vyakhe.

¹⁷Wakaruta kuya kaperekwa mithulo kwa Egiloni karonga wa ku Mowabu mweneuyo wakaâwa munthu wakututuâa chomene.

¹⁸Ehudi wakati waperekwa mithulo wakaâwewza wânthu awo wâkayegha mithulo yira.

¹⁹Kweni iyomwene wakawerera pa mawe gha vikozgo vyakuâaja pafupi na Giligala kuruta ku Egiloni ndipo wakati wafika wakati, "Ndili na mazgu gha chisisi na imwe Karonga." Karonga yura wakati, "Chetama!" Penepapo wâteŵeti wâkhe wose wâkawukapo panthazi pakhe.

²⁰Sono Ehudi wakasenderera pafupi na Karonga apo wakakhara yekha mu chipinda chakhe cha pachanya umo mukâwa tumphepo tuweme. Ehudi wakati, "Ndili na uthenga kufumira kwa Chiuta wakuti ndimuphalirani." Ndipo Egiloni wakawuka pa chitengo chakhe.

²¹Ehudi wakatora lupanga ku chigha chakhe cha maryero na woko lakhe la mazere, na kumugwaza pa nthumbo.

²²Luti lwa lupanga nalo lukanjira ndipo uyi wa lupanga ukawâna na mafuta pera chifukwa kuti wakakhura lupanga mu nthumbo yakhe chara. Ndipo viheni vyâ mukati vikafuma.

²³Ehudi wakafumira pa khonde ndipo wakajara vijaro vyâ chipinda cha pachanya na kuvikhozga.

²⁴Ehudi wakati waruta, wateweti wakiza. Wakati wawona kuti vijaro vyâ chipinda cha pachanya ndi vyakukalika wakaghanaghana kuti panji wakujovwira mu chipinda cha tumphepo tuweme chira.

²⁵Iwo wakalindizga mpaka apo wakasôwerwa na chakuchita. Kweni para wakasanga kuti wakureka kujulako vijaro vyâ chipinda cha pachanya, wakatora kiyi na kujula vijaro ndipo wakasanga kuti sekuru wawo wali pasi, wafwa.

²⁶Apo wateweti wara wakawâna wachali kuziwurika, Ehudi wakafuma na kuchimbira. Wakiza kajumphâ pa mawe gha vikozgo vyâ kuwaja vira na kuchimbilira ku Seyira.

²⁷Para wakati wafika, wakalizga mbata mu charu cha mapiri cha Efurayimu kuti wacheme walsraele warute nayo pamoza kuya karwa nkhondo. Ntheura iyo wakawarongozga kufuma mu charu cha mapiri.

²⁸Wakawaphalira wakati, "Ndirondezgani pakuti FUMU yaperekwa wamowabu warwani winu mu mawoko ghinu." Ntheura wakakhira na kumurondezga ndipo wakapoka majambuko gha mronga wa Yorodani gha kwambukira ku charu cha Mowabu ndipo kuti wakazomerezga munthu na yumoza chara kuti wambukepo.

²⁹Panyengo iyo wakakomapo wamowabu pafupi 10,000. Wantru wose awo wakakomeka wakawâna wankhongono na wakumanya kurwa nkhondo. Kukawavye na yumoza wakaponapo.

³⁰Ntheura charu cha Mowabu chikathereseka zuwa lira na kuwa pasi pa walsraele. Ndipo charu cha Israele chikawâna mu mutende virimika 80.

Shamugara wakuthaska walsraele

³¹Pamanyuma pa Ehudi pakiza Shamugara mwana wa Anati, mweneuyo wakakoma wafilisiti 600 na lunkhanjo lwa goliwoli la ng'ombe. Iyo nayo wakathaska walsraele.

Weruzgi 4

Debora na Baraki wakuthereska Sisera

¹Ehudi wakati wafwa, walsraele wakachitaso uheni panthazi pa FUMU.

²Ntheura FUMU yikawaperekwa mu mawoko gha Yabini, karonga wa charu cha Kanani, mweneuyo wakawusiranga mu msumba wa Hazoro. Murongozgi wa wasilikari wakhe wakaŵa Sisera, wakakharanga mu Harosheti Hagoyimu.

³Sisera wakaŵa na magareta gha visulo 900 ndipo wakaŵatindiŵizgira pasi wâlsraele mwankhaza pa virimika 20. Ntheura wâlsraele wâkalira kwa FUMU kuti yiŵawovvire.

⁴Pa nyengo yira Debora nchimi yanakazi, muwoli wa Lapidoti, ndiyo wakarongozganga wâlsraele nga ndi mweruzgi.

⁵Iyo wakazgowera kukhara musi mu khuni la mukama wa Debora pakati pa msumba wa Rama na Betele mu charu cha mapiri cha Efurayimu. Wâlsraele wâkarutanga kwa iyo kuti waŵayeruzgire mirandu yavo.

⁶Debora wakatuma munthu kuya kachema Baraki mwana wa Abinowamu wa ku msumba wa Kedeshi mu charu cha Nafutali. Baraki wakati wiza, Debora wakamuphalira kuti, "FUMU, Chiuta wa Israele wakukulangula kuti, 'Ruta, uŵawunjike wasilikari wako pa Phiri la Taboro, pakutora wasilikari 10,000 mu fuko la Nafutali na mu fuko la Zebuloni.

⁷Ine nditi ndimukhuŵirizge Sisera, murongozgi wa wasilikari wâ Karonga Yabini, kuti wizakarwe nkhondo na imwe ku mronga wa Kishoni, na magareta ghakhe na viwuru vyakhe vya nkhondo, ndipo nditi ndimupereke mu mawoko ghako."

⁸Baraki wakazgora wakati, "Nditi ndirute usange iwe uti urute nane, kweni usange urutengeko chara, ine nane kuti nditi ndirutengeko chara."

⁹Debora wakati, "Nadi nditi ndirute nawe. Ndipouli ulendo uwu kuti upokerenjepo nchindi chara, chifukwa FUMU yamkuperekwa Sisera mu mawoko gha mwanakazi." Penepapo Debora wakaruta ku msumba wa Kedeshi pamoza na Baraki.

¹⁰Baraki wakachema wasilikari 10,000 kufuma ku mtundu wa Zebuloni na wa Nafutali kuti warute nayo ku msumba wa Kedeshi. Wasilikari wâra wâkamurondezga ndipo Debora wakaruta pamoza nayo.

¹¹Sono muKeni munyakhe zina lakhe Hebere wakapatukako ku wâKeni wanyakhe, weneawo wakaŵa wâ mphapu ya Hobabu, wiskevyara wa Mozesi. Iyo wakajintha hema lakhe pataliko na khuni likuru la musoro pa malo gha Zaananimu pafupi na msumba wa Kedeshi.

¹²Para Sisera wakapulika kuti Baraki mwana wa Abinowamu waruta ku Phiri la Taboro,

¹³Sisera wakawunganya magareta ghakhe 900 gha visulo ghara pamoza na âwasilikari âwakhe wose awo âwakaâwa nayo kufuma ku Harosheti Hagoyimu kufika ku mronga wa Kishoni.

¹⁴Debora wakamuphalira Baraki kuti, “Rutanga! Ili ndi zuâwa leneilo FUMU yaperekera Sisera mu mawoko ghako. Asi FUMU ndiyo yakudangiririra panthazi pako.” Ntheura Baraki wakakhira kufuma pa Phiri la Taboro pamoza na âwasilikari âwakhe 10,000 awo âwakamurondezganga.

¹⁵Para Baraki wakizanga pafupi na âwasilikari âwakhe FUMU yikatimbanizga Karonga Sisera pamoza na âwakwendeska magareta ghakhe ndiposo na âwasilikari âwakhe. Sisera pamoza na âwasilikari âwakopa chomene mwakuti Sisera wakakhira pa gareta lakhe na kuchimbira waka pasi.

¹⁶Baraki wakaghachimbilira magareta na âwasilikari âwa Sisera mpaka ku Harosheti Hagoyimu. Âwasilikari wose âwaSisera âwakakomeka na lupanga ndipo pakâwavye na yumoza wakupona.

¹⁷Kweni Sisera wakachimbira pasi chomene mpaka wakaya kafika ku hema la Yayele muwoli wa Hebere muKeni, chifukwa pakâwa mutende pakati pa Yabini Karonga wa ku Hazoro na mbumba ya Heba muKeni.

¹⁸Sono Yayele wakafuma kuti wakumane na Sisera ndipo wakati kwa iyo, “Zanine, sekuru wane, zanine kuno kwa ine, rekani kopa.” Ntheura Sisera wakiza kwa iyo na kunjira mu hema ndipo mwanakazi wakamudikiska bulangeti.

¹⁹Sisera wakati kwa mwanakazi yura, “Ndaâweya, undipeko maji ghachoko waka kuti ndimwe, chifukwa ndomirwa chomene.” Ntheura mwanakazi yura wakajula thumba la chikumba umo mukâwa mkaka, wakamumweskapo ndipo wakamudikiskaso.

²⁰Sono Sisera wakamuphalira mwanakazi yura kuti, “Wimilire pa muryango wa hema, ndipo para munthu munyakhe wakwiza na kukufumba kuti, ‘Kasi muli munthu umo?’ Iwe umuphalire kuti kulije.”

²¹Kweni Yayele muwoli wa Hebere wakatora kachikhomo ka hema na nyondo mu woko lakhe. Wakenda mwakunyatuka na kuruta kwa Sisera para iyo wakaâwa mu tulo tuzitu chifukwa cha vyakulema. Wakakhomera kachikhomo kara pa musipa wakhe, kakasuka kakasorota na kunjira pasi mu dongo, ntheura iyo wakafwa.

²²Apo Baraki wakati wafika pakumuchimbilira Sisera, Yayele wakafuma kuya kakumana nayo ndipo wakati kwa iyo, “Zanine. Nditi ndimurongoraninge munthu uyo mukupenja.” Ntheura Baraki wakanjira mu hema la mwanakazi yura, ndipo wakasanga kuti Sisera wagona pasi wakufwa, na kachikhomo ka hema kali pa mutu wakhe.

²³Ntheura pa zuŵa lira Chiuta wakathereska Yabini karonga wa ku Kanani panthazi pa ūalsraele.

²⁴Ndipo ūalsraele ūkarutilira kuŵa ūankhongono kuruska Yabini karonga wa ūakanani, wakasuka wakamalirathu nkhanira.

Weruzgi 5

Sumu ya Debora na Baraki

¹Pa zuŵa lenelira nkhondo yikati yamara Debora na Baraki mwana wa Abinowamu ūakimba sumu iyi ūakati:

²Rumbani FUMU pakuti ūarongozgi ū charu cha Israele ndiwo ūarongozga pa nkhondo. Ndipo ūanthu nawo ūakajipereka na mtima wose.

³Pulikani imwe mwa ūakaronga, tegherezgani, imwe ūakuwusa. Ine nditi ndimbe sumu kwimbira FUMU, Chiuta wa Israele.

⁴Mwe FUMU, para mukafumanga mu mapiri gha Edomu, apo mukendanga kufuma mu charu cha Edomu, charu cha pasi chikatenthema. Nadi, maji ghakathika kufuma mu maŵingu.

⁵Mapiri ghakasunkhunyika panthazi pa FUMU. Nanga ndi Phiri la Sinayi nalo likasunkhunyika panthazi pa FUMU, Chiuta wa Israele.

⁶Mu mazuŵa gha Shamugara, mwana wa Anati, mu mazuŵa gha Yayele, mu misewu mukawavye ūanthu, ndipo ūanthu ūa pa ulendo ūakendanga mu tunthowa tunyakhe.

⁷Ūanthu mukawavye mu mizi, mukawavye mpaka apo iwe Debora ukiza, nga ndi nyinawo mu Israele

⁸Para ūalsraele ūakasora kusopa ūachiuta ngoza mukawa nkhondo mu charu. Mukati mu ūanthu 40,000 ūa mulrael. Kasi ndi njani uyo wakatorapo chiskango panji mukondo.

⁹Mtima wane uli pamoza na ūarongozgi ūasilikari ūa mu Israele, uli ku ūanthu awo ūakajipereka na mtima wose. Rumbani FUMU!

¹⁰Pharani ichi, imwe mukugara pa mbunda zituŵa, imwe mukukhara pa vyakulipwitika vya mtengo wapatali ndiposo na imwe mukwenda mu zinthowa.

¹¹Pulikani mazgu gha awo ūakwimba pa visimi vya maji, penepapo ūakukowera mu kwimba pakuvivya kwa FUMU na kuvivya kwa vinkhara vyakhe mu Israele. Penepapo ūanthu ūa FUMU, ūakakhira kwendera vipata vya msumba.

¹²Iwo ūakati, “Wuka, wuka, iwe Debora! Wuka, wuka, uyimbe sumu! Wukira muchanya, iwe Baraki, mwana wa Abinowamu, urongozge ūazga ūako.

¹³Penepapo âwanthu âwakugomezga awo âwakakharako âwakiza ku âwarongozgi âwawo, âwanthu âwa FUMU âwakiza kwa ine kuti âwarwe nkhondo, kulimbana na âwankhongono.

¹⁴Âwasilikari âwanyakhe âwakafumira ku fuko la Efurayimu uko pakudanga kukakharanga âwaAmaleki. Âwanyakhe âwakafumira ku fuko la Benjamini. Âwarongozgi âwasilikari âwakafumira ku fuko la Makiri ndipo âwakukorera ndodo ya murongozgi murara wa nkhondo âwakafumira ku fuko la Zebuloni.

¹⁵Awo âwakuwusa âwa fuko la Isakara wakiza pamoza na Debora. Nadi âwanthu âwakugomezgeka âwa fuko la Isakara âwakiza na Baraki, âwakamurondezga pakumuchimbilira mpaka ku chidika. Kweni âwa fuko la Rubeni âwakagaŵikana chomene mu maghanogħano kuti wakachimanya icho âwakenera kuchita chara.

¹⁶Mukachedwerangachi pakukhalira kwenekuko mu vitupa vyā mberere, kuti mupulikenge tufyoliro twakulizgira mberere? Mu âwanthu âwa fuko la Rubeni âwakagaŵikana chomene mu maghanogħano. Kuti âwakachimanya icho âwakenera kuchita chara.

¹⁷ÂWaGileyadi âwakakhara ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani. Kasi âwaDani âwakakhalirachi pamoza na ngarâwa? ÂWaAshere âwakakhalira mu mphepete mwa nyanja, âwakakhara waka mu madowoko ghawo.

¹⁸ÂWaZebuloni ndi fuko ilo likaŵika umoyo wawo mu urwani wa nyifwa. ÂWaNafutali nawo âwakaŵika umoyo wawo mu urwani para wakarwanga nkhondo pachanya pa mapiri.”

¹⁹ÂWakaronga âwa charu cha Kanani âwakiza na kurwa nkhondo na ise. ÂWakaronga âwa ku Kanani nawo âwakarwa nkhondo, ku Taanaki mu mphepete mwa maji għa pa Megido. Iwo kuti âwakaskogħamo siliva chara.

²⁰Nyenyezi nazo zikarwanga nkhondo kufumira kuchanya, zikarwanga nkhondo na Sisera apo zikendanga mu nthowa zawo mu mlengalenga.

²¹Mwezga wa mronga wa Kishoni ukaŵa kukura âwarwani, Nadi mronga wa kale wa Kishoni ukaŵakukura mwa nkhongono. Wa mzimu wane, yendanga na nkhongono.

²²Sono vikandiro vyā mahachi âwa Sisera vikapulikikwa chomene. Mahachi ghakachirifukanga chomene kuchimbira mwa nkhongono.

²³“Mungelo wa FUMU wakuti, muzi wa Merozi muwutembe. Âwanthu awo âwakukhara mwenemumo, nawo âwatembeke chomene chifukwa âwakareka kwiza kovwira FUMU, pakurwa nkhondo na âwarwani âwakhe âwankhongono.”

²⁴Watumbikike chomene ndi Yayele muwoli wa Hebere muKeni, mweneuyo ngwa kutumbikika chomene kuruska âwanakazi awo âwakukhara mu mahema.

²⁵Sisera wakaromba maji ghakumwa, kweni Yayele wakamupa mkaka. Wakamutoreraso mkaka wakukhoma mu bakule uyo âwakumwerapo âwanthu âwakuzirwa.

²⁶Wakatora chikhomo cha hema mu woko lakhe, ndipo wakatora nyondo na woko lakhe la maryero. Wakamutimba chomene Sisera, na kuswa mutu wakhe. Wakamuphwanya ku mutu na kumudorora pa musipa wakhe.

²⁷Sisera wakati wawuke penepapo wakabwanthuka na kuwa. Wakathambalala penepara chete pasi pa malundi gha Yayele. Wakabwanthuka nadi pa malundi gha mwanakazi na kuwa. Apo wakabwanthukira, penepapo ndipo wakafwira.

²⁸Nyina wa Sisera wakalingizga pa dangazi, wakalingizga na kuyowoya kuti, "Kasi nchifukwa uli gareta lakhe lachedwa kwiza? Chifukwa uli kupoma kwa mahachi ghakhe ngakuziwulika?"

²⁹Yumoza wa âwanakazi âwakhe âwamahara chomene âwakamuzgora, nadi, wakayowoyanga kwa iyomwene kaŵirikâwiri,

³⁰"Asi âwakupenja na kugaŵana ivyo âwakaskogha? Âwakugâwira munthu waliyose, mwali yumoza panji âwâwiri. Âwakumugâwira Sisera vyakuskogha vya salu za maŵangamâwanga. Vyakuroâwa vya salu zakupeta na uzi, salu ziŵiri za maŵangamâwanga zakutowa na uzi kuti ndijivwarike pa singo nga vyakuskogha."

³¹Ntheura ndimo âwamalirenge âwarwani âwinu wose, Mwe FUMU. Kweni awo âwakumutemwani âwâwalenge nga ndi dazi para likufuma na nkhongono zakhe. Ndipo charu chikâwa mu mutende virimika 40.

Weruzgi 6

Gidiyoni wakuthaska âwalsraele

¹Âwalsraele wakachita icho chikâwa chiheni panthazi pa FUMU. Ntheura FUMU yikaŵaperekâ mu mawoko gha âwamidiyani virimika vinkhonde na viŵiri kuti waŵawusenge.

²Âwamidiyani âwakâwa âwankhongono mwakuti âwakâwanyekezganga chomene âwalsraele. Pa chifukwa ichi, âwalsraele âwakajinozgera malo ghakubisamamo mu mapiri nga ndi mu michembo na zimphanji ndiposo âwakazenga malinga.

³Nyengo yose para âwalsraele âwapanda waka mbuto zaho, âwamidiyani na âwamaleki ndiposo na âwanthu âwa ku mafumiro gha dazi, âwakizanga kwiza karwa nawo nkhondo.

⁴Iwo âwakazenganga misasa mu charu cha âwalsraele na kunanga vyakurya vya mu minda yaho kuya kafika ku Gaza. Kuti âwakareka kalikose kanthu mu charu cha Israele chara ako âwangarya. Âwakâwapoka mberere, panji ng'ombe panji mbunda.

⁵ŵaMidiyani ūkizanga pamoza na ng'ombe zawo na mahema ghawo. ūkizanga ūanandi nga ndi zombe. Iwo ūekha pamoza na ngamila zawo vikaŵa vinandi, vyambula mapendeko. Ntheura ūakasakaza charu apo ūakanjiranga waka.

⁶ŵaMidiyani ūkachikavuska chomene charu cha Israele. Ntheura ūaIsraele ūkalira kwa FUMU kuti yiŵawovvire.

⁷Para ūaIsraele ūkalira kwa FUMU chifukwa cha ūaMidiyani,

⁸FUMU yikaŵatumira nchimi yeneiyo yikaŵaphalira kuti, “FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Ine ndine nkhamurongozgani para mukafumanga mu Eguputo, pakumufumiskani mu charu cha uzga.

⁹Ine ndine nkhamuthaskani mu woko la ūaEguputo na ku wose awo ūkamusuzganinge. Nkhaŵachimbizga panthazi pinu ndipo nkhapereka kwa imwe charu chawo.

¹⁰Nkhamuphalirani kuti ine ndine FUMU, Chiuta winu. Ine nkhamukanizgani kulambira ūachiuta ūa ūAmori ūneawo mukukhara mu charu chawo. Kweni imwe mukakana kupulikira mazgu ghane.”

¹¹Zuŵa limoza mungelo wa FUMU wakiza ku msumba wa Ofura na kukhara musi mu khuni la musoro, leneilo likaŵa la Yowashi wa fuko la Abiyezere. Pa nyengo iyi mwana wakhe Gidiyoni wakapetanga tirigu mu chakukamiramo vinyo kuti wajibise ku ūaMidiyani.

¹²Ndipo mungelo wa FUMU wakamuwonekera na kumuphalira kuti, “FUMU yili nawe, iwe wa munthu wankhongono na wa chikanga!”

¹³Gidiyoni wakati kwa mungelo, “Ndaŵeya sekuru wane, usange FUMU yili nase, kasi nchifukwa uli sono vyose ivi vikatiwira? Ndipo yilinkhu milimo yakhe yose ya kuzizwiska iyo ūsekuru ūithu ūkatiphaliranga kuti FUMU ndi iyo yikatiyeghera ise kuno kufuma mu Eguputo? Kweni sono FUMU yatitaya na kutipereka ku woko la ūaMidiyani.”

¹⁴Ndipo FUMU yikazgokera kwa iyo yikati, “Ruta na nkongono zako izo uli nazo ukaŵathaske ūaIsraele ku ūaMidiyani. Asi ine ndine nkukutuma?”

¹⁵Sono Gidiyoni ūkamuzgora wakati, “Ndaŵeya FUMU, kasi ndingathaska uli ūa Israele? Nyumba yakwithu ndiyo njambula nkongono chomene mu fuko la Manase. Ndipo ine ndine muchoko chomene mu mbumba yakwithu.”

¹⁶FUMU yikamuzgora yikati, “Ine ndamkuŵa nawe, ndipo ūamkuŵathereska ūaMidiyani wose nga ndi para ukuthereska munthu yumoza.”

¹⁷Penepapo Gidiyoni wakati, “Usange sono mwakondwa nane nadi, ipo mundirongore chimanyikwiro chakuti ndimwe nadi FUMU mukuyowoya nane.

¹⁸Ndawéyea, mureke kufumapo pano, ndisuke ndize na chawanangwa chane cha chakurya. FUMU yikati, ‘Nditi ndilindilire usuke ukawere.’”

¹⁹Penepapo Gidiyoni wakanjira mu nyumba yakhe ndipo wakakoma na kuphika kana ka mbuzi na chingwa chipapati chambula chirungo cha ufu wakukwana debe limoza. Wakawíka nyama mu chidunga ndipo musuni wakaŵika mu chiŵiya, ndipo wakiza navyo na kuvipereka kwa mungelo wa FUMU musi mwa khuni lira la musoro.

²⁰Mungelo wa FUMU wakati, kwa Gidiyoni “Tora nyama na vingwa vipapati vyambula chirungo ndipo uviŵike pa jarawe ili, pamanyuma uthirepo musuni.” Gidiyoni wakachita ntheura.

²¹Sono mungelo wa FUMU wakanyoroska ndodo iyo yikaŵa mu woko lakhe ndipo na songo ya ndodo yira wakakhwaska nyama na vingwa vipapati vyambula chirungo. Penepapo moto ukabuka kufuma pa jarawe ndipo ukamyangura nyama yira pamoza na vingwa vipapati vira. Penepapo mungelo wa FUMU wakazgewerekera waka, kuti wakamuwonaso chara.

²²Sono Gidiyoni wakapanikizga kuti wakaŵa nadi mungelo wa FUMU ndipo wakati, “Okwe, Mwe FUMU Chiuta! Sono ndawona mungelo wa FUMU na maso ghane.”

²³Kweni FUMU yikati kwa iyo, “Mutende uŵe nawe. Ungopanga, utifwenge chara.”

²⁴Ndipo Gidiyoni wakayizengera FUMU jochero pa malo gheneghara na kulithya kuti, “FUMU ndi mutende.” Jochero ili lichali waka mu msumba wa Ofura weneuwo ngwa fuko la ūaAbiyezere na sono wuwo.

²⁵Usiku wenewura FUMU yikati kwa Gidiyoni, “Tora nkhamako ya chiŵiri ya ūawuso yeneiyo yili na virimika vinkhonde na viŵiri. Ubwangandulire pasi jochero la chiuta Baala ilo ūawuso wali nalo, ndipo uwiskire pasi chikozgo cha Ashera icho chili pafupi na jochero.

²⁶Uzenge jochero la kuperekero sembe kwa FUMU, Chiuta wako pachanya pa linga apa na mawe ghakuŵikika makora ghene. Sono utore nkhamako yira na kuyipereka kuŵa sembe yakocha pakugwiriska nchito nkhuni za chikozgo cha Ashera icho udumulenge.”

²⁷Ntheura Gidiyoni wakatorapo ūanthu khumi mukati mu ūateŵeti ūakhe na kuchita nga ndi umo FUMU yikamulangulira. Sono pakuti wakopanga chomene ūa mu mbumba yakwakhe na ūanthu ūa mu muzi kuti ūakachita na muhanya chara kweni wakachita na usiku.

²⁸Para ūanthu ūa mu muzi ūakawuka na macherochero, ūakawona kuti jochero la chiuta Baala ndakubwanganduka, ndipo chikozgo cha Ashera icho

chikâwa pafupi na jochero âwachidumulira pasi. Wakawona jochero liphya ilo likazengeka ndipo nkhambako yaperekeka ku sembe.

²⁹Wakafumbana wâkati, “Kasi ndi njani wachita ichi?” Wâkati wâpenjerera na kufumbilira âwakaphalirika kuti Gidiyoni mwana wa Yowashi ndiyo wachita chinthu ichi.

³⁰Penepapo wânthu âwa mu muzi wâkati kwa Yowashi, “Umufumiskire kuno mwana wako kuti wakomeke, chifukwa wabwangandulira pasi jochero la chiuta Baala ndipo wadumulira pasi chikozgo cha Ashera icho chikâwa pafupi na Jochero.”

³¹Kweni Yowashi wakaâwaphalira awo wâkimikana nayo kumuzingirizga wâkati, “Kasi ndimwe mumurwerenge chiuta Baala? Panji kasi ndimwe mukukhumba kuti mumuvikirire? Yose uyo wakukhumba kumurwera wati wakomeke kuchali kundache. Usange iyo ndi chiuta, murekani wajirwere yekha nkhondo, pakuti jochero lakhe labwangandulikira pasi.”

³²Ndicho chifukwa pa zuâwa lira Gidiyoni wakathyika zina lakuti Yerubu Baala, ndiko kuti, “Murekani Baala warwe nayo,” chifukwa wakabwangandulira pasi jochero lakhe.

³³Penepapo wâMidiyani wose na wâAmaleki wose ndiposo na wânthu âwa ku mafumiro gha dazi âwakawungana pamoza, ndipo wâkati wâmbuka mronga wa Yorodani, wakazenga misasa ya nkhondo mu Dambo la Yezireyele.

³⁴Kweni Mzimu wa FUMU wakanjira mwa Gidiyoni. Ntheura Gidiyoni wakalizga mbata, ndipo âwa fuko la Abiyezere âwakachemeka kuti wâmurondezge.

³⁵Wakatuma nthumi mu charu chose cha Manase kuâwachema kuti nawo wâmurondezge. Wakatumaso zinthumi kuti zikacheme âwa fuko la Ashere, la Zebuloni na la Nafutali kuti nawo wîze wârwe nkhondo pamoza nawo.

³⁶Gidiyoni wakati kwa Chiuta, “Usange nadi muti muthaske wâIsraele kwizira mwa ine, nga ndi umo mwayowoyera,

³⁷sono ine nditi ndiâwike weya wa mberere pa luwuga lwakubulirapo tirigu. Usange paâwenge jumi pa weya pera, ndipo pasi pose paâwe pomizo, nditi ndipanikizge kuti mwanzogeka kuthaska Israele kwizira mwa ine nga ndi umo mwayowoyera.”

³⁸Ndipo kukâwa nadi ntheura. Para Gidiyoni wakawuka na mulenje machero ghanyakhe wakakama weya ura wakafumyamo jumi linandi mu weya mwakuti bakule wakazura na maji.

³⁹Ntheura Gidiyoni wakati kwa Chiuta, “Ukari winu ureke kugolera pa ine. Rekani ndiyowoye kamoza pera. Ndaâweya, mundizomerezge kuti ndiyezge kamoza pera na weya uwu. Sono weya uwu wekha uâwe womizo ndipo pasi pose paâwe jumi.”

⁴⁰Chiuta wakachita ntheura usiku ura. Weya pera ukaŵa womizo ndipo pasi pose pakaŵa jumi.

Weruzgi 7

Gidiyoni wakuthereska ūMidiyani

¹Ntheura Yerubu Baala (uyo ndi Gidiyoni) na ūasilikari wose awo ūkawâwa nayo, ūkawuka na macherochero na kuzenga misasa pafupi na chisimi icho chikuchemekanga kuti Harodi. Msasa wa ūaMidiyani ukaŵa ku mpoto kwawo mu chidika musi mwa Phiri la More.

²FUMU yikati kwa Gidiyoni, “Ūasilikari awo ūali na iwe mbanandi chomene kwa ine, kuti ndipereke ūaMidiyani mu woko lawo. Mzire ūalsraele ūajikuzgirepo na pakuyowoya kuti, ‘Tajithaska na nkhongono zithu.’ Kwambula kupanikizga kuti ine ndine ndaŵathaska.

³Ntheura sono chemerezga mwakuti ūanthu ūapulike kuti yose uyo wakopa ndipo wakutenthema chifukwa cha wofi wawerere ku nyumba yakhe, wawukeko kuno ku Phiri la Gileyadi.” Penepapo ūasilikari 22,000 ūakawera ndipo ūasilikari 10,000 ndipo ūakakharapo na Gidiyoni.

⁴Sono FUMU yikati kwa Gidiyoni, “Ūasilikari ūachali ūanandi chomene. Uŵatorere uko kuli maji ndipo ine ndine ndamkukuwuskiramo ūasilikari ūneawo kwenekura. Uyo ndamkumuyowoyerā ndayowoya kuti munthu uyu ndiyo warute nawe, mweneuyo ndiyo wamkuruta nawe. Uyo ndamkukuyowoyerā kuti, ‘Munthu uyu wareke kuruta nawe,’ kuti wamkuruta nawe chara.”

⁵Ntheura Gidiyoni ūakawatorera ūasilikari ūara uko kukaŵa maji. FUMU yikati kwa Gidiyoni, “Wose awo ūakukapizga maji na lulimi nga ndi umo ncheŵe yikukapizgira, uŵaŵike pa dera. Wose awo ūakujikama pakumwa nawo uŵaŵike pa ūekha.”

⁶Ūanthu awo ūakukapizga pakuŵika mawoko ghawo ku mlomo ūakakwana 300. Ūanthu ūanyakhe wose ūakajikama pakumwa maji.

⁷Sono FUMU yikati kwa Gidiyoni, “Na ūasilikari 300 ūneawo ūakukapizga waka pakumwa maji, nditi ndimuthaskani imwe na kuperekā ūaMidiyani mu mawoko ghinu. Kweni ūanyakhe wose uŵareke ūawerenge, waliyose ku chikaya chakhe.”

⁸Penepapo Gidiyoni wakaŵawezga ku mahema ghawo ūalsraele ūanyakhe wose ndipo wakakhara na ūasilikari 300, ūneawo ūakatoraso na vyakurya na mbata kufuma ku awo ūakawera. Misasa ya ūaMidiyani yikaŵa musi mwawo mu dambo.

⁹Usiku wenewura FUMU yikamulangula Gidiyoni yikati, “Wuka, ruta uwurotokere msasa wa wāMidiyani, chifukwa ndaupereka mu woko lako.

¹⁰Kweni usange ukopa kurutako, urute na Pura muteŵeti wako.

¹¹Wamkupulika ivyo wākuyowoya, pamanyuma wamkukhwimiskika na kuwu msasa ura.” Gidiyoni wakaruta na Pura muteŵeti wakhe ku umaliro wa msasa kwenekuko kukaŵa wāsilikari wā Midiyani.

¹²WāMidiyani na wāAmaleki pamoza na wānthu wose wā ku mafumiro gha dazi wākati ngundangunda wāgona mu chidika unandi nga ndi zombe. Wāngamila wāwo wākaŵa wāmbula mapendeko unandi nga ndi muchenga uwo uli mu mphepete mwa nyanja.

¹³Para Gidiyoni wakafika ku malo ghara wakapulika musilikari yumoza wakumuphalira munyakhe maloto ghakhe. Iyo wakati, “Ine ndalota maloto. Ndanguwona kachingwa kapapati ka nyauti kangunkunkhulira pa msasa wa wāMidiyani mpaka kangufika pa hema linyakhe ndipo kangutimba hema lira. Ntheura langubwanganduka na kuwa pasi skee.”

¹⁴Musilikari munyakhe yura wakazgora wakati, “Ichi kuti nchinyakhe chara kweni ndi nkondo ya Gidiyoni, mwana wa Yowashi, mulIsraele. Chiuta wapereka wāMidiyani pamoza na wāsilikari wose mu woko lakhe!”

¹⁵Para Gidiyoni wakapulika maloto na kang'anamuliro kakhe, wakarumba Chiuta. Wakawerera ku msasa wa wālsraele ndipo wakati, “Wukani chifukwa FUMU yapereka wāsilikari wāMidiyani mu mawoko ghinu.”

¹⁶Wakaŵagāŵa wāsilikari wāra 300 mu mipingo yitatu na kuŵapa mu mawoko ghawo zimbata na viŵiya mwenemumo mukaŵa vyenje vya moto.

¹⁷Iyo wakati kwa iwo, “Mulaŵiskenge kwa ine, ndipo namwe muchitenge ntheura pera. Para ndafika pa umaliro wa msasa wa wāMidiyani, muchitenge icho ine nditi ndichete.

¹⁸Para ine pamoza na wose awo wāli nane, tikulizga mbata namweso mulizgenge zimbata ku dera lose la msasa ndipo muchemerezgenge kuti, ‘Tili pamoza na FUMU na Gidiyoni.’ ”

¹⁹Ntheura Gidiyoni na wāsilikari 100 wāra awo wākaŵa nayo wākafika ku umaliro wa msasa wa wāMidiyani pakati pa usiku, wālinda wāti wāsinthana waka na wānyawo. Ntheura wākalizga mbata na kuswa viŵiya ivyo vikāŵa mu mawoko ghawo.

²⁰Mipingo yinyakhe yiŵiri ya wāsilikari wā Gidiyoni nawo wākalizga mbata zawo na kuswa viŵiya ivyo vikāŵa na nyenje mu mawoko ghawo gha mazere ndipo mu mawoko ghawo gha maryero wākakorera mbata zakulizga. Wākachemerezga wakati, “Lupanga lwa FUMU na lwa Gidiyoni!”

²¹Musilikari waliyose wa Israele wakimilira pa malo ghakhe kuzingirizga msasa wa âwaMidiyani ndipo âwaMidiyani âwakamba kuchimbira uku âwakulira mwakuchemerezga.

²²Para âwakalizga mbata zaho 300 zira, FUMU yikaâwatimbanizga âwaMidiyani kuti âwakomane âwekha mu misasa yaho yose ya âwasilikari. Sono âwasilikari âwara âwakachimbira ku Beti Shita kurazga ku Zerera mpaka âwakafika ku mphaka za Abelu Mehola pafupi na Tabati.

²³âWaIsraele âwakachemeka kufuma mu fuko la Nafutali, la Ashere na âwa fuko la Manase âwakachemeka kuti âwachimbilire âwaMidiyani.

²⁴Gidiyoni wakatuma nthumi mu charu chose cha mapiri cha Efurayimu kukaâphalira kuti, "Zanine tirwe nkhondo na âwaMidiyani, ndipo mupoke malo ghawo gha maji gha mu mronga wa Yorodani kuya kafika ku Beti Bara kuti âwareke kwambuka." Ntheura âwaEfurayimu wose âwakawungana ndipo âwakapoka malo ghose gha mu mronga wa Yorodani mpaka ku Beti Bara.

²⁵âWakatora nduna ziâwiri za âwaMidiyani, Orebua na Zeyebu apo wakaâwachimbizganga âwaMidiyani. Orebua âwakamukomera pa jarawe la Orebua, ndipo Zeyebu âwakamukomera pa chakukamiramo vinyo pa Zeyebu. âWakiza na mutu wa Orebua na wa Zeyebu kwa Gidiyoni ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.

ÂWeruzgi 8

âWaMidiyani âwakuthereskeka ka umaliro

¹âWanthu wa fuko la Efurayimu âwakamufumba Gidiyoni âwakati, "Kasi ukachitirachi ntheura kwa ise pakureka kutichema para mukarutanga kuya karwa nkhondo na âwaMidiyani?" Ntheura âwakamuchenya chomene.

²Gidiyoni wakaâwazgora wakati, "Kasi icho ndachita ine sono chingayana na icho mwachita imwe? Asi ivyo mwachita imwe âwa fuko la Efurayimu ndi vikuru kuruska ivyo fuko lane la Abiyezere lachita?

³Chiuta waperekwa mu mawoko ghinu nduna za âwaMidiyani, Orebua na Zeyebu. Kasi ine ndachita chinthu uli chakuyana na icho mwachita imwe?" Wakati wayowoya ntheura ukari wa âwaEfurayimu ukagowoka.

⁴Gidiyoni pamoza na âwasilikari 300 awo âwakaâwa nayo âwakafika ku mronga wa Yorodani na kumbuka. Nanga âwakaâwa âwakuvuka, ndipouli âwakaâwarondezga ndipera âwaMidiyani.

⁵Sono wakati wafika ku Sukoti, Gidiyoni wakaromba âwanthu âwa mu msumba wakati, "Ndaweya, muâwapeko chakurya âwasilikari âwa âwali na ine chifukwa âwaziya chomene. Ise tikuchimbizga Zeba na Zalimuna, âwakaronga âwa âwaMidiyani."

⁶Kweni ḫarongozgi ḫa msumba wa Sukoti ḫakati, “Kasi Zeba na Zalimuna wa ḫathereska kale kuti tipereke chakurya ku ḫasilikari ḫako?”

⁷Ndipo Gidiyoni wakati, “Chifukwa cha mazgu agho mwayowoya. Para FUMU yapereka Zeba na Zalimuna mu mawoko ghane, ndizamkumuthibulani na minga ya mu mapopa na mkolankhangha.”

⁸Kufuma ku msumba wa Sukoti Gidiyoni wakaruta ku Penuyele. Nako wakaromba ḫarongozgi kuti ḫamupeko chakurya. Ḫanthu ḫa ku Penuyele nawo ḫakazgora nga ndi umo ḫanthu ḫa ku Sukoti ḫakazgolera.

⁹Penepapo Gidiyoni wakaጀhalira ḫanthu ḫa ku Penuyele kuti, “Para nkhuwera kufuma kukuvivya ndizamkubwangandula chigongwe ichi.”

¹⁰Pa nyengo iyi Zeba na Zalimuna ḫakaጀa ku Karikoro pamoza na ḫasilikari ḫawo 15,000. Aጀa ndiwo ḫakakharapo pa ḫasilikari wose mwa ḫanthu ḫa ku mafumiro gha dazi pakuti ḫasilikari awo ḫakafwapo ḫakaጀa 120,000 awo ḫakaጀa nkhwantha za nkhondo.

¹¹Gidiyoni wakendera ku nthowa iyo ḫanthu ḫa malonda wakendangamo ya ku mafumiro gha dazi kwa Noba na msumba wa Yogibeha ndipo wakaጀarotokera ḫasilikari chifukwa ḫakaጀa ḫakudeka.

¹²ጀakaronga ḫaጀiri ḫara ḫaMidiyani, Zeba na Zalimuna ḫakachimbira. Gidiyoni wakaጀachimbilira na kuጀakora. Penepapo ḫasilikari ḫawo wose ḫakofiya na kutimbanizgika.

¹³Sono Gidiyoni mwana wa Yowashi wakawererako nkhondo yikati yamara pakwendera nthowa ya pa chikwera cha pa Heresi.

¹⁴ጀakakora munyamata wa msumba wa Sukoti ndipo wakamufumba munyamata yura mazina gha ḫanthu ḫararaጀarara wa ku Sukoti. Munyamata yura wakamulembra pasi mazina gha ḫarongozgi na ḫararaጀarara ḫa ku Sukoti, ḫeneawo ḫakaጀa 77.

¹⁵Gidiyoni wakafika ku ḫanthu ḫa ku msumba wa Sukoti ndipo wakati kwa iwo, “Wonani Zeba na Zalimuna, ḫeneawo mukandigoskerangapo kuti, kasi Zeba na Zalimuna wāthereska kale kuti tipereke chakurya ku ḫasilikari ḫako awo vyalema na njara!”

¹⁶Penepapo Gidiyoni wakaጀakora ḫararaጀarara ḫa mu msumba wa Sukoti, ndipo wakatora minga ya mu mapopa na mkolankhangha na kuጀalanga pakuጀathyapula.

¹⁷Ndipo wakabwangandulira pasi chigongwe cha Penuyele na kukoma ḫanthu ḫa mu msumba ura.

¹⁸Sono Gidiyoni wakafumba Zeba na Zalimuna wakati, “Kasi ḫanthu awo mukakoma pa Phiri la Taboro ḫara ḫakawonekanga uli?” Iwo ḫakazgora

ŵakati, Ŵakaŵa nga ndimwe, waliyose wa iwo wakawonekanga nga ndi mwana wa Karonga.

¹⁹Ndipo iyo wakaŵaphalira wakati, “Ŵakaŵa ŵana ŵanyane, ŵana ŵa amama. Nkhurapira mwa FUMU kuti murekenge kuŵakoma, mphanyi nane ndangumukomani chara.”

²⁰Penepapo wakamuphalira Yetere mwana wakhe wa uŵere wakati, “Wuka, uŵakome.” Kweni mwana yura kuti wakasorora lupanga lwakhe chara chifukwa wakopanga pakuti wakaŵa muwukirano waka.

²¹Ndipo Zeba na Zalimuna ŵakamuphalira Gidiyoni ŵakati, “Imwe ndimwe mutikome pakuti imwe ndimwe muli na nkhongono za munthu murara.” Ntheura Gidiyoni wakasenderera kufupi na kuŵakoma Zeba na Zalimuna. Wakatora vitowelo ivyo vikaŵa mu singo za ŵangamila ŵawo.

²²Penepapo ŵaIsraele ŵakamuphalira Gidiyoni ŵakati, “Utiwusenge, iwe na mwana wako ndiposo na muzukuru wako wuwo chifukwa ndiwe watithaska ku woko la ŵaMidiyani.”

²³Kweni Gidiyoni wakaŵaphalira wakati “Ine nditi ndimuwaninge chara ndipo mwana wane nayo wati wamuwaninge chara. FUMU ndiyo yiti yimuwaninge.”

²⁴Gidiyoni wakaŵaphaliraso kuti, “Nkhukhumba kumuombani kanthu kamoza. Waliyose wa imwe wandipe ndewerewe izo mwapoka ku ŵarwani ŵinu.” (ŵaMidiyani nga ndi umo ŵakachitiranga ŵakavwaranga ndewerewe za golide.)

²⁵Iwo ŵakazgora ŵakati, “Titi tiperekenge na mtima wose.” Sono ŵakatandika chakuvwara ndipo munthu waliyose wakaponyapo ndewerewe izo wakapoka ku ŵarwani ŵawo.

²⁶Uzitu wa ndewerewe za golide zeneizo wakaromba ukaŵa makilogiramu 20, pa dera pa vitowelo, majuda gha mu singo, na vyakuvwara vichesamu ivyo ŵakaronga ŵa Midiyani wakavwaranga ndiposo na vikhowa ivyo vikaŵa mu singo za ŵangamila ŵawo.

²⁷Na golide yura Gidiyoni wakapanga efodi wakupenduzgirapo ndipo wakamuŵika mu msumba wakhe wa Ofura. ŵaIsraele wose ŵakareka kusopa Chiuta na kwamba kusopa efodi yura. Ntheura chikazgoka kuŵa musampha kwa Gidiyoni na ku mbumba yakhe.

²⁸Ntheura ndimo ŵaMidiyani ŵakathereskekera panthazi pa ŵaIsraele ndipo kuti wakajikuzgaso chara. Ntheura charu chikaŵa mu mutende virimika 40 mu mazuŵa gha Gidiyoni.

Nyifwa ya Gidiyoni

²⁹Yerubu Baala uyo wakaŵa mwana wa Yowashi wakaruta kuya kakhara ku kwakhe.

³⁰Iyo wakababa ūana 70, pakuti wakatora ūnakazi ūnanandi.

³¹Muwoli wakhe muchoko uyo wakaŵa mu Shekemu wakamubabiraso mwana ndipo wakamuthya zina lakuti Abimeleki.

³²Gidiyoni mwana wa Yowashi wakafwa munthu muchekuru chomene ndipo wakasungika mu dindi la wiske Yowashi ku Ofura, msumba uwo ukaŵa wa fuko la Abiyezere.

³³Gidiyoni wakati wafwa, ūalsraele wakazgokeraso ku uzaghali pakusopa ūBaala, ndipo ūkamuzgora Baala wa Phangano kuŵa chiuta wawo.

³⁴Ūalsraele kuti ūkakumbuka FUMU, Chiuta wawo chara, yeneiyo yikaŵathaska ku ūwarwani ūwawo awo ūkawâwa kosekose.

³⁵Iwo kuti ūkarongora mtima wa lusungu ku mbumba ya Yerubu Baala, uyo wakaŵa Gidiyoni chara chifukwa cha viweme vyose ivyo wakaŵachitira ūalsraele.

Ŵeruzgi 9

Abimeleki wakwamba kuwusa

¹Abimeleki mwana wa Yerubu Baala wakaruta ku msumba wa Shekemu ku ūabali ūa anyina ndipo wakaŵaphalira za nyumba yose ya ūanyina kuti,

²“Fumbani ūanthu wose ūa mu Shekemu mwakuti ūapulike kuti, ‘Kasi chiweme ndi nchi, kuti ūana wose 70 ūa Yerubu Baala ūamuwusaninge, panji kuti yumoza ndiyo wamuwusaninge.’ Mukumbukengeso kuti ine ndili wa ndopa yinu.”

³Ndipo mu malo ghakhe ūabali ūa ūanyina ūkayowoya mazgu agha ku ūanthu wose ūa mu Shekemu kuti ūapulike. Ndipo mitima ya ūanthu ūara yikaŵa pa Abimeleki kuti ndiyo ūamurondezge chifukwa ūkati, “Uyu ndi mwana munyithu.”

⁴Ūakamupa ndarama za siliva 70 zakufuma mu nyumba ya chiuta Baala wa Phangano. Ndarama izi Abimeleki wakalembera nazo ūanthu ūawakawaka na ūambula kupwererako, awo ūakamurondezga.

⁵Abimeleki pamoza na ūasilikari ūakhe ūakaruta ku nyumba ya ūawiske ku Ofura ndipo wakaŵakomera pa libwe limoza ūana ūanyakhe, ūana ūa Yerubu Baala. Kweni Yotamu muchoko wa wose wa ūana ūa Yerubu Baala wakapona chifukwa wakabisama.

⁶Sono wānthu wose wā mu Shekemu wākawungana pamoza na awo wākukhara ku Beti Milo wākaruta pa khuni likuru la musoro pafupi na mzati uwo wākasoperangapo mu Shekemu ndipo wākamwimika Abimeleki kuwā karonga.

⁷Yotamu wakati wapulika za makani agha, wakaruta na kwimilira pachanya pa Phiri la Gerizimu ndipo wakachemerezga chomene na kuwāyowoyera kuti, “Pulikani kwa ine, imwe mwa wānthu wā ku Shekemu mwakuti Chiuta nayo wamupulikani imwe.

⁸Zuwā limoza makuni ghakaruta kuya kimika karonga kuti yighawusenge. Igho ghakati ku khuni la olive, ‘Tatenge uwē karonga withu!’

⁹Kweni khuni la olive likakana likati, ‘Ine kuti ndingasida mafuta ghane chara, gheneagho wākuchindikira wāchiuta na wānthu, kuti ndirute kuya kawusa makuni.’

¹⁰Ndipo makuni ghara ghakati ku khuni la chikuyu, ‘Zanga uwē karonga withu.’

¹¹Kweni khuni la chikuyu likazgora likati, ‘Ine kuti ndingasida kanowero kane na vipambi vyane viweme chara, kuti ndirute kuya kawusa makuni?’

¹²Ndipo makuni ghara ghakati ku khuni la mpeska, ‘Zanga uwē karonga withu.’

¹³Kweni khuni la mpeska likazgora likati, ‘Ine kuti ndingasida vinyo lane leneilo likusanguruska wāchiuta na wānthu chara, kuti ndirute kuya kawusa makuni.’

¹⁴Pa umaliro makuni ghose ghakati ku nthura, ‘Zanga uwē karonga withu.’

¹⁵Nthura yikati ku makuni ghara, ‘Usange mukukhumba nadi kundimika kuwā karonga winu, ipo zaninge mwize kabisame mu mufwiri wane. Kweni usange mwareka kuchita ntheura, ipo moto ufume mwa ine na kumyangura makuni ghose gha milanje mu Lebanoni.’ ”

¹⁶Ntheura sono Yotamu wakati, “Kasi mukachitira mu kugomezgeka na mu nchindi, para mukamwimika Abimeleki kuwā karonga? Ndipo kasi mwamuchitira makora Yerubu Baala na nyumba yakhe kwakuyana na milimo yawo?

¹⁷Ghanaghanani kuti wādada wākamurwerani, na kunjira mu urwani wakutaya umoyo wā wo ndipo wākamuthaskani ku woko la wāMidiyani?

¹⁸Kweni muhanya uno mwayiwukira nyumba ya wādada. Mwakomera pa libwe limoza wāna wā wo 70 ndipo mwamwimika Abimeleki, mwana wa muteweti-kazi, kuwā karonga wa wānthu wā mu Shekemu, chifukwa ndi mubali winu.

¹⁹Sono usange muhanya uno mwachita mu kugomezgeka na mu nchindi kwa Yerubu Baala na nyumba yakhe, ipo kondwaninge mwa Abimeleki ndipo nayoso wakondwenge mwa imwe.

²⁰Kweni usange ndi ntheura chara, ipo moto ufume mwa Abimeleki na kumyangura wose awo ḫakukhara mu Shekemu na awo ḫakukhara ku Beti Milo. Ndiposo moto ufume mu awo ḫakukhara mu Shekemu na mu Bete-milo na kumyangura Abimeleki."

²¹Penepapo Yotamu wakachimbira na kuruta ku Beyere ndipo wakaya kakhara kwenekura chifukwa chakopa Abimeleki mwana munyakhe.

²²Abimeleki wakaŵawusa ḫaIsraele virimika vitatu.

²³Chiuta wakatuma mzimu uheni pakati pa Abimeleki na ḫanthu ḫa ku Shekemu mwakuti ḫanthu ḫa ku Shekemu ḫakamuwukira Abimeleki.

²⁴Chiuta wakachita ichi mwakuti uheni uwo Abimeleki wakaŵachitira ḫana 70 ḫa Yerubu Baala umuwererere na kutiso mrandu wa ndopa zaho uŵe pa iyo Abimeleki mwana munyawo uyo wakaŵakoma na pa ḫanthu ḫa ku Shekemu, ḫeneawo ḫakamukhuŵirizganga kuti wakome ḫana ḫanyakhe.

²⁵ᬁanthu ḫa ku Shekemu ḫamuwukira Abimeleki ndipo ḫakaŵika ḫanthu pa mapiri kuti ḫamukhazgenge. Iwo ḫakaŵaskoghanga wose awo ḫakajumphangamo mu nthowa yeneiyo. Ndipo Abimeleki wakachipulika ichi.

²⁶Gaala mwana wa Ebedi wakasamira ku msumba wa Shekemu pamoza na ḫabali ḫakhe. Sono ḫanthu ḫa mu Shekemu ḫakamugomezga.

²⁷ᬁanthu mu Shekemu ḫakaruta ku minda na kuponthora mpheska mu minda yawo na kuziponda ndipo ḫakachita chiphičiro mu nyumba ya chiuta wawo. Iwo ḫakarya na kumwa ndipo pamanyuma ḫakamba kumutemba Abimeleki.

²⁸Ndipo Gaala mwana wa Ebedi wakati, "Kasi Abimeleki ndi njani ndipo ise ḫanthu ḫa mu Shekemu ndise ḫanthu ḫa mtundu uli kuti timuteŵeterenge? Asi ndi mwana wa Yerubu Baala ndiposo Zebulu ndiyo nduna yakhe ḫakumuteŵetera. Ise ndise ḫanthu ḫa Hamoro uyo wakasanga msumba wa Shekemu? Pali chifukwa uli kuti ise timuteŵeterenge?

²⁹ᬁanthu wa mu msumba uwu ḫaŵenge pasi pa ine mphanyi ndamufumayapo ndipo mphanyi ndamuphalira Abimeleki kuti, 'Sazgirapo ḫasilikari ḫako ndipo wize tirwe nkondo na ine.'

³⁰Kweni para Zebulu murongozgi wa msumba wakapulika mazgu gha Gaala mwana wa Ebedi, wakakwiya chomene.

³¹Wakatuma nthumi kwa Abimeleki uyo wakaŵa ku Aruma kuya kamuphalira kuti, "Gaala mwana wa Ebedi na ḫabali ḫakhe ḫiza mu msumba wa Shekemu ndipo ḫakukhuŵirizga ḫanthu ḫa mu msumba kuti ḫimikane namwe.

³²Sono na usiku murute, imwe na ḫasilikari awo muli nawo ndipo mukakhazge mu malo ghakubisika ku minda.

³³Na mulenje para dazi lafuma waka, muwuke luŵiro na kuruta ku msumba kuya karwa nkhondo. Sono para Gaala na ŵanthu awo wali nawo ŵakufuma kwiza karwa namwe nkhondo mungamanya kuŵachitira kwakuyana na mwaŵi uwo mwamkuŵa nawo.”

³⁴Penepapo Abimeleki pamoza na ŵasilikari awo ŵakaŵa nayo ŵakawuka na usiku na kuya kawubuchizga msumba wa Shekemu mu mpingo yinayi ya ŵasilikari.

³⁵Gaala mwana wa Ebedi wakafuma na kuya kimilira pa muryango wa chipata cha msumba. Abimeleki pamoza na ŵasilikari awo ŵakaŵa nayo wakawuka apo ŵakakhazganga.

³⁶Para Gaala wakawona ŵanthu ŵara wakamuphalira Zebulu kuti, “Wona, ŵanthu ŵakukhira kufuma muchanya mu mapiri.” Zebulu wakati kwa iyo, “Ukuwona muzgezge wa mapiri gheneagho ghakuwoneka nga ndi ŵanthu.”

³⁷Gaala wakayowoyaso wakati, “Wona ŵanthu ŵakukhira kufuma pakati pa phiri ndipo mpingo umoza ukwiza kufumira uko kuli khuni la Musoro wa Maula.”

³⁸Penepapo Zebulu wakamufumba wakati, “Uŵereŵesi wako sono uli nkhu apo ukatenge, Kasi Abimeleki ndi njani kuti timuteŵeterenge? Asi aŵa ndiwo ŵanthu ŵeneawo ukâwa yuyuranga? Fuma sono kuti urwe nawo nkhondo.”

³⁹Gaala wakafuma na kurongozga ŵanthu ŵa msumba wa Shekemu kuti ŵarwe nkhondo na Abimeleki.

⁴⁰Kweni Abimeleki wakamuchimbizga Gaala. ŵanthu ŵakhe ŵanandi ŵakapwetekeda nthowa yose mpaka pa muryango wa chipata.

⁴¹Abimeleki wakakhara ku Aruma ndipo Zebulu wakamuchimbizga Gaala pamoza na ŵabali ŵakhe kuti wareke kukhara mu msumba wa Shekemu.

⁴²Na machero ghakhe ŵanthu ŵa msumba wa Shekemu ŵakapangana kuruta ku minda ndipo Abimeleki wakaphalirika za ichi.

⁴³Iyo wakatora ŵasilikari ŵakhe na kuŵagâwa mu mpingo yitatu ndipo ŵakaya kaŵakhazga mu minda. Wakati wawona kuti ŵanthu ŵakufuma mu msumba, wakamba kurwa nawo nkhondo ndipo wakaŵakoma.

⁴⁴Abimeleki na mpingo uwo ukâwa na iyo ŵakachimbilira kunthazi na kwima pa chipata na msumba apo mpingo yinyakhe yiŵiri yira yikambilira ku awo ŵakaŵa mu minda na kuŵakoma wose.

⁴⁵Abimeleki wakarwa na ŵanthu ŵa mu msumba ura zuŵa lose lira. Wakapoka msumba na kukoma ŵanthu awo ŵakaŵa mwenemumo. Wakawubwangandulirathu msumba na kumijirapo muchere.

⁴⁶Para wānthu wose wā ku chigongwe cha ku Shekemu wākapulika ichi, wakanjira mu linga la nyumba ya chiuta wa phangano.

⁴⁷Abimeleki wakaruta wakaphalirika kuti wānthu wose wā ku chigongwe cha Shekemu wāwungana pamoza kwenekura.

⁴⁸Sono Abimeleki wakakwerera ku Phiri la Zalimoni pamoza na wāsilikari awo wākaŵa nayo. Kwenekura wakatora mbavi na kudumulako munthavi wa khuni ndipo wakazinyamura na kuziŵika pa chiŵegha chakhe. Wakawaphalira wāsilikari awo wākaŵa nayo wakati, "Icho mwawona ine nkhuchita, namwe muchite cheneicho."

⁴⁹Ntheura musilikari waliyose wakadumula munthavi wa khuni na kumurondezga Abimeleki ndipo wākawunjika pa linga. Wakabuska moto pa linga lira uko wānthu wāra wali mukati mwakuti wose wānarume na wānakazi awo wākaŵa mu chigongwe cha mu Shekemu chira nawoso wākafwa. Pamoza wākaŵa pafupi 1,000.

⁵⁰Pamanyuma pa ichi Abimeleki wakaruta ku msumba wa Thebezi. Wakawizingirizga msumba wa Thebezi pakurwa nawo nkhondo mpaka wakawupoka.

⁵¹Mukati mu msumba ura mukāŵa chigongwe chakukhora. Wānthu wose wā mu msumba wānarume na wānakazi ndiposo na wārongozgi wākachimbilira kwenekura ndipo wākajjalira mwenemumo. Wakakwera kuya kakhara ku msonjo wa chigongwe.

⁵²Abimeleki wakiza ku chigongwe chira na kulimbana nacho kuti wanjire. Ndipo wakati wasenderera kufupi na muryango wa chigongwe kuti woche na moto,

⁵³kweni mwanakazi yunji wakaponya mwanasko wa lwara pa mutu wa Abimeleki na kuswa bwaza.

⁵⁴Penepapo wakachemerezga maluŵiro kwa munyamata uyo wakayeghangā mahomwa ghakhe wakati, "Sorora lupanga lwako undikome, mzire wānthu wāyowoye na za ine kuti, 'Mwanakazi ndiyo wakamukoma.' " Pungwe wakhe yura wakamugwaza nadi na lupanga mpaka kuseri, na kufwa.

⁵⁵Para wālsraele wākawona kuti Abimeleki wafwa, wākapatukana waliyose ku chikaya chakhe.

⁵⁶Ntheura ndimo Chiuta wakawezgera nduzga kwa Abimeleki pa uheni uwo wakachitira wiske, pakukoma wāna wānyakhe 70.

⁵⁷Chiuta wakaŵalangaso wānthu wā msumba wa Shekemu chifukwa cha uheni wose uwo wākachita ndipo nthembō ya Yotamu mwana wa Yerubu Baala yikafiskika.

Weruzgi 10

Vya Tola

¹Abimeleki wakati wafwa pakiza munyakhe wakuti wathaske Israele. Iyo wakaŵa Tola mwana wa Puva, muzukuru wa Dodo, wa fuko la Isakara. Iyo wakakharanga mu misumba wa Shamiri mu charu cha mapiri cha Efurayimu.

²Wakaŵa mweruzgi wa ūalsraele virimika 23. Pamanyuma wakafwa ndipo wakasungika ku Shamiri.

Vya Yayiri

³Pamanyuma pa Tola pakiza Yayiri, uyo wakakharanga ku Gileyadi. Iyo wakaŵa mweruzgi wa Israele virimika 22.

⁴Ndipo wakaŵa na ūana 30 ūneawo ūkawapa mbunda 30 kuti ūgarenge. Ūana ūra ūkarongozgaso misumba 30 mu charu cha Gileyadi yeneiyo yikuchemeka Havoti Yayiri ndipo yichali kuchemeka ntheura mpaka sono.

⁵Yayiri wakafwa ndipo wakasungika ku Kamoni.

ŪAmoni ūkuwasuzga ūalsraele

⁶Ūalsraele ūkachitaso uheni panthazi pa FUMU. Iwo ūkateŵeteranga ū Baala na ūashitaroti, ūachiuta ūa ku Siriya, ūachiuta ūa ku Sidoni, ūachiuta ūa ku Mowabu, ūachiuta ūa ūAmoni ndiposo ūachiuta ūa ūFilisiti. Ūalsraele ūkayireka FUMU ndipo kuti ūkayiteŵetera chara.

⁷FUMU yikawakiyira chomene ūalsraele ndipo yikawapereka mu mawoko gha ūFilisiti na ūAmoni,

⁸Ūneawo ūkawathereska na kuwasuzga ūalsraele chirimika chira. Kwa virimika 18 ūkawasuzga ūalsraele wose awo ūkawā sirya linyakhe la mronga wa Yorodani mu charu cha ūAmori, ku Gileyadi.

⁹Ndipo ūAmoni ūkambuka Yorodani kuya karwaso na ūYuda, ūBenjamini ndiposo na ūEfurayimu. Ntheura ūalsraele ūkasuzgika chomene.

¹⁰Ūalsraele ūkalira kwa FUMU wakati, “Tahunangirani chifukwa tareka imwe Chiuta withu ndipo tateŵetera ūachiuta Baala.”

¹¹Sono FUMU yikazgora ūalsraele yikati, “Para ūEguputo, ūAmori, ūAmoni na ku ūFilisiti?

¹²ŪSidoni, ūAmaleki, na ūMaoni ūkamusuzgani ndipo mukalira kwa ine kuti ndimovvirani, asi nkhamuthaskani ku ūanthu ūra.

¹³Ndipouli mwandisida na kuteŵetera ūachiuta ūanyakhe. Ntheura nditi ndimuthaskaniso chara.

¹⁴Rutani mukalire ku wachiuta awo mwawasora. Iwo ndiwo wamuthaskani mu nyengo ya visuzgo vyinu.”

¹⁵Kweni waIsraele wakati kwa FUMU, “Ise tamunangirani. Tichitirani chose icho chikuwoneka kuti nchiweme kwa imwe kweni ta'yea mutithaske muhanya uno.”

¹⁶Penepapo waIsraele wakawuskamo wachiuta wachilendo mukati mwawo na kwamba kute'wetera FUMU. Ntheura FUMU yika'wa na chitima chifukwa cha kusuzgika kwa waIsraele.

¹⁷Penepapo warongozgi waAmoni wakachema wasilikari wawo kuti warwe nkhondo. Wakiza na kuzenga misasa yawo ku Gileyadi. WaIsraele nawo wakawungana na kuzenga misasa ku Mizipa.

¹⁸Sono wantru wa ku Gileyadi pamoza na warongozgi wawo, wakayowoyeskana wakati, “Kasi ndi njani uyo wati wambe kukomana na waAmoni? Iyo ndiyo wamkuwa mukuru wa wose awo wakukhara ku Gileyadi.”

Weruzgi 11

Yefuta wakuthaska waIsraele

¹Yefuta wa ku Gileyadi waka'wa chinkhara cha nkhondo. Wiske waka'wa Gileyadi ndipo nyina waka'wa mwanakazi mulewe.

²Muwoli wa Gileyadi nayo wakamubabira wana. Iwo wakati wakura wakamuchimbizga Yefuta ndipo wakati kwa iyo, “Iwe kuti u'venge muhaliri wa mu nyumba ya wadada chara chifukwa iwe ndiwe mwana wa mwanakazi munyakhe.”

³Ntheura Yefuta wakachimbira ku wana wanyakhe na kuya kakhara mu charu cha Tobu. Kwenekura Yefuta wakawunganya wantru wawakawaka weneawo wakarutanga nayo kuya kapoka vinthu nya wantru.

⁴Pakati pajumpha kanyengo waAmoni wakiza kuti warwe nkhondo na waIsraele.

⁵Ndipo para waAmoni wakarwanga nkhondo na waIsraele, warara'warara wa ku Gileyadi wakaruta kuya kamutora Yefuta ku charu cha Tobu.

⁶Iwo wakati kwa Yefuta, “Zanga u've murongozgi withu pakurwa nkhondo na waAmoni.”

⁷Kweni Yefuta waka'afumba warara'warara wa ku Gileyadi wara wakati, “Asi imwe mukanditinkha na kundichimbizga mu nyumba ya wadada? Chifukwa uli mwiza kwa ine sono apa muli mu suzgo?”

⁸Sono ḫararaŵarara ḫa ku Gileyadi ḫakati kwa Yefuta, “Ntheura nadi. Ndicho chifukwa tizira kwa iwe sono kuti urute nase kuti tikarwe nkhondo na ḫaAmoni ndipo uŵe murongozgi withu wakuwusa wose awo ḫakukhara mu Gileyadi.”

⁹Yefuta wakaŵaphalira ḫararaŵarara ḫa ku Gileyadi wakati, “Usange mukunditorero ku chikaya kuya karwa nkhondo na ḫaAmoni, ndipo FUMU yaŵaperekwa kwa ine kasi ndamkumuwusani nadi.”

¹⁰Ŵararaŵarara ḫa ku Gileyadi ḫakamuphalira Yefuta ḫakati, “Tamkuchita nadi kwakuyana na umo ukuyowoyerwa. FUMU ndiyo yiti yiŵenge kaboni withu.”

¹¹Ntheura Yefuta wakaruta na ḫararaŵarara ḫa ku Gileyadi, ndipo ḫanthu ḫakamwimika kuŵa mukuru wawo na murongozgi wawo. Yefuta wakayowoyaso mazgu ghakhe ghose panthazi pa FUMU ku Mizipa.

¹²Pamanyuma pakhe Yefuta wakatuma nthumi kwa karonga wa ḫaAmoni kukafumba kuti, “Kasi na chifukwa uli kuti wize karwe nkhondo na charu chane?”

¹³Karonga wa ḫaAmoni wakazgora nthumi za Yefuta zira kuti, “Chifukwa chakhe nchakuti ḫaIsraele ḫakati ḫafumamo mu Eguputo, ḫakiza kapoka charu chane kwamba ku mronga wa Arinoni na kuya kafika ku mronga wa Yaboko na wa Yorodani. Ntheura sono undiwezgere charu ichi mu mutende.”

¹⁴Yefuta wakatumaso nthumi kwa karonga wa ḫaAmoni,

¹⁵kuya kukaphara kuti, “Yefuta wakuti: ḫaIsraele kuti ḫakapoka charu cha ḫaMowabu panji charu cha ḫaAmoni chara.

¹⁶Kweni para ḫakizanga kufuma ku Eguputo, ḫaIsraele ḫakenda kaporota mu mapopa kuya kafika ku Nyanja ya Matete ndipo ḫakiza ku msomba wa Kadeshi.

¹⁷Sono ḫaIsraele ḫakatuma nthumi kwa karonga wa ku Edomu kuya kaphara kuti, ‘Taŵeya, tizomerezgani kuti tiporotemo mu charu chinu?’ Kweni karonga wa ku Edomu wakakhumba chara kupulika ivi. ḫakatumaso nthumi kwa karonga wa ku Mowabu, kweni nayo kuti wakazomera chara. Ntheura ḫaIsraele ḫakakhara ku Kadeshi.

¹⁸ŴaIsraele ḫakenda mu mapopa na kuzingirira charu cha Edomu na charu cha Mowabu, ndipo ḫakafika ku mafumiro gha dazi kwa charu cha Mowabu na kuzenga misasa sirya lira la mronga wa Arinoni. Kweni kuti ḫakanjira mu charu cha Mowabu chara chifukwa mronga wa Arinoni ndiwo ukaŵa mphaka ya charu cha Mowabu.

¹⁹ŴaIsraele ḫakatuma nthumi kwa Sihoni karonga wa ḫaAmori mweneuyo wakawusanga ku Heshiboni ndipo ḫakati kwa iyo, taŵeya tizomerezgani kuti tiporotemo mu charu chinu.

²⁰Kweni Sihoni wakawazomerezga wâlsraele chara kuti wâporotemo mu charu chakhe chifukwa wakaâgomezga chara. Ntheura Sihoni wakawunganya pamoza wâsilikari âwakhe na kuzenga misasa yawo ku Yahazi, na kurwa nkhondo na wâlsraele.

²¹Kweni FUMU, Chiuta wa wâlsraele, waperekâ Sihoni na wâsilikari âwakhe wose mu mawoko gha wâlsraele, ndipo wakaâwtonda. Ntheura wâlsraele âwakatora charu chose cha wâAmori awo âwakakharanga mu charu icho.

²²âWakatora charu chose cha wâAmori kufuma mu mronga wa Arinoni kuya kafika ku mronga wa Yaboko, ndiposo kufuma ku mapopa kuya kafika ku mronga wa Yorodani.

²³Sono pakuti FUMU, Chiuta wa wâlsraele, ndiyo wakaâwachimbizga wâAmori panthazi za wânthu âwakhe wâlsraele na kupoka charu chawo. Kasi sono iwe ukukhumba kutipokaso kuti chiâwe chako?

²⁴Asi iwe mukwenera kutora charu icho Kemoshi, chiuta winu wakumupani kuâwa chinu? Kweni charu chose icho FUMU yikapoka panthazi zithu titi tichitore.

²⁵Kasi sono iwe ukuruska Balaki mwana wa Zipora, karonga wa charu cha Mowabu? Kasi iyo wali kuyezgapo kupindana na wâlsraele, panji kasi wali kurwapo nawo nkhondo?

²⁶Wâlsraele âwakhara virimika 300 mu msumba wa Heshiboni na mu vikaya vyakhe, ndiposo na ku msumba wa Aroyere na mu vikaya vyakhe, ndiposo na mu misumba yose iyo yili mu mphepete mwa mronga wa Arinoni. Kasi ukarekerachi kupoka mu nyengo yeneyira?

²⁷Ntheura ine ndilije kukwanangira iwe, kweni iwe ukundinangira pakwiza karwa nkhondo na ine. FUMU yeneiyo yikweruzga ndiyo yidumure muhanya uno pakati pa wâlsraele na wâAmoni.”

²⁸Kweni karonga wa wâAmoni kuti wakapwererako chara mazgu agho Yefuta wakayowoya kwa iyo.

²⁹Sono Mzimu wa FUMU ukiza pa Yefuta ndipo iyo wakaporota mu charu cha Gileyadi na cha Manase na kurutilira mpaka ku msumba wa Mizipe mu charu cha Gileyadi. Kufuma ku Mizipa wakarutilira kuya ku wâAmoni.

³⁰Ndipo Yefuta wakachita chirapo kwa FUMU wakati, “Usange muti mundovwire kutonda wâAmoni,

³¹chose icho chamkufuma pa muryango wa nyumba yane kwiza kakumana nane, para nkhuwera kuti ndatonda wâAmoni, chizamkuâwa cha FUMU, ndipo ndizamkuchipereka kwa iyo kuâwa sembe yakocha.”

³²Ntheura Yefuta wakambukira ku wâAmoni na kuya karwa nawo nkhondo. Ndipo FUMU yikawaperekâ mu mawoko gha Yefuta na kuâthereska.

³³ŵakabwangandula misumba zo kufuma ku Aroyere mpaka ku msumba ukuru wa Miniti kuya kafika ku Abelu Keramimu ndipo wakakoma ŵanthu ŵanandi chomene. Ntheura ndimo ūAmoni ūkathereskeka panthazi pa ūalsraele.

Vya mwana mwanakazi wa Yefuta

³⁴Sono Yefuta wakiza ku chikaya chakhe ku Mizipa. Penepapo mwana wakhe mwanakazi wakafuma kuti wakakumane nayo uku wakulizga mityangara na kuvina. Mwana uyu wakaŵa yekha na yekha. Pa dera pa uyu pakaŵavye mwana munyakhe, mwanarume panji mwanakazi.

³⁵Yefuta wakati wamuwona, wakaparura vyakuvwara vyakhe wakati, "Mbaya mwe, wa mwana wane! Wandikomora chomene, ndipo wazgoka chinthu chakundikweŵeska chomene pakuti nkharapa kwa FUMU na mlomo wane ndipo kuti ndingawezgaso chirapo chane chara!"

³⁶Mwana yura wakati kwa iyo, "ŵadada, usange mukapangana na FUMU na mlomo winu, muchite nane kwakuyana na mazgu ghinu, pakuti sono FUMU yawezgera nduzga pa ūAmoni, ūarwani ūinu."

³⁷Iyo wakatiso kwa wiske, "Kweni mundichitire chinthu ichi: Mundireke danga myezi yiŵiri kuti ndirute nkhendendeke ku mapiri pamoza na ŵanyane na kulira kuti ndifwenge uko ndichali mwali wakulangwa."

³⁸Wiske wakati, "Rutanga." Wakamuzomerezga kuwukapo kwa myezi yiŵiri. Ntheura wakawukapo pamoza na ŵanyakhe kuruta ku mapiri kukalira kuti wafwenge uko wachali mwali wakulangwa.

³⁹Pa umaliro wa myezi yiŵiri, wakawerera ku ūawiske ndipo wiske wakachita nayo kwakuyana na chirapo chakhe. Mwali yura kuti wakamanyapo mwanarume chara. Ntheura pakambika kaluso mu Israele,

⁴⁰kakuti ŵana ŵanakazi ūa ku Israele ūarutenge chirimika na chirimika kukalira nyifwa ya mwana wa Yefuta wa ku Gileyadi mazuŵa ghanayi mu chirimika.

Ŵeruzgi 12

Yefuta na ūEfurayimu

¹ŵanthu ūa fuko la Efurayimu ūakachema ku nkhondo ndipo ūakambuka mronga wa Yorodani kuya ku Zafoni. Iwo wakati kwa Yefuta, "Kasi chifukwa uli ukaruta kuya karwa nkhondo na ūAmoni, kwambula kutichema kuti tirute nawe? Ise sono tochenge na moto nyumba yako pamoza iwe!"

²Yefuta wakaŵazgora wakati, "Ine na ŵanthu ūane ūa mu Gileyadi tikatangwanika chomene pakurwa nkhondo na ūAmoni. Ndipouli nkhamuchemani, kweni kuti mukiza kandithaska kwa iwo chara.

³Nkhati ndawona kuti mungandithaska chara, nkhajikhwimiska ndekha ndipo nkhambunga Yorodani kuya karwa nkhondo na waAmoni ndipo FUMU yikawapereka mu mawoko ghane. Kasi imwe sono mwizirachi muhanya uno kuti murwe nkhondo na ine?"

⁴Sono Yefuta wakawunganya wantru ku Gileyadi kuti wakarwe nkhondo na waEfurayimu. Ntheura waGileyadi wakawathereska waEfurayimu chifukwa chakuti waEfurayimu wakayowoyanga kuti, "Imwe waGileyadi mukachimbira kufuma ku Efurayimu ndipo mukukhara mu charu cha waEfurayimu na waManase."

⁵Sono waGileyadi wakatora majambuko gha mronga wa Yorodani kuti waEfurayimu wareke kwambukapo. Sono waEfurayimu awo wakakharapo wakakhumbanga kwambuka pakuyowoya kuti, "Ndizomerezgani ndambukepo." WaGileyadi wakamufumbanga kuti, "Kasi ndiwe muEfurayimu?" Usange iyo wakazgoranga kuti, "Chara",

⁶iwo wakatenge kwa iyo, "Ipo sono yowoya kuti Siboleti." Munthu yura wakayowoya kuti "Siboleti" pakuti wakawavye kumanya kuzunura makora. Ntheura wakamukoranga na kumukomera pa jambuko la mronga wa Yorodani. Ndipo pa nyengo yira waEfurayimu 42,000 wakakomeka.

⁷Yefuta wakaŵa mweruzgi wa waIsraele virimika vinkonde na chimoza. Pamanyuma pakhe Yefuta uyo wakaŵa muGileyadi, wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wakhe wa Mizipa ku Gileyadi.

Ibizani, Eloni na Abidoni

⁸Yefuta wakati wafwa, Ibizani wa ku Betelehemu ndiyo wakaŵa mweruzgi wa waIsraele.

⁹Iyo wakaŵa na wana wanarume zo na wana wanakazi zo. Wana wakhe wose wanakazi wakawatengweska ku wantru wa fuko linyakhe ndipo na wanarume wakhe wose wakawatorera wana wanakazi kufuma ku fuko linyakhe. Ibizani wakaŵa mweruzgi wa Israele pa virimika vinkonde na viŵiri.

¹⁰Ibizani wakafwa ndipo wakasungika ku Betelehemu.

¹¹Pamanyuma pakhe, Eloni wa fuko la Zebuloni ndiyo wakaŵa mweruzgi wa waIsraele pa virimika khumi.

¹²Pamanyuma Eloni wakafwa ndipo wakasungika ku msumba wa Ayaloni mu charu cha Zebuloni.

¹³Pamanyuma pakhe, Abidoni mwana wa Hilele, wa ku Piratoni, ndiyo wakaŵa mweruzgi wa waIsraele.

¹⁴Iyo wakaŵa na ūana ūnarume 40 na ūazukuru ūnarume 30 ūneawo wakaŵapa mbunda 70 kuti ūgarenge. Ndipo wakaŵa mweruzgi wa ūalsraele virimika 80.

¹⁵Pamanyuma pakhe, Abidoni, mwana wa Hilele wakafwa ndipo wakasungika ku Piratoni mu charu cha Efurayimu, charu cha mapiri cha ūAmaleki.

Weruzgi 13

Kubabika kwa Samusoni

¹Ūalsraele ūakachitaso uheni panthazi pa FUMU. Ndipo FUMU yikauapereka mu mawoko gha ūafilisiti pa virimika 40.

²Kukaŵako munthu yunji ku msumba wa Zora wa fuko la Dani zina lakhe wakaŵa Manowa. Muwoli wakhe wakaŵa chumba ndipo wambula kubabako ūana.

³Mungelo wa FUMU wakamuwonekera mwanakazi yura ndipo wakamuphalira kuti, "Wona ndiwe chumba ndipo ulije ūana. Kweni uti ūwenge na nthumbo na kubaba mwana mwanarume.

⁴Ntheura ureke kumwa vinyo panji mōwa ndipo ureke kurya icho nchakurya chambula kuphotoka.

⁵Chifukwa nadi uti ūwenge na nthumbo ndipo uti ubabenge mwana mwanarume. Mwana uyu wareke kumeta sisi ku mutu wakhe pakuti wati ūwenge muNaziri, wakupatulika wa Chiuta kwamba pa zuŵa la kubabika kwakhe. Ndipo wati wambe mlimo wakuthaska ūalsraele ku ūafilisiti."

⁶Penepapo mwanakazi yura wakaruta kwa mufumu wakhe na kumuphalira kuti, "Munthu wa Chiuta wangwiza kwa ine ndipo chisko chakhe changuŵa nga ndi chisko cha mungelo wa Chiuta ndipo wanguŵa wakofya chomene. Ine kuti ndangumufumba uko wakufumira chara ndipo iyo nayo kuti wangundiphalira zina lakhe chara.

⁷Kweni wangundiphalira kuti, 'Uti ūwenge na nthumbo ndipo uti ubabenge mwana mwanarume. Ntheura ureke kumwa vinyo panji mōwa ndipo ureke kurya icho nchakukazuzgika, pakuti wati ūwenge muNaziri, wakupatulika wa Chiuta kwamba pa zuŵa la kubabika kwakhe mpaka pa zuŵa la nyifwa yakhe.'

⁸Penepapo Manowa wakaromba kwa FUMU wakati, "Mwe FUMU, ndaŵeya muzomere kuti munthu wa Chiuta uyo mukatuma wizeso, wizakatisambizge umo tingalerera mwana uyo wati wababike kwa ise."

⁹Chiuta wakapulika pempho la Manowa, ndipo mungelo wa Chiuta wakizaso kwa mwanakazi apo iyo wakakhara pasi mu munda. Kweni Manowa mufumu wakhe kuti wakaŵa nayo chara.

¹⁰Mwanakazi yura wakachimbira luŵiro na kuya kamuphalira mufumu wakhe kuti, "Munthu yura wakiza kwa ine zuŵa lira wizaso."

¹¹Manowa wakawuka na kumurondezga muwoli wakhe ndipo wakafika kwa munthu yura na kumufumba kuti, "Kasi iwe ndiwe ukayowoya kwa muwoli wane?" Ndipo iyo wakati, "Inya ndine."

¹²Manowa wakati, "Sono usange mazgu ghinu ghafiskika, kasi umoyo wa mwana wamkuŵa uli? Kasi wamkuchita mlimo uli?"

¹³Ndipo mungelo wa FUMU wakamuphalira Manowa kuti, "Vyose ivyo nkhayowoya kwa muwoli wako wakwenera kuchita.

¹⁴Wareke kurya kanthu kalikose kakufumira ku mpheska, nanga nkhumwa vinyo panji mōwa, nesi kurya kanthu kalikose kakukazuzgika. Wakwenera kuchita vyose ivyo nkhamulangula."

¹⁵Manowa wakati kwa mungelo wa FUMU, "Phepani, tatenge timusuŵizgani timunozgerani danga kana ka mbuzi."

¹⁶Mungelo wa FUMU wakati kwa Manowa, "Nanga ungandisuŵizga, kuti nditi ndiryе chakurya chako chara. Kweni usange unožgenge sembe yakocha uyipereke kwa FUMU." (Pakuti Manowa wakamanya chara kuti wakaŵa mungelo wa FUMU.)

¹⁷Sono Manowa wakamufumba mungelo wa FUMU wakati, "Kasi zina linu ndimwe ūwanjani mwakuti usange ivyo mwayowoya vyafiskika tizakamuchindikani?"

¹⁸Mungelo wa FUMU wakati kwa iyo, "Kasi ukukhumbirachi kumanya zina lane? Ndi zina ilo ungalipulikiska chara."

¹⁹Ntheura Manowa wakatora kana ka mbuzi na sembe ya ufu ndipo wakiza navyo pa jarawe na kuvipereka kwa FUMU kuŵa sembe. Penepapo FUMU yikachita vinthu vyakuzizwiska panthazi pa Manowa na muwoli wakhe.

²⁰Apo dimi la moto likakweranga kuchanya kufuma pa jochero, mungelo wa FUMU wakakweranga kuchanya mu dimi la moto kufuma pa jochero lira. Manowa na muwoli wakhe wakati ūwawona, ūwakawa pasi kavunama.

²¹Mungelo wa FUMU kuti wakawonekaso kwa Manowa na muwoli wakhe chara. Penepapo Manowa wakamanya kuti wakaŵa mungelo wa FUMU.

²²Sono Manowa wakati kwa muwoli wakhe, "Titi tifwenge nadi chifukwa tawona Chiuta."

²³Kweni muwoli wakhe wakati kwa iyo, "Usange FUMU yikhumbenge kutikoma, mphanyi yangupokerera chara sembe yakocha na sembe ya ufu kufuma kwa ise.

Ndiposo mphanyi yilije kutirongora vinthu vyose ivi nanga nkutiphalira vinthu vya nttheura ivi.”

²⁴Nttheura mwanakazi wakababa mwana mwanarume ndipo wakamuthya zina lakhe Samusoni. Mwana wakakura ndipo FUMU yikamutumbika.

²⁵Ndipo Mzimu wa FUMU wakamba kuwuska mtima wakhe apo wakaŵa ku Mahane Dani pakati pa Zora na Eshitawolo.

Ŵeruzgi 14

Samusoni na msungwana wa ku Timuna

¹Zuŵa limoza Samusoni wakaruta ku Timuna ndipo kwenekura wakawona msungwana yumoza wa chiFilisiti.

²Wakati wawera ku kwakhe wakaŵaphalira ūawiske na ūanyina kuti, “Ku Timuna ndawona msungwana yumoza wa chiFilisiti. Sono mukanditorere kuti waŵe muwoli wane.”

³Kweni ūawiske na ūanyina ūakati kwa iyo, “Kasi mulije mwanakazi na yumoza uyo ungamutora kuŵa muwoli wako mukati mu ūabali ūako, panji mukati mu ūanthu ūa fuko lithu, kuti mpaka urute kuya katora mwanakazi ku ūaFilisiti ūneawo mbambula kukotoreka?” Kweni Samusoni wakati ku ūawiske, “Ine kanditorerani, mweneuyo pakuti ine ndatemwa chomene mweneuyu.”

⁴Ūawiske na ūanyina ūakamanya chara kuti ichi chikafumira kwa FUMU, pakuti yikapenjanga chifukwa chakuti yilimbane nawo ūaFilisiti. Pa nyengo yira ūaFilisiti ndiwo ūakawusanga ūalsraele.

⁵Samusoni wakaruta ku Timuna pamoza na ūawiske na ūanyina ūakhe. Wakati wafika ku minda ya mpheska ya ku Timuna, mwana wa nkharamu wakiza kamubangulira.

⁶Penepapo Mzimu wa FUMU wakiza pa iyo na nkongono ndipo wakayiparura nkharamu nga ndi umo munthu wakuparulira kana ka mbuzi. Wakaŵavye kanthu muwoko lakhe. Kweni ivyo wakachita kuti wakaŵaphalira ūawiske na ūanyina chara.

⁷Sono Samusoni wakaruta wakaya kayowoya na msungwana, ndipo wakamutemwa chomene msungwana yura.

⁸Pakati pajumpha kanyengo, Samusoni wakawererako ku Timuna kuti wakamutore muwoli wakhe. Pa nthowa wakapatuka kuti wawone nkharamu iyo wakakoma. Wakasanga kuti mu nkharamu yira muli mulembwera wa njuchi ndiposo na uchi.

⁹Wakapakulira uchi mu mawoko ghakhe ndipo wakaryanga uku wakwenda. Wakati wafika kwa ūawiske na ūanyina wakaŵapako uchi ura ndipo iwo nawo

ŵakarya. Kweni kuti wakaŵaphalira chara kuti uchi ura wakapakura mu nkharamu yakufwa.

¹⁰Wiske wa Samusoni ŵakaruta kwavo kwa msungwana yura ndipo Samusoni wakanozga chiphikiro, pakuti ntheura ndimo ŵanyamata ŵakachitiranga.

¹¹Para ŵaFilisiti ŵakamuwona ŵakiza na ŵanyamata 30 kuti ŵakhare nayo.

¹²Samusoni wakati kwa iwo, "Rekani sono ndimutayiranipo chinthanguni. Usange mungamanya kundiphalira ching'anamulo chakhe mu mazuŵa ghankhonde na ghawiri gha chiphikiro, ine nditi ndimupani vyakuvwara vinyakhe vya bafuta 30 na vyakuvwara vinyakhe vya pa chiphikiro 30.

¹³Kweni usange mwatondeka kundiphalira ching'anamulo chakhe, imwe mundipe vyakuvwara vya bafuta 30 na vyakuvwara vya pa chiphikiro 30." Iwo ŵakamuzgora ŵakati, "Taya chinthanguni chako kuti tichipulike."

¹⁴Iyo wakati, "Mu icho chikurya vinyakhe mukafuma chakurya. Mu chankhongono mukafuma chakunowa." Ŵanthu ŵara ŵakatondeka kuphara ching'anamulo cha chinthanguni chira mazuŵa ghatatu.

¹⁵Pa zuŵa la chinayi ŵakamufumba muwoli wa Samusoni kuti, "Umupepeke mufumu wako kuti watiphalire ching'anamulo cha chinthanguni mzire tikoche pa moto iwe na mbumba ya ŵawuso. Kasi mwatichemera kuti mutibire?"

¹⁶Ntheura muwoli wa Samusoni wakamba kulira chomene panthazi pa mufumu wakhe na kuti kwa kumuphalira kuti, "Ukunditinkha waka, kuti ukunditemwa chara. Ŵanthu ŵakwithu waŵatayira chinthanguni ndipo undandiphalirepo ching'anamulo chakhe." Samusoni wakati kwa iyo, "Ine kuti ndili kuŵaphalirapo ŵadada panji amama chara. Kasi sono ndingakuphalira iwe?"

¹⁷Mwanakazi yura wakaliranga waka panthazi pakhe mazuŵa ghankhonde na ghawiri gha chiphikiro ghara. Pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri Samusoni wakamuphalira chifukwa wakamukoserezga chomene. Sono mwanakazi yura wakaya kawaphalira Ŵanthu ŵa ku kwakhe ching'anamulo cha chinthanguni chira.

¹⁸Ntheura Ŵanthu ŵa mu msumba ŵakamuphalira Samusoni pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri, dazi lindanjire wakati, "Kasi nchivichi icho nchakunowa kuruska uchi? Kasi nchivichi ichi ncha nkongono kuruska nkharamu?" Samusoni wakati kwa iwo, "Muŵavyenge kulima na ng'ombe yane yanakazi yambula kubabapo, mphanyi mwang'anamulira chinthanguni chane chara."

¹⁹Sono Mzimu wa FUMU ukamwizira Samusoni na nkongono. Wakaruta ku muzi wa Ashikeloni na kukomamo Ŵanthu 30 ndipo wakavura vyakuvwara vyawo vya pa zuŵa la pa chiphikiro na kwiza kapereka kwa awo ŵakang'anamulira chinthanguni. Penepapo wakawerera ku nyumba ya ŵawiske wakukaripa chomene.

²⁰Penepapo muwoli wa Samusoni wakaperekka ku munyakhe mweneuyo wakaŵa kaboni pa nthengwa yakhe.

Weruzgi 15

¹Pakati pajumpha kanyengo, pa nyengo ya kuvunira tirigu, Samusoni wakatora kana ka mbuzi na kuruta kuya kachezgera muwoli wakhe. Iyo wakaŵaphalira ūawiskevyara kuti, "Nkhukhumba kukanjira mu chipinda cha muwoli wane." Kweni wiske wa mwanakazi wakamukanizga kunjiramo.

²Wiskevyara wakati, "Ine nkhaghanaghananga kuti ukumutinkha chomene mwanakazi uyu. Ntheura nkhamupereka kwa mubwezi wako. Kasi munung'una wakhe ngwa kutowa kuruska iyo chara? Ipo umutore waka mweneuyo kuŵa muwoli wako mu malo ghakhe."

³Samusoni wakaŵaphalira wakati, "Sono nditi ndiŵenge wambula mrandu para ūaFilisiti, ndaŵachitira chinthu chiheni."

⁴Penepapo Samusoni wakaruta kuya kakora ūakambwe 300 na kuŵakakilira michira ūawiriŵawiri. Pa findo lirilose la michira wakakakirirapo chenje.

⁵Wakakozga moto ku vyenje vira na kuŵarekezga waka ūakambwe ūara mu minda ya tirigu ya ūaFilisiti. Pakwendamo ūakambwe ūakocha zimphundwe za tirigu na tirigu wambula kuvuna pamozaso na minda ya makuni gha maolive.

⁶Sono ūaFilisiti ūakamba kufumbana ūakati, "Ndi njani uyo wachita chinthu ichi?" Ūanji ūakazgora wakati, "Ndi Samusoni mukweni wa muTimuna chifukwa muTimuna yura watora muwoli wa Samusoni na kumutengweska ku mubwezi wakhe." Sono ūaFilisiti ūakiza na kumocha na moto mwanakazi yura pamoza na wiske.

⁷Pakuwona icho ūakachita, Samusoni wakati kwa iwo, "Pakuti ntheura ndimo mukuchitira, ipo nkhirupa nadi kuti ndirekengopo chara mpaka ndiwezgere nduzga pa imwe."

⁸Sono wakaŵatimba chomene na kukoma ūanandi. Pamanyuma wakaya kanjira mu mphanji ya jarawe la Etamu na kuhara mwenemura.

Samusoni wakuthereska ūaFilisiti

⁹ŪaFilisiti ūakiza na kuzenga misasa mu charu cha Yuda ndipo ūakarotokera na nkhondo pa msomba wa Lehi.

¹⁰Penepapo ūaYuda ūakafumba ūakati, "Chifukwa uli mwiza kuti murwe nkhondo na ise?" Iwo ūakazgora ūakati, "Ise tiza kuti timukake Samusoni mwakuti timuchitire nga ndi umo wakachitira na ise."

¹¹Penepapo ūanthu 300 ūa mu charu cha Yuda ūakaruta ku mphanji ya jarawe la Etamu ndipo ūakamufumba Samusoni ūakati, "Kasi ukumanya chara kuti

ŵaFilisiti ndiwo ŵakutiwusa? Kasi sono icho wachita kwa ise nchinthu uli?" Iyo wakaŵazgora wakati, "Ndachita kwa iwo kwakuyana na umo iwo ŵakachitira kwa ine."

¹²Penepapo iwo ŵakati kwa iyo, "Ise tiza kuti tikukake na kukupereka ku ŵaFilisiti." Pa ichi Samusoni wakaŵaphalira wakati, "Murape kwa ine kuti mundikomenge chara."

¹³Iwo ŵakati kwa iyo, "Chara nadi. Ise tikukakenge waka na kukupereka kwa iwo. Tikukomenge chara." Ntheura ŵakamukaka na vingwe viphya viŵiri na kumufumiska mu mphanji ya jarawe lira.

¹⁴Samusoni wakati wafika ku msumba wa Lehi, ŵaFilisiti ŵakiza kamupokerera na mphomo yikuru nkhanira. Penepapo Mzimu wa FUMU ukiza pa iyo mwa nkhongono ndipo vingwe ivyo ŵakamukaka navyo vikaŵa nga ndi thonje ilo lakora moto ndipo vikondo vikusonganoka na kuwukako ku mawoko ghakhe.

¹⁵Samusoni wakasanga chiwangwa chiphypha cha njegheyeghe ya mbunda ndipo wakachitora na kukomera nacho ŵaFilisiti 1,000.

¹⁶Penepapo Samusoni wakati, "Na chiwangwa cha njegheyeghe cha mbunda ndawunjika miwulu na miwulu ya ŵanthu, na chiwangwa cha njegheyeghe cha mbunda ndakoma ŵanthu 1,000."

¹⁷Wakati wamara kuyowoya wakataya pasi chiwangwa chira. Malo ghara ghakachemeka kuti Ramatilehi.

¹⁸Samusoni wakomirwa chomene ndipo wakachemerezga kwa FUMU mwa kuromba wakati, "Ndimwe mwapereka kuthaska kukuru uku na woko la muteŵeti winu. Kasi sono ndifwenge na nyota na kukoreka na ŵanthu ŵambula kukotoreka aŵa?"

¹⁹Sono Chiuta wakajula khururu kwenekura ku Lehi ndipo maji ghakafuma mwenemumo. Samusoni wakati wamwa nkhongono zikawereramo ndipo wakasisipuka. Ndicho chifukwa chisimi chira chikachemeka kuti Eni Hakore. Malo agha ghachali ku Lehi mpaka sono.

²⁰Samusoni wakaŵa murongozgi wa ŵalsraele virimika zo apo ŵaFilisiti ŵakawusiranga charu chira.

Ŵeruzgi 16

Samusoni ku Gaza

¹Zuŵa limoza Samusoni wakaruta ku msumba wa Gaza ndipo kwenekura wakakumana na mwanakazi muleŵe ndipo wakagona nayo.

²ŵanthu ŵa ku Gaza ŵakapulika kuti Samusoni wiza kwenekura. Ntheura ŵanthu ŵara ŵakazingirizga malo ghara na kumukhazga usiku wose pa chipata

cha msumba. Wakakhara waka chete usiku uku wakuyowoyeskana kuti, "Tiyeni tilindilire kusuke kuche, pamanyuma timukome."

³Kweni Samusoni wakagona mpaka na usiku pakati. Sono pakati pa usiku wakawuka, wakakora vijaro vya pa chipata cha msumba pamoza na mphanjizgo zakhe ziŵiri. Wakavizgura pamoza na mphingirizgo na vinyakhe vyose. Wakaviyegha pa viŵegha na kuruta navyo pachanya pa phiri ilo likuthyana waka na Heburoni.

Samusoni na Delila

⁴Pamanyuma pakhe Samusoni wakamba kutemwana na mwanakazi munyakhe wa ku chidika cha Soreki zina la mwanakazi yura likaŵa Delila.

⁵Wakaronga ūa ūaFilisiti ūakiza kwa Delila na kumuphalira kuti, "Umunyengelere kuti wakurongore uko kukufuma nkhongono zakhe zikuru izi ndiposo na umo tingamutondera mwakuti timukake na kumuthereska. Waliyose wa ise watı wakupenge ndarama za siliva 1,100."

⁶Sono Delila wakati kwa Samusoni, "Nkhuromba kuti mundiphalire uko nkhongono zinu zikuru izi zikafuma na umo mungakakikira kuti munthu wamuthereskani."

⁷Samusoni wakamuphalira wakati, "Usange ūangandikaka na malusinga ghaphya ghakupangira uta ghankonde na ghawiri ghambula komira, apo ndipo ndingawavye nkhongono na kuyana waka na munthu waliyose."

⁸Penepapo ūakaronga ūa ūaFilisiti ūara ūakiza kamupa Delila malusinga ghaphya ghankonde na ghawiri ghambula komira, ndipo iyo wakamukakirira nagho.

⁹Pa nyengo yeneiyo mwanakazi wakawika ūanthu ūakumukhazga mu chipinda cha mukati. Sono Delila wakachemerezga wakati, "Samusoni, ūaFilisiti awo ūafika!" Kweni iyo wakadumula malusinga ghara nga ndi umo chingwe chikudumukira para chakhwaskana na moto. Ntheura chisisi cha nkhongono zakhe kuti chikamanyikwa chara.

¹⁰Sono Delila wakati kwa Samusoni, "Wonani mwandizerezesa waka ndipo mwandipusika. Nkhuromba mundiphalire umo munthu wangamukakirani."

¹¹Samusoni wakamuphalira wakati, "Usange ūangandikaka na vingwe viphya ivyo ūandachitirepo nchito, apo ndipo nditi ndiŵenge wambula nkhongono, na kuŵa nga ndi munthu waliyose."

¹²Ntheura Delila wakatora vingwe viphya na kumukaka navyo ndipo ūanthu awo ūakamukhazganga ūakawā mu chipinda cha mukati ūakachemerezga ūakati, "Samusoni, ūaFilisiti awo ūafika!" Kweni Samusoni wakadumula vingwe vira mu mawoko ghakhe nga ndi uzi.

¹³Penepapo Delila wakati kwa Samusoni, “Na sono wuwo muchali kundizerezesa na kundipusika. Mundiphalire umo mungakakikira.” Ndipo Samusoni wakamuphalira wakati, “Usange ungaruka makunje ghankonde na ghawiri gha sisi la ku mutu wane, kuwa nga mautatavi na kughakhozga na chikhomo, apo ndipo nditi ndiwenge wambula nkhongono na kuyana waka na munthu waliyose.”

¹⁴Ntheura apo Samusoni wakagona tulo, Delila wakatora makunje ghankonde na ghawiri gha sisi la Samusoni na kugharuka nga utatavu. Wakaghakhozga na nyapini ndipo wakati, “Samusoni, waFilisiti awo waFafika!” Kweni iyo wakawuka mu tulo, wakakhura nyapini yura, chakrukira salu pamoza na sisi lakukakika nga mbutatavi.

¹⁵Sono Delila wakati kwa iyo, “Kasi mungayowoya uli kuti mukunditemwa apo mtima winu uli pa ine chara? Mwandizerezesa katatu kose, ndipo mulije kundiphalira uko kukufumira nkhongono zinu zikuru.”

¹⁶Delila wakamba kumukoserezga na kumuchichizga zuwa na zuwa na mazgu gheneagha. Ntheura Samusoni vikalema mwakuti wakakhumba waka na kufwa.

¹⁷Penepapo Samusoni wakamuphalira vyose ivyo vikawa mu mtima wakhe wakati, “Ku mutu wane ndindameteko chifukwa ndili muNaziri, wakupatulika wa Chiuta kufuma mu nthumbo ya waMama. Usange wangandimeta sisi nkhongono zane zifumengemo ndipo nditiwenge wakuropwa na kuyana waka na munthu waliyose.”

¹⁸Delila wakati wamanya kuti Samusoni wamuphalira vya mu mtima wakhe vyose wakatuma mazgu kuya kawaphalira wararawarara wa waFilisiti kuti, “Mwizeso kamoza pera, chifukwa wandiphalira vyose vya mu mtima wakhe.” Ntheura wararawarara wa waFilisiti wakiza kwa iyo uko wayegha ndarama mu mawoko ghawo.

¹⁹Mwanakazi yura wakamugoneka tulo pa makongono ghakhe. Wakachema munthu kuti wameteko makunje ghankonde na ghawiri gha sisi gha ku mutu wa Samusoni. Sono wakamba kuropwa Samusoni ndipo nkhongono zakhe zikafumamo.

²⁰Penepapo mwanakazi yura wakati, “Samusoni, waFilisiti awo waFafika!” Samusoni wakawuka mu tulo na kughaghana kuti, “Nditi ndifumenge nga ndi umo nkhuchitira nyengo zose na kujisutula.” Kweni wakamanya chara kuti FUMU yamusida.

²¹WaFilisiti wakamukora na kumukozombora maso ghakhe. Wakaruta nayo ku msumba wa Gaza uku wamukaka maunyoro gha mkuwa. Kwenekura wakamuwika mu gadi kuti wasirenge tirigu.

²²Kweni pamanyuma sisi la ku mutu wakhe likamba kumeraso likati lameteka.

Nyifwa ya Samusoni

²³Zuŵa limoza ūkaronga ūFilisiti ūkawungana pamoza kuti ūâwe na chiphikiro na kupereka sembe yikuru kwa Dagoni chiuta wawo. Iwo ūkati, “Dagoni chiuta withu wamupereka Samusoni murwani withu mu mawoko ghithu.”

²⁴Para ūanthu ūkamuwona Samusoni ūkamuchindika chiuta wawo. Ūkayowoyanga kuti, “Chiuta withu waperekwa murwani withu mu mawoko ghithu, munthu mweneuyo wakaparanya charu chithu na kukoma ūanthu withu ūanandi.”

²⁵Sono para ūanthu ūkawâwa mu chimwemwe chikuru ūkati, “Muchemani Samusoni kuti wize katikondweskepo.” Ntheura ūkamuchema Samusoni kufuma mu gadi ndipo iyo wakamba kuâwa kondweska. Ūkamwimika pakati pa mizati.

²⁶Sono Samusoni wakayowoya kwa munyamata uyo wakamukora pa woko wakati, “Reka ndikhwaske mizati iyo yakora nyumba mwakuti ndiyagamireko.”

²⁷Mu nyumba yira mukazura ūanthu ūnarume na ūnakazi. Ūararaŵarara wose ūa ūFilisiti nawo ūkawâwa mwenemumo, ndipo pa mtenje pakhe pakâwa ūanthu pakunji 3,000 ūnarume na ūnakazi, awo ūkalaŵiriranga apo Samusoni wakachitanga masôwero.

²⁸Sono Samusoni wakachemerezga kwa FUMU mwa kuromba wakati, “Mwe FUMU Chiuta, ndâweya ndikumbukani. Mwe Chiuta ndâweya mundipe nkhongono kamoza pera keneaka kuti ndiwezgere nduzga ūFilisiti chifukwa cha maso ghane ghâwiri.”

²⁹Sono Samusoni wakakora mizati ya pakati yiŵiri iyo yikakora nyumba, woko la maryero pa yimoza, ndipo la mazere pa yinyakhe.

³⁰Ndipo Samusoni wakati, Rekani ndifwire lumoza na ūFilisiti. Sono wakatutuzga na nkhongono zakhe zose ndipo nyumba yikâwira ūararaŵarara ūra pamoza na ūanthu wose awo ūkawâwa mwenemumo. Ntheura ūanthu awo wakâwakoma pa nyifwa yakhe ūkawâwa ūnandi kuruska awo ūkakoma apo wakâwa wamoyo.

³¹Ŵana ūa kwakhe pamoza na wose ūa mbumba yakhe ūkiza kwiza katora chitanda chakhe, na kuruta nacho kuya kasunga pakati pa Zora na Eshitawolo mu dindi la Manowa wiske. Samusoni wakawusa ūalsraele virimika 20.

Ŵeruzgi 17

Vikozgo vya Mika

¹Mu charu cha mapiri cha Efurayimu mukaâwa munthu munyakhe mweneuyo zina lakhe wakâwa Mika.

²Iyo wakati ku ânyina, “Ndarama za siliva 1,100 izo imwe mukatemberapo munthu uyo wakiba apo ine nkhupulika, zili na ine. Ine ndine nkhatora ndarama zina.” Sono ânyina âwakati, “FUMU yikutumbike mwana wane.”

³Mika wakawezgera ndarama zira za siliva 1,100 kwa nyina. Sono nyina pakuwuskapo nthembo yira wakati, “Ndarama izi nkhuzipatuliskira kwa FUMU na mtima wose kuti ziâwe za mwana wane. Iyo wati wapangire chikozgo chakuâaja na kuchiphaka siliva. Ntheura sono nditi ndikuwezgereso iwe ndarama.”

⁴Ntheura Mika wakati wavezgeraso ndarama zira kwa nyina, nyina wakatorapo ndarama za siliva 200 na kuziperekâ ku mufuzi mweneuyo wakapangira chikozgo chakuâaja na kuchiphaka siliva ndipo wakachiâika mu nyumba ya Mika.

⁵Sono Mika wakaâwa na malo ghakusoperamo chikozgo chakhe chakuâaja ndipo wakapanga chakuvwara cha usofi cha efodi ndiposo na twangoza twakuchemeka terafimu. Pamanyuma wakimika yumoza wa âana âwakhe kuâa musofi.

⁶Mu mazuâa ghene ghara mukaâavye karonga mu charu cha Israele. Munthu waliyose wakachitanga icho chikaâwa chiweme kwa iyomwene.

⁷Pakaâwa munyamata yumoza uyo wakakharanga mu Betelehemu mu charu cha Yuda uyo wakaâwa wa mu mbumba ya Yuda, kweniso muLevi.

⁸Munyamata yura wakafumamo mu muzi wa Betelehemu mu charu cha Yuda na kuya kakhara uko wangasanga malo. Apo wakendanga ulendo wakhe wakafika ku charu cha mapiri cha Efurayimu, ku nyumba ya Mika.

⁹Mika wakamufumba wakati, “Kasi wafumirankhu?” Munyamata yura wakazgora wakati, “Ine ndine muLevi ndipo nkhufumira ku Betelehemu mu charu cha Yuda. Nkhwenda kuponja malo uko ndingakharako.”

¹⁰Sono Mika wakati, “Khara na ine, uâwenge nga ndi dada na musofi kwa ine. Nditi ndikupenge ndarama za siliva khumi pa chirimika na malaya ghakuti uvware ndiposo na vyakurya wuwo.”

¹¹Ntheura muLevi yura wakakhorwa kukhara nayo Mika ndipo wakazgoka kuâa nga njumoza wa âana âwakhe.

¹²Sono Mika wakamwimika muLevi yura kuâa musofi wakhe, na kukhara mu nyumba yakhe.

¹³Mika wakati, “Sono nkhumanya kuti FUMU yiti yindisambazgiske chifukwa ndili nayo muLevi uyo ndi musofi wane.”

ÂWeruzgi 18

Mika na waLevi

¹Mu mazuŵa ghara mukawâvye karonga mu charu cha Israele. Wanthu ū fuko la Dani wakapenjanga charu chakuti wakharemo nga nchawo na chawo. Pakuti mpaka pa nyengo iyo iwo kuti wakapokera charu chara kuti chiŵe chawo na chawo mukati mu mafuko gha Israele.

²Ntheura wanthu ū fuko la Dani wakatuma vinkhara vinkhonde awo wakafuma mu mbumba zavo zose. Iwo wakafumira ku msumba wa Zora na wa Eshitawolo kuti warute kuya kapachira charu na kuchiwona umo chiliri. Wanthu wose ū wara wakati ku awo wakatumika, "Rutani mukendere charu." Wanthu ū wara wakaruta ndipo wakaya kafika ku charu cha mapiri cha Efurayimu ku nyumba ya Mika ndipo wakagona kwenekura.

³Para wakâwa pafupi na nyumba ya Mika wakapanikizga mazgu gha munyamata yura muLevi. Wakapatuka na kuyowoya nayo wakati, "Ukiza na njani kuno? Kasi ukuchitachi ku malo ghano? Ukuchita nchito uli kuno?"

⁴Ndipo iyo wakawaphalira ivyo Mika wakamuchitira na kuti kwa iwo, "Mika wali kundilemba nchito mwakuti ine ndili musofi wakhe."

⁵Wanthu ū wara wakati kwa iyo, "Taŵeya, utifumbire kwa Chiuta kuti timanye usange ulendo withu uwu tiyendenge makora."

⁶Ndipo musofi wakati kwa iwo, "Rutani mu mutende. Ulendo winu uwu FUMU yikuuwona."

⁷Penepapo wanthu wankhonde ū wara wakaruta ndipo wakafika ku msumba wa Layishi. Kwenekura wakawona wanthu awo wakâwa mwenemumo, umo wakakhaliranga mu mutende, kwakuyana waka na umo ū Sidoni wakakhaliranga. Wakajikhala waka phee wambula kwenjerwa na kanthu ndiposo wambula kukavuka kanthu pa charu. Wakâwa wanthu wasambazi nadi. Iwo wakakharanga kutali na ū Sidoni ndipo wakenderananga na munthu waliyose chara.

⁸Sono wanthu wankhonde ū wara wakati wawerera wabali ū walo ku Zora na ku Eshitawolo, wabali ū walo wakafufumba wakati, "Kasi vinthu mwavisanga uli?"

⁹Iwo wakati, "Wukani tirutenge kuti tikarwe nawo nkhondo chifukwa charu tachiwona ndipo ncha nyata chomene. Kasi muchitengupo kanthu chara? Rekani kuya kuziwurika kanjira mu charu chira kuti mukachipoke."

¹⁰Para mwaruta, mwamkusanga wanthu wambula kwenjerwako na kanthu. Charu nchisani. Inya Chiuta wachiperekwa mu mawoko ghinu charu cheneicho kuti chikusoŵerwa kanthu chara ako kakusangika pa charu.

¹¹Ntheura wanthu 600 ū fuko la Dani wakatora mahomwa gha nkhondo, na kuwuka kufuma ku msumba wa Zora na wa Eshitawolo.

¹²ŵakaruta na kuzenga misasa ku msumba wa Kiriyati Yeyarimu mu charu cha Yuda. Pa chifukwa ichi malo ghara ghakuchemeka kuti misasa ya Dani mpaka sono ndipo ghali ku manjiliro gha dazi kwa Kiriyati Yeyarimu.

¹³Kufuma para wakajumphilira kuruta ku charu cha mapiri cha Efurayimu ndipo ūkaya kafika pa nyumba ya Mika.

¹⁴Sono ūnthu ūankonde ūara ūeneawo ūkaruta kuya kapachira charu cha Layishi ūkawafumba ūabali ūawo ūkati, “Kasi mukumanya kuti mu nyumba izi muli chakuvwara cha efodi, twangoza twakuchemeka terafimu, ndiposo na kangoza kakuŵaja na ngoza wakusongonora? Sono ghanaghanani icho mungachita.”

¹⁵Ndipo ūkapatuka na kwiza pa nyumba ya munyamata yura muLevi ku chikaya cha Mika ndipo ūkatauzgana nayo.

¹⁶Ūnthu ūara 600 ūa fuko la Dani ūkatora mahomwa ghawo gha nkondo ndipo ūkimilira pa muryango wa chipata.

¹⁷Kweni ūnthu ūankonde ūara, ūeneawo ūkaya kapachira charu, ndiwo ūkaya kanjira na kutora kangoza kakuŵaja kara, chakuvwara cha efodi, twangoza twakuchemeka terafimu, ndiposo na chikozgo chakuŵaja chakuphakika na siliva. Nyengo iyi musofi wakimilira pa muryango wa chipata pamoza na ūnthu ūara 600 awo ūkawa na mahomwa gha nkondo.

¹⁸Para ūnthu aŵa ūkanjira mu nyumba ya Mika na kutora kangoza kakuŵaja, chakuvwara cha efodi, twangoza twakuchemeka terafimu, na chikozgo chakuphakika na siliva musofi yura wakafumba wakati, “Kasi mukuchitachi?”

¹⁹Ūnthu ūara ūkazgora ūkati, “Chetama, reka kuyowoya. Zanga pamoza nase ndipo ukaŵe murongozgi na musofi withu. Kasi nkhuweme kwa iwe kuti uŵenge musofi wa munthu yumoza panji kuŵa musofi wa fuko na mbumba mu Israele?”

²⁰Mtima wa musofi yura ukakondwa. Wakatora chakuvwara cha efodi, twangoza twakuchemeka terafimu, ndiposo na chikozgo chakuŵaja chira ndipo wakaruta nawo ūnthu ūara.

²¹Ntheura ūkafumapo na kuruta uko ūadangizga ūana ūawo, mberere, ng'ombe, na ūkatundu ūawo.

²²Ūkati ūendapo kamtunda kufuma pa chikaya cha Mika, ūazen gezgani ūaMika ūkachemeka ndipo ūkaruta na kuya kaŵasanga ūa fuko la Dani.

²³Iwo ūkachemerezga ku ūaDani ūeneawo ūkazgoka na kumufumba Mika kuti, “Kasi chakuŵinya nchichi kuti wize na mpingo wa ntheura?”

²⁴Iyo wakazgora wakati, "Mwatora âwachiuta ngoza âwane awo nkhapanga, mwatoraso musofi wane na kuruta. Kasi ine ndakhara na vichi? Ndipo chifukwa uli mukundifumba kuti, 'Kasi chakuâwinya nchichi?'"

²⁵Ndipo âwanthu âwa fuko la Dani âwakati kwa iyo, "Reka kukwesana nase, mzire âwanyakhe âwakari âwakuwukire ndipo iwe pamoza na âwa mu nyumba yako yose mukomeke."

²⁶Sono âwaDani âwakarutilira ulendo wawo. Para Mika wakawona kuti mbankhongono kuruska iyo, wakawerera na kuruta ku chikaya chakhe.

²⁷Wakati âwatora ivyo Mika wakapanga ndiposo na musofi wakhe, âwaDani âwakiza ku msumba wa Layishi, ku âwanthu âwakuzika na âwambula kwenjerwa âwara. âWakarwa nawo nkhondo na kuâwakoma ndipo âwakocha na moto msumba wawo.

²⁸Kukaâwavye wakuti wangâwathaska chifukwa kukaâwa kutali na âwaSidoni, ndipo kuti âwakenderananga chara. Msumba ura ukâwa mu chidika icho chili ku dera kwa chigaâwa cha Beti Rehobu. âWaDani âwakawuzengaso na kukharamo.

²⁹Msumba ura âwakawuthya zina lakuti Dani, leneilo likâwa la wiskewokuru mweneuyo wakababika na Israele. Kweni zina la msumba uwu likâwa Layishi pakudanga.

³⁰Sono âwaDani âwakajimikira chikozgo chakuâaja chakuphakika na siliva cha Mika chira. Yonatani mwana wa Gerishomu, muzukuru wa Mozesi, na âwana âwakhe ndiwo âwakaâwa âwasofi pa fuko la Dani mpaka pa zuâwa ilo âwakayorekera ku umikori.

³¹Ntheura âwaDani âwakarutilira kusopa chikozgo chira icho Mika wakapanga, nyengo yose iyo Nyumba ya Chiuta yikaâwira ku Shilo.

Weruzgi 19

MuLevi na muwoli wakhe muchoko

¹Mu mazuâwa ghara mukaâwavye karonga mu charu cha Israele. Sono muLevi yunji uyo wakakharanga mu charu cha mapiri cha Efurayimu kutali wakatora muwoli muchoko ku Betelehemu mu charu cha Yuda.

²Zuâwa limoza muwoli wakhe muchoko uyu wakamukwiyira mufumu wakhe na kufumako kwa iyo, wakaruta ku nyumba ya wiske ku Betelehemu mu charu cha Yuda. Wakakhara kwenekura myezi yinayi.

³Sono mufumu wakhe wakamurondezga kuti wakayowoye nayo makora kuti wawerere. Mufumu wakhe wakaâwa na muteâweti wakhe ndiposo na mbunda ziâwiri. Wakati wafika pa nyumba ya wiske wa muwoli wakhe, muwoli wakhe wakamunjizga mu nyumba ndipo âwawiskeyvara âwakati wamuwona wakamupokerera na chimwemwe.

⁴Wiskevyara wakamuyowoyerwa kuti watandarepo ndipo iyo wakazomera kukhara nayo mazuwa ghatatu. Wakaryanga na kumwa ndipo na kugonanga kweneekura.

⁵Pa zuwa la chinayi wakawuka na macherochero, ndipo iyo wakanozgekanga kuti warutenge. Kweni wiske wa mwanakazi wakati ku mukweni wakhe, "Murye danga chakurya ndipo pamanyuma murutenge."

⁶Ntheura wantru waawiri wara wakakhara pasi ndipo waakarya na kumwa pamoza. Wiske wa mwanakazi wakati kwa mukweni wakhe, "Ugoneso kweneekuno usiku uno mwakuti mtima wako ukondwenge."

⁷Sono para muntru yura wakawuka kuti warutenge, wiskevyara wakamupemberezga, wakasuka muntru yura wakagonaso kweneekura.

⁸Pa zuwa la chinkonde wakawuka na macherochero kuti warutenge. Wiske wa mwanakazi yura wakati, "Murye danga ndipo mulindilire mpaka ku mise." Ntheura wose waawiri waakarya pamoza.

⁹Ndipo para muntru yura na muwoli wakhe muchoko ndiposo na muteweti wakhe waakawuka kuti warutenge, wiskevyara, uyo ndi wiske wa mwanakazi, wakamuphalira wakati, "Wona dazi laruta ndipo kuwenge mise. Ugoneso waka kweneekuno ndipo ukharengi mwakukondwa waka. Na machero muti muwuke na mulenje chomene na kuruta ku vikaya vyinu."

¹⁰Kweni muntru yura wakakhumba chara kugonapo usiku ura. Iyo wakawuka na kuruta ndipo wakafika pa malo agho ghakuthyana na msumba wa Yebusi (uwo ndi Yerusalem). Iyo wakawa na mbunda zakhe ziwiri izo zikawa na viskaro, ndipo muwoli wakhe muchoko yura wakawa nayo.

¹¹Para waakawa kufupi na msumba wa Yebusi, dazi likamba kunjira ndipo muteweti wakhe wakati kwa sekuru wakhe, "Tiye sono tipatukire ku msumba uwu wa waYebusi na kukagona mwenemumo."

¹²Sekuru wakhe wakati kwa iyo, Titi tipatukirengemo chara mu msumba wa wamitundu weneawo kuti mbalsraele chara. Kweni titi tijumphilire mpaka ku Gibeya.

¹³Wakamuphalira muteweti wakhe, wakati, "Tiye tirute ku malo agha, ku Gibeya panji ku Rama, na kuya kagona ku ghamoza gha gheneagha."

¹⁴Ntheura waakajumphilira na kwenda ulendo wawo. Dazi likawanjirira kufupi na Gibeya weneuwo ndi msumba wa waBenjamini.

¹⁵Iwo waakapatuka penepara kuti wanjire na kugona usiku ura ku Gibeya. Wakanjira na kuya kakhara pa luwugha lwa mu msumba kweni pakawavye muntru na yomoza wakawanjizga mu nyumba yakhe kuti wagonemo.

¹⁶Mise yeneyira wakawona munthu muchekuru wakwiza kufumira ku mlimo wakhe ku munda. Munthu yura wakaŵa wa ku charu cha mapiri cha Efurayimu ndipo wakakharanga mu Gibeya. Wenecho ŵa malo ŵakaŵa ŵaBenamini.

¹⁷Muchekuru yura wakati walaŵiska wakawona mulendo pa luwuga mukati mu msumba ndipo wakamufumba wakati, “Kasi mukuyankhu? Ndipo mwafumankhu?”

¹⁸MuLevi yura wakamuzgora wakati, “Tafumira ku Betelehemu mu charu cha Yuda, tikuruta kutali nadi ku charu cha mapiri cha Efurayimu, kwenekuko tikafuma. Nkharuta ku Betelehemu mu charu cha Yuda ndipo sono nkhuruta ku Nyumba ya FUMU, kweni palije na yumoza uyo wandipokerera mu nyumba yakhe.

¹⁹Tili nawo utheka na chakurya chinyakhe cha mbunda zithu, ndiposo tili na chingwa na vinyo vyeneivyo tingarya ine na muteweti-kazi winu pamoza na ŵateŵeti winu. Kuti tikusoŵerwa kanthu chara.”

²⁰Muchekuru yura wakati, “Muli ŵakupokerereka mu nyumba yane. Nditu ndimupwerererani pa ivyo mukusoŵerwa, kweni mungagonanga pawaro chara.”

²¹Ntheura wakaŵanjizga mu nyumba yakhe ndipo mbunda wakazipa chakurya. Wälendo ūra ŵakageza mu malundi ndipo ŵakarya na kumwa.

²²Apo ŵakaryanga mwa kukondwera, ŵanthu ūa mu msumba, ŵanthu ŵawakawaka, ŵakazingirizga nyumba ya muchekuru yura na kukhung'uska pa chijaro. ŵakayowoya kwa mwenenyumba, muchekuru yura kuti, “Fuma nayo munthu uyo wangunjira mu nyumba yako umo kuti tigone nayo.”

²³Ndipo mwenecho wa nyumba yura wakafumira kuwaro ndipo wakati kwa iwo, “Mwa ūanyane, mureke kuchita uheni wa ntheura. Munthu uyu ndi mulendo wane, mureke kuchita chinthu chiheni ichi.

²⁴Wonani, ndili na mwana wane mwali wakulangwa ndiposo na muwoli wakhe muchoko. Rekani ndiŵafumye sono. Muŵatore na kuchita nawo chose icho mukukhumba. Kweni munthu uyu mungamuchitira uheni wa ntheura chara.”

²⁵Wanthu ūra kuti ŵakakhumba chara kumupulikira. Ntheura mulendo yura wakamukora muwoli wakhe muchoko na kumufumiskira kuwaro kwa iwo. Wanthu ūra ŵakamugona ndipo ŵakachita nayo vy a ukazuzi usiku wose mpaka na mulenje. Ku matandakucha ŵakamurekezga kuti warutenge.

²⁶Ndipo apo kukachanga mwanakazi yura wakiza ndipo wakawa pasi pa muryango, pa nyumba ya munthu yura, umo mukâwa mufumu wakhe, kukasuka kukangweruka.

²⁷Mufumu wakhe wakawuka na mulenje ndipo para wakajulako ku muryango kuti warutenge, wakawona muwoli wakhe wa chiŵiri wagona pa muryango wa nyumba, wajizingizga mawoko pa muryango.

²⁸Wakamuphalira wakati, "Wuka, tiye tirutenge." Kweni mwanakazi yura kuti wakazgora chara. Penepapo wakamukwezga pa mbunda na kuruta ku kwakhe.

²⁹Wakati wanjira mu nyumba yakhe wakatora chimayi ndipo wakamukora muwoli wakhe muchoko yura na kumudumula chiŵaro na chiŵaro kupanga vipikita ¹², ndipo wakavituma mu charu chose cha Israele.

³⁰Wose awo âwakachiwona ichi âwakati, "Chinthu chiheni cha ntheura chindachitikepo, ndiposo tindachiwonepo, kufuma pa zuŵa ilo âwalsraele âwakafumira mu charu cha Eguputo mpaka lero. Muchighanaghane, dumbiskanani ndipo mutiphalire icho tikwenera kuchita."

Ŵeruzgi 20

Ŵalsraele âwakunozgekera nkondo

¹Sono âwalsraele wose, kufuma ku charu cha Dani ku mpoto mpaka ku Beyeresheba ku mwera, pamoza na âwa mu charu cha Gileyadi ku mafumiro gha dazi âwakawungana nga ndi munthu yumoza panthazi pa FUMU ku Mizipa.

²Ŵarongozgi âwa âwanthu wose âwa mafuko gha Israele âwakâapo pa ungano wa âwanthu âwa Chiuta. Wose pamoza âwakâwa âwasilikari 400,000 âwakwenda pasi awo âwakâwa na malupanga ghawo.

³(Sono âwaBenjamini âwakapulika kuti âwalsraele âwakawungana ku Mizipa.) Ndipo âwalsraele âwakamufumba muLevi yura âwakati, "Tiphalire, kasi chiheni ichi chikachitika uli?"

⁴Ndipo muLevi yura, mufumu wa mwanakazi uyo wakakomeka wakazgora wakati, "Nkhafika ku Gibeya, msumba weneuwo ngwa âwaBenjamini, ine na muwoli wane muchoko kuti tigonemo.

⁵Ŵan thu âwa ku Gibeya âwakiza na usiku ndipo âwakazingirizga nyumba umo nkhaŵa ine na usiku na kugonamo. Iwo âwakatenge âwandikome ndipo âwakakora muwoli wane muchoko na kugonana nayo mwakumuchichizga, ndipo wali kufwa.

⁶Nkhamutora muwoli wane muchoko yura ndipo nkhamudumula vипитикапитика na kuvituma ku charu chose icho nchiharo cha âwalsraele. Ŵan thu âwa ku Gibeya.

⁷Sono imwe mose mwa âwalsraele mughanaghanepo ndipo mudumure icho chikawerera kuchitika pa âwanthu âwa ku Gibeya."

⁸Wanthu wose âwakawuka nga munthu yumoza, âwakati, "Palije na yumoza mwa ise uyo wati warute ku hemu lakhe nanga nkhuwererera ku chikaya chakhe.

⁹Kweni sono icho tiâwachitirenge âwanthu âwa ku Gibeya ndi ichi: titi tirute kuya karwa nawo nkhondo kwakuyana na umo mphenduzgo yarongorera.

¹⁰Titi titorepo âwanthu khumi mu âwanthu 100 kufuma mu mafuko ghose gha âwalsraele, âwanthu 100 kufuma mu âwanthu 1,000 ndiposo âwanthu 1,000 kufuma mu âwanthu vikwi khumi. Iwo âwati âwawunganye vyakurya vya âwasilikari, awo âwamkuwezgera nduzga âwanthu âwa ku Gibeya, msomba wa âwabenjamini chifukwa cha uheni wose uwo âwachita mu charu cha Israele."

¹¹Ntheura âwalsraele wose âwakawungana pamoza na kukoreranako nga munthu yumoza kuti âwarwe nkhondo na msomba ura.

¹²Mafuko gha âwalsraele ghakatuma âwanthu ku fuko la âwabenjamini kuya kafumba kuti, "Kasi nchifukwa uli mukachita uheni wa mtundu uwu mukati mwinu?

¹³Wanthu awo âwa mu Gibeya awo âwakachita chiheni ichi, muâwapereke kwa ise mwakuti tiâwakome na kuwuskamo uheni uwo uli mwa Israele." Kweni âwabenjamini kuti âwakakhumba chara kupulika mazgu gha âwabali âwawo, âwalsraele.

¹⁴Sono âwabenjamini âwakiza kufuma mu misumba yawo na kuwungana pamoza ku Gibeya, kuti âwakarwe nkhondo na âwalsraele.

¹⁵Pa zuâwa lira âwabenjamini awo âwakawunganya pamoza âwasilikari 26,000 kufuma mu misumba yose, pa dera pa âwasilikari âwakusankhika 700 âwa ku Gibeya.

¹⁶Mukati mu âwasilikari wose aâwa mukâwa vigwe vya âwasilikari âwa mawoko gha maluzere 700. Waliyose wa iwo wakamanya kuponya libwe na fyata na kulasa sisi nanga ndimoza kwambula kuwinda.

¹⁷âwalsraele kwambula kupenderako âwabenjamini, âwakawunganya âwasilikari 400,000, awo âwakâwa na malupanga awo âwakamanya nadi kurwa nkhondo.

âwalsraele âwakurwa nkhondo na âwabenjamini

¹⁸âwalsraele âwakaruta ku msomba wa Betele kuya kafumba kwa Chiuta. Iwo âwakafumba kuti, "Kasi mbanjani mwa ise awo âwati âwadange kuruta kuya karwa nkhondo na âwabenjamini?" Ndipo FUMU yikazgora kuti, "âwayuda ndiwo âwati âwadange kuruta."

¹⁹Sono âwalsraele âwakawuka na mulenje na kuya kazenga misasa yawo kudunjikana na msomba wa Gibeya.

²⁰âwalsraele âwakaruta kuya karwa na âwabenjamini, ndipo âwakâwika âwasilikari âwawo kudunjikana na msomba wa Gibeya.

²¹ŵaBenjmini nawo ŵakafuma mu msumba wa Gibeya ndipo zuŵa lira ŵakakoma ūalsraele 22,000.

²²Kweni ūalsraele ūara ŵakajikhwimiska ndipo ŵakandandikaso ūasilikari ūawo mu malo gheneghara, umo wakandandika ūasilikari ūawo pa zuŵa lakudanga.

²³Sono ūalsraele ŵakaruta kuya kalira panthazi pa FUMU kufika na mise ndipo ŵakafumba kwa FUMU wakati, "Kasi tiruteso kuya karwa nkhondo na ūabali ūithu ūaBenjmini?" Ndipo FUMU yikati, "Rutani mukarwe nawo."

²⁴Ntheura ūalsraele ūakasenderera kufupi kuti ūarwe na ūaBenjmini zuŵa la chiŵiri.

²⁵ŵaBenjmini ūakafumaso mu msumba wa Gibeya kuti ūarwe nawo nkhondo zuŵa la chiŵiri ndipo ūakakoma ūalsraele 18,000. Wose aŵa ūakarweranga malupanga.

²⁶Penepapo ūasilikari wose ūa ūalsraele ūakaruta ku msumba Betele kuya kalira kwenekura. ŵakakhara kwenekura panthazi pa FUMU kuziŵizga kurya zuŵa lira mpaka na mise ndipo ūakapereka sembe zakocha na sembe za wenewawene panthazi pa FUMU.

²⁷Ūalsraele ūakafumba kwa FUMU pakuti Bokosi la Phangano la Chiuta likaŵa kwenekura mu mazuŵa ghara.

²⁸Musofi Finehasi mwana wa Eleyazara, muzukuru wa Aroni, ndiyo ūakasungiliranga bokosi lira nyengo yira. Ntheura ūalsraele ūakati, "Kasi tiruteso pa nyengo yino kuti tikarwe nkhondo na ūabali ūithu ūaBenjmini, panji tireke?" FUMU yikazgora yikati, "Rutani, chifukwa na machero nditi ndiŵapereke mu mawoko ghinu."

²⁹Ntheura ūalsraele ūakawika ūasilikari kuti ūakhazge kuzingirizga msumba wa Gibeya.

³⁰ŵakaruta kuya karwa nkhondo na ūaBenjmini pa zuŵa la chitatu. ŵakandandika ūasilikari ūawo kuti ūarwe na ūanthu ūa msumba wa Gibeya nga ndi umo wakachitira pakudanga.

³¹ŵaBenjmini ūakafuma kuya karwa nawo, ndipo ūakaguzikira kutali na msumba. Nga ndi umo ūakachitiranga pa nyengo zakudanga, ūakamba kutimba na kukoma ūalsraele mu misewu yikuru mwakuti ūasilikari 30 ūalsraele ūakakomeka mu misewu na mu thengere. Msewu umoza uwo wafwirapo ndiwo ukuruta ku Betele ndiposo unyakhe ndi uwo ukuruta ku Gibeya.

³²ŵaBenjmini ūakayowoyanga kuti, "Ūalsraele ūakutondeka panthazi pithu nga mpha kudanga." Kweni ūalsraele ūakati, "Tiyeni tichimbire ndipo tiŵaguzire ku misewu yikuru kutali na msumba."

³³Ŵasilikari wose ūkawuka kufuma pa malo ghawo ndipo ūkaya kandanda ku Baala Tamara. Sono ūlsraele awo ūkakhazganga ūkavutupuka kufuma mu malo ghawo ku manjiliro gha dazi kwa Geba.

³⁴Ndipo ūasilikari ūkusoreka 10,000 ūa ku Israele ūkawuzingirizga msumba wa Gibeya. Nkhondo yikāwa yakofya. Sono ūBenjamini ūkamanya chara na soka ilo likāwa pafupi kuŵawira.

³⁵FUMU yikāwatonda ūBenjamini panthazi pa ūlsraele. Zuŵa lira ūlsraele ūkakoma ūBenjamini 25,100, awo ūkarweranga malupanga.

³⁶Penepapo ūBenjamini ūkamanya kuti ūthereska.

Ūlsraele ūkuthereska ūrwani ūwao

Ūlsraele ūkawerera nyuma na kuŵarekera malo ūBenjamini, chifukwa ūkagomezganga ūasilikari ūnyawo awo ūkawāwika kuti ūwakhazge kudunjikana na msumba wa Gibeya.

³⁷Wanthu awo ūkakhazganga, mwaluŵiroluŵiro ūkawurotokera msumba wa Gibeya, ndipo iwo ūkakoma na lupanga wose ūa mu msumba.

³⁸Sono ūasilikari ūnyakhe ūra na awo ūkakhazganga ūkapangana chimanyikwi chakuti para ūsunkhiska josi linandi lakuti waka pholi kufumira mu msumba,

³⁹ndipo ūasilikari ūnyakhe ūra ūkawereranga kwiza karwa nkhondo. Sono ūBenjamini ūkambako kutimba na kukoma ūlsraele. Awo ūkakomapo ūkawāwika pafupi 30. Iwo ūkati, “Nadi taŵakoma nga mpha nkhondo yakudanga.”

⁴⁰Kweni para chimanyikwi cha josi chikamba kukwera kufuma mu msumba ūBenjamini ūkalawiska kunyuma kwawo. Ūkawona josi la kuphya kwa msumba likakwerera kuchanya.

⁴¹Penepapo ūlsraele ūkawerera ndipo ūBenjamini ūkofiwa chomene chifukwa ūkawona kuti soka liri pafupi kuŵawira.

⁴²Ntheura ūBenjamini ūkamba kuŵachimbira ūlsraele na kurazga ku mapopa. Kweni nkhondo yikāwagundizga ndipo awo ūkafumanga mu msumba ūkakoma ūBenjamini penepara.

⁴³Ūlsraele ūkawazingirizga ūBenjamini ūkawachimbiza na kuŵathereskerathu kufuma ku Noha kuya kafika pakudunjikana na msumba wa Gibeya, ku dera la ku mafumiro gha dazi.

⁴⁴ŪBenjamini 18,000 ūkafwa. Wose aŵa ūkawāwika vinkhara vy a nkhondo.

⁴⁵Awo ūkakharapo ūkang'anamuka na kuchimbilira mu mapopa ku jarawe la Rimoni. Mwa iwo ūanthu 5,000 ūkakomekera mu misewu yikuru. Ūlsraele

ŵakaŵarondora ndipera ūaBenjmini mpaka ūakafika ku Gidomu ndipo ūanthu 2,000 ūakakomekaso.

⁴⁶Ntheura ūaBenjmini awo ūakafwa zuŵa lira ūakâwa 25,000. Aŵa ūakâwa ūanthu ūakurwa na lupanga ndiposo vinkhara nadi vyā nkhondo.

⁴⁷Kweni ūasilikari ūaBenjmini 600 awo ūakapona wakachimbilira mu mapopa kuya kakhara ku jarawe la Rimoni kwenekura myezi yinayi.

⁴⁸Sono ūasilikari ūa ūalsraele ūakawerera nyuma kuya karwa nkhondo na ūaBenjmini awo ūakakharako ndipo ūakakoma na lupanga ūanthu na vyā kuŵeta wuwo ndiposo na chose icho ūakachisanga. Ūakocha na moto mizi yose iyo ūakayisanga.

Ŵeruzgi 21

ŪaBenjmini ūakuŵasangira ūanakazi

¹Para ūalsraele ūakawunganya ku msumba wa Mizipa ūakarapa kuti, “Paŵavye na yumoza wa ise uyo wati watezge mwana wakhe ku ūaBenjmini.”

²Ntheura ūalsraele ūakiza ku msumba wa Betele kwenekura ūakakhara pasi panthazi pa mpaka na mise uku ūakulira chomene.

³Iwo ūakati, “Mwe FUMU, Chiuta wa ūalsraele, kasi nchifukwa uli chinthu ichi chachitika mu charu cha Israele muhanya uno kuti fuko limoza mwa Israele lireke kuŵako?”

⁴Na machero ghakhe ūalsraele ūakawuka na mulenjelenje ndipo ūakazenga jochero na kupereka sembe zakocha na sembe za wenenawene.

⁵Iwo ūakafumba ūakati, “Kasi ndi fuko ndi mu mafuko ghose gha Israele ilo lindaŵepo pa ungano wa FUMU?” Pakuti ūakarapa chirapo chikuru kuti yose uyo wati wareke kwiza pa ungano wa FUMU ku msumba Mizipa wati wakomeke.

⁶Ūalsraele ūakâwa na chitima chomene pa ūana ūanyawo ūa fuko la Benjmini. Iwo ūakati, “Fuko limoza lawukako kwa Israele muhanya uno.

⁷Kasi tichite uli kuti tiŵasangire ūanakazi ūanthu awo ūaBenjmini ūakharako? Pakuti ise tikarapa panthazi pa FUMU kuti, ‘Tireke kutezgapo ūana ūithu ūanakazi kwa iwo?’”

⁸Sono iwo ūakafumba ūakati, “Kasi ndi fuko ndi mu mafuko gha Israele ilo lindaŵepo ungano wa FUMU ku msumba wa Mizipa?” Kukasangika kuti pakawavye nanga njumoza wakufumira ku Yabeshi Gileyadi uyo wakizako ku ungano wa ku misasa kura.

⁹Pakuti para ūakati ūapenda ūanthu awo ūakawungana ūakasanga kuti pakawavye na yumoza wa awo ūakakharanga ku Yabeshi Gileyadi.

¹⁰Ntheura mpingo ukatumako âwasilikari 12,000 vinkhara vya nkhondo na kuâwalangula kuti, "Rutani mukakome na lupanga âwanthu âwa ku Yabeshi Gileyadi âwanakazi na âwana wuwo.

¹¹Icho mukachite ndi ichi. Mukakome waliyose mu msumba ura, manyi ndi mwanarume panji mwanakazi uyo wali kumanyapo mwanarume."

¹²Sono âwakasanga pakati pa âwanthu âwa ku Yabeshi Gileyadi âwamwali âwakulangwa 400. Iwo âwakiza nawo ku msasa wa ku Shilo mu charu cha Kanani.

¹³Penepapo mpingo wose ukatuma mazgu ku âwaBenjamini awo âwakâwa pa jarawe la Rimoni kuâwaphalira kuti kuli mutende nkhondo yamara.

¹⁴âWaBenjamini âwakawera nyengo yeneiyo. Ndipo âwalsraele âwakâwapa âwaBenjamini âwamwali âwa ku Yabeshi Gileyadi awo âwakâwasida âwamoyo. Kweni kuti âwakakwanira wose chara.

¹⁵âWalsraele âwakâwa na chitima chomene na âwaBenjamini chifukwa FUMU yikawuskapo fuko limoza mu mafuko gha Israele.

¹⁶Sono âwararaâwarara âwa mpingo âwakati, Kasi tichite uli kuti tiâwasangire âwanakazi âwanthu âwaBenjamini awo âwakharako pakuti âwanakazi âwa mu fuko la âwaBenjamini âwali kukomeka?

¹⁷Iwo âwakati, "âWanthu awo âwakharako mu fuko la Benjamini âwakwenera kuâwa na âwazukuru kuti fuko lawo lireke kumara petu mu âwalsraele.

¹⁸Ndipouli tingapereka chara âwana âwithu âwanakazi kuti âwâwatore. Pakuti ise tikarapa kuti, 'Watembeke yose uyo wakutezga mwana wakhe mwanakazi ku muBenjamini kuti wamutore kuâwa muwoli wakhe.'

¹⁹Ntheura âwakati, "Asi kuli chiphikiro cha FUMU icho chikuchitika chirimika chilichose ku Shilo ku mpoto kwa msumba wa Betele, ku mafumiro gha dazi kwa msewu uwo ukukwera kufuma ku Betele na kuya ku Shekemu, ku mwera kwa Lebona?"

²⁰Ndipo âwakâwalangulira âwaBenjamini âwakati, "Rutani mukâwakhazge mu minda ya mpheska,

²¹ndipo mukalaâwiskenge. Para âwana âwasungwana âwa ku Shilo âwakwiza kwiza kavina magule, imwe mukafumenge mu minda ya mpheska ndipo waliyose wa imwe wajitorere muwoli mu âwamwali âwa ku Shilo na kuruta nawo ku charu cha Benjamini.

²²Sono usange âwawiskewo panji âwadumbu âwawo âwakwiza na kudandaula tizamkuâwaphalira kuti, 'Muâwagowokere chifukwa chakusomphora waka âwawoli âwawo, pakuti usange ndimwe mwanguâwapa âwanakazi kuti âwâwatore, mphanyi imwe namwe muli na mrandu wakuswa chirapo chinu.' "

²³WaBenjamini wakachita ntheura. Apo wamwali wakavinanga muBenjamini waliyose wakasomphora mwali na kuruta nayo kuti wakaŵe muwoli wakhe. Pamanyuma wakawuka na kuwerera ku charu cha kwavo ndipo wakazengaso mizi na kukhara mwenemumo.

²⁴Sono walsraele wakawukako nyengo yeneyira na kuruta waliyose ku fuko lakhe na ku mbumba yakhe waliyose uko kukawa chiharo chakhe.

²⁵Mu mazuwa ghara mukawavye karonga mu charu cha Israele. Munthu waliyose wakachitanga waka icho chikawa chiweme kwa iyo.

Rute

Rute 1

Elimeleki na mbumba yakhe wā kuruta ku Mowabu

¹Pa nyengo iyo wēruzgi wakawusiranga charu cha Israele, kukaŵa njara mu charu chira. Ndipo munthu yunji wa ku Betelehemu mu charu cha Yuda, wakaruta kuya kakhara mu charu cha Mowabu pamoza na muwoli wakhe ndiposo na wāna wākhe wānarume wāwiri.

²Zina la munthu yura wakaŵa Elimeleki ndipo muwoli wakhe wakaŵa Naomi. Mazina gha wāna wākhe wakaŵa Maloni na Kiliyoni. Wose wakaŵa wā fuko la Efurayimu ku Betelehemu mu charu cha Yuda ndipo wākaruta ku charu cha Mowabu na kuya kakhara kwenekura.

³Elimeleki wakafwa ndipo muwoli wakhe Naomi wakakhara chokoro na wāna wākhe wāwiri.

⁴Wāna wāra wākatora wānakazi wā ku Mowabu. Yumoza wakatora Oripa ndipo munyakhe wakatora Rute. Iwo wākakhara kwenekura virimika khumi.

⁵Maloni na Kiliyoni nawoso wākafwa. Ntheura Naomi wakaŵa chokoro na wambula wāna.

Naomi na Rute wākuwerera ku Betelehemu

⁶Apo Naomi wakaŵa wachali mu Mowabu, wakapulika kuti mu charu cha Yuda FUMU yaŵatumbika wānthu wākhe pakuŵapa chakurya chinandi. Ntheura iyo pamoza na wākamwana wākhe wāwiri wākamba kunozgekera ulendo wākuwerera ku charu cha kwakhe.

⁷Wakawuka pamoza na wākamwana wākhe kufuma apo wākakharanga kuwerera ku charu cha Yuda.

⁸Sono Naomi wakaŵaphalira wākamwana wākhe wāwiri wāra wakati, “Wererani, waliyose wa imwe ku nyumba ya wānyina. FUMU yiŵe namwe na lusungu nga ndi umo imwe namwe mukawira na lusungu na awo wāli kufwa ndiposo na ine.

⁹FUMU yimovvirani kuti waliyose wa imwe watengwe ndipo wasange chikhazi mu nyumba ya mufumu wakhe.” Naomi wakaŵafyofyontha, ndipo iwo wākalira chomene.

¹⁰Penepapo iwo wākati kwa iyo, “Chara! Titi tiwerere namwe ku wānthu wā ku kwinu.”

¹¹Kweni Naomi wakati, “Mwa wāna wāne, wererani ku kaya kwinu. Kasi nchifukwa uli murutenge nane? Kasi ine ndingababaso wāna wānarume kuti wāwē wāfumu wāinu?”

¹²Mwa wana wane, wererani ku kaya kwinu. Ine ndachekura chomene kuti ndingawaso na mufumu chara. Nanga ndingawa na chigomezgo, ndipo ndiwe na mufumu usiku uno na kubaba wana,

¹³kasi muti mulindilire wasuke wakule? Kasi muzizipizgenge kuti mureke kutengwa? Chara, mwa wana wane. Nane mtima ukundipweteka chomene, chifukwa cha imwe, pakuti FUMU yandinyekezga chomene na visuzgo.”

¹⁴Wakati wapulika ichi wakaliraso chomene. Penepapo Oripa wakamufyofyontha nyinavyara pakumulayira, kweni Rute wakaskepererana nayo.

¹⁵Kweni Naomi wakati, “Wona, munyako wawerera ku kwakhe na ku wachiuta wakhe. Nawe rutanga, umurondezge munyako.”

¹⁶Kweni Rute wakati, “Mungandikoserezganga chara kuti ndimurekani, panji kuti ndireke kumurondezgani. Pakuti uko mukuruta, nane ndiko nditi ndirutenge ndipo uko mwamkukhara, ndiko nane ndamkukhara, wantru wa ku kwinu, wamkuwa wantru wane, ndipo Chiuta winu wamkuwa Chiuta wane.

¹⁷Uko mwamkufwira imwe ndiko nane ndamukufwira, ndipo ndamukusungika kwenekuko. FUMU yindilange ndipo chomene kwakuruska usange kanthu kalikose kangapatula ine kwa imwe, kweni nyifwa pera ndiyo.”

¹⁸Sono Naomi wakati wawona kuti Rute wanweka kuruta nayo, wakareka kumukoserezgaso.

¹⁹Ntheura wose wa wiri wuwo wakaruta mpaka wakafika ku muzi wa Betelehemu. Wakati wafika, muzi wose ukayaghayika chifukwa cha iwo. Ndipo wanakazi wakati, “Kasi uyu ndi Naomi nadi?”

²⁰Naomi wakati kwa iwo, “Mungandichemanga kuti Naomi chara, kweni mutenge Mara, chifukwa Chiuta Mwenenkhongono zose wandiwika mu vyakuwinya vikuru.

²¹Para nkharutanga nkha wa navyo vyose kweni FUMU yandiwezga kwambula kanthu. Nchifukwa uli mukundichema kuti Naomi? FUMU yandiwika mu visuzgo. Chiuta Mwenenkhongono zose wandipa soka?”

²²Ntheura ndimo Naomi wakawerera kufuma ku charu cha Mowabu pamoza na Rute wa ku Mowabu, mukamwana wakhe. Wakafika ku Betelehemu pa nyengo yakwambira kuvuna nyauti.

Rute 2

Rute wakuvulura mu munda wa Bowazi

¹Naomi wakawa na mubali wakhe Bowazi wa mu mbumba ya Elimeleki mufumu wakhe. Bowazi wakawa wakumanyikwa ndiposo musambazi.

²Sono Rute muMowabu wakati kwa Naomi, "Mundizomerezge kuti ndirute ku minda mwakuti nkhavulurenge nyauti kunyuma kwa uyo wamkundichitira lusungu." Ndipo Naomi wakati kwa iyo, "Ruta, mwana wane."

³Ntheura Rute wakawuka na kuruta ndipo wakamba kuvulura mu munda mumanyuma mwa awo âwakavunanga. Pa umaliro wakasanga kuti wakuvulura mu munda wa Bowazi, mweneuyo wakâwa wa mu mbumba ya Elimeleki.

⁴Bowazi wakiza kufumira ku Betelehemu, ndipo wakaŵatauzga awo âwakavunanga wakati, "Monire! FUMU yiŵenge namwe." Iwo âwakazgora âwakati, "FUMU yimutumbikani!"

⁵Ntheura Bowazi wakafumba muteŵeti wakhe murara pa awo âwakavunanaga kuti, "Kasi mwanakazi uyu wa chiwukirano ngwa njani?"

⁶Ndipo muteŵeti wakhe murara yura wakazgora wakati, "Mwanakazi uyu ndi uyo wali kwiza na Naomi kufumira ku charu cha Mowabu."

⁷Iyo wangundiomba kuti, "Nkhuŵeya, mundizomerezge kuti ndivulurenge nyauti mukati mu zimphundwe kumanyuma kwa awo âwakuvuna." Ntheura wamba kuvulura kufuma na mulenje mpaka sono. Wandapumulepo mu chigongwe nanga ndi kanyengo kachoko waka.

⁸Penepapo Bowazi wakati kwa Rute, "Sono, pulika mwana wane, ungarutanga kuya kavulura ku munda unyakhe chara, ndipo ungarekanga kuvulura pa munda uwu, kweni ukharengue pafupi na âwateŵeti-kazi âwane âwa.

⁹Iwe wizenge pa munda uwu na kurondezga âwateŵeti-kazi âwane apo âwakuunjika ivyo âwanyamata âwadumula. Ndaŵalangula âwanyamata kuti âwareke kukusuzga. Ndipo para womirwa, urute ku viŵiya na kumwapo maji agho âwanegha âwanyamata."

¹⁰Rute wakajikama na kusindama chisko chakhe pasi ndipo wakati, "Kasi nchifukwa uli ndasanga lusungu pa maso pinu kuti mundipwererere ine, nda mulendo?"

¹¹Kweni Bowazi wakamuzgora wakati, "Ndili kuphalirika makora vyose ivyo uli kuŵachitira âwanyokovyara, wakati wafwa mufumu wako. Ndili kuphalirikaso na umo ukasidira âwawuso na âwanyoko na charu icho ukababikiramo na kwiza ku âwanthu awo undâwamanyepo na kale chara.

¹²FUMU yikulipire pa mlimo uwo wachita. FUMU, Chiuta wa Israele, kwa mweneuyo wizako kwiza kapanjwako kusi ku mapapindo ghakhe, wakupe njombe yikuru!"

¹³Ntheura Rute wakati, "Sekuru wane mwandichitira lusungu, mwandsanguruska na kuyowoya makora ku nda muteŵeti-kazi winu, nangauli kuti ndili yumoza wa âwateŵeti-kazi âwinu chara."

¹⁴Ndipo pa nyengo ya kuryera, Bowazi wakati kwa Rute, "Zanga kuno, kuti urye chakurya ndipo ukovyenge thozi lako mu vinyo." Ntheura iyo wakakhara pamoza na âwakuvuna ndipo Bowazi wakamupa nyauti wakukazinga. Wakarya na kukhuta ndipo wakavirekapo vinyakhe.

¹⁵Ndipo Rute wakati wawuka kuya kavulura, Bowazi wakaâwalangula ânyamata âwakhe wakati, "Mumuzomerezgenge mwanakazi uyu kuti wavulurenge nanga ndi mukati mwa zimphundwe. Mungamurekeskanga chara.

¹⁶Nyengo zinyakhe mumusolerengemoso nyauti kufuma mu zimphundwe mwakuti wavulurenge. Mungamuchenyanga chara."

¹⁷Ntheura Rute wakavulura mu munda ura mpaka na mise. Wakapwantha nyauti uyo wakavulura ndipo wakakwana pafupi debe limoza.

¹⁸Wakathwika nyauti yura na kuruta ku msumba. Nyinavyara wakaviwona ivyo wakavulura. Rute wakatoraso vyakurya ivyo vikakharapo wakati warya na kukhuta na kumupa nyinavyara.

¹⁹Sono nyinavyara wakamufumba Rute wakati, "Kasi muhanya uno wavuluranga nkhu? Kasi wateâwetanga kwa njani? Watumbikike munthu uyo wangukupwerererera." Penepapo Rute wakamwandulira nyinavyara munthu uyo wakateâwetangako ndipo wakati, "Zina la munthu uyo ndateâwetangako muhanya uno ndi Bowazi."

²⁰Ndipo Naomi wakati ku mukamwana wakhe, "FUMU yimutumbike munthu uyu wandarekepo kurongora lusungu lwakhe ku âwamoyo na ku âwakufwa." Wakarutilira kuyowoya kuti, "Munthu uyu ndi mubali withu, yumoza wa âwenembumba."

²¹Rute muMowabu wakati, "Bowazi wangundiphaliraso kuti, 'Uvulurenge kufupi na âwateâweti âwane mpaka âwamare kuvuna vyose.'"

²²Naomi wakati kwa Rute, mukamwana wakhe, "Nkhuweme, mwana wane, kuti uvulurenge kufupi na âwateâweti-kazi âwakhe, chifukwa ku munda wa munthu munyakhe ungasuzgikanga."

²³Ntheura Rute wakarutilira kuvulura pafupi na âwateâweti-kazi âwa Bowazi mpaka âwakamara kuvuna nyauti na tirigu. Rute wakakharanga na nyinavyara.

Rute 3

Naomi wakovwira Rute kusanga mwanarume

¹Zuâwa limoza, Naomi wakayowoya kwa Rute mukamwana wakhe wakati, "Mwana wane, asi ine ndine nkhwenera kukusangira mufumu mweneuyo wangakupa pakukhara na kukakupwerererera?"

²Bowazi mweneuyo âtateweti-kazi âwakhe wavuluranga nyauti pafupi nawo, ndi mubali withu. Pulika sono, usiku uno wat i wapete nyauti pa luwugha.

³Sono iwe geza na kuphakara mafuta, ndipo uvware malaya ghako ghaweme chomene, urute ku luwugha lwakupwanthira nyauti. Kweni ureke kujirongora kwa iyo, wasuke wamare kurya na kumwa.

⁴Para iyo wakuruta kuya kagona ukaghapanikizge makora malo agho wamkugonapo. Pamanyuma ukarute na kubenura chidiko chakhe ku malundi na kugona pasi. Ndipo iyo wamkukuphalira icho ukwenera kuchita.”

⁵Ndipo Rute wakati, “Vyose ivyo mwayowoya nditi ndichitenge.”

⁶Ntheura Rute wakakhilira ku luwugha lwakupwanthira nyauti ndipo wakachita umo nyinavyara wakamuphalirira.

⁷Ndipo para Bowazi wakati wamara kurya na kumwa, wakâwa wakukondwa chomene. Ntheura wakaruta kuya kagona pa umaliro wa mulu wa mphuzi za nyauti. Sono Rute wakiza makoramakora, wakabenula chidiko ku malundi gha Bowazi, na kugona pasi.

⁸Na usiku pakati, Bowazi wakachiruka, wakang'anamuka ndipo wakawona mwanakazi wagona ku malundi ghakhe.

⁹Bowazi wakafumba wakati, “Kasi ndiwe njani?” “Ndine Rute, muteweti-kazi winu. Mundidikiskeko nda muteweti-kazi winu, chidiko chinu pakuti imwe ndimwe mubali withu mwenemwene uyo wakwenera kundipwererera.”

¹⁰Bowazi wakati, “FUMU yikutumbike, mwana wane. Kugomezgeka kwako uko warongora ku umaliro, kukuruska kugomezgeka kwa pakudanga uko ukarongora kwa nyokovyara chifukwa ulije kukhumba kuruta ku âwanyamata âwasambazi panji âwakavu.

¹¹Sono ureke kwenjerwa mwana wane. Ine nditi ndikuchitirenge chose icho ukukhumba, pakuti âwanyane wose mu msumba âwakumanya kuti ndiwe mwanakazi wakugomezga.

¹²Nadi mbunenesko kuti ndine mubali wako mwenemwene uyo wakwenera kukupwererera, kweni walipo yunji mweneuyo ndi mubali wako wakuruska ine.

¹³Ukhare papano usiku uno, ndipo na mulenje, titi tiwone usange iyo wat i wazomere kuchita mlomo wa mwenembumba, panji chara. Kweni usange wakureka kukhumba kuchita mlomo wa mwenembumba, nadi nkhirapira mwa FUMU, ine nditi ndikuchitirenge icho nchakwenera mwenembumba. Iwe ugone mpaka na mulenje.”

¹⁴Ntheura Rute wakagona ku malundi gha Bowazi mpaka na mulenje, kweni wakawuka na mulenjelenje kuti âwanthu âwareke kumanya. Ndipo Bowazi wakati, "Paâwavye munthu wakumanya kuti mwanakazi wakiza ku luwugha."

¹⁵Ndipo wakatiso, "Zanga nacho chidiko icho wavvara ndipo uchikorerere." Wakati wachikorerera, wakapima miyeso yinkhonde na umoza ya nyauti, na kumuthwikiska. Ndipo Rute wakawerera ku msumba.

¹⁶Wakati wafika, nyinavyara wakamufumba wakati, "Kasi wenda uli mwana wane?" Rute wakamuphalira vyose ivyo Bowazi wakamuchitira.

¹⁷Wakatiso, "Wakandipaso miyeso iyi yinkhonde na umoza ya nyauti pakuti wakati, 'Ungarutanga kwa nyokovyara kwambula kanthu chara.'"

¹⁸Naomi wakazgora wakati, "Zika, mwana wane, usuke uwone umo vinthu vyenderenge, pakuti munthu uyu kuti wakharenge pasi kupumula chara kwambula kuti wamarizga makani agha muhanya uno."

Rute 4

Bowazi wakutorana na Rute

¹Bowazi wakaruta ku chipata cha msumba na kukhara pasi kwenekura. Penepapo mubali mwenemwene wa Elimeleki uyo wakenera kupwererera, mweneuyo Bowazi wakayowoyapo wakajumphanga. Ntheura Bowazi wakati, "Wa munyane, patuka, khara pasi." Ndipo iyo wakapatuka na kukhara pasi.

²Bowazi wakachema âwarara wa mu msumba khumi ndipo wakati, "Zaninge mukhare pasi pano." Iwo âwakiza na kukhara pasi.

³Penepapo iyo wakayowoya kwa mubali wakhe yura wakati, "Naomi uyo wiza kufuma ku charu cha Mowabu, wakuguliska munda uwo ukaâwa wa mubali withu Elimeleki.

⁴Ntheura ine nkhuti ndikumanyiske ichi kuti iwe uwuwombole munda uwu pa maso pa âwanthu âwa awo âwakhara pano ndiposo na pa maso pa âwarara âwithu âwa kuti âwapulike. Usange ukukhumba kuuwombola, uwuwombole, kweni usange urekenge kuwombola undiphalire kuti ndimanye, chifukwa palije munyakhe uyo wangawuwombola. Kweni ndiwe pera ndipo usange iwe urekenge, mbwenu ndiâwenge ine." Ndipo munthu yura wakati, "Nditi ndiuwombolenge munda uwu."

⁵Ntheura Bowazi wakati, "Pa zuâwa ilo uti ugulire charu kwa Naomi, ugulengeso na Rute muMowabu, muwoli wa chiponde, kuti uwuske zina la wakufwa pa chiharo chakhe."

⁶Mubali wakhe yura wakati, "Ine kuti ndingajiwombolera ndekha chara mzire ndinange chiharo chane na chane. Ndiwe utore mazaza ghane ghakuwombolera pakuti ine ndatondeka kuwombola."

⁷Mu nyengo za kale kukaŵa kaluso mu Israele pakukhozgera mlimo wakuwombola kanthu panji wakusinthana kanthu. Munthu wakavuranga skapato yakhe na kuyipereka ku munyakhe. Aka kakâwa kaluso kurongora ukaboni mu Israele.

⁸Ntheura para mubali mwenemwene wa Bowazi wakayowoya kuti, “Mugule ndimwe munda,” wakavura skapato yakhe na kupereka.

⁹Penepapo Bowazi wakati ku âwarongozgi na âwanthu wose, “Ndimwe âwakaboni muhanya uno kuti ndagula kwa Naomi vyose ivyo vikaŵa vya Elimeleki, na vyose ivyo vikaŵa vya Kiliyoni na vya Maloni.

¹⁰Ndiposo na Rute nayo, muMowabu, chokoro cha Maloni, ndamutora kuti waŵe muwoli wane, kuwuska zina la wakufwa pa chiharo chakhe, kuti lireke kuruwika mukati mu âwabali âwakhe na mu chikaya cha ku kwakhe. Ndimwe âwakaboni muhanya uno.”

¹¹Penepapo âwanthu wose awo âwakâwa pa chipata pamoza na âwararaâwarara âwakati, “Ndise âwakaboni. FUMU yimuzgore mwanakazi uyo wakwiza mu nyumba yako kuti waŵe nga ndi Rakelo na Leya, âweneawo pamoza âwakazenga nyumba ya Israele. Uŵe wakusakata mu fuko la Efurata na wakumanyikwa mu Betelehemu.

¹²Nyumba yako yiŵe nga ndi nyumba ya Perezi, mweneuyo Tamara wakamubabira Yuda, chifukwa cha âwana awo FUMU yiti yikupe mwa mwanakazi muchoko uyu.”

Âwazukuru wa Bowazi

¹³Sono Bowazi wakatora Rute kuŵa muwoli wakhe. Wakati wa mumanya, FUMU yikamutumbika, wakaŵa na nthumbo ndipo wakababa mwana mwanarume.

¹⁴Âwanakazi âwakati kwa Naomi, “Yirumbike FUMU, yeneiyo muhanya uno yilije kukureka wambula mubali. Zina lakhe lithuwukwe mu Israele.

¹⁵Mwana uyu wamkuŵa chisangurusko mu umoyo wako na wakukupwererera mu uchekuru wako. Chifukwa mukamwana wako uyo wakukutemwa, mweneuyo kwa iwe wakuruska âwana âwanarume âwankonde na âwâiri, wababa mwana uyu.”

¹⁶Ntheura Naomi wakatora mwana na kumugoneka pa chipakato chakhe ndipo wakaŵa mlezi wakhe.

¹⁷Âwanakazi awo âwakâwa âwazengezgani âwakhe, âwakati, “Kwababika mwana mwanarume kwa Naomi.” Ntheura âwakamuthya kuti Obedi. Uyu ndiyo wakaŵa wiske wa Yese mweneuyo wakababa Davide.

¹⁸Sono aŵa ndiwo mba mphapu ya Perezi: Perezi wakababa Hezironi,

- ¹⁹Hezironi wakababa Ramu, Ramu wakababa Aminadabu,
²⁰Aminadabu wakababa Nashoni, Nashoni wakababa Salimoni.
²¹Salimoni wakababa Bowazi, Bowazi wakababa Obedi,
²²Obedi wakababa Yese, ndipo Yese wakababa Davide.

1 Samuele

1 Samuele 1

Elikana na mbumba yakhe ku Shilo

¹Kukawâa munthu yunji zina lakhe Elikana wa fuko la Efurayimu uyo wakakharanga mu msumba wa Rama mu charu cha mapiri cha Efurayimu. Iyo wakaâwa mwana wa Yerohamu, muzukuru wa Elihu, mu mbumba ya Tohu mwana wa Zufu.

²Elikana wakatora âwanakazi âwâiri, yumoza wakaâwa Hana ndipo munyakhe wakaâwa Penina. Penina wakaâwa na âwana, kweni Hana wakaâwavye.

³Chirimika chilichose, Elikana wakarutanga ku Shilo kufuma ku msumba wakwakhe wa Rama kuya karomba na kupereka sembe kwa FUMU Mwenenkhongono zose. Kwenekura ku Shilo kukaâwa âwana âwâiri âwa Eli, Hofini na Finehasi awo âwakaâwa âwasofi âwa FUMU.

⁴Pa zuâwa la kuperekera sembe Elikana wakazgôwera kuperekera kwa muwoli wakhe Penina thuâwi la nyama ndiposo na ku âwana âwakhe âwanarume na âwanakazi.

⁵Kweni kwa Elikana wakamupanga thuâwi ziâiri chifukwa wakamutemwa chomene Hana, ndipo FUMU yikajara mphapu yakhe.

⁶Ndipo chifukwa chakuti FUMU yikajara mphapu ya Hana, Penina wakamuyuzganga na kumuyuyura Hana kaâwirikâwiri kuti wamwavye.

⁷Kutombozgeka uku kukarutilira chirimika na chirimika. Nyengo yose apo Hana wakarutanga ku nyumba ya FUMU kuya karomba, Penina wakamwavyanya ndipera mpaka Hana wakaliranga na kureka kurya wuwo.

⁸Ndipo Elikana mufumu wakhe wakamufumbanga kuti, “Hana, kasi ukulirachi? Warekerachi kurya? Nchifukwa uli ukuwoneka kuâwa wa chitima? Asi ine nkhuruska âwana âwanarume khumi kwa iwe?”

Hana wakuyowoya na Eli

⁹Wakati âwamara kurya na kumwa mu nyumba ya FUMU mu Shilo, Hana wakimilira. Sono musofi Eli wakakhara pa chitengo pafupi na mzati wa pa muryango wa nyumba ya FUMU.

¹⁰Hana wakakweâweka chomene mu mtima ndipo wakarombanga kwa FUMU uku wakulira na mtima wakuâwâwa.

¹¹Ndipo wakarapa wakati, “Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, usange mungalaâiska pa suzgo ya muteâeti-kazi winu na kundikumbuka kwambula kundiruwa pakundipa mwana mwanarume, ndizamkumupereka kwa

imwe FUMU mu umoyo wakhe wose. Ndipo sisi la ku mutu wakhe kuti wati wametenge chara.”

¹²Hana wakarutilira kuromba kwa FUMU kwa nyengo yitali, ndipo Eli wakalawîsiskanga milomo yakhe.

¹³Hana wakarombanga cha mu mtima, kweni milomo yakhe pera ndiyo yikasunkhunyikanga ndipo mazgu kuti ghakapulikikwanga chara. Pa chifukwa ichi, Eli wakaghanaghananga kuti walowera.

¹⁴Eli wakamufumba wakati, “Kasi uti uŵe wakulowera mpaka pauli? Rutanga, vinyo ilo wamwa likadange lamara.”

¹⁵Hana wakazgora wakati, “Chara sekuru wane, ine kuti ndamwa vinyo chara panji mōwa. Ine ndili na chitima chikuru chomene, ndipo ndafumiskanga vya mu mtima wane panthazi pa FUMU.

¹⁶Mureke kundighanaghanira kuŵa muteŵeti-kazi muheni, pakuti nyengo yose iyi ndarombanga kwa FUMU na mtima wakukweŵeka chomene na wakuŵinya.”

¹⁷Penepapo Eli wakazgora wakati, “Rutanga mu mutende. Chiuta wa Israele wakupe icho wamuromba.”

¹⁸Ndipo Hana wakati, “Rekani nda muteŵeti-kazi winu ndisange uchizi pa maso pinu.” Penepapo wakaruta kuya karya, ndipo wakaŵaso na chitima chara.

Kubabika kwa Samuele na kupatuliskika kwakhe

¹⁹Na machero ghakhe, Elikana na mbumba yakhe ŵakawuka na mulenje chomene na kusopa FUMU. Ŵakati ŵamara, ŵakawerera ku nyumba yawo ku msumba wa Rama. Elikana wakamumanya muwoli wakhe Hana ndipo FUMU yikazgora lurombo lwa Hana.

²⁰Sono pakati pajumphapo nyengo, Hana wakaŵa na nthumbo ndipo wakababa mwana mwanarume na kumuthya kuti Samuele pakuti wakati, “Nkhamuromba kwa FUMU.”

²¹Elikana na mbumba yakhe wakarutaso ku Shilo kuti wakapereke sembe ya chirimika na chirimika kwa FUMU na kufiska chirapo chakhe.

²²Kweni Hana kuti wakarutako chara. Iyo wakamuphalira mufumu wakhe kuti, “Para mwana warumurika ndipo ndamkuruta nayo kuti nkhamupereke kwa FUMU mwakuti wakharenge kwenekura umoyo wakhe wose.”

²³Elikana, mufumu wakhe wakamuzgora, wakati, “Chita chose icho nchiweme kwa iwe. Ukhare ku nyumba mpaka wizakamurumure mwana. FUMU pera ndiyo yikhozge mazgu ghakhe.” Ntheura Hana wakakhara ku nyumba wakonkheska mwana mpaka wakamurumura.

²⁴Wakati wamurumura mwana, wakaruta nayo ku nyumba ya FUMU ku Shilo nangauli wakaŵa muchoko. Wakayegha nkhambako ya virimika vitatu, ufu wakukwana debe limoza na thumba la chikumba la vinyo.

²⁵Wakati ūakoma nkhambako yira, ūakiza nayo mwana kwa Eli.

²⁶Sono Hana wakati “Sekuru wane, umo muliri ūamoyo, ine ndine mwanakazi mweneuyo nkhemilira pano pafupi na imwe apo nkharombanga kwa FUMU.

²⁷Nkharombanga mwana uyu ndipo FUMU yili kundipa mwana uyo nkharombanga kwa iyo.

²⁸Ntheura sono nkhumupereka kwa FUMU. Mu umoyo wakhe wose, watu waŵenge muteŵeti wa FUMU.” Ntheura wose penepara wakasopa FUMU.

1 Samuele 2

Lurombo Iwa Hana

¹Hana wakarombaso wakati, “Mtima wane ukusekerera mwa FUMU, nkhongono zane zakwezgeka mwa FUMU. Sono nkujikuzga na kuŵahoya ūarwani ūane, pakuti nkukondwera mu chiponosko chinu.”

²“Palije na yumoza mutuŵa nga ndi FUMU, palije munyakhe pa dera pa imwe. Kulije jarawe linyakhe lakuyana na Chiuta withu.

³Mureke kuyowoya mwakujikuzga, kujirumba kureke kufuma mu milomo yinu. Pakuti FUMU ndi Chiuta uyo wakumanya, ndipo ndiyo wakupima milimo ya ūanthu.

⁴Mauta gha vinkhara ghaphyoka, kweni ūakutomboroka ūakhozgeka.

⁵Awo kale ūakaryanga na kukhuta, sono ūakuruta kuya kalimiska chakurya. Awo kale ūakaŵa na njara, ndiwo sono ūakukhuta. Chumba chababa ūana ūankonde na ūawiri, kweni wa ūana ūanandi wakhara mulanda.

⁶FUMU yikukoma ndiposo yikupereka umoyo, yikuŵatorera ūanthu ku malo gha ūakufwa, ndipo yikuŵawuskaso.

⁷FUMU yikukavuska na kuŵasambazgiska ūanthu. Yikuŵakhizgira pasi na kuŵawuskira muchanya.

⁸Yikaŵawuska ūakavu kufuma mu fuvu, ndipo yikuŵatumphuska ūasokwano kufuma pa chizara. Yikuŵakhazika pamoza na ūakaronga na kuŵapa chizumbe cha nchindi. Pakuti malufura gha charu nga FUMU, ndipo pa gheneagha yakhazika charu.

⁹“Wati wavikirire mendero gha ūanthu ūakhe ūakugomezgeka, kweni ūaheni watu waŵataye ku mdima, pakuti munthu wakutonda na nkhongono pera chara.

¹⁰Warwani wa FUMU wati watekenyuke tuchokotuchoko, ndipo yiti yiŵadudumilire kufuma kuchanya. Yiti yiŵeruzge mpaka ku mphererekezgo za charu, yamkupereka nkhongono kwa karonga wakhe, na kukuzga nkhongono za wakuphakazgika wakhe."

¹¹Penepapo Elikana wakawerera ku nyumba yakhe ku msumba wa Rama, kweni mwana Samuele wakakhara kwenekura ku Shilo kuteŵetera FUMU pasi pa musofi Eli.

Kwananga kwa wana wa Eli

¹²Wana wa Eli wakawaŵa waheni chomene, mwakuti wakapwererangako vya FUMU chara

¹³Iwo kuti wakapwererangako chara nanga mpha kaluso ka wāsofi kufuma ku wānthu. Iwo wakachitanga ntheura: para munthu yunji wakapereka sembe, muteŵeti wa musofi wakizanga na ngoŵe ya mino yitatu mu woko lakhe apo nyama yikaŵa yichali kubwata mu mphika.

¹⁴Wakanjizganga ngoŵe zira mu nkhali panji mu chiŵiya, panji mu mumphika panji mu chivuwo, ndipo nyama yose iyo ngoŵe zira zikazuwranga, yikaŵanga ya musofi. Mwa ntheura ndimo wakachitiranga wana wa Eli ku wālsraele wose awo wakizanga ku Shilo.

¹⁵Ndiposo, pambere mafuta ghandawocheke, muteŵeti wa musofi wakizanga kwa uyo wakupereka sembe na kuti kwa iyo, "Undipe nyama kuti nkhamochere musofi pakuti wakukhumba yakuphika chara, kweni yiŵisi."

¹⁶Usange wakupereka sembe yura wakuti, "Ureke danga wāwoche mafuta, ndipo pamanyuma ungatora nyama umo iwe ukukhumbira." Muteŵeti yura wakazgoranga kuti, "Chara! Undipe sono. Usange ukureka kundipa, nditi nditore mwa nkhongono."

¹⁷Ntheura ndimo ukaŵira uheni wa wana wa Eli uwo ukaŵa ukuru chomene panthazi pa FUMU, pakuti wakayuyuranga sembe izo zikaperekengwa kwa FUMU.

Samuele ku Shilo

¹⁸Apo Samuele wakawaŵa msepuka, wakateŵeteranga FUMU uku wavwara malaya gha usofi gha bafuta ya efodi.

¹⁹Ndipo wanyina wakamusoneranga munjilira uchoko chirimika chilichose na kwiza nawo kwa iyo, para wakizanga pamoza na mufumu wakhe kwiza kapereka sembe ya chirimika na chirimika.

²⁰Penepapo Eli wakamutumbika Elikana na muwoli wakhe pakuyowoya kuti, "FUMU yikupe wana mu mwanakazi uyu kuti watore malo gha uyo

mukamupereka kwa FUMU." Ntheura pamanyuma pakhe, wakawera kuruta ku kaya kwavo.

²¹ FUMU yikamutumbika nadi Hana ndipo wakababa wana wanarume watatu na wanakazi waâwiri. Msepuka Samuele wakakuranga wakuteŵetera FUMU.

Eli wakuchenjezga wana wakhe

²² Pa nyengo iyi Eli wakaâwa muchekuru chomene. Iyo wakapulika ivyo wana wakhe wakachitanga ku wâlsraele wose na umo wakachitiranga ulewe na wanakazi awo wakateŵetanga pamuryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

²³ Ntheura wakati kwa iwo, "Kasi ndi chifukwa uli mukuchita vinthu vyâ ntheura? Nkhupulika ku wantru wanandi mauheni agho imwe mukuchita.

²⁴ Chara mwa wana wane, ulu ndi lumbiri luweme chara ulo ine nkhupulika wantru wa FUMU wakuyowoya.

²⁵ Usange munthu wakwanangira munthu munyakhe, munthu yunji wati wamuweyeyere munthu wakwananga yura kwa Chiuta. Kweni usange munthu wakwanangira FUMU, kasi ndi njani wangamuweyerera?" Kweni wana wakhe kuti wakapulika kuchenya kwa wiskewo chara pakuti FUMU yikakhumbanga kuti wakomeke.

²⁶ Msepuka Samuele wakakulirakulira mu musinkhu ndipo wakaâwa wakutemweka kwa FUMU na ku wantru.

Uchimi wakususka mbumba ya Eli

²⁷ Nchimi ya Chiuta yikiza kwa Eli ndipo yikati kwa iyo, "FUMU yikuti, 'Asi ine nkhajivumbula ku mbumba ya wawuso Aroni para wakaâwa wazga mu charu cha Eguputo pasi pa Faro.

²⁸ Ine nkhamusora iyo mukati mu mafuko ghose gha Israele kuti waâwe musofi wane ndipo warutenge pa jochero lane kuti wanditeŵeterenge pakocha sembe, vyakununkhira na kuvwara laya la usofi la bafuta la efodi panthazi pane. Ndipo nkhapereka ku mbumba ya wawuso chigâwa cha sembe zakocha zose izo wâlsraele wakupereka.

²⁹ Kasi nchifukwa uli ukulaâiska na mtima wa kudokera pa sembe na vyakupereka ivyo nkhlangula? Kasi ukuchindika chomene wana wako kuruska ine pakujitutuâiska na vyâ mafuta ivyo wantru wane wakupereka?"

³⁰ Ntheura FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, 'Nkhapangana kuti mbumba yako na mbumba ya wawuso wanditeŵeterenge kwa muyirayira.' Kweni sono FUMU yikuti, 'Ichi kuti ndichitengeso chara, pakuti awo wakundichindika nane nditi ndiâwachindike, ndipo awo wakundiuyuura, nane nditi ndiâwayuyure.

³¹Nadi, mazuŵa ghakwiza apo ndamkuwuskapo nkhongono ya mbumba yako na mbumba ya ūawuso, mwakuti kwamkuŵavye na yumoza muchekuru mu mbumba yako.

³²Ndipo mu visuzgo wizamkulaŵiska na mtima wa sanje pa usambazi wose uwo nditi ndiperekenge ku ūalsraele. Kweni kwamkuŵavye na yumoza muchekuru mu mbumba yako.

³³Kweni yumoza mu mbumba yako kuti ndamkumuwuskapo chara, ndamkumureka wa moyo kuti wanditeŵeterenge pa jochero. Iyo wakuliriskenge masozi na kuŵa na chitima mu mtima wako, ndipo wose ūa mu mbumba yako wizamukomeka la lupanga mu nkhondo ūachali ūana ūachoko.

³⁴Icho chichitikenge ku ūana ūako ūawiri Hofini na Finehasi ndicho chiŵenge chimanyikwiro kwa iwe. Ūana wose ūawiri aŵa ūati ūafwenge zuŵa limoza.

³⁵Nditi ndijiwuskire musofi wakugomezgeka mweneuyo wati wachitenge kwakuyana na ivyo mtima wane ukukhumba na kughanaghana. Nditi ndikhozge mbumba kuŵa yakugomezgeka ndipo wati wateŵeterenge panthazi pa wakuphakazgika wane kwa muyirayira.

³⁶Ndipo waliyose uyo wakharengeko mu mbumba yako, wamkwiza kwa musofi uyu na kuromba kandarama panji kachakurya na kuŵeya kuti wamuzomerezge kuteŵetako mlimo wa usofi kuti waryengeko tuvimenyu twa chakurya.””

1 Samuele 3

FUMU yikuchema Samuele

¹Musepuka Samuele wakateŵeteranga FUMU pasi pa Eli. Ndipo mu mazuŵa gheneghara, mazgu gha FUMU kuti ghapulikikwanga viŵi chara, nanga ndi mboniwoni nazo zikawoneka chara.

²Zuŵa limoza, Eli mweneuyo maso ghakhe ghakayamba kufwa mwakuti wakalaŵiskangaso makora chara, wakagona pasi ku chipinda chakhe.

³Samuele nayoso wakagona mu nyumba ya FUMU umo mukakharanga Bokosi la Phangano la Chiuta. Pa nyengo iyi nyali ya Chiuta yikaŵa yichali yindazimwe mu Nyumba ya Chiuta.

⁴Penepapo FUMU yikamuchema Samuele yikati, “Samuele! Samuele!” Iyo wakazgora wakati, “Ndine pano.”

⁵Ndipo iyo wakachimbilira kwa Eli na kuti, “Ndine pano ndiza, pakuti mwandichema.” Kweni Eli wakati, “Kuti ndakuchema chara, rutanga ukagone.” Ntheura Samuele wakaruta kuya kagona.

⁶FUMU yikamuchemaso yikati, “Samuele! Samuele!” Iyo wakawuka na kuruta kwa Eli na kuti, “Ndine pano, pakuti mwandichema.” Kweni Eli wakati, “Mwana

wane, kuti ndakuchema chara. Rutanga ukagone.” Ntheura Samuele wakaruta kuya kagona.

⁷Pa nyengo iyi Samuele kuti wakayimanya FUMU chara ndipo mazgu gha FUMU ghakaŵa ghandamanyikwe kwa iyo.

⁸FUMU yikamuchema Samuele kachitatu, ndipo iyo wakawuka na kuruta kwa Eli na kuti, “Ndine pano, pakuti mwandichema.” Ntheura Eli wakamanya kuti FUMU ndiyo yikuchema musepuka yura.

⁹Penepapo wakamuphalira wakati, “Rutanga ukagone ndipo usange wamkukuchemaso, ukazgore ukati, ‘Yowoyani FUMU, pakuti nda muteŵeti winu nkhupulika.’” Ntheura Samuele wakaruta kuya kagona pa malo ghakhe.

¹⁰Sono FUMU yikiza na kwimilira pafupi na Samuele na kuchema nga mpha kudanga kuti, “Samuele! Samuele!” Iyo wakati, “Yowoyani, pakuti muteŵeti winu wakupulika.”

¹¹FUMU yikati kwa Samuele, “Wona kwakhara nyengo yichoko waka kuti ndichite chinthu chinyakhe mu Israele cheneicho chizamkuziliriska makutu gha waliyose uyo wamkuchipulika.

¹²Pa zuŵa ilo ndamkufiska vyose ivyo nkhayowoya vyakususka mbumba ya Eli kufuma pa kwamba mpaka pa umaliro.

¹³Ine nkhumuphalira kuti nditi ndilange mbumba yakhe kwa muyirayira chifukwa cha uheni wa ŵana ŵakhe weneuwo iyo wakuwumanya, pakuti iwo ŵakatukanga Chiuta kweni kuti wakaŵachenya chara.

¹⁴Ntheura nkhurapira mbumba ya Eli kuti, ‘Uheni wa mbumba ya Eli kuti ugowokerekenge na sembe chara panji chakupereka chilichose kwa muyirayira.’”

¹⁵Samuele wakagona mpaka na mulenje. Ntheura wakawuka na kujula miryangó ya nyumba ya FUMU. Wakâŵa na wofi kuti wamuphalire Eli vya mboniwoni yira.

¹⁶Kweni Eli wakamuchema Samuele na kuti kwa iyo, “Samuele, mwana wane.” Iyo wakati “Ndine pano.”

¹⁷Eli wakati “Kasi FUMU yayowoya vichi kwa iwe? Ungabisanga kwa ine. Chiuta wachitenge ntheura na iwe na kusazgirapo usange ukubisa chilichose kwa ine icho FUMU yayowoya kwa iwe.”

¹⁸Ntheura Samuele wakamuphalira vyose kwambula kubisapo kanthu. Penepapo Eli wakati, “Iyo ndi FUMU, rekani yichite chose icho nchiweme kwa iyo.”

¹⁹Samuele wakakura ndipo FUMU yikaŵa nayo, ndipo mazgu ghose agho Samuele wakayowoyanga ghakachitikanga.

²⁰Ndipo wâlsraele wose kufuma ku Dani mpaka ku Beyeresheba wâkamanya kuti Samuele wakaŵa nchimi yakugomezgeka ya FUMU.

²¹FUMU yikarutilira kuwoneka ku Shilo pakuti yikajivumbulanga kwa Samuele na kuyowoya nayo. Sono para Samuele wakayowoya mazgu gha FUMU, wâlsraele wose wâkategherezganga.

1 Samuele 4

WaFilisiti wâkupoka Bokosi la Phangano

¹Zuŵa limoza wâFilisiti wâkaruta kuya karwa nkhondo na wâlsraele. Ntheura wâlsraele wâkazenga misasa yawo pamalo gha Ebenezara ndipo wâFilisiti wâkazenga pa malo gha Afeki.

²WâFilisiti wâkandanda mzere kuti wârwe nkhondo na wâlsraele ndipo nkhondo yikati yakura chomene, wâFilisiti wakathereska wâlsraele na kukomapo vikwi vinayi.

³Para wâsilikari awo wâkakharapo wâkiza ku misasa yawo, wârara wâlsraele wakati, “Kasi ndi chifukwa uli FUMU yazomerezga kuti wâFilisiti watithereske? Tiyenî tikatore Bokosi la Phangano la FUMU ku Shilo mwakuti FUMU yiŵe mukati mwithu na kutithaska ku wârwani wâwithu.”

⁴Ntheura wânthu wâkatumika kuruta ku Shilo kuti wâkatore Bokosi la Phangano la FUMU Mwenenkhongono zose yeneiyo yikakhara pakati pa wakerubi. Ndipo wâna wâwiri wâ Eli, Hofini na Finehasi, ndiwo wâkiza nalo Bokosi la Phangano la Chiuta.

⁵Para Bokosi la Phangano la FUMU likiza ku misasa, wâlsraele wose wâkamba kuchemerezga na mphomo yikuru mwakuti charu chikandindima.

⁶WâFilisiti wâkapulika mphomo yira ndipo wâkati, “Kasi mphomo iyi njia vichi mu msasa wa wâHebere?” Wâkati wâmanya kuti Bokosi la Phangano la FUMU liza mu msasa,

⁷wâkopa, pakuti wâkati, “Chiuta wiza mu msasa. Soka kwa ise pakuti cha ntheura chindachitikepo na kale.

⁸Soka kwa ise! Kasi ndi njani wati watithaske ku woko la wâchiuta wâankhongono aŵa? Weneawâ ndi wâchiuta awo wâkakoma wâEguputo na vilengo vyakupambanapambana mu mapopa.

⁹Imwe wâFilisiti, khwimani mtima, murwe nkhondo nga ndi wânarume, mwakuti mureke kuŵa wazga wâHebere nga ndi umo iwo wâkâwira wazga kwa imwe. Khwimani mtima murwe nga ndi vinkhara! Mungopanga!”

¹⁰Ntheura wāFilisiti wākarwa nkhondo na kuthereska wāIsraele, weneawo wākachimbira, kuruta ku vikaya vyawo. Wānthu wānandi chomene wākakomeka pakuti wākakoma wāsilikari wā wāIsraele 30,000.

¹¹Wāna wāwīri wā Eli, Hofini na Finehasi nawo wākakomeka. Ntheura Bokosi la Phangano la Chiuta likapokeka.

Nyifwa ya Eli

¹²Zuŵā lenelira musilikari yumoza wa fuko la Benjmini wakachimbira kufuma ku nkhondo kuruta ku Shilo. Iyo wakaparura malaya ghakhe na kujithilira fuvu ku mutu wakhe, kurongora chitima.

¹³Eli mweneuyo wakenjerwanga na za Bokosi la Phangano la Chiuta wakakhara pa chitengo mu mphepete mwa msewu kulindirira. Munthu uyo wakiza na uthenga kufuma ku nkhondo wakaphara uthenga ura ku wānthu wose wā mu msumba ndipo waliyose uyo wakapulika wakalira.

¹⁴Para Eli wakapulika mphomo yakulira wakafumba wakati, “Kasi mphomo yakulira uku nkhwa vichi?” Munthu yura wakendeska kuruta kwa Eli kuti wakamuphalire.

¹⁵(Pa nyengo iyi Eli wakaŵā na virimika 98 ndipo maso ghakhe ghakamba kufwa, kuti wakalaŵiskanga makora chara.)

¹⁶Wakamuphalira Eli wakati, “Ine nkhwiza sono kufuma ku nkhondo. Ndachimbirako muhanya uno.” Eli wakafumba wakati, “Kasi kwachitikachi mwana wane?”

¹⁷Munthu uyo wakiza na uthenga wakazgora wakati, “WāIsraele wāchimbira panthazi pa wāFilisiti ndipo wāsilikari wākomeka wānandi chomene. Pa dera pa ichi wāna ūwinu Hofini na Finehasi nawo wāfwa, ndipo Bokosi la Phangano la Chiuta latoreka!”

¹⁸Para munthu yura wakazunura Bokosi la Phangano la Chiuta, Eli wakawa chagada kufuma pa chitengo chakhe icho chikāŵā pa mphepete pa chipata. Singo yakhe yikaphyoka na kufwa pakuti wakachekura chomene ndipo wakaŵā mukomi. Eli wakaŵā mweruzgi wa wāIsraele pa virimika 40.

Nyifwa ya muwoli wa Finehasi

¹⁹Mukamwana wa Eli uyo wakaŵā muwoli wa Finehasi wakaŵā na nthumbo ndipo nyengo ya kubabira yikaŵā pafupi. Para wakapulika za makani gha Bokosi la Phangano la Chiuta kuti latoreka na kuti wiskevyara na mufumu wakhe wāfwa, wakawa kavunama na kubaba mwana pakuti vyakuŵinya vyā pa kubaba vikamwizira.

²⁰Pa nyengo iyo wakaŵa pafupi na kufwa ŵanakazi awo ŵakamovwiranga ŵakati, “Ungopanga chara wababa mwana mwanarume.” Kweni iyo wakazgorako chara nanga kupwerererako.

²¹Wakamuthya mwana zina lakuti, “Ikabodi” chifukwa uchindami wa Chiuta ukafumamo mu Israele pakuti Bokosi la Phangano la Chiuta lapokeka ndiposo na nyifwa za wiskeyara na mufumu wakhe.

²²Mwanakazi yura wakayowoya kuti, “Uchindami wa Chiuta wafumamo mulIsraele chifukwa Bokosi la Phangano la Chiuta lapokeka.”

1 Samuele 5

Bokosi la Phangano mukati mu ŵaFilisiti

¹Sono ŵaFilisiti ŵakati ŵapoka Bokosi la Phangano la Chiuta, ŵakiza nalo ku Ashidodi kufuma ku Ebenezara.

²ŵakalitoraso bokosi lira na kwiza nalo ku nyumba ya chiuta wawo Dagoni ndipo ŵakaliŵika pa mphepete na chiuta yura.

³Para ŵanthu ŷa ku Ashidodi ŵakawuka na machero ghakhe ku mulenje, wakasanga kuti Dagoni wawa kavunama panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU. ŵakamuwuska Dagoni yura na kumwimika pa malo ghakhe.

⁴Para ŵakawuka machero ghakhe ku mulenje, ŵakasangaso kuti Dagoni wawaso kavunama panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU, ndipo mutu na mawoko ghakhe għawiri għadumukadumuka ghali pa khonde la nyumba ya Dagoni. Chithupi chakhe pera ndicho chikakharako kwambula kusweka.

⁵Ichi ndicho chifukwa mpaka zuŵa lino ŷwasofi ŷa Dagoni na ŵanthu ŷanji wose awo ŵakunjira mu nyumba ya Dagoni kuti wakukandapo pa khonde la nyumba yakhe mu Ashidodi chara.

⁶FUMU yikaŵalanga ŵanthu ŷa ku Ashidodi pamoza na ŷanyakhe ŷa pafupi na msumba wa Ashidodi pakuŵaŵika mu wofi ukuru na kuŵasuzga na mapumba.

⁷Para ŵanthu ŷa ku Ashidodi ŵakawona umo vinthu vikaŵira ŵakati, “Bokosi la Phangano la chiuta wa Israele lireke kuŵa na ise, pakuti nkhongono yakhe njikuru chomene pa ise na pa Dagoni chiuta withu.”

⁸Ntheura ŵakatuma ŵanthu kuti ŵakacheme nduna za ŷwaFilisiti kuti zikumane pamoza ndipo zikafumbana zikati, “Kasi tichite uli na Bokosi la Phangano la Chiuta wa Israele?” Zikazgora zikati, “Torani Bokosi la Phangano la Chiuta wa Israele na kuruta nalo ku Gati.” Ntheura ŵakaruta nalo ku Gati,

⁹Kweni ŵakati ŷafika nalo ku Gati, FUMU yikaŵalanga ŵanthu ŷa msumba wa Gati pakuŵaŵika mu suzgo yikuru. ŵana na ŷarara wuwo ŷakakoreka na mapumba.

¹⁰Ntheura wakalituma Bokosi la Phangano la Chiuta ku Ekuroni. Apo wakafikanga nalo ku Ekuroni, wantru wa kwenekura wakachemerezga wakati, "Bokosi la Phangano la Chiuta wa Israele wiza nalo kwa ise mwakuti lizakatikome ise na wantru withu."

¹¹Ntheura wakatumaso wantru kuti wacheme nduna zose za waFilisiti kuti ziwungane pamoza ndipo zikati, "Liwuskanimo Bokosi la Phangano la Chiuta wa Israele. Muliwezgere ku malo ghakhe uko likafuma, kuti lireke kutikoma ise na wantru withu. Pakuti wantru wakufwa chomene mu msumba wose." Chiuta wakaŵalanga chomene wantru wa msumba ura.

¹²Wantru awo wakomeka chara, wakakoreka na mapumba, ndipo kulirira kwa wantru wa mu msumba kukakwerera mpaka kuchanya.

1 Samuele 6

WaFilisiti wakuwezga Bokosi la Phangano la FUMU

¹Bokosi la Phangano la FUMU likawa mu charu cha waFilisiti pa myezi yinkonde na yiŵiri.

²Ntheura waFilisiti wakachema wasofi na waroski wawo ndipo wakawafumba wakati, "Kasi tichite nalo uli Bokosi la Phangano la FUMU? Mutiphalire, kasi tirutume na vichi ku malo ghakhe?"

³Iwo wakazgora wakati, "Usange mukuliwezga Bokosi la Phangano la Chiuta wa Israele, mureke kulitura kwambula chilichose, kweni mu nthowa yiliyose mulitume kwa iyo pamoza na sembe yakuphepiskira majuvyo ghu. Mwa ntheura muti muchizgikenge ndipo muti mumanyenge chifukwa icho wamulangirani ntheura."

⁴WaFilisiti wakafumba wakati, "Kasi ndi sembe yakuphepiskira majuvyo uli iyo tingayitura kwa iyo?" Wasofi pamoza na wawukwi wakazgora wakati, "Munozge vikozgo vya mapumba vinkonde vya golide na vikozgo vya mbeŵa navyo vinkonde vya golide kwakuyana na unandi wa wakaronga wa waFilisiti. Pakuti nthenda yakofya iyi yikakora mose na nduna zinu wuwo.

⁵Mupange vikozgo ivi vya mapumba na vya mbeŵa zeneizo zikwananga charu chinu ndipo mumuchindike Chiuta wa Israele. Panyakhe wati wapepuske chilango chakhe pa imwe, pa wachiuta winu na pa charu chinu.

⁶Nchifukwa uli mukunonofya mitima yinu nga mba Eguputo na Faro weneawo wakanonofya mitima yawo? Chiuta wa Israele wakati wa wazereseska iwo, asi wakawazomerezga kuti walsraele warute ndipo wakaruta nadi?

⁷Ntheura sono nozgekerani gareta liphya na ng'ombe ziŵiri zanakazi izo zikonkheska ndipo zindakakikepo goliwoli na kale. Zeneizo ndizo muzikake mu gareta, kweni ngwata muwezgere ku kaya ku chiŵaya chakhe.

⁸Mutore Bokosi la Phangano la FUMU, na kuliŵika mukati mu gareta ndipo vikozgo vya golide ivyo mwamkuvipereka kwa iyo nga ndi sembe yakuphepiskira majuvyo yinu muviŵike pafupi na Bokosi lira la FUMU. Ntheura muzireke ng'ombe kuti zirutenge na gareta pa izo zekha.

⁹Kweni muliwone. Usange likuruta mu nthowa yakuya ku charu cha kwakhe ku msumba wa Beti Shemeshi, ntheura manyani kuti FUMU ya Israele ndiyo yikatichitira chinthu chiheni na chikuru ichi. Kweni usange likuruta kunyakhe, titi timanye kuti ndi FUMU iyo yatilanga chara, kweni chithu ichi chatiwira waka mwasoka."

¹⁰Ŵanthu ūara ūakachita ntheura. Ŵakatora ng'ombe zanakazi zira na kuzikaka ku goliwoli ku gareta ndipo ngwata zawo wakazijalira mu chiŵaya.

¹¹Ŵakawîka Bokosi la Phangano la FUMU mu gareta lira pamoza na kabokosi umo mukâwa vikozgo vya mbeŵa na vikozgo vya mapumba vya golide.

¹²Ng'ombe zira zikamba ulendo mwakurutilira kurazga ku nthowa ya ku Beti Shemeshi kwambula kuzgokera ku maryero panji ku mazere kwa nthowa. Para ng'ombe zira zikarutanga zikabamanga. Nduna za ūaFilisiti zikazirondezga mpaka zikaya kafika pa mphaka za Beti Shemeshi.

¹³Sono ūanthu ūa ku Beti Shemeshi ūakavunanga tirigu wawo mu dambo, ndipo para ūakalaŵiska, ūakawona Bokosi la Phangano lira. Ntheura ūakasekerera ūakati ūaliwona.

¹⁴Gareta lira likiza na kwimilira mu munda wa Yoshuwa wa ku Beti Shemeshi apo pakaŵa jarawe likuru. Ūanthu ūakaswa mathabwa gha gareta kuŵa nkhuni ndipo ūakakoma ng'ombe zira na kuzipereka kuŵa sembe yakocha kwa FUMU.

¹⁵ŪaLevi ūakakhizga Bokosi la Phangano lira pamoza na kabokosi ako kakâwa na vikozgo vya golide ndipo ūakaviŵika pa jarawe likuru lira. Pa zuŵa lira ūanthu ūa Beti Shemeshi wakapereka sembe zakocha mburuma na sembe zakukoma kwa FUMU.

¹⁶Nduna zinkhonde za ūa ūaFilisiti zikati zawona vinthu vyose ivi, zikawerera ku Ekuroni zuŵa lenelira.

¹⁷Vikozgo vya mapumba vinkhonde vya golide ivyo ūaFilisiti ūakatuma kuŵa sembe yakuphepiskira majuvyo ghawo kwa FUMU ndi ivi: ku msumba wa Ashidodi chimoza, ku msumba wa Gaza chimoza, ku msumba wa Ashikeloni chimoza, ku msumba wa Gati chimoza ndipo ku msumba wa Ekuroni chimoza.

¹⁸Ndipo unandi wa vikozgo vya mbeŵa za golide, ivyo ūakaperekaso, vikayana na unandi wa misumba ya ūaFilisiti ya ūakaronga ūankhonde ūara, pamoza na misumba ya malinga na vikaya vyambula malinga. Jarawe likuru lira ilo

ŵakaŵikapo Bokosi la Phangano la FUMU lichalipo mpaka sono mu munda wa Yoshuwa wa ku Beti Shemeshi kuŵa ukaboni.

¹⁹ FUMU yikakomapo ūanthu ūanji ūa ku Beti Shemeshi ūakukwana 70 chifukwa wakalingizgamo mu Bokosi la Phangano la FUMU. Ntheura ūanthu ūkatengera chifukwa FUMU yikachitiska kuti ūanthu ūanandi chomene ūakomeke.

Bokosi la Phangano ku Kiriyati Yeyarimu

²⁰ Ūanthu ūa ku Beti Shemeshi ūakafumba ūakati, "Kasi ndi njani uyo wangima panthazi pa FUMU, Chiuta mutuŵa uyu? Kasi nkhwa njani uko Bokosi la Phangano la FUMU lingatorekera."

²¹ Ntheura ūakatuma nthumi kuti zirute ku Kiriyati Yeyarimu na kuŵaphalira kuti, "ŵaFilisiti ūaliwezga Bokosi la Phangano la FUMU. Mwize kuno kuti mwizakalitorere kwa imwe."

1 Samuele 7

¹ Penepapo ūanthu ūa ku msumba wa Kiriyati Yeyarimu ūakiza ndipo ūakatora Bokosi la Phangano la FUMU lira. Iwo wakalitorera ku nyumba ya Abinadabu iyo yikaŵa pa phiri. Ntheura Eleyazara mwana wakhe ūakamupatula kuti wasungenge Bokosi Phangano la FUMU.

Samuele wakuwusa ūalsraele

² Bokosi la Phangano la FUMU likaŵa ku Kiriyati Yeyarimu pa nyengo yitali kwakuyana na virimika 20. Pa nyengo yose iyi ūalsraele wose wakalira kwa FUMU kuti yiŵawovwire.

³ Ntheura Samuele wakati ku ūalsraele wose, "Usange mukuwerera kwa FUMU na mtima winu wose, ipo mufumyemo ūachiuta ūalendo ndiposo na chiuta Ashitaroti na kujiperekwa kwa FUMU pakuteŵetera iyo pera. Usange mwachita ntheura, FUMU yiti yimuthaskani kufuma ku ūaFilisiti."

⁴ Penepapo ūalsraele wakafumyamo ūachiuta Baala na ūachiuta Ashitaroti ndipo wakawateŵetera FUMU pera.

⁵ Sono Samuele wakati, "Muŵawunganye ūalsraele wose mu msumba wa Mizipa ndipo ine nditi ndimuŵeyerani kwa FUMU."

⁶ Para ūanthu ūakawungana ku msumba wa Mizipa, ūakanegha maji ndipo ūakaghathira panthazi pa FUMU kuŵa nga chawanangwa. Pa zuŵa lenelira, ūakaziŵizga kurya na kuzomera zakwananga zawo pakuyowoya kuti, "Tanangira FUMU." Samuele ndiyo wakaŵa mweruzgi wa ūalsraele ku msumba wa Mizipa.

⁷Para wāFilisiti wākapulika kuti wāIsraele wāwungana ku Mizipa, wākaronga wānkhonde wā wāFilisiti wāra wākiza kuti wārwe nkhondo na wāIsraele. Para wāIsraele wākapulika, wakopa chomene wāFilisiti.

⁸WāIsraele wākati kwa Samuele, “Ungarekanga kutirombera kwa FUMU, Chiuta withu mwakuti watithaske ku wāFilisiti.”

⁹Ntheura Samuele wakatora mwana-mberere uyo wakonkhanga na kumupereka wa msuma nga ndi sembe yakocha kwa FUMU. Pamanyuma wakaŵarombera wāIsraele kwa FUMU ndipo FUMU yikamuzgora.

¹⁰Apo Samuele wakawā wachali kocha sembe, wāFilisiti wākafika pafupi, kuti wārwe nkhondo na wāIsraele, kweni pa zuwā lira FUMU yikadudumira chomene kufuma kuchanya nga ndi leza kududumulira wāFilisiti. Ndipo wāFilisiti wākatimbanizgika mwakuti wākachimbizgika na wāIsraele.

¹¹Penepapo wāIsraele wākafuma mu msumba wa Mizipa na kuŵachimbilira wāFilisiti mpaka wākaya kafika ku Beti Kara uku wakuŵakomera mu nthowa.

¹²Ntheura Samuele wakatora libwe na kuliymika pakati pa Mizipa na Sheni. Wakalithya libwe lira kuti Ebenezara icho chikung'anamula kuti, “FUMU yaŵa yakutovwira ise mpaka sono.”

¹³Ntheura wāFilisiti wākathereskeka ndipo kuti wākizaso mu charu cha Israele kuti wārwe nkhondo chara. FUMU ndiyo yikovviranga wāIsraele kuti wāthereske wāFilisiti nyengo yose ya Samuele.

¹⁴Misumba iyo wāFilisiti wakapoka ku wāIsraele yikawezgekeraso ku Israele kufuma ku Ekuroni mpaka ku Gati. Ndipo wāIsraele wakatoraso charu chawo kufuma mu mawoko gha wāFilisiti. Pakaŵaso mutende pakati pa wāIsraele na wāAmori.

¹⁵Samuele wakawā mweruzgi wa Israele pa umoyo wakhe wose.

¹⁶Chirimika chilichose Samuele wakarutanga kuzingiliranga ku Betele, Giligala na Mizipa uko wakateŵeterenga FUMU nga ndi mweruzgi wa Israele.

¹⁷Kweni wakawereranga ku Rama uko kukaŵa nyumba yakhe ndipo kwenekura wakaŵaso mweruzgi wa Israele. Ndipo ku Rama kwenekura wakazengaso jochero la FUMU.

1 Samuele 8

WāIsraele wākuromba karonga

¹ Samuele wakati wachekura, wakimika wāna wākhe kuŵa wēruzgi wāIsraele.

²Zina la mwana wakhe wa uŵere wakaŵa Yoyele ndipo wa chiŵiri wakaŵa Abiya. Wose wāŵiri wakaŵa wēruzgi ku Beyeresheba.

³Kweni wana wakhe kuti wakenda mu nthowa za wawiskewo chara. Iwo wakawa na chakurata kuti wawasangenge chandulo ndipo wakazomerezganga vimbundi na kubendezga urunji wakunyoroka.

⁴Ntheura warongozgi waIsraele wose wakawungana pamoza ndipo wakiza kwa Samuele ku msumba wa Rama.

⁵Iwo wakati, "Imwe mwachekura ndipo wana winu nawo kuti wakwenda mu nthowa zinu chara." Sono mutimikire karonga mweneuyo watirongozgenge nga ndi umo mafuko ghanji ghaliri na wakaronga.

⁶Kweni pempho lakuti utipe karonga mwakuti watirongozge, kuti likamukondweska Samuele chara. Ntheura Samuele wakaromba kwa FUMU.

⁷Ndipo FUMU yikamuphalira Samuele yikati, "Pulikira vyose ivyo wantru wakuyowoya kwa iwe. Kuti wakukana iwe kuwa murongozgi wawo chara, kweni wakukana ine kuwa karonga wawo.

⁸Nga ndi umo wakachitira kufuma pa zuwa lira nkhaŵafumya mu charu cha Eguputo mpaka sono, wakhara wakundikana ine na kuteŵetera wachiuta wanyakhe, ntheura ndimo wakuchitiraso kwa iwe.

⁹Ndipo sono uwapulikire, kweni uwachenjezge chomene ndipo uwaphalire icho karonga uyo wizamkuŵawusa iwo wizamkuchita."

¹⁰Penepapo Samuele wakaphalira wantru awo wakarombanga karonga mazgu ghose agho FUMU yikayowoya.

¹¹Iyo wakati, "Icho wizamkuchita karonga uyo wizamkuwusa imwe ndi ichi: Iyo wizamkutora wana winu wanarume kuti waŵenge wasilikari wakwendeska magareta, wanji wakukwera mahachi ghakhe ndipo wanji wakuchimbira panthazi pa magareta ghakhe.

¹²Wana winu wanyakhe wamkuŵawika kuti waŵenge warongozgi wa wasilikari 1,000 wanyakhe warongozgi wa wasilikari 50, ndipo wanyakhe wakulima ku munda wakhe na kuvuna vyakurya. Ndipo wanyakhe wamkuŵa wafuzi wa mahomwa ghakhe gha nkhondo na vya nchito zinyakhe za magareta.

¹³Wamkutora wana winu wanakazi kuti waŵenge wakwenga mafuta ghakhe ghakuphakara, ghakununkhira, wakuphikira chakurya chakhe, na wakuphika vingwa.

¹⁴Wamkutora minda yinu yiweme, minda ya mpheska na minda ya maolive na kuvipereka ku nduna zakhe.

¹⁵Wamkutora chigawa chimoza cha vigawa khumi kufuma ku vyakurya vynu na mpheska zinu na kuvipereka ku nduna zakhe na wateŵeti wakhe.

¹⁶Wizamkutora wateweti winu wanarume na wanakazi ndiposo na ng'ombe zinu za kututuwa na mbunda zinu kuti zitewetenge mu milimo yakhe.

¹⁷Wizamkutora chigaŵa chimoza cha vigâwa khumi cha mberere na mbuzi zinu ndipo imwe wizamkumuzgorani wazga wakhe.

¹⁸Para nyengo iyo yafika mwamkulira chifukwa cha visuzgo ivyo karonga uyo mwamusora wamkuwika pa imwe, kweni FUMU kuti yamkulikira kulira kwinu chara."

¹⁹Kweni wantru kuti wakapulikira nchenjezgo ya Samuele chara. Iwo wakati, "Chara! Ise tikukhumba karonga kuti watiwusenge,

²⁰mwakuti tiyane na mafuko ghanyakhe ghose agho ghali na wakaronga. Iyo watiwusenge, watirongozgenge na kutirwera nkhondo."

²¹Samuele wakapulika vyose ivyo wantru wakayowoya. Ntheura wakayiphalira FUMU mazgu gha wantru wara.

²²Penepapo FUMU yikamuzgora Samuele kuti, "Wapulikire wantru aŵa ndipo uŵimikire karonga kuti waŵawusenge." Ntheura Samuele wakati ku wa Israele, "Waliyose wa imwe wawerenge ku msumba wakhe."

1 Samuele 9

Sauli wakusoreka kuŵa karonga

¹Kukaŵa muntru yunji zina lakhe Kishi wa fuko la Benjmini mweneuyo wakaŵa musambazi na wakumanyikwa chomene. Iyo wakaŵa mwana wa Abiyele, muzukuru wa Zeroro, wa mbumba ya Bekorati mwana wa Afiya ndipo wakakharanga mu charu cha Benjmini.

²Iyo wakaŵa na mwana zina lakhe Sauli, muwukirano wa nkharo yiweme kuruska waliyose mu walsraele. Wakaŵaso mutali kufuma mu viŵegha vyakhe kuruska waliyose.

³Zuŵa limoza, mbunda za Kishi uyo wakaŵa wiske wa Sauli zikazgewâ. Ndipo iyo wakati kwa Sauli mwana wakhe, "Mwana wane, tora muteweti yumoza ndipo murute kuya kazipenza mbunda."

⁴Ntheura wakaporota mu charu cha mapiri cha Efurayimu na mu chigaŵa cha Shalisha, kweni kuti wakazisanga chara. Wakarutilira kupenja mu chigaŵa cha Shaalimu, kweni namoso mbunda kuti zikaŵamo chara. Pamanyuma wakaporota mu charu cha Benjmini, kweni wakazisanga chara.

⁵Wakati wafika mu charu cha Zufu, Sauli wakati kwa muteweti uyo wakaŵa nayo, "Tiye tiwerere, mzire wadada wareke kwenjerwa za mbunda, wambe kwenjera za ise."

⁶Muteŵeti wakamuzgora wakati, “Reka danga. Mu msumba uwu muli munthu wa Chiuta mweneuyo ânthu âkumuchindika chomene, ndipo chilichose icho wakuyowoya chikuchitika. Sono tiyeni tirute mwenemumo panyakhe wangayakatiphalira uko kuli mbunda.”

⁷Sauli wakati ku muteŵeti yura, “Usange tikuruta, kasi tamkumupachi munthu wa Chiuta. Chakurya icho changuâwa mu mathumba yithu chamara. Tiliye na cha wanangwa chilichose icho tingapereka ku munthu wa Chiuta. Kasi tili na vichi?”

⁸Muteŵeti yura wakamuzgoraso Sauli kuti, “Pano ndili na kandarama kachoko chomene ka siliva ndipo keneaka ndamkumupa munthu wa Chiuta kuti watiphalire uko tingasanga mbunda.”

⁹Kale chomene mulIsraele usange munthu wakuruta kuya kafumbako kanthu kwa Chiuta, wakayowoyanga kuti, “Tiye tirute kwa muwukwi, pakuti mweneuyo mazuâwa ghano wakuchemeka kuti nchimi, kale wakachemekanga kuti muwukwi.”

¹⁰Ntheura Sauli wakati kwa muteŵeti yura, “Wayowoya makora, tiye tirute.” Ntheura âkaruta mu msumba umo mukâwa munthu wa Chiuta.

¹¹Para âkakweranga phiri kuruta ku msumba, mu nthowa âkakumana na âwasungwana awo âkafumanga ku dambo kukanegha maji ndipo âkawafumba kuti, “Kasi muwoni walimo mu msumba?”

¹²Âwasungwana âkazgora kuti, “Inya wali mwenemumo. Yura wali panthazi pinu. Sono yendeskani pakuti wafika sonosono mu msumba ndipo muhanya uno ânthu âti âperekenge sembe ku malo gha pachanya ghakusoperako.

¹³Para mwanjira waka mu msumba, muti mumusange wachali wandarute ku malo gha pachanya ghakusoperako kuti wakarye. ânthu kuti âti âwarye chara wasuke iyo wafike pakuti wakwenera kutumbika sembe. Pamanyuma pakhe ndipo awo âchemeka âti âwarye. Ntheura sono rutaninge, muti mumusangenge pa nyengo iyi.”

¹⁴Penepapo Sauli na muteŵeti yura wakakwerera ku msumba ndipo apo âkanjiranga waka, âkamuwona Samuele wakwiza panthazi pawo kuruta ku malo gha pachanya ghakusoperako.

¹⁵Sono mu zuâwa ilo Sauli wakâwa wachali wandafike mu msumba, FUMU yikamuvumbulira Samuele kuti,

¹⁶“Na machero pa nyengo yakuâwa nga ndi iyi ndamkukutumira munthu wa fuko la Benjamini. Mweneuyo ndiyo ukamuphakazge mafuta kuti wâwe karonga wa ânthu âne âwIsraele. Iyo ndiyo wati wathaske ânthu âne ku âFilisiti pakuti ndaviwona visuzgo vyawo ndipo ndapulika kulira kwavo.”

¹⁷Para Samuele wakamuwona Sauli, FUMU yikati kwa iyo, "Uyu ndiyo munthu mweneuyo nkhayowoyanga kwa iwe. Mweneuyu ndiyo wati wawusenge wānthu wāne."

¹⁸Penepapo Sauli wakasenderera kufupi kwa Samuele uyo wakaŵa pa chipata ndipo wakafumba wakati, "Nkhumuŵeyani, mundiphalire kasi nyumba ya muwukwi yilinkhu?"

¹⁹Samuele wakazgora wakati, "Ine ndine muwukwi. Dangirani, murutenge ku malo gha pachanya ghakusoperako pakuti muhanya uno muti muryenge pamoza na ine. Na machero ndipo nditi ndimuphaliraninge vyose ivyo vili mu mitima yinu na kumurekani kuti murutenge.

²⁰Kwakuyana na mbunda izo zili kuzgeŵa mazuŵa ghatatu agho ghajumphapo, mureke kwenjerwa nazo pakuti zili kusangika. Kweni sono kasi khumbo lose la Israele liri pa njani? Asi liri pa iwe na pa mbumba yose ya wāwuso?"

²¹Sauli wakazgora wakati, "Ine ndine muBenjmini wa fuko lichoko chomene mu mafuko ghose gha Israele. Mbumba yane ndiyo ya umaliro mu mbumba zose za Benjmini. Kasi ndi chifukwa uli mukuyowoya ntheura kwa ine?"

²²Ntheura Samuele wakamutora Sauli pamoza na muteŵeti yura kwiza nawo mu nyumba yakuryeramo chakurya. Wakaŵakhazika pa malo ghakuzirwa panthazi pa wose awo wākachemeka awo wākakwana 30.

²³Samuele wakati ku wakuphika, "Zanayo nyama iyo ndangukupa yeneiyo ndakukuphalira kuti uyiŵike pa dera."

²⁴Ntheura wakuphika yura wakaya katora mukhono pamoza na nganga yakhe na kuŵika panthazi pa Sauli. Ndipo Samuele wakati, "Nyama iyi ndiyo ndangukusungira. Tora urye chifukwa ndanguyiŵika pa dera kuti iwe urye panyengo iyi pamoza na awo wāchemeka." Ntheura Sauli wakarya pamoza na Samuele zuŵa lenelira.

²⁵Wakati wāwerako kufuma ku malo gha pachanya ghakusoperako, kwiza mu msumba, wākamunozgera Sauli chitara pachanya pa nyumba, ndipo iyo wakagona.

Samuele wakuphakazga mafuta Sauli

²⁶Sono ku matandakucha, Samuele wakamuchema Sauli pachanya pa nyumba uko wakagona, wakati, "Wuka, mwakuti tirayilane apo nkhukuperekezga." Ntheura Sauli wakawuka ndipo wose pamoza iyo na Samuele wākafumira kuwaro.

²⁷Ndipo apo wakendanga mu msewu ku umaliro wa msumba, Samuele wakati kwa Sauli, "Muphalire muteŵeti wako kuti wadangireko." Ndipo muteŵeti wati wadangirako, iwe wimilire pa kanyengo kachoko waka mwakuti ndikuphalire mazgu gha Chiuta.

1 Samuele 10

¹Penepapo Samuele wakatora supa ya mafuta na kupungulira pa mutu wa Sauli ndipo wakamufyofyontha na kuti kwa iyo, "Asi FUMU yakuphakazga iwe kuti uŵe karonga wa ūanthu ūakhe ūaIsraele awo nchiharo cha FUMU. Ndipo uti uŵawusenge ūanthu ūa FUMU na kuŵathaska ku ūarwani ūawo awo ūali kuŵazingirizga. Ichi ndicho chiŵenge chimanyikwiro kwa iwe kuti FUMU yakuphakazga iwe kuŵa karonga wa ūanthu ūakhe ūaIsraele.

²Para iwe na ine tarekana muhanya uno, uti ukumanenge na ūanthu ūawiri pafupi na dindi la Rakelo ku Zeliza mu charu cha Benjmini. Iwo ūamkukuphalira kuti mbunda izo mukupenja zili kusangika. Sono ūawiskemwe ūareke kwenjerwa za mbunda, kweni ūakwenjerwa za imwe. Iwo ūakujifumba kuti, 'Kasi sono ndichitechi kuti ndisange mwana wane? "

³Ntheura wamkurutilira kufuma penepara kuya kunthazi mpaka wamkufika pa khuni likuru la musoro ku Taboro. Penepapo wamkumana na ūanthu ūatatu ūakuruta kuya kapereka sembe kwa Chiuta ku Betele. Yumoza wayegha twana twa mbuzi tutatu, munyakhe wayegha vingwa vitatu, munyakhe wayegha vinyo muthumba la chikumba.

⁴Iwo ūamkukutauzga na kukupako vingwa viŵiri. Sono iwe ukavipokerere.

⁵Pamanyuma pa ichi wamkufika ku Phiri la Chiuta ku Gibeya uko kuli linga la ūaFilisiti. Kwenekura, apo ukunjira waka mu msumba, wamkumana na wupu wa nchimi zikwikha kufuma ku malo gha pachanya ghakusoperako, zikulizga viding'indi, ūakalimba, fyoliro na ūabango uku zikuchima.

⁶Mzimu wa FUMU wamkwiza pa iwe mwa nkhongono ndipo iwe nawe wamkwamba kuchima pamoza nawo. Ntheura wamkuzgoka na kuŵa munthu munyakhe.

⁷Para vimanyikwiro ivi vyamba kuwoneka mwa iwe, ukachite chilichose pa nyengo yeneyira, pakuti Chiuta wamkuŵa nawe.

⁸Sono dangirako urutenge ku Giligala. Ine ndizenge kwenekuko kwa iwe kuti ndizakapereke sembe zakocha mburuma na sembe za wenewawene. Kweni ukalindizge mazuŵa ghankonde na għawiri ndisuke ndifike na kukurongora icho ukwenera kuchita.

⁹Para Sauli wakarekana waka na Samuele, Chiuta wakasinta mtima wa Sauli ndipo vimanyikwiro vyose ivyo Samuele wakayowoya vikamba kuwoneka zuŵa lenelira.

¹⁰Sauli na muteŵeti yura ūakati ūafika ku Gibeya, wupu wa nchimi ukakumana nayo ndipo Mzimu wa Chiuta ukiza pa iyo na nkhongono ndipo wakamba kuchima pamoza nawo.

¹¹Wanthu wose awo wakamumanyanga kale Sauli, wakati wawona kuti wakuchima pamoza na nchimi, wakafumbana yumoza na munyakhe wakati, "Kasi nchivichi icho chamwizira mwana wa Kishi? Kasi Sauli nayo ndi nchimi?"

¹²Mwenekaya yumoza wakati, "Kasi wiske ndi njani?" Pa chifukwa ichi pakafuma chinthanguni chakuti, "Kasi Sauli nayo ndi yumoza wa nchimi?"

¹³Sauli wakati wamara kuchima, wakaruta ku malo gha pachanya ghakusoperako.

¹⁴Penepapo sibweni wa Sauli wakati wamuwona wakamufumba iyo na muteŵeti wakhe wakati, "Kasi wanguruta nkhu?" Iyo wakazgora kuti, "Tanguruta kuya kapenja mbunda. Kweni tikati tawona kuti zikusangika chara, tikaruta kwa Samuele."

¹⁵Musibweni wa Sauli wakati, "Nkhukuŵeya, undiphalire icho Samuele wakayowoya kwa iwe."

¹⁶Sauli wakazgora sibweni wakhe wakati, "Wangutiphalira kuti mbunda zili kusangika." Kweni wakamuphalirapo chilichose chara pa makani gha ufumu uwo Samuele wakayowoya.

Sauli wakupharazgika kuti ndi karonga

¹⁷Samuele wakachema walsraele kuti wawungane pamoza panthazi pa FUMU ku Mizipa.

¹⁸Ndipo wakati kwa iwo, "FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, 'Nkhamufumiskani imwe walsraele mu charu cha Eguputo na kumuthaskani ku waEguputo na ku maufumu ghose gha awo wakamunyekezganinge.'

¹⁹Kweni sono mwamukana Chiuta winu uyo wakumuthaskani ku visuzgo na maunonono ghinu ghose. Ndipo mukuyowoya kuti, 'Chara utimikire karonga kuti watiwusenge'. Ntheura sono wunganani panthazi pa FUMU mu mafuko na mbumba zinu."

²⁰Para Samuele wakachemera kufupi mafuko ghose gha Israele, fuko la Benjmini ndilo likasankhika pakuchita mphenduzgo.

²¹Samuele wakasendezga fuko la Benjmini mbumba na mbumba ndipo mbumba ya Matiri ndiyo yikasankhika pakuchita mphenduzgo. Pa umaliro wakasendezga wa mu mbumba ya Matiri yumozayumoza, ndipo pachita mphenduzgo, Sauli mwana wa Kishi ndiyo wakasankhika. Kweni para wakalaŵiskalaŵiska kuti wantru wamuwone, iyo kuti wakasangika chara.

²²Ntheura wakafumba kwa FUMU kuti, "Kasi muntru uyu wiza kuno?" FUMU yikazgora kuti, "Inya wiza, kweni wabisama mu wakatundu."

²³Ntheura âwakachimbira kuya kamutora kwenekura, ndipo âwakati wize nayo âwakamwimika mukati mu âwanthu. Wakawoneka kuti singo yakhe njitali kuruska âwanthu wose.

²⁴Ndipo Samuele wakati ku âwanthu, kasi mukuwona munthu uyu mweneuyo FUMU yasankha. Palije na yumoza wakuyana na iyo mukati mu âwanthu wose. Penepapo âwanthu wose âwakachemerezga âwakati, “Muâwe na umoyo utali karonga!”

²⁵Penepapo Samuele wakaâwarongosorera âwanthu vyakumwenerera na milomo ya karonga yura. Ndipo âwakavilemba mu buku na kuviâika panthazi pa FUMU. Pa umaliro Samuele wakaâwawezga kuti âwarute waliyose ku kaya kwakhe.

²⁶Sauli nayo wakaruta ku kaya kwakhe ku Gibeya ndipo pamoza nayo wakaruta na âwasilikari, awo Chiuta wakaâakhwaska mitima yaho.

²⁷Kweni âwanthu âwanji âwakawaka âwakati, “Kasi munthu uyu wangatithaska uli?” Ntheura âwakamuyuyura ndipo kuti âwakamupako vyawanangwa chara. Ndipouli Sauli kuti wakayowoyapo kanthu chara.

1 Samuele 11

Sauli wakuthereska âwaAmoni

¹Ndipo pamanyuma pa mwezi umoza, Nahashi muAmoni wakaruta kuya kazingirizga na nkhondo msumba wa Yabeshi Gileyadi ndipo âwanarume wose âwa ku Yabeshi wakati kwa Nahashi, “Chita phangano na ise pa vya mutende ndipo ise tikuteâweterenge.”

²Kweni Nahashi, muAmoni wakati kwa iwo, “Nditi ndichite phangano la vya mutende na imwe pekhapekha mwazomerezga kuti ndikozombole maso ghinu gha maryero mwakuti mwa ntheura ndilengeske âwalsraele wose.”

³Ndipo âwarara âwa msumba wa Yabeshi âwakati kwa Nahashi, “Utipe mazuâwa ghankonde na ghâwiri kuti titume nthumi mwakuti zikamanyiske âwanyithu mu charu chose cha Israele. Usange na yumoza wakwizako chara kwa ise kwiza katithaska, titi tijipereke kwa iwe.”

⁴Para nthumi zira zikiza kwa Sauli ku msumba wa Gibeya, zikaphara makani ghose kuti âwanthu âwapulike, ndipo wose âwakatengera chomene.

⁵Pa nyengo iyi Sauli wakaweranga waka kufuma ku munda kukalima na ng'ombe ndipo wakafumba wakati, “Kasi nchivichi chaâwakweâweska âwanthu kuti watengere ntheura.” Penepapo âwakamuphalira za makani gha âwanthu âwa ku Yabeshi.

⁶Para Sauli wakapulika makani agha, Mzimu wa Chiuta ukamwizira na nkhongono ndipo wakakaripa chomene.

⁷Wakatora nkhambako ziŵiri za goliwoli zira na kuzikoma ndipo wakazicheketa vипитикапитика. Wakatuma ŵanthu kuruta na vипитика vya nyama vira ku vigâwa vyose vya Israele ndipo ŵakayowoyanga kuti, "Munthu yose uyo watî warekenge kurondezga Sauli na Samuele mu nkondo iyi, nkhambako zakhe zizamkucheketeka nga ndi zeneizi." Penepapo ŵanthu ŵakopa FUMU ndipo wose ŵakiza na mtima umoza.

⁸Para Sauli wakaŵapenda ku Bezeki, ŵaIsraele ŵakawâ 300,000 ndipo ŵa fuko la Yuda ŵakawâ 30,000.

⁹ŵakaziphalira nthumi izo zikiza kufuma ku Yabeshi kuti, "Mukaŵaphalire ŵanthu mu msumba wa Yabeshi Gileyadi kuti, 'Na machero para dazi lafika pa mutu mwamkuthaskika.' " Ndipo para nthumi zikaruta na kuŵaphalira ichi, ŵanthu ŵa ku Yabeshi ŵakasekerera chomene.

¹⁰Ntheura ŵanthu ŵa ku Yabeshi ŵakati kwa Nahashi muAmoni, "Na machero tizamkujipereka tekha kuti muchite nase chilichose icho mukukhumba."

¹¹Na machero ghakhe Sauli wakaŵagaŵa ŵanthu mu viwuru vitatu. Sono ku matandakucha iwo ŵakiza ku misasa ya ŵaAmoni na kwamba kuŵakoma mpaka zuŵa likafika pa mutu. Wose awo ŵakaponapo ŵakambininika mwakuti pakaŵavye ŵanthu ŵaŵiri ŵakukhara pamoza.

¹²Ntheura ŵanthu ŵakati kwa Samuele, "Kasi mba njani awo ŵakayowoyanga kuti, 'Kasi Sauli ndiyo watiwusenge ise?' Mwize nawo kwa ise kuno mwakuti tiŵakome!"

¹³Kweni Sauli wakati, "Paŵavye munthu uyo watî wakomeke muhanya uno pakuti muhanya uno FUMU yathaska ŵaIsraele."

¹⁴Penepapo Samuele wakati ku ŵanthu, "Tiyeni tirutenge ku Giligala ndipo kwenekura tikakhözge ufumu."

¹⁵Ntheura ŵanthu wose ŵakaruta ku Giligala ndipo kwenekura wakamwimika Sauli kuŵa karonga panthazi pa FUMU, ŵanthu ŵakapereka sembe za wenewenawene panthazi pa FUMU ndipo kwenekura na ŵaIsraele wose wakasekerera chomene.

1 Samuele 12

Samuele wakulayirana na ŵanthu

¹ Samuele wakati ku ŵaIsraele wose, "Ine nkhamupulikani vyose ivyo mukayowoya kwa ine ndipo nkhamwimikirani karonga kuti wamuwusaninge.

²Sono karonga ndiyo wamurongozganinge, ine ndachekura ndipo mbuha zili tuu ku mutu wane, ndipo ŵana ŵane ŵanarume ŵali namwe pamoza. Ine ndaŵa wakumurongozgani imwe kwamba ku wanichi wane mpaka sono.

³Sono ine ndili panthazi pinu, mundipanikizgire. Usange chilipo icho nkhapuvya mundisuske panthazi pa FUMU na panthazi pa wakuphakazgika wakhe Karonga Sauli. Ndi njani mweneuyo ndili kumupokapo ng'ombe yakhe? Panji mbunda yakhe? Ndi njani uyo ndili kumuzgererapo kanthu? Ndi njani uyo ndili kumutindiŵizgapo? Panji nkhwa njani uko ndili kupokapo chimbundi chakuti chindijare ku maso? Usange nkhachitapo chilichose mwa ivi nditi ndiwezgerepo kwa imwe."

⁴Wanthu âwakamuzgora kuti, "Mulikutizererapo chara, nanga nkhatitindiŵizgapo, nesi kupokapo kanthu ka munthu."

⁵Samuele wakati kwa iwo, "FUMU ndiyo kaboni pakati pa ine na imwe ndiposo wakuphakazgika wakhe nayo ndi kaboni muhanya uno kuti mundasangepo kalikose mwa ine." Ndipo wantru wakati, "Inya nadi, FUMU ndi Kaboni withu."

⁶Samuele wakayowoyaso ku wantru wakati, "FUMU ndiyo yikimika Mozesi na Aroni weneawo âwakafumiska âwawiskemwekuru kufuma mu charu cha Eguputo.

⁷Ntheura sono mukhare chete kuti ndisuskane namwe panthazi pa FUMU pa milimo yose ya khongono iyo FUMU yikachita pakumuponoskani imwe na âwawiskemwekuru.

⁸"Yakhobe na mbumba yakhe wantru wakaruta ku Eguputo, waEguputo âwakâwatindiŵizgira pasi. Pamanyuma âwakalirira kwa FUMU ndipo iyo yikatuma Mozesi na Aroni awo âwakâfumiska âwawiskemwekuru mu charu cha Eguputo na kuwakhazika pa malo agha.

⁹"Kweni âwawiskemwekuru, âwakayiruwa FUMU, Chiuta wawo. Ntheura FUMU yikâwapereka mu mawoko gha Sisera, murongozgi wa âwasilikari wa ya Yabini, karonga wa msomba wa Hazoro, ndiposo mu mawoko gha âwafilisiti na âwamowabu kuti weneâwa warwe nkhondo na âwawiskemwekuru na kuwathereska.

¹⁰Ntheura âwakalirira kwa FUMU ndipo wantru, 'Tananga, tayireka FUMU tateŵetera chiuta Baala na âwAshitaroti âwachiuta âwachilendo. Kweni mutithaske ku âwarwani withu ndipo titi timuteŵeteraninge.'

¹¹Pamanyuma FUMU yikatuma Yerubu Baala, Bedani, Yefuta ndipo pamanyuma ine Samuele. Sono waliyose wa ise wakamuthaskani ku âwarwani âwinu awo âwakamuzingirizgani ndipo sono mukukhara mu mutende.

¹²"Kweni para mukawona Nahashi, karonga wa âwAmoni âwakwiza kuti warwe namwe nkhondo, imwe mukakana FUMU kuâwa karonga winu ndipo mukati kwa ine, 'Chara, ise tikukhumba karonga kuti watiwusenge ise.'

¹³Sono karonga uyo mukamusankha, uyo mukaromba, uyu wali pano. Wonani FUMU yamwimika iyo kuti wamuwusaninge.

¹⁴Vyose viti vimuwirani makora usange imwe pamoza na karonga winu uyo wakumuwusani mukurondezga FUMU, Chiuta winu, pakumopa iyo pakumuteŵetera, pakumupulikira na kureka kugarukira marango ghakhe.

¹⁵Kweni usange mukureka kupulikira mazgu gha FUMU na kugarukira marango ghakhe, FUMU yiti yimikane namwe pamoza na karonga winu.

¹⁶“Ntheura sono mukhare chete mwakuti muwone chinthu chikuru icho FUMU yiti yichitenge uku mukuwona na maso ghinu.

¹⁷Asi sono ndi nyengo ya kuvunira tirigu, kweni nditi ndirombe FUMU kuti yitume chidudumira na vura. Para ichi chachitika, muti mumanye na kuwona kuti kwananga kwinu nkukuru uko mukachita panthazi pa FUMU, para mukaromba kuti yimwimikirani karonga.”

¹⁸Penepapo Samuele wakaromba kwa FUMU ndipo zuŵa lenelira FUMU yikatuma chidudumira na vura. Wanthu wose wakaŵa na wofi ukuru ndipo wakopa FUMU na Samuele.

¹⁹Wanthu wose wakati kwa Samuele, “Utirombere ta wateŵeti wako kwa FUMU, Chiuta wako mwakuti tireke kufwa, pakuti tasazgirako uheni uwu ku zakwananga zithu zose, kuti tirombe tekha karonga.”

²⁰Penepapo Samuele wakati ku wanthu, “Mureke kopa, nangauli mwachita uheni wose uwu, ndipouli mungarekanga chara kuyirondezga FUMU, kweni muyiteŵeterenge na mitima winu wose.

²¹Mureke kupatuka pakurondezga wachiuta ngoza awo mbawakawaka weneawo walije chandulo. Iwo kuti wangamovvirani nesi kumuthaskani chara.

²²Chifukwa cha zina lakhe likuru, FUMU kuti yitayenge wanthu wakhe chara, chifukwa chikayikondweska FUMU kumuzgorani imwe kuŵa wanthu wakhe.

²³Kweni kwakuyana na ine, chindiŵirenge kutali kuti ndinangire FUMU pakureka kumuromberani imwe. Nditi ndimusambizgani icho nchiweme na chakunyoroka kuti imwe muchitenge.

²⁴Imwe mukwenera kopa FUMU pera na kuyiteŵetera mwakugomezgeka na mtima wose. Mukwenera kughanaghana vinthu vikuru ivyo Chiuta wamuchitirani.

²⁵Kweni usange mukurutilira kuchita uheni, mose imwe na karonga winu mutiumarirenge pamoza.”

1 Samuele 13

Nkhondo pakati pa waFilisiti na walsraele

¹Sauli wakaŵa na virimika 30 para wakambanga kuwusa ndipo wakawusa Israele virimika 40.

²Sauli wakasankha wānthu 3,000 wā charu cha Israele. Wānthu 2,000 wākawāna iyo ku Mikimashi na mu charu cha mapiri cha Betele ndipo wānthu 1,000 wākawāna mwana wakhe Yonatani ku Gibeya mu charu cha Benjamini. Wānthu wānyakhe wose awo wākakharako wākawāwezgera ku kwavo, waliyose ku hema lakhe.

³Yonatani wakarongozga wāsilikari wākhe kuya karwa nkhondo na wāFilisiti ku linga lawo ku Geba na kuwāthereska ndipo wāFilisiti wakapulika za ichi. Ntheura Sauli wakalizga mbata mu charu chose cha Israele kuti wāHebere wapulike.

⁴Sono wāIsraele wose wākapulika kuti Sauli wathereska wāFilisiti ku linga lawo na ndiposo kuti wāIsraele wānunkha chomene ku wāFilisiti. Penepapo wāIsraele wakachemeka kuti waŵe pamoza na Sauli ku Giligala.

⁵WāFilisiti wākawungana kuti wārwe nkhondo na wāIsraele. Ntheura wākawāna magareta 30,000 na mahachi 6,000 ndipo wāsilikari unandi wawo nga ndi muchenga wa mu mphepete mwa nyanja. Wākaruta kuya kazenga misasa yawo ku Mikimashi cha mu mafumiro gha dazi ku malo gha Beti Aveni.

⁶Para wāIsraele wakawona kuti wāli mu visuzgo pakuti wāFilisiti wākawāfinyirizga, wākabisama mu zimphanji, mu makhururu, mu majarawe, mu madindi na mu visimi.

⁷Wānji wā iwo wākachimbira na kwambuka mronga wa Yorodani mpaka wākaya kafika mu charu cha Gadi na cha Gileyadi. Pa nyengo iyi Sauli wākawā wachali ku Giligala ndipo wāsilikari wose awo wākawā nayo wākatenthemanga na wofi.

⁸Sauli wakalindizga mazuŵa ghankhonde na ghawīri kwakuyana na nyengo iyo Samuele wakimika. Kweni Samuele kuti wakizako chara ku Giligala ndipo wāsilikari wākhe wākamba kumbininika.

⁹Ntheura Sauli wakalangula wakati, “Zani na viŵeto mwakuti tipereke sembe yakocha na sembe ya wenenawene kwa FUMU.” Ndipo wākati wāiza nazo, iyo wakapereka sembe yakocha.

¹⁰Apo wakamarizganga waka kupereka sembe yakocha, Samuele wakafika. Ntheura Sauli wakaruta kuti wākumane na kumutauzga.

¹¹Samuele wakafumba kuti, “Kasi wachita chivichi?” Sauli wakazgora wakati, “Para ndanguwona kuti wāsilikari wākumbininika, imwe namwe mukizako chara pa nyengo iyo mukimika, ndiposo na wāFilisiti wākuwungana pamoza ku Mikimashi.

¹²Sono ine ndangughanaghana kuti, wāFilisiti wāti wāze kuno ku Giligala kwa ine na nkhondo, apo ine ndichali ndi ndawegherere uchizi kwa FUMU. Ntheura ndanguchichizgika kuti ndipereke sembe yakocha iyi.”

¹³Samuele wakati kwa Sauli, "Wachita chinthu cha kupusa. Iwe kuti wasunga marango gha FUMU, Chiuta wako agho wakakulangula chara. Usange ughapulikirenge, FUMU mphanyi yakhozga ufumu wako pa âwIsraele kwa muyirayira.

¹⁴Kweni iwe kuti wapulikira marango gha FUMU chara. Ntheura ufumu wako kuti urutilire chara, FUMU yajipenjera munthu wakuyana na mtima wakhe ndipo yamwimika kuâwa karonga kuti wawuse âwanthu âwakhe."

¹⁵Vyati vyachitika ivi, Samuele wakafumako ku Giligala wakaruta ku Gibeya mu charu cha Benjamini. Penepapo Sauli wakapenda âwasilikari awo âwakaâwa nayo ndipo pamoza âwakaâwa 600.

¹⁶Ndipo Sauli na Yonatani mwana wakhe pamoza na âwasilikari awo âwakaâwa nayo, âwakazenga misasa yaho ku Geba mu charu cha Benjamini ndipo âwFilisiti wakazenga ku Mikimashi.

¹⁷Ntheura âwasilikari âwakuskogha âwa âwFilisiti âwakiza mwa mabuchibuchi kufuma mu misasa yaho mu mpingo yitatu. Mpingo umoza ukizira ku dera la msumba wa Ofura mu charu cha Shuwala,

¹⁸unyakhe ukizira ku dera la msumba wa Beti Horoni ndipo mpingo wa chitatu ukuzira ku mphaka kulaâwiska ku dambo la Zeboyimu ku cha ku mapopa.

¹⁹Mu charu chose cha Israele mukaâwavye mufuzi waliyose pakuti âwFilisiti âwakati, "Tireke kuâwazomerezga mzire âwHebere âwajifilire âwekha malupanga panji mikondo."

²⁰Ntheura âwIsraele âwakarutanga ku âwFilisiti kukanoreska mayembe, vindayo, mbavi na vigeru vyaho.

²¹Mtengo wakunolera mayembe na vindayo ukaâwa ndarama ziâwiri pa ndarama zitatu zilizose, ndipo wakunolera mikondo ya mino, mbavi, na malunkhanjo ukaâwa ndarama yimoza pa ndarama zitatu.

²²Ntheura pa nyengo ya nkhondo pakaâwavye musilikari wa Sauli na Yonatani uyo wakaâwa na lupanga panji mukondo, kweni Sauli na Yonatani pera ndiwo âwakaâwa nayo.

²³Penepapo mpingo unyakhe wa âwasilikari wa âwFilisiti ukaruta ku chipata cha Mikimashi kuya kalinda.

1 Samuele 14

Yonatani wakurotokera âwFilisiti

¹Zuâwa limoza Yonatani mwana wa Sauli wakati kwa muwukirano uyo wakayeghangwa mahomwa yakhe, "Zanga tiye tambukire ku sirya ku misasa wa âwFilisiti." Kweni kuti wakamuphalira wiske chara.

²Sauli wakazenga misasa ghakhe ku umaliro wa msomba wa Gibeya musi mwa khuni la magalagadeya mu Migironi, ndipo ḫasilikari awo ḫakaŵa nawo ḫakaŵa 600.

³Yumoza wa ḫanthu awo ḫakaŵapo wakaŵa Ahiya uyo wakaŵa musofi wakuwvara malaya gha bafuta gha efodi. Iyo wakaŵa mwana wa Ahitubu mwana munyakhe wa Ikabodi muzukuru wa Finehasi mweneuyo wakaŵa mwana wa Eli, musofi wa FUMU ku Shilo. Pakaŵavye na yumoza uyo wakamanya kuti Yonatani wafumapo.

⁴Pa chipata apo Yonatani wakenera kuperotamo pakuya ku misasa ya ḫaFilisiti pakaŵa pakati pa majarawe għawiri ghakuzonthoka uku na uku. Jarawe limoza likachemekanga Bozezi ndipo linyakhe likachemekanga Sene.

⁵Jarawe lakudanga likaŵa cha ku mpoto kwa Mikimashi ndipo linyakhe likaŵa cha ku mwera kwakhe kuthyana na msomba wa Geba.

⁶Yonatani wakati kwa muwukirano uyo wakayegħa mahomwa ghakhe, “Zanga, tiye tambukire ku sirya ku misasa ya ḫasilikari ḫambula kukotoreka. Panyakhe FUMU yamkutovwira, pakuti kulje chakukanizga FUMU kuponoska, manyi paŵe ḫanandi panyakhe ḫachoko.”

⁷Muwukirano yura wakazgora kuti, “Chitani chilichose icho mtima winu ukukhumba. Ine ndili namwe pamoza, ndipo umo mukughaghanira, ndimo nkhughaghanira ine.”

⁸Ndipo Yonatani wakati, “Tiye tambukire ku sirya ku ḫaFilisiti kuti tikajirongore kwa iwo.

⁹Usange ḫamkuti, ‘Lindizgani penepapo tisuke tize kwa imwe,’ tamkulindizga apo tamkuŵa kwambula kuruta kwa iwo.

¹⁰Kweni usange ḫamkuti, ‘Zanine kuno kwa ise,’ apo ndipo tamkukwera pakuti ndicho chamkuŵa chimanyikwiro chakuti FUMU yaŵaperek mu mawoko ghithu.”

¹¹Ntheura wose ḫawiri ḫakajirongora ku msasa wa ḫasilikari ḫaFilisiti, ndipo iwo ḫakati ḫawawone ḫakati, “Wonani ḫaHebere ḫakufuma mu makhururu umo ḫakabisama.”

¹²Ndipo ḫasilikari ḫaFilisiti ḫakati kwa Yonatani na muwukirano wakhe, “Kwererani kuno kwa ise kuti mwizakawone.” Penepapo Yonatani wakati kwa muwukirano wakhe, “Zanga undirondezge, pakuti nadi FUMU yaŵaperek mu mawoko għa ḫalsra.”

¹³Yonatani wakwerera kwa iwo pa kwendera mawoko na malundi, ndipo muwukirano wakhe nayo wakachita ntheura pera. Yonatani wakaŵalasanga

ŵaFilisiti na mikondo ndipo muwukirano wakhe wakaŵamarizganga pakuŵakoma.

¹⁴Ŵasilikari ūkudanga awo Yonatani na wakuyegha mahomwa ghake ūkakoma ūkawâwa 20 ndipo wakaŵakomera pa malo ghakuchepa chomene ghakukwana hafu wa ekala limoza.

¹⁵Ntheura wofi ukawâwira ūwasilikari wose ūa ūFilisiti kwamba awo ūkawâwa mu misasa, mu thengere, awo ūkalindanga mu malinga na awo wakaruta kuya kaskogha. Charu nacho chikasunkhunyika na kuperekâ chitenthe chikuru chomene icho chikafuma kwa Chiuta.

Kuthereskeka kwa ūFilisiti

¹⁶Wanthu ūa Sauli awo ūkalindanga ku Gibeya mu charu cha Benjamini, ūkalaŵiska ndipo ūkawona ūwasilikari wa ūFilisiti ūkuchimbira uku na uku.

¹⁷Penepapo Sauli wakati ku ūwasilikari ūkhe, “Pendani kuti muwone uyo wafumapo mwa ise.” Para ūkati ūapenda, ūkasanga kuti Yonatani na wakuyegha mahomwa wakhe kulije.

¹⁸Sauli wakati kwa musofi Ahiya, “Zani nalo kuno Bokosi la Chiuta.” (Pakuti pa nyengo iyi bokosi likâwa na ūalsraele).

¹⁹Apo Sauli wakayowoyanga na musofi Ahiya, chitimbaheti chikakulirakulira mu misasa ya ūFilisiti. Ntheura Sauli wakati kwa musofi, “Wezga woko lako.”

²⁰Penepapo Sauli na ūwasilikari ūkhe ūkawungana na kuruta kuya karwa nkhondo na ūFilisiti ūneawo ūkawasanga kuti ūali mu chitimbaheti chikuru chakutimbana ūekha na malupanga ghawo.

²¹Wahere ūanji awo kale ūkakharanga na ūFilisiti ndipo panyengo iyi ūkaruta nawo kuya karwa nkhondo na ūalsraele ku misasa, ūkazgoka na kuŵa pamoza na ūalsraele awo ūkawâwa na Sauli na Yonatani.

²²Wahere ūanji awo ūkabisamanga mu charu cha mapiri cha Efurayimu para ūkati ūapulika kuti ūFilisiti ūkuchimbira, nawoso ūkiza na kuŵa pamoza na ūnyawo pakulimbana na ūFilisiti.

²³Ndipo nkhondo yeneyira yikatandazgika mpaka ku msomba wa Beti Aveni. Ntheura FUMU yikaŵathaska ūalsraele zuŵa lenelira.

Sauli wakutemba waliyose uyo watî warye

²⁴Ŵasilikari ūa ūalsraele ūkawâwa mu visuzgo zuŵa lira chifukwa Sauli wakaŵalangula na chirapo wakati, “Musilikari waliyose watembeke uyo waryenge chakurya pambere kundafipe, ndisuke ndiwezgere nduzga pa ūwarwani ūane.” Ntheura pakaŵavye na yumoza uyo wakacheta chakurya.

²⁵Wasilikari wose wakanjira mu thengere. Kwenekura wakasanga uchi posepose.

²⁶Para wasilikari wara wakanjiranga mu thengere wakawona kuti uchi ukuthonya waka, kweni pakaŵavye na yumoza wakutorapo kuti warye chifukwa wakopanga chirapo cha Sauli.

²⁷Kweni Yonatani kuti wakapulika kuti wawiske wakalangula wasilikari pakuchita chirapo kuti wareke kurya chara. Ntheura wakatora ndodo yakhe na kuyibizga mu chisa cha uchi, ndipo wakaromba uchi na munwe wakhe na kurya. Penepapo nkhongono zakhe zikawereramo.

²⁸Ndipo yumoza wa wasilikari wakati kwa iyo, “Wawiskemwe wakalangula wasilikari pakuchita chirapo kuti, ‘Musilikari waliyose watembeke mweneuyo wati waryenge chakurya muhanya uno. Ichi ndicho chifukwa wasilikari walijire nkhongono.’”

²⁹Yonatani wakazgora wakati, “Wadada wasuzga wasilikari. Wonani umo ine nkhongono zawereramo ndati ndachetapo uchi uchoko uwu.

³⁰Asi mphanji kwanguwa kuweme chomene usange wasilikari wangurya waka na kufwasa muhanya uno pa ivyo wakuskogha ku warwani wawo weneawo wakawasanga. Asi mphanyi taŵakoma waFilisiti kwakuruska?”

³¹Zuwa lira, walsraele wakati wakoma chomene waFilisiti kufuma ku Mikimashi mpaka ku Ayaloni, vikawalemera chomene chifukwa cha njara.

³²Ntheura wasilikari wara wakachimbilira pa ivyo wakuskogha ku warwani wawo ndipo wakatorapo mberere na mbuzi, ng'ombe na wana wa ng'ombe na kuzikoma ndipo wakarya ziwi si pamoza na ndopa wuwo.

³³Wanthu wanji wakati kwa Sauli, “Wonani, wasilikari wakwanangira FUMU pakurya nyama iyo yili na ndopa mukati mwakhe.” Sauli wakati, “Mwachitira vinthu mu uryarya, kunkhuzgirani kuno kwa ine chilibwe chikuru icho.”

³⁴Ntheura Sauli wakatiso, “Mujibarariske mukati mu wantru, ndipo muwaphalire wanyinu kuti, ‘Muntru waliyose wize na ng'ombe, panji mberere yakhe ndipo wayikomere pano, ndipo warye. Mureke kwanangira FUMU pakuryera kumoza na ndopa.’” Ntheura waliyose wakiza na ng'ombe yakhe zuwa lira na kuyikomera penepara.

³⁵Penepapo Sauli wakazengera FUMU jochero leneilo likawa lakudanga kulizenga.

³⁶Sauli wakati ku wasilikari wakhe, “Tiyeni tirute ku waFilisiti usiku uno, tikarwe na kuskogha vinthu vyawo kusuke kuche. Tireke kurekapo na yumoza wa iwo kuwa wa moyo.” Wasilikari wakazgora wakati, “Chitani chilichose icho

mwapima kuti nchiweme." Kweni musofi wakati, "Tiyeni tifumbe danga kwa Chiuta."

³⁷Ntheura Sauli wakafumba kwa Chiuta wakati, "Kasi tingaruta kuya karwa na wāFilisiti? Kasi muti muŵaperekenge mu mawoko gha wālsraele? Kweni FUMU kuti yikazgora chara zuŵa lenelira.

³⁸Penepapo Sauli wakati, 'Sendererani kuno imwe mose muli wārongozgi wāsilikari, ndipo tisange kuti kwananga uko kwachitika muhanya uno nkhwa mtundu uli?

³⁹Pakuti ine nkhurapira mwa FUMU, iyo yikuthaska wālsraele, nanga uheni uwu wangachita mwana wane Yonatani, wati wafwenge nadi. Kweni pakaŵavye na yumoza uyo wakazgorapo.' "

⁴⁰Ntheura Sauli wakati ku wālsraele wose, "Imwe kharani ku lwegha lumoza apo ine na Yonatani mwana wane tikhaliire ku lwegha lunyakhe." Wāsilikari wākati kwa Sauli, "Chitani chose icho mukuchipima kuti nchiweme."

⁴¹Penepapo Sauli wakati, "Mwe FUMU, Chiuta wa wālsraele, kasi mwarekerachi kundizgora nda muteŵeti winu muhanya uno? Usange kwananga uku kuli mwa ine panji mu mwana wane Yonatani, Mwe FUMU, Chiuta wa Israele, tizgorani na mphenduzgo ya Urimu, iyo nja unenesko, ndipo usange kwananga uku kuli mwa wānthu wānu wālsraele tizgorani na mphenduzgo ya Tumimu, iyo njakufikapo." Ntheura mphenduzgo yikawira Yonatani na wiske Sauli, kweni wānthu wākaphokwa.

⁴²Sauli wakati, "Chitani mphenduzgo kuti tiwone uyo kwananga uku nkhwakhe pakati pa ine na Yonatani mwana wane." Wākati wāchita mphenduzgo yikawira pa Yonatani.

⁴³Penepapo Sauli wakati kwa Yonatani, "Undiphalire, kasi wachitachi?" Ndipo Yonatani wakamuphalira wiske wakati, "Nkhacheta tuwuchi tuchoko uto tukāwa ku songo kwa ndodo yane. Ntheura sono nkhwenera kufwa."

⁴⁴Sauli wakati, "Nkhurapa nadi, Chiuta wandikome ine, usange iwe Yonatani ukureka kufwa."

⁴⁵Kweni wāsilikari wakati kwa Sauli, "Kasi Yonatani wakomekenge nadi, munthu uyo wapereka kuthaska kukuru kwa Israele. Chara! Nkhurapira mwa FUMU kuti, 'Palije nanga ndi sisi la ku mutu wakhe ilo liti liwenge pasi, pakuti watithaska muhanya uno na wowwiri wa Chiuta.' " Ntheura wānthu wākaponoska umoyo wa Yonatani kuti wakakomeka chara.

⁴⁶Penepapo Sauli wakareka kuwāchimbizga wāFilisiti ndipo wāFilisiti wākaruta ku charu chawo.

Kuwusa kwa Sauli na mbumba yakhe

⁴⁷Para Sauli wakamba kuwusa âwIsraele, wakarwa na âwarwani âwakhe âwa ku madera ghose, âwMowabu, âwAmoni, âwEdomu, âwakaronga âwa ku Zoba ndipo na âwFilisiti. Kulikose uko wakarutanga, wakaâwathereskanga.

⁴⁸Wakarwanga mwa nkhongono mwakuti wakathereska âwAmaleki na kuthaska âwIsraele kufuma ku awo âwakaskogha katundu wawo.

⁴⁹Wana âwanarume âwa Sauli âwakâwa âwa: Yonatani, Ishivi, na Maliki Shuwa. Mazina gha wana âwakhe âwasungwana âwakâwa âwa: wa uwere wakaâwa Merabu ndipo munung'una wakaâwa Mikala.

⁵⁰Zina la muwoli wakhe likâwa Ahinowamu, mwana wa Ahimaazi. Zina la murongozgi wa âwasilikari wakaâwa Abinara mwana wa Neri uyo wakaâwa sibweni wa Sauli.

⁵¹Kishi wiske wa Sauli na Neri, wiske Abinara, âwakâwa wana âwa Abiyele.

⁵²Mu mazuâwa ghose gha Sauli, pakaâwa nkhondo yakofya pakati pa iyo na âwFilisiti. Munthu yose uyo Sauli wakamuwona kuti ngwa nkhongono panji nchinkhara wakamutoranga kuti wakharenge nayo.

1 Samuele 15

Sauli wakurwa nkhondo na âwAmaleki

¹Samuele wakati kwa Sauli, "Ine ndine FUMU yikandituma kuti ndikuphakazge kuâwa karonga wa âwanthu âwakhe, âwIsraele. Sono tegherezga ku icho FUMU yikuyowoya.

²FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, 'Nditu ndilange âwAmaleki pa icho âwakâwachitira âwIsraele, na umo âwakâwajandizgira mu nthowa para âwakafumanga mu Eguputo.

³Ntheura sono rutani mukarwe nkhondo na âwAmaleki, ndipo mukanange chilichose icho nchawo. Mungakarekanga na chimoza chara. Mukakome âwanarume panji âwanakazi, wana panji âwabonda, ng'ombe panji mberere, ngamila panji mbunda.' "

⁴Penepapo Sauli wakâwachemera pamoza âwasilikari âwakhe ndipo wakaâwapenda ku msumba wa Telayimu. âWasilikari âwakwenda pasi âwakâwa 200,000 kufuma ku charu cha Israele ndipo 10,000 âwakafuma ku charu cha Yuda.

⁵Sauli wakaruta ku msumba wa âwAmaleki ndipo wakaâwakhazga mu dambo kuti waâwabuchizge.

⁶Ntheura Sauli wakati ku âwKeni, "Fumanimo mukati mu âwAmaleki mwakuti ndireke kumumarani pamoza nawo, pakuti imwe mukaâwa na lusungu na âwIsraele apo âwakafumanga mu Eguputo." Ntheura âwKeni âwakafumamo mukati mu âwAmaleki.

⁷Penepapo Sauli wakarwa nkhondo na âwaAmaleki kufuma ku Havila mpaka ku Shuru ku mafumiro gha dazi gha charu cha Eguputo.

⁸Wakamukora Agagi karonga wa âwaAmaleki na kumureka wa moyo, ndipo âwanthu âwanyakhe wose wakaŵakoma na lupanga.

⁹Kweni Sauli na âwasilikari âwakhe âwakareka kukoma Agagi pamoza na mberere na mbuzi, ng'ombe, âwana âwa ng'ombe âwakututuâwa, âwana-mberere, ndiposo na chose icho chikaŵa chiweme. Ndipouli âwakakoma vyose ivyo vikâwa vyawakawaka na vya kupendera.

Chiuta wakumukana Sauli kuŵa karonga

¹⁰Mazgu gha FUMU yikiza kwa Samuele, ghakati,

¹¹“Ndili na chitima kuti nkhamwimika Sauli kuŵa karonga, chifukwa wareka kundirondezga, ndipo wareka kusunga malangulo ghane.” Ichi chikamusuzga chomene Samuele ndipo usiku wose ura wakachezera kuŵeyerera kwa FUMU.

¹²Samuele wakawuka na mulenje chomene kuya kakumana na Sauli, kweni âwanthu âwakamuphalira kuti Sauli waruta ku Phiri la Karimele kweneuko wajimikira chikumbusko cha iyomwene. Ndipo sono wawerako, wakhilira ku Giligala.

¹³Samuele wakati wafika kwa Sauli, Sauli wakati, “FUMU yimutumbikani. Malangulo ghose gha FUMU ndaghasinga.”

¹⁴Kweni Samuele wakati, “Kasi kulira kwa mberere na mbuzi na ng'ombe uko ine nkhupulika nkhwa vichi?”

¹⁵Sauli wakazgora wakati, “ÂWasilikari ndiwo âwiza nazo kufuma kwa âwaAmaleki. Ng'ombe, mberere na mbuzi zose ziweme kwakuruska tazireka kuti ziŵe sembe kwa FUMU, Chiuta wako. Kweni vinyakhe vyose tikavimara petu.”

¹⁶Penepapo Samuele wakati kwa Sauli, “Reka! Nditi ndikuphalire icho FUMU yayowoya kwa ine usiku wajumpha uwu.” Sauli wakazgora kuti, “Ndiphalirani.”

¹⁷Ntheura Samuele wakati, “Nangauli ukuiwona kuŵa muchoko, asi sono ndiwe murongozgi wa mafuko gha Israele? FUMU yikakuphakazga kuŵa karonga wa Israele.

¹⁸FUMU yikakutuma yikati, ‘Ruta, ukarwe nkhondo na âwaAmaleki, âwanthu âwakwananga âwara. Ukaŵakome âwasuke âwakamare petu.’

¹⁹Kasi nchifukwa uli ukareka kupulikira Mazgu gha FUMU? Nchifukwa uli ukachimbilira pa vyakuskogha na kuchita icho nchiheni panthazi pa FUMU?”

²⁰Sauli wakati kwa Samuele, "Ndapulikira Mazgu gha FUMU, ndipo ndanguruta uko FUMU yikandituma. Ndiza nayo Agagi, karonga wa ûAmaleki, na kukoma ûAmaleki wose.

²¹Kweni pa ivyo ûasilikari ûakaskogha, ûakatorapo mberere na mbuzi na ng'ombe, izo zikâwa viweme kwakuruska, zeneizo tikenera kuzikomerathu, mwakuti tipereke kwa FUMU, Chiuta winu kuâwa sembe ku Giligala."

²²Kweni Samuele wakazgora wakati, "Kasi FUMU yikukondwera chomene na vichi: Sembe zakocha mburuma na sembe zakukoma vinyakhe, panji kupulikira mazgu ghakhe? Nadi kupulikira nkhuweme, kuruska sembe, kutegherezga ku mazgu gha Chiuta nkhuweme, kuruska mafuta gha mberere zanarume.

²³Pakuti kugaruka kukulingana na kwananga kwa kuroska, ndipo mutafu ukulingana na uheni wa kusopa vikozgo. Chifukwa wakana mazgu gha FUMU, FUMU nayo yakukana kuti uâwe karonga."

²⁴Penepapo Sauli wakati kwa Samuele, "Ndananga. Ndaswa dango la FUMU ndiposo na malangulo ghinu. Ine nkhopanga âwanthu ndipo nkhapulikira mazgu ghawo.

²⁵Ntheura sono nkhumuâneyani, mundigowokere kwananga kwane ndipo muwerere pamoza nane mwakuti nkhayisope FUMU."

²⁶Kweni Samuele wakati kwa Sauli, "Nditi ndiwererenge kunyuma pamoza nawe chara, pakuti iwe ukakana Mazgu gha FUMU, ndipo FUMU nayo yakukana iwe kuâwa karonga wa ûalsraele."

²⁷Apo Samuele wakazgokanga kuti warutenge, Sauli wakakora ku umaliro wa munjilira wa Samuele ndipo ukaparuka.

²⁸Ntheura Samuele wakati kwa Sauli, "FUMU yakwapurako ufumu kwa iwe muhanya uno ndipo yaupereka kwa munthu munyakhe uyo ndi muweme kuruska iwe.

²⁹Ndipo Chiuta uyo mbuchindami wa Israele kuti wakuteta chara nanga nkhushintha maghanoghano ghakhe. Iyo kuti ndi munthu chara kuti wasinthe maghanoghano ghakhe."

³⁰Sauli wakati, "Ndananga. Kweni nkhumuâneyani, mundipe nchindi panthazi pa ûarongozgi ûâwanthu na panthazi pa ûalsraele wose. Wererani pamoza na ine mwakuti nkhayisope FUMU, Chiuta winu."

³¹Penepapo Samuele wakawerera kuruta pamoza na Sauli, ndipo Sauli wakayisopa FUMU.

³²Ntheura Samuele wakati, "Zani nayo kwa ine Agagi, karonga wa ûAmaleki." Agagi wakiza na chigomezgo uku wakughanaghana kuti, "Nadi vyakuâwinya nya nyifwa vyamara."

³³Samuele wakati, “Nga ndi umo lupanga lwako lwazgolera wānakazi kuŵa wāmbula wāna, ntheura ndimo wānyoko wāti wākhalirenge wāmbula wāna.” Ntheura Samuele wakamukoma Agagi panthazi pa FUMU na kumudumula tuchokotuchoko panthazi pa jochero ku Giligala.

³⁴Penepapo Samuele wakaruta ku Rama, ndipo Sauli nayo wakawerera ku nyumba yakhe ku msumba wa Gibeya.

³⁵Ndipo kufumira apo, Samuele kuti wakakumanaso na Sauli chara mpaka pa zuŵa ilo Sauli wakafwira. Ndipouli, Samuele wakamutengerera Sauli. Ndipo FUMU nayo yikaŵa na chitima chifukwa yikamwimika Sauli kuŵa karonga wakuwusa wālsraele.

1 Samuele 16

Samuele wakuphakazga Davide kuŵa karonga

¹FUMU yikati iyo kuŵa karonga wakawusa wālsraele? Zuzga mafuta mu lusengwe lwako kuti ndikutume. Iwe uti urutenge kwa Yese wa ku Betelehemu ndipo kwenekaza ndasora yumoza wa wāna wākhe kuti waŵe karonga.”

²Samuele wakati, “Kasi ndingaruta uli? Usange Sauli wati wapulike, wandikomenge.” FUMU yikati, “Utore ng’ombe yanakazi yambula kubabapo urute nayo ndipo ukati, ‘Ine ndiza kuti ndipereke sembe kwa FUMU.’

³Ku sembe iyo uchemereko Yese ndipo ine ndamkukurongora icho ukwenera kuchita. Ukwenera kundiphakazgira munthu mweneuyo ndamkukuphalira.”

⁴Samuele wakachita icho FUMU yikamulangula. Para wakiza ku msumba wa Betelehemu, wārara wā msumba wākiza kuti wākumane nayo uku wākutenthema. Wākamufumba wākati, “Kasi mwiza mu mutende?”

⁵Samuele wakazgora wakati, “Inya, ndiza mu mutende. Ndiza kuti ndizakapereke sembe kwa FUMU. Ntheura mujipatuliske na kwiza pamoza nane kuya kapereka sembe.” Wakamuphaliraso Yese na wāna wākhe kuti nawo wājipatuliske ndipo wīze nayo pamoza kukapereka sembe.

⁶Para Yese na wāna wākhe wākafika, Samuele wakalaŵiska pa Eliyabu mwana wa Yese murara ndipo wakaghanaghana kuti, “Nadi wakuphakazgika wa FUMU ndi mweneuyo uyo wimilira panthazi pa FUMU.”

⁷Kweni FUMU yikati kwa Samuele, “Ureke kulaŵiska kawonekero ka munthu panji musinkhu wakhe, pakuti ndamukana. Ine kuti nkholuwâwiska nga ndi umo wakulawîskira munthu chara. Munthu wakulawîwiska kawonekero kakuwaro, kweni ine nkholuwâwiska mu mtima.”

⁸Ntheura Yese wakachema Abinadabu na kumuphalira kuti wajumphe panthazi pa Samuele. Kweni Samuele wakati, "Nanga ndi uyu FUMU yamusankha chara."

⁹Yese wakachemaso Shama na kumuphalira kuti wajumphe panthazi pa Samuele. Kweni Samuele wakati, "Uyu nayo kuti FUMU yamusankha chara."

¹⁰Yese wakaŵa na ŵana ŵankonde na ŵawiri ndipo wose wakaŵaphalira kuti ŵajumphe panthazi pa Samuele. Kweni Samuele wakati, "Palije nanga njumoza uyo FUMU yamusankhapo pa ŵana aŵa."

¹¹Ntheura Samuele wakafumba Yese wakati, "Kasi ŵana ŵanarume awo uli nawo mbene ŵaŵa pera?" Yese wakazgora wakati, "Pali yumoza muchoko chomene, zina lakhe ndi Davide, kweni wali ku thengere wakuliska mberere na mbuzi." Samuele wakati, "Tuma munthu kuti wakamuchema, pakuti titikharenge pasi chara wasuke iyo wize pano."

¹²Ntheura Yese wakatuma munthu kukamutora, ndipo wakiza nayo. Davide wakaŵa muswesi, wa maso ghakuŵala na wa thupi lakutowa. FUMU yikati, "Ndi mweneuyu wuka umuphakazge mafuta."

¹³Penepapo Samuele wakatora lusengwe umo mukâwa mafuta na kumuphakazga Davide pa mutu panthazi pa ŵakuru ŵakhe ndipo kufuma zuŵa lira la Mzimu wa FUMU ukiza na nkhongono pa Davide. Pamanyuma pa ivi Samuele wakawerera ku Rama.

Davide wakuteŵetera Sauli

¹⁴Sono Mzimu wa FUMU ukufumamo mwa Sauli ndipo mzimu uheni kufumira kwa FUMU ukiza kuti umusuzgenge Sauli.

¹⁵Ŵateŵeti ūa Sauli ūakati kwa iyo, "Wonani sono mzimu uheni kufumira kwa Chiuta, ukumusuzgani.

¹⁶Mutilangure sekuru withu kuti timupenjerani munthu yunji uyo wakumanya kulizga bango. Ndipo nyengo yose para mzimu uheni kufumira kwa Chiuta wiza pa imwe, iyo wizakamulizgiraninge bango ndipo imwe muti mujipulike makora."

¹⁷Ntheura Sauli wakati, "Ndipenjerani munthu uyo ndipo para mwamusanga mwize nayo kwa ine."

¹⁸Yumoza wa ūateŵeti ūakhe wakati, "Ine ndili kumuwonapo mwana mwanarume wa Yese wa ku Betelehemu uyo wakumanya kulizga bango. Ndi munthu wachikanga na wakumanya kurwa nkhondo, wakuchenjera mu kayowoyerero ndipo wa chisko chakutowa. Ndipo FUMU yili mwa iyo."

¹⁹Penepapo Sauli wakatuma nthumi kuruta kwa Yese na mazgu ghakuti, "Unditumire mwana wako Davide uyo ndi muliska wa mberere na mbuzi."

²⁰Ntheura Yese wakatora mbunda na kuyiyegheska chakurya, thumba la chikumba la vinyo na kana ka mbuzi, ndipo wakamutuma Davide mwana wakhe kuti wakavipereka kwa Sauli.

²¹Davide wakafika kwa Sauli na kwamba mlimo wakhe wakumuteŵetera. Sauli wakamutemwa chomene Davide ndipo wakamuzgora kuŵa wakuyegha mahomwa ghakhe.

²²Penepapo Sauli wakatuma mazgu kwa Yese, wakati, "Ndakondwa nayo chomene Davide, ntheura umuzomerezge wakhare na ine kuti wanditeŵeterenge."

²³Ndipo pa nyengo yose apo mzimu uheni ukamwiziranga Sauli, Davide wakatoranga bango wakhe na kulizga. Mzimu uheni ukafumangamo mwa Sauli ndipo wakajipulikanga makora.

1 Samuele 17

Goliyati wakuyuyura âwasilikari âcharu cha Israele

¹âWaFilisiti âwakawunganya magulu ghawo gha nkhondo ku msumba wa Soko mu charu cha Yuda. âWakazenga misasa yawo ku Efesi Damimu pakati pa Soko na Azeka.

²Sauli na âwasilikari âwakhe nawo âwakawunganya na kuzenga misasa yawo mu dambo la Ela ndipo âwakandandiska âwasilikari âwawo makora kuti âwarwe na âwaFilisiti.

³âWaFilisiti âwakimilira mu phiri limoza ndipo âwalsraele nawo âwakimilira mu phiri linyakhe, pakati pawo pakaŵa dambo.

⁴Chinkhara zina lakhe Goliyati chikiza kufumira ku misasa ya âwaFilisiti icho chikakharanga ku msumba wa Gati. Chinkhara ichi chikaŵa mamita ghatatu mu utali.

⁵Chikaŵa na chipewa cha mkuŵa ku mutu wakhe ndipo chikavwara munjilira wa mkuŵa uwo uzitu wakhe chikaŵa makilogiramu 57.

⁶Mu minkhozo yakhe chikajikaka mkuŵa wakupefefuka ndipo chikaŵika mukondo wakhe pa chiŵegha chakhe.

⁷Luti lwa mukondo lukaŵa nga ndi muchiko wa chakurukira salu, ndipo mutu wa mukondo ukaŵa na uzitu wa makilogiramu pafupi ghankhonde na għawiri. Wakuyegha nguru yakhe yakuvikirira, wakadangiranga panthazi pakhe.

⁸Goliyati wakimilira na kuchemerezga ku âwasilikari âwa charu cha Israele wakati, "Kasi nchifukwa uli mwiza na kundandika âwasilikari âwinu kuti murwe nkhondo? Asi ine ndine muFilisiti, ndipo imwe ndimwe âwazga âwa Sauli?

Musorepo munthu yumoza ndipo mweneuyo ndiyo wize kwa ine kuti warwe nane.

⁹Usange iyo wangamanya kurwa nane nkhondo na kundikoma, ise tiŵenge wazga ūinu. Kweni usange ndamuruska na kumukoma, imwe muti muŵenge wazga ūithu na kutiteŵetera ise.

¹⁰MuFilisiti yura wakatiso, ‘Nkhuŵayuyura ūasilikari wose ūalsraele muhanya uno. Mundipe waka munthu yumoza kuti ndirwe nayo nkhondo.’ ”

¹¹Sauli na ūasilikari wose ūalsraele ūakati ūapulika mazgu gha muFilisiti yura, ūakathika lusoko na kopa chomene.

Davide ku misasa ya Sauli

¹²Davide wakaŵa mwana wa muEfurayimu zina lakhe Yese wa ku msomba wa Betelehemu mu chigaŵa cha Yuda. Yese ūakaŵa na ūana ūnarume ūankonde na ūatatu ndipo mu nyengo ya Sauli, wakaŵa murara na wakuchekura chomene.

¹³Ūana ūarara ūatatu ūa Yese ūakarondezga Sauli ku nkhondo. Mazina gha ūana ūakhe ūatatu awo ūakaruta ku nkhondo ndi agha: Eliyabu mwana wa uŵere, Abinadabu mwana wa chiŵiri na Shama mwana wa chitatu.

¹⁴Davide wakaŵa muchoko wa wose ndipo ūakuru ūakhe ūatatu ūara, ūakaruta na Sauli ku nkhondo,

¹⁵kweni Davide wakarutanga kawirikawiri ku Betelehemu kuya kaliska mberere na mbuzi za ūawiske.

¹⁶Goliyati wakarutilira kuderera ūasilikari ūa charu cha Israele pakwiza kimikira pafupi pa mazuŵa 40 mulenje na mise.

¹⁷Zuŵa limoza Yese wakati kwa Davide mwana wakhe, “ŵayeghera ūakuru ūako debe la tirigu wa kukazinga na vingwa khumi ivi, urute navyo luŵiro ku misasa yawo.

¹⁸Umuyeghereso maburunga gha chambiko khumi murara wa ūasilikari wa ūankondo chikwi chimoza. Ukawone umo ūakuru ūako ūakukhalira ndipo ukize na chimanyikwiro chakufumira kwa iwo.

¹⁹Ūakuru ūako ūali na Sauli na ūasilikari wose ūa charu cha Israele mu dambo la Ela ūakurwa nkhondo na ūafilisiti.”

²⁰Na machero ghakhe, Davide wakawuka na mulenje chomene, wakazireka mberere na mbuzi za wiske na muliska munyakhe. Wakatora vyakurya vira na kuruta nga ndi umo wiske Yese wakamuphalirira. Ndipo Davide ūakafika ku misasa pa nyengo iyo ūasilikari ūakarutiranga kuya karwa nkhondo na kupoma kukuru kwa ūasilikari.

²¹Wasilikari wa charu cha Israele na waFilisiti wakandandikanga wasilikari wawo kuti warwe nkhondo mwakurazgirana.

²²Penepapo Davide wakareka vyakurya ivyo wakayegha mu mawoko gha uyo wakasunganga vyakurya na kuchimbilira ku nkhondo ndipo wakati wafika, wakatauzga wakuru wakhe.

²³Apo wakaŵa wachali kuyowoya nawo, wakawona Goliyati, chinkhara cha waFilisiti chira cha msomba wa Gati, chikwiza kufuma mu wasilikari wakhe chikuyowoya mazgu gheneghara gha pakudanga ghakuderera, ndipo Davide wakachipulika chikuyowoya.

²⁴Para wasilikari wa walsraele wakachiwona chinkhara chira, wose wakachimbira uku wakutenthema na wofi ukuru.

²⁵Ndipo wakayowoyeskananga kuti, "Mwachiwona chinkhara ichi umo chikwizira? Chikwiza waka kwiza kayuyura walsraele. Ndipo munthu yose uyo wati wachikome, Karonga Sauli wati wamupe vyuma vinandi. Wizamkumupa mwana wakhe mwanakazi kuti wamutore kuwa muwoli wakhe na kuyizgora nyumba ya wawiske kuti yiŵe mu wanangwa mu charu cha Israele."

²⁶Penepapo Davide wakafumba wasilikari awo wakaŵa pafupi nayo kuti, "Kasi kuti kumuchitikire vichi munthu mweneuyo wati wakome chinkhara cha waFilisiti ichi na kuwuskako kuyuyurika kose uku pa walsraele? Kasi ndi njani muFilisiti wambula kukotoreka uyo wati wakuyuyura waka wasilikari wa Chiuta wa moyo."

²⁷Wasilikari wakamuzgora vyeneivyo karonga wakayowoyanga kuti, "Vyeneivi ndivyo vizamkuchitikira munthu mweneuyo wati wakome Goliyati."

²⁸Sono Eliyabu mukuru wa Davide murara wakapulika ivyo Davide wakayowoya na wasilikari wanyakhe. Penepapo wakakaripa chomene ndipo wakati, "Kasi nchifukwa uli wiza kuno? Kasi mberere na mbuzi zichoko waka zira wazireka na njani ku mapopa? Nkhumanya kujikuzga kwako na uheni wa mu mtima wako. Iwe wiza kuno kuti wizakawonerere waka nkhondo!"

²⁹Davide wakati, "Kasi ine ndachitachi? Kasi ndilije wanangwa wakuyowoyapo?"

³⁰Penepapo Davide wakazgokera ku musilikari munyakhe na kufumba fumbo lenelira la pakudanga. Ndipo wasilikari awo wakaŵafumba wakamuzgoranga zgoro limoza pera nga nda la pakudanga.

³¹Mazgu agho Davide wakayowoyanga ghakati ghapulikikwa, wakaya kamuphalira Sauli, mweneuyo wakatuma wantru kuti wakamucheme Davide.

³²Davide wakati kwa Sauli, “Paŵavye musilikari na yumoza wathike lusoko chifukwa cha muFilisiti uyu. Muteŵeti winu wati warute kuya karwa nayo nkhondo.”

³³Sauli wakazgora Davide wakati, “Iwe kuti ungamanya kwima kuti urwe nkhondo na muFilisiti uyu chara, chifukwa ndiwe mwana muchoko ndipo muFilisiti uyu waŵa wakurwa nkhondo kwamba ku wanichi wakhe.”

³⁴Kweni Davide wakati kwa Sauli, “Muteŵeti winu waŵa wakuliska mberere na mbuzi za ūawiske ndipo kukati kwiza nkaramu panji nkaramira na kukoma mwana-mberere kufuma ku mskambo,

³⁵nkhayirondezga ndipo nkhati ndayitimba nkhapokeska mwana-mberere yura kufuma mu mlomo wakhe. Para yikandizgokera kuti yikore ine, nkhayikora maweya ghakhe gha mu singo na kuyitimba mpaka kufwa.

³⁶Muteŵeti winu wali kukomapo vyose viŵiri nkaramu na nkaramira, ndipo muFilisiti uyu wambula kukotoreka wati wayane waka na chimoza cha vyeneivi pakuti wayuyura ūasilikari ūa Chiuta wa moyo.

³⁷FUMU yeneiyo yikandithaska ku chikufi cha nkaramu na cha nkaramira ndiyo yindithaskengeso ku muFilisiti uyu.” Sauli wakati kwa Davide, “Rutanga, FUMU yiŵe nawe!”

³⁸Penepapo Sauli wakamuvwarika Davide vyakuvwara vyakhe vya nkhondo. Ku mutu wakamuvwarika chipewa cha mkuŵa ndipo mu thupi wakamuvwarika munjilira wa chisulo chipepefu.

³⁹Ndipo Davide wakakaka lupanga lwakhe pa munjilira ura musilikari na kuyezga kwenda, kweni wakatondeka pakuti wakavizgōwera na kale chara. Davide wakati kwa Sauli, “Kuti ndingenda makora na ivi chara chifukwa ndindavizgōwera.” Ntheura wakavivura.

⁴⁰Ntheura Davide wakatora ndodo yakhe na kusorapo mawe ghaweme ghankhonde kufuma mu mronga na kughawika mu thumba lakhe ilo wakendanga nalo pakuliska. Apo fyata yikawa mu mawoko ghakhe, wakasenderera kufupi kuti na muFilisiti.

Davide wakuthereska Goliyati

⁴¹MuFilisiti yura pamoza na wakuyegha nguru yakhe uyo wakendanga panthazi pakhe, wakasendereranga kwiza uko kukaŵa Davide.

⁴²Para Goliyati wakalaŵiska, na kuwona Davide wakamupepura chomene pakuti wakaŵa muchoko, muswesi, wa thupi liweme na wa chisko chakutowa.

⁴³Ndipo wakati kwa Davide, “Kasi ine ndine ncheŵe apo iwe ukwiza na muchiza kwa ine? Ntheura Goliyati yura wakamutemba Davide mu zina la ūachiuta ūakhe.”

⁴⁴Iyo wakati kwa Davide, “Zanga kuno ndipo ine nditi ndipereke nyama ya thupi lako ku viyuni vya mudera ndiposo na ku vinyama vya mu thengere.”

⁴⁵Davide wakati kwa muFilisiti, “Iwe ukwiza kuti urwe nkhondo na ine apo wayegha lupanga, mukondo na musompho. Kweni ine nkhwiza kwa iwe mu zina la FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa ḫasilikari ḫa Israele mweneuyo ukumuyuyura.

⁴⁶Muhanya uno FUMU yakupereka iwe mu woko lane ndipo nditi ndikukome na kudumula mutu wako. Muhanya uno vitanda vya ḫasilikari ḫa ḫaFilisiti nditi ndivipereke ku viyuni vya mudera na ku vinyama vya mu thengere. Charu chose cha pasi chiti chimanye kuti muli Chiuta mu Israele.

⁴⁷Ndipo waliyose uyo wali pano wati wamanyenge kuti FUMU yikuponoska ḫanthu na lupanga panji mukondo chara, pakuti nkhondo nja FUMU ndipo yiti yimuperekani mose imwe mu mawoko ghithu.”

⁴⁸Apo Goliyati wakasendereranga kufupi kuti wakumane na Davide, Davide wakachimbira luŵiro kurazga ku mzere wa ḫasilikari kuti wakumane na Goliyati.

⁴⁹Davide wakanjizga woko lakhe mu thumba na kutoramo libwe ndipo wakaliponya na fyata na kulasa muFilisiti yura pa chisko. Libwe lira likanjira mukati mu chisko chakhe ndipo penepapo muFilisiti yura wakawa pasi kavunama na kufwa penepapo.

⁵⁰Ntheura Davide wakathereska Goliyati pakumulasa na fyata na libwe. Kwambula lupanga ku woko lakhe, wakamutimba Goliyati mpaka wakamukoma.

⁵¹Penepapo Davide wakachimbira na kuya kimilira pachanya pa muFilisiti yura. Wakasorora lupanga lwa muFilisiti mu chibazi chakhe ndipo wakamudumulira nalo mutu. Para ḫaFilisiti ḫakawona kuti chinkhara chawo chafwa, wakachimbira.

⁵²Ntheura ḫasilikari wose ḫaIsraele na ḫaYuda ḫakadikizga ḫasilikari ḫaFilisiti uku ḫakuchemerezga na mphomo yikuru mpaka wakaya kafika ku msumba wa Gati na ku vipata vya msumba wa Ekuroni. ḫaFilisiti wose awo ḫakapwetekela ḫakenda kawanga mu nthowa yose mpaka kufika na ku msumba wa Shaarayimu na wa Gati ndiposo na wa Ekuroni.

⁵³Penepapo ḫasilikari ḫa ḫaIsraele ḫakawerera kufuma kukudikiska ḫaFilisiti na kwiza kaskogha vyose ivyo vikāwa mu misasa ya ḫaFilisiti.

⁵⁴Davide wakatora mutu wa Goliyati na kwiza nawo ku Yerusalem, kweni wakasunga mahomwa gha Goliyati mu hema lakhe.

Davide wakuperekka kwa Sauli

⁵⁵Para Sauli wakawona Davide wakuruta kuya karwa nkhondo na muFilisiti yura, wakafumba Abinara murongozgi wa âwasilikari kuti, "Kasi muwukirano uyu ndi mwana wa njani?" Abinara wakazgora wakati, "Nadi umo imwe muliri âwamoyo mwe karonga, nkhumanya chara."

⁵⁶Karonga Sauli wakati, "Fumbilira kuti umanye uyo ndi wiske wa muwukirano uyu."

⁵⁷Ntheura apo Davide wakawerangako kukakoma Goliyati yura, Abinara wakamutora na kwiza nayo panthazi pa Sauli uku Davide wayegha mutu wa Goliyati mu woko lakhe.

⁵⁸Ndipo Sauli wakamufumba Davide kuti, "Kasi muwukirano iwe ndiwe mwana wa njani?" Davide wakazgora kuti, "Ine ndine mwana wa muteweti winu Yesu wa ku Betelehemu."

1 Samuele 18

¹Para Davide wakamara kuyowoya na Sauli, Yonatani mwana wa Sauli wakamba kumutemwa chomene Davide nga ndi umo wakajitemweranga iyomwene.

²Kufuma zuâwa lenelira, Sauli wakamutora Davide kuti wakharenge nayo, ndipo wakamuzomerezga chara kuti warute ku nyumba ya âwiske.

³Ntheura Yonatani wakachita phangano na Davide chifukwa wakamutemwa nga ndi umo wakajitemwera iyomwene.

⁴Yonatani wakavura munjilira uwo ukaâwa mu thupi lakhe na kumupa Davide. Wakamupaso vyakuvwara vyakhe nya nkhondo, lupanga, uta na lamba wakhe.

⁵Kulikose uko Sauli wakatumanga Davide kuti wakarwenge nkhondo, Davide wakaruskanga. Pa chifukwa ichi Sauli wakamwimika Davide kuâwa murongozgi wa âwasilikari. Ichi chikakondweska âwasilikari wose na nduna za Sauli wuwo.

Sauli wali na sanje na Davide

⁶Apo âwasilikari âwakawereranga ku kaya kufuma ku nkhondo, Davide wakati wakoma Goliyati, âwanakazi âwakiza kufuma ku misumba yose ya Israele kuti wakumane na Karonga Sauli. Iwo wakimbanga sumu zakurongora kukondwa, âwakavinanga, wakimbanga ng'oma na mityangara.

⁷Apo âwanakazi âwakavinanga âwakakorana mu sumu yawo kuti, "Sauli wakoma âwasilikari vikwi, kweni Davide wakoma âwasilikari vikwi khumi."

⁸Sauli wakakwiya chomene chifukwa kayowoyeraka kuti kakamukondweska chara. Ndipo wakati, "Davide wamuyowoyeraka kuti wakoma âwasilikari vikwi khumi, kweni ine âwandiyowoyeraka kuti ndakoma âwasilikari vikwi, 'Kasi kwakharachi chinyakhe icho Davide wangapoka, asi ndi ufumu pera?'"

⁹Ntheura kwamba zuŵa lenelira Sauli wakamulaŵiskanga Davide na jiso la sanje.

¹⁰Ndipo machero ghakhe, mzimu uheni wakufumira kwa Chiuta ukamwizira Sauli ndipo wakamba kubwebweta mu nyumba yakhe nga ndi munthu wakufuntha apo Davide wakalizganga bango nga ndi umo wakachitiranga mazuŵa ghose. Sauli wakawâna mukondo mu woko lakhe,

¹¹ndipo wakaponya mukondo ura kaŵiri pakuti wakaghanaghana kuti, “Nditi ndimulase Davide mpaka ku chimati.” Kweni Davide wakaleŵa kaŵiri kose.

¹²Sauli wakamba kumopa Davide chifukwa FUMU yikaŵa na Davide, kweni iyo yikamureka.

¹³Ntheura Sauli wakamufumyapo Davide panthazi pakhe pakumutuma kuti wakaŵe murongozgi wa ūasilikari chikwi chimoza. Davide wakarutanga kurongozga ūasilikari ūakhe ku nkhondo na kuwera makora.

¹⁴Pa vyose ivyo Davide wakachitanga vikamwenderanga makora pera pakuti FUMU yikaŵa nayo.

¹⁵Para Sauli wakawona kuti Davide wakuchita makora mu vyose, wakarutilira kumopa.

¹⁶Kweni ūalsraele wose na ūayuda wose ūakamutemwa Davide chifukwa ndiyo wakaŵarongozganga ūasilikari na kuruska.

Davide wakutora mwana wa Sauli

¹⁷Penepapo Sauli wakati kwa Davide, “Uyu Merabu mwana wane msungwana murara. Nditi ndikupe kuti umutore kuŵa muwoli wako. Chakukhumbikwa nchakuti iwe uŵe na mtima wa chikanga pakurwa nkhondo ya FUMU. Pakuti Sauli wakaghanaghana kuti, ‘Ndireke kumukoma ndine Davide, kweni ūafilisiti ndiwo ūamukome.’”

¹⁸Davide wakati kwa Sauli, “Kasi ndine njani ine, ndipo ūabali ūane mba njani, nanga ndi mbumba ya ūadada mu fuko la Israele kuti ine ndiŵe mukweni wa karonga?”

¹⁹Kweni pa nyengo iyo Merabu, mwana msungwana wa Sauli wakati waperekerekere kwa Davide, wakaperekeka kwa Adiriyele muMehola kuŵa muwoli wakhe.

²⁰Sono Mikala, mwana msungwana wa Sauli, wakamutemwa Davide. Para ūanthu ūakamuphalira Sauli vya cheneichi, iyo wakakondwa.

²¹Ntheura wakati mu mtima wakhe, “Nditi ndimupe mweneuyu kuti waŵe muwoli wakhe na kuŵa chipingo kwa iyo kuti ūafilisiti ndiwo ūamukome.” Ndicho chifukwa Sauli wakamuphalira Davide kachiŵiri wakati, “Sono uti uŵenge mukweni wane.”

²²Penepapo Sauli wakalangula nduna zakhe wakati, "Yowoyani na Davide mu udesi na kumuphalira kuti, 'Karonga wakukondwa chomene na iwe ndipo wānthu wākhe wose nawo wākukutemwa chomene. Ntheura sono uŵe mukweni wa karonga.' "

²³Nduna za Sauli zikamuphalira Davide mazgu agha mu udesi kuti wāpulike ndipo Davide wakati, "Kasi mukupima kuti nkhanthu kapusu kuti ine ndiŵe mukweni wa karonga. Ine ndine munthu mukavu chomene na wambula na lumbiri."

²⁴Ntheura nduna zira zikamuphalira Sauli ivyo Davide wakayowoya.

²⁵Sauli wakati, "Mukaphalire Davide mukati, 'Karonga kuti wakukhumba kulowora kanthu chara, kweni tuvikumba twa kunthazi kwa mavwaro gha wāsilikari wāFilisiti 100, mwakuti karonga wawezgere nduzga pa wārwani wākhe.' " Sauli wakapima kuti Davide wati wakomekenge na wāFilisiti.

²⁶Para nduna za Sauli zikamuphalira Davide mazgu agha, iyo wakakondwa chomene kuti wāŵe mukweni wa karonga. Ntheura apo nyengo yakuti watorere mwanakazi yura yikaŵa yindakwane,

²⁷Davide wakawuka na kuruta pamoza na wāsilikari wākhe ndipo wakaya kakoma wāsilikari wāFilisiti 200. Wakiza na vinkhumba vyā mavwaro vira na kuperekva vyose kwa karonga mwakuti wāŵe mukweni wa karonga. Ntheura Sauli wakamuperekva mwana wakhe Mikala kuŵa muwoli wa Davide.

²⁸Para Sauli wakamanya kuti FUMU yikaŵa na Davide na kuti mwana wakhe Mikala wakumutemwa chomene Davide,

²⁹wakarutilira kumopa Davide na kuŵa murwani wakhe pa umoyo wakhe wose.

³⁰Wārongozgi wāsilikari wā wāFilisiti wākarutilira kwiza karwa nkhondo ndipo nyengo yose Davide wakaŵathereskanga kuruska wārongozgi wā wāsilikari wānyakhe wā Sauli. Pa chifukwa ichi, lumbiri lwa Davide lukatandazgika chomene.

1 Samuele 19

Sauli wakukhumba kukoma Davide

¹Sauli wakayowoya na mwana wakhe Yonatani pamoza na nduna zakhe zose kuti wāmukome Davide. Kweni Yonatani wakamutemwa chomene Davide.

²Ntheura Yonatani wakamuchenjezga Davide wakati, "Wādada wākukhumba kukukoma. Ntheura uchenjere. Na machero na mulenje ukakhare pa malo ghakubisika.

³Ine nditi ndirutenge na kuya kimilira pafupi na wadada ku thengere uko iwe wamkubisama. Ine ndamkuyowoya kwa iwo vya iwe ndipo chilichose icho ndamkuchipulika ndizamkukuphalira.”

⁴Yonatani wakamurumba Davide panthazi pa Sauli, wawiske wakhe kuti, “Karonga, mureke kumuchitira chiheni Davide muteweti winu pakuti iyo kuti wachita chiheni kwa imwe chara, ndipo chilichose icho wachita chamovwira chomene.

⁵Iyo wakawika umoyo wakhe pa urwani pakuruta kuya kakoma muFilisiti yura, ndipo FUMU yikiza na kutonda kukuru mu waIsraele wose. Imwe mukachiwona ndipo mukakondwa nacho. Kasi sono nchifukwa uli mukukhumba kuchita chiheni pa munthu wambula mrandu nga ndi Davide pakumukoma kwambula chifukwa?”

⁶Sauli wakapulika mazgu gha Yonatani, ndipo wakarapa wakati, “Nkhurapira mwa FUMU, Davide kuti wati wakomekenge chara.”

⁷Penepapo Yonatani wakamuchema Davide na kumuphalira vyose ivyo wakayowoyeskana na wawiske. Ndipo wakamutora na kuruta nayo kwa Sauli. Sono Davide wakarutilira kutewetera Sauli nga ndi umo wakateweteranga pakudanga.

⁸Nkhondo yinyakhe yikambikaso ndipo Davide wakaruta kuya karwa nawo nkhondo waFilisiti. Davide wakakoma waFilisiti wanandi, mwakuti awo wakakharako wakachimbira.

⁹Mzimu uheni kufumira kwa FUMU ukizaso kwa Sauli apo wakaŵa mu nyumba yakhe uku wakorera mukondo mu woko lakhe. Ndipo Davide nayo wakaŵa penepapo wakalizganga bango,

¹⁰Sauli wakaponya mukondo wakhe kuti wamulase Davide mpaka ku chimati, kweni Davide wakawerama ndipo mukondo ukagwaza chimati. Usiku ura Davide wakachimbira pakujithaska.

¹¹Usiku wenewura Sauli wakatuma wantru ku nyumba ya Davide kuya kamukhazga mwakuti wamukome na mulenje. Kweni Mikala muwoli wakhe wakamuchenjezga wakati, “Usange ukureka kuchimbira usiku uno kuti uthaske umoyo woko, na machero uti ufwenge.”

¹²Ntheura Mikala wakamufumiskira pa dangazi Davide ndipo iyo wakachimbira kuthaska umoyo wakhe.

¹³Mikala wakatora chikozgo na kuchigoneka pa chitara cha Davide ndipo ku mutu wa chikozgo chira wakawika musamiro wa maweya gha mbuzi na kuchidikiska salu.

¹⁴Para Sauli wakatuma wānthu ku nyumba ya Davide kuti wakamukore, Mikala wakati kwa iwo, “Davide warwara.”

¹⁵Penepapo Sauli wakatumaso wānthu kuti wārute kuya kamuwona Davide na kuŵaphalira kuti, “Mukamuyeghere kumoza na chitara chakhe mukize nayo mwakuti ndizakamkome.”

¹⁶Kweni para nthumi zira zikanjira, zikasanga chikozgo chira na musamiro wa maweya gha mbuzi pa chitara.

¹⁷Sauli wakati kwa Mikala, “Kasi nchifukwa uli wandipusika ntheura kuti murwani wane wachimbire na kuthaskika.” Mikala wakazgora wakati, “Iyo wakati kwa ine, undireke ndirutenge mzire ndikukome.”

¹⁸Davide wakati wachimbira na kuthaskika, wakaruta kwa Samuele ku msumba wa Rama ndipo wakamuphalira vyose ivyo Sauli wakachita kwa iyo. Penepapo iyo na Samuele wākaruta kuya kakhara ku Nayiyoti.

¹⁹Sauli wakapulika kuti Davide wali ku Nayiyoti mu msumba wa Rama.

²⁰Ntheura Sauli wakatuma wānthu kuti wākamutore Davide. Kweni wakati wawona mpingo wa nchimi zikuchima na Samuele wimilira nga ndi murongozgi wawo, Mzimu wa Chiuta ukiza na pa wānthu wāra wā Sauli ndipo nawo wākamba kuchima.

²¹Sauli wakapulika vya ichi ndipo wakatuma wānthu wānyakheso ndipo nawo wakamba kuchima. Wākatumaso wānthu wānyakhe kachitatu ndipo nawoso wākamba kuchima.

²²Pa umaliro Sauli iyomwene wakaruta ku msumba wa Rama ndipo wakaya kafika pa chisimi chikuru icho chili pa Seku na kufumba kuti, “Kasi Samuele na Davide wali nkhu? Ndipo munthu yunji wakamuzgora kuti, ‘Wali ku Nayiyoti mu msumba wa Ramba.’”

²³Ntheura wakaruta ku Nayiyoti mu msumba wa Rama. Apo wakarutanga Mzimu wa Chiuta ukiza pa iyo ndipo nayo wakamba kuchima uku wakwenda mpaka wakaya kafika ku Nayiyoti.

²⁴Nayoso wakavura vyakuvwara vyakhe na kuchima panthazi pa Samuele, na kugona nkhule muhanya wose ura na usiku wakhe. Ichi ndicho chifukwa wānthu wākayowoya kuti, “Kasi Sauli nayo njumoza wa nchimi?”

1 Samuele 20

Yonatani wakovwira Davide kuti wizeso

¹Penepapo Davide wakachimbira kufuma ku Nayiyoti mu Rama na kuruta kwa Yonatani ndipo wakamufumba wakati, “Kasi ndachita chivichi? Kasi kwananga

kwane ndi vichi? Kasi wawuso ndili kuwanangira vichi kuti wandipenje ntheura kuti wandikome.”

²Yonatani wakazgora wakati, “Na pachoko pose! Kuti uti ukomekenge chara. Wadada kuti wakuchita chilichose chikuru panji chichoko chara kwambula kuti wadange wandiphalire ine. Kasi wangandibisirachi chinthu ichi? Kuti kuli ntheura chara.”

³Davide wakarapa panthazi pa Yonatani wakati, “Nadi wawuso wakumanya makora chomene kuti iwe ukukondwa nane ndipo wakughanaghana kuti Yonatani wareke na kuchimanya mzire waâe na chitima. Kweni nkhirapira mwa FUMU ndiposo na panthazi pa iwe, ine kuti ndili kutali na nyifwa chara.”

⁴Yonatani wakati kwa Davide, “Chose icho ukukhumba kuti ndikuchitire, ine nditi ndikuchitirenge.”

⁵Davide wakati kwa Yonatani, “Na machero kuli chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi ndipo nkhwenera kurya pamoza na karonga. Undizomerezge ndirute kuti nkhabisame mu thengere mpaka pa zuâa la chitatu na mise.”

⁶Usange wawuso wawona kuti ine palije, ukaâaphalire kuti, “Davide wakandiwyerera chomene kuti ndimuzomerezge kuti warute ku msomba wa kwakhe, ku Betelehemu pakuti wali na sembe iyo yikuchitika chirimika na chirimika pa mbumba ya kwavo yose.

⁷Usange wizamkuti, ‘Nchiweme.’ Penepapo ine nda muteâeti wako chizamkundiâira makora. Kweni usange wizamkukaripa, wizamkumanya kuti wapanikizga kundichitira chiheni.

⁸Ntheura undichitire lusungu nda muteâeti wako, pakuti ukachita phangano na ine panthazi pa FUMU. Kweni usange ndili kwananga, undikome ndiwe. Kasi ungandiperekula ku wawuso?”

⁹Yonatani wakati, “Ndimo kuliri chara! Usange ndimanyenge kuti wadada wapanikizga nadi kukuchitira kanthu kaheni, asi mphanyi nkhakuphalira?”

¹⁰Davide wakamufumba Yonatani wakati, “Kasi ndi njani uyo wamkundiphalira usange wawuso wakukuzgora iwe na ukari?”

¹¹Yonatani wakazgora Davide wakati, “Tiye tirute ku thengere.” Ntheura wose wâwiri wakaruta ku thengere.

¹²Yonatani wakati kwa Davide, “Nkhurapa panthazi pa FUMU, Chiuta wa Israele, para ndayowoya na wadada na machero panji na machero ghara pa nyengo yeneiyi, ndipo usange ndasanga kuti wakukhumba kuchitira chinthu chiweme kwa Davide nditi nditume nthumi kwiza kandiphalira.

¹³Kweni usange wadada wakukhumba kukuchitira iwe chinthu chiheni, FUMU yindilange chomene usange nkhukuphalira chara, na kukutuma kutali mwakuti uthaskike. FUMU yiŵe nawe nga ndi umo yanguwira na wadada.

¹⁴Kweni usange ndichali wamoyo urongore kugomezgeka kwako kwa ine nga ndi umo FUMU yaŵira ya kugomezgeka kwa ine, mwakuti ndireke kukomeka.

¹⁵Ungarekanga chara kurongora kugomezgeka ku mbumba yane kwa muyirayira, nanga FUMU yiŵamare ūarwani ūa Davide wose pa charu cha pasi.

¹⁶Ntheura Yonatani wakachita phangano na mbumba ya Davide pakuyowoya kuti, ‘FUMU ndiyo yiwezgere nduzga pa ūarwani ūa Davide.’”

¹⁷Yonatani wakamurapiskaso Davide chirapo chakurongora kutemwa kwakhe pa iyo, pakuti Yonatani wakamutemwa Davide nga ndi umo wakajitemwera iyomwene.

¹⁸Yonatani wakatiso kwa Davide, “Na machero kuŵenge chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi uphya ndipo ūanthu ūati ūamanye kuti iwe palije chifukwa pa chitengo chako paŵavyenge munthu.

¹⁹Ndipo zuŵa la chitatu ūanthu ūamanye kuti iwe palije. Ntheura uzakarute ku malo uko ukabisamako pakudanga apo makani agha ghakambiranga. Ukakhare kwenekura pafupi na mulu wa mawe.

²⁰Ine ndamkuponya mivwi yitatu ku libwe lira nga ndi para nkhudunjika pa kanthu kanji.

²¹Ntheura ine ndamkutuma msepuka kuti warute kuya katora mivwi yira ndipo usange ndamuchemerezga kuti, ‘Laŵiska! Mivwi yili ku dera ili la iwe uyitore wize nayo.’ Penepapo iwe ukizenge pakuti nkhurapira mwa FUMU, iwe uli mu mutende, urwani kulije.

²²Kweni usange ndamkucherezga kuti, ‘Laŵiska! Mivwi yili kunthazi kwako.’ Penepapo iwe ukarutenge pakuti FUMU ndiyo yati urutenge.

²³Pa makani gha mapangano agho iwe na ine tachita kwa yumoza na munyakhe, FUMU ndiyo yiŵe kaboni pakati pa ise kwa muyirayira.”

²⁴Ntheura Davide wakabisama ku thengere ndipo pa kuthwasa kwa mwezi, Karonga Sauli wakiza ku chiphikiro kuti warye chakurya.

²⁵Karonga wakakhara pa chitengo chakhe cha ufumu pafupi na chimati nga mpha nyengo zose. Yonatani wakakhara kuthyana na karonga apo Abinara wakakhara pafupi na karonga, kweni pa chitengo cha Davide pakaŵavye munthu.

²⁶Sauli wakayowoyapo kanthu chara zuŵa lira pakuti wakaghanaghana kuti, “Chinthu chinyakhe chamuwira Davide panji kuti ngwambula kuphotoka, nadi kuti ngwa kuphotoka chara.”

²⁷Kweni pa zuŵa la chiŵiri la chiphikiro, pa malo apo Davide wakakharanga pakawavyeso munthu. Sono Sauli wakafumba Yonatani, mwana wakhe wakati, “Kasi nchifukwa uli mwana wa Yese wandize ku chiphikiro kufuma mayiro mpaka muhanya uno?”

²⁸Yonatani wakazgora wakati Davide wakandiŵeya chomene kuti ndimuzomerezge warute ku Betelehemu.

²⁹Iyo wakati, “Undizomerezge kuti ndirute ku kwithu pakuti mbumba ya kwithu yili na sembe mu msumba, ndipo mukuru wane wandichichizga ine kuti nane nkhwenera kuŵapo. Ntheura sono usange ungandilengera lusungu, undizomerezge kuti ndirute kuya kawona ūana ūanyane. Ndicho chifukwa watondeka kuŵapo pa chakurya cha karonga.”

³⁰Penepapo Sauli wakakwiyira Yonatani mwana wakhe ndipo wakati kwa iyo, “Iwe wa chana cha mwanakazi wa nkhwesa, wa chigaruka, kasi ukuti ine nkhumanya chara kuti iwe ukupulikana na mwana wa Yese mweneuyo wati wakhozge soni iwe na kuvura ūnyoko ūako.

³¹Chifukwa usange mwana wa Yese wakukhara wa moyo pa charu cha pasi, iwe panji ufumu wako kuti ukhozgekenge chara. Ntheura sono tuma ūanthu kuti ūakamutore na kwiza nayo, pakuti nadi wakwenera kukomeka.”

³²Yonatani wakafumba Sauli ūawiske ūakhe kuti, “Kasi wakomerengechi? Wachita chivichi?”

³³Penepapo Sauli wakaponya mukondo kuti wamulase Yonatani mwana wakhe. Ntheura Yonatani wakamanya kuti wiske wakakhumbanga nadi kumukoma Davide.

³⁴Yonatani wakawuka apo wakhara kuti warye chakurya uku wakwiya chomene. Ndipo pa zuŵa la chiŵiri la chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi kuti wakarya chara, chifukwa chitima chikamukora chomene pa Davide na umo ūawiske ūakamulengeskeranga.

³⁵Na machero ghakhe na mulenje Yonatani na musepuka wakhe ūakaruta ku thengere uko wakapangana na Davide.

³⁶Yonatani wakati kwa msepuka wakhe, “Chimbira kuti ukatore mivwi yeneiyo ndiponyenge.” Apo msepuka yura wakachimbiranga, Yonatani wakaponya mivwi kunthazi kwa iyo.

³⁷Para msepuka wakafika pa malo apo miwvi ukaya kawa, Yonatani wakachemerezga ku msepuka yura wakati, “Asi muvvi wawa kunthazi kwa iwe?”

³⁸Yonatani wakachemerezgaso kwa msepuka wakati, “Yendeskanga, wende luŵiroluŵiro, ungachedwanga.” Msepuka yura wakatora muvvi ura wakiza nawo kwa sekuru wakhe.

³⁹Msepuka yura wakamanya chilichose chara, kweni Yonatani na Davide pera ndiwo ŵakamanya.

⁴⁰Ntheura Yonatani wakapereka mahomwa ghakhe kwa msepuka wakhe yura na kuti kwa iyo, “Rutanga, uyeghere ku msumba mahomwa agha.”

⁴¹Wakati waruta msepuka yura, Davide wakawuka kufumira ku mwera kwa mulu wa mawe ghara, ndipo wajikama na kusindamira chisko chakhe pasi katatu. Wose ŷawiri ŷakafyofyonthana na kulira pamoza, kweni Davide wakalira kuruska Yonatani.

⁴²Ntheura Yonatani wakati kwa Davide, “Rutanga mu mutende pakuti iwe na ine tili kuchita phangano kuti titemwanenge yumoza na munyakhe mu zina la FUMU pakurapa kuti, ‘FUMU yiŵe kaboni pakati pa ine na iwe, ndipo pakati pa mphapu yane na mphapu yako kwa muyirayira.’” Penepapo Davide wakanyamuka na kuruta ndipo Yonatani wakawerera ku msumba.

1 Samuele 21

Davide wakuchimbira Sauli

¹ Davide wakaruta kwa musofi Ahimeleki ku Nobu. Para Ahimeleki wakizanga kuti wakumane nayo Davide, wakatenthemanga ndipo wakufumba wakati, “Nchifukwa uli muli mwekha kwambula munthu munyakhe kuti wamuperekezgani?”

² Davide wakazgora musofi Ahimeleki wakati, “Karonga wandituma ndipo wandidangula kuti ndireke kuphalira waliyose makani agho wandituma. Pa vya ŷasilikari ŷane, ndawaphalira kuti tikumane pa malo ghanji.

³ Ndipo sono kasi muli na chakurya pano? Mundipeko vingwa vinkhonde panji chakurya chilichose icho muli nacho.”

⁴ Musofi wakamuzgora Davide wakati, “Pano ndilije chingwa waka chilichose, kweni pali chingwa chakupatulika pera. Usange ŷasilikari ŷinu ŷaziŵizga ŷanakazi, ŷangarya.”

⁵ Davide wakamuzgora musofi wakati, “Inya, ise taziŵizga ŷanakazi nga ndi umo kukuŵira mazuŵa ghose para nkhiruta ku nkondo. Ŧanyamata ŷane nawo mbakupatulika nanga pangâwa pa maulendo gha waka. Asi muhanya uno pa ulendo uwu ŷakwenera kuziŵizga kwakuruska?”

⁶Ntheura musofi yura wakaperekwa chingwa chakupatulika chira kwa Davide, chifukwa pakaŵavye chingwa cha waka kweni Chingwa cha Uŵapo wa Chiuta, cheneicho chikawusikapo panthazi pa FUMU mwakuti waŵikepo chingwa chinyakhe chakuthukira.

⁷Sono pa zuŵa lenelira yumoza wa wateŵeti wa Sauli wakâwa penepara mweneuyo wakajalirika chifukwa chakuŵa wambula kutozgeka kwa FUMU. Zina lakhe wakâwa Doyegi wa fuko la Edomu, murara wa waliska ŵa Sauli.

⁸Davide wakamufumba Ahimeleki, wakati, “Kasi muli na mukondo panji lupanga? Chifukwa ine ndilije kwiza na lupanga panji mahomwa pakuti mlimo wa karonga wanguŵa wa pa luŵiro.”

⁹Musofi yura wakazgora wakati, “Pano ndili na lupanga lwa Goliyati mweneuyo mukamukomera mu dambo la Ela. Lupanga ulu ndwa kuvungilizgika mu salu kunyuma kwa laya la bafuta la efodi. Usange mukulikhumba mungatora pakuti palije lunyakhe kweni lweneulu pera.” Davide wakati, “Pakuti palije lunyakhe la kukozgana na lweneulu, mbwenu ndipani lweneulu.”

¹⁰Davide wakawuka na kuchimbira zuŵa lenelira chifukwa cha kopa Sauli. Iyo wakaruta kwa Akishi karonga wa msomba wa Gati.

¹¹Nduna za Akishi zikati kwa iyo, “Kasi uyu ndi Davide chara, karonga wa charu cha Israele? Asi ndi mweneuyu uyo ŵanakazi ŵakakowerananga pakwimba uku wakuvina kuti, ‘Sauli wakoma ŵasilikari vikwi kweni Davide wakoma ŵasilikari vikwi khumi.’”

¹²Davide wakaghasunga mu mtima mazgu agha, ndipo wakamba kumopa chomene Akishi karonga wa msomba wa Gati.

¹³Ntheura wakasinta makhaliro ghakhe panthazi pawo. Iyo wakajizgoranga nga ndi wakufuntha. Wakagwarambulanga pa vijaro vyva pa chipata ndipo madozo ghali sulululu pa mwembe wakhe.

¹⁴Akishi wakati ku nduna zakhe, “Wonani munthu uyu, ngwa kufuntha. Kasi mwizirachi nayo kwa ine?

¹⁵Kasi ine nkhusowâ ŵanthu ŵakufuntha kuti mwiza nayo munthu kuti wizakachite vifusi vyakhe panthazi pa ine? Kasi munthu wa ntheura wanganjira mu nyumba yane?”

1 Samuele 22

Wasofi wakukomeka

¹Davide wakafumako ku msomba wa Gati ndipo wakachimbilirira ku mphanji ya Adulamu. Para ŵabali ŵakhe na wose ŵa mu nyumba ya kwawo ŵakapulika, ŵakaruta kwenekura.

²Wose awo âwakakweŵekanga mu mtima, awo âwakaŵa na matewu na awo âwakaŵa âwambula kukhorweskeka mu vinthu vinyakhe, âwakiza na kuwungana kwa Davide ndipo iyo wakazgoka kuŵa murongozgi wawo. Îwanthu wose âwara âwakaŵa 400.

³Davide wakafumako ku Adulamu ndipo wakaruta ku Mizipe mu charu cha Mowabu. Wakaromba karonga wa ku Mowabu kuti, “Nkhumuwéyani, zomerezgani kuti âwadada na âwamama âwize kuti âwazakakhare kuno ndisuke ndimanye icho Chiuta wati wandichitirenge.”

⁴Ntheura wakiza nawo kwa karonga wa charu cha Mowabu kuti wakharenge na iyo nyengo yose iyo Davide wakaŵira mu linga.

⁵Ndipo nchimi zina lakhe Gadi yikamuphalira Davide kuti, “Ureke kukhara mu linga, ufumeko ndipo urute ku charu cha Yuda. Ntheura Davide wakufumapo na kuruta ku nkhorongo ya ku Hereti.”

⁶Sauli wakapulika kuti Davide pamoza na Îwanthu âwakhe âwasangika pamoza na awo âwakaŵa nawo. Sono iyo Sauli wakakharanga mu msomba wa Gibeya musi mwa khuni la mtaŵa pa malo ghakukwera uku wakorera mukondo wakhe ndipo nduna zakhe zose zikimilira kumuzingirizga iyo.

⁷Iyo wakati kwa izo, “Pulikani sono imwe âwabenjamini, kasi mwana wa Yese wangamupani mose imwe minda yakuti mulimengepo mpheska? Kasi wangamuzgorani mose imwe kuŵa âwarongozgi âwâasilikari chikwi chimoza panji 100?

⁸Asi ichi ndicho chifukwa mose imwe mukundiukira ine? Palije na yumoza wa imwe uyo wali kundiphalirapo kuti mwana wane wachita phangano na Davide mwana wa Yese? Palije na yumoza wa imwe uyo wali na chitima na ine panji kundiphalirapo kuti mwana wane ndiyo wawuska mtima wa muteweti wane Davide kuti wandiukire na kundikhazga kuti wandikome nga ndi umo wakuchitira muhanya uno.”

⁹Doyegi wa fuko la Edomu mweneuyo wakimilira pamoza na nduna za Sauli wakati, “Ine nkhamuwona Davide, wakiza kwa musofi Ahimeleki mwana wa Ahitubu ku Nobu.

¹⁰Musofi Ahimeleki wakafumba kwa FUMU ivyo Davide wakwenera kuchita. Wakamupa chakurya ndiposo na lupanga lwa Goliyati mu Filisiti yura.”

¹¹Penepapo Karonga Sauli wakatuma Îwanthu kuti wakamucheme musofi Ahimeleki mwana wa Ahitubu na âwa mu nyumba ya wiske wose awo nawo âwakaŵa âwasofi ku Nobu. Ndipo nadi wose âwakiza kwa karonga.

¹²Sauli wakati, “Pulika sono iwe mwana wa Ahitubu. Ahimeleki wakazgora wakati, ‘Nkhupulika sekuru wane.’”

¹³Sauli wakati kwa iyo, Kasi nchifukwa uli wandiwukira ine iwe na Davide mwana wa Yesu? Iwe wamupa Davide chakurya na lupanga ndipo wamufumbira kwa Chiuta. Muhanya uno wandiwukira ine ndipo wakundikhazga kuti wandikome.

¹⁴Ntheura Ahimeleki wakamuzgora karonga wakati, "Kasi ndi njani mukati mwa nduna zinu za nkhondo uyo ngwa kugomezgeka nga ndi Davide? Davide ndi mukweni winu. Iyo ndi murongozgi wa ḫasilikari awo ḫakuvikirira umoyo winu ndiposo Davide ngwa kuchindikika chomene mu nyumba yinu?

¹⁵Zuŵa lira kuti likaŵa lakwamba chara kuti ine ndimufumbire kwa Chiuta. Ndipo imwe karonga mureke kundipa mrandu ine nda muteweti winu nanga mpha mbumba yose ya ḫadada pakuti ine nda muteweti winu kuti nkhumanyapo kanthu na kamoza chara, kakuru panji kachoko."

¹⁶Karonga Sauli wakati, "Iwe Ahimeleki na nyumba yose ya ḫawuso muti mufwenge nadi."

¹⁷Ntheura karonga wakalangula ḫasilikari awo ḫakimilira na kumuzingirizga wakati, "Komani ḫasofi ḫa FUMU aŵa pakuti ḫali pamoza na Davide. Iwo ḫakamanya kuti wakuchimbira, kweni wakandiphalirapo chara." Kweni ḫasilikari ḫa karonga kuti ḫakakhumba chara kukoma ḫasofi ḫa FUMU.

¹⁸Penepapo karonga wakalangula Doyegi, wa fuko la Edomu kuti, "Koma ḫasofi awo." Ntheura Doyegi wakaruta na kukoma ḫasofi ḫara. Pa zuŵa lira wakakoma ḫasofi 85 awo ḫakavwara malaya gha efodi gha bafuta.

¹⁹Sauli wakakoma ḫanthu wose ḫa mu Nobu, msumba wa ḫasofi. Ntheura wakakoma ḫanarume na ḫanakazi, ḫana na ḫabonda, ng'ombe, mbunda, ndiposo na mberere.

²⁰Kweni Abiyatara mwana wa Ahimeleki, muzukuru wa Ahitubu ndiyo wakathaskikapo pakuti wakachimbira na kurondezga Davide.

²¹Abiyatara wakamuphalira Davide kuti Sauli wakoma ḫasofi ḫa FUMU.

²²Penepapo Davide wakati kwa Abiyatara, "Kufuma zuŵa lenelira para Doyegi wa fuko la Edomu wakaŵa kwenekura, nkhumanya kuti wamkuphara kwa Sauli. Ndine ndawazigha ḫanthu wose aŵa ḫa mu nyumba ya ḫawuso kuti wafwe.

²³Sono iwe kharanga na ine ndipo ureke kopa, pakuti munthu uyo wakupenja umoyo wako wakupenja na umoyo wane wuwo. Kweni iwe pakukhara na ine, uti usungikenge makora."

1 Samuele 23

Davide wakuthaska msumba wa Keyila

¹Wanthu wakamuphalira Davide kuti waFilisiti wakurwa nkhondo na wantru wa msumba wa Keyila ndipo wakuskogha vyakurya ivyo vili pa luwugha.

²Ntheura Davide wakafumba kwa FUMU kuti wamanye icho wangachita ndipo wakati, "Kasi ndingaruta kuti nkharwe nkhondo na waFilisiti?" FUMU yikazgora yikati, "Rutanga, ukarwe nkhondo na waFilisiti na kuthaska msumba wa Keyila."

³Kweni wasilikari wa Davide wakati kwa iyo, "Ise tikukhalira mu wofi kuno ku Yuda, sono kasi kuwenge uli usange tikuruta ku Keyila kuti tikarwe nkhondo na waFilisiti."

⁴Ntheura Davide wakafumbaso kwa FUMU ndipo FUMU yikamuzgora yikati, "Rutaninge mukarwe nkhondo ku msumba wa Keyila pakuti nditi ndiperekenge waFilisiti mu mawoko ghinu."

⁵Ntheura Davide na wasilikari wakhe wakaruta ku msumba wa Keyila na kurwa nkhondo chomene na waFilisiti. Wakakoma waFilisiti wanandi ndipo wakatora viweto vyawo vyose na kuthaska wantru wa msumba wa Keyila.

⁶Para Abiyatara mwana wa Ahimeleki wakachimbilira kwa Davide ku Keyila wakayegha laya lakhe la bafuta la efodi.

⁷Wanthu wakamuphalira Sauli kuti Davide wali ku Keyila, ndipo Sauli wakati, "Chiuta wamupereka Davide mu mawoko ghane pakuti wajjalira yekha pakunjira mu muzi wa Keyila uwo uli na vipata na mphingirizgo."

⁸Penepapo Sauli wakachema wasilikari wakhe wose kuti warwe nkhondo pakuruta ku msumba wa Keyila kuti wakamuzingirizge Davide na wasilikari wakhe.

⁹Para Davide wakamanya kuti Sauli wakanozgekeranga kumuchitira chinthu chiheni, wakati kwa musofi Abiyatara, "Zanalo kwa ine laya lako la bafuta la efodi."

¹⁰Penepapo Davide wakaromba kwa FUMU wakati, "Mwe FUMU, Chiuta wa Israele muteweti winu wapulika kuti Sauli wakukhumba kwiza kuno ku Keyila kwiza kabwangandula msumba chifukwa cha muteweti winu.

¹¹Kasi wantru wa mu msumba wa Keyila wandiperekenge kwa iyo? Kasi Sauli wizenge nadi nga ndi umo muteweti winu wapulikira? Mwe FUMU, Chiuta wa Israele. Muphalirani muteweti winu." FUMU yikazgora yikati, "Sauli wati wizenge nadi."

¹²Davide wakafumbaso wakati, "Kasi wantru wa msumba wa Keyila wandiperekenge ine na wasilikari wane kwa Sauli." FUMU yikazgora yikati, "Wati wamuperekani nadi."

¹³Ntheura Davide na wasilikari wakhe awo wakawa pakunji 600 wakafumamo mu msumba wa Keyila na kuruta ku malo ghakupambanapambana. Para wantru

ŵakamuphalira Sauli kuti Davide wafumamo mu msumba wa Keyila, kuti ūkarutako ku Keyila chara.

Davide wakuchezga na Yonatani

¹⁴ Davide wakakharanga na kubisama mu zimphanji mu charu cha mapiri cha mapopa gha Zifu. Nyengo na nyengo, Sauli wakamupenjanga Davide kweni Chiuta kuti wakamupereka Davide mu mawoko gha Sauli chara.

¹⁵ Apo Davide wakaŵa ku Horeshi mu mapopa gha Zifu, wakapulika kuti Sauli wiza kuti wamukome.

¹⁶ Ndipo Yonatani mwana wa Sauli wakawuka na kuruta ku Horeshi uko kukaŵa Davide kuti wamukhwimiska mtima mwakuti wasange nkhongono mwa Chiuta.

¹⁷ Iyo wakati, “Ungopanga, pakuti ūadada kuti ūakukhwaskenge chara. Iwe uti uŵenge karonga wa Israele yose ndipo ine nditi ndiŵenge wa chiŵiri kwa iwe. Ūadada nawo ūakuchimanya.”

¹⁸ Ntheura wose ūâwiri ūakachita phangano la kutemwana yumoza na munyakhe panthazi pa FUMU. Ndipo Yonatani wakaruta ku nyumba kwakhe kweni Davide wakakhara kwenekura ku Horeshi.

¹⁹ Penepapo ūanthu ūa ku Zifu ūkaruta kwa Sauli ku Gibeya na kuti kwa iyo, “Davide wakubisama kwa ise mu zimphanji za Horeshi pa Phiri la Hakila cha ku mwera kwa Yeshimoni ku Yudeya.

²⁰ Sono imwe karonga usange mukukhumba kwiza ku charu chithu mwize. Ise ndise tizamupereka kwa imwe mwe karonga.”

²¹ Sauli wakati, “FUMU yimutumbikani pakuti mwâwa ūa chiwuravi kwa ine.

²² Rutani kuti mukapanikizgepo ndipo mukayawone malo ghakhe apo wakubisamapo ndipo ndi njani wamuwona ku malo gheneghara, pakuti ndapulika kuti ndi muryarya chomene.

²³ Ntheura rutani mukawone na kumanya malo ghose agho wakubisamamo ndipo mukizeso kwa ine kuti mwizakandiphalire makani ghenecho. Ndipo ine ndizamkuruta pamoza na imwe ndipo usange wali ku malo gheneghara tamkumupenja chomene mukati mu vikwi vyose vyā ūanthu ūa ku Yuda.”

²⁴ Ntheura ūanthu ūara ūakawuka na kuwerera ku Zifu, kudangirako pambere Sauli wandarute. Panyengo iyi Davide na ūasilikari ūakhe ūakâwa ku mapopa gha Mawoni ku Araba cha ku mwera kwa Yeshimoni.

²⁵ Sauli na ūasilikari ūakhe ūakamba kumupenja Davide. Kweni para Davide wakapulika kuti wakupenjeka, wakaruta ku jarawe ilo yili mu mapopa gha Mawoni. Para Sauli wakapulika kuti Davide wachimbilira ku mapopa gha Mawoni wakamurondezga kwenekura.

²⁶Sauli wakendanga dera linyakhe la phiri ndipo Davide na âwasilikari âwakhe âwakendanga dera linyakhe la phiri. Kweni wakendeska luâwiyo kuti wamuchimbira Sauli apo Sauli na âwasilikari âwakhe âwakâwa pafupi kuâwakora.

²⁷Penepapo nthumi yikiza kwa Sauli ndipo yikati, "Mwize luâwiyo pakuti âwasilikari âwaFilisiti âwanjira mu charu."

²⁸Ntheura wakareka kurondezga Davide ndipo wakaruta kuti wakarwe nkhondo na âwaFilisiti. Ichi ndicho chifukwa malo ghara ghakachemeka kuti, "Jarawe Lakurekana."

²⁹Davide wakafumako kwenekaza ndipo wakaruta na kuya kakhara ku mphanji za Engedi.

1 Samuele 24

Davide wakureka kumukoma Sauli

¹Para Sauli wakawererako ku nkhondo yakhe na âwaFilisiti, wakapulika kuti Davide wali mu mapopa gha Engedi.

²Ntheura Sauli wakasorapo nkhwantha za nkhondo zakukwana 3,000 kufuma mu âwalsraele wose ndipo wakaruta kuya kapenza Davide na âwasilikari âwakhe mu mphanji za vinkhoma.

³Sauli wakiza pa vitupa vya mberere na mbuzi ivyo vikâwa mu mphepete mwa nthowa ndipo penepapo pakaâwa mphanji. Sauli wakanjira mu mphanji mura kuti wajovwire. Kweni Davide na âwasilikari âwakhe wakabisama mukati chomene mwa mphanji yeneyira.

⁴Ndipo âwasilikari âwa Davide âwakati kwa iyo, "Ili ndilo zuâwa ilo FUMU yikati, 'Nditu ndimupereke murwani wako mu mawoko ghako kuti uchite nayo chilichose icho ukukhumba.' " Sono Davide wakawuka ndipo wakaya kadumulako ku umaliro wa munjilira wakhe, iyo kwambula kumanya.

⁵Ndipo pamanyuma pa ichi, mtima wa Davide ukamba kukhung'uska chomene chifukwa wakadumulako ku umaliro wa munjilira wa Sauli.

⁶Davide wakati ku âwasilikari âwakhe, "FUMU yikukana kuti ndimuchitire chinthu cha ntheura sekuru wane, wakuphakazgika wa FUMU, panji kumukoma pakuti ngwa kuphakazgika wa FUMU!"

⁷Ntheura Davide wakaâwachenya âwasilikari âwakhe na mazgu gheneagho ndipo wakaâwazomerezga chara kuti âwamuvumbatire Sauli. Ntheura Sauli wakati wamara kujovwira mu mphanji mura wakafuma na kuruta.

⁸Pamanyuma pa ichi, Davide nayo wakafuma mu mphanji mura ndipo wakachemerezga kwa Sauli wakati, "Karonga, sekuru wane!" Para Sauli wakalaâwiska kumanyuma, Davide wakasindama pasi na kuperaka nchindi.

⁹Ndipo Davide wakati kwa Sauli, “Kasi nchifukwa uli mukupulikira wānthu awo wākuti Davide wakukhumba kumukomani?

¹⁰Muhanya uno mwajiwonera mwekha na umo FUMU yangumuperekerani mu mawoko ghane mura mu mphanji. Wānji wāngundiphalira kuti ndimukomani, kweni ine ndamurekani wāmoyo. Ine ndanguti, ‘Ine kuti ndingakoma sekuru wane chara chifukwa iyo ngwa kuphakazgika wa FUMU.’

¹¹Wādada, lawiskani kuti muwone kasalu aka kufuma ku umaliro wa munjilira winu ako kali mu woko lane. Ndangukadumula ndine, kweni ndangumukomani chara. Sono mumanye ndipo mupanikizge kuti uheni wakumuwukirani imwe panji wakumuchitirani chiheni mulije mwa ine. Ine kuti ndili kumunangirani chara, kweni imwe mukundipenja ine kuti mundikome.

¹²FUMU ndiyo yeruzge pakati pa imwe na ine. FUMU ndiyo yiwezgere nduzga pa uheni uwo mwandichitira ine, kweni woko lane kuti limukhwaskaninge chara.

¹³Nga ndi umo chinhanguni chikuyowoyerā kuti, ‘Wānthu wāheni wākuchita nchito ziheni. Ntheura woko lane kuti liti limukhwaskanī chara.

¹⁴Kasi karonga wa Israele wakupenja njani? Kasi wakudikizga njani? Nadi imwe mukudikizga nchewē yakufwa! Mukudikizga mphanthi!

¹⁵FUMU ndiyo yeruzge pakati pa ine na imwe, na kudumula mrandu pakati pithu. FUMU yiwanepo ndipo yiŵe nkhoswe yane. FUMU yirongore urunji wane pakundithaska ku woko linu.’”

¹⁶Para Davide wakamara kuyowoya mazgu agha, Sauli wakati, “Kasi mazgu agha ngako mwana wane Davide?” Penepapo Sauli wakamba kulira.

¹⁷Ndipo wakati kwa Davide, “Ndiwe murunji nadi kuruska ine pakuti wandiwezgera ine na uweme apo ine ndakuchitira uheni.

¹⁸Ndipo muhanya uno warongora pakweru na umo wandichitira makora pakuti FUMU yangundipereka ine mu mawoko ghako kweni iwe kuti wangundikoma chara.

¹⁹Usange munthu wasanga murwani wakhe, kasi wakumureka kuti warutenge kwambula kumupweteka? FUMU ndiyo yiwezgerepo icho nchiweme pa icho wandichitira ine muhanya uno.

²⁰Ndipo sono ndamanya kuti iwe uti uŵenge nadi karonga ndipo ufumu wa Israele uti ukhozgekenge na iwe.

²¹Sono rapa mu zina la FUMU kuti wamkumara mphapu yane chara mwakuti zina lane na zina la mbumba yane lireke kuruwika.”

²²Ntheura Davide wakarapa kwa Sauli. Penepapo Sauli wakaruta ku nyumba yakhe, kweni Davide na wāsilikari wākhe wakakwerera ku linga.

1 Samuele 25

Nyifwa ya Samuele

¹ Samuele wakati wakafwa, wâlsraele wose âkiza mu unandi wawo kwiza kamulira. Ntheura wakamusunga ku kaya kwakhe mu msumba wa Rama. Penepapo Davide wakafumako uko wakakharanga na kuruta ku mapopa gha Parani.

Abigelu wakuchenjezga Davide

² Kukâwa munthu yunji ku msumba wa Mawoni mweneuyo wakâwa na munda ku msumba wa Karimele. Munthu uyu wakâwa musambazi chomene. Iyo wakâwa na mberere 3,000 na mbuzi 1,000 ndipo wakazisengeranga maweya ghawo kwenekura ku Karimele.

³ Zina la munthu yura wakâwa Nabala muKalebu ndipo muwoli wakhe wakâwa Abigelu. Mwanakazi uyu wakâwa wa mahara chomene na wakutowa. Kweni mwanarume wakhe wakâwa wa msinjiro na wa nkharo yiheni chomene.

⁴ Apo Davide wakâwa ku mapopa wakapulika kuti Nabala wakasenganga maweya gha mberere na mbuzi zakhe.

⁵ Ntheura Davide wakatuma ânyamata khumi na mazgu ghakuti, "Rutani ku Karimele kwa Nabala, mukanditauzgireko.

⁶ Pakumutauzga mukati, 'Mutende uâenge namwe pamoza na mbumba yinu na pa vyose ivyo muli navyo.

⁷ Nkhupulika kuti sono ndi nyengo ya kusengera maweya gha mberere. Para wâliska wako wakâwa na ise kuno, tikaâwasunga makora kwambula kuâchitira chiheni chilichose, ndipo wakatayapo na chimoza chara pa nyengo yose iyo wakakhalira ku Karimele.

⁸ Uâafumbe ânyamata wako, wati wakuphalire. Ntheura nkhukuâweya kuti ânyamata wane uâapokere makora pakuti tiza pa nyengo ya chiphihiro. Nkhukupempha kuti uâape iwo na ine Davide mwana wako chilichose icho ungaâwa nacho.'

⁹ Para ânyamata wâ Davide wakafika, wakayowoya vyose kwa Nabala kwakuyana na umo Davide wakâatumira.

¹⁰ Nabala wakâwazgora ânyamata wâ Davide kuti, "Kasi Davide ndi njani? Kasi mwana wa Yesu ndi njani? Mazuâwa ghano pali wateâeti ânandi awo wakugarukira wasekuru wawo.

¹¹ Kasi ine ndipereke chakurya chane, maji na nyama iyo ndakomera awo wakusenga maweya gha mberere zane ku awo ndindaâwamanye uko wafuma?"

¹²Ŵanyamata ū Davide ūkawerako kwa Nabala ndipo wakaya kamuphalira Davide vyose ivyo wakayowoya.

¹³Davide wakati ku ūasilikari ūkhe, "Waliyose wajikake lupanga lwakhe!" Ntheura wose ūkajikaka malupanga ndipo Davide nayo wakajikaka lupanga lwakhe. Penepapo Davide wakatorapo ūasilikari ūkhe ūkukwana 400 na kuruta nawo ndipo ūasilikari 200 ūkakhara na katundu.

¹⁴Yumoza wa ūnyamata ū Nabala wakati kwa Abigelu muwoli wa Nabala, "Davide wakatuma ūnyamata ūkhe kufuma ku mapopa kuti ūzakamutauzge sekuru withu, kweni sekuru withu wakaŵatuka.

¹⁵Kweni ūasilikari aŵa ūkatikora makora chomene kuti tikapwetekka nanga nkhutayapo kanthu kalikose chara pa nyengo iyo tikaŵira ku thengere pamoza nawo.

¹⁶Wakaŵa nga ndi linga lakutivikirira muhanya na usiku nyengo zose iyo taliskiranga mberere na mbuzi zithu pafupi nawo.

¹⁷Ntheura sono mumanye ichi na kughaghanapo icho mungachita chifukwa chinthu chiheni chiti chichitikire sekuru withu na mbumba yakhe yose. Sekuru withu ngwa mtima uheni mwakuti palije munthu na yumoza uyo wangayowoya nayo."

¹⁸Penepapo Abigelu kuti wakachedwa chara. Wakatora vingwa 200, mathumba gha vikumba ghaŵiri gha vinyo, mberere na mbuzi zinkhonde zakocherathu, makilogiramu 17 gha tirigu wakukazinga, makhunje gha mpheska zakomira 100 na vingwa vipapati vya vikuyu 200 ndipo wakaviŵika pa mbunda kuti ziyegehe.

¹⁹Ndipo Abigelu wakati ku ūateŵeti ūkhe, "Dangiraniko. Ine nkhwiza pamanyuma zinu." Kweni mufumu wakhe Nabala kuti wakamumanyiska chara za cheneichi.

²⁰Apo Abigelu wakendanga pa mbunda yakhe na kufika kuseri musi mwa phiri, wakawona Davide pamoza na ūasilikari ūkhe ūkwiza panthazi pakhe, ndipo wakakumana nawo.

²¹Panyengo iyi Davide wakaŵa wayowoya kuti, "Nadi ndaphyokapo waka pakusungilira vyose ivyo munthu uyu wakaŵa navyo mu mapopa, ndipo kuti chikatayikapo chara nanga nchimoza cha vinthu vyakhe. Iyo wandiwezgera uheni pa uweme.

²²Chiuta wandalange kwakuruska ine Davide usange na machero na mulenje ndirekengepo wamoyo nanga ndi mwanarume yumoza wa mbumba ya Nabala."

²³Para Abigelu wakamuwona Davide, wakenda luŵiro na kukhira pa mbunda yakhe ndipo wakawa kavunama panthazi pa Davide pakusindamira pasi.

²⁴Apo wakaŵâ wachali kusindama ntheura pasi pa malundi gha Davide, wakati, “Sekuru wane, rekani mrandu uwu uŵe pa ine nda muteŵeti-kazi winu. Nkhumuŵeyani, zomerezgani kuti muteŵeti-kazi winu wayowoye kwa imwe, ndipo mupulike icho muteŵeti-kazi winu wakuyowoya.

²⁵Sekuru wane, mureke kughaganaganako za munthu wawakawaka uyu Nabala. Iyo wakuyana waka na zina lakhe lakuti, ‘Chakupusa’ pakuti kupusa kwekha ndiko wakuyowoya. Kweni ine nda muteŵeti-kazi winu kuti nkhaŵawona ŵanyamata awo sekuru wane wakatuma chara.

²⁶Ntheura sono sekuru wane, ndi FUMU yekha iyo yikumuwezganiko ku kuthiska ndopa za ūarwani ūinu na kuwezgera nduzga. Nkhurapira mwa FUMU ndiposo na mwa imwe wuwo, kuti na ūarwani winu na wose awo ūakupenja kumuchitirani chiheni, ūalangike nga Nabala.

²⁷Ndipo zomerani chawanangwa ichi cheneicho muteŵeti-kazi winu wiza nacho kwa sekuru wane kuti chiperekeke ku ūanyamata awo ūakwenda na sekuru wane.

²⁸Nkhumuŵeyani, gowokerani kwananga kwa nda muteŵeti-kazi winu, pakuti FUMU, nadi yakhozga mbumba ya sekuru wane chifukwa wakurwa nkhondo ya FUMU. Nadi kaheni kuti kasangikamo mwa imwe chara mu umoyo winu wose.

²⁹Nangauli munthu yunji wakumudikizgani kuppenja kumukomani imwe, ndipouli umoyo wa imwe sekuru wane uti usungikenge makora pamoza na ūamoyo mu chivikiriro cha FUMU, Chiuta winu. Kweni ūarwani ūinu wamkuŵaponya kutali nga ndi umo mukuponyera libwe kufuma mu fyata.

³⁰Para FUMU yafiska kwa sekuru wane viweme vyose ivyo yikapangana kuchita kwa iyo ndipo yamwimika kuŵa karonga wa Israele,

³¹sekuru wane kuti wizamkuŵa na chitima panji kupwetekela mu mtima chifukwa cha kuthiska ndopa zambula mrandu panji chifukwa cha kuijwezgera nduzga yekha chara. Ndipo para FUMU yamuchitirani viweme vyose ivi, imwe sekuru wane mwiza kandikumbuka ine muteŵeti winu.”

³²Davide wakati kwa Abigelu, “Yichindikike FUMU, Chiuta wa Israele mweneuyo wakatuma iwe kwiza kakumana nane muhanya uno!

³³FUMU yikutumbike iwe chifukwa cha mahara ghako agho warongora muhanya uno pakundikanizga kuti ndireke ndithiske ndopa na kuwezgera nduzga na mawoko ghane.

³⁴Pakuti nadi nkhurapa panthazi pa FUMU, Chiuta wa Israele mweneuyo wandiwezga kuti ndireke kukupweteka iwe, chifukwa uchedwenge kwiza kuti ukumane nane, mphanyi panguŵavye mwanarume na yumoza wa Nabala uyo wanguŵa wa moyo kufika na machero para kwangweruka.”

³⁵Penepapo Davide wakapokerera vyose ivyo Abigelu wakamuyeghera ndipo wakati, "Weranga ku kaya mu mutende. Ndapulika mazgu ghako na kupokerera kuŵeyerera kwako."

³⁶Para Abigelu wakati wafika kwa Nabala, wakamusanga kuti wali na chiphikiro mu nyumba yakhe nga ncha karonga. Nabala wakakondwa ndipo wakalowéra chomene. Ntheura Abigelu kuti wakamuphalirapo chilichose chara mpaka na machero kukati kwangweruka.

³⁷Ntheura kukati kwacha na machero ghakhe, vinyo vikati vyamara mwa Nabala, muwoli wakhe wakamuphalira makani ghose agha. Penepapo mtima wa Nabala ukafwa chipoyo ndipo wakati waka gwa nga ndi libwe.

³⁸Ghakati ghajumphapo mazuŵa khumi, FUMU yikamutimba Nabala ndipo wakafwa.

³⁹Davide wakati wapulika nyifwa ya Nabala, wakati, "Yichindikike FUMU iyo yawezgera nduzga pa msinjiro uwo nkhapokera kwa Nabala ndipo FUMU yandikanizga nda muteŵeti wakhe kuti ndichite chiheni. FUMU yalanga Nabala chifukwa cha uheni wakhe." Penepapo Davide wakatuma mazgu kwa Abigelu ghakuphalira kuti waŵe muwoli wakhe.

⁴⁰Ŵateŵeti ūa Davide ūkaruta kwa Abigelu ndipo ūkari kumuphalira kuti, "Davide watituma kwa iwe kuti tikutore ukaŵe muwoli wakhe."

⁴¹Abigelu wakawuka, wakasindamira pasi ndipo wakayowoya kuti, "Ine nda muteŵeti-kazi wakhe ndili wakunozgeka kuteŵetera pakugeziska malundi gha ūateŵeti ūa sekuru wane."

⁴²Abigelu wakawuka luŵiro na kukwenera pa mbunda. Wakatora ūateŵeti-kazi ūakhe ūankonde ndipo ūkaruta pamoza ūateŵeti ūa Davide kuti wakaŵe muwoli wa Davide.

⁴³Davide wakaŵa watora Ahinowamu wa ku Yezireyele ndipo na Abigelu wose ūakaŵa muwoli wakhe.

⁴⁴Sauli wakapereka mwana wakhe Mikala kwa Paliti mwana wa Layishi wa ku msumba wa Galimu. Mikala uyu wakaŵa muwoli wa Davide.

1 Samuele 26

Davide wakureka kukoma Sauli kachiŵiri

¹Ŵanthu ūa ku Zifu ūkiza kwa Sauli ku msumba wa Gibeya ndipo wakati kwa iyo, "Davide wakubisama mu Phiri la Hakila ku mafumiro gha dazi gha mapopa gha Yeshimoni."

²Penepapo Sauli wakaruta ku mapopa gha Zifu na vigwe vya wāsilikari 3,000 vyakufuma mu Israele kuti zikapenje Davide.

³Sauli wakazenga msasa wakhe pa Phiri la Hakila pafupi na msewu wakuya ku Yeshimoni ku mafumiro gha dazi. Kweni Davide wakakhara kwenekura ku mapopa. Para Davide wakamanya kuti Sauli wiza ku mapopa kuti wizakamupenje,

⁴Davide wakatuma mphachi kuti zikawone usange Sauli wafika nadi.

⁵Penepapo Davide wakaruta ku malo uku Sauli wakazenga msasa wakhe. Wakawonapo apo Sauli na Abinara mwana wa Neri, murongozgi wa wāsilikari wākagona. Sauli wākagona mu hema ilo likāwa pakatikati pa wāsilikari ndipo wāsilikari wākhe wākagona mu mahema kuzingirizga Sauli.

⁶Penepapo Davide wakafumba Ahimeleki mu Hiti, na Abishayi mwana wa Zeruya mwana munyakhe na Yowabu kuti, “Kasi ndi njani wati warute pamoza nane ku msasa wa Sauli?” Abishayi wakazgora wakati, “Ine nditi ndirute namwe pamoza.”

⁷Ntheura Davide na Abishayi wākaruta ku msasa wa Sauli na usiku, ndipo wākasanga kuti Sauli wagona tulo mu msasa wakhe na kujintha pasi mukondo wakhe ku mutu. Abinara na wāsilikari wākhe wākagona mu mahema ghawo kumuzingirizga Sauli.

⁸Abishayi wakati kwa Davide, “Muhanya uno, Chiuta wamupereka murwani winu mu mawoko ghinu. Ndizomerezgani kuti ndimulase na mukondo kamoza pera mpaka pasi. Kuti ndimulasenge kāwiri chara.”

⁹Kweni Davide wakati kwa Abishayi, “Reka kumukoma. Pakuti kasi ndi njani uyo wati wakhwaske wakuphakazgika wa FUMU kwambula kuti waŵe na mrandu?

¹⁰Davide wakati, ‘Nkhurapira mwa FUMU. FUMU iyo yekha ndiyo yiti yimukome, manyi mpha nyengo yakhe yakufwira panji wati warute ku nkondo na kufwira kwenekuko.

¹¹FUMU yili kundikanizga kuti ndikome wakuphakazgika wakhe. Kweni sono tora mukondo uwo wajinthika ku mutu wakhe na mphindi ya maji tirutenge.’ ”

¹²Ntheura Davide na Abishayi wākatora mukondo na mphindi ya maji ivyo vikāwa ku mutu kwa Sauli na kuruta. Kukaŵavye munthu uyo wakaŵawona panji uyo wakaŵamanya nanga ndi uyo wakawuka. Wose wākagona chifukwa FUMU yikaŵagoneka tulo tuzitu chomene.

¹³Sono Davide wakambukira ku sirya linyakhe ndipo wakaya kimilira pachanya pa phiri apo pakāwa mtunda utaliko na iwo.

¹⁴Penepapo Davide wakachemerezga ku âwasilikari âwa Sauli na kwa Abinara mwana wa Neri kuti, “Abinara, kasi ukundipulika chara.” Abinara wakazgora wakati, “Kasi ndiwe njani iwe ukuchemerezga kwa karonga?”

¹⁵Davide wakati kwa Abinara, “Kasi ndiwe mwanarume chara? Kasi ndi njani wakuyana na iwe mu Israele? Nchifukwa uli watondeka kuvikirira karonga sekuru wako? Munthu yunji wangwiza kuti wizakakome karonga sekuru wako.

¹⁶Icho wachita kuti nchiweme chara. Nkhurapira mwa FUMU kuti iwe pamoza na âwasilikari âwako mukwenera kufwa, chifukwa mwatondeka kuvikirira wakuphakazgika wa FUMU sekuru winu. Ndipo sono laâwiska, kasi mukondo na mphindi ivyo vyanguâwa ku mutu kwa karonga sekuru wako vili nkhu?”

¹⁷Sauli wakaghama mazgu gha Davide ndipo wakati, “Kasi agha ndi mazgu gha iwe mwana wane Davide?” Davide wakazgora wakati, “Inya ndi mazgu ghane, mwe karonga sekuru wane.

¹⁸Kweni kasi nchifukwa uli sekuru wane wakupenza muteâweti wakhe? Kasi ndachita chivichi? Ndi mrandu uli uwo ine ndananga?

¹⁹Ntheura sono rekani karonga sekuru wane wategherezge ku mazgu gha nda muteâweti wakhe. Usange FUMU ndiyo yawuska mtima winu kuti mwimikane nane, ipo yizomerezge sembe iyi. Kweni usange chafumira ku âwanthu, ipo iwo âwatembeke na FUMU pakuti kuchita ntheura wandichimbizgira kuwaro kuti ndireke kuâwa na phande mu chiharo cha FUMU, ndipo wayowoya kuti, ‘Rutanga ukateâweterenge âwachiuta âwanyakhe.’

²⁰Ntheura sono ndopa zane zireke kuthiskika pasi kutali na FUMU. Pakuti karonga wa Israele wiza kuti wapenje ine mphanthi nga ndi umo chiâwinda chikupenjera nkhwali mu mapiri.”

²¹Penepapo Sauli wakati, “Ndananga, werako mwana wane Davide, kuti ndikuchitirengeso chinthu chiheni chara chifukwa mu zuâwa ili umoyo wane wanguâwa wakuzirwa kwa iwe. Nadi ndachita nga ndi mzereza ndipo ndananga chomene!”

²²Penepapo Davide wakazgora wakati, “Mukondo wa karonga, asi uwu uli na ine. Tumani musilikari yumoza kuti wizakatore.

²³FUMU yikupereka njombe ku munthu yose chifukwa cha urunji na kugomezgeka kwakhe. FUMU yangumuperekani mu woko lane muhanya uno ndipo kuti ndangukhumba chara kuti ndikome wakuphakazgika wa FUMU.

²⁴Nga ndi umo umoyo winu wanguâwira wakuzirwa kwa ine muhanya uno, ntheura nkhuromba kwa FUMU kuti ndimo umoyo wane uâwirenge wakuzirwa panthazi pa iyo na kundithaska ine ku visuzgo vyose!”

²⁵Penepapo Sauli wakati kwa Davide, “Utumbikike mwana wane Davide. Uti uchitenge vinthu vikuru ndipo pa vyose wamkuchita makora.” Ntheura Davide wakaruta uko wakakhumbanga ndipo Sauli nayo wakaruta ku kwakhe.

1 Samuele 27

Davide wakuchimbiliraso kwa Karonga Akishi wa ku Gati

¹ Davide wakaghanaghananga mu mtima wakhe kuti, “Zuŵa limoza Karonga Sauli wati wandikomenge. Chinthu chiweme icho ndingachitapo ndikuchimbilira ku charu cha ūaFilisiti. Apo ndipo Sauli wangareka kundipenja mu charu cha Israele ndipo ndithaskike kwa iyo.”

² Ntheura Davide na ūasilikari ūakhe ūakukwana 600 awo wakaŵa nawo ūakambukira kwa Karonga Akishi mwana wa Mawoki wa ku msumba wa Gati.

³ Davide na ūasilikari ūakhe ūakazenga mwenemura mu Gati pamoza na Karonga Akishi. Musilikari waliyose wakaŵa na mbumba yakhe ndipo Davide nayo wakaŵa na ūawoli ūakhe ūawiri Ahinowamu wa ku Yezireyele na Abigelu wa ku Karimele, chokoro cha Nabala.

⁴ Para Sauli wakapulika kuti Davide wali ku Gati, wakareka na kumupenja wuwo.

⁵ Pamanyuma Davide wakati kwa Akishi, “Usange ndasanga uchizi pa maso pinu, mundipeko malo ghakuti ndizengepo mu msumba umoza wa mu charu mwakuti ndimo ndikharenge. Nchifukwa uli ine nda muteŵeti winu ndikharenge namwe mu msumba pamoza na karonga?”

⁶ Ntheura mu zuŵa lira Karonga Akishi wakapereka kwa Davide msumba wa Zikilagi ndipo mpaka sono msumba uwu ukazgoka kuŵa charu cha ufumu wa Yuda.

⁷ Davide wakakhara mu charu cha ūaFilisiti chirimika chimoza na myezi yinayi.

⁸ Pa nyengo yose iyi, Davide na ūasilikari ūakhe ūakarutanga kuya karwa nkhondo na ūaGeshuru, ūaGerizi na ūaAmaleki. Aŵa ndiwo ūakâwa ūnecharu ichi kufuma papo kale. Charu chawo chikafumira ku Shuru kuya kafika ku mphaka za charu cha Eguputo.

⁹ Nyengo yose apo Davide wakafikanga pa chigaŵa kuti warwe nkhondo, kuti wakarekangapo mwanarume panji mwanakazi kuŵa na umoyo chara. Kweni wakatorangapo mberere na mbuzi, ng'ombe mbunda na ngamilia ndiposo na vyakuvwara. Pamanyuma wakaweranga na kwiza navyo kwa Akishi.

¹⁰ Para Akishi wakamufumba Davide kuti, “Kasi muhanya uno mwakarwanga na njani?” Davide wakazgoranga kuti, “Tikarwanga na ūanthu ūa chigaŵa cha mapopa cha charu Yuda. Ndipo nyengo yinyakhe wakazgoranga kuti, ‘Tikarwanga na ūanthu ūa chigaŵa cha ku mwera kwa ūaYerameyele, panji ūanthu ūa chigaŵa cha ku mwera kwa ūaKeni.’ ”

¹¹Davide kuti wakarekangapo mwanarume panji mwanakazi kuŵa wa moyo chara kopa kuti wangiza kayowoya kuti ŵanthu ŵa ku Gati kuti, “Davide wali kuchita ivi na ivi kwa ise.” Davide wakachitanga vyeneivi nyengo yose umo wakakhalira mu charu cha ŵaFilisiti.

¹²Akishi wakamugomezga chomene Davide ndipo wakati kwa iyomwene, “Davide wazgoka munthu wakuseruska chomene na ŵanthu ŵa ku kwakhe ŵaIsraele, kweni kwa ine wati waŵenge muteŵeti wane kwa muyirayira.”

1 Samuele 28

¹Zuŵa limoza ŵaFilisiti ŵakawungana ŵasilikari ŵawo kuti ŵarwe nkhondo na ŵaIsraele. Ntheura Akishi wakati kwa Davide, “Ukwenera kumanya kuti iwe na ŵasilikari ŵako tikwenera kuŵa pamoza pakurwa nkhondo iyi.”

²Davide wakazgora kuti, “Nchiweme chomene, ndipo muti muwone icho ine muteŵeti winu nditi ndichite.” Akishi wakati kwa Davide, “Nchiweme chomene, ndipo nditi ndikwimike kuti uŵenge muvikiriri wane mu umoyo wane wose.”

Sauli wakuruta kwa muwukwi wa Endoro

³Pa nyengo iyi Samuele wakaŵa wafwa kale ndipo ŵaIsraele wose ŵakamulira na kumusunga ku msumba wakhe wa Rama. Ndipo Sauli wakaŵa waŵachimbizgamo wose awo ŵakaŵa ŵawukwi na ŵamayere mu charu cha Israele.

⁴ŵaFilisiti ŵakawungana ŵasilikari ŵawo ndipo ŵakiza na kuzenga misasa yawo ku Shunemu, ndipo Sauli nayo wakawunganya ŵasilikari ŵakhe na kuzenga misasa yakhe ku Gilibowa.

⁵Para Sauli wakawona ŵasilikari ŵa ŵaFilisiti, wakopa chomene na kwamba kutenthema.

⁶Ntheura wakafumba kwa FUMU kuti wasange icho wangachita. FUMU kuti yikamuzgora chara manyi ndi mu maloto panji mu mphenduzgo ya Urimu nanga nkhwizira mu nchimi.

⁷Penepapo Sauli wakati kwa nduna zakhe, “Mundipenjere mwanakazi muwukwi mwakuti ndirute kwa iyo kuti nkhafumbeko.” Nduna zakhe zikamuzgora kuti, “Ku msumba wa Endoro kuli mwanakazi yumoza uyo ndi muwukwi.”

⁸Ntheura Sauli wakajizgora mu kawonekero na kuvwara malaya ghanyakhe. Ndipo wakatorapo ŵanthu ŵawîri na kuruta ku mwanakazi yura muwukwi na nyengo ya usiku ndipo wakati kwa iyo, “Undiwukwire ku mzimu wa munthu wakufwa na kundichemera yumoza uyo nditi ndimuzunure.”

⁹Kweni mwanakazi muwukwi yura wakazgora wakati, “Nadi namwe mukumanya icho Sauli wakachita pakuchimbizgamo ŵawukwi wose na

ŵamayere wose mu charu. Kasi nchifukwa uli mukundithya mu chipingo kuti ndikomeke.”

¹⁰Ndipo Sauli wakarapira mu zina la FUMU kuti, “Nkhurapira mwa FUMU kuti uti ulangikenge pa chifukwa ichi chara.”

¹¹Penepapo mwanakazi yura wakafumba kuti, “Kasi mukukhumba kuti ndi muchemerani njani?” Sauli wakazgora kuti, “Undichemere Samuele.”

¹²Para mwanakazi wakawona Samuele, wakalira na kuchemerezga chomene. Ndipo wakati kwa Sauli, “Kasi nchifukwa uli mwandipusika ntheura? Asi ndimwe Sauli?”

¹³Karonga Sauli wakati ku mwanakazi yura, “Ungopanga chara, kasi ukuwona vichi?” Mwanakazi wakati, “Nkhuwona muzguka ukukwera kufuma mu charu.”

¹⁴Sauli wakafumba wakati, “Kasi kawonekero kakhe kali uli?” Mwanakazi wakati, “Nkhuwona munthu muchekuru wakukwera kufuma mu charu, wavwara munjilira.” Penepapo Sauli wakamanya kuti ndi Samuele ndipo wakasindamira pasi na kuupereka nchindi.

¹⁵Samuele wakati kwa Sauli, “Kasi wanditimbanizgirachi ntheura pakundiwuska?” Sauli wakazgora kuti, “Ndili mu visuzgo vikuru pakuti ūaFilisiti ūakundizira na nkhondo ndipo Chiuta wawukako kwa ine. Kuti wakundizgoraso chara manyi kwizira mu nchimi panji mu maloto. Ntheura ndamuchemani kuti mundiphalire icho nkhwenera kuchita.”

¹⁶Samuele wakazgora kuti, “Kasi nchifukwa uli ukundifumba sono apo ukumanya kuti FUMU yafumako kwa iwe ndipo yazgoka kuŵa murwani wako?

¹⁷FUMU yachita icho yikayowoya kwa ine vyā iwe. FUMU yili kupoka ufumu kwa iwe na kuupereka kwa Davide, yumoza wa ūazengezgani ūako.

¹⁸FUMU yikuchita ichi muhanya uno chifukwa iwe kuti ukayipulikira chara ndiposo ukareka kufiska ukari wakhe pa ūaAmaleki.

¹⁹Ntheura FUMU yiti yikupereke iwe pamoza na ūaIsraele mu mawoko gha ūaFilisiti. Ndipo na machero iwe pamoza na ūana ūako muti mwize kuno kwa ine ku ūanthu ūakufwa. Nadi FUMU yiti yipereke ūasilikari ūa ūaIsraele ku ūaFilisiti.”

²⁰Penepapo Sauli wakawa pasi thambalala. Wakopa chomene chifukwa cha mazgu gha Samuele. Ndipo wakaŵavye na nkhongono chifukwa wakarya chakurya chara zuŵa lose lira na usiku wuwo.

²¹Para mwanakazi yura wakasenderera kufupi na Sauli na kuwona kuti wakutenthema chomene, wakati kwa Sauli, “Wonani, muteŵeti-kazi winu wangumupulikirani imwe. Ine ndangutaya umoyo wane pakuchita icho mwangundiphalira kuti ndichite.

²²Ntheura sono nkhumuŵeyani, namwe mundipulikire ine mutêweti-kazi winu. Mundizomerezge kuti ndinozge kachakurya murye mwakuti muŵe na nkhongono para mukuruta.”

²³Sauli wakakana pakuyowoya kuti, “Ine kuti ndingarya chara.” Kweni nduna zakhe ziŵiri zira pamoza na mwanakazi yura ūakamuchichizga Sauli kuti warye, ndipo pa umaliro wakaŵapulikira. Ntheura wakawuka pasi na kukhara pa chitara kuti warye chakurya.

²⁴Mwanakazi yura wakaŵa na mwana wa ng'ombe wakututuŵa ndipo mwaluŵiro wakamukoma. Wakatora ufu na kuwukonkhakonkha na kuphika chingwa chambula chirungo.

²⁵Penepapo wakiza na chingwa chira kwa Sauli na nduna zakhe ndipo ūakarya. Penepapo usiku wenewura ūakawuka na kuruta.

1 Samuele 29

Davide wakukanika na ūaFilisiti

¹ŪaFilisiti ūakawunganya pamoza mawumba ghose gha ūasilikari ūawo ku Afeki, ndipo ūalsraele ūakazenga misasa yawo pafupi na mbwiwi mu dambo la Yezireyele.

²Para ūakaronga ūankonde ūa ūaFilisiti ūakarongozganga ūasilikari ūawo 100 na vikvivikwi, Davide na ūasilikari ūakhe ūakarondезga kunyuma pamoza na Akishi.

³Ūarongozgi ūa ūasilikari ūa ūaFilisiti ūakafumba ūakati, “Kasi ūaHebere aŵa ūakuchitachi kuno?” Akishi wakaŵazgora ūarongozgi ūa ūasilikari ūa ūaFilisiti ūakati, “Asi uyu ndi Davide nduna ya Sauli, karonga wa charu cha Israele. Iyo wakhara na ine kujumpha chirimika chimoza, ndipo kufumira pa zuŵa ilo wakachimbilira kwa ine mpaka sono, kuti ndasangamo kafukwa mwa iyo chara.”

⁴Kweni ūarongozgi ūasilikari ūa ūaFilisiti ūakamukwiyira Akishi ndipo ūakati kwa iyo, “Umuwezge munthu uyu mwakuti warutenge ku malo agho ukamupa. Wareke kuruta nase ku nkhondo mzire apo tichali kurwa nkhondo wazgoke na kutiwukira ise. Kasi munthu uyu wangakaphemana nayo uli sekuru wakhe? Asi wangakaphemana nayo pakumutorera mitu ya ūasilikari ūithu.

⁵Asi ndi Davide mweneuyu uyo ūanakazi ūakakōwerananga pakwimba uku wakuvinu kuti, ‘Sauli wakakoma ūasilikari vikwi, kweni Davide wakoma ūasilikari vikwi khumi.’ ”

⁶Ntheura Akishi wakamuchema Davide na kuti kwa iyo, “Nkhurapira mwa FUMU, Chiuta wa Israele kuti, iwe wanguŵa wakugomezgeka kwa ine, ndipo changuŵa chakundikondweska chomene kuti iwe unditeŵeterenge ine mu nkhondo.

Chifukwa kufuma pa zuŵa ilo ukafikira kwa ine mpaka sono, ine ndilije kusangamo kafukwa kwa iwe. Kweni ūwakaronga ūwanyakhe kuti ūwakukuzomerezga iwe chara.

⁷Ntheura sono werera kumanyuma, urute mu mutende kuti ureke kukwiyiska mtima ya ūwakaronga ūwa ūwafilisiti.”

⁸Davide wakafumba Akishi wakati, “Kasi ndachita chiheni uli sekuru? Kasi mwasangamo chiheni uli mwa muteŵeti winu kufuma pa zuŵa ilo nkhizira kwa imwe mpaka sono? Kasi ine ndingareka uli kuruta kuti nkharwe nkondo na ūwarwani ūwa karonga, sekuru wane?”

⁹Akishi wakamuzgora Davide wakati, “Ine nkhumanya kuti iwe waŵa wambula kalema kwa ine nga ndi mungelo wa Chiuta. Kweni ūwarongozgi ūwa ūwasilikari ūwafilisiti ūwati, ‘Wakwenera kuruta nase ku nkondo chara.

¹⁰Ntheura na machero para kwacha urutenge iwe na ūwasilikari ūwa sekuru wako awo ukiza nawo. Mwambe na mulenje chomene, ndipo murutenge apo kukungweruka waka.’ ”

¹¹Penepapo Davide na ūwasilikari ūwakhe ūwakawuka na mulenje kwati kwacha na kuruta, kuwerera ku malo agho ūwafilisiti ūwakamupa. Kweni ūwasilikari ūwa ūwafilisiti ūwakutilira mpaka ūwakaya kafika ku Yezireyele.

1 Samuele 30

Davide wakurwa nkondo na ūwAmaleki

¹Davide na ūwasilikari ūwakhe ūwakafika ku Zikilagi pa zuŵa la chitatu, na kusanga kuti ūwAmaleki ūwayamba kale kurwa nkondo ku mwera kwa chigâwa cha Yudeya ku mu msumba wa Zikilagi. Ūwakawuthereska msumba wa Zikilagi na kuwuwocha na moto,

²ndipo ūwakakora uzga ūwanakazi na wose awo ūwakâwa mu msumba, ūwachoko na ūwakuru wuwo. Kuti wakakomapo na yumoza chara, kweni ūwakâwatora waka na kuruta nawo.

³Para Davide na ūwasilikari ūwakhe ūwakafika mu msumba wa Zikilagi wakasanga kuti wocheka na moto ndipo ūwawoli ūwawo, na ūana ūwawo ūwatorekera ku umikori.

⁴Penepapo Davide na ūwasilikari ūwakhe ūwakalira chomene mwakukwezga mazgu ūwakasuka ūwakâwavye nkhongono zakulirira.

⁵Ūwanakazi ūwâwiri ūwa Davide Ahinowamu wa ku Yezireyele na Abigelu, chokoro na Nabala wa ku Karimele nawo ūwakorekera ku uzga.

⁶Davide wakâwa na chitima chomene pakuti ūwasilikari ūwakhe ūwakayowoyanga zakuti ūwamukome pakumudina na mawe, chifukwa wose ūwakâwa ūwakari

pakuti wana wawo wakatorekera ku umikori. Kweni Davide wakasanga nkhongono mwa FUMU, Chiuta wakhe.

⁷Penepapo Davide wakati kwa musofi Abiyatara, mwana wa Ahimeleki, "Zanalo kwa ine laya la bafuta la efodi." Ntheura Abiyatara wakiza nalo laya lira kwa Davide.

⁸Ndipo Davide wakafumba kwa FUMU kuti, "Kasi ndiwaronde wasilikari awa wa waAmaleki? Kasi nditi ndi wathereske?" FUMU yikazgora yikati, "Warondezge wamkuwathereska nadi ndipo wamkupokeska wose kwambula kutondeka."

⁹Ntheura Davide na wasilikari wakhe 600 wakawuka na kuruta kurondezga waAmaleki. Ndipo wakati wfika pa mronga wa Besoro, wanji awo wakasidikanga kumanyuma, wakakhara penepara.

¹⁰Iwo wakawa 200 weneawo vikawalemara chomene kuti wambuke mronga wa Besoro. Kweni Davide na wasilikari wanyakhe 400 wakarutilira kurondezga waAmaleki.

¹¹Apo wakarutanga wakasanga muEguputo yumoza mu thengere, ndipo wakiza nayo kwa Davide. Wakamupa chakurya kuti warye ndiposo na maji kuti wamwe.

¹²Ntheura wakamupa chiduswa cha chingwa chipapati cha vikuyu na makunje ghawiri gha mpheska. Ndipo wakati warya, mtima wakhe ukawereramo pakuti wakarya chilichose chara nesi kumwa maji pa mazuwa ghatatu muhanya na usiku.

¹³Davide wakafumba wakati, "Kasi sekuru wako ndi njani ndipo iwe ukufuma nkhu?" Iyo wakamuzgora Davide kuti, "Ine ndine muEguputo, muzga wa muAmaleki. Sekuru wane wakandireka pano pamanyuma pakurwara mazuwa ghatatu agho ghajumpha.

¹⁴Tikanjizga nkhondo ku mwera kwa charu cha Yuda ku wantru waKereti, na waKalebu, ndiposo tikawocha na moto msumba wa Zikilagi."

¹⁵Davide wakafumba wakati, "Kasi ungandirongozgera ku wasilikari awa?" MuEguputo yura wakazgora wakati, "Inya, kweni murape danga kwa Chiuta panthazi pa ine kuti mwamkundikoma chara nanga nkhundipereka kwa sekuru wane. Pamanyuma ndipo ndi murongozgani ku wasilikari weneawa."

¹⁶Ntheura muntru yura wakarongozga Davide ku wasilikari wa waAmaleki. Pa nyengo iyi wasilikari wa waAmaleki wakawa wabaralikira apa na apa uku wakurya, wakumwa na kuvina chifukwa cha vy a kuskogha vinandi ivyo wakatora ku vyaru vy a wafilisiti na cha Yuda.

¹⁷Davide na wasilikari wakhe wakarwa nawo nkhondo kwamba na mulenjelenje mpaka na machero ghakhe na mise. Paka wavye na yumoza muAmaleki uyo wakaponapo kuwuskako wanyakata 400 awo wakakwera ngamilia na kuchimbira.

¹⁸Ntheura Davide wakapokeska vyose ivyo âAmaleki âkatoria kusazgapo âwoli âkhe âwiri.

¹⁹Pakaâvye na kamoza ako kakasoâapo, manyi kachoko panji kakuru, âna ânarume panji ânakazi, vya kuskogha vyose panji chilichose icho chikatoreka. Davide wakatora na kwiza navyo vyose.

²⁰Wakapokaso mberere na mbuzi zose, ng'ombe zose, ndipo ânthu âkhe âkavikhema viweto vira panthazi pakhe na kuyowoya kuti, "Vyeneivi ndivyo vya kuskogha vya Davide."

²¹Ndipo Davide wakiza apo pakaâwa âsilikari âra 200, âneawo vikaâalemara chomene kuti ândenge kumurondezga Davide ndipo wakakhara pa mronga wa Besoro. Iwo âkati wamuwona Davide âkiza kuti âkumane nayo pamoza na ânthu awo âkâwa nawo pakuruta ku nkondo. Ndipo para Davide wakafika pafupi na ânthu âra, âkawatauzga.

²²Penepapo ânthu ânyakhe âa mitima yiheni na âkusuzga awo âkaruta na Davide wakati, "Kuti tiwâpengeko kanthu chara pa ivyo tikaya kaskogha pakuvipokeska chifukwa chakuti âkaruta nase chara, ndipouli waliyose watore muwoli wakhe na âna âkhe ârutenge."

²³Kweni Davide wakati, "Mureke kuchita ntheura mwa ânyane, na ivyo Fumu yili kutipa. FUMU ndiyo yatisunga na kuperekwa mu mawoko yithu âsilikari awo âkiza kuti âlimbane nase.

²⁴Kasi ndi njani uyo wangazomerezgana namwe pa makani agha? Phande la uyo wakakhara na katundu âthu na la uyo wakaruta ku nkondo liti liyanenge waka."

²⁵Ndipo kwamba zuâa lenelira Davide wakalangula kuti ichi chiwenge chilayizgo na dangaluyira mu Israele kufuma zuâa lira mpaka sono.

²⁶Para Davide wakafika mu msomba wa Zikilagi, wakatuma vinyakhe vya ivyo wakaskogha ku ârara ânji âa âYuda âneawo wakaâwa âbwezi âkhe, ndipo wakati, "Pokererani chawanangwa ichi kufuma pa ivyo tikaskogha ku ârwani wa FUMU."

²⁷Vyawanangwa vira vikaperekka ku ânthu âa ku Betele, âa ku Ramoti, ku mwera kwa Yuda na âYatiri,

²⁸âa ku Aroyere, wa ku Sifimoti, âa ku Eshitemowa

²⁹na âa ku Rakala. Ku ânthu âa ku misumba ya âYerameyele na âKeni,

³⁰ânthu awo âkakharanga ku Horima, Boro Ashani, Ataki

³¹na ku Heburoni ndiposo na ku malo ghose uko Davide na ânthu âkhe âkendangako.

1 Samuele 31

Nyifwa ya Karonga Sauli na wana wakhe (1 Mid 10.1-12)

1WaFilisiti wakarwa nkhondo na waIsraele pa Phiri la Gilibowa, ndipo waIsraele wanandi wakakomeka, kweni wanji wa iwo wakachimbira.

2WaFilisiti wakarondezga Sauli na wana wakhe ndipo wakati wawasanga, wakakomapo wana watatu wa Sauli: Yonatani, Abinadabu na Maliki Shuwa.

3Nkhondo yikamufinyirizga Sauli ndipo para wamauta wakamusanga, wakamulasa na kumupweteka chomene.

4Penepapo Sauli wakayowoya kwa uyo wakayeghangha mahomwa ghakhe wakati, "Sorora lupanga lwako undigwaze nalo, mzire waFilisiti wambula kukotoreka aâa wize ndipo wandidgaze na kundiseka." Kweni uyo wakayeghangha mahomwa ghakhe wakakana pakuti wakopanga chomene. Ntheura Sauli wakatora lupanga lwakhe na kuwirapo.

5Wakuyegha mahomwa ghakhe wakati wakawona cuti Sauli wafwa, nayoso wakawa pa lupanga lwakhe na kufwa.

6Ntheura ndimo Sauli na wana wakhe watatu wara pamoza na uyo wakayeghangha mahomwa ghakhe, ndiposo na wasilikari wakhe wose wakafwira zuwa lenelira.

7WaIsraele awo wakawa ku sirya linyakhe la dambo na awo wakawa ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, wakati wapulika cuti wasilikari wa waIsraele wachimbira ndipo Sauli na wana wakhe wfafwa, wakareka misumba yaho na kuchimbira. Sono waFilisiti wara wakiza na kukhara mwenemumo.

8Na machero ghakhe, para waFilisiti wakiza cuti wavure vyakuvwara vya wasilikari wa waIsraele awo wakakomeka, wakasanga cuti Sauli na wana wakhe watatu wfafwa pa Phiri la Gilibowa.

9Wakamudumula mutu Sauli na kuvura mahomwa ghakhe gha nkhondo. Pamanyuma wakatuma nthumi cuti zirute mu charu chose cha waFilisiti kuya kaphara uthenga uweme uwu ku wachiuta ngoza wawo ndiposo na ku wantru.

10Mahomwa ghakhe wakaya kawika mu nyumba ya chiuta ngoza wawo Ashitaroti ndipo chitanda chakhe wakakhomrerera pa chiliwa cha msomba wa Beti Shani.

11Para wantru wa ku Yabeshi Gileyadi wakapulika icho waFilisiti wakachita kwa Sauli,

¹²vinkhara vyose vikawuka na kwenda usiku wose kuya kawuskapo chitanda cha Sauli na vitanda vya wana wakhe pa chiliwa cha msumba wa Beti Shani. Ndipo wakiza navyo ku msumba wa Yabeshi na kuvyochera kwenekura.

¹³Wakatora viwangwa vyawo na kuvijimira musi mwa khuni la mtaŵa mu msumba Yabeshi, ndipo wakaziwizga kurya mazuŵa ghankonde na ghawiri.

2 Samuele

2 Samuele 1

Davide wakupulika za nyifwa ya Sauli

¹Sauli wakati wafwa, Davide wakawerako uko wakaya kathereska ūaAmaleki ndipo wakiza kakhara ku Zikilagi mazuŵa għawiri.

²Pa zuŵa la chitatu, munthu yunji wakiza kwa Davide kufuma ku msasa wa Sauli apo malaya ghakhe ghaparuka ndipo fuvu liri ku mutu wakhe kurongora chitima. Wakati wafika kwa Davide, wakawa pasi na kumuchindika.

³Davide wakamufumba wakati, “Kasi wafuma nkhu?” Iyo wakazgora wakati, “Ndachimbira kufuma ku msasa wa ūalsraele.”

⁴Davide wakati kwa iyo, “Kasi kwachitika vichi? Undiphalire.” Munthu yura wakazgora wakati, “Ūasilikari ūachimbira ku nkondo ndipo ūanandi ūa iwo ūakomeka. Sauli na Yonatani mwana wakhe nawo ūakomeka.”

⁵Davide wakamufumba muwukirano yura kuti, “Kasi iwe wamanya uli kuti Sauli na mwana wakhe Yonatani ūafwa?”

⁶Iyo wakamuzgora Davide wakati, “Apo nkajiyenderanga pa Phiri la Gilibowa, nkhawona Sauli wakweghamira pa mukondo wakhe. Magareta għa ūarwani ūakhe na awo ūkawā pa mahachi ūkasendereranga kufupi nayo.”

⁷Wakati wazgoka na kulaŵiska kunyuma zakhe wakandiwona, ndipo wakandichema. Ine nkhamuzgora nkhati, “Ndine pano.”

⁸Sauli wakandifumba kuti, “Kasi iwe ndiwe njani?” Ndipo nkhamuzgora kuti, “Ine ndine muAmaleki.”

⁹Penepapo wakati kwa ine, “Senderera kufupi na ine, undimarizge, chifukwa ndili mu urwirwi ukuru, ndipo ndili pafupi kufwa.”

¹⁰Ntheura nkhasenderera kufupi na iyo na kumukoma pakuti nkachipima kuti wafwenge pamanyuma pakuwa pasi. Nkhatora mphumphu iyo wakavwara ku mutu wakhe na khoza ilo wakavwara pa woko lakhe ndipo ndiza navyo kwa imwe, sekuru wane.

¹¹Penepapo Davide wakaparura vyakuvwara vyakhe. Ndipo ūasilikari awo wakawā nawo, ūkachita ntheura pera.

¹²Ūkatengera na kulira chomene ndipo ūkaziŵizga vyakurya mpaka na mise, chifukwa cha Sauli na mwana wakhe Yonatani, na ūalsraele, ūanthu ūa FUMU, pakuti ūkafwira ku nkondo.

¹³Davide wakamufumba muwukirano uyo wakiza na uthenga kuti, "Kasi iwe ndiwe wa nkhu?" Iyo wakazgora kuti, "Ine ndine muAmaleki, mwana wa wakupanjwa mu charu chinu."

¹⁴Davide wakamufumba wakati, "Kasi nchifukwa uli iwe ukareka kuŵa na wofi pakuwuska woko lako na kukoma wakuphakazgika wa FUMU?"

¹⁵Penepapo Davide wakachema yumoza wa âwasilikari âwakhe ndipo wakati kwa iyo, "Zanga kuno, umukome uyu!" Ntheura wakamutimba mpaka wakafwa.

¹⁶Penepapo Davide wakati, "Mrandu wakuthiska ndopa uŵe pa iwe wamwene chifukwa na mlomo wako wajipanikizgira kuti ndiwe uli kukoma wakuphakazgika wa FUMU."

Davide wakulira nyifwa ya Sauli na ya Yonatani

¹⁷Davide wakimba sumu iyi ya chitengero pakulira Sauli na Yonatani mwana wakhe,

¹⁸ndipo wakalangula kuti âwaYuda, âwasambizgike sumu iyi. Ndipo sumu iyi yili kulembeka mu Buku la Yashara. Ndipo Davide wakati:

¹⁹"Uchindami winu, Mwe Israele, wagona thambalala mu mapiri ghinu. Okwe! Kasi vinkhara vikufwa ntheura?

²⁰Mureke kuchiyowoya mu Gati, nesi kuchipharazga mu misewu ya Ashikeloni, mzire âwanakazi âwa âwaFilisiti âwasekerere, âwanakazi âwa âwanthu âwambula kukotoreka âwajikuzge."

²¹"Imwe mapiri gha Gilibowa, pa imwe pareke kuwa jumi panji vura, pa imwe pareke kusangika minda yakupambika vipambi. Pakuti penepara âwarwani âwakakazuzga nguru za vinkhara, nguru ya Sauli kuti yikapuputikaso na mafuta chara.

²²Kufuma mu ndopa za âwakukomeka, kufuma ku mafuta gha vinkhara, uta wa Yonatani kuti wawerako chara, lupanga lwa Sauli kuti lwawerako lwambula kukoma chara."

²³Sauli na Yonatani, âwakaŵa âwakutemweka na âwaweme. Mu umoyo na mu nyifwa, kuti âwakapatukana chara. âwakaŵa âwa luŵiro kuruska nombo. âwakaŵa âwankhongono kuruska nkaramu.

²⁴Imwe âwalsraele, mutengererani Sauli, uyo wakamuvwarikani viswesi na vya mtengo wapatali, mweneuyo wakatoweska malaya ghinu na vitoweskero vya golide.

²⁵Okwe! Kasi vinkhara vikufwa ntheura mukati mu nkondo? Yonatani wali thambalala, wakomeka mu mapiri ghinu.

²⁶Yonatani wa munyane, ndili na chitima na iwe, wanguŵa munyane chomene iwe. Kutemwa kwako kwa ine kukâwa kwakuzukumiska, kuruska kutemwa kwa wânakazi.

²⁷Okwe! Kasi vinkhara vikufwa ntheura, mahomwa gha nhondo ghaparanyika?

2 Samuele 2

Davide wakuphakazgika kuŵa karonga wa charu cha Yuda

¹Pamanyuma pa ichi, Davide wakafumba kwa FUMU wakati, "Kasi ndingaruta kuya kakhara ku msumba uliwose mu charu cha Yuda?" FUMU yikamuzgora yikati, "Ungaruta." Davide wakafumba FUMU kuti, "Kasi ndingaruta ku msumba ngu?" FUMU yikazgora kuti, "Ungaruta ku msumba wa Heburoni."

²Ntheura Davide wakaruta ku Heburoni pamoza na wâwoli wâkhe wâwiri, Ahinowamu uyo wakafuma ku Yezireyele na Abigelu, chokoro cha Nabala mweneuyo wakafuma ku Karimele.

³Davide wakizaso na wâsilikari awo wakaŵa nawo, waliyose na mbumba yakhe ndipo wâkaya kakhara mu mizi ya Heburoni.

⁴Penepapo wâYuda wâkiza ku Heburoni ndipo kwenekura wâkamuphakazga Davide kuti waŵe karonga wakuwusa wâYuda. Para Davide wakaphalirika kuti wânthu wâ msumba wa Yabeshi Gileyadi ndiwo wâkasunga Sauli,

⁵Davide wakatuma wânthu kuti wârute ku Yabeshi Gileyadi na uthenga uwu, "FUMU yimutumbikani chifukwa mukarongora kugomezgeka kwinu pakumusunga Sauli sekuru winu.

⁶FUMU yiŵe ya chisungusungu na kugomezgeka kwa imwe. Ine nane nditi ndimuchitirani uweme chifukwa muli kuchita chinthu ichi.

⁷Ntheura sono nkhumuombani kuti khwimani mtima ndipo muŵe wachikanga, pakuti Sauli sekuru winu wali kufwa. WâYuda wâli kundiphakazga kuti ndiŵe karonga wawo."

Ishibosheti wakuphakazgika kuŵa karonga wa Israele

⁸Sono Abinara, mwana wa Neri, murongozgi wa wâsilikari wâ Sauli wakatora Ishibosheti mwana wa Sauli na kwiza nayo ku msumba wa Mahanayimu.

⁹Kwenekura Abinara wakamwimika Ishibosheti kuŵa karonga wa charu chose cha Israele mu vigâŵa ivi: Gileyadi, Ashere, Yezireyele, Efurayimu na Benjamini.

¹⁰Ishibosheti wakaŵa na virimika 40 apo wakamba kuwusa charu cha Israele ndipo wakawusa virimika viŵiri pera. Kweni wâYuda wâkâwa pasi pa Davide.

¹¹Ndipo Davide wakaŵa karonga wa charu cha Yuda mu Heburoni kwa virimika vinkhonde na viŵiri pachanya myezi yinkhonde na umoza.

Nkhondo pakati pa Israele na Yuda

¹²Abinara mwana wa Neri pamoza na wāsilikari ḫa Ishibosheti mwana wa Sauli wakafumamo mu Mahanayimu ndipo ḫakaruta ku Gibeyoni.

¹³Yowabu mwana wa Zeruya na wāsilikari ḫa Davide ḫakaruta ndipo ḫakakumana nawo pa chiziŵa cha Gibeyoni. Ndipo ḫakakhara pasi, wupu wa Abinara sirya linyakhe la chiziŵa ndipo wupu wa Yowabu sirya linyakhe.

¹⁴Abinara wakati kwa Yowabu, “Rekani wāsilikari ḫinu na wāsilikari ḫithu ḫawuke kuti watimbane na mawoko pera apo ise tikuŵalaŵirira.” Yowabu wakati, “Nchiweme, rekani ḫawuke.”

¹⁵Ndipo wāsilikari ḫakawuka na kuŵapenda. Ḫakaŵa 12 ḫa fuko la Benjamini pamoza na la Ishibosheti mwana wa Sauli, ndipo ḫa Davide ḫakaŵaso na wāsilikari 12.

¹⁶Musilikari waliyose wakakora mutu wa murwani wakhe ndipo wose pamoza ḫakagwazana na malupanga ghawo mu zimbambo zaho. Ntheura wose pamoza 24 ḫakawa pasi na kufwa. Ndipo ḫakathya malo ghara ku Gibeyoni kuti, “Munda wa malupanga.”

¹⁷Sono pakaŵa nkhondo yikuru zuŵa lenelira, ndipo Abinara na wāsilikari ḫakhe ḫakathereskeka na wāsilikari ḫa Davide.

¹⁸Ŵana ḫatatu ḫa Zeruya nawo ḫakaŵa kwenekura, ndiwo Yowabu, Abishayi, na Asahele. Sono Asahele wakachimbiranga chomene nga ndi mbaŵara.

¹⁹Penepapo Asahele wakamuchimbilira Abinara kwambula kulaŵiska uku na uku, kweni pa Abinara pera.

²⁰Abinara wakalaŵiska kunyuma ndipo wakati wamuwona wakafumba wakati, “Kasi ndiwe Asahele?” Asahele wakazgora wakati, “Ndine nadi.”

²¹Abinara wakati kwa Asahele, “Patukira ku maryero panji ku mazere ndipo ukorepo yumoza wa wāsilikari na kumupoka ivyo waskogha.” Kweni Asahele wakakhumba chara kureka kumurondezga Abinara.

²²Kachiŵiriso Abinara wakamuchenjezga Asahele, wakati, “Reka kundichimbilira ine. Kasi ndikukomerengechi? Ndipo para ndakukoma kasi mwana munyako Yowabu ndingawonana nayo uli?”

²³Kweni Asahele kuti wakakhumba kureka kumuchimbilira chara. Ntheura Abinara wakamulasa Asahele pa nthumbo na mukondo wakhe mpaka ukabamukira ku muwongo. Penepapo Asahele wakawa pasi na kufwira penepapo. Ḫanthu wose awo ḫakafikanga apo pakafwira Asahele, wakimiliranga.

²⁴Kweni Yowabu na Abishayi wakamuchimbilira ndipera Abinara ndipo apo dazi likanjiranga, wakafika pa Phiri la Ama leneilo likawa pafupi na Giya pa nthowa yakuya ku mapopa gha Gibeyoni.

²⁵Penepapo wa fuko la Benjmini wakawungana pamoza kuti warwe nkhondo pamoza na Abinara. Wakapanga wupu umoza wa wasilikari na kwimilira pachanya pa phiri.

²⁶Penepapo Abinara wakachemerezga kwa Yowabu wakati, "Kasi tirutilirenge kukomana na yumoza na munyakhe muyirayira? Kasi ukumanya chara kuti umaliro uti uwenge uheni chomene? Tili wabali winu. Kasi mpaka pauli apo wamkulangula wasilikari wako kuti wareke kutichimbizga ise?"

²⁷Yowabu wakazgora wakati, "Nkhurapa nadi mwa Chiuta wa moyo. Urekenge kuyowoya, mphanji wasilikari warutiliranga kuchimbilira wabali wawo mpaka na machero ku mulenje."

²⁸Penepapo Yowabu wakalizga mbata ndipo wasilikari wakhe wose wakimilira. Kuti wakarutilira kuwachimbilira walsraele chara nanga nkhurwa nawo nkhondo.

²⁹Ndipo Abinara na wasilikari wakhe wose wakenda usiku wose ura na kuporota dambo la Araba. Wakambuka mronga wa Yorodani na kwenda mulenje wose ura mpaka wakafika ku Mahanayimu.

³⁰Pamanyuma Yowabu wati wawerako kukuchimbizga Abinara, wakawunganya pamoza wasilikari wakhe ndipo wakasanga kuti wasilikari wa Davide 19 wasowapo pamoza na Asahele.

³¹Kweni wasilikari wa Davide wakakomapo wasilikari 360 wa Abinara kufuma mu fuko la Benjmini.

³²Ntheura wakatora thupi la Asahele na kulisunga mu dindi ku Betelehemu ku malo uko wawiske wakasungika. Yowabu na wasilikari wakhe wakenda usiku wose ndipo wakafika ku Heburoni ku matandakucha.

2 Samuele 3

¹Nkhondo pakati pa mbumba ya Sauli na mbumba ya Davide, yikatora nyengo yitali chomene. Davide wakakulirakulira mu nkhongono apo nyumba ya Sauli nkhongono zikacheperachepera.

Wana wa Davide

²Wana wa Davide awo wakababikira mu Heburoni waka wa awa: Wa uwere waka wa Amunoni mweneuyo nyina waka wa Ahinowamu wa ku Yezireyele.

³Mwana wa chiŵiri wakâwa Kileyabu mweneuyo nyina wakâwa Abigelu, chokoro cha Nabala wa ku Karimele. Wa chitatu wakâwa Abisalomu mweneuyo nyina wakâwa Maaka, mwana mwanakazi wa Talimayi karonga wa ku Geshuru.

⁴Mwana na chinayi wakâwa Adoniya mweneuyo nyina wakâwa Hagiti. Wa chinkonde wakâwa Shefatiya uyo nyina wakâwa Abitala.

⁵Wa chinkonde na chimoza wakâwa Itireyamu uyo nyina wakâwa Egila. Wana wose aŵa wakababika apo Davide wakâwa mu Heburoni.

Abinara wakuŵa pamoza na Davide

⁶Nyengo yose apo pakaŵiranga nkhondo pakati wâsilikari âwa Sauli na âwa Davide, Abinara wakamba kuŵa wankhongono kuruska waliyose mu wâsilikari âwa mbumba ya Sauli.

⁷Sono Sauli wakâwa na muwoli muchoko zina lakhe Rizipa, mwana mwanakazi wa Aya. Ndipo Ishibosheti wakati kwa Abinara, “Kasi nchifukwa uli ukunjira mwa Rizipa muwoli wa âwadada?”

⁸Abinara wakakaripa chomene chifukwa cha mazgu agho Ishibosheti wakayowoya, ndipo Abinara pakuzgora wakati, “Kasi iwe ukughanaghana kuti ine ndili nga ndi ncheŵe iyo yikurondezga âwYuda âwarwani withu? Kwamba pakudanga, ine ndâwa wakugomezgeka kwa Sauli, âwuso, âbabali âwakhe na âwabwezi âwakhe. Ine kuti nkhamuperekani po kwa Davide murwani withu chara kuti wamuthereskani. Kweni muhanya uno iwe ukundipacha kuti nkunjira mu mwanakazi uyu, Rizipa!

⁹Chiuta wandilange ine Abinara ndipo kwakuruska usange nkhureka kumuchitira Davide icho FUMU yikapangana mwakurapa kwa iyo,

¹⁰kuti yizamkuwuskako ufumu kufuma mu nyumba ya Sauli na kwimika chizumbe cha Davide kuti wawuse Israele na Yuda kufuma ku Dani mpaka ku Beyeresheba.”

¹¹Para Ishibosheti wakapulika mazgu gha Abinara kuti wakayezga kuyowoyapo chilichose chara, chifukwa wakamba kumopa chomene.

¹²Abinara wakatuma nthumi kuti zirute kwa Davide ku Heburoni kukamufumba kuti, “Kasi charu ichi wawusenge ndi njani?” Tiyeni tipangane ndipo ine nditi ndimovvirani kukopa âwIsraele wose kuti âwâwe âwinu.

¹³Davide wakazgora wakati, “Nchiweme. Ine nditi ndichite phangano na iwe. Kweni nkhukhumba chithu chimoza kufuma kwa iwe. Para ukwiza kwa ine, ungizanga wekha chara, pekhapekha wize na Mikala mwana mwanakazi wa Sauli.”

¹⁴Ndipo Davide wakatuma nthumi kuti zirute kwa Ishibosheti mwana wa Sauli, “Undipe muwoli wane Mikala mweneuyo nkhamujalira na vikumba vyamavwaro gha waFilisiti 100.”

¹⁵Ntheura Ishibosheti wakatuma nthumi kuti zikamutore Mikala ku mufumu wakhe Palitiyele mwana wa Layishi.

¹⁶Mufumu wakhe Palitiyele wakamurondezganga kumanyuma uku wakulira masozi nthowa yose mpaka wakaya kafika ku Bahurimu. Penepapo Abinara wakati kwa iyo, “Werera urutenge ku nyumba yako.” Ndipo wakawerera.

¹⁷Sono Abinara wakayowoyeskana na warara waIsraele ndipo wakati kwa iwo, “Mu nyengo iyo yajumphapo, mukakhumbanga kuti Davide waŵe karonga winu.

¹⁸Sono muchite ichi, chifukwa FUMU yili kuyowoya kwa Davide kuti, ‘Kwizira mwa iwe Davide muteŵeti wane, nditi ndithaske wantru wane waIsraele kufuma ku waFilisiti na ku warwani wawo wanyakhe wose.’ ”

¹⁹Abinara wakayowoyaso ku wantru wa fuko la Benjmini. Pamanyuma wakaruta ku Heburoni kuti wakamuphalire Davide vyose ivyo waIsraele na waBenjmini wose wakazomerezgana wachitenge.

²⁰Para Abinara, uyo wakaŵa na wasilikari 20 wakafika kwa Davide ku Heburoni, Davide wakamunozgera chiphikiro Abinara pamoza na wasilikari wakhe wara.

²¹Ndipo Abinara wakati kwa Davide, “Ndizomerezgani sono kuti ndirutenge mwa kuti nkhwunganye waIsraele wose kuti wize kwa imwe karonga sekuru wane mwakuti wizakachite phangano na imwe ndipo imwe muŵawuse wose nga ndi umo mtima winu ukukhumbira.” Ntheura Davide wakamuzomerezga kuti warutenge mu mutende.

Yowabu wakukoma Abinara

²²Pa nyengo yeneiyo wasilikari wa Davide wakafika kufumira ku nkhondo pamoza na Yowabu uku wayegha vyamavwaro gha vinandi. Kweni Abinara kuti wakaŵa na Davide ku Heburoni chara, wakaŵa waruta kale pakuti wakamuwezga kuti warutenge mu mutende.

²³Para Yowabu na wasilikari wose awo wakaŵa nawo wakafika, wakaphalirika kuti Abinara mwana wa Neri wangwiza kwa karonga ndipo karonga wamuwezga kuti warute mu mutende.

²⁴Penepapo Yowabu wakaruta kwa karonga ndipo wakati kwa iyo, “Kasi karonga mwachitachi? Abinara wangwiza kwa imwe. Nchifukwa uli mwamureka waka kuti warutenge. Wonani waruta!

²⁵Kasi mukumumanya Abinara mwana wa Neri? Iyo wangwiza kuti wamupusiskani na kumanya mendero ghinu na kuwona chilichose icho imwe mukuchita.”

²⁶Ndipo Yowabu wakati wawerako kwa Davide, wakatuma ḫanthu kuti wakamuwezge Abinara. Ḫakati ḫamusanga pa malo gha maji ghakuchemeka Sira, wakiza nayo kweni Davide kuti wakachimanya ichi chara.

²⁷Sono para Abinara wakafika ku Heburoni, Yowabu wakamutorera pa mphepete pafupi na chipata nga ndi para wakukhumba kuyowoya nayo mu ubende. Ḫali kwenekura, Yowabu wakamugwaza Abinara pa nthumbo ndipo wakafwa penepapo. Wakachita ichi kuti wawezge nduzga pa Abinara chifukwa wakakoma munung'una wakhe Asahele.

²⁸Pamanyuma para Davide wakapulika za ichi wakati, “Ine pamoza na ufumu wane kuti tili na mrandu panthazi pa FUMU kwa muyirayira chara chifukwa chakukoma Abinara mwana wa Neri.

²⁹Mrandu wakukoma uwu uli pa mutu wa Yowabu na pa mbumba yose ya ḫawiske. Ntheura mbumba ya Yowabu yireke kuŵapo yambula na yumoza wa nthenda ya kusurura mafira, panji wa vyoni, panji wakupendera, panji wakukomeka na lupanga, panji kufwa na njara.”

³⁰Yowabu na munung'una wakhe Abishayi ndiwo wakakoma Abinara chifukwa wakakoma munung'una wawo Asahele mu nkhondo ku Gibeyoni.

Abinara wakusungika mu dindi

³¹Penepapo Davide wakalangula Yowabu na ḫasilikari awo wakaŵa nawo kuti, Parurani malaya ghinu na kuvwara vigudulu mwendenge panthazi pa Abinara uku mukutengera. Karonga Davide wakarondezga kasarasara yura.

³²Abinara wakasungika ku msumba wa Heburoni, ndipo karonga wakalira chomene ku dindi. Ḫanthu ḫanyakhe nawo wakalira ntheura pera.

³³Karonga Davide, pakumulira Abinara wakati, “Kasi Abinara wangafwa nga ndi umo chindere chikufwira?

³⁴Mawoko ghako kuti ghakakakika chara, malundi ghako kuti ghakawâ mu unyoro chara. Ndipouli wafwa nga ndi munthu uyo wakomeka na ḫachigaruka!” Ḫanthu wose ḫakamuliraso Abinara.

³⁵Penepapo ḫasilikari ḫakayezga kumukoserezga Davide kuti warye chakurya apo dazi likaŵa lichali waka. Kweni Davide wakarapa wakati, “Chiuta wandilange ndipo wasazgirepo kwakuruska usange nkhucheta chakurya panji chilichose pambere dazi lindanjire.”

³⁶Ḥanthu wose ḫakachipulikiska ichi ndipo chikaŵa kondweska chomene. Nadi chose icho karonga wakachitanga, chikaŵa kondweskanga ḫanthu.

³⁷Ntheura dazi lira ḫasilikari wose na ḫalsraele wose ḫakamanya kuti karonga wakaŵa na khumbo la kukoma Abinara mwana wa Neri chara.

³⁸Penepapo karonga wakati ku âwasilikari âwakhe, “Kasi mukumanya chara kuti nduna ndiposo munthu mukuru chomene wafwa muhanya uno mu Israele?

³⁹Ndipo muhanya uno, nangauli ndine karonga wakuphakazgika nkhongono zandimalira. Wana aâwa âwa Zeruya mbanonono chomene kwa ine. FUMU yekha ndiyo yiwezgere nduzga munthu uyo wachita chiheni ichi kwakuyana na uheni wakhe.”

2 Samuele 4

Kukomeka kwa Ishibosheti

¹Para Ishibosheti mwana wa Sauli wakapulika kuti Abinara wali kufwa mu msumba wa Heburoni, nkhongono zikamumalira ndipo âwalsraele wose âwakâwa na wofi ukuru chomene.

²Sono Ishibosheti wakaâwa na âwanthu âwâwiri awo âwakâwa âwarongozgi âwa âwasilikari, yumoza wakaâwa Baana ndipo munyakhe wakaâwa Rekabu. Iwo âwakâwa wana âwa Rimoni wa fuko la Benjamini ndipo wakakharanga ku Beyeroti. Beyeroti chikaâwa chigâwa chimoza cha âwanthu âwa fuko la Benjamini.

³Âwanthu âwa ku Beyeroti âwakachimbilira ku muzi wa Gitayimu ndipo âwakukhara kwenekura nga mbalendo mpaka muhanya uno.

⁴Yonatani mwana wa Sauli wakaâwa na mwana uyo wakapendera malundi, zina lakhe Mefibosheti. Iyo wakaâwa na virimika vinkhonde apo wakapulikiranga za uthenga wa nyifwa ya Sauli na Yonatani kufuma ku Yezireyele. Mulezi wakhe wakati wapulika za makani gha nyifwa ya Sauli na Yonatani wakamutora na kuchimbira nayo, kweni pakuti wakachimbiranga mwaluwîro, mwana yura wakawa pasi na kuzgoka chilima.

⁵Sono Rekabu na Baana âwa Rimoni âwakaruta ku nyumba ya Ishibosheti ndipo wakafika kwenekura apo nyengo yikaâwa 12 koloko. Ishibosheti wakapumulanga chifukwa chakocha kwa dazi.

⁶Iwo âwakaya kanjira waka mu nyumba mukati nga ndi para âwakukhumba kutora tirigu ndipo âwakamugwaza Ishibosheti pa nthumbo. Penepapo Rekabu na mwana munyakhe Baana âwakafuma mwa chisisi na kuruta.

⁷Iwo âwakati âwanjira mu nyumba Ishibosheti wakaâwa wagonâpa chitara chakhe ku chipinda. âWakamugwaza na kumukoma ndipo âwakadumulako mutu wakhe. Penepapo âwakatora mutu wakhe na kuruta nawo pakwenda usiku wose kwizira ku nthowa ya ku Araba.

⁸Mutu wa Ishibosheti ura, âwakiza nawo kwa Davide ku Heburoni ndipo âwakati kwa karonga, “Mutu wa Ishibosheti mwana wa Sauli murwani winu uyo wakakhumbanga kumukomani uwu. Muhanya uno FUMU yazomerezga kuti imwe karonga sekuru wane muwezgere nduzga pa Sauli na pa mphapu yakhe.”

⁹Davide wakazgora Rekabu na munung'una wakhe Baana âwana âwa Rimoni wa ku Beyeroti kuti, "Nkhurapira mwa FUMU iyo yandiponoska ku maunonono yose,

¹⁰para munthu yunji wakandiphalira kuti Sauli wafwa, wakaghanaghananga kuti wandizira na uthenga uweme. Ntheura nkhamutora na kumukoma ku Zikilagi. Yeneiyi ndiyo yikâwa njombe yeneiyi nkhamupa pakwindizira na uthenga wakhe.

¹¹Asi chomene kuti kuruskenge para wânthu âwaheni âwakoma munthu wambula chifukwa uyo wakaâwa mu nyumba yakhe wagon pa chitara chakhe. Kasi ndingareka uli kuwezgera nduzga ndopa zakhe pa imwe na kumumarizgani nkhanira pa charu?"

¹²Penepapo Davide wakalangula âwasilikari âwakhe kuti waâwakome. Wakâwadumula mawoko na malundi ghawo, ndipo mathupi ghawo âwakaya kapayika pa nkhuni mu mphepete mwa chiziâwa ku msomba wa Heburoni. Kweni wakatora mutu wa Ishibosheti na kuwusunga mu dindi pamoza na Abinara mu Heburoni.

2 Samuele 5

Davide wakuphakazgika kuâwa karonga wa Israele

(1 Mid 11.1-9, 14.1-7)

¹Penepapo mafuko ghose gha Israele ghakiza kwa Davide ku msomba wa Heburoni, ndipo ghakati, "Ise na imwe tili âwa ndopa zimoza.

²Mu nyengo za kumanyuma apo Sauli wakaâwa karonga withu, imwe ndimwe mukarongozga âwIsraele kuya karwa nkhondo na kuweraso nawo. FUMU yikati kwa imwe, 'Iwe ndiwe uti uliskenge wânthu âwane âwIsraele, ndipo uti uâwenge karonga wawo.' "

³Ntheura âwarongozgi wose âwa âwIsraele âwakiza kwa karonga ku msomba wa Heburoni. Penepapo Karonga Davide wakachita nawo phangano panthazi pa FUMU. Pamanyuma âwarongozgi âwara âwakamuphakazga mafuta kuâwa karonga wa Israele.

⁴Davide wakaâwa na virimika 30 apo wakambanga kuwusa ndipo wakaâwa karonga pa virimika 40.

⁵Ku Heburoni wakawusa wânthu âwa chigâwa cha Yuda virimika vinkhonde na viâwiri pachanya myezi yikhonde na umoza. Mu Yerusalem wakawusa charu chose cha Israele na chigâwa cha Yuda virimika 33.

⁶Karonga Davide na âwasilikari âwakhe âwakaruta ku Yerusalem kuya karwa nkhondo na âwYebusi awo âwakakharanga mu msomba weneuwu. âwYebusi âwakaghanaghananga kuti Davide kuti wanganjiramo chara, ntheura âwakati kwa

iyo, "Iwe kuti unjirengemo muno chara, nanga ḫwangawā ḫachiburumutira na ḫakupendera ḫati ḫakuchimbizgire kuwaro."

⁷Ndipouli Davide wakapoka linga la Ziyoni, ndipo wakalichema kuti, "Msumba wa Davide."

⁸Pa zuwa lenelira, Davide wakati ku ḫasilikari wakhe, "Munhu uyo wakukhumba kuya kakoma ḫaYebusi, wakwenera kuruta pakukwera pa ngarande ya maji iyi kuti wakarwe ḫakupendera na ḫachiburumutira awo nkhuwatinkha chomene." Chifukwa cha mazgu agha pakafuma chinthanguni chakuti, "ḫachiburumutira na ḫakupendera kuti ḫati ḫanjire mu nyumba ya FUMU chara."

⁹Davide wakakharanga mu linga lira, ntheura wakalichema kuti, "Msumba wa Davide." Ndipo wakazenga msumba zingirizge kufuma ku Milo ku mafumiro gha dazi, cha ku phiri mpaka mukati mwakhe.

¹⁰Davide wakakulirakulira mu nkhongono chifukwa FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose wakaŵa nayo.

¹¹Sono Huramu, karonga wa charu cha Ture wakatuma nthumi kwa Davide pamoza na makuni gha milanje ndiposo na ḫanthu ḫakupara mathabwa na nkhwantha pakuzengera mawe, kuti ḫakamuzengere nyumba ya ufumu.

¹²Ntheura Davide wakamanya kuti FUMU yamwimika kuŵa karonga wa Israele ndipo yakuzga ufumu wakhe chifukwa cha ḫanthu ḫakhe.

¹³Davide wakati wiza ku Yerusalem kufuma ku Heburoni, wakatoraso ḫawoli ḫachoko na ḫawoli ḫanyakhe ndipo mu ḫeneawā wakababamo ḫana ḫanandi ḫanarume na ḫanakazi.

¹⁴Ndipo ḫana awo ḫakababa apo wakaŵa mu Yerusalem ndi aŵa: Shamuwa, Shobabu, Natani, Solomoni,

¹⁵Ibihara, Elishuwa, Nefegi, Yafiya,

¹⁶Elishama, Eliyada na Elifeleti.

Davide wakuthereska ḫaFilisiti

(1 Mid 14.8-17)

¹⁷ḨaFilisiti ḫakapulika kuti Davide waphakazgika kuŵa karonga wa charu chose cha Israele. Ntheura ḫakaruta mu unandi wawo kuti wakamupenjerezge Davide na kumukora mikori mwakuti ḫathiske lusoko ḫaIsraele. Kweni Davide wakamanya za ichi ndipo wakakhilira ku linga ku malo ghakukhora.

¹⁸Sono ḫaFilisiti ḫakiza ndipo wakabalalikana mu chidambo cha Refayimu.

¹⁹Ntheura Davide wakafumba kwa FUMU wakati, "Kasi ndirute kuti nkharwe nkhondo na ḫaFilisiti? Kasi muti muŵaperekenge mu mawoko ghane?"

FUMU yikazgora yikati, "Ruta, pakuti nditi ndiŵapereke nadi ūFilisiti aŵa mu mawoko ghako."

²⁰Penepapo Davide wakaruta ku Baala Perazimu ndipo wakaŵathereska ūFilisiti kwenekura. Ndipo iyo wakati, "FUMU yagumura ūwarwani ūane panthazi pane, nga ndi umo maji ghakugumulira mronga. Ntheura ndimo malo ghara ghakachemekera kuti Baala Perazimu."

²¹Para ūFilisiti ūkachimbiranga, ūkareka vikozgo vyawo penepara ndipo Davide na ūasilikari ūakhe ūkatora na kuruta navyo.

²²ŪFilisiti wakizaso na kubalalikana mu dambo la Refayimu.

²³Sono Davide wakafumbaso kwa FUMU ndipo yikamuzgora kuti, "Ungarutanga kuya karwa nkhondo ku maso kwavo chara, kweni uŵazingirire kunyuma zawo ndipo ukakhilire pa iwo pafupi na makuni gha balisamu.

²⁴Para wamkupulika kuswaya muchanya mu makuni gha balisamu, ukanozgekenge, pakuti pa nyengo iyo ndipo FUMU yadangira kale panthazi zako kuti yikakome ūFilisiti."

²⁵Ntheura Davide wakachita nga ndi umo FUMU yikamulangulira ndipo wakakoma ūFilisiti kufuma ku Geba mpaka ku Gezere.

2 Samuele 6

Bokosi la Phangano likutorekera ku Yerusalemu

(1 Mid 13.1-14, 15.25—16.6, 43)

¹Davide wakawunganyaso vigwe vya ūasilikari 30,000 kufuma mu charu chose cha Israele.

²Ndipo Davide na ūasilikari ūakhe ūkawuka ku Baala Yuda kuti ūkatora Bokosi la Phangano la Chiuta. Bokosi ili likachemekanga na zina la FUMU, FUMU Mwenenkhongono zose, mweneuyo wakukhara pa chizumbe chakhe pakati pa ūakerubi ūwiri.

³Ūkaya kalitora Bokosi la Phangano la Chiuta lira mu nyumba ya Abinadabu yeneiyo yikaŵa pa phiri ku Gibeya ndipo ūkalinyamulira pa gareta liphya. Uza na Ahiyo ūana ūa Abinadabu, ndiwo ūkendeskanga gareta liphya lira,

⁴uku layegha Bokosi la Phangano la Chiuta ndipo Ahiyo ndiyo wakendanga panthazi pakhe.

⁵Davide na ūalsraele ūanji ūkasekereranga na kuvina chomene panthazi pa FUMU uku ūakwimba sumu, mabango, viding'indi, ng'oma, ūkalimba na vifyoliro.

⁶Para wakafika pa luwuga lwa tirigu ku Nakoni, ng'ombe zikakuwara mwakuti Bokosi la Phangano likakhumba kuwa. Ntheura Uza wakalikora kuti lireke kuwa.

⁷Penepapo FUMU Chiuta wakamukwiyira chomene Uza ndipo wakamukoma penepara chifukwa chakukhwaska Bokosi la Phangano lira kwambula kwenerera ndipo wakafwa papo pafupi na Bokosi lira.

⁸Davide kuti wakakondwa chara pakuwona kuti FUMU yikamukwiyira na kumukoma ntheura Uza. Penepapo malo ghara wakaghathya kuti, "Perezi Uza", ndipo ghakuchemeka ntheura mpaka sono.

⁹Davide wakopa FUMU zuwa lenelira ndipo wakati, "Kasi Bokosi la FUMU lingiza uli kwa ine?"

¹⁰Ntheura Davide kuti wakakhumbaso chara kulitorera Bokosi la FUMU lira ku Yerusalem, msumba wakhe, kweni wakalitorera ku mphepete ku nyumba ya Obedi Edomu mu msumba wa Gati.

¹¹Bokosi lira likakhara mu nyumba ya Obedi Edomu, muGiti, myezi yitatu. Ndipo FUMU yikamutumbika Obedi Edomu na mbumba yakhe yose.

¹²Karonga Davide wakapulika kuti FUMU yatumbika mbumba ya Obedi Edomu na vyose ivyo wakawa navyo chifukwa cha Bokosi la Phangano lira. Penepapo Davide wakaruta kuti wakalitore Bokosi lira kufuma mu nyumba ya Obedi Edomu na kwiza nalo ku msumba wakhe wa Yerusalem uku wakusekerera chomene.

¹³Ndipo wantru awo wakayegha Bokosi la Phangano la FUMU, para wakati wendapo nthangalaro zinkhonde na yimoza, Davide wakapereka sembe ya ng'ombe na kana ka ng'ombe kakututuwa kwa FUMU.

¹⁴Ndipo Davide uku wavwara malaya gha bafuta gha efodi wakavina panthazi pa FUMU na nkhongono zakhe zose.

¹⁵Ntheura Davide pamoza na walsraele wose wakiza nalo Bokosi la Phangano la FUMU na mphomo ya chikondwerero chikuru ndiposo na kulira kwa mbata.

¹⁶Apo Bokosi la Phangano la FUMU likanjiranga mu msumba, Mikala mwana mwanakazi wa Sauli wakalingizga pa dangazi ndipo wakawona Karonga Davide wakudukaduka na kuvina panthazi pa FUMU ndipo iyo wakamuseka mu mtima wakhe.

¹⁷Wasilikari wara wakiza nalo Bokosi la Phangano la FUMU na kuliwika mu malo ghakhe mukati mu hema ilo Davide wakalijintha. Penepapo Davide wakapereka sembe yakocha na sembe ya wenenawene panthazi pa FUMU.

¹⁸Para Davide wakati wamara kupereka sembe yakocha na sembe ya wenewawene yira, wakatumbika ḫanthu mu zina la FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁹Ndipo wakagāwira vyakurya ḫanthu wose, ḫanarume na ḫanakazi mwakuti waliyose wakapoka chingwa chipapati chimoza, thuwi ya nyama yakocha, ndiposo na kachingwa kapapati ka mpeska zakomira. Pa umaliro ḫanthu wose ḫakawera waliyose ku nyumba yakhe.

²⁰Ndipo Davide nayo wakawera kuti wakatauzge ḫa mu nyumba yakhe. Penepapo Mikala mwana mwanakazi wa Sauli wakiza kuti wakumane nayo ndipo wakati kwa iyo, “Imwe, karonga wa Israele mwajiseŵanya chomene muhanya uno pakujivura ntheura panthazi pa ḫateŵeti-kazi ḫa nduna zinu nga ndi munthu wakufuntha, wambula na soni wuwo.”

²¹Davide wakati kwa Mikala, “Ine nkharongora kusekerera kwane panthazi pa FUMU yeneiyo yikandimika kuŵa karonga wa ḫanthu ḫakhe ḫa Israele. FUMU ndiyo yikasora ine, kuti ḫakawa ḫawuso panji waliyose wa nyumba yakhe chara. Ine kuti ndirekenge kuvinira FUMU para nkuyichindika chara.

²²Ine nditi ndijiyuyure kuruska apa ndipo nditi ndiwonekerenge wakuyuyurika kwa iwe, kweni ḫateŵeti-kazi awo wayowoya ndiwo ḫati ḫandichindikenge.”

²³Ndipo Mikala mwana mwanakazi wa Sauli kuti wakababako mwana chara mu umoyo wakhe wose.

2 Samuele 7

Phangano la Chiuta kwa Davide

(1 Mid 17.1-15)

¹Karonga Davide wakati wakhazikika mu nyumba yakhe ya ufumu, FUMU yikamupumuzga ku ḫarwani ḫakhe wose awo ḫakamuzingirizga.

²Karonga wakayowoya na nchimi Natani wakati, “Wonani ine nkukhara mu nyumba ya ufumu yakuzenga na makuni gha milanje, kweni Bokosi la Phangano la FUMU likukhara mu hema.”

³Natani wakamuzgora karonga wakati, “Chitani chilichose icho chili mu mtima winu, pakuti FUMU yili namwe.”

⁴Kweni usiku wenewura mazgu gha FUMU ghakiza Natani ghakati,

⁵“Ruta ukamuphalire muteŵeti wane Davide ukati, ‘FUMU yikuti: Kasi iwe ndiwe uti undizengerenge nyumba kuti ndi kharengemo?’

⁶Ine kuti ndili kukharamo mu nyumba chara kufuma pa zuŵa ilo nkafumiskira ḫa Israele mu charu cha Eguputo mpaka sono. Kweni ndanguŵa

wakwendakwenda mu malo ghakupambanapambana uku ndili mu hema nga ndi malo ghakukharamo mwane.

⁷Kulikose uko ndili kwendako na wâlsraele wose, ine kuti nkhayowoyapo kwa murongozgi waliyose chara uyo nkhamulangula kuti waliske wânthu wâne wâlsraele pakuyowoya kuti, 'Kasi nchifukwa uli undandizengere nyumba ya milanje? "

⁸"Kweni sono umuphalire muteŵeti wane Davide kuti: FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, 'Ine nkakutora iwe apo ukaŵa ku thengere uko ukaliskanga mberere na mbuzi kuti uŵe karonga wa wânthu wâne wâlsraele.

⁹Ine nkâwa nave kulikose uko wendako ndipo ndâwathereska petu wârwani wâko wose awo wâkâwa panthazi pako. Ndipo sono nditi ndikuzge zina lako kuti liŵe la lumbiri lukuru chomene kuyana na mazina gha lumbiri wânthu wâkuzirwa wâ mu charu.

¹⁰Nditi ndiŵasorere malo wânthu wâne wâlsraele na kuŵakhazika mwenemumo mwakuti wâkharenge mu chikaya chawo na chawo kwambula na yumoza wakuŵatimbanizga. Wânthu wâheni kuti wâti wâwasuzgengeso chara nga mpha kudanga,

¹¹kufuma mu nyengo iyo nkhimikira wêruzgi kuti wâwusenge wânthu wâne wâlsraele. Ine nditi ndikupumuzge ku wârwani wâko wose.' " Chinyakhe FUMU yikuti kwa iwe, "Nditi ndikuzge mphapu yako.

¹²Para mazuŵa ghako ghamara ndipo waruta kuya kagona pamoza na wâsekuru wâko, ine ndamkuwuska yumoza wa wâna wâko wakubaba iwe wekha kuti wâwe karonga ndipo ndizamkukhozga chizumbe cha ufumu wakhe kwa muyirayira.

¹³Iyo ndiyo wizamkundizengera ine nyumba yakuchindikira zina lane ndipo ine ndizamkukhozga chizumbe cha ufumu wakhe kwa muyirayira.

¹⁴Ine ndamkuŵa wiske ndipo iyo wamkuŵa mwana wane. Para wizamkunanga, ndizamkumuthyapula na muchiza na maluswazu nga ndi umo wâpapi wâkuthyapulira wâna wâwo.

¹⁵Kweni phangano lane la chisungusungu pa iyo, kuti ndamkureka kulifiska chara nga ndi umo nkhachitira na Sauli uyo nkhamuwuskapo kuti iwe uŵe karonga mu malo mwakhe.

¹⁶Ndipo nyumba yako na ufumu wako vizamkukhalirira kwa muyirayira panthazi pane. Chizumbe chako chiti chikhozgekenge kwa muyirayira."

¹⁷Natani wakamuphalira Davide mazgu ghose agha kwakuyana na umo FUMU yikamuyowoyerwa ndiposo na umo wakaviwonera mu mboniwoni.

Lurombo Iwa Davide Iwa kuwonga

(1 Mid 17.16-27)

¹⁸Penepapo Davide wakanjira mu Chihema chakusoperamo Chiuta ndipo wakakhara pasi na kuromba kuti, Mwe FUMU Chiuta, kasi ine ndine njani, ndiposo mbumba yane nkhanthu uli kuti mundikwezge kufika apo ndili?

¹⁹Ndipouli ichi changuŵa chinthu chichoko chomene kwa imwe, Mwe FUMU Chiuta. Mwayowoyaso vyā mbumba ya muteŵeti winu vinthu vikuru ivyo vizamkuchitika mu nyengo iyo yikwiza. Kasi ntheura ndimo mukuchitira na âwanthu âwinu, Mwe FUMU Chiuta?

²⁰Ndipo kasi Davide wangayowoya chinthu uli kwa imwe? Pakuti imwe, Mwe FUMU Chiuta mukundimanya ine nda muteŵeti winu.

²¹Mwachita vikuru vyose ivi chifukwa cha phangano linu na kwakuyana na khumbo linu kuti ine nda muteŵeti winu mundisambizge.

²²Nadi imwe, Mwe FUMU Chiuta, ndimwe âwakuru, kwakuyana na ivyo tili kupulika na makutu ghithu palije Chiuta munyakhe pa dera pa imwe, kweni ndimwe pera Chiuta wa unenesko.

²³Ndipo kasi ndi fuko linyakhe ndi ilo likuyana na âwanthu âwinu âwalsraele âweneawo âwakaŵa mu Eguputo kweni imwe Chiuta mukaruta kuya kaŵawombola ku uzga kuâa âwanthu âwinu? Imwe mukajitorera lumbiri pa charu pa imwe mwekha, pakuŵachitira vinthu vikuru na vyā minthondwe pakuâa chimbizgira mafuko ghanyakhe na âwachiuta ngoza âwawo panthazi pa âwanthu âwinu awo mukaŵawombola kufuma ku Eguputo.

²⁴Muli kwimika âwalsraele kuâa âwinu na âwinu kwa muyirayira, ndipo imwe, Mwe FUMU, mwaâa Chiuta wawo.

²⁵“Ntheura sono, Mwe FUMU Chiuta, khozgani kwa muyirayira mazgu gheneagho mwayowoya kwa ine muteŵeti winu na nyumba yakhe, ndipo muchite nga ndi umo mwayowoyerā.

²⁶Ntheura lumbiri lwinu lukulirengekulirenge kwa muyirayira. Penepapo âwanthu âati âwayowoye kuti, ‘FUMU Mwenenkhongono zose ndi Chiuta uyo wakuwusa âwalsraele.’ Ndipo mbumba ya muteŵeti winu Davide yirutilire kukhozgeka panthazi pinu nyengo yose.

²⁷Imwe, Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele mwavumbula ichi kwa ine muteŵeti winu, pakuyowoya kuti, Nditi ndizgore mbumba ya nyumba yako kuâa yakuwusa.” Sono nda muteŵeti winu nkhwiza na chikanga pakupereka lurombo ulu kwa imwe.

²⁸“Ndipo sono, Mwe FUMU Chiuta, ndimwe Chiuta pera. Mazgu ghinu nga unenesko, ndipo mwapangana kufiska chinthu chiweme ichi kwa muteŵeti winu.

²⁹Ntheura sono chimukondweskani kutumbika mbumba ya muteŵeti winu, mwakuti yikakhalirire kuŵa yakugomezgeka panthazi pinu. Pakuti imwe, Mwe FUMU mwayowoya ndipo na thumbiko linu mbumba ya muteŵeti winu yiti yitumbikikenge kwa muyirayira.”

2 Samuele 8

Kutonda kwa Davide pa nkhondo (1 Mid 18.1-17)

¹Pamanyuma pa ichi, Davide wakarwaso nkhondo na âwaFilisiti na kuŵathereska, ndipo wakapoka msomba wa Metagama kufuma mu mawoko gha âwaFilisiti.

²Davide wakathereskaso âwaMowabu, ndipo wakaŵalangula kuti âwagone pasi mu mizere yitatu. Wose aŵa âwakâwa pa mizere yiŵiri wakaŵakoma ndipo wose awo âwakâwa pa mzere wa chitatu wakaŵareka âwamoyo kwambula kuŵakoma. Ntheura âwaMowabu âwakazgoka âwazga âwa Davide na kwamba kuperekwa msonkho kwa Davide.

³Davide wakathereskaso Hadadezere, karonga wa charu cha Zoba, mwana wa Rehobu. Davide wakamuthereska para wakarutanga ku sirya kwa mronga wa Yufurate kuti wakakuzgireko muwuso wakhe.

⁴Davide wakamupoka Hadadezere âwasilikari âwakhe âwakukwera mahachi âwakukwana 1,700, âwakwenda pasi âwakukwana 20,000. Wakadumula misipa ya mahachi ghose agho ghakendeskanga magareta, kweni wakasidako mahachi ghanandiko ghakwendeska magareta 100.

⁵Para âwaSiriya âwa ku Damaseko âwakiza kuti âwamovwire Hadadezere, karonga wa ku Zoba, Davide wakacomapo âwasilikari âwa charu cha Siriya âwakukwana 22,000.

⁶Ntheura Davide wakazenga mawumba gha âwasilikari mu Aramu wa ku Damaseko ndipo âwaAramu âwakazgoka âwazga âwa Davide na kwamba kuperekwa msonkho kwa Davide. Ndipo kose uko Davide wakarutanga kuti wakarwe nkhondo, FUMU yikamupanga nkhongono kuti wâwathereskenge.

⁷Davide wakatora nguru za golide izo nduna za Hadadezere zikayeghangwa ndipo wakiza nazo ku Yerusalem.

⁸Davide wakatoraso mkuŵa unandi chomene kufuma ku misumba ya Beta na ku Berotayi uko Karonga Hadadezere nako wakawusangako.

⁹Toyi, karonga wa charu cha Hamati wakapulika kuti Davide wathereska âwasilikari wose âwa Hadadezere.

¹⁰Ntheura wakatuma mwana wakhe Yoram kwa Karonga Davide kuti wakamutauzge na kumurumba chifukwa wakarwa nkhondo na Hadadezere na

kumuthereska. Iyo wakachita ichi chifukwa Hadazere wakarwanga nkhondo kaŵirikaŵiri na iyo Toyi. Yoramu wakiza na vyawanangwa vyā kupangika kufuma ku golide, siliva na mkuŵa.

¹¹Karonga Davide wakavipatuliskira kwa FUMU vinthu vyose ivi pamoza na siliva na golide uyo wakamupatula kale mweneuyo wakaskogha kufuma ku mafuko ghose agho wakaghathereska.

¹²Mafuko agho wakaghathereska kale ghakâwa gha Edomu, Mowabu, Amoni, Filisiti na Amaleki. Ndipo vyose ivyo wakaskogha ku mafuko agha na ivyo wakaskogha kwa Karonga Hadadezere, mwana wa Rehobu wa charu cha Zoba wakavipatulira pamoza.

¹³Ndipo Davide wakajitorera lumbiri lukuru para wakati wawerako kuya kakoma ūEdomu, ūakukwana 18,000 mu Dambo la Muchere.

¹⁴Iyo wakazenga mawumba gha ūasilikari mu charu chose cha Edomu ndipo ūEdomu wose ūkazgoka ūzga ū Davide. Kose uko iyo wakarutanga kuti wakarwe nkhondo, FUMU yikamupanga nkongono kuti wāthereskenge.

¹⁵Ntheura Davide wakawusa charu chose cha Israele ndipo wakeruzga ūIsraele wose mu urunji kwambula kutemwera.

¹⁶Yowabu, mwana wa Zeruya wakaŵa murongozgi wa ūasilikari ndipo Yehoshafati mwana wa Ahiludi wakaŵa mulembi wa Midauko.

¹⁷Zadoki mwana wa Ahitubu na Ahimeleki mwana wa Abiyatara ūkawâwa ūasofi. Seraya wakaŵa mulembi.

¹⁸Benaya mwana wa Yehoyada wakaŵa murara pa ūaKereti na ūPeleti, ūavikiriri ū Davide ndipo ūana ūnarume ū Davide ūkawâwa ūarongozgi ū ufumu.

2 Samuele 9

Davide wakumuchitira lusungu Mefiboshetí

¹Zuŵa limoza Davide wakafumba wakati, “Kasi waliko yumoza wa mu mbumba ya Sauli uyo wakharako mweneuyo ine ndingamuchitira lusungu chifukwa cha Yonatani?”

²Sono wakaŵako muteŵeti yunji mu nyumba ya Sauli zina lakhe Ziba. Ntheura ūkamuchema kuti wize panthazi pa Davide. Ndipo wakati wiza, karonga wakamufumba wakati, “Kasi iwe ndiwe Ziba?” Iyo wakati, “Ndine, nda muteŵeti winu.”

³Karonga Davide wakamufumbaso iyo wakati, “Kasi waliko yumoza wa mu mbumba ya Sauli uyo wakharako mweneuyo ine ndingarongorako lusungu kwa iyo nga ndi umo nkhanganganirana na Chiuta?” Ziba wakazgora wakati,

“Kwakharako mwana mwanarume yumoza pera wa Yonatani mweneuyo ngwa kupendera malundi.”

⁴Karonga wakafumba wakati, “Kasi wali nkhu?” Ziba wakazgora wakati, “Iyo wakukhara mu nyumba ya Makiri, mwana wa Amiyele ku Lodebara.”

⁵Ndipo Karonga Davide wakatuma âwanthu kuti âwakamutore ku Lodebara mu nyumba ya Makiri, mwana wa Amiyele.

⁶Para Mefibosheti mwana wa Yonatani, muzukuru wa Sauli wakiza kwa Davide, wakasindamira pasi na kumulambira. Penepapo Davide wakati, “Mefibosheti.” Iyo wakazgora kuti, “Ndine nda muteâweti winu.”

⁷Davide wakati kwa iyo, “Ungopanga pakuti nditi ndikuchitire lusungu chifukwa cha âwawuso Yonatani. Nditi ndiwezgerenge charu chose icho chikâwa cha âwasekuru âwako Sauli ndipo iwe uti uryenge pamoza nane mazuâwa ghose.”

⁸Ndipo Mefibosheti wakamulambiraso Davide na kuti kwa iyo, “Kasi nda muteâweti winu ndine njani kuti mupwererere ncheâwe yakufwa nga ndine?”

⁹Penepapo karonga wakachema Ziba uyo wakâwa muteâweti wa Sauli ndipo wakati kwa iyo, “Vyose ivyo vikâwa vya Sauli na vya mbumba yakhe yose, ndavireka kwa Mefibosheti muzukuru wa sekuru wako.”

¹⁰Ndipo iwe na âwana âwako pamoza na âwateâweti âwako mukwenera kumulimira minda, na kwiza navyo ivyo mwavuna, mwakuti muzukuru wa sekuru wako waâwenge na vyakurya. Kweni Mefibosheti wati waryenge pamoza na ine mazuâwa ghose. Ziba wakâwa na âwana âwanarume 15 na âwateâweti 20.

¹¹Penepapo Ziba wakati kwa karonga, “Muteâweti winu wati wachite chilichose icho sekuru karonga wane walangula muteâweti wakhe kuti wachite.” Ntheura Mefibosheti wakaryanga pamoza na Davide nga ndi yumoza wa âwana âwakaronga.

¹²Mefibosheti wakâwa na mwana mwanarume muchoko zina lakhe Mika, ndipo wose awo wakâwa âwa mbumba ya Ziba, wakazgoka kuâwa âwateâweti âwa Mefibosheti.

¹³Ntheura Mefibosheti mweneuyo wakâwa wakupendera malundi ghose ghâwiri wakakhara mu Yerusalem ndipo wakaryanga chakurya chilichose pamoza na karonga.

2 Samuele 10

Davide wakuthereska âwAmoni na âwSiriya (1 Mid 19.1-19)

¹Pamanyuma pa ichi, yikati yarutapo nyengo karonga wa âwAmoni wakafwa ndipo Hanuni mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa.

²Ndipo Davide wakati, “Nditi ndiŵe wakugomezgeka kwa Hanuni mwana wa Nahashi nga ndi umo wiske wakaŵira wakugomezgeka.” Ntheura Davide wakatuma ŵateŵeti ŵakhe kuti ŵakamukhuze Hanani chifukwa cha nyifwa ya ŵawiske. Para nduna za Davide zikafika mu charu cha ŷaAmoni,

³nduna za ŷaAmoni zikati kwa Hanuni, sekuru ŷawo, “Kasi mukughanaghana kuti Davide wakuchindika ŷawiskemwe pakutuma ŷanthu kwiza kamukhuzani? Asi Davide watuma kuti ŷizakawone msumba, ŷawuskore ndipo pamanyuma ŷawupankhure!”

⁴Pa chifukwa ichi Hanuni wakakora nduna za Davide zira na kuzimeta myembe yawo kurwande, na kudumula pakati malaya ghawo mpaka mu chiuno ndipo wakaziwezga.

⁵Para Davide wakaphalirika vyā ichi wakatuma ŷanthu kuti wa ŷacheme mwakuti wakumane nawo pakuti ŷateŵeti ŷara ŷakawa na soni chomene. Penepapo karonga wakati, “Kharani mu msumba wa Yeriko yisuke myembe yinu yikureso, sono ndipo mwizenge kwa ine.”

⁶Para ŷaAmoni ŷakati ŷamanya kuti ŷamukalipiska chomene Davide, ŷakatuma ŷanthu kuti ŷakalembe ŷasilikari ŷa ganyu kufuma ku Siriya Beti Rehobu na Siriya Zoba, ŷakukwana 20,000 ŷakwenda pasi. Wakalembaso Karonga Maaka na ŷasilikari ŷakhe ŷakukwana 1,000 ndiposo na ŷasilikari 12,000 ŷakufuma ku Tobu.

⁷Para Davide wakapulika ichi, wakatuma Yowabu na ŷasilikari wose pamoza na vinkhara vyā nkhondo.

⁸Ndipo ŷaAmoni ŷakafuma na kundandika ŷasilikari ŷawo pa muryango wa chipata cha ku msumba. Kweni ŷasilikari ŷa ganyu ŷa ku Siriya Zoba na Rehobu, ndiposo na awo ŷakafuma ku chigâwa cha Tobu na kwa Karonga Maaka ŷakawa pa ŷekha ku thondo.

⁹Para Yowabu wakawona kuti ŷarwani ŷakhe ŷali kunthazi zakhe na kumanyuma kwakhe, wakasorapo vinkhara vyā kumanya nkhondo kufuma mu ŷaIsraele kuti ŷarwe na ŷaSiriya.

¹⁰Ŷasilikari ŷakhe ŷanyakhe wakaŵaŵika pasi pa urongozgi wa Abishayi munung'una wakhe kuti ŷarwe na ŷaAmoni.

¹¹Yowabu wakati kwa Abishayi, “Usange ŷaSiriya ŷawenye ŷankhongono kuruska ine, wize kuti wizakandovwire. Kweni usange ŷaAmoni ŷawenye ŷankhongono kuruska iwe, nditi ndizenge kuti ndizakakovwira.

¹²Tikhwime mtima, ndipo tiye tirwe nkhondo mwa nkhongono chifukwa cha ŷanthu ŷithu na misumba ya Chiuta. FUMU yekha ndiyo yiti yichite icho nchiweme kwa iyo.”

¹³Ntheura Yowabu na âwasilikari awo wakâwa nawo âwakasenderera kufupi kuti âwarwe nkhondo na âwaSiriya ndipo âwaSiriya âwakachimbira panthazi pavo.

¹⁴Para âwaAmoni âwakawona kuti âwaSiriya âwakuchimbira, nawoso âwakachimbira panthazi pa Abishayi na kukwerera mu msumba. Penepapo Yowabu wakawerako uko wakarwanga na âwaAmoni ndipo wakawerera ku Yerusalem.

¹⁵Para âwaSiriya âwakawona kuti âwathereskeka na âwaIsraele, âwakawunganya âwasilikari âwao wose.

¹⁶Ndipo Karonga Hadadezere âwakatuma âwanthu kuti âwakaâtore âwaSiriya awo âwakaâwa ku sirya linyakhe la mronga wa Yufurate. Ndipo âwakaya kafika ku msumba wa Helamu pamoza na Shobaki, murongozgi wa âwasilikari âwa Karonga Hadadezere, uyo wakaâwadangirira.

¹⁷Para Davide wakapulika za ichi, wakaâwawunganya pamoza âwasilikari âwakhe wose, na kwambuka mronga wa Yorodani ndipo wakafika ku msumba wa Helamu. Ndipo âwaSiriya wakandandika âwasilikari âwao kuti âwarwe nkhondo na Davide. Ntheura nkhondo yikambika.

¹⁸Kweni âwaSiriya, âwakaâwachimbira âwaIsraele. Penepapo Davide wakakomapo âwasilikari âwakwendeska magareta âwakukwana 700 na âwakukwera mahachi âwakukwana 40,000. Shobaki murongozgi wa âwasilikari âwa Hadadezere âwakamupweteka chomene ndipo wakafwira penepara.

¹⁹Para âwakaronga wose awo âwakateŵeteranga Karonga Hadadezere âwakawona kuti âwathereskeka na âwaIsraele, âwakapangana vy a mutende na âwaIsraele ndipo âwakazgoka âwazga âwao. Ntheura âwaSiriya nawo âwakopa kuâwawwiraso âwaAmoni.

2 Samuele 11

Davide na Batisheba

¹Chirimika chinyakhe mu nyengo ya nyambwani, apo âwakaronga âwakarutiranga kuya karwa nkhondo, Davide wakatuma Yowabu pamoza na nduna zakhe na âwasilikari wose âwaIsraele kuya karwa na âwaAmoni. Iwo âwakaâwakoma âwaAmoni na kuwuzingirizga msumba wa Raba. Kweni Davide wakakhara mu Yerusalem.

²Zuâwa limoza, nyengo ya ku na mise, Davide wakawuka kufuma pa chitengo apo wakapumulanga ndipo wakamba kwenda pachanya pa mtenje wa nyumba ya ufumu. Kufuma pa mtenje para, wakawona mwanakazi wakutowa chomene wakugeza.

³Ntheura Davide wakatuma munthu kuti wakafumbe vyā mwanakazi yura. Munthu yura wakati, “Asi uyu ndi Batisheba mwana mwanakazi wa Eliyamu ndipo muwoli wa Uriya muHiti?”

⁴Penepapo Davide wakatuma nthumi ndipo zikaya kamutora. Ndipo mwanakazi yura wakati wiza, karonga wakagona nayo. (Mwanakazi uyu wakawā kuti wajitozga waka ku mwezi wakhe.) Pamanyuma mwanakazi yura wakawerera ku nyumba yakhe.

⁵Mwanakazi uyu wakatora nthumbo ndipo wakatuma mazgu kwa Karonga Davide ghakuti, “Ndili na nthumbo.”

⁶Penepapo Davide wakatuma mazgu kwa Yowabu wakati, “Unditumire Uriya muHiti kuti wize kuno ku Yerusalemku nyumba ya ufumu. Ndipo Yowabu wakamutuma Uriya kwa Davide.”

⁷Para Uriya wakiza, Davide wakamufumba za umoyo wa Yowabu na wāsilikari wose ndipo na umo nkhondo yikenderanga.

⁸Penepapo Davide wakati kwa Uriya, “Rutanga ku nyumba yako kuti ukageze malundi ghako.” Ntheura Uriya wakafumako ku nyumba ya ufumu, ndipo pamanyuma karonga wakumutumira chawanangwa.

⁹Kweni Uriya kuti wakarutako ku nyumba yakhe chara, kweni wakagona pa muryango wa nyumba ya ufumu pamoza na wāteŵeti wose wā sekuru wakhe.

¹⁰Ndipo wākati wāmuphalira Davide kuti Uriya wakarutako ku nyumba yakhe chara, Davide wakati kwa Uriya, “Asi iwe wafuma ku ulendo utali, sono kasi nchifukwa uli undarute ku nyumba yako?”

¹¹Uriya wakamuzgora Davide wakati, “Bokosi la Phangano, wālsraele na wāYuda wāli mu misasa. Sekuru wane Yowabu na wānthu wā FUMU yane wāli ku thengere. Kasi ine ndingaruta uli ku nyumba yane kuti nkharye na kumwa na kugona na muwoli wane? Nadi nkhurapa, ine kuti ndingachita chinthusha ntheura chara!”

¹²Penepapo Davide wakati kwa Uriya, “Utandareso papano muhanya uno ndipo na machero nditi ndikuzomerezge kuti urutenge ku nkhondo.” Ntheura Uriya wakatandara mu Yerusalem zuwā lenelira na linyakheso nga ndi umo wakayowoyerā karonga.

¹³Ndipo Davide wakamuchema Uriya kuti wakarye na kumwa panthazi pa iyo ndipo wakamumweska vinyo linandi chomene mwakuti wakalowera nadi. Na usiku, Uriya wakaruta kuya kagona pa chitara chakhe pamoza na wāteŵeti wā sekuru wakhe, kweni kuti wakarutako ku nyumba yakhe chara.

¹⁴Na machero ghakhe Davide wakalemba karata kuya kwa Yowabu ndipo Uriya ndiyo wakayegha.

¹⁵Mu karata yura wakalemba kuti, “Umuŵike Uriya panthazi pa nkhondo yakofya, ndipo iwe na ūwasilikari ūanyakhe muwerere nyuma mwakuti walasike na kufwa.”

¹⁶Ntheura para Yowabu wakazingirizga msumba wa Raba wakamuŵika Uriya pa malo apo wakamanya kuti pali vinkhara virwani vyakofya.

¹⁷Ūwasilikari ūwaAmoni ūkafuma mu msumba kuti ūwarwe na Yowabu, ndipo ūwasilikari ūwanji ū Davide ūkakomeka. Uriya muHiti nayoso wakakomeka.

¹⁸Penepapo Yowabu wakatuma uthenga kwa Davide kumuphalira vyose umo nkhondo yikawira.

¹⁹Wakaphalira thenga lira kuti, “Para wamara kumuphalirani karonga makani ghose gha nkhondo,

²⁰karonga wangakakwiya ndipo wangakafumba kuti, ‘Kasi nchifukwa uli mukasenderera kufupi chomene na msumba kuti murwe nkhondo? Kasi mukamanya chara kuti ūwangamulasani na mikondo kufumira mu linga?

²¹Kasi ndi njani wakakoma Abimeleki mwana wa Gidiyoni? Asi ndi mwanakazi uyo wakamukoma pakumuponyera lwara kufumira mu linga mwakuti wakafwira ku msumba wa Thebezi. Kasi mukasendererachi kufupi na linga?” Ntheura iwe ukazgore kuti, ‘Muteŵeti winu Uriya muHiti nayo wali kufwa.’”

²²Ntheura thenga lira likaruta ndipo likati lafika likamuphalira Davide vyose ivyo Yowabu wakalituma kuti likaphare.

²³Thenga likati kwa Davide, “Ūwarwani ūwithu ūkakatiruskanga, ndipo ūkafuma kwiza karwa nase mu thengere, kweni tikaŵawezgera nyuma mpaka tikaya kaŵafikiska pa muryango wa chipata cha msumba.

²⁴Penepara ūmamauta ūkaponya mivwi yawo kwa ise kufumira mu linga ndipo ūwasilikari ūwanji ū karonga ūkakomeka. Ndiposo muteŵeti winu Uriya muHiti nayo wali kufwa.”

²⁵Davide wakati kwa thenga lira, “Ukamuphalire Yowabu kuti makani agha ghareke kumusuzga pakuti nkhondo ndimo yiliri. Nyengo yinyakhe mpaka ūwasilikari ūafwe mu nkhondo. Kweni iwe khozga nkhondo yako pakulimbana na msumba mpaka uwupoke. Ntheura ndimo ukwenera kumukhwimiskira Yowabu.”

²⁶Para Batisheba muwoli wa Uriya wakapulika kuti mufumu wakhe wali kufwa, wakamulira chomene.

²⁷Yikati yamara nyengo ya kutengerera nyifwa yira, Davide wakatuma ūwanthu kuti ūkakutore Batisheba kwiza nayo ku nyumba ya ufumu. Davide wakamutora kuŵa muwoli wakhe. Iyo wakamubabira Davide mwana

mwunarume. Kweni chinthu icho wakachita Davide kuti chikakondweska FUMU chara.

2 Samuele 12

Natani wakumuchenya Davide ndipo Davide wakurapa

¹ FUMU yikamutuma nchimi Natani kuti warute kwa Davide ndipo wakati wafika, wakati kwa iyo, "Mu msumba unyakhe mukawamo wantru waŵiri, yumoza wakaŵa musambazi ndipo munyakhe wakaŵa mukavu.

² Musambazi yura wakaŵa na mberere, mbuzi na ng'ombe zinandi chomene.

³ Mukavu yura wakaŵavye kanthu kalikose, kweni mwana-mberere mwanaakazi yumoza uyo wakagula. Wakamulera ndipo wakakulira pamoza na wanâ wakhe. Wakaryangako vimenyu vyâ chakurya chakhe, na ku mwera mu nkhombo yakhe. Ndipo wakagonanga mu chipakato chakhe ndipo wakaŵa nga ndi mwana wakhe mwanaakazi.

⁴ Zuŵa limoza mulendo wakiza kwa munthu musambazi yura. Kweni musambazi kuti wakakhumba chara kutorapo mberere panji mbuzi panji ng'ombe yimoza yakhe kuti wakomere mulendo wakhe uyo wakamwizira na kumunozgera chakurya. Mu malo mwakhe wakatora mwana-mberere wa munthu mukavu yura na kukomera mulendo wakhe."

⁵ Davide wakamukwiyira chomene munthu musambazi yura, ndipo wakati kwa Natani, "Nkhurapira mwa FUMU, munthu uyo wachita chinthu ichi wakwenera kukomeka.

⁶ Wakwenera kulipirapo kanayi pa mwana-mberere yura chifukwa wakachita chinthu chiheni ichi ndiposo chifukwa chakuti wakaŵa na chitima chara."

⁷ Natani wakati kwa Davide, "Munthu uyo wachita ichi ndimwe. FUMU, Chiuta wa Israele wakuti 'Nkhakuphakazga iwe kuŵa karonga wakuwusa waIsraele ndipo nkakuthaska ku woko la Sauli.

⁸ Nkhaperekwa mbumba ya sekuru wako kwa iwe, waŵoli wakhe nawo nkhaŵâwika mu mawoko ghako. WaIsraele wose na waYuda nkhaperekaso kwa iwe. Usange vyose ivi vikâwa vichoko chomene, mphanyi nhasazgiraposo vinyakhe.

⁹ Kasi nchifukwa uli wayuyura mazgu gha FUMU pakuchita icho nchiheni panthazi pakhe. Iwe uli kukoma Uriya muHiti na lupanga. Uli kuzomerezga kuti wakomeke mu nkondo ya waAmoni ndipo watora muwoli wakhe kuŵa muwoli wako.

¹⁰ Ntheura sono nkondo kuti yiti yiukengemo mu nyumba yako kwa muyirayira chara chifukwa wandiyuyura ine ndipo watora muwoli wa Uriya muHiti kuŵa muwoli wako.'

¹¹Ntheura FUMU yikuti, ‘Nditi ndiwuske uheni wakufumira mu mbumba yako na yako wakuti ukusuzgenge iwe ndipo nditi nditore âwawoli âwako uku iwe ukulâwiska na kuwapereka ku muzengezgani wako. Iyo wizamkuâwagona uku dazi likuâwala.

¹²Iwe ukachita ichi ku udesi, kweni ine ndamkuchichita ichi apo dazi likuâwala panthazi pa âwalsraele wose kuti âwawone.’”

¹³Penepapo Davide wakazgora Natani wakati, “Ndanangira FUMU.” Ndipo Natani wakati kwa Davide, “FUMU yagowoka zakwananga zako. Kuti uti ufwenge chara.

¹⁴Ndipouli pa chifukwa cha icho wachita, wapereka mwâwi ukuru ku âwarwani âwa FUMU kuti âwamuyuyure. Ntheura mwana uyo wati wababikenge wati wafwenge nadi.”

¹⁵Penepapo Natani wakawera kuruta ku nyumba yakhe.

Mwana wa Davide na Batisheba wakufwa

FUMU yikapereka matenda kwa mwana uyo Davide wakababa mu muwoli wa Uriya ndipo wakarwara chomene.

¹⁶Davide wakaâweyerera kwa Chiuta chifukwa cha mwana yura kuti wachire. Wakaziâwizga kurya ndipo wakanjira mu nyumba yakhe na kugona pasi pa dongo mausiku ghanandi.

¹⁷Warara âwa ku nyumba yakhe âwakamuchiska kuti wawuke pa dongo apo wakagona, kweni iyo wakakana kuwuka, ndipo iyo kuti wakarya nawo chakurya chara.

¹⁸Pa zuâwa la chinkonde na chiâwiri, mwana yura wakafwa ndipo âwateâweti âwa Davide âwakopa kumuphalira kuti mwana wafwa pakuti âwakayowoyeskana kuti, “Apo mwana wakaâwa wachali na umoyo, tikayowoyanga kwa iyo kweni kuti wakatipulika chara. Kasi sono tingamuphalira uli kuti mwana wafwa? Usange tingamuphalira, wati wajipweteke.”

¹⁹Davide wakawona kuti âwateâweti âwakhe âwakuphwepwerezgana, ndipo wakamanya kuti mwana wafwa. Ntheura wakafumba wakati, “Kasi mwana wafwa?” âWakamuzgora âwakati, “Inya wafwa.”

²⁰Penepapo Davide wakawuka pa dongo apo wakagona. Wakati wageza mu thupi wakajiphaka mafuta na kusintha vyakuwwara vyakhe. Wakaruta ku nyumba ya FUMU kuti wakarombe. Pamanyuma wakawerera ku nyumba ya ufumu kweneukuko âwakamuphikira chakurya ndipo wakarya.

²¹Penepapo âwateâweti âwakhe âwakati kwa iyo, “Kasi nchifukwa uli mukuchita ntheura? Apo mwana wakaâwa wachali wamoyo mukaziâwizga kurya na kumulira, kweni sono wati wafwa, mwawuka na kurya chakurya.”

²²Davide wakazgora wakati, “Apo mwana wakaŵa wachali wamoyo nkhaziŵizga kurya na kumulira mwana, nkhaghanaghananga kuti, ‘Ndi njani wangamanya, panji FUMU yiti yiŵenge ya uchizi kwa ine na kumureka mwana kuti waŵe na umoyo.’

²³Kweni sono mwana wafwa. Kasi ndingaziŵizgirachi kurya? Kasi ine ndingawezgerapo umoyo wakhe? Ine ndine nditi ndirute kwa iyo, kweni iyo kuti wati wizenge kwa ine chara.”

Solomoni wakubabika

²⁴Davide wakamupembuzga muwoli Batisheba. Pamanyuma wakaruta kwa iyo na kugona nayo. Batisheba wakaŵa na nthumbo, wakababa mwana mwamarume ndipo Davide wakamuthya kuti Solomoni. FUMU yikamutemwa mwana yura,

²⁵ndipo yikatuma uthenga kwizira mwa nchimi Natani. Ntheura wakamuthya zina lakuti Yedidiya chifukwa FUMU yikamutemwa.

Davide wakupoka msumba wa Raba

(1 Mid 20.1-3)

²⁶Pa nyengo iyi Yowabu wakarutilira kurwa nkhondo na ŵaAmoni na kupoka msumba wa Raba.

²⁷Yowabu wakatuma nthumi kwa Davide na mazgu ghakuti, “Ndarwa nawo nkhondo msumba wa Raba ndipo ndapoka msumba uwo ukusungilira maji.

²⁸Ntheura sono muwungane pamoza ŵasilikari ŵanyakhe awo ŵakharako ndipo mwize na kuwungilizga msumba uwu na kuwupoka pakuzenga misasa, mzire ndiwutore na kuwuthya zina lane.”

²⁹Ntheura Davide wakawunganya ŵasilikari ŵakhe wose ndipo wakaruta ku msumba wa Raba. Wakarwa nkhondo na msumba uwu mpaka wakawupoka.

³⁰Ntheura Davide wakavura mphumphi ya karonga iyo yikâwa ku mutu wakhe ndipo yikâwa na chithuzithuzi cha chiuta ngoza wawo Moleki. Mphumphi yira yikâwa na uzitu wakukwana 35 kilogiramu wa golide ndipo mukati mwa mphumphi mukaŵa libwe lakuzirwa. Mphumphi yira yikavwarikika pa mutu wa Davide. Ndipo wakaskogha vinthu vinandi chomene kufuma mu msumba ura.

³¹Wakatoraso ŵanthu awo ŵakaŵa mwenemumo na kuŵapa mlimo wakucheka mathabwa, kujima pasi na mapiki, kutema makuni na mbavi ndipo na kuwumba njerwa. Ntheura ndimo wakachitira na ŵanthu ŵa misumba yose ya ŵaAmoni. Penepapo Davide na ŵasilikari ŵakhe wose ŵakawerera ku Yerusalem.

2 Samuele 13

Amunoni wakugonana na Tamara

¹Abisalomu, mwana wa Davide wakaŵa na mudumbu wakhe wakutowa chomene zina lakhe Tamara. Ndipo pakati pajumphapo kanyengo, Amunoni uyo nayo wakaŵa mwana wa Davide wakamutemwa chomene Tamara, mudumbu wakhe.

²Amunoni wakasuzgika chomene mu mtima mwakuti wakajirwariska chifukwa cha kumukhumbiska Tamara, mudumbu wakhe. Pakuti wakaŵa mwali wakulangwa, chikamuŵira chinonono chomene Amunoni kuti wachite chilichose kwa Tamara.

³Sono Amunoni wakaŵa na mubwezi wakhe muryarya chomene zina lakhe Yehonadabu, mwana wa Shimeya, mwana munyakhe wa Davide.

⁴Ndipo iyo wakati kwa Amunoni, “Iwe mwana wa karonga, kasi ukuwonekerachi wakughanda mulenje uliwose? Kasi ungandiphalira chara icho chasuzga?” Amunoni wakazgora wakati, “Ine nkhumutemwa Tamara mudumbu wa munung’una wane Abisalomu.”

⁵Yehonadabu wakati kwa iyo, “Ugone pa chitara ndipo uwoneke nga ndi para warwara. Para ŵawuso ŵakwiza kuti wiza kakuwone, uŵaphalire kuti, ‘Nkhumurombani ŵadada, mumuzomerezge mudumbu wane Tamara kuti wize na kundipa chakurya. Ndipo wakwenera kuphikira chakurya kwenekuno ine ndimuwonenge ndipo ndiryenge kufumira mu mawoko ghakhe.’”

⁶Ntheura Amunoni wakagona pasi, wakaŵa nga ndi para warwara. Karonga Davide wakaruta kuya kamuwona, ndipo Amunoni wakati kwa iyo, “Nkhumurombani, mumuzomerezge Tamara mudumbu wane kuti wize na kundiphikira vingwa vipapati uku ine nkhumuwona ndipo ine ndiryе kufumira mu mawoko ghakhe.”

⁷Penepapo Davide wakatuma mazgu ku nyumba ya ufumu kuya kamuphalira Tamara kuti, “Urute ku nyumba ya mudumbu wako Amunoni kuti ukamuphikire chakurya.”

⁸Ntheura Tamara wakaruta ku nyumba ya Amunoni mudumbu wakhe ndipo wakamusanga kuti wagona pasi. Wakatora ufu na kuwukonkhakonkha ndipo wakawumba vingwa vipapati uku Amunoni wakuwona na kuviphika.

⁹Wakaphura vingwa vipapati vira na kumukhazikira kuti warye. Kweni Amunoni wakakana kuti warye. Ndipo wakalangula kuti munthu waliyose mu nyumba wafume. Ntheura ŵakafumamo.

¹⁰Penepapo Amunoni wakati kwa Tamara, “Zanga navyo kuno ku chipinda chane vingwa vipapati ivyo mwakuti ndiryе kufumira mu woko lako.” Ntheura Tamara wakatora vingwa vipapati vira wakaphika na kuruta navyo ku chipinda cha mudumbu wakhe Amunoni.

¹¹Kweni apo wakamutoreranga vingwa vipapati vira kuti warye wakamukora Tamara ndipo wakati, "Wa mudumbu wane, zanga ugone pamoza na ine."

¹²Kweni Tamara wakazgora Amunoni kuti, "Chara! Mudumbu wane. Ureke kundichichizga, pakuti chinthu cha ntheura chindachitikepo chara mu Israele. Ungachitanga chinthu cha kupusa ichi.

¹³Ndipo ine nane, kasi ndingafyulira nkhu soni zane. Ndipo iwe nawe uti uŵenge yumoza wa vindere ivyo vikujichitira bweka mu Israele. Ntheura sono, nkhu kuromba uyowoye ichi kwa karonga pakuti nadi kuti wakanenge chara kuti ine nditengwe kwa iwe."

¹⁴Kweni kuti wakakhumba kumupulikira chara. Sono iyo pakuŵa wankhongono kuruska mudumbu wakhe, wakamuchichizga ndipo wakamugona.

¹⁵Penepapo Amunoni wakamutinkha Tamara na tinkho likuru chomene. Nadi tinkho lakhe likâwa likuru chomene kuruska chitemwa icho wakaŵa nacho pa iyo. Ntheura wakati, "Wuka, rutanga."

¹⁶Ndipo Tamara wakati kwa Amunoni, "Chara! Mudumbu wane, kundichimbizga ine, nkhuheni chomene kuruska uheni unyakhe uwo wachita nane kale." Kweni Amunoni wakakana kumupulika Tamara.

¹⁷Ndipo wakachema munyamata wakhe uyo wakamuteŵeteranga na kuti kwa iyo, "Mufumyapo mwanakazi uyu panthazi pane, ndipo upiringizge ku muryango para wafumamo."

¹⁸Ntheura muteŵeti wakhe wakamufumyamo mu nyumba na kupiringizgako ku muryango. Pa nyengo iyi, Tamara wakavwara munjilira utali wa mawoko ghatali wa maŵangamaŵanga pakuti ntheura ndimo ūkavwaliranga ūwa mwali ūkulangwa ūkaronga.

¹⁹Tamara wakajithira vyoto ku mutu wakhe na kuperura munjilira wakhe utali ura wakavwara. Ndipo wakaŵika mawoko ghakhe ku mutu na kuruta uku wakulira chomene.

²⁰Para mudumbu wakhe Abisalomu wakamuwona, wakafumba wakati, "Kasi Amunoni mudumbu wako wanguŵa na iwe? Chetama waka, mudumbu wane, iyo ndi mudumbu wako ureke kuchiŵika ku mtima chinthu ichi." Ntheura Tamara wakakhara wakuzimbwa yekha na yekha mu nyumba ya Abisalomu.

²¹Para Karonga Davide wakapulika icho Amunoni wakachita kwa Tamara, wakakaripa chomene.

²²Abisalomu kuti wakayowoyapo chilichose chiweme panji chiheni chara pakuti wakamutinkha Amunoni chifukwa mwakumuchichizga wakamugona Tamara mudumbu wakhe.

Abisalomu wakuwezgera nduzga

²³Pakati pajumphapo virimika viwiri Abisalomu wakaŵa na ŵakusenga maweya gha mberere zakhe ku Phiri la Baala Hazoro pafupi waka na charu cha Efurayimu, ndipo Abisalomu wakachema ŵana wose ŵanarume ŷa karonga kuti wize kwenekura.

²⁴Abisalomu wakiza kwa karonga ndipo wakati kwa iyo, “Nda muteŵeti winu ndili na mlimo wakusenga maweya gha mberere. Nkhuromba kuti imwe karonga pamoza na ŵateŵeti winu mwizakaŵepo.”

²⁵Karonga wakazgora wakati, “Chara, mwana wane kuti tose tikwenera kwiza chara mzire tiŵe ŵanandi na kukuvuska.” Nangauli Abisalomu wakamukoserezga, karonga kuti wakakhumba kuruta chara, kweni wakamutumbika waka.

²⁶Ndipo Abisalomu wakati, “Usange imwe mwizengeko chara, nkhumuŵeyani kuti Amunoni, mukuru wane warute pamoza nane.” Karonga wakafumba wakati, “Nchifukwa uli Amunoni wakwenera kuruta pamoza nawe!”

²⁷Kweni Abisalomu wakarutilira kukoserezga karonga mpaka wakazomerezga kuti Amunoni warute pamoza na ŵana ŵanarume wose ŷa karonga.

²⁸Ndipo Abisalomu wakalangula ŵateŵeti ŷakhe wakati, “Mukhazge, para mukuwona Amunoni wakondwa chomene na vinyo ndipo para ine nkhuti, ‘Komani Amunoni,’ mukomani waka. Mungopanga chara. Asi ine ndine ndamulangulani? Ntheura mukhwime mtima na kuŵa na chikanga.”

²⁹Ntheura ŵateŵeti ŷa Abisalomu wakachita kwa Amunoni nga ndi umo wakaŵalangulira. Penepapo ŵana wose ŷa karonga ŷakawuka na kukwera pa mbunda zawo na kuchimbira.

³⁰Apo ŵana ŷara ŷakawâa ŷachali mu nthowa uthenga ukafika kwa Davide kuti, “Abisalomu wakoma ŵana wose ŷa karonga, ndipo palije na yumoza uyo wakharapo.”

³¹Karonga ŷakawuka na kuparura vyakuwwara vyakhe na kugona pasi pa dongo. ŵateŵeti ŷakhe wose awo ŷakimilira pafupi nayo, nawoso ŷakaparura vyakuwwara vyawo.

³²Kweni Yehonadabu mwana wa Shimeya mwana munyakhe wa Davide wakati, “FUMU yane mureke kughanaghana kuti ŵana wose wa karonga wakomeka chara. Amunoni pera ndiyo wakomeka. Ichi chikâwa chakurata cha Abisalomu kufuma pa nyengo iyo Amunoni wakachichizgira Tamara mudumbu wakhe kuti wagone nayo.

³³Ntheura karonga sekuru wane wareke kughanaghana na vya uthenga uwu wakuti ŵana wose ŷa karonga ŷafwa. Amunoni pera ndiyo wafwa.”

³⁴Pa nyengo iyo Abisalomu wakaŵa wachimbira. Ndipo musilikari uyo wakalindanga msumba wakinuska maso ghakhe ndipo wakawona ŵanthu ŵanandi ŵakizanga kufumira ku msewu wakuya ku msumba wa Horonayimu. Musilikari yura wakaruta kuya kamuphalira karonga kuti, “Nkhuwona ŵanthu ŵanandi ŵakwiza kufumira ku msewu wa kuya ku msumba wa Horonayimu mphepete mwa phiri.”

³⁵Yehonadabu wakati kwa karonga, “Wonani ŵana ŵinu ŵakuwerera ku kaya. Chaŵa nga ndi umo ine nkhayowoyerera kuti ŵizenge.”

³⁶Apo wakamaranga kuyowoya, ŵana ŵakafika uku ŵakulira chomene. Karonga pamoza na ŵateŵeti ŵakhe wose nawo ŵakalira chomene.

³⁷Kweni Abisalomu wakachimbilira kwa Talimayi, mwana wa Amihudi karonga wa charu cha Geshuru. Davide wakamutengerera mwana wakhe Amunoni zuŵa na zuŵa.

³⁸Abisalomu wakati wachimbilira ku charu cha Geshuru, wakakhara kwenekura virimika vitatu.

³⁹Karonga Davide wakati wasanguruskika na nyifwa ya Amunoni, wakanweka chomene kuti warute kuya kamuwona Abisalomu.

2 Samuele 14

Yowabu wakunozgera umo Abisalomu wangawerera

¹Yowabu mwana wa Zeruya wakamanya kuti karonga wakanwekanga kuti wawone Abisalomu.

²Ntheura Yowabu wakatuma munthu kuruta ku Tekowa kuti wakapenjeko mwanakazi wa vinjeru. Wakati wamusanga, wakiza nayo, ndipo Yowabu wakati ku mwanakazi yura, “Upusikizgire, uŵe nga ndi wakutengera nyifwa. Uvware malaya gha pa nyifwa ndipo ureke kujiphaka mafuta, kweni uŵe nga ndi mwanakazi uyo wanguŵa mu kulira nyifwa mazuŵa ghanandi chomene.

³Sono urute kwa karonga ndipo ukayowoye ntheura kwa iyo.” Ndipo Yowabu wakamuphalira mwanakazi yura mazgu agho wakenera kuyowoya.

⁴Mwanakazi wa Tekowa yura wakaruta ndipo wakati wafika kwa karonga, wakawa kavunama na kumulambira ndipo wakati, “Mundovwire, mwe karonga.”

⁵Karonga wakafumba wakati, “Kasi nchivichi icho chikukusuzga.” Mwanakazi yura wakazgora wakati, “Ndine chokoro. Mufumu wane wali kufwa.

⁶Muteŵeti-kazi winu wakaŵa na ŵana ŵanarume ŵawiri, ndipo ŵana aŵa ŵakaŵa ku thondo na kwamba kutimbana, kweni pakâwavye na yumoza wakuŵathaska. Yumoza wakatimba munyakhe mpaka wakafwa.

⁷Ntheura sono mbumba yose yawukira muteŵeti-kazi winu ndipo âwakuti, ‘Utipe mwana uyo wakoma mwana munyakhe mwakuti ise timukome, kuwezgera nduzga umoyo wa mwana munyakhe uyo wakamukoma. Ntheura titi tikome na muhaliri wuwo.’ Penepapo âwati wazimyirethu mwana yumoza uyo wakharako kwambula kumurekerapo mufumu wane zina panji mubali kufuma mu mbumba yakhe pano pa charu.”

⁸Penepapo karonga wakati kwa mwanakazi yura, “Rutanga ku nyumba yako ndipo ine nditi ndipereke languro lane pa makani agha.”

⁹Mwanakazi wa ku Tekowa yura wakati kwa karonga, “Mwe karonga sekuru wane, mrandu uwu uŵe pa ine na pa nyumba ya âwadada, ndipo karonga na chizumbe viŵenge vyambula mrandu.”

¹⁰Ndipo karonga wakati, “Usange munthu yunji wakuyowoya chilichose chiheni kwa iwe, wize nayo kwa ine ndipo kuti wati wakusuzgengeso chara.”

¹¹Mwanakazi wakati, “Nkhumuwéyani karonga kuti murapire mwa FUMU, Chiuta winu kuti mukanizge munthu uyo wakukhumba kuwezgera nduzga pakuthiska ndopa pa mwana wane mwakuti waŵe na umoyo chifukwa pakuchita ntheura wati waŵe na mrandu ukuru.” Ndipo karonga wakati, “Nkhurapira mwa FUMU Chiuta kuti nanga ndi kasisi kamoza ka ku mutu wa mwana wako, kuti katyi ke pasi chara.”

¹²Penepapo mwanakazi yura wakati, “Nkhumuwéyani zomerezgani muteŵeti winu kuti wayowoye lizgu limoza pera kwa karonga sekuru wane.” Davide wakati, “Yowoya.”

¹³Ndipo mwanakazi wakati, “Kasi nchifukwa uli mwanzgera kuchita chinthu cha ntheura pa âwanthu âwa Chiuta? Pakuti pakuâwa na udumuliro wa ntheura karonga wakujipa mrandu iyo yekha pakureka kuwezgerapo mwana wakhe uyo wali kuchimbizgika.

¹⁴Tose tifwenge, tili nga ndi maji ghakuthikira pasi agho kuti ghangawunjikika chara. Chiuta nayo kuti wakukoma umoyo wa munthu chara, iyo wakunozgera nthowa mwakuti uyo wachimbizgika wareke kutayikirathu, kweni wamuwezge.

¹⁵Sono ine ndiza kuti ndiyowoye ichi kwa karonga sekuru wane chifukwa âwanthu âwandofya. Muteŵeti-kazi winu wangughanaghana kuti para wangayowoya kwa karonga wati wachite icho muteŵeti-kazi wakhe wakuomba.

¹⁶Muteŵeti-kazi winu wangughanaghana kuti karonga wati wandipulika na kundithaska kwa uyo wakukhumba kundikoma ine pamoa na mwana wane na kutiwuskapo mu charu icho Chiuta wali kupureka kwa ise.

¹⁷Ntheura muteŵeti-kazi winu wakuti, ‘Mazgu gha karonga sekuru wane ghati ghandipumuzge pakuti karonga, sekuru wane, wali nga ndi mungelo wa Chiuta kumanya uweme na uheni. FUMU, Chiuta winu wâwe namwe.’ ”

¹⁸Penepapo karonga wakazgora mwanakazi yura wakati, “Ungandibisanga chilichose pa icho nditi ndikufumbe.” Mwanakazi yura wakati, “Yowoyani karonga, sekuru wane.”

¹⁹Karonga wakafumba mwanakazi yura wakati, “Kasi Yowabu wali pamoza na iwe pa makani agha?” Mwanakazi wakazgora wakati, “Nkhurapa nadi, karonga sekuru wane. Ine kuti ndingakana chara pa icho karonga sekuru wane wayowoya. Nadi ndi muteŵeti winu Yowabu uyo wakandilangula kuti ndichite ichi ndipo iyo wakandiphalira mazgu ghose agha kuti ndiyowoye kwa imwe.

²⁰Muteŵeti winu Yowabu ndiyo wakachita ichi kuti vinthu visinthike ntheura. Kweni sekuru wane ngwa vinjeru nga ndi vya mungelo wa Chiuta kumanya vinthu vyose ivyo vili mu charu.”

²¹Penepapo karonga wakati kwa Yowabu, “Nchiweme ndazomerezga. Ruta ukamutore munyamata Abisalomu na kwiza nayo kuno.”

²²Yowabu wakawa kavunama na kumulambira ndipo wakamutumbika karonga. Yowabu wakati, “Muanya uno, muteŵeti winu wamanya kuti wasanga uchizi panthazi pinu, imwe karonga sekuru wane, chifukwa karonga wazomerezga pempho la muteŵeti wakhe.”

²³Ntheura Yowabu wakuwuka kuruta ku charu cha Geshuru kuya katora Abisalomu na kwiza nayo ku Yerusalem.

²⁴Ndipo karonga wakati, “Mureke wakhare pa yekha mu nyumba yakhe na yakhe, wareke kwiza panthazi pane.” Ntheura Abisalomu wakakhara mu nyumba yakhe na yakhe, ndipo kuti wakizapo panthazi pa karonga chara.

Abisalomu wakuphemana na Davide

²⁵Sono mu charu chose cha Israele mukaŵavye munthu na yumoza wakurumbika mukutowa kwakhe nga ndi Abisalomu. Iyo wakâwa wakutowa kufuma kusi ku malundi ghakhe mpaka pachanya pa mutu wakhe pakâŵavye nanga nkhachilema kalikose.

²⁶Para wati wamete sisi la ku mutu wakhe pa umaliro wa chirimika chilichose, pakuti wakazgôwera kumeta para wakawona kuti lamuŵira lizitu ndipo wakalipimanga pa chakupimira cha ufumu na kusanga kuti liri na uzitu wakukwana mweso wa makilogiramu ghaŵiri.

²⁷Abisalomu wakaŵababa âna ânarume âwatatu na mwanakazi yumoza uyo wakamuthya kuti Tamara ndipo wakaŵa wakutowa chomene.

²⁸Sono Abisalomu wakakhara virimika viŵiri mu Yerusalemu kwambula kuwonana na karonga.

²⁹Ntheura Abisalomu wakamuchema Yowabu kuti wize kuti wanozge umo iyo wangawonerana na karonga. Kweni Yowabu kuti wakhumba chara kwiza kwa iyo. Wakamuchemaso kachiŵiri, kweni Yowabu kuti wakhumba chara kwiza.

³⁰Ndipo Abisalomu wakati ku ŵateŵeti ūakhe, “Wonani munda wa Yowabu uli pafupi na munda wane, ndipo muli mbuto ya nyauti. Ntheura rutani na kuwubuska moto.” Penepapo ŵateŵeti ūa Abisalomu ūakabuska moto mu munda wa Yowabu.

³¹Ndipo Yowabu wakawuka na kuruta ku nyumba ya Abisalomu ndipo wakati kwa iyo, “Kasi nchifukwa uli ūateŵeti ūako ūabuska moto mu munda wane?”

³²Abisalomu wakamuzgora wakati, “Nkhatuma mazgu kwa iwe kuti wize kuti ndikutume kwa karonga kuya kandifumbira kuti, ‘Kasi ndili kwizirachi ine kufuma ku charu cha Geshuru? Kwanguŵa kuweme kwa ine kuti mphanyi ndili kwenekura. Ine nkukhumba kuti ndiwonane na karonga, ndipo usange ndili na mrandu, ipo wandikome waka.’”

³³Ntheura Yowabu wakaruta kwa karonga na kumuphalira makani agha. Ndipo karonga wakamuchema Abisalomu mweneuyo wakati wafika kwa karonga wakasindamira pasi panthazi pa karonga. Penepapo karonga wakamufyofyontha Abisalomu.

2 Samuele 15

Abisalomu wakugarukira

¹Pamanyuma pa ivi, Abisalomu wakajinozgera gareta na mahachi ghakuliyendeska ndiposo na ūanthu 50 kuti ūachimbirenge panthazi pakhe.

²Abisalomu wakawukanga na mulenjelenje na kwimilira pafupi na msewu wakuya ku chipata cha msumba. Para munthu yunji wakizanga na mrandu wakhe wakuti weruzgike na karonga, Abisalomu wakamuchemanga na kuti kwa iyo, “Kasi ukufuma ku msumba ngu?” Para munthu yura wakuti, “Muteŵeti winu ngwa fuko lakuti muIsraele,”

³Abisalomu wakamuphaliranga kuti, “Laŵiska iwe, mrandu wako nguweme na wakunyoroka, kweni palije munthu uyo wali kwimikika na karonga kuti weruzge mrandu wako.”

⁴Ndipo Abisalomu wakarutiliranga kuyowoya kuti, “Okwe! Ndiŵenge mweruzgi ine mu charu, mphanyi wose awo ūali na mrandu panji chifukwa, ūakwiza kwa ine na kuŵayeruzgira mrandu wawo mwakunyoroka.”

⁵Para munthu yunji wakusenderera kufupi kuti wamulambire, wakanyoroskanga woko lakhe kumukora ndiposo na kumufyofyontha.

⁶Ntheura ndimo Abisalomu wakachitiranga na mulIsraele waliyose mweneuyo wakarutanga kwa karonga kuti wamweruzgire mrandu wakhe. Mwa ntheura wakakopa mtima wa âwanthu âwanandi.

⁷Ndipo pa umaliro wa virimika vinayi, Abisalomu wakati kwa karonga, "Nkhumuwéyani mundizomerezge kuti ndirute ku msumba wa Heburoni mwakuti nkafiska chirapo chane icho ndili kurapa kwa FUMU.

⁸Pakuti mutevêti winu apo wakakharanga ku charu cha Geshuru mu Aramu, wakarapa wakati, 'Usange FUMU yiti yindiwezgere ku Yerusalemu, ndamkusopera FUMU ku Heburoni.'

⁹Ndipo karonga wakati, "Rutanga mu mutende." Penepapo wakawukako na kuruta ku Heburoni.

¹⁰Kweni Abisalomu wakatuma âwanthu mu udesi kuruta mu mafuko ghose gha Israele na mazgu ghakuti, "Para mukupulika kulira kwa mbata, mukachemerezge kuti, 'Abisalomu ndi karonga mu msumba wa Heburoni.'"

¹¹Pakuruta Abisalomu wakatora âwanthu 200 kufuma mu Yerusalemu. Iwo âwakaâwa âwalendo âwakuchemeka waka, mwakuti âwakajirutiranga waka kwambula kumanya chilichose.

¹²Para Abisalomu wakaperekanga sembe ku Heburoni, wakachemanga Ahitofele muGilo, movwiri wa Davide kuti wize kufuma ku msumba wakhe wa Gilo uko wakakharanga. Ndipo chiwembu chakugarukira karonga chikâwanga cha nhongono ndipo âwanthu awo âwakâwanga na Abisalomu âwakakulirangakuliranga mu unandi wawo.

Davide wakufumako ku Yerusalemu

¹³Nthumi yikafika kwa Davide na mazgu ghakuti, "âWalsraele âwanandi sono âwakupulikira Abisalomu."

¹⁴Penepapo Davide wakati ku nduna zakhe zose izo zikâwâ nayo mu Yerusalemu kuti, "Wukani! Tiye ni tichimbire mzire na yumoza wa ise wathaskike kwa Abisalomu. Tiye ni tifumemo luâwiroluâiro mzire watisange tose na kukoma na lupanga waliyose wa ise mu msumba."

¹⁵Nduna za karonga zikati, "âWatevêti âwinu âwali muchanya kale kuchita chilichose icho karonga FUMU yithu yadumula."

¹⁶Ntheura karonga wakafumamo mu msumba pamoza na wose wa mu nyumba yakhe. Kweni wakasidamo âwawoli âwachoko khumi kuti âwasungilirenge nyumba ya ufumu.

¹⁷Karonga wakafumamo mu msumba, pamoza na âwanthu wose âwakumurondezga ndipo âwakiza kayima pa nyumba ya umaliro.

¹⁸Wasilikari wakhe wose pamoza na waKereti na waPeleti awo wakamuvikiriranga, wakajumpha panthazi pa karonga. Pamanyuma wakajumpha waGiti wakukwana 600 awo wakaŵa nayo kufuma ku Gati.

¹⁹Karonga wakati kwa Itayi uyo wakaŵa murongozgi wa waGiti, "Chifukwa uli iwe nawe ukuruta nase? Uwerere, ukakhare na karonga. Iwe ndiwe mulendo, ndiposo wamikori kufuma mu charu cha kwinu.

²⁰Iwe ukiza mayiro, ndipo muhanya uno ndikutore kuti wendakayinga nase apo ine nkhumanyako chara uko nkhiruta? Werera, ndipo utore wānthu wa kukwinu murutenge pamoza. FUMU yiŵe na chisungusungu na iwe ndipo yirongore kugomezgeka kwakhe kwa iwe."

²¹Kweni Itayi wakazgora karonga kuti, "Nkhurapira mwa FUMU ndiposo mwa karonga, sekuru wane kose uko karonga sekuru wane wamkuŵa, manyi nkhu nyifwa panji ku umoyo ndiko muteŵeti winu nayo wamkuŵa."

²²Penepapo Davide wakati kwa Itayi, "Tiye, jumphanga." Ntheura Itayi muGiti wakajumpha pamoza na wasilikari wakhe wose na wana wose awo wakaŵa nawo.

²³Ndipo wānthu wose ūa mu charu wakalira chomene apo karonga na wasilikari wakhe wakafumangamo mu msumba. Karonga wakambuka mronga wa Kidironi ndipo wānthu wose wakarutilira kurazga ku mapopa.

²⁴Musofi Zadoki nayoso wakaŵapo pamoza na waLevi wose awo wakayeghangi Bokosi la Phangano la Chiuta. Wakaliŵika pasi Bokosi la Phangano la Chiuta lira ndipo musofi Abiyatara wakapereka sembe kwa Chiuta wakasuka wānthu wose wakamara kufumamo mu msumba.

²⁵Penepapo karonga wakati kwa musofi Zadoki, "Uwerere nalo Bokosi la Phangano la Chiuta kuya ku msumba. Usange ndasanga uchizi panthazi pa FUMU, yamkundiwezga ndipo yizamkundizomerezga kuti ndiliwonenge Bokosi la Phangano lakhe na malo ghakhe ghakukharamo.

²⁶Kweni usange FUMU yikuti, 'Kuti nkukondwa na iwe chara,' mbwenu rekani FUMU yichite chilichose icho chingâwa chiweme kwa iyo."

²⁷Karonga wakatiso kwa musofi Zadoki, "Asi iwe uli nchimi." Wererani mu msumba mu mutende, iwe na Abiyatara pamoza na wana ūinu wānarume Ahimaazi mwana wako ndiposo na Yonatani mwana wa Abiyatara.

²⁸Ine nditi ndilindirenge pa majambuko gha mronga mura mu mapopa ndisuke ndipulike mazgu kufumira kwa imwe.

²⁹Penepapo Zadoki na Abiyatara wakatora Bokosi la Phangano, ndipo wakawerera ku Yerusalem na kuhara kwenekura.

³⁰Apo Davide wakweranga chikwera cha Phiri la maOlive, wakuliranga uku wakwenda. Ku malundi kuti wakawwara chilichose chara ndipo wakajidikiska ku mutu wakhe. Wanthu wose awo wakaŵa nayo nawo wakajidikiska ku mitu yawo na kulira uku wakwenda.

³¹Munthu yunji wakamuphalira Davide kuti, “Ahitofele wali pamoza na awo wamugarukirani ndipo na Abisalomu.” Penepapo Davide wakaromba wakati, “Mwe FUMU nkhumuwéyani zgorani urongozgi wa Ahitofele kuti uŵe wakupusa.”

³²Davide wakati wafika pachanya pa phiri apo wanthu wakasoperanga Chiuta, Hushayi muAriki wakaŵa kwenekura kuti wakumane na Davide uku munjilira wakhe waparukaparuka ndipo fuvu liri ku mutu wakhe.

³³Davide wakati kwa Hushayi, “Usange uti urutenge na ine, uti uŵenge mphingo kwa ine.

³⁴Kweni usange ungawerera ku msumba na kuyowoya kwa Abisalomu kuti, ‘Mwe karonga, ine nditi ndiŵenge muteŵeti winu. Nga ndi umo ndanguŵira muteŵeti wa wiskemwe mu nyengo izo zajumpha, ntheura sono ndiŵenge muteŵeti winu,’ apo ndipo wamkunditondera urongozgi wa Ahitofele.

³⁵Wasofi Zadoki na Abiyatara wamkuŵa na iwe kwenekura, ndipo ukawaphalirenge chilichose icho wamkuchipulika kufumira ku nyumba ya ufumu.

³⁶Wana wawo wananarume wâwiri wâli nawo kwenekura, Ahimaazi mwana wa Zadoki na Yonatani mwana wa Abiyatara. Wana weneaŵa ndiwo ukawatumenge kwa ine na chilichose icho wamkuchipulika kufuma mu nyumba ya ufumu.”

³⁷Ntheura Hushayi, mubwezi wa Davide wakawerera ku msumba pa nyengo iyo Abisalomu wakafikiranga waka mu Yerusalem.

2 Samuele 16

Davide wakukumana na Ziba

¹Para Davide wakajumphapo pachoko waka pachanya pa phiri lira, Ziba muteŵeti na Mefibosheti wakakumana nayo. Ziba wakaŵa na mbunda ziŵiri izo zikaŵa na viskaro ndipo zikayegha vingwa 200, makunje gha mpheska zakomira 100, vipambi vyva chikuyu vyva mu chihanya 100 ndiposo mathumba ya vikumba yakuzura na vinyo.

²Karonga wakamufumba Ziba wakati, “Kasi nchifukwa uli wiza na vyeneivi?” Ziba wakazgora wakati, “Mbunda ndi za mu nyumba ya ufumu kuti wakwerengepo. Vingwa na vipambi vyva mu chihanya ndi vyva wanyamata kuti waryenye, ndipo vinyo ndi vyva awo vyalema mu mapopa kuti wamwenge.”

³Karonga wakamufumba wakati, "Kasi Mefibosheti, muzukuru wa sekuru wako wali nkhu?" Ziba wakazgora wakati, "Iyo wali mu Yerusalem, pakuti iyo wakughanaghana kuti, 'Muanya uno ḫalsraele wati wavezgere ufumu wa sekuru wakhe kwa iyo.' "

⁴Penepapo karonga wakati kwa Ziba, "Vinthu vyose ivyo vikawāvā vyā Mefibosheti, sono ndi vyako." Ziba wakati, "Ndawa pasi, rekani ndisange uchizi panthazi pinu, mwe karonga sekuru wane."

Shimeyi wakutemba Davide

⁵Para Davide wakafika ku Bahurimu, munthu yunji wa fuko mbumba ya Sauli wakiza kuti wakumane nayo zina lakhe wakāwā Shimeyi mwana wa Gera. Ndipo apo wakafumanga wakatembanga uku wakwenda.

⁶Shimeyi wakamba kuponya mawe kwa Davide na kwa nduna zakhe zose nangauli Davide wakazingilizgika na awo ḫakamuvikiriranga na ḫasilikari ḫakhe.

⁷Apo Shimeyi wakatembanga na kuchemerezga kuti, "Fumapo! Fumapo! Iwe munthu wakukoma ḫanthu! Munthu muheni iwe!

⁸FUMU yawezgera nduzga pa ndopa zose izo ukathiska pa mbumba ya Sauli mweneuyo mu malo mwakhe ukuwusa. FUMU yapereka ufumu kwa mwana wako Abisalomu. Wona sono wapasuka pakuti ndiwe munthu wakukoma ḫanthu!"

⁹Penepapo Abishayi mwana wa Zeruya wakati kwa karonga, "Kasi nchifukwa uli nchewē yakufwā iyi yikutemba karonga sekuru wane? Rekani ndirute kuti nkhamudumure mutu."

¹⁰Kweni karonga wakati kwa Abishayi na kwa mwana munyakhe Yowabu, "Kasi pali vichi pakati pa ine na imwe ḫana ḫa Zeruya? Usange wakunditemba chifukwa chakuti FUMU ndiyo yamutuma kuti, 'Umutembe Davide' Kasi ndi njani uyo wangafumba kuti, 'Iwe, kasi wachitirachi ntheura?'"

¹¹Ntheura Davide wakati kwa Abishayi na ku nduna zakhe zose, "Mwana wane na wane wakukhumba kundikoma. Kasi sono muBenjamine uyu wangareka uli? Murekani yekha. Murekani watembenge pakuti FUMU ndiyo yamutuma.

¹²Panyakhe FUMU yiti yilawiske visuzgo vyane na kundiwezgera uweme chifukwa chakutembeka kwane muhanya uno."

¹³Ntheura Davide na ḫanthu ḫakhe ḫakarutilira mu nthowa pera, apo Shimeyi wakendanga mu mphepete mwa kaphiri kuthyana nayo uku wakutemba, kuponya mawe na kumung'ondolera chuvu.

¹⁴Ndipo karonga pamoza na wānthu awo wākāwā nayo wākaya kafika ku Yorodani wāvuka chomene. Ntheura wākapumulapo kuti wāwezgerepo nkhongono zawo.

Abisalomu wakunjira mu Yerusalemu

¹⁵Sono Abisalomu na wālsraele awo wākāwā nayo, wākafika mu Yerusalemu ndipo Ahitofele wākāwā pamoza nawo.

¹⁶Penepapo Hushayi muAriki, mubwezi wa Davide wakiza kwa Abisalomu ndipo wakachemerezga wakati, “Karonga, muŵe na umoyo utali! Karonga muŵe na umoyo utali!”

¹⁷Abisalomu wakamufumba Hushayi wakati, “Kasi kweneuku ndiko kurongora kugomezgeka kwako kwa mubwezi wako? Kasi warekerachi kuruta na mubwezi wako?”

¹⁸Hushayi wakati kwa Abisalomu, “Chara! Kweni mweneuyo FUMU yili kumusora, uyo wānthu wālsraele wāli kumusora, mweneuyo ndiyo ine nditi ndiŵenge wakhe ndipo nditi ndikharenge nayo.

¹⁹Ndiposo, ndi njani uyo nkhwenera kumutēwetera? Asi wakwenera kuŵa mwana wakhe? Nga ndi umo nkhateŵeteranga wāwiskemwe, ndimo nditi nditeŵeterenge na imwe wuwo.”

²⁰Abisalomu wakati kwa Ahitofele, “Tiphalira urongozgi wako, kasi sono tichitech?”

²¹Ahitofele wakamuzgora Abisalomu wakati, “Imwe mugonane na wāwoli wāchoko wā wāwiskemwe wāneawo wāli kuwareka kuti wāsungilirenge nyumba ya ufumu. Penepapo wālsraele wose wāti wāpulike kuti imwe mwajitorera chimphindikwa kwa wāwiskemwe. Ndipo wose awo wāli namwe pamoza wāti wākhwimiskike.”

²²Ntheura wākamujinthira hema Abisalomu pachanya pa mtenje wa nyumba ya ufumu, ndipo Abisalomu wakagona na wāwoli wāchoko wā wāviske uku wālsraele wose wākuwona.

²³Sono mu mazuŵa gheneghara, urongozgi uwo Ahitofele wakaperekanga ukaŵa nga ndi para wafuma kwa Chiuta. Ntheura ndimo Davide na Abisalomu wākawupimiranga urongozgi wose wa Ahitofele.

2 Samuele 17

Hushayi wakupuruska Abisalomu

¹Pamanyuma pa ichi, Ahitofele wakati kwa Abisalomu, “Mundizomerezge kuti ndisore wānthu 12,000 ndipo usiku weneuwo ndiwuke na kumulonda Davide.

²Ndamkurotokera apo wachali na vyakulema na wa kuwa nkhumbi, ndipo ndamkumofya. Ntheura wantru awo wali nayo wamkuchimbira ndipo ine ndamkukoma karonga pera.

³Wantru wose ndamkwiza nawo kwa iwe nga ndi mwali uyo wakwiza kwa mufumu wakhe. Imwe mukukhumba kukoma muntru yumoza pera, ntheura wantru wose wati wawenge mu mutende.”

⁴Urongozgi uwu ukamukondweska Abisalomu na warara wose walIsraele.

⁵Penepapo Abisalomu wakati, “Muchemani Hushayi muAriki mwakuti nayo tipulike icho wangawoya.”

⁶Para Hushayi wakiza, Abisalomu wakati kwa iyo, “Ahitofele watipa urongozgi wakhe uwu. Kasi tichite icho wakuyowoya? Usange chara, utiphalire maghanoghano ghako.”

⁷Hushayi wakati kwa Abisalomu, “Pa nyengo ya sono urongozgi uwo wapereka Ahitofele kuti nguweme chara.”

⁸Hushayi wakarutilira kuyowoya kuti, “Pakuti mukumanya waka wawiskemwe na wasilikari wawo kuti ndi vinkhara vya nkhondo ndipo mbakari nga ndi nkharamira yanakazi iyo yapokeka twana twakhe mu thondo. Pa dera pa ichi, wawiskemwe ndi nkhwantha pa nkhondo, ndipo usiku uno kuti wagonenge pamoza na wasilikari wawo chara.

⁹Nanga ndi sono wabisama mu makhururu ghanji panji ku malo ghanyakhe. Ndipo usange wasilikari withu wanji wakukomeka pa nkhondo yakudanga, waliyose uyo wati wapulike za ichi, wati wayowoye kuti wasilikari awo wakurondezga Abisalomu wakomeka.

¹⁰Pa ichi nanga ndi chinkhara icho mtima wakhe uli nga ndi wa nkharamu, uti usonganokenge nadi na wofi, pakuti walIsraele wose wakumanya kuti wawiskemwe ndi chinkhara cha nkhondo ndiposo wose awo wali nayo pamoza ndi vinkhara.

¹¹Ntheura urongozgi wane ngwa kuti: Muwunganye walIsraele wose panthazi pinu kufuma ku Dani mpaka ku Beyerseba. Unandi wawo uwé nga ndi muchenga wa mu mphepete mwa mu nyanja ndipo imwe ndimwe murongozge ku nkhondo.

¹²Ntheura ndipo tingamurotokera kulikose uko wamkuwa ndipo tamkuwira pa iyo nga ndi umo jumi likuwira pa dongo. Pamkuwavye na yumoza wakukhara wa moyo manyi ndiyo, panji wasilikari wakhe wose awo wali nayo pamoza.

¹³Usange wanjira mu msomba uliwose, walIsraele wose wamkwiza na vingwe ku msomba uwo na kuwuguzira pasi ku chidambo mpaka pa wavye na kalibwe kakukharapo.”

¹⁴Ndipo Abisalomu na wâlsraele wose âkati, “Urongozgi wa Hushayi muAriki nguweme kuruska wa Ahitofele.” Pakuti FUMU ya ghanaghana kuti urongozgi wa Ahitofele utondeke mwakuti yireke kumutorera uheni Abisalomu.

Hushayi wakumuchenjezga Davide

¹⁵Penepapo Hushayi wakati kwa âwasofi Zadoki na Abiyatara, “Ahitofele wapereka urongozgi wakhe ntheura kwa Abisalomu na ku âwarara wose wâlsraele, kweni ine nane ndapereka urongozgi wa ntheura.

¹⁶Sono tumani mazgu luâiro kwa Davide ndipo mukamuphalire kuti, ‘Usiku uno mureke kugona pa majambuko gha Yorodani mu mapopa. Mwambuke luâiro mzire karonga na ânthu wose awo wali nawo âkoreke na kukomeka.’ ”

¹⁷Yonatani na Ahimaazi wakalindiriranga ku chisimi cha Eni Rogele pafupi na msumba wa Yerusalem, pakuti âwakhumbanga kuti wawoneke na ânthu pakunjira mu msumba chara. Msungwana wa nchito wakatumikanga na kuâphalira umo vinthu viliri ndipo iwo âkarutanga kuya kamuphalira Karonga Davide.

¹⁸Kweni zuâwa linyakhe, msepuka wakaâawona ndipo wakaya kamuphalira Abisalomu. Ntheura wose âwîri âkawukapo luâiro na kuruta ku nyumba ya munthu yunji ku msumba wa Bahurimu mweneuyo wakaâwa na chisimi pa luwuga lwakhe, ndipo âkanjira mwenemumo kuti wabisame.

¹⁹Mwanakazi wa munthu yura wakatora chibenekerero cha pa muryango wa chisimi chira na kwanikapo tirigu wakuti waphwanthe pachanya pakhe. Ntheura pakaâavye na munthu uyo wakamanya kuti pali chisimi.

²⁰Para wâsilikari wâ Abisalomu âkafika ku nyumba ya mwanakazi yura âkafumba âkati, “Kasi Ahimaazi na Yonatani wali nkhu?” Mwanakazi yura wakazgora wakati, “ânthu âwa âmbuka kamronga.” Ndipo âkati âpenjapenja kuti âkawasanga chara. Ntheura âkawerera ku Yerusalem.

²¹Wasilikari wâra âkati ârata, Ahimazi na Yonatani wakafuma mu chisimi chira na kuruta kuti wakamuphalire Karonga Davide. Iwo âkati kwa iyo, “Wukani ndipo mwambuke mronga uwu luâiro. Pakuti Ahitofele wapereka urongozgi wakuti ânthu âkhe wize na nkondo kwa imwe.”

²²Ntheura Davide pamoza na ânthu wose awo âkawâwa nayo âkawuka na kwambuka mronga wa Yorodani. Para kukachanga, pakaâavye na yumoza uyo wakaâwa wachali wandambuke mronga.

²³Para Ahitofele wakawona kuti urongozgi wakhe kuti wazomerezgeka chara, wakakwera pa mbunda yakhe na kuruta ku nyumba yakhe ku msumba wakwakhe. Wakati waâika makora vinthu vyose vyâ mu nyumba yakhe, wakajikaka na kufwa ndipo wakasungika mu dindi uko wakasunga âawiske.

²⁴Apo Davide wakafikanga ku msumba wa Mahanayimu, ndipo Abisalomu wakambuka mronga wa Yorodani pamoza na ḫasilikari wose ḫalsraele.

²⁵Abisalomu wakimika Amasa kuŵa murongozgi wa ḫasilikari mu malo mwa Yowabu. Amasa wakaŵa mwana wa munthu yunji zina lakhe Yetere, mulishimaele, mweneuyo wakatora Abigelu mwana mwanakazi wa Nahashi mudumbu wa Zeruya, nyina wa Yowabu.

²⁶Ntheura ḫalsraele na Abisalomu wakazenga misasa mu charu cha Gileyadi.

²⁷Davide wakati wafika ku msumba wa Mahanayimu, Shobi mwana wa Nahashi wa ku msumba wa Raba uwo ngwa ḫaAmoni, na Makiri mwana wa Amiyele wa ku Lodebara, ndipo na Barizilayi muGileyadi wa ku Rogelimu,

²⁸ŵakiza na mphasa zakugonapo, mbale, viŵiya vy a dongo, tirigu, nyauti, ufu, na tirigu wakukazinga, nchunga, nkhunde,

²⁹uchi, chambiko, mberere, mbuzi, mafuta ghakukhoma gha mkaka wa ng'ombe na kupereka kwa Davide pamoza ḫanthu awo wakaŵa nawo kuti ḫaryenge. Pakuti iwo ḫakati, “ጀanthu ḫali na njara, vyalema ndipo wali na nyota mu mapopa.”

2 Samuele 18

Abisalomu wakuthereskeka na kukomeka

¹Davide wakawunganya ḫasilikari awo wakaŵa nawo ndipo mukati mwawo wakimika ḫarongozgi wa ḫasilikari vikwi ndiposo ḫanyakhe wa ḫasilikari 100.

²Sono Davide wakagâwa patatu ḫasilikari ḫakhe na kuŵatuma. Wupu unyakhe ukaŵa pasi pa urongozgi wa Yowabu. Unyakhe ukaŵa pasi pa urongozgi wa Abishayi mwana munyakhe na Yowabu ḫana wa Zeruya. Unyakhe ukaŵa pasi pa urongozgi wa Itayi muGiti. Ndipo karonga wakati ku ḫasilikari ḫakhe, “Ine nane nditi ndirute namwe pamoza.”

³ጀasilikari ḫakati, “Imwe mukwenera kuruta chara. Pakuti usange tamkuchichizgika nkhondo kuti ḫamkupwererako na vy a ise chara. Manyi hafu wa ise tikafwe, kuti ḫamkupwererako chara. Kweni imwe muli ḫakuzirwa kuruska 10,000 wa ise. Ntheura chingâwa chiweme kuti imwe mukhare mwenemumo mu msumba na kutitumiranga wovwiri.”

⁴Karonga wakazgora wakati, “Chose icho chikuwoneka chiweme kwa imwe, nditi ndichitenge.” Ntheura karonga wakimilira pa mphepete pa chipata apo ḫasilikari wose ḫakafumanga mu viwuru vy a 100 na vy a 1,000.

⁵Karonga wakalangula Yowabu, Abishayi na Itayi ḫarongozgi wa ḫasilikari ḫara kuti, “Mukamukore makora munyamata uyo Abisalomu chifukwa cha ine.” ḫasilikari wose ḫakapulika karonga wakulangula ḫarongozgi ḫasilikari ḫatatu ḫara za vy a Abisalomu.

⁶Penepapo âwasilikari âwa Davide âwakaruta ku thengere kuya karwa na âwâlsraele mu nkhorongo ya Efurayimu.

⁷Kwenekura âwasilikari âwa âwâlsraele âwakathereskeka na âwasilikari âwa Davide ndipo awo âwakakomeka zuâwa lira âwakâwa âwanandi chomene âwakukwana 20,000.

⁸Nkhondo yikatandazgika posepose mu charu chira, ndipo awo âwakafwira mu thengere âwakâwa âwanandi chomene kuruska awo âwakakomeka mu nkhondo.

⁹Kwa mabuchibuchi Abisalomu wakakumana na âwasilikari âwa Davide. Iyo wakagara pa mbunda ndipo apo mbunda yikati yenda kusi kwa minthavi yakukorana ya khuni likuru la musoro, mutu wa Abisalomu ukakora ku munthavi ya khuni. Ntheura Abisalomu wakarekeka wakulendera waka kusi ku minthavi ya khuni apo mbunda iyo wakagarapo yikarutilira waka.

¹⁰Musilikari yumoza wa Davide wakachiwona ichi ndipo wakaya kamuphalira Yowabu kuti, "Ndamuwona Abisalomu wakulendera waka mu khuni la musoro."

¹¹Penepapo Yowabu wakati kwa munthu uyo wakamuphaliranga, "Ukuti vichi? Ukuti wamuwona? Nchifukwa uli wareka kumukomera penepapo? Mphanyi ine ndangukondwa pakukupa ndarama khumi na lamba wa nkhondo."

¹²Munthu yura wakamuzgora Yowabu wakati, "Nangauli mundipenge ndarama 1,000 napo mphanyi ndangumukoma chara mwana wa karonga. Ise tikapulikanga apo karonga wakamulangulaninge imwe, Abishayi na Itayi kuti, 'Mukamukore makora Abisalomu chifukwa cha ine.'

¹³Ndiposo, ndirekenge kupulikira karonga na kumukoma, mphanyi ndangumanyikwa pakuti palije na chimoza chakubisika kwa karonga. Ndipo imwe namwe mphanyi mwangwimilira kutali na ine."

¹⁴Yowabu wakati, "Kuti ndichedwenge na iwe chara." Ntheura wakatora mikondo yitatu na kugwaza nayo Abisalomu pa mtima, apo wakaâwa wachali wamoyo mu khuni la musoro.

¹⁵Ndipo âwasilikari khumi âwa Yowabu awo âwakayeghangâ mahomwa ghakhe âwakamuzingirizga Abisalomu ndipo nawo âwakamba kumutimba na kumukoma.

¹⁶Penepapo Yowabu wakalizga mbata yakuti âwareke nkhondo ndipo âwasilikari âwakawerako uko âwakarondezga âwâlsraele.

¹⁷Âwasilikari âwara âwakatora thupi la Abisalomu na kuliponya mu chikhururu chikuru icho chikâwa ku nkhorongo kwenekura ndipo âwakalundapo mawe ghanandi pachanya pakhe. Âwasilikari wose âwa âwâlsraele âwakachimbilira ku vikaya vyawo.

¹⁸Apo Abisalomu wakaâwa wachali wamoyo, wakajimikira mzati mu Dambo la karonga kuâwa chikumbusko chakhe pakuti wakaghanaghana kuti, "Ndilije

mwana mwanarume wakuti wasunge zina lane mwakuti likumbukikenge." Ntheura wakathya mzati ura zina la iyomwene ndipo uchali kuchemeka kuti, "Chikumbusko cha Abisalomu" mpaka sono.

Davide wakuphalirika kuti Abisalomu wafwa

¹⁹Penepapo Ahimaazi mwana wa Zadoki wakati, "Rekani sono ndichimbire kuti nkhamuphalire karonga uthenga uwu kuti FUMU yawombola karonga ku ḫarwani ḫakhe."

²⁰Yowabu wakati kwa iyo, "Muhanya uno kuti ndiwe ukwenera kuya kaphara uthenga uwu chara. Iwe ungizakaphara uthenga uwu zuŵa linyakhe, muhanya uno chara, chifukwa uyo wafwa ndi mwana wa karonga."

²¹Pamanyuma Yowabu wakati kwa muEtiyopiya, muzga wakhe, "Ruta ukamuphalire karonga ivyo waviwona. Ndipo muEtiyopiya wakasindama panthazi pa Yowabu na kuchimbira."

²²Ahimaazi mwana wa Zadoki wakayowoyaso kwa Yowabu wakati, "Ndipouli nkhumuŵeyani rekani ndichimbire pamanyuma pa muEtiyopiya." Kweni Yowabu wakati, "Mwana wane, kasi nchifukwa uli ukukhumba kuruta? Iwe kuti uli na njombe yiliyose pa uthenga uwu chara."

²³Ahimaazi wakati, "Ndipouli rekani ndichimbire." Ntheura Yowabu wakati kwa iyo, "Chimbira." Penepapo Ahimazi wakachimbira pakwendera nthowa ya mu chidika na kumujumpha muEtiyopiya.

²⁴Sono Davide wakakhara pakatikati pa chipata cha kuwaro na cha mukati. Mulinda wakakwera pa mtenje wa chipata cha linga, ndipo wakati walawiska, wakawona munthu wakuchimbira wali yekha.

²⁵Ndipo mulinda yura wakachemerezga na kuphara kwa karonga. Penepapo karonga wakati, "Usange wakuchimbira yekha wayegha uthenga uweme." Munthu yura wakizanga kusenderera kufupi.

²⁶Mulinda wakawonaso munthu munyakhe wakuchimbira ndipo wakachemerezgaso kwa mulinda wa pa chipata kuti, "Laŵiska, munthu munyakhe wakuchimbira nayo wali yekha." Karonga wakati, "Nayoso wayegha uthenga uweme."

²⁷Mulinda wakati, "Umo nkhuwonera kachimbiro ka uyo wali panthazi chomene, kali nga nkha Ahimaazi mwana wa Zadoki." Karonga wakati, "Ahimaazi ndi munthu muweme ndipo wakwenera kwiza na uthenga uweme."

²⁸Ahimaazi wakachemerezga kwa karonga wakati, "Nkhuweme." Wakati wayowoya ntheura, wakasindamira pasi panthazi pa karonga ndipo wakati, "Yitumbikike FUMU, Chiuta winu mweneuyo waperekwa awo ḫakawukira karonga sekuru wane."

²⁹Karonga wakafumba wakati, "Kasi munyamata Abisalomu wali makora?" Ahimaazi wakazgora wakati, "Apo Yowabu wakati watumenge muteweti wa karonga pamoza na ine kwiza kwa karonga, nkhawona chivulupi chikuru. Kweni kuti nkhumanya chara icho chikawako."

³⁰Karonga wakati kwa iyo, "Fumapo, yimilira apo pa mphepete." Ntheura wakafumapo na kuya kamilira pa mphepete.

³¹Penepapo muEtiyopiya wakafika ndipo wakati, "Ndili na uthenga uweme kwa imwe karonga sekuru wane. Muhanya uno FUMU yawezgera nduzga wose awo wakamuwukirani."

³²Karonga wakamufumba muEtiyopiya wakati, "Kasi munyamata Abisalomu wali makora?" MuEtiyopiya yura wakazgora wakati, "Warwani wose wa karonga sekuru wane na wose awo wakamuwukira kuti wamupwetekani, wa we nga ndi munyamata mweneuyu."

³³Ndipo karonga waka wa na chitima chikuru chomene ndipo wakaruta ku chipinda cha pachanya icho chikawa pa chipata na kulira. Apo wakarutanga wakaliranga kuti, "Mwana wane Abisalomu, mwana wane, mwana wane Abisalomu! Mphanyi ndangufwa ndine mu malo mwa iwe, we Abisalomu, mwana wane, mwana wane."

2 Samuele 19

Yowabu wakamuchenya Davide

¹Yowabu wakaphalirika kuti Karonga Davide wakulira na kutengera nyifwa ya Abisalomu.

²Ntheura chimwemwe chakuthereska kwa zuwa lira chikazgora chitengero ku wasilikari wose chifukwa wakapulika kuti karonga wali na chitima chikuru chifukwa cha mwana wakhe.

³Zuwa lenelira, wasilikari wakanjira chisisi mu msumba nga ndi umo wasilikari wakunjirira mu msumba mwa soni para wachimbira ku nkhondo.

⁴Karonga wakajidikiska ku maso ndipo wakalira chomene wakati, "Wa mwana wane Abisalomu, we Abisalomu, mwana wane, mwana wane!"

⁵Ntheura Yowabu wakiza ku nyumba ya ufumu ndipo wakati, "Muhanya uno mwa wakhozga soni wasilikari winu wose weneawo waponoska umoyo winu na wa wana winu, wanarume na wanakazi, wawoli winu pamoza na wawoli winu wachoko.

⁶Mwa ntheura mukutemwa warwani winu ndipo mukutinkha awo wakumutemwani. Pakuti muhanya uno mwarongora pakweru kuti warongozgi wa wasilikari na wasilikari wawo kuti wanguwa kanthu kwa imwe chara.

Ndawona muhanya uno kuti usange Abisalomu wakharenge wa moyo, ndipo ise tose tifwenge mphanyi mwangukondwa.

⁷Ntheura sono wukani, rutani ku âwasilikari âwinu kuti mukayowoye nawo makora mukaŵapembuzga. Nadi nkhurapa panthazi pa FUMU kuti usange murekenge kuŵapembuzga, palije na musilikari na yumoza uyo wat i wakharenge namwe usiku uno. Ndipo ichi chitiŵengete chiheni kwa imwe kwakuruska mauheni ghose agho ghamuwirani kufuma ku wanichi winu mpaka sono.”

⁸Penepapo karonga wakawuka na kuya kakhara pa chizumbe chakhe icho chikâwa pa chipata. Para âwasilikari âwakapulika kuti karonga wakhara pa chizumbe chakhe pa chipata, wose âwakiza panthazi pakhe.

Davide wakuwerero ku Yerusalem

Pa nyengo iyi âwalsraele wose âwakachimbira, waliyose ku chikaya chakhe.

⁹Mu charu chose cha Israele âwanthu âwa mafuko ghose âwakasuskananga yumoza na munyakhe kuti, “Karonga Davide ndiyo wakatithaska ku âwarwani âwithu ndipo ndiyoso wakatiponoska ku âwaFilisiti, kweni sono wachimbiramo mu charu chifukwa cha Abisalomu.

¹⁰Abisalomu mweneuyo tikamuphakazga kuti watiwusenge wafwira ku nkhondo. Sono nchifukwa uli mukureka kuyowoya za kuwezgera Karonga Davide kuno ku muzi?”

¹¹Karonga Davide wakatuma mazgu kwa âwasofi Zadoki na Abiyatara kuti, “Âwafumbani âwarara âwa Yuda kuti, ‘Kasi nchifukwa uli imwe muŵengete âwakumalira pakuwezgera karonga ku nyumba yakhe, apo ichi chikuyowoyeka mu âwalsraele wose ndipo chamufika karonga uko wakukhara?

¹²Imwe ndimwe âwabali âwane, ndipo âwa thupi limoza na âwa ndopa zimoza na ine. Ntheura kasi nchifukwa uli imwe muŵengete âwakumalira pakuwezgera karonga ku nyumba yakhe?’

¹³Ndipo tuyowoye ichi kwa Amasa, ‘Asi iwe ndiwe wa thupi limoza na ndopa zimoza na ine? Nadi Chiuta wandilange ndipo kwakuruska usange kufuma sono iwe kuti uŵengete murongozgi wa âwasilikari âwane mu malo mwa Yowabu chara.’”

¹⁴Pa mazgu agha, Davide wakakopa mitima ya âwaYuda wose ndipo wakâwa nga munthu yumoza. Ntheura âwakatuma mazgu kwa karonga kuti, “Weraniko, imwe pamoa na âwasilikari âwinu wose.”

¹⁵Ntheura karonga wakawera ndipo wakaya kafika ku mronga wa Yorodani. Sono âwanthu âwa ku Yuda âwakiza ku Giligala kuti âwakumane na karonga ndipo âwakamwambuska mronga wa Yorodani.

¹⁶Pa nyengo yeneiyi, Shimeyi muBenjamini mwana wa Gera wa ku Bahurimu, wakiza pamoza na ñaYuda kuti wakumane na Karonga Davide.

¹⁷Iyo wakaŵa na ñanthu 1,000 ña fuko la Benjamini na Ziba, muteŵeti wa mu mbumba ya Sauli pamoza na ñana ñakhe 15 na ñateŵeti ñakhe 20. Wose ñakiza luŵiro ku mronga wa Yorodani kuti wakumane na karonga.

¹⁸Ntheura ñakambuka pa jambuko kuti ñaâwambuske ña mu nyumba ya ufumu kuya ku sirya ndipo ñakachita chose icho karonga wakakhumbanga.

Davide wakumuchitira lusungu Shimeyi

Apo karonga wakaŵa pafupi kwambuka mronga wa Yorodani, Shimeyi mwana wa Gera wakajiponya pasi panthazi pa karonga.

¹⁹Ndipo wakati kwa karonga, “Sekuru wane, mundigowokere kwananga kwane, mureke kukumbukaso uheni wa nda muteŵeti winu uwo nkachita zuŵa ilo karonga sekuru wane mukafumiranga mu Yerusalem. Karonga, mureke kuŵika mu mtima kwananga uku.

²⁰Pakuti ine nda muteŵeti winu nkhumanya kuti ndili kwananga. Wonani ndiza muhanya uno, ndine wakudanga mu mbumba yose ya Yosefe kwiza kakumana na karonga sekuru wane.”

²¹Abishayi mwana wa Zeruya wakazgora wakati, “Asi Shimeyi wakwenera kukomeka chifukwa wakatemba wakuphakazgika wa FUMU?”

²²Davide wakazgora wakati, “Kasi pali vichi pakati pa ine na imwe ñana ña Zeruya? Muhanya uno mwawo ña chimphindikwa kwa ine. Kasi muhanya uwo munthu waliyose wangakomeka mulIsraele? Asi ndamanya sono kuti muhanya uno ndine karonga mulIsraele?”

²³Ndipo karonga wakati kwa Shimeyi, “Uti ukomekenge chara.” Penepapo karonga wakarapa panthazi pa Shimeyi chara.

Davide wakumuchitira lusungu Mefibosheti

²⁴Sono Mefibosheti, muzukuru wa Sauli wakiza kuti wakumane na karonga. Iyo kuti wakavwara skapato ku malundi ghakhe chara, nesi kumeta mwembe wakhe panji kuchapa vyakuvwara vyakhe kufuma apo karonga wakafumiramo mu Yerusalem mpaka pa zuŵa ilo wakawerera mu mutende.

²⁵Para Mefibosheti wakafika kufuma ku Yerusalem kuti wakumane na karonga, karonga wakati, “Kasi ukarekerangachi kuruta nane, iwe Mefibosheti?”

²⁶Mefibosheti wakazgora wakati, “Mwe karonga, sekuru wane, pakuti ine nda muteŵeti winu ndine wakupendera, nkhamuphalira Ziba muteŵeti wane kuti, ‘Undinozgere chiskaro pa mbunda kuti ndikwerepo, ndirute na karonga,’ kweni iyo wakandikanira.

²⁷Iyo wakandipusikizgira nda muteŵeti winu kwa karonga sekuru wane. Kweni karonga sekuru wane wali nga ndi mungelo. Ntheura chitani icho mukuwona kuti nchiweme.

²⁸Pakuti wose âwa mbumba ya âwasekuru âwakaâwa nga ndi âwanthu âwakufwa panthazi pa karonga sekuru wane. Kweni mukandiŵika ine muteŵeti mukati mwa awo âwakurya pamoza namwe. Ntheura ine ndingâwaso na mazaza uli ghakuti ndidandaulirenge kwa karonga.”

²⁹Penepapo karonga wakazgora wakati, “Kasi ukuyowoyerachi vinandi? Ine sono nkhulangula kuti mugaâwane munda pakati pa iwe na Ziba.”

³⁰Mefibosheti wakazgora wakati, “Chara, karonga sekuru wane, murekani watore munda wose, pakuti karonga sekuru wane wafika pa kaya mu mutende.”

Davide wakumuchitira lusungu Barizilayi

³¹Sono Barizilayi wa ku Gileyadi nayoso wakiza kufumira ku Rogelimu. Iyo wakamuperekezga karonga pakumwambuska mronga wa Yorodani mpaka ku sirya.

³²Barizilayi wakaâwa muchekuru chomene wa virimika 80, ndipo ndimweneuyo wakaperekanga vyakurya kwa karonga para wakakharanga ku msumba wa Mahanayimu, pakuti wakaâwa musambazi chomene.

³³Karonga wakati kwa Barizilayi, “Yambuka nane pamoza kuti tikakhare tose ku Yerusalemu ndipo kwenekura ndamkukupwerereranga.”

³⁴Kweni Barizilayi wakati kwa karonga, “Kasi ine ndichali na virimika vinandi vyakuâwira wa moyo kuti mpaka ndirute na karonga ku Yerusalemu?

³⁵Ine sono ndili na virimika 80. Kasi ine ndingamanya kupambaniska icho nchiweme na icho nchiheni? Kasi muteŵeti winu wangamanya kucheta icho wakurya panji icho wakumwa? Kasi ndingapambaniska kimbiro ka mazgu gha mwanarume panji âwanakazi? Kasi chingâwa chifukwa uli kuti ine nda muteŵeti winu ndiâwe mphingo yakusazgirako kwa karonga sekuru wane?

³⁶Muteŵeti winu wati wambuke mronga wa Yorodani pamoza na karonga na kumuperekezga pa ka mtunda kachoko waka. Kweni kasi nchifukwa uli karonga wakukhumba kupereka njombe ya ntheura kwa ine?

³⁷Nkhumuâneyani, zomerezgani kuti muteŵeti winu wawerere mwakuti wakafwire ku msumba wa kwakhe na kusungika mu dindi pamoza na âwawiske na âwanyina. Kweni uyu muzga wa muteŵeti winu Kimuhamu mweneuyo wati wambuka pamoza na karonga sekuru wane. Ndipo karonga wakumuchitire chilichose icho wamkuwona kuti nchiweme.”

³⁸Karonga wakazgora wakati, "Kimuhamu wati warute pamoza nane ndipo ndamkuchita chilichose icho nchiweme kwa iwe. Ndipo chilichose chinyakhe icho ukukhumba kwa ine, nditi ndikuchitire."

³⁹Penepapo âwasilikari wose âwakambuka mronga wa Yorodani. Ndipo para Karonga Davide nayo wakambuka wakamufyofyontha Barizilayi na kumutumbika. Ndipo Barizilayi wakawerera ku kaya kwakhe.

âWaYuda na âwalsraele âwakulimbirana karonga

⁴⁰Ntheura karonga wakarutilira ulendo wakhe ku Giligala ndipo Kimuhamu wakaruta pamoza nayo. Âwasilikari wose âwa charu cha Yuda na hafu âwa mu charu cha Israele ndiwo âwakamuperekezga karonga.

⁴¹Âwalsraele wose âwakiza kwa karonga ndipo âwakamufumba âwakati, "Kasi nchifukwa uli âwanyithu âWaYuda âwamwibani waka pakumwambuskani mronga wa Yorodani na kwiza namwe pamoza na mbumba yinu yose, ndiposo na âwasilikari âwinu wose?"

⁴²ÂWaYuda âwakazgora âwalsraele âwakati, "Tamutora karonga chifukwa chakuti ise tili ndopa yimoza na karonga. Sono kasi icho chamukwiyyiskani nchivichi? Kasi ise tarya vichi icho ncha karonga panji kasi watipa chawanangwa uli?"

⁴³Penepapo âwalsraele âwakazgora âWaYuda âwakati, "Ise tili na vigaâwa khumi mu ufumu uwu, ndiposo ise tili na âwanandi mu ufumu wa Davide kuruska imwe. Sono nchifukwa uli mukutiyuyura ntheura? Asi ise ndise tikaâwa âwakwamba kuyowoya kuti karonga wawerere ku kaya?" Kweni âWaYuda âwakayowoya mwakukaripa chomene kuruska âwalsraele.

2 Samuele 20

Sheba wakugarukira Davide

¹Sono kukaâwako ku Giligala munthu wakusuzga mu makhaliro uyo zina lakhe wakaâwa Sheba, mwana wa Bikiri wa fuko la Benjamini. Iyo wakalizga mbata ndipo wakachemerezga wakati, "Ise tilije phande mwa Davide, tilije chiharo mu mwana wa Yese. Imwe âwalsraele, munthu yose warute ku hema lakhe."

²Ntheura âwalsraele wose âwakawukako kwa Davide na kurondezga Sheba mwana Bikiri. Kweni âWaYuda wakademera karonga na mtima wose kufuma ku mronga wa Yorodani kuya kafika ku Yerusalem.

³Para Karonga Davide wakafika ku Yerusalem, wakaâwatora âwawoli âwachoko âwara awo wakaâwareka kuti âwapwerererenge nyumba ya ufumu ndipo wakaâwâwika mu nyumba pasi pa mlinda. Wakaâwapanga vyakurya kweni kuti wakagona nawo chara. Ntheura âwakakhara âwakujalirika mu nyumba mpaka pa zuâwa la kufwira kwavo ndipo wakaâwa nga ndi vyokoro.

⁴Penepapo karonga wakati kwa Amasa, “Uŵachemere pamoza ūYuda wose mu mazuŵa ghatatu kuti wize kwa ine ndipo iwe nawo uŵepo.”

⁵Ntheura Amasa wakaruta kuti wakaŵacheme ūYuda, kweni ūwakachedwerapo pa nyengo iyo karonga wakamupimira.

⁶Ndipo Karonga Davide wakati kwa Abishayi, “Sono Sheba mwana wa Bikiri watichitirenge uheni ukuru kuruska wa Abisalomu. Ntheura tora ūwasilikari ūa ine sekuru wako na kumurondora mzire wasange misumba ya malinga na kuzgewerekera kwa ise.”

⁷Penepapo ūwasilikari ūa Yowabu na ūaKereti, ūaPeleti na vinkhara vyose ūwakaruta kufuma ku Yerusalem pasi pa urongozgi wa Abishayi kurondezga Sheba mwana wa Bikiri.

⁸Para ūwakaŵa pa jarawe likuru mu msomba wa Gibeyoni, Amasa wakakumana nawo. Yowabu wakavwara malaya gha nkhondo ndipo lupanga lukaŵa mu chibazi chakhe wakoroweka mu chiuno chakhe. Ndipo para wakendanga lupanga lura lukasoloroka na kuwa.

⁹Yowabu wakati kwa Amasa, “Kasi uli makora mubali wane?” Ndipo Yowabu wakamukora mwembe Amasa na woko lakhe la maryero na kumufyofyontha.

¹⁰Kweni Amasa kuti wakamanya chara kuti Yowabu wali na lupanga mu woko lakhe. Ntheura Yowabu wakamugwaza Amasa pa nthumbo mwakuti matumbo ghakafulumukira pasi, ndipo Amasa wakafwa penepapo. Yowabu kuti wakamugwaza kaŵiri chara. Penepapo Yowabu na mubali wakhe Abishayi ūwakarutilira kurondezga Sheba mwana wa Bikiri.

¹¹Yumoza wa ūwasilikari ūa Yowabu wakimilira pafupi na Amasa ndipo wakati, “Yose uyo wakutemwa Yowabu ndipo ngwa Davide warondezge Yowabu.”

¹²Thupi la Amasa ilo likaŵa na ndopa pera likaŵa pakati pa msewu. Wose awo ūwakizangapo pakumuwona ūwakimiranga. Para musilikari ūa Yowabu wakawona ūwanthu wose ūwakimirangapo, wakawuskapo thupi la Amasa mu msewu na kuliŵika ku thondo na kulidikiska chakuvwara.

¹³Thupi la Amasa likati lawuskikapo pa msewu, ūwasilikari wose ūwakarutilira pamoza na Yowabu na kumurondora Sheba mwana wa Bikiri.

¹⁴Sheba wakasorota mu charu cha mafuko ghose gha ūalsraele ndipo wakiza ku msomba wa Abelu mu chigaŵa cha Beti Maaka, ndipo ūa mbumba ya Bikiri wose ūwakawungana na kumurondezga mu msomba.

¹⁵Ūwasilikari wose ūa Yowabu ūwakiza na kumuzinga Sheba mu msomba wa Abelu Beti Maaka. Ūwakazenga chibumira icho chikakwera na kukhwaska linga. Ntheura ūwakamba kutimba linga mwakuti waliwiskire pasi.

¹⁶Penepapo mwanakazi yumoza wa vinjeru wakachemerezga kufuma mu msumba kuti, "Pulikani! Pulikani! Muphalirani Yowabu mwakuti ndiyowoye nayo."

¹⁷Ndipo para Yowabu wakasenderera kufupi mwanakazi yura wakati kwa iyo, "Kasi ndiwe Yowabu?" Yowabu wakazgora wakati, "Ndine." Mwanakazi yura wakati, "Utegherezge ivyo muteweti-kazi wako wati wayowoyenge." Yowabu wakazgora wakati, "Nkhutegherezga."

¹⁸Ntheura mwanakazi yura wakati, "Wanthu wa kale wakayowoyanga kuti, 'Ruta ku Abelu kuti mukafumbe urongozgi.' Ndipo nadi wantru wakasanga urongozgi ku Abelu.

¹⁹Ise ndise wantru wa mutende na wakugomezgeka mu charu cha Israele. Iwe ukukhumba kubwangandula msumba uwo ndi nyina wa Israele? Kasi nchifukwa uli ukukhumba kumarizga icho nchiharo cha FUMU?"

²⁰Yowabu wakazgora wakati, "Chara! Ine kuti nkukhumba kubwangandula panji kumarizga msumba uwu chara.

²¹Vinthu kuti vili ntheura chara, kweni nkukhumba munthu yunji zina lakhe Sheba mwana wa Bikiri uyo wakufuma ku charu cha Efurayimu. Iyo wawukira Karonga Davide. Mweneuyu yekha ndiyo mumureke kwa ise ndipo titi tiwukengepo pa msumba winu." Mwanakazi wakati kwa Yowabu, "Titi timuponyerani mutu wakhe pachanya pa linga."

²²Ntheura mwanakazi yura mu vinjeru vyakhe wakaruta ku wantru wose ndipo wakamudumula mutu wa Sheba na kuwuponya kwa Yowabu. Penepapo Yowabu wakalizga mbata ndipo wasilikari wakawukapo mu msumba, kuruta waliyose ku chikaya chakhe. Ndipo Yowabu wakawerera ku Yerusalem kwa karonga.

Nduna za Davide

²³Yowabu wakaŵa murongozgi wa wasilikari wose wa Israele. Ndipo Benaya, mwana wa Yehoyada wakaŵa murongozgi wa waKereti na waPeleti awo wakaŵa wavikiriri wa Davide.

²⁴Adoramu wakaŵa murongozgi wa vya nchito yakuchichizga ndipo Yehoshafati mwana wa Ahiludi wakaŵa mulembi wa vya mudauko.

²⁵Sheva wakaŵa mulembi, Zadoki na Abiyatara wakaŵa wasofi.

²⁶Ndipo Ira wa ku msumba wa Yayiri wakaŵa yumoza wa wasofi wa Davide.

2 Samuele 21

Wa mphapu ya Sauli wakukomeka

¹Mu nyengo ya kuwusa kwa Davide, mukâwa njara yikuru pa virimika vitatu vyakurondezgana waka. Ntheura Davide wakafumba kwa FUMU ndipo FUMU yikati, “Njara iyi yiliko chifukwa Sauli na mbumba yakhe wali na mrandu wakuthiska ndopa chifukwa chakukoma âwa mbumba ya Gibeyoni.”

²Penepapo karonga wakaŵachema âwaGibeyoni. Sono âwa mbumba ya Gibeyoni kuti âwakaŵa âwalsraele chara, kweni ndi awo âwakakharako ku fuko la âwaAmori. Nangauli âwalsraele âwakarapa kuŵasungilira âwamoyo âwaAmori, Sauli wakakhumba chomene kuŵakoma kuti âwarongore phamphu lakhe pa âwalsraele na âwaYuda.

³Davide wakaŵafumba âwa mbumba ya Gibeyoni wakati, “Kasi ndingamuchitirani chinthu uli? Kasi ndingamuphepiskani uli kuti mutumbike âwanthu âwa FUMU?”

⁴Âwa mbumba ya Gibeyoni âwakazgora âwakati, “Mrandu uwo uli pakati pa ise na Sauli na mbumba yakhe kuti ungalipirika na siliva panji golide chara. Ndipo kuti nkhwa ise kuti tikome waliyose mu âwalsraele chara.” Davide wakafumba wakati, “Kasi mukukhumba kuti ndimuchitirani vichi?”

⁵Âwa mbumba ya Gibeyoni âwakazgora karonga âwakati, “Munthu uyo wakatimara petu ndiposo wakanozgeraso kutikoma mwakuti tireke kuâwa na malo ghakukharapo mu charu cha Israele,

⁶mweneuyo mutipe âwana âwakhe âwanarume âwankonde na âwâwiri kuti tiŵapayike pa khuni panthazi pa FUMU ku Gibeya, msumba wa Sauli, karonga wakusankhika na FUMU.” Ndipo karonga wakati, “Nditi ndiŵaperekenge kwa imwe.”

⁷Kweni karonga wakamureka wamoyo Mefibosheti mwana wa Yonatani, muzukuru wa Sauli chifukwa cha chirapo icho Karonga Davide na Yonatani mwana wa Sauli wakachita panthazi pa FUMU.

⁸Karonga wakatora Arimoni na Mefibosheti âwana âwanarume âwâwiri âwRizipa mwana mwanakazi wa Aya, âweneawo Sauli wakababamo. Wakatoraso âwana âwanarume âwankonde âwa Merabu mwana mwanakazi wa Sauli âweneawo Adiriyele mwana wa Barizilayi wakababamo mwa Mehola.

⁹Wakaŵapereka ku âwa mbumba ya Gibeyoni awo âwakaŵakoma na kuŵapayika pa khuni ku phiri panthazi pa FUMU. Wose âwankonde na âwâwiri âwakafwira pamoza. Wakakomeka mu mazuâwa ghakudanga gha vuna apo âwakambanga waka kuvuna nyauti.

¹⁰Sono Rizipa mwana mwanakazi wa Aya wakatora chigudulu na kujizengera msasa pa jarawe apo pakaŵa vitanda vinkonde na viŵiri vira ndipo wakakharapo kufuma pa nyengo ya kuvunira nyauti mpaka pa nyengo ya

kurokwera vura. Pa nyengo ya muhanya wakaŵinganga viyuni vya mudera ndipo na usiku wakalindanga vikoko kuti vireke kwiza karya vitanda vira.

¹¹Para Davide wakapulika icho wakachita Rizipa mwana wa Aya, muwoli muchoko wa Sauli,

¹²wakaruta kuya katora viwangwa vya Sauli na vya mwana wakhe Yonatani kufuma ku ūanthu ūa ku Yabeshi Gileyadi. Iwo ūakiba viwangwa ivi kufuma pa baraza la chisanisani ku Beti Shani uko ūaFilisiti ūakapayikira mathupi ghawo pa khuni, pa zuŵa ilo ūakakomera Sauli ku Gilibowa.

¹³Wakiza navyo viwangwa vya Sauli na Yonatani mwana wakhe kufuma kwenekura ndipo wakatoraso viwangwa vya ūankonde na ūawiri awo ūakapayika na kuviunjika pamoza.

¹⁴Ūakavisunga mu dindi viwangwa vya Sauli na Yonatani mu charu cha Benjamini mu msumba wa Zela, uko wakasungika Kishi wiske wa Sauli. Ndipo ūakachita vyose ivyo karonga wakalangula. Pamanyuma pa ichi, Chiuta wakapulika kuŵeyerera kwa ūanthu kurombera charu.

Nkhondo pakati pa ūalsraele na ūaFilisiti

(1 Mid 20.4-8)

¹⁵ŪaFilisiti ūakarwaso nkhondo na ūalsraele, ndipo Davide ūasilikari ūakhe ūakaruta kuya karwa na ūaFilisiti. Pamanyuma Davide wakavuka chomene.

¹⁶Ishibi Benobu, yumoza wa mphapu ya Rafa, viŵanthu vikuruvikuru, mweneuyo wakawâa na mukondo wa mkuŵa uzitu wakhe wakukwana makilogiramu ghatatu na hafu, wakakhumba kukoma Davide. Iyo wakavwara lupanga lupyha mu chiuno chakhe.

¹⁷Kweni Abishayi, mwana wa Zeruya wakamuthaska Davide pakumurotokera muFilisiti yura na kumukoma. Penepapo ūasilikari ūa Davide ūakarapira Davide kuti, "Imwe karonga kuti mwizamkurutaso nase ku nkhondo chara mzire imwe mufwe chifukwa imwe ndimwe nyali ya Israele."

¹⁸Pamanyuma pa ichi, pakawukaso nkhondo yinyakhe na ūaFilisiti iyo yikachitikira ku Gobu. Pa nkhondo iyi Sibekayi wa mbumba ya Husha wakakoma Safu yumoza wa mphapu ya Rafa, viŵanthu vikuruvikuru.

¹⁹Yikawâso nkhondo yinyakhe na ūaFilisiti ku Gobu ndipo pa nkhondo iyi Elihanani mwana wa Yaare Oregimu wa ku Betelehemu wakakoma mubali wa Goliyati wa mbumba ya Giti mweneuyo kuti mukondo wakhe ukaŵa nga ndi muchiko wa chakurukira salu.

²⁰Yikawâso nkhondo yinyakhe ku Gati, kweneuko kukawâa munthu wa musinkhu ukuru uyo wakawâa na minwe yinkonde na umoza ku woko lirilose ndiposo vigunwe vinkonde na chimoza ku lundi lirilose, vyose pamoza vikawâa 24. Nayo wakawâa wa mphapu ya viŵanthu vitali na vyankhongono.

²¹Chinkhara ichi, chikati chayuyura wâlsraele, Yonatani mwana wa Shimeya, mwana munyakhe wa Davide wakachikoma.

²²Wose wânayi aâwa wakawâ wânthu âkuruâkuru âwa ku msumba wa Gati ndipo âkakomeka na Davide na âwasilikari wakhe.

2 Samuele 22

Sumu yakurumba ya Davide (Mas 18)

¹ Davide wakimba sumu yakurumba FUMU, para yikati yamuthaska ku wârwani wose na kwa Sauli.

²Iyo wakimba sumu wakati, “FUMU ndiyo jarawe lane, ndiyo linga lane na muthaski wane.

³Chiuta wane ndiyo jarawe lane, mwa mweneuyo nkhubisamamo. Chiuta ndi nguru yane, ndiyo lusengwe lwane na chiponosko chane. Chiuta ndiyo linga lane, malo ghane ghakubisamamo na Muponoski wane, Iyo wakundiponoska ku wânthu âwa vivulupi.

⁴Ine nkhuchema kwa FUMU, yeneiyo yikwenera kurumbika, ndipo yikundiponoska ku wârwani wane. Rumbani FUMU!

⁵“Majigha gha nyifwa ghakandizingirizga, mwezga wa pharaniko ukundigundizga.

⁶Vikondo nya ku malo gha wâkufwa vikandikora malundi, misampha ya nyifwa yikandijandizga.

⁷Mu kukweâeka kwane, nkhachema kwa FUMU, kwa Chiuta wane ndiko nkhachemerezga. Wali mu nyumba yakhe, wakapulika mazgu ghane, kulira kwane kukapulikikwa kwa iyo.

⁸“Penepapo charu chikasunkhunyika na kundindima, malufura ghakuchanya ghakasunkhunyika, ghakandindima chifukwa FUMU yikakaripa.

⁹Josi likafuma mu mphuno zakhe, moto wakumyangura ukafuma mu mlomo wakhe, makara ghakulilima ghakafuma mu mlomo wakhe.

¹⁰Wakakerula mtambo na kukhilira pasi, mdima ukuru ukaâwa kusi ku malundi ghakhe.

¹¹Wakagara pa mukerubi na kuwuruka, wakawoneka wakuwuruka mukati mu mphepo.

¹²Wakazgora mdima kuâwa chidiko chakhe, maâwingu gha vura gha bii, ghakawâ hema lakhe.

¹³Kufuma ku kung'azima kwa uâapo wakhe, makara gha moto ghakagolera.

¹⁴“FUMU yikadudumira kuchanya, Chiuta Chikurukuru wakayowoya mazgu ghakhe.

¹⁵Wakaponya mivwi kuŵambininiska ūwarwani, kududumira kwa ūaleza kukaŵachimbizga.

¹⁶Pasi pa nyanja pakawoneka, malufura gha charu ghakakhara pakweru, para FUMU yikaŵachenya mwa ukari, para yikathuta muvuchi mu mphuno zakhe.

¹⁷“FUMU yikanyoroska woko lakhe kuchanya na kundikora, yikandizuwura mu maji ghanandi.

¹⁸Yikandithaska ku ūwarwani ūane ūankhongono, ūeneawo ūakanditinkhang, pakuti ūakaŵa ūankhongono kuruska ine.

¹⁹Wakandizira pa nyengo ya visuzgo vyane, kweni FUMU yikaŵa nchirikizgo yane.

²⁰Yikanditorera ku malo ghasani, yikandithaska chifukwa yikakondwera mwa ine.

²¹“FUMU yikandipa njombe kwakuyana na urunji wane. Yikandipa njombe pakuti ndine wambula kalema.

²²Ine nkhusungilira nthowa za FUMU, ndilije kuchitapo chiheni pakumureka Chiuta wane.

²³Pakuti malangulo ghakhe ghose nkhughasungilira, nkhapatukako ku marango ghakhe chara.

²⁴Nkhaŵa wambula kafukwa panthazi pakhe, nkhajisunga pakureka kuchita uheni.

²⁵Ntheura FUMU yandipa njombe, kwakuyana na urunji wane, nga ndi umo yikuwonera kuti ndili wakuphotoka.

²⁶“Awo mbakugomezgeka kwa imwe, namwe mukujirongora kuŵa wakugomezgeka, Awo mbambula kalema, namwe mukujirongora kuŵa ūambula kalema.

²⁷Ku awo mbakuphotoka, namwe mukujirongora kuŵa ūakuphotoka. Awo mbakubendera mu mtima, imwe mukujirongora kuŵa wakuchenjera.

²⁸Imwe mukuthaska awo ūakujiyuyura, kweni awo ūakujikuzga mukuŵawona, kuti muŵakhizgire pasi.

²⁹“Nadi, imwe, Mwe FUMU, ndimwe nyali yane, FUMU, ndimwe mukuŵala mu mdima wane.

³⁰Na wovwiri winu, ndingathereska mpingo wa nkhondo, ndipo kuŵa pamoza na Chiuta wane, ndingamanya kuŵenuka linga.

³¹“Imwe Chiuta, nthowa zinu ndizakufikapo, mazgu gha FUMU ghakuneneska. Chiuta ndi nguru ku wose, awo âwakugomezga na kubisama mwa iyo.

³²Pakuti Chiuta munyakhe palije, kweni imwe FUMU pera. Jarawe linyakhe lakubisamamo palije, kweni imwe Chiuta withu pera.

³³Chiuta mweneuyu ndiyo linga lane lakukhora, ndiyo wakuwuskapo urwani mu nthowa zane.

³⁴Wakukhozga malundi ghane nga ndi gha nyiska, wakundisungilira makora mu malo ghakukwera.

³⁵Wakusambizga mawoko ghane karwero ka nkhondo, mwakuti ghakumanya kugôwa uta wa mkuŵa.

³⁶“Mwe FUMU, mukundipa nguru ya chiponosko, ndipo wovwiri winu wandikwezga.

³⁷Mukukuzga nthowa zane zakwendamo, ndipo malundi ghane kuti ghakuteremuka chara.

³⁸Nkhaŵachimbilira âwarwani âwane na kuŵathereska, kuti nkawerere chara mpaka nkhaŵamara petu.

³⁹Nkhaŵatimba na kuŵawiskira pasi, mwakuti âwakondeka na kuwuka wuwo, nkhaŵakandirizgira pasi na malundi ghane.

⁴⁰Imwe mukandipa nkhongono zakurwera nkhondo, âwarwani âwane mukâwathereskera pasi pa malundi ghane.

⁴¹Ndimwe mukandichimbizgira âwarwani âwane, wose awo âwakanditinkhangâ nkhaŵamara petu.

⁴²Âwakachemerezga, kweni pakaŵavye wakuŵaponoska, âwakalirira kwa FUMU, kweni yikaŵazgora chara.

⁴³Nkhaŵathibura nga ndi fuvu, nkhaŵang'anya na kuŵakandira pasi, nga ndi mathipa gha pa msewu.

⁴⁴“Mukandithaska ku awo âwakulimbana nane, mukandisungilira kuti ndiwuse mafuko Îwanthu awo nkhaŵamanya chara âwakanditeŵetera.

⁴⁵Îwalendo âwakiza kwa ine wakukhwaŵa pasi, âwakati âwapulika vyâ ine wakandilambira.

⁴⁶Îwalendo âwakathika lusoko, âwakiza âwakumbwambwantha, kufumira mu malinga ghawo.

⁴⁷“FUMU njamoyo, ndiyo Jarawe lane lakutumbikika, wathuwuslike Chiuta, Jarawe na Muponoski wane.

⁴⁸Chiuta ndiyo wakandovwira kuwezgera nduzga, wakuthereska mafuko kuti għaẇe pasi pane.

⁴⁹Chiuta wakandithaska ku ġarwani ġwane. “Mukandikwezga kuwa pachanya pa ġarwani ġwane, mukandithaska ku wanthu wakuchita vivulupi.

⁵⁰Pa chifukwa ichi nkhumurumbani imwe, Mwe FUMU, mukati mu wāmitundu, na kwimba sumu zakurumba zina linu.

⁵¹Chiuta wakumupa karonga wakhe kutonda kukuru, wakurongora chisungusungu ku wakuphakazgika wakhe, kwa Davide na mphapu yakhe kwa muyirayira.”

2 Samuele 23

Mazgu għa umaliro għa Davide

¹Mazgu għa umaliro għa Davide ndi agha: “Mazgu għa Davide mwana wa Yese, mazgu għa uyo wakakwezgeka pachanya nkhanira, għa wakuphakazgika wa Chiuta wa Yakhobe, munħu wakutemwa kwimba sumu za kurumba mu Israele.

²“Mzimu wa FUMU ukuyowoya mwa ine, mazgu ghakhe ghali mu lulimi lwane.

³Chiuta wa Israele wayowoya, Jarawe la Israele layowoya kwa ine kuti, ‘Munħu uyo wakuwusa wānthu mu urunji, pakuwawusa kuti wopenge Chiuta,

⁴wali nga ndi kuwala kwa mulenje, wali nga ndi dazi lakufuma ku mulenje wambula maŵingu. Wali nga ndi ungweru pamanyuma pa vura, uko kukumezga utheka mu charu.’

⁵“Asi mbumba yane njakufikapo panthazi pa Chiuta? Iyo wali kuchita phangano la muyirayira na ine, la kurongosoreka makora na la kukhora mu vyose. Asi Chiuta ndiyo wizamkundipa ine kuchita makora mu ivyo ine nkhukhumba ndiposo na ivyo vingandiponoska?

⁶Kweni wahreni wose wasezgeke nga ndi minga, pakuti wāngakoreka na woko chara.

⁷Munħu uyo wakuyikora wakuwa na visulo panji luthi lwa mukondo, ndipo minga yikocheka pa moto nyengo yeneiyo.”

Vinkħara vyva nkhondo vyva Davide

(1 Mid 11.10-41)

⁸Mazina għa vinkħara vyva Davide ivyo wakawwa navyo ndi agha: Yoshebu Bashebeti wa ku Takemoni. Iyo wakawwa murongozgi murara wa ġarongozgi wwatatu wa wasilikari. Wakarwa nkhondo yekha na yekha na wānthu 800 ndipo wakawwakoma wose pa nyengo yimoza.

⁹Wa chiŵiri wakaŵa Eleyazara, mwana wa Dodo wa fuko la Ahohi. Iyo wakaŵa na Davide para ūkavya ūFilisiti awo ūkuwungana malo ghanji kuti ūwarwe nkhondo. Pamanyuma ūasilikari ūa ūalsraele ūkawerera nyuma.

¹⁰Kweni Eleyazara wakakhala na kurwa nkhondo na ūFilisiti mpaka woko vikalema na kuziririkira ku lupanga. Ndipo FUMU yikathereska ūFilisiti ūanandi zuŵa lenelira. Pamanyuma ūasilikari ūa ūalsraele ūkawerera kwa Eleyazara ndipo wakaya kaŵavura malaya ūanthu ūkufwa.

¹¹Wa chitatu wakaŵa Shama mwana wa Agi muHarara. ŪFilisiti ūkawungana pamoza pa malo gha Lehi apo pakaŵa munda wa nchunga zinandi. Ndipo penepara ūasilikari ūa ūalsraele ūkawachimbira ūFilisiti.

¹²Kweni Shama wakimilira nganganga pakatikati pa munda ura. Wakawuvikirira munda ura pakukoma ūFilisiti ndipo FUMU yikawathereska ūFilisiti ūanandi.

¹³Ūarongozgi ūa ūasilikari ūatatu mwa ūarongozgi ūasilikari 30, ūkiza kwa Davide mu nyengo ya kukorora, apo wakaŵa ku mphanji ya Adulamu. Pa nyengo iyi ūasilikari ūa ūFilisiti wakazenga misasa yawo mu dambo la Refayimu.

¹⁴Pa nyengo iyo Davide wakaŵa wali mu linga, ndipo ūFilisiti ūkawâa mu msumba wa Betelehemu.

¹⁵Davide wakakhumba kumwa maji ndipo wakati, “Mbaya mwe waŵengeko munthu yumoza kuti wandipeko maji ghakumwa gha mu chisimi cha mu Betelehemu icho chili pafupi na chipata.”

¹⁶Ntheura vinkhara vitatu vira vikanjira mukati mu misasa ya ūasilikari ūa ūFilisiti na kuya kanegha maji mu chisimi pafupi chipata mu msumba wa Betelehemu na kwiza nagho kwa Davide. Kweni Davide wakakana kumwa. Mu malo mwakhe, wakaghathira pasi nga ndi sembe kwa FUMU.

¹⁷Ndipo Davide wakati, “Chindiŵire kutali chinthu ichi, Mwe FUMU. Kuti ndingamwa maji agha chara agho ghali nga ndi ndopa za ūanthu aŵa, ūeneawo ūkazomera kuruta na kuŵika umoyo wawo mu urwani.” Ntheura ndimo vikachitira vinkhara vitatu vira.

¹⁸Abishayi mwana munyakhe wa Yowabu, mwana ūa Zeruya wakaŵa murongozgi murara yumoza wa vinkhara 30. Iyo wakarwa nkhondo na ūasilikari ūa ūFilisiti ūkukwana 300 ndipo wakawakoma wose na mukondo wakhe. Ntheura wakajitorera lumbiri pa dera pa vinkhara vitatu.

¹⁹Wakaŵa wakumanyikwa chomene kuruska wose 30, ndipo ūkamwimika kuŵa murara wawo wa ūasilikari, kweni wakafikapo pa vinkhara vira vitatu chara.

²⁰Benaya mwana Yehoyada wakaŵa musilikari wa chikanga mu msumba wa Kabizeyele. Iyo wakachita vinthu vikuru vinandi. Wakakoma vinkhara viŵiri vya

charu cha Mowabu, ndipo wakaruta ku chibuwu na kukoma nkharamu pa nyengo ya chiwuvi.

²¹Benaya wakakomaso muEguputo uyo wakaŵa wakutowa chomene. MuEguputo uyu wakaŵa na mukondo, kweni Benayiya wakaruta kwa iyo na ndodo ndipo wakamupoka mukondo wakhe na kumukomera nawo.

²²Vinthu ivi ndivyo wakachita Benaya mwana wa Yehoyada ndipo wajitorera lumbiri pa dera vinkhara 30 vira

²³Benayiya wakaŵa wakumanyikwa chomene mukati mu ūasilikari ūara 30, kweni wakafikapo chara vinkhara vitatu vira. Davide wakamwimika murara wa ūavikiriri ūakhe.

²⁴Mu wupu wa vinkhara 30 vira ndi aŵa: Asahele, mwana munyakhe wa Yowabu, Elihanani mwana wa Dodo wa ku Betelehemu,

²⁵Shama wa fuko la Harodi Elika wa fuko la Harodi,

²⁶Helezi wa ku Paliti, Ira mwana wa Ikeshi wa ku Tekowa,

²⁷Abiyezere wa ku Anatoti, Mebunayi wa ku Husha,

²⁸Zalimoni muAhohi, Maharayi wa ku Netofa,

²⁹Helebu, mwana wa Baana wa ku Netofa, Itayi mwana wa Ribayi wa ku Gibeya mu charu cha Benjamini,

³⁰Benaya wa ku Piratoni, Hidayi wa ku madambo gha ku Gaashi,

³¹Abi Aliboni wa ku Aribati, Azimaveti wa ku Bahurimu,

³²Eliyaba wa ku Shaaliboni, ūana ūa Yasheni, Yonatani,

³³Shama muHarara, Ahiyamu mwana wa Sharara muHarara,

³⁴Elifeleti mwana wa Ahasibayi wa ku Maaka, Eliyamu mwana wa Ahitofele wa ku wa Gilo,

³⁵Heziro wa ku Karimele, Paarayi wa ku Aribi,

³⁶Igala mwana wa Natani wa ku Zoba, Bani wa ku Gadi,

³⁷Zeleki wa fuko la Amoni, Naharayi wa ku Beyeroti, wakayegha mahomwa gha Yowabu mwana wa Zeruya,

³⁸Ira wa ku Itiri, Garebu wa ku Itiri,

³⁹ndipo na Uriya muHiti yura. Vinkhara vyose pamoza vikâwa 37.

2 Samuele 24

Davide wakupenda ūanthu

(1 Mid 21.1-27)

¹ FUMU yikaŵakwiyiraso ūIsraele ndipo yikakuŵirizga Davide kuti waŵawukire pakuyowoya kuti, “Ruta ukapende ūIsraele na ūaYuda.”

² Ntheura karonga wakamuphalira Yowabu pamoza na ūarongozgi ūa ūasilikari awo ūkawā nayo kuti, “Rutani mwende mu mafuko ghose gha Israele kufuma mu charu cha Dani mpaka ku Beyeresheba. Mukāwapende ūasilikari wose mwakuti ndimanye unandi wawo.”

³ Kweni Yowabu wakazgora karonga wakati, “FUMU, Chiuta winu wasazgirepo ūasilikari nanga ūangāwa ūanandi uli kwandaniska na 100, ndipo maso gha karonga sekuru wane yichiwone ichi. Kweni kasi nchifukwa uli karonga sekuru wane wakukhumba kuchita ichi?”

⁴ Ndipouli mazgu gha karonga ghakaruska gha Yowabu na gha ūarongozgi ūa ūasilikari. Ntheura ūakafumapo panthazi pa karonga kuruta kuya kaŵapenda ūIsraele.

⁵ Wantru ūara ūakambuka mronga wa Yorodani ndipo ūakamba kupenda wantru mu misumba wa Aroyere, uwo uli pakatikati pa chidambo mu charu cha Gadi mpaka ūakaya kafika ku misumba wa Yazere.

⁶ Wakaruta ku chigāwa cha Gileyadi na ku Kadeshi mu charu cha ūaHiti. Wakarutaso mu charu cha Dani ndipo kufuma kura ūakazingirira kuya Sidoni.

⁷ Pamanyuma ūakiza ku linga la Ture na ku misumba yose ya ūaHivi na ya ūaKanani. Wakafumako kura na kuruta ku Beyeresheba ku cha ku mwera kwa charu cha Yuda.

⁸ Ntheura ūakati ūenda mu charu chose, wakiza ku Yerusalem pakati pajumphapo myezi yinkonde na yinayi na mazuŵa 20.

⁹ Ndipo Yowabu wakiza kaperekwa kwa karonga unandi wa ūasilikari awo ūakapendeka. Mu charu cha Israele mukāwamo ūanarume ūankhongono ūakukwana 800,000 awo ūangarwa nkhondo. Ndipo mu charu cha Yuda mukawā ūanarume ūankhongono ūakukwana 500,000 awo ūangarawa nkhondo.

¹⁰ Davide wakasuzgika chomene mu mtima wakhe pamanyuma pakupenda ūasilikari wose ūara ndipo wakuti kwa FUMU, “Ndananga chomene pa icho ndachita. Ntheura Mwe FUMU, nkhumuŵeyani wuskanipo kwananga kwa muteŵeti winu. Ndachita chinthu cha kupusa chomene.”

¹¹ Para Davide wakawuka na mulenje, mazgu gha FUMU ghakiza kwa nchimi Gadi, muwoni wa Davide ndipo wakati,

¹² “Ruta ukamuphalira Davide kuti, FUMU yikuti nkhukupa vinthu vitatu. Usankhepo chimoza icho ukukhumba kuti ndichite kwa iwe.”

¹³Ntheura nchimi Gadi wakaruta kwa Davide ndipo wakati kwa iyo, "Kasi ukukhumba kuti kuŵe njara mu charu chako virimika vitatu? Panji ukukhumba kuti uchimbirenge waka ku ŵarwani ŵako pa myezi yitatu para wakukuchimbizga? Panji ukukhumba kuti kuŵe nthenda yakofya mu charu chako pa mazuŵa ghatatu? Sono ughanaghane, undipe zgoro kuti nkhaŵaphalire awo ŵangundituma."

¹⁴Penepapo Davide wakati kwa Gadi, "Ine ndili mu visuzgo vikuru chomene. Rekani tijiŵike mu mawoko gha FUMU, pakuti yili na chiwuravi chikuru. Kweni tireke kujiŵika mu mawoko gha ŵanthu."

¹⁵Ntheura FUMU yikatuma nthenda yakofya pa ŵaIsraele kwamba na mulenje mpaka pa nyengo iyo yikamikira ndipo ŵanthu ŵakukwana 70,000 ŵakafwa kufuma ku charu cha Dani mpaka ku Beyeresheba.

¹⁶Ndipo para mungelo wakanyoroskera woko lakhe ku Yerusalemu kuti wakome ŵanthu ŵa msomba ura, FUMU yikagowoka ndipo yikati kwa mungelo wakukoma yura, "Mbwenu! Sono wezgako woko!" Pa nyengo iyi mungelo wa FUMU yura wakaŵa pa luwugha lwa tirigu lwa Arawuna, muYebusi.

¹⁷Para Davide wakawona mungelo uyo wakakomanga ŵanthu wakati kwa FUMU, "Ine ndine ndili kwananga na kuchita uheni. Kweni ŵanthu aŵa ndi mberere. Kasi ŵachitachi? Nkhumuŵeyani kuti mulange waka ine na ŵa mu mbumba ya ŵadada."

¹⁸Pa zuŵa lenelira nchimi Gadi wakiza kwa Davide ndipo wakati kwa iyo, "Rutani, mukazenge jochero la FUMU pa luwugha lwa tirigu lwa Arawuna, muYebusi."

¹⁹Penepapo Davide wakachita nga ndi umo FUMU yikalangulira mwa nchimi Gadi.

²⁰Para Arawuna wakalaŵiska, wakawona Karonga Davide na ŵateŵeti ŵakhe ŵakwiza kwa iyo. Ntheura wakaruta ndipo wakasindamira pasi panthazi pa karonga kupereka nchindi.

²¹Arawuna wakafumba karonga wakati, "Nchifukwa uli karonga sekuru wane wiza kwa muteŵeti wakhe?" Davide wakazgora wakati, "Ndiza kuti ndigule luwugha lwa tirigu kwa iwe mwakuti ndiyizengerepo FUMU jochero kuti nthenda yakofya yifumemo mu ŵanthu."

²²Penepapo Arawuna wakati kwa Davide, "Karonga, sekuru wane, torani ndipo mupereke icho nchiweme kwa imwe. Ng'ombe zakuti mupereke kuŵa sembe yakocha izi ndiposo vya kubulira tirigu na magoliwoli gha ng'ombe kuti ghâwe khumi agha."

²³Vyose ivi, mwe karonga, Arawuna wakupereka kwa karonga, FUMU, Chiuta winu wapokerere waka sembe zinu.

²⁴Kweni karonga wakati kwa Arawuna, “Chara, nkhukhumba kuti ndigule kwa iwe. Kuti ndingapereka sembe yakocha kwa FUMU, Chiuta wane chara kwambula kuti ndalipirapo kanthu.” Ntheura Davide wakagula luwuga lwa tirigu na ng’ombe zira pa mtengo wa ndarama za siliva zakukwana 50.

²⁵Ntheura Davide wakayizengera FUMU jochero penepara na kupereka sembe yakocha na ya wenewawene. Penepapo FUMU yikapulika kuŵeyerera uko Davide wakachitira charu ndipo nthenda yakofya nayo yikafumako ku ūIsraele.

1 Karonga

1 Karonga 1

Karonga Davide mu uchekuru wakhe

¹Karonga Davide wakachekura chomene ndipo nanga âwakamudikiskanga mabulanete kuti wakathukiranga chara.

²Ntheura nduna zakhe zikati kwa iyo, “Ise taghanaghana kuti timupenjerani mwali, imwe karonga sekuru withu. Iyo wamuteŵeteraninge na kumupwerererani ndipo wagonenge pafupi namwe mwakuti muthukirenge.”

³Penepapo âwakapenjapena mwali wakutowa mu charu chose cha Israele ndipo âwakamusanga Abishagi muShunemu, na kwiza nayo kwa karonga.

⁴Mwali uyu wakaŵa wakutowa chomene. Iyo wakamba mlimo wakupwererera na kuteŵetera karonga, kweni karonga kuti wakamumanya chara.

Adoniya wakulirira ufumu

⁵Sono Adoniya mwana wa Davide, uyo nyina wakaŵa Hagiti, wakamba kujitukumura pakuyowoya kuti, “Ine ndine ndiŵenge karonga.” Penepapo wakajisangira magareta na âwasilikari âwakukwera pa mahachi ndipo âwanthu 50 kuti âwachimbirenge panthazi pakhe.

⁶Nanga Adoniya wakachita ichi, âwawiske kuti âwakamuchenyapo panji kumufumbapo kuti kasi wachitirachi chinthu ichi nanga ndi zuŵa limoza chara. Adoniya wakaŵa munung'una wa Abisalomu iwo âwakadikana ndipo Adoniya nayo wakaŵa wakutowa chomene.

⁷Iyo wakapangana na Yowabu mwana wa Zeruya ndipo na musofi Abiyatara. Iwo âwakazomera kumurondezga Adoniya ndipo na kumovwira kuti waŵe karonga.

⁸Kweni musofi Zadoki, na Benaya mwana wa Yehoyada, na nchimi Natani, Shimeyi, Reyi ndiposo na âwavikiriri âwa Davide kuti âwakazomerezgana na Adoniya chara.

⁹Zuŵa limoza Adoniya wakapereka sembe za mberere, za mbuzi, za ng'ombe ndiposo na za âwana âwa ng'ombe âwakututuâwa ku Libwe la Njoka pafupi na Eni Rogele. Wakachemerako âwana âwanyakhe wose, ndiwo âwana âwa karonga, ndiposo na âwarongozgi âwa mu mbumba ya ufumu âwa mu charu cha Yuda.

¹⁰Kweni wakaŵavye kuchemerako nchimi Natani, Benaya panji âwavikiriri âwara âwa Davide nanga ndi mwana munyakhe Solomoni.

Solomoni wakwimikika kuŵa karonga

¹¹Penepapo Natani wakaruta kwa Batisheba nyina wa Solomoni na kumufumba kuti, "Kasi wapulika kuti Adoniya mwana wa Hagiti wajiŵika yekha kuŵa karonga apo Davide sekuru withu wakumanya chara?

¹²Sono reka ndikuphalire urongozgi wane umo ungaponoskera umoyo wako na umoyo wa mwana wako Solomoni.

¹³Iwe urute mwaluŵiro kwa Karonga Davide, ndipo ukati kwa iyo, 'Imwe sekuru wane karonga, asi ndimwe mukarapa kwa ine muteŵeti-kazi winu kuti Solomoni mwana wane ndiyo wati waŵenge karonga pamanyuma pa ine. Iyo ndiyo wati wakharenge pa chizumbe chane? Sono kwaŵa uli kuti Adoniya ndiyo wimikika kuŵa karonga?"

¹⁴Sono apo iwe uchali kwenekura kuyowoya na karonga ine nane nditi ndizenge kuti ndizakakhozgere mazgu ghako.

¹⁵Ndipo Batisheba wakanjira mu chipinda cha karonga mweneuyo nyengo iyi wakachekura chomene. Abishagi mu Shunemu ndiyo wakamuteŵeteranga karonga.

¹⁶Batisheba wakasindama na kulambira karonga. Ndipo karonga wakafumba kuti, "Kasi ukukhumba vichi?"

¹⁷Batisheba wakati kwa iyo, "Sekuru wane, imwe mwekha mukarapa kwa muteŵeti-kazi winu mu zina la FUMU, Chiuta winu kuti, 'Solomoni mwana wako ndiyo wati waŵenge karonga pamanyuma pa ine. Iyo ndiyo wati wakharenge pa chizumbe chane?"

¹⁸Kweni wonani sono Adoniya ndiyo ndi karonga ndipo imwe karonga sekuru wane mukumanya chara.

¹⁹Iyo waperekwa sembe zinandi za ng'ombe, za ŵana ŵa ng'ombe ŵakututuŵa, za mberere na za mbuzi ndipo wachemerako ŵana wose ŵa imwe karonga, Musofi Abiyatara ndiposo na Yowabu murongozgi wa ŵasilikari. Kweni muteŵeti winu Solomoni walije kumuchema.

²⁰Sono karonga sekuru wane maso gha ŵaisraele wose ghali pa imwe kuti muŵaphalire munthu uyo wati waharenge chizumbe chinu pamanyuma pinu.

²¹Usange mwareka kuchita ichi, para karonga sekuru wane wagonza pamoza na ŵasekuru, mwana wane Solomoni na ine tizamukupimika nga ndi para tili ŵachigaruka."

²²Apo Batisheba wakaŵa wachali kuyowoya na karonga, nchimi Natani wakanjira.

²³Ndipo awo ŵakaŵa na karonga ŵakati, "Nchimi Natani nayo wali pano." Penepapo Natani wakanjira ndipo wakasindamira pasi panthazi pa karonga.

²⁴Ndipo wakafumba wakati, “Kasi imwe karonga sekuru wane muli kuphara kuti Adoniya ndiyo wakharenge pa chizumbe chinu pamanyuma pinu.

²⁵Pakuti muhanya uno waruta kuya kapereka sembe zinandi za ng'ombe, za wana wa ng'ombe wakututuwa, za mberere na za mbuzi. Wachema wana wose wa karonga, murongozgi wa wasilikari, na musofi Abiyatara. Ndipo sono ntheura, wakurya, na kumwa pamoza na iyo na kuyowoya kuti, ‘Uwe na umoyo utali Karonga Adoniya!’

²⁶Kweni ine nda muteweti winu, pamoza na Zadoki musofi, Benaya mwana wa Yehoyada, ndipo na muteweti winu Solomoni walije kutichema.

²⁷Kasi ichi ndicho karonga sekuru wane wachita kwambula kuphalira wateweti wakhe kuti wamanye munthu uyo wati waharenge chizumbe pamanyuma pa karonga sekuru wane?”

²⁸Penepapo Karonga Davide wakati, “Muchemani Batisheba kuti wize.” Batisheba wakanjira na kwimilira panthazi pa karonga.

²⁹Ndipo karonga wakarapa wakati, “Nkhurapira mwa FUMU yamoyo yeneiyo yikandiwombola mu visuzgo vyane vyose

³⁰nga ndi umo nkharapira kwa iwe mu zina la FUMU, Chiuta wa Israele, kuti mwana wako Solomoni ndiyo wati wa wenje karonga pamanyuma pa ine na kuhara chizumbe mu malo mwa ine, muhanya uno ndicho ndichitenge nadi.”

³¹Penepapo Batisheba wakasindamira pasi na kumulambira karonga, ndipo wakati, “Karonga, sekuru wane Davide, wa we na umoyo utali!”

³²Sono Karonga Davide wakati, “Muchemani musofi Zadoki, nchimi Natani na Benaya mwana wa Yehoyada.” Wantru a wa wakiza panthazi pa karonga.

³³Karonga wakati kwa iwo, “Torani wateweti wa ine sekuru winu ndipo mumukwezge mwana wane Solomoni pa mbunda yane na kuruta nayo ku Gihoni.

³⁴Sono kwenekura musofi Zadoki, na nchimi Natani wakamuphakazge mafuta kuwa karonga wa Israele. Pamanyuma mukalizge mbata na kuyowoya kuti, ‘Mu we na umoyo utali imwe Karonga Solomoni!’

³⁵Sono imwe mukamurondezgenge pamanyuma apo mukwiza kuno kuti wizakakhare pa chizumbe chane. Iyo ndiyo wati wa wenje karonga mu malo ghane. Pakuti ine ndamkusankha kuti wa we karonga wakuwusa charu cha Israele na cha Yuda!”

³⁶Sono Benaya mwana wa Yehoyada wakati kwa karonga, “Ameni! Rekani icho karonga wayowoya chi wenje icho FUMU Chiuta walangula.

³⁷Nga ndi umo FUMU yanguŵira na sekuru wane karonga ntheura ndimo yiŵireso na Solomoni ndipo yikuzgireko ufumu wakhe kuruska ufumu wa sekuru Karonga Davide.”

³⁸Penepapo musofi Zadoki, nchimi Natani, na Benaya mwana wa Yehoyada, ūaKereti na ūaPeleti, ūakaruta ndipo ūkamukwezga Solomoni pa mbunda ya Karonga Davide na kwiza nayo ku Gihoni.

³⁹Kwenekura musofi Zadoki wakatora lusengwe lwa mafuta kufuma mu hema, ndipo wakamuphakazga Solomoni kuŵa karonga. Pamanyuma wakalizga mbata ndipo ūanthu wose ūkati, “Muŵe na umoyo utali imwe Karonga Solomoni!”

⁴⁰Ndipo ūanthu wose ūkaruta kumurondezga munyuma uku ūakulizga ūafyoliro, na kusekerera na chimwemwe chikuru chomene kufika pakuti charu chikandindima.

⁴¹Sono Adoniya na ūanthu wose awo wakaŵachema ūakapulika kamphomezi aka pa nyengo iyo ūkamarizgiranga chakurya cha chikondwerero chawo. Ndipo Yowabu wakati wapulika kulira kwa mbata wakati, “Kasi kupoma uko kukupulikikwa kufuma ku msomba nkhwa vichi?”

⁴²Uku wachali kuyowoya Yonatani mwana wa musofi Abiyatara wakafika. Ndipo Adoniya wakati, “Njira, pakuti ndiwe munthu wakwenerera ndipo wiza na uthenga uweme.”

⁴³Yonatani wakamuzgora Adoniya wakati, “Yayi nadi, ndiza na uthenga uweme chara pakuti karonga sekuru withu Davide wamwimika Solomoni kuŵa karonga.”

⁴⁴Ndipo karonga watuma musofi Zadoki, nchimi Natani, Benaya mwana wa Yehoyada, ūaKereti ndipo na ūaPeleti pamoza na iyo, ndipo ūanthu ūa ūamukwezga Solomoni pa mbunda ya karonga.

⁴⁵Sono musofi Zadoki na nchimi Natani ūamuphakazga mafuta kuŵa karonga pa Gihoni. Kufuma kwenekura ūkwenda uku ūkusekerera ndipo ūanthu ūa mu msomba nawo ūapokerera. Sono mphomezi iyo mukuyipulika njeneyiyi.

⁴⁶Solomoni sono ndiyo wakhara pa chizumbe.

⁴⁷Ndiposo nduna za karonga zangwiza kuti zirumbe sekuru withu Karonga Davide pakuyowoya kuti Chiuta winu wathuwuske zina la Solomoni kuruska zina linu na kukuzga chizumbe chakhe kuruska chinu. Karonga Davide nayo wangusindama pa chitara chakhe na kuromba.

⁴⁸Iyo wakayowoya kuti, “Warumbike FUMU, Chiuta wa Israele, mweneuyo wazomerezga maso ghane kuwona yumoza wa mphapu yane kuvara chizumbe cha ufumu wane muhanya uno.”

⁴⁹Wanthu wose awo âwakachemeka na Adoniya, âwakati âwapulika ichi âwakopa chomene âwakawuka na kuchimbira.

⁵⁰Ndipo Adoniya nayo wakamba kopa Solomoni. Ntheura wakaruta ku Nyumba ya Chiuta kuti wakakore masengwe gha jochero.

⁵¹Sono Solomoni wakaphalirika kuti, “Adoniya wakumopani imwe Karonga Solomoni ndipo waruta ku Nyumba ya Chiuta uko wakorera masengwe gha jochero, na kuti, ‘Karonga Solomoni warape kuti wandikomenge na lupanga chara ine na muteŵeti wakhe.’”

⁵²Sono Solomoni wakati, “Usange iyo wangajirongora kuâwa munthu wamagomezgeko na nchindi, nanga ndi sisi lakhe limoza pera liti liwenge pasi chara. Kweni usange uheni uti usangike mwa iyo, wati wafwenge nadi.”

⁵³Ntheura Karonga Solomoni wakatuma âwanthu kuti âwakamutore Adoniya, ndipo wakamufumyapo pa jochero. Ndipo wakiza na kupereka nchindi kwa Karonga Solomoni. Penepapo Solomoni wakati kwa iyo, “Ruta ku nyumba yako.”

1 Karonga 2

Vilayizgo vya umaliro vya Davide kwa Solomoni

¹Apo Davide wakaâwa pafupi kufwa, wakachema mwana wakhe Solomoni wakati,

²“Wa mwana wane, nyengo yane yakurutira yaneng'enera. Khwima mtima, ujirongore kuti ndiwe mwanarume.

³Usunge ivyo FUMU, Chiuta wako wakukhumba. Wendenge mu nthowa zakhe. Sunga vilayizgo vyakhe, marango ghakhe, maweruzgo ghakhe ndiposo na vipanikizgo vyakhe nga ndi umo vili kulembekera mu Dango la Mozesi mwakuti vyose ivyo ukuchita vikuŵirenge makora kose uko uti urutenge.

⁴Ntheura FUMU yiti yifiskenge mazgu ghakhe agho yikayowoya vya ine kuti, ‘Usange âwana âwako âwendenge makora nthowa zawo, kwenda panthazi pane mwakugomezgeka na mtima wawo wose na mzimu wawo wose, wamkusôwa chara munthu wakukhara pa chizumbe cha Israele.’”

⁵“Chinyakhe ndi ichi: Iwe nawe ukumanya icho Yowabu mwana wa Zeruya wakachita kwa ine. Iyo wakakoma âwarongozgi âwâasilikari âwâwiri âwâlsraele awo âwakaâwa Abinara mwana wa Neri na Amasa mwana wa Yetere. Iyo wakaâwakoma pa nyengo ya mutende pakuwetzgera nduzga ndopa izo wakathiska pa nyengo ya nkondo. Wali kukoma âwanthu âwâ âwambula mrandu ndipo ine chili kundipweteka mu umoyo wane.

⁶Ntheura uchite nga ndi umo ukumanyira wamwene. Kweni ungamurekanga chara kuti wafwe na uchekuru wakhe mu mutende.

⁷“Kweni wana wa Barizilayi wa ku Gileyadi wizakawachitire lusungu na kuwazomerezga kuti waryenge pamoza na iwe pakuti wakaŵa na lusungu na ine para nkhachimbiranga mukuru wako Abisalomu.

⁸“Paliso Shimeyi mwana wa Gera, wa fuko la Benjmini wa ku msumba wa Bahurimu. Iyo wakanditemba na mazgu ghaheni chomene pa zuŵa ilo nkharutiranga ku Mahanayimu. Kweni para wakiza ku Yorodani kuti wakumane na ine, nkharapa kwa iyo mu zina la FUMU kuti nditi ndimukomenge na lupanga chara.

⁹Kweni sono ungamupimanga kuti ngwambula mrandu chara. Iwe ndiwe munthu wa mahara ndipo ukumanya icho ungachita kwa iyo. Nangauli ndi muchekuru, munthu wa mbuha tuu, iyo wakwenera kukomeka.”

Nyifwa ya Davide

¹⁰Penepapo Davide wakafwa ndipo wakasungika mu Yerusalem msumba wakhe.

¹¹Davide wakawusa charu cha Israele virimika 40. Virimika vinkhonde na viŵiri wakawusira mu msumba wa Heburoni ndipo virimika 33 wakawusira mu msumba wa Yerusalem.

¹²Penepapo Solomoni wakakhara pa chizumbe cha ŵawiske Davide na kwamba kuwusa ndipo ufumu wakhe ukakhozgeka chomene.

Nyifwa ya Adoniya

¹³Sono Adoniya mwana wa Hagiti wakaruta kwa Batisheba nyina wa Solomoni. Ndipo Batisheba wakamufumba wakati, “Kasi wiza makora?” Iyo wakati, “Inya ndiza makora.”

¹⁴Ndipo Adoniya wakarutilira kuyowoya kuti, “Ndili na mazgu ghakuti ndiyowoye namwe.” Batisheba wakati, “Yowoyanga.”

¹⁵Adoniya wakati, “Mukumanya kuti ufumu uwu ukaŵa wane, ndipo ſaIsraele wose ſakagomezganga kuti ine ndine ndiwusenge. Kweni ufumu wasintha, waŵa wa mwana munyanne pakuti FUMU ndiyo yamusora.

¹⁶Sono ndili na kanthu kamoza kakuti ndirombe kwa imwe. Nkhuŵeya mureke kundikanira chara.” Batisheba wakati, “Tiye yowoyanga.”

¹⁷Iyo wakati, “Nkhumuŵeyererani, mundirombere kwa Karonga Solomoni pakuti imwe wangamukanirani chara. Ine nkhukhumba Abishagi mu Shunemu kuti waŵe muwoli wane.”

¹⁸Batisheba wakati, “Nchiweme. Ndamkukuyowoyerwa kwa karonga.”

¹⁹Ntheura Batisheba wakaruta kwa Karonga Solomoni kuti wakamuyowoyere Adoniya. Para wakati wafika, karonga wakawuka kuti wakumane nayo ndipo wakamusindamira na kukhara pasi pa chizumbe chakhe wa ufumu.

Wakachemeskaso kuti chizumbe chinyakhe chize kuti wanyina wakharepo. Sono wanyina wakakhara ku woko lakhe la maryero.

²⁰Ndipo wanyina wakati kwa iyo, “Ndili na kanthu kamoza kakuti ndirombe kwa imwe. Nkhumuveyani mureke kundikanira chara.” Karonga Solomoni wakati, “Yowoyani amama kuti ndimukaniraninge chara.”

²¹Wanyina wakati, “Zomerezgani kuti Abishagi muShunemu wapike kwa Adoniya mwana munyako kuti waŵe muwoli wakhe?”

²²Karonga Solomoni wakaŵazgora wanyina kuti, “Kasi nchifukwa uli mukuomba Abishagi muShunemu kuti waŵe muwoli wa Adoniya? Mumurombeso na ufumu wuwo pakuti ndi mukuru wane.” Ndiposo iyo wakuzomerezgana na musofi Abiyatara na Yowabu mwana wa Zeruya.

²³Penepapo Karonga Solomoni wakarapa mu zina la FUMU kuti, “Chiuta wandilange ine kwakuruska usange Adoniya wakukomeka chara, chifukwa cha mazgu agho wayowoya.

²⁴Ntheura sono nkhurapira mwa FUMU ya umoyo yeneiyo yandikhozga ine na kundiŵika pa chizumbe cha wadada Davide ndipo yapereka ufumu kwa ine na ku mbumba yane nga ndi umo yikapanganira, nadi Adoniya wakwenera kukomeka muhanya uno.”

²⁵Penepapo Karonga Solomoni wakatuma Benaya mwana wa Yehoyada kuti warute kuya kakoma Adoniya ndipo ichi wakachichita Adoniya wakafwa.

Kuchimbizgika kwa Abiyatara na nyifwa ya Yowabu

²⁶Sono kwa musofi Abiyatara karonga wakati, “Rutanga ku charu cha ku kwinu ku Anatoti pakuti iwe ukwenera kukomeka kweni kuti ndikukomenge sono chara chifukwa ndiwe ukayeghangha Bokosi la Phangano la FUMU apo ukendanga na wadada Davide ndipo ukasuzgikira nawo pamoza mu visuzgo vyose ivyo wakasangana navyo.”

²⁷Penepapo Karonga Solomoni wakamuwuskapo Abiyatara pa milimo wakuŵa musofi wa FUMU. Ntheura mazgu gha FUMU ghakafiskika agho yikayowoya za mbumba ya Eli ku Shilo.

²⁸Yowabu wakati wapulika, wakachimbilira ku Chihema Chakupatulika cha FUMU kweneuko wakaya kakora masengwe gha jochero. Yowabu ndiyo wakapulikana na Adoniya kuti waŵe karonga, kweni kuti wakapulikana na Abisalomu chara.

²⁹Sono Karonga Solomoni wakapulika kuti Yowabu wachimbilira ku Chihema Chakupatulika ndipo wakhara pafupi na jochero. Sono Solomoni wakatuma Benaya mwana wa Yehoyada kuti warute wakamukomere kwenekura.

³⁰Benaya wakaruta ku Chihema Chakupatulika, ndipo wakati kwa Yowabu, "Karonga wakuti, 'Fumamo mu Chihema umo.' Kweni iyo wakazgora wakati, 'Chara. Ine nditi ndifwirenge mwenemumo.' "

³¹Sono karonga wakati kwa Benaya, "Ruta ukachite nga ndi umo wakuyowoyer, ukamukome na kuya kamusunga. Mwa ntheura uti uwuskepo pa ine pamoza na mbumba ya wadada mrandu wa ndopa izo Yowabu wakathiska za wantru wambula mrandu.

³²FUMU yiti yiwezgere nduzga kwa Yowabu pa ndopa izo wakathiska, chifukwa cha wantru wa'wiri wakakoma kwambula kuti wadada Davide kumanya. Iyo wakarotokera na kukoma na lupanga wantru waweme na wakunyoroka kuruska iyo, Abinara mwana wa Neri uyo waka'wa murongozgi wa wasilikari wa charu cha Israele ndipo na Amasa mwana wa Yetere uyo waka'wa murongozgi wa wasilikari wa charu cha Yuda.

³³Ntheura mrandu wa ndopa za wantru awo wali kukomeka u'we pa Yowabu na pa wa mphapu yakhe kwa muyirayira. Kweni mutende wakufumira kwa FUMU u'venge pa Davide na pa wa mphapu yakhe pa ufumu wakhe ndiposo na pa chizumbe chakhe kwa muyirayira."

³⁴Ntheura Benaya mwana wa Yehoyada wakaruta ku Chihema Chakupatulika, wakaya kamutimba na kumukoma Yowabu ndipo wakamusunga pafupi na nyumba yakhe ku mapopa.

³⁵Ndipo karonga waka'wika Benaya mwana wa Yehoyada ku'wa murongozgi wa wasilikari mu malo gha Yowabu ndipo Zadoki ku'wa musofi mu malo gha Abiyatara.

Nyifwa ya Shimeyi

³⁶Sono karonga wakatuma wantru kuti wakacheme Shimeyi ndipo wakati wafika, karonga wakati kwa iyo, "Uzenge nyumba yako mu msumba wa Yerusalem. Ukharenge mwenemumo ndipo ungawukangamo na kuruta kulikose chara.

³⁷Pakuti pa zu'wa ilo wamkufumiramo mu msumba kuruta kulikose panji kwambuka kadambo ka Kidironi, umanye kuti wamkufwa. Mrandu wa ndopa wamku'wa pa iwe wamwene."

³⁸Ndipo Shimeyi wakati kwa karonga, "Icho mwayowoya nchiweme. Ine nda mute'weti winu nditi ndichite nga ndi umo imwe karonga, sekuru wane, mwayowoyer." Ntheura Shimeyi wakakhara mu Yerusalem mazu'wa ghanandi.

³⁹Kweni pa umaliro wa virimika vitatu, wazga wa'wiri wa Shimeyi wakamuchimbira, wakaruta kwa Akishi, mwana wa Maaka, karonga wa charu

cha Gati. Ndipo wānthu wānji wākamuphalira Shimeyi kuti, “Wazga wāko wāwiri wāchimbira, wāruta kwa Akishi mwana wa Maaka, karonga wa Gati.”

⁴⁰Sono Shimeyi wakawuka wakatora mbunda yakhe na kuruta kwa Akishi kuti wakawāpenje wāzga wākhe. Ndipo wakati wāwasanga wakiza nawo ku Gati.

⁴¹Para Karonga Solomoni wakati wapulika kuti Shimeyi wakaruta ku Gati kufuma mu Yerusalem ndipo wawerako,

⁴²wakamuchema ndipo wakati kwa iyo, “Asi iwe nkhakurapiska mu zina la FUMU, ndipo nkhakuchenjezga kuti pa zuwa ilo uti ufumirengemo mu msumba kuruta kulikose wamkufwa nadi? Ndipo iwe ukati kwa ine, icho mwayowoya nchiweme nditi ndipulikirenge.

⁴³Kasi nchifukwa uli undasungilire icho ukarapa mu zina la FUMU na kuwura kupulikira languro ilo nkhakuphalira?

⁴⁴Karonga wakatiso kwa Shimeyi, ‘Iwe ukumanya uheni uwo ukachita kwa Davide wādada, ntheura FUMU yiti yikuwezgere uheni wako pa iwe wamwene.

⁴⁵Kweni Karonga Solomoni wati watumbikikenge ndipo chizumbe cha ufumu wa Davide chiti chikhozgekenge panthazi pa FUMU kwa muyirayira.’ ”

⁴⁶Penepapo karonga wakalangula Benaya mwana wa Yehoyada kuti waruta kuya katimba Shimeyi ndipo wakakoma. Ntheura ufumu ukakhozgeka makora mu mawoko gha Solomoni.

1 Karonga 3

Karonga Solomoni wakuromba vinjeru

(2 Mid 1.3-12)

¹Solomoni wakachita ubwezi na Faro karonga wa charu cha Eguputo pakutora mwana wakhe kuwa muwoli wakhe. Ndipo mwanakazi yura wakakhara na Solomoni ku msumba wa Davide mpaka wakamarizga kuzenga nyumba ya ufumu, Nyumba ya FUMU, ndiposo na linga lakuzingirizga Yerusalem.

²Pa nyengo iyi wānthu wākawā wāchali kupereka sembe mu malo gha pachanya ghakusoperako chifukwa nyumba yakuchindikira zina la FUMU yikaŵa yichali yindazengeke.

³Solomoni wakayitemwa FUMU pakuchita vyose ivyo wiske Davide wakamulayizga, ndipouli iyo nayo wakaperekanga sembe na kocha vyakununkhira mu malo gha pachanya ghakusoperako.

⁴Sono Karonga Solomoni wakaruta ku msumba wa Gibeyoni mwakuti wakapereke sembe pakuti ghara ghakawā malo ghakuru gha pachanya

ghakusoperako. Solomoni wakazgôwera kupereka sembe zakocha zakukwana 1,000 pa jochero lira.

⁵Usiku umoza apo Solomoni wakaŵa wachali ku Gibeyoni, FUMU yikamuwonekera mu maloto ndipo yikati kwa iyo, "Romba chilichose icho ukukhumba, ine ndikupenge."

⁶Solomoni wakazgora wakati, "Mwe FUMU mukarongora chisungusungu chinu chikuru kwa ūadada Davide muteŵeti winu chifukwa wakaŵa munthu wakugomezgeka kwa imwe, murunji na wakunyoroka mu mtima. Ndipo mwarutilira kurongora kutemwa kwinu kukuru na kwambula kusintha, kwa iyo ndipo muli kumupa mwana kuti wakhare pa chizumbe cha ufumu wakhe muhanya uno.

⁷Ndipo sono, Mwe FUMU, Chiuta wane, mwandimika ine muteŵeti winu kuŵa karonga mu malo gha ūadada Davide kweni ndili mwana muchoko, ndipo nkhumanya chara umo ndingendeskera mlimo wakuwusa.

⁸Sono ine muteŵeti ndili mukati mu ūanthu ūinu awo muli kuŵasora, ūanthu ūanandi chomene, ūambula kupendeka.

⁹Ntheura nkhuromba kuti mundipe mtima wa vinjeru mwakuti ndiŵawusenge ūanthu ūinu mu urunji na kumanya kapatula pakati pa uweme na uheni. Kasi ndi njani uyo wangamanya kuwusa ūanthu ūinu ūanandinandi aŵa?"

¹⁰Fumu yikakondwa kuti Solomoni wakaromba chinthu ichi.

¹¹Penepapo Chiuta wakati, "Pakuti waromba chinthu ichi ndipo kuti wajirombera umoyo utali chara panji usambazi, nesi kuŵarombera ūarwani ūako kuti ūafwe, kweni wajirombera mtima wa vinjeru kuti uchite icho nchiweme.

¹²Sono ine nditi ndikuchitire icho waromba. Nditi ndikupe vinjeru na wakumanyiska makora mwakuti kukaŵako na kale munthu wakuŵa nga ndiwe chara ndiposo paŵengeko chara munthu wakuŵa nga ndiwe pamanyuma pako.

¹³Nditi ndikupeso na ivyo undarombe vyeneivyo ndi usambazi na nchindi mwakuti mu umoyo wako wose paŵavye karonga wakuyana na iwe.

¹⁴Sono usange uti wendenge mu nthowa zane, kusunga marango ghane, na vilayizgo vyane, nga ndi umo wakachitira ūawuso Davide, nditi ndikupenge umoyo utali."

¹⁵Solomoni wakawuka ndipo wakamanya kuti Chiuta ndiyo wakayowoya nayo mu maloto. Wakawerera ku Yerusalemu ndipo wakizakimilira panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU na kupereka sembe zakocha na za wenenawene. Pamanyuma wakachitira chiphikiro nduna na ūateŵeti ūakhe wose.

Solomoni wakweruzga mrando unonono

¹⁶Zuŵa limoza ūwanakazi ūwazaghali ūwāwiri ūwakiza kwa Karonga Solomoni.

¹⁷Mwanakazi wakudanga wakati, “Imwe sekuru wane, mwanakazi uyu na ine tikukhara mu nyumba yimoza. Sono ine nkhababa mwana msepuka apo iyo nayo wakaŵa penepapo.

¹⁸Ndipo pa zuŵa la chitatu kufumira apo ine nkhababira, iyo nayo wakababa mwana msepuka. Mu nyumba tikaŵamo ise pera ta ūwāwiri.

¹⁹Sono usiku mwana wa mwanakazi uyu wakafwa, chifukwa wakamugonera.

²⁰Iyo wakawuka pakati pa usiku apo ine nda muteŵeti-kazi winu ndili mu tulo, ndipo wakatora mwana wane ku chifuŵa wane na kumuŵikako ku chifuŵa chakhe ndipo wakatora mwana wakhe wakufwa na kumuŵika ku chifuŵa chane.

²¹Nkhati ndawuka ku mulenje kuti ndimonkheske mwana wane, nkhawona kuti ngwa kufwa. Sono nkhati na mulawîsiska makora nhasanga kuti ndi mwana wane uyo nkhababa chara.”

²²Kweni mwanakazi munyakhe wakati, “Chara, mwana wamoyo uyu ngwane, wakufwa uyo ngwako!” Mwanakazi wakudanga yura wakazgora wakati, “Chara, mwana wakufwa uyu ngwako, ndipo wamoyo uyo ngwane.” Ntheura ūwakakwesana chomene panthazi pa karonga.

²³Sono Karonga Solomoni wakati, “Mwanakazi uyu wakuti mwana uyu wa moyo ndiyo ngwane ndipo wakufwa uyo ndiyo mwana wa munyakhe. Munyakhe nayo wakutiso, Chara, mwana wako ndi uyo ngwa kufwa, mwana wane ndi uyo ngwamoyo.”

²⁴Sono karonga wakati, “Nditorerani lupanga.” Ntheura ūwakiza na lupanga kwa karonga.

²⁵Karonga wakati, “Dumulani pakatikati mwana wamoyo, mumupe yumoza chipitika, na munyakhe nayo chipitika.”

²⁶Mwanakazi uyo wakaŵa mwenecho wa mwana wamoyo yura mtima ukaŵinya ndipo chitima chikamukora chomene pa mwana wakhe. Wakamuphalira karonga wakati, “Imwe sekuru wane, nkhumuŵeyani, mupani mwana wa moyo uyu, mungamukomanga chara!” Kweni mwanakazi munyakhe yura wakati, “Dumulani pakatikati mwana, mwakuti wareke kuŵa wa ine panji wa iyo.”

²⁷Penepapo Karonga Solomoni wakapereka weruzgi pa mrandu ura wakati, “Perekani mwana wa moyo uyu ku mwanakazi wakudanga uyu. Mureke kumukoma mwana. Mama mweneuyu ndiyo nyina wa mwana.”

²⁸Para wâlsraele wose wâkapulika umo karonga wakeruzgira mrandu ura, wâkamba kumuchindika Solomoni chifukwa wâkawona kuti mwa iyo mukâwa vinjeru vyakufumira kwa Chiuta vyakweruzgira mu urunji.

1 Karonga 4

Nduna zikuruzikuru za Solomoni

¹Karonga Solomoni wakawusanga charu chose cha Israele.

²Nduna zakhe zikuruzikuru zikâwa izi: Azariya mwana wa Zadoki wakaâwa musofi.

³Elihorefu na Ahiya wâna âwa Shisha wakaâwa walembi. Yehoshafati mwana wa Ahiludi wakaâwa mulembi wa Midauko.

⁴Benaya mwana wa Yehoyada wakaâwa murongozgi murara wa wâsilikari. Zadoki na Abiyatara wakaâwa âwasofi.

⁵Azariya mwana wa Natani wakaâwa murara wa nduna zose za mu vigâwa. Zabudi mwana wa Natani wakaâwa musofi na wakurongozga karonga.

⁶Ahishara wakaâwa murara wakuwona vya mu nyumba ya ufumu. Adoniramu mwana wa Abida wakaâwa murara wakuwona mlimo wakutêweta mwakuchichizgika.

⁷Solomoni wakaâwaso na nduna 12 izo wakaziwika mu vigâwa vyose vya charu cha Israele. Izo zikaperekanga chakurya kwa karonga na ku âwa mu nyumba yakhe. Waliyose wakaperekanga chakurya chakukwana mwezi umoza pa chirimika.

⁸Mazina gha nduna zira ghakâwa agha: Beni Huru wakaâwa murara mu charu cha mapiri cha Efurayimu.

⁹Beni Dekere wakaâwa murara wa misumba ya Makazi, Shaalibimu, Beti Shemeshi, Eloni Beti Hanani.

¹⁰Beni Hesedi wakaâwa murara ku misumba ya Aruboti na Soko na charu chose cha Hefere.

¹¹Beni Abinadabu, mweneuyo wakatora Tafati mwana wa Solomoni, wakaâwa murara wa chigaâwa chose cha Doro.

¹²Baana mwana wa Ahiludi wakaâwa murara wa misumba ya Taanaki, Megido na chigaâwa chose cha Beti Shani pafupi na msomba wa Zaretani ku mwera kwa Yezireyele, ndiposo kufuma ku Beti Shani mpaka ku msomba wa Abelu Mehola kuya kafika ku msomba wa Yokemeyamu.

¹³Beni Gebere wakaâwa murara wa misumba ya Ramoti Gileyadi iyo yikaâwa vikaya vya Yayiri mwana wa Manase, mu chigaâwa chose cha Arigobu mu

Bashani, ndiposo na misumba yikuruyikuru 60, yakuzingirizgika na malinga, yeneiyo yikawâ na mphingirizgo za mkuâwa.

¹⁴Ahinadabu mwana wa Ido wakawâ murara ku Mahanayimu.

¹⁵Ahimaazi mweneuyo wakatora Basemati mwana wa Solomoni wakawâ murara mu chigâwa cha Nafutali.

¹⁶Baana mwana wa Hushayi wakawâ murara mu chigâwa cha Ashere ndipo na msumba wa Beyaloti.

¹⁷Yehoshafati mwana wa Paruwa wakawâ murara wa chigâwa cha Isakara.

¹⁸Shimeyi mwana wa Ela wakawâ murara wa chigâwa cha Benjmini.

¹⁹Gebere mwana wa Uri wakawâ murara wa chigâwa cha Gileyadi icho chikawusikanga na Karonga Sihoni wa âwaAmori na Karonga Ogi wa ku Bashani. Pakawaso nduna yikuru yimoza iyo yikawâ na mazaza pa nduna zose mu charu cha Yuda.

Kukura kwa muwuso wa Solomoni

²⁰Wanthu wa mu charu cha Yuda na charu cha Israele âwakawâ wânanandi chomene nga ndi muchenga wa mu mphepete mwa nyanja, ndipo wakawângwa wakukondwa chifukwa munthu yose wakawâ na vyakumwa.

²¹Solomoni wakawusa pachanya pa maufumu ghose kufuma ku mronga wa Yufurate mpaka ku charu cha âwaFilisiti na kuya kafika ku mphaka ya charu cha Eguputo. âwakaronga aâwa âwakamuyegheranga mithulo Solomoni ndipo âwakamutewetera mazuâwa ghose gha umoyo wakhe.

²²Ivyo vikaperekengwa pa zuâwa limoza vya kuryeska wânthu ku nyumba ya ufumu ya Solomoni vikakwananga vidunga 150 vya ufu wakunyiririka ndiposo na vidunga 300 vya mgayiwa,

²³ng'ombe za kututuâwa 10 za kuryeskeka mu chiwâya, na ng'ombe za kuryeskeka mu maluhari 20, mberere na mbuzi 100. Pakawaso nyiska, mphoyo, mbaâvara, na nkhuku za kututuâwa.

²⁴Solomoni wakawusanga charu chose, kufuma ku mpoto, cha ku manjiliro gha dazi kwa mronga wa Yufurate pafupi na msumba wa Tifisa, mpaka ku mwera, ku msumba wa Gaza. âwakaronga wose âwa ku vyaru vya ku manjiliro gha dazi âwakawâ pasi pa iyo. Ntheura Solomoni wakawâ na mutende na wânthu âwa vyaru vyose ivyo vikamuzingirizga.

²⁵Mu nyengo ya Solomoni charu cha Yuda na cha Israele vikaâwa vya mutende kufuma ku Dani ku mpoto, mpaka ku Beyeresheba ku mwera. Munthu yose wakajilimiranga mpheska zakhe na vikuyu na kukhara mu kufwasa nyengo zose kwambula kutimbanizgika.

²⁶Solomoni wakawāso na viŵaya vya mahachi 40,000. Ndiposo na ūasilikari ūakukwera pa mahachi 12,000.

²⁷Nduna zakhe 12 zira zikaperekanga vyakurya kwa Karonga Solomoni na ku ūwanthu wose awo ūakaryanga ku nyumba ya ufumu, ndipo nduna yiliyose yikawoneseska kuti yiza navyo vyakurya vyakukwanira pa mwezi wakhe.

²⁸Nduna zira zikizangaso na nyauti ndiposo na utheka wakuryeskera mahachi ghakwendeska magareta na ūakukwera mahachi ūanyakhe. Vyose ivi navyo vikizanga uko vikakhumbikwanga, nduna yose umo yikapimikira.

²⁹Chiuta wakamupa Solomoni mahara na umanyi wapadera ndiposo na maghanoghano ghakuru chomene ghambula mapimiko, unandi wakhe nga ndi muchenga wa mu mphepete mwa nyanja.

³⁰Vinjeru vya Solomoni vikuruska vinjeru vya ūwanthu wose ūa ku mafumiro gha dazi, na vinjeru vya wose ūa ku Eguputo.

³¹Pakuti Solomoni wakaŵa wa vinjeru kuruska ūwanthu wose. Wakaŵa wa vinjeru kuruska Etani wa mbumba ya Ezira ndiposo kuruska Hemani, Kalikolo na Darida, ūana ūa Maholo. Ndipo lumbiri lwakhe lukatandazgika mu mafuko ghose zingirizge.

³²Solomoni wakata zintharika 3,000 na sumu 1,005.

³³Solomoni wakamanya kwandula za makuni ghose kwamba khuni la milanje mu nkhorongo ya Lebanoni kuya kafika ku kachivwati ka hisopo ako kakutawā mu viliŵa. Wakamanyaso kwandula na vya zinyama, viyuni, vyakukhwawā ndiposo na somba.

³⁴Wakaronga wose ūa charu cha pasi awo ūakapulikanga za vinjeru vya Solomoni ūakizanga kuti ūapanikizge ūekha vinjeru vyakhe.

1 Karonga 5

Solomoni wakunozgekera kuzenga Nyumba ya Chiuta

(2 Mid 2.1-18)

¹Karonga Huramu wa charu cha Ture, wakati wapulika kuti Solomoni ūamuphakazga mafuta kuŵa karonga mu malo gha ūawiske Davide, wakatuma nkaramba kwa Solomoni, pakuti Huramu wakamutemwa Davide mazuŵa ghose.

²Sono Solomoni wakamuzgora Huramu wakati:

³“Ukumanya kuti chifukwa cha zinkhondo izo zikawângako kufuma uku na uku pakati pa ūadada Davide na ūarwani ūawo iwo kuti ūakaŵa na mwaŵi wakuzengera FUMU, Chiuta wawo nyumba ya kusoperamo zina lakhe chara, yikasuka FUMU yikawathereska ūarwani aŵa.

⁴Kweni sono FUMU, Chiuta wane wandipa mutende ku vigâwa vyose nya charu. Kulije wantru wakulimbana nawo nesi soka.

⁵Sono nkukhumba kuzenga nyumba ya kuthuwuskira zina la FUMU, Chiuta wane, pakuti umo FUMU yikayowoya kwa wadada Davide kuti 'Mwana wako uyo nditi ndimwimike pa chizumbe mu malo ghako ndiyo wati wazengenge nyumba yane yakuthuwuskira zina lane.'

⁶Sono iwe ulangure kuti wateweti wako wandidumurireko makuni gha milanje kufuma mu nkhorongo ya Lebanoni. Ine nditi ndikulipire mtengo uliwose uwo uti upimenge. Wateweti wane wati waâwenge nawo kuwovwira pakudumula makuni agha. Iwe nawe ukumanya kuti mukati mwithu mulije munthu na yumoza uyo wakumanya kucheka makora mathabwa nga ndi umo wakuchekera waSidoni."

⁷Para Huramu wakapulika mazgu gha Solomoni wakakondwa chomene ndipo wakati, "Yichindikike FUMU muhanya uno, yeneiyi yapereka kwa Davide mwana wa mahara kuti wawuse mtundu uwu ukuru."

⁸Ntheura Huramu wakazgora Solomoni na mazgu ghakuti, "Mazgu ghako agho watuma kwa ine ndaghapulika ndipo ine nditi ndichite vyose ivyo ukukhumba. Ine nditi ndikuchekerenge mathabwa gha milanje na gha mulombwa.

⁹Wateweti wane wati waghayeghere ku nyanja kufuma ku Lebanoni. Ndamkughakaka mu mizigho na kughayenjamiska pa nyanja kuya nagho ku malo agho uti urongorenge. Kweneuko ndiko wamkughasutulira ndipo iwe wamkughapokerera. Iwe nawe undichitire icho nkukhumba pakundipa vyakurya vyakulerera mbumba yane."

¹⁰Ntheura Huramu wakapereka kwa Solomoni mathabwa ghose gha milanje na mulombwa agho wakaghakhumbanga.

¹¹Ndipo Solomoni wakamupa Huramu tirigu wakukwana vidunga 20,000 kuti walerere mbumba yakhe ya ufumu. Wakamupaso mafuta ghakwenga makora gha maolive ghakukwana viâya vikuruvikuru 20,000. Solomoni wakamupanga Huramu vyeneivi chirimika chilichose.

¹²FUMU yikamupa Solomoni mahara nga ndi umo yikapanganira. Pakâwa mutende pakati pa Huramu na Solomoni. Ndipo wâwiri âwa wakachita phangano lakuâwa pa ubwezi.

¹³Karonga Solomoni wakalemba wantru kuti watewetenge kwambula malipro wakukwana 30,000 mu charu chose cha Israele.

¹⁴Murongozgi wawo wa wateweti wambula malipro wara wakâwa Adoniram. Sono Solomoni wakaâwagâwa wateweti wara patatu, wupu umoza ukaâwa na wantru 10,000. Wupu uliwose ukarutanga kukacheke mathabwa ku nkhorongo

ya Lebanoni kamoza pa mwezi ndipo myezi yiŵiri ukakharanga ku nyumba zawo.

¹⁵Solomoni wakawāso na wateŵeti wakuyegha mawe 70,000, wakuŵaja mawe mu mapiri gha charu chose cha Israele wakukwana 80,000.

¹⁶Wakawāso na wateŵeti wakulawirira mlimo uwu weneawo wakakwana 3,300.

¹⁷Karonga wakalangula kuti wateŵeti wara waganamphurenge mawe ghakurughakuru na gha mtengo wa patali mwakuti wazengere lufura lwa Nyumba ya Chiuta na mawe ghakunozgeka makora.

¹⁸Ntheura wakuŵaja mawe ūa Solomoni na ūa Huramu pamoza na wakuŵaja mawe ūa msumba wa Gebala wakawāja mawe ndipo wakanozgera mathabwa na mawe ghakuzengera Nyumba ya Chiuta.

1 Karonga 6

Solomoni wakuzenga Nyumba ya Chiuta

¹Solomoni wakamba kuzenga Nyumba ya FUMU mu mwezi wa Zivu uwo ukaŵa mwezi wa chiŵiri mu chirimika ndipo ichi chikâwa chirimika cha chinayi cha kuwusa kwakhe mu Israele. Ichi chikâwa chirimika cha 480 kufumira apo walsraele wakafumira mu Eguputo.

²Pakupima mukati, Nyumba ya FUMU iyo Solomoni wakazenga yikâwa mamita 27 mu utali, mamita ghankonde na ghanayi mu usani, ndipo mamita 13 pachanya masentimita 50 mu kukwera.

³Sono khonde la kuthyana na mung'ong'ona wa Nyumba ya Chiuta, ilo wanthu wakafikirangako na kurekako vyakuvwara vyawo, kuwaro likâwa mamita ghankonde na ghanayi mu usani, uko kukayana waka na usani wa nyumba, ndipo likâwa mamita ghanayi pachanya masentimita 50 mu utali.

⁴Ndipo wakawika vidangazi mu Nyumba ya Chiuta ivyo mafuremu ghakhe ghakâwa ghafinyi kuwaro kwa chiliâwa kweni mukati ghakâwa ghasani.

⁵Sono kuwaro kwa chiliâwa cha Nyumba ya Chiuta iyi wakazengako vipinda ivyo wakavibamphika ku chiliâwa cha nyumba, vyeneivyo vikathyana na Malo Ghakupatulika Nkhanira.

⁶Vipinda vikadumulika mu vigâwa vitatu. Mu chigâwa cha nyumba ya pasi chomene usani wa vipinda ukaŵa mamita ghâwiri pachanya masentimita 20. Chigâwa cha pakatikati usani wakhe ukaŵa mamita ghâwiri pachanya masentimita 50 ndipo usani wa chipinda cha pachanya chomene ukaŵa mamita ghatatu. Wakarekako kamwanya kuzingirizga nyumba yose mwakuti mathabwa agho ghakakhozganga vipinda vira ghareke kukhwaska viliâwa nya Nyumba ya Chiuta.

⁷Para wakazenganga Nyumba ya Chiuta yira, mawe ghaweme ghakanozgekerathu makora kufuma apo wakaghaganamphuranga na apo wakazengeranga mwakuti kureke kupulikikwa chiwawa cha nyondo panji cha mbavi nesi cha chisulo chakuwajira.

⁸Muryango wa chipinda cha pasi chomene chikawa ku dera la ku mwera kwa Nyumba ya Chiuta. Wantru wakakweranga pa makwerero kuya ku chipinda cha pakati ndiposo kufuma ku chipinda cha pakati kuya ku chipinda cha chitatu napo wakakweranga pa makwerero.

⁹Ntheura ndimo Karonga Solomoni wakazengerera Nyumba ya Chiuta na kuyimarizga ndipo wakaŵikako michiko na kweghapo mathabwa gha milanje.

¹⁰Solomoni wakamarizgaso tuvipinda utu wakatubamphika kuzingirizga Nyumba ya Chiuta uto tukaŵa twakusungiramo katundu. Tuvipinda utu tukaŵa mamita ghawiri ndipo tuvipinda tura tukakorereka ku Nyumba ya Chiuta na mathabwa gha milanje.

¹¹Ndipo FUMU yikati kwa Solomoni,

¹²“Nyumba iyi yeneiyo ukuzenga usange uti upulikirenge vilayizgo na malangulo ghane ghose na kusunga marango ghane ghose na kughachita nditi ndikuchitirenge ivyo nkhapangana na Davide wawuso.

¹³Ndipo ine nditi ndikharenge pamoza na wantru wane walsraele mukati mu Nyumba ya Chiuta iyi ndipo kuti nditi ndiwareke wekha chara.”

¹⁴Ntheura ndimo Solomoni wakazengerera nyumba na kuyimarizga.

Vyakutoweska vya mukati mwa Nyumba ya Chiuta

(2 Mid 3.8-14)

¹⁵Viliŵa vya mukati vya Nyumba ya Chiuta yira Solomoni wakavibatika na mathabwa gha milanje kufuma pasi mpaka ku mtenje. Pasi pa nyumba yira wakaŵikapo mathabwa gha mulombwa.

¹⁶Wakagawa chipinda icho wakachichema kuti Malo Ghakupatulika Nkhanira cheneicho chikawa mamita ghankonde na ghanayi mwakuyana kosekose. Chipinda chira chikawa kunyuma kwa Nyumba ya Chiuta ndipo wakachizenga na mathabwa gha milanje kufuma pasi kuya kafika ku mtenje.

¹⁷Chipinda chikuru chakukumaniranamo icho chikawa panthazi pa Malo Ghakupatulika Nkhanira chikawa mamita 18 mu utali.

¹⁸Mu mathabwa gha milanje agho ghakabatikika mukati mwa Nyumba mukazongekamo vithuzithuzi vya zimphindi na za maluŵa ghakuŵala. Mukati mose mukaŵa mathabwa kuti mawe ghareke kuwoneka.

¹⁹Malo ghakupatulika Nkhanira ghara agho ghakawa mukati mwa Nyumba yira ghakazengeka kuti wawikemo Bokosi la Phangano la FUMU.

²⁰Malo ghakupatulika ghakâwa mamita 9 mu utali, mamita 9 mu usani, ndiposo mamita 9 mu kwima ndipo wakachiphaka na golide mwenecho. Jochero la mathabwa gha milanje nalo wakaliphaka na golide mwenecho.

²¹Mukati mose mwa Nyumba ya Chiuta yira Solomoni wakayiphaka na golide mwenecho ndipo panthazi pa Malo ghakupatulika Nkhanira chira wakaŵikapo maunyoro gha golide kufuma ku dera limoza kuya kafika ku dera linyakhe. Chipinda chira nacho wakachiphaka na golide

²²Ntheura mukati mwa nyumba yira mose wakayiphaka na golide ndipo jochero nalo ilo likâwa mukati mwa Malo Ghakupatulika Nkhanira wakaliphaka na golide.

²³Solomoni wakapanga vikozgo vyâkerubi viŵiri kufuma ku makuni gha maolive ndipo wakaviŵika ku Malo Ghakupatulika Nkhanira ghara. Chikozgo chimoza chikaŵa mamita ghanayi na masentimita 50 mu kwima.

²⁴Utali wa phapindo limoza la mukerubi, ukaŵa mamita ghâwiri na masentimita 20 ndipo phapindo linyakhe nalo likâwa ntheura kufuma ku songo limoza la phapindo kuya kafika ku linyakhe kukaŵa mamita ghanayi na masentimita 50.

²⁵Chikozgo cha mukerubi chikaŵa mamita ghanayi na masentimita 50 ndipo kerubi munyakhe nayo wakaŵa ntheura pera.

²⁶Mukerubi yumoza mu wima wakaŵa mamita ghankonde. Munyakhe nayo wakaŵa ntheura.

²⁷Solomoni wakaŵika âkerubi âwa mu chipinda chakupatulika Nkhanira mu Nyumba ya Chiuta. Mapapindo gha chikozgo cha âkerubi ghakâwa ghakutandauka. Phapindo la kerubi yumoza likakhwaska chiliŵa cha lwande limoza lwa nyumba ndiposo phapindo la kerubi munyakhe nalo likakhwaskaso chiliŵa cha lwande linyakheso. Mapapindo ghawo ghanyakhe ghakakhwaskana pakatikati pa nyumba.

²⁸Ndipo âkerubi âwa wakaghaphaka na golide.

²⁹Viliŵa vyose kuzingirizga nyumba yira mukati na kuwaro wakazongamo vithuzithuzi vyâkerubi, vyâmakuni gha mikama na vyâmaluŵa ghakuŵala.

³⁰Pasi pa nyumba yira wakayiphaka na golide mu vipinda vyose vyâmukati na kuwaro.

³¹Pa muryango wa Malo Ghakupatulika Nkhanira gha mukati Solomoni wakapangirapo vijaro vyâmakuni gha maolive. Mphanjizgo na mizati ya mu mphepete vikapanga kawonekero ka makona ghankonde.

³²Pa vijaro viŵiri vyâkhuni la olive wakazongapo vithuzithuzi vyâkerubi vyâmakuni gha mikama na maluŵa ghakuŵala. Vyose ivi wakaviphaka na golide.

³³Pa muryango wakunjirira ku chipinda chikuru cha Nyumba ya Chiuta yira napo wakapangirapo mtenje wa makuni gha maolive ghakuŵa na makona ghanayi.

³⁴Ndipo wakapangaso vijaro viŵiri vya mathabwa gha mulombwa vigaŵa viŵiri vya chijaro chimoza vikapangika kuti vipetekekenge. Vigaŵa viŵiri vya chijaro chinyakhe navyo vikaŵa ntheura pera.

³⁵Pa vijaro ivi ūkagobapo vithuzithuzi vya ūakerubi, vya makuni gha mikama na vya maluŵa ghakuŵala. Vithuzithuzi vyakugoba vira ūkaviphaka golide mose.

³⁶Solomoni wakapangaso luwuga mukati mwa Nyumba yira na mawe ghakuŵaja mizere yitatu, kupambaniskana na mzere umoza wa michiko ya milanje.

³⁷Lufura lwa Nyumba ya FUMU lukambika mu chirimika cha chinayi mu mwezi wa Zivu.

³⁸Ndipo mu chirimika cha 11 mwezi wa Bulu, uwo ukaŵa mwezi wa chinkhonde na chitatu, Solomoni wakamarizga kuzenga Nyumba ya Chiuta mu vigaŵa vyakhe vyose kwakuyana na umo wakayinozgera. Nyumba ya Chiuta yira wakayizenga pa virimika vinkhonde na viŵiri.

1 Karonga 7

Solomoni wakuzenga Nyumba ya ufumu

¹Solomoni wakazenga na kuyimarizga nyumba ya ufumu pa virimika 13.

²Nyumba ya ufumu iyo Solomoni wakazenga makuni ghakhe ghakafuma ku nkhorongo ya ku Lebanoni ndipo yira yikaŵa mamita 44 mu utali, mu usani yikaŵa mamita 22 ndipo mu kukwera yikaŵa mamita 13 na masentimita 50. Nyumba yira yikazengeka pachanya pa mizere yinayi ya mizati ya milanje ndipo michiko ya milanje yikaŵa pachanya pa mizati.

³Mtenje wa nyumba yira wakayikhoma na mathabwa gha milanje pachanya pa michiko yeneiyo yikaŵikika pa mizati 45, mzere umoza mizati 15.

⁴Pakâwaso mafuremu gha vidangazi mu mizere yitatu, ndipo chidangazi chilichose chikathyana na chinyakhe pachanya na pasi.

⁵Miryango yose na vidangazi wuwo vikaŵa na mafuremu ghakuyana waka mu utali na mu ufupi ndipo chidangazi chikathyana waka na chidangazi chinyakhe mu mizere yitatu.

⁶Solomoni wakazenga khonde likuru la mizati ilo likaŵa mamita 22 mu utali ndipo mamita 13 na masentimita 50 mu usani. Panthazi pakhe pakâwa khonde la mizati na mtenje pachanya pakhe.

⁷Solomoni wakazengaso khonde la chizumbe cha ufumu apo wakakharanga pakweruzga mirandu. Khonde ili likakhomeka na mathabwa gha milanje kufuma pasi mpaka ku kuchanya.

⁸Khonde ilo Solomoni wakakharangako likazengeka kumanyuma kwa nyumba iyi iyo wakayizenga kuyana waka na chipinda chikuru ichi. Solomoni wakazengaso chipinda chinyakhe kuyana waka na khonde lakweruzgira mirandu ndipo wakazengera muwoli wakhe, mwana wa Faro.

⁹Vipinda vyose ivi vya nyumba yira vikazengeka na mawe gha mtengo wapatali gheneagho ghakadumulika kwakuyana na chipimo ndipo, ghakachekeka na kuwaro na mukati na chakuchekera mawe. Na mawe gheneagha wakazengera nyumba kufuma pa lufura mpaka pachanya pa chiliwa, kwambaso pa baraza la Nyumba ya Chiuta mpaka pa baraza likuru.

¹⁰Lufura lukazengeka na mawe ghakurughakuru, ghaweme gheneagho ghakawa utali wakhe mamita ghatatu na masentimita 50 ndipo mawe ghanyakheso gha mamita ghanayi.

¹¹Ndipo pachanya pakawa mawe gha mtengo wapatali, ghakudumulika kwakuyana na chipimo ndipo na michiko ya milanje.

¹²Baraza likuru likazingirizgika na mizere yitatu ya mawe ghakuwajika makora ndiposo na mzere umoza wa michiko ya milanje. Ntheura pera na baraza la mukati mu Nyumba ya FUMU ndipo na khonde la kuporotamo pakunjira mu nyumba ya ufumu.

Mlimo wa Huramu

¹³Sono Karonga Solomoni wakatuma munthu kuti wacheme Huramu kufuma ku msumba wa Ture.

¹⁴Iyo wakawa mwana wa chokoro cha fuko la Nafutali, ndipo wawiske waka wa wa ku Ture mufuzi wa mkuwa. Huramu waka wa vinjeru na wakumanya chomene ndipo waka wa nkhwantha pa milimo yakupambanapambana yakupanga vinthu kufumira ku mkuwa. Huramu wakiza kwa Solomoni ndipo wakachita milimo yose iyo wakaphalirika kuti wachite.

Nchindamira ziwiri za mkuwa

(2 Mid 3.15-17)

¹⁵Huramu wakasongonora mkuwa na kupanga mizati yiwi ya mkuwa. Umoza uka wa mamita ghankonde na ghanayi mu kwima ndipo mamita ghankonde pachanya masentimita 30 mu ukomi. Mzati unyakhe nawo uka wa ntheura pera. Mizati yira yika wa na mphuwu ndipo pakatikati pa mphuwu paka wa mamita ghawiri.

¹⁶Wakafuraso mitu yiwi ya mkuwa yakuti wa wike pachanya pa mizati yira. Mutu uliwose uka wa mamita gha wiiri pachanya masentimita 20.

¹⁷Sono kuzingirizga mutu wa mizati wakapangiraso maunyoro gha mkuŵa ghakurukika nga ndi ukonde. Mzati uliwose wakawurukira unyoro umoza.

¹⁸Wakapangaso vithuzithuzi vya magalagadeya na kwimika mu mizere yiŵiri kuzingirizga maunyoro gha ukonde ghara kuti ghatoweskenge mitu pachanya pa mizati yira. Mzati uliwose wakawuchitira ntheura pera.

¹⁹Mitu yiŵiri iyo yikâwa pachanya pa mizati yira pa khonde yikapangika nga ndi maluŵa gheneagho ghakaŵa pafupi mamita ghaŵiri.

²⁰Pachanya pa mitu yiŵiri ya mizati iyo yikâwa pa maunyoro pafupi na ukonde pakâwa vithuzithuzi 200 vya magalagadeya mu mizere kuzingirizga mitu yose yiŵiri yira.

²¹Mizati yiŵiri yira wakimika pa khonde lakunjirira mu Nyumba ya Chiuta. Umoza wakimika ku cha ku mwera ndipo wakawuthya kuti, "Yakini," ndipo mzati unyakhe wakimika ku chigâwa cha ku mpoto ndipo wakawuthya kuti, "Bowazi."

²²Mitu ya pachanya pa mizati yira wakatoweska na vyakuŵaja vyakuŵa nga mizati ndi maluŵa ghakuŵala. Ntheura ndimo mlimo wa kuzenga mizati yira ukamara.

Chiŵiya cha mkuŵa

(2 Mid 4.2-5)

²³Huramu wakawumba chiŵiya cha mkuŵa icho ūkachizuzganga na maji ndipo kufuma pa kâwende chikâwa mamita ghanayi na masentimita 50 ndipo mukukwera chikâwa mamita 20. Kuzingirizga chiŵiya chose chikakwananga mizere mamita 13 na masentimita 50.

²⁴Musi mwa kâwende mwa chiŵiya chira wakazongamo tuvigodi twakuŵa nga ndi mphindi kuzingirizga mzere ura wa mamita 13 na masentimita 50. Tuvigodi tura tukâwa mu mizere yiŵiri ndipo wakatuzongera pamoza na chiŵiya chira.

²⁵Chiŵiya chira chikakhazikika pa nkhambako za mkuŵa 12. Nkhambako zitatu zikarazga ku mpoto, zitatu zikarazga ku mwera, zitatu zikarazga ku mafumiro gha dazi ndipo zitatu zikarazga ku manjiliro gha dazi. Chiŵiya chikakhazikika pa nkhambako zira ndipo malundi ghakumanyuma ghakarazga mukati.

²⁶Ukomi wa chiŵiya chira ukaŵa masentimita ghankhonde na ghatatu ndipo mu kâwende chikâwa waka ndendende nga ndi mlomo wa nkhombo ndipo chikâwa nga ndi luŵa. Chiŵiya chira chikasunganga maji ghakukwana malita 40,000.

Magareta gha mkuŵa

²⁷Huramu wakapangaso vyakwimapo vya mkuŵa khumi; icho chimoza chikâwa mita yimoza pachanya masentimita 80 mu utali, namo mu usani yikâwa ntheura. Mu kukwera yikâwa mita yimoza pachanya masentimita 30.

²⁸Vyakwimapo ivi vikapangika ntheura: Vyakwimapo vyakhe vikâwa na mathabwa agho wakaghanjizganga mu mafuremu.

²⁹Ndipo pa mathabwa gheneagha pakaâwa vikozgo nya nkharamu, nkhambako na wakerubi. Pa mafuremu agha pachanya na pasi pa nkharamu na nkhambako pakaâwa nkhata ya maluâwa ghakuâala makora.

³⁰Chakwimapo chimoza chikaâwa na mikombero ya mkuâwa yinayi na sipindulu za mkuâwa. Sono mu ngodya zinayi mukâwa michiko yakukhozga chiâwiya cha maji ghakugeza. Ku michiko yira wakapangirako nkhata za maluâwa ku madera ghose.

³¹Chiâwiya cha maji pa chakwimapo chira chikaâwa masentimita 45 kufuma pachanya pa chakwimapo ndipo kunjira kwakhe chikaâwa masentimita 18. Mlomo wakhe ukaâwa wakuzingirira nga ndi malo ghakukhazikapo chiâwiya ndipo pa mlomo pakaâwa vyakuroâwarôwa na vyakuzengera ka ngomi, kuti vikaâwa vyakuzingirira chara.

³²Mikombero yinayi yikaâwa kusi kwa mathabwa. Sipindulu na mikombero vikakorana pamoza na vyakwimapo. Musinkhu wa mukombero umoza ukaâwa masentimita 66.

³³Mikombero yakhe yikapangika nga ndi mukombero wa gareta. Masipindulu, marimu, masipoko, na habu zakhe, vyose vikaâwa nya mkuâwa wakufura.

³⁴Chakwimapo chilichose chikaâwa na vyakukorera vinayi, chimoza pa ngodya yiliyose ndipo chikakakana na chakwimapo chira.

³⁵Ndipo pachanya pa chakwimapo chimoza pakaâwa mukhuzi wa masentimita 22. Vyakukhozga vyakhe na masipindulu vikaâwa vyakubatikana nga nchithu chimoza.

³⁶Pa malo agho ghakaâapo pachanya pa vyakukhozgera vyakhe na masipindulu wakazongamo vikozgo wakerubi, nya nkharamu na nya makuni gha mikama kwakuyana na malo gha chilichose, ndiposo nkhata za maluâwa ghakuvizingirizga.

³⁷Ntheura ndimo vyakwimapo khumi vira vikapangikira. Vyose vikaâwa vyakuyana waka mukapangikiro, mweso wakuyana waka ndipo ukuru wakhe nawo umoza pera.

³⁸Huramu wakapangaso mabeseni khumi gha mkuâwa. Beseni limoza likazuranga na malita 800 gha maji ndipo limoza likâwa mita yimoza pachanya masentimita 80. Beseni lirilose likâwikika pa chakwimapo chakhe na chakhe.

³⁹Wakâwika vyakwimapo vira vinkonde ku cha ku mwera kwa Nyumba ya Chiuta ndipo vinyakheso vinkonde ku cha ku mpoto kwakhe. Ndipo chiâwiya

chakusungiramo maji ghakugeza wāsofi wakachiŵika pa chingodya cha nyumba yira cha ku mwera ku mafumiro gha dazi.

Vinthu vyose ivyo vikawikika mu Nyumba ya Chiuta
(2 Mid 4.11—5.1)

⁴⁰Huramu wakawumbaso tuviŵiya, mafosholo na mabakule ghakumijira maji. Ntheura wakamarizga mlomo wose uwo wakamuchitiranga Karonga Solomoni pa Nyumba ya FUMU.

⁴¹Huramu wakapanga mizati yiŵiri, mabakule għawiri għa mitu iyo yikawā pachanya pa mizati. Wakapangaso vyakurukika viŵiri ivyo vikawā nga ndi ukonde, kubenerera mabakule għa mitu pachanya pa mizati yiŵiri yira.

⁴²Wakapangaso vithuzithu zi vya magalagadeya 400 vyakuŵika pa vyakuruka nga ndi ukonde viŵiri vira. Pa chakuruka chilichose pakaŵa mizere yiŵiri ya magalagadeya, kutoweska mabakule għawiri għa mitu iyo yikawā pachanya pa mizati.

⁴³Wakapangaso vyakwimapo khumi na mabeseni ghakhe khumi, agho wakaghawika pa vyakwimapo khumi vira.

⁴⁴Wakawumba chiziŵa chakusungamo maji pamoza na nkhangako 12 zakukhozga chiziŵa chira.

⁴⁵Wakawumba miphika, mafosholo, na mabeseni. Huramu wakapanga vyose ivi kupangira Karonga Solomoni kuŵa vya mu Nyumba ya FUMU ndipo vikawā vya mkuŵa wakutuwulika.

⁴⁶Karonga wakapanga vyose ivi kufuma mu dongo la chidika cha mronga wa Yorodani pakati pa msomba wa Sukoti na wa Zaretani.

⁴⁷Solomoni wakareka kuvipima uzitu wa viteŵetero vyose ivi pakuti vikawā vinandi chomene. Uzitu wa mkuŵa kuti ukamanyikwa chara.

⁴⁸Solomoni wakapanga vyose ivyo vikawā mu Nyumba ya FUMU, nga ndi ivi: jochero la golide, thebulu lakuŵikapo Chingwa cha Uŵapo wa Chiuta.

⁴⁹Wakapanga vyakuŵikapo nyali vya golide mwenecho, vinkhonde wakaviŵika ku cha ku mwera ndiposo vinkhonde ku cha ku mpoto panthazi pa Malo Ghakupatulika Nkhanira. Wakapangaso maluŵa, nyali, ndipo na zimbano vyeneivyo vikawā vya golide mwenecho.

⁵⁰Wakapangaso nkhombo, vyakuzimyira nyali, mbale, wadira īwa vyakununkhira, majonjo. Vyose ivi vikawā vya golide mwenecho. Wakapangaso vyakukorera vijaro vya ku chipinda cha ku Malo Ghakupatulika Nkhanira, ndiposo vijaro vyakunjirira ku malo ghakukumanamo għa mu Nyumba ya Chiuta. Vyose ivi navyo vikawā vya golide mwenecho.

⁵¹Para Karonga Solomoni wakamarizga mlimo wose wa ku Nyumba ya FUMU, wakaŵikamo vinthu vyose ivyo wiske Davide wakavipatula nga ndi siliva,

golide na viteŵetero vyose ndipo wakavisunga mu vipinda vyakusungiramo vyuma via mu Nyumba ya Chiuta.

1 Karonga 8

Bokosi la Phangano likuŵikika mu Nyumba ya Chiuta

(2 Mid 5.2—6.2)

¹Penepapo Karonga Solomoni wakachema ūarongozgi wose ūaIsraele na ūakuruŵakuru ūa mafuko kuti ūawungane panthazi pakhe mu msumba wa Yerusalem. Iyo wakâwaphalira kuti ūarute kuya katora Bokosi la Phangano la FUMU kufuma ku Ziyoni, msumba wa Davide.

²Ntheura ūanthu wose ūaIsraele ūakawungana panthazi pa Karonga Solomoni pa nyengo ya chiphikiro mu mwezi wa Etanimu, mwezi wa chinkhonde na chiŵiri.

³Ūarara wose ūaIsraele ūakati ūawungana ūasofi ūakatora Bokosi la Phangano.

⁴Ndipo ūasofi ūara ūakiza nalo Bokosi la Phangano la FUMU, pamoza na Chihema Chakukumaniranamo, ndiposo na viteŵetero vyose vyakupatulika mu Nyumba ya Chiuta. Ūasofi na ūaLevi ndiwo ūkayegha Bokosi la Phangano lira.

⁵Karonga Solomoni na mpingo wose wa ūaIsraele awo ūakawungana penepara ūakawa panthazi pa Bokosi la Phangano, ūakaperekanga sembe za mberere, za mbuzi na za ng'ombe zinandi zambula mapendeko.

⁶Ntheura ūasofi ūakiza na Bokosi la Phangano la FUMU pa malo ghakhe na kulinjizga mukati mu Nyumba ya Chiuta, mu Malo Ghakupatulika Nkhanira, kusi kwa mapapindo gha ūakerubi.

⁷Ūakerubi ūakatandaulira mapapindo ghawo pachanya pa malo gha Bokosi la Phangano la FUMU. Ntheura ghakabenekerera Bokosi la Phangano lira pamoza na michiko yakhe.

⁸Michiko yira yikâwa yitali chomene mwakuti ku songo kwakhe yikawonekanga para ūanthu ūali mu malo ghakupatulika panthazi pa Malo Ghakupatulika Nkhanira. Kweni kuti yikawonekanga chara para wali kuwaro. Ndipo michiko yira yichali mwenemumo na sono wuwo.

⁹Mukati mwa Bokosi la Phangano lira mukaŵavye kanthu kanyakhe, kweni mukâwa mawe ghapapati ghâwiri agho Mozesi wakaŵikamo pa Phiri la Sinayi, para FUMU yikachita phangano na ūaIsraele ūakati ūafuma mu charu cha Eguputo.

¹⁰Sono ūasofi ūakati ūafumamo mu Malo Ghakupatulika, bingu likazura nyumba yose ya FUMU.

¹¹Ntheura âwasofi âwakatondeka na kwimilira kuti âachite mlimo chifukwa cha bingu lira, pakuti uchindami wa FUMU ukazura mu Nyumba ya Chiuta yira.

¹²Penepapo Solomoni wakaromba wakati, “FUMU yimika dazi mu mlengalenga, kweni iyo yayowoya kuti yiti yikharenge mu mdima ukuru wa bii.

¹³Ine ndamuzengerani nyumba yakuzirwa, malo gheneagho muti mukharengemo kwa muyirayira.”

Solomoni wakuyowoya ku âwanthu

(2 Mid 6.3-11)

¹⁴Apo wumba wose wa âwIsraele ukâwa uchali kwimilira penepara, Karonga Solomoni wakazgokera kwa iwo na kuâwatumbika.

¹⁵Penepapo iyo wakati, “Yirumbike FUMU, Chiuta wa âwIsraele, mweneuyo na nkhongono zakhe wafiska icho wakapangana ku âwadada Davide kuti,

¹⁶‘Kufumira pa zuâwa ilo nkhafumiskira âwanthu âwane âwIsraele mu charu cha Eguputo nkhisorapo msumba mu fuko lirilose la Israele chara kuti ndimo âwandizengere nyumba yakuchindikira zina lane. Kweni ine ndili kusora Davide kuti wawusenge âwanthu âwane âwIsraele.’”

¹⁷âWadada Davide âwakachighanaghananga mu mtima wawo kuti âwazenge Nyumba ya Chiuta yakuchindikira zina la FUMU, Chiuta wa Israele.

¹⁸Kweni FUMU yikati kwa âwadada Davide, “Pakuti ichi ukachighanaghananga mu mtima wako kuti undizengere nyumba yakuchindikira zina lane, ukachita makora kuti ukachighanaghana ichi mu mtima wako.

¹⁹Ndipouli kuti ndiwe uti undizengere nyumba chara, kweni mwana wako mwanarume uyo uti ubabenge iwe wamwene. Iyo ndiyo wizamkundizengera nyumba yakuchindikira zina lane.”

²⁰Sono FUMU yafiska phangano lakhe ilo yikachita. Ine ndahalira ufumu wa Davide, âwadada, ndipo sono nkhukhara pa chizumbe cha ufumu wa âwIsraele nga ndi umo FUMU yikayowoyer. Ine ndazenga Nyumba yakuchindikira zina la FUMU, Chiuta wa Israele.

²¹Ndipo mu nyumba yeneiyi ndanzgamo malo ghakuâwikamo Bokosi la Phangano umo muli marango gha phangano la FUMU leneilo yikapangana na âwasekuru âwithu pa nyengo iyo wakaâfumiskiranga mu charu cha Eguputo.

Lurombo Iwa Solomoni

(2 Mid 6.12-42)

²²Penepapo Solomoni wakimilira panthazi pa jochero la FUMU pa maso pa mpingo wose wa âwIsraele ndipo wakawuskira mawoko ghakhe kuchanya,

²³ndipo wakati, “Mwe FUMU, Chiuta wa âwIsraele, kulije Chiuta munyakhe kuchanya na pa charu cha pasi wakuyana na imwe. Imwe mukusunga phangano

linu na kurongora chisungusungu chinu pa wateweti winu awo wakwenda panthazi pinu na mtima wawo wose.

²⁴Imwe mwafiska icho mukapangana kwa Davide wadada, muteweti winu. Inya imwe ndimwe mukayowoya ndipo na nkhongono yinu mwafiska nga ndi umo kuliri muhanya uno.

²⁵“Ntheura sono, Mwe FUMU, Chiuta wa Israele fiskani sono kwa Davide wadada muteweti winu icho mukapangana nayo para mukati, ‘Kuti wamkusowa munthu wakukhara pa chizumbe cha ufumu wa Israele panthazi pa ine chara, usange wana wako wakujisungilira pa vyose ivyo wakuchita pakwenda panthazi pa ine nga ndi umo iwe ukachitira.’

²⁶Ntheura sono imwe, Mwe Chiuta wa Israele, zomerezgani kuti mazgu ghinu agho mukayowoya kwa muteweti winu Davide wadada ghafiskike.

²⁷“Kweni kasi nadi Chiuta wati wangakhara pa charu cha pasi? Wonani, nanga kungawa kuchanya nesi kuchanya nkhanira kuti nako kungamukwanani chara. Kasi nyumba yinu iyo ndazenga yingamukwanani uli?

²⁸Ndipouli mupulike luombo lwa muteweti winu na kuweyerera kwakhe, Mwe FUMU, Chiuta wane. Mupulike kulira na kuromba uko nda muteweti winu nkuromba panthazi pinu muhanya uno.

²⁹Nkuromba kuti muhanya na usiku maso ghinu ghawenge ghakujurika kulawiska pa nyumba iyi gheneagho ndi malo agho mukayowoya kuti muti muchitiske kuti zina linu liti lichindikirengemo. Mupulike luombo lwa nda muteweti winu para nkuromba kurazga ku nyumba iyi.

³⁰Pulikani kuweyerera kwa nda muteweti winu na kwa wantru winu walsraele, para wakuromba kurazga ku malo agha. Mupulike kuchanya uko ku malo uko mukukhara, ndipo para mwapulika, mugowokere.

³¹“Para munthu wanangira muzenzegani wakhe ndipo waphalirika kuti warape ndipo wakwiza na kurapa panthazi pa jochero linu mu nyumba iyi,

³²Ntheura mupulike uko kuchanya ndipo muchite na kweruzga pakati pa wateweti winu. Uyo wasangika kuti wananga mumweruzge kuti ngwakwananga ndipo walangike chifukwa cha kwananga kwakhe. Kweni uyo wandanange mumweruzge kuti ngwambula mrandu ndipo mumupe njombe yakuyana na urunji wakhe.

³³“Para wantru winu walsraele wathereskeka na warwani wawo chifukwa chakuti wamunangirani, ndipo para wakuwerera kwa imwe na kuzomera kwananga kwawo na kuchindika zina linu ndipo wakuromba na kuweyerera panthazi pinu mu nyumba iyi,

³⁴imwe muŵapulike kuchanya uko ndipo muŵagowokere zakwananga zaho wānthu wīnu wālsraele. Pamanyuma muŵawezgeso ku charu icho mukapereka ku wāsekuru wāwo.

³⁵“Para vura yakarara chifukwa chakuti wānthu wīnu wāmunangirani ndipo usange wākwiza na kuromba na kurazga ku Nyumba iyi na kuzomera zakwananga zaho kwa imwe na kuchindika zina linu, ndipo wākuwerera pakureka zakwananga zaho para mwāwālanga chifukwa cha kwananga kwavo.

³⁶Imwe muŵapulike kuchanya uko. Ndipo mugowokere zakwananga za wānthu wīnu wālsraele. Muŵasambizge nthowa yiweme yeneiyo wākwenera kwendamo ndipo muŵape vura pa charu icho muli kuŵapa wānthu wīnu nga nchiharo chawo.

³⁷“Para kwaŵa njara mu charu, panji kwanjira chilengo cha nthenda yiliyose mu charu, panji chinata, kapuchi mu mbewu, zombe panji tuvibungu mu mbewu ndipo usange wārwani wāwo wāwājarizga mu misumba yawo yiliyose nanga kunganjira nthenda yakofya yiliyose panji urwani wa mtundu uli.

³⁸Ndipo para yumoza wa wālsraele wangaromba panji kuŵeyerera, ndipo iyo wakumanya suzgo ilo liri mu mtima wakhe ndipo pakuromba wakunyoroskera mawoko ghakhe ku nyumba iyi,

³⁹Ntheura imwe mumupulike kuchanya uko mukukhara. Imwe mumugowokere na kuchitapo kanthu. Mumuchitire waliyose kwakuyana na vyose ivyo wakuchita pakuti imwe, imwe pera, ndimwe mukumanya mitima ya wānthu wose.

⁴⁰Ntheura wānthu wāti wāmopani imwe na kwenda mu nthowa zinu mazuŵa ghose gha umoyo wāwo mu charu icho mukaŵapa wāsekuru wāwo.

⁴¹“Nanga ndi mulendo mweneuyo kuti njumoza wa wālsraele chara, kweni wiza kufumira ku charu cha kutali kwiza kachindika zina linu.

⁴²Pakuti wānthu wāti wāpulike za zina linu likuru na woko linu lankhongono na lakutambazuka, para mulendo wākwiza na kuromba pakurazga ku nyumba iyi.

⁴³Ntheura mupulike kuchanya uko mukukhara. Mumuchitire mulendo uyo kwakuyana na vyose ivyo wākuromba kwa imwe. Wānthu wose wā mu charu cha pasi kuti wāmumanyani na kumuchindikani nga ndi umo wānthu wīnu wālsraele wākuchitira. Ntheura wāti wamanye kuti nyumba iyi ndazengera kuchindika zina linu.

⁴⁴“Para wānthu wīnu wāfuma kuya karwa nkhondo na wārwani wāwo, kulikose uko mungaŵatuma ndipo para wākuromba kwa FUMU uku wārazga ku msomba uwu uwo imwe muli kuwusankha na ku nyumba iyi ndamuzengerani.

⁴⁵Ntheura mupulike uko kuchanya lurombo na kuŵeyerera kwawo ndipo mukhozge icho ŵakuomba.

⁴⁶“Para ūanthu ūinu ūamunangirani imwe pakuti kulije na yumoza uyo ngwambula kwananga ndipo imwe mwakwiya chifukwa chakwananga kwawo ndipo mwaŵaperekwa ku ūarwani ūawo ūneawo ūkatorekera ku umikori ku charu cha kutali panji cha pafupi.

⁴⁷Sono uku ūachali mu charu icho ūakayorekerako uzga ndipo ūajinyumwa mu mitima yawo na kurapa ndipo ūakuwerera kwa imwe mu charu chenechira pakuŵeyerera kuti, ‘Tananga, tachita nchinthu chiheni na chakubendera.’

⁴⁸Ndipo usange ūakuwerera kwa imwe na mtima wawo wose na umoyo wawo wose mu charu cha ūarwani ūawo ūneawo ūakatorera ku umikori ndipo kwenekura ūakuomba kurazga ku charu chawo icho mukaperekwa ku ūasekuru ūawo na ku msumba uwo imwe muli kuwusankha ndiposo na ku nyumba iyo ndayizenga kuchindikira zina linu.

⁴⁹Ntheura kuchanya uko mukukhara pulikani lurombo na kuŵeyerera kwawo ndipo mukhozge icho ūakuomba.

⁵⁰Muŵagowokere ūanthu ūinu awo ūakumunangirani na zakwananga zavo zose izo ūamunangirani. Muŵe nawo na chiwuravi panthazi pa awo ūakatorera ku umikori ūâwe ūa chiwuravi na iwo.

⁵¹Pakuti ūneâwa ndi ūanthu ūinu ndipo nchiharo chinu awo mukaŵafumiska mu charu cha Eguputo mukati mu viphyo vikuru.

⁵²“Ntheura imwe FUMU mulâiskepo pakuŵeyerera kwa nda muteŵeti winu na ūanthu ūinu ūalsraele. Tegherezgani kwa iwo mu vyose ivyo ūakumurombani imwe.

⁵³Pakuti imwe, mwe FUMU Chiuta ndimwe mukaŵapatula pakati pa mafuko ghose gha mu charu kuŵa chiharo chinu, nga ndi umo mukayowoyerwa kwa Mozesi, muteŵeti winu, para mukaŵafumya ūasekuru ūithu mu charu cha Eguputo.”

Lurombo lwa umaliro

⁵⁴Sono Solomoni wakati wamara kuperekwa malurombo na maŵeyerero ghakhe kwa FUMU, wakawukapo pa jochero la FUMU penepapo wakajikama ndipo wakatambasulira mawoko ghakhe muchanya.

⁵⁵Solomoni wakimilira na kuâtumbika ūalsraele wose awo ūakawungana penepara. Pakuâtumbika wakachemerezga wakati,

⁵⁶“Yirumbike ndi FUMU yeneiyo yaperekwa chipumulo ku ūanthu ūakhe ūalsraele kwa kuyana na vyose ivyo yikapangana. Palije na phangano nanga

ndimoza ilo lindafiskike pa mapangano ghaweme ghose agho yikapangana kwa Mozesi muteweti wakhe.

⁵⁷FUMU, Chiuta withu waŵenge nase nga ndi umo wakaŵira na âwasekuru âwithu. Wareke kutireka tekha panji kutitaya.

⁵⁸FUMU yitizgore mitima yithu kuti yirazge kwa iyo mwakuti tendenge mu khumbo lakhe lose pakusunga marango ghakhe, vilayizgo vyakhe ndiposo na malangulo ghakhe agho yikapereka ku âwasekuru âwithu.

⁵⁹Ndipo mazgu ghane gheneagho ndaweyerera panthazi pa FUMU ghâwe ghakukumbukika kwa iyo muhanya na usiku. FUMU yikhözge dazgo la muteweti wakhe ndiposo na la âwanthu âwakhe âwalsraele nga ndi umo kungakhumbikwira zuŵa na zuŵa.

⁶⁰Mwa ntheura âwanthu wose âwa mu charu cha pasi âwamanye kuti FUMU ndi Chiuta nadi, kulijeso munyakhe.

⁶¹Ntheura imwe mwa âwanthu âwakhe âwalsraele, mujipereke chomene kwa FUMU, Chiuta withu pakuchita vilayizgo vyakhe na kupulikira marango ghakhe nga ndi umo tikuchitira muhanya uno.”

Nyumba ya Chiuta yikupatulika

(2 Mid 7.4-10)

⁶²Penepapo Karonga Solomoni na âwalsraele wose âwakapereka sembe panthazi pa FUMU.

⁶³Solomoni wakapereka sembe za wenenawene kwa FUMU za ng'ombe zakukwana 22,000 ndipo na za mberere na mbuzi zakukwana 120,000. Ntheura karonga na âwanthu wose âwakayipatula Nyumba ya FUMU.

⁶⁴Zuŵa leneliro karonga wakapatula chipinda chapakati icho chikâwa panthazi pa Nyumba ya Chiuta. Pakuti mu chipinda cheneicho ndimo wakaperekeringa sembe yakocha na sembe ya ufu na nyama ya mafuta gha sembe ya wenenawene, chifukwa jochero la mkuŵa ilo likâwa panthazi pa FUMU, likâwa lichoko chomene kuti waperekerepo sembe zakocha na za ufu ndiposo na za nyama ya mauta gha sembe ya wenenawene.

⁶⁵Ntheura pa nyengo yeneyira Solomoni wakachita chiphikiro panthazi pa FUMU pa mazuŵa ghankhonde na ghaŵiri pamoza na âwalsraele wose. âwanthu âwakawa âwanandi chomene mwakuti âwakamba pa chipata cha msomba wa Hamati mpaka ku kamronga ka ku charu cha Eguputo.

⁶⁶Pa zuŵa la chinkhonde na chitatu wakâwaphalira âwanthu kuti âwawerenge. Ndipo âwanthu wose âwakamurumba karonga na kuruta ku vikaya vyawo uku âwali na chimwemwe na kukondwa kukuru mu mitima yawo chifukwa cha vinthu viweme vyose ivyo FUMU yikachitira Davide muteweti wakhe ndiposo na âwanthu âwakhe âwalsraele.

1 Karonga 9

Chiuta wakuwonekera kachiwiri kwa Solomoni (2 Mid 7.11-22)

¹ Solomoni wakati wamara kuzenga Nyumba ya FUMU na nyumba yakhe ya ufumu na vinyakhe vyose ivyo wakakhumba kuzenga,

² FUMU yikawonekera kachiwiri kwa Solomoni nga ndi umo yikawonekera kwa iyo ku msumba wa Gibeyoni.

³ FUMU yikati kwa Solomoni, "Ndapulika kuromba na kuweyerera kwako uko wayowoya panthazi pa ine. Nyumba iyo wandizengera ndayipatula ndipo mwenemumo ndimo wantru wati wasoperenge zina lane kwa muyirayira. Nditi ndiyilaŵiskenge na kuwika mtima wane pa iyo nyengo yose.

⁴ Ndipo iwe usange uti wendenge mwakugomezgeka na wakuneneska mu mtima panthazi pa ine nga ndi umo wakachitira Davide wawuso pakuchita vyose ivyo nkhukulangula, kusungilira marango ghane na vilayizgo vyane,

⁵ apo ndipo nditi ndikhozge chizumbe cha ufumu wako pa walsraele kwa muyirayira, nga ndi umo nkhanganganirana na Davide wawuso, apo nkhati kwa iyo kuti wamkusowa munthu wakukhara pa chizumbe cha ufumu wa walsraele chara.

⁶ Kweni usange iwe panji wana wako mwareka kupulikira ine mwazgokera kunyakhe pakureka kusungilira marango na vilayizgo ivyo ndili kwimika ndipo mukughareka kuti muteŵetere wachiuta wanyakhe na kuwasopa.

⁷ Penepapo ine nditi ndiawuskemo walsraele mu charu icho nkhaŵapa. Ndipo nyumba iyi yeneiyo ndayipatula kuwa yakuchindikira zina lane nditi ndiyikane. Ndipo walsraele wamkuzgoka chinthu chakuyowoyerapo chinthanguni na chimuhoyere ku wamitundu wose.

⁸ Ndipo nyumba iyi yizamkuzgoka kuwa mulu wa mahami. Wantru wose awo wizamkujumphapo wizamkuzizwa na kuzukuma. Wizamkuyowoya kuti, 'Kasi nchifukwa uli FUMU yachita chinthu cha ntheura ku charu ichi na ku nyumba iyi?'

⁹ Ntheura wamkuzgora kuti, 'Chifukwa nchakuti wayireka FUMU, Chiuta wawo mweneuyo wakafumya wawiskewokuru mu charu cha Eguputo ndipo wakaskepererana na wachiuta wanyakhe ndipo wakaŵasopa na kuwateŵetera. Ndicho chifukwa FUMU yakhizgira pa iwo uheni wose uwu.'

Phangano pakati pa Solomoni na Huramu (2 Mid 8.1-2)

¹⁰ Solomoni wakatora virimika 20 kuti wazenge nyumba ziŵiri, Nyumba ya FUMU na nyumba ya ufumu.

¹¹Pakuzenga nyumba izi Huramu, uyo wakaŵa karonga wa charu cha Ture, wakaperekanga mathabwa gha milanje na gha mulombwa ndiposo na golide kwa Solomoni kwakuyana na umo Solomoni wakakhumbiranga. Sono Solomoni nayo wakapereka kwa Huramu misumba zo ya chigâwa cha Galileya.

¹²Kweni para Karonga Huramu wakiza ku Galileya kufuma ku Ture kuti wizakawone misumba iyo Solomoni wakamupa, kuti wakakondwa nayo misumba yira chara.

¹³Penepapo Huramu wakafumba Solomoni wakati, "Wa munyane, kasi ndi misumba ya mtundu uli iyo wandipa?" Ntheura misumba yira wakayithya kuti Kabulu ndipo yichali kuchemeka ntheura mpaka na sono wuwo.

¹⁴Pa nyengo iyi Huramu wakaŵa watuma kwa Karonga Solomoni makilogiramu gha golide ghakujumpha 4,000.

Milimo yinyakhe ya Solomoni

(2 Mid 8.3-18)

¹⁵Milimo yinyakhe iyo Karonga Solomoni wakachita ndi iyi: Iyo wakalangula kuti wānthu wāchitenge mlimo wakuchichizga pakuzenga Nyumba ya FUMU. Nyumba yakhe ya ufumu, linga ilo likachemekanga kuti Milo na linga la msumba wa Yerusalem, msumba wa Hazoro, Megido na wa Gezere.

¹⁶Kale chomene, msumba wa Gezere ukapokeka na Faro, karonga wa charu cha Eguputo pakurwa nawo nkhondo na kuwuwocha na moto, ndipo wakakoma wāKanani awo wākakharanga mu msumba uwu. Pamanyuma wākawupereka msumba uwu kwa mwana wakhe msungwana muwoli wa Solomoni kuŵa chawanangwa cha pa nthengwa.

¹⁷Sono Solomoni wakawuzengaso msumba wa Gezere. Wakazengaso misumba yinyakhe iyi: Beti Horoni wa kusika,

¹⁸Baalati, na Tamara mu mapopa mu charu cha Yuda.

¹⁹Wakazengaso misumba yakhe yose iyo wakasungirangamo vyakurya, ndiposo na misumba umo wakasungirangamo magareta gha nkhondo, misumba ya wānthu wākhe wākugara pa mahachi. Solomoni wakazenga chilichose icho wakakhumba kuzenga mu Yerusalem, na mu charu cha Lebanoni ndiposo na mu charu chose icho wakawusanga.

²⁰Pakaŵa wānthu wā mitundu yinyakhe awo wākakharanga mu charu cha Yuda wāneawo wāIsraele wākawafumya mu charu chira chara. Iwo wākawā wāAmori, wāHiti, wāPerezi, wāHivi, ndipo na wāYebusi.

²¹Wāneawā wākawā wā mphapu ya wāmitundu awo wākakharanga mu charu chira wāneawo wāIsraele wākatondeka kuŵamara petu. Aŵa ndiwo Solomoni wakawagwiriskanga nchito mwakuchichizga ndipo wākugwira nchito iyi nga ndi wāzga mpaka na sono.

²²Kweni Solomoni kuti wakawazgorapo wâlsraele kuâwazga chara. Iwo wakaâwa wasilikari, wakaâwa nduna zakhe, warongozgi âwakhondo, wakurongozga wasilikari, warongozgi wakwendeska magareta ndipo na wantru wakhe wakukwera pa mahachi.

²³Wantru aâwa ndiwo wakaâwa warongozgi wararaâwarara awo wakalaâviriranga milimo ya Solomoni. Wose pamoza wakaâwa 550 ndipo wakaâwa na mazaza pa wantru awo wakachitanga mlimo.

²⁴Pa nyengo iyo mwana mwanakazi wa Faro, karonga wa ku Eguputo wakafumako ku msumba wa Davide kwiza ku nyumba iyo Solomoni wakamuzengera. Pamanyuma Solomoni wakazenga linga la Milo.

²⁵Solomoni wakaperekanga sembe zakocha na sembe za wenewenene pa jochero ilo wakazengera FUMU katatu pa chirimika. Para wakaperekanga sembe zakocha na za wenewenene wakawochangaso vyakununkhira panthazi pa FUMU. Ntheura ndimo wakafiskiranga milimo wa pa Nyumba ya Chiuta yira.

²⁶Karonga Solomoni wakapanga ngarâwa zinandi chomene pa dowoko la Eziyoni Gebere pafupi na msumba wa Eloti mu mphepete mwa Nyanja ya Matete mu charu cha Edomu.

²⁷Sono Karonga Huramu wakatuma ngarâwa zakhe pamoza na wantru wakhe wakumanya vyose vya mu nyanja kuti wakateâwetenge pamoza na wantru âwa Solomoni.

²⁸Wendeski âwa ngarâwa wara wakaruta ku charu cha Ofiri ndipo wakaya katorako golide wakukwana makilogiramu 14,000 ndipo wakiza nayo kwa Karonga Solomoni.

1 Karonga 10

Fumukazi ya ku Sheba yikuchezgera Solomoni (2 Mid 9.1-12)

¹Para fumukazi ya ku Sheba yikapulika za lumbiri lwa Solomoni lwa kuthuwuska zina la FUMU, yikiza kuti yizakamuyezge pakumufumba mafumbo ghanonono.

²Fumukazi yira yikiza ku Yerusalem na wumba ukuru wa wantru na ngamila izo zikayegha vyakununkhira, golide munandi, ndiposo na mawe ghakuzirwa. Para yikafika kwa Solomoni, yikamuphalira vyose ivyo vikaâwa mu mtima wakhe.

³Karonga Solomoni wakazgora mafumbo ghakhe ghose, ndipo pakaâvavye na chimoza icho chikamutonda kuti wandulire fumukazi.

⁴Para fumukazi ya ku Sheba yikawona vinjeru vya Solomoni na nyumba ya ufumu iyo wakazenga,

⁵vyakurya ivyo vikaŵa pa thebulu lakhe, kakhaliro ka nduna zakhe, kimiliro ka awo ūwakamuteŵeteranga na vyakuwara vyawo, ūateŵeti ūwakhe ūwakuperekera vyakumwa ndiposo na sembe zakocha izo wakaperekanga ku Nyumba ya FUMU, yikathika lusoko.

⁶Fumukazi yira yikati kwa karonga, "Nnyaunenesko iyo nkhapulikanga mu charu chane vyā milimo yinu na mahara ghinu.

⁷Kweni ine nkhavigomezga chara mpaka ndiza ndekha kuti ndiwone na maso ghane. Nanga ndi hafu wa ivi kuti ūwakandiphalirapo chara. Mahara ghinu na usambazi winu vikuruska vyose ivyo nkhapulikanga.

⁸Ūwakutumbikika mbanthu ūwinu na ūateŵeti ūwinu awo nyengo zose ūwakwimilira panthazi pinu na kupulika vinjeru vyinu.

⁹Yirumbike FUMU, Chiuta winu, mweneuyo wakucha namwe ndipo wamuŵikani pa chizumbe kuwusa ūwalsraele. Chifukwa chakuti FUMU yikuŵatemwa ūwalsraele muyirayira, wamwimikani imwe kuŵa karonga wawo kuti muŵawusenge na kuŵeruzga mu urunji."

¹⁰Penepapo fumukazi yira yikapereka kwa Karonga Solomoni makilogiramu 4,000 gha golide, vyakununkhira vinandi chomene, ndiposo na mawe ghakuzirwa. Kukaŵavye vyakununkhira vinyakhe vyakuyana na ivyo fumukazi ya ku Sheba yikapereka kwa iyo.

¹¹(Ndipo ngarawa zinandi za Karonga Huramu zikiza na golide kufumira ku charu cha Ofiri. Zikizaso na makuni gha muŵanga na mawe ghakuzirwa.

¹²Na makuni gha muŵanga, karonga wakapanga mizati ya Nyumba ya FUMU na nyumba ya ufumu. Wakapangaso mabango na viding'indi vyā ūimbi ūa zisumu. Makuni gha muŵanga gha nttheura ghalive kwizamoso nanga nkhuwonekamoso mpaka na muhanya uno.)

¹³Karonga Solomoni wakayipa fumukazi ya ku Sheba vyawanangwa ivyo vikuperekeka kwakuyana na kaluso kawo ndiposo na vyose ivyo yikakhumba na ivyo yikaromba. Pamanyuma fumukazi yira yikawerera ku charu cha kwakhe pamoza na ūateŵeti ūwakhe.

Usambazi wa Karonga Solomoni

(2 Mid 9.13-28)

¹⁴Chirimika chilichose Karonga Solomoni wakapokeranga uzitu wa golide wakukwana makilogiramu 23,000.

¹⁵Golide munyakhe Solomoni wakapokeranga kufuma ku msonkho wa ūwamalonda ndiposo na ku ūwakaronga wose ūa mu Arabiya na nduna za mu Israele.

¹⁶Karonga Solomoni wakafura nguru zikuru zakukwana 200 za golide. Mu nguru yiliyose mukanjiranga golide wakukwana makilogiramu ghankonde na ghawiri.

¹⁷Karonga Solomoni wakafuraso nguru zichokozichoko zakukwana 300 za golide ndipo mu nguru yiliyose mukanjiranga golide wakukwana makilogiramu ghatatu. Solomoni wakaziwika nguru zira mu chinyumba cha mu nkhorongo ya mu Lebanoni.

¹⁸Karonga wakapangaso chizumbe cha minyanga ya zovu ndipo wakachiphaka na golide mwenecho.

¹⁹Chizumbe chira chikawa na makwerero ghankonde na limoza ndipo pachanya pa chizumbe chira apo wakeghamirangapo pakawa pa zingirizgika kumanyuma kwakhe. Chizumbe chikawaso na vyakweghamirapo uku na uku vyakuwipako mawoko ndiposo vithuzithuzi viwiri vya nkaramu pa vya kweghamapo vira.

²⁰Pakawaso vithuzithuzi vya nkaramu ¹² pa makwerero ghankonde na limoza. Chithuzithuzi cha nkaramu yimoza chikawa ku umaliro wa khwerero lirilose. Kukawaye na ufumu uliwose uwo ukawa na chizumbe cha ufumu cha ntheura.

²¹Vyakumweramo vyose vya Karonga Solomoni vikawa vya golide pera, ndiposo vitewetero vyose vya mu nyumba ya ufumu ya mu nkhorongo ya ku Lebanoni vikawa vya golide mwenecho. Mu nyengo ya Solomoni siliva kuti wakapimikanga nga kanthu kakuzirwa chara.

²²Pakuti karonga waka wa na ngara wa izo zikarutanga ku charu cha Tarishishi na wateweti wa Karonga Huramu kamoza mu virimika vitatu vilivyose. Ngara wa zira zikizanga na golide, siliva, minyanga ya zovu, wapusi na viyuni vya visukupiko vitali ivyo vikujitukumura.

²³Pa chifukwa icho Karonga Solomoni wakaruska wakaronga wose wa mu charu cha pasi mu usambazi na mu mahara.

²⁴Ndipo wantru wanandi wa charu chose cha pasi wakizanga kwa Solomoni kwizakapulika mahara ghakhe agho Chiuta wakamupa.

²⁵Chirimika na chirimika waliyose uyo wakizanga kwa Solomoni wakamuyegheranga chawanangwa nga ndi vitewetero vya siliva, golide, vyakuvwara, mahomwa gha nkhondo, vyakununkhira, mahachi na mbunda.

²⁶Ntheura Karonga Solomoni wakawunjika magareta na mahachi ghanandi. Iyo waka wa na magareta 1,400 na mahachi 12,000 weneawo waka wa wika ku misumba ya kusungiramo mahachi ndipo wanyakhe waka wasunga mu Yerusalemu pamoza na iyo.

²⁷Mu nyengo ya kuwusa kwa Karonga Solomoni, siliva wakaŵā munandi chomene mu Yerusalemu nga ndi mawe ndipo makuni gha milanje nagho ghakazara nga ndi makuni gha vikuyu mu vidika.

²⁸Mahachi gha Solomoni ghakachemeskekanga ku Eguputo ku mwera na ku Kuwe ku mpoto, ndipo ūmalonda ndiwo ūkizanga na mahachi na magareta agha.

²⁹Wakagulanga gareta limoza kufuma ku Eguputo pa mtengo wa ndarama za siliva 600, ndipo hachi pa mtengo wa ndarama za siliva 150. Ūmalonda ūra ūkaguliskanga ku ūkaronga wose ūa ūHiti na ūa ūSiriya.

1 Karonga 11

Kwananga kwa Solomoni

¹Karonga Solomoni wakatemwa ūnakazi ūnandi ū mitundu yinyakhe. Pa dera pa mwana wa Faro, karonga wa Eguputo, wakatoraso ūnakazi ūchilendo kufuma ku ūMowabu, ūAmoni, ūEdomu, ūSidoni, na ku ūHiti.

²Ūnakazi aŵa ūkafuma ku mafuko agho FUMU yikasoka ūIsraele kuti, "Mungaya katorerananga nagho chara pakuti nadi ūmkuzgora mitima yinu kuti musopenge ūchiuta ngoza ūwō." Ndipouli Solomoni wakaskepererana nawo chomene ūnakazi aŵa pakuwatemwa.

³Solomoni wakaŵā na ūwoli 700 awo ūkaŵā ūna ūkaronga ndiposo na ūwoli ūchoko 300. Ūwoli ūkhe wose aŵa ndiwo ūkananga mtima wakhe.

⁴Apo Solomoni wakachekuranga ūwoli ūkhe wose aŵa ūkamunyengerera kuti wasopenge ūchiuta ūnyakhe. Ntheura mtima wakhe kuti ukaŵaso wakujipereka kwa FUMU nga ndi umo wiske Davide wakachitiranga chara.

⁵Solomoni wakamba kusopa Ashitaroti, chiuta ngoza mwanakazi wa ūSidoni ndipo wasopangaso Moleki chiuta ngoza wa ūAmoni

⁶Mwa ntheura Solomoni wakachita uheni panthazi pa FUMU. Kuti wakarondezga FUMU na mtima wakhe wose chara, nga ndi umo wachitira wiske Davide.

⁷Sono pa phiri la ku mafumiro gha dazi kwa Yerusalemu, Solomoni wakazengapo malo gha pachanya ghakusoperako Kemoshi, chiuta wa ukazuzi wa ūMowabu, na malo gha pachanya ghakusoperako Moleki, chiuta ngoza wa ukazuzi wa ūAmoni.

⁸Ūwoli ūkhe wose ū mitundu yinyakhe wakaŵazengera malo gha ntheura kuti woherenepo vyakununkhira na kuperekero sembe kwa ūchiuta ngoza ūwō.

⁹Ntheura FUMU yikamukwiyira Solomoni chifukwa wakareka kurondezga FUMU, Chiuta wa Israele, mweneuyo wakamuwonekera Solomoni kaŵiri.

¹⁰FUMU yikamulangula Solomoni kuti wareke machitiro agho na kuti wareke kusopa âchiuta ânyakhe. Kweni kuti wakayipulikira FUMU chara.

¹¹Pa chifukwa ichi FUMU yikati kwa Solomoni, “Pakuti wakhumba kuchita ichi pakureka kusunga phangano lane na marango ghane agho nkhakulangula, nadi nditi ndiwuskeko ufumu wako na kuwupereka kwa yumoza wa âteŵeti âoko.

¹²Kweni chifukwa Davide âawuso nditi ndichite ichi mu mazuâ gha umoyo wako chara. Ndizamkuwuskako pa nyengo ya muwuso wa mwana wako.

¹³Ndipouli kuti nditi ndiwuskeko ufumu wose chara. Ndamkumupa fuko limoza ku mwana wako chifukwa cha Davide muteŵeti wane na chifukwa cha Yerusalem msomba wane uwo nkhawusora.”

Ŵarwani wa Solomoni

¹⁴Sono FUMU yikawuska mtima wa Hadadi wa ku Edomu kuti wimikane na Solomoni. Hadadi wakaâwa wa mu mbumba ya ufumu mu Edomu.

¹⁵Pa nyengo iyo Davide wakarwanga nkhondo na Edomu, Yowabu, murongozgi wakhe wa nkhondo wakaruta kuya kasunga âanthu awo âwakomeka. Ndipo nyengo yeneyira nayo wakakoma ânarume wose mu Edomu.

¹⁶Yowabu pamoza na âasilikari âwakhe wakakhara ku Edomu myezi yinkonde na yiŵiri mpaka wakakoma ânarume wose mu Edomu.

¹⁷Kweni Hadadi apo wakaâwa wachali muwukirano wakachimbilira ku Eguputo pamoza na âEdomu ânyakhe awo âwakateŵeteranga âwiske.

¹⁸Wakawuka kufuma ku Midiyani na kuruta ku Parani ndipo mu charu chira wakatoramo âanthu ânyakhe na kuruta nawo pamoza kwa Karonga Faro wa ku Eguputo. Faro wakaperekwa nyumba na chakurya kwa Hadadi na ku âanthu âwakhe. Faro wakamupaso na charu cha kukharamo.

¹⁹Sono Faro wakakondwa nayo chomene Hadadi mwakuti wakamupa munung'una wa muwoli wakhe kuti wamutore kuâwa muwoli wakhe. Muwoli wa Faro wakaâwa fumukazi Tapenesi.

²⁰Ntheura munung'una wa Tapenesi yura, muwoli wa Hadadi, wakababa mwana mwanarume ndipo Tapenesi wakamuthya zina kuti Genubati. Tapenesi wakamulera Genubati yura mu nyumba ya ufumu. Ntheura Genubati wakakulira pamoza na âana âwa Faro.

²¹Kweni Hadadi wakati wapulika ku Eguputo kura kuti Davide wali kufwa ndiposo Yowabu uyo wakaâwa murongozgi wa âasilikari nayo wali kufwa, Hadadi wakati kwa Faro, “Mundizomerezge kuti ndirutenge ku charu cha ku kwithu.”

²²Kweni Faro wakamuzgora wakati, "Nchifukwa uli ukukhumba kuruta? Ukusowerwa chivichi kuno kuti mpaka ukhumbe na kuya ku charu cha ku kwako?" Ndipo Hadadi wakati, "Palije kweni ndizomerezgani waka kuti ndirute."

²³Chiuta wakawuskaso mtima wa Rezoni mwana wa Eliyada kuti wimikane na Karonga Solomoni. Rezoni wakachimbira kufuma kwa sekuru wakhe Hadadezere, karonga wa Zoba.

²⁴Munthu uyu wakawunganya wānthu ndipo iyo wakāwā murongozgi wawo kuti wāchitenge vya uchigewēnga. Ichi chikachitika apo Davide wakathereska Hadadezere na kukomeka kwa wāsilikari wā Zoba. Ntheura Rezoni pamoza na wupu wakhe wākaruta ku Damaseko na kukhara kwenekura. Ndipo wānthu wā kwenekura wākamwimika kuwā karonga wa Siriya.

²⁵Rezoni wakāwā murwani wa Israele nyengo yose ya umoyo wa Solomoni kuchita uheni nga ndi umo wakachitiranga Hadadi. Ntheura Rezoni wakatinkha chomene wāIsraele, ndipo wakarutilira kuwusa charu cha Siriya.

Phangano la Chiuta kwa Yerobowamu

²⁶Munthu munyakhe uyo wakamuwukira Karonga Solomoni wakāwā Yerobowamu, mwana wa Nebati wa fuko la Efurayimu wa ku Zereda. Iyo wakāwā yumoza wa nduna za Solomoni. Wanyina wā Yerobowamu wakāwā wā Zeruya, uyo wakāwā chokoro.

²⁷Sono umo wakamuwukira Solomoni kukaŵā ntheura: Solomoni wakathiranga dongo pa malo ghakuwa ku cha ku mafumiro gha dazi kwa msumba wa Yerusalem na kunozga apo pakagumuka pa linga la msumba wa wāwiske Davide.

²⁸Yerobowamu wakāwā munthu wankhongono chomene na wa kukhwima mtima. Para Solomoni wakawona kuti munyamata uyu wakāwā wakutokatoka wakamuŵika kuwā mulaŵiliri wa milimo yose ya kuchichizgika iyo yikāwā mu charu cha wāna wā Yosefe.

²⁹Zuŵā limoza Yerobowamu wakāwā pa ulendo kufuma ku Yerusalem ndipo nchimi Ahiya uyo wakafumanga ku Shilo wakakumana nayo pa nthowa. Nchimi Ahiya wakavwara munjilira uphya ndipo wānthu aŵā wāwiri wakāwā wekha ku thengere kura.

³⁰Penepapo Ahiya wakakora munjilira uphya ura uwo wakavwara na kuwuparura tuchokotuchoko mu tuvigaŵā 12.

³¹Sono nchimi Ahiya wakati kwa Yerobowamu, "Tora tuvigamba khumi, pakuti FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, 'Ndili pafupi kuwuskako ufumu wa Solomoni ndipo iwe nditi ndikupenge mafuko khumi.

³²Kweni Solomoni wati waŵe na fuko limoza pera chifukwa cha muteŵeti wane Davide na chifukwa cha Yerusalem, msumba uwo ndawusankha pakati pa mafuko ghose gha Israele.

³³Ndichitenge ichi chifukwa Solomoni wandireka ine, ndipo wakusopa Ashitaroti chiutakazi wa ŵaSidoni, Kemoshi chiuta wa ŵaMowabu, na Moleki chiuta wa ŵaAmoni. Ntheura kuti wandipulikira ine chara. Kuti wakuchita icho nchakunyoroka panthazi pa ine chara, nesi kusunga marango na vilayizgo vyane chara nga ndi umo wakachitira wiske Davide.

³⁴Ndipouli kuti nditi ndimupoke ufumu chara. Iyo wati wawusenge Israele pa umoyo wakhe wose chifukwa cha Davide muteŵeti wane uyo nkhamusankha mweneuyo wakasunga marango na malangulo ghane mwakunyoroka.

³⁵Ndizamkupoka ufumu uwu pa nyengo ya kuwusa mwana wakhe na kukupa iwe mafuko khumi.

³⁶Kweni mwana wakhe ndamkumurekera fuko limoza mwakuti nyengo yose paŵenge yumoza wakuwusa wa mphapu ya Davide mu Yerusalem, msumba weneuwo ndili kusankha kuti ŵanthu ŵasoperengemo zina lane.

³⁷Nditi nditore iwe Yerobowamu nditi ndikwimike kuŵa karonga wa Israele ndipo uti uwusenge umo iwe ukukhumbira.

³⁸Ndipo usange uti upulikirenge vyose ivyo nkhukulayizga na kurondezga nthowa zane pakuchita icho nchakunyoroka panthazi pane na kusunga marango ghane na malangulo ghane nga ndi umo wakachitira muteŵeti wane Davide, ndamkuŵa nawe. Ndamkukhozga ufumu wako nga ndi umo nkhawukhozgera ufumu wa Davide na kukupa charu chose cha Israele.

³⁹Chifukwa cha kwananga kwa Solomoni, nditi ndilange ŵa mphapu ya Davide, kweni kuti kuŵe kwa muyirayira chara.' "

⁴⁰Solomoni wakati wapulika icho FUMU yikaphalira Yerobowamu wakakhumbanga kumukoma Yerobowamu. Kweni Yerobowamu wakachimbilira kwa Shishaki karonga wa Eguputo. Ndipo wakakhara ku Eguputo mpaka Solomoni wakafwa.

Nyifwa ya Solomoni

(2 Mid 9.29-31)

⁴¹Milimo yinyakhe ya Solomoni na vyose ivyo wakachita, ndiposo na vinjeru vyakhe mu nyengo ya kuwusa kwakhe vili kulembeka mu Buku la milimo ya Solomoni.

⁴²Solomoni wakawusa ŵaIsraele wose mu Yerusalem pa virimika 40.

⁴³Penepapo Solomoni wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Yerusalem pamoza na wiske Davide. Ntheura mwana wakhe Rehobowamu ndiyo wakamba kuwusa mu malo mwakhe.

1 Karonga 12

Kuwukira kwa mafuko khumi gha ku mpoto (2 Mid 10.1-19)

- ¹Rehobowamu wakaruta ku msumba wa Shekemu pakuti kwenekura mafuko ghose gha ku mpoto ghakaruta kuti ghakamwimike iyo kuŵa karonga.
- ²Para Yerobowamu mwana wa Nebati mweneuyo wakaŵa kuti wachimbilira ku Eguputo chifukwa chakumopa Karonga Solomoni, wakati wapulika za makani agha, wakawerako ku Eguputo.
- ³Ŵanthu ŵa ku mafuko gha ku mpoto ŵakatuma ŵanthu kuti ŵakamucheme Yerobowamu. Ntheura Yerobowamu pamoza na wumba wose wa ŵalsraele ukiza kwa Rehobowamu ndipo ŵakayowoya kwa iyo ŵakati,
- ⁴“Ŵawiskemwe ŵakatinyekezganga na goliwoli lizitu chomene. Ntheura sono mupepuskeko milimo yinonono na uzitu uwo ŵakaŵika pa ise, apo ndipo titi timuteŵeteraninge.”
- ⁵Rehobowamu wakazgora wakati, “Muwere danga mwakuti mundipe nyengo ya mazuŵa ghatatu mwakuti ndighanaghanepo pa ichi.” Ntheura ŵanthu ŵara ŵakawerera.
- ⁶Ntheura Karonga Rehobowamu wakadumbiskana na ŵararaŵarara awo ŵakateŵeteranga ŵawiske Solomoni apo wakaŵa wachali wamoyo. Ndipo wakaŵafumba wakati, “Kasi mungandipa urongozgi uli uwo ndingamanya kuŵazgora nawo ŵanthu aŵa?”
- ⁷Ŵararaŵarara ŵara ŵakamuzgora Rehobowamu ŵakati, “Usange mukuzomera muhanya uno kuŵateŵetera ŵanthu aŵa na kujizgora kuŵa muteŵeti wawo, ndipo na kuŵayowoyer a mazgu ghaweme, iwo ŵati ŵamuteŵeteranginge kwa muyirayira.”
- ⁸Kweni urongozgi uwo ŵakamupa ŵararaŵarara ŵara wakawukana ndipo wakaŵafumba ŵawukirano awo ŵakakulira pamoza nayo ndipo ŵakamuteŵeteranga.
- ⁹Iyo wakaŵafumba wakati, “Kasi mungandipa urongozgi uli uwo ndingamanya kuŵazgolera nawo ŵanthu awo ŵakuyowoya kwa ine kuti, ‘Mupepuskeko uzitu uwo ŵawiskemwe ŵakaŵika pa ise?’ ”
- ¹⁰Ŵawukirano awo ŵakakulira pamoza nayo ŵakati kwa iyo, “Ŵanthu awo ŵakayowoya kwa imwe kuti, ‘Ŵawiskemwe ŵakatinyekezganga goliwoli lizitu chomene, kweni imwe mupepuskeko goliwoli lithu.’ Imwe mukaŵazgore kuti, ‘Kamunwe kane kachoko aka nkhakomi kuruska chiuno cha ŵadada.

¹¹Wadada wakamunyekezganinge goliwoli lizitu, kweni ine nditi ndisazgirengeko ku uzitu ura. Wadada wakamulanganinge na vikoti, kweni ine nditi ndimulanganinge na wakalizga!" "

¹²Ntheura Yerobowamu pamoza na wanthu wose walsraele wakiza kwa Rehobowamu pa zuwa la chitatu nga ndi umo karonga wakayowoyeru kuti, "Mukizeso kwa ine pa zuwa la chitatu."

¹³Karonga wakaŵazgora wanthu wara na ukari chomene pakuti wakakana urongozgi uwo wararawarara wara wakamupa.

¹⁴Karonga Rehobowamu wakaŵazgora kwa kuyana na urongozgi uwo wawukirano wanyakhe wara wakamupa ndipo wakati, "Wadada wakamunyekezganinge goliwoli lizitu, kweni ine nditi ndisazgirengeko. Wadada wakamulanganinge na vikoti, kweni ine nditi ndimulanganinge na wakalizga."

¹⁵Ntheura karonga kuti wakaŵapulikira wararawarara wara chara, pakuti chinthu ichi chikafumira kwa FUMU mwakuti ghafiskike mazgu agho FUMU yikayowoya kwa Yerobowamu mwana wa Nebati mwa nchimi Ahiya wa ku Shilo.

¹⁶Para walsraele wose wa ku mpoto wakamanya kuti Karonga Rehobowamu wakana kuŵapulikira, wakamuzgora wakati, "Kasi tili na phande uli mwa Davide? Tiliye nanga nchiharo mu mwana wa Yesu. Imwe walsraele, rutaninge ku mahema ghu. Iwe nawe Davide, sono ujiwonere wekha vyu mu nyumba yako." Penepapo walsraele wose wakawera ku vikaya vyawo.

¹⁷Kweni walsraele awo wakakharanga mu misumba ya mu charu cha Yuda, Rehobowamu ndiyo wakaŵawusanga.

¹⁸Para Karonga Rehobowamu wakatuma Adoramu, mweneuyo wakawa murara pa nchito ya kuchichizga kuti warute ku walsraele, walsraele wose wakamudinya na mawe ndipo wakafwa. Ndipouli Karonga Rehobowamu nkhongono zikawereramo ndipo luŵiro wakakwera gareta lakhe na kuchimbilira ku Yerusalem.

¹⁹Ntheura walsraele mbakugarukira mbumba ya Davide mpaka sono.

²⁰Para walsraele wose wakati wapulika kuti Yerobowamu wali kuwerako kufuma ku Eguputo, wakamutumira uthenga wakumuchemera uko wakawungana. Kwenekuko wakamwimika kuwa karonga wakuwusa walsraele wose. Kukawavye mulraelle na yumoza wa ku chigawa cha ku mpoto uyo wakarondezga ufumu wa Davide kweni wa fuko la Yuda pera.

Uchimi wa Shemaya

(2 Mid 11.1-4)

²¹Para Rehobowamu wakafika ku Yerusalem, wakawunganya vigwe vyu wasilikari 180,000 vyu fuko la Yuda na la Benjmini kuti vikarwe nkhondo na

ŵalsraele ŵa mu chigâwa cha ku mpoto awo ŵakamugarukira mwakuti viwerezgereso ufumu kwa Rehobowamu mwana wa Solomoni.

²²Kweni mazgu gha Chiuta ghakiza kwa nchimi Shemaya ghakati,

²³“Umuphalire Rehobowamu mwana wa Solomoni, karonga wa charu cha Yuda, ŵaYuda wose ndiposo na ŵa fuko la Benjmini kuti,

²⁴‘FUMU yikuti mureke kuruta kuya karwa nkhondo na ŵalsraele, ŵabali ŵinu. Munthu yose wawerere ku chikaya chakhe pakuti chinthu ichi chafumira kwa ine.’ ” Ntheura ŵakapulikira mazgu gha FUMU na kuwerera ku vikaya vyawo kwakuyana na languro la FUMU.

Yerobowamu wakugarukira FUMU

²⁵Yerobowamu wakazengaso msumba Shekemu mu mapiri cha Efurayimu ndipo wakakhara mwenemumo. Kufuma kura wakaya kazengaso msumba wa Penuyele.

²⁶Nyengo yinyakhe Yerobowamu wakaghanaghana mu mitima wakhe kuti, “Ufumu wane uwu nyengo yinyakhe panyakhe uti uwererenge ku mbumba ya Davide.

²⁷Usange ŵanthu aŵa ŵati ŵarutilire kuya kaperekwa sembe zawo mu Nyumba ya FUMU ku Yerusalem, mitima yawo yiti yiwerere kwa sekuru wawo Rehobowamu, karonga wa charu cha Yuda. Pamanyuma ŵati ŵandikome na kuwerera kwa iyo.”

²⁸Karonga Yerobowamu wakati wafumba urongozgi, wakapanga vikozgo nya ŵana ŵa ng'ombe viŵiri nya golide ndipo wakati ku ŵanthu, “Imwe mwa ŵalsraele mwenda chomene ku Yerusalem kuya kasopa. Sono aŵa ŵachiuta winu awo ŵakamufumiskani mu charu cha Eguputo.”

²⁹Ndipo chikozgo chimoza wakachiŵika mu Betele ndipo chinyakhe ku Dani.

³⁰Ndipo uku kukâwa kwananga uko ŵalsraele ŵakachita. ŵanthu ŵakarutanga kuya kasopa vikozgo ivi ku Betele na ku Dani.

³¹Yerobowamu wakazengaso nyumba pa malo gha pachanya ghakusoperako ndipo wakimika ŵasofi kufuma mu ŵanthu wose awo kuti ŵakaŵa ŵaLevi chara.

Kusopera pa Betele kukususkika

³²Ndipo Yerobowamu wakimika zuŵa la chiphikiro kuŵa pa zuŵa la 15 la mwezi wa chinkonde na chitatu la kuyana waka nga ndi zuŵa la chikondwerero icho chikachitikanga ku charu cha Yuda. Pa jochero la ku Betele wakaperekanga sembe ku vikozgo nya ŵana ŵa ng'ombe ivyo wakapanga, ndipo kwenekaza wakaŵikako ŵasofi kuti ŵateŵeterenge mu malo gha pachanya ghakusoperako agho wakazenga.

³³Pa zuŵa la 15 la mwezi wa chinkhonde na chitatu, zuŵa ilo wakalisankha iyo yekha Yerobowamu wakaperekanga sembe pa jochero ilo wakazenga ku Betele. Mwa ntheura wakimika chiphikiro kuti wâlsraele wâwenge nacho chiphikiro ndipo iyo wakarutanga ku jochero lira kukapereka vyakununkhira.

1 Karonga 13

Nchimi ya Yuda yikumususka Yerobowamu

¹Zuŵa limoza FUMU yikalangula nchimi ya ku charu cha Yuda kuti yirute ku Betele. Ndipo apo nchimi iyi yikafikiranga kwenekura yikasanga Yerobowamu wimilira pafupi na jochero kuti woche vyakununkhira.

²Ndipo nchimi yira yikatemba jochero lira pakuyowoya mazgu gha FUMU wakati, “Iwe jochero, jochero, FUMU yikuti, ‘Mwana mwanarume uyo wizamkuthyika Yosiya wizamkubabika kufuma mu mbumba ya Davide. Pa iwe, iyo wizamuŵaperekira nga ndi sembe wâsofi awo wâkuteŵeta pa malo gha pachanya ghakusoperako na kocha vyakununkhira pa iwe, ndipo viwangwa vya wânthu vizamkochekera pa iwe.’”

³Ndipo zuŵa lenelira nchimi ya Chiuta yira yikapereka chimanyikwiro yikati, “Ichi ndicho chimanyikwiro icho FUMU yikalangula, ‘Jochero liti libwangandukire pasi ndipo vyoto ivyo vili pachanya pakhe viti withikire pasi.’”

⁴Para Karonga Yerobowamu wakapulika mazgu agho nchimi ya Chiuta yira yikatemba nagho jochero lira la ku Betele, wakanyoroska woko lakhe apo wakaŵa ku jochero wakati, “Mukorani munthu uyo!” Kweni woko lakhe ilo wakanyoroskeria ku munthu wa Chiuta yura likomira gwa! Ntheura wakatondeka kuliwezgera pa malo ghakhe.

⁵Penepapo jochero nalo likabwangandukira pasi, ndipo vyoto navyo vikathikira pasi kufuma pa jochero nga ndi umo nchimi ya Chiuta yira yikaŵaphalira chimanyikwiro kwakuyana na mazgu gha FUMU.

⁶Sono Karonga Yerobowamu wakati kwa nchimi ya Chiuta, “Nkhukuŵeya kuti undirombere kwa FUMU, Chiuta wako, mwakuti woko lane liwererepo.” Ntheura nchimi ya Chiuta yira yikaŵeyerera ndipo woko la karonga likawerererapo.

⁷Karonga wakati kwa nchimi ya Chiuta yira, “Tiye tirutenge ku nyumba yane mwakuti ukarye chakurya na kukupako chawanangwa.”

⁸Nchimi yira ya Chiuta yikazgora karonga yikati, “Nanga ungandipa hafu wa usambazi wako, kuti ndipo ndingaruta nawe ku nyumba yako chara. Ine kuti ndingarya chakurya panji kumwa maji kuno chara.

⁹Pakuti FUMU yili kulangula kuti ndireke kurya chakurya chilichose panji kumwa maji nesi kuwerera nthowa iyo ndangwiziramo.”

¹⁰Ntheura pakuwera wakendera nthowa yinyakhe, kuti wakawerera ku nthowa iyo wakizira ku Betele chara.

Nchimi yichekuru ya ku Betele

¹¹Sono mu Betele mukawâa nchimi yichekuru. Wana wakhe wakiza na kuyiphalira vyose ivyo nchimi ya Chiuta yikachita mu Betele mu zuâa lira. Wakamuphaliraso wiskewo uyu na mazgu agho nchimi ya Chiuta yira yikayowoyerwa karonga.

¹²Ndipo wiskewo yura wakafumba wana wakhe wakati, “Kasi warutira nthowa nji?” Wana wakhe wakamurongora nthowa iyo nchimi ya Chiuta kufuma ku Yuda yikendera.

¹³Sono wakati ku wana wakhe, “Ndiwikiranipo chiskaro pa mbunda yane.” Wakanî wamuwikirapo chiskaro pa mbunda, iyo wakakwerapo.

¹⁴Sono wakayirondezga nchimi ya Chiuta ndipo wakayisanga yakhara musi mwa khuni la musoro. Ndipo wakayifumba wakati, “Kasi ndiwe nchimi ya Chiuta iyo yikufuma ku charu cha Yuda?” Iyo wakazgora wakati, “Ndine.”

¹⁵Nchimi yichekuru yira yikati kwa nchimi ya Chiuta yira, “Tiye tose ku nyumba kwane kuti ukarye chakurya.”

¹⁶Nchimi ya Chiuta yira yikazgora yikati, “Ine ndingawerera chara nesi kunjira mu nyumba yako. Ine kuti ndingarya chakurya panji kumwa maji pamoza na iwe pa malo agha chara.

¹⁷Pakuti FUMU yikandilangula kuti, ‘Ureke kurya chakurya panji kumwa maji kuno nesi kuwerera mu nthowa iyo wangwizira kuno.’ ”

¹⁸Nchimi yichekuru yira yikati kwa nchimi ya Chiuta yira, “Ine nane ndine nchimi nga ndi umo iwe uliri. Ndipo mungelo wa FUMU wangwiza na mazgu ya FUMU kundiphalira kuti, ‘Ndikucheme iwe kuruta ku nyumba yane pamoza na ine mwakuti ukarye chakurya na kumwa maji. Kweni nchimi yichekuru yira yikatetanga.’ ”

¹⁹Ntheura nchimi ya Chiuta yira yikawerera pamoza nayo ndipo yikaya karya na kumwa maji mu nyumba yakhe.

²⁰Ndipo apo wakakhara pa kurya, mazgu gha FUMU ghakiza kwa nchimi yichekuru yira iyo yikawezga nchimi ya Chiuta yira.

²¹Nchimi yichekuru yira yikachemerezga kwa nchimi ya Chiuta iyo yikafuma ku charu cha Yuda yikati “FUMU yikuti, ‘Iwe undapulikire mazgu gha FUMU ndipo undasunge marango gha FUMU, Chiuta wako agho wakakulangula.

²²Iwe wawerera, warya chakurya, na kumwa maji ku malo agho FUMU yikakulangula kuti ureke kuya karyako nanga nkhumwako maji.

Ntheura thupi lako kuti lamkusungika mu dindi pamoza na wawusokuru chara.'"

²³Nchimi ya Chiuta yikati yamara kurya na kumwa, nchimi yichekuru yira yikanozgera chiskaro cha pa mbunda ya nchimi ya Chiuta, yeneiyo wakaya kayiwezga pa nthowa.

²⁴Nchimi ya Chiuta yira apo yikarutanga, yikakumana na nkharamu pa nthowa, yikamukora na kumukoma. Chitanda chakhe chikaponyeka mu nthowa mukati ndipo mbunda yikimilira ku mphepete kwa chitanda ndipo nkharamu nayo yikimilira pa mphepete pa chitanda.

²⁵Sono wantru awo wakajumphangapo wakachiwona chitanda chaponyeka pa nthowa ndipo nkharamu yimilira pafupi na chitanda. Wantru wara wakiza ku msumba uko kukharanga nchimi yichekuru yira na kuphara ku wantru.

²⁶Sono nchimi yichekuru yira iyo yikamuwezga pa nthowa yikati yapulika ichi, yikati, "Iyi ndi nchimi ya Chiuta iyo yikareka kupulikira mazgu gha FUMU. Ntheura FUMU yamupereka ku nkharamu iyo yamutwazura na kumukoma kwakulingana na mazgu agho FUMU yikamuyowoyer."

²⁷Nchimi yichekuru yikati ku wana wakhe, "Mwa wana wane ndiwikiranipo chiskaro pa mbunda yane." Wana wara wakawikapo chiskaro pa mbunda.

²⁸Penepapo nchimi yira yikaruta ndipo yikaya kasanga chitanda cha nchimi ya ku charu cha Yuda pa nthowa, ndipo mbunda na nkharamu vyakhara mu mphepete mwakhe. Nkharamu cuti yikaryako chitanda chira chara nesi kutwazura mbunda yira.

²⁹Ndipo nchimi yichekuru yira yikatora chitanda cha nchimi ya Chiuta kuchiwika pa mbunda yakhe ndipo wakiza nacho ku msumba wa Betele, cuti wamulire na kumusunga.

³⁰Sono wakamusunga mu dindi lakhe na lakhe ndipo iyo pamoza na wana wakhe wakalira chomene wakati, "Mwe mubali withu! Mubali withu!"

³¹Ndipo wakati wamusunga, nchimi yichekuru yira yikati ku wana wakhe, "Para ine ndafwa, mundisunge mu dindi leneili ilo nchimi ya Chiuta yasungikamo. Wikani viwangwa vyane ku lwande kwa viwangwa vyakhe.

³²Pakuti mazgu agho yikachima pakutumika na FUMU, kususka jochero la ku Betele ndiposo na kususka nyumba za pa malo gha pachanya ghakusoperako mu misumba ya Samariya, cuti ghamkufiskika nadi."

Kwananga kwamutorera Yerobowamu ku nyifwa

³³Nangauli ichi chikachitika, Karonga Yerobowamu cuti wakawerako ku kwananga kwakhe chara. Wakarutilira kuchita uheni. Wakimikanga wasofi kufuma ku wantru wose awo cuti wakawa waLevi chara kuteweta pa malo gha pachanya ghakusoperako wangoza. Yose uyo wakakhumbanga kuwa musofi

wakamupatuliskanga ku mlimo wa usofi wa mu malo gha pachanya ghakusoperako.

³⁴Uku kukaŵa kwananga kukuru pa mbumba ya Yerobowamu mwakuti mbumba yakhe yose yikawusikamo mu charu na kumara petu.

1 Karonga 14

Nyifwa ya mwana wa Yerobowamu

¹Pa nyengo yeneyira, Abiya, mwana wa Karonga Yerobowamu wakarwara.

²Sono Yerobowamu wakati ku muwoli wakhe, “Iwe uwuke, urute ku msumba wa Shilo. Ujibise kuti na yumoza wangakumanyanga chara kuti ndiwe muwoli wane. Nchimi Ahiya yili kwenekura yeneiyo yikandiphalira kuti ndiŵenge karonga wakuwusa ūalsraele.

³Pakuruta uyegheko vingwa khumi na vingwa vipapati ndipo na uchi mu mphindi. Iyo wamkukuphalira icho chiwengeko ku mwana uyu.”

⁴Penepapo muwoli wa Yerobowamu wakachita vyose ivyo wakaphalirika na kuruta ku Shilo ndipo wakafika pa nyumba ya nchimi Ahiya. Pa nyengo iyi Ahiya wakalaŵiskanga makora chara chifukwa wakaŵa muchekuru chomene.

⁵Sono FUMU yikati kwa nchimi Ahiya, “Wona muwoli wa Yerobowamu wakwiza kuti wizakafumbe za mwana wakhe uyo wakurwara. Ntheura ndikuphalirenge ivyo wizamkumuyowoyer. Sono apo wakafika wakajizgora nga ndi mwanakazi munyakhe.”

⁶Para nchimi Ahiya wakapulika bundi la malundi ghakhe, apo wakanjiliranga pa muryango wakati, “Njira muwoli ūa Yerobowamu. Wajibisirachi pakuchita nga ndiwe chara pakujizgora nga ndi mwanakazi munyakhe? Ine ndili na uthenga uzitu chomene kuti ndikuphalire.

⁷Ruta ukamuphalire Yerobowamu mufumu wako kuti: FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Ine nkhakusora na kukukwezga kufuma mukati mu ūanthu wose na kukwimika kuŵa murongozgi wakuwusa ūanthu ūane ūalsraele.

⁸Ine nkhagaŵa pakati ufumu wa mu mbumba ya Davide na kukupa iwe chigaŵa chimoza. Kweni iwe waŵa nga ndi muteweti wane Davide chara mweneuyo wakasungilira marango ghane ndipo wakandipulikiranga na mtima wakhe wose. Wakachitanga ivyo vikaŵa viweme pera panthazi pane.

⁹Kweni iwe wachita uheni kuruska wose awo ūakaŵapo kale uchali undakhare pa chizumbe cha ufumu. Iwe wajipangira ūachiuta ūanyakhe, na vikozgo vyakusonganora. Ntheura wandavyira ku ukari ndipo wanditaya kunyuma zako.

¹⁰Pa chifukwa ichi, nditi nditorere uheni wose pa mbumba yako iwe Yerobowamu. Ndipo nditi ndikome mwana yose mwanarume wa mphapu yako, muzga panji mwanangwa mu charu chose cha Israele. Nditi ndiŵamare

nkhania wa mu mbumba yako nga ndi umo munthu uyo wakochera ulongwe, wasuke wamare wose petu.

¹¹Ndipo yose uyo ngwa mbumba ya Yerobowamu uyo wafwirenge mu msumba, ncheŵe ndizo ziti zimuryenge. Ndipo yose uyo wati wafwire kuwaro kwa msumba, viyuni nya mudera ndivyo viti vimuryenge.' " Pakuti ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

¹²"Sono iwe werera ku nyumba yako. Para wamkukanda waka mu msumba, mwana wako wamkufwa.

¹³Ndipo Israele yose wati wamulire, na kumusunga mu dindi. Iyo ndiyo waŵenge yekha wa mbumba ya Yerobowamu, mweneuyo wati wasungike makora chifukwa ndiyo yekha pera mu mbumba ya Yerobowamu mweneuyo FUMU, Chiuta wa Israele wali kusangamo cha kumukondweska.

¹⁴Ndiposo FUMU iyoyene yiti yimikenge karonga kuti wawuse wâIsraele mweneuyo wati wamare mbumba ya Yerobowamu. Zuŵa ilo ivi vitichitikire ndi muhanya uno. Nadi ndi sonosono.

¹⁵FUMU yiti yilange wâIsraele, ndipo wati wasunkhunyike nga thete la mu maji gha mronga, yiti yiŵazguremo mu charu ichi chiweme icho chikaperekeda ku wâwiskewokuru, ndipo yiti yiŵambininiskire ku sirya kwa mronga wa Efurata, chifukwa wâyikwiyska FUMU pakujipangira vikozgo nya chiutakazi Ashera.

¹⁶FUMU yiti yiŵajowole wâIsraele chifukwa cha zakwananga za Yerobowamu izo wakachita na kunangiska nazo wâIsraele."

¹⁷Ndipo muwoli wa Yerobowamu wakawuka na kuruta ndipo wakiza ku msumba wa Tiriza. Sono para wakakanda waka pa khonde la nyumba, penepapo mwana wakafwa.

¹⁸WâIsraele wose wâkamusunga mu dindi ndipo wâkamulira chomene kwakuyana na mazgu gha FUMU agho yikayowoyer mwa muteŵeti wakhe, nchimi Ahiya.

Nyifwa ya Yerobowamu

¹⁹Milimo yinyakhe ya Yerobowamu umo wakarwera zinkhondo na umo wakawusira, vili kulembeka mu Buku la Midauko la wâkaronga wâ Israele.

²⁰Yerobowamu wakawusa virimika 22 ndipo wakafwa. Sono mwana wakhe Nadabu ndiyo wakamba kuwusa mu malo mwakhe.

Kuwusa kwa Rehobowamu, karonga wa Yuda

(2 Mid 11.5—12.15)

²¹Rehobowamu mwana wa Solomoni wakamba kuwusa Yuda apo wakâwa na virimika 41. Ndipo wakawusa Yuda virimika 17 kufumira mu msumba wa Yerusalem, msumba uwo FUMU yikasankha mukati mu mafuko ghose gha

Israele kuti wanthu wasoperenge zina la FUMU. Wanyina wakawa wa Naama wa fuko la Amoni.

²²Sono wanthu wa Yuda wakachita uheni panthazi pa FUMU ndipo wakayavyira FUMU ku sanje chifukwa cha zakwananga zaho izo wakachita, kwakuruska izo wasekuru wawo wakachita.

²³Pakuti iwo nawo wakajizenga malo gha pachanya ghakusoperako. Wakimika mizati ya mawe na vikozgo vya Ashera pa mapiri ghatali ghose ndiposo na musi mwa makuni ghose gha minthavi yakutandazga.

²⁴Mu charu chira mukawaso wanarume awo wakachitanga uzaghali wanarume pera pa malo gha pachanya ghakusoperako mu zina la chisopo. Iwo wakachitanga maukazuzi ghose agho ghakachitikanga na wamitundu weneawo FUMU yikawachimbizgamo apo walIsraele wakafikanga.

²⁵Mu chirimika cha chinkhonde cha muwuso wa Rehobowamu, Shishaki karonga wa Eguputo wakiza na nkhondo mu Yerusalem.

²⁶Karonga Shishaki wakatora vyuma ivyo vikawa mu Nyumba ya FUMU, ndipo na vya mu nyumba ya ufumu. Wakatora kalikose pamoza na nguru za golide izo Solomoni wakapanga.

²⁷Ntheura Karonga Rehobowamu wakapanga nguru zinyakhe za mkuwa kuti wawezgerepo izo zikatoreka ndipo wakaziwika mu mawoko gha murongozgi wa walinda awo wakalindanga mu nyumba ya ufumu.

²⁸Nyengo yose apo karonga wakarutanga ku Nyumba ya FUMU, wavikiriri wakarutanga nayo pamoza uku wayegha nguru zira ndipo pamanyuma, wakaziwezgerangamoso mu nyumba yakuzisungiramo.

²⁹Milimo yinyakhe ya Karonga Rehobowamu na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la wakaronga wa Yuda.

³⁰Sono pakawanga nkhondo kawirikawiri pakati pa Rehobowamu na Yerobowamu.

³¹Rehobowamu wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Davide pamoza na wawiskekuru. Wanyina wakawa Naama, wa fuko la waAmoni. Ndipo Abiya mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

1 Karonga 15

Karonga Abiya wa Yuda (2 Mid 13.1—14.1)

¹Mu chirimika cha 18 cha kuwusa kwa Karonga Yerobowamu mwana wa Nebati, Abiya wakamba kuwusa Yuda.

²Wakawusa mu Yerusalemu pa virimika vitatu. Zina la wanyina likawa Maaka, mwana wa Abisalomu.

³Sono Abiya wakachita zakwananga zose izo wawiske wakachitanga pambere iyo wandakharepo pa ufumu. Wakawikapo mtima wakhe wose pa FUMU, Chiuta wakhe chara nga ndi umo Davide wawiskekuru wakachitira.

⁴Ndipouli, chifukwa cha Davide, FUMU, Chiuta wakhe wakapereka mwana wakhe Abiya kuwa nga ndi nyali kuti ndiyo wawusenge na kukhozga msumba wa Yerusalemu para iyo wafwa.

⁵FUMU yikachita ichi chifukwa Davide wakachitanga icho chikawa chakunyoroka panthazi pa FUMU. Ndipo kuti wakatondekapo chara kusunga dango lirilose la FUMU pa umoyo wakhe, kupatulako mrandu wa Uriya mu Hiti.

⁶Nkhondo iyo yikachitikanga kaŵirikawiri pakati pa Rehobowamu na Yerobowamu ndipo yikarutilira mpaka pa nyengo ya Abiya.

⁷Milimo yinyakhe ya Abiya na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la wakaronga wa Yuda. Ndipo pakaŵanga nkhondo pakati pa Abiya na Yerobowamu.

⁸Sono Abiya wakafwa ndipo wakamusunga pamoza na wawiskekuru mu msumba wa Davide. Asa mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Asa, karonga wa Yuda

(2 Mid 15.16—16.6)

⁹Mu chirimika cha zo cha kuwusa kwa Yerobowamu, karonga wa Israele, Asa wakamba kuwusa Yuda.

¹⁰Asa wakawusa virimika 41 mu Yerusalemu. Zina la Gogo wakhe mwanakazi wakawa Maaka mwana wa Abisalomu.

¹¹Asa wakachita icho chikawa chakunyoroka panthazi pa FUMU nga ndi umo wiskekuru wakhe Davide.

¹²Wakawachimbizamo wantru wose awo wakachitanga uzaghali mu zina la chisopo ndipo wakawuskamo vikozgo vyose ivyo wawiskekuru wakachita.

¹³Wakamuwuskaposo gogo wakhe mwanakazi, Maaka kuwa nga ndi fumukazi, chifukwa wakapanga chikozgo cha ukazuzi cha chiutakazi Ashera. Asa wakachibwangandulira pasi chikozgo chira na kuchiteketa ndipo wakachiwocha pa moto pa chidika cha Kidironi.

¹⁴Kweni malo gha pachanya ghakusoperako kuti ghakabwangandulika chara. Ndipouli mtima wa Asa ukaŵa wakugomezgeka kwa FUMU pa umoyo wakhe wose.

¹⁵Iyo wakiza navyo mu Nyumba ya FUMU vyawanangwa ivyo âwawiske Abiya âwakavipatula pamoza na ivyo iyomwene wakavipatula. Vyawanangwa ivi vikaâwa siliva, golide na viteŵetero vinyakhe.

¹⁶Sono pakâwanga nkhondo pakati pa Asa, karonga wa Yuda na Baasha, karonga wa Israele, nyengo yose yakuwusa kwawo.

¹⁷Baasha karonga wa Israele wakiza kuti warwe nkhondo na Yuda. Wakazenga msumba wa Rama kuâwa linga lakhe mwakuti wajandizge waliyose uyo wakakhumbanga kunjira panji kufuma kwa Asa, karonga wa Yuda.

¹⁸Penepapo Asa wakatora siliva yose na golide lose ivyo vikakharamo mu malo ghakusungiramo vyuma mu Nyumba ya FUMU na vya mu nyumba ya ufumu ndipo wakavipereka ku nduna yakhe kuti âwakavipereke kwa Beni Hadadi mwana wa Tabirimoni, muzukuru wa Heziyoni karonga wa Siriya, mweneuyo wakakharanga mu msumba wa Damaseko.

¹⁹Wakaâwatumma na mazgu ghakuti, "Tiâwe pa ubwezi pakati pa iwe na ine nga ndi umo âwakachitira âwadada na âwawuso. Wona ndakutumira chawanangwa cha siliva na golide. Sono iwe umarizge ubwezi pakati pa iwe na Baasha, karonga wa charu cha Israele kuti wawuskeko âwasilikari âwakhe mu charu chane."

²⁰Beni Hadadi wakamupulikira Asa, ndipo wakatuma âwarongozgi âwasilikari âwakhe kuti âwakarwe nkhondo na misumba ya Israele. Pa nkhondo iyi wakathereska misumba iyi: Iyon, Dani, Abelu Beti Maaka, Kineroti yose, pamoza na charu chose cha Nafutali.

²¹Para Baasha wakapulika ichi, wakareka kuzenga linga la msumba wa Rama, ndipo wakafumako, wakaruta kuya kakhara ku msumba wa Tiriza.

²²Penepapo Karonga Asa wakachema âwanthu wose âwa charu cha Yuda kwambula na yumoza wakukharako ndipo wakaâwatumma kuti âwarute ku msumba wa Rama kuya kayegha mawe ghose na mathabwa agho Baasha wakazengeranga linga la msumba wa Rama. Ndipo na vyeneivi Asa wakazengera malinga mu misumba ya Geba na Mizipa mu charu cha Benjamini.

²³Milimo yinyakhe yose ya Asa, nkhongono zakhe zose, vyose ivyo wakachita ndiposo na misumba iyo wakazenga, vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Yuda. Kweni mu nyengo ya uchekuru wakhe wakasuzgikanga na nthenda ya malundi.

²⁴Pa umaliro Asa wakafwa, ndipo wakasungika pamoza na âwawiskekuru âwakhe mu msumba wa Davide. Sono mwana wakhe Yehoshafati ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Nadabu, karonga wa Israele

²⁵Mu chirimika cha chiâwiri cha kuwusa kwa Karonga Asa wa Yuda, Nadabu mwana wa Yerobowamu wakamba kuwusa Israele.

²⁶Nadabu wakachita uheni panthazi pa FUMU. Nayo wakarondezga nthowa ziheni za wiske ndipo na kwananga kwakhe wakanangiska na wâlsraele wuwo.

²⁷Baasha mwana wa Ahiya wa mu nyumba ya Isakara wakamuchitira chiwembu Nadabu. Wakamukoma Nadabu yura mu msumba wa Gibetoni uwo ukaâwa wa wâFilisiti, apo Nadabu na wâlsraele wose wâkazingirizga msumba wa Gibetoni.

²⁸Ntheura Baasha wakamukoma Nadabu mu chirimika cha chitatu cha kuwusa kwa Asa, karonga wa charu cha Yuda. Ndipo Baasha wakamba kuwusa mu malo gha Nadabu.

²⁹Karonga Baasha wakati wamba kuwusa, wakakoma wose âwa mu mbumba ya Yerobowamu kwambula kurekapo na yumoza chara, mpaka wakaâwasista wose petu. Ichi chikachitika kwa kuyana na mazgu gha FUMU agho yikayowoyer mu muteâweti wakhe Ahiya wa ku msumba wa Shilo.

³⁰Ivi vikachitika chifukwa cha zakwananga izo Yerobowamu wakanangiska nazo wâlsraele ndiposo na chifukwa cha kwavyira ku ukari FUMU chiuta wa Israele.

³¹Sono milimo yinyakhe ya Nadabu na vyose ivyo wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la wâkaronga âwa Israele.

³²Ndipo nkhondo pakati pa Asa, karonga wa Yuda na Baasha karonga wa Israele yikachitikanga nyengo yose ya muwuso wawo.

Kuwusa kwa Baasha, karonga wa Israele

³³Mu chirimika cha chitatu cha kuwusa kwa Asa, karonga wa Yuda, Baasha mwana wa Ahiya wakamba kuwusa charu cha Israele chose mu msumba wa Tiriza ndipo wakawusa virimika 24.

³⁴Baasha wakachita uheni panthazi pa FUMU pakwenda mu nthowa ziheni za Yerobowamu, na mu kwananga kwakhe uko kukanangiska nako wâlsraele.

1 Karonga 16

¹Mazgu gha FUMU ghakiza ghakati kwa Nchimi Yehu mwana wa Hanani ghakususka Baasha ghakuti,

²“Iwe ukaâwa chichwapi cha waka ndipo ine nkhakukwezga kuâwa murongozgi wa wânthu wâne, wâlsraele. Kweni sono wananga nga ndi Yerobowamu, ndipo wachitiska kuti wâlsraele nawo wanange mwakuti wândavyira ku ukari chifukwa cha zakwananga zavo.

³Pa chifukwa ichi nditi ndikumare petu iwe Baasha pamoza na mbumba yako. Nditi ndizgore nyumba yako kuâwa nga ndi nyumba ya Yerobowamu mwana wa Nebati.

⁴Yose wa mbumba ya Baasha uyo wati wafwire mu msumba ncheŵe ndizo ziti zimuryenge. Ndipo yose uyo wati wafwire kuwaro kwa msumba viyuni nya mudera ndivyo viti vimuryenge.”

⁵Milimo yinyakhe ya Baasha na ivyo wakachita ndiposo na nkhongono zakhe, vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Israele.

⁶Sono Baasha wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Tiriza. Mwana wakhe Ela ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

⁷Pambere Baasha wandafwe, FUMU yikayowoya kwa nchimi Yehu mwana wa Hanani mazgu gha kumususka Baasha na mbumba yakhe yose, chifukwa cha uheni wose uwo wakachita panthazi pa FUMU. Ntheura wakavya ukari wa FUMU na uheni uwo wakachita wakuâwa nga ndi wa mbumba ya Yerobowamu ndiposo chifukwa chakuti wakamalirathu mbumba ya Yerobowamu.

Kuwusa kwa Ela, karonga wa Israele

⁸Mu chirimika cha 26 cha kuwusa kwa Asa, karonga wa Yuda, Ela mwana wa Baasha wakamba kuwusa Israele mu msumba wa Tiriza. Ela wakawusa virimika viŵiri pera.

⁹Kweni Zimuri muteŵeti wakhe uyo wakaâwa murongozgi wa âwasilikari âwakhe hafu âwa magareta ghakhe wakamuchitira chiŵembu Ela. Pa nyengo iyi, Ela wakaâwa mu msumba wa Tiriza, kumwa na kuloŵera mu nyumba ya Ariza, mweneuyuo wakaâwa murara wa nyumba ya ufumu.

¹⁰Penepapo Zimuri wakanjira, wakamutimba Ela na kumukoma, ndipo wakawusa mu malo ghakhe. Ichi chikâwa chirimika cha 27 cha kuwusa kwa Asa, karonga wa Yuda.

¹¹Zimuri wakati waâwa karonga na kuŵikika pa chizumbe, wakakoma wose âwa mu mbumba ya Baasha kwambula kurekapo nanga njumoza pera panji mubali wakhe nesi mubwezi wakhe pera.

¹²Ntheura Zimuri wakakoma wose âwa mu mbumba ya Baasha, kwakuyana na mazgu gha FUMU agho yikayowoya pakususka Baasha kwizira mwa nchimi Yehu.

¹³Wakamukoma Baasha chifukwa cha zakwananga zakhe na za mwana wakhe Ela izo âwâwiri aâwa âwakachita. Iwo âwakanangiska âwâIsraele, kumwavyira FUMU, Chiuta wa Israele mu ukari na vikozgo vyawo.

¹⁴Sono milimo yinyakhe ya Ela, na vyose ivyo wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa Israele.

Kuwusa kwa Zimuri, karonga wa Israele

¹⁵Mu chirimika cha 27 cha kuwusa kwa Asa, karonga wa Yuda, Zimuri wakamba kuwusa mu msumba Tiriza, kweni wakawusa mazuâwa ghankhonde na ghâwiri

pera. Pa nyengo iyi vitha vya wāsilikari vikazinga msumba wa Gibetoni uwo ukāwā wāFilisiti.

¹⁶Wāsilikari aŵa wākati wāpulika kuti Zimuri wakamuchitira chiŵembu Karonga Ela na kumukoma, zuŵa lenelira, wāsilikari ūa ku msasa kwenekura wākimika Omuri uyo wakaŵa murongozgi wawo wa nkhondo kuti wambe kuwusa Israele.

¹⁷Omuri pamoza na wāsilikari wākhe wose wakawukako ku msumba wa Gibetoni ndipo wakaruta ku msumba wa Tiriza kuwuzingirizga.

¹⁸Sono para Zimuri wakawona kuti msumba wapokeka wakaya kanjira mu chipinda chakuphokweramo mu nyumba ya ufumu na kocha na moto nyumba yira ndipo iyo wakafwira mwenemumo.

¹⁹Zimuri wakafwa ntheura chifukwa cha zakwananga zakhe izo wākachita panthazi pa FUMU. Iyo wakachita uheni uwo wakachitanga Yerobowamu, na kwanangiska nawo wāIsraele.

²⁰Milimo yinyakhe ya Zimuri ndiposo na chiŵembu icho wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la wākaronga ūa charu cha Israele.

Kuwusa kwa Omuri, karonga wa Israele

²¹Sono wāIsraele wākagawikana paŵiri, wānyakhe wākakhumbanga Tibini mwana wa Ginati kuti ndiyo wāmwimike kuŵa karonga, ndipo wānyakhe wākakhumba Omuri.

²²Kweni wānthu awo wākakhumbanga Omuri wākathereska awo wākakhumba Tibini mwana wa Ginati. Ntheura Tibini wakafwa ndipo Omuri ndiyo wakaŵa karonga.

²³Mu chirimika cha 31 cha kuwusa kwa Asa, karonga wa Yuda, Omuri wakamba kuwusa Israele, ndipo wakawusa virimika 12. Pa muwuso wakhe wakakhara mu msumba wa Tiriza virimika vinkhonde na chimoza.

²⁴Omuri wakagula Phiri la Samariya kufuma kwa Shemere pa mtengo wa ndarama za siliva zakukwana 6,000. Ndipo pa phiri lira wakazengapo msumba na linga lakhe ndipo wakawuthya kuti, "Samariya" kufumira mu zina la Shemer, mwenecho wa phiri lira.

²⁵Omuri wakachita uheni panthazi pa FUMU kuruska wākaronga wose ūa Israele.

²⁶Omuri wakachita viheni nga ivyo wakachita Yerobowamu mwana wa Nebati ivyo wakanangiska navyo wāIsraele mwakuti wakavya ukari wa FUMU, Chiuta wa Israele pakusopa vikozgo.

²⁷Milimo yinyakhe ya Omuri iyo wakachita, na nkhongono izo wakarongora, vili kulembeka mu Buku la Midauko la wākaronga ūa charu cha Israele.

²⁸Sono Omuri wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Samariya ndipo Ahabu mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Ahabu, karonga wa Israele

²⁹Mu chirimika cha 38 cha kuwusa kwa Asa, karonga wa Yuda, Ahabu mwana wa Omuri wakamba kuwusa Israele. Iyo wakawusa wâlsraele mu msumba wa Samariya pa virimika 22.

³⁰Ahabu wakanangira FUMU kuruska yose uyo wakamudangirira kuwusa.

³¹Ahabu kuti wakakhutiskika na uheni wa Karonga Yerobowamu mwana wa Nebati uwo wakachitanga chara. Ntheura wakasazgirapo uheni unyakhe pakutora Yezebele, mwana wa Eti Baala, karonga wa Sidoni ndipo wakamba kutevêtera chiuta Baala na kumusopa.

³²Ahabu wakamuzengera jochero Baala, mu nyumba yakusoperamo iyo Baala yeneiyo wakazenga mu Samariya.

³³Ahabu wakimika chikozgo cha chiutakazi Ashera. Ahabu wakachita vinthu vinandi vyakuyavyira ku ukari FUMU, Chiuta wa Israele kuruska wâkaronga wose awo wakamudangirira.

³⁴Pa nyengo ya kuwusa kwa Ahabu munthu munyakhe zina lakhe Hiyele wa ku Betele wakazengaso msumba wa Yeriko. Kweni nga ndi umo yikayowoyerwa FUMU mwa Yoshuwa mwana wa Nuni, Abiramu mwana mwanarume wa uwere wa Hiyele wakafwa pa nyengo iyo msumba wa Yeriko ukazengenkanga. Pamanyuma Segubu mwana wakhe wa umaliro nayo wakafwa pa nyengo iyo wakazengeranga vipata vya msumba.

1 Karonga 17

Eliya wakuchima za kukalala kwa vura

¹Nchimi Eliya wakufumira ku Tishibe mu Gileyadi wakati kwa Karonga Ahabu, "Mu zina la FUMU Chiuta wa moyo wa Israele uyo ine nkhumutevêtera, nkhukuphalira kuti kwamkuwavye jumi panji vura mu virimika ivyo vikwiza mpaka ine ndizakayowoyeso kuti vura yirokwe."

²Penepapo Fumu yikayowoya kwa Eliya yikati,

³"Uwukeko kuno urute ku cha kumafumiro gha dazi ukabisame ku mronga wa Keriti, ku mafumiro gha dazi kwa mronga wa Yorodani.

⁴Iwe wamkumwa maji kufuma mu kamronga kenekara ndipo ndalangula wâchihowe kuti ndiwo wâkupenge chakurya."

⁵Ntheura Eliya wakaruta ndipo wakachita kwa kuyana na umo Fumu yikayowoyerwa. Wakaruta ndipo wakaya kakhara mu mphepete mwa kamronga ka Keriti ku mafumiro gha dazi kwa mronga wa Yorodani.

⁶Ndipo wachihowē wakamupanga chakurya na nyama ku mulenje na ku mise. Maji wakamwanga kufuma mu kamronga kenekara.

⁷Ndipo nyengo yikati ya jumphapo kamronga kara kakamuka chifukwa vura yikakalala mu charu.

Eliya na chokoro cha ku Zarefati

⁸Penepapo FUMU yikati kwa Eliya,

⁹“Wuka, urute ku msumba wa Zarefati mu charu cha Sidoni kuti ukakhare kwenekura. Ine ndalangula chokoro cha kwenekura kuti chikupenge chakurya.”

¹⁰Sono Eliya wakawuka na kuruta ku Zarefati. Para wakafika pa chipata cha msumba, wakawona chokoro penepara chikuthenya nkhuni. Wakachichema na kuchiphalira kuti, “Undipeko maji kuti ndimwe.”

¹¹Ndipo chokoro chira chikarutanga kuti chikatore maji, Eliya wakatiso ku chokoro chira, “Ukandiyeghereko kachimenu ka chingwa.”

¹²Chokoro chira chikati, “Nkhurapa nadi mwa FUMU Chiuta kuti, ‘Ine kuti ndaphika chakurya chilichose chara. Ndili na tuwufu tuchoko waka mu chīwiya na tumafuta tuchoko waka mu supa. Sono nkhuthenya tunkhuni kuti ndirute ku nyumba yane, nkhaphike chakurya cha ine na mwana wane kuti tirye na kufwa.’”

¹³Eliya wakati ku chokoro chira, “Ungopanga chara, ruta ukachite nga ndi umo ndayowoyerā. Kweni chakudanga ukandiphikire chingwa chipapati chichoko waka ndipo ukize nacho kwa ine. Pamanyuma ndipo ukaphike chakurya cha iwe na mwana wako.

¹⁴Pakuti ntheura ndimo FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Ufu kuti uti umarengemo mu chīwiya chara ndipo mafuta nagho mu supa kuti ghati ghamarengemo chara, mpaka pa zūwa ilo FUMU yiti yirokxeskenge vura pa charu.’”

¹⁵Chokoro chira chikaruta ndipo chikaya kachita nga ndi umo Eliya wakayowoyerā. Ndipo wose wakarya kwa mazūwa ghanandi.

¹⁶Pakuti ufu mu chīwiya nanga ndi mafuta mu supa kuti vikamara chara kwakuyana na mazgu gha FUMU agho yikayowoya kwizira mwa Eliya.

¹⁷Zūwa linyakhe mwana wa chokoro chira, mwenecho wa nyumba, wakarwara. Matenda ghakakulirangakuliranga mwakuti pamanyuma mwana yura wakafwa.

¹⁸Chokoro chikati kwa Eliya, “Iwe munthu wa Chiuta, kasi nakunangira vichi? Kasi wiza kuno kuti umukumbuske Chiuta zakwananga zane na kundikomera mwana wane?”

¹⁹Penepapo Eliya wakati, “Zanga nayo mwana wako.” Eliya wakamutora mwana yura kufuma mu chipakato cha wanyina ndipo wakamuyeghera ku chipinda cha

pachanya uko iyo Eliya wakagonanga ndipo wakamugoneka mwana yura pa chitara chakhe.

²⁰Eliya wakaromba kwa FUMU wakati, “Mwe FUMU, Chiuta wane, kasi mwizirachi na visuzgo pa chokoro icho ine nkhupanjwamo mu nyumba yakhe na kumukomera mwana wakhe?”

²¹Penepapo wakafukatira pachanya pa mwana yura katatu ndipo wakaromba kwa FUMU wakati, “Mwe FUMU, Chiuta wane, wezgeranimoso umoyo wa mwana uyu.”

²²Ndipo FUMU yikamupulika Eliya ndipo mzimu wa mwana ukawereramoso ndipo wakaŵaso wa moyo.

²³Sono Eliya wakatora mwana kufuma mu chipinda umo wakagonanga na kukhira nayo ndipo wakaya kamupereka kwa ūanyina. Sono Eliya wakati, “Wona mwana wako ngwamoyo.”

²⁴Ndipo mwanakazi wakati kwa Eliya, “Sono ndapanikizga kuti ndiwe munthu wa Chiuta ndipo mazgu gha FUMU agho mukuyowoya nga unenesko.”

1 Karonga 18

Eliya na nchimi za Baala

¹Ghakati ghajumphapo mazuŵa ghanandi, mazgu gha FUMU ghakamwiziraso Eliya mu chirimika cha chitatu chakukalala kwa vura ndipo ghakati, “Rutanga ukajirongore kwa Ahabu ndipo nditi nditume vura pa charu.”

²Ntheura Eliya wakaruta kuya kukajirongora kwa Ahabu. Pa nyengo iyi njara yikafika pakuheni mu msumba wa Samariya.

³Ahabu wakachema nchimi Obadiya uyo wakaŵa murara wakuwona vyose vya pa nyumba ya ufumu. (Obadiya wakaŵa wakujipereka chomene kwa FUMU).

⁴Pa nyengo iyo Yezebele wakacomanga nchimi za FUMU, Obadiya wakabisapo nchimi 100 mu mphanji. Nchimi 50 wakazibisa mu mphanji yimoza ndipo nchimi zinyakhe 50 wakazibisa mu mphanji yinyakhe ndipo wakazipanga chakurya na maji.

⁵Ndipo Ahabu wakati kwa Obadiya, “Tiye tendemo mu charu chose mpaka tikafike apo pangâwa mbwiwi za maji na madambo. Tendemo panyakhe tingasangamo utheka uwisi tithaskire mahachi na mbunda mwakuti tireke kutayapo viŵeto vyithu vinyakhe.”

⁶Ntheura ūkagaŵana vigâwa vya charu umo ūkenera kwendera. Ahabu wakenda pa yekha ku dera linyakhe ndipo Obadiya nayo pa yekha ku dera linyakhe.

⁷Apo Obadiya wakendanga, Eliya wakakumana nayo. Obadiya wakamumanya Eliya na kumujikamira ndipo wakati kwa iyo, “Kasi ndimwe nadi Eliya sekuru wane?”

⁸Ndipo Eliya wakamuzgora wakati, “Ndine. Ruta ukamuphalire sekuru wako kuti ine ndili kuno.”

⁹Obadiya wakazgora wakati, “Kasi nanangachi kuti muŵike umoyo wa nda muteŵeti ūnu mu mawoko gha Ahabu kuti wandikome?

¹⁰Nkhurapa nadi panthazi pa FUMU, Chiuta winu kuti palije fuko panji ufumu uwo sekuru wane Ahabu wandumeko ūanthu kuya kamupenjani. Ndipo para ūkamuphaliranga kuti imwe kulije ku fuko lira panji ku ufumu wenewura, sekuru wane wakaŵarapiskanga chirapo kuti iyo wapanikizge kuti imwe kulije nadi.

¹¹Ndipo sono imwe mukundituma kuti ndirute kwa sekuru kuya kamuphalira kuti, ‘Eliya wali kuno.’

¹²Ndipo apo ine kufumapo waka pano, Mzimu wa FUMU wamutoreraninge uko ine nkhumanyako chara. Sono para ndaruta kuya kamuphalira Ahabu ndipo para wareka kumusangani, iyo wizamkundikoma. Ndipouli ine muteŵeti winu ndateŵetera FUMU kufuma ku wanichi wane.

¹³Kasi mundapulike sekuru icho nkachita apo Yezebele wakakomanga nchimi za FUMU, na umo ine nkabisira nchimi za FUMU 100 mu mphanji, 50 mu mphanji yimoza ndiposo 50 mu mphanji yinyakhe? Ine nkhaŵapanga chakurya na maji ghakumwa.

¹⁴Ndipo imwe sono mukundituma kuti ndirute nkhamuphalire sekuru wane kuti, ‘Eliya wiza wali kuno! Sekuru wane wati wakomenge ine.’ ”

¹⁵Eliya wakazgora wakati, “Nkhurapa mwa FUMU Mwenenkhongono zose uyo ine nkhumuteŵetera, kuti muhanya uno, na unenesko wose, nditi ndijirongorenge kwa Ahabu.”

¹⁶Ntheura Obadiya wakaruta kuya kakumana na Ahabu, wakamuphalira za Eliya ndipo Ahabu wakaruta kuya kakumana nayo Eliya.

¹⁷Para Ahabu wakati wamuwona Eliya wakati, “Kasi ndiwe wa mweneiwe wasuzga chomene ūalsraele?”

¹⁸Eliya wakazgora, “Ine kuti ndine nkhusuzga ūalsraele chara, kweni imwe pamoa na nyumba ya ūawiskemwe, pakuti muli kutaya marango gha FUMU ndipo mukusopa chiuta Baala.

¹⁹Sono tumani ūanthu kuti ūakacheme ūalsraele wose kuti ūakumane pa Phiri la Karimele. Nchimi za Baala 450 nazo zize pamoa na nchimi za Ashera 400 izo zikurya mu nyumba ya Yezebele.”

²⁰Ntheura Ahabu wakatuma wānthu kuti wākacheme wālsraele wose pamoza na nchimi zira ndipo wākawungana pa Phiri la Karimele.

²¹Eliya wakasenderera kufupi na wānthu ndipo wakati kwa iwo, “Kasi muwēnge wākukayika mpaka pauli? Usange FUMU ndi Chiuta, yirondezgani, ndipo usange ndi Baala murondezgani!” Wānthu kuti wākamuzgora kanthu chara.

²²Penepapo Eliya wakati ku wānthu, “Ine pera ndine ndakharapo mwa nchimi za FUMU ndipo nchimi za Baala zilipo 450.

²³Munditorere nkambako ziwiri ndipo nchimi za Baala zisankhepo yimoza. Ziyikome na kuyidumula tuvipitikapitika ndipo ziyiwike nyama yakhe pa nkhuni, kweni zireke kupemba moto. Ine nane nditi ndikome nkambako yinyakhe yira na kuwika nyama yakhe pa nkhuni, kweni nayo kwambula kupemba moto.

²⁴Ntheura nchimi za Baala zirombe kwa chiuta wawo ndipo ine nane nditi ndirombe kwa FUMU yane. Chiuta uyo wati wazgore pakutuma moto mweneuyo ndiyo ndi Chiuta.” Ndipo wānthu wose wākazgora wākati, “Fundu iyi njiweme.”

²⁵Penepapo Eliya waziphalira nchimi za Baala wakati, “Sankhanipo nkambako yimoza, ndipo mwambe ndimwe kukoma na kuyinozga, pakuti imwe muli wānandi. Murombe kwa chiuta winu, kweni mungapembanga moto chara.”

²⁶Wakatora nkambako iyo wākasankha, ndipo wākayikoma na kuyinozga. Sono wākaromba kwa chiuta wawo Baala kufuma na mulenje mpaka 12 koloko na muhanya pakati wākati, “Imwe Baala, tizgorani mwe!” Nchimi za Baala zira zikadukangadukanga uku zikuvina kuzingirira jochero ilo zikazenga, kweni kukaŵavye zgoro panji mazgu ghali ghose.

²⁷Sono pa 12 koloko na muhanya pakati Eliya wakawāsewāreska mwakuwāseka wakati, “Chemerezgani chomene. Asi uyu ndi chiuta nadi! Panyakhe wakughanaghana vinthu vinyakhe. Panji watangwanika, panji wali mukwenda, panji wagon. Ntheura mukwenera kumuwuska!”

²⁸Ndipo wākachemerezga chomene kwakuruska, na kujicheka na malupanga na vimayi nga ndi umo kakaŵira kaluso kawo mpaka ndopa zikafuma mu mathupi ghawo.

²⁹Kufuma pa 12 koloko na muhanya pakati yikajumpha kuchemerezga mpaka nyengo ya kuperekera sembe yinyakhe. Kweni kukaŵavye zgoro panji mazgu ghali ghose. Kukaŵavye na yumoza kuti waŵapulike.

³⁰Sono Eliya wakati ku nchimi zose zira, “Sendererani kufupi na ine.” Ndipo nchimi zose zikasenderera kwa iyo. Penepapo wakanozgaso makora jochero la FUMU ilo likaŵa lakubwanganduka.

³¹Eliya wakatora mawe 12 kwakuyana na unandi wa mafuko gha wâna âwa Yakhobe kwa uyo mazgu gha FUMU ghakamwizira kuti, “Zina lako ndiwe Israele.”

³²Ndipo na mawe agha wakazengera jochero la FUMU. Ndipo wakajima mugelo kuzingirira jochero. Mugelo ukâwa ukuru wakusunga maji gha kukwana malita 15.

³³Wakaŵikapo nkhuni makora ghene. Nyama ya nkhambako yira wakayicheketa tuchokotuchoko na kuyîwika pa nkhuni, wakayowoya wakati, “Zuzgani maji mu viŵiya vinayi ndipo muthire pa sembe yakocha ndiposo pa nkhuni.”

³⁴Ndipo wakati, “Muthireposo kachiŵiri.” Ndipo âwakathira kachiŵiri. Ndipo wakatiso, “Muthireso kachitatu.” Ndipo âwakathira kachitatuso.

³⁵Ndipo maji ghakenda na kuzingirizga jochero. Mugelo nawo ukazura na maji.

³⁶Ndipo pa nyengo ya kuperekera sembe, nchimi Eliya wakasenderera pafupi ndipo wakaromba wakati, “Mwe FUMU, Chiuta wa Abrahamu, wa Yisake, na wa Israele. Muhanya uno chimanyikwe kuti imwe ndimwe Chiuta mu Israele, ndipo kuti ine ndine mutesweti winu ndiposo kuti ine ndachita vyeneivi pakuti imwe ndimwe mwayowoya.

³⁷Mundipulike, Mwe FUMU, mundipulike mwakuti wânthu aâwa wâmanye kuti imwe, Mwe FUMU, ndimwe Chiuta na kuti imwe ndimwe mukuzgoraso mitima yawo kwa imwe mwaŵene.”

³⁸Penepapo moto wa FUMU ukasoromoka kufuma kuchanya na kumyangura sembe yakocha, nkhuni, mawe ghara na fuvu na kukamuska maji agho ghakaŵa mu mugelo ura.

³⁹Para wânthu wose wâkawona ichi wâkawa kavunama, ndipo wakati, “FUMU ndiyo ndi Chiuta, FUMU ndiyo ndi Chiuta!”

⁴⁰Ndipo Eliya wakati kwa iwo, “Korani nchimi za Baala, mungarekanga na yimoza kuti yichimbire chara.” Ndipo âwakazikora ndipo Eliya wakiza nazo ku kamronga ka Kishoni ndipo wakazikomera kwenekuko.

Eliya wakurombera vura

⁴¹Sono Eliya wakati kwa Ahabu, “Rutaninge, mukarye na kumwa pakuti nkhupulika kupoma kwa vura.”

⁴²Penepapo Ahabu wakaruta kuya karya na kumwa. Ndipo Eliya wakakwera pachanya pa Phiri la Karimele ndipo wakajikama pasi na kuŵika mutu wakhe pa makongono ghakhe.

⁴³Ndipo wakati kwa muteŵeti wakhe, "Sono rutanga ukalawiske ku nyanja." Ndipo wakaruta na kulaŵiskako ndipo wakati wawerako wakati, "Kulije na kanthu." Sono Eliya wakati, "Uruteko kankhonde na kaŵiri."

⁴⁴Ndipo wakati waruta kankhonde na kaŵiri wakati, "Nkhuwona kabingu kachoko kakuwoneka. Kali nga ndi woko la munthu likukwera kufuma mu nyanja." Ntheura Eliya wakati, "Ruta kwa Ahabu ndipo ukamuphalire kuti, 'Nozgerani gareta linu na kuruta mzire vura yimujalirani.' "

⁴⁵Ndipo pa kanyengo kachoko waka bingu la bii likajara kuchanya na mphepo nayo yikaputa. Ndipo kukâwa chivura chikuru. Penepapo Ahabu wakakwera gareta lakhe na kuruta ku Yezireyele.

⁴⁶Ndipo nkhongono ya FUMU yikaŵa pa Eliya. Wakakaka malaya ghakhe muluwunda lwakhe ndipo wakachimbira mpaka kumujumpha Ahabu mpaka wakaya kafika ku chipata cha msumba wa Yezireyele.

1 Karonga 19

Eliya wakuchimbilira ku Phiri la Sinayi

¹Ahabu wakamuphalira muwoli wakhe Yezebele vyose ivyo Eliya wakachita na umo wakacomera nchimi zose za Baala.

²Ntheura Yezebele wakatuma nthumi kuruta kwa Eliya na uthenga wakuti, "Usange na machero pa nyengo yakuŵa nga ndi yeneiyi nkhutondeka kukukoma iwe nga ndi umo wakomera nchimi zane, nadi nkhurapa kuti âwachiuta âwane âwandilange kwakuruska."

³Ntheura Eliya wakopa ndipo wakanyamuka na kuchimbira kuponoska umoyo wakhe. Ndipo wakaya kafika ku Beyeresheba, mu chigâwa cha Yuda na kumureka muteŵeti wakhe kwenekura.

⁴Iyo wakati wendapo ulendo wa zuŵa limoza kuya ku mapopa, wakaya kafika musi mwa khuni la cheyo ndipo wakaromba kuti mphanji wafwa. Pakuromba wakati, "Mwe FUMU, ndasuzgika ndipera. Mundikome waka chifukwa ine ndili muweme kuruska âwasekuru chara."

⁵Ndipo wakagona pasi mwa khuni la cheyo lira na kugona tulo. Penepapo mungelo wakamuwuska na kuti kwa iyo, "Wuka kuti urye chakurya!"

⁶Eliya wakawuka wakawona chingwa chipapati chakocha pa makara gha moto pamoza na mphindi ya maji ku mutu wakhe wakatora wakarya na kumwa ndipo wakagonaso pasi.

⁷Mungelo wa FUMU wakizaso kachiŵiri, ndipo wakamukhwaska na kuti kwa iyo, "Wuka kuti urye chakurya pakuti ulendo uchali utali chomene kwa iwe."

⁸Penepapo wakawuka, wakarya chakurya na kumwa wakati warya na kumwa wakaŵa na nkhongono zakwendera ndipo wakenda mazuŵa 40 na mausiku 40 mpaka wakaya kafika ku Sinayi, Phiri la Chiuta.

⁹Wakati wafika kwenekura wakaya kanjira mu mphanji na kugona mwenemura FUMU yikayowoya kwa iyo yikati, “Eliya, kasi kuno ukuchitachi?”

¹⁰Eliya wakazgora wakati, “Ine ndanguŵa na phamphu chomene pa vya FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose. Walsraele ūwareka kusunga mapangano ghinu imwe FUMU, ūabwangandulira pasi majochero ghinu ndipo ūakoma nchimi zinu na lupanga. Ine pera ndine ndakharako ndipo ūakukhumba kukoma na ine wuwo.”

¹¹FUMU yikati kwa iyo, “Fumira kuwaro ndipo ukime pa phiri panthazi pa FUMU pakuti FUMU yiti yijumphe pafupi na iwe.” Penepapo chimphepo chikuru chikiza ndipo chikagumura mapiri na kuswa mawe ghachokoghachoko panthazi pa FUMU kweni FUMU kuti yikaŵa mu chimphepo chira chara. Pamanyuma pa chimphepo chira kukiza chindindindi kweni FUMU kuti yikaŵa mu chindindindi chira chara.

¹²Pamanyuma pa chindindindi, kukiza moto, kweni FUMU kuti yikaŵa mu moto ura chara. Ndipo pamanyuma pa moto, kukiza lizgu lakuphwepwerezga.

¹³Sono Eliya wakati wapulika, wakajidikiska malaya ghakhe ku maso ndipo wakaruta na kuya kimilira pa muryango wa mphanji. Ndipo wakapulika mazgu ghakuti kwa iyo, “Eliya kasi kuno ukuchitachi?”

¹⁴Eliya wakazgora wakati, “Ine ndanguŵa na phamphu chomene pa vya FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose. Walsraele ūwareka kusunga mapangano ghinu, imwe FUMU. Ūabwangandulira pasi majochero ghinu ndipo ūakoma nchimi zinu. Ine pera ndine ndakharako ndipo ūakukhumba kukoma na ine wuwo.”

¹⁵FUMU yikati kwa iyo, “Werera wendere nthowa yakuya ku mapopa gha ku Damaseko. Ndipo para wafika mu Damaseko ukamuphakazge Hazayele kuti waŵe karonga wa Siriya.

¹⁶Ndiposo ukaphakazge Yehu mwana wa Nimishi kuti waŵe karonga wa Israele, ndipo ukamuphakazge Elisha mwana wa Shafati wa ku Abelu Mehola kuŵa nchimi mu malo ghako.

¹⁷Ndipo yose uyo wati wapone ku kukomeka na Hazayele wati wakomekenge na Yehu. Ndipo yose uyo wati waponenge kukukomeka na Yehu wati wakomekenge na Elisha.

¹⁸Ndipouli ndili na ūanthu 7,000 mu Israele ūeneawo ūalije kumulambira chiuta Baala nesi kupereka nchindi kwa iyo.”

Kuchemeka kwa Elisha

¹⁹Ntheura wakawuka na kuruta ndipo kwenekura wakaya kamusanga Elisha mwana wa Shafati wakulima na nkhaŵi za magoli 12. Iyomwene wakalimanga na nkhaŵi za magoli 12. Eliya wakiza kwa iyo ndipo wakamuvwarika malaya ghakhe.

²⁰Penepapo Elisha wakazireka nkhaŵi zira na kuchimbilira kwa Eliya ndipo wakati, “Rekani danga kuti nkhalayire wadada na wamama pamanyuma ndipo nkhize kuti ndimurondezgani.” Ndipo Eliya wakati kwa iyo, “Rutanga, kweni ukumbuke icho ndachita kwa iwe.”

²¹Ndipo wakawerera uko kukaŵa nkhaŵi zakulima kura ndipo wakatorapo nkhaŵi ziŵiri zagori limoza na kuzikoma. Gori lira wakaliwocha kuti waphikepo nyama yira ya nkhaŵi ndipo pamanyuma wakaŵapa wantru kuti warye. Pamanyuma wakawuka na kumurondezga Eliya ndipo wakamba kumuteŵetera.

1 Karonga 20

Karonga Ahabu wakurwa nkhondo na Siriya

¹Beni Hadadi, Karonga wa Siriya wakawunganya wasilikari wakhe wose. Iyo wakapulikana na wakaronga 32 weneawo wakaŵa na mahachi ndiposo na magareta. Beni Hadadi pamoza na wakaronga wara wakaruta kuti wakarwe nkhondo na msumba wa Samariya pakuwizingirizga.

²Sono Beni Hadadi wakatuma nthumi kuruta kwa Karonga Ahabu mu msumba ura na mazgu ghakuti,

³“Nthumi izo uzipe ndarama zako za siliva na za golide. Uzipe wawoli wako wakutowa ndiposo na wana wako wankhongono kuti wâwe wane.”

⁴Karonga Ahabu wa Israele wakazgora wakati, “Imwe sekuru wane karonga, nga ndi umo mwayowoyerine pamoza na vyose ivyo ndili navyo nvyinu.”

⁵Nthumi zira zikizaso na mazgu ghakuti, “Beni Hadadi wakuti, ‘Ine nkhatuma nthumi kuti undipe ndarama zako za siliva na za golide. Undipe wawoli wako ndiposo na wana wako.

⁶Ndipouli na machero pa nyengo yakuŵa nga ndi yeneiyi ndamkutuma nduna zane. Iwo wizamkupenjapena mu nyumba yako ya ufumu na nyumba za nduna zako. Wizamkutora chilichose icho chizamkuŵa chiweme kwa iwo na kwiza nacho kwa ine.’ ”

⁷Sono Karonga Ahabu wakachema warara wose wa Israele ndipo wakati kwa iwo, “Mukuwona sono umo munthu uyu wakukhumbira kutiŵikira mu masuzgo. Pakudanga iyo wakatuma nthumi zakhe kuti wakukhumba wawoli wane na wana wane ndiposo na ndarama zane za siliva na golide ndipo kuti nkhamukanira chara.”

⁸Penepapo wāraraŵarara ūra pamoza na ūanthu wose ūra ūkazgora ūkati, “Mungapulikiranga munthu uyu chara na kuzomerezga ivyo wakukhumba.”

⁹Ntheura Ahabu wakazigora ntheura nthumi za Beni Hadadi zira, “Mukamuphalire karonga sekuru wane kuti ivyo mukakhumba pakudanga kufuma kwa Ahabu mutewēti winu wachitenge. Kweni ivyo mukukhumba vyā chiŵiri ivi kuti wachitenge chara.” Ntheura nthumi zikaruta ndipo zikaya kamuphalira Beni Hadadi zgoro la Ahabu.

¹⁰Sono Beni Hadadi wakatumaso nthumi kwa Ahabu na mazgu ghakuti, “Nadi nkhirapa ine kuti ūachiuta ūandilange kwakuruska usange ūasilikari ūane ūareke kubwangandula msumba wa Samariya na kuwureka fuvu pera.”

¹¹Karonga wa Israele wakazgora wakati, “Mukamuphalire Beni Hadadi kuti, ‘Munthu uyo wakwenera kujikuzga ndi uyo wakatonda ku nkhondo kuti ndi uyo wakuwalira waka vyā nkhondo chara.’”

¹²Beni Hadadi wakapulika mazgu agha para iyo pamoza na ūkaronga ūanyakhe ūra ūkamwanga mu mahema, ndipo wakalangula ūasilikari ūkhe wakati, “Nozgekani kuya karwa nkhondo.” Ntheura ūkanozgekera kuya karwa nkhondo mu msumba.

¹³Nyengo yeneiyo nchimi yinyakhe yikiza kwa Ahabu karonga wa Israele ndipo yikamuphalira yikati, “FUMU yikuti, ‘Kasi ukuuwona wumba wose uwu wa ūasilikari muhanya uno nditi ndikupenge wumba wose uwu mu mawoko ghako kuti uwuthereske. Ntheura uti umanye kuti ine ndine FUMU.’”

¹⁴Ahabu wakafumbaso wakati, “Kasi ndi njani uyo wati warongozgenge nkhondo?” Nchimi yikazgora yikati, “FUMU yikuti, ‘Awo ūarongozgenge nkhondo iyi ndi ūasilikari ūachiwukirano awo ūali pasi pa ūarongozgi ūa mu vigāŵa.’” Ahabu wakafumbaso wakati, “Kasi ndi njani uyo wati wambe nkhondo iyi?” Nchimi yikazgora yikati “Uyo wambenge nkhondo iyi ndiwe.”

¹⁵Penepapo Ahabu wakachema ūarongozgi ūa chiwukirano ūa ūasilikari mu vigāŵa ūakukwana 232. Pamanyuma wakawunganya ūanyakhe ūa charu cha Israele ūakukwana 7,000.

¹⁶Ndipo ūakamba ulendo wawo pa 12 koloko na muhanya apo Beni Hadadi wakamwanga na kuloŵera mu mahema, iyomwene pamoza na ūkaronga ūa ūra 32, ūneawo ūakovwirananga nayo.

¹⁷Ūasilikari ūa chiwukirano awo ūakawa pasi pa ūarongozgi ūa mu vigāŵa ndiwo ūakadangira. Ndipo Beni Hadadi wakatuma mphachi kuti wakawoneko. Ndipo mphachi zira zikati zawerako zikaphara kuti, “Ūasilikari ūakwiza kuno kufuma ku msumba wa Samariya.”

¹⁸Ndipo iyo wakati, "Usange wakwizira mutende muŵatore mwize nawo ūamoyo. Ndipo usange wizira nkhondo napo muŵatore mwize nawo ūamoyo."

¹⁹Ŵasilikari ūa chiwukirano awo ūkawâwa pasi pa urongozgi wa mu vigâwa wakizanga kufuma mu msumba ndipo ūasilikari ūanyakhe wakaŵarondezganga kumanyuma.

²⁰Ndipo musilikari yose wa chiwukirano wakakoma musilikari wakhe. Ŵasilikari ūa Siriya ūkachimbira ndipo ūasilikari ūa Israele ūkachimbilira. Kweni Beni Hadadi, karonga wa Siriya wakachimbira uku ūkwera pa hachi pamoza na ūasilikari ūkawera pa hachi.

²¹Kweni Karonga Ahabu wa Israele pamoza na ūasilikari ūkhe ūkaruta ku nkhondo ndipo wakapoka mahachi na magareta ghara na kukoma ūaSiriya ūanandinandi.

²²Pamanyuma nchimi yikizaso kwa Ahabu karonga wa Israele ndipo wakati kwa iyo, "Usazgireko mpingo wa ūasilikari ūako na kughanaghana icho ungachita pakuti chirimika icho chikwiza karonga wa Siriya wati wakwizirenge na nkhondo mu nyengo ya nyambwani."

Nkhondo ya chiŵiri ya ūaSiriya

²³Nduna za Beni Hadadi, karonga wa Siriya zikati kwa iyo, "Ŵachiuta ūa ūaIsraele ndi ūachiuta awo ūakukhara mu mapiri. Ichi ndicho chifukwa ūkakitondera. Kweni usange tingarwa nawo mu chidika, titi tiŵatondenge.

²⁴Sono muchite ichi: Muŵawuskemo ūkaronga aŵa 32 ndipo mu malo mwakhe muŵikemo awo ūakumanya vya nkhondo.

²⁵Muŵe na mpingo wa ūasilikari wakuŵa nga ndi ura wa pakudanga uwo ukamalira ku nkhondo. Unandi wa mahachi na magareta uyane waka. Ntheura tikarwe nawo ūaIsraele mu chidika. Mwa ntheura tamkuŵatonda nadi." Beni Hadadi wakapulikira urongozgi wawo ndipo wakachita ntheura.

²⁶Mu nyengo ya nyambwani Beni Hadadi wakawunganya ūasilikari ūkhe ūa ūaSiriya ndipo wakaruta ku msumba wa Afeki cuti wakarwe nkhondo na ūaIsraele.

²⁷ŴaIsraele nawo ūkawungana ndipo ūkapokera vyakurya na mahomwa ndipo ūkaruta kuya karwa nkhondo na ūaSiriya. ŴaIsraele ūkazenga misasa panthazi pa ūaSiriya ndipo wakawoneka nga ndi nthumiskambo tuŵiri twa mbuzi. Ŵasilikari ūaSiriya ūkawâwa posepose mu charu chira.

²⁸Nchimi ya Chiuta yikiza kwa karonga wa Israele ndipo yikati, "FUMU yikuti chifukwa chakuti ūaSiriya ūkughanaghana cuti FUMU ndi Chiuta wa mu mapiri cuti ndi chiuta wa mu madambo chara. Pa chifukwa ichi nditi ndipereke mawumba ghose gha ūasilikari aŵa mu mawoko ghako cuti uŵathereske. Ntheura iwe uti umanye cuti ine ndine FUMU."

²⁹Ndipo kwa mazuŵa ghankonde na ghawiri, wāsilikari ū Siriya na wālsraele wakawā mu misasa yawo yakuthyana waka. Ndipo pa zuŵa la chinkonde na chiwiri nkhondo yikambako. Ndipo wālsraele wākakoma wāsilikari ū Siriya wākukwana 100,000 zuŵa limoza wāsilikari wākwenda pasi pera.

³⁰Ndipo awo wākakharapo wākukwana 27,000 wākachimbila ku msomba wa Afeki kwenekuko chiliŵa chikawawira. Beni Hadadi nayo wākachimbila mu msomba ndipo wakaya kanjira mu kachipinda ka mukati mwa nyumba.

³¹Ndipo nduna za Beni Hadadi zikiza ndipo zikati kwa iyo, "Wonani karonga, ise tapulika kuti wākaronga ū charu cha Israele mbalusungu. Tiyeni tivware vigudulu mu viwuno na kukaka vingwe ku mitu yithu ndipo tirute ku wākaronga wālsraele. Panyakhe wangakamukomani chara."

³²Ntheura wākavwara vigudulu mu viwuno vyawo na kujikaka vingwe ku mitu yawo kurongora chitima ndipo wākaruta kwa karonga wa Israele na kuti, "Muteŵeti winu Beni Hadadi wakuti, 'Nkhuromba mundireke kuti ndiwe wa moyo.' " Ndipo Ahabu wakati, "Kasi wachali wa moyo? Beni Hadadi ndi mubali wane."

³³Wāsilikari ū Beni Hadadi wakaroska kuti ichi chikawā chirongorero cha mwaŵi. Kwambula kuchedwa wakakora mazgu gha Ahabu ndipo wakati, "Nadi Beni Hadadi ndi mubali winu." Penepapo Ahabu wakati, "Rutani mukamucheme, mukize nayo." Beni Hadadi wakati wafika Ahabu wakamuchemera mu gareta lakhe.

³⁴Sono Beni Hadadi wakati kwa Ahabu, "Misumba iyo wādada wākapoka ku wāwuso nditi ndiwezgere kwa iwe. Ndipo mu msomba wa Damaseko ungamanya kunozga malo ghako ghakuguliskiramo vinthu nga ndi umo wākachitira wādada mu Samariya." Ntheura Ahabu wākachita phangano na Beni Hadadi ndipo wakamureka kuti warutenge.

Nchimi yikususka Ahabu

³⁵Zuŵa limoza, yumoza wa wāsambiri ū nchimi wākalangulika na FUMU kuti wāmuphalire munyakhe kuti, "Nkhuromba kuti unditimbe." Kweni munyakhe yura wākakana kumutimba.

³⁶Ntheura musambiri wa nchimi yura wakati, "Pakuti wareka kupulikira mazgu gha FUMU sono para tāpatukana waka, nkharamu yamkukurotokera." Ndipo nadi wākati wāpatukana waka nkharamu yikakumana nayo, yikamurotokera na kumukoma.

³⁷Musambiri wa nchimi yura wākasanga munthu munyakhe ndipo wakati kwa iyo, "Nkhuromba kuti unditimbe." Ndipo munthu yura wākamutimba na kumupweteka chomene.

³⁸Penepapo nchimi yira yikaruta na kuya kamulindizga karonga pa nthowa na kujizgora nga ndi munthu munyakhe pakujikaka na salu ku mutu wakhe.

³⁹Para karonga wakajumphanga, nchimi yira yikachemerezga kwa karonga yikati, "Nda mutēweti winu nkhanjira mukati mwa nkhondo ndipo musilikari yunji wakiza na munthu uyo wakakoreka pa nkhondo ndipo wakati, 'Umusungilire munthu uyu. Usange munthu uyo wasōwa iwe ndiwe uti ukomekenge panji kuti ulipirenge ndarama za siliva zakukwana 3,000.'

⁴⁰Apo ine ndangutangwanika na tunthu tunandi, munthu yura wanguchimbira." Karonga Ahabu wakazgora wakati, "Iwe ukwenera kufwa nadi. Mrandu wako wajidumulira wekha."

⁴¹Ntheura malūwiro nchimi yira yikawuskapo salu izo yikajikaka nazo ndipo Karonga Ahabu wakamanya kuti njumoza wa nchimi.

⁴²Nchimi yira yikati kwa Ahabu, "FUMU yikuti, 'Chifukwa chakuti wamureka munthu uyo ndakhumbanga kuti wafwe kuti wāwe wamoyo ntheura iwe ndiwe uti ukomekenge mu malo mwa iyo. Wanthu wako ndiwo wāti wākomekenge mu malo mwa wānthu wākhe.'"

⁴³Penepapo Ahabu, karonga wa Israele wakawerera ku msumba wa Samariya uku ngwa chitima na wakukwenyerera chomene.

1 Karonga 21

Munda wa mpheska wa Naboti

¹Pakāwa munthu yunji muYezireyele zina lakhe Naboti. Iyo wakāwa na munda wa mpheska ku Yezireyele uwo ukāwa pafupi na nyumba ya ufumu ya Karonga Ahabu mu msumba wa Samariya.

²Zūwa limoza Ahabu wakati kwa Naboti, "Undipe munda wako wa mpheska mwakuti ndilimengemo mphangwe chifukwa uli pafupi na nyumba yane. Ndipo ine ndikupenge munda uweme chomene wa mpheska. Panyakhe para chingakuwira chiweme ndingakupa ndarama umo ungāwira mtengo wakhe."

³Naboti wakazgora Ahabu wakati, "FUMU yikumanya kuti munda uwo nchiharo ku wasekuru wāne. Ntheura nchakwenerera chara kuti ndipereke."

⁴Ntheura Ahabu wakanjira mu nyumba yakhe wa chitima na wakukwenyerera chomene chifukwa Naboti wa ku Yezireyele wakati, "Ndingakupa chara chiharo cha wasekuru wāne." Ntheura Ahabu wakagona pa chitara chakhe na kulāwiska ku chimati ndipo wakakana na kurya wuwo.

⁵Muwoli wakhe Yezebele wakiza kwa iyo ndipo wakamufumba wakati, "Kasi nchifukwa uli wāwa wakukwenyerera kuti mpaka ureke kurya na chakurya wuwo?"

⁶Ahabu wakamuzgora wakati, “Ine ndanguyowoya na Naboti muYezireyele kuti ndiguliske munda wakhe wa mpeska panyakhe para chingakuŵira chiweme ndikupe munda unyakhe mu malo mwakhe. Kweni iyo wanguzgora kuti munda wane wa mpeska kuti ndingapereka chara.”

⁷Yezebele muwoli wakhe wakati kwa iyo, “Asi iwe ndiwe karonga wa Israele? Wuka urye chakurya. Kondwanga waka. Ine nditi ndikupokere munda wa mpeska wa Naboti muYezireyele.”

⁸Ntheura Yezebele wakalemba makarata mu zina la Ahabu na kudindapo chidindo cha Ahabu ndipo wakatuma makarata ku ūararaŵarara na ūarongozgi awo ūakakharanga na Naboti mu msumba wakhe.

⁹Mazgu gha mu makarata ghakaŵa ntheura, “Pharazgani kuti ūanthu ūaziŵizge kurya kwa zuŵa limoza ndipo Naboti mumuŵike pa malo ghakuzirwa.

¹⁰Musange ūanthu ūâwiri ūa nkharo yiheni kuti waŵe panthazi pakhe kuti ndiwo ūamupachenge pakuyowoya kuti, ‘Iwe uli kutemba Chiuta ndiposo na karonga. Pamanyuma mukamufumiskire kuwaro kuya kamudina na mawe mpaka wafwe.’”

¹¹Ntheura ūararaŵarara na ūarongozgi awo ūakakharanga mu msumba wa Naboti ūakachita nga ndi umo Yezebele wakalangulira mu karata iyo wakaŵalembra.

¹²Ūakapharazga kuti kuŵe kuziŵizga kurya kwa zuŵa limoza ndipo Naboti ūakamuŵika pa malo ghakuzirwa mukati mu ūanthu.

¹³Ndipo ūanthu ūâwiri ūa nkharo yiheni ūakanjira na kwimilira panthazi pa Naboti. Ndipo ūanthu ūara ūakamba kumupacha Naboti pakuyowoya kuti, “Naboti ūakatemba Chiuta ndiposo na karonga.” Ntheura ūakamutorera kuwaro kwa msumba na kumudina na mawe mpaka wakafwa.

¹⁴Penepapo ūakatuma mazgu kwa Yezebele kuti, “Naboti wadinyika na mawe ndipo wafwa.”

¹⁵Yezebele wakati wapulika waka kuti Naboti ūamudinya na mawe ndipo wafwa, penepapo wakati kwa Ahabu, “Naboti mu Yezireyele yura uyo wakakukanira kuti wakuguliske munda wakhe wa mpeska wafwa kuti ngwamoyo chara.”

¹⁶Para Ahabu wakapulika kuti Naboti wafwa wakawuka na kuruta kuya katora munda wa mpeska uwo ukâwa wa Naboti muYezireyele.

¹⁷Penepapo FUMU yikayowoya kwa nchimi Eliya wa ku Tishibe yikati,

¹⁸“Wuka, urute ukakumane na Ahabu karonga wa Israele mweneuyo wakukhara mu msumba wa Samariya. Iyo sono wali mu munda wa mpeska wa Naboti ndipo wali kwenekura kuti watore munda wa mpeska uwu kuti uŵe wakhe.

¹⁹Sono iwe ukamuphalire kuti, ‘FUMU yikuti kwa iwe, kasi munthu wamukoma na kupokaso munda wakhe? Ukamuphalireso kuti sono FUMU yikuti pa malo apo ncheŵe zikamyangirangapo ndopa za Naboti, ndiposo zizamkumyangiraso ndopa zako.’”

²⁰Sono Ahabu wakati kwa Eliya, “Kasi wandisangaso iwe murwani wane?” Eliya wakazgora wakati, “Nadi ndakusanga chifukwa wajiperekwa wekha kuti uchitenge uheni panthazi pa FUMU.”

²¹FUMU yikuti, “Nditi ndikwizire na visuzgo. Nditi ndikumarizge nkhanira. Nditi ndikome mwana mwanarume yose wa mbumba ya Ahabu, muzga panji mwanangwa mu Israele.”

²²Mbumba yako nditi ndiyizgore kuŵa nga ndi ya Yerobowamu, mwana wa Nebati, ndiposo nga ndi mbumba ya Baasha mwana wa Ahiya, pakuti wandavyira ku ukari ndipo na uheni uwo wanangiska nawo ŵaIsraele.

²³Sono pa Yezebele FUMU yikuti, “Ncheŵe zamkuryera Yezebele mukati mwa msumba wa Yezireyele.”

²⁴Yose uyo ngwa mu nyumba ya Ahabu, para wafwira mukati mu msumba ncheŵe zizamkumurya ndiposo yose uyo ngwakhe para wafwira kuwaro kwa msumba viyuni vyta mudera ndivyo vizamkumurya.

²⁵(Panthazi pa FUMU pakaŵavye nanga njumoza uyo wangajiperekwa kukuchita uheni nga ndi Ahabu uyo wakakuŵirizgikanga na muwoli wakhe Yezebele.

²⁶Iyo wakachita vyta ukazuzi chomene pakusopa vikozgo nga ndi umo ŵakachitira ŵaAmori awo FUMU yikaŵachimbizgamo kuti ŵaIsraele ŵakharemo.)

²⁷Para Ahabu wakapulika mazgu agha, wakaparura vyakuwwara vyakhe, wakawwara vigudulu. Wakaziŵizga kurya na kugona na vigudulu vyakhe ndipo wakendanga mwakujipepura.

²⁸Penepapo FUMU yikati kwa nchimi Eliya wa ku Tishibe,

²⁹“Asi wawona umo Ahabu waijuyulira panthazi pane? Chifukwa chakuti waijuyura panthazi pane, kuti nditi ndimulange na visuzgo vyose vira chara mu umoyo wakhe. Kweni ndizamkulanga mbumba yakhe mu nyengo ya mwana wakhe.”

1 Karonga 22

Mikaya wakuchenjezga Ahabu
(2 Mid 18.2-27)

¹Pa virimika vitatu Israele na Siriya kuti vikâwa pa nkhondo chara.

²Kweni mu chirimika cha chitatu chenechira, Yehoshafati, karonga wa Yuda wakaruta kwa Ahabu, karonga wa Israele kuti wakamuwone.

³Sono karonga wa Israele wakati ku nduna zakhe, “Kasi mukumanya kuti chigaŵa cha Ramoti Gileyadi nchithu, kweni ise tikukhara waka chete kwambula kuchipokako kufuma mu woko la karonga wa Siriya?”

⁴Ntheura Ahabu wakamufumba Yehoshafati wakati, “Kasi uti urutenge nane kuya karwa nkhondo na âwanthu âwa msomba wa Ramoti Gileyadi?” Yehoshafati wakazgora karonga wa Israele wakati, “Ine ndili muchanya kale nga ndimwe. âWasilikari âwane nawo mba kunozgeka nga âwinu. Mahachi ghane nagho ngakunozgeka nga mahachi yinu.”

⁵Kweni Yehoshafati wakatiso kwa Ahabu, karonga wa Israele, “Chakwamba ufumbe urongozgi kwa FUMU.”

⁶Penepapo karonga wa Israele wakawunganya pamoza nchimi zakukwana 400 ndipo wakazifumba kuti, “Kasi tingaruta kuya karwa nkhondo na âwanthu âwa msomba wa Ramoti Gileyadi panji chara?” Nchimi zira zikazgora kuti, “Rutani pakuti Fumu yamkuŵaperekâ âwanthu âwa msomba ura mu mawoko ghinu karonga.”

⁷Kweni Yehoshafati wakafumba wakati, “Kasi kuno kulije nchimi yinyakhe ya FUMU iyo tingaruta kuya kafumbako?”

⁸Karonga wa Israele wakamuzgora Yehoshafati wakati, “Wakharako nchimi yimoza yeneoyo tingaya kafumbako vyâ FUMU. Nchimi iyi uyu ndi Mikaya, mwana wa Imila. Kweni ine nkhuyitinkha chifukwa yikuchima viweme vyâ ine chara kweni viheni pera.” Yehoshafati wakazgora wakati, “Karonga, mureke kuyowoya ntheura.”

⁹Penepapo karonga wa Israele wakachema yumoza wa nduna zakhe ndipo wakati kwa iyo, “Ruta luŵiro ukamutore Mikaya mwana wa Imila.”

¹⁰Sono Ahabu karonga wa Israele na Yehoshafati, karonga wa Yuda âwakakhara pa vizumbe vyawo uku âwawalira minjilira yawo. âWakakhara pa luwugha pa muryango wa chipata cha msomba wa Samariya ndipo nchimi zose zikachimanga panthazi pawo.

¹¹Zedekiya mwana wa Kenaana wakafura masengwe gha chisulo ndipo wakayowoya wakati, “FUMU yikuti, ‘Na masengwe gheneagha muti murwe nkhondo na âwaSiriya mpaka âwamare petu.’”

¹²Nchimi zinyakhe zose zira zikachimanga ntheura pera kuti, “Rutani ku msomba wa Ramoti Gileyadi chifukwa mwamkuwuthereska pakuti FUMU yawuperekâ mu mawoko gha karonga.”

¹³Nchimi iyo yikaruta kuti yikacheme nchimi Mikaya yikati kwa iyo, "Wona nchimi zinyako zose zikuchima chinthu chimoza kuti karonga wamkutonda. Iwe nawe ukachime nga ndi umo âwanyako âwakuchimira. Ukachime vinthu viweme."

¹⁴Kweni Mikaya wakati, "Nkhurapira mwa FUMU ya umoyo kuti chose icho FUMU yane yiti yindiphalire ndicho nditi ndiyowoye."

¹⁵Para Mikaya wakafika, Karonga Ahabu wakamufumba wakati, "Iwe Mikaya, kasi tingaruta kuya karwa nkhondo na âwanthu âwa msumba wa Ramoti Gileyadi panji chara?" Mikaya wakazgora wakati, "Rutani ndipo mwamkuthereska, pakuti FUMU yaâwapereka âwanthu âwa mwenemura mu mawoko gha karonga."

¹⁶Kweni Karonga Ahabu wakafumba wakati, "Kasi ukukhumba kuti ndikurapizge kalinga mu zina la FUMU mwakuti ureke kundiphalira vyawakawaka kweni unenesko pera."

¹⁷Mikaya wakazgora wakati, "Nkhawona âwasilikari âwa âwalsraele âwambininikira mu mapiri nga ndi mberere zambula muliska ndipo FUMU yikati, 'âwanthu âwa âwaliye murongozgi. Musilikari yose wawerere ku kwakhe mu mutende.'"

¹⁸Karonga wa Israele wakati kwa Yehoshafati, "Asi ndangukuphalira kuti munthu uyu wakuchimira viweme vya ine chara, kweni viheni pera."

¹⁹Mikaya wakarutilira kuyowoya kwa Ahabu kuti, "Sono pulikani mazgu gha FUMU: Nkhawona FUMU yakhara pa chizumbe chakhe pamoza na âwangelo âwakhe wose âwimilira ku woko lakhe la maryero na la mazere."

²⁰Ndipo FUMU yikayowoya yikati, "Kasi wangâwa njani uyo wangaruta kuya kapusika Ahabu karonga wa Israele kuti warute kuya karwa nkhondo na msumba wa Ramoti Gileyadi mwakuti wakafwire kwenekura?" Munyakhe wakayowoyanga ichi ndipo yunji nayo wakayowoyanga chinyakhe.

²¹Pamanyuma mzimu ukiza na kwimilira panthazi pa FUMU na kuti, "Ine ndamkumupusika."

²²FUMU yikamufumba yikati, "Kasi uti umupusike na vichi?" Mzimu ura ukati, "Nditi ndirute kuti nkhaâwe mzimu wa utesi mu milomo ya nchimi zakhe zose." FUMU yikati, "Mwa ntheura uti umupusikenge nadi. Ruta ukachite ntheura."

²³Ntheura Mikaya wakamarizga kuyowoya kuti, "Ichi ndicho chachitika. FUMU yaâwika mzimu wa utesi mu nchimi zako izi kuti zikupusike. Kweni FUMU iyo yekha yayowoya kuti iwe wamkukumana na soka."

²⁴Penepapo nchimi Zedekiya mwana wa Kenaana wakasenderera kufupi wakamutimba Mikaya pa thama ndipo wakamufumba kuti, "Kasi Mzimu wa FUMU wenda nthowa nji kufuma kwa ine kwiza kayowoya kwa iwe?"

²⁵Mikaya wakamuzgora wakati, "Uti umanyenge ichi pa zuâwa ilo wizamkuchimbilira mu kachipinda ka mukati mwa nyumba kuti ukabisamemo."

²⁶Ndipo Ahabu karonga wa Israele wakalangula kuti, "Mukorani Mikaya ndipo mumuwezgere kwa Amoni nduna ya msumba na kwa Yowashi mwana wa karonga."

²⁷Wanthu wara karonga wakaŵaphalira wakati, "Munthu uyu mukamuŵike mu gadi mumupenge chakurya chichoko chomene na maji ndisuke nkhawereko mu mutende."

²⁸Mikaya wakati, "Usange nadi wamkuwera mu mutende, ipo FUMU yilije kuyowoya mwa ine." Ndipo wakayowoyaso wakati, "Mwa wanthu mose pulikani ku icho nkhumuphalirani!"

Nyifwa ya Ahabu (2 Mid 18.28-34)

²⁹Ntheura Ahabu karonga wa Israele na Yehoshafati, karonga wa Yuda wakaruta kuti wakarwe nkhondo na wanthu wa msumba wa Ramoti Gileyadi.

³⁰Karonga Ahabu wa Israele wakati kwa Yehoshafati, "Ine nditi ndijizgore chisko chane pakuruta ku nkhondo kweni iwe uvware malaya ghako gha ufumu." Ntheura karonga wa Israele wakajizgora kuŵa nga ndi munthu munyakhe ndipo wakaruta ku nkhondo.

³¹Karonga wa Siriya wakalangula wârongozgi wakhe ³² wa magareta kuti, "Mureke kuya karwa nkhondo na musilikari waliyose chara manyi ndi murara panji muchoko chara, kweni mukarwe nkhondo na karonga wa Israele pera."

³²Para wârongozgi wa magareta wara wakati wawona Yehoshafati, wakaghanaghana kuti, "Nadi mweneuyu ndi karonga wa Israele." Ntheura wakawerera kuti warwe nayo, kweni Yehoshafati wakachemerezga kuti wamureke.

³³Wârongozgi wa magareta wara wakati wapanikizga kuti ndi karonga wa Israele chara, wakareka kumurondezga.

³⁴Kweni musilikari wa ku Siriya wakaponya muvwi wakhe chiponyeponye. Iyo wakalasa Ahabu karonga wa Israele pakati pa ngunya ya pa chifuŵa na malaya ghakhe gha chisulo. Penepapo Ahabu wakati kwa musilikari wakhe uyo wakendeskanga gareta lakhe, "Wezga gareta lako ndipo tifumeko kuno ku nkhondo pakuti ndalasika chomene."

³⁵Zuŵa lose lira nkhondo yikakura chomene ndipo Ahabu karonga wa Israele wakeghamira ku gareta lakhe penepapo wakalaŵiskanga wâsilikari wa Siriya. Ndopa zikafuma mu chilonda chakhe na kuzura mu gareta lira ndipo mise yeneyira wakafwa.

³⁶Para dazi likanjiranga, wâsilikari wakhe wakachemerezga wakati, "Musilikari waliyose wachimbilire ku msumba wa kwakhe. Munthu yose wachimbilire ku charu cha ku kwakhe."

³⁷Ntheura ndimo wakafwira Karonga Ahabu. Thupi lakhe âwakaliyeghera ku msumba wa Samariya ndipo âwakaya kalisunga kwenekura.

³⁸Ndipo gareta âwakalisukira pa chiziâwa cha mu msumba wa Samariya, apo âwanakazi âwazaghali âwakagezangapo ndipo ncheâwe zikiza na kumyanga ndopa kwakuyana na mazgu gha FUMU agho yikayowoya.

³⁹Milimo yinyakhe ya Ahabu na vyose ivyo wakachita, nyumba ya ufumu iyo wakazenga na minyanga ya zovu, na misumba yose iyo wakazengera linga vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa Israele.

⁴⁰Ntheura Ahabu wakafwa ndipo mwana wakhe Ahaziya ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Yehoshafati wa Yuda

(2 Mid 20.31—21.1)

⁴¹Yehoshafati mwana wa Asa wakamba kuwusa charu cha Yuda mu chirimika cha chinayi cha kuwusa kwa Ahabu, karonga wa Israele.

⁴²Yehoshafati wakamba kuwusa apo wakâwa na virimika 35, ndipo wakawusa mu Yerusalem virimika 25. Nyina âwakâwa Azuba mwana wa Shili.

⁴³Yehoshafati wakarondezga machitiro ghose gha Asa, âwawiske âwakhe ndipo kuti wakapatukako chara. Iyo wakachita icho chikâwa chiweme panthazi pa FUMU. Ndipouli malo gha pachanya ghakusoperako kuti ghakabwangandulika chara. Wanthu âwakarutilira kuperekva vyakununkhira pa malo gheneghera.

⁴⁴Ndipo pakâwa mutende pakati pa Yehoshafati na karonga wa Israele.

⁴⁵Milimo yinyakhe ya Yehoshafati na nkhongono izo wakarongora, na umo wakarwera nkhondo vyose vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Yuda.

⁴⁶Yehoshafati âwakâwamarizga awo âwakachitanga mauzagħali mu zina la chisopo mu Nyumba ya Chiuta weneawo âwakakharapo mu nyengo ya Asa âwawiske.

⁴⁷Mu Edomu mukâwavye karonga. Charu ichi chikawusikanga na karonga wakukorerapo waka uyo wakimikikanga na karonga wa Yuda.

⁴⁸Karonga Yehoshafati wakapanga ngarawâ zikuru zakuâwa nga ndi za ku Tarishishi kuti zirutenge ku Ofiri kukatora golide. Kweni ngarawâ zira kuti zikarutako chara chifukwa zikanangika ku Eziyon Gebere.

⁴⁹Sono Ahaziya mwana wa Ahabu wakati kwa Yehoshafati, “Rekani âwateâeti âwane âwarute pamoza na âwateâeti âwinu mu ngarawâ.” Kweni Yehoshafati wakakana.

50Pamanyuma Yehoshafati wakafwa ndipo wa kasungika mu msumba wa Davide âwiske. Sono mwana wakhe Yehoramu ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Ahaziya karonga wa Israele

51Ahaziya mwana wa Ahabu wakamba kuwusa Israele mu msumba wa Samariya mu chirimika cha 17 cha kuwusa kwa Yehoshafati, karonga wa Yuda. Iyo wakawusa Israele virimika viŵiri pera.

52Ahaziya wakachita vinthu viheni panthazi pa FUMU pakuti wakachitanga viheni ivyo âwiske na ânyina, âkachitanga ndiposo na ivyo wakachitanga Yerobowamu mwana wa Nebati uyo wakanangiska nawo âwIsraele.

53Iyo wakasopanga chiuta Baala. Ntheura âkamwavyira ku ukari FUMU, Chiuta wa Israele pakuchita vyose ivyo âwiske âkachitanga.

2 Karonga

2 Karonga 1

Eliya na Karonga Ahaziya

¹Karonga Ahabu wa Israele wakati wafwa, âwâMowabu âwakagarukira âwâIsraele.

²Sono zuâwa limoza Ahaziya, karonga wa charu cha Israele apo wakaâwa mu msumba wakhe wa Samariya, wakawa kufuma pa khonde la chipinda chakhe cha pachanya ndipo wakapwetekka chomene. Ndipo wakatuma nthumi na mazgu ghakuti, “Rutani mukafumbe Baala Zebubu, chiuta wa Ekuroni kuti, ‘Kasi ndichirenge panji chara?’ ”

³Kweni mungelo wa FUMU wakamuphalira Eliya, nchimi ya ku Tishibe, wakati, “Wuka, ruta ukakumane na nthumi za Karonga Ahaziya na kuzifumba kuti, ‘Nchifukwa uli mwamkufumba kwa Baala Zebubu, chiuta wa Ekuroni? Kasi nchifukwa chakuti mukughanaghana kuti Chiuta mulije mu Israele sono?’ ”

⁴Sono FUMU yikuti, kuti, ‘Pa chitara icho wagonapo kuti uwukenge chara, uti ufwenge nadi.’ ” Penepapo Eliya wakaruta.

⁵Para nthumi zira zikawerera kwa karonga, iyo wakazifumba wakati, “Kasi mwawererachi?”

⁶Nthumi zira zikazgora zikati, “Munthu munyakhe wangukumana nase ndipo wangutiphalira kuti, ‘Wererani kwa karonga uyo wangumutumani, mukamuphalire kuti: FUMU yikuti, kasi nchifukwa chakuti kulije Chiuta mu Israele icho mukatumira âwanthu kuya kafumba kwa Baala Zebubu chiuta wa Ekuroni? Pa chifukwa ichi muti muwukengopo chara pa chitara icho mwagonapo. Muti mufwenge nadi.’ ”

⁷Karonga wakaâwfumba wakati, “Kasi munthu uyo wangukumana namwe na kumuphalirani mazgu agha wanguwoneka uli?”

⁸Nthumi zira zikamuzgora zikati, “Munthu uyu wanguwara malaya ghakupangika ku chikumba na lamba wa chikumba mu chiuno chakhe.” Penepapo karonga wakati, “Ndi Eliya nchimi ya ku Tishibe.”

⁹Penepapo karonga wakatuma yumoza wa âwarongozgi pamoza na âwasilikari âwakhe 50 kuti âwamukore Eliya. Murongozgi wa âwasilikari yura wakakamusanga Eliya wakhara pasi pachanya pa phiri. Iyo wakati, “Iwe munthu wa Chiuta, karonga wakulangula kuti ukhire kufuma pa phiri apo.”

¹⁰Ndipo Eliya wakamuzgora murongozgi wa âwasilikari 50 kuti, “Usange ine ndine nadi munthu wa Chiuta, moto ukhire kufuma kuchanya ndipo ukumyangure iwe pamoza na âwasilikari âwako 50.” Penepapo moto ukakhira kufuma kuchanya ndipo ukamyangura murongozgi pamoza na âwasilikari âwakhe.

¹¹Karonga wakatumaso murongozgi munyakhe pamoza na âwasilikari âwakhe 50 kwa Eliya. Ndipo wakati waruta, wakati kwa iyo, “Iwe munthu wa Chiuta, karonga wakukulangula kuti ukhire luâwiro kufuma pa phiri apo.”

¹²Eliya wakazgora wakati, “Usange ine ndine nadi munthu wa Chiuta, moto ukhire kufuma kuchanya ndipo umyangure iwe pamoza na âwasilikari âwako!” Penepapo moto wa Chiuta ukakhira kufuma kuchanya ndipo ukamyangura murongozgi pamoza na âwasilikari âwakhe.

¹³Karonga wakatumaso murongozgi munyakhe wa chitatu pamoza na âwasilikari âwakhe 50. Sono murongozgi yura wakaruta pamoza na âwasilikari âwakhe 50 âwara ndipo wakiza kajikama panthazi pa Eliya na kumuâweya kuti, “Iwe munthu wa Chiuta nkhuâweya kuti uthaske umoyo wane na umoyo wa âwasilikari âwinu aâwa 50.

¹⁴Pakuti wonani moto ukakhira kufuma kuchanya ndipo ukaâwamyangura âwarongozgi âwâwiri âwara âwakudanga pamoza na âwasilikari wawo awo âwakatumika. Kweni sono uthaske umoyo wane.”

¹⁵Sono mungelo wa FUMU wakati kwa Eliya, “Khira, ruta nayo, ungopanga chara.” Penepapo wakawuka na kuhira nayo kuruta kwa karonga.

¹⁶Eliya wakati kwa karonga, “FUMU yikuti, ‘Kasi nchifukwa chakuti mulije chiuta mu Israele kuti ufumbeko, kuti mpaka watuma nthumi kuya kafumba kwa Baala Zebubu chiuta wa Ekuroni. Pakuti wachita ichi, pa chitara apo wagonapo uti uwukenge chara, uti uwengenje nadi.’”

¹⁷Ntheura Ahaziya wakafwa kwakuyana na mazgu gha FUMU agho Eliya wakayowoya. Pakuti Ahaziya wakaâwavye mwana wakuti wahare ufumu ura, Yehoramu mwana munyakhe ndiyo wakamba kuwusa mu chirimika cha chiâwiri cha kuwusa kwa Yehoramu, mwana wa Yehoshafati, karonga wa charu cha Yuda.

¹⁸Sono milimo yinyakhe ya Ahaziya na ivyo wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Israele.

2 Karonga 2

Eliya wakutorekera kuchanya

¹Para nyengo yikaâwa pafupi kuti FUMU yimutorere Eliya kuchanya mu kavuruvuru, Eliya na Elisha âwakendanga kufuma ku Giligala.

²Sono Eliya wakati kwa Elisha, “Iwe ukhare papano pakuti FUMU yandituma kuti ndirute ku Betele.” Kweni Elisha wakati, “Nkhurapira mwa FUMU, Chiuta wa moyo ndiposo na imwe wuwo, ine kuti ndimurekaninge chara. Ntheura âwakaruta lumoza ku Betele.”

³Ndipo ka mpingo ka nchimi izo zikaâwa ku Betele kakiza kuti kakumane na Elisha ndipo kakamufumba kuti, “Kasi ukumanya kuti muhanya uno FUMU yiti

yimutorenge sekuru wako kufuma kwa iwe?" Ndipo iyo wakati, "Inya nkhumanya, kweni imwe mukhare waka chete."

⁴Penepapo Eliya wakati kwa Elisha, "Iwe ukhare papano, pakuti FUMU yandituma kuti ndirute ku Yeriko." Kweni Elisha wakati, "Nkhurapira mwa FUMU, Chiuta wa moyo ndiposo na imwe wuwo, ine kuti ndimurekaninge chara!" Ntheura wakaruta lumoza ku Yeriko.

⁵Kamphingo ka nchimi izo zikawa ku Yeriko kakiza kuti kakumane na Elisha ndipo kakamufumba kuti, "Kasi ukumanya kuti muhanya uno FUMU yiti yimutorenge sekuru wako kufuma kwa iwe?" Ndipo iyo wakazgora wakati, "Inya nkhumanya, kweni imwe mukhare waka chete."

⁶Ndipo Eliya wakati kwa Elisha, "Iwe ukhare papano, pakuti FUMU yandituma kuti ndirute ku Yorodani." Kweni Elisha wakati, "Nkhurapira mwa FUMU, Chiuta wa moyo ndiposo na imwe wuwo, ine kuti ndimurekaninge chara." Ntheura wose waawiri wakarutilira ulendo wawo.

⁷Wanthu 50 wamoza wa nchimi wakiza ndipo wakimilira pataliko na iwo apo waawiri kawa wakimilira pafupi na mronga wa Yorodani.

⁸Eliya wakatora laya lakhe la kuwaro ndipo wakalipeteka na kutimba nalo maji. Maji ghakagawikana uku na uku ndipo waawiri wuwo wakambuka pomizo kuruta ku sirya linyakhe.

⁹Sono wakati wambuka Eliya wakati kwa Elisha, "Ndiphalire, kasi icho ukukhumba kuti ndikuchitire pambere ndindatoreke kufuma kwa iwe nchivichi?" Elisha wakazgora wakati, "Nkhumuweyani kuti ndihare kawiri chawanangwa cha mzimu winu."

¹⁰Eliya wakati, "Icho waromba ndi chinthu chinonono, ndipouli para wandiwona nkhutoreka kufuma kwa iwe chiti chikuchitikirenge nga ndi umo warombera. Kweni usange ulije kundiwona, kuti chiti chikuchitikirenge chara."

¹¹Ndipo apo wakawa wachali kwenda na kuyowoyeskana mwamabuchibuchi wakawona gareta na mahachi gha moto vyeneivyo vikawapatula ku yumoza na munyakhe. Penepapo Eliya wakatorekera kuchanya mu kavuruvuru.

¹²Elisha wakachiwona ichi ndipo wakachemerezga chomene wakati, "Wadada, wadada imwe! Imwe mwanguwa Magareta na mahachi gha Israele! Kasi mwaruta nadi!" Ndipo Elisha kuti wakamuwonaso Eliya chara. Penepapo Elisha wakakerula laya lakhe paawiri kurongora chitima.

¹³Ndipo wakatora laya ilo likawa kufuma kwa Eliya, ndipo wakawerera na kwimilira mu mphepete mwa mronga wa Yorodani.

¹⁴Ndipo wakakorera laya la Eliya lira ilo likawa kufuma kwa iyo, wakatimba nalo maji ndipo wakati "Kasi sono FUMU, Chiuta wa Eliya wali nkhu?" Ndipo wakati

watimba maji, maji ghara ghakagaŵikana paŵiri uku na uku. Penepapo Elisha wakambuka kuruta ku sirya linyakhe.

¹⁵Sono mpingo wa nchimi izo zikâwa ku Yeriko, zeneizo zikalaŵiriranga pataliko, zikamuwonanga ndipo zikati, “Mzimu wa Eliya wanjira mwa Elisha.” Penepapo nchimi zira zikiza kuti zikumane nayo ndipo zikajikama na kumulambira.

¹⁶Ndipo wakati kwa iyo, “Wonani âwalipo âwanthu âwankhongono pera mukati mu âwateŵeti âwinu 50, muâwazomerezge kuti âwarute kuya kamupenja sekuru winu Eliya. Panyakhe Mzimu wa FUMU wamuyegha na kumureka pa phiri panji mu chidambo chinyakhe.” Elisha wakazgora wakati, “Chara, mureke kuâwatumma.”

¹⁷Kweni âwakamukoserezga Elisha mpaka wakawa na soni kuâakanira. Ndipo wakati kwa iwo, “Âwatumani.” Penepapo wakaâwatumma âwanthu âwara 50 âweneawo wakamupenja Eliya mazuâwa ghatatu kweni kuti wakamusanga chara.

¹⁸Ndipo âwakawerera kwiza kwa Elisha mweneuyo wakakharanga ku Yeriko, ndipo Elisha wakati kwa iwo, “Asi nkhamuphalirani kuti mureke kuruta?”

Minthondwe ya Elisha

¹⁹Sono âwanthu âwanji âwa mu msumba âwakati kwa Elisha, “Sekuru withu, wonani msumba uwu uli kuzengekeka pa malo ghaweme chomene nga ndi umo mukuwonera, kweni maji ngaheni ndipo charu kuti ncha nyata chara.”

²⁰Elisha wakati kwa iwo, “Torani bakule muphya ndipo muâwikemo muchere mukati mwakhe na kwiza nayo kwa ine.”

²¹Ntheura Elisha wakaruta ku chisimi cha maji ndipo wakathiramo muchere ura na kuyowoya kuti, “FUMU yikuti, ‘Ndaghatozga maji agha. Ntheura kufuma sono kuâwengeso chinyakhe chakukoma panji nesi mbuto zinu kutondeka kupambika chara.’”

²²Ntheura maji ngakutozgeka mpaka muhanya uno, kwa kuyana na mazgu agho Elisha wakayowoya.

²³Elisha wakafumako ku Yeriko ndipo wakaruta ku Betele. Ndipo apo wakaâwa wachali kwenda mu nthowa âwanyamata âwanyakhe âwakiza kufuma mu msumba ndipo âwakamuseka wakati, “Tiye uko, iwe wa chipara! Tiye uko, iwe wa chipara!”

²⁴Elisha wakazgoka, ndipo wakati wawona, wakaâwatemba mu zina la FUMU. Penepapo nkhamaramira ziŵiri zanakazi zikafuma mu thengere na kutwazurapo âwanyamata 42.

²⁵Kufuma ku Betele Elisha wakarutilira kuya ku Phiri la Karimele ndipo kufuma kwenekura wakaruta ku Samariya.

2 Karonga 3

Nkhondo pakati pa Israele na Mowabu

¹Mu chirimika 18 cha kuwusa kwa Yehoshafati, karonga wa Yuda, Yehoramu mwana wa Ahabu wakaŵikika ufumu kuwusa Israele mu msumba wa Samariya, ndipo wakawusa virimika 12.

²Yoram u wakachita ivyo vikaŵa viheni panthazi pa FUMU, kweni viheni ivyo wakachita kuti vikayana nga ndi ivyo wakachita wawiske panji wanyina ūa Yezebele chara. Iyo wakawiskira pasi chikozgo cha Baala icho wawiske wakapanga.

³Ndipouli wakaskepererana na uheni wa Yerobowamu mwana wa Nebati, uwo wakanangiska nawo ūalsraele ndipo wakakhumba kurekana nawo chara.

⁴Sono Mesha karonga wa Mowabu wakawetanga mberere, ndipo pa chirimika wakaperekera ūana-mberere 100,000 pamoza na weya wa mberere zanarume 100,000 kwa karonga wa Israele kuŵa nga ndi msonkho.

⁵Kweni Ahabu wakati wafwa karonga wa Mowabu wakamugarukira karonga wa Israele.

⁶Ntheura pa nyengo yeneyira Karonga Yehoramu wakafuma mu Samariya ndipo wakawunganya ūasilikari wose ūa Israele.

⁷Wakatuma ūanthu kuti warute kwa karonga wa Yuda na mazgu ghakuti, "Karonga wa Mowabu wandigarukira, kasi ungaruta nane chara kuti tikarwe nkhondo na Mowabu?" Yehoshafati wakati, "Nditi ndirutenge nawe. Ine na iwe tili munthu yumoza. Ūanthu ūane mbanthu ūako ndipo mahachi ghane nayo ndi mahachi ghako."

⁸Yehoshafati wakafumba wakati, "Kasi pakuruta kuya karwa nkhondo tenderenge nthowa nji?" Yehoramu wakazgora wakati, "Tendenge nthowa ya mapopa gha Edomu."

⁹Ntheura karonga wa Israele, karonga wa Yuda na karonga wa Edomu ūkaruta. Sono para ūakati ūenda nthowa ya kuzgombazgomba pa mazuŵa ghankhonde na għawiri ūasilikari ūkaŵavye maji ghakuti ūamwe pamoza na vinyama ivyo ūkaŵa navyo.

¹⁰Penepapo karonga wa Israele wakati, "Mbaya mwe! Kasi FUMU yatichema ise ūkaronga ūtatatu kuti yitipereke mu mawoko gha ūanthu ūa Mowabu?"

¹¹Ndipo Yehoshafati wakafumba wakati, "Kasi kuno yingawako chara nchimi ya FUMU yeneiyo tingafumbako kuti FUMU yikuti uli?" Murongozgi wa nkhondo yumoza wa karonga wa Israele wakazgora wakati, "Kuno tili na Elisha mwana wa Shafati uyo wakaŵa muteŵeti wa Eliya."

¹²Penepapo Yehoshafati wakati, "Mazgu gha FUMU ghali mwa iyo." Ntheura karonga wa Israele, wa Yuda na wa Edomu âwakaruta kwa Elisha.

¹³Sono Elisha wakafumba Yoram karonga wa Israele kuti, "Kasi nchifukwa uli mwiza kuno kwa ine? Imwe rutaninge ku nchimi za âwawiskemwe na za âwanyinamwe." Kweni Yoram wakati, "Chara! Ise ta âwakaronga âwatatu tachemeka na FUMU kuti yitipereke mu mawoko gha âwanthu âwa Mowabu."

¹⁴Ndipo Elisha wakati, "Nkhurapa nadi mwa FUMU Mwenenkhongono zose yeneiyo nkuyiteŵetera, ndirekenge kuchindika kuâapo kwa Yehoshafati, karonga wa Yuda, mphanyi na kulaâwiskapo chara panji kupwererako za iwe chara.

¹⁵Kweni sono munditorere munthu uyo wakumanya kwimba na chiding'indi." Ndipo apo mwimbi yura wakimba, nkhongono ya FUMU yikiza pa Elisha. Ndipo wakati,

¹⁶"FUMU yikuti, 'Jimani viziâwa mu dambo lomizo ili ndipo ine nditi ndizuzgenge na maji.

¹⁷Pakuti FUMU yikuti muti muwone mphepo panji vura chara, kweni dambo ili liti lizurenge na maji ghakumwa, ndipo muti mumwenge imwe, ng'ombe zinu na viâweto vyinu vinyakhe.

¹⁸Ichi ndi chinthu chipusu chomene kwa FUMU kuti yimuchitirani. Yiti yiperekengeso âwaMowabu mu mawoko ghinu.

¹⁹Muti muthereske misumba yose ya malinga na misumba yinyakhe yikuruyikuru. Muti muwiskirenge pasi makuni ghose ghaweme. Muti mujare visimi vyose vya maji ndipo muti munange minda yawo yose yavundira yiwe me pakuponyamo mawe.' "

²⁰Sono na machero ghakhe pafupi na nyengo ya kuperekera sembe, âwakawona maji ghakwenda kufumira ku dera la Edomu, mpaka charu chira chikazura na maji.

²¹Sono âwanthu âwa Mowabu âwakapulika kuti âwakaronga âwatatu âwiza kuti âwarwe nawo nkhondo. Ntheura âwakawungana wose âwarara na âwachoko wuwo awo âwakamanya kurwa nkhondo na kuâwayimika mu zimphaka.

²²Ndipo âwaMowabu âwakati âwawuka na macherochero, para dazi likâwalanga pa maji, âwakawonanga maji agho ghakaâwa ghaswesi nga ndi ndopa.

²³Ndipo âwakati, "Izi ndi ndopa nadi!" âwakaronga âwa âwatimbananga âwekha ndipo âwakomana. Sono mwa âwaMowabu tiyeni tikaskoghe ivyo âwanguâwa navyo mu misasa yawo!

²⁴Kweni wāMowabu wākati wāfika pa misasa ya wāIsraele, wāIsraele wākawuka na kurwa nawo nkhondo wāMowabu mpaka wākachimbira. WāIsraele wākaŵarondezga na kuŵakomera mu charu chawo wuwo.

²⁵Wākagumura misumba yawo, pa malo ghose ghaweme, waliyose wakaponyangapo mawe mpaka ghakazura na mawe. Wākajara visimi vyose vya maji, ndipo wākawiskira pasi makuni ghose ghaweme. Wākasuka wākasida mawe pera mu msomba wa Kiri Hareseti weneuwo wā fyata wākawuzingirizga na kuwuthereska.

²⁶Karonga wa Mowabu wakati wawona kuti nkhondo yamukhalira uheni, wakatora wāsilikari wā malupanga 700 mwakuti iyo pamoza na iwo wāphapatzge pakuporota panthazi pa karonga wa Edomu, kweni wākatondeka ndipera.

²⁷Ntheura wakatora mwana wakhe murara mweneuyo wakeneranga kuhalira ufumu wakhe, na kumupereka kuŵa sembe yakocha, pachanya pa chiliŵa cha msomba. Pakuwona ichi wāIsraele wākopa chomene ndipo wākawukako kwa iyo na kuwerera ku charu cha kwavo.

2 Karonga 4

Elisha wakowwira chokoro chikavu

¹Zuŵa limoza chokoro cha yumoza wa nchimi chikaruta kwa Elisha ndipo chikalira chikati, “Mufumu wane uyo wakaŵa muteŵeti winu wali kufwa. Imwe mukumanya kuti wakaŵa munthu wakopa FUMU. Kweni munthu uyo mufumu wane wakatewurako vinthu vyakhe, wiza kuti watore wāna wāne wāŵiri kuti wakaŵe wāzga wākhe.”

²Ndipo Elisha wakati kwa iyo, “Sono kasi ukuti ine ndikuchitirechi? Ndiphalira, kasi uli na vichi mu nyumba mwako?” Ndipo chokoro chikati, “Mteŵeti-kazi winu walije na kamoza mu nyumba, wali na supa ya mafuta pera.”

³Sono Elisha wakati, “Rutanga, ukabwereke ku wāzengezgani wāko wose supa zambula kanthu mukati. Ungabwerekanga zichoko waka chara.

⁴Penepapo ukanjire mu nyumba na kujjalira iwe pamoza na wāna wāko. Ukapunguliremo mafuta mu supa zose izo ndipo para yimoza yazura, ukayiŵikenge pa mphepete.”

⁵Ntheura chokoro chikawerera ku nyumba na kujjalira iyo pamoza na wāna wākhe. Wāna wākhe wākamusenderezgeranga supa zira iyo wakapungulirangamo mafuta.

⁶Para supa zira zikazura wakaphalira mwana wakhe yumoza wakati, “Undipe supa yinyakhe.” Ndipo mwana wakati supa zose zamara. Penepapo mafuta nagho ghakareka kufuma.

⁷Sono chokoro chikaruta kwa Elisha, munthu wa Chiuta, ndipo iyo wakati kwa mwanakazi, "Rutanga ukaguliske mafuta kuti uwezge ngongole zako, ndipo iwe na wana wako movwirike pa agho ghakharako."

Elisha na mwanakazi musambazi mu Shunemu

⁸Zuŵa limoza Elisha wakaruta ku Shunemu uko kukakharanga mwanakazi musambazi, uyo wakamukoserezga Elisha kuti warye chakurya. Ntheura nyengo yose iyo wakajumphirangapo kuruta ku Shekemu wakapatukirangapo kuti waryenge chakurya pa nyumba ya mwanakazi uyu.

⁹Sono mwanakazi yura wakati kwa mufumu wakhe, "Nkhupanikizga kuti munthu uyu wakwiza pano kaŵirikaŵiri ndi munthu wakupatulika wa Chiuta.

¹⁰Tiyeni tizenge kachipinda kachoko waka pachanya pa nyumba yithu iyi ndipo timuŵikiremo chitara, thebulu, mupando na nyali mwakuti nyengo yose iyo wizirenge kwa ise, wakharengemo."

¹¹Zuŵa limoza Elisha wakizaso ku Shunemu ndipo wakaphalirika kuti wakakwere kachipinda kara na kugona mwenemumo.

¹²Elisha wakati kwa Gehazi muteŵeti wakhe, "Mucheme mwanakazi uyu muShunemu." Gehazi wakamuchema mwanakazi yura ndipo wakiza na kwimilira panthazi pa Elisha.

¹³Ndipo Elisha wakati kwa Gehazi, "Yowoya ku mwanakazi uyu uti, wasuzgika chomene pakusunga na kutipwererera makora, kasi ukukhumba kuti ise tikuchitire vichi? Kasi ungaŵa na madandaulo kuti tikakuyowoyere kwa karonga panji kwa murongozgi wa nkhondo?" Mwanakazi yura wakazgora wakati, "Ine nkhukhara mu wanangwa mukati mwa wabali wane."

¹⁴Elisha wakafumba Gehazi kuti, "Sono kasi tingamuchitira vichi mwanakazi uyu?" Gehazi wakazgora wakati, "Mwanakazi uyu walije na mwana ndipo mufumu wakhe nayo ndi muchekuru."

¹⁵Elisha wakati kwa Gehazi, "Rutanga ukamucheme mwanakazi uyu." Sono wakati wamuchema wakiza na kwimilira pa muryango.

¹⁶Elisha wakati ku mwanakazi yura, "Chirimika icho chikwiza nyengo yakuŵa nga ndi yeneiyi wamukorera mwana mwanarume." Ndipo mwanakazi yura wakati, "Chara! Sekuru wane! Imwe ndimwe munthu wa Chiuta, mureke kuplesika muteŵeti-kazi winu!"

¹⁷Kweni mwanakazi yura wakawâa na nthumbo, ndipo wakababa mwana mwanarume pa nyengo yeneyira nga ndi umo wakayowoyerwa Elisha.

¹⁸Para mwana yura wakakura, zuŵa limoza wakaruta ku wawiske awo wakawâa ku munda pamoza na awo wakavunanga.

¹⁹Mwa mabuchibuchi mwana yura wakalira ku wawiske wakati, "Mutu ukuwinya. Mutu wane, mutu wane!" Wawiske wakati ku muteweti wawo, "Umutore ukamupereke kwa nyina."

²⁰Muteweti yura wakati wamutora mwana na kuruta nayo kwa nyina, mwana yura wakakhara pa chipakato cha nyina mpaka nyengo ya 12 koloko, ndipo wakafwa.

²¹Nyina wakamutorera mwana yura ku chipinda cha munthu wa Chiuta na kumugoneka pa chitara chakhe. Pamanyuma wakajara chijaro na kufuma.

²²Penepapo wakachemerezga kwa mufumu wakhe wakati, "Munditumireko yumoza wa wateweti na mbunda yimoza mwakuti ndirute luwiroluwiro kwa munthu wa Chiuta, na kuya kawerakoso."

²³Ndipo mufumu wakhe wakamufumba wakati, "Kasi nchifukwa uli ukukhumba kuruta muhanya uno? Ili kuti ndi zuwa la chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi chara panji nesi kuti ndi Sabata chara." Ndipo mwanakazi yura wakati, "Palije kanthu."

²⁴Penepapo wakaŵika chiskaro pa mbunda yira ndipo wakati kwa muteweti wakhe, "Chimbizga chomene mbunda, ungagowozganga mu mendero chara pekhapekha ndikuphalire."

²⁵Ndipo wakamba ulendo wakhe ndipo wakafika ku Phiri la Karimele uko Elisha munthu wa Chiuta wakawa. Munthu wa Chiuta wakati wamuwona mwanakazi kuti wakwiza pataliko, wakati kwa Gehazi muteweti wakhe, "Wona mwanakazi mu Shunemu uyo wakwiza uko.

²⁶Chimbira luwiro ukakumane nayo ndipo ukafumbe ukati, 'Kasi uli makora? Kasi mufumu wako wali makora? Kasi mwana wako wali makora?' Mwanakazi yura wakazgora wakati, "Nkhuweme."

²⁷Sono wakati wafika ku phiri kwa munthu wa Chiuta, wakajikama na kukora malundi gha Elisha. Gehazi wakiza kuti wamukanchizgire kutali. Kweni Elisha wakati, "Mureke! Kasi kuwona chara kuti wali mu vyakuwinya vikuru chomene? FUMU yachibisa ichi kwa ine, ndipo yilije kundiphalira."

²⁸Ndipo mwanakazi yura wakati, "Sekuru kasi ine nkhamufumbani mwana? Asi nkhayowoya kuti mureke kundiŵika mu chigomezgo?"

²⁹Sono Elisha wakati kwa Gehazi, "Vwara zikhore, utore ndodo yane na kukorera muwoko lako, ndipo ruta. Para ukumanenge na munthu, ureke kumutauzga, uyo wakukutauzga ureke kumuzgora. Ukagoneke ndodo iyi pa chisko cha mwana."

³⁰Sono nyina wa mwana wakati, "Nkhurapira mwa FUMU iyo yili na umoyo ndiposo na imwe wuwo kuti ine nditi ndimurekani chara." Ntheura Elisha wakawuka na kuruta nawo.

³¹Gehazi wakadangira kuruta ku nyumba ya mwanakazi ndipo wakaya kâwika ndodo pa chisko cha mwana kweni kukaŵavye mazgu panji chimanyikwiwo chakuti ngwamoyo. Penepapo Gehazi wakawerera kuya kakumana na Elisha ndipo wakamuphalira wakati, “Mwana wandawuke chara.”

³²Elisha wakati wafika ku nyumba ya mwanakazi yura, wakanjira na kuruta ku chipinda chakhe ndipo wakawona mwana wafwa wali chigonere pa chitara.

³³Penepapo wakajarako chijaro cuti âwâwe âwâwiri iyo na mwana ndipo wakaromba kwa FUMU.

³⁴Ndipo wakakwera pa chitara na kugona pachanya pa mwana. Wakaŵika mlomo wakhe pa mlomo wa mwana, maso ghakhe pa maso gha mwana, mawoko ghakhe pa mawoko gha mwana. Ndipo para wakathambalira pa mwana, thupi la mwana likathukira.

³⁵Elisha wakakhira kufuma pa chitara ndipo wakamba kwenda mu chipinda uku na uko. Pamanyuma wakakweraso pa chitara na kuthambaralira pa mwana yura, mwana wakayethyemula kankhonde na kâwiri, na kulaŵiska.

³⁶Sono Elisha wakachema Gehazi na kumuphalira cuti, “Mucheme mwanakazi muShunemu uyo.” Ntheura Gehazi wakamuchema mwanakazi yura, ndipo para wakati wiza kwa Elisha wakati, “Tora mwana wako.”

³⁷Mwanakazi yura wakiza na kuwa pa malundi gha Elisha, uku wakusindamira pasi chisko chakhe, ndipo wakatora mwana wakhe, na kuruta.

Elisha wakuchita minthondwe yinyakhe yiŵiri

³⁸Pamanyuma Elisha wakawerera ku Giligala ndipo kwenekura kukaŵâ njara mu charu. Para Elisha wakasambizganga mpingo wa nchimi, wakaphalira muteŵeti wakhe cuti wakharikepo nkhalil yikuru pa moto mwakuti waphike chakurya cuti mpingo wa nchimi urye.

³⁹Yumoza wa nchimi zira wakaruta kuwaro ku thengere kuya kayaŵâ mphangwe. Kwenekura wakasangako nyungu za mu thondo wakayaŵapo majungu ghakhe wakazuzga chivunga cha salu yakhe. Wakiza nagho ndipo kwambula kughamanya, wakaghacheckera mu nkhalil na kughaphika.

⁴⁰Wakaghaphura cuti nchimi zira zirye, kweni apo âwakambanga kurya, nchimi zikachemerezga zikati, “Iwe munthu wa Chiuta, chakurya ichi chikuŵâwa, chitikomenge.” Ntheura âwakareka kurya.

⁴¹Elisha wakati, “Ndipaniko ufu.” Ndipo âwakati âwamupa ufu wakathira mu nkhalil mura ndipo wakati, “Sono perekani chakurya cuti nchimi zirye.” Ndipo chakurya chira chikâwa chiweme waka, ukari ukamara.

⁴²Zuŵâ limoza munthu munyakhe wakafuma ku Baala Shalisha na kwiza kwa Elisha munthu wa Chiuta. Munthu uyo wakamuyeghera Elisha vingwa 20 vyakuphikika kufuma ku vipambi vyakudanga vyâ nyauti. Wakizaso na mbuto

ya mu visasuni viphya mu thumba lakhe. Elisha wakati, "Perekani ku âwanthu kuti âwarye."

⁴³Kweni muteweti wakhe wakati, "Kasi ndingazigâwira uli nchimi 100 kuti zirye?" Wakazgora wakati, "Zipe nchimi zirye chifukwa FUMU yikuti âwati âwarye ndipo chakurya chinyakhe chiti chikharepo."

⁴⁴Sono muteweti wakazikhalkira nchimi zira chakurya chira. Ntheura zikarya ndipo vinyakhe vikakharapo kwakuyana na mazgu gha FUMU.

2 Karonga 5

Elisha wakuchizga Naamani

¹Kukâwa murongozgi murara yunji wa âwasilikari wa charu cha Siriya uyo zina lakhe wakaâwa Naamani. Munthu uyo wakaâwa wa chikanga chomene ndipo kwizira mwa iyo FUMU yikapereka nkhongono kuti wathereskenge âwarwani âwa Siriya. Naamani wakaâwa wakutemweka chomene na wa lumbiri luweme kweni wakaâwa na vyoni.

²Sono zuâwa limoza âwasilikari âwa Siriya âwakaya karwa nkhondo na Israele ndipo kwenekura wakakorako kasungwana na kwiza nako ndipo kakamba kuteŵetera muwoli wa Naamani.

³Kasungwana kara kakati kwa fumukazi yakhe, "Sekuru warutenge kwa nchimi iyo yili ku Samariya, mphanyi yili kuchizgika ku vyoni vyakhe."

⁴Penepapo Naamani wakaruta kuya kamuphalira sekuru wakhe mazgu agho kakayowoya kasungwana ka ku Israele.

⁵Karonga wa Siriya wakati kwa Naamani, "Rutanga sono ndipo ine nditi ndikupenge karata kuti ukapereke kwa karonga wa Israele." Ntheura Naamani wakaruta, wakayegha ndarama za siliva zakukwana 30,000, za golide zakukwana 6,000 ndiposo na vyakuvwara khumi vyva pa dera.

⁶Karata iyo wakayegha kuruta nayo kwa karonga yikalembeka kuti, "Na karata yeneiyi nkhutuma muteweti wane Naamani kwa iwe mwakuti umuchizge ku vyoni vyakhe."

⁷Para karonga wa Israele wakaâwazga karata yira wakaparura vyakuvwara vyakhe ndipo wakati, "Kasi ine ndine Chiuta? Kasi ine ndingakoma na kuwezgeraso umoyo? Kasi munthu uyu watumirachi kuti wize mwakuti wachizgike ku vyoni vyakhe? Munthu uyo wakukhumba waka kwambana na ine."

⁸Para Elisha munthu wa Chiuta wakapulika kuti karonga wa Israele waparura vyakuvwara vyakhe, wakatuma uthenga kwa karonga wakati, "Kasi mwapalulirachi vyakuvwara vyinu? Munthu uyo mumutume kwa ine mwakuti wamanye kuti mu Israele muli nchimi."

⁹Ntheura Naamani wakiza na mahachi ndiposo magareta ghakhe, wakimilira pa muryango wa nyumba ya Elisha.

¹⁰Sono Elisha wakatuma nthumi na mazgu ghakuti, “Urute ukageze mu mronga wa Yorodani kankhonde na kaŵiri ndipo thupi lako liwererengemo, ndipo uti utozgeke.”

¹¹Kweni Naamani wakakwiya na kuwukapo uku wakuti, “Ine ndaghanaghananga kuti wati wafumire kuno kuwaro kwa ine ndipo wimilire na kuchema zina la FUMU, Chiuta wakhe, ndiposo na kusunkhunyiskira woko lakhe pa nthenda na kuchizga vyoni vyane.

¹²Asi mronga wa Abana na wa Faripara mu Damaseko njiweme kuruska mironga yose ya mu Israele? Asi ine mphanyi ndangugeza mu yeneiyo na kutozgeka?” Ntheura mu ukari wakawuka na kuruta.

¹³Kweni âtateŵeti âwakhe âwakasenderera pafupi nayo ndipo âwakati, “ÂWadada, usange nchimi yimulangulaninge kuti muchite chinthu chikuru mphanji mwanguchita chara? Kasi pali unionono uli apo wamuphalirani kuti, ‘Rutani kuti mukageze na kutozgeka.’”

¹⁴Ntheura wakaruta ku mronga wa Yorodani na kubira kankhonde na kaŵiri kwa kuyana na mazgu gha Elisha munthu wa Chiuta, ndipo thupi lakhe likawererapo, likâwa lakutowa nga ndi la kamwana kachoko. Penepapo iyo wakutozgeka.

¹⁵Penepapo Naamani pamoza na wose awo wakaŵa nawo âwakawerera kwiza kwa munthu wa Chiuta. ÂWakimilira panthazi pa Elisha ndipo wakati, “Sono ndamanya kuti kulije Chiuta munyakhe mu charu chose cha pasi kweni mu Israele pera. Ntheura sono nda mutêweti winu nkupereka chawanangwa ichi.”

¹⁶Kweni Elisha wakazgora wakati, “Nkhurapira mwa FUMU yamoyo yeneiyo ine nkhuwiteŵetera kuti ine nditi ndipokerengepo chawanangwa chilichose chara.” Naamani wakamukoserezga ndipera kuti mpaka wapokere.

¹⁷Penepapo Naamani wakati, “Usange mwakana kupokera chawanangwa chane, mundizomerezge nda mutêweti winu kuti âwandipe dongo lakukwana kuyegha mbunda ziŵiri. Pakuti kwamba sono, ine kuti ndiperekenge sembe yakocha mburuma panji sembe yakukoma kwa chiuta munyakhe waliyose chara, kweni kwa FUMU pera.

¹⁸Kweni nkhuromba kuti FUMU yindigowokerenge ine nda mutêweti winu para sekuru wane wakunjira mu nyumba ya kusoperamo Rimoni, chiuta ngoza wa Siriya ine nane ndamkunjira nayo. Pa cheneichi ndicho ine nkhuromba kuti yindigowokerenge.”

¹⁹Elisha wakati kwa Naamani, “Rutanga makora.” Penepapo Naamani wakaruta. Naamani wakati wendapo mtunda uchoko waka,

²⁰Gehazi muteŵeti wa Elisha, munthu wa Chiuta wakati kwa iyomwene, "Sekuru wane wamureka Naamani muSiriya uyu kupokapo ivyo wangwiza navyo. Nkhurapira mwa FUMU yamoyo. Ine nditi ndimuchimbilire kuti nkhapokeko kanthu kufuma kwa iyo."

²¹Ntheura Gehazi wakamurondezga Naamani. Sono Naamani wakati wamuwona Gehazi wakumuchimbilira, wakakhira kufuma pa gareta kuti wakumane nayo ndipo wakati, "Kasi kuli makora?"

²²Gehazi wakati, "Vyose vili makora." Sekuru wane wandituma kuti, "Kumuphalirani imwe kuti ânyamata âwâwiri âwa mpingo wa nchimi âwiza kufuma ku charu cha mapiri gha Efurayimu. Sono âwakuomba kuti muâapeko ndarama za siliva wakukwana 3,000 ndiposo na vyakuvwara viâwiri nya nyengo ya pa dera."

²³Ndipo Naamani wakati, "Pokererani na kufwasa ndarama za siliva zakukwana 6,000." Ndipo Naamani wakamukoserezga Gehazi kuti watore ndarama zira ndipo wakaziâika mu mathumba ghaâwiri ndiposo wakamupaso vyakuvwara viâwiri nya pa nyengo ya pa dera. Ndipo wakaâwayegheska âwateŵeti âwakhe âwâwiri âweneawo âwakadangira panthazi Gehazi mweneuyo wakizanga mumanyuma.

²⁴Sono Gehazi wakati wafika ku phiri uko Elisha wakatora katundu yose kufuma kwa âwateŵeti wa Naamani na kuâika mu nyumba ndipo wakaâwawezga âwateŵeti âwara kuti âwarutenge.

²⁵Pamanyuma wakaruta kwa sekuru wakhe Elisha ndipo wakati wanjira, wakiza kimilira panthazi pakhe, sono Elisha wakafumba wakati, "Gehazi, kasi wanguyankhu?" Iyo wakazgora wakati, "Muteŵeti winu warutapo kulikose chara."

²⁶Sono Elisha wakatiso, "Kasi ukughanaghana kuti ndanguwona chara mu mzimu apo munthu yura wakhiranga pa gareta lakhe kuti wakumane nawe? Kasi iyi yingâwa nyengo ya kupokerera ndarama na vyakuvwara, minda ya maolive na ya mpeska, mberere na ng'ombe, âwateŵeti âwanarume panji âwateŵeti âwanakazi?

²⁷Ntheura vyoni nya Naamani viti videmerere kwa iwe na ku âwa mphapu yako kwa tuyirayira." Penepapo Gehazi wakafumapo panthazi pa Elisha uku wakoreka na vyoni ndipo wakaâwa waka tuu nga ndi thonje.

2 Karonga 6

Elisha wakuyenjamiska mbavi pa maji

¹Zuâwa limoza mpingo wa nchimi uwo Elisha wakawurongozganga ukati kwa iyo, "Nga ndi umo mukuwonera malo agho tikukharamo pasi pa urongozgi winu ngachoko.

²Tatenge mutizomerezge kuti tirute ku mronga wa Yorodani mwakuti waliyose wa ise wakatemeko khuni limoza, kuti tizengere nyumba yakukharamo.” Ndipo Elisha wakati, “Rutaninge.”

³Ndipo yumoza wa nchimi wakati, “Kasi chingamukondweskani chara kuti murute pamoza na wateŵeti ūinu.” Elisha wakati, “Nditi ndirute namwe.”

⁴Ntheura wakaruta nawo. Wakati ūafika ku mronga wa Yorodani, ūakamba kutema makuni.

⁵Ndipo apo yumoza wa nchimi wakatemanga khuni mbavi yikakhulika na kuwa mu maji. Penepapo wakalira wakati, “Mbaya mwe, sekuru wane! Yanguŵa yakubwerekwa.”

⁶Ndipo Elisha munthu wa Chiuta wakati, “Yawira mpha?” Sono wakati wamurongora apo yikawira, Elisha wakatema kakhuni na kuponya apo mbavi yikawira. Ntheura kakhuni kara kakayitumphuskira mbavi yira pachanya pa maji ndipo mbavi yikayenjama.

⁷Elisha wakati, “Yitore.” Penepapo nchimi yira iyo yikawiskira mbavi mu maji yikanyoroka woko lakhe na kuyitora.

Elisha wakuburumutizga ūasilikari ūaSiriya

⁸Zuŵa limoza apo karonga wa Siriya wakarwanga nkhondo na ūalsraele, wakadumbiskana na nduna zakhe ndipo wakati, “Ine nditi ndizenge misasa yane ya nkhondo pa malo ghakuti na ghakuti.”

⁹Kweni nchimi Elisha wakatuma mazgu kwa karonga wa Israele wakati, “Chenjerani, mungarutanga kufupi na malo ghara chara pakuti ūaSiriya ūaruta kwenekura kuya kamubisamirani.”

¹⁰Ntheura karonga wa Israele wakatuma mazgu ku ūanthu ūakhe, kuŵachenjezga za malo agho munthu wa Chiuta wakayowoya. Ntheura ndipo munthu wa Chiuta wakachenjezgeranga karonga mwakuti ūakajiponoska nyengo zinandi.

¹¹Karonga wa Siriya wakasuzgika chomene mu mtima chifukwa cha chinthu ichi. Ntheura wakachema nduna zakhe ndipo wakazifumba wakati, “Mundiphalire, kasi ndi njani mukati mwa ise uyo wali pamoza na karonga wa Israele?”

¹²Ndipo yumoza wa nduna zakhe wakazgora wakati, “Palije na yumoza, mwe karonga sekuru wane, nchimi Elisha, ndiyo wakuphalira karonga wa Israele mazgu agho mukuyowoya ku chipinda.”

¹³Penepapo karonga wakalangula wakati, “Rutani kuti mukamupenje uko wakukhara mwakuti nditume ūanthu ūakamukore.” Ndipo ūanthu ūakati ūatumika ūakiza kamuphalira kuti Elisha wakukhara ku Dotani.

¹⁴Penepapo karonga wakatumako mahachi na magareta pamoza na âwasilikari âwanandi. Iwo âwakafika usiku na kuwuzinga msumba.

¹⁵Para muteâweti wa munthu wa Chiuta wakawuka na kufumira kuwaro kwa nyumba ku mulenje chomene wakawona wumba ukuru wa âwasilikari âwaSiriya âwali na mahachi na magareta ndipo wazingirizga msumba. Muteâweti yura wakawerera kwa Elisha ndipo wakati, “Mbaya mwe! Sekuru wane, ka sono tichitengechi?”

¹⁶Elisha wakati, “Ungopanga chara pakuti awo âwali pamoza na ise mbanandi chomene kuruska awo âwali pamoza na iwo.”

¹⁷Penepapo Elisha wakaromba wakati, “Mwe FUMU nkhumurombani, kuti mujure maso gha muteâweti uyu kuti wawone.” Sono FUMU yikajula maso gha muteâweti yura ndipo wakawona kuti phiri likazura na mahachi pamoza na magareta gha moto ghanandi chomene ku phiri ndipo wazingirira malo ghose gha Elisha.

¹⁸Ndipo apo âwaSiriya âwakakhiranga kwiza kalimbana na Elisha kuti âwamufinyikizge, Elisha wakarombanga kwa FUMU wakati, “Nkhumurombani imwe FUMU, âwaburumutizgani maso âwanthu aâwa.” Penepapo FUMU yikaburumutizga maso kwakuyana na lurombo lwa Elisha.

¹⁹Ndipo Elisha wakati ku âwasilikari âwara, “Nthowa kuti ndi iyi chara ndipo msumba nawo kuti ndi uwu chara. Rondezgani ine ndipo nditi ndimurongozgani munthu uyo mukupenja.” Ndipo wakaâwatorera ku msumba wa Samariya.

²⁰Âwakati wanjira mu msumba wa Samariya, Elisha wakaromba wakati, “Mwe FUMU, julani maso gha âwanthu aâwa mwakuti wawone.” Penepapo FUMU yikajula maso ghawo ndipo âwakati âwalaâiska âwakasanga kuti âwali ku Samariya.

²¹Para karonga wa Israele wakaâwawona wakati kwa Elisha, “ÂWadada kasi ndiâwakome? Kasi ndiâwakome?”

²²Elisha wakazgora wakati, “Ungâwakomanga chara. Kasi ungakoma uli âwanthu awo undâwakore ndiwe pakurwa nawo nkhondo kuâwa âwazga âwako? Iwe uâwape waka chakurya kuti âwarye na maji kuti âwamwe, ndipo pamanyuma âwarutenge kwa sekuru wawo.”

²³Ntheura wakaâwanozgera chiphikiro chikuru chomene. Sono âwakati âwarya na kumwa wakaâwawezga kuti âwarutenge. Ndipo âwakaruta kwa sekuru wawo. Ntheura âwaSiriya kuti âwakizaso chara mu Israele kwiza kaskogha.

ÂWaSiriya âwakizingirizga msumba wa Samariya

²⁴Pakati pajumphapo nyengo, Beni Hadadi karonga wa Siriya wakawunganya âwasilikari âwakhe wose ndipo âwakiza na kuzingirizga msumba wa Samariya.

²⁵Ndipo pa nyengo iyo wakawuzingirizgira msumba wa Samariya, mukâwa njara yikuru mu msumba mwakuti mutu wa mbunda ukagulikanga na ndarama za siliva zakukwana 80 ndipo matongonyoli 200 gha nkhunda ghakagulikanga ndarama zinkhonde za siliva.

²⁶Zuwa limoza karonga wa Israele, apo wakendanga pachanya pa chiliwa cha msumba, mwanakazi yunji wakachemerezga kwa iyo wakati, "Ndovvirani, Mwe karonga sekuru wane!"

²⁷Karonga wakazgora wakati, "Usange FUMU yikumovvirani chara, kasi ine ndingamovvirani uli?" Ine nane ndilije tirigu panji vinyo kuti ndimupani.

²⁸Ndipo karonga wakafumba mwanakazi yura wakati, "Suzgo yako chomene ndi vichi?" Iyo wakati, "Mwanakazi uyu wakandiphalira kuti, 'Tora mwana wako kuti tirye muhanya uno, ndipo na machero na machero tizamkurya mwana wane.'

²⁹Ntheura tikaphika mwana wane ndipo tikarya. Sono na machero ghakhe nkhamuphalira nkhati, 'Pereka mwana wako kuti tirye' kweni iyo wakamubisa!"

³⁰Para karonga wakapulika mazgu gha mwanakazi yura wakakerula vyakuvwara vyakhe. Ndipo pakuti wakendanga pachanya pa chiliwa wantru wakamuwona kuti wawwara chigudulu.

³¹Karonga wakarapa, wakati, "Chiuta wandichitire chilichose ndipo kwakuruska wandikome ine usange mutu wa Elisha mwana wa Shafati undadumulikeko muhanya uno."

³²Pa nyengo iyi Elisha wakaâwa pa nyumba yakhe pamoza na wararaâwarara wa Israele weneawo wakakumananga nayo. Sono karonga wa Israele wakatuma nthumi kuya katora Elisha. Kweni pambere nthumi yira yikaâwa yindafike, Elisha wakati ku wararaâwarara wara, "Tegherezgani, munthu wa kukoma wantru yura watuma munthu kuti wize kadumule mutu wane. Sono wonani, para nthumi yira yafika, mujare chijaro ndipo muchikhozge chomene nganganga. Asi mukupulika mudidi wa malundi gha sekuru wakhe uyo wakwiza pamanyuma pakhe?"

³³Ndipo apo Elisha wakaâwa wachali kuyowoya nawo, nthumi yira yikafika. Kwambula kuchedwa karonga nayo wakafika ndipo wakati kwa Elisha, "Suzgo ili lafumira kwa FUMU. Kasi nchifukwa uli ndirutilire kugomezga FUMU kuti yindovwirenge?"

2 Karonga 7

¹Elisha wakazgora wakati, "Pulikani mazgu gha FUMU imwe karonga. FUMU yikuti, 'Na machero pa nyengo yakuâwa nga ndi yeneyiyi, makilogiramu ghatatu gha ufu wakunyiririka ghamkugulika pa mtengo wa ndarama yimoza ya siliva ndipo makilogiramu ghankhonde na limoza gha

nyauti ghamkugulika pa mtengo wa ndarama yimoza ya siliva ku chipata cha msumba wa Samariya.’”

²Ntheura murongozgi uyo karonga wakamugomezganga wakafumba Elisha munthu wa Chiuta wakati, “Nanga FUMU iyo yekha yingajula vidangazi vya vura, ichi chingachitika chara kuti mbewu yikule ndipo tikorore vuna yinandi.” Elisha wakamuzgora wakati, “Ichi uti uchiwonenge na maso ghako kweni iwe kuti wamkuryako vuna yakhe chara.”

Ŵavyoni wakuphara kuchimbira kwa ūasilikari ūSiriya

³Pa nyengo yeneiyi pakaŵa ūavyoni ūanayi pa muryango wa chipata cha msumba ndipo ūakati ku yumoza na munyakhe, “Kasi nchifukwa uli tikukhara waka pano kulindirira kufwa?

⁴Pakuti usange tingayowoya kuti tiyeni mu msumba, mu msumba muli njara ndipo tamkufwa nayo njara mwenemura. Usange tikuti tikhare mwenemuno tifwenge ndipera. Sono tiyeni ku misasa ya ūSiriya kuti tikajipereke. Usange ūamkutireka tamkuŵa ūamoyo, kweni usange ūamkutikoma mbwenu ūkatikomenge waka.”

⁵Sono ūkawuka apo dazi likanjiranga waka, ndipo ūkaruta ku misasa ya ūSiriya. Kweni apo wakafikanga mu mphepete mwa misasa ya ūSiriya, ūkasanga kuti kulije munthu nanga njumoza mu misasa.

⁶Ichi chikaŵa ntheura chifukwa FUMU yikajula makutu gha ūSiriya kuti ūapulike mphomo ya magareta na ya mahachi ndiposo na ya chiwuru chikuru cha ūasilikari. Ntheura wakati ku yumoza na munyakhe, “Tegherezgani karonga wa Israele walemba ganyu ūkaronga ū ūHiti na ūEguputo kuti ūzakarwe nase nkondo.”

⁷Ntheura ūkawuka, ūkachimbira nyengo iyo dazi likanjiranga waka ndipo ūkasida mahema ghawo, mahachi ghawo ndiposo na mbunda zawo, ūkawureka msasa nga ndi umo ukaŵira ndipo ūkachimbira kuti ūthaske maumoyo ghawo.

⁸Sono ūavyoni ūanayi ūra ūkati ūfika mu mphepete mwa misasa, ūkanjira mu hema limoza. Mwenemura ūkarya na kumwa na kutoramo ndarama za siliva na za golide na vyakuvwara, ndipo ūkaruta na kuya kavibisa. Ūkaya kaweraso na kunjira mu hema linyakhe, ndipo ūkatoramo na kuyegha vinthu vinyakhe ndipo ūkaruta kuya kavibisa.

⁹Pamanyuma ūavyoni ūra ūkayowoyeskanaso ūkati, “Kuti tikuchita makora chara. Zuŵa ili ndi zuŵa la uthenga uweme usange tikukhara waka chete mpaka macherochero, tingamanya kuya kalangika. Ntheura sono tiyeni tikaphare chinthu ichi ku nyumba ya ufumu.”

¹⁰Ntheura ūkiza na kuchema awo ūkalindanga pa chipata cha msumba na kuŵaphalira kuti, “Tanguruta ku misasa ya ūSiriya, ndipo tangusangako

munthu chara panji nesi kupulikako mudidi wa munthu chara kweni tangusanga mahachi na mbunda za kukakika pera ndiposo na mahema.”

¹¹Penepapo âwalinda âwa pa chipata âwakachemerezga ndipo uthenga ukaâwafika awo âwakakharanga ku nyumba ya ufumu.

¹²Karonga wakawuka mu usiku wenewura ndipo wakati ku nduna zakhe, “Rekani ndimuphalirani icho âwaSiriya âwanozgera kutichitira ise. Iwo âwakumanya kuti ise tili na njara, ntheura ndicho chifukwa âwawukiramo mu misasa kuya kabisama mu thondo apo âwakughanaghana kuti ise titi tifumire kuwaro kwa msumba, watikore âwamoyo ndipo iwo wanjirenge mu msumba.”

¹³Yumoza wa nduna zakhe wakati, “âwaIsraele awo âwali muno mu msumba mbakufwa kale nga ndi âwanyawo awo âwati âwarute pa mahachi ghawo agho ghakharako kuya kawona na kusanga icho chachitika.”

¹⁴Ntheura âwakasankha âwanthu ndipo karonga wakaâwatumu mu magareta ghâwiri na mazgu gha kuti âwarute ndipo âwakasange icho chachitika ku âwasilikari âwaSiriya.

¹⁵âwanthu âwara âwakarondezga mpaka âwakaya kafika ku mronga wa Yorodani. Ndipo mu nthowa yose mukâwa vyakuvwara na vya mahomwa ivyo âwaSiriya âwakatayanga apo âwakachimbiranga. Penepapo nthumi zira zikawerako ndipo zikiza kamuphalira karonga.

¹⁶Ntheura âwanthu âwa mu Samariya âwakafumira kuwaro ndipo âwakaya kaskogha vyose ivyo vikâwa mu misasa ya âwaSiriya. Ntheura makilogiramu ghatatu gha ufu wakunyiririka ghakagulikanga na ndarama yimoza ya siliva ndipo makilogiramu ghankhonde na limoza gha nyauti ghakagulikanga ndarama yimoza ya siliva. Ichi chikachitika nga ndi umo FUMU yikayowoyerera.

¹⁷Sono para ivi vikachitikanga, karonga wakaâwika pa chipata cha msumba nduna yakhe iyo wakayigomezganga kuti ndiyo yirondenge pa chipata. âwanthu âwakayikandira pasi pa chipata, yikafwa nga ndi umo Elisha munthu wa Chiuta wakayowoyerera para karonga wakaruta ku nyumba yakhe.

¹⁸Ichi chikachitika nga ndi umo Elisha munthu wa Chiuta wakayowoyerera kwa karonga kuti, “Na machero, na nyengo yakuâwa nga ndi yeneiyi, makilogiramu ghatatu gha ufu na makilogiramu ghankhonde na limoza gha nyauti ghamkugulika na ndarama yimoza ya siliva pa chipata cha msumba wa Samariya.”

¹⁹Pa chinthu cheneichi nduna ya karonga wa Israele yikachisuska pakuyowoya kwa munthu wa Chiuta kuti, “Tegherezgani nanga FUMU iyo yekha yingajula vidangazi vya vura kufuma kuchanya, ichi kuti chingachitika chara.” Ndipo munthu wa Chiuta wakazgora kuti, “Ichi uti uchiwonenge na maso ghako kweni iwe kuti uryengeko vuna yakhe chara.”

²⁰Ndipo ichi ndicho chikachitika nadi kwa iyo. Wanthu wakamukandira pasi apo wakaŵa pa chipata ndipo wakafwira penepapo.

2 Karonga 8

Mwanakazi muShunemu wakuwerera kwavo

¹Sono Elisha wakayowoya na mwanakazi uyo wakamuwuskira mwana wakhe wakufwa kuti, "Wuka, uwukeko kuno iwe na mbumba yako ndipo urute kulikose uko ungaruta kuti ukakhare, pakuti FUMU yachenjezga kuti kuno kuŵenge njara pa virimika vinkonde na viŵiri."

²Ntheura mwanakazi yura wakawuka na kuchita nga ndi umo Elisha munthu wa Chiuta wakayowoyer. Iyo pamoza na mbumba yakhe yose wakaruta na kuya kakhara mu charu cha ūFilisiti virimika vinkonde na viŵiri.

³Ndipo pa umaliro wa virimika vinkonde na viŵiri wakawereraso ku Israele ku kwakhe, kufuma ku charu cha ūFilisiti. Wakaruta kwa karonga kuya kadandaula mwakuti wamuwezgere nyumba yakhe na munda wakhe.

⁴Pa nyengo iyi karonga wakayowoyanga na Gehazi muteŵeti wa Elisha munthu wa Chiuta kuti, "Ndiphalire vinthu vyose vikuru vyakuzukumiska ivyo Elisha wali kuchita."

⁵Sono apo Gehazi wakamuphaliranga karonga umo wakawuskira mwana uyo wakafwa, mwanakazi mweneuyo Elisha wakamuwuskira mwana wakhe kufuma ku ūakufwa wakiza kuti wadandaule. Sono Gehazi wakati, "Mwe karonga sekuru wane uyo tayowoyanga ndi uyo ndipo mwana uyu Elisha wakamuwuska ku ūakufwa nayo ndi uyu."

⁶Karonga wakamufumba mwanakazi yura za makani agho ndipo mwanakazi wakamwandulira. Penepapo karonga wakaperekā makani agho mu mawoko gha nduna yakhe. Wakamuphalira wakati, "Wezga vyose ivyo vikaŵa vyakhe pamoza na chandulo chose cha mu munda ura kwamba pa zuŵa ilo wakawukiramo mu charu mpaka muhanya uno."

Elisha na Beni Hadadi karonga wa Siriya

⁷Zuŵa limoza Elisha wakaruta ku msumba wa Damaseko uko Beni Hadadi karonga wa Siriya wakarwaliranga. Sono para karonga wakapulika kuti munthu wa Chiuta wiza kwenekura,

⁸wakayowoya kwa Hazayele yumoza wa nduna zakhe kuti, "Tora cha wanangwa urute nacho kwa munthu wa Chiuta, ukamuphalire kuti wandifumbireko kwa FUMU kuti, 'Kasi ndichirenge ku urwari uwu?'"

⁹Ntheura Hazayele wakaruta kukakumana na Elisha ndipo wakatora ngamilia 40 izo zikayegha vyawanangwa ndiposo na katundu muweme wa ku Damaseko. Sono wakati wafika wakimilira panthazi pa Elisha ndipo wakati, "Mwana winu

Beni Hadadi karonga wa Siriya wandituma kwa imwe. Iyo wakuti, ‘Kasi ndichirenge ku urwari uwu?’ ”

¹⁰Elisha wakati, “Ruta ukamuphalire Beni Hadadi kuti, ‘Uti uchirenge nadi! Kweni FUMU yandivumbulira kuti wafwenge ndipera.”

¹¹Penepapo Elisha wakamulawiska dodoli Hazayele mpaka Hazayele soni zikamukora. Penepapo Elisha wakamba kulira.

¹²Sono Hazayele wakafumba wakati, “Kasi nchifukwa uli mukulira sekuru wane?” Elisha wakazgora wakati, “Chifukwa nkhumanya uheni uwo iwe uŵachitirenge ūalsraele. Ubuskenge malinga ghawo na kukoma ūawukirano ūawo na lupanga ndiposo uti udwekulirenge pasi twabonda twawo na kuparura ūnakazi ūawo awo ūali na nthumbo.”

¹³Ndipo Hazayele wakati, “Kasi ine muteŵeti winu, ncheŵe nga ndine, ndingachita uli chinthu chikuru ichi?” Elisha wakazgora wakati, “FUMU yandivumbulira kuti iwe ndiwe uti ūwenge karonga wa Siriya.”

¹⁴Penepapo Hazayele wakamureka Elisha ndipo wakaruta kwa sekuru wakhe Beni Hadadi. Iyo wakamufumba wakati, “Kasi Elisha wakati uli kwa iwe?” Hazayele wakazgora wakati, “Elisha wandiphalira kuti imwe muti muchirenge ku urwari winu.”

¹⁵Kweni machero ghakhe Hazayele wakatora salu yikomi na kuyizuŵika mu maji ndipo wakamujara nayo ku maso Karonga Beni Hadadi ndipo karonga wakafwa papo. Penepapo Hazayele ndiyo wakamba kuwusa mu malo gha Beni Hadadi.

Kuwusa kwa Yehoram, karonga wa Yuda

(2 Mid 21.1-20)

¹⁶Mu chirimika cha chinkonde cha kuwusa kwa Yoram, mwana wa Ahabu, karonga wa Israele, Yehoram mwana wa Yehoshafati karonga, wakamba kuwusa charu cha Yuda.

¹⁷Yehoram wakaŵa na virimika 32 apo wakambiranga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakawusa virimika vinkonde na vitatu mu Yerusalem.

¹⁸Yehoram wakachita viheni ivyo ūkaronga ūalsraele ūkachitanga, pakuti muwoli wakhe wakaŵa mwana wa Ahabu, uyo wakadanga kuchita viheni panthazi pa FUMU.

¹⁹Ndipouli, chifukwa cha muteŵeti wakhe Davide FUMU kuti yikakhumba kuŵamara ūcharu cha Yuda chara. FUMU yikapangana kuti mbumba ya Davide ndiyo yiti yiŵenge nga ndi nyali yakuwusa kwa muyirayira.

²⁰Pa nyengo ya kuwusa kwa Yehoram, ūanthu ū Edomu ūkagarukira ufumu wa Yuda ndipo wakajimikira karonga wawo na wawo.

²¹Sono Yehoramu wakaruta ku Zayiri pamoza na magareta ghakhe ghose gha nkhondo. Ntheura ūasilikari ūakhe ūakachimbira, kuruta vikaya vyawo.

²²Ntheura ūaEdomu mbakugarukira charu cha Yuda mpaka sono. Ūanthu ūa msumba wa Libina nawo ūakagarukira charu cha Yuda nyengo yeneyira.

²³Milimo yinyakhe ya Yehoramu na vyose ivyo wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la ūakaronga ūa charu cha Yuda.

²⁴Ntheura Yehoramu wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Davide pamoza na ūawiskekuru. Penepapo Ahaziya mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Ahaziya, karonga wa Yuda

(2 Mid 22.1-6)

²⁵Mu chirimika cha 12 cha kuwusa kwa Yoram, mwana wa Ahabu, karonga wa Israele, Ahaziya mwana wa Yehoramu wakamba kuwusa charu cha Yuda.

²⁶Ahaziya wakaŵa na virimika 22 para wakambanga kuwusa. Iyo wakawusa chirimika chimoza pera mu Yerusalem. Nyina wakaŵa Ataliya muzukuru wa Karonga Omuri wa cha Israele.

²⁷Ahaziya nayo wakenda nthowa ziheni nga ndi izo ūakachitanga ūa mbumba ya Ahabu ndipo wakachita viheni panthazi pa FUMU. Ichi chikaŵa ntheura chifukwa wakatora muzukuru wa Ahabu.

²⁸Ahaziya pamoza na Yoram mwana wa Ahabu ūakaruta kuya karwa nkhondo na Hazayele, karonga wa Siriya ku chigaŵa cha Ramoti Gileyadi. Ku nkhondo yeneiyi ūaSiriya ūakamupweteka Yoram.

²⁹Ntheura Yoram wakawerako ku nkhondo kwiza ku msumba wa Yezireyele kuti wakachizgike ku vilonda vyakhe ivyo ūaSiriya ūakamupweteka ku Ramoti Gileyadi apo wakarwanga na Hazayele karonga wa Siriya. Ndipo Ahaziya mwana wa Yehoramu, karonga wa Yuda wakaruta ku msumba wa Yezireyele kuti wakamuwone Yoram mwana wa Ahabu chifukwa wakaŵa murwari.

2 Karonga 9

Yehu wakuphakazgika kuŵa karonga wa Israele

¹Nchimi Elisha wakachema yumoza wa nchimi za chiwukirano ndipo wakati kwa iyo, "Vwara malaya ghako na kujikaka lamba. Utore supa iyi ya mafuta urute ku Ramoti Gileyadi.

²Ndipo para wakafika, ukamupenje Yehu mwana wa Yehoshafati muzukuru wa Nimishi. Ndipo ukanjire na kuya kamutora mukati mu ūana ūanyakhe ndipo ukarute nayo ku chipinda cha mukati.

³Mwenemura ukatore supa ya mafuta na kupungulira pa mutu wakhe ndipo ukati, ‘FUMU yikuti nkhukuphakazga kuti uŵe karonga wa Israele. Penepapo ukafumenge mu chipinda chira na kuchimbira. Ungaya kachedwanga chara.’ ”

⁴Ntheura nchimi ya chiwukirano yira yikaruta ku Ramoti Gileyadi.

⁵Ndipo nchimi yira yikati yafika yikasanga ūarongozgi ūa nkhondo ūakhara pamoza ūali na ungano. Ndamupukwani imwe ūarongozgi, ndili na uthenga winu. Yehu wakafumba wakati, “Kasi chomene wapukwa njani pakati pa ise?” Ndipo wakati, “Ndapukwa imwe murongozgi.”

⁶Penepapo Yehu wakawuka na kunjira mu nyumba. Ndipo nchimi yira yikapungulira mafuta pa mutu wakhe uku wakuti, “FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Nkhukuphakazga iwe kuti uŵe karonga wa ūanthu ūane ūalsraele.

⁷Iwe ukwenera kumara mbumba yose ya sekuru wako Ahabu. Ine nkhukhumba kuti ndiwezgere nduzga pa Yezebele chifukwa cha chakukoma nchimi zane na ūateŵeti wose ūa FUMU.

⁸Mbumba yose ya Ahabu nkhukhumba kuti yimare petu. Mwana mwanarume yose wa Ahabu wakwenera kufwa mulIsraele manyi ndi mwanangwa panji muzga.

⁹Ndipo nditi ndiyizgore mbumba ya Ahabu kuŵa nga ndi mbumba ya Yerobowamu mwana wa Nebati ndiposo kuŵa nga ndi mbumba ya Baasha mwana wa Ahiya.

¹⁰Ndipo kuŵe nga ndi Yezebele, ncheŵe ndizo zamkurya thupi lakhe pa munda wa Yezireyele ndipo kwamkuŵavye na yumoza uyo wamkumusunga mu dindi.’ ” Nchimi ya chiwukirano yira yikati yayowoya mazgu ghara, wakajulako chijaro wakafuma na kuchimbira.

¹¹Para Yehu wakafuma kuruta ku ūateŵeti ūa sekuru wakhe, yumoza wa iwo wakamufumba wakati, “Kasi vyose vili makora? Munthu wakufuntha yura wangupukwa vichi kwa imwe?” Yehu wakazgora wakati, “Namwe mukumanya waka munthu yura na ivyo wakuyowoya.”

¹²Iwo ūakati, “Uwo kuti mbunenesko chara. Iwe tiphalira icho wayowoya kwa iwe.” Ndipo Yehu wakati, “Munthu uyu wanguti, ‘Fumu yikuti nkhukukuphakazga mafuta kuti uŵe karonga wa Israele.’ ”

¹³Ntheura wose kwambula kuchedwa ūakavura malaya ghawo na kughatandika pasi pa makwerero gha nyumba kuti wendepo. Ndipo ūakalizga zimbata na kuchemerezga kuti, “Yehu ndiyo karonga!”

Yehu wakukoma Yoramu, karonga wa Israele

¹⁴Penepapo Yehu mwana wa Yehoshafati muzukuru wa Nimishi wakamuchitira chiŵembu Yoramu. Pa nyengo iyi Yoramu na ūanthu wose ūalsraele

ŵakavikiriranga Ramoti Gileyadi kufuma kwa Hazayele karonga wa charu cha Siriya.

¹⁵Kweni Karonga Yoramu wakaŵa wawerera ku msumba wa Yezireyele kweneuko wakarwaranga ku vilonda ivyo ŵaSiriya ŵakamupweteka pakurwa nkhondo na Hazayele karonga wa Siriya. Ntheura Yehu wakati, “Usange ichi ndicho mukukhumba paŵavye munthu na yumoza wafume mu msumba muno kuya kaphara uthenga uwu mu msumba wa Yezireyele.”

¹⁶Penepapo Yehu wakakwera gareta lakhe ndipo wakaruta ku msumba wa Yezireyele chifukwa Yoramu wakarwaliranga kwenekura ndipo Ahaziya, karonga wa Yuda wakaruta kwenekura kuti wakamuwone.

¹⁷Para mulinda uyo wakimiranga pachanya pa chigongwe cha msumba wa Yezireyele wakawona chiwuru cha ŵasilikari ŵa Yehu kuti ŵakwiza, wakachemerezga wakati, “Nkhuwona chiwuru cha ŵasilikari!” Sono Yoramu wakati, “Tuma munthu pa hachi kuti warute wakumane nawo ndipo wakafumbe kuti kasi wizira mutende?”

¹⁸Munthu uyo wakakwera pa hachi wakaruta kuya kakumana na Yehu ndipo wakati, “Karonga wandituma kuti ndifumbe kuti kasi mwizira mutende?” Ndipo Yehu wakazgora wakati, “Kasi iwe mutende uli nawo na nchito uli? Iwe zanga waka kunyuma kwane undirondezgenge.” Mulinda yura wakawona ndipo wakaphara kuti nthumi yira yafika, ya ŵasanga, kweni yikwizako chara.

¹⁹Penepapo Yoramu wakatuma munthu munyakhe wa chiŵiri kuti nayo warute pa hachi. Para munthu yura wakafika wakati, “Karonga wandituma kuti ndifumbe kuti kasi mwizira mutende?” Yehu wakazgora wakati, “Kasi iwe mutende uli nawo na nchito uli? Iwe zanga waka kunyuma kwane undirondezgenge. Iwe zanga.”

²⁰Mulinda yura wakawonanga ndipo wakapharaso kuti nthumi yira yafika kweni wakwizako chara. Kweni kachimbiliro ka murongozgi wa chiwuru ichi kakuŵa nga nkha Yehu mwana wa Nimishi pakuti wakwendeska hachi nga ngwa kufuntha.

²¹Penepapo Yoramu wakalangula wakati, “Kakani gareta lane.” Ndipo ŵakaka gareta lakhe iyo Yoramu, karonga wa Israele na Ahaziya, karonga wa Yuda ŵakakwera pa magareta ghawo kuti ŵakakumane na Yehu. Wakakumana nawo Yehu pa munda uwo ukaŵa wa Naboti muYezireyele.

²²Para Yoramu wakamuwona Yehu wakafumba wakati, “Kasi mwizira mutende Yehu?” Yehu wakazgora wakati, “Kasi kungâwa uli mutende, apo kusopa vikozgo ndiposo ufwiti, ivyo nyoko Yezebele wakambiska, vichali kurutilira?”

²³Ndipo Yoramu wakuzgoka uku wakuyowoya kwa Ahaziya wakuti, “Nchigaruka Ahaziya, tiye tichimbire.” Sono uku Yoramu wakurazgirako msana

²⁴Yehu wakakweŵa uta wakhe na nkhongono zose, ndipo wakamulasa Yoramu pakatikati pa viŵegha, mwakuti muvwi ukaya kalasa mtima wa Yoramu ndipo wakakowetekera mu gareta lakhe na kufwa.

²⁵Yehu wakati kwa Bidikara murongozgi wakhe wa magareta, “Tora thupi la Yoramu, ultaye mu munda wa Naboti muYezireyele. Kumbuka umo iwe na ine tikakwereranga pamoza magareta kwenda kunyuma kwa wiske Ahabu. Kumbuka umo FUMU yikayowoyer a mazgu kumususka kuti,

²⁶‘Chifukwa cha ndopa za Naboti na ŷana ŷakhe izo nkhaziwona mayiro, nkhurapa kuti nditi ndiwezgere nduzga pa munda weneuwu.’ Ntheura sono tora thupi lakhe ndipo uliponye pa munda weneuwu uwu kwakuyana na mazgu gha FUMU.”

Yehu wakukoma Ahaziya, karonga wa Yuda

²⁷Para Ahaziya, karonga wa Yuda wakawona icho chikachitika, wakachimbira kurazga ku nthowa yakuya ku msumba wa Beti Hagani. Kweni Yehu wakamuchimbilira ndipo wakachemerezga ku ŷanthu ŷakhe kuti, “Nayo mukomani.” Ntheura ŷakamulasa na kumupweteka apo wakakweranga chikwera cha Guru pafupi na Ibileyamu. Kweni wakafwira penepara chara wakachimbilira ku Megido uko wakaya kafwira.

²⁸Ŵateŵeti ŷakhe ŷakatora thupi lakhe mu gareta ndipo wakaruta nayo ku Yerusalem, ndipo ŷakaya kamusunga mu dindi lakhe mu msumba wa Davide pamoza na ŷawiskekuru.

²⁹Ahaziya wakamba kuwusa mu charu cha Yuda mu chirimika cha 11 cha muwuso wa Yoramu mwana wa Ahabu.

Yehu wakukoma Yezebele

³⁰Penepapo Yehu wakaruta ku Yezireyele, para Yezebele wakapulika icho chikachitika na kuti Yehu wafika wakaphakazga chisko chakhe na vinthu vinyakhe kuti wajibise ndipo wakalitzga sisi lakhe. Ntheura wakiza pa chidangazi na kulaŵiska kuwaro.

³¹Apo Yehu wakanjiliranga pa chipata, Yezebele wakafumba wakati, “Kasi wizira mutende, Zimuri iwe, chigewenga icho chikakoma sekuru wakhe?”

³²Ndipo Yehu wakinuskira maso ghakhe ku chidangazi ndipo wakafumba wakati, “Kasi ndinjani uyo wali pamoza nane? Kasi ndinjani?” Penepapo nthunguli ziŵiri panji zitatu zikalaŵiska kwa iyo.

³³Ndipo Yehu wakati kwa izo, “Muponyani pasi mwanakazi uyo.” Ntheura nthunguli zira zikamuponyera pasi, ndipo ndopa zakhe zinyakhe zikamijikira mu chimati na ku mahachi, ndiposo mahachi ghakakandangapo pa iyo.

³⁴Penepapo Yehu wakanjira mu nyumba ya ufumu ndipo wakaya karya na kumwa mwenemura. Pamanyuma wakayowoya wakati, “Rutani kamutorani

mwankazi wakutembeka yura ndipo mukamusunge, pakuti wakaŵa mwana wa karonga.”

³⁵Kweni nyengo iyo ŵakarutiranga kuti wakatore thupi lakhe kuya kalisunga, wakasangako kalikose chara kweni bwaza, malundi na vikufi vya mawoko ghakhe pera.

³⁶Para ŵanthu ŷara wakati ŷawerako na kumuphalira Yehu, iyo wakati, “Ichi ndicho FUMU yikayowoya kuti chiŵenengeko apo wakayowoyeru mu muteŵeti wakhe Eliya mwana wa Tishibe kuti, ‘Nchewe ndizo ziti ziryenge thupi la Yezebele mu munda wa msumba wa Yezireyele.

³⁷Ndipo chitanda cha Yezebele chamkuŵa nga ndi ulongwe mu munda wa Yezireyele mwakuti pamkuŵavye na yumoza uyo wamkuyowoya kuti uyu ndi Yezebele.’”

2 Karonga 10

Yehu wakukoma mphapu ya Ahabu

¹Ahabu wakaŵa na ŷazukuru ŷakukwana ⁷⁰ awo ŷakakharanga mu Samariya. Sono Yehu wakalemba makarata ndipo wakaghatumu ku Samariya yose ku ŷarongozgi ŷa msumba wa Yezireyele, ku ŷarara na kuŵasungiliri ŷa ŷazukuru ŷa Ahabu.

²Uthenga wa mu makarata ukaŵa wakuti, “Imwe mukusunga ŷazukuru ŷa sekuru winu, ndipo muli na magareta na mahachi, misumba yakukhozgeka na malinga, ndiposo na mahomwa wuwo,

³musorepo muzukuru yumoza wa sekuru winu uyo mukumuwona kuti ngwakwenerera kuruska ŷanyakhe ndipo mu mwimike kuŵa karonga pa chizumbe cha wiske. Ntheura munozgeke kurwa nkhondo kuti muvikirire nyumba ya sekuru winu.”

⁴Kweni ŷakaŵa na wofi ukuru chomene, ndipo ŷakayowoyeskana ŷakati, “Usange ŷakaronga ŷawiri ŷakatondeka kurwa nayo nkhondo, kasi ise tingalimbana nayo uli?”

⁵Ntheura uyo wakaŵa na murara wa nyumba ya ufumu, murara wa msumba, ŷararaŵarara, pamoza na ŷasungiliri ŷa ŷazukuru, ŷakatumu uthenga kwa Yehu wakuti, “Ise tili ŷateŵeti ŷinu ndipo tichitenge vyose ivyo mutiphalirenge kuti tichite. Ise timikenge karonga munyakhe chara pa ŷazukuru aŵa kuŵa karonga. Imwe chitani chose icho nchiweme.”

⁶Yehu wakaŵalembra karata wa chiŵiri wakati, “Usange muli pamoza na ine ndipo usange muli ŷakunozgeka kundipulikira, ipo dumulani mitu ya ŷana ŷa sekuru winu, ndipo mwize nayo kwa ine ku Yezireyele na machero pa nyengo

yakuŵa nga ndi yeneiyi.” Wazukuru 70 ŵa karonga ŵara ŵakasungilirikanga na ŵanthu ŵakuzirwa ŵa mu msumba.

⁷Ndipo karata uyu wakati waŵafika, ŵanthu ŵakuzirwa ŵa mu msumba ura ŵakatora ŵazukuru ŵa karonga ŵara 70 na kuŵakoma wose, ndipo wakaŵika mitu yawo mu vidunga na kuvituma kwa Yehu ku Yezireyele.

⁸Sono thenga likiza kwa Yehu ndipo likati kwa iyo, “Wiza nayo mitu ya ŵazukuru ŵa karonga yura. Sono Yehu wakati, ‘Muyiwunjike mitu iyo paŵiri pa chipata ndipo yikhare penepara mpaka na mulenje.’ ”

⁹Apo kukati kwacha Yehu wakafumira kuwaro, ndipo wakayowoya ku ŵanthu wose ŵakati, “Imwe mwa ŵanthu mulije mrandu. Ine ndine nkhawukira sekuru wane na kumukoma, kweni kasi ndi njani uyo wakoma ŵanthu wose aŵa?

¹⁰Manyani sono kuti mazgu agho FUMU yikayowoya kukhwaskana na mbumba ya Ahabu, paŵavyenge na lizgu na limoza lamkuwa waka. Pakuti FUMU yachita icho yikayowoyerwa mwa muteŵeti wakhe Eliya.”

¹¹Ntheura Yehu wakakoma ŵabali wose awo ŵakakharako ŵa mbumba ya Ahabu mu msumba wa Yezireyele. Wakakoma wose awo ŵakaŵa ŵazukuru mu ufumu wakhe, ŵabwezi ŵakhe wose, ŵasofi ŵakhe wose ndipo kuti wakasidako nanga njumoza wa moyo chara.

Yehu wakukoma ŵabali ŵa Karonga Ahaziya

¹²Penepapo Yehu ŵakawuka kufuma ku Yezireyele na kuruta ku Samariya. Mu nthowa apo wakafika pa malo gha Msasa wa Ŵaliska,

¹³Yehu wakakumana na ŵabali ŵa Ahaziya karonga wa charu cha Yuda, ndipo wakaŵafumba wakati, “Kasi imwe ndimwe ŵa njani?” Iwo ŵakazgora ŵakati, “Ise ndise ŵabali ŵa Karonga Ahaziya, ndipo tikuya ku Yezireyele kuti tikachezge na ŵana ŵa nyumba ya ufumu na ŵana ŵa fumukazi Yezebele.”

¹⁴Yehu wakalangula ŵanthu ŵakhe wakati, “Ŵatorani ŵamoyo.” Ndipo ŵakaŵatora ŵamoyo na kuŵakomera pa chisimi cha Msasa wa Ŵaliska. Wose awo ŵakakomeka ŵakaŵa 42 ndipo ŵakasidapo nanga njumoza chara.

Yehu wakukoma ŵabali ŵa Ahabu

¹⁵Yehu wakafumako ku malo ghara kurutilira ulendo wakhe, ndipo uku ŵakwenda ŵakawona Yehonadabu mwana wa Rekabu uyo wakizanga kuti wakumane nayo. Yehu wakamutauzga ndipo wakati kwa iyo, “Kasi ukundigomezga nga ndi umo ine nkhukugomezgera iwe?” Ndipo Yehonadabu wakati, “Nadi nkhumugomezgani.” Ntheura Yehu wakati, “Usange ndi ntheura tikorane chasa.” Ntheura ŵakakorana chasa ndipo Yehu wakamukwezga mu gareta lakhe.

¹⁶Ndipo Yehu wakati kwa iyo, “Tiye tirute pamoza na ine kuti ukawone umo ine nkhujiperekera kwa FUMU.” Ntheura wakaruta nayo mu gareta lakhe.

¹⁷Yehu wakati wafika ku Samariya, wakakoma wose âwa mbumba ya Ahabu awo âwakakharako mu Samariya, wakasuka wakaâwamara wose petu nga ndi umo FUMU yikayowoyerwa kwa Eliya.

Yehu wakukoma awo âwakusopa Baala

¹⁸Pamanyuma Yehu wakachemera pamoza âwanthu wose âwa msumba wa Samariya ndipo wakati kwa iwo, "Ahabu wakateŵetera Baala pachoko waka. Kweni ine Yehu nkhukhumba kumuteŵetera chomene.

¹⁹Ntheura sono mundichemere nchimi zose za Baala, na wose awo âwakumuteŵetera ndiposo na âwasofi âwakhe wose. Paâwavye na yumoza wakukhara pakuti nkhukhumba kupereka sembe yikuru kwa Baala. Yose uyo wamkureka kwizako wati wakomekenge." Yehu wakachita ichi na mtima wakupusika, kweni wakakhumbanga kuti wakome wose awo âwakasopanga Baala.

²⁰Ndipo Yehu wakalangula, "Pharazgani kuti kuli ungano wakuchindikira chiuta Baala." Ntheura munthu yose wakapharazga za ungano ura.

²¹Yehu wakatuma uthenga mu charu chose cha Israele, ndipo wose awo âwakateŵeteranga Baala âwakiza. Pakaâwavye munthu na yumoza uyo wakareka kwiza. Pamanyuma wose âwakanjira mu nyumba yakusoperamo Baala ndipo yikazurirathu mwakuti pakaâwavye na malo ghachoko wuwo.

²²Sono Yehu wakati kwa uyo wakasungiliranga chipinda umo âwakaâwikanga minjilira, "Tora munjilira ndipo upereke ku awo âwakateŵetera Baala." Munthu yura wakaâwatorera minjilira yira na kuâwapa.

²³Sono Yehu na Yehonadabu mwana wa Rekabu âwakanjira mu nyumba ya kusoperamo chiuta Baala. Ndipo âwakaâphalira âwateŵeti âwa Baala âwara kuti, "Penjeskani makora ndipo muwone kuti muno mulije na yumoza uyo wakuteŵetera FUMU pakati pinu, kweni awo âwakuteŵetera Baala pera."

²⁴Ntheura âwakamba kupereka sembe zakukoma na sembe na za sembe zakukoma. Kweni Yehu wakaâwika âwanthu 80 kuwaro, ndipo wakaâwalangula kuti munthu yose uyo wati wazomerezgenge yumoza wa âwanthu awo ndâwâwika mu mawoko ghinu kuâwakoma kuti wachimbire, iyo ndiyo wati wakomekenge mu malo mwa uyo wachimbira.

²⁵Sono Yehu wakati wamare kupereka sembe zakocha, wakaâphalira âwasilikari âwakhe na âwarongozgi âwao âwa nkhondo kuti, "Sono njirani muâwakome, mungarekangapo na yumoza kuti wachimbire chara." Ntheura âwakanjira na kuâwakoma na malupanga ndipo âwakaguzira vitanda vyawo kuwaro. Ndipo wakaya kanjira mu chipinda cha mukati mu nyumba yakusoperamo chiuta Baala.

²⁶Mwenemumo âwakaya kafumiskamo mzati uwo ukâwa mu nyumba ya chiuta Baala na kuwuwocha.

²⁷Ntheura wakabwangandula mzati wa chiuta Baala na nyumba yakhe yakusoperamo ndipo wakayizgora kuâwa chizara mpaka muhanya uno.

²⁸Ntheura ndimo Yehu wakamalira chisopo cha Baala mu charu cha Israele.

²⁹Nangauli Yehu wakachita vyose viweme ivi, kweni kuti wakapatukako ku uheni wa Karonga Yerobowamu mwana wa Nebati chara. Yerobowamu wakanangiska âwIsraele pakuâwachichizga kuti âwasopenge vikozgo vya golide vya âwana âwa ng'ombe ivyo âwakâwika ku Betele na ku Dani.

³⁰Sono FUMU yikati kwa Yehu, “Chifukwa chakuti wachita icho nchakundikondweska, pakumara mbumba ya Ahabu nga ndi umo nkhakhumbiranga, âwana âwako âwati âwakharenge pa chizumbe cha ufumu wa Israele kuya kafika ku muwiro wa chinayi.”

³¹Nanga vikâwa ntheura kweni Yehu kuti wakapulikira marango gha FUMU, Chiuta wa Israele na mtima wakhe wose chara. Iyo kuti wakapatukako ku uheni wa karonga wa Yerobowamu chara weneuwo wakanangiska nawo âwIsraele.

Nyifwa ya Yehu

³²Pa nyengo yeneyira FUMU yikamba kuchepeska vigâwa vya charu cha Israele. Karonga Hazayele wa charu cha Siriya wakathereska charu chose cha Israele,

³³kufumira ku Yorodani cha ku mafumiro gha dazi, kuya kafika ku msumba wa Aroyere pafupi na chinkhwawu cha Arinoni. Charu chose ichi chikâwa chimoza na Gileyadi ndiposo na Bashani uko âwazukuru âwa Gadi, Rubeni na Manase âwakakharanga.

³⁴Sono milimo yinyakhe ya Yehu na vyose ivyo wakachita na nkhongono zakhe zose, vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Israele.

³⁵Pamanyuma Yehu wakafwa ndipo âwakamusunga pamoza na âwawiskekuru âwakhe mu Samariya. Ndipo mwana wakhe Yehowahazi ndiyo wakamba kuwusa Israele mu malo mwa âwawiske.

³⁶Yehu wakawusa Israele mu msumba wa Samariya virimika 28.

2 Karonga 11

Kuwusa kwa Ataliya Fumukazi ya Yuda

(2 Mid 22.10—23.15)

¹Para Ataliya nyina wa Ahaziya wakapulika kuti mwana wakhe wafwa, wakalangula kuti wose âwa mbumba ya ufumu mu charu cha Yuda wakomeke.

²Ahaziya wakaâwa na mudumbu wakhe zina lakhe Yehosheba, mwana mwanakazi wa Karonga Yoram, uyo wakatengwa kwa musofi Yehoyada.

Yehosheba wakamuthaska Yowashi, yumoza wa wana wa Ahaziya kuti wareke kukomeka na Ataliya. Iyo wakamutora mwana yura mwakumwiba kufuma mu wana wanyakhe wanarume awo wakati wakomeke ndipo wakaruta nayo ku chipinda cha kugonamo mu Nyumba ya Chiuta na kumubisa ndipo wakamureka mwenemumo pamoza na mulezi wakumupwererera. Ntheura wakamubisa kwa Ataliya kuti wareke kukomeka.

³Yowashi wakakhara na mlezi wakhe na kubisika mu nyumba ya FUMU virimika vinkhonde na chimoza, apo Fumukazi Ataliya wakawusanga charu.

⁴Kweni mu chirimika cha chinkhonde na chiwiri, musofi Yehoyada wakatuma uthenga kuti wakacheme warongozgi wa wasilikari awo wakarongozganga wasilikari 100 weneawo wakavikiriranga nyumba ya ufumu. Warongozgi awa wakiza nawo kwa musofi Yehoyada ku Nyumba ya FUMU. Penepapo wakapangana nawo kuwarapiska. Pamanyuma wakaŵarongora Yowashi mwana wa karonga yura.

⁵Ndipo wakaŵalangula kuti, "Ichi ndicho mukwenera kuchitanga: Mwaŵeneimwe muli mu gulu la kwamba, ndipo mukwiza ku Nyumba ya Chiuta, kwiza kateŵetera sabata yino, mugaŵane patatu. Gulu lakwamba livikirirenge ku nyumba ya ufumu,

⁶gulu linyakhe la chiwiri livikirirenge ku chipata cha Suru, ndipo gulu linyakhe lachitatu livikirirenge pa chipata icho chili kumanyuma kwa wavikiriri awo wakusinthana pakuvikirira Nyumba ya Chiuta.

⁷Sono magulu ghanyakhe għawiri għa awo wakupumuzgika kuteŵeta pa Sabata nawo wakwenera kwiza kuti wavikirirenge Nyumba ya FUMU kuti wavyikirirenge Karonga Yowashi.

⁸Mukwenera kuvikirira Karonga Yowashi pakumizingirizga ndipo musilikari yose wakorerenge mahomwa mu mawoko ghakhe. Munthu yose uyo wasendererenge kufupi na karonga wakwenera kukomeka. Mukhareng pafupi na karonga kulikose uko wakuruta."

⁹Warongozgi wara wakachita vyose ivyo Musofi Yehoyada wakaŵalangula. Murongozgi walijose wakiza na wanthu wakhe awo wakenera kuteŵeta pa zuwa la Sabata kwamba awo wakambanga mlimo wawo na awo wakapumulanga. Ntheura wose wakiza kwa Musofi Yehoyayida.

¹⁰Penepapo musofi Yehoyada wakaŵapa warongozgi wara mikondo na nguru izo zikawā za Davide zeneizo zikawā mu Nyumba ya FUMU.

¹¹Ndipo wakaŵandandika wasilikari wara kuti wavikirirenge karonga uku walijose wakorerera homwa ku woko lakhe. Wakimilira kufuma ku dera la ku mwera kwa Nyumba ya Chiuta mpaka ku mpoto kwa nyumba kuzingirira karonga uyo wakaŵa pafupi na jochero na Nyumba ya Chiuta.

¹²Penepapo musofi Yehoyada wakamufumya Yowashi mwana wa karonga na kumuwarika mphumphu ya ufumu ku mutu wakhe. Wakamupa Buku la Marango gha kwendeskera ufumu ndipo wakamwimika kuti waŵe karonga. Wakamuphakazga mafuta kuti wambe kuwusa. Wanthu ūkamukuŵira mawoko ndipo ūkachemerezga ūkati, "Muŵe na umoyo utali imwe karonga."

¹³Para Fumukazi Ataliya yikati yapulika chiwawa cha ūasilikari na cha Wanthu, wakaruta ku Wanthu ku Nyumba ya FUMU.

¹⁴Ndipo wakati walâwiska, wakawona karonga wakwimilira pafupi na mzati, nga ndi umo kakaŵira kaluso kawo. Nduna na awo ūkulizga mbata ūali pafupi na karonga. Wanthu wose ūkasekereranga na kulizga mbata mwakukondwa. Penepapo Ataliya wakaparura malaya ghakhe, ndipo wakachemerezga wakati, "Wakundigarukira! Wakundigarukira!"

¹⁵Penepapo musofi Yehoyada wakalangula ūarongozgi ū ūasilikari ūra wakati, "Mufumiskani mwanakazi uyo mukati mu mizere iyo mwandanda. Munthu yose uyo wakusenderera kufupi kuti wamuthaske mumukome na lupanga." Wakayowoya ichi chifukwa musofi wakayowoya kuti, "Mureke kumukomera pa Nyumba ya FUMU chara."

¹⁶Ntheura ūkamukora Ataliya yura ndipo ūkenda nayo pakati pa muryango apo mahachi ghakanjira ku nyumba ya ufumu. Penepapa ndipo ūkamukomera.

Yehoyada wakunozga vinthu

(2 Mid 23.16-21)

¹⁷Penepapo musofi Yehoyada wakachita phangano pakati pa FUMU na karonga ndiposo na Wanthu kuti ūati ūwenge Wanthu ū FUMU. Wanthu nawo ūkachita phangano na karonga kuti ūati ūwê ūkugomezgeka ku yumoza na munyakhe.

¹⁸Ntheura Wanthu wose ū mu charu ūkaruta ku nyumba ya Baala na kuyibwangandulira pasi. Majochero na vikozgo vyakhe ūkaviteketa tuchokotuchoko ndipo Matani musofi wa Baala wakamukomera panthazi pa majochero. Ndipo musofi Yehoyada yura wakaŵikapo ūlinda kuti ūkavikirirenge Nyumba ya FUMU.

¹⁹Pamanyuma Yehoyada wakaŵandandika mu mizere ūarongozgi ū ūasilikari 100 ūra, ūasilikari ūkuvikirira karonga, ūasilikari ūkuvikirira nyumba ya ufumu ndiposo na Wanthu wose ū mu charu. Wose pamoza ūkamuperekezga karonga kufuma ku Nyumba ya FUMU pakwiza pa chipata icho ūkunjirira ūasilikari ūkuvikirira karonga. Penepapo Karonga Yowashi wakakhara pa chizumbe chakhe.

²⁰Ntheura Wanthu wose ū mu charu ūkasekerera, ndipo mu msumba mukâwa bata chifukwa Ataliya wakakomekera pa nyumba ya ufumu.

²¹Yehowashi wakaŵa na virimika vinkhonde na viŵiri para wakambanga kuwusa charu cha Yuda.

2 Karonga 12

Kuwusa kwa Yehowashi, karonga wa Yuda

(2 Mid 24.1-16)

¹Mu chirimika cha chinkhonde na chiŵiri cha kuwusa kwa Yehu, karonga wa Israele, Yehowashi wakamba kuwusa ndipo wakaŵa karonga wa Yuda mu msumba wa Yerusalem pa virimika 40. Zina la nyina likaŵa Zibiya wakufumira ku msumba wa Beyeresheba.

²Yehowashi wakachita ivyo vikaŵa viweme panthazi pa FUMU mazuŵa ghose gha musofi Yehoyada chifukwa iyo ndiyo wakamurongozganga.

³Ndipouli malo gha pachanya ghakusoperako kuti ghakabwangandulika chara. Wanthu ūkarakutilira kuperekerako sembe ku vikozgo na kocherako vyakununkhira ku malo gheneghara.

⁴Zuŵa limoza Karonga Yehowashi wakati ku ūwasofi, “Torerani ndarama zose vinthu vyakupatulika ivyo ūnthu ūkupereka pa visopo mu Nyumba ya FUMU, ndarama izo munthu waliyose wali kupimikira kupereka ndiposo na ndarama izo ūnthu ūkupereka mu wanangwa mu Nyumba ya FUMU.

⁵Musofi waliyose watore ndarama izo kufumira ku awo ūkusuŋga ndarama. Ndarama zeneizi ūanozgere Nyumba ya Chiuta mose umo mukukhumbikwa kunozgeka.”

⁶Kweni mpaka mu chirimika cha 23 cha muwuso wa Karonga Yehowashi, ūwasofi kuti ūkanozgapo palipose chara apo pakakhumbikwa kunozgeka.

⁷Penepapo Karonga Yehowashi wakachema musofi Yehoyada na ūwasofi ūanyakhe ndipo wakaŵafumba wakati, “Kasi nchifukwa uli mukureka kuyinozga Nyumba ya Chiuta apo pakukhumbikwa kunozgeka? Ntheura kufuma sono mureke kutoraso ndarama izo kufumira kwa awo ūkusuŋga ndarama. Ndarama izo mwatorerapo, muzipereke kuti ūanozgere nyumba umo mukukhumbikwa kunozgeka.”

⁸Ntheura ūwasofi ūkazomerezga kuti ūati ūareke kutora ndarama zinyakhe kufuma ku ūnthu ndipo kuti iwo ūareke kuŵa na nchito ya kunozga Nyumba ya Chiuta.

⁹Ntheura musofi Yehoyada wakatora bokosi ndipo wakadolora chidorozi pa chibenekerero chakhe ndipo wakaliŵika pafupi na jochero, ku dera la pakunjilira mu Nyumba ya FUMU. Sono ūwasofi awo ūkalindanga pa khonde la nyumba ūkawikamo ndarama zose izo ūnthu ūkizanga nazo ku Nyumba ya Chiuta.

¹⁰Sono para wakawona kuti muli ndarama zinandi mu bokosi, mulembi wa karonga na musofi mukuru wakizanga na kupenda ndarama zira ndipo wakaziwîkanga mu mathumba ndarama zose izo zikasangika mu Nyumba ya FUMU.

¹¹Ndipo para wazipenda ndarama zira, wakaziperekanga ku awo wakendeskanga mlimo wakunozga Nyumba ya FUMU. Na ndarama zeneizi wakalipiranga wakupara mathabwa na awo wakazenganga Nyumba ya FUMU.

¹²Wakalipirangaso nazo nkhwantha pakuzengera mawe ndiposo na wakudumula mawe. Zinyakhe wakaguliranga mathabwa na mawe ghakuswa ghakunozgera Nyumba ya FUMU mu malo mwakwanangika. Na ndarama zakukharapo wakaguliranga chilichose icho chikakhumbikwanga pakunozga Nyumba ya FUMU.

¹³Ndarama izo wantru wakaperekanga, kuti wanozgere Nyumba ya FUMU, kuti wakaziguliranga mbale za siliva chara nga ndi zimbano, wabakule, zimbata nesi chiteŵetero chilichose cha golide panji cha siliva.

¹⁴Ndarama zose zikaperekeka ku wateŵeti awo wakanozganga Nyumba ya FUMU.

¹⁵Wantru awo wakaŵapa ndarama kuti walipire awo wakanozganga Nyumba ya Chiuta, kuti wakafumbangaso kuti wandure umo zateŵetera mlimo wakhe chara chifukwa wantru aŵa wakaŵa wakugomezgeka chomene.

¹⁶Ndarama izo zikaperekanka pa sembe yakuphepiskira majuvyo na sembe ya kwananga kuti wakizanga nazo ku Nyumba ya FUMU chara. Ndarama izi zikawanga za wâsofi.

¹⁷Pa nyengo yeneyira Hazayele, karonga wa Siriya wakaruta kuya karwa nkhondo na msumba wa Gati na kuwupoka. Pamanyuma wakaghanaghana kuti wakarwe nkhondo na msumba wa Yerusalem.

¹⁸Kweni Yehowashi, karonga wa Yuda wakatora vyose vyakupatulika ivyo wawiskekuru, Yehoshafati, Yehoram na Ahaziya wakaronga wâ Yuda wakavipatula pamoza na vinthu ivyo iyomwene wakavipatula. Wakatoraso golide yose uyo wakasangika mu chakusungiramo vyuma mu Nyumba ya FUMU na ya ufumu. Vyose ivi wakavituma kwa Hazayele karonga wa charu cha Siriya. Hazayele wakati wavipoka vyose ivi wakafumamo mu msumba wa Yerusalem.

¹⁹Milimo yinyakhe ya Karonga Yowashi na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la wakaronga wâ charu cha Yuda.

²⁰Nduna zakhe zikamuchitira chiwembu ndipo zikamukoma Yowashi mu nyumba yakuchemeka Milo iyo yili pa nthowa ya kuya ku Sila.

²¹Nduna izo zikamukoma Yowashi zikâwa Yozabadi mwana wa Shimeyati na Yehozabadi mwana wa Shomere. Yowashi wakafwa ndipo wakasungika mu dindi pamoza na âwawiskekuru mu msumba wa Davide. Amaziya mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Karonga 13

Kuwusa kwa Yehowahazi, karonga wa Israele

¹Yehowahazi mwana wa Yehu wakamba kuwusa charu cha Israele mu Samariya mu chirimika cha 23 cha muwuso wa Karonga Yowashi mwana wa Ahaziya mu charu cha Yuda. Yehowahazi wakawusa virimika 17.

²Yehowahazi wakachita uheni panthazi pa FUMU. Iyo wakachita uheni uwo wakachitanga Yerobowamu mwana wa Nebati mweneuyo wakanangiska nawo âwalsraele ndipo wakakhumba chara kuti wawureke.

³Chifukwa cha cheneichi, FUMU yikâwakwiyira chomene âwalsraele ndipo kâwirikâwiri yikâwaperekwa mu mawoko gha Hazayele na mwana wakhe Beni Hadadi âwakaronga âwaSiriya kuti âwa wathereskenge.

⁴Penepapo Yehowahazi wakawerera kwa FUMU ndipo iyo yikâwapulika chifukwa yikawona kuti âwalsraele âwakasuzgika chomene na karonga wa Siriya.

⁵FUMU yikâwatumira muthaski âwalsraele kuti waâwathaske ku âwaSiriya. Ntheura âwalsraele âwakakharaso mu vikaya vyawo mu mutende nga mpha kudanga.

⁶Ndipouli kuti wakareka kuchita uheni uwo mbumba ya Yerobowamu yikanangiska nawo âwalsraele chara. Iwo âwakarutilira kuchita uheni chomenechomene pakuâwa na chisopo kwa chiuta ngoza Ashera mweneuyo wakaâwa mu msumba wa Samariya.

⁷Karonga Hazayele wa Siriya wakaâwamara chomene âwasilikari âwa Israele, mwakuti Karonga Yehowahazi wakaâwa na âwasilikari 50 âwakukwera mahachi, magareta ghakâwa khumi ndipo na âwasilikari 10,000 âwakwenda pasi pakuti âwakâwamara petu na kuâwazgora nga ndi fuvu lakuthibuka na malundi.

⁸Milimo yinyakhe ya Yehowahazi na vyose ivyo wakachita na nkhongono zakhe vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Israele.

⁹Penepapo Yehowahazi wakafwa ndipo wakasungika pamoza âwawiskekuru mu msumba wa Samariya. Yowashi uyo wakaâwa mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo mwa âwawiske.

Kuwusa kwa Yehowashi Karonga wa Israele

¹⁰Yehowashi mwana wa Yehowahazi wakamba kuwusa charu cha Israele mu chirimika cha 37 cha kuwusa kwa Yowashi, karonga wa Yuda. Ndipo wakawusa virimika 16 mu msumba wa Samariya.

¹¹Yehowashi wakachita uheni panthazi pa FUMU. Iyo wakachita uheni uwo wakachitanga Yerobowamu mwana wa Nebati, weneuwo wakanangiska nawo wâIsraele ndipo wakarutilira kuwuchita uheni weneuwu.

¹²Sono milimo yinyakhe ya Yowashi na vyose ivyo wakachita ndiposo na nkhongono zakhe izo wakarongora pakurwa nkhondo na Amaziya, karonga wa Yuda, vili kulembeka mu Buku la Midauko la wâkaronga wâ charu cha Israele.

¹³Yowashi wakafwa ndipo wakasungika mu dindi mu msumba wa Samariya pamoza na wâkaronga wâ Israele. Mwana wakhe Yerobowamu ndiyo wakakhara pa chizumbe na kwamba kuwusa.

Nyifwa ya Nchimi Elisha

¹⁴Sono Elisha wakati warwara na matenda agho ghakamutoreranga ku nyifwa, Yowashi karonga wa Israele wakaruta kuti wakamuwone ndipo wakati wafika, wakalira chomene wakati “Wadada! Wadada! Ndimwe mwanguŵa magareta na mahachi gha Israele!”

¹⁵Ndipo Elisha wakati kwa iyo, “Tora uta na mivwi.” Ntheura Yehowashi wakatora uta na mivwi.

¹⁶Penepapo Elisha wakati kwa karonga wa Israele, “Kweŵa uta.” Yehowashi wakakweŵa uta ura ndipo Elisha wakaŵikapo mawoko ghakhe pa mawoko gha karonga.

¹⁷Ndipo Elisha wakati, “Jura chidangazi cha kumafumiro gha dazi.” Ndipo iyo wakajula. Penepapo Elisha wakati, “Ponya mivwi!” Ndipo wakaponya. Sono wakati waka ponye, penepapo Elisha wakati kwa Karonga Yehowashi, “Ndiwe muvwi wa FUMU, ndipo ndimo uthereskerenge wâSiriya. Utì urwenge na wâSiriya mu Afeki mpaka uwâamare petu.”

¹⁸Elisha wakati, “Tora mivwi.” Ndipo karonga yura wakatora mivwi yira. Elisha wakamuphalira karonga wa Israele kuti, “Lasa nayo pasi mivwi iyo.” Ntheura wakalasa pasi katatu na kureka.

¹⁹Munthu wa Chiuta wakamukwiyira karonga ndipo wakati kwa iyo, “Iwe mphanyi wangulasa kankonde panji kankonde na kamoza. Uchitenge ntheura wati uthereskenge charu cha Siriya na kuŵamalirathu petu. Kweni sono uti uthereskenge charu cha Siriya katatu pera.”

²⁰Sono Elisha wakafwa ndipo wakasungika. Kweni vitha vyâ nkhondo vyâ Mowabu vikatemwanga kuskogha Israele mu nyengo za nyambwani chirimika na chirimika.

²¹Zuŵa limoza, wânthu wâkarutanga kuya kasunga munthu wakufwa. Para wakati wâwona wumba wa wâskoghi wâ Mowabu, wâkataya chitanda cha munthu yura mu dindi la Elisha. Para chitanda chira chikakhwaska waka viwangwa vyâ Elisha, munthu wakufwa yura wakawuka na kwimilira.

Nkhondo pakati pa Israele na Siriya

²²Karonga Hazayele wa Siriya wakaŵasuzganga chomene ūIsraele pa nyengo yose ya muwuso wa Yehowahazi,

²³kweni FUMU yikatemwa ūIsraele na kuŵa nawo na chiwuravi, yikaŵikapo mtima pa iwo chifukwa cha phangano ili yikapangana na Abrahamu, Yisake na Yakhobe mpaka sono FUMU kuti yikukhumba chara kuŵamara petu ūanthu ūakhe.

²⁴Sono Hazayele karonga wa Siriya wakati wafwa, mwana wakhe Beni Hadadi ndiyo wakamba kuwusa mu malo mwakhe.

²⁵Sono Yowashi mwana wa Yehowahazi wakapokaso misumba iyo Beni Hadadi, mwana wa Hazayele, wakapoka kwa wiske Yehowahazi. Yowashi wakamuthereska Beni Hadadi kwakuyana na katatu na kupokaso misumba ya Israele.

2 Karonga 14

Kuwusa kwa Amaziya, karonga wa Yuda

(2 Mid 25.1-24)

¹Amaziya mwana wa Yowashi, mwana wa Yowahazi, wakamba kuwusa charu cha Yuda mu chirimika cha chiŵiri cha kuwusa kwa Yehowashi, karonga wa Israele.

²Iyo wakaŵa na virimika 25 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga pa virimika 29 mu msumba wa Yerusalemu. Zina la nyina likâwa Yehowadini wa ku Yerusalemu.

³Amaziya wakachita icho chikâwa chiweme panthazi pa FUMU, nangauli kuti ukayana na uweme uwo wakachita Davide wiskekuru wakhe chara. Mu vinthu vinandi ivyo wakachita, vikayana waka na ivyo wakachita wiske Yowashi.

⁴Kweni malo gha pachanya ghakusoperako kuti ghakabwangandulika chara. Ūanthu ūkarutilira kuperekerako sembe na kocherako vyakununkhira ku malo gheneghara.

⁵Amaziya wakati wakapoka mazaza gha ufumu wakhe, wakakoma nduna izo zikakoma karonga ūawiske.

⁶Kweni iyo kuti wakakoma ūana ūavo chara, kweni wakachita nga ndi umo kuli kulembekera mu Dango la mu Buku la Mozesi umo FUMU yikalangula kuti, “Ūapapi ūareke kukomeka chifukwa cha kwananga kwa ūana ndipo ūana nawo, ūareke kukomeka chifukwa cha kwananga kwa ūapapi ūavo.”

⁷Karonga Amaziya ndiyo wakakoma ūasilikari ūa Edomu ūakukwana 10,000 mu Dambo la Muchere. Wakapoka msumba wa Sela uwo pamanyuma

wakawuthya zina lakuti, "Yokitele" ndiko kuti, "Kuthereskeka na Chiuta," ndipo ukuchemeka na zina leneili mpaka muhanya uno.

⁸Zuwa limoza Amaziya wakatuma nthumi kuruta kwa Karonga Yehowashi wa Israele mweneuyo wakawa mwana wa Yehowahazi ndipo muzukuru wa Yehu na mazgu ghakuti, "Zanga tiwonane pakurwa nkhondo."

⁹Sono Yehowashi karonga wa Israele wakamuzgora Amaziya, karonga wa Yuda kuti, "Nyengo yimoza nthura ya mu nkhorongo ya Lebanoni yikatuma nthumi ku khuni la milanje mu nkhorongo yeneyira na mazgu ghakuti, 'Perekwa mwana wako mwanakazi kuti watorane na mwana wane mwanarume kuti wa'we muwoli wakhe.' Pamanyuma chikoko cha mu nkhorongo yeneyira chikizira mu nthowa yeneyira na kukandira pasi nthura yira.

¹⁰Iwe ukachithereska nadi charu cha Edomu ndipo sono ukujikuzga. Ukhorwenge na uchindami uwo uli nawo ndipo ukhare waka pasi pa chikaya chako. Kasi nchifukwa uli ukusosomora suzgo kuti iwe na charu cha Yuda mumarire pamoza?"

¹¹Kweni Amaziya kuti wakapwererako za ichi chara. Ntheura Yehowashi karonga wa Israele wakaruta kuya karwa nkhondo na Amaziya, karonga wa Yuda ndipo wakarweranga ku Beti Shemeshi mu charu cha Yuda.

¹²Ndipo wasilikari wa Yuda wakathereskeka na wasilikari wa Israele. Penepapo wasilikari wa Yuda wakachimbira, kuruta ku vikaya vyawo.

¹³Karonga Yehowashi wakamukora Amaziya, karonga wa charu cha Yuda ndiposo mwana wa Yowashi, muzukuru wa Ahaziya pa Beti Shemeshi. Pamanyuma Yehowashi wakiza ku Yerusalem na kubwangandulira pasi linga la msumba wa Yerusalem pa mtunda wakukwana mamita 200 kufumira ku chipata cha Efurayimu mpaka ku chipata cha pangodya.

¹⁴Ndipo wakatora ndarama zose za golide na za siliva ndiposo na vitewetero vyose ivyo wakavisanga mu Nyumba ya FUMU na ivyo vikawa mu nyumba yakusungiramo vyuma mu nyumba ya ufumu. Wakakoraso uzga wantru wanyakhe na kuruta nawo ku msumba wa Samariya.

¹⁵Sono milimo yinyakhe ya Yehowashi iyo wakachita na nkhongono zakhe ndiposo umo wakarwera nkhondo na Amaziya, karonga wa Yuda, vili kulembeka mu Buku la Midauko la wakaronga wa charu cha Israele.

¹⁶Ntheura Yehowashi wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Samariya pamoza na wakaronga wa Israele. Ndipo mwana wakhe Yerobowamu wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Nyifwa ya Amaziya, karonga wa Yuda

(2 Mid 25.25-28)

¹⁷Amaziya mwana wa Yowashi, karonga wa Yuda, wakakhara virimika 15 wakati wafwa Yehowashi, mwana wa Yehowahazi, karonga wa Israele.

¹⁸Sono milimo yinyakhe ya Amaziya na ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la wakaronga wa charu cha Yuda.

¹⁹Wanthu wanyakhe wa mu Yerusalemu wakamuchitira chiwembu Amaziya ndipo iyo wakati wapulika, wakachimbilira ku msumba wa Lakishi. Kweni warwani wakhe wakatuma wantru kumurondezga ndipo wakamukomera kwenekura.

²⁰Thupi lakhe wakiza nalo ku Yerusalemu pakuliyegha pa hachi ndipo wakamusunga ku mararo gha wakaronga mu msumba wa Davide.

²¹Pamanyuma pa ichi wantru wose wa charu cha Yuda wakatora Azariya uyo wakawa na virimika 16 ndipo wakamuwika kuwa karonga mu malo mwa wiske Amaziya.

²²Uziya ndiyo wakazengaso msumba wa Elati na kuwuwezgera ku charu cha Yuda wakati wafwa Amaziya na kusungika ku mararo gha wawiskewokuru.

Kuwusa kwa Yerobowamu wa chiwiri, karonga wa Israele

²³Yerobowamu, mwana wa Yowashi wakamba kuwusa Israele mu chirimika cha 15 cha kuwusa kwa Amaziya, karonga wa Yuda. Yerobowamu wakawusa virimika 41 kufumira mu msumba wa Samariya.

²⁴Yerobowamu wakachita ivyo vikawa viheni panthazi pa FUMU, ndipo kuti wakawureka uheni uwo wakachitanga Yerobowamu mwana wa Nebati weneuwo wakanangiska nawo walsraele chara.

²⁵Yerobowamu ndiyo wakawezgeraso mphaka za charu cha Israele kufuma ku Lebo Hamati ku mpoto mpaka ku nyanja ya Araba cha ku mwera. Iyo wakachita ichi kwakuyana na mazgu agho FUMU, Chiuta wa Israele wakayowoyera mwa muteweti wakhe Yona, mwana wa nchimi Amitayi uyo wakakharanga ku Gati Hefere.

²⁶FUMU yikawona visuzgo vikuru ivyo walsraele wakawa navyo, manyi mwanangwa panji muzga, ndipo pakawavaye na yumoza chara wakukharapo, ndipo pakawavaye na yumoza kuti wovwire walsraele.

²⁷FUMU kuti yikayowoyapo chara kuti yiti yimalirengethu kwa muyirayira charu cha Israele. Mwa ntheura FUMU yikawathaska walsraele kwizira mwa Yerobowamu wa chiwiri, mwana wa Yowashi.

²⁸Milimo yinyakhe ya Yerobowamu wa chiwiri, ndiposo na nkhongono zakhe umo wakarwera nkhondo, umo wakapokera misumba ya Damaseko na Hamati kuwa ya mu Israele kufuma mu Yuda, vili kulembeka mu Buku la Midauko la wakaronga wa charu cha Israele.

²⁹Yerobowamu wakafwa ndipo wakasungika pamoza na âwawiskekuru, âwakaronga âwa Israele. Ndipo mwana wakhe Zakariya ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Karonga 15

Kuwusa kwa Azariya, karonga wa Yuda

(2 Mid 26.1-23)

¹Azariya mwana wa Amaziya wakamba kuwusa charu cha Yuda mu chirimika cha 27 cha kuwusa kwa Yerobowamu, karonga wa Israele.

²Azariya wakaâwa na virimika 16 para wakambanga kuwusa ndipo wakaâwa karonga mu msumba wa Yerusalem pa virimika 52. Zina la nyina âwakhe likaâwa Yekoliya uyo kwawo kukaâwa ku Yerusalem.

³Iyo wakachita ivyo vikaâwa viweme panthazi pa FUMU nga ndi ivyo wakachita Amaziya âwawiske âwakhe.

⁴Ndipouli, malo gha pachanya ghakusoperako kuti ghakabwangandulika chara. Wanthu âwakarutilira kuperekerako sembe na kocherako vyakununkhira ku malo gheneghara.

⁵Ntheura FUMU yikamulanga Karonga Azariya na nthenda ya vyoni. Ndipo wakarwara na nthenda yeneiyi pa umoyo wakhe wose. Penepapo wakafumamo mu nyumba ya ufumu na kuya kakhara mu nyumba ya yekha ndipo âwakamurekeska kuâwa na mazaza. Mwana wakhe Yotamu ndiyo wakaâwa na mazaza pa nyumba ya ufumu na kuwusa wanthu âwa charu.

⁶Milimo yinyakhe ya Azariya na vyose ivyo wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Yuda.

⁷Azariya wakafwa ndipo wakasungika mu dindi pafupi na âwawiskekuru mu msumba wa Davide. Ndipo mwana wakhe Yotamu ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Zakariya karonga wa Israele

⁸Zakariya mwana wa Yerobowamu wakamba kuwusa Israele mu msumba wa Samariya mu chirimika cha 38 cha kuwusa kwa Azariya, karonga wa Yuda. Kweni wakawusa Israele pa myezi yinkhonde na umoza pera.

⁹Zakariya wakachita ivyo vikaâwa viheni panthazi pa FUMU nga ndi umo âwawiskekuru âwakhe âwakachitira. Iyo kuti wakawureka uheni uwo wakachitanga Yerobowamu mwana wa Nebati chara weneuwo wakanangiska nawo âwalsraele.

¹⁰Sono Shalumu mwana wa Yabeshi wakamuchitira chiâwembu Zakariya ndipo wakamukomera mu msumba wa Ibileyamu uku wanthu âwakuwona. Shalumu wakati wachita ichi, iyo ndiyo wakamba kuwusa.

¹¹Milimo yinyakhe ya Zakariya na ivyo wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Israele.

¹²Ichi chikachitika ntheura kuti mazgu agho FUMU yikayowoya mwa Yehu ghafiskike, agho ghakaâwa ghakuti, “Mwana wako wakharenge pa chizumbe cha ufumu wa Israele kuya kafika ku muwiwo wa chinayi.”

Kuwusa kwa Shalumu karonga wa Israele

¹³Shalumu, mwana wa Yabeshi wakamba kuwusa Israele mu chirimika cha 39 cha kuwusa kwa Uziya, karonga wa Yuda. Iyo wakawusa Israele mu msumba wa Samariya kwa mwezi umoza pera.

¹⁴Pamanyuma pa ichi Menahemu mwana wa Gadi wakiza ku msumba wa Samariya kufumira ku msumba wa Tiriza. Wakamuwukira Shalumu mwana wa Yabeshi na kumukoma, ndipo iyo ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

¹⁵Milimo yinyakhe iyo Shalumu wakachita, na chiwembu icho wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Israele.

¹⁶Pa nyengo yeneyira Menahemu wakufuma ku msumba wa Tifisa wakiza kapankhura msumba wose wa Tapuwa na kukoma âwanthu âwa âwakakharanga mu msumba ura pamoza na awo âwakakharanga mu vyaru kuzingirizga msumba ura. Wakachita ntheura chifukwa âwanthu âwa msumba ura âwakakana kumujulira vipata vyawo. âWakawupankhura msumba ndipo âwanakazi wose awo âwakâwa na zinthumbo, âwakâwafulumura.

Kuwusa kwa Menahemu karonga wa Israele

¹⁷Menahemu mwana wa Gadi wakamba kuwusa charu cha Israele mu chirimika cha 39 cha kuwusa kwa Azariya, karonga wa charu cha Yuda. Menahemu wakawusa charu cha Israele virimika khumi mu msumba wa Samariya.

¹⁸Menahemu wakachita uheni panthazi pa FUMU pa nyengo ya muwuso wakhe wose. Iyo kuti wakawureka uheni uwo wakachitanga Yerobowamu mwana wa Nebati chara, weneuwo wakanangiska nawo âwIsraele.

¹⁹Tigilati Pilesera, karonga wa charu cha Asiriya wakiza na kurwa nkhondo na charu cha Israele. Menahemu wakapereka kwa Tigilati Pilesera makilogiramu 34,000 gha ndarama za siliva kuti wamovwire kukhozga ufumu wakhe.

²⁰Menahemu wakachita kusonkheska ndarama izi ndipo munthu waliyose uyo wakâwa musambazi wakasonkhanga ndarama za siliva zakukwana 50 kuti wazipereke kwa karonga wa ku Asiriya. Ntheura karonga wa Asiriya wakati wapokera ndarama zira wakawerera kwavo, ndipo kuti wakakhara mu charu chira chara.

²¹Milimo yinyakhe ya Menahemu na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Israele.

²²Menahemu wakafwa ndipo wakasungika. Ntheura mwana wakhe Pekahiya ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Pekahiya karonga wa Israele

²³Pekahiya mwana wa Menahemu wakamba kuwusa Israele mu Samariya mu chirimika cha 15 cha kuwusa kwa Azariya, karonga wa charu cha Yuda. Pekahiya wakawusa virimika viŵiri pera.

²⁴Pekahiya wakachita uheni panthazi pa FUMU. Iyo kuti wakawareka uheni uwo wakachitanga Yerobowamu mwana wa Nebati chara weneuwo wakanangiska nawo ūalsraele.

²⁵Murongozgi wakhe wa nkhondo zina lakhe Peka, mwana wa Remaliya, wakamuchitira chiŵembu. Iyo wakatora ūanthu 50 ūa ku Gileyadi ndipo ūakamukoma Pekahiya. Wakamukomera mu msomba wa Samariya mu chipinda chakuphokweramo cha nyumba ya ufumu. Wakati wamukoma iyo wakawusa mu malo ghakhe.

²⁶Milimo yinyakhe ya Pekahiya na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la ūakaronga ūa charu cha Israele.

Kuwusa kwa Peka karonga wa Israele

²⁷Peka mwana wa Remaliya wakamba kuwusa charu cha Israele mu chirimika cha 52 cha kuwusa kwa Azariya, karonga charu cha Yuda. Iyo wakawusa virimika 20 mu msomba wa Samariya.

²⁸Peka wakachita uheni panthazi pa FUMU. Iyo kuti wakawareka uheni uwo wakachitanga Yerobowamu mwana wa Nebati chara weneuwo wakanangiska nawo ūalsraele.

²⁹Mu mazuŵa gha kuwusa kwa Peka, karonga wa charu cha Israele, Tigilati Pilesere, karonga wa charu cha Asiriya wakiza ndipo wakapoka misumba iyi: Iyon, Abelu Beti Maaka, Yanowa, Kedeshi na Hazoro. Wakapokaso chigaŵa cha Gileyadi na cha Galileya ndiposo na charu chose cha Nafutali. Wakatora ūalsraele ūanyakhe na kuruta nawo ku Asiriya kuŵa ūazga.

³⁰Sono Hosheya mwana wa Ela wakamuchitira chiŵembu Peka mwana wa Remaliya ndipo wakamuwukira na kumukoma. Ntheura iyo ndiyo wakamba kuwusa charu cha Israele mu chirimika cha 20 cha kuwusa kwa Yotamu, mwana wa Uziya wa charu cha Yuda.

³¹Milimo yinyakhe ya Peka na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la ūakaronga ūa charu cha Israele.

Kuwusa kwa Yotamu, karonga wa Yuda

(2 Mid 27.1-9)

³²Yotamu mwana wa Uziya wakamba kuwusa charu cha Yuda mu chirimika cha chiŵiri cha kuwusa kwa Peka, mwana wa Remaliya karonga wa charu cha Israele.

³³Yotamu wakaŵa na virimika 25 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa virimika 16. Zina la nyina likaŵa Yerusha mwana wa Zadoki.

³⁴Yotamu wakachita ivyo vikaŵa viweme panthazi pa FUMU nga ndi ivyo wakachita wiske Uziya.

³⁵Ndipouli, malo gha pachanya ghakusoperako kuti ghakabwangandulika chara. Wanthu ūkarutilira kuperekerako sembe na kocherako vyakununkhira ku malo ghenegħara. Yotamu ndiyo wakazenga chipata cha kunena cha Nyumba ya FUMU.

³⁶Milimo yinyakhe ya Yotamu, na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la ūkaronga ūcharu cha Yuda.

³⁷Mu mazuŵa gha kuwusa kwa Yotamu FUMU yikamba kutuma Rezini, karonga wa charu cha Siriya, na Peka mwana wa Remaliya, karonga wa charu cha Israele kuti ūkarwe nkhondo na charu cha Yuda.

³⁸Sono Yotamu wakafwa ndipo wakasungika mu dindi pamoza na ūwiskekuru ūkhe mu msumba wa Davide sekuru ūkhe. Ndipo Ahazi mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Karonga 16

Kuwusa kwa Ahazi, karonga wa Yuda

(2 Mid 28.1-27)

¹Ahazi mwana wa Yotamu wakamba kuwusa charu cha Yuda mu chirimika cha 17 cha kuwusa kwa Peka, mwana wa Remaliya, karonga wa Israele.

²Ahazi wakaŵa na virimika 20 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa virimika 16. Ahazi kuti wakachita viweme chara panthazi pa FUMU, Chiuta wakhe, nga ndi umo wakachitira Davide wiskekuru wakhe.

³Iyo wakachita viheni nga ndi ivyo ūkachitanga ūkaronga ūcharu cha Israele. Wakapereka mwana wakhe mwanarume kuŵa sembe yakocha pa moto kurondezga machitiro gha ukazuzi gha ūmitundu ūneawo FUMU yikāwachimbizga para ūlsraele ūkafikanga mu charu.

⁴Ahazi wakapereka sembe na kocha vyakununkhira ku malo gha pachanya ghakusoperako, pa mapiri ndiposo na musi mwa makuni ghose gha minthavi ghakuntandazga.

⁵Penepapo Rezini karonga wa charu cha Siriya na Peka karonga wa charu cha Israele âwakiza kuti âwarwe nkhondo na Ahazi ndipo âwakazingirizga msumba wa Yerusalem, kweni wakatondeka kumuthereska Ahazi.

⁶Pa nyengo yeneiyi Karonga Rezini wa charu cha Aramu wakapokaso msumba wa Elati na kuâwachimbizgamo âwaYuda ndipo wakawezgeramoso âwaEdomu âweneawo âwakukhara mwenemumo.

⁷Penepapo Ahazi wakatuma nthumi kwa Tigilati Pilesere, karonga wa charu cha Asiriya na mazgu ghakuti, “Ine ndine mutêweti winu ndiposo mwana winu. Zaninge mwizandithaske ku mawoko gha karonga wa charu cha Siriya na wa cha Israele âweneawo âwandiwukira kuti âwarwe nkhondo na ine.”

⁸Ahazi wakatora ndarama za siliva na za golide izo zikaâwa mu Nyumba ya FUMU na mu chakusungiramo vyuma mu nyumba ya ufumu ndipo wakazituma nga ndi vyawanangwa kwa karonga wa ku Asiriya.

⁹Ndipo karonga wa ku Asiriya wakamupulikira Karonga Ahazi ndipo wakaruta kuya karwa nkhondo na msumba wa Damaseko na kuwupoka. Wakakoma Karonga Rezini na kutora âwanthu âwanyakhe kuruta nawo ku msumba wa Kiri kuâwa âwazga.

¹⁰Penepapo Karonga Ahazi wakaruta ku Damaseko kuti wakakumane na Tigilati Pilesere, karonga wa ku Asiriya. Kwenekura wakawona jochero, ndipo wakatuma kaâwiyo ka jochero lira kwa musofi Uriya na kulirongora makora umo lingapangikira.

¹¹Ntheura musofi Uriya wakazenga jochero lakuyana waka ndiposo na umo Karonga Ahazi wakamurongorera umo likwenera kupangikira. Wakapanga jochero lira pambere Ahazi wandawereko kufuma ku Damaseko.

¹²Karonga Ahazi wakati wawerako kufuma ku msumba wa Damaseko, wakaliwona jochero lira ndipo wakiza kufupi na kuperekero sembe pa leneilo.

¹³Sembe iyo wakaperekero yikaâwa yakocha na ya ufu wa chakurya ndipo na ya chakumwa pakuthirapo vinyo ndipo yikamijirapo ndopa za sembe yakhe ya wenewenawene pa jochero lira.

¹⁴Ahazi wakatora jochero la mkuâwa ilo likaâwa panthazi pa Nyumba ya FUMU ndipo wakaliwika cha ku mpoto kunyuma kwa jochero lakhe lira. Ntheura jochero lakhe lira likaâwa panthazi pa Nyumba ya Chiuta.

¹⁵Sono Ahazi wakamulangula musofi Uriya wakati, “Pa jochero likuru ili ndipo uperekeregepo sembe zakocha mburuma ku mulenje ndipo ku na mise sembe ya ufu. Ndipo uperekeregeposo sembe yakocha mburuma na sembe ya ufu ya karonga, pamoza na sembe yakukoma, sembe ya ufu na sembe ya vyakumwa, ya âwanthu wose mu charu. Ndipo umijirepo pa jochero ndopa za sembe zose

zakocha mburuma na sembe zakukoma zose. Kweni jochero la mkuŵa liti liwenge la kufumbira khumbo la Fumu."

¹⁶Ndipo musofi Uriya wakachita vyose nga ndi umo Karonga Ahazi wakamulangulira.

¹⁷Ndipo Karonga Ahazi wakawuskapo vyakukolerera vyakuŵikapo mabeseni mu Nyumba ya Chiuta. Ndipo vyakwimapo vya mkuŵa ivyo vikawonekanga nga ndi ng'ombe vyakukhozga chiŵiya mkuŵa chakuŵikamo maji nacho wakachiwuskapo na kuchiŵika pa lufura lwa mawe.

¹⁸Ndipo pakukhumba kukondweska karonga wa ku Asiriya, Ahazi wakawuskamoso kanyumba kakupumuliramo karonga mu Nyumba ya FUMU ndipo kanthowa kakunjirirapo karonga mu Nyumba ya Chiuta nako wakajara.

¹⁹Milimo yinyakhe ya Ahazi na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Yuda.

²⁰Ahazi wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Davide pamoza na âwawiskekuru âwakhe. Ndipo mwana wakhe Hezekiya ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Karonga 17

Kuwusa kwa Hosheya karonga wa Israele

¹Hosheya mwana wa Ela wakamba kuwusa Israele mu chirimika cha 12 cha kuwusa kwa Ahazi, karonga wa Yuda. Hosheya wakawusa virimika vinkhonde na vinayi mu msumba wa Samariya.

²Hosheya wakachita uheni panthazi pa FUMU uwo âwakaronga âwakudanga âwa Israele kuti âwakachita chara.

³Karonga Shalimaneszere wa Asiriya wakiza na kurwa nkhondo na Israele ndipo Karonga Hosheya wakathera ndipo wakapereka msonkho kwa karonga wa ku Asiriya.

⁴Kweni karonga wa charu cha Asiriya, wakasanga kuti Hosheya ndi muryarya, pakuti Hosheya wakatuma nthumi kwa Karonga So, wa charu cha Eguputo kuti wakasangeko wowwiri. Hosheya wakarekaso kupereka msonkho wa chirimika na chirimika kwa karonga wa Asiriya. Ntheura karonga yura wakamukora Hosheya na kumujalira mu gadi.

Kuwa kwa msumba wa Samariya

⁵Kufuma apo Karonga Shalimanerezera wa Asiriya wakiza na kurwa nkhondo na charu cha Israele chose, ndipo wakaya kafika ku msumba wa Samariya na kuwuzingirizga pa virimika vitatu.

⁶Mu chirimika cha chinkhonde na chinayi cha kuwusa kwa Hosheya, karonga wa Asiriya wakawupoka msumba wa Samariya. Wakayora wâlsraele na kuruta nawo ku Asiriya nga ndi wazga. Wakaya kâwâwika mu msumba wa Hala, wanyakhe pafupi na mronga wa Haboro mu chigâwa cha Gozani, ndipo wanyakheso wakaya kâwâwika mu misumba ya mu charu cha Mediya.

⁷Vyose ivi vikachitika chifukwa wâlsraele wakanangira FUMU, Chiuta wawo mweneuyo wakaâwafumya mu charu cha Eguputo pasi pa mazaza gha Faro karonga wa Eguputo. Wâlsraele wakasopangaso wachiuta wanyakhe mu malo mwakusopa FUMU Chiuta.

⁸Wakambaso kuchita maluso gha wamitundu, awo FUMU yikaâwachimbizgamo kuti wâlsraele wahare charu. Wakachitangaso maluso ghanyakhe ghaheni agho wakaronga wanyakhe wa charu cha Israele wakambiska.

⁹Mu ubende wâlsraele wakayichitiranga uheni FUMU, Chiuta wawo, vinthu ivyo vikaâwa vyambula kwenerera. Wakajizengera malo gha pachanya ghakusoperako ku mizi yavo yose, kufuma ku vigongwe mpaka ku misumba ya malinga.

¹⁰Wakimika mizati ya mawe na vikozgo vyâ chiuta ngoza Ashera mu mapiri ghose na musi mose mu makuni ghawo ghakubiriwira.

¹¹Ku malo gha pachanya ghakusoperako gheneagha ndiko wakocheranga vyakununkira nga ndi umo wakachitiranga wamitundu weneawo FUMU yikaâwachimbizgamo panthazi pawo. Wakachita viheni ivyo vikakwiyiska FUMU.

¹²Wâlsraele wakasopanga vikozgo ivyo FUMU yikaâwalangula kuti wareke kuchita.

¹³Ndipouli FUMU yikaâchenjezga wâlsraele na wâYuda kwizira mu nchimi zose na wâwoni wose kuti, "Weraniko ku machitiro ghinu ghaheni, sungilirani marango ghane na vilayizgo vyane kwakuyana na marango ghose agho nkhalangula wawiskewokuru kuti waghapulikirenge ndipo nkhaghapereka kwa imwe kwizira mwa nchimi, wateweti wane."

¹⁴Kweni kuti wakapulikira chara, wakanonofya mitima yavo nga ndi umo wakachitira wawiskewokuru weneawo kuti wakagomezga mwa FUMU, Chiuta wawo chara.

¹⁵Wakayuyura vilayizgo vyâ FUMU na phangano ilo yikachita na wawiskewokuru. Wakayuyuraso kuchenjezga kose uko yikaâchenjezga. Wakasopanga wa chiuta ngoza wawakawaka. Ntheura iwo nawo wakazgoka vyâ wakawaka. Iwo wakachita viheni ivyo wamitundu awo wakakharanga nawo wakachitanga nangauli Fumu yikaâwalangula kuti wareke kuchita nga ndi umo

ŵakachitiranga ŵamitundu. Kweni iwo ŵakachita ndipera vinthu ivyo Fumu yikaŵaphalira kuti ŵareke kuchita.

¹⁶ŵakareka kusunga malangulo ghose gha FUMU, Chiuta wawo ndipo ŵakajipangira vikozgo viŵiri vyā ŷana ŷa ng'ombe ivyo ŵakachita kusongonora. Ŵakapangaso chikozgo cha chiuta Ashera. Ŵakasopanga vyā mlengalenga, ndiposo na Baala.

¹⁷Iwo ŵakochanga pa moto ŷana ŷawo ŷanarume na ŷanakazi kuŵa sembe ndipo ŵakaroskanga na kuwukwa, na kujipereka ku kuchita uheni panthazi pa FUMU, ndipo ŵakayikwiyiska chomene FUMU.

¹⁸Pa chifukwa ichi FUMU yikaŵakwiyira ŷaIsraele ndipo yikaŵawuskapo panthazi pakhe. Ŵa fuko la Yuda ndiwo ŷekha ŵakakharako.

¹⁹ŴaYuda, nawo kuti wakasunga malangulo gha FUMU, Chiuta wawo chara. Nawo ŵakachitanga maluso ghaheni agho ŷaIsraele ŵakachitanga.

²⁰Ntheura FUMU yikajowola mphapu yose ya ŷaIsraele. Yikaŵalanga pakuŵaperekā mu mawoko gha ŷanthu ŷa msinjiro mpaka wose ŵakamara petu.

²¹FUMU yikati yaŵapatula ŷaIsraele kufuma ku mbumba ya Davide, wakimika Yerobowamu mwana wa Nebati kuŵa karonga wawo. Ndipo Yerobowamu wakaŵachichizga ŷaIsraele kuti ŵareke kusopa FUMU na kuŵapuruskira kuti ŷanangenge chomene.

²²ŷaIsraele ŵakarutilira kuchita uheni wakupambanapambana uwo Yerobowamu wakachitanga. Kutí ŷakakhumba kuwareka uheni ura chara,

²³mpaka FUMU yikaŵamara wose petu nga ndi umo yikayowoyerā mu nchimi, ŷateŵeti ŷakhe. Mwa ntheura ŷaIsraele ŷakâwa ŷamikori mu charu chawo na kuruta nawo ku Asiriya ndipo wali kwenekura mpaka muhanya wa lero.

ŴaAsiriya ŷakukhazika mu Israele

²⁴Karonga wa charu cha Asiriya na ŷanthu kufuma ku misumba ya Babuloni na ku misumba yinyakhe nga ndi Kuta, Ava, Hamati, na Sefarivayimu ndipo wakaŵâwika mu misumba ya Samariya kutora malo gha ŷaIsraele. Ntheura ŷanthu ŷara ŷakanjira mu misumba ya Samariya ndipo ŷakakhara mwenemumo.

²⁵Para ŷanthu ŷara ŷakamba kukhara mu misumba ya Samariya, kuti ŷakakhumba kusopa FUMU chara. Ntheura FUMU yikatuma nkharamu pakati pawo ndipo zikakoma ŷanji ŷa iwo

²⁶Penepapo ŷakamuphalira karonga wa Asiriya kuti, “ŵanthu awo mukâwatora mu charu chino kuya kaŵakhazika mu misumba ya Samariya kuti ŷakumanya chara khumbo la chiuta wa charu chira. Pa chifukwa ichi chiuta wa charu chira

waŵatumira nkharamu izo zikuŵakoma chifukwa chakureka kumanya khumbo la chiuta wa charu chenechira.”

²⁷Penepapo karonga wa ku Asiriya wakalangula kuti, “Mutumeko yumoza wa ūwasofi awo mukiza nawo kufuma ku Samariya ūwarute kwenekura mwakuti wakaŵasambizenge icho Chiuta wa charu cha Israele wakukhumba.”

²⁸Ntheura yumoza wa ūwasofi awo ūwakatoreka kufuma ku Samariya kwiza ku Babuloni nga ūzaga, ūwakaruta na kuya kakhara ku Betele ndipo wakaŵasambizga umo ūakenera kusopera FUMU.

²⁹Kweni fuko lirilose likapanga vikozgo vyā ūachiuta ūawo na ūawo ndipo likaviŵika mu ūkavuŵa ūa pa malo gha pachanya ghakusoperako agho ūaSamariya ūkazenga. Fuko lirilose likawa na malo gha vikozgo vyawo mu misumba umo ūkakharanga.

³⁰ŪBabuloni ūkrapanga chikozgo zina Sukoti-Benoti, ūa mu msumba wa Kuti ūkrapanga chikozgo zina Nerigala ndipo ūa ku Hamati ūkrapanga chikozgo zina Ashima.

³¹Ūa ku msumba wa Ava ūkrapanga vikozgo vyakuthyika Nibihazi na Taritaki. Ūa ku msumba wa Sefarivayimu ūkochanga pa moto ūana ūawo kuŵa sembe kwa Adirameleki na Anameleki, ūneawo ūkawā ūachiuta ūawo.

³²Ūkasopangaso FUMU, kweni ūkasora ūanthu ūkupambanapambana kuŵa ūwasofi ku malo gha pachanya ghakusoperako na kuŵaperekera sembe pa malo gheneghra.

³³Ntheura ūkasopanga FUMU, kweniso ūkateŵetera ūachiuta ūawo na ūawo, kwakuyana na maluso gha fuko lawo uko ūkafuma.

³⁴Kufikira mpaka sono ūanthu ūa ūchali kurutilira mu maluso ghawo ghaheni gha kale. Kuti ūkuyisopaso FUMU chara nanga nkhupulikira ku malangulo panji vilayizgo vyā FUMU chara. Marango ndiposo mapangano agho FUMU yikaperekira ku ūazukuru ūa Yakhobe mweneuyo wakamuthya Israele kuti ūkaghasingilira chara.

³⁵Para FUMU yikachita phangano na ūalsraele, yikawalangula kuti, “Mureke kusopa ūachiuta ūanyakhe panji nesi kuŵajikamira. Mureke kuŵateŵetera panji kuperekira sembe kwa iwo.

³⁶Mukwenera kusopa FUMU iyo yikamufumyani mu charu cha Eguputo na nkhongono zikuru na woko lakutambazuka. Iyo ndiyo mumulambirenge na kuperekako sembe kwa iyo.

³⁷Na mtima winu wose mukwenera kupulikira malangulo na vilayizgo vyā Fumu. Marango na mapangano ghakhe agho yikalembira imwe mukwenera kughasingilira. Mureke kusopa ūachiuta ūanyakhe chara.

³⁸Mureke kuruwa phangano ilo nkhachita na imwe ndipo mureke kusopa wâchiuta wanyakhe.

³⁹Imwe mukwenera kusopa FUMU, Chiuta winu. Iyo ndiyo wati wamuthaskani ku mawoko gha wârwani wînu wose."

⁴⁰Wâlsraele kuti wâkapulikira chara, wâkarutilira kuchita maluso ghawo ghaheni gha kale.

⁴¹Nangauli wânthu aâwa wâkayisopanga FUMU, kweni wâkateŵeterangaso vikozgo vyawo. Kufikira mpaka sono wâna wâwo na wazukuru wâwo wâchali kurutilira kuchitaso maluso agho wâwiskewokuru wâwo wâkachitanga.

2 Karonga 18

Kuwusa kwa Hezekiya, karonga wa Yuda

(2 Mid 29.1-2, 31.1)

¹Hezekiya mwana wa Ahazi, wakamba kuwusa charu cha Yuda mu chirimika cha chitatu cha kuwusa kwa Hosheya, mwana wa Ela, karonga wa charu cha Israele.

²Hezekiya wakâwa na virimika 25 para wakambanga kuwusa ndipo wakâwa karonga mu msumba wa Yerusalem pa virimika 29. Zina la nyina likâwa Abi mwana wa Zakariya.

³Iyo wakachita ivyo vikaâwa viweme panthazi pa FUMU nga ndi ivyo wakachita wiskekuru Davide.

⁴Wakabwangandula malo gha pachanya ghakusoperako na kuwiskira pasi mizati ya mawe ndiposo na kuwiskira pasi makuni gha Ashera. Wakaswa njoka ya mkuâwa yira wakapanga Mozesi mu mazuâwa gha kale, pakuti mpaka pa nyengo iyo wâlsraele wâkayisopanga pakupereka vyakununkhira kwa iyo. Njoka yira wakayithya Nehushitani.

⁵Hezekiya wakagomezga mwa FUMU, Chiuta wa Israele. Pakâwavye karonga na yumoza wakuyana na iyo mu charu cha Yuda uyo wakaâwako pambere iyo panyakhe pamanyuma pa iyo uyo wakagomezga mwa FUMU nga ndi iyo.

⁶Hezekiya wakajipereka chomene kwa FUMU, ndipo kuti wakawukako kwa iyo chara. Marango ghose agho Fumu yikapereka kwa Mozesi wakasunga.

⁷FUMU yikaâwa na iyo. Kose uko wakenda vinthu vikamwenderanga makora. Wakamugarukira karonga wa charu cha Asiriya, kuti wakamuteŵetera chara.

⁸Wakathereska wâFilisiti na kupasura mizi yawo yose yichoko na yikuru wuwo. Msumba wa Gaza uwo ukaâwa na linga nawo wâkawuthereska.

⁹Mu chirimika cha chinayi cha kuwusa kwa Hezekiya, cheneicho chikâwa cha chinkhonde na chiwiri cha kuwusa kwa Hosheya, mwana wa Ela, karonga wa ku

Israele, Shalimanесere, karonga wa charu cha Asiriya wakiza na nkhondo mu msumba wa Samariya ndipo wakawuzingirizga.

¹⁰Ndipo pa umaliro wa virimika vitatu Shalimanесere wakawupoka msumba wa Samariya. Ntheura msumba wa Samariya ukapokeka mu chirimika cha chinkonde na chimoza cha kuwusa kwa Hezekiya, karonga wa charu cha Yuda, cheneicho chikawā cha chinkonde na chinayi cha kuwusa kwa Hosheya, karonga wa Israele.

¹¹Karonga wa ku Asiriya wakaŵatora wâlsraele wanyakhe na kuruta nawo ku Asiriya kuŵa wazga ndipo wakaŵawika mu msumba wa Hala. Wanyakhe mu mphepete mwa mronga wa Haboro, mu chigawā cha Gozani ndipo wanyakhe wakaŵawika ku misumba ya ku Mediya.

¹²Ichi chikachitika chifukwa wâlsraele wakapulikira mazgu gha FUMU, Chiuta wawo chara. Iwo wakaswa phangano la FUMU ilo Mozesi muteŵeti wa FUMU wakalangula. Kuti wakaghapulikira marango chara nanga nkhughasunga mu mitima yawo.

WaAsiriya wakunozgekera nkhondo na Yerusalem

(2 Mid 32.1-19; Yes 36.1-22)

¹³Mu chirimika cha 14 cha kuwusa kwa Hezekiya, karonga wa charu cha Yuda, Senakeribu karonga wa charu cha Asiriya wakiza na kurwa nkhondo na misumba yose ya malinga ya charu cha Yuda na kuyipoka.

¹⁴Sono Hezekiya karonga wa ku Yuda wakatuma mazgu kwa karonga wa charu cha Asiriya uyo wakaŵa mu msumba wa Lakishi. Mazgu ghakawā ghakuti, “Ndananga. Mureke kwiza na nkhondo kwa ine. Chilichose icho mukukhumba kuti ndichite, nditi ndichitenge.” Karonga wa ku Asiriya wakamuphalira Hezekiya kuti waperekwa kwa karonga wa ku Asiriya ndarama zakukwana 10,000 za siliva ndipo 1,000 za golide.

¹⁵Ntheura Hezekiya wakaperekwa kwa Senakeribu ndarama zose za siliva izo zikawā mu Nyumba ya FUMU ndiposo na izo zikawā mu vyakusungiramo chuma mu nyumba ya ufumu.

¹⁶Pa nyengo yira Hezekiya wakagagawura golide ilo wakamata ku vijaro vya Nyumba ya FUMU na mu mafuremu gha vijaro na kuperekwa kwa karonga wa ku Asiriya.

¹⁷Sono karonga wa charu cha Asiriya wakatuma murara wa wâsilikari, nduna yakhe yikuru na murongozgi wa wâsilikari pamoza na wâsilikari wânandi kufuma ku msumba wa Lakishi kuruta ku Yerusalem kwa Karonga Hezekiya. Wakati wafika wakimilira mu msewu uwo ukawā pafupi na chidambo icho mukendanga maji kufuma ku chiziŵa cha kunena kweneuko kukaŵa munda wa munthu wakuchapa vyakuvwara.

¹⁸Penepapo wānthu wāra wākachemerezga kwa Karonga Hezekiya ndipo nduna zakhe zitatu zikafuma kuti zikumane nawo. Nduna izi zikāwā Eliyakimu mwana wa Hilikiya, uyo wakaŵā murara wa nyumba ya ufumu, Shebina uyo wakaŵā mulembi ndiposo na Yowa mwana wa Asafu uyo wakaŵā msungiliri wa vya mudauko.

¹⁹Ndipo murongozgi wa wāsilikari wakati kwa iwo, "Muphalirani Hezekiya kuti: "Karonga mukuru wa ku Asiriya wakuti: Kasi icho chikukupa chigomezgo nchivichi?

²⁰Iwe ukuyowoya kuti uli na fundo ziweme na nkhongono zakurwera nkhondo, kweni mazgu agha ngambula chandulo. Kasi chomene ukugomezga njani kuti mpaka undiwukire ine?

²¹Iwe ukugomezga charu cha Eguputo icho chili nga ndi ndodo ya thete lakuphyoka ilo lingamulasa na kumupweteka mu mawoko, munthu mweneuyo wakweghamirako. Ntheura ndimo wakuchitira Faro, karonga wa charu cha Eguputo kwa yose uyo wakumugomezga."

²²Kweni usange imwe mukuti kwa ine, "Ise tikugomezga mwa FUMU, Chiuta withu," asi Chiuta winu ndi mweneuyo malo ghakhe gha pachanya ghakusoperako na majochero ghakhe, Hezekiya wali kubwangandulira pasi na kuŵaphalira ūaYuda na ūa mu msumba wa Yerusalem kuti, "Imwe mukwenera kusopa FUMU panthazi pa jochero ili la mu Yerusalem pera?"

²³"Iwe zanga uzomerezgane na sekuru wane, karonga wa charu cha Asiriya. Ine nditi ndikupenge mahachi 2,000 usange ungaŵā na wānthu awo wāngamanya kugara.

²⁴Iwe ungamanya chara kuthereska nanga njumoza wa wāchoko wa wāteŵeti ūa sekuru wane, apo ukugomezga kuti magareta na wānthu wākukwera pa mahachi ūati ūafumenge ku charu cha Eguputo.

²⁵Ndiposo kasi ukughanaghana kuti ine ndiza kwiza karwa nkhondo na charu ichi kwambula kuti FUMU yandituma? FUMU ndiyo yandituma kuti ndize kwiza karwa nkhondo na charu ichi na kuchiparanya."

²⁶Penepapo Eliyakimu mwana wa Hilikiya, Shebina na Yowa wākamuphalira murongozgi wa wāsilikari yura wākati, "Tikumuŵeyani ta wāteŵeti ūinu kuti muyowoyere mu chiAramayiki chifukwa tikuchipulika. Mureke kutiyowoyera mu chiHebere chara. Chifukwa wānthu wose awo wākhara pa chiliŵā wākupulikako."

²⁷Kweni murongozgi wa wāsilikari yura wakazgora wakati, "Kasi mukughanaghana kuti uthenga uwu, sekuru wane wandituma kuti ndizakayowoye kwa sekuru winu na imwe pera? Uthenga uwu ngwa wānthu

wose nanga ndi awo ḫakhara pa viliŵa ḫeneawo pamoza na imwe, ḫanozgeka kurya mavi ghawo na kumwa matuzi ghawo?"

²⁸Penepapo murongozgi wa ḫasilikari yura wakimilira na kuchemerezga chomene mu chiyowoyercha chiHebere wakati, "Pulikani mazgu gha karonga wa ḫakaronga wa ku Asiriya!"

²⁹Karonga wakuti, 'Mungazomerezganga kuti Hezekiya wamupusikani. Iyo kuti wangamuthaskani kwa ine chara.'

³⁰Mungazomerezganga kuti Hezekiya wamukhorweskani kuti mugomezge mwa FUMU para wakuti kwa imwe, 'FUMU yitithaskenge nadi. Msumba uwu kuti upokekenge na karonga wa ku Asiriya chara.' "

³¹Mureke kupulikira Hezekiya chara, pakuti karonga wa ku Asiriya wakuti, "Imwe therani ndipo paŵe mutende pakati pa imwe na ine. Ntheura waliyose wa imwe wati waryenge vipambi vyakhe vyakufuma mu khuni lakhe la mpheska na chikuyu ndipo munthu yose wati wamwenge maji gha mu chisimi chakhe na chakhe,

³²mpaka apo ine ndizamkwizira kumutorerani ku charu chakuŵa nga chinu, charu cha vyakurya na vinyo, charu cha vingwa, na minda ya mpheska, charu cha makuni gha maolive na uchi, mwakuti mureke kuŵa na njara kweni umoyo. Mureke kumupulikira Hezekiya pakuti iyo wakumupuruskani pakuyowoya kuti, 'FUMU yitithaskenge.'

³³Kasi ndi chiuta nju pa ḫachiuta ḫa mafuko uyo wali kuthaskapo charu chakhe kufuma ku woko la karonga wa ku Asiriya?

³⁴Kasi ḫali nkhu ḫachiuta ḫa msumba wa Hamati na Aripadi? Kasi ḫali nkhu ḫachiuta ḫa misumba ya Sefarivayimu, Hena na Iva? Kasi ḫachiuta ḫeneâŵa ḫakamanya kuthaska msumba wa Samariya ku woko lane?

³⁵Pa ḫachiuta wose aŵa, ndi ḫachiuta ḫa charu nchi uyo wakathaska charu chakhe ku woko lane. Kasi sono FUMU yingathaska uli Yerusalemku woko lane?"

³⁶Kweni ḫanthu ḫakakhara waka chete, kuti ḫakamuzgora chara pakuti Hezekiya wakalangula kuti, "Mureke kumuzgora."

³⁷Penepapo Eliyakimu, mwana wa Hilikiya, uyo wakaŵa murara wa nyumba ya ufumu, Shebina uyo wakaŵa mulembi, na Yowa mwana wa Asafu, uyo wakaŵa msungiliri wa vya mudauko ḫakiza kwa Hezekiya uku ḫaparura malaya ghawo, ndipo ḫakamuphalira vyose ivyo murongozgi wa ḫasilikari ḫa charu cha Asiriya yura ḫakayowoya.

2 Karonga 19

Karonga Hezekiya wakufumba urongozgi wa Yesaya

(Yes 37.1-7)

¹Para Karonga Hezekiya wakapulika makani wakaparura malaya vyakuvwara vyakhe ndipo wakavwara chigudulu na kuruta ku Nyumba ya FUMU.

²Ndipo wakatuma Eliyakimu, murara wa nyumba ya ufumu pamoza na Shebina mulembi, ndiposo na âwasofi âwarara kuti âwarute kwa nchimi Yesaya mwana wa Amozi.

³Sono âwakati âwafika âwakati kwa iyo, "Karonga Hezekiya wakuti zuâwa ili ndi zuâwa la visuzgo la kuchenye ka na la kulengeskeka. Tili nga ndi mwanakazi uyo wafika pa nyengo yakuti wababe mwana kweni nkhongono zakuti wababire walije.

⁴Ntheura tikumuâweyani, mutirombere ise âwachoko waka taâwene ise takharako âwamoyo. Pakuti karonga wa charu cha Asiriya wakatuma murongozgi wakhe wa âwasilikari kwiza katuka Chiuta wamoyo. FUMU, Chiuta winu wakwenera kuti wapulika mazgu gha murongozgi uyu. Rombani kuti FUMU yimulange chifukwa cha mazgu ghakhe ghakutuka."

⁵Para nduna zira za Karonga Hezekiya zikafika kwa nchimi Yesaya na kumuphalira uthenga uwo wakatumika,

⁶Yesaya wakati, "Rutaninge mukamuphalire sekuru winu kuti, 'FUMU yikuti ureke kuâwa na wofi chifukwa cha mazgu ghakutuka agho waghapulika, mazgu gheneagho âwateâeti âwa karonga wa ku Asiriya wayowoya ghakutuka ine.

⁷Upuliske ichi kuti ine nditi ndiâlike mzimu mwa iyo mwakuti para wamkupulika waka uthenga unyakhe, wizamkuwerera ku charu cha kwakhe, ndipo ine ndamkumukomera ku charu cha kwakhe.' "

WaSiriya âwakofyaso charu cha Yuda

(Yes 37.8-20)

⁸Murongozgi wa âwasilikari âwa charu cha Asiriya yura wakati wapulika kuti karonga wakhe wafumako ku msumba wa Lakishi wakurwa nkhondo na msumba wa Libina, wakawerako kura kuti wakâwe na karonga wakhe.

⁹Pa nyengo yeneiyi Karonga Senakeribu wa charu cha Asiriya wakapulika kuti Tirihaka, mu Etiyopiya, karonga wa charu cha Eguputo wakwiza kuti wizakarwe nayo nkhondo, wakatumaso mathenga kwa Hezekiya na mazgu kuti,

¹⁰"Ukamuphalire Hezekiya, karonga wa charu cha Yuda kuti, 'Ungazomerezganga kuti Chiuta uyo ukumugomezga wakupusike pakuyowoya kuti Yerusalemu kuti wati wapokekenge chara na karonga wa charu cha Asiriya.'

¹¹Nkhumanya uli kupulika ivyo âwakaronga âwa charu cha Asiriya âwali kuchita na vyaru vyose pakuvimara petu. Kasi iwe ungathaskika uli?

¹²Wasekuru wane wakapankhura misumba ya Gozani, Harani, Rezefu ndiposo na wantru wa charu cha Edeni awo wakakharanga mu msumba wa Telasara? Kasi wachiuta wa mafuko agha wakaŵathaska?

¹³Kasi wali nkhu wakaronga wa msumba wa Hamati, wa Aripadi, wa Sefarivayimu, wa Hena na wa Iva?"

¹⁴Karonga Hezekiya wakapokera karata iyo mathenga ghara ghakayegha ndipo wakati wayiwazga, wakaruta ku Nyumba ya Chiuta, na kuyitandaula panthazi pa FUMU.

¹⁵Ndipo wakaromba panthazi pa FUMU wakati, "Mwe FUMU, Chiuta wa Israele, imwe muli pa chizumbe chinu kuchanya pakati pa wakerubi, imwe mwekha pera ndimwe Chiuta, mwaŵeneimwe mukuwusa maufumu ghose gha charu cha pasi, imwe ndimwe muli kulenga kuchanya na pasi.

¹⁶Tegherezgani, Mwe FUMU, ndipo mupulike. Jurani maso ghinu, Mwe FUMU, ndipo mulaŵiske. Pulikani mazgu agho Senakeribu watuma kunyoza imwe Chiuta wamoyo.

¹⁷Mbunenesko nadi, Mwe FUMU, kuti wakaronga wa charu cha Asiriya wāmara wāmitundu na kureka vyaru vyawo kuŵa mapopa.

¹⁸Wali kocha pa moto wachiuta wa vyaru ivi pakuti wakaŵa wachiuta nadi chara, wakaŵa wachiuta wakupangika na mawoko gha wantru kufuma ku makuni na mawe. Nadi wakaŵamara petu.

¹⁹Ntheura sono, Mwe FUMU, tiponoskani ku woko la Senakeribu, mwakuti maufumu ghose gha pa charu ghamanye kuti imwe, Mwe FUMU, ndimwe pera Chiuta."

Uthenga wa Yesaya kwa Karonga Hezekiya

(Yes 37.21-38)

²⁰Ntheura Yesaya mwana wa Amozi wakatuma uthenga kwa Hezekiya uwo ukawâ wakuti, "FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, 'Ndapulika lurombo lwako ulo wandiromba pa makani gha Senakeribu karonga wa ku Asiriya.'

²¹Sono mazgu agho FUMU yayowoya ghakususka Senakeribu ndi agha: Wantru wa mu Ziyoni wakuyuyura iwe na kukuseka. Wantru wa mu msumba wa Yerusalem, wakupukunya mitu yawo panyuma zako.

²²Kasi ndi njani uyo ukumuhoyerwa na kumutuka? Kasi ndi njani uyo ukumupomera na kurongora chisko chakujikuzga? Ukuchitira Mutuŵa Yura wa Israele.

²³Watuma mathenga ghako kutuka FUMU chomene. Iwe ukuyowoya kuti magareta ghane ghali kufika pachanya pa mapiri ghatalighatali, na ku nkhorongo za mu mapiri gha Lebanon. Makuni ghakhe gha milanje na gha

mulombwa ghatalighatali ndili kughadumulira pasi. Nadi mukati chomene mwa nkhorongo izi ndili kufikako.

²⁴Ndili kujimamo visimi mu vyaru nya chilendo, na kumwamo maji ghakhe. Malundi ghane ghali kukanda na komizga tumironga tose twa charu cha Eguputo.”

²⁵“Kasi mundapulike? Ine nkhachinozgera ichi kale chomene, mu mazuŵa gha mwaka. Sono ndipo nkhuchifiska, kuti iwe uyizgore misumba ya malinga, kuŵa miwulu ya mahami.

²⁶Penepapo ânthu âwa mwenemumo âwakaŵavye nkhongono, âwakathika lusoko na kukhozgeka soni. âWakaŵa nga ndi vyakumera nya mu minda, nga ndi utheka uŵisi, ndiposo nga ndi utheka uwo wamera pachanya pa nyumba weneuwo ukuŵawuka pambere undakule.”

²⁷“Kweni ine nkhumanya vyose nya iwe, nkhumanya para ukufumamo na para ukwiza. Ukari wako pa ine nawo nkhuwumanya.

²⁸Chifukwa chakuti wandikwiyyira ine, ndipo kujikuzga kwako nako ndapulika, nditi ndinjizge mbeja yane mu mphuno yako, na kuŵika kachisulo mu mlomo wako. Nditi ndikuwezge pakukuyendeska mu nthowa iyo ukiziramo.”

²⁹Sono iwe Karonga Hezekiya, kuti umanye kuti ichi chamkuchitika chimanyikwiro chakhe ndi ichi. Chirimika chino muti muryenge vyamankhoro. Mu chirimika cha chiŵiri muti muryenge ivyo vikuphukira kufuma mu vyamankhoro. Kweni mu chirimika cha chitatu mukapande na kuvuna. Mukapande makuni gha mpesha na kurya vipambi vyakhe.

³⁰Ndipo ânthu âwa fuko la Yuda, âweneawo âwati âwakharengeko âwati âwandanenge, âwati âwâwenge nga ndi khuni ilo lajinthia pasi misisi yakhe na kupasa vipambi muchanya.

³¹Kufuma ku msomba wa Yerusalemu ndimo muti muŵenge awo âwakharako. Ndipo kufumira mu Phiri la Ziyoni ndimo muti mukharengé âwanandi awo mba moyo. Phamphu la FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose ndilo liti lifiskenge ichi.

³²“FUMU yikuti pa nya karonga wa ku Asiriya: Iyo kuti wamkunjiramo mu misomba chara nanga nkhuponyamo muvwi! âWasilikari âwakhe kuti âwati âwizenge panthazi pakhe na nguru pafupi nawo chara nesi kuzenga nthumbira zakuti âwanjirengemo mu msomba chara. Ntheura ndimo yikuyowoyera FUMU.

³³Nthowa iyo wakiziramo ndiyo wati wawererengemoso ndipo kuti wati wanjirengemo mu msomba chara. Ntheura ndimo yikuyowoyera FUMU.

³⁴Nditi ndiwuvikirire na kuwuthaska msomba uwu chifukwa cha ine ndekha na chifukwa cha muteŵeti wane Davide.”

³⁵Mu usiku wenewura mungelo wa FUMU wakaruta ku msasa wa ḫasilikari ḫa ḫaAsiriya ndipo wakaya kakomapo ḫasilikari 185,000 ndipo apo ḫanthu ḫara ḫakawukanga na mulenje ḫakasanga vitanda pera.

³⁶Penepapo Senakeribu, karonga wa ku Asiriya wakawukako na kuruta ku kwakhe, ndipo wakaya kakhara mu msumba wa Nineve.

³⁷Sono zuŵa limoza apo wakasopanga chiuta ngoza wakhe Nisiroki mu nyumba yakusoperamo, ḫana ḫakhe ḫanarume Adirameleki na Sharezara wakamukoma na malupanga ghawo ndipo wakachimbilira ku charu cha Ararati. Mwana wakhe Esarihadoni ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Karonga 20

Hezekiya wakurwara na kuchizgika

(Yes 38.1-8, 21-22; 2 Mid 32.24-26)

¹Nyengo yimoza Hezekiya wakarwara chomene ndipo wakaŵa pafupi na kufwa. Sono Nchimi Yesaya, mwana wa Amozi wakiza ndipo wakati kwa iyo, “FUMU yikuti kwa iwe, ‘Layira ku ḫa mbumba yako pakuti matenda agha uti ufwenge nagho, kuti uchirenge chara.’ ”

²Penepapo Hezekiya wakazgoka na kulaŵiska ku chiwumba ndipo wakaromba kwa FUMU wakati,

³“Nkhumuŵeyani, Mwe FUMU, kuti mukumbuke umo ine ndateŵeteranga mwakugomezgeka na mtima wakufikapo panthazi pinu. Ine nkhachita icho chikaŵa chiweme kwa imwe.” Ndipo Hezekiya wakalira chomene.

⁴Pambere Yesaya wakaŵa wandafumemo mu baraza la nyumba ya ufumu, FUMU yikayowoya na Yesaya yikati,

⁵“Werera kwa Hezekiya karonga wa ḫanthu ḫane, ndipo umuphalire kuti, ‘FUMU, Chiuta wa ḫawusokuru Davide wakuti: Ndapulika kuromba kwako ndiposo ndaghawona masozi ghako. Ntheura nditi ndikuchizge. Pa zuŵa la chitatu uti urutenge ku Nyumba ya Chiuta kuya karomba.

⁶Ndipo nditi ndikusazgireko virimika 15 ku umoyo wako. Nditi ndikuthaske iwe na msumba uwu kwa karonga wa Asiriya ndipo nditi ndiwuvikirire msumba uwu chifukwa cha ine ndekha na chifukwa cha muteŵeti wane Davide.”

⁷Sono Yesaya wakati ku ḫateŵeti ḫa karonga, “Nozgani nthimphwa ya chipambi cha chikuyu ndipo rekani ḫanthu ḫaŵike pa phumba mwakuti karonga wachire.”

⁸Sono Hezekiya wakamufumba Yesaya wakati, “Kasi chimanyikwiro chakuti FUMU yamkundichizga ine na kuti pa zuŵa la chitatu ndamkuruta ku Nyumba ya FUMU nchivichi?”

⁹Yesaya wakazgora wakati, "Chimanyikwiro cha Fumu kuti yiti yikuchizge iwe nga ndi umo yapanganira ndi ichi. Kasi ukukhumba kuti muzgezge urute kunthazi mikwamba khumi panji uwerere nyuma kwakuyana mikwamba khumi."

¹⁰Hezekiya wakazgora wakati, "Ndi chinthu chipusu kuti muzgezge urute panthazi mikwamba khumi kuruska kuti uwerere nyuma mikwamba khumi."

¹¹Ntheura nchimi Yesaya wakaromba kwa FUMU yeneiyo yikawezgera muzgezge kunyuma kwakuyana na mikwamba khumi pa makwerero agho Karonga Ahazi wakazenga.

Mathenga ghakufuma ku Babuloni

(Yes 39.1-8)

¹²Pa nyengo yeneyira Karonga Merodaki Baladani wa charu cha Babuloni uyo wakaŵa mwana wa Baladani wakati wapulika kuti Hezekiya wakaŵa murwari, wakatuma ŵanthu kuti ŵarute na karata na cha wanangwa kwa Hezekiya.

¹³Ntheura Hezekiya wakaŵapokerera ŵanthu ŵara ndipo wakaŵarongora vyose ivyo vikaŵa mu nyumba yakusungiramo usambazi wakhe nga ndi siliva, golide, vyakununkhira, mafuta ghakuzirwa, mahomwa ghakhe gha nkondo na vyose ivyo vikasungikanga mu nyumba zakhe zakusungira katundu. Pa kaŵavye kanthu ka mu nyumba yakhe ya ufumu panji ku ufumu wakhe wose ako Hezekiya wakareka kuŵarongora.

¹⁴Penepapo nchimi Yesaya wakiza kwa Karonga Hezekiya ndipo wakamufumba wakati, "Kasi ŵanthu awo ŵangwiza ŵayowoya vichi ndipo kasi ŵafumira nkhu?" Hezekiya wakazgora wakati, "ŵangwiza kufuma ku charu cha kutali chomene cha Babuloni."

¹⁵Nchimi yira yikafumba yikati, "Kasi wanguwonamo vichi mu nyumba yinu ya ufumu?" Hezekiya wakazgora wakati, "Vyose ivyo vili mu nyumba ya ufumu ŵaviwona. Palije nanga nchimoza cha mu nyumba zane zakusungiramo vinthu cheneicho ndilije kuŵarongora."

¹⁶Penepapo Yesaya wakati kwa Hezekiya, "Pulika icho FUMU yikuyowoya.

¹⁷Mazuŵa ghakwiza apo vyose, ivyo vili mu nyumba yinu na ivyo ŵawiskemwekuru ŵali kusunga mpaka muhanya uno, vyamkutorekera ku Babuloni. Pamkuŵavye na chimoza icho chamkukharako. Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

¹⁸Ndipo ŵana ŵanji awo mwababa mwekha wamkutorekera ku Babuloni kuŵa ŵazga, na kuŵazgora kuŵa nthunguli zakuteŵeta mu nyumba ya ufumu wa charu cha Babuloni."

¹⁹Penepapo Hezekiya wakati kwa Yesaya, "Mazgu gha FUMU agho wayowoya ngaweme." Iyo wakayowoya ntheura pakuti wakaghanaghananga kuti pati paŵenge mutende na chivikiriro pa umoyo wakhe wose.

Umaliro wa muwuso wa Hezekiya

(2 Mid 32.32-33)

²⁰Milimo yinyakhe yose ya Hezekiya, nkhongono zakhe, na umo wakajimira chiziŵa na mufwerenje wakunjizga maji mu msomba, vyose vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Yuda.

²¹Hezekiya wakafwa ndipo wakasungika mu dindi pamoza na âwawiskekuru âwakhe. Ntheura mwana wakhe Manase ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Karonga 21

Kuwusa kwa Manase, karonga wa Yuda

(2 Mid 33.1-20)

¹Manase wakaŵa na virimika 12 para wakambanga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa virimika 55. Zina ka âwanyina likâwa Hefiziba.

²Manase wakachita viheni panthazi pa FUMU pakuchita vyta ukazuzi ivyo âwamitundu âwakachitanga âweneawo FUMU yikâwachimbizgamo kuti âwaisraele ndiwo âwahare charu chira.

³Iyo wakazengaso malo gha pachanya ghakusoperako, gheneagho wiske Hezekiya wakabwangandula. Wakazenga majochero ghakuperekero sembe kwa chiuta Baala ndipo wakimika mizati yakusoperapo chiutakazi Ashera nga ndi umo wakachitira Ahabu, karonga wa Israele. Ndipo wakambaso kusopa nyenyezi na vyose vyta mu mlengalenga na kuviteŵetera.

⁴Wakazenga majochero mukati mwa Nyumba ya Chiuta yeneiyo FUMU yikayowoya kuti, "Mu Yerusalem ndimo âwanthu âwati âwachindikirengemo zina lane."

⁵Wakazengaso majochero gha kuperekero sembe ku nyenyezi za mu mlengalenga izo wakazisopanga mu mabaraza ghose għawiri mu Nyumba ya Chiuta.

⁶Wakapereka mwana wakhe mwanarume kuâwa sembe yakocha pa moto. Wakazomerezga âwamaula, fwiti, âwawukwi na âwamayere. Manase wakachita viheni vinandi panthazi pa FUMU vyeneivyo vikawuska ukari wa FUMU.

⁷Chikozgo chakuŵaja cha chiutakazi Ashera chira wakachitora na kuchiŵika mu Nyumba ya FUMU yeneiyo Chiuta wakayowoya kwa Davide na ku mwana wakhe Solomoni kuti, "Mu nyumba yeneiyi, mwenemumo mu Yerusalem,

ndimo ndili kusora mukati mu mafuko ghose gha mu Israele, kuti zina lane ndimo lichindikikirengemo kwa muyirayira.

⁸WaIsraele kuti ndizamkuŵafumyamoso chara mu charu icho nkhapereka ku ūawiskewokuru usange wangâwikapo mtima pakupulikira vyose ivyo ndili kuŵalangulira na marango ghose agho Mozesi muteŵeti wane wakâwapa."

⁹Kweni ūaYuda kuti ūakapulikira FUMU chara, chifukwa Manase wakaŵapurusa mwakuti wakachita viheni kuruska ūamitundu awo FUMU yikâfumyamo kuti waIsraele ndiwo ūahare charu chira.

¹⁰FUMU yikayowoya kwizira mu nchimi, ūateŵeti ūakhe kuti,

¹¹"Manase, karonga wa Yuda wakachita vya ukazuzi vinandi ndipo wachita viheni kuruska ivyo ūakachitanga ūAmori awo ūakâwako pambere iyo wandaŵeko. Iyo wapurusa ūaYuda kuti ūâwe ūakwananga pakusopa vikozgo.

¹²Ntheura FUMU, Chiuta wa Israele wakuti: Nditi ndize na chinthu chiheni pa Yerusalem na pa ūaYuda ndipo wose awo ūamkuchipulika chizamkuŵazukumiska.

¹³Nditi ndimulange Yerusalem nga ndi umo nkhalangira ūanthu ūa msumba wa Samariya na umo nkhalangira Ahabu karonga wa cha Israele na mbumba yakhe. Nditi ndingweruskenge Yerusalem pakufumyamo ūanthu ūakhe nga ndi munthu umo wakuchitira para wakupuputa mbale iyo yili na maji na kuyigadabulira pasi pakuyiyanika.

¹⁴Awo ūakharako ūa mu chiharo chane, ndamkuŵataya na kuŵâwika mu mawoko gha ūarwani ūawo. Ūamkuzgoka kuŵa nga ndi kurya kwawo ndiposo na awo ūangaskogheka,

¹⁵chifukwa ūachita uheni panthazi pane ndipo ūandiyavyira ku ukari, kufumira pa zuŵa ilo ūawiskewokuru ūakafumiranga ku Eguputo mpaka muhanya uno."

¹⁶Manase wakakoma ūanthu ūanandi ūambula mrandu mwakuti mu misewu ya mu Yerusalem mukâwa ndopa zekhazekha. Wakachitanga ichi pa dera pa mrandu wakurongozgera ūaYuda ku kusopa chikozgo icho chikâwa cha kuŵapuruskira ku kwanangira FUMU.

¹⁷Milimo yinyakhe ya Manase na vyose ivyo wakachita ndiposo na kwananga kwakhe, vili kulembeka mu Buku la Midauko la ūakaronga ūa charu cha Yuda.

¹⁸Manase wakafwa ndipo wakasungika mu munda wa Uza uwo ukaŵa ku nyumba ya ufumu. Sono Amoni mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa malo ghakhe.

Kuwusa kwa Amoni, karonga wa Yuda

(2 Mid 33.21-25)

¹⁹Amoni wakaŵa na virimika 22 para wakambanga kuwusa, ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa virimika viŵiri pera. Zina la ŵanyina likâwa Meshulemeti mwana wa Haruzi wa ku Yotiba.

²⁰Amoni wakachita uheni panthazi pa FUMU nga ndi umo wakachitira wiske Manase.

²¹Iyo wakachita vyose viheni ivyo wakachita wiske. Iyo wakasopanga vikozgo ivyo wiske wakasopanga, ndipo wakavijikamira.

²²Wakamureka FUMU, Chiuta wa ŵawiskekuru ndipo kuti wakasunga marango gha FUMU chara.

²³Nduna za Karonga Amoni zikamuchitira chiŵembu ndipo zikamukomera mu nyumba yakhe ya ufumu.

²⁴ŵaYuda ŵakakoma wose awo ŵakamuchitira chiŵembu Karonga Amoni, ndipo ŵakamuŵika Yosiya mwana wakhe kuŵa karonga mu malo ghakhe.

²⁵Milimo yinyakhe ya Amoni na ivyo wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la ŵakaronga ūa charu cha Yuda.

²⁶Pamanyuma Amoni wakafwa ndipo wakasungika mu dindi mu munda wa Uza. Ndipo Yosiya mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Karonga 22

Kuwusa kwa Yosiya, karonga wa Yuda (2 Mid 34.1-2)

¹Yosiya wakaŵa na virimika vinkhonde na vitatu para wakambanga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem virimika 31. Zina la ŵanyina likâwa Yedida mwana wa Adaya wa ku Bozikati.

²Yosiya wakachita ivyo vikaŵa viweme panthazi pa FUMU nga ndi ivyo wakachita Davide wiskekuru wakhe kwambula kuzgokera uku na uku.

Buku la Marango likusangika (2 Mid 34.8-28)

³Apo Karonga Yosiya wakaŵa na virimika 18 vyakuwusa kwakhe, wakatuma mulembi wakhe Shafani uyo wakaŵa mwana wa Azaliya muzukuru wa Meshulamu kuti warute ku Nyumba ya FUMU na languro lakuti,

⁴“Ruta kwa Hilikiya, musofi mukuru ndipo ukamuphalire kuti wapende ndarama izo ŵalinda awo ŵakaŵa pa muryango wa Nyumba ya FUMU ŵakawunjika kufuma ku ŵanthu.

⁵Ndarama izo wazipereke ku ŵanthu awo mbalaŵiliri pa mlimo wa kunozga Nyumba ya Chiuta. Iwo nawo ŵazipereke ku ŵanchito awo ŵakunozgaso Nyumba ya Chiuta umo yili kunangika.

⁶Ŵanchito aŵa mbakupara mathabwa, ŵakuzenga ndiposo na nkhwantha pakuzengera mawe. Ndipo na ndarama zinyakhe ŵagulire mathabwa na mawe ghakuŵaja kuti ŵanozgere Nyumba ya Chiuta.

⁷Kweni ŵalawiliri ū awo ŵakunozga Nyumba ya Chiuta ŵangafumbikanga chara kuti ŵandure umo ndarama zakunozgera Nyumba ya FUMU zikenderanga pakuti ŵakaŵa ŵakugomezga chomene.”

⁸Musofi Mukuru Hilikiya wamuphalira mulembi Shafani, wakati, “Ndalisanga Buku la Marango mu Nyumba ya FUMU.” Iyo wakaliperekwa kwa Shafani, mweneuyuo wakaliŵazga.

⁹Mulembi Shafani yura wakiza kwa karonga ndipo wakati kwa iyo, “Ŵateŵeti ūwinu ŵatora ndarama izo zikasangika mu Nyumba ya FUMU, ndipo ŵaziperekwa mu mawoko gha awo ŵakulawirira mlimo wa Nyumba ya FUMU.”

¹⁰Penepapo mulembi Shafani wakamuphalira karonga wakati, “Musofi Hilikiya wali kundipa buku.” Ndipo Shafani wakaŵazga buku lira uku karonga wakupulika.

¹¹Para karonga wakapulika mazgu gha mu Buku la Marango, wakaparura vyakuvwara vyakhe kurongora chitima.

¹²Penepapo karonga wakalangula musofi Hilikiya, Ahikamu mwana wa Shafani, Akibori mwana Mikaya, mulembi Shafani na Asaya muteŵeti wa karonga, kuti,

¹³“Rutani mukafumbe kwa FUMU mu malo mwa ine na ŵanthu wose awo ŵakharako ū mu charu cha Israele na cha Yuda pa vya mazgu gha Buku la Marango ilo lasangika. Pakuti ukari wa FUMU uwo waŵa pa ise, ngukuru chifukwa ŵasekuru ūithu ŵakasungilira chara mazgu gha mu buku ili. Iwo kuti ŵakachita kwakuyana na vyose ivyo vili kulembeka mu buku ili vyakukhwaskana na ise chara.”

¹⁴Ntheura musofi Hilikiya, Ahikamu, Akibori, mulembi Shafani, na Asaya ŵakaruta kuti ŵakayowoye na Hulida nchimi yanakazi yeneiyo yikakharanga mu Yerusalem ku chigaŵa cha chiŵiri cha msomba. Mufumu wakhe Shalumu mwana wa Tikiva, muzukuru wa Harihasi ndiyo wakaŵa msungi wa vyakuvwara vya mu Nyumba ya Chiuta.

¹⁵Nchimi yanakazi yira yikawazgora ŵanthu ūara yikati, “FUMU, Chiuta wa Israele wakuti: Munthu uyo wamutumani kwa ine mukamuphalire kuti,

¹⁶‘FUMU yikuti ine nditi ndilange Yerusalem pamoza na ŵanthu ŵakhe wose kwakuyana na mazgu agho ghalembeka mu buku ilo karonga wa charu cha Yuda waŵazga.’

¹⁷ŴaYuda ūali kundijowola ine ndipo ŵakocheranga vyakununkhira ku ūachiuta ūanyakhe. Pa chifukwa ichi ūandikwiyiska chomene pa vyose ivyo

ŵakuchita. Ntheura ukari wane uti ugolerenge pa ŵanthu aŵa ndipo kuti utunengepo chara.

¹⁸Kweni karonga wa ku Yuda mweneuyo wangumutumani kwiza kafumba kwa FUMU mukamuphalire kuti, ‘Kwakuyana na mazgu agho muli kughapulika gha mu Buku la Marango, FUMU, Chiuta wa Israele wakuti:

¹⁹Chifukwa chakuti warapa ndipo wajiyuyura panthazi pa Chiuta, wati wapulike mazgu ghakususka Yerusalemu pamoza na ŵanthu ŵakhe kuti ŵati ŵatembekenge ndipo charu chawo chikharenge mapopa, ndiposo chifukwa chakuti waparura vyakuvwara vyako na kulira panthazi pa ine, Ine nane ndapulika. Ntheura ndimo yikayowoyerwa FUMU.

²⁰Ntheura chinthu chiheni icho ndatenge ndize nacho pa charu ichi na ŵanthu ŵakhe, kuti uchiwonenge chara mpaka iwe uzakafwe ndipo wizamkusungika mu dindi pamoza na ŵawusokuru ŵako.’” Penepapo ŵanthu ŵara ŵakayegha uthenga ura kuya kawupereka kwa Karonga Yosiya.

2 Karonga 23

Yosiya wakususka kusopa vikozgo

(2 Mid 34.3-7, 29-33)

¹Penepapo Karonga Yosiya wakachema ŵararaŵarara wose ŵa mu charu cha Yuda na ŵa mu Yerusalemu kuti ŵawungane pamoza.

²Ndipo karonga wakaruta ku Nyumba ya FUMU pamoza na ŵanthu wose ŵa charu cha Yuda na awo ŵakakharanga mu Yerusalemu, ŵasofi ndiposo na nchimi na ŵanthu wose ŵakavu na ŵasambazi wuwo. Penepapo karonga wakaŵazga mazgu ghose gha mu Buku la Phangano leneilo likasangika mu Nyumba ya FUMU uku ŵakupulika.

³Karonga wakimilira pafupi na mzati ndipo wakachita phangano panthazi pa FUMU kuti na mtima wakhe wose ndipo na umoyo wakhe wose ŵati ŵendenge mu nthowa za FUMU pakusunga mazgu ghakhe, marango ghakhe, vilayizgo vyakhe ndiposo na malangulo ghakhe na kufiska mazgu gha phangano agho ghali kulembeka mu buku ili. Penepapo ŵanthu wose ŵakazomera pakupangana kuti nawo ŵati ŵarondezgenge phangano lira.

⁴Penepapo karonga wakalangula Hilikiya musofi mukuru, ŵasofi awo ŵakamovviranga, na ŵalinda ŵa pa chipata kuti ŵafumyemo kufuma mu Nyumba ya FUMU viteŵetero vyose vya chiuta Baala, vya chiuta ngoza Ashera ndiposo na vyose vyakusopera nyenyezi za mu mlengalenga. Vyose ivi ŵakavyochera kuwaro kwa msumba wa Yerusalemu ku thengere pafupi na dambo la Kidironi ndipo vyoto vyakhe wakaruta navyo ku Betele.

⁵Yosiya wakâwarekeska ŵasofi ŵa vikozgo ŵeneawo ŵakaronga ŵa charu cha Yuda ŵakimika kocherapo vyakununkhira pa malo gha pachanya

ghakusoperako mu misumba ya charu cha Yuda na ya kuzingirizga Yerusalemu. Wakâwarekeskaso awo âwakochanga vyakununkhira kwa chiuta Baala, ku dazi, ku mwezi, ku nyenyezi ndiposo na ku vinyakhe vyâku mlengalenga.

⁶Wakamufumiskamoso chikozgo cha chiutakazi Ashera mu Nyumba ya Chiuta ndipo wakaruta nacho kwa ku mronga wa Kidironi kuwaro kwa Yerusalemu. Wakachochera kwenekura ndipo wakachisira kuâwa fuvu na kutaya fuvu lira pa madindi gha âwanthu bweka.

⁷Wakabwangandulira pasi nyumba za âwanthu awo âwakachitanga uzaghali mu zina la chisopo izo zikaâwa pafupi na Nyumba ya Chiuta, kweneuko âwanakazi âwakarukiranga salu za chisopo cha chiutakazi Ashera.

⁸Yosiya wakachema âwasofi wose âwa mu misumba ya mu charu cha Yuda kuti âwize mu Yerusalemu. Iyo wakananga malo gha pachanya ghakusoperako uko âwasofi âwara âwakocherangako vyakununkhira, kufuma ku Geba mpaka ku Beyeresheba. Wakabwangandulira pasi malo gha pachanya ghakusoperako pafupi na chipata cha Yoshuwa, nduna ya msumba, ku mazere kwa chipata cha msumba ura.

⁹Âwasofi âwa pa malo gha pachanya ghakusoperako kuti âwakazomerezgeka chara kuteweta pa jochero la FUMU mu Yerusalemu, nangauli nawo âwakaryanga chingwa chambula chirungo pamoza na âwasofi âwanyawo.

¹⁰Karonga Yosiya wakawuskapo malo ghanyakhe ghakusoperamo chiuta Tofeti, agho ghakaâwa mu Dambo la Hinomu mwakuti pakaâwavye na yumoza wakupereka mwana wakhe kuâwa sembe yakocha pa moto kwa chiuta ngoza Moleki.

¹¹Yosiya wakawuskakoso mahachi agho âwakaronga âwa charu cha Yuda âwakaghapatuliskira kwa chiuta wa dazi, pa chipata cha Nyumba ya Chiuta. Mahachi ghakaâwa mu chipinda cha murongozgi Natanimeleki icho chikaâwa pa khonde la nyumba. Magareta gha chiuta wa dazi wakaghawocha na moto.

¹²Karonga Yosiya wakabwangandulira pasi majochero agho âwakaronga âwa charu cha Yuda âwakazenga pachanya pa nyumba ya ufumu mu chipinda cha pachanya icho wakakharanga Karonga Ahazi. Majochero agho Manase wakazenga mu mabaraza gha Nyumba ya FUMU nagho wakaghbwangandulira pasi. Wakaghazgora fuvu leneilo wakaya kalithira mu dambo la Kidironi.

¹³Karonga Yosiya wakananga malo gha pachanya ghakusoperako agho ghakaâwa ku mafumiro gha dazi kwa Yerusalemu, ku mwera kwa phiri lakuchemeka kuti, "Pharaniko." Malo agha Solomoni, karonga wa charu cha Israele wakazengera Ashitaroti, chiuta ngoza wa ukazuzi wa âwaSidoni, na Kemoshi chiuta ngoza wa ukazuzi wa âwaMowabu, ndiposo na Moleki chiuta ngoza wa âwaAmoni.

¹⁴Yosiya wakateketa tuchokotuchoko mizati ya mawe na vithuzithuzi vya chiutakazi Ashera ndipo pa malo apo vikayimikika ndipo wakazuzgapo viwangwa vya wānthu wākufwa.

¹⁵Jochero la ku Betele nalo leneilo Yerobowamu mwana wa Nebati wakazenga pa malo gha pachanya ghakusoperako, Yosiya wakalibwanganduliraso pasi. Yerobowamu ndiyo wakapurusa wālsraele kuti wānange. Yosiya wakocha jochero lira na malo gha pachanya ghakusoperako Ashera. Wakaswa mawe ghakhe tuchokotuchoko ndipo na kughasira nga ndi fuvu.

¹⁶Para Yosiya wakalaŵiska uku na uku, wakawona madindi gheneagho ghakāwa musi mwa phiri. Wākatuma wānthu kuti wāghajime na kutoramo viwangwa vya wānthu wākufwa ndipo wākavyochera pa jochero leneilo mwakuti wālikazuzge. Wākachita icho kuti mazgu FUMU agho munthu wa Chiuta wakachima para Yerobowamu wakimilira pafupi na jochero pa nyengo ya chiphikiro. Yosiya wakalaŵiska ndipo wakawona dindi la munthu wa Chiuta uyo wakachima za vinthu vyeneivi.

¹⁷Penepapo Yosiya wakafumba wakati, “Kasi dindi ilo nkhwiliwona apo nda njani?” Ndipo wānthu wā mu msumba wākamuzgora kuti, “Ili ndi dindi la munthu wa Chiuta mweneuyo wakafumira ku charu cha Yuda ndipo ndiyo wakachima na ivyo imwe mwachita pa jochero la ku Betele.”

¹⁸Penepapo Yosiya wakati, “Rekani paŵavye munthu watimbanizge viwangwa vyakhe.” Ndipo wākavireka viwangwa vyakhe pamoza na viwangwa vya nchimi iyo yikafumira ku Samariya.

¹⁹Karonga Yosiya wakawuskamo na kubwangandulira pasi malo gha pachanya ghakusoperako agho ghakāwa mu misumba ya ku Samariya, gheneagho wākaronga wā charu cha Israele wākazenga ndipo mwa ntheura wākayavyira FUMU ku ukari. Wakachita navyo nga ndi umo wakachitira pa malo gha Betele.

²⁰Wāsofi wose awo wākateŵeteranga pa malo gha pachanya ghakusoperako, Yosiya wakāwakoma. Ndipo wakocha viwangwa vyawo pa majochero agho wākocherangapo sembe ku vikozgo. Penepapo Yosiya wakawerera ku Yerusalem.

Yosiya wakuchita chiphikiro cha Paska

(2 Mid 35.1-19)

²¹Karonga Yosiya wakalangula wānthu wose kuti, “Muŵenge na chiphikiro cha Paska cha kuchindikira FUMU, Chiuta winu nga ndi umo kuli kulembekera mu buku ili la phangano.”

²²Pakuti pandawēpo chiphikiro cha Paska chakuŵa nga ndi ichi kufumira nyengo za wāeruzgi wāneawo wākawusanga charu cha Israele, panji mu nyengo ya kuwusa kwa wākaronga wālsraele panji wā charu cha Yuda.

²³Sono mu chirimika cha 18 cha kuwusa kwa Karonga Yosiya, chiphikiro cha Paska lakuchindikira FUMU chikachitika ku Yerusalemu.

Kusintha kunyakhe uko wakachita Yosiya

²⁴Karonga Yosiya wakawuskamo âwawukwi wose na âwamayere, vikozgo nya mu nyumba, âwangoza na maukazuzi ghose agho ghakaâwa mu charu cha Yuda na mu Yerusalemu. Wakachita ichi kuti âwafiske mazgu ghose agho ghali kulembeka mu Buku la Marango ilo âwasofi Hilikiya wakalisanga mu Nyumba ya FUMU.

²⁵Mu mudauko wose wa âwakaronga kukawâavye karonga na yumoza wakuzgokera kwa FUMU na mtima wakhe wose, na umoyo wakhe wose, na nkhongono zakhe zose kwakuyana na Dango la Mozesi nga ndi umo wakachitira Karonga Yosiya.

²⁶Ndipouli FUMU kuti yikagowoka chara ku ukari wakhe wakofya uwo yikakwiyira charu cha Yuda chifukwa cha vyose ivyo Manase wakachita vyeneivyo vikasosomora ukati wa FUMU.

²⁷Ndipo FUMU yikati, “âWaYuda nawo nditi ndiâwawuskepo pa maso pane, nga ndi umo ndâwawuskirapo âwalsraele. Ndipo nditi ndiwutaye msumba wa Yerusalemu, weneuwo ndili kuwusankha, ndiposo na nyumba iyo nkhanena kuti, ‘Zina lane liti likharengé mwenemumo.’”

Kumara kwa ufumu wa Yosiya

(2 Mid 35.20—36.1)

²⁸Milimo yinyakhe ya Yosiya na vyose ivyo wakachita vili kulembeka mu Buku la Midauko la âwakaronga âwa charu cha Yuda.

²⁹Pa nyengo iyo Yosiya wakawusiranga charu cha Yuda, Faro Neko wa charu cha Eguputo wakaruta ku mronga wa Yufurate kuti wakovwire karonga wa charu cha Asiriya. Karonga Yosiya wakaruta kuti wakarwe nayo nkhondo. Kweni Faro Neko wakamuwona ndipo wakamukomera pa msumba wa Megido.

³⁰Ntheura âwateweti wakhe âwakamuyegha wakufwa mu gareta kufuma ku Megido ndipo âwakaruta nalo ku Yerusalemu uko wakasungika mu dindi lakhe na lakhe. Penepapo âwaYuda âwakatora Yehowahazi mwana wa Yosiya, âwakamuphakazga mafuta ndipo âwakamwimika kuti wambe kuwusa mu malo gha âwawiske.

Kuwusa kwa Yehowahazi, karonga wa Yuda

(2 Mid 36.2-4)

³¹Yehowahazi wakaâwa na virimika 23 para wakambanga kuwusa ndipo wakaâwa karonga mu Yerusalemu pa myezi yitatu pera. Zina la âwanyina likâwa Hamutali mwana wa Yeremiya mweneuyo wakafuma ku Libina.

³²Yehowahazi wakachita uheni panthazi pa FUMU, nga ndi umo âwakachitira âwawiskekuru wakhe âwanyakhe.

³³Faro Neko wa charu cha Eguputo wakamukaka Yehowahazi ku Ribula mu charu cha Hamati, mwakuti wareke kuŵaso karonga mu msumba wa Yerusalem. Ndipo wakalangula kuti ūYuda ūaperekenge msonkho wa makilogiramu 3,400 gha siliva na wa golide wakukwana 34.

³⁴Faro Neko wakimika Eliyakimu mwana wa Yosiya, kuŵa karonga mu malo gha ūawiske. Ndipo wakasinthia zina la Eliyakimu kuŵa Yehoyiyakimu. Kweni Yehowahazi wakamutora na kuruta nayo ku Eguputo kwenekura ndiko wakafwira.

Kuwusa kwa Yehoyiyakimu, karonga wa Yuda (2 Mid 36.5-8)

³⁵Karonga Yehoyiyakimu wakaperekanga ndarama za siliva na za golide kwa Faro, kweni wakazitoranga kufuma ku msonkho wa charu na ku ūanthu kwakuyana na umo ūkalangulira Faro. Ndarama izi zikâwa izo ūanthu ūkasonkhanga ndipo ūkaperekanga kwakuyana na umo munthu wasakatira kuti ziwe za Faro Neko, wa charu cha Eguputo.

³⁶Yehoyiyakimu wakaŵa na virimika 25 para wakambanga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa virimika 11. Zina la ūanyina likâwa ūa Zebuda mwana wa Pedaya ūa ku msumba wa Ruma.

³⁷Yehoyiyakimu wakachita viheni panthazi pa FUMU nga ndi umo ūkachitira ūawiskekuru ūkhe.

2 Karonga 24

¹Pa nyengo iyo Yehoyiyakimu wakawusiranga charu cha Yuda Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni wakiza na nkhondo mu charu cha Yuda na kumuthereska Yehoyiyakimu. Ntheura wakachichizgika kuŵateŵetera pasi Nebukadinezara kwa virimika vitatu. Kweni pamanyuma Yehoyiyakimu wakamugarukira Nebukadinezara.

²Sono FUMU yikatuma mipingo ya ūasilikari kufuma ku charu cha Babuloni, ku Siriya, ku Mowabu na ku Amoni kuti ūkarwe nkhondo na charu cha Yuda na kuchiparanya. FUMU yikachita ichi kuti yifiske mazgu agho yikayowoya mwa nchimi, ūateŵeti ūkhe.

³Nadi ivyo FUMU yikalangula kuti vichitikire charu cha Yuda, vikachitika mwakuti wa ūawuskepo panthazi pakhe chifukwa cha uheni wa Manase na vinyakhe viheni ivyo wakachita.

⁴Manase wakathiska ndopa zambula mrandu pakuti wakakazuzga Yerusalem na ndopa za ūanthu ūanandi ūambula mrandu. Ntheura FUMU kuti yikakhumba kumugowokera chara.

⁵Milimo yinyakhe ya Yehoyiyakimu na ivyo wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la wakaronga wa charu cha Yuda.

⁶Ntheura Yehoyiyakimu wakafwa ndipo mwana wakhe Yehoyiyakini ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

⁷Karonga wa charu cha Eguputo kuti wakarwaso nkhondo chara, chifukwa karonga wa ku Babuloni wakathereska charu chose cha Eguputo kufuma ku mronga wa Eguputo kuya kafika ku mronga wa Yufurate.

Kuwusa kwa Yehoyiyakini, karonga wa Yuda

(2 Mid 36.9, 10)

⁸Yehoyiyakini wakaŵa na virimika 18 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa myezi yitatu. Zina la wanyina likaŵa Nehushita, mwana wa Elinatani wa ku Yerusalem.

⁹Yehoyiyakini wakachita ivyo vikaŵa viheni panthazi pa FUMU nga ndi umo wakachitira wiske.

¹⁰Pa nyengo ya muwuso wa Yehoyiyakini ndipo wāsilikari ū Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni, wakizira na nkhondo mu msumba wa Yerusalem na kuwuzingirizga.

¹¹Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni iyomwene wakiza mu msumba apo wāsilikari wakaŵa wachali kuwuzingirizga msumba.

¹²Penepapo Yehoyiyakini karonga wa charu cha Yuda wākajipereka kwa Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni, iyomwene na wanyina, wateŵeti ūkhe, nduna zakhe, ndiposo na wararaŵarara ūkhe ū mu nyumba ya ufumu. Sono Nebukadinezara wakamutora Yehoyiyakini kuŵa muzga mu chirimika cha chinkonde na chitatu cha muwuso wakhe.

¹³Nga ndi umo FUMU yikayowoyerera, Nebukadinezara wakatora vyuma vya mu Nyumba ya Chiuta, na vyose ivyo vikaŵa mu nyumba ya ufumu na kuruta navyo ku Babuloni. Kweni wakaswa viteŵetero vyose vya golide ivyo Solomoni karonga wa charu cha Israele wakapangiramo mu Nyumba ya Chiuta.

¹⁴Wakaruta nawo ku uzga wānthu wose ū mu Yerusalem, nduna zose, vinkhara vyose vya nkhondo, wose pamoza wākukwana 10,000. Wakatoraso na kuruta na nkhwantha zose zakuŵaja na wafuzi ū visulo. Awo wākakharako mu charu wakaŵa wakavu pera.

¹⁵Yehoyiyakini nayo wakamutora kuruta nayo ku Babuloni kuŵa wamikori. Wakatoraso wanyina ūkhe, wawoli ūkhe, nduna zakhe, na warongozgi ū charu kufuma ku Yerusalem.

¹⁶Karonga wa ku Babuloni wakayoreraso ku Babuloni kuŵa wāmikori vinkhara vyose vya nkhondo vyakukwana 7,000 ndiposo na nkhwantha zakuŵaja na

ŵafuzi ūa visulo ūakukwana 1,000. Ndipo wose ūkawâwa ūankhongono na ūakumanya kurwa nkhondo.

¹⁷Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni wakimika Mataniya, uyo wakawâwa sibweni wa Yehoyakini, kuâwa karonga wa charu cha Yuda mu malo ghakhe. Ndipo Nebukadinezara wakasinthia zina la Mataniya kuâwa Zedekiya.

Kuwusa kwa Zedekiya karonga wa Yuda

(2 Mid 36.11-12; Yer 52.1-3a)

¹⁸Zedekiya wakawâwa na virimika 21 para wakambanga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakawâwa karonga mu Yerusalem pa virimika 11. Zina la ūanyina likâwa Hamutali mwana wa Yeremiya wa ku Libina.

¹⁹Zedekiya wakachita ivyo vikaâwa viheni panthazi pa FUMU nga ndi umo wakachitira Yehoyiyakimu.

²⁰Wanthu ūa mu Yerusalem na ūa charu cha Yuda ūkayikwiyiska FUMU mwakuti FUMU yikâwareka. Ichi ndicho chifukwa vinthu vyose viheni ivi vikachitikanga. Pamanyuma Zedekiya wakamugarukira karonga wa ku Babuloni.

2 Karonga 25

Kubwanganduka kwa msumba wa Yerusalem

(2 Mid 36.13-21; Yer 52.3b-11)

¹Sono mu chirimika cha chinkonde na chinayi, cha kuwusa kwa Zedekiya, pa zuâwa la khumi wa mwezi, Karonga Nebukadinezara wa charu cha Babuloni wakiza na ūasilikari ūakhe wose kuti ūarwe nkhondo na msumba wa Yerusalem. Ūkazenga msasa kuwaro kwa msumba na vibumira vyakukwerapo kuzingirizga msumba.

²Ndipo msumba ukazingirizgika nttheura mpaka chirimika cha 11 cha kuwusa kwa Zedekiya.

³Sono pa zuâwa la chinkonde na chinayi, mwezi wa chinayi, njara yikafika pakuheni chomene mu msumba wa Yerusalem mwakuti ūanthu ūkawâvye chilichose kuti ūarye.

⁴Nttheura wakadolora linga la msumba ndipo mpingo wose wa ūasilikari pamoza na Karonga Zedekiya ūkafuma na kuchimbira na usiku. Ūkenda mu nthowa ya ku chipata icho chikâwa pakati pa viliâwa viwiri pafupi na munda wa karonga. Pa nyengo iyi ūaBabuloni ūkawâwa ūachali kuwizingirizga msumba. Ūanthu ūara ūkachimbilira ku dera la Araba.

⁵Kweni ūasilikari ūaBabuloni ūakamuchimbilira karonga ndipo ūkamusanga mu dambo la msumba wa Yeriko. Ūasilikari ūakhe ūkamureka yekha na kumbinikira uku na uku.

⁶Penepapo wakamukora Zedekiya ndipo wakiza nayo kwa karonga wa ku Babuloni ku msumba wa Ribula, kweneuko Nebukadinezara wakaphara chilango chakhe.

⁷Wakakoma wana wa Zedekiya uku iyo wiske wakuwona ndipo iyo wakamudolora maso na kumukaka na maunyoro gha mkuŵa ndipo wakaruta nayo ku Babuloni.

Kupankhuka kwa Nyumba ya Chiuta
(Yer 52.12-23)

⁸Pa zuŵa la chinkonde na chiŵiri la mwezi wa chinkonde, mu chirimika cha chinkonde na chinayi cha kuwusa kwa Karonga Nebukadinezara wa charu cha Babuloni, Nebuzaradani murara wa wāvikiriri wā karonga ndiposo yumoza wa wārongozgi wākhe wakiza ku msumba wa Yerusalem.

⁹Nebuzaradani wakocha na moto Nyumba ya FUMU, ndipo na nyumba ya ufumu pamoza na nyumba zose za mu Yerusalem izo zikaŵa zikuruzikuru.

¹⁰Wasilikari wose wā khondo ya ku Babuloni pasi pa murara wa chivikiriro cha karonga wākawiskira pasi viliŵa vyose via linga ivyo vikazingirizga Yerusalem.

¹¹Wanthu wose awo wākakharako wā mu msumba pamoza na wānthu wānyakhe ndiposo na awo wākagwenthera kwa karonga wa charu cha Babuloni kuŵa wāmikori, Nebuzaradani wakawātatorera ku Babuloni.

¹²Kweni murara wa wāvikiriri yura wakarekako wānthu awo wākawā wākavu chomene kuti wāteŵeterenge mu minda ya mpheska na minda yinyakhe.

¹³Wasilikari wā charu cha Babuloni wākaswa mizati yose ya mkuŵa na vyakwimapo vyakhe via mkuŵa mu Nyumba ya FUMU pamoza na chiŵiya cha mkuŵa chikuru chakuŵikamo maji ndipo wākaruta navyo ku Babuloni.

¹⁴Ndipo wākatoraso viŵiya, mafosholo ghakuyorera vyoto, vyakuzimyira nyali, wādira wākocherapo vyakununkhira na viteŵetero vyose via mkuŵa ivyo wākateŵeteskeranga mu Nyumba ya FUMU.

¹⁵Murara wa chivikiriro yura wakatoraso vyakupalira moto na bakule wakumijira maji ndiposo na viteŵetero via golide na siliva.

¹⁶Mkuŵa, uwo ukaŵa pa mizati yiŵiri pa chiŵiya cha maji na pa vyakwimapo vyakhe ivyo Solomoni wakapangira Nyumba ya FUMU, ukaŵa unandi chomene wambula mapimiko.

¹⁷Mizati yiŵiri yikaŵa ya kuyana waka ndipo umoza ukaŵa wa mamita ghankonde pachanya ghatatu mu utali wakhe ndipo pachanya pakhe pakawā mutu wa mkuŵa. Utali wa mutu umoza ukaŵa mita yimoza na hafu. Ukaŵa vyakuruka nga ndi ukonde pamoza na vithuzithuzi via magalagadeya. Vyose vikaŵa via mkuŵa ndipo vikaŵikika kuzingirizga mitu pa mzati uliwose.

ŵaYuda ūakutorekera ku charu cha Babuloni kuŵa ūazga
 (Yer 52.24-27)

¹⁸Murara mukuru yura wa ūavikiriri ūa karonga wakamukora Seraya musofi mukuru na Zefaniya wa chiŵiri wakhe na ūalinda ūatatu ūa pa miryango ya Nyumba ya Chiuta nga mbazga.

¹⁹Ndipo kufuma mu msumba ura wakakoramo murongozgi wa ūasilikari ndiposo ūanthu ūanyakhe ūankonde awo ūakaperekanga urongozgi kwa karonga. Ūakakoraso mulembi wa murongozgi wa ūasilikari yura mweneuyo wakaŵa na nchito yakuwunganya ūasilikari ndiposo na ūararaŵarara 60 awo ūakaŵa mu msumba ura.

²⁰Ntheura Nebuzaradani, kapitawe yura wakaŵatorera kwa karonga wa ku Babuloni uyo wakaŵa ku msumba wa Ribula.

²¹Ndipo karonga wa ku Babuloni wakalangula kuti ūakomekere kwenecura ku Ribula mu charu cha Hamati. Ntheura ndimo Yuda ūakaŵa ūamikori kufuma ku charu chawo.

Gedaliya Mukuru wa chigaŵa cha Yuda
 (Yer 40.7-9, 41.1-3)

²²Ūanthu awo Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni wakaŵareka mu charu cha Yuda ūakaŵa pasi pa Gedaliya mwana wa Ahikamu, muzukuru wa Shafani. Nebukadinezara wakimika Gedaliya kuŵa mukuru wa chigaŵa cha Yuda.

²³Para ūarongozgi ūa ūasilikari pamoza na ūasilikari ūawo ūakapulika kuti Karonga Nebukadinezara wa ku Babuloni wimika Gedaliya kuŵa mukuru wa chigaŵa, wakiza kwa iyo ku Mizipa. Ūarongozgi ūara ūakaŵa Ishimaele mwana wa Netaniya, Yohanani mwana wa Kareya, Seraya mwana wa Tanihumeti wa ku Netofa ndiposo na Yaazaniya mwana wa ku Maaka.

²⁴Gedaliya wakarapa panthazi pa ūarongozgi ūa ūasilikari ūara pamoza na ūasilikari ūawo kuti, "Imwe mureke kopa ūarongozgi ūa ku Babuloni, kharani mu charu chino. Kweni mupulikirenge karonga wa ku Babuloni ndipo vyose viti vimwenderani makora."

²⁵Kweni mu mwezi wa chinkhonde na chiŵiri Ishimaele, mwana wa Netaniya, muzukuru wa Elishama mweneuyo wakaŵa wa mbumba ya ufumu wakiza kwa Gedaliya pamoza na ūanthu khumi. Wakamuwukira Gedaliya na wakamukoma. Wakakomaso ūaYuda na ūaBabuloni awo Gedaliya wakaŵa nawo pamoza ku Mizipa.

²⁶Penepapo ūanthu wose, ūachoko na ūakuru pamoza na ūarongozgi ūa ūasilikari ūakachimbilira ku Eguputo chifukwa ūakopanga ūaBabuloni.

Yehoyiyakini wafumiskika mu gadi
 (Yer 52.31-34)

²⁷Yehoyiyakini, karonga wa charu cha Yuda wakaŵa wamikori pa virimika 37. Sono Karonga Chiheni Merodaki uyo wakamba kuwusa charu cha Babuloni wakamufumiska Yehoyiyakini mu gadi kuŵa mwanangwa pa zuŵa la 27 mwezi wa 12.

²⁸Ndipo Karonga Chiheni Merodaki wakayowoyanga viweme kwa Yehoyiyakini ndipo wakamwimika kuŵa pachanya pa âwakaronga âwanyakhe wose awo âwakaŵa âwazga mu charu cha Babuloni.

²⁹Ntheura Yehoyiyakini wakazomerezgeka kuvura vyakuvwara vy a ukayidi ndipo wakaryanga ku nyumba ya ufumu pa umoyo wakhe wose.

³⁰Ndipo zuŵa na zuŵa karonga wa ku Babuloni yura wakamupanga Yehoyiyakini malipro ghakhe nga ndi karonga pa umoyo wakhe wose.

1 Midauko

1 Midauko 1

ŵa mphapu ya Adamu

(Mut 5.1-32, 10.1-32, 11.10-26)

- ¹ Adamu wakababa Seti, Seti wakababa Enoshi, Enoshi wakababa Kanani,
- ² Kanani wakababa Mahalalele, Mahalalele wakababa Yaredi,
- ³ Yaredi wakababa Enoki, Enoki wakababa Methusela, Methusela wakababa Lameki,
- ⁴ Lameki wakababa Nowa. Nowa wakababa Shemu, Hamu na Yafeti.
- ⁵ Wana ūa Yafeti ūkawā aŵa: Gomere, Magogi, Madayi, Yavani, Tubala, Mesheki na Tirasi.
- ⁶ Wana ūa Gomere ūkawā aŵa: Ashikenazi, Difati na Togarima.
- ⁷ Wana ūa Yavani ūkawā aŵa: Elisha, Tarishishi, Kitimu na Rodanimu.
- ⁸ Wana ūa Hamu ūkawā aŵa: Etiyopiya, Eguputo, Puti na Kanani.
- ⁹ Wana ūa Etiyopiya ūkawā aŵa: Seba, Havila, Sabuta, Raama na Sabuteka. Wana ūa Raama ūkawā aŵa: Sheba na Dedani.
- ¹⁰ Etiyopiya wakababa Nimurodi mweneuyo wakawā chinkhara chakudanga pa charu cha pasi.
- ¹¹ Eguputo wakababa Ludimu, Anamimu, Lehabimu, Nafituhimu,
- ¹² Patirusimu, Kasiluhimu (mwa mweneuyo mukafuma ūaFilisiti) na Kafitorimu.
- ¹³ Kanani wakababa Sidoni, mwana wakhe wa uŵere, na Heti.
- ¹⁴ Kanani wakaŵaso wiskewokuru wa ūaYebusi, ūaAmori, ūaGirigashi,
- ¹⁵ ūaHivi, ūaAriki, ūaSini,
- ¹⁶ ūaArivadi, ūaZemari na ūaHamati.
- ¹⁷ Wana ūa Shemu ūkawā aŵa: Elamu, Ashuru, Aripakishadi, Ludi, Aramu, Uzi, Hulu, Getere na Mesheki.
- ¹⁸ Aripakishadi wakababa Shela, ndipo Shela wakababa Ebere.
- ¹⁹ Ebere wakababa ūana ūnarume ūwiri. Yumoza wakawā Pelegi, (pakuti mu mazuŵa ghakhe ūanthu mu charu ūkagawikana), ndipo munung'una wakhe wakaŵa Yokutani.
- ²⁰ Yokutani wakababa Alimodadi, Shelefu, Hazaramaveti, Yera,

- ²¹Hadoramu, Uzala, Dikila,
²²Ebala, Abimayele, Sheba,
²³Ofiri, Havila na Yobabu. Wose aŵa wakawâwa wana ŵa Yokutani.
²⁴ŵa mphapu ya Shemu wakawâwa aŵa: Aripakishadi, Shela,
²⁵Ebere, Pelegi, Rewu,
²⁶Serugu, Nahoro, Tera,
²⁷ndiposo na Abramu, uyo wakiza kathyika kuti Abrahamu.

ŵa mphapu ya Ishimaele

(Mut 25.12-16)

- ²⁸ŵana ŵa Abrahamu wakawâwa aŵa: Yisake na Ishimaele.
²⁹Miwiyo yayo yikaŵa nttheura: Ishimaele wakababa ŵana 12. Mwana wa uŵere wakawâwa Nebayoti. Pakawâso Kedara, Adibeyele, Mibisamu,
³⁰Mishima, Duma, Masa, Hadadi, Tema,
³¹Yeturu, Nafishi, na Kedema. Ŵeneaŵa ndiwo ŵana ŵa Ishimaele.
³²ŵana ŵa Ketura, muwoli muchoko wa Abrahamu, wakawâwa aŵa: Zimurani, Yokishani, Medani, Midiyani, Ishibaki na Shuwa. ŵana ŵa Yokishani wakawâwa aŵa: Sheba na Dedani.
³³ŵana ŵa Midiyani wakawâwa aŵa: Efa, Efere, Hanoki, Abida na Elida. Wose aŵa wakawâwa ŵa mphapu ya Ketura.

ŵa mphapu ya Esau

(Mut 36.1-19)

- ³⁴Abrahamu wakababa Yisake. ŵana ŵa Yisake wakawâwa aŵa: Esau na Yakhobe.
³⁵ŵana ŵa Esau wakawâwa aŵa: Elifazi, Rewele, Yeushi, Yalamu na Kora.
³⁶ŵana ŵa Elifazi wakawâwa aŵa: Temani, Omara, Zefi, Gatamu, Kenazi, Timuna na Amaleki.
³⁷ŵana ŵa Rewele wakawâwa aŵa: Nahati, Zera, Shama na Miza.

Wanthu awo wakadanga kukhara mu Edomu

(Mut 36.20-30)

- ³⁸ŵana ŵa Seyiri wakawâwa aŵa: Lotani, Shobala, Zibeyoni, Ana, Dishoni, Ezere, na Dishani.
³⁹ŵana ŵa Lotani wakawâwa aŵa: Hori na Homamu. Mudumbu wakhe wa Lotani wakawâwa Timuna.
⁴⁰ŵana ŵa Shobala wakawâwa aŵa: Aliyani, Manahati, Ebala, Shefi na Onamu. ŵana ŵa Zibeyoni wakawâwa aŵa: Aya na Ana.

⁴¹Mwana wa Ana wakaŵa Dishoni. Wana ūa Dishoni wakaŵa aŵa: Hamurani, Eshibani, Itirani na Kerani.

⁴²Wana ūa Ezere wakaŵa aŵa: Bilihani, Zavani na Yakani. Wana ūa Dishani wakaŵa aŵa: Uzi na Arani.

Wakaronga ūa ku Edomu

(Mut 36.31-43)

⁴³Aŵa ndiwo wakaronga awo wakawusanga mu charu cha Edomu pambere kundaweko karonga wakuwusa ūalsraele: Bela mwana wa Beyoro, ndipo msumba wakhe ukachemeka Dinihaba.

⁴⁴Bela wakati wafwa, Yobabu mwana wa Zera wa ku Bozira ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

⁴⁵Yobabu wakati wafwa, Hushamu wa mu charu cha ūa Temani ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

⁴⁶Hushamu wakati wafwa, Hadadi mwana wa Bedadi, mweneuyo wakathereska ūa Midiyani mu charu cha Mowabu, ndiyo wakawusa mu malo ghakhe, ndipo msumba wakhe ukachemeka Aviti.

⁴⁷Hadadi wakati wafwa, Samula wa ku Masireka ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

⁴⁸Samula wakati wafwa, Shawulu wa ku Rehoboti, msumba wa pa mronga wa Yufurate, ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

⁴⁹Shawulu wakati wafwa, Baala Hanani mwana wa Akibori ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

⁵⁰Baala Hanani wakati wafwa, Hadadi ndiyo wakawusa mu malo ghakhe, ndipo msumba wakhe ukachemeka Pawu. Muwoli wakhe wakaŵa Mehetabele, mwana wa Matiredi, mwana wa Mezahabu.

⁵¹Hadadi wakafwa. Ūarongozgi ūa ku Edomu wakaŵa aŵa: Timuna, Aliva, Yeteti,

⁵²Oholibama, Ela, Pinoni,

⁵³Kenazi, Temani, Mibizara,

⁵⁴Magadiyele, ndiposo na Iramu. Ūeneaŵa ndiwo ūarongozgi ūa ku Edomu.

1 Midauko 2

Wana ūa Yakhobe

¹Wana ūa Yakhobe wakaŵa aŵa: Rubeni, Simiyoni, Levi, Yuda, Isakara, Zebuloni,

²Dani, Yosefe, Benjamini, Nafutali, Gadi na Ashere.

³Yuda wakababa wana aŵa: Ere, Onani na Shela. Wakamubabira wana w̄atatu aŵa ndi Batishuwa mwanakazi muKanani. Ere mwana wa uŵere wa Yuda wakanangira FUMU. Ntheura FUMU yikamukoma.

⁴Tamara mukamwana wakhe wakamubabira wana w̄awiri, Perezi na Zera. Yuda wakaŵa na wana w̄anarume wankonde wose pamoza.

⁵Perezi wakababa wana w̄awiri, Hezironi na Hamulu.

⁶Zera wakababa wana aŵa: Zimuri, Etani, Hemani, Kalikolo na Dara. Wose pamoza wakaŵa wankonde.

⁷Mwana wa Karimi wakaŵa Akara uyo wakasuzgiska w̄aIsraele pakuswa dango ilo likukanizga kusunga vinthu ivyo vikaŵa vyakutembeka.

⁸Mwana wa Etani wakaŵa Azariya.

Ŵawiskekuru w̄a Davide

⁹Wana awo wakababa Hezironi ndi aŵa: Yerameyele, Ramu na Kalebayi.

¹⁰Ramu wakababa Aminadabu, ndipo Aminadabu wakababa Nashoni murongozgi wa fuko la Yuda.

¹¹Nashoni wakababa Salima, Salima wakababa Bowazi.

¹²Bowazi wakababa Obedi ndipo Obedi wakababa Yese.

¹³Yese wakababa Eliyabu mwana wakhe wa uŵere, wa chiŵiri Abinadabu, wa chitatu Shimeya,

¹⁴wa chinayi Netanele, wa chinkhonde Radayi,

¹⁵wa chinkhonde na chimoza Ozemu, wa chinkhonde na chiŵiri Davide.

¹⁶Ŵadumbu wawo wakaŵa Zeruya na Abigelu. Wana w̄a Zeruya ndi aŵa: Abishayi, Yowabu na Asahele. Wose pamoza wakaŵa w̄atatu.

¹⁷Abigelu wakababa Amasa ndipo wiske wa Amasa wakaŵa Yetere mulshimaele.

Ŵa mphapu ya Hezironi

¹⁸Kalebu mwana wa Hezironi wakababa mwana mwanakazi zina lakhe Yeriyoti mu muwoli wakhe Azuba. Wana w̄a Yeriyoti wakaŵa aŵa: Yeshere, Shobabu na Aridoni.

¹⁹Wakati wafwa Azuba, Kalebu wakatora Efurati, mweneuyu wakamubabira Huru.

²⁰Huru wakababa Uri, ndipo Uri wakababa Bezalele.

²¹Pamanyuma pakhe Hezironi wakanjira mu mwanakazi mweneuyo wakaŵa mwana wa Makiri, wiske wa Gileyadi. Hezironi wakaŵa na virimika 50 na limoza apo wakamutoranga kuŵa muwoli wakhe. Ndipo mwanakazi yura wakamubabira Segubu.

²²Segubu wakababa Yayiri mweneuyo wakaŵa na misumba 20 na yitatu mu charu cha Gileyadi.

²³Kweni ŵaGeshuru na ŵaAramu wakaŵapoka Havoti Yayiri na Kenati pamoza na vikaya vyakhe na mizi 60. Wose aŵa wakaŵa ŵa mphapu ya Makiri, wiske wa Gileyadi.

²⁴Hezironi wakati wafwa ku Kalebu Efurata, Tekowa wakanjira mwa Abiya, muwoli wa wiske Hezironi ndipo wakababamo Ashuru.

ŵa mphapu ya Yerameyele

²⁵Yerameyele, mwana wa uŵere wa Hezironi wakababa ŵana aŵa: Ramu mwana wa uŵere, Buna, Oreni, Ozemu na Ahiya.

²⁶Yerameyele wakaŵaso na mwanakazi munyakhe zina lakhe Atara. Iyo wakababa Onamu.

²⁷ŵana ŵa Ramu mwana wa uŵere wa Yerameyele wakaŵa: Maazi, Yamini na Ekere.

²⁸ŵana ŵa Onamu wakaŵa: Shamayi na Yada. ŵana ŵa Shamayi wakaŵa Nadabu na Abishuru.

²⁹Muwoli wakhe wa Abishuru wakaŵa Abihayili ndipo wakamubabira Abani na Molidi.

³⁰ŵana ŵa Nadabu wakaŵa Seledi na Apayimu. Seledi wakafwa wambula ŵana.

³¹Mwana wa Apayimu wakaŵa Ishi. Mwana wa Ishi wakaŵa Sheshana. Mwana wa Sheshana wakaŵa Ahilayi.

³²Yada, mwana munyakhe na Shamayi, wakababa ŵana ŵawiri, Yetere na Yonatani. Yetere wakafwa wambula mwana.

³³ŵana ŵa Yonatani wakaŵa Peleti na Zaza. Aŵa ndiwo wakaŵa ŵa mphapu ya Yerameyele.

³⁴Sheshana wakaŵavye ŵana ŵanarume, wakaŵa na ŵana ŵanakazi pera. Kweni Sheshana wakaŵa na muzga muEguputo, zina lakhe Yariha.

³⁵Ntheura Sheshana wakatengweska mwana wakhe kwa Yariha muzga wakhe yura. Ndipo mwanakazi yura wakamubabira Atayi.

³⁶Atayi wakababa Natani, Natani wakababa Zabadi.

³⁷Zabadi wakababa Efulala, Efulala wakababa Obedi.

³⁸Obedi wakababa Yehu, Yehu wakababa Azariya.

³⁹Azariya wakababa Helezi ndipo Helezi wakababa Eleyasa.

⁴⁰Eleyasa wakababa Sisimayi, Sisimayi wakababa Shalumu.

⁴¹Shalumu wakababa Yekamiya, ndipo Yekamiya wakababa Elishama.

ŵa mphapu ūanyakhe ū Kalebu

⁴²Ŵana ūa Kalebu, mwana munyakhe na Yerameyele ndi aŵa: Mesha mwana wakhe wa uŵere ndi mweneuyo wakababa Zifu. Zifu wakababa Maresha, Maresha wakababa Heburoni.

⁴³Ŵana ūa Heburoni ndi aŵa: Kora, Tapuwa, Rekemu na Shema.

⁴⁴Shema wakababa Rahamu, wiske wa Yorikeyamu. Rekemu wakababa Shamayi.

⁴⁵Mwana wa Shamayi wakaŵa Mawoni. Sono Mawoni wakaŵa wiske wa Betizuru.

⁴⁶Nayoso Efa, muwoli muchoko wa Kalebu wakababa Harani, Moza na Gazeze. Harani wakaŵa wiske wa Gazeze.

⁴⁷Ŵana ūa Yadai ndi aŵa: Regemu, Yotamu, Geshani, Peleti, Efa na Shaafu.

⁴⁸Maaka, muwoli muchoko wa Kalebu, wakababa Shebere na Tirihana.

⁴⁹Mwanakazi uyu wakababaso Shaafu, wiske wa Madimana, Sheva wiske wa Makibena na Gibeya. Mwana mwanakazi wa Kalebu wakaŵa Akisa.

⁵⁰Ŵeneaŵa ndiwo ūakaŵa ū mphapu ya Kalebu. Ŵana ūa Huru, mwana wa uŵere wa Efurata, ndi aŵa: Shobala, wiske wa Kiriyati Yeyarimu,

⁵¹Salima, wiske wa Betelehemu na Harefu wiske wa Beti Gadere.

⁵²Shobala wiske wa Kiriyati Yeyarimu wakaŵa na Ŵana ūanyakhe ūanarume aŵa: Haroye, ndiko kuti hafu ya ūaMenuhoti.

⁵³Mbumba za Kiriyati Yeyarimu ndi izi: ŴaItiri, ūaPutu, ūaShumati na ūaMishirayi. Mwa aŵa ndimo mukafumira ūaZorati na ūaEshitawolo.

⁵⁴Ŵana ūa Salima ndi aŵa: Betelehemu ūaNetofati, ūaAtaroti Beti Yowabu, na hafu wa ūaManahati ndiposo ūaZora.

⁵⁵(Mbumba za ūalembi izo zikakharanga ku Yabezi ndi izi: ŴaTirati, ūaShimeyati, na ūaSukati. Aŵa ndiwo ūaKeni ūeneawo mba mbumba ya Hamati, wiske wa ūaRekabu.)

1 Midauko 3

Ŵana ūa Karonga Davide

¹Ŵana ū Davide weneawo ūkababikira ku Heburoni ūkawā aŵa: Amunoni, mweneuyo nyina wakaŵa Ahinowamu muYezireyele ndiyo wakaŵa wa uŵere. Wa chiŵiri wakaŵa Daniyele mweneuyo nyina wakaŵa Abigelu muKarimele.

²Wa chitatu wakaŵa Abisalomu mweneuyo nyina wakaŵa Maaka, mwana wa Talimayi, karonga wa ku Geshuru. Wa chinayi wakaŵa Adoniya, mweneuyo nyina wakaŵa Hagiti.

³Wa chinkonde wakaŵa Shefatiya mweneuyo nyina wakaŵa Abitala. Wa chinkonde na chimoza wakaŵa Itireyamu uyo nyina wakaŵa Egila.

⁴Ŵana aŵa ūankonde na yumoza ūkababikira ku Heburoni kwenekuko wakawusa virimika vinkonde na viŵiri pachanya myezi yinkonde na umoza. Wakawusa mu Yerusalem virimika 33.

⁵Davide wakawusa virimika 33 mu Yerusalem. Ŵana awo ūkababikira mu Yerusalem ndi aŵa: Shimeya, Shobabu, Natani, na Solomoni. Ŵana ūnayi aŵa ndiwo ūkababika mwa Batishuwa mwana wa Amiyele.

⁶Ŵanyakhe ndi aŵa: Ibihara, Elishama, Elifeleti,

⁷Noga, Nefegi, Yafiya,

⁸Elishama, Eliyada na Elifeleti. Wose pamoza ūkawā ūankonde na ūnayi.

⁹Wose aŵa ūkawā ūna ūa Davide kwambula kusazgirako ūna awo wakababa mu ūwoli ūkhe ūchoko. Tamara ndiyo wakaŵa mudumbu wawo.

Ŵa mphapu ya Karonga Solomoni

¹⁰Ŵa mphapu ya Solomoni ndi aŵa: Rehobowamu wakababa Abiya. Abiya wakababa Asa, Asa wakababa Yehoshafati,

¹¹Yehoshafati wakababa Yoram. Yoram wakababa Ahaziya, Ahaziya wakababa Yowashi.

¹²Yowashi wakababa Amaziya, Amaziya wakababa Azariya, Azariya wakababa Yotamu.

¹³Yotamu wakababa Ahazi, Ahazi wakababa Hezekiya, Hezekiya wakababa Manase.

¹⁴Manase wakababa Amoni, Amoni wakababa Yosiya.

¹⁵Yosiya wakaŵa na ūna aŵa: Yohanani mwana wa uŵere, wa chiŵiri Yehoyiyakimu, wa chitatu Zedekiya, ndipo chinayi Shalumu.

¹⁶Ŵana ūa Yehoyiyakimu ndi aŵa: Yehoyiyakini na Zedekiya.

Ŵa mphapu ya Karonga Yehoyiyakini

¹⁷Ŵana ūa Yehoyiyakini, mweneuyo wakatorekera ku umikori ndi aŵa: Shatiyele.

¹⁸Malikiramu, Pedaya, Shenazara, Yekamiya, Hoshama na Nedabiya.

¹⁹Ŵana ūa Pedaya ndi aŵa: Zerubabele na Shimeyi. Ndipo Ŵana ūa Zerubabele ndi aŵa: Meshulamu, Hananiya na Shelomoti mudumbu wawo.

²⁰Wakaŵaso na Ŵana ūanyakhe ŵankhonde aŵa: Hashuba, Ohele, Berekiya, Hasadiya, na Yushabu Hesedi.

²¹Ŵana ūa Hananiya ndi aŵa: Pelatiya na Yeshaya. Sono Yeshaya wakababa Refaya, Refaya wakababa Arinani, Arinani wakababa Obadiya, Obadiya wakababa Shekaniya.

²²Mwana wa Shekaniya wakaŵa Shemaya. Ŵana ūa Shemaya ndi aŵa. Hatushi, Igala, Bariya, Neyariya na Shafati, ŵankhonde na yumoza.

²³Neyariya wakababa Ŵana ūwatatu, Eliyoyenayi Hezekiya na Azirikamu.

²⁴Eliyoyenayi wakababa Ŵana ūankhonde na ūawiri aŵa: Hodaviya, Eliyashibu, Pelaya, Akubu, Yohanani, Delayila na Anani.

1 Midauko 4

Ŵa mphapu ya Yuda

¹Ŵana ūa Yuda ndi aŵa: Perezi, Hezironi, Karimi, Huru na Shobala.

²Reyaya mwana wa Shobala ndiyo wakababa Yahati, Yahati wakababa Ahumayi na Lahadi. Aŵa ndiwo ūakawā mbumba za ūaZorati.

³Ŵana ūa Etamu ūakawā aŵa: Yezireyele, Ishima na Idibashi, na mudumbu wawo Hazeleleponi,

⁴ndiposo na Penuyele wiske wa Gedoro na Ezere wiske wa Husha. Aŵa ndiwo ūakawā Ŵana ūa Huru mwana wa uwere wa Efurati ndiposo wiske wa Betelehemu.

⁵Ashuru wiske wa Tekowa, wakaŵa na ūnakazi ūawiri, Hela na Naara.

⁶Naara wakamubabira Ahuzamu, Hefere, Temeni na Haahashitari. Aŵa ndiwo ūakawā Ŵana ūa Naara.

⁷Ŵana ūa Hela ūakawā aŵa: Zereti, Izihara, Zohara, na Etinani,

⁸Kozi wakababa Anubu, Zobeba na mbumba za Aharihele mwana wa Harumu.

⁹Kukawā munthu munyakhe zina lakhe Yabezi mweneuyo ūakamuchindika kuruska Ŵana ūanyakhe. Nyina wakamuthya zina lakuti Yabezi pakuti wakapulika vyakuŵinya pakumubaba.

¹⁰Yabezi wakaromba kwa Chiuta wa Israele wakati, "Mwe Chiuta wane, nkhuromba kuti munditumbike ndipo mukuzge charu chane. Muŵe nane ndipo mundisungilire ku uheni mwakuti ndireke kunjira mu visuzgo." Ntheura Chiuta wakamupa icho wakaromba.

Mazina ghanyakhe gha zimbumba

¹¹Kelubu mwana munyakhe na Shuba wakababa Mehiri, mweneuyo wakababa Eshitoni.

¹²Eshitoni wakababa Beti Rafa, Paseya na Tehina wiske wa Iri Nahashi. Aŵa ndiwo ūkawâwa ūReka.

¹³Ŵana ū Kenazi ndi aŵa: Otiniyele na Seraya. Ŵana ū Otiniyele ndi aŵa: Hatati na Meyonotayi.

¹⁴Meyonotayi wakawâwa wiske wa Ofura. Seraya wakababa Yowabu wiske wa ūGeharashimu. Ŵakachemeka ntheura pakuti ūanthu aŵa ūkawâwa ūasiri.

¹⁵Ŵana ūatatu ū Kalebu mwana wa Yefune ndi aŵa: Iru, Ela na Naamu. Mwana wa Ela wakawâwa Kenazi.

¹⁶Ŵana ū Yehalelele ndi aŵa: Zifu, Zifa, Tiriya na Asarele.

¹⁷Ŵana ū Ezira ndi aŵa: Yetere, Meredi, Efere na Yaloni. Meredi wakatora Bitiya mwana mwanakazi wa Faro. Bitiya wakawâwa na nthumbo ndipo wakababa Miriyamu, Shamayi na Ishiba mweneuyo wakawâwa wiske wa Eshitemowa.

¹⁸Muwoli wakhe muYuda wakababa Yaredi, wiske wa Gedoro, na Hebere, wiske wa Soko, ndiposo na Yekutiyele, wiske wa Zanowa. Ŵeneaŵa ūkawâwa ūana ū Bitiya, mwana mwanakazi wa Faro uyo Meredi wakamutora.

¹⁹Ŵana ū muwoli wa Hodiya, mudumbu wakhe wa Nahamu, ndiwo wakababa Keyila wa fuko la Garimu ndiposo na Eshitemowa wa fuko la Maaka.

²⁰Ŵana ū Shimoni ndi aŵa: Amunoni, Rina, Beni Hanani na Tiloni. Ŵana ū Ishi ndi aŵa: Zoheti na Beni Zoheti.

Ŵa mu mbumba ya Shela

²¹Ŵana ū Shela mwana wa Yuda ndi aŵa: Ere mweneuyo wakababa Leka, Laada mweneuyo ndi wiske wa Maresha, ndiposo na mbumba za awo ūkarakanga salu za bafuta ku Beti Ashibeya,

²²ndiposo na Yokimu na ūanthu ūa ku Kozeba, Yowashi na Sarafu, mweneuyo wakawusanga ku Mowabu kweni wakawerera ku Betelehemu (Mudauko uwu ngwa kale.)

²³Ŵeneaŵa ndiwo ūkawâwa ūwawuvi ūa viŵiya ndiposo ūkawâwa ūnenekaya ūa ku Netayimu na Gedera. Ūkakkara kwenkura pamoza na karonga na kuchita milimo yakhe.

ŵa mphapu ya Simiyoni

²⁴Ŵana ūa Simiyoni ndi aŵa: Nemuyele, Yamini, Yaribu, Zera, na Shawulu.

²⁵Shawulu wakababa Shalumu, Shalumu wakababa Mibisamu ndipo Mibisamu wakababa Mishima.

²⁶Ŵana ūa Mishima ndi aŵa: Hamuwele mweneuyo wakababa Zakuru, ndipo nayo Zakuru wakababa Shimeyi.

²⁷Shimeyi wakaŵa na ūana ūnarume 16 na ūana ūnakazi ūankonde na yumoza. Kweni ūana ūnyakhe na Shimeyi kuti ūkawā na ūana ūnandi chara nanga ndi mbumba yawo yose kuti yikandana nga ndi ūaYuda chara.

²⁸Iwo ūkakharanga ku Beyeresheba, Molada, Hazara Shuwala,

²⁹Biliha, Ezemu, Toladi,

³⁰Betuwele, Horima, Zikilagi,

³¹Beti Marikaboti, Hazara Susimu, Beti Biri, na Shaarayimu. Iyi yikaŵa misumba yawo kuya kafika pa nyengo iyo Davide wakamba kuwusa.

³²Ndipo vikaya vyawo vikaŵa ivi: Etamu, Ayini, Rimoni, Tokeni, na Ashani pamoza msumba yinkhonde,

³³kusazgirapo vikaya vinyakhe vyose vyeneivyo vikayizingirizga misumba iyi kuya kafika ku Baala. Ivi ndivyo vikaŵa vikaya vyawo, ndipo ūkasungilira makora mudauko wa ndondomeko ya miwiyo yawo.

³⁴Mazina ghawo ghakalembeka ntheura: Meshobabu, Yamuleki, Yosha mwana wa Amaziya,

³⁵Yoyele, Yehu mwana wa Yoshibiya mwana Seraya, Seraya mwana wa Asiyele,

³⁶Eliyoyenayi Yaakoba, Yeshohaya, Asaya, Adiyele, Yesimiyele, Benaya,

³⁷Ziza mwana wa Shifi, Shifi mwana wa Aloni, Aloni mwana wa Yedaya, Yedaya mwana wa Shimuri, Shimuri mwana Shemaya.

³⁸Wanthu aŵa mazina ghazunurika pachanya ndiwo ūkawā ūraraŵarara mu mbumba zawo. Wanthu mu nyumba za ūwiskewokuru ūkandana chomene.

³⁹Iwo ūkenda kuya kafika pa unjiliro wa msumba wa Gedoro ku dera la ku mafumiro gha dazi kwa chidika, kupenja maluhari gha mberere na mbuzi zawo.

⁴⁰Kwenekuko ūkasanga luhari luweme na lwa kubiriŵira. Charu nacho chikawā chisani, cha bata na cha mutende. Wanthu awo ūkawā mwenemura kale ūkawā ūHamu.

⁴¹Mu mazuŵa gha Hezekiya karonga wa charu cha Yuda, ūnthu aŵa ūalembe ka mazina apa wakiza na kupankhura mahema ghawo na kuŵakoma ūMeyunimu awo ūkakharanga mwenemura. Ūkawāmalirathu mwakuti

ŵakupulikikwaso chara mpaka sono. Iwo ŵakakhazikika mu malo ghawo ghara pakuti mukâwa maluhari ghakuryeskeramo mberere na mbuzi zawo.

⁴²ŵaSimiyoni ŵanyakhe 500 ŵakaruta ku Phiri la Edomu pasi pa urongozgi wa ŵana ŵa Ishi aŵa: Pelatiya, Neyariya, Refaya na Uziyele.

⁴³Iwo ŵakaŵakoma ŵanthu awo ŵakakharako mu ŵaAmaleki ŵeneawo ŵakaphokwa ndipo ŵakakhara kwenekura mpaka sono.

1 Midauko 5

ŵa mphapu ya Rubeni

¹Aŵa ndiwo ŵa mphapu ya Rubeni mwana wa uŵere wa Israele. (Rubeni wakaŵa nadi mwana wa uŵere, kweni chifukwa wakagonana na yumoza wa ŵawoli ŵachoko ŵa ŵawiske, uŵere wakhe ukapika ku ŵana ŵa Yosefe mwana wa Israele. Ntheura walije kulembeka mu ndondomeko ya miwiro kwakuyana na uŵere.

²Nangauli ŵaYuda ŵakaŵa ŵankhongono kuruska ŵana ŵanyawo na kuti mwa iyo mukafumira karonga mukuru, kweni uŵere wakhe ukaŵa wa Yosefe.)

³Ntheura ŵana ŵa Rubeni wa uŵere wa Israele ndi aŵa: Hanoki, Palu, Hezironi na Karimi.

⁴ŵana ŵa Yoyele ndi aŵa: Shemaya, ndipo Shemaya wakababa Gogi, Gogi wakababa Shimeyi, Shimeyi wakababa Mika,

⁵Mika wakababa Reyaya, Reyaya wakababa Baala,

⁶Baala wakababa Beyera, mweneuyo Tigilati Pilesere, karonga wa charu Asiriya wakamutorera ku umikori. Iyo ndiyo wakaŵa mukuru mu ŵaRubeni.

⁷ŵabali ŵakhe ŵakapendeka mbumba na mbumba kwakuyana na miwiro yawo. Mukuru wakaŵa Yeyiele, mbwenu Zakariya.

⁸Ndiposo na Bela mwana wa Azazi. Sono Azazi wakaŵa mwana wa Shema ndipo Shema wakaŵa mwana wa Yoyele. Iwo ŵakakhanga ku Aroyere na kubaralika kuya kafika ku Nebo na ku Baala Meyoni.

⁹Iwo ŵakakhoso ku dera la ku mafumiro gha dazi charu chawo chikaya kafika ku unjiliro wa chiparamba, dera lino la mronga wa Yufurate, chifukwa ng'ombe zawo zikandana chomene mu charu cha Gileyadi.

¹⁰Mu mazuŵa gha Sauli, ŵaRubeni ŵakarwa nkhondo na ŵaHagara awo ŵakawathereska. ŵaRubeni ŵakakhara mu mahema ghawo mu chigaŵa chose cha ku mafumiro gha dazi kwa Gileyadi.

ŵa mphapu ya Gadi

¹¹Ŵana ū Gadi ūkakhara kudunjikana nawo mu charu cha Bashani kuya kafika ku Saleka.

¹²Mukuru wawo wakaŵa Yoyele, wa chiŵiri wakaŵa Shafamu, Yanayi ndiposo na Shafati ku Bashani.

¹³Ŵabali ūwawo kwakuyana na nyumba za ūwiskewo ūkakaŵa ūankonde na ūwiri aŵa: Mikayele, Meshulamu, Sheba, Yorayi, Yakani, Ziya na Ebere.

¹⁴Aŵa ndiwo ūkakaŵa ūana ūa Abihayili mwana wa Huri, mwana wa Yarowa mwana wa Gileyadi, mwana wa Mikayele, mwana wa Yeshishayi, mwana wa Yado, mwana wa Buzi.

¹⁵Ahi wakaŵa mwana wa Abidiyele, Abidiyele wakaŵa mwana wa Guni, uyo wakaŵa murara mu nyumba za ūwiskewo.

¹⁶ŴaGadi ūkakharanga ku chigâwa cha Gileyadi mu charu cha Bashani na mu mizi yakhe, ndiposo na mu charu chose cha maluhari gha mu Sharoni kuya kafika ku mphaka zakhe.

¹⁷(Wose aŵa ūkalembeka kwakuyana na ndondomeko ya miwiyo yawo mu mazuŵa gha Yotamu karonga wa charu cha Yuda, na mu mazuŵa gha Yerobowamu karonga wa charu cha Israele.)

Vitha vya nkhondo vya mafuko gha ku mafumiro gha dazi

¹⁸Ŵa fuko la Rubeni, ūa fuko la Gadi na hafu wa fuko la Manase ūkakaŵa na vinkhara ivyo vikamanya kurwa nkhondo na nguru, na lupanga ndiposo na mauta. Wose pamoza ūkakaŵa 44,760 ūkunozgekera kurwa nkhondo.

¹⁹Iwo ūkarwa na ūaHagara, ūaYeturu, ūaNafishi na ūaNodabu.

²⁰Sono para Chiuta wakaŵawovwira pakurwa nkhondo na mafuko ghanyakhe ūkathereskeka. Iwo ūkarombanga kwa Chiuta apo ūkarwanga, ndipo Chiuta wakapulika kuŵeya kwawo chifukwa ūkamugomezga.

²¹Ŵakâwapoka ūangamilia 50,000, mberere 250,000, mbunda 2,000. Ūkakoraso ūanthu ūamoyo 100,000.

²²Ūanthu ūanandi ūkakomeka chifukwa nkhondo yikâwa ya Chiuta. Iwo ūkakhara mu malo ghawo mpaka pa ūkathereska mpaka pa nyengo ya kutorekera ku umikori.

ŴaManase ūa ku mafumiro gha dazi

²³Ūanthu hafu wa fuko la Manase ūkakharanga mu charu chira cha ku mafumiro gha dazi. Iwo ūkakaŵa ūanandi chomene kufuma ku chigâwa cha Bashani na kuya kafika Baala Heremoni, Seniri na ku Phiri la Heremoni.

²⁴Ŵararaŵarara mu mbumba za ūwiskewo ūkakaŵa aŵa: Efere, Ishi, Eliyele, Aziriyele, Yeremiya, Hodaviya ndiposo na Yadiyele. Iwo aŵa ūkakaŵa vinkhara

mu nkhondo, na âwakumanyikwa ndiposo âwarongozgi mu nyumba za âwawiskewo.

Mafuko gha ku mafumiro gha dazi ghakuyorekera ku umikori

²⁵Kweni âwanthu âwara âwakamwanangira Chiuta wa âwawiskewokuru. Iwo âwakachita uzaghali pakurondezga âwachiuta ngoza âwa âwenecharu chira, âwanthu âweneawo Chiuta wakaâwamara panthazi pavo.

²⁶Ntheura Chiuta wa Israele wakawuska mtima wa Pulu uyo zina linyakhe likâwa Tigilati Pilesere, karonga wa charu cha Asiriya, ndipo wakaâwayora âwa fuko la Rubeni, âwa fuko la Gadi na hafu wa fuko la Manase na kuruta nawo ku Hala, ku Haboro, ku Hara na ku mronga wa Gozani kwenekuko âwakukhara mpaka sono.

1 Midauko 6

ÂWa mphapu ya Levi

¹ÂWana âwa Levi ndi aâwa: Gerishoni, Kohati, na Merari.

²ÂWana âwa Kohati ndi aâwa: Amuramu, Izihara, Heburoni na Uziyele.

³ÂWana âwa Amuramu ndi aâwa: Aroni, Mozesi na Miriyamu. ÂWana âwa Aroni ndi aâwa: Nadabu, Abihu, Eleyazara na Itamara.

⁴Eleyazara wakababa Finehasi, Finehasi wakababa Abishuwa,

⁵Abishuwa wakababa Buki, Buki wakababa Uzi,

⁶Uzi wakababa Zerahiya, Zerahiya wakababa Merayoti,

⁷Merayoti wakababa Amariya, Amariya wakababa Ahitubu,

⁸Ahitubu wakababa Zadoki, Zadoki wakababa Ahimaazi,

⁹Ahimaazi wakababa Azariya, Azariya wakababa Yohanani,

¹⁰Yohanani wakababa Azariya (ndi mweneuyo wakateŵeta nga ndi musofi mu Nyumba ya Chiuta iyo Solomoni wakazenga ku Yerusalem.)

¹¹Azariya wakababa Amariya, Amariya wakababa Ahitubu,

¹²Ahitubu wakababa Zadoki, Zadoki wakababa Shalumu,

¹³Shalumu wakababa Hilikiya, Hilikiya wakababa Azariya,

¹⁴Azariya wakababa Seraya, Seraya wakababa Yehozadaki.

¹⁵Ndipo Yehozadaki wakatorekera ku umikori para FUMU yikâwatumizga ku umikori âwaYuda na âwa mu Yerusalem na nkhongono za Nebukadinezara.

ÂWa mphapu âwanyakhe âwalevi

¹⁶Ŵana ū Levi ndi aŵa: Gerishomu, Kohati na Merari.

¹⁷Sono agha ndigho mazina gha Ŵana ū Gerishomu: Libini na Shimeyi.

¹⁸Ŵana ū Kohati ndi aŵa: Amuramu, Izihara, Heburoni na Uziyele.

¹⁹Ŵana ū Merari ndi aŵa: Mali na Mushi. Mbumba za ūLevi kwakuyana na nyumba za ūwiskewokuru ndi zenezizi izi.

²⁰Ŵana ū Gerishomu ndi aŵa: Libini wakababa Yahati, Yahati wakababa Zima,

²¹Zima wakababa Yowa, Yowa wakababa Ido, Ido wakababa Zera, Zera wakababa Yeyaterayi.

²²Ŵana ū Kohati ndi aŵa: Aminadabu, ndipo Aminadabu wakababa Kora, Kora wakababa Asiri, Asiri wakababa Elikana,

²³Elikana wakababa Ebiasafu, Ebiasafu wakababa Asiri, Asiri wakababa Tahati,

²⁴Tahati wakababa Uriyele, Uriyele wakababa Uziya, Uziya wakababa Shawulu.

²⁵Ŵana ū Elikana ndi aŵa: Amasayi na Ahimoti.

²⁶Ahimoti wakababa Elikana, Elikana wakababa Zofayi, Zofayi wakababa Nahati, Nahati wakababa Eliyabu,

²⁷Eliyabu wakababa Yerohamu, Yerohamu wakababa Elikana, ndipo Elikana wakababa Samuele.

²⁸Ŵana ū Samuele ndi aŵa: Yoyele mwana wakhe wa uŵere, Vashini, na Abiya.

²⁹Ŵana ū Merari ndi aŵa: Mali ndipo Mali wakababa Libini, Libini wakababa Shimeyi, Shimeyi wakababa Uza,

³⁰Uza wakababa Shimeya, Shimeya wakababa Hagiya, Hagiya wakababa Asaya.

Ŵimbi ū zisumu mu Nyumba ya Chiuta

³¹Aŵa ndiwo ūwanthu ūneawo Davide wakawika kurongozga kwimba mu Nyumba ya Chiuta, ūwakati ūwākamo Bokosi la Phangano la FUMU.

³²Wakuteŵeta pa kwimba sumu panthazi pa Chihema Chakupatulika, Chihema Chakukumaniranamo wakasuka Solomoni wakazenga Nyumba ya Chiuta mu Yerusalem. Ndipo iwo ūwakachitanga mlimo wawo kwakuyana na ndondomeko iyo ūwakawānozgera.

³³Sono aŵa ndiwo ūwanthu ūneawo ūwakateŵetanga pamoza na ūana ūwawo ūwanarume. Mu ūwakati mukawā Hemani uyo wakatanga sumu. Sono miwiro yawo yikawā ntheura. Hemani wakaŵa mwana wa Yoyele, mwana wa Samuele.

³⁴Samuele wakaŵa mwana wa Elikana, mwana wa Yerohamu, mwana wa Eliyele mwana wa Towa.

³⁵Towa wakaŵa mwana wa Zufu, mwana wa Elikana, mwana wa Mahati, mwana wa Amasayi.

³⁶Amasayi wakaŵa mwana wa Elikana, mwana wa Yoyele, mwana wa Azariya, mwana wa Zefaniya.

³⁷Zefaniya wakaŵa mwana wa Tahati, mwana wa Asiri, mwana wa Ebiyasafu, mwana wa Kora.

³⁸Kora wakaŵa mwana wa Izihara, mwana wa Kohati, mwana wa Levi, mwana wa Israele.

³⁹Pakaŵaso Hemani mwana munyakhe na Asafu mweneuyo wakovwirananga nayo. Asafu wakaŵa mwana wa Berekiya, mwana wa Shimeya.

⁴⁰Shimeya wakaŵa mwana wa Mikayele, mwana wa Baaseya, mwana wa Malikiya.

⁴¹Malikiya wakaŵa mwana wa Etini, mwana wa Zera, mwana wa Adaya.

⁴²Adaya wakaŵa mwana wa Etani, mwana wa Zima, mwana wa Shimeyi.

⁴³Shimeyi wakaŵa mwana wa Yahati, mwana wa Gerishomu, mwana wa Levi.

⁴⁴Ndipo ku dera la ku mazere kukaŵa ŵana ŵanyawo ŵaMerari mwa ntheura Etani wakaŵa mwana wa Kishi, mwana wa Abidi mwana wa Maluki.

⁴⁵Maluki wakaŵa mwana wa Hashabiya mwana wa Amaziya, mwana wa Hilikiya.

⁴⁶Hilikiya wakaŵa mwana wa Amizi, mwana wa Bani, mwana wa Shemere.

⁴⁷Shemere wakaŵa mwana wa Mali, mwana wa Mushi, mwana wa Merari, mwana wa Levi.

⁴⁸Ndipo ŵana ŵanyawo ŵaLevi ŵakimikikira mlimo wose wa mu Chihema cha mu Nyumba ya Chiuta.

Ŵa mphapu ya Aroni

⁴⁹Kweni Aroni na ŵana ŵakhe ndiwo ŵakaperekanga sembe pa jochero la sembe yakocha na pa jochero la vyakununkhira, pa milimo yose ya Malo Ghakupatulika Nkhanira na kuŵaphepiskira ŵalsraele kwakuyana na vyose ivyo Mozesi muteŵeti wa Chiuta wakaŵalayizgira.

⁵⁰Ŵana ŵa Aroni na ŵa mphapu yakhe ndi aŵa: Eleyazara. Sono Eleyazara wakababa Finehasi, Finehasi wakababa Abishuwa,

⁵¹Abishuwa wakababa Buki, Buki wakababa Uzi, Uzi wakababa Zerahiya.

⁵²Zerahiya wakababa Merayoti, Merayoti wakababa Amariya, Amariya wakababa Ahitubu.

⁵³Ahitubu wakababa Zadoki, Zadoki wakababa Ahimaazi.

Malo gha kukharamo wāLevi

⁵⁴Agha ndigho malo ghawo ghakukharamo kwakuyana na vikhazi vyawo mukati mu mphaka za charu chawo. Vikaperekka ku wā mphapu ya Aroni wa mu mbumba za wāKohati pakuti chigāwā chakudanga chikāwā chawo.

⁵⁵Wakapika Heburoni mu charu cha Yuda na maluhari ghakhe gha kuzingirizga.

⁵⁶Kweni minda ya misumba na vikaya vyakhe wākaviperekwa kwa Kalebu mwana wa Yefune.

⁵⁷Wana wā Aroni wākapika misumba iyi ya kuphokweramo Heburoni, Libina pamoza na maluhari ghakhe, Yatiri, Eshitemowa pamoza na maluhari ghakhe.

⁵⁸Hileni pamoza na maluhari ghakhe, Debiri pamoza na maluhari ghakhe,

⁵⁹Ashani pamoza na maluhari ghakhe na Beti Shemeshi pamoza na maluhari ghakhe.

⁶⁰Ndipo mu fuko la Benjmini, wākaperekwa misumba iyi: Geba pamoza na maluhari ghakhe, Alemeti pamoza na maluhari ghakhe ndiposo na Anatoti pamoza na maluhari ghakhe. Misumba yawo yose kwakuyana na mbumba zawo zose yikāwā 13.

⁶¹Awo wākakharako mu wā mbumba ya Kohati pakuchita mphenduzgo wākawagāwira misumba khumi kufuma ku hafu wa fuko la Manase.

⁶²WāGerishomu, kwakuyana na mbumba zawo, wākagaŵikira misumba 13, kufuma mu mafuko gha Isakara, Ashere, Nafutali, ndiposo na Manase ku Bashani.

⁶³WāMerari kwakuyana na mbumba zawo wākawagāwira misumba 12, kufuma mu mafuko gha Rubeni, la Gadi ndiposo na la Zebuloni.

⁶⁴Ntheura wāIsraele wākaperekwa ku wāLevi misumba pamoza na maluhari ghakhe.

⁶⁵Pakuchita mphenduzgo wākawapa misumba iyi, yeneiyo yazunurika apa, yakufuma mu fuko la Yuda, la Simiyoni na la Benjmini.

⁶⁶Mbumba zinyakhe za wāKohati wākazigaŵira misumba yakufuma ku fuko la Efurayimu.

⁶⁷Wākawapa misumba ya kuphokweramo iyi: Shekemu na maluhari ghakhe mu charu cha mapiri cha Efurayimu, Gezere pamoza na maluhari ghakhe,

⁶⁸Yokemeyamu pamoza na maluhari ghakhe, Beti Horoni pamoza na maluhari ghakhe,

⁶⁹Ayaloni pamoza na maluhari ghakhe, ndipo na Gati Rimoni pamoza na maluhari ghakhe.

⁷⁰Awo wakakharako mu waKohati wakapoka misumba yakufuma mu hafu wa fuko la Manase iyo ndi Anere pamoza na maluhari ghakhe, na Balaamu pamoza na maluhari ghakhe.

⁷¹Misumba iyo waGerishomu wakagawikira kufuma ku hafu wa fuko la Manase ndi iyi: Golani mu charu cha Bashani na maluhari ghakhe, na Ashitaroti pamoza na maluhari ghakhe.

⁷²Ndiposo wakagawikira misumba iyi kufuma mu fuko la Isakara: Kedeshi pamoza na maluhari ghakhe, Daberati pamoza na maluhari ghakhe.

⁷³Ramoti pamoza na maluhari ghakhe ndiposo na Anemu pamoza na maluhari ghakhe.

⁷⁴Ndiposo wakagawikira misumba iyi kufuma mu fuko la Ashere: Mashala pamoza na maluhari ghakhe, Abidoni pamoza na maluhari ghakhe,

⁷⁵Hukoku pamoza na maluhari ghakhe ndiposo Rehobu pamoza na maluhari ghakhe.

⁷⁶Wakagawikiraso misumba iyi kufuma ku fuko la Nafutali: Kedeshi wa ku Galileya pamoza na maluhari ghakhe, Hamoni pamoza na maluhari ghakhe, na Kiriyatayimu pamoza na maluhari ghakhe.

⁷⁷Awo wakakharako mu waMerari wakagawikira misumba iyo kufuma ku fuko la Zebuloni: Rimoni pamoza na maluhari ghakhe, ndiposo na Taboro pamoza na maluhari ghakhe.

⁷⁸Ndiposo ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani ku Yeriko, ku mafumiro gha dazi, kufuma mu fuko la Rubeni: Bezere mu mapopa na maluhari ghakhe, Yaza na maluhari ghakhe,

⁷⁹Kedemoti na maluhari ghakhe ndiposo na Mefaati na maluhari ghakhe.

⁸⁰Ndipo kufuma ku fuko la Gadi wakagawikiraso misumba iyi: Ramoti wa mu chigawa cha Gileyadi na maluhari ghakhe. Mahanayimu na maluhari ghakhe.

⁸¹Heshiboni na maluhari ghakhe ndiposo na Yazere na maluhari ghakhe.

1 Midauko 7

Wa mphapu ya Isakara

¹Wana wa Isakara wakaŵa wânayi, Tola, Puva, Yashubu, na Shimuroni.

²Ŵana ū Tola ndi aŵa: Uzi, Refaya, Yeriyele, Yamayi, Ibisamu na Shemuwele. Iwo ūkawā ūtararaŵarara mu nyumba za ūawiskewokuru ndiko kuti mbumba ya Tola. Wose aŵa ūkawā vinkhara vya nkhondo mukati mu miwiro yawo. Mu mazuŵa gha Davide unandi wawo ukaŵa 22,600.

³Mwana wa Uzi wakawā Izirahiya. Izirahiya wakawā na ūana aŵa: Mikayele, Obadiya, Yoyele na Ishiya ndipo wose ūankonde aŵa ūkawā ūarongozgi.

⁴Pamoza na iwo pakaŵa mawumba gha ūasilikari pa miwiro yawo kwakuyana na nyumba za ūawiskewokuru. Unandi wawo ūkawā 36,000, pakuti ūkatora ūnakazi ūnandi ndiposo ūkawā na ūana ūnandi.

⁵Ŵabali ūawo ū mu mbumba zose za ūalsakara ūkawā wose pamoza 87,000. Ūkawā vinkhara vya nkhondo ndipo ūa kalembeka kwakuyana na mbumba zawo.

Ūa mphapu ya Benjamini na Dani

⁶Ŵana ū Benjamini ūkawā ūatatu, Bela, Bekere, na Yediyayele.

⁷Ŵana ū Bela ndi aŵa: Eziboni, Uzi, Uziyele, Yerimoti na Iri. Ūkawā ūankonde, ūtarara mu nyumba za ūawiskewokuru, ndipo vikaŵa vinkhara vya nkhondo. Unandi wawo umo wakalembira mu miwiro yawo ūkawā 22,034.

⁸Ŵana ū Bekere ndi aŵa: Zemira, Yowashi, Eliyezere, Eliyoyenayi Omuri, Yeremoti, Abiya, Anatoti na Alemeti. Wose aŵa ūkawā ūana ū Bekere.

⁹Sono unandi wawo kwakuyana na miwiro yawo ndiposo umo ūkababikira, pakuŵa ūtarara mu nyumba za ūawiskewokuru ndiposo vinkhara mu nkhondo, ūkawā 20,200.

¹⁰Mwana wa Yediyayele ūkawā Bilihani. Sono ūana ū Bilihani ndi aŵa: Yeushi, Benjamini, Ehudi, Kenaana, Zetani, Tarishishi na Ahishahara.

¹¹Wose aŵa ūkawā ūana ū Yediyayele, ūtarara mu nyumba za ūawiskewokuru ndiposo vinkhara mu nkhondo, unandi wawo ūkawā 17,200.

¹²Shupimu na Hupimu ūkawā ūana ū Iri ndipo Hushimu ūkawā mwana wa Ahere.

Ūa mphapu ya Nafutali

¹³Ŵana ū Nafutali ndi aŵa: Yaziyele, Guni, Yezere na Shalumu. Ūkawā ūa mphapu ya Biliha.

Ūa mphapu ya Manase

¹⁴Manase wakababa Asiriyele na Makiri mu muwoli wakhe muchoko, muAramu. Makiri ndiyo wakababa Gileyadi.

¹⁵Makiri wakapenjera Hupimu na Shupimu wānakazi waliyose wakhe na wakhe. Mudumbu wakhe wakaŵa Maaka. Zina la wa chiŵiri likaŵa Zelofehadi sono Zelofehadi wakaŵa na wāna wānakazi pera.

¹⁶Maaka muwoli wa Makiri wakababa mwana mwanarume ndipo wakamuthya zina lakuti Pereshi. Zina la mwana munyakhe likaŵa Shereshi. Wāna wā Shereshi wakaŵa Ulamu na Rakemu.

¹⁷Mwana wa Ulamu wakaŵa Bedani. Aŵa ndiwo wakaŵa wāna wā Gileyadi, mwana wa Makiri, mwana wa Manase.

¹⁸Mudumbu wakhe Hamoleketi wakababa Ishidodi, Abiyezere, na Mahila.

¹⁹Shemida wakaŵa na wāna wānayi, Ahiyani, Shekemu, Liki, na Aniyamu.

ŵa mphapu ya Efurayimu

²⁰Mwana wa Efurayimu wakaŵa Shutela. Sono Shutela wakababa Beredi, Beredi wakababa Tahati, Tahati wakababa Eleyadi, Eleyadi wakababa Tahati.

²¹Tahati wakababa Zabadi, Zabadi wakababa Shutela, Shutela wakababa Ezere na Eleyadi weneawo wānthu wā ku Gati wenecho wā charu chira wākawakoma, chifukwa wākiza kaskogha ng'ombe zawo.

²²Wiskewo Efurayimu wakatengera chifukwa cha iwo mazuŵa ghanandi, ndipo wāna wānyakhe wākiza na kumusanguruska.

²³Pamanyuma Efurayimu wakamumanya muwoli wakhe ndipo mwanakazi yura wakazuwuka na kubaba mwana mwanarume. Mwana uyu wakamuthya zina lakuti Beriya chifukwa chinthu chiheni chikamuwira pa nyumba yakhe.

²⁴Mwana wakhe mwanakazi wakaŵa Shera mweneuyo wakazenga msumba wa Beti Horoni wasika na wanena wuwo ndiposo na msumba wa Uzeni Sheyera.

²⁵Mwana munyakhe wa Efurayimu wakaŵa Refa. Sono Refa wakababa Reshefu, Reshefu wakababa Tela, Tela wakababa Tahani.

²⁶Tahani wakababa Ladani, Ladani wakababa Amihudi, Amihudi wakababa Elishama.

²⁷Elishama wakababa Nuni, Nuni wakababa Yoshiuwa.

²⁸Viharo vyawo na vikaya vyawo vikaŵa msumba wa Betele na vikaya vyakhe. Ku mafumiro gha dazi kukaŵa msumba wa Naarani ndipo ku manjiliro gha dazi kukaŵa msumba wa Gezere na vikaya vyakhe, msumba wa Shekemu na vikaya vyakhe ndiposo msumba wa Aya na vikaya vyakhe.

²⁹Mu mphaka za wāManase, wākawā na muzi wa Beti Shani na vikaya vyakhe, muzi wa Taanaki na vikaya vyakhe, muzi wa Megido na vikaya vyakhe na Doro na vikaya vyakhe. Mu mizi iyi ndimo mukakharanga wāna wā Yosefe mwana wa Israele.

ŵa mphapu ya Ashere

³⁰Ŵana ūa Ashere ndi aŵa: Imuna, Ishiva, Ishiva, Beriya, na mudumbu wawo Sera.

³¹Ŵana ūa Beriya ndi aŵa: Hebere na Malikiyele, mweneuyo wakaŵa wiske wa Birizayiti.

³²Hebere ndiyo wakaŵa wiskewo wa Yafuleti, Shomere, Hotamu, na mudumbu wawo Shuwa.

³³Ŵana ūa Yafuleti ndi aŵa: Pasaki, Bimuhala na Ashivati. Aŵa ndiwo ūana ūa Yafuleti.

³⁴Ŵana ūa Shemere mwana munyakhe ndi aŵa: Ahi, Roga, Yehuba na Aramu.

³⁵Ŵana ūa Helemu mwana munyakhe ndi aŵa: Zofa, Imuna, Sheleshi, na Amala.

³⁶Ŵana ūa Zofa ndi aŵa: Suwa, Harinefere, Shuwala, Beri, Imura,

³⁷Bezere, Hodi, Shama, Shilisha, Itirani, na Beyera.

³⁸Ŵana ūa Yetere ndi aŵa: Yefune, Pisipa na Ara.

³⁹Ŵana ūa Ula ndi aŵa: Ara, Haniyele na Riziya.

⁴⁰Wanthu wose aŵa wakaŵa ūa mphapu ya Ashere. Wakaŵa ūararaŵarara mu nyumba za ūawiskewokuru, ūakumanyikwa, vinkhara mu nkhondo, ūakuruŵakuru pa nduna. Unandi wawo umo ūkalembekera kwakuyana na miwiyo yawo pa mlimo wa nkhondo, ukaŵa 26,000.

1 Midauko 8

ŵa mphapu ya Benjmini

¹Benjmini wakababa ūana aŵa: Bela uyo wakaŵa mwana wakhe wa uŵere, Ashibele mwana wakhe wa chiŵiri, Ahara mwana wakhe wa chitatu,

²Noha mwana wakhe wa chinayi na Rafa mwana wakhe wa chinkhonde.

³Bela wakaŵa na ūana aŵa: Adara, Gera, Abihudi,

⁴Abishuwa, Naamani, Ahowa,

⁵Gera, Shefufani na Huramu.

⁶Ŵana ūa Ehudi ūeneawo wakaŵa ūarara mu nyumba za ūawiskewokuru awo ūakakharanga ku Geba ndipo ūkatorekera ku umikori ku Manahati ndi aŵa:

⁷Naamani, Ahiya na Gera. Gera ndiyo wakaŵatorera ku umikori ndipo wakaŵa wiske wa Uza na Ahihudi.

⁸Shahariyimu wakawâna na wana wanarume mu charu cha Mowabu para wakati wachimbizga wawoli wakhe aâwa. Hushimu na Baara.

⁹Mwa muwoli wakhe Hodeshi wakababamo wana aâwa: Yobabu, Zibiya, Mesha, Malikamu,

¹⁰Yeuzi, Sakiya, na Mirima. Weneawâna ndiwo wakawâna wakhe, warara wa mu nyumba za wawiskewokuru.

¹¹Mwa Hushimu wakababaso wana aâwa: Abitubu na Elipaala.

¹²Wana wa Elipaala ndi aâwa: Ebere, Mishamu na Shemedi. Sono Shemedi ndiyo wakazenga muzi wa Ono na wa Lodi pamoza na vikaya vyakhe.

WaBenjamini wa mu Gati na mu Ayaloni

¹³Beriya na Shema weneawo wakawâna warara mu nyumba za wawiskewokuru za awo wakakharanga mu msumba wa Ayaloni ndiposo awo wakachimbizga wene msumba wa Gati.

¹⁴Ndiposo wakababaso Ahiyo, Shashaki, na Yeremoti.

¹⁵Sono Zebadiya, Aradi, Edere,

¹⁶Mikayele, Ishipa na Yoha wakawâna wa Beriya.

WaBenjamini wa mu Yerusalemu

¹⁷Wanthu aâwa: Zebadiya, Meshulamu, Hiziki, Hebere,

¹⁸Ishimerayi, Iziliya na Yobabu, wakawâna wazukuru wa Elipaala.

¹⁹Yakimu, Zikiri, Zabidi,

²⁰Eliyenayi, Ziletayi, Eliyele,

²¹Adaya, Beraya na Shimurati wakawâna wa wana wa Shimeyi.

²²Ishipani, Ebere, Eliyele,

²³Abidoni, Zikiri, Hanani,

²⁴Hananiya, Elamu, Anitotiya,

²⁵Ifideya na Penuyele wakawâna mphapu ya Shashaki.

²⁶Shamusherayi, Shehariya, Ataliya,

²⁷Yaareшия, Eliya na Zikiri wakawâna mphapu ya Yerohamu.

²⁸Weneawo ndiwo wakawâna warara mu nyumba za wawiskewokuru, warantu wakuzirwa kwakuyana na miwiyo yawo. Wose aâwa wakakharanga mu Yerusalemu.

WaBenjamini wa mu Gibeyoni na mu Yerusalemu

²⁹Yeyiyele wiske wa Gibeyoni wakakharanga mu msumba wa Gibeyoni. Muwoli wakhe wakaŵa Maaka.

³⁰Abidoni wakaŵa mwana wakhe wa uŵere. Wana wakhe wanyakhe wakaŵa aŵa: Zuru, Kishi, Baala, Nadabu,

³¹Gedoro, Ahiyo, Zekere,

³²na Mikiloti uyo wakababa Shimeya. Iwo aŵa nawoso wakakharanga pamoza kuthyana waka na wabali wawo mu Yerusalem.

Wā mu mbumba ya Karonga Sauli

³³Neri wakababa Kishi, Kishi wakababa Karonga Sauli ndipo Karonga Sauli wakababa Yonatani, Maliki Shuwa, Abinadabu, na Eshibaala.

³⁴Yonatani wakababa Meribu Baala ndipo Meribu Baala wakababa Mika.

³⁵Wana wā Mika wakaŵa: Pitoni, Meleki, Tareya na Ahazi.

³⁶Ahazi wakababa Yehoyada ndipo Yehoyada wakababa Alemeti, Azimaveti na Zimuri ndipo Zimuri wakababa Moza.

³⁷Moza wakababa Bineya. Sono Bineya wakababa Rafa, Rafa wakababa Eleyasa ndipo Eleyasa wakababa Azele.

³⁸Azele wakawā na wana wankhonde na yumoza ndipo mazina ghawo ndi agha: Azirikamu, Bokeru, Ishimaele, Sheyariya, Obadiya, na Hanani. Wose aŵa wakaŵa wana wā Azele.

³⁹Wana wā Esheki mwana munyakhe ndi aŵa: Ulamu mwana wa uŵere, Yeushi wa chiŵiri, ndiposo Elifeleti wa chitatu.

⁴⁰Wana wā Ulamu wakaŵa vinkhara vyā nkhondo, wānthu wakumanya nadi kulasa na mauta. Iwo wakaŵa na wana ndiposo na wāzukuru wānandi, ndipo wose pamoza wakaŵa 150. Wose aŵa wakaŵa wāBenjamini.

1 Midauko 9

Wānthu awo wakawerako ku umikori

¹Ntheura wāIsraele wose wakalembeka kwakuyana na miwiro yawo. Makani agha ghali kulembeka mu Buku la wākaronga wā charu cha Israele. Mtundu wa Yuda ukatorekera ku umikori mu charu cha Babuloni, chifukwa chakuwura kugomezgeka kwawo.

²WāIsraele awo wakaŵa wakudanga kukharaso mu charu chawo, mu misumba yawo na yawo, wakaŵa wānthu bweka, wāsofi, wāLevi, na wāteŵeti wā mu Nyumba ya Chiuta.

³Wanthu wanyakhe wa mu charu cha Yuda, cha Benjamini, cha Efurayimu na cha Manase awo Wakakharanga mu Yerusalemu ndi aŵa:

⁴Utayi uyo wakaŵa mwana wa Amihudi. Amihudi wakaŵa mwana wa Omuri, Omuri wakaŵa mwana wa Imiri, Imiri wakaŵa mwana wa Bani, mweneuyo wakaŵa wa mphapu ya Perezi mwana wa Yuda.

⁵Mu ŵaShilo ndi aŵa: Asaya mwana wa uŵere pamoza na ŵana ŵakhe.

⁶Mu ŵaZera ndi aŵa: Yeuyele na ŵabali ŵakhe, wose pamoza ŵakaŵa 690.

⁷Mu ŵaBenjamini ndi aŵa: Salu mwana wa Meshulamu. Meshulamu wakaŵa mwana wa Hodaviya, Hodaviya wakaŵa mwana wa Hasenuwa.

⁸Ibineya wakaŵa mwana wa Yerohamu. Ela wakaŵa mwana wa Uzi, Uzi wakaŵa mwana wa Mikiri ndipo Meshulamu wakaŵa mwana wa Shefatiya, Shefatiya wakaŵa mwana wa Rewele, Rewele wakaŵa mwana wa Ibiniya.

⁹ŵabali wawo kwakuyana na umo ŵakalembekera mu miwiro yawo ŵakaŵa 956. Wose aŵa ŵakaŵa ŵarara mu nyumba za ŵawiskewokuru.

Ŵasofi awo ŵakakharanga mu Yerusalemu

¹⁰Pa ūwasofi pakaŵa: Yedaya, Yehoyeribu, Yakini,

¹¹na Azariya mwana wa Hilikiya. Sono Hilikiya wakaŵa mwana wa Meshulamu, Meshulamu wakaŵa mwana wa Zadoki, Zadoki wakaŵa mwana wa Merayoti, Merayoti wakaŵa mwana wa Ahitubu, murara wa mu Nyumba ya Chiuta.

¹²Pakaŵaso Adaya mwana wa Yerohamu. Yerohamu wakaŵa mwana wa Pashuru, Pashuru wakaŵa mwana wa Malikiya, ndipo na Maasayi mwana wa Adiyele. Sono Adiyele wakaŵa mwana wa Yazera, Yazera wakaŵa mwana wa Meshulamu, Meshulamu wakaŵa mwana wa Meshilemiti, Meshilemiti wakaŵa mwana wa Imere.

¹³Pa dera pa ichi ŵabali ŵawo, ŵakuru mu mbumba za ŵawiskewokuru, wakaŵa 1,760. Iwo ŵakaŵa ŵanthu ŵakuteŵeta makora mlimo wa Chiuta.

ŴaLevi awo ŵakakharanga mu Yerusalemu

¹⁴ŴaLevi ndi aŵa: Shemaya uyo wakaŵa mwana wa Hashubu. Hashubu wakaŵa mwana wa Azirikamu, Azirikamu wakaŵa mwana wa Hashabiya wa mphapu ya Merari.

¹⁵Pakaŵaso Bakibakara, Hereshi, Galala na Mataniya mweneuyo wakaŵa mwana wa Mika. Sono Mika wakaŵa mwana wa Zikiri, Zikiri wakaŵa mwana wa Asafu.

¹⁶Pakaŵaso Obadiya mweneuyo wakaŵa mwana wa Shemaya. Ndipo Shemaya wakaŵa mwana wa Galala, Galala wakaŵa mwana wa Yedutuni, ndiposu

Berekiya uyo wakaŵa mwana wa Asa. Asa wakaŵa mwana wa Elikana mweneuyo wakakharanga mu vikaya vyâNetofati.

Ŵalinda ūa ku Nyumba ya Chiuta ku Yerusalem

¹⁷Ŵalinda ūa pa vipata ūkakaŵa aŵa: Shalumu, Akubu, Talimoni, Ahimani na ūabali ūawo (Shalumu ndiyo wakaŵa murongozgi),

¹⁸ndipo mbalinda ūa pa Chipata cha Karonga dera la ku mafumiro gha dazi kwiza kafika pa nyengo yino. Iwo ndiwo ūkakaŵa ūlinda ūa pa vipata vyâ misasa ya ūLevi.

¹⁹Shalumu mwana wa Kore uyo wakaŵa mwana wa Ebiasafu uyo wakaŵa mwana wa Kora pamoza na ūabali ūkhe ūa mu nyumba za ūwiskekuru, ūKora ūra, ndiwo ūkakaŵa ūkuwona mlimo wa visopo na ūwasungiliri ūa pa chipata cha Chihema nga ndi umo ūwiskewokuru nawo ūkasungiliranga muryango wa msasa wa FUMU, na kulinda pa chipata.

²⁰Mu nyengo za kunyuma Finehasi mwana wa Eleyazara ndiyo wakaŵa murara wawo. FUMU yikaŵa nayo.

²¹Zakariya mwana wa Meshelemiya wakaŵa msungiliri wa pa muryango wa Chihema Chakukumaniranamo.

²²Wose aŵa ūneawo ūkasoreka kuti ūwasungilire vipata ūkakaŵa 212. ūKalembe ka kwakuyana na kawiro kawo mu vikaya vyawo. Davide na nchimi Samuele ndiwo ūkimika ūanthu aŵa pa mlimo uwu chifukwa cha kugomezgeka kwawo.

²³Ntheura iwo na ūana ūawo pakuŵa ūlinda ūkakaŵa na mlimo ūkusungilira vipata vyâ Nyumba ya FUMU, ndiyo Chihema Chakukumanamo.

²⁴Ūwasungiliri ūa vipata ūkakaŵika madera ghanayi, ku mafumiro gha dazi ku manjiliro gha dazi ku mpoto na ku mwera.

²⁵Nyengo na nyengo ūabali ūawo ūneawo ūkakaŵa mu vikaya vyawo ūkakeneranga kwiza kakhara nawo mazuŵa 7.

²⁶Pakuti ūlinda ūa pa vipata ūnayi ūkugomezgeka, awo ūkakaŵa ūLevi, ndiwo ūkasungiliranga vipinda na vyakusungiramo chuma cha Nyumba ya Chiuta.

²⁷Iwo ūkakharanga zingirizge Nyumba ya Chiuta, pakuti ndiwo ūkakaŵa na nchito ya ulinda ndiposo ndiwo ūkajulanga vipata mulenje uliwose.

ŪLevi ūanyakhe

²⁸Ūwanji mwa ūLevi ūkakaŵa na mlimo wakupwererera viteŵetero vyâ chisopo, pakuti kukaŵa kwakwenerera kuvipenda pakuvifumya na pakuvivezgeramo.

²⁹Ŵanyakhe ūa iwo ūakimikika kuti ūapwererere vyakukhumbikwa vya mu Nyumba ya Chiuta na viteŵetero vyose vyakupatulika ndiposo na ufu wakunyiririka, vinyo, mafuta, vyakununkhira ndiposo na vyakununkhiskira.

³⁰Ŵanyakheso mu ūana ūasofi, ndiwo ūakanozganga na kusazga pamoza na vyakununkhiskira.

³¹Matitiya, uyo wakaŵa wakugomezgeka, yumoza wa ūaLevi, mwana wa uŵere wa Shalumu muKora, ndiyo wakaŵa na nchito yakuphika tuvingwa tupepefu.

³²Ndiposo ūanji ūa ūabali ūawo mu ūaKohati, ūakaŵa na nchito yakupwererera vingwa ivyo vikaperekengenzo zuŵa la sabata lirilose.

³³Sono aŵa ndiwo ūimbi ūa sumu, ūarara ūa mu nyumba za ūawiskewokuru mu ūaLevi, awo ūakakharanga mu vipinda vya mu Nyumba ya Chiuta ūambula kukhwaskikaso na uteŵeti unyakhe, pakuti ūakaŵa pa mlimo muhanya na usiku.

³⁴Wose aŵa ndiwo ūakaŵa ūarara mu nyumba za ūawiskewokuru mu ūaLevi, kwakuyana na miwiro yawo, ūarongozgi, ūeneawo ūakakharanga mu Yerusalem.

Ŵasekuru ūa Sauli na ūa mphapu yakhe

(1 Mid 8.29-38)

³⁵Mu msumba wa Gibeyoni ndimo mukakharanga wiske wa Gibeyoni, Yeyiyele mweneuyo muwoli wakhe wakaŵa Maaka.

³⁶Mwana wakhe wa uŵere wakaŵa Abidoni, ndipo pakuzinga Zuru, Kishi, Baala, Neri, Nadabu,

³⁷Gedoro, Ahiyo, Zakariya na Mikiloti.

³⁸Sono Mikiloti wakaŵa wiske wa Shemeyamu. Aŵa nawo ūakakharanga mu Yerusalem kuthyana waka na ūabali ūawo.

³⁹Neri wakababa Kishi, ndipo Kishi wakababa Sauli, Sauli wakababa Yonatani, Maliki Shuwa, Abinadabu, na Eshibaala.

⁴⁰Mwana wa Yonatani wakaŵa Meribu Baala, Meribu Baala wakababa Mika.

⁴¹Ŵana ūa Mika ndi aŵa: Pitoni. Meleki, Tareya na Ahazi.

⁴²Ahazi wakababa Yara mweneuyo wakababa Alemeti, Azimaveti, na Zimuri. Zimuri ndiyo wakaŵa wiske wa Moza.

⁴³Moza wakababa Bineya, Bineya wakababa Refayiya, Refaya wakababa Eleyasa ndipo Eleyasa wakababa Azele.

⁴⁴Azele wakawâna na wâna ânarume 6 ndipo mazina ghawo ndi agha: Azirikamu, Bokeru, Ishimaele, Sheyariya, Obadiya, na Hanani. Wose aâwa wakawâna wâna wâ Azele.

1 Midauko 10

Nyifwa ya Karonga Sauli na wâna âwakhe

(1 Sam 31.1-13)

¹WaFilisiti wakarwa nkhondo na wâlsraele pa Phiri la Gilibowa, ndipo wâlsraele wânandi wakakomeka, kweni wâoji wâ iwo wakachimbira.

²WaFilisiti wakarondezga Sauli na wâna âwakhe ndipo wakati wâwasanga wakakomapo wâna âwatatu wâ Sauli: Yonatani, Abinadabu na Maliki Shuwa.

³Nkhondo yikamufinyirizga Sauli ndipo para wâmauta wakamusanga, wakamulasa na kumupweteka chomene.

⁴Penepapo Sauli wakayowoya kwa uyo wakayeghangha mahomwa ghakhe wakati, "Sorora lupanga lwako undigwaze nalo, mzire wâFilisiti wâmbula kukotoreka aâwa âize na kundiseka." Kweni uyo wakayeghangha mahomwa ghakhe wakakana pakuti wakopanga chomene. Ntheura Sauli wakatora lupanga lwakhe na kuwirapo.

⁵Wakuyegha mahomwa ghakhe wakati wakawona kuti Sauli wafwa, nayoso wakawa pa lupanga lwakhe na kufwa.

⁶Ntheura ndimo wakafwira Sauli, iyo pamoza na wâna âwakhe âwatatu wâra, ndiposo na wose wâ mu nyumba yakhe.

⁷Wâlsraele wose awo wakawâna mu dambo wakati wâpulika kuti wâsilikari wâ wâlsraele wâchimbira ndipo Sauli na wâna âwakhe wafwa, wakareka misumba yavo na kuchimbira. Sono wâFilisiti wâra wâkiza na kukhara mwenemumo.

⁸Na machero ghakhe, para wâFilisiti wâkiza kuti wâvure vyakuvwara vyâ wâsilikari wâ wâlsraele awo wakakomeka, wakasanga kuti Sauli na wâna âwakhe wafwa pa Phiri la Gilibowa.

⁹Wakamuvura vyakuvwara Sauli na kumudumula mutu ndipo wakawutora pamoza na mahomwa ghakhe gha nkhondo. Pamanyuma wâkatuma nthumi kuti zirute mu charu chose cha wâFilisiti kuya kaphara uthenga uweme uwu ku wâchiuta ngoza wâwo ndiposo na ku wânthu.

¹⁰Mahomwa ghakhe wâkaya kaâika mu nyumba ya wâchiuta ngoza wâwo ndipo mutu wakhe wâkakhomrerera mu nyumba ya Dagoni Chiuta wawo.

¹¹Para wânthu wose wâ ku Yabeshi Gileyadi wâkapulika vyose ivyo wâFilisiti wakachita kwa Sauli,

¹²vinkhara vyose vikawuka kuya kawuskapo chitanda cha Sauli na vitanda nya wâna âwakhe na kwiza navyo ku msumba wa Yabeshi. âWakajimira viwangwa vyawo musi mwa khuni la musoro mu msumba wa Yabeshi, ndipo âwakaziwizga kurya mazuâwa ghankhonde na għawiri.

¹³Ntheura Sauli wakafwa chifukwa cha kureka kuâwa wamagomezgeko. Iyo wakaâwa wambula magomezgeko kwa FUMU, pakureka kusunga languro la FUMU ndiposo chifukwa cha kuya kapenja urongozgi kwa muwukwi.

¹⁴Iyo kuti wakafumba urongozgi kwa FUMU chara. Kwa chifukwa ichi FUMU yikamukoma na kuperek ufulu wakhe kwa Davide mwana wa Yesu.

1 Midauko 11

Davide wakuphakazgika kuâwa karonga wa Israele

(2 Sam 5.1-10)

¹Penepapo âwIsraele wose âwakawungana pamoza kwa Davide ku Heburoni, ndipo âwakati kwa iyo, "Ise na imwe tili âwa ndopa zimoza.

²Mu nyengo za kumanyuma, nanga ndi para Sauli wakaâwa karonga, imwe ndimwe mukarongozga âwIsraele kuya karwa nkhondo na kuweraso nawo. FUMU, Chiuta winu wakati kwa imwe, 'Iwe ndiwe uti uliskenge âwanthu âwane âwIsraele ndipo uti uâwenge karonga wa âwanthu âwane âwIsraele.'

³Ntheura âwarongozgi wose âwa âwIsraele âwakiza kwa karonga ku msumba wa Heburoni. Penepapo Karonga Davide wakachita nawo phangano panthazi pa FUMU. Pamanyuma âwarongozgi âwara âwakamuphakazga mafuta kuâwa karonga wa Israele, kwakuyana na mazgu gha FUMU agho Samuele wakayowoya.

⁴Sono Davide pamoza na âwasilikari wose âwa âwIsraele âwakaruta kuya karwa nkhondo ku msumba wa Yerusalem, uwo ukachemekangaso kuti Yebusi uko kukakharanga âwYebusi âweneawo âwakaâwa âwenekaya mu charu chira.

⁵âwYebusi wakati kwa Davide, "Iwe kuti unjirengemo muno chara." Ndipouli Davide wakapoka linga la Ziyoni ndipo wakalichema kuti, "Msumba wa Davide."

⁶Davide wakati, "Munthu uyo wati wadange kukoma âwYebusi ndiyo wati waâwenge murongozgi murara wa âwasilikari." Penepapo Yowabu mwana wa Zeruya ndiyo wakadanga kuruta. Ntheura wakimikika kuâwa murongozgi murara.

⁷Davide wakakharanga mu linga lira. Ntheura wakalichema kuti, "Msumba wa Davide."

⁸Iyo wakazenga msumba zingirizge kufuma ku Milo. Yowabu wakanozgaso vigâwa vinyakhe nya msumba.

⁹Davide wakakulirakulira mu nkhongono chifukwa FUMU Mwenenkhongono zose wakaŵa nayo.

Vinkhara vya Davide
(2 Sam 23.8-39)

¹⁰Aŵa ndiwo wakaŵa ūarongozgi mu vinkhara vya Davide, ūeneawo ūkamovwira chomene mu ufumu wakhe pamoza na ūalsraele wose kuti ūamwimike kuŵa karonga, kwakuyana na mazgu gha FUMU pakuyowoya vya Israele.

¹¹Ndondomeko ya kuphara za vinkhara vya Davide, ndi iyi: Yashobeyamu, muHakimoni, ndiyo wakaŵa murongozgi pa ūanyakhe ūatatu. Iyo na mukondo wakhe wakakoma ūanthu 300 pa nyengo yimoza pera.

¹²Uyo wakarondezgapo mukati mu vinkhara vitatu vira wakaŵa Eleyazara mwana wa Dodo muAhohi.

¹³Iyo wakaŵa pamoza na Davide ku Pasi Damimu, para ūafilisiti ūakawungana pa malo ghara kuti ūarwe nawo. Kwenekura kukâwa kamunda ka nyauti ndipo ūalsraele ūakachimbira ku ūafilisiti.

¹⁴Kweni Eleyazara na ūanyakhe ūakimilira nganganga mukati mu kamunda kara na kukathaska ndipo wakaŵakoma ūafilisiti. Mwa ntheura FUMU yikâwathaska na kuvivya kukuru.

¹⁵Zuŵa limoza ūatatu mwa ūarongozgi 30 ūara ūakaruta kwa Davide pa jarawe ku mphanji ya Adulamu, para ūa nkhondo ūa ūafilisiti ūakazenga misasa yawo mu chidika cha Refayimu.

¹⁶Pa nyengo iyo Davide wakaŵa mu linga ndipo mpingo wa ūa nkhondo ya ūafilisiti ukaŵa mu Betelehemu.

¹⁷Na kunweka kukuru Davide wakati, “Mbaya mwe waŵengeko munthu mphanyi waruta kuya kanditorera maji ghakumwa pa chisimi cha ku Betelehemu icho chili pafupi na chipata.”

¹⁸Penepapo vinkhara vitatu vikaya kanjira mu msasa wa ūafilisiti. Vikateka maji pa chisimi cha mu msumba wa Betelehemu icho chikâwa pafupi na chipata na kwiza nagho kwa Davide. Kweni Davide kuti wakakhumba chara kumwapo. Wakaghathira waka nga ndi sembe kwa FUMU.

¹⁹Iyo wakati, “Chiŵenge kutali nane panthazi pa Chiuta wane kuti ndichite ichi. Kasi ndimwenge ndopa za umoyo wa ūanthu aŵa? Pakuti ūanguŵika umoyo wawo mu urwani pakuya katora maji agha.” Ntheura kuti wakakhumba kumwa chara. Vinthu ivi ndivyo vikachita vinkhara vitatu vira.

²⁰Sono Abishayi mwana munyakhe na Yowabu ndiyo wakaŵa murongozgi wa ūanthu ūara 30. Wakarwa na mukondo wakhe na kukoma ūanthu 300. Ntheura wakamanyikwa chomene pa dera pa vinkhara vitatu vira.

²¹Iyo ndiyo wakamanyikwa chomene kwa kuruska wānthu wose wāra zo ndipo wākazgoka kuŵa murongozgi wawo. Kweni iyo kuti wakafikapo pa vinkhara vitatu vira chara.

²²Benaya mwana wa Yehoyada wa ku msumba wa Kabizeyele wakaŵa munthu wa chikanga ndipo wakachita milomo yikuru. Uyu ndiyo wakakoma vinkhara viŵiri vya mu charu cha Mowabu, ndiposo wakakhilira mu chibuwu na kukoma nkharamu pa zuŵa ilo kukaŵa chiwuvi.

²³Ndiposo ndiyo wakakoma muEguputo, chimunthu chikuru na chitali cheneicho utali wakhe chikaŵa pafupi mamita ghawiri na hafu. MuEguputo yura wakakorera mukondo weneuwo ukaŵa nga ndi muchiko wa chakurukira salu. Kweni Benaya wakaruta kwa iyo na ndodo ndipo wakakwapura mukondo mu woko la muEguputo yura na kumukoma nawo mwenecho wa mukondo.

²⁴Vinthu ivi ndivyo wakachita Benaya mwana wa Yehoyada ndipo wakaŵa wakumanyikwa chomene pa dera pa vinkhara vitatu vira.

²⁵Wakaŵa wakumanyikwa mukati mu wānthu zo wāra kweni kuti wakafikapo pa vinkhara vitatu vira chara. Ndipo Davide wakamwimika kuŵa murongozgi wa wāvikiriri wākhe.

²⁶Vinkhara ivyo vikaŵa mu viwuru vya wāsilikari vikaŵa ivi: Asahele mwana munyakhe na Yowabu Elihanani mwana wa Dodo wa mu msumba wa Betelehemu

²⁷Shamoti wa ku Harodi, Helezi muPeloni,

²⁸Ira mwana wa Ikeshi, wa ku Tekowa Abiyezere wa ku Anatoti,

²⁹Sibekayi muHusha, Ilayi muAhohi,

³⁰Maharayi wa ku Netofa, Heledi mwana wa Baana wa ku Netofa,

³¹Itayi mwana wa Ribayi wa ku chigaŵa cha Gibeya icho ncha wāBenjamini, Benaya wa ku Piratoni,

³²Hurayi wa ku mironga ya ku Gaashi, Abiyele muAribati,

³³Azimaveti wa ku Baharumu Eliyaba wa ku Shaaliboni

³⁴Hashemu muGizoni, Yonatani mwana wa Shage muHarara,

³⁵Ahiyamu mwana wa Sakara muHarara, Elifala mwana wa Uru,

³⁶Hefere muMekerati, Ahiya muPeloni,

³⁷Heziro wa ku Karimele, Naarayi mwana wa Ezibayi,

³⁸Yoyele mwana munyakhe na Natani, Mibihara mwana wa Hagiri,

- ³⁹Zeleki muAmoni, Naharayi wa ku Beyeroti, mweneuyo wakayeghangwa mahomwa gha Yowabu mwana wa Zeruya,
- ⁴⁰Ira multiri, Garebu multiri,
- ⁴¹Uriya muHiti, Zabadi mwana wa Ahilayi,
- ⁴²Adina mwana wa Shiza, muRubeni, murongozgi wa ūaRubeni pamoza na ūanthu 30,
- ⁴³Hanani mwana wa Maaka, na Yoshafati muMitini,
- ⁴⁴Uziya muAshiterati, Shama na Yeyiyele ūana ūa Hotamu, muAroyere,
- ⁴⁵Yediyayele mwana wa Shimuri, na Yoha mwana munyakhe, muTizi,
- ⁴⁶Eliyele muMahavi, na Yeribayi na Yoshaviya, ūana ūa Elinaamu, na Itima muMowabu,
- ⁴⁷Eliyele, Obedi na Yaasiyele muMezoba.

1 Midauko 12

ŵanthu awo ūakamurondezga Davide kufuma mu ūaBenjamini

¹Aŵa ndiwo ūanthu ūneawo ūakiza kwa Davide para wakaŵa mu msumba wa Zikilagi, pa nyengo iyo wakatondekanga kwenda na kufwasa chifukwa cha kopa Sauli mwana wa Kishi. Iwo ūakaŵa ūamoza na vinkhara ivyo vikamovviranga mu nkhondo.

²Iwo ūakaŵa ūanthu ūakumanya kugviriska nchito mauta ndipo ūakumanya kuponya mivwi na kuponyeraso mawe na fyata na woko la maryero panji la mazere. Ūakaŵa ūaBenjamini ūabali ūa Sauli.

³Murongozgi wawo wakaŵa Ahiyezere, uyo wakarondezgana na Yowashi. Wose ūawiri ūakaŵa ūana ūa Shemaya wa ku Gibeya. Ūasilikari ūakaŵa ntheura: Yeziyele na Peleti, ūana ūa Azimaveti, Beraka, Yehu wa ku Anatoti,

⁴Ishimaya wa ku Gibeyoni, uyo wakaŵa chinkhara mu ūanthu 30 ūara ndiposo murongozgi pachanya pa ūanthu ūara 30, Yeremiya, Yahaziyele, Yohanani, Yozabadi wa ku Gedera,

⁵Eluzayi, Yerimoti, Beyaliya, Shemariya, Shefatiya muHarifi,

⁶Elikana, Ishiya, Azarele, Yoyezere na Yashobeyamu, wa ūaKora,

⁷Yoyela na Zebadiya, ūana ūa Yerohamu wa ku Gedoro.

ŵanthu awo ūakamurondezga Davide kufuma mu ūaGadi

⁸Ūanji mu ūaGadi ūakaruta kwa Davide uko wakaŵa mu linga la mu mapopa. Ūanthu aŵa ūakaŵa vinkhara ndiposo ūakumanya kurwa nkhondo, nkhwantha mu kakolero ka nguru na mukondo. Visko nya ūanthu aŵa vikaŵa

nga ndi visko vya nkharamu ndipo wakaŵa wâpusu nga ndi nyiska kuchimbira mu mapiri.

⁹Ezere ndiyo wakaŵa murongozgi wawo, Obadiya wakaŵa wa chiŵiri wakhe ndipo Eliyabu wakaŵa wa chitatu.

¹⁰Mishimana wakaŵa wa chinayi, Yeremiya wakaŵa wa chinkhonde.

¹¹Atayi wakaŵa wa chinkhonde na chimoza, Eliyele wakaŵa wa chinkhonde na chiŵiri.

¹²Yohanani wakawa wa chinkhonde na chitatu, Elizabadi wakaŵa wa chinkhonde na chinayi,

¹³Yeremiya wakaŵa wa khumi. Makibanayi wakaŵa wa 11.

¹⁴ŵaGadi aŵa wakaŵa ūarongozgi ūa nkhondo. Sono ūa pasi pa wose ndiyo wakaŵa murongozgi wa ūantru 100 ndiposo uyo wakaŵa pachanya pa wose ndiyo wakaŵa murongozgi wa ūantru 1,000.

¹⁵Aŵa ndiwo ūakambuka mronga wa Yorodani mu mwezi wakudanga, apo ukazura na kufurukira. Ūakaŵachimbizga wose awo ūakakharanga mu vidika vya ku mafumiro gha dazi na ku manjiliro ghakhe.

Ŵanthu awo ūakamurondezga Davide kufuma mu ūaBenjamini na ūaYuda

¹⁶Zuŵa limoza ūaBenjamini na ūaYuda ūanji ūakiza ku linga la Davide.

¹⁷Davide wakafuma kuya kakumana nawo wakati, “Usange mwizira mu mutende kovvirana nane, titi tirungane pamoza. Kweni usange mwizira kwiza kandendera mphiska, nanga mwa ine mulije uheni, ipo Chiuta wa ūasekuru ndiyo wati wawone na kumulangani.”

¹⁸Penepapo Mzimu ukiza pa Amasayi, murara wa ūantru 30 ūara ndipo wakayowoya wakati, “Imwe Davide, ise tili ūinu. Tili pamoza namwe, imwe mwana wa Yese. Mutende kwa imwe, mutende kwa imwe! Mutende uŵe na kwa awo ūakumovvirani! Pakuti Chiuta winu ndiyo wakumovvirani.” Ntheura Davide wakaŵapokera na kuŵimika kuŵa ūarongozgi ūa nkhondo yakhe.

Ŵanthu awo ūakamurondezga Davide kufuma mu ūaManase

¹⁹Ŵanthu ūanji ūa mu fuko la Manase ūakachimbilira kwa Davide pa nyengo yira wakizanga pamoza na ūaFilisiti kwiza karwa na Sauli. Ndipouli Davide kuti wakaŵawovwira chara, chifukwa ūamazaza ūa ūaFilisiti ūakayowyeskana ndipo ūakamuwezga ūakati, “Wamkuwerera kwa sekuru wakhe Sauli, para watiŵika mu urwani.”

²⁰Para wakarutanga ku msomba wa Zikilagi ūaManase awo ūakachimbilira kwa iyo ndi aŵa: Adina, Yozabadi, Yediyayele, Mikayeley, Yozabadi, Elihu, na Ziletayi, ūarongozgi ūa nkhondo pa vikwi vya ūaManase.

²¹ŵakamovviranga Davide kurwa na mipinga ya ūaskoghi, pakuti wose ūara vikaŵa vinkhara pera ndipo ūakaŵa ūarongozgi ūa nkhondo.

²²Zuŵa na zuŵa ūanthu ūakizirangaziranga kwa Davide kwiza kamovwira, ūakasuka ūakazgoka kuŵa mpingo wa nkhondo yikuru nga ndi mpingo wa nkhondo ya Chiuta.

ŵa nkhondo ūa Davide

²³Unandi ukaŵa ntheura wa mipinga ya ūasilikari ūa mahomwa awo ūakiza kwa Davide ku Heburoni kuti ūamupe ufumu mu malo gha Sauli kwakuyana na mazgu gha FUMU.

²⁴Mu ūaYuda mukaŵa ūanthu 6,800 ūakumanya kukorera nguru na kuponya mikondo.

²⁵Mu ūaSimiyoni mukaŵa vinkhara vya nkhondo 7,100.

²⁶Mu ūaLevi mukaŵa ūanthu 4,600.

²⁷Mu ūaAroni mukaŵa ūanthu 3,700 ndipo murongozgi wawo wakaŵa Yehoyada.

²⁸Zadoki muwukirano uyo wakaŵa chinkhara mu nkhondo wakaŵa na ūarongozgi ūa ūasilikari 22 ūakufuma mu mbumba ya ūawiske ūakhe.

²⁹Mu ūaBenjamini, ūabali ūakhe ūa Sauli, mukaŵa ūanthu 3,000. Kweni ūanandi mwa iwo ūakaŵa ūachali kunyuma kwa mbumba ya Sauli kwiza kafika pa nyengo iyi.

³⁰Mu ūaEfurayimu mukaŵa ūanthu 20,800 ūeneawo ūakaŵa vinkhara vya nkhondo ndipo ūakaŵa ūanthu ūa lumbiri mu nyumba za ūawiskewokuru.

³¹Mu hafu wa fuko la Manase, mukaŵa ūanthu 18,000 ūeneawo ūakasankhika na fundo yakuya kamwimika Davide kuŵa karonga.

³²Mu ūalsakara, ūeneawo ūakapanikizga makora zinyengo ndiposo ūakamanya icho Israele ūakwenera kuchita, mukaŵa ūarongozgi 200 ndipo ūabali ūawo wose ūakaŵa pasi pawo.

³³Mu ūaZebuloni mukaŵa ūanthu 50,000 ūakumanya kurwa nkhondo. Iwo ūakanozgekera kurwa nkhondo na mahomwa gha mitundumitundu gha nkhondo kuti ūamowwire Davide na mtima wose.

³⁴Mu ūaNafutali mukaŵa ūarongozgi 1,000 awo ūakawerera na ūa nkhondo 37,000 awo ūakaŵa na nguru na mikondo.

³⁵Mu ūaDani mukaŵa ūanthu 28,600 ūakunozgekera kurwa nkhondo.

³⁶Mu ūaAshere mukaŵa ūanthu 40,000 ūakumanya kurwa nkhondo. Iwo ūakaŵa ūakunozgeka kurwa nkhondo.

³⁷Mu fuko la Rubeni na mu Gadi ndiposo na mu hafu wa fuko la Manase, ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, mukaŵa wânthu 120,000. Iwo wâkawâna mahomwa ghose gha kurwera nkhondo.

³⁸Wasilikari wose, awo wâkawâna wakunozgeka kuya karwa nkhondo, wâkafika ku Heburoni na mtima wakufikapo kuti wâmwimike Davide kuŵa karonga wa charu chose cha Israele. Ntheura pera wâlsraele wânyakhe wose nawo wâkawâna mtima umoza kuti wâmwimike Davide kuŵa karonga.

³⁹Iwo wâkakhara na Davide kwenekura mazuŵa ghatatu. Wâ karyanga na kumwa pakuti wâbali wâwo wâkawâna kuti waŵanozgera vyakurya.

⁴⁰Ndiposo wâzengezgani wâwo kufuma ku vigâwa vya Isakara, Zebuloni na Nafutali wâkiza na vyakurya pa mbunda, pa wângamilâ, pa nyumbu na pa ng'ombe. Wakizaso na ufu unandi chomene, vingwa vipapati vya vikuyu, makunje gha mpheska, vinyo na mafuta, ng'ombe, mberere na mbuzi pakuti mu charu cha Israele mukaŵa chikondwerero.

1 Midauko 13

Bokosi la Phangano likuwusikako ku Kiriayati Yeyarimu (2 Sam 6.1-11)

¹Davide wakafumba mahara kwa wârongozgi wâ wasilikari 1,000, kwa wârongozgi wâ wasilikari 100 ndiposo kwa murongozgi waliyose.

²Sono Davide wakati ku ungano wose wa wâlsraele, "Usange chamuwirani chiweme, ndipo usange ndi khumbo la FUMU, Chiuta withu, tiyeni titumizge mazgu ku wâbali withu wose awo wâkukhara mu charu chose cha Israele ndiposo ku wâsofi na ku wâLevi mu misumba iyo yili na maluhari, mwakuti wâzakawungane kwa ise kuno.

³Pamanyuma tiyeni tizeso nalo Bokosi la Phangano la Chiuta withu, pakuti mu mazuŵa gha Sauli tikalireka waka."

⁴Ungano wose ukazomera kuchita chinthu ichi chifukwa wânthu wose wâkawona kuti chinthu ichi nchiweme.

⁵Ntheura Davide wakawunganya wâlsraele wose kufuma ku mronga wa Shihoro ku Eguputo mpaka ku unjiliro wa Hamati, kuti wîze nalo Bokosi la Phangano la Chiuta kufuma nalo ku Kiriayati Yeyarimu.

⁶Ndipo Davide na wâlsraele wose wâkakwera kuruta ku msumba wa Baala, ndiko kuti Kiriayati Yeyarimu mu chigâwa cha Yuda, kuya kayegha Bokosi la Phangano la Chiuta. Bokosi ili liri na zina la FUMU yeneiyo yikukhara pa wâkerubi nga mpha chizumbe.

⁷Bokosi la Phangano la Chiuta lira wâkaliyeghera pa gareta liphya kufuma ku mbumba ya Abinadabu. Uza na Ahiyo ndiwo wâkendeskanga gareta.

⁸Davide na wâlsraele wose wâkakondwera chomene pakuchindika Chiuta. Wakimbanga sumu na wâbango, viding'indi, wâkalimba, visulo vyakulira na zimbata.

⁹Sono para wâkafika pa luwuga lwa Kidoni, Uza wakanyoroska woko lakhe kuti wakore Bokosi la Phangano la Chiuta pakuti nkhambako zikakuwâra.

¹⁰Penepapo FUMU yikamukwiyira Uza. Ntheura yikamukoma chifukwa wakakora Bokosi lira. Iyo wakafwira penepapo panthazi pa Chiuta.

¹¹Davide wakakaripa chifukwa FUMU yikamukoma Uza. Malo ghara ghakuchemeka Perezi Uza mpaka sono.

¹²Davide wakachita wofi pa zuâa lira ndipo wakati, "Kasi ndingiza nalo uli Bokosi la Phangano la Chiuta ku kwithu."

¹³Mwa ntheura kuti wakaruta nalo Bokosi lira ku kwakhe ku msumba wa Davide chara, kweni wakapatuka nalo kulitorera ku mbumba ya Obedi Edomu muGiti.

¹⁴Ndipo Bokosi la Phangano la Chiuta likakhara na Obedi Edomu mu nyumba yakhe myezi yitatu. Ndipo FUMU yikatumbika mbumba ya Obedi Edomu na vyose ivyo wakaâa navyo.

1 Midauko 14

Milimo ya Davide ku Yerusalemu

(2 Sam 5.11-16)

¹Huramu, karonga wa charu cha Ture, wakatuma nthumi kwa Davide, pamoza na makuni gha milanje. Wakatumaso nkhwantha pakuzengera mawe na wâkupara mathabwa, kuya kamuzengera nyumba.

²Ntheura Davide wakamanya kuti FUMU yikamwimika kuâa karonga pa Israele, na kutiso FUMU yikakwezga ufumu wakhe chifukwa cha wânthu wâkhe wâlsraele.

³Davide wakatora wânakazi wânandi mu Yerusalemu ndipo wakababa wâna wânandi, wânarume na wânakazi.

⁴Wâna awo Davide wakababira mu Yerusalemu mazina ghawo ndi agha: Shamuwa, Shobabu, Natani, Solomoni,

⁵Ibihara, Elishuwa, Elipeleti,

⁶Noga, Nefegi, Yafiya,

⁷Elishama, Beyeliyada na Elifeleti.

Davide wakuthereska wâFilisiti

(2 Sam 5.17-25)

⁸WaFilisiti wakapulika kuti Davide waphakazgika kuwa karonga wa charu chose cha Israele. Ntheura wose wakaruta kuya kamupenjerezga Davide. Kweni Davide wakapulika ndipo wakafuma kuya karwa nawo nkhondo.

⁹Sono waFilisiti wakiza ndipo wakamba kuskogha mu dambo la Refayimu.

¹⁰Penepapo Davide wakafumba kwa Chiuta wakati, "Kasi ndirute kuti nkharwe nkhondo na waFilisiti? Kasi muti muwaperekenge mu mawoko ghane?" FUMU yikazgora yikati, "Ruta, ndipo nditi ndiwapereke mu mawoko ghako."

¹¹Penepapo Davide wakaruta ku Baala Perazimu ndipo wakawathereska waFilisiti kwenekura. Ndipo iyo wakati, "Chiuta wagumura warwani wane kwizira mwa ine nga ndi umo maji ghakugumulira mronga." Ntheura ndimo malo ghara ghakachemekera kuti Baala Perazimu.

¹²Para waFilisiti wakachimbiranga, wakareka vikozgo vyawo penepara ndipo Davide wakalangula kuti wangoza wara wocheke pa moto ndipo wakawawocha nadi.

¹³Zuwa linyakhe waFilisiti wakizaso kwiza kaskogha mu dambo lira.

¹⁴Davide wakafumbaso kwa Chiuta ndipo wakamuzgora wakati, "Ungarutanga kuwarondora kuti ukarwe nkhondo ku maso kwavo chara, kweni uwazingirire kunyuma zaho ndipo ukakhilire pa iwo pafupi na makuni gha balisamu.

¹⁵Para wamkupulika kuswaya muchanya mu makuni gha balisamu, ukanozgekenge pakuti pa nyengo iyo ndipo Chiuta wadangira kale panthazi zako kuti wakakome waFilisiti."

¹⁶Ntheura Davide wakachita nga ndi umo Chiuta wakamulangulira ndipo wakakoma wasilikari wa waFilisiti kufuma ku Gibeyoni mpaka ku Gezere.

¹⁷Lumbiri lwa Davide lukaruta mu vyaru vyose, ndipo FUMU yikachitiska kuti mitundu yose yimopenge Davide.

1 Midauko 15

Wakunozgekera kuya katora Bokosi la Phangano

¹Davide wakajizengera zinyumba mu msumba wa Davide. Iyo wakanozga malo pakuwika Bokosi la Phangano la Chiuta ndipo wakajintha hema la kuwikamo Bokosi lira.

²Sono Davide wakati, "WaLevi pera ndiwo wati wayeghe Bokosi la Phangano la Chiuta, munthu munyakhe chara, pakuti iwo ndiwo FUMU yikawasora kuti wayeghenge Bokosi lira ndiposo na kuyitewetera iyo kwa muyirayira."

³Davide wakawunganya waIsraele wose ku Yerusalem, kuti wakatore Bokosi la FUMU lira na kuliwika mu malo agho wakalinozgera.

⁴Ndipo Davide wakawunganya pamoza âwa mphapu ya Aroni na âwaLevi âwanyakhe.

⁵Mu âwana âwa Kohati, Uriyele ndiyo wakaâwa murongozgi wawo. Iyo na âwabali âwakhe wose âwakaâwapo 20.

⁶Mu âwana âwa Merari, Asaya ndiyo wakaâwa murongozgi wawo ndipo iyo na âwabali âwakhe, wose âwakaâwapo 220.

⁷Mu âwana âwa Gerishomu, Yoyele ndiyo wakaâwa murongozgi wawo. Iyo na âwabali âwakhe wose âwakaâwapo 130.

⁸Mu âwana âwa Elizafani Shemaya ndiyo wakaâwa murongozgi wawo. Iyo na âwabali âwakhe, wose âwakaâwapo 200.

⁹Mu âwana âwa Heburoni, Eliyele ndiyo wakaâwa murongozgi wawo. Iyo na âwabali âwakhe wose âwakaâwapo 80.

¹⁰Mu âwana âwa Uziyele, Aminadabu ndiyo wakaâwa murongozgi wawo. Iyo na âwabali âwakhe, wose âwakaâwapo 112.

¹¹Ndipo Davide wakachema âwasofi aâwa Zadoki na Abiyatara ndiposo na âwaLevi aâwa, Uriyele, Asaya, Yoyele, Shemaya, Eliyele na Aminadabu.

¹²Wakaâwaphalira wakati, “Imwe ndimwe âwarara mu nyumba za âwawiskemwekuru mu âwaLevi. Jipatuliskani, imwe na âwabali âwinu kuti mukatore Bokosi la Phangano la FUMU, Chiuta wa Israele ndipo mwizakaliwike mu malo agho ndalinozgera.

¹³Chifukwa mukareka kuyegha pakudanga para, ntheura ukari wa FUMU, Chiuta withu ukiza pa ise, pakuti tikareka kulipwererera nga ndi umo kukenerera.”

¹⁴Ntheura âwasofi na âwaLevi âwakajipatuliska kuti âwakatore Bokosi la Phangano la FUMU, Chiuta wa Israele.

¹⁵Ndipo âwaLevi âwakayegha Bokosi lira na michiko pa viâwegha vyawo, nga ndi umo Mozesi wakalangulira kwakuyana na mazgu gha FUMU.

¹⁶Pamanyuma pakhe Davide wakalangula âwarongozgi âwa âwaLevi kwimika âwabali âwawo kuti âwâwe âwakwimba sumu za chimwemwe pa kwimbira na viding'indi, âwabango na visulo vyakulira.

¹⁷Ntheura âwaLevi âwakimika Hemanî, mwana wa Yoyele. Mu âwabali âwakhe âwakimika Asafu mwana wa Berekiya. Mu âwaMerari, âwabali âwawo, âwakimika Etani mwana wa Kushaya.

¹⁸Pamoza na iwo âwabali âwawo awo âwakarondezgapo âwakaâwa Zakariya, Beni, Yaaziyele, Shemiramoti, Yehiyele, Uni, Eliyabu, Benaya, Maaseya, Matitiya, Elifelehu na Mikineya, ndiposo na âwalinda âwa pa muryango, Obedi Edomu na Yeyiyele.

¹⁹Pa wanthu wakwimba wara, Heman, Asafu na Etani ndiwo wakalizganga visulo vyakulira vya mkuwa.

²⁰Zakariya, Aziyele, Shemiramoti, Yehiyele, Uni, Eliyabu, Maaseya, na Benaya ndiwo wakaŵa wakulizga viding'indi vyakwimba mazgu gha pachanya.

²¹Kweni Matitiya, Elifelehu, Mikineya, Obedi Edomu, Yeyiyele, na Azaziya ndiwo wakarongozganga kwimba na wabango kwakuyana na kimbiro ka mazgu gha pasi.

²²Kananiya murongozgi wa waLevi mu kwimba ndiyo wakarongozganga kwimba, chifukwa wakaŵa nkhwantha.

²³Berekiya na Elikana ndiwo wakimikika kuŵa walinda pa muryango wakuyira ku Bokosi la Phangano la FUMU.

²⁴Ndipo wâsofi aŵa Shebaniya, Yoshafati, Netanele, Amasayi, Zakariya, Benaya na Eliyezere wakimikika kuti walizgenge zimbata panthazi pa Bokosi la Phangano la Chiuta. Obedi Edomu na Yehiya nawoso wakaŵa walinda wâ pa muryango wa ku Bokosi la Phangano la Chiuta.

Bokosi la Phangano wakwiza nalo ku Yerusalemu

(2 Sam 6.12-22)

²⁵Ntheura Davide pamoza na warara wâ wâlsraele ndiposo na warongozgi wâ nkhondo wâ pa vikwi, wakaruta na chimwemwe kuya katora Bokosi la Phangano la FUMU ku nyumba ya Obedi Edomu.

²⁶Pakuti Chiuta wakawovwira waLevi awo wakayeghangwa Bokosi la Phangano la FUMU, wanthu wara wakapereka sembe nkhamako zinkonde na ziŵiri na mberere zanarume zinkonde na ziŵiri.

²⁷Davide wakavwara munjilira uweme wa bafuta nga ndi umo wakavwalira waLevi wose awo wakayeghangwa Bokosi la Phangano la FUMU na wakwimba ndiposo Kananiya murongozgi wa wakwimba. Davide wakavwaraso pa chifuŵa malaya gha usofi gha efodi.

²⁸Ntheura wâlsraele wose wakiza nalo Bokosi la Phangano la FUMU pamoza na mphomo na kulira kwa lipenga, zimbata na visulo vyakulira, ndiposo na viding'indi na wabango.

²⁹Para Bokosi la Phangano la FUMU likati lafika mu msumba wa Davide, Mikala mwana mwanakazi wa Sauli wakalingizga pa dangazi na kuwona Karonga Davide wakuvina na kudukaduka. Penepapo mwanakazi yura wakamuyuyura mu mtima wakhe.

1 Midauko 16

¹Ntheura wānthu wakanjira nalo Bokosi la Phangano la Chiuta na kulikhazika pa malo ghakhe mukati mu hema leneilo. Davide wakalijinthira Bokosi lira. Ndipo wākapereka sembe zakocha na sembe za wenenawene panthazi pa Chiuta.

²Para Davide wakamara kupereka sembe zakocha na sembe za wenenawene, wakatumbika wānthu mu zina la FUMU.

³Pamanyuma Davide wakaŵagaŵira wāIsraele wose, wānarume na wānakazi, waliyose chingwa chimoza, thuŵi ya nyama yakocha na kachingwa kapapati ka mpheska zakomira.

⁴Ndiposo Davide wakimika wāLevi wānyakhe kuŵa wāteŵeti panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU, kuromba vitumbiko vyakhe, kwimba na kurumba FUMU, Chiuta wa Israele.

⁵Asafu ndiyo wakāwa murongozgi wawo ndipo wakurondezgako wakāwa Zakariya ndipo pakizanga Yeyiyele, Shemiramoti, Yeyiyele, Matitiya, Eliyabu, Benaya, Obedi Edomu, na Yehiyele, weneawo wākalizganga viding'indi na wābango. Asafu ndiyo wakalizganga visulo vyakulira.

⁶Wāsofi aŵa Benaya na Yahaziyele ndiwo wakāwa wākulizga zimbata nyengo zose panthazi pa Bokosi la Phangano la Chiuta.

⁷Sono pa zuŵa lenelira ndipo Davide wakadanga kwimikira Asafu na wābali wākhe kuti wimbe sumu iyi yakuwongera FUMU.

Sumu ya marumbo

(Mas 105.1-15, 96.1-13, 106.1, 47-48)

⁸Wongani FUMU, chemani zina lakhe, pharazgani milimo yakhe mukati mu wānthu!

⁹Mwimbirani marumbo, pharani milimo yakhe yose yakuzizwiska.

¹⁰Thuwuskani mu zina lakhe lituŵa. Awo wākupenja FUMU wāsekerere.

¹¹Penjani FUMU na nkhongono zakhe, penjani uŵapo wakhe nyengo zose!

¹²Kumbukani milimo yakuzizwiska iyo yili kuchita, minthondwe yakhe na maweruzgo agho yikayowoyanga,

¹³imwe wā mphapu ya Abrahamu, muteŵeti wakhe, imwe wāna wā Yakhobe wākusoreka wākhe!

¹⁴Iyo ndiyo FUMU, Chiuta withu. Weruzgi wakhe uli mu charu chose cha pasi.

¹⁵Wakukumbuka phangano lakhe kwa muyirayira, na mazgu agho wakalangula miwiro na miwiro.

¹⁶Wakukumbuka phangano ilo wakachita na Abrahamu, chirapo icho wakachita kwa Yisake pa icho wakapangana.

¹⁷Phangano ili wakakhozgera kwa Yakhobe kuŵa dango, ndipo nga ndi phangano la muyirayira kwa Israele.

¹⁸Iyo wakati, “Nditi ndikupenge charu cha Kanani, kuti chiŵe phande la chiharo chako.”

¹⁹Para âwakâwa âwachoko waka, na âwambula kumanyikwa, ndiposo na âwakupanjwamo waka nawo mu charu chira,

²⁰âwanthu âwkwendendeka waka kufuma ku fuko ili na kuya ku fuko linyakhe, kufuma ku ufumu uwu na kuya ku ufumu wa mtundu unyakhe,

²¹Chiuta kuti wakazomerezgapo chara kuti munthu munyakhe waŵanyekezge. Wakaŵachenya âkaronga chifukwa cha âwanthu âwakhe âwara.

²²Iyo wakati, “Mureke kukhwaska âwakuphakazgika âwane, mureke kuzichitira uheni nchimi zane.”

²³Yimbirani FUMU, imwe mwa âwanthu âwa mu charu chose cha pasi! Pharazgani za chiponosko chakhe zuŵa na zuŵa.

²⁴Thuwuskani uchindami wakhe mukati mu âwamitundu, ndipo pharani milimo yakhe ya kuzizwiska mukati mu âwamitundu wose!

²⁵FUMU njikuru, ndipo yikwenera kurumbika nadi. Yikwenera kopeka kuruska âwachiuta wose.

²⁶Pakuti âwachiuta wose âwa mitundu yinyakhe mbangoza waka. Kweni FUMU ndiyo yikalenga vyakhe kuchanya.

²⁷Nchindi na ufumunkhuru vili panthazi pakhe. Nkhongono na chimwemwe vili mu malo agho yikukharamo.

²⁸Perekani kwa FUMU imwe mbumba za âwamitundu wose, zomerani kuti uchindami na nkhongono, vyose nyakhe.

²⁹Perekani kwa FUMU nchindi izo zikuyiyenera, Zaninge na vyakupereka, ndipo mwize panthazi pakhe! Sopaninge FUMU mu utozi wa utuŵa wakhe.

³⁰Tenthemani panthazi pakhe imwe mwa âwanthu mose âwa mu charu cha pasi. Nadi charu chose chili kukhozgeka, kuti chingasunkhunyiskika chara.

³¹Vya kuchanya vikondwe, ndipo vya pa charu cha pasi visekerere. Viphazarzge mukati mu âwamitundu kuti, “FUMU ndiyo yikuwusa!”

³²Nyanja yipome pamoza na vyose iyo vili mwenemumo. Minda yisekerere pamoza na vyose ivyo vili mwenemumo!

³³Penepapo makuni gha mu nkhorongo ghati ghimbenge na chimwemwe, panthazi pa FUMU, chifukwa yikwiza kuti yeruzge charu cha pasi.

³⁴Wongani FUMU, pakuti njiweme, pakuti chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.

³⁵Muyowoyeso kuti, "Mutiponoske, Mwe Chiuta muthaski withu, ndipo mutiwunganiske na kutiponoska ku wamitundu, kuti timuwongani pakuzunura zina linu lituŵa, kuti tithumbwenge pakumurumbani.

³⁶Yirumbike FUMU, Chiuta wa Israele, nyengo zose na muyirayira swii!" Penepapo wanthu wose wakati, "Ameni!" Ndipo wakachindika FUMU.

Visopo ku Yerusalemu na ku Gibeyoni

³⁷Davide wakasida Asafu na wabali wakhe penepara panthazi pa Bokosi la Phangano la FUMU kuti iwo ndiwo wateŵeterenge panthazi pa Bokosi lira nyengo zose, nga ndi umo kukakhumbikwira zuŵa lirilose.

³⁸Wakasidaposo Obedi Edomu pamoza na wabali wakhe 68 kovvirana nawo. Pa nyengo iyi Obedi Edomu, mwana wa Yedutuni, na Hosa ndiwo wakaŵa wâlinda wâ pa muryango.

³⁹Davide wakasidaso Zadoki musofi, na wabali wakhe weneawo wakaŵa wasofi, panthazi pa Chihema Chakupatulika cha FUMU mu malo gha pachanya ghakusoperako agho ghakawâ ku Gibeyoni.

⁴⁰Wakaŵasida kura kuti nyengo zose ku mulenje na ku na mise waperekenge sembe zakocha kwa FUMU pa jochero la sembe yakocha, kwakuyana na vyose ivyo vili kulembeka mu marango gha FUMU gheneagho yikalangula Israele.

⁴¹Wanthu awo wakaŵa nawo pamoza ndi aŵa: Hemani na Yedutuni na wanyakheso weneawo wakasoreka na kuzunulika mazina kuti wawongenge FUMU chifukwa chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.

⁴²Hemani na Yedutuni ndiwo wakalizganga zimbata na visulo vyakulira ndiposo na vyakwimbira. Vyakulizgira pakwimba sumu zakupatulika.

⁴³Pamanyuma wanthu wose wâ kaputukana, uyu ku kwakhe uyu ku kwakhe, Davide nayo wakawera ku kwakhe kuti wakatumbike wâ mu nyumba yakhe.

1 Midauko 17

Uthenga wa Natani kwa Davide

(2 Sam 7.1-17)

¹Zuŵa limoza, para Davide wakamba kukhazikika mu nyumba yakhe, wakayowoya kwa nchimi Natani wakati, "Ine nkhukhara mu nyumba yakuzengeka na makuni gha milanje, kweni Bokosi la Phangano la FUMU likukhara mu hema."

²Ntheura Natani wakamuphalira Davide wakati, “Chitani chose icho mukughanaghana pakuti Chiuta wali namwe.”

³Kweni usiku wenewura FUMU yikamuphalira Natani kuti,

⁴“Ruta, ukamuphalire muteŵeti wane Davide kuti, ‘FUMU yikuti: Undizengerenge ndiwe chara nyumba yakuti ndikharengemo.

⁵Ine ndilije kukharamo mu nyumba kufuma pa zuŵa lira nkhafumyira ūaIsraele mpaka muhanya uno. Nkhawâ wakwendendeka waka uku na uku ndipo umo nkhakharanga mukawânga mu hema.

⁶Mu malo ghose mwenemumo ndili kwendamo na ūaIsraele wose, kasi nkhayowoyapo lizgu na yunji wa ūeruzgi ūa ūaIsraele, awo nkhaŵalayizga kuliska wânthu kuti, kasi nchifukwa uli undandizengere nyumba ya milanje?”

⁷Ntheura sono ukayowoye kwa muteŵeti wane Davide kuti, ‘FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Nkhakutora iwe kufuma ku maluhari uko ukaliskanga mberere na mbuzi kuti uŵe karonga pa wânthu ūane ūaIsraele.

⁸Ndaŵa nawe kosekose uko wendanga, ndipo ndaŵamara petu ūarwani wako wose panthazi pako. Ndipo nditi ndikuzge zina lako kuti liwe la lumbiri nga ndi umo liriri zina la wânthu ūakumanyikwa awo ūali mu charu.

⁹ŪaIsraele wânthu ūane nditi ndiŵasorere malo na kuŵakhazika mwenemumo, kuti ūakhare mu malo ghawo na ghawo kwambula kusuzgikaso. Wânthu ūa nkhaza kuti ūizamkuŵasuzgaso chara, nga ndi umo ūakaŵachitira pakudanga para,

¹⁰kufumira pa nyengo yira nkhimikira ūeruzgi ūa wânthu ūane ūaIsraele. Ndamkuthereska ūarwani ūako wose. Na kwenenako nkhukuphalira kuti FUMU ndiyo yiti yikuzengere nyumba.

¹¹Para nyengo yako yakwana kuti uronde ūasekuru ūako ku dindi, ine ndamkuwuska yumoza wa mphapu yako pamanyuma pako, yumoza wa ūana ūako, ndipo wizamkukhozga chizumbe cha ufumu wako.

¹²Iyo ndiyo wizamkundizengera nyumba, ndipo ndizamkukhozga ufumu wakhe kwa muyirayira.

¹³Ndamkuŵa wiske, ndipo iyo wamkuŵa mwana wane. Kuti ndamkuwuskapo chisungusungu chane pa iyo chara, nga ndi umo nkhachitira na uyo wakakudangirira.

¹⁴Kweni chikhazi chakhe chamkuŵa mu nyumba yane na mu ufumu wane kwa muyirayira, ndipo chizumbe cha ufumu wakhe chimkwimikika kwa muyirayira.’”

¹⁵Natani wakamuphalira Davide kwakuyana na mazgu ghose agha, ndiposo kwakuyana na mboniwoni yose iyi.

Lurombo Iwa Davide Iwa kuwonga

(2 Sam 7.18-29)

¹⁶Karonga Davide wakanjira mu Chihema Chakupatulika ndipo wakakhara pasi ndipo wakaromba wakati, "Mwe FUMU Chiuta, kasi ndine njani, ndiposo nyumba yane nkhachichi kuti mwizakandifiska mpaka pano?

¹⁷Ndipouli imwe, Mwe Chiuta, aka kakawâ kanthu kachoko mu maso ghinu. Mwapharaso na vya nyumba ya nda muteâeti winu mu nyengo iyo yikwiza, ndiposo mwandirongora miwiyo ya kunthazi, Mwe FUMU Chiuta!

¹⁸Nchinthu uli chinyakheso icho ine Davide ndingayowoya kwa imwe pakundichindika ntheura nda muteâeti winu? Pakuti imwe mukundimanya makora nda muteâeti winu.

¹⁹Mwe FUMU chifukwa cha nda muteâeti winu, ndiposo kwakuyana na mtima winu, mwachita chinthu chikuru ichi, pakundivumbulira ukuru wose uwo uli kunthazi.

²⁰Mwe FUMU kulije na yumoza wakuâwa nga ndimwe, ndiposo kulije Chiuta, munyakhe pa dera pa imwe, kwakuyana na vyose ivyo tili kupulika na makutu ghithu.

²¹Kasi ndi fuko uli linyakhe pa charu leneilo likukozgana na âwanthu âwinu âwIsraele, âweneawo Chiuta wakaâwombola kuti âwâwe âwanthu âwakhe. Mukajitorera lumbiri pakuâwachitira vinthu vikuru na vyakofya, para mukachimbizga mafuko panthazi pa âwanthu âwinu âweneawo mukaâwombola mu Eguputo.

²²Imwe mukaâwazgora âwanthu winu, âwIsraele, kuti âwâwenge âwinu kwa muyirayira. Ndiposo imwe, Mwe FUMU, mukazgoka kuâwa Chiuta wawo.

²³"Sono, Mwe FUMU, khogzani kwa muyirayira mazgu gheneagho mwayowoya kuphara vya nda muteâeti winu, na vya nyumba yane, ndipo muchite nga ndi umo mwayowoyer.

²⁴Apo ndipo zina linu lizamkukhözgeka na kukuzgika kwa muyirayira. âwanthu âwamkuyowoya kuti, 'FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, ndiyo Chiuta wawo.' Ndipo mbumba ya ine Davide nda muteâeti winu yakukhözgeka panthazi pinu.

²⁵Pakuti imwe, Chiuta wane, mwandivumbulira nda muteâeti winu kuti imwe ndimwe mwamkundizengera nyumba. Ntheura ine nda muteâeti winu ndâwa na chikanga kuromba panthazi pinu.

²⁶Ndipo sono, Mwe FUMU, ndimwe Chiuta, mwapangana kupereka chinthu chiweme ichi, kwa nda muteâeti winu.

²⁷Ntheura sono chimukondweskani kupereka chitumbiko ku mbumba ya nda muteŵeti winu, kuti yikhalirirenge panthazi pinu muyirayira. Pakuti icho mwachitumbika, Mwe FUMU, nchakutumbikika kwa muyirayira.”

1 Midauko 18

Kuvivya kwa Davide mu nkhondo

(2 Sam 8.1-18)

¹Pamanyuma pa ichi, Davide wakarwa nkhondo na âwaFilisiti na kuŵathereska. Wakâwapoka msumba wa Gati na vikaya vyakhe vyose.

²Wakatondaso âwaMowabu. Ntheura âwaMowabu âwakazgoka kuâwa âwazga kwa Davide ndipo âwakamuyegheranga mithulo.

³Ku Hamati Davide wakatondaso Hadadezere karonga wa charu cha Zoba, apo wakarutanga kuya kakhazikiska muwuso wakhe ku mronga wa Yufurate.

⁴Davide wakamupoka Hadadezere magareta 1,000 na âwanthu âwakukwera pa mahachi 7,000 na âwasilikari âwakwenda pasi 20,000. Wakadumula misipa ya mahachi wose awo âwakendeskanga magareta, kweni wakasidako mahachi âwanandiko âwakwendeska magareta 100.

⁵Para âwasilikari âwa âwaSiriya âwa ku Damaseko âwakiza kuti âwamovwire Hadadezere, karonga wa ku Zoba, Davide wakakoma âwaSiriya âwakukwana 22,000.

⁶Penepapo Davide wakaŵikako mawumba gha âwasilikari ku Siriya wa ku Damaseko. Ndipo âwaSiriya wakazgoka âwateŵeti âwa Davide, ndipo âwakamuyegheranga mithulo. Ntheura FUMU yikamupa kuvivya Davide kose uko wakarutanga.

⁷Davide wakatora nguru za golide izo nduna za Hadadezere zikayeghangwa ndipo wakiza nazo ku Yerusalem.

⁸Davide wakatoraso mkuâwa unandi chomene kufuma ku misumba ya Tibihati na Kuni, uko Karonga Hadadezere nako wakawusanga. Na mkuâwa uwu Solomoni wakapanga chiŵiya chikuru cha mkuâwa chakuchemeka nyanja, mizati ndiposo na viyaŵiro vya mkuâwa.

⁹Towu, karonga wa charu cha Hamati wakapulika kuti Davide wathereska âwasilikari wose âwa Hadadezere, karonga wa ku Zoba.

¹⁰Ntheura wakatuma mwana wakhe Hadoramu kwa Karonga Davide kuti wakamutauzge na kumurumba chifukwa wakarwa nkhondo na Hadadezere na kumuthereska. Iyo wakachita ichi chifukwa Hadazere wakarwanga nkhondo kaŵirikaŵiri na iyo Towu. Wakamutumira Davide vyawanangwa vya mitundumitundu vyakupangika na golide, siliva na mkuâwa.

¹¹Ivi navyoso Karonga Davide wakavipatuliskira kwa FUMU, pamoza na siliva na golide ivyo wakaya kaskogha mu wāmitundu wose, kufuma mu charu cha Edomu, cha Mowabu, cha wāAmoni, cha wāFilisiti na cha wāAmaleki.

¹²Abishayi mwana wa Zeruya, wakakoma wāEdomu 18,000 mu Dambo la Muchere.

¹³Wakaŵikamo wā nkhondo mu charu cha Edomu. Ntheura wāEdomu wose wākazgoka kuŵa wāzga wā Davide. Ndipo kose uko Davide wakaruta FUMU yikachita kuti watonde.

¹⁴Ntheura Davide wakawusa pa wāIsraele wose ndipo wakeruzganga wānthu wose mu urunji kwakuyana na dango.

¹⁵Yowabu mwana wa Zeruya, ndiyo wakaŵa murongozgi wa nkhondo, ndipo Yehoshafati mwana wa Ahiludi ndiyo wakaŵa mulembi wa Midauko.

¹⁶Zadoki mwana wa Ahitubu na Abimeleki mwana wa Abiyatara wakaŵa wāsofi ndipo Shavisha wakaŵa mulembi.

¹⁷Benaya mwana wa Yehoyada ndiyo wakaŵa murongozgi wa wāKereti na wāPeleti. Ndipo wāna wā Davide wakaŵa wārongozgi wārara pa milimo yakuteŵetera karonga.

1 Midauko 19

Davide wakutonda wāAmoni na wāSiriya (2 Sam 10.1-19)

¹Pamanyuma pakhe Nahashi, karonga wa wāAmoni, wakafwa ndipo mwana wakhe ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

²Sono Davide wakati, “Nditi ndimuchitire mwakugomezgeka Hanuni mwana wa Nahashi pakuti wiske wakandichitira lusungu.” Ntheura Davide wakatuma mathenga kuya kamukhuza chifukwa cha nyifwa ya wiske. Mathenga gha Davide ghara ghakafika kwa Hanuni mu charu cha Amoni kuya kamukhuza.

³Kweni nduna za wāAmoni zikamuphalira Hanuni sekuru wawo kuti, “Kasi mukughanaghana kuti Davide wakuchindika wāwiskemwe pakuti wamutumirani wānthu kwiza kamukhuzani? Asi wānthu wākhe wāfika kwa imwe kuti wāwone charu, ndipo usange wāchiskora wāchipankhure?”

⁴Ntheura Hanuni wakatora wāteŵeti wā Davide, wakaŵameta ndipo wakadumula pakati vyakuvwara vyawo mpaka mu viwuno na kuŵawezga.

⁵Para Davide wakapulika vya wānthu wāra wakatuma, iyo wakatuma wānthu kukakumana nawo pakuti wānthu wāra wakaŵa na soni chomene. Ndipo karonga wakaŵaphalira wakati, “Kharani mu msomba wa Yeriko yisuke myembe yinu yikureso, ndipo pamanyuma mukizenge kuno.”

⁶Para waAmoni wakasanga kuti wajitinkhiska kwa Davide, Hanuni na waAmoni wakatumizga siliva wa makilogiramu 34,000 kuti wakalipirire magareta na wantru wakwenda pa mahachi ku charu cha Mesopotamiya, cha Aramu Maaka ndiposo na cha Zoba.

⁷Wakabwereka magareta 32,000 pamoza na karonga wa ku Maaka na wa nkhondo wakhe. Iwo wakazenga misasa yawo pafupi na msumba wa Medeba. Nawo waAmoni wakiza kufuma mu misumba yawo, kwiza karwa nkhondo.

⁸Para Davide wakati wapulika ichi wakatuma Yowabu na wumba wose wa vinkhara vya nkhondo.

⁹Penepapo waAmoni wakafuma na kundandika wa nkhondo wawo pa chipata cha msumba. Wakaronga awo wakiza wakawa pa wekha ku malo ghakweru.

¹⁰Para Yowabu wakawona kuti nkhondo yamugundizga kunthazi na kunyuma wakasankhamo wasilikari wankhongono mu waIsraele na kuwandandika kurazgirana waka na waSiriya.

¹¹Wasilikari wanyakhe wose wakawaika pasi pa urongozgi wa Abishayi, mwana munyakhe. Iwo wakawandandika kurazgirana waka na waAmoni.

¹²Sono Yowabu wakamuphalira Abishayi wakati, "Usange waSiriya mbankhongono kuruska ine, ndipo mwizenge na kwiza kandovwira. Kweni usange waAmoni mbankhongono kuruska iwe, ndamkwiza kumovvirani.

¹³Khwima mtima ndipo tiye tirwe nkhondo na chikanga kuti tithaske wantru withu na misumba ya Chiuta withu. FUMU yiti yichite icho nchiweme."

¹⁴Ntheura Yowabu na wantru awo wakawa nayo, wakasenderera pafupi kurwa na waSiriya. Kweni waSiriya wakachimbira panthazi pawo.

¹⁵Ndipo para waAmoni wakawona kuti waSiriya wachimbira, nawoso wakachimbira panthazi pa Abishayi mwana munyakhe na Yowabu na kuya kanjira mu msumba. Penepapo Yowabu wakiza ku Yerusalem.

¹⁶Kweni para waSiriya wakawona kuti waruskika na waIsraele wakatuma nthumi kuya katora waSiriya awo wakawa ku sirya linyakhe la mronga wa Yufurate pamoza na Shofaki murongozgi wa nkhondo ya Hadadezere, mweneuyo wakawadangirira.

¹⁷Para Davide wakaphalirika, wakawunganya waIsraele wose pamoza na kwambuka mronga wa Yorodani. Wakiza kwa iwo ndipo wakandandika wa nkhondo wakhe kuthyana nawo. Para Davide wakandandika wa nkhondo kwimikana na waSiriya, iwo wakarwa nayo.

¹⁸Kweni pamanyuma waSiriya wakachimbira ku waIsraele. Davide wakakoma waSiriya 7,000 awo wakendanga pa magareta, 40,000 awo wakendanga pasi. Wakakomaposo na Shofaki murongozgi wa nkhondo yawo.

¹⁹Para wateweti wa Hadadezere wakati wawona kuti wathereskeka na walsraele wakapangana vya mutende na Davide, ndipo wakazgoka kuwa wantru wakhe. Ntheura waSiriya wakakhumbaso kuwovwiraso waAmoni chara.

1 Midauko 20

Davide wakukora Raba

(2 Sam 12.26-31)

¹Mu nyengo ya nyambwani chirimika chira, mu nyengo iyo wakaronga wakarutiranga ku nkhondo, Yowabu wakarongozga wasilikari kuya kaparanya charu cha waAmoni. Pamanyuma wakaruta kuti wakawuzinge msumba wa Raba. Kweni Davide wakakhala mu Yerusalem. Sono Yowabu wakawurotokera msumba wa Raba na kuwubwangandula.

²Davide wakawuskako mphumphi ku mutu wa karonga wawo. Iyo wakasanga kuti uzitu wakhe ukawa makilogiramu ghankhonde gha golide, na kutiso mukati mu mphumphi yira mukawa libwe lakuzirwa. Davide wakamuwvarika mphumphi yira. Ndipo wakatoramo vya kuskogha vinandi mu msumba ura.

³Wakawafumiskamo wantru wa mu msumba ura na kuwawika pa mlimo wa kucheka mathabwa, wa kuganamphula mawe na visulo ndiposo na wakutema makuni na mbavi. Ntheura ndimo Davide wakachitira na misumba yose ya waAmoni. Pamanyuma Davide na wasilikari wakhe wose wakawerera ku Yerusalem.

Nkhondo pakati pa walsraele na waFilisiti wataliwalati

(2 Sam 21.15-22)

⁴Pamanyuma pa ichi, kukawuka nkhondo na waFilisiti mu msumba wa Gezere. Sono Sibekayi muHusha wakakoma Sipayi, mweneuyo wakawa wa mphapu ya viwantru vikuruvikuru na vya nkhongono. Ntheura waFilisiti wakathereskeka.

⁵Yikiza kavakoso nkhondo na waFilisiti ndipo Elihanani mwana wa Yayiri wakoma Lami mwana munyakhe na Goliyati muGati, mweneuyo luti lwa mukondo wakhe ukawa nga ndi muchiko wa chakurukira salu.

⁶Mu kawukaso nkhondo mu msumba wa Gati, mwenemumo wakawa muntru mukuru chomene. Iyo wakawa na minwe 6 ku woko la maryero na la mazere ndiposo na minwe 6 ku lundi la maryero na la mazere, yose pamoza 24. Iyo nayo wakawa wa mphapu ya viwantru vitali na vya nkhongono.

⁷Ndipo para wakawanyozanga walsraele, Yonatani mwana wa Shimeya mwana munyakhe na Davide wakamukoma.

⁸Awa ndiwo wakawa wa mphapu ya viwantru vikuruvikuru na vya nkhongono, vya mu msumba wa Gati, ndipo wakakomeka na Davide na wasilikari wakhe.

1 Midauko 21

Davide wakupenda wantru (2 Sam 24.1-25)

¹Nyengo yimoza Satana wakawuka na kwimikana na wâlsraele ndipo wakakhuwirizga Davide kuti wapende wâlsraele.

²Ntheura Davide wakamuphalira Yowabu na wârongozgi wâwasilikari wakati, "Rutani mukapende wâlsraele kufuma ku Beyeresheba kuya kafika ku Dani." Mukawere kwiza kandiphalira kuti ndimanye unandi wawo.

³Kweni Yowabu wakamuphalira Karonga Davide wakati, "FUMU yandaniskireko ku wantru wînu na 100 kwakuruska umo wâliri! Kweni sekuru wane karonga asi wose mbateweti wînu? Nchifukwa uli, imwe sekuru wane mukupenjerezga chinthu cha ntheura? Kasi nchifukwa uli mutorerenge kwananga pa wâlsraele?"

⁴Kweni Karonga wakachichizga languro lakhe pa Yowabu. Ntheura Yowabu wakawukapo na kuruta mu charu chose cha Israele, ndipo wakawereraso ku Yerusalem.

⁵Yowabu wakamuphalira Davide unandi wa wantru aâwa wâkaya kapenda. Mwa Israele yose mukâwa wantru wâkukorera lupanga 1,100,000. Mwa Yuda mukâwa wâ nkondo 470,000.

⁶Kweni kuti wakapendera lumoza na wâLevi na wâBenjamini, chara pakuti Yowabu wakaseruskika nalo languro la karonga.

⁷Chiuta nayo kuti wakakondwa nacho chinthu ichi chara ndipo wakaâwakoma wâlsraele.

⁸Sono Davide wakayowoya kwa Chiuta wakati, "Ndananga chomene pakuti ndachita chinthu ichi. Kweni sono nkhumurombani kuti muwuskepo uheni pa nda muteweti winu pakuti ndachitira mwa kupusa chomene."

⁹Ndipo FUMU yikayowoya kwa nchimi Gadi, muwoni wa Davide ndipo wakati,

¹⁰"Ruta ukamuphalire Davide kuti, 'FUMU yikuti nkhukupa vinthu vitatu. Sono iwe usorepo mwa ivi chakuti ndikuchitire.'"

¹¹Ntheura Gadi wakiza kwa Davide na kumuphalira kuti, "FUMU yikuti, 'Sorapo icho ukukhumba.'

¹²Kasi paâwe virimika vitatu vya njara, panji paâwe myezi yitatu apo wârwani wînu wâmkumupwetekani na kumukomani na lupanga? Panji paâwe mazuâwa ghatatu gha nthenda yakofya mu charu apo FUMU yamkumupwetekani na lupanga ndipo mungelo wa FUMU wizamkusakaza charu chose cha Israele.' Sono ughanaghane, na kundipa zgoro ilo ndamkumuwezgera uyo wakandituma."

¹³Ndipo Davide wakamuphalira Gadi wakati, “Ndili mu suzgo yikuru. Rekani ndijiŵike waka mu woko la FUMU, pakuti chiwuravi chakhe nchikuru chomene. Kweni ndireke kuŵa mu woko la munthu.”

¹⁴Ntheura FUMU yikatuma nthenda yakofya chomene pa charu cha Israele ndipo pakafwa ŵan thu 70,000.

¹⁵Chiuta wakatuma nadi mungelo wakhe ku Yerusalem kuya kawusakaza. Kweni apo wakaŵa pafupi kuwusakaza FUMU yikawona ndipo yikagowoka mtima wakhe kuti yichite chiheni chira. Ntheura FUMU yikamuphalira mungelo wakhe yura mweneuyo wakaŵa na nchito yakusakaza msumba yikati, “Ndipera sono wezgako woko lako.” Mungelo wa FUMU wakimiliranga pafupi na luwuga lwa Orinani muYebusi.

¹⁶Sono Davide wakati walâwiska wakawona mungelo wa FUMU wimilira pakati pa charu na mtambo, uko wakorera lupanga lwakusorora ndipo walunyoroskeria ku Yerusalem. Penepapo Davide na ŵarara ŵa ŵalsraele ŵakavwara vigudulu kurongora kurapa na kuwa kavunama.

¹⁷Davide wakati kwa Chiuta, “Asi ine ndine nkhalangula kuti ŵan thu ŵapendeke? Ine ndine ndili kwananga na kuchita uheni. Kweni ŵan thu aŵa ndi mberere. Kasi ŵachitachi? Nkhumuŵeyani, Mwe FUMU Chiuta wane, kuti mulange waka ine na ŵa mu mbumba ya ŵadada. Kweni chilengo ichi chireke kuŵa pa ŵan thu ŵinu.”

¹⁸Penepapo mungelo wa FUMU wakamuphalira Gadi kuya kamuyowoyeria Davide kuti, “Ruta ukayizengere FUMU jochero pa luwuga lwa Orinani muYebusi.”

¹⁹Ntheura Davide wakakwera kwakuyana na mazgu agho FUMU yikayowoya kwa Gadi.

²⁰Sono Orinani wakabulanga tirigu ndipo wakati wazgokera kunyuma wakawona mungelo wa FUMU ndipo ŵana ŵakhe ŵanayi awo ŵakaŵa pamoza nayo wakabisama.

²¹Para Davide wakafika kwa Orinani ndipo Orinani wakati wamuwona Davide, iyo wakafuma pa luwuga, wakasindamira pasi panthazi pa Davide, kuperekwa nchindi.

²²Davide wakayowoya kwa Orinani wakati, “Undipe malo gha luwuga kuti ndiyizengerepo FUMU jochero. Undipimire mtengo wakhe wenecho mwakuti nthenda yakofya iyi yifumeko ku ŵan thu.”

²³Ndipo Orinani wakamuzgora Davide wakati, “Torani waka, ndipo imwe karonga sekuru wane muchite icho nchiweme kwa iyo. Wonani nkhuperekwa ng'ombe kuti ziŵe sembe yakocha ndiposo na magareta gha kubulira tirigu kuti

ziŵe nkhuni. Nkhuperekaso tirigu kuti waŵe sembe ya ufu. Nadi, nkhumupani vyose ivi."

²⁴Kweni Karonga Davide wakamuphalira Orinani wakati, "Chara, kweni nditi ndigule na ndarama pa mtengo wakhe wa msuma. Ndingatora chinthu chako chara kuti ndipereke kwa FUMU, nanga nkhuperekaka kuŵa sembe yakocha icho ndilije kugula."

²⁵Ntheura Davide wakamupa Orinani uzitu wa ndarama za golide 600 pakugula malo ghara.

²⁶Ndipo penepara Davide wakayizengera FUMU jochero, na kuperekaka sembe yakocha na sembe ya wenewawene. Wakasopa ndipo FUMU yikamuzgora na moto uwo ukafuma kuchanya kwiza pa jochero la sembe yakocha.

²⁷Penepapo FUMU yikalangula mungelo wakhe yura ndipo iyo wakawezgeramo lupanga mu chibazi chakhe.

²⁸Pa nyengo yira para Davide wakawona kuti FUMU yamuzgora pa luwuga lwa Orinani, muYebusi, wakaperekaka sembe penepara.

²⁹Pakuti pa nyengo yira Chihema Chakupatulika cha FUMU icho Mozesi wakanozga mu mapopa na jochero la sembe yakocha, vikaŵa pa malo gha pachanya ghakusoperako mu msumba wa Gibeyoni.

³⁰Kweni Davide kuti wakamanya kuyako chara kuti wakafumbe kwa Chiuta, pakuti wakopanga lupanga lwa mungelo wa FUMU.

1 Midauko 22

¹Penepapo Davide wakati, "Pano ndipo pati paŵenge Nyumba ya FUMU, ndiposo penepapo ndipo pati paŵenge jochero la sembe yakocha ya Israele."

Davide wakunozgekera kuzenga Nyumba ya Chiuta

²Davide wakalangula kuti ŵaŵawunganye pamoza ŵalendo ŵeneawo ŵakaŵa mu charu cha Israele. Ŵanji ŵakaŵimika kuŵa ŵaŵaji ūa mawe mwakuti ŵanozgenge mawe ghakuti ŵazengere Nyumba ya Chiuta.

³Ndiposo Davide wakaperekaka visulo vinandi vya kupangira mizumali ya vijaro vya mu vipata na vya kubamphikira mathabwa ndiposo na mkuŵa unandi wambula mapimiko.

⁴Wakaperekaso mathabwa gha khuni la milanje ghanandi ghambula mapendeko pakuti ūaSidoni na ūaTure ūakamuyeghera Davide makuni gha milanje ghanandi chomene.

⁵Pakuti Davide wakati, "Solomoni mwana wane ndi mwanichi. Iyo wandafikepo pakumanyiska tunthu ndipo nyumba iyo wakukhumba kuzengera FUMU yikwenera kuŵa yapachanya, ya lumbiri na yakuchindikika mu

vyaru vyose. Ipo sono nditi ndinozgerenge ivyo vikukhumbikwa pa nyumba iyi.” Ntheura Davide wakawunjika vyakuzengera vinandi chomene.

⁶Penepapo wakachema mwana wakhe Solomoni ndipo wakamuwuzga kuti wazengere nyumba FUMU, Chiuta wa Israele.

⁷Davide wakamuphalira Solomoni wakati, “Wa mwana wane chikâwa mu mtima wane kuzenga nyumba ya kuchindikiramo FUMU, Chiuta wane.

⁸Kweni mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine kuti, ‘Wathiska ndopa zinandi, ndipo warwa nkhondo zikuruzikuru. Ungandizengeranga nyumba chara, pakuti wathiska ndopa zinandi pa charu panthazi pane.

⁹Kweni uzamkubaba mwana mwanarume. Iyo ndiyo wati waŵenge munthu wa chimango. Nditi ndimupumuzgenge ku ūarwani ūakhe wose zingirizge. Zina lakhe wizamkuchemeka Solomoni pakuti ndamkupereka mutende na kufwasa kwa Israele mu mazuŵa ghakhe.

¹⁰Iyo ndiyo wamkundizengera nyumba. Iyo wamkuŵa mwana wane ndipo ine ndamkuŵa wiske. Ndamkukhozga chizumbe chakhe cha ufumu mu charu cha Israele kwa muyirayira.’ ”

¹¹“Sono wa mwana wane, FUMU yiŵe nawe kuti ufiske kuyizengera nyumba FUMU, Chiuta wako, nga ndi umo wakayowoyerwa na vyaiwe.

¹²Ndipouli FUMU ndiyo yikupe mahara na mtima wakumanyiska tunthu, mwakuti para yakwimika kuŵa pachanya pa ūalsraele, usungenge dango la FUMU, Chiuta wako.

¹³Usange ukupwererera kurondezga malayizgo na malangulo, vyeneivyo FUMU yikalayizga Mozesi kuŵaphalira ūalsraele, apo ndipo vinthu vikuŵirengenge makora. Uŵe wankhongono na wakukhwima mtima. Ungopanga chara ndipo reka kuthika lusoko.

¹⁴Mu kutokatoka kukuru ndanozgera vyai Nyumba ya FUMU matani 3,400 gha golide, matani 34,000 gha siliva ndiposo mkuŵa na chisulo vyambula mapimiko mu uzu, pakuti nvinandi chomene. Ndanozgeraso mathabwa na mawe. Iwe ukwenera kusazgirapo waka vinyakhe.

¹⁵Iwe uli nawo ūanantu ūanandi ūakuchita milimo nga ndi ūakudumula mawe, nkhwantha pakuzengera mawe, ūakupara mathabwa, ūasiri pa milimo ya kupambanapambana ūambula mapendeko, nkhwantha pakuchita nchito

¹⁶na golide, siliva, mkuŵa ndiposo na chisulo. Sono ukambengeko waka! FUMU yiŵe nawe!”

¹⁷Davide wakalangulaso ūarongozgi wose ūa ūalsraele kuti ūamovwirengenge mwana wakhe Solomoni wakati,

¹⁸“Asi FUMU, Chiuta winu wali namwe? Kasi walije kumupani mutende kosekose? Iyo wali kuwapereka wenecharu mu woko lane, ndipo charu chathereska panthazi pa FUMU na panthazi pa wantru wakhe.

¹⁹Sono wikanipo mitima yinu na maghanoghamo ghu kumupenja FUMU, Chiuta winu. Mwambengeko kuzenga Malo Ghakupatulika ya FUMU Chiuta mwakuti Bokosi la Phangano la FUMU, na vitewetero vyakupatulika vya Chiuta, vitorekere mu nyumba iyo mwazengera FUMU.”

1 Midauko 23

¹Para Davide wakachekura, ndipo wakaŵa na virimika vinandi, wakimika Solomoni mwana wakhe kuŵa karonga wa charu cha Israele.

Milimo ya ŵaLevi

²Davide wakawunganya warongozgi wose ſa mu charu cha Israele, ſasofi ndiposo na ſaLevi.

³WaLevi wakapendeka kwamba ſa virimika 30 na ſakujumphirapo. Unandi wawo ukaŵa wantru 38,000.

⁴Ndipo Davide wakati, “Wantru 24,000 mwa aŵa ndiwo ſawenge ſakulaŵiska kendeskero ka mlimo wa Nyumba ya FUMU. Wantru 6,000 ndiwo ſawenge warongozgi na ſeruzgi.

⁵Wantru 4,000 ſawenge ſalinda ſa pa vipata, ndiposo wantru 4,000 ndiwo ſawenge wakurumba FUMU na vyakwimbira ivyo ndawanozgera.”

⁶Pamanyuma Davide wakaŵaŵika mu vigawa pakurondezga umo ſana ſa Levi aŵa ſakaŵira: Gerishoni, Kohati, na Merari.

⁷Wana ſa Gerishoni ſakaŵa: Ladani, Shimeyi.

⁸Wana ſa Ladani ndi aŵa: Yehiyele murongozgi wawo na Zetamu ndiposo na Yoyele, ſatatu pamoza.

⁹Wana ſa Shimeyi ndi aŵa: Shelomoti, Haziyele na Harani, ſatatu pamoza. Aŵa ndiwo ſakaŵa ſarara pa mbumba ya Ladani.

¹⁰Wana ſa Shimeyi ndi aŵa: Yahati, Zina, Yeushi, na Beriya. ſeneaŵa wanayi ndiwo ſakaŵa ſana ſa Shimeyi.

¹¹Yahati ndiyo wakaŵa murongozgi wawo ndipo Ziza wakaŵa wa chiŵiri. Kweni Yeushi na Beriya kuti ſakaŵa na ſana ſanandi chara. Ntheura para ſakaŵapendanga ſakaŵazgora kuŵa nga mba nyumba yimoza.

¹²Wana ſa Kohati ndi aŵa: Amuramu, Izihara, Heburoni na Uziyele, wanayi pamoza.

¹³Ŵana ū Amuramu ndi aŵa: Aroni na Mozesi. Sono Aroni wakimikikira ku mlimo wakupatuliska vinthu vyakupatulika nkhanira, mwakuti iyo na ūana ūkhe wochenge vyakununkhira panthazi pa FUMU, kuyiteŵetera iyo na kuchitira chitumbiko mu zina lakhe kwa muyirayira.

¹⁴Kweni ūana ū Mozesi, munthu wa Chiuta wakapendekera pamoza na ū fuko la Levi.

¹⁵Ŵana ū Mozesi ndi aŵa: Gerishomu na Eliyezere.

¹⁶Ŵana ū Gerishomu ndi aŵa: Shebuwele uyo wakaŵa murongozgi wawo.

¹⁷Eliyezere wakaŵa na mwana yumoza pera zina lakhe Rehabiya. Eliyezere kuti wakaŵa na ūana ūanyakhe chara, kweni Rehabiya mwana wakhe ndiyo wakaŵa na ūana ūanandi chomene.

¹⁸Ŵana ū Izihara ndi aŵa: Shelomoti, uyo wakaŵa murongozgi.

¹⁹Ŵana ū Heburoni ndi aŵa: Yeriya uyo wakaŵa murongozgi, Amariya wa chiŵiri, Yahaziyele wa chitatu na Yekameyamu wa chinayi.

²⁰Ŵana ū Uziyele ndi aŵa: Mika, uyo wakaŵa murongozgi na Ishiya uyo wakaŵa wa chiŵiri.

²¹Ŵana ū Merari ndi aŵa: Mali na Mushi. Ŵana ū Mali ndi aŵa. Eleyazara na Kishi.

²²Eleyazara wakafwa wambula ūana ūnarume, kweni wakaŵa na ūana ūnakazi pera. Ndipo ūabali ūkhe, ūana ū Kishi ūkawatora kuŵa ūwoli ūwao.

²³Ŵana ū Mushi ndi aŵa: Mali, Edere, na Yeremoti wakaŵa ūtatatu pamoza.

²⁴Weneawo ndiwo ūkawâwa ūana ūa Levi kwakuyana na nyumba za ūwiskewokuru, ndiposo ūarongozgi pa nyumba za ūwiskewokuru, nga ndi umo wakapendekera munthu na munthu kwamba ūa virimika zo na ūkujumphirapo. Iwo ndiwo ūkachitanga mlimo wakuteŵetera mu Nyumba ya FUMU.

²⁵Pakuti Davide wakati, “FUMU, Chiuta wa Israele waperekwa mutende ku ūanthu ūkhe ndipo wakukhara mu Yerusalem kwa muyirayira.

²⁶Ntheura ūaLevi kuti ūati ūayeghengeso Chihema chara nanga ndi viteŵetero vya mlimo uliwose.”

²⁷Pakuti kwakuyana na mazgu gha umaliro gha Davide, ūaLevi ūkapedeka kwamba ūa virimika zo na ūkujumphirapo.

²⁸Kweni mlimo wawo uti ūwenge wakowwira ūana ūa Aroni pa uteŵeti wa mu Nyumba ya FUMU pakupwererera malo gha kuwunganiranamo, vipinda

ndiposo na kutozga vinthu vyose ivyo nvyakupatulika, ndiposo na mlimo unyakhe wose wa mu Nyumba ya Chiuta.

²⁹Wanthu aâwa wovwirengeso pakupwererera chingwa cha uâapo wa FUMU, ufu wa sembe na tuingwa tupepefu twambula chirungo, sembe ya vinthu vyakukazinga pa jonjo, sembe ya vinthu ivyo âwakusazgako mafuta, ndiposo na miyeso yose yakupimira unandi panji ukuru wa vinthu.

³⁰Wati âwimbenge mulenje uliwose kuwonga na kurumba FUMU na kuchita ntheura pera nyengo ya mise.

³¹Ndiposo apo pose sembe zakocha zikuperekka kwa FUMU mukati mu Sabata pa chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi na pa mazuâwa gha viphikiro, kwakuyana na unandi wa sembe izo zikukhumbikwa rutaruta panthazi pa FUMU.

³²Ntheura wati âwâwenge na mlimo wa kusungilira Chihema Chakukumaniranamo na Malo Ghakupatulika na kovwira âwabali âwawo âwasofi âwa mu mbumba ya Aroni pa mlimo wa chisopo mu Nyumba ya Chiuta.

1 Midauko 24

Mlimo wa âwasofi

¹Umu ndimo âana âwa Aroni âwakagâwîkira. Sono âana âwa Aroni âwakâwa aâwa: Nadabu, Abihu, Eleyazara na Itamara.

²Kweni Nadabu na Abihu âwakafwa wiskewo wachali wamoyo ndipo âwakâwavye âana. Ntheura Eleyazara na Itamara âwakimikika kuâwa âwasofi.

³Davide wakâwanozgera ndondomeko yiweme kwakuyana na milimo ya uteâeti wawo pakovvirika na Zadoki mwana wa Eleyazara, na Ahimeleki mwana wa Itamara.

⁴Sono mu âana âwa Eleyazara mukasangika âwarongozgi âwanandi kuruska mu âana âwa Itamara. Ntheura mukati mu âana âwa Eleyazara mukâwa âwarongozgi 16 awo âwakâwa âwarara pa nyumba za âwawiskewokuru ndipo mu âana âwa Itamara âwarongozgi âwa pa nyumba zawo âwakâwa 8.

⁵Wakagaâwa pakuchita mphenduzgo. Wose âwakâwa âwakuyana waka mu kuzirwa pakuti âwarongozgi âwa mu malo ghakupatulika, na âwarongozgi âwa mu Nyumba ya Chiuta âwakafuma mu âana âwa Eleyazara na mu âana âwa Itamara.

⁶MuLevi zina lakhe Shemaya, uyo wakâwa mulembi, mwana wa Netanele, ndiyo wakalemba mazina ghawo panthazi pa karonga, pa nduna, pa Zadoki musofi na panthazi pa Ahimeleki mwana wa Abiyatara, ndiposo na panthazi pa âwarongozgi âwa nyumba za âwawiskewokuru za âwasofi na za âwLevi. Mbumba yimoza yikasoreka kufuma mwa Eleyazara ndipo yinyakhe yikasoreka kufuma mwa Itamara.

⁷Sono mphenduzgo yakudanga yikawira pa Yehoyaribu, ya chiŵiri yikawira pa Yedaya,

⁸ya chitatu yikawira pa Harimu, ya chinayi yikawira pa Seyorimu,

⁹ya chinkonde yikawira pa Malikiya, ya chinkonde na chimoza yikawira pa Miyamini,

¹⁰ya chinkonde na chiŵiri yikawira pa Hakozi, ya chinkonde na chitatu yikawira pa Abiya,

¹¹ya chinkonde na chinayi yikawira pa Yeshuwa, ya khumi yikawira pa Shekaniya,

¹²ya 11 yikawira pa Eliyashibu, ya 12 yikawira pa Yakimu,

¹³ya 13 yikawira pa Hupa, ya 14 yikawira pa Yeshebeyabu,

¹⁴ya 15 yikawira pa Biliga, ya 16 yikawira pa Imere,

¹⁵ya 17 yikawira pa Heziri, ya 18 yikawira pa Hapizezi,

¹⁶ya 19 yikawira pa Petahiya, ya 20 yikawira pa Yehezikele,

¹⁷ya 21 yikawira pa Yakini, ya 22 yikawira pa Gamulu,

¹⁸ya 23 yikawira pa Delayila, ya 24 yikawira pa Maziya.

¹⁹Ŵanthu aŵa ūakamikika mu uteŵeti wawo pa mlimo wa mu Nyumba ya Chiuta kwakuyana na marango agho Aroni wiskewokuru wakaŵapa, nga ndi umo FUMU, Chiuta wa Israele wakamulangulira.

Mazina gha ūLevi

²⁰Pa ūLevi awo ūakakharako ūarongozgi ūkakaŵa ntheura: mu ūana ūa Amuramu mukafuma Shubayele, mu ūana ūa Shubayele mukafuma Yedeyiya.

²¹Mu ūana ūa Rehabiya mukafuma Ishiya murara.

²²Mu ūana ūa Izihara, mukafuma Shelomoti, mu ūana ūa Shelomoti mukafuma Yahati.

²³Ūana ūa Heburoni ndi aŵa: Yeriya murongozgi wawo, Amariya wa chiŵiri, Yahaziyele wa chitatu na Yekameyamu wa chinayi.

²⁴Ūana ūa Uziyele ndi aŵa: Mika ndipo mu ūana ūa Mika mukafuma Shamiri.

²⁵Mu mwana munyakhe na Mika mukafuma Ishiya ndipo mu ūana ūa Ishiya mukafuma Zakariya.

²⁶Ūazukuru ūa Merari ūkakaŵa Mali, Mushi, na ūana ūa Yaaziya mwana wakhe.

²⁷Ūazukuru ūa Merari mwana wakhe wa Yaaziya ūkakaŵa Shohamu, Zakuru na Ibiri.

²⁸Mali wakababa Eleyazara mweneuyo wakaŵavaye âna,

²⁹na Kishi, mweneuyo mwana wakhe wakaŵa Yerameyele.

³⁰âna âwa Mushi ndi aâwa: Mali, Edere na Yerimoti. Weneâwa ndiwo âwakaŵa âLevi kwakuyana na nyumba za âwiskewokuru.

³¹Ndipo kwakuyana waka na âna âwa Aroni, âna ânyawo, mukuru waliyose na munung'una wakhe, nawo âwakâwasankha pakuchita mphenduzgo panthazi pa Karonga Davide, na pa Zadoki na Ahimeleki ndiposo na panthazi pa âwarongozgi âwa mu nyumba za âwiskewokuru, mu âwasofi na mu âLevi.

1 Midauko 25

Wanthu âkwimba sumu mu Nyumba ya Chiuta

¹Davide na âwarongozgi âkuuwona za uteŵeti âkapatuliskiraso ku uteŵeti wa visopo âwanji mu âwaAsafu, mu âwaHemani na mu âwaYedutuni. Iwo aâwa âwakachimanga pakwimba zisumu na âwabango, viding'indi na visulo vyakulira. Mundandanda wa awo âwakachitanga mlimo uwu na ma uteŵeti ukaâwa ntheura:

²Mu âna âwa Asafu mukaâwa Zakuru, Yosefe, Netaniya, na Asharela. Iwo aâwa âwakarongozgekanga na Asafu mweneuyo wakachimanga para karonga walangula.

³Mu âna âwa Yedutuni mukaâwa Gedaliya, Zeri, Yeshaya, Shimeyi, Hashabiya na Matitiya, pamoza âwankonde na yumoza. Iwo âwakarongozgekanga na wiskewo Yedutuni mweneuyo pakwimba kwa bango wakachimanga para wakuwonga na kuchindika FUMU.

⁴Mu âna âwa Hemani mukaâwa Bukiya, Mataniya, Uziyele, Shebuwele, Yerimoti, Hananiya, Hanani, Eliyata, Gidaliti, Romamuti Ezere, Yoshibekasha, Maloti, Hotiri na Mahaziyoti.

⁵Wose aâwa âwakaŵa âna âwa Hemani muwoni wa karonga kwakuyana na phangano la Chiuta kuti wamutumphuske. Sono Chiuta wakamuchindika nadi Hemani pakumupa âna âwanarume 14 na âna âwanakazi âwatatu.

⁶Wose aâwa wakarongozgekanga na wiskewo pakwimba sumu mu Nyumba ya FUMU. Wakimbiranga visulo vyakulira, viding'indi na âwabango pa chisopo cha mu Nyumba ya Chiuta. Asafu, Yedutuni, na Hemani âwakarongozgekanga na karonga.

⁷Pakuŵapenda pamoza na âwabali âwao, wose awo âwakasambizgika kwimbira FUMU, na kuâwa vilimbi vyakwimba, âwakaŵa 288.

⁸Wose wakuzirwa na âwambula kuzirwa, musambizgi na musambiri wuwo, âwakaŵagâwira milimo yawo mwakuyana waka pakuchita mphenduzgo.

⁹Mphenduzgo yakudanga yikawira Yosefe wa mu mbumba ya Asafu. Ya chiŵiri yikawira Gedaliya, iyomwene na âwabali âwakhe ndiposo na âwana âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹⁰Ya chitatu yikawira pa Zakuru, âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹¹Ya chinayi yikawira pa Iziri na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹²Ya chinkonde yikawira pa Netaniya na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹³Ya chinkonde na chimoza yikawira pa Bukiya na âwana âwakhe, ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹⁴Ya chinkonde na chiŵiri yikawira pa Yesharela, na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹⁵Ya chinkonde na chitatu yikawira pa Yeshaya na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹⁶Ya chinkonde na chinayi yikawira pa Mataniya na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹⁷Ya khumi yikawira pa Shimeyi na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹⁸Ya 11 yikawira pa Azarele na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

¹⁹Ya 12 yikawira pa Hashabiya na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

²⁰Ya 13 yikawira pa Shubayele na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

²¹Ya 14 yikawira pa Matitiya na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

²²Ya 15 yikawira pa Yeremoti na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

²³Ya 16 yikawira pa Hananiya na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

²⁴Ya 17 yikawira pa Yoshibekasha na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

²⁵Ya 18 yikawira pa Hanani na âwana âwakhe ndiposo na âwabali âwakhe. Wose pamoza âwakaŵa 12.

²⁶Ya 19 yikawira pa Maloti na wana wakhe ndiposo na wabali wakhe. Wose pamoza wakaŵa 12.

²⁷Ya 20 yikawira pa Eliyata na wana wakhe ndiposo na wabali wakhe. Wose pamoza wakaŵa 12.

²⁸Ya 21 yikawira pa Hotiri na wana wakhe ndiposo na wabali wakhe. Wose pamoza wakaŵa 12.

²⁹Ya 22 yikawira pa Gidaliti na wana wakhe ndiposo na wabali wakhe. Wose pamoza wakaŵa 12.

³⁰Ya 23 yikawira pa Mahaziyoti na wana wakhe ndiposo na wabali wakhe. Wose pamoza wakaŵa 12.

³¹Ya 24 yikawira pa Romamuti Ezere na wana wakhe ndiposo na wabali wakhe. Wose pamoza wakaŵa 12.

1 Midauko 26

Walinda wa ku Nyumba ya Chiuta

¹Umu ndimo walinda wa pa miryangi wakagawikira: Mu waKora mukafuma Meshelemyia mwana wa Kore, muAsafu.

²Ndipo Meshelemyia wakaŵa na wana wanarume aŵa: Zakariya mwana wakhe wa uŵere, Yediyayele wa chiŵiri, Zebadiya wa chitatu, Yatiniyele wa chinayi,

³Elamu wa chinkonde, Yehohanani wa chinkonde na chimoza, Eliyehoyenayi wa chinkonde na chiŵiri.

⁴Obedi Edomu wakaŵa na wana aŵa: Shemaya mwana wa uŵere, Yehozabadi wa chiŵiri, Yowa wa chitatu, Sakara wa chinayi, Netanele wa chinkonde,

⁵Amiyele wa chinkonde na chimoza, Isakara wa chinkonde na chiŵiri, Peyuletayi wa chinkonde na chitatu, pakuti Obedi Edomu Chiuta wakamutumbika.

⁶Ndiposo mu mwana wakhe Shemaya mukababika wana awo wakaŵa warongozgi mu nyumba za wawiskewokuru pakuti wakaŵa wakumanya kuchita vinthu.

⁷Sono wana wa Shemaya ndi aŵa: Otini, Refayele, Obedi, na Elizabadi, mweneuyo wabali wakhe Elihu na Semakiya wakaŵa vinkhara pakuchita vinthu.

⁸Wose aŵa wakaŵa wa mphapu ya Obedi Edomu. Iwo na wana wawo pamoza na wabali wawo wakaŵa wantru wamahara na wakumanya nchito yaho. Wa mphapu ya Obedi Edomu wakaŵa 62 wose pamoza.

⁹Meshelemiya wakâwa na âwana na âwabali âwakhe, pamoza 18 awo âwakâwa âwanthu âwakumanya nchito.

¹⁰Hosa muMerari wakâwa na âwana aâwa: Shimuri uyo wakâwa murongozgi (nangauli wakâwa mwana wa uâwere chara, wiske wakamwimika kuâwa murongozgi),

¹¹Hilikiya wa chiâwiri, Tebaliya wa chitatu, Zakariya wa chinayi. Wose âwana âwa Hosa pamoza na âwabali âwakhe, âwakâwa 13.

¹²âWalinda âwa pa muryango awo wakagâwika mu vigâwa kwakuyana na âwarongozgi âwawo, âwakâwa na milimo yakuyana waka na âwabali âwawo mu uteâweti wa mu Nyumba ya FUMU.

¹³Pakuâwasorera pa mlimo wa pa muryango âwakachita mphenduzgo kwakuyana na nyumba za âwawiskewokuru kwambula kuwona uchoko panyakhe ukuru kweni kwambula kutemwera.

¹⁴Pa muryango wa ku mafumiro gha dazi mphenduzgo yikawira Shelemiya. Mwana wakhe Zakariya uyo wakâwa murongozgi wakuchenjera nayo mphenduzgo yikamukora kuâwa wa pa muryango wa dera la ku mpoto.

¹⁵Obedi Edomu yikamukora kuâwa wa pa muryango wa ku dera la ku mwera, ndipo yikakoraso âwana âwakhe kuâwa âWalinda âwa nyumba yakusungiramo vinthu.

¹⁶Mphenduzgo yikawira Shupimu na Hosa kuâwa âWalinda âwa pa chipata cha Shaleketi ku manjiliro gha dazi kwa chipata cha pa msewu uwo ukukwera. âWalinda âwakasinthananga.

¹⁷Ku mafumiro gha dazi kukaâwa âWalinda âwankonde na yumoza zuâwa na zuâwa, ku mpoto nako âwanayi zuâwa na zuâwa, ku mwera âwanayi zuâwa na zuâwa, pa nyumba yakusungiramo vinthu âwâwiri lwegha lumoza, âwâwiriso ku lunyakhe.

¹⁸Ku manjiliro gha dazi kwa kanyumba ka pawaro pakâwa âWalinda âwanayi ku msewu ndiposo âwâwiri pa ka nyumba akokene ako kakachemeka, "Parabara".

¹⁹Umu ndimo âWalinda âwa mu miryango âwakagâwika mu âwakora na mu âwamerari.

Milimo yinyakhe ya ku Nyumba ya Chiuta

²⁰Mu âwalevi Ahiya ndiyo wakâwa na mlimo wakusungilira vyuma vya mu Nyumba ya Chiuta ndiposo na malo gha kusungiramo vyawanangwa vya kupatuliskika,

²¹âwakâwa âwa mphapu ya Ladani awo âwakâwaso âwa mphapu ya Gerishoni âweneawo âwakâwa âwarongozgi mu mbumba za Ladani mu Gerishoni uyo waka wa mbumba ya Yehiyele.

²²Ŵana ūa ūaYehiyele, Zetamu na Yoyele, ūkawâ ūakusungulira vyuma vyamumu Nyumba ya FUMU.

²³Kufuma mu ūaAmuramu, ūalzihara, ūaHeburoni na ūaUziyele,

²⁴Shebuwele mwana wa Gerishomu, muzukuru wa Mozesi ndiyo wakasoreka kuŵa mukuru wakusungilira vyuma.

²⁵Ŵazukuru ūa Eliyezere mubali wa Gerishomu ūkawâ Rehabiya, uyo wakababa Yeshaya, uyo wakababa Yoram, uyo wakababa Zikiri, uyo wakababa Shelomoti.

²⁶Shelomoti uyu pamoza na ūana ūamoza na iyo, ndiwo ūkawâ ūakusungilira vyuma vyose ivyo vikaŵa Benaya vyakupatuliskika vyeneivyo Karonga Davide wakavipatuliska pamoza na ūarongozgi ūa nyumba za ūawiskewokuru, ndiposo na ūarongozgi ūa pa ūanthu 1,000 na ūa pa ūanthu 100, ndiposo na ūarongozgi ūa nkhondo.

²⁷Kufuma mu ivyo ūakaskogha mu nkhondo, ūakatorapo vinyakhe na kuvipatuliska kuŵa vyamumu Nyumba ya FUMU.

²⁸Ndiposo na vyose ivyo vikapatuliskika na Samuele muwoni, Sauli mwana wa Kishi, Abinara mwana wa Neri, na Yowabu mwana wa Zeruya vikaŵikika mu woko la Shelomoti na ūabali ūakhe.

Milimo ya ūaLevi ūanji

²⁹Mu ūalzihara, Kananiya na ūana ūakhe ndiwo ūakimikika kuŵa ūakuchita milimo yakupatulika ya ūalsraele ya kuwaro kwa nyumba. Iwo ūkawâ ūamazaza ūa charu na ūeruzgi.

³⁰Mu ūaHeburoni, Hashabiya na ūabali ūakhe pamoza 1,700 ūanthu ūamahara ndiwo ūkawâ ūarongozgi ūa charu cha Israele, ku manjiliro gha dazi kwa mronga wa Yorodani. Iwo ūakachitanga milimo yose wa FUMU, na kuteŵetera karonga.

³¹Mu ūaHeburoni Yeriya ndiyo wakawâ murongozgi wa nyumba zose za ūawiskewo. Mu chirimika cha 40 cha kuwusa kwa Davide, ūakapenjerera mu mbumba ya Heburoni, ndipo vigwe vyamumu ūasilikari vikasangika mu msumba wa Yazere, mu chigaŵa cha Gileyadi.

³²Karonga Davide wakimika Yeriya pamoza na ūabali ūakhe, ūanthu 2,700 ūamahara kuŵa ūarongozgi mu nyumba za ūawiskewokuru pa ūa fuko la Rubeni, la Gadi na hafu wa fuko la Manase, na pa milimo yose wa Chiuta na pa vinthu vyose vyamumu ūukhwaska karonga.

1 Midauko 27

Ūarongozgi ūa nkhondo na kendeskeru ka charu

¹Iyi ndiyo ndondomeko ya âwalsraele kwakuyana na âwarongozgi âwa nyumba za âwawiskewokuru, âwarongozgi âwa nkhondo âwa pa âwanthu 1,000 na âwamazaza âwalo 100, âweneawo âwakateŵeteranga karonga pa mlimo wa mpingo ya nkhondo yeneiyo yikanjiranga na kufuma mwezi na mwezi, kuya kafika ku umaliro wa chirimika. Mpingo uliwose ukâwa na âwa nkhondo 24,000.

²Mu mwezi wakudanga Yashobeyamu mwana wa Zabidiyele ndiyo wakaâwa murongozgi wa mpingo wakudanga. Mu mpingo wakhe mukâwa âwasilikari 24,000.

³Iyo wakaâwa wa mphapu ya Perezi, ndipo wakaâwa wa pachanya pa âwarongozgi wose âwasilikari mu mwezi wakudanga.

⁴Mu mwezi wa chiŵiri Dodayi muAhohi ndiyo wakaâwa murongozgi pa mpingo wa âwankhondo 24,000.

⁵Murongozgi wa âwasilikari wa chitatu mu mwezi wa chitatu wakaâwa Benaya mwana wa Yehoyada musofi. Iyo wakaâwa murongozgi pa mpingo wa âwasilikari 24,000.

⁶Benaya mweneuyu ndiyo wakaâwa yumoza wa vinkhara vira 30 ndipo ndiyo wakaâwa murongozgi wawo. Amizabadi mwana wakhe ndiyo wakarongozganga mpingo ura.

⁷Mu mwezi wa chinayi Asahele mwana munyakhe na Yowabu ndiyo wakaâwa murongozgi wa chinayi pa mpingo wa âwa nkhondo 24,000 ndipo Zebadiya mwana wakhe wakatora malo ghakhe.

⁸Murongozgi wa chinkonde wa âwasilikari mu mwezi wa chinkonde wakaâwa Shamuhuti, mulzira. Mu mpingo wakhe mukâwa âwasilikari nkhondo 24,000.

⁹Wa chinkonde na chimoza mu mwezi wa chinkonde na chimoza murongozgi wakaâwa Ira. Mwana wa Ikeshi muTekowa ndiyo wakaâwa murongozgi pa mpingo wa âwa nkhondo 24,000.

¹⁰Âwa chinkonde na chiŵiri, mu mwezi wa chinkonde na chiŵiri murongozgi wakaâwa Helezi muPeloni yumoza wa âwana âwa Efurayimu. Mu mpingo wakhe mukâwa âwa nkhondo 24,000.

¹¹Mu mwezi wa chinkonde na chitatu Sibekayi muHusha, yumoza wa âwazera ndiyo wakaâwa murongozgi wa chinkonde na chitatu pa mpingo wa âwa nkhondo 24,000.

¹²Mu mwezi wa chinkonde na chinayi, Abiyezere wa mu msomba wa Anatoti, muBenjamini ndiyo wakaâwa murongozgi wa chinkonde na chinayi pa mpingo wa âwa nkhondo 24,000.

¹³Mu mwezi wa khuni Maharayi wa ku msomba wa Netofa muZera, ndiyo wakaâwa murongozgi wa khumi pa mpingo wa âwa nkhondo 24,000.

¹⁴Mu mwezi wa 11 Benaya wa ku msumba wa Piratoni, yumoza wa wâna wâ Efurayimu, ndiyo wakaâwa murongozgi pa mpingo wa wâ nkondo 24,000.

¹⁵Mu mwezi wa 12 Helidayi muNetofati, yumoza wa wâna wâ Otiniyele, ndiyo wakaâwa murongozgi wa 12 pa mpingo wa wâ nkondo 24,000.

Warongozgi wamitundu 12 ya walsraele

¹⁶Awo wakaâwa wamazaza mu mafuko gha Israele ndi awâ: Eliyezere mwana wa Zikiri, ndiyo wakaâwa wa mazaza pa fuko la Rubeni. Shefatiya mwana wa Maaka, ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâSimiyoni.

¹⁷Hashabiya mwana wa Kemuwele ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâLevi, ndipo Zadoki ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâAroni.

¹⁸Elihu yumoza wa wâna wânyakhe na Davide, ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâYuda. Omuri mwana wa Mikayele, ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâSakara.

¹⁹Ishimaya mwana wâ Obadiya ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâZebuloni. Yerimoti mwana wa Aziriyele ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâNafutali.

²⁰Hosheya mwana wa Azaziya, ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâEfurayimu. Yoyele mwana wa Pedaya ndiyo wakaâwa wa mazaza pa hafu wa fuko la Manase.

²¹Ido mwana wa Zakariya, ndiyo wakaâwa wa mazaza pa hafu wa fuko la Manase uwo ukâwa mu chigâwa cha Gileyadi. Yaasiyele mwana wa Abinara ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâBenjamini.

²²Azarele mwana wa Yerohamu, ndiyo wakaâwa wa mazaza pa wâDani. Weneâwa ndiwo wakaâwa warongozgi wâ mafuko gha Israele.

²³Davide kuti wakaâwapenda chara awo wakaâwa pasi pa virimika 20, pakuti FUMU yikapangana kwandaniska wâlsraele nga ndi nyenyezi za mu mtambo.

²⁴Yowabu mwana wa Zeruya wakambako kuâwapenda, kweni kuti wakamarizga chara. Pa chifukwa ichi ukari wa FUMU ukiza pa wâlsraele ndipo unandi wa wantru kuti ukalembe kamo chara mu Buku la milimo ya Karonga Davide.

Wanthu awo wakaperereranga chuma cha Davide

²⁵Azimaveti, mwana wa Adiyele ndiyo wakasunganga chuma cha karonga. Yonatani mwana wa Uziya ndiyo wakasunganga vyuma ivyo vikaâwa mu vigâwa vya mu minda mu misumba, mu vikaya ndiposo na mu misumba ya malinga.

²⁶Eziri mwana wa Kelubu, ndiyo wakaâwa wa pachanya pa wantru awo wakagwiranga nchito ya kulima minda.

²⁷Shimeyi wa ku Rama ndiyo wakaâwa wa pachanya pa wâlimi wâ minda ya mpeska. Zabidi muShifimi, ndiyo wakaâwa wa pachanya pa wâ vipambi vya mpeska ndiposo na malo ghakusungiramo vinyo.

²⁸Baala Hanani muGedere, ndiyo wakâwa wa pachanya pa âwanthu awo âwakapwerereranga makuni gha maolive na gha vikuyu agho ghakumera mu charu chakuwa cha Shefera. Yowashi ndiyo wakâwa wa pachanya pa awo âwakasungiliranga mafuta.

²⁹Shitirayi muSharoni ndiyo wakâwa wa pachanya pa awo âwakaliskanga ng'ombe mu maluhari gha charu cha kuwa cha Sharoni. Shafati mwana wa Adilayi, ndiyo wakâwa pachanya pa awo âwakaliskanga ng'ombe mu charu cha chidika.

³⁰Obili mulshimaele ndiyo wakâwa wa pachanya pa awo wakapwerereranga âwangamila. Yedeyiya muMeronoti ndiyo wakâwa wa pachanya pa awo âwakasungiliranga mbunda zanakazi. Yazizi muHagara ndiyo wakâwa pachanya pa awo âwakaliskanga mberere na mbuzi.

³¹Wose âwa wakâwa âwasungi âwa chuma cha Karonga Davide.

Nduna za Davide

³²Yonatani, sibweni wa Davide, wakâwa nduna pakuâwa munthu wa vinjeru ndiposo mulembi. Iyo pamoza na Yehiyele mwana wa Hakimoni ndiwo âwakasambizganga âwana âwa karonga.

³³Ahitofele ndiyo wakâwa nduna kwa karonga ndipo Hushayi muAriki wakâwa mubwezi wa karonga.

³⁴Uyo wakatora malo gha Ahitofele wakâwa Yehoyada mwana wa Benaya, ndiposo na Abiyatara. Yowabu ndiyo wakâwa murongozgi wa âwasilikari âwa karonga.

1 Midauko 28

Davide wakuphara ku âwanthu za kazengero ka Nyumba ya Chiuta

¹Davide wakawunganya mu Yerusalemu âwarongozgi wose âwa âwalsraele, ndiko kuti âwakuruâwakuru âwa mafuko, âwarongozgi âwa mipingo iyo yikateweteranga karonga, âwarongozgi âwa nkhondo pa âwanthu 1,000, âwasungiliri âwa chuma chose cha karonga ndiposo na âwasungiliri âwa âwana âwakhe na vyakuâweta vyakhe, pamoza na nthunguli za mu nyumba ya ufumu, ndiposo na ngwazi zakhe, na nkhwantha zose pakurwa nkhondo.

²Penepapo Karonga Davide wakimilira ndipo wakati, “Mundipulike, mwa âwabali âwane na mwa âwanthu âwane. Ine nkhakhumbanga kuzenga nyumba yakukharamo Bokosi la Phangano la FUMU, kuâwa nga nchitambaliro cha Chiuta withu. Ndipo nkhanozgera vyakuzengera.”

³Kweni Chiuta wakati kwa ine, “Ungandizengera nyumba chara pakuti ndiwe wa nkhondo ndiposo uli kuthiska ndopa.”

⁴Ndipouli FUMU, Chiuta wa Israele wakandisankha ine pakati pa wose âwa mu nyumba ya âwadada kuti ndîwe karonga wa âwIsraele kwa tuyirayira. Pakuti wakasankha Yuda kuâwa murongozgi ndiposo mu mbumba ya Yuda wakasankhamo nyumba ya âwadada ndipo mukukondwa kwakhe wakandisankha ine mukati mu âwana âwanyane na kundimika kuâwa karonga pa charu chose cha Israele.

⁵Ndipo mu âwana âwane wose pakuti FUMU yandipa âwana âwanandi yasankhamo Solomoni mwana wane kukhara pa chizumbe cha ufumu wa FUMU uwo uli pa âwIsraele.

⁶Wakandiphalira wakati, "Solomoni mwana wako ndiyo wati wazengenge nyumba yane na malo gha kuwunganamo pakuti ndiyo ndamusankha kuâwa mwana wane ndipo ine nditi ndîwenge wiske.

⁷Nditi ndikhozge ufumu wakhe kwa tuyirayira, usange wakuâwikapo mtima pakusunga marango ghane na pakurondezga vilayizgo vyane, nga ndi umo kuliri muhanya uno."

⁸Ntheura sono panthazi pa âwIsraele wose, na wumba wa FUMU apo Chiuta withu wakupulika sungani ndipo mufikepo na kumanyiska marango ghose gha FUMU, Chiuta winu mwakuti charu ichi chiweme chiwenge chinu, ndipo muâwasidire âwana âwinu kuâwa chiharo chawo pamanyuma pinu kwa tuyirayira.

⁹Ndipo iwe Solomoni mwana wane, ukwenera kumumanya Chiuta wa ndawuso na kumuteŵetera na mtima wose na khumbo lose, pakuti FUMU ndiyo yikusanda mitima yose ndiposo yikumanyiska vyose ivyo munthu wakughanaghana. Usange ukuyipenja yiti yovwire kuti uyisange. Kweni usange ukuyisida, iyo yiti yikutaye kwa tuyirayira.

¹⁰Sono ughanaghane makora pakuti FUMU yasankha iwe kuti uyizengere nyumba yeneiyo yiŵenge malo ghakhe ghakupatulika. Uŵe na nkhongono, ndipo uyizenge.

¹¹Penepapo Davide wakamupa Solomoni mwana wakhe chithuzithuzi cha khonde la Nyumba ya Chiuta, vipinda zakhe, vipinda vya kusungiramo vyuma, vipinda vya pachanya, vipinda vya ku Malo Ghakupatulika Nkhanira uko kukaâwa chibenekerero chakuphepiskirapo zakwananga.

¹²Wakaperekaso chikozgo cha kuwoneraapo cha vyose vikaâwa mu mtima wakhe na cha malo gha kuwunganamo gha mu Nyumba ya Chiuta na vipinda vyose vya kuzingirizga na vyakusungiramo vyuma vya Nyumba ya FUMU, ndiposo cha nyumba yakusungiramo vyawanangwa vya kupatuliskika.

¹³Wakaperekaso kanozgero ka ndondomeko ya âwasofi na âwLevi, ndiposo na milimo yose ya chisopo cha mu Nyumba ya FUMU.

¹⁴Wakarongosora uzitu wa viteŵetero vyose nya golide na siliva pa chisopo chilichose.

¹⁵Uzitu wa nya kuŵikapo nyali za golide na nyali zakhe, uzitu wa golide wa chakuŵikapo nyali chilichose na nyali zakhe, uzitu wa siliva wa vyakuŵikapo nyali na nyali zakhe, kwakuyana na nchito ya chilichose cha kwimapo nyali,

¹⁶uzitu wa golide la thebulu lirilose la chingwa chakurongora uŵapo wa FUMU, siliva la matebulu gha siliva

¹⁷ndiposo na golide mwenecho wakupangira maforoko, mabeseni na nkhombo. Wakarongosora za uzitu wa âwadira âwa golide, awo mbakumijira na uzitu wa dira waliyose, uzitu wa âwadira âwa siliva na uzitu wa dira waliyose.

¹⁸Wakarongosora za uzitu wa golide lakwengeka makora la kunozgera jochero la sembe ya vyakununkhira. Wakapereka chakuwoneraapo chakhe cha gareta la golide la âwakerubi, âweneawo âwakatandazga mapapindo ghawo na kubenekerera Bokosi la Phangano la FUMU.

¹⁹Davide wakati, "Vyose ivi ndarongosora kwakuyana na ivyo vikalembeka na urongozgi wa FUMU. Nchito yose yichitike kwakuyana na umo yanozgekera."

²⁰Pamanyuma Davide wakamuphalira mwana wakhe Solomoni wakati, "Uŵe wankhongo na wakukhwima mtima ndipo uchite ntheura. Ungopanga chara ndipo ureke kuthika lusoko pakuti FUMU Chiuta, inya Chiuta wane, wali nawe. Kuti wakurekererenge chara nesi kukujowola waka, usuke umare mlimo wose uwo ukukhumbikwa pa nchito ya Nyumba ya Chiuta.

²¹Iyi ndiyo ndondomeko ya âwasofi na âwalevi pa chisopo cha mu Nyumba ya Chiuta. Pamoza nawe paŵe munthu waliyose uyo ngwa mtima wakujipereka, mweneuyo ndi nkhwantha pa uteŵeti wa mtundu uliwose, ndiyo wati wakowwirenge. Ndiposo âwarongozgi na âwanthu wose âwati âwâwe pasi pako nkhanirankhanira."

1 Midauko 29

Vyawanangwa vyakuzengera Nyumba ya Chiuta

¹Pamanyuma Karonga Davide wakayowoya ku wumba wose wa âwanthu âwakati, "Mwana wane Solomoni mweneuyo Chiuta yekha pera wamusankha, ndi mwanichi na wambula kumanya vinandi ndipo mlimo uwu ngukuru. Pakuti nyumba iyi kuti yiŵenye ya munthu chara kweni ya FUMU Chiuta.

²Ntheura ndapereka vyose ivyo vikukhumbikwa pa Nyumba ya Chiuta wane, umo ndamanyira, golide pa vinthu ivyo vikukhumba golide na siliva pa vinthu ivyo vikukhumba siliva ndiposo na mkuŵa pa vinthu ivyo vikukhumba mkuŵa, chisulo pa vinthu ivyo vikukhumba chisulo ndiposo na makuni pa vinthu ivyo vikukhumba makuni. Ndaperekaso mawe ghanandi gha onike ndiposo na mawe

ghakutowa agho nga nchito ya kubatika, na mawe ghakung'anima, mawe ghakuzirwa na gha mitundu yakupambanapambana na masangalawe ghanandinandi.

³Kweniso, kusazgirapo pa vyose ivyo nkhaperekwa ku nyumba yakupatulika, ndili na vyuma vyane na vyane vya golide na siliva, ndipo pakuti nkhukondwera nayo Nyumba ya Chiuta wane, nkhuviperekwa ku Nyumba ya Chiuta wane.

⁴Nkhuperekwa matani gha golide 100, golide lakhe lakufuma ku charu cha Ofiri, ndiposo matani 240 gha siliva lakwengeka makora. Vyose ivi vizamkuŵa vyakutozgera viliŵa vya nyumba,

⁵ndiposo na nchito zose zakuchitika na zinkhwantha pakupanga vinthu vya golide na golide ndipo vya siliva na siliva. Kasi sono ndi njani uyo muhanya uno wakukhumba kuperekwa mu wanangwa kanthu kwa FUMU?"

⁶Penepapo âwakuruâwakuru âwa nyumba za âwawiskewokuru âwakaperekwa vyawanangwa vyawo mu wanangwa nga ndi umo âwakachitira awo âwakawusanga mu mafuko gha Israele na âwarongozgi âwa âwasilikari 1,000 na âwa âwasilikari 100, ndiposo na nduna izo zikawonanga mlimo wa karonga.

⁷Wose âwakaperekwa kuti viwovwire pa mlimo wa Nyumba ya Chiuta mwa ntheura: Matani 170 gha golide, makilogiramu 84 gha ndarama za golide za mtundu unyakhe, matani 340 gha siliva, matani 620 gha mkuŵa, ndipo matani ghakujumpha 3,400 gha chisulo.

⁸Waliyose uyo wakaŵa na mawe ghakuzirwa wakaghaperekwa ku chakusungiramo vyuma cha Nyumba ya FUMU. Yehiyele, muGerishoni, ndiyio wakapwerereranga ivi.

⁹Wanthu âwakasekerera chifukwa cha vyose ivi vikaperekka kwa wanangwa, pakuti âwakaperekwa kwa FUMU na mtima wose. Karonga Davide nayo wakasekerera chomene.

Davide wakuchindika FUMU

¹⁰Ntheura Davide wakachindika FUMU panthazi pa wumba wose. Iyo wakati, "Muchindikike kwa muyirayira imwe, Mwe FUMU, Chiuta wa Israele sekuru withu.

¹¹Mwe FUMU, ukuru ndiwo ngwinu na nkhongono na uchindami, na kuvivya ndiposo na ufumunkhuru. Pakuti vyose vya kuchanya na vya mu charu nvyinu. Mwe FUMU, winu ndi ufumu, ndiposo ndimwe mukuwusa vyose.

¹²Usambazi na nchindi vikufuma kwa imwe, ndipo mukuwusa pa vyose. Mu woko linu muli mazaza na nkhongono ndipo imwe mukuperekwa nkhongono na mankharo mu vyose.

¹³Ntheura sono, Chiuta withu, tikumuwongani na kurumba zina linu la uchindami.

¹⁴“Kweni kasi ine ndine njani, wānthu wāne nkhachichi, kuti tipereke kwa wanangwa ntheura. Pakuti vyose vikufuma kwa imwe, tikumupani ivyo vyafumira mu woko linu?

¹⁵Pakutiso ise tili wālendo panthazi pinu, ndiposo wānthu awo mbakupanjwamo nawo waka nga ndi umo wākawāira wāsekuru wāithu. Mazuŵa ghithu pa charu ghali nga ndi muzgezge para ukujumpha ndipo ghakukhalirira chara.

¹⁶Mwe FUMU Chiuta withu, mphango zose izi, zeneizo tapereka kuti timuzengerani imwe nyumba chifukwa cha zina linu lituŵa, zafumira kwa imwe ndipo vyose nyinyu.

¹⁷Chiuta wane, nkhumanya kuti ndimwe mukusanda mitima ndipo mukukondwa na wānthu wākunyoroka mu mtima. Mu kunyoroka kwa mtima wane ndapereka vyose ivi, ndipo sono ndawona wānthu wāinu awo wāli pano, kupereka kwa imwe mu wanangwa na mu kukondwa kukuru.

¹⁸Mwe FUMU, Chiuta wa Abrahamu, na Yisake na Israele, wāsekuru wāithu, musungilire kwa muyirayira dango ili na maghanoghano agha mu mitima ya wānthu wāinu, na kurongozgera mitima yawo kwa imwe.

¹⁹Mupereke kwa Solomoni mwana wane mtima wakufikapo, kuti wasungilire marango ghinu, vipanikizgo vyinu, ndiposo na vilayizgo vyinu. Wavirondenge vyose kuti wazenge nyumba yeneiyo ndayinozgera vyakuzengera.”

²⁰Penepapo Davide wakati ku ungano wose, “Chindikani FUMU, Chiuta winu.” Wānthu wākasindama na kusopa FUMU ndipo wākamulambira karonga.

²¹Na machero ghakhe wālsraele wākapereka kwa FUMU sembe zakocha mburuma izi: nkhambako 1,000, mberere zanarume 1,000, wāna-mberere 1,000, pamoza na sembe ya vyakumwa na sembe zakukoma zinandinandi kuwāperekera wālsraele wose.

²²Pa zuŵa lira wakarya na kumwa panthazi pa FUMU na kukondwa kukuru. Pamanyuma pakhe wākamwimika Solomoni mwana wa Davide kuŵa karonga kwa nyengo ya chiŵiri ndipo wakamuphakazga mafuta kuŵa nduna ya FUMU. Nayo Zadoki wakamuphakazga kuŵa musofi.

²³Ndipo Solomoni wakakhara pa chizumbe cha FUMU nga ndi karonga mu malo gha wiske Davide. Vinthu vikamwendera makora ndipo wālsraele wose wākamupulikira.

²⁴Wārongozgi na vinkhara vyā nkhondo, ndiposo na wāna wose wā Karonga Davide, wākachita chirapo na kumulambira Karonga Solomoni.

²⁵FUMU yikamukwezga chomene Solomoni panthazi pa wâlsraele wose. Yikamupa ufumunkhuru weneuwo kuti wakaŵapo nawo na kale chara karonga yunji mu charu cha Israele.

Nyifwa ya Davide

²⁶Ntheura ndimo Davide mwana wa Yese wakawusira pa wâlsraele wose.

²⁷Wakawusa charu cha Israele virimika 40. Virimika vinkhonde na viŵiri wakawusira mu msumba wa Heburoni ndipo virimika 33 wakawusira mu msumba wa Yerusalem.

²⁸Sono wakafwa muchekuru chomene. Wakaŵa wa virimika vinandi, wa usambazi unandi, ndiposo na wakuchindikika. Solomoni mwana wakhe ndiyo wakawusa mu malo ghakhe.

²⁹Sono milimo ya Karonga Davide, kufuma pa kwamba kwa kuwusa kwakhe mpaka ku umaliro wakuwusa kwakhe, yili kulembeka mu mabuku gha mudauko wa nchimi Samuele, wa nchimi Natani, ndiposo na muwoni Gadi.

³⁰Mwenemumo ndimo wâli kuyowoya makani gha kuwusa kwakhe na mazaza ghakhe ghose, ndipo na vyose ivyo vikamuwonekera iyomwene ndiposo na ivyo vikawonekera fuko la Israele ndiposo na ivyo vikawonekera maufumu gha vyaru vinyakhe.

2 Midauko

2 Midauko 1

Karonga Solomoni wakuromba mahara

(1 Kar 3.1-15)

¹ Solomoni mwana wa Davide wakakhozga ufumu wakhe ndipo FUMU, Chiuta wakhe wakaŵa nayo na kumupa nkongono zinandi chomene.

² Solomoni wakayowoya ku âwarongozgi âwa âwaisraele wose, âwarongozgi âwa âwasilikari âwakurongozga âwasilikari 1,000 na âwasilikari 100, âweruzgi na âwarongozgi âwa charu chose cha Israele âweneawo âwakaŵa âwararaŵarara âwa zimbumba.

³ Penepapo Solomoni na wumba wose wa âwanthu âwara âwakaruta ku malo gha pachanya ghakusoperako ku msumba wa Gibeyoni. Pakuti kwenekura ndiko kukaŵa Chihema Chakukumaniranamo icho Mozesi muteŵeti wa FUMU wakazenga mu mapopa.

⁴ (Kweni Davide wakaŵa kuti wiza nalo kale Bokosi la Phangano la Chiuta, kufuma ku msumba wa Kiriati Yeyarimu. Kwenekura ndiko iyo wakalinozgera malo, pakuti wakalijinthira Chihema ku msumba wa Yerusalem.)

⁵ Ndiposo kwenekura ndiko kukaŵa jochero la mkuŵa ilo Bezalele mwana wa Uri, muzukuru wa Huru wakazenga. Jochero ili likaŵa panthazi pa Chihema Chakupatulika cha FUMU ndipo Solomoni pamoza na wumba wose wa âwanthu âwakaruta kwenekura kuti âwakasope FUMU.

⁶ Karonga Solomoni wakakwerera kwenekura ku jochero la mkuŵa panthazi pa FUMU leneilo likaŵa mu Chihema Chakukumaniranamo kuti wakayisope FUMU ndipo wakakoma viŵeto 1,000 na kuvipereka kuŵa sembe zakocha pa jochero lira.

⁷ Usiku wenewura, Chiuta wakamuwonekera Solomoni ndipo wakati kwa iyo, “Romba chilichose icho ukukhumba kuti ndikupe.”

⁸ Solomoni wakazgora Chiuta wakati, “Mwe FUMU mukarongora chisungusungu chikuru kwa Davide âwadada ndipo sono mwandiŵika ine kuŵa karonga mu malo ghawo.

⁹ Sono imwe, Mwe FUMU Chiuta, ivyo mukapangana kwa Davide âwadada muvifiske, pakuti mwandimika ine kuŵa karonga wakuwusa âwanthu âwanandi chomene âwakuŵa nga ndi muchenga wa charu.

¹⁰ Ntheura sono mundipe mahara na umanyi kuti ndirongozgere âwanthu aŵa pakuti kasi wangaŵa njani uyo wangamanya kuwusa âwanthu âwanandinandi nga ndi aŵa?”

¹¹Chiuta wakazgora Solomoni wakati, "Pakuti waghanaghana cheneichi mu mtima wako ndipo ulije kuromba usambazi, panji vyuma, panji nchindi kufumira ku wantru, panji umoyo wa warwani wako, ndiposo pakuti ulije kujirrombera umoyo utali, kweni waromba mahara na umanyi wakurongozgera wantru wane awo ndakwimika kuwa karonga wawo,

¹²ntheura mahara na umanyi viti vipikenge kwa iwe. Ndipo nditi ndikupeso usambazi, vyuma na nchindi vyeneivyo palije na yumoza wakawapo navyo pa wakaronga awo wakawako pambere iwe undaweko ndiposo kwamkuwavye na yumoza wakuwa navyo mwa awo wati wizenge pamanyuma pako."

Nkhongono na usambazi wa Karonga Solomoni

(1 Kar 10.26-29)

¹³Ntheura Solomoni wakawerera ku Yerusalemu kufuma ku malo gha pachanya ghakusoperako mu msumba wa Gibeyoni, uko kuka wa Chihema Chakukumaniranamo. Ndipo wakarutilira kuwusa wa Israele.

¹⁴Karonga Solomoni wakawunjika magareta na wasilikari wakukwera pa mahachi. Magareta ghaka wa 1,400 ndipo mahachi ghaka wa 12,000. Wasilikari wanji wakawa wa mu misumba yinyakhe ndipo wanji wakawa wa pamoza na iyo mu msumba wa Yerusalemu.

¹⁵Pa nyengo ya Karonga Solomoni siliva na golide vika wa vinandi mu msumba wa Yerusalemu ndipo vikazara nga ndi mawe ndiposo makuni gha milanje nagho ghaka wa ghanandi waka nga ndi makuni gha vikuyu mu vidika.

¹⁶Mahachi gha Solomoni ghakachemeskekanga kufuma ku charu cha Eguputo na ku Kuwe, ndipo wamalonda wa karonga ndiwo wakagulanga mahachi na magareta agha kufuma ku Kuwe.

¹⁷Magareta ghakachemeskekanga kufuma ku Eguputo pa ndarama za siliva 600 ndipo mahachi pa 150. Ndipo iwo ndiwo wakaguliskanga ku wakaronga wa waHiti na wa waSiriya.

2 Midauko 2

Solomoni wakunozgekera kuzenga Nyumba ya Chiuta

(1 Kar 5.1-18)

¹Sono Karonga Solomoni wakakhumba kuti wazenge Nyumba ya Chiuta yakuchindikiramo zina la FUMU ndipo na kuzengaso nyumba yakhe ya ufumu.

²Solomoni wakalemba wantru wakuyegha katundu wakukwana 70,000, wakucheka mawe ku mapiri wakukwana 80,000 ndipo wakulawirira nchito wakukwana 3,600.

³Solomoni wakatuma mazgu kwa Huramu, karonga wa charu cha Ture, ghakuti, “Unditumizgire makuni gha milanje nga ndi umo ukatumizgiranga kwa Davide, wadada, para wakakhumba kuzengera nyumba yawo yakukharamo.

⁴Ine sono nkhukhumba kuzenga nyumba yakuchindikiramo zina la FUMU, Chiuta wane. Nditi ndiyipataliskire kwa iyo kuwa nyumba yakocheramo vyakununkhira nya sungu liweme panthazi pakhe, yakuperekeramo chingwa chakurongora uwapo wakhe zuwa na zuwa, yakuperekeramo sembe zakocha na mulenje na na mise, mu maSabata ghose, pa chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi uliwose, ndipo na pa viphikiro vyakwimikika nya FUMU, Chiuta withu, nga ndi umo chili kwimikikira mu charu cha Israele kwa muyirayira.

⁵Nyumba ya Chiuta iyo nkhukhumba kuzenga yiti yiwenge yikuru pakuti Chiuta withu ndi mukuru kuruska wachiuta wanyakhe wose.

⁶Kweni kasi ndi njani wangamanya kuzengera Chiuta nyumba yakhe apo charu cha kuchanya, inya nanga ndi charu cha kuchanya nkhanira kuti vikumukwana chara? Kasi ine ndine njani kuti ndimuzengere nyumba ya ntheura, kweni kuwa kanyumba kakocheramo vyakununkhira pera panthazi pakhe?

⁷Ntheura sono unditumizgire munthu uyo ndi nkhwantha pa mlimo wa golide, wa siliva, wa mkuwa na wa visulo. Waeso nkhwantha pakupanga salu yichesamu, yiswesi na wa bululu nga ndi mtambo ndiposo na pakuzonga mawe. Munthu uyo wize kuti wizakatewetere mu charu cha Yuda na mu msomba wa Yerusalem pamoza na nkhwantha za kuno weneawo wadada Davide wakandirekera.

⁸Unditumizgireso mathabwa gha makuni gha milanje na gha mulombwa ndiposo na gha muwanga kufuma mu nkorongo ya Lebanoni. Pakuti nkhumanya kuti wateweti wako ndi nkhwantha pakucheka mathabwa mu Lebanoni ndipo wateweti wane wati wawenge pamoza na wateweti wako.

⁹Iwo wati wacheke mathabwa ghanandi chifukwa Nyumba ya Chiuta iyo nkhukhumba kuzenga yiwenge yikuru na yakuzukumiska.

¹⁰Wateweti wako awo wati wacheke mathabwa ndizamkuwapa tirigu wakupwantha wakukwana matani 20,000, nyauti wakukwana matani 2,000, vinyo wakukwana malita 440,000 ndiposo na mafuta gha maolive ghakukwana malita 440,000.”

¹¹Ntheura Huramu, karonga wa ku Ture wakamuzgora Solomoni pakumulemba karata iyo wakalembamo kuti, “Pakuti FUMU yikuwatemwa wantru wakhe ndicho chifukwa yili kukwimika iwe kuwa karonga wawo.”

¹²Karonga Huramu wakalembaso, “Yichindikike FUMU, Chiuta wa Israele mweneuyo wakalenga kuchanya na pasi. Iyo wakamupa Karonga Davide mwana

wa mahara, wakuzura na vinjeru na umanyi mweneuyo wati wazengerenge FUMU nyumba yakhe ndiposo na nyumba yakhe ya ufumu.

¹³Ntheura sono ndakutumira Huramu, nkhwantha yakuchenjera na yakumanya vinthu.

¹⁴Iyo âwanyina âwakufumira ku fuko la Dani ndipo âwawiske âwakufumira ku charu cha Ture. Munthu uyu ndi nkhwantha pa mlimo wa golide, wa siliva, wa mkuâwa na visulo, wa mawe, na wa mathabwa. Wakumanyaso kupanga salu zichesamu, za bululu, ziswesi na za bafuta muweme. Wakumanya kuzonga tunthu twa kupambanapambana ndipo wakuchitaso kalikose ako munthu wangamuphalira kuti wachite. Munthu uyu wati âwatewetenge pamoza na nkhwantha zako na za sekuru wane Davide, âwawuso âwako.

¹⁵Ntheura sono sekuru wane, vinthu ivyo mwavizunura, tirigu, nyauti, mafuta, ndiposo na vinyo mutumizgire âwateweti âwinu.

¹⁶Ndiposo ise titi titume mathabwa agho tichekenge kufuma mu Lebanoni gheneagho mukughakhumba. Ise titi tighatume mu mizigho pakughayenjamiska pa nyanja kwiza kafika ku msumba wa Yopa ndipo imwe mughatorere ku msumba wa Yerusalemu.”

Mlimo wakuzenga Nyumba ya Chiuta ukwambika

(1 Kar 6.1-38)

¹⁷Ntheura Solomoni wakapenda âwalendo wose awo âwakaâwa mu charu cha Israele nga ndi umo Davide, âwawiske âwakachitira ndipo wakasanga âwalendo 153,600.

¹⁸Wakapatulapo pa iwo âwalendo 70,000 kuâwa âwakuyegha katundu ndipo 80,000 kuâwa âwakuwaja mawe mu mapiri ndipo âwanthu 3,600 kuâwa âwakulawîririra âwanchito âwara.

2 Midauko 3

¹Ntheura Solomoni wakamba kuzenga Nyumba ya Chiuta mu Yerusalemu pa Phiri la Moriya uko FUMU yikawonekera kwa Davide âwawiske âwakhe. Pa malo gheneagha ndipo Davide wakasankha apo pakâwa pa luwugha lwa Orinani muYebusi.

²Solomoni wakamba kuzenga Nyumba ya Chiuta mu mwezi wa chiwiri, wa chirimika cha chinayi cha kuwusa kwakhe.

³Lufura lwa Nyumba ya Chiuta ulo Solomoni wakazengapo nyumba yira lukaâwa mamita 27 mu utali ndipo mamita ghankonde na ghanayi mu usani.

⁴Khonde la pa muryango wa Nyumba ya Chiuta, likâwa mamita ghankonde na ghanayi mu usani uko kukayana waka na usani wa nyumba ndipo kukwera

kwakhe likâwa mamita 44 mu utali. Mukati mwakhe wakaliphaka golide mwenecho.

⁵Mukati mwa chipinda chikuru chakukumaniranamo âwakakhomako mathabwa gha mulombwa na kughaphaka golide lenecho. Ndipo wakazongamo vithuzithuzi vya mikama na maunyoro.

⁶Wakayitozga Nyumba ya Chiuta yira na mawe gha mtengo wa patali ndipo golide uyo wakaphakamo wakafuma ku charu cha Parivayimu.

⁷Ndipo wakaphaka nyumba yira na golide: michiko yakhe, mizati, viliâwa na vijaro vyakhe ndipo pa viliâwa wakazongapo vithuzithuzi vya âwakerubi.

⁸Wakazengaso Malo Ghakupatulika Nkhanira agho utali wakhe ukayana waka na usani wa nyumba, mamita 9 mu usani ndiposo mamita 9 mu utali. Wakachiphaka golide mukati mwakhe wakukwana matani 20.

⁹Uzitu wa mizumali ya golide ukaâwa magiramu 570. Ndipo vipinda vya pachanya wakaviphaka golide.

¹⁰Mu Malo Ghakupatulika Nkhanira wakapangiramo âwakerubi âwâiri âwa khuni ndipo wakaâwaphaka na golide.

¹¹Mapapindo gha âwakerubi wose pamoza para âwaghatambasura ghakâwa pafupi mamita ghankonde na ghanayi. Phapindo limoza la mukerubi munyakhe likâwa mamita ghâwiri na masentimita 20, mu utali wakhe ndipo likafika ku chiliâwa cha Nyumba ya Chiuta. Ndipo phapindo linyakhe nalo likâwa ntheura pera mamita ghâwiri na masentimita 20 na kukhwaskana na phapindo la mukerubi munyakhe.

¹²Phapindo la mukerubi wa chiâwiri nalo likâwa mamita ghâwiri na masentimita 20 mu utali wakhe ndipo likafika ku chiliâwa na Nyumba ya Chiuta ndipo phapindo linyakhe nalo likâwa ntheura pera mamita ghâwiri na masentimita 20 na kukhwaskana na phapindo la mukerubi linyakhe.

¹³Mapapindo gha âwakerubi âwa ghakatandauka mamita ghankonde na ghanayi. Iwo âwakimilira na malundi ghawo ndipo visko vyawo vikarazga mu chipinda chikuru.

¹⁴Wakapanga salu yakuchinga ya salu ya bululu, yichesamu, yiswesi, ndiposo na ya bafuta muweme ndipo wakayiroâwa na âwakerubi.

Nchindamira ziâwiri za mkuâwa

(1 Kar 7.15-22)

¹⁵Kumaso kwa Nyumba ya Chiuta yira wakazengako mizati yiâwiri iyo mu utali wakhe yikaâwa pafupi mamita 16 ndipo mutu wa mzati uliwose ukaâwa mamita ghâwiri pachanya masentimita 20.

¹⁶Wakapanga maunyoro gheneagho ghakawâa nga ndi majuda gha pa singo na kughawîka pachanya kuzingirizga mitu ya mizati yira. Wakapangaso vithuzithuzi 100 vya magalagadeya na kuviwîka pa maunyoro ghara.

¹⁷Wakimika mizati yiâiri yira kunthazi kwa Nyumba ya Chiuta, umoza ku chigaâwa cha ku mwera, unyakhe ku chigaâwa cha ku mpoto. Wa ku mwera wakawuthya kuti, "Yakini", ndipo wa ku mpoto wakawuthya kuti, "Bowazi."

2 Midauko 4

Viteŵetero vya mu Nyumba ya Chiuta

(1 Kar 7.23-51)

¹Karonga Solomoni wakapanga jochero la mkuâa ilo mu utali likâwa mamita ghankonde na ghanayi. Mu usani likâwa la mamita ghankonde na ghanayi ndipo mu kukwera likâwa mamita ghanayi na masentimita 50.

²Wakawumba chiâiya chikuru cha mkuâa cha maji ndipo kufuma pa kaâwende kunjira pasi chikâwa mamita ghâwiri na masentimita 20 ndipo kudumula pakati chikâwa mamita ghanayi pachanya masentimita 50. Kuzingirira chiâiya chose chikakwananga mamita 13 na masentimita 20.

³Mu mphepete mwa chiâiya chira wakazongamo tuvithuzithuzi twa nkhambako twakuâa kuzingirira mzere ura wa mamita 13 na masentimita 20. Tunkhambako tura tukaâwa mu mizere yiâiri ndipo wakatuzongera pamoza na chiâiya chira.

⁴Chiâiya chira chikakhazikika pa nkhambako za mkuâa 12. Nkhambako zitatu zikarazga ku mpoto, zitatu zikarazga ku mafumiro gha dazi, zitatu zikarazga ku mwera, ndipo zitatu zikarazga ku manjiliro gha dazi. Chiâiya chikakhazikika pa nkhambako zira ndipo malundi gha kumanyuma ghakarazga mukati.

⁵Ukomi wa chiâiya chira ukaâwa masentimita ghankonde na ghatatu ndipo mu kaâwende chikâwa waka ndendende nga ndi mlomo wa nkhombo ndipo chikâwa nga ndi luâa. Chiâiya chira chikasunganga maji ghakukwana malita 60,000.

⁶Wakapangaso mabeseni khumi ghakugezeramo. Ghankonde wakaghawîka ku dera la ku mwera ndipo ghankonde ghanyakhe ghakaghawîka ku dera ku mpoto kwa Nyumba ya Chiuta. Mabeseni agha ndimo wakasukirangamo ivyo vikawânga sembe yakocha ndipo chiziâwa chira ndimo âwasofi âwagezerangamo mawoko.

⁷Ndipo Solomoni wakapanga vya kuâikapo nyali khumi vya golide nga ndi umo kukalembeķera, ndipo wakaviwîka mu Nyumba ya Chiuta. Vinkonde wakaviwîka ku dera la ku mwera, ndipo vinkonde ku dera la ku mpoto.

⁸Wakapangaso matebulu khumi ndipo nagho wakaghawika mu Nyumba ya Chiuta. Ghankonde wakaghawika ku dera la ku mwera ndipo ghankonde ku dera la ku mpoto. Wakapangaso mabakule 100 gha golide.

⁹Wakazenga baraza la kukumaniranamo wāsofi ndiposo na baraza linyakhe likuru lakukumaniranamo wānthu wānyakhe wose. Wakapangaso vijaro vya ku mabaraza vyeneivyo wakaviphaka na mkuŵa.

¹⁰Chiŵiya chikuru chira cha kugezeramo wāsofi, wakachiŵika pa chingodya cha Nyumba ya Chiuta ku dera la ku mwera kwa mafumiro gha dazi.

¹¹Huramu wakawumbaso tuviŵiya, mafosholo na mabakule ghakumijira maji. Ntheura wakamarizga mlimo uwo wakachitiranga Karonga Solomoni mu Nyumba ya Chiuta.

¹²Huramu wakapanga vinthu ivi: mizati yiŵiri, mabakule, na mitu yiŵiri pachanya pa mizati yira. Wakapanga maunyoro ghawiri ghakuruka nga ndi ukonde ghakutoweska mabakule ghara pachanya pa mizati yira.

¹³Wakapangaso vithuzithuzi vya magalagadeya 400 vyakuŵika pa vyakuruka nga ndi ukonde viŵiri vira. Pa chakuruka chilichose pakaŵa mizere yiŵiri ya magalagadeya, kutoweska mabakule ghawiri gha mitu iyo yikâwa pachanya pa mizati.

¹⁴Wakapangaso vyakwimapo ndiposo na mabeseni pachanya pa vyakwimapo vira.

¹⁵Wakawumba chiŵiya chikuru cha maji pamoza na nkhambako 12 zakukhozga chiŵiya chira.

¹⁶Wakawumbaso miphika, mafosholo, maforoko gha nyama ndiposo na viteŵetero vinyakhe vya mlimo weneuwu. Huramu wakapanga vyose ivi kupangira Karonga Solomoni kuŵa vya mu Nyumba ya FUMU ndipo vikaŵa vya mkuŵa wakutuwulika.

¹⁷Karonga wakapanga vyose ivi mu chikombole cha dongo mu mronga wa Yorodani pakati pa msumba wa Sukoti na wa Zereda.

¹⁸Vinthu vyose ivyo Karonga Solomoni wakapanga vikaŵa vinandi chomene mwakuti uzitu wa mkuŵa ukaŵa wambula mapimiko.

¹⁹Karonga Solomoni wakapanga vyose ivyo vikaŵa mu Nyumba ya Chiuta nga ndi ivi: jochero la golide, matebulu ghakuŵikapo vingwa vya Uŵapo wa Chiuta,

²⁰vyakuŵikapo nyali pamoza na nyali za golide mwenecho mwakuti zigolerenge mukati panthazi pa malo ghakupatulika nkhanira nga ndi umo kukalembekera,

²¹vithuzithuzi vya maluŵa, nyali na zimbano, vya golide mwenecho,

²²vyakuzimyira nyali, tuviŵiya, wadira
 wâkusunkhiskiramo vyakununkhira ndiposo na majonjo. Vijaro vya pa
 miryango na vya mukati vyakuyira ku Malo Ghakupatulika Nkhanira, na vijaro
 vya mu Nyumba ya Chiuta. Vyose ivi vikaŵa vya golide mwenecho.

2 Midauko 5

¹Para Karonga Solomoni wakamarizga mlimo wose wa Nyumba ya FUMU,
 wakaŵikamo vinthu vyose ivyo wiske Davide wakavipatula nga ndi siliva,
 golide na viteŵetero vyose. Vyose ivi wakasunga mu vipinda vyakusungiramo
 vyuma vya Nyumba ya Chiuta.

Bokosi la Phangano likuŵikika mu Nyumba ya Chiuta

(1 Kar 8.1-9)

²Penepapo Solomoni wakachema wâraraŵarara wose âwa wâlsraele,
 wârongozgi wose âwa mafuko na wâkuruŵakuru âwa mbumba za Israele kuti
 wâwungane mu msumba wa Yerusalem. Iyo wakaŵaphalira kuti wârute kuya
 katora Bokosi la Phangano la FUMU kufuma mu Ziyoni msumba wa Davide.

³Ntheura wâlsraele wose wâkawungana panthazi pa karonga pa nyengo ya
 chiphikiro mu mwezi chinkonde na chiŵiri.

⁴Wârara wose wâlsraele wâkati wâkawungana pamoza, wâLevi ndiwo
 wakaruta kuya kayegha Bokosi la Phangano lira.

⁵Wasofi na wâLevi wâra wâkiza nalo Bokosi la Phangano lira pamoza na
 Chihema Chakukumaniranamo ndiposo na viteŵetero vyose vyakupatulika ivyo
 vikaŵa mu Chihema. Ntheura wâkiza na Bokosi la Phangano lira.

⁶Karonga Solomoni na mpingo wose wa wâlsraele awo wâkawungana penepara,
 wakaŵâ panthazi pa Bokosi la Phangano. Iwo wâkaperekanga sembe za
 mberere, za mbuzi na za ng'ombe zinandi chomene zambula mapendeko.

⁷Ntheura wasofi wâkiza na Bokosi la Phangano la FUMU pa malo ghakhe na
 kulinjizga mukati mu Malo Ghakupatulika Nkhanira gha Nyumba ya Chiuta na
 kuliŵika kusi kwa mapapindo gha wâkerubi.

⁸Wâkerubi wâkatandaula mapapindo ghawo pachanya pa Bokosi la Phangano.
 Ntheura wâkabenerera Bokosi lira pamoza na michiko yakhe.

⁹Michiko yira kufuma ku Bokosi la FUMU, yikâwa yitali chomene mwakuti ku
 songo kwakhe yikawonekanga para wânthu wâli mu malo ghakupatulika
 panthazi pa malo gha Malo Ghakupatulika Nkhanira. Kweni kuti yikawonekanga
 chara para wâkaŵa kuwaro. Michiko iyi yichali mwenemumo na sono wuwo.

¹⁰Mukati mwa Bokosi la Phangano, mukaŵavye kanthu kanyakhe, kweni
 mukâwa mawe ghapapati għawiri għa marango. Mawe agha Mozesi wakatora

pa Phiri la Sinayi para FUMU yikachitira phangano na wâlsraele wâkati wâfuma mu charu cha Eguputo.

Uchindami wa FUMU

¹¹Penepapo wâsofi wâkafumako ku Malo Ghakupatulika. Wâsofi wose awo wâkawâa mwenemura, wâkajipatula kwambula kughanaghanako vigâwa vya uteweti wawo.

¹²WâLevi wose awo wâkimbinga sumu, Asafu, Hemani na Yedutuni, wâna wâwo na wabali wâwo wâkimilira ku dera la ku mafumiro gha dazi kwa jochero uku wâvvara vya bafuta muweme. Iwo wâkimbinga na wâbango, viding'indi na fyoliro. Ndipo wâsofi 120 wâkimbinga zimbata.

¹³Mlimo wa wâkulizga zimbata na wâkwimba sumu ukaâwa wakuti wâpulikikwenge mu kimbiro kawo nga ndi munthu yumoza pakuchindika na kuwonga FUMU. Ndipo para wâkakwezga mazgu gha sumu yavo uku wâkulizga zimbata, wâbango na vyakulizgira vinyakhe pakuyichindika FUMU, wakatenge: "FUMU njiweme pakuti chisungusungu chakhe chikukhalirira muyirayira." Penepapo Nyumba ya Chiuta yikazura na uchindami wa FUMU uwo ukawoneka nga ndi bingu.

¹⁴Ntheura wâsofi wâkatondeka na kuteweta wuwo chifukwa cha bingu lira pakuti uchindami wa FUMU ukazura mu Nyumba ya Chiuta.

2 Midauko 6

Solomoni wakuyowoya ku wânthu

(1 Kar 8.12-21)

¹Penepapo Solomoni wakaromba wakati, "Imwe FUMU, mwayowoya kuti mukharenge mu mdima ukuru wa bii.

²Ine ndamuzengerani nyumba ya kuzirwa, malo agho muti mukharengemo kwa muyirayira."

³Apo wumba wose wa wâlsraele ukaâwa uchali kwimilira penepara, Karonga Solomoni wakazgokera kwa iwo na kuwâtumbika.

⁴Ndipo iyo wakati, "Yirumbike FUMU, Chiuta wa wâlsraele mweneuyo na nkhongono zakhe wafiska icho wakapangana ku wâdada Davide kuti,

⁵Kufuma pa zuâa ilo nkhafumiskira wânthu wâne mu charu cha Eguputo, nkhisorapo msumba mu fuko lirilose la Israele chara kuti ndimo wândizengere nyumba yakuchindikira zina lane ndiposo nkhisorapo munthu waliyose chara kuti waâe karonga wa wânthu wâne wâlsraele.

⁶Kweni nkhosora msumba wa Yerusalemu kuti ndimo zina lane lichindikirengemo ndipo nkhosora Davide kuti ndiyo waâe wakuwusa wânthu wâne, wâlsraele.'

⁷“Wadada Davide wakachighanaghananga mu mtima wawo kuti wazenge nyumba yakuchindikira zina la FUMU, Chiuta wa Israele.

⁸FUMU yikati kwa Davide, wadada, ‘Pakuti ichi ukachighanaghananga mu mtima wako kuti undizengere nyumba yakuchindikira zina lane, ukachita makora.

⁹Ndipouli kuti ndiwe uti undizengere nyumba chara, kweni mwana wako mwanarume uyo uti ubabenge iwe wamwene. Iyo ndiyo wizamkuzenga nyumba yakuchindikira zina lane.’

¹⁰“Sono FUMU yafiska phangano lakhe ilo yikachita. Ine ndahalira ufumu wa Davide, wadada, ndipo sono nkhukhara pa chizumbe cha ufumu wa waisraele nga ndi umo FUMU yikayowoyer. Ine ndazenga nyumba yakuchindikira zina la FUMU, Chiuta wa Israele.

¹¹Ndipo mu nyumba yeneiyi ndawikamo Bokosi la Phangano, umo muli marango gha phangano la FUMU mu leneilo yikapangana na waisraele.”

Lurombo Iwa Solomoni

(1 Kar 8.22-53)

¹²Penepapo Solomoni wakimilira panthazi pa jochero la FUMU pa maso pa mpingo wose wa Israele ndipo wakawuska mawoko ghakhe.

¹³Solomoni wakapanga cha kwimilirapo cha mkuŵa. Utali wakhe chikâwa mamita ghâwiri ndipo mu ufupi chikâwaso mamita ghâwiri na masentimita 20 ndipo mu kukwera chikâwa mita yimoza na masentimita 30. Chakwimapo chira wakachiŵika pakatikati pa baraza la kuwaro. Wakimapo ndipo penepapo wakajikama panthazi pa mpingo wose wa Israele na kuwuska mawoko ghakhe muchanya,

¹⁴na kuromba kuti, “Imwe, Mwe FUMU, Chiuta wa Israele, kulije Chiuta munyakhe kuchanya na pa charu cha pasi wakuyana na imwe. Imwe mukusunga phangano linu na kurongora chisungusungu chinu pa wateŵeti winu awo wakwenda panthazi pinu na mtima wawo wose.

¹⁵Imwe mwafiska icho mukapangana kwa Davide wadada muteŵeti winu. Inya imwe ndimwe mukayowoya ndipo na nkongono yinu mwafiska nga ndi umo kuliri muhanya uno.

¹⁶Ntheura Mwe FUMU, Chiuta wa Israele fiskani sono kwa muteŵeti winu Davide wadada icho mukapangana nayo para mukati, ‘Kuti wamkusôwa munthu wakukhara pa chizumbe cha ufumu wa Israele panthazi pa ine chara, usange wana wako wakujisungilira pa vyose ivyo wakuchita pakwenda panthazi pa ine kwakuyana na marango ghane nga ndi umo iwe ukachitira.

¹⁷Ntheura sono, imwe, Mwe FUMU, Chiuta wa Israele, zomerezgani kuti mazgu ghinu agho mukayowoya kwa muteŵeti winu Davide ghafiskike.’

¹⁸“Kweni kasi nadi Chiuta wangakhara na wānthu pa charu cha pasi? Wonani nanga kungāwā kuchanya nesi kuchanya nkhanira kuti nako kungamukwanani chara. Kasi Nyumba ya Chiuta iyo ndazenga yingamukwanani uli?

¹⁹Ndipouli mupulike lurombo lwa nda muteŵeti winu, ndiposo na kuŵeyerera kwane, Mwe FUMU, Chiuta wane. Mupulike kulira na kuromba uko nda muteŵeti winu nkhuromba panthazi pinu.

²⁰Nkhuromba kuti muhanya na usiku, maso ghinu għawwenghe ghakujurika kulaŵiska pa nyumba iyi yeneiyo ndi malo agho mukayowoya kuti muti muchitiske kuti zina linu lichindikirengemo. Mupulike lurombo lwa nda muteŵeti winu para nkhuromba kurazga ku nyumba iyi.

²¹Pulikani kuŵeyerera kwa nda muteŵeti winu na kwa wānthu wīnu wāIsraele para wākuromba kurazga ku malo agha. Mupulike kuchanya uko ku malo uku mukukhara, ndipo para mwapulika, gowokani.

²²Usange munthu wanangira muzengezgani wakhe ndipo waphalirika kuti warape ndipo wakwiza na kurapa panthazi pa jochero linu mu nyumba iyi,

²³mupulike uko kuchanya ndipo muchite na kweruzga pakati pa wateŵeti wīnu. Uyo wasangika kuti wananga mweruzge kuti ngwakwananga ndipo walangike chifukwa cha kwananga kwakhe. Kweni uyo wandanage, mumweruzge kuti ngwambula mrandu ndipo mumupe njombe yakuyana na urunji wakhe.

²⁴Para wānthu wīnu wāIsraele wāthereskeka na wārwani wāwo chifukwa chakuti wāmunangirani imwe, ndipo para wākuwerera kwa imwe na kuzomera kwananga kwawo na kuchindika zina linu ndipo wākuromba na kuŵeyerera panthazi pinu mu nyumba iyi,

²⁵imwe muŵapulike kuchanya uko. Ndipo mugowokere zakwananga za wānthu wīnu wāIsraele. Pamanyuma muŵawezgereso ku charu icho mukawapa iwo na wāwiskewokuru.

²⁶Para vura yakarara pa chifukwa chakuti wānthu wīnu wāmunangirani, ndipo usange wakwiza na kuromba kurazga ku nyumba iyi na kuzomera zakwananga zawo kwa imwe na kuchindika zina linu ndipo wākuwerera pakureka zakwananga zawo para mwāwalanga chifukwa cha kwananga kwawo,

²⁷imwe muŵapulike uko kuchanya ndipo mugowokere zakwananga za wateŵeti wīnu wāIsraele. Muŵasambizge nthowa yiweme yeneiyo wākwenera kwendamo ndipo muŵape vura pa charu chinu icho muli kuŵapa wānthu wīnu nga nchiharo chawo.

²⁸Para kwaŵa njara mu charu, panji kwanjira chilengo cha nthenda yiliyose mu charu panji chinata, na kapuchi mu mbewu, zombe panji vibungu mu mbewu ndipo usange wārwani wāwo wāwajarizga mu misumba yawo yiliyose, nanga kunganjira nthenda yakofya yiliyose panji urwani wa mtundu uli,

²⁹ndipo para yumoza wa wānthu wīnu wālsraele wāngaromba panji kuŵeyerera kose uko ndipo yose uyo wamkumanya suzgo la mu mtima wakhe ndipo pakuromba wakunyoroskera mawoko ghakhe ku nyumba iyi,

³⁰imwe mupulike kuchanya uko mukukhara ndipo mugowoke. Mumuchitire waliyose kwakuyana na vyose ivyo wakuchita chifukwa imwe mukumanya mtima wakhe ndipo imwe mwekha mukumanya mitima ya wānthu wose.

³¹Ntheura wānthu wāti wāmopani imwe na kwenda mu nthowa zinu mazuŵā ghose gha umoyo wawo mu charu icho mukaŵapa wāsekuru wīthu.

³²“Nanga ndi mulendo mweneuyo kuti njumoza wa wālsraele chara, kweni wiza kufuma ku charu cha kutali kwiza kachindika zina linu likuru na woko linu lankhongono na lakutambazuka, para iyo wakwiza na kuromba pakurazga ku nyumba iyi,

³³mumupulike kuchanya uko mukukhara. Mumuchitire mulendo uyo kwakuyana na vyose ivyo wakuromba kwa imwe. Wānthu wose wā mu charu cha pasi wāti wāmumanyani na kuchindika zina linu nga ndi umo wānthu wīnu wālsraele wākuchitira. Ntheura wāti wamanye kuti nyumba iyi ndazengera kuchindikira zina linu.

³⁴“Usange wānthu wīnu wāfuma kuya karwa nkhondo na wārwani wāwo kulikose uko mungāwātuma ndipo para wākuromba kwa imwe uku wākurazga ku msumba uwu uwo imwe muli kuwusankha na ku nyumba iyi ndamuzengerani,

³⁵muŵapulike uko kuchanya luombo na kuŵeyerera kwawo ndipo mukhozge icho wākuromba.

³⁶“Para wānthu wīnu wāmunangirani imwe pakuti palije na yumoza uyo wakureka kwananga ndipo imwe mwakwiya chifukwa cha kwananga kwawo, mwaŵapereka ku wārwani wāwo wāneawo wāwayorera ku umikori ku charu cha kutali panji cha pafupi,

³⁷sono uku wāchali mu charu icho wāyorekerako umikori ndipo wājinyumwa mu mitima yawo na kurapa ndipo wākuŵeya kwa imwe mu charu chenechira pakuyowoya kuti, ‘Tananga, tachita chinthu chiheni na chakubendera,’

³⁸ndipo usange wākuwerera kwa imwe na mtima wawo wose na umoyo wawo wose mu charu cha umikori wawo uko wātorekera, ndipo kwenekura wākuromba kurazga ku charu ichi icho mukapereka ku wāsekuru wāwo na ku msumba uwo imwe muli kuwusankha ndiposo na ku nyumba iyi iyo ndayizenga kuchindikira zina linu,

³⁹ntheura mupulike luombo na kuŵeyerera kwawo kuchanya mukukhara uko, ndipo mukhozge icho wākuromba. Muŵagowokere wānthu wīnu awo wāmunangirani.

⁴⁰“Ntheura sono imwe Chiuta wane, nkhumuŵeyani mulaŵiskenge na kutegherezga ku malurombo agho ghakuperekeka kwa imwe mu nyumba iyi.

⁴¹Ntheura sono wukani Mwe FUMU Chiuta, ndipo mwize ku malo ghinu ghakupumuliramo, imwe na Bokosi la Phangano ilo ndi nkhongono zinu. ŵasofi ŵinu, Mwe FUMU Chiuta, ŵatumbikani na chiponosko ndipo ŵanthu ŵinu wose ŵakupatulika ŵasekerere mu uweme winu!

⁴²Mwe FUMU Chiuta, mungamukananga chara wakuphakazgika winu. Kumbukani chisungusungu chinu icho mukapangana kwa muteŵeti winu Davide.”

2 Midauko 7

Nyumba ya Chiuta yikupatulika (1 Kar 8.62-66)

¹Para Solomoni wakati wamara kuromba, moto ukiza kufuma kuchanya ukamyangura sembe yakocha mburuma pamoza na sembe zakukoma ndipo uchindami wa FUMU ukazura mu Nyumba ya Chiuta.

²ŵasofi ŵakatondeka na kunjiramo mu Nyumba ya Chiuta chifukwa cha uchindami wa FUMU uwo ukazura mwenemumo.

³Para ŵalsraele wose ŵakawona moto ukwiza kufuma kuchanya ndiposo na uchindami wa FUMU pachanya pa Nyumba ya Chiuta, ŵakasindamira pasi visko pa mawe ghakwalikika ndipo wakayilambira FUMU na kuperekwa viwongo kwa iyo pakuyowoya kuti, “FUMU njiweme pakuti chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.”

⁴Penepapo Karonga Solomoni na ŵanthu wose ŵakapereka sembe panthazi pa FUMU.

⁵Karonga Solomoni wakapereka sembe za ng'ombe zakukwana 22,000 ndipo na za mberere na mbuzi zakukwana 120,000. Ntheura karonga na ŵanthu wose ŵakayipatula Nyumba ya Chiuta.

⁶ŵasofi ŵakimilira mu malo ghawo. ŴaLevi nawo ŵakatora vyakwimbira sumu ivyo Karonga Davide wakapanga kuŵa vyakwimbira FUMU na kuyiwongera pakuyowoya kuti, “Chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.” Kuthyana na ŴaLevi pakaŵa ŵasofi awo ŵakalizganga zimbata. ŴaIsraele wose ŵakimilira waka.

⁷Solomoni wakapatula chipinda cha pakatikati icho chikaŵa panthazi pa Nyumba ya FUMU. Mu chipinda cheneicho ndimo wakaperekeranga sembe yakocha na mafuta gha sembe za wenenawene, chifukwa pa jochero la mkuŵa ilo Solomoni wakapanga, pakaŵavye malo ghakuŵikapo sembe yakocha, ya ufu ndiposo na ya mafuta.

⁸Ntheura Solomoni wakachita chiphikiro pa nyengo yeneyira pa mazuŵa ghankonde na ghawiri pamoza na walsraele wose. Wanthu wanandi wakiza mwakuti wakamba pa chipata cha msumba wa Hamati na kuya kafika ku kamronga ka ku charu cha Eguputo.

⁹Ndipo pa zuŵa la chinkonde na chitatu wakawa na ungano wakupatulika chomene, pakuti wakalipatula jochero mazuŵa ghankonde na ghawiri ndiposo na kuŵa na chiphikiro pa mazuŵa ghankonde na ghawiri.

¹⁰Pa zuŵa la 23 la mwezi wa chinkonde na chiwiri, Solomoni wakaŵawezga wantru kuti warute ku vikaya vyawo. Iwo wakawera na chimwemwe ndiposo na kukondwa kukuru mu mitima yawo chifukwa cha vinthu viweme ivyo FUMU yikachitira Davide na Solomoni ndiposo na wantru wakhe walsraele.

Chiuta wakuwonekera kachiwiri kwa Solomoni

(1 Kar 9.1-9)

¹¹Ntheura Solomoni wakati wakamarizga kuzenga Nyumba ya FUMU na nyumba yakhe ya ufumu. Wakamarizga makora ghene vyose ivyo wakanozgera kuchita mu Nyumba ya FUMU, na mu nyumba yakhe.

¹²FUMU yikamuwonekera Solomoni na usiku ndipo yikati kwa iyo, “Ndapulika lurombo lwako ndipo ndajisankhira malo ghano kuŵa nyumba yane yakuperekera sembe kwa ine.

¹³Para ndamkujara mtambo kuchanya kuti vura yireke kurokwa pa charu, panji para ndalangula zombe kurya vya mu charu, panji para ndamkutuma chilengo cha nthenda yakofya kuti yimare wantru,

¹⁴usange wantru wane awo wakuchemeka na zina lane wangajiyuyura na kuromba, wandalambire ine ndipo wawereko ku nthowa zawo ziheni, ine nditi ndiŵapulike kuno kuchanya ndipo nditi ndiŵagowokere zakwananga zawo na kuchizga charu chawo.

¹⁵Ndipo maso ghane ghawenge gha kujurika kulaŵiska pa iwo ndipo makutu ghane nagho ghati ghawenge gha kutegherezga ku lurombo lose ulo luti luchitikenge mu nyumba iyi.

¹⁶Pakuti sono ndayisankha na kuyipatula Nyumba iyi mwakuti zina lane lichindikirengemo kwa muyirayira. Maso ghane na mtima wane viti viwenge pa nyumba yeneiyi kwa muyirayira.

¹⁷Ndipo iwe Solomoni, usange uti wendenge panthazi pa ine nga ndi umo wakachitira Davide wawuso na kuchita vyose ivyo nkhukulangula, kusungilira marango ghane na vilayizgo vyane,

¹⁸apo ndipo nditi ndikhozge chizumbe cha ufumu wako nga ndi umo nkhapanganirana na Davide wawuso apo nkhati kwa iyo, ‘Kuti wamkusôwa munthu wakuwusa charu cha Israele chara.’

¹⁹Kweni usange ukuzgokera kunyakhe pakureka kupulikira marango ghane na vilayizgo vyane agho ndili kwimika ndipo ukughareka kuti uteŵetere ŵachiuta ŵanyakhe na kuŵasopa.

²⁰Penepapo ine nditi ndiŵawuskemo ŵaIsraele mu charu icho nkhaŵapa. Ndipo nyumba yeneiyo ndayipatula kuŵa yakuchindikira zina lane nditi ndiyikane. Ndizamkuyizgora nyumba iyi kuŵa chinthu chakuyowoyerapo chinthanguni na chimuhoyere ku mitundu yose.

²¹“Ndipo nyumba iyi nangauli njakuchindikika chomene, yizamubwanganduka. Ŵanthu wose awo ŵizamkujumphapo wizamkuzizwa na kuzukuma na kuyowoya kuti, ‘Kasi nchifukwa uli FUMU yachita chinthu cha ntheura pa charu ichi na pa nyumba iyi?’

²²Ntheura ŵanthu ŵizamkuzgora kuti, ‘Nchifukwa chakuti wayireka FUMU, Chiuta wa wiskewokuru mweneuyo wakaŵafumiska mu charu cha Eguputo ndipo sono ŵaskepererana na ŵachiuta ŵanyakhe, ŵakuŵasopa na kuŵateŵetera. Ichi ndicho chifukwa FUMU yakhizgira pa iwo uheni wose uwu.’”

2 Midauko 8

Milimo yinyakhe ya Solomoni wakachita

(1 Kar 9.10-28)

¹Solomoni wakatora virimika ²⁰ kuti wazenge Nyumba ya FUMU na nyumba yakhe ya ufumu.

²Solomoni wakazengaso misumba iyo Karonga Huramu wakamupa ndipo mwenemumo wakazengeskamo ŵaIsraele.

³Solomoni wakaruta ku msumba wa Hamati Zoba na kuwupoka.

⁴Wakazengaso msumba wa Tadimoro uwo ukâwa mu mapopa na misumba yose yakusungiramo vyakurya iyo wakayizenga mu charu cha Hamati.

⁵Ndiposo wakazenga msumba yiŵiri ya Beti Horoni, unyakhe ukâwa cha kunena ndipo unyakhe ukâwa cha kusika. Misumba iyi wakayizenga kuti yiŵe na malinga gha viliŵa na vipata ndiposo na mphingirizgo.

⁶Wakazengaso msumba wa Baalati na misumba yose yakusungirangamo vyakurya, ndiposo na misumba umo wakasungirangamo magareta gha nkondo na mahachi ghakhe. Solomoni wakazenga chilichose icho wakakhumba kuzenga mu Yerusalem na mu charu cha Lebanoni ndiposo na mu charu chose icho wakawusanga.

⁷Pakâwa ŵamitundu awo ŵakakharanga mu charu cha Yuda ŵeneawo ŵaIsraele ŵakaŵafumya mu charu chira chara. Iwo ŵakâwa ŵaHiti, ŵaAmori, ŵaPerezi, ŵaHivi, ndipo na ŵaYebusi.

⁸Weneawa wakaŵa ū mphapu ya ūamitundu, awo ūakakharanga mu charu chira, weneawo ūalsraele kuti wakaŵamara chara. Aŵa ndiwo Solomoni wakaŵagwiriskanga nchito mwakuŵachichizga, ndipo ūakugwira nchito iyi nga mbazga mpaka na sono.

⁹Kweni Solomoni kuti wakaŵazgorapo ūalsraele kuŵa ūazga ūa nchito yakhe chara. Iwo wakaŵa ūasilikari, ūarongozgi ūakhe ūa nkondo, ūakurongozga magareta ghakhe ndiposo na ūanthu ūakhe ūakugara pa mahachi.

¹⁰Ūanthu aŵa ndiwo wakaŵa ūarongozgi ūararaŵarara ūa Karonga Solomoni ūakukwana 250, weneawo wakaŵa na mazaza pa ūanthu.

¹¹Solomoni wakiza nayo mwana mwanakazi wa Faro kufuma mu Yerusalem, msumba wa Davide, kwiza ku nyumba iyo Solomoni wakamuzengera. Pakuti Solomoni wakati, "Muwoli wane kuti wangakhara mu nyumba iyi ya Karonga Davide wa charu cha Israele chara chifukwa malo uko Bokosi la Phangano lafikako, ngakupatulika."

¹²Penepapo Solomoni wakapereka sembe yakocha kwa FUMU pa jochero la FUMU ilo wakazenga panthazi pa khonde la Nyumba ya Chiuta.

¹³Solomoni wakapereka sembe zakocha nga ndi umo kukakhumbikiranga zuŵa na zuŵa kwakuyana na umo dango la Mozesi likayowoyera. Wakapereka sembe za maSabata, sembe za kuthwasa kwa mwezi, sembe za viphikiro vitatu pa chirimika chilichose ivyo vikaŵa: chiphikiro chaChingwa chambula chirungo, chiphikiro cha maSabata na chiphikiro cha misasa.

¹⁴Kwakuyana na malangulo gha wiske Davide, Solomoni wakimika vigâwa vyâwasofi vyâ uteŵeti wawo ndipo ūaLevi ūakawikika pa mlimo wakwimba sumu za marumbo kwa FUMU na kuteŵetera panthazi pa ūasofi kwakuyana na mlimo wa zuŵa na zuŵa. Wakimikaso ūalinda ūa pa vipata na kuŵagaŵa mu vigâwa mu vipata vinandinandi pakuti ntheura ndimo wakalangulira Davide, munthu wa Chiuta.

¹⁵Malangulo ghose agho Karonga Davide wakapereka ku ūasofi na ūaLevi pa mlimo wawo wose uwu na pa vyuma vyose kuti ghakarekekapo chara.

¹⁶Ntheura ndimo mlimo wa Solomoni ukendera kwamba pa zuŵa ilo wakaŵikira lufura lwa Nyumba ya FUMU mpaka apo yikamarizgikira. Ntheura Nyumba ya FUMU yikamarizgika mu vyose.

¹⁷Penepapo Solomoni wakaruta ku msumba wa Eziyon Gebere na wa Eloti mu mphepete mwa nyanja mu charu cha Edomu.

¹⁸Ndipo Karonga Huramu wakamutumizgira ngaraŵa pakulangulika na nduna zakhe izo zikamanya kwenda pa nyanja. Ndipo ūanthu aŵa ūakaruta pamoza

na wateŵeti ūa Solomoni ku charu cha Ofiri, ndipo ūakaya katorako golide wa makilogiramu 18,000 ndipo wakiza nayo kwa Karonga Solomoni.

2 Midauko 9

Fumukazi ya ku Sheba yikuchezgera Solomoni

(1 Kar 10.1-13)

¹Para fumukazi ya charu cha Sheba yikapulika za lumbiri lwa Solomoni, yikiza ku Yerusalemu kuti yizakamuyezge pakumufumba mafumbo ghanonono. Yikiza na wumba ukuru wa wānthu na ngamilia izo zikayegha vyakununkhira, golide munandi ndiposo na mawe ghakuzirwa. Para yikafika kwa Solomoni, yikamuphalira vyose ivyo vikaŵa mu mtima wakhe.

²Solomoni wakazgora mafumbo ghakhe ghose, ndipo pakaŵavye na chimoza icho chikamutonda kuti wandulire fumukazi.

³Para fumukazi ya ku Sheba yikawona vinjeru vya Solomoni na nyumba ya ufumu iyo wakazenga,

⁴vyakurya ivyo vikaŵa pa thebulu lakhe, kakhaliro ka nduna zakhe, kimiliro ka awo wākamuteŵeteranga na vyakuwwara vyawo, wateŵeti ūakhe ūakuperekera vyakumwa, ndiposo na sembe zakocha izo wakaperekanga ku Nyumba ya FUMU, yikathika lusoko.

⁵Fumukazi yira yikati kwa karonga, “Ivyo nkhapulikanga mu charu chane vya milimo yinu na vinjeru vyinu ndi vya unenesko.

⁶Ine nkavigomezga chara mpaka ndiza ndekha kuti ndiwone na maso ghane. Nadi nanga ndi hafu wa ukuru wa vinjeru vyinu kuti ūakandiphalirapo chara. Vinjeru vyinu vikuruska ivyo nkhapulikanga.

⁷Wakutumbikika mbanthu ūinu! Wakutumbikika mbateŵeti ūinu awo nyengo zose ūakwimilira panthazi pinu na kupulika vinjeru vyinu.

⁸Yirumbike FUMU, Chiuta winu, mweneuyo wakucha namwe ndipo wamuŵikani pa chizumbe cha ufumu wakhe kuŵa karonga kuti muwuse mu malo mwa FUMU, Chiuta winu. Chifukwa chakuti Chiuta wakuŵatemwa ūalsraele na khumbo lakhe kuŵakhozga kwa tuyirayira, wamwimikani imwe kuŵa karonga wawo kuti muŵawusenge na kuŵeruzga mu urunji.”

⁹Penepapo fumukazi yira yikapereka kwa Karonga Solomoni, makilogiramu 4,000 gha golide, vyakununkhira vinandi chomene ndiposo na mawe ghakuzirwa. Kukawavye vyakununkhira vinyakhe vyakuyana na ivyo fumukazi ya ku Sheba yikapereka kwa iyo.

¹⁰(Ndiposo wateŵeti ūa Karonga Huramu na ūa Karonga Solomoni ūakiza na golide kufumira ku charu cha Ofiri. Wakizaso na makuni gha muŵanga na mawe ghakuzirwa.

¹¹Na makuni gha muŵanga ghara, karonga wakapanga mizati ya Nyumba ya FUMU na ya nyumba ya ufumu. Wakapangaso mabango na viding'indi nya wîmbi ūa zisumu. Makuni gha mtundu uwu kuti ghakawonekamo na kale mu charu cha Yuda chara.)

¹²Karonga Solomoni wakayipa fumukazi ya ku Sheba vyose ivyo yikakhumba na kuromba. Wakayipa vinandi kuruska ivyo yikiza navyo kwa karonga. Pamanyuma fumukazi yira yikawerera ku charu cha kwakhe pamoza na wateŵeti ūakhe.

Usambazi wa Karonga Solomoni

(1 Kar 10.14-25)

¹³Chirimika chilichose Karonga Solomoni wakapokeranga golide wa uzitu wakukwana makilogiramu 23,000.

¹⁴Golide munyakhe Solomoni wakapokeranga kufuma ku msonkho wa pa malonda gha katundu wa chilendo, msonkho kufuma ku awo ūakaguliska ndiposo na ku ūakaronga wose ūa mu charu cha Arabiya. Nduna za mu charu cha Israele nazo zikizanga na msonkho golide na siliva kwa Solomoni.

¹⁵Karonga Solomoni wakafura nguru zikuru zakukwana 300 za golide. Mu nguru yiliyose mukanjiranga golide wakukwana makilogiramu ghankonde na ghawiri.

¹⁶Karonga Solomoni wakafuraso nguru zichokozichoko zakukwana 300 za golide ndipo mu nguru yiliyose mukanjiranga golide wakukwana makilogiramu ghatatu. Ndipo Solomoni wakaziŵika nguru zira mu nyumba gha mu nkhorongo ya mu Lebanoni.

¹⁷Karonga wakapangaso chizumbe cha ufumu cha minyanga ya zovu ndipo wakachiphaka na golide mwenecho.

¹⁸Chizumbe chira chikaŵa na makwerero ghankonde na limoza na chakuŵikapo malundi cha golide icho chikabamphikana na chizumbe chira. Chizumbe chikaŵaso na vya kweghamira uku na uku vyakuŵikapo mawoko ndiposo vithuzithuzi viŵiri vya nkharamu pa vya kweghamira mawoko vira.

¹⁹Pakaŵaso vithuzithuzi vya nkharamu 12 pa makwerero ghankonde na limoza, chithuzithuzi cha nkharamu yimoza chikaŵa ku umaliro wa kwerero lirilose. Kukâwavye na ufumu uliwose uwo ukaŵa na chizumbe cha ufumu cha ntheura.

²⁰Vyakumweramo vyose vya Karonga Solomoni vikaŵa vya golide pera ndiposo viteŵetero vyose vya mu nyumba ya ufumu ya mu nkhorongo ya ku Lebanoni vikaŵa vya golide mwenecho. Mu nyengo ya Solomoni siliva kuti wakapimikanga nga nkhanthu kakuzirwa chara.

²¹Pakuti karonga wakaŵa na ngaraŵa izo zikarutanga ku charu cha Tarishishi na ŵateŵeti ŷa Karonga Huramu kamoza mu virimika vitatu viliwyose. Ngaraŵa zira zikizanga na golide, siliva, minyanga ya zovu, ŷapusi na viyuni vyā visukupiko vitali ivyo vikujitukumura.

²²Pa chifukwa ichi Karonga Solomoni wakaruska ŷakaronga wose ŷa mu charu cha pasi mu usambazi na mu mahara.

²³Ndipo ŷakaronga wose ŷa mu charu ŷakakhumbanga kwiza kwa Karonga Solomoni kwizakapulika mahara agho Chiuta wakamupa.

²⁴Chirimika na chirimika, waliyose uyo wakizanga kwa Solomoni wakamuyegheranga chawanangwa nga ndi viteŵetero vyā siliva, golide, vyakuvwara vyā nkhondo, vyakununkhira, mahachi na mbunda.

²⁵Solomoni wakaŵa na viŵaya 4,000 vyakusungiramo mahachi na magareta yakhe ndipo na ŷanthu 12,000 ŷakugara pa mahachi ghara. Ÿeneawo ŷakaŵika ŷanyakhe ku misumba ya ŷasilikari ndipo ŷanyakhe ŷakaŵa pamoza na karonga mu Yerusalem.

²⁶Solomoni wakawusa ŷakaronga wose kufuma ku mronga wa Yufurate mpaka ku charu cha ŷaFilisiti ndiposo na ku mphaka ya charu cha Eguputo.

²⁷Mu nyengo ya kuwusa kwa Karonga Solomoni, siliva wakaŵa munandi chomene mu Yerusalem nga ndi mawe, ndipo makuni gha milanje nagho ghakazara nga ndi makuni gha vikuyu mu vidika.

²⁸Mahachi gha Karonga Solomoni ghakâwachemeskanga ku charu cha Eguputo na ku vyaru vinyakhe.

Nyifwa ya Solomoni

(1 Kar 11.41-43)

²⁹Milimo yinyakhe ya Solomoni kufuma pa kwamba mpaka ku umaliro yili kulembeka mu Midauko wa nchimi Natani mu kuchima kwa nchimi Ahiya wa ku Shilo ndiposo na mu mboniwoni ya nchimi Ido iyo yikuphara vyā Yerobowamu mwana wa Nebati.

³⁰Solomoni wakawusa ŷalsraele wose mu Yerusalem pa virimika 40.

³¹Penepapo Solomoni wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Yerusalem pamoza na wiske Davide. Ntheura mwana wakhe Rehobowamu ndiyo wakamba kuwusa mu malo mwakhe.

2 Midauko 10

Kuwukira kwa mafuko khumi gha ku mpoto

(1 Kar 12.1-20)

¹Rehobowamu wakaruta ku msumba wa Shekemu pakuti kwenekura wâlsraele wose wâkaruta kuti wâkamwimike iyo kuâwa karonga.

²Para Yerobowamu mwana wa Nebati wakapulika za cheneichi mu Eguputo, kweneuko wakaruta pakuchimbira Karonga Solomoni, wakawerako ku Eguputo.

³Wanthu wâ mafuko gha ku mpoto wâkatuma thumi kuti wâkamucheme. Ntheura Yerobowamu pamoza na wumba wose wa wâlsraele wâkiza kwa Rehobowamu ndipo wâkati kwa iyo,

⁴“Wawiskemwe wâkatinyekezganga na goliwoli lizitu chomene. Ntheura sono mupepuskeko milimo yinonono na uzitu uwo wâkawîka pa ise. Apo ndipo titi timuteweteraninge.”

⁵Rehobowamu wakaâwazgora wakati, “Muwerere danga ndipo mukizeso pamanyuma pa mazuâa ghatatu.” Ntheura wanthu wâra wâkawerera.

⁶Ntheura Karonga Rehobowamu wakadumbiskana na wâraraâwarara awo wâkateweteranga wâwiske Solomoni apo wakâwa wachali wamoyo. Ndipo wakaâfumba wakati, “Kasi mungandipa urongozgi uli uwo ndingamanya kuâwazgora nawo wanthu aâwa?”

⁷Wâraraâwarara wâra wâkamuzgora Rehobowamu wâkati, “Usange muti muâenge na lusungu ku wanthu aâwa na kuâkondweska, ndiposo na kuâwayowoyerâa mazgu ghaweme, iwo wâti wâmutesweteraninge kwa muyirayira.”

⁸Kweni urongozgi uwo wâkamupa wâraraâwarara wâra, wakawukana ndipo wakaâfumba wâwukirano awo wâkakulira pamoza nayo, weneawo wâkamutesweteranga.

⁹Iyo wakaâfumba wakati, “Kasi mungandipa urongozgi uli uwo ndingamanya kuâwazgolera nawo awo wâkuti, ‘Mupepuskeko uzitu uwo wâwiskemwe wâkawîka pa ise’?”

¹⁰Wâwukirano wâra wâkati kwa iyo, “Wanthu awo wâkayowoya kwa imwe kuti, ‘Wawiskemwe wâkatinyekezganga goliwoli lizitu chomene, kweni imwe mupepuskeko goliwoli lithu,’ imwe mukaâwazgore kuti, ‘Kamunwe kane kachoko aka nkhakomi kuruska chiuno cha wâdada.’”

¹¹Wâdada wâkamunyekezganinge goliwoli lizitu, kweni ine nditi ndisazgireko ku uzitu ura. Wâdada wâkamulangiraninge na vikoti, kweni ine nditi ndimulangirani na wâkalizga.

¹²Ntheura Yerobowamu pamoza na wâlsraele wose wâkiza kwa Rehobowamu pa zuâa la chitatu nga ndi umo karonga wakayowoyerâa kuti, “Mukizeso kwa ine pa zuâa la chitatu.”

¹³Karonga Rehobowamu wakaŵazgora ūanthu ūara na ukari chomene, pakuti wakakana urongozgi uwo ūakamupa ūararaŵarara ūara.

¹⁴Karonga Rehobowamu wakaŵazgora kwakuyana na urongozgi uwo ūawukirano ūanyakhe ūara ūakamurongozgera ndipo wakati, “Wadada ūkamunyekezganinge goliwoli lizitu, kweni ine nditi ndisazgirengeko. Wadada ūkamulangiraninge na vikoti, kweni ine nditi ndimulangirani ūkalizga.”

¹⁵Ntheura karonga kuti wakaŵapulikira ūararaŵarara ūara chara, pakuti chinthu ichi chikafumira kwa Chiuta mwakuti ghafiskike mazgu gha FUMU agho yikayowoya kwa Yerobowamu mwana wa Nebati mwa nchimi Ahiya wa ku Shilo.

¹⁶Para ūalsraele wose ūa ku mpoto ūakamanya kuti Karonga Rehobowamu wakana kuŵapulika, ūakamuzgora ūkati, “Kasi tili na phande uli mwa Davide? Tilije nanga nchiharo mu mwana wa Yese. Imwe ūalsraele, munthu yose warute ku hema lakhe. Iwe nawe Davide, sono ujiwonere wekha vyā mu nyumba yako.” Penepapo ūalsraele wose ūakawera ku vikaya vyawo.

¹⁷Kweni ūalsraele awo ūakakharanga misumba ya mu charu cha Yuda, Rehobowamu ndiyo wakaŵawusanga.

¹⁸Para Karonga Rehobowamu wakatuma Hadoramu mweneuyo wakaŵa murara pa nchito ya kuchichizga kuti warute ku ūalsraele, ūalsraele ūkamudinya na mawe ndipo ūakafwa. Ndipouli Karonga Rehobowamu nkhongono zikawereramo luŵiro wakakwera pa gareta lakhe na kuchimbilira ku Yerusalem.

¹⁹Ntheura ūalsraele mbakugarukira mbumba ya Davide mpaka sono.

2 Midauko 11

Uchimi wa Shemaya (1 Kar 12.21-24)

¹Para Rehobowamu wakafika ku Yerusalem wakawunganya vigwe vyā ūasilikari 180,000 vyā fuko la Yuda na la Benjmini kuti vikarwe nkhondo na ūalsraele ūa ku chigâwa cha ku mpoto awo ūakamugarukira mwakuti viwerezgereso ufumu kwa Rehobowamu yura.

²Kweni mazgu gha FUMU ghakiza kwa nchimi Shemaya ghakati,

³“Umuphalire Karonga Rehobowamu mwana wa Solomoni pamoza na ūalsraele wose ūa charu cha Yuda na cha Benjmini kuti,

⁴FUMU yikuti, “Mureke kuruta kuya karwa nkhondo na ūabali ūinu. Munthu yose wawerere ku chikaya chakhe pakuti chinthu ichi chafumira kwa ine.” ” Ntheura ūakapulikira mazgu gha FUMU na kuwerera ku vikaya vyawo ndipo kuti ūakarwaso nkhondo na Yerobowamu chara.

Rehobowamu wakukhozga misumba

⁵Rehobowamu wakakharanga mu msumba wa Yerusalemu ndipo wakazenga malinga mu mizi ya charu cha Yuda kuti wajivikirire ku warwani wakhe.

⁶Wakazenga muzi wa Betelehemu, wa Etamu, wa Tekowa,

⁷wa Betizuru, wa Soko, wa Adulamu,

⁸wa Gati, wa Maresha, wa Zifu,

⁹wa Adorayimu, wa Lakishi, wa Azeka,

¹⁰wa Zora, wa Ayaloni na wa Heburoni. Misumba yakuzingirizgika na malinga iyi yikawâ mu charu cha Yuda na cha Benamini.

¹¹Mizi iyi wakayikhozga chomene pakuwîkamo warongozgi wa wasilikari, na nthamba za vyakurya, mafuta na vinyo.

¹²Ndiposo wakaŵikamo nguru na mikondo mu misumba yose iyi na kuyikhozga chomene. Ntheura Rehobowamu wakawusa charu cha Yuda na cha Benamini.

Wasofi na waLevi wakwiza ku charu cha Yuda

¹³Wasofi ndiposo na waLevi awo wakakharanga mu charu chose cha Israele wakiza kwa Rehobowamu kuti waŵe nayo pamoza.

¹⁴Nanga wângâwa waLevi nawo wakareka maluhari ghawo ndiposo na mphango zaho na kwiza mu charu cha Yuda na mu Yerusalemu chifukwa Yerobowamu na wana wakhe wakawanizga kuti wateŵetere FUMU nga mbasofi.

¹⁵Yerobowamu wakajimikira wasofi wakhe kuti wateŵetenge mu malo gha pachanya ghakusoperako kuti wasopenge mizimu yiheni na vikozgo vya mbuzi na vya kankhambako, ivyo wakapanga.

¹⁶Ndipo waIsraele wose awo wakajiperekwa kuteŵetera FUMU, Chiuta wa Israele kufumira ku mafuko gha ku chigâwa cha ku mpoto, wakarondezganga wasofi na waLevi wara ku Yerusalemu kuya kaperekwa sembe kwa FUMU, Chiuta wa wawiskewokuru.

¹⁷Mwa ntheura wakakhozga ufumu wa charu cha Yuda, ndipo pa virimika vitatu wakapulikana na Rehobowamu mwana wa Solomoni ndipo wakachitanga viweme nga ndi ivyo wakachitanga mu muwuso wa Karonga Davide na wa mwana wakhe Karonga Solomoni.

Mbumba ya Rehobowamu

¹⁸Rehobowamu wakatora Mahalati kuwa muwoli wakhe mweneuyo wakâwa mwana wa Yerimoti mwana wa Davide ndipo nyina wakâwa Abihayili mwana wa Eliyabu muzukuru wa Yeso.

¹⁹Ndipo wakamubabira wana aŵa: Yeushi, Shemariya na Zahamu.

²⁰Pamanyuma wakatora Maaka mwana mwanakazi wa Abisalomu kuŵa muwoli wakhe ndipo wakamubabira Abiya, Atayi, Ziza na Shelomoti.

²¹Rehobowamu wakamutemwa Maaka mwana wa Abisalomu kuruska wawoli wakhe wose pamoza na wawoli wakhe wachoko. Rehobowamu wakatora wānakazi 18, ū mu udesi wakawā 60 ndipo wakawā na wana wānarume 28 na wānakazi 60.

²²Wakamwimika Abiya mwana wa muwoli wakhe Maaka kuŵa murara pachanya pa wana wānyakhe wose mwakuti wamuŵika kuŵa karonga.

²³Rehobowamu wakawā wa mahara mu kachitiro kakhe, pakuti wakawāŵika wana wakhe mu mizi yose ya mu charu cha Yuda na Benjamini ndiposo na mu misumba yose ya malinga. Wakawāpanga vyakurya vinandi na kuŵatorera wānakazi wānandi.

2 Midauko 12

ŴaEguputo wakurwa nkhondo na charu cha Yuda

(1 Kar 14.25-28)

¹Para Rehobowamu wakati wakhozga ufumu wakhe na kuŵa wankhongono, iyo pamoza na wānthu wose ūa charu cha Yuda wākareka kusungilira dango la FUMU.

²Mu chirimika cha chinkhonde cha kuwusa kwa Karonga Rehobowamu, Shishaki karonga wa charu cha Eguputo wakiza na nkhondo kuti wārwe nawo ūa mu msomba wa Yerusalem chifukwa wākareka kuŵa wakugomezgeka kwa FUMU.

³Karonga Shishaki wakiza na magareta 1,200 ndiposo na wānthu wākugara pa mahachi 60,000. Wāsilikari awo wākiza nawo wākawā wānandi chomene ndipo wākufumira ku Eguputo, Libiya Sukimu na ku Etiyopiya.

⁴Wakapoka misumba ya malinga gha mu charu cha Yuda mpaka wakaya kafika ku Yerusalem.

⁵Penepapo nchimi Shemaya wakiza kwa Rehobowamu na ku nduna zakhe za mu charu cha Yuda awo wākawungana mu Yerusalem chifukwa cha Shishaki. Iyo wakawaphalira wakati, “FUMU yikuti, ‘Mwandireka ine. Ntheura ine nane ndamurekani na kumuperekani mu woko la Shishaki.’ ”

⁶Penepapo nduna za charu cha Yuda pamoza na karonga, wākajiyuyura pakuzomera kwananga ndipo wakati, “FUMU njirunji nadi.”

⁷Para FUMU yikawona kujiyuyura kwavo na kuzomera kwananga, mazgu gha FUMU ghakiza kwa nchimi Shemaya ghakuti, “Pakuti iwo wājiyuyura na kuzomera kuti wānanga, ndiŵamare chara, kweni nditi ndiŵape nthowa

yakuphokweramo, ndipo kuti nditi ndi pungulire ukari wane pa Yerusalemu chara, mwakuti Shishaki wareke kuŵamara.

⁸Ndipouli âwaYuda awâ wati âwâwenge âwazga âwa Shishaki mwakuti âwamanye umo yiliri mphambano pakati pakuteŵetera ine na pakuteŵetera âwakaronga âwa mu vyaru.”

⁹Para Shishaki, karonga wa ku Eguputo wakiza na nkhondo ku Yerusalemu, wakayora vyuma ivyo vikâwa mu Nyumba ya FUMU na vya mu nyumba ya ufumu. Wakatora kalikose pamoza na nguru za golide izo Solomoni wakapanga.

¹⁰Ntheura Karonga Rehobowamu wakapanga nguru zinyakhe za mkuâwa kuti âwaezgerepo izo zikatoreka, ndipo wakaziŵika mu mawoko gha âwarongozgi âwa âwalinda awo âwakâwa pa muryango wa nyumba ya ufumu.

¹¹Nyengo yose apo karonga wakarutanga ku Nyumba ya FUMU, âwvikiriri âwakarutanga nayo pamoza uku âwayegha nguru zira ndipo pamanyuma âwakaziwezgerangamoso mu nyumba yakuzisungiramo.

¹²Chifukwa chakuti Rehobowamu wakajiyuyura na kuzomera kwananga kwakhe, FUMU yikawerako ku ukari wakhe pa iyo ndipo yikâwamalirathu chara. Penepapo vinthu vikamba kwenda makora mu charu cha Yuda.

Ufumu wa Rehobowamu

¹³Ntheura Karonga Rehobowamu wakawusa na kuwukhozga ufumu wakhe kuâwa wankhongo chomene mu msumba wa Yerusalemu. Wakaâwa na virimika 41 apo wakambiranga kuwusa ndipo wakawusa virimika 17 mu Yerusalemu, msumba uwo FUMU yikasankha mu mafuko ghose gha Israele kuti zina lakhe lichindikikirengemo. Wanyina âwa Rehobowamu âwakâwa Naama muAmoni.

¹⁴Kweni Rehobowamu wakachita viheni chifukwa wakareka kuŵikapo mtima wakhe pakuchita khumbo la FUMU.

¹⁵Milimo ya Rehobowamu kufuma pa kwamba mpaka ku umaliro yili kulembeka mu Buku la Midauko wa nchimi Shemaya, na wa muwoni Ido. Nkhondo yikachitikanga kaŵirikaŵiri pakati pa Rehobowamu na Yerobowamu.

¹⁶Rehobowamu wakafwa, ndipo wakasungika pamoza na âwiske mu msumba wa Davide. Ndipo Abiya mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Midauko 13

Karonga Abiya wakurwa nkhondo na Yerobowamu

(1 Kar 15.1-8)

¹Mu chirimika cha 18 cha kuwusa kwa Karonga Yerobowamu, Abiya wakamba kuwusa charu cha Yuda.

²Wakawusa mu Yerusalem pa virimika vitatu. Zina la wanyina likawa Mikaya mwana wa Uriyele wa ku msumba wa Gibeya. Nkhondo yikambika pakati pa Abiya na Yerobowamu.

³Abiya wakanozgeka kuya karwa nkhondo ndipo wakatora vigwe vyā wasilikari 400,000. Yerobowamu nayo wakandandika vigwe vyā wasilikari wakhe wakukwana 800,000 kuti vikarwe na Abiya.

⁴Sono Abiya wakimilira pachanya pa Phiri la Zemarayimu ilo liri mu charu cha mapiri gha Efurayimu ndipo wakati, “Iwe Yerobowamu na mwa walsraele mose, mundipulike.

⁵Kasi mukumanya chara kuti FUMU, Chiuta wa Israele wali kupereka ufumu wa Israele kwa Davide na ku mbumba yakhe kuti wawusenge kwa muyirayira. Ndipo wakachita ichi na phangano lambula kusweka ilo liri nga ndi mchere?

⁶Kweni iwe Yerobowamu mwana wa Nebati, muteŵeti wa Solomoni uyo wakaŵa mwana wa Davide, ukawuka na kugarukira sekuru wako.

⁷Ndipo wantruwanji wawakawaka wakawungana kwa iyo, wakimikana na Rehobowamu mwana wa Solomoni apo iyo wakaŵa muwukirano wa mtima utechitechi ndipo wakatondeka kwimikana namwe.

⁸Ndipo sono mukaghanaghana kwimikana na ufumu wa FUMU weneuwo uli mu mawoko gha wana wa Davide kuti muwupoke. Muli na wasilikari wanandi nadi ndipo muli na vikozgo vyā golide vyā wana wa ng'ombe ivyo Yerobowamu wali kumupangirani kuti ndivyo viwenge wachiuta winu.

⁹Asi ndimwe muli kuwachimbizgamo wasofi wa FUMU, wana wa Aroni. Mulikuchimbizgaso waLevi ndipo mwajimikira wasofi nga ndi umo wakuchitira wamitundu? Yose uyo wiza kuti wajipatule, usange wayegha nkhambako yichoko panji mberere zanarume zinkhonde na ziŵiri, iyomwene wakuzgoka kuwa musofi wa awo kuti mba chiuta wenecho chara.”

¹⁰“Kweni ise, FUMU ndiyo Chiuta withu, ndipo tindamureke chara. Wasofi awo wakuteŵetera FUMU ndi wana wa Aroni ndipo waLevi ndiwo wakowvirana nawo.

¹¹Mulenje uliwose ndiposo na mise yiliyose wakupereka sembe zakocha na vyakununkhira vyā sungu liweme kwa FUMU. Chingwa chakurongora uwapo wa Chiuta wakuchiŵika pa thebulu la golide mwenecho, ndiposo ndiwo wakupwererera chakuŵikapo nyali cha golide na kuwonaso kuti nyali zakhe zikugolera mise yiliyose. Ise tikusunga ivyo FUMU Chiuta wali kutilangula, kweni imwe muli kumureka iyo.

¹²Chiuta wali nase. Ndiyo murongozgi withu ndipo wasofi wakhe wali na mbata za nkhondo ndipo wati wazilizge bata kuchema wasilikari kuti warwe nkhondo

na imwe. Imwe wâlsraele rekani kulimbana na FUMU, Chiuta wa wâwiskemwekuru, pakuti muti muruskenge chara.”

¹³Yerobowamu wakatuma wâsilikari wânyakhe kuya kaâkazga kwenekura pakwizira kunyuma kwawo. Ntheura wâsilikari wâkhe wakaâwa kunthazi ku wâsilikari wâ charu cha Yuda ndipo awo wâkakazga wakaâwa kunyuma kwawo.

¹⁴Para wâsilikari wâ charu cha Yuda wâkati wâzgokera kunyuma, wâkawona kuti nkhondo yafika ndipo wâsilikari wâli panthazi pawo ndipo wânyakhe wâli kumanyuma zawo. Wakalirira kwa FUMU ndipo wâsofi wâkalizga mbata zawo.

¹⁵Ndipo wâYuda wâkachemerezga chomene nchemerezgo ya nkhondo. Apo kuchemerezga kwa nkhondo kura kukapulikikwanga, Chiuta wakamuthereskanga Yerobowamu na wâlsraele wose panthazi pa Abiya na wâYuda.

¹⁶Wâlsraele wâkachimbira panthazi pa wâsilikari wâ charu cha Yuda, pakuti Chiuta wakapereka wâlsraele mu mawoko gha wâYuda.

¹⁷Abiya na vigwe vyâ wâsilikari wâkhe wâkakoma wâlsraele wâanandi chomene wâkukwana vigwe 500,000.

¹⁸Ntheura ndimo wâlsraele wâkathereskekera pa nyengo yira, pakuti wâYuda wakaâwa wankhongo chifukwa wâkagomezga mwa FUMU, Chiuta wa wâwiskewokuru.

¹⁹Abiya wakamuchimbizga Yerobowamu na kumupoka misumba iyi: Betele na mizi yakhe, Yeshana na vikaya vyakhe ndiposo na Efuronî na vikaya vyakhe.

²⁰Yerobowamu kuti wakaâwaso na nkhongono pa nyengo ya Abiya chara. Ntheura FUMU yikamutimba Yerobowamu ndipo wakafwa.

²¹Kweni Abiya wakakulirakulira mu nkhongono. Wakatora wânakazi 14 ndipo wakababa wâna wânarume 22 na wâna wânakazi 16.

²²Milimo yinyakhe ya Abiya, makhaliro ghakhe na ivyo wakayowoya, vili kulembeka mu mudauko wa nchimi Ido.

2 Midauko 14

Karonga Asa wakuthereskâwanthu wâku Etiyopiya

¹Karonga Abiya wakafwa ndipo wakasungika pamoza na wâwiskekuru mu msumba wa Davide. Mwana wakhe Asa ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe. Ndipo mu mazuâwa ghakhe charu chikâwa mu mutende pa virimika khumi.

²Asa wakachita icho chikâwa chiweme na chakunyoroka panthazi pa FUMU, Chiuta wakhe.

³Wakawuskako majochero gha wachiuta wa chilendo na malo gha pachanya ghakusoperako ndipo wakabwangandulira pasi mizati ya mawe agho wakasoperangamo na kuwiskira pasi Ashera.

⁴Karonga Asa wakaŵalangula waYuda kuti wakwenera kuchita khumbo la FUMU, Chiuta wa wawiskewokuru pakusunga marango na malangulo ghakhe.

⁵Mu misumba yose ya mu charu cha Yuda, wakawuskamo malo gha pachanya ghakusoperako na kubwangandulira pasi majochero ghakochera vyakununkhira. Ntheura ufumu wa mu charu chakhe ukâwa mu mutende.

⁶Wakazenga misumba ya malinga mu charu cha Yuda pakuti charu chikaŵa mu chimango. Mu virimika vira charu chikaŵavye nkhondo pakuti FUMU yikamupa mutende.

⁷Ndipo Asa wakaŵaphalira wa mu charu cha Yuda wakati, "Tiyeni tizenge misumba iyi. Tiyizingirizge na malinga na vigongwe ndipo yiŵe na vipata vyakuti tijarenge na mphingirizgo. Charu ichi chichali mu mawoko ghithu chifukwa tachita khumbo la FUMU, Chiuta withu. Tachita khumbo lakhe ndipo iyo nayo watipa mutende kosekose." Ntheura wakazenga ndipo vinthu vikaŵayendera makora.

⁸Asa wakaŵa na wâsilikari 300,000 wakufumira ku fuko la Yuda awo wakayegha nguru zikuruzikuru ndiposo na mikondo. Wakâwaso na wâsilikari 280,000 wakufumira ku fuko la Benjmini awo wakayegha nguru zichokozichoko na mauta. Wose weneâwa wakaŵa vinkhara vya nkhondo pera.

⁹Zera wa charu cha Etiyopiya wakiza na nkhondo kuti warwe na waYuda. Iyo wakaŵa na wâsilikari 1,000,000 na magareta 300 ndipo wakiza kafika mpaka ku msumba wa Maresha.

¹⁰Asa wakafuma kuti wakakumane nayo ndipo wakandanda kuti warwe mu dambo la Zefata pafupi na msumba wa Maresha.

¹¹Penepapo Karonga Asa wakaromba kwa FUMU, Chiuta wakhe wakati, "Mwe FUMU, palije na yumoza wakuyana na imwe uyo wakowwira wânthu wâmbula nkhongono kulimbana na wankhongono. Tovvirani ise mwe FUMU, Chiuta withu, pakuti tikweghamira kwa imwe ndipo mu zina linu tiza kuti tirwe nkhondo na chiwuru ichi. Mwe FUMU imwe ndimwe Chiuta withu, munthu wareke kumutondani."

¹²Ntheura FUMU yikâwathereska wâsilikari wa mu charu cha Etiyopiya panthazi pa Asa na waYuda ndipo wâsilikari wa charu cha Etiyopiya wakachimbira.

¹³Asa pamoza na wâsilikari wakhe wakâwachimbizga wâsilikari wa charu cha Etiyopiya mpaka wakafika ku msumba wa Gerara. Ntheura wâsilikari wa ku Etiyopiya wakamara petu, kukaŵavye na yumoza uyo wakakharapo wamoyo.

Wose âwakamara panthazi pa FUMU na panthazi pa âwasilikari âwakhe. Penepapo âwasilikari âwa charu cha Yuda âwakatora vyakuskogha vinandi.

¹⁴ÂWakakomaso âwanthu âwanandi awo âwakâwa mu mizi yakuzingirizga msomba wa Gerara pakuti âwakopanga FUMU. Iwo âwakaskogha mu mizi yose iyi pakuti vyakuskogha vikâwa vinandi chomene.

¹⁵ÂWakarwaso nkhondo na âwaliska âwa viweto awo âwakâwa mu misasa yawo ndipo namo âwakatora mberere na mbuzi zinandi, ndiposo na ngamilia. Pamanyuma âwakawerera ku Yerusalem.

2 Midauko 15

Ivyo Asa wakachita

¹Mzimu wa Chiuta ukiza pa Azariya mwana wa Odedi.

²Azariya wakaruta kuti wakakumane na Karonga Asa ndipo wakati kwa iyo, "Imwe Karonga Asa pamoza na mose mwa âwaYuda na cha Benjamini mundipulike: FUMU yiti yiwenge namwe usange imwe mukugomezga mwa iyo. Usange mukuyipenja FUMU, muti muyisangenge, kweni usange mukuyireka, nayo yiti yimurekaninge.

³Pakuti kwa nyengo yitali âwalsraele âwâwa âwambula Chiuta wa unenesko, âwambula musofi wakuti wâwasambizge, ndiposo wambula marango.

⁴Kweni mu nyengo ya visuzgo vyawo âwakawereranga kwa FUMU, Chiuta wa Israele na kumupenja ndipo wakamusanganga.

⁵Mu mazuâwa gheneagho kuti kukaâwanga kuweme chara kuti munthu wende, pakuti âwanthu wose âwa mu charu âwakâwa mu visuzgo vikuru chomene.

⁶Âwanthu âwakomananga chomene pa nyengo yira. Fuko likawukirananga na fuko linyakhe ndipo âwanthu âwa msomba uwu âwakawukirananga na âwa msomba unyakhe chifukwa Chiuta wakaâwasuzganga âwanthu na visuzgo vyakupambanapambana.

⁷Kweni imwe, khwimani mtima! Mureke kugongowa pakuti muti muâwenge na njombe chifukwa cha mlimo winu."

⁸Para Asa wakapulika mazgu gha uchimi gha Azariya mwana wa nchimi Odedi, wakasangurusika mu mtima. Wakawuskamo vikozgo vy aukazuzi vyose mu charu chose cha Yuda na cha Benjamini na mu misumba iyo wakapoka ya mu charu cha mapiri cha Efurayimu. Wakanozgaso jochero la FUMU ilo likâwa panthazi pa khonde la Nyumba ya Chiuta.

⁹Wakawunganya âwanthu wose âwa mu charu cha Yuda na âwa mu charu cha Benjamini pamoza na âwalendo wose awo âwakakharanga nawo. âwanthu âwanandi âwakiza kufumira ku fuko la Efurayimu, la Manase, na la Simiyoni ku

mpoto kwa charu cha Israele weneawo wakagaruka, ndipo wakiza wati wawona kuti FUMU Chiuta wakaŵa na Asa.

¹⁰Wakawungana mu msumba wa Yerusalem mu mwezi wa chitatu mu chirimika cha 15 cha kuwusa kwa Karonga Asa.

¹¹Ndipo mu zuŵa lenelira wakapereka sembe za ng'ombe kwa FUMU zakukwana 700 na za mberere na mbuzi zakukwana 7,000 zeneizo wakatora mu mphango izo wakiza nazo.

¹²Wakachita phangano lakuti wati wachite khumbo la FUMU, Chiuta wa wawiskewokuru na mtima wawo wose na umoyo wawo wose.

¹³Wakachita phangano lakuti yose uyo wakureka kuchita khumbo la FUMU, Chiuta wa Israele, wakwenera kukomeka manyi ndi mwana panji murara, mwanarume panji mwanakazi.

¹⁴Wakachita chirapo kwa FUMU na kuchemerezga kukuru pamoza na mphomo na kulira kwa malipenga na zimbata.

¹⁵Wanthu wose ū charu cha Yuda wakasekerera na chirapo chira pakuti wakarapa na mtima wawo wose. Wakayipenja FUMU na khumbo lawo lose ndipo FUMU yikawapulikanga. Ntheura FUMU yikawapumuzga na kuŵapa chimango pa vyose.

¹⁶Karonga Asa wakamuwuskapo gogo wakhe mwanakazi Maaka kuŵa nga ndi fumukazi, chifukwa wakapanga chikozgo cha ukazuzi cha chiutakazi Ashera. Asa wakabwangandulira pasi chikozgo chira na kuchiteketa ndipo wakachiwocha pa moto mu dambo la Kidironi.

¹⁷Nangauli malo gha pachanya ghakusoperako, Asa cuti wakaghamarizga kughawuskapo chara, kweni wakaŵa wakujipereka chomene kwa FUMU pa umoyo wakhe wose.

¹⁸Iyo wakiza na vyawanangwa mu Nyumba ya Chiuta vyeneivyo wawiske Abiya wakavipatulira FUMU pamoza na ivyo iyomwene wakavipatulira FUMU. Vyawanangwa ivi vikaŵa vya siliva, vya golide na viteŵetero vinyakhe.

¹⁹Ntheura pakaŵavye nkhondo yinyakhe mpaka mu chirimika cha 35 cha kuwusa kwa Karonga Asa.

2 Midauko 16

Asa wakusanga visuzgo na walsrael

(1 Kar 15.17-22)

¹Mu chirimika cha 36 cha kuwusa kwa Asa, Baasha, karonga wa charu cha Israele, wakaruta ku charu cha Yuda kuya karwa nkhondo na kuwuthereska. Iyo

wakakhozga msumba wa Rama kuŵa wa linga mwakuti wajandizge waliyose uyo wakakhumbanga kunjira panji kufuma kwa Asa.

²Penepapo Asa wakatora ndarama za siliva na za golide izo zikâwa mu nyumba yakusungiramo vyuma mu Nyumba ya FUMU na mu nyumba ya ufumu ndipo wakavitumizga kwa Beni Hadadi, karonga wa charu cha Siriya mweneuyo wakakharanga mu msumba wa Damaseko.

³Iyo wakawâtuma na mazgu ghakuti, "Tiye tichite phangano la wenenawene pakati pa ine na iwe nga ndi umo âwakachitira âwadada na âwuso. Wona, nkhukutumira ndarama izo za siliva na za golide. Sono iwe urute ukamarizge phangano la wenenawene pakati pa iwe na Baasha karonga wa ku Israele mwakuti wawuskemo âwasilikari âwakhe mu charu chane."

⁴Beni Hadadi wakazomerezga ivyo Karonga Asa wakayowoya. Iyo wakatuma âwarongozgi âwa âwasilikari âwakhe kuti âwakarwe nkhondo na âwanthu âwa msumba ya charu cha Israele na kuâwathereska. Misumba iyo wakapoka ndi iyi: Iyonî, Dani, Abelu Mayimu na misumba yose iyo âwakasungirangamo vyakurya ku charu cha Nafutali.

⁵Para Karonga Baasha wakapulika ichi, wakareka kuzenga linga la msumba wa Rama ndipo mlimo nawo wakawurekiska.

⁶Penepapo Karonga Asa wakiza na âwasilikari âwakhe wose âwa charu cha Yuda na kutora mawe na mathabwa ghose, gheneagho Baasha wakazengeranga linga la msumba wa Rama. Na vyeneivi wakazengera malinga gha misumba ya Geba na Mizipa.

Nchimi Hanani wakususka Asa

⁷Pa nyengo yeneiyo nchimi Hanani wakiza kwa Asa karonga wa charu cha Yuda ndipo wakati kwa iyo, "Chifukwa chakuti wagomezga pakuchita phangano la wenenawene na karonga wa charu cha Siriya na kureka FUMU, Chiuta wako, âwasilikari âwa karonga âwa charu cha Siriya âwakuchimbira.

⁸Asi âwaEtiyopiya na âwaLibiya âwakâwa na wumba ukuru wa âwasilikari pamoza na magareta ghanandi chomene gha nkhondo ndiposo na âwanthu âwanandi âwakugara pa mahachi? Kweni para ukagomezga mwa FUMU, FUMU yikâwapereka mu mawoko ghako.

⁹Pakuti FUMU yikulaâwiska uku na uku mu charu chose cha pasi, kuti yipereke nkhongono ku âweneawo na mitima yavo yose wakujipereka kwa iyo. Iwe wachita chinthu cha kupusa chomene ndipo kufuma sono uti uâwenge pa nkhondo."

¹⁰Chifukwa cha mazgu agho wakayowoya nchimi yira, Asa wakakaripa chomene mwakuti nchimi yira wakayikaka na magwede mu gadi. Nyengo yeneiyo Asa wakamba kuâwachitira nkhaza âwanthu âwanyakhe.

Umaliro wa kuwusa kwa Asa
(1 Kar 15.23-24)

11 Milimo ya kuwusa kwa Karonga Asa kufuma pa kwamba mpaka ku umaliro, yili kulembeka mu Buku la âwakaronga âwa charu cha Yuda na cha Israele.

12 Mu chirimika cha 39 cha kuwusa kwakhe, Asa wakakoreka na nthenda ya malundi ndipo nthenda iyi yikakura chomene. Ndipouli nanga ndi mu urwari wakhe uwu kuti wakazgokera kwa FUMU chara kuti wachizgike, kweni iyo wakenda mu zing'anga.

13 Mu chirimika cha 41 cha kuwusa kwakhe, Asa wakafwa ndipo wakasungika pamoza na âwawiske âwakhe.

14 Wakaâwikika mu dindi ilo wakajijimira yekha mu misumba wa Davide. Wakaâwikama vyakununkhira vyakupambanapambana na mafuta gha sungu liweme ghanandi kuti thupi lireke kuvunda. Wakapembaso moto ukuru wakuti âwamuchindikire pakumulira.

2 Midauko 17

Yehoshafati wakwamba kuwusa

1 Yehoshafati mwana wa Asa ndiyo wakamba kuwusa mu malo mwakhe, ndipo wakaâwa wankhongono kuti walimbane na âwalsraele.

2 Wakaâwika âwasilikari mu misumba yose ya malinga gha mu charu cha Yuda na kwimika malo ghanyakhe uko wakakhazikiska âwasilikari mu charu cha Yuda na mu mizi ya mu charu cha Efurayimu iyo wiske Asa wakapoka.

3 FUMU yikamutumbika Yehoshafati chifukwa mu umoyo wakhe wakwambilira wakachitanga viweme ivyo wiskekuru wakhe Davide wakachitanga. Yehoshafati kuti wakalambirako chiuta Baala chara.

4 Iyo wakatewetera Chiuta wa wiskekuru Davide na kusunga marango ghakhe, ndipo kuti wakachita ivyo âwakaronga âwa charu cha Israele âwakachitanga chara.

5 Kwa chifukwa ichi FUMU yikakhozga ufumu wa charu cha Yuda pa nyengo iyo Yehoshafati wakawusiranga. Wantru wose âwa charu cha Yuda âwakizanga na vyawanangwa kwa iyo. Ntheura Yehoshafati wakaâwa musambazi na wakuchindikika chomene.

6 Wakajiperekwa kukuchita khumbo la FUMU ndiposo wakawuskapo malo ghose gha pachanya ghakusoperako na mizati ghakusoperako Ashera mu charu cha Yuda.

7 Mu chirimika cha chitatu cha kuwusa kwakhe, wakimika nduna zakhe izi: Beni Hayili, Obadiya, Zakariya, Netanele na Mikaya kuâwa âwasambizgi mu misumba ya charu cha Yuda.

⁸Nduna zira zikaruta pamoza na wāLevi wānkhonde na wānayi ndipo na wāsofi wāwiri. WāLevi wakawā aŵa: Shemaya, Netaniya, Zebadiya, Asahele, Shemiramoti, Yehonatani, Adoniya, Tobiya na Tobu Adoniya. Wāsofi wakawā aŵa: Elishama na Yehoram.

⁹Wanthu aŵa wakatora Buku la Marango gha FUMU ndipo wakenda kusambizga wanthu mu misumba yose ya charu cha Yuda.

Nkhongo za Yehoshafati

¹⁰Chofyo cha FUMU chikawira pa maufumu ghose gha vyaru ivyo vikazingirizga charu cha Yuda. Ntheura Yehoshafati kuti wākarwa nayo nkhondo chara.

¹¹WāFilisiti wānji wakiza na vyawanangwa vyā ndarama za siliva kwa Yehoshafati kuŵa msonkho. WāArabu nawo wakiza na vyawanangwa vyā mberere zanarume zakukwana 7,700 na wapepe wākukwana 7,700.

¹²Ntheura nkhongo za Yehoshafati zikakulirangakuliranga. Wakazenga malinga na misumba yakusungiramo mahomwa mu charu cha Yuda.

¹³Ntheura wakawā na mahomwa ghanandi gha nkhondo mu misumba ya charu cha Yuda. Wakaŵaso na wāsilikari awo wakawā vinkhara vyā nkhondo mu msumba wa Yerusalem.

¹⁴Wāsilikari awo wakalembe ka kwakuyana na mbumba za wāwiskewokuru zikawā ntheura: Mu mbumba ya Yuda, mukafuma wārongozgi wā nkhondo wā wāsilikari 1,000. Adina wakawā murongozgi wa wāsilikari 300,000.

¹⁵Wa chiŵiri kwa Adina wakawā Yehohanani murongozgi wa wāsilikari 280,000.

¹⁶Wa chitatu kwa Adina wakawā Amasiya mwana wa Zikiri mweneuyo wakajipereka kuteŵetera FUMU ndipo wakawā na wāsilikari 200,000.

¹⁷Mu mbumba ya Benjamini mukafuma Eliyada, musilikari wankhonganu uyo wakawā murongozgi wa wāsilikari 200,000 awo wakawā na mauta na zinguru.

¹⁸Wa chiŵiri kwa Eliyada wakawā Yehozabadi uyo wakawā murongozgi wa wāsilikari 180,000 weneawo wakawā wakunozgekera nkhondo.

¹⁹Aŵa ndiwo wakateŵeteranga karonga pa dera pa awo wakawākhazika mu misumba ya malinga mu charu chose cha Yuda.

2 Midauko 18

Nchimi Mikaya yikuchenjezga Ahabu (1 Kar 22.1-28)

¹Karonga Yehoshafati wa charu cha Yuda wakawā musambazi na wakuchindikika chomene. Sono nyengo yimoza wakakorana kunozga nthengwa

ya wānthu wānyakhe pakati pa mbumba yakhe na mbumba ya Ahabu, karonga wa Israele.

²Para vikati vya jumphapo virimika vinji, Yehoshafati wakaruta kuti wakachezgere Ahabu mu msumba wa Samariya. Ndipo Ahabu wakamukomera iyo na wānthu awo wākawā nawo mberere, mbuzi na ng'ombe zinandi kurongora kuti waŵapokerera makora. Wakamukopa Yehoshafati kuti warute nayo kuya karwa nkhondo na wānthu wā msumba wa Ramoti Gileyadi.

³Ahabu karonga wa charu cha Israele wakamufumba Yehoshafati karonga wa charu cha Yuda kuti, "Kasi uti urutenge nane kuya karwa nkhondo na wānthu wā msumba wa Ramoti Gileyadi." Yehoshafati wakazgora wakati, "Ine ndili muchanya kale nga ndimwe. Wāsilikari wāne nawo mbakunozgeka nga ndi wīnu. Titi tirutenge namwe ku nkhondo."

⁴Kweni Yehoshafati wakatiso kwa Ahabu, karonga wa charu cha Israele, "Chakwamba mufumbe urongozgi kwa FUMU."

⁵Penepapo karonga wa ku Israele wakawunganya pamoza nchimi zakukwana 400 ndipo wakazifumba wakati, "Kasi tingaruta kuya karwa nkhondo na wānthu wā msumba wa Ramoti Gileyadi panji chara?" Nchimi zira zikazgora zikati, "Rutani pakuti Chiuta wamkuŵaperekā wānthu wā msumba ura mu mawoko gha imwe karonga."

⁶Kweni Yehoshafati wakafumba wakati, "Kasi kuno kulije nchimi yinyakhe ya FUMU iyo tingaruta kuya kafumbako?"

⁷Karonga wa ku Israele wakamuzgora Yehoshafati wakati, "Yakharako nchimi yimoza yeneiyo tingaruta kuya kafumbako vya FUMU. Nchimi iyi ndi Mikaya, mwana wa Imila. Kweni ine nkhuyitinkha chifukwa yikuchima viweme vya ine chara, kweni viheni pera." Yehoshafati wakazgora wakati, "Karonga, mureke kuyowoya ntheura."

⁸Penepapo karonga wa ku Israele wakachema yumoza wa nduna zakhe ndipo wakati kwa iyo, "Ruta luŵiro ukamutore Mikaya mwana wa Imila."

⁹Sono Ahabu karonga wa ku Israele na Yehoshafati karonga wa charu cha Yuda wakakhara pa vizumbe vyawo uku wāvvwara minjilira ya ufumu. Wākakhara pa luwugha pa muryango wa chipata cha msumba wa Samariya ndipo nchimi zose zikachimanga panthazi pawo.

¹⁰Zedekiya mwana wa Kenaana wakafura masengwe gha chisulo ndipo wakayowoya wakati, "FUMU yikuti, 'Na masengwe gheneagha muti murwe nkhondo na wāSiriya mpaka wāmare petu.'"

¹¹Nchimi zinyakhe zose zira zikachimanga ntheura pera kuti, "Rutani ku msumba wa Ramoti Gileyadi chifukwa mwamkuwuthereska, pakuti FUMU yawuperekā mu mawoko gha imwe karonga."

¹²Nchimi iyo yikaruta kuya kachema nchimi Mikaya yikati kwa iyo, "Wona nchimi zinyako zose zikuchima chinthu chimoza kuti karonga wamkutonda. Iwe nawe ukachime nga ndi umo ḫanyako ḫakuchimira. Ukachime vinthu viweme."

¹³Kweni Mikaya wakati, "Nkhurapira mwa FUMU yamoyo kuti chose icho Chiuta wane wati wandiphalire, ndicho nditi ndiyowoye."

¹⁴Para Mika wakafika, Karonga Ahabu wakamufumba wakati, "Iwe Mika, kasi ndingaruta kuya karwa nkhondo na ḫanthu ḫa msumba wa Ramoti Gileyadi panji chara?" Mika wakazgora wakati, "Rutani ndipo mwamkuwuthereska, pakuti ḫanthu ḫa mwenemura ḫamkuperekeka mu mawoko ghinu."

¹⁵Kweni Karonga Ahabu wakafumba wakati, "Kasi ukukhumba kuti ndikurapizge kalinga mu zina la FUMU mwakuti ureke kundiphalira vyawakawaka kweni unenesko pera."

¹⁶Mikaya wakazgora wakati, "Nkhawona ḫasilikari ḫa charu cha Israele ḫakumbininika mu mapiri nga ndi mberere zambula muliska ndipo FUMU yikati, 'ጀanthu aጀa ḫalije murongozgi. Musilikari yose wawerere ku kwakhe mu mutende.'"

¹⁷Karonga wa ku Israele wakati kwa Yehoshafati, "Asi ndangukuphalira kuti munthu uyu wakuchimira viweme vya ine chara, kweni viheni pera."

¹⁸Mikaya wakarutilira kuyowoya kwa Ahabu kuti, "Sono pulikani mazgu gha FUMU: Nkhawona FUMU yakhara pa chizumbe chakhe pamoza na ḫangelo ḫakhe wose ḫimilira ku woko lakhe la maryero na la mazere."

¹⁹Ndipo FUMU yikayowoya yikati, "Kasi wangawā njani uyo wangaruta kuya kapusika Ahabu karonga wa charu cha Israele kuti warute kuya karwa nkhondo na msumba wa Ramoti Gileyadi mwakuti wakafwire kwenekura?" Munyakhe wakayowoyanga ichi ndipo yunji nayo wakayowoyanga chinyakhe.

²⁰Pamanyuma mzimu ukiza panthazi ndipo ukati kwa FUMU, "Ine ndingaruta kuti nkhamupusike" FUMU yikawufumba yikati, "Kasi uti umupusike na vichi?"

²¹Mzimu ura wakati, "Nditi ndirute kuti nkhaŵe mzimu wa utesi mu milomo ya nchimi zakhe zose." FUMU yikati, "Mwa ntēura uti umupusikenye nadi. Ruta ukachite ntēura."

²²Ntēura Mikaya wakamarizga kuyowoya kuti, "Ichi ndicho chachitika. FUMU yaŵika mzimu wa utesi mu nchimi zako izi kuti zikupusike. Kweni FUMU iyo yekha yayowoya kuti iwe wamkukumana na soka."

²³Penepapo nchimi Zedekiya mwana wa Kenaana wakasenderera kufupi wakamutimba Mikaya pa thama ndipo wakamufumba kuti, "Kasi Mzimu wa FUMU wenda nthowa nji kufuma kwa ine kwiza kayowoya kwa iwe?"

²⁴Mikaya wakamuzgora wakati, “Uti umanyenge ichi pa zuŵa ilo wizamkuchimbilira mu kachipinda kamukati mwa nyumba kuti ukabisamemo.”

²⁵Ndipo Ahabu karonga wa ku Israele wakalangula kuti, “Mukorani Mikaya ndipo mumuwezgere kwa Amoni nduna ya msumba na kwa Yowashi mwana wa karonga.”

²⁶Ŵanthu awo mukaŵaphalire mukati, “Karonga wakati, ‘Munthu uyu mumuŵike mu gadi, mumupenye chakurya chichoko chomene na maji ndisuke nkhawereko mu mutende.’”

²⁷Mikaya wakati, “Usange nadi wamkuwera mu mutende, ipo FUMU yilije kuyowoya mwa ine.” Ndipo wakayowoyaso wakati, “Mwa ūanthu mose pulikani ku icho nkhumuphalirani!”

Nyifwa ya Ahabu

(1 Kar 22.29-35)

²⁸Ntheura Ahabu karonga wa charu cha Israele na Yehoshafati karonga wa charu cha Yuda ūkaruta kuti ūkarwe nkhondo na ūanthu ūa msumba wa Ramoti Gileyadi.

²⁹Karonga Ahabu wa charu cha Israele wakati kwa Yehoshafati, “Ine nditi ndijizgore chisko chane pakuruta ku nkhondo, kweni iwe uvware malaya ghako gha ufumu.” Ntheura karonga wa charu cha Israele wakajizgora chisko chakhe na kuŵa nga ndi munthu munyakhe ndipo wakaruta ku nkhondo.

³⁰Karonga wa charu cha Siriya wakaŵalangula ūarongozgi ūakhe ūa nkhondo ūakwendeska magareta kuti, “Mureke kuya karwa nkhondo na musilikari waliyose chara manyi ndi murara panji muchoko, kweni mukarwe na karonga wa charu cha Israele pera.”

³¹Para ūarongozgi ūa magareta ūara ūakati ūawona Yehoshafati, wakaghanaghana kuti ndi karonga wa charu cha Israele. Ntheura ūakawerera kuti ūarwe nayo, kweni Yehoshafati wakachemerezga ndipo FUMU Chiuta yikamovwira, na kuŵawezgera kunyuma ūasilikari ūa magareta ūara.

³²Pakuti ūasilikari ūa magareta ūara ūakati ūawona kuti ndi karonga wa charu cha Israele chara, ūakareka kumurondezga.

³³Kweni musilikari wa charu cha Siriya wakaponya muvwi chiponyeponye ndipo kwambula kumanya wakalasa Ahabu, karonga wa charu cha Israele, pakati pa ngunya ya pa chifuŵa na malaya ghakhe gha chisulo. Penepapo Ahabu wakati kwa musilikari uyo wakendeskanga gareta lakhe, “Wezga gareta lako ndipo tifumeko kuno ku nkhondo pakuti ndalasika chomene.”

³⁴Zuŵa lose lira nkhondo yikakura chomene ndipo Ahabu karonga wa charu cha Israele wakafyenye ka pa gareta lakhe na kulaŵiska sirya ūasilikari ūa Siriya mpaka ku na mise. Para dazi likanjiranga Ahabu wakafwa.

2 Midauko 19

Nchimi Yehu wakuchenya Yehoshafati

¹Yehoshafati karonga wa charu cha Yuda wakawerako ku nkhondo mu mutende ndipo wakiza ku nyumba yakhe ku Yerusalem.

²Kweni muwoni Yehu mwana wa Hanani wakaruta kuti wakakumane na Karonga Yehoshafati ndipo wakati kwa iyo, "Kasi nkhuweme kovwira wānthu wāheni na kutemwa awo wākutinkha FUMU? Pa chifukwa ichi FUMU yakwiya chomene pa icho wachita.

³Ndipouli, uweme uchalimo mwa iwe pakuti wawuskamo mu charu mizati yose yakusoperapo Ashera ndipo waŵika mtima wako pakuchita khumbo la Chiuta."

Yehoshafati wakwimika wēruzgi

⁴Yehoshafati wakakharanga ku msumba wa Yerusalem. Ndipouli wakaŵayenderanga wānthu kaŵirikaŵiri kufuma ku msumba wa Beyeresheba mpaka ku charu cha mapiri gha Efurayimu kuti waŵawezgere wānthu kwa FUMU, Chiuta wa wāwiskewokuru.

⁵Wakimika wēruzgi mu msumba wa linga uliwose mu charu cha Yuda.

⁶Iyo wakaŵaphalira wēruzgi kuti, "Muchenjere na umo mukweruzgira, pakuti para mukweruzga kuti mukweruzgira munthu chara, kweni FUMU mweneuyo wakuŵa namwe nyengo yose para mukweruzga mirandu.

⁷Ntheura mopenge FUMU. Muchenjere na umo mukweruzgira pakuti FUMU, Chiuta withu kuti wakuzomerezga chara weruzgi wakubendera panji sankho nesi vimbundi."

⁸Mu Yerusalem, Yehoshafati namo wakimika ūLevi wānji, ūasofi na wārara ūa mu nyumba za wāwiskewokuru kuti ndiwo wēruzgenge mu zina la FUMU na kudumula mirandu ya wānthu. Iwo wākakharanga mu Yerusalem.

⁹Yehoshafati wakaŵalangula kuti, "Mukwenera kuteŵetera FUMU mwakugomezgeka pakumopa iyo na mtima winu wose.

¹⁰Pa mrandu uliwose uwo uti wizenge kufuma ku wābali wānu awo wākukhara mu msumba uliwose, manyi ungaŵa mrandu wakukoma panji wakwanangira marango panji malangulo panji vilayizgo spanji maluso, imwe mukwenera kuŵachenjezga mwakuti wāreke kunangira FUMU mzire ukari wakhe wize pa imwe na pa wābali wānu. Muchitenge ntheura mwakuti mureke kuŵa na mrandu.

¹¹Amariya musofi mukuru ndiyo waŵenge murongozgi winu pa chilichose cha kukhwaskana na FUMU ndipo Zebadiya mwana wa Ishimaele mweneuyo ndi murongozgi wa fuko la Yuda ndiyo waŵenge murongozgi pa chilichose cha

kukhwaskana na karonga. WaLevi wati waŵenge wararaŵarara ūinu. Ntheura muŵe na chikanga ndipo FUMU yiŵe na awo ūakuchita uweme.”

2 Midauko 20

Yehoshafati wakuthereska ū Edomu

¹Pamanyuma pa ichi, ūasilikari ūa charu cha ūaMowabu na ūaAmoni pamoza na ūanji mu ūaMeyuni ūakiza kuti ūarwe nkhondo na Yehoshafati.

²Wanthu ūanyakhe ūakiza kwa Karonga Yehoshafati ndipo ūakati kwa iyo, “Wumba ukuru wa ūasilikari ukwiza kuti urwe namwe nkhondo. Ūneawā ūafuma ku charu cha Aramu, sirya lira la Nyanja ya Muchere ndipo msumba wa Hazazoni Tamara ūawupoka kale. Msumba wa Hazazoni Tamara ndi zina lakhe linyakhe la msumba wa Engedi.”

³Penepapo Yehoshafati wakopa ndipo wakaghanaghana kuti wafumbe kwa FUMU ndipo wakapharazga mu charu chose cha Yuda kuti ūanthu ūaziŵizge kurya.

⁴Wanthu ūa mu charu chose cha Yuda ūakawungana mu msumba wa Yerusalemu kuti ūarombe wovwiri kwa FUMU. Ndipo nadi ūanthu ūakiza kufumira mu misumba ya mu charu cha Yuda kuti ūasange urongozgi wa Chiuta.

⁵Penepapo Yehoshafati wakimilira mukati mu wumba wa ūanthu mu Yerusalemu mu Nyumba ya FUMU panthazi pa baraza liphya.

⁶Iyo wakaromba wakati, “Mwe FUMU, Chiuta wa ūasekuru ūithu, asi imwe ndimwe Chiuta uyo wali kuchanya? Imwe ndimwe mukuwusa maufumu ghose gha ūamitundu. Nkhongono na mazaza vili mu woko linu ndipo palije na yumoza uyo wangimikana namwe.

⁷Mwe Chiuta withu, asi ndimwe mukachimbizgamo ūanthu ūa mu charu ichi panthazi pa ūanthu ūinu ūaIsraele na kuchipereka kwa muyirayira ku ūa mphapu ya Abrahamu wakutemweka winu?”

⁸Iwo ūakakhara mwenemumo ndipo ūali kumuzengerani Nyumba yinu Yakupatulika kuti ūachindikirengemo zina linu. Iwo ūakayowoya kuti,

⁹“Usange visuzgo vyatiwira nga nchilango, manyi ndi nkhondo, panji chilengo, panji njara, tamkwiza na kwamilira panthazi pa nyumba yinu iyo yikumanyikwa na zina linu. Ise tizamkulirira kwa imwe visuzgo vyithu na kuti imwe mwizamkutipulika na kutiponoska.”

¹⁰“Kweni sono wonani ūasilikari aŵa awo ūafuma ku charu cha ūaAmoni, ūaMowabu, na ūa ku Phiri la Edomu awo ūiza kuti ūarwe nase. Para ūasekuru ūithu ūakafuma mu charu cha Eguputo, imwe kuti mukaŵazomerezga chara kuti ūanjire mu vyaru vyawo. Ntheura ūasekuru ūithu wakaŵareka ndipo kuti wakaŵakoma chara.

¹¹Sono wonani umo âwakukhumbira kuwezgera nduzga kwa ise pakwiza katicimbizgamo mu charu icho mukatipa kuâwa chiharo chithu.

¹²Imwe Chiuta withu, kasi muti moyeruzgenge chara? Pakuti nkhongono tilije zakuti timikirane na chiwuru chikuru cha âwasilikari âwa, awo âwakukhumba kurwa nase. Tikumanya chara icho tingachita, kweni ise tikulaâwiska kwa imwe kuti mutovwire.”

¹³Pa nyengo iyi âwanthu wose âwa mu charu cha Yuda âwakimilira panthazi pa FUMU pamoza na âwawoli âwawo, âwana âwawo na twa bonda twawo.

¹⁴Penepapo Mzimu wa FUMU wakiza pa muLevi yumoza uyo wakaâwapo pa ungano ura. MuLevi yura wakaâwa Yahaziyele mwana wa Zakariya, mwana wa Benaya, mwana wa Yeyiyele, mwana wa Mataniya. Iyo wakaâwa wa mbumba ya Asafu.

¹⁵Yahaziyele wakati, “Pulikani imwe Karonga Yehoshafati na mwa âwanthu mose âwa mu charu cha Yuda ndiposo imwe mukukhara mu Yerusalem. FUMU yikuti, ‘Mungopanga nanga nkhuthika lusoko chifukwa cha chiwuru chikuru ichi, pakuti nkhondo njinu chara, kweni nja FUMU.

¹⁶Na machero murute waka kuti mukarwe nawo. Wonani iwo wamkwizira pa chikwera cha Zizi ndipo mwamkuâwasanga pa umaliro wa dambo, ku mafumiro gha dazi kwa mapopa gha ku Yeruwele.

¹⁷Imwe âwaYuda na imwe mukukhara mu Yerusalem, mu nkhondo iyi mwamkukhumbikwa chara kuti mukarwenge. Imwe mukaâwe mu malo ghinu na kwimilira waka chete. Mwamkuwona umo FUMU yamkuthereskera âwarwani âwinu âwara mu malo mwinu. Ntheura mungopanga nanga nkhuthika lusoko. Na machero murute waka kuti mukarwe nawo ndipo FUMU yamkuâwa namwe.”

¹⁸Penepapo Yehoshafati wakasindamira pasi, ndipo âwanthu wose âwa charu cha Yuda pamoza na awo âwakakharanga mu Yerusalem nawo âwakajikama na kulambira FUMU.

¹⁹Penepapo âwaLevi âwanji âwa mbumba ya Kohati na Kora âwakimilira ndipo âwakarumba FUMU, Chiuta wa Israele na mphomo yikuru chomene.

²⁰Na machero ghakhe na mulenje chomene âwakaruta ku mapopa gha ku msumba wa Tekowa. Para âwakarutanga Yehoshafati wakimilira, ndipo wakati kwa iwo, “Mundipulike imwe mwa âwaYuda na imwe mukukhara mu Yerusalem! Gomezgani mwa FUMU, Chiuta winu ndipo muti mukhozgekenge. Gomezgani ivyo nchimi zikuyowoya kwa imwe ndipo muti muchite makora.”

²¹Yehoshafati wakati wayowoyeskana na âwanthu, wakimika âwanthu âwanji kuti âwimbirenge FUMU na kuyirumba mu utozi wa utuâwa wakhe. Uku âwakwenda panthazi pa âwasilikari, âwakimbanga ntheura: “Wongani FUMU, pakuti chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.”

²²Para wānthu wākambanga kwimba na kurumba, FUMU yikaŵika wāsilikari wākukhazga kuti wārwe na wāsilikari wā charu cha wāAmoni, wāMowabu ndiposo na wā ku Phiri la Edomu wāneawo wākizanga na nkhondo mu charu cha Yuda ndipo wose wākāwathereska.

²³Wāsilikari wā wāAmoni na wā wāMowabu wākawukira wāsilikari wā ku Phiri la Edomu na kuŵamara petu. Ndipo wākati wāwāmara wāsilikari wā ku Phiri la Edomu, wā Amoni na wāMowabu wākamba kukomana wēkhaŵekha.

²⁴Para wāsilikari wā charu cha Yuda wākafika pa chigongwe cha wālinda mu mapopa, wākawona vitanda vyagonerana ndipo pakaŵavye na yumoza uyo wakachimbirapo.

²⁵Ntheura Yehoshafati pamoza na wāsilikari wākhe wākiza ndipo wākaskogha katundu wāwo. Wākasanga ng'ombe zinandi, vyuma, vyakuvwara na vinthu vyakuzirwa vyeneivyo wākajitorera waka, wākasuka wākatondeka kusazgirapo kuyegha vinyakhe. Pakuti vyakuskogha vikaŵā vinandi chomene. Wākatora mazuŵā ghatatu.

²⁶Ndiposo pa zuŵā la chinayi wākawungana pa Dambo la Beraka pakuti kwenekura wākayitumbika FUMU. Ichi ndicho chifukwa malo ghara ghakuchemeka Dambo la Beraka mpaka na sono.

²⁷Uku wākurongozgeka na Yehoshafati, wāsilikari wākhe wose wā mu charu cha Yuda na awo wākakharanga mu Yerusalemu wākawerera ku msumba wa Yerusalemu. Ndipo wākāŵā na chimwemwe chikuru chifukwa FUMU yikaŵakondweska pakuŵathereska wārwani wāwo.

²⁸Wākafika mu Yerusalemu na kuya kanjira mu Nyumba ya FUMU uku wakwimba wābango, wāfyliro na zimbata.

²⁹Wofi ukawira maufumu gha mu vyaru para wākapulika umo FUMU yikathereskera wārwani wā Israele.

³⁰Ntheura ufumu wa Karonga Yehoshafati ukaŵā pa mutende pakuti Chiuta wakhe wakamupumuzga ku wārwani wākhe wose.

Umaliro wakuwusa kwa Yehoshafati

(1 Kar 22.41-50)

³¹Ntheura Yehoshafati wakawusa charu cha Yuda ndipo apo wakambiranga kuwusa, wakaŵā na virimika 35. Wakawusira Yerusalemu pa virimika 25. Nyina wakaŵā Azuba mwana wa Shili.

³²Yehoshafati wakarondezga machitiro gha wiske Asa ndipo kuti wakapatukako chara. Wakachita icho chikāŵā chiweme panthazi pa FUMU.

³³Ndipouli visopo ivyo vikachitikanga pa malo gha pachanya ghakusoperako kuti wakavikanizga chara. Wānthu wākāŵā wāchali wāndawikepo mtima pa Chiuta wa wāwiskewokuru.

³⁴Milimo yinyakhe ya Yehoshafati iyo wakachita kufuma pakwamba mpaka pa umaliro, yili kulembeka mu mudauko wa Yehu mwana wa Hanani mweneuyo wali kulemba mu Buku la wakaronga wa charu cha Israele.

³⁵Pamanyuma pa ichi Yehoshafati, karonga wa charu cha Yuda wakawâ pa wenewenawene na Ahaziya, karonga wa charu cha Israele mweneuyo wakachitanga viheni vinandi.

³⁶Wakawâ pamoza pakupanga ngaraâwa kuti zirutenge ku charu cha Tarishishi pakuchita malonda ghawo. Ngaraâwa izi wakazipangira ku dowoko la Ezioni Gebere.

³⁷Kweni Eliyezere mwana wa Dodavahu wa ku msumba wa Maresha wakachima zakumususka Yehoshafati kuti, “Chifukwa chakuti waâwa pa wenewenawene na Ahaziya, FUMU yiti yipankhure icho mwapanga.” Ngaraâwa zira zikasweka nadi kuti zikarutako ku charu cha Tarishishi kukachita malonda chara.

2 Midauko 21

¹Yehoshafati wakafwa ndipo wakasungika ku mararo gha ufumu mu msumba wa Davide. Ndipo mwana wakhe Yehoramu ndiyo wakamba kuwusa mu malo mwakhe.

Kuwusa kwa Yehoramu karonga wa charu cha Yuda

(2 Kar 8.17-24)

²Karonga Yehoshafati wakawâ na wâna wânyakhe wanarume pa dera pa Yehoramu. Wâna awo ndi âwa: Azariya, Yehiyele, Zakariya, Azariyahu, Mikayele na Shefatiya.

³Wiskewo wakawâapa vyawanangwa vinandi vya siliva, vya golide na vinthu vinyakhe vya kuzirwa. Wakaâwâpaso misumba ya malinga gha mu charu cha Yuda, kweni ufumu wakapereka kwa Yehoramu pakuti ndiyo wakawâ mwana wa uwere.

⁴Para Yehoramu wakakhara pa chizumbe cha ufumu cha wâwiske wakhe na kuwukhözga ufumu ura, wakakoma wâna wânyakhe wose wâra na lupanga ndiposo na nduna zinyakhe za charu cha Yuda.

⁵Yehoramu wakawâ na virimika 32 apo wakambiranga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakawâ karonga pa virimika vinkhonde na vitatu mu Yerusalem.

⁶Yehoramu wakachita viheni panthazi pa Fumu ivyo wakaronga wa charu cha Israele wakachitanga, pakuti wakatora mwana wa Ahabu muwoli wakhe. Wa mu mbumba ya Ahabu wakachitanga viheni vyeneivi.

⁷Ndipouli, chifukwa cha phangano ilo FUMU yikachita na Davide, kuti yikakhumba kuwâmara wa mu nyumba ya Davide chara. FUMU yikapangana kuti mbumba ya Davide ndiyo yiti yiwenge nga ndi nyali yakuwusa kwa muyirayira.

⁸Pa nyengo ya kuwusa kwa Yehoramu, ḫaEdomu ḫakagarukira ufumu wa charu cha Yuda ndipo wakajimikira karonga wawo na wawo.

⁹Sono Yehoramu wakaruta pamoza na ḫarongozgi ḫakhe ḫa nkhondo na magareta ghakhe ghose. Kwenekura ḫaEdomu ḫakamuzingirizga Yehoramu pamoza na ḫarongozgi ḫa magareta, kweni iyo pamoza na ḫarongozgi ḫa magareta ḫara ḫakawuka na usiku na kurwa nawo nkhondo, ndipo wakati wathereskeka, wakachimbira.

¹⁰Ntheura ḫaEdomu mbakugarukira charu cha Yuda mpaka sono. Ḫanthu wa msumba wa Libina nawo ḫakamugarukira Yehoramu pa nyengo yeneiyo, chifukwa wakayireka FUMU, Chiuta wa ḫawiskemwekuru.

¹¹Ndipo wakazengaso malo gha pachanya ghakusoperako mu charu cha Yuda, na kuchitiska kuti ḥanthu ḫa mu Yerusalemu ḫareke kugomezgeka kwa FUMU. Ntheura wakaŵapuruska ḫaYuda.

¹²Yehoramu wakapokera karata kufuma kwa nchimi Eliya ndipo karata yira yikalemba kuti, "FUMU, Chiuta wa ḫawuso Davide wakuti, 'Iwe wareka kurondezga vyakuchita vya ḫawuso Yehoshafati panji vya Asa ḫakaronga wa charu cha Yuda.

¹³Kweni ḫarondezga vyakuchita vya ḫakaronga ḫa charu cha Israele ndipo waŵapuruska ḫa mu charu cha Yuda na ḫa mu msumba wa Yerusalemu kuti ḫareke kugomezgeka kwa Chiuta nga ndi umo Ahabu wakaŵapuruskira ḫaIsraele. Ndiposo wakakomaso ḫana ḫanyako ḫa mu nyumba ya ḫawuso ḫeneawo ḫakawa ḫaweme kuruska iwe.

¹⁴Pa chifukwa ichi FUMU yiti yiŵalenge ḥanthu ḫako, ḫana ḫako, ḫawoli ḫako na vyose ivyo uli navyo na nthenda yakofya chomene.

¹⁵Ndipo iwe wamwene uti usuzgikenge na nthenda ya mu matumbo ya kupweteka chomene iyo yikulirengekulirenge zuŵa na zuŵa.' "

¹⁶Penepapo FUMU yikakuŵirizga ḫaFilisiti na ḫaArabu awo ḫakakharanga pafupi na ḫaEtiyopiya kuti ḫarwe nkhondo na Yehoramu.

¹⁷Ḩanthu aŵa ḫakiza na nkhondo mu charu cha Yuda ndipo wakatora vyose ivyo vikawa mu nyumba ya ufumu pamoza na ḫana ḫakhe na ḫawoli ḫakhe. ḫana wose ḫakatoreka, kweni nkhwangu pera Yehowahazi ndiyo ḫakarekeka.

¹⁸Pamanyuma pa ichi FUMU yikapereka kwa Yehoramu nthenda yakofya ya mu matumbo yambula kuchizgika.

¹⁹Pakati pajumphaso nyengo pakumara kwa virimika viŵiri, matumbo gha Yehoramu ghakamba kuwira pasi chifukwa cha nthenda yeneyira ndipo wakafwa mu urwirwi ukuru chomene. Ḫanthu ḫakhe kuti ḫakapemba moto kuti ḫamuchindike nawo chara nga ndi umo ḫakachitira pa ḫawiskekuru.

²⁰Yehoramu wakawâna na virimika 32 apo wakambanga kuwusa ndipo wakawâna karonga mu Yerusalem virimika vinkhonde na vitatu. Wakafwa ndipo pakaâwavye uyo wakamulira. Wakasungika mu msumba wa Davide, kweni kuti ku madindi gha âkaronga chara.

2 Midauko 22

Ahaziya karonga wa Yuda (2 Kar 8.25-29, 9.21-28)

¹Wanthu awo âkakharanga mu msumba wa Yerusalem âkamwimika Ahaziya nkhwangu ya Karonga Yehoramu kuâna karonga wawo mu malo gha wiske. âkachita ntheura chifukwa wantru âanyakhe awo âkiza na nkhondo ku misasa ya âwaYuda pamoza na âwaArabu, âkakoma ânana âwarara wose âwaYehoramu. Ntheura Ahaziya ndiyo wakamba kuwusa charu cha Yuda.

²Ahaziya wakawâna virimika 22 para wakambanga kuwusa. Iyo wakawusa chirimika chimoza pera mu Yerusalem. Nyina wakawâna Ataliya muzukuru wa Karonga Omuri wa charu cha Israele.

³Ahaziya nayo wakenda nthowa ziheni nga ndi izo âkachitanga âwa mbumba ya Ahabu pakuti nyina ndiyo wakamukhuâwirizganga kuchita vinthu viheni.

⁴Iyo wakachita uheni panthazi pa FUMU nga ndi umo âkachitira âwa mbumba ya Ahabu chifukwa wakati wafwa wiske, âwa mbumba ya Ahabu ndiwo âkamurongozganga kuti wachitenge viheni.

⁵Iyo wakarondzaso urongozgi wawo ndipo wakaruta na Yehoramu mwana wa Ahabu karonga wa charu cha Israele kuya kakarwa nkhondo na Hazayele, karonga wa charu cha Siriya ku chigâwa cha Ramoti Gileyadi. Ku nkhondo yeneiyi âwaSiriya âkamupweteka Yoram.

⁶Ntheura Yoram wakawerako ku nkhondo kwiza ku msumba wa Yezireyele kuti wakachizgike ku vilonda vyakhe ivyo wakapwetekesa ku Ramoti Gileyadi apo wakarwanga na Hazayele karonga wa charu cha Siriya. Ndipo Ahaziya mwana wa Yehoramu karonga wa charu cha Yuda wakaruta ku msumba wa Yezireyele kuti wakamuwone Yoram mwana wa Ahabu chifukwa wakawâna murwari.

⁷Chikapimika na Chiuta kuti kuchezga kwa Ahaziya kwa Yehoramu yiâne nthowa yakufwira kwa Ahaziya. Para wakati wafika Ahaziya, wakaruta na Yoram kuti âwakarwe nkhondo na Yehu mwana Nimishi mweneuyo FUMU yikamwimika kuti wamarizge mbumba ya Ahabu.

⁸Apo Yehu wakeruzgiranga ufumu wa mbumba ya Ahabu, wakawona nduna za mu charu cha Yuda na âwazukuru âwa Ahaziya âweneawo âwakamuteweteranga ndipo âkiza na Ahaziya yura kwiza kachezga. Penepapo Yehu wakawâkoma wantru âwa.

⁹Yehu wakamba kumupenja Ahaziya ndipo wateweti wakhe wakamusanga apo wakabisama mu msumba wa Samariya na kumukora. Wakiza nayo kwa Yehu ndipo wakamukoma. Wakamusunga mu dindi pakuti wakayowoya kuti, "Ndi muzukuru wa Yehoshafati uyo wakachita ivyo FUMU yikakhumbanga na mtima wakhe wose." Ntheura pakaŵavye na yumoza mu mbumba ya Ahaziya uyo wakaŵa na nkhongono zakuti wawusire charu.

Kuwusa kwa Fumukazi Ataliya wa Yuda

(2 Kar 11.1-3)

¹⁰Para Ataliya nyina wa Ahaziya wakapulika kuti mwana wakhe wafwa, wakalangula kuti wose ūa mbumba ya ufumu mu charu cha Yuda wakomeke.

¹¹Ahaziya wakaŵa na mudumbu wakhe zina lakhe Yehosheba mweneuyo wakatengwa kwa musofi Yehoyada. Yehosheba wakamuthaska Yowashi, yumoza wa ūana ūa Ahaziya kuti wareke kukomeka na Ataliya. Iyo wakamutora mwana yura mwakumwiba kufuma mu ūana ūanyakhe ūnarume awo ūkati wakomeke ndipo wakaruta nayo ku chipinda cha kugonamo mu Nyumba ya Chiuta na kumubisa ndipo wakamureka mwenemumo pamoza na mulezi wakumupwererera. Ntheura ndimo Yehoshabeya, mwana mwanakazi wa Karonga Yehoram muwoli wa musofi Yehoyada wakamuthaskira Yowashi kwa Ataliya.

¹²Mwana yura wakakhara nawo uku ūamubisa mu Nyumba ya Chiuta pa virimika vinkhonde na chimoza apo Ataliya wakawusanga charu.

2 Midauko 23

Wateweti ūa mu Nyumba ya Chiuta wakumugarukira Ataliya

(2 Kar 11.4-16)

¹Mu chirimika cha chinkhonde na chiŵiri, musofi Yehoyada wakarongora chikanga. Iyo wakapangana na ūarongozgi ūa nkhondo ūakurongozga ūasilikari 100 aŵa: Azariya mwana wa Yerohamu, Ishimaele mwana wa Yehohanani, Azariya mwana wa Obedi, Maaseya mwana wa Adaya na Elishafati mwana wa Zikiri.

²Iwo ūakendera charu chose cha Yuda ndipo ūakachema ūaLevi na ūararaŵarara ūa zimbumba za wiskewokuru kufuma mu misumba yose mu charu cha Israele na kwiza nawo mu Yerusalem.

³Wanthu ūara wose ūakawungana mu Nyumba ya Chiuta mwenemumo ūakachita phangano na Yowashi mwana wa karonga. Yehoyada wakaŵaphalira wakati, "Uyu ndi mwana wa karonga. Iyo ndiyo wawusenge nga ndi umo FUMU yikayowoyerwa kuti ūana ūa Davide ndiwo ūawusenge.

⁴Icho mukwenera kuchita ndi ichi: Imwe mwa ḫaLevi na imwe ḫwasofi, mwaŵeneimwe mwizamuteŵetera pa Sabata mwizakagaŵikane patatu. Gulu linyakhe la imwe mwizamkuvikirira pa vipata vya Nyumba ya Chiuta.

⁵Gulu la chiŵiri lizakavikirire ku Nyumba ya ufumu ndipo gulu la chitatu lizakavikirire pa chipata cha lufura. Ḫasilikari ḫanji ḫa imwe ḫizakaŵe mu mabaraza gha Nyumba ya FUMU.

⁶Paŵavye munthu wakunjira mu Nyumba ya Chiuta, kweni ḫwasofi na ḫaLevi awo ḫali pa mlimo pera ndiwo, pakuti mbakupatulika. Kweni ḫanthu ḫanyakhe wose ḫakawerera kusunga languro la FUMU pakureka kunjira.

⁷ጀaLevi ḫati ḫazingirizge karonga, ndipo waliyose wakorere mahomwa mu woko lakhe. Munthu yose uyo wati wanjirenge mu Nyumba ya Chiuta, wakwenera kukomeka. ḫaLevi ḫakhare pafupi na karonga kulikose uko wakuruta.”

⁸ጀaLevi na ḫanthu wose ḫa mu charu cha Yuda ḫakachita nga ndi umo musofi Yehoyada wakalangulira. MuLevi waliyose wakiza nawo ḫanthu ḫakhe ḫeneawo ḫakizanga ku mlimo wawo pa zuŵa lira la Sabata pamoza na awo ḫakapumulanga, pakuti musofi Yehoyada kuti wakayiwezga mipingo chara.

⁹Penepapo musofi Yehoyada wakawapa mikondo na nguru zikuru na zichoko ḫarongozgi ḫa ḫasilikari 100 ḫara izo zikâwa za Karonga Davide zeneizo zikasungikanga mu Nyumba ya Chiuta.

¹⁰Ntheura ḫanthu ḫara wakandandika kuti ḫavikirirenge karonga uku waliyose wakorera homwa ku woko lakhe. Wakimilira kufuma ku dera la ku mwera kwa Nyumba ya Chiuta mpaka ku mpoto kwa nyumba kuzingirira karonga uyo wakâwa pafupi na jochero na Nyumba ya Chiuta.

¹¹Penepapo musofi Yehoyada wakamufumya Yowashi mwana wa karonga na kumuwwarika mphumphu ya ufumu ku mutu wakhe. Wakamupa Buku la Marango ghakwendeskera ufumu ndipo wakamwimika kuti waŵe karonga. Yehoyada pamoza na ḫana ḫakhe ḫanarume wakamuphakazga mafuta ndipo ḫakati, “Muŵe na umoyo utali imwe karonga!”

¹²Para Fumukazi Ataliya yikati yapulika chiwawa cha ḫanthu uku ḫakuchimbira na kurumba karonga, wakaruta ku ḫanthu ku Nyumba ya FUMU.

¹³Ndipo wakati walâwiska, wakawona karonga wimilira pafupi na mzati wa pa muryango, nduna na awo ḫakimbanga mbata ḫali pafupi na karonga. ḫanthu wose ḫakasekereranga na kulizga mbata mwakukondwa ndipo ḫimbi na vyakwimbira vyawo ndiwo vikarongozganga chiphikiro. Penepapo Ataliya wakaparura malaya ghakhe, ndipo wakachemerezga wakati, “Wakundigarukira! Wakundigarukira!”

¹⁴Penepapo musofi Yehoyada wakaŵatuma âwarongozgi âwa âwasilikari âwara ndipo wakati kwa iwo, "Mufumiskani mwanakazi uyo mukati mu mizere iyo mwandanda. Munthu yose uyo wati wakusenderera kufupi kuti wamuthaske mumukome na lupanga." Wakayowoya ichi chifukwa musofi wakayowoya kuti, "Mureke kumukomera pa Nyumba ya FUMU chara."

¹⁵Ntheura âwakamukora Ataliya yura ndipo âwakenda nayo pakati pa muryango apo mahachi ghakanjira ku nyumba ya ufumu. Penepapa ndipo âwakamukomera.

Yehoyada wakunozga vinthu

(2 Kar 11.17-20)

¹⁶Penepapo musofi Yehoyada wakachita phangano pakati pa iyo na âwanthu ndiposo na Karonga Yowashi lakuti wose âwati âwâenge âwanthu âwa FUMU.

¹⁷Âwanthu wose âwakaruta ku nyumba ya chiuta Baala na kuyibwangandulira pasi. Majochero na vikozgo vyakhe wakaviteketa tuchokotuchoko ndipo musofi Matani wa chiuta Baala wakamukomera panthazi pa jochero.

¹⁸Penepapo Yehoyada wakaŵika mlimo wakupwererera Nyumba ya Chiuta mu mawoko gha âwasofi awo âwakâwa âwaLevi. Âwanthu aâwa ndiwo Davide wakaŵapatula kuti âwateŵetenge mu Nyumba ya Chiuta pakupereka sembe zakocha kwa FUMU nga ndi umo vili kulembekera mu Dango la Mozesi. Ndiwoso âwakarongozganga pakwimba sumu zakurongora kukondwa nga ndi umo wakalangulira Davide.

¹⁹Yehoyada wakimikaso âwanthu âwanyakhe kuti âwâwe âwalinda âwa pa vipata vya Nyumba ya FUMU mwakuti paâwavye munthu waliyose uyo ngwa kukazuzgika wanjire mu Nyumba ya Chiuta.

²⁰Ndipo wakatora âwarongozgi âwa âwasilikari 100 âwara, nduna, âwa kazembe âwa vyaru ndiposo na âwanthu wose âwa mu charu na kwiza nayo karonga kufuma mu Nyumba ya FUMU. Wakaruta na karonga ku nyumba ya Ufumu pa kwendera ku chipata cha kunena na kumukhazika karonga pa chizumbe chakhe.

²¹Ntheura âwanthu wose âwa mu charu âwakasekerera, ndipo mu msumba mukâwa bata chifukwa Ataliya wakakomeka.

2 Midauko 24

Kuwusa kwa Yowashi karonga wa Yuda

(2 Kar 12.1-16)

¹Yowashi wakaŵa na virimika vinkonde na viŵiri para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu msumba wa Yerusalem pa virimika 40. Zina la nyina likâwa Zibiya wakufumira ku msumba wa Beyeresheba.

²Yowashi wakachita ivyo vikâwa viweme panthazi pa FUMU mu mazuâwa ghose gha musofi Yehoyada.

³Ndipo Yehoyada wakamutorera Yowashi ḫanakazi ḫawiri mu ḫeneawo wakababamo ḫana ḫanarume na ḫanakazi.

⁴Pamanyuma pa ichi Yowashi wakaghanaghana za kunozgaso Nyumba ya FUMU.

⁵Wakawunganya ḫasofi na ḫaLevi ndipo wakati kwa iwo, “Rutani ku ḫanthu ḫa mu misumba ya charu cha Yuda mukasangule ndarama ku ḫalsraele wose kuti munozgerenge Nyumba ya Chiuta winu chirimika na chirimika. Muchite ichi luwiroluwiro. Kweni ḫaLevi kuti ḫakachita luwiro mlimo ura chara.”

⁶Ntheura Karonga Yowashi wakachema Yehoyada musofi mukuru ndipo wakamufumba wakati, “Kasi nchifukwa uli wareka kuwakhuwirizga ḫaLevi kuti ḫasangure ndarama kufuma mu charu cha Yuda na mu msumba wa Yerusalem zeneizo Mozesi muteweti wa FUMU wakalangula mpingo wa Israele kuti wizenge nazo ku Chihema cha Ukaboni?”

⁷Pakuti ḫanthu awo ḫakamurondezganga Ataliya, mwanakazi muheni yura wakaswa Nyumba ya FUMU na kunjira ndipo wakatora vinthu vyose vyakupatulika na kuviteweteska ku chisopo cha chiuta Baala.

⁸Penepapo karonga wakalangula kuti ḫakhome bokosi ndipo ḫaliwike pawaro pa muryango wa Nyumba ya FUMU.

⁹Ndipo wakapharazga mu charu chose cha Yuda na mu msumba wa Yerusalem kuti ḫanthu ḫizenge nawo muthulo kwa FUMU uwo Mozesi, muteweti wa Chiuta, wakalangula mu mapopa kuti ḫanthu ḫizenge nawo.

¹⁰Nduna zose pamoza na ḫanthu wose ḫakakondwa na cheneichi ndipo ḫakiza nazo ndarama mpaka bokosi lira likazura.

¹¹Ndipo nyengo zose ḫaLevi ḫakizanga nalo bokosi lira kwa nduna za karonga para ḫawona kuti lazura na ndarama. Mulembi wa karonga pamoza na muteweti wa musofi mukuru ḫakakhuturanga ndarama zira na kuliwezgera bokosi lira pa malo ghakhe. Ḫakachita ntheura zuwa na zuwa mwakuti ḫakawa na ndarama zinandi chomene.

¹²Penepapo karonga na musofi Yehoyada wakaperekanga ndarama zira kwa ḫarongozgi ḫakunozgaso Nyumba ya FUMU. Iwo nawo ḫakalembangaso nkhwantha pakuzengera mawe na ḫakupara mathabwa kuti ḫanozgeso Nyumba ya FUMU. Ḫakalembaso nkhwantha pakufura chisulo na mkuwa kuti ḫanozgeso Nyumba ya FUMU.

¹³ጀanthu awo ḫakalembeka nchito ḫakateweta mlimo mwa nkongono ndipo ḫakanozgaso Nyumba ya Chiuta nga ndi umo yikawira pakudanga na kuyikhozga.

¹⁴Ndipo ndarama izo zikakharapo ḫakati ḫamara kunozgesa Nyumba ya FUMU, ḫakiza nazo kwa karonga na kwa Yehoyada. Ndipo na ndarama zenezira ḫakapangira vitewetero vyose vya mu Nyumba ya FUMU. Vitewetero ivi vikawa

vya mlimo wa sembe zakocha, wabakule wa vyakununkhira, ndipo na viteŵetero vinyakhe vya golide na vya siliva.

Malangulo gha Yehoyada ghakurekeka

Mu umoyo wose wa musofi Yehoyada sembe zakocha zikaperekanga kaŵirikaŵiri mu Nyumba ya Chiuta.

¹⁵Pa nyengo iyi Yehoyada wakachekura, wakaŵa na virimika vinandi chomene ndipo wakafwa wali na virimika 130.

¹⁶Wakamusunga ku mararo gha ŵakaronga mu msumba wa Davide chifukwa cha viweme ivyo wakachitira ſaIsraele na ivyo wakachitira Chiuta ndiposo na ivyo wakachita mu Nyumba ya Chiuta.

¹⁷Kweni wakati wafwa Yehoyada, nduna za charu cha Yuda zikiza kwa Karonga Yowashi ndipo zikamulambira na kumuromba kuti wazipulike.

¹⁸Ntheura ſanthu ſakareka kusopa FUMU, Chiuta wa ſawiskewokuru mu Nyumba ya Chiuta ndipo wakamba kusopa vikozgo na mizati ya chiuta Ashera. Ntheura Chiuta wakakwiya chifukwa cha kwananga kwa ſaYuda na awo ſakakharanga mu Yerusalem.

¹⁹Ndipouli FUMU yikaŵatumira nchimi kuŵachenjezga ſanthu ſara za kwananga kwawo mwakuti ſawerere kwa FUMU, kweni kuti ſakazipulikira chara.

²⁰Penepapo Mzimu wa Chiuta ukanjira mwa Zakariya mwana wa musofi Yehoyada. Zakariya wakimilira apo ſanthu ſwangamuwona ndipo ſakachemerezga wakati, "Chiuta wakuti, 'Kasi nchifukwa uli mukunangira marango gha FUMU, mwakuti vinthu vikumwenderani makora chara? Ntheura chifukwa chakuti mwayireka FUMU, nayo yamurekani.' "

²¹Kweni ſanthu ſakachitira chiŵembu ndipo na languro la karonga ſakamudinya na mawe na kufwira mu baraza la Nyumba ya FUMU.

²²Ntheura Karonga Yowashi kuti wakakumbukaso chara kugomezgeka uko Yehoyada wiske wa Zakariya wakamuchitira, kweni wakakoma mwana wakhe. Ndipo para Zakariya wakafwanga wakati, "FUMU yichiwone ichi na kuwezgera nduzga."

Kumara kwa ufumu wa Yowashi

²³Pa umaliro wa chirimika chenechira ſasilikari wa charu cha Siriya ſakiza na kurwa nkhondo na Yowashi. Iwo ſakafika mu charu cha Yuda na mu Yerusalem ndipo ſakakoma nduna zose. Vyose ivyo ſakatoramo ſakatumizga kwa karonga mu msumba wa Damaseko.

²⁴Nangauli ſasilikari wa charu cha Siriya ſakawa ſachoko waka, ndipouli FUMU yikazomerezga kuti ſathereske wumba ukuru wa ſasilikari wa

Yowashi chifukwa wakayireka FUMU, Chiuta wa wawiskewokuru. Ntheura ichi chikâwa chilango pa Yowashi.

²⁵Wasilikari wa charu cha Siriya wakawerako ndipo wakamureka Yowashi kuti wapwetekera chomene. Nduna zakhe zikamuchitira chiwembu chifukwa cha kukoma mwana wa musofi Yehoyada. Ntheura nayo wakamukomera pa chitara chakhe apo wakagona. Ndipo wakamusunga mu msumba wa Davide, kweni kuti wakamusanga ku madindi gha wakaronga chara.

²⁶Nduna izo zikamuchitira chiwembu zikaâwa ziâiri: Zabadi mwana wa Shimeyati uyo wakaâwa mwanakazi wa ku Amoni na Yehozabadi mwana wa Shimuriti uyo wakaâwa mwanakazi wa ku Mowabu.

²⁷Makani gha wana wakhe na uchimi unandinandi wakumususka iyo ndiposo na mlimo wakuzengaso Nyumba ya Chiuta, vili kulembeka mu Buku la Midauko ya wakaronga. Ndipo Amaziya mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Midauko 25

Kuwusa kwa Amaziya karonga wa Yuda

(2 Kar 14.2-6)

¹Amaziya wakaâwa na virimika 25 para wakambanga kuwusa ndipo wakaâwa karonga pa virimika 29 mu msumba wa Yerusalem. Zina la nyina likâwa Yehowadini wa ku Yerusalem.

²Amaziya wakachita icho chikâwa chiweme panthazi pa FUMU, ndipouli kuti wakachita na mtima wose chara.

³Wakati wapoka mazaza gha ufumu wa charu chakhe, wakakoma nduna izo zikakoma wiske karonga.

⁴Kweni iyo kuti wakakoma wana wâwo chara, kweni wakachita nga ndi umo kuli kulembekera mu Dango la mu Buku la Mozesi umo FUMU yikalangula kuti, “Wapapi wareke kukomeka chifukwa cha kwananga kwa wana ndipo wana nawo, wareke kukomeka chifukwa cha kwananga kwa wapapi wâwo.”

Amaziya wakurwa nkhondo na charu cha Edomu

(2 Kar 14.7)

⁵Karonga Amaziya wakawunganya wantru wose wâ fuko la Yuda na la Benjamini ndipo wakasankhapo wanji na kuâwimika kuâwa warongozgi wâ wasilikari 1,000 ndipo wanyakhe kuâwa warongozgi wâ wasilikari 100. Wakaâwasankha kwakuyana na mbumba za wawiskewo ndipo wakaâwapenda awo wakaâwa wâ virimika 20 na wakujumphirapo ndipo wakasanga kuti wali 300,000 awo wakaâwa wakunozgeka kurwa nkhondo ndipo wakumanya kukora mukondo na nguru.

⁶Ndiposo wakalemba wasilikari wa ganyu wakukwana 100,000 awo wakawa vinkhara nya nkhondo kufuma mu charu cha Israele na kuwaripa makilogiramu 3,400 gha siliva.

⁷Kweni nchimi iyo yikatumika na Chiuta yikiza kwa Amaziya ndipo yikati kwa iyo, "Imwe karonga mureke kuruta na wasilikari awa wa charu cha Israele nanga wangawa waliyose wa fuko la Efurayimu pakuti FUMU yili pamoza na iwo chara.

⁸Nangauli ukughanaghana kuti mungaruta kuti mukarwe nkhondo mwa nkhongono chifukwa muli wanandi, Chiuta wamkumuthereskani panthazi pa warwani winu pakuti Chiuta wali na nkhongono za kovwira kuti muruske na nkhongono kuti mutondeke."

⁹Amaziya wakafumba nchimi ya Chiuta yira yikati, "Kasi ndichite nayo uli makilogiramu 3,400 gha siliva agho ndapereka kale ku wasilikari wa waIsraele?" Nchimi yira yikazgora yikati, "FUMU yingakupa makilogiramu ghanandi kuruska agha."

¹⁰Penepapo Amaziya wakawuskamo wasilikari wa ganyu wara awo wakafuma ku charu cha Efurayimu kuti warute ku kwavo. Pa chifukwa ichi wasilikari wa ganyu wara wakakwiyira chomene waYuda ndipo wakawerera ku kwavo na ukari ukuru.

¹¹Kweni Amaziya wakakhwima mtima na kurongozgera wasilikari wakhe ku Dambo la Muchere uko wakakoma wasilikari 10,000 wa charu cha Edomu.

¹²Wasilikari wa charu cha Yuda wakakoraso wasilikari 10,000 wa charu cha Edomu ndipo wakakwera nawo pachanya pa jarawe na kuwagodobelera pasi. Ntheura wose wakateketeka tuchokotuchoko.

¹³Pa nyengo iyo Amaziya wakarwiranga nkhondo na charu cha Edomu, wasilikari wa charu cha Israele awo wakawezgeka kuti wareke kuruta nayo, wakiza na nkhondo ku misumba ya charu cha Yuda kufuma ku Samariya mpaka msumba wa Beti Horoni. Ndipo wakakomapo wantru 3,000 na kutoramo vyakuskogha vinandi chomene mu misumba yira.

¹⁴Para Amaziya wakawerako kufuma ku nkhondo uko wakakomanga wantru wa ku Edomu, wakiza na wachiuta ngoza wa charu cha Edomu ndipo wakawimika kuti wawé wachiuta wakhe mwakuti wa walamambreng na kupereka sembe zakocha kwa iwo.

¹⁵Ichi chikakwiyiska FUMU, ndipo yikatuma nchimi kuti yikamuchenye Amaziya pakuyowoya kuti, "Kasi nchifukwa uli ukulambira wachiuta wa chilendo awo kuti wangathaska wantru wawo mu woko lako chara?"

¹⁶Apo nchimi yira yika wa yichali kuyowoya, Amaziya wakati kwa iyo, "Chetama, kasi ndi njani uyo wali kukwimika iwe kuti uperekenge urongozgi kwa karonga? Kasi uti uwirengechi?" Ntheura nchimi yira yikachetama, kweni yikati,

"Nkhumanya kuti Chiuta wachighanaghana kuti wakukome waka iwe chifukwa wachita ichi ndipo wareka kupulikira urongozgi wane."

Amaziya wakurwa nkhondo na walsraele
(2 Kar 14.8-20)

¹⁷Zuŵa limoza Karonga Amaziya wa charu cha Yuda wakakumana na wârongozgi âwakhe ndipo wakatuma nthumi kuruta kwa Yowashi mwana wa Yehowahazi mwana wa Yehu karonga wa charu cha Israele na mazgu ghakuti, "Zanga kuti tiwonane pakurwa nkhondo."

¹⁸Kweni Yowashi karonga wa charu cha Israele wakamuzgora Amaziya karonga wa charu cha Yuda kuti, "Nyengo yimoza nthura ya nkhorongo ya mu Lebanon iyatuma nthumi ku khuni la milanje mu nkhorongo yeneyira na mazgu ghakuti, 'Perekwa mwana wako mwanakazi kuti watorane na mwana wane mwanarume kuŵa muwoli wakhe.' Kweni chikoko cha mu nkhorongo yeneyira chikizira mu nthowa yeneyira na kukandira pasi nthura yira.

¹⁹Iwe ukujiyowoya kuti, 'Ndathereska charu cha Edomu', ndipo sono ukujitukumura na kujikuzga. Kweni sono nkukuphalira kuti ukhare waka ku nyumba. Kasi nchifukwa uli ukusosomora suzgo kuti iwe na wâYuda mumarire pamoza?"

²⁰Kweni Amaziya kuti wakapwererako za ichi chara, pakuti likâwa khumbo la Chiuta kuti waŵapereke mu mawoko gha wârwani wâwo chifukwa wâkalambira wâchiuta ngoza wâ charu cha Edomu.

²¹Ntheura Yowashi karonga wa charu cha Israele wakaruta kuya karwa nkhondo na Amaziya karonga wa charu cha Yuda ndipo wâkarweranga ku Beti Shemeshi mu charu cha Yuda.

²²Wasilikari wâ charu cha Yuda wâkathereskeka na wâsilikari wâ charu cha Israele. Penepapo wose wâ charu cha Yuda wâkachimbilira ku vikaya vyawo.

²³Karonga Yehowashi wa charu cha Israele wakamukora Amaziya mwana wa Yowashi, muzukuru wa Ahaziya pa Beti Shemeshi ndipo wakiza nayo ku Yerusalem. Wakabwangandulira pasi linga la msomba wa Yerusalem pa mtunda wakukwana mamita 200 kufumira ku chipata cha Efurayimu mpaka ku chipata cha pangodya.

²⁴Ndipo wakatora ndarama zose za golide na za siliva ndiposo na viteŵetero vyose ivyo wakavisanga mu Nyumba ya Chiuta ivyo vikasungikanga na Obedi Edomu. Wakatoraso vyuma ivyo vikâwa mu nyumba ya ufumu pamoza na wânthu awo wakâwakora uzga na kuruta nawo ku msomba wa Samariya.

²⁵Amaziya mwana wa Yowashi karonga wa charu cha Yuda wakakhara virimika 15 wakati wafwa Yehowashi mwana wa Yehowahazi karonga wa charu cha Israele.

²⁶Milimo yinyakhe ya Amaziya kufuma pa kwamba mpaka ku umaliro yili kulembeka mu Buku la wakaronga wa charu cha Yuda na cha Israele.

²⁷Kufuma pa nyengo iyo Amaziya wakarekera kurondezga khumbo la FUMU, wantru wanyakhe wakamuchitira chiwembu mu Yerusalemu ndipo wakachimbilira ku msumba wa Lakishi. Kweni warwani wakhe wakatuma wantru kumuronderera ndipo wakamukomera kwenekura.

²⁸Thupi lakhe wakiza nalo ku Yerusalemu pakuliyegha pa hachi ndipo wakamusunga ku mararo gha wakaronga mu msumba wa Davide.

2 Midauko 26

Kuwusa kwa Uziya karonga wa Yuda

(2 Kar 14.21-22, 15.1-7)

¹Pamanyuma pa ichi wantru wose wa charu cha Yuda wakatora Uziya uyo wakawa na virimika 16 ndipo wakamuwika kuwa karonga mu malo mwa wiske Amaziya.

²Uziya ndiyo wakazengaso msumba wa Eloti na kuwuwezgera ku charu cha Yuda wakati wafwa Karonga Amaziya na kusungika ku mararo gha wawiskewokuru.

³Uziya wakamba kuwusa para wakawa na virimika 16 ndipo wakawa karonga mu Yerusalemu pa virimika 52. Zina la nyina wakhe likawa Yekoliya uyo kwavo kuka wa ku Yerusalemu.

⁴Iyo wakachita ivyo vikawa viweme panthazi pa FUMU nga ndi ivyo wakachita Amaziya wawiske wakhe.

⁵Ndipo Uziya wakawikapo mtima pa Chiuta mu mazuwa ghose gha Zakariya mweneuyo wakamusambizganga kumopa Chiuta. Ndipo nyengo yose iyo Uziya wakawikangapo mtima wakhe pa FUMU, Chiuta nayo wakamuchitiranga uweme.

⁶Uziya wakaruta kuya karwa nkondo na waFilisiti ndipo wakagumulira pasi malinga gha misumba wa Gati, wa Yabine na wa Ashidodi. Pamanyuma wakazengaso misumba ya malinga kuyambira msumba wa Ashidodi na ku malo ghanyakhe mu charu cha waFilisiti.

⁷Chiuta wakamovwira Uziya kuti waWathereske waFilisiti, waArabu awo wakakharanga ku Guru Baala ndiposo na waMeyunimu.

⁸WaAmoni wakaperekanga mithulo kwa Uziya ndipo lumbiri lwakhe lukatandazgika kuya kafika na ku mphaka za charu cha Eguputo chifukwa wakawa wankhongono chomene.

⁹Uziya wakakhozgaso malinga gha Yerusalemu pakuzenga vigongwe pa Chipata cha pa Chingodya, pa chipata cha ku Dambo ndiposo na apo Linga Likazgokeranga.

¹⁰Wakazengaso vigongwe mu mapopa na kujima visimi vinandi pakuti wakaŵa na viŵeto vinandi chomene mu madambo na mu vidika. Wakaŵa na ŵanthu awo ŵakalimanga mu minda na awo ŵakaphatiliranga mpheska mu mapiri na mu dambo umo mukawâ nyata yiweme pakuti wakatemwa kulima.

¹¹Uziya wakaŵa na ūasilikari ūakumanya chomene kurwa nkhondo ūneawo wakaŵa ūakunozgeka kuya karwa mu vigâwa kwakuyana na umo mulembi Yeyiele wakavinozgera pamoza na Maaseya murongozgi wawo pasi pa mazaza gha Hananiya, yumoza wa ūarongozgi wa nkhondo ya karonga.

¹²Unandi wose wa ūarongozgi wa ūasilikari awo vikaŵa vinkhara vy a nkhondo ukawâ 2,600.

¹³Pasi pa mazaza ghawo pakawâ wumba wa ūasilikari 307,500 ūneawo wakaŵa ūankhongono chomene pa nkhondo na ūakumanya kovwira karonga kurwa na ūarwani ūakhe.

¹⁴Uziya wakawâpangira ūasilikari wose ūara nguru, mikondo, vipewa vy a nkhondo, malaya gha visulo, mauta na mawe gha mu fyata.

¹⁵Mu Yerusalemu nkhwantha zikapanga visulo ndipo ūakaviŵika mu vigongwe na mu vingodya vy a linga kuti ūaponyerenge mivvi na mawe ghakurughakuru. Lumbiri lukatandazgika kosekose pakuti wakavwirika na Chiuta mwa kuzizwiska chomene ndipo wakaŵa wankhongono nadi.

Uziya wakulangika chifukwa cha kujikuzga

¹⁶Uziya wakati waŵa na nkhongono chomene wakamba kujikuzga uko kukamutorera kuwa kwakhe. Iyo wakayinangira FUMU, Chiuta wakhe pakuruta kuya kanjira mu Nyumba ya Chiuta na kocha sembe yakununkhira pa jochero la vyakununkhira.

¹⁷Kweni musofi Azariya wakamurondezga pamanyuma pakhe pamoza na ūasofi ūa chikanga ūanyakhe 80 ūa FUMU.

¹⁸Ūasofi ūara ūakamususka Uziya pakuyowoya kwa iyo kuti, "Uziya, kuti nchakwenerera chara kuti iwe uwochere FUMU vyakununkhira. Mlimo uwu ngwa ūasofi pera awo mba mbumba ya Aroni ūneawo ūali kupatulika kuti ūawochenge vyakununkhira. Ntheura fumamo mu Malo Ghakupatulika chifukwa wananga ndipo uti upokerengepo nchindi zakufuma kwa FUMU Chiuta chara."

¹⁹Uziya mweneuyo wakakorera bakule wakusunkhizgiramo vyakununkhira mu woko lakhe wakakwiya. Ndipo apo wakaŵakaripiranga ūasofi ūara, vyoni

vikabamuka pa chisko chakhe uku âwasofi âwara âwakuwona panthazi pa jochero la vyakununkhira mu Nyumba ya FUMU.

²⁰Musofi mukuru Azariya na âwasofi âwanyakhe âwara, âwakamulaâwiska ndipo âwakamuwona na chitenthe kuti wali na vyoni pa chisko chakhe. Ntheura wakamukanchizgira kuwaro ndipo iyo nayo wakafumamo luâwiro chifukwa FUMU yikamulanga na nthenda ya vyoni.

²¹Karonga Uziya wakaâwa na vyoni mpaka pa zuâwa la nyifwa yakhe. Sono pakuti wakaâwa na vyoni, âwakamufumyamo mu nyumba ya ufumu kuya kakhara mu nyumba ya yekha na kumurekeska kuâwa na mazaza gha mu charu. Penepapo âwakamukanizga kunjira mu Nyumba ya FUMU. Ndipo Yotamu, mwana wakhe ndiyo wakaâwa wa mazaza pa nyumba ya ufumu na kuwusa âwanthu âwa mu charu chira.

²²Milimo yinyakhe ya Karonga Uziya kufuma pakwamba mpaka pa umaliro yili kulembeka na nchimi Yesaya mwana wa Amozi.

²³Uziya wakafwa ndipo âwakamusunga ku mararo gha âwakaronga chara. Kweni âwakamusunga ku mararo ghanyakhe mu munda wa âwakaronga kuwaro pafupi penepapo, chifukwa âwanthu âwakati, “Wali na vyoni!” Ndipo Yotamu mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Midauko 27

Kuwusa kwa Yotamu karonga wa Yuda (2 Kar 15.32-38)

¹Yotamu wakaâwa na virimika 25 para wakambanga kuwusa ndipo wakaâwa karonga mu Yerusalem pa virimika 16. Zina la nyina likâwa Yerusha mwana wa Zadoki.

²Yotamu wakachita ivyo vikaâwa viweme panthazi pa FUMU nga ndi ivyo wakachita wiske Uziya, kweni iyo kuti wakanjiramo mu Nyumba ya Chiuta chara. Ndipouli âwanthu âwakarutilira kuchita uheni.

³Yotamu wakazenga chipata cha kunena cha Nyumba ya FUMU ndipo wakachitaso nchito yikuru pakuzenga linga la Ofele.

⁴Ndiposo wakazenga misumba yinyakhe mu mapiri gha mu charu cha Yuda ndipo mu nkhorongo wakazengamo nyumba na vigongwe vya âwasilikari.

⁵Yotamu wakarwa nkhondo na karonga wa charu cha Amoni pamoza na âwasilikari âwakhe na kuâwathereska. Mu chirimika chenechira âwaAmoni âwakapereka kwa Yotamu makilogiramu gha siliva ghakukwana 3,400, tirigu wakukwana matani 1,000 ndipo na nyauti wakukwana matani 1,000. âwaAmoni âwakarutilira kupereka kwa Yotamu vinthu ivi pa virimika vitatu.

⁶Ntheura Yotamu wakaŵa wankhongo chomene chifukwa wakaŵa wakugomezgeka chomene kwa FUMU, Chiuta wakhe.

⁷Milimo yinyakhe ya Yotamu, nkhondo izo wakarwa, ndiposo makhaliro ghakhe ghose, vili kulembeka mu Buku la ūakaronga ūa charu cha Israele na cha Yuda.

⁸Yotamu wakaŵa na virimika 25 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa virimika 16.

⁹Yotamu wakafwa ndipo wakasungika mu msumba wa Davide. Ndipo Ahazi mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Midauko 28

Kuwusa kwa Ahazi, karonga wa charu cha Yuda

(2 Kar 16.1-4)

¹Ahazi wakaŵa na virimika 20 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa virimika 16. Ahazi kuti wakachita viweme chara panthazi pa FUMU nga ndi umo wakachitira Davide wiskekuru wakhe.

²Iyo wakachita viheni nga ndi ivyo ūakachitanga ūakaronga ūa charu cha Israele ndipo wakapangaso vikozgo vya chisulo vya Baala na kuvilambira.

³Wakocheranga vyakununkhira kwa Baala mu Dambo la Hinomu. Wakapereka ūana ūakhe ūnarume kuŵa sembe zakocha pa moto kurondezga machitiro gha ukazuzi gha ūamitundu ūneawo FUMU yikawachimbizga para ūalsraele ūakafikanga mu charu.

⁴Ahazi wakapereka sembe na kocha vyakununkhira mu malo ghose gha pachanya ghakusoperako, pa mapiri ghatalighatali ndiposo na musi mu makuni gha minthavi ghakutandazga.

Nkhondo pakati Ahazi, Rezini na Peka

(2 Kar 16.5)

⁵Chifukwa cha kwananga kwa Ahazi, FUMU, Chiuta wakhe wakamupereka kwa karonga wa charu cha Siriya. Ūasilikari ūa charu cha Siriya ūakamuthereska Ahazi na kutora ūanthu ūakhe kuŵa ūazga ndipo ūakaruta nawo ku msumba wa Damaseko. Pamanyuma FUMU Chiuta wakamuperekaso Ahazi mu mawoko gha karonga wa charu cha Israele mweneuyo wakakoma ūanthu ūanandi chomene.

⁶Mu zuŵa limoza pera, Peka mwana wa Remaliya wakamuthereska Ahazi na kukoma ūasilikari ūakhe 120,000 ūa charu cha Yuda awo ūakawâa vinkhara vya nkhondo, chifukwa ūakayireka FUMU, Chiuta wa ūa wiskewokuru.

⁷Ndipo Zikiri, chinkhara cha nkhondo cha fuko la Efurayimu chikakoma Maaseya mwana wa Karonga Ahazi, Azirikamu mukuru wa pa nyumba ya ufumu, ndiposo na Elikana uyo wakaŵa wa chiŵiri kwa karonga.

⁸Wasilikari wa charu cha Israele wakawakora wabali wawo kuwa wamikori wakukwana 200,000 wanakazi pamoza na wana. Wakaskogha katundu munandi chomene na kuruta nayo ku msumba wa Samariya.

Ivyo Nchimi Odedi wakayowoya

⁹Kweni kwenekura ku Samariya kuka wa nchimi ya FUMU zina lakhe Odedi ndipo wakiza kuti wakumane na wasilikari wa charu cha Israele apo wakaweranga ku nkhondo ndipo wakati kwa iwo, "FUMU, Chiuta wa wawiskemwekuru waka wakwiyira wa Yuda. Pa chifukwa ichi waka wapereka mu mawoko ghu. Kweni imwe mwa wakomera mu ukari weneuwo wafika na kuchanya wuwo.

¹⁰Ndipo sono mukughanaghana kuwazgora wanarume na wanakazi wa mu Yerusalem na wa mu charu cha Yuda kuti wawé wazga winu. Kasi imwe mukumanya chara kuti namwe mwanangira FUMU, Chiuta winu?

¹¹Sono mundipulike. Wantru awo mwa wakora kuti wawé wazga, mbabali winu. Ntheura wawezgani kuti warutenge, mzire FUMU yimulangani mu ukari wakhe."

¹²Penepapo warongozgi wanayi wakumanyikwa wa charu cha Efurayimu nawo wakasuska wasilikari wara apo wakaweranga ku nkhondo. Warongozgi wara wakawa awa: Azariya mwana wa Yohanani, Berekiya mwana wa Meshilemoti, Yehizikiya mwana wa Shalumu na Amasa mwana wa Hadilayi.

¹³Iwo wakati, "Wazga awo mureke kwiza nawo kuno mzire tiyinangire chomene FUMU. Kasi mukukhumba kuti musazgireko uheni uwo tili nawo kale? Uheni withu ngukuru na kale ndipo ukari wakofya wa FUMU uli pa wa Israele."

¹⁴Ntheura wasilikari wara waka wareka penepapo wazga pamoza na vyakuskogha panthazi pa warongozgi na wumba wose.

¹⁵Warongozgi wakumanyikwa wara awo wazunurika mazina, wakatora wazga wara ndipo kufuma mu katundu uyo wakaskogha ku nkhondo, waka wagawira vyakuvwara awo wakawa nkhule ndipo waka wapaso skapato, chakurya na vyakumwa na kuwaphakazga mafuta awo wakawa na vilonda. Awo wakawa wakutomboroka waka wakwezga pa zimbunda. Ntheura waka watorera ku wabali wawo ku Yeriko, msumba wa mikama. Penepapo iwo wakawerera ku msumba wa Samariya.

Ahazi wakuromba wowiri ku wa Asirya (2 Kar 16.7-9)

¹⁶Nyengo yeneyira, Karonga Ahazi wakatuma nthumi kuti zikacheme karonga wa charu cha Asirya kuti wamovwire.

¹⁷Wakachita ichi chifukwa wa Edomu wakizaso na kurwa nkhondo na charu cha Yuda na kutoraso wantru wanji kuwa wamikori.

¹⁸Nyengo yeneiyo pera âwaFilisiti nawoso âwakiza na kurwa nkhondo pa misumba ya mu vidika na mu chigaâwa cha ku mwera mu charu cha Yuda na kuyipoka. Mizi iyo wakapoka ndi iyi: Beti Shemeshi, Ayaloni, Gederoti, Soko, Timuna na Gimuzo pamoza na vikaya vyakuzingirizga mizi iyi.

¹⁹FUMU yikakhizgira pasi charu cha Yuda chifukwa cha Ahazi, karonga wa charu cha Yuda pakuti wakarutilira kuchita vinthu viheni mu charu ndipo wakaâwa wambula kugomezgeka kwa FUMU kuruska wose.

²⁰Tigilati Pilesere, karonga wa charu cha Asiriya wakiza na kurwa nayo nkhondo mu malo mwakuti wamovwire.

²¹Ahazi wakayezga kutora katundu munyakhe kufuma mu Nyumba ya FUMU na mu Nyumba ya ufumu ndiposo kufuma mu zinyumba za nduna zakhe na kumupa karonga wa charu cha Asiriya, kweni vyose ivi kuti vikamovwira chara.

Kwananga kwa Ahazi

²²Nangauli Ahazi wakaâwa mu visuzgo ivi, wakarutilira ndipera kuâwa wambula kugomezgeka kwa FUMU.

²³Iyo wakaperekwa sembe kwa âwachiuta âwa ku msumba wa Damaseko kweneuko kukafuma âwasilikari awo âwakamuthereska. Iyo wakaghanaghana kuti, “Pakuti âwachiuta âwa âwaSiriya âwakowwira âwakaronga âwawo, ine nane ndipereke sembe ku âwachiuta âweneâvara mwakuti âwandowwire.” Kweni kuperekwa sembe kwa âwachiuta aâwa, kukamutorera kuwa kwakhe na kuwa kwa âwalsraele wose.

²⁴Kusazgirako pa uheni uwu, Ahazi wakatora viteâwetero vya mu Nyumba ya FUMU na kuviwunjika pamoza ndipo wakaviswa tuchokotuchoko. Wakajara vijaro vya Nyumba ya Chiuta na kwimika majochero mu mphatukano zose za mu misewu ya mu Yerusalem.

²⁵Mu misumba na mu mizi yose ya mu charu cha Yuda, âwakazengako malo gha pachanya ghakusoperako na kocherako vyakununkhira ku âwachiuta âwanyakhe. Ntheura âwakavya FUMU, Chiuta wa âwawiskekuru kuti waâwe mukari chomene.

²⁶Milimo yinyakhe ya kuwusa kwa Ahazi na vinyakhe vyose ivyo wakachita, kufuma pa kwamba mpaka pa umaliro, vili kulembeka mu Buku la âwakaronga âwa charu cha Yuda na cha Israele.

²⁷Karonga Ahazi wakafwa ndipo âwakamusunga mu msumba wa Yerusalem, kweni kuti âwakamusunga ku madindi gha âwakaronga âwa Israele chara. Ntheura Hezekiya mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Midauko 29

Kuwusa kwa Hezekiya karonga wa Yuda (2 Kar 18.1-3)

¹Hezekiya wakaŵa na virimika 25 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu msumba wa Yerusalem pa virimika 29. Zina la nyina likaŵa Abiya mwana wa Zakariya.

²Iyo wakachita ivyo vikaŵa viweme panthazi pa FUMU nga ndi ivyo wakachita wiskekuru Davide.

Hezekiya wakutozga Nyumba ya Chiuta

³Mu chirimika chakudanga cha kuwusa kwakhe, mu mwezi wakudanga, Hezekiya wakajula vijaro vya Nyumba ya FUMU na kuvinozgaso.

⁴Wakachema ūwasofi na ūLevi na kuŵawunganya pa baraza, cha ku mafumiro gha dazi.

⁵Ndipo wakati kwa iwo, “Mundipulike imwe mwa ūLevi! Mujipatuliske sono ndipo mupatulisko Nyumba ya FUMU, Chiuta wa ūwiskemwekuru. Mufumyemo vyose ivyo nvya ukazuzi mu malo ghakupatulika.

⁶Pakuti ūsekuru ūithu ūkawaŵa ūambula kugomezgeka kwa FUMU, Chiuta ūithu na kuchita viheni panthazi pakhe. Ūkayireka FUMU na kurazgako nkhonyoro kwa FUMU na ku nyumba yakhe.

⁷Ūkajaraso vijaro vya khonde la muryango wa Nyumba FUMU, ūkazimya nyali, ūkareka kupereka na kocha vyakununkhira, ndipo ūkareka kupereka sembe zakocha kwa Chiuta wa Israele mu malo ghakupatulika.

⁸Pa chifukwa ichi FUMU yili kuŵakwiyira ūYuda na ū mu Yerusalem na kuŵazgora kuŵa chinthu chakuseruska, chakusekeka ndiposo chakulengeska nga ndi umo namwe mukuchiwonera na maso ghinu.

⁹Ndicho chifukwa ūsekuru ūithu ūali kumara na nkhondo ndipo ūana ūithu na ūwoli ūithu ūali ku umikori.”

¹⁰“Sono nkughanaghana kuti ndichite phangano na FUMU, Chiuta wa Israele mwakuti wawereko ku ukari wakhe wakofya pa ise.

¹¹Mwa ūana ūane, sono mureke kuŵa na mphwayi pakuti FUMU yili kumusorani imwe pa mlimo wakhe kuti mwimilirenge panthazi pakhe kuyiteŵetera ndiposo na kumochera vyakununkhira.”

¹²ŪLevi awo ūkawaŵapo ndipo mitima yawo yikawukira muchanya na kwamba kuteŵeta kufuma mu mbumba ya Kohati, mukâwa aŵa: Mahati mwana wa Amasayi na Yoyele mwana wa Azariya. Kufuma mu mbumba ya Merari, mukâwa Kishi mwana wa Abidi na Azariya mwana wa Yehalele. Kufuma mu mbumba ya Gerishoni, mukâwa Yowa mwana wa Zima, na Edeni mwana wa Yowa.

¹³Kufuma mu mbumba ya Elizafani. Mukâwa Shimuri na Yeyiyele. Kufuma mu mbumba ya Asafu, mukâwa Zakariya na Mataniya.

¹⁴Kufuma mu mbumba ya Hemanî, mukâwa Yehiyele na Shimeyi. Kufuma mu mbumba ya Yedutuni, mukâwa Shemaya na Uziyele.

¹⁵Wanthu aâwa âwakawunganya âwalevi âwanyawo wose na kujitzga ndipo âwakanjira mu Nyumba ya Chiuta kuya kayitzga nga ndi umo karonga wakalangulira, kwakuyana na mazgu gha FUMU.

¹⁶Wasofi âwakanjira mu Nyumba ya FUMU mukati ndipo wakamba kuyitzga. âWakafumyamo vya ukazuzi vyose ivyo vikaâwa mwenemura kwiza navyo pa baraza la Nyumba ya FUMU. Penepapo âwalevi âwakavitora na kuvitaya ku kamronga ka Kidironi.

¹⁷Wasofi âwara âwakamba kuyipatula nyumba pa zuâwa lakudanga mu mwezi wakudanga, ndipo pa zuâwa la chinkhonde na chitatu la mwezi, âwakafika pa khonde la pa muryango wa mu Nyumba ya FUMU. Pa mazuâwa ghanyakhe ghankhonde na ghatatu wakayipatula Nyumba ya FUMU iyoyene na kuyimarizga pa zuâwa la 16 la mwezi wakudanga.

Nyumba ya Chiuta yikapatulikaso

¹⁸Penepapo wasofi âwara âwakaruta kwa Karonga Hezekiya ndipo âwakati kwa iwo, "Mbumba yose ya Fumu tayitzga kwamba jochero la sembe zakocha pamoza na viteŵetero vyakhe vyose ndiposo na gome la chingwa chakurongora uâapo wa FUMU pamoza na viteŵetero vyakhe vyose.

¹⁹Viteŵetero vyose ivyo Karonga Ahazi wakavitaya pa nyengo ya kuwusa kwakhe apo wakaâwa wambula kugomezga, tavinozga na kuvipatula. Ndipo wonani, vili panthazi pa jochero la FUMU."

²⁰Karonga Hezekiya wakawuka na machero ghakhe ku mulenje chomene na kuwunganya âwarongozgi âwa msumba pamoza ndipo wakaruta ku Nyumba ya Chiuta.

²¹Wanthu âwara âwakiza na nkambako zinkhonde na ziâwiri, mberere zanarume zinkhonde na ziâwiri, âwana-mberere âwankhonde na âwâwiri, ndiposo na âwapepe âwankhonde na âwâwiri, kuti viâwe sembe zakuphepiskira zakwananga za ufumu ura, na za Nyumba ya Chiuta ndiposo na za âwâYuda. Karonga wakalangula âwasofi, âwa mbumba ya Aroni kuti âwvipereke pa jochero la FUMU.

²²Ntheura âwanthu âwara âwakakoma nkambako zira, ndipo ndopa zakhe âwasofi âwakupokerera na kuzimijira pa jochero. Wakakomaso mberere zanarume zira ndipo ndopa zakhe âwakazimijira pa jochero. âWakakomaso âwana-mberere âwara na kumijira ndopa zawo pa jochero.

²³Ndipo mbuzi zanarume zira âwakiza nazo kuâwa sembe yakuphepiskira zakwananga za karonga na âwanthu wose âwakuwungana âwara ndipo âwakâwika mawoko ghawo pa izo.

²⁴Wasofi wakakoma mbuzi zira ndipo ndopa za mbuzi zira wakazithira pa jochero kuwa sembe zakuphepiskira zakwananga za wantru wose walsraele. Pakuti karonga wakalangula kuti sembe yakocha na sembe ya za kwananga zichitikire charu chose cha Israele.

²⁵Penepapo Karonga Hezekiya wakaŵika waLevi wara mu Nyumba ya Chiuta kuti wimbenge sumu za kurumba na wabango, viding'indi na wazeze nga ndi umo Karonga Davide mwa Gadi, muwoni wakhe, ndiposo na Natani nchimi ya Chiuta wakayowoyer. Ichi chikalangurika na FUMU kwizira mu nchimi zakhe.

²⁶Ntheura waLevi wakimilira uku wakakorera vyakwimbira vyakwimbira vya Davide ndipo wasofi wakakorera zimbata.

²⁷Hezekiya wakalangula kuti sembe yakocha yiperekeke pa jochero. Para wakamba kupereka sembe yakocha, sumu zakurumba FUMU zikimbikanga. Wakulizga zimbata pamoza na vyakwimbira vinyakhe vya Davide karonga wa Israele nawo wakamba kulizga.

²⁸Wantru wose awo wakawungana wakayilambira FUMU pakusindamira visko vyawo pasi, apo wimbi wakwimba sumu zakurumba FUMU, ndipo wakulizga zimbata nawo wakulizga. Vyose ivi vikarutilira mpaka sembe yakocha yikamara kuperekeka.

²⁹Para wakati wamara kupereka sembe, Karonga Hezekiya na wantru wose wakajikama na kuyisopa FUMU.

³⁰Penepapo Karonga Hezekiya pamoza na nduna zakhe wakawalangula waLevi kuti warumbe FUMU na mazgu agho Davide na muwoni Asafu wakalemba. Ntheura wakimba sumu zakurumba FUMU na kukondwa chomene ndipo wakasindamira pasi visko vyawo na kusopa.

³¹Penepapo Hezekiya wakati ku wantru, "Sono mwajipereka mwekha kwa FUMU. Ntheura sendererani pafupi, mwize ku Nyumba ya Chiuta na kupereka sembe na vyawanangwa vyakuwonga kwa iyo." Ndipo wantru wakiza na kupereka sembe za kuwonga na sembe zakukoma kwa FUMU. Ndipo wose awo wakawa na mitima yakujipereka, wakapereka sembe zakocha mburuma.

³²Sembe zakocha izo wakapereka kwa FUMU zikawa ntheura unandi wakhe: Nkhambako zikawa 70, mberere zanarume zikawa 100, ndipo wana-mberere wakawa 200.

³³Wantru wakizaso na nkhambako 600 ndiposo mberere na mbuzi 3,000 kuwa nga vyawanangwa kuti wantru wakome na kurya.

³⁴Kweni wasofi wakawa wachoko chomene mwakuti wakatondekanga kufuwa sembe zose zakocha zira. Sono pakulindirira kuti wasofi wanyakhe wajitozge, wabali wawo waLevi ndiwo wakawawovviranga mpaka mlimo wose umare. WaLevi wakawikangapo mtima chomene pakujitozga kuruska wasofi.

³⁵Pa dera pa sembe zinandi chomene zakocha izo zikaperekka, pakaŵaso sembe ya mafuta, sembe ya wenenawene, ndiposo na sembe ya vyakumwa. Ntheura mlimo wose wa mu Nyumba ya Chiuta ukambikaso.

³⁶Karonga Hezekiya pamoza na âwanthu wose âwakasekerera chifukwa cha ivyo Chiuta wakaŵachitira âwanthu, pakuti ichi chikachitika mwaluŵiro chomene.

2 Midauko 30

âWanthu âwakunozgekera Paska

¹Karonga Hezekiya wakatuma mazgu ku âwanthu wose âwa charu cha Israele na cha Yuda. Wakalembaso makarata kuti gharute ku âwanthu âwa fuko la Efurayimu na la Manase kuŵachema kuti âwize ku Nyumba ya Chiuta mu Yerusalemu mwakuti âwizakâwe na chiphikiro cha Paska kwa FUMU, Chiuta wa Israele.

²Karonga pamoza na nduna zakhe ndiposo na wumba wose mu Yerusalemu âwakazomerezgana kuchita chiphikiro cha Paska mu mwezi wa chiŵiri.

³Vikaŵa ntheura chifukwa âwanthu âwakondekanga kuchita chiphikiro cha Paska pa nyengo yakhe na yakhe pakuti âwasofi âwanandi kuti âwakajitzga chara ndipo âwanthu nawo âwakareka kuwungana mu Yerusalemu.

⁴Ndipo fundo iyi yikawoneka kuâwa yiweme kwa karonga na ku âwanthu wose awo âwakawungana.

⁵Ntheura âwakadumula kuti âwapharazge uthenga uwu mu charu chose cha Israele kufuma ku Beyeresheba ku mwera mpaka ku Dani ku mpoto. âWanthu wose âwakenera kupalirika kuti âwize ku Yerusalemu mwakuti waâwe na chiphikiro cha Paska kwa FUMU, Chiuta wa Israele. Chiphikiro ichi kuti chikachitikanga na âwanthu âwanandi chara nga ndi umo kukalembeke.

⁶Nthumi zira zikaruta nga ndi umo wakalangulira karonga na nduna zakhe ndipo zikayegha makarata kuruta nayo mu charu chose cha Israele na cha Yuda. Mu makarata ghara mukalembeke kuti: "Mwa âwanthu mose âwa charu cha âwalsraele, wererani kwa FUMU, Chiuta wa Abrahamu, wa Yisake na wa Yakhobe mwakuti iyo nayo wawerere kwa imwe, mwaŵeneimwe muli kukharako, imwe mukaponapo ku woko la âwakaronga wa charu cha Asiriya.

⁷Mureke kuâwa nga mba wiskemwekuru na âwabali âwinu awo âwakâwa âwambula kugomezgeka kwa FUMU, Chiuta wa wiskewokuru. Ntheura FUMU yikâwamara petu nga ndi umo mukuwonera.

⁸Sono mureke kunonofya mitima yinu nga ndi umo wakachitira âwawiskemwekuru. Kweni imwe mujipereke kwa FUMU. Mwize ku Nyumba ya Chiuta iyo wayipatula kwa tuyirayira. Muyiteŵeterenge FUMU, Chiuta winu mwakuti yiwereko ku ukari wakhe wakofya kwa imwe.

⁹Chifukwa usange mungawerera kwa FUMU, wānthu awo wākakora wābali wīnu na wāna wīnu kuwā wāzga wāwo, wāti wāwēnge na lusungu kwa iwo ndipo wāti wāwāzomerezge kuwerera ku charu chawo. FUMU, Chiuta winu ngwa uchizi na wa chiwuravi ndipo usange imwe mukuwerera kwa iyo, wāti wāpokererani."

¹⁰Nthumi zira izo zikayegha makarata zikenda kufuma msumba uwu na uwu mu charu cha fuko la Efurayimu na la Manase, mpaka zikafika ku charu cha fuko la Zebuloni. Kweni wānthu wā kwenekaza na kuzihoya chomene.

¹¹Wakāwako wānthu wāchoko waka wa fuko la Ashere, la Manase na la Zebuloni awo wākajinyumwa, wākiza ku Yerusalem.

¹²Ndipo nkhongono ya Chiuta yikāwā na wāYuda kuti wāwē na mtima umoza pakurondezga mazgu gha FUMU umo karonga na nduna zakhe wākalangulira.

Chiphikiro cha Paska chikuchitika

¹³Wānthu wānandi wākawungana mu Yerusalem kuti wāwē na chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo mu mwezi wa chiwiri. Uwu ukāwā ungano ukuru chomene.

¹⁴Wānthu wākamba kuwuskamo majochero ghose agho ghakāwā mu Yerusalem ndiposo na majochero ghakocherapo vyakununkhira nayo wākaghafumyamo na kughataya ku kamronga ka Kidironi.

¹⁵Ndipo pa zuwā la ¹⁴ la mwezi wa chiwiri wākakoma mwana-mberere wa sembe ya Paska. Wāsofi na wāLevi awo wākāwā wāndajitozge, soni zikāwakora mwakuti penepapo wākajitozga ndipo wākiza na sembe zakocha ku Nyumba ya FUMU.

¹⁶Penepapo wākamba milimo yawo mu Nyumba ya FUMU nga ndi umo wākachitiranga kwakuyana na Dango la Mozesi muteŵeti wa Chiuta. Wāsofi wākati wāpokerera ndopa za sembe kufuma ku wāLevi, wākazimijira pa jochero.

¹⁷Pa ungano pakaŵā wānthu wānandi awo kuti wākajitozga chara. Ntheura wāLevi wākenera kumukomera mwana-mberere wā Paska waliyose uyo wakaŵā wambula kutozgeka, kuti wāwē wakupatulika kwa FUMU.

¹⁸Nangauli wānandi awo wākiza kufuma ku fuko la Efurayimu, la Manase, la Isakara na la Zebuloni wākāwā wāmbula kujitozga, kweni wākarya Paska kupambana na umo vili kulembekera kuti wambula kujitozga wareke kurya. Kweni Karonga Hezekiya wakaŵārombera wakati, "FUMU, yeneiyo njiweme nadi, yigowokere waliyose,

¹⁹uyo wāwākapo mtima pakumupenja Chiuta, FUMU Chiuta wa wiskekuru na mtima wāwo wose, nangauli wāngāwā wāmbula kujitozga kwakuyana na marango gha pa Nyumba ya Chiuta."

²⁰FUMU yikamupulika Hezekiya ndipo yikawagowokera zakwananga zaho na kuwachizga.

²¹WaIsraele awo wakawungana mu Yerusalem, wakawa na chiphikiro cha chingwa chambula chirungo pa mazuwa ghankonde na ghawiri na kukondwa chomene. Wasofi na waLevi wakimbanga sumu zakurumba FUMU, zuwa na zuwa uku wakulizga vyawo kumwimbira FUMU.

²²Ndipo Hezekiya wakayowoya mwa kuwakhwimiska waLevi wose awo wakawa wamwamphu pakutewetera FUMU. Ntheura wantru wakarya chiphikiro cha Paska pa mazuwa ghankonde na ghawiri na kupereka sembe za wenewawene na kurumba FUMU, Chiuta wa wawiskewokuru.

Wakurutizga kuchita chiphikiro cha Paska

²³Pamanyuma wantru wa ungano wara wakazomerezganaso kuti warutizge kuwa na chiphikiro pa mazuwa ghanyakhe ghankonde na ghawiri. Ndipo wakachita chiphikiro chira na kukondwa chomene.

²⁴Karonga Hezekiya wa charu cha Yuda wakapereka nkhamako 1,000 ndiposo na mberere na mbuzi 7,000 kuti ziperekeke kuwa sembe. Nduna zakhe nazo zikapereka nkhamako 1,000 ndiposo na mberere na mbuzi 10,000 ku ungano weneuwu. Ndipo wasofi wanandi wakajiphotoru.

²⁵Sono wantru wose wa charu cha Yuda, wasofi na waLevi pamoza na awo wakafuma ku chigawa cha ku mpoto na walendo awo wakakharanga mu charu cha Yuda, wakakondwa chomene.

²⁶Ntheura wantru wakakondwa chomene mu Yerusalem, pakuti kufuma pa nyengo ya Karonga Solomoni wa charu cha Israele, mwana wa Davide, kuti wantru wakakondwapo nga ndi umo wakachitira pa nyengo iyi mu Yerusalem chara.

²⁷Penepapo wasofi na waLevi wakawuka na kuwatumbika wantru ndipo Chiuta wakawapulika pakuti lurombo lwavo lukafika kuchanya ku chikhazi chakhe chakupatulika.

2 Midauko 31

Hezekiya wakukanizga vikozgo

¹Chikati chamara chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo, waIsraele wose awo wakawa pa ungano ura wakaruta ku misumba ya charu cha Yuda na kuphwanyira pasi vikozgo vyose, na kudumula mizati yakusoperamo Ashera. Wakabwangandula malo gha pachanya ghakusoperako na majochero ghakhe mu charu chose cha Yuda na cha Benjmini, ndiposo na cha Efurayimu na Manase. Wakati wamara kubwangandula vyose, waIsraele wakawerera ku misumba yawo na ku nyumba zaho.

²Sono Hezekiya wakimika ḫwasofi na ḫaLevi kuŵa mu mawupu. Wupu uli wose ukawa pa uteŵeti wakhe nga ndi musofi kupereka sembe zakocha na za wenewenawene kwa FUMU panji nga ndi mu Levi kwimba sumu za kuwonga na kurumba FUMU mu mabaraza na mu vipata vya Nyumba ya Chiuta.

³Karonga wakaperekanga kufuma mu viŵeto vyakhe sembe zakocha za mulenje na za mise ndipo na viŵeto vinyakhe kuŵa sembe pa sabata waliyose, pa chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi uliwose na pa viphikiro vya kwimikika nga ndi umo kuli kulembekera mu marango gha FUMU.

⁴Ndiposo karonga wakaŵalangulira ḫanthu awo ḫakakharanga mu Yerusalemu kuti ḫaperekenge phande ku ḫwasofi na ḫaLevi mwakuti ḫajiperekenge kusungilira marango gha FUMU.

⁵Languro la karonga likati lapulikikwa, maluŵiro ḫaIsraele ḫakaperekwa mwa wanangwa vipambi vyakwamba kucha nga ndi tirigu, vinyo, mafuta, uchi ndipo na vinyakheso ivyo ḫakalima. Ndipo ḫakaperekaso chakhumi mu vyose ivyo ḫakaŵa navyo. Ivyo vikaperekeka vikaŵa vinandi chomene.

⁶ᬁaIsraele na ḫaYuda awo ḫakakharanga mu misumba ya charu cha Yuda ḫakiza na chakhumi cha ng'ombe, cha mberere na mbuzi ndiposo na chakhumi cha vinthu vyakupatulika ivyo vikenera kuperekeka kwa FUMU, Chiuta wawo ndipo wakaviunjika mu miwulumiwulu.

⁷ᬁanthu ḫakamba kuperekwa vyawanangwa pa mwezi wa chitatu ndipo ḫakamara pa mwezi wa chinkhonde na chiŵiri yikasuka yikaŵa miwulu yikuru.

⁸Para Hezekiya na nduna zakhe ḫakati ḫiza na kuwona miwulu yira, ḫakarumba FUMU ndiposo na ḫanthu ḫakhe ḫaIsraele.

⁹Penepapo Hezekiya wakafumba ḫwasofi na ḫaLevi za vyawanangwa vira.

¹⁰Ndipo Azariya, musofi mukuru wa mu mbumba ya Zadoki wakazgora karonga wakati, "Kufuma pa nyengo iyo ḫanthu ḫakambira kwiza na vyawanangwa vya ku Nyumba ya Chiuta, taryanga na kukhuta, ndipo tavirekangapo vinandi chifukwa FUMU ya ḫatumbika ḫanthu ḫakhe. Ndicho chifukwa tili navyo vinandi ivyo vyakharako."

¹¹Penepapo Hezekiya wakalangula kuti ḫazengemo vipinda mu Nyumba ya FUMU kuti wasungemo vyakurya vira ndipo vipinda vikazengeka.

¹²Ntheura mwakugomezgeka ḫakanjizga vyakuperekwa vya chakhumi na vinthu vyakupatulika. MuLevi Konaniya ndiyo wakaŵa murara wakusungilira vinthu ivi ndipo wa chiŵiri wakhe wakaŵa Shimeyi munung'una wakhe.

¹³Karonga Hezekiya wakimikaso Azaziya musofi mukuru wa Nyumba ya Chiuta pamoza na ḫaLevi aŵa: Yehiyele, Azaziya, Nahati, Asahele, Yerimoti,

Yozabadi, Eliyele, Isimakiya, Mahati na Benaya kuŵa walaŵiliri ūa vyakurya vira pasi pa. Aŵa wakawâa pasi Konaniya na Shimeyi munung'una wakhe.

¹⁴Ndipo Kore, mwana wa Imuna muLevi, mulinda wa chipata cha ku mafumiro gha dazi, ndiyo wakaŵa na mazaza pa vyawanangwa ivyo ūanthu ūkakaperekanga mu wanangwa kwa Chiuta. Iyo wakagaŵanga vyakuperekwa ivyo wakaviŵika pa dera kuŵa vya FUMU na vya vinthu vyakupatulika nkhania.

¹⁵Mu misumba yinyakhe umo mukakharanga ūasofi, Kore wakovvirikanga na ūaLevi ūkugomezgeka awâa: Edeni, Miniyamini, Yeshuwa, Shemaya, Amariya na Shekaniya. Iwo ūagaŵiranga vyakurya ku ūasofi ūanyawo ūarara na ūachoko wuwo, kwakuyana na vigâwa vyawo.

¹⁶Kweniso ūkakagâwanga ku ūnarume kwambira pa virimika 30 na kujumphilirako ūneawo ūkalembeskanga kwakuyana na mbumba zavo. Aŵa ndi awo ūkanjiranga mu Nyumba ya Chiuta kuya kateŵeta mlimo wa zuŵa na zuŵa kwakuyana na vigâwa vyawo nga ndi umo nchito yawo yikakhumbikwiranga.

¹⁷Ūasofi ūkakalembanga kwakuyana na mbumba za wiskewo ndipo ūaLevi awo ūkakalembanga ūkakâwa ūa virimika 20 na ūkujumphirapo kwakuyana na nchito zavo mu vigâwa vyawo.

¹⁸Ūasofi ūkalembeka pamoza na twabonda twawo, ūawoli ūawo, ūana ūawo ūnarume na ūnakazi, pamoza na ūnyakhe awo ūkakharanga nawo, pakuti ūkakâwa ūkugomezgeka pakujisungilira kuŵa ūkupatulika.

¹⁹Kweni ūasofi awo ūkakâwa ūa mbumba ya Aroni ūneawo ūkakharanga mu vikaya vya mu minda uko ūkaliskirangako viŵeto vyawo pafupi na misumba ya charu cha Yuda, ūkakazunuranga mazina kuti ūgagâire chakurya waliyose uyo wakawâa mwanarume mu mbumba ya usofi ndiposo na waliyose uyo wakalembeka nga ndi muLevi.

²⁰Hezekiya wakachita ichi mu charu chose cha Yuda. Iyo wakachita ivyo vikâwa viweme na vyakunyoroka ndipo wakaŵa wakugomezgeka panthazi pa FUMU, Chiuta wakhe.

²¹Mu mlimo uliwose wa mu Nyumba ya Chiuta na mu kupulikira marango na malangulo gha Chiuta, Hezekiya, pakupenja khumbo la Chiuta wakhe, wakachita na mtima wakhe wose ndipo vinthu vikamwendera makora.

2 Midauko 32

ŪaAsiriya ūkofya Yerusalemu

(2 Kar 18.13-37, 19.14-19, 35-37; Yes 36.1-22, 37.8-38)

¹Hezekiya wakati wachita mlimo yiweme na mwakugomezgeka panthazi pa FUMU, Senakeribu karonga wa charu cha Asiriya wakiza na nkhondo mu

charu cha Yuda. Wakazenga misasa kuzingirizga misumba ya malinga ndipo wakaghanaghana kuti wayipoke kuti yiŵe yakhe.

²Hezekiya wakati wawona kuti Senakeribu wiza ndipo wanozgeka kuti warwe nkhondo na ŵanthu ŵa mu Yerusalem,

³wakanozgera pamoza na ŵarongozgi ŵakhe ŵa ŵasilikari ndiposo na vinkhara vya nkhondo kujara mbwiwi za maji izo zikâwa kuwaro kwa msomba. Iwo ŵakakhözgera fundo iyi.

⁴ŵanthu ŵanandi chomene ŵakawungana ndipo ŵakajara mbwiwi zose na kamronga ako kasorotanga mukati mu charu. Iwo ŵakayowoya kuti, "Kasi nchifukwa uli ŵakaronga ŵa charu cha Asiriya ŵize na kusanga maji ghanandi?"

⁵Hezekiya wakakhözgaso chivikiriro cha msomba pakuzenga chiliŵa cha linga pose apo chikagumuka na kuzenga vigongwe. Wakazengaso linga linyakhe kuwaro kwa linga lakudanga lira, ndipo wakakhözga ŵakapolosi gha msomba wa Davide. Wakapangaso mahomwa na nguru zinandi chomene.

⁶Wakimika ŵarongozgi ŵasilikari kuti ŵawusenge ŵanthu ndipo ŵakaŵawunganya ŵanthu pa baraza ulo lukaŵa pa chipata cha msomba ndipo wakaŵakhwimiska na mazgu agha:

⁷"Muŵe ŵankhongono na ŵakukhwima mu mtima. Mureke kopa nanga nkhuthika lusoko chifukwa cha karonga wa charu cha Asiriya na ŵasilikari ŵakhe ŵanandi. Ise tili na nkhongono zinandi kuruska izo iwo ŵali nazo.

⁸Iyo wali na nkhongono za unthu pera, kweni ise tili na FUMU, Chiuta withu mweneuyo watovwira na kutirwera mu nkhondo zithu." Ntheura ŵanthu ŵakakhwimiska na mazgu gha Hezekiya karonga wa charu cha Yuda.

⁹Pamanyuma pa ichi, Senakeribu karonga wa charu cha Asiriya pamoza na ŵasilikari ŵakhe wose ŵakazingirizga msomba wa Lakishi, wakatuma nduna zakhe kuruta ku Yerusalem kwa Hezekiya karonga wa charu cha Yuda pamoza na ŵanthu wose awo ŵakakharanga mwenemumo. Mazgu agho wakâwatumma nagho nduna zira ndi agha:

¹⁰"Senakeribu karonga wa charu cha Asiriya wakuti: Kasi icho chikukupa chigomezgo nchivichi kuti ukhalirire mu Yerusalem na kuzingirika ntheura?

¹¹Asi Karonga Hezekiya wakumupusikani kuti mufwe na njara na nyota para wakumuphalirani kuti, 'FUMU, Chiuta withu wati watithaske ku mawoko gha karonga wa charu cha Asiriya?'

¹²Asi ndi Hezekiya mweneuyu uyo wakakanizga visopo vya pa malo gha pachanya ghakusoperako, ndiposo na kubwangandulira pasi majochero ghakhe, na kuŵaphalira ŵaYuda na ŵa mu Yerusalem kuti, 'Imwe mukwenera kusopa FUMU panthazi pa jochero limoza pera na kupereka sembe yakocha pa leneliro pera?'

¹³Kasi mukumanya chara icho ine na wadada tili kuchita ku wantru wose wa mu vyaru vinyakhe? Kasi wachiuta wa vyaru vyenevira wakamanya kuthaska vyaru vyawo kwa ine?

¹⁴Pa wachiuta wose wa wamitundu awo wadada wakaŵamara petu, kasi ndi njani uyo wakamanya kuthaska wantru wakhe kwa ine? Kasi Chiuta winu ndiyo wamuthaskani ku woko lane?

¹⁵Ntheura sono mungazomerezganga kuti Hezekiya wamupusikani nanga nkhumupuruskani nga ndi umo wakuyowoyer. Mungamugomezganga pakuti palije chiuta wa fuko lirilose panji wa ufumu uliwose uyo wakamanya kuthaska wantru wakhe ku woko lane panji ku woko la wadada. Kasi sono Chiuta winu wangamanya uli kumuthaskani ku woko lane?"

¹⁶Nduna za Senakeribu zikayowoya vinandi vyta kutuka FUMU Chiuta na muteŵeti wakhe Hezekiya.

¹⁷Karonga yura wakalembaso makarata ghakutuka FUMU, Chiuta wa Israele. Iyo wakalemba kuti, "Nga ndi umo wachiuta wa wantru wa vyaru vinyakhe wakatondekera kuthaska wantru wawo kufuma ku woko lane, ntheura ndimo Chiuta wa Hezekiya watondekerenge kuthaska wantru wakhe kufuma mu woko lane."

¹⁸Ntheura wakachemerezga chomene mu chiyowoyer cha chiHebere ku wantru wa mu Yerusalemu awo wakaŵa pa linga kuti wa watenthemiske na kuwofya mwakuti wapoke msumba.

¹⁹Wakamutemba Chiuta wa Yerusalemu nga ndi umo wakatembera wachiuta wa vyaru vinyakhe, wachiuta awo wakapangika na mawoko gha wantru.

²⁰Karonga Hezekiya pamoza na nchimi Yesaya mwana wa Amozi wakaromba kwa Chiuta kuchanya uku wakulira kuti wawovwire.

²¹FUMU yikatuma mungelo mweneuyo wakakoma wasilikari, warongozgi wa wasilikari na nduna za karonga wa charu cha Asiriya awo wakaŵa mu msasa. Penepapo Senakeribu wakawerera ku charu cha kwakhe wali na soni chomene. Ndipo zuwa limoza wakati wanjira mu nyumba ya chiuta wakhe, wanji wa wana wakhe wakamukoma na lupanga mwenemura.

²²Ntheura FUMU yikamuthaska Hezekiya na wantru awo wakakharanga mu Yerusalemu kwa Senakeribu karonga wa charu cha Asiriya, na ku warwani wakhe wose. Ntheura Fumu yikaŵavikiriranga ku warwani wose.

²³Wantru wanandi wakizanga na vyawanangwa kwa FUMU mu Yerusalemu ndiposo wakaperekanga vinthu vyta kuzirwa kwa Hezekiya karonga wa charu cha Yuda. Ntheura Hezekiya wakamanyikwa chomene na wantru wa vyaru vinandi kwamba pa nyengo yeneyira.

Urwari wa Hezekiya na kujikuzga kwakhe

(2 Kar 20.1-3, 12-19; Yes 38.1-3, 39.1-8)

24Nyengo yimoza Hezekiya wakarwara ndipo wakaŵa pafupi na kufwa. Ntheura wakaromba kwa FUMU yeneiyo yikamupulika na kumupa chimanyikwiro kuti wati wachirenge.

25Kweni Hezekiya wakamba kujikuzga mu mtima wakhe pakureka kuwonga icho FUMU yikamuchitira. Chifukwa cha ichi, FUMU yikamukwiyira Hezekiya ndiposo na âwYuda na âwa mu Yerusalem.

26Pamanyuma Hezekiya pamoza na âwanthu âwa mu Yerusalem âwakajiyuyura panthazi pa FUMU mwakuti FUMU yikawerako ku ukari wakhe kwambula kuâwalanga mu mazuâwa ghose gha Hezekiya.

Usambazi wa Hezekiya na uchindami wakhe

27Hezekiya wakaŵa musambazi chomene ndipo âwanthu âwakamuchindikanga chomene. Ndipo wakajizengera nyumba zakusungiramo ndarama za siliva, za golide, mawe ghakuzirwa, vyakununkhira, zinguru na vinthu vinyakhe vinandi vya kuzirwa.

28Wakazengaso nyumba zakusungiramo vyakurya, vinyo, na mafuta. Wakaŵaso na viŵaya vya ng'ombe za mtundumtundu na vitupa vya mberere.

29Hezekiya wakazengaso misumba uko wakaŵeterako mberere, mbuzi na ng'ombe zinandi pakuti Chiuta wakamutumbika na usambazi unandi chomene.

30Hezekiya ndiyo wakajara maji gha mronga wa Gihoni cha kunena kwakhe na kughapatuskira cha ku manjiliro gha dazi kwa msumba wa Davide. Mu vyose ivyo Hezekiya wakachitanga vinthu vikamwenderanga makora.

31Nanga ndi nthumi zira, zeneizo zikatumika na âwakaronga wa charu cha Babuloni, nthumi izo zikatumika kuti zifumbilire na vya chinthu cha minthondwe icho chikachitika mu charu, Chiuta wakamureka yekha kuti wamuyezge na kumanya chose icho chikaŵa mu mtima wakhe.

Umaliro wa muwuso wa Hezekiya

(2 Kar 20.20-21)

32Milimo yinyakhe ya Hezekiya, na kugomezgeka kwakhe kwa FUMU, vili kulembeka mu mboniwoni ya nchimi Yesaya mwana wa Amozi na mu Buku la âwakaronga âwa charu cha Yuda na cha Israele.

33Hezekiya wakafwa ndipo âwakamusunga pa chikwera cha madindi gha âwana âwa Davide. âwanthu wose âwa charu cha Yuda na âwa mu Yerusalem wakamuchindika pa nyifwa yakhe. Mwana wakhe Manase ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

2 Midauko 33

Kuwusa kwa Manase karonga wa Yuda

(2 Kar 21.1-9)

¹Manase wakaŵa na virimika 12 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalemu pa virimika 55.

²Manase wakachita viheni panthazi pa FUMU pakuchita vy a ukazuzi ivyo ūamitundu ūkachitanga ūneawo FUMU yikāwachimbizgamo kuti ūalsraele ndiwo ūahare charu chira.

³Iyo wakazengaso mu malo gha pachanya ghakusoperako gheneagho wiske Hezekiya wakabwangandula. Wakazenga ma jochero ghakuperekerapo sembe kwa chiuta Baala ndipo wakimika mizati yakusoperapo chiutakazi Ashera. Ndipo wakambaso kusopa nyenyezi na vyose vy a mu mlengalenga na kuviteŵetera.

⁴Wakazenga majochero ghakuperekerapo sembe kwa ūachiuta ngoza mukati mwa Nyumba ya Chiuta yeneiyo FUMU yikayowoya kuti, "Mu Yerusalemu ndimo ūanthu ūati ūachindikirengemo zina lane kwa muyirayira."

⁵Wakazengaso majochero gha kuperekerapo sembe ku nyenyezi za mu mlengalenga izo wakazisopanga mu mabaraza ghose għawiri għa mu Nyumba ya FUMU.

⁶Wakapereka ūana ūakhe ūnarume kuŵa sembe yakocha pa moto mu Dambo la Hinomu. Wakazomerezga ūamaula, ūaroski, ūawukwi, fwiti, na ūamayere. Manase wakachita viheni vinandi panthazi pa FUMU vyeneivyo vikawuska ukari wa FUMU.

⁷Chikozgo chakuŵaja cha chiutakazi Ashera chira wakachitora na kuchiŵika mu Nyumba ya Chiuta yeneiyo Chiuta wakayowoya kwa Davide na ku mwana wakhe Solomoni kuti, "Mu nyumba yeneiyi, mwenemumo mu Yerusalemu, ndimo ndili kusora mukati mu mafuko ghose għa mu Israele, kuti zina lane ndimo lichindikirengemo kwa muyirayira.

⁸Ūalsraele kuti ndizamku ūafumyamoso chara mu charu icho nkhapereka ku ūawiskewokuru, usange ūngawikapo mtima pakupulikira vyose ivyo nkhuŵalangula mu marango ghose, vilayizgo na malangulo agho nkhapereka kwa Mozesi."

⁹Manase wakaŵapurusa ūanthu ĵa mu Yerusalemu mwakuti ūkachita viheni kuruska ūamitundu awo FUMU yikāwafumyamo kuti ūalsraele ndiwo ūahare charu chira.

Manase wakurapa

¹⁰FUMU yikayowoya na kumuchenya Manase pamoza na ūanthu ūakhe, kweni kuti wakapulikira chara.

¹¹Ntheura FUMU yikāwatumiira ūarongozgi ĵa ūwasilikari ĵa charu cha Asiriya na kurwa nayo nkondo. Ūasilikari ūra ūakamukora Manase

ndipo wakamukoroweka pa mphuno, wakamukaka na unyoro wamkuwa ndipo wakaruta nayo ku Babuloni nga ndi mukayidi.

¹²Ndipo para wakaŵa mu visuzgo, wakaromba kwa FUMU, Chiuta wakhe kuti waŵe na lusungu na iyo ndipo wakajiyuyura chomene panthazi pa Chiuta wa wawiskekuru.

¹³Ndipo wakati waromba, FUMU yikapulika kuŵeyerera kwakhe. Ntheura yikamuwezgera ku Yerusalem na kumukhazikaso pa chizumbe cha ufumu wakhe. Penepapo Manase wakamanya kuti FUMU ndi Chiuta.

¹⁴Pamanyuma Manase wakazengaso linga la kuwaro kwa msumba wa Davide, ku dera la ku manjiliro gha dazi kwa mronga wa Gihoni mu chinkhwawu, mpaka wakafika pa chipata cha somba kuzingirizga linga la msumba wa Ofele. Wakalizenga litali chomene ndipo wakawikapo ūarongozgi ūasilikari mu misumba yose ya malinga gha mu charu cha Yuda.

¹⁵Wakawuskamo wachiuta ūa chilendo, na chikozgo icho chikaŵa mu Nyumba ya FUMU. Wakawuskamoso majochero agho wakazenga pa phiri apo pakâwa Nyumba ya FUMU na mu Yerusalem ndipo wakavitaya kuwaro kwa msumba.

¹⁶Wakanozgaso jochero la FUMU na kuperekero sembe za wenenawene na za kuwonga kwa FUMU. Ndipo wakawaphalira ūaYuda kuti ūamuteŵeterenge FUMU, Chiuta wa Israele.

¹⁷Ndipouli wantru wakarutilira kuperekwa sembe ku malo gha pachanya ghakusoperako, kweni wakaperekanga sembe zira kwa FUMU, Chiuta wawo pera.

Kumara kwa ufumu wa Manase

(2 Kar 21.17-18)

¹⁸Milimo yinyakhe ya Manase na luombo lwakhe kwa Chiuta wakhe ndiposo na mazgu gha ūawoni awo ūkayowoya nayo mu zina la FUMU, Chiuta wa Israele, vili kulembeka mu mudauko wa ūakaronga ūa mu charu cha Israele.

¹⁹Luombo lwakhe ndiposo na umo Chiuta wakapokerera kuŵeya kwakhe, uheni wose awo wakachita, kuwura kugomezgeka kwakhe, malo ghose gha pachanya ghakusoperako agho wakazenga ndiposo na umo wakimikira mizati yakusoperapo Ashera na vikozgo vya kuŵaja vyeneivyo wakachita pambere wandajiyuyure vyose ivi, vili kulembeka mu mudauko wa nchimi.

²⁰Manase wakafwa ndipo wakasungika pafupi pa nyumba yakhe, ndipo Amoni mwana wakhe ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Amoni karonga wa Yuda

(2 Kar 21.19-26)

²¹Amoni wakaŵa na virimika ²² para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalem pa virimika viŵiri pera.

²²Amoni wakachita viheni panthazi pa FUMU nga ndi umo wakachitira wiske Manase. Wakapereka sembe ku vikozgo vyose vyeneivyo âwiske wakapanga na ku viteŵetera.

²³Amoni kuti wakajiyuyura panthazi pa FUMU chara nga ndi umo wakachitira wiske Manase, kweni Amoni wakarutilira kwananga.

²⁴Nduna za Amoni zikamuchitira chiŵembu ndipo zikamukomera mu nyumba yakhe ya ufumu.

²⁵WaYuda âwakaŵakoma wose awo âwakamuchitira chiŵembu Karonga Amoni ndipo âwakamuŵika Yosiya mwana wakhe kuŵa karonga mu malo ghakhe.

2 Midauko 34

Kuwusa kwa Karonga Yosiya (2 Kar 22.1-2)

¹Yosiya wakâwa na virimika vinkhonde na vitatu para wakambanga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakâwa karonga mu Yerusalem virimika 31.

²Yosiya wakachita ivyo vikâwa viweme panthazi pa FUMU nga ndi ivyo wakachita Davide wiskekuru wakhe kwambula kuzgokera uku na uku.

Yosiya wakususka kusopa vikozgo

³Mu chirimika cha chinkhonde na chitatu cha kuwusa kwakhe, apo wakâwa wachali munyamata, wakamba kulambira Chiuta wa wiskekuru Davide. Ndipo mu chirimika cha 12 wakamba kutozga charu cha Yuda na mu msumba wa Yerusalem pakuwuskamo malo gha pachanya ghakusoperako, mizati yakusoperako Ashera, vikozgo vya kuŵaja na vikozgo vyakusonganora.

⁴Wakalangula âwanthu kuti âwabwangandulire pasi majochero gha kocherapo sembe kwa chiuta Baala uku iyo Yosiya wakuwona na maso ghakhe. Wakawiskire pasi majochero gha kocherapo vyakununkhira ivyo vikâwa pachanya pa majochero ghara. Mizati ghakusoperako Ashera pamoza na vikozgo vya kusonganora na vyakuŵaja âwakaviteketa tuchokotuchoko na kuvizgora nga ndi fuvu. Ndipo fuvu lira wakalimijira pa mararo gha âwanthu âwara awo âwakaperekanga sembe ku vinthu ivi.

⁵Viwangwa vya âwasofi awo âwakaperekanga sembe ku âwachiuta ngoza, wakavyochera pa majochero ghawo. Ntheura wakatozga charu cha Yuda na msumba wa Yerusalem.

⁶Wakachita ichi na mu misumba ya fuko la Manase, la Efurayimu na la Simiyoni mpaka na ku la Nafutali ndiposo na ku mahami ghawo zingirizge.

⁷Wakabwangandulira pasi majochero na mizati yakusoperapo Ashera. Wakateketa vikozgo na kuvizgora nga ndi fuvu, ndipo wakagumulira pasi

majochero ghose gha kocherapo vyakununkhira mu charu chose cha Israele. Ndipo penepapo wakawerera ku Yerusalem.

Buku la Marango likusangika

(2 Kar 22.3-20)

⁸Mu chirimika cha 18 cha kuwusa kwakhe Yosiya, wakati wamara kutozga charu cha Israele na Nyumba ya FUMU, wakatuma nduna zakhe zitatu, Shafani mwana wa Azaliya, Maaseya murongozgi murara wa msumba wa Yerusalem, ndiposo na Yowa mwana wa Yowahazi, mulembi wa Midauko kuti ḫayinozge Nyumba ya FUMU, Chiuta wakhe.

⁹Wanthu aŵa ḫakaruta kwa Hilikiya musofi mukuru ndipo ḫakamupa ndarama izo ḫaLevi awo ḫakalindanga pa muryango wa Nyumba ya Chiuta wakawunjika. Ndarama izi wakawunjika kufumira ku ḫanthu ḫa fuko la Manase, la Efurayimu na ku wose ḫakukharako ḫa mu charu cha Israele ndipo na ḫanthu wose ḫa mu charu cha Yuda na cha Benjmini ku Yerusalem.

¹⁰Ndarama zira ḫakazipereka ku ḫanthu ḫatatu ḫara awo ḫakaŵa ḫalaŵiliri pa Nyumba ya FUMU. ḫanthu aŵa ḫakalipiranga ḫanthu awo ḫakanozgangaso Nyumba ya FUMU na kuti yiwereremo umo yikawira pakudanga.

¹¹Ndarama zinyakhe ḫakazipereka ku ḫakupara mathabwa na ḫazengi kuti ḫagule mawe ghakuŵaja makora na mathabwa gha mapaso na gha sito mwakuti ḫanozgereso nyumba izo ḫakaronga ḫa charu cha Yuda ḫakazirekerera waka kuti zigumukenge.

¹²Wanthu ḫara ḫakachita mlimo ura mwakugomezgeka ndipo awo ḫakawonereranga mlimo uwu ḫakaŵa ḫaLevi awo ḫakaŵa ḫaluso pakwimba sumu na vyakwimbira. ḫaLevi aŵa ḫakaŵa Yahati na Obadiya wa mbumba ya Merari ndipo Zakariya na Meshulamu ḫa mbumba ya Kohati.

¹³ᬁaLevi wanyakhe ḫakaŵa ḫalaŵiliri ḫa ḫanthu awo ḫakayeghangā katundu ndipo na kurongozga ḫanthu wose awo ḫakachitanga milimo yakupambanapambana. Ndiposo ḫaLevi wanyakhe ḫakaŵa ḫalembi, wanyakhe ḫakaŵa ḫarongozgi, ndipo wanyakhe ḫakaŵa ḫalinda ḫa pa vipata vya Nyumba ya Chiuta.

¹⁴Apo ḫakatoranga ndarama izo ḫakiza nazo mu Nyumba ya Chiuta, musofi Hilikiya wakasanga Buku la Marango gha FUMU gheneagho ghakaperekka kwa Mozesi.

¹⁵Hilikiya wakati kwa Shafani uyo wakawa mulembi, “Ndalisanga Buku la Marango mu Nyumba ya FUMU.” Penepapo wakalipereka kwa Shafani,

¹⁶mweneuyo wakiza nalo kwa karonga ndipo wakati kwa iyo, “Vyose ivyo mukalangula ḫateŵeti ḫinu kuti ḫachitenge, ḫakuchita.

¹⁷Ndarama zose izo zikâwa mu vipinda vyakusungiramo vyuma mu Nyumba ya FUMU, wâtora ndipo wazipereka ku wâlaâwiliri âwa nchito na wateweti.”

¹⁸Penepapo mulembi Shafani wakamuphalira karonga wakati, “Musofi Hilikiya wandipa buku.” Ndipo Shafani wakaâwazga buku lira panthazi pa karonga.

¹⁹Para karonga wakapulika mazgu gha mu Buku la Marango, wakaparura vyakuvwara vyakhe kurongora chitima.

²⁰Penepapo karonga wakalangula musofi Hilikiya, Ahikamu mwana wa Shafani, Abidoni mwana Mika, mulembi Shafani na Asaya muteweti wa karonga kuti,

²¹“Rutani mukafumbe kwa FUMU mu malo mwa ine na wânthu wose awo wâkharako âwa mu charu cha Israele na cha Yuda pa vya mazgu gha Buku la Marango ilo lasangika. Pakuti ukari wa FUMU uwo waâwa pa ise, ngukuru chifukwa wasekuru wîthu wâkasungilira chara mazgu gha FUMU. Iwo kuti wâkachita kwakuyana na vyose ivyo vili kulembeka mu buku ili chara.”

²²Ntheura Hilikiya pamoza na wânthu awo karonga wakaâwatumma, wâkaruta kuti wâkayowoye na Hulida nchimi yanakazi yeneiyo yikakharanga mu Yerusalem ku chigâwa cha chiwiri cha msomba. Mufumu wakhe Shalumu mwana wa Tokati, muzukuru wa Hasira ndiyo wakaâwa msungi wa vyakuvwara vya mu Nyumba ya Chiuta.

²³Nchimi yanakazi yira yikâwazgora wânthu wâra yikati, “FUMU, Chiuta wa Israele wakuti: Munthu uyo wamutumani kwa ine mukamuphalire kuti,

²⁴‘FUMU yikuti ine nditi ndilange Yerusalem pamoza na wânthu wâkhe wose na nthembo izo zili kulembeka mu buku ilo languâwazgika panthazi pa karonga wa charu cha Yuda.’”

²⁵WâYuda wali kundijowola ine ndipo wâkupereka vyakununkhira ku wâchiuta wânyakhe. Pa chifukwa ichi wândikwiyyiska chomene pa vyose ivyo wâkuchita. Ntheura ukari wane kuti uti ugwoke pa wânthu âwa chara ndipo kuti utunengepo chara.

²⁶Kweni karonga wa charu cha Yuda mweneuyo wangumutuma kwiza kafumba kwa FUMU, mukamuphalire kuti, “Kwakuyana na mazgu agho muli kughapulika, FUMU, Chiuta wa Israele wakuti,

²⁷‘Chifukwa chakuti warapa ndipo wajiyuyura panthazi pa Chiuta, wati wapulike mazgu ghakususka Yerusalem pamoza na wânthu wâkhe ndiposo chifukwa chakuti waparura vyakuvwara vyako na kulira panthazi pa ine. Ine nane ndapulika. Ntheura ndimo yikayowoyer FUMU.

²⁸Ntheura chinthu chiheni icho ndatenge ndize nacho pa charu ichi na wânthu wâkhe, kuti uchiwonenge chara mpaka iwe uzakafwe ndipo wizamkusungika

mu dindi pamoza na wawusokuru wako.' " Penepapo wantru wara wakayegha uthenga ura kuya kawupereka kwa Karonga Yosiya.

Yosiya wakupangana kuti wapulikirenge FUMU
(2 Kar 23.1-20)

²⁹Penepapo Karonga Yosiya wakachema warara warara wose wa charu cha Yuda na wa mu Yerusalemu kuti wawungane pamoza.

³⁰Ndipo karonga wakaruta ku Nyumba ya FUMU pamoza na wantru wose wa charu cha Yuda na awo wakakharanga mu Yerusalemu, wasofi ndiposo na waLevi na wantru wose wakavu na wasambazi wuwo. Penepapo karonga wakawazga mazgu ghose gha mu Buku la Phangano leneilo likasangika mu Nyumba ya FUMU uku wantru wakupulika.

³¹Karonga wakimilira pafupi na mzati ndipo wakachita phangano panthazi pa FUMU kuti, na mtima wakhe wose ndipo na umoyo wakhe wose wati wendenge mu nthowa za FUMU pakusunga mazgu ghakhe, marango ghakhe, vilayizgo vyakhe ndiposo na malangulo ghakhe na kuchita vyose ivyo vili kulembeka mu Buku la phangano.

³²Ntheura wantru wose wa mu Yerusalemu na wa mu charu cha Benjamini, Yosiya wakawachiska kuti wachite phangano na FUMU na kulisunga. Ndipo nadi wantru wa mu Yerusalemu wakachita phangano kwakuyana na mazgu gha phangano la Chiuta wa wawiskewokuru.

³³Yosiya wakafumyamo maukazuzi ghose mu vigawa vya mu charu chose icho chikawa cha waIsraele na kuwaphalira wose awo wakakharanga mwenemumo kuti wateweterenge FUMU, Chiuta wawo. Mu mazuwa ghose gha umoyo wakhe, wantru kuti wakareka kutewetera FUMU, Chiuta wa wawiskewokuru chara.

2 Midauko 35

Yosiya wakuchita chiphihiro cha Paska
(2 Kar 23.21-23)

¹Karonga Yosiya wakachita chiphihiro cha Paska mu Yerusalemu cha kuchindikira FUMU. Mwana-mberere wa sembe ya Paska wakakomeka pa zuwa la 14 la mwezi wakudanga.

²Wakimika wasofi pa nchito zaho ndipo wakawachiska kuti watewetenge mu Nyumba ya FUMU.

³Iyo wakati ku waLevi awo wakasambizganga waIsraele wose ndipo weneawo wakawa wakupatulika kwa FUMU, "Bokosi la Phangano la FUMU leneilo ndakupatulika, muliwe mu Nyumba ya Chiuta iyo Solomoni karonga wa Israele, mwana wa Davide, wakazenga. Mureke kuliweghaso pa viwegha vyinu. Ntheura sono muteweterenge FUMU, Chiuta winu na wantru wakhe waIsraele.

⁴Muŵe mu vigâwa kwakuyana na mbumba zinu nga ndi umo wakalembera Davide karonga wa charu cha Israele, ndiposo na mwana wakhe Solomoni.

⁵Mwimilirenge mu malo ghakupatulika kwakuyana na vigâwa vya mbumba zinu za ūaLevi, kwimilira ūanthu waka ūa mu charu awo mbabali ūinu. Mu mbumba yiliyose ya ūaLevi yiŵe na chigâwa chakhe na chakhe.

⁶Mukomenge mwana-mberere wa sembe ya Paska ndipo mujitozge. Ndipo muŵanozgere ūabali ūinu ūana-mberere mwakuti ūachite kwakuyana na mazgu gha FUMU agho yikayowoyerwa mwa Mozesi.”

⁷Yosiya wakapereka ku ūanthu wose awo ūkawâapo pa zuŵa la chiphikiro ūana-mberere na mbuzi zakukwana 30,000 ndipo wakaperekaso nkhangabako 3,000 kuti ziŵe sembe ya pa chiphikiro cha Paska. Viŵeto vyose ivi vikafuma mu chiŵaya chakhe pera.

⁸Nduna zakhe nazo zikapereka mwa wanangwa ku ūanthu, ūasofi na ku ūaLevi kuti viŵe vya pa chiphikiro chira. Musofi mukuru Hilikiya, musofi Zakariya na musofi Yehiyele awo ūkawâwa ūarongozgi ūa Nyumba ya Chiuta ūkapereka ku ūasofi ūana-mberere na twana twa mbuzi twakukwana 2,600 ndipo nkhangabako zakukwana 300 kuti viŵe sembe ya Paska.

⁹Ndipo ūarongozgi ūa ūaLevi awo ūkawâwa Konaniya pamoza na ūabali ūakhe Shemaya, Netanele, Hashabiya, Yeyiyele, Yozabadi nawo ūkapereka vyawanangwa vya pa chiphikiro chira vyakukwana 5,000 ūana-mberere na twana twa mbuzi na nkhangabako 500 kuti ziŵe sembe ya Paska.

¹⁰Para nyengo ya chiphikiro cha Paska yikakwana, ūasofi ūakakhara mu malo ghawo ndipo ūaLevi nawo ūakakhara mu vigâwa vyawo nga ndi umo karonga wakalangulira.

¹¹Twana mberere twa chiphikiro cha Paska tukakomeka ndipo ūasofi ūakamijira ndopa izo ūkapoka pa jochero, apo ūaLevi ndiwo ūakafuwanga ūana-mberere.

¹²Ūkawuskako ivyo vikaŵa vya sembe yakocha kuti wavipereke kwakuyana na mbumba za ūanthu umo zili kugaŵikira na kupereka kwa FUMU umo kuli kulangulikira mu Dango la Mozesi. Ūkachita ntheura pera na nkhangabako.

¹³ŪaLevi ūkochcha mwana-mberere kuŵa sembe ya Paska pa moto nga ndi umo kuli kulembekera. Ndipo nyama yinyakhe yakupatulika ūkayiphika mu viŵiya, mu masefiliya na mu majonjo ndipo maluŵiro ūkapereka ku ūanthu ūanyakhe wose kuti ūarye.

¹⁴Pamanyuma ūaLevi ūkaphika nyama ya iwo ūekha na ya ūasofi chifukwa ūasofi mba mbumba ya Aroni ndipo wakatangwanikanga na kupereka sembe zakocha na za mafuta mpaka na usiku. Ntheura ūaLevi ūkajiphikiranga ūekha na kuphikiranga ūasofi ūa mbumba ya Aroni.

¹⁵Wanthu wakwimba sumu awo wakawâwa wana wâ Asafu wakawâwa mu malo ghawo nga ndi umo kuli kulembekera mu dango la Davide, la Asafu, la Hemani na Yedutuni mweneuyo wakawâwa muwoni wa karonga. Walinda wâ pa vipata vya pa Nyumba ya Chiuta kuti wakafumapo mu malo ghawo gha nchito chara chifukwa wanyawo wâLevi wakawaphikiranga.

¹⁶Ntheura nga ndi umo Karonga Yosiya wakalangulira vyose vya chiphikiro cha Paska la FUMU na sembe zakocha pa jochero la FUMU vikanozgeka zuwâ lira.

¹⁷WâIsraele awo wakawapo wakachita chiphikiro cha Paska nyengo yeneyira ndiposo na chiphikiro cha chingwa chambula chirungo kwa mazuwâ ghankhonde na ghâwiri.

¹⁸Pakaâwavye chiphikiro chakuwâ nga ndi ichi chikachitikapo mu Israele kufuma pa nyengo ya nchimi Samuele. Pakaâwavye nanga ndi karonga na yumoza wa charu cha Israele uyo wakachitapo chiphikiro cha Paska chakuwâ nga ndi ichi wakachita Yosiya pamoza na wâsofi na wâLevi ndiposo na wose awo wakawapo wâ mu charu cha Yuda na Israele weneawo wakakharanga mu Yerusalem.

¹⁹Chiphikiro cha Paska ichi chikachitika mu chirimika cha 18 cha kuwusa kwa Yosiya.

Kumara kwa ufumu wa Yosiya

(2 Kar 23.28-30)

²⁰Pamanyuma pa ichi, Yosiya wakati wanogga Nyumba ya Chiuta, Neko karonga wa charu cha Eguputo wakiza na nkhondo mu msumba wa Karikemishi pa mronga wa Yufurate ndipo Yosiya wakaruta kuti wakarwe nkhondo na iyo.

²¹Kweni Karonga Neko wakatuma nthumi kwa Yosiya na mazgu ghakuti, "Kasi ndili kwambana nawe, iwe karonga wa charu cha Yuda? Ine ndiza kuti ndirwe nawe nkhondo muhanya uno chara, kweni uliko ufumu unyakhe uwo ndambana nawo. Chiuta wandilangula kuti ndende luwiro. Ntheura reka kwimikana na Chiuta mweneuyo wali pamoza na ine mwakuti wareke kukukoma."

²²Kweni Yosiya wakakhumba ndipera kuti warwe nayo nkhondo. Ntheura wakajizgora chisko chakhe na kuwoneka nga ndi munthu munyakhe na kuwapo pa nkhondo yira. Kuti wakapulikira mazgu gha Neko agho Chiuta wakayowoya chara ndipo wakaruta kuya karwa nkhondo mu chidika cha msumba wa Megido.

²³Apo nkhondo yikâwa mukati wâamauta wâ ku Eguputo wakamulasa Karonga Yosiya ndipo iyo wakati ku wateweti wakhe, "Ndifumyanipo pa gareta, pakuti ndapwetekka chomene."

²⁴Ntheura wateweti wakhe wakamufumyapo pa gareta lira na kumuwika pa gareta lakhe linyakhe na kuruta nayo ku Yerusalem kwenekuko wakati wafika

wakafwa ndipo wakamusunga ku madindi gha wawiskekuru. Wanthu wose âwa mu charu cha Yuda na âwa mu Yerusalemu âwakamutengerera Yosiya.

²⁵Nchimi Yeremiya wakalemba sumu yakulirira Yosiya ndipo kufuma nyengo iyo mpaka sono wose âwimbi âwa zisumu âwanarume na âwanakazi âwakuzunura Yosiya mu mukulira kwavo. Ichi chili kuzgoka kaluso mu charu cha Israele ndipo chili kulembeka mu Buku la maliriro.

²⁶Milimo yinyakhe yakuwusa kwa Yosiya na kugomezgeka kwakhe kwa FUMU, vili nga ndi umo vili kulembekera mu marango gha FUMU,

²⁷ndipo milimo yakhe yose kufuma pakwamba mpaka ku umaliro ya Yosiya yili kulembeka mu Buku la âwakaronga wa charu cha Israele na cha Yuda.

2 Midauko 36

Kuwusa kwa Yehowahazi, karonga wa Yuda

(2 Kar 23.30-35)

¹Penepapo âwaYuda âwakatora Yehowahazi mwana wa Yosiya kuti wambe kuwusa mu Yerusalemu mu malo mwa wawiske.

²Yowahazi wakaâwa na virimika 23 para wakambanga kuwusa ndipo wakaâwa karonga mu Yerusalemu pa myezi yitatu pera.

³Neko, karonga wa charu cha Eguputo, wakamuwuskapo Yehowahazi kuti wareke kuwusa mu Yerusalemu ndipo wakaâwika msonkho pa charu cha Yuda kuti walipirenge makilogiramu gha kukwana 3,400 gha siliva na makilogiramu 34 gha golide.

⁴Ndipo Neko, karonga wa charu cha Eguputo wakamwimika Eliyakimu munung'una wakhe kuâwa karonga wa charu cha Yuda na mu Yerusalemu, ndipo wakasinta zina la Eliyakimu kuti waâwe Yehoyiyakimu. Ntheura wakamutora Yowahazi na kuruta nayo ku Eguputo.

Kuwusa kwa Yehoyiyakimu, karonga wa Yuda

(2 Kar 23.36—24.7)

⁵Yehoyiyakimu wakaâwa na virimika 25 para wakambanga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakaâwa karonga mu Yerusalemu pa virimika 11. Yehoyiyakimu wakachita viheni panthazi pa FUMU, Chiuta wakhe.

⁶Nebukadinezara karonga wa charu cha Babuloni wakiza na nkhondo mu charu cha Yuda ndipo wakati wamuthereska Yehoyiyakimu wakamukaka na unyoro wa mkuâwa na kuruta nayo ku charu cha Babuloni.

⁷Nebukadinezara wakatoraso viteŵetero mu Nyumba ya FUMU na kuruta navyo ku charu cha Babuloni ndipo wakawiâwika mu nyumba yakhe ya ufumu.

⁸Milimo yinyakhe ya kuwusa kwa Yehoyiyakimu, maukazuzi agho wakachita na viheni vyose ivyo wakasuskika navyo, vili kulembeka mu Buku la âwakaronga wa

charu cha Israele na cha Yuda. Ndipo mwana wakhe Yehoyiyakini ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Kuwusa kwa Yehoyiyakini, karonga wa Yuda
(2 Kar 24.8-17)

⁹Yehoyiyakini wakaŵa na virimika 18 para wakambanga kuwusa ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalemu pa myezi yitatu na mazuŵa khumi. Yehoyiyakini wakachita ivyo vikaŵa viheni panthazi pa FUMU.

¹⁰Mu nyengo ya chifuku, Karonga Nebukadinezara wakatuma ūwasilikari kuti wakamutore Yehoyiyakini na kwiza nayo ku charu cha Babuloni, pamoza na viteŵetero vyakuzirwa vya mu Nyumba ya FUMU. Ndipo wakamwimika Zedekiya mwana munyakhe na wiske ūa Yehoyiyakini kuti ndiyo wawuse charu cha Yuda na mu Yerusalemu.

Kuwusa kwa Zedekiya, karonga wa Yuda
(2 Kar 24.18-20; Yer 52.1-3a)

¹¹Zedekiya wakaŵa na virimika 21 para wakambanga kuwusa charu cha Yuda ndipo wakaŵa karonga mu Yerusalemu pa virimika 11.

¹²Zedekiya wakachita ivyo vikaŵa viheni panthazi pa FUMU, Chiuta wakhe ndipo kuti wakajiyuyura chara kurongora kurapa para nchimi Yeremiya wamuchenya na mazgu gha Chiuta.

Kubwanganduka kwa msumba wa Yerusalemu
(2 Kar 25.1-21; Yer 52.3b-11)

¹³Zedekiya wakamugarukira Nebukadinezara karonga wa charu cha Babuloni uyo wakaphalira kuti warape mu zina la Chiuta kuti watí wapulikirenge Chiuta. Iyo wakakana na kunonofya mtima wakhe kuti wawerere kwa FUMU, Chiuta wa Israele.

¹⁴Kusazgirapo pa kwananga kwa Zedekiya, ūwasofi ūwarara wose na ūarongozgi ūwanthu nawo ūakanangiranangira panthazi pa FUMU pakuchita vya ukazuzi vyose vya ūmitundu. Ūkakazuzgaso nanga ndi Nyumba ya Chiuta iyo FUMU yikayipatula mu Yerusalemu.

¹⁵FUMU, Chiuta wa ūwiskewokuru wakarutilira kuŵatumira nchimi kuti ziŵasuske chifukwa FUMU yikawâna na chiwuravi pa ūwanthu ūkhe ndiposo na Nyumba yakhe iyo yikawâna chikhazi chakhe.

¹⁶Kweni ūwanthu ūkazihoya nchimi za Chiuta na kuyuyura mazgu ghakhe. Ūkaziseka mwakuti ukari wa FUMU ukakhilira pa ūwanthu ūkhe mpaka pakaŵavye nthowa yinyakhe yakuŵathaskira.

¹⁷Ntheura FUMU yikatuma karonga wa charu cha Babuloni kuti wize na nkhondo mweneuyo wakakoma ūnyamata na ūwasungwana ūwo na lupanga mu Nyumba ya Chiuta ndipo pakaŵavye uyo wakaponapo manyi munyamata panji

msungwana ḫararaŵarara panji ḫachekuru. Chiuta wakapereka wose mu mawoko gha Nebukadinezara.

¹⁸Ndipo viteŵetero vyose vya mu Nyumba ya FUMU vikuru na vichoko, vyuma vya mu Nyumba ya FUMU, vyuma vya mu nyumba ya ufumu na vya nduna zakhe wakatora na kwiza navyo ku charu cha Babuloni.

¹⁹Nebukadinezara wakocha na moto Nyumba ya Chiuta na kubwangandulira pasi linga la Yerusalem. Wakochaso nyumba za ufumu zose na kunanga viteŵetero vyose vya mtengo wapatali.

²⁰Ŵanthu awo ḫakaponapo pa nkhondo wakaruta nawo ku charu cha Babuloni ndipo wakaŵa ḫamikori ḫakhe ndiposo na ku ḫana ḫakhe mpaka ufumu wa charu cha Peresiya ukamba kuwusa.

²¹Ntheura ghakafiskika mazgu gheneagho FUMU yikayowoyerwa mwa Yeremiya kuti, “Charu chamkukhara mapopa pa virimika zo kufiska maSabata ghakupumulira chisuke chikondwere na chipumulo chakhe.”

Kirusi wakulangula kuti ḫaYuda wawerenge kwawo

(Ezira 1.1-4)

²²Mu chirimika chakudanga cha kuwusa kwa Kirusi, karonga wa charu cha Peresiya, FUMU yikafiska ivyo yikayowoya kwa nchimi Yeremiya. FUMU yikakuŵirizga mtima wa Kirusi kuti watume mazgu mu charu chakhe chose na kulemba languro.

²³Mu karata yira, Kirusi wakalemba kuti, “Kirusi wa charu cha Peresiya wakuti, FUMU, Chiuta wa kuchanya wapereka maufumu ghose gha mu charu cha pasi kwa ine, ndipo wandimika ine kuti ndiyizenge Nyumba yakhe mu Yerusalem mu charu cha Yuda. Ntheura sono imwe mose, imwe muli ŵanthu ḫa Chiuta, murutenge ku Yerusalem. FUMU, Chiuta winu waŵe namwe.”

Ezira

Ezira 1

Kirusi wakulangula kuti âYuda wawerenge kwawo

¹Mu chirimika chakudanga cha kuwusa kwa Kirusi, karonga wa charu cha Peresiya, FUMU yikafiska ivyo yikayowoya kwa nchimi Yeremiya. FUMU yikakuwirizga mtima wa Kirusi kuti watume mazgu mu charu chakhe chose na kulemba languro lakuti:

²“Kirusi, karonga wa ku Peresiya wakuti, ‘FUMU, Chiuta wa kuchanya wandipa maufumu ghose gha mu charu, ndipo wandimika kuti ndiyizengere nyumba mu Yerusalemu, mu charu cha Yuda.

³Chiuta waâne na imwe mose, imwe muli âwanthu âwakhe, mwâweneimwe mukuruta ku Yerusalemu mu charu cha Yuda kukazenga Nyumba ya FUMU, Chiuta wa Israele. Iyo ndi Chiuta uyo wali mu Yerusalemu.

⁴Wose awo âwakharako, manyi âwangâwa nkhu, wovwire awo âwakuwera, pakuwapa âwazengezgani âwao wovwiri wa ndarama za siliva panji za golide, katundu wa mu nyumba, na viweto pa dera pa vyawanangwa vya Nyumba ya Chiuta mu Yerusalemu.’”

⁵Ntheura âwararaâwarara âwa mbumba âwawiskewo mu fuko la Yuda na Benjamini, ndiposo na âwasofi na âaLevi, pamoza na wose awo mitima yavo yikakuwirizgika na Chiuta, âwakanozgekera kuruta kuti âwakazengeso Nyumba ya FUMU mu Yerusalemu.

⁶Ndipo âwazengezgani âwao wose âwakovwira na vitewetero vya siliva, golide, katundu wa mu nyumba, viweto na vinyakhe vya mtengo wa patali pa dera pa vyose vyawanangwa vya mu Nyumba ya Chiuta.

⁷Karonga Kirusi wakaperekaso vitewetero vya mu Nyumba ya FUMU ivyo Nebukadinezara wakatora ku Yerusalemu vyeneivyo wakaviwika mu nyumba ya chiuta wakhe.

⁸Kirusi karonga wa ku Peresiya wakaviperekira vinthu ivi kwizira mwa Mitiredati, msungi-chuma uyo wakavipendera panthazi pa Sheshibazara, nduna ya charu cha Yuda.

⁹Unandi wa vinthu vira ukâwa mwa ntheura: mabeseni gha golide ghakaâwa 30, mabeseni gha siliva ghakaâwa 1,000, vimayi 29,

¹⁰âwadira âwa golide 30, âwadira âwa siliva 410, vitewetero vinyakhe vya mitundumitundu 1,000.

11Viteŵetero vyose pamoza vya golide na vya siliva vikâwa 5,400. Sheshibazara wakiza navyo vyose para âwamikori âwakaweranga kufuma ku Babuloni kuruta ku Yerusalemu.

Ezira 2

Mazina gha âwanthu awo âwakawera kufuma ku umikori

(Neh 7.4-73)

1Aâwa ndiwo âwamikori awo Karonga Nebukadinezara wa charu cha Babuloni wakaŵayorera ku umikori mu charu chakhe. Iwo âwakâwa âwanthu âwa chigâwa cha Yuda, awo âwakawerako kwiza ku Yerusalemu na ku Yuda, waliyose ku muzi wakhe na wakhe.

2Iwo âwakawerako pamoza na âwarongozgi aâwa: Zerubabele, Yeshuwa, Nehemiya, Seraya, Relaya, Morodekayi, Bilishani, Misipara, Bigivayi, Rehumu na Baana. Unandi wa âwalsraele âwanarume ukâwa ntheura:

3ÂWa mbumba ya Paroshi âwakâwa 2,172.

4ÂWa mbumba ya Shefatiya âwakâwa 372.

5ÂWa mbumba ya Ara âwakâwa 775.

6ÂWa mbumba ya Pahati Mowabu kwizira mwa Yeshuwa na Yowabu wakaŵâ 2,812.

7ÂWa mbumba ya Elamu âwakâwa 1,254.

8ÂWa mbumba ya Zatu âwakâwa 945.

9ÂWa mbumba ya Zakayi âwakâwa 760.

10ÂWa mbumba ya Bani âwakâwa 642.

11ÂWa mbumba ya Bebayi âwakâwa 623.

12ÂWa mbumba ya Azigadi âwakâwa 1,222.

13ÂWa mbumba ya Adonikamu âwakâwa 666.

14ÂWa mbumba ya Bigivayi âwakâwa 2,056.

15ÂWa mbumba ya Adini âwakâwa 454.

16ÂWa mbumba ya Atere kwizira mwa Hezekiya âwakâwa 98.

17ÂWa mbumba ya Bezayi âwakâwa 323.

18ÂWa mbumba ya Yora âwakâwa 112.

19ÂWa mbumba ya Hashumu wakaŵâ 223.

20ÂWa mbumba ya Gibara âwakâwa 95.

- ²¹Awo wakafuma mu msumba wa Betelehemu wakaŵa 123.
- ²²Wanarume ūa ku msumba wa Netofa wakaŵa 56.
- ²³Wanarume ūa ku msumba wa Anatoti wakaŵa 128.
- ²⁴Ūa mbumba ya Azimaveti wakaŵa 42.
- ²⁵Ūa mbumba ya Kiriati Yeyarimu, Kefira na Beyeroti wakaŵa 743.
- ²⁶Ūa mbumba ya Rama na Geba wakaŵa 621.
- ²⁷Wanarume ūa ku msumba wa Mikimashi wakaŵa 122.
- ²⁸Wanarume ūa ku msumba wa Betele na Ayi wakaŵa 223.
- ²⁹Ūa mbumba ya Nebo wakaŵa 52.
- ³⁰Ūa mbumba ya Makibishi wakaŵa 156.
- ³¹Ūa mbumba ya Elamu munyakhe wakaŵa 1,254.
- ³²Ūa mbumba ya Harimu wakaŵa 320.
- ³³Ūa mbumba ya Lodi, Hadidi na Ono wakaŵa 725.
- ³⁴Ūa mbumba ya Yeriko wakaŵa 345.
- ³⁵Ūa mbumba ya Senaya wakaŵa 3,630.
- ³⁶Wasofi wakaŵa aŵa: Ūa mbumba ya Yedaya, ūa mphapu ya Yeshuwa, wakaŵa 973.
- ³⁷Ūa mbumba ya Imere wakaŵa 1,052.
- ³⁸Ūa mbumba ya Pashuru wakaŵa 1,247.
- ³⁹Ūa mbumba ya Harimu wakaŵa 1,017.
- ⁴⁰Ūa fuko la Levi wakaŵa aŵa: Ūa mbumba ya Yeshuwa na Kadimiyele ūa mphapu ya Hodaviya, wakaŵa 74.
- ⁴¹Wimbi ūa zisumu wakaŵa ūa mbumba ya Asafu. Iwo wakaŵa 128.
- ⁴²Walinda ūa pa chipata cha Nyumba ya Chiuta wakaŵa aŵa: Ūa mbumba ya Shalumu, ūa mbumba ya Atere, ūa mbumba ya Talimoni, ūa mbumba ya Akubu, ūa mbumba ya Hatita na ūa mbumba ya ūa mbumba ya Shobayi. Wose wakaŵa 139.
- ⁴³Wateŵeti ūa mu Nyumba ya Chiuta wakaŵa aŵa: Ūa mbumba ya Ziha, ūa mbumba ya Hasufa, ūa mbumba ya Tabawoti,
- ⁴⁴Ūa mbumba ya Kerosi, ūa mbumba ya Siyaha, ūa mbumba ya Padoni,
- ⁴⁵Ūa mbumba ya Lebana, ūa mbumba ya Hagaba, ūa mbumba ya Akubu,

- ⁴⁶ŵa mbumba ya Hagabu, ŵa mbumba ya Shalimayi, ŵa mbumba ya Hanani,
- ⁴⁷ŵa mbumba ya Gidele, ŵa mbumba ya Gahara, ŵa mbumba ya Reyaya,
- ⁴⁸ŵa mbumba ya Rezini, ŵa mbumba ya Nekoda, ŵa mbumba ya Gazamu,
- ⁴⁹ŵa mbumba ya Uza, ŵa mbumba ya Paseya, ŵa mbumba ya Besayi,
- ⁵⁰ŵa mbumba ya Asina, ŵa mbumba ya Meyunimu, ŵa mbumba ya Nefisimu,
- ⁵¹ŵa mbumba ya Bakibuki, ŵa mbumba ya Hakufa, ŵa mbumba ya Harihuru,
- ⁵²ŵa mbumba ya Baziluti, ŵa mbumba ya Mehida, ŵa mbumba ya Harisha,
- ⁵³ŵa mbumba ya Barikosi, ŵa mbumba ya Sisera, ŵa mbumba ya Tema,
- ⁵⁴ŵa mbumba ya Neziya na ŵa mbumba ya Hatifa.
- ⁵⁵ŵa mbumba ya ŵateŵeti ŵa Solomoni ŵakâwa aŵa: ŵa mbumba ya Sotayi, ŵa mbumba ya Sofereti, ŵa mbumba ya Peruda,
- ⁵⁶ŵa mbumba ya Yaala, ŵa mbumba ya Darikoni, ŵa mbumba ya Gidele,
- ⁵⁷ŵa mbumba ya Shefatiya, ŵa mbumba ya Hatili, ŵa mbumba ya Pokereti Hazebayimu na ŵa mbumba ya Ami.
- ⁵⁸ŵateŵeti wose ŵa mu Nyumba ya Chiuta na ŵana ŵateŵeti ŵa Solomoni, wose pamoza ŵakâwa 392.
- ⁵⁹Wanthu aŵa ŵakafuma ku misumba iyi: Tele Mela, Tele Harisha, Kerubu, Adani, na Imere, nangauli iwo kuti ŵakapanikizga nyumba za ŵawiskewokuru chara, nesi fuko lawo kuti likafuma ku ŵa ŵalsraele.
- ⁶⁰Wanthu aŵa ŵakâwa ŵa mbumba ya Delayila, ŵa mbumba ya Tobiya, na ŵa mbumba Nekoda, ndipo wose pamoza ŵakâwa 652.
- ⁶¹Mu ŵana ŵa ŵasofi ŵakâwa aŵa: ŵa mbumba ya Habaya, ŵa mbumba ya Hakozi na Barizilayi (munthu uyo wakatora mwana ŵa Barizilayi wa ku Gileyadi ndipo wakachemekanga na zina leneili).
- ⁶²Wanthu aŵa ŵakapenjerera mazina ghawo mu buku la ndondomeko la ŵawiskewokuru, kweni kuti wakaghasanga chara. Ntheura ŵakâwawuskapo pa mlimo wa usofi ndipo ŵakâwâpima kuŵa nga mbambula kuphotoka.
- ⁶³Nduna ya charu yikaŵalangula kuti ŵareke kurya chakurya chakupatulika nkhanira, mpaka musofi uyo wakumanya kuwombeza na Urimu na Tumimu waŵepo.
- ⁶⁴Wumba wose ukaŵa na ŵanthu 42,360.
- ⁶⁵Kusazgirapo apo, pakaŵa ŵateŵeti ŵawo ŵanarume na ŵanakazi ŵakukwana 7,337. Pakaŵaso ŵimbi ŵa zisumu ŵanarume na ŵanakazi ŵakukwana 200.

⁶⁶Wakawâ na mahachi 736, myulu 245,

⁶⁷ngamila 435, ndiposo na mbunda 6,720.

⁶⁸Wakati wafika ku Nyumba ya FUMU ku Yerusalemu, warara warara wanji mu mbumba za wawiskewo, wakapereka vyawanangwa vyawo na mtima wose kuti Nyumba ya Chiuta yizengkeso pa malo ghakhe gha kale.

⁶⁹Kwakuyana na usambazi wawo wakapereka ku thumba lakusungiramo chuma makilogiramu 500 gha golide, makilogiramu 2,800 gha siliva, na malaya gha usofi 100 kuâa vya mlimo uwu.

⁷⁰Ntheura wasofi, waLevi, wimbi wa sumu, walinda wa pa chipata na wateweti wa Nyumba ya Chiuta Wakakhara mu Yerusalemu na mu misumba ya pafupi nawo. Ndipo walsraele wanyakhe wose nawo Wakakhara mu mizi yawo.

Ezira 3

Wanthu wakwambaso kusopa mu Yerusalemu

¹Yikati yajumphapo myezi yinkonde na yiâiri ndipo walsraele nawo wakhazikika mu mizi yawo, wantru wose wakawungana mu Yerusalemu.

²Ntheura Yeshuwa mwana wa Yozadaki na wasofi wanyakhe pamoza na Zerubabele mwana wa Shatiyele na wabali wakhe, wakamba kuzenga jochero la Chiuta wa Israele mwakuti waperekerepo sembe zakocha kwakuyana na umo kuli kulembekera mu Dango la Mozesi, muntru wa Chiuta.

³Wanthu wara wakopanga wantru awo wakakharanga mu charu chira, ndipouli wakazenga jochero pa lufura lwa kale ndipo wakapereka sembe zakocha kwa FUMU pa lenelira ku mulenje na ku mise wuwo.

⁴Wakachita chiphikiro cha misasa nga ndi umo kuli kulembekera mu marango ndipo wakapereka sembe zakocha kwakuyana na unandi wa sembe izo zikakhumbikwanga zuâa na zuâa.

⁵Pamanyuma pa ichi wakarutilira kuperekwa sembe zakocha, za kuthwasa kwa mwezi, ndiposo na sembe zose zakocha pa viphikiro vyakwimikika vya FUMU. Muntru yose wakapereka mu wanangwa sembe yose kwa FUMU.

⁶Ntheura iwo wakamba kuperekwa sembe zakocha kwa FUMU, kufuma pa zuâa lakudanga la mwezi wa chinkonde na chiâiri nangauli lufura lwa Nyumba ya Chiuta lukaâa luchari lundakhazikike.

Nyumba ya Chiuta yamba kuzengkeso

⁷Ntheura wantru wakapereka ndarama ku nkhantha pakuzengera mawe na ku wakupara mathabwa. Wakaperekaso chakurya, vyakumwa na mafuta ku wantru wa ku Sidoni na ku Ture kuti wâwayegherenge makuni gha milanje kufumira ku nkorongo ya Lebanoni kwiza nagho ku nyanja pa dowoko la Yopa,

kwakuyana na chizomerezgo icho Kirusi, karonga wa charu cha Peresiya wakaŵapira.

⁸Mu mwezi wa chiŵiri wa chirimika cha chiŵiri, âwakati âwafika ku Nyumba ya FUMU mu Yerusalem, Zerubabele mwana wa Shatiyele na Yesuwa mwana Yozadaki, na âwabali âwawo âwanyawo wose, âwasofi, âaLevi, na wose awo âwakawerako kufuma ku umikori kwiza ku Yerusalem, wakamba mlomo wakuzenga Nyumba ya Chiuta. Âwakimika âaLevi âwakwamba âwa virimika zo na âwakujumphirapo, kuti âwalaŵilirenge mlomo wakuzenga.

⁹Ntheura Yesuwa wakamba kulaŵirira mlomo wakuzenga Nyumba ya Chiuta, iyo pamoza na âwana âwakhe na âwabali âwakhe, Kadimiyele na âwana âwakhe, âwana âwa Yuda. Iwo âwakowwirika na âwana âwa Henadadi, na âaLevi na âwana âwawo na âwabali âwawo.

¹⁰Para âwazengi âwakaŵika lufura lwa Nyumba ya Chiuta, âwasofi âwakiza na zimbata zaho uku âwawara malaya ghawo gha usofi. Ndipo âaLevi na âwaAsafu uku âwali na fyoliro, âwakiza na kwamba kurumba FUMU nga ndi umo Davide, karonga wa Israele wakaŵarongozgera.

¹¹Iwo âwakimbanga pakukôwerana uko âwakurumba na kuwonga FUMU pakuyowoya kuti, "FUMU njiweme, chisungusungu chakhe pa âwalsraele, chikukhalirira kwa muyirayira." Wanthu wose âwakachemerezga na mazgu ghakuru pakurumba FUMU chifukwa lufura lwa Nyumba ya Chiuta lukakhazikika.

¹²Wasofi âwanandi, âaLevi na âwararaŵarara âwa zimbumba awo âwakâwa âwachekuru, âweneawo âwakawona Nyumba ya Chiuta ya pakudanga, âwakalira chomene âwakati âwawona lufura lwa Nyumba ya Chiuta lukukhazikika, apo âwanyakhe âwanandi âwakachemerezga na chimwemwe chikuru.

¹³Wanthu kuti âwakamanya kupambaniska mazgu gha kulira na gha chimwemwe chara chifukwa chiwawa chikaŵa chikuru chomene ndipo kukapulikikwanga na kutali.

Ezira 4

Âwarwani âwakukanizga mlomo wakuzenga

¹Âwarwani âwa âwYuda na âwBenjamina âwakapulika kuti awo âwakawerako ku umikori, âwayamba kuzenga Nyumba ya FUMU, Chiuta wa Israele.

²Âwakiza kwa Zerubabele na ku âwararaŵarara âwa zimbumba ndipo âwakati kwa iwo, "Mutizomerezge, timovwirani kuzenga pakuti ise nase tikusopa Chiuta winu na kupereka sembe kwa iyo kwamba pa nyengo ya Esarihadoni, karonga wa charu cha Asiriya uyo wakiza nase kuno."

³Kweni Zerubabele, Yesuwa na âwararaŵarara âwa zimbumba pa âwawiskewokuru âwakati kwa iwo, "Nchambula kuzomerezgeka kuti imwe

mutowwire kuzenga Nyumba ya Chiuta withu. Ise tekha titi tiyizengere FUMU, Chiuta wa Israele nga ndi umo wakatilangulira Kirusi, karonga wa charu cha Peresiya.”

⁴Ntheura wenecharu wakamba kuwagongoweska waYuda na kuwatenthemeska kuti wareke kuzenga Nyumba ya Chiuta.

⁵Wakaperekva vimbundi kwa nduna za boma la Peresiya kuti wagongoweske mlimo wawo wakuzenga nyengo yose yakuwusa kwa Kirusi, karonga wa Peresiya mpaka pa nyengo ya kuwusa kwa Dariyusi, karonga wa charu cha Peresiya.

Warwani wakukanizga waYuda kuti wareke kuzenga Yerusalemu

⁶Apo Ahasuweru, karonga wa charu cha Peresiya wakamba kuwusa, wenecharu wara wakalemba karata kwa karonga uyu kumudandaulira za walsraele awo wakakharanga mu chigaŵa cha Yudeya na mu Yerusalemu.

⁷Mu mazuŵa gha kuwusa kwa Aritaserese, karonga wa charu cha Peresiya, Bishilamu, Mitiredati, Tabeyele pamoza na wanyawo wanyakhe nawo wakamulembera karata karonga uyu, kumudandaulira za waYuda. Wakamulembera mu chiAramayiki ndipo yikang'anamulika.

⁸Rehumu, mukuru wa chigaŵa, na Shimushayi uyo wakaŵa mulembi wakhe, ndiwo wakalemba karata yura kwa Aritaserese kudandaulira waYuda mu Yerusalemu. Karata yikalembeka ntheura:

⁹Karata uyu wakafumira kwa ine Rehumu mukuru wa chigaŵa, na mulembi Shimushayi ndiposo na wanyithu awa: weruzgi, nduna, wakazembe na warongozgi wa charu cha Peresiya, wantru wa msumba wa Ereki, Babuloni na Susa mu charu cha Elamu.

¹⁰Wantru wanyakhe awo Osinapara, munthu wakuchindika na wakuzirwa, wakawatorera kuno ndi wamitundu ndipo wakawazengeska mu msumba wa Samariya na ku malo agho ghali mu chigaŵa icho chili ku sirya kwa mronga mu Yufurate.

¹¹Karata iyo wakatuma yikaŵa iyi: “Kwa Karonga Aritaserese. “Kufuma ku wateŵeti winu mu chigaŵa cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate. “Ise tose tikumutauzgani.

¹²“Tikukhumba kumumanyiskani imwe karonga, kuti waYuda awo wakafuma uko kwiza kuno, wafika ku Yerusalemu, ndipo wayamba kuzengaso msumba ura wa chigaruka na wakuzura na ubendezi. Wakuzenga malinga gha msumba ndipo wali pafupi kumarizga lufura lwakhe.

¹³“Sono chimanyikwe ichi kwa karonga kuti usange msumba uwu wazengekaso ndipo malinga ghakhe ghamarizgika, ndiko kuti wantru warekenge kupereka msonkho wa pa katundu wakupangika mu charu, msonkho wa munthu, na

msonkho wa katundu wakufumira kuwaro kwa charu. Ntheura msonkho wa karonga uti uchepenge.

¹⁴Sono pakuti ise tili pasi pa karonga, nchakwenerera chara kuti ise tiwone karonga wakuyuyurika. Ntheura tikutuma uthenga uwu kuti timumanyiskani imwe karonga.

¹⁵Ntheura sono penjererani mu Buku la Midauko ya âwasekuru âwinu, ndipo muti musange kuti msumba uwu ngwa chigaruka, na wakusuzga ku âwakaronga na ku nduna za vigâwa. Ukaâwa msumba wachigaruka kufuma papo kale ndipo ndicho chifukwa ukabwangandulika.

¹⁶Tikumumanyiskani imwe karonga kuti usange msumba uwu wazengeka ndipo malinga ghakhe ghamarizgika, imwe kuti muti muâwengeso na chilichose chara mu chigâwa cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate.”

¹⁷“Karonga wakazgora karata yira mwa ntheura: “Kwa Rehumu mukuru wa chigâwa, Shimushayi mulembi, na âwanyinu wose awo âwakukhara mu msumba wa Samariya na mu chigâwa chose cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate, nkhumutauzgani.

¹⁸“Karata uyo mukatitumira wali kutanthaulika ndipo wali kuâwazgika panthazi pane.

¹⁹Nkhulangula kuti âwabenjerere makora ndipo nadi kwasangika kuti âwanthu âwa msumba uwu, kufuma papo kale âwâwa âwakuwukira âwakaronga ndipo uchigaruka na vivulupi vyachitikanga nadi.

²⁰Yerusalemu wakaâwa na karonga âwankhongono ndipo wakawusanga chigâwa chose cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate. âwanthu âwakaperekanga msonkho wa pa katundu wakupangika mu charu, msonkho wa munthu, na msonkho wa katundu wakufumira kuwaro kwa charu.

²¹Ntheura muâwike languro ku âwanthu âwa mwakuti âwareke mlimo wakuzengaso msumba uwo mpaka apo ndizamkuâwalangulira kuti wazenge.

²²Mungaziwulikanga chara kureka kuâwalangula kuti âwareke kuzenga. Kasi chingâwa chifukwa uli kuti kwananga uku kukule mpaka kupweteke karonga?”

²³Para karata wa Karonga Aritaserese wakaâwazgika panthazi pa Rehumu mukuru wa chigâwa, mulembi Shimushayi na panthazi pa âwanyawo, mwaluâwiro âwakaruta ku âwaYuda ku Yerusalemu ndipo âwakaâwachichizga na nkhongono zose kuti âwareke kuzenga msumba.

Mlimo wa kuzenga Nyumba ya Chiuta ukwambaso

²⁴Ntheura mlimo wakuzenga Nyumba ya Chiuta mu Yerusalemu ukarekeka, mpaka mu chirimika cha chiwiri cha kuwusa kwa Karonga Dariyusi wa charu cha Peresiya.

Ezira 5

¹Nchimi Hagayi na Zakariya mwana wa Ido âwakamba kuchima ku âwa Yuda awo âwakakharanga mu charu cha Yuda na mu Yerusalemu mu zina la Chiuta wa Israele uyo wakaâwusanga.

²Penepapo Zerubabele, mwana wa Shatiyele, na Yesuwa, mwana wa Yozadaki, pakovwirika na nchimi za Chiuta zira, âwakamba kuzengaso Nyumba ya Chiuta mu Yerusalemu.

³Pa nyengo yeneiyo Tatenayi, mukuru wa chigaâwa cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate, Shetara Bozenayi na âwanyawo âwanyakhe âwakiza ndipo âwakafumba âwakati, “Kasi ndi njani uyo wakamuzomerezgani kuti muzenge Nyumba ya Chiuta iyi na kuyiwezgeramo?”

⁴Âwakâwfumbaso kuti, “Kasi mazina gha âwanthu awo âwakazenganga nyumba yira âwakaâwa njani?”

⁵Kweni Chiuta wakaâwawonanga âwararaâwarara âwaYuda âwara ndipo âwakâwarekeska chara kuzenga Nyumba ya Chiuta, mpaka âwakalemba karata kwa Dariyusi na kupokera zgoro lakhe.

⁶Karata iyo Tatenayi mukuru wa chigaâwa cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate, Shetara Bozenayi na âwanyawo âwanyakhe awo âwakaâwa nduna zakhe zikalembra Dariyusi ndi iyi.

⁷Karata yira yikaâwa na mazgu agha: Kwa Karonga Dariyusi. Tikumutauzgani.

⁸Tikumumanyiskani imwe karonga kuti ise tikaruta mu chigaâwa cha Yuda, ku Nyumba ya Chiuta mukuru. Nyumba iyi yikuzengeka na mawe ghakurughakuru ndipo mathabwa ghakuâwikika mu viliâwa. Mlimo ukuchitika na phamphu chomene ndipo ukwenda makora.

⁹“Tikaâwfumba âwararaâwarara âwara kuti, ‘Kasi ndi njani uyo wakamuzomerezgani kuti muzenge Nyumba ya Chiuta iyi na kuyiwezgeramo?’

¹⁰Tikaâwfumbaso mazina ghawo mwakuti tilembe mazina gha âwarongozgi âwawo kuti imwe mughamanye.”

¹¹“Zgoro lawo kwa ise likaâwa ili: “ ‘Ise ndise âwateâweti âwa Chiuta wa kuchanya na pasi, ndipo tikuzengaso Nyumba ya Chiuta iyo yikazengeka kale na kale na karonga mukuru wa Israele na kuyimarizga.

¹²Kweni chifukwa chakuti âwasekuru âwithu âwakakwiyiska Chiuta wa kuchanya, iyo wakaâwapereka mu mawoko gha Nebukadinezara muKaladeya, karonga wa Babuloni. Iyo ndiyo wakabwangandula Nyumba ya Chiuta ndipo ndiyo wakaâwatorera âwanthu ku charu cha Babuloni, kuâwa âwamikori.’ ”

¹³Kweni Karonga Kirusi wa charu cha Babuloni, mu chirimika chakudanga cha kuwusa kwakhe, wakalangula kuti Nyumba iyi ya Chiuta yizengekeso.

¹⁴Ndipo viteŵetero vya golide na vya siliva vya Nyumba ya Chiuta ivyo Nebukadinezara wakatora mu Nyumba ya Chiuta mu Yerusalem na kwiza navyo mu nyumba ya chiuta wa ku Babuloni, Karonga Kirusi wakavitoraso na kuviperekwa Sheshibazara uyo wakamwimika kuŵa nduna.

¹⁵Karonga wakati kwa iyo, “Tora viteŵetero ivi, urute navyo ndipo ukaviŵike mu Nyumba ya Chiuta mu Yerusalem. Nyumba ya Chiuta yikazengekeso pa malo ghakhe.”

¹⁶Ntheura Sheshibazara wakiza na kuŵika lufura lwa Nyumba ya Chiuta mu Yerusalem ndipo kufuma pa nyengo yeneyira mpaka sono Nyumba ya Chiuta yichali kuzengeka ndipo yindamarizgike.

¹⁷Ndipo usange chingamuŵirani chiweme imwe karonga, zomerezgani kuti âwanthu âwabenjerere mu Mabuku gha Midauko gha âwa karonga kweneuko ku Babuloni kuti âwawone usange nadi Karonga Kirusi wakalangula kuti Nyumba ya Chiuta yizengekeso mu Yerusalem. Ndipo pamanyuma, imwe karonga mutimanyiske na za udumuliro winu pa makani agha.

Ezira 6

Languro la Karonga Kirusi likusangika

¹Karonga Dariyusi wakalangula kuti âwanthu âwabenjerere mu Mabuku gha Midauko gha âwakaronga agho ghakasungika ku Babuloni.

²Ndipo ku msumba wa Ekibatana, msumba wa ufumu, mu chigâwa cha Mediya, chikasangika chikarata chakuzingika umo mukalembe ka mazgu ghakuti: Chikumbusko:

³“Karonga Kirusi, mu chirimika chakudanga cha kuwusa kwakhe, wakaperekwa languro ili pa vya Nyumba ya Chiuta mu Yerusalem: “ ‘Nyumba ya Chiuta yizengekeso kuŵa malo gha kuperekero sembe zakupambanapambana ndiposo na sembe zakocha. Nyumba ya Chiuta yikâwe mamita 27 mu utali ndiposo mamita 27 mu ufupi.

⁴Nyumba yizenge na mizere yitatu ya mawe ghakurughakuru na mzere umoza wa mathabwa ndipo ndarama za mlimo uwu zifumenge ku thumba la vyuma vya karonga.

⁵Viteŵetero vya golide na siliva vya Nyumba ya Chiuta ivyo Nebukadinezara wakatora mu Nyumba ya Chiuta mu Yerusalem kwiza navyo ku Babuloni, vikwenera kuwerera. Vyose viwerere ku Yerusalem, chilichose pa malo ghakhe mu Nyumba ya Chiuta.’ ”

Karonga Dariyusi wakulangula kuti mlimo urutilire

⁶“Ntheura iwe Tatenayi mukuru wa chigâwa ku sirya kwa mronga wa Yufurate, pamoza na Shetara Bozenayi na âwararaâwarara âwanyinu, mufumeko uko.

⁷Mureke kutimbanizga mlimo wakuzenga Nyumba ya Chiuta. Muyireke nduna ya charu cha Yuda pamoza na âwarara âwa Yuda, ndiwo âwazenge Nyumba ya Chiuta pa malo ghakhe.

⁸“Ndipo nkhalangula pa icho mukwenera kuâwachitira âwararaâwarara âwa âwaYuda âwa mwakuti Nyumba ya Chiuta iyi yizengekeso. Ndarama zakuzengera Nyumba iyi zifumire ku thumba la vyuma vya karonga ndipo zipereke zose kwambula kuchedwa. Zeneizi ndizo ndarama izo zikafuma ku msonkho wa âwanthu âwa ku chigâwa cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate mwakuti mlimo ureke kwimilira.

⁹Chose icho chikukhumbikwa kuâwa sembe yakocha kwa Chiuta wa kuchanya, manyi ndi nkhambako yichoko, mberere zanarume, âwana-mberere na âwapepe, tirigu, muchere, vinyo na mafuta kwakuyana na umo âwasofi awo âwali ku Yerusalemu âwakakhumbira, muâwapenge zuâwa na zuâwa kwambula kutondeka.

¹⁰Vyeneivi vikwenera kuchitika mwakuti âwaperekenge sembe za sungu liweme kwa Chiuta wa kuchanya ndiposo warombenge karonga na âwana âwakhe kuti waâwe na umoyo utali.

¹¹“Ndiposo ndalangula kuti usange munthu yunji wati wasinthe languro ili, muchiko wa nyumba yakhe usoroloke ndipo iyo wakwezgeke na kumupayika penepapo. Ndipo nyumba yibwangandilike na kuâwa chizara.

¹²Chiuta uyo wali kuzgora Yerusalemu kuâwa malo gha kuthuwuskirapo zina lakhe, waparanye karonga panji munthu waliyose uyo wati wasinthe languro ili panji kupankhura Nyumba iyi ya Chiuta mu Yerusalemu. Ine Dariyusi, ndine ndalangula ntheura. Munthu waliyose wakwenera kulisunga languro ili.”

Nyumba ya Chiuta yikumarizgika na kupatuliskika

¹³Ntheura kwakuyana na languro la Karonga Dariyusi ilo wakatuma, Tatenayi mukuru wa chigâwa cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate, na Shetara Bozenayi na âwanyawo âwanyakhe âwakapulikira languro lira.

¹⁴Ntheura âwarara âwa âwaYuda âwakarutilira kuzenga ndipo vinthu vikaâwayendera makora kwizira mu uchimi wa nchimi Hagayi na Zakariya mwana wa Ido. Ndipo âwakamara kuzenga Nyumba yira kwakuyana na umo Chiuta wa Israele wakalangulira ndiposo nga ndi umo Kirusi, Dariyusi na Aritaserese, âwakaronga âwa charu cha Peresiya wakalangulira.

¹⁵Âwakamara kuzenga Nyumba ya Nyumba yira pa zuâwa la chitatu la mwezi wa Adara mu chirimika cha chinkhonde na chimoza cha kuwusa kwa Karonga Dariyusi.

¹⁶Penepapo wâlsraele, wâsofi, wâLevi ndiposo na wose aâwa âkawera kufuma ku umikori wakâwa na chiphikiro cha kupatuliskira Nyumba ya Chiuta na chimwemwe chikuru.

¹⁷Kuti wâyipatule Nyumba ya Chiuta yira, wânthu âkakapereka nkhambako 100, mberere zanarume 200, wâna-mberere 400 kuâwa sembe zakocha ndiposo wapepe 12 kuâwa sembe ya zakwananga za wâlsraele wose kwakuyana na unandi wa mafuko gha Israele.

¹⁸Ndipo wakâwika wâsofi mu vigâwa vyawo, wâLevi nawo mu ndondomeko yawo kuti wachitenge mlimo wa chisopo cha Chiuta mu Yerusalemu nga ndi umo kuli kulembekera mu Buku la Mozesi.

Chiphikiro cha Paska

¹⁹Pa zuâwa la 14 la mwezi wakudanga, wose awo âkawera kufuma ku umikori wakachita chiphikiro cha Paska.

²⁰Wâsofi na wâLevi wakajitzga ndipo wose wakâwa wâmbula kaheni kalikose. Ntheura wakâwakomera wâna-mberere wâ Paska wose awo âkawera kufuma ku umikori ndiposo na wâsofi wanyawo na iwoâwene.

²¹Sembe ya Paska yira yikaryeka na wânthu aâwa: Wâlsraele wose awo âkawera kufuma ku umikori, na wose awo wakajipatula ku maukazuzi gha wâmitundu awo wakâwa mu charu ndipo wâkiza kuti wâsope FUMU, Chiuta wa Israele.

²²Na chimwemwe chikuru, wakâwa na chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo pa mazuâwa ghankhonde na ghawiri, chifukwa FUMU yikawâzuzga na chimwemwe pakuzgora mtima wa karonga wa charu cha Asiriya kuti wâwatemwe ndipo na kuwawwira pa mlimo wa kuzenga Nyumba ya Chiuta, Chiuta wa Israele.

Ezira 7

Ezira wâkufika mu Yerusalemu

¹Sono pamanyuma pa vinthu vyeneivi, pa nyengo ya kuwusa kwa Aritaserese, karonga wa charu cha Peresiya, kukaâwa munthu yunji zina lakhe Ezira. Iyo wakaâwa mwana wa Seraya, mwana wa Azariya, mwana wa Hilikiya,

²mwana wa Shalumu, mwana wa Zadoki, mwana wa Ahitubu,

³mwana wa Amariya, mwana wa Azariya, mwana wa Merayoti,

⁴mwana wa Zerahiya, mwana wa Uzi, mwana wa Buki,

⁵mwana wa Abishuwa, mwana wa Finehasi, mwana wa Eleyazara, mwana wa musofi mukuru Aroni.

⁶Ezira uyu wakiza mu Yerusalemu kufuma ku Babuloni. Iyo wakaŵa mulembi, nkhwantha mu Dango la Mozesi leneilo FUMU, Chiuta wa Israele wakapereka. Karonga wakamupa vyose ivyo iyo wakaromba, pakuti woko la FUMU Chiuta wakhe likâwa pa iyo.

⁷Ezira wakiza ku Yerusalemu pamoza na ūalsraele ūanji, ūasofi, ūLevi, ūimbi ūa zisumu, ūalinda ūa pa vipata na ūateŵeti ūa Nyumba ya Chiuta mu chirimika cha chinkonde na chiŵiri cha kuwusa kwa Karonga Aritaserese.

⁸Ezira wakafika mu Yerusalemu mu mwezi wa chinkonde mu chirimika cha chinkonde na chiŵiri cha kuwusa kwa karonga.

⁹Ezira wakamba ulendo wakhe kufuma ku charu cha Babuloni pa zuŵa lakudanga la mwezi wakudanga ndipo wakafika ku Yerusalemu pa zuŵa lakudanga la mwezi wa chinkonde pakuti woko la uchizi la Chiuta wakhe likâwa pa iyo.

¹⁰Pakuti Ezira wakajipereka kuŵazga marango gha FUMU na kughachita. Wakaghasambizganga vilayizgo na maweruzgo ghose mu charu cha Israele.

Karata uyo Aritaserese wakapereka kwa Ezira

¹¹Agha ndi mazgu agho ghakalembeka mu karata iyo Karonga Aritaserese wakapereka kwa musofi Ezira, ndiposo mulembi uyo wakaŵa nkhwantha mu marango gha FUMU na vilayizgo vyakhe ku ūalsraele.

¹²Pakulemba wakati: "Kufuma kwa Aritaserese, karonga wa ūakaronga. "Kwa musofi Ezira, mulembi wa marango gha Chiuta wa kuchanya. "Nkhukutauzga.

¹³"Sono nkhulangula kuti muIsraele waliyose mu charu cha ufumu wane, manyi ndi musofi panji muLevi uyo wakukhumba kuruta ku Yerusalemu pamoza namwe, wangaruta.

¹⁴Iwe watumika na karonga pamoza na nduna zakhe zinkonde na ziŵiri kuya kawona umo vinthu viliri mu charu cha Yuda na mu msomba wa Yerusalemu kwakuyana na marango gha Chiuta wako agho uli nagho.

¹⁵Uyegheso vyawanangwa vya siliva na vya golide ivyo karonga na nduna zakhe ūapereka kwa Chiuta wa Israele uyo chikhazi chakhe chili mu Yerusalemu.

¹⁶Uyegheso siliva na golide yose uyo uti umusange mu chigaŵa chose cha Babuloni pamoza na vyakupereka ivyo ūalsraele na ūasofi ūakapangana kupereka mu wanangwa kuti wazengere Nyumba ya Chiuta wawo mu Yerusalemu.

¹⁷"Ntheura na ndarama zeneizi ukagule nkhambako, mberere zanarume, ūanamberere pamoza na ufu wa sembe na vyakumwa vyakhe ndipo ukavipereke kuŵa sembe pa jochero la Nyumba ya Chiuta winu mu Yerusalemu.

¹⁸“Siliva na golide uyo wamkukharapo, ungamanya kuchitira kanthu kose ako iwe na wabali wako mwawona kuti nkhakwenerera kwakuyana na khumbo la Chiuta winu.

¹⁹Viteŵetero ivyo vili kuperekka ku mlimo wa Nyumba ya Chiuta wako ukavipereka panthazi pa Chiuta ku Yerusalem.

²⁰Ndipo chilichose icho ncha kukhumbikwa mu Nyumba ya Chiuta wako icho ukuchiwona kuti nchakwenerera, ungamanya kuya kagula na ndarama za kufumira mu thumba la vyuma vya karonga.

²¹“Sono ine Karonga Aritaserese nkhulangula ūwasungi-chuma wose ūa chigâwa cha ku sirya kwa mronga wa Yufurate kuti: chose icho Ezira musofi wa Chiuta, na mulembi wa marango gha Chiuta wa kuchanya wati wakhumbenge kwa imwe, mumupe luŵiro.

²²Manyi wakhumbenge makilogiramu gha siliva 3,400, tirigu wakukwana makilogiramu 10,000, vinyo wakukwana malita 2,000, mafuta gha olive ghakukwana malita 2,000 ndipo na muchere unandi waka, mumupe.

²³Chose icho chalangurika na Chiuta wa kuchanya, chichitike mwaluwîro pa Nyumba ya Chiuta mzire ukari wa Chiuta wize pa ufumu wa karonga na pa ūana ūakhe.

²⁴Tikumumanyiskaniso kuti nchakuzomerezgeka chara kupoka msonkho wa pa katundu wakupangika mu charu, msonkho wa munthu, na msonkho wa katundu wakufumira kuwaro kwa charu kufuma ku ūwasofi, ūaLevi, ūimbi ūa zisumu, ūalinda ūa pa vipata, ūateŵeti ūa mu Nyumba ya Chiuta nga ndi ūateŵeti ūanyakhe ūa mu Nyumba ya Chiuta.

²⁵“Iwe Ezira, kwakuyana na vinjeru vya Chiuta wako ivyo uli navyo, wimike nduna na ūeruzgi kuti ūeruzgenge mirandu yose ya ūanthu ūa ku sirya kwa mronga wa Yufurate. ūanthu aŵa ūaŵe ūakumanya marango gha Chiuta wako, ndipo waliyose uyo wakughamanya chara marango agha, umusambizge.

²⁶Munthu yose uyo wati wapulikirenge chara marango gha Chiuta wako, panji marango gha karonga, weruzgike luŵiro. Wakwenera kulangika na chilango cha nyifwa panji kuchimbizgika mu charu, panji kumupoka katundu panji kumuŵika mu gadi.”

Ezira wakurumba Chiuta

²⁷Warumbike FUMU, Chiuta wa ūasekuru ūithu uyo waŵikamo chinthu ichi mu mtima wa karonga kuti watozge Nyumba ya Chiuta mu Yerusalem.

²⁸Iyo warutizga chisungusungu chakhe kwa ine panthazi pa karonga na nduna zakhe ndiposo ūarongozgi ūakhe ūankhongono. Nkhankhwima mtima pakuti woko la FUMU, Chiuta wane likaŵa pa ine ndipo nkhaŵawunganya pamoza ūakuruŵakuru ūa charu cha Israele kuti ūarute nane.

Ezira 8

Ŵanthu awo ūkawera kufuma ku Babuloni

- ¹Mazina gha ūarongozgi ūa mbumba awo ūali kulembeka mu ndondomeko, ūneawo ūkiza pamoza nane kufuma mu charu cha Babuloni pa nyengo ya kuwusa kwa Karonga Aritaserese ndi agha:
- ²Gerishomu, wa mbumba ya Finehasi, Daniyele, wa mbumba ya Itamara, Hatushi, wa mbumba ya Davide,
- ³wa mbumba ya Shekaniya, wa fuko la Davide, Zakariya, wa mbumba ya Paroshi. Iyo wakalembe ka pamoza na ūanthu ūanyakhe ūakukwana 150.
- ⁴Eliyehoyenayi mwana wa Zerahiya wa mbumba ya Pahati Mowabu. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 200.
- ⁵Shekaniya mwana wa Yahaziyele wa mbumba ya Zatu. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 300.
- ⁶Ebedi mwana wa Yonatani wa mbumba ya Adini. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 50.
- ⁷Yeshaya mwana wa Ataliya wa mbumba ya Elamu. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 70.
- ⁸Zebadiya mwana wa Mikayele wa mbumba ya Shefatiya. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 80.
- ⁹Obadiya mwana wa Yehiyele wa mbumba ya Yowabu. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 218.
- ¹⁰Shelomiti mwana wa Yosifiya wa mbumba ya Bani. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 160.
- ¹¹Zakariya mwana wa Bebayi wa mbumba ya Bebayi. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 28.
- ¹²Yohanani mwana wa Hakatani wa mbumba ya Azigadi. Pamoza nayo pakâwa ūanthu ūanyakhe 110.
- ¹³Elifeleti, Yeuyele na Shemaya ūa mbumba ya Adonikamu. Iwo ūkiza pamanyuma. Pamoza nawo pakâwa ūanthu 60.
- ¹⁴Utayi na Zakuru wa mbumba ya Bigivayi. Pamoza nawo pakâwa ūanthu ūanyakhe 70.

Ezira wakusankha ūaLevi kuti ūateŵetenge mu Nyumba ya Chiuta

¹⁵Nkhaŵawunganya wānthu pa mronga uwo ukukafika mpaka ku chikaya cha Ahava ndipo tikakhara mu misasa pa malo ghara mazuŵa ghatatu. Para nkhwawona wānthu na wāsofi, nkhasanga kuti wā fuko la Levi palije.

¹⁶Ntheura nkhatuma wānthu kuti wākacheme Eliyezere, Ariyele, Shemaya, Elinatani, Yaribu, Elinatani, Natani, Zakariya na Meshulamu wārongozgi wākumanyikwa. Nkhachemeso Yoyeribu na Elinatani weneawo wākawā wānthu wākusambira.

¹⁷Nkhaŵatuma wānthu wāra kwa Ido, mukuru wa malo ghara agho ghakachemeka Kasifiya. Nkhaŵaphalira mazgu ghakuti wākayowoye kwa Ido pamoza na wānyakhe awo wākawā wāteŵeti wā Nyumba ya Chiuta pa Kasifiya, mwakuti wātitumireko wāteŵeti mu Nyumba ya Chiuta withu.

¹⁸Pakuti woko la uchizi la Chiuta withu likawā pa ise, wākiza nayo Sherebiya munthu wa vinjeru wa mphapu ya Mali, wa fuko la Levi, mulIsraele mwenecho pamoza na wāna wākhe na wāna wānyakhe 18.

¹⁹Wakizaso na Hashabiya pamoza na Yeshaya wa mphapu ya Merari pamoza na wāna wānyakhe ndiposo na wāna wākukwana 20.

²⁰Wakatiziraso na wāteŵeti 220 wā mu Nyumba ya Chiuta awo Davide na nduna zakhe wākimika kuti wāteŵeterenge wāLevi. Mazina ghawo ghose gha kalembeka.

Ezira wakurongozga wānthu pakuziŵizga na pakuomba

²¹Kwenekura pa mronga wa Ahava nkhapharazga ku wānthu kuti tiziŵizge kurya mwakuti tijiyuyure panthazi pa Chiuta withu, ku muromba kuti watendeske makora, ise, wāna wāthu pamoza na katundu withu yose.

²²Pakuti nkhaŵa na soni kuomba kwa karonga kuti watipe mpingo wa wāsilikari na mahachi kuti ghativikirirenge ku wārwani wāthu mu nthowa chifukwa tikamuphalira karonga kuti, “Nkhongono ya Chiuta withu yili pa wose awo wākupenja iyo, kweni ukari wākhe ukwimikana na wose awo wākumukana.”

²³Ntheura tikaziŵizga vyakurya ndipo tikamuŵeyerera Chiuta withu kuti watendeske makora ndipo wakapulika kuŵeya kwithu.

Vyawanangwa vyā Nyumba ya Chiuta

²⁴Ntheura nkhapatulapo wāsofi wāraraŵarara 12 aŵa: Sherebiya na Hashabiya ndiposo na wābali wāwo khumi.

²⁵Penepapo nkhapima uzitu wa siliva na wa golide na wa viteŵetero ivyo karonga, nduna zakhe, wārongozgi wākhe na wālIsraele wose awo wakawāpo wākapereka ku Nyumba ya Chiuta withu.

²⁶Nkhavipima vyose na kuŵapa mu mawoko ghawo: siliva wa matani 25, viteŵetero vya siliva vya makilogiramu 70 golide wa makilogiramu 3,400,

²⁷ŵadira ūa golide 20 gha makilogiramu 8 na hafu, na viteŵetero viŵiri vya mkuŵa wakuŵala, wakuzirwa nga ndi golide.

²⁸Ndipo nkhati kwa iwo, "Imwe muli ūakupatulika kwa FUMU, ndipo viteŵetero ivi navyo nvyakupatulika. Siliva na golide uyu ndi vyakuperekeka mu wanangwa kwa FUMU, Chiuta wa ūasekuru ūinu.

²⁹Ntheura muviŵike na kuvisungilira makora mpaka nyengo iyo vyamkupimikira mu vipinda vya Nyumba ya FUMU mu Yerusalem panthazi pa ūasofi ūararaŵarara, ūLevi ndiposo na ūararaŵarara mu ūawiskewokuru ūIsraele ku Yerusalem."

³⁰Penepapo ūasofi na ūLevi ūakapokera siliva, golide na viteŵetero vyakupatulika vira ivyo vikapimika kuti vitorekere ku Nyumba ya Chiuta mu Yerusalem.

Ulendo wa ku Yerusalem

³¹Pa zuŵa la 12 la mwezi wakudanga, tikawuka ulendo withu kufuma pa mronga wa Ahava kuruta ku Yerusalem. Ndipo Chiuta withu wakâwa nase, wakatithaska ku ūarwani ūwithu na ku vigewenga ivyo vikatikhazga mu nthowa.

³²Tikafika mu Yerusalem ndipo tikapumulapo mazuŵa ghatatu.

³³Ntheura pa zuŵa la chinayi tikaruta ku Nyumba ya Chiuta ndipo tikapima siliva, golide na viteŵetero panthazi pa musofi Meremoti mwana wa Uriya. Pamoza nayo pakaŵa Eleyazara mwana wa musofi Finehasi na ūLevi ūâwiri, Yozabadi mwana wa Yeshuwa na Nowadiya mwana wa Binuyi.

³⁴Vyose vikapendeka na kupimika uzitu wakhe ndipo chilichose chikalembeka nyengo yeneyira.

³⁵Pa nyengo yeneyira awo ūakawera kufuma umikori ūakapereka sembe yakocha kwa Chiuta ūIsraele. Nkhambako izo zikaperekera ūIsraele wose zikaŵa 12. Mberere zanarume zikaŵa 96. Ūana-mberere ūkâwa 77. Ndipo ūakaperekaso ūapepe 12 kuŵa sembe ya zakwananga zawo. Sembe yose yikaperekaka kwa FUMU nga ndi sembe yakocha.

³⁶Ūakaperekaso karata iyo karonga wakaŵapa kuti ūakapereke ku ūmiliri ūa karonga na nduna za chigaŵa izo zikakharanga ku sirya kwa mronga wa Yufurate ūenawo pamanyuma ūakapereka wovwiri ku ūYuda na pa mlimo wa pa Nyumba ya Chiuta.

Ezira 9

Nthengwa pakati pa ūYuda na ūamitundu

¹Vinthus vyose ivi vikati vyachitika, warongozgi wa walsraele wakiza kwa ine ndipo wakati, "Walsraele, wasofi na waLevi kuti wapatukako ku wenecharu na maukazuzi ghawo chara. Iwo wakuchita ivyo waKanani, waHiti, waPerezi, waYebusi, waAmoni, waMowabu, waEguputo na waAmori wakuchita.

²Walsraele wanyakhe wali kutorapo wanji mu wana wanakazi wa wamitundu kuwa wawoli wawo na wa wana wawo. Ntheura mtundu wakupatulika wasazgikana na wenecharu. Mu kuwura kugomezgeka uku, warongozgi na wararara warara ndiwo wali panthazi."

³Para nkhati ndapulika ichi, nkhapharura malaya na chakudika chane ndipo nkhakwenyura sisi ku mutu na mwembe ndipo nkhakhara pasi wakuzukuma.

⁴Nkhakhara pasi penepara wakuzukuma mpaka nyengo ya kuperekera sembe na mise. Ntheura wantru wakamba kuwungana kuzingirizga ine, wose awo wakopanga wati wapulika mazgu gha Chiuta wa Israele chifukwa chakuwura kugomezgeka kwa awo wakawera ku umikori.

⁵Ndipo pa nyengo ya kuperekera sembe ya na mise, nkhawuka kufuma apo nkhakwe wekeranga uku malaya na chidiko chane vyaparuka. Nkhajikama na kutambazura mawoko ghane kwa FUMU, Chiuta wane.

⁶Nkharomba nkhati, "Mwe Chiuta wane, ine ndili na soni na chitima kuti ndinuskire chisko chane kwa imwe Chiuta wane, chifukwa zakwananga zithu zakura, zajumpha na mitu yithu wuwo ndipo majuvyo ghithu ghakura kuya kafika kuchanya.

⁷Kufuma mu mazuwa gha wasekuru withu mpaka sono, majuvyo ghithu ghawa ghakuru chomene. Chifukwa cha zakwananga zithu, ise na wakaronga withu na wasofi withu taperekeka mu mawoko gha wakaronga gha vyaru vira kuti tikomeke na lupanga na kutizgora wamikori, kutiskogha katundu na kutikhozga soni nga ndi umo kuliri muhanya uno.

⁸"Kweni sono pa kanyengo kachoko aka imwe FUMU, Chiuta withu, mwa wa lusungu kwa ise pakutirekako wamoyo ndipo mwatipa chikhazi mu malo ghinu ghakupatulika. Imwe mwangweruska maso ghithu na kutipamphuska mu uzga withu.

⁹Nangauli tili wazga, kweni imwe Chiuta withu kuti mukutisida mu umikori withu chara kweni mwatichitira chisungusungu panthazi pa wakaronga wa charu cha Peresiya. Mwatipa umoyo uphya kuti tizengeso Nyumba yinu imwe Chiuta withu na kunozgaso mahami ghinu. Imwe ndimwe chivikiriro chithu mu charu cha Yudeya na mu Yerusalem.

¹⁰"Ndipo sono, imwe Chiuta withu, kasi tingayowoya vichi pa ichi? Pakuti ise taghasida marango ghinu,

¹¹gheneagho mukapereka kwizira mu nchimi na wateweti winu. Imwe mukati, 'Charu icho mukuyako kuya kachihara ndi charu chakukazuzgika na maubendezi gha wenecharu na maukazuzi agho wakuchita, gheneagho ghazuzga charu chose na vya nthontho vyeneivi.

¹²Ntheura mungatezgangako wana winu wanakazi ku wana wawo wanarume chara, nesi wana wawo wanakazi kuti watoreke na wana winu wanarume. Mureke kuzomerezgana nawo vya mutende panji nesi usambazi wawo, mwakuti muwe wankhongono, na kurya viweme vya mu charu chira, na kuchirekera wana winu kuti chiwe chiharo chawo kwa muyirayira.'

¹³"Icho chachitika kwa ise ndi chifukwa cha machitiro ghithu ghaheni na majuvyo ghithu ghakuru. Ndipouli imwe Chiuta withu mwatilanga pachoko chomene kuruska ukuru wa kwananga kwithu, ndipo mwatizomerezga kuti tikhare wamoyo nga ndi umo tiliri sono.

¹⁴Kasi sono tinangirengeso marango ghu pakutorerana na wantru awo wakuchita maukazuzi gha ntheura? Asi mphanyi mwangutikaripira na kutimara kwambula kusidapo nanga njumoza kuwa wamoyo.

¹⁵Mwe FUMU, Chiuta wa Israele, ndimwe warunji pakuti ndise pera wakukharako weneawo waphokwa, nga ndi umo kuliri muhanya uno. Wonani tili panthazi pinu na kwananga kwithu, mwakuti pa chifukwa ichi palije na munthu yumoza uyo wangima panthazi pinu."

Ezira 10

Kumarizga nthengwa pakati waYuda na wamitundu

¹Apo Ezira wakarombanga na kuzomera kwananga, kulira na kujiponya pasi panthazi pa Nyumba ya Chiuta, wumba ukuru wa walsraele, wanarume, wanakazi na wana wakawunganya kumuzingirizga. Iwo nawo wakaliranga chomene.

²Penepapo Shekaniya mwana wa Yehiyele, yumoza wa mphapu ya Elamu wakati kwa Ezira, "Tamwanangira Chiuta withu pakutora wanakazi wachilendo kufuma mu wenecharu. Kweni nanga kunga wa ntheura chigomezgo chichali waka mwa Israele.

³Ntheura sono tiyeni tichite phangano na Chiuta withu, tiwawezge wanakazi wose awa pamoza na wana wawo kwakuyana na urongozgi winu sekuru wane, na wa awo wakopa marango gha Chiuta withu. Ivi vichitike kwakuyana na marango.

⁴Ntheura wuka iwe Ezira! Iyi ndi nchito. Ise tili nawe pamoza. Sono khwima mtima na kuchita mlimo uwu."

⁵Penepapo Ezira wakawuka ndipo wakatora âwasofi âwararaâwarara, âaLevi na âwIsraele wose na kuâwarapiska kuti âachite nga ndi umo Shekariya wakuyowoyerwa. Penepapo wose âwakarapa.

⁶Ezira wakafumamo mu Nyumba ya Chiuta, wakaruta ku chipinda cha Yehohanani mwana wa Eliyashibu. Apo wakaâwa kwenekura, wakaryako chakurya chara panji kumwako maji pakuti wakatengeranga chifukwa chakuwura kugomezgeka kwa awo âwakawera kufuma ku umikori.

⁷Ndipo mazgu ghakapharazgika mu charu chose cha Yuda na mu msumba wa Yerusalemu kuti wose awo âwawerako ku umikori âwawungane mu Yerusalemu.

⁸Yose uyo wakutondeka kufika pa mazuâwa ghatatu, kwakuyana na udumuliro wa âwarongozgi na âwarara, katundu wakhe yose wati wapokeke ndipo iyomwene wati wapatulikeko ku wumba wa awo âwali kuwerako ku umikori.

⁹Wanthu wose mu charu cha Yuda na cha Benjamini âwakawungana mu Yerusalemu mu mazuâwa ghatatu. Ukaâwa mwezi wa chinkhonde na chinayi pa zuâwa la 20 la mwezi. Wanthu âwara âwakawungana pa baraza panthazi pa Nyumba ya Chiuta uku âwakumbwambwantha chifukwa cha makani agha ndiposo chifukwa kukaâwa vura yikuru.

¹⁰Penepapo musofi Ezira wakimilira ndipo wakati ku âwanthu âwara, "Mwananga pakujitorera âwanakazi âwachilendo. Mwakuzga uheni wa Israele.

¹¹Sono zomerezgani zakwananga zinu panthazi pa FUMU, Chiuta wa âwasekuru âwinu, na kuchita khumbo lakhe. Mujipatule ku âwenecharu âwa na ku âwanakazi âwachilendo."

¹²Penepapo wumba wose ukazgora na mazgu ghakuru ukati, "Nadi! Vili ntheura, ndipo titi tichite nga ndi umo mwayowoyerwa."

¹³Kweni âwanthu mbanandi ndipo nyengo nayo nja vura. Kuti tingimilira pa mutandasanya chara. Ndiposo iyi ndi nchito ya zuâwa limoza panji ghaâwiri chara, pakuti pa makani agha tananga chomene.

¹⁴âWarongozgi âwithu ndiwo âwâwe âwimiliri âwa wumba wose pa makani agha. Wose awo âwali kutora âwanakazi âwachilendo kufuma ku msumba uwu na uwu, âwize pa nyengo yakwimikika pamoza na âwarara na âweruzgi âwa msumba uliwose. Ichi chichitike mu mpaka ukari wa Chiuta withu ufumeko kwa ise.

¹⁵Yonatani mwana wa Asahele na Yazeya mwana wa Tikiva ndiwo âwakasuska fundo iyi, ndipo Meshulamu na muLevi Shabetayi ndiwo âwakakhözgera.

¹⁶Ntheura âwanthu awo âwakawera ku umikori âwakachita nga ndi umo kukadumulikira. Musofi Ezira wakasora âwanthu awo âwakâwa âwararaâwarara mu mbumba za âwawiskewo, yumoza kufumira mu mbumba yiliyose ndipo wose

wakalembeka mazina. Pa zuŵa lakudanga la mwezi wa khuni ūkakumana kuti wasande makora makani agha.

¹⁷Ndipo pa zuŵa lakudanga la mwezi wakudanga pakati pajumphapo myezi yitatu ūkamarizga kusanda makani gha awo ūkajitorera ūnakazi ūchilendo.

Ŵanthu awo ūkatora ūnakazi ūchilendo

¹⁸Aŵa ndi ūnthu ūa mbumba ya usofi, ūneawo ūkatora ūnakazi ūchilendo: Mu mbumba ya Yeshuwa mwana wa Yozadaki na ūbali ūkhe mukâwa Maaseya, Eliyezere, Yaribu na Gedaliya.

¹⁹Iwo ūkrapangana kuti ūasuzulenje ūwoli ūwalo, ndipo ūkrapereka mberere yanarume kufuma mu mskambo kuŵa sembe ya zakwananga zawo.

²⁰Mu mbumba ya Imere mukâwa Hanani na Zebadiya.

²¹Mu mbumba ya Harimu mukâwa Maaseya, Eliya, Shemaya, Yehiyele na Uziya.

²²Mu mbumba ya Pashuru mukâwa Eliyoyenayi Maaseya, Ishimaele, Netanele, Yozabadi na Elasa.

²³Pa ūLevi pakaŵa: Yozabadi, Shimeyi, Kelaya, uyo wakachemekango Kelita, Petahiya, Yuda na Eliyezere.

²⁴Pa ūimbi ūa zisumu pakaŵa: Eliyashibu. Pa awo ūkalindanga pa chipata cha Nyumba ya Chiuta pakaŵa Shalumu, Telemu na Uri.

²⁵Pa ūlsraele pakaŵa aŵa: Mu mbumba ya Paroshi mukâwa Ramiya, Iziya, Malikiya, Miyamini, Eleyazara, Malikiya na Benaya.

²⁶Mu mbumba ya Elamu mukâwa Mataniya, Zakariya, Yehiyele, Abidi, Yeremoti na Eliya.

²⁷Mu mbumba ya Zatu mukâwa Eliyoyenayi Eliyashibu, Mataniya, Yeremoti, Zabadi na Aziza.

²⁸Mu mbumba ya Bebayi mukâwa Yehohanani, Hananiya, Zabayi na Atilayi.

²⁹Mu mbumba ya Bani mukâwa Meshulamu, Maluki, Adaya, Yashubu, Sheyala na Yeremoti.

³⁰Mu mbumba ya Pahati Mowabu mukâwa Adina, Kelala, Benaya, Maaseya, Mataniya, Bezalele, Binuyi na Manase.

³¹Mu mbumba ya Harimu mukâwa Eliyezere, Ishiya, Malikiya, Shemaya, Simiyoni.

³²Benamini, Maluki na Shemariya.

³³Mu mbumba ya Hashumu mukâwa Matenayi, Matata, Zabadi, Elifeleti, Yeremayi, Manase na Shimeyi.

³⁴Mu mbumba ya Bani mukâwa Maadayi, Amuramu, Uyeli,

³⁵Benaya, Bediya, Keluhi,

³⁶Vaniya, Meremoti, Eliyashibu,

³⁷Mataniya, Matenayi na Yaasu.

³⁸Mu mbumba ya Bani na Binuyi mukâwa Shimeyi,

³⁹Shelemiya, Natani, Adaya,

⁴⁰Makinadebayi, Shashayi, Sharayi,

⁴¹Azarele, Shelemiya, Shemariya,

⁴²Shalumu, Amariya na Yosefe.

⁴³Mu mbumba ya Nebo mukâwa Yeyele, Matitiya, Zabadi, Zebina, Yadayi, Yoyele na Benaya.

⁴⁴Wose aâwa âwakatora âwanakazi âwachilendo ndipo âwakâwasuzula pamoza na âwana âwawo.

Nehemiya

Nehemiya 1

¹Mazgu gha Nehemiya mwana wa Hakaliya ndi agha:

Nehemiya wakwenjerwa na Yerusalem

Mu mwezi wa Kisilevu mu chirimika cha 20 cha kuwusa kwa Karonga Aritaserese, ine nkhaŵa mu nyumba ya ufumu mu msumba wa Susa.

²Ndipo Hanani, yumoza wa ŵabali ŵane, wakiza pamoza na ŵanthu ŵanyakhe kufuma mu charu cha Yuda. Nkhaŵafumba za msumba wa Yerusalem na za ŵaYuda awo ŵakakharapo ŵeneawo kuti ŵakayorekera ku umikori chara.

³Iwo ŵakandizgora ŵakati, “ŵanthu awo ŵakakharapo mu charu, ŵeneawo kuti ŵakayorekera ku umikori chara, ŵali mu suzgo yikuru chomene ndipo ŵakukhozga soni chomene. Linga la Yerusalem liri kubwanganduka, ndipo vipata vyakhe vili kuphya na moto.

⁴Para nkhapulika mazgu agha, nkhakhara pasi na kulira. Nkhatengera kwa mazuŵa ghanandi, ndipo nkhaziŵizga kurya na kuromba panthazi pa Chiuta wa kuchanya.”

⁵Pakuromba nkhati, “Mwe FUMU, Chiuta wa kuchanya, Chiuta mukuru na wakofya, mwaŵeneimwe mukusunga mapangano ghinu na kurongora kugomezgeka kwinu ku awo ŵakupulikira marango ghinu.

⁶Tegherezgani kwa ine ndipo julani maso ghinu kuti mulaŵiske kwa ine, na kupulika malurombo gha nda muteŵeti winu. Nkuromba panthazi pinu muhanya na usiku chifukwa cha ŵateŵeti ŵinu awo ndi ŵanthu ŵinu ŵaIsraele ŵeneawo ŵali kumunangirani. Ndipo ine pamoza na mbumba yane tose tamunangirani.

⁷Tili kumuchitirani vinthu viheni vinandi chomene ndipo tilije kusunga marango ghinu panji nesi malangulo ghinu, nanga ndi maweruzgo ghinu gheneagho mukapereka kwa muteŵeti winu Mozesi.

⁸“Kumbukani mazgu agho mukamulayizga muteŵeti winu Mozesi kuti, ‘Usange mwaŵa ŵambula kugomezgeka ndamkumbininiskirani mukati mu ŵamitundu.

⁹Kweni usange muti muwererenge kwa ine na kusunga marango ghane na kughachita, nangauli ŵanji ŵabalalikana mu charu chose cha pasi, nditi ndiŵawungane kufumira mu charu chose cha pasi na kwiza nawo ku malo agho ndili kughasankha kuŵa chikhazi chakusoperako zina lane.’

¹⁰“ŵaIsraele ndi ŵateŵeti ŵinu ndiposo ŵanthu ŵinu awo muli kuŵawombola na nkhongono yinu yikuru ndiposo na woko linu lankhongono.

¹¹Mwe Fumu, nkhumuŵeyani, tegherezgani khutu linu ku lurombo lwa muteŵeti winu na ku malurombo gha wateŵeti ūwinu awo ūakutemwa kuchindika zina linu. Mundovwire nda muteŵeti winu muhanya uno kuti vinthu vindiŵire makora ndipo karonga uyu kuti waŵe na chiwuravi kwa ine.” Pakuti ine ndanguŵa wakuyegha nkhombo ya karonga.

Nehemya 2

Nehemya wakuruta ku Yerusalemu

¹Kukati kwajumphapo nyengo mu mwezi wa Nisani mu chirimika cha 20 cha kuwusa kwa Karonga Aritaserese, para wateŵeti ūkiza na vinyo, ine nkhatora vinyo yura na kupereka kwa karonga. Ndipo nkhaŵa kuti ndindarongorepo chisko cha chitima panthazi pa karonga.

²Sono karonga wakandifumba wakati, “Kasi nchifukwa uli chisko chako chili na chitima apo kuti warwara chara?” Ichi kuti nchitima chinyakhe chara kweni cha mu mtima. Penepapo nkhatenthema chomene.

³Nkhazgora kwa karonga nkhati, “Karonga muŵe na umoyo utali. Kasi chisko chane chingareka uli kuŵa na chitima apo msomba uko madindi gha ūasekuru ghali, uli kubwanganduka ndipo vipata vyakhe vili kuphya na moto?”

⁴Penepapo karonga wakandizgora wakati, “Kasi icho ukukhumba nchinthusi uli?” Ndipo ine nkharamba kwa Chiuta wa kuchanya.

⁵Nkhazgora karonga nkhati, “Usange chingamukondweskani imwe karonga ndipo usange ine nda muteŵeti winu ndili wakutemweka panthazi pinu, nkharamba kuti munditume ku charu cha Yuda, ku msomba uko madindi gha ūasekuru ghali, mwakuti nkhauzengeso.”

⁶Penepapo karonga, uku wakhara pamoza na fumukazi wakati kwa ine, “Kasi ulendo wako ngwa mazuŵa ghalinga? Ndipo wamkuwera pauli?” Ntheura chikakondweska karonga kundituma ine, ndipo nkhapima nyengo.

⁷Ine nkhati kwa karonga, “Usange chingamukondweskani imwe karonga, mundipe makarata kuti nkhapereke ku nduna za vigâwa izo zili ku sirya kwa mronga wa Yufurate mwakuti zikandizomerezgenge kuperotamo mu vyaru vyawo ndisuke nkhafike mu charu cha Yuda.

⁸Mundipeso karata yinyakhe kuti nkhapereke kwa Asafu uyo wakusunga nkhorongo ya karonga mwakuti wakandipeko makuni, kuti nkhachitire michiko ya vipata vya linga la Nyumba ya Chiuta, na vya linga la msomba ndiposo vya nyumba iyo ndamkukharamo.” Karonga wakandipa vyose ivyo nkharamba pakuti woko la uchizi la Chiuta wane likâwa pa ine.

⁹Ntheura nkhanyamuka ulendo wane, ine pamoza na ūwarongozgi ūwasilikari na ūwasilikari ūwakukwera pa mahachi awo karonga wakandituma nawo.

Nkhenda kapereka makarata agho wakandipa ku ḫarara ḫa vigāwa vyā ku sirya kwa mronga wa Yufurate.

¹⁰Kweni para Sanibalati, wa ku Horoni na mutēeti Tobiya wa fuko la Amoni ḫakapulika ichi, ḫakakwēeka chomene mu mitima kuti munthu yunji wiza kuti wāachitire viweme ḫalsraele.

¹¹Ntheura nkhiza ku msumba wa Yerusalemu ndipo nkhakhara mazūwa ghatatu.

¹²Penepapo na usiku nkhawuka, ine pamoza na ḫanthu ḫachoko waka. Kuti nkhaphalirapo munthu nanga njumoza chara icho Chiuta wane wakahūirizga mu mtima wane kuti ndiwuchitire msumba wa Yerusalemu. Chinyama icho tikayeghepo chikāwa icho nkhakwerapo pera.

¹³Na usiku nkhafumira kuwaro pakwendera pa Chipata cha ku Dambo. Nkhajumpha mbwiwi izo zikathyika na zina lakuti Kambwe na ku Chipata chakuya ku chizara. Nkhendera vilīwa vyā msumba wa Yerusalemu ivyo vikabwanganduka ndiposo na vipata vyakhe ivyo vikocheka na moto.

¹⁴Nkharutilira mpaka nkhaya kafika ku chipata icho chikuya ku mbwiwi za maji na ku chizīwa cha karonga. Kweni pa kāvavye malo ghakuti chinyama chane chendepo.

¹⁵Ntheura na usiku nkharuta kukwerera ku nthowa ya mu dambo uku nkhwendera vilīwa vyā msumba. Pamanyuma nkhazgoka pakwendera nthowa yakuya ku Chipata cha ku Dambo, ndipo nkhawerera.

¹⁶Warongozgi kuti ḫakamanya chara uko nkharuta nanga nkhumanya icho nkhachita. Nkhāwa kuti ndīwamanyiske ḫaYuda, ḫasofi, nduna, ḫarongozgi panji ḫanthu ḫanyakhe awo ḫakenera kuchita mlimo.

¹⁷Ntheura nkhayowoya kwa iwo nkhati, “Mukuwona suzgo iyo tilimo, umo msumba wa Yerusalemu uliri mu mahami ndiposo na umo vipata vyakhe vili kochekera na moto. Tiyenī sono tizengeso vilīwa vyā msumba wa Yerusalemu mwakuti tireke kukhozgeka soni.”

¹⁸Nkhāaphaliraso na umo kutemwa kwa Chiuta wane kukāira pa ine ndiposo na icho karonga wakayowoya kwa ine. ḫanthu ḫara ḫakandizgora ḫakati, “Tiyeni tiyambeko kuzenga.” Penepapo ḫakajiperekā kuti ḫachite mlimo uweme uwu.

¹⁹Kweni para Sanibalati wa ku Horoni, mutēeti Tobiya wa fuko la Amoni, ndiposo na Geshemu wa charu cha Arabu ḫakapulika, ḫakatiseka na kutiyuyura. Iwo ḫakati, “Nchinthu uli icho mukuchita? Kasi mukumugarukira karonga?”

²⁰Ntheura nkhaŵazgora ndipo nkhati kwa iwo, "Chiuta wa kuchanya wati wachitire uweme ndipo ise ta ŵateŵeti ŷakhe titi tiyambe kuzenga. Kweni imwe mulije phande panji mazaza nanga nchikumbusko muno mu Yerusalemu."

Nehemya 3

Kuzengeka kwa viliŵa vya Yerusalemu

¹Penepapo musofi mukuru Eliyashibu pamoza na ŷasofi ŷanyakhe ŷakambako mlimo ndipo ŷakazenga Chipata cha Mberere. Wakachipatula ndipo ŷakawikapo vijaro vyakhe. Chiliŵa icho wakachipatula ŷakachizenga mpaka wakaya kafika ku Chigongwe cha 100 na kuya kafika ku chigongwe cha Hananele.

²Ndipo ŷanthu ŷa msumba wa Yeriko ŷakazenga chiliŵa icho chikabatikana na icho ŷakazenga ŷasofi. Zakuru mwana wa Imiri ŷakazenga chiliŵa cha kubatikana na Eliyashibu na ŷanthu ŷa msumba wa Yeriko.

³Ŷa mbumba ya Hasenaya ŷakazenga Chipata cha Somba. Wakaŵikapo michiko yakhe, vijaro vyakhe, vyakukhozgera vyakhe na mphingirizgo zakhe.

⁴Meremoti mwana wa Uriya, muzukuru wa Hakozi ŷakanozga malo agho ghakagumuka. Meshulamu mwana wa Berekiya, muzukuru wa Meshezabele ŷakanozga malo gha pafupi na Meremoti. Ndipo Zadoki mwana wa Baana nayo ŷakanozga malo agho ghakagumuka.

⁵Malo ghakugumuka gha pafupi na agha, awo ŷakanozga ŷakawâ ŷanthu ŷa ku Tekowa. Kweni ŷarongozgi ŷawo kuti ŷakateŵetako chara mlimo uwo ŷasekuru ŷawo ŷakaperekâ.

⁶Chipata cha Yeshana chikanozgeka na Yoyada mwana wa Paseya na Meshulamu mwana wa Besodeya. Ŷakawika michiko, vijaro vyakhe, vyakukhozgera vyakhe na mphingirizgo zakhe.

⁷Pafupi na ŷeneawâ awo ŷakanozga pakugumuka ŷakawâ ŷanthu ŷa ku Gibeyoni na ŷa ku Mizipa awo ŷakawâ Melatiya na Yadoni wa ku Meronoti. ŷeneawâ ŷakawâ pasi pa mazaza gha nduna ya chigâwa ku sirya kwa mronga wa Yufurate.

⁸Pafupi na ŷeneawo uyo ŷakanozga pakugumuka ŷakawâ Uziyele mwana wa Harihaya yumoza wa ŷafuzi ŷa golide. Pafupi nayo uyo ŷakanozga pakugumuka ŷakawâ Hananiya yumoza wa awo ŷakapanganga mafuta yakununkhira. Wose aŵa ŷakanozga viliŵa vya Yerusalemu mpaka ŷakaya kafika ku Chiliŵa Chisani.

⁹Pafupi na iwo uyo ŷakanozga apo pakagumuka ŷakawâ Refaya mwana wa Huru mweneuyo wakawusanga hafu wa msumba wa Yerusalemu.

¹⁰Pafupi na weneaŵa, Yedaya mwana wa Harumafu wakanozga apo pakagumuka pafupi waka na nyumba yakhe. Hatushi mwana wa Hashabineya wakanozga pakugumuka pafupi na Yedaya.

¹¹Malikiya mwana wa Harimu na Hashubu mwana wa Pahati Mowabu wakanozga apo pakagumuka ndiposo na Chigongwe cha Mauvuni.

¹²Shalumu mwana wa Haloheshi mweneuyo wakawusanga hafu wa msumba wa Yerusalem wakanozga apo pakagumuka pakuvvirika na wadumbu wakhe.

¹³Chipata cha ku Dambo chikanzgeka na Hanuni pamoza na wenecharu ū ku Zanowa. Wakalizengaso ndipo wakawikapo vijaro, vyakukhozgera na mphingirizgo. Wakanozgaso apo pakagumuka pa mtunda wakukwana mamita 450 mpaka wakaya kafika ku Chipata cha ku Chizara.

¹⁴Chipata cha ku Chizara chikanzgeka na Malikiya mwana wa Rekabu uyo wakawusanga boma la Beti Hakeremu, wakachizengaso na kuwakapo vijaro, vyakukhozgera na mphingirizgo.

¹⁵Chipata cha ku Mbwiwi za maji chikanzgeka na Shalumu mwana wa Kolihole uyo wakawusanga msumba wa Mizipa. Wakachizengeso ndipo wakawikapo mtenje pachanya pakhe ndiposo wakawikapo vijaro, vyakukhozgera na mphingirizgo. Pamanyuma wakanozgaso Chiziŵa cha Silowamu icho chikawa pafupi na munda wa karonga mpaka na ku makwerero yakuhilira ku Msumba wa Davide.

¹⁶Kujumpha iyo, Nehemiya mwana wa Azibuku uyo wakawusanga hafu wa msumba wa Betizuru wakanozga apo pakagumuka kuya kafika pa malo apo pakuthyana na madindi gha Davide, ndiposo na kuya kafika ku chiziŵa chakujima na nyumba ya vinkhara.

ŵaLevi awo ŵakateŵeta pakuzenga chiliŵa

¹⁷Pafupi na Nehemiya, apo pakagumuka pakunozgeka na ŵaLevi pasi pa Rehumu mwana wa Bani. Ndiposo wakarondezgapo wakawa Hashabiya mweneuyo wakawusanga hafu wa boma la Keyila ndipo wakanozga pakugumuka umo mukawa mu boma lakhe.

¹⁸Pafupi na iyo apo pakagumuka pakanozgeka na ŵabali ŵawo ndipo Bavayi mwana wa Henadadi ndiyo wakawa murongozgi wawo. Bavayi wakawusanga hafu wa boma la Keyila.

¹⁹Pafupi na iyo, Ezere mwana wa Yesuwa uyo wakawusanga msumba wa Mizipa wakanozga pakugumuka panyakhe apo pakathyana na chikwera cha ku nyumba yakusungamo mahomwa gha nkhondo pa chingodya cha linga.

²⁰Pafupi na iyo, Baruki mwana wa Zabayi mwakujiperekwa wakanozga apo pakagumuka kufuma pa chingodya kuya kafika pa muryango wa mbumba ya Eliyashibu, musofi mukuru.

²¹Pafupi na iyo, Meremoti mwana wa Uriya, muzukuru wa Hakozi wakanozga malo ghanyakhe ghakugumuka kufuma pa muryango wa nyumba ya Eliyashibu, musofi mukuru kuya kafika ku umaliro wa nyumba.

Wasofi awo wakateŵeta pakuzenga chiliŵa

²²Awo wakanozga pa malo ghakugumuka pamanyuma pa Meremoti wakaŵa wasofi awo wakakharanga mu chidika.

²³Pafupi na iwo, Benjmini na Hashubu wakanozga pakugumuka apo pakathyana na nyumba yawo. Azariya mwana wa Maaseya, muzukuru wa Ananiya wakanozga apo pakagumuka pafupi na nyumba yakhe.

²⁴Pafupi na iyo, Binuyi mwana wa Henadadi wakanozga pamalo ghanji apo pakagumuka gha chigaŵa chinyakhe, kufuma pa nyumba ya Azariya kuya kafika apo linga likambiranga chingodya.

²⁵Palala mwana wa Uzayi wakanozga apo pakagumuka pakuthyana na chingodya na chigongwe chitali cha baraza la walinda. Pafupi na iyo, uyo wakanozga apo pakagumuka wakaŵa Pedaya mwana wa Paroshi.

²⁶Ndipo wateŵeti ūwa Nyumba ya Chiuta awo wakakharanga musi mwa msumba wa Ofele wakanozga apo pakagumuka kuthyana na Chipata cha ku Maji ku mafumiro gha dazi na chigongwe chitali.

Wazengi wanyakhe ūwa chiliŵa

²⁷Pafupi na iwo, wantru ūwa ku Tekowa wakanozga malo ghanyakhe agho ghakagumuka kuthyana na chigongwe chitali mpaka ūkaya kafika ku chiliŵa cha msumba wa Ofele.

²⁸Pachanya pa Chipata cha Mahachi, wasofi ndiwo wakanozga apo pakagumuka, waliyose kuthyana na nyumba yakhe.

²⁹Pafupi na iwo, Zadoki mwana wa Imere wakanozga malo ghakugumuka kuthyana na nyumba yakhe. Shemaya mwana wa Shekaniya uyo wakalindanga chipata cha ku mafumiro gha dazi, wakanozga apo pakagumuka pafupi na Zadoki.

³⁰Pamanyuma pa Shemaya, Hananiya mwana wa Shelemiya na Hanuni, mwana wa chinkonde na chimoza wa Zalafu, wakanozga apo pakagumuka. Pafupi na iyo, Meshulamu mwana wa Berekiya wakanozga apo pakagumuka kuthyana na chipinda chakhe.

³¹Pafupi na Meshulamu, Malikiya yumoza wa ūafuzi ūwa golide wakanozga apo pakagumuka mpaka pafupi na nyumba ya wateŵeti ūwa Nyumba ya Chiuta na ya walinda iyo yikathyana na Chipata cha Mifikadi, na kuya pa chipinda cha pachanya icho chili pa chingodya.

³²Pakati pa chipinda cha pachanya icho chili pa chingodya na chipata cha mberere na mbuzi, wafuzi wa golide na walinda ndiwo wakanozga malo agho ghakagumuka.

Nehemiya 4

Nehemiya wakutonda awo wakususkana na mlimo wakhe

¹Para Sanibalati wakapulika kuti tikuzengaso linga, iyo wakaphya mtima na kukwiya chomene ndipo wakawaseka waYuda mwakuwahoya.

²Wakayowoya ichi panthazi pa wanyakhe na pa wa wasilikari wa ku Samariya. Iyo wakati, "Kasi waYuda wakutomboroka awa wakuchitachi? Kasi wakumanya kuwezgerapo vinthu umo vikawira? Kasi wati waperekenge sembe? Kasi wamarenge kuzenga zuwa limoza? Kasi wamkutoraso mulu gha mawe agho ghakaphya kuti wazengereso linga?"

³Sono Tobiya, muAmoni wakawa penepapo, ndipo wakati, "Linga ilo wakuzenga nanga wangawa kambwe, usange wangakwerapo liti libwangandukire pasi!"

⁴Penepapo nkharomba kwa Chiuta nkhati, "Mwe Chiuta withu tipulikani, pakuti tikuyuyurika. Wezgerani chisunjizgo chawo pa iwo wenecho. Muwapereke ku charu chinyakhe. WaWe nga wakupokeka mwakuti wakawewe wazga.

⁵Mureke kugowokera zakwananga zaho nanga nkhuwa uheni waho weneuwo wachita pakumutukani panthazi pa wazengi winu."

⁶Ntheura tikazenga linga na kukumana lose mpaka chigawa cha hafu mu kukwera kwakhe chifukwa wantru wakawikapo mtima pa mlimo.

⁷Kweni para Sanibalati, Tobiya, waArabu, waAmoni ndiposo na waAshidodi wakati wakapulika kuti waYuda wakurutilira kunozgaso viliwa vyakugumuka vya linga la Yerusalem ndiposo kuti umo mukagumuka mwayamba kujarika, wakakaripa chomene.

⁸Wose pamoza wakapangana kuti wachitire chiwembu wa mu Yerusalem pakurwa nawo nkondo ndipo wanjizgemo utimbanizgi mukati mwawo.

⁹Ntheura ise tikaromba kwa Chiuta withu na kuwika walinda muhanya na usiku kuti wativilirenge.

¹⁰Ndipo waYuda wakati, "Nkhongono za wantru awo wakuyegha katundu zamara, ndipo chizara chichali chinandi. Ntheura kuti tingarutilira kuzengaso linga chara."

¹¹Ndipo warwani withu wakati, "Kuti wati wamanyenge chara nanga nkutiwona tisuke tifike mukati mwawo ndipo titi tiwakome na kurekeska mlimo wawo."

¹²Para wāYuda awo wākakharanga mukati mwawo wākiza kwa ise kutiphalira kwakuyana na kakhumi kuti, “Kufumira kose uko wārwani wīthu wākukhara, wāti wizenge kuti wīzakarwe nase.”

¹³Ntheura nkhaŵāwika wānji wā wānthu wīthu kusika kuseri kwa linga, na mu malo gha pakweru, kwakuyana na mbumba zawo uku wāli na malupanga, mikondo na mauta.

¹⁴Nkhati ndawona kuti wānthu wākutenthema, nkhwuka na kuti kwa nduna, wārongozgi na ku wānthu wose, “Mureke kopa. Kumbukani kuti FUMU njikuru na yakofya. Mukwenera kurwera wābali wīnu, wāna wīnu wānarume na wānakazi, wāwoli wīnu na vikaya vyinu.”

¹⁵Wārwani wīthu wākapulika kuti chiŵembu chawo tachimanya, ndipo wāpanikizga kuti Chiuta watimbanizga icho wākakhumbanga kuchita kwa ise. Ntheura tikawerera ku chiliŵa munthu yose pa mlimo wakhe.

¹⁶Kufumira pa zuŵa lenelira mpaka nyengo yose ya kunthazi hafu wa wānthu wāne wākazenganga ndipo hafu wa wānyakhe wakāŵa na mikondo, zinguru, mauta na vyakuvwara vya visulo. Wārongozgi wākaŵakuŵirizganga wāYuda wose,

¹⁷awo wākazenganga chiliŵa. Awo wākayeghangā katundu, wākachitanga milimo na woko limoza ndipo woko linyakhe likorera chakurwera.

¹⁸Muzengi waliyose wakakakirira lupanga lwakhe mu chiuno chakhe uku wakuzenga. Uyo wakalizganga mbata, wakakharanga na ine.

¹⁹Penepapo nkhati ku nduna, wārongozgi na ku wānthu wose, “Mlimo uwu ngukuru na usani ndipo takhara patalipatali yumoza na munyakhe pakuzenga linga.

²⁰Kose uko mwamkulupulika kulira kwa mbata, muwunganenge nase kweneuko. Chiuta withu ndiyo watirwerenge.”

²¹Ntheura tikarutilira kuzenga chiliŵa apo hafu wa wānthu wīthu wākakorera mikondo kwamba ku matandakucha mpaka na usiku apo nyenyezi zikayamba kuŵala.

²²Ndipo pa nyengo yeneyira nkhaŵaphaliraso wānthu kuti, “Munthu yose na muteŵeti wakhe wāgonenge mu Yerusalem na usiku mwakuti wātilindenge ndipo wāchitenge mlimo na muhanya.”

²³Ntheura nanga ndine, panji wānyane, wāteŵeti wāne, na wānthu awo wākandivikiriranga, pakaŵavye na yumoza wakuvura malaya ghakhe na usiku pakugona nanga ndi apo wakagezanga. Waliyose wakaŵanga na mahomwa ghakhe nyengo yose.

Nehemya 5

Nehemya wakuvikirira wakavu

¹Sono wananume na wawoli wawo wanyakhe wakamba kudinginyika chomene kususka waYuda wanyawo.

²Wanji wakati, “Ise pamoza na wana withu, tili wanandi. Tikukhumba chakurya kuti tirye mwakuti tiwe na umoyo.”

³Pakawaso wanyakhe awo wakatenge, “Ise tikukhumba kukolezga minda yithu yakulimapo, minda ya mpeska na nyumba zithu mwakuti pa nyengo ya njara iyi tiwe na chakurya.”

⁴Ndipo wanyakhe wakayowoyanga kuti, “Ise tabwereka ndarama kuti tipereke msonkho kwa karonga pakukolezga minda yithu yakulimapo na minda ya mpeska.

⁵Tili mtundu umoza nga mbaYuda wanyithu ndipo wana withu wakuyana waka na wana wawo, ndipouli tikuchichizga wana withu kuwa wazga. Wana withu wanakazi wazgoka kale wazga, kweni nkhongono tilije za kuwawombolera wana withu chifukwa minda yithu ya mpeska yili kutoreka na wantru wanyakhe.”

⁶Para nkhapulika kulira na mazgu ghawo, nkhakwiya chomene.

⁷Nkhlanguruka pa cheneichi ndipo nkhachena nduna na warongozgi. Nkhayowoya kwa iwo nkhati, “Imwe mukusangirapo chandulo kufuma ku wabali winu.” Ntheura nkhachema wantru kuti tiwe na ungano ukuru kuti ndiwasuske.

⁸Ndipo nkhati kwa iwo, “Tachita chose icho tikamanya kuchita kuti tiwawombole waYuda awo wakaguliskika ku wamitundu. Kweni imwe mukugulisko wabali winu kuti ise tizakawawomboleso.” Penepapo wakakhara waka chete kwambula kuyowoya kalikose.

⁹Ntheura nkhati kwa iwo, “Icho mukuchita kuti nchiweme chara. Asi mukwenera kopa Chiuta withu mwakuti tireke kusunjizgika na wamitundu awo mbarwani withu.

¹⁰Ndipo ine na wabali wane ndiposo na wateweti wane tikaabwereka ndarama na chakurya. Ntheura sono tiyeni tireke kusangirapo chandulo pa iwo.

¹¹Muhanya uno ntheura, muwawezgere minda yawo yakulimapo, minda yawo ya mpeska na ya maolive, nyumba zawo ndiposo na chandulo icho mwapokanga mu ndarama, mu vyakurya, mu vinyo ndiposo na mu mafuta.”

¹²Penepapo wakazgora wakati, “Titi tiwezge chilichose ndipo titi tikhumbeso kantru kufuma kwa iwo chara. Ise tichitenge nga ndi umo mwayowoyer.”

Ndipo nkhachema âwasofi, nkhaŵarapiska kuti âwachite nga ndi umo âwakapanganirana.

¹³Sono ine nkhakung'untha chakuwara chane ndipo nkhati, "Ntheura ndimo Chiuta wati wamukung'unthirenge munthu waliyose uyo wati warekenge kusunga phangano lakhe. Chiuta wamuzgore mukavu pakumupoka nyumba yakhe, katundu wakhe yose uyo wali nayo." Penepapo ungano wose ukati, "Ameni" ndipo âwakayichindika FUMU. Wanthu âwakachita nga ndi umo wakapanganirana.

Lusungu Iwa Nehemiya

¹⁴Pa virimika 12, ine panji âwabali âwane kuti tili kuryapo chakurya chakwenera nduna chara. Ichi chikamba nyengo iyo ine nkhimikikira kuâwa nduna yawo ya charu cha Yuda, kufuma pa chirimika cha 20 mpaka pa chirimika cha 32 cha kuwusa kwa Karonga Aritaserese.

¹⁵Kweni nduna za charu izo zikaŵako pambere ine, zikaŵazotofya chomene wânthu. Zikapokanga mithulo ya vyakurya na vinyo kufuma ku wânthu pa dera pa ndarama za siliva zakukwana 40. Nanga mbateŵeti âwawo nawo âwakâwazotofyanga wânthu. Kweni ine kuti nkhachitanga ntheura chara chifukwa cha kopa Chiuta.

¹⁶Mu malo mwakhe, nkhajiperekwa ku mlomo wakuzenga linga. Wateŵeti âwane wose wakawungana kuti âwachite nane mlomo wakuzenga linga ndipo kuti nkhapokapo charu chara.

¹⁷WâYuda na âwarongozgi awo âwakaryanga pamoza nane âwakâwa 150 pa dera pa âwamitundu awo âwakizanga kufumira ku vyaru ivyo vikatizingirizga.

¹⁸Vyakurya ivyo wakanozgeranga ine pa zuâwa limoza vikaâwa nkhambako yimoza, mberere zatutuâwa zinkhonde na yimoza, nkhuku zinandi waka ndipo pa zuâwa la khumi lirilose pakaŵangako vikumba vyâa kuzura na vinyo munandi. Ndipouli nanga pakaŵapo vyose vyeneivi kuti nkhakhumbanga kupoka chakurya icho chikwenera kuperekeka kwa nduna ya charu chara chifukwa chakuti wânthu âwakazotofyeka chomene.

¹⁹Nkharomba nkhati, "Mwe Chiuta wane, kumbukani chiweme chose icho ndâwachitira wânthu aâwa."

Nehemiya 6

Chiŵembu kwa Nehemiya

¹Sanibalati, Tobiya na Geshemu muArabu ndiposo na âwarwani âwithu âanyakhe âwakapulika kuti ndazenga linga na kuti kulije kukharapo mwanya nanga ngumoza, nanga uli pa nyengo iyi nkhaâwa kuti ndindâwikemo vijaro mu vipata,

²Sanibalati na Geshemu wakatuma mazgu agha kwa ine, “Wize kuti tikumane pa chikaya chimoza icho chili mu Chidika cha Ono.” Kweni iyi yikaŵa nhowa yawo yakuti wandichitire chiŵembu.

³Ntheura ine nkhatuma wanthu kuti warute na mazgu agha, “Ine ndili na nchito yikuru, ndipo ndingizako chara. Pali chifukwa uli kuti ndireke mlimo wane na kwiza uko kwa imwe.”

⁴Wanthu wara wakanditumira mazgu kwakuyana na kanayi, ndipo ine nane nkhaŵazgora mazgu gheneghara pera.

⁵Pamanyuma Sanibalati wakatuma muteŵeti wakhe kwa ine, kachinkhonde na mazgu gheneagha pera mu karata wakujurika mu woko lakhe.

⁶Karata yira yikalembeka ntheura: “Kwapulikikwa mukati mu wamitundu, ndipo Geshemu nayo wandiphalira kuti iwe na waYuda mukukhumba kugaruka. Ichi ndicho chifukwa mukuzengera linga ndipo iwe ukukhumba kuŵa karonga wawo. Umo ndimo tikupulikira.

⁷Ndiposo mu Yerusalemu wimika nchimi kuti ziŵaphalirenge wanthu kuti, ‘Muli karonga mu charu cha Yuda.’ Ntheura ichi chamkupulikikwa kwa karonga. Sono zanga kuti tidumbiskane pa ichi.”

⁸Penepapo ine nkhamuwezgera mazgu agha, “Palije na chimoza cha ivyo wayowoya cheneicho chili kuchitika kuno. Iwe ndiwe ukuviyata waka kufuma mu maghanoghano ghako.”

⁹Wose wakayezganga kutofya ndipo wakaghanaghananga kuti viti vitiremere ndipo mlimo kuti umarenge chara. Ntheura nkharomba nkhati, “Mwe Chiuta, ndikhwimiskani.”

¹⁰Zuŵa limoza nkharuta ku nyumba ya Shemaya mwana wa Delayila, muzukuru wa Mehetabele uyo wakajjalira mu nyumba yakhe. Iyo wakati kwa ine, “Iwe na ine tiye tikumane mu Nyumba ya Chiuta ndikabisame mukati ndipo ndikajare vijaro chifukwa wanthu wakukhumba kwiza kuti wizakakukome. Usiku weneuwo wakwiza kuti wizakakukome.”

¹¹Kweni ine nkhamuzgora kuti, “Kasi munthu wakuŵa nga ndine wangachimbira? Ndipo kasi munthu wakuŵa nga ndine wangaponoska umoyo wakhe pakubisama mu Nyumba ya Chiuta? Ine kuti ndinganjiramo chara.”

¹²Nkhati ndalanguruka pa mazgu ghakhe gheneagha nkhamanya kuti ndi Chiuta chara uyo wakamutuma, kweni wakayowoya ichi pakususkana na ine pakuti Sanibalati na Tobiya wakamupa chimbundi.

¹³Wakamupa chimbundi mwakuti wandofye ndipo ndichite nga ndi umo wakayowoyeru pakunjira mu kwananga ndipo pamanyuma wändipe lumbiri luheni na kundisunjizga.

¹⁴Penepapo nkharomba nkhati, "Mwe Chiuta wane, mukumbuke Sanibalati na Tobiya chifukwa cha ivyo ḫandichitira ine. Mukumbukeso na Nowadiya na nchimi zinyakhe izo zikayezga kundofya."

Mlimo wakuzenga linga ukumara

¹⁵Ntheura linga likamara kuzengeka pa zuŵa la 25 la mwezi wa Elulu pakati pajumphapo mazuŵa 52.

¹⁶Para ḫarwani ḫithu wose ḫakapulika kuti linga lamara kuzengeka, ḫamitundu wose awo ḫakatizingirizga ḫakopa chomene ndipo ḫakathika lusoko chifukwa ḫakamanya kuti mlimo wose wachitika na wovwiri wa Chiuta withu.

¹⁷Ndiposo mu mazuŵa gheneghara ḫarongozgi ḫa mu charu cha Yuda ḫakatumanga makarata ghanandi kwa Tobiya ndipo mazgoro gha makarata kufuma mwa Tobiya ghakizanga kwa iwo.

¹⁸ጀakachitanga ntheura chifukwa ḫaYuda ḫanandi wakachita chirapo pakuzomerezgana nayo pakuti wakaŵa mukweni wa muYuda munyawo Shekaniya mwana wa Ara, ndiposo mwana wakhe Yehohanani wakatora mwana wa Meshulamu muzukuru wa Berekiya kuŵa muwoli wakhe.

¹⁹Ndipo chinyakheso chikawa chakuti ḫanthu ḫakandiphaliranga za mlimo yakhe yiweme ndiposo ḫakamuphalirangaso mazgu ghane. Ntheura Tobiya wakalembanga makarata ghakundofya ine.

Nehemiya 7

¹Sono linga likati lamara kuzengeka nkhaŵikako vijaro, ḫalinda ḫa pa vipata, ḫimbi ḫa zisumu, ndipo nkhemika ḫaLevi kuŵa pa milimo yawo.

²Mwana munyane Hanani nkhamuŵika kuŵa wa mazaza mu msomba wa Yerusalemu pamoza na Hananiya uyo wakaŵa murara wa ḫasilikari ku nyumba ya ufumu. Hanani wakaŵa munthu wakugomezgeka na wakopa Chiuta kuruska ḫanyakhe wose.

³Ndipo nkhati kwa iwo, "Mureke kujula vipata vya Yerusalemu mpaka dazi lifume. Apo ḫalinda ḫa pa chipata ḫachali kwimilira penepapo, miryangi yiŵe yakupingirizgika. Mwimike ḫalinda kufuma mu ḫanthu awo ḫakukhara mu Yerusalemu kuti ḫalindenge mu malo ghawo ndipo ḫanyakhe ḫalindenge pa nyumba zawo na zawo."

Mundandanda wa ḫanthu awo ḫakawerako ku umikori (Ezra 2.1-70)

⁴Msomba wa Yerusalemu ukaŵa usani na ukuru, kweni ḫanthu mukati mwakhe ḫakaŵa ḫachoko ndipo nyumba zikawa zindazengeke.

⁵Ntheura Chiuta wane wakakuwirizga mu mtima wane kuti ndiwunganye nduna, warongozgi na wantru wanyakhe wose kuti walembeke nyumba na nyumba. Ndipo nkhalisanga Buku la mundandanda wa miwiyo ya awo wakamba kwiza kufuma ku umikori. Awo wakalembeka wakaŵa ntheura:

⁶Aŵa ndiwo wamikori awo wakaŵa mu charu cha Babuloni weneawo wakawerako ku umikori uko Nebukadinezara, karonga wa charu chira wakawatorera umikori. Wakawerera ku msumba wa Yerusalem na ku charu cha Yuda, waliyose ku muzi wakhe na wakhe.

⁷Wakiza pasi pa warongozgi aŵa: Zerubabele, Yesuwa, Nehemiya, Azariya, Raamiya, Nahamani, Morodekayi, Bilishani, Misipara, Bigivayi, Nehumu na Baana. Unandi wa walsraele ukaŵa ntheura:

⁸Wa mbumba ya Paroshi wakaŵa 2,172.

⁹Wa mbumba ya Shefatiya wakaŵa 372.

¹⁰Wa mbumba ya Ara wakaŵa 652.

¹¹Wa mbumba ya Pahati Mowabu kwizira mwa Yesuwa na Yowabu wakaŵa 2,818.

¹²Wa mbumba ya Elamu wakaŵa 1,254.

¹³Wa mbumba ya Zatu wakaŵa 845.

¹⁴Wa mbumba ya Zakayi wakaŵa 760.

¹⁵Wa mbumba ya Binuyi wakaŵa 648.

¹⁶Wa mbumba ya Bebayi wakaŵa 628.

¹⁷Wa mbumba ya Azigadi wakaŵa 2,322.

¹⁸Wa mbumba ya Adonikamu wakaŵa 667.

¹⁹Wa mbumba ya Bigivayi wakaŵa 2,067.

²⁰Wa mbumba ya Adini wakaŵa 655.

²¹Wa mbumba ya Atere kwizira mwa Hezekiya wakaŵa 98.

²²Wa mbumba ya Hashumu wakaŵa 328.

²³Wa mbumba ya Bezayi wakaŵa 324.

²⁴Wa mbumba ya Harifi wakaŵa 112.

²⁵Wa mbumba ya Gibeyoni wakaŵa 95.

²⁶Wantru wa muzi wa Betelehemu na wa mu Netofa wakaŵa 188.

²⁷Wantru wa muzi wa Anatoti wakaŵa 128.

- ²⁸Ŵanthu ū muzi wa Beti Azimaveti ūkawā 42.
- ²⁹Ŵanthu ū muzi wa Kiriyati Yeyarimu, wa Kefira na wa Beyeroti ūkawā 743.
- ³⁰Ŵanthu ū muzi wa Rama na Geba ūkawā 621.
- ³¹Ŵanthu ū muzi wa Mikimashi ūkawā 122.
- ³²Ŵanthu ū muzi wa Betele na Ayi ūkawā 123.
- ³³Ŵanthu ū muzi unyakhe wa Nebo ūkawā 52.
- ³⁴Ŵanthu ū muzi unyakhe wa Elamu ūkawā 1,254.
- ³⁵Ŵanthu ū muzi wa Harimu ūkawā 320.
- ³⁶Ŵanthu ū muzi wa Yeriko ūkawā 345.
- ³⁷Ŵanthu ū muzi wa Lodi, wa Hadidi na wa Ono ūkawā 721.
- ³⁸Ŵanthu ū muzi wa Senaya ūkawā 3,930.
- ³⁹Wasofi ūkawā aŵa: Ŵa mbumba ya Yedaya, wa mphapu ya Yesuwa. Iwo ūkawā 973.
- ⁴⁰Ŵa mbumba ya Imere ūkawā 1,052.
- ⁴¹Ŵa mbumba ya Pashuru ūkawā 1,247.
- ⁴²Ŵa mbumba ya Harimu ūkawā 1,017.
- ⁴³Ŵa Levi ūkawā aŵa: Ŵa mbumba ya Yesuwa, uyo ndi Kadimiyele wa mphapu ya Hodeva ūkawā 74.
- ⁴⁴Ŵimbi ū zisumu ūkawā aŵa: Ŵa mbumba ya Asafu ūkawā 148.
- ⁴⁵Ŵalinda wa pa vipata awo ūkawerako ku umikori ūkawā aŵa: Ŵa mbumba ya Shalumu, Atere, Talimonni, Akubu, Hatita na Shobayi ūkawā 138.
- ⁴⁶Ŵateŵeti ū mu Nyumba ya Chiuta awo ūkawerako ku umikori ūkawā aŵa: Ŵa mbumba ya Ziha, ūa mbumba ya Hasufa, ūa mbumba ya Tabawoti.
- ⁴⁷Ŵa mbumba ya Kerosi, ūa mbumba ya Siya, ūa mbumba ya Padoni.
- ⁴⁸Ŵa mbumba ya Lebana, ūa mbumba ya Hagaba, ūa mbumba ya Shalimayi.
- ⁴⁹Ŵa mbumba ya Hanani, ūa mbumba ya Gidele, ūa mbumba ya Gahara.
- ⁵⁰Ŵa mbumba ya Reyaya, ūa mbumba ya Rezini, ūa mbumba ya Nekoda.
- ⁵¹Ŵa mbumba ya Gazamu, ūa mbumba ya Uza, ūa mbumba ya Paseya.
- ⁵²Ŵa mbumba ya Besayi, ūa mbumba ya Meyunimu, ūa mbumba ya Nefushesimu.
- ⁵³Ŵa mbumba ya Bakibuki, ūa mbumba ya Hakufa, ūa mbumba ya Harihuru.

⁵⁴ŵa mbumba ya Baziliti, ŵa mbumba ya Mehida, ŵa mbumba ya Harisha.

⁵⁵ŵa mbumba ya Barikosi, ŵa mbumba ya Sisera, ŵa mbumba ya Tema.

⁵⁶ŵa mbumba ya Neziya, ndiposo na ŵa mbumba ya Hatifa.

⁵⁷Mbumba ya ūtawetēti ŵa Solomoni awo ūkawerako ku umikori ūkawā aŵa: Ŵa mbumba ya Sotayi, ŵa mbumba ya Sofereti, ŵa mbumba ya Perida.

⁵⁸ŵa mbumba ya Yaala, ŵa mbumba ya Darikoni, ŵa mbumba ya Gidele.

⁵⁹ŵa mbumba ya Shefatiya, ŵa mbumba ya Hatili, ŵa mbumba ya Pokereti Hazebayimu na ŵa mbumba ya Amoni.

⁶⁰Ūtawetēti ŵa Nyumba ya Chiuta pamoza na ŵa mbumba za ūtawetēti ŵa Solomoni ūkawā 392.

⁶¹Wanthu ūanyakhe awo ūkawerako ku umikori kufumira mu mizi ya Tele Mela, Tele Harisha, Kerubu, Adoni na Imere, kweni kuti ūkamanya kurongora nyumba za ūwiskewokuru panji mbumba zavo chara, usange ūkawā ūalsraele panji chara ūkawā aŵa:

⁶²ŵa mbumba ya Delayila, ŵa mbumba Tobiya na ŵa mbumba ya Nekoda, wose ūkawā 642.

⁶³Ndiposo ūwasofi ūneawo kuti ūkamanya kurongora nyumba za ūwiskewokuru panji mbumba zavo chara ūkawā aŵa: Ŵa mbumba ya Habaya, ŵa mbumba ya Hakozi ndiposo na ŵa mbumba ya Barizilayi (mweneuyo wakatora yumoza wa ūana ūnakazi ŵa Barizilayi wa ku Gileyadi ndipo wakatora zina la wiskeyara).

⁶⁴Weneāŵa ūkabenja mazina ghawo mu buku leneilo ūkalembamo miwiro yawo, kweni ūkaghasanga chara. Ntheura ūkawusikako kuti ūpimike kuŵa ūwasofi kweni kuŵa nga mbanthu ūambula kuphotoka.

⁶⁵Nduna ya charu yikawakanizga kurya chakurya chakupatulika nkhanira mpaka paŵe musofi mweneuyo wakuteŵeta uku wavwara Urimu na Tumimu.

⁶⁶Wumba wose wa ūnthu awo ūkawerako ku umikori ukawā 42,360.

⁶⁷Pa dera pa iwo, pakaŵa ūtawetēti ūnarume na ūnakazi ūkukwana 7,337 ndipo pakaŵaso ūimbi ŵa zisumu ūkukwana 245, ūnarume na ūnakazi.

⁶⁸Mahachi ghakaŵa 736, myulu zikawā 245.

⁶⁹Ngamilia zavo zikawā 435 ndipo mbunda zavo zikawā 6,720.

⁷⁰Wanthu ūnji awo ūkawā ūararaŵarara mu mbumba za ūwiskewo ūkaperuka vyuma vyakovwira pakuzenga Nyumba ya Chiuta. Nduna ya charu yikaperekā ku chakusungiramo vyuma ndarama za golide zakukwana

makilogiramu ghankhonde na ghatatu. Wabakule wa Nyumba ya Chiuta wakukwana 50. Malaya gha wāsofi ghakukwana 530.

⁷¹Wararaŵarara wānyakhe mu mbumba za wāwiskewo wākapereka vyuma vya makilogiramu 168 gha ndarama za golide ndiposo vya makilogiramu 1,250 gha ndarama za siliva.

⁷²Ndipo wānthu wānyakheso nawo wākapereka ndarama za golide zakukwana makilogiramu 168 ndipo za siliva wākapereka za makilogiramu ghakukwana 140 na malaya gha wāsofi ghakukwana 67.

⁷³Ntheura wāsofi, wāLevi, wālinda wā pa vipata, wīmbi wā zisumu ndiposo na wāteŵeti wā mu Nyumba ya Chiuta, wānthu wānji pamoza na wālsraele wose wākakhara mu mizi yawo.

Ezira wakuŵāwazgira wānthu marango

Pakukwana kwa mwezi wa chinkhonde na chiŵiri wālsraele wose wākāwa wākhazikika mu mizi yawo.

Nehemiya 8

¹Wālsraele wose wakawungana nga ndi munthu yumoza pa luwuga lwa Chipata chakuya ku Maji. Wakamuphalira mulembi Ezira kuti wize na Buku la Marango gha Mozesi ilo FUMU yikapereka ku wālsraele.

²Ntheura pa zuŵa lakudanga la mwezi wa chinkhonde na chiŵiri mulembi Ezira wakiza nalo buku panthazi pa mpingo wa wānarume na wānakazi ndiposo na wāna wose awo wākamanya kupulikiska.

³Ezira wākāwāwazgira wānthu Buku la Marango lira kwamba na macherochero mpaka na muhanya pakati uku warazgira ku luwuga pafupi na Chipata cha Maji panthazi pa mpingo wa wānarume na wānakazi ndiposo na wāna awo wākamanya kupulikiska. Ndipo wānthu wose wākategherezga chomene ku mazgu gha mu Buku la Marango.

⁴Ndipo mulembi Ezira wakimilira pa chigongwe cha makuni icho wakachizenga chifukwa cha mlimo weneuwu. Pafupi na iyo ku woko la maryero kukakhara Matitiya, Shema, Anaya, Uriya, Hilikiya na Maaseya. Ndipo ku woko lakhe la mazere kukakhara Pedaya, Mishayele, Malikiya, Hashumu, Hashibadana, Zakariya na Meshulamu.

⁵Ezira wakajula Buku la Marango ghara, ndipo wānthu wākamuwona makora pakuti wakimilira pachanya pa chigongwe. Apo wakajulanga wānthu wose wakimilira.

⁶Penepapo Ezira wakarumba FUMU, Chiuta mukuru. Ndipo wānthu wose wākawuskira mawoko ghawo muchanya na kuzgora kuti, "Ameni, Ameni" Penepapo wākasindamira pasi na kuyilambira FUMU.

⁷Penepapo âLevi awo âwakaŵâwa âwa Yeshuwa, Bani, Sherebiya, Yamini, Akubu, Shabetayi, Hodiya, Maaseya, Kelita, Azariya, Yozabadi, Hanani na Pelaya âwakowwiranga kuŵapatawulira âwanthu marango, uku âwanthu âwimilira mu malo ghawo.

⁸âLevi wara âwakaŵazganga Buku la Marango gha Chiuta na kughanthaura ku âwanthu pakuŵaphalira ching'anamulo chakhe mwakuti âwanthu âwakapulikiskanga icho chikalembeka.

⁹Nehemiya mweneuyo wakaŵâwa nduna yikuru mu charu cha Yuda, Ezira uyo wakaŵâwa musofi ndiposo na mulembi wa marango, pamoza na âLevi awo âwakatanthauliranga âwanthu mazgu gha mu marango wakati ku âwanthu wose, "Zuŵâ ili ndakupatulika kwa FUMU, Chiuta winu. Mungaliranga nanga nkutengera." Pakuti âwanthu wose âwakatengeranga para âwakapulika mazgu gha marango.

¹⁰Nehemiya wayowoyerwa wakati, "Rutaninge mukarye vyâ mafuta na kumwa vinyo lakunowa. Ndipo mukâwapeko awo âwandanzge kalikose pakuti zuŵâ ili ndakupatulika kwa Fumu yithu. Mureke kuŵâ na chitima pakuti chimwemwe icho FUMU yikupereka ndiyo nkongono yinu."

¹¹Ntheura âLevi wakachetamiska âwanthu wose pakuŵaphalira âwanthu kuti chetamani pakuti zuŵâ ili ndakupatulika. Mureke kuŵâ na chitima.

¹²Penepapo âwanthu wose âwakaruta kuya karya na kumwa ndipo wakaŵapako âwanthu awo kuti wakanozgera na kanthu kalikose chara. Ntheura âwakasererera chomene chifukwa wakaghapulikiska mazgu agho gha kâwazgika kwa iwo.

Chiphikiro cha misasa

¹³Pa zuŵâ la chiŵiri la mwezi awo âwakaŵâwa âwararaŵarara pa mbumba za wiskewokuru wose âwakiza pamoza na âwasofi na âLevi kwa mulembi Ezira mwakuti âwasambre mazgu gha mu Buku la Marango.

¹⁴Ndipo mu Buku la Marango wakasanga kuti muli kulembeka na umo Fumu yikalangulira kwizira kwa Mozesi kuti âwalsraele wakwenera kukhara mu misasa pa chiphikiro cha mwezi wa chinkhonde na chiŵiri.

¹⁵âWakasango kuti âwakwenera kuphara na kuthuwuska ichi mu mizi yawo yose na mu msumba wa Yerusalem kuti, "Rutani ku mapiri mukateme minthavi ya makuni gha maolive, makuni gha olive gha mu thondo, khuni la kachere, mikama, na minthavi ya makuni ghose agho ghali na mahamba kuti ndiyo wazengere nyumba za misasa nga ndi umo kuli kulembekera."

¹⁶Ntheura âwanthu âwakaruta kuya katora minthavi ya makuni ndipo âwakazenga misasa yawo munthu yose pa msasa wakhe na wakhe pachanya pa nyumba yakhe na yakhe, mu mabaraza ghawo na mu mabaraza gha Nyumba ya Chiuta

ndiposo na pa luwugha lwa chisanisani pafupi na Chipata cha ku Maji na lwa ku Chipata cha Efurayimu.

¹⁷Ndipo wanthu wose awo wakawera ku umikori wakazenga misasa na kukharamo. Pakuti kufuma mu mazuwa gha Yesuwa mwana wa Nuni mpaka pa zuwa lenelira waIsraele wakawa wachitepo chiphikiro cha ntheura. Ntheura pakawa chikondwerero chikuru.

¹⁸Kufumira pa zuwa lakudanga mpaka pa zuwa la umaliro, zuwa na zuwa Ezira wakawa wazgiranga wanthu mazgu gha mu Buku la Marango gha Chiuta. Wakachita chiphikiro mazuwa ghankonde na ghawiri. Ndipo pa zuwa la chinkonde na chitatu paka wa ungano ukuru wakujipatula kwakuyana na marango gha buku lira.

Nehemya 9

Wanthu wakuzomera zakwananga zaho

¹Pa zuwa la 24 la mwezi weneuwu waIsraele wakawungana pamoza uku wakuziwizga kurya na kuvwara vigudulu na kujithilira fuvu pa mitu yaho.

²WaIsraele wakajipatula ku wamitundu wose ndipo wakimilira mu malo ghawo na kuzomera zakwananga zaho ndiposo na mauheni gha wawiskewokuru.

³Wakimilira mu malo ghawo na kuwazga Buku la Marango gha FUMU, Chiuta waho kwakuyana na nyengo ya maora ghatatu ndiposo na nyengo ya maora ghanyakhe ghatatu wakazomeranga zakwananga zaho na kusopa FUMU, Chiuta waho.

⁴Pachanya pa chigongwe apo wakimiliranga waLevi paka wa Yesuwa, Bani, Kadimiyele, Shebaniya, Buni, Sherebiya, Buni na Kanani weneawo wakachemerezga na mazgu ghakuru kwa FUMU, Chiuta waho.

⁵Ntheura waLevi awa, Yesuwa, Kadimiyele, Bani, Hashabineya, Sherebiya, Hodiya, Shebaniya na Petahiya wakati, "Imilirani kuti muyirumbe FUMU, Chiuta winu, murumbani iyo kwa muyirayira swii Chindikani zina lakhe la uchindami zina ilo liri kutumphuskika pachanya pa vitumbiko na marumbo ghose."

Lurombo lwa kuzomera zakwananga

⁶Penepapo Ezira wakaromba wakati, "Imwe, FUMU, imwe pera ndimwe FUMU. Imwe ndimwe mukalenga kuchanya, kuchanya kwa pa machanya ghose, na vyose ivyo vikuhara kwenekura, charu cha pasi na vyose ivyo vili mwenemumo. Mukalenga nyanja na vyose ivyo vili mwenemumo, imwe ndimwe mukuvisungilira vyose, vya kuchanya vyose vikumulambirani imwe.

⁷Imwe ndimwe FUMU, Chiuta uyo wakasankha Abramu na kumufumyako ku Uru mu charu cha Babuloni, na kusintha zina lakhe kuti waAbrahamu.

⁸Mukasanga kuti ngwa mtima wakugomezgeka panthazi pinu. Mukachita phangano na iyo kumupa iyo na âwa mphapu yakhe, charu cha âwaKanani, âwaHiti, âwaAmori, âwaPerezi, âwaYebusi na âwaGirigashi. Imwe mukafiska phangano linu chifukwa ndimwe âwarunji.

⁹Mukawona visuzgo nya âwasekuru withu mu Eguputo, mukapulika kulira kwavo pa Nyanja ya Matete.

¹⁰Mukachita vimanyikwi na minthondwe panthazi pa Faro, na panthazi pa âwateâweti âwakhe wose ndiposo na pa âwanthu âwakhe wose, chifukwa mukamanya umo âwakaâwasunjizgiranga âwasekuru withu. Ntheura mukakuzga zina linu nga ndi umo kuliri muhanya uno.

¹¹Mukagaâwa pakati nyanja yira uku âwanthu âwakuwona, mwakuti âwakambuka pakati pa nyanja pa charu chomizo. Kweni âwarwani âwawo awo âwakaâwarondezganga mukâwabizga mu ndimba ya nyanja kubira nga ndi umo likubilira libwe pa maji ghanandi.

¹²Na muhanya mukâwadangiriranga na mzati wa bingu, ndipo na usiku mukâwadangiriranga na mzati wa moto kuâwapa ungweru mu nthowa iyo âwakenera kwendamo.

¹³Mukakhira pa Phiri la Sinayi ndipo mukayowoya nawo kufuma kuchanya. Mukâwapa malangulo na marango agho ngakunyoroka na gha urunji ndipo mukâwapa maweruzgo na visambizgo viweme.

¹⁴Mukâwâsambizga kusunga zuâwa linu lakupatulika la Sabata, ndipo mukâwapa malangulo, malayizgo na marango kwizira mwa muteâweti winu Mozesi.

¹⁵Pa nyengo ya njara, mukâwapa chakurya cha kufumira kuchanya, para âwakomirwa, mukâwapa maji kufumira mu jarawe. Ndipo mukâwaphalira kuti âwarute kuya kapoka charu icho imwe mukapangana kuâwapa.

¹⁶Kweni âwasekuru withu âwakajikuzga na kunonofya mitima yawo, ndipo kuti âwakapulikira marango ghu chara.

¹⁷ÂWakakana kupulikira ndipo âwakatondeka kukumbuka, nya minthondwe ivyo mukachita mukati mwawo. Kweni âwakanonofya mitima yawo ndipo mu chigaruka chawo âwakjisorerera munthu wakuâwarongozga kuti âwawerere ku uzga wa mu Eguputo. Kweni imwe ndimwe Chiuta uyo wakugowokera, wa uchizi na wa chiwuravi, wakuziwurika kukaripa na wakuzura na chisungusungu. Ntheura imwe kuti mukâwareka chara.

¹⁸Nanga ndi para âwakajipangira chikozgo cha mwana wa ng'ombe na kuti, 'Uyu ndi Chiuta winu uyo wakamufumyani mu Eguputo' panji para wakachita nya miyuyuro vinandi kwa imwe.

¹⁹Kweni imwe mu chiwuravi chinu, kuti mukâwareka mu mapopa chara. Mzati wa bingu uwo ukaâwadangiriranga mu nthowa pa nyengo ya muhanya kuti

ukafumapo pachanya pawo chara, nanga ndi mzati wa moto pa nyengo ya usiku kuŵapa ungweru mu nthowa iyo âwakenera kwendamo.

²⁰Mukaŵapa Mzimu winu uweme kuti uŵasambizge ndipo kuti mukâwanora mana kuti âwarye chara nanga ndi maji kuti âwamwe para wakomirwa.

²¹Pa virimika 40, mukaŵapwererera mu mapopa ndipo kuti wakasôwerwa kanthu chara. Vya kuvwara vyawo kuti vikamara chara ndipo malundi ghawo nagho kuti ghakatupa chara.

²²Ndimwe mukaŵapa nkhongono kuti âwathereskere maufumu na mafuko gha âwanthu ndipo mukaŵagawâira charu icho âwakapoka. Ntheura âwakathereska Sihoni karonga wa msomba wa Heshiboni ndiposo na Ogi karonga wa chigâwa cha Bashani.

²³Mukandaniska âwa mphapu yawo nga ndi nyenyezi za kuchanya ndipo mukâwatorera ku charu icho mukapangana na âwasekuru âwawo kuti âwakanjire na kuchitora kuâwa chawo.

²⁴ÂWa mphapu yawo ndiwo âwakanjira na kupoka charu. Imwe ndimwe mukâwathereskera âwenecharu awo âwakâwa âwakanani. Mukaŵaperekâ âwakanani na âwakaronga âwawo pamoza na âwanthu âwa mu charu mu mawoko gha âwana âwalsraele kuti âwachite nawo chose icho âwakakhumbanga.

²⁵Ndipo âwakapoka misumba ya malinga na charu cha nyata yiweme. Âwakapoka nyumba izo zikazura na vinthu viweme, visimi vya maji vya kujima, minda ya mpheska na ya ma olive, na makuni ghanandi gha vipambi. Ndipo âwakarya âwakakhuta na kututuâwa ndiposo âwakakondwera mu uweme winu.

²⁶“Ndipouli âwakapulikira chara. Wakamugarukirani ndipo âwakarazgira nkhonyoro ku marango ghinu. Wakakoma nchimi zinu izo zikâwachenjezganga kuti âwawerere kwa imwe. Ntheura wakachita cha muyuyuro chikuru kwa imwe.

²⁷Pa chifukwa ichi mukaŵaperekâ mu mawoko gha âwarwani âwawo âweneawo âwakasuzga chomene. Ndipo apo âwakasuzgikanga, âwakalirira kwa imwe ndipo imwe mukaŵapulika kuchanya uko. Ndipo kwakuyana na uzari wa chisungusungu chinu mukaŵapa âwanthu kuti âwâwathaske ku âwarwani âwawo.

²⁸Kweni âwakati âwakharapo mu mutende, âwakambaso kuchita uheni panthazi pinu ndipo imwe mukaŵalegherezga mu mawoko gha âwarwani âwawo kuâwawusa. Ndipouli âwakati wazgoka na kulirira kwa imwe, mukaŵapulika kuchanya uko ndipo kaŵirikaŵiri mukaŵathaska kwakuyana na chisungusungu chinu.

²⁹Mukaŵachenjezga kuti panji âwangawerera ku marango ghinu kweni âwakajikuzga ndipo âwakareka kupulikira marango ghinu. Âwakanangira Malangulo ghinu mu gheneagho munthu wakuâwa na umoyo usange

wakughapulikira. Wakanonofya mitima yawo na kurazgira nkhonyoro kwa imwe na kukana kumupulikirani imwe.

³⁰Pa virimika vinandi mukaŵa zizipizgira iwo ndipo mukaŵachenjezga na Mzimu kwizira mu nchimi zinu, ndipouli kuti wakapulikira chara. Ntheura mukawapereka ku wanthu wa vyaru vinyakhe.

³¹Kweni mu chiwuravi chinu chikuru kuti mukaŵamara chara nanga kuŵareka pakuti imwe ndimwe Chiuta wa uchizi na wa chiwuravi.

³²"Ntheura sono imwe Chiuta withu, mwa wakuru wankhongono na wakofya mwaŵeneimwe mukusungilira phangano linu na kurongora chisungusungu chinu, mureke kuzomerezga kuti visuzgo ivyo vyatiwira ise viwoneke vichoko. Visuzgo ivyo vyawira wakaronga withu na warongozgi withu, wasofi withu, nchimi zithu, wasekuru withu na wanthu wose, kufuma pa nyengo ya wakaronga wa ku Asiriya mpaka muhanya uno viwoneke vichoko.

³³Mu vyose ivyo vyatiwiranga ise, imwe mwanguŵa warunji, mwachitanga mwakugomezgeka apo ise tachitanga viheni.

³⁴Wakaronga withu, warongozgi withu wasofi withu na wasekuru withu kuti wakasunga marango ghinu chara nesi kupulikira malangulo ghinu na kuchenjezga kwinu uko imwe mukawaphalira.

³⁵Nanga ndi nyengo iyo wakawāa pasi pa ufumu wawo, apo wakakondweranga na mauweme ghanandi agho mukawachitira ndiposo na charu chisani na cha nyata yiweme icho mukawapa, kuti wakamutemwani chara, nesi kuwerako ku milimo yawo yiheni.

³⁶Kweni sono wonani tili wazga lero. Tili wazga mu charu icho mukapereka ku wasekuru withu kuti warye vuna yakhe na viweme vya mwenemumo.

³⁷Chifukwa cha kwananga kwithu usambazi wose wa mu charu ichi ukuruta ku wakaronga awo muli kwimika pachanya pa ise. Iwo wakuwusa mathupi ghithu na viweto vyithu umo wakukhumbira ndipo ise tili mu suzgo yikuru chomene."

Wanthu wakuzomera phangano pakulemba

³⁸Chifukwa cha vyose ivi, tikuchita phangano lakukhalirira na kulilemba ndipo warongozgi withu, waLevi withu, na wasofi withu wakudindapo vidindo vyawo.

Nehemiya 10

¹Sono awo wakadindapo vidindo vyawo ndi aŵa: Nehemiya uyo wakawāa mwana wa Hakaliya, ndiposo Zedekiya.

²Wasofi awo wakadindapo vidindo vyawo wakawāa aŵa: Seraya, Azariya, Yeremiya,

³Pashuru, Amariya, Malikiya,

⁴Hatushi, Shebaniya, Maluki,

⁵Harimu, Meremoti, Obadiya,

⁶Daniyele, Ginetoni, Baruki,

⁷Meshulamu, Abiya, Miyamini,

⁸Maaziya, Biligayi na Shemaya.

⁹ŵaLevi awo ūkakadindapo vidindo vyawo ūkakâwa aŵa: Yeshuwa mwana wa Azaniya, Binuyi wa fuko la Henadadi, Kadimiyele.

¹⁰Ndipo ūabali ūawo ūkakâwa aŵa: Shebaniya, Hodiya, Kelita, Pelaya, Hanani,

¹¹Mika, Rehobu, Hashabiya,

¹²Zakuru, Sherebiya, Shebaniya,

¹³Hodiya, Bani na Beninu.

¹⁴ŵarongozgi ūa ūanthu awo ūkakadindapo vidindo vyawo ūkakâwa aŵa: Paroshi, Pahati Mowabu, Elamu, Zatu, Bani,

¹⁵Buni, Azigadi, Bebayi,

¹⁶Adoniya, Bigivayi, Adini,

¹⁷Atere, Hezekiya, Azuru,

¹⁸Hodiya, Hashumu, Bezayi,

¹⁹Harifi, Anatoti, Nebayi,

²⁰Magipiyashi, Meshulamu, Heziri,

²¹Meshezabele, Zadoki, Yaduwa,

²²Pelatiya, Hanani, Anaya,

²³Hosheya, Hananiya, Hashubu,

²⁴Haloheshi, Piliha, Shobeki,

²⁵Rehumu, Hashabina, Maaseya,

²⁶Ahiya, Hanani, Anani,

²⁷Maluki, Harimu na Baana.

Phangano

²⁸Ndipo ūanthu ūanyakhe awo ūkakâwa na ūabali ūawo awo ūkakâwa ūarongozgi ūkakâwa: ūasofi, ūaLevi, ūalinda ūa vipata, ūimbi ūa zisumu, ūateŵeti ūa mu Nyumba ya Chiuta ndipo na wose awo ūkakajipatula ku ūnecharu chifukwa cha kukhumba kuti ūarondezge marango gha Chiuta

pamoza na âwawoli âwawo, âana âwawo, na wose awo âwakâwa âakumanya kupulikiska.

²⁹Ndipo wose âakarapa kuti âati âarondezgenge Dango la Chiuta leneilo likaperekka kwizira mwa Mozesi muteweti wa Chiuta. Âakarapa kuti âati âapulikirenge marango ghose, maweruzgo ghose na vilayizgo vyose nya FUMU, Chiuta withu, ndipo usange warekenge kurondezga marango, âatembeke.

³⁰Âakurapa kuti âatengweskenge âana âwawo âanakazi chara ku âanthu âa mu charu chira nanga nkutora âana âwawo âanakazi kuti âatorane na âana âwawo âanarume.

³¹Ndipo para âenecharu âakwiza na malonda ghawo panji vyakurya vili vyose pa zuâa la Sabata kuti âizakatiguliske kuti tamkugulana nawo chara pa zuâa lakupatulika. Chirimika chilichose cha chinkhonde na chiwiri tamkugonekanga minda yithu na kureka kurozga ngongole yiliyose.

³²Tikajimikira marango kuti chirimika na chirimika tiperekenge magiramu ghanayi gha siliva ku mlimo wa mu Nyumba ya Chiuta withu.

³³Tikapangana kuti tiperekenge nya mlimo wa visopo nya mu Nyumba ya Chiuta vinthu ivi: Chingwa kuti chiwe cha uâapo wa Chiuta, sembe ya ufu ya zuâa na zuâa, viweto kuti viwenge sembe yakocha ya zuâa na zuâa, vyawanangwa nya pa maSabata, nya kuthwasa kwa mwezi na viphikiro vyakwimikika. Sembe yakuperekera vinthu vyakupatulika nkhanira. Sembe yakuperekera kuti waphepiskire zakwananga za âalsraele ndiposo na vyawanangwa vyose nya mlimo wa mu Nyumba ya Chiuta withu.

³⁴Ndipo tachita mphenduzgo pakati pa âasofi, âaLevi ndiposo na âanthu kuti tisange mbumba iyo yingamanya kwiza na nkuni zakochera sembe pa jochero la FUMU, Chiuta withu mu nyumba yakhe pa nyengo zakwimikika, chirimika na chirimika nga ndi umo kuli kulembekera mu marango.

³⁵Tapangana kuti chirimika chilichose tizenge na vuna yakudanga kucha ya kufuma mu minda yithu na vipambi vyakudanga kuphya nya makuni ghose na kwiza navyo ku Nyumba ya FUMU.

³⁶Tapangana, nga ndi umo kuli kulembekera mu marango, kwiza na âana âithu âa uwere ndiposo na âana âa uwere âa viweto vyithu: ng'ombe, mberere na mbuzi ku Nyumba ya FUMU, ku âasofi awo âakuteâetera mu Nyumba ya Chiuta.

³⁷Ndipo ku vipinda nya Nyumba ya Chiuta withu titi tiperekenge ku âasofi chingwa kufuma ku vuna yakudanga ya mu minda yithu, vyawanangwa nya vipambi nya makuni ghose na nya vinyo na mafuta. Titi tizengeso na chakhumi cha vuna ya mu munda ku âaLevi pakuti iwo ndiwo âakuwunjika nya khumi milimo yithu kufuma mu mizi yithu yose.

³⁸Ndipo musofi wakufumira mu mbumba ya Aroni wakaŵenge pamoza na ūLevi para ūLevi ūkupokera vya khumi. Ndipo ūLevi ndiwo ūati ūzengen na chakhumi chira ku Nyumba ya Chiuta withu mu vipinda vya nyumba yakusungiramo chuma.

³⁹Pakuti ūlsraele na ūLevi ūkwenera kwiza na vyakupereka ivi vya ufu, vinyo na vya mafuta ku vipinda mwenemumo viteŵetero vya ku Nyumba ya Chiuta vikasungikanga ndiposo uko mukakharanga, ūsofi, ūlinda ūa vipata na ūimbi ūa zisumu ūneawo ūkawāngā pa mlimo. Ndipo ise kuti tamkureka kupwererera Nyumba ya Chiuta withu chara.

Nehemya 11

Ŵanthu awo ūkakharanga mu Yerusalemu

¹Sono ūarongozgi ūa ūlsraele ūkakharanga mu msumba wa Yerusalemu. Ndipo ūanthu ūanji ūanyakhe ūkachita mphenduzgo kuti ūsangepo munthu yumoza mu ūanthu khumi mwakuti ūkakhare mu msumba wakupatulika wa Yerusalemu apo ūanthu ūankonde na ūnayi mu ūanthu khumi ūkakhara mu misumba na mu mizi yinyakhe.

²Ndipo ūanthu ūkawārumba wose awo ūkajipereka kuti ūkakhare mu Yerusalemu.

³Sono ūlsraele ūanyakhe pamoza na ūsofi, ūLevi, ūteŵeti ūa mu Nyumba ya Chiuta na ūazukuru ūa ūteŵeti ūa Solomoni wakakhara mu misumba na mizi yinyakhe ya charu cha Yuda, munthu yose mu chiharo chakhe na chakhe. Kweni ūarongozgi ūa chigāwa cha Yuda wakakharanga mu Yerusalemu.

⁴Ūanthu ūanji awo ūkakharanga mu Yerusalemu ūkawā ūa fuko la Yuda na la Benjamini. Ūa fuko la Yuda ūkawā aŵa: Ataya mwana wa Uziya, mwana wa Zakariya, mwana wa Amariya mwana wa Shefatiya, mwana wa Mahalalele, wa mphapu ya Perezi.

⁵Pakawāso Maaseya mwana wa Baruki mwana wa Kolihaze, mwana wa Hazaya mwana wa Adaya, mwana wa Yoyerib, mwana wa Zakariya wa mphapu ya Shilo.

⁶Ūazukuru ūa Perezi awo ūkakharanga mu Yerusalemu waka 468 ūararaŵarara pera.

⁷Ūa fuko la Benjamini awo ūkakharanga mu Yerusalemu ūkawā aŵa: Salu mwana wa Meshulamu, mwana wa Yoyedi, mwana wa Pedaya, mwana wa Kolaya, mwana wa Maaseya, mwana wa Itiyele, mwana wa Yeshaya.

⁸Ndipo na ūabali ūkhe Gabayi na Salayi. Wose pamoza wa mphapu ya Benjamini ūkawā 928 ūnarume pera.

⁹Yoyele mwana wa Zikiri ndiyo wakaŵa murongozgi wawo ndipo Yuda mwana wa Hasenuwa ndiyo wakaŵa murongozgi wa chiŵiri wa msumba.

¹⁰Ŵasofi aŵa ūkakharanga mu Yerusalemu ūkakaŵa aŵa: Yedaya mwana wa Yoyeribu, Yakini.

¹¹Seraya mwana wa Hilikiya, mwana wa Meshulamu, mwana wa Zadoki, mwana wa Merayoti, mwana wa Ahitubu, uyo wakaŵa murara ku Nyumba ya Chiuta,

¹²ndiposo na ūabali ūwawo awo ūkateŵeteranga mu Nyumba ya Chiuta ndipo wose pamoza ūkakaŵa 822. Pakawaso Adaya mwana wa Yerohamu mwana wa Pelaliya, mwana wa Amizi, mwana wa Zakariya, mwana wa Pashuru mwana wa Malikiya,

¹³ndiposo na ūabali ūkhe awo ūkakaŵa ūararaŵarara mu mbumba za ūwiskewo, ndipo wose pamoza ūkakaŵa 242. Pakawaso Amashisayi mwana wa Azarele, mwana wa Azayi, mwana wa Meshilemoti, mwana wa Imere,

¹⁴ndiposo na ūabali ūwawo awo ūkakaŵa vinkhara vy a nkondo. Wose pamoza ūkakaŵa 128. Murara wawo wakaŵa Zabidiyele mwana wa Hagedolimu.

¹⁵ŴaLevi awo ūkakharanga mu Yerusalemu ūkakaŵa aŵa: Shemaya mwana wa Hashubu, mwana wa Azirikamu, mwana wa Hashabiya, mwana wa Buni.

¹⁶Shabetayi na Yozabadi ūkakaŵa ūarara ūa ūaLevi awo ūkateŵetanga kuwaro kwa Nyumba ya Chiuta.

¹⁷Mataniya mwana wa Mika, mwana wa Zabidi, mwana wa Asafu, mweneuyo wakaŵa murara wa zisumu mu Nyumba ya Chiuta, wakarongozga lurombo lwa kuwonga. Ndiposo pakawaso Bakibukiya uyo wakaŵa murara wa chiŵiri wa zisumu mukati mu ūabali ūkhe. Munyakhe wakaŵa Abida mwana wa Shamuwa, mwana wa Galala, mwana wa Yedutuni.

¹⁸ŴaLevi wose awo ūkakharanga mu msumba wakupatulika waka 284.

¹⁹Ŵalinda ūa pa vipata vy Nyumba ya Chiuta awo ūkakharanga mu Yerusalemu ūkakaŵa aŵa: Akubu, Talimoni na ūabali ūwawo ndipo wose pamoza ūkakaŵa 172.

²⁰ŴaIsraele ūanyakhe wose pamoza na ūwasofi na ūaLevi, ūkakharanga mu misumba na mizi yinyakhe yose ya charu cha Yuda, waliyose pa chiharo chakhe na chakhe.

²¹Ŵateŵeti ūa mu Nyumba ya Chiuta ūkakharanga ku Ofele mu Yerusalemu ndipo Ziha na Gishipa ndiwo ūkakaŵa ūarara ūwawo.

²²Murara wa ūaLevi mu Yerusalemu wakaŵa Uzi, mwana wa Bani, mwana wa Hashabiya, mwana wa Mataniya, mwana wa Mika. Uzi wakaŵa yumoza wa

mphapu ya Asafu mweneuyo wakawâwa murara wa zisumu mu mlimo wa mu Nyumba ya Chiuta.

²³Pakuti karonga wakalangula kuti wimbi wa zisumu mu Nyumba ya Chiuta wapokenge phande zuâwa na zuâwa pa mlimo uwu.

²⁴Petahiya mwana wa Meshezabele yumoza wa fuko la Zera mwana wa Yuda ndiyo wakaperekanga urongozgi kwa karonga pa vinthu vyose ivyo vikakhwaskanga âwanthu.

Âwanthu âwa mu misumba na mizi yinyakhe

²⁵Âwanthu ânyakhe âwa fuko la Yuda âwakakharanga ku mizi ya Kiriyati Ariba pafupi na minda yawo, âwanji ku mizi ya Diboni pafupi na minda yawo ndiposo âwanji ku mizi ya Yekabizeyele pafupi na minda yawo.

²⁶Âwakakharaso mu msumba wa Yeshuwa, wa Molada, wa Beti Peleti,

²⁷wa Hazara Shuwala, wa Beyeresheba na ku mizi yakuzingirizga.

²⁸Ânyakhe âwakakharango mu msumba wa Zikilagi, wa Mekona na ku mizi yakuzingirizga,

²⁹wa Eni Rimon, wa Zora, wa Yarimuti,

³⁰wa Zanowa, wa Adulamu na mu vikaya vyakhe, wa Lakishi na mu minda yakhe na mu msumba wa Azeka na mu mizi yakhe. Ntheura âwanthu âwa fuko la Yuda âwakakharanga kufuma ku Beyeresheba mpaka ku Dambo la Hinomu.

³¹Âwa fuko la Benjmini nawo âwakakharanga kufuma ku msumba wa Geba mpaka ku msumba wa Mikimashi, wa Aya, wa Betele na mu mizi yakhe,

³²wa Anatoti, wa Nobu na wa Ananiya,

³³wa Hazoro, wa Rama na wa Gitayimu,

³⁴wa Hadidi, na wa Zeboyimu ndiposo na mu Nebalati,

³⁵wa Lodi na wa Ono ndipo na mu Dambo la âwanthu Wakuâwajaâaja.

³⁶Ânyakhe âwa âLevi awo âwakakharanga mu charu cha Yuda âwakiza kuti âwakhare mu charu cha Benjmini.

Nehemiya 12

Mundandanda wa âwasofi na âLevi

¹Âwasofi na âLevi awo âwakawera na Zerubabele mwana wa Shatiyele ndiposo na Yeshuwa kufuma ku umikori ndi aâwa: Seraya, Yeremiya, Ezira,

²Amariya, Maluki, Hatushi,

³Shekaniya, Rehumu, Meremoti,

⁴Ido, Ginetoyi, Abiya,

⁵Miyamini, Maadiya, Biliga,

⁶Shemaya, Yoyeribu, Yedaya,

⁷Salu, Amoki, Hilikiya na Yedaya. Weneawâ ndiwo wakaâwa warongozgi wâwasofi na wabali wawo mu mazuâwa gha Yeshuwa.

⁸WaLevi wakaâwa aâwa: Yeshuwa, Binuyi, Kadimiyele, Sherebiya, Yuda ndiposo na Mataniya mweneuyo wakaâwa murongozgi wa zisumu za kuwonga pamoza na wanyakhe.

⁹Wabali wawo, Bakibukiya na Uni wakimilira kuthyana waka na iwo pakupokerana sumu pa nyengo ya visopo.

Wa mphapu ya Yeshuwa, musofi mukuru

¹⁰Yeshuwa wakababa Yoyakimu, Yoyakimu wakababa Eliyashibu, Eliyashibu wakababa Yoyada,

¹¹Yoyada wakababa Yonatani ndipo Yonatani wakababa Yaduwa.

Wararaâwarara wâ fuko la wâwasofi wâLevi

¹²Mu mazuâwa gha musofi mukuru Yoyakimu, wâwasofi awo wakaâwa warongozgi mu mbumba zavo wakaâwa aâwa: Wa mbumba ya Seraya wakaâwa Meraya. Wa mbumba ya Yeremiya wakaâwa Hananiya.

¹³Wa mbumba ya Ezira wakaâwa Meshulamu. Wa mbumba ya Amariya wakaâwa Yehohanani.

¹⁴Wa mbumba ya Maluki wakaâwa Yonatani. Wa mbumba ya Shebaniya wakaâwa Yosefe.

¹⁵Wa mbumba ya Harimu wakaâwa Adina. Wa mbumba ya Merayoti wakaâwa Helikayi.

¹⁶Wa mbumba ya Ido wakaâwa Zakariya. Wa mbumba ya Ginetoni wakaâwa Meshulamu.

¹⁷Wa mbumba ya Abiya wakaâwa Zikiri. Wa mbumba ya Miniyamini na ya Mowadiya wakaâwa Pilitayi.

¹⁸Wa mbumba ya Biliga wakaâwa Shamuwa. Wa mbumba ya Shemaya wakaâwa Yehonatani.

¹⁹Wa mbumba ya Yoyeribu wakawa Matenayi. Wa mbumba ya Yedaya wakaâwa Uzi.

²⁰Wa mbumba ya Salayi wakaâwa Kalayi. Wa mbumba ya Amoki wakaâwa Ebere.

21Wa mbumba ya Hilikiya wakaŵa Hashabiya. Wa mbumba ya Yedaya wakaŵa Netanele.

Mazina gha mbumba ya ūwasofi na ūLevi

22Ŵarongozgi ūa mbumba za ūLevi mu mazuŵa gha ūwasofi ūakuru Eliyashibu, Yoyada, Yohanani na Yaduwa ndiposo na mbumba za ūwasofi zikalembeka mu Buku la Midauko mpaka pa nyengo iyo Karonga Dariyusi wakawusiranga charu cha Peresiya.

23Ŵarongozgi ūa mbumba za ūLevi ūkalembeka mu Buku la Midauko kwiza kafika mu mazuŵa gha Yohanani mwana wa Eliyashibu.

Kugâwana kwa mlimo mu Nyumba ya Chiuta

24Ndipo ūarongozgi ūa ūLevi ūkawâwa aŵa: Hashabiya, Sherebiya, Yesuwa mwana wa Kadimiyele ndipo na ūanyawo awo ūakimilira kuthyana waka na iwo uku ūakurumba na kuwonga Chiuta, kuti ūakoŵeranenge pa kwimba, kwakuyana na dango la Karonga Davide munthu wa Chiuta.

25Mataniya, Bakibukiya, Obadiya, Meshulamu, Talimoni na Akubu ndiwo ūkawâwa ūalinda ūa vipinda vyakusungiramo vyuma pa vipata.

26Wanthu aŵa ūkateŵetanga mu mazuŵa gha Yoyakimu mwana wa Yesuwa muzukuru wa Yozadaki ndiposo mu mazuŵa gha Nehemiya nduna wa chigâwa na mu mazuŵa gha musofi Ezira, mulembi wa marango.

Nehemiya wakupatula linga la msumba

27Pa nyengo ya kupatulira linga ilo likazingirira msumba wa Yerusalem, ūLevi ūkabenjeka kufuma kosekose uko wakakharanga ndipo wakati wasangike wakiza nawo ku Yerusalem kuti ūachite chikondwerero cha mlimo wakupatuliska linga pakwimba sumu za kuwonga pakwimbira ng'oma, ūkalimba na ūabango.

28Wupu wa ūkewimba sumu nawo ukiza pamoza kufumira mu vigâwa ivyo vikazingirizga Yerusalem ndipo na mu vikaya vyakuzingirizga ūNetofati.

29Wupu unyakhe wa ūkewimba ukafuma ku Beti Giligala na mu chigâwa cha Geba na cha Azimaveti, pakuti ukazenga vikaya vyawo kuzingirizga msumba wa Yerusalem.

30ŪLevi na ūwasofi ūkajitzga, ndipo ūkatozgaso ūnthu, vipata na linga.

31Penepapo ine nkhakwera na ūarongozgi ūa charu cha Yuda pachanya pa linga na kwimika mawupu għawiri ghakuru ghakwimba zisumu ūneawo ūkawonganga uku ūkwenda mukundonda. Wupu umoza ukenda ku dera la maryero pa linga pachanya kurazga ku Chipata cha ku Chizara.

32Ndipo uyo wakaŵarondezga pamanyuma wakaŵa Hoshaya na hafu wa ūarongozgi ūa Yuda

³³awo wakawâwa pamoza na Azariya, Ezira, Meshulamu,

³⁴Yuda, Benjagini, Shemaya, Yeremiya.

³⁵Wasofi wanji awo wakalizganga zimbata wakawâwa aâwa: Zakariya mwana wa Yonatani, mwana wa Shemaya, mwana wa Mataniya, mwana wa Mikaya, mwana wa Zakuru, muzukuru wa Asafu.

³⁶Wanyakhe wakawâwa aâwa: Shemaya, Azarele, Milalayi, Gilalayi, Maayi, Netanele, Yuda na Hanani weneawo wakawâwa na vyakwimbira sumu vya Davide, munthu wa Chiuta. Ndipo mulembi Ezira ndiyo wakaâwadangiriranga.

³⁷Pa chipata cha Mbwiwi ya maji wakarutilira kurazga ku makwerero gha msumba wa Davide pa chikwera cha linga ndipo wakendera cha muchanya kwa Nyumba ya Davide kuya kafika ku Chipata cha ku Maji kufumira gha dazi.

³⁸Wupu wa chiwiri wa wantru wakwimba ukarazga ku dera la mazere. Ine nkharondezga wupu uwu pamoza na hafu wa warongozgi pakwenda pachanya pa linga. Tikajumpha Chigongwe cha Mauvuni kuya kafika na ku Chiliâwa Chisani,

³⁹pachanya pa Chipata Efurayimu na kurutilira ku Chipata cha Kale na Chipata cha Somba, na pa Chigongwe cha Hananele na Chigongwe cha 100 kuya kafika ku Chipata cha Mberere. Ndipo pa Chipata cha Walinda, wupu wa wantru aâwa ukimilira.

⁴⁰Ntheura wupu wa chiwiri gha wantru awo wakawonganga Chiuta, ukimilira mu Nyumba ya Chiuta. Ine nane nkhimilira pa malo ghane pamoza na hafu wa warongozgi.

⁴¹Ndipo wasofi aâwa nawo wakimilira penepara uku wakulizga mbata zavo: Eliyakimu, Maaseya, Miniyamini, Mikaya, Eliyoyenayi Zakariya na Hananiya.

⁴²Pakaâwaso wasofi aâwa: Maaseya, Shemaya, Eleyazara, Uzi, Yehohanani, Malikiya, Elamu na Ezere. Wimbi wa zisumu wakimbanga chomene ndipo Yezirahaya ndiyo wakawâwa murongozgi wawo.

⁴³Ndipo pa zuwa lira wantru wakapereka sembe zinandi chomene ndipo wakasekerera chifukwa Chiuta ndiyo wakachitiska kuti wasekerere ntheura. Wanakazi na wana nawo wakasekerera ndipo chimwemwe cha wantru wa mu Yerusalem chikapulikikwa kutali chomene.

Vya kupereka pa kovwira mlimo wa kusopa mu Nyumba ya Chiuta

⁴⁴Pa zuwa lenelira wantru wanji wakasoreka kuwa wakulâwirira vipinda vyakusungiramo vyuma umo vyakupereka vya wantru vikasungikanga. Vyakupereka ivi vikawa vuna yakudanga kucha na chakhumi, vyeneivyo wakenera kuwunganya kufuma mu minda yose ya mu vikaya kwakuyana na Dango la Mozesi kuti viwenge vya wasofi na waLevi. Pakuti waYuda wakondwera na uteweti wa wasofi na waLevi.

⁴⁵Weneawâ wakachitanga ivyo Chiuta wawo wakalangula pakuwatozga wânthu na vinthu vinyakhe. Wimbi âwa zisumu na wâlinda âwa pa vipata vyâ Nyumba ya Chiuta, nawo wâkatewetanga mlimo wawo kwakuyana na marango gha Davide na mwana wakhe Solomoni.

⁴⁶Pakuti kufuma papo kale mu mazuâwa gha Davide na Asafu, wakaâwangako warongozgi âwa wakwimba zisumu na warongozgi âwa zisumu za kurumba na za kuwonga Chiuta.

⁴⁷Mu mazuâwa gha Zerubabele na mu mazuâwa gha Nehemiya wânthu âwa mu charu chose cha Israele wakaperekanga zuâwa na zuâwa phande ku wimbi âwa zisumu na ku wâlinda âwa pa vipata. Ndipo wânthu wakaviâwikanga pa dera ivyo vikâwa vyâ wâLevi, ndipo wâLevi nawo wakaâwikanga pa dera ivyo vikâwa vyâ wâsofi âwa mbumba ya Aroni.

Nehemiya 13

Wamitundu wakuwuskikako mukati mu wâlsraele

¹Pa zuâwa lenelira, Dango la Mozesi likâwazgika uku wânthu wakupulika. Kukasangika kuti kuli kulembeka kuti muAmoni panji muMowabu wareke kuzomerezgeka kuwamo mu ungano wa Chiuta kwa muyirayira.

²Pakuti weneawâ kuti wakâwapokerera wâlsraele na kuwapa chakurya na maji chara. Mu malo mwakhe wakamulemba nchito Balaamu kuti waâwatembe wâlsraele. Ndipouli Chiuta withu wakazgora nthembo yira kuâwa chitumbiko.

³Para wâlsraele wakapulika marango wakaâwawuskamo mukati mu wâlsraele wose awo wakaâwa walendo.

Nehemiya wakusintha vinthu

⁴Pambere ichi chindachitike, musofi Eliyashibu wakasoreka kuâwa wakusungilira vipinda vyâ kusungilira vyuma vyâ mu Nyumba ya Chiuta withu, ndipo wakaâwa wakapulikananga na Tobiya.

⁵Wakamunozgera Tobiya chipinda chikuru icho pakudanga wakasungirangamo tirigu wa sembe, vyakununkhira, vitewetero vyâ mu Nyumba ya Chiuta, chakhumi cha tirigu, vinyo na mafuta, vyeneivyo vikalangurika kuti viperekengenge ku wâLevi, wimbi âwa zisumu na ku wâlinda âwa vipata ndiposo na ivyo vikâwa vyakupereka ku wâsofi.

⁶Apo ivi vikachitikanga, ine kuti nkâwâ mu Yerusalem chara pakuti mu chirimika cha 32 cha kuwusa kwa Karonga Aritaserese wa charu cha Babuloni, nkharuta kwa iyo kuti nkakumane nayo. Ndipo ghakati gharutapo mazuâwa nkhamuâweyerera, karonga kuti wandizomerezge,

⁷kuwerera ku Yerusalemu. Penepapo ndipo nkhlasanga uheni uwo musofi Eliyashibu wakachita pakupereka chipinda chikuru mu Nyumba ya Chiuta kwa Tobiya.

⁸Ichi chikandikwiyiska chomene ndipo nkhaponya kuwaro vinthu vyose vya Tobiya ivyo vikawâ mu chipinda chira.

⁹Penepapo nkhalangula kuti watozgemo mu vipinda vira ndipo nkawezgeramo viteŵetero vya mu Nyumba ya Chiuta pamoza na vyawanangwa vya tirigu na vyakununkhira.

¹⁰Ndipo nkhlasango kuti phande la wâLevi kuti likaperekeng chara ku wâLevi. Ntheura wâLevi na wîmbi wâ zisumu awo wâkateŵetanga ku Nyumba ya Chiuta wâkawerera ku minda yawo na yawo.

¹¹Penepapo nkhaŵasuska wârongozgi na kuŵafumba kuti, "Nchifukwa uli mwayireka ntheura Nyumba ya Chiuta?" Ntheura nkhaŵachema wâLevi na wîmbi wâ zisumu wâra kuti wîze mu Nyumba ya Chiuta kuti wârutizge milimo yawo.

¹²Ntheura wânthu wose wâ charu cha Yuda wâkayambaso kwiza na vyawanangwa vya khumi cha vya kufumira ku vuna, vinyo na mafuta ku vipinda vyakusungiramo vyuma.

¹³Ndipo nkhimika musofi Shelemiya, mulembi Zadoki na Pedaya yumoza wa wâLevi kuŵa wakusungilira vipinda vyakusungiramo vyuma. Nkhimikaso Hanani mwana wa Zakuru, mwana wa Mataniya kuŵa movwiri wawo, pakuti wânthu wose awo wâkawâ wâkugomezgeka ndipo milimo wa awo ukaŵa wakugâwira wâbali wâwô vya kupereka.

¹⁴Mundikumbuke, mwe Chiuta wane chifukwa cha cheneichi ndipo mureke kusisita milimo yane ya kugomezgeka iyo ndachitira Nyumba ya Chiuta wane mu uteŵeti wakhe wa visopo.

¹⁵Mu mazuŵa gheneagho nkhwona wânthu wânci mu charu cha Yuda kuti wâkuponda mpeska pa zuŵa la Sabata. Wanyakhe wâkizanga na mizigho ya tirigu na kuyithwikiska pa zimbunda. Wanyakhe wâkizanga na vinyo la mpeska, vikuyu na wâ katundu wâmitundu na kwizanga nayo ku Yerusalemu pa zuŵa la Sabata. Penepapo nkhaŵachenjezga kuti wâreke kuguliska vyakurya pa zuŵa la sabata.

¹⁶Wânthu wâ msumba wa Ture awo wâkakharanga mu msumba wa Yerusalemu nawoso wâkizanga na somba pamoza na mitundu yose ya malonda. Iwo wâkaviguliskanga pa zuŵa la Sabata ku wâYuda na wâ mu msumba wa Yerusalemu.

¹⁷Penepapo nkhaŵasuska ūarongozgi ūa mu charu cha Yuda na kuŵafumba kuti, "Kasi nchifukwa uli mukuchita chinthu chiheni ichi na kunanga zuŵa la Sabata?

¹⁸Asi ūawiskemwekuru nawo ūakachita ntheura pera ndipo Chiuta withu wakakhizgira uheni wawo wose ura pa ise na pa msumba uwu. Sono imwe mukumukaripisko Chiuta kuti wakaripe chomene chifukwa ūalsraele pakunanga zuŵa la Sabata."

¹⁹Para kukambanga kufipa, pa vipata vya msumba wa Yerusalem pambere zuŵa la Sabata lindambe nkhalangula kuti vijaro vya pa vipata vijarikenge ndipo vireke kujurika mpaka zuŵa la Sabata limare. Ndipo nkhimika ūanji ūateŵeti ūane kuti ūakharenge pa vipata mwakuti paŵavye katundu wakunjira mukati pa zuŵa la Sabata.

²⁰Ntheura awo ūakakhumba kugula na awo ūakaguliskanga malonda gha mitundumitundu wakagona kuwaro kwa msumba wa Yerusalem zuŵa limoza panji ghawiri.

²¹Kweni nkhaŵachenjezga nkhati kwa iwo, "Kasi mukugonerachi pafupi na linga?" Usange muchitengeso ntheura nditi ndimanye chakuchita namwe. Kufuma nyengo yeneyira mpaka na kunthazi, kuti ūakizakoso pa zuŵa la Sabata chara.

²²Ntheura nkhaŵalangula ūaLevi kuti ūajitozge ndipo ūize na kulinda vipata kuti walipatule zuŵa la Sabata. Pa cheneichi nacho mundikumbuke, Mwe Chiuta wane, ndipo muŵe na lusungu na ine kwakuyana na chisungusungu chinu chikuru.

²³Mu mazuŵa gheneghara nkhwonasaso ūaYuda ūanyakhe awo ūakatora ūanakazi kufuma mu msumba wa Ashidodi na ūa mu charu cha Amoni na cha Mowabu.

²⁴Hafu wa ūana ūawo ūakayowoyanga chiyowoyercha ūanthu ūa ku Ashidodi panji chiyowoyercha mitundu yinyakhe. Kweni ūakamanyanga chara kuyowoya chiyowoyercha ūaYuda.

²⁵Ntheura nkhaŵachenya na kuŵatemba, ndipo ūanyakhe nkhaŵatimba na kukunyura masisi ghawo. Nkhaŵarapiska mu zina la Chiuta pakuyowoya kuti, "Mureke kuperekwa ūana ūinu ūanakazi kuti ūatorane na ūana ūawo ūanarume, panji ūana ūinu ūanarume ūareke kutorana na ūana ūawo ūanakazi, nesi imwe mureke kutorako ūanakazi ūawo.

²⁶Asi zikaŵa zinthengwa zakuŵa nga ndi izi izo Solomoni karonga wa charu cha Israele zikamunangiska. Mukati mu vyaru vyose mukaŵavye karonga wakatemweka na Chiuta ndipo Chiuta wakamwimika kuŵa karonga pa ūalsraele wose. Ndipouli ūakawâa ūanakazi ūa chilendo awo ūakamunangiska.

²⁷Kasi tipulikire imwe na kuchita uheni ukuru uwu na kuŵa wambula kugomezgeka kwa Chiuta withu pakutora âwanakazi âwa chilendo."

²⁸Ndipo yumoza wa âwana âwa Yehoyada, mwana wa musofi mukuru Eliyashibu, wakaâwa mukweni wa Sanibalati wa ku msumba wa Horoni. Ntheura nkhamuphalira kuti wafumeko kwa ine.

²⁹Mwe Chiuta wane, muŵakumbuke chifukwa wakakazuzga usofi wawo na kuswa phangano la usofi ilo mukapangana na la âwalevi.

³⁰Ntheura ndimo nkhaŵatozgera âwasofi na âwalevi ku chinthu chose cha chilendo, ndipo nkhanozgera milimo ya âwasofi na âwalevi, waliyose mlimo wakhe na wakhe.

³¹Nkhanozgera kaperekero ka nkhuni za sembe ndiposo na vipambi vyakudanga pa nyengo zakwimikika. Mwe Chiuta wane, mundikumbuke pa vyose ivi ndipo muŵe nane na lusungu.

Esitere

Esitere 1

Chiphikiro cha Karonga Ahasuweru na cha Fumukazi Vashiti

¹Icho chikachitika mu mazuŵa ya kuwusa kwa Karonga Ahasuweru, uyo wakawusanga vigaŵa 127 kufuma ku Indiya mpaka ku Etiyopiya.

²Mu mazuŵa gheneghara Karonga Ahasuweru wakakhara pa chizumbe cha ufumu wakhe mu msumba ukuru wa Susa, mu charu cha Peresiya.

³Mu chirimika cha chitatu cha kuwusa kwakhe, karonga uyu wakâwa na chiphikiro ndipo wakachema nduna za mu vigâwa vyakhe vyose, âwimiliri âwakhe wose, âwarongozgi âwa âwasilikari wose wa charu cha Peresiya na Mediya, mafumukazi na âwanthu âwanyakhe âwakuzirwa.

⁴Pa mazuŵa ghanandi ghakukwana 180, wakarongora usambazi wakhe wose, uchindami wakhe, na ukuru wa ufumu wakhe.

⁵Para mazuŵa agha ghakamara, karonga wakanozga chiphikiro icho chikatora mazuŵa ghankhonde na ghawiri. âwanthu awo âwakâapo ndi wose awo âwakâwa âwasambazi na âwakavu ndipo chiphikiro ichi chikachitikira ku msumba wa Susa pa baraza la nyumba ya ufumu.

⁶Baraza la kwenekura likaroweka na salu zakuchinga zituŵa na za bululu, zeneizo âwakazipayika pa tuvingwe twa kururupira na twa bafuta muweme, ndipo tuvingwe tura âwakatukoroweka ku mphete za siliva na ku mizati yakutozgeka makora na mawe. Vitara vikaŵa vya golide na siliva ndipo vikaŵikika pa mawe ghakuzirwa gha mtundumtundu, ghakwalikika na kunozgeka makora.

⁷Vinyo âwakamweranga mu nkhombo za golide za mitundumitundu ndipo vinyo la ufumu ilo likâwa linandi, wakaperekeka kwakuyana na wanangwa wa karonga.

⁸Kwakuyana na dango la karonga, munthu yose wakuchemeka wakazomerezgeka kumwa umo wakakhumbiranga, pakuti karonga wakalangula âwateŵeti âwakhe wose âwa mu nyumba ya ufumu kuti âwapereke ku âwanthu kwakuyana na umo âwakakhumbira.

⁹Fumukazi Vashiti nayo wakaŵachitira chiphikiro âwanakazi âwa mu nyumba ya ufumu ya Karonga Ahasuweru.

Fumukazi Vashiti wakuyuyura Karonga Ahasuweru

¹⁰Pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri Karonga Ahasuweru wakamwa vinyo ndipo wakaŵa wakukondwa chomene. Iyo wakalangula nthunguli zakhe zinkhonde na ziŵiri izo zikâwa Mehmani, Bizita, Haribona, Bigita, Abagita, Zetara, na Karikasi âweneawo âwakamuteŵeteranga.

¹¹Wakaŵalangula kuti ūze nayo Fumukazi Vashiti kwa iyo uku wavwara mphumphu ya ufumukazi. Wakachita ichi kuti wamurongore ku ūnthu na nduna zakhe umo wakatowera pakuti wakaŵa muweme chomene pakumuwona.

¹²Kweni ūteŵeti ūkhe ūra ūkati ūmuphalira Fumukazi Vashiti za languro la karonga kuti ūrute nawo iyo wakakana. Ntheura karonga wakakwiya chomene ndipo ukari wakhe ukagolera nga ndi moto.

Karonga Ahasuweru wakulanguruka na ivyo yachita fumukazi

¹³Penepapo karonga wakayowoya ku ūnthu ūvinjeru ūneawo wakamanyanga umo nyengo zikawiranga, pakuti ntheura ndimo kakawira kaluso ka karonga kufumba urongozgi ku wose awo ūkamanyiska vya marango na weruzgi wakunyoroka.

¹⁴Ūnthu awo ūkafumbangako urongozgi kaŵirikaŵiri ūkaŵa aŵa: Karishena, Shetara, Adimata, Tarishishi, Meresi, Marisena na Memukani, awo ūkaŵa ūrongozgi ūankonde na ūawiri ūa charu cha Peresiya na cha Mediya. Ūneawo ndiwo ūkaŵa na mwaŵi wakwiza kawonana na karonga ndipo ūkaŵa ūkuzirwa pa ūnthu wose ūa mu ufumu wakhe.

¹⁵Karonga wakaŵafumba wakati, “Kasi tichite nayo uli Fumukazi Vashiti uyo wakana kupulikira dango la Karonga Ahasuweru leneilo likaperekeka kwa iyo na nthunguli zakhe?”

¹⁶Ntheura Memukani wakazgora panthazi pa karonga na ūrongozgi ūkhe wakati, “Fumukazi Vashiti wanangira karonga pera chara, kweniso wanangira ūrongozgi ūkhe na ūnthu ūkhe wose awo ūali mu vigawa vyose vya ufumu wa Karonga Ahasuweru.

¹⁷Pakuti icho yachita fumukazi chiti chimanyikwe ku ūnakazi ndipo chiti chichitiske kuti ūnakazi wose ūayuyure ūfumu ūawo. Pakuti ūzamkulika kuti, ‘Karonga Ahasuweru wakalangula kuti Fumukazi Vashiti ūze nayo panthazi pa karonga, kweni yikakana.’

¹⁸Ntheura pera ūawoli ūa nduna mu charu cha Peresiya na cha Mediya awo ūapulika icho yayowoya fumukazi muhanya uno, ūati ūayowoyenge cheneichi ku ūrongozgi ūa karonga. Ntheura kuti kuŵenge tuyuyuro ukuru na kukwiyiskana.

¹⁹Usange chingawa cha kumukondweskani imwe karonga, mupange dango ndipo lilembeku mu marango gha ūaPeresiya na ūaMede mwakuti lireke kusinthika. Dango liŵe lakuti Vashiti wareke kwizaso panthazi pinu imwe Karonga Ahasuweru, ndiposo mupereke ufumukazi ku mwanakazi munyakhe muweme kuruska iyo.

²⁰Ntheura para dango la karonga lapharazgika mu charu chakhe chose, nanga ndi chikuru chomene, wānakazi wāti wāchindikenge wāfumu wāwo wāsambazi na wākavu wuwo.”

²¹Urongozgi uwu ukakondweska karonga na wārongozgi wānyakhe wāra ndipo karonga wakachita nga ndi umo Memukani wakayowoyerā.

²²Karonga wakatuma makarata mu vigāwā vyose nya charu cha ufumu wakhe, chigaŵā chose mu malemba ghakhe na ghakhe ndipo fuko lirilose mu chiyowoyerō chakhe na chakhe. Likalembe ka kuti, “Mufumu waliyose ndiyo mutu wa nyumba yakhe.”

Esitere 2

Esitere wakusankhika kuŵa fumukazi

¹Pamanyuma pa vinthu ivi, Karonga Ahasuweru wakati watuna ku ukari wakhe wakakumbuka Vashiti na icho wakachita ndiposo na icho chikalangurika kususkana nayo.

²Wateŵeti wā karonga awo wakawā pafupi nayo wākati, “Tiyeni timupenjere karonga wāmwali wākulangwa, wākutowa.

³Karonga wimike wāmiliri mu vigāwā vyose nya ufumu wakhe kuti wāwunganye wāmwali wose wākulangwa, wākutowa chomene mu nyumba yakusungiramo wānakazi mu msumba wa Susa. Wāsungilirike na Hegayi, nthunguli ya karonga uyo wali na mazaza pa wānakazi. Vyakuphaka mu mathupi ghawo, vyose vipike kwa iwo.

⁴Ndipo mwali uyo wamukondweska karonga ndiyo wāwē fumukazi mu malo gha Vashiti. Fundo iyi yikamukondweska karonga ndipo wakachita ntheura.”

⁵Sono mu msumba wa Susa mukawā mu Yuda yunji zina lakhe Morodekayi, wa fuko la Benjmini mwana wa Yayiri, mwana wa Shimeyi, mwana wa Kishi.

⁶Morodekayi wakawā yumoza wa wāzga awo wākufuma ku Yerusalem wāneawo Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni wakatorera ku umikori pamoza na Karonga Yekoniya wa charu cha Yuda.

⁷Morodekayi wakaleranga mwana mwanakazi wa sibweni wakhe zina lakhe Hadasa. Hadasa wakachemekangaso kuti, “Esitere.” Wāwiske na wānyina wākati wākafwa, Morodekayi wakamutora na kumulera nga ndi mwana wakhe. Mwali uyu wakawā wakutowa chomene na muweme nadi.

⁸Para karonga wakalangula na kupharazga dango lakhe lira, wāmwali wānandi wākawunganiskika mu msumba wa Susa ku nyumba ya ufumu, kuti wāsungilirike na Hegayi uyo wakawā na mazaza pa wānakazi. Esitere nayo wakatorekera pamoza nawo.

⁹Esitere wakamukondweska Hegayi ndipo wakasanga uchizi panthazi pakhe. Maluwiro Hegayi wakamupa mafuta ghakuphaka na chakurya cha pa dera. Wakamupaso wāmwali wānkhonde na wāwiri weneawo wākasankhika kufuma mu nyumba ya ufumu kuti wāmutesēterenge. Wakamupaso iyo pamoza na wāmwali wākumutēwetera wāra malo ghaweme mu nyumba yakusungiramo wānakazi.

¹⁰Esitere kuti wakajiphara fuko lakhe nanga ndi mbumba yakhe chara, chifukwa Morodekayi wakamulangula kuti wareke kuchita ntheura.

¹¹Zuwa na zuwa Morodekayi wakajumphanga panthazi pa nyumba yakusungiramo wānakazi yira kuti wawone umo Esitere wakawira na umo wakakhaliroma.

¹²Ntheura nyengo yikafika yakuti wāmwali wāra wārute kuya kawonana na Karonga Ahasuweru waliyose pa yekha pa yekha. Kwakuyana na marango, wāmwali wāra wākenera kutora myezi ¹² yakujitzgera, yinkhonde na umoza yakujiphaka mafuta gha mure ndipo myezi yinyakhe yinkhonde na umoza yakujiphaka mafuta ghanyakhe ghakutozgera thupi.

¹³Mwali waliyose uyo wakanjiranga kuti wawonane na karonga wakapikanga chilichose icho wakakhumbanga kufumira mu nyumba yakusungiramo wānakazi.

¹⁴Mwali waliyose wakanjiranga mu nyumba ya ufumu na nyengo ya mise ndipo na mulenje wakawerangako na kwiza kanjira mu nyumba ya chiwiri yakusungiramo wānakazi uko wākasungikanga na Shaashigazi, nthunguli ya karonga, mweneuyo wakasungiliranga wāwoli wāchoko wa karonga. Mwali yose kuti wakawererangaso ku nyumba ya ufumu chara, pekhapekha apo karonga wakondwa nayo na kumuchema pakumuzunura zina.

¹⁵Para nyengo yakuti Esitere wanjlire mu nyumba ya ufumu kuya kawonana na karonga yikakwana, kuti wakakhumba kanthu kanyakhe kuruta nako chara kweni keneako pera wakaphalirika na Hegayi uyo wakawā nthunguli ya karonga uyo wakasungiliranga wānakazi. Esitere uyu wakawā mwana wa Abihayili, muvyara wa Morodekayi uyo wakamutora kuwa mwana wakhe. Wose awo wākamuwona Esitere wākakondwa nayo chomene.

¹⁶Ntheura mu chirimika cha chinkhonde na chiwiri cha kuwusa kwa Karonga Ahasuweru, mu mwezi wa khumi uwo ndi mwezi wa Tebete, Esitere wakatorekera kwa karonga mu nyumba yakhe ya ufumu.

¹⁷Karonga yura wakamutemwa Esitere kuruska wānakazi wose ndipo Esitere wakasanga uchizi na kukondwa panthazi pa karonga kuruska wāmwali wākulangwa wose. Ntheura karonga wakamuvwarika mphumphu ya ufumu pa mutu wakhe ndipo wakamwimika kuwa fumukazi mu malo gha Vashiti.

¹⁸Ntheura karonga wakanozgera nduna zakhe na âwarongozgi âwakhe chiphikiro chikuru cha kuchindikira Esitere. Wakalangula kuti kuâwe zuâwa la kupumulira mu vigâwa vyose vya charu chakhe ndiposo wakapereka vyawanangwa vyakwenerera karonga.

Morodekayi wakuthaska umoyo wa karonga

¹⁹Para âwamwali âwakulangwa âwara âwakawunganiskika kachiwiri, Morodekayi wakakharanga pa Chipata cha karonga.

²⁰Pa nyengo iyi Esitere wakâwa wachali wandajiphare mtundu wakhe nanga ndi mbumba yakhe kwakuyana na umo Morodekayi wakamulangulira kuti wareke kuchita ntheura. Esitere wakarutilira kupulikira Morodekayi nga ndi umo wakachitiranga pa nyengo iyo wakamulereranga.

²¹Pa nyengo iyo Morodekayi wakakhiliranga pa Chipata cha karonga, Bigitani na Tereshi nthunguli ziwiri za karonga âweneawo âwakalindanga pa muryango wakunjira ku vipinda vya karonga wakakwiya ndipo âwakakhumba kuti âwamukome Karonga Ahasuweru.

²²Morodekayi wakachimanya ichi ndipo wakaphalira Fumukazi Esitere uyo wakaya kamuphalira Karonga Ahasuweru makani gha kufumira kwa Morodekayi.

²³Para âwakafumbilira makani agha na kusanga kuti mbunenesko, âwanthu âwara âwakaâwapayika pa khuni. Makani agha ghakalembeka mu Buku la Midauko uku karonga wakuwona.

Esitere 3

Hamani wakunozgekera chiwembu cha kukoma âwaYuda

¹Pamanyuma pa vinthu ivi, Karonga Ahasuweru wakamukwezga Hamani, mwana wa Hamedata wa fuko la Agagi. Wakamuâika kuti waâwe murara wa nduna zakhe zose.

²Ndipo âwateâweti wose âwa karonga âwa pa nyumba ya ufumu awo âwakaâwa pa Chipata cha karonga, wakasindamanga na kumulambira Hamani, pakuti ntheura ndimo karonga wakalangulira kumuchitira Hamani. Kweni Morodekayi kuti wakamusindamiranga nanga kumulambira chara.

³Ntheura âwateâweti âwa karonga awo âwakaâwa pa Chipata cha karonga wakamufumba Morodekayi wakati, "Kasi ukuyuyulirachi dango la karonga?"

⁴Zuâwa na zuâwa âwakamufumbanga Morodekayi kuti wapulikire dango la karonga, kweni iyo wakazgoranga kuti, "Ine ndine muYuda kuti ndingamulambira Hamani chara." Ntheura âwateâweti âwara âwakamuphalira Hamani ivyo Morodekayi wakachitanga mwakuti âwawone usange Morodekayi wangarutilira kuchita vya ntheura.

⁵Para Hamani wakawona kuti Morodekayi wakumusindamira nanga nkhumulambira chara wakakwiya chomene.

⁶Penepapo Hamani wakaghanaghana kuti wamukome Morodekayi. Kweni wakati waphalirika za fuko la Morodekayi kuti ndi muYuda, wakaghanaghana kuti wakome âwaYuda wose mu charu chose cha Karonga Ahasuweru.

⁷Mu chirimika cha 12 cha kuwusa kwa Karonga Ahasuweru mu mwezi wakudanga uwo ndi mwezi wa Nisani âwateâeti âwara âwakachita mphenduzgo ya Puri panthazi pa Hamani agho ndi mayere gha mphenduzgo mwakuti âwasange zuâwa la kuchitira chiwembu ichi. Ntheura wakasankha zuâwa la 13 la mwezi wa 12 uwo ndi mwezi wa Adara.

⁸Penepapo Hamani wakati kwa Karonga Ahasuweru, “âWaliko âwanthu âwa fuko linji âweneawo âwali kumbinikira na kubaralikira mu mitundu yinyakhe mu vigâwa vyose vya ufumu winu. Iwo âwali na maluso agho ghakupambana na gha âwanthu âwinu. Ndiposo âwanthu âwa kuti âwakupulikira marango gha karonga chara. Ntheura ichi kuti chirekeke waka chingakondweska karonga chara.

⁹Usange chingâwa chiweme kwa karonga, dango liwîkike lakuti fuko ili likomeke ndipo ine nditi ndiperekenge ndarama za siliva zakukwana makilogiramu 340,000 ku âwanthu awo âwakwendeska mlimo wa karonga mwakuti ziwîkike mu thumba lakusungiramo vyuma vya karonga.”

¹⁰Ntheura karonga wakavura mphete yakhe ku woko lakhe ndipo wakamupa Hamani mwana wa Hamedata wa fuko la Agagi mweneuyo wakaâwa murwani wa âwaYuda.

¹¹Ndipo karonga wakati kwa Hamani, “Ndarama ndi zako ndiposo na âwanthu wuwo kuti uchite navyo umo ukukhumbira.”

¹²Penepapo âwalembi âwa karonga âwakachemeka pa zuâwa la 13 la mwezi wakudanga ndipo âwakalemba vyose ivyo Hamani wakalangula. Ndipo dango ili âwakalitura ku âwimiliri âwa karonga na nduna za âwanthu mu vigâwa vyose, âwarongozgi âwa âwanthu âwa kupambanapambana mu chigâwa chilichose. Likalembeka mu malembo gha chigâwa chilichose ndiposo mu chiyowoyer cha âwanthu wose. Dango ili likalembeka mu zina la Karonga Ahasuweru ndipo likakhozgeka na chidindo cha karonga.

¹³Makarata ghakatumika na nthumi ku vigâwa vyose vya karonga na mazgu ghakuti, “Pa zuâwa la 13 la mwezi wa 12, weneuwo ndi mwezi wa Adara, âwaYuda muâwaparanye, muâwakome na kuâwamara petu mu zuâwa limoza, kwamba âwawukirano na âwarara, âwanakazi na âwana wuwo ndiposo kuti âwaskoghe vinthu vyawo.”

¹⁴Mazgu gha mu karata uyu ghakatumika ku chigâwa chilichose nga ndi languro kuâwamanyiska âwanthu wose kuti âwanozgekere pa zuâwa ili.

¹⁵Nthumi zikaruta luŵiro pakuti karonga ndiyo wakalangula languro ilo likalembekera ku msumba wa Susa uko kukaŵa nyumba ya ufumu. Penepapo karonga na Hamani ŵakakhara pasi kuti ŵamwe. Kweni ŵanthu ŷa msumba wa Susa ŷakatimbanizgika chomene.

Esitere 4

Morodekayi wakamupempha Esitere kuti wavwirepo

¹Para Morodekayi wakamanya vyose ivyo vikachitika, wakapurura vyakuvwara vyakhe ndipo wakavwara chigudulu na kujithilira vyoto. Wakaruta mukati mu msumba na kulira na mazgu ghakuchemerezga chomene, ghakuŵinya mtima.

²Wakaruta mpaka wakaya kafika pa Chipata cha karonga, kweni wakanjira chara chifukwa pakawavye na yumoza uyo wakazomerezgekanga kunjira uku wawwara vigudulu.

³Mu vigâwa vyose umo mukafika dango la karonga na languro lakhe mukâwa kulira kukuru mukati mu ŷaYuda. ŷakaziŵizga kurya, ŷakatengera na kulira ndipo ŷanandi ŷakavwara vigudulu na kugona pa vyoto kurongora chitima.

⁴Para ŷateŵeti-kazi ŷa Esitere na zinthunguli zakhe zikiza na kumuphalira Esitere vya Morodekayi, Fumukazi Esitere wakapwetekeda chomene mu mtima. Wakatuma vyakuvwara kuti Morodekayi wakavware, kweni Morodekayi wakakana.

⁵Penepapo Esitere wakachema Hataki, yumoza wa zinthunguli za karonga izo zikimikika kumuteŵetera Esitere. Wakamuphalira kuti warute kwa Morodekayi wakafumbe icho chawako ndipo chifukwa chakhe nchakuti uli?

⁶Ntheura Hataki wakaruta kwa Morodekayi pa luwuga lwa mu msumba panthazi pa Chipata cha karonga.

⁷Morodekayi wakamwandulira vyose ivyo vyamuwira ndiposo na unandi wa ndarama izo Hamani wakapangana kuperekwa mu thumba lakusungiramo chuma cha karonga mwakuti ŷaYuda ŷakomeke.

⁸Morodekayi wakamupaso karata wa languro uyo wakafuma ku msumba wa Susa wakuphara kuti ŷaYuda wose ŷakomeke. Wakamuphalira kuti wakayirongore karata yira kwa Esitere mwakuti wakaŵaweyerere kwa karonga na kuŵarombera ŷanthu ŷakhe.

⁹Hataki wakaruta ndipo wakaya kamwandulira Esitere ivyo Morodekayi wakayowoya.

¹⁰Penepapo Esitere wakayowoya na Hataki ndipo wakatuma mazgu kwa Morodekayi ghakuti,

¹¹“ŵateŵeti wose ū karonga ndipo ūanthu wose ū mu vigâwa vya karonga ūkumanya kuti waliyose manyi wangaŵa mwanarume panji mwanakazi usange wakunjira ku chipinda cha mukati cha karonga kwambula kuti wachemeka, pali dango limoza pera lakuti: Waliyose wakwenera kukomeka, kweni yekha pera uyo karonga wamurongora na ndodo yakhe ya ufumu iyo nja golide, mweneuyo pera ndiyo wangaŵa na umoyo. Ndipo ine mu mazuŵa agha 30 kuti ndili kuchemekapo kuti nkhanjire umo muli karonga chara.”

¹²Para Hatati wakamuphalira Morodekayi mazgu gha Esitere,

¹³Morodekayi wakamuwezga Hatati kuti wakamuphalire Esitere mazgu agha, “Ureke kughanaghana kuti apo uli mu nyumba ya ufumu iwe wekha ndiwe ungathaskikapo pakati pa ūYuda wose.

¹⁴Chifukwa usange ukukhara waka chete pa nyengo ya ntheura nga ndi iyi, umanye kuti kuwombokwa na kuthaskika kwa ūYuda, viti vifumire kunyakhe, kweni iwe na mbumba ya ūawuso muti mumarenge petu. Ndipo kasi ndi njani wakumanya kuti panji ndicho chifukwa iwe uli kwizira uko ku nyumba ya ufumu pa nyengo ya nga ndi iyi.”

¹⁵Penepapo Esitere wakamutuma Hataki mazgu agha kuti wakamuphalire Morodekayi:

¹⁶“Rutani mukaŵawunganye ūYuda wose awo ūali mu msumba wa Susa. Mukaziŵizge kurya na kumwa chifukwa cha ine kwa mazuŵa ghatatu muhanya na usiku. Ine na ūateŵeti-kazi ūane nase titi tiziŵizgenge kurya. Para ichi chachitika, ine ndamkuruta kwa karonga nangauli dango likukana. Usange ndamkufwa chifukwa cha kuruta, mbwenu nkhafwe.”

¹⁷Penepapo Morodekayi wakaruta ndipo wakaya kachita vyose nga ndi umo Esitere wakamuphalirira.

Esitere 5

Esitere wakuchema karonga na Hamani ku chiphikiro

¹Pa zuŵa la chitatu la kuziŵizgira kurya, Esitere wakavwara malaya gha ufumukazi ndipo wakaruta kuya kimilira pa luwugha lwa mukati lwa nyumba ya ufumu panthazi pa chipinda chakukumaniranamo. Karonga wakakhara pa chizumbe cha ufumu mukati mu nyumba ya ufumu kuthyana na chipata cha nyumba yira.

²Ndipo karonga wakati wawona Fumukazi Esitere wimilira pa luwugha, wakakondwa nayo ndipo, na ndodo ya ufumu ya golide yeneiyo yikaŵa mu woko lakhe, wakayinyoroskera kwa Esitere. Penepapo Esitere wakasenderera kufupi na kukhwaska ku songo kwa ndodo yira.

³Penepapo karonga wakafumba wakati, "Kasi ukukhumbachi iwe Fumukazi Esitere? Icho ukuomba ndi chithu uli? Chose icho ukukhumba nditi ndikupenge nanga ndi hafu wa ufumu wane."

⁴Esitere wakazgora wakati, "Usange chingamukondweskani imwe karonga, ndatenge imwe pamoza na Hamani mwize ku chiphikiro icho ndamunozgerani imwe karonga."

⁵Penepapo karonga wakalangula wakati, "Kamutorani Hamani mwize nayo luŵiro mwakuti tizakaŵepo pa chiphikiro nga ndi umo Esitere wakhumbira. Ntheura karonga na Hamani âwakiza ku chiphikiro icho Esitere wakanozga.

⁶Ndipo apo âwakâwa âwachali kumwa vinyo, karonga wakafumbaso Esitere wakati, 'Sono yowoya, kasi icho ukuomba ndi chinthu uli? Chinthu icho chiti chipikenge kwa iwe. Kasi ukukhumbachi kuti ndikupe vichi? Ine ndikupenge nanga ndi hafu wa ufumu wane.'

⁷Penepapo Esitere wakazgora wakati, "Icho nkhuomba na kukhumba kwa imwe karonga ndi ichi,

⁸'Usange imwe karonga mwakondwa nane ndipo usange nchiweme kwa karonga kundipa icho nkhuomba na kufiska khumbo lane, zomerezgani imwe karonga na Hamani kuti mwize ku chiphikiro icho ndamunozgerani na machero. Penepapo ndipo ndamkuzgora fumbo la imwe karonga.'

Hamani wakunozgekera kumukoma Morodekayi

⁹Zuŵa lenelira Hamani wakafuma wali wakuzura na chimwemwe na wakukondwa mu mtima. Kweni para wakati wamuwona Morodekayi pa Chipata cha karonga kuti wakwimilira panji nesi kutenthema chifukwa cha iyo Hamani chara, wakamukwiyira chomene Morodekayi.

¹⁰Ndipouli Hamani wakajikora wakaruta ku nyumba yakhe. Wakatuma âwanthu kuti âwakacheme âwakutemweka âwakhe ndipo wakamuchemaso muwoli wakhe Zereshi.

¹¹Hamani wakajikuzga za uchindami wa usambazi wakhe unandi, wa âana âwakhe na umo karonga wakamuchindikira pakumukwezga kuâwa pachanya pa nduna na âwateŵeti âwakhe wose.

¹²Hamani wakati, "Fumukazi Esitere nayo kuti wachemaso munyakhe chara kuti wakaŵepo pa chiphikiro icho yanozgera karonga chara, kweni ine pera. Ine ndine ndachemeka kuŵapo pa chiphikiro icho yanozgera karonga na machero.

¹³Kweni vyose ivi vikwandula kanthu chara usange nkhuwona muYuda yura Morodekayi kuti wali pa Chipata cha karonga."

¹⁴Penepapo muwoli wakhe Zereshi pamoza na âwakutemweka âwakhe wose âwakati kwa iyo, "Munozge khuni mamita 23. Ntheura na machero ku mulenje muyowoye kwa karonga kuti Morodekayi wapayikike pa khuni leneilo.

Pamanyuma mwamkuruta ku chiphikiro na mtima wakukondwa pamoza na karonga." Fundo iyi yikamukondweska Hamani ndipo wakanozga khuni lakuti wapayikepo Morodekayi.

Esitere 6

Karonga wakumuchindika Morodekayi

¹Usiku wenewura karonga kuti wakagona tulo chara. Ntheura wakalangula kuti wānthu wākamutorere Buku la Midauko la muwuso wakhe ndipo wākamuwāzgira.

²Mukasangika kuti muli kulembeka na umo Morodekayi wakaphalira makani gha Bigitani na Tereshi, nthunguli ziŵiri zira za karonga, zeneizo zikalindanga pa muryango wakunjirira ku vipinda vyā karonga, kuti ndizo zikanozgekera chiŵembu chakuti zikome Karonga Ahasuweru.

³Penepapo karonga wakati, "Kasi Morodekayi wali kupokera nchindi uli yakuzirwa pa chifukwa cha ichi?" Wateŵeti awo wākamuteŵeteranga karonga wakati, "Palije na chimoza icho wāli kumuchitirapo."

⁴Ndipo karonga wakati, "Ndi njani uyo wali mu luwuga." Sono pa nyengo yeneiyo ndipo Hamani wakanjiranga waka mu luwuga lwa kuwaro kwa nyumba ya ufumu kuti wizakayowoye kwa karonga kuti Morodekayi wapayikike pa khuni ilo wakimika.

⁵Ntheura wāteŵeti wā karonga wākazgora wākati, "Hamani ndiyo wimilira mu luwuga." Ndipo karonga wakati, "Muchemani wanjire."

⁶Ntheura Hamani wakanjira ndipo karonga wakati kwa iyo, "Kasi kungamuchitikira vichi munthu mweneuyo karonga wakukhumba kumuchitira chinthu cha nchindi?" Ndipo Hamani wakaghanaghana mu mtima wakhe, "Kasi kungawāso munthu munyakhe mweneuyo karonga wakukhumba kumuchitira chinthu cha nchindi kuruska ine."

⁷Penepapo Hamani wakati kwa karonga, "Munthu uyo karonga wakukhumba kumuchitira chinthu na nchindi,

⁸kuzomerezgeke kuti malaya gha ufumu agho karonga wakuvwara, hachi ilo karonga wakukwerapo, leneilo mphumphu ya ufumu yikuvvarikika pa mutu wakhe, wize navyo pano.

⁹Ndipo vyakuvwara ivi na hachi viperekeke kwa yumoza wa nduna zinu zakuzirwa za karonga. Nduna yeneiyo ndiyo yimuvvarike munthu uyo karonga wakhumba kumuchindika. Penepapo wāmukwezge pa hachi na kumwendeska mu msomba uku wākuyowoya panthazi pakhe kuti, 'Wonani umo wākuchitira na munthu uyo karonga wakukhumba kumuchindika.' "

¹⁰Penepapo karonga wakati kwa Hamani, "Rutanga luŵiro ukatore malaya gha ufumu na hachi nga ndi umo wayowoyerwa ndipo uchite ntheura kwa Morodekayi muYuda uyo wakukhara pa Chipata cha karonga. Paŵavye kanthu kakurekeka kuchitika pa vyose ivyo wayowoya."

¹¹Ntheura Hamani wakaya katora malaya gha ufumu na hachi. Wakamuwarika Morodekayi na kumukwezga pa hachi lira ndipo wakamwedeska mu misewu ya mu msumba na kupharazga panthazi pakhe kuti, "Umu ndimo kukuŵira na munthu uyo karonga wakukhumba kumuchitira chinthu cha nchindi."

¹²Vikati vyachitika vinthu ivi Morodekayi wakawerera pa Chipata cha karonga, kweni Hamani wakendeska luŵiro kuruta ku nyumba yakhe wakulira uku wadika ku mutu wakhe.

¹³Ndipo Hamani wakamuphalira muwoli wakhe Zereshi na ŵabwezi ŵakhe wose vyose ivyo vikachitika kwa iyo. Penepapo ŵarongozgi ŵakhe na muwoli wakhe Zereshi wakati kwa iyo, "Usange Morodekayi mweneuyo sono iwe wayambako kumulambira ngwa fuko la chiYuda, kuti uti umuruskenge chara, kweni umulambirenge nadi."

Hamani wakukomeka

¹⁴Apo ŵanthu ŷara ŷakawâ ŷachali kuyowoya na Hamani, nthunguli za karonga zikafika, zikamutora Hamani na kuruta nayo luŵiroluŵiro ku chiphikiro icho Esitere wakanozga.

Esitere 7

¹Ntheura karonga na Hamani ŷakanjira kuti ŷarye chiphikiro pamoza na Fumukazi Esitere.

²Ndipo apo ŷakamwanga vinyo pa zuŵa la chiŵiri la chiphikiro, karonga wakafumbaso kuti, "Iwe Fumukazi Esitere, kasi nchinthu uli icho ukukhumba kuromba? Ine nditi ndikupenge. Nchinthu uli icho ukukhumba kuti ndikupe, ine nditi ndikupenge nanga ndi hafu wa ufumu wane."

³Penepapo Fumukazi Esitere wakazgora wakati, "Usange nkhumukondweskani imwe, mwe karonga ndipo usange nchiweme kwa imwe karonga, kuromba kwane nkhwakuti muwusunge umoyo wane ndipo khumbo lane ndakuti musunge umoyo wa ŷanthu ŷa fuko lane.

⁴Pakuti taguliskika ine na ŷanthu ŷa fuko lane kuti ŷatikome na kutimara tose petu. Usange tiguliskikenge waka nga ndi ŷazga ŷanarume na ŷanakazi, mphanyi ndayowoyapo kanthu chara pakuti visuzgo vinthu kuti vingayerezgeka na kwananga karonga wati ŷawenye nako chara."

⁵Karonga Ahasuweru wakafumba Fumukazi Esitere kuti, "Kasi ndi njani ndipo walinkhu mweneuyo wali na chikanga mu mtima wakhe kuti wachite chinthu cha ntheura?"

⁶Esitere wakazgora wakati, "Munthu wa chimphindikwa na ise ndiposo murwani withu ndi munthu uyu muheni Hamani." Penepapo Hamani wakatenthema chomene panthazi pa karonga na fumukazi.

⁷Kweni karonga wakuwukapo pa chiphikiro mu ukari ndipo wakaruta ku munda wa nyumba ya ufumu. Kweni Hamani pakuwona kuti karonga wakumughanaghanira chinthu chiheni, wakiza kunyuma kwa Fumukazi Esitere kuti waŵeyerere kwa iyo mwakuti wathaske umoyo wakhe.

⁸Ndipo apo karonga wakawerangako ku munda wa pa nyumba ya ufumu kura kwiza pa malo gha chiphikiro wakawona apo Hamani wakawiranga pa chitengo cha kuwowofoka icho Esitere wakakharapo. Karonga wakachemerezga kuti, "Kasi munthu uyu wachichizgenge kugona na fumukazi wuwo mu nyumba yane apo ine nkhuwona?" Karonga wakati wamara waka kuyowoya, nthunguli zikabenekerera chisko cha Hamani.

⁹Penepapo Haribona yumoza wa zinthunguli za kuteŵetera karonga wakati, "Hamani wali kwimika khuni pafupi na nyumba yakhe utali wakhe liri mamita 23, pa leneilo wakatenge wapayikepo Morodekayi mweneuyo nyengo yimoza wakathaska karonga." Penepapo karonga wakati, "Kamupayikeni pa khuni leneilo."

¹⁰Ntheura wakamupayika Hamani pa khuni leneilo wakanozga kuti wapayikepo Morodekayi. Penepapo karonga wakatuna mu mtima wakhe.

Esitere 8

ŵaYuda ūakuphalirika kuti ūarwe nawo ūarwani ūawo

¹Pa zuŵa lenelira Karonga Ahasuweru wakaperekwa kwa Fumukazi Esitere nyumba ya Hamani mweneuyo wakaŵa murwani wa ūaYuda. Ndipo Morodekayi wakiza panthazi pa karonga pakuti Esitere wakamuphalira za ubali wawo.

²Penepapo karonga wakatora mphete yakhe iyo wakayitora kwa Hamani ndipo wakayiperekwa kwa Morodekayi. Ndipo Esitere wakamwimika Morodekayi kuŵa wa mazaza pa nyumba ya Hamani.

³Esitere wakiza panthazi pa karonga, ndipo wakawa mu malundi ghakhe na uku wakulira masozi. Wakamuŵeya kuti wawuskepo chiŵembu chiheni icho wakanozgekera Hamani wa fuko la Agagi kuti wakome ūaYuda.

⁴Penepapo karonga wakanyoroskera ndodo yakhe ya golide pa Esitere, ndipo Esitere wakawuka na kwimilira panthazi pa karonga.

⁵Iyo wakati, "Usange nchiweme kwa karonga ndipo usange nkhumukondweskani imwe karonga na kuwoneka chiweme panthazi pinu, rekani languro lilembeke lakuti liwuskepo ivyo wakalemba Hamani wa fuko la Agagi mwana wa Hamedata vyakukoma ûYuda mu awo ûali mu vigâva vyose vya karonga.

⁶Pakuti kasi ndingazipizga uli kuwona uheni uwo ukwiza pa ûabali ûane. Panji kasi ndingazipizga uli kuwona kuti ûanthu ûa ku kwithu ûakumara?"

⁷Ntheura Karonga Ahasuweru wakazgora Fumukazi Esitere na Morodekayi muYuda wakati, "Wonani ine ndapereka nyumba ya Hamani kwa iwe Esitere ndipo mwenecho Hamani ûali kumupayika pa khuni chifukwa wakanozgekera kukoma ûYuda.

⁸Imwe namwe mulembere ku ûYuda umo mukukhumbira. Mulembe mu zina lane ndipo mudindepô chidindo cha ufumu wane, pakuti dango ilo likalembeka mu zina la karonga na kudindapo na chidindo cha ufumu, palije na yumoza uyo wangasinha."

⁹Penepapo ûalembi ûakaronga ûakachemeka pa zuûa la 23 mu mwezi wa chitatu uwo ndi mwezi wa Sivani. Ndipo languro likalembeka nga ndi umo Morodekayi wakalangulira pa makani ghose gha ûYuda. Languro lira ûakalitura ku ûimiliri ûa karonga, nduna na ûarongozgi ûa vigâva kufuma ku charu cha Indiya na kuya kafika ku charu cha Etiyopiya vya kukwana 127. Chigâva chilichose chikalembeka malembo agho chikazgôwera ndipo ûanthu wose mu chiyowoyerô chawo. ÛYuda nawo ûakalembekera mu malembo ghawo na mu chiyowoyerô chawo.

¹⁰Morodekayi wakalemba languro lira mu zina la Karonga Ahasuweru na kudindapo chidindo cha karonga. Wakatuma makarata gha languro lira na zinthumi zakukwera pa mahachi gha karonga agho ghakachimbiranga chomene, gheneagho ghakababika mu chiwaya cha ufumu.

¹¹Languro la karonga ilo likatumika likâwa la kuûazomera ûYuda awo ûakâwa mu msumba uliwose kuti ûawungane pamoza na kujithaska. Ûakwenera kuparanya, kukoma na kumalirathu petu ûanthu wose awo ûawawukira kufumira ku charu chilichose panji chigaâva chose ndipo ûakwenera kurwa nawo kuûakoma iwo pamoza na ûanakazi ûawo na ûana ûawo ndipo ûaskoghe vinthu vyavo.

¹²Ûakazomerezgeka kuchita vyose pa zuûa limoza pera mu vigâva vyose vya ufumu wa Ahasuweru leneilo likâwa zuûa la 13 la mwezi wa 12 weneuwo ndi mwezi Adara.

¹³Mazgu agha ghakalembeka kuâwa dango ku vigâva vyose ndipo likapharazgika ku ûamitundu wose. Ndipo ûYuda ûakaphalirika kuti ûanozgekere pa zuûa leneilo kuti ûawezgere nduzga pa ûarwani ûawo.

¹⁴Ntheura nthumi zira zikakwera pa mahachi gha ufumu, gheneagho ghakachimbiranga luŵiroluŵiro. Zikakwera pa ŵakavalو mwa luŵiroluŵiro, pakukhuŵirizgika na languro la karonga, leneilo likalembeka mu msumba wa Susa, uko kukaŵa nyumba ya ufumu.

¹⁵Morodekayi wakawukapo panthazi pa karonga uku wavwara malaya gha ufumu gha bululu na ghatuŵa na mphumphu yikuru ya golide. Munjilira wakhe ukaŵa uweme wa bafuta na muchesamu ndipo ŷanthu ŷa mu msumba wa Susa ŷakachemerezga na kukondwa.

¹⁶Pakuti ku ŷaYuda, yikaŵa nyengo ya ungweru, ya kukondwa na ya chimwemwe, ndipo ŷanthu ŷakaŵachindikanga.

¹⁷Mu chigaŵa chilichose na mu msumba wose uko languro la karonga lira likafika, mukâwa chimwemwe na kukondwa pakati pa ŷaYuda. Likâwa zuŵa la chiphičiro na lakupumula kwambula kuteŵeta mlimo. Ndiposo ŷenecharu ŷanandi ŷakajizgora kuŵa ŷaYuda chifukwa cha kopa ŷaYuda.

Esitere 9

ŶaYuda ŷakukoma ŷarwani ŷawo

¹Pa zuŵa la 13 la mwezi wa 12 weneuwo ndi mwezi wa Adara, dango la karonga ilo wakalangula lakukoma ŷaYuda likenera kufiskika. Pa zuŵa ili ŷarwani ŷa ŷaYuda ŷakaŵa na chigomezgo kuti wati ŷamarenge ŷaYuda pakuŵakoma. Kweni vinthu vikasinta, ŷaYuda ndiwo wakakoma ŷarwani ŷawo awo ŷakawatinkhang.

²ŶaYuda ŷakawungana mu misumba yawo yose iyo yikaŵa mu vigâwa vyose vya Karonga Ahasuweru kuti ŷarwe na wose awo ŷakakhumba kuŵakoma. Ndipo pakaŵavye na yumoza uyo wakamanya kwimikana nawo chifukwa ŷanthu ŷakopanga ŷaYuda.

³Ndipo wose ŷakawusa vigâwa, ŷimiliri ŷa karonga, nduna na ŷarongozgi ŷa karonga ŷakovwira ŷaYuda chifukwa wose ŷakopanga Morodekayi.

⁴Pakuti Morodekayi ndiyo wakaŵa mukuru mu nyumba ya ufumu ndipo lumbiri lwakhe lukatandazgika mu vigâwa vyose ndipo mazaza ghakhe ghakakulirangakuliranga.

⁵Ntheura ŷaYuda ŷakaŵamara ŷarwani ŷawo na lupanga. ŷakaŵakoma na kuŵamara petu ndipo ŷakachita nawo ŷarwani ŷawo nga ndi umo ŷakakhumbira.

⁶Mu msumba wa Susa umo mukâwa nyumba ya ufumu ŷaYuda ŷakaŵakoma na kuparanya ŷanthu 500.

⁷Awo ŷakakomeka ŷakaŵa aŵa: Parishandata, Dalifoni, Asipata,

⁸Porata, Adaliya, Aridata,

⁹Parimashita, Arisayi, Aridayi na Vayizata,

¹⁰ŵana khumi ū Hamani, mwana wa Hamedata uyo wakaŵa murwani wa ūYuda. Kweni kuti ūkaskogha vinthu vyawo chara.

¹¹Pa zuŵa lenelira makani gha ūanthu ūanandinandinawo awo ūkakomeka mu msumba wa Susa, weneuwo ndi chikhazi cha ufumu ghakamufika karonga.

¹²Penepapo karonga wakati kwa Fumukazi Esitere, “ŵaYuda ūkoma na kumara petu ūanthu 500 mu msumba wa Susa pera ndipo ūkomaso ūana khumi ū Hamani. Manyi mu vigâwa vinyakhe vyâ ufumu wane ivyo vyakharako ūkomenge uli? Kasi sono icho ukuomba nchinthu uli? Ine nditi ndikupenge. Nchinthu uli icho ukukhumba kuti ndikupe.”

¹³Esitere wakazgora karonga wakati, “Usange nchiweme kwa karonga, zomerani kuti ūYuda awo ūali mu msumba wa Susa ūachiteso ntheura pera na machero kwakuyana na dangô la karonga. Ndipo ūana ū Hamani khumi aŵa, vitanda vyawo vipayikike pa khuni.”

¹⁴Ntheura karonga wakalangula kuti ichi chichitike. Languro likafuma mu msumba wa Susa kuti vitanda vyâ ūana ū Hamani vipayikike pa khuni.

¹⁵ŵaYuda awo ūkawâ mu msumba wa Susa ūkawunganaso pa zuŵa la 14 la mwezi wa Adara ndipo wakakomaso ūanthu 300 mu msumba wa Susa. Kweni kuti wakatoramo vyakuskogha chara.

¹⁶Ndipo ūYuda ūanyakhe awo ūkawâ mu vigâwa vinyakhe vyâ ufumu nawoso ūkawungana pamoza kuti wajithaske. Wakajipumuzga ku ūarwani ūawo pakukoma 75,000 awo ūkawatinkhangâ. Kweni kuti wakatoraso vyakuskogha vilivyose chara.

¹⁷Ichi chikachitika pa zuŵa la 13 la mwezi wa Adara ndipo pa zuŵa la 14 wakapumula mu leneilo ūkachita chiphikiro kuti wakondwerere.

¹⁸Kweni ūYuda awo ūkawâ mu msumba wa Susa, ūkawungana pa zuŵa la 13 na la 14 la mwezi wa Adara ndipo ūkaphumula pa zuŵa la 15 mu leneilo ūkachita chiphikiro kuti ūkondwerere.

¹⁹Ichi ndicho chifukwa ūYuda awo ūkukhara mu vikaya vyambula malinga ūkukumbukira zuŵa la 14 la mwezi wa Adara kuŵa zuŵa lakukondwerera ndipo ūkuŵa na chiphikiro mu leneilo ūkuperekera vyawanangwa kwa yumoza na munyakhe.

Chiphikiro cha Purimu

²⁰Morodekayi wakalemba vinthu ivi ndipo wakatumâ makarata ghakhe ku ūYuda wose awo ūkakharanga mu vigâwa vyose vyâ pafupi na kutali vyâ Karonga Ahasuweru.

²¹Wakaŵaphalira kuti chirimika chilichose wâwenge na chiphikiro chakukumbukira chinthu ichi pa zuŵa la 14 la mwezi wa Adara ndiposo na la 15 la mwezi weneuwu.

²²Chifukwa mu mazuŵa gheneagha ndigho wâYuda wâati wâwombokwe ku wârwani wâwo. Mu mwezi ura chitima icho wakaŵa nacho, chikazgoka chimwemwe ndipo zuŵa la kutengerera likazgoka zuŵa la chikondwerero. Morodekayi wakalangula kuti mazuŵa agha wâghayimike kuŵa mazuŵa gha chiphikiro na kusekerera ndiposo na ghakutumizgirana vyakurya ku yumoza na munyakhe ndiposo na vyawanangwa ku wâkavu.

²³Ntheura wâYuda wakazomerezga kuchita chiphikiro icho wâkamba, nga ndi umo Morodekayi wakalangulira mu karata wakhe.

²⁴Wakapereka zina ili chifukwa Hamani wa fuko la Agagi mwana wa Hamedata mweneuyo wakaŵa murwani wa wâYuda wose wakawâchitira chiŵembu kuti wâwakome ndipo wâkachita mayere gha mphenduzgo agho ghakuchemeka Puri kuti wasange zuŵa na mwezi uwo wangaŵakomera wâYuda na kuŵamara petu.

²⁵Kweni para Esitere wakiza panthazi pa karonga, karonga wakalangula pakulemba makarata kuti icho wakanozgekera kuŵachitira wâYuda, chichitikire pa iyomwene na kuti iyo pamoza na wâna wâkhe wâpayikike pa khuni.

²⁶Ntheura mazuŵa agha ghakachemeka kuti Purimu kufuma mu lizgu lakuti Puri. Ghakuchemeka ntheura chifukwa cha mazgu ghose agho ghali mu karata uyu, vyose ivyo wakaviwona pa makani agha, ndiposo na ivyo vikaŵawira.

²⁷WâYuda wâkachitora kuti wâchiyimike ichi kuŵa kaluso kawo mwakuti iwo na mphapu yawo ndiposo wose awo wâkajibatika kwa iwo wakumbukenge kwambula kutondeka mazuŵa ghâwiri agha chirimika chilichose nga ndi umo chili kulembekera na pa nyengo iyo chili kwimikira.

²⁸Mazuŵa agha ghakumbukikenge na kusungika mu miwiyo yose, mu mbumba yiliyose, mu chigâwa chilichose ndiposo mu msumba uliwose. Mazuŵa agha gha Purimu ghangarekekanga chara kuchitikira chiphikiro pakati pa wâYuda nanga nkharuwika na wâ mphapu yawo.

²⁹Penepapo Fumukazi Esitere mwana wa Abihayili pamoza na Morodekayi muYuda wâkalemba karata wakupereka mazaza ghose ghakukhozgera karata wa chiŵiri wakuphara za chiphikiro cha Purimu.

³⁰Morodekayi wakatuma makarata ku wâYuda wose awo wâkâwa mu vigâwa 127 vya ufumu wa Ahasuweru. Mu makarata ghara mukâwa mazgu gha mutende na kugomezgeka.

³¹Wakalemba kuti mazuŵa agha gha Purimu ghakwenera kukumbukika pa nyengo yakhe iyo ghakimikikira nga ndi umo Morodekayi muYuda na Fumukazi

Esitere wakaŵalangulira ūaYuda. Waghasingenge kwakuyana na umo ūwakajimikira ūekha na ūa mphapu yawo kuti ghawē ghakuziŵizgira kurya na ghakutengerera.

³²Dango la Fumukazi Esitere likakhozga makani agha gha Purimu ndipo likalembeka mu Buku la Midauko.

Esitere 10

Ukuru wa Ahasuweru na Morodekayi

¹Karonga Ahasuweru wakaŵikako dango lakuti ūanthu ūa mu charu chakhe na ūa mu mphepete mwa nyanja ūaperekenge msonkho.

²Ndipo milimo yakhe yose ya nkhongono na ya mazaza, ndiposo na makani ghakukwezgeka kwa Morodekayi uko karonga wakachita, vili kulembeka mu Buku la Midauko la ūakaronga ūa charu cha Mediya na cha Peresiya.

³Pakuti muYuda Morodekayi wakaŵā wa chiŵiri kwa Karonga Ahasuweru, ndipo wakaŵā wakuchindika mukati mu ūaYuda. Wakumanyikwa ku ūanthu ūanandi awo ūakaŵā ūabali ūakhe chifukwa wakaŵakhumbiranga ukhaliro uweme ūanthu ūa mtundu wakhe na kuŵayowoyeraya vya mutende ūanthu ūakwakhe wose.

Yobe

Yobe 1

Satana wakuyezga Yobe

¹Mu charu cha Uzi mukakharanga munthu yunji zina lakhe Yobe. Iyo wakaŵa munthu wambula kalema na wakunyoroka. Wakaŵa wakopa Chiuta na wakulambalala uheni.

²Yobe wakababa ŷana ŷanarume ŷankhonde na ŷawiri na ŷana ŷanakazi ŷatatu.

³Wakaŵa na mberere na mbuzi 7,000, ngamila 3,000, nkhangako za magoli 500, na mbunda zanakazi 500. Wakaŵa na ŷateŵeti ŷanandi chomene. Iyo wakaŵa munthu wakumanyikwa chomene kuruska ŷanthu wose ŷa ku mafumiro gha dazi.

⁴Ŷana ŷakhe ŷanarume ŷakazgôwera kuchita chiphikiro cha waliyose wa iwo pa nyumba yakhe pa zuŵa lakhe na lakhe. Ndipo ŷakachemerangapo ŷadumbu ŷawo ŷara ŷatatu kwiza karya na kumwa nawo pamoza.

⁵Pa umaliro wa chiphikiro cha mwana waliyose, Yobe wakachemanga ŷana ŷakhe kuti waŵatozge. Wakaŵawunganyanga na macherochero chomene na kuperekwa sembe zakocha kuperekera mwana waliyose pakuti iyo wakapima kuti panji ŷana ŷane ŷananga na kutuka Chiuta mu mitima yawo. Yobe wakachitanga ichi kawirikawiri.

⁶Zuŵa limoza ŷana ŷa Chiuta ŷakiza kuti ŷajirongore panthazi pa FUMU, ndipo Satana nayo ŷakiza na kuŵa nawo pamoza.

⁷FUMU yikafumba Satana yikati, “Kasi iwe wafumira nkhu?” Satana ŷakazgora FUMU wakati, “Ndafumira mukuyingayinga mu charu na kwendendeka uku na uko.”

⁸FUMU yikafumbaso Satana yikati, “Kasi waghanaghanapo za muteŵeti wane Yobe. Iyo kuti wakuyana na munthu waliyose pa charu cha pasi chara. Iyo ngwambula kalema na wakunyoroka. Ndi munthu wakopa Chiuta na wakulambalala uheni.”

⁹Satana ŷakazgora FUMU wakati, “Kasi Yobe wakopa Chiuta kwambula chifukwa?

¹⁰Asi imwe mwamuvikirira kosekose, iyo pamoza na mbumba yakhe na vyose ivyo wali navyo. Mulikutumbika milimo yakhe. Vyakuŵeta vyakhe navyo vili kwandana chomene mu charu.

¹¹Kweni sono usange munganyoroska woko linu mutore vyose ivyo wali navyo, iyo watu wamutukani panthazi pinu.”

¹² FUMU yikamuzgora Satana yikati, “Nchiweme. Sono vyose ivyo Yobe wali navyo ndaviŵika mu mawoko ghako. Kweni iyomwene ureke kuŵikapo woko lako pa iyo.” Penepapo Satana wakawukapo panthazi pa FUMU.

Ŵana ū Yobe ūakukomeka, usambazi wakhe nawo ukumara

¹³ Zuŵa limoza ūana ūakhe ūanarume na ūanakazi ūakaryanga na kumwa vinyo mu nyumba ya mukuru wawo.

¹⁴ Thenga likafika kwa Yobe, ndipo likamuphalira kuti, “Nkhambako zalimanga ndipo mbunda zaryanga pafupi waka na ng’ombe.

¹⁵ Wantru ūa mtundu wa Saba ūangwiza na kuzitora na kuruta nazo. Wakoma ūaliska ndipo ine pera ndine ndaponapo kuti ndizakamuphalirani.”

¹⁶ Apo thenga lira likaŵa lichali kuyowoya, kukizaso linyakhe ndipo likati, “Leza wangukhira kufuma kuchanya ndipo wawocha mberere na mbuzi pamoza na ūaliska, wose waŵamyangura. Ine pera ndine ndaponapo kuti ndizakamuphalirani.”

¹⁷ Apo thenga lira likaŵa lichali kuyowoya, kukizaso linyakhe ndipo likati, “Mipingo yitatu ya wantru ūa ku Babuloni yangurotokera pa ngamilia, ndipo yazitora na kuruta nazo. Yakoma ūaliska ndipo ine pera ndine ndaponapo kuti ndizakamuphalirani.”

¹⁸ Apo thenga lira likaŵa lichali kuyowoya, kukizaso linyakhe ndipo likati, “Ūana ūinu ūanarume na ūanakazi ūaryanga na kumwa mu nyumba ya mukuru wawo.

¹⁹ Kavuruvuru mukuru wangwiza kufumira ku mapopa, wangutimba nyumba yira kose ndipo yangubwanganduka na kuŵawira ūana. Ntheura ūana ūafwa ndipo ine pera ndine ndaponapo kuti ndizakamuphalirani.”

²⁰ Yobe wakati wapulika ichi, wakawuka na kuperura malaya ghakhe. Wakameta sisi lakhe ndipo wakawa pasi na kusopa.

²¹ Iyo wakati, “Ine nkhababika kwa amama ndili nkhule, nditi ndifwenge ndili nkhule. FUMU ndiyo yikapereka, FUMU ndiyo yatora. Zina la FUMU lichindikike.”

²² Nangauli vintru vikaŵa ntheura, Yobe kuti wakananga chara, nanga nkhumususka Chiuta.

Yobe 2

Satana wakuyezgaso Yobe

¹ Zuŵa linyakheso, ūana ūa Chiuta ūakiza panthazi pa FUMU ndipo Satana nayo wakiza pamoza nawo kuti wajirongore panthazi pa FUMU.

²FUMU yikamufumba Satana yikati, "Kasi iwe Satana wafumira nkhu?" Satana wakazgora FUMU wakati, "Ndafumira mu kuyingayinga mu charu na mu kwendendeka uku na uko."

³ FUMU yikafumba Satana yikati, "Kasi waghanaghanapo za muteŵeti wane Yobe. Iyo kuti wakuyana na munthu waliyose pa charu cha pasi chara. Iyo ngwambula kalema na wakunyoroka. Ndi munthu wakopa Chiuta na wakulambalala uheni. Iyo ngwakwimilira nganganga mu chipulikano chakhe, nangauli iwe ukandichichizga kuti ndimumare kwambula chifukwa."

⁴Satana wakayizgora FUMU wakati, "Munthu wakupereka chilichose icho wali nacho kuti waŵe na umoyo usange wakupulika vyakuŵinya mu thupi lakhe.

⁵Kweni sono munyoroskere woko linu pa iyo pakunanga thupi na viwangwa vyakhe ndipo wati wamutukani panthazi pinu."

⁶ FUMU yikamuzgora Satana yikati, "Nchiweme, Yobe ndamuŵika mu mawoko ghako, uchite chilichose kwa iyo. Kweni umoyo wakhe pera ndiwo ureke."

⁷Penepapo Satana wakawukapo panthazi pa FUMU ndipo wakaruta kuya kamusuzga Yobe na vilonda vyazoza kufuma ku malundi mpaka ku mutu wakhe.

⁸Sono Yobe wakatora dengere kuti wajikwanthenge nalo uku wakhara pa chizara cha vyoto.

⁹Penepapo muwoli wakhe wakati kwa iyo, "Kasi uchali kwimilira nganganga mu chipulikano chako? Umutuke Chiuta kuti ufwe."

¹⁰Yobe wakamuzgora muwoli wakhe wakati, "Ukuyowoya nga ndi mwanakazi wakupusa. Kasi tipokerenge viweme kwa Chiuta kwambula kupokeraso viheni?" Mu vyose ivi Yobe kuti wakanjira mu kwananga chara mu kayowoyerero kakhe.

Ŵabwezi ū Yobe ūtatū ūkumuchezgera

¹¹Ŵabwezi ū Yobe ūtatū, Elifazi wa ku Temani, Bilidadi wa fuko la Shuwa ndiposo na Zofara wa fuko la Naama ūkati ūkapulika kuti Yobe wali mu visuzgo vikuru, ūkapulikana kuti ūze pamoza kwa iyo kuti ūarongore chitima chawo kwa iyo na kumusanguruska.

¹²Apo ūkawâ ūchali patali, ūkamuwona Yobe kweni kuti ūkamumanya chara. Ūkati ūasenderera pafupi ūkamumanya ndipo ūkamba kulira na kutengera chomene. Iwo ūkaparura vyakuvwara vyawo na kujithilira fuvu ku mitu yawo.

¹³Ndipo ūkakhara pasi pamoza nayo kwa mazuŵa ghankonde na għawiri, muhanya na usiku. Pakawavye na yumoza uyo wakayowoya nayo chifukwa ūkawona kuti Yobe wakusuzgika chomene.

Yobe 3

Yobe wakusinginikira Chiuta

¹Pamanyuma pa cheneichi, Yobe wakamba kuyowoya na kutemba zuŵa ilo wakababiwira.

²Yobe wakati,

³“Limare nkhanira zuŵa ilo ine nkhababiwira. Umare nkhanira usiku uwo amama ūkatorera nthumbo pa ine.

⁴Zuŵa leneilo lizgoke la mdima. Chiuta wa kuchanya wareke kulighanaghanaso, ungweru nawo ureke kuŵalira pa zuŵa leneilo.

⁵Zuŵa ili liŵe la mdima na la chisi chikuru. Maŵingu ghalibenerere, ndipo mdima wa zuŵa ili uliwofye.

⁶Mdima wa bii uwubenekerere usiku wenewura, usiku ura ureke kupendekera, pamoza na mazuŵa gha mu chirimika. Ureke kupendekera, pamoza na mazuŵa gha pa mwezi.

⁷Inya usiku wenewura uŵe nga nchumba, kureke kupulikikwaso chiwawa cha chikondwerero.

⁸Ŵawutembe usiku uwu, awo ūkumanya kutemba zuŵa, awo ūkumanya kuwuska chikoko chakofya cha mu nyanja chira.

⁹Nyenyezi za ku matandakucha zireke kuŵala, usiku uwu ulindilire ungweru, kweni kuti uŵengeko chara, nanga nkhuwonaso marazi gha mulenje.

¹⁰Usiku uwu utembeke, pakuti ukareka kujara nthumbo ya amama, nanga nkhubisa visuzgo kwa ine.

¹¹“Kasi nkharekerachi kufwa apo nkhababikiranga, panji kufwa apo nkhati babike waka?

¹²Kasi nchifukwa uli amama ūkandikumbatira? Ŵakandipirachi bere kuti ndonkhe?

¹³Ndifwenge pa nyengo yira, mphanyi ndagona pasi mu mutende, mphanyi ndili mu tulo na kupumula waka,

¹⁴mphanyi nkhupumula, pamoza na ūkaronga na nduna za mu charu, awo ūkazengaso pa mahami gha kale,

¹⁵mphanyi nkhupumula pamoza na nduna izo zikâwa na golide, izo zikazuzga nyumba zawo na siliva.

¹⁶Panji nkharekerachi kuŵa nga ndi nthayo, iyo yikuŵikika waka, nga nkhabonda kambula kuwonapo ungweru.

¹⁷Ku dindi waheni kuti wakusuzgaso chara, kwenekura wantru wakuvuka wakupumula.

¹⁸Kwenekura wakayidi wakukhara pamoza mu mutende, wakupulikaso mazgu gha ukari gha kapitawe chara.

¹⁹Kwenekura kukusangika wapasi na wapachanya wuwo, ndipo muzga ndi mwanangwa ku sekuru wakhe.

²⁰“Chifukwa uli ungweru ukuwalira wantru awo mbakusuzgika, ndipo umoyo ukuperekeka kwa awo mtima ukuwinya?

²¹Iwo wakuyinwekera nyifwa, kweni kuti wakufwa chara, wakuyipenjisiska kuruska usambazi wakubisika.

²²Iwo wakusekerera chomene, ndipo wakukondwa para wakuwikika mu dindi.

²³Chifukwa uli umoyo ukupika kwa muntru, uyo nthowa yakhe yabisika, uyo Chiuta wamuzingirizga na visuzgo kosekose?

²⁴Mu malo mwakuti ndirye chakurya, nkhulira waka, mitampho yikurekezga chara nga ndi maji.

²⁵Chinthu icho nkhopa, ndicho chikwiza pa ine, icho nkhutenthema nacho, ndicho chikundiwira.

²⁶Ine kuti ndili mu mutende chara, nanga ndi kuwa wakufwasa. Ine kuti nkhupumula chara, kweni suzgo pera ndiyo yikundizira.”

Yobe 4

Kuyowyeskana kwa kudanga

4.1—14.22

¹Penepapo Elifazi wa ku Temani wakazgora wakati,

²“Kasi iwe Yobe ungakaripa, usange yunji wangayowoya nawe? Kweni ndi njani wangajikora kuti wareke kuyowoyapo?

³Kumbuka kuti iwe wasambizga wantru wanandi, ndipo wasanguruska awo mbakutomboroka.

⁴Mazgu ghako ghakakhwimiska awo wakakhuwara kuti wawe, ndipo ulikukhozga awo mbambula nkhongono.

⁵Kweni sono visuzgo vyakusanga, ndipo wataya mtima, visuzgo vyakukhwaska ndipo wathika lusoko.

⁶Asi kopa Chiuta kwako ndicho chipulikano chako, ndipo kwenda mu kunyoroka kwako ndicho chigomezgo chako?”

⁷“Ghanaghana makora, kasi walipo wambula kafukwa, uyo wali kufwapo? Kasi ndi nkhu uko ḫarunji ḫali kumarapo?

⁸Umo ine ndawonera, awo ḫakuchita uheni, na awo ḫakwambiska visuzgo ḫakuvuna vyenevivi.

⁹Chiuta wakuŵamara petu na muvuchi wakhe, wakuŵamyangura na ukari wakhe ukuru.

¹⁰Waheni ḫakubangura na kulira, nga ndi nkharamu yakofya, kweni Chiuta wakuŵaphyora mino ghawo.

¹¹Nkharamu ya nkhongono yikufwa, chifukwa chakusōŵerwa nyama, ndipo twana twa nkharamu yanakazi tukumbininika.”

¹²“Mazgu ghakandika ine mu udesi, makutu ghane ghakapulika kuphwepwerezga kwakhe.

¹³Ivi nkhaviwona na usiku mu mboniwoni, nyengo iyo ḫanthu ḫakugona tulo tuzitu.

¹⁴Nyengo iyo nkhopa na kumbwambwantha, ndipo thupi lane lose likatenthema na wofi.

¹⁵Kamphepo ka zizizi kakujumpha ku maso kwane, ndipo sisi la thupi lane likati yiliyili.

¹⁶Chinthu chira chikimilira waka chete, kweni kuti nkhachimanya makora kaŵiro kakhe chara. Chimuzgezge chikawoneka panthazi pane, pakaŵa waka yii ndipo nkhapulika mazgu ghakuti,

¹⁷‘Kasi munthu wa wangâwa murunji panthazi pa Chiuta? Kasi wangâwa wakunyoroka panthazi pa Mlengi wakhe?’

¹⁸Nanga ndi ḫateŵeti ḫakhe Chiuta kuti wakuŵagomezga chara. Ḫangelo ḫakhe nawo wakuŵasanga na vifukwa.

¹⁹Kasi kwakuruska kuli uli na ḫanthu, awo ḫakukhara mu nyumba za dongo, izo lufura luri mu dongo, izo zikuteketeka na fufuzi.

²⁰Na mulenje ḫakuŵa ḫamoyo, kweni na mise ḫakufwa. Iwo ḫakumara kwa muyirayira kwambula na yumoza wakupwerererako.

²¹Usange ivyo ḫanthu ḫakukhorerako vikumara, asi iwo nawo ḫakufwa waka kwambula mahara?”

Yobe 5

¹“Iwe Yobe, chemerezga sono, kasi walipo uyo wati wakuzgore? Kasi uti uzgokere ku ḫangelo mba?

- ²Nadi ukari ukukoma chindere, ndipo sanje yikukoma wambula mahara.
- ³Ine ndawowa chindere wakupusa wakuthaza misisi, kweni mwamabuchibuchi nyumba yakhe nkhayitemba.
- ⁴Ŵana ūkhe ūalije chivikiriro chilichose, ūakususkika waka panthazi pa ūeruzgi, kwambula na yumoza wakuŵathaska.
- ⁵Ŵanjara ūakurya ivyo chindere chikukorora, ūakuchitorera nanga ndi ivyo vili mukati mu minga, ndipo awo womirwa ūakunwekera usambazi wakhe.
- ⁶Pakuti soka kuti likufuma mu fuvu chara, nanga ndi visuzgo ku dongo chara.
- ⁷Kweni munthu wakujitorera ūekha visuzgo, nga ndi mbaliŵali za moto zakuwurukira muchanya.”
- ⁸“Kweni ndiŵenge ine, mphanyi ndakuzgokera kwa Chiuta, ndiko mphanyi ndaŵeyerera mrandu wane kwa iyo.
- ⁹Chiuta wakuchita vinthu vikuru, vyambula mapimiko, vyakuzukumiska, vyambula mapendeko.
- ¹⁰Chiuta wakurokweska vura pa charu, wakupereka maji mu minda ya ūanthu.
- ¹¹Wakuŵakwezgera muchanya awo ūakujiyuyura, wakuŵasanguruska awo ūakulira.
- ¹²Wakutimbanizga fundo za awo mbaryarya, mwakuti icho ūakunozgekera chireke kufiskika.
- ¹³Ŵamahara wakuŵakorera mu uryarya wawo, ndipo ivyo ūakuchenjera ūakunozgera, wakuvizgora vya waka.
- ¹⁴Mdima ukuŵizira pa nyengo ya muhanya, ūakuwurawura waka na muhanya pakati nga ndi usiku.
- ¹⁵Kweni Chiuta wakuponoska ūalanda ku awo ūakuŵanena, ūakavu ku awo mba mazaza.
- ¹⁶Ntheura ūakavu wakuŵapa chigomezgo, awo ūakuchita uheni wakuŵachetamiska.”
- ¹⁷“Ngwakutumbikika munthu uyo Chiuta wakumuchenya, ntheura ureke kuyuyura kuchenya kwa Chiuta Mwenenkhongono zose.
- ¹⁸Pakuti wakupweteka na kukakaso vilonda. Wakutimba, kweni wakuchizga na mawoko ghakhe.
- ¹⁹Wakuthaska ku visuzgo nyengo na nyengo, nanga vingâwa vinandi uli, palije icho chingakukhwaska.

²⁰Wizamkukuwombola ku nyifwa mu nyengo ya njara, na ku nkhongono ya lupanga mu nyengo ya nkhondo.

²¹Wizamkukuvikirira ku awo âwakukunena, ndipo wamkopa chara para pharaniko yiza.

²²Wizamkuseka waka pa nyengo ya pharaniko na ya njara, wizamkopa chara vikoko vyta mu charu.

²³Minda iyo ukulimapo yizamkuâwavye mawe pakuti pizamkuâwa phangano. Vikoko vyta mu thondo, vizamkukhara nawe mu mutende.

²⁴Uti umanyenge kuti hema lako ndakuvikiririka makora, ndipo iwe wamkuwona mu chiâwaya, na kusanga kuti palije chiâweto chakusoâwa.

²⁵Wizamkumanyaso kuti âwana âwako âwizamukwandana, ndipo âwa mphapu yako kuâwa âwanandi nga ndi utheka.

²⁶Ntheura wizamkufika ku dindi uli muchekuru, nga ndi mziwo wa tirigu pa nyengo ya kuvunira.”

²⁷“Iwe Yobe, vyose ivi ise tavandasanda, ndipo tasanga kuti ndi unenesko. Ntheura uvipulike na kuvipokerera.”

Yobe 6

¹Penepapo Yobe wakazgora wakati,

²“Kuâwenge kuti visuzgo vyane vyapimika, ndipo soka lane lose liâwikikenge pa sikelo,

³mphanyi vyâwa vizitu kuruska muchenga wa mu nyanja, ntheura mazgu ghane ndayowoyerwa mwa luâwiyo.

⁴Pakuti mivwi ya Mwenenkhongono zose yandilasa, thupi lane likupulika urwirwi wa mivwi iyi, vyakofya vyta Chiuta vyanozgeka kulimbana nane.

⁵Kasi boli wakulira para wali na utheka? Kasi ng'ombe yikubama para yili na chakurya?

⁶Kasi chakurya chambula muchere chingaryeka? Kasi kunowa kulimo mu katuâwa ka sumbi?

⁷Chakurya cha ntheura nkhukhumba kuchicheta chara. Chakurya cha ntheura chikundiseruska.

⁸Mwe, mphanyi ndangupokera icho nkhuroomba, mphanyi Chiuta wangundipa icho nkhunwekera.

⁹Mphanyi chamukondweska Chiuta kuti wandidinyedinye waka, walegherezge waka woko lakhe na kundimara petu.

¹⁰Apo ndipo ndatenge ndisangwenge, mphanyi ndangukondwa nanga ndipulike vyakuŵinya. Ine ndilije kukanapo mazgu gha Mutuŵa Yura.

¹¹Kasi nkhongono zane ndi za mtundu kuti ndilindilire waka? Kasi umaliro wane ndi ngu kuti ndirutilire kuŵa wa moyo?

¹²Kasi nkhongono zane zili nga ndi libwe? Kasi thupi lane likuyana na mkuŵa?

¹³Kasi ndili na nkhongono za kujovwilira, ndipo kasi kulijeso kunyakhe uko ndingasanga wovwiri?

¹⁴Uyo wakukana kumuchitira lusungu mubwezi wakhe, wakureka kopa Mwenenkhongono zose.

¹⁵Kweni âana-ânyane mbapusikizgi nga nkhamronga, nga nthumironga uto maji ghakhe ghakupopoma,

¹⁶uto maji ghakhe ghakubiriŵira chifukwa cha chiwuvi chakukhoma, ndiposo mwenemumo mukubisika matalala.

¹⁷Mu nyengo ya chihanya tukomira, ndipo para kwathukira tukukamuka.

¹⁸Mipingo ya âa ulendo yikupatukirako kufuma mu nthowa kupenja maji. Yikukwerera ku mapopa, ndipo yikumara petu.

¹⁹Mipingo ya âa ulendo âa ku Tema yikupenja maji, âa malonda âa ku Sheba âakupenja na chigomezgo.

²⁰Iwo âakugongowa chifukwa âakagomezganga kusanga maji. Iwo âakufika kwenekura ndipo âakuzukuma waka.

²¹Ntheura ndimo imwe namwe mwaŵira kwa ine, imwe âawona soka lane, ndipo muli na wofi.

²²Kasi ine ndayowoya kuti, ‘Mundipe chawanangwa?’ Panji kuti, ‘Ndiperekeraniko chimbundi, kufuma mu usambazi winu’?

²³Panji kuti, ‘Mundithaske ku nkhongono ya âarwani âane?’ Panji kuti, ‘Ndiwombolani ku awo âakundinyekezga’?

²⁴Ndisambizgani kuti ndimanye kukhara chete, mundimanyiske makora umo ndapurukira.

²⁵Mazgu gha unenesko ghali na nkhongono mwe, kweni kasi kundichenya kwinu mpha chifukwa uli?

²⁶Kasi mukukhumba kuchenya mazgu agha nkhuyowoya? Kasi mukumanya kuti mazgu gha wathika lusoko ndi mphepo?

²⁷Nadi imwe mungamuchitira mphenduzgo mulanda na kumuŵika pa malonda uyo ndi mubwezi winu.

²⁸Kweni sono mundilaŵisiske, ine kuti nkuyowoya utesi panthazi pinu chara.

²⁹Kweni sono ndaŵeya, mureke kuchita chiheni chilichose. Mureke kundisuska pakuti ndili murunji.

³⁰Kasi mukughanaghana kuti ine nkuyowoya utesi? Kasi ine ndingachimanya chara, icho nchiweme panji chiheni?”

Yobe 7

¹“Asi munthu wali na mlimo unionono pa charu? Asi mazuŵa ghakhe ghali nga ndi munthu waganyu?

²Wali nga ndi muzga uyo wakunwekera muzgezge, panji nga ndi waganyu, uyo wakulindirira kupokera njombe yakhe.

³Ntheura ine ndapika myezi yinandi ya waka, ndapika mausiku gha visuzgo pera.

⁴Para ndagona, nkughanaghana kuti, ‘Kasi kuchenge pauli kuti ndiwuke?’ Kweni usiku ngutali, ndipo nkuzgokazgoka waka mpaka ku matandakucha.

⁵Thupi lane liri na mphorozi pera na marikho. Chikumba chane chili gwagwarara na kugagauka.

⁶Mazuŵa ghane ghakuchimbira, kuruska makina ghakurukira salu, ndipo ghakumara kwambula na chigomezgo.”

⁷“Mwe Chiuta, kumbukani, kuti umoyo wane ndi muvuchi waka, viweme kuti ndiviwonengeso chara.

⁸Awo ūakundiwona sono, kuti ūizamkundiwonaso chara, ūamkundipenja, kweni ndiŵenge kuti ndaruta kale.

⁹Nga ndi umo bingu likumalira na kupwalalikira, ndimo uyo wakuruta ku malo gha ūakufwa wakuwerako chara.

¹⁰Kuti wakuwelerakoso ku nyumba yakhe chara, wose awo ūakumumanyanga ūakumuruwa.”

¹¹“Ntheura ine kuti ndikharenge chete chara. Nditi ndiyowoye chifukwa cha urwirwi wa mu mzimu wane, ndipo ndisinginikenge chifukwa cha kuŵinya kwa umoyo wane.

¹²Kasi ine ndine nyanja panji chikoko chakofya cha mu nyanja, kuti mundiŵikire mulinda?

¹³Para ine nkuyowoya kuti, ‘chitara chane chindisanguruskenge, chitengo chane chichepeskenge kusinginika kwane,’

¹⁴imwe mukundichiruska na maloto, na kundofya na zimboniwoni.

¹⁵Ntheura nkhwenera kusankha kujikaka na nyifwa kuruska kukhara mu thupi ili.

¹⁶Nkhuwunyanyara umoyo wane. Kuti ndinkhalirirenge wamoyo kwa muyirayira chara. Ine mundireke waka, pakuti mazuŵa gha umoyo wane ndi muvuchi waka.”

¹⁷“Kasi munthu kanthu uli, kuti mumughanaghanenge ntheura? Kuti mpaka muwikenge mtima winu pa iyo?

¹⁸Imwe mukuchezga na munthu mulenje uliwose, mukumuyezga nyengo na nyengo.

¹⁹Kasi muti mureke pauli kulaŵiska kwa ine, kuti ndiŵe na mwawî wa kumilira mata?

²⁰Usange ndananga, kasi nkhumusuzgani uli, imwe mulinda wa ânthu? Kasi nchifukwa uli mwandiŵika ine, kuti ndiŵe chimanyikwi cha kusanda kwinu? Kasi nchifukwa uli, ine ndâwa katundu muzitu kwa imwe?

²¹Kasi mukurekerachi kugowokera kwananga kwane, na kuwuskapo ubendezi wane? Pakuti sonosono nditi ndifwenge na kusungika mu dindi, mwamkundipenja, kweni kuti mwamkundisanga chara.”

Yobe 8

¹Penepapo Bilidadi wa ku Shuwa wakazgora wakati,

²“Kasi iwe Yobe, uti uyowoyenge vinthu ivi mpaka pauli? Mazgu ghako ghali nga ndi mphepo ya kuputa.

³Kasi Chiuta wakubendezga weruzgi wakunyoroka? Kasi Mwenenkhongono zose, wakubendezga icho ncha urunji?

⁴Usange âna âako ânanangira Chiuta, wakuŵapereka ku mrandu wa kwananga kwavo.

⁵Usange ungalaŵiska kwa Chiuta, na kuŵeyerera kwa iyo Mwenenkhongono zose,

⁶usange ndiwe wambula kalema na wakunyoroka, iyo watî wizenge na kukovwira, na kukupa njombe ya chikhazi chiweme.

⁷Ndipo nanga jando lako likâwa lichoko, kweni umaliro uti uŵenge uweme chomene.

⁸“Nkhukuŵeya, fumbilira ku miwiyo ya kale, ndipo usandesande ivyo âwasekuru withu wakasambira.

⁹Pakuti ise ndise wana wakubabika mayiro, kuti tikumanya kalikose chara, pakuti umoyo withu pa charu ndi muzgezge waka.

¹⁰Asi wati wakusambizge na kukuphalira makora? Asi wati wayowoye mazgu pa ivyo wakumanya?

¹¹‘Kasi marukwa ghangamera pambula chisapa? Kasi matete ghangatikitira pambula maji?

¹²Kwambula maji ivi vikufota, apo vichali kukura, pambere vindadumulike, vikomira luŵiro kuruska vyakumera vinyakhe.

¹³Ntheura ndimo ziliri nthowa za wose awo wakuruwa Chiuta. Chigomezgo cha wambula kopa Chiuta chizamkumara.

¹⁴Chigomezgo chakhe chikumara, ndipo icho wakugomezga chikuŵa nga ndi utatavu.

¹⁵Iyo wakweghamira pa utatavu wakhe, kweni kuti wakwimilira chara. Wakuwukorera utatavu ura, kweni kuti ukumukhozga chara.’

¹⁶‘Iyo wakuŵa nga ndi khuni lakuthiririka makora para kuli dazi, ndipo minthavi yakhe yikuthazira mu minda yakhe yose.

¹⁷Misisi yakhe yikuzingizga pa mulu wa mawe, ndipo yikukhorera mu mawe gheneghara.

¹⁸Kweni para khuni lira lazgurika pa malo ghakhe, malo ghara ghakulikana na kuyowoya kuti, ‘Ndilije na kukuwonapo na kale chara.’

¹⁹Nadi umoyo wa khuni ili ukumara, ndipo makuni ghanyakhe ghakumera pa malo ghakhe.

²⁰‘Nadi, Chiuta wakutaya munthu wambula kalema chara, panji nesi kovwira uyo wakuchita uheni.

²¹Chiuta wati wachite kuti mlomo wako ukondwenge, ndiposo kuti milomo yako yichemerezgenge.

²²Awo wakukutinkha wamkukhozgeka soni, ndipo mahema gha wahleni kuti ghamkuŵakoso chara.’

Yobe 9

¹Penepapo Yobe wakazgora wakati,

²‘Nadi, nkhumanya kuti kuli ntheura, kweni Kasi munthu wangâwa murunji uli panthazi pa Chiuta,

³Nanga yunji wangakhumba kuti wapindane nayo, palije uyo wangamuzgora Chiuta, fumbo limoza pa 1,000 agho wali nayo.

⁴Chiuta ngwa mahara na wa nkhongono chomene, ndi njani uyo wali kunonofyapo mtima wakhe na kutonda?

⁵Wakusezga mapiri, iwo kwambula kumanya, ndipo wakughagadabula mu ukari wakhe.

⁶Wakusunkhunya charu pa malo ghakhe, ndipo mizati yakhe yikumbwambwantha.

⁷Iyo wakulangula dazi kuti lireke kufuma, na nyenyezi kuti zireke kuŵala.

⁸Ndi Chiuta yekha uyo wakatandazga mtambo, na kukanda pa majigha gha nyanja.

⁹Chiuta ndiyo wakalenga nyenyezi, za Chippinga usiku, Mauta na Chilimira, ndiposo na mawumba gha nyenyezi za ku mwera.

¹⁰Ndiyo wakuchita vinthu vikuru, ivyo kuti tingavimanyiska chara. Wakuchita vyakuzizwiska, ivyo kuti vingapendeka chara.

¹¹“Chiuta wakujumpha pafupi na ine, kweni kuti nkhumuwona chara, wakwenda pafupi na ine, kweni kuti nkhumanya chara.

¹²Para Chiuta wakupoka kanthu ndi njani wangamukanizga? Ndi njani wangamufumba kuti, ‘Kasi mukuchitachi?’

¹³Chiuta kuti wakuwezgako ukari wakhe chara, wakakoma ūwarwani ūwakhe, awo ūwakavwirananga na Rahabu, chinjoka chiheni chira.

¹⁴“Kasi sono ine ndingamuzgora uli, mu kasankhiro ka mazgu ghakwimikana nayo?

¹⁵Nangauli ndili wambula kafukwa, kweni kuti ndingamuzgora chara, Ine nkhwenera kuŵeyerera lusungu, kwa iyo uyo ndi mweruzgi wane.

¹⁶Nangauli ine ndingamuchema, ndipo wandizgore, ndingagomezga chara kuti wakupulika mazgu ghane.

¹⁷Wanganditimba waka na chimphupuru, na kwandaniska vilonda yane kwambula chifukwa.

¹⁸Wati wandizomerezge chara kuti ndithute, kweni wakuzuzga umoyo wane na vyakuŵinya.

¹⁹Usange ndingayowoya vy a nkhongono, iyo ngwa nkhongono kwakuruska, Usange ndingayowoya vy a weruzgi, ndi njani wangamuchema?

²⁰Nangauli ndiŵe wambula kafukwa, ivyo ndingayowoya vingandisuska. Nangauli ndiŵe wambula kalema, iyo wangandisanga kuti ndili wakwananga.

²¹“Nangauli ndiŵe wambula kalema, kweni kuti nkujirunjiska chara, umoyo wane nkhuwutinkha.

²²Vyose vikuyana waka, ntheura nkuti, 'Iyo wakukoma wambula kafukwa na waheni wuwo.'

²³Para paranyiko yiza na nyifwa ya mabuchibuchi, Chiuta wakuseka soka la wambula na kafukwa yura.

²⁴Chiuta wakupereka charu ku wantru waheni, ndipo wakuburumutizga weruzgi wa charu chira. Usange Chiuta ndiyo wandachite, ipo ndi njani munyakhe uyo wachita?

²⁵"Mazuwa gha umoyo wane ghakuchimbira chomene, kuruska munthu wakuchimbira. Ghakumara waka, ndipo mulije na kaweme.

²⁶Ghakuchimbira kuruska ngarawa za marukwa, nga ndi chipungu icho chikuwurukira pa chakurya chakhe.

²⁷Usange nkuti, 'Nditi ndiruwe kusinginika kwane, ndireke kurongora chisko cha chitima, kweni ndiwe wakusanguruka.'

²⁸Nkhuwa na wofi na visuzgo vyane vyose, pakuti nkhumanya kuti Chiuta, wangazomera chara kuti ine ndilije kafukwa.

²⁹Sono pakuti ndasangika kale kuti ndine wakwananga, kasi sono nkhotokatokerachi pa waka?

³⁰Nangauli ndingageza na maji ghaweme chomene, ndipo ndighatozge mawoko ghane na sopo,

³¹Chiuta wati wandibizge ndipera mu chinkhando, ndipo vyakuvwara vyane viti vindinyanyarenge.

³²"Chiuta kuti wali nga ndine chara kuti ndimuzgore, iyo kuti ndingapindana nayo mu mphara weruzgi chara.

³³Palije na yumoza uyo wangatilamura ise ta wa'wiri, uyo wangeruzga mrandu pakati pa Chiuta na ine.

³⁴Imwe Chiuta fumyaniko muchiza winu kwa ine, mwakuti ukari winu ureke kunditentheska.

³⁵Penepapo nditi ndiyowoye kwambula kumopa, pakuti ndili nga ndi umo kwenera kuwira chara.

Yobe 10

¹"Umoyo wane kuti nkhuwukhumbaso chara, nditi ndiyowoyenge na kusinginika kwane kwambula wofi, nditi ndiyowoye vyakuwinya vy a mu mtima wane.

²Nditi ndiyowoye kwa Chiuta kuti, ‘Imwe mureke kundisuska, kweni mundiphalire chifukwa icho mukulimbirana nane.’

³Kasi chikumukondweskani kuti munyekezgenge wānthu, kuti muyuyurenge mlimo wa mawoko ghinu, na kurumba ivyo wānthu wāheni wākunozgera?

⁴Kasi maso ghinu ghali nga gha munthu? Kasi mukuwona umo munthu wakuwonera?

⁵Kasi mazuŵa ghinu ngachoko nga gha munthu, panji virimika vya umoyo winu nga vya munthu?

⁶Ipo sono, chifukwa uli mukupenjerera majuvyo ghane, na kuppenjapenja kwananga kwane?

⁷Imwe mukumanya kuti ine ndine wakwananga chara, na kuti palije na yumoza uyo wangandithaska ku woko linu.

⁸“Imwe ndimwe mukandiwumba na kundipanga, kweni sono mukuzgokaso na kukhumba kundikoma.

⁹Kumbukani kuti mukandiwumba kufuma ku dongo, kasi mundiwezgerengeso ku fuvu?

¹⁰Asi imwe ndimwe mukapereka ku wādada nkongono zakuti wāndibabe? Asi imwe ndimwe mukandikhomeska mu nthumbo ya amama?

¹¹Ndimwe mukandivwarika munofu na chikumba, na kurunga viwangwa vyane na misipa.

¹²Ndimwe Chiuta mwandipa umoyo, na kundirongora chisungusungu chinu, ndipo mu kupwererera kwinu, mukasungilira umoyo wane.

¹³“Ndipouli vinthu ivi mukavibisa mu mtima winu, ndipo nkhumanya kuti ili ndilo likāŵa dazgo linu.

¹⁴Para nkunanga, imwe mukundiwona, ndipo mukureka ubendezi wane kwambula kulangika chara.

¹⁵Usange ndine wakwananga, soka kwa ine. Usange ndine wakunyoroka, napo nkutondeka kwinuska mutu wane. Pakuti ndakoreka na soni zinandi, para nkhuwona visuzgo vyane.

¹⁶Usange nkhaluwîska kuchanya kwa imwe, mukundiŵenda nga ndi nkharamu, mukundofya na vyakuzizwiska vyinu.

¹⁷Mukundiŵikiraso wākaboni kuti wāsuskané nane, ukari winu pa ine ukukulirakulira, mukwizaso na wāsilikari wāphya kuti wāmikane nane.

¹⁸“Imwe Chiuta, kasi nchifukwa uli mukazomerezga kuti ndibabike? Mphanyi nkafwa waka pambere waliyose wandandiwone.

¹⁹Ine ndiŵenge nga ndi nthayo, mphanyi pakubabika âwakanditorera ku dindi.
²⁰Asi mazuŵa gha umoyo wane ngachoko waka, mundireke kuti ndisanguru ke pachoko waka,
²¹pambere ndindarute uko kuti ndamkuwerako chara, ku charu cha mdima na cha chisi chikuru,
²²ku charu cha mdima na cha vitimbaheti, uko ungweru ukulingana waka na chisi.”

Yobe 11

¹Penepapo Zofara wa ku Naama wakazgora wakati,
²“Kasi mazgu ghose agha ghangazgoreka chara? Kasi munthu uyo wakuŵereŵeta wangâwa murunji?
³Iwe Yobe, kasi kuŵereŵeta kwako kungachetamiska âwanthu? Kasi munthu wangakuchenya chara para iwe ukuyuyura?
⁴Iwe ukuti, ‘Mazgu ghane nga unenesko, ndipo ndine wambula kalema panthazi pa Chiuta.’
⁵Kweni Chiuta pera mphanyi ndiyo wayowoya kwa iwe, iyo pera mphanyi ndiyo wangukususka iwe.
⁶Chiuta mphanyi wanguvumbulira chisisi cha mahara, pakuti mahara ghali na vigaŵa vinandi. Umanye kuti Chiuta wakukulanga pachoko waka, kuruska umo kwananga kwako kuliri.
⁷Kasi iwe ungapulikiska vya muchindindi vya Chiuta? Kasi ungasangapo pa chigoti cha Mwenenkhongono zose?
⁸Mahara ghali kuchanya chomene kuruska mtambo. Kasi iwe ungachitachi? Ghali kunyang'amira kuruska malo gha âwakufwa. Kasi iwe ungamanyapo vichi?
⁹Mahara ngatali kuruska charu, ngasani kuruska nyanja.
¹⁰Usange Chiuta wangiza na kukujalira mu gadi, na kuwunganya mphara kuti wakweruzge, kasi ndi njani wangamukanizga?
¹¹Iyo wakumanya awo mbambula kwenerera, para wawona kwananga, kasi wangareka kumanya?
¹²Kweni usange chindere chingâwa na mahara, ipo boli wangababa munthu.
¹³“Iwe Yobe, usange mtima wako ngurunji, uwuskirenge mawoko ghako kwa Chiuta.

¹⁴Usange ungawuskako zakwananga mu woko lako, ungazomerezganga uheni kukhara mu nyumba yako.

¹⁵Penepapo uti uwuskenge chisko chako kwambula soni. Utı ukhazikikenge kwambula kopa.

¹⁶Wizamkuviruwa visuzgo vyako. Wizamkuvikumbuka nga ndi maji agho ghajumpha kale.

¹⁷Umoyo wako uti uwalenge kuruska zuwa, mdima wakhe uti uwenge nga ndi mulenje.

¹⁸Uti uwenge mu mutende pakuti chigomezgo chilipo, uti uvikiririke ndipo wamkupumula mu mutende.

¹⁹Wamkugona ndipo munthu kuti wamkukofya chara, wanandi wizamkukuweya kuti uwachitire viweme.

²⁰Kweni waheni kuti wawonenge kalikose chara, nthowa yose yakuponeramo yamkuwazgewa. Chigomezgo chawo chamkuwa chakuti mphanyi wafwa waka."

Yobe 12

¹Penepapo Yobe wakazgora wakati,

²"Kwambula kukayika, imwe ndimwe wantru nadi, ndipo vinjeru vyinu vizamkufwira namwe pamoza.

³Ine nane ndili na mahara nga ndimwe. Imwe kuti mukundiruska chara. Kasi ndi njani wakureka kumanya vinthu nga ndi ivi?

⁴"Ine ndine wakusekeka na wabwezi wane, ine nkhuomba kwa Chiuta ndipo wakundizgora. Ine ndine wakunyoroka na wambula kafukwa, kweni sono ndine munthu uyo wakumuseka.

⁵Maghanogħano għa uyo wali mu chimango, kuti ghakupwererako chara uyo wali mu soka. Ngakunozgeka kumupweteka uyo wakuteremuka.

⁶Nyumba za vigewenga zikuwa mu mutende, ndipo awo wakutuka Chiuta wakukhara mu kufwasa, weneawo wakugomezga nkhongono zawo kuwa chiuta wawo.

⁷"Kweni iwe fumba vikoko, ndipo viti vikusambizge, fumba viyuni vyā mudera, ndipo viti vikuphalire.

⁸Panji yowoya ku vilengiwa vyā charu cha pasi, ndipo viti vikusambizge, panji ku somba za mu nyanja, nazo ziti zikwandulirenge.

⁹Mu vyose ivi, ndi nchi icho chikureka kumanya, kuti FUMU ndiyo wakavilenga?

¹⁰Chiuta ndiyo wakupereka umoyo ku vilengiwa vyose, muvuchi wa munthu waliyose uli mu woko lakhe.

¹¹Asi khutu likuyezga mazgu, nga ndi umo lulimi lukuchetera chakurya.

¹²Asi mahara ghakusangika ku awo mbarara? Asi awo âwakhara mazuâwa ghanandi, ndiwo âwali na umanyi?

¹³“Chiuta ndiyo wali na mahara na nkhongono, wali na urongozgi na umanyi wa vinthu vyose.

¹⁴Para wabwangandula, palije uyo wangazengaso, para wajalira munthu mu gadi, palije uyo wangamufumya.

¹⁵Usange Chiuta wakora vura, charu chikomira. Para wayisutula, maji ghakubizga charu.

¹⁶Chiuta wali na nkhongono na mahara, wose wakupusikika na wakupusika mbakhe.

¹⁷Awo âwakurongozga, wakuâwapoka mahara, âweruzgi wakuâwazgora vindere.

¹⁸Wakuâwakhizgira pasi âwakaronga na kuâwavvarika nkhwamba mu viwuno vyawo.

¹⁹Wakupuruska âwasofi para waâwapoka mahara ghawo, wakuâwakhizga âwarongozgi âwamazaza.

²⁰Wakuchetamiska âwarongozgi âwakugomezgeka, ndipo âwararaâwarara wakuâwapoka umanyi wawo.

²¹Wakunyoza nduna, na kugowozga nkhongono za vinkhara.

²²Chiuta wakuvumbula vinthu vya mu mdima, ndipo mdima ukuru wakuwuzgora kuâwa ungweru.

²³Chiuta wakukwezga mafuko, na kughamara petu, wakwandaniska mafuko, na kughaparanyaso.

²⁴Âwarongozgi âwa vyaru wakuâwapoka umanyi wawo, na kuâwayingiska mu mapopa mwambula nthowa.

²⁵Âwakupapaska nthowa mu mdima, kwambula ungweru, wakuâwachitiska kuti âwende penthyapenthya nga ndi para âwalowera.

Yobe 13

¹“Wonani, maso ghane ghawona vyose ivi, makutu ghane ghapulika na kuvimanya.

²Ivyo mukuvimanya, ine nane nkuvimanya, imwe kuti mukundiruska chilichose chara.

³Kweni mphanyi ndayowoya kwa Mwenenkhongono zose, na kususkana na Chiuta pa mrandu wane.

⁴Kweni imwe mukutozga vinthu na mazgu gha utesi, mose ndimwe zing'anga zawakawaka.

⁵Mphanyi mwangukhara waka chete, icho mphanyi changupimika kuŵa mahara ghinu.

⁶“Pulikani sono ivyo nkhughanaghana, tegherezgani ku ivyo ine nkhuŵeyerera.

⁷Kasi Chiuta muti mumuyowoyere mu utesi, na kuyowoyerera iyo mwakupusika?

⁸Kasi mungarongora kutemwera kwa iyo? Kasi imwe muti mumweruzgire Chiuta?

⁹Kasi usange wangamusandanisandani, mukupima kuti chingamuŵirani chiweme? Kasi mungamupusika Chiuta umo mungapusikira munthu?

¹⁰Nadi Chiuta wati wamuchenyani, usange mu ubende mukurongora kutemwera.

¹¹Asi ufumunkhuru wakhe uti umofyani imwe? Asi nkhongono zakhe zizamkumupani chitenthe?

¹²Vinthanguni vyinu nvyawakawaka nga ndi vyoto, kujivikirira kwinu kukufukutuka nga ndi dongo.

¹³“Imwe mukhare waka chete, ine ndine ndiyowoyenge, icho chapukwa kundichitikira, chindichitikire waka.

¹⁴Ine ndanzgeka kuperekwa umoyo wane ku urwani, umoyo wane uli mu woko lane.

¹⁵Nanga wandikome, nditi ndimugomezgenge ndipera, nditi ndivikirire mrandu wane panthazi pakhe.

¹⁶Nadi ichi ndicho chiti chiŵenge chiponosko chane, kuti munthu wambula kopa Chiuta, kuti wangiza panthazi pakhe chara.

¹⁷Pulikani makora mazgu ghane, makutu ghinu ghategherezge ku icho nkhuŷowoya.

¹⁸Mrandu wane ndawunozga, nkhumanya kuti ndisangikenge wambula kafukwa.

¹⁹“Kasi ndi njani uyo wangamanya kususkana nane? Usange waliko, ine ndikharenge chete na kufwa.

²⁰“Imwe Chiuta nkhumurombani vinthu ivi viŵiri, ndipo nditi ndibisame kwa imwe chara.

²¹Wezganiko woko linu kuti liŵe kutali na ine, ndipo mureke kunditentheska na ukari winu.

²²Penepapo mundichema ndipo nditi ndimuzgorani, panji ndizomerezgani kuyowoya, imwe mundizgore.

²³Kasi mauheni ghane ngalinga ndipo zakwananga nzilinga? Mundirongore mphuvya zane na kwananga kwane.

²⁴“Kasi nchifukwa uli mukubisa chisko chako? Kasi nchifukwa uli mukundipima kuŵa murwani winu?

²⁵Kasi muti mofye hamba ilo likuputa na mphepo, na kumuchimbilira gaga wakomira?

²⁶“Pakuti mukulemba vinthu ivyo vikundipweteka, ndipo mukundipa nga nchiharo zakwananga za pa uwukirano wane.

²⁷Imwe mukukaka malundi ghane mu magwede, mukulaŵirira nthowa zane zose, mukuŵanika pose apo nkhukanda.

²⁸“Munthu wakumara nga ndi chinthu chakuvunda, wali nga ndi laya ilo laryeka na fufuzi.

Yobe 14

¹“Munthu wakubabika na mwanakazi, wali na mazuŵa ghachoko waka ghakuzura na visuzgo.

²Wakuphukira nga ndi maluŵa, pamanyuma wakufota, wakuzgeŵerekera nga ndi muzgezge kuti wakukhalirira chara.

³Kasi pa munthu wa ntheura ndipo mukudodoliska? Kasi mungamutorera ku mphara kuti mumweruzge?

⁴Kasi ndi njani uyo wangafumyamo chakutozgeka, mu icho nchambula kutozgeka? Palije na yumoza.

⁵Pakuti mazuŵa gha munthu ngakupimika, unandi wa myezi ghakhe imwe ndimwe mukuwumanya. Muli kwimika mphaka za munthu, izo kuti wangajumpha chara.

⁶Ntheura imwe Chiuta, munthu murekani yekha, mungamulaŵiskanga mwakuti wafwasenge nalo zuŵa lakhe, nga ndi waganyu.

⁷“Pakuti khuni liri na chigomezgo chakuti, para ladumulika likuphukaso, ndipo phukira zakhe kuti zamkutondeka chara.

- ⁸Misisi yakhe yingachekura mu dongo, ndipo chisinga chakhe chingomira pasi,
- ⁹ndipouli para kamtika kafikapo likusundaso, na kuŵa na minthavi nga ndi chakupandika chiphya.
- ¹⁰Kweni munthu wakufwa na kuŵikika mu dindi, wakukhuta kwa umaliro ndipo wakuwonekaso chara.
- ¹¹Umo maji ghakuphwira mu nyanja, na mronga ukukamuka na komira,
- ¹²ndimo munthu wakufwira, na kuwukaso chara. Wawukengeso chara mpaka vya mu mtambo vimare, nanga nkhuwuskika ku tulo twakhe.
- ¹³“Mwe, mphanyi mwandibisa kusi ku malo gha ūakufwa, mwakuti mundisunge kwenekuko, mpaka mutune ku ukari winu. Mphanyi mwandipimira nyengo, na kundikumbukaso pamanyuma.
- ¹⁴Usange munthu wafwa, kasi wizamkuŵaso na umoyo? Ine ndingalindirira mazuŵa ghose gha umoyo wane, mpaka apo kusutuka kwane kwizirenge.
- ¹⁵Imwe mphanyi mwandichema, ndipo ine mphanyi ndamuzgorani. Imwe mphanyi mwanwekera kuwona mlimo wa mawoko ghinu.
- ¹⁶Pakuti penepapo ndipo mphanyi mwapenda mendero ghane, mphanyi mwaŵanika zakwananga zane chara.
- ¹⁷Kwananga kwane mphanyi kwajalirika mu thumba, mphanyi mwabenekerera ubendezi wane.
- ¹⁸“Kweni phiri likuwa na kugumuka, jarawe nalo likusezgeka pa malo ghakhe,
- ¹⁹umo maji ghakukweskera majarawe, ndiposo umo chigumura chikukukulira dongo pa charu, ndimo imwe mukuparanyira chigomezgo cha munthu.
- ²⁰Imwe mukumutonda munthu kamoza pera, ndipo wakuzgewerekera waka, mukuzgora chisko chakhe, na kumutaya kutali.
- ²¹Para ūana ūakhe ūakuchindikika, iyo cuti wakumanya chara, para ūakuyuyurika, iyo cuti wakuchiwona chara.
- ²²Iyo wakupulika vyakuŵinya vya mu thupi lakhe pera, wakujitengerera waka iyomwene.”

Yobe 15

Kuyowoya kwa chiŵiri 15.1—21.34

- ¹Penepapo Elifazi wa fuko la Temani wakazgora wakati,
- ²“Kasi munthu wa mahara wangazgora mazgu ghawakawaka, kasi wangazuzga nthumbo yakhe na mazgu ghambula chandulo?”

³Kasi wakwenera kususka na mazgu ghambula chandulo, panji na mazgu agho ghangachita kaweme chara?

⁴Kweni iwe ukuwuskapo wofi kwa Chiuta, ukujandizga kujipereka panthazi pa Chiuta.

⁵Kwananga kwako kukurongora icho ukuyowoya, ndipo ukusankha kayowoyerero ka uryarya.

⁶Mazgu agho ukuyowoya ndigho ghakukususka, kuti ndine chara, mayowoyerero ghako ndigho ghakukupanikizga.

⁷“Kasi iwe ndiwe wakwamba kubabika, panji kasi ukawako pambere mapiri ghandaŵeko?

⁸Kasi uli kupulikapo vya mu ungano wa Chiuta? Kasi mahara ukughaperezga pa iwe wekha pera?

⁹Kasi iwe ukumanya vichi icho ise tikuchimanya chara? Kasi iwe ukupulikiska chivichi icho ise tikuchipulikiska chara?

¹⁰Ŵanthu ūmbuha na ūwachekuru ūali na ise, ūarara chomene kuruska ūwawuso.

¹¹“Kasi masangurusko gha Chiuta ngachoko kwa iwe, mazgu agho tayowoya makora kwa iwe?

¹²Kasi nchifukwa uli mtima wako ukukutorera kutali, nchifukwa uli ukutidodoliskira maso mu ukari,

¹³mwakuti ukufumiskira ukari wako kwa Chiuta, na kujizomerezga kuyowoya mazgu gha ntheura?

¹⁴“Kasi nchipusu kuti munthu waŵe wakuphotoka, panji wakbabika na mwanakazi kuti waŵe murunji?

¹⁵Chiuta kuti wakugomezga ūangelo ūakhe chara, vya mu mlengalenga navyo kuti nvyakuphotoka panthazi pakhe chara.

¹⁶Kasi kungaŵa uli na munthu, uyo ngwa kukazuzgika na wakubendera, mweneuyo wakuchita uheni nga para wakumwa maji.

¹⁷“Tegherezga kwa ine ndipo nditi ndikwandulirenge, reka ndikuphalire icho ndili kuchiwona.

¹⁸Ndikuphalire icho ūamahara ūali kuphara, icho ūakasambira ku ūasekuru ūawo,

¹⁹ŵeneawo pera charu chikaperekeka, para ūalendo ūakendanga mukati mwawo chara.

²⁰“Muheni wakunyongozeka na vyakuŵinya, mazuŵa ghose gha umoyo wakhe, wa nkaza wakusuzgika virimika vyose ivyo vili kwimikikira iyo.

²¹Mazgu ghakofya ndigho ūakupulika. Vigeŵenga vikwiza pa iyo para vinthu vikwenda makora.

²²Wakugomezgaso kuthaskika ku mdima wa nyifwa chara, iyo wakwenera kukomeka ndipera.

²³Wakuyingayinga uku na uku kupenja vyakurya, ndipo wakuti, ‘Kasi vili nkhu?’ Iyo wakumanya kuti zuŵa la mdima liri pafupi na iyo.

²⁴Visuzgo na vinjenje vikumofya, vikumuthereska nga ndi karonga uyo wanozgekera nkhondo.

²⁵“Vyose ivi vikuchitikira chifukwa wakwimikana na Chiuta, iyo wakujitukumura kwimikana na Mwenenkhongono zose.

²⁶Wakutora nguru yakhe uku wanonofya mtima wakhe, ndipo wakuchimbilira kuti wamikane na Chiuta.

²⁷“Apo watutuŵa, wati waka matama mbwefu, chinthumbo chakhe chati waka mbwekete.

²⁸Wa ntheura wati wakharenge mu misumba ya kubwanganduka, mu nyumba izo na yumoza wali kukharamo, nyumba izo zili kupimikira kuŵa mu mulu wa mahami.

²⁹Kuti wizamkuŵa musambazi chara, ndipo usambazi wakhe kuti ukhariske chara, chuma chakhe kuti chamkurutilira mu charu chara.

³⁰Kuti wizamkutaskika ku mdima wa nyifwa chara. Wati waŵenge nga ndi khuni ilo minthavi yakhe yaphya na moto, muvuchi wa Chiuta umuphutirenge kutali zii!

³¹Munthu wa ntheura wareke kujipuruska, pakugomezga ivyo ndi vyambula chandulo, chifukwa vyeneivi ndivyo viŵenge njombe yakhe.

³²Wati wapokerenge njombe yakhe yose wachali wandafwe, munthavi wakhe kuti utikitirenge chara.

³³Wati waŵenge nga ndi khuni la mpheska, ilo vipambi vyakhe vikurakata vyambula kuphya, nga ndi maolive agho ghakuyoyoska maluŵa ghakhe.

³⁴Pakuti mpingo wa ūambula kopa Chiuta, kuti ukuŵa na vipambi chara. Ūanthu awo ūakutemwa vimbundi, nyumba zawo zamkuphya na moto.

³⁵Iwo ūakughanaghana viheni na kuchita uheni pera, ndipo mitima yawo yikunozgekera kuplesika pera.”

Yobe 16

- ¹Penepapo Yobe wakazgora wakati,
- ²“Vinthu vyā ntheura ndavipulikapo vinandi chomene, mose ndimwe wāsanguruski wāwakawaka.
- ³Kasi mazgu għinu ghawakawaka għamarenge pauli? Kasi icho chikumuchiskani kuyowoya mazgu ghakususka nchivichi?
- ⁴Ine nane mphanyi ndayowoyanga nga ndimwe, usange imwe muwēnġe mu visuzgo vyane. Ine nane mphanyi ndayowoyanga mazgu ghakususkana namwe, na kumupukunyirani mutu wane.
- ⁵Ine mphanyi ndamukhwimiskani na mazgu ghane ghaweme, mazgu ghane ghakusanguruska, mphanyi ghakumupembuzgani.
- ⁶“Ndipouli, usange nkuyowoya, vyakuwinya vyane kuti vikumara chara, ndipo usange ndingareka kuyowoya, vyakuwinya vyane kuti vikumara chara.
- ⁷Nadi, Chiuta wandisakaza, mbumba yane yose wayimalirathu.
- ⁸Wandikaka, icho ndi ukaboni kuti ndine wakwananga, thupi lane lagħandirathu, kupanikizga kuti ndine munthu muheni.
- ⁹Chiuta wandiparuraparura mu ukari wakhe, ndipo sono wakunditinkha na kundimemenera mino, murwani wane wadodoliskira maso ghakhe pa ine.
- ¹⁰Wanthu wakundiya samulira milomo yawo, wakunditimba mu matama ghane mwankhaza, ndipo wakuwungana kuti wimikane nane.
- ¹¹Chiuta wandipereka ku awo wakuchita uheni, Wandiponya mu mawoko għa wakwananga.
- ¹²Vyose vikawa makora kwa ine, kweni wali kunditekenyura. Wakandikora pa singo na kunditeketa tuchokotuchoko, wali kundimika kuwa chikħomo chakhe.
- ¹³Wamauta wakhe wakundizingirizga. Wakulasa ziso zane kwambula kuwa na lusungu, ndipo wapungulira pasi nduru yane.
- ¹⁴Wakundipweteka kaŵirikaŵiri, wakurotokera pa ine nga ndi musilikari.
- ¹⁵“Ntheura ndavwara chigudulu mu thupi lane, ndipo ndakhara wakuthereskeka pasi pa fuvu.
- ¹⁶Maso ghane ghachesama na kulira, vikope vyane vyatupa na kuzingirizgika na mdima.
- ¹⁷Kweni ine ndindachitepo nkħaza, ndipo malurombo ghane nagħo ngaweme waka.

¹⁸“Iwe charu cha pasi, ungabisanga ndopa zane chara, ndipo kulira kwane kungarekanga chara.

¹⁹Nanga ndi sono kaboni wane wali kuchanya, ndipo nkhoswe yane yili mu mlengalenga.

²⁰Awo mbanasi wane ndiwo wakundipepura, apo ine nkhulirira kwa Chiuta.

²¹Kuŵenge yunji wakundiŵeyerera kwa Chiuta, mphanyi wakuchita umo wakuŵeyerera mzengezgani wakhe.

²²“Pakuti para kwizenge virimika vichoko waka, apo ndamkwenda mu nthowa, iyo kuti ndamkuwerako chara.

Yobe 17

¹“Mtima wane wasweka, mazuŵa ghane ghamara, dindi nalo likulindirira.

²Nadi wakundihoya wâlipo uku na uku, nkhulaŵiska umo wakundihoyeru mu msinjiro.

³“Imwe mwekha Chiuta, muŵe chikhole chane, kasi ndi njani munyakhe uyo wangandivikirira?

⁴Imwe mwajara maghanogħano ghawo, kuti ūwareke kupulikiska. Mungāwazomerezganga chara kuti wātonde.

⁵Usange munthu wakwendera mphiska wābwezi wakhe, chifukwa cha njombe, maso għa wana wakhe għati għaburumutizgħi.

⁶“Imwe Chiuta mwandizgora kuŵa wakusekka na wānthu wose, ndine uyo wānthu wakufunyira mata para wāndiwona.

⁷Chitima chandizgora ine kuŵa wachiburumutira, thupi lane lose lagħanda kuŵa nga ndi muzgezze.

⁸Awo mbarunji, wakuzukuma na cheneichi. Wambula kafukwa wākuŵaphyira mtima awo mbambula kopa Chiuta.

⁹Ndipouli warunji wakudemerera ku nthowa zawo, awo wāndakolepo kaheni, wakukulirakulira mu nkhongono.

¹⁰“Kweni imwe mose, zaninge kuti muyezgeso, kuti ndisangengepo na yumoza wa imwe wa mahara chara.

¹¹Mazuŵa ghane ghajumphapo, ivyo nkhanozgera kuchita vyatondeka, ntheura pera na makhumbiro għa mtima wane.

¹²Wabwezi wane aŵa wakuzgora usiku kuŵa na muhanya, iwo wakuti ungweru ukulingana waka na mdima,

¹³Usange nkhugomezga malo gha wakufwa kuŵa nyumba yane, uko ndamkutandika mphasa yane mu mdima,

¹⁴usange ku dindi ndiko nkhuti, ‘Iwe ndiwe dada’, ndipo ku mphorozi nkhuti, ‘Iwe ndiwe mama’ panji ‘Ndiwe mudumbu wane,’

¹⁵kasi sono chigomezgo chane chili nkhu? Kasi ndi njani wati wandiwonere chigomezgo ichi?

¹⁶Kasi chiti chikhilire ku mphingirizgo za malo gha wakufwa? Kasi titi tirute pamoza na charu cha fuvu?”

Yobe 18

¹Penepapo Bilidadi wa ku la Shuwa wakazgora wakati,

²“Kasi iwe Yobe, urekenge pauli kuyowoya? Languruka, ndipo penepapo nase titi tiyowoye.

³Kasi nchifukwa uli ukutipima nga ndi ng’ombe, nchifukwa uli ukutipima vindere panthazi pako?

⁴Iwe ukujipweteka waka wamwene mu ukari wako, kasi charu chingarekeka chifukwa cha iwe? Panji, kasi jarawe lingasezgeka pa malo ghakhe chifukwa cha iwe?

⁵“Nadi ungweru wa muheni uti uzimyike, ndipo dimi la moto wakhe kuti likuŵala chara.

⁶Ungweru wa mu hema lakhe ukuzgoka kuŵa mdima, ndipo nyali iyo yili pafupi nayo yikuzimya.

⁷Kwenda kwakhe kwa nkhongono kukugowozgeka, ivyo wakunozgera kuchita vikumuwiskira pasi.

⁸Pakuti muheni wakuwira mu ukonde na malundi ghakhe, para wakuti wawukemo wakuwira mu mbuna.

⁹Musampha ukumukora chitende, chipingo nacho chikumukora.

¹⁰Chingwe cha musampha chabisika pasi, chipingo chathyeka pa nthowa yakhe.

¹¹“Vyakofya vikumuchiruska uku na uku, vikumurondezga pamanyuma pakhe.

¹²Nkhongono zakhe zamara chifukwa cha njara, soka likumulindirira kuti wakhuŵaremo.

¹³Nthenda yikumara thupi lakhe. Wa uŵere wa nyifwa wakuvundiska malundi na mawoko ghakhe.

¹⁴Wafumiskika mu hema lakhe ilo wakagomezganga, watoreka kuya kwa karonga wa vyakofya.

¹⁵Mu hema lakhe mukukhara ivyo nvyakhe chara. Moto wa sulufure ukutandazgika umo wakukhara.

¹⁶Misisi yakhe yikomira kusi, ndipo minthavi yakhe yikufota muchanya.

¹⁷Iyo cuti wakukumbukikaso mu charu chara, zina lakhe likumara mu charu.

¹⁸Wakufumiskika mu ungweru na kuponyeka mu mdima, ndipo wakuwuskikamo mu charu cha âwamoyo.

¹⁹Walije mwana panji muzukuru mu âwabali âwakhe. Palije wa moyo na yumoza mu charu icho wakakharangamo.

²⁰Wanthu âwa ku manjiliro gha dazi âwakuzukuma, chifukwa cha soka lakhe, âwa ku mafumiro gha dazi nawo âwakukoreka na chitenthe.

²¹Nadi, ivi ndivyo vikuwira awo mbaheni, uku ndiko kumara kwa uyo wakureka kumumanya Chiuta.”

Yobe 19

¹Penepapo Yobe wakazgora wakati,

²“Kasi imwe muti mundisuzge mpaka pauli? Kasi muti mundipweteke na mazgu ghinu mpaka pauli?

³Mwanditombozga ine kwakuyana na kakhumi, ndipo kasi soni mulije kuti mukundinangira ine?

⁴Nanga kungaâwa unenesko cuti ndananga, kwananga uku nkhwâa ine ndamwene.

⁵Usange mukujikuzga nadi kwimikana nane, na kuzgora kuyuyurika kwane kuâwa mazgu ghakusuzga ine,

⁶mumanyani cuti Chiuta ndiyo wandichitira vyeneivi, ndiyo wandizingirizga na ukonde wakhe.

⁷“Ine nkhlira nkuti, ‘Nkhufwa ine!’ Kweni palije na yumoza uyo wakundizgora. Nanga nkuchemerezga cuti ndowwirike, kweni kulije weruzgi wakunyoroka.

⁸Wandijalira nthowa mwakuti ndireke kujumpha, nthowa yane wayisikizga na mdima.

⁹Wandivura uchindami wane, ndipo wawuskako mphumphu ku mutu wane.

¹⁰Wandiparuraparura ndipo wandireka wakumara, chigomezgo chane wachizgura nga ndi khuni.

¹¹Ukari wakhe ukugolera uli pa ine, ndipo wandipima ine nga ndi murwani wane.

¹²Watuma âwasilikari âwakhe âwanandi chomene, âwazenga vibumira kwimikana nane, wazenga misasa kuzingirizga hema lane.

¹³“Wabali wane waâwasezgera kutali na ine, awo mbanyane waâwazgora kuâwalendo kwa ine.

¹⁴Wabali wane âwandichimbira, âwabwezi wane âwadiruwa.

¹⁵Walendo awo âwali mu nyumba yane âwadiruwa, âwateâweti-kazi wane âwakundipima kuâmulendo kwa iwo.

¹⁶Para nkuchema muteweti wane, kuti wakundizgora chara, ine nkuchita kumuâweyerera kuti wize.

¹⁷Muwoli wane wakukondwa na muvuchi wane chara, wana âwanyane âwakundinyanyara.

¹⁸Nanga ndi wana âwachoko âwakundiuyuyura, para nkhuwuka âwakundihoya.

¹⁹Wabwezi wane âwa pa mtima ndâwanunkhira, awo nkhatemwananga âwandigarukira.

²⁰Ndamara, ndine wakughanda, wa viwangwa pera, ndati waka kwinyimbu, kweni ndili wamoyo.

²¹Muâwe nane na chitima, muâwe nane na chitima, Mwe mwa âwabwezi wane, pakuti woko la Chiuta landinyekezga.

²²Kasi chifukwa uli imwe mukundizikizga nga ndi Chiuta? Kasi chifukwa uli imwe mundakhorwe na kusuzgika kwane?

²³“Mbaya mwe, mphanyi mazgu ghane ghalembeka, mphanyi ghakasindikizgika mu buku!

²⁴Mbaya mwe, mphanyi na chakugwarurira cha chisulo na cha muthovu, ghakazongeka pa mawe kwa muyirayira!

²⁵Ine nkhumanya kuti muwomboli wane ngwamoyo, ndipo pa umaliro wizamkwimilira pa charu kuti wandivikirire.

²⁶Ndipo pamanyuma pakumara kwa thupi lane, ndipouli na thupi lane leneili ndamkumuwona Chiuta.

²⁷Ine ndamwene ndamkuwona Chiuta na maso ghane, kuti ndi munyakhe chara, ndipo mtima wane ukunwekera zuâwa leneilo.

²⁸“Imwe mukuti, ‘Kasi tikumusungirachi na vinthu vyose ivi, pakuti chakwambira visuzgo vyose ivi chili pa iyomwene.’

²⁹Imwe mwaŵene mopenge lupanga, pakuti ukari ukwiza na chilango cha lupanga, penepapo mwamkumanya kuti weruzgi ulipo nadi.”

Yobe 20

¹Penepapo Zofara wa fuko la Naama wakazgora wakati,

²“Iwe Yobe, ukutimbanizga maghanoghano, sono kuti ndichedwenge kukuzgora chara.

³Nkhupulika mazgu ghakundichenya na ghakundilengeska, ndipo kumanya kwane kukandichiska kuti ndizgore.

⁴“Kasi ichi ukuchimanya chara kufuma papo kale, kufuma apo munthu wakalengekera pa charu,

⁵kuti kujikuzga kwa waheni, nkhwa nyengo yichoko waka, ndiposo kuti chimwemwe cha wanthu wambula kopa Chiuta, kuti chikurutilira chara?

⁶Nangauli munthu wangajikuzga mpaka kuchanya, ndipo uchindami wakhe ukakhwaske ku maŵingu,

⁷iyo wati wamare petu kwa tuyirayira nga ndi ulongwe wakhe. Ndipo awo wali kumuwonapo wizamkufumba kuti, ‘Kasi wali nkhu?’

⁸Nga ndi maloto wizamkumara petu, kuti wizamkusangika chara. Wizamkumara nga ndi mboniwoni ya usiku.

⁹Awo wakamuwonapo kale kuti wizamkumuwonaso chara, nanga ndi malo ghakhe kuti ghizamkumuwonaso chara.

¹⁰Wana wakhe wizamkuŵeyerera ku wakavu, usambazi uwo wakapoka wizamkuŵawezgera.

¹¹Nkhongono za uwukirano wakhe mu viwangwa vyakhe, yizamkugona pasi pa dindi pamoza nayo.

¹²“Nangauli ubendezi ngwa kunowa mu mlomo mwakhe, ndipo wakuwubisa kusi ku lulimi lwakhe,

¹³nangauli kuti wakukhumba kuwutaya chara na kuwusungilira ndipera mu mlomo wakhe,

¹⁴ndipouli chakurya chakhe chikuŵâwa mu nthumbo yakhe, chikuŵâ nga ndi urwirwi wa njoka mwa iyo.

¹⁵Usambazi uwo wakamirimitzga wizamkuuwukura, Chiuta ndiyo wizamkuchitiska kuti nthumbo yakhe yiviwukure.

¹⁶Ivyo waryanga vili nga ndi urwirwi wa njoka, ndipo luwozga lwa njoka ya chipiri luti lumukome.

¹⁷Kuti wati wawoneso mironga chara, tumironga twakufuruka uchi na mkaka.

¹⁸Ivyo wakufukafukira wizamkuwezga kwambula kuryako, wizamkusekerera chara chandulo cha malonda ghakhe.

¹⁹Pakuti wakaŵatindiŵizgira pasi ŵakavu, na kuŵareka ŵambula chilichose, wakapoka nyumba izo kuti wakazenga chara.

²⁰“Pakuti uzukusi wakhe uli na pakurekera chara, wati wasungengepo chilichose chara, pa ivyo wakunwekera.

²¹Para wakati warya, pakaŵavye na icho chikakharapo. Ntheura usambazi wakhe, kuti ukhalirirenge chara.

²²Mu uzari wa kukhuta kwakhe, wati waŵe na kwenjerwa kukuru. Visuzgo vikuru chomene viti vize pa iyo.

²³Para iyo wakhuta chomene, Chiuta wati wafumiskire ukari wakhe pa iyo, na kuwuroposkera pa iyo nga ndi kurya kwakhe.

²⁴Nanga wangachimbira ku homwa la chisulo, muvvi wa mkuŵa uti umulasenge.

²⁵Wati wawukhure muvvi kufumamo mu thupi lakhe, songo lakung'azima kufuma mu nduli yakhe, ndipo wakuŵa mu wofi ukuru chomene.

²⁶Usambazi wakhe wose ukuŵa mu mdima pera, moto wambula kupembeka na munthu uti umumyangure, chose icho chikakharako mu nyumba yakhe.

²⁷Mtambo uti uvumbule ubendezi wakhe, ndipo charu cha pasi chiti chimuwukire.

²⁸Nyumba yakhe yizamkukurika na chigumura cha maji, mphango zakhe zizamkukurika pa zuŵa la ukari wa Chiuta.

²⁹“Leneili ndilo phande la muheni kufumira kwa Chiuta, ndi languro la chiharo chakhe na Chiuta.”

Yobe 21

¹Penepapo Yobe wakazgora wakati,

²“Tegherezgani makora ku ivyo nkhuyowoya, ichi chiŵe chisangurusko chinu kwa ine.

³Zzipizgani kuti ndiyowoye, para ndayowoya mungarutilirani kunditombozga.

⁴“Kasi ine nkhusinginikira munthu? Ndirekerengechi kuŵa wambula kuzizipizga.

⁵Mundilawiske, ndipo muzizwe, mukore pa mlomo winu.

⁶Para nkhughanaghana ichi, nkhuthika lusoko, thupi lane likukoreka na vimbwambwa.

⁷Kasi wānthu wāheni wākukhalirachi wāmoyo? Kasi wākufikirachi ku uchekuru, na kuzgoka wānkhongono mu mazaza?

⁸Iwo wākuwona wāna wāwo wākukura makora, wāzukuru wāwo nawo wākukura uku wākulawiska.

⁹Mu nyumba zaho, wākukhara mu mutende kwambula wofi, chikoti cha Chiuta chikuwakhwaska chara.

¹⁰Nkhambako zaho zikubabiska kwambula kutondeka, ng'ombe zaho zanakazi zikubaba kwambula kuphorozza.

¹¹Wākufumiska twana twawo nga ndi mskambo, ndipo wāna wāwo wākuvinavina.

¹²Wāna wāwo wākwimba sumu, pakulizga viding'indi na wābango, ndipo wākusekerera pakupulika kulira kwa fyoliro.

¹³Wākukhara virimika vinandi wāli mu usambazi, ndipo wākuruta ku malo gha wākufwa mu mutende.

¹⁴“Wānthu aŵa wākuyowoya kwa Chiuta kuti, ‘Mutileke waka ise, tikukhumba chara kumanya nthowa zinu.

¹⁵Kasi Mwenenkhongono zose yura ndi njani, kuti ise timuteŵeterenge? Kasi tikusanga chandulo uli, para tikuromba kwa iyo?”

¹⁶Asi usambazi wa wāheni uli mu mawoko ghawo? Urongozgi wa wāheni uli kutali na ine.

¹⁷“Nkhalinga nyali ya wāheni yili kuzimyapo? Nkhalinga apo soka liri kwizapo pa wāheni? Kasi nkhalinga apo Chiuta wakuŵalanga para wakaripa?

¹⁸Kasi nkhalinga apo Chiuta wakuŵafumyapo, nga ndi viswaswa vyakuputwa na mphepo, nga ndi mwerero wakuputwa na chimphupuru?

¹⁹“Imwe mukuti, ‘Chiuta wakulanga mwana, chifukwa cha kwananga kwa wāpapi wākhe.’ Chara, kweni Chiuta wakulanga awo wākwananga, mwakuti wāmanye kuti iyo ndiyo wakulanga wākwananga.

²⁰Wākwananga wāwone nadi pharaniko yawo, wāmwe nadi ukari wa Mwenenkhongono zose.

²¹Pakuti, kasi ḫakulorako vya nyumba yawo para ḫafwa, para nyengo ya kukhalira mu charu yamara?

²²“Kasi munthu wangamusambizga mahara Chiuta, pakuti iyo wakweruzga na awo mba pachanya?

²³Ŵanyakhe ḫakufwa apo mbasambazi chomene, ḫali paweme, na mu mutende.

²⁴Iwo ḫakufwa ḫakututuŵa chomene, apo mongo wa mu viwangwa vyawo uchali na mtika.

²⁵Kweni ḫanyakhe ḫakufwa na mtima wakuŵinya, kwambula kukondwererapo na kaweme kalikose.

²⁶Ŵasambazi na ḫakavu wose ḫakufwa na kusungika, wose pamoza mphorozi zikuŵataka.

²⁷“Ine nkhumanya ivyo imwe mukughanaghana, nkhumanya viheni ivyo mwanozgera kundichitira.

²⁸Imwe mukufumba kuti, ‘Kasi nyumba ya munthu wakuzirwa yura, yili nkhu? Kasi hema lira, mukakharanga munthu wakwananga, liri nkhu?’

²⁹Kasi mundaŵafumbeko awo ḫakwenda mu misewu? Kasi mukuzomerezga chara ivyo iwo ḫakuyowoya?

³⁰Muheni wakulangika chara pa zuŵa la soka, wakuthaskika pa zuŵa la ukari wa Chiuta.

³¹Kasi ndi njani uyo wangasuska munthu wakwananga, panji uyo wangamuwezgera pa icho wachita.

³²Para wakuyeghekera ku dindi, ḫalinda ḫakusungilira dindi lakhe.

³³Ŵanthu ḫanandi chomene ḫakumurondezga, charu nacho chikupokerera chitanda chakhe makora ghene.

³⁴“Sono mundisanguruskenge uli, na mazgu ghawakawaka? Ivyo imwe mwazgora, nvya utesi pera.”

Yobe 22

Kuyowoyeskana kwa chitatu 22.1—27.23

¹Penepapo Elifazi wa fuko la Temani wakazgora wakati,

²“Kasi munthu wangâwa na chandulo kwa Chiuta? Nadi, wa mahara wali na chandulo kwa iyomwene pera.

³Kasi Mwenenkhongono zose mungamukondweska, pa chifukwa chakuti ndiwe wakunyoroka? Panji, kasi nchandulo kwa iyo, usange nthowa zako nzambula kalema?

⁴“Kasi nchifukwa chakuti ukumusopa, kuti wakuchenyenge na kukutorera mu weruzgi?

⁵Asi nchifukwa chakuti kwananga kwako nkhukuru, ndipo ubendezi wako kuti ukumara chara?

⁶Iwe ukachichizganga âwabali âwako kuti âwakupe chikhole, kwambula chifukwa Ukaâvavuranga vyakuvwara vyawo, na kuâwareka nkhule.

⁷Wanthu âwa vyakulema, ulije kuâwapa maji kuti wamwe, âwanjara ukaâwanora chakurya.

⁸Iwe ukaâwa wankhongo na wa munda ukuru, wakuchindikika, ndipo ukakharanga mwenemumo.

⁹Vyokoro ukaviwezga kwambula kanthu kalikose, âwalanda ukaâwakandirizgira pasi.

¹⁰Ndicho chifukwa vipingo vyakuzingirizga, ndipo mwa mabuchibuchi wofi wakukora.

¹¹Kuli mdima, kuti ungalâwiskaso chara, maji gha chigumura ghakubizga.

¹²“Asi Chiuta wakukhara kutali chomene mu mlengalenga? Nyenyezi izo zili kuchanya nkhanira, iyo wakuziwonera pasi.

¹³Ndipouli iwe ukuyowoya kuti, ‘Kasi Chiuta wakumanya vichi? Kasi wangamanya kweruzga, apo wali kuseri ku mdima?’

¹⁴Maâwingu ghakomi ghamuvunga, mwakuti iyo wakuwona chara, ndipo wakwenda pachanya pa mlengalenga.’

¹⁵“Kasi ukwenda ndipera mu nthowa yakale, iyo âwaheni âwakendangamo?

¹⁶Iwo âwakafumiskikamo nyengo yawo yindakwane, lufura lwavo lukakukurwa na maji.

¹⁷Wanthu âwara âwakayowoya kwa Chiuta kuti, ‘Fumaniko kwa ise,’ âwakatiso, ‘Kasi Mwenenkhongono zose, wangachita vichi kwa ise?’

¹⁸Ndipouli, Chiuta ndiyo wakazuzga nyumba zawo, na vinthu viweme, kweni maghanogħano għa âwaheni ghali kutali na ine.

¹⁹Warunji âwakuchiwona na kukondwa, âwambula kalema âwakuseka chomene.

²⁰Iwo âwakuti, ‘Nadi âwarwani âwithu âwakumara petu, ivyo âwakavireka moto wamyangura.’

²¹“Iwe Yobe, phemana nayo Chiuta, kuti uŵe pa mutende, mwa ntheura uweme wizenge kwa iwe.

²²Pokerera visambizgo ivyo wakukuyowoyer, sungilira mazgu ghakhe mu mtima wako.

²³Usange ukuwerera kwa Mwenenkhongono zose na kujiyuyura, usange ukufumyamo uheni mu nyumba yako,

²⁴usange chuma chako ungachitaya ku fuvu, ndiposo golide wakuzirwa mu mawe gha mu mronga,

²⁵ipo Chiuta Mwenenkhongono zose, ndiyo waŵe golide wako, ndiposo siliva wako wakuzirwa.

²⁶Penepapo uti usange chimwemwe mwa Mwenenkhongono zose, ndipo uti uŵenge na chigomezgo mwa Chiuta.

²⁷Wamkuromba kwa iyo ndipo wati wakupulike, ndipo wamkufiska mapangano ghako.

²⁸Icho ukukhumba kuti chikuchitikire, chiti chikuchitikire, ndipo ungweru uti uŵalenga pa nthowa zako zose.

²⁹Pakuti Chiuta wakuyuyura awo âwakujikuzga, ndipo wakuponoska awo âwakujiyuyura.

³⁰Chiuta wakuthaska na awo âwali na kafukwa, wakuâwathaska chifukwa ndiwe wambula kalema.”

Yobe 23

¹Penepapo Yobe wakazgora wakati,

²“Muanya uno napo kusinginika kukuŵinya chomene, woko lakhe ndizitu, nangauli nkhutampha.

³Mbaya mwe, ndimanyenge uko ndingamusanga Chiuta, mphanyi ndaya kafikako uko iyo wakukhara.

⁴Mphanyi ndamuphalira mrandu wane, mphanyi ndarongosora vifukwa vyane vyose.

⁵Mphanyi ndangumanya icho wati wandizgore, mphanyi ndanguvipulika ivyo wati wandiyowoyer.

⁶Kasi mphanyi wandisuska na nkhongono yakhe yikuru? Chara nadi! Iyo mphanyi wangundipulikiska.

⁷Kwenekura munthu murunji, mphanyi wakudumbiskana nayo, mweruzgi wane mphanyi wandisutula ku mrandu wane kwa muyirayira.

⁸“Ine ndamupenja Chiuta cha ku mafumiro gha dazi, kweni kuti waliko chara. Nkhawerako kumupenja ku cha zambe, kweni kuti nkhumuwonako chara.

⁹Para wali pa mlimo cha ku mpoto, kuti nkhuwona chara. Para wali ku mwera, nako kuti nkhumuwona chara.

¹⁰Kweni Chiuta wakumanya nthowa iyo nkhwendamo, para wandiyezga, ndizamkuŵa wakutozgeka nga ndi golide.

¹¹Ine nkhwenda umo wakwenda iyo, ndasunga nthowa yakhe, ndilije kupatukako.

¹²Ine ndilije kupatukako ku dango ilo wakuyowoya, ndasungilira mu mtima wane, mazgu agho wakuyowoya.

¹³“Chiuta kuti wakusinthika chara, ndipo ndi njani wangamusintha maghanoghano? Ivyo wakukhumba, ndivyo wakuchita.

¹⁴Iyo wati wafiskenge ivyo wanozgera kundichitira, ndipo vinandi vyā ntheura vili mu mtima wakhe.

¹⁵Ndicho chifukwa nkhutenthema panthazi pakhe, para nkughanaghana vyā iyo, nkhumopa chomene.

¹⁶Chiuta wagongoweska mtima wane, Mwenenkhongono zose wanditenthemiska.

¹⁷Nangauli kuli mdima kuti nkhureka chara kuchemerezga kuti wandovwire, ndipo kuti nkhuwona chilichose chara mu mudima uwu.

Yobe 24

¹“Kasi nchifukwa uli Chiuta Mwenenkhongono zose, wimike nyengo zakweruzgira? Kasi nchifukwa uli awo ŵakumumanya, ŵakuziwona nyengo izi chara.

²ŵaheni ŵakusezga vimanyikwiyo vyā mphaka, kuti ŵakuzgireko charu chawo, mberere izo ŵakwiba ŵakuziriska pamoza na zawo.

³ŵakuchimbizgira kutali mbunda ya mulanda, ng'ombe ya chokoro ŵakutora kuŵa chikhole.

⁴ŵakukanchizgira kutali awo mbakavu, ndipo ŵakuchichizga ŵakusokwa mu charu kuti ŵabisame.

⁵Wonani, nga ndi ŵaboli mu chiparamba, ŵakavu ŵakuwukira ku milimo yawo, kuya kapenza chakurya cha ŵana ŵawo mu mapopa.

⁶ŵakuvuna vyakurya mu minda, ŵakuvulura mu minda ya mpheska ya ŵanthu ŵaheni.

⁷Ŵakugona nkhule usiku wose, kwambula chakuwara, mu nyengo ya mphepo ūakusōwa chakudika.

⁸Ŵazumbwa na vura ya mu mapiri, ūakubisama kusi ku majarawe, chifukwa chakusōwa nyumba yakukharamo.

⁹Ŵaheni ūakukwapura ūana ūalanda awo ūakonkha kuŵa chikhole cha ngongole zawo.

¹⁰Ŵakavu ūakwenda nkhule, kwambula chakuwara, ūakumuyegheska mphundwe za tirigu, uku ūali na njara.

¹¹Ŵakavu ūakwenga mafuta gha maolive, mu minda ya ūanthu ūaheni. Ūakuponda mpeska mu chakukamiramo vinyo, kweni ūakukomwa na nyota.

¹²Mu misumba mukufuma mutampho wa awo ūakufwa, uyo wapwetekeda ūakulira kuti wovwirike. Ndipouli Chiuta kuti wakupwererako chara, za malurombo ghawo.

¹³“Walipo ūanyakhe ūaheni awo ūakukana ungweru, awo kuti ūakumanya nthowa zakhe chara, nesi kukhara mu nthowa zakhe.

¹⁴Para kwafipa, wakukoma wakuwuka, wakuya kakoma mukavu na musokwano, mu usiku wakuŵa munkhungu.

¹⁵Muleŵe wakulindirira kuti waka zgerere, na kuyowoya kuti, ‘Kulije uyo wangandiwona.’ Wakuzgora chisko chakhe.

¹⁶Na usiku ūakugumura nyumba za ūanthu, kweni na muhanya ūakujijalira mu zinyumba, chifukwa ūakukhumba vyā mu ungweru chara.

¹⁷Mdima wa munkhorwe, ndiwo ukuŵa nga ndi mulenje wawo, pakuti mbabwezi ūa mdima wakofya wa bii.”

¹⁸“Muheni wakukurwa na maji gha chigumura, minda yakhe nayo njakutembeka mu charu. Palije munthu uyo wakurutako ku minda yawo ya mpeska.

¹⁹Chithukivu na chilangalanga, vikusonganora maji gha chiwubi, ndimo nyifwa yiti yichitirenge na ūakwananga.

²⁰Nanga wangaŵa nyina wakumuruwa, mphorozi zikurya mathupi ghawo. Ūaheni kuti ūakukumbukikaso chara, kweni ūakuphyoka nga ndi makuni.

²¹Ūaheni wakuzgerera mwanakazi uyo ndi chumba na wambula mwana, ndipo chokoro kuti ūakuchichitira viweme chara.

²²Ndipouli Chiuta, na nkhongono zakhe, wakumara umoyo wa vinkhara. Nangauli umoyo ungaŵawîra makora, kweni kuti ngwa kugomezgeka chara.

²³Chiuta wangamuvikirira muheni na kumupa mutende, ndipouli wakumuwona umo wakwendera.

²⁴Pakuti pa kanyengo kachoko waka âwakukwezgeka, kweni kwambula kuchedwa âwakuwoneka chara. Âwakufota na kuyoyoka nga ndi maluâwa gha mu chiparamba, âwakudumurika nga ndi visasuni via tirigu.

²⁵“Usange kuli ntheura chara, kasi ndi njani uyo wangandisuska kuti nkheteta? Warongore kuti ivyo nkuyowoya ndi via wakawaka.”

Yobe 25

¹Penepapo Bilidadi wa ku Shuwa wakazgora wakati,

²“Mazaza na wofi ndi via Chiuta. Iyo ndiyo wakuâika mutende kuchanya ku mtambo.

³Kasi mipingo ya âwasilikari âwakhe ndi njani wangapenda? Kasi ndi njani uyo ungweru wakhe ukumuâalira chara?

⁴Kasi munthu wangaâwa murunji uli panthazi pa Chiuta? Kasi wakubabika na mwanakazi wangaâwa wakuphotoka uli?

⁵Mwezi kuti ukuâala mwakufikapo chara, nyenyezi kuti nzakutowa panthazi pakhe chara.

⁶Kasi kungaâwa uli na munthu, uyo wali nga ndi mphorozi waka, nanga ndi mwana wa munthu, uyo wali nga ndi munyororo waka?”

Yobe 26

¹Penepapo Yobe wakazgora wakati,

²“Iwe wamowwira nadi uyo walije nkhongono, wamuponoska nadi uyo ngwa kutomboroka.

³Wamurongozga makora nadi uyo walije mahara, ndipo warongora nadi kuti uli na umanyi.

⁴Kasi ndi njani uyo wakovwira kuti uyowoye ntheura? Ndi mzimu wa njani uwo ukukukhuâririzga, kuti uyowoye ntheura?”

⁵“Mizimu ya âwakufwa yikumbwambwantha kusi ku charu, vyose ivyo vikukhara mu maji navyo vikusuzgika.

⁶Malo gha âwakufwa, ghali mwazi panthazi pa Chiuta, ndipo malo gha pharaniko, ngambula kubenekerereka.

⁷Chiuta wali kutandaulira mtambo wa ku mpoto, apo mphambula kanthu, wali kuneng'enezga charu cha pasi, apo pakaâwavye kanthu.

⁸Wakuŵika maji ghanandi mu maŵingu ghakukhora, kweni bingu likuparuka chara na uzitu wakhe.

⁹Wakuwubisa mwezi, wakutandazgirapo bingu pachanya pakhe.

¹⁰Maji nagho wali kughâwika mu mphaka ya chizinga, pa mphaka za mdima na ungweru.

¹¹Para wachenya mizati iyo yikukhözga mtambo, yikutenthema na kuŵa na wofi.

¹²Na nkhongono zakhe wakachetamiska nyanja, na mahara ghakhe wakaparanya Rahabu, chikoko chakofya cha mu nyanja chira.

¹³Na muvuchi wakhe wakatoweska mtambo. Woko lakhe likagwaza chinjoka, icho chikachimbiranga.

¹⁴Vyeneivi nvichoko waka vya milimo yakhe, tikupulika pachoko waka na vya iyo. Kasi ndi njani uyo wangamanyiska, ukuru wa nkhongono zakhe?"

Yobe 27

¹Yobe wakarutilira kuyowoya wakati,

²"Nkhurapa mwa Chiuta wamoyo, uyo wakukana kunderuzga mu urunji. Nkhurapa mwa Mwenenkhongono zose, uyo waŵika umoyo wane mu vyakuŵinya.

³Nyengo yose apo ndichali wamoyo, apo muvuchi wa Chiuta uli mu mphuno zane,

⁴mlomo wane kuti uyowoyenge viheni chara, nesi lulimi lwane kuyowoya vya upusikizgi.

⁵Ine nkhuzomera chara kuti mukuyowoya unenesko, ine ndiŵenge wakugomezgeka mpaka apo ndifwirenge.

⁶Ine ndakorerera urunji wane kuti ndiwutayenge chara, mtima wane kuti ukundisuskapo chara, nanga ndi zuŵa limoza.

⁷"Ŵarwani ŵane ŵaŵe nga mbakwananga, ndipo awo ŵakundiukira ŵaŵe nga mbambula urunji.

⁸Kasi wambula kopa Chiuta, wali na chigomezgo uli, para Chiuta wakumuwuskako, ndiposo para wakutora umoyo wakhe?

⁹Kasi Chiuta wapulikenge kulira kwakhe, para visuzgo vyamuwira?

¹⁰Kasi iyo wangakondwera mwa Mwenenkhongono zose? Kasi wangaromba kwa Chiuta nyengo yose?

¹¹“Ine nditi ndimusambizgani vy a nkhongono za Chiuta. Nditi ndibisenge chara, ivyo Mwenenkhongono zose wanozgera.

¹²Nadi, mose mwajiwonera mwekha, kasi sono chifukwa uli mukuyowoya vyawakawaka?”

¹³“Chilango cha muheni kufumira kwa Chiuta ndi ichi, chiharo icho wakutindiŵizga wanyawo, wakupokera kufuma kwa Mwenenkhongono zose,

¹⁴wana wakhe, nanga wangawa wānandi uli, wati wakomeke mu nkhondo, wazukuru wakhe wati wakavukenge vyakurya.

¹⁵Nthenda yakofya yizamkukoma awo wizamkukharako, vyokoro vyawo kuti vyamkuŵalira chara.

¹⁶Nangauli wangawunjika ndarama za silivanga ndi fuvu, panji walunde vyakuvwara nga ndi dongo,

¹⁷kweni nanga wangalundika ntheura, warunji ndiwo wizamkuvwara, wambula kalema ndiwo wizamkugaŵana siliva yura.

¹⁸Nyumba iyo wayizenga, yili nga ndi ukonde wa utatavu, nga ndi chisakasa icho mulinda wakuzenga.

¹⁹Wakuruta kuya kagona pa chitara nga ndi musambazi, kweni wizamkuchita ntheura chara. Para wawuka waka, wakuwona kuti usambazi wakhe wamara.

²⁰Vyakofya vikumukukura nga ndi chigumura. Iyo wakuputwa na kavuruvuru mu nyengo ya usiku.

²¹Mphepo ya kumafumiro gha dazi, yikuŵayegha na kuruta nawo kutali, yikuŵaphyera kufuma pa malo ghawo.

²²Yikuputira pa iwo mwa nkhongono, kwambula na chitima, wakuchimbirako ku nkhongono zakhe luŵiro.

²³Mphepo yeneiyi yikuŵahoyer uku wakuchimbira, ndipo yikuŵaseka kose uko wakuruta.

Yobe 28

Sumu yakurumba mahara

¹“Nadi uliko mugodi uko siliva wakujimika, malo ghaliko uko golide likwengeka.

²Chisulo chikutoreka kufuma mu charu, mkuŵa ukusonganoleka kufuma ku mawe.

³Wanthu wakunjira pasi na kungweruska mdima, kudenjerera libwe la chisulo ili. Wakunjira mpaka pasi chomene ku mdima wa bii, kuti mpaka walisange.

⁴Ŵakujima nthowa za migodi, kutali na uko ūanthu ūakukhara, ku malo uko ūanthu ūakwendako chara. Ŵakuŵa kutali na ūanthu, ūakuning'ina na vingwe uko na uko pakukhilira pasi pa migodi.

⁵Mu charu cha pasi ndimo mukufuma vyakurya, kweni kusi kwakhe kukusonganoka nga ndi para kuli moto.

⁶Mu mawe ghakhe ndimo muli mawe ghakuzirwa gha safire ndiposo na fuvu la golide.

⁷Kulije chiyuni icho chikumanya nthowa ya kwenekura, jiso la kaŵando lingawona kalikose chara.

⁸Vikoko vyakujikuzga kuti vili kwendako kura chara, nkharamu nayo kuti yili kufikako chara.

⁹“Munthu wakuteŵeta pa jarawe lakukhora la sangalawe, wakugadabula mapiri apo pali malufura ghawo.

¹⁰Munthu wakujula nthowa mukati mu majarawe, maso ghakhe ghakuwona kalikose ako nkhakuzirwa.

¹¹Wakujara tumironga kuti maji ghareke kwenda, icho nchakubisika, wakuchifumiskira pakweru.

¹²Kweni kasi mahara ghargasangika nkhu? Kasi umanyi ukukhara nkhu?

¹³“Munthu kuti wakumanya nthowa ya ku mahara chara, kuti yikusangika mu charu chakukhara ūanthu chara.

¹⁴Ndimba zikuti, ‘Mahara ghali mwa ine chara.’ Nyanja zikuti, ‘Mahara ghali mwa ise chara.’

¹⁵Mahara ghangagulika na golide chara, siliva lingapimika na mtengo wa mahara chara.

¹⁶Mahara ghangagulika na mtengo wa golide wakuzirwa chara, nesi na libwe lakuzirwa la onike panji la safire.

¹⁷Golide na mawe gha galasi, kuti vingayana na mahara chara, nanga nkhushinthaniskika na vitowelo vya golide lakwengeka makora.

¹⁸Libwe la korala na la khrisitala ghangayana chara na mahara, mtengo wa mahara ukuruska wa mikanda yakuzirwa.

¹⁹Mawe gha topazi gha ku Etiyopiya, kuti ghangayana na mtengo wa mahara chara, ghakuyana na golide mwenecho chara.

²⁰“Sono kasi mahara ghakufuma nkhu? Kasi umanyi ukukhara nkhu?

²¹Mahara ghakubisika ku vyamoyo vyose, ghakubisika ku viyuni vya mudera.

²²Pharaniko na nyifwa vikuyowoya vikuti, ‘Ise tili kupulikapo mu makutu ghithu lumbiri lwa mahara.’

²³“Chiuta yekha wakumanya nthowa yakuyira ku mahara, ndiyo wakumanya uko ghakukhara.

²⁴Pakuti Chiuta wakulaŵiska ku mpherekezgo za charu, wakuwona vyose ivyo vili kusi ku mtambo.

²⁵Chiuta wakaperekha nkhongono ku mphepo, na kupima kunjira kwa nyanja,

²⁶para wakaŵika dango kuti vura yirokwenge, na kujula nthowa za leza,

²⁷penepapo wakawona mahara na kupima kuzirwa kwakhe, ndipo wakaghakhozga na kughasanda chomene.

²⁸“Ntheura wakati ku munthu, ‘Kopa FUMU ndiko ndi mahara, kupatukako ku kwananga ndiko kuŵa na umanyi.’ ”

Yobe 29

Mazgu gha umaliro gha Yobe

¹Penepapo Yobe wakarutilira kuyowoya wakati,

²“Mbaya mwe! Ndiŵenge nga ndi umo nkhaŵira mu nyengo ya kale, mu mazuŵa agho Chiuta wakaŵira mulinda wane.

³Apo nyali yakhe yikâwaliranga pa ine, ndipo na ungweru wakhe nkhendanga mu mdima.

⁴Ndiŵenge umo nkhaŵira mu mazuŵa gha unyamata wane, apo wenewawene wane na Chiuta ukavikiriranga hema lane,

⁵para Mwenenkhongono zose wakaŵa wachali nane, ndipo ŵana ŵane ŵakakharanga kuzingirizga ine,

⁶apo ng'ombe na mbuzi zane zikaperekanga mkaka unandi, makuni gha maolive ghakameranga nanga ndi mu jarawe.

⁷“Para nkharutanga ku chipata cha mu msumba, na kukhara pamoza na ŵararaŵarara pa mphara,

⁸ŵanyamata ŵakandiwona na kupatuka, ndipo ŵararaŵarara ŵakawuka na kwimilira,

⁹nduna zikachetama waka, zikajara pa milomo yawo na mawoko ghawo,

¹⁰ŵarongozgi ŵakakhara waka chete, malulimi ghawo ghakademerera ku chavu.

¹¹“Yose uyo âwakapulika vya ine, wakati ndine wakutumbikika, ndipo yose uyo wakandiwona, wakandirumbanga,

¹²chifukwa nkhathaskanga âwakavu awo âwakaliranga wovwiri, na kovwira âwalanda awo âwakaâwavye wakuâwawovwira.

¹³Munthu uyo âwakaâwa pafupi kufwa wakanditumbikanga, vyokoro nkhavikondweskanga kuti vimbe sumu.

¹⁴Nkhuvwara urunji kuâwa nga ndi chakuvwara chane, weruzgi wakunyoroka kuâwa munjilira na chipewa chane.

¹⁵Ine nkhaâwa nga ndi maso ku âwachiburumutira, ndipo nga ndi malundi ku âwakupendera.

¹⁶Awo âwakaâwa âwakavu nkhaâwa nga ndi wiskewo, ndipo awo âwakaâwa âwalendo nkhaâwayimilira pa mirandu yawo.

¹⁷Nkhaswa vibwanyu vya âwanthu âwaheni, ndipo nkhaâwathaska ku mino gha awo âwakaâwakora.

¹⁸Ine nkhapima kuti ndifwirenge mu nyumba yane, kuti ndandanyiske mazuâwa gha umoyo wane nga ndi muchenga.

¹⁹Nkhaâwa nga ndi khuni ilo misisi yakhe yathazira ku maji, ilo minthavi yakhe yili na jumi usiku wose.

²⁰Nkhaâwa wakuchindikika nyengo yose, nkhaâwa na nkongono nga ndi uta uphya nyengo zose.

²¹“âWanthu âwakategherenzga kwa ine, na kulindizga, iwo âwakakhara chete kuti âwapulike urongozgi wane.

²²Para ine ndayowoya, iwo âwakayowoyangaso chara, mazgu ghane ghakawakhorweskanga.

²³âWakandilindizga ine nga âwanthu âwakulindizga vura, âwakayasamula milomo yawo, nga ndi awo âwakulindizga vura ya chifuku.

²⁴Nkhaâwamwemweterera para iwo âwakaâwavye chigomezgo, kuâwala kwa chisko chane, kukaâwapanga nkongono.

²⁵Ine nkhaâwasankhira nthowa yawo, ndipo nkhaâwa nga ndi sekuru wawo. Nkhakhara nga ndi karonga, pakati pa âwasilikari âwakhe. Nkhaâwa nga ndi msanguruski pakati pa âwakulira.

Yobe 30

¹“Kweni sono âkundiseka waka, ânthu awo mbana kwa ine. Âwiskewokuru âkawâwa âkuyuyuka, mwakuti âkawâwa pamoza na nchêwe, zakusungilira mberere na mbuzi zane.

²Ânthu aâwa mbambula chandulo kwa ine, pakuti nkhongono zaho zili kumara kale.

³Âkawâwa âkumalirathu na kughanda na njara, ndipo âkaryanga misisi ya makuni, iyo âkajimanga mu viparamba na usiku.

⁴Âkayaâwanga derere na mahamba gha vivwati, âkaryanga misisi ya makuni gha vyeyo.

⁵Âkachimbizgika kufumamo mukati mu ânthu, âkawâpomeranga nga ndi para mbankhungu.

⁶Âkakharanga mu mabuwu gha tumironga, mu zimphanji na mu michembo.

⁷Âkaliranga nga ndi vikoko vya ku thengere, ndipo âkawungananga musi mu makuni gha minga.

⁸Âkawâwa âkupusa, ânthu âwambula mazina, ndipo wakâfumiskamo mu charu.

⁹“Ndipo sono ine ndazgoka sumu yaho waka, ndazgoka kuâwa chinthanguni kwa iwo.

¹⁰Âkundinyanyara na kuâwa kutali na ine, kundifunyira mata ku maso, kuti âkuchedwa chara.

¹¹Pakuti Chiuta wagowozga lukuzi lwa uta wane na kundiyuyura, âkujikora chara mu kayowoyerero kawo.

¹²Ânthu âwakawaka âkundiwukira ku woko lane la maryero. Âkuchita kuti ine ndichimbire, ndipo âkunozgekera nthowa umo wangandiparanyira.

¹³Âkujanda nthowa yane, âkukhumba kuti âwandiparanye. Palije na yumoza wakuâkanizga.

¹⁴Âkunjira mwa ine nga ndi para wakuporota, âkwiza na kuvindinyekezga nda munthu wakumara.

¹⁵Wofi wandiwira ine. Nchindi zane zafumako nga ndi mphepo, usambazi wane wazgewerekera nga ndi bingu.

¹⁶“Ndipo sono ndakweâezuka chomene, mazuâwa gha visuzgo ghandikora.

¹⁷Viwangwa vyane vikuâwinya usiku, kuâwinya kwa kuchita kugwaza kuti kukureka chara.

¹⁸Nkhongono gha matenda ghananga malaya ghane, ghakundijara nga ndi singo ya malaya.

- ¹⁹Chiuta wali kunditaya ine mu mathipa, ndipo ndazgoka nga ndi fuvu na vyoto.
- ²⁰Ine nkhulirira kwa imwe, mwe Chiuta, kweni kuti mukundizgora chara, nkhwimilira na kuŵeyerera, kweni kuti mukulorako chara.
- ²¹Mwazgoka kuŵa âwankhaza kwa ine, mwandisuzga na woko linu lankhongono.
- ²²Mwandinyamulira muchanya na kundiŵika pa mphepo, mukundiponya uku na uku mu chimphupuru.
- ²³Nadi, nkhumanya kuti munditorere ku nyifwa, ku malo uko kuli kunozgekera âwamoyo wose.
- ²⁴“Ndipouli munthu uyo wali mu visuzgo asi wakuwuska woko lakhe, ndipo para wali mu viphyo, asi wakulira kuti wovwirike?
- ²⁵Asi ine nkhalira nawo awo âwakâwa mu visuzgo? Asi ine nkhaŵa na chitima na awo âwakâwa âwakavu?
- ²⁶Kweni apo nkhakhazganga uweme, uheni ndiwo ukizanga. Apo nkhalindirilanga ungweru, mdima ndiwo ukiza.
- ²⁷Mtima wane ukukweŵezuka, kuti uli mu mutende chara. Mazuŵa ghose nkhuŵa mu visuzgo.
- ²⁸Nkhwendendeka waka mu mdima, kwambula na ungweru wuwo. Nkhwimilira mu maungano na kuromba wovwiri.
- ²⁹Ndili mwana munyakhe wa âwakambwe, na mubwezi wa âaphururu.
- ³⁰Chikumba chane chikuzgoka chifipa ndipo chikususuwuka, ndipo viwangwa vyane vikuphyia na chithukivu.
- ³¹Chiding'indi chane chikutengera waka, ndipo fyoliro wane wazgoka mazgu gha awo âwakutengera.

Yobe 31

- ¹“Ine nkhachita phangano ku ndamwene, sono kasi ndingalaŵiska uli ku mwali wakulangwa?
- ²Kasi phande la munthu ndi vichi, kufumira kwa Chiuta kuchanya? Kasi chiharo cha munthu ndi vichi, kufumira kwa Mwenenkhongono zose kuchanya?
- ³Asi pharaniko likuwira awo âwakwananga, asi soka likuwira awo âwakuchita uheni?
- ⁴Asi Chiuta wakuwona nthowa zane, na kupenda mendero ghose?
- ⁵“Usange ndendanga mu utesi, usange malundi ghane ghakuchimbilira ku upusikizgi.

⁶Rekani Chiuta wandipime ine, mu mweso wakuyana makora, ndipo wati wamanye kuti ndine wakunyoroka.

⁷Usange ndapatutako kufuma mu nthowa, usange mtima wane wadokerapo viheni, usange uheni wademerera ku mawoko ghane,

⁸penepapo munyakhe warye ivyo ndapanda ndipo mbewu izo ndili kupanda zizgurike.

⁹“Usange mtima wane uli kuplesikikapo na mwanakazi, usange ndili kukhazgapo muwoli wa muzengezgani wane pa muryango,

¹⁰ipo muwoli wane waphikire mwanarume munyakhe, ndipo wānarume wānyakhe wagone nayo.

¹¹Pakuti cha ntheura ndi mrandu uheni chomene, ndi ubendezi wakulangika na wēruzgi.

¹²Pakuti cha ntheura ndi moto, wakumyangura mpaka ku malo gha pharaniko, ndipo ungamanya kocherathu vyose ivyo ndasakata mpaka na ku misisi wuwo.

¹³“Usange ndili kukanapo kweruzga makora mrandu wa muteŵeti wane mwanarume panji mwanakazi, para wākiza kadandaula kwa ine,

¹⁴kasi ine ndizamkuchitachi, para Chiuta wizamkwimikana nane? Kasi ndizamkuzgorachi, para iyo wizamkundifumba kuti ndandurepo?

¹⁵Asi uyo wakalenga ine mu nthumbo ya mama, ndi mweneuyo wakalengaso na iwo wuwo? Asi yumoza ndiyo wakalenga tose mu nthumbo za amama?

¹⁶“Ine ndindarekepo kupereka icho mukavu wakakhumbanga, nesi kugongoweskapo vyokoro ivyo vikakhumbanga wovwiri.

¹⁷Ine ndindaryepo ndekha chakurya chane, kwambula wālanda kuryako.

¹⁸Pakuti kufuma ku wanichi wane nkhamulera nga ndi wiske, ndipo kufuma apo nkhababikira kwa amama, nkharonozganga vyokoro.

¹⁹“Usange nkhawonapo yunji wakusuzgika na nkhule, panji mukavu wambula vyakuvwara,

²⁰usange iyo wakaŵavye chifukwa chakundiwigera, pakuti nkhamufundiska na malaya, gha maweya gha mberere zane,

²¹usange nkhawuskapo woko lane kwimikana na wālanda chifukwa nkhawona wovwiri ku mphara,

²²ipo mukhono wane uwukemo mu chiŵegha chane, woko lane nalo likhurike mu marunga ghakhe.

²³Pakuti ine nkhopanga suzgo kufuma kwa Chiuta, ndipo nkhatondeka kwima, panthazi pa ufumunkhuru wakhe.

²⁴“Usange ndazgora golide kuŵa chigomezgo chane, panji golide lakwengeka makora kuŵa chakweghamiramo chane,

²⁵usange ndakondwa pakuti usambazi wane ngukuru, panji pakuti nkhasakata vyuma vinandi,

²⁶usange ndili kulambirapo dazi mu kuŵala kwakhe, panji mwezi apo ukwenda mu uchindami wakhe,

²⁷ndipo mtima wane ukapusikika mu ubende kuti ndivilambre, ndiposo woko lane likafyofyontha woko lane pakuvichindika,

²⁸uwu nawo waŵanga ubendezi wakulangika na ŵeruzgi, pakuti mphanyi ndanguŵa mutesi kwa Chiuta kuchanya.

²⁹Ine ndindasekererepo pa pharaniko la murwani wane, nanga nkujitukumura para chiheni chamusanga.

³⁰Ine ndindanangepo na mlomo wane, pakutemba murwani wane kuti wafwe.

³¹Ŵa mu hema lane ŵandayowoyepo kuti, ‘Kasi ndi njani wandaryepo chakurya chakhe?’

³²Mulendo wandagonepo mu msewu, pakuti nkhajula miryang kwa uyo wakwenda mu nthowa.

³³Ine ndindabisepo majuvyo ghane ku ŵanthu, pakubisa zakwananga zane mu mtima wane,

³⁴pakuti nkhopanga chomene mzinda wa ŵanthu, ndipo muyuyuro wa ŵa mu mbumba yane ukandofya, mwakuti nkhakhara waka chete, ndipo kuti nkhafumira kuwaro kwa nyumba chara.

³⁵“Mbaya mwe, kuŵenge munthu wakundipulika! Nkhurapa nadi, kuti mbunenesko. Rekani Chiuta Mwenenkhongono zose, ndiyo wandizgore. Munthu uyo wakwimikana nane, walembe mrandu wakhe mu buku.

³⁶Nadi, mphanyi ndanguwuyegha pa chiŵegha chane, ndipo mphanyi ndanguwukakilira ku mutu nga ndi mphumphu.

³⁷Mphanyi ndangumwandulira Chiuta mendero ghane ghose. Nga ndi karonga, mphanyi ndangumufika.

³⁸“Usange charu chane chilirenge kwimikana nane, masara ghakhe ghose ghakusinginika kulira masozi,

³⁹usange ine nkharyapo chakurya kwambula kulipira, panji kukomeskapo ŵanji, awo ŵakalimanga mu munda,

⁴⁰ipo minga yimere mu malo mwa tirigu, lumamba lumere mu malo mwa nyauti.” Mazgu gha Yobe ghamalira apa.

Yobe 32

Mazgu gha Elihu 32.1—37.24

- ¹Pa umaliro, wabwezi watatu wara wakareka kumuzgora Yobe chifukwa wakajipima kuwa murunji.
- ²Pamanyuma Elihu, mwana wa Barakele, wa fuko la Buzi, wa mbumba ya Ramu wakamukwiyira Yobe pakujipima kuwa murunji, Chiuta chara.
- ³Iyo wakawakwiyiraso wabwezi watatu wa Yobe wara chifukwa wakatondeka kumususka pakumupa zgoro liweme, kweni kumuphalira kuti ngwakwananga.
- ⁴Elihu wakakhara chete apo wakayowoyanga wabwezi watatu wara wa Yobe chifukwa waka wa warara kuruska iyo.
- ⁵Para Elihu wakawona kuti wabwezi watatu wara walije na chilichose icho wangamuzgora, ukari wakhe ukakwera chomene.
- ⁶Penepapo Elihu, mwana wa Barakele, wa fuko la Buzi wakati, “Ine ndine mwana muchoko, imwe ndimwe warara. Ine nkha wavye chikanga ndipo nkhopanga, kuti ndiphare maghanogħano ghane kwa imwe.
- ⁷Ine nkhatenge warara warara ndiwo wayowoyenge, wamwaka ndiwo wasambizgenge mahara.
- ⁸Kweni ndi mzimu uwo uli mu munthu, muvuchi wa Mwenenkhongono zose, ndiwo ukumupa munthu mahara.
- ⁹Kuti ndi warara pera chara, awo wali na mahara. Kuti ndi awo wali na virimika vinandi pera chara, awo wakumanya icho nchiweme.
- ¹⁰“Ntheura ine nkuti, ‘Tegherezgani kwa ine, rekani nane ndimuphalirani maghanogħano ghane.’
- ¹¹Ine nkakhara chete apo mukayowoyanga, nkhategherezganga ku mazgu ghinu għa mahara, apo mukapenjereranga icho mungayowoya.
- ¹²Nkhamutegherezgani chomene, kweni paka wavye uyo wakasuska mazgu għa Yobe, nesi uyo wakamuzgorapo mazgu ghakhe.
- ¹³Chenjerani, mzire muyowoye kuti, ‘Mahara tili kughasanga.’ Uyo wangamususka Yobe ndi Chiuta, kuti ndi munthu chara.
- ¹⁴Yobe wandalowoyepo mazgu ghakwimikana nane, ndipo ine ndimuzgorengħe chara, nga ndi umo mwamuzgolera imwe.
- ¹⁵“Wabwezi wako awa wātimbanizgħi, walije mazgu ghakuti waphare.

¹⁶Kasi sono ndilindizge, pakuti ûwareka kuyowoya, pakuti ûwakhara chete, kwambula kuzgorapo kalikose?

¹⁷Ine nane nditi ndiyowoye maghanogħano ghane, nditi ndiphare icho nkhuchimanya.

¹⁸Pakuti ine nane ndili na mazgu għanandi ghakuyowoya, mtima wane ukundipemberezga kuti mpaka ndiphare.

¹⁹Nadi, mtima wane wazura na maghanogħano, nga ndi vinyo lambula pakufumira. Uli nga ndi mathumba ghaphya għa vinyo, agho ghali pafupi kuphumuka.

²⁰Ine nkhwenera kuyowoya kuti mtima wane utune, nkhwenera kuzgorapo pa makani agha.

²¹Ine kuti nditemwerenge munthu yunji chara, nanga nkhumuyowoyer a mazgu, għa kumyamyatika munthu yunji.

²²Ine kuti kuyowoya mazgu ghakumyamyatika chara, kopa kuti Mlensi wane wangandimara luŵiro.

Yobe 33

¹“Kweni sono, iwe Yobe, pulika mazgu ghane, tegħerezga chomene ku icho nditi ndiphare.

²Ine sono nditi ndiyambe kuyowoya, mazgu ghane ghali mu mlomo wane.

³Mazgu ghane ghakupħara urunji wa mtima wane, icho nkhuchimanya ndicho ndiyowoye mu unenesko.

⁴Mzimu wa Chiuta ukandilenga, muvuchi wa Mwenenkhongono zose ukandipa umoyo.

⁵Undizgore usange ungakwaniska, nozgeka makora fundo zako na kundisuska.

⁶Ine nane ndili nga ndiwe panthazi pa Chiuta, ine nane nkhawumbika kufuma mu dongo.

⁷Iwe ukwenera kopa ine chara, nkhongono yane yireke kukofya.

⁸“Nadi uli kuyowoyapo ine nkhupulika, mazgu ghako nkhaghapulika nadi.

⁹Iwe uti, ‘Ine ndine wakuphotoka na wambula kwananga, ndine muweme, ndipo mulije ubendezi mwa ine.

¹⁰Ndipouli Chiuta wakusanga vifukwa mwa ine, wakundipima ine kuwa murwani wakhe.

¹¹Iyo wakukaka malundi ghane na magwede, ndipo wakuŵanika nthowa zane zose.'

¹²"Pa ichi, nkhukuphalira kuti, ukayowoya icho nchiweme chara, pakuti Chiuta ndi mukuru kuruska munthu.

¹³Kasi nchifukwa uli ukusinginika kwa iyo, kuti iyo wazgorengepo mazgu ghako chara?

¹⁴Chiuta wakuyowoya mu nthowa zakupambanapambana, kweni munthu kuti wakuzipanikizga chara.

¹⁵Chiuta wakuyowoya mu maloto, mu mboniwoni ya usiku, para ŵanthu ŵali mu tulo tuzitu, para ŵakusiwa pa vitara vyawo.

¹⁶Penepapo Chiuta wakuŵajula makutu ghawo, ndipo wakuŵawofya na kuŵachenjezga,

¹⁷kuti wamuwezgeko munthu ku kuchita uheni, na kumukanizga kuti wareke kujikuzga.

¹⁸Wakumuwezgako munthu ku dindi, na kuti wareke kwambuka mronga wa nyifwa.

¹⁹Chiuta wakumulanga munthu na vyakuŵinya, ivyo vikukhalirira mu viwangwa vyakhe.

²⁰Ntheura umoyo wakhe ukutinkha chakurya, ndipo wakunyanyara na chakurya chakunowa wuwo.

²¹Thupi lakhe likughanda na kumara, ndipo viwangwa vyakhe ivyo vikawonekanga chara vikufumira kuwaro.

²²Mzimu wakhe ukusenderera ku dindi, ndipo umoyo wakhe ku awo ŵakumutorera ku nyifwa.

²³"Ndipouli para pangâwa mungelo, kuchiri kwakhe, nga ndi mphemaniski, yumoza wa ŵangelo chikwi chimoza, kuti wamuphalire munthu icho nchiweme kwa iyo,

²⁴ndipo para mungelo yura wamulengera lusungu, na kuyowoya kuti, 'Muthaskeni kuti wareke kuruta ku dindi, chakuwombolera umoyo wakhe ndachisanga,'

²⁵penepapo thupi lakhe liwereremoso nga nda mwana, iyo waŵeso na nkhongono nga za mu mazuŵa gha mu uwukirano wakhe.

²⁶Penepapo wakuromba kwa Chiuta, ndipo wakumupulika. Wakwiza panthazi pa Chiuta na kwimba na chimwemwe, ndipo Chiuta wakuwezgerapo urunji wakhe wa pakudanga.

²⁷Ntheura wakuyowoya panthazi pa wantru, wakuti, ‘Ine nkhananga, na kubendezga icho chikawa chiweme, kweni Chiuta wali kundigowokera.

²⁸Iyo wandiwombola kuti ndireke kuruta ku dindi, ndipo ine nditi ndiwonengeso ungweru.’

²⁹“Chiuta wakuchita kaŵirikaŵiri vinthu vyose ivi kwa munthu.

³⁰Iyo wakuchita ntheura kuti wamuwezgeko ku dindi, mwakuti wawone ungweru wa umoyo.

³¹“Iwe Yobe tegherezga kwa ine, khazga kuti upulike, ukhare chete, ine nditi ndiyowoye.

³²Iwe undizgore, usange uli na kanthu kakuyowoya, yowoya, pakuti nkhukhumba kukudapizga.

³³Usange ulije chakuyowoya, tegherezga kwa ine, ukhare chete, ine ndikusambizge umo mahara ghaliri.”

Yobe 34

¹Elihu wakarutilira ukuyowoya wakati,

²“Pulikani mazgu ghane, imwe mwa wantru wamahara. Tegherezgani kwa ine, imwe mukumanya vinthu.

³Pakuti khutu likuyezga mazgu, nga ndi umo lulimi lukuchetera chakurya.

⁴Tiyeni tighanaghane kusankha icho nchakunyoroka, na kudumula pamoza icho nchiweme.

⁵“Pakuti Yobe wakuti, ‘Ine ndilije kalema, kweni Chiuta wakukana kunderuzga mu urunji.

⁶Nangauli ndine murunji, nkhupimika kuwa mutesi. Nangauli ndine wambula kwananga, nkhupwetekeda mu vilonda vyambula kupora.’

⁷Kasi ndi njani uyo wakuyana na Yobe, mweneuyo wakumwa tuyuyuro nga ndi maji?

⁸Iyo wakwenda pamoza na wantru wakuchita uheni, na kutorerako mendero gha wakwananga.

⁹Pakuti iyo wakuti, ‘Muntru kuti chikumwandulira kanthu chara, para wakukhumba kuwa mubwezi wa Chiuta.’

¹⁰“Ntheura pulikani kwa ine, imwe mwa wantru wamahara, Chiuta kuti wakwananga chara, Mwenenkhongono zose kuti wakupuvya chara.

¹¹Chiuta wakuperekwa njombe ku munthu, kwakuyana na ivyo wakuchita. Chiuta wakumupa malipiro munthu, kwakuyana na nthowa zakhe.

¹²Nadi, Chiuta kuti wangachita chiheni chara, Mwenenkhongono zose, wakubendezga weruzgi wakunyoroka chara.

¹³Kasi ndi njani uyo wali kumupako Chiuta, mazaza ghakuwusira charu? Kasi ndi njani wakaŵika charu chose cha pasi, kuŵa pasi pa iyo?

¹⁴Usange Chiuta wangatoraso mzimu wa munthu, kuwezgeraso muvuchi wakhe kwa iyomwene,

¹⁵vyamoyo vyose vingafwira pamoza, ndipo munthu wangawereraso ku fuvu.

¹⁶“Usange muli na mahara, pulikani ichi, tegherezgani icho nkhuwyowoya.

¹⁷Kasi uyo wakutinkha ūeruzgi wakunyoroka, wangawusa charu? Kasi ungamususka Chiuta Murunji, Mwenenkhongono zose?

¹⁸Asi ndi Chiuta uyo wakususka ūakaronga kuti, ‘Imwe ndimwe ūawakawaka.’ Ndipo na ūarongozgi ūakhe kuti, ‘Ndimwe ūanthu ūakwananga.’

¹⁹Chiuta kuti wakutemwera awo mbararaŵarara chara, nesi ūwasambazi kuruska ūkavu chara, pakuti wose ndi awo wakaŵalenga na mawoko ghakhe.

²⁰Mu kanyengo kachoko waka ūakufwa, na usiku pakati, ūakutoreka na kuruta ku nyifwa. Ndipo vinkhara navyo vikutoreka, kwambula na yumoza wakuvipokeska.

²¹“Pakuti Chiuta wakulaŵiska mendero gha ūanthu, wakuwona vyose ivyo wakuchita.

²²Kulije mdima panji munkhorwe, uko ūakuchita uheni ūangabisamako.

²³Chiuta kuti wali kumwimikira munthu nyengo chara, yakuti wangarutira panthazi pa Chiuta na kweruzgika.

²⁴Wakubwangandulankhongono za vinkhara, kwambula kufumba munthu, ndipo wakwimika ūanyakhe mu malo ghawo.

²⁵Chifukwa wakumanya ivyo wakuchita, wakuŵagadabulira pasi na usiku, ndipo ūakuphwanyika.

²⁶Wakuŵalanga chifukwa cha uheni wawo, ndipo ūanthu wose wakuŵawona,

²⁷chifukwa ūapatukako kureka kurondezga Chiuta, ndipo ūakupwererako nthowa zakhe chara.

²⁸Iwo ūakuchitiska ūkavu ūalirire kwa Chiuta, ndipo iyo wakapulika kulira kwa ūakusuzgika ūara.

²⁹Usange Chiuta wakhara waka chete, kasi ndi njani uyo wangamususka. Usange Chiuta wangajibisa, kasi ndi njani uyo wangamuwona? Ndipouli ndiyo wakuwusa munthu na mafuko wuwo,

³⁰mwakuti munthu wambula kopa Chiuta wareke kuwusa, kuti wareke kupuruska waka ḫanthu.

³¹“Kasi walipo uyo wali kuyowoyapo kwa Chiuta kuti, ‘Ine nkhulanguruka kuti ndinangengeso chara.

³²Mundirongore icho nkhutondeka kuchiwona, usange ndili kwanangapo, kuti ndizamkwanangaso chara.’

³³Kasi Chiuta wakugowokera umo iwe ukukhumbira, apo iwe ukukana kurapa? Iwe ndiwe ukwenera kusankha kuti ndine chara, sono ndiphalire icho ukughanaghana.

³⁴“ᬁanthu awo ḫakumanya ḫizamkuti kwa ine, ḫamahara awo ḫakundipulika ḫizamkuti kwa ine,

³⁵‘Yobe wakuyowoya kwambula kumanya, mazgu ghakhe nga mahara chara.’

³⁶Kwanguŵa kuweme kuti Yobe, mphanyi wanguezgeka chomene, pakuti wakuzgora nga ndi ḫanthu ḫaheni.

³⁷Pakuti ku uheni wakhe wakusazgirako uchigaruka, wakujikuzga na ivyo wakuyowoya, wakwandaniska mazgu ghakwimikana na Chiuta.”

Yobe 35

¹Elihu wakarutilira kuyowoya wakati,

²“Iwe Yobe, kasi ukughanaghana kuti ukuyowoya makora, para ukuti, ‘Ine ndine murunji panthazi pa Chiuta.’

³Ndipouli ukufumba Chiuta kuti, ‘Kasi ichi chili na chandulo uli kwa ine? Kasi ine nkhwandurapochi para nkhureka kwananga.’

⁴“Ine nkhukhumba kukuzgora iwe Yobe, na kuzgoraso na ḫabwezi ḫako wuwo.

⁵Iwe Yobe, lawiska ku mtambo, kuti uwone, lawiska ku maŵingu agho ghali pachanya pa iwe.

⁶Usange wananga, kasi ichi chikumukhwaska uli Chiuta? Usange ubendezi wako wandana, kasi ichi nchinthu uli kwa iyo?

⁷Usange ndiwe murunji, kasi Chiuta ukumupa vichi? Panji kasi wakupokerera kanthu uli, kufuma mu mawoko ghako?

⁸Uheni wako ukukhwaska munthu nga ndi iwe, ndipo urunji wako ukukhwaska mwana wa munthu.

⁹“Wanthu wakulira chifukwa chakunyekezgeka. Iwo wakuchemerezga kuti wovwirike, chifukwa cha nkhongono ya wamazaza.

¹⁰Kweni palije na yumoza wakufumba kuti, ‘Kasi Chiuta, Mlengi wane wali nkhu, uyo wakutovwira nanga mungaŵa mu mdima wa visuzgo,

¹¹uyo wakusambizga ise vinthu vinandi, kuruska vikoko vy a mu charu, uyo wakutizgora ise kuŵa wamahara kuruska viyuni vy a mudera?’

¹²Wanthu wakulira kweni kuti wakuŵazgora chara, chifukwa cha kujikuzga kwa wanthu waheni.

¹³Nadi, Chiuta kuti wakupulika kulira kwa waka chara, Mwenenkhongono zose kuti wakupwererako chara.

¹⁴Kasi sono wangakupulika uli, apo ukuyowoya kuti ukumuwona chara? Ndipouli mrandu wako uli panthazi pakhe, ndipo iwe ukulindirira kuti wawudumure.

¹⁵Ipo sono, pakuti ukari wakhe kuti ukulanga chara, ndipo kuti wakupwererako viŵi chara na ubendezi wa wanthu,

¹⁶iwe Yobe, ukuyowoya mazgu ghawakawaka, ukuyowoya mazgu ghanandi ghambula mahara.”

Yobe 36

¹Ndipo Elihu wakarutilira kuyowoya kuti,

²“Uzike pachoko waka pakuti ine nditi ndiyowoye, pali vinandi vyakuti ndikuyowoyerera, mu malo mwa Chiuta.

³Ine nkhusanga mahara ghane kufuma kutali, nditi ndiphare urunji wa Chiuta Mlengi wane.

⁴Nadi mazgu agho nkhuyowoya nga utesi chara, uyo ngwa kufikapo mu mahara wali pamoza nawe.

⁵“Chiuta ngwa nkhongono, ndipo wakuyuyura munthu chara, ngwa kuruska mu nkhongono za kumanya.

⁶Waheni kuti wakuŵasungilira kuŵa na umoyo chara, kweni awo wakusuzgika wakuŵachitira mu urunji.

⁷Chiuta kuti wakureka kuŵawona warunji chara, kweni wakuŵakharika pa chizumbe nga mbakaronga, ndipo wakuchindikika kwa muyirayira.

⁸Usange wanthu wakakika na maunyoro, ndipo wakusuzgika chifukwa cha ivyo wakachita,

⁹penepapo Chiuta wakuŵarongora milimo yawo yiheni iyo ŵakachita mu kujikuzga.

¹⁰Wakuŵajula makutu kuti wategherezge ku visambizgo, ndipo wakuŵalangula kuti ŵawereko ku uheni wawo.

¹¹Usange ŵakumupulikira na kumuteŵetera, ūati ŵamarizgenge mazuŵa gha umoyo wawo mu usambazi, ndipo virimika vyawo mu kufwasa.

¹²Kweni usange ŵakureka kupulikira, ūati ŵambuke mronga wa nyifwa, ŵafwenge kwambula kumanya kalikose.

¹³“Munthu wambula kopa Chiuta mu mtima, wakusungilira ukari. Para ŵakuŵakaka na maunyoro, iwo kuti ŵakuromba wovwiri chara.

¹⁴ŵakufwa ŵachali ŵawukirano, ndipo umoyo wawo ukuyuyuka na ŵanthu wose.

¹⁵Kweni Chiuta wakuthaska ŵanthu ŵakusuzgika, kwizira mu visuzgo vyawo, ndipo wakujula makutu ghawo pakuŵapa visuzgo.

¹⁶“Nanga ndiwe mphanji wakuwuskamo mu visuzgo, mphanji wakutorera pa malo ghasani, apo palije na kufinyirizgika, ndipo mphanji wakukusangiska vyakurya viweme.

¹⁷Kweni sono wakunyekezga na weruzgi chifukwa cha uheni, weruzgi wakunyoroka wa Chiuta ndiwo wakusanga.

¹⁸Uchenjere mzire usambazi ukupusike, ndipo ureke kupuruskika na vimbundi vinandinandi.

¹⁹Kasi kulira kwako kungakovwira kuti ufumemo mu visuzgo? Kasi nkhongono zako, zingakuthaska ku visuzgo vyako?

²⁰Ureke kunwekera kuti usiku wize, pakuti ndi nyengo iyo ŵanthu ŵakumalira.

²¹Uchenjere, ureke kuzgokera kukuchita uheni, chifukwa kukuchita uheni, ndiko kukwiza na visuzgo ivi.

²²“Manya kuti Chiuta ngwa kukwezgeka mu nkhongono, kasi ndi musambazi nju uyo wakuyana na iyo?

²³Kasi ndi njani wali kumunozgera Chiuta nthowa zakhe, panji kumususka kuti, Iwe wananga?”

²⁴Kumbuka kurumba milimo ya Chiuta, iyo ŵanthu ŵayirumba mu sumu.

²⁵ŵanthu wose ŵakuyiwona milimo iyi, kweni wakuyiwonera kufuma kutali.

²⁶Nadi, Chiuta ndi mukuru chomene, ise kuti tikumumanya chara. Unandi wa virimika vyakhe ngwambula mapendeko.

²⁷“Chiuta ndiyo wakukwezga manthonyezi gha maji, ndipo wakusongonora maŵingu kuŵa vura.

²⁸Maŵingu ghakurokxeska vura, ndipo yikurokwera pa ŵanthu yinandi chomene.

²⁹Kasi walipo uyo wangamanya, umo maŵingu ghakutandazgikira, panji kududumira kwa ŵaleza uko wakukhara Chiuta?

³⁰Chiuta wakutandazga ŵaleza kuchanya kose, mpaka ŵakuŵara pasi pa nyanja.

³¹Pakuti mwa ntheura ndimo wakuwusira mafuko, na kupereka vyakurya mu unandi waka.

³²Chiuta wakukora ŵaleza na kuŵalangula kuti ŵawe apo wakukhumba.

³³Kududumira kukurongora kuti kukwiza chimphupuru, ndipo vyakuŵeta navyo vikumanya kuti chikwiza nadi.

Yobe 37

¹“Pa ichi, mtima wane ukumbwambwantha, ukuduka na kufumapo pa malo ghakhe.

²Tegherezgani ku kududumira kwa mazgu gha Chiuta, na ku kududumira uko kukufuma mu mlomo wakhe.

³Wakwendeska kududumira uku kuchanya kose, ndipo leza wakhe mpaka ku mpherererekzgo za charu.

⁴Pamanyuma pakhe lizgu la Chiuta likundindima, ndipo wakududumira na mazgu ghakhe ghakuru. Iyo wakurekeska ŵaleza chara, para mazgu ghakhe ghakupulikikwa.

⁵Chiuta wakududumira mwakuzizwiska na mazgu ghakhe, wakuchita vinthu vikuru ivyo tingavipulikiska chara.

⁶Wakulangula chiwuvi wakuti, ‘Khilira pa charu,’ ndipo ku vura yakurokwa wakuti, ‘Urokwe pa charu na nkhonganono.’

⁷Penepapo wakurekeska munthu waliyose kugwira nchito, mwakuti ŵanthu wose ŵamanye kuti Chiuta wali pa mlimo wakhe.

⁸Vinyama navyo vikuya ku malo ghawo ghakubisamamo, kuya kakhara mu michembo yawo.

⁹Kavuruvuru wakuputa kufuma ku chipinda chakhe, mphepo yakwendendeka yikwiza na kuzizima.

¹⁰Muvuchi wa Chiuta ukufumiska chiwubi, ndipo maji gha mu zinyanja ghakukhoma gwa.

¹¹Maŵingu wakughazuzga na maji gha vura, ndipo ghakumwetuska âwaleza wakhe kosekose.

¹²Chiuta wakurongozga maŵingu mwakuzingilirazingirira, kuti ghachite vyose ivyo iyo wakughalangula, pa charu chose cha pasi.

¹³Wakughalangula kulanga âwanthu, panji kurokxeska vura pa charu, panjiso kurongora chisungusungu pa âwanthu.

¹⁴“Iwe Yobe, pulika ichi, uti waka chete, ghanaghana na milimo yakuzizwiska ya Chiuta.

¹⁵Kasi ukumanya umo Chiuta wakulangulira maŵingu, na umo wakumwetuskira âwaleza?

¹⁶Kasi ukumanya umo maŵingu, ghakukhalira mu mlengalenga, milimo yakuzizwiska ya Chiuta, mweneuyo ngwa kufikapo mu mahara,

¹⁷iwe wa mweneiwe ukufoma mu vyakuvwara vyako, para mphepo ya ku mwera yikuputa.

¹⁸Kasi iwe Yobe ungatandaula mlengalenga nga ndi Chiuta uwo ukuŵa gwa nga ndi chisulo?

¹⁹Ujisambizge icho tingamanya kumuyowoyera. Ise tilije kumanya kurongosora mrandu withu, pakuti tili mu mdima.

²⁰Kasi kukukhumbika kumumanyiska Chiuta, kuti nkukhumba kuyowoya nayo? Asi kuchita ntheura kukuŵa nga nkhumuphalira kuti ndikomeke?

²¹âwanthu kuti âwangalaŵiska ku ungweru chara, para kukuŵara chomene mu mlengalenga, para mphepo yaputa na kuwuskapo maŵingu.

²²Kung'azima kwa Chiuta nga ndi golide kukwiza kufuma ku mpoto. Chiuta wakurongora ufumunkhuru wakhe wakofya.

²³Tingafika pafupi na Mwenenkhongono zose chara. Iyo ndi mukuru mu nkhongono, na mu weruzgi wakunyoroka. Iyo ndi murunji chomene, kuti wakutindiŵizgira pasi munthu chara.

²⁴Ntheura âwanthu âwakumopa Chiuta. Iyo kuti wakupwererako na waliyose chara, uyo wakujipusika kuti ngwa mahara.”

Yobe 38

¹Penepapo FUMU yikamuzgora Yobe kufumira mu kavuruvuru yikati,

²“Ndi njani uyo wakufipiska urongozgi wane, pakuyowoya mazgu ghambula mahara?

³Vwara zikhore nga ndi mwanarume. Ine nditi ndikufumbe, ndipo iwe uti undizgore.

⁴Kasi iwe ukâwa nkhu, para ine nkhaŵikanga lufura lwa charu? Undiphalire usange uli na mahara.

⁵Kasi ndi njani uyo wakaŵika mphaka zakhe? Asi iwe ndiwe ukumanya? Panji, ndi njani uyo wakapima na chingwe chakupimira pa charu?

⁶Kasi mizati yakhe wakayijintha pa vichi? Panji, kasi ndi njani uyo wakaŵikapo libwe la nkherezgero ya chingodya?

⁷Pa nyengo iyo nyenyezi za mulenje zikimbanga sumu, ndipo âwana âwa Chiuta wose âwakachemerezganga na chimwemwe.

⁸“Panji kasi ndi njani uyo wakujalira nyanja, para yikuti yiphumuke kufuma kusi ku charu?

⁹Nkhopanga maŵingu kuâwa chakuvwara cha nyanja, ndipo mdima wa bii kuâwa mbereko yakhe.

¹⁰Ine ndine nkhimika mphaka za nyanja, ndine nkhaŵika mphingirizgo zakhe na vijaro vyakhe.

¹¹Ine ndine nkhayowoya ku nyanja kuti, ‘Ugote apa, kurutilira chara, peneapa ndipo majigha ghako ghakujikuzga ghagotenge.’

¹²“Iwe Yobe, umo uli kuwilako, kasi uli kuwulangulapo mulenje, na kughazgora matandakucha, għaweko pa nyengo yakhe,

¹³mwakuti ghakore charu chose cha pasi, na kuti âwaheni âwfumiskikepo pa charu?

¹⁴Kuŵala kwa matandakucha, mapiri na vidika vikuwoneka makora ndipo charu chikuroŵeka nga ndi chakuvwara.

¹⁵Âwaheni âwakutinkha ungweru, ndipo milimo yawo yiheni kuti âwakuchitaso chara.

¹⁶“Kasi uli kurutako uko kuli mbwiwi za nyanja, panji kwendendeka pasi pa ndimba?

¹⁷Kasi iwe uli kurongorekapo vipata vya nyifwa? Kasi vipata vya ku malo għa âwakufwa uli kuviwona?

¹⁸Kasi usani wa charu cha pasi iwe ukuwumanya? Undiphalire usange ukuchimanya chose ichi.

¹⁹“Kasi nthowa yakuya ku ungweru yilinkhu? Kasi uko kukukhara mdima ndi nkhu?

²⁰Kasi iwe ukumanya kutorera ivi ku malo ghawo? Kasi nthowa yakuya uko vikukhara ukuyimanya?

²¹Iwe nawe ukumanya pakuti ukaŵa wababika kale, virimika vyako navyo ndi vinandi chomene.

²²“Kasi uli kunjiramo mu nyumba umo mukusungika chiwuvi, panji mu nyumba umo mukusungika matalala?

²³Malo gheneagha ndaghasungira nyengo ya visuzgo, nyengo ya zimphindano na nkhondo.

²⁴Kasi nthowa ndi nji ya ku malo uko leza wakufuma, na kumbininikira kosekose, panji ya kweneuko mphepo ya kumafumiro gha dazi yikumbininikira kosekose mu charu cha pasi?

²⁵Kasi ndi njani uyo wali kujima mifwerenje ya vura, kasi ndi njani uyo wali kwata nthowa ya chidudumira?

²⁶Kasi ndi njani uyo wakurokxeska vura, pa charu chambula ūanthu, pa chiparamba apo munthu palije?

²⁷Kasi ndi njani uyo wakuthilira charu cha mapopa na cha mayiyi, kuchizgora kuti chimezge vyakumera?

²⁸Kasi vura yili nayo wiske? Kasi ndi njani uyo wali kubaba manthonyezi gha jumi?

²⁹Kasi nyina wa chiwuvi chakukhoma ndi njani? Kasi ndi njani uyo wakubaba chiwuvi chakufuma kuchanya?

³⁰Kasi ndi njani uyo wakuzgora maji gha kuchanya para ghakukhoma nga ndi libwe, para pachanya pa ndimba pakukhoma gwa?

³¹“Kasi nyenyezi za chilimira, ungazikaka pamoza na unyoro, kasi nyenyezi za mauta ungasutula mafindo ghakhe?

³²Kasi ungarongozga nyenyezi ya mulenje nyengo na nyengo, panji kurongozga nyenyezi ya chipinga usiku, nthowa iyo yikwenera kwendamo pamoza na ūana ūakhe?

³³Kasi ukughamanya marango ghakwendeskera vy a kuchanya? Kasi ungaghakhozga kuti ghendeske charu cha pasi?

³⁴“Kasi iwe ungachemerezga ku maŵingu, mwakuti ghakuzumbwiske iwe na maji gha vura.

³⁵Kasi iwe ungatuma âwaleza kuti âwarute, kasi âwakuphara kwa iwe kuti, 'Ise tili pano.'

³⁶Kasi ndi njani wakutandika makora maŵingu kuchanya, kasi ndi njani wakurongozga vura kurokwa apa na apo?

³⁷Wa mahara ndi njani uyo wangapenda maŵingu? Ndi njani wangasendamiska viŵiya vyā maji vyā kuchanya,

³⁸kuti fuvu lizgoke thope ndipo dongo likorane pamoza nganganga?

³⁹"Kasi nkharamu ungayipenjera nyama, kasi ungakhutiska twana twa nkharamu,

⁴⁰para twati waka gone mu michembo yakhe, panji para twati waka khare mu chivwati kubisamira nyama?

⁴¹Kasi uyo wakupereka chakurya ku âwachihôwe ndi njani, para twana twakhe tukulirira kwa Chiuta, na kuyingayinga waka kupenja chakurya?

Yobe 39

¹"Kasi ukumanya nyengo iyo âwachinkhoma âwakbabira âwana? Kasi uli kuwoneraapo mphoyo para zikubaba?

²Kasi ungapenda myezi iyo zikutora kuti zibabe? Kasi ukumanya nyengo iyo zikubabira âwana,

³para zikusindama na kubaba twana twawo, na nyengo iyo vyakuŵinya vyā pa kubaba vikumalira?

⁴Twana twawo tukukura na nkhongono mu thengere, tukuŵareka âwa nyinawo na kuruta kutali.

⁵"Kasi ndi njani uyo wakamusutula boli kuti wendendekenge? Ndi njani wakusutula maunyoro gha boli wakuchimbira chomene?

⁶Nkhawâapa mapopa kuâwa malo ghawo ghakukharamo, charu cha muchere kuti chiŵe chawo.

⁷Boli uyu wakukhara kutali na chiwawa cha mu msumba, wakupulika chara kuchemerezga kwa uyo wakwendeska.

⁸Wakwendendeka mu mapiri mose kupenja luhari, kupenjapenja kanthu kaŵisi kuti âwarye.

⁹"Kasi njati yingazomerezga kuti yikuteŵetere iwe? Kasi yingagona mu chiŵaya chako?

¹⁰Kasi ungayikaka goliwoli kuti yilimenge? Kasi yingapopota mu munda mwako?

¹¹Kasi ungagomezga njati chifukwa cha nkhongono zakhe, ndipo kasi ungayirekera milimo yako?

¹²Kasi ukugomezga kuti njati yingakuyeghera vyakurya, na kukuwunjikira pa luwugha lwako?

¹³“Nthiŵatiŵa yikukupizga mapapindo ghakhe mwakujikuzga. Kweni mapapindo ghakhe na mahungwa ghakhe, kuti vikuyiwovwira chara kuwuruka nga ndi kakôwa.

¹⁴Nthiŵatiŵa yikutayira masumbi ghakhe pasi, ndipo yikughareka kuti ghathukirenge mu dongo.

¹⁵Yikuruwa kuti lundi lingaswa masumbi agha, kuti vikoko vya mu thengere vingakandapo na kughaswa.

¹⁶Nthiŵatiŵa yikuŵa na nkhaza ku masumbi ghakhe, nga ndi para ngakhe chara. Iyo kuti yikupwererako chara kuti mlimo wakhe wakutayira ungaŵa wa waka.

¹⁷Pakuti Chiuta wakayinora mahara, nanga nkhuypako chigaŵa chakumanyira vinthu.

¹⁸Kweni para yawuska mapapindo ghakhe kuti yichimbire, yikuchimbira kuruska hachi na wakukwerapo wakhe.

¹⁹“Kasi ndiwe ukupa hachi nkhongono zakhe? Kasi ndiwe ukumuwwarika maweya pa singo yakhe?

²⁰Kasi ndiwe ukudukiska hachi nga ndi zombe? Kukonona kwakhe kukuru kukofya.

²¹Hachi likuparasura mu dambo mwakofya, ndipo likujitukumura na nkhongono zakhe, kuya kakumana na mahomwa.

²²Ilo kuti likopa chara nanga nkuthika lusoko, likuwerera nyuma chara para lupanga lukwiza.

²³Phodo wakulira kuti kwechekweche pa ilo, ndiposo na mukondo wakugabuka na ndema.

²⁴Na kofya ndipo na mu ukari wakhe, likurya na dongo wuwo. Ilo likwima waka chete chara para lapulika kulira kwa mbata.

²⁵Para mbata yalira, ilo likuti, ‘Fwee!’ Likupungizga nkhondo yichali kutali, ndiposo likupulika kuchemerezga kwa ŵarongozgi ŷa nkhondo, na chiwawa chawo.

²⁶“Kasi luhera ukumusambizga ndiwe kuti wawurukenge, kuti watandaurenge mapapindo ghakhe kurazga ku mwera?

²⁷Kasi ndiwe ukulangula kuti nombo yiwrurukire muchanya, kuti yikazenge chivimbo chakhe kura kuchanya?

²⁸Nombo yikukhara pa majarawe na kuzenga chivimbo chakhe pa malo ghakukhora.

²⁹Kufuma pachanya penepara, yikulaŵiskalaŵiska chakurya chakhe, maso ghakhe ghakuchiwonera kutali.

³⁰Ŵana ūakhe ūakumwa ndopa, ndipo kose uko kuli vitanda, ndiko wakusangika.”

Yobe 40

¹FUMU yikarutilira kumufumba Yobe, yikati,

²“Kasi munthu uyo wakupenjerezga vifukwa wangapindana na Mwenenkhongono zose? Munthu uyo wakususkana na Chiuta ndiyo wazgore.”

³Penepapo Yobe wakazgora FUMU wakati,

⁴“Ine ndine munthu wa kuzirwa chara, kasi ndingamuzgorani vichi? Ine ndilije chakuyowoyapo.

⁵Nkhayowoyapo kamoza, kuti ndizgorengeso chara, Ndgingayowoya kaŵiri, kweni kuti ndirutilirenge chara.”

⁶Penepapo FUMU yikamuzgora Yobe kufumira mu kavuruvuru yikati,

⁷“Vwara zikhore nga ndi mwanarume. Ine nditi ndikufumbe, ndipo iwe uti undizgore.

⁸Kasi ukupima kuti ine ndananga? Kasi undisuskenge kuti iwe ūwe murunji?

⁹Kasi uli na nkhongono nga ndi Chiuta? Kasi mazgu ghako ghagadudumira nga ghakhe?

¹⁰Ipo ujitozge na ufumunkhuru na nchindi, ujivwarike uchindami na utozi.

¹¹Fumiska ukari wako wakufuruka, lawiska pa uyo ngwa kujikuzga, ndipo umuyuyure.

¹²Laŵiska pa uyo ngwa kujikuzga, ndipo umukhizgire pasi, ūakwananga ūakandirizgire pasi apo ūmilira.

¹³Wose pamoza ūawundire pasi mu fuvu, ūakake na kuŵajalira mu dindi.

¹⁴Usange ungachita nttheura ine nditi ndizomerezge, kuti nkhongono zako zingamanya kukuponoska.

¹⁵“Ughanaghane na za chigwere, uyo nkhamulenga nga ndi umo nkhalengera iwe, iyo wakurya utheka nga ndi ng'ombe.

¹⁶Nkhongono za chigwere nzikuru chomene, thupi lakhe ndakukhwima mu nkhongono.

¹⁷Wakunonopeska muchira wakhe nga ndi khuni la milanje. Misipa ya vigha vyakhe njakurukana pamoza.

¹⁸Viwangwa vyakhe nvinonono nga ndi mkuŵa, malundi ghakhe ghali nga ndi mphingirizgo za chisulo.

¹⁹“Chigwere ndi mukuru mu vilengiwa vya Chiuta, ndipouli Mlengi wakhe wangiza pafupi na lupanga.

²⁰Iyo wakusanga chakurya chakhe kufuma ku mtunda, uko nyama zose za mu thengere zikusoŵera.

²¹Wakugona kusi ku makuni, wakugona mu matete na mu visapa.

²²Makuni ndigho ghakubenerera kuŵa mufwiri wakhe, makuni gha katope mu kamronga ndigho ghakumizingirizga.

²³Para maji ghakupoma, kuti wakopa chara. Nanga mronga wa Yorodani ungatura mpaka mu singo, iyo wakujikhala mwakufwasa.

²⁴Kasi waliko uyo wangakora chigwere na mbeja, panji kumukora pa chipingo na kugwaza mphuno yakhe?

Yobe 41

¹“Kasi chikoko chakofya cha mu nyanja ungachiguzira kuwaro kwa maji na chimbeja, panji kukaka lulimi lwakhe na chingwe?

²Kasi unganjizga chingwe mu mphuno yakhe, panji kudorora njegheyeghe yakhe na chimbeja?

³Kasi chikoko ichi chingakuŵeyerera kuti uchigowokere? Kasi chingakuyowoyerera mazgu ghaweme?

⁴Kasi chingachita phangano na iwe lakuti, ‘Nditi ndikuteŵetere iwe pa umoyo wane wose.’

⁵Kasi ungasowera nacho nga ndi kayuni? Panji, kasi ungachikaka na unyoro, kuti wateŵeti-kazi wako âwasowêrengé nacho?

⁶Kasi wâmalonda wângalimbana pakuchisaska? Kasi wângagaŵana nyama yakhe kuti wayiguliske?

⁷Kasi ungagwaza chikumba chakhe na mukondo, panji mutu wakhe na misompho yakugwazira somba?

⁸Usange wachiyavya, umanye kuti pali nkhondo, kuti uwerezgengeso chara.

⁹Chigomezgo chakuti ungachitonda chikuŵa chawaka. Kuchilaŵiska waka pera kukumara nkhongono.

¹⁰Palije munthu wachikanga uyo wangachiwuska. Ntheura kasi ndi njani uyo wangimikana nane?

¹¹Ndi njani uyo wangimikana nayo na kumutonda? Kulije nanga njumoza kusi ku mtambo.

¹²“Sono kuti ndingareka chara kuphara za malundi gha chikoko ichi, za nkhongono zakhe na kawonekero ka thupi lakhe.

¹³Kasi ndi njani uyo wangafuŵa chikumba chakhe? Kasi ndi njani wadorora chikumba chakhe icho chili paŵiri?

¹⁴Kasi ndi njani uyo wangajula mlomo wakhe? Mino ghakhe ngakofya umo ghali kukhalira mu mizere.

¹⁵Muwongo wakhe uli na makankhanimbwa, ghakuŵa nga ndi nguru, ghakukorana pamoza nga ndi chiliŵa cha mawe.

¹⁶Makankhanimbwa agha ngakukorana pamoza, nanga ndi mphepo kuti yingaporotamo chara.

¹⁷Ngakurungana yimoza na yinyakhe, ghali kukorana pamoza mwakuti ghangapatukana chara.

¹⁸Kuyethyemura kwakhe kukufumiska ungweru, maso ghakhe ghakung'azima, nga ndi marazi gha ku matandakucha.

¹⁹Mu mlomo wakhe mukufuma vyenje vya moto, ndipo mukupantha mbaliŵali za moto.

²⁰Mu mphuno zakhe mukufuma josi, nga ndi la chiŵiya cha maji ghakugaduka, pachanya pa moto wa utheka.

²¹Muvuchi wakhe ukugorezga na makara wuwo, dimi la moto likufuma mu mlomo wakhe.

²²Mu singo yakhe ndimo muli nkhongono, chofyo chikuwoneka panthazi pakhe.

²³Tuviŵaruka twa nyama yakhe nthwakukorana pamoza, nthwakukhora na twambula kusunkhunyika nga ndi chisulo.

²⁴Mtima wakhe ngunonono nga ndi libwe, ngunonono nga ndi lwara.

²⁵Para chikuwukira muchanya, vinkhara vikutenthema, para chikusunkhunyika vikutimbanizgika na wofi.

²⁶Lupanga ulo lwachigwaza kuti lukunjira chara, nanga ndi mukondo, muvwi, panji ndema, kuti vingachigwaza chara.

²⁷Visulo chikuviwona nga ndi utheka, visulo vya mkuŵa nga ndi khuni lakuvunda.

²⁸Muwvi kuti ukuchichimbizga chara, mawe gha fyata ghakuchinyenyenka waka.

²⁹Kwa icho nthonga likuyana waka na phekese, ndipo chikuseka waka para misompho yikurakatika pa iyo.

³⁰Ku nthumbo kwakhe kuli nga madengere ghakuthwa. Pa mathipa apo chenda pakuŵa pakweru nga penda chileyi cha kubulira tirigu.

³¹Chikusewuska ndimba ya maji nga nchiŵiya, chikuyizgora nyanja kuŵa nga nchiŵiya cha mafuta ghakuphakara.

³²Umo chenda mukuŵa mzere wakung'azima, munthu wangapima kuti ndimba yili na mbuha.

³³Pa charu palije chinyama chakukozgana nacho. Nchilengiwa chambula wofi.

³⁴Chikuderera vinyama vyose ivyo vikujikuzga, ndi karonga pa vinyama vyose ivyo vikujitemwa.”

Yobe 42

¹Penepapo Yobe wakazgora FUMU wakati,

²“Nkhumanya kuti mungachita vinthu vyose, ndipo icho mukukhumba kuchita, palije uyo wangachikanizga.”

³Imwe mukandifumba kuti, “Kasi ndiwe njani iwe ukujandizga urongozgi wane, na mazgu ghambula mahara. Nadi, ine nkhayowoya ivyo nkhavimanya chara, vinthu vyakuzukumiska ivyo nkhavimanya chara.

⁴Imwe mukati, ‘Tegherezga, ine nditi ndiyowoye, nditi ndikufumbe, ndipo iwe undizgore.’

⁵Ine nkhapulika vya imwe na makutu ghane, kweni sono nkhumuwonani na maso ghane.

⁶Ntheura nkhujinyumwa, ndipo nkhurapa pakujithira fuvu na vyoto kurongora chitima.”

Chiuta wakutumbikaso Yobe

⁷ FUMU yikati yamara kuyowoya na Yobe, yikayowoya na Elifazi wa ku Temani wakati, “Ine ndine wakukwiya chomene na iwe pamozza na wâbwezi wâwiri. Imwe kuti mwayowoya unenesko pa vya ine chara nga ndi umo wayowoyerwa muteŵeti wane Yobe.

⁸Ntheura sono mutore nkhamako zinkhonde na ziŵiri ndiposo na mberere zanarume zinkhonde na ziŵiri. Murute nazo kwa muteŵeti wane Yobe na

kupereka sembe yakocha. Sono muteweti wane Yobe wamkumuromberani pakuti luombo lwakhe ndamkulupokerera kwambula kuchita kaheni kwa imwe chifukwa cha uchindere winu. Imwe kuti mukayowoya unenesko pa vya ine chara nga ndi umo wakayowoyer Yobe muteweti wane."

⁹Ntheura Elifazi wa ku Temani, Bilidadi wa ku Shuwa, na Zofara wa ku Naama âwakachita ivyo FUMU yikâwlangula ndipo wakaruta kwa Yobe. Ndipo FUMU yikapokererera luombo lwa Yobe.

¹⁰Yobe wakati waâwarombera âwabwezi âwakhe âwara, FUMU yikamuwezgera Yobe usambazi wakhe wose ndipo yikasazgirako mwa kaâwiri pa vinthu ivyo wakâwâ navyo pakudanga.

¹¹Penepapo âwana âwanyakhe wose na âwadumbu âwakhe ndiposo na wose awo âwakamumanyanga kale âwakiza ku nyumba yakhe na kurya nayo chakurya. Wakamukhuza na kumusanguruska pa visuzgo vyose ivyo FUMU yikamutumira. Ndipo waliyose wa iwo wakamupako Yobe ndarama na mphete ya golide.

¹²Mazuâwa gha umaliro, FUMU yikatumbika chomene umoyo wa Yobe kuruska wapakudanga. Wakâwâ na mberere na mbuzi 14,000, ngamila 6,000, ng'ombe zakulima 2,000 ndiposo mbunda zanakazi 1,000.

¹³Yobe wakâwâ na âwana âwanarume âwankonde na âwâwiri ndiposo âwana âwanakazi âwatatu.

¹⁴Mwana wakhe mwanakazi wakudanga wakamuthya Yemima, wa chiâwiri wakamuthya Keziya ndipo wa chitatu wakamuthya Kereni Hapuki.

¹⁵Mu charu chose cha pasi mukaâwavye âwanakazi âwakutowa nga ndi umo âwakâwira âwana âwanakazi âwa Yobe. Yobe wakaâwapa chiharo âwana âwanakazi âwa nga ndi umo wakaâwapira âwana âwakhe âwanarume.

¹⁶Pamanyuma pa vyeneivi, Yobe wakakhara virimika 140 ndipo wakawona âwana âwakhe ndiposo na âwazukuru âwakhe mpaka pa miwiyo yinayi.

¹⁷Ntheura Yobe wakafwa, munthu muchekuru chomene na wa virimika vinandi.

MaSalimo

MaSalimo 1

**Buku lakudanga
MaSalimo 1—41
Kutumbikika kwenecho**

¹Ngwakutumbikika munthu, uyo wakureka kurondezga urongozgi wa âwaheni, nanga nkutorerako mendero gha âwakwananga, nesi kuâwa pamoza na âwakuchonjora.

²Kweni wakukondwa pakusunga dango la FUMU, ndipo wakulanguruka nalo muhanya na usiku.

³Iyo wali nga ndi khuni, ilo lapandika mu mphepete mwa tumironga twa maji, ilo likupambi ka vipambi mu nyengo yakhe, ndipo mahamba ghakhe nagho kuti ghakufota chara. Chose icho wakuchita chikumwendera makora.

⁴Kweni âwaheni kuti ndimo âwaliri chara. Iwo âwali nga ndi mwerero, uwo mphepo yikuwuruskira kutali.

⁵Ntheura âwaheni kuti âwamkuchinthia chara pa zuâwa la weruzgi, nanga mbakwananga mu mpingo wa âwarunji.

⁶Pakuti FUMU yikumanya nthowa ya âwarunji, kweni nthowa ya âwaheni yizamkumara.

MaSalimo 2

Karonga wakuphakazgika wa FUMU

¹Kasi nchifukwa uli âwamitundu âwakupangana kugaruka? Kasi nchifukwa uli âwanthu âwakupangana vyawakawaka?

²Wakaronga âwa mu charu âwakunozgeka, âwakuwusa âwakupangana pamoza, kwimikana na FUMU na wakuphakazgika âwakhe yura.

³Iwo âwakuti, “Tiyeni tisutule magwede ghawo, tiyeni titaye maunyoro ghawo.”

⁴Uyo wakukhara pa chizumbe kuchanya wakuâwaseka, FUMU yikuâapepura.

⁵Ntheura yiti yiâwachenye mu ukari, yiti yiâwafofye mu kucheruka kwakhe.

⁶Yiti yiyowoye kuti, “Ine ndimika karonga wane pa Ziyoni, phiri lane lakupatulika.”

⁷Sono karonga yura wakuti, “Nditu ndiphare icho FUMU yalangula.” Yandiyowoyerwa kuti, “Iwe ndiwe mwana wane, muhanya uno ndakubaba.”

⁸Undirombe, ndipo nditi ndizgore âwamitundu kuâwa chiharo chako, charu chose cha pasi kuâwa chako na chako.

⁹Uti uŵathereske na ndodo ya chisulo, uti uŵatekenyule tuchokotuchoko, nga ndi nchiŵiya cha dongo.

¹⁰Ntheura imwe ŵakaronga, muŵe ŵamahara, imwe ŵakuwusa ŵa charu, muchenjere.

¹¹Teŵeterani FUMU na wofi, ndiposo na kutenthema.

¹²Perekani nchindi kwa iyo mzire wakaripe, ndipo imwe mumare petu mu nthowa, pakuti ukari wakhe ukugolera luŵiro. Mbakutumbikika wose awo ŵakuchimbilira kwa iyo.

MaSalimo 3

Lurombo lwa mulenje lwa kuromba wowwiri

(2 Sam 15.13—17.22)

Salimo la Davide wati wachimbira Abisalomu, mwana wakhe.

¹Mwe FUMU, nako nkhwandana kwa ŵarwani ŵane! Mbanandi awo ŵakundiwukira.

²Ŵanthu ŵanandi ŵakuyowoya za ine ŵakuti, “Chiuta kuti wamuthaskenge chara.”

³Kweni imwe, Mwe FUMU, ndimwe nguru yane, ndimwe uchindami wane, ndipo mukundiwuska nkhumbi.

⁴Ine nkhuchemerezga kwa FUMU, yikundizgora kufuma pa phiri lakhe lakupatulika.

⁵Nkhugona pasi na kuŵa mu tulo, nkhuwukaso chifukwa FUMU yikundivikirira.

⁶Ine kuti nkhopa unandi wa ŵarwani ŵane chara, awo ŵandanda kwimikana nane kufuma kosekose.

⁷Wukani, Mwe FUMU! Ndithaskani, Mwe Chiuta wane! Pakuti ŵarwani ŵane wose mukuŵapamantha, ŵanthu ŵaheni mukuŵakhula mino.

⁸Chiponosko ncha Imwe, Mwe FUMU, vitumbiko vyinu viŵe pa ŵanthu ŵinu.

MaSalimo 4

Lurombo lwa mise lwa kuromba wowwiri

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Yakwimbira bango. Salimo la Davide.

¹Para nkhuchema kwa imwe, mundizgore, Mwe Chiuta, murunji wane. Para nkhafinyikizgika mukwiza kandowira, mundilengere lusungu na kupulika lurombo lwane.

²Imwe mwa ŵanthu, kasi mundiyuyurenge mpaka pauli? Kasi mutemwenge mazgu ghawakawaka mpaka pauli? Kasi murondezgenge vyā utesi mpaka pauli?

³Kweni manyani kuti FUMU yajipatulira yekha uyo ndi murunji. FUMU yikundipulika para nkhuromba kwa iyo.

⁴Wopani kuti mureke kwananga. Para muli pa vitara vyinu, mulanguruke mu mitima yinu ndipo mukhare chete.

⁵Perekani sembe zakwenerera, wîkani chigomezgo chinu mwa FUMU.

⁶Pali wânanandi awo wâkuti, “Ndi njani wangatiwoneska kanthu kaweme? Mwe FUMU, mutilaŵiske na ungweru wa chisko chinu!”

⁷Mwandikondweska chomene mu mtima wane, kuruska wânthu awo wâli na vyakurya na vyakumwa vinandi.

⁸Mu mutende nditi ndigone pasi na kuâwa mu tulo, pakuti imwe mwekha, Mwe FUMU, ndimwe mukundikhazika pa malo gha mutende.

MaSalimo 5

Luombo Iwa kukhumba chivikiriro

Kwa uyo wakwimbiska sumu: Yakwimbira fyoliro. Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, tegherezgani ku mazgu ghane, pulikani kutampha kwane.

²Imwe Karonga wane na Chiuta wane, pulikani mazgu gha kulira kwane, pakuti kwa imwe ndiko ine nkhuromba.

³Na mulenje, Mwe FUMU, mukupulika mazgu ghane. Na mulenjelenje nkhuromba kwa imwe, na kulindizga kuti mundizgore.

⁴Imwe ndimwe Chiuta uyo wakucha na kwananga chara. Imwe mukukhumba chara kuti uheni ukhare pamoza na imwe.

⁵Wakujikuzga kuti wângima panthazi pinu chara, imwe mukutinkha wose awo wâkuchita uheni.

⁶Imwe mukuwâmara awo wâkuyowoya utesi, FUMU yikuwânyanyara awo ndi vikozi na wâpusikizgi.

⁷Kweni ine ndamkunjira mu nyumba yinu, chifukwa cha kuzara kwa chisungusungu chinu. Mu nchindi ndamkjukama na kusopa pakurazga ku nyumba yinu yakupatulika.

⁸Mundirongozge, Mwe FUMU, mu urunji winu, chifukwa cha wâwarwani wâne. Nyoroskani nthowa yinu panthazi pane.

⁹Icho wâwarwani wâne wâkuyowoya mbutesi pera, mitima yawo njakuparanya pera. Vigoromiro vyawo ndi madindi gha mwazi, na malulimi ghawo wâkuyowoya upusikizgi.

¹⁰Mwe Chiuta, muŵasuske kuti wali na mrandu, rekani wawire mu mauheni agho wakunozgekera kuchita. Muŵataye kuwaro chifukwa cha kwananga kwavo kunandinandi, pakuti wali kumugarukirani imwe.

¹¹Kweni awo wakuchimbilira kwa imwe wakondwenge, zomerezgani kuti wimbenge mu chimwemwe muyirayira. Muŵavikirire ndimwe, mwakuti awo wakutemwa zina linu wakondwere mwa imwe.

¹²Pakuti mukutumbika wanthu warunji, Mwe FUMU, mukuŵavikirira na kutemwa kwinu nga ndi nguru.

MaSalimo 6

Lurombo Iwa kuromba wovwiri mu nyengo ya visuzgo

Kwa uyo wakwimbiska sumu: na vyakwimbira vya malusinga; kwakuyana na kimbiro ka Sheminiti. Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, mungandichenyanga mu ukari winu, nesi kundiranga para mwakwiya.

²Mwe FUMU, ndilengerani lusungu, chifukwa ndine wakuropwa. Mwe FUMU, ndichizgani, chifukwa viwangwa vyane vikusoghoyleka.

³Mtima wane nawo ukusuzgika chomene. Kweni imwe, Mwe FUMU, kasi mpaka pauli?

⁴Zaninge, Mwe FUMU, mundithaske, ndiponoskani chifukwa cha chisungusungu chinu.

⁵Pakuti palije uyo wakumukumbukani para wafwa. Kasi ndi njani uyo wangamurumbani ku malo gha wakufwa?

⁶Ndavuka na kutampha kwane. Usiku uliwose nkhuzumbwiska chitara chane na masozi, nkhunyevya apo nkhugona na kulira kwane.

⁷Maso ghane ghachesama chifukwa cha chitima, ghalolotera chifukwa cha warwani wane wose.

⁸Fumaniko kwa ine, mose imwe mukuchita uheni, chifukwa FUMU yapulika kulira kwane.

⁹FUMU yapulika kuŵeya kwane, FUMU yapokerera lurombo lwane.

¹⁰Warwani wane wose wati walengeskeke na kutenthema chomene, wati wawerere nyuma na kukhozgeka soni mwamabuchibuchi.

MaSalimo 7

Lurombo Iwa kuromba weruzgi wakunyoroka

Salimo la Davide la mtundu wa Shigayoni ilo wakimbira FUMU pakuyowoya vya Etiyopiya muBenjamini.

¹Mwe FUMU, Chiuta wane, mwa imwe ndimo nkhubisamamo, ndithaskani na kundiponoska ku wose awo ḫakundidikizga.

²Mzire wanditwazure nga ndi nkharamu, ḫandiguzire kutali kwambula munthu wakundithaska.

³Mwe FUMU Chiuta wane, usange ndachita vinthu ivi: usange ndananga mawoko ghane na uheni,

⁴usange ndamuwezgera uheni mubwezi wane, panji kuskogha vinthu vyā murwani wane kwambula chifukwa,

⁵ipo rekani murwani wane wandichimbilire na kundikora, rekani wakandirizgire pasi umoyo wane, na kundigoneka pasi mu fuvu.

⁶Mu ukari winu, Mwe FUMU, wukani. Tumphukirani muchanya, mwimikane na ukari wa ḫarwani ḫane. Wukani, Mwe Chiuta wane. Imwe mwimika ḫeruzgi ḫakunyoroka.

⁷Rekani ḫanthu ḫa mitundu yose ḫawungane kumuzingirizgani imwe, muᬁawusire pa chizumbe chinu kuchanya.

⁸FUMU ndiyo yikweruzga ḫamitundu. Munderuzge, Mwe FUMU, kwakuyana na urunji wane, na umo ndiliri wambula kafukwa.

⁹Imwe Chiuta Murunji, imwe mukusanda maghanoghano na mitima ya ḫanthu marizgani uheni wa ḫanthu ḫakwananga, ḫarunji muᬁakhözge.

¹⁰Chiuta ndi nguru yane, uyo wakuthaska awo mbakunyoroka mu mtima.

¹¹Chiuta ndiyo mweruzgi murunji, ndi uyo wakurongora ukari wakhe zuᬁa na zuᬁa.

¹²Usange munthu wakureka kung'anamuka mu mtima, Chiuta wati wanore lupanga lwakhe, wati wakweƿe uta wakhe.

¹³Wanozga mahomwa ghakhe agho ghakukoma, wanozgera mivwi yakhe ya moto.

¹⁴Munthu muheni wakughanaghana viheni pera, wakuzura na uryarya na kubaba upusikizgi.

¹⁵Wakujima mbuna kuᬁa yakuzonthoka, kweni iyomwene ndiyo wakuwamo mu mbuna iyo wakajima.

¹⁶Machitiro ghakhe ghaheni ghakumuwerera iyomwene, nkhaza zakhe zikumuwerera yekha.

¹⁷Nditi ndiwonge FUMU chifukwa cha urunji wakhe, nditi ndiyimbe sumu zakurumba zina la FUMU, Chiuta Chikurukuru.

MaSalimo 8

Uchindami wa Chiuta na kuzirwa kwa munthu

Kwa uyo wakwimbiska sumu: kwakuyana na kimbiro ka Gititi. Salimo la Davide.

- 1** Mwe FUMU, Chiuta withu, zina linu ndakuzirwa mu charu chose cha pasi, uchindami winu ukurumbika na kuchanya nkhanira.
- 2** Kufuma mu milomo ya âwana na âwabonda. Mwazenga linga chifukwa cha awo âwakwimikana namwe, mwakuti muchetamiske âwarwani na awo âwakuwezgera nduzga.
- 3** Para nkhulaâwiska ku mlengalenga winu, uwo mukapanga na mawoko ghinu, mwezi na nyenyezi ivyo muli kuâwika mu malo ghakhe,
- 4** kasi munthu ndi njani kuti mumukumbuke, mwana wa munthu ndi njani kuti mumupwererere?
- 5** Ndipouli mukamulenga wakucheperako pachoko kwa Chiuta. Mwamuwwarika mphumphu ya uchindami na nchindi.
- 6** Mwamupa mazaza pa nchito ya mawoko ghinu, ndipo mwaâwika vyose pasi pa muwuso wakhe,
- 7** mberere zose na ng'ombe wuwo, ndiposo na vikoko vya mu thengere,
- 8** viyuni vya mudera na somba za mu nyanja, na vyose ivyo vikwenda mu nyanja.
- 9** Mwe FUMU, Chiuta withu, zina linu ndakuzirwa mu charu chose cha pasi.

MaSalimo 9

Kuwonga Chiuta chifukwa cha weruzgi wakhe wakunyoroka

Kwa uyo wakwimbiska sumu: kwakuyana na kayimbiro ka sumu yakuti, "Nyifwa ya Mwana". Salimo la Davide.

- 1** Na mtima wane wose, nditi ndimurumbani imwe, Mwe FUMU, ndipharenge milimo yinu yose yakuzizwiska.
- 2** Nditu ndisekerere na kukondwera mwa imwe, nditi ndimbenge sumu zakurumba zina linu, mwe Chiuta Chikurukuru.
- 3** Para âwarwani âwane âwakuwerera nyuma, âwakukhuâwara na kumara petu pa maso pinu.
- 4** Imwe mwakhozgera kuti ndine wambula mrandu. Para mwakhara pa chizumbe chinu, kupereka weruzgi wakunyoroka.
- 5** Mwachenya âwamitundu, mwamara âwakwananga, mwasisita mazina ghawo kwa muyirayira swii!

⁶Ŵarwani ūamara kwa muyirayira nga ndi mahami, misumba yawo mwayibwangandula, ūanthu kuti ūayikumbukengeso chara.

⁷Kweni FUMU yikuwusa kwa muyirayira, yakhozga chizumbe chakhe kuti yeruzgenge.

⁸Iyo yikweruzga charu cha pasi mu urunji, yikweruzga ūanthu kwambula kutemwera.

⁹FUMU ndi linga lakukhora kwa awo ūakuyuzgika, linga lakukhora mu nyengo za visuzgo.

¹⁰Awo ūakumanya zina linu, ūakugomezga mwa imwe, pakuti imwe, Mwe FUMU, mukutaya chara, awo ūakumupenjani.

¹¹Yimbani sumu zakurumba FUMU, iyo yikukhara mu Ziyoni. Pharazgani milimo yakhe, ku mitundu yose.

¹²Pakuti uyo wakuwezgera nduzga, awo ūakuthiska ndopa, wakuŵakumbuka, kuti wakuruwa kulira kwa awo ūakusuzgika chara.

¹³Mwe FUMU, mundilengere lusungu! Wonani umo nkhusuzgikira na awo ūakunditinkha, imwe ndimwe mukundithaska ku nyifwa,

¹⁴kuti ndiphare marumbo ghinu ghose, na kukondwera pakuthaskika na imwe, mu vipata vyā msumba wa Ziyoni.

¹⁵Ŵamitundu ūabira mu mbuna iyo ūakajima, malundi ghawo ghawira mu ukonde uwo ūakabisa ūekha.

¹⁶FUMU yajivumbula yekha, pakweruzga mwakunyoroka. Ŵakwananga ūakuwira mu chipingo, icho ūathya iwo ūekha.

¹⁷Ŵakwananga ūati ūarute ku malo gha ūakufwa, nanga ndi wose ūamitundu awo ūakuruwa Chiuta.

¹⁸Ŵakavu kuti ūaruwikenge kwa muyirayira chara, chigomezgo cha ūasokwano kuti chimariengethu chara.

¹⁹Wukani, Mwe FUMU! Paŵavye munthu wakutonda, ūamitundu ūeruzgike panthazi pinu.

²⁰Muŵawofye, Mwe FUMU. Ūamitundu ūamanye kuti iwo ndi ūanthu waka.

MaSalimo 10

Lurombo Iwa kuromba weruzgi wakunyoroka

¹Mwe FUMU, kasi mukukhalirachi kutali? Kasi mukujibisirachi mu nyengo ya visuzgo?

²Mu kujikuzga kwavo, waheni wakuyuzga wakavu, rekani wawire mu vipingoo ivyo wanozgera.

³Muheni wakujitukumura na makhumbiro, gha mu mtima wakhe, mudokezi wakutuka na kuyuyura FUMU.

⁴Mu kujikuzga kwakhe, muheni kuti wakupenza Chiuta chara. Maghanoghamo ghakhe ghose ngakuti, "Chiuta kulije."

⁵Nyengo zose vinthu vikumwendera makora. Weruzgi winu uli kutali na iye, kuti wakuuwona chara. Warwani wakhe wose kuti wakuwapima kanthu chara.

⁶Iyo wakughanaghana kuti, "Palije icho chingandisunkhunya, mu miwiro yose ine kuti ndiwenge mu suzgo chara."

⁷Mlomo wakhe ngwa kuzura na nthembo, upusikizgi na kuyuzga. Mu mlomo wakhe mukufuma masoka ndiposo na vya maubendezi.

⁸Iyo wakukhazga mu vikaya. Mu malo ghakubisika, ndimo wakukomera wambula kafukwa. Wakupenjerera awo mbakutomboroka.

⁹Wakukhazga nga ndi nkharamu, mu malo ghakhe ghakubisika. Wakubisama kuti waŵakore wakavu. Wakuŵakora ūwasokwano na kuŵaguzira mu ukonde wakhe.

¹⁰Iyo wakumubwaka na kumung'anyira pasi, munthu wakutomboroka ndipo na nkhongono zakhe, wakumuwiskira pasi.

¹¹Mu mtima wakhe wakuti, "Chiuta waruwa! Wabisa chisko chakhe, ivi kuti waviwonenge chara."

¹²Wukani, Mwe FUMU! Rongorani nkhongono zinu, Mwe Chiuta. Mureke kuŵaruwa awo wakusuzgika.

¹³Kasi nchifukwa uli muheni wakupata Chiuta, kasi wakuyowoyerachi mu mtima wakhe kuti, "Chiuta kuti wamkunderuzga chara."

¹⁴Kweni imwe mukuwona nadi. Inya mukupanikizga visuzgo na vyakuŵinya, kuti mumanye kovvirapo. Wakutomboroka wakujipereka kwa imwe, mulanda nayo mukumovwira ndimwe.

¹⁵Marani nkhongono za munthu muheni za uyo wakuchita uheni. Penjerezgani ubendezi wakhe na kumulanga kuti wareke kuwerezgaposo.

¹⁶FUMU ndiyo karonga kwa tuyirayira swii. Wamitundu wati wamarenge petu mu charu chakhe.

¹⁷Mwe FUMU, muti mupulike ivyo wakusuzgika wakuroomba. Muti muŵakhozge na kutegherezga ku kulira kwavo.

¹⁸Muŵeruzgire makora awo mbalanda na ūakunyekezgeka, mwakuti uyo ngwa pano pasi ūareke kofyaso.

MaSalimo 11

Kuŵa na chigomezgo mwa FUMU

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Mu FUMU ndimo ine nkhubisamamo. Kasi mungayowoya uli kwa ine kuti, “Chimbilira ku mapiri nga ndi chiyuni.”

²Pakuti wonani ūaheni ūakweŵa mauta ghawo, ūakoroweka muvwi pa lukuzi, kuti ūalasire ku mdima ūanthu ūa mitima yiweme.

³Usange malufura ghabwanganduka, kasi murunji wangachitachi?

⁴FUMU yili mu nyumba yakhe yakupatulika, chizumbe cha FUMU chili kuchanya. Maso ghakhe ghakuwona ūanthu, ndipo ghakuŵasanda.

⁵FUMU yikusanda ūarunji na ūaheni wuwo, mtima wakhe ukutinkha awo ūakutemwa vivulupi.

⁶Pa ūaheni, FUMU yiti yirokxeske makara gha moto na sulufure, yiti yiŵalange na mphepo yakocha kuŵa nga njombe yawo.

⁷Pakuti FUMU njirunji yikutemwa milimo yiweme. Awo ūali na mitima yiweme ndiwo ūamkuwona chisko chakhe.

MaSalimo 12

Lurombo Iwakuomba wovwiri

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kwakuyana na Sheminiti. Salimo la Davide.

¹FUMU, tovvirani. Munthu muweme sono kulije, ūakugomezgeka ūamwalirikira waka mukati mu ūanthu.

²Iwo ūakuyowoya utesi ku ūazengezgani ūawo. Na milomo yawo, ūakuyowoya mazgu ghakumyamyatika, ndiposo na gha mitima yiŵiri.

³FUMU yichetamiske mazgu ghose ghakumyamyatika, yirekeske lulimi ūakuyowoya mwakujikuzga.

⁴Ūanthu awo ūakuti, “Tizamkutonda na mazgu ghithu, mlomo tili nawo. Kasi sekuru wakutikanizga ndi njani?”

⁵Sono FUMU yikuti, “Nditi ndizenge, chifukwa ūakavu ūakupokeka vinthu vyawo, ūakavu ūakusinginika. Nditi ndiŵaŵike mu malo agho ūakunwekera mwenemumo ūangafwasa.”

⁶Mazgu gha FUMU ngaweme, ghali nga ndi siliva lakwengeka mu ng'anjo ya dongo, ilo latozgeka kankhonde na kaŵiri.

⁷Mwe FUMU, imwe ndimwe mutisungilire, mutivikirire ku muwiro uwu kwa muyirayira.

⁸Waheni wakujiyendera kulikose, nga ndi umo ukazuzi ukurumbikira mukati mu wantru.

MaSalimo 13

Lurombo Iwakuomba wovwiri

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, kasi mundiruwenge mpaka pauli? Kasi mundiruwenge mpaka muyirayira? Kasi mundibisenge chisko chinu mpaka pauli?

²Kasi ndiwenge mu vyakuwinya mu umoyo wane mpaka pauli? Kasi nkhwenera kuwa na chitima mu mtima wane zuwa lose? Kasi murwani wane wanditondenge mpaka pauli?

³Ghanaghanani ndipo mundizgore, Mwe FUMU, Chiuta wane. Mundingweruske mzire ndigone tulo twa kufwa nato.

⁴Mzire murwani wane wayowoye kuti, “Ndamutonda,” ndipo wakupindikana nane wasekerere chifukwa cha kuwa kwane.

⁵Kweni ine ndagomezga chisungusungu chinu. Mtima wane usekererenge chifukwa mwandiponoska.

⁶Nditi ndiyimbire FUMU, chifukwa yandichitira vinthu viweme.

MaSalimo 14

Uheni wa munthu

(Mas 53)

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Wakupusa wakuti mu mtima wakhe, “Chiuta kulije.” Wantru wa ntheura mbakubendera, wakuchita milimo ya ukazuzi. Palije na yumoza uyo wakuchita uweme.

²FUMU yikulawiska pasi pa wantru kufumira kuchanya, kuti yiwone usange walipo yumoza wa vinjeru, uyo wakumupenja nadi Chiuta.

³Kweni wose wapururuka, wose pamoza wakuchita ubendezi. Palije na yumoza uyo wakuchita uweme. Chara nadi! Palije nanga njumoza.

⁴Kasi walije vinjeru wose awo wakuchita uheni? Iwo wakumirimitizga wantru wane, nga ndi para wakurya chakurya ndipo kuti wakuyisopa FUMU chara.

⁵Sono kwenekura wati wawenge mu wofi ukuru, chifukwa Chiuta wali pamoza na awo mbarunji.

⁶Imwe wānthu wāheni mukuyezga kutimbanizga unozgero wa wākavu, kweni FUMU ndiyo mphanji yawo.

⁷Mbaya mwe, mphanyi kuthaskika kwa wālsraele, kwiza kufuma mu Ziyoni! Para FUMU yikuwezgera mauweme ku wānthu wākhe, Yakhobe wati wasekerere, Israele wati wakondwe.

MaSalimo 15

Ivyo Chiuta wakukhumba

Salimo la Davide.

¹Ndi njani uyo wati wakhare mu hema linu, Mwe FUMU? Ndi njani uyo wati wakhare, mu phiri linu lakupatulika.

²Ndi munthu uyo walije kafukwa mu mendero ghakhe, uyo wakuchita icho nchiweme, mweneuyo wakuyowoya unenesko, kufuma pasi pa mtima wakhe.

³Ndi uyo wakusesa chara, nanga nkhumuchitira uheni munyakhe, nesi kumuyowoyeru lumbiri luheni mubali wakhe.

⁴Ndi uyo wakuyuyura munthu mukazuzi, kweni wakurumba uyo wakopa FUMU, mweneuyo wakusunga phangano lakhe, nangauli lingamuzigha.

⁵Ndi uyo wakukongozga ndarama kwambula kupoka chandulo, nanga nkhupokera chimbundi, kuti wazighe munthu wambula kafukwa. Munthu uyo wakuchita ivi, kuti wati wasunkhunyikenge chara muyirayira.

MaSalimo 16

Lurombo Iwa chigomezgo mwa FUMU

Salimo la Davide la mtundu wa Mikitamu.

¹Mundisungilire, Mwe Chiuta, pakuti mwa imwe ndimo nkhabisamamo.

²Ine nkhuti kwa FUMU, “Imwe ndimwe FUMU yane. Pa dera pa imwe ndilije chinthu chinyakhe chiweme.”

³Kwakuyana na wārunji mu charu, iwo ndiwo mbakuzirwa, wēneawo ine nkhucha nawo kwakuruska.

⁴Awo wākusankha wāchiuta wānyakhe, wākusazgirako visuzgo vyawo. Ine kuti ndiŵenye nawo pa sembe zawo za ndopa chara, nanga nkhuzunura mazina ghawo.

⁵FUMU ndiyo chiharo na nkhombo yane, umoyo wane uli mu mawoko ghu.

⁶Mphaka za malo ghane zandiŵira mu malo ghaweme. Inya nadi, ndapokera chiharo chiweme.

⁷Ine nditi ndirumbe FUMU iyo yikundirongozga, mtima wane ukundirongozga na mu usiku wuwo.

⁸Nyengo zose nkhughanaghana za FUMU. Pakuti yili ku woko lane la maryero, ine kuti ndisunkhunyiskikenge chara.

⁹Ntheura mtima wane ukukondwa, mzimu wane ukusekerera, thupi lane nalo likukhara mu kufwasa.

¹⁰Pakuti imwe mulije kundireka ku malo gha âwakufwa, nanga nkhuzomerezga wakupatulika winu kuruta ku dindi.

¹¹Imwe mukundirongora nthowa ya ku umoyo, Panthazi pinu pali chimwemwe chakuzara, ku woko linu la maryero kuli vyakukondweska nya moyirayira.

MaSalimo 17

Lurombo Iwa munthu wambula kafukwa

Lurombo Iwa Davide.

¹Mwe FUMU, pulikani apo nkhuromba weruzgi winu wakunyoroka, tegherezgani ku kulira kwane. Pulikizgani khutu ku lurombo lwane, kufuma ku mlomo wambula upusikizgi.

²Dumulani ndimwe kuti ine ndilije mrandu, maso ghinu ghawone icho nchiweme.

³Usange mungasanda mtima wane, panji kundichezgera na usiku, ndipo usange mungandiyezga, imwe kuti musangengemo uheni mwa ine chara. Mlomo wane kuti ukuyowoya viheni chara.

⁴Kwakuyana na ivyo âwanthu âwakuchita, ine ndasungilira mazgu ghinu, ndarondezga nthowa za âwa nkhaza chara.

⁵Mendero ghane ghakuskepererana na nthowa zinu, malundi ghane kuti ghateremuka chara.

⁶Mwe Chiuta, nkhuromba kwa imwe, chifukwa mukundizgora. Tegherezgani khutu linu kwa ine, pulikani mazgu ghane.

⁷Rongorani chisungusungu chinu mwakuzizwiska, imwe mukuponoska na woko linu la maryero, awo âwakubisama mwa imwe ku âwarwani âwao.

⁸Mundisungilire nga nkhamboni ka jiso linu. Mundibise mu mufwiri wa mapapindo ghinu,

⁹ku âwaheni awo âwakundiskogha, ku âwarwani âwane âwakofya awo âwakundizingirizga.

¹⁰Mitima yaho yilije chitima, ndipo âwakuyowoya mwakujikuzga.

¹¹Ŵandirondezga, sono ūandizingirizga, maso ghawo ghadodoliska pa ine kuti ūandiwickire pasi.

¹²Wali nga ndi nkaramu iyo yapukwa kutwazura, nga ndi nkaramu yichoko iyo yakhazga waka.

¹³Wukani, Mwe FUMU! Limbanani nawo na kuŵatonda. Mundithaske na lupanga lwinu, kufuma ku ūanthu ūaheni.

¹⁴Mundithaske na woko linu, Mwe FUMU ku ūanthu ūa ntheura, awo umoyo wawo ngwa kutemwa vya pano pasi. Muŵakhutiske na viphyo ivyo muli kuŵasungira. ŵana ūawo ūawē navyo vya kuzara, iwo nawo ūasidirekoso ūana ūawo.

¹⁵Kweni ine mu urunji wane, ndizamkuwona chisko chinu. Para ndamkuwuka, ndizamkukhorwa, pakuwona kaŵiro kinu.

MaSalimo 18

Sumu ya Davide wakati wathereska ūarwani

(2 Sam 22.1-51)

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide, muteweti wa FUMU.

Wakimbira FUMU pa zuŵa ilo yikamuthaskira ku ūarwani ūakhe wose ndiposo na kwa Sauli.

¹Mwe FUMU, ine nkhumutemwani. Imwe ndimwe nkhongono yane.

²FUMU ndiyo jarawe lane, linga lane na muthaski wane. Chiuta wane ndiyo jarawe lane, mwa mweneuyo nkhubisamamo. Ndiyo nguru yane na lusengwe lwa chiponosko chane, ndiyo linga lane lakukhora.

³Ine nkhuchema kwa FUMU, yeneiyo yikwenera kurumbika, ndiyo yikundiponoska ku ūarwani ūane.

⁴Vikondo vya nyifwa vikandizingirizga, mwezga wa pharaniko ukandigundizga.

⁵Vikondo vya ku malo gha ūakufwa vikandikora malundi, misampha ya nyifwa yikandijandizga.

⁶Mu kukweŵeka kwane, nkhachema kwa FUMU, kwa Chiuta wane nkhilira kuti wandowwire. Wali mu nyumba yakhe, wakapulika mazgu ghane, kulira kwane kukapulikikwa kwa iyo.

⁷Penepapo charu chikasunkhunyika na kundindima. Malufura gha mapiri nagho ghakasunkhunyika na kundindima chifukwa FUMU yikakaripa.

⁸Josi likafuma mu mphuno zakhe, moto wakumyangura ukafuma mu mlomo wakhe, makara ghakulilima ghakakhonyoka kwa iyo.

⁹Wakakerula mtambo na kukhilira pasi, mdima ukuru ukâwa kusi ku malundi ghakhe.

¹⁰Wakagara pa mukerubi na kuwuruka, wakenda luŵiro na mphepo.

¹¹Wakazgora mdima kuŵa chidiko chakhe zingirizge, maŵingu gha bii gha vura, kuŵa hema lakhe.

¹²Kuŵala uko kukaŵa panthazi pakhe, matalala na makara gha moto ghakafuma, ghakaporota mu maŵingu ghakhe.

¹³FUMU yikadudumira kuchanya. Chiuta Chikurukuru wakayowoya mazgu ghakhe, mukati mu matalala na makara gha moto.

¹⁴Wakaponya mivwi kuŵambininiska ūwarwani, wakamwetuska ūaleza na kuŵayungwiska.

¹⁵Penepapo pasi pa nyanja pakawoneka, malufura gha charu ghakawonekera, para imwe, Mwe FUMU, mukaŵachenywa mwa ukari, para mukathuta muvuchi wa mu mphuno zinu.

¹⁶FUMU yikanyoroska woko lakhe kuchanya na kundikora, yikandizuwura mu maji ghanandi.

¹⁷Yikandithaska ku ūwarwani ūane ūankhongono, ūeneawo ūakanditinkhangwa, pakuti ūakaŵa ūankhongono chomene kuruska ine.

¹⁸Wakandizira pa nyengo ya visuzgo vyane, kweni FUMU yikawa nchirikizgo yane.

¹⁹Yikanditorera ku malo ghasani, yikandithaska chifukwa yikakondwera mwa ine.

²⁰FUMU yikandipa njombe, pakuti ndine wambula kalema, yikandilipira kwakuyana na milimo yane yiweme.

²¹Ine ndasungilira nthowa za FUMU, ndilije kuchitapo chiheni, pakuzgokako kwa Chiuta wane.

²²Maweruzgo ghakhe ghose ndaghasungilira, nkhatukako ku vilayizgo vyakhe chara

²³Nkhaŵa wambula kafukwa panthazi pakhe, nkhajikora kuti ndireke kwananga.

²⁴Ntheura FUMU yandipa njombe, kwakuyana na urunji wane, nga ndi umo yikuwonera kuti ndili wambula kalema.

²⁵Awo mbakugomezgeka kwa imwe, namwe mukujirongora kuŵa wakugomezgeka, Awo mbambula kalema, namwe mukujirongora kuŵa ūambula kalema.

²⁶Kwa awo mbatuŵa mu mtima, mukujirongora kuŵa ūaweme mu mtima, kweni kwa awo mbakubendera mu mtima, imwe mukujirongora kuŵa ūakunyanyara nawo.

²⁷Imwe mukuthaska awo ūakujiyuyura, kweni mukuŵakhizgira pasi awo ūakujikuzga.

²⁸Nadi FUMU, imwe ndimwe mukukozga nyali yane, FUMU Chiuta wane, ndimwe mukuŵala para ndili mu mdima.

²⁹Na wovwiri winu, ndingathereska mpingo wa ūasilikari. Na wovwiri wa Chiuta wane, ndingamanya kuŵenuka linga.

³⁰Chiuta withu uyu, nthowa zakhe nzakufikapo. Mazgu gha FUMU ngakuneneska. Iyo ndiyo nguru yakuvikirira wose awo ūakubisama mwa iyo.

³¹Pakuti Chiuta munyakhe palije, kweni imwe FUMU pera. Jarawe linyakhe lakubisamamo palije, kweni imwe Chiuta withu pera.

³²Chiuta ndiyo wakundipa nkhongono, ndiyo wakuwuskamo urwani mu nthowa zane.

³³Wakukhozga malundi ghane nga nga nyiska, wakundisungilira makora mu malo ghakukwera.

³⁴Wakusambizga mawoko ghane karweru ka nkhondo, mwakuti ghakumanya kugôwa uta wa mkuŵa.

³⁵Mwe FUMU, mukundipa nguru ya chiponosko, woko linu la maryero likundikolerera, wovwiri winu wandikwezga.

³⁶Mukukuzga nthowa zane zakwendamo, malundi ghane kuti ghakuteremuka chara.

³⁷Nkhaŵachimbilira ūarwani ūane na kuŵasanga, kuti nkhawerera chara mpaka nkhaŵamara petu.

³⁸Nkhaŵatimba na kuŵawiskira pasi, mwakuti ūakatondeka na kuwuka wuwo, nkhaŵakandirizgira pasi na malundi ghane.

³⁹Imwe mukandipa nkhongono zakurwera nkhondo, ūarwani ūane mukâwathereskera pasi pa malundi ghane.

⁴⁰Ndimwe mukandichimbizgira ūarwani ūane, awo ūakanditinkha nkhaŵamara petu.

⁴¹Ūakalirira wovwiri, kweni pakaŵavye wakuŵaponoska, ūakalirira kwa FUMU, kweni yikâwazgora chara.

⁴²Nkhaŵathibura nga ndi fuvu lakuwuruka na mphepo, nkhaŵataya nga ndi mathipa gha mu msewu.

⁴³Mukundithaska ku wānthu awo wākulimbana nane, mukandizgora kuti ndiwuse mafuko, wānthu awo nkhaŵamanya chara wākanditeŵetera.

⁴⁴Wakati wāpulika vya ine, wākandipulikira, wānthu kufuma ku vyaru vinyakhe wākiza kandilambira.

⁴⁵Iwo wākathiska lusoko, wākiza wākumbwambwantha, kufumira ku malinga ghawo.

⁴⁶FUMU nja moyo, ndiyo Jarawe lane lakutumbikika, wathuwuslike Chiuta, Muponoski wane.

⁴⁷Chiuta ndiyo wakandovwira kuwezgera nduzga, wakuthereska mafuko kuti wāwē pasi pane.

⁴⁸Iyo ndiyo wakandithaska ku wārwani wāne. Inya mukandikwezga kuŵa pachanya pa wārwani wāne, mukandithaska ku wānthu wākuchita vivulupi.

⁴⁹Pa chifukwa ichi ndimuchindikani imwe, Mwe FUMU, mukati mu wāmitundu, nadi, ndiyimbe sumu zakuchindika zina linu.

⁵⁰Chiuta ndiyo wakumupa karonga kuvivya kukuru, wakurongora chisungusungu ku wakuphakazgika wakhe, kwa Davide na ku mphapu yakhe kwa muyirayira.

MaSalimo 19

Uchindami wa Chiuta mu vilengiwa vyakhe

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Mtambo ukuphara uchindami wa Chiuta, mlengalenga ukuthuwuska nchito za mawoko ghakhe.

²Zuŵa lirilose likuyowoya ichi ku zuŵa linyakhe, usiku uliwose ukuphara ichi ku usiku unyakhe.

³Kulije kuyowoya, palije mazgu ghali ghose, mazgu ghawo kuti ghakupulikikwa chara.

⁴Ndipouli lizgu lawo likusorota mu charu cha pasi, mazgu ghawo ghakuya kafika ku mpherererekezgo za charu. Kuchanya ndiko wali kujintha hema la dazi.

⁵Dazi likufuma nga ndi mwene-nthengwa, uyo wakufuma mu nyumba yakhe, wakusekerera nga ndi chinkhara, kufiska nthowa yakhe.

⁶Likufuma ku mpherererekezgo yimoza ya mtambo, likuzingirira mpaka ku mpherererekezgo yinyakhe. Kulije kanthu kangabisama ku chithukivu chakhe.

Dango la FUMU

⁷Dango la FUMU ndakufikapo, likuwezgeramo umoyo uphya mu munthu. Chipanikizgo cha FUMU nchakugomezgeka, chikumuzgora munthu waka kuŵa wa vinjeru.

⁸Vilayizgo vya FUMU ndi vyakunyoroka, vikusanguruska mtima. Languro la FUMU ndiweme, likungweruska maso.

⁹Kopa FUMU nkhuweme, kukukhalirira kwa muyirayira. Weruzgi wa FUMU ngwa kugomezgeka ngwa urunji nyengo zose.

¹⁰Ngakukhumbikwa kuruska golide, nadi, kuruska golide linandi lakwengeka makora. Ngakunowa kuruskaso uchi, nadi kuruska uchi uwo ukunthonya kufuma ku visa.

¹¹Ndiposo muteŵeti winu wakuchenjezgeka nagho, mukughasunga muli njombe yikuru.

¹²Kasi ndi njani uyo wangamanya kwananga kwakhe? Mundiphotore ku kwananga kwane kwakubisika.

¹³Mukanizgeso muteŵeti winu kunangira dala, kwananga kureke kuŵa na nkhongono mwa ine. Apo ndipo ndiŵenge wambula kafukwa, wakunyoroka mu kupuvya kukuru.

¹⁴Mazgu ghane na maghanogħano ghane, ghapokelereke panthazi pinu, Mwe FUMU, jarawe lane na muwomboli wane.

MaSalimo 20

Lurombo kuti ḫarwani ḫathereskeke

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹FUMU yikuzgore pa zuŵa la visuzgo, zina la Chiuta wa Yakhobe likuvikirire.

²Wakutumizgire wovwiri, kufuma mu malo ghakhe ghakupatulika, wakufighilire kufumira mu Ziyoni.

³Wakumbuke vyakuperekva vyako vyose, ndipo wapokerere na kukondwa sembe zako zakocha.

⁴Wakupe ivyo mtima wako ukukhumba, wakovwire kufiska vyose ivyo wanozgera.

⁵Tichemerezge na chimwemwe, chifukwa cha kutonda kwinu. Tikwezge ndembera zithu, pakurumba zina la Chiuta withu. FUMU yikupe vyose ivyo iwe waromba.

⁶Sono nkhumanya kuti FUMU yovwirenge, wakuphakazgika wakhe, yiti yimuzgore kufuma ku malo ghakhe ghakupatulika kuchanya, na nkhongono zakutonda za woko lakhe la maryero.

⁷Wanji wakugomezga magareta, wanyakhe mahachi, kweni ise nkhugomezga zina la FUMU, Chiuta withu.

⁸Iwo wati wazinduke na kuwa pasi, kweni ise titi tiwuke na kwimilira nganganga.

⁹Mwe FUMU, mumovwire karonga kuti watonde. Mutizgore para tikumurombani.

MaSalimo 21

Kurumba chifukwa cha kutonda

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, mu nkhongono zinu, ndimo karonga wakusekerera. Wakukondwa chomene, chifukwa mwamovwira kuti watonde.

²Mwamupa icho mtima wakhe ukakhumbanga, mulije kumukanira ivyo iyo wakaromba.

³Pakuti mukwiza kwa iyo, na vitumbiko viweme chomene, mukumuwwarika mphumphu ya golide lakwengeka makora, pa mutu pakhe.

⁴Iyo wakamurombani umoyo, imwe mukamupa, umoyo wa mazuŵa ghanandi kwa muyirayira,

⁵Na wowiri winu uchindami wakhe ngukuru. Mwamupa nchindi na ufumunkhuru.

⁶Nadi, mwamupa vitumbiko vikuru kwa muyirayira, mwamukondweska na chimwemwe cha uŵapo winu.

⁷Pakuti karonga wakugomezga FUMU, iyo kuti wasunkhunyiskikenge chara, chifukwa cha chisungusungu cha Chiuta Chikurukuru.

⁸Nkhongono yinu yiti yifike ku warwani wakhe wose, woko linu la maryero lifike, ku wose awo wakumutinkha.

⁹Para imwe mwamkwiza, mwizamkuŵawika mu ng'anjo ya moto. Mu ukari wakhe, FUMU yizamkuŵamara petu, ndipo moto wizamkuŵamyangura.

¹⁰Imwe muti mumare ūa mphapu yawo pa charu cha pasi, ndiposo na ūana ūawo mukati mu ūanthu.

¹¹Usange wakunozgera kumuchitira uheni, panji kupangana kwimikana nayo, iwo wati watondekenge.

¹²Iyo wati waŵambininiske, pakudininika mivwi pa visko vyawo.

¹³Mwe FUMU, mutumphuslike chifukwa cha nkhongono zinu. Ise timbenge na kurumba mazaza ghinu.

MaSalimo 22

Nkhuto ya usokwano na sumu ya marumbo

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kurondezga kimbiro ka sumu yakuti, "Nyiska ya ku Matandakucha". Salimo la Davide.

¹Chiuta wane, Chiuta wane, kasi mwandisidirachi? Mwawîrachi kutali kundovwira ine, na ku mazgu gha kutampha kwane?

²Mwe Chiuta wane, nkhulira na muhanya, kweni imwe mukundizgora chara. Nkhulira na usiku, kweni kuti nkupumula chara.

³Ndipouli imwe ndimwe âwatuâwa, mukukhara pa chizumbe chinu, ndipo âwalsraele âwakumupani marumbo.

⁴Wasekuru âwithu wakagomezga mwa imwe. Iwo âwakagomezga, ndipo imwe mukaâwathaska.

⁵Wakalira kwa imwe, ndipo imwe mukaâwathaska. âWakagomezga mwa imwe, ndipo kuti âwakongoweseka chara.

⁶Kweni ine ndine mphorozi waka, munthu chara, wakuhoyeka na wakuyuyurika na âwanthu.

⁷Wose awo âwakundiwona âwakundiseka, âwakundisepetulira milomo na kupukunya mitu yaho.

⁸Iwo âwakuti, "Wakagomezganga FUMU kuti yimuthaske. Rekani yimuthaske pakuti yikucha nayo."

⁹Ndipouli imwe ndimwe mukandifumya, mu nthumbo ya amama. Mukandisungilira makora, apo nkhaâwa ndichali konkha.

¹⁰Ine nkhaperekeka kwa imwe, kufuma apo nkhababikira. Imwe mwaâwa Chiuta wane, kufuma apo amama âwakandibabira.

¹¹Mureke kukhara kutali na ine, pakuti suzgo yili pafupi kundiwira, ndipo wakundovwira palije.

¹²Warwani âwanandi nga ndi nkhamako, âwandizingirizga ine, mbankhongono nga ndi nkhamako, za ku Bashani.

¹³Wandiyasamulira milomo yaho, nga ndi nkharamu yakutwazura na yakubangura.

¹⁴Nkhongono zane zikupungulirika nga ndi maji, viwangwa vyane vyose vyasoghoyeka. Mtima wane uli nga ndi phula, wasonganoka mu chifuâwa chane.

¹⁵Chigoromiro chane chomira nga ndi dengere, lulimi lwane lwademerera ku chavu chane, imwe mwandigoneka pa fuvu la nyifwa.

¹⁶Inya, wankhaza, nga ndi nchewe, wandizingirizga, chiwuru cha wakuchita uheni chandizingirizga. Nga ndi nkharamu wadorora mawoko ghane na malundi ghane.

¹⁷Viwangwa vyane vyose vikupendeka, warwani wakundidodoliska na kundihoya.

¹⁸Wakugawana vyakuvwara vyane, na kuchita mphenduzgo na malaya ghane.

¹⁹Kweni imwe, Mwe FUMU, mungaŵanga kutali na ine chara, imwe ndimwe nkhongono zane, mwize luŵiro kuti mundovwire.

²⁰Muthaske umoyo wane ku lupanga, mundithaske ku nkhongono za nchewe.

²¹Mundiponoske ku mlomo wa nkharamu, muponoske umoyo wane, wakusuzgika ku masengwe gha zinjati.

²²Nditi ndithuwuske zina linu ku wabali wane, nditi ndimurumbani mukati mu mpingo wa wantru.

²³Imwe mukopa FUMU, muyirumbe! Mose mwa wa mphapu ya Yakhobe muyichindike! Mose mwa mphapu ya Israele, mopenge iyo!

²⁴Chifukwa yilije kuyuyura panji kuseruskika, na visuzgo vyva munthu wakusuzgika. Yilije kubisa chisko chakhe kwa iyo, kweni yikumupulika para wakulira kwa iyo.

²⁵Imwe mukundikhuŵirizga, kuti ndimurumbanine mu mpingo ukuru. Nditi ndifiske mapangano ghane, panthazi pa awo wakumopani imwe.

²⁶Wakusuzgika wati warye na kukhuta, awo wakupenza FUMU wati wayirumbe, mitima yinu yiŵe ya umoyo kwa muyirayira.

²⁷Wantru wa ku mpherererekezgo zose za charu, wati wakumbuke na kuzgokera kwa FUMU. Mbumba za mafuko ghose, zisope panthazi pinu.

²⁸Pakuti mazaza gha ufumu nga FUMU, ndipo iyo ndiyo yikuwusa wantru wa mafuko ghose.

²⁹Inya, wantru wose wakujikuzga wati wayilambire, wati wasindame panthazi pakhe. Wati wayisindamire wose awo wakunjira mu dindi, ndiposo na wose awo walije kumanya kuwuma pa iwo wekha.

³⁰Wa mphapu yakhe wati wamuteŵetere, wa muwiro uwo ukwiza wizamkuphara vyva Fumu.

³¹Wati wapharazge za uthaski wakhe, ku wantru awo wachali wandalababike, pakuyowoya kuti, FUMU ndiyo yithaska wantru wakhe.

MaSalimo 23

FUMU, ndiyo muliska muweme

Salimo la Davide.

¹ FUMU ndiyo muliska wane, kuti ndisowenge kanthu chara.

² Yikundigoneka mu maluhari gha utheka wakubiriwira. Yikundirongozgera ku viziwa, via maji ghaweme na ghakudama.

³ Yikuwezgeramo umoyo wane. Yikundirongozga mu nthowa za urunji, chifukwa cha zina lakhe.

⁴ Nanga ndende mu chinkhwawu cha mdima wa nyifwa, kuti nkhopa uheni chara. Chifukwa imwe muli pamoza nane, nthonga yinu na ndodo yinu ya uliska vikundivikirira.

⁵ Mukundinozgera chiphihiro, pa maso pa warwani wane. Mukuphakazga mutu wane na mafuta, nkhombo yane yikufuruka.

⁶ Nadi uweme na lusungu viwenge na ine mazuwa ghose gha umoyo wane. Ndamkukhara mu nyumba yinu FUMU, kwa muyirayira.

MaSalimo 24

Karonga Mukuru

Salimo la Davide.

¹ Charu cha pasi na vyose ivyo vilimo ndi via FUMU, charu na awo wakukhara mwenemumo ndi vyakhe.

² Chifukwa iyo ndiyo wakachikhazika pa zinyanja, na kuchikhozga pa mironga yikuru.

³ Kasi ndi njani uyo wangakwera Phiri la FUMU? Kasi ndi njani uyo wangima mu malo ghakhe ghakupatulika?

⁴ Ndi mweneuyo wali na mawoko ghakuphotoka, na mtima wakutowa. Ndi mweneuyo wakureka kukhumbira via waka, nanga nkhurapa mwakupusika.

⁵ Wa ntheura wati wapokere vitumbiko kufuma kwa FUMU, na urunji wa Chiuta, Muponoski wakhe.

⁶ Wa ntheura ndiwo wakupenza nadi FUMU, ndiwo wakwiza kwiza kopenja imwe, mwe Chiuta wa Yakhobe.

⁷ Jurani vipata via msumba, julani vijaro via mwaka, mwakuti Karonga wa uchindami wanjire.

⁸ Kasi karonga wa uchindami ndi njani? Ndi FUMU ya nkhongono na ya mazaza, FUMU ndiyo chinkhara mu nkhondo.

⁹ Jurani vipata via msumba. Jurani vijaro via mwaka, mwakuti karonga wa uchindami wanjire.

¹⁰Kasi ndi njani Karonga uyu wa uchindami? Ndi FUMU Mwenenkhongono zose, ndi Karonga wa uchindami.

MaSalimo 25

Kuromba urongozgi na chivikiriro

Salimo la Davide.

¹Kwa imwe, Mwe FUMU, ndiko nkhwinuskira mzimu wane.

²Mwa imwe, mwe Chiuta wane, ndiko ine nkugomezga, mungazomeranga chara kuti ndilengeskeke, warwani wane wareke kundigiyira.

³Inya, wareke kulengeskeka awo wakugomezga mwa imwe, kweni walengeskeke awo wakuchita uryarya.

⁴Mwe FUMU, mundirongore nthowa zinu, mundisambizge kwenda mu nthowa zinu.

⁵Mundirongozge mu unenesko winu na kundisambizga, pakuti imwe ndimwe Chiuta, Muponoski wane, ine nkugomezga imwe nyengo zose.

⁶Mwe FUMU, kumbukani lusungu lwinu, kumbukani chisungusungu chinu, pakuti vyeneivi ndivyo mukavirongora kufuma papo kale.

⁷Mureke kukumbuka zakwananga, nanga ghangaŵa majuvyo gha ku uwukirano wane. Kweni mundikumbuke, Mwe FUMU, kwakuyana na chisungusungu chinu, ndiposo na uweme winu.

⁸FUMU njiweme na yakunyoroka, ndicho chifukwa yikusambizga wakwananga, nthowa zakhe.

⁹Yikuŵarongozga wakuzika mu icho nchakunyoroka, na kuŵasambizga nthowa zakhe.

¹⁰Nthowa zose za FUMU, ndi za chisungusungu na za magomezgeko, kwa awo wakusunga phangano lakhe, na vilayizgo vyakhe.

¹¹Chifukwa cha kuzirwa kwa zina linu, Mwe FUMU, mundigowokere uheni wane, pakuti ngukuru nadi.

¹²Kasi ndi njani uyo wakopa FUMU? Wa ntheura ndiyo FUMU yiti yimusambizge nthowa, yeneiyo wakwenera kwendamo.

¹³Munthu uyu wati wakharenge makora, wana wakhe wati wahare charu.

¹⁴FUMU yikuchita ubwezi na awo wakopa iyo, ndipo yikuŵamanyiska phangano lakhe.

¹⁵Maso ghane ghakulaŵiska kwa FUMU nyengo yose, ndiyo yiti yisutule malundi ghane mu ukonde.

¹⁶Mundilawiske ine na kundilengera lusungu, chifukwa ndili ndekha ndiposo nkhusuzgika.

¹⁷Wuskanimo kukwenyerera kwa mu mtima wane, mundifumyemo mu visuzgo vyane.

¹⁸Wonani umo nkhukomwera na visuzgo vyane, mundigowokere zakwananga zane.

¹⁹Wonani umo warwani wane waliri wanandi, umo wakunditinkhira ine na nkhaza.

²⁰Ndivikirirani ndipo muthaske umoyo wane, mungazomerezga kuti ndilengeskeke, pakuti nkhubisama mwa imwe.

²¹Uweme na urunji vindisungilire, chifukwa nkugomezga mwa imwe.

²²Mwe Chiuta, wawombolani walsraele, kufuma visuzgo vyawo vyose.

MaSalimo 26

Lurombo Iwa munthu murunji

Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, rongorani kuti ine ndilije kafukwa, pakuti nkhwenda mwakunyoroka. Nkhugomezga imwe FUMU kwambula kukayika.

²Ndisandani, Mwe FUMU ndipo mundiyezge. Pimani mtima wane na maghanoghano ghane.

³Pakuti chisungusungu chinu chikundidangirira, ndipo nkhwenda mu kugomezgeka kwa imwe.

⁴Ine nkhukhara pamoza na watesi chara, nanga nkhurongozgana na wapusikizgi.

⁵Nkhutinkha wantru awo wakuchita uheni, kuti ndikharenge pamoza na wakwananga chara.

⁶Nkhugeza mu mawoko, kurongora kuti ndili wambula kafukwa, nkhutewetera jochero linu, Mwe FUMU.

⁷Nkhwimba chomene sumu yakuwonga, ndipo nkhupharazga milimo yinu yakuzizwiska.

⁸Mwe FUMU, nkhutemwa nyumba iyo mukukharamo, malo agho mukukhara uchindami winu.

⁹Mureke kundimalira lumoza na wakwananga, nanga mbumoyo wane pamoza na wakukoma wanyawo.

¹⁰Wanthu awo mawoko ghawo ghakuchita uheni, awo mawoko ghawo gha maryero, muli kuzura vimbundi.

¹¹Kweni ine nkhwenda mu umoyo uweme, mundiwombole na kundilengera lusungu.

¹²Ine ndayimilira pa malo ghakuti skee, mu maungano ghakuru, nditi ndimurumbe FUMU.

MaSalimo 27

Lurombo Iwa kurumba FUMU

Salimo la Davide.

¹FUMU ndiyo ungweru na chiponosko chane, kasi ndopenge njani? FUMU ndiyo linga la umoyo wane, ndi njani uyo ndiŵenge nayo na wofi?

²Para wâheni wâkuserenderera kundiukira, mwakuti wândikome ine, para wârwani na wâvimphindikwa wâne wâkwimikana nane, iwo ndiwo wâti wâkhuwâre na kuwa.

³Nanga ndi mpingo wa nkhondo undizingirizge, mtima wane kuti wopenge chara. Nanga nkhondo yiŵeko kulimbana nane, ine nditi ndiŵenge wakugomezga ndipera.

⁴Chinthu chimoza pera nkuromba kwa FUMU, cheneichi ndicho nditi ndipenjenge, chakuti ndikharenge mu Nyumba ya FUMU, mazuŵa ghose gha umoyo wane. Nditi ndidâwirenge uweme wa FUMU, na kupenja iyo mu nyumba yakhe.

⁵Pakuti mu mazuŵa gha visuzgo, iyo wati wandisunge mu nyumba yakhe. Yizamkundibisa mu mufwiri wa hema lakhe, na kundiŵika pa jarawe pachanya.

⁶Ndipo mutu wane uti ukwezgekenge pachanya pa wârwani wâne awo wândizingirizga kwete. Ndizamkupereka sembe mu Chihema chakhe, uku nkhuchemerezga mwakukondwa, nditi ndimbe sumu za kurumba FUMU.

⁷Mundipulike, Mwe FUMU para ine nkhuchemerezga kwa imwe, mundilengere lusungu na kundizgora.

⁸Imwe mukuyowoya kuti, "Mundipenjenge ine." Mtima wane ukuti kwa imwe, "Mwe FUMU ndimwe ndipenjenge."

⁹Mureke kubisa chisko chinu kwa ine chara. Mureke kuchimbizga muteŵeti winu mu ukari, imwe ndimwe mwandovviranga. Mureke kunditaya, nesi kundisida, Mwe Chiuta, Muponoski wane.

¹⁰Nanga wâdada na amama wândiside, imwe FUMU mundipokererenge.

¹¹Mwe FUMU, ndisambizgani nthowa zinu, mundirongozge mu nthowa yiweme, chifukwa ndili na ḫarwani.

¹²Mureke kundiperekā mu mawoko gha ḫarwani ḫane, pakuti ḫakaboni ḫā utesi ḫandiwukira, ndipo ḫakuyowoya vinthu vyā nkhaza pera.

¹³Nkhugomezga kuti nditi ndiwone uweme wa FUMU, mu charu cha ḫamoyo.

¹⁴Gomezga mwa FUMU, uŵe na chikanga na wakukhwima mu mtima, nadi, gomezga mwa FUMU.

MaSalimo 28

Lurombo Iwakuomba wovwiri

Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, ine nkhuchemerezga kwa imwe. Imwe Jarawe lane, mungandikhalaranga chete chara. Usange mukukhara waka chete, ndikozganenge waka na awo ḫakukhilira ku dindi.

²Pulikani mazgu gha kuŵeya kwane, para nkhulira kwa imwe kuti mundovwire, apo nkhumusopani pakukwezga mawoko ghane, ku malo ghinu ghakupatulika nkhanira.

³Mureke kunditayira kumoza na ḫaheni, ndiposo na awo ḫakuchita mauheni. Iwo ḫakuyowoya vyā mutende ku ḫabali ḫawo, kweni mu mitima yawo mwazura tinkho.

⁴Muŵawezgere ḫā ntheura kwakuyana na milimo yawo, muŵalange kwakuyana na uheni wa milimo yawo. Muŵawezgere kwakuyana na milimo ya mawoko ghawo, muŵape njombe iyo njakwenerera.

⁵Pakuti ḫakulorako na milimo ya FUMU chara, nesi ivyo iyo yili kulenga. FUMU yiti yiŵabwangandulire pasi, kwambula kuŵazengaso.

⁶Yirumbike FUMU, pakuti yapulika mazgu gha kuŵeya kwane.

⁷FUMU ndiyo nkhongono yane, na chiskango chane chakundivikirira. Mtima wane ukugomezga iyo. Ine ndovwirika, ntheura mtima wane ukusekerera, ndipo nkhuwonga iyo pakwimba sumu yane.

⁸FUMU ndiyo nkhongono ya ḫanthu ḫakhe, ndiyo linga la chiponosko cha wakuphakazgika wakhe.

⁹Thaskani ḫanthu ḫinu, ndipo muŵatumbike awo mukawasora, muŵe mliska wawo na kuŵasungilira kwa muyirayira.

MaSalimo 29

Mazgu gha FUMU mu chimphupuru

Salimo la Davide.

¹Rumbani FUMU, imwe mukukhara kuchanya, rumbani uchindami na nkhongono zakhe.

²Rumbani uchindami wa FUMU, uwo ukwenerera zina lakhe, yilambirani FUMU mu utozi wa utuŵa wakhe.

³Lizgu la FUMU likupulikikwa pachanya pa maji, Chiuta wa uchindami wakududumira, lizgu la FUMU lapulikikwa pa nyanja yikuru.

⁴Lizgu la FUMU nda nkhongono, lizgu la FUMU ndakuzura na ufumunkhuru.

⁵Lizgu la FUMU likuŵarura makuni gha milanje, FUMU yikuŵarura milanje ya ku Lebanoni.

⁶Yikuzgora nkhorongo ya Lebanoni, kudukaduka nga ndi mwana wa ng'ombe, Phiri la Siriyoni kudukaduka nga ndi mwana wa njati.

⁷Lizgu la FUMU likuzgora madimi gha moto kumwetuka.

⁸Lizgu la FUMU likusunkhunya mapopa, nadi, FUMU yikusunkhunya mapopa gha Kadeshi.

⁹Lizgu la FUMU likusunkhunyiska makuni gha misoro, likuyoyoska mahamba gha makuni mu thengere. Wose ŵa mu nyumba yakhe ŵakuchemerezga ŵakuti, "Uchindami uwo!"

¹⁰FUMU yikukhara pa chizumbe pachanya pa chigumura, nadi, FUMU yikuwusa nga ndi karonga kwa muyirayira.

¹¹FUMU yikupereka nkhongono ku ŵanthu ŵakhe, FUMU yikutumbika ŵanthu ŵakhe pakuŵapa mutende!

MaSalimo 30

Lurombo Iwa kuwonga

Sumu yakuwonga pakupatuliska Nyumba ya Chiuta. Salimo la Davide.

¹Ine nditi ndimuchindikani imwe, Mwe FUMU, chifukwa mwandiponoska, mundazomerezge kuti ŵarwani ŵane ŵasekerere.

²Mwe FUMU, Chiuta wane, nkhalarira kwa imwe kuti mundovwire, ndipo imwe mukandichizga.

³Mwe FUMU, mwandifumya ku malo gha ŵakufwa, mwawezgeraso umoyo wane kuti ndireke kuruta ku dindi.

⁴Yimbani sumu zakurumba FUMU, imwe mwa ŵanthu ŵakhe ŵakupatulika, wongani zina lakhe lituŵa.

⁵Pakuti ukari wakhe ngwa kanyengo kachoko waka, kweni kutemwa kwakhe nkhwa muyirayira swii. Kulira masozi kungachezera usiku, kweni chimwemwe chikwiza na mulenje.

⁶Apo ine vinthu vikandiŵira makora, nkhati, “Ine kuti nditi ndisukuniskikenge chara.”

⁷Mwe FUMU, mwandikhazika nga ndi phiri lakukhora, chifukwa cha kutemwa kwinu. Kweni apo mukabisa chisko chinu, ine nhatenthema.

⁸Nkhalirira kwa imwe, Mwe FUMU, ndipo nkhaŵeyerera kwa imwe nkhati,

⁹“Kasi mu nyifwa yane muli chandulo uli, usange nkhukhilira ku dindi? Kasi para ndazgoka fuvu, ndingamanya kumuchindikani? Kasi fuvu lingapharazga kuti ndimwe ūamagomezgeko?”

¹⁰Pulikani, Mwe FUMU, na kundilengera lusungu, Mwe FUMU, muŵe movwiri wane.

¹¹Mwazgora kutengera kwane kuŵa kuvina, mwandivura vyakuvwara vyane vya chitima, mwandivwarika na chimwemwe.

¹²Ntheura ndikharenge waka chete chara, kweni ndimuchindikaninge na mtima wose. Mwe FUMU, Chiuta wane, ndizamkumuwongani kwa muyirayira.

MaSalimo 31

Lurombo Iwa kugomezga Chiuta

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, mwa imwe, ndimo nkutamira muyirayira. Mungazomerezga chara kuti ine ndilengeskeke. Mu urunji winu mundithaske.

²Tegherezgani khutu linu kwa ine, yendeskani kwiza kandithaska. Muŵe jarawe lane lakubisamamo, linga lakukhora la kundiponoska ine.

³Nadi, imwe ndimwe jarawe lane na linga lane, Mundirongozge na kandidangirira, chifukwa cha zina linu.

⁴Mundiwonjore mu ukonde uwo ūandithyera, pakuti imwe ndimwe linga lane.

⁵Nkhupereka mzimu wane mu mawoko ghu, ndiwombolani, Mwe FUMU, Chiuta wakugomezgeka.

⁶Imwe mukutinkha awo ūakusopa vikozgo vya waka, kweni ine nkugomezga imwe FUMU.

⁷Ine nditi ndikondwe na kusekerera, chifukwa cha chisungusungu chinu. Pakuti imwe mwawona visuzgo vyane, ndipo mwapanikizga maunonono ghane.

⁸Imwe kuti muli kundipereka ku ḫarwani ḫane chara, kweni mwandiŵika pa malo ghasani.

⁹Mundilengere lusungu, Mwe FUMU, chifukwa ndili mu suzgo, Maso ghane ghakulolotera waka chifukwa cha chitima mzimu pamoza na thupi lane vyaropwa.

¹⁰Pakuti umoyo wane ukumara na chitima, virimika vyane na kutampha. Nkhongono zane zikuropwa chifukwa cha kwananga, ndipo viwangwa vyane navyo vyasoghojeka.

¹¹Ḫarwani ḫane wose ḫakundihoya, ḫazengezgani ḫane nawo nkhuŵaseruska. Ḫabwezi ḫane nawo ḫakuti ndili wakofya, awo ḫakundiwona mu msewu ḫakundichimbira.

¹²Ŵanthu ḫandiruwa nga ndi munthu wakufwa, ndili nga ndi chiyawiro chakusweka.

¹³Nadi, nkhupulika ḫanandi ḫakutokotoskerana, ndipo vinthu vyakofya vyandizingirizga kosekose. Iwo ḫakupangana kuti ḫimikane nane, ndipo ḫakunozgera kuti ḫandikome.

¹⁴Kweni ine nkhugomezga imwe, Mwe FUMU, Ine nkhuti, “Imwe ndimwe Chiuta wane.”

¹⁵Mazuŵa ghane ghali mu mawoko ghinu, ndithaskani ku ḫarwani ḫane, na ku awo ḫakundizikizga.

¹⁶Zomerezgani kuti chisko chiware pa muteŵeti winu, mundithaske mu chisungusungu chinu.

¹⁷Mwe FUMU, mungazomeranga chara kuti ndikhozgeke soni, pakuti nkhuromba kwa imwe. Kweni ḫaheni ndiwo ḫakhozgeke soni, rekani iwo ḫarute chete ku malo gha ḫakufwa.

¹⁸Muŵachetamiske ḫanthu ḫatesi, pakuti ḫakuyowoya mwakwerura ḫarunji, mwakujikuzga na mwakuyuyura.

¹⁹Nawo mbukuru wa uweme winu, uwo mwasungira awo ḫakumopani, ndipo mwaŵachitira awo ḫakubisama mwa imwe, panthazi pa ḫanthu.

²⁰Mukuŵabisa pa malo apo pali imwe, kuti muŵavikire ku chiŵembu cha ḫanthu ḫaheni. Mukuŵasunga makora kusi ku hema linu, kuti ḫareke kutukika na ḫarwani ḫawo.

²¹Yirumbike FUMU, pakuti mwakuzizwiska, yarongora chisungusungu chakhe kwa ine, pa nyengo iyo nkhazingirizgikira mu msumba na ḫarwani.

²²Mu kuchiruskika kwane, nkhayowoya kuti, "Ndachimbizgikira kutali kufuma pa maso pinu." Kweni imwe mukapulika kuŵeya kwane, para nkharomba wovwiri winu.

²³Temwani FUMU, mose mwa ūakupatulika ūakhe. FUMU yikusungilira awo mbakugomezgeka, kweni yikuŵalanga chomene awo mbakujikuzga.

²⁴Muŵe ūankhongono ndipo mukhwime mtima, mose imwe mukugomezga mwa FUMU.

MaSalimo 32

Kuzomera kwananga na chigowokero

Salimo la Davide. Sumu.

¹Ngwakutumbikika munthu, uyo maubendezi ghakhe ghagowokereka, uyo zakwananga zakhe zawundika.

²Ngwakutumbikika munthu uyo FUMU yikumukonthora kwananga kwakhe chara, uyo mu mtima wakhe mulije utesi.

³Para nkhareka kuzomera kwananga kwane, thupi lane likaghanda, chifukwa cha kutampha zuŵa lose.

⁴Muhanya na usiku, woko linu likandinyekezga. Nkhongono zane zikamara, nga ndi chinyezi mu chithukivu cha chihanya.

⁵Nkhazomera kwananga kwane kwa imwe, kuti nkhabisa ubendezi wane chara. Nkhati, "Nditi ndizomere majuvyo ghane kwa FUMU." Penepapo mukandigowokera uheni wa kwananga kwane.

⁶Ntheura yose uyo ndi murunji warombe kwa imwe, pa nyengo ya visuzgo iyo imwe mungasangika. Nadi, para maji ghasapalira, vyose kuti vimufikenge chara.

⁷Imwe ndimwe chakubisamamo chane, ndimwe mukundivikikira mu nyengo ya masuzgo. Ndicho chifukwa nkhuyimba sumu, za kurumba kuthaska kwinu.

⁸Nditi ndikunjirikizge na kukusambizga, nthowa iyo ukwenera kwendamo, nditi ndikurongozgenge na kukusungilira.

⁹Ungawânga nga ndi hachi, panji nga ndi mbunda chara, ivyo nvyambula mahara. Vyeneivi vikurongozgeka na tuvisulo na vinkhowa, mwakuti vireke kupatuka na kuchimbira.

¹⁰Ŵaheni ūakuŵa na maurwirwi ghanandi, Kweni chisungusungu cha FUMU, chikuŵa pa munthu uyo wakugomezga FUMU.

¹¹Imwe mwa ūarunji, kondwani mwa FUMU na kusekerera. Mose imwe muli ūarunji mu mtima, pomani na chimwemwe.

MaSalimo 33

Sumu ya marumbo

- ¹Sekererani mwa FUMU, imwe mwa wānthu wārunji, nchakwenerera nadi kuti wārunji wāyirumbenge.
- ²Rumbani FUMU pakulizga bango, mukōwerane pa kwimba sumu, na chiding'indi cha malusinga khumi.
- ³Muyiyimbire sumu yipha, lizgani malusinga na lwana, na kupoma na chimwemwe.
- ⁴Pakuti mazgu gha FUMU ngakunyoroka, ndipo milimo yakhe yose yikuchitika mwakugomezgeka.
- ⁵Yikutemwa urunji na weruzgi wakunyoroka, charu ndi chakuzura na chisungusungu cha FUMU.
- ⁶Na mazgu gha FUMU, vya kuchanya vikalengeka, mawumba ghose gha kuchanya, ghakalengeka na muvuchi wakhe.
- ⁷Yikawunjika maji gha nyanja nga ndi mu chiŵiya, yikajalira zindimba nga ndi mu zinthamba.
- ⁸Charu chose cha pasi chope FUMU, wānthu wose wā pa charu cha pasi wāchindike iyo.
- ⁹Pakuti yikayowoya, ndipo vikachitika nadi, yikalangula, ndipo vikawoneka nadi.
- ¹⁰FUMU yikuzgora fundo za wāmitundu kuŵa zawkawaka, yikutimbanizga ivyo wānthu wānozgera.
- ¹¹Kweni fundo za FUMU zikukhalirira kwa muyirayira, maghanoghanu gha mu mtima wakhe, ghakukhalirira ku miwiyo yose.
- ¹²Ndakutumbikika fuko ilo Chiuta wakhe ndi FUMU, wānthu awo yaŵasankha kuŵa wakhe na wakhe.
- ¹³Kufuma kuchanya, FUMU yikulaŵiska pasi, ndipo yikuwona wānthu wose.
- ¹⁴Kwenekuko yikukhara pa chizumbe chakhe yikulaŵiska pa wānthu wose, awo wākukhara pa charu cha pasi.
- ¹⁵Iyo ndiyo wakalenga mitima ya wānthu wose, ndiyo wakuwona milimo yayo yose.
- ¹⁶Karonga wakuthaskika na unandi wa wāsilikari chara, chinkhara chikuthaskika na nkhongono zakhe zinandi chara.

¹⁷Hachi la nkhondo ungaligomezga chara, kuti wakukupe kutonda, na nkhongono zakhe zikuru kuti wangathaska munthu chara.

¹⁸Maso gha FUMU ghakuŵa pa awo âwakopa iyo, âweneawo âwakugomezga mu chisungusungu chakhe.

¹⁹Yikuchita ivi kuti yiŵathaske ku nyifwa, na kuŵasungilira na umoyo para kuli njara.

²⁰Mitima yithu yikulindirira FUMU, chifukwa ndiyo mowwiri withu na nguru yithu.

²¹Nadi, mitima yithu yikukondwa mwa iyo, chifukwa tikugomezga mu zina lakhe lituŵa.

²²Chisungusungu chinu chiŵenge pa ise, Mwe FUMU, nga ndi umo tikugomezgera mwa imwe.

MaSalimo 34

Kurumba Chiuta chifukwa cha uweme wakhe

(1 Sam 21.13-15)

Salimo la Davide, para wakajiyerezgera kuŵa wakufuntha panthazi pa Abimeleki, mweneuyo wakamuchimbizga ndipo wakaruta.

¹Ndichindikenge FUMU nyengo zose, nditi ndirumbe iyo kwambula kurekezga.

²Umoyo wane ukuthumbwira mwa FUMU, âwanthu âwakusuzgika âwapulike na kukondwa.

³Kuzgani FUMU pamoza nane, tiyeni pamoza tichindike zina lakhe.

⁴Nkharomba FUMU ndipo yikandizgora, yikandithaska ku vyose ivyo nkhopanga.

⁵Laŵiskani kwa iyo ndipo mungweruskikenge, ntheura visko vyinu kuti vikhozgekenge soni chara.

⁶Munthu wakusokwa wakalira, ndipo FUMU yikamupulika, yikamuthaska ku visuzgo vyakhe vyose.

⁷Mungelo wa FUMU wakuvikirira awo âwakuyipulikira, ndipo wakuŵathaska.

⁸Chetani ndipo muwone kuti FUMU njiweme, ngwa kutumbikika munthu uyo wakubisama mwa iyo.

⁹Wopani FUMU, imwe mwa âwakupatulika âwakhe, pakuti awo âwakopa iyo kuti âwakusoŵerwa kanthu chara.

¹⁰Wana âwa nkharamu âwakusoŵerwa chakurya na kuziya, kweni awo âwakupenja FUMU, âwakuŵa na kalikose ako nkhaweme.

¹¹Zaninge mwa wâna wâne, tegherezgani kwa ine, ine nditi ndimusambizgani kopa FUMU.

¹²Kasi ndi njani mwa imwe uyo wakutemwa umoyo, ndipo wakukhumbisika kuâwa na mazuâwa ghanandi, mwakuti wakondwere na vinthu viweme?

¹³Lulimi lwako lureke kuyowoya viheni, ndipo mlomo wako ureke kuyowoya vya utesi.

¹⁴Fumako ku uheni, ndipo uchitenge uweme, penja mutende na kuwurondezga.

¹⁵Maso gha FUMU ghali pa âwarunji, ndipo makutu ghakhe ghakutegherezga ku awo âkulira.

¹⁶Kweni FUMU yikwimikana na awo âkuchita uheni, kuti âpumule kukumbukika kwavo pa charu.

¹⁷Âwarunji âkulira wovwiri, ndipo FUMU yikuâpulika, ndipo yikuâthaska ku visuzgo vyawo vyose.

¹⁸FUMU yili pafupi na awo mbakusweka mtima, ndipo yikuponoska awo âkutaya mtima.

¹⁹Âwarunji âwangâwa na visuzgo vinandi, kweni FUMU yikuâthaska mu visuzgo vyawo vyose.

²⁰FUMU yikusungilira viwangwa vyawo vyose, palije chiwangwa na chimoza icho chikuphyokapo.

²¹Uheni uti ukome âheni, ndipo awo âkutinkha âwarunji, âati âwâe na mrandu.

²²FUMU yikuwombola umoyo wa âteweti âkhe, palije uyo wakubisama mwa iyo, uyo wat i wasuskike.

MaSalimo 35

Lurombo Iwakuomba wovwiri

Salimo la Davide.

¹Mususkane nawo, Mwe FUMU, awo âkususkana nane, murwe nawo awo âkurwa nane.

²Torani nguru na chivikiriro, ndipo mwize kuti mundovwire.

³Sororani mukondo na ndema, kuti mwimikane na awo âkundirondezga. Mu uphalire mzimu wane kuti, "Ine ndine Kuthaskika kwako."

⁴Âwalengeskeke na kukhozgeka soni, awo âkupenja umoyo wane! Âwaezekere kunyuma na kutimbanizgika, awo âkunozgera kundichitira chiwembu.

⁵Ŵawē nga ndi mwerero wakuputwa na mphepo, para mungelo wa FUMU wakuŵachimbizga.

⁶Nthowa yawo yiŵe ya mdima na yakuteremuka, para mungelo wa FUMU wakuŵadikiska.

⁷Pakuti ūakundibisira ukonde wawo kwambula chifukwa, ndipo ūakundijimira mbuna kwambula chifukwa.

⁸Paranyiko liŵawire kwa mabuchibuchi, ukonde wawo uwo ūakabisira ine uŵawire ūekha, ūawēmo ūekha na kumara petu.

⁹Ntheura mzimu wane uti usekerere mwa FUMU, ndipo ukukondwa mu kuthaskika kwakhe.

¹⁰Kaŵiro kane kose kati kayowoye kuti, “Mwe FUMU, ndi njani wakuyana na imwe? Imwe, ndimwe mukumuthaska ūakutomboroka, kwa uyo ngwa nkhongono kuruska iyo. Imwe mukumuthaska musokwano na mukavu, kwa mweneuyo wakumuskogha.”

¹¹Ŵakaboni ūaheni ūakundiwukira, ūakundifumba vinthu ivyo kuti nkhuvinanya chara.

¹²Ŵakundiwezgera uheni pa uweme, na kusokweska mzimu wane.

¹³Kweni para iwo ūakarwaranga, ine nkhavwara chigudulu kurongora chitima. Nkhajilanga pa kužiŵizga kurya, nkharomba pakusindamira mutu pa chifuŵa chane,

¹⁴nga ndi para nkhuchitira chitima mubwezi wane, panji mukuru wane. Nkhendendekanga nga ndi uyo wakulira nyifwa ya ūanyina, uku ndasindama na kutengera.

¹⁵Kweni para nkhakhuŵara, iwo ūakawungana na kusekerera, ūakawungana pamoza kuwukira ine. Vilima ivyo nkhavimanya chara, navyo vikanditezgera kwambula kureka.

¹⁶Nga mbanthu ūambula kopa Chiuta ūakandiseka na tuyuyuro ukuru, ūakandimemenera mino ghawo.

¹⁷Mwe FUMU, kasi muŵenge ūakulâirira waka mpaka pauli? Ndiponoskani ku kutwazura kwawo, thaskani umoyo wane ku nkharamu izi.

¹⁸Apo ndipo nditi ndimu Wongani imwe, mu ungano ukuru, nditi ndimurumbani imwe mu mzinda ukuru wa ūanthu.

¹⁹Wareke kusekerera pa ine ūarwani ūane, awo mbapusikizgi. Wareke kundilaŵiska na jiso liheni, awo ūakunditinkha kwambula chifukwa.

²⁰Iwo kuti ūakuyowoya vyā mutende chara, kweni ūazura na mazgu ghakupusikizgira, awo ūakutemwa mutende mu charu.

²¹Wakundiyasamira milomo yawo wakuti, “Eya, Eya! Maso ghithu ghawona ivyo wachita.”

²²Mwe FUMU, mwachiwona ichi, mureke kukhara waka chete, mureke kuwa kutali na ine.

²³Wukirani muchanya kuti mundivikirire pa mrandu wane, mweruzge mrandu wane mwe Chiuta na FUMU yane.

²⁴Mwe FUMU, Chiuta wane, yowoyani kuti ndilive mrandu, kwakuyana na urunji winu. Mungazomerezga kuti warwani wane wakondwe, chifukwa cha visuzgo vyane.

²⁵Wareke kuyowoya mu mitima yawo kuti, “Inya nttheura ndimo tikakhumbiranga.” Wareke kuyowoya kuti, “Tamumirimitizga.”

²⁶Wose awo wakusekerera pakukomwa kwane, wakhozgeke soni na kutimbanizgika nkhanira. Muwakhozge soni na kuwayuyura, awo wakujitunthumura kuti wali makora kuruska ine.

²⁷Awo wakusekerera kuti ndiwe wambula mrandu, wachemerezge na chimwemwe ndipo wakondwe, na kuyowoya kwambula kureka kuti, “FUMU njikuru nadi, yikukondwa para muteweti wakhe wakuhara makora.”

²⁸Penepapo nditi ndipharazge za urunji winu, ndipo nditi ndimurumbani mazuwa ghose.

MaSalimo 36

Uheni wa munthu

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide, muteweti wa FUMU.

¹Kwananga kukuyowoya kwa munthu muheni mukatikati mu mtima wakhe. “Mwa iyo mulije chifukwa cha kumopera Chiuta.”

²Wakujipusika mu maghanogħano ghakhe, kuti kwananga kwakhe kungabowozgeka chara na kukutinkha.

³Mazgu agho wakuyowoya ngaheni na għa upusikizgi. Iyo kuti wakuchitaso vya mahara panji viweme chara.

⁴Wakughanaghana vya kuchita ubendezi para wagon pa chitara chakhe. Wakwenda mu nthowa izo kuti nziweme chara, ndipo uheni kuti wakuwukana chara.

Uweme wa Chiuta

⁵Mwe FUMU, chisungusungu chinu chikuya kafika mpaka kuchanya, ndipo kugomezgeka kwinu kukuya kafika mpaka ku mawingu.

⁶Urunji winu ngutali nga ndi mapiri gha Chiuta, w̄eruzgi w̄inu ngwa kuzonthoka nga ndi ndimba yikuru. Mwe FUMU, ndimwe mukupwerererera w̄anthu na vinyama wuwo.

⁷Chisungusungu chinu, Mwe Chiuta, nchakuzirwa chomene. W̄anthu w̄akubisama mu mufwiri wa mapapindo ghinu.

⁸Wakurya vyamanuni via mu nyumba yinu, ndipo mukuw̄amweska maji kufuma mu mronga wa vitumbiko vyinu.

⁹Kwa imwe ndiko kuli kaŵinduw̄indu wa umoyo. Mu ungweru winu nase tikuwona ungweru.

¹⁰Inya, rutirizgani kurongora chisungusungu chinu ku awo w̄akumumanyani. Rutirizgani kuŵachitira vinthu viweme awo mbakunyoroka mu mtima.

¹¹Mureke kuzomerezga kuti w̄anthu w̄akujikuzga w̄anditindinizgire pasi ndipo kuti mawoko gha w̄anthu w̄aheni ghandichimbizge.

¹²W̄anthu awo w̄akuchita ubendezi w̄ali ngundangunda penepara. Imwe mwaŵawiska pasi ndipo wakutondeka na kuwuka wuwo.

MaSalimo 37

Umaliro wa w̄anthu w̄aheni na w̄aweme

Salimo la Davide.

¹Ureke kukweŵeka chifukwa cha w̄abendezi, nesi kuŵa na sanje na awo w̄akuchita uheni.

²Iwo w̄ati w̄afotenge maluw̄iro nga ndi utheka, na komira nga ndi chivwati chiŵisi.

³Ugomezge FUMU ndipo uchitenge uweme. Ntheura uti ukharenge mu charu na kuŵa na chimango.

⁴Ukondwerenge mu FUMU, ndipo yiti yikupe ivyo mtima wako ukukhumba.

⁵Ujipereke mu mawoko gha FUMU. Gomezga mwa iyo ndipo iyo yikovwirengé.

⁶Yiti yirongore urunji wako pakweru nga mbungweru, na weruzgi wako wakunyoroka nga muhanya pakati.

⁷Khara chete panthazi pa FUMU, ndipo uyilindilire mwakuzizipizga. Ureke kujikweŵeska na munthu uyo vinthu vikumwendera makora, nanga ndi uyo wakuchita uheni uwo wanozgera.

⁸Ureke kuphya mtima na kukwiya. Ureke kukweŵeskeka chifukwa ichi chikurazga ku uheni ndipera.

⁹Pakuti wānthu wāheni wāti wāsakazike, kweni awo wākugomezga FUMU wāti wāpokerenge charu kuŵa chawo.

¹⁰Pakhara nyengo yichoko waka, munthu muheni wati waŵengekoso chara. Nanga ulaŵisiske pa malo apo wakaŵa uti umuwonengepo chara.

¹¹Kweni wānthu wākuzika wāra wāharenge charu, ndipo wāti wākondwerenge chifukwa cha viweme vinandi.

¹²Munthu muheni wakuchitira chiŵembu uyo ndi murunji, na kumumemenera mino.

¹³Kweni FUMU yikumuseka muheni yura, chifukwa yikuwona kuti zuŵa lakhe la umaliro laneng'enera.

¹⁴Wāheni wākusorora malupanga na kupinda mauta ghawo, kuti wākome wākavu na wāsokwano, ndiposo na awo mbarunji.

¹⁵Kweni lupanga lawo liti lilase mtima ya iwo wene, ndipo mauta ghawo ghati gha phyokenge.

¹⁶Nkhuwemiko kuŵa murunji na tunthu tuchoko kuruska kuŵa na vinthu vinandi ivyo wānthu wāheni wāli navyo.

¹⁷Pakuti nkhongono za wānthu wāheni ziti zipwararikenge, kweni FUMU yiti yifighilire wārunji.

¹⁸FUMU yikumanya mazuŵa gha wānthu wāmbula kafukwa, ndipo chiharo chawo chiti chikhalihirenge kwa muyirayira.

¹⁹Mu nyengo ya visuzgo iwo wāti wāsuzgikenge chara, mu nyengo ya njara iwo wāti waŵe na vyakuzara.

²⁰Kweni wāheni wākumara petu. Wārwani wā FUMU wākufota nga ndi kutowa kwa maluhari, wākumwalalikira waka nga ndi josi. Kweni munthu murunji ngwa mtima uweme na wakupa.

²¹Munthu muheni wakubwereka kweni kuti wakuwezga chara. Munthu murunji ngwa mtima wa wanangwa na wakupa.

²²Wānthu awo FUMU yili kuŵatumbika, wāti wāpokenge charu kuŵa chawo, kweni awo FUMU yili kuŵatemba wāti wāsakazike.

²³FUMU yikurongozga umo munthu wakwenera kwendera yikumukhozga uyo mendero ghakhe yikucha nagho.

²⁴Nanga wawe, kuti wati wawire nkhanira chara, pakuti FUMU yikumukora pa woko.

²⁵Kufuma pa wanichi mpaka sono apo ndili murara, ndilije kuwonapo kuti munthu murunji wasidike nanga ndi wana wakhe kuti waŵe wakupemphapempha vyakurya.

²⁶Nyengo yose munthu murunji wakupereka na mtima wose, ndipo wakubwerekeska mwa wanangwa. Wana wakhe wakuŵa vitumbiko.

²⁷Patukako ku uheni ndipo uchitenge uweme. Ntheura wizamkuŵa wakukhazikika kwa muyirayira.

²⁸FUMU yikutemwa weruzgi wakunyoroka. Iyo yizamkuŵareka ūekha wakupulikana wakhe chara. Warunji wati ūwasungilirike kwa muyirayira, kweni mphapu ya waheni yiti yimarenge.

²⁹Warunji wati ūapoke charu kuŵa chawo, na kukhara mwenemumo kwa muyirayira.

³⁰Mlomo wa munthu muweme ukuyowoya vinthu vya mahara, ndipo lulimi lwakhe lukuyowoya vya urunji.

³¹Wakusunga marango gha Chiuta wakhe mu mtima wakhe, ndipo iyo kuti wakupuruka chara.

³²Munthu muheni wakuŵenda murunji, ndipo wakupenjerera kuti wamukome.

³³FUMU yiti yimurekenge mu nkhongono za munthu muheni yura chara, nanga nkhužomerezga kuti wasuslike para wakweruzgika.

³⁴Gomezga FUMU ndipo wende mu nthowa zakhe. Ntheura wati wakukwezge kuti upokere charu kuŵa chako. Wamkuwona wanthu waheni wakumara petu.

³⁵Ndili kuwonapo munthu muheni wankhaza chomene, wakujikwezga nga ndi milanje ya ku Lebanon.

³⁶Para nkhajumphangaposo, wona kuti nkhamuwonaposo chara. Pamanyuma para nkhamupenjapenja, kuti wakasangika chara.

³⁷Uŵawanike wanthu ūambula kalema uŵawoneseske wanthu warunji, pakuti munthu wa mutende, waŵenge na wana wānandi kunthazi.

³⁸Kweni wakwananga wati ūamarenge petu, wana ūa ku kunthazi wa waheni wati ūamare.

³⁹Chiponosko cha wanthu warunji chikufumira kwa FUMU. Iyo ndiyo kwakuchimbilira wanthu aŵa mu nyengo ya visuzgo.

⁴⁰FUMU yikuŵawovwira na kuŵaponoska. Yikuŵathaska ku wanthu waheni na kuŵawombola chifukwa iwo wakuchimbilira kwa iyo.

MaSalimo 38

Lurombo lwa munthu wakusuzgika

Salimo la Davide lwakuperekera sembe ya chikumbusko.

¹Mwe FUMU, mureke kundichenya para mwakwiya nanga nkhundilanga para mwaphya mtima.

²Chifukwa mivwi yinu yandilasa, ndipo woko linu landinyekezga.

³Mu thupi lane mulije nkhongono, chifukwa cha ukari winu. Thupi lane lose larombotoka, chifukwa cha kwananga kwane.

⁴Maubendezi ghane ghandibizga musinkhu, ghazotopa nga ndi katundu wakujumpha nkhongono zane.

⁵Vilonda vyane vikuwunda ndipo vikununkha, chifukwa cha kupusa kwane.

⁶Ndakokonyara ndipo ndagona kavunama. Muhanya wose nkhutandara kulira pera.

⁷Mu chiuno chane mukuŵinya chomene, ndipo mu thupi lane mulije nkhongono.

⁸Ndamalirathu ndipo ndatekenyeka. Nkhutampha chifukwa cha kukweŵeka kwa mtima kwane.

⁹Fumu, mukumanya vyose ivyo nkhunwekera, ndipo kutampha kwane mukureka kupulika chara.

¹⁰Mtima wane ukukhung'uska, nkhongono zandimalira, maso ghane ghakutondeka kuwona ungweru.

¹¹Ŵakutemweka ūane pamoza na ūanyane ūangakhara pafupi chara, chifukwa cha matenda ghane. Ŵabali ūane nawo ūakwimilira kutali.

¹²Awo ūakupenja umoyo wane ūakundithyera vipinga. Ndipo awo ūakupenja kundipweteka, ūakuyowoya vinthu ivyo vingandisakaza.

¹³Kweni ndili nga munthu wakumangwa makutu, kuti nkhupulika kanthu chara. Ndili nga wa mbuwu, mweneuyo kuti wakuyowoya chara.

¹⁴Inya, ndili nga munthu uyo wakureka kupulika, ndipo wangazgorapo kanthu chara.

¹⁵Kweni nkhulindizga kwa imwe, Mwe FUMU. Ndimwe, Mwe FUMU, Chiuta wane, imwe muti mundizgore.

¹⁶Pakuti ine nkhuromba nkhuti, "Mureke kuzomerezga kuti ūakondwere pa ine, awo ūakundinyoza para ūawona kuti nkhuteremuka."

¹⁷Ndili pafupi kuwa, ndipo nkhupulika vyakuŵinya nyengo zose.

¹⁸Nkhuzomera maubendezi ghane, ndili na chitima chifukwa cha kwananga kwane.

¹⁹Awo mbarwani wane kwambula chifukwa mbankhongono, ndipo awo wakunditinkha kwambula mrandu mbanandi.

²⁰Awo wakundiwezgera uheni mu malo mwa uweme, ndiwo mbarwani wane, chifukwa ine nkhuchita vinthu viweme.

²¹Mwe FUMU, mungandisidanga chara. Mwe Chiuta wane, mureke kuwa kutali na ine.

²²Mwendeske kwiza kandowwira, imwe Fumu, Muponoski wane.

MaSalimo 39

Kudandaula kwa munthu wakusuzgika

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kurondezga kimbiro ka Yedutuni. Salimo la Davide.

¹Nkhayowoya nkhati, “Nditi ndipwerere mendero ghane, mwakuti ndireke kwananga na lulimi. Nditi ndikhare waka chete nyengo zose para wantru waheni wali pafupi nane.”

²Ntheura nkakhara waka chete kwambula kuyowoya kalikose. Nkhakhara waka phee kwambula kwandulapo kanthu. Chitima chane chikakulirangakuliranga.

³Nkhasuzgika chomene mu mtima wane. Apo nkha wa ndichali kulanguruka, mtima wane ukagolera nga ndi moto. Penepapo nkhayowoya na mazgu ghakuti,

⁴“FUMU, mundimanyiske apo ine ndifwirenge, mundimanyiske mazu wa ghane agho ghakharako. Mundiphalire kuti umoyo wane umarenge luwiro.”

⁵Wonani, mwandipa mazu wa ghachoko chomene. Nyengo ya umoyo wane nkhanthu chara pa maso pinu. Inya, munthu waliyose wali nga nkhamuvuchi waka.

⁶Inya, munthu wakwenda nga ndi muzgezge, wakusuzgika waka na vyawakawaka. Munthu wakuwunjika vyuma, kweni wakumanya chara uyo wizamkuvirya.

⁷Imwe Fumu, kasi sono nkhlindirirachi? Chigomezgo chane chili mwa imwe.

⁸Ndithaskani ku zakwananga zane zose. Mureke kundizgora kuwa chisunjizgo cha wakupusa.

⁹Ndili mbuwu, ndipo nkuyowoya chara, pakuti imwe ndimwe muli kuchita ichi.

¹⁰Wuskanipo chilango chinu pa ine. Ndaghanda chifukwa cha makofi ghinu.

¹¹Imwe mukumulanga munthu pakumuchenza chifukwa cha zakwananga zakhe. Mukumara petu ivyo iyo wakuvitemwa, nga ndi umo yikuchitira fufuzi. Nadidi, munthu waliyose nkhamuvuchi waka.

¹²Pulikani lurombo lwane, Mwe FUMU, ndipo tegherezgani ku kulira kwane. Mureke kukhara waka chete apo ine nkhlira kwa imwe. Ndine mulendo winu wambula kukhariska, mweneuyo wakupanjwa waka nga ndi umo âwakachitira âwasekuru âwane wose.

¹³Mureke kundilaâwiska mwa ukari, mwakuti ndimanye kukondwera, pambere ndindafwe na kuzgewerekera.

MaSalimo 40

Sumu ya marumbo

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Nkhayilindizga FUMU mwakuzizipizga. Iyo yikasindamira pasi kulaâwiska kwa ine, ndipo yikapulika kulira kwane.

²Yikandifumiskamo mu mbuna yakofya, mu chinkhando cha mathakalimbwa. Yikandimika pa jarawe, na kukhozga malundi ghane.

³Yikaâwika sumu yiphya mu mlomo wane, sumu ya marumbo kwa Chiuta withu. Wanthu âwanandi âwati âwawonenge na kopa, ndipo âwati âwagomezgenge FUMU.

⁴Ngwakutumbikika munthu uyo wakugomezga FUMU, uyo kuti wakuzgokera ku âwakujikuzga chara, nanga nkhorondezga âwachiuta âwutesi.

⁵Mwe FUMU, Chiuta wane, mwatichitira milimo yakuzizwiska yinandi, ndipo mwatinozgera viweme vinandi. Palije na yumoza uyo wangalingana namwe. Usange ndingaphara na kwandula za ivyo, kuti ndingayowoya vyose chara, chifukwa nvinandi na vyambula mapendeko.

⁶Sembe na vyakupereka kuti mukuvikhumba chara, kweni mwajula makutu ghane kuti ndipulike. Sembe zakocha mburuma na sembe za zakwananga, kuti mwazikhumba chara.

⁷Penepapo nkhayowoya kuti, “Ndine pano! Ine nkhwiza, nga ndi umo kuli kulembekera na za ine mu Buku la Marango.

⁸Nkhukondwa kuchita khumbo linu, Mwe Chiuta wane. Dango linu nalo liri mu mtima wane.”

⁹Ndapharazga makani ghaweme gha kuthaskika, pa mpingo ukuru wa Wanthu. Ine ndilije kurekezga kuyowoya, nga ndi umo mukumanyira, Mwe FUMU.

¹⁰Ndilije kubisa mu mtima wane kuti imwe ndimwe âwarunji. Ndapharazga zakugomezgeka kwinu na umo mwandiponoskera. Ndilije kubisa ku mpingo za ukuru wa chisungusungu chinu, na za kugomezgeka kwinu.

¹¹Mwe FUMU, mureke kuwuskapo lusungu lwinu pa ine. Chisungusungu na unenesko winu vindisungilire nyengo zose.

Lurombo Iwakuomba wovwiri

(Mas 70)

¹²Visuzgo vyambula mapendeko vyandizingirizga, ndipo maubendezi ghane ghandisanga, mwakuti nkhutondeka na kulaŵiska. Nvinandi chomene kuruska sisi la ku mutu wane, ndipo mtima wane ukuthika lusoko.

¹³Mwe FUMU, nkhumurombani kuti mundithaske. Mwe FUMU, mwendeske kwiza kandovwira.

¹⁴Ŵanthu awo ūakukhumba kukwapura umoyo wane, ūakhözgeke soni na kutimbanizgika. Ŵanthu awo ūakukhumba kundipweteka, ūawezgekere kunyuma na kuyuyurika.

¹⁵Ŵanthu awo ūakundiseka ine kuti, “Ehe, Ehe,” ūafumepo na kukhözgeka soni chifukwa ūatondeka.

¹⁶Kweni wose awo ūakumupenjani, ūakondwe na kusekerera chifukwa cha imwe. Awo ūakutemwa chiponosko chinu, ūayowoye nyengo zose kuti, “FUMU njikuru!”

¹⁷Kweni ine ndili mukavu na musauchi, Kweni FUMU yikundighanaghanira. Imwe ndimwe movwiri wane na muthaski wane. Mwe Chiuta wane mungaziurikanga chara kwiza kandovwira.

MaSalimo 41

Lurombo Iwa murwari

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Ngwakutumbikika munthu uyo wakughanaghanira awo mbakavu, chifukwa munthu wa ntheura FUMU yikumuthaska mu nyengo ya visuzgo.

² FUMU yikumuvikirira na kumusunga na umoyo. Iyo wakuchemeka kuti ngwa kutumbikika mu charu. FUMU kuti yimuperekenge ku ūarwani ūakhe chara, kuti ūachite nayo ivyo ūakukhumba.

³ FUMU yikumufukatira para warwara, ndipo yikumuchizga ku maurwari ghakhe ghose.

⁴Sono ine nkhati, “Mwe FUMU mundilengere lusungu. Mundichizge chifukwa ndamunangirani.”

⁵Kweni chifukwa cha tinkho, ūarwani ūane ūakuyowoya vyā ine ūakuti, “Kasi wati wafwenga pauli kuti zina lakhe limare petu?”

⁶Para munthu wiza kuti wandiwone, wakuyowoya mwakupusika. Mtima wakhe ukughanaghana viheni pera, Para wafumapo waka, wakupharazga kosekose.

⁷Wose awo ūakuditinkha ūakuphwepwerezgana vyā ine, ūakughanaghana viheni na za ine.

⁸Iwo âwakuti, "Nthenda yakofya yamukora. Apo wagona kuti wawukengepo chara."

⁹Nanga ndi mubwezi wane wa pa mtima, uyo nkhamugomezga, uyo wakarya chingwa pamoza nane, nayo wandiwukira.

¹⁰Kweni mundichitire lusungu, Mwe FUMU, mundichizge kuti ndiŵawezgere nduzga.

¹¹Para mwachita ntheura ndimanyenge kuti mukukondwa nane, pakuti murwani wane walije kundiruska.

¹²Imwe mwandifighilira chifukwa cha kugomezgeka kwane, mwandiŵika panthazi pinu kwa muyirayira.

¹³Yitumbikike FUMU, Chiuta wa Israele, nyengo zose na muyirayira swii! Ameni! Ameni!

MaSalimo 42

**Buku la chiŵiri
MaSalimo 42—72**

Lurombo Iwa munthu uyo wakukhara mu charu cha chilendo

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Sumu ya âwana âwa Kora.

¹Umo nyiska yikunwekera tumironga twa maji, ndimo mzimu wane ukunwekera imwe, Mwe Chiuta wane.

²Mzimu wane uli na nyota ya kukhumba imwe Chiuta, Chiuta wamoyo. Kasi ndizamkwiza pauli pa maso pa Chiuta?

³Masozi ghane ghâwa nga nchakurya pakuti nkhulira muhanya na usiku. Wânthu âwakundifumba waka nyengo zose kuti, "Kasi Chiuta wako wali nkhu?"

⁴Mtima wane ukuŵinya para nkhukumbuka, umo nkhenderanga pamoza na mpingo wa wânthu, pakuŵarongozga, pakuruta ku Nyumba ya Chiuta, na nchemerezgo ya kukondwa pamoza na sumu za kuwonga, mukati mu mzinda wa wânthu awo âwakachitanga chiphikiro.

⁵Kasi wafipirachi mtima, wa mzimu wane, ndipo kasi ukukweŵekerachi ntheura mukati mwane? Gomezga Chiuta chifukwa nditi ndimurumbeso. Iyo ndi movwiri wane na Chiuta wane.

⁶Mzimu wane wafipa mtima mukati mwane, ndicho chifukwa nkhumukumbukani imwe, apo ndili ku charu cha Yorodani, ku Heremoni na ku Phiri la Mizara.

⁷Ndimba yikuchemerezga ku ndimba yinyakhe, pakududumira kwa vipopoma vyinu. Majigha ghinu ghose na maŵiruŵiru ghinu vyandibizga.

⁸Na muhanya, FUMU yikundirongora chisungusungu chakhe. Na usiku, nkhuyimba sumu yeneiyo ndi lurombo lwane, kwa Chiuta mweneuyo wakundipa umoyo.

⁹Nkhufumba Chiuta, jarawe lane, nkhuti, “Kasi mwandiruwirachi ine? Nkhwenderachi uku nkhulira chifukwa cha kuzotofyeka na murwani wane.”

¹⁰Nga nchilonda cha zoza mu thupi lane, ḫarwani ḫane ḫakunditombozga, apo ḫakundinena kwambula kureka kuti, “Kasi Chiuta wako wali nkhu?”

¹¹Kasi wafipirachi mtima, wa mzimu wane, ndipo kasi ukukweŵekerachi ntheura mukati mwane? Gomezga Chiuta chifukwa nditi ndimurumbengeso. Iyo ndi movwiri wane na Chiuta wane.

MaSalimo 43

Lurombo Iwa munthu uyo wakukhara mu charu cha chilendo

(Kurutizga Mas 42)

¹Mwe Chiuta, yowoyani kuti ine ndiliye kwananga, ndipo mundivikire pa mrandu wane, pa kwimikana na ḫanthu ḫambula kumanya imwe. Ndithaskani ku ḫanthu ḫakupusika na ḫambula urunji.

²Imwe ndimwe Chiuta mweneuyo nkhuphokweramo. Kasi mwanditayirachi kutali? Nkhwenderachi uku nkhulira, chifukwa cha kuzotofyeka na murwani wane?

³Tumani ungweru na unenesko winu, ndipo rekani ivyo vindirongozge. Rekani vindifiske ku phiri linu lakupatulika ku malo uko mukukhara.

⁴Penepapo nditi ndirutenge ku jochero la Chiuta, kwa Chiuta uyo wakundipa chimwemwe chakuruska. Ndipo nditi ndimurumbaninge na chiding'indi, Mwe Chiuta, Chiuta wane.

⁵Kasi wafipirachi mtima, wa mzimu wane, ndipo kasi ukukweŵekerachi ntheura mukati mwane? Gomezga Chiuta chifukwa nditi ndimurumbengeso. Iyo ndi movwiri wane na Chiuta wane.

MaSalimo 44

Lurombo Iwa kupempha chivikiriro

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Sumu ya ḫana ḫa Kora.

¹Mwe Chiuta withu, tajipulikira na makutu ghithu. Ḫasekuru ḫithu ḫatandulira milimo iyo mukachita mu mazuŵa ghawo, mu nyengo za mwaka.

²Imwe mwekha mukachimbizga ḫamitundu, kweni ḫasekuru ḫithu mukawakhazika mu charu chawo. Imwe mukawasuzga ḫanthu ḫa mitundu yinyakhe, kweni ḫasekuru ḫithu mukawapa wanangwa.

³Iwo kuti âwakapoka charu na lupanga lwawo chara, panji nesi kutonda pa nkhondo chifukwa cha nkhongono zawo. Kweni âwakaâwatanda na nkhongono zinu, chifukwa cha ungweru wa chisko chinu, pakuti mukaâwatemwa nadi.

⁴Imwe ndimwe Karonga na Chiuta wane, mweneuyo wakamupa Yakhobe kuvivya.

⁵Mwa imwe tikuwiskira pasi âwarwani âwithu. Mu zina linu tikuâwakandira pasi awo âwakutiwukira.

⁶Ine kuti nkhu Gomezga uta wane chara, nanga ndi lupanga Iwane kuti lingandiponoska chara.

⁷Kweni imwe mwatiwombola ku âwarwani âwithu, ndipo mwaâwatinbanizga awo âwakutitinkha.

⁸Mwa imwe Chiuta ndimo takhara tikuthumbwira nyengo zose, ndipo tizamkuwonga zina linu kwa muyirayira.

⁹Ndipouli imwe mwatitaya kutali na kutiyuyura, mulije kuruta nawo âwankhondo âwithu.

¹⁰Imwe mwachita kuti tiwerere nyuma ku awo âwakupindikana nase, ndipo âwarwani âwithu âwaskogha vinthu vyithu.

¹¹Mwatizgora kuâwa nga ndi mberere na mbuzi izo zamukomeka, ndipo mwatimbininiskira mukati mu âwanthu âwa mitundu yinyakhe.

¹²Mwaguliska âwanthu âwinu pa mtengo uchoko, kwambula kuperhindulapo kalikose.

¹³Mwatizgora kuâwa âwanthu âwakutombozgeka. Tâwa chimuhoyere na âwakunyozeka kwa awo âwatzingirizga.

¹⁴Mwatizgora kuâwa âwanthu âwakuhojeka mukati mu âwanthu âwa mitundu yinyakhe, na kuâwa chinthu icho âwanthu âwakupukunya nacho mitu.

¹⁵Zuâwa lose nkujiwona nga munthu wabwekabweka, ndipo nkhuâwa wakukhozgeka soni,

¹⁶pakupulika mazgu gha awo âwakundisunjizga na kundituka, na pakuwona âwarwani âwane na âwanthu awo âwakuwezgera nduzga.

¹⁷Vyose ivi vyatiwira ise nangauli tilije kumuruwani imwe, nesi kuswa phangano linu.

¹⁸Mtima withu ulije kuwerera nyuma, malundi ghithu ghalije kureka kwenda mu nthowa yinu.

¹⁹Kweni imwe mwatiphwanya ndipo mwatibenekerera na chisi chikuru chomene uko âwakambwe âwakukhara.

²⁰Tiŵenge kuti tikaruwa Chiuta withu panji kulambira chiuta wachilendo,

²¹asi Chiuta mphanyi wali kuchisanga ichi. Pakuti iyo wakumanya vyakubisika vyose vya mu mtima.

²²Kweni chifukwa cha imwe, ise tikukomeka zuŵa na zuŵa, ndipo tikupimika nga ndi mberere izo zapimikira kukomeka.

²³Wukani, mwe Fumu! Chifukwa uli mwagona? Kharani maso. Mureke kutitaya kwa muyirayira.

²⁴Kasi mwabisirachi chisko chinu? Kasi mwaruwirachi suzgo yithu na kuzotofyeka kwithu.

²⁵Ise tawa pasi pa fuvu ndipo mathupi ghithu ghademerera pa dongo.

²⁶Wukani! Zaninge mutovwire. Mutiwombole chifukwa cha chisungusungu chinu.

MaSalimo 45

Kwa uyo wakwimbiska sumu: Kwakuyana na maluŵa. Sumu ya ūana ūwa Kora. Sumu ya chitemwa.

¹Mtima wane ukufuruka na makani ghaweme. Nkhuyowoya kwa karonga mazgu agho ndanozga. Lulimi lwane luri nga nchakulembra cha mulembi uyo ndi nkhwantha.

²Imwe ndimwe wakutowa chomene kwakuruska ūanthu wose. Mlomo wako ukuyowoya vinthu viweme pera, pakuti Chiuta wakutumbika iwe kwa muyirayira.

³Iwe chinkhara mu nkhondo, kakilira lupanga lwako mu chiuno, mu uchindami na mu ufumunkhuru wako.

⁴Kwera hachi mwa kuvivya mu ufumunkhuru wako, chifukwa cha kukhumba unenesko na kuvikirira urunji. Woko lako la maryero lirongore milimo yakofya.

⁵Mivwi yako njakuthwa, yikulasa mitima ya ūarwani ūkaronga. Ūamitundu ūakuwa pasi pa malundi ghako.

⁶Chizumbe chinu, Mwe Chiuta, ncha muyirayira! Ndodo ya urunji ndi ndodo ya ufumu winu.

⁷Mukutemwa urunji na kutinkha uheni. Ntheura Chiuta, Chiuta wako, wakuphakazga iwe na mafuta gha chimwemwe kuruska ūanyako.

⁸Vyakuvwara vyako vyose vili na sungu liweme la mure, chinthembwe na la khuni la kasiya. Mu nyumba zinu za ufumu izo nzakuzengeka na minyanga, ūimbi ūakumukondweskani na vya kulizgira vya malusinga.

⁹Ŵana ūnakazi ūa ūkaronga ūali pamoza na ūnakazi ūkuzirwa. Ku woko lako la maryero, kwimilira fumukazi iyo yavwara vya golide la ku Ofiri.

¹⁰Pulika iwe wa mwana mwanakazi, ghanaghana makora na kutegherezga khutu lako. Ruwako ūanthu ūa kukwako na nyumba ya ūawuso.

¹¹Karonga wati wadokerenge kutowa kwako. Umulambirenge pakuti iyo ndiyo sekuru wako.

¹²Ūanthu ūa ku charu cha Ture ūati ūakunyengerere, kuti uŵatemwe pakukupa vyawanangwa. Ūanthu ūasambazi chomene ūati ūakunyengerere nadi

¹³na usambazi wa mitundumitundu. Mwana mwanakazi wa karonga wali mu chipinda chakhe, wavwarikika vyakuvwara vyakupeta na golide.

¹⁴Ūakuruta nayo kwa karonga uku wavwara vyakuvwara vya maŵangamaŵanga pamoza na ūateŵeti-kazi ūakhe awo ūakumuperekezga.

¹⁵Ūakuya kaŵaperekezga na chimwemwe na kusekerera apo ūakunjira mu nyumba ya ufumu ya karonga.

¹⁶Ūana ūinu ndiwo ūati ūatorenge malo gha ūasekuru ūinu. Imwe muti muŵimike kuŵa nduna mu charu chose.

¹⁷Ndamkuchita kuti zina lako likumbukike mu miwiyo yose, mwakuti mafuko ghose ghakulumbenge iwe kwa muyirayira swii!

MaSalimo 46

Chiuta wali nase

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la ūana ūa Kora. Kwakuyana na kimbiro ka Alamoti. Sumu.

¹Chiuta ndiyo linga lithu ndiposo ndiyo nkhongono zithu. Iyo ngwa kunozgeka kutovwira mu nyengo ya suzgo.

²Ntheura ise kuti topengepo chara nanga charu chizgoke, nanga mapiri ghasunkhunyike mukati mu nyanja,

³nanga maji ghakhe ghapopome na kuvunduka, nanga mapiri ghatentheme na kupoma kwakhe.

⁴Kweni kuli mronga uwo mphandukira zakhe zikukondweska ūanthu ūa mu msumba wa Chiuta, malo ghakupatulika gha Chiuta Chikurukuru.

⁵Chiuta wali mukati mu msumba ura, kuti uti upasukenge chara. Chiuta wati wawovwirenge na mulenjelenje.

⁶Mafuko ghanyakhe ghakunjenjemera, maufumu ghakusunkhunyika. Chiuta wakuyowoya waka lizgu, charu cha pasi chikusongonoka.

⁷ FUMU Mwenenkhongono zose yili nase. Chiuta wa Yakhobe ndiyo mphanji yithu.

⁸ Zanine muwone milimo ya FUMU, umo yachitira vyakuzukumiska pa charu cha pasi.

⁹ Iyo yikurekeska zinkhondo mpaka ku mpherererekezgo za charu. Yikuphyora mauta na kunyongorora mikondo. Yikocha magareta na moto.

¹⁰ Iyo yikuti, "Kharani chete, ndipo mumanye kuti ine ndine Chiuta. Mafuko ghakundichindika, ndine wakukwezgeka mu charu."

¹¹ FUMU Mwenenkhongono zose yili nase. Chiuta wa Yakhobe ndiyo mphanji yithu.

MaSalimo 47

FUMU ndiyo Karonga wa charu chose

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la wana wa Kora.

¹ Mwa wanthu mose, kuwanî makwa! Chemerezgani kwa Chiuta na sumu za chimwemwe!

² Pakuti FUMU Chikurukuru, njakofya, ndi karonga mukuru pa charu chose cha pasi.

³ Iyo yili kutithereskera mitundu yinyakhe kuti yiwe pasi pithu, na mafuko gha wanthu kuti tighawusenge.

⁴ Yili kutisankhira charu kuwa chiharo chithu cheneicho wakuthumbiramo Yakhobe uyo wakumutemwa.

⁵ Chiuta wakwerera ku chizumbe chakhe na mphomo ya chimwemwe, FUMU yakwera na kulira kwa mbata.

⁶ Yimbani sumu za kurumba Chiuta. Inya yimbani sumu za marumbo. Yimbani sumu za kurumba karonga withu! Inya, yimbani sumu za marumbo.

⁷ Chifukwa Chiuta ndiyo Karonga wa charu chose cha pasi. Mwimbirani marumbo na sumu za Salimo.

⁸ Chiuta wakuwusa mafuko gha wanthu. Chiuta wakukhara pa chizumbe chakhe chakupatulika.

⁹ Wakaronga wa mitundu yinyakhe wakuwungana pamoza na wanthu wa Chiuta wa Abrahamu. Maufumu ghose gha pa charu cha pasi nga iyo Chiuta. Iyo ndiyo ngwa kuchindikika kwakuruska.

MaSalimo 48

Ziyoni, msumba wa Chiuta

Sumu. Salimo la wana wa Kora.

¹ FUMU njikuru ndipo yikwenera kurumbika chomene. Tiyirumbe mu msumba wa Chiuta withu, pa phiri lakhe lakupatulika.

² Phiri lakutowa mu kutumphuskika kwakhe, ndilo likupereka chimwemwe pa charu chose cha pasi. Phiri la Ziyoni ilo liri ku mpoto nkhanira, ndi msumba wa Karonga mukuru.

³ Mukati mu vipinda vyakhe vyakuphokeramo, Chiuta wajirongora iyomwene kuwa linga lakugomezgeka.

⁴ Wakaronga wakawungana, wakakhumba kurwa nawo nkhondo pamoza.

⁵ Maluwiro wakati wawuwona, wakazukuma. Wakachita wofi na kuchimbira.

⁶ Iwo wakambwambwantha penepara, ndipo vyakuwinya vikawakora nga ndi mwanakazi para wakubaba.

⁷ Na mphepo ya ku vuma imwe mukaswa ngarawa za ku Tarishishi.

⁸ Ivyo ise tikapulika ndivyo tajiwonera tekha, mu msumba wa FUMU Mwenenkhongono zose, msumba wa Chiuta withu weneuwo Chiuta wali kuwukhozga kwa tuyirayira.

⁹ Para tili mu nyumba yinu, Mwe Chiuta, tikughanaghana na chisungusungu chinu.

¹⁰ Mwe Chiuta, umo zina linu likumanyikwira pa charu chose, ndimo wantru wakumurumbirani posepose. Woko linu lankhongono likuvivya nyengo zose.

¹¹ Wantru wa mu Ziyoni wasekerere. WaYuda wakondwenge, chifukwa cha weruzgi winu wakunyoroka.

¹² Yendani waka mu Ziyoni, inya yendani muzingilire msumba wose, ndipo mupende vigongwe vyose.

¹³ Mughawanike malinga ghakhe, sorotani mukati mu nyumba zakhe za ufumu, mwakuti mwiza kayiphalirenge miwiro iyo yikwiza kunthazi.

¹⁴ Mwizamkuyowoya kuti, "Uyu ndiyo Chiuta. Ndi Chiuta withu kwa tuyirayira swii! Iyo watirongozenge nyengo zose."

MaSalimo 49

Uchindere wakugomezga usambazi

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la wana wa Kora.

¹ Pulikani ichi, imwe mwa wamitundu wose. Tegherezgani makutu ghinu, imwe mose mukukhara pa charu cha pasi.

²Tegherezgani mwa wānthu wā pasi na wā pachanya, wāsambazi na wākavu, mose pamoza.

³Mlomo wane uti uyowoyenge vinthu vyā mahara. Maghanoghano gha mu mtima wane, ghati għawwengħe ghakumanyiska makora.

⁴Nditi nditegherezge khutu lane ku ntharika. Nditi ndirongosore chinthanguni chane pakulizga bango.

⁵Kasi nditi ndoperengetchi pa nyengo ya visuzgo, para ndazingirizzgika na wānthu wāheni awo wākundizikizga,

⁶wānthu awo wākugomezga mu usambazi wawo, ndipo wākujikuzga chifukwa wāli na vyuma vinandi?

⁷Nadi, palje munthu uyo wangamanya kujiwombola yekha, panji uyo wangamupa Chiuta mtengo wa umoyo wakhe.

⁸Chifukwa icho chingawombola umoyo wakhe ncha mtengo wa pachanya chomene, ndipo kuti chingamanya kukwaniska chara,

⁹kuti wakhare wamoyo kwa muyirayira na kureka kuruta ku dindi.

¹⁰Inya, iyo wati wawone kuti nanga mba vinjeru wākufwa. Ntheura pera, wākupusa na awo nvindere nawo wākwenera kufwa, na kusidira wānyakhe usambazi wawo.

¹¹Mararo ghawo ndizo nyumba zaho kwa muyirayira. Inya, ndi malo ghawo ghakukħaramo mu miwiro na miwiro, nangauli apo wākathyapo vyaru na mazina ghawo.

¹²Munthu kuti wangakhalirira chifukwa cha usambazi chara. Wakuyana waka na vinyama ivyo navyo vikufwa.

¹³Ili ndilo soka ilo likuwira wānthu awo wāli na chigomezgo chakupusa. Uwu ndiwo umaliro wa wānthu awo wākukhorwa na ivyo wāli navyo.

¹⁴Nga ndi mberere, wāli kupimikira ku nyifwa. Nyifwa ndiyo yiti yiwēnġe mliska wawo. Wākukhilira na kurazga ku dindi ndipera. Mathupi ghawo ghizamkuvunda, malo għa wākufwa għamkuwa nyumba yawo.

¹⁵Kweni Chiuta wati wawombole umoyo wane ku nkongono za nyifwa, pakuti iyo wizamkundipokerera.

¹⁶Ureke kopa para munthu munyakhe wakusambazga, para usambazi wa mu nyumba yakhe ukukulirakulira.

¹⁷Chifukwa para munthu uyu wākufwa, kuti wati wayegħen ġepo kanthu chara. Usambazi wakhe kuti ukhirenge na kumurondezga chara.

¹⁸Nanga para iyo wachali wamoyo, wakujipima kuti ngwa kukondwa, ndipo nanga iyo warumbike para vinthu vikumwendera makora,

¹⁹wafwenge ndipera na kuya kakumana na âwasekuru âwakhe ku dindi, âweneawo kuti âwawonengeso ungweru chara.

²⁰Munthu kuti wangakhalirira chifukwa cha usambazi chara. Wakuyana waka na vinyama ivyo navyo vikufwa.

MaSalimo 50

Kusopa Chiuta mwa unenesko

Salimo la Asafu.

¹Chiuta Mwenenkhongono zose, uyo ndi FUMU, wakuyowoya, wakuchema âwanthu âwa pa charu cha pasi, kufuma ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

²Chiuta wakuâala mu Ziyoni, msumba uwo ngwa kutowa chomene.

³Chiuta withu wakwiza, kuti wakukhara chete chara. Panthazi pakhe pali moto wakumyangura, chimphupuru chikuru chamuzingirizga.

⁴Wakuchema vya mu mitambo na pa charu cha pasi mwakuti weruzge âwanthu âwakhe.

⁵Iyo wakati, "Wunganiskani kwa ine, âwanthu âwane âwakugomezgeka, âweneawo âwakachita phangano na ine pakupereka sembe."

⁶Vya mu mutambo vikupharazga urunji wakhe, chifukwa Chiuta iyomwene ndiyo mweruzgi.

⁷Pulikani mwa âwanthu âwane, ndipo ine nditi ndiyowoye. Nditi ndipereke ukaboni wakususkana na imwe âwalsraele. Ine ndine Chiuta, inya Chiuta winu.

⁸Kuti nkhumuchenyani chifukwa cha sembe zinu zakukoma chara, pakuti nyengo zose mukupereka sembe zinu zakocha mburuma kwa ine.

⁹Nditi ndipokererenge nkhambako za mu nyumba zinu chara nanga mbapepe âwa mu vitupa vyinu.

¹⁰Chifukwa nyama yiliyose ya mu thengere njane, pamoza na ng'ombe izo zili pa mapiri ghanandinandi.

¹¹Viyuni vyose vya mudera nkhuvimanya, vyose ivyo vikwenda mu thengere navyo nyane.

¹²"Ndiwenge na njara mphanyi ndangumuphalirani chara, chifukwa charu na vyose ivyo vilimo nyane.

¹³Kasi ine nkurya nyama ya nkhambako, panji kumwa ndopa za mbuzi?

¹⁴Perekani kwa Chiuta sembe za kuwonga, ndipo fiskani mapangano ghinu kwa Chiuta Chikurukuru.

¹⁵Murombe kwa ine mu zuŵa la suzgo. Ine ndizamkumuthaskani ndipo imwe mwizamkundichindika.”

¹⁶Kweni ku munthu muheni Chiuta wakuti, “Kasi waghatorankhu mazaza ghakuyowoyerā marango ghane? Chifukwa uli mlomo wako ukuyowoya za phangano lane?

¹⁷Iwe ukutinkha kusambizgika, mazgu ghane ukughataya ku nkhonyoro.”

¹⁸“Para wawona munkhungu, ukuzgoka mubwezi wakhe, ndipo ukwendezgana na ŵanthu awo mbaleŵe.

¹⁹Ukopa chara kuyowoya viheni pa mlomo wako, lulimi lwako lukwata utesi.

²⁰Ukukhara pasi na kumunena mubali wako, ukunanga lumbiri lwa mwana wa ŵanyoko.

²¹Iwe wachita vinthu ivi, kweni ine ndakhara waka chete. Ukaghanaghana kuti nkhulingana na iwe. Kweni sono nkhukuchenya ndipo nkhuŵika mrandu pa iwe.”

²²“Ntheura panikizgani ichi, imwe mukuruwa Chiuta, mzire ndimupalurenī ndipo kuŵavye na ŵakumuthaskani.

²³Uyo sembe yakhe ndi mtima wa kuwonga, wakuchindika ine. Uyo wakwenda mu nthowa za urunji, nditi ndimurongorenge chiponosko chane.”

MaSalimo 51

Lurombo Iwa kuromba chigowokero

(2 Sam 12.1-15)

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide, para nchimi Natani wakamuchenya chifukwa cha kwendezgana na Batisheba.

¹Mwe Chiuta, mundilengere lusungu, kwakuyana na chisungusungu chinu. Sisitani majuvyo ghane, kwakuyana na kuzara kwa lusungu lwinu lukuru.

²Mundiske ubendezi wane wose, munditozge ku zakwananga zane.

³Pakuti nkhumanya majuvyo ghane, kwananga kwane kuli panthazi pa ine nyengo zose.

⁴Imwe pera, ndimwe ndamunangirani, ndachita icho nchiheni panthazi pinu. Ntheura mukuneneska para mukundisuska, ndipo ndimwe ŵarunji mu weruzgi winu.

⁵Nadi, ine nkhababika mu ubendezi, Ine nkhaŵa wakwananga kufuma apo amama ŵakatora nthumbo pa ine.

⁶Nadi, imwe mukutemwa mtima wa unenesko, ntheura ndisambizgani vinjeru mu mtima wane.

⁷Munditzge na hisopo mwakuti nditowe, mundisuke, ndiŵe mutuŵa kuruska thonje.

⁸Mundizuzge na kukondwa pamoza na kusekerera. Nangauli mwandiphyoraphyora viwangwa, zomerezgani kuti ndisekerere.

⁹Bisani chisko chinu ku zakwananga zane, ndipo sositani maubendezi ghane ghose.

¹⁰Mwe Chiuta, lengani mtima wakutowa mwa ine. Ŵikani mukati mwane mzimu uphya na wakunyoroka.

¹¹Rekani kundifumyapo panthazi pinu, rekani kuwuskapo Mzimu winu Utuŵa pa ine.

¹²Wezgerani chimwemwe cha chiponosko chinu kwa ine, mukhozge mtima wakujipereka mwa ine.

¹³Penepapo ŵabendezi nditi ndiŵasambizge nthowa zinu, ndipo ŵakwananga ŵati ŵawerere kwa imwe.

¹⁴Mwe Chiuta, ndithaskani ku mrandu wakuthiska ndopa, imwe Chiuta Muponoski wane, ndipo lulimi lwane luti lwimbenge na kuchemerezga, chifukwa cha uthaski winu.

¹⁵Mwe Fumu, julani milomo yane, ndipo mlomo wane uti upharazge marumbo ghinu.

¹⁶Imwe kuti mukucha na sembe zakukoma bweka chara. Ndiperekenge sembe yakocha mburuma, mphanyi imwe mwakondwa nayo chara.

¹⁷Sembe iyo imwe mukupokera, Mwe Chiuta, ndi mzimu wakusweka. Mtima wakusweka na wakupera, Mwe Chiuta, kuti muwuyuyurenge chara.

¹⁸Ŵachitirani uweme ŵanthu ŵa mu Ziyoni chifukwa cha mtima winu uweme. Zenganiso malinga gha Yerusalem.

¹⁹Penepapo ndipo muti mukondwenge na sembe zakukoma mu urunji na sembe zakocha mburuma. Ntheura ŵati ŵapereke nkhambako pa jochero linu.

MaSalimo 52

Weruzgi wa Chiuta na uchizi wakhe

(1 Sam 22.9-10)

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Sumu ya Davide apo Doyegi, wa fuko la Edomu wakiza kaphalira Sauli kuti, "Davide wafika ku mbumba ya Ahimeleki".

¹Iwe wa chinkhara ukujikuzgirachi na uheni? Apo chisungusungu cha Chiuta chiliko zuŵa na zuŵa?

²Iwe mwati wa uryarya, lulimi lwako luri nga ndi chimeto chakuthwa.

³Ukutemwa uheni kuruska uweme, na utesi kuruska kuyowoya unenesko.

⁴Iwe wa lulimi lwa upusikizgi, ukutemwa kuyowoya mazgu ghakuyuzga wanyako.

⁵Kweni Chiuta wati wakuswire pasi kwa muyirayira. Wati wakukwapure na kukufumiska mu hema lako. Wati wakuzgulemo mu charu cha wamoyo.

⁶Wanthu warunji wati wawone na kopa ndipo wati wamuseke iyo na kuyowoya kuti,

⁷“Wonani munthu uyo wakakana kuti Chiuta wâwe linga lakhe, kweni wakagomezga mu vyuma vyakhe vinandi, na kuzgora mausambazi ghakhe kuŵa linga lakhe.”

⁸Kweni ine ndili nga khuni la maolive mu Nyumba ya Chiuta. Nkhugomezga mu chisungusungu cha Chiuta, kwa muyirayira swii!

⁹Ndizamkumuwongani imwe kwa muyirayira, chifukwa cha ivyo mwachita. Ndizamkupharazga zina linu pa maso pa warunji pakuti ndimwe waweme.

MaSalimo 53

Uzereza na ukazuzi wa warunji

(Mas 14)

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kurondezga kimbiro ka sumu yakuti: Pa matenda. Sumu ya Davide.

¹Mu mtima wakhe wakupusa wakuti, “Chiuta kulije.” Warunji wa ntheura mbakubendera, wakuchita milimo ya ukazuzi. Palije na yumoza uyo wakuchita uweme.

²Kuchanya Chiuta wasindama, wakulaŵiska warunji pano pasi. Wakukhumba kuwona usange wavinjeru walipo, weneawo wakumupenja nadi Chiuta.

³Kweni warunji wose mbakupuruka, wose wakuyana waka mu ubendezi wawo. Palije na yumoza uyo wakuchita uweme. Chara! Palijirethu nanga njumoza.

⁴Kasi warunji wahleni walije nadi mahara? Iwo wakumirimitizga warunji wane nga ndi chakurya, ndipo kuti wakumusopa Chiuta chara.

⁵Sono iwo wizamkuŵa na wofi ukuru, wofi uwo undawonekepo na kale. Chiuta wati waparanye viwangwa vya awo wakureka kumopa. Iwo wati wakhozgeke soni, pakuti Chiuta waŵapata.

⁶Inya, mphanyi kwafika kuthaskika kwa Israele kwakufumira ku Ziyoni! Para Chiuta wakuwezgera mauweme ku ânthu âwakhe, Yakhobe wati wasekerere, Israele wati wakondwe.

MaSalimo 54

Lurombo Iwakuti munthu wavikiriri ke ku âwarwani

(1 Sam 23.19, 26.1)

Kwa uyo wakwimbiska sumu: Wimbire bango. Sumu ya Davide, para âwa fuko la Zifu âwakaruta kuya kaphalira Sauli kuti, "Davide wakubisama mukati mwawo".

¹Mwe Chiuta, ndiponoskani na nkhongono ya zina linu, ndipo rongorani na nkhongono yinu kuti ndilije mrandu.

²Mwe Chiuta, pulikani lurombo lwane, ndipo tegherezgani khutu ku mazgu agho nkhuyowoya.

³Pakuti ânthu âwamutafu âwandiwukira, ndipo ânthu âwankhaza âwakupenja kundikoma. Iwo kuti âwakulorako na Chiuta chara.

⁴Wona, Chiuta ndiyo movwiri wane. Fumu ndiyo yikusungilira umoyo wane.

⁵Iyo wati waâwaezgere uheni âwarwani âwane. Muâwamare petu chifukwa ndimwe âwakugomezgeka.

⁶Nditi ndipereke sembe kwa imwe na mtima wane wose. Nditi ndiwonge zina, Mwe FUMU, pakuti imwe ndimwe âwaweme.

⁷Imwe ndimwe mwandithaska mu visuzgo vyane vyose, ndipo ndawona ndekha kuvivya kwinu pa âwarwani âwane.

MaSalimo 55

Lurombo Iwa munthu uyo wakomboleke na mubwezi wakhe

Kwa uyo wakwimbiska sumu: wimbire bango. Sumu ya Davide.

¹Mwe Chiuta, tegherezgani khutu kuti mupulike lurombo lwane. Mungabisamanga chara para nkhuperekwa maâweyerero ghane.

²Mundipulikizge ndipo mundizgore. Ndatondeka chifukwa cha visuzgo vyane. Ndatimbanizgika nadi,

³chifukwa âwarwani âwane âwakundofya, ânthu âwaheni âwakundizotofya. Pakuti ndiwo âwakundiâwika mu visuzgo, ndipo na ukari âwakunditinkha kwambula kureka.

⁴Mtima wane ukupulika kuâwinya kukuru, ndipo vyakofya vyâ nyifwa vyandiwira.

⁵Wofi na chitenthe vyandizira ine, ndipo chofyo chandibenekeklera.

⁶Ntheura nkhuti, "Ndiŵenge na mapapindo nga ndi njiŵa, mphanyi ndawurukira kutali na kupumula.

⁷Inya mphanyi ndayingayinga kutali, na kuya kakhara ku mapopa.

⁸Mphanyi nkhenda luŵiro kuya kasanga pakubisamapo mphepo yikari ya chimphupuru."

⁹Mwe Fumu, pankhurani ivyo ŵakunozgera kuchita, ndipo timbanizgani ivyo ŵakuyowoya, chifukwa nkhuwona chivulupi na zawe mu msumba.

¹⁰Muhanya na usiku, ŵakuyingisuka mu malinga ghakhe zingirizge, ndipo ubendezi na suzgo vili mukati mwakhe.

¹¹Mukati mu msumba mwanangika chomene, ndipo mu ŵagurwe ŵakhe muli kutindiŵizgirana pasi na uryarya.

¹²Waŵenge murwani wane uyo wakunditombozga, mphanyi ndanguzizipizga. Waŵenge wachimphindikwa wane uyo wakundisunjizga, mphanji ndangubisama.

¹³Kweni ndiwe, wa nthanga yane, wa munyane, wa mubwezi wane wakumanyikwa.

¹⁴Tikadumbirananga makani ghaweme pamoza, ndipo tikasoperanga lumoza mu Nyumba ya Chiuta.

¹⁵Imwe Chiuta, zomerezgani kuti nyifwa yiŵabuchizge waka. Rekani ŵarute ŵamoyo ku dindi, pakuti uheni uli mu nyumba zaho na mu mitima yaho.

¹⁶Kweni ine nkhuromba kwa Chiuta ndipo FUMU yiti yindithaskenge.

¹⁷Na mise, na mulenje ndiposo na muhanya pakati, nkhudandaula na kutengera ndipo iyo wati wapulike mazgu ghane.

¹⁸Wati wathaske umoyo wane ku nkhondo yeneiyo nkhurwa, chifukwa ŵanthu ŵanandi ŵanozgeka kuti ŵarwe nane.

¹⁹Chiuta mweneuyo wakukhara pa chizumbe chakhe kufuma papo kale wati wapulike na kuŵayuyura, chifukwa iwo kuti ŵakusunga marango chara nesi kopa Chiuta.

²⁰Mubwezi wane wakawuska woko lakhe, kuti watimbe ŵabwezi ŵakhe, wakaswa phangano lakhe.

²¹Mazgu ghakhe ghakâwa ghatechi nga mafuta, ndipouli mu mtima wakhe mukâwa vya nkhondo pera. Mazgu ghakhe ghakâwa ghatechi nadi nga mafuta ndipouli wakasorora malupanga.

²²Thula kwa FUMU vyakwenjezga vyako, ndipo yiti yikufighilire. Yiti yizomerezgenge chara kuti munthu murunji wasuzgike kwa muyirayira.

²³Kweni imwe, Mwe Chiuta, muti muŵaponye mu dindi lakunyang'amira. Wanthu awo wakuthiska ndopa na wâpusikizgi, kuti wakwaniskenge mazuŵa ghawo nanga mphakatikati chara. Kweni ine nditi ndigomezge mwa imwe.

MaSalimo 56

Lurombo Iwa chigomezgo mwa Chiuta

(1 Sam 21.13-15)

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kwakuyana na kimbiro ka sumu yakuti: Nkhunda yadeka pa makuni mu nguyi ya kutali. Salimo la Davide la mtundu wa Mikitamu, para wâFilisiti wakamutorera ku Gati.

¹Mwe Chiuta, mundilengere lusungu, chifukwa wanthu wakundikandakanda. Warwani wakundinyekezga zuŵa lose.

²Warwani wane wakundikandakanda zuŵa lose, chifukwa wanthu wanandi wakukomana nane mwakujikuzga.

³Para ndachita wofi, nkugomezga mwa imwe.

⁴Nkhurumba Chiuta chifukwa cha mazgu ghakhe Nkhugomezga Chiuta kwambula kopa. Kasi munthu wangachita nane vichi?

⁵Zuŵa lose la msuma warwani wane wakupenjerera kutimbanizga chakurata chane. Maghanoghano ghawo ghakulimbana na ine kuti wändichitire uheni.

⁶Wakuwungana pamoza na kundikhazga, ndipo wakundiŵenda umo nkhwenda. Iwo wakukhumba kundikoma.

⁷Ntheura muŵalange chifukwa cha chinthu chiheni icho wachita. Mwe Chiuta, wanthu âwa muŵakwiyire na kuŵaparanya.

⁸Imwe mwawona umo wakundibwankhulira ine, ndipo mukumanya unandi wa masozi ghane. Kasi vyose ivi vindalembeke mu buku linu?

⁹Penepapo ndipo warwani wane wati wawerere nyuma, mu zuŵa ilo nkhuroomba kwa imwe. Icho nkhumanya nchakuti Chiuta wali pamoza nane.

¹⁰Nkhurumba Chiuta chifukwa cha mazgu ghakhe. Nkhurumba FUMU chifukwa cha mazgu ghakhe.

¹¹Nkhugomezga Chiuta kwambula kopa. Kasi munthu wangachita nane vichi?

¹²Mwe Chiuta, nkhwenera kufiska ivyo ndapangana kwa imwe. Nditi ndipereke sembe zakumuwongerani imwe.

¹³Pakuti mwathaska umoyo wane ku nyifwa. Inya, mwakhozga malundi ghane kuti ndireke kuwa, mwakuti ndendenge pa maso pa Chiuta mu ungweru uwo ukuŵalira wamoyo.

MaSalimo 57

Lurombo Iwakuomba wovwiri

(1 Sam 22.1, 24.3)

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kwakuyana na kimbiro ka sumu yakuti, "Mureke kuparanya." Salimo la Davide la mtundu wa Mikitamu para wakachimbira Sauli na kuya kanjira ku mphanji.

1 Mundichitire lusungu, Mwe Chiuta, mundichitire lusungu, chifukwa kwa imwe ndiko ine nkhubisama. Nditi ndibisamenge nadi mu mufwiri wa mapapindo ghinu, visuke vijumphe vimphupuru ivyo vikukoma.

2 Nkhulira kwa Chiuta Chikurukuru, kwa Chiuta uyo wakufiska urato wakhe pa ine.

3 Wati wandizgore kufumira kuchanya na kundithaska. Wati waŵakhozge soni awo ūakundikandira pasi. Chiuta wati warongore chisungusungu chakhe, ndiposo na kugomezgeka kwakhe.

4 Nkhugona pakati pa ūarwani awo ūali nga ndi nkharamu izo zikurya ūanthu. Mino ghawo ghali nga ndi mikondo na mivwi, malulimi ghawo ghali nga lupanga lwakuthwa.

5 Mwe Chiuta mutumphuskike pachanya pa mitambo! Uchindami winu uŵe pa charu chose.

6 Iwo ūakathyera ukonde malundi ghane. Mtima wane ukasuzgika chomene. Ūakajima mbuna mu nthowa yane, kweni ūakawamo ūekha.

7 Mwe Chiuta, mtima wane wakhozgeka. Nadi, mtima wane wakhozgeka. Nditi ndimbenge sumu na kumurumbani.

8 Pamphuka, wa mzimu wane! Pamphukani, imwe chiding'indi na bango! Nditi ndipamphuske matandakucha na sumu.

9 Nditi ndimuwonganai imwe, Mwe FUMU, mukati mu mafuko. Nditi ndimbenge marumbo mukati mu mitundu yose.

10 Pakuti chisungusungu chinu nchikuru kuya kafika kuchanya, ndipo kugomezgeka kwinu kukuya kafika ku maŵingu.

11 Mwe Chiuta, mutumphuskike pachanya pa mitambo. Uchindami winu uŵe pa charu chose cha pasi.

MaSalimo 58

Lurombo kwa Chiuta kuti walange ūanthu ūaheni

Kwa uyo wakwimbiska sumu kwakuyana na kimbiro ka sumu yakuti: Mureke kuparanya. Salimo la Davide, la mtundu wa Mitikamu.

1 Kasi mirandu mukudumula mu urunji, imwe mwa ūakuruwakuru ūakweruzga? Kasi mukweruzga ūanthu mu urunji?

²Chara nadi! Mukughanaghana waka mauheni mu mitima yinu. Mukuchita waka vinthu vya nkhaza pa charu.

³Wanthu waheni mbakupuruka kufuma mu nthumbo ya wanyinawo. Mbamphuvya kufumira apo wakababikira, ndipo wakuyowoya waka mautesi.

⁴Wali na urwirwi nga wa njoka, wakukozgana na chipiri wakumangwa makutu, uyo wajara makutu ghakhe,

⁵mwakuti wakupulika mazgu gha wa vinthumwa chara, nanga ghangawâ gha muwukwi muryarya.

⁶Mwe Chiuta, wongondorani mino gha milomo yawo. Mwe FUMU, wongondorani vibwanyu vya nkharamu izi.

⁷Wazgewerekere nga ndi maji ghakwenda. Wakandirizgikire pasi na kufota nga mbutheka.

⁸Waŵe nga ndi nkhonyo iyo yikusonganoka kuwa mathakalimbwa, nga ndi nthayo yambula kuwona dazi.

⁹Viŵiya vyinu vindakonde moto wa nkhuni za minga, manyi ndi ziŵisi panji zakugolera. Chiuta waviphyererethu tetete!

¹⁰Munthu murunji wizamkusekerera pakuwona waheni wakulangika. Wizamkusavya malundi ghakhe mu ndopa za wantru waheni.

¹¹Ntheura wantru wizamkuyowoya kuti, “Nadi njombe ya warunji yiliko. Waliko nadi Chiuta uyo wakweruzga pa charu cha pasi.”

MaSalimo 59

Lurombo wakuromba kuthaskika ku warwani

(1 Sam 19.11)

Kwa uyo wakwimbiska sumu kwakuyana na kimbiro ka sumu yakuti: Mureke kuparanya. Salimo la Davide la mtundu wa Mitikamu para Sauli wakatumwa wantru kukakhazga pa nyumba ya Davide kuti wamukome.

¹Mwe Chiuta wane, ndithaskani ku warwani wantru. Ndivikirirani ku awo wakundiwukira.

²Mundithaske ku awo wakuchita uheni, ndipo mundiponoske ku awo wakuthiska ndopa.

³Wonani, iwo wakundikhazga kuti wandikome. Vinkhara vyakofya navyo vikuwungana kuti vimikane nane. Mwe FUMU, kuti nchifukwa cha majuvyo ghane panji kwananga kwane chara.

⁴Nangauli ndilije kwananga, iwo wakuchimbira kunozgekera nkhondo. Imwe wukani mwize kandovwire, ndipo muwone!

⁵Mwe FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, ndimwe Chiuta wa Israele. Wukani kuti mulange mafuko ghose. Mungarekangapo na yumoza chara wa wānthu wāryarya na awo kwata uheni.

⁶Wakuwerauso mise yiliyose wākubwenthā nga ndi ncheŵe, na kuyingayinga waka mu msumba.

⁷Awo wāli apo, wākubwebweta waka, na kupanga chiwawa, chifukwa mu maghanogħano wākuti, “Ndi njani uyo wati watipulike?”

⁸Kweni imwe, Mwe FUMU, mukuwāseka, imwe mukupepura mafuko ghose.

⁹Imwe nkhongono zane, maso ghane ghali pa imwe, chifukwa imwe Mwe Chiuta, ndimwe linga lane.

¹⁰Chiuta wane wizamkundipokerera chifukwa ngwa chisungusungu. Chiuta wane wati wazomerezge kuti ndiwone wārwani wāne wākuthereskeka.

¹¹Munga wākomanga chara, mzire wānthu wāne wāruwe. Kweni muwāmbininiske na nkhongono zinu ndipo muwāthereske, Mwe Fumu, chiskango chithu.

¹²Wawire mu kujikuzga kwavo chifukwa cha kwananga kwa mu mlomo wawo, na mazgu gha pa mlomo wawo. Chifukwa chakuti wākutemba ndipo wākuyowoya utesi.

¹³Muwāmare na ukari winu. Muwāmare kuti wāreke kuwonekas. Wānthu wāmanyenge kuti Chiuta ndiyo wakuwusa pa Yakhobe kuya kafika ku mphērerekezgo za charu.

¹⁴Wakuwerauso mise yiliyose, wākubwenthā nga ndi ncheŵe na kuyingayinga waka mu msumba.

¹⁵Wakwendendeka kuppenja chakurya, ndipo wākuwuruma usange wālije kukhuta.

¹⁶Kweni ine ndimbēnge sumu ya kuthuwuska nkhongono zinu. Na mulenje nditi ndimbēnge mwakuchemerezga, sumu yakurumba chisungusungu chinu.

¹⁷Imwe nkhongono zane, nditi ndimwimbiraninge sumu za kumurumbani chifukwa imwe, Mwe Chiuta, ndimwe linga lane. Ndimwe Chiuta mweneuyo wakundirongora chisungusungu.

MaSalimo 60

Lurombo para munthu wakukhumba kuthaskika ku wārwani

(2 Sam 8.13; 1 Mid 18.12)

Kwa uyo wakwimbiska sumu kwakuyana na kimbiro ka sumu ya Shushani Eduti. Salimo la Davide la mtundu wa Mikitamu la kusambizgira, para iyo wakarwa nkhondo na wāAramu Naharayimu na wāAramu zoba ndipo para Yowabu pakuwerako wakakoma wāEdomu 12,000 mu Dambo la Muchere.

- ¹Mwe Chiuta, mwatitaya ise, mwabwangandula chivikiriro chithu. Mwatikaripira nadi, mutiwezgeremo nga ndi mura tikaŵira.
- ²Mwasunkhunya charu na chindindindi, ndipo mwachiparura. Nozganimo mwakuparuka, pakuti lichali kusunkhunyika.
- ³Mwachita kuti âwanthu âwinu âwasuzgike chomene. Mwatimweska vinyo la chilango, leneilo latilowezga.
- ⁴Mwâwajinthira ndembera awo âwakumopani imwe, mwakuti âwachimbilireko kuti âwaphokwe ku mauta gha âwarwani.
- ⁵Mutipe kuvivya na nkhongono yinu yikuru na kutizgora, mwakuti ta âwakutemweka âwinu tithaskike.
- ⁶Chiuta wali kuyowoya mu malo ghakhe ghakupatulika kuti, “Nditi ndigâwê charu cha Shekemu na kukondwa, ndipo nditi ndigâwizge dambo la Sukoti.
- ⁷Gileyadi ngwane, Manase nayo ngwane. Efurayimu wali nga ndi chipewa chane cha kundivikirira. Yuda wali nga ndi nthonga yane ya ufumu.
- ⁸Mowabu wali nga ndi chiŵiya chane chakugezeramo. Pa Edomu ndipo pakuŵika skapato zane. Nkhuchemerezga mwa kuvivya pa Filisitiya.”
- ⁹Ndi njani uyo wati wanditorere ku msumba uwo uli na linga? Ndi njani uyo wati wandirongozgere ku Edomu?
- ¹⁰Mwe Chiuta, kasi mulije kutitaya ndimwe chara? Mwareka kuruta na âwasilikari âwithu ndimwe Chiuta.
- ¹¹Tâweya, towirani kwimikana na âwarwani âwithu, pakuti wovwiri wa munthu ngwawakawaka.
- ¹²Para Chiuta wali pamoza nase, tamkurwa nkhondo na chikanga. Iyo ndiyo wamkuŵakandirizgira pasi âwarwani âwithu.

MaSalimo 61

Luombo iwa kuromba chivikiriro

Kwa uyo wakwimbiska sumu: wimbire bango. Salimo la Davide.

- ¹Mwe Chiuta, pulikani kulira kwane, tegherezgani ku luombo lwane.
- ²Nkhuchemerezga kwa imwe, kufuma ku mpthererekezgo za charu. Para mtima wane wamara nkhongono, ndirongozgani ku jarawe litali kujumpha ine.
- ³Pakuti imwe ndimwe chiphokweru chane, chigongwe chakukhora ku âwarwani.
- ⁴Zomerezgani kuti ndikhare mu hema linu kwa muyirayira, kuti ndibisame kusi kwa mapapindo ghinu.

⁵Chifukwa imwe, Mwe Chiuta, mwapulika ivyo nkhapangana, mwandipa chiharo cha awo âwakuchindika zina linu.

⁶Rutizgani umoyo wa karonga, virimika vyakhe vikhalarire kuya kafika ku miwiyo na miwiyo.

⁷Wakhare pa chizumbe panthazi pa imwe Chiuta kwa muyirayira, langulani kuti chisungusungu na unenesko vimuvikirire.

⁸Ntheura nditi ndimbirenge marumbo zina linu nyengo zose, nga ndi umo nkhufiskira mapangano ghane zuâwa na zuâwa.

MaSalimo 62

Kugomezga chivikiriro cha Chiuta

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kurondezga kimbiro ka Yedutuni. Salimo la Davide.

¹Mtima wane ukulindizga Chiuta wane mwachisisi, chiponosko chane chikufumira kwa iyo.

²Iyo yekha ndiyo jarawe lane na chiponosko chane, iyo ndiyo linga lane, kuti ndisunkhunyiskike chara.

³Kasi muti mumuwukirenge munthu mpaka pauli, kasi mose mumuwiskire pasi, nga ndi chiliâwa chakusunkhunyika, panji nga ndi chimati chakusendemuka?

⁴Iwo âwakupangana kuti âwamufumyepo pa malo ghakhe ghakuzirwa, âWakutemwa kuyowoya mautesi. âWakutumbika na milomo yawo, kweni mu mitima yawo âwakutemba.

⁵Pakuti mtima wane ukulindizga Chiuta wane pera mwachisi, pakuti chigomezgo chane chikufumira kwa iyo.

⁶Iyo yekha ndiyo jarawe lane na chiponosko chane, linga lane, kuti nditi ndisunkhunyiskike chara.

⁷Kuthaskika kwane na nchindi zane vili kwa Chiuta, Chiuta ndiyo jarawe lane, na chiphokwero chane.

⁸Imwe mwa âwanthu, gomezgani mwa iyo nyengo zose. Muphalirani vyose ivyo vili mu mitima yinu, pakuti Chiuta ndiyo chiphokwero chithu.

⁹âWanthu âwapasi ndi muvuchi waka, âwanthu âwapachanya nawo nkhanthu chara. Wose pamoza mbakupepuka pa sikelo, mbapepu kuruska na muvuchi wuwo.

¹⁰Mureke kugomezga kuti mbembe yingamovvirani, mureke kugomezga kuti vyakwiba vili na chandulo., Mureke kuâwikapo mtima pa vyuma, para vikwandana.

¹¹Para Chiuta wayowoya kamoza, ine nkhupulika kaâwiri kuti, "Imwe mwe chiuta ndimwe âwankhongono."

¹²Ndipo imwe Mwe Fumu, ndimwe wa chisungusungu, nadi imwe mukumupa munthu njombe yakuyana na milimo yakhe.

MaSalimo 63

Mtima wakukhumba Chiuta

(1 Sam 23.14)

Salimo la Davide apo wakaŵa mu mapopa gha Yudeya

¹Mwe Chiuta, ndimwe Chiuta wane, ine nkhumupenjani chomene. Mzimu wane ukomirwira imwe ndipo thupi lane nalo likunwekera imwe. Ndili nga ndi munthu uyo wakwenda mu mapopa, mu charu cha chinkhamwa uko kulije maji.

²Ntheura nkunwekera kumuwonani mu nyumba yinu, na kudodoliska nkhongono zinu na uchindami winu.

³Nditi ndimurumbaninge imwe chifukwa chisungusungu chinu nchiweme kuruska umoyo.

⁴Nditi ndimurumbani nyengo yose ndichali na umoyo, nditi ndikwezge mawoko ghane na kumusopani.

⁵Mzimu wane ukukhutiskika na mongo na manuni, ndipo ndimurumbaninge na mazgu gha chimwemwe.

⁶Para ndagona pa chitara chane nkughanaghana za imwe, nkhalanguruka na za imwe mu maulinda gha usiku.

⁷Pakuti imwe mwâwa wovwiri wane, nditi ndimbe na kukondwa mu mufwiri wa mapapindo ghinu.

⁸Mzimu wane ukuskepererana na imwe, woko linu la maryero likundikolerera.

⁹Kweni awo âwakupenza kundikoma, âwati âwakhilire ku malo gha âwakufwa.

¹⁰Iwo âwati âwakomekenge na lupanga, ndipo âwati âwazgokenge chakurya cha âwakambwe.

¹¹Kweni karonga wati wasekerere mwa Chiuta, wose awo âwakurapira mwa iyo, âwamuchindikenge, kweni milomo ya âwatesi yizamkujarika.

MaSalimo 64

Lurombo Iwa kuromba chivikiriro

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Pulikani mazgu ghakudandaula kwane, Mwe Chiuta, sungilirani umoyo wane kuti ndireke kopa murwani.

²Mundibise ku uchigewenga wa ku ubende wa âwaheni, ku vyakunozgera vyा awo âwakuchita uheni.

³Iwo âwakunora malulimi ghawo nga ndi lupanga, ndipo âwakundiyowoyer a mazgu ghakulasa nga ndi mivwi.

⁴ÂWakuponya kufumira apo âwakhazga, kwa munthu wambula kalema, âwakumulasa mwamabuchibuchi, kwambula wofi.

⁵ÂWakukosera mu dazgo lawo liheni, âwakuyowoyeskana zakuthya misampha ku ubende. Iwo âwakuti, “Ndi njani wangatiwona.

⁶Ndi njani wangapenjerera mauheni ghithu? Tanozgera mwakuchenjera chomene icho taghanaghana kuchichita.” Maghanoghano na makhumbiro gha mu mtima, ngakuzongoka chomene.

⁷Kweni Chiuta wati waponye mivwi yakhe pa iwo, ndipo iwo âwati âwapwetekkeke mwa mabuchibuchi.

⁸Iyo wati waâwasakaze chifukwa cha ivyo âwakuyowoya. Wose awo âwakuâwawona âwati âwapukunyenge mitu yawo.

⁹Ntheura âwanthu wose âwati wopenge, âwati âapharazge milimo ya Chiuta, na kughanaghanapo pa icho wachita.

¹⁰Rekani âwarunji âwakondwere mwa FUMU, âwabisame mwa iyo. Rekani wose âwaweme mtima âwarumbe.

MaSalimo 65

Kurumba na kuwonga

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide. Sumu.

¹Mwe Chiuta, imwe mukukhara mu Ziyoni, âwanthu âwakwenera kumurumbani, âwakwenera kufiska mapangano ghawo kwa imwe.

²Mwe, imwe mukupulika malurombo, kwa imwe ndiko âwanthu wose âwati âwizenge.

³Para zakwananga zithu zikâwa zinandi, imwe mukatigowokera uheni withu.

⁴Ngwakutumbikika uyo mukumusora, na kumusendezgera pafupi na imwe, kuti wakhare mu zimphara zinu. Titi tikhewe na viweme vyâ mu nyumba yinu, iyo ndi nyumba yinu yakupatulika.

⁵Mwe Chiuta, Muponoski withu, mukutizgora na milimo yirunji yakuzukumiska, Imwe ndimwe chigomezgo cha âwanthu wose âwa charu, na âwa ku sirya kwa zinyanja za kutali wose.

⁶Imwe na nkhongono yinu muli kwimika mapiri, mukarongora nkhongono zinu zikuru.

⁷Ndimwe mukuchetamiska kupoma kwa zinyanja, kupoma kwa majigha ghawo, na chiwawa cha mafuko gha âwanthu.

⁸Awo âwakukhara ku mpphererekezgo za charu, âwakopa vimanyikwiro vyinu. Ndimwe mukuchitiska kuti âwanthu âwimbe na chimwemwe, kufuma mafumiro gha dazi mpaka ku manjiliro ghakhe.

⁹Charu mukuchipwererera na kuchithilira maji, imwe ndimwe mukuchisambazga chomene. Mronga wa Chiuta ngwa kuzura na maji, ndipo âwanthu mukuâamezgera mbuto, pakuti ntheura ndimo mukuchinozgera charu.

¹⁰Mukuthiramo maji ghanandi umo mwagawurika, mukuwundumula nthusi zakhe, na kuchinyevya na vura ya muswera, ndipo mukutumbika mupozwawa wakhe.

¹¹Chirimika mukuchivwarika na viweme vyinu vinandi, mose umo mukwenda imwe mwazura manuni.

¹²Ku maluhari gha mu mapopa kukumera utheka, mapiri nagho ghakujikhözga na chimwemwe.

¹³Madambo ghazura na miskambo ya mberere na mbuzi, ndipo vidika vyazura na vyakurya. Vikuchemerezga na kwimba pamoza, chifukwa cha chimwemwe.

MaSalimo 66

Sumu ya marumbo na ya viwongo

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Sumu. Salimo.

¹Murumbani Chiuta, pakuchemerezga mwakukondwa, imwe mwa âwanthu mose âwa mu charu cha pasi.

²Yimbani sumu zakurumba zina lakhe, mumurumbe mwa nchindi.

³Mumuphalire Chiuta kuti, “Milimo yinu njakuzizwiska chomene. Nkhongono zinu nzikuru chomene, mwakuti âwarwani âwinu âwakumugwadirani na wofi.

⁴âwanthu wose âwa mu charu âwakumusopani imwe. âWakwimba sumu zakumurumbani imwe, âwakwimba sumu za kurumba zina linu.”

⁵Zanine muwone milimo iyo Chiuta wachita. Milimo yakhe mukati mu âwanthu njakuzizwiska.

⁶Wakazgora nyanja kuâwa charu chomizo, âwanthu âwakenda pasi pa kwambuka mronga. Penepapo tikakondwera mwa iyo.

⁷Iyo wakuwusa na nkhongono kwa muyirayira, ndipo maso ghakhe ghakuwona mafuko ghose gha âwanthu. âwanthu âwa chigaruka âwareke kujikwezga.

⁸Chindikani Chiuta withu, Mwe mwa âwanthu, mazgu ghakumurumba iyo ghapulikikwe.

⁹Iyo watisunga ise kuâwa âwamoyo, walije kuzomerezga kuti malundi ghithu ghateremuke.

¹⁰Mwe Chiuta, mwatipima. Imwe mwatiyezga nga ndi umo siliva likuyezgekera na moto.

¹¹Imwe mukatinjizga mu ukonde wa ḫarwani, ndipo mukaŵika katundu wa visuzgo pa ise.

¹²Mukazomerezga ḫarwani kukanda pa mitu yithu. Tikasorota mu moto na mu maji. Ndipouli mwiza nase ku malo ghakuthaskikirako.

¹³Nditi ndize mu nyumba yinu na sembe zakocha. Nditi ndifiske mapangano ghane kwa imwe,

¹⁴Vyeneivyo nkhayowoya na mlomo wane, ndiposo ivyo nkhanapangana para nkhaŵa mu visuzgo.

¹⁵Nditi ndipereke kwa imwe sembe zakocha za nyama yakununa, na sungu la sembe yakocha ya mberere zanarume. Nditi ndipereke sembe ya nkhambako na mbuzi.

¹⁶Zaninge mupulike, mose imwe mukusopa Chiuta, nditi ndimukonkhoskerani ivyo iyo wandichitira.

¹⁷Nkhachemerezga kwa iyo, ndipo nkhamurumba na lulimi lwane.

¹⁸Ndiŵenge wakuzomerezga kwananga mu mtima wane, Fumu mphanyi yikandipulika chara.

¹⁹Kweni nadi Chiuta wandipulika, wategherezga ku mazgu gha lurombo lwane.

²⁰Watumbikike Chiuta, chifukwa walije kukana lurombo lwane, nesi kufumyako chisungusungu chakhe kwa ine.

MaSalimo 67

Sumu ya kuwonga

Kwa uyo wakwimbiska sumu: Wimbire bango. Salimo. Sumu.

¹Chiuta watilengere lusungu na kutitumbika, ndipo waŵaliske chisko chakhe pa ise,

²mwakuti nthowa zinu zimanyikwe pa charu cha pasi, nkhongono yinu yakuponoska mafuko ghose.

³Ŵanthu ḫamurumbani imwe, Mwe Chiuta, mafuko ghose ghamurumbani imwe.

⁴Mafuko ghasekerere na kumwimbirani na chimwemwe, chifukwa mukweruzga ŵanthu mu urunji, ndipo mukurongozga mafuko gha ŵanthu ḫa mu charu.

⁵Ŵanthu ḫamurumbani imwe, Mwe Chiuta, mafuko ghose ghamurumbani imwe.

⁶Charu chapambika vipambi vyakhe, Chiuta, uyo ndi Chiuta withu, watitumbika ise.

⁷Nadi, Chiuta watitumbika, wānthu wose ḫā mu charu ḫāmusope iyo.

MaSalimo 68

Sumu ya fuko ya kusekerera chifukwa cha kuvivya

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide. Sumu.

¹Chiuta wawuke, ḫarwani ḫakhe ḫambininiskike, awo ḫakumutinkha ḫachimbire panthazi pakhe.

²Muᬁachimbizgire kutali, nga ndi umo josi likuputikira kutali. Ḫānthu ḫaheni ḫamare petu panthazi pa Chiuta, nga ndi umo phula likusongonokera pa moto.

³Kweni ḫarunji ḫakondwenge, ḫasekerere panthazi pa Chiuta, ndipo ḫazaye na chimwemwe.

⁴Mwimbirani Chiuta, yimbani sumu za kurumba zina lakhe. Tumphuskirani sumu kwa iyo, mweneuyo wakugara pa maᬁingo. Zina lakhe ndi FUMU, mukondwere panthazi pakhe.

⁵Wiske wa ḫalanda, nkhoswe ya vyokoro, ndi Chiuta mu malo ghakhe ghakupatulika.

⁶Chiuta wakuᬁapa ḫasokwano malo ghakukharamo, wakuᬁafumiskira ku usakati awo ḫali mu gadi. Kweni awo ḫakumugarukira, ḫakukhara mu charu cha chinkhamwa.

⁷Mwe Chiuta, para mukafuma kuᬁadangirira ḥānthu ḫinu, para mukendanga mu mapopa mura,

⁸charu chikasunkhunyika, mitambo yikarokweska vura, panthazi pinu imwe Chiuta, nanga ndi Phiri la Sinayi likasunkhunyika, panthazi pinu imwe Chiuta, Chiuta wa Israele.

⁹Mwe Chiuta, mukarokweska vura yinandi, mukachiwezgeramoso charu chinu chakuguga.

¹⁰Ḥānthu ḫinu ḫakasanga malo gha kukharamo, Mwe Chiuta, mu uweme winu mukawalera ḫasokwano.

¹¹Fumu ndiyo yikulangula, Wumba wa awo ḫakapharazga makani ghaweme, ukawā ukuru:

¹²“ᬁakaronga na viwuru vya nkhondo, ḫakachimbirachimbira,” ḫanakazi nawo ku kaya ḫakugawana vyakuskogha,

¹³nangauli ḫakukhara pakati pa vitupa vya mberere, kweni sono ḫali na siliva na golide nga ndi njiwa iyo yadikiskika na mapapindo ghakhe.

¹⁴Para Mwenenkhongono zose wakambininiska âwakaronga kwenekura, chiwuvi chikaâwa pa Phiri la Zalimoni.

¹⁵Iwe phiri likuru, Phiri la Bashani, iwe phiri la vikurupati vinandi, iwe Phiri la Bashani.

¹⁶Iwe phiri la vikurupati vinandi, kasi ukulaâwiskilachi na sanje, pa phiri ilo Chiuta wali kusankha kuti wakharengepo? Nadi, FUMU yiti yikharengepo kwa muyirayira.

¹⁷FUMU yikiza na magareta gha nkhongono, vikwivikwi kufumira ku Phiri la Sinayi kwiza ku malo ghakupatulika.

¹⁸Para mukakwerera kuchanya ku phiri, mukatora awo âwakaâwa mu umikori. Mukapokera vyawanangwa ku âwanthu, nanga nkhu awo âwakaâwa âwakugaruka, mwakuti imwe FUMU Chiuta mukhare kwenekura.

¹⁹Yirumbike FUMU Chiuta, Muponoski withu, mweneuyo wakuyegha katundu withu zuâwa na zuâwa.

²⁰Chiuta withu ndi Chiuta wakuponoska. Kwa iyo FUMU Chiuta ndiko tikuthaskikira ku nyifwa.

²¹Kweni Chiuta wati watekete mitu ya âwarwani âwakhe, mitu ya awo âwakwenda mu nthowa zaho ziheni.

²²FUMU yikati, “Nditi ndiâwawezgeko âwarwani âwinu ku charu cha Bashani, nditi ndiâwawezgeko ku zindimba za nyanja,

²³kuti mugeze malundi ghinu mu ndopa, ndipo ncheâwe nazo zimyangeko ndopa za âwarwani âwinu.”

²⁴Mwe Chiuta, ungano wa âwanthu âwinu âwakwenda mwa nchindi ukuwoneka, kwenda kwa Chiuta wane, Karonga wane, kuya kanjira mu nyumba yakhe.

²⁵Wimbi âwa zisumu âwali munthazi, âwakulizga viding'indi âwali kunyuma Pakati pa iwo pali âwamwali âwakulizga visekese.

²⁶“Rumbani Chiuta mu mpingo ukuru, rumbani FUMU, imwe âwa mphapu ya Israele.”

²⁷Panthazi pawo pali Benjmini, muchoko wa wose, pamanyuma pali nduna za charu cha Yuda, ndiposo na nduna za Zebuloni, na za Nafutali.

²⁸Wunganyani nkhongono zinu, Mwe Chiuta, rongorani nkhongono zinu, Mwe Chiuta, mwaâweneimwe muli kutichitira vinthu vikuru.

²⁹Chifukwa cha Nyumba yinu ku Yerusalem, âwakaronga âwakwiza na vyawanangwa kwa imwe.

³⁰Chenyani vikoko ivyo vikukhara mu matete, mskambo wa nkhambako pamoza na tunkhambako, nya wāmitundu. Kandirizgirani pasi awo wākudokera vyakuskogha, mbininiskani mafuko agho ghakutemwa kurwa nkhondo.

³¹Wakazembe wāmkwiza kufuma ku Eguputo, wā ku Etiyopiya maluŵiro wāmkwuska mawoko ghawo kupokerera Chiuta.

³²Imwe maufumu gha charu, yimbirani Chiuta, yimbani sumu zakurumba Fumu.

³³Yimbirani uyo wakugara pa mitambo, mitambo ya mwaka na mwaka, uyo wakutuma mazgu ghakhe gha nkhongono.

³⁴Pharazgani kuti Chiuta ngwa nkhongono, uyo ufumunkhuru wakhe uli pa Israele, uyo nkhongono zakhe zili mu mlengalenga.

³⁵Imwe Chiuta ndimwe wākofya, mu malo ghinu gha ghakupatulika. Chiuta wa Israele, wakupereka mazaza na nkhongono ku wānthu wākhe. Chiuta watumbikike!

MaSalimo 69

Kulira kwa munthu wakukweŵeka

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kwakuyana na kimbiro ka sumu yakuti "Maluŵa gha Lile." Salimo la Davide.

¹Mwe Chiuta, ndiponoskani, pakuti maji ghafika na mu singo.

²Nkhubira mu ndimba ya mathakalimbwa, umo mulije na pakwimapo. Ndabira mu ndimba ya maji, ndipo majigha ghakundibizga.

³Vyalema na kulira kwane, chigoromiro chane chomira. Maso ghane nagho ghakulolotera, apo nkhulindirira Chiuta wane.

⁴Wānthu awo wākunditinkha kwambula chifukwa, mbanandi kuruska masisi gha kumutu wane. Mbankhongono wārwani wāne awo wākukhumba kundikoma, weneawo wākunditezgera utesi. Nkhuchichizgika kuwezga, icho kuti nkhiba chara.

⁵Mwe Chiuta, mukumanya kupusa kwane, kwananga kwane, nkhwakubisika kwa imwe chara.

⁶Mwe FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, mungazomerezganga kuti awo wākugomezga mwa imwe, wākhozgeke soni chifukwa cha ine. Mwe Chiuta wa Israele, mungazomerezganga chara kuti awo wākumupenjani, wāyuyurike chifukwa cha ine.

⁷Pakuti ine ndatombozgeka chifukwa cha imwe, mwakuti chisko chane ncha soni pera.

⁸Ndazgoka mulendo ku âwabali âwane, ndâwâ wakupanjwa ku âwana âwa kwa mama.

⁹Phamphu ilo ndili nalo pa nyumba yinu yandikoma, ndipo visunjizgo nya awo âwakumunyozani vyandigundizga ine.

¹⁰Para nkhujiyuyura na kuziâwizga kurya, chikuâwa chisunjizgo kwa ine.

¹¹Para nkhavwara chigudulu, nkhazgoka chimuhoyere kwa iwo.

¹²Awo âwakukhara pa chipata âwakundinena, ndipo âwalôhevü âwakwata sumu zakunena ine.

¹³Kweni ine nkhuromba kwa imwe, Mwe FUMU, pa nyengo yakwenerera. Mu uzari wa chisungusungu chinu, Mwe Chiuta, mundizgore. Na wovwiri winu wakugomezgeka,

¹⁴mundithaske na kundifumya mu mathakalimbwa, mungazomerezgenga chara kuti ndibire. Mundithaske ku âwarwani âwane, na ku ndimba ya maji.

¹⁵Mungazomeranga kuti maji gha chigumura għandibizże, panji ndimba yindimire, panjiso dindi lindiwundire.

¹⁶Mwe FUMU, mundizgore, chifukwa chisungusungu chinu nchiweme. Tegħereżgani kwa ine, kwakuyana na chiwuravi chinu chikuru.

¹⁷Mureke kubisa chisko chinu kwa nda muteweti winu, mundizgore luŵiro, pakuti ndili mu suzgo.

¹⁸Sendererani kufupi na ine kuti mundiwombole, ndithaskani ku âwarwani âwane.

¹⁹Mukumanya umo âwakundisunjizgira, âwakundikhozgera soni na kundiyuyulira. âWarwani âwane wose mukuâwamanya.

²⁰Mtima wane wasweka na kutombozgeka, mwakuti ndathika lusoko. Nkhapenjerera âwanji âwakundichitira chitima, kweni kukaâvye na yumoza. Nkhapenja âwanji âwakundisanguruska, kweni nkhasangapo na yumoza wuwo chara.

²¹Âwakandipa nduru kuti kuâwenge kurya kwane, Âwakandipa vinyo la kusasa kuti ndimwe.

²²Vyakurya ivyo âwakharika panthazi pawo, vizgoke kuâwa chipingo. Chiphikiro cha sembe zawo chiwē musampha.

²³Maso ghawo għaburumutizgike, kuti âwareke kuwona, viwuno vyawo vimbwambwanthe kwambula kurekezga.

²⁴Pungulirani ukari winu pa iwo, rekani kukwiya kwinu kugolere pa iwo.

²⁵Malo ghawo ghakukharapo ghazgoke mapopa, paâwavye munthu wakukhara mu mahami ghawo.

²⁶Iwo âwakuyuzga uyo imwe mwamutimba, uyo imwe mwamupweteka iwo âwakurutirizga kumusuzga.

²⁷Sazgiraniko chilango pachanya pa chilango, mureke kuâwagowokera chara.

²⁸Muâwasisitemo mu Buku la âwamoyo, âwareke kulembeka pamoza na âwarunji.

²⁹Ine ndili mu suzgo na mu vyakuâwinya, Mwe Chiuta, zomerani chiponosko chinu, chindikwezgere muchanya.

³⁰Nditi ndirumbe zina la Chiuta pakumwimbira sumu, nditi ndimuchindike na kumuwonga.

³¹Ichi chiti chikondweske FUMU, kuruska kuperekwa sembe ya ng'ombe, panji nkhambako ya msuma.

³²ÂWakusuzgika âwawone ivi ndipo âwakondwenge, mitima yinu yiweremo, imwe mukupenja Chiuta,

³³Pakuti FUMU yikuâwapulika âwakavu, kuti yikuyuyura âwakhe awo mbakukakika chara.

³⁴Kuchanya na charu cha pasi vimurumbe iyo, zinyanja nazo na vyose ivyo vikwenda mwenemumo.

³⁵Pakuti Chiuta wathaskenge Ziyoni, wati wazengaso misumba ya charu cha Yuda. ÂWateâweti âwakhe âwati âwakharenge mwenemumo, na kuchizgora kuâw charu chawo.

³⁶ÂWana âwa âwateâweti âwakhe âwati âwachiharenge, ndipo awo âwakutemwa zina lakhe, âwati âwakhare mwenemumo.

MaSalimo 70

Lurombo Iwakuomba wovwiri

(Mas 40.13-17)

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide pakuperekwa sembe ya chikumbusko.

¹Mwe Chiuta, muâwe âwakukondwa kundithaska ine, Mwe FUMU, mwendeske kwiza kandowwira.

²Awo âwakukhumba kundikoma, âwakhozgeke soni na kutimbanizgika. Awo âwakukhumba kundipweteka, âwawezgekere kunyuma na kuyuyurika.

³Awo âwakundiseka kuti, "Aha, Aha!" âwawezgeke chifukwa âwakhozgeka soni.

⁴Wose awo âwakumupenjani, âwakondwe na kusekerera mwa imwe. Awo âwakutemwa chiponosko chinu, âwayowoye nyengo zose kuti, "Chiuta ndi mukuru."

⁵Kweni ine ndili mukavu na musauchi, zani kwa ine luâwiyo, Mwe Chiuta. Imwe ndimwe movwiri na muthaski wane, Mwe FUMU, mungaziurikanga chara.

MaSalimo 71

Lurombo Iwa munthu muchekuru

- ¹Mwa imwe, Mwe FUMU, ndimo nkhuphokweramo, mungazomerezga chara kuti ndilengeskeke.
- ²Mu urunji winu mundithaske na kundiponoska, tegherezgani khutu linu ndipo mundithaske,
- ³Muŵe jarawe lane lakuphokweramo, linga lakukhora la kundiponoska, pakuti ndimwe nadi jarawe lane na linga lane.
- ⁴Mwe Chiuta wane, ndithaskani ku âwanthu âwaheni, ku woko la âwanthu âwambula urunji na âwankhaza.
- ⁵Pakuti imwe, Mwe FUMU Chiuta, ndimwe nkhugomezga, ndimwe nkhutamira, kufumira ku wanichi wane.
- ⁶Nkhweghamira kwa imwe kwamba ku kubabika kwane. Imwe ndimwe mukandifumya mu nthumbo ya amama. Nditi ndimurumbani imwe kwambula kureka.
- ⁷Ndili nga ndi chinthu chakuzukumiska ku âwanandi, kweni imwe ndimwe chiphekwerero chane chakukhora.
- ⁸Mlomo wane wazura na marumbo kwa imwe, ndiposo na kumuchindikani zuŵa lose.
- ⁹Munganditayanga chara mu nyengo ya uchekuru wane. Mungandisidanga chara para nkhongono zane zamara.
- ¹⁰Pakuti âwarwani âwane âwakundinena, awo âwakujowerera umoyo wane âwakundichitira wupu.
- ¹¹Iwo âwakuti, “Chiuta wamureka. Murondezgani na kumukora, pakuti kulije na yumoza wakumuthaska.”
- ¹²Mwe Chiuta mungâwanga kutali na ine chara, Mwe Chiuta wane, mwendeske kwiza kandowwira.
- ¹³âwanthu awo âwakunditundura, âwalengeskeke na kumara petu. Awo âwakupenja kundipweteka, âwayuyurike na kulengeskeka.
- ¹⁴Kweni ine nditi ndigomezge imwe nyengo zose, nditi ndimurumbani imwe kaŵiri.
- ¹⁵Nditi ndipharazgenge milimo yinu yirunji, machitiro ghinu gha ya chiponosko zuŵa lose, nangauli unandi wawo ukuruska umo ine nkhumanyira.

¹⁶Nditi ndize na kupharazga milimo yikuru ya FUMU Chiuta. Nditi ndirumbe urunji winu, urunji wa imwe pera.

¹⁷Mwe Chiuta, kufuma ku wanichi wane, imwe ndimwe muli kundisambizga, ndipo na sono ndichali kupharazga milimo yinu yakuzizwiska.

¹⁸Nangauli ndachekura ndipo ndili na mbuha, Mwe Chiuta, mureke kundireka. Ine ndisuke ndipharazge nkhongono zinu ku miwiro yose iyo yikwiza.

¹⁹Mwe Chiuta, nkhongono yinu na urunji winu, vikufika mpaka ku mtambo kutali. Kasi ndi njani wakuyana na imwe, Mwe Chiuta, mwaŵeneimwe mwachita vinthu vikuru?

²⁰Imwe ndimwe mwachitiska kuti ndiwone visuzgo vinandi, muti muvezgereso umoyo wane. Kufumira ku ndimba za charu na charu, imwe muti mundiwuskeso.

²¹Imwe muti musazgirengepo nchindi zane na kundisanguruskaso.

²²Ine nane nditi ndimurumbani na bango, chifukwa cha kugomezgeka kwinu, mwe Chiuta wane. Nditi ndimurumbani imwe na viding'indi, Mwe Mutuŵa Yura wa Israele.

²³Mlomo wane uti uchemerezge na chimwemwe, para nkhumwimbirani sumu za kurumba. Mzimu wane uwo mwawuwombola, nawoso uti wimbenge.

²⁴Zuŵa lose nditi ndiyowoye za urunji winu wakovwira, pakuti âwakhozgeka soni na kuyuyurika awo âwakapenjanga kundipweteka ine.

MaSalimo 72

Lurombo Iwa kurombera karonga

Salimo la Solomoni.

¹Mwe Chiuta, mupani karonga winu weruzgi wakunyoroka, mupani mwana wa karonga urunji winu.

²Iyo wati weruzge âwanthu âwinu mu urunji, ndiposo âwanthu âwinu âwakavu kwambula kutemwera.

³Mapiri għawape âwanthu uweme, tumapiri nato tuwape vipambi vyā urunji.

⁴Iyo wavikire ūwakavu mukati mu âwanthu, kupereka kuthaskika ku ūwasokwano, na kuparanya awo ūwakutindiwizgira pasi ūwanyawo.

⁵Iyo wamopaninge imwe umo dazi likuwalira, umo mwezi ukuwalira mu mlengalenga, miwiro na miwiro.

⁶Waŵe nga ndi vura iyo yikurokwa pa utheka, nga ndi vura yakuwazga iyo yikurokwa pa charu.

⁷Mu mazuŵa ghakhe, urunji uzare, chimango chiŵe chakuzara mpaka mwezi ureke kuŵala.

⁸Wawusenge kufuma ku nyanja, kuya kafika ku nyanja yinyakhe, kufuma ku mronga mpaka ku mpherekezgo za charu.

⁹Ŵanthu awo ūakukhara mu mapopa ūati ūamulambirenge, ndipo ūarwani wakhe ūati ūamyangenge fuvu.

¹⁰Ŵakaronga ūa ku Tarishishi na ūa virwa, ūizamkupereka mithulo kwa iyo. Ŵakaronga ūa ku Sheba na ūa ku Seba, ūamuyegherenge vyawanangwa.

¹¹Ŵakaronga wose ūamulambirenge, mafuko ghose ghamuteŵeterenge.

¹²Pakuti wakuthaska ūakusoŵerwa awo ūakumuchema, ūakavu na awo ūalije munthu wakovwira.

¹³Wali na chiwuravi na awo mbatechitechi na ūakavu, ndipo wakuthaska awo mbakavu.

¹⁴Wakuwombola umoyo wawo, ku awo ūakuŵayuzga na awo ūakuchita chivulupi, pakuti ndopa zavo ndi zakuzirwa chomene panthazi pakhe.

¹⁵Waŵe na umoyo utali karonga, golide la ku Sheba liperekeke kwa iyo. Ŵanthu ūamurombere kwambula kurekezga, ūamuromberenge vitumbiko zuŵa lose.

¹⁶Muŵe vyakurya vinandi mu charu, pachanya pa mapiri paŵe vyakumera. Vipambi vyakhe viyane waka na vya ku Lebanoni. Ŵanthu waŵe ūanandi mu misumba nga ndi utheka wa mu thengere.

¹⁷Zina lakhe likhalirire kwa muyirayira, lumbiri lwakhe lukhalirire nga ndi dazi. Mafuko ghose ghatumbikikire kwizira mwa iyo, ndipo ghamucheme kuti ngwa kutumbikika.

¹⁸Yirumbike FUMU, Chiuta wa Israele, uyo yekha wakuchita vinthu vyakuzukumiska.

¹⁹Zina la FUMU la uchindami lirumbike kwa muyirayira, uchindami wakhe uzure mu charu chose. Amen! Amen!

²⁰Uwu ndiwo umaliro wa malurombo gha Davide, mwana wa Yese.

MaSalimo 73

**Buku la chitatu
MaSalimo 73—89
Weruzgi wakunyoroka wa Chiuta**

Salimo la Asafu.

¹Nadi, Chiuta ndi muweme ku awo mbakunyoroka, ku awo mbakutowa mu mtima.

²Kweni ine nkhaŵa pafupi kukhuŵara, malundi ghane ghakawâwa pafupi kuteremuka.

³Pakuti nkhaŵa na sanje na wanthu wakujikuzga, para nkhawona kuti waheni wakusakata.

⁴Iwo kuti wakupulika vyakuŵinya chara, mathupi ghawo ngankhongono na ghakututuŵa.

⁵Kuti wakuwona visuzgo nga ndi wanyakhe chara, kuti wakukomwa nga mbanthu wanyakhe chara.

⁶Ntheura wakujikuzga, nga ndi para wavwara majuda, wakuvwara nkhaza nga ndi malaya.

⁷Maso ghawo ngakutupa na kututuŵa, mitima ghawo yazura na maghanoghamo, ghakuchita uryarya.

⁸Wakunyoza wanyawo na kuyowoya vinthu viheni, mukujikuzga wakufinga vyakutindiŵizgira pasi wanyawo.

⁹Iwo wakuyowoya za kwimikana na Chiuta kuchanya, ndipo pa charu wakuŵereŵeta waka ku waliyose.

¹⁰Ntheura wanthu wakwiza na kuŵarumba iwo, ndipo wakusanga kuti mulije kaheni mwa iwo.

¹¹Ntheura iwo wakuti, “Kasi Chiuta wangamanya uli? Kasi Chiuta Chikurukuru wali na mahara?”

¹²Ntheura ndimo waliri wanthu waheni, nyengo zose wakufwasa, ndipo usambazi wawo nawo ukwandana.

¹³Nadi, kose uku kukaŵa pawaka, pakusungilira mtima wane wambula kwananga, pakugeza mawoko ghane kuwuskapo uheni.

¹⁴Pakuti ine ndakomwa zuŵa lose la msuma, mulenje uliwose nkhulangika.

¹⁵Usange nkhatenge, “Nditi ndiyowoyenge ntheura,” mphanyi ndili wambula kugomezgeka ku muwiwo wa wana ūinu.

¹⁶Kweni para nkhaghanaghana na umo ndingapulikiskira ichi, vikawoneka nga ndi mlimo wakuvuska,

¹⁷mpaka nkharuta ku Nyumba ya Chiuta, apo ndipo nkhamanyira umaliro wawo.

¹⁸Nadi mwaŵawâwika mu malo ghakuteremuka, mukachitiska kuti wawe pasi kumara petu.

¹⁹Iwo wakumara mu kanyengo kachoko waka, wakufwirathu waka na wofi.

²⁰Nga ndi maloto pakuwuka waka mu tulo, ntheura ndimo, para imwe, Mwe FUMU, mukuwuka, mukupepurira ivyo ḫaviwonanga.

²¹Para mzimu wane ukakwiyiskika, na kupulika vyakuŵinya mu mtima,

²²nkhaŵa muzereza na wambula kupulikiska, nkhaŵa nga ndi chikoko kwa imwe.

²³Ndipouli, ndili namwe nyengo zose, Imwe mukundikora pa woko lane la maryero.

²⁴Mukundirongozga na visambizgo vyinu, pamanyuma mwizamkundipokerera mu uchindami.

²⁵Kasi ndi njani munyakhe uyo ndili nayo kuchanya, asi ndimwe pera? Pano pasi palije kanthu kanyakhe, ako nkukakhumba kuruska imwe.

²⁶Thupi lane na mtima wane vingatondeka, Chiuta ndiyo nkongono ya mtima wane, ndiyo phande lane kwa muyirayira.

²⁷Awo ḫali kutali na imwe, ḫati ḫamarenge petu, Imwe mukuŵamara awo mbambula kugomezgeka kwa imwe.

²⁸Kweni kwa ine, nkhuweme kuŵa pafupi na Chiuta, ndasankha FUMU Chiuta kuŵa chipokwero chane, mwakuti ndipharazge milimo yinu yose.

MaSalimo 74

Lurombo Iwakuomba kuti fuko lose lithaskike

Sumu ya Asafu.

¹Mwe Chiuta, kasi mwatitayirachi kutali kwa muyirayira? Kasi ukari winu ukusunkhira pa ise mberere, za luhari lwinu chifukwa uli?

²Kumbukirani mpingo winu uwo mukagula kale, fuko ilo mukaliwombola kuŵa chiharo chinu. Kumbukirani Phiri la Ziyoni, kweneuko imwe mukakharako.

³Mwize kendera mahami agho ghawako kwa muyirayira, ḫarwani ḫapankhura kalikose ako kali mu malo ghinu ghakupatulika.

⁴ᬁarwani ḫinu ḫachemerezga mukati mu malo ghinu ghakupatulika, ḫimikamo vimanyikwiro vyawo kurongora kuti ḫatonda.

⁵Chipata cha kunena, ḫadumulira pasi, nga ndi umo ḫakudumulira makuni mu nguyi.

⁶Mathabwa ghose ghakuŵajika makora, ḫaghadumulira pasi na misompho na nyondo.

⁷Malo ghinu ghakupatulika ḫali kocha na moto na kuwiskira pasi, ḫakazuzga malo agho muli zina linu.

⁸Iwo ḫakuti, “Tiyeni tiwathereskerethu,” ḫali kocha malo ghose ghakusoperamo Chiuta mu charu.

⁹Vimanyikwiro kuti tikuviwona chara, kulije nanga ndi nchimi yimoza, mulije nanga njumoza mukati mwithu, uyo wakumanya apo ivi vyamkumalira.

¹⁰Mwe Chiuta, kasi ḫarwani ḫithu ḫasunjizenge mpaka pauli? Kasi ḫanyozenge zina linu kwa tuyirayira?

¹¹Kasi nchifukwa uli mukuwezgako woko linu? Nchifukwa uli mwafumbata mawoko ghinu?

¹²Ndipouli, imwe Chiuta, ndimwe karonga wane kufuma papo kale, ndimwe mukwiza na chiponosko mu charu.

¹³Ndimwe mukapatula nyanja na nkhongono zinu, mukateketa mitu ya vinjoka vyakofya vya mu maji.

¹⁴Ndimwe mukaphwanya mitu ya chikoko chakofya cha mu nyanja, ndipo mukachipereka kuŵa chakurya cha vikoko vya mu mapopa.

¹⁵Ndimwe mukajula mbwiwi za maji na tumironga. Mukakamuska mironga yakwenda iyo kuti yikukamuka chara.

¹⁶Muhanya ngwinu, usiku nawo ngwinu, mukimika nyenyezi, mwezi na dazi.

¹⁷Ndimwe muli kwimika mphaka zose za charu, muli kuŵikako chihanya na chifuku.

¹⁸Kumbukani ichi Mwe FUMU, umo murwani wakusunjizgira, umo ḫanthu ḫakupusa ḫakutukira zina linu.

¹⁹Mungaperekanga mzimu wa njiŵa yinu ku vikoko, mungaruwanga kwa tuyirayira, umoyo wa ḫanthu ḫinu ḫakavu.

²⁰Kumbukani phangano linu, pakuti malo ghakubisika gha mu charu, ghazgoka ghakuchitiramo vinthu vya nkhaza.

²¹Awo ḫakutindiŵizgikira pasi ḫangakhozgekanga soni chara, ḫakavu na ḫasokwano ḫamurumbani imwe.

²²Wukani, Mwe Chiuta, mujivikire mwekha, Kumbukani umo ḫakupusa ḫakutukira imwe zuŵa lose.

²³Mureke kurekerera kamphomezi ka ḫarwani ḫinu, kuchemerezga kwa ḫavimphindikwa ḫinu, uko kukukulirakulira kwambula kureka.

MaSalimo 75

Chiuta ndi Mweruzgi

Kwa uyo wakwimbiska sumu kwakuyana na kimbiro ka sumu yakuti, “Mureke kusakaza.” Salimo la Asafu. Sumu.

¹Tikumuwongani imwe, Mwe Chiuta, tikumuwongani, pakuti zina linu liri pafupi na ise, ndipo tikupharazga milimo yinu yakuzizwiska.

²Chiuta wakuti, "Pa nyengo yakwimikika ndizamkweruzga mu urunji.

³Para charu chikusunkhunyika pamoza na vyose ivyo vilimo, ine ndine nkhukhözga mizati yakhe.

⁴Ine ndine nkhuyowoya ku ḫakujikuzga kuti, 'Mureke kujikuzga,' ndipo ku ḫaheni kuti, 'Mureke kujitukumura chifukwa cha nkhongono zinu.'

⁵Mureke kujitukumura chifukwa cha nkhongono zinu, kulimbana na kuchanya, nesi kuyowoya mwakujikuzga."

⁶Pakuti kukwezgeka kufuma ku mafumiro gha dazi chara, panji ku manjiliro ghakhe, nesi ku mapopa.

⁷Kweni ndi Chiuta yekha uyo wakweruzga, pakumukhizga yumoza na kukwezga munyakhe.

⁸Mu woko la FUMU muli nkhombo, na vinyo lakututuka leneilo lasazgika makora. Iyo wati wapungulengepo ndipo ḫaheni wose pa charu cha pasi ḫati ḫamwe, kuya kafika pa visika vyakhe.

⁹Kweni ine nditi ndikondwenge kwa muyirayira, nditi ndimbenge sumu za kurumba Chiuta wa Yakhobe.

¹⁰Pakuti Chiuta wati wadumule nkhongono zose za ḫaheni, kweni ḫati ḫwasazgireko nkhongono za ḫarunji.

MaSalimo 76

Chiuta uyo wakutonda

Kwa uyo wakwimbiska sumu: Wimbire bango. Salimo la Asafu. Sumu.

¹Chiuta ngwa kumanyikwa mu charu cha Yuda, zina lakhe ndakuchindikika mu Israele.

²Iyo wali na chikhazi chakhe mu Yerusalem, malo ghakhe ghakukharamo ghali mu Ziyoni.

³Mwenemura iyo wakaphyora mivwi yakuwuruka, nguru na malupanga na mahomwa ghose gha ḫarwani.

⁴Imwe Chiuta, ndimwe ḫa uchindami wakuwala, ḫakuchindikika kuruska mapiri gha mutatakuya.

⁵Vinkhara mukavipoka vinthu vyawo vyakuskogha, ivyo vikagona tulo twakufwa nato. Ḫasilikari wose ḫakatondeka, kuchita kanthu na mawoko ghawo.

⁶Para mukawâchenya, Mwe Chiuta wa Yakhobe wose âwakukwera pa mahachi na mahachi âwakafwa chipoyo.

⁷Nadi, imwe ndimwe mukwenera kopeka, kasi ndi njani wangimilira panthazi pinu, para ukari winu wawuka?

⁸Mukapharazga weruzgi winu kufuma kuchanya, âwanthu âwa mu charu âwakofiwa na kukhara chete,

⁹apo imwe Chiuta mukawuka kuti mweruzge âwanthu, na kuthaska wose awo âwakuyuzgika pa charu.

¹⁰Nadi, ukari winu pa âwanthu, ukupereka marumbo kwa imwe, awo âwathaskika ku ukari winu, mukuâwâika pafupi na imwe.

¹¹Perekani mapangano ghinu kwa FUMU, Chiuta winu, ndipo mughafiske nadi, wose awo âwamuzingirizga âwize navyo vyawanangwa, kwa uyo ngwakwenera kopeka.

¹²Iyo wakuchefya nkhongono za âwakaronga, ndipo ngwakofya ku nduna za charu cha pasi.

MaSalimo 77

Chisangurusko mu nyengo ya visuzgo

Kwa uyo wakwimbiska sumu kwakuyana na kimbiro ka Yedutuni. Salimo la Asafu.

¹Nkhulira mwakuchemerezga kwa Chiuta, inya nkhuchemerezga kwa Chiuta kuti wandipulike.

²Pa nyengo ya visuzgo nkhupenja Fumu. Usiku wose nkhukwezga mawoko ghane na kuromba kwambula kuvuka. Mtima wane nawo ukukana kusanguruskika.

³Para nkhughanaghana vya Chiuta, nkhutampha mu mtima. Para nkhulanguruka vya iyo, nkhutaya mtima.

⁴Ndimwe mukukora nkhope zane kuti ndireke kugona tulo. Nkhusuzgika chomene rekani nkhutondeka kuyowoya.

⁵Nkhulanguruka na mazuâwa gha kale, nkhukumbuka virimika vya mwaka.

⁶Nkhulanguruka mu mtima wane na usiku. Nkhughanaghana na kujifumba mu mtima wane nkhuti,

⁷“Kasi Fumu yiti yinditayenge nkhanira? Kasi yiâwengeso na lusungu chara?

⁸Kasi chisungusungu chakhe chamalira nkhanira? Kasi mapangano ghakhe ghara ghamara kwa muyirayira?

⁹Kasi Chiuta waruwa kuŵa wa uchizi? Kasi mu ukari wakhe wareka kuŵa wa chisungusungu?"

¹⁰Ntheura nkuti, "Icho chikundipweteka nchakuti, Chiuta Chikurukuru wasintha machitiro ghakhe."

¹¹Ndipouli nditi ndikumbuke milimo yinu FUMU. Inya nditi ndikumbuke vyakuzizwiska vyinu nya kale.

¹²Nditi ndilanguruke na milimo yinu yose, ndipo nditi ndighanaghane na milimo yinu ya nkhongono.

¹³Nthowa zinu, Mwe Chiuta, nzakupatulika. Kasi ndi chiuta nju uyo ndi mukuru nga ndi Chiuta withu?

¹⁴Imwe ndimwe Chiuta uyo wakuchita nya kuzizwiska, ndimwe mwarongora nkhongono zinu.

¹⁵Ndimwe mukawombola âwanthu na nkhongono zinu, ndiwo âana wâ Yakhobe na âana wâ Yosefe.

¹⁶Para maji ghakamuwonani, Mwe Chiuta, inya para maji ghakamuwonani, ghakatenthema, inya ndimba ya maji nayo yikambwambwantha.

¹⁷Maŵingu ghakarokweska vura, mu mlengalenga mukapulikikwa vikhayokhayo, mivwi yinu yikamwetuka kosekose.

¹⁸Kududumira kwa âaleza âwinu kukâwa mu kavuruvuru. Âaleza âwinu âwakangweruska charu chose. Charu cha pasi chikambwambwantha na kusunkhunyika.

¹⁹Imwe mukizira pa nyanja, nthowa yinu yili mu nyanja yikuru, ndipouli malwayo ghinu kuti ghakawoneka chara.

²⁰Mukarongozga âwanthu âwinu nga ndi mskambo wa mberere kwizira mwa Mozesi na Aroni.

MaSalimo 78

Chiuta na âwanthu âwakhe

Sumu ya Asafu.

¹Mwa âwanthu âane, pulikizgani ku visambizgo vyane, tegherezgani mupulike mazgu agho nkhuyowoya.

²Nditi ndiyowoyere mu ntharika, ndiyowoye nya kubisika nya kale.

³Vinthu ivyo tikavipulika na kuvimanya, ivyo âwasekuru withu âwakatiphalira.

⁴Kuti titi tivibisenge ku wana wawo chara, kweni tiwandulirenge miwiro yinyakhe iyo yikwiza, milimo yakuzirwa na nkhongono ya FUMU, na vya minthondwe ivyo wali kuchita.

⁵Wali kupereka chilayizgo mwa Yakhobe na kwimika dango mu waisraele, leneilo wakalangulira wasekuru withu, kuti wasambizge wana wawo,

⁶mwakuti muwiro unyakhe wa kunthazi uvimanyenge, wana awo wandababike ndipo iwo nawoso wizamkuphalira wana wawo.

⁷Mwa ntheura wana wara wagomezgenge Chiuta, kwambula kuruwa milimo yakhe, kweni wasunge marango ghakhe.

⁸Iwo wareke kuwa nga mbasekuru wawo, muwiro wa mutafu na wa chigaruka ura, weneuwo uka wa mtima unionono, na wambula kugomezgeka kwa Chiuta.

⁹Nangauli waEfurayimu wakarweranga mauta, iwo wakachimbira pa zuwa la nkhondo.

¹⁰Iwo wakasungilira phangano la Chiuta chara, kweni wakakana kwenda kwakuyana na dango lakhe.

¹¹Wakaruwa ivyo iyo wakachita, minthondwe iyo waka warongora.

¹²Iyo wakachita vyakuzukumiska panthazi pa wasekuru wawo, mu charu cha Eguputo, mu chiga wa cha Zowani.

¹³Wakagawa nyanja pakati kuti iwo wambukepo, wakimika maji nga nchibumira.

¹⁴Na muhanya waka warongozga na bingu, usiku wose waka warongozga na ungweru wa moto.

¹⁵Wakapandura majarawe mu mapopa, na kuwapa maji ghanandi nga ndi agho ghakufuma mu ndimba.

¹⁶Wakafumiska tumironga mu jarawe, ndipo maji wakaghayendeska nga ndi mironga.

¹⁷Ndipouli iwo wakarutilira kumunangira, na kumugarukira Chiuta Chikurukuru mu chiparamba mura.

¹⁸Wakamuyezga Chiuta mwa dala, pakumuchichizga kuti wa wape chakurya icho wakanwekeranga.

¹⁹Wakayowoya kususkana na Chiuta kuti, "Kasi Chiuta wangamanya kupereka vyakurya mu mapopa?

²⁰Wakatimba jarawe mwakuti maji ghakufuma fweche, tumironga tukazura. Kasi wangatipaso chakurya, panji kupereka nyama ku wantru wakhe?"

²¹Ntheura, para FUMU yikakapulika, yikaphya mtima chomene, moto ukagolera pa Yakhobe, ukari wakhe ukiza pa Israele,

²²chifukwa âwakawa na chipulikano mwa Chiuta chara, âwakagomezga nkhongono yakhe yakuponoska chara.

²³Ndipouli, iyo wakalangula maŵingu mu mlengalenga, wakajula miryango ya kuchanya.

²⁴Wakaŵaroposkera mana kufumira kuchanya kuti âwaryenge, wakaŵapa chingwa chakufuma kuchanya.

²⁵Ŵanthu âwakarya chakurya cha âwangelo, wakaŵatumira vyakurya vyakuzara.

²⁶Wakachitiska kuti mphepo ya ku mafumiro gha dazi yipute kuchanya. Ndipo yikarongozga mphepo ya ku mwera na nkhongono zakhe.

²⁷Wakaŵaroposkera nyama yinandi nga ndi fuvu, viyuni vinandi nga ndi muchenga wa ku nyanja.

²⁸Wakaviroposkera mukati mu misasa yawo, kulikose uko âwakakharanga.

²⁹Ŵakarya na kukhuta, pakuti wakaŵapa ivyo âwakanwekeranga.

³⁰Kweni pambere âwandakhutiske kunweka kwawo, apo chakurya chikâwa chichali mu milomo yawo,

³¹ukari wa Chiuta ukagolera pa iwo, wakakoma vinkhara vyawo vyose, ndipo wakamara. Wakamara âwanyamata âwakuzirwa mu Israele.

³²Ndipouli mu vyose ivi, âwakarutilira kwananga ndipera, nangauli vyakuzizwiska âwakaviwona, kuti âwakapulikana nayo chara.

³³Ntheura wakadumula mazuâwa gha umoyo wawo, kuti ghamwalirikire nga ndi muvuchi, kuti virimika vyawo vimalire mu vinthu vyakofya.

³⁴Para wakakomanga âwanyakhe, awo âwakakhara wakamba kumupenja. Iwo âwakang'anamuka mu mtima, na kumupenja Chiuta na phamphu.

³⁵Ŵakakumbuka kuti Chiuta ndiyo wakaŵa jarawe lawo, kuti Chiuta Chikurukuru ndiyo muwomboli wawo.

³⁶Kweni âwakapusikizga waka na milomo yawo, âwakateta kwa iyo na malulimi ghawo.

³⁷Iwo kuti wakaŵa âwakugomezga kwa iyo chara, kuti âwakasunga phangano lakhe chara.

³⁸Ndipouli pakuti Chiuta ngwa chiwuravi, wakaŵagowokera ubendezi wawo, ndipo wakaŵamara chara. Kaŵirikaŵiri wakawezgangako ukari wakhe, wakakhumbanga chara kufumiska ukari wakhe wose.

³⁹Wakakumbuka kuti iwo âwakâwa waka âwanthu, mphepo iyo yikujumphapo waka kwambula kuweraso.

⁴⁰Kawirikaâwiri wakamugarukira mu mapopa, na kumuchitiska chitima mu chiparamba.

⁴¹Kawirikaâwiri âwakamuyezga Chiuta, âwakamwavya Mutuâwa Yura wa Israele.

⁴²Kuti âwakakumbuka nkhongono yakhe chara, nesi zuâwa ilo wakâwawombolera ku âwarwani âwavo,

⁴³para iyo wakachita vimanyikwiyo vyakhe mu Eguputo, ndiposo na minthondwe mu chigaâwa cha Zowani.

⁴⁴Wakazgora mironga yawo kuâwa ndopa, mwakuti âwakatondeka kumwamo maji mu mphandukira zakhe.

⁴⁵Wakaâwatumira milembwera ya zimembe izo zikaâwarumanga, na âwachule awo âwakâwasokweska chomene.

⁴⁶Wakalangulira âwakapuchi kurya mbewu zawo, na zombe kurya vipambi ivyo âwakavitokatokeranga.

⁴⁷Wakamara mpheneska zawo na matalala, makuni gha vikuyu na chiwuvi.

⁴⁸Wakalangula kuti ng'ombe zawo zifwe na matalala, ndipo miskambo yawo yikomeke na âwaleza.

⁴⁹Wakafumiskira ukari wakhe wakofya pa iwo, kucheruka, kutukutwa mtima na mu visuzgo, ndiwo mpingo wa âwangelo âwakukoma.

⁵⁰Wakajula nthowa kurongora ukari wakhe, kuti wakaâwathaska ku nyifwa chara, kweni wakalangulira vilengo kuti viâwamare.

⁵¹Wakakoma âwana wose âwa uâwere mu Eguputo, âwana âwakudanga âwankhongono zawo, mu mahema gha âwa mphapu ya Hamu.

⁵²Pamanyuma wakafumiska âwanthu âwakhe nga ndi mberere, wakaâwarongozga mu mapopa nga ndi mskambo.

⁵³Wakaâwarongozga makora, mwakuti âwakopa chara, kweni nyanja yikabizga âwarwani âwavo.

⁵⁴Wakiza nawo ku charu chakhe chakupatulika, ku phiri ilo woko lakhe lankhongono likapoka.

⁵⁵Wakachimbizga âwamitundu panthazi pawo, wakaâwagâwira charu chawo kuti chiharo cha âwanthu âwakhe, wakakhazika mafuko gha âwalsraele mu vikaya vyawo.

⁵⁶Ndipouli âwakamuyezga na kumugarukira Chiuta Chikurukuru, iwo kuti âwakasungilira vilayizgo vyakhe chara.

⁵⁷Kweni wakaŵâwa wachikana-marango, wakachita uryarya nga mbasekuru wawo, wakaŵâwa wakunyongoroka nga ndi uta wawakawaka.

⁵⁸Wakamukwiyiska pa malo ghawo gha pachanya ghakusoperako, wakamuwuskira sanje chifukwa cha vikozgo vyawo vyakuŵaja.

⁵⁹Para Chiuta wakapulika, wakakaripa chomene, wakaŵakanirathu wâlsraele.

⁶⁰Wakasida malo ghakhe ghakukharamo pa Shilo, hema ilo wakakharangamo pakati pa wânthu.

⁶¹Wakazomerezga kuti Bokosi la Phangano, lirute ku umikori, uchindami wakhe, kuruta ku warwani wakhe.

⁶²Wakaŵaperekâ wânthu wakhe kuti wakomeke na lupanga, pakuti wakaŵâa mukari chomene na iwo, chiharo chakhe.

⁶³Moto wa nkhondo ukakoma wanyamata wawo, wâmwali wawo kuti wakatengwa chara.

⁶⁴Wasofi wawo wakakomeka na lupanga, vyokoro vyawo kuti vikatengera chara.

⁶⁵Penepapo FUMU yikachita nga ndi para yawuka mu tulo, nga ndi chinkhara icho chikuchemerezga para chalôwera.

⁶⁶Yikawâchimbizgira kumanyuma warwani wakhe, yikawâkhozga soni kwa muyirayira.

⁶⁷Yikajowola mahema gha Yosefe, kuti yikasankha fuko la Efurayimu chara.

⁶⁸Kweni yikasankha fuko la Yuda, Phiri la Ziyoni ilo yikutemwa.

⁶⁹Yikazenga malo ghakhe ghakupatulika, nga ndi malo ghakhe gha kuchanya, charu cha pasi icho wali kuchikhozga kwa muyirayira.

⁷⁰Chiuta wakasankha Davide, muteŵeti wakhe, ndipo wakaya kamutora ku vitupa vyâa mberere na mbuzi.

⁷¹Wakamutora uko wakaliskanga mberere izo zikâwa na twana, kuti wâwe muliska wa Yakhobe, fuko lakhe, wâlsraele, chiharo chakhe.

⁷²Davide wakaŵapwererera na mtima wa urunji, wakaŵarongozga na woko lakhe mwa vinjeru.

MaSalimo 79

Lurombo Iwakuomba kuti fuko lithaskike

Salimo la Asafu.

¹Mwe Chiuta, wamitundu wanjira mu chiharo chinu, wakazuzga nyumba yinu yakupatulika, wapasura msumba wa Yerusalem.

²Vitanda nya wateweti winu, waviperekwa ku viyuni nya mudera kuwa chakurya chawo. Mathupi gha wantru winu wakupatulika, waghaperekwa ku vikoko nya ku thengere.

³Wathiska ndopa zaho mose mu Yerusalem, nga ndi maji, ndipo kulije na yumoza wakuwasunga.

⁴Tazgoka chinthu chakunyoze ka ku wazengezgani withu, chimuhoyere na chisunjizgo ku awo watizingirizga.

⁵Kasi mpaka pauli, Mwe FUMU? Kasi muwe wakukaripa kwa muyirayira? Kasi sanje yinu yigolerenge nga ndi moto, mpaka pauli?

⁶Pungulirani ukari winu pa wamitundu awo wakumumanyani chara, pa maufumu agho kuti ghakumusopani chara.

⁷Chifukwa ndigho ghamutwazura Yakhobe na kupasura malo ghakhe ghakukharamo.

⁸Mureke kutipa mrandu chifukwa cha kwananga kwa wasekuru withu, mutichitire lusungu kwambula kuchedwa, pakuti tayuyurika chomene.

⁹Tovvirani, Mwe Chiuta, Muthaski withu, kuti zina linu liwe lakuchindikika. Mutiponoske na kutigowokera zakwananga zithu, chifukwa cha zina linu.

¹⁰Chifukwa uli wamitundu wakuyowoya kuti, "Kasi Chiuta waho wali nkhu?" Zomerezgani tiwone mukuwezgera nduzga pa wamitundu, chifukwa cha kuthiska ndopa za wateweti winu.

¹¹Pulikani kutampha kwa awo wali mu gadi, kwizira mu nkhongono zinu zikuru, muwasungilire awo wapimikira kuti wakomeke.

¹²Wazengezgani withu, muwawezgere nduzga kankonde na kawiri, chifukwa cha misinjiro iyo wamuchitirani imwe, Mwe FUMU.

¹³Penepapo ise ta wantru winu, mberere za mu luhari lwinu, titi timuwongani imwe kwa muyirayira. Titi tipharazge za kurumba imwe, ku miwiro na miwiro.

MaSalimo 80

Lurombo Iwa kuromba kuti fuko liwereremoso

Kwa uyo wakwimbiska sumu: kwakuya na kimbiro ka sumu za Maluwa. Ukaboni wa Asafu. Salimo.

¹Tegherezgani khutu, mwe Muliska wa Israele, mwaŵeneimwe mukurongozga Yosefe, nga ndi mskambo wa mberere. Jingweruskani imwe mukukhara pa chizumbe, pakati pa wakerubi,

²panthazi pa Efurayimu, Benjmini na Manase. Wuskani nkhongono zinu, ndipo mwize katiponoske.

- ³Mutiwezgeremo, Mwe Chiuta. Chisko chinu chiware pa ise kuti tiponoskeke.
- ⁴Mwe FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, kasi muti mukwiyire malurombo gha wantru winu mpaka pauli?
- ⁵Mwawaryeska chakurya cha masozi, mwawamweska masozi ghanandi chomene.
- ⁶Mwatizgora kuwa wantru wakuyuyurika na wazengezgani withu, ndipo warwani withu wakutiseka.
- ⁷Mutiwezgeremo, Mwe Chiuta Mwenenkhongono zose, chisko chinu chiware pa ise kuti tiponoskeke.
- ⁸Mukiza na mpheska yinu kufuma ku Eguputo, mukachimbizga wamitundu na kupandamo mpheska yinu.
- ⁹Mukayisengulira malo kuti yimeremo, yikamera nkhorozi na kuzuzga charu.
- ¹⁰Mapiri ghakabenekerereka na mufwiri wakhe, ndipo milanje yikuru yikabenekerereka na minthavi yakhe.
- ¹¹Yikatandazgira minthavi yakhe ku nyanja yikuru, mphapukira za minthavi yakhe mpaka ku mronga.
- ¹²Kasi chifukwa uli mwapasula luwigho lwakhe, mwakuti wose awo wakujumpha mu nthowa, wakuponthoramo vipambi vyakhe?
- ¹³Nguluwe kufuma mu thengere zikuyinanga, vikoko vyose vyva mu thondo vikuryamo.
- ¹⁴Mwe Chiuta Mwenenkhongono zose, zgokerani kwa ise. Laŵiskani pasi kufuma kuchanya uko, muwone. Pwerererani mpheska iyi,
- ¹⁵chisinkho icho mukapanda na woko linu la maryero, ndiposo na mtundu wa wantru awo mukawalera kuwa winu.
- ¹⁶Mpheska yinu wadumulira pasi, wocha na moto, walawiskani na ukari winu na kuwamara petu.
- ¹⁷Kweni muwe nawo awo mba ku woko linu la maryero, wantru awo mukawalera kuwa winu.
- ¹⁸Ntheura kuti titi tiwukengeko kwa imwe chara. Tipani umoyo, ndipo titi tisopenge zina linu.
- ¹⁹Mutiwezgeremo, Mwe FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, chisko chinu chiware pa ise kuti tiponoskeke.

MaSalimo 81

Sumu ya pa chiphikiro

Kwa uyo wakwimbiska sumu: kwakuyana na kimbiro ka Gititi. Salimo la Asafu.

¹Yimbani mwakuchemerezga kwa Chiuta, nkhongono yithu, chemerezgani na chimwemwe kwa Chiuta wa Yakhobe.

²Tumphuskani sumu, lizgani chimitiku, bango wakunozga na chiding'indi.

³Lizgani mbata pa kuthwasa kwa mwezi, para mwezi ukuwoneka wa msuma, pa zuŵa la chiphikiro chithu.

⁴Chifukwa ili ndi dango la mu charu cha Israele, languro la Chiuta wa Yakhobe.

⁵Wakalimika kuŵa languro ku fuko la Yosefe, para âwakafumanga mu charu cha Eguputo. Nkhupulika mazgu agho kuti nkhughamanya chara, ghakuti,

⁶"Nkhapepuska viŵegha vyinu, pakuwuskapo katundu, mawoko ghinu ghakâwa ghanangwa ku vidunga vizitu.

⁷Mu visuzgo mukandichema, ndipo ine nkhamuthaskani, nkhamuzgorani uku ndabisama mu âwaleza, nkhamuyezgani ku maji gha Meriba ghara.

⁸Pulikani imwe mwa âwanthu âwane, apo nkhumuchenjezgani. Imwe âwalsraele, mphanyi mwandipulikira waka.

⁹Mungaŵanga na chiuta wa chilendo mukati mwinu chara, mungalambiranga chiuta wa chilendo chara.

¹⁰Ine ndine FUMU, Chiuta winu, uyo wakamufumyani mu charu cha Eguputo. Yasamani mlomo winu, ndipo nditi ndimuryeskani."

¹¹"Kweni âwanthu âwane kuti âwakandipulikira chara, âwalsraele kuti âwakandikhumba chara.

¹²Ntheura nkhaŵalegherezga ku unionono wa mitima yawo, kuti âwarondezge makhumbiro ghawo.

¹³Mbaya mwe, âwanthu âwane mphanyi âwandipulikira, mphanyi Israele wenda mu nthowa zane!

¹⁴Mphanyi mwaluŵiro nkhaŵathereska âwarwani âwawo, woko lane mphanyi likimikana na âwarwani âwawo.

¹⁵Awo âwakutinkha FUMU, mphanyi âwajilambika kwa iyo, soka lawo mphanyi yikakhalarira kwa muyirayira.

¹⁶Mphanyi ndamulerani na tirigu muweme chomene, mphanyi ndamukhutiskani na uchi wa mu jarawe."

MaSalimo 82

Chiuta ndiyo wakuwusa vyose

Salimo la Asafu.

- ¹Chiuta wakhara mu mphara yakhe yakupatulika, mukati mu wangoza wakweruzga, wakuti,
- ²“Kasi muti mweruzgenge kwambula urunji mpaka pauli, ndipo murongorenge kutemwera wanthu wahleni mpaka pauli?
- ³Yeruzgani wakutomboroka na walanda mwakunyoroka, yeruzgani mu urunji wakusuzgika na wasokwano.
- ⁴Thaskani wakutomboroka na wakavu, waponoskani ku wanthu wahleni.”
- ⁵Iwo cuti wakumanya kanthu chara ndipo walije mahara, wakuyingayinga mu mdima. Malufura ghose gha charu ghasunkhunyaika.
- ⁶Ine nkhuti, “Imwe ndimwe wachiuta. Mose ndimwe wana wa Chiuta Chikurukuru.”
- ⁷Ndipouli muti mufwenge nga wanthu, muti mumare nga ndi karonga waliyose.
- ⁸Wukani Mwe Chiuta, yeruzgani charu cha pasi, pakuti mafuko ghose gha wanthu, nginu.

MaSalimo 83

**Lurombo Iwa kuromba cuti warwani wa walsraele wathereskeke
Sumu. Salimo la Asafu.**

- ¹Mwe Chiuta, mungachetamanga waka chara, mungakharanga waka phee nesi kuwa chisisi, Mwe Chiuta.
- ²Pakuti wonani, warwani winu wakuchita chivulupi, awo wakumutinkhani wali na mutafu.
- ³Mu uryarya, wakunozgera kwimikana na wanthu winu, wakupangana kuwachitira uheni awo mukuwavikirira.
- ⁴Iwo wakuti, “Tiyeni tiwasisite mwakuti wareke kuwa fuko, cuti zina la Israele lireke kukumbukikaso.”
- ⁵Inya, wakupanga wupu na mtima umoza. Wakupangana cuti wimikane namwe.
- ⁶Awa ndiwo waEdomu na walshimaele, waMowabu na waHagara,
- ⁷waGebala, waAmoni na waAmaleki, waFilisiti pamoza na awo wakukhara mu chigawa cha Ture.
- ⁸WaAsiriya nawo wakoreranako nawo. Iwo ndiwo woko lankhongono lakovwira wana wa Loti.
- ⁹Muchite nawo nga ndi umo mukachitira ku waMidiyani, umo mukachitira kwa Sisera na Yabini pa mronga wa Kishoni,

¹⁰ŵeneawo ūkakomekera ku Endoro, ndipo ūkazgoka nga mbulongwe wa charu.

¹¹Ŵarongozgi ūwalo muŵachitire ivyo mukachitira Orebū na Zeyebū, ūkaronga walo wose muŵachitire nga ndi umo mukachitira na Zeba na Zalimuna,

¹²ŵeneawo ūkati, "Tiyeni titore charu cha Chiuta kuti chiŵe chithu."

¹³Mwe Chiuta wane, muŵazgore nga ndi fuvu la kavuruvuru, nga ndi mwerero uwo ukuputwa na mphepo,

¹⁴nga ndi umo moto ukochera thengere, panji umo moto wakulilima ukochera mapiri.

¹⁵Ntheura muŵazikizge na chimphupuru chinu, ndipo muŵawofye na kavuruvuru winu.

¹⁶Mwe FUMU, muŵakhozge soni, mwakuti ūapenje zina linu.

¹⁷Ŵalengeskeke na kuchita wofi kwa muyirayira, ndipo ūamare petu mwakukhozgeka soni.

¹⁸Iwo ūamanye kuti imwe mwekha, mwaŵeneimwe zina linu ndi FUMU, ndimwe Chiuta Chikurukuru mu charu chose.

MaSalimo 84

Kunwekera Nyumba ya Chiuta

Kwa uyo wakwimbiska sumu kwakuyana na kimbiro ka Gititi. Salimo la wana ū Kora.

¹Malo agho mukukharamo, Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, ngakutowa chomene.

²Mtima wane ukunweka, na kukhumbiska kuti uwone mphara za FUMU. Mtima pamoza na thupi lane, vikwimba na chimwemwe kwa Chiuta wa moyo.

³Nanga ndi dunduru wakusanga malo ghakukharamo, nanga ndi kaŵeruŵeru nayo wali na chivimbo chakhe, umo wangagonekamo twana twakhe. Pa majochero ghu, Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, Karonga wane na Chiuta wane.

⁴Mbakutumbikika awo ūakukhara mu nyumba yinu, awo ūakumwimbirani sumu za kurumba imwe nyengo zose.

⁵Mbakutumbikika awo nkhongono zavo zikufumira kwa imwe, awo mu mitima yawo muli nthowa zakuruta ku Ziyoni.

⁶Apo ūakwenda mu Chidika cha Baka, ūakuchizgora kuŵa malo gha mbwiwi. Vura ya chizimyaluphya yikuchizuzga na viziŵa.

⁷Nkhongono zawo zikukulirakulira, Chiuta wa wachiuta wati wawoneke mu Ziyoni.

⁸Mwe FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose pulikani lurombo lwane, tegherezgani khutu, Mwe Chiuta wa Yakhobe

⁹Wonani, Mwe Chiuta, chiskango chithu, laŵiskani pa chisko cha wakuphakazgika âwinu.

¹⁰Kukhara zuâwa limoza mu mphara zinu, nkhuweme, kuruska kukhara mazuâwa vikwi ku malo ghanji. Mphanyi ndanguâwa mulinda pa muryango wa Nyumba ya Chiuta wane, kuruska kukhara mu nyumba za âwanthu âwaheni.

¹¹Pakuti FUMU Chiuta ndi dazi na nguru. Yikupa uchizi na uchindami. Awo wakwenda mwakunyoroka, FUMU kuti yikuŵanora kanthu kaweme chara.

¹²Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, ngwa kutumbikika munthu uyo wakugomezga mwa imwe.

MaSalimo 85

Lurombo Iwa kurombera kuti pa charu paŵe mutende

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la wana âwa Kora.

¹Mwe FUMU, mukarongora uweme ku charu chinu, muli kuwezgeramo mauweme kwa Yakhobe.

²Mulikugowokera ubendezi wa âwanthu âwinu, muli kuwunda kwananga kwawo kose.

³Mulikuwuskapo ukari winu wose, muli kuzgokako ku ukari winu wakofya.

⁴Mutiwezgeremo, Mwe Chiuta, Muponoski withu, ndipo mureke kutikwiyyira.

⁵Kasi mutikwiyyirenge ise kwa muyirayira? Kasi muti murutilire kuâwa âwakari ku miwiro yose?

⁶Kasi muti mutisisipuskeso chara, mwakuti âwanthu âwinu âwakondwenge mwa imwe?

⁷Mwe FUMU, tirongorani chisungusungu chinu, ndipo mutipe chiponosko chinu.

⁸Rekani ndipulike icho FUMU Chiuta wati wayowoye, chifukwa wati wayowoyenge vyā mutende ku âwanthu âwakhe, ku âwakupatulika âwakhe, âweneawo mitima yawo yili kuzgokera kwa iyo.

⁹Nadi, chiponosko chili pafupi kwa awo âwakumopa iyo, mwakuti uchindami wakhe ukhare mu charu chithu.

¹⁰Chisungusungu na kugomezgeka viti vikumane, urunji na mutende viti vifyofyonthane.

¹¹Kugomezgeka kuti kuphuke mu charu, ndipo urunji uti ulawiskenge pasi kufuma kuchanya.

¹²Nadi, FUMU yiti yipereke vinthu viweme, ndipo charu chithu chiti chiŵenye na fumpha.

¹³Urunji uti udangirirenge FUMU, na kuyinozgera nthowa kuti yendengemo.

MaSalimo 86

Lurombo Iwakuomba wovwiri

Lurombo Iwa Davide.

¹Tegherezgani khutu linu, Mwe FUMU, ndipo mundizgore, chifukwa ndine mukavu na musokwano.

²Sungani umoyo wane, pakuti ndine wakupulikira imwe, thaskani muteŵeti winu, uyo wakugomezga imwe. Imwe ndimwe Chiuta wane.

³Muŵe na lusungu na ine, mwe Fumu, pakuti zuŵa lose nkhulira kwa imwe.

⁴Kondweskani mtima wa muteŵeti winu, pakuti kwa imwe, Mwe FUMU, ndiko nkhwinuskira mtima wane.

⁵Pakuti imwe, Mwe FUMU, ndimwe muweme na wakugowokera, wakuzura na chisungusungu ku awo ŵakusopa zina linu.

⁶Mwe FUMU, tegherezgani khutu ku lurombo lwane, pulikizgani ku mazgu gha kuŵeya kwane.

⁷Mu zuŵa la suzgo yane, nkhumuchemani, pakuti mukuzgora malurombo ghane.

⁸Mwe FUMU, pa ŵachiuta palije na yumo ŵakuyana na imwe, nanga ndi milimo yinyakhe, yakuyana na ya imwe.

⁹Mafuko ghose gha ŵanthu agho muli kulenga ghamkwiza na kusindama panthazi pinu, Mwe FUMU, ndipo yizamkuchindika zina linu.

¹⁰Pakuti ndimwe ŵakuru, ndipo mukuchita vinthu vyā minthondwe, imwe mwekha ndimwe Chiuta.

¹¹Ndisambizgani nthowa zinu, Mwe FUMU, ndipo nditi ndende mu unenesko winu. Mundipe mtima wambula kugaŵikana, mwakuti ndopenge zina linu.

¹²Mwe Fumu Chiuta wane, nditi ndimu>wongani na mtima wane wose, ndipo nditi ndichindike zina linu kwa tuyirayira.

¹³Pakuti chisungusungu chinu nchikuru kwa ine, imwe mwathaska umoyo wane, ku malo ghakuzongoka gha ŵanthu ŵakufwa.

¹⁴Wanthu wakujikuzga wandiwukira, Mwe Chiuta. Mzinda wa wantru wankhaza, ukupenja kundikoma, ndipo kuti wakupwererako za imwe chara.

¹⁵Kweni imwe, Mwe FUMU, ndimwe Chiuta wa chiwuravi na wa uchizi, wakuziwurika kukaripa, wakuzura na chisungusungu na wakugomezgeka.

¹⁶Ng'anamukirani kwa ine ndipo mundilengere lusungu. Perekani nkhongono zinu kwa mutēeti winu, ndipo muponoske mwana wa mutēeti-kazi winu.

¹⁷Mundirongore chimanyikwi cha kutemwa kwinu, mwakuti awo wakunditinkha wawone, na kukhozgeka soni, pakuti imwe, Mwe FUMU, mwandovwira na kundisanguruska.

MaSalimo 87

Sumu yakurumba Yerusalemu

Salimo la wana wa Kora. Sumu.

¹Msumba uwo Chiuta wakazenga uli pa phiri lakupatulika.

²FUMU yikutemwa vipata vy'a Ziyoni, kuruska malo ghose agho kukukhara waYakhobe.

³Iwe msumba wa Chiuta, vinthu vy'a kuchindikika vikuyowoyeka na za iwe.

⁴“Mukati mwa awo wakundimanya, nkhuzunurapo Rahabu na Babuloni. Wonani, Filisitiya, Ture na Etiyopiya wakuti, ‘Munthu uyu wakababika kwenekura.’ ”

⁵Ndipo pakuyowoya za Ziyoni wamkuyowoya kuti, “Uyu na uyo wakababika mwa iyo, pakuti Chiuta Chikurukuru iyomwene, ndiyo watu wawukhozge msumba ura.”

⁶FUMU yikuwanika apo yikulemba wantru, pakuyowoya kuti, “Uyu wababikira kwenekura.”

⁷Wimbi wa zisumu na wakuvina wuwo wakuti, “Mbwiwi zane zose zili mwa iwe.”

MaSalimo 88

Lurombo lwa kuromba wovwiri

Sumu. Salimo la wana wa Kora. Kwa uyo wakwimbiska sumu. Kwakuyana na kimbiro ka sumu yakuti: Pa matenda na pa visuzgo. Sumu ya Hemani wa mbumba ya Ezira.

¹Mwe FUMU Chiuta Muponoski wane, na muhanya nkhuroomba kwa imwe kuti mundovwire ndipo na usiku nkhulira ndipera panthazi pinu.

²Lurombo lwane lufike panthazi pinu, tegherezgani khutu linu kukulira kwane.

³Chifukwa mtima wane wazura na visuzgo, ndipo umoyo wane ukusenderera ku nyifwa.

⁴Nkhupendekera pamoza na awo âwakukhilira ku malo gha âwakufwa. Ndine munthu uyo walije nkhongono.

⁵Ndili nga ndi munthu uyo wasidika mukati mu âwakufwa, nga ndi awo âwakomeka awo âwagona mu dindi, nga ndi awo kuti mukuâwakumbukaso chara, chifukwa âwafumako mu woko linu.

⁶Mwandigoneka pasi mu dindi lakunyang'amira, mu malo gha chisi chikuru chomene.

⁷Ukari winu wandinyekezga chomene, mukundikweâweska na majigha ghinu ghose.

⁸Mwâwapatuskira kutali na ine awo nkhazgoâwerana nawo, mwandizgora nga ndi chinthu chakuseruska kwa iwo, ndipo ndajalirika mwakuti ndingafuma chara.

⁹Maso ghane ghakulolotera chifukwa cha chitima, zuâwa na zuâwa nkhuromba kwa imwe, Mwe FUMU, ndipo nkhukwezga mawoko ghane kwa imwe.

¹⁰Kasi âwakufwa mukuâwachitira vyâ minthondwe? Kasi vitanda vikuwuka kuti vimurumbani imwe?

¹¹Kasi chisungusungu chinu chikupharazgika mu dindi, panji kugomezgeka kwinu ku malo gha pharaniko?

¹²Kasi minthondwe yinu yikumanyikwa mu mdima, panji wovwiri winu wakuponoska, mu charu cha âwanthu âwakuruwika?

¹³Kweni ine nkhulirira kwa imwe, Mwe FUMU, na macherochero lurombo lwane lukufika panthazi pinu.

¹⁴Mwe FUMU, kasi mukunditayirachi kutali? Kasi mwabisirachi chisko chinu kwa ine?

¹⁵Kufuma ku uwukirano wane mpaka sono, ndasuzgika na kuâwa pafupi kufwa. Nkhukomwa na vyakofya vyinu, ndipo mahara ghandimalira.

¹⁶Ukari winu wandinyekezga vyakofya vyinu vyandikomerathu.

¹⁷Zuâwa lose vikundizingirizga nga ndi chigumura, vyose vikundinyekezgera pamoza.

¹⁸Imwe mwâwapatuskira kutali na ine, âwakutemweka âwane na âwabwezi âwane, mdima ndiwo sono munyane wakwenda nayo.

MaSalimo 89

Sumu yakwimba mu nyengo ya visuzgo vyâ charu

(1 Kar 4.31)

Sumu ya Etani wa mbumba Ezira.

¹Mwe FUMU, nditi ndimbe vy a chisungusungu chinu, kwa muyirayira, na mlomo wane, nditi ndiphazarazge kugomezgeka kwinu ku miwiro yose.

²Pakuti chisungusungu chinu chili kukhozgeka kwa muyirayira, kugomezgeka kwinu nkhwakukhozgeka, nga ndi mtambo kuchanya.

³Imwe mukati, “Ndachita phangano na wakusankhika wane, ndajirapizga kwa Davide muteweti wane kuti,

⁴‘Nditi ndikhozge mphapu yako kwa muyirayira, nditi ndimike chizumbe chako mu miwiro yose.’ ”

⁵Mitambo yikurumba minthondwe yinu, Mwe FUMU, yikurumbaso kugomezgeka kwinu, mu ungano wa ḫangelo.

⁶Pakuti kasi ndi njani kuchanya uyo wangalinganizgika na FUMU? Kasi ndi njani mu ḫana ḫa Chiuta uyo wakulingana na FUMU?

⁷Chiuta ndiyo ḫakopeka chomene mukati mu ungano wa ḫangelo, Iyo ndiyo mukuru na wa wakutenthemeska pa vyose ivyo vikumuzingirizga.

⁸Mwe FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, kasi ndi njani uyo ngwa nkhongono nga ndimwe, Mwe FUMU, mwaŵeneimwe muli ḫakugomezgeka mu vyose?

⁹Imwe ndimwe mukuwusa nyanja yikari, para majigha ghawuka, mukukhariska bata ndimwe.

¹⁰Mukaphwanya Rahabu na kuŵa nga nchitanda. Mukambininiska ḫarwani ḫinu na woko linu lankhongono.

¹¹Mitambo njinu ndipo charu cha pasi nacho nchinu. Imwe muli kulenga charu na vyose ivyo vili mwenemumo.

¹²Imwe ndimwe mukalenga ku mpoto na ku mwera. Mapiri gha Taboro na Heremoni ghakusekerera na kurumba zina linu.

¹³Imwe muli na nkhongono zose. Woko linu ndankhongono, nadi, nkhongono zinu ndi za pachanya chomene.

¹⁴Urunji na weruzgi wakunyoroka, ndivyo lufura lwa chizumbe chinu. Chisungusungu na kugomezgeka vili panthazi pinu.

¹⁵Mbakutumbikika ḫanthu awo ḫakumanya sumu za kukondwa, awo ḫakwenda mu ungweru wa chisko chinu, Mwe FUMU.

¹⁶Iwo ḫakusekerera mu zina linu muhanya wose, ndipo ḫakurumba urunji winu.

¹⁷Pakuti ndimwe uchindami na nkhongono zawo, na kutemwa kwinu nkhongono zithu zikukwezgeka.

¹⁸Pakuti nguru yithu yikufumira kwa FUMU, karonga withu wakufumira kwa Mutuŵa Yura wa Israele.

Phangano la Chiuta kwa Davide

¹⁹Kale mukayowoya mu mboniwoni, ku âwanthu âwinu âwakugomezgeka kuti, "Ndaŵika mphumphu pa chinkhara, ndakwezga yumoza uyo wasankhika mukati mu âwanthu.

²⁰Ndamusanga Davide, muteŵeti wane, ndamuphakazga mafuta ghane ghakupatulika.

²¹Mwakuti woko lane liŵenge pa iyo nyengo zose, nadi woko lane limukhözge.

²²Murwani kuti wamutonde chara, muheni kuti âwati âamupepure chara.

²³Nditi ndiphwanye âwarwani âwakhe panthazi pakhe, na kuâwamara petu awo âwakumutinkha.

²⁴Kugomezgeka na chisungusungu chane viŵenge na iyo, nkhongono zakhe zizamkukwezgeka mu zina lane.

²⁵Ndizamkutandazga nkhongono zakhe pa nyanja, woko lakhe la maryero pa mironga.

²⁶Iyo wandicheme kuti, 'Imwe ndimwe ÂWadada, Chiuta wane, jarawe la chiponosko chane.'

²⁷Ndizamkumuzgora iyo kuâwa mwana wane wa uŵere. Wizamkuâwa mukuru nkhanira kuruska âwakaronga âwa mu charu cha pasi.

²⁸Chisungusungu chane chizamkuâwa pa iyo kwa muyirayira, ndipo phangano lane na iyo lamkukhalirira.

²⁹Ndizamkurutizga mphapu yakhe kwa muyirayira, ndipo chizumbe chakhe chamkukhalirira nga ndi mtambo.

³⁰"Kweni usange âwana âwakhe âwakureka kupulikira dango lane, ndiposo âwakureka kwenda mu vilayizgo vyane,

³¹usange âwakuswa malangulo ghane, na kureka kusunga marango ghane,

³²ndizamkuâwalanga na ndodo chifukwa cha majuvyo ghawo, ndizamkuâwathyapula chifukwa cha ubendezi wawo.

³³Kweni kuti ndizamkuwuskapo chisungusungu chane pa iyo chara, nesi kuâwa wambula kugomezgeka kwa iyo.

³⁴Kuti ndizamkuswa phangano lane chara, nesi kusintha mazgu agho ndayowoya.

³⁵“Kamoza pera, ndarapira mu kupatulika kwane, kuti ndimupusike Davide chara.

³⁶ŵa mphapu yakhe ŵizamkukhalirira kwa muyirayira, ndipo chizumbe chakhe nga ndi dazi panthazi pane.

³⁷Chizamkukhözgeka nga ndi mwezi kwa muyirayira, kaboni wane wakugomezgeka mu mtambo.”

Kutengera chifukwa cha kuthereskeka kwa karonga

³⁸Kweni sono mwamutaya na kumupata, mwamukwiyira wakuphakazgika winu.

³⁹Mwakana phangano linu na muteŵeti winu, mwakazuzga mphumphu yakhe pakuyitaya pa fuvu.

⁴⁰Mwabwangandula viliŵa vyakhe vyose, mwapankhura malinga ghakhe, ghazgoka mahami.

⁴¹Wose awo ŵakujumphapo ŵakumuskogha, wazgoka chimuhoyere cha ŵazengezgani ŵakhe.

⁴²Mwakuzga nkongono za awo ŵakupindikana nayo, mwakondweska ŵarwani ŵakhe wose.

⁴³Nadi, mwabumphiska wuyi wa lupanga lwakhe, ndipo mulije kumuchinthiska mu nkondo.

⁴⁴Mwawuskamo ndodo ya ufumu mu woko lakhe, mwawiskira pasi chizumbe chakhe.

⁴⁵Mwafupiska mazuŵa gha uwukirano wakhe, ndipo mwamukhözga soni.

Lurombo Iwakuromba chiponosko

⁴⁶Kasi mpaka pauli, Mwe FUMU? Kasi muti mujibise kwa muyirayira? Kasi ukari winu uti ugolere nga ndi moto mpaka pauli?

⁴⁷Kumbukani umo umoyo uliri ufupi, Mwe FUMU, kasi mwalengerachi ŵanthu wose kuŵa ŵawakawaka.

⁴⁸Kasi ndi munthu uli, uyo wangakhalirira wa moyo kwambula kufwa? Kasi ndi njani wangathaska umoyo wakhe, ku nkongono za ku malo ŵanthu ŵakufwa?

⁴⁹Mwe FUMU, kasi chisungusungu chinu cha kale chili nkhu, icho mu kugomezgeka kwinu mukarapa kwa Davide?

⁵⁰Kumbukani, Mwe FUMU umo muteŵeti winu wasunjizgikira, umo nkuzizipizgira misinjiro ya ŵanthu,

⁵¹yeneiyo ḫarwani ḫinu ḫakundisunjizga nayo, Mwe FUMU, na yeneiyo wakuhoyerā mendero gha wa wakuphakazgika winu.

⁵²Yirumbike FUMU kwa muyirayira! Ameni! Ameni!

MaSalimo 90

Buku la chinayi

MaSalimo 90-106

Vya Chiuta na munthu

Lurombo Iwa Mozesi, munthu wa Chiuta.

¹Mwe FUMU, ndimwe mwanguŵa malo ghithu ghakukharamo, mu miwiro na miwiro.

²Apo mapiri ghakawâa ghachali ghandaŵeko, panji apo mukaŵa muchali mundachilenge charu chose, kufuma ku muyirayira mpaka ku muyirayira ndimwe Chiuta.

³Imwe mukuŵawezgera wânthu ku fuvu, ndipo mukuti, “Wererani ku fuvu, imwe mwa wânthu.”

⁴Pakuti virimika vikwi mu maso ghinu, vikuyana na zuŵa la mayiro ilo liri kujumpha, panji nga ndi kanyengo ka mu ulinda wa usiku.

⁵Imwe mukuphyerera wânthu kutali, ndipo wâkuzgewerekerā nga ndi maloto, panji nga ndi utheka uwo wasisipuka mulenje.

⁶Na mulenje ukutikitira na kukura, na mise ukufota na komira.

⁷Ise tikumara na ukari winu, tikutenthema na kukwiya kwinu.

⁸Mukuŵika maubendezi ghithu panthazi pinu, zakwananga zithu za ku udesi, zili pakweru panthazi pinu.

⁹Pakuti mazuŵa ghithu ghose ghakumara na ukari winu, virimika vinthu navyo vikumara luŵiro nga ndi muvuchi.

¹⁰Virimika vya umoyo withu ndi 70, panji usange tili na nkhongono vingakwana 80. Ndipouli umoyo wakhe wose ngwa kutokatoka na wa suzgo. Vikumara luŵiro, ndipera tikujirutira.

¹¹Kasi ndi njani wakumanya nkhongono za kukwiya kwinu, ndiposo na ukari winu uwo ukulingana na umo wânthu wâkwenera kumoperani?

¹²Ntheura mutisambizge kupenda mazuŵa ghithu, mwakuti tiŵe na mahara.

¹³Mwe FUMU, gowokani! Kasi muti mukwiyyenge mpaka pauli? Muŵe na lusungu pa wateŵeti wînu.

¹⁴Na mulenje mutikhutiske na chisungusungu chinu, mwakuti tikondwe na kusekerera mazuŵa ghithu ghose.

¹⁵Mutikondweske na mazuŵa ghanandi ghakuyana waka na agho mukatisuzgiranga, ghakuyana na virimika vinandi mu vyeneivyo tikawona viheni.

¹⁶Zomerezgani kuti milimo yinu yiwoneke ku âwateŵeti âwinu, nkhongono zinu za uchindami ziwoneke ku âvana âwalo.

¹⁷Imwe FUMU Chiuta withu, mutichitire lusungu, khozgani milimo ya mawoko ghithu, inya, khozgani milimo ya mawoko ghithu.

MaSalimo 91

Chiuta ndi muvikiriri withu

¹Munthu uyo wakukhara mu Nyumba ya Chiuta Chikurukuru, wakupumula mu mufwiri wa Mwenenkhongono zose.

²Iyo wati wayowoye vya FUMU kuti, “Imwe ndimwe chiphokwero chane na linga lane. Ndimwe Chiuta wane, mwa uyo nkhugomezga.”

³Pakuti wati wakuthaske ku chipingo cha uyo wakuthya, ndiposo na ku nthenda iyo yikumara âwanthu.

⁴Wati wakubenerere na mahungwa ghakhe, ndipo kusi ku mapapindo ghakhe uti usange chiphokwero. Kugomezgeka kwakhe ndi nguru na chivikiriro.

⁵Kuti uŵenge na wofi na vyakofya vya usiku chara, nanga ndi muvwi wakuponyeka na muhanya,

⁶nanga ndi nthenda ya kukoma iyo yikuŵenda mu mdima, panji paranyiko ilo likuŵako na muhanya pakati.

⁷Âwanthu 1,000 âwangakomeka kuchiri kwako,

10,000 âwangakomeka ku woko lako la maryero, kweni iwe kuti chikuchitikirenge chara.

⁸Iwe uti ulâwiskenge waka na maso ghako, ndipo uwonenge umo âwaheni âwakulangikira.

⁹Chifukwa wayizgora FUMU kuŵa mphanji yako, Chiuta Chikurukuru kuŵa malo ghako ghakukharamo.

¹⁰Chiheni kuti chikuwirenge chara, chilengo nacho kuti chisendererenge kufupi na nyumba yako chara.

¹¹Pakuti wati walangulire âwangelo âwakhe na vya iwe, kukusungilira mu nthowa zako zose.

¹²Wati âwakwankhe na mawoko ghawo, mzire ujibwaske lundi lako pa libwe.

¹³Uti ukandenge pa nkharamu na pa chipiri, uti ukandirizgenge pasi mwana wa nkharamu na njoka.

¹⁴Pakuti uyo wakunditemwa ine, nditi ndimuthaske, nditi ndimuvikirire chifukwa wakumanya zina lane.

¹⁵Para wakundichema, nditi ndimuzgore. Ndiwenge nayo pa nyengo ya visuzgo, ndipo nditi ndimuthaske na kumuchindika.

¹⁶Nditi ndimukhutiske na umoyo utali, na kumurongora chiponosko chane.

MaSalimo 92

Sumu ya marumbo

Salimo. Sumu ya pa Sabata.

¹Nkhuweme kupereka viwongo kwa FUMU, na kwimbira marumbo zina linu, Mwe Chiuta Chikurukuru.

²Nkhuweme kupharazga chisungusungu chinu na mulenjelenje, na kugomezgeka kwinu na usiku,

³pa kwimba sumu na chiding'indi na bango, ndiposo na kukowerana kwa kalimba.

⁴Pakuti imwe, Mwe FUMU, mwandikondweska na milimo yinu. Chifukwa cha milimo ya mawoko ghinu, nkhwimba na chimwemwe.

⁵Mwe FUMU, nawo mbukuru wa milimo yinu! Maghanoghano ghinu nga kunyang'amira chomene.

⁶Munthu uyo nchindere wangamanya chara, mzereza nayo kuti wangapulikiska chara chinthu ichi,

⁷chakuti, nangauli wabendezi wakuphuka nga mbutheka, ndipo awo wakuchita uheni wakutikitira, umaliro wawo ndi nyifwa ya muyirayira.

⁸Kweni imwe, Mwe FUMU, ndimwe wapachanya kwa muyirayira.

⁹Nadi, warwani winu, Mwe FUMU, inya, warwani winu wati wamare. Wose awo wakuchita uheni wati wambininiskike.

¹⁰Kweni mwakuzga nkhongono nga ndi za njati, ndipo mwandiphakazga na mafuta ghaphya.

¹¹Maso ghane ghawona umo warwani wane watondekera, makutu ghane ghapulika umo wamalirenge waheni awo wakundiwukira.

¹²Warunji wati watikitire nga ndi mukama, wati wakule nga ndi milanje mu Lebanon.

¹³Ŵali kupandika mu Nyumba ya Chiuta, ūakutikitira mu mphara za Chiuta withu.

¹⁴Ŵakupambika ndipera vipambi nanga ndi mu uchekuru wawo. Ŵali kuzura na mujwere ndiposo mbakubiriŵira,

¹⁵kurongora kuti FUMU njakunyoroka. Iyo ndiyo jarawe lane ndipo mwa iyo mulije ubendezi.

MaSalimo 93

Chiuta ndi Karonga

¹ FUMU yikuwusa ndipo yavwara ufumunkhuru. FUMU yavwara na kujiphinya na nkhongono. Nadi, charu chose chili kukhozgeka, kuti chisunkhunyiskikenge chara.

²Chizumbe chinu, Mwe FUMU, chikakhözgeka kufuma papo kale, ndipo imwe muliko kufuma ku muyirayira.

³Mwe FUMU, nyanja zawuka, nyanja zatumphuska mazgu ghawo, nadi, zatumphuska kupoma kwavo.

⁴Kuruska kupoma kwa maji ghanandi, nadi, kuruska nkhongono za majigha gha nyanja. FUMU ya kuchanya, ndiyo ya nkhongono.

⁵Vilayizgo vyinu ndi vyakugomezgeka. Kupatulika kukwenerera nyumba yinu, Mwe FUMU, kwa muyirayira swii!

MaSalimo 94

Chiuta ndi Mweruzgi wa wose

¹Imwe FUMU, ndimwe Chiuta wakuwezgera nduzga. Imwe Chiuta, mwaŵeneimwe mukuwezgera nduzga, mujirongore.

²Wukirani muchanya, mwe mweruzgi wa charu, muŵawezgere njombe yawo awo ūakujikuzga,

³Mwe FUMU, kasi ūaheni ūati ūasekerere mpaka pauli? Kasi ūaheni ūakondwenge mpaka pauli?

⁴Iwo ūakuyowoya mwakujikuzga, wose awo ūakuchita uheni, ūakujitukumura.

⁵Ŵakuteketa ūanthu ūinu, Mwe FUMU, na kuyuzga chiharo chinu.

⁶Ŵakukoma vyokoro na ūakupanjwa mu charu chawo, ūakukomaso ūana ūalanda.

⁷Ŵakuyowoya ūakuti, “FUMU kuti yikutiwona chara, Chiuta wa Israele kuti wakulorako chara.”

⁸Tegherezgani mwa wazereza kwakuruska imwe, vindere imwe, kasi mwamkuŵa na mahara pauli?

⁹Kasi uyo wakalenga khutu, wakupulika chara? Kasi uyo wakalenga maso, wakuwona chara?

¹⁰Uyo wakulanga mafuko, asi ndiyo wakuchenya? Kasi uyo wakusambizga wanthu, wangawavye vinjeru?

¹¹FUMU yikumanya maghanoghano gha wanthu, kuti ndi muvuchi waka.

¹²Mwe FUMU, ngwa kutumbikika munthu uyo mukumulanga, mweneuyo mukumusambizga marango ghinu.

¹³Mukumupa chipumulo mu mazuŵa gha visuzgo, lisuke dindi la waheni lijimike.

¹⁴Pakuti FUMU kuti yiti yiŵataye wanthu wakhe chara, nanga nkhuŵasida wanthu wakhe na wakhe.

¹⁵Weruzgi wakunyoroka uwererenge ku warunji, ndipo awo mbakunyoroka mu mtima wati wawurondezge.

¹⁶Kasi ndi njani wati wawuke kundovwira kwimikana na waheni? Kasi ndi njani wali pamoza nane kwimikana na awo wakuchita uheni?

¹⁷FUMU yirekenge kundovwira, mzimu wane mphanyi uli kuruta kale ku malo gha wakufwa.

¹⁸Para nkhati, "Lundi lane likuteremuka," chisungusungu chinu, Mwe FUMU, chikandifighilira.

¹⁹Para nkukweŵeka chomene mu mtima wane, imwe mukundikondweska na visangurusko vyinu.

²⁰Kasi wêruzgi waheni wângakoreranako na imwe, awo wakunozgera uheni kwizira mu marango?

²¹Iwo wakukoreranako kuti wimikane na wanthu warunji, ndipo wakweruzga kuti wâmbula kafukwa wakomeke.

²²Kweni FUMU ndiyo linga lane, Chiuta wane ndiyo jarawe lane lakuphokweramo.

²³Iyo wati waŵalange chifukwa cha uheni wawo, ndipo wati waŵamare petu chifukwa cha ubendezi wawo. Nadi, FUMU, Chiuta withu wati waŵamare petu.

MaSalimo 95

Sumu ya marumbo

¹Zaninge, tiyeni tiyimbire FUMU. Tichemerezge na chimwemwe ku jarawe, chiponosko chithu.

²Tiyeni tifike panthazi pakhe na kumuwonga, tichemerezge na chimwemwe kwa iyo, pakwimba sumu zakurumba.

³Pakuti FUMU ndi Chiuta mukuru, ndi Karonga mukuru wakuruska ḫangoza wose.

⁴Kunyang'amira kwa charu kuli mu mawoko ghakhe. Mapiri ghatali nagho ngakhe.

⁵Nyanja njakhe, pakuti ndiyo wakayilenga, pakuti mawoko ghakhe ghakalenga mtunda womizo.

⁶Zaninge, tiyeni tiyilambire na kuyisopa, tijikame pa maso pa FUMU, Mlengi withu.

⁷Pakuti iyo, ndi Chiuta withu, ise ndise ḫanthu ḫa mu luhari lwakhe, mberere izo zili mu mawoko ghakhe. Muhanya uno mupulike mazgu ghakhe.

⁸Mureke kunonofya mitima yinu, nga ndi umo mukachitira ku Meriba kura, nga mpha zuŵa lira, ku Masa mu mapopa,

⁹para ḫasekuru ḫinu ḫakandavya na kundiyezga, nangauli ḫakawona milimo yane.

¹⁰Pa virimika 40 nkhaŵiniwa na muwiro ura. Ntheura nkhati, “Aŵa mbanthu ḫa kupuruka mu mtima, ndipo ḫakulorako na nthowa zane chara.”

¹¹Ntheura mu ukari nkharapa, nkhati, “Na pachoko pose, iwo ḫati ḫanjiremo mu chipumulo chane chara.”

MaSalimo 96

Chiuta, Karonga Mukuru
(1 Mid 16.23-33)

¹Yimbirani FUMU, lusumu luphya! Yimbirani FUMU, mose mwa ḫa mu charu.

²Yimbirani FUMU, rumbani zina lakhe, pharani za chiponosko chakhe zuŵa na zuŵa.

³Thuwuskani uchindami wakhe mukati mu ḫamitundu, milimo yakhe ya kuzizwiska ku ḫanthu wose!

⁴Pakuti FUMU njikuru, ndipo yikwenera kurumbika nadi. Yikwenera kopeka kuruska ḫachiuta wose.

⁵Chifukwa ḫachiuta wose ḫa ḫanthu mbangoza, kweni FUMU ndiyo yikalenga vya kuchanya.

⁶Nchindi na ufumunkhuru vili panthazi pakhe, nkhongono na utozi vili mu malo ghakhe ghakupatulika.

⁷Perekani kwa FUMU, mwe mbumba za wanthu, perekani kwa FUMU nchindi na nkhongono.

⁸Perekani kwa FUMU nchindi izo zikuyenerera, zanine na vyakupereka, munjire mu mphara zakhe.

⁹Sopaninge FUMU mu utozi wa utuwâ wakhe, tenthemani panthazi pakhe mose wâ mu charu.

¹⁰Yowoyani ku mafuko kuti, “FUMU ndiyo yikuwusa! Nadi, charu chili kukhozgeka, kuti chisunkhunyikenge chara. Iyo yiti yeruzge wanthu kwambula kutemwera.”

¹¹Vya kuchanya vikondwe, ndipo vya pa charu cha pasi visekerere. Nyanja yipome, na vyose ivyo vili mwenemumo.

¹²Minda yisekerere pamoza na vyose ivyo vili mwenemumo! Penepapo makuni ghose gha mu nkorongo, ghati ghimbenge na chimwemwe,

¹³panthazi pa FUMU chifukwa yikwiza, yikwiza kuti yeruzge charu cha pasi. Yizamkuyeruzga charu chose mu urunji, na kweruzga wamitundu mu unenesko.

MaSalimo 97

Chiuta, wakuwusa mukuru

¹FUMU ndiyo yikuwusa. Charu cha pasi chisekerere, virwa vikondwere.

²Maŵingu na mdima wa bii, vyamuzingirizga, urunji na weruzgi wakunyoroka ndi lufura lwa chizumbe chinu.

³Moto ukumudangirira, ndipo ukocha wârwanî wakhe zingirizge.

⁴Waleza wakhe wakungweruska charu chose cha pasi. Charu chikuwona na kutenthema.

⁵Mapiri ghakusonganoka nga ndi phula panthazi pa FUMU, panthazi pa FUMU yakuwusa charu chose.

⁶Vya kuchanya vikupharazga urunji wakhe, wamitundu wose wakuwona uchindami wakhe.

⁷Wose awo wakusopa wangoza, wakukhozgeka soni, weneawo wakujikuzgira mu wangoza wawakawaka, pakuti wangoza wose wakuthera kwa FUMU.

⁸Wanthu wâ ku Ziyoni wakupulika ndipo wakukondwa, ndipo wâ mu vikaya vya charu cha Yuda wakusekerera, chifukwa cha weruzgi winu, Mwe FUMU.

⁹Pakuti imwe, Mwe FUMU, ndimwe Chiuta Chikurukuru, wakuwusa charu chose cha pasi. Ndimwe wāpachanya kuruska wāchiuta wose.

¹⁰ FUMU yikutemwa awo wākutinkha uheni, yikusunga umoyo wa wākupatulika wākhe, yikuwāthaska ku wānthu wāheni.

¹¹Ungweru ukuwāwalira wānthu wārunji, ndipo chimwemwe chikuwā na wānthu wā mitima yakunyoroka.

¹²Kondwerani mwa FUMU, imwe mwa wārunji, muwonge zina lakhe lituwā.

MaSalimo 98

Chiuta wakuwusa charu chose

Salimo.

¹Yimbirani FUMU lusumu luphya, pakuti yachita vinthu vyakuzukumiska. Woko lakhe la maryero na woko lakhe lituwā, ndivyo vikumupa kuvivya.

² FUMU yapharazga kuvivya kwakhe, yavumbula pakweru urunji wakhe panthazi pa wāmitundu.

³Yakumbuka chisungusungu chakhe, na kugomezgeka kwakhe pa wālsraele. Wānthu wose wā ku mpfererekezgo za charu, wāwona kuvivya kwa Chiuta withu.

⁴Chemerezgani na chimwemwe kwa FUMU, imwe charu chose cha pasi, yimbani sumu za chimwemwe za kurumba iyo.

⁵Yimbani sumu za kurumba FUMU na chiding'indi, lizgani chiding'indi pamoza na sumu zakunozga.

⁶Yimbirani mbata pamoza na kulira kwa lusengwe, chemerezgani na chimwemwe kwa FUMU, Karonga.

⁷Nyanja yipome na vyose ivyo vilimo, charu nacho pamoza na wose awo wākukhara mwenemumo.

⁸Mironga yikuwē mapi, mapiri ghimbe pamoza na chimwemwe,

⁹panthazi pa FUMU, pakuti yikwiza, kwiza kayeruzga charu. Yizamkweruzga charu chose na urunji, ndiposo wāmitundu kwambula kutemwera.

MaSalimo 99

Chiuta, Karonga Mukuru

¹ FUMU ndiyo yikuwusa, rekani wāmitundu wātenthemē. Iyo yakhara pa chizumbe chakhe pakati pa wākerubi, rekani charu cha pasi chisunkhunyike.

² FUMU njikuru mu Ziyoni, yili pachanya pa mafuko ghose.

³Wanthu warumbe zina linu likuru na lakofya. Iyo ndi Mutuŵa.

⁴Karonga ngwa nkhongono, wakutemwa weruzgi wakunyoroka. Imwe mwakhozga weruzgi wambula kutemwera, mwaŵika weruzgi wakunyoroka na urunji mwa Yakhobe.

⁵Rumbani FUMU, Chiuta withu, musopani panthazi pa chizumbe chakhe. Iyo ndi Mutuŵa.

⁶Mozesi na Aroni wakaŵa mukati mu ūwasofi ūakhe. Samuele wakaŵa yumoza wa awo ūkachema zina lakhe. Iwo ūkaromba kwa FUMU ndipo yikaŵazgora.

⁷Yikayowoya nawo mu bingu lakuti waka pholi, iwo wakasunga vilayizgo vyakhe na marango agho wakaŵapa.

⁸Mwe FUMU, Chiuta withu, mukaŵazgora, mukaŵa Chiuta wa chigowokero kwa iwo, kweni wakuwezgera nduzga pa milimo yawo yiheni.

⁹Rumbani FUMU, Chiuta withu, sopani pa phiri lakhe lakupatulika, pakuti FUMU, Chiuta withu ndi Mutuŵa.

MaSalimo 100

Sumu ya marumbo

Salimo la kuwongera vyakupereka.

¹Chemerezgani na chimwemwe kwa FUMU, mose ūa charu cha pasi.

²Teweterani FUMU mwakukondwa, zaninge panthazi pakhe uku mukwimba.

³Manyani kuti FUMU ndiyo Chiuta, iyo ndiyo wakatilenga ndipo ise tili ūakhe, Tili ūakhe ūa mberere za mu luhari lwakhe.

⁴Njirani mu vipata vyakhe uku mukuwonga, na mu mphara zakhe uku mukurumba. Perekani viwongo kwa iyo, na kurumba zina lakhe.

⁵Chifukwa FUMU njiweme, chisungusungu chakhe ncha muyirayira swii, kugomezgeka kwakhe kukuya kafika ku miwiyo yose.

MaSalimo 101

Phangano la Karonga

Salimo la Davide.

¹Nditi ndimbenge sumu za kurumba kugomezgeka na urunji. Nditi ndimwimbiraninge imwe, Mwe FUMU.

²Nditi ndirondezgenge nthowa iyo njambula kaheni. Sono kasi mwizenge pauli kwa ine? Nditi ndiŵenye na mtima uweme mu nyumba yane.

³Nditi ndiŵike kanthu kaheni panthazi pane chara. Nkhutinkhana na milimo ya awo ŵakumurekani. Ine kuti nkhuyitemwa chara.

⁴Ŵanthu ūa mitima yakubendera ūaŵenge kutali nane. Nditi ndizomerezgenge chara kuti uheni uliwose ukhare mwa ine.

⁵Uyo wakuyowoyeru uheni muzengezgani wakhe ku udesi, nditi ndimarane nayo. Munthu uyo wakuwoneka wakujikuzga na wakujitukumura kuti ndimurekererenge chara.

⁶Ŵanthu ūamagomezgeko mu charu, nditi ndiŵalaŵiske na mtima wa lusungu, mwakuti ūakharenge na ine. Awo ūakwenda mu nthowa ziweme, ūati ūanditeŵeterenge.

⁷Palije munthu uyo wakuchita vyā upusikizgi, mweneuyo wati wakhare mu nyumba yane. Palije munthu uyo wakuyowoya utesi, mweneuyo wati wakhare panthazi pane.

⁸Zuŵa na zuŵa ūanthu ūaheni wose nditi ndikome mu charu. Wose awo ūakuchita uheni nditi ndiŵafumyemo mu msumba wa FUMU.

MaSalimo 102

Lurombo Iwa muwukirano wakusuzgika

Lurombo Iwa munthu wakusuzgika, para nkhongono zakhe zamara ndipo wakudandaula panthazi pa FUMU.

¹Mwe FUMU, pulikani lurombo lwane, kulira kwane kwize kwa imwe.

²Mureke kubisa chisko chinu kwa ine mu zuŵa la suzgo yane. Tegherezgani khutu linu kwa ine, mundizgore luŵiro pa zuŵa ilo nkhumuchemani.

³Mazuŵa ghane ghakupwalarikira nga ndi josi, viwangwa vyane vikuphya nga ndi para vili mu ng'anjo ya moto.

⁴Mtima wane wapwetekera nga ndi utheka uwo wafota. Nkhutondeka na kurya chakurya chane wuwo.

⁵Ndagħanda na kuzgoka viwangwa pera, chifukwa nyengo zose nkhutandalira kutampha pera.

⁶Ndili nga ndi khuŵi la mu chiparamba, nga ndi phururu wa mu mahami.

⁷Nkhureka na kugona tulo. Nkhulingana waka na kayuni ako kali kekha pa mtenje.

⁸Ŵarwani ūane ūakundisunjizga zuŵa lose, awo ūakundihoya ūakuzunura zina lane para ūakutemba.

⁹Ine nkhurya vyoto nga nchakurya ndipo masozi ghane ghakusazgikana na chakumwa,

¹⁰chifukwa cha kutukutwa kwinu na ukari winu, pakuti imwe mwandinyamura na kunditaya kutali.

¹¹Mazuŵa ghane ghali nga ndi muzgezge pa nyengo ya mise. Nkhufota waka nga mbutheka.

¹²Kweni imwe, Mwe FUMU mukukhara pa chizumbe chinu kwa muyirayira. Zina linu likukumbukika mu miwiro yose.

¹³Muti muwuke na kuwulengera lusungu msumba wa Ziyoni. Inya nyengo ya kuchitira chiwuravi yafika.

¹⁴Ŵateŵeti ūinu ūakuwutemwa nadi msumba uwu, wakuwulengera lusungu nangauli wazgoka mahami.

¹⁵Ŵamitundu ūati ūachindike zina la FUMU, ūakaronga ūa pa charu cha pasi nawo ūati ūachindike uchindami winu.

¹⁶FUMU yiti yiuzengeso msumba wa Ziyoni, ndipo yiti yiuzengeso mu uchindami wakhe.

¹⁷Yiti yizgorenge lurombo lwa musokwano, ndipo yiti yiyuyurenge kuŵeya kwawo chara.

¹⁸Ivi vilembeke chifukwa cha miwiro yinyakhe iyo yikwiza, mwakuti awo ūachali ūandababike nawo ūazakarumbe FUMU.

¹⁹Iyo yikalaŵiska pasi kufumira kuchanya ku malo ghakhe ghakupatulika. Inya FUMU yikalaŵiska pa charu cha pasi kufumira kuchanya,

²⁰kuti yipulike mutampho wa ūkayidi, na kusutula awo ūkawâwa ūakukombolekera ku nyifwa.

²¹Ntheura ūanthu ūati ūapharazenge zina la FUMU mu Ziyoni, ndiposo na marumbo ghakhe mu Yerusalem,

²²para mafuko na maufumu ghakuwungana pamoza, kuti ūasope FUMU.

²³FUMU yikaphyora nkhongono yane apo ndichali ndindakule ndiposo yafupiska mazuŵa ghane.

²⁴Ine nkhuti, “Mwe Chiuta wane, mureke kundiwuskapo sono, apo ndichali ndindachekure, mwaŵeneimwe virimika vyinu vikukhalirira miwiro na miwiro.”

²⁵Mukawîka lufura lwa charu cha pasi kufuma pa mutendeko, ndipo vyakuhanya vyose ndi mlimo wa mawoko ghu.

²⁶Vyose ivi vitimarenge kweni imwe mukukhalirira. Ivi visukurukenge nga ndi malaya. Imwe mukuvizgora nga ndi vyakuvwara, ndipo vikumara.

²⁷Kweni imwe muchali umo muliri, virimika vyinu kuti vimarenge chara.

²⁸Ŵana ūa ise ta ūateŵeti ūinu ūatikharenge kwambula wofi. Ūa mphapu yithu ūati ūakhazikike panthazi pinu.

MaSalimo 103

Chitemwa cha Chiuta

Salimo la Davide.

- ¹Rumba FUMU, wa mzimu wane, umoyo wane wose urumbe zina lakhe lituŵa.
- ²Rumba FUMU, wa mzimu wane, viweme vyakhe vyose, ungaruwanga chara.
- ³Iyo ndiyo yikugowokera zakwananga zako zose, ndiyo yikuchizga matenda ghako ghose.
- ⁴Ndiyo yikuwombola umoyo wako ku dindi, yikukuvvarika chisungusungu na kutemwa kwakhe.
- ⁵Ndiyo yikukupa viweme mu umoyo wako, mwakuti uwukirano wako ukuwereramo nga ngwa nombo.
- ⁶FUMU nja urunji mu vyose ivyo yikuchita, yikuŵeruzgira mwakunyoroka wose awo ūakusuzgika.
- ⁷Yikamuvumbulira Mozesi nthowa zakhe, milimo yakhe ku ūIsraele.
- ⁸FUMU nja chiwuravi na ya uchizi, nja kuziwurika kukaripa na ya chisungusungu chakuzara.
- ⁹Iyo kuti yikuchenya nyengo zose chara, nanga nkhusungilira ukari wakhe kwa muyirayira.
- ¹⁰Iyo kuti wakutilanga kwakuyana na kwananga kwithu chara, nanga nkutiwezgera kwakuyana na ubendezi withu.
- ¹¹Umo mtambo uliri kuchanya chomene na charu cha pasi, ndimo uliri ukuru wa chisungusungu chakhe kwa awo ūakopa iyo.
- ¹²Umo ku vuma kuliri kutali na ku zambwe, ndimo wakuwuskirapo kwananga kwithu pa ise.
- ¹³Umo dada wakuŵira na chiwuravi na ūana ūakhe, ndimo FUMU yikuŵira na chiwuravi na awo ūakopa iyo.
- ¹⁴Pakuti yikumanya umo yikatipangira, yikukumbuka kuti ise ndise dongo.
- ¹⁵Kwakuyana na munthu, mazuŵa ghakhe ghakuyana waka na utheka. Iyo wakutikitira nga ndi luŵa la mu thengere.
- ¹⁶Pakuti mphepo yikuputirapo, ndipo yikuruta, malo ghakhe kuti ghakuyimanyaso chara.

¹⁷Kweni chisungusungu cha FUMU ncha muyirayira swii, ku awo âwakopa iyo, ndipo urunji wakhe ukukhalirira ku miwiro na miwiro,

¹⁸kwa awo âwakusungilira phangano lakhe, âweneawo âwakukumbuka kusunga marango ghakhe.

¹⁹FUMU yili kukhozga chizumbe chakhe kuchanya, ufumu wakhe ukuwusa pa vyose.

²⁰Rumbani FUMU, imwe mwa âwangelo âwakhe, mwa vinkhara imwe mukufiska marango ghakhe, na kutegherezga ku mazgu ghakhe.

²¹Rumbani FUMU mose mwa vitha vyakhe, mwa âwateâweti âwakhe imwe mukuchita khumbo lakhe.

²²Rumbani FUMU, imwe vilengiwa vyakhe vyose, mu malo ghose umo iyo yikuwusa. Rumba FUMU, we wa mzimu wane!

MaSalimo 104

Kurumba Mlengi

¹Rumba FUMU, wa mzimu wane! Mwe FUMU, Chiuta wane, ndimwe âwakuru, mwavwara uchindami na ufumunkhuru,

²mwâweneimwe muli kudika ungweru nga ndi chakuvwara, mwatandazga mitambo nga ndi hema.

³Imwe mwaâwika michiko ya vipinda vyinu pa maji, mukuzgora maâwingu kuâwa gareta linu, mukukwera pa mapapindo gha mphepo.

⁴Mphepo mukuyizgora kuâwa mathenga ghinu, moto na dimi kuâwa âwateâweti âwinu.

⁵Imwe mukaâwika charu pa malufura ghakhe, mwakuti chireke kusunkhunyiskika kwa muyirayira.

⁶Mukachibenerera na ndimba nga ndi chakuvwara, maji ghakaâwa pachanya pa mapiri.

⁷Pakuchenya kwinu, maji ghakachimbira. Pakupulika kududumira kwinu, ghakachimbira luâwiyo.

⁸Ghakenda pachanya pa mapiri, ghakakhilira ku madambo, mpaka pa malo agho mukaghanozgera.

⁹Mukaâwika mphaka iyo ghakatondeka kujumpha, mwakuti ghareke kubizgaso charu cha pasi.

¹⁰Imwe mukubwibwituska mbwiwi mu madambo, mwakuti maji ghakwenda pakati pa mapiri.

¹¹Ghakupereka maji ghakumwa ku nyama zose za mu thondo, wâboli wâkumalirapo nyota yawo.

¹²Viyuni nya mudera vikukhara pafupi na maji gheneagha, vikwimba mu minthavi ya makuni.

¹³Mukuthirira mapiri kufuma kuchanya, uko mukukhara. Charu chazura na vipambi nya milimo yinu.

¹⁴Imwe mukumezga utheka kuti ng'ombe ziryenge, na mbewu kuti wâanthu walimenge, mwakuti waâe na vyakurya kufumira mu dongo.

¹⁵Waâeso na vinyo kukondweska mtima wa munthu, mafuta ghakuphaka kutozga chisko chakhe, na chakurya kuti chimupe nkhongono.

¹⁶Makuni gha FUMU ghakuthiririka maji ghanandi, ndiyo milanje ya ku Lebanon iyo yikapanda.

¹⁷Viyuni vikuzenga vivimbo vyawo mu makuni agha, kakôwa wakuzenga chivimbo chakhe mu makuni gha mulombwa.

¹⁸Mu mapiri ghatali ndimo mukukhara vinkhoma, ndipo mu mphanji ndimo mukubisama mbira.

¹⁹Imwe muli kuâika mwezi kurongora zinyengo, ndipo dazi likumanya nyengo yakhe yakunjirira.

²⁰Mukuâika mdima, ndipo ukuâwa usiku, apo vikoko vyose nya mu thengere vikufuma.

²¹Tunkharamu tuchoko tukubangura kupenza nyama, kuromba chakurya chawo kufuma kwa Chiuta.

²²Para dazi likufuma, tukunjira, kuya kagona pasi mu zimphanji zawo.

²³Munthu wakufuma kuya ku milimo yakhe, wakutokatoka kufikira na mise.

²⁴Mwe FUMU, nawo mbunandi wa milimo yinu, mu mahara ghinu muli kulenga vyose, charu nchakuzura na vilengiwa vyinu.

²⁵Kuli nyanja, yikuru chomene na yisani, yeneiyo yili kuzura na vinthu vyambula mapendeko, vinthu vyamoyo, vichoko na vikuru wuwo.

²⁶Mwenemura mukwenda ngaraâwa, na chikoko chakofya cha mu nyanja icho mukachilenga, kusoâvera mwenemumo.

²⁷Vilengiwa vyose ivi vikulindirira imwe, kuvipa chakurya chawo pa nyengo yakwenerera.

²⁸Para mwavipa, vikuwunjika, para mwajula woko linu vikukhuta na viweme.

²⁹Para mwabisa chisko chinu, vikusuzgika, para mwawuskamo muvuchi wawo vikufwa, na kuwereraso ku fuvu.

³⁰Para mwathutiramo Mzimu winu, vikuzgoka kuŵa vyamoyo, ndipo mukunozgaso kawonekero ka charu cha pasi.

³¹Uchindami wa FUMU ukhalirirenge kwa muyirayira, FUMU yisekerere nayo milimo yakhe.

³²Yikulaŵiska pa charu, ndipo chikutenthema, wakukhwaska mapiri ndipo ghakusunkha josi.

³³Nditi ndiyimbire FUMU mu umoyo wane wose, nditi ndimbenge sumu za kurumba Chiuta wane, nyengo zose apo ndichali wamoyo.

³⁴Malanguruko ghane ghaŵenge ghakumukondweska iyo, pakuti nkhusekerera mwa FUMU.

³⁵Ŵakwananga ūamaremo mu charu cha pasi, ūaheni nawo ūareke kuŵamoso. Rumba FUMU, wa mzimu wane! Rumba FUMU.

MaSalimo 105

Chiuta na ūanthu ūakhe

(1 Mid 16.8-22)

¹Wongani FUMU, chemani zina lakhe, pharazgani milimo yakhe mukati mu ūanthu.

²Mwimbirani iyo, mwimbirani marumbo, pharani milimo yakhe yose yakuzizwiska.

³Kondwerani mu zina lakhe lituŵa. Awo ūakuyipenja FUMU ūasekerere.

⁴Penjani FUMU na nkhongono zakhe, penjani uŵapo wakhe nyengo zose.

⁵Kumbukani milimo yakuzizwiska iyo yili kuchita, minthondwe yakhe na maweruzgo agho yikayowoya,

⁶imwe ūa mphapu ya Abrahamu, muteŵeti wakhe, ūana ūa Yakhobe, ūakusoreka ūakhe!

⁷Iyo ndiyo FUMU, Chiuta withu, weruzgi wakhe uli mu charu chose cha pasi.

⁸Wakukumbuka phangano lakhe kwa muyirayira, mazgu agho wakalangula miwiro chikwi chimoza.

⁹Phangano ilo wakachita na Abrahamu, phangano ilo wakachitirapo chirapo kwa Yisake.

¹⁰Phangano ilo wakakhozga kwa Yakhobe kuŵa languro, na la muyirayira kwa Israele.

¹¹Iyo wakati, "Nditi ndikupenge charu cha Kanani, kuŵa phande lako ilo uti uharenge."

¹²Para wakawâwa wachoko waka pakuwâpenda, wâmbula na kumanyikwa, na wâkupanjwamo waka mu charu chira,

¹³wâkwendendeka kufuma ku fuko ili kuya ku linyakhe, kufuma ku ufumu uwu kuya ku unyakhe,

¹⁴kuti wakazomerezgapo munthu munyakhe kuŵasuzga chara, wakawâchenya wâkaronga pa chifukwa cha iwo,

¹⁵wakati, "Mureke kukhwaska wâkuphakazgika wâne, mureke kuzichitira uheninchimi zane."

¹⁶Para wakanjizga njara mu charu, na kunanga vyakurya vyawo vyose,

¹⁷iyo wakatuma munthu kuŵadangirirako, ndiyo Yosefe, mweneuyo wakagulika kuŵa muzga.

¹⁸Malundi ghakhe ghakapwetekeda na vingwe, ndipo singo yakhe yikavvarikika unyoro wa chisulo,

¹⁹mpaka vikafiskika ivyo Yosefe wakayowoya. Mazgu gha FUMU ghakakhözgera kuti ngwambula mrandu.

²⁰Penepapo karonga wakalangula kuti wasutulike, uyo wakawusanga mafuko gha wânthu wâkamusutula nadi.

²¹Wakamuzgora kuŵa sekuru wa nyumba yakhe, na wa mazaza pa vyose ivyo wakawâwa navyo,

²²kuti warongozgenge nduna zakhe nga ndi umo wakukhumbira, na kuŵasambizga mahara wâkuruwâkuru.

²³Pa nyengo iyo Israele wakiza ku Eguputo, Yakhobe wakapanjwa mu charu cha Hamu.

²⁴FUMU yikandaniska chomene wânthu wâkhe, yikawâzgora kuŵa wankhongo kuruska wârwani wâwo.

²⁵Yikazgora mitima ya wâEguputo kuŵatinkha wânthu wâkhe, na kuŵachitira uryarya wateweti wâkhe.

²⁶Yikatuma Mozesi muteweti wakhe, na Aroni mweneuyo yikamusora.

²⁷Iwo wâkachita vimanyikwiro vyakhe mukati mwawo, yikachita vyâ minthondwe mu charu cha Hamu.

²⁸FUMU yikatuma mdima, ndipo charu chikâwa mu munkhorwe ukuru, ndipouli wâEguputo kuti wâkaghapulikira mazgu ghakhe chara.

²⁹Yikazgora maji ghawo kuŵa ndopa, somba zawo zikafwa.

³⁰Charu chawo chikazura na âwachule, vipinda vya âwakaronga navyo vikazura.

³¹Yikayowoya ndipo kukiza milembwera ya vimembe, na nthata mu charu chawo chose.

³²Yikarokweska matalala mu malo mwa vura, yikatuma âwaleza awo âwakamwetuka mu charu chawo chose.

³³Yikananga mpheska zawo pamoza na makuni gha vikuyu, ndipo yikapandura makuni gha mu charu chawo.

³⁴Yikayowoya ndipo kukiza zombe, âwaphanana âwambula kupendeka.

³⁵Zombe wakarya vyakumera vyose mu charu chawo, pamoza na vuna ya mu minda yawo.

³⁶Chiuta wakakoma âwana wose âwa uŵere mu charu chawo, âwana âwakudanga kubabika mu nkhongono zawo zose.

³⁷Pamanyuma FUMU yikaŵafumiska âwalsraele, uku âwayegha siliva na golide, ndipo pakaŵavye uyo wakaropwa mukati mu mafuko ghawo.

³⁸âWaEguputo âwakasekerera apo âwalsraele âwakafumanga, pakuti chitenthe chikaŵakora chifukwa cha iwo.

³⁹FUMU yikatandazga bingu kuŵabenekekerera, na moto kuti uŵape ungweru na usiku.

⁴⁰Iwo âwakaromba chakurya, ndipo FUMU yikaŵatumira swembe, yikaŵapa chakurya chinandi kufuma kuchanya.

⁴¹Yikaŵajulira jarawe, ndipo maji ghakafuma, ghakenda mu chiparamba nga ndi mronga.

⁴²Yikakumbuka phangano lakhe lakupatulika, na Abrahamu muteŵeti wakhe.

⁴³Ntheura yikarongozga âwanthu âwakhe na chimwemwe, âwakusoreka âwakhe uku âwakwimba.

⁴⁴Yikaŵapa vyaru vya âwamitundu, âwakahara vipambi vya âwanthu âwanyakhe awo âwakatokatokera,

⁴⁵mwakuti âwasungilire vilayizgo vyakhe, na kurondezga marango ghakhe. Rumbani FUMU!

MaSalimo 106

Uweme wa FUMU ku âwanthu âwakhe

¹Rumbani FUMU! Wongani FUMU pakuti njiweme, pakuti chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.

²Ndi njani wangaphara milimo ya nkhongono ya FUMU, ndi njani wagarumba mwakufikapo?

³Mbakutumbikika awo âwakweruzga mwakunyoroka, awo âwakuchita urunji nyengo zose.

⁴Mwe FUMU, mundikumbuke, para mukuâwachitira uweme âwanthu âwinu, mundovwire para mukuâwathaska,

⁵mwakuti ndiwone viweme vya âwanthu âwinu âwakusoreka, kuti ndisangane nawo chimwemwe âwanthu âwinu, na kuthumbwira mu chiharo chinu.

⁶Ise tananga nga âwasekuru âwithu, tachita uheni, tilije kuchita viweme.

⁷Para âwasekuru âwithu âwakaâwa mu Eguputo, kuti âwakaghanaghana chara na milimo yinu yakuzizwiska. Iwo âwakaruwa kuzara kwa chisungusungu chinu, kweni âwakagarukira Chiuta Chikurukuru, para âwakaâwa pa Nyanja ya Matete.

⁸Ndipouli yikaâwaponoska chifukwa cha zina lakhe, mwakuti yirongore nkhongono yakhe yikuru.

⁹Yikachenya Nyanja ya Matete, ndipo yikomira, yikaâwarongozga pakwambuka mu ndimba nga mpha chiparamba.

¹⁰Ntheura yikaâwathaska ku âwarwani, na kuâwawombola ku nkhongono ya âwarwani.

¹¹Ndipo maji ghakabizga âwarwani âwawo, pakaâwavye na yumoza wakaponapo.

¹²Penepapo âwanthu âwakagomezga mazgu ghakhe, ndipo âwakimba sumu zakurumba.

¹³Kweni âwakaruwa luâwiyo milimo yakhe, kuti âwakalindirira urongozgi wakhe chara.

¹⁴Mu mapopa âwakaâwa na chiryoko chambula kujikora, mu chiparamba âwakamuyezga Chiuta.

¹⁵Iyo wakaâwapa icho âwakaromba, kweni wakaâatumira nthenda yiheni yakughandiska.

¹⁶Para âwanthu mu msasa âwakachitira sanje Mozesi, na Aroni, wakupatulika wa FUMU,

¹⁷charu chikayasama ndipo chikamirimitizga Datani, ndipo chikawundira mpingo wa Abiramu.

¹⁸Moto nawo ukabuka mukati mu mpingo wawo, dimi likoherathu wâheni wâra.

¹⁹Iwo wakawumba mwana wa ng'ombe pa Phiri la Sinayi, ndipo wakasopa chikozgo chakusongonora.

²⁰Wakasinthiska uchindami wa Chiuta, na chikozgo cha ng'ombe iyo yikurya utheka.

²¹Wakamuruwa Chiuta, Muponuski wawo, uyo wakachita vinthu vikuru mu Eguputo,

²²milimo yakuzizwiska mu charu cha Hamu, ndiposo na vinthu vyakofya pa Nyanja ya Matete.

²³Ndicho chifukwa wakaŵaphalira kuti mphanyi wakaŵamara petu, Mozesi, wakusoreka wakhe, warekenge kwimilira panthazi pakhe, na kukanizga ukari wakhe kuti ureke kuŵamara petu.

²⁴Ndipo wakayuyura charu chiweme chira, pakureka kugomezga phangano lakhe.

²⁵Wakasinginika mu misasa yawo, ndipo wakareka kupulikira mazgu gha FUMU.

²⁶Kwa chifukwa ichi wakarapa pakuwuska woko lakhe, kuti wânthu wâra wâti wafwire mu mapopa.

²⁷Wati wambininiskire mphapu yawo mu wâmitundu, na kuŵamwalaliskira mu vyaru vinyakhe.

²⁸Wânthu wâra wakayamba kusopa chiuta Baala wa ku Peyoro, na kurya sembe zakuperekeka ku wakufwa.

²⁹Ntheura wakavya ukari wa FUMU na machitiro ghawo, ndipo nthenda yakofya yikawa mukati mwawo.

³⁰Penepapo Finehasi wakawuka na kuŵaweyera, ndipo nthenda yakofya yira yikareka.

³¹Ichi chikamikika kwa iyo kuŵa urunji, miwi na miwi kwa tuyirayira.

³²Wakakwiyiska FUMU pa maji gha pa Meriba, ndipo chikamuŵira makora chara Mozesi chifukwa cha iwo.

³³Iwo wakamuphyiska mtima chomene, mwakuti Mozesi wakayowoya mazgu mwaluŵiro, kwambula kughanaghana.

³⁴Iwo kuti wakaŵamara wâ mitundu yinyakhe chara, nga ndi umo FUMU yikaŵalangulira.

³⁵Kweni wakasazgikana na mafuko ghanyakhe ghara, na kusambira kuchita ivyo iwo wakachitanga.

³⁶Ŵakateŵetera ŵangoza ŵawo, awo ŵakazgoka kuŵa chipingo kwa iwo.

³⁷Ŵakapereka ŵana ŵawo ŵanarume na ŵanakazi kuŵa sembe ku viŵanda.

³⁸Ŵakathiska ndopa zambula mrandu, ndopa za ŵana ŵawo ŵanarume na ŵanakazi, weneawo ūkawāpereka kuŵa sembe ku ūangoza ūa ku Kanani, ndipo charu chikakazuzgika na ndopa.

³⁹Ntheura ūkajikazuzga na milimo yawo, ndipo ūkawā ūambula kugomezgeka, nga ndi mwanakazi muzaghali.

⁴⁰Penepapo FUMU yikaŵakwiyira chomene ūanthu ūakhe, yikaseruskika na ūanthu ūakhe na ūakhe.

⁴¹Yikaŵapereka ku ūamitundu, mwakuti awo ūkawātinkhangā ndiwo ūkawāwusa.

⁴²Warwani ūawo ūkawāwayuzganga, ūkawāthereska kuŵawīka pasi pa muwuso wawo.

⁴³Nyengo zinandi FUMU yikaŵathaska, kweni iwo ūkawā na mitima ya chigaruka, ndipo ūkayuyurika chifukwa cha zakwananga zawo.

⁴⁴Ndipouli yikaŵapwererera mu visuzgo vyawo, para yikapulika kulira kwawo.

⁴⁵Chifukwa cha iwo, yikakumbuka phangano lakhe, yikaŵagowokera kwakuyana na kuzara kwa chisungusungu chakhe.

⁴⁶Yikachita kuti wose awo ūkawākora umikori, ūâwe ūa chiwuravi na iwo.

⁴⁷Tithaskani, Mwe FUMU, Chiuta withu, mutiwunganiske kufuma pakati pa ūamitundu, kuti timuwongani pakuzunura zina linu lituŵa, na kuthumbwa pakumurumbani.

⁴⁸Rumbani FUMU, Chiuta wa Israele, kufuma kwa muyirayira mpaka muyirayira swii! Ūanthu wose ūayowoye kuti, "Ameni!" Rumbani FUMU!

MaSalimo 107

**Buku la chinkonde
MaSalimo 107-150
Kurumba uweme wa Chiuta**

¹Wongani FUMU pakuti njiweme, chifukwa chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.

²Ŵakuwomboleka ūa FUMU, ūayowoye ntheura, weneawo yaŵawombola ku visuzgo,

³awo yili kuŵawunganya kufuma ku vyaru, kufuma ku mafumiro gha dazi mpaka ku manjiliro ghakhe, kufuma ku mpoto na ku mwera.

⁴Ŵanji ūkayingayinga mu chiparamba, kwambula kusanga nthowa, ya kuyira ku msumba wakukharamo.

⁵ŵakawâ na njara na nyota, ndipo ūkafwa lunkhuŵa.

⁶Penepapo ūkalira kwa FUMU mu visuzgo vyawo, ndipo yikâwathaska ku vyakuŵinya vyawo.

⁷Yikaŵarongozga mu nthowa yakunyoroka, ūkasuka ūkafika ku msumba wakukharamo.

⁸Ŵawonge FUMU chifukwa cha chisungusungu chakhe, chifukwa cha milimo yakhe yakuzizwiska ku ūanthu.

⁹Pakuti FUMU yikumazga nyota ya uyo womirwa, yikuryeska vinthu viweme uyo ūali na njara.

¹⁰Ŵanyakhe ūkakharanga mu chisi na mu mdima wa bii, ūkawâ ūkayidi ūkusuzgika na maunyoro,

¹¹pakuti ūkagarukira mazgu gha Chiuta, ūkatafulira urongozgi wa Chiuta Chikurukuru.

¹²Ŵakazotofyeka na milimo yinonono, ūkawanga pasi kwambula munthu wakuŵawovwira.

¹³Pamanyuma ūkalira kwa FUMU, para ūkawâ mu visuzgo, ndipo FUMU yikâwathaska kukukomwa kwavo.

¹⁴Yikaŵafumyamo mu chisi na mu mdima wa bii, ndipo yikadumula maunyoro ghawo.

¹⁵Ŵawonge FUMU chifukwa cha chisungusungu chakhe, na milimo yakhe yakuzizwiska ku ūanthu.

¹⁶Pakuti wakuphyora vijaro vya mkuŵa, na kudumula paŵiri mphingirizgo za chisulo.

¹⁷Ŵanyakhe ūkawâ vindere chifukwa cha nthowa zawo ziheni, ūkajitorera suzgo chifukwa cha majuvyo ghawo.

¹⁸Ŵakatinkha chakurya cha mtundu uliwose, ūkasenderera kufupi na vipata vya nyifwa.

¹⁹Pamanyuma ūkalira kwa FUMU, para ūkawâ mu visuzgo, ndipo FUMU yikâwathaska kukukomwa kwavo.

²⁰Yikayowoya nawo ndipo yikâwachizga, yikâwathaska kuti ūwareke kumara.

²¹Ŵawonge FUMU chifukwa cha chisungusungu chakhe, na milimo yakhe yakuzizwiska ku ūanthu.

²²Ŵapereke sembe za kuwonga, ūaphare milimo yakhe, pakwimba sumu za chimwemwe.

²³Ŵanji ūakenda mu nyanja mu ngaraŵa, ūakachitanga malonda mu zinyanja zikuru.

²⁴Ŵakawona milimo ya FUMU, milimo yakhe yakuzizwiska mu zindimba.

²⁵Iyo yikalangula ndipo yikawuska mphepo ya chimphupuru, yeneiyo yikawuska majigha pa nyanja.

²⁶Ngaraŵa zikakwera mpaka muchanya, na kukhiliraso pasi pa ndimba, ndipo ūanthu ūakataya mtima chifukwa cha masuzgo ghawo.

²⁷Ŵakayungwa uku na uku kupenthypenthya, nga mbanthu ūaloŵevu, ndipo mahara ghaŵamalira.

²⁸Pamanyuma ūakalira kwa FUMU, para ūakaŵa mu visuzgo, ndipo FUMU yikaŵathaska ku kukomwa kwavo.

²⁹FUMU yikachetamiska chimphupuru, ndipo majigha gha pa nyanja ghakakhara bata.

³⁰Penepapo ūakakondwa chifukwa kukâwa bata, ndipo FUMU yikaŵafikiska ku dowoko, uko ūakakhumbanga kuruta.

³¹Ŵawonge FUMU chifukwa cha chisungusungu chakhe, na milimo yakhe yakuzizwiska ku ūanthu.

³²Wayichindike mu mpingo wa ūanthu, na kuyirumba mu maungano gha ūararaŵarara.

³³FUMU yikuzgora mironga kuŵa chiparamba, mbwiwi za maji kuŵa mtunda womizo.

³⁴Yikuzgora charu cha nyata yiweme kuŵa cha mchere, chifukwa cha ubendezi wa awo ūakukharamo.

³⁵Yikuzgora chiparamba kuŵa viziŵa vya maji, charu cha chinkhamwa kuŵa mbwiwi za maji.

³⁶Kwenekura ndiko yikuŵakhazika ūa njara, ndipo iwo ūakuzenga msumba wakukharamo.

³⁷Ŵakuseŵa mbuto mu minda na kupanda mpheska, ndipo ūakuŵa na vuna yiweme.

³⁸Chifukwa cha vitumbiko vya FUMU iwo ūakwandana chomene, ndipo kuti yikuchepeska vyakuŵeta vyawo chara.

³⁹Para ūanthu ūakhe ūakachefyeka na kuyuyurika, kwizira mu kutindiŵizgika, visuzgo na chitima,

⁴⁰ FUMU yikuŵika muyuyuro pa âwakaronga, na kuŵayingiska mu chiparamba mwambula na nthowa.

⁴¹ Kweni âwakavu yikuŵafumyamo mu visuzgo, ndipo yikwandaniska mbumba zawo, nga ndi miskambo ya mberere na mbuzi.

⁴² âWarunji âwakuchiwona ndipo âwakusekerera, kweni âwaheni wose âwakujara milomo yavo.

⁴³ Uyo ngwa mahara wasungulire vinthu ivi, âwanthu âwaghanaghane na za chisungusungu cha FUMU.

MaSalimo 108

Lurombo Iwakuomba wovwiri pa kwimikana na âwarwani

(Mas 57.7-11, 60.5-12)

Sumu. Salimo la Davide.

¹ Mwe Chiuta, mtima wane wakhozgeka, nadi, mtima wane wakhozgeka. Nditi ndimbenge sumu na kumurumbani! Pamphuka, wa mzimu wane!

² Pamphukani, imwe chiding'indi na bango! Ine nditi ndipamphuske matandakucha!

³ Nditi ndimuwongani imwe, Mwe FUMU, mukati mu mafuko. Nditi ndimbenge marumbo, mukati mu âwamitundu.

⁴ Pakuti chisungusungu chinu nchikuru, kuya kafika kuchanya, ndipo kugomezgeka kwinu, kukuya kafika ku maŵingu.

⁵ Mwe Chiuta, mutumphuskike pachanya pa mitambo, uchindami winu uŵe pa charu chose cha pasi.

⁶ Mundovwire na nkhongono yinu yikuru na kundizgora, mwakuti nda wakutemweka winu ndithaskike.

⁷ Chiuta wayowoya kufuma ku malo ghakhe ghakupatulika kuti, "Nditi ndipatule charu cha Shekemu na kukondwa, ndipo nditi ndigaŵe dambo la Sukoti.

⁸ Gileyadi ngwane, Manase nayo ngwane. Efurayimu ndi chipewa chane cha kundivikirira, Yuda ndi nthonga yane ya ufumu.

⁹ Mowabu ndi chiŵiya chane chakugezeramo, pa Edomu ndipo pakuwika skapato zane, pa Filisitiya, nkhuchemerezga mwa kuvivya."

¹⁰ Ndi njani wati wanditorere, ku msomba uwo uli na linga, ndipo ndi njani wati wandirongozgere ku Edomu?

¹¹ Asi ndimwe, Mwe Chiuta, mwaŵeneimwe mwatikana? Mwe Chiuta mwareka kuruta na âwasilikari âwithu.

¹²Taweya, towvirani kwimikana na warwani withu, pakuti wovwiri wa munthu ngwawakawaka.

¹³Para Chiuta wali pamoza nase, tamkurwa nkhondo na chikanga, iyo ndiyo wamkukandirizgira pasi warwani withu.

MaSalimo 109

Kudandaula kwa munthu uyo wali mu visuzgo

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Mwe Chiuta, mwaŵeneimwe nkhumurumbani, mungakharanga chete chara.

²Pakuti wantru waheni na wakupusika, wakuyowoya vya kwimikana nane, wakuyowoya vintru vyakundipusikizgira.

³Wakundizingirizga na mazgu gha tinkho, ndipo wakundiwukira kwambula chifukwa.

⁴Mu malo mwa chitemwa icho nkhurongora, iwo wakundichombola, kweni ine nkhuŵarombera.

⁵Wakundiwezgera uheni pa uweme, wakunditinkha mu malo mwa kutemwa kwane.

⁶Mumwimike munthu muheni kuti wamususke, uyo wakumupacha ndiyo weruzge mrandu wakhe.

⁷Para weruzgika, wasangike na mrandu, lurombo lwakhe lupimike kuŵa kwananga.

⁸Mazuŵa gha umoyo wakhe għaẇe ghachoko waka, munthu munyakhe ndiyo watore mlimo wakhe.

⁹Wana wakhe wāwē walanda, ndipo muwoli wakhe wāwē chokoro.

¹⁰Wana wakhe wāwē wāmayinga na wakupempha pempha, wachimbizgike pa mahami apo wakukhara.

¹¹Awo wakukongoreska ndarama, wakuse vyose ivyo wali navyo, walendo wāyore vipambi ivyo wakatokatokeranga.

¹²Kuŵavye na yumoza wakumuchitira lusungu, nanga nkhuŵa nawo na chiwuravi wana wakhe walanda.

¹³Wana wakhe wāmare petu, mazina ghawo għassisitike, mu muwiro wa kunthazi.

¹⁴FUMU yireke kuruwa ubendezi wa wawiskekuru, ndipo kwananga kwa wanyina kureke kusositika.

¹⁵Kwananga kwawo kuŵenge panthazi pa FUMU kwa muyirayira kweni iwo ūwareke kukumbukika pa charu.

¹⁶Pakuti munthu yura wakaruwa kuchita vyā lusungu, kweni wakazikizganga ūkavu, ūwasokwano, na ūakusweka mitima mpaka na kuŵakoma.

¹⁷Iyo wakatemwa kutemba, ntheura nthembo zimuwire iyo. Iyo kuti wakatemwa kutumbika chara, ntheura vitumbiko viŵenge kutali na iyo.

¹⁸Wakajivwarika nthembo kuŵa nga ndi chakuvwara. Nthembo yinyevye thupi lakhe nga ndi maji, nga ndi mafuta mu viwangwa vyakhe.

¹⁹Nthembo zakhe ziŵe nga nchakuvwara, icho wakujivungirizga nacho, nga ndi lamba wakujiphinya nayo zuŵa na zuŵa.

²⁰Ichi ndicho chiŵe chilango chakufumira kwa FUMU, pa awo ūakundipacha, ūneawo ūakuyowoyerina ine uheni.

²¹Kweni imwe, Mwe FUMU, Chiuta wane, mundovwire ine chifukwa cha zina linu. Mundithaske pakuti chisungusungu chinu nchiweme.

²²Chifukwa ine ndine mukavu na musokwano, ndipo mtima wane ūapwetekela chomene.

²³Ndazgewerekerera nga ndi muzgezge wa na mise, ndachimbizgika nga ndi zombe.

²⁴Makongono ghane gharopwa, chifukwa cha kuziŵizga kurya, thupi lane nalo laghanda.

²⁵Ndazgoka kuŵa chisunjizgo ku awo ūakundipacha, para ūakundiwona ūakupukunya mitu yawo.

²⁶Mwe FUMU, Chiuta wane, ndovvirani, ndiponoskani kwakuyana na chisungusungu chinu.

²⁷Ŵamanye kuti ili ndi woko linu ilo likundithaska, Mwe FUMU, ndimwe mwachichita.

²⁸Warekani ūatembekenge, kweni imwe mutumbikikenge. Awo ūakupindikana nane ūakhozgeke soni, kweni ine nda muteŵeti winu ndikondwenge.

²⁹Awo ūakundipacha ūayuyurike, ndipo soni ziŵavungirizge nga nchirundo.

³⁰Nditi ndiwonge chomene FUMU, nditi ndimurumbenge mukati mu ūantru ūanandi.

³¹Pakuti FUMU yikuhara pafupi na mukavu, kuti yimuthaske ku awo ūakukhumba kumukoma.

MaSalimo 110

FUMU na karonga wakhe wakusoreka

Salimo la Davide.

- 1 FUMU Chiuta wakati kwa Fumu yane, "Khara ku woko lane la maryero, ndisuke ndiŵazgore ūarwani ūako, kuŵa chitambaliro cha malundi ghako."
- 2 FUMU yiti yitume kufuma ku Ziyoni nthonga ya mazaza. Iyo yizamkuyowoya kuti, "Wusa mukati mu ūarwani ūako."
- 3 ŵasilikari ūako ūizamkujipereka, kuti ūarwe nkhondo, pachanya pa mapiri ghakupatulika. Kufuma ku chibabiro cha uwukirano wako, ūizamkuŵa na ŷana, nga ndi umo jumi likwizira na mulenjelenje.
- 4 FUMU yarapa, ndipo yisinthenge chara maghanoghano ghakhe ghakuti, "Ndiwe musofi kwa muyirayira, kwakuyana na ndondomeko ya usofi wa Melekizedeki."
- 5 FUMU yili ku woko lako la maryero, yizamkumara ūakaronga mu nyengo ya ukari wakhe.
- 6 Yizamkweruzga mafuko, yiti yizuzge charu cha pasi na vitanda, yiti yithereske ūakaronga pa charu chose cha pasi.
- 7 Karonga wizamkumwa maji, mu kamronga ka mu mphepete mwa nthowa. Ntheura mu kuvivya wamkwinuska mutu wakhe.

MaSalimo 111

Ŵanthu ūarumbe FUMU

- 1 Rumbani FUMU! Ine nditi ndiwonge FUMU na mtima wane wose mu ungano wa ūanthu ūarunji, mukati mu mpingo.
- 2 Milimo ya FUMU njikuru. Wose awo ūakukondwera nayo, ūakulanguruka mu yeneiyo.
- 3 Mlimo wakhe ngwa kuzura na nchindi na ufumunkhuru, ndipo urunji wakhe ukukhalirira kwa muyirayira.
- 4 Yikuchita kuti milimo yakhe yakuzizwiska tiyikumbuke. FUMU nja uchizi na ya chiwuravi.
- 5 Yikuŵapa vyakurya awo ūakuyichindika, yikukumbuka phangano lakhe nyengo zose.
- 6 Yarongora ūanthu ūakhe nkhongono ya milimo yakhe, pakuwapa charu cha ūanthu ūa mafuko ghanyakhe.
- 7 Milimo ya mawoko ghakhe, njakugomezgeka na ya urunji, vilayizgo vyakhe vyose nvyakugomezgeka.

⁸Ghali kukhozgeka kwa muyirayira swii, kuti ghachitikenge mwakugomezgeka na mu kunyoroka.

⁹Yikaŵawombola ūanthu ūakhe, yikaŵika phangano lakhe kwa muyirayira, zina lakhe ndituŵa na lakofya.

¹⁰Kopa FUMU ndi jando la mahara. Wose awo ūakuchita malangulo ghakhe, ndiwo ūakuŵa na vinjeru nadi. FUMU ndiyo yikwenera kurumbika kwa muyirayira.

MaSalimo 112

Kutumbikika kwa munthu muweme

¹Rumbani FUMU! Ngwakutumbikika munthu uyo wakopa FUMU, munthu uyo wakutemwa kusunga marango ghakhe.

²Ŵana ūakhe ūati ūaŵenge ūankhongono mu charu, Ŵa mphapu ya munthu wakunyoroka, ūaŵenge ūakutumbikika.

³Chuma na usambazi vili mu nyumba yakhe, ndipo urunji wakhe ngwa kukhalirira kwa muyirayira.

⁴Ungweru ukuŵalira ūarunji mu mdima, pakuti FUMU nja uchizi, ya lusungu ndiposo yiweme.

⁵Munthu uyo wakubwerekeska mu wanangwa, uyo wakwendeska vinthu vyakhe mwakurunjika, vinthu vikumukhalira makora

⁶Pakuti murunji wasunkhunyiskikenge chara, wati wakumbukikenge kwa muyirayira.

⁷Iyo kuti wakopa makani ghaheni chara, mtima wakhe ngwa kuhora nganganga, kugomezga mwa FUMU.

⁸Iyo ngwa chikanga, kuti wakopa chara, wasuke wawone kuti ūarwani ūakhe ūathereskeka.

⁹Wakugaŵizga vinthu mwa wanangwa, wakupereka ku ūakavu. Urunji wakhe ukukhalirira kwa muyirayira, ūanthu ūakumukwezga na kumupa nchindi.

¹⁰Muheni wakuchiwona ichi ndipo wakukaripa, wakumemena mino ghakhe na kuzgewerekera. Khumbiro la munthu muheni lamkumara.

MaSalimo 113

Kurumba uweme wa FUMU

¹Rumbani FUMU! Rumbani, imwe mwa ūateŵeti ūa FUMU, rumbani zina la FUMU!

²Zina la FUMU lirumbike, kufuma sono mpaka muyirayira swii.

³Zina la FUMU lirumbike, kufuma ku mafumiro gha dazi, mpaka ku manjiliro ghakhe.

⁴FUMU yikuwusa mafuko ghose gha wānthu, ndipo uchindami wakhe ukuruska mtambo.

⁵Kasi ndi njani uyo wakuyana na FUMU, Chiuta withu, mweneuyo wakukhara kuchanya,

⁶mweneuyo wakusindamira pasi pakuwona mtambo na charu cha pasi.

⁷Iyo wakuwāwusa wākavu kufuma mu fuvu, wakaŵafumyapo wāsokwano pa chizara.

⁸Wakuŵakharika pamoza na nduna, inya na nduna za wānthu wākhe.

⁹Mwanakazi uyo ndi chumba, wakumupa mbumba wakumuzgora kuŵa nyina wakukondwa wa wāna. Rumbani FUMU!

MaSalimo 114

Sumu ya Paska

¹Para wālsraele wākafumanga mu Eguputo, wā mbumba ya Yakhobe, kufuma mu wānthu wā lulimi lwa chilendo,

²charu cha Yuda chikāŵa malo ghakupatulika gha FUMU, charu cha Israele chikāŵa malo gha ufumu wakhe.

³Nyanja yikawona ivi na kuchimbira, mronga wa Yorodani ukawerera nyuma.

⁴Mapiri ghakadukaduka nga ndi mberere zanarume, tumapiri nga ndi wānamberere.

⁵Iwe nyanja, kasi nchifukwa uli ukuchimbira? Nanga iwe Yorodani, kasi nchifukwa uli ukuwerera?

⁶Imwe mapiri, kasi nchifukwa uli mukudukaduka, nga ndi mberere zanarume? Nanga imwe mwa tumapiri, kasi nchifukwa uli mukudukaduka, nga ndi wānamberere?

⁷Iwe charu, tenthema panthazi pa FUMU, panthazi pa Chiuta wa Yakhobe.

⁸Iyo wakuzgora jarawe kuŵa chiziŵa cha maji, libwe la sangalawe kuŵa mbwiwi ya maji.

MaSalimo 115

Chiuta yumoza pera wa unenesko

¹Kwa ise chara, Mwe FUMU, kwa ise chara, kweni ku zina linu pera ndiko kuŵenge uchindami, chifukwa cha chisungusungu chinu, na kugomezgeka kwinu.

²Kasi âwamitundu âwayowoyerengechi kuti, “Kasi Chiuta wawo wali nkhu?”

³Chiuta withu wali kuchanya. Iyo wakuchita chose icho chikumukondweska.

⁴Kweni vikozgo vyawo ndi siliva na golide, vyakupangika na mawoko gha âwanthu.

⁵Milomo vili nayo, kweni kuti vikuyowoya chara. Maso vili nagho, kweni kuti vikulâwiska chara.

⁶Makutu vili nagho, kweni kuti vikupulika chara, Mphuno vili nazo, kweni kuti vikunuska chara.

⁷Mawoko vili nagho, kweni kuti ghangakhwaska chara. Malundi vili nagho, kweni kuti vikwenda chara. Ivyo kuti vikufumiska mazgu chara mu vigoromiro vyawo.

⁸Âwanthu awo âwakuvipanga âwakuyana waka na ivyo, ntheura pera na wose awo âwakuvigomezga.

⁹Iwe Israele, gomezga mwa FUMU. Iyo ndiyo movwiri wako na chiskango chako.

¹⁰Iwe mbumba ya Aroni, gomezga mwa FUMU. Iyo ndiyo movwiri wako na chiskango chako.

¹¹Imwe mukopa FUMU, gomezgani mwa FUMU. Iyo ndiyo movwiri winu na chiskango chinu.

¹²FUMU yikutikumbuka, ndipo yititumbikenge. Yiti yitumbike Israele, yiti yitumbike mbumba ya Aroni.

¹³Yiti yitumbike wose awo âwakopa iyo, âwanthu âwapasi na âwapachanya wuwo.

¹⁴FUMU yichite kuti mwandane, imwe pamoza na âwana âwinu wuwo.

¹⁵FUMU iyo yikalenga mtambo na charu cha pasi, yimutumbikani.

¹⁶Kuchanya nkhwa FUMU, kweni yili kupereka charu cha pasi ku âwanthu.

¹⁷Âwakufwa kuti âwakurumba FUMU chara, nanga ndi uyo wakukhilira ku charu cha mayiyi.

¹⁸Kweni ise titi tirumbe FUMU, kufuma sono na muyirayira swii!

MaSalimo 116

Munthu wakuthaskika ku nyifwa, wakurumba FUMU

¹Nkhutemwa FUMU, pakuti yapulika mazgu ghane, na kuŵeyerera kwane.

²Iyo yategherezga khutu lakhe kwa ine, ntheura nditi ndiyisopenge apo ndichali wamoyo.

³Vingwe vya ku malo gha ŵakufwa vikandizingirizga ine, ndipo maurwirwi gha nyifwa ghakandikora. Nkhasanga visuzgo, ndipo nkhwâwa na chitima.

⁴Ntheura nkharamba pakuchema zina la FUMU nkhati, “Mwe FUMU, nkhumuŵeyani, thaskani umoyo wane!”

⁵FUMU nja uchizi ndipo nja urunji, Chiuta withu ngwa lusungu.

⁶FUMU yikuŵasunga awo ŵakujiyuyura, para nkhakhizgikira pasi, yikandithaska.

⁷Wa mzimu wane sono pumula, pakuti FUMU yakuchitira vinthu viweme chomene.

⁸Pakuti imwe, Mwe FUMU, mwathaska umoyo wane ku nyifwa, mwafyura masozi ku maso ghane, mwandivikirira kuti ndireke kukhuŵara.

⁹Ntheura nkhwenda panthazi pa FUMU, mu charu cha ŵamoyo.

¹⁰Ntheura nkhugomezga, nangauli nkhayowoya kuti, “Nkhusuzgika chomene.”

¹¹Para nkhwâwa na wofi, nkhati, “Ŵanthu wose mbambula kugomezgeka.”

¹²Kasi icho nditi ndiyiwezgere FUMU nchivichi, pa viweme vyose ivyo yikundichitira?

¹³Nditi ndikwezge nkhombo ya chiponosko, ndipo nditi ndisope pakuzunura zina la FUMU.

¹⁴Nditi ndifiske mapangano ghane kwa FUMU, panthazi pa ŵanthu ŵakhe wose.

¹⁵Nyifwa ya ŵakupatulika nja mtengo wapatali, panthazi pa FUMU.

¹⁶Mwe FUMU, ine ndine muteŵeti winu, ndine muteŵeti winu nadi, mwana wa muteŵeti-kazi winu. Imwe ndimwe mwasutula maunyoro ghane.

¹⁷Nditi ndipereke kwa imwe sembe yakuwonga, na kusopa zina linu FUMU.

¹⁸Nditi ndifiske mapangano ghane kwa FUMU, panthazi pa ŵanthu ŵakhe wose,

¹⁹mu mphara za Nyumba ya Chiuta, na mukati mwako, iwe Yerusalemu. Rumbani FUMU!

MaSalimo 117

Kurumba FUMU

¹Rumbani FUMU, imwe mwa mafuko ghose. Yichindikani, imwe mwa wānthu wose.

²Pakuti chisungusungu chakhe nchikuru kwa ise, ndipo kugomezgeka kwa FUMU, nkhwakukhalirira kwa muyirayira. Rumbani FUMU!

MaSalimo 118

Lurombo Iwa kuwonga chifukwa cha kutonda

¹Wongani FUMU chifukwa njiweme. Chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.

²Israele wayowoye kuti, “Chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.”

³Mbumba ya Aroni yiyowoye kuti, “Chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.”

⁴Wānthu awo wākopa FUMU wāyowoye kuti, “Chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.”

⁵Para nkhaŵa mu suzgo nkharomba kwa FUMU, ndipo yikapulika na kundisutulamo.

⁶Usange FUMU yili kuchiri kwane, kuti ndopenge chara, kasi munthu wangachitachi kwa ine.

⁷FUMU yili pamoza nane kuti yindowwire, nditi ndiwone kuthera kwa awo wākunditinkha.

⁸Nkhuweme kugomezga FUMU, kuruska kugomezga munthu.

⁹Nkhuweme kugomezga FUMU, kuruska kugomezga wākaronga.

¹⁰Wāmitundu wose wākandizinga kwete, kweni mu zina la FUMU nkhaŵamara wose.

¹¹Wākandizinga kwete, nadi wākandizinga kosekose. Mu zina la FUMU nkhaŵamara petu.

¹²Wākandizinga nga ndi njuchi, kweni wākagolera nga ndi moto wa pa minga. Mu zina la FUMU, nkhaŵamara petu.

¹³Nkhang'anuzgika chomene, mwakuti nkhaŵa pafupi kuwa, kweni FUMU yikandovwira.

¹⁴FUMU ndiyo nkongono zane na sumu yane, iyo ndiyo Muponoski wane.

¹⁵Pulikani sumu zakukondwerera kutonda, mu mahema gha wānthu wā Chiuta: “Woko la maryero la FUMU ndilo likutonda.

¹⁶Woko la maryero la FUMU ndilo lakwezgeka, woko la maryero la FUMU lachita vinthu vikuru.”

¹⁷Ine kuti ndifwenge chara, kweni ndiŵenye wamoyo, ndipo nditi ndiphazarzge milimo ya FUMU.

¹⁸FUMU yandilanga chomene, kweni kuti yandilekerera kuti ndifwe chara.

¹⁹Ndijulirani vipata vya Nyumba ya Chiuta, mwakuti ndinjiriremo na kuwonga FUMU.

²⁰Ichi ndicho chipata cha FUMU, âwarunji âwati âwanjirirenge penepapo.

²¹Nkhumuwongani imwe chifukwa mwandipulika, ndipo mwâwa Muponoski wane.

²²Libwe ilo âwazengi âwakalikana, ndilo lazgoka nkhorezgero ya chingodya.

²³FUMU Chiuta ndiyo yachita ichi, ndipo nchakutizukumiska pakuchiwona.

²⁴Ili ndilo zuâwa leneilo FUMU yimika, tiyeni tisekerere na kukondwera.

²⁵Mwe FUMU, tikumuŵeyani tiponoskani, FUMU, tikumuŵeyani, mutipe kutonda.

²⁶Ngwakutumbikika uyo wakwiza mu zina la FUMU, kufuma mu Nyumba ya Chiuta tikumutumbikani.

²⁷FUMU ndi Chiuta, ndipo watipa ungweru. Yambani chiphikiro, uku mwayegha minthavi kuya kafika ku jochero.

²⁸Imwe ndimwe Chiuta wane, ine nditi ndimu>wongani imwe. Imwe ndimwe Chiuta wane, ine nditi ndimuchindikaninge.

²⁹Wongani FUMU chifukwa njiweme, pakuti chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.

MaSalimo 119

Dango la FUMU

¹Mbakutumbikika awo nthowa zaho zilije kalema, âweneawo âwakwenda mu dango la FUMU.

²Mbakutumbikika awo âwakusunga vilayizgo vyakhe, âweneawo âwakupenja FUMU na mtima waho wose,

³âweneawo kuti âwakuchita uheni chara, kweni âwakwenda mu nthowa zakhe.

⁴Imwe muli kulangula kuti vilayizgo vyinu, kuti visungike na phamphu.

⁵Nkhukhumba mendero ghane, mphanyi ghaâwa ghakugomezgeka, pakusunga malangulo ghu.

⁶Penepapo ine kuti ndilengeskeke chara, para nkhurondezga marango ghinu ghose.

⁷Nditi ndimurumbaninge na mtima wakunyoroka, para nkhusambira maweruzgo ghinu gha urunji.

⁸Nditi ndisungilire malangulo ghinu, mureke kundirekerathu chara.

Kupulikira Dango la FUMU

⁹Kasi muwukirano wangatozga uli mendero ghakhe? Pakughapwererera kwakuyana na mazgu ghinu.

¹⁰Nkhumupenjani na mtima wane wose. Mungazomerezganga chara, kuti ndireke kusunga marango ghinu.

¹¹Mazgu ghinu ndasungilira mu mtima wane, mwakuti ndireke kumunangirani.

¹²Mutumbikike ndimwe, Mwe FUMU, mundisambizge malangulo ghinu.

¹³Nditi ndipharazgenge na mazgu ghane, maweruzgo ghose agho mukuyowoya.

¹⁴Nkhukondwera para nkhusunga vilayizgo vyinu, kuruska kuŵa na mausambazi gha mtundu na mtundu.

¹⁵Nditi ndilangurukenge pa malangulo ghinu, ndipo ndighanaghanenge na nthowa zinu.

¹⁶Nditi ndikondwere mu malangulo ghinu, ndipo mazgu ghinu kuti ndiruwenge chara.

Kutumbikika pakusunga Dango la FUMU

¹⁷Mundichitire nda muteŵeti winu viweme, mwakuti ndiŵe na umoyo na kusunga mazgu ghinu.

¹⁸Jurani maso ghane kuti ndiwone, vyakuzizwiska vy a mu marango ghinu.

¹⁹Ine ndili wakupanjwa waka mu charu cha pasi, mureke kundibisira marango ghinu.

²⁰Mtima wane ukumara na kunwekera, maweruzgo ghinu nyengo yose.

²¹Imwe mukuchenya ŵa mutafu, ŵakutembeka ŵara, ŵeneawo ŵakureka kusunga marango ghinu.

²²Wuskaniko kwa ine chisunjizgo na muyuyuro wawo, pakuti nkhusungilira vilayizgo vyinu.

²³Nanga ŵakaronga ŵangakhara wupu kuti ŵimikane nane, muteŵeti winu wat i walanguruke na malangulo ghinu.

²⁴Vilayizgo vyinu ndi kukondwera kwane, ndivyo vikundirongozga.

Kujipereka kupulikira Dango la FUMU

- ²⁵Ndagona thambalala mu fuvu, mundisisipuske kwakuyana na mazgu ghinu.
- ²⁶Para nkhaphara vyā mendero ghane, imwe mukandizgora, mundisambizge malangulo ghinu.
- ²⁷Mundimanyiske umo ghaliri malangulo vyinu, nditi ndilangurukenge na milimo yinu yakuzizwiska.
- ²⁸Mukati mwane mwasonganoka chifukwa cha chitima, mundikhozge kwakuyana na mazgu ghinu.
- ²⁹Wuskaniko kwa ine nthowa za utesi, muŵe ūa uchizi pakundisambizga Dango linu.
- ³⁰Ine ndasankha nthowa yakuti ndiŵe wakugomezgeka, ndawika maweruzgo ghinu mu mtima wane.
- ³¹Nkhudemerera ku vilayizgo vyinu, Mwe FUMU, mureke kuzomerezga kuti ndikhozgeke soni.
- ³²Nditi ndendenge na phamphu mu nthowa za marango ghinu, para imwe mwakuzga kamanyiro kane.

Lurombo Iwakuromba mahara

- ³³Mwe FUMU, mundisambizge malangulo ghinu, ndipo nditi ndighasunge mpaka ku umaliro.
- ³⁴Mundipe mahara kuti ndisungenge dango linu, na kulipulikira na mtima wane wose.
- ³⁵Mundendeske mu nthowa ya marango ghinu, pakuti nkukondwera nagho.
- ³⁶Zgolerani mtima wane ku vilayizgo vyinu, ndipo mureke kuwuzgolera ku chuma.
- ³⁷Zgorani maso ghane kuti ghareke kulaŵiska vyā wakawaka, mundipe umoyo kwakuyana na mazgu ghinu.
- ³⁸Khozgani mazgu ghinu kwa muteweti winu, ilo nda awo ūakumopani imwe.
- ³⁹Mupatuske chisunjizgo icho nkhopa, pakuti maweruzgo ghinu ngaweme.
- ⁴⁰Wonani, nkhunwekera malangulo ghinu, mundipe umoyo mu urunji winu.

Kugomezga Dango la FUMU

- ⁴¹Mwe FUMU, chisungusungu chinu chizenge kwa ine, chiponosko kwakuyana na phangano linu.
- ⁴²Penepapo nditi ndiŵe na zgoro ku awo ūakundihoa, pakuti nkhugomezga mu mazgu ghinu.

⁴³Mureke kuwuskamo mazgu gha unenesko mu mlomo, chifukwa nkhugomezga maweruzgo ghinu.

⁴⁴Ine nditi ndisunge dango linu, kwa muyirayira swii!

⁴⁵Nditi ndendenge mu wanangwa, pakuti nkhusungilira malangulo ghinu.

⁴⁶Nditi ndiyowoyeso vilayizgo vyinu, panthazi pa wakaronga, ndipo kuti ndikhozgeke soni chara.

⁴⁷Pakuti ine nkhujikondweska mu marango ghinu, gheneagho nkhughatemwa.

⁴⁸Nkhuchindika marango ghinu agho nkhughatemwa, ndipo nditi ndilangurukenge na malangulo ghinu.

Kugomezga mu Dango la FUMU

⁴⁹Kumbukani mazgu ghinu kwa muteŵeti winu, mu gheneagho mwachita kuti ine ndigomezge.

⁵⁰Ichi ndicho chikundisanguruska chane mu suzgo, kuti phangano linu likundipa umoyo.

⁵¹Wakujikuzga wakundiseka chomene, kweni ine kuti ndili kupatukana na dango linu chara.

⁵²Para nkhughanaghana za maweruzgo ghinu gha kalekale, nkhuŵa wakusanguruka, Mwe FUMU.

⁵³Nkhuphya mtima chifukwa cha waheni, weneawo wakureka dango linu.

⁵⁴Vilayizgo vyinu vyaŵa sumu yane, umoyo wane wose mu charu cha pasi.

⁵⁵Na usiku nkhukumbuka zina linu, Mwe FUMU, ndipo nkhusunga dango linu.

⁵⁶Vitumbiko ivi vyandizira ine, pakuti ndasungilira vilayizgo vyinu.

Kujipereka pa Dango la FUMU

⁵⁷FUMU ndiyo phande lane, nkhupangana kusunga mazgu ghinu.

⁵⁸Nkuromba wezi winu na mtima wane wose, mundilengere lusungu kwakuyana na phangano linu.

⁵⁹Para nkhughanaghana za nthowa zinu, nkhijiwezga kuti ndisunge vilayizgo vyinu.

⁶⁰Nkhijiwezga luŵiro kwambula kuziwurika, pakusunga marango ghinu.

⁶¹Nangauli waheni wangandithyera ukonde, kuti nkhuruwa dango linu chara.

⁶²Na usiku pakati nkhuwuka kuti ndimurumbani, chifukwa cha maweruzgo ghinu ghakunyoroka.

⁶³Ndine mubwezi wa wose awo wakumopani, awo wakusunga vilayizgo vyinu.

⁶⁴Mwe FUMU, charu cha pasi, chazura na chisungusungu chinu, mundisambizge malangulo ghinu.

Kuzirwa kwa Dango la FUMU

⁶⁵Mwe FUMU, mwachitira makora muteŵeti winu, kwakuyana na mazgu ghinu.

⁶⁶Mundisambizge keruzgiro kaweme na ka vinjeru, pakuti nkhupulikana na marango ghinu.

⁶⁷Pambere nkhwâa ndichali ndindalangike, nkhapuruka, kweni sono nkhusunga mazgu ghinu.

⁶⁸Imwe ndimwe âwaweme, ndipo mukuchita uweme, mundisambizge malangulo ghinu.

⁶⁹Wakujikuzga âkunditetezgera, ndipouli nkhusunga malangulo ghinu, na mtima wane wose.

⁷⁰Wanthu aâwa âkupulikiska vinthu chara, kweni ine nkhukondwera mu dango linu.

⁷¹Nchiweme kuti nkhalangika, kuti ndisambire malangulo ghinu.

⁷²Dango ilo mukuyowoyerwa ndiweme, kuruska ndarama zinandinandi za golide na siliva.

Urunji wa Dango la FUMU

⁷³Mawoko ghinu ghakandilenga na kundiwumba, mundipe mahara kuti ndisambire marango ghinu.

⁷⁴Awo âkumopani imwe, âwati âwandiwone na kusekerera, chifukwa nkhugomezga mazgu ghinu.

⁷⁵Nkhumanya kuti weruzgi winu ngwa kunyoroka, Mwe FUMU, ndipo mwandisuzga chifukwa cha kugomezgeka kwinu.

⁷⁶Chisungusungu chinu chiŵe pafupi kundisanguruska, kwakuyana na phangano linu kwa muteŵeti winu.

⁷⁷Mundilengere lusungu kuti ndiŵe na umoyo, pakuti dango linu likundikondweska.

⁷⁸Wakujikuzga âkhozgeke soni, chifukwa âwandipusikizgira na uryarya, kweni ine nditi ndilangurukenge na malangulo ghinu.

⁷⁹Awo âkumopani âwize kwa ine, kuti âwamanye vilayizgo vyinu.

⁸⁰Mtima wane uâwe wambula kalema mu malangulo ghinu, mwakuti ndireke kukhozgeka soni.

Lurombo Iwakuromba chiponosko

⁸¹Umoyo wane ukunwekera chiponosko chinu, nkhugomezga mu mazgu ghinu.

⁸²Maso ghane ghavuka kulindirira, kuti ghawone icho muli kupangana. Ine nkhufumba kuti, "Kasi muti mundisanguruskenge pauli?"

⁸³Pakuti ine ndazgoka nga thumba la chikumba cha vinyo chakukhwinyata. Ndipouli ndilije kuruwa malangulo ghinu.

⁸⁴Kasi muteweti winu wazizipizgenge mpaka pauli? Kasi muŵeruzgenge pauli awo ŵakundizikizga?

⁸⁵Ŵakujikuzga ŵakundijimira zimbuna, ŵanthu awo ŵakureka kupulikira dango linu.

⁸⁶Marango ghinu ghose ngakugomezgeka, Ŵanthu aŵa ŵakundizikizga na utesi. Kumuŵeyani mundovwire!

⁸⁷Ŵali pafupi kundimarizga pa charu cha pasi, ndipouli kuti ndili kughareka malangulo ghinu chara.

⁸⁸Mu chisungusungu chinu, thaskani umoyo wane, kuti ndisunge vilayizgo ivyo mukuyowoya.

Kugomezga Dango la FUMU

⁸⁹Mazgu ghinu, Mwe FUMU, ghali kukhozgeka kuchanya kwa muyirayira.

⁹⁰Kugomezgeka kwinu kukukhalirira ku miwiro yose, Mulukukhazika charu, ndipo chimilira nganganga.

⁹¹Mpaka sono marango ghinu ghali nganganga, pakuti vinthu vyose vikuteŵetera imwe.

⁹²Marango ghinu gharekenge kundikondweska, mphanyi ndili kufwa chifukwa cha visuzgo vyane.

⁹³Malangulo ghinu kuti ndigharuwengepo muyirayira chara, pakuti mukundipa umoyo pa gheneagha.

⁹⁴Ine ndili winu, mundithaske, pakuti ndayezga nadi kusunga malangulo ghinu.

⁹⁵Ŵaheni ŵakundikhazga kuti ŵandikome, kweni ine nkhughanaghana za vilayizgo vyinu.

⁹⁶Ine ndawona kuti vinthu vyose vili na umaliro, kweni marango ghinu ghalije umaliro.

Kutemwa Dango la FUMU

⁹⁷Dango linu nkhulitemwa chomene, nkhulanguruka nalo zuŵa lose.

⁹⁸Dango linu likundizgora kuŵa wa mahara, kuruska ŵarwani ŵane, pakuti liri na ine nyengo zose.

⁹⁹Ine ndili na mahara kuruska âwasambizgi wane wose, pakuti kulanguruka kwane kuli mu vilayizgo vyinu.

¹⁰⁰Ine nkhumanyiska makora kuruska âwachekuru, pakuti nkhusunga malangulo ghinu.

¹⁰¹Nkhukanizga malundi ghane ku nthowa zose ziheni, mwakuti ndisunge mazgu ghinu.

¹⁰²Ine kuti nkhupatukako ku marango ghinu chara, pakuti imwe muli kundisambizga.

¹⁰³Mazgu ghinu ghakunowa para ndaghalaâwa, ghakunowa mu mlomo wane kuruska uchi.

¹⁰⁴Nkhuâwa na mahara kufuma mu malangulo ghinu, Ntheura nkhutinkha nthowa yose ya upusikizgi.

Ungweru wakufuma mu Dango la FUMU

¹⁰⁵Mazgu ghinu ndi nyali ku malundi ghane, ndi muliko wakungweruska nthowa yane.

¹⁰⁶Ndarapa chirapo ndipo ndakhozgera, kuti ndisungilirenge maweruzgo ghinu.

¹⁰⁷Ine ndasuzgika chomene, Mwe FUMU, mundipe umoyo, kwakuyana na mazgu ghinu.

¹⁰⁸Mwe FUMU, pokerani lurombo lwane lwa kumurumbani, ndipo mundisambizge maweruzgo ghinu.

¹⁰⁹Zuâwa na zuâwa umoyo wane uli mu woko lane, kweni kuti nkhuruwa dango linu chara.

¹¹⁰Waheni âwandithyera chipingo, kweni ine nkhutayika mu malangulo ghinu chara.

¹¹¹Vilayizgo vyinu nchiharo chane kwa muyirayira, nadi, ndivyo chimwemwe cha mu mtima wane.

¹¹²Mtima wane wanwekera kusunga malangulo ghinu, nyengo zose, mpaka ku umaliro.

Mutende mu Dango la FUMU

¹¹³Nkhutinkha âwanthu âwa mitima yiâiri, kweni nkhutemwa dango linu.

¹¹⁴Imwe ndimwe malo ghakubisamamo na nguru yane, nkhugomezga mu mazgu ghinu.

¹¹⁵Fumaniko kwa ine, imwe mukuchita uheni, mwakuti ndisunge marango gha Chiuta wane.

¹¹⁶Mundifighilire kwakuyana na phangano linu, mwakuti ndiŵe na umoyo, ndipo ndireke kukhozgeka soni, chifukwa cha chigomezgo chane.

¹¹⁷Mundikore mwakuti ndipone kuti nyengo zose ndirondezge malangulo ghinu.

¹¹⁸Mukupata wose awo ūakupatukako, ku malangulo ghinu, nadi, uryarya wawo ngwambula chandulo.

¹¹⁹Wakubendera wose mu charu, mukuŵapima nga ndi makharang'anjo. Pa chifukwa ichi, nkhutemwa vilayizgo vyinu.

¹²⁰Thupi lane likutenthema chifukwa cha kopa imwe, ndipo ndili na wofi na weruzgi winu.

Kupulikira Dango la FUMU

¹²¹Ine ndachita icho nchiweme na cha kunyoroka, Mungandirekanga mu mawoko gha ūakundisuzga chara.

¹²²Muŵe nkhoswe yiweme kwa nda muteŵeti winu. Wakujikuzga ūareke kundisuzga.

¹²³Maso ghane ghavuka kulindirira chiponosko chinu, na kufiskika kwa phangano linu la kunyoroka.

¹²⁴Mundichitire ine nda muteŵeti winu, kwakuyana na chisungusungu chinu, ndipo mundisambizge marango ghinu.

¹²⁵Ine ndine muteŵeti winu, mundipe mahara gha kupulikiska, kuti ndimanye vilayizgo vyinu.

¹²⁶Sono ndi nyengo yakuti FUMU muchitepo kanthu, pakuti dango linu lasweka.

¹²⁷Kweni ine nkhutemwa marango ghinu, kuruska golide lakwengeka makora.

¹²⁸Ntheura mendero ghane, nkhugharongozgera mu malangulo ghinu, nkhutinkha nthowa yiliyose iyo nja upusikizgi.

Khumbo la kusunga Dango la FUMU

¹²⁹Vilayizgo vyinu ndi vyakuzizwiska, ntheura mtima wane ukuvisunga.

¹³⁰Kuvumbukwa kwa mazgu ghinu kukupereka ungweru, kukupa mahara ku ūwanthu waka.

¹³¹Nkhuŵefukaŵefuka uku ndayasama mlomo wane, chifukwa nkhunwekera marango ghinu.

¹³²Zgokerani kwa ine na kundilengera lusungu, nga ndi umo mukuchitira nyengo zose, ku awo ūakutemwa zina linu.

¹³³Rongozgani mendero ghane, kwakuyana na phangano linu, mungazomerezganga kuti ubendezi uliwose undiwuse.

¹³⁴Ndiwombolani ku awo âwakundisuzga, mwakuti ndisungilire malangulo ghinu.

¹³⁵Âwariskani chisko chinu kwa muteŵeti winu, ndipo mundisambizge malangulo ghinu.

¹³⁶Maso ghane ghakuthira masozi ghanandi nga ndi tumironga, chifukwa âwanthu âwakusunga marango ghinu chara.

Kurunjika kwa Dango la FUMU

¹³⁷Âwarunji ndimwe, Mwe FUMU, ndipo âweruzgi winu ngwa kunyoroka.

¹³⁸Imwe muli kwimika vilayizgo mu urunji, ndipo ndi vya kugomezgeka.

¹³⁹Phamphu lane likundimara petu, chifukwa âwarwani âwane âwakuruwa mazgu ghinu.

¹⁴⁰Phangano linu nda kugomezgeka, ndipo muteŵeti winu wakulitemwa.

¹⁴¹Ndili wakuchepa na wakuyuyurika, ndipouli kuti nkhuruwa malangulo ghinu chara.

¹⁴²Urunji winu ngwa muyirayira, ndipo dango linu nda kuneneska.

¹⁴³Visuzgo pamoza na vyakuŵinya vyandiwira, kweni marango ghinu ghakundikondweska.

¹⁴⁴Vilayizgo vyinu ndi vya urunji kwa muyirayira, mundipe mahara kuti ndiŵe na umoyo.

Lurombo lwa kuromba chiponosko

¹⁴⁵Nkhulira kwa imwe na mtima wane wose, mundizgore, Mwe FUMU, nditi ndisunge malangulo ghinu.

¹⁴⁶Ine nkhulira kwa imwe, mundiponoske, mwakuti ndisungenge vilayizgo vyinu.

¹⁴⁷Nkhuwuka ku matandakucha na kulira kuti mundovwire, ine nkugomezga mazgu ghinu.

¹⁴⁸Ine nkhuŵa maso mu maulinda gha usiku, mwakuti ndi langurukenge na phangano linu.

¹⁴⁹Pulikani mazgu ghane, chifukwa cha chisungusungu chinu. Mwe FUMU, sungilirani umoyo wane, chifukwa cha urunji winu.

¹⁵⁰Âwakusenderera pafupi, awo âwakundizikizga na makumbiro ghaheni, âweneâwa âwali kutali na dango linu.

¹⁵¹Kweni imwe, Mwe FUMU, muli pafupi, ndipo marango ghinu ghose ngakuneneska.

¹⁵²Nkhamanya papo kale, kufuma mu vilayizgo vyane, kuti muli kughakhazikiska kwa muyirayira.

Lurombo Iwakuomba wovwiri

¹⁵³Laŵiskanipo pa visuzgo vyane ndipo mundithaske, pakuti ndilije kuruwa dango linu.

¹⁵⁴Muŵe nkhoswe yane ndipo mundiwombole, mundipe umoyo kwakuyana na phangano linu.

¹⁵⁵Chiponosko chili kutali na âwanthu âwaheni, pakuti âwakupenja malangulo ghinu chara.

¹⁵⁶Mwe FUMU, na lusungu lwinu lukuru, mundipe umoyo kwakuyana na weruzgi winu wa kunyoroka.

¹⁵⁷Wakundizikizga na âwarwani âwane mbanandi, kweni kuti ndingapatukako ku vilayizgo vyinu chara.

¹⁵⁸âwanthu âwambula chipulikano, nkhuŵalaŵiska na mtima wakunyanyara, chifukwa âwakureka kusunga mazgu ghinu.

¹⁵⁹Wonani umo nkhutemwera malangulo ghinu, Mwe FUMU sungilirani umoyo wane, kwakuyana na chisungusungu chinu.

¹⁶⁰Mazgu ghinu ghose nga unenesko, maweruzgo ghinu ghose gha urunji nga muyirayira.

Kujipereka ku Dango la FUMU

¹⁶¹Nduna zikundizikizga kwambula chifukwa, kweni mtima wane ukopa mazgu ghinu.

¹⁶²Nkhusekerera na mazgu ghinu, nga ndi uyo wasanga vyuma vinandi.

¹⁶³Nkhutinkha utesi na kuwunyanyara, kweni dango linu nkhulitemwa.

¹⁶⁴Nkhumurumbani kankhonde na kâwiri pa zuŵa, chifukwa cha maweruzgo ghinu ghakunyoroka.

¹⁶⁵Awo âwakutemwa dango linu, âwakuŵa mu mutende ukuru, palije na kamoza ako kangâwakhuŵazga.

¹⁶⁶Ine nkhugomezga chiponosko chinu, Mwe FUMU, ndipo nkhusunga marango ghinu.

¹⁶⁷Mtima wane ukusunga vilayizgo vyinu, ine nkhuvitemwa chomene.

¹⁶⁸Ine nkhusunga malangulo ghinu na vilayizgo vyinu, pakuti mendero ghane ghose mukughawona.

Lurombo Iwakuomba wovwiri

¹⁶⁹Kulira kwane kupulikikwe kwa imwe, Mwe FUMU, mundipe mahara kwakuyana na mazgu ghinu.

¹⁷⁰Kuweyerera kwane kupulikikwe kwa imwe, ndipo mundithaske kwakuyana na mazgu ghinu.

¹⁷¹Mlomo wane uti umurumbani imwe, pakuti mukundisambizga malangulo ghinu.

¹⁷²Lulimi lwane luti lwimbenge sumu za mazgu ghinu, pakuti marango ghinu ghose ngakunyoroka.

¹⁷³Woko linu liŵe lakunozgeka kundovwira, pakuti ndarondezga malangulo ghinu.

¹⁷⁴Mwe FUMU, ine nkhunwekera chiponosko chinu, ndipo dango linu likundikondweska.

¹⁷⁵Zomerani kuti ndiŵe na umoyo, mwakuti ndimurumbaninge, ndipo maweruzgo ghinu ghandovwirenge.

¹⁷⁶Ine ndapuruka nga ndi mberere yakuzgewâ, ntheura penjani muteŵeti winu, pakuti nkhuruwa marango ghinu chara.

MaSalimo 120

Lurombo Iwakuomba wovwiri

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalemu.

¹Mu visuzgo vyane, nkhulirira kwa FUMU, ndipo kuti yindizgore.

²Nkhuti, “Ndithaskani ku watesi, Mwe FUMU, na ku awo mbapusikizgi.”

³Kasi Chiuta wati wamupani chivichi, mwa wâpusikizgi imwe? Kasi wati wamupaninge chilango cha mtundu uli?

⁴Wizamkulangani na mivwi yakuthwa ya chinkhara, na makara ghakugolera gha nkhuni za mukarakate.

⁵Soka kwa ine, pakuti nkhupanjwa mu wâMesheki, na kukhara mu mahema gha wâKedara.

⁶Ndakhara nyengo yitali, mukati mu awo wâkutinkha mutende.

⁷Ine nkhukhumba mutende, kweni para nkhuyowoya vyâ mutende, iwo wâkukhumba nkhondo.

MaSalimo 121

FUMU ndi muvikiriri withu

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalemu.

- 1 Nkhwinuskira maso ghane ku mapiri, kasi wovwiri wane ukufuma nkhu?
- 2 Wovwiri wane ukufuma kwa FUMU, iyo yikalenga kuchanya na charu cha pasi.
- 3 Iyo kuti wazomerezgenge lundi lako kuteremuka chara, iyo wakukusungilira, kuti wakusiwa chara.
- 4 Nadi, uyo wakusungilira Israele, kuti wakusiwa nesi kugona tulo chara.
- 5 FUMU ndiyo msungiliri wako, ndi mufwiri wako ku woko lako la maryero.
- 6 Dazi liti likupweteke na muhanya chara, nanga ndi mwezi na usiku.
- 7 FUMU yiti yikuvikirire ku viheni vyose, yiti yisungilire umoyo wako.
- 8 FUMU yiti yiŵe nawe, uko urutenge na mukunjira kwako, kufuma sono mpaka na muyirayira.

MaSalimo 122

Kurumba Yerusalemu

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalemu. Ya Davide.

- 1 Nkhasekerera para âkandiphalira kuti, "Tiyeni, tirute ku Nyumba ya FUMU!"
- 2 Sono malundi ghithu ghakwimirira, mukati mu vipata vyako, iwe Yerusalemu.
- 3 Yerusalemu ndi msumba wakuzengeka makora, uwo vigaŵa vyakhe vili kukorana pamoza nganganga.
- 4 Kwenekuko ndiko mafuko ghakukwerera, gheneagho ndi mafuko gha FUMU, kuya karumba zina la FUMU, nga ndi umo kuli kulangulukira ku âwIsraele,
- 5 Kwenekuko kuli kuŵikika vizumbe vy a kweruzgirapo, vizumbe vy mbumba ya Davide.
- 6 Romberani mutende wa Yerusalemu, muti, "Ŵasakatenge awo âkutemwa iwe!
- 7 Mutende uŵenge mu malinga ghako, chivikiriro mu nyumba zako za ufumu."
- 8 Chifukwa cha âwabali âwane na âwabwezi âwane, nditi ndiyowoyenge kuti, "Mutende uŵenge mwa iwe!"
- 9 Chifukwa cha Nyumba ya FUMU, Chiuta withu, ndizamkukukhumbira iwe viweme.

MaSalimo 123

Lurombo Iwa kuromba lusungu kwa FUMU

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalem.

¹Nkhwinuskira maso ghane kwa imwe, mwaŵeneimwe chizumbe chinu chili kuchanya.

²Nga ndi umo âwateŵeti âwakulaŵiskira, ku woko la sekuru wawo, nga ndi umo muteŵeti-kazi âwakulaŵiskira, ku woko la fumukazi yakhe, ndimo nase tikulaŵiskira, kwa FUMU, Chiuta withu, wasuke watichitire lusungu.

³Mutilengere lusungu, Mwe FUMU, mutilengere lusungu, pakuti tayuyurika kujumphha mweso.

⁴Ise tasuzgika nyengo yitali. Tayuyurika na âwanthu âwakujikuzga, tapokera misinjiro ku awo âwakujitukumura.

MaSalimo 124

Chiuta Muvikiriri wa âwanthu âwakhe

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalem. Ya Davide.

¹FUMU yiŵavyenge kuŵa nase pamoza, Israele mphanyi wanguyowoya sono.

²FUMU yiŵavyenge kuŵa nase pamoza, para âwarwani âwakatiwukira,

³mphanyi âwakatimira waka ta âwamoyo, para ukari wawo ukagoleranga pa ise,

⁴mphanyi chigumura chikatikukulira kutali, mphanyi mwezga ukatibizga,

⁵mphanyi maji gha nkhongono ghakatibizga.

⁶Yirumbike FUMU, iyo yilije kutipereka ise kuti âwarwani âwithu âwatinare.

⁷Tafwanthamuka nga nkhayuni, mu chipingo cha awo âwakuthya. Chipingo chaphyoka, ndipo ise tawomboleka.

⁸Wovwiri withu ukufuma kwa FUMU, iyo yikalenga kuchanya na charu cha pasi.

MaSalimo 125

Chiuta wakuvikirira âwanthu âwakhe

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalem.

¹Awo âwakugomezga mwa FUMU, âwali nga ndi Phiri la Ziyoni. Kuti âwakusunkhunyika chara, kweni âwakukhalirira kwa muyirayira.

²Nga ndi umo mapiri ghakuzingirizgira Yerusalem, ndimo FUMU yikuzingirizgira âwanthu âwakhe, kufuma sono mpaka muyirayira swii!

³Nthonga ya waheni kuti yiwusenge nyengo zose chara, pa charu icho chili kupika ku warunji, mzire warunji nawo wachite uheni.

⁴Mu wachitire uweme awo mbaweme, Mwe FUMU, weneawo mbarunji mu mtima.

⁵Kweni awo wakurondezga nthowa zakubendera, FUMU yi wachimbizgire uko kuli awo wakuchita uheni. Mutende uwe na Israele!

MaSalimo 126

Lurombo Iwa kuromba kuthaskika

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalem.

¹Para FUMU yikavezgera mauweme ku Ziyoni, kuka wa nga ndi maloto kwa awo wakakorekera ku umikori.

²Ise tikasekerera chomene, ndipo tikalulutira na chimwemwe. Penepapo wamitundu wakayowoyanga kuti, "FUMU ya wachitira vinthu vikuru."

³Nadi, FUMU yatichitira vinthu vikuru, ndipo ise tikasekerera.

⁴Mutiwezgereso mauweme ghithu, Mwe FUMU, ti we nga ndi mironga ya ku mwera.

⁵Wanthu awo wakusewa uku wakulira, wati wavunenge na chimwemwe.

⁶Munthu uyo wakwenda uku wakulira, uku wayegha mbuto ya kukasewa, wati wawere ku kaya na kululutira, uku wayegha mizigho yakhe.

MaSalimo 127

Kurumba uweme wa Chiuta

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalem. Ya Solomoni.

¹Kwambula kuti FUMU ndiyo yizenge nyumba, awo wakuyizenga wakutokatoka pa waka. Kwambula kuti FUMU ndiyo yilinde msumba, mulinda wakucherezga pa waka.

²Ncha waka kuwuka na mulenjelenje, na kuya kagona mwakuchedwa, kute wetera mwakukwe weka kuti murye chakurya. Pakuti FUMU yiku wapa vyakurya wakutemweka wakhe, apo iwo wachali mu tulo.

³Wana nchiharo kufuma kwa FUMU, wana ndi njombe yakhe.

⁴Wana wali nga ndi mivwi mu woko la chinkhara, awo wakubaba mu uwukirano wakhe.

⁵Ngwakutumbikika munthu, uyo wali na phodo yakuzura na iwo. Iyo kuti wati wakhozgekenge soni chara, para wakususkana na warwani wakhe pa chipata.

MaSalimo 128

Njombe yakupulikira FUMU

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalemu.

¹Mbakutumbikika wose awo âwakopa FUMU, âweneawo âwakwenda mu nthowa zakhe.

²Mwamkurya vipambi ivyo mawoko ghinu ghateŵetera, muti mukondwenge ndipo viti vimwenderani makora.

³Muwoli wako wati waŵenge nga ndi mpheska, yakupasa mukati mu nyumba yako. Wana âwako âwati waŵenge nga ndi minthavi, ya khuni la maolive apo mwakhara pa kurya.

⁴Ntheura ndimo wati watumbikikirenge, munthu uyo wakopa FUMU.

⁵FUMU yikutumbike kufuma ku Ziyoni. Uwone mauweme gha Yerusalemu, mazuŵa ghose gha umoyo wako.

⁶Ukhalirire wa moyo kuti uwoneso âwazukuru âwako. Mutende uŵenge pa Israele!

MaSalimo 129

Lurombo Iwa kuromba kuti âwarwani âwalsraele âwalangike

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalemu.

¹Rekani âwIsraele sono wayowoye kuti, “âWarwani âwane âwandiuzga chomene, kufuma ku uwukirano wane.”

²“Nadi, âwandiuzga chomene, kufuma ku uwukirano wane, ndipouli kuti âwanditonda chara.

³âWandigwarambula mizere pa muwongo wane, âwalima mufwerenje yitali.

⁴Kweni FUMU njirunji, yadumula unyoro wa âwaheni.”

⁵Wose awo âwakutinkha Ziyoni, âwakhozgeke soni na kuwezgekera nyuma.

⁶âWaŵe nga ndi utheka, uwo wamera pachanya pa nyumba, weneuwo ukufota pambere undakule.

⁷âWakuwusenga kuti âwangazuzga mu mawoko chara, nanga ndi awo âwakukaka mphundwe, kuti ungakwana na chipakato chawo chara.

⁸Awo âwakujumpha mu nthowa, âwakuyowoya chara kuti, “Vitumbiko vya FUMU viŵe pa imwe, tikumutumbikani mu zina la FUMU.”

MaSalimo 130

Lurombo Iwakuromba wovwiri

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalem.

¹Nkhulira kwa imwe, Mwe FUMU, mukati mu ndimba za visuzgo.

²Mwe Fumu, pulikani mazgu ghane, tegherezgani makutu ghinu, kuti mupulike mazgu gha kuŵeya kwane.

³Usange imwe, Mwe FUMU, muŵenge âwakughâwanika maubendezi, kasi ndi njani, FUMU, wangaŵa wambula mrandu?

⁴Kweni imwe mukugowokera, mwakuti âwanthu âwamuchindikani.

⁵Nkhulindizga wovwiri wa FUMU, nkhulindizga na mtima wose, ndipo nkugomezga mu mazgu ghakhe.

⁶Mtima wane ukulindirira FUMU, kuruska umo âwalinda âwakunwekera kuti kuche, kuruska nadi umo âwalinda âwakunwekera kuti kuche.

⁷Iwe Israele, gomezga FUMU, chifukwa FUMU ndiyo yili na chisungusungu, ndipo ndiyo yili na uwombozi wakuzara.

⁸Yiti yimuwoombole Israele, ku maubendezi ghakhe ghose.

MaSalimo 131

Lurombo Iwa kugomezga mwakujipepura

Sumu ya yakwimba pakukwerera ku Yerusalem. Ya Davide.

¹Mwe FUMU, mtima wane kuti ngwa kujikuzga chara, maso ghane kuti ngakujitunthumura chara. Ine kuti nkujitangwaniska na vinthu vikuru chara, nesi na vinthu ivyo vikunditindika.

²Kweni ndatuniska na kuchetamiska mtima wane, nga ndi umo mwana wakuchetamiskikira na bere la nyina. Mtima wane uli nga ndi mwana uyo wakupembuzgika.

³Iwe Israele, gomezga FUMU, kufuma sono mpaka muyirayira swii!

MaSalimo 132

Kurumba Nyumba ya Chiuta

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalem.

¹Mwe FUMU, kumbukani Davide, na visuzgo vyakhe vyose ivyo wakazipizga,

²ndiposo na umo wakarapira kwa FUMU, na kupangana kwa Chiuta, Chikurukuru Yura wa Yakhobe, kuti,

³“Ndinjirengemo mu nyumba yane chara, nanga nkugona pa chitara chane.

⁴Ndizomerezgenge maso ghane chara, kugona tulo, nanga ndi vikope vyane kuti visiwe,

⁵ndisuke ndiyisangire malo FUMU, malo gha kukharamo Chiuta, Chikurukuru Yura wa Yakhobe."

⁶Tikapulika za Bokosi la Phangano ku Efurata, tikalisanga mu minda ya Yaara.

⁷"Tiyeni tirute ku malo ghakhe uko FUMU yikukhara, tikasope ku chitambaliro cha malundi ghakhe."

⁸Mwe FUMU, wukani, mwize ku malo ghinu ghakupumulirako, imwe na Bokosi la Phangano lankhongono yinu.

⁹Wasofi winu wavvarikike urunji, wakupatulika winu wachemerezge na chimwemwe.

¹⁰Chifukwa cha mutēeti winu Davide, mureke kumukana wakuphakazgika winu.

¹¹FUMU yikachita chirapo kwa Davide, chirapo cha unenesko icho yichisinthenge chara, chakuti, "Yumoza wa wana wako, ndizamkumukharika pa chizumbe chako.

¹²Usange wana wako wakusunga phangano lane, na visimikizgo ivyo ndizamkuwasambizga, penepapo wana wawo wizamkukhara, pa chizumbe chako kwa muyirayira."

¹³Pakuti FUMU yasankha msumba wa Ziyoni, yakhumba kuti ūwe malo ghakhe ghakukharamo.

¹⁴FUMU yikuti, "Agha ndi malo ghane, ghakupumulirapo kwa muyirayira, pano ndipo nditi ndikharenge, pakuti ndakhumbapo.

¹⁵Nditi ndiwutumbike msumba uwu, na fumpha yinandi, wantru wakhe wakavu, nditi ndīwakhutiske vyakurya vinandi.

¹⁶Wasofi wakhe ndizamkuwavvarika chiponosko, wakupatulika wakhe wizamkuchemerezga na chimwemwe.

¹⁷Kwenekura ndiko nditi ndichite, kuti lusengwe luhuke kufuma kwa Davide. Ndamunozgera nyali kwa wakuphakazgika wane.

¹⁸Nditi ndīwawvarike soni warwani wakhe, kweni pa iyomwene mphumphu yakhe yiti ying'azimenge."

MaSalimo 133

Kurumba chifukwa cha kukhara mu mutende

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalemu.

¹Nawo mbuweme na kunozga, para wantru, mu wenewenawene, wakukhara mu umoza!

²Kuli nga ndi mafuta ghakuzirwa agho ghali pa mutu, ghakukhilira ku mwembe. Inya, ghakukhilira ku mwembe wa Aroni, ghakukhilira kuya kafika na mu singo ya munjilira wakhe.

³Kuli nga ndi jumi la pa Phiri la Heremoni, ilo likuwa pa mapiri gha Ziyoni. Pakuti kwenekaza ndiko FUMU yapereka chitumbiko, cheneicho ndi umoyo wa muyirayira.

MaSalimo 134

Pempho kuti wānthu wārumbé Chiuta

Sumu yakwimba pakukwerera ku Yerusalem.

¹Zaninge, kuti murumbe FUMU, imwe mose mwa wātewēti wā FUMU, mwaŵeneimwe na usiku, mukuteŵeta mu nyumba ya FUMU.

²Kwezgani mawoko ghinu ku nyumba yakhe yakupatulika, ndipo muyirumbe FUMU.

³FUMU, iyo yikalenga kuchanya na charu cha pasi, yimutumbikani kufuma mu Ziyoni.

MaSalimo 135

Sumu ya marumbo

¹Rumbani FUMU! Rumbani zina la FUMU, rumbani FUMU, imwe mwa wātewēti wākhe,

²Imwe mukuteŵeta mu nyumba ya FUMU, mu mabaraza gha mu Nyumba ya Chiuta withu.

³Rumbani FUMU, pakuti njiweme, yimbani sumu za kurumba zina lakhe, pakuti iyo nja uchizi.

⁴Pakuti FUMU yasankha Yakhobe kuŵa wakhe na wakhe, yasankha Israele kuŵa chuma chakhe na chakhe.

⁵Pakuti nkhumanya kuti FUMU njikuru, ndipo kuti FUMU yithu, yikuruska wāchiuta wose.

⁶FUMU yikuchita chilichose icho nchiweme kwa iyo, kuchanya na pa charu cha pasi, mu zinyanja na mu zindimba zose.

⁷Yikuchita kuti maŵingu ghakwere, ku mpherererekezgo za charu, ndiyo yikumwetuska waleza wā vura, yikufumiska mphepo kufuma umo yikusunga.

⁸FUMU ndiyo yikakoma wāna wā uŵere mu Eguputo, wāna wā uŵere wā wānthu na vinyama wuwo.

⁹Iwe Eguputo, FUMU ndiyo yikatuma, vimanyikwiro na vy a minthondwe, kwa Faro na ku nduna zakhe zose.

¹⁰Ndiyo yikasakaza mafuko ghanandi, yikakoma wakaronga wankhongono.

¹¹Yikakoma Sihoni, karonga wa waAmori, Ogi, karonga wa charu cha Bashani, na wakaronga wose wa charu cha Kanani.

¹²Ndiyo yikapereka charu chawo, kuwa chiharo cha wantru wakhe wa Israele.

¹³Zina linu, Mwe FUMU, likukumbukika kwa muyirayira, lumbiri lwinu, Mwe FUMU, likhalirenge ku miwiro yose.

¹⁴Pakuti FUMU yiti yiwarunjiske wantru wakhe, yiti yiwe na chiwuravi pa wantru wakhe.

¹⁵Vikozgo vy a wamitundu ndi siliva na golide, mlimo wa mawoko gha wantru.

¹⁶Vili nayo milomo, kweni kuti vikuyowoya chara, vili na maso, kweni kuti vikulawiska chara.

¹⁷Vili na makutu, kweni kuti vikupulika chara, nanga ndi muvuchi mu milomo yawo mulije.

¹⁸Awo wakuvipanga, wayanenge na vyeneivi, wose awo wakuvigomezga, wayanenge navyo.

¹⁹Imwe walsraele, rumbani FUMU imwe wa mbumba ya Aroni, rumbani FUMU.

²⁰Imwe wa mbumba ya Levi, rumbani FUMU, imwe mukopa FUMU, rumbani FUMU.

²¹Rumbani FUMU kufuma mu Ziyoni, FUMU iyo yikukhara mu Yerusalem. Rumbani FUMU!

MaSalimo 136

Sumu yakuwongera

¹Wongani FUMU, pakuti njiweme, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

²Wongani Chiuta wa wachiuta wose, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

³Wongani Fumu ya mafumu, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

⁴FUMU yekha na yekha, yikuchita vy a minthondwe vikuru, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

⁵Yeneiyo yikalenga vy a kuchanya na vinjeru vyakhe, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

⁶Fumu iyo yikatandika charu cha pasi pa maji, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

⁷ FUMU ndiyo yikalenga maungweru ghakuru, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

⁸Yikalenga dazi kuti liwusenge muhanya, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

⁹Mwezi na nyenyezi kuti viwusenge usiku, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹⁰ FUMU ndiyo yikakoma âwa uâwere mu Eguputo, chifukwa chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.

¹¹Ndiyo yikafumya âwaIsraele mukati mwawo, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹²Yikaâwafumya na woko lankhongono na lakutambazuka, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹³ FUMU ndiyo yikapatula maji, gha Nyanja ya Matete, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹⁴ FUMU ndiyo yikambuska âwaIsraele pakati pakhe, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹⁵Kweni yikabizga Faro pamoza na vitha vyakhe, mu Nyanja ya Matete, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹⁶ FUMU ndiyo yikarongozga, âwanthu âwakhe mu mapopa, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹⁷ FUMU ndiyo yikakoma âwakaronga âwankhongono, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹⁸Yikakoma âwakaronga âwakumanyikwa, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

¹⁹Sihoni, karonga wa âwaAmori, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

²⁰Na Ogi, karonga wa charu cha Bashani, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

²¹Yikapereka charu chawo ku âwaIsraele kuâwa chiharo, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

²²Kuŵa chiharo cha muteŵeti wakhe Israele, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

²³FUMU ndiyo yikatikumbuka mu kuyuyurika kwithu, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

²⁴FUMU ndiyo yikatithaska ku âwarwani âwithu, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

²⁵FUMU ndiyo yikupereka chakurya ku vyamoyo vyose, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

²⁶Wongani Chiuta wa kuchanya, chifukwa chisungusungu chakhe, chikukhalirira kwa muyirayira.

MaSalimo 137

Kulira kwa walsraele ku umikori

¹Tikakhara pasi na kulira, mu mphepete mwa mironga ya ku Babuloni, para tikakumbuka Ziyoni.

²Kwenekura tikapayika viding'indi vyithu, mu makuni gha katope.

³Kwenekura awo âwakatikora kuâwa âwamikori, âwakakhumba kuti tiâwimbire sumu. Awo âwakatisuzganga âwakakhumba kuti tiâwakondweskenge. Iwo âwati, "Mutiyimbirepo sumu za ku Ziyoni."

⁴Kasi tingimba uli sumu ya FUMU, mu charu cha chilendo?

⁵Usange nkhuruwa iwe Yerusalem, ipo woko lane la maryero liphape.

⁶Lulimi lwane nalo ludemerere, ku chavu cha mlomo wane, usange nkhureka kukukumbuka iwe, na kureka kughaghanako iwe Yerusalem, kuti ukundipa chimwemwe chakuruska.

⁷Mwe FUMU, mureke kuruwa, ivyo âwakachita âwEdomu, pa zuâwa ilo Yerusalem wakabwangandukira, para iwo âwakatenge, "Bwangandulani, bwangandulani, mpaka pa lufura lwakhe!"

⁸Iwe msomba wa Babuloni, ukwenera kupankhuka! Wizamkuâwa wakutumbikika, uyo wizamkukuwezgera nduzga, pa ivyo watichitira ise.

⁹Ngwakutumbikika ndi uyo wizamkutora twana twako, na kutubwaskira ku jarawe.

MaSalimo 138

Lurombo lwa kuwongera

Salimo la Davide.

¹Ine nditi ndimu>wongani imwe, Mwe FUMU, na mtima wane wose, nditi ndimbe sumu za kumurumbani, panthazi pa wachiuta.

²Nditi ndimusopani pakusindama chisko chane, kurazga ku nyumba yinu yakupatulika, na kurumba zina linu, chifukwa cha chisungusungu chinu, na kugomezgeka kwinu, mwakwezga zina linu na mazgu ghinu, kuruska vinthu vinyakhe vyose.

³Pa zuwa ilo nkhachemerezgera, imwe mukandizgora, mukandizgora kuwa wa chikanga na wankhonganu.

⁴Wakaronga wose wa mu charu cha pasi, wakumurumbani imwe, Mwe FUMU, para wakupulika mazgu agho imwe mukuyowoya.

⁵Wimbenge sumu za kurumba nthowa za FUMU, chifukwa uchindami wa FUMU ngukuru.

⁶Nanga FUMU yili pachanya nkhanira, ndipouli yikupwererera vichwapi, kweni wakujikuzga yikuwamanyira patali.

⁷Nanga ndingenda mukati mu visuzgo, imwe mukusungilira umoyo wane. Mukunyoroska woko linu kwimikana na ukari wa warwani wane, ndipo na woko linu la maryero mukuthaska.

⁸FUMU yiti yifiskenge chakurata chakhe pa ine, chisungusungu chinu, Mwe FUMU, chikukhalirira kwa muyirayira. Mureke kuruwa mlomo wa mawoko ghinu.

MaSalimo 139

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, mwandisanda, ndipo mwandimanya.

²Imwe mukundimanya ine para nkhukhara pasi na para nkhuwuka. Maghanogano ghane mukughamanyira patali.

³Mukundiwanika kwenda kwane na kugona, mwazgoŵerana nagho mendero ghane.

⁴Pambere ndindayowoye lizgu mu mlomo wane, imwe mwalimanya kale, Mwe FUMU.

⁵Imwe mukundivikirira kunyuma na kunthazi wuwo, ndipo mukuŵika woko linu la vitumbiko pa ine.

⁶Vinjeru vyva nttheura vikundizizika chomene. Nyva pachanya chomene, kuti ndingavipulikiska chara.

⁷Ndiyenku kuti ndireke kukumana na Mzimu winu? Panji ndichimbilirenku kuti ndifumepo pa maso pinu?

⁸Usange ndingakwerera kuchanya, imwe muli kwenekuko, usange ndingagona mu malo gha wakufwa, imwe muli mwenemumo.

⁹Usange ndingadukira ku mafumiro gha dazi, panji kuya kafika ku umaliro wa nyanja,

¹⁰nanga kungawa kwenekura, woko linu lamkundirongozga, woko linu la maryero lamkundikora.

¹¹Usange ine nkuti, "Mdima ndiwo undibenekerere, ndipo ungweru wakundizingirizga uzgoke usiku,"

¹²nanga ndi mdima, kuti ndi mdima kwa imwe chara. Usiku ukuwala nga ndi muhanya, pakuti kwa imwe mdima ukuyana waka na ungweru.

¹³Pakuti imwe mukalenga vyose vya mukati mwane, mukandirunga pamoza mu nthumbo ya amama.

¹⁴Nkhumurumbani imwe, pakuti imwe muli wakofya na wakuzizwiska. Mlimo yinu njakuzizwiska, imwe mukundimanya makora ghene.

¹⁵Karungikiro kane kuti kakabisika kwa imwe chara, para nkhapangikanga ku udesi, para nkhawumbikanga mwa unkhwantha, mu nthumbo ya amama.

¹⁶Maso ghinu ghakawona kaŵiro kane ndindababike, mazuwa gha umoyo wane wose, mukaghaleberathu mu buku linu, pambere ghandayambe kupendeka.

¹⁷Mwe Chiuta, maghanoghamo ghinu, ngakuzirwa chomene kwa ise, nganandi chomene, ghambula kupendeka.

¹⁸Usange ndingakhumba kughapenda, nganandi chomene kuruska muchenga. Para nkhuwuka mu tulo, nkhuwa pamoza namwe.

¹⁹Mwe Chiuta, mphanyi mwangukoma waheni, na kuti wantru wakuthiska ndopa, mphanyi wawukako kwa ine,

²⁰Wanthu awo wakumuyoyerani vinthu viheni, weneawo wakwimikana na mtima uheni.

²¹Mwe FUMU, asi ine nkhuwatinkha, awo wakutinkha imwe? Asi ine nkhuwanyanya awo wakumuwukirani imwe?

²²Ine nkhuwatinkha na tinkho lenecho, nkhuwapima kuwa warwani wane.

²³Mwe Chiuta, mundisande ine, na kumanya mtima wane. Mundiyezge ine na kumanya maghanoghamo ghane.

²⁴Muwone usange kalimo kendero kaheni mwa ine, ndipo mundirongozge mu nthowa ya muyirayira.

MaSalimo 140

Lurombo Iwa kuromba chivikiriro

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Salimo la Davide.

- ¹Mwe FUMU, mundithaske ku âwanthu âwaheni, mundivikirire ku âwanthu âwa mbembe,
- ²ku awo âwakunozgera vinthu viheni, mu mitima yawo, na kuwuska nkhondo nyengo zose.
- ³Malulimi ghawo ngakuthwa nga ndi gha njoka, mu milomo yawo muli urwirwi nga wa njoka ya chipiri.
- ⁴Mwe FUMU, mundivikirire ku mawoko gha âwanthu âwaheni, mundisungilire ku âwanthu âwa mbembe, awo âwanzgera kupiringizga malundi ghane.
- ⁵ÂWakujikuzga âwandibisira chipingo, âwatandazga ukonde wa vingwe, ndipo âwandithyera vipingo, mu mphepete mwa nthowa.
- ⁶Nkhuyowoya kwa FUMU nkhuti, "Imwe ndimwe Chiuta wane." Tegherezgani khutu, Mwe FUMU, kuti mupulike mazgu gha kuâweya kwane.
- ⁷Mwe FUMU, Chiuta wane, ndimwe muthaski wane wankhongono, imwe mukuvikirira umoyo wane pa nyengo ya nkhondo.
- ⁸Mwe FUMU mureke kuâwapa âwaheni ivyo âwakukhumba, mureke kuâwawovwira pa chiwembu chawo.
- ⁹ÂWarwani âwane awo âwandizinga âwareke kundiruska, mazgu ghawo ghaheni ghâwawerere âwekha.
- ¹⁰Makara gha moto gharakatire pa iwo, âwaponyeke mu vizongwe, âwareke na kufumamo.
- ¹¹Mwendanato wareke na kuâwamo mu charu, uheni umurondore luâwiroluâwi munthu wa mbembe.
- ¹²Nkhumanya kuti FUMU ndi nkhoswe ya awo âwakusuzgika, yikuâwayeruzga âwakavu mu urunji.
- ¹³Nadi, âwarunji âwati âwarumbe zina linu, ÂWakunyoroka mu mtima âwati âwakharenge panthazi pinu.

MaSalimo 141

Lurombo Iwa na mise

Salimo la Davide.

- ¹Nkhuchemerezga kwa imwe, Mwe FUMU! Mwendeske kwiza kwa ine. Tegherezgani khutu kuti mupulike mazgu ghane, para nkhuromba kwa imwe.

²Lurombo lwane luŵe nga vyakununkhira panthazi pinu, kukwezga kwa mawoko ghane, kuŵe nga ndi sembe ya na mise.

³Ŵikani mulinda pa mlomo wane, Mwe FUMU. Imwe ndimwe muŵe mulinda wa mlomo wane.

⁴Mureke kuzomera chara kuti mtima urazge ku uheni, kujitangwaniska pakuchita milimo yiheni, pamoza na âwanthu awo âwakuchita nya ubendezi, Ndireke kurya nawo nya manuni vyawo.

⁵Chingâwa chiweme kutimbika na murunji, panji kuchenyeka na wa lusungu. Kweni ndireke kupokera nchindi kufuma ku âwabendezi, pakuti nyengo zose lurombo lwane, ndwa kwimikana na milimo ya âwanthu âwaheni.

⁶Para âwaheni âwaperekaka ku awo âwâwasuskenge, âwati âwasambire kuti mazgu gha FUMU nga unenesko.

⁷Umo munthu wakulimira na kuswera vibumira nya dongo, ndimo viwangwa vyawo, vizamkuparanyikira pa muryango wa dindi.

⁸Kweni maso ghane ghali pa imwe, Mwe FUMU Chiuta, mwa imwe ndimo nkhubisama, mungarekanga chara kuti ndireke kuvikiririka.

⁹Mundithaske ku chipingo icho âwandithyera, ku misampha ya awo âwakuchita uheni.

¹⁰Âwaheni wose âwawire pamoza mu ukonde wawo, kweni ine ndijumphepo makora ghene.

MaSalimo 142

Lurombo Iwakuomba wovwiri

(1 Sam 22.1, 24.3)

Sumu ya Davide, apo wakâwa mu mphanji. Lurombo.

¹Nkhulira mwakucherezga kwa FUMU, nkhuŵeyerera lusungu lwa FUMU mwakuchemerezga.

²Nkhupereka masinginiko ghane panthazi pakhe, nkuphara visuzgo vyane kwa iyo.

³Para mzimu wane waropwa, imwe mukumanya umo ndingachitira. Îwarwani âwandithyera chipingo pakubisika, mu nthowa iyo nkhwendamo.

⁴Para ndalaŵiska ku maryero na kuwona, kulije na yumoza uyo wakulorako nya ine. Kulije uko ndingabisamako, kulije munthu wakupwererako na za ine.

⁵Ine nkhulirira kwa imwe, Mwe FUMU, nkhuti, "Imwe ndimwe chakubisamamo chane, phande lane mu charu cha âwamoyo.

⁶Pulikani kulira kwane, pakuti ndayuyurika chomene. Mundithaske ku awo âwakundizikizga, pakuti mba nkhongono chomene kuruska ine.

⁷Mundifumiske mu gadi, mwakuti ndiwonge zina linu. Penepapo âwarunji âwati âwandizingirizge, chifukwa mwandichitira vinthu viweme vinandi.”

MaSalimo 143

Lurombo Iwakuomba wovwiri

Salimo la Davide.

¹Mwe FUMU, pulikani lurombo lwane, tegherezgani kuti mupulike maŵeyerero ghane. Mundizgore chifukwa cha kugomezgeka kwinu, na urunji winu.

²Mureke kweruzga muteŵeti winu, pakuti palije munthu wamoyo, uyo ndi murunji pa maso pinu.

³Murwani wandirondezga ine, wafyandira umoyo wane pasi. Iyo wandikharika mu mdima, nga ndi awo âwali kufwa kale.

⁴Ntheura mzimu wane waropwa mukati mwane, mtima wane nawo wachiruka mukati mwane.

⁵Nkhughakumbuka mazuŵa gha kale ghara, nkhulanguruka na vyose ivyo muli kuchita, nkhughanaghana na mlimo wa mawoko ghinu.

⁶Nkhukwezgera mawoko ghane kwa imwe, mzimu wane ukomirwira imwe, nga ndi charu cha chinkhamwa.

⁷Mwe FUMU, mundizgore luŵiro, pakuti mzimu wane wawa nkhumbi, Mureke kubisa chisko chinu kwa ine, mzire ndiŵe nga ndi awo âwakuruta ku dindi.

⁸Na mulenje ndipulike vya chisungusungu chinu, pakuti ine nkhugomezga imwe. Ndisambizgani nthowa iyo ndingendamo, chifukwa kwa imwe, ndiko nkhwinuskira mzimu wane.

⁹Mwe FUMU, ndithaskani ku âwarwani âwane, pakuti nkhuchimbilira kwa imwe, kuti ndibisameko.

¹⁰Mundisambizge kuchita khumbo linu, chifukwa imwe ndimwe Chiuta wane. Mzimu winu uweme undirongozge ine, mu nthowa yakuti waka skee.

¹¹Chifukwa cha zina linu, Mwe FUMU, sungilirani umoyo wane Mundifumyemo mu visuzgo, chifukwa cha urunji winu.

¹²Chifukwa cha chisungusungu chinu pa ine, muŵakome âwarwani âwane, muŵamare petu awo âwakupindikana nane, pakuti ine ndine muteŵeti winu.

MaSalimo 144

Karonga wakuwonga Chiuta chifukwa cha kuvivya

Salimo la Davide.

¹Yirumbike FUMU, jarawe lane. Iyo yikusambizga mawoko ghane kurwa nkhondo, ndipo minwe yane kumanya kurwa.

²Iyo ndiyo jarawe lane na linga lane, ndiyo chigongwe chane na muthaski wane, chiskango chane mwa mweneuyo nkhubisamamo, yeneiyo yikundithereskera mafuko.

³Mwe FUMU, kasi munthu ndi vichi, kuti mumupwererenge, panji mwana wa munthu, kuti mumughanaghanirenge?

⁴Munthu ndi muvuchi waka, mazuŵa ghakhe ghali nga ndi muzgezge, uwo ukukhariska chara.

⁵Mwe FUMU, parurani mtambo winu kuti mukhilire pasi, khwaskani mapiri kuti ghasunkhe josi.

⁶Mwetuskani ūaleza kuti muŵambininiske ūarwani ūane, ponyani miwwi yinu kuti muŵabazariska.

⁷Nyorskani woko linu kufuma kuchanya uko, mundithaske na kundiwombola ku vimaji vinandi, ku nkhongono ya ūalendo.

⁸Weneawo ūakuyowoya mautesi, ndipo ūakuchita mapangano gha utesi.

⁹Mwe Chiuta, nditi ndimwimbiraninge sumu yiphya, nditi ndimurizgirani chiding'indi cha malusinga khumi,

¹⁰mwaŵeneimwe mukaŵapa ūakaronga kuvivya, uyo wakuthaska Davide muteweti wakhe, ku lupanga lwakofya.

¹¹Mundithaske ku nkhondo yakofya, mundiponoske ku nkhongono za ūalendo, weneawo ūakuyowoya mautesi nyengo zose, ndipo ūakuteta uku ūachita phangano.

¹²Wana ūithu ūnarume, mu uwukirano wawo, ūâwe nga ndi makuni ghakukura mwa nkhongono. Wana ūithu ūnakazi, ūâwe ūakutowa, nga ndi mizati ya pa chingodya, iyo yanozgekera kuzengera nyumba ya ufumu.

¹³Nthamba zithu zizure, zirongeke na vyakurya vy a mitundumitundu. Mberere na mbuzi zithu zibabe ūana vikwivikwi, mu maluhari ghithu.

¹⁴Ng'ombe zithu ziŵe na bere, zireke kusoposka panji kutondeka kubaba. Mu ūagurwe ūithu kuŵavye chitengero, chifukwa cha visuzgo.

¹⁵Mbakutumbikika ūanthu, weneawo ūakupokera vitumbiko vy a nttheura. Mbakutumbikika ūanthu, weneawo Chiuta wawo ndi FUMU.

MaSalimo 145

Sumu ya marumbo

Sumu ya marumbo. Ya Davide.

¹Nditi ndimurumbaninge chomene, imwe Chiuta wane na Karonga wane. Nditi ndichindike zina linu kwa muyirayira swii!

²Nditi ndimurumbaninge imwe zuŵa na zuŵa, na kuchindika zina linu kwa muyirayira swii!

³FUMU njikuru ndipo yikwenera kurumbika chomene, ukuru wakhe ngwambula mapenjeko.

⁴Muwiro umoza uti urumbenge milimo yinu, ku muwiro unyakhe, uti upharazgenge milimo yinu ya nkhongono.

⁵Ŵati ŵayowoye vyā uchindami, wa ufumunkhuru winu ukuru, ūati ūaghanaghanenge za milimo yinu yakuzizwiska.

⁶Ŵanthu ūati ūapharazge milimo yinu yakofya, ine nditi ndithuwuske ukuru winu.

⁷Ŵanthu ūamkuphara lumbiri, lwa uweme winu wakuzara, ūamkwimba sumu za kurumba urunji winu.

⁸FUMU nja uchizi na ya chiwuravi, nja kuziwurika kukaripa na ya chisungusungu chikuru.

⁹FUMU njiweme ku wose, yili na chiwuravi pa vilengiwa vyakhe vyose.

¹⁰Mwe FUMU, vyose ivyo muli kulenga, viti vimuwongani imwe, ūakupatulika ūinu wose, ūati ūamurumbaninge.

¹¹Ŵati ūaphare vyā uchindami wa ufumu winu, na kuphara vyā nkhongono zinu,

¹²mwakuti milimo yinu ya nkhongono, na uchindami wakufikapo wa ufumu winu, vimanyikwe ku ūanthu wose.

¹³Ufumu winu ndi ufumu wa muyirayira, mazaza ghinu ghakukhalirira ku miwiyo yose. FUMU nja kugomezgeka ku vyose iyo yikuyowoya, nja uchizi mu vyose ivyo yikuchita.

¹⁴FUMU yikufighilira wose awo ūakukhuŵara, yikuŵawuska wose awo ūakhizgikira pasi.

¹⁵Wose ūakulawîska kwa imwe na chigomezgo, imwe mukuŵapa chakurya chawo, mu nyengo yakwenerera.

¹⁶Woko linu likupereka kwa wanangwa, mukuchipa chamoyo chilichose ivyo chikukhumba.

¹⁷FUMU nja urunji mu vyose ivyo yikuchita, nja lusungu mu machitiro ghakhe ghose.

¹⁸ FUMU yili pafupi na wose awo âwakuyiromba, pafupi na wose awo âwakuyisopa mu unenesko.

¹⁹ Wose awo âwakuyichindika, yikuŵapa ivyo âwakukhumba, yikupulika kulira kwawo na kuŵaponoska.

²⁰ FUMU yikuŵasungilira wose awo âwakuyitemwa, kweni âwaheni wose yiti yiŵamare petu.

²¹ Mlomo wane uti urumbenge FUMU, vyamoyo vyose vichindike zina lakhe lituŵa, kwa muyirayira swii!

MaSalimo 146

Sumu yakurumba Chiuta Muponoski

¹ Rumbani FUMU! Rumbanga FUMU, iwe wa mzimu wane!

² Ine nditi ndirumbe FUMU umoyo wane wose, nditi ndiyimbe sumu za kurumba Chiuta wane, nyengo zose za umoyo wane.

³ Rekani kugomezga âwakaronga, mwa munthu uyo kuti wangamovvirani chara.

⁴ Para muvuchi wawo wafumamo, âwakuwerera ku dongo. Vyose ivyo âwakanozgera vikumara zuâwa leneliro.

⁵ Ngwakutumbikika munthu uyo movwiri wakhe, ndi Chiuta wa Yakhobe, mweneuyo chigomezgo chakhe, chili kwa FUMU, Chiuta wakhe,

⁶ Chiuta uyo wakalenga mtambo na charu cha pasi, nyanja na vyose ivyo vili mwenemumo, wakusungilira kugomezgeka kwakhe kwa muyirayira.

⁷ Wakuŵayeruzgira mu urunji awo âwakutindiŵizgika, wakuŵapa vyakurya awo âwali na njara. FUMU yikuŵasutula âwakayidi.

⁸ FUMU yikujula maso gha âwachiburumutira. FUMU yikuŵakwezga wose awo âwakukhizgikira pasi, yikutemwa awo âwakuchita urunji.

⁹ FUMU yikupwererera awo âwakupanjwa mu charu, yikufighilira vyokoro na awo mbalandia. Kweni yikutimbanizga nthowa za âwanthu âwaheni.

¹⁰ FUMU ndiyo yikuwusa kwa muyirayira, Chiuta wako, iwe Ziyoni, wizamkuwusa, kuya kafika ku miwiro yose. Rumbani FUMU!

MaSalimo 147

Kurumba Chiuta Mwenenkhongono zose

¹ Rumbani FUMU! Nkhuweme kwimba sumu, za kurumba Chiuta withu. Iyo ngwa lusungu, nkhwakwenerera kumwimbira sumu ya marumbo.

² FUMU yikuzenga Yerusalem, yikuwunganya âwalsraele, awo âwali kuparanyika.

³Yikuchizga âwakuphyoka mtima, yikukaka vilonda vyawo.

⁴Iyo yikupenda nyenyezi yimozayimoza, ndiyo yikuzipa mazina nyenyezi zose.

⁵FUMU yithu njikuru na ya nkhongono zinandi, vinjeru vyakhe nyambula mphaka.

⁶FUMU yikuâwakwezga awo wakutindiâwizgikira pasi, kweni yikuâwiskira pasi âwabendezi.

⁷Yimbirani FUMU na kuwonga, yimbirani Chiuta withu na chiding'indi.

⁸Iyo yikubenerera mtambo na maŵingu, yikurokxeska vura pa charu, ndipo yikumezga utheka pa mapiri.

⁹Yikupereka vyakurya ku vinyama, na ku twana twa chihôwe para twachema kwa iyo.

¹⁰Kuti wakukondwera mu nkhongono za mahachi chara, nesi kusekerera mu kachimbiliro ka âwasilikari.

¹¹Kweni FUMU yikukondwa na âwanthu awo âwakopa iyo, awo âwakugomezga mu chisungusungu chakhe.

¹²Rumbani FUMU, imwe âwa mu Yerusalem. Rumbani Chiuta winu, imwe mukukhara mu Ziyoni.

¹³Pakuti yikukhozga mphingirizgo za vipata vyako. Yikutumbika âwanthu âwako, awo âwali mukati mwako.

¹⁴Wakuâwika mutende mu mphaka zinu, wakumukhutiskani na vyakurya viweme.

¹⁵Wakupereka languro lakhe ku charu, ndipo mazgu ghakhe ghakwenda luâwiro.

¹⁶Wakuâwikako chiwuvi icho chili tuu nga ndi thonje, wakuchupula jumi nga ndi vyoto.

¹⁷Wakuwiskira pasi matalala nga ndi mawe. Kasi ndi njani wangamanya kuzipizga kuzizima kwakhe?

¹⁸Wakutuma mazgu ghakhe, ndipo ghakusonganoka. Wakuputiska mphepo yakhe, ndipo maji ghakwenda.

¹⁹Wakuphalira mazgu ghakhe kwa Yakhobe ndiposo malangulo na maweruzgo ghakhe kwa Israele.

²⁰Wandachitepo cha ntheura ku fuko linyakhe lirilose. Iwo kuti âwakumanya malangulo ghakhe chara. Rumbani FUMU!

MaSalimo 148

Nchemo kuti vilengiwa vitumbikenge Chiuta

¹Rumbani FUMU! Rumbani FUMU, imwe mukukhara kuchanya, rumbani iyo, imwe muli mu mlengalenga.

²Rumbani iyo, mose mwa wāngelo wākhe, rumbani FUMU, mose mwa vitha vyakhe.

³Rumbani iyo, imwe dazi na mwezi, rumbani iyo, imwe mose nyenyezi za kuwala.

⁴Rumbani iyo, imwe mtambo wa kuchanya nkhanira, na imwe maji gha pachanya pa mtambo.

⁵Vyose virumbe zina la FUMU, pakuti yikalangula, ndipo vikalengeka.

⁶Yikavikhozga kuti viwēko kwa muyirayira swii! Yikaŵikako dango ilo kuti lingasinthika chara.

⁷Rumbani FUMU kufumira pa charu, imwe vinjoka vyā mu nyanja na imwe zindimba zose,

⁸imwe moto na matalala, imwe chiwuvi na jumi, imwe mphepo ya chimphupuru, mwaŵeneimwe mukufiska languro lakhe!

⁹Imwe mapiri na tumapiri tose, imwe makuni gha vipambi na imwe milanje yose!

¹⁰Imwe vikoko na vyakuŵeta vyose, imwe mukukhwāwa pasi, na imwe viyuni vyakuwuruka!

¹¹Imwe wākaronga wā charu na wāmitundu wose, nduna na wose awo wākuwusa mu charu!

¹²Imwe wānyamata pamoza na wāsungwana, imwe mwa wāchekuru na wāna!

¹³Wose wārumbé zina la FUMU, pakuti zina lakhe pera ndilo ndakuchindikika. Uchindami wakhe ukuruska charu, na kuchanya wuwo.

¹⁴ FUMU yatumphuska nkhongono, chifukwa cha wānthu wākhe, na marumbo pa wākupatulika wākhe wāIsraele, wāneawo mbanthu wākhe wākutemweka. Rumbani FUMU!

MaSalimo 149

Sumu ya marumbo

¹Rumbani FUMU! Yimbirani FUMU sumu yiphya, yirumbani pa ungano wa wānthu wākhe wākugomezgeka.

²WāIsraele wākondwere mwa Mlengi wawo, wā mu Ziyoni wāsekerere mwa karonga wawo.

³Warumbe zina lakhe pakuvina, wamwimbire sumu ziweme na visekese na viding'indi.

⁴Pakuti FUMU yikucha nawo wantru wakhe, yikuwapa kuvivya wantru awo wakuijuyura.

⁵Wakugomezgeka wasekerere mu kuvivya kwawo. Iwo wimbe sumu mwakukondwa, uku wati waka gone pa vitara vyawo.

⁶Warumbe Chiuta pakutumphuska mazgu ghawo, uku wakorera malupanga gha uyi kosekose,

⁷kuti wawezgere nduzga ku wamitundu na kulanga mafuko ghanyakhe gha wantru,

⁸kuti wakake wakaronga wawo na maunyoro, warongozgi wawo na magwede gha chisulo,

⁹kuti wawalange nga ndi umo Chiuta wakanozgera. Izi ndizo nchindi za wantru wakhe wamagomezgeko. Rumbani FUMU!

MaSalimo 150

Rumbani FUMU!

¹Rumbani FUMU! Rumbani Chiuta mu malo ghakhe ghakupatulika, murumbani iyo mu mlengalenga umo muli chisinkho cha nkhongono zakhe.

²Murumbani chifukwa cha milimo yakhe ya nkhongono, murumbani kwakuyana na ukuru wakhe wakuruska.

³Murumbani na kulira kwa mbata, murumbani pakulizga bango na chiding'indi.

⁴Murumbani pakulizga kalimba na pakuvina. Murumbani na vya kulizga, vya malusinga na wa fyoliro.

⁵Murumbani na mangorongondo, murumbani na kulira kukuru kwa mangorongondo.

⁶Kalikose ako kali na umoyo, karumbe FUMU. Rumbani FUMU!

Zintharika

Zintharika 1

Kuzirwa kwa zintharika

¹Izi ndi zintharika za Solomoni, karonga wa charu cha Israele, mwana wa Davide.

²Ntharika izi zikovwira wānthu kuti wāwē wāmahara na wākusambizgika, kuti wāpulikiske mazgu gha muchindindi,

³kuti wāpokere visambizgo vyakuchitira vinthu mu mahara, mu urunji, mu wēruzgi wakunyoroka ndiposo na kwambula kutemwera.

⁴Zikovwira wānthu wākupusa kuŵa wākuchenjera, wawukirano kuŵa na umanyi na kaghanaghaniro kaweme.

⁵Zikovwira wamahara kuti wazipulike na kusazgirako umanyi wakhe, ndipo munthu wakumanya vinthu wāwē na unkhwantha,

⁶ndipo kuti wamanyiske ntharika na viyerezgero, mazgu gha wāmahara na vinthanguni vyawo.

Kuchiska wawukirano

⁷Kopa FUMU ndi jando la umanyi. Wākupusa ndiwo wākuyuyura mahara na visambizgo vyakhe.

⁸Mwana wane, pulikira ivyo wāwuso wākukunjirikizga. Ungarekanga chara ivyo wānyoko wākukusambizga.

⁹Pakuti ivi vili nga ndi mphumphu ya utozi ya maluŵa ku mutu wako, ndipo nga ndi majuda gha mu singo yako.

¹⁰Mwana wane, usange wākwananga wākukupusika, ungazomeranga chara.

¹¹Iwo wāmkuyowoya kuti, "Zanga, tiye tilindilire pa nthowa kuti tikome wānthu, tiye tiwakhazge wānthu wāmbula kafukwa.

¹²Tiyeni tiwamire wāmoyo, nga ndi nyifwa, tiwamire wā msuma, nga ndi awo wākukhilira ku malo gha wākufwa.

¹³Ntheura titi tisange vinthu vinandi vyakuzirwa, titi tizugze nyumba zithu na ivyo taskogha.

¹⁴Iwe uŵe pamoza nase, vyuma tigaŵanenge tose."

¹⁵Mwana wane, ureke kwenda pamoza na wānthu aŵa, ureke kwenda mu nthowa izo iwo wākwendamo.

¹⁶Pakuti wākuchimbilira kuya kachita uheni, wākuchimbilira waka kuya kakoma.

¹⁷Kuthya ukonde nkhwambula chandulo, uku tuyuni tukuwona.

¹⁸Wanthu aŵa wakujithyera wekha ukonde, wakujikhazgira umoyo wawo na wawo.

¹⁹Ntheura ndimo ziliri nthowa za wose, awo wakusanga usambazi pakuchita nkhaza. Ukukoma iwo, weneawo wakuwusanga.

Nchenjezgo ku awo wakukana mahara

²⁰Mahara ghakuchemerezga mu misewu ya mu msumba, ghakuyowoya mwakukwezga mazgu mu misika.

²¹Ghakuchemerezga pachanya pa viliŵa, ghakuyowoya pa vipata vyta msumba, kuti,

²²“Kasi imwe mwa wantru waka mutemwenge kuŵa wakupusa mpaka pauli? Kasi wantru wakuchonjora watemwenge kuchonjora mpaka pauli, ndipo vindere vitinkhenge umanyi mpaka pauli?

²³Pulikiska para nkhukuchenya, nkhukhumba kukugawirako maghanoghamo ghane, na kuti mazgu ghane ghamanyikwe kwa iwe.

²⁴Pakuti nkhamuchemani, kweni mukakana kupulikira. Nkhamuchewuzgani, kweni na yumoza wakalorako.

²⁵Mukazerezga urongozgi wane wose, ndipo mukakana kuchenya kwane chara.

²⁶Ntheura ine nane ndizamkumusekani, para mwizakawâ mu visuzgo. Ndizamkumuoyani para mwayungwa na wofi,

²⁷para wofi wamwizirani nga nchimphupuru, para soka lamwizirani nga ndi kavuruvuru, para visuzgo na vyakuŵinya vyamuwigani.

²⁸Penepapo wizamkundichema, kweni ndizamkuŵazgora chara. Wizamkundipenja chomene, kweni kuti wizamkundisanga chara.

²⁹Pakuti wakatinkha umanyi, ndipo wakasankha kureka kuchindika FUMU,

³⁰wakakana kupokerera urongozgi wane, ndipo wakayuyura kuchenya kwane kose.

³¹Ntheura, wizamkurya vipambi vyta milimo yawo, wizamkukhuta na viheni ivyo wakanozgera kuchita.

³²Pakuti wantru waka wakukomeka, chifukwa cha kuwerera nyuma kwavo. Ndipo vindere vikujimara vyekha, chifukwa chakuwura kupwererako kwavo.

³³Kweni uyo wakupulikira ine, wati wakharenge mu kufwasa, wati waŵe mu mutende, kwambula kopa kaheni kalikose.”

Zintharika 2

Njombe ya Mahara

- ¹Mwana wane, usange ukupokerera mazgu ghane, na kusungilira marango ghane,
- ²pakutegherezga makutu ghako ku mahara, na kuŵikapo mtima wako ku umanyi,
- ³usange ukuomba kuti uŵe na umanyi, na kuromba kuti uŵe wakupulikiska vinthu,
- ⁴usange ukupenja mahara umo ukupenjera siliva, na kughapenjiska umo ukupenjera usambazi wakubisika,
- ⁵penepapo uti upulikiske za kuchindika FUMU, ndipo uti usangenge umanyi wa Chiuta.
- ⁶Pakuti FUMU ndiyo yikupereka mahara, mu mlomo wakhe mukufuma umanyi na kapulikiskiro.
- ⁷Yikuŵasungira mahara ghenecho awo mbarunji. Iyo ndiyo chiskango cha awo ŵakwenda mu kunyoroka.
- ⁸Yikusungilira nthowa za weruzgi wakunyoroka, yikuvikirira nthowa za awo mbakugomezgeka kwa iyo.
- ⁹Ntheura uti umanye vya urunji, weruzgi wakunyoroka, vya kureka kutemwera, na nthowa yiliyose iyo njiweme.
- ¹⁰Pakuti mahara ghati ghanjire mu mtima wako, kumanya vinthu kuti kukondweske mzimu wako.
- ¹¹Kaghanaghaniro kaweme kati kaŵe mulinda wako, ndipo umanyi uti ukuvikirire.
- ¹²Mahara ghati ghakuthaske ku nthowa ziheni, ghakuthaskenge ku ŵakubendera mu kayowoyer,
- ¹³ŵeneawo ŵakureka nthowa za urunji, na kwenda mu nthowa za mu mdima,
- ¹⁴awo ŵakukondwa para ŵakuchita uheni, ndipo ŵakusekerera na nthowa zakubendera.
- ¹⁵Ŵanthu ŵeneaŵa nthowa zawo nzakubendera, ndipo machitiro ghawo ngakupusika.
- ¹⁶Mahara ghati ghakuthaskeso ku mwanakazi muzaghali, mwanakazi uyo ndi muleŵeleŵe, uyo wakuyowoya mazgu ghakumyamyatika,
- ¹⁷uyo wakureka mufumu wa pa uwukirano wakhe, na kuruwa phangano ilo wakachita kwa Chiuta wakhe,

¹⁸Pakuti nyumba yakhe yikukhilira ku nyifwa, ndipo nthowa zakhe zikuya ku malo gha âwakufwa.

¹⁹Pa awo âwakuruta kwa iyo, palije uyo wakuwerako, nanga nkhuwereraso mu nthowa zakurazga ku umoyo.

²⁰Ntheura iwe wendenge mu nthowa ya âwaweme, ndipo usungilire mendero gha âwarunji.

²¹Pakuti âwarunji âwati âwakhare mu charu, âwakugomezgeka âwati âwakhalirire mwenemumo.

²²Kweni âwaheni âwati wawuskikengemo mu charu, âwaryarya âwati âwafumiskikengemo mu charu.

Zintharika 3

Kuchiskika kwa âwawukirano

¹Mwana wane, ungaruwanga chisambizgo chane chara, kweni ughasungilirenge marango ghane.

²Pakuti visambizgo vyane viti vikupe umoyo utali, viti vikupe usakati wa vinthu vinandi chomene.

³Chiwuravi na kugomezgeka vireke kupatukana nawe, uvikakilire mu singo yako, ndipo uvilembe mu mtima wako.

⁴Ntheura uti usange uchizi na kuâwa na mbiri yiweme, panthazi pa Chiuta na pa âwanthu wuwo.

⁵Ugomezgenge FUMU na mtima wako wose, ureke kweghamira ku umanyi wako na wako pera.

⁶Mu milimo yako yose ukumbukenge FUMU, ndipo iyo wati wanyoroske nthowa zako.

⁷Ureke kujipima wekha kuâwa wa mahara, wopenge FUMU ndipo upatukeko ku uheni.

⁸Ichi chiti chipereke umoyo uweme ku thupi lako, chiti chiwezgerenge nkhongono ku viwangwa vyako.

⁹Chindika FUMU na vyuma vyako, ndiposo na vipambi vyakudanga vy a vuna yinu.

¹⁰Penepapo nthamba ziti zizurenge na vinandi, viâwiya vyako navyo viti zifurukenge na vinyo.

¹¹Mwana wane, ungayuyuranga kulanga kwa FUMU, nesi kuvuka para yikukuchenya.

¹²Pakuti FUMU yikulanga uyo yikumutemwa, umo dada wakulangira mwana uyo âwakumutemwa.

¹³Watumbikike munthu uyo wakusanga mahara, munthu mweneuyo wakwandula umanyi.

¹⁴Pakuti mahara ghakuruska chandulo cha siliva, chandulo chakhe chikuruska cha golide.

¹⁵Mahara ngakuzirwa kuruska vitowelo, palije icho ungachidoka chakuyana na mahara.

¹⁶Mahara ghakupereka umoyo utali ku woko limoza, na kupereka usambazi na nchindi ku woko linyakhe.

¹⁷Nthowa za mahara ndi nthowa zakukondweska, ndipo mose umo ghakwenda muli mutende.

¹⁸Mahara ndi khuni la umoyo, ku awo âwakuskepererana nagho, awo âwakudemererana nagho âwakutumbikika,

¹⁹FUMU yikalenga charu cha pasi na mahara ghakhe, yikakhazika mtambo pa malo ghakhe na umanyi wakhe.

²⁰Na mahara ghakhe, ndimba zikaphumuka, ndipo maŵingo ghakarokweska vura.

²¹Mwana wane, sungilira vinjeru viweme na umanyi, vingafumangapo panthazi pako chara.

²²Vinthu ivi viti vikupe umoyo, vitozgenge umoyo wako nga ndi majuda mu singo yako.

²³Ntheura wendenge mu nthowa yako kwambula kaheni, ndipo lundi lako liti likhuŵarenge chara.

²⁴Para ukukhara pasi, uti uŵenge na wofi chara, para ukugona pasi, uti uŵe na tulo tuweme waka.

²⁵Ureke kopa viheni ivyo vikwiza mwa mabuchibuchi, nanga nkhuŵa na wofi pa pankhuro la âwaheni.

²⁶Pakuti FUMU ndiyo yiŵenge chigomezgo chako, yivikirire malundi ghako, kuti ghareke kukoreka mu chipingo.

²⁷Ungarekanga chara kumuchitira uweme uyo ngwakwenerera, para uli na nkhongono zakuchitira ntheura.

²⁸Ureke kuyowoya ku munyako kuti, "Rutanga, ukawereso, nditi ndikupenge na machero," apo iwe chinthu chira uli nacho.

²⁹Unganozgeranga kumuchitira chiheni munyako, mweneuyo mwakugomezeka wakukhara pafupi na iwe.

³⁰Ungasuskananga na munthu kwambula chifukwa chara, para iyo wandakuchitire chinthu chiheni chilichose.

³¹Ungawânga na sanje na munthu wa vivulupi, ungatorerangako nanga njimoza ya nthowa zakhe.

³²Munthu muheni mbukazuzi kwa FUMU, kweni munthu murunji yikukondwera nayo.

³³FUMU yikutemba mbumba ya munthu muheni, kweni yikutumbika chikaya cha munthu murunji.

³⁴Awo âkuyichonjora, iyo yikuâwachonjora. Kweni awo âakujiuyura, iyo yikuâwalengera lusungu.

³⁵Wanthu âamahara âati âahare uchindami, kweni vindere viti vikhözgeke soni.

Zintharika 4

Chandulo cha Mahara

¹Imwe mwa âana, pulikani visambizgo, ivyo âawiskemwe âakumusambizgani. Tegherezgani ku vyeneivyo, kuti mwandure umanyi.

²Ine nkhumupani vilayizgo viweme, mungavirekanga chara ivyo nkhumusambizgani.

³Apo ine nkhaâwa mwana mu nyumba ya âadada, apo nkhaâwa mwana muchoko, yekha na yekha wa amama,

⁴âadada âakandisambizga ndipo âakandiphalira kuti, “âikapo mtima pa ivyo nkukuphalira, sungilira marango ghane kuti uâwe na umoyo.

⁵Ungaruwanga nanga nkupatukako ku mazgu ghane, pokerera mahara, pokerera umanyi.

⁶Ungarekanga mahara ndipo ghati ghakuvikirire, ughatemwe ndipo ghati ghakusungilire.

⁷Jando la mahara ndi ili: kupoka mahara ighoghene. Pa chilichose icho ukupoka, sanga umanyi.

⁸Mahara ughazirwiskenge chomene, ndipo ghati ghakukwezgenge. Ghati ghakupe nchindi para waghafukatira.

⁹Mahara ghati ghâwike pa mutu wako nkhata yakutowa ya maluâwa, ndipo ghati ghakuvwarike mphumphu yakutowa.”

¹⁰Mwana wane, pulika, zomerezga mazgu ghane, mwakuti virimika vya umoyo wako viŵenge vinandi.

¹¹Ndakusambizga nthowa za mahara, ndakurongozga mu nthowa za urunji.

¹²Para ukwendamo, kuti ujandizgikenge chara. Para ukuchimbiramo, kuti ukhuŵarengene chara.

¹³Koreska visambizgo, ungavitayanga chara. Uvisungilire, pakuti vyeneivi ndi umoyo wako.

¹⁴Ureke kwendamo mu nthowa za âwaheni, nanga nkunjira mu nthowa za âwakubendera.

¹⁵Uzilambalarengene, ungendangamo chara, upatukemo na kwenda mu nthowa yako na yako.

¹⁶Pakuti âwaheni âwakutondeka kugona tulo, mpaka âwachite chinthu chiheni, tulo tukuŵamo mu maso chara, mpaka âwawone kuti munyakhe wakhuŵarapo.

¹⁷Pakuti âwakurya chakurya pakuchita uheni, ndipo âwakumwa vinyo pakuchita vivulupi.

¹⁸Kweni nthowa ya âwarunji yili nga ndi marazi gha matandakucha, agho ghakuŵaliraŵalira mpaka muhanya pakati.

¹⁹Kweni nthowa ya âwaheni yili nga ndi chisi chikuru, âwakuchimanya chara icho âwakukhuŵarapo.

²⁰Mwana wane, tegherezga ku mazgu ghane, tegherezga khutu lako ku ivyo nkuyowoya.

²¹Mazgu ghane ghangafumangapo panthazi pako, ughasungenge mu mtima wako.

²²Pakuti mazgu ghane ndi umoyo kwa uyo wakughasanga, ghakuchizga thupi lakhe lose.

²³Mtima wako uwuvikirirengene chomene, chifukwa mukati mwakhe muli mbwiwi za umoyo.

²⁴Ureke kuyowoya mazgu ghakubendera, mazgu ghakupuruska ghâwe kutali na iwe.

²⁵Maso ghako ghalaŵiskenge kunthazi pera kwambula kuchita soni, udodoliskenge panthazi pera kwambula kucheukacheuka.

²⁶Upwerererengene nthowa umo malundi ghako ghakwenda, ntheura mendero ghako ghâwenge ghakufikapo.

²⁷Ungapatukiranga ku maryero panji ku mazere chara, ungendanga mu nthowa ziheni chara.

Zintharika 5

Nchenjezgo pa uleŵe

- ¹Mwana wane, pulikizga ku mahara ghane, tegherezga khutu lako ku ivyo nkhuvimanya ine,
- ²mwakuti uŵenge na umanyi, ndipo mlomo wako uyowoyenge vyā mahara.
- ³Pakuti pa mlomo wa mwanakazi muzaghali, pakufuma mazgu ghakunowa nga ndi uchi, ndipo mazgu ghakhe ngakunyiririka kuruska mafuta.
- ⁴Kweni ku umaliro, iyo ngwa kuŵawâ nga ndi khuni la mulangali, ngwa kuthwa nga ndi lupanga lwa uyi kosekose.
- ⁵Malundi ghakhe ghakukhilira ku nyifwa. Mendero ghakhe ghakurondezga nthowa yakuruta ku malo gha ūakufwa.
- ⁶Iyo wakulorako chara na nthowa ya ku umoyo. Nthowa zakhe nzakuzgombazgomba, kweni kuti wakumanya chara.
- ⁷Ntheura sono, mwa ūana ūane, mundipulike, ndipo mureke kupatukako ku mazgu agho nkhumuyoyerani.
- ⁸Uŵenge kutali na mwanakazi muzaghali, ungizanga pafupi na muryango wa nyumba yakhe chara,
- ⁹mzire uyuyuke waka na ūanthu ūanyakhe, na kutaya virimika vyako ku ūanthu ūankhaza.
- ¹⁰Ūalendo ūizamkusamphanya usambazi wako, ndipo chandulo cha mlimo wako, chizamkutorekera ku nyumba ya mulendo.
- ¹¹Ndipo pa umaliro wa umoyo wako uti utamphe, para thupi lako lamalirathu.
- ¹²Penepapo wizamkuti, “Mbaya mwe, kasi nkhatkhirangachi visambizgo, mtima wane ukayuyurirangachi kuchenyeka?
- ¹³Ine nkhakananga kupulikira mazgu, gha awo ūakandisambizganga, nanga nkhutegherezga makutu ghane, ku awo ūakandirongozganga.
- ¹⁴Ine nkhaŵa pafupi na kumalirathu, panthazi pa wumba wa ūanthu.”
- ¹⁵Umwenge maji kufuma mu chisimi chako na chako, maji ghakwenda kufumira mu mbwiwi yako na yako.
- ¹⁶Kasi mbwiwi zako zifurukire bwekabweka, kuŵa tumironga twa maji mu msewu?
- ¹⁷Mbwiwi zeneizo ziŵe za iwe wekha, zingaŵanga za ūalendo ūa pa dera chara.

¹⁸Chiziŵa chako chiŵe chakutumbikika, ndipo ukondwenge na muwoli wa uwukirano wako.

¹⁹Iyo waŵenge wakutemweka nga ndi mphoyo, wakuwoneka makora nga ndi nyiska. Mawere ghakhe ghakukondweske mazuŵa ghose, ndipo ukopeke na chitemwa chakhe nyengo zose.

²⁰Mwana wane, ukukopekerachi na mwanakazi muzaghali, ndipo ukuvumbatilirachi maŵere gha mwanakazi wakwendendeka?

²¹Pakuti FUMU yikuwona mendero gha munthu, yikulaŵisiska makora nthowa zakhe zose.

²²Milimo yiheni ya munthu wakwananga nchipingo kwa iyomwene. Milimo ya kwananga kwakhe, yikumukora nganganga.

²³Iyo wakufwa pakuti wakureka kujikora, wakutayika chifukwa cha kupusa kwakhe ukuru.

Zintharika 6

Nchenjezgo pa ukata na utesi

¹Mwana wane, kasi ndiwe chikhole kwa muzengezgani wako, kasi waŵa chakulipira kwa mulendo?

²Kasi wajithya na mazgu gha mlomo wako, panji wawira mu mazgu agho wayowoya?

³Sono, mwana wane, pakuti wajiwika mu mawoko gha muzengezgani wako uchite ichi kuti ujithaske. Urute luŵiro kwa muzengezgani wako na kumuŵeyerera kuti wakusutule.

⁴Ungagonanga tulo chara nanga nkhusiwa.

⁵Ujithaske, nga ndi umo mbawara yikujithaskira kwa chiŵinda, nga ndi umo kayuni kakufwanthamukira ku woko la muthyezi.

⁶Iwe munthu mukata, ruta ku nyerere. Ukalawâsiske machitiro ghakhe, na kusambirako kanthu.

⁷Yilije murongozgi, nanga ndi mulawîliri panji wakuwusa.

⁸Ndipouli yikunozgera vyakurya vyakhe mu nyengo ya chihanya. Yikuronga vyakurya vyakhe mu nyengo ya vuna.

⁹Iwe munthu mukata, kasi ugonenge pasi mpaka pauli? Kasi uwukenge pauli mu tulo twako?

¹⁰Iwe ukuti, “Ndigonepo pachoko waka, ndisiwepo pachoko waka. Ndizingepo mawoko pachoko waka, kuti ndipumulepo.”

¹¹Penepapo ukavu ukwizirenge nga ndi munkhungu, usauchi nawo uti ukurotokere nga nchigewenga.

¹²Munthu wawakawaka, munthu muheni, wakuyingayinga waka na kuyowoya mazgu ghakubendera.

¹³Iyo wakusinizga na maso ghakhe na kuskesketa malundi ghakhe ndipo wakuchewuzga na munwe wakhe.

¹⁴Wakunozgera kuchita uheni na mtima wakhe wa nkhaza, na kuŵika mphatukano mu âwanthu nyengo zose.

¹⁵Ntheura mwa mabuchibuchi soka limwizirenge, mu kanyengo kachoko waka wamarenge petu, kwambula kupona.

¹⁶Pali vinthu vinkonde na chimoza ivyo FUMU yikutinkha, ndipo vinkonde na viŵiri ivyo mbukazuzi kwa FUMU:

¹⁷maso ghakujikuzga, lulimi lwa utesi, mawoko agho ghakuthiska ndopa zambula kafukwa,

¹⁸mtima uwo ukwata maghanogħano ghaheni, malundi agho ghakuchimbilira kuya kachita uheni,

¹⁹kaboni wa kuplesika uyo wakuyowoya utesi pera, na munthu uyo wakwambiska mphatukano mukati mu âwabali.

Kusoka awo âwakuleŵa

²⁰Mwana wane, pulika marango għa âwuso, ungarekanga chara visambizgo vya âwanyoko.

²¹Ivi uvibatike mu mtima wako nyengo zose, uvikakilire mu singo yako.

²²Para ukwenda, viti vikurongozge. Para ukugona pasi, viti vikuvikirire. Para ukuwuka, viti viyowoye nawe.

²³Pakuti marango agha ndi nyali, visambizgo ivi ndi ungweru. Kuchenya uko nkhwa kulanga ndi nthowa yenecho ya umoyo.

²⁴Visambizgo ivi viti vikusungilire ku mwanakazi muheni. Viti vikuthaske ku mayowoyeru ghakumyamyatika għa mwanakazi muleŵe.

²⁵Ungadokeranga kutowa kwakhe chara, panji nesi kukopeka na kalaŵiskiro ka maso ghakhe.

²⁶Pakuti hule lingapusikika na ndarama zakugula chakurya pera, kweni mwanakazi muleŵe wakutengwa wakupoka nanga ndi umoyo wako wuwo.

²⁷Kasi munthu wangakumbatira moto pa chifuâa chakhe kwambula kuti malaya ghakhe ghaphye.

²⁸Panji kasi munthu wangenda pa makara gha moto kwambula kuti malundi ghakhe ghaphye?

²⁹Ntheura ndimo kukuŵira uyo wakunjira mu muwoli wa muzengezgani wakhe. Yose uyo wakumukhwaska wati walangikenge.

³⁰Ŵankhungu kuti ūakuyuyurika chara, para ūiba chifukwa cha njara?

³¹Ndipouli para wakoreka wati walipirepo kankhonde na kawiri. Iyo wati wapereke katundu yose wa mu nyumba yakhe.

³²Kweni munthu uyo wakuleŵa nchindere, uyo wakuchita ichi, wakujikoma.

³³Vikomokomo na kuyuyurika ndivyo viti vimuwire ndipo kulengeskeka kwakhe kuti kumarenge chara.

³⁴Pakuti sanje yikukwiyiska mwanarume, ndipo wati wamugowokerenge chara pakuwezgera nduzga.

³⁵Wati wazomere malipo ghali ghose chara, nanga nkhukhorweskeka na vyawanangwa vinandi.

Zintharika 7

¹Mwana wane sungilira mazgu ghane, marango ghane għaŵe usambazi wako.

²Usungenge marango ghane kuti uŵe na umoyo. Visambizgo vyane uvipwererere nga ndi umo ukuchitira na mboni ya jiso lako.

³Visambizgo ivi uvikake pa munwe wako, uvilembe mu mtima wako.

⁴Mahara ughayowoyere kuti, “Iwe ndiwe mudumbu wane.” Umanyi uwuyowoyere kuti, “Iwe ndiwe mubwezi wane mwenemwene.”

⁵Vyeneivi viti vikuviskirire ku mwanakazi muzaghali, ku mwanakazi wakwendendeka, uyo wakuyowoya mazgu ghakumyamyatika.

Mwanakazi wakwananga

⁶Zuŵa limoza pa chidangazi cha nyumba yane, nkhalingizga kuwaro pa chidangazi.

⁷Nkhalaŵiska mukati mu ūanthu waka, nkhawona mukati mu ūawukirano, muwukirano yumoza wambula mahara.

⁸Iyo wakendanga mu msewu, kurazga ku nyumba ya mwanakazi yura.

⁹Kukati waka zgerere, nyengo ya na mise, nyengo ya usiku pakati na ya mdima.

¹⁰Penepapo mwanakazi wakafuma na kukumana nayo, wakavwara nga ndi hule, wa mtima uryarya.

¹¹Wakaŵâ wa pa mlomo na muryarya, wakwendendeka, wambula kukhara pa nyumba.

¹²Nyengo zinyakhe wakusangika pa msewu, panji pa msika, wakukhazga munthu pa chingodya chilichose.

¹³Penepapo wakumukora munyamata yura na kumufyofyontha, wakuyowoya nayo kwambula na soni wakuti,

¹⁴“Nkhenera kupereka sembe za wenenawene, ndipo muhanya uno ndafiska mapangano ghane, mwakuti ndili na nyama yinandi.

¹⁵Ntheura sono ndafuma kuti ndikumane nawe, nkhakupenjanga chomene, sono ndakusanga.

¹⁶Pa chitara chane ndatandikapo mabulangete ghaweme, pali salu za bafuta za kuroŵekarowêka za ku Eguputo.

¹⁷Ndaphakazgapo mafuta ghakununkhira gha mure, na gha chinthembwe na gha kinamoni.

¹⁸Zanga tiŵe pamoza mu chitemwa mpaka na mulenje, tikondweskane na chitemwa.

¹⁹Mufumu wane wali mu nyumba chara, wafumapo, waruta pa ulendo utali.

²⁰Watora thumba la ndarama, wawerengeko para mwezi ngwamsumma.”

²¹Wakamukopa munyamata yura na mazgu ghakumyamyatika, wakamukoserezga na mazgu ghakhe ghakunyengelera.

²²Maluŵiro, mwakupusa, wakamurondezga mwanakazi yura nga ndi ng'ombe iyo yikunozgekera kuya kakomeka, panji nga ndi mbaŵara iyo yawira mu chipingo,

²³mpaka muvwi ulase matumbo ghakhe. Iyo wali nga nchiyuni icho chikuchimbilira ku chipingo, kwambula kumanya kuti chimutolerenge ku nyifwa.

²⁴Ntheura sono, mwa ŵana mwe, pulikani kwa ine. Mutegherezge ku ivyo nkhuyowoya.

²⁵Mtima wako ungapurukirangako ku nthowa zakhe chara, ureke kupatukirako ku nthowa za mwanakazi wa ntheura.

²⁶Pakuti mwanakazi uyu wali kuwiska ŵanarume ŵanandi. Inya nadi, wali kukomeska ŵanthu ŵanandinandi.

²⁷Nyumba yakhe ndi nthowa yakuyira ku nyifwa, yakukhilira ku malo gha ŵakufwa.

Zintharika 8

Kurumba Mahara

- ¹Asi mahara ghakuchemerezga? Asi umanyi ukutumphuska mazgu ghakhe?
- ²Mahara ghakukhara pa malo ghakukwera mu mphepete mwa nthowa, ghakuya kayimilira mu mphatukano za misewu.
- ³Ghakuchemerezga pafupi na vipata panthazi pa msumba ndiposo ghakuyowoya pa miryango yakunjirira, kuti,
- ⁴"Imwe mwa wānthu, nkhumuchemani, nkhuchemerezga kwa munthu waliyose.
- ⁵Imwe mwa wānthu waka, sambirani mahara. Imwe mwa vindere, kharani maso.
- ⁶Tegherezgani, pakuti ndiyowoyenge vinthu vyakuzirwa, ndiyowoyenge ivyo nviweme pera.
- ⁷Pakuti mlomo wane uyowoyenge unenesko pera, kuyowoya viheni mbukazuzi ku milomo yane.
- ⁸Mazgu ghose gha pa mlomo wane ngakunyoroka, Mu mazgu ghane mulije vyakubendera panji vya uryarya.
- ⁹Mazgu ghane ngakunyoroka kwa awo wāli na mahara, ngambula kafukwa ku awo wāli na umanyi.
- ¹⁰Sankhani urongozgi wane kuruska siliva. Sankhani umanyi wane kuruska golide."
- ¹¹"Pakuti mahara ngaweme kuruska vitowelo. Vyose ivyo ungavidoka kuti vingayana na mahara chara.
- ¹²Ine mahara, ndili wakuchenjera, ndipo ndili na umanyi na kaghanaghaniro kaweme.
- ¹³Kopa FUMU ndiko kutinkha na uheni. Ine nkhutinkha vinthu ivi: kujikuzga, kujitemwa, nthowa ziheni, na kuyowoya utesi.
- ¹⁴Ine ndili na urongozgi na weruzgi wakunyoroka. Ndili na umanyi na nkhongono.
- ¹⁵Chifukwa cha ine, wākaronga wākuwusa, wēruzgi nawo wākwimika marango ghakunyoroka.
- ¹⁶Chifukwa cha ine, mafumu ghakuwusa, wārongozgi nawo wākuwusa vyaru.
- ¹⁷Nkhutemwa awo wakunditemwa, ndipo awo wākundipenja na mtima wose wākundisanga.

¹⁸Ine ndili na usambazi na nchindi ndiposo na vyuma vyambula na mauweme ghanandi.

¹⁹Vipambi vyakufuma kwa ine nviweme kuruska golide, inya, kuruska golide lakwengeka makora. Ivyo nkhupambika nviweme kuruska siliva lakwengeka makora.

²⁰Ine nkhwenda mu nthowa ya urunji, nkhwenda mu nthowa zakunyoroka.

²¹Nkhupereka usambazi ku awo âwakunditemwa ndipo nkuzuzga usambazi mu vyakusungiramo vyawo."

²²"FUMU yikandilenga ine pa kwambilira pa mlimo wakhe. Ndili wakudanga wa milimo yakhe ya kale.

²³Kufuma papo kale nkhimikika pakudanga, pambere charu cha pasi chindalengeke.

²⁴Ine nkhababika kale pambere ndimba zindaâweko, pambere mbwiwi za maji ghakubwibwituka zindaâweko.

²⁵Ine nkhababika pambere mapiri ghandalengeke, pambere tumapiri tundaâweko,

²⁶pambere charu cha pasi na minda yakhe vindalengeke, pambere dongo lakwamba la pa charu cha pasi lindaâweko.

²⁷Ine nkhaâapo para FUMU yikakhazikiskanga mlengalenga, para yikaâwikanga mphaka pachanya pa ndimba,

²⁸para yikaâwikanga maâwingu mu mlengalenga, para yikajulanga mbwiwi za mu ndimba,

²⁹para yikaâwikanga mphaka za nyanja, mwakuti maji ghakhe ghareke kujumpha, para yikaâwikanga malufura gha charu.

³⁰Pa nyengo yira, ine nkhaâwa pafupi na iyo nga ndi nkhwantha yakhe. Nkhayikondweskanga zuâwa lirilose, nkhasekereranga panthazi pakhe nyengo zose.

³¹Nkhasekereranga mu charu chakhe, na kukondwera mu âwana âwanthu."

³²"Ntheura sono, mwa âwana âwane tegherezgani kwa ine. Mbakutumbikika âwanthu awo âwakusunga marango ghane.

³³Pulikirani visambizgo vyane kuti muâwe wa mahara, mureke kuvitaya ivyo chara.

³⁴Ngwakutumbikika munthu uyo wakutegherezga kwa ine, mweneuyo zuâwa na zuâwa wakundilindizga pa chipata chane, kundilindirira pa muryango wane.

³⁵Pakuti uyo wakusanga ine wakusanga umoyo, ndipo wakupokera uchizi wa FUMU.

³⁶Kweni uyo wakutondeka kundisanga ine wakujipweteka yekha. Wose awo âwakunditinkha ine âwakutemwa nyifwa.”

Zintharika 9

Mahara na uzereza

¹Mahara ghali kuzenga nyumba yakhe, ghali kwimika mizati yinkhonde na yiŵiri.

²Ghakoma na kuphika nyama yiweme na kupanga vinyo liweme, ndipo ghanozga gome la chiphikiro chakhe.

³Ghatuma âwateŵeti-kazi âwakhe kuya kachemerezga pa malo ghakukwera chomene gha mu msumba kuti,

⁴“Yose uyo ndi munthu waka wize kuno.” Kwa uyo ngwambula mahara, mahara ghakuti,

⁵“Zanga urye vyakurya vyane, na kumwa vinyo ilo ndanozga makora.

⁶Reka uchindere kuti uŵe na umoyo, wendenge mu nthowa ya umanyi.”

⁷Uyo wakuchenya munthu wakunyoza, wakutukikirapo waka. Uyo wakususka munthu muheni, wakupwetekekerapo waka.

⁸Ungachenyanga munthu wakunyoza chara, mzire wakutinkhe. Kweni uchenyenge wa mahara, ndipo iyo wat i wakutemwe.

⁹Umurongozge munthu wa mahara, ndipo wat i waŵenge wa mahara chomene. Sambizga munthu murunji, ndipo wat i waŵenge na umanyi unandi.

¹⁰Kopa FUMU ndi jando la mahara, ndipo kumanya Mutuŵa Yura, ndiko kumanyiska nadi.

¹¹Chifukwa cha ine, mazuŵa ghako ghaŵenge ghanandi, ndipo usazgirengeko virimika pa umoyo wako.

¹²Usange uli wa mahara, mahara ghako ghati ghakwandulirenge. Usange uli wakunyoza âwanyako, iwe wekha ndiwe uti usuzgikenge.

¹³Uchindere ukulingana waka na mwanakazi wa pa mlomo, wakupusa na wambula kumanya kalikose.

¹⁴Wakukhara pa muryango wa nyumba yakhe, na pa malo gha pachanya mu vikaya.

¹⁵Iyo wakuchema âwanthu awo âwakujumphapo waka, awo âwakuiyendera waka mu nthowa kuruta uko âwapukwa.

¹⁶Mwanakazi yura wakuti, "Yose uyo ndi munthu waka, wapatukire kuno." Kwa uyo ngwambula mahara, iyo wakuti,

¹⁷"Maji ghakwiba ndigho ghakunowa, chakurya cha kuryera mu udesi ndicho chikunowa."

¹⁸Kweni iyo wakumanya chara kuti, kwenekura wānthu wākufwirako, wālendo wākhe wāli ku malo gha wākufwa.

Zintharika 10

Ntharika zinyakhe za Solomoni

¹Izi ndi ntharika zinyakhe za Solomoni. Mwana wa mahara wakukondweska wāwiske, kweni uyo nchindere, wakupereka chitima ku wānyina.

²Vyuma vyakusangira mu ubendezi vilije chandulo, kweni urunji ukuthaska ku nyifwa.

³FUMU yiti yimureke munthu murunji kuti wafwe na njara chara, kweni munthu muheni yiti yimukanire kumupa icho wakukhumba.

⁴Munthu mukata wakujikavuska, kweni munthu wakutokatoka wakusambazgika.

⁵Mwana uyo wakuvuna pa nyengo ya chihanya ngwa mahara, kweni uyo wakugona tulo pa nyengo ya kuvuna wakukhozga soni.

⁶Vitumbiko vya FUMU vikuŵa pa munthu murunji, kweni mazgu gha munthu muheni ghakubisa vivulupi.

⁷Munthu murunji wakukumbukika nga ndi chitumbiko, kweni zina la muheni liti liruwike nga ndi chinthu chakuvunda.

⁸Munthu wa mtima wa mahara wasungenge marango, kweni chindere icho chikuŵereweta waka chiti chimarenge.

⁹Munthu uyo wakwenda mwakunyoroka wakwenda na kufwasa. Kweni uyo wakwenda mu nthowa zakubendera wamanyikwenge.

¹⁰Munthu uyo wakusinizga na jiso mu upusikizgi wakuwuska suzgo, kweni uyo wakususka pakweru wakupereka mutende.

¹¹Mazgu gha munthu murunji ndi mbwiwi ya umoyo, kweni mazgu gha munthu muheni ghakubisa vivulupi.

¹²Tinkho likuwuska mphindano, kweni kutemwa kukubenerera kwanangirana kose.

¹³Munthu uyo wakumanyiska tunthu wakuyowoya vinthu vya mahara, kweni uyo nchindere wakutimbika na nthonga.

¹⁴Ŵanthu ūamahara, ūakujiŵikira umanyi. Kweni chindere kuŵereŵeta kwakhe maluŵiro kukumutorera ku pharaniko.

¹⁵Chuma cha musambazi ndicho chivikiriro chakhe. Kweni ukavu wa ūasokwano ndiwo pharaniko yawo.

¹⁶Njombe ya ūarunji yikurongozgera ku umoyo, kweni chandulo cha ūaheni chikurongozgera ku kwanangiranangira.

¹⁷Munthu uyo wakupulikira chisambizgo wali mu nthowa ya ku umoyo, kweni uyo wakukana kususkika wakupuruka.

¹⁸Uyo wakubisa tinkho ndi munthu mutesi ndipo uyo wakusesa munyakhe nchindere.

¹⁹Para mazgu nganandi, kwananga kukuŵa mwenemumo, kweni uyo wakujikora mu kayowoyerongwa mahara.

²⁰Mazgu gha munthu murunji ghakuyana waka na siliva lakwengeka makora. Maghanoghamo gha munthu muheni nga wakawaka.

²¹Mazgu gha munthu murunji ghakusambizga ūanandi, kweni vindere vikufwa chifukwa cha kuŵavye mahara.

²²Chitumbiko cha FUMU ndicho chikusambazgiska munthu, kutokatoka kwa munthu kukusazgirapo kanthu chara.

²³Chindere chikusekerera para chikuchita uheni. Kweni munthu uyo wakumanya vinthu wakusekerera para wakuchita vyā mahara.

²⁴Icho munthu muheni wakopa ndicho chiti chimwizirenge, kweni munthu murunji wati wapokenge ivyo wakukhumba.

²⁵Para kavuruvuru wajumpha, ūaheni ūakuzgewerekera, kweni ūarunji ūakwimilira nganganga kwa muyirayira.

²⁶Umo vinyo lakusasa likunchanchamilira mu mino, ndiposo umo josi likuŵâwira mu maso, ndimo waliri munthu mukata ku awo ūakumutuma.

²⁷Kopa FUMU kukulutirizga umoyo, kweni ūaheni ūafwenge luŵiro.

²⁸Chigomezgo cha ūarunji chikwiza na chimwemwe, kweni icho ūaheni ūakunwekera chikumara.

²⁹FUMU ndi linga la ūanthu awo mbarunji, kweni yikuparanya ūanthu awo ūakuchita uheni.

³⁰Ūarunji kuti ūawuskikengemo muyirayira chara, kweni ūaheni ūakharengemo mu charu chara.

³¹Mlomo wa murunji ukuyowoya mazgu gha mahara, kweni lulimi lwakubendera lwamkudumulika.

³²Murunji wakumanya kuyowoya mazgu agho ngakwenerera. Kweni muheni wakuyowoya mazgu agho ngakupuruska.

Zintharika 11

¹Mweso wakupusika mbukazuzi kwa FUMU. Kweni mweso wakurunjika ndiwo ukukondweska iyo.

²Para munthu wamba kujikuzga, pamanyuma wakukhozgeka soni. Kweni para munthu wakujiyuyura, iyo wakuŵa na mahara.

³Kugomezgeka kwa ŵanthu ŵarunji kukuŵarongozga, kweni nkharo yakubendera ya awo mbapusikizgi yikuŵamara petu.

⁴Usambazi ulije chandulo mu zuŵa la ukari wa FUMU, kweni urunji ukuthaska ku nyifwa.

⁵Urunji wa munthu wambula kalema ukunyoroska nthowa yakhe, kweni munthu muheni wakuwa chifukwa cha uheni wakhe.

⁶Urunji wa munthu wakunyoroka ukumuthaska, kweni ŵaryarya ŵakukoreka uzga na makhumbiro ghawo ghaheni.

⁷Para muheni wakufwa, chigomezgo chakhe nacho chikumara, ndipo icho wakulindizga munthu wambula kopa Chiuta nacho chikuzgoka cha waka.

⁸Munthu murunji wakuthaskika ku visuzgo, kweni muheni ndiyo wakunjiramo mu visuzgo vira.

⁹Na mazgu ghakhe munthu wambula kopa Chiuta, wakumanya kumunanga muzengezgani wakhe, kweni munthu murunji wakuthaskika chifukwa cha umanyi wakhe.

¹⁰Para ŵarunji vinthu vikuŵayendera makora ŵanthu ūa mu msumba wakusekerera, ndipo para ŵaheni ŵakumara ŵanthu ŵakuchemerezga na chimwemwe.

¹¹Vitumbiko vya Chiuta pa ŵarunji vikukwezga msumba, kweni mazgu gha ŵaheni ghakuuwubwangandula.

¹²Munthu uyo wakuyuyura muzengezgani wakhe nchindere, kweni munthu wa vinjeru wakukhara waka chete.

¹³Munthu uyo ndi mwandanato wakuvumbula vya ku udesi. Kweni munthu uyo ngwa kugomezgeka, wakubisa vya ku udesi.

¹⁴Ŵanthu ŵakumara usange urongozgi kulije, kweni uko kuli ŵarongozgi ŵanandi, chivikiriro chikuŵako.

¹⁵Munthu uyo wakupangana kuperekera mulendo chikhole, wati wawe mu visuzgo, kweni uyo wakukana kumuperekera chikhole, wati waŵe mu kufwasa.

¹⁶Mwanakazi wa kaŵiro kaweme ūakumupa nchindi, ūanarume ūankhaza ūakusanga waka usambazi.

¹⁷Munthu uyo ngwa lusungu wakujitorera chandulo, kweni munthu wa nkhana wakujipweteka yekha.

¹⁸Munthu muheni wakupokera njombe yawakawaka, kweni uyo wakuchita vya urunji wakupokera chandulo chenecho.

¹⁹Munthu uyo wakwima nganganga pakuchita urunji, wati waŵe na umoyo, kweni uyo wakurondezga uheni wafwenge.

²⁰Ŵanthu ūa mitima yiheni, mbukazuzi kwa FUMU, kweni ūanthu ūambula kalema yikukondwera nawo.

²¹Panikizgani kuti munthu muheni warekenge kulangika chara, kweniso kuti ūarunji ūalangikenge chara.

²²Mwanakazi wakutowa, wambula mahara, wali nga ndi mphete ya golide pa mphuno ya nkhumba.

²³Khumbo la munthu murunji likumalira mu uweme pera, kweni icho muheni wakulindirira chikumalira mu ukari wa Chiuta.

²⁴Munthu munyakhe wakupereka mwa wanangwa, ndipouli wakukulirakulira mu usambazi wakhe. Munyakhe ndi mukaka pakupereka, ndipouli ūakukavukirakavukira.

²⁵Munthu uyo wakupereka mu wanangwa wati waŵenge na vinandi. Munthu uyo wakovwira ūanyakhe, nayo ūanyakhe ūizamkumovwira.

²⁶Ŵanthu ūakumutemba uyo wakunora ūanyakhe vyakurya, kweni wakutumbikika ndi munthu uyo wakuguliska vyakurya.

²⁷Munthu uyo wakupenjisiska uweme, wakusanga uchizi, kweni uyo wakupenjisiska uheni, uheni ukumwizira.

²⁸Munthu uyo wakugomezga usambazi wakhe wati wafotenge, kweni murunji wati watikitirenge nga ndi hamba liŵisi.

²⁹Munthu uyo wakusuzga ūa mbumba yakhe wati waharenge kanthu chara. Ntheura chindere ichi chiti chiŵe muzga wa uyo ngwa mahara.

³⁰Chipambi cha munthu murunji ndi khuni la umoyo, kweni mbembe yikusakaza umoyo.

³¹Usange ūanthu ūaweme ūakupokera pano pasi njombe izo zikuŵenerera, ipo ūaheni na ūakwananga nawo ūamkupokera chilango icho chikuŵalindirira.

Zintharika 12

- ¹Munthu uyo wakutemwa visambizgo wakutemwaso umanyi, kweni uyo wakutinkha kuchenye ka nchindere.
- ²Munthu muweme wakupokera uchizi wa FUMU, kweni munthu uyo wakukhumba kuchita chiŵembu yikumulanga.
- ³Munthu kuti wakukhazikika chifukwa cha kuchita uheni chara, ndipo misisi ya âwarunji yizgurikengepo chara.
- ⁴Muwoli wa nkharo yiweme wali nga ndi mphumphu ya mufumu wakhe. Kweni muwoli uyo wakukhözga soni mufumu wakhe, wali nga ndi nthenda yakuvundiska viwangwa.
- ⁵Maghanoghano gha âwanthu âwarunji ngakunyoroka, kweni urongozgi wa âwaheni ngwa kuplesika.
- ⁶Mazgu gha munthu muheni ndi chipingo chakukoma, kweni mazgu gha munthu murunji ghakuthaska âwanthu.
- ⁷âWanthu âwaheni âwakuwiskikira pasi na kuruwika, kweni mbumba ya âwarunji yikhalarirenge.
- ⁸Munthu wakurumbika kwakuyana na mahara ghakhe, kweni wa maghanoghano ghakubendera wakuyuyurika.
- ⁹Munthu uyo ngwa kujiyyura kweni wakujitewera yekha wali makorako, kuruska uyo wakujitukumura kweni wakusowerwa chakurya.
- ¹⁰Murunji wakupwererera umoyo wa vyakuŵeta vyakhe, kweni munthu muheni lusungu lwakhe ndwa nkaza.
- ¹¹Munthu uyo wakulima munda wakhe wakuŵa na vyakurya vinandi. Kweni uyo wakurondezga vinthu vyawakawaka nchindere.
- ¹²Chigongwe chakukhora cha munthu muheni chiti chibwanganduke, kweni musisi wa munthu murunji uti upambike vipasi.
- ¹³Munthu muheni wakuwira chifukwa cha mazgu ghakhe, kweni munthu murunji wakuthaskika ku visuzgo.
- ¹⁴Munthu wakukhutiskika na vinthu viweme kufuma mu vipambi vy a mazgu ghakhe, ndipo iyo wakupokera malipiro chifukwa cha milimo ya mawoko ghakhe.
- ¹⁵Chindere chikughanaghana kuti ivyo chikuchita nvyakurunjika, kweni munthu wa mahara wakutegherezga ku urongozgi wa âwanyakhe.

¹⁶Kukwiya kwa chindere kukumanyikwa luŵiro, kweni munthu wa mahara wakuzerezga para watukika.

¹⁷Uyo wakuyowoya unenesko wakupereka ukaboni wakugomezgeka, kweni kaboni mutesi wakuyowoya utesi pera.

¹⁸Mazgu ghakuyowoyeka mwaluŵiro, kwambula kughanaghana ghakugwaza nga ndi lupanga, kweni mazgu gha munthu wa mahara ghakuchizga.

¹⁹Mazgu gha unenesko ghakukhalirira kwa tuyirayira, kweni mazgu gha utesi ghakukhariska chara.

²⁰Mu mtima mwa awo âwakunozgera uheni muli upusikizgi, kweni awo âwakunozgera viweme âwali na chimwemwe.

²¹Wanthu âwarunji, uheni kuti ukuâwawira chara, kweni âwaheni âwakuâwa mu visuzgo nyengo zose.

²²Munthu mutesi mbukazuzi kwa FUMU kweni awo mbakugomezgeka âwakukondweska iyo.

²³Munthu wakuchenjera wakubisa mahara ghakhe, kweni âwakupusa âwakurongora pakweru kupusa kwawo.

²⁴Wanthu âwakutokatoka âwati âwawusenge, kweni mukata âwati âwachite mlimo wakuchichizga.

²⁵Mtima wakwenjerwa ukunyekezgera munthu pasi, kweni mazgu ghaweme ghakumusanguruska.

²⁶Munthu murunji wakutinkha uheni, kweni nthowa ya munthu muheni yikuâwapuruska.

²⁷Munthu mukata wangakora nyama chara kweni uyo wakutokatoka wakusanga usambazi wakuzirwa.

²⁸Nthowa ya urunji yikurazga ku umoyo, kweni nthowa ya uheni yikurazga ku nyifwa.

Zintharika 13

¹Mwana wa mahara wakupulikira para wiske wakumusambizga, kweni munthu wakunyoza wakuzomera chara para âwakumuchenya.

²Munthu muweme âwakurya viweme kufuma mu vipambi vyva mazgu ghakhe, kweni mupusikizgi wakunwekera kuchita vivulupi pera.

³Uyo wakujikora mu kayowoyer, wakusungilira umoyo wakhe, kweni uyo ndi muâwereâwesi wakuparanyika.

⁴Munthu mukata wangadokera vinthu ndipo wakupokera kalikose chara, Kweni munthu wakutokatoka wakupokera vinandi.

⁵Munthu murunji wakutinkha utesi, kweni munthu muheni wakuchita vinthu vyakukhozga soni na vyakulengeska chomene.

⁶Urunji ukusungilira munthu wa mendero ghakunyoroka, kweni uheni ukuwiska munthu wakwananga.

⁷Wanthu wanyakhe wakujirongora kuti mbasambazi apo walije na chilichose. Wanyakheso wakujirongora kuti mbakavu apo mbasambazi chomene.

⁸Usambazi wa munthu ukuwombola umoyo wakhe, kweni mukavu walije icho chingamuwombola.

⁹Ungweru wa warunji ukuwala chomene, kweni nyali ya waheni yikuzimyika.

¹⁰Kujikuzga kukwambiska mphindano, kweni mahara ghali na awo wakupokera urongozgi.

¹¹Usambazi wakuwusanga mwaluwiroluwiro ukumara, kweni uyo wakuwunjika chuma pachokopachoko ndiyo chuma chakhe chandanenge.

¹²Para icho munthu wakuchinwekera chachedwa kwiza mtima ukugongowa, kweni para icho munthu wakunwekera chafiskika, chili nga ndi khuni la umoyo.

¹³Uyo wakuyuyura mazgu gha urongozgi wakujitorera pharaniko. Kweni uyo wakuchindika marango, wati wapokere njombe.

¹⁴Visambizgo vya munthu wa mahara ndi mbwiwi ya umoyo, kuti munthu wamanye kulambalala vipingo vya nyifwa.

¹⁵Munthu wa maghanoghano ghaweme wakusanga uchizi, kweni wambula kugomezgeka kuti wakukhalirira chara.

¹⁶Munthu wakuchenjera wakuchita vyose mwa mahara, kweni wakupusa wakurongora pakweru kupusa kwakhe.

¹⁷Thenga liheni likuwanjizga wantru mu visuzgo, kweni thenga lakugomezgeka likwiza na kuchizga.

¹⁸Munthu uyo wakuzerezga kusambizgika wakuwa mukavu na wakukhozga soni, kweni uyo wakuzomera kuchenyeka wakuchindikika.

¹⁹Para icho munthu wakuchinwekera chafiskika chikukondweska mtima. Kweni vindere vikuwona kuti mbukazuzi kureka kuchita uheni.

²⁰Munthu uyo wakwenda pamoza na wamahara nayo wakuwa wa mahara, kweni uyo wakwenda pamoza na vindere wati wapwetekeke.

²¹Soka likurondezga wakwananga, kweni usambazi ndi njombe ya warunji.

²²Munthu muweme wakuŵasidira chiharo ŵazukuru ŵakhe, kweni usambazi wa munthu wakwananga ŵakuwupokera mbanthu ŵarunji.

²³Mu masara gha munthu mukavu mkuŵa vyakurya vinandi, kweni vikupokeka na ŵanthu ŵambula urunji.

²⁴Munthu uyo wakureka kuthyapula mwana wakhe, ndiko kuti wakumutinkha, kweni uyo wakumutemwa mwana wakhe, kuti wakuziwurika chara kumulanga.

²⁵ŵarunji ūali navyo vyakurya vyakukwana kuti ūarye, kweni ūaheni ūakupulika njara.

Zintharika 14

¹Mwanakazi wa mahara wakuzenga mbumba yakhe, kweni uyo ngwa kupusa wakuyipankhura na mawoko ghakhe.

²Uyo wakwenda mu kunyoroka wakuchindika FUMU. Kweni uyo wakwenda mwakubendera wakuyuyura FUMU.

³Kayowoyerero ka chindere ndiyo ndodo yakuchithyapulira. Kweni mazgu gha munthu wa mahara ghakumuvikirira.

⁴Uko nkhaŵi zakulima kulije, vyakurya navyo, kulije. Kweni vyakurya vinandi vikusangika chifukwa cha nkongono za nkhaŵi.

⁵Kaboni wakugomezgeka kuti wakuteta chara. Kweni kaboni mupusikizgi wakuyowoya vya utesi.

⁶Munthu uyo wakunyoza ūanyakhe nanga wapenje mahara, kuti wakughasanga chara. Kweni kumanya vinthu nkhususu kwa munthu wa umanyi.

⁷Wukapo apo pali chindere, chifukwa kwenekura usangengeko mazgu gha mahara chara.

⁸Mahara gha munthu wakuchenjera ghakumovwira kumanya nthowa yakhe, kweni uzereza wa ūakupusa ukuŵapurusa ūekha.

⁹ŵakupusa ūakupwererako chara vya kurapa zakwananga, kweni ūarunji ūakusanga uchizi wa Chiuta.

¹⁰Mtima ukumanya vyakuŵinya vyakhe na vyakhe, palije na yumoza uyo wakumanya kukondwa kwakhe.

¹¹Nyumba ya munthu muheni yiti yibwanganduke, kweni hema la murunji liyimenge nganganga.

¹²Pali nthowa iyo yikuwoneka nga njiweme ku munthu, kweni ku umaliro wakhe nja kurazga ku nyifwa.

¹³Nanga munthu waseke, mtima ukuŵa na chitima, ndipo umaliro wa chimwemwe nchitima.

¹⁴Munthu wambula kugomezgeka wati wapoke vya milimo yakhe yiheni, ndipo munthu muweme wati wapoke vya milimo yakhe yiweme.

¹⁵Munthu waka wakugomezga chilichose, kweni munthu wakuchenjera wakuwona umo wakwendera.

¹⁶Munthu wa mahara ngwa wofi ndipo wakupatukako ku uheni, kweni chindere chikujikora chara ndipo chikulorako kanthu chara.

¹⁷Munthu uyo wakukwiya luŵiro wakuchita vyakupusa, kweni munthu muryarya wakutinkhika.

¹⁸Ŵanthu wakupusa ūkuzgoka vindere, kweni ūamahara ūkuvwarikika umanyi nga ndi mphumphi.

¹⁹Ŵanthu ūaheni ūizamkujikamira ūanthu ūaweme, ūanthu ūakubendera ūizamkulambia ūarunji pa vipata.

²⁰Mukavu ngwa kutinkhika na ūazengezgani ūakhe wuwo, kweni musambazi wakutemweka na ūanandi.

²¹Munthu uyo wakuyuyura muzengezgani wakhe wakwananga, kweni ngwa kutumbikika uyo wakuŵachitira lusungu ūakavu.

²²Kasi awo ūakunozgera uheni ūakupuruka chara? Kweni awo ūakunozgera viweme ūanthu ūakuŵarongora chiwuravi na kugomezgeka.

²³Mu mlomo uliwose muli chandulo, kweni uŵereŵesi waka ukwiza na ukavu.

²⁴Usambazi ndi njombe ya ūamahara, kweni kupusa ndi njombe ya ūakupusa.

²⁵Kaboni wakugomezgeka wakuthaska umoyo, kweni uyo wakuyowoya vya utesi ndi mwendera mphiska.

²⁶Munthu uyo wakuchindika FUMU wali na chigomezgo chakukhora, ndipo ūana ūakhe ūati ūaŵenge na chakuphokweramo.

²⁷Kopa FUMU ndi mbwiwi ya umoyo, kuti munthu wamanye kulambala vipinga vya nyifwa.

²⁸Uchindami wa karonga uli mu unandi wa ūanthu. Kweni usange ūanthu palije, ufumu wakhe ukumara.

²⁹Munthu uyo wakuziwurika kukaripa ngwa mahara chomene, kweni uyo wakuphya mtima luŵiro wakurongora kupusa kwakhe.

³⁰Mtima wa mutende ukupereka umoyo uweme ku thupi, kweni mtima wa sanje uli nga ndi nthenda ya kuvundiska viwangwa.

³¹Uyo wakutindiŵizgira pasi munthu mukavu, wakutuka Mlengi wakhe, kweni uyo ngwa lusungu kwa musokwano wakuchindika Mlengi wakhe.

³²Uyo wakuchita uheni wakumara chifukwa cha uheni wakhe, kweni uyo wakuchita urunji ūakuvikiririka chifukwa cha uweme wakhe.

³³Mahara ghakukhara mu mtima wa munthu uyo wali na umanyi, kweni kuti ghakusangika chara mu mtima wa vindere.

³⁴Urunji ukukwezga fuko la ūanthu, kweni kwananga kukukhozga soni fuko lirilose.

³⁵Karonga wakukondwa na muteŵeti uyo wakuchita mlimo wakhe mwa mahara, kweni ukari wakhe ukwiza pa uyo wakukhozga soni.

Zintharika 15

¹Kuzgora na mtima wakuzika, kukuwezga ukari, kweni mazgu ghakofya ghakuwuska ukari.

²Mazgu gha ūanthu ūamahara ghakupa vinjeru, kweni vindere vikufumiska mazgu gha kupusa pera.

³Maso gha FUMU ghakulaŵiska palipose, ghakulaŵiska pa ūaheni na ūaweme.

⁴Mazgu ghakuzika ghali nga ndi khuni lakupa umoyo, kweni mazgu ghaheni ghakupweteka mtima.

⁵Chindere chikuyuyura visambizgo vyā ūawiske, kweni uyo wakupulikira kuchenyeka ngwa mahara.

⁶Mu nyumba ya murunji muli usambazi unandi, kweni chandulo cha ūaheni chikuŵizira na suzgo.

⁷Mlomo wa ūanthu ūamahara ukwandaniska umanyi, kweni mitima ya vindere yikuchita ntheura chara.

⁸Sembe ya munthu muheni mbukazuzi kwa FUMU, kweni lurombo lwa munthu murunji ndilo lukumukondweska.

⁹Nthowa ya ūanthu ūaheni mbukazuzi kwa FUMU, kweni awo ūakuchita urunji, FUMU yikuŵatemwa.

¹⁰Uyo wakureka nthowa yiweme wati walangike chomene. Uyo wakutinkha kuchenyeka wati wafwenge.

¹¹Malo gha ūakufwa na gha pharaniko nvyambula kubisika kwa FUMU. Kasi kungâwa uli sono mitima ya ūanthu?

¹²Uyo wakunyoza, wakutemwa kuchenyeka chara. Iyo wakuruta ku ūanthu ūamahara chara.

¹³Mtima wakukondwa ukurongora chisko chakusangwa, kweni mtima wa chitima ukupweteka umoyo.

¹⁴Mtima wa munthu wa umanyi ukupenja mahara. Kweni mu mlomo mwa chindere mwazura vya uchindere pera.

¹⁵Munthu uyo ngwa kusuzgika mazuŵa ghakhe ghose ngaheni. Kweni mtima wa chimwemwe ukuŵa wakukondwa nyengo zose.

¹⁶Nkhuwemiko kuŵa na vinthu vichoko pamoza na kuchindika FUMU, kuruska kuŵa na vyuma vinandi pamoza na kuŵa mu visuzgo.

¹⁷Nkhuwemiko kurya mphangwe apo âwanthu âwakutemwana, kuruska kurya nyama ya mafuta apo pali kutinkhana.

¹⁸Munthu uyo wakukaripa luŵiro wakuwuska mbembe, kweni uyo wakuziwurika kukaripa, wakuchetamiska mphindano.

¹⁹Nthowa ya munthu mukata njakukhora na minga, nthowa ya munthu murunji ndi msewu ukuru na uweme.

²⁰Mwana wa mahara wakukondweska âwawiske, kweni uyo nchindere wakuyuyura âwanyina.

²¹Kupusa kukukondweska munthu uyo nchindere, kweni munthu wa mahara wakwenda mwakunyoroka.

²²Kwambula urongozgi, ivyo munthu wanozgera vikutondeka, kweni para âwarongozgi mbanandi, vikwenda makora.

²³Kuzgora makora kukukondweska munthu, ndipo mazgu ghakuyowoyeka pa nyengo yakwenerera ghakuŵa ghaweme chomene.

²⁴Nthowa ya munthu wa mahara yikurazga kuchanya ku umoyo, kuti wareke kuruta kusi ku malo gha âwakufwa.

²⁵FUMU yikubwangandula nyumba ya munthu wakujikuzga, kweni yikusungilira mphaka za vyokoro.

²⁶Maghanoghamo gha âwanthu âwaheni mbukazuzi kwa FUMU, kweni FUMU yikukondwa na mazgu gha âwarunji.

²⁷Uyo wakudokera kuŵa na chandulo chambula urunji, wakunjizga visuzgo mu mbumba yakhe, kweni uyo wakutinkha vimbundi wati waŵenge na umoyo utali.

²⁸Murunji wakughanaghana umo wangazgolera, kweni âwaheni âwakuyowoya mazgu ghaheni pera.

²⁹FUMU yili kutali chomene na âwaheni, kweni yikupulika lurombo lwa âwanthu âwarunji.

³⁰Chisko cha chimwemwe chikukondweska mtima, ndipo uthenga uweme ukusanguruska munthu.

³¹Uyo wakuzomera kutegherezga para wakuchongeka, wati waŵe pamoza na âwamahara.

³²Uyo wakukana kusambizgika wakujiuyura yekha, kweni uyo wakupulika kuchenye ka wakusanga mahara.

³³Kopa FUMU kukusambizga vinjeru, ndipo nchindi zikwiza pamanyuma pakujiyuyura.

Zintharika 16

¹Mtima wa munthu ukunozgera icho uyowoyenge, kweni lulimi lukuyowoya icho FUMU yikukhumba.

²Mendero ghose gha munthu ngaweme kwa iyomwene kweni FUMU ndiyo yikupima vy a mukati mu mtima.

³Pereka milimo iyo wanozgera kuchita mu mazaza gha FUMU, ndipo vyose ivyo ukukhumba kuchita vifiskikenge.

⁴FUMU yili kulenga chilichose kuti chiŵe na chakurata chakhe na chakhe, nanga ndi âwanthu âwaheni kuti âwizakawone zuŵa la visuzgo.

⁵Munthu yose uyo wakujikuzga ndi mukazuzi kwa FUMU. Ipo manyani kuti wa ntheura warekenge kulangika chara.

⁶Munthu wakugowokerek a zakwananga zakhe, chifukwa cha kutemwa na kugomezgeka. Munthu wakulambalala uheni chifukwa cha kopa FUMU.

⁷Para vyakuchita vy a munthu vikukondweska FUMU, yikuchitiska kuti na âwarwani âwakhe wuwo âwâve na mutende na iyo.

⁸Nkhuwemiko kuŵa na vinthu vichoko uku ndiwe murunji, kwakuruska kuŵa na usambazi unandi uku ulije urunji.

⁹Munthu wangâwa na vyakuchita mu mtima wakhe kweni FUMU ndiyo yikurongozga ivyo wangachita.

¹⁰Karonga wakuyowoya na mazaza ghakufuma kwa Chiuta. Iyo kuti wakupuvya chara pakudumula mrandu.

¹¹FUMU yikukhumba miyeso na vipimo vy a unenesko. Ndiyo yikanozga mawe ghose gha mu thumba.

¹²Kuchita uheni mbukazuzi ku âwakaronga, chifukwa ufumu ukukhozgeka na urunji.

¹³Kuyowoya unenesko ndi chinthu icho âwakaronga âwakukondwera nacho, uyo wakuyowoya vyā urunji âwakaronga âwakumutemwa.

¹⁴Para karonga wakaripa, nyifwa yili pafupi kweni munthu wa mahara wakuphepiska.

¹⁵Para karonga warongora chisko cha kuâwala ndi phangano la umoyo, ndipo kutemwa kwakhe kuli nga ndi maŵingu agho ghakwiza na vura yakudanga.

¹⁶Kusanga mahara nkhuweme chomene kwakuruska kusanga golide ndipo kusanga umanyi nkhuweme chomene kwakuruska kusanga siliva.

¹⁷Warunji âwakwenda mu msewu uwo ukupatukako ku uheni ndipo uyo wakupwererera mendero ghakhe wakusungilira umoyo wakhe.

¹⁸Kujikuzga kukuŵako pambere pharaniko lindize, ndipo mtima wakujitukumura ukuŵako pambere kuwa kundize.

¹⁹Nchiweme kuâwa wakujiyuyura pamoza na âwakavu kwakuruska kugaŵana vyakuskogha na awo mbakujikuzga.

²⁰Munthu uyo wakutegherezga ku visambizgo wati wasakate, ndipo ngwa kutumbikika uyo wakugomezga mwa FUMU.

²¹Munthu wa mtima wa mahara ndi munthu wa umanyi, ndipo kayowoyerero kaweme kakusazgirapo nkhongono yakupemberezgera âwanthu.

²²Umanyi ndi mbwiwi ya umoyo kwa âweneawo âwali na umanyi, kweni kupusa kukwiza na chilango kwa awo nvindere.

²³Mtima wa munthu wa mahara ukurongozga ivyo wangayowoya ndipo mazgu ghakhe ghakumanya kukopa âwanthu.

²⁴Mazgu ghaweme ghali nga ndi chisa cha uchi nga kunowa ku mtima ndipo ghakuchizgaso thupi.

²⁵Pali nthowa iyo yikuwoneka nga njiweme ku munthu, kweni ku umaliro wakhe nja kurazga ku nyifwa.

²⁶Ku munthu uyo wakutokatoka khumbo la kurya ndilo likumuteŵeteska, njara ndiyo yikumuchiska kurutilira.

²⁷Munthu muheni wakunozgera kuchita uheni, ndipo kayowoyerero kakhe ndi moto wakocha.

²⁸Munthu uyo ngwa kubendera wakwandaniska mphindano, ndipo uyo ndi mwandanato wakupatula awo âwali pa ubwezi.

²⁹Munthu wa mbembe wakukopeka muzengezgani wakhe ndipo wakumurongozgera mu nthowa yiheni.

³⁰Munthu uyo wakusinizga na maso wakunozgera kuchita vinthu viheni, uyo wakukhara waka chete wakuzomerezga uheni kuti uchitikenge.

³¹Mbuha ndi mphumphu ya uchindami ndi njombe ya umoyo wa urunji.

³²Uyo ngwa kuziwurika mu ukari ndi muwemiko, kwakuruska kuŵa chinkhara, ndiposo nchiwemiko kuŵa wakuzizipizga kwakuruska uyo wakuthereska msumba.

³³Wanthu ūakuchita mphenduzgo kuti ūamanye khumbo la Chiuta, kweni FUMU ndiyo yili na udumuliro pera.

Zintharika 17

¹Nkhuwemiko kurya phiri yomizo na kufwasa, kuruska kuŵa pa chiphikiro mu nyumba umo muli mphindano.

²Muzga uyo wakuchita vinthu mwa mahara, wati wawuse mwana uyo wakukhozga soni. Muzga uyu wati wagaŵane nawo chiharo nga njumoza wa ūana.

³Siliva ūakumuyezgera mu chiŵiya cha moto, golide ūakumuyezgera mu ng'anjo ya moto, kweni FUMU ndiyo yikuyezga mitima ya ūanthu.

⁴Uyo wakuchita uheni wakutegherezga ku mayowoyerero ghaheni, uyo ndi mutesi wakutegherezga ku ivyo nvya utesi.

⁵Munthu uyo wakunyoza mukavu, wakutuka Mlengi wakhe, ndipo uyo wakusekerera para munyakhe wachita soka, wati walangikenge.

⁶Wazukuru ndi mphumphu ya ūachekuru, ndipo uchindami wa ūana ndi ūawiskewo.

⁷Kayowoyerero kaweme kuti nkhakwenerera wakupusa chara. Kwakuruska, kuyowoya utesi, kuti nkhakwenerera karonga chara.

⁸Chimbundi chili nga ndi chinthumwa mu maghanoghano gha uyo wakuchipereka. Kose uko wakwenda, vinthu vikumwendera makora.

⁹Munthu uyo wakugowokera pa icho chabudika wakupenja chitemwa, kweni uyo wakusunga makani ku singo wakupatula mubwezi wakhe.

¹⁰Munthu wa mahara wakupulika kamoza pera para wachenye ka kuruska chindere nanga chingatimbika kanandi chomene.

¹¹Munthu muheni wakukhumba uchigaruka pera, ndipo ūati ūamutumire thenga la nkhaza kulimbana nayo.

¹²Nchiweme kukumana na nkharamira iyo yapokeka ūana ūakhe, kuruska kukumana na chindere icho chakorera mukondo.

¹³Usange munthu wakuwezgera uheni pa uweme, uheni kuti ufumengemo mu nyumba yakhe chara.

¹⁴Kwamba kwa mphindano kuli nga ndi kujulira maji. Ntheura reka mphindano pambere mbembe yindayambe.

¹⁵Munthu uyo wakurunjiska muheni, na uyo wakususka murunji, wose âwâiri, mbukazuzi kwa FUMU.

¹⁶Kasi pali uweme uli, kuti chindere chiŵe na ndarama zakugulira mahara apo icho chilije vinjeru?

¹⁷Mubwezi wako ndiyo wakukutemwa nyengo zose, ndipo âbabali wako wakababika kuti wakovwirenge pa visuzgo.

¹⁸Wambula mahara wakupangana kuperekwa ngongole mu malo gha yunji, ndipo wakuŵa chikhole cha mungezgani wakhe.

¹⁹Munthu uyo wakutemwa uheni wakutemwa mphindano, uyo wakuyowoya mwakujikuzga wati waparanyike.

²⁰Munthu wa mtima wakubendera wakusanga uweme chara, ndipo uyo wakuteta wakuwa mu visuzgo.

²¹Mwana muzereza wakupa chitima âwiske, ndipo wiske wa mwana uyo ngwa kupussa wakukondwa chara.

²²Mtima wakukondwa ndi munkhwara wakuchizga kweni mtima wakugongowa ukuthiska lusoko.

²³Muheni wakupokerera chimbundi cha mu chibisibisi mwakuti wabendezge nthowa za weruzgi wakunyoroka.

²⁴Munthu wa umanyi wakuŵika mtima pa mahara. Kweni munthu uyo nchindere maghanoghano ghakhe ghakuwurawura waka mu charu chose.

²⁵Mwana uyo nchindere wakuperekwa chitima ku âwiske, ndipo wakuŵinyiska mtima âwanyina awo âwakamubaba.

²⁶Nchiweme chara kumulipiska munthu uyo ngwambula kafukwa. Nkhuweme chara kuŵathyapula âwanthu âwa nkharo ziweme.

²⁷Munthu uyo wakujikora mu kayowoyerero kakhe wa mahara, ndipo uyo ngwa mtima wakuziza wakumanyiska tunthu.

²⁸Chindere icho chikukhara waka chete chikupimika kuti nchamahara. Para chajara mlomo wakhe, munthu wakuchipima kuŵa cha vinjeru.

Zintharika 18

¹Munthu uyo wakujipatula ku ânyakhe, wakuchita ivyo iyo wakukhumba pera ndipo iyo wakususkana na chilichose icho ânyakhe âkumanya kuti nchiweme.

²Chindere kuti chikukondwera na umanyi chara, kweni chikutemwa kuyowoya ivyo chikughanaghana pera.

³Para uheni wiza pa munthu, msinjiro nawo ukwiza, para muyuyuro wiza pa munthu, kukhozgeka soni nako kukwiza.

⁴Mazgu gha munthu ghali nga ndi ndimba ya maji, ndipo mbwiwi ya mahara yili nga ndi mronga uwo ukupopoma.

⁵Nkhuweme chara pa mrandu kutemwera munthu muheni, nesi kureka kweruzga makora mrandu wa munthu murunji.

⁶Mazgu gha chindere ghakuwuska mphindano, ndipo pa mlomo pakhe pakumunjizga mu nthimbo.

⁷Chindere chikujipankhura na uâwereâesi wakhe, ndipo mlomo wakhe ndicho chipingo ku umoyo wakhe.

⁸Mazgu gha mwandanato ghali nga ndi chakurya chakunowa. Wanthu âwakughamira ghose mwakukondwa.

⁹Munthu uyo ndi mukata pa nchito yakhe wakuyana waka na uyo wakupankhura.

¹⁰Zina la FUMU ndi linga lakukhora. Warunji âwakuchimbilirako na kuthaskika.

¹¹Wasambazi âwakupima kuti chuma chawo chili nga ndi msumba wakukhora, ndipo âwakughanaghana kuti chili nga ndi linga litali ilo lingâwathaska.

¹²Pambere pharaniko lindize mtima wa munthu ukujikuzga, kweni nchindi zikwiza pamanyuma pakuijuyura.

¹³Para ukuzgora pambere undapulikiske, ncha uchindere na cha kukhozga soni.

¹⁴Mtima wa munthu ukumanya kuzizipizga matenda. Kweni para mtima wasweka, ndi njani uyo wangazizipizga?

¹⁵Mtima wa munthu wa umanyi ukusanga mahara. Khutu la munthu wa mahara likupenja umanyi.

¹⁶Chawanangwa cha munthu ndicho chikumutorera iyo mu malo ghakuzirwa ndipo chikumuŵika panthazi pa ânthu âwakuzirwa.

¹⁷Munthu uyo wadanga kuyowoya pa mrandu wakuwoneka nga ndi murunji, mpaka munyakhe uyo wakumususka wize na kumufumba mafumbo.

¹⁸Kuchita mphenduzgo kukumara mphindano ndiposo kukudumula mrandu pakati pa ânthu âwankhongo awo âwakulimbana.

¹⁹Mubali uyo wovwirika wali nga ndi msumba wakukhora, kweni mphindano zikulingana waka na mphingirizgo zakujalira linga.

²⁰Munthu wakusanga makora panji chara kwakuyana na ivyo wakuyowoya. Iyo wakupokera njombe kwakuyana na mazgu gha mlomo wakhe.

²¹Lulimi ndilo luri na mazaza pa umoyo na nyifwa, ndipo awo âwakutemwa kuyowoya âwati âwarye vipambi vyakhe.

²²Uyo wamusanga muwoli wasanga chinthu chiweme, ndipo wakupokera uchizi kufuma kwa FUMU.

²³ÂWakavu âwakuweyerera pakuyowoya, kweni âwasambazi âwakuzgora mwa nkhaza.

²⁴ÂWabwezi âwakuwako awo âwakujiwîkamo waka, kweni wakuwapo mubwezi uyo wakuâwa pafupi kwakuruska na mubali.

Zintharika 19

¹Munthu mukavu uyo wakwenda mu kunyoroka ndi muwemiko kuruska uyo ngwa kubendera mu mayowoyerero ndiposo nchindere.

²Nchiweme chara kuâwa na khumbiro lakuchita vinthu apo umanyi ulije panji nesi kuâwa mu luâiro na kuwa mu suzgo.

³Kupusa kwa munthu ndiko kukumunjizga mu visuzgo, ndipouli mtima wakhe ukumukwiyira FUMU.

⁴ÂWanthu âwasambazi nyengo zose âwakusanga âwabwezi âwaphya kweni mukavu wakurekeka na mubwezi wakhe wuwo.

⁵Kaboni mutesi wati walangikenge, ndipo uyo wakuyowoya mautesi wati waphokwenge chara.

⁶ÂWanandi âwakupenja kutemweka na munthu uyo ndi mwanangwa, ndipo munthu yose ndi mubwezi wa uyo wakupereka vyawanangwa.

⁷Usange mukavu wakukanika na âwabali âwakhe wose, asi âwabwezi âwakhe âwati âwamukanenge kwakuruska? Para wakuwachema kuti âwamowwire iwo kuti âwakumupulika chara.

⁸Munthu uyo wakusanga mahara wakujitemwa iyomwene. Uyo wakupulikiska vinthu, wati wasakate.

⁹Kaboni mutesi wati walangikenge, ndipo uyo wakuyowoya mautesi wati wamare petu.

¹⁰Nchakwenerera chara kuti chindere chikharenge mu umoyo wakufwasa, ndipo kwakuruska chomene nchakwenerera chara kuti muzga ndiyo waŵawusenge ŵakaronga.

¹¹Munthu wa mahara ghaweme wakuziwurika kukaripa, ndipo kuzerezga kwananga ndiwo uchindami wakhe.

¹²Ukari wa karonga ngwakofya nga ndi kubangura kwa nkharamu kweni kutemwa kwakhe kuli nga ndi jumi pa utheka.

¹³Mwana uyo nchindere ndi soka ku ŵawiske. Muwoli wa mbembe wali nga ndi manthonyezi gha vura ya muswera.

¹⁴Munthu wakuhara nyumba na usambazi kufuma ku ŵawiske, kweni muwoli wa mahara wakufuma kwa FUMU.

¹⁵Ukata ukugoneka munthu tulo tuzitu, mulesi wakusuzgika na njara.

¹⁶Uyo wakusungilira marango, wakusungilira umoyo, ndipo wakureka kupulikira wati wafwenge.

¹⁷Uyo wakumuchitira lusungu mukavu wakuyibwerekeska FUMU, iyo yiti yimupe njombe pa mlimo wakhe.

¹⁸Umulangenge mwana wako apo mwaŵi uchalipo. Usange ukumurekerera umunangenge.

¹⁹Munthu mukari chomene, wakwenera kulangika, chifukwa usange ukumuthaska, ipo umovwirenge nyengo yose.

²⁰Mupulikirenge urongozgi na kuzomera kusambizgika, mwakuti kunthazi muŵenge na mahara.

²¹Munthu wakunozgera kuchita vinandi mu mtima wakhe, kweni ivyo FUMU yikukhumba ndivyo viti vichitikenge.

²²Icho chikukhumbikwa chomene ku munthu ndi kugomezgeka, ndipo munthu mukavu ndi muweme kwakuruska mutesi.

²³Kopa FUMU kukurongozgera ku umoyo, ndipo uyo wakopa wati wakhare na kufwasa. Iyo kaheni kuti kamwizirenge chara.

²⁴Munthu mukata wakukovya na woko lakhe mu dira, kweni likumuvuska kuti waliwuskemo na kuliŵika ku mlomo wakhe.

²⁵Usange watimba munthu wakuchonjora, awo mbambula mahara ŵati ŵasambire kuŵa ŵakuchenjera. Usange wachenya uyo wakupulikiska vinthu, iyo wandulengepo mahara.

²⁶Uyo wakusuzga ŵawiske na kuchimbizga ŵanyina, ndi mwana wakukhozga soni na wakulengeska.

²⁷Mwana wane, para wareka kutegherezga ku visambizgo, uti upatukanenge nagho mazgu ghakupa mahara.

²⁸Kaboni wawakawaka wakuyuyura weruzgi wakunyoroka. Munthu muheni âwakumirimitizga uheni nga ndi para wakumira chakurya.

²⁹Chilango chaŵanozgekera kale âwanthu awo âwakuchonjora. Kwanozgeka kale kuti vindere vitimbike pa muwongo.

Zintharika 20

¹Vinyo likunyoza, mowa uli na mbembe. Uyo wakupuruskika na ivi, walije mahara.

²Ukari wa karonga ngwakofya nga ndi kubangura kwa nkharamu. Yose uyo wakumukaripiska wakutaya umoyo wakhe.

³Munthu uyo wakukhara kutali na mphindano âati âwamupe nchindi, kweni chindere chilichose chikutemwa mphindano.

⁴Pa nyengo ya chifuku munthu mukata kuti wakulima chara. Pa nyengo ya kuvuna wizamkupenja kweni wizamkusanga chilichose chara.

⁵Vyakurata vya mtima wa munthu vili nga ndi ndimba ya maji, kweni munthu wa mahara pera ndiyo wangavifumiska.

⁶âwanthu âwanandi âwakuyowoya kuti mbakugomezgeka, kweni ndi njani wangasanga munthu wakugomezgeka nadi?

⁷Munthu murunji wakwenda mu nthowa zakunyoroka. Mbakutumbikika âana âwakhe, awo âwakwenda mu nthowa zakhe.

⁸Para karonga wakhara pa chizumbe chakweruzgira, wakumanya na maso pera âwanthu wose awo mbaheni.

⁹Kasi ndi njani uyo wangayowoya kuti, “Ine ndili kuwutozga mtima wane; ndili wakutowa na wambula kwananga?”

¹⁰Vyakupimira uzitu ivyo vikupambana na vyakupimira vinyakhe ivyo vikupambana, vyose viŵiri wuwo mbukazuzi kwa FUMU.

¹¹Nanga ndi mwana nayo wakumanyikwa na milimo yakhe, kuti ivyo wakuchita nviweme na vyakunyoroka.

¹²Makutu agho tikupulikira na maso agho tikulaŵiskira, vyose FUMU ndiyo yikalenga.

¹³Ungatemwanga kugona tulo chara, mzire ukavuke. Wuka, ndipo uti uŵenge na vyakurya vinandi.

¹⁴Munthu uyo wakugula chinthu wakuti, "Nchiheni, nchiheni." Kweni para wagula na kufumapo, wakwamba kujikuzga.

¹⁵Pali golide na mawe ghanandi gha mtengo wapatali, kweni mlomo uwo ukuyowoya vyā mahara, uli nga ndi libwe lakuzirwa.

¹⁶Umupoke chakuvwara chakhe munthu uyo wakukhalira ukaboni mulendo, ndipo chakuvwara chakhe chiŵenge chikhole para iyo wakhalira ukaboni mlendo.

¹⁷Chakurya chakuchisangira mu uryarya chikunowa nadi, kweni pamanyuma chikuzgoka nga ndi muchenga mu mlomo wakhe.

¹⁸Para ukunozgekera kuchita chinthu udange wafumba. Ungayambanga nkhondo chara kwambula urongozgi wakwenerera.

¹⁹Munthu uyo wakutemwa kusesa, wakuvumbula ivyo vili kubiska. Ntheura ureke kwendezgana na uyo wakuyowoya vyā uchindere.

²⁰Usange munthu wakutemba âwiske panji âwanyina, umoyo wakhe umarenge nga ndi nyali iyo yazimwira mu nyengo ya munkhorwe.

²¹Chuma chakuchisanga luŵiro pa kwambilira, kuti chizamkutumbikika pa umaliro chara.

²²Ureke kuyowoya kuti, "Nditi ndiwezgerenge uheni." Ugomezge FUMU ndipo iyo ndiyo yikovwirenge.

²³Vyakupimira uzitu ivyo vikupambana mbukazuzi kwa FUMU, ndipo miyeso ya utesi kuti njiweme chara.

²⁴Mendero gha munthu ghakurongozgeka na FUMU. Ntheura munthu wangamanya uli nthowa yakhe?

²⁵Nchipingo kupangana luŵiro kuti uperekenge kwa Chiuta ndipo pamanyuma ulanguruke uku wapangana kale.

²⁶Karonga wa mahara wakuŵasanga âwaheni, ndipo wakuŵalanga kwambula lusungu.

²⁷Mzimu wa munthu ndiyo nyali ya FUMU, iyo yikupenjerezga viŵaro vyose vyā mukati.

²⁸Chisungusungu na kugomezgeka ndivyo vikusungilira karonga, ndipo urunji ndiwo ukusungilira chizumbe chakhe.

²⁹Uchindami wa âwawukirano ndi nkhongono zaho, kweni utozi wa âwachekuru ndi mbuha zaho.

³⁰Kutimba kwakupweteka kukuwuskapo uheni, kuthyapula kukuchizga viŵaro vyose vyā mukati.

Zintharika 21

- ¹Mtima wa karonga uli nga ndi mronga wa maji mu mawoko gha FUMU. Iyo yikuwurongozgera ku ivyo yikukhumba.
- ²Mendero ghose gha munthu ngakurunjika kwa iyomwene, kweni FUMU ndiyo yikupima vyta mukati mu mtima.
- ³Kuchita vyta urunji na vyakunyoroka, kukukondweska FUMU kuruska kupereka sembe.
- ⁴Kawonekero ka kujitukumura na mtima wakujikuzga, vikurongora kuti munthu ngwa kubendera, ndipo kukuŵa kwananga.
- ⁵Unozgero wa munthu wakutokatoka ukumupa chandulo chikuru. Kweni yose uyo wakuchita mwa luŵiro, wakunjira waka mu ukavu.
- ⁶Vyuma vyakusangira mu utesi vili nga ndi nyathutwe wakupwaralikira, ndipo nga ndi chipingo cha nyifwa.
- ⁷Vivulupi vyta ŵanthu ŵaheni vikukoma iwoŵene, chifukwa ŵakukana kuchita icho nchakurunjika.
- ⁸Nthowa ya munthu wakwananga njakubendera, kweni nkharo ya munthu murunji njakunyoroka.
- ⁹Nkhuwemiko kukhara mu chisakasa kuruska kukhara mu nyumba pamoza na muwoli wa mbembe.
- ¹⁰Mtima wa munthu muheni ukunwekera uheni. Iyo walije lusungu na muzengezgani wakhe.
- ¹¹Para uyo wakuchonjora wakulangika, awo mbambula mahara wakuŵa ŵamahara. Para munthu wa mahara wakusambizgika, iyo wakusazgirako umanyi.
- ¹²Chiuta uyo ndi murunji wakumanya ivyo vikuchitika mu nyumba za ŵaheni. ŵanthu ŵaheni wakuŵawiskira pasi na kuŵamara petu.
- ¹³Munthu uyo wakujara makutu ghakhe para mukavu wakulira, iyo nayo wizamkulira ndipo ŵizamkumupulika chara.
- ¹⁴Chawanangwa cha ku ubende chikutuniska ukari, chimbundi cha kubisika chikukanizga ukari wakugolera.
- ¹⁵Para weruzgi wakunyoroka wachitika ŵarunji ŵakuŵa na chimwemwe, kweni awo ŵakuchita uheni ŵakutenthema.
- ¹⁶Munthu uyo wakupatukamo mu nthowa ya awo ŵali na umanyi wakwiza kapumulira mukati mu malo gha ŵakufwa.

¹⁷Munthu uyo wakutemwa vyakukondwereska wakavukenge, ndipo uyo wakutemwa vinyo na vya mafuta waŵenge musambazi chara.

¹⁸Ŵanthu ūaheni ūajipenge suzgo ilo ūakakhumbanga kuchitira ūarunji.

¹⁹Nkhuwemiko kukhara mu chiparamba kuruska kukhara na muwoli wa mbembe na wakukweŵeska.

²⁰Chuma chakuzirwa chikukhalirira mu nyumba ya munthu wa mahara, kweni chindere chikusamphanya chuma chakhe.

²¹Munthu uyo wakurondora urunji na lusungu wasangenge umoyo na nchindi.

²²Munthu wa mahara wakuthereska msumba wa ūanthu ūankhongono, ndipo wakubwangandulira pasi linga la kuhora ilo ūanthu ūakuligomezga.

²³Uyo wakujikora mu kayowoyeroye kakhe wakukhara kutali na visuzgo.

²⁴Munthu wakujikuzga na wakujitukumura wakuchemeka na zina lakuti, "Wakunyoza." Iyo wakukunthirapo pakunyoza.

²⁵Kudokera kwa munthu mukata kukumukoma yekha pakuti wakukana kuteŵeta na mawoko ghakhe.

²⁶Muheni wakutora zuŵa lose pakudokeradokera waka, kweni ūarunji ūakupereka waka kwambula kukanilira.

²⁷Sembe iyo muheni wakupereka kwa FUMU mbukazuzi. Yikuŵa yikazuzi kwakuruska para wakuyipereka na maghanoghano ghaheni.

²⁸Kaboni mutesi wati wafwenge, kweni mazgu gha uyo wakuneneska ghakhalirirenge swii.

²⁹Munthu muheni wakurongora chisko cha chikanga, kweni munthu murunji wakulanguruka na mendero ghakhe.

³⁰Kulije mahara panji umanyi nesi urongozgi weneuwo ungimikana na FUMU.

³¹Nanga hachi linganozgekera zuŵa la nkhondo kutonda kukufuma kwa FUMU.

Zintharika 22

¹Lumbiri luweme ndilo lukukhumbikwa chomene kwakuruska usambazi unandi. Kutemweka na ūanthu nkhuweme kwakuruska golide na siliva.

²Musambazi na mukavu wakukumana pa chinthu chimoza, chakuti wose FUMU ndiyo mlengi wawo.

³Munthu wakuchenjera wakubisama para wawona urwani, kweni chindere chikujendera waka ndipo chikupwetekesa.

⁴Ŵanthu awo ūakujiyuyura na kuchindika FUMU chandulo chawo ndi usambazi, nchindi na umoyo.

⁵Mu nthowa ya ūanthu ūaheni ndimo mukukhara minga na vipingo. Kweni uyo wakusungilira umoyo wakhe wakukhara kutali na vyeneivi.

⁶Umuzgoŵezge mwana mu nthowa iyo wakwenera kwendamo, ndipo para wakura cuti wawukengemo chara.

⁷Musambazi wakuwusa mukavu ndipo wakukongora wakuŵa muzga wa uyo wakukongoreska.

⁸Munthu uyo wakumija ubendezi wati wavune visuzgo, ndipo nthonga ya ukari wakhe yiphyokenge.

⁹Munthu uyo ndi mwanangwa wati watumbikike, pakuti ūakavu wakuŵagawirako vyakurya vyakhe.

¹⁰Usange mwachimbizga munthu wakuchonjora, mphindano nayo yiti yimarenge, ndipo kulimbana na musunjiro viti vimarenge.

¹¹Munthu uyo wakutemwa kuŵa na mtima uweme, ndipo uyo mayowoyeroghakhe ngaweme, wati waŵe mubwezi wa karonga.

¹²FUMU yikulaŵiska na kuwona cuti umanyi ukuvikiririka, kweni yikutimbanizga ivyo ūakunozgera ūanthu ūambula magomezgeko.

¹³Munthu mukata wakuti, “Kuli nkharamu kuwaro! Ndingakomeka para ndingakumana nayo mu ūagurwe.”

¹⁴Mayowoyerogha mwanakazi muzaghali ghali nga ndi khururu lakuzongoka. Munthu uyo Fumu yamutemba wati wawire mwenemumo.

¹⁵Uchindere ukuvungika mu mtima wa mwana, kweni luswazu lwakulangira mwana lukuwuchimbizgira kutali.

¹⁶Munthu uyo wakutindiŵizgira pasi ūakavu cuti wajisambazge, panji uyo wakupereka vyawanangwa ku ūasambazi, wati wajikavuskenge.

Zintharika za mahara 30

¹⁷Tegherezga khutu lako, pulika mazgu gha ūamahara, ūikapo mtima pa mazgu agho nkhukusambizga.

¹⁸Chiŵenge chakukondweska para ungaghasungilira, na kuŵa wakunozgeka kughayowoya pa nyengo yakhe.

¹⁹Nkhukhumba iwe uŵike chigomezgo chako mwa FUMU. Ndicho chifukwa nditi kusambizge mazgu agha iwe sono.

²⁰Asi ine ndakulembra zintharika 30, zakukurongozga na kukupa vinjeru,

²¹zinharika zakukusambizga icho nchakunyoroka na cha unenesko, mwakuti uŵazgore mwa unenesko awo âwakakutuma?

Kuyowoya kwa kudanga

²²Ungamwibiranga mukavu chara pa chifukwa chakuti ndi mukavu. Ungatindiŵizgiranga pasi uyo wakusuzgika para wakweruzgika.

²³Pakuti FUMU ndiyo yiti yiŵavikirire pa mirandu yawo, ndipo iyo yiti yipoke umoyo wa awo âwakupoka vinthu vyawo.

Kuyowoya kwa chiŵiri

²⁴Ungakorananga ubwezi na munthu uyo âwali na mtima wa befu chara, ndipo ungatemwananga na munthu uyo wakukaripa luŵiro chara,

²⁵mzire nawe usambireko nthowa zakhe ndipo uwire mu chipingo.

Kuyowoya kwa chitatu

²⁶Ungâwanga yumoza wa awo âwakupereka chikhole chara, âweneawo âwakujizgora kuâwa nkhoswe pa ngongole.

²⁷Usange ulije kanthu kakulipa, wizamkutora na chitara chako wuwo?

Kuyowoya kwa chinayi

²⁸Ureke kusezga chimanyikwi cha mwaka cha mphaka, cheneicho âwiskemwekuru âwakimika.

Kuyowoya kwa chinkonde

²⁹Kasi ukumuwona munthu uyo ndi nkhwantha pa mlimo wakhe? Iyo ndiyo wizamkuteŵetera âwakaronga, kuti wati wateŵetere âwanthu âwambula kumanyikwa chara.

Zinharika 23

Kuyowoya kwa chinkonde na chimoza

¹Para wakhara pa kurya na uyo wakuwusa, umupanikizge makora uyo wali panthazi pako.

²Pakurya ujikorenge usange ndiwe munthu wa chiryoko chikuru.

³Ungakhumbiranga vyakurya vyakhe vyakunowa chifukwa ndi vyakurya vyakupusika waka.

Kuyowoya kwa chinkonde na chiŵiri

⁴Ungajivuskanga kuti uŵe na usambazi, uŵenge wa mahara kujikanizga.

⁵Para maso ghako ghawuwona waka, ukuzgeŵerekera waka. Luŵiroluŵiro usambazi ukumera mapapindo na kuwurukira kuchanya nga ndi nombo.

Kuyowoya kwa chinkhonde na chitatu

⁶Ungaryanga chakurya cha munthu mukaka chara, nesi kukhumbira vyakurya vyakhe vyakunowa.

⁷Pakuti iyo ndi munthu uyo wakughanaghana za mtengo wa chakurya. Iyo wakuti kwa iwe, “Ryanga ndipo mwanga!” Kweni mu mtima wakhe kuti wakuneneska chara.

⁸Uti uwukure chakurya chichoko icho warya na kunanga mazgu ghako ghaweme.

Kuyowoya kwa chinkhonde na chinayi

⁹Ungayowoyanga kwa chindere kuti chipulike chara, pakuti chiyuyurenge mazgu ghako gha mahara.

Kuyowoya kwa chikhumi

¹⁰Ureke kusezga chimanyikwi cha mwaka cha mphaka, panji nesi kutora charu cha awo mbalandza.

¹¹Pakuti Chiuta Muwomboli wawo ngwa nkhongono. Iyo watu waŵe muvikiriri wawo, kwimikana nawe.

Kuyowoya kwa 11

¹²Mtima wako uŵenge pa visambizgo, makutu ghako ghategherezge ku mazgu gha mahara.

Kuyowoya kwa 12

¹³Ungarekanga kumulanga mwana chara. Usange ukumuthyapula na luswazu iyo watu wafwenge chara.

¹⁴Usange wamuthyapula na luswazu uti uthaske umoyo wakhe ku nyifwa.

Kuyowoya kwa 13

¹⁵Mwana wane, usange mtima wako ungaŵa wa mahara, mtima wane nawo uti ukondwenge.

¹⁶Mtima wane usekererenge fikepo para ndingapulika ukuyowoya mazgu gha mahara.

Kuyowoya kwa 14

¹⁷Mtima wako ureke kuchita sanje na ŵakwananga kweni urutilire kuchindika FUMU mazuŵa ghose.

¹⁸Nadidi, uŵenge makora kunthazi, ndipo chigomezgo chako kuti chizamkumara chara.

Kuyowoya kwa 15

¹⁹Mwana wane, pulika na kuŵa wa mahara, ndipo rongozga mtima wako mu nthowa yiweme.

²⁰Ungakharanga pamoza na awo ŵakumwa vinyo chomene chara, nesi pamoza na awo mbaryezi pa nyama chara.

²¹Pakuti ŵalow̄evu na ŵaryezi ūati ŵakavukenge, ndipo munthu mukata wati wavwarenge vizwazwa.

Kuyowoya kwa 16

²²Upulikirenge ŵawuso ŷeneawo ŵakakubaba, ndipo ureke kuyuyura ŷanyoko para ŵachekura.

²³Ugule unenesko, ndipo ureke kuwuguliska. Ugule mahara, visambizgo, na mtima wakupulikiska vinthu.

²⁴Wiske wa munthu murunji wasekererenge chomene. Munthu uyo wababa mwana wa mahara, wakondwerenge nayo.

²⁵ŵawuso na ŷanyoko ŷâwe ŷakukondwa, uyo ŷakakubaba wakondwerenge.

Kuyowoya kwa 17

²⁶Mwana wane, mtima wako undipulikirenge ine, ndipo maso ghako ghalawiskenge nthowa zane.

²⁷Pakuti mwanakazi muzaghali wali nga ndi khururu lakuzongoka, ndipo mwanakazi muleŵe wali nga ndi mbuna yifinyi.

²⁸Wakukhazga ŷanarume nga ndi munkhungu, ndipo wakusazgirako ŷambula kugomezgeka mukati mu ŷanarume.

Kuyowoya kwa 18

²⁹Ndi njani uyo wali na soka? Ndi njani uyo wali na chitima? Ndi njani uyo wakupindana na ŷanyakhe? Ndi njani uyo wakudandaula? Ndi njani uyo wali na vikomokomo vyambula chifukwa? Ndi njani uyo maso ghakhe ngachesama?

³⁰Asi ndi ŷanthu awo ŷakutandalira kumwa vinyo, ŷeneawo ŷakuyezga kumwa vinyo lakusazga?

³¹Ungalaŵiskanga pa vinyo ilo ndiswesi, para likututuka mu mphindi, na kukhilira makoramakora.

³²Pa umaliro vinyo likuluma nga ndi njoka, ndipo likupweteka na urwirwi wakhe nga ndi chipiri.

³³Maso ghako ghati ghawone vinthu vya chilendo, maghanoghamo na mazgu ghako ghawenye ghakupuruka pera.

³⁴Nadi uti uŵe nga ndi munthu uyo wagona pasi mukati mu nyanja, panji nga ndi munthu uyo wagona pa songo ya mulongoti.

³⁵Wizamkuyowoya kuti, “Ŵakanditimba, kweni kuti nkhapwetekeka chara. Ŵakandithyapula, kweni kuti nkhapulika kanthu chara. Kasi mulenje uti wizenge pauli? Nkhukhumba kuti ndimweso vinyo linyakhe.”

Zintharika 24

Kuyowoya kwa 19

¹Ureke kuchita sanje na ŵanthu ŵaheni, nanga nkunwekera kuŵa pamoza nawo.

²Pakuti mitima yaho yikunozgekera kuchita vivulupi pera, ndipo milomo yaho yikuyowoya vyā kuchita uheni pera.

Kuyowoya kwa 20

³Nyumba yikuzengeka na munthu wa vinjeru, ndipo yikukhozgeka na munthu wa mahara.

⁴Na umanyi munthu wakuzuzga vipinda vyakhe, na usambazi wakukondweska na wakuzirwa.

Kuyowoya kwa 21

⁵Munthu wa mahara wakuruska munthu wankhongono za thupi, ndipo munthu wakusambira wakuruska chinkhara cha nkongono.

⁶Na urongozgi wa mahara ungamanya kukarwa nkhondo, para ŵarongozgi mbanandi, kuvivya kukuŵapo.

Kuyowoya kwa 22

⁷Mahara ngapatali chomene kwa uyo nchindere. Pa ungano iyo kuti wakuyowoya kanthu chara.

Kuyowoya kwa 23

⁸Munthu uyo wakunozgekera kuchita uheni wati wachemekenge kuti ndi munthu wa chiŵembu.

⁹Kunozgekera kwa wakupusa nkhwananga, ndipo munthu uyo wakunyoza mbukazuzi ku ŵanthu.

Kuyowoya kwa 24

¹⁰Usange munthu wakutaya mtima pa zuŵa la visuzgo, ndiko kuti nkongono zakhe nzichoko.

Kuyowoya kwa 25

¹¹Uŵaponoske awo wakutorekera ku nyifwa, uŵathaske awo wakupenthyapentha kuya ku kukomeka.

¹²Usange mukuyowoya kuti, “Ise kuti tikuchimanya ichi chara,” kasi wakuchimanya ichi chara Chiuta, uyo wakupima mtima wa munthu. Kasi uyo wakusungilira umoyo wa munthu wakumanya chara? Kasi wavezgerenge munthu kwakuyana na milimo wakhe chara?

Kuyowoya kwa 26

¹³Wa mwana wane, uryenge uchi pakuti nguweme, ndipo uchi uwo ukunthonya kufuma mu chisa ndiwo ukunowa mu mlomo wako.

¹⁴Umanye kuti ndimo ghaliri mahara ku mzimu wako. Usange waghasanga, vinthu vikwenderenge makora kunthazi. Chigomezgo chako kuti chiti chimarenge chara.

Kuyowoya kwa 27

¹⁵Ungâwanga nga ndi chigewenga icho chikukhazga pa nyumba ya munthu murunji. Ungachitiranga nya nkaza pa malo apo wakukhara munthu murunji.

¹⁶Pakuti munthu murunji nanga wangawa kanandinandi ndipouli nyengo zose wakuwukaso. Kweni wanthu wâheni soka likuwawiskira pasi nkhanira.

Kuyowoya kwa 28

¹⁷Ungasekereranga chara para murwani wako wawa. Mtima wako ungakondwanga chara para iyo wakhuwara.

¹⁸Mzire FUMU yichiwone, ndipo yireke kukondwa nacho, na kuwuskapo ukari wakhe pa muheni yura.

Kuyowoya kwa 29

¹⁹Ungakweŵekanga chifukwa cha awo wakuchita uheni, panji kuchita sanje na wanthu wâheni.

²⁰Pakuti muheni walije chigomezgo cha kunthazi, umoyo wa wâheni uti uzimyike nga ndi nyali.

Kuyowoya kwa 30

²¹Mwana wane, uchindikenge FUMU ndiposo na karonga, ureke kukorerana na awo wâli na mutafu ku weneaŵa.

²²Pakuti soka liti lizenge mwa mabuchibuchi kufuma kwa iwo, ndi njani wakumanya pharaniko ilo liti likwizire kufumira kwa wose wâwiri wuwo?

Ntharika zinyakhe za mahara

²³Izi ndi ntharika zinyakhe za wanthu wamahara: Nkhuweme chara kutemwera pakweruzga mrandu.

²⁴Uyo wakuphalira munthu wakwananga kuti, “Iwe ulije mrandu,” wati watembenge na wantru, na kutinkhika na mafuko.

²⁵Kweni w̄eruzgi awo w̄akulanga w̄aheni w̄ati w̄akhare makora w̄ati w̄awēnge na vitumbiko chomene.

²⁶Munthu uyo wakukuzgora mwa unenesko wakurongora ubwezi wenecho.

²⁷Uchite danga nchito za kuwaro na kunozga minda yinu, pamanyuma ndipo muzengenge nyumba yinu.

²⁸Ungawāngā kaboni wakumususka munyako kwambula chifukwa, ndipo mlomo wako ureke kuyowoya vyā utesi.

²⁹Ureke kuyowoya kuti, “Ndimuchitirenge nga ndi umo iyo wakandichitira, ndimuwezgerenge icho iyo wakandichitira.”

³⁰Nkhenda pa munda wa munthu mukata na pa munda wa mpheska wa chindere.

³¹Wona, minga zikamera mu munda ura posepose. Thondo likatawana mu munda wose, ndipo luwigho lwa mawe lukabwangandukira pasi.

³²Sono nkhawona na kulanguruka nacho. Nkhalaŵiska ndipo nkhlasambirapo chisambizgo chakuti:

³³Iwe ukuti, “Ndigonepo pachoko waka, ndisiwepo pachoko waka. Ndizingepo mawoko pachoko waka, kuti ndipumulepo.”

³⁴Penepapo ukavu uti ukwizirenge nga ndi muskoghi, usauchi nawo uti ukurotokere nga nchigewēnga.

Zintharika 25

Ntharika zinyakheso za Solomoni

¹Izi ndi ntharika zinyakheso za Solomoni, izo zikaŵikika pamoza na walembi wa mu nyumba ya ufumu ya Hezekiya karonga wa charu cha Yuda.

²Ndi uchindami wa Chiuta kubisa vinthu kweni uchindami wa karonga ndi kuponjerera vinthu vira.

³Umo uliri mtambo kuchanya nkhanira, ndipo umo chiliri charu kuzongoka kwakhe, ndimo ghaliri maghanoghano gha wakaronga kureka kumanyikwa.

⁴Wuskako makharang'anjo ku siliva ndipo mufuzi wangamanya kupanga chiteŵetero.

⁵Wuskako wantru w̄aheni panthazi pa karonga, ndipo chizumbe cha ufumu wakhe chiti chikhozgekenge mu urunji.

⁶Ungajikuzganga panthazi pa karonga chara nanga nkhwimilira mu malo gha wânthu wâkuzirwa.

⁷Pakuti nkhuwemiko kupalirika kuti, “Zanga kuno kwa ine,” kuruska kuŵikika pa malo gha pasi panthazi pa karonga. Ivyo maso ghako ghaviwona,

⁸ureke kwiza navyo luŵiro ku mphara. Kasi wizamkuti uli pa umaliro, para munyako wakukukhözga soni pakukususka?

⁹Munyako udumbiskanenge nayo pa mwekha, para mwapambana, ndipo ureke kuvumbula chisisi cha munyako,

¹⁰mzire uyo wapulika mazgu ghako wakukhözge soni, ndipo lumbiri lwako luheni lumarenge chara.

¹¹Mazgu ghakuyowoyeka pa nyengo yakwenerera, ghali nga ndi vyakutozgera vya golide mu chakuŵikamo cha siliva.

¹²Kuchenya kwa munthu wa mahara ku munthu uyo wakupulikiska, kuli nga ndi mphete ya golide panji nga ndi chitoweskero cha golide.

¹³Umo ghaliri maji ghakuzizima mu nyengo ya kuvunira ndimo yiliri nthumi yakugomezgeka ku awo wâyatuma. Yikusisipuska mzimu wa sekuru wakhe.

¹⁴Munthu uyo wakujikuzga na chawanangwa icho kuti wakupereka chara, wâli nga ndi maŵingu na mphepo ivyo vikutondeka kurokxeska vura.

¹⁵Mu kuzizipizga, karonga wakupemberezgeka, ndipo kuyowoya mwanchindi kukuswa mtima unonono.

¹⁶Usange wasanga uchi, uryepo wakukwana nawe pera, mzire ukhute chomene na kuwukura.

¹⁷Ureke kwendako kaŵirikawîri ku nyumba ya muzengezgani wako, mzire iyo wavuke nawe na kwamba kukutinkha.

¹⁸Munthu uyo wakumupanikizgira ukaboni wa utesi muzengezgani wakhe, wali nga ndi nthonga, panji lupanga panji muvwi wakuthwa.

¹⁹Kugomezga munthu wambula kugomezgeka mu nyengo ya suzgo, kuli nga ndi kurya na jino lakuvunda panji kwenda na kalundi kakupendera.

²⁰Kumwimbira sumu munthu wa chitima chikuru kuli nga ndi kumuvura malaya pa nyengo ya kuzizima, panji nga ndi kuŵika muchere pa chilonda.

²¹Usange murwani wako wali na njara umupe chakurya warye, ndipo usange womirwa umupe maji wamwe.

²²Pakuchita ntheura uti urundike makara gha moto pa mutu wakhe, ndipo FUMU yiti yikupe njombe.

²³Umo mphepo ya ku mpoto yikwizira na vura, ndimo kusesa kukwizira na mawonekero gha ukari.

²⁴Nkhuwemiko kukhara mu chisakasa kuruska kuhara mu nyumba pamoza na muwoli wa mbembe.

²⁵Uthenga uweme uwo ukufuma ku charu cha kutali, uli nga ndi maji ghakuzizima kwa uyo womirwa.

²⁶Murunji uyo wakuthera kwa muheni, wali nga ndi chisimi chakuvunduka panji nga ndi mbwiwi yakukazuzgika.

²⁷Kurya uchi unandi kuti nkhuweme chara, panji ncha nchindi chara kujipenjera nchindi.

²⁸Munthu wambula kujikora wali nga ndi msumba uwo ḫarwani ḫawubwangandula na kuwareka wambula viliŵa.

Zintharika 26

¹Umo nkhwakwenerera chara kuti kuŵe chiwvi pa chihanya, panji vura pa nyengo ya kuvuna, ntheuraso kuti nchakwenerera chara kupereka nchindi ku chindere.

²Kutemba kwambula kwenerera kuti kukugwira nchito chara. Kuli nga ndi kampheta ako kakudukaduka waka panji nga ndi kaŵeruŵeru uyo wakuwuruka waka.

³Chikoti tikutimbira mahachi, tuvisulo tikumangira kukolerera mlomo wa mbunda, ndipo luswazu ndwakukwapulira vindere.

⁴Reka kumuzgora munthu uyo nchindere kwakuyana na uchindere wakhe, mzire iwe nawe uŵe chindere nga ndiyo.

⁵Umuzgore munthu uyo nchindere kwakuyana na uchindere wakhe mzire chijipime kuti ncha mahara.

⁶Munthu uyo wakutuma chindere kuyegha uthenga wakujipweteka yekha na kujichemera visuzgo.

⁷Umo malundi gha munthu wakupunduka ghaliri ghambula nchito, ndimo yiliri ntharika yakuyowoyeka na chindere.

⁸Munthu uyo wakuchindika chindere wali nga ndi uyo wakukakilira libwe mu fyata.

⁹Umo ukuchitira munga wakulasa woko la mloŵevu, ndimo yikuŵira ntharika mu mlomo wa chindere.

¹⁰Munthu uyo wakulemba nchito chindere panji mulendo, wali nga ndi munthu uyo wakuponya mivwi na kulasa waliyose.

¹¹Nga ndi umo ncheŵe yikuwerera ku mawukuzi ghakhe ndimo wakupusa nayo wakuwererera ku kupusa kwakhe.

¹²Pali chigomezgo chikuruko kwa chindere kuruska munthu uyo wakujipima kuti wali na mahara.

¹³Mukata wakuti, “Muli nkaramu mu nthowa! Muli nkaramu mu misewu ya msumba.”

¹⁴Nga ndi umo chijaro chikuwerera ku vikolerero vyakhe, ndimo mukata pakuzgokerazgokera pa chitara chakhe.

¹⁵Munthu mukata wakukovya na woko lakhe mu dira, kweni likumuvuska kuti waliwuskemo na kuliŵika ku mlomo wakhe.

¹⁶Munthu mukata wakujipima kuti wali na mahara chomene, kwakuruska wânthu wankhonde na wâwiri awo wângamanya kuzgora mwa vinjeru.

¹⁷Uyo wanjirapo pa mphindano iyo njakhe chara, wali nga ndi uyo wakora makutu gha ncheŵe, iyo yikujumphapo waka.

¹⁸Nga ndi munthu wakufuntha uyo wakuponya visinga vyा moto, na mivwi ya ulembe,

¹⁹ndimo waliri uyo wakupusika muzengezgani wakhe na kuyowoya kuti, “Nkhachitanga waka myati.”

²⁰Para kulije nkhuni ku moto, moto ukuzimwa, ndipo para palije mwandanato pakati pa wânthu mphindano nazo zikumara.

²¹Nga ndi makara ghawaka pa makara gha moto wakunyeka, ndiposo na nkhuni pa moto wakugolera, ndimo waliri munthu wa zawe pakusonkhezga mphindano.

²²Mazgu gha mwandanato ghali nga ndi chakurya chakunowa, icho chikukhilira mu vigâwa vyा mukati vyा thupi.

²³Mazgu ghakuyowoyeka mwakumyamyatika uku uli na mtima uheni ghali nga ndi nkhama iyo wakuphaka ku chiŵiya.

²⁴Munthu uyo wali na tinkho wakuyowoya mazgu ghaweme chomene, kweni wakubisa upusikizgi mu mtima wakhe.

²⁵Para wakuyowoya mazgu ghakhe ghakuwoneka nga ngakukhorweska nadi. Kweni iwe ureke kughagomezga, chifukwa mu mtima wakhe muli maukazuzi ghankhonde na ghâwiri.

²⁶Nanga urwani wakhe wangawubisa na upusikizgi kweni uheni wakhe uli pakweru panthazi pa âwanthu wose.

²⁷Munthu uyo wakujima mbuna, wati wawirengemo iyomwene. Ndipo uyo wakugadabula libwe, liti limudine iyomwene.

²⁸Munthu uyo ndi mutesi wakutinkha uyo wakumupweteka, ndipo mayowoyero ghakumyamyatika ghakukoma.

Zintharika 27

¹Ungajikuzganga na vya machero, pakuti ukumanya chara icho zuâwa la machero liti lizenge nacho.

²Munthu munyakhe ndiyo wakurumbenge, kweni mlomo wako na wako chara. Mulendo ndiyo wakurumbenge, kweni milomo yako na yako chara.

³Libwe ndizitu ndipo muchenga nawo ukuzotopa, kweni lwavyo lwa chindere nduzitu kuruska vyose viâwiri wuwo.

⁴Ukari ukwiza na nkhaza ndipo kukaripa kukubwangandula, kweni kasi ndi njani uyo wangimikana na sanje?

⁵Kuchenya kwa pakweru nkhuwemiko kuruska kutemwa uko nkhwakubisika.

⁶Vilonda vyakufumira kwa mubwezi nvyakugomezgeka, kuruska kuvumbatira kwakufumira kwa murwani.

⁷Munthu uyo wakhuta wakukana kurya na uchi wuwo, kweni uyo wali na njara, chose icho chikuâwa chikunowa.

⁸Munthu uyo wakuyingayinga waka kufuma ku nyumba yakhe, wali nga nchiyuni icho chikuyingayinga waka kufuma ku chivimbo chakhe.

⁹Mafuta na vyakununkhira vikukondweska mtima, kweni urongozgi uweme wakufuma ku mubwezi wako ukuâwa uweme chomene.

¹⁰Ungamurekanga chara mubwezi wako, nanga ndi mubwezi wa âwawuso. Para uli mu visuzgo ureke kuruta ku nyumba ya mubali wako. Muzengezgani wa pafupi ndi muwemiko, kuruska mubali wako uyo wali kutali.

¹¹Mwana wane, uâwe na mahara ndipo undikondweskenge ine, mwakuti ndimuzgorenge makora munthu yose uyo wakundiyyoyeru uheni.

¹²Munthu wakuchenjera wakubisama para wawona urwani, kweni chindere chikujendera waka ndipo chikupwetekesa.

¹³Umupoke chakuvwara chakhe munthu uyo wakukhalira ukaboni mulendo, ndipo chakuvwara chakhe chiâwenge chikhole para iyo wakhalira ukaboni mulendo.

¹⁴Munthu wakurumba muzengezgani wakhe na mulenjelenje chomene, wati wapimikenge nga ndi para wakutemba.

¹⁵Muwoli wa mbembe wali nga ndi manthonyezi gha vura ya muswera.

¹⁶Kukuŵa kunonono kumurekeska mwanakazi wa ntheura nga nkhukorera mphepo ya kuputa panji kukorera mafuta mu woko la maryero.

¹⁷Munthu wakusambira mahara kufuma ku munthu munyakhe, nga ndi umo chisulo chikunorera chisulo chinyakhe.

¹⁸Uyo wakupwererera khuni la vipambi wati warye vipambi vyakhe. Uyo wakuvikirira sekuru wakhe wati wachindikikenge.

¹⁹Umo maji ghakurongorera chisko ndimo mtima wa munthu ukurongorera unthu wakhe.

²⁰Malo gha ūakufwa na pharaniko kuti vikukhuta chara, maso gha munthu nagho kuti ghakukhuta chara.

²¹Chiŵiya nchakuyezgera siliva ndipo ng'anjo ya moto njakuyezgera golide. Ntheuraso munthu wakupimika na lumbiri lwakhe.

²²Nanga wakupusa ungamupula mu thuli na musi pamoza na vingoma kupusa kwakhe kuti ungawukamo mwa iyo chara.

²³Ukwenera kumanya makora kaŵiro ka mberere na mbuzi zako na kupwererera makora vyakuŵeta vyako.

²⁴Pakuti usambazi kuti ukukhalirira kwa muyirayira chara ndipo kasi mphumphu ya ufumu yikukhalira mpaka ku miwiro yose?

²⁵Para utheka wasengeka, ndipo utheka uphya ukumera, ndipo utheka wa ku mapiri ukuwunjikika,

²⁶mwizamkupanga vyakuvwara kufuma ku weya wa ūana-mberere, ndipo mbuzi zizamkumupani ndarama zakugulira munda,

²⁷ndipo imwe mwizamkuŵa na mkaka wa mbuzi wakukwanira kuŵa chakurya chinu na cha mbumba yinu yose, ndiposo na cha ūateŵeti-kazi ūinu wose.

Zintharika 28

¹Munthu muheni wakuchimbira na para palije wakumuchimbizga, kweni ūwarunji ūali na chikanga nga ndi nkharamu.

²Para ūanthu ūa mu charu ūananga, ūakuchiwusa ūakuŵa ūanandi, kweni para chikuwusika na munthu wa mahara na wa umanyi mutende uti urutilirenge nyengo yitali.

³Munthu mukavu uyo wakutindiŵizga âkavu, wali nga ndi vura ya chikukura iyo yikwananga vyakurya mu minda.

⁴Wanthu awo âkureka kupulikira dango, âkakurumba âheni kweni awo âkusungilira dango, âkususkana nawo.

⁵Wanthu âheni kuti âkuwupulikiska weruzgi wakunyoroka chara, kweni âteweti âwa FUMU ndiwo âkuwupulikiska weruzgi uwu makora.

⁶Munthu mukavu uyo wakwenda mu kunyoroka ndi muwemiko kuruska musambazi uyo ngwa kubendera mu mendero ghakhe.

⁷Uyo wakusunga marango ndi mwana wa mahara, kweni uyo wakwenderana na awo mbaryezi âkukhozga soni âawiske.

⁸Munthu uyo wakwandaniska usambazi wakhe pakupoka chandulo chikuru wakuwunjikira munthu uyo ngwa lusungu ku âkavu.

⁹Usange munthu wakukana kupulikira marango, malurombo ghakhe nagho ghâwenge gha ukazuzi kwa FUMU.

¹⁰Munthu uyo wakupuruska âwarunji kuti âchitenge uheni wati wawirenge mu mbuna iyo wajima yekha, kweni uyo walije kalema wati waharenge viweme.

¹¹Munthu musambazi wakujipima yekha kuti ngwa mahara, kweni mukavu uyo wali na umanyi, wakumanya kaŵiro kose musambazi.

¹²Para âwarunji âchita makora kukuâa kusekerera kukuru chomene kweni para ânthu âheni âkuwusa ânthu âkubisama.

¹³Munthu uyo wakubisa zakwananga zakhe, wati wawonenge viweme chara. Kweni uyo wakuzomera na kuzireka, Chiuta wati wamuchitire lusungu.

¹⁴Wakutumbikika ndi munthu uyo wakopa FUMU nyengo zose, kweni uyo wakunonofya mtima wakhe wati waŵenge mu visuzgo.

¹⁵Umo yiliri nkharamu yakubangura panji nkharamira yikari ndimo wakuŵira karonga muheni ku ânthu awo mbakavu.

¹⁶Karonga uyo wakutondeka kumanyiska vinthu ndi mukari na wakutindiŵizga kweni munthu uyo wakutinkha chandulo cha mu ubendezi ndiyo wati wakharenge umoyo utali.

¹⁷Munthu uyo wali na mrandu wakukoma munthu waŵenge wakuchimbirachimbira mpaka wizakafwe. Paŵavye na yumoza wakumovwira.

¹⁸Munthu uyo mendero ghakhe ngambula kalema, wati wathaskike, kweni uyo mendero ghakhe ngakubendera wati wamare petu.

¹⁹Munthu uyo wakulima munda wakhe wati waŵe na chakurya chinandi, kweni uyo wakurondezga nthowa zawkawaka wati waŵe na ukavu ukuru.

²⁰Munthu uyo ngwa kugomezgeka wati waŵenge na vitumbiko vinandi kweni uyo wakuchimbilira kuŵa musambazi wati warekenge kulangika chara.

²¹Kutemwera nkhuweme chara. Ndipouli ŵanji ŵakweruzga mwakutemwera chifukwa cha kachimenyu ka chingwa.

²²Munthu uyo wakukhumba kusambazgika luŵiro wakumanya chara kuti ukavu ukumulindirira.

²³Munthu uyo wakuchenya munyakhe, pamanyuma wati watemweke chomene kuruska uyo wakumyamyatika mu mayowoyerero ghakhe.

²⁴Munthu uyo wakwibira ŵawiske panji ŵanyina na kuyowoya kuti, "Uku nkhwananga chara," wakwenda pamoza na awo ŵakukoma.

²⁵Munthu uyo ngwa chigoro wakuwuska mphindano, kweni uyo wakugomezga mwa FUMU wati waŵenge na vinandi.

²⁶Munthu uyo wakujigomezga yekha nchindere. Kweni uyo wakuchita vyā mahara, wati wathaskikenge.

²⁷Uyo wakupereka ku ŵakavu wati wakavukenge chara. Kweni uyo wakulorako ŵakavu chara, wati watembekenge chomene.

²⁸Para ŵaheni ŵakuwusa, ŵanthu ŵakubisama. Kweni para ŵaheni ŵakuparanyika, ŵarunji ŵakwandana.

Zintharika 29

¹Munthu uyo wakuchenyeka kaŵirikâwiri, kweni wakunonofya mtima wakhe, mwa mabuchibuchi wati wapwetekeke kwambula kuchizgika.

²Para ŵarunji ŵakuwusa ŵanthu ŵakusekerera, kweni para ŵaheni ŵakuwusa, ŵanthu ŵakutampha.

³Munthu uyo wakutemwa mahara wakukondweska ŵawiske, kweni uyo wakwenda na mahule wakunanga vyuma vyakhe.

⁴Karonga wakukhozga charu chakhe na weruzgi wakunyoroka, kweni uyo wakuŵika mtima pa vimbundi charu chakhe wakuchinanga.

⁵Munthu uyo wakuyowoya mwakumyamyatika kwa munyakhe wakuiŵikira chipingo iyomwene.

⁶Munthu muheni wakujinjizga mu chipingo cha kwananga kwakhe, kweni munthu murunji wakwimba na kusekerera.

⁷Murunji wakumanya wanangwa wa ŵakavu, kweni muheni kuti ŵakuchimanya ichi chara.

⁸ŵakuchonjora ŵakumanya kocha msumba, kweni ŵamahara ŵakuwezga ukari.

⁹Usange munthu wa mahara wakususkana na chindere, chindere chira chikukaripa na kumuseka waka, ndipo pakuŵavye mutende.

¹⁰ŵanthu awo ŵakuthiska ndopa ŵakutinkha uyo ngwambula kalema, kweni awo mbarunji ŵakuvikirira umoyo wakhe.

¹¹Chindere chikurongora ukari wakhe wose, kweni munthu wa mahara wakujikora.

¹²Usange munthu wakuwusa wakupulikira mautesi, nduna zakhe zose ziŵenge ziheni.

¹³Munthu mukavu na uyo wakutindiŵizgira pasi ŵanyakhe ŵakukozgana pa ichi, chakuti wose ŵâwiri FUMU ndiyo yikuŵapa ungweru.

¹⁴Usange karonga wakweruzga ŵakavu mu kugomezgeka ufumu wakhe uti ukhozgekenge kwa tuyirayira.

¹⁵Luswazu na kuchenya vikupereka mahara, kweni mwana uyo ŵakumurekerera waka wakukhozga soni ŵanyina.

¹⁶Para ŵaheni ŵakuwusa, kwananga kukwandana. Kweni ŵarunji ŵati ŵawone kuwa kwa ŵaheni.

¹⁷Umuchenyenge mwana wako ndipo iyo wakwizirenge na mutende. Iyo watu wakondweske mtima wako.

¹⁸Uko kulije uvumbuzi wa Chiuta, ŵanthu ŵakuyeruzgika chara. Ngwakutumbikika munthu uyo wakusungilira marango.

¹⁹Muteŵeti wakulangika na mazgu pera chara. Pakuti nanga wangaghapulikiska, iyo warolengeko chara.

²⁰Pali chigomezgo chikuruko kwa chindere kuruska munthu uyo wakuyowoya kwambula kughanaghana

²¹Uyo wakunyengerera muteŵeti wakhe kufuma ku wanichi, pa umaliro muteŵeti yura wizamkumuchitiska chitima.

²²Munthu mukari wakuwuska mphindano, ndipo munthu wakukwiya luŵiro wakwananga vinandi.

²³Kujikuzga kwa munthu ndiko kumukhizgenge. Kweni uyo wakujiyuyura watu wapokerenge nchindi.

²⁴Munthu uyo wakwendezgana na munkhungu wakutinkha umoyo wakhe, pakuti nanga iyo wangachita chirapo mu khoti, kuti wangavumbula chilichose chara.

²⁵Munthu uyo wakopa wānthu, wākujiŵika mu chipingo. Kweni uyo wakugomezga mwa FUMU ndiyo wakuŵa paweme.

²⁶Ŵanandi wākukhumba kuti uyo wakuwusa wāwatemwenge. Kweni munthu wakupokera weruzgi wakunyoroka kufuma kwa FUMU.

²⁷Ŵaheni wākuwoneka kuŵa wākazuzi ku wārunji, ndipo wārunji nawo wākuwoneka kuŵa wākazuzi ku ūaheni.

Zintharika 30

Mazgu gha Aguru

¹Agha ndi mazgu gha uchimi wa Aguru, mwana wa Yake. Ine vyalema, mwe Chiuta, ine vyalema, mwe Chiuta! Ine ndavuka.

²“Nadi, ndili wakupusa kuruska wānthu wose. Mahara gha unthu ndilije.

³Ine ndilive kusambirapo mahara nesi kumumanya Mutuŵa Yura.

⁴Kasi ndi njani uyo wali kurutapo kuchanya na kukhiraso? Kasi ndi njani uyo wali kuwunjikapo mphepo mu woko lakhe? Kasi ndi njani uyo wali kuvungapo maji mu malaya ghakhe? Kasi ndi njani uyo wali kukhozga mpherekezgo zose za charu? Kasi zina lakhe ndi njani, ndipo mwana wakhe zina ndi njani? Undiphalire usange ukumanya nadi.”

⁵“Mazgu ghali ghose gha Chiuta ghakuneneska. Chiuta ndiyo nguru yakuvikirira awo wākuchimbilira kwa iyo.

⁶Ungasazgirangako kanthu ku mazgu ghakhe chara, mzire wakuchenye ndipo usangike kuŵa mutesi.”

Ntharika zinyakheso

⁷FUMU, pali vinthu viŵiri ivyo nkhumurombani. Mungandikaniranga chara pambere ndindafwe.

⁸Sezgerani kutali nane upusikizgi na utesi. Mungandipanga ukavu chara nesi usambazi, kweni mundipe chakurya chakwenerera cha zuŵa na zuŵa.

⁹Nkhopa kuti para ndingawā na vinandi kwakuruska ndingamba kumukanani imwe, na kuyowoya kuti, “Kasi FUMU ndi njani?” Nkhopaso kuti para ndingawā mukavu, ndingamba kwiba, na kukhozga soni zina la Chiuta wane.

¹⁰Ungamupusikizgiranga muteŵeti kwa sekuru wakhe, mzire muteŵeti yura wakutembe, ndipo iwe uŵenge na mrandu.

¹¹Ŵalipo wānthu wānyakhe awo wākutemba wāwiskewo ndipo kuti wākutumbika wānyinawo chara.

¹²Walipo wanthu wanyakhe awo wakujipima kuti mbaweme, ndipouli kuti wali kutozeka ku uheni wawo chara.

¹³Walipo wanthu wanyakhe weneawo mbakujikuzga, pakulaŵiska wanyawo, wanyawo wakuwoneka nga mbanthu chara na pachoko pose.

¹⁴Walipo wanthu wanyakhe awo mba nkhaza weneawo mino ghawo ghali nga lupanga panji chimayi, iwo ukhaliro wawo uli kwima pakumirimitizga wakavu pakuŵamara mu charu, ndipo na kuŵamirimitizga wāsokwano kuti ūwareke kuwoneka mukati mu wabali wawo.

¹⁵Sundu yili na wana wanakazi wāwiri ndipo wose wakuchemerezga wakuti, “Tipe, tipe.” Pali vinthu vitatu ivyo kuti vikukhuta chara, vinayi ivyo vilije kumanya kuyowoya kuti, “Takhuta!”

¹⁶Vinthu ivi ndi malo gha wakufwa, nthumbo ya chumba, nthaka yambula maji, na moto wakugolera. Chilichose chikuyowoya chara kuti, “Ndakhuta!”

¹⁷Munthu uyo wakunyoza wāwiske, panji kuyuyura wanyina wamkufwira pa yekha, maso ghakhe ghamkukozomboleka na wāchihōwe wā mu dambo, ndipo wamkuryeka na makuŵi.

¹⁸Pali vinthu vitatu ivyo vikundizukumiska chomene, vinayi nkhureka na kuvipulikiska wuwo.

¹⁹Nthowa ya nombo mu mlengalenga, nthowa ya njoka pa jarawe, nthowa ya ngarawā pa nyanja zikuru, nthowa ya munyamata na msungwana.

²⁰Muwoli muleŵe wakuchita nttheura: Para waleŵa, wakugeza na kuyowoya kuti, “Palije uheni uwo ndachita.”

²¹Pali vinthu vitatu ivyo charu cha pasi chikundindima navyo ndipo pali vinthu vinayi ivyo charu cha pasi chikuzizipizga navyo chara:

²²para muzga wakuŵa karonga, para wakupusa wakuŵa na vyakurya vinandi,

²³para mwanakazi wambula kutemweka watengwa, para muteŵeti-kazi watora malo gha fumukazi yakhe.

²⁴Pali vilengiwa vinayi mu charu ivyo nvichoko, kweni vikuruska pa vinjeru.

²⁵Nyerere nthu vilengiwa uto tulije nkhongono, kweni zikusunga vyakurya vyawo pa nyengo ya chihanya.

²⁶Mbira nthu nyama uto tulije nkhongono kweni zili na nyumba zawo mu zimphanji.

²⁷Zombe walije karonga, ndipouli yose wakwenda mu viwuruviwuru.

²⁸Ungamanya kukora mtondoli mu mawoko ghako, kweni wakukhara mu nyumba za ufumu.

²⁹Pali vinthu vitatu ivyo vikunotheska para vikwenda ndipo pali vilengiwa vinayi ivyo vikukondweska pakwenda:

³⁰Nkharamu, iyo nja nkhongono kuruska nyama zose, ndipo yikopa nyama yiliyose chara.

³¹Tambala, uyo wakutonya pakwenda, pepe, ndiposo na karonga para wakwenda panthazi pa âwasilikari âwakhe.

³²“Usange wanguâwa chindere, ndipo wajitukumulanga, panji usange wanozgeranga kuchita uheni, jara mlomo wako.

³³Chifukwa kusunkhunya mkaka, kukupanga mafuta, kufyenya mphuno kukufumiska ndopa, ndipo kukwezga ukari, kukwambiska zawe.”

Zintharika 31

Urongozgi kwa karonga

¹Agha ndi mazgu gha uchimi kwa Karonga Lemuwele, gheneagho nyina wakamusambizga:

²Nkhanthu uli, mwana wane? Nkhanthu uli, mwana wa mu nthumbo yane? Nkhanthu uli, mwana wane, uyo nkharomba pakuchita phangano?

³Ungasakaziranga nkhongono zako pa âwanakazi chara, nesi mendero ghako pa awo âwakumara âwakaronga.

⁴Iwe Lemuwele, âwakaronga âwakwenera chara, inya kuti âwakwenera chara kumwa vinyo. âWakuwusa nawo âwakwenera chara kunwekera kumwa mowâ.

⁵Usange âwangamwa wangaruwa marango, na kubendezga wanangwa wa âwasokwano.

⁶Munthu uyo wali pafupi kufwa, umupenge mowâ, ndipo awo âwali mu visuzgo vikuru, uâwapenge vinyo.

⁷Iwo âwamwe mwakuti âwaruweko ukavu wawo, na kureka kukumbukaso visuzgo vyawo.

⁸âWa mbuwu, uâwayowoyerenge ndiwe, âwasokwano uâwavikirire wanangwa wawo.

⁹Uyowoyenge na kweruzga mu urunji, uvikirirenge wanangwa wa âwakavu na âwasokwano.

Kurumbika kwa muwoli muweme

¹⁰Kasi ndi njani uyo wangasanga muwoli wa nkharo yiweme? Iyo ngwa kuzirwa kuruska vitowelo.

¹¹Mufumu wakhe wakumugomezga chomene, ndipo iyo kuti wasowenge kalikose chara.

¹²Muwoli uyu wakumuchitira iyo uweme pera, uheni chara, mazuwa ghose gha umoyo wakhe.

¹³Iyo wakupenja uzi na thonje ndipo wakuchita mlimo na mawoko ghakhe na mtima wose.

¹⁴Muwoli uyu wali nga ndi ngarawa za wamalonda, wakuya katora vyakurya vyakhe kufuma kutali.

¹⁵Wakuwuka kuchali usiku, ndipo wakuwanozgera chakurya wa mu nyumba yakhe, na kuwagawira mlimo wateweti-kazi wakhe.

¹⁶Wakupenja munda na kuwugula. Wakulima munda wa mpheska na ndarama zakufumira mu nkhongono zakhe.

¹⁷Wakuchita milimo na nkhongono zakhe, ndipo mawoko ghakhe ghakuleghalegha chara.

¹⁸Iyo wakuwona kuti malonda ghakhe ghali na chandulo. Nyali yakhe kuti yikuzimwa chara na usiku.

¹⁹Mu mawoko ghakhe wakukorerera chakuzingiliramo uzi, khuni likuzingirira para wakupanga salu.

²⁰Wanthu awo mbakavu wakuwalengera lusungu ndipo wasokwano nawo wakuwapa vyawanangwa.

²¹Pa nyengo ya mphepo kuti wakwenjerwa na wa nyumba yakhe chara chifukwa wose wa mu nyumba yakhe wali na vyakuvwara viswesi.

²²Wakujirukira yekha salu zakudika ndipo vyakuvwara vyakhe vyose ndi vya bafuta muweme na zichesamu.

²³Mufumu wakhe ngwa kumanyikwa chomene nga ndi yumoza wa warongozgi wa mu msumba, para wakukhara pamoza na warara warara wa msumba weneuwo.

²⁴Muwoli uyu wakupanga malaya gha salu za bafuta na kuziguliska ndiposo wakupanga walamba na kuguliska ku wamalonda.

²⁵Nkhongono na nchindi vili nga ndi chakuvwara chakhe, ndipo iyo wakopa chara pakughanaghana na nyengo ya kunthazi.

²⁶Wakuyowoya vya mahara pera, ndipo wakusambizga vya lusungu pera.

²⁷Iyo wakupwererera makora na umo wakukhalira wa mbumba yakhe. Iyo kuti ndi mukata chara.

²⁸Ŵana ūakhe ūakumurumba ndipo ūakuti ngwa kutumbikika. Mufumu wakhe nayo wakumurumba pakuyowoya kuti:

²⁹“Ŵanakazi ūanandi ūakuchita makora nadi, kweni iwe ukuŵaruska wose.”

³⁰Kawonekero kaweme nkhakupusika ndipo kutowa nako nkhwa waka. Kweni mwanakazi uyo wakopa FUMU, ndiyo wakwenera kurumbika.

³¹Mupani mwanakazi uyu njombe ya mawoko ghakhe. Ivyo wachita mwanakazi uyu vimutorere nchindi panthazi pa ūanthu.

Mupharazgi

Mupharazgi 1

Vyose nvya wakawaka

¹Agha ndi mazgu gha Mupharazgi, uyo wakâwa karonga wa mu Yerusalemu, mwana wa Davide.

²Mupharazgi wakuti, vyose nvya wakawaka. Inya nvya wakawaka vyose, nvya wakawaka nkhanira.

³Kasi munthu chikumwandulirachi kugwira milimo yose yakuvuska, iyo wakutokatoka nayo pa charu?

⁴Muwiro unyakhe ukumara, unyakhe ukwiza, kweni charu chikukhalirira muyirayira.

⁵Dazi likufuma, dazi likunjira, likuwereraso luŵiro uko likufumira.

⁶Mphepo yikuputira ku mwera, yikuzgokera ku mpoto. Yikuputa mwakuzingilirazingirira, yikuwereraso uko yikafumira.

⁷Mironga yose yikuthira mu nyanja, kweni nyanja kuti yikuzura chara. Ku malo uko maji ghakafumira, kwenekuko ndiko ghakuwereraso.

⁸Vinthu vyose vikuvuska, kuvuska kwambula mayowoyeko. Maso ghakukhuta chara na kulâiska, makutu nagho ghakukhuta chara na kupulika.

⁹Ivyo vikâwako kale, ndivyo vyamkuŵakoso. Ivyo vili kuchitikapo kale, ndivyo vyamkuchitikaso. Palije chinthu chiphya pa charu.

¹⁰Kasi chilipo icho tingayowoya kuti, "Wonani, ichi nchiphya?" Chara! Kale napo chikaŵako, apo ise tikaŵa tindaŵeko.

¹¹Ŵanthu âwa kale kuti âwakukumbukika chara nanga ndi awo âwachali kwiza kunthazi kuti âwizamkumbukika chara na awo âwizenge pamanyuma.

Ivyo Mupharazgi wakavimanya

¹²Ine, Mupharazgi, nkhaŵa karonga wa Israele mu Yerusalemu.

¹³Nkhaŵikapo mtima kuppenjisiska na kusanda na vinjeru vyane vyose ivyo vikuchitika pano pa charu. Uwu ndi mlimo wakugongoweska weneuwo Chiuta wali kuŵapa âwanthu kuti âwatangwanikenge nawo.

¹⁴Ndawona vyose ivyo vikuchitika pa charu cha pasi. Vyose nvya wakawaka ndipo ndi kusuzgikirapo waka.

¹⁵Icho nchakubendera kuti chinganyororeka chara, icho palije kuti chingapendekerako chara.

¹⁶Nkhayowoya mu mtima wane nkhati, “Ndatora vinjeru vinandi kuruska wose awo âwakawusanga mu Yerusalemu kale. Mtima wane waâwa na umanyi ukuru chomene wa mahara na vinjeru.”

¹⁷Nkhaŵikapo mtima kuti ndisande vinjeru, na kuti ndimanye uzereza na uchindere. Kweni nkapanikizga kuti uku nakoso ndi kusuzgikirapo waka.

¹⁸Para vinjeru nvinandi, vyakukweâweska navyo nvinandi. Para munthu wakusazgirapo mahara, wakusazgiraposo vitima.

Mupharazgi 2

Kasi usambazi ukwiza na kukondwa?

¹Nkhaghanaghana mu mtima wane, nkhati, “Sono ndirute nkhayezge vy a kukondweska na kujisanguruska.”

²Za kuseka nkhati, “Uku nkhusuntha.” Ndipo za kukondwera nkhati, “Chili na chandulo uli?”

³Nkhapenjerera na mtima wane umo ndingajikodweskera na vinyo ndiposo na kuskepererana na uchindere, apo mtima wane ukandirongozganga na mahara. Nkhakhumba kuwona icho chikuâwakondweska âwanthu na icho âwanthu âwakuchita pano pa charu, mu mazuâwa ghachoko waka gha umoyo wawo.

⁴Nkhachita milimo yikuru. Nkhajizenga zinyumba na kulima minda ya mpheska.

⁵Nkhajilimira madimba na minda, mwenemumo nkhapandamo makuni gha vipambi vy a mitundu yose.

⁶Nkhajima viziâwa vy a maji kuti ndithilirenge thengere la makuni agho ghakameranga.

⁷Nkhagula âwazga âwanarume na âwanakazi ndiposo nkhaâwa na âwazga âweneawo âwakababiwira mu nyumba yane. Nkhaâwaso na ng'ombe ndiposo na mberere na mbuzi zinandi chomene, kwakuruska wose awo âwakakharanga mu Yerusalemu pambere ndindâweko.

⁸Nkhajiwunjikira siliva na golide ndiposo na usambazi wa âwakaronga na wa kufuma mu vigâwa vy a charu. Nkhaâwa na âwanthu âwakundiymbira sumu, âwanarume na âwanakazi. Nkhaâwaso na âwawoli âwachoko âwanandi, âwara âwakondweska mitima ya âwanarume, âweneawo nkakhumbanga.

⁹Ntheura nkhaâwa wa lumbiri kwakuruska wose awo âwakaâwa mu Yerusalemu pakudanga, ndiposo nkharutilira kuâwa na vinjeru vyane.

¹⁰Chose icho maso ghane ghakachikhumba kuti nkachikana chara. Mtima wane kuti nkawukanizga chara ku vy a kukondweska, pakuti mtima wane

ukakondweranga pakutokatoka na milimo yane yose, ndipo iyi ndiyo yikawâa njombe ya kutokatoka kwane kose.

¹¹Pamanyuma nkhaghanaghana chomene na milimo yose iyo nkhachitanga na umo nkhatokatokera nayo kuti ndiyifiske, ndipo nkhawona kuti vyose vikâwa vya wakawaka ndipo ndi kusuzgikirapo waka. Pa charu cha pasi pakaâwavye icho chingamupa munthu chandulo.

¹²Penepapo nkhayezgaso kughanaghana kuti kasi vinjeru ndi vichi, uzereza ndi vichi, ndipo kuti uchindere ndi vichi? Kasi munthu uyo waharenge malo gha karonga sono wangachita chivichi chiphya kwakuruska wakudanga yura? Nadi, wachitenge ivyo munyakhe wali kuchitapo kale.

¹³Nkhawona kuti vinjeru vikuruska uchindere nga ndi umo ungweru ukuruskira chisi.

¹⁴Munthu wa vinjeru wakulaâiska uko wakuruta, kweni chindere chikwenda mu chisi. Ndipouli nkhawona kuti pali chinhu chimoza icho chikuchitikira wose.

¹⁵Ndipo nkhaghanaghana mu mtima wane nkhati, "Icho chikuwira chindere ndicho chiti chindiwirenge na ine wuwo. Sono kasi ndandurapo vichi pakuâa na vinjeru vinandi?" Penepapo nkhati mu mtima wane, "Ichi nacho nchawakawaka."

¹⁶Pakuti munthu wa vinjeru pamoza na chindere wuwo, wose âwakukumbukika kwa nyengo yitali chara, chifukwa mu mazuâa ghakwiza wose âwâiri âwakuruwika. Umo wakufwira munthu wa vinjeru ndimo chikufwira chindere.

¹⁷Pa chifukwa ichi nkhatinkha umoyo, chifukwa chose icho chikuchitika pa charu cha pasi chikundipa suzgo. Pakuti vyose nvya wakawaka ndipo ndi kusuzgikirapo waka.

¹⁸Nkhayitinkha milimo yane yose yakuvuska iyo nkhachita pa charu cha pasi pakuwona kuti nkhwenera kumusidira milimo iyi munthu uyo wakwiza pamanyuma zane.

¹⁹Kasi ndi njani wakumanya kuti munthu yura waâwenge wa vinjeru panji chindere? Ndipouli munthu yura wati waâwenge mwenecho wa milimo yane yose yakuvuska iyo nkhachita pa charu cha pasi chifukwa cha vinjeru vyane vyose. Ichi nacho nchawakawaka.

²⁰Ntheura nkhamba kuwa nkhumbi chifukwa cha milimo yose iyo nkhachita mwakusuzgikira pa charu cha pasi.

²¹Pakuti nyengo zinyakhe munthu uyo wakuchita milimo ya kuvuska mu vinjeru, umanyi na mahara, wakwenera kusida vyose kuti munthu uyo wakawura kuvitokatokera ndiyo wakondwere navyo. Ichi nacho nchawakawaka ndipo nchiheni chomene.

²²Kasi munthu wakwandulapo vichi pa milimo yose yakuvuska na yinonono iyo wakuchita pa charu cha pasi?

²³Pakuti mazuŵa ghakhe ghose ghali kuzura na vyakuŵinya pera, ndipo milimo yakhe nja kusuzga pera. Nanga ndi mukati mu usiku mtima wakhe kuti ukupumula chara. Ichi nacho nchawakawaka.

²⁴Kulije kaweme kanyakhe ku munthu kwakuruska kuti warye na kumwa na kukondwera mu milimo yakhe. Ichi nachoso nkhachiwona kuti chikufumira kwa Chiuta.

²⁵Pakuti kwambula Chiuta, kasi ndi njani uyo wangarya, panji ndi njani uyo wangakondwera?

²⁶Pakuti Chiuta wakumupa vinjeru, umanyi na chimwemwe, munthu uyo wakumukondweska. Kweni kwa munthu wakwananga wakumupa mlimo wa kuwunganya na kuwunjika chuma, ndipo pa umaliro chuma icho wakuchipereka kwa munthu wa vinjeru uyo wakukondweska Chiuta. Ichi nacho nchawakawaka ndipo ndi kusuzgikirapo waka.

Mupharazgi 3

Kanthu kose kali na nyengo yakhe

¹Pa charu kanthu kose kali na nyengo yakhe na yakhe, ndipo kose ako kakuchitika kali na nyengo yakhe.

²Pali nyengo ya kubabikira, na nyengo ya kufwira; nyengo ya kupandira, na nyengo ya kuvunira.

³Pali nyengo ya kukomera, na nyengo ya kuchizgira; nyengo ya kubwangandulira, na nyengo ya kuzengera.

⁴Pali nyengo ya kulirira, na nyengo ya kusekera; nyengo ya kutengera, na nyengo ya kuvinira.

⁵Pali nyengo ya kuparanyira mawe, na nyengo ya kughawunjikira, nyengo ya kuvumbatirana, na nyengo ya kureka kuvumbatirana.

⁶Pali nyengo ya kudenjera, na nyengo ya kunangira, nyengo ya kusungilira, na nyengo ya kutayira.

⁷Pali nyengo ya kupalulira, na nyengo ya kusonera, nyengo ya kukhalira chete, na nyengo ya kuyowoyera.

⁸Pali nyengo ya kutemwera, na nyengo ya kutinkhira, nyengo ya nkhondo, na nyengo ya mutende.

⁹Kasi munthu chikumwandulirachi kuteŵeta milimo yakhe ya kuvuska?

¹⁰Ndawona milimo iyo Chiuta wapereka ku âwanthu kuti âwatangwanikenge nayo.

¹¹Chiuta wali kuŵika kanthu kalikose pa nyengo yakhe yakwenerera. Wali kupereka khumbiro la kumanya vya muyirayira. Ndipouli munthu kuti wangamanyiska fikepo chara milimo ya Chiuta kufuma ku jando mpaka ku umaliro.

¹²Nkhumanya kuti palije kanthu kaweme kanyakhe ku âwanthu kwakuruska kuti âwajikondweske na kusekerera mu umoyo waho wose.

¹³Ndiposo nchawanangwa chakufumira kwa Chiuta kuti munthu waliyose waryenye, wamwenge na kusekerera mu milimo yakhe yose.

¹⁴Nkhumanya kuti chose icho Chiuta wakuchita chikukhalirira kwa muyirayira. Palije kanthu ako kangasazgikirako, nanga nkhuwusikikako. Chiuta wali kuchita ntheura mwakuti âwanthu âwamuchindikenge iyo.

¹⁵Chilichose icho chikachitika kale, chikuchitika sono. Chilichose icho chizamkuchitika munthazi, chili kuchitikapo kale kunyuma. Chiuta wakupanga kuti chinthu chimoza pera chichitikenge kâwirikâwiri.

Unonono wa weruzgi wakubendera

¹⁶Ndiposo nkhawona pa charu cha pasi kuti uko kukwenera kuâwa weruzgi wakunyoroka, kuliso ubendezi. Uko kukwenera kuâwa urunji, kuliso ubendezi.

¹⁷Nkhayowoya mu mtima wane, nkhati, “Chiuta wamkweruzga âwarunji na âwaheni wuwo, pakuti ndiyo wali kwimikira nyengo kanthu kalikose ndiposo na mlimo uliwose.”

¹⁸Kwakuyana na âwanthu, nkhayowoya mu mtima wane kuti Chiuta wakuâwayezga kuti waâwarongore kuti iwo âwakulingana waka na vinyama.

¹⁹Pakuti icho chikuwira âwanthu chikuwiraso na vinyama wuwo. Umo âwanthu âwakufwira, ndimo vinyama navyo vikufwira. Vyose vili na muvuchi wa umoyo wakuyana waka munthu kuti wakuruska vinyama chara. Pakuti vyose nyva wakawaka.

²⁰Vyose vikuruta ku malo ghamoza. Vyose vili kufuma ku fuvu, ndipo vyose vikuwereraso ku fuvu.

²¹Kasi ndi njani wakumanya usange mzimu wa munthu ukukwerera kuchanya ndipo mzimu wa chinyama ukukhilira kusi ku charu?

²²Ntheura nkhawona kuti palije chinthu chiweme chakuruska kuti munthu wakondwere mu mlimo wakhe, pakuti kukondwa ndiyo njombe yithu. Kasi ndi njani wangaphara icho chikuchitika kwa ise para tafwa?

Mupharazgi 4

¹Ndipo nkawona kuyuzga kose uko wānthu wākachitanga pa charu. Nkhawona masozi gha awo wākayuzgikanga. Iwo aŵa wākawāvye na yumoza wakuŵasanguruska. Awo wākayuzganga wānyawo wākawā na mazaza ghakuwusira. Ntheura pakawāvye na yumoza wakujipereka kuŵasanguruska.

²Nkhaghanaghana kuti awo wāli kufwa kale mba mwaŵi kwakuruska awo wāchali wāmoyo.

³Kweni uyo wakuruska wose wāwiri ndi uyo wandababike, weneawo wāndawone milimo yiheni iyo yikuchitika pa charu.

⁴Penepapo nkawona kuti kutokatoka kose na kuŵa nkhwantha mu milimo, vikufumira mu sanje za munthu na muzengezgani wakhe. Ichi nacho nchawakawaka ndipo ndi kusuzgikirapo waka.

⁵Chindere chikupeteka waka mawoko ghakhe, ndipo chikusoŵa chakurya na kufwa na njara.

⁶Nkhuwemiko kuŵa na umoyo wa mutende wakuzura woko limoza kuruska umoyo wakuzura mawoko għawiri wakutokatoka na mlimo wakuvuska na wakusuzgikirapo waka.

⁷Ndiposo nkawona chinyakhe icho nchawakawaka pa charu.

⁸Pali munthu uyo wali yekha na yakhe, walije mwana nanga ndi mubali. Iyo wakutokatoka kwambula na kureka. Ndipouli kuti wakukhuta na usambazi wakhe chara, mwakuti wakureka na kujifumba kuti, “Kasi nkhutokatokera njani, apo nkujinora na vyakukondweska wuwo?” Ichi nacho nchawakawaka na mlimo wambula kukondweska.

⁹Kuŵa wāwiri nkhuweme kuruska kuŵa wekha, chifukwa mu kutokatoka kwavo wāli na njombe yiweme.

¹⁰Chifukwa usange yumoza wa iwo wawa, munyakhe wati wamuwuske. Kweni soka kwa iyo wali yekha, pakuti para wawa walije munyakhe uyo wangamuwuska.

¹¹Ndiposo, usange wāwiri wākugona pamoza wākuthukira. Kweni kasi munthu wangathukira uli para wali yekha?

¹²Nangauli munthu wangamanya kumutonda uyo wali yekha kweni para pali wāwiri, iwo wāngamanya kulimbana nayo. Chingwe chakuposeka na mikusa yitatu kuti chikudumuka luŵiro chara.

¹³Munyamata mukavu uyo ngwa vinjeru ndi muweme kuruska karonga muchekuru uyo nchindere, mweneuyo wakuzomera chara kuti warongozgeke.

¹⁴Munyamata uyu wangawā kuti wafuma waka mu gadi na kunjira ufumu panji kuti wakababika mukavu mu charu chakhe mwenemumo wakuwusamo.

¹⁵Ndipo nkawona wāmoyo wose awo wākukhara pa charu ndiposo na muwukirano mweneuyo wakatenge wahalire karonga.

¹⁶Pakaŵa wānthu wānandi chomene wāneawo iyo wakaŵa murongozgi wawo. Ndipouli awo wakaŵa panthazi na pamanyuma pakhe, pakaŵavye na yumoza uyo wakakondwera na muwukirano yura. Nadidi, ichi nacho nchawakawaka ndipo ndi kusuzgikirapo waka.

Mupharazgi 5

Fiskani chirapo chinu kwa Chiuta

¹Upwerererenge mendero ghako nyengo yose para ukuruta ku Nyumba ya Chiuta. Kuŵa na phamphu kupulika nkhuweme kuruska kupereka sembe iyo vindere vikupereka pakuti vikumanya chara kuti vikuchita uheni.

²Ureke kuyowoya mu luŵiro kwambula kughanaghana, nanga ndi mtima wako nawo ureke kupusumpha kurapa panthazi pa Chiuta, chifukwa wali kuchanya, ndipo iwe uli pano pasi. Ntheura mazgu ghako ghāwēnge ghachoko.

³Vyakuchita vinandi vikwiza na maloto. Kayowoyerero ka chindere kakuŵa na mazgu ghanandi.

⁴Para wachita chirapo kwa Chiuta, ungachedwanga kufiska, chifukwa Chiuta kuti wakucha na vindere chara. Ufiske chirapo chako.

⁵Nkhuweme kuti ureke kuchita chirapo kuruska kuti uchite ndipo ureke kufiska.

⁶Mlomo wako ureke kukunangiska na kuyowoya panthazi pa musofi wa Chiuta kuti, "Nkhapuvya waka." Nchichi chakuti umukalipiskenge Chiuta chifukwa cha mazgu ghako na kuti iyo wanange mlimo uwo uli kuchita?

⁷Para maloto ghazara mazgu ghawakawaka nagho ghakuŵa ghanandi. Kweni iwe umope Chiuta.

Mazaza na vimbundi

⁸Usange ukuwona mu charu chinyakhe wākavu wākunyekezgeka ndiposo wānthu wākunangiska weruzgi na urunji wa unenesko, ungazizwanga na ichi chifukwa murongozgi mukuru wakulawiskika na uyo ngwa pachanya kwakuruska iyo, ndipouli wālikoso wānji awo mbapachanya kwakuruska iwo.

⁹Kweni mu vyose karonga ndiyo wakuŵa na chandulo chikuru mu charu icho muli minda yakulimika.

Ndarama ndi vyose chara

¹⁰Munthu uyo wakutemwa ndarama kuti wati wakhorwe nazo chara. Nanga ndi munthu uyo wakutemwa usambazi kuti wakhorwenge na chandulo chara. Ichi nacho nchawakawaka.

¹¹Para vyuma vyandana, awo ḫakuvirya nawo ḫakuŵa ḫanandi. Kasi sono mwenecho wakuŵa na chandulo uli? Asi kukuŵa kumanya waka kuti ndiwe musambazi?

¹²Munthu uyo wakutokatoka wakugona tulo tuweme chomene nanga warye vichoko panji vinandi. Kweni uzari wa musambazi kuti ukumugoneka tulo chara.

¹³Pano pa charu pali uheni ukuru chomene weneuwo ndawuwona: vyuma ivyo munthu wakajiŵikira ndivyo vikamupweteka,

¹⁴pakuti mwa soka vyuma vira vikamara. Munthu yura wakâwa na mwana kweni wakâwavye kalikose kakuti wamupe.

¹⁵Iyo wati warute nkhule, nga ndi umo wakababikira kufuma ku ḫanyina, ndipo kuti wati watorepo kanthu chara pa ivyo wakatokatokanga navyo, keneako wangamanya kuyegha na kuruta nako.

¹⁶Uwu nawo ndi uheni ukuru chomene: kuti munthu warutenge nga ndi umo wakizira. Kasi pakusuzgika na kutokatoka kwa ntheura munthu kukumwandulirachi?

¹⁷Iyo wakumalira mazuŵa ghakhe ghose mu chisi na mu chitima, mu suzgo yikuru, mu urwari, na kuŵinya kwa mtima.

¹⁸Wonani, ichi ndachiwona kuti nchiweme na chakwenerera kuchita ndi kurya, kumwa na kusanga vyakukondweska mu milimo yose yakuvuska iyo munthu wakuchita pa charu, mu mazuŵa ghachoko waka gha umoyo agho Chiuta wakumupa, pakuti iyi ndiyo njombe iyo wakumupa.

¹⁹Ncha wanangwa cha Chiuta kuti munthu waliyose mweneuyo wali kumupa usambazi na vyuma ndiposo na mtima wakukondwera navyo, wakwenera kupokera njombe yakhe na kukondwera mu ivyo wakavitokatokeranga.

²⁰Nadi, munthu uyu kuti waghanaghanenge chomene na za uchoko wa mazuŵa gha umoyo wakhe chara, pakuti Chiuta wamuzuzga na chimwemwe mu mtima wakhe.

Mupharazgi 6

¹Uheni unyakhe uwo ndawuwona pa charu weneuwo ukunyekezga ḫanthu ndi uwu:

²munthu mweneuyo Chiuta wamupa usambazi, vyuma, na nchindi, mwakuti iyo kuti wakusoŵerwa kanthu chara mu vyose ivyo mtima wakhe ukukhumba. Ndipouli Chiuta walije kumupa mwaŵi kuti wakondwere navyo kweni mulendo ndiyo wakukondwera navyo. Ichi nchawakawaka ndipo ndi suzgo lakuŵinyiska mtima.

³Munthu wangababa wâna 100, na kukhara virimika vinandi chomene. Nanga virimika vya umoyo wakhe vingâwa vinandi uli, usange munthu yura wakukondwera chara na vinthu ivyo nviweme mu umoyo wa munthu, ndipo wakufwa kwambula kusungika makora, ine nkhuti nanga ndi nthayo yili makorako kwakuruska iyo.

⁴Nthayo yikwiza chinthu chawakawaka na kuruta mu chisi, ndipo zina lakhe likubenereraka na chisi.

⁵Yilije kuliwona dazi nanga nkhumanya kanthu kalikose. Ndipouli yili na chipumulo kwakuruska munthu yura.

⁶Nanga munthu yura wakharenge virimika vikwi viŵiri, ndipouli kuti wakuwonapo kaweme chara. Asi wose âwakuya ku malo ghamoza?

⁷Munthu wakuchita mlimo wakuvuska mwakuti wasange chakurya ndipouli kuti wakukhutiskika chara.

⁸Kasi wa mahara wakumuruska uli uyo nchindere? Ndipo kasi mukavu wakwandulapochi pakumanya umo wangakhalira panthazi pa wanyakhe?

⁹Nkhuweme kuwona waka vinthu na maso kuruska kulamphalampha kwa mtima. Ichi nacho nchawakawaka ndipo ndi kusuzgikirapo waka.

¹⁰Chilichose icho chiliko chili kuthyika kale zina ndipo kaŵiro ka munthu nkhakumanyikwa, ndiposo kuti iyo walije kumanya kulimbana na uyo ngwa nkhongono kwakuruska iyo.

¹¹Para mazgu ghâwa ghanandi, vyawakawaka navyo vikuâwa vinandi. Kasi munthu wakusangapo chandulo uli?

¹²Pakuti ndi njani wangamanya icho nchiweme ku munthu. Iyo wakukhara mazuâwa ghachoko waka mu umoyo wakhe wa wakawaka weneuwo ukwenda luŵiro nga ndi muzgezge. Ndi njani wangamanya kumuphalira munthu icho chizamkuŵako pa charu para iyo wafwa?

Mupharazgi 7

Kuruska kwa vinjeru

¹Lumbiri luweme lukuruska mafuta ghakuzirwa. Zuâwa lakufwira likuruska zuâwa la kubabikira.

²Nkhuweme kuruta ku nyumba ya chitengero kuruska kuruta ku nyumba ya chiphikiro. Pakuti nyifwa ndiwo umaliro wa wânthu wose, ipo awo mbamoyo wâghanaghane na ichi.

³Chitima nchiweme kuruska chimwemwe. Pakuti nanga chisko chiŵe cha chitima, mtima ukukhwimiskika.

⁴Mtima wa munthu wa vinjeru ukughanaghana via mu nyumba yakutengera. Kweni mtima wa vindere ukughanaghana via mu nyumba ya vikondwerero pera.

⁵Nkhweme kupulika kuchenya kwa munthu wa vinjeru, kuruska kupulika sumu zakurumba za vindere.

⁶Kuseka kwa vindere kuli nga ndi kuthetheka kwa minga pa moto kusi ku chīwiya. Ichi nacho nchawakawaka.

⁷Kuyuzga munthu kukuzgora wa vinjeru kūwa chindere, ndipo chimbundi chikwanangiska maghanoghamo.

⁸Kumarizga chinthu nkhwemiko kuruska kuchiyamba. Mtima wakuzizipizga nguwemiko kuruska mtima wakujikuzga.

⁹Ungakaripanga lūiro chara, pakuti ukari ukukhara mu mtima wa vindere.

¹⁰Ungayowoyanga chara kuti, "Kasi nchifukwa uli mazūwa gha kale ghakawā ghaweme kuruska gha lero?" Fumbo ili likurongora kuti ulije vinjeru.

¹¹Mahara ngaweme nga ndi chiharo, ndipo nga chandulo kwa awo mbamoyo.

¹²Chivikiriro cha mahara chili nga ndi chivikiriro cha usambazi. Kweni kumanya vinthu nkhweme chomene, pakuti mahara ghakupereka umoyo kwa uyo wali nagho.

¹³Languruka na mlimo wa Chiuta. Ndi njani wangamanya kunyoroska chinthu icho iyo wali kuchibendezga?

¹⁴Para vinthu vikwenda makora usekererenge, ndipo mu nyengo ya soka ulangurukenge. Chiuta wali kūika vyose vīiri wuwo mwakuti munthu wareke kumanya icho chamkūwako para wafwa.

¹⁵Mu umoyo wane wawakawaka uwo ndawona vinthu vyose. Pali munthu murunji uyo wakufwa lūiro nangauli ndi murunji. Paliso munthu muheni uyo wakukhara umoyo utali nangauli ndi muheni.

¹⁶Ureke kujumphizga pakūwa murunji, nanga ndi kujumphizga pakūwa wa vinjeru. Kasi ukujikomerengechi?

¹⁷Ureke kujumphizga pakūwa muheni nesi pakūwa chindere. Kasi ufwirengechi apo nyengo yako yindakwane?

¹⁸Nkhweme kuti uchikoreske ichi, ndipo chinyakhe ungachirekanga chara. Chifukwa uyo wakumopa Chiuta watı wapone ku vyose vīiri wuwo.

¹⁹Vinjeru vikumupa munthu mazaza ghakuru kwakuruska agho ghagaperekka ku ḫanthu khumi awo ḫakuwusa mu msomba.

²⁰Nadi pa charu cha pasi palije na munthu yumoza murunji mweneuyo wakuchita uweme pera kwambula kwanangapo.

²¹Ungakwiyanga bweka mu kanthu kose ako wakapulika pakuti kuŵenge uli para wapulika kuti muteŵeti wako wakukutuka iwe.

²²Pakuti iwe nawe ukumanya pasi pa mu mtima wako kuti nyengo zinandi naweso watembapo ânthu ânyakhe.

²³Vyose ivi ndili kuvisanda na vinjeru, ndipo nkhadumula kuti, "Nditi ndiŵe wa vinjeru." Kweni vinjeru vira vikaŵa kutali na ine.

²⁴Icho chiliko chikujumpha kamanyiro kane, nchakunyang'amira ndipo nchinonono chomene. Ndi njani wangachisanga?

²⁵Nkhaŵikapo mtima kuti ndimanye, ndipenjiske na kusanda mahara, na chifukwa icho vinthu viliriko, kuti ndimanye ubendezi wa uchindere, ndiposo na uzereza uwo ndi kufuntha.

²⁶Chinyakhe icho nkhasanga nyengo zose kuti nchakuŵinyiska mtima kwakuruska nyifwa ndi mwanakazi mweneuyo ndi chipingo. Mtima wakhe ndi ukonde, ndiposo para wakukwapatira mu mawoko ghakhe ndi unyoro wambula kusutulika. Munthu uyo wakumukondweska Chiuta wati waponenge ku mwanakazi uyu, kweni wakwananga waponenge na pachoko pose chara.

²⁷Mupharazgi wakuti, "Wonani, ichi ndicho ndachisanga, pakulangurukapo na kanthu aka na aka mwakuti ndisange mwakufikapo umo vinthu viliri nadi.

²⁸Na mu mtima wane wose nkharutilira kuppenja, kweni ndilije kusanga ching'anamulo umo vinthu viliri. Ndili kusangamo mwanarume yumoza uyo ngwakwenerera mu ânthu chikwi chimoza, kweni mu wose aŵa, ndilije kusangamo na mwanakazi yumoza.

²⁹Kweni, wonani, chinthu chimoza pera ichi ndicho nkhachisanga kuti, Chiuta wakalenga munthu kuŵa wakunyoroka, kweni ânthu âwekha ndiwo âwjinozgera mauheni ghanandi."

Mupharazgi 8

¹Ndi njani wakulingana na munthu wa vinjeru? Ndi njani wakumanya kung'anamulira vinthu? Munthu vinjeru vyakhe vikungweruska chisko chakhe, mankhwinya ghakufumapo pa chisko chakhe.

Kupulikira karonga

²Sunga marango gha karonga, chifukwa Chiuta wali kupangana nayo chirapo!

³Usange vinthu vindamukondwereske karonga, ukapo luŵiro panthazi pakhe pakuti wangachita chose icho wawona kuti nchiweme.

⁴Pakuti lizgu la karonga liri na mazaza chomene ndi njani uyo wangamanya kumufumba kuti, "Kasi ukuchitachi?"

⁵Uyo wakusunga marango kuti wati wakumane na kanthu kaheni chara. Mtima wa munthu wa mahara ukumanya nyengo na nthowa yakuchitira vinthu.

⁶Pakuti kanthu kose kali na nyengo yakhe na nthowa yakhe nanga munthu waŵe mu visuzgo vikuru.

⁷Iyo kuti wakumanya chara ichi chiti chiŵenengeko, ndipo kasi ndi njani wangamuphalira umo chamkuŵira?

⁸Palije munthu uyo wali na nkhongono za kuwukorerera muvuchi wa umoyo wakhe, panji mazaza ghakukanizgira zuŵa la nyifwa yakhe. Para nkhondo yili pakati palije musilikari uyo wakuwezgeka kuruta ku kaya. Ndipo palije munthu muheni uyo wangajithaska pakuchita uheni.

Ŵanthu ūaheni na ūarunji

⁹Vinthu vyose ivi ndili kuviwona para nkhati ndalanguruka mu mtima wane na vyose ivyo vikuchitika pa charu. Pali nyengo apo munthu wakurongora mazaza ghakhe pa ūanyakhe na kuŵapweteka.

¹⁰Pamanyuma pakhe nkhawona ūaheni ūakusungika makora mu dindi. Iwo nyengo zose ūakanjiranga na kufuma mu malo ghakupatulika ndipo ūakarumbikanga na ūanthu mu msomba mwenemumo ūakachitiranga uheni. Ichi nacho nchawakawaka.

¹¹Pakuti kupereka chilango pa mlimo uheni kuti kukufiskika mwaluwiro chara, mitima ya ūanthu njakunwekerathu kuchita uheni.

¹²Nangauli ūanthu ūangachita uheni kanandi waka na kuŵa na umoyo utali, ndipouli ine nkhumanya kuti awo ūakumopa Chiuta ūati ūakharenge makora chifukwa ūakumuchindika iyo.

¹³Kweni ūanthu ūaheni kuti kwamkuŵawira makora chara, nesi nkhukhara umoyo utali chara, chifukwa iwo kuti ūakopa Chiuta chara.

¹⁴Kuli chinthu chinyakhe chawakawaka ichi chikuchitika pano pasi. Chinthu ichi ndi ichi, ūaliko ūanthu ūarunji ūeneawo ūakulangika nga ndi para ūali kuchita uheni, ndiposo ūalipo ūanthu ūaheni ūeneawo ūakulangika chara nga ndi para mbarunji. Nkhayowoya kuti ichi nacho nchawakawaka.

¹⁵Ntheura ndili kukhorwa ine, kuti ise, tijkondwereskenge, chifukwa pano pa charu cha pasi tili na kusangwa kumoza pera uko ndi: kurya, kumwa, na kujikondweska. Tingachita ichi para tikutokatoka mu umoyo weneuwu Chiuta wali kutipa.

Kugota kwa vinjeru vya munthu

¹⁶Nkhati ndalanguruka mu mtima wane kuti ndimanye mahara, na kuwona nchito iyo yikuchitika pano pasi, mwenemumo nanga ndi muhanya panji usiku, munthu kuti wakugona tulo chara.

¹⁷Penepapo nkawona milimo yose ya Chiuta mwakuti munthu kuti wangamanya chara milimo yose iyo yikuchitika pano pa charu. Ndipouli nanga munthu wangayezga kutokatoka pakuvipenjerezga, kuti wangasanga ching'anamulo chakhe chara. Nanga munthu wa mahara wangayowoya kuti wakumanya, iyo kuti wangasanga ching'anamulo chakhe chara.

Mupharazgi 9

¹Vyose ivi nkhalanguruka navyo ndipo nkapanikizga kuti wānthu awo wākuchita urunji na wāvinjeru wāli mu mawoko gha Chiuta pamoza na milimo yawo wuwo. Kweni palije munthu uyo wangamanya ivyo vikumulindirira manyi ndi kutemwa panji tinkho. Vyose ivi vili munthazi.

²Wānthu wose ivyo vizamkuwāwonekera vikuyana waka, murunji na wakubendera, muweme na muheni, wakuphotoreka na wambula kuphotoreka, wambula kupereka sembe, na uyo wakureka kupereka. Umo waliri munthu muweme, ndipo waliri na muheni. Uyo wakurapa wakuyana waka na uyo wakureka kurapa.

³Chinthu chiheni chomene pa ivyo vikuchitika pa charu ndi ichi chakuti soka limoza likuwira wose. Mitima ya wānthu njakuzura na uheni. Vifusi vili mu mitima yawo apo wāchali wāmoyo ndipo pamanyuma pa ichi iwo wākufwa ndipera.

⁴Kweni uyo wachali wamoyo wali na chigomezgo chifukwa ncheŵe yamoyo njiwemiko kuruska nkharamu yakufwa.

⁵Wāmoyo wākumanya kuti wāfwenge kweni wākufwa kuti wākumanya kanthu chara, ndipo wālije njombe yinyakhe yakusazgikirako. Iwo wāli kuruwika nkhania.

⁶Kutemwa kwawo, na tinkho lawo ndiposo na sanje yawo, vyose vili kumara kale. Mu vyose ivyo vikuchitika pa charu iwo kuti wāmkuwāso na phande chara mpaka muyirayira.

⁷Sono iwe ungopanga chara, ryanga chakurya chako na chimwemwe, ndiposo mwanga vinyo lako na mtima wakucha pakuti Chiuta wazomerezga kale milimo iyo ukuchita.

⁸Uvwarenge vyakuvwara vituŵa nyengo zose. Uphakenge mafuta ku mutu wako nyengo zose.

⁹Ukondwerenge pamoza na muwoli wako uyo ukumutemwa mu mazuŵa ghose gha umoyo wako wa wakawaka uwu, weneuwo Chiuta wakupa pa charu. Pakuti

ili ndilo phande lako mu umoyo wako ndiposo mu kutokatoka kwako uko uli nako pa charu.

¹⁰Mlimo wose uwo ukuwusanga, uwuchite na nkhongono zako zose. Pakuti ku malo gha âwakufwa uku ukuruta kulije mlimo, nesi kughanaghana nesi mahara, nanga ndi vinjeru.

¹¹Nkhawonaso kuti pa charu awo âwakuruska mu chipharizgano, kuti ndi awo wakuchimbira chomene chara, nanga ndi awo âwakutonda mu nkhondo kuti ndi awo mbankhongono chara, nanga ndi chakurya kuti ncha âwamahara pera chara, nesi usambazi kuti ngwa âwavinjeru pera chara, nanga nkhutemwera kuti nkhwa awo ndi nkhwantha pera chara. Kweni nyengo na soka vikuwira wose.

¹²Munthu kuti wakuyimanya nyengo yakhe chara. Nga ndi umo somba zikukorekera mu chirepa, ndiposo nga ndi umo viyuni vikukorekera mu chipingo, ntheura ndimo âwanthu nawo âwakukorekera mu vipingo pa nyengo yiheni, para soka lawizira mwa mabuchibuchi.

Vinjeru nviweme kuruska nkhongono

¹³Pa charu nkhawonaso chiyerezgero chinyakhe cha mahara ndipo chikawoneka kuâwa chikuru kwa ine.

¹⁴Kukaâwako kamsumba kachoko ako kakaâwa na âwanthu âwachoko waka. Karonga mukuru wakakawukira, wakakajarizga na kukazengera vibumira vikuru vyakukwereramo kuzingirizga kamsumba kara.

¹⁵Kweni mwenemura mukasangika munthu mukavu wa vinjeru, ndipo iyo na vinjeru vyakhe wakathaska kamsumba kara. Ndipouli pakaâvavye na yumoza uyo wakamukumbuka munthu mukavu yura.

¹⁶Sono ine nkhuti, “Vinjeru nviweme kuruska nkhongono, nangauli vinjeru vya munthu mukavu vikuyuyurika ndipo mazgu ghakhe nagho kuti ghakupulikikwa chara.”

¹⁷Mazgu gha munthu wa vinjeru ghakuyowoyeka mwakufwasa, ngaweme kuruska kupoma kwa wakuwusa ku wupu wa vindere.

¹⁸Vinjeru nviweme kuruska mahomwa gha nkhondo, kweni munthu wakwananga yumoza wakunanga viweme vinandi.

Mupharazgi 10

¹Membe zakufwa zikuâwika sungu liheni mu mafuta gha sungu liweme. Ntheura uchindere uchoko waka ukumanya kwanangiska vinjeru na nchindi.

²Mtima wa munthu wa vinjeru ukumurongozgera ku uweme kweni mtima wa chindere ukumupuruska.

³Chindere para chikwenda mu nthowa chikuŵavye mahara ndipo chikujirongora pakweru kuti nchindere.

⁴Usange uyo wakuwusa wakukaripira ungachimbiranga chara, chifukwa kukhara chete kukuzimya ukari wa ūakuwusa.

Vindere vikuwusa

⁵Kuli uheni unyakhe uwo ndauwona pa charu, weneuwo uli nga ndi mphuvya izo zikuchitika na awo ūakuwusa.

⁶Vindere vikupika nchito za pachanya, ndipo ūwasambazi ūkupika nchito za pasi.

⁷Ndawona ūzga ūakwera pa mahachi, kweni nduna ndizo zikwenda pasi nga mbazga.

⁸Uyo wakujima mbuna wati waŵengemo yekha. Uyo wakudorora chiliŵa njoka yiti yimurume.

⁹Uyo wakugadabula mawe, wati wadinike nagho. Uyo wakuŵandura nkhuni wangamanya kupwetekeka nazo.

¹⁰Usange mbavi njakubumpha, ndipo kuti ūkunorako chara, iyo wakwenera kutema na nkhongono chomene. Kweni vinjeru vikovwira munthu kuchita makora.

¹¹Palije na chandulo kumanya kuseŵereska njoka para njoka yira yakuluma kale.

¹²Mazgu gha munthu wa vinjeru ghakumupa uchizi, kweni chindere chikukomeka na mlomo wakhe.

¹³Mazgu agho wakwamba kuyowoya ghakuŵa gha uchindere, ndipo mazgu ghakhe gha umaliro ghakurongora kufuntha kuheni.

¹⁴Chindere chikwandaniska mazgu. Kulije munthu uyo wakumanya icho chamkuŵako kunthazi. Kasi ndi njani wangamuphalira munthu icho chamkuŵako para iyo wafwa?

¹⁵Chindere chikujivuska pakuchita nchito, mwakuti chikuyimanya chara nthowa yakuya ku msumba.

¹⁶Ndiwe wa soka, iwe charu, apo karonga wako wachali mwana, ndipo nduna zako zikuŵa na viphikiro na mulenje.

¹⁷Ndiwe wa mwaŵi, iwe charu, para karonga wako ndi mwana wa ūanthu awo mbanangwa, ndipo nduna zako zikuchita viphikiro pa nyengo yakwenerera, kuti ziŵe za nkhongono, kweni kuti zirowêre chara.

¹⁸Mtenje ukubwanthuka usange mwenecho wakureka kupwererera nyumba, ndipo nyumba yikusurura usange mwenecho ndi mukata.

¹⁹Chakurya chikunozgeka kuti wantru wakondwere, ndipo vinyo likusanguruska umoyo. Kweni vyose ivi, kuti vichitike vikukhumba ndarama.

²⁰Ungatukanga karonga wako chara, inya, nanga ndi mu maghanogħano ghako. Nanga ungaŵa mu chipinda chako cha kugonamo, ureke kuŵatuka wāsambazi. Nyengo zinyakhe kayuni ka mudera kangayegħa mazgu ghako, panji kamoyo kanji ako kakuwuruka mudera kangaya kaphara makani ku awo ukuŵanena.

Mupharazgi 11

Nkharo ya munthu wa vinjeru

¹Teweterani ndarama zinu mu malonda għa pa nyanja, pakuti pamanyuma pa mazuŵa għanandi mwizamkusanga chandulo.

²Upereke phande ku wantru wankhonde na wāwiri panji wankhonde na wātatu pakuti ulije kumanya kaheni ako kamkuŵapo pa charu.

³Usange maŵingu ghazura na maji, vura yikuwa pa charu. Khuni usange lawira ku mwera panji ku mpoto, pa malo apo lawira ndipo likugonera.

⁴Uyo wakulindira kuti mphepo yiŵe makora kuti wati waseŵe mbuto zakhe chara. Uyo wakulaŵiska maŵingu kuti ghaẇe makora kuti wati wavune chara.

⁵Nga ndi umo ulije kumanyira na umo mzimu ukunjirira mu thupi la mwana mu nthumbo ya mwanakazi murwari, ntheuraso ndimo ulije na kumanyira na mlimo wa Chiuta mweneuyo wakuchita vinthu vyose.

⁶Na macherochero useŵenge mbuto zako ndipo na mise ureke kukhara waka chifukwa ulije kumanya iyo yamkukura makora, kwali ndi iyi panji ndi yira, pakunji zose ziŵiri wuwo ziti zikule makora.

⁷Ungweru nguweme, ndipo maso ghakukondwa para ghakulaŵiska dazi.

⁸Usange munthu wakhara virimika vinandi, mulekeni wakondwenge navyo, kweni wakumbukengħe kuti mazuŵa għa chisi għamkuŵa għanandi para wafwa. Vyose ivyo vikwiza nvya wakawaka.

Nchenjezgo kwa wawukirano

⁹Iwe munyamata, usekererenga mu uwukirano wako, ndipo mtima wako usangwenge mu nyengo ya uwukirano wako na ya wanichi wako. Wendenge mu nthowa iyo mtima wako ukunwekera, yeneiyo maso ghako ghakukhumba. Kweni manya kuti vyose ivi Chiuta wamkukhumba kuti uvipataure.

¹⁰Fumyako kukweŵeka ku mtima wako, ndipo uwuskemo vyakuŵinya mu thupi lako. Pakuti uwukirano na wanichi, vyose nvyawakawaka.

Mupharazgi 12

¹Ukumbukenge Mlengi wako mu nyengo ya uwukirano wako, pambere mazuŵa ghaheni ghandafilepo, apo virimika vindaneng'enere, apo wamkuyowoya kuti, "Nkhukondwera navyo chara."

²Inya pambere dazi na ungweru, mwezi na nyenyezi vindazgoke chisi na apo maŵingo ghamkwizaso para vura yawa.

³Pa nyengo yira walinda ūa nyumba ūamkumbwambwantha, ndipo ūanthu ūankhongono ūakotama, ndipo awo ūakugaya vyakurya ūareka chifukwa mbachoko, ndipo awo ūakulingizga mu vidangazi kuti ūamkulingizgamoso chara.

⁴Para miryango iyo yikurazga ku ūagurwe ūa mu misumba yajarika, para kulira kwa chigayo kwakhirako ndipo munthu wakuwuka chifukwa cha kulira kwa kayuni, ndipo kwimba kwa ūanthu kukupulikikwa chara.

⁵Pa nyengo iyo kukwera phiri kwamkuŵa kunonono ndipo kwenda nako chamkuŵa chinthu chakutentheska, apo sisi ndituŵa nga ndi maluŵa gha khuni la alimondi, apo munthu wakwenda nga ndi phanana uyo wakujiguza waka ndipo makhumbiro ghamara. Chifukwa munthu wakuya ku chikaya chakhe cha muyirayira, ndipo awo wakutengera ūakuyingisuka waka mu ūagurwe ūa mu msumba.

⁶Pambere chingwe cha siliva chindadumuke, panji pambere bakule wa golide wandasweke, panji pambere chiŵiya chindaswekere pa chisimi, panji pambere mukombero wakutorera maji mu chisimi undaphyoke.

⁷Fuvu liwererenge ku dongo nga ndi umo likaŵira, ndipo mzimu nawo uwererenge kwa Chiuta, mweneuyo wakawupereka.

⁸Ndicho chifukwa Mupharazgi wakuti, "Nvy a waka nkhanira. Inya vyose nvya wakawaka."

Kusazga kose

⁹Pa dera pakuŵa na vinjeru, Mupharazgi yura wakasambizga ūanthu mahara. Iyo wakapimanga na kusanda ndiposo na kuŵika ntharika mu ndondomeko yiweme na lwana lukuru.

¹⁰Mupharazgi yura wakapenja mazgu gha kukondweska ndipo na mtima uweme wakalemba mazgu gha unenesko.

¹¹Mazgu gha ūanthu ūa vinjeru ghali nga ndi malunkhanjo, ndipo ntharika izo zawunjikika zili nga ndi mizumali iyo yanjira chomene. Ntharika izi wakupereka ndi Mliska yumoza pera.

¹²Wa mwana wane uchenjere na chilichose chakujumpha ivi. Nchito yakulemba mabuku ghanandi kuti yikugota chara, ndipo kusambira chomene kukuvuska thupi.

¹³Tiyeni sono tipulike umaliro wa makani ghose, “Umope Chiuta, ndipo usungilire marango ghakhe, pakuti uwu ndiwo mlimo uwo munthu wakwenera kuchita.

¹⁴Pakuti Chiuta wakweruzga mlimo wose wa munthu, na kose ako nkha mu ubende, manyi nguweme panji nguheni.”

Sumu Yikuru

Sumu Yikuru 1

¹Sumu ya Solomoni, sumu iyo njiweme kuruska sumu zose.

Sumu ya kudanga
Mwanakazi wakuyowoya

²Mwe, mphanyi wandifyofyontha na mlomo wako, pakuti kutemwa kwako nkhuweme kuruska vinyo.

³Mafuta agho waphaka ghakununkira makora, zina lako liri nga ndi mafuta agho ghathika. Ndicho chifukwa wāmwali wākukutemwa.

⁴Nditore, ndikurondezge, tingachedwanga chara Iwe karonga wane nditorere mu chipinda chako. Titi tikondwe na kusekerera mwa iwe. Titi tirumbe kutemwa kwako kuruska vinyo. Wāmwali wākukutemwa pa unenesko.

⁵Imwe wāmwali wā mu Yerusalem, ine ndili mufipa, kweni ndili wakutowa. Ndili mufipa nga ndi hema la mu Kedara, kweni wakutowa nga ndi salu ya Solomoni.

⁶Mungandilawīskanga pakuti ndine mufipa, ndine mufipa chifukwa cha kocha kwa dazi. Wadumbu wane wākandikwiyira. Wākandizgora kuŵa wakuteŵeta mu munda wa mpeska, nkhaŵavye nyengo ya kujipwererera.

⁷Ndiphalire, iwe wakutemweka wane, uko ukuliskira mberere zako, uko ukuzipumuzgira na muhanya pakati. Kasi nchifukwa uli ine nkhwenera kukupenja iwe, mukati mu miskambo ya wānyako?

Mwanarume wakuyowoya

⁸Iwe wa mwanakazi wakutowa kuruska wānakazi wose, usange ukumanya chara uko kuli wakutemweka wako, urondezge mzira wa mberere na mbuzi. Uliskenge twana twa mbuzi zako, pafupi na mahema gha wāliska.

⁹Wakutemweka wane, nkhukulinganizga iwe, na wākavalō wā magareta gha Faro.

¹⁰Matama ghako ghakutowa na ndewerewe, singo yako na majuda gha vitowelo.

¹¹Titi tikupangire majuda gha golide ghakuroŵeka na siliva.

Mwanakazi wakuyowoya

¹²Apo karonga wakapumulanga pa chitengo chakhe, mafuta ghane gha narido ghakanunkira posepose.

¹³Kwa ine wakutemweka wane, wali nga ndi kathumba ka mure, ako kali pakati pa mawere ghane.

¹⁴Kwa ine wakutemweka wane wali nga ndi makunje gha maluŵa ghaswesi, mu munda wa mpheska wa ku Engedi.

Mwanarume wakuyowoya

¹⁵Iwe wakutemweka wane, ndiwe wakutowa. Ndiwe wakutowa nadi! Maso ghako ghali nga ndi nkhunda.

Mwanakazi wakuyowoya

¹⁶Wakutemweka wane, ndiwe wakutowa, ndiwe wakutowa nadi! Apo tikugona mpha utheka wa biriŵiri.

Mwanakazi wakuyowoya

¹⁷Michiko ya nyumba yithu ndi makuni gha milanje. Mapaso ghakhe ndi makuni gha mulombwa.

Sumu Yikuru 2

¹Ine ndine luŵa waka mu Sharoni, luŵa waka la mu madambo.

Mwanarume wakuyowoya

²Wakutemweka wane ngwa kutowa mukati mu ŵamwali, nga ndi maluŵa mukati mu minga.

Mwanakazi wakuyowoya

³Wakutemweka wane, ndiwe wakutowa mukati mu ŵanyamata. Uli nga ndi vipambi vyा mararanje, mukati mu makuni gha mu nkhorongo. Nkhutemwa kukhara mu mufwiri wako, kuti ndiryenge vipambi vyako vyakunowa.

⁴Wakunditorera ku nyumba ya chiphikiro. Ndembera yakhe pa ine ndi kutemwa.

⁵Ndikhozge na vipambi vyakomira, wezgeramo nkhongono zane na vipambi vyा mararanje, pakuti kutemwa kwandimara nkhongono.

⁶Woko lakhe la mazere, mphanyi laŵa kusi kwa mutu wane, woko lakhe la maryero landifukatira.

⁷Nkhumuombani, mwa ŵamwali ŵa mu Yerusalem, murape mu zina la nyiska, panji la mbaŵara ya mu thengere. Mureke kusunkhunya, panji kutimbanizga kutemwa kwithu, mpaka tifwase mwakukwanira.

Sumu ya chiŵiri
Mwanakazi wakuyowoya

⁸Tegherezgani mazgu gha wakutemwa wane! Wonani, uyo wakwiza, wakudukaduka mukati mu mapiri, wakujitika mukati mu tumapiri.

⁹Wakutemweka wane wali nga ndi nyiska, panji nga ndi mwana wa mbawara. Laŵiskani! Uyo wimilira apo, kuseri kwa chiliŵa. Wali pa chidangazi, wakudodoliska mukati, wakulingizga mu mphowoz za furemu.

¹⁰Wakutemweka wakuti kwa ine.

Mwanarume wakuyowoya

“Wakutemweka wane, Wuka! Swenga yane iwe, tiye tirutenge!

¹¹Wona! Chifuku chamara, vura yamalirathu, yirokwengeso chara.

¹²Maluŵa ghakuwoneka mu charu, nyengo yakwimbira sumu nga ndi yeneiyi. Sumu za njiŵa zikupulikikwa, mu charu chithu chose.

¹³Vikuyu vyamba kupambika vipambi vyakhe, Mpheska nazo zayamba maluŵa, ghakupereka sungu liweme. Wakutemweka wane, wuka! Swenga yane, tiye tirutenge!”

¹⁴Wa nkhunda yane, mu mimwanya ya jarawe, mu zimphanji za mapiri pakusendemuka, reka ndiwone chisko chako, reka ndipulike mazgu ghako. Pakuti mazgu ghako ngaweme, chisko chako nchakutowa chomene.

¹⁵Utikorere ūkambwe awo, ūkambwe ūachokowachoko, ūneawo ūkunanga minda yane ya mpeska, pakuti minda yithu ya mpeska yili na maluŵa.

Mwanakazi wakuyowoya

¹⁶Wakutemweka wane ngwane, ine nane ndili wakhe. Wakuliska mberere zakhe mukati mu maluŵa.

¹⁷Pambere kundache, mdima undamare, wakutemweka wane, uwerengeko. Uŵenge nga ndi nyiska, panji nga ndi mbawara pa mapiri gha mawe.

Sumu Yikuru 3

¹Usiku uliwose pa chitara chane, nkhamurota uyo ngwa kutemweka wane.

² nkhamupapaska, kweni nkhamusanga chara.

²Sono nditi ndiwuke, nditi ndendekenge mu msumba, mu misewu na mu mabaraza ghakhe. Nditi ndimupenje uyo ngwa kutemweka wane. Nkhamupenja, kweni kuti nkhumusanga chara.

³Walinda ūkandiwona, apo ūkenderanga msumba, nkhaŵafumba nkhati, “Kasi mwamuwonako wakutemweka wane?”

⁴Nkhati ndawajumpha pachoko waka, nkhamusanga wakutemweka wane. Nkhaskepererana nayo, kuti nkhatayana nayo chara, mpaka nkhiza nayo mu nyumba ya amama, mu chipinda cha awo ūkandibaba.

⁵Nkhumurombani, mwa wāmwali wā mu Yerusalem, murape mu zina la nyiska, panji la mbaŵara ya mu thengere. Mureke kusunkhunya, panji kutimbanizga kutemwa kwithu, mpaka tifwase mwakukwanira.

Sumu ya chitatu
Mwanakazi wakuyowoya

⁶Nchivichi icho chikwiza kufumira ku mapopa, chili nga ndi josi lati waka pholi. Chikununkhira mure na lubani, pamoza na vyakununkhira vya wāmalonda.

⁷Wonani, ndi machira gha Karonga Solomoni. Ghazingirizgika na wāsilikari 60, vinkhara vya charu cha Israele.

⁸Vyose vyakorera malupanga, ndi nkhwantha pakurwa nkhondo. Chose chaŵika lupanga pa chigha chakhe, kunozgekera chakofya na usiku.

⁹Karonga Solomoni wakajipangira machira, na makuni gha mu nkhorongo ya ku Lebanoni.

¹⁰Michiko yakhe wakayiphaka siliva, chakuyagamirapo wakachiphaka golide, ndipo chakukharapo chakhe wakachivungirizga salu yichesamu. Yikarōweka makora chomene, na wāmwali wā mu Yerusalem.

¹¹Fumanī, imwe mwa wāmwali wa mu Ziyoni, wonani, Karonga Solomoni, wavwara mphumphu yakhe, iyo nyina wakamuvwarika, pa zuŵa la ukwati wakhe, ilo wakakondwera chomene.

Sumu Yikuru 4

Mwanarume wakuyowoya

¹Iwe wakutemweka wane, ndiwe wakutowa. Ndiwe wakutowa nadi! Maso ghako ndi nkunda, kuseri kwa chidiko chako. Sisi lako liri waka lende, nga ndi mskambo wa mbuzi, ukukhira pa Phiri la Gileyadi.

²Mino ghako ghali mbee, nga ndi mberere, iyo yafuma waka kukusukika. Mino gharazgirana makora nga ndi wāmuleza, palije na limoza apo pali nchende.

³Milomo yako yili nga ndi uzi uswesi, ndipo mlomo wako ukukondweska. Matama ghako ghali nga ndi viŵanduka vya magalagadeya, kuseri kwa chidiko chako.

⁴Singo yako njitali, nga ndi chigongwe cha Davide, wakuzengeka makora. Pa singo iyi pali majuda 1,000, ghose ndi nguru za vinkhara.

⁵Mawere ghako ghali nga ndi twana tuŵiri twa nyiska, twana twa mleza twa mbaŵara, uto tukurya mukati mu maluŵa.

⁶Pambere kundache, mdima undamare ine nditi ndirute ku mapiri gha mure, mapiri gha sungu liweme.

⁷Wakutemweka wane, ndiwe wakutowa thupi lako lose. Mwa iwe mulije kalema kalikose.

⁸Iwe wa mwali wane, tiye tirute tose kufuma ku Lebanoni, tiye tirute tose kufuma ku Lebanoni. Khira kufuma pachanya pa Phiri la Amana, kufuma pachanya pa Phiri la Seniri na la Heremoni, kufuma mu mphanji za nkharamu na mu mapiri gha wanyalubwe.

⁹Watora mtima wane iwe wa mudumbu wane, wa mwali wane. Watora mtima wane, na umo ghakundilawiskira maso ghako, na mukanda umoza wa majuda ghako.

¹⁰Kutemwa kwako nkhuweme, iwe wa mudumbu wane, wa mwali wane. Kutemwa kwako nkhuweme kuruska vinyo. Sungu la mafuta ghako, likuruska vyakununkhiskira vyose.

¹¹Iwe wa mwali wane, milomo yako yikuthonya uchi. Mkaka na uchi vili kusi ku lulimi lwako. Sungu la vyakuvwara vyako liri nga ndi la ku Lebanoni.

¹²Wa mudumbu wane, wa mwali wane, ndiwe munda wakuwighilirika, ndiwe munda wakuwighilirika, mbwiwi yakujalirika.

¹³Vyakumera vyako ndi munda wa magalagadeya, uwo uli na vipambi viweme chomene, na maluwa ghaswesi ndiposo na makuni gha narido.

¹⁴Vipambi vyva narido na safuroni, vyva kalamusi na vyva kinamoni, na makuni ghose gha vyakununkhira, makuni gha mure na chinthembwe, na vyakununkhira vyose vyakuzirwa.

¹⁵Ndiwe mbwiwi ya munda, chisimi cha maji gha umoyo, tumironga twa maji kufuma ku Lebanoni.

Mwanakazi wakuyowoya

¹⁶Wuka, iwe mphepo ya ku mpoto, zanga, iwe mphepo ya ku mwera! Puta pa munda wane, kuti sungu lakhe liweme litandazgike. Wakutemweka wane wize ku munda wakhe, warye vipambi vyakhe viweme chomene.

Sumu Yikuru 5

Mwanarume wakuyowoya

¹Ine ndanjira mu munda wane, mudumbu wane, mwali wane. Nkhuunjika mure wane pamoza na vyakununkhiskira vyane. Nkhurya chisa chane cha uchi pamoza na uchi wane. Nkhumwa vinyo lane pamoza na mkaka wane.

Wanakazi wakuyowoya

Imwe muli pa ubwezi, ryaninge na kumwa. Imwe mukutemwana, mwaninge chomene.

**Sumu ya chinayi
Mwanakazi wakuyowoya**

²Nkhagona, kweni nkhaŵa maso. Pulika! Wakutemweka wane wakukhung'uska pa chijaro, wakuti.

Mwanarume wakuyowoya

"Wa mudumbu wane, wa kutemweka wane, ndijulirako, nkhunda yane, wakufikapo nadi, Wona, mutu wane wazumbwa na jumi. Sisi lane lazumbwa na manthonyezi gha usiku."

Mwanakazi wakuyowoya

³Ine ndavura kale malaya ghane, kasi nchifukwa uli ndivwarengeso? Ine ndasukutula kale malundi ghane, kasi ndighabinkhiskeso na fuvu?

⁴Wakutemweka wane wakanjizga woko lakhe, pa chidorozi cha muryango, ndipo mtima wane ukamba kukhumbira chomene.

⁵Nkhawuka kumujulira wakutemweka wane, Mawoko ghane ghakâwa bwitubwitu, na mafuta gha mure. Minwe yane yikanthonyanga mure, kunthonyera pa chikolerero cha chijaro.

⁶Nkhamujulirako wakutemweka wane, kweni nkhasanga wafumapo, waruta, nkhatika lusoko, pakuwona cuti wawukapo. Nkhamupenja, kweni cuti nkhamusanga chara, nkhamuchema, kweni cuti wakazgora chara.

⁷Ŵalinda ūkandiwona, apo ūkenderanga msumba. Ŵakanditimba na kundipweteka, ūkandipoka salu yane iyo nkhadika, ūlinda ūneŵara ūa malinga.

⁸Nkhumurapizgani, mwa ūamwali ūa mu Yerusalem, usange mwamusanga wakutemweka wane, mumuphalire iyo cuti, kutemwa kwandimara nkhongono.

Ŵanakazi ūkuyowoya

⁹Iwe wa mwanakazi wakutowa kuruska ūanakazi wose, kasi wakutemweka wako, wakuruska uli wakutemweka munyakhe? Kasi wakutemweka wako, wakuruska uli wakutemweka munyakhe, cuti utirapizge ntheura?

Mwanakazi wakuyowoya

¹⁰Wakutemweka wane ngwa kuŵara ndiposo ndi muswesi. Ngwakumanyikwa mukati mu ūanarume 10,000.

¹¹Chisko chakhe ndi golide wakung'azima, sisi lakhe ndakupotana makora, ndifipa makora nga ndi chihôwe.

¹²Maso ghakhe ghali nga ndi gha nkhunda, para zili pa mphepete pa mbwiwi za maji. Ghali nga ndi nkhunda izo zageza mu mkaka, ghakhara makora ghene.

¹³Matama ghakhe ghali nga ndi minda, ya vyakununkhira vyakuperekwa sungu liweme. Milomo yakhe yili nga ndi maluŵa, yili bwitubwitu na mafuta gha mure.

¹⁴Mawoko ghakhe ghali nga ndi ndodo ya golide, agho gharoweka vitowelo. Thupi lakhe liri nga ndi mnyanga wa zovu, ilo laroweka na mawe ghakuzirwa gha bululu.

¹⁵Malundi ghakhe ghali nga ndi mizati ya mawe gha sangalawe, agho ghakhazikika pa vikongera vya golide. Kawonekero kakhe kali nga ndi Lebanoni, ngwa kuzirwa nga ndi makuni ghaweme gha milanje.

¹⁶Mlomo wakhe ukundikondweska chomene, ndipo iyo ngwa kukhumbikwa chomene kwa ine. Uyu ndiyo wakutemweka na mubwezi wane, imwe mwa ŵamwali ŷa mu Yerusalem.

Sumu Yikuru 6

Ŵanakazi ŷakuyowoya

¹Iwe wa mwanakazi wakutowa kuruska ŷanakazi wose, kasi wakutemweka wako waruta nkhu? Kasi wakutemweka wako wapatukira nkhu, mwakuti tirute nawe pamoza kuya kamupenja?

Mwanakazi wakuyowoya

²Wakutemweka wane wakhilira ku munda wakhe, ku minda ya vyakununkhira. Waruta kuya kaliska vyakuŵeta vyakhe mu munda, na kuyaŵamo maluŵa.

³Wakutemweka wane ngwane, ine nane ndili wakhe. Iyo wakuliska vyakuŵeta vyakhe mukati mu maluŵa.

Sumu ya chinkhonde *Mwanarume ŷakuyowoya*

⁴Wakutemweka wane, ndiwe wakutowa nga ndi msumba wa Tiriza, muweme nga ndi msumba wa Yerusalem, wakofya nga ndi ŷasilikari ŷa ndembera.

⁵Wezgako maso ghako kwa ine, chifukwa ghakunditimbanizga. Sisi lako liri waka lende, nga ndi mskambo wa mbuzi, ukukhira pa Phiri la Gileyadi.

⁶Mino ghako ghali mbee, nga ndi mberere, iyo yafuma waka kukusukika. Mino gharazgirana makora nga ndi ŷamuleza, palije na limoza apo pali nchende.

⁷Matama ghako ghali nga ndi viŵanduka vya magalagadeya, kuseri kwa chidiko chako.

⁸Zilipo fumukazi 60 na ŷawoli ŷachoko 80, ndiposo na ŷamwali ŷambula kupendeka.

⁹Nkhunda yane, wakufikapo wane yumoza pera, wakutemweka uyo ndi yekha na yekha ku ŷanyina, wakutemweka kwa uyo wakamubaba. ŷamwali

ŵakamuwona ndipo ŵakati, "Ndiwe wakutumbikika." Mafumukazi na ŵawoli ŵachoko, nawo ŵakarumba kutowa kwako.

¹⁰Kasi ndi njani uyo wakuŵala nga ndi matandakucha, ngwa kutowa nga ndi mwezi, ndipo ngwa kuŵara nga ndi dazi, iyo ngwakofya nga ndi ŵasilikari ŵa ndembera.

¹¹Nkhakhilira ku munda wa skaŵa, kuti nkhwone maluŵa gha mu dambo. Nkharuta kuti nkhwone, usange makuni gha mpheska ghamba kuphuka, usange magalagadeya ghamba maluŵa.

¹²Apo nkhaŵa ndichali ndindamanyiske, nkhaŵa nga nkhulota, kuti ndili mu gareta pamoza na karonga wane.

Ŵanakazi ūakuyowoya

¹³Werera, werera, iwe muShulamu, werera, werera, kuti tikudâwirenge.

Mwanakazi wakuyowoya

Kasi nchifukwa uli mudaŵirenge ine muShulamu, nga ndi para mukudâwira kuvina uko kuli pakati pa viwuru viŵiri vyâasilikari?

Sumu Yikuru 7

Mwanarume wakuyowoya

¹Iwe uli nga ndi mwana mwanakazi wa karonga, nako nkhotowa kwa malundi ghako mu skapato! Vigha vyako vyakutowa vili nga ndi vitowelo, mlimo wa mawoko gha nkhwantha.

²Mumbwera wako uli nga ndi bakule wakuwulungana, uwo ngwambula kusôwerwa vinyo liweme. Nthumbo yako ndi mulu wa tirigu, uwo wazingirizgika na maluŵa.

³Maŵere ghako ghali nga ndi twana tuŵiri twa nyiska, twana twa mleza twa mbaŵara.

⁴Singo yako yili nga ndi msonjo wa minyanga ya zovu. Maso ghako ghali nga ndi viziŵa mu Heshiboni, ivyo vili pafupi na chipata cha Bati Rabimu. Mphuno yako yili nga ndi chigongwe cha Lebanon, kuthyana na msomba wa Damaseko.

⁵Mutu wako ukuwonekera pachanya, nga ndi Phiri la Karimele. Sisi lako lakupotana ndakubiriŵira makora, Karonga wakuwojeka na kutowa kwakhe.

⁶Wakutowa na wakukondweska ndiwe, iwe wakutemweka wane, mwali uyo nkhucha nayo.

⁷Ndiŵe wakunyoroka nga ndi mukama, maŵere ghako ghali nga ndi makunje gha vipambi vyakhe.

⁸Nkhati nditi ndikwere khuni ili la mukama, na kutora vipambi vyakhe. Mâwere ghako ghali nga ndi makunje gha mpheska, kununkhira kwa muvuchi wako kuli nga ndi mararanje.

⁹Mufyofyontho wako, uli nga ndi vinyo liweme chomene.

Mwanakazi wakuyowoya

Vinyo ilo likukhilira makora pa wakutemweka wane, likhilire makora mu milomo na mu mino ghakhe.

¹⁰Ndine wakhe wa wakutemweka wane, khumbiro lakhe lose liri pa ine.

¹¹Zanga, wakutemweka wane, tiye tirute ku minda, tikatandare usiku wose mu vikaya.

¹²Tiye ticherere kuruta ku minda ya mpheska, tikawone usange mpheska zamba kuphuka. Tikawone usange maluŵa ghamba kumasura, usange magalagadeya ghamba kuŵala maluŵa. Kwenekura ndamkukupa kutemwa kwane.

¹³Munkhwara wa chinthemwa, ukupereka sungu liweme. Pa miryango yithu pali vipambi vyose viweme, vyakomira na viphya wuwo, ivyo ndakusungira iwe wakutemweka wane.

Sumu Yikuru 8

¹Mbaya mwe, ukareka kuŵa mudumbu wane, uyo wakonkha bere pamoza na ine kwa amama! Ndikumanenge nawe kuwaro, mphanyi ndakukufyofyontha pakweru, mphanyi panguŵavye wakundiyuyura.

²Mphanyi ndakukutora na kukunjizga, mu nyumba ya amama, ku chipinda cha uyo wakandibaba. Mphanyi ndakukupa vinyo, wakusazgako vyakununkhira kuti umwe, maji gha vipambi kufuma ku magalagadeya ghane.

³Woko lako la mazere, mphanyi liri kusi kwa mutu wane, woko lako la maryero undifikatire nalo.

⁴Nkhumurombani, mwa ŵamwali ŵa mu Yerusalem, kuti chitemwa ichi mureke kuchisunkhunya panji kuchiwuska, mpaka apo icho chikhumbirenge.

Sumu ya chinkhonde na chimoza *Wanakazi wakuyowoya*

⁵Kasi ndi njani uyo wakwiza, kufumira ku mapopa, uyo weghamira pa wakutemweka wakhe?

Mwanakazi wakuyowoya

Musi mu khuni la mararanje, nkhawuska iwe. Penepara ndipo ŵanyoko, ŵakawîra mu vyakuŵinya vyakununkhira kuti umwe, kufumira ku mapopa, uyo weghamira pa wakutemweka wakhe?

⁶Undiŵike mu mtima wako kuŵa nga ndi chidindo, nga ndi chidindo pa woko lako, pakuti kutemwa nkhwa nkongono nga ndi malo gha ūakufwa, sanje nja nkhaza nga ndi nyifwa. Kocha kwakhe kuli nga ndi makara gha moto, kuli ndi dimi lakofya chomene.

⁷Maji ghanandi kuti ghazimya kutemwa chara, nanga ndi mironga yakuzura, kuti yingakukura chara. Usange munthu wangapereka vyuma vyose vya mu nyumba yakhe, kuti wagule kutemwa, iyo wangasekeka chomene.

Wadumbu wa mwanakazi wakuyowoya

⁸Ise tili na mudumbu withu muchoko, uyo mawere ghakhe ghachali ghachoko. Kasi tizamkumuchitira vichi mudumbu withu, pa nyengo iyo wizamkujalirika?

⁹Usange iyo wali nga ndi chiliŵa, titi timugulire sindiriya wakuŵa nga msonjo wa siliva. Kweni usange wali nga ndi muryango, titi timujalire na makuni gha milanje.

Mwanakazi wakuyowoya

¹⁰Ine nkhaŵa chiliŵa, mawere ghane ghakaŵa nga ndi vigongwe vya siliva. Ntheura panthazi pa wakutemweka wane, nkhaŵa nga ndi uyo wakwiza na mutende.

Mwanarume wakuyowoya

¹¹Solomoni wakaŵa na munda wa mpheska, ku Baala Hamoni. Munda wa mpheska ura wakawubwerekeska ku ūalimi. Waliyose wakenera kupereka ndarama 1,000 za siliva, kufuma ku vipambi vyakhe.

¹²Iwe Solomoni, ungaŵa na ndarama 1,000 za siliva, ūalimi ūa vipambi ūangawâna na ndarama 200. Kweni munda wa mpheska ngwane na wane, ngwa ine ndekha.

¹³Iwe ukukhara mu minda, ūabwezi ūane ūakutegherezga kuti ūapulike lizgu lako. Rekani ine ndilipulike.

Mwanakazi wakuyowoya

¹⁴Endeska, wakutemweka wane, uŵe nga ndi mbaŵara, panji nga ndi kana ka nyiska, pachanya pa mapiri gha vyakununkhira.

Yesaya

Yesaya 1

¹Iyi ndi mboniwoni ya Yesaya mwana wa Amozi, yeneiyo yikuphara vyā charu cha Yuda na msumba wa Yerusalem mu nyengo ya kuwusa kwa Uziya, Yotamu, Ahazi na Hezekiya mu charu cha Yuda.

Chiuta wakususka ḫanthu ḫakhe

²Pulika iwe mtambo, tegherezga iwe charu cha pasi, pakuti FUMU yayowoya kuti, “Ine nkhababa ḫana na kuwalera, kweni ḫandigarukira.

³Nkhambako yikumanya sekuru wakhe, mbunda nayo yikumanya icho yikuryeramo. Kweni ḫalsraele kuti ḫakumanya chara, ḫanthu ḫane kuti ḫakupulikiska chara.”

⁴Mbaya mwe, fuko lakwananga, ḫanthu ḫakuzura na zakwananga, ḫa mphapu ya ḫanthu awo ḫakuchita uheni, ḫana awo ḫakuchita vyā ubendezi! Iwo ḫali kupata FUMU, ḫali kuyuyura Mutuŵa Yura wa Israele, ndipo ḫarazgira nkhonyoro zawo kwa FUMU yawo.

⁵Kasi nchifukwa uli mukukhumba kutimbikaso? Kasi nchifukwa uli mukurutilira kundigarukira? Mutu winu wose uli na vilonda, ndipo mtima winu wose waropwa.

⁶Kufuma ku chitende cha lundi mpaka ku mutu, palije apo pali makora. Pose pali mathuvya, vilonda na kuchekaka. Vilonda vyakhe vyambula kusukika nesi kukakika, palije mafuta agho ghathirikapo kuti ghawombeskepo.

⁷Charu chinu chakhara mapopa, misumba yinu yocheka na moto, minda yinu yikutoreka na ḫalendo, apo imwe mukulâwiska, Nadi, charu chinu chakhara mapopa, nga ndi para chathereskeka na ḫalendo.

⁸Msumba wa Ziyoni ndiwo wakharako wambula chivikiriro, nga ndi msasa mu munda wa mpheska, nga ndi chilindo mu munda wa vinkhaka, ndiposo nga ndi msumba uwo wazingilizgika na nkhondo.

⁹FUMU Mwenenkhongono zose yirekenge kutisidira ḫachoko waka kuŵa ḫamoyo, mphanyi ise tili nga ndi Sodomu, na kuŵa nga ndi Gomora.

¹⁰Pulikani sono icho FUMU yikuyowoya, imwe ḫarongozgi ḫa mu Sodomu. Tegherezgani ku ivyo Chiuta withu wakusambizga, imwe ḫanthu ḫa mu Gomora!

¹¹FUMU yikuti, “Sembe zakukoma zinandinandi izo mukupereka, kasi nkhanthu uli kwa ine? Ine ndavuka nazo sembe zakocha mburuma za mberere zanarume, na sembe za mafuta za vyakuŵeta vyakututuŵa. Ine kuti nkukondwa na ndopa za nkhambako, nesi za ḫana-mberere panji za mbuzi.

¹²Para mukwiza kawoneka panthazi pane, kasi ndi njani wamulangulani kuti mudyakemo mu mphara zane?

¹³Mureke kwiza nazo sembe zawkawaka. Vyakununkira vyinu mbukazuzi kwa ine, ndiposo na maungano gha pa kuthwasa kwa mwezi na gha maSabata, na agho mukuchema. Ine kuti ndingazizipizga chara uheni pamoza na maungano ghakupatulika.

¹⁴Viphikiro vyinu vya kuthwasa kwa mwezi, na viphikiro vinyakhe sono nkhuvitinkha. Viphikiro vyinu vyazgoka mphingo kwa ine, ndiposo vyandilemera kuzizipizga.

¹⁵Para mukuwuska mawoko ghinu muchanya pakuromba, ine kuti ndilaŵiskengeko chara. Nangauli mungaromba kanandinandi waka, kuti nditi ndimupulikani chara, chifukwa mawoko ghinu nga ndopa pera.

¹⁶Gezani kuti mujitzge. Wuskanipo uheni panthazi pane, mureke kuchita uheni.

¹⁷Sambirani kuchita uweme. Yezgani kupereka weruzgi wakunyoroka. Chenya awo âwakunyekezga ânyawo. Vikirirani âwalanda, âweyererani vyokoro.”

¹⁸FUMU yikuti, “Zaninge sono, tidumbiskane. Nanga zakwananga zinu zingâwa ziswesi, ziti ziŵenge zituâwa nga ndi nyathutwe, nanga zingâwa zichesamu, ziti ziŵenge zituâwa nga ndi thonje.

¹⁹Usange mukukhumba kupulikira, muti muryenge viweme vya mu charu.

²⁰Kweni usange mukukana na kugaruka, muti mumarenge na nkhondo, pakuti ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.”

Msumba wakuzura na kwananga

²¹Wonani, msumba wa âwanthu âwakugomezgeka, sono ndi msumba wa âwazaghali. Msumba uwo mukachitanga weruzgi wakunyoroka, urunji ndiwo ukaâwa mu msumba uwu, kweni sono ndimo muli âwanthu âwakukoma.

²²Iwe Yerusalem, ukaâwa nga ndi siliva, kweni sono uli nga ndi murosko, ukaâwa nga ndi vinyo liweme, kweni sono uli nga ndi maji waka.

²³Wakaronga âako âwandigarukira ine, âwâwa âwabwezi âwa âwankhungu, wose âwakutemwa vimbundi, ndipo âwakuchimbilira kuromba vyawanangwa. âWalanda kuti âwakuâwakirira chara, nanga nkhutegherezga ku madandaulo gha vyokoro.

²⁴Ntheura Chiuta, FUMU Mwenenkhongono zose, Chikurukuru Yura wa Israele wakuti, “Nditi ndipungulire ukari wane pa âwarwani âwane, na kuwezgera nduzga pa iwo.

²⁵Nadi nditi ndinyoroske woko lane kulimbana nawe, nditi ndikukweske zakwananga zako, nga ndi umo âwakukweskera murosko ku visulo.

²⁶Weruzgi wako nditi ndiŵawezgeremoso, nga ndi pakudanga para. Warongozgi wako nawo nditi ndiŵawezgeremoso, nga ndi pakudanga para. Pamanyuma uti uchemekeso, Msumba wa Urunji, Msumba Wakugomezgeka."

²⁷Ziyoni wati wawomboleke na weruzgi ūakunyoroka, ndipo awo ūakurapa zakwananga zaho, ūati ūawomboleke pakuchita vya urunji.

²⁸Kweni ūachigaruka na ūakwananga, ūati ūamalirenge pamoza. Ndipo awo ūakuyireka FUMU, ūati ūalangike.

²⁹Muti mukhozgekenge nagho soni makuni gha musoro, agho mukakondwanga nayo pakusoperamo vikozgo, ndipo muti mulengeskekenge nayo minda iyo mukasankha kusoperamo vikozgo.

³⁰Mwizamkuŵa nga ndi khuni la musoro ilo mahamba ghakhe ghakufota, nga ndi munda wambula maji.

³¹Munthu wankhongono waŵenge nga ndi nkhuni lakomira, ndipo milimo yakhe yiŵenge nga ndi swatu. Ntheura vyose viti viphyire pamoza, kwambula na yumoza wakuvizimyizga.

Yesaya 2

Mutende wa muyirayira

(Mik 4.1-3)

¹Mazgu agho Chiuta wakavumbula mu mboniwoni kwa Yesaya, mwana wa Amozi, vya charu cha Yuda na msumba wa Yerusalemu ndi agha:

²Icho chizamkuŵako mu mazuŵa gha kunthazi nchakuti, phiri la Nyumba ya FUMU, lamkwimikika kuŵa litali kuruska mapiri ghose, lamkutumphuska pachanya tumapiri tose. Mafuko ghose ya ūantru ghizamkuthirimukira kwenekuko.

³Ūantru ūanandi ūizamkuruta kwenekura na kuyowoya kuti, "Zanine, tiyeni tikwerere ku Phiri la FUMU, ku Nyumba ya Chiuta wa Yakhobe. Iyo wamkutisambizga nthowa zakhe, mwakuti tendenge mu maluwayo ghakhe. Pakuti mu Ziyoni ndimo muli dango lakusambizga ise, mu Yerusalemu ndimo FUMU yiti yiyowoyenge kwa ise."

⁴FUMU yizamkweruzga pakati pa ūamitundu, ndipo yizamkumarizga kureka kupulikana, pakati pa mafuko ghanandi. Ūantru ūizamkufura malupanga ghawo, kuŵa mayembe ghakulimira, mikondo yawo kuŵa zimphopo. Kwamkuŵavye charu chakuchita nkhondo na charu chinyakhe, nanga nkhusambilamo vya nkhondo.

⁵Zanine, imwe ūa mu mbumba ya Yakhobe, tiyeni tendenge mu ungweru wa FUMU.

Weruzgi wa Fumu pa ūakujikuzga

⁶Imwe Chiuta, mwaŵareka wānthu wīnu, wā mbumba ya Yakhobe. Mwaŵareka chifukwa wākuchita maula nga ndi wānthu wā ku mafumiro gha dazi. Iwo mbawukwi nga ndi wāFilisiti, ndipo wākuchita nawo maluso gha wākuwaro.

⁷Charu chawo chazura na siliva na golide, vyuma vyawo kuti vikumara chara. Charu chawo chazura na mahachi, ndipo magareta ghawo ngambula mapendeko.

⁸Charu chawo chazura na vikozgo, wākuvijikamira ivyo wākapanga na mawoko ghawo, vyeneivyo wākawumba na minwe yawo.

⁹Ntheura wānthu wākuyuyurika, ndipo waliyose wakukhizgikira pasi. Mungaŵagowokeranga chara.

¹⁰Wizamkuphalirika kuti, “Njirani mu zimphanji, bisamani mu makhururu,” chifukwa cha kopa ukari wa FUMU, na uchindami wa ufumunkhuru wakhe.

¹¹Pa zuŵa ilo, yose uyo wakujitukumura wati wayuyurike, ndipo uyo wakujikuzga wāti wākhizgikire pasi. Pakuti FUMU yekha ndiyo yizamkukwezgeka.

¹²FUMU Mwenenkhongono zose yili nalo zuŵa, lakukhizgira pasi wose awo mbakujikuzga na wākutitemwa, ndiposo na wose awo mbakujikwezga na wākujitukumura.

¹³Yili na zuŵa lakudumulira makuni gha milange gha mu Lebanon, agho ngatali na ghakutunthumuskika, ndiposo na makuni ghose gha musoro gha mu Bashani.

¹⁴Yili na zuŵa lakusalazira mapiri ghatali ghose, ndiposo na tumapiri uto nthwakutunthumuskika.

¹⁵Yili na zuŵa lakuwiskira pasi vigongwe vyose vitali, na kudilimulira pasi malinga ghose.

¹⁶Yili na zuŵa lakubizgira ngarāwa zose ku Tarishishi, ngarāwa zose zakutowa.

¹⁷Munthu uyo ngwa kujitukumura wizamkukhizgikira pasi, uyo ngwa kujikuzga wizamkuyuyurika. FUMU yekha ndiyo yizamkukwezgeka pa zuŵa leneilo.

¹⁸Vikozgo navyo vizamkumalirathu.

¹⁹Wānthu wāzamkuchimbira kuya kabisama mu zimphanji za majarawe, na mu makhururu pasi pa charu, chifukwa chakopa ukari wa FUMU, ndiposo na uchindami wa ufumunkhuru wakhe, para yizenge kwiza kasunkhunya charu.

²⁰Pa zuŵa ilo, wānthu wāzamkutayira wākamuzumi na wākasuska, vikozgo vyawo vya siliva na vya golide, ivyo wākavipanga kuti wāvisope,

²¹na kuchimbira kuya kabisama mu zimphanji za majarawe, na mu makhururu pasi pa charu, chifukwa chakopa ukari wa FUMU, ndiposo na uchindami wa ufumunkhuru wakhe, para yizenge kwiza kasunkhunya charu.

²²Rekani kugomezga munthu, mweneuyo iyo ndi mvuchi wa waka. Ntheura munthu wali na chandulo uli?

Yesaya 3

Chivulupi mu Yerusalem

¹Wonani, Chiuta, FUMU Mwenenkhongono zose, wali pafupi kuwuskamo mu Yerusalem na mu charu cha Yuda, wovwiri wa mtundu uli wose uwo ḫanthu ḫakugomezga. Wizamkuwuskamo chakurya chose na maji ghose.

²Wizamkuwuskamo ngwazi na vinkhara vyā nkhondo, ḫeruzgi na nchimi, ḫakuroska na ḫararaŵarara ḫawo.

³Wizamkuwuskamo ḫarongozgi ḫa ḫasilikari 50 na ḫanthu ḫakuchindikika, ḫakowwira pa mrandu na ḫamayere, ndiposo na nkhwantha pakupanga vinthumwa.

⁴Ndizamkuŵazgora ḫasepuka kuŵa ḫakaronga ḫawo twabonda ndito tuŵawusenge iwo.

⁵ጀanthu ḫamkutindiŵizgirana pasi. Munthu yumoza ḫamkutindiŵizga munthu munyakhe, muzengezgani wamkutindiŵizga muzengezgani munyakhe. Ḫawukirano ḫamkujikuzga pa ḫararaŵarara, ndiposo vichwapi vyamkujikuzga pa ḫanthu ḫakuzirwa.

⁶Munthu wamkukora mwana munyakhe, mu mbumba ya wiske na kuti kwa iyo, “Iwe uli na chakuvwara, sono uti uŵe murongozgi withu, ndipo mulu wa mahami uwu, ndiwo uti uwuwusenge.”

⁷Kweni mu zuŵa leneilo iyo wizamkuzgora kuti, “Ine kuti ndingakuchizga chara. Mu nyumba yane ndilije chakurya panji chakuvwara. Mureke kundimika ine kuŵa murongozgi wa ḫanthu.”

⁸Nadi, Yerusalem wapasuka, charu cha Yuda chikuwa. Ivyo ḫanthu ḫakuyowoya na nchito izo ḫakuchita, ndi vyā kutuka FUMU pera. Ntheura ḫakuderera uchindami wa Chiuta.

⁹Kutemwera kwawo kukuŵapanikizgira iwo. Ḫakwananga pakweru nga ndi ḫanthu ḫa mu Sodomu, kuti ḫakubisa chara. Soka kwa iwo, chifukwa ḫajitorera pharaniko pa iwo ḫenecho.

¹⁰Uŵaphalire ḫarunji kuti vyose vyamkuŵawira makora, pakuti ḫizamkurya vipambi vyā milimo yawo.

¹¹Soka kwa wānthu awo wākuchita uheni, pharaniko liti liwēnge pa iwo. Chiheni icho wākachita ku wānyakhe, ndicho chichitikenge kwa iwo.

¹²Imwe wānthu wāne, wānichi ndiwo wākumutindiwizgani, wānakazi ndiwo wākumuwusani. Mwe wānthu wāne, wārongozgi wīnu ndiwo wākumupuruskani, wākutimbanizga nthowa zinu.

FUMU yikweruzga wānthu wākhe

¹³FUMU yakhara pa malo ghakhe mu mphara ya mirandu, kuti yeruzge mirandu ya wānthu wākhe.

¹⁴FUMU yamba kweruzga mirandu, ghakususka wāraraŵarara na wārongozgi wākhe. FUMU yikuŵasuska yikuti, “Imwe ndimwe muli kunanga munda wane wa mpheska. Ivyo muli kwiba ku wākavu, vili mu zinyumba zinu.

¹⁵Kasi mukung'anamulachi, pakuŵatindiwizga ntheura wānthu wāne, na pakuŵayuzgayuzga wākavu?” Ntheura ndimo FUMU Mwenenkhongono zose yikuyowoyerā.

Chenjezgo ku wānakazi wā mu Yerusalem

¹⁶FUMU yikati, “Wānakazi wā mu Yerusalem mbakujikuzga, wākwenda uku singo zawo zili nyoronyoro, maso ghawo ghali wīruŵiru. Pakwenda wākuti binyubinyu, uku wākulizga vibangili mu malundi ghawo.

¹⁷Pa chifukwa ichi, Fumu yizamkuŵameta mipara wānakazi wā mu Ziyoni, ndipo FUMU yizamkuŵendeska nkhule.”

¹⁸Mu zuŵa ilo Fumu yizamkuŵavura wānakazi wā mu Yerusalem vibangili ivyo wākuvwara mu malundi ghawo, mathauro ku mitu yawo na majuda mu singo zawo.

¹⁹Yizamkuŵavura ndewerewe mu makutu ghawo, vingwenjere mu mawoko ghawo na salu zakuzinga mu singo.

²⁰Yizamkuŵavura maduku gha ku mutu, mabangili, salu zamanyanda, tumabotolo twa mafuta na vinthumwa,

²¹mphete za chidindo, na mphete za mu mphuno,

²²malaya gha pa viphikiro, vidiko, vilundu, na vikwama.

²³Yizamkuŵavura malaya gha usikiti, malaya gha bafuta, vilemba, na vidiko.

²⁴Mu malo mwa mafuta ghakununkhira, pizamkuŵa kununkha. Mu malo mwa lamba, wīzamkuvwara mukusa. Mu malo mwa sisi liweme, wīzamkuŵa na mupara. Mu malo mwa munjilira wakudula, wīzamkuvwara vigudulu. Mu malo mwa kutowa, wīzamkukhözgeka soni.

²⁵Wasilikari wīnu wīzamkukomeka na lupanga, vinkhara vyinu navyo vizamkukomeka mu nkhondo.

²⁶Vipata vyakhe vizamkutengera na kulira. Msumba wa Ziyoni wizamkubwanganduka ndipo wizamkuŵavye ânthu.

Yesaya 4

¹Mu zuŵa ilo ânakazi âankonde na âwâiri âizamkukora mwanarume yumoza na kumuphalira kuti, "Ise tiryenge vyakurya vyithu ndipo tijivwarikenge tekha, kweni utizomerezge kuti tichemekenge na zina lako mwakuti tiwuskeko soni zithu."

Yerusalemu wakuwezgerekaso uchindami wakhe

²Mu zuŵa leneilo, FUMU yamkumezga munthavi wakhe uwo wamkuŵa wakutowa na wa uchindami. Ndipo vuna ya mu charu yamkuŵa yakuthumbwiramo na kuŵaso uchindami wa awo âti âponepo mu charu cha Israele.

³Wose awo âkharako mu Ziyoni na kukhara mu Yerusalemu âti âchemekenge âkupatulika, wose awo âalembeke pamoza na âmoyo mu Yerusalemu.

⁴Penepapo FUMU yamkuphotora zakwananga za ânthu âwa mu Yerusalemu. Ndipo yamkusuka ndopa izo zikathika mwenemura na mzimu wakhe wa weruzgi na wa moto.

⁵Penepapo, na muhanya, FUMU yizamkuŵika bingu pachanya pa Phiri la Ziyoni na pa wumba wa ânthu, ndipo na usiku yizamkuŵika josi na kuŵala kwa dimi la moto. Pakuti uchindami wa Chiuta uti uŵenge nga ndi chihema chakubenerera malo ghose ghara.

⁶Uchindami wakhe uti uŵenge nga ndi mufwiri wakupumulirako ku chithukivu pa nyengo ya muhanya ndiposo na malo ghakuphokweramo na ghabisamamo ku chimphupuru na vura.

Yesaya 5

Sumu yakwimbira munda wa mpheska

¹Sono nditi ndimwimbire uyo nkhumutemwa, sumu ya munda wakhe wa mpheska. Wakutemweka wane wakaŵa na munda wa mpheska, pa phiri la nyata yiweme.

²Wakatipura na kuwuskamo mawe, ndipo wakapandamo mpheska ziweme chomene. Wakazenga chigongwe cha âlinda mukati mwakhe, ndipo wakajimamo chakukamiramo vinyo mu munda ura. Mwenecho wakagomezganga kuti mufumenye mpheska yiweme, kweni mukafuma mpheska zakuŵawa.

³Sono imwe mukukhara mu Yerusalem, na imwe âYuda, ndâweya kuti mweruzge ndimwe pakati pa ine na munda wane.

⁴Kasi mphanyi nkhawuchitira vichi munda uwu, kuruska icho ndili kuwuchitira kale? Ine nkhagomezganga kuti upambikenge mpeska ziweme, kasi nchifukwa uli ukapambika mpeska zakuâwa?

⁵“Sono nditi ndimuphalirani, icho ndichitenge ku munda wane wa mpeska. Nditi ndiwuskengene luâwigho lwakhe, mwakuti vipambi vyakhe viryeke. Nditi ndiwiskirenge pasi chiliâ chakhe, mwakuti ânthu âwukandirizgire pasi.

⁶Nditi ndiwuzgore kuâa thengere. Ine kuti ndiwuphatilirenge chara nesi kulimamo, ndipo nthura na minga viti vimerengemo. Nditi ndilangule maâwingu, kuti ghareke kurokveskamo vura.”

⁷Charu cha Israele ndicho munda wa mpeska wa FUMU Mwenenkhongono zose. ÂYuda ndiwo mpeska izo FUMU yikucha nazo. FUMU yikagomezganga kuti paâwenge weruzgi wakunyoroka, kweni pakaâa kuthiska ndopa pera. Yikagomezganga kuti paâwenge urunji kweni yikapulikanga kulira kwa ânthu âkusuzgika.

Uheni uwo ânthu âwakuchita

⁸Soka kwa imwe mukubamphika nyumba na nyumba, mwaâweneimwe mukusazgirako minda ku minda, mpaka paâvaye malo gha munthu munyakhe, kweni imwe pera mu charu.

⁹Ndapulika FUMU Mwenenkhongono zose, yikurapa, yikuti, “Nadi nyumba zinandi zizamkuzgoka mahami, nyumba zikuruzikuru na zakutowa, zizamkuâa zambula ânthu âwakuharamo.

¹⁰Munda wa mpeska wa mahekitala khumi, vinyo lakhe lizamkuzura chiâiya chimoza pera. Ndipo homeri limoza la mbewu, lizamkupambika debe limoza pera.”

¹¹Soka ku awo âwakuwuka na macherochero chomene, kuchimbilira kuya kamwa mowâ. Iwo âwakutandara kwenekura kumwa vinyo usiku wose, âwasuke âwarowere betubetu.

¹²Kwenekura âwakulizga bango, chiding'indi, chimbitiku na fyoliro, uku âwakumwa vinyo pa viphikiro vyawo. Kweni kuti âwakupwererako za milimo ya FUMU chara, nesi kuwona nchito za mawoko ghakhe.

¹³Pa chifukwa ichi ânthu âwane âwati âwayorekerenge ku umikori, chifukwa cha kureka kupulikiska. âWarongozgi âwao âwakuzirwa âwati âwafwenge na njara, ndipo ânthu âwanyakhe wose âwati âwafwenge na nyota.

¹⁴Pa chifukwa ichi malo gha âwakufwa ghajula mlomo wakhe, nadi mlomo wakhe ngwa kujurika. âWakuzirwa âa mu Yerusalem, pamoza na ânthu waka

ŵanyakhe, ndiposo na awo ŵakupoma na uloŵevu wawo ŵati ŵawiremo mu malo gha ŵakufwa.

¹⁵Munthu yose wati wakhizgikire pasi. Nadi, munthu yose wati wayuyurike, ndipo awo ŵakujikuzga ŵati ŵakhozgeke soni.

¹⁶Kweni FUMU Mwenenkhongono zose yiti yichindikike chifukwa cha weruzgi wakhe, ndipo Chiuta Mutuŵa wati warongore utuŵa wakhe pakuchita urunji.

¹⁷Ŵana-mberere ŵamkuryanga mu luhari palipose, mbuzi zamkuryanga mu mahami.

¹⁸Soka kwa awo ŵakujiguzira ubendezi pakuyowoya utesi, ndipo ŵakuguza kwananga nga ndi vingwe vy a gareta.

¹⁹Iwo ŵakuhoyerera kuti, “Rekani Chiuta wendeske, wachite luŵiro mlimo wakhe, mwakuti tiuwuwone. Rekani lisenderere pafupi, dazgo la Mutuŵa Yura wa Israele, lize luŵiro mwakuti tilimanye.”

²⁰Soka ku awo ŵakuti uheni ndiwo uweme, ndipo uweme ndiwo uheni, ŵeneawo ŵakuzgora mdima kuŵa ungweru, ndipo ungweru kuŵa mdima, ŵeneawo ŵakuzgora vyakuŵaŵa kuŵa vyakunowa, ndipo vyakunowa kuŵa vyakuŵaŵa.

²¹Soka ku awo ŵakujipima ŵekha kuti mbamahara, awo ŵakujipima ŵekha kuti mbakuchenjera.

²²Soka ku awo ndi nkhwantha pakumwa vinyo, awo ndi vinkhara pakusazga mōwa.

²³Ŵeneawo ŵakumweruzgira makora munthu wakwananga, chifukwa cha chimbundi, kweni ŵakureka kumweruzgira mwakunyoroka munthu wambula kafukwa.

²⁴Ntheura sono, umo dimi la moto likochera visinkho vy a maphekese, umo utheka wakomira ukunyekera na moto, ntheura ndimo misisi yawo yiti yivundirenge, maluŵa ghawo ghati ghawuruke nga ndi fuvu. Ivi vizamkuchitika chifukwa muli kukana, marango gha FUMU Mwenenkhongono zose, na kupepura mazgu gha Mutuŵa Yura wa Israele.

²⁵Pa chifukwa ichi, FUMU yikaŵakwiyira ŵanthu ŵakhe, yikawuskira woko lakhe pa iwo kuti yiŵalange. Mapiri ghakasunkhunyika, ndipo vitanda vy a mathupi ghawo, vyati waka mbwee nga ndi viswaswa, mu misewu ya misumba. Nangauli vikaŵa ntheura, ukari wa FUMU kuti ukagowoka chara, woko lakhe likaŵa lakunyoroka ndipera kuŵalanga iwo.

²⁶FUMU yipereke chimanyikwi cha ndembera ya nkhondo, kuchema mafuko ghatali. Yiti yilizge kaluvi kughachema, kufuma ku mpphererekezgo za charu kwiza kamumarani. Wonani ghakwiza luŵiro ghakuchimbilira.

²⁷Palije na yumoza wakuvuka, panji wakukhuŵara, mukati mwawo. Palije na yumoza wakusiwa panji kugona tulo. Palije nanga ndi nkhwamba mu chiuno iyo yapweremuka, panji lusinga lwa skapato ulo lwadumuka.

²⁸Mivwi yaho njakuthwa, ndipo mauta ghawo ngakupinda makora, vikandiro vya mahachi ghawo vili nga ndi libwe la sangalawe, ndipo mikombero ya magareta ghawo, yikuchimbira nga ndi kavuruvuru.

²⁹Kubangura kwavo kuli nga ndi nkharamu, nadi, ŵakubangura nga ndi twana twa nkharamu. ŵakuwuruma na kukora nyama, ŵakuyiyegha ndipo palije na uyo wangayithaska.

³⁰Pa zuŵa leneilo ŵati ŵabangure pa imwe ŵaIsraele, nga ndi kupoma kwa nyanja. Ndipo usange yumoza wizamkulaŵiska mu charu, wizamkuwona mdima na visuzgo, ungweru nawo wizamkufipiskika na maŵingu.

Yesaya 6

Chiuta wakuchema Yesaya kuti waŵe nchimi

¹Mu chirimika icho wakafwira Karonga Uziya, nkhawona Fumu yakhara pa chizumbe chakhe chitali chakukwezgeka, ndipo umaliro wa munjilira wakhe ukati waka mbyembyelere na kuzura Nyumba ya Chiuta.

²Pachanya pa FUMU, pakimilira ŵaserafi awo ŵakamuteŵeteranga. Muserafi waliyose wakaŵa na mapapindo ghankonde na limoza. Iyo wakabenekerera chisko chakhe na ghâwiri, na ghâwiriso wakabenekerera malundi ghakhe ndipo wakawurukanga na ghanyakhe ghâwiri.

³ŵaserafi ūra ūkacherezganga ku yumoza na munyakhe kuti, “Mutuŵa, Mutuŵa, Mutuŵa ndi FUMU Mwenenkhongono zose. Charu chose chazura na uchindami wakhe.”

⁴Kuchemerezga kwa mazgu ghawo kukachitiska kuti malufura gha chipata ghasunkhunyike ndipo Nyumba ya Chiuta yikazura na josi.

⁵Ntheura ine nkhachemerezga nkhati, “Soka kwa ine. Ndafwa ine chifukwa ndine munthu uyo wakuyowoya vya ukazuzi, ndipo nkhukhara pamoza na ūwanthu awo ūkuyowoya vya ukazuzi. Ndipouli ndamuwona Karonga, FUMU Mwenenkhongono zose.”

⁶Penepapo yumoza wa ūaserafi ūra wakawurukira kwa ine, wakaŵa na khara la moto leneilo wakalitora na mbano kufuma pa jochero.

⁷Wakakhwaska mlomo wane na khara la moto lira ndipo wakati, “Wona, khara ili lakhwaska mlomo wako. Ntheura uheni wawusikako kwa iwe ndipo zakwananga zako nazo zagowokereka.”

⁸Penepapo nkhapulika mazgu gha Fumu ghakuti, “Kasi wangâwa njani uyo ndingamutuma, ndipo ndi njani uyo wati warute mu malo ghithu?” Ndipo ine nkhazgora nkhati, “Ndine pano, nditumani.”

⁹ FUMU yikati, “Rutanga, ukaphalire wânthu âwa kuti, ‘Kupulika muti mupulikenge nadi, kweni muti mupulikiskenge chara, kulaâwiska muti mulaâwiskenge nadi, kweni muti muwonenge kanthu chara.’ ”

¹⁰Uyikurungazge mitima ya wânthu âwa, ughazotofye makutu ghawo, ughaburumutizge maso ghawo, mzire wawone na maso ghawo, wâpulike na makutu ghawo, wâmányiske na mitima yawo, ndipo wâng'anamuke mu mtima na kuchizgika.

¹¹Penepapo ine nkhazgora nkhati, “Mwe Fumu, kasi mpaka pauli?” Fumu yikandizgora yikati, “Mpaka misumba yikhare mahami, na yambula wânthu wâkukharamo. Mpaka nyumba zizakazgewe wânthu wâkukharamo, ndipo charu nacho chizakâwe mapopa nkhanira.

¹²Mpaka FUMU yizakasezgere kutali munthu waliyose, ndipo charu chizakâwe cha mayiyi chambula wânthu.

¹³Nangauli munthu yumoza mu wânthu khumi wakhareko mu charu, iyo nayo wamkukomekaso. Kweni nga ndi umo chisinga cha muwânga panji cha musoro, chikukhalirira pa malo apo khuni latemeka, ntheuraso ndimo mbuto yakupatulika yamkuwîraso chisinga mu charu.”

Yesaya 7

Uthenga wa Yesaya kwa Karonga Ahazi

¹Nkhondo yikambika para Karonga Ahazi, mwana wa Yotamu muzukuru wa Uziya wakawusiranga charu cha Yuda. Rezini, karonga wa charu cha Siriya, pamoza na Peka, mwana wa Remaliya, karonga wa charu cha Israele wâkarwa nkhondo na msumba wa Yerusalem, kweni kuti wâkawuthereska chara.

²Para Ahazi wa mu mbumba ya Davide wakapulika kuti karonga wa charu cha Siriya wali mu wenenawene na wâEfurayimu, iyo pamoza na wânthu wâkhe mitima yikasunkhunyika nga ndi makuni gha mu thengere agho ghakusunkhunyika na mphepo.

³Penepapo FUMU yikati kwa Yesaya, “Ruta, iwe pamoza na mwana wako Sheyari Yashibu ukakumane na Ahazi ku umaliro wa chimufwerenje icho chikuyegha maji kufuma ku chiziâwa cha kunena pa msewu ukuru wakuya ku munda wa munthu uyo wakuchapa salu.

⁴Ukamuphalire kuti, ‘Chenjera, ukhare waka chete, ureke kopa. Ureke kuthika lusoko chifukwa cha ukari wakofya wa wânthu wâwiri âwa Rezini na wânthu

ŵakhe ū charu cha Siriya ndiposo na Peka mwana wa Remaliya. Weneawā ū wali nga ndi visinga vya makara vyakusunkha waka josi.'

⁵Pakuti karonga wa charu cha Siriya, na wa charu cha Efurayimu ū wali mu wenewenawene kuti ūakuchitire chiwembu. Iwo ūakuti,

⁶"Tiyeni tinjire tirwe nkhondo na charu cha Yuda. Tirwe chomene nkhondo na kuchithereska ndipo tichipoke kuwa chinthu. Pa umaliro timwimike mwana wa Tabeyele kuwa karonga wa charu cheneichi."

⁷Ndipouli FUMU Chiuta wakuti, "Chinthu ichi kuti chiwengeko chara, panji nesi kuchitika.

⁸Pakuti mutu wa Siriya ndi msumba wa Damaseko, ndipo mutu wa Damaseko ndi Karonga Rezini. Pa virimika 65 charu cha Efurayimu chiti chipankhukenge, ndipo kuti kuwengeko mtunda wa munthu waliyose chara.

⁹Mutu wa charu cha Efurayimu ndi msumba wa Samariya, mutu wa Samariya ndi Karonga Peka mwana wa Remaliya. Usange mwareka kupulikana, nadi kuti mwizamkukhozgeka chara."

Chimanyikwiro cha Imanuwele

¹⁰FUMU yikayowoyaso na Ahazi, yikati,

¹¹"Urombe chimanyikwiro kwa FUMU, Chiuta wako. Chiwē chakunyang'amira nga ndi malo gha ūakufwa panji chakuzonthoka nga ndi mtambo."

¹²Kweni Ahazi wakati, "Ine kuti nditi ndirombenge chimanyikwiro chara, kuti nkhwenera kuyiyezga FUMU chara."

¹³Penepapo Yesaya wakati, Pulikani sono imwe ū mu mbumba ya Davide. Ndi chinthu chiheni chomene kuvuska ūanthu. Kasi sono mukukhumba kuvuskaso Chiuta?

¹⁴Ntheura Fumu iyo yekha yiti yimupani chimanyikwiro. Wonani, mwali wizamkuwa na nthumbo ndipo wizamkubaba mwana mwanarume na kumuthya zina lakuti Imanuwele

¹⁵Mwana uyu wizamkurya chambiko na uchi wasuke wamanye kukana icho nchiheni na kusankha icho nchiweme.

¹⁶Kweni pambere msepuka uyu wandamanye kukana viheni na kusankha viweme, vyaru vya ūakaronga ūawiri awo mukopa vizamkuzgoka mahami.

¹⁷"FUMU yiti yiŵike visuzgo vinandi pa iwe, pa ūanthu ūako na pa nyumba yose ya ufumu ivyo vindamuwiranipo na kale kufuma nyengo iyo charu cha Efurayimu chikapatukirako ku charu cha Yuda. FUMU yamkutuma karonga wa charu cha Asiriya kwiza karwa namwe.

¹⁸“Para zuŵa ilo lafika, FUMU yamkulizgira kaluvi ūwasilikari awo ūwamkwiza ūwanandi nga ndi membe kufuma uko tumironga twa charu cha Eguputo tukwamba. Yamkulizgiraso kaluvi ūwasilikari ūa charu cha Asiriya awo ūwamkwiza ūwanandi nga ndi njuchi.

¹⁹Iwo ūwizamkukhara mu charu chinu chose mu madambo ghakunjira, mu marumwa gha majarawe na mu vivwati vyā minga ndiposo na mu malo ghose ghakuliskiramo vyakuŵeta.

²⁰“Mu zuŵa ilo, Fumu yizamkuŵameta ku mutu na maweya gha mu thupi ndiposo na myembe, na chimeto chakubwereka chakufumira ku sirya lira kwa mronga wa Yufurate, ndiyo karonga wa charu cha Asiriya.

²¹“Pa zuŵa leneilo munthu uyo wamkuŵeta kang'ombe kanakazi na mberere ziŵiri.

²²Kang'ombe aka na mberere izi, vizamkupereka mkaka unandi mwakuti mwenecho wizamkusōwerwa kanthu kalikose chara. Nadi waliyose uyo wizamkukharako wamoyo wizamkurya chambiko chinandi na uchi unandi.

²³“Pa zuŵa leneilo munda wa mpeska uwo ukapambikanga mpeska ziweme 1,000 na kugulika pa mtengo wa ndarama za ma siliva 1,000 mwizamkumera mkolankhangna na minga.

²⁴Wanthu ūwizamkuruta kwenekura na mauta na mivwi chifukwa charu chose chizamkumera mkolankhangna na minga.

²⁵Mu tumapiri tose uto mukalimangapo jembe, muti mwendengepo chara chifukwa chakopa mkolankhangna na minga. Tumapiri utu tuŵenge malo uko mwizamkutayirako ng'ombe, mberere na mbuzi kuti zjiliskenge mwa izo zekha.”

Yesaya 8

Mwana wa Yesaya nga nchimanyikwiro ku ūnthu

¹ FUMU yikayowoya kwa ine yikati, “Tora chakulembapo chisani ndipo ulembepo malembo ghakuŵazgika makora kuti, ‘Kuparanya Kwa Luŵiro, Kuskogha Kwambula Kuchedwa’.

²Ntheura nkhajitorera ūwakaboni ūwamagomezgeko, musofi Uriya na Zakariya mwana wa Yeberekiya, kuti ūwandisimikizgire.”

³Pamanyuma nkhanjira mu muwoli wane nchimi yanakazi ndipo wakâwa na nthumbo na kubaba mwana mwanarume. Sono FUMU yikati kwa ine, “Mwana uyo umuthye zina lakuti, ‘Kuparanya Kwa Luŵiro, Kuskogha Kwambula Kuchedwa’.

⁴Pambere mwana uyo wandambe kuchema kuti, ‘Adada’ panji ‘Amama’, usambazi wa mu Damaseko na vyakuskogha vya mu Samariya vizamkutoreka na karonga wa charu cha Asiriya.”

Kwiza kwa karonga mukuru wa charu cha Asiriya

⁵ FUMU yikayowoyaso kwa ine yikati,

⁶“Pakuti wānthu aŵā wākana maji gha Shilowa agho ghakwenda makoramakora, ndipo wākusekerera mwa Rezini na Peka mwana wa Remaliya,

⁷ntheura Fumu yiti yitume karonga wa charu cha Asiriya kuti wize na nkhondo pa charu cha Yuda. Iyo wati wizenge pa iwo nga ndi maji ghanandi gha mronga wa Yufurate agho ghakwiza na nkhongono, ndipo ghati ghafurukire mu tumifwerenje tose mpaka mu vibumira vya mronga.

⁸Wasilikari aŵā wāti wātandazgike mu charu chose cha Yuda nga ndi chigumura cha maji icho chikufurukira posepose mpaka mu singo. Wāti wāŵe nga ndi mapapindo agho ghatandaukira na kubenerera charu chako chose, iwe Imanuwele.”

⁹Imwe wāmitundu, wunganani kunozgekera nkhondo, ndipouli muti musakazikekenge. Pulikani ichi, imwe vyaru vyose vya kutali. Nozgekerani nkhondo, kweni muti musakazikenge. Nadi, nozgekerani nkhondo, kweni muti musakazikenge.

¹⁰Wunganani pamoza, kweni wupu winu uti uparanyike waka. Panganani ivyo muti muchite, kweni viti vitondekenge, pakuti Chiuta wali nase.

FUMU yikuchenjezga nchimi

¹¹FUMU yikayowoya kwa ine mwa nkhongono ndipo yikandisoka kuti ndireke kwenda mu nthowa ya wānthu aŵā, yikati,

¹²“Ureke kuyowoya kuti nchiŵembu chose icho wānthu aŵā wākuti nchiŵembu ndipo ureke kopa ivyo iwo wākopa, nanga nkhutenthema navyo.

¹³FUMU Mwenenkongono zose ndiyo yekha uyipimenge kuŵa yakupatulika, ndiyo yekha ukwenera kuyiwopa, ndipo ndiyo yekha ukwenera kutenthema nayo.

¹⁴Iyo ndiyo yiti yiŵenge malo ghakupatulika. Kweni yiŵenge libwe lakutinkhika, jarawe lakukhuŵarapo nyumba ziŵiri za Israele, diŵa na chipingo ku awo wākukhara mu Yerusalem.

¹⁵Wānthu wānandi wāzamkukhuŵarapo. Wāzamkuwa na kuphyoka. Wāzamkuwira mu chipingo na kukoreka.”

Nchenjezgo ku awo wākusopa mizimu ya wākufwa

¹⁶Sungani chilayizgo, didimizgani chisambizgo mukati mu wāsambiri wāne.

¹⁷Nditi ndilindilire FUMU, iyo yikubisa chisko chakhe ku âwa fuko la Yakhobe, ndipo nditi ndigomezge mwa iyo pera.

¹⁸Wonani, ine pamoza na âwana awo FUMU yili kundipa, ndise chimanyikwiro na chirongorero ku âwa Israele kufuma kwa FUMU Mwenenkhongono zose, iyo yikukhara pa Phiri la Ziyoni.

¹⁹Para âwanthu âwakumuphalirani kuti, “Penjani ku âwawukwi na ku âwamayere, âweneawo âwakuyowoya mazgu gha pasipasi na kuphwepwerezga, asi âwanthu âwakwenera kufumba âwachiuta âwawo? Kasi âwafumbenge ku âwakufwa mu malo mwa awo mbamoyo,

²⁰kuti âwapokere visambizgo na visimikizgo?” Nadi, awo âwakuyowoya ntheura âwati âwawone nanga nkhaungweru chara.

Nyengo ya visuzgo

²¹Âwanthu âwamkuyingayinga waka mu charu uku âwakusuzgika chomene na kupulika njara. Chifukwa cha kupulika njara, âwizamkukaripa ndipo âwizamkulâwiska kuchanya na kwamba kutemba karonga wawo na Chiuta wawo.

²²Âwizamkulâwiska pasi ndipo âwizamkuwona visuzgo pera na mdima wakofya chomene wa bii. Ntheura âwizamkuponyeka mu mdima weneuwo.

Yesaya 9

¹Kweni âwanthu awo âwakâwa mu urwirwi, kuti âwamkuâwaso na suzgo chara.

Kubabika na kuwusa kwa karonga uyo wakwiza

Mu nyengo ya kale, Chiuta wakayuyura charu cha Zebuloni na cha Nafutali, kweni mu nyengo iyo yikwiza, wizamkuchindika Galileya, charu cha âwamitundu icho chili mu nthowa ya mu nyanja, ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.

²Âwanthu awo âwakendanga mu mdima, âwawona ungweru ukuru. Awo âwakakharanga mu charu cha mufwiri wa nyifwa, ungweru waâwâwalira.

³Mwe FUMU, mwandaniska fuko linu, ndipo mwazasgirako chimwemwe chawo. Ntheura âwakukondwa panthazi pinu, nga ndi umo âwanthu âwakukondwera pa nyengo ya kuvuna, umoso âwanthu âwakukondwera pakugâwana vya kuskogha.

⁴Pakuti imwe mwaphyora goliwoli ilo likâwanyekezganga, na ndodo iyo âwakatimbiranga pa viwegha vyawo, ndiposo na muchiza wa awo âwakâwatindiâwizganga, nga ndi pa zuâwa ilo mukathereskera Midiyani.

⁵Nadi viryato vyose vya musilikari, na chakuvwara chilichose icho chili na ndopa, vizamkoche ka pa moto nga ndi nkhuni.

⁶Pakuti mwana wababika kwa ise, mwana mwanarume waperekeda kwa ise. Iyo ndiyo watu wawusenge. Watu wachemekenge zina lakuti, “Movwiri

Wakuzizwiska, Chiuta Mwenenkhongono zose, Dada wa Muyirayira, Karonga wa Mutende.”

⁷Muwuso na mutende wakhe vikulirengekulirenge, kuti vizamkumara chara. Iyo wizamkuwusira pa chizumbe cha Karonga Davide. Wizamkumwimika na kuwukhozga, na weruzgi wakunyoroka ndiposo na urunji, kwamba sono na kwa muyirayira. FUMU Mwenenkhongono zose, yapanikizga kuti yiti yichitenge nadi ichi.

FUMU yiti yilange wâlsraele

⁸Fumu yatuma mazgu ghakususka Yakhobe, ndipo ghawa pa wâlsraele.

⁹Wanthu wose wati wâmanyege ichi, ndiwo wâEfurayimu na awo wâkukhara mu Samariya, weneawo wâkuyowoya mwakujikuzga, na mitima yakujitukumura kuti,

¹⁰“Nangauli nyumba za njerwa zagumuka, ise tizengengeso na mawe ghakuwaja. Nangauli migororo ya vikuyu yawiskikira pasi, ise tiwîkenge migororo ya milanje mu malo mwakhe.”

¹¹Ntheura FUMU yaâwawuskira wâviphindikwa kulimbana nawo, yakhuwirizga wârwani wâwo kurwa nawo.

¹²WaSiriya ku mafumiro gha dazi na wâFilisiti ku zambwe, wâyasama ku mlomo kumirimitizga wâlsraele. Ndipouli ukari wa FUMU ulije kugowoka, woko lakhe ndakunyoroka ndipera kuâwalanga.

¹³Wanthu wara wâlije kuwerera kwa Chiuta mweneuyo wakaâwalanga, nesi kuponja FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁴Ntheura mu zuâa limoza FUMU yadumula mutu wa Israele pamoza na muchira wakhe, munthavi wa mukama na thete.

¹⁵Mutu ndi wâraraâwarara na wanthu wâkuzirwa, muchira ndi nchimi izo zikusambizga vyâ utesi.

¹⁶Pakuti awo wâkurongozga wanthu âwa wâkuwâpuruska, ndipo awo wâkurongozgeka wâkutayika.

¹⁷Pa chifukwa ichi, Fumu kuti yikakondwa na wânyamata wâwo chara, nesi kuâa na chiwuravi na wâlanda na vyokoro. Pakuti waliyose ngwambula kopa Chiuta na wakuchita uheni, ndiposo wakuyowoya vyâ uchindere pera. Ndipouli ukari wa FUMU kuti ukagowoka chara, woko lakhe likâwa lakunyoroka ndipera kuâwalanga.

¹⁸Nadi, uheni ukugolera nga ndi moto, ukumyangura mkolankhangna na minga. Ukubuska matundu gha mu thengere, mwakuti ukuthuvukira muchanya mu josi la kusunkha.

¹⁹Kwizira mu ukari wa FUMU Mwenenkhongono zose, charu chizamkuphya. Wanthu wati wâwe nga ndi khuni zakupembere moto, ndipo palije na yumoza wamkuthaska mwana munyakhe.

²⁰Iwo wâkukwapura chakurya na woko la maryero, kweni wati wakhutenge chara. Wati wâkwapure chakurya na woko la mazere, napo kuti wati wakhutenge chara. Waliyose wakurya na wâna wâkhe wuwo.

²¹Fuko la Manase lamkurwa na fuko la Efurayimu, ndipo la Efurayimu na fuko la Manase, ghose pamoza ghamkurwa na charu cha Yuda. Ndipouli nanga vikâwa ntheura, ukari wa FUMU kuti ukagowoka chara, woko lakhe likâwa lakunyoroka ndipera kuâwalanga.

Yesaya 10

¹Soka kwa awo wâkunozga marango ghaheni, na kwa awo wâkulemba marango ghakunyekezga wanthu.

²Pakuchita ntheura wakujandizga wâsokwano, kuti wâwe na weruzgi wakunyoroka. Wakuwapoka wanthu wane wakavu ivyo nvyakuwenerera. Wakuskogha vinthu vyakoro, na kwiba vyâna wâlanka.

³Kasi mwizamkuchitachi pa zuâla kulangika kwinu, para paranyiko likwiza kufuma kutali? Kasi mwamkuchimbilira kwa njani kuti musange wovwiri? Usambazi winu mwamkuwubisa nkhu?

⁴Kuti kwamkumukhalirani kanthu chara, mwamkukoreka umikori panji wa awo wâkomeka. Ndipouli nanga vikâwa ntheura, ukari wa FUMU kuti wamkugowoka chara, woko lakhe lamkuâwa lakunyoroka ndipera kuâwalanga.

Karonga wa Asiriya wizamkuâwa chiteŵetero cha Chiuta

⁵FUMU yikuti, "Soka ku wâAsiriya, ndodo ya ukari wane, awo mu woko lawo muli ndodo yakukwiya kwane.

⁶Nkhutuma charu cha Asiriya kurwa na fuko lambula kopa Chiuta, kwimikana na awo wâkandikwiyiska ine. Nkhuchituma kuti chiskoghe na kupoka vyuma vyawo, na kuwakandirizgira pasi wanthu wâkhe, nga ndi mathipa gha msewu ya mu misumba."

⁷Kweni ichi ndicho wakukhumba kuchita chara, ndipo kuti wakughanaghana ntheura chara mu mtima wakhe. Iyo wakughanaghana kuti waparanye na kumara petu mafuko ghanandi.

⁸Iyo wakujikuzga kuti, "Asi wârongozgi wâasilikari wâne wose mba karonga.

⁹Nkhathereska misumba ya Kalino na Karikemishi, misumba ya Hamati na Aripadi. Nkhathereskaso misumba ya Samariya na Damaseko.

¹⁰Na nkhongono zane, nkhalanga maufumu ghakusopa vikozgo, maufumu agho wangoza wawo wakuwaja, wakaruska wa ku Yerusalem na Samariya.

¹¹Kasi ndingareka kusakaza Yerusalem na wangoza wakhe, nga ndi umo nkhachitira na Samariya na vikozgo vyakhe?"

¹²Para Fumu yamarizga mlimo wakhe wose pa Phiri la Ziyoni na pa msumba wa Yerusalem yizamkumulanga karonga wa charu cha Asiriya chifukwa cha mazgu ghakhe ghakujikuzga na ghakujitukumura.

¹³Pakuti iyo wakuti, "Ndachita ichi na nkhongono ya ine ndekha, ndiposo na vinjeru vya ine ndekha, chifukwa ndili na mahara. Ine nkhusezga zimphaka za wantru, na kuskogha mausambazi ghawo. Ndili kuthereska wakaronga wawo, nga ndi umo yikuchitira nkhambako ya nkhongono.

¹⁴Woko lane lasanga usambazi wa wamitundu nga ndi chivimbo, ndipo ine ndawunjika vyaru vyose nga ndi umo wantru wakuwunjikira masumbi agho gharekeka. Pakaŵavye na yumoza uyo wakasunkhunya phapindo, panji kujula mlomo, panji kulira."

¹⁵Kweni FUMU yikuti, "Kasi mbavi yingajikuzga panthazi pa uyo wakudumulira, panji saha panthazi pa uyo wakuchekera? Cha ntheura chingayana waka na ndodo, iyo yikukhumba kumukora munthu uyo wayiyegha, panji nga ndi ndodo iyo yikukhumba kumuwuskira muchanya, munthu uyo wakuyinyamura."

¹⁶Pa chifukwa ichi Chiuta, FUMU Mwenenkhongono zose, wati watume nthenda yakughandiska vinkhara vya nkhondo. Ndipo uchindami wa karonga wawo, wizamkuphyia na kugolera nga ndi moto.

¹⁷Ungweru wa Israele wizamkuzgoka moto, Mutuŵa Yura wizamkuŵa dimi la moto. Moto ura wizamkocha na kumyangura minga yakhe na nthura mu zuŵa limoza pera.

¹⁸Uchindami wa zinkhorongo na charu chakhe cha nyata yiweme, vizamkumara petu mukati na kuwaro, nga ndi umo munthu murwari wakughandira.

¹⁹Makuni agho ghamkukharapo mu nkhorongo yakhe, ghamkuŵa ghachoko chomene, mwakuti nanga ndi mwana wangaghapenda.

Ŵachoko waka ndiwo wati wawererenge

²⁰Para zuŵa ilo liza, walsraele wakukharako, awo waphokwako wa nyumba ya Yakhobe, kuti wizamkugomezgaso wantru awo wakawamaranga chara. Kweni wizamkugomezga mwa FUMU, Mutuŵa Yura wa Israele.

²¹Nadi, wakukharako wamkuwera. Inya wakukharako wa nyumba ya Yakhobe wamkuwerera kwa Chiuta Mwenenkhongono zose.

²²Nangauli sono wâlsraele wângâwa wânanâdi nga ndi muchenga wa mu nyanja, kweni wâchoko waka ndiwo wâmkuwerako. Pharaniko lanozgeka leneilo liti lirongorenge weruzgi wa urunji wose.

²³Pakuti Chiuta, FUMU Mwenenkhongono zose, ndiyo yekha wizamkuchita pharaniko ili ilo lanozgekera charu chose cha pasi.

FUMU yizamkulanga charu cha Asiriya

²⁴Ntheura Chiuta, FUMU Mwenenkhongono zose, wakuti, "Imwe wânthu wâne, mwaŵeneimwe mukukhara mu Ziyoni, mureke kopa wâAsiriya, awo wâmkumutimbani na ndodo ndiposo na zinthonga, nga ndi umo wâEguputo wâkachitira ku wâsekuru wînu.

²⁵Pakuti sonosono kukwiya nditi ndireke, ndipo ukari wane uti uâwe pa iwo mwakuti wâmare petu.

²⁶FUMU Mwenenkhongono zose yizamkuŵathyapula, nga ndi umo yikachitira na wâMidiyani pa jarawe la Orebu. Yiti yiŵalange wâAsiriya nga ndi umo yikaŵalangira wâEguputo, yikati yanyoroskera ndodo yakhe pa nyanja.

²⁷Pa zuŵa leneilo katundu, wizamkuwuskikako pa viŵegha vyinu, goliwoli lawo pa imwe, lizamkuphyoka na kuwuskikapo pa singo yinu."

Kwiza kwa nkhondo ya wâAsiriya

²⁸Warwani wînu wafika pa msumba wa Ayati, wajumpha ku Migironi, ndipo wâŵika katundu wawo ku Mikimashi.

²⁹Wadumula pa malo ghakuporotapo ndipo na usiku wâgona mu msumba wa Geba. Wânthu wâ msumba wa Rama wakutenthema, wâ ku Gibeya, msumba wa Sauli, wâchimbira.

³⁰Chemerezgani, imwe mwa wânthu wâ ku Galimu. Tegherezgani, imwe mwa wânthu wâ ku Layishi. Muŵazgore, imwe wâ ku Anatoti.

³¹Wânthu wâ ku Madimena wâkuchimbira, wâ ku Gebimu wâkuchimbira kuya kabisama.

³²Muhanya uno, wâti wîme pa msumba wa Nobu, na kusunkhunyira mawoko ghawo pa phiri la Ziyoni, phiri la Yerusalem.

³³Wonani, Chiuta, FUMU Mwenenkhongono zose, na nkhongono zakhe zakofya, wizamkuŵaphata nga ndi minthavi ya makuni. Wâraraŵarara wizamkuŵakhizga, wakujikuzga wizamkuŵayuyura.

³⁴FUMU yizamkuŵadumula na mbavi, nga ndi umo wânthu wâkudumulira makuni gha mukati mwa nkhorongo. Makuni ghakurughakuru gha mu Lebanonî ghizamkuwa.

Yesaya 11

Ufumu wa Mutende

¹Chiphukira chamkufuma mu chisinga cha Yes, munthavi wizamkumera kufuma mu misisi yakhe.

²Mzimu wa FUMU wizamkukhara pa iyo, Mzimu uwo ukupereka vinjeru na kapulikiskiro, Mzimu uwo ukupereka urongozgi na nkhongono, Mzimu uwo ukupereka umanyi na kopa FUMU.

³Iyo wizamkukondwera pakumopa FUMU. Kuti wizamkweruzga pakurumba chisko chara, nesi kughanaghana chakuchita pa ivyo âwanthu âwakuyowoya.

⁴Iyo wizamkweruzga âwakavu mu urunji. âWakuyuyurika âwa mu charu, yizamkuâweruzgira mirandu yawo kwakuyana na dango. Wizamkulanga âwakwananga âwa mu charu, na mazgu ghakuâwa nga ndi ndodo agho wizamkuyowoya, ndipo muvuchi wa mu mlomo wakhe, wizamkukoma âwaheni.

⁵Urunji ndiwo wizamkuâwa lamba mu chiuno chakhe, kugomezgeka ndiko kuâwenge kwakujikhözga kwakhe.

⁶Mphumphi yizamkukhara pamoza na âwana-mberere, nyalubwe wamkugona pamoza na kana ka mbuzi. Mwana wa ng'ombe na mwana wa nkharamu vizamkuryera pamoza, ndipo msepuka ndiyo wizamkuviliska.

⁷Ng'ombe na nkharamira vizamkuryera pamoza, twana twawo twizamkugona pamoza, ndipo nkharamu yizamkurya utheka nga ndi ng'ombe.

⁸Bonda wizamkusôvera pafupi na khururu la nkhomi, mwana wakurumurika wizamkunjiza woko lakhe, pa chizongwe cha chipiri.

⁹Kuti vizamkupwetekana nesi kukomana chara, mu phiri lane lose lakupatulika. Pakuti charu cha pasi, chizamkuzura na umanyi wa FUMU, nga ndi nyanja yakuzura na maji.

ÂWamikori wizamkuwerera

¹⁰Pa zuâwa lenelira, musisi kufuma mu chisinga cha Yes wamkwima nga ndi chimanyikwiyo ku âwanthu. ÂWamitundu wizamkwiza kwa iyo ndipo malo ghakhe ghakukharamo ghizamkuâwa gha uchindami.

¹¹Pa zuâwa lenelira, Fumu yamkurongoraso kachiâwiri nkhongono yakhe, kuâweweza gwa âwanthu âwakhe awo âwakakharako kufuma ku charu cha Asiriya, cha Eguputo, cha Patirosi, cha Etiyopiya, cha Elamu, cha Babuloni, cha Hamati ndiposo na mu vyaru vya mphepete mwa nyanja.

¹²FUMU yizamkwimika chimanyikwiyo ku âwamitundu, kuti yikuwunganya âwanthu âwakhe âwa charu cha Israele. Yizamkuwunganya âwakuparanyika âwa charu cha Yuda, kufuma ku ngodya zinayi za charu cha pasi.

¹³Sanje ya Efurayimu yizamkumara, urwani ḫa charu cha Yuda ḫizamkumara. Efurayimu kuti wizamkuwaso na sanje na charu cha Yuda chara, nesi charu cha Yuda kusuzgaso charu cha Efurayimu.

¹⁴Kweni Yuda na Efurayimu ḫizamkurwa nkhondo, na ḫaFilisiti ku manjiliro gha dazi, wose pamoza ḫizamkuskogha vinthu vya ḫa ku mafumiro gha dazi. Ḫizamkurwaso nkhondo na ḫaEdomu na ḫaMowabu, ndipo na ḫaAmoni ḫizamkuwalambira.

¹⁵FUMU yizamkukamuska ndomo, ya Nyanja ya Matete ya Eguputo. Yizamkuwuska woko lakhe, ndipo yizamkuputiska mphepo yakocha pa mronga wa Yufurate. Yizamkugaŵa mronga mu tumironga tunkhonde na tuŵiri, mwakuti ḫanthu ḫizakambuke uku ḫavwara skapato.

¹⁶Pamkuŵa msewu ukuru kufuma ku charu cha Asiriya, mwakuti awo ḫali kukharako mu ḫanthu ḫakhe ḫizekendemo, nga ndi umo kukaŵira msewu ukuru wa ḫalsraele, para wakafumanga mu charu cha Eguputo.

Yesaya 12

Sumu yakuwonga

¹Pa zuŵa lenelira, imwe mwizamkuyowoya kuti, “Ine nditi ndimurumbani imwe, Mwe FUMU, pakuti nangauli mukaŵa ḫakari na ine, ndipouli mukagowoka na kuwerako, ndipo mukiza na kundisanguruska.

²Nadi, Chiuta ndiyo chiponosko chane, nditi ndigomezge ndipo kuti ndopenge chara. FUMU Chiuta ndiyo nkhongono yane na sumu yane, ndipo ndiyo yazgoka chiponosko chane.”

³Na kukondwa muti muneghe maji, kufuma mu visimi chiponosko.

⁴Pa zuŵa lenelira, imwe mwizamkwimba kuti, “Wongani FUMU, sapaninge mu zina lakhe, thuwuskani milimo yakhe mukati mu mafuko, pharazgani kuti zina lakhe ndakuruska mazina ghose.

⁵Yimbirani FUMU, pakuti yachita vinthu vyakuzukumiska, chimanyikwe ichi mu charu chose cha pasi.

⁶Imwe ḫa mu Ziyoni, chemerezgani chomene, yimbani mwakukondwa, pakuti Mutuŵa Yura wa Israele, ndiyo mukuru mukati mwinu.”

Yesaya 13

Chiuta wizamkulanga Babuloni

¹Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima vya Babuloni gheneagho Yesaya mwana wa Amozi wakachima.

²Tumphuskani ndembera pa kaphiri kambula makuni, muchemerezge chomene ku âwasilikari. Muâwachewuzge na woko cuti âwanjire mu vipata vyâ warongozgi âwa charu cha Babuloni.

³Ine ndamwene ndâwalangula âwakupatulika âwane, ndachema vinkhara vyane cuti vifiske ukari wane, vyeneivyo nvinkhara vyakujikuzga.

⁴Tegherezgani chiwawa kufumira mu mapiri, chiwawa icho ncha âwanthu âwanandi. Tegherezgani chiwawa cha âwanthu mukati mu maufumu, chiwawa cha mafuko agho ghakuwungana pamoza. FUMU Mwenenkhongono zose, wawunganya âwasilikari kunozgekera kurwa nkondo.

⁵Âwasilikari âwa âwakufumira ku charu cha kutali, ku mpphererekezgo za charu, ndiwo mahomwa gha ukari wa FUMU, ndipo âwakwiza cuti âwaparanye charu chose.

⁶Tengerani, pakuti zuâwa la FUMU laneng'enera, liti lizenge nga ndi pharaniko kufuma kwa Chiuta Mwenenkhongono zose.

⁷Pa chifukwa ichi mawoko gha âwanthu wose, ghati ghaâwenge ghambula nkhongono, âwanthu wose âwizamkuthika lusoko.

⁸Âwanthu wose âwizamkuâwa mu wofi. Vyakuâwinya na urwirwi vizamkuâwakora. Âwizamkuâwa mu vyakuâwinya nga ndi mwanakazi para wali pafupi kubaba. Âwizamkulaâwiskananga mu wofi, visko vyawo vizamkuwoneka vyâ soni.

⁹Nadi, zuâwa la FUMU likwiza, ndi zuâwa la nkhaza na la ukari wakofya. Ndi zuâwa ilo FUMU yizamkuzgolera charu cha pasi kuâwa mapopa, na kuparanya âwanthu âwakwananga.

¹⁰Pakuti nyenyezi za kuchanya pamoza na mawumba ghawo cuti vizamkuâala chara. Dazi lamkuâwa lifipa para likufuma, ndipo mwezi nawo cuti wizamkuâara chara.

¹¹FUMU yikuti, "Ndizamkulanga charu cha pasi chifukwa cha uheni wakhe, ndizamkulanga âwakwananga chifukwa cha ubendezi wawo. Ndizamkumarizga kujikuzga kwa awo âwakujitukumura, ndipo ndizamkuyuyura kujitukumura kwa awo mba nkhaza.

¹²Ndizamkuchepeska âwanthu kuâwa âwachoko waka, kuruska golide mwenecho, kuâwa âwakuchepa kuruska golide wa Ofiri.

¹³Pa chifukwa ichi ndizamkutentheska mtambo, charu cha pasi chizamkusunkhunyika pa malo ghakhe, chifukwa cha ukari wa FUMU Mwenenkhongono zose, mu zuâwa la ukari wakhe wakofya."

¹⁴"Munthu waliyose wizamkuwerera ku âwanthu âwakwakhe, waliyose wizamkuchimbilira ku charu chakhe, nga ndi mbaâwara iyo yikuchimbira ku âwakuâwamba, ndiposo nga ndi mberere na mbuzi izo zilije muliska.

¹⁵Yose uyo wasangika, wizamkulasika na mukondo, wose awo âkoreka wizamkukomeka na lupanga.

¹⁶Twabonda twawo twizamkubwefukira pasi, uku âwapapi âwawo âakuwona. Katundu wa mu nyumba zaho wizamkuskogheka, ndipo âwawoli âwawo wizamkuâwagana mwakuchichizga."

¹⁷FUMU yikuti, "Ndizamkukhuâririzga âaMede kurwa nawo nkhondo, âneâwa kuti âkupwererako na siliva chara, nanga ndi golide kuti âakucha nalo chara.

¹⁸Iwo wizamkukoma ânyamata na mauta ghawo. Wizamkuâavye chiwuravi pa âana, nesi kuâna na chitima pa âabonda.

¹⁹Babuloni, utozi wa maufumu, uchindami na kujikuzga kwa âaBabuloni, kwizamkuânga ndi Sodomu na Gomora, para Chiuta wizakawubwangandula.

²⁰Wanthu kuti wizamkukharamo chara, nesi kuzengamo kwa miwiro yose. WaArabu kuti wizamkjinthamo mahema ghawo chara, nesi âaliska kuti âaliskemo mberere zaho.

²¹Kweni vikoko vya mu mapopa ndivyo vizamkugonangamo, âakambwe ndiwo wamkukhara mu nyumba zaho. Waphururu nawo wamkukhara mwenemumo, ndipo zimphoyo zizamkudukangadukanga mwenemumo.

²²Wachimbwe wizamkulira mu vipinda vya zinyumba zira, âakambwe wizamkubwenthanga mu nyumba zakutowa za ufumu. Nyengo ya msumba uwu yaneng'enera, mazuâa ghakhe kuti ghizamkurutilira chara."

Yesaya 14

Kuwerako kwa âalsraele ku umikori

¹FUMU yizamkuâna chiwuravi pa mbumba ya Yakhobe. Yizamkuâwasankhaso âalsraele na kuâakhazika mu charu chawo na chawo. Walendo wamkwiza kuti âakhare nawo ndipo wizamkuâpamoza na mbumba ya Yakhobe.

²Vyaru vinandi vizamkovwira kuâatorera âalsraele kwiza nawo mu charu chawo icho FUMU yikâapa. Kwenekura wantru âa vyaru vinyakhe, ânarume na ânakazi wizamkuâatewetera nga wazga. Walsraele wizamkuâatora awo âakâwa wasekuru âawo na kuâazgora kuâa wazga âawo na kuâawusa ndi umo iwo âakawusiranga âalsraele.

Kutombozgeka kwa karonga wa ku Babuloni

³Para FUMU yizamkupumuzga âalsraele ku vyakuâinya, ku visuzgo na ku milimo yinonono yeneiyo âakanyekezgeka nayo,

⁴penepapo âalsraele wizamkwamba kuhoya karonga wa charu cha Babuloni pakuyowoya kuti, "Muntru uyo wakatitindiwizganga wamara, ukari wakofya âamara.

⁵ FUMU yaphyora ndodo ya wānthu wāheni, yaphyora nthonga ya ufumu ya awo wākuwusa.

⁶Iwo wākatimbanga wānthu mu ukari, wakatimbanga kwambula kurekezga. Wākawusanga mafuko gha wānthu mu ukari, wākazikizganga wānthu kwambula kurekezga.

⁷Charu chose chapumula ndipo kuli bata, ndipo wānthu wākwimba mwakukondwa.

⁸Makuni gha mulombwa na gha milanje ku Lebanoni, ghakusekerera kuwa kwa iwe, karonga wa Babuloni, ghakuti, ‘Umo iwe uli kuwiskikira pasi, palije munthu na yumoza wakwiza katitema.’

⁹Malo gha wākufwa nagho ghasunkhunyika, kumupokererani para mukwiza. Ghawuska mizimu ya wākufwa kuti yimutauzgani, mose imwe mukaŵa wārongozgi wā charu cha pasi. Ghawuskapo pa vizumbe vyawo, mizimu ya wākaronga wā wāmitundu awo wāli kufwa.

¹⁰Mizimu yose ya wākufwa yizamkuzgora, na kumuyowoyerani kuti, ‘Naweso nkhongono zakumalira nga ndise, ntheura wayana waka na ise.’

¹¹Uchindami wako wamara, sumu izo wākakuyimbiranga na wābango nazo zamara, wakhilira navyo ku malo gha wākufwa. Mphorozi zakuruma ndizo zaŵa chitara chako, ndipo minyororo ndiyo chidiko chako.

¹²Wawa uli kufuma kuchanya iwe karonga wa Babuloni, Iwe nthanda! Mwana wa Matandakucha. Nadi waponyeka ku charu cha pasi, wa mweneiwe ukathereskanga mafuko gha wānthu.

¹³Iwe ukatenge mu mtima wako, ‘Nditi ndikwerere kuchanya, kwenekura ndiko ndamkuzenga chizumbe chane, pachanya pa nyenyezi ya Chiuta. Ndamkukhara pa chizumbe pachanya, ku phiri la ku mpoto kutali, uko kukuwungana wāchiuta wose.

¹⁴Nditi ndikwere pachanya nkhanira pa maŵingu, ndamkujizgora wakuyana waka na Chiuta Chikurukuru.’

¹⁵Kweni wakhizgikira kuno ku malo gha wākufwa, ku dindi lakunyang'amira.

¹⁶Para wākufwa wākukuwona, wākukudodoliska, na kulanguruka na za iwe ndipo wākuti, ‘Asi uyu ndiyo wakasunkhunyanga charu, na kutenthemeska maufumu?’

¹⁷Asi uyu ndiyo wakazgora charu kuŵa chiparamba, asi ndiyo wakaparanya misumba yakhe, asi ndiyo wakakana kuti wākayidi wāwere ku kwawo?’

¹⁸Wākaronga wose wā wāmitundu wākugona mu uchindami, waliyose mu dindi lakhe na lakhe.

¹⁹Kweni iwe waponyeka kuwaro, kutali na malo gha âwakufwa, nga ndi nthayo iyo yikutayikira ku thondo. Chitanda chako chabenekerereka pamoza na âwakukomeka, awo âwakalasika na lupanga, awo âwakaponyeka mu chizongwe cha mawe. Chitanda chako chili nga ndiwo, icho chikukandika waka na malundi.

²⁰Iwe usungikikenge mu dindi pamoza nawo chara, chifukwa waparanya charu chako, na kukoma âwanthu âwako. “âWa mphapu ya awo âwakuchita uheni, kuti âwakumbukikenge muyirayira chara.

²¹Nozgekani kukoma âwana âwa karonga uyu, chifukwa cha uheni wa âwawiskewokuru, mzire âwawuke na kuhara charu, na kuzenga misumba yakhe.”

Chiuta wizamkuparanya Babuloni

²²FUMU Mwenenkhongono zose wakuti, “Ndizamkurwa nkhondo na âwanthu âwa msumba wa Babuloni na kuâwathereska. Pamkuâwavye na yumoza wa awo âwakharako âwamoyo uyo wamkuzunurika manyi na âwana âwawo panji nesi âwazukuru âwawo. Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU.

²³Ndamkuwuzgora msumba wa Babuloni kuâwa malo ghakukharamo âwaphururu, viziâwa vya maji vyamkuâwa mathipa. Ndamkuwuphyera msumba na chiphyelero cha pharaniko, pakuti ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU Mwenenkhongono zose.”

Chiuta wizamkuparanya charu cha Asiriya

²⁴FUMU Mwenenkhongono zose yarapa, yati, “Umo ine ndanozgera ndimo chichitikirenge. Umo ndachighanaghanira, ndimo chiâwirenge.

²⁵Ndizamkuparanya âwAsiriya awo âwali mu charu chane, ndizamkuâwakandira pasi pa mapiri ghane. Goliwoli lawo ndizamkuliwuskapo pa âwanthu âwane, katundu wawo muzitu pa viâwegha vyawo ndiâwawuskepo.

²⁶Iyi ndi fundo iyo yili kunozgekera charu cha pasi, iyi ndi nkhongono kuti yilange mafuko ghose.”

²⁷Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose, ndiyo yanozgera ichi, kasi ndi njani wati wachikanizge? Nkhongono yakhe yarongoreka, kasi ndi njani wangachiwezgako?

Chiuta wizamkuparanya âwFilisiti

²⁸Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima mu chirimika icho Karonga Ahazi wakafwira:

²⁹Mungasekereranga imwe mwa âwFilisiti mose, kuti nthonga iyo yikamutimbaninge yaphyoka. Pakuti mu mphapu ya njoka mwizamkufuma chipiri, ndipo chipasi chakhe chizamkuâwa chinjoka chakuwuruka cha urwirwi.

³⁰Ŵana ū uŵere ū ūanthu ūakavu ūizamkurya vyakurya, ūasokwano ūizamkugonanga mu mutende. Kweni ūazukuru ūinu ndizamkuŵakoma na njara, awo ūizamkukharako ndizamkuŵakoma na nkhondo.

³¹Tengerani chomene, imwe mukukhara pa chipata, lirani, imwe mukukhara mu msumba, thikani lusoko mwa ūaFilisiti mose. Chifukwa nkhondo yikuru yikwiza kufuma ku mpoto, ndipo palije na yumoza mu ūasilikari ūakhe uyo wakuleghalegha.

³²Kasi tizamkuzizgora vichi nthumi za fuko la ūaFilisiti, tizamkuziphalira kuti, "FUMU yakhozga msumba wa Ziyoni, ndipo ūakasuzgika awo ūakukhara mwenemumo, ūati ūasange malo ghakubisamamo."

Yesaya 15

Chiuta wizamkuparanya charu cha Mowabu

¹Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima vyta charu cha Mowabu: Chifukwa chakuti msumba wa Ari wapasuka usiku umoza pera, charu cha Mowabu chamara. Chifukwa chakuti msumba wa Kiri wapasuka usiku umoza pera, charu cha Mowabu chamara.

²Ŵanthu ū msumba wa Diboni ūakukwerera ku malo gha pachanya ghakusoperako kuya kalira. ŪaMowabu ūakutengerera misumba ya Nebo na Medeba. Munthu waliyose wameta mupara, waliyose wameta mwembe wakhe.

³Mu misewu ūanthu ūavwara vigudulu. Pachanya pa zinyumba na mu mabaraza, waliyose wakutengera na kuthira waka masozi.

⁴Ŵanthu ū mu Heshiboni na wa Eleyale ūakuchemerezga, mazgu ghawo ghakupulikikwa na ku Yahazi. Ntheura ūasilikari wa charu cha Mowabu ūakulira, ndipo ūakumbwambwantha chomene.

⁵Nkhachilirira charu cha Mowabu, ūanthu ūakhe ūachimbilira ku Zowara, na ku Egilati Shelishiya. Ūaruta pakukwerera pa nthowa ya Luhiti uku ūakulira, ūanyakhe ūachimbilira ku msewu wakuya ku Horonayimu, ūakwenda kalira chifukwa cha pharaniko yavo.

⁶Maji gha kamronga ka Nimirimu ghakamuka, utheka nawo wafota, kulije mpozwa uphya, kulije chakumera chakubiriŵira.

⁷Ntheura usambazi uwo ūakawā nawo na uwo ūakuwunjika, ūamkuyegha na kwambuka nawo Kamronga ka Makuni gha Katope.

⁸Kulira kwawo kukupulikikwa ku mphaka za Mowabu, kutengera kwawo kwafika mpaka ku Egilayimu, nadi kutengera kwapulikikwa ku Beyere Elimu.

⁹Pakuti maji gha mu Diboni ghasazgikana na ndopa. Ndipouli Chiuta watizenge na visuzgo vinandi pa âwa mu Diboni. Ivi vili nga ndi nkharamu za kulanga âwamowabu awo âwakachimbira, weneawo âwali kukharapo mu charu.

Yesaya 16

Kukayika kwa charu cha Mowabu

¹âwamowabu âwatuma chawanangwa cha mwana-mberere, kwa uyo wakuwusa charu cha Yuda, kufuma ku Sela, kwizira nthowa ya ku chiparamba, mpaka ku phiri la msumba wa Ziyoni.

²Nga ndi tuyuni twakuwuruka waka uku na uku, uto twachimbizgika mu vivimbo vyawo, ndimo âwaliri âwanakazi âwamowabu, pa majambuko gha mronga wa Arinoni.

³Iwo âwakuti ku âwamowabu, "Mutiphalire icho tingachita, mutipe weruzgi wakunyoroka. Zgorani muzgezge winu kuâwa usiku, para dazi liri na muhanya pakati, Mutibise ise âwakuchimbizgika, mureke kutiperekwa ku âwarwani âwithu.

⁴Awo âwakuchimbira nkhondo âwa ku Mowabu âwapanjwe namwe. Muâwe chakubisamamo chawo, kwa uyo wakukhumba kuâwakoma." Para uyo wakutindiâwizga wamara, kukoma nako kwizamkumara. Uyo wakutindiâwizgira âwanthu pasi wizamkumalirathu pa charu.

⁵Penepapo chizumbe chizamkwimikika mu chisungusungu, ndipo yumoza wa mphapu ya Davide, ndiyo wizamkukhara pa chizumbe ichi mwakugomezgeka. Iyo wizamkuperekwa weruzgi wakunyoroka, ndipo ndi mupusu kuchita urunji.

⁶âwanthu âwa ku Yuda âwakuti, "Ise tapulika kujikuzga kwa âwamowabu, nadi âwakujikuzga chomene. Nanga âwâwe âwakujitukumura, wakujikuzga panji âwakuiwona, kweni kujikuzga kwawo nkhwa waka."

⁷Ntheura âwamowabu âwatengere chomene, waliyose watengerere fuko lawo. Lirani pakuti muli na chitima, chifukwa cha vingwa vipapati vya mpheska, ivyo mukaryanga mu msumba wa Kiri Hareseti.

⁸Pakuti minda ya mu Heshiboni yasukuruka, mpheska ya ku Sibima nayo yikomira. âWakaronga âwa âwamitundu, ndiwo âwakayiphyorera pasi minthavi yakhe. Kale chomene yikafikanga ku msumba wa Yazere, ndipo yikatandazga mpaka ku charu cha chiparamba. Misisi yakhe yikathazira, mpaka ku vyaru vya ku sirya kwa nyanja.

⁹Ntheura nditi ndilire nga ndi âwanthu âwa msumba wa Yazere, chifukwa cha mpheska za mu Sibima. Imwe âwa mu Heshiboni na âwa mu Eleyale, nkhumunyevyani na masozi ghane. Chifukwa mphomo ya kukondwa kwinu pa vipasi vyinu na pa nyengo ya kuvuna yamara.

¹⁰Kukondwa na chimwemwe mulije mu minda yakupambika nadi, na yumoza wakwimba panji kuchemerezga mu minda ya mpheska. Na yumoza wakuponda vinyo mu vyakukamiramo vinyo, mphomo ya âkuvuna mpheska yarekeseka.

¹¹Ntheura nkhuâtengerera âMowabu, nga ndi umo wakulirira bango, nkutamphira mukati pakuâlirira â mu Kiri Heresi.

¹²Nangauli âMowabu âkwiza ku malo gha pachanya ghakusoperako kuti âwasope, âkujivuska waka. Nangauli âkuruta ku malo ghawo ghakupatulika, kuti chiti chandurenge kanthu chara kwa iwo.

¹³Agha ndi mazgu agho FUMU yikayowoya kale chomene pakususka charu cha Mowabu.

¹⁴Kweni sono FUMU yikuti, “Mu virimika vitatu vyeneivyo vikupendeka kuâhya uyo walembeka nchito, uchindami wa charu cha Mowabu wizamkumara. Wantru âkhe ânandi âwizamkumara, ndipo âachoko waka awo âwizamkuñapo, âwizamkuâwa âkutomboroka.”

Yesaya 17

Chiuta wizamkuparanya charu cha Siriya na cha Israele

¹Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima vya msumba wa Damaseko: Damaseko kuti wizamkuñaso msumba chara, kweni wizamkuzgoka kuâhya mulu wa mahami.

²Misumba ya Aroyere yizamkusidika kwa tuyirayira. Yizamkuâwa malo ghakukharako miskambo ya mberere, izo zizamkugonanga kwambula waliyose wakuziwofya.

³Charu cha Efurayimu kuti chizamkuñaso na linga chara, msumba wa Damaseko nawo âwizamkuñavye ufumu. âKukharako âwa charu cha Siriya, âwizamkuâwa nga ndi uchindami wakuwukako wa Israele. Ntheura ndimo FUMU Mwenenkongono zose yikuyowoyerera.

⁴FUMU yikuti, “Zuâwa likwiza apo uchindami wa Yakhobe wizamkumara, ndipo pa usambazi wakhe pizamkuâwa ukavu.

⁵Kwamkuâwa nga ndi para wakuvuna wakuunjika tirigu wakucha, ndipo wakuvuna mphonje za tirigu na mawoko ghakhe, panji nga ndi para munthu wakuvulura mphuzi za tirigu, mu Dambo la Refayimu,

⁶Ndipouli zinyakhe zikukharako, chili nga ndi para âwasunkunya khuni la maolive, kweni vipambi viwiri panji vitatu vikukharako pachanya pa khuni, panyakhe vinayi panji vinkhonde pa munthavi uwo wapambika chomene.” Ntheura ndimo FUMU, Chiuta wa Israele wakuyowoyerera.

⁷Pa zuŵa leneilo ūwanthu ūzamkulaŵiska kwa Mlengi wawo, ndipo maso ghawo ghizamkurazga kwa Mutuŵa Yura wa Israele kupenja wovwiri.

⁸Kuti ūzamkuŵikaso mitima yawo pa majochero chara, gheneagho ūakapanga ūekha na mawoko ghawo, nanga nkhulorako za mizati ya Ashera, pamoza na majochero ghakocherapo vyakununkhira.

⁹Pa zuŵa lenelira misumba ya nkhongono ya Israele yizamkurekeka nga ndi umo misumba ya ūaHivi na ūaAmori yikarekekera para ūakachimbiranga ūaIsraele ndipo mukamera thengere na kuŵa mapopa.

¹⁰Imwe ūaIsraele, mwaruwa Chiuta Muponoski winu, mundakumbuke jarawe linu yakuponoskekerako. Ntheura nanga mukupanda makuni ghaweme, kupandira ūachiuta ūachilendo,

¹¹nanga mukuyizgora kuti yikule pa zuŵa ilo mukuyipandira, na kuyizgora kuti yiŵale maluŵa mu mulenje weneuwo mukuseŵera. Ndipouli ivyo mwamkuvuna vizamkumara, pa zuŵa la visuzgo na la vyakuŵinya vyambula kuchizgika.

Vyaru virwani vizamkuthereskeka

¹²Pulikani! Ndi mphomo ya ūwanthu ūanandi, ūakupoma nga ndi chipopoma cha maji gha mu nyanja. Pulikani! Ndi mphomo ya ūwanthu ūanandi, ūakupoma nga ndi maji ghanandi ya nkhongono.

¹³Nangauli ūamitundu ūakupoma nga ndi maji ghanandi, kweni Chiuta wizamkuŵachenya ndipo ūizamkuchimbilira kutali. Ūizamkuchimbizgika nga ndi umo mwerero ukuwuruskikira na mphepo pa mapiri, nga ndi kavuruvuru wa fuvu pambere chimphupuru chindize.

¹⁴Pa nyengo ya mise, ūwanthu aŵa ūakofya chomene, kweni ku matandakucha ūakuwoneka chara. Ili ndilo phande la awo ūakutibira, njombe ya awo ūakutiskogha.

Yesaya 18

Chiuta wizamkulanga charu cha Etiyopiya

¹Soka ku awo ūakukhara mu charu cha mphomo ya ngaraŵa, icho chili ku sirya kwa mironga ya Etiyopiya.

²Charu ichi chikutuma nkharamba zakhe, izo zikwenda mu ngaraŵa za matete pa mronga wa Nayelo. Rutani luŵiroluŵiro imwe nthumi, ku ūwanthu ūatali na ūa mathupi gha skee, ūneawo ūakopeka na ūwanthu ūa pafupi na ūa kutali. Ichi ndi charu cha nkhongono na chakusakaza, ndipo chili pakatikati pa mironga yiŵiri.

³Tegherezgani mose âwa mu charu, mwâweneimwe mukukhara mu charu cha pasi. Para mwamkuwona ndembera ya nkhondo yakwezgeka pa mapiri, mukalaŵisiske! Para mbata yamkulira, mukategherezge.

⁴Icho FUMU yikayowoya kwa ine ndi ichi, “Ine ndamkukhara chete na kulaŵiska pasi, kufuma kuchanya uko nkhukhara. Ndamkuâwa nga ndi chithukivu chakuâwala kwa muhanya, panji nga ndi maŵingu gha maji pa nyengo ya kuvuna.

⁵Pakuti pambere yindambe nyengo ya kuvuna, maluâwa nagho ghayoyoka ndipo luâwa likuzgoka mpheska zakuphyâ, iyo wizamkuphatilira pasi tuminthavi na mphopo, ndipo wizamkudumulako minthavi iyo yatandazgika.

⁶Vitanda nya wâsilikari wizamkurekeka mu mapiri, kuâwa chakurya cha viyuni ivyo vikurya nyama na cha vinyama nya mu thengere. Viyuni ivyo vikurya nyama vizamkuryanga mathupi ghawo mu nyengo ya chihanya, ndipo vinyama nya mu thengere vizamkuryanga mu nyengo ya chifuku.”

⁷Pa nyengo iyo vyawanangwa vizamkuperekeka kwa FUMU Mwenenkhongono zose. Vyawanangwa ivi vizamkufuma ku âwanthu âatali, na âwa mathupi ghakunyiririka, kufuma ku awo âwanthu âwakuwopa âwa pafupi na âwa kutali, ku fuko lankhongono na lakuthereska, leneilo charu chakhe chili kugâwika na mironga. Vyawanangwa ivi vyamkutorekera ku Phiri la Ziyoni, gheneagho ndi malo gha FUMU ya Yankhongono zose.

Yesaya 19

Chiuta wizamkulanga charu cha Eguputo

¹Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakachima nya charu cha Eguputo: Wonani, FUMU yikwiza mu charu cha Eguputo, yakwera pa bingu ilo likwenda luŵiroluŵiro. Vikozgo nya charu cha Eguputo vizamkutenthema panthazi pakhe, ndipo âwanthu âwa ku Eguputo wizamkuthika lusoko.

²FUMU yikuti, “Ndamkuâwakhuŵirizga âwaEguputo kuti âwawukirane âwekha. Iwo wizamkuwukirana mwana munyakhe na mwana munyakhe, mzengezgani na muzengezgani wakhe, msomba na msomba unyakhe, ndipo ufumu na ufumu unyakhe.

³âWaEguputo wizamkuthika lusoko ndipo ndizamkutimbanizga ivyo âwakunozgera kuchita. Wizamkufumbilira ku vikozgo na ku mizimu ya âwakufwa, ku âwamayere na ku âwawukwi.

⁴Ndizamkuâwapereka âwaEguputo, mu woko la murongozgi wa nkhaza. Karonga wakofya ndiyo wizamkuâwusa.” Ntheura ndimo wakuyowoyerwa Chiuta, FUMU Mwenenkhongono zose.

⁵Maji gha mronga wa Nayelo ghizamkuphwa, ndipo mronga wizamkukamuka na komira.

⁶Tumifwirenji twa mronga tuzamkumunkha, tumadambo tunyakhe twa Nayelo, tuzamkukamuka na komira, Matete na marukwa ghizamkufota.

⁷Vyakumera vya mu mphepete mwa Nayelo vizamkomira, ivyo vyapandika mu mphepete mwa Nayelo vizamkufota, ndipo vizamkuputwa na mphepo na kureka kuwonekaso.

⁸Warovi wati watamphe na kutengera, awo wakuweja mu mronga wa Nayelo. Wati wasuzgike awo wakuponya mikwawu pa maji.

⁹Wati wathike lusoko, awo wakupanga salu na wazi uweme, awo wakuruka na thonje lituwa.

¹⁰Awo ndi mizati ya charu wizamkuthika lusoko, awo wakuteweta kuti wasangirepo chandulo, wizamkuwa na chitima.

¹¹Nduna za msumba wa Zowani nvindere chomene. Wantru wamahara awo wakumupa urongozgi Faro, wakuperekwa urongozgi wa uchindere. Kasi imwe mungamuphalira uli Faro kuti, "Ine ndine yumoza wa wantru wavinjeru, musambiri wa wakaronga wa mwaka."

¹²Iwe Faro, kasi wavinjeru wako walinkhu? Wize sono kuti wakuphalire na kukumanyiska, ivyo FUMU Mwenenkhongono zose, yanozgera kuchita vyakususka charu cha Eguputo.

¹³Nduna za msumba wa Zowani zazgoka vindere, warongozgi wa msumba wa Memufisi wapusikika. Wantru awo mbakuzirwa mu mitundu yakhe, wapuruska charu cha Eguputo.

¹⁴FUMU yawikamo mukati mu wantru awa, mzimu wa chitimaheti. Iwo wazgora charu cha Eguputo, kuwa chakupenthyapentha mu machitiro ghakhe ghose, nga ndi mlowevu uyo wakukunkhuruka mu bukuzi lakhe.

¹⁵Kwamkuwavye na chimoza icho wa mu Eguputo wamkuchitapo, manyi wangawa musambazi panji mukavu, wakuzirwa panji munthu waka waliyose.

WaEguputo wizamkusopa Chiuta

¹⁶Mu zuwa leneilo, waEguputo wizamkuwa nga mbanakazi. Iwo wizamkutenthema pamoza na kopa para wakuwona FUMU Mwenenkhongono zose yawuskira woko lakhe muchanya kuti yiwalange.

¹⁷Charu cha Yuda chamkuwa chakofya kwa waEguputo. Munthu yose mweneuyo wamkuphalirika vya charu cha Yuda, wizamkuwa na wofi chifukwa cha icho FUMU Mwenenkhongono zose yikukhumba kuwachitira waEguputo.

¹⁸Mu zuwa leneilo, kwamkuwa misumba yinkonde mu charu cha Eguputo yeneiyo wantru wakhe wamkuyowoya chiHebere ndipo wizamkurapa mu zina la FUMU Mwenenkhongono zose kuti wizamkulambira FUMU pera. Umoza wa misumba iyi wizamkuchemeka kuti, "Msumba wa Dazi."

¹⁹Mu zuŵa leneilo, kwizamkuŵa jochero la FUMU mukati mu charu cha Eguputo ndipo mzati wa chikumbusko kwa FUMU wizamkuŵa ku mphaka za charu chakhe.

²⁰Chikumbusko ichi chamkuŵa chimanyikwi na ukaboni kuti mu charu cha Eguputo muli FUMU Mwenenkhongono zose. Para ūamkulira kwa FUMU chifukwa cha awo ūakuŵatindiŵizgira pasi, FUMU yizamkuŵatumira Muponoski kuti waŵavikirire na kuŵathaska.

²¹Ntheura FUMU yizamkujivumbula yekha ku ūaEguputo, ndipo mu zuŵa leneilo ūaEguputo ūizamkumanya FUMU. Ūizamkulambira FUMU na kupereka sembe zakocha na sembe zinyakhe, ndipo ūizamkuchita mapangano kwa FUMU na kughafiska.

²²FUMU yizamkuŵalanga nadi ūaEguputo na vilengo vikuru, kweni pamanyuma yizamkuŵachizga. Iwo ūizamkuwerera kwa FUMU ndipo iyo yizamkulupulika maŵeyerero ghawo na kuŵachizga.

²³Mu zuŵa leneilo, kwizamkuŵako msewu ukuru pakati pa charu cha Eguputo na charu cha Asiriya. ŪAsiriya ūizamkuruta ku charu cha Eguputo ndipo ūa ku Eguputo nawo ūizamkurutanga ku charu cha Asiriya, ndiposo ūaEguputo ūizamkusopanga pamoza na ūAsiriya.

²⁴Mu zuŵa leneilo, Israele wizamkuŵa pamoza na Eguputo na Asiriya, ndipo vyaru vitatu ivi vizamkuŵa chitumbiko pa charu cha pasi.

²⁵FUMU Mwenenkhongono zose yizamkuŵatumbika pakuyowoya mazgu ghakuti, “Ūtumbikike ūaEguputo, ūanthu ūane, ūaAsiriya, ūanthu ūeneawo nkhaŵalenga, ndiposo na ūalsraele, ūanthu ūeneawo nchiharo chane.”

Yesaya 20

Chimanyikwi cha nchimi yambula kuvwara

¹Chirimika chinyakhe, Sarigoni, karonga wa charu cha Asiriya, wakatuma murongozgi wa ūasilikari ku msomba wa Ashidodi. Iyo wakarwa na msomba uwu na kuwupoka.

²Pa nyengo yeneiyo, FUMU yikâwa yayowoya kale na Yesaya, mwana wa Amozi, kuti, “Ruta ukavure chigudulu mu chiuno chako ndiposo na kuwuskako skapato ku malundi ghako.” Yesaya wakachita ntheura ndipo wakenda nkhule na kwambula skapato.

³Ntheura FUMU yikati, “Nga ndi umo mutêweti wane Yesaya wendera nkhule, na kwambula kuvwara skapato pa virimika vitatu, kuŵa chimanyikwi pa icho chiti chitikenge mu charu cha Eguputo na Etiyopiya,

⁴ntheura ndimo karonga wa charu cha Asiriya wati waŵatorere ūaEguputo na ūanthu ūa ku Etiyopiya ku umikori, ūachoko na ūarara wuwo uku ūali nkhule

na wambula kuvwara skapato ndipo matakō ghali bengende kuti wakhozge soni charu cha Eguputo.

⁵Sono awo wakagomezganga Etiyopiya na awo wakajikuzgiranga mwa Eguputo, wizamkuwa na wofi na kukhozgeka soni.

⁶Pa zuwa leneilo wantru awo wakukhara mu mphepete mwa nyanja wizamkuyowoya kuti, ‘Wonani icho chaŵachitikira wantru awo tikawagomezganga, wantru awo tingachimbilirangako kuti tikasangako wovwiri na kuthaskika kwa karonga wa charu cha Asiriya. Sono ise kasi ndi tingaponoskeka uli?’

Yesaya 21

Mboniwoni yakuwa kwa msumba wa Babuloni

¹Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima vyā Babuloni, charu icho chili ku chiparamba mphepete mwa nyanja: Soka lifikenge kufuma ku charu cha chiparamba, nga ndi umo kavuruvuru wa ku mwera wakuputira, kufuma ku charu chakofya.

²Mu mboniwoni yane ndawona vinthu vyakofya, wakuskogha, wakaskoghanga waka, wakuparanya, wakaparanyanga waka. Imwe wāsilikari wa charu cha Elamu yambani nkhondo, imwe wāsilikari wa charu cha Mediya zingirizgani msumba uwo. Ine FUMU nditi ndimarizge mitampho yose, iyo yikiza na wantru wa mu Babuloni.

³Pa ichi thupi lane lazura na vyakuwinya, urwirwi wandikora nga ndi mwanakazi, uyo wali pafupi kubaba. Ndasuzgika mu mtima, nkhutondeka na kupulika, ndathika lusoko, nkhutondeka na kulaŵiska.

⁴Mtima wane ukulipuka, nkhutenthema pakuwa na wofi. Nyengo ya mise iyo nkhayikhumbanga, yazgoka nyengo ya kumbwambwanthira.

⁵Iwo wakunozgera chiphikiro, wakutandika mphasa zakukharapo, ndipo wakumwa na kurya. Penepapo wakupulika mazgu ghakuti, “Imwe nduna, wukani, phakazgani mafuta nguru zinu.

⁶Pakuti icho Fumu yayowoya kwa ine ndi ichi: ‘Ruta ukimike mulinda, iyo wapharenge icho wakuchiwona.

⁷Para wawona wantru wali pa mahachi, wakwenda wāwiriwāwiri, wanyakhe wakwera pa zimbunda, wanyakhe wakwera pa wangamilia, iyo wategherezge chomenechomene nkhanira.’

⁸Mulinda yura wakachemerezganga kuti, “Mwe sekuru wane, ine nkhwimilira pa chigongwe ichi zuwa na zuwa, usiku wose nkhuwa pa malo ghane pano.

⁹Wonani, nkhuwona wānthu wākwiza, wākwenda wāwiriwāwiri pa mahachi. Ndipo mulinda yura wakazgora wakati, ‘Babuloni wawa, Babuloni wawa. Vikozgo vyose nya wāchiuta wākhe, wāswera pasi tuchokotuchoko.’

¹⁰Mwa wānthu wāne, mwaphwanyika nga ndi tirigu, Ine nditi ndimuphalirani icho ndapulika, kufuma kwa FUMU Mwenenkhongono zose, kufuma kwa Chiuta wa wālsraele.”

Uchimi wakuphara nya Edomu

¹¹Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima nya charu cha Edomu: Munthu yunji wakundichema kufuma ku Edomu wakuti, “Iwe mulinda, usiku umarenge pauli? Iwe mulinda, kasi kuti kuchenge pauli?”

¹²Mulinda wakuti, “Kukucha, kweni kufipengeso. Usange ukukhumba kufumbaso, ukizeso wizakafumbe.”

Uchimi wakuphara nya Arabiya

¹³Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima nya charu cha Arabiya. Imwe mipingo ya wā ulendo wā ku Dedani, mwamkugona mu matundu gha charu cha Arabiya.

¹⁴Imwe wānthu wā ku charu cha Tema, muwāape maji awo wāli na nyota kuti wāmwe, muwāape chakurya awo wākuchimbira nkhondo.

¹⁵Wānthu wākuchimbira kuti wāthaskike ku malupanga, agho ghawuskika kuti wāwākome nagho wākachimbira kuti wāthaskike ku mauta ghakukweŵā, ndiposo na ku nkhondo yakofya.

¹⁶Chifukwa FUMU yandiphalira kuti, “Chindamare chirimika, kwakuyana na umo virimika vikupendekera kwa uyo walembeka nchito, uchindami wose wa wākedara wamkumara.

¹⁷Kweni wāchoko waka awo ndi vinkhara vyakuponya mivwi mu mauta ghawo, kufuma mu Kedara, ndiwo wāmukharako. Pakuti cheneichi ndicho FUMU, Chiuta wa Israele wayowoya.”

Yesaya 22

Uchimi wakuphara nya msumba wa Yerusalem

¹Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima nya Dambo la Mboniwoni. Kasi mukung'anamula vichi, kuti mose imwe mukwere pa mtenje wa zinyumba zinu,

²imwe wā mu msumba wakuzura na viwawa, msumba wa chitimbaheti na wakuhenera. Wānthu awo wāli kukomeka, kuti wāli kufwa na lupanga chara, panji nesi kuti wāli kufwira ku nkhondo chara.

³Wārongozgi wānu wose wākachimbira pamoza, wākakoreka kwambula kujivikirira. Nangauli wākachimbilira kutali, ndipouli wākakoreka na kutoreka kuwā wāzga.

⁴Ntheura ine nkhati, “Fumanipo, mundireke kuti ndilire chomene. Mureke na kukoserezga kuti mundisanguruske, chifukwa cha nyifwa ya wānthu wā ku kwithu.

⁵Pakuti FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, wali kwimika zuwā, leneilo lamkuwā la visuzgo na la kuthereskeka, ndipo na la chitimbaheti mu Dambo la mboniwoni. Lamkuwā zuwā ilo malinga ghamkubwangandukira pasi, ndiposo na kuchemerezga ku mapiri kuti wārombe wovwiri.”

⁶WāElamu wākayegha phodo la mivwi pamoza na magareta na wākukwera pa mahachi, ndipo wāsilikari wā charu cha Kiri wākawā na nguru.

⁷Madambo ghinu għa nyata yiweme, ghakazura na magareta għa nkhondo, ndipo wāsilikari wākukwera pa mahachi, wākimilira panthazi pa vipata vyā msumba.

⁸Wawuskako vyakuvikirira charu cha Yuda. Mu zuwā leneilo mukagomezga mahomwa għa ku Nyumba ya Ufumu ya mu Nkhorongo.

⁹Ndipo mukawonaso kuti mu msumba wa Davide, muli malo għanandi ghakugumuka, ndipo mukasunga maji għa chiziwā cha kusika.

¹⁰Mukapenda nyumba za mu Yerusalem, ndipo mukazibwangandulira pasi kuti muzengere linga.

¹¹Mukanozga chakusungiramo maji għa chiziwā chakale pakati pa viliwā viwiri. Kweni mukaghanaghanako za Chiuta uyo wakachita ichi chara, panji nesi kupwererako za mweneuyo wakanozgera papo kale.

¹²Mu zuwā leneilo FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, wakamuchemani imwe kuti mulire na kutengera, kuti mumete masisi ghinu na kuvwara vigudulu.

¹³Kweni wonani, imwe mukasekereranga na kukondwera, mukakomanga ng'ombe ndiposo na mberere na mbuzi, mukaryanga nyama na kumwa vinyo. Mukayowoyanga kuti, “Tiyeni tiryenge na kumwa, pakuti na machero titifwenge.”

¹⁴FUMU Mwenenkhongono zose, yavumbula ichi kwa ine, yati, “Nadi, kuti mwizamkugowokerekha kwananga uku chara mpaka mufwe.” Ndimo FUMU Chiuta Mwenenkhongono zose wakuyowoyer.

Uchimi wakuphara vyā Shebina, nduna yikuru

¹⁵FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose wakati, “Zanga, urutenge kwa Shebina, murara wa nyumba ya ufumu, na kumufumba kuti,

¹⁶‘Kasi uchitengechi kuno ndipo wābali wāko mbanjani apa wajinozgera dindi pano? Asi iwe ukujijimira dindi pa malo ghakukwera, na kujinozgera chikhazi mukati mu majorawe?

¹⁷Iwe wa munthu wankhongono, uchenjere pakuti FUMU yili pafupi kukukoma mwa nkhongono na kukuponya kutali.

¹⁸FUMU yizamkukuvunga ndipo yizamkuzungunyazungunya nga ndi bola na kukuponya mu charu chikuru ndipo kweneukoko ndiko wamkufwira. Kwenekuko ndiko magareta ghako gha uchindami ghamkuŵa ndipo iwe wamwene wamkukhozga soni ŵa mu nyumba ya sekuru wako.

¹⁹Ndizamkukuchimbizga pa nchito yako ndipo wizamkukhizgikira pasi kufuma apo uli.'"

²⁰"Mu zuŵa leneilo ndizamkuchema muteŵeti wane Eliyakimu, mwana wa Hilikiya.

²¹Ndipo iyo ndizamkumuvwarika malaya ghako gha urara wa mu nyumba ya ufumu ndiposo na lamba wako mu chiuno chakhe. Ndizamkupereka mazaza ghako mu mawoko ghakhe ndipo wizamkuŵa nga ndi wiske wa awo ŵakukhara mu Yerusalem na ku ŵaYuda.

²²Ndizamkumupa mazaza ya mu mbumba ya Karonga Davide, mwakuti wizamkuŵa na makiyi ghakuti para wajula, pamkuŵavye na yumoza wakujara ndipo para wajara, pamkuŵavye na yumoza wakujula.

²³Ndizamkumukhozga nga ndi chikhomo icho chili pa malo ghakukhora. Eliyakimu waŵenge nga ndi chizumbe cha uchindami ku nyumba ya ŵawiske."

²⁴Kweni ŵana ŵakhe na ŵa ŵabali ŵakhe wose ūwizamkuŵa chinthu chakuzotofya kwa iyo. Iwo ūwizamkudemerera kwa iyo nga ndi umo masefuliya, mabakule na nkhombo vikupayikikira.

²⁵FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, "Zuŵa leneilo, chikhomo icho chaŵikika pa malo ghakukhora chamkumara nkhongono. Chiti chidumurike na kuwa ndipo wose awo ŵakademerera pa icho ŵati ŵamare petu." Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Yesaya 23

Uchimi wakuphara vyā msomba wa Ture

¹Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima vyā msomba wa Ture: Tengerani, imwe mukwendeska ngarawa za ku Tarishishi, chifukwa msomba wa Ture wazgoka mapopa, ulije nyumba nanga ndi madowoko. Mazgu agha mukaghapulika, para mukafumanga ku Kipuro.

²Chetamani, imwe mukukhara mu mphepete mwa nyanja, na imwe ŵamalonda ŵa charu cha Sidoni, mwaŵeneimwe nthumi zinu zikambuka nyanja yikuru.

³Iwo âwakenda pa maji ghanandinandi, âwakiza na tirigu wa ku mu dambo la Shihoro, vuna kufuma mu mronga wa Nayelo. Imwe mukachitanga malonda na âwamitundu

⁴Ukhozgeke soni, iwe msumba wa Sidoni, msumba uwo uli na linga pa nyanja, pakuti nyanja yayowoya, yati, “Ine ndilije kupulikapo vyakuŵinya vy a pa kubaba, nanga nkhubabapo âwana. Ine ndilije kulerapo âwana âwanarume, nanga nkukuzgapo âwamwali.”

⁵Para âwaEguputo âwapulika kuti msumba wa Ture wapasuka, âwati âwasuzgike chomene na kuâwa na wofi.

⁶Yambukirani ku charu cha Tarishishi, tengerani imwe mukukhara mu mphepete mwa nyanja.

⁷Kasi uwu ndi msumba winu uwo mukakondwera nawo, uwo ukambika mu mazuâwa gha kale? Kasi ndi weneuwu uwo ukatumanga âwanthu, kwambuka nyanja kuya kakhara ku vyaru vinyakhe.

⁸Kasi ndi njani uyo wakanozgekera cheneichi, kuti walimbane na Ture, msumba uwo ukaâwa wapachanya chomene? âWamalonda âwakhe âwakaâwa âwakaronga, âwanthu âwakuzirwa âwa charu cha pasi.

⁹FUMU Mwenenkhongono zose ndiyo yikanozgera cheneichi, kuti yikhizgire pasi uchindami uwo âwakajikuzganga nawo, na kuâwayuyura wose awo mbakuzirwa pa charu.

¹⁰Imwe mwa âwanthu âwa charu cha Tarishishi, sono limaninge waka minda yinu nga mbaEguputo, pakuti malonda ghinu pa dowoko ghamara.

¹¹FUMU yarongora nkhongono yakhe pa nyanja, ndipo maufumu ghakhe ghatenthema. FUMU yapereka marango ghakususka charu cha Kanani, ghakuti malinga ghakhe ghapankhurike.

¹²FUMU yikayowoyaso yikati, “Imwe âwakutindiŵizgika âwa msumba wa Sidoni, kuti muti mukondwereso chara. Nangauli mungachimbilira ku charu cha Kipuro, kwenekaza nako mwamkuâwa na mutende chara.”

¹³Wonani ivyo âwaAsiriya âwachita ku charu cha Babuloni. âWachirotokera na kuparanya nyumba yose ya ufumu mu charu chira. Iwo âwazgora msumba wa Babuloni kwakukhara vikoko vy a mu thengere. Iwo âwakazenga vigongwe vyawo vy a nkhondo, âwakawiskira pasi malinga gha msumba na kuwuzgora kuâwa mahami.

¹⁴Tengerani, imwe mukwendeska ngaraâwa za ku Tarishishi, pakuti malinga ghinu ghabwanganduka.

¹⁵Nyengo yiti yizenge apo msumba wa Ture uti uruwike pa virimika 70, nyengo iyo yikuyana waka na umoyo wa karonga yumoza. Pamanyuma pa virimika 70

ivi, msomba wa Ture wamkuŵa nga ndi mwanakazi muzaghali mweneuyo wakwimbika mu sumu yakuti,

¹⁶“Tora chiding’indi ndipo wendendeke mu msomba, iwe mwanakazi muzaghali wakuruwika. Yimba mwakunozga, yimba sumu zinandi mwakuti ŷanthu ŷakukumbuke.”

¹⁷Pakumara pa virimika ⁷⁰ FUMU yizamkuwukumbuka msomba wa Ture. Wizamkwambaso mlimo wakhe wakuchita uzaghali na maufumu ghose gha charu cha pasi.

¹⁸Ndipouli chandulo chakhe na vyakusanga vinyakhe vya pa malonda ghakhe, wizamkuvipatuliskira FUMU. Kuti vizamkusungika panji kuwunjikika waka chara, kweni vizamkuperekka ku ŷanthu awo ŷakusopa FUMU kuti ŷagule chakurya chinandi na vyakuwwara viweme.

Yesaya 24

FUMU yizamkulanga ŷanthu ŷa charu cha pasi

¹Nadi, FUMU yizamkupankhura charu cha pasi, na kuchizgora charu cha mapopa. Yiti yichibwangandule, na kumbininiska awo ŷakukharamo.

²Ŷanthu wose vizamkuŵachitikira kwakuyana waka. Ivyo vyamkuchitikira munthu waka ivyo vyamkuchitikira musofi. Ivyo vyamkuchitikira muzga, ndivyo vyamkuchitikira sekuru wakhe. Ivyo vyamkuchitikira muteŵeti-kazi, ndivyo vyamkuchitikira fumukazi yakhe. Ivyo vyamkuchitikira uyo wakugula, ndivyo vyamkuchitikira uyo wakuguliska. Ivyo vyamkuchitikira uyo wakubwereka, ndivyo vyamkuchitikira uyo wakubwerekeska. Ivyo vyamkuchitikira uyo wakukongora, ndivyo vyamkuchitikira uyo wakukongozga.

³Charu cha pasi chizamkupankhuka ndipo chizamkuŵavye na chilichose. Pakuti gheneagha, ndigho mazgu agho FUMU yayowoya.

⁴Charu cha pasi chikulira na kufota, charu chose chikusuzgika na kufota, ndipo mtambo ukusuzgika pamoza na charu cha pasi.

⁵Charu chakazuzgika na ŷanthu awo ŷakukharamo. Iwo ŷareka kupulikira marango, ŷanangira malangulo gha Chiuta ndipo ŷaswa phangano la muyirayira ilo iwo ŷakapangana.

⁶Ntheura charu chatembekera kumara, awo ŷakukhara mu charu ŷakusuzgika, chifukwa cha mauheni ghawo. Nadi awo ŷakukhara mu charu ŷakunyeka, ŷachoko waka ndiwo ŷati ŷakharengeko.

⁷Vinyo liphya likuzgewâ, makuni gha mpheska ghakomira, wose awo ŷakasangwanga, sono ŷakutampha.

⁸Kulira kwakunozga kwa vimbiku kwarekeka, kamphomezi ka awo âwakasekereranga kamara, kulira kwakunozga kwa chiding'indi kwarekeka.

⁹Wanthu kuti âwakwimbaso chara para âwakumwa vinyo. Môwa ukuâwâwa ku awo âwakuwumwa.

¹⁰Msumba wa chitimbaheti wabwangandulikira pasi. Nyumba yiliyose yajarika, mwakuti palije uyo wanganjiramo.

¹¹Wanthu âwakulira mu misewu chifukwa vinyo kulije. Chimwemwe chose chamara, kusangwa mu charu kwamalirathu.

¹²Msumba wakhara mapopa, vipata vyabwangandulika na kuâwa mahami.

¹³Ntheura ndimo kwamkuâwira pa charu mu mafuko gha mu charu cha pasi. Kwakuyana waka nga ndi khuni la maolive para lapuruta, panji nga ndi kuvulura kwa mpheska para kuvuna kwamara.

¹⁴Wakukharako âwizamkuchemerezga na kwimba mwakukondwa, âwa ku manjiliro gha dazi, âwizamkurumba uchindami wa FUMU.

¹⁵Ntheura imwe âwa ku mafumiro gha dazi, rumbani FUMU, kuzgani zina la FUMU, Chiuta wa Israele, imwe mukukhara mu mphepete mwa nyanja.

¹⁶Kufumira ku mpherererekezgo za charu, tikupulika âwanthu âwakwimba sumu zakurumba Chiuta âwakuti, "Uchindami kwa Chiuta Murunji Yura." Kweni ine nkhati, "Nkhumara ine! Nkhumara ine!" Soka kwa ine! Waryarya âwakuchitira mu uryarya, na uryarya wawo âwakundendera mphiska.

¹⁷Imwe âwanthu âwa charu cha pasi, vinthu vyakofya, mbuna na vipingo, vikumulindirirani.

¹⁸Uyo wizamkuchimbira mphomezi ya vinthu vyakofya, wizamkuwira mu mbuna, uyo wamkukwera kufuma mu mbuna, wizamkukoreka na chipingo. Vidangazi vyta kuchanya vyamkujurika na kurokxeska vura yikuru, malufura gha charu ghamkusunkhunyika.

¹⁹Charu cha pasi chizamkusweka, charu chizamkugâwikana, nadi chizamkusunkhunyika chomene.

²⁰Charu cha pasi chizamkupentyapentya, nga ndi munthu uyo walowera, Chizamkusunkhunyika nga ndi chigongwe, pakuputa kwa mphepo. Kwananga kwa âwanthu kwachinyekezga charu, chikudodomera ndipo kuti chizamkuwukaso chara.

²¹Mu zuâwa leneilo, FUMU yizamkulanga âwamazaza wose âwa kuchanya, ndiposo na âwakaronga âwa pa charu cha pasi.

²²Iwo wizamkuwunjikika pamoza nga ndi wakayidi awo wali mu gadi la mdima. Wizamkujalirika mu gadi, ndipo pamanyuma pa mazuwa ghanandi wizamkulangika.

²³Penepapo mwezi na dazi vizamkureka kuwala chifukwa vyakhözgeka soni. Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose ndiyo yizamkuwusa pa Phiri la Ziyoni na mu Yerusalem. Yizamkurongora uchindami wakhe panthazi pa wararawarara wa wantru wakhe.

Yesaya 25

Lurombo Iwakuwonga FUMU

¹Mwe FUMU, imwe ndimwe Chiuta wane, ine nditi ndimuchindikani na kurumba zina linu. Pakuti imwe mukuchita vinthu vyakuzizwiska, mwakugomezgeka na mu unenesko, vinthu ivyo mukanozgekera liro mwaka.

²Imwe mwazgora msumba kuwa mulu wa mahami, msumba wa linga lakukhora kuwa pharaniko. Nyumba zankhongono za warwani withu kuti ndi msumbaso chara, ndipo wizamkuzengekaso chara kwa muyirayira.

³Ntheura wantru wankhongono, wizamkumuchindikani imwe FUMU, wankhaza awo wakukhara mu misumba wizamkumopani.

⁴Mwe FUMU, mwa wa linga la munthu mukavu, linga ku musokwano uyo wali mu visuzgo. Mwa wa malo ghakuphokeramo ku chimphupuru, ndiposo mufwiri ku chithukivu. Pakuti muvuchi wa awo mbankhaza, uli nga ndi chimphupuru icho chikutimba pa chiliwa,

⁵uli nga ndi chithukivu mu charu chakomira. Imwe mukuchetamiska viwawa vya wantru walendo. Nga ndi umo chithukivu chikumalira na mufwiri wa bingu, ntheura ndimo sumu ya awo mbankhaza yizamkuchetamiskikira.

⁶Pa phiri leneili, FUMU Mwenenkhongono zose, yizamkunozgera mitundu yose chiphikiro cha vyakununa. Chamkuwa chiphikiro cha vinyo liweme lambula visika, cha nyama ya mafuta na vinyo ilo lasujika makora.

⁷Pa phiri leneili FUMU yizamkuchinanga chibenekerero icho chabenekerera wantru wose, chidiko icho chatandazgika pa mafuko ghose.

⁸FUMU Chiuta wizamkuvivya nyifwa kwa muyirayira. Iyo wizamkufyura masozi pa wantru wose, wizamkuwuskako kulengeskeka kwa wantru wakhe, mu charu chose cha pasi. Pakuti cheneichi ndicho FUMU yayowoya.

⁹Mu zuwa leneilo, wantru wizamkuyowoya kuti, "Nadi, uyu ndiyo Chiuta withu. Ise tikugomezga mwa iyo kuti watiponoskenge. Yeneiyi ndiyo FUMU mu yeneiyi tikugomezga. Ntheura tiyeni tikondwenge na kusekerera mu chiponosko chakhe."

Chiuta wizamkulanga waMowabu

¹⁰Nkhongono ya FUMU yizamkuŵa pa phiri ili. WaMowabu wizamkutindiŵizgikira pasi mu malo agha, nga ndi umo mulu wa mapekesi ukukandikira pasi mu chizara cha ulongwe.

¹¹WaMowabu wizamkutandazga mawoko ghawo, nga ndi umo wakuchitira munthu uyo wakuskugha. Kweni FUMU yizamkukhizgira pasi kujikuzga kwawo, ndiposo na chose icho mawoko ghawo ghakuchita mu unkhwantha.

¹²FUMU yizamkugumulira pasi malinga ghawo ghatalighatali, yizamkughawiskira pasi, pa fuvu penecho.

Yesaya 26

Sumu yakuwonga chifukwa chakutonda

¹Mu zuŵa leneilo sumu iyi yizamkwimbika mu charu cha Yuda: "Tili na msumba wakukhora. Chiuta wakwimika chiponosko, kuŵa chiliŵa na malinga ghakhe.

²Jurani vipata vya msumba, kuti fuko ilo likuchita urunji, leneilo likusungilira chigomezgo, linjire.

³Mwe FUMU mukuŵasunga mu mutende, wanthu awo âwakugomezga imwe na mtima wawo wose, chifukwa âwakugomezga mwa imwe.

⁴Gomezgani mwa FUMU nyengo zose pakuti FUMU Chiuta ndi Jarawe la muyirayira.

⁵Pakuti FUMU yikuyuyura awo âwakukhara mu malo ghakukwera, yikugumulira pasi msumba wa pachanya. Yikuuwiskira pasi skee, na kuwuponya pasi mu fuvu.

⁶Malundi ghakuwukandirizgira pasi, malundi gha awo mbakavu, malundi gha âwasokwano.

⁷"Mwe FUMU, mukuzgora nthowa ya âwarunji kuŵa yiweme, nthowa ya awo mbakunyoroka kuŵa waka skee.

⁸Nadi, Mwe FUMU, kwenda mu nthowa ya maweruzgo ghinu, ndicho ise tikugomezga. Kukumbuka zina linu, ndicho mitima yithu yikunwekera.

⁹Mtima wane ukunwekera imwe FUMU mukati mu usiku, mzimu wane mukati mwa ine ukumupenjani imwe chomene, chifukwa, para weruzgi winu wakunyoroka uli mu charu, wanthu awo âwakukhara mu charu, âwakusambira urunji.

¹⁰Para munthu muheni mwamurongora uchizi, iyo kuti wakusambira kuchita urunji chara. Mu charu cha âwakunyoroka, iyo wakuchita uheni, wakuwona ufumunkhuru wa FUMU chara.

¹¹Mwe FUMU, nkhongono yinu yathumphuskika, kweni kuti wakuyiwona chara. Mwe FUMU, rekani wawone phamphu linu pa wantru winu, kuti iwo walengeskeke. Moto winu uwo ulikunozgekera warwani winu uwamyangure petu.

¹²Mwe FUMU, imwe ndimwe mukutipa ise mutende, vyose ivyo ise tavifiska, imwe ndimwe mwatichitira.

¹³Mwe FUMU, Chiuta withu, wanji wali kutuwusapo, kweni zina linu pera ndilo ise tikulichindika.

¹⁴Iwo sono wali kufwa, kuti wawengeso wamoyo chara. Iwo ndi mizguka waka, kuti wizamkuwukaso chara. Imwe mukawalanga pakuwamara petu, nadi muli kuwasisita kuti wareke kukumbukikaso.

¹⁵Kweni imwe, Mwe FUMU mwandaniska mafuko ghithu, nadi mwakuzgirako mafuko ghithu. Imwe mwajitorera uchindami, pakusanuzga mphaka za charu chithu.

¹⁶Mwe FUMU, mu visuzgo vyawo wakumupenjani, para mwawalanga, wakumurombani.

¹⁷Mwe FUMU, nga ndi mwanakazi wa nthumbo, uyo wakunyongozeka na kulira mu urwirwi wakhe para nyengo yakhe yaneng'enera, ntheura ndimo ise tikaŵira chifukwa cha imwe.

¹⁸Ise tikaŵa na nthumbo ndipo tikanyongozeka mu urwirwi. Kweni ise tikandurapo kanthu chara. Ise tilije kwizapo na chiponosko mu charu, tilije kubabiskapo wantru waphya mu charu chose cha pasi.

¹⁹Kweni wakufwa winu wizamkuwa na umoyo, mathupi ghawo ghizamkuwuka. Imwe mwagona mu madindi, wukani ndipo mwimbe sumu mwakukondwa. Nga ndi umo jumi likunyevyera charu, ntheuraso ndimo FUMU yizamkuwuskira awo wali kufwa.

²⁰Zaninge mwa wantru wane, njirani mu nyumba zinu, ndipo jarani vijaro. Mubisame mwa kanyengo kachoko waka, mpaka ukari wakhe ujumphe.

²¹Wonani, FUMU yikwiza kufumira uko yikukhara, kuti yizakalange wa charu chifukwa cha kwananga kwawo. Charu chizamkuvumbula ndopa izo zikathikirapo, kuti chizamkubisaso awo wakakomeka chara."

Yesaya 27

¹Mu zuwa leneilo, FUMU yizamkutora lupanga lwakhe lwakuthwa, lukuru na lwa nkhongono kuti yilangire chikoko chakofya cha mu nyanja, chakuchimbira ndiposo na chakunyongoroka, ndipo yizamkuchikoma chikoko chakofya cha mu nyanja chira.

²Mu zuŵa leneilo, muyimbe za munda wa mpheska uweme kuti,

³“Ine FUMU ndine nkhusungilira munda uwu, nkhuwuthilira maji nyengo yose. Nkhuwulinda muhanya na usiku, kuti munthu yunji wareke kuwunanga.

⁴Ine ndilije ukari. Kuŵenge minga na mikolankhangha kuti virwe nane mphanyi ndawuka kuti ndirwe navyo, ndipo mphanyi ndavyochera pamoza.

⁵Panji ŵarekani ŵademerere kuti ndiŵathaske, ŵakhare nane mu mutende, nadi, ŵakhare nane mu mutende.”

⁶Mu mazuŵa agho ghakwiza, Yakhobe wizamkujintha nkhorozi, ŵaIsraele ŵizamkuphukira na kuŵala maluŵa, ndipo ŵati ŵazuzge charu chose cha pasi na vipambi vyawo.

⁷Kasi FUMU yikaŵalanga ŵaIsraele, nga ndi umo yikalangira awo ŵakaŵasuzganga? Kasi ŵaIsraele ŵakakomeka, nga ndi umo ŵakakomekera awo ŵakaŵakomanga?

⁸FUMU yikaŵalanga pakuwachimbizgamo mu charu, na kuŵatorera ku charu cha umikori. Yikaŵafumiskamo na mphepo yakhe ya ukari, nga ndi mu nyengo ya kavuruvuru wa ku mafumiro gha dazi.

⁹Ntheura mwa cheneichi mrandu wa Yakhobe wizamkugowokereka, ndipo chipambi chenecho chakufumyira ubendezi wakhe chizamkuŵa ichi: para waswa mawe ghose gha majochero gha chiuta ngoza kuŵa nga ndi mawe ghakufukutuka, gheneagho ghaphwanyika tuchokotuchoko, para makuni ghakusoperapo Ashera na majochero gha vyakununkhira, vyamkuŵamoso chara.

¹⁰Msumba wa malinga wazgoka mayiyi, malo ghakurekeka na ghakuruwika, nga ndi mapopa. Kwenekura kwazgoka malo ghakuliskirako vyakuŵeta, uko vikupumulirako na kurya minthavi ya makuni.

¹¹Para minthavi yakhe yomira, yikuphyoka, ndipo ŵanakazi ŵakuyitora na kuyizgora nkhuni la moto. Pakuti aŵa ndi ŵanthu ŵambula kumanyiska. Ntheura uyo wakaŵalenga, kuti wizamkuŵa nawo na chiwuravi chara, Mlengi wawo kuti wizamkuŵalengera lusungu chara.

¹²Mu zuŵa ilo, FUMU yizamkusunkhunya charu kufuma ku mronga wa Yufurate mpaka ku mronga wa Eguputo na kuwunganya ŵanthu ŵakhe yumozayumoza.

¹³Mu zuŵa leneilo, mbata yikuru yamkulizgika kuchema ŵaIsraele wose awo ŵali kuzgewerekera ku umikori, ku charu cha Asiriya na ku Eguputo. Iwo ŵamkwiza na kuyilambira FUMU pa phiri lakupatulika mu Yerusalem.

Yesaya 28

FUMU yikuchenjezga ŵanthu mu msumba wa Samariya

¹Soka ku ufumu wakujikuzga, wa walowevu wa ku Efurayimu, na ku luwa ilo likufota, utozi wa uchindami wakhe, msumba uwo uli kunena kwa dambo la vundira, weneuwo awo walowera na vinyo wakujikuzga nawo.

²Wonani, FUMU yili nayo mweneuyo ngwa khongono ndipo nchinkhara. Iyo wizamkwiza nga ndi chimphupuru cha matalala, kavuruvuru wakunanga vinthu, nga ndi chigumura cha maji icho chikukukura vyose, ndipo wizamkuwaponya pasi mwa nkhaza.

³Ufumu wakujikuzga wa walowevu wa ku Efurayimu, wizamkukandikira pasi.

⁴Ntheura luwa ilo likufota, utozi wa uchindami wakhe, msumba uwo uli kunena kwa dambo la vundira, uzamkuwa nga ndi chipasi cha chikuyu chakudanga kuphya, pambere chihanya chindafike, cheneicho para munthu wachiwona, wakurya pa nyengo iyo chikufikira waka mu woko lakhe.

⁵Mu zuwa leneilo, FUMU Mwenenkhongono zose, ndiyo yizamkuwa mphumphi ya uchindami, ndiposo mphumphi yakutowa, ku wantru wakhe wakukharako.

⁶FUMU ndiyo yamkuwa mzimu wa weruzgi wakunyoroka, ku awo wakukhara mu mphara za weruzgi. Ndiyo yamkuwa khongono, ku awo wakuwezga nkhondo, yichali yindafike pa chipata.

Yesaya wakuchenya nchimi zilowevu za ku Yuda

⁷Awa nawo wali penthyapentha chifukwa cha vinyo, wakuwa na chizgumbu chifukwa cha mowa. Wasofi na nchimi wali penthyapentha na mowa, mbakutimbanizgika chifukwa cha kumwa vinyo, wali penthyapentha chifukwa cha mowa. Wakuvipulikiska makora chara, vinthu ivyo wakuviwona mu mboniwoni, ndipo wakutondeka kweruzga mirandu.

⁸Malo ghose agho wakuryerapo, ghali kuzura na mawukuzi pera, palije na malo ghambula kukazguka.

⁹Kasi Chiuta wasambizenge njani mahara? Kasi uthenga uwu wawurongosorenge kwa njani? Kasi nkhu awo wali kureka kumwa mkaka, weneawo wali kurumurika?

¹⁰Pakuti kwa iwo ndi marango waka, agho ghakurondezga dango pa dango, mzere pa mzere, mzere pa mzere, pano kusambizga pachoko waka, para napo pachoko waka.

¹¹Nadi Chiuta wizamkusambizga wantru wakhe awa, kwizira mu wantru wa kutali, wa chiyowoyer cha chilendo.

¹²Kwa weneawa FUMU yikati, "Ichi ndicho chipumulo. Rekani wakuvuka wapumuliremo. Agha ndi malo ghakweghamirapo." Ndipouli imwe mukakana kupulikira.

¹³Ntheura mazgu gha FUMU kwa iwo, ghamkuŵa marango gha waka, agho ghakurondezga dango pa dango, mzere pa mzere, mzere pa mzere, pano kusambizga pachoko waka, para napo pachoko waka, mwakuti iwo ŷwendenge na kuwa chagada, na kuphyoka, ŷawire mu chipingo na kukoreka.

Libwe la pa chingodya la Ziyoni

¹⁴Sono imwe ŷanthu ŷakugoska, mwaŵeneimwe mukuwusa ŷanthu ŷakhe mu Yerusalem, pulikani ivyo FUMU yikuyowoya.

¹⁵Imwe mukujikuzga pakuyowoya kuti, “Ise tili kuchita phangano na nyifwa, tili kuzomerezgana na malo gha ŷakufwa. Para kulanga kwachikukura kukufika, kuti kwizamkutikhwaska chara, pakuti utesi taghazora kuŵa malo ghakuphokwerapo kwithu, ndipo kuplesika kuŵa malo ghakubisamamo.”

¹⁶Sono ivyo FUMU Chiuta wakuyowoya ndi ivi: “Wonani, nkhuŵika libwe mu Ziyoni libwe leneilo ndakukhora, libwe lakuzirwa la nkhorezgero ya chingodya, kuŵa lufura lwenecho. Uyo wakugomezga libwe leneili kuti wat iwasunkhunyike chara.

¹⁷Ine nditi ndizgore weruzgi wakunyoroka, kuŵa chingwe chakupimira, ndipo urunji kuŵa chakunyoroskera mizere. Matalala ghizamkupasula, icho mautesi ghakubisamamo, ndipo maji ghizamkuzura mu malo ghakubisamamo.

¹⁸Phangano linu na nyifwa lizamkuzgoka la waka, kuzomerezgana kwinu na malo gha ŷakufwa kwamkukhora chara. Para kulanga kwa chikukura kukufika, kwizamkumufyenyerani pasi.

¹⁹Nyengo yose apo kulanga uku kukujumpha, kwizamkumuyeghani, pakuti kwizamkujumpha mulenje uliwose, na muhanya ndiposo na usiku.” Para ŷanthu ŷapulikiska uthenga uwu, ŷizamkuŵa na wofi ukuru.

²⁰Pakuti chitara chiti chiŵe chifupi kuti munthu wathambalarepo, ndipo chakudika nacho chiti chiŵe chichoko kuti ŷadike.

²¹FUMU yamkurwa nkhondo, nga ndi umo yikarwera ku Phiri la Perazimu, yamkukaripa nga ndi umo yikakaripira ku dambo la Gibeyoni. Yizamkuchita nchito yakhe yeneiyo njakuzizwiska, na kuchita mlimo wakhe weneuwo ngwachilendo.

²²Sono rekani kuhoya mazgu gha Chiuta, mzire maunyoro ghinu ghakhozgeke chomene. FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, waphara za languro lakhe, kuti pharaniko nda ŷanthu wose ŷa mu charu cha pasi.

Vinjeru vyā Chiuta

²³Tegherezgani, ndipo mupulike mazgu ghane. Pulikizgani, ndipo mupulike ivyo nkuyowoya.

²⁴Para mulimi wakulima kuti waseŵe, kasi wakurutilira waka kulima? Kasi wakurutilira waka kusinda na kupopota munda?

²⁵Para waskesketa munda wakhe, asi wakuseŵa munchesi panji chitôwe? Asi wakupanda tirigu mu mizere, na nyauti mu malo ghakhe ndiposo na mbuto zinyakhe mu mphepete mwa munda wakhe?

²⁶Pakuti Chiuta wakhe ndiyo wakumurongozga, na kumusambizga umo wangapandira.

²⁷Munchesi kuti ukubulika na gareta lakubulira chara, nanga ndi chitôwe nacho kuti chikubulika na mukombero wa gareta chara. Munchesi ukubulika na kakhuni, ndipo chitôwe chikubulika na ndodo.

²⁸Mphuzi za tirigu zikugayika kuti muphike chingwa. Ntheura pakubula tirigu kuti âwakurutirizga chara. Para âwakubula tirigu na mikombero ya gareta na mahachi ghakhe, kuti âwakuphwanya chara.

²⁹Vyose ivi vikufumira kwa FUMU Mwenenkhongono zose. Urongozgi wakhe ngwa kuzizwiska, ndipo vinjeru vyakhe nyakufikapo.

Yesaya 29

Kubwanganduka kwa msumba wa Yerusalem

¹Ariyele, Ariyele, soka kwa iwe, iwe msumba uwo Davide wakazengamo misasa. Sazgirako chirimika ku chirimika, viphikiro vichitikenge nyengo zose.

²Ndipouli msumba wa Ariyele nditi ndiwuŵike mu visuzgo. Kwizamkuŵa kulira na kutengera, ndipo msumba wizamkuŵa kwa ine nga ndi ng'anjo ya jochero la sembe.

³Ndizamkuwuzingirizga msumba na misasa, ndizamkuwujarizga na vigongwe, na kuŵika vibumira vya nkhondo.

⁴Iwe Yerusalem uti ukhizgikire pasi ndipo uyowoyenge uku uli pasi. Mazgu ghawo ghati ghapulikikwe pasipasi kufuma mu fuvu. Mazgu ghako ghati ghafumire pasi nga ndi mazgu gha muzguka, ghâwenge ghakupwerezgeka kufumira pasi pa fuvu.

⁵Kweni âwarwani âwako âwanandinandi, âwamkumwalalika nga ndi fuvu lakulipwitika, ndipo âwanthu âwankhaza âwanandinandi, âwamkulbalalika nga ndi mwerero wakuputwa. Mu kanyengo kachoko waka, kwa mabuchibuchi,

⁶FUMU Mwenenkhongono zose yamkwiza, yamkwiza na chidudumira, na chindindindi, na mphomo yikuru. Yamkwiza na kavuruvuru, pamoza na chimphupuru, ndiposo na dimi la moto wakumyangura.

⁷Wasilikari wa mafuko ghose agho ghakurwa na Ariyele, wose awo wakurwa na msumba uwu, pamoza na malinga ghakhe na kuwuzingirizga, wose wizamkuzgeŵerekera nga ndi maloto, panji nga ndi mboniwoni ya usiku.

⁸Mizinda ya mitundu yinyakhe yose iyo yikurwa na Phiri la Ziyoni yizamkuŵa nga ndi munthu wa njara uyo wakulota kuti wakurya, ndipo para wakuwuka wakupulika kuti njara yichali waka, panji nga ndi munthu wa nyota uyo wakulota kuti wakumwa maji, ndipo wakuwuka wakomirwa, na kupulika kuti nyota yichali waka.

Ŵanthu ūakuderera kuchenjezgeka

⁹“Mujizerezeske mwekha kuti muŵe ūakuzerezeka. Jiburumutizgani mwekha kuti muŵe vinthuru. Muŵe ūakulowera, kweni na vinyo chara. Muŵe ūakupenthyapenthya, kweni na mowâ chara.

¹⁰Pakuti FUMU yapungulira pa imwe, mzimu wa tulo tuzitu. Wajara maso ghinu, imwe nchimi, wamudikiskani ku mitu yinu, imwe ūawoni.”

¹¹Pakuti mboniwoni ya vyose ivi yaŵa kwa imwe nga ndi mazgu gha mu buku ilo lamatika. Usange buku ilo laperekeka ku munthu wakumanya kuŵazga na languro lakuti, “Ŵazga,” iyo wizamkuzgora kuti, “Ndinggaŵazga chara pakuti ndakumata.”

¹²Panji usange laperekeka kwa uyo wandamanye kuŵazga na languro lakuti, “Ŵazga,” iyo wizamkuzgora kuti, “Ndilije kumanya kuŵazga.”

¹³Fumu yikati, “Ŵanthu aŵa ūakwiza kwa ine na mazgu pera, ndipo ūakundichindika na milomo yawo pera, kweni mitima wawo yili kutali na ine. Kundilambira kwawo nkhwa waka, ndi marango gha ūanthu agho ūakughasambira waka pa mtima.

¹⁴Pa chifukwa ichi nditi ndiŵazukumiske, na vyakuzizwiska na vya minthondwe vinandinandi. Vinjeru vya ūanthu ūa vinjeru vizamkumara, umanyi wa ūanthu ūawo ūakuchenjera ūizamkubisika waka.”

Chigomezgo cha kunthazi

¹⁵Soka ku awo ūakubisa chomene ivyo ūakunozgera kuchita, kuti FUMU yireke kuvimanya, ūneawo ūakuchita milimo yawo mu mdima. Iwo ūakughanaghana kuti, “Ndi njani wakutiwona ndipo ndi njani wakutimanya?”

¹⁶Imwe mukugadabula vinthu. Kasi muwuvi wangayana waka na dongo? Kasi icho chapangika chingayowoya kwa uyo wachipanga kuti, “Iwe kuti ndiwe ukandipanga chara.” Panji chiŵiya, kasi chingayowoya kwa muwuvi kuti, “Icho ukuchita kuti ukuchimanya chara.”

¹⁷Asi kwakhara kanyengo kachoko waka, apo nkhorongo ya Lebanoni, yamkuŵa charu cha nyata yiweme, ndipo charu cha nyata yiweme, chamkuŵa nga ndi thengere.

¹⁸Mu zuŵa ilo âwakumangwa makutu, âwizamkulupulika mazgu gha mu buku, ndipo âwachiburumutira awo âwali mu mdima wa bii, âwizamkulaŵiska.

¹⁹Awo âwakujiyuyura âwizamkusekerera mwa FUMU, ndipo âwanthu awo mbakavu âwizamkusekerera, chifukwa cha Mutuŵa Yura wa FUMU.

²⁰Âwanthu awo mba nkaza âwizamkumara, âwakugoska âwanyawo âwizamkuzgeŵerekera, ndipo wose awo âwakunwekera kuwona uheni, nawo âwizamkumara petu.

²¹Chiuta wizamkulanga awo na mazgu ghawo âwakupacha munthu wambula kafukwa kuti wali na mrandu, ndiposo na awo âwakupuruska munthu uyo wakuchenya pa mrandu. Wizamkulangaso awo âwakupereka ukaboni wa utesi kuti âwambula kafukwa âweruzgike nga âwali na mrandu.

²²Ntheura FUMU, Iyo yikawombola Abrahamu, yikuti ku mbumba ya Yakhobe: “Yakhobe kuti waŵengeso na soni chara, nanga ndi chisko chakhe kuŵa cha chitima.

²³Pakuti para wakuŵawona âwana âwakhe mukati mwawo, âweneawo ndi mlimo wa mawoko ghane, wizamkuchindika zina lane Lituŵa. âWizamkumanya utuŵa wakhe wa Mutuŵa Yura wa Yakhobe, ndipo âwizamkuŵa na wofi na Chiuta wa Israele.

²⁴Ndipo awo âwakupuruka mu mzimu, wizamkulupulikiska, awo âwakusinginika âwizamkusambizgika.”

Yesaya 30

Uchindere wa kupulikana na charu cha Eguputo

¹FUMU yikuti, “Soka kwa awo mbachigaruka, âweneawo âwakuchita ivyo âwanozgera, kweni kuti nvyia ine chara, awo âwakuchita mapangano gha ubwezi, kweni kuti ndi khumbo lane chara, mwakuti âwasazgireko kwananga pa kwananga.

²Iwo âwakuruta ku charu cha Eguputo, kwambula kufumba urongozgi wane. âWakupenja wovwiri kwa Faro kuti waŵavikirire, ndipo âwakupenja chiphokwero mu mufwiri wa charu cha Eguputo.

³Kweni chivikiriro cha Faro chizamkuŵakhozga waka soni, chiphokwero mu mufwiri wa charu cha Eguputo chizamkuŵa kulengeskeka kwavo.

⁴Nangauli âwali na âwimiliri ku Zowani, ndipo nthumi zawo nazo zafika mu msumba wa Hanesi,

⁵ndipouli wose wizamkukhozgeka soni, chifukwa cha awo wakawa na chandulo chara. Wantru awa kuti wamkuwawira chara, panji nesi kussanga chandulo kufuma kwa iwo, kweni kukhozgeka waka soni na kulengeskeka."

⁶Agha ndi mazgu gha Chiuta ghakuchima vya vinyama vya ku chiparamba ku mwera: "Pakuporota mu charu cha visuzgo na cha vyakuwinya, umo muli nkharamu zanarume na zanakazi, ndiposo na njoka za chipiri na njoka zinyakhe zakuduka, imwe mukuyegha usambazi winu pa zimbunda, ndiposo na vyuma vyinu pa ngamilia, na kuruta navyo wantru awo walije kumanya kuchita navyo chandulo.

⁷Wovwiri kufuma mu charu cha Eguputo ngwawakawaka Ntheura charu cha Eguputo ndachithya zina lakuti, 'Rahabu uyo wakukhara waka.' "

Wantru wambula kupulikira

⁸FUMU yikati kwa ine, "Sono rutanga ukaghalembe mazgu agha, pa mawe ghapapati uku wantru wakuwona, ndipo ukaghalembe mu buku, mwakuti mu mazuwa agho ghawkiza, ghizaka we ukaboni kwa muyirayira.

⁹Ukalembe kuti, 'Wantru awa mbachigaruka, ndi wana watesi, wana awo kuti wakukhumba chara kupulika marango gha FUMU.'

¹⁰Iwo wantri ku wawoni, 'Mureke kuwonaso mboniwoni.' Ndipo ku nchimi wantri, 'Mungachimanga kwa ise ivyo ndi vyakunyoroka, mutiyowoyerenge vinthu ivyo vikutikondweska, muchimenge ivyo kuti ndi vyenecho chara.'

¹¹Fumanimo mu nthowa, patukirani ku mphepete. Tikukhumba chara kutitimbanizga, pakupulika vya Mutuwa Yura wa Israele."

¹²Ntheura Mutuwa Yura wa Israele wakuti, "Pakuti mwe mukukana mazgu agho nkhuyowoya, na kugomezga kutindiwizga wantru na kuchita maubendezi,

¹³kwananga uku kuwenge kwa imwe, nga ndi chiliwa chitali chakusweka na kusendemuka, icho chingawa mwa mabuchibuchi.

¹⁴Chiti chisweke nga ndi chiwya cha muwuvi, icho chikusweka uheni chomene, ndipo madengere ghakhe, palije na limoza ilo likuwoneka makora, ilo munthu wangatora kuti wapalirepo moto kufuma pa ziko, panji kunegherapo maji kufuma mu chisimi."

¹⁵FUMU Chiuta, Mutuwa Yura wa Israele wakuti, "Para mukuzgoka mtima na kupumula, muti muponoskeke. Mu kuhara chete kwinu pamoza na kugomezga kwinu, ndivyo viwenge nkhongono yinu. Kweni imwe kuti mukakhumba chara.

¹⁶Kweni imwe mukuti, 'Chara! Ise titi tende luwiro pa wakavaloo.' Ntheura muti muchimbirenge nadi na kuruta. Imwe mukutiso, 'Ise titi tikwerenge pa wakavaloo

ŵakuchimbira luŵiro.' Ntheura nadi, kweni awo ŵamuchimbizganinge, ŵati ŵachimbirenge chomene kuruska imwe.

¹⁷Wanthu 1,000 ŵamkuchimbira, para murwani yumoza waŵawofya. Para ŵarwani ŵankonde ŵamofyani, mose mwakuchimbira. Awo ŵamkukhara, ŵamkuŵa nga ndi khuni, lakupayikapo ndembera pa phiri, panji nga ndi nchimanyikwiro pachanya pa kaphiri."

¹⁸Ndipouli FUMU yikunweka kuŵa na lusungu na imwe, njakunozgeka kuŵa ya uchizi kwa imwe. Pakuti FUMU ndi Chiuta wa weruzgi wakunyoroka. Mbakutumbikika wose awo ŵakugomezga mwa iyo.

Chiuta wizamkutumbika wantru ūakhe

¹⁹Imwe mwa wantru ūa mu Ziyoni mwaŵeneimwe mukukhara mu msumba wa Yerusalem, kuti mwizamkuliraso chara. FUMU yiŵenge ya uchizi na imwe para muti mulirire kwa iyo. Para yiti yipulike waka, yiti yichedwenge chara kumuzgorani.

²⁰Nangauli Fumu yimupaninge visuzgo na vitima kuŵa chakurya na chakumwa chinu, kweni ŵasambizgi ŵinu kuti ŵizamkujibisa chara. Imwe mwizamkuŵawona na maso ghinu.

²¹Para mukupatukira ku maryero panji ku mazere, mwizamkupulika mazgu kumanyuma zinu kuti, "Nthowa ndi iyi, mwende mwenemumo."

²²Penepapo mwizamkuvizgora vikozgo vyinu vyakuŵaja ivyo muli kuviphaka siliva na golide kuŵa vya ukazuzi, ndipo mwizamkuvitaya nga ndi vyamwikho pakuyowoya kuti, "Vyose ivi vifumepo."

²³Ndipo FUMU yizamkutuma vura kuti yimezge mbewu zinu izo mukupanda mu minda yinu. Mwamkuŵa na vyakurya viweme na vyakuzara ivyo vyamkufuma mu minda yinu, ndipo mu zuŵa leneilo, vyakuŵeta vyinu vizamkurya mu maluhari ghasani.

²⁴Nkhaŵi na mbunda izo zikulima zamkurya vyakurya viweme vyakurungako muchere vyeneivyo ŵawuskako gaga na lupetero na chakuwuruskira viswaswa.

²⁵Mu zuŵa leneilo vigongwe na misasa ya ŵarwani vizamkupokeka ndipo ŵasilikari ŵawo ŵanandi ŵizamkukomeka. Tumironga twa maji kufuma ku mapiri ghatali na ghachoko twamkwendanga.

²⁶Mwezi wizamkuŵara nga ndi dazi ndipo dazi nalo lizamkuŵara chomene kuruska kankhonde na kaŵiri kwa kuŵala kwa zuŵa limoza, para FUMU yakaka na kupozga vilonda vya wantru ūakhe ivyo iyo yikachitiska para yikaŵalanganga.

Chiuta wizamkulanga ūaAsiriya

²⁷Wonani, FUMU, yikwiza kufuma kutali, na ukari uwo ukugolera, mukati mu josi linandi ilo likutoroka. Milomo yakhe njakuzura na ukari, ndipo lulimi lwakhe lukulingana na moto wakumyangura.

²⁸Muvuchi wakhe uli nga ndi mronga wakufurukira, weneuwo ukukwera mpaka mu singo. Iyo yikwiza na sefa ya pharaniko kuti yisunkhunye mitundu yinyakhe, na kuŵika kachisulo kakupuruska mu njegheyeghe za âwamitundu.

²⁹Kweni imwe âwanthu âwa Chiuta, mwizamkukondwa na kwimba sumu, nga ndi umo mukuchitira na usiku pa chiphihiro chakupatulika. Mwizamkufwasa nga ndi âwanthu awo âwakwenda uku âwakwimba fyoliro, mukuruta ku phiri la FUMU, ilo ndi Jarawe la Israele.

³⁰FUMU yizamkuchita kuti mazgu ghakhe ghakofya ghapulikikwe, ndipo yizamkuchita kuti âwanthu âwawone nkhongono ya woko lakhe. Iyo yikwiza na ukari wakulanga kwa dimi la moto wakusakaza, âwaleza, chimphupuru na matalala.

³¹Mazgu gha FUMU ghizamkuâwaranya âwaAsiriya ndipo na ndodo yakhe yizamkuâwalanga.

³²Apo FUMU yamkulanga âwarwani aâwa, âwanthu âwakhe âwamkwimbanga na viding'indi na âwakalimba. Chiuta iyomwene ndiyo wamkurwa na Asiriya.

³³Pakuti malo ghakhe ghakochera vinthu ghali kunozgeka kale. Nadi malo ghakocheramo karonga wa charu cha Asiriya ghali kunozgeka. Malo gheneagho ngakuzongoka na ghasani ndipo muli moto na khuni zinandi. Muvuchi wa FUMU ukugorezga mulu ura nga ndi mronga wa sulufure.

Yesaya 31

Chiuta wizamkuvikirira msumba wa Yerusalem

¹Soka kwa awo âwakuruta ku charu cha Eguputo, kuti âwakapokeko wovwiri. Iwo âwakugomezga mahachi, âwakugomezgaso unandi wa magareta gha nkhondo ghawo, na mu nkhongono za âwasilikari âwakukwera mahachi. Kweni âwakugomezga Mutuâwa Yura wa Israele chara, nesi kupenja wovwiri kwa FUMU chara.

²Ndipouli, FUMU nja vinjeru, yikwiza na visuzgo, yikufiska mazgu agho yayowoya. âwanthu awo âwakuchita uheni yiti yimikane nawo, nanga ndi awo âwakowwira awo âwakuchita ubendezi.

³âWaEguputo mbanthu waka, kuti ndi Chiuta chara, ndipo mahachi ghawo ndi nyama waka, kuti ndi mzimu chara. Para FUMU yikurongora nkhongono yakhe, fuko ilo likovwira linyakhe liti litondeke, ndipo ilo likovwirika liti liwe, ndipo ghose ghâwiri ghati ghamare petu pamoza.

⁴Pakuti FUMU yikayowoya kwa ine kuti, "Nga ndi umo nkharamu panji nkharamu yiukirano, yikubangulira para yakora nyama, ndipo nanga wâliska wânandi wângiza kuti wâyichimbizge, iyo kuti yikutenthema na kupoma kwawo chara nanga nkhulorako na chiwawa chawo." Ntheura ndimo FUMU Mwenenkhongono zose yiti yizirenge, kuti yizakarwe pa Phiri la Ziyoni na pa tumapiri twakhe.

⁵Nga ndi umo tuyuni tukuwurukira pachanya pa vivimbo vyawo, ntheura ndimo FUMU Mwenenkhongono zose, yiti yivikirire msumba wa Yerusalem. Iyo yiti yiwuvikirire na kuwuthaska, yiti yijumphe pachanya pakhe na kuwuponaska.

⁶FUMU yikuti, "Imwe wâlsraele, mwandigarukira chomene ine. Kweni sono wererani kwa ine.

⁷Pakuti mu zuâa leneilo, munthu waliyose wa imwe watayenge wâchiuta ngoza wâkhe âa siliva na âa golide, weneawo mukapanga na mawoko ghinu ghakwananga.

⁸WâAsiriya wizamkukomeka na lupanga, kweni na nkhongono za munthu chara. Wizamkukomeka na lupanga leneilo kuti nda munthu chara. Wizamkuchimbira ku nkhondo, ndipo wânyamata wâwo wizamkuchita mlimo wakuchichizga.

⁹Karonga wawo wizamkuchimbira chifukwa cha wofi, ndipo na wofi ukuru warongozgi âa wasilikari wâkhe, wizamkuzireka ndembera za nkhondo na kuchimbira. Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU, iyo moto wakhe uli mu Phiri la Ziyoni, ndipo ng'anjo yakhe yili mu msumba wa Yerusalem."

Yesaya 32

Karonga wa urunji

¹Kunthazi, karonga yunji wizamkuwusa mu urunji, ndipo nduna zakhe zizamkweruzganga mwakunyoroka.

²Munthu waliyose wizamkuâa nga ndi msasa wakubisamamo mphepo, na malo ghakuchimbilirako kufuma ku chimphupuru. Wizamkuâa nga ndi tumironga mu malo gha chinkhamwa, ndiposo nga ndi mufwiri wa jarawe likuru mu charu chomizo.

³Penepapo awo wakulaâiska, maso ghawo kuti ghizamkujarika chara, ndipo awo wakupulika, makutu ghawo ghizamkutegherezga.

⁴Wantru âa mtima wakuchitira vinthu mu luâiro, wizamkuâa na keruzgiro kaweme. Ndipo awo wakuyowoya na chikwikwi, wizamkuyowoya makora na kupulikikwa.

⁵Munthu uyo nchindere kuti wizamkuyowoyekaso kuâa wakuzirwa chara, ndipo wa nkharo yiheni kuti wizamkuchindikikaso chara.

⁶Pakuti uyo nchindere wakuyowoya vyā uchindere, mtima wakhe ukunozgera kuchita ubendezi pera. Ivyo wakuchita nvya ukazuzi, ndipo mazgu agho wakuyowoya ngaheni kwa FUMU. Awo wali na njara kuti wakuwapa chakurya chara, nanga nkhuwapa maji ghakumwa awo wali na nyota.

⁷Machitiro gha munthu muheni ngaheni. Iyo wakunozgera kuchita viheni pera, mwakuti waparanye awo mbakavu na mazgu gha utesi, nangauli ivyo wakavu wakuomba nviweme.

⁸Kweni muweme wakughanaghana vinthu vyā unthu, ndipo mu vinthu vyā unthu ndimo wakwimilira.

Kuchenjezgeka kwa wānakazi wāmbula kupulikira

⁹Wukani, mupulike mazgu ghane, mwa wānakazi imwe mwafwasa. Tegherezgani na makutu ghinu ku ivyo nkhuyowoya, mwa wānakazi wāmbula kupwererako.

¹⁰Mu nyengo ya kujumpha waka chirimika chimoza, mwizamkutenthema imwe wānakazi, mwaŵeneimwe muli mu kufwasa. Pakuti kuvuna mpheska kwizamkutondeka, ndipo kuvuna vipambi kwizamkuŵavye.

¹¹Tenthemani, imwe wānakazi wāmbula kupwererako, mbwambwanthani, mwaŵeneimwe mwakhara mwakufwasa. Vurani vyakuvwara vyinu, muvware vigudulu mu viwuno vyinu.

¹²Jitimban pa vifuŵa vyinu kurongora chitima, chifukwa cha minda yiweme iyo yanangika, chifukwa cha mpheska zakupambika izo zanangika,

¹³chifukwa cha charu cha wānthu wāne, cheneicho mwamera minga na nthura. Nadi, lirani chifukwa cha nyumba zose mwenemumo wānthu wākakondwanga, ndiposo na msomba umo mukaŵa chimwemwe.

¹⁴Nyumba ya ufumu yizamkurekeka, msomba wa wānthu wānandinandi wizamkusidika. Malinga na chigongwe cha wālinda, vizamkuzgoka vimphanji kwa muyirayira. Waboli wizamkukondwa mwenemumo, vyakuŵeta vizamkusanga luhari mwenemumo.

¹⁵Ichi chizamkuŵa ntheura, mpaka Chiuta wizakapungulire Mzimu wakhe, pa ise kufuma kuchanya, ndipo charu cha mapopa chizakazgoke, kuŵa charu cha nyata yiweme, ndiposo munda wakupambika chomene, wizakaŵe nga ndi nkhorongo.

¹⁶Penepapo mu charu chose, mwizamkuŵa wēruzgi wakunyoroka, kufuma ku mapopa mpaka ku minda ya nyata yiweme.

¹⁷Pakuti chipambi cha urunji chizamkuŵa mutende, ndipo chifukwa cha urunji, wānthu wizamkukhara mu kufwasa na mu chigomezgo kwa muyirayira.

¹⁸Wanthu âwa Chiuta wizamkukhara mu vikaya umo muli mutende, muvikaya umo muli chivikiriro, ndiposo bata kwambula kutimbanizgika.

¹⁹Thengere lizamkumara na matalala, ndipo msumba wizamkubwanganduka wose skee.

²⁰Wakutumbikika mwamkuâwa imwe, mwâweneimwe mwamkupanda mbewu zinu, mu mphepete mwa mironga, ndipo mwamkuliskanga ng'ombe na mbunda zinu mu wanangwa.

Yesaya 33

Lurombo Iwakuomba wovwiri

¹Soka kwa iwe ukukoma, wa mweneiwe undakomekepo. Soka kwa iwe wa mupusikizgi, wamweneiwe na yumoza wandakupusikepo. Para iwe wamara kukoma, ndipo iwe wizamkukomeka. Para iwe wareka kuplesika, ndipo iwe wizamkupusikika.

²Mwe FUMU, muâwe na lusungu na ise, ise tikumulindirirani. Muâwenge nkhongono zithu mulenje uliwose, Muponoski withu mu nyengo ya visuzgo.

³Para imwe mwadudumira na mazgu ghinu, âwamitundu âwakuchimbira, para imwe mwarongora ukuru winu, mitundu yinyakhe yikumbininika.

⁴Wanthu âwakuwunjika vyakuskogha nga ndi umo mphazi zikuchitira. Wanthu âwakudukirapo pa vyakuskogha nga ndi umo zombe wakuchitira.

⁵Yichindikike FUMU pakuti yikukhara kuchanya. Yamkuzuzga msumba wa Ziyoni, na weruzgi wakunyoroka ndiposo na urunji.

⁶Ndiyo yizamkumupani chimango pa nyengo yinu, ndipo yizamkumupaniso chiponosko chakuzara, mahara ghanandi na vinjeru vinandi. Kopa FUMU ndicho chuma chinu.

⁷Wonani vinkhara vyawo vya nkhondo, vikuchemerezga mu misewu, nthumi zakuâwika mutende zikulira chomene.

⁸Mu misewu ya mu misumba muli yii, mulije munthu wakwendamo. Mapangano agho ghakaâwako ghasweka, âwakaboni nawo âwayuyurika, palije na yumoza uyo wakughaghanika.

⁹Charu chikomira na kuya kukumara, nkhorongo ya Lebanoni yikulengeskeka na kufota. Dambo la Sharoni lomira nga ndi chiparamba, ndipo nkhorongo ya Bashani na ya pa Phiri la Karimele yikupuruta.

FUMU yikuchenjezga âwarwani âwakhe

¹⁰FUMU yikuti, “Sono nditi ndichitengepo chinthu chinyakhe, sono nditi ndirongorenge nkhongono yane ndipo nditi ndichindikike chomene.”

¹¹Imwe mukughanaghana vyawakawaka, ndipo ivyo mukuchita nyambula chandulo. Ivyo vikufuma mwa imwe vili nga ndi moto uwo ukumumyangurani mwaŵene.

¹²Ŵanthu wizamkunya na kuzgoka utoto, ūzamkuŵa minga yadumulika kuti yocheke pa moto.

¹³Imwe mukukhara kutali, muchipulike icho ndachita, ndipo imwe mukukhara pafupi, muzimanye nkhongono zane.

¹⁴Mu Ziyoni ūanthu ūakwananga ūakopa, Awo ūakureka kopa Chiuta ūakutenthema. Iwo ūakuti, “Kasi ndi njani mwa ise, wangakhara mu moto wakumyangura? Kasi ndi njani mwa ise, wangakhara mu moto wakugolera kwa muyirayira?”

¹⁵Munthu uyo wakwenda mu urunji na kuyowoya icho ncha urunji, uyo wakukana chandulo pa ūanthu ūakunyekezgeka, uyo wakukanizga mawoko ghakhe mzire ghapokerere vimbundi, uyo wakujara makutu ghakhe kuti wareke kupulika, mazgu ghakupangana za kuthiska ndopa, ndiposo na uyo wakujara maso ghakhe mwakuti ghareke kuwona viheni,

¹⁶mweneuyo ndiyo wamkukhara pa malo ghapachanya. Malo ghakhe gha chivikiriro, ndi malinga gha mu zimphanji. Chakurya wizamkupokeranga, ndipo maji ghakumwa nagho ghakuŵa ghanandi.

Uchindami wa kunthazi

¹⁷Mu nyengo yeneiyo, mwizamkumuwona karonga mu uchindami wakhe, mwizamkuwona charu icho nchisani.

¹⁸Mu maghanoghamo ghu, mwizamkulanguruka na icho nchakofya. Imwe mwizamkuti, “Kasi nduna yikuru yili nkhu? Kasi uyo wakasonkheskanga msonkho wali nkhu? Kasi murongozgi wa vigongwe wali nkhu?”

¹⁹Mwizamkuŵawonaso chara ūanthu ūa msinjiro aŵa, ūneawo kayowoyeru kawo nkhanonono kukapulikiska. Iwo ūakuyowoya na lulimi lwa chikwikwi lweneulo munthu wangapulika chara.

²⁰Laŵiskani mu Ziyoni umo tikuchitiramo viphikiro vyithu vyakwimikika. Maso ghu ghati ghawone Yerusalem, msumba umo muli mutende, hema lambula kusezgeka. Vikhomo vyakhe kuti vyamkuzgurika chara, nanga vingawâ vingwe vyakhe.

²¹Kwenekura FUMU, mu ufumunkhuru wakhe, yizamkuŵa kwa ise, nga ndi malo gha mironga yisani na tumironga tusani, mwenemumo vyombo vya nkafi kuti vingarutako chara, nanga ndi ngarawâ zikuruzikuru kuti zingendamo chara.

²²Pakuti FUMU ndiyo mweruzgi withu, ndiyo yikutipa marango, ndiyo yikutiwusa ndipo yikutiponoska.

²³Vingwe vya mu ngaraŵa zinu vyagowozgeka, vilije kumanya kukhozga mulongoti mu malo ghakhe, nanga ndi kughatandaula mathanga. Penepapo mphango zinandi zizamkugaŵika, ndipo nanga mbakupendera wizamkutorapo vyakuskogha ivi.

²⁴Kwamkuŵavye na yumoza mu Ziyoni wamkuyowoya kuti, “Ine nkhurwara.” Awo wakukhara mwenemumo, zakwananga zaho zizamkugowokereka.

Yesaya 34

Chiuta wizamkulanga warwani wakhe

¹Sendererani kufupi kuti mupulike, imwe wanthu wa mitundu yose, tegherezgani, imwe mwa wamitundu. Charu cha pasi na vyose ivyo vili mwenemumo vipulike. Charu chose na vyose ivyo vikufuma mwenemumo vipulike.

²FUMU yaŵakwiyira wamitundu yose, ukari wakhe uli pa wasilikari wose wa nkhondo. FUMU yiti yiŵamare wose petu, yiti yiŵapereke kuti wakomeke wose.

³Vitanda vya awo wakomeka viti viponyeke kuwaro, ndipo kununkha kwa vitanda ivi kwizamkupulikikwa kutali, mapiri nagho ghizamkuzura na ndopa zaho pera.

⁴Dazi, mwezi na nyenyezi vizamkusonganoka, mtambo wizamkuzingika nga ndi chikarata chakuzingika. Nyenyezi zizamkuyoyoka, nga ndi mahamba gha mpheneska panji nga ndi mahamba gha chikuyu.

⁵Pakuti lupanga lwane lwamwa mwakukwanira kuchanya, sono lukukhira kwiza kalanga wa charu cha Edomu, weneawo ndadumula kuti wamare petu.

⁶Lupanga lwa FUMU lwageza ndopa, ndipo lwanata na mafuta. Ndopa izo lwageza ndi za wana-mberere na za mbuzi, ndi mafuta kufuma mu ziso za mberere zanarume. Pakuti FUMU yamkupereka sembe mu msumba wa Bozira, wakukomeka mbanandi mu charu cha Edomu.

⁷Njati zizamkufwira pamoza nawo, nkhambako zikuru na zichoko wuwo. Charu chawo chizamkunyewa na ndopa, ndipo dongo lizamkuzumbwa na mafuta.

⁸Pakuti FUMU yili na zuŵa lakhe lakuwezgera nduzga, chirimika chakulangira warwani, chifukwa cha msumba wa Ziyoni.

⁹Mironga ya mu Edomu yizamkuzgoka mathipa, ndipo dongo lakhe lizamkuzgoka moto wa sulufure. Charu chakhe chizamkuzgoka mathipa ghakugolera moto.

¹⁰Moto uwu wizamkugoleranga waka muhanya na usiku, josi lakhe lizamkukweranga waka kwambula kureka. Charu chizamkuwa chambula

ŵanthu kwa miwiyo na miwiyo, palije na yumoza uyo wizamkukwendamoso mu charu ichi kwa muyirayira.

¹¹Ŵaphururu na ŵachinungu ndivyo vizamkukhara mwenemumo, ŵamachinchi na ŵachihôwe ndivyo vizamkugoneranga mwenemumo. FUMU yizamkunyoroskera chingwe cha nthimbanizgo pa charu cha Edomu, na chakupimira vitimbaheti pa ŵarongozgi ŵakhe.

¹²Nduna zakhe zizamkuŵavye na chimoza kuchithya ufumu, ŵarongozgi wose ŵizamkufumamo.

¹³Minga yizamkutâwana pa nyumba zakhe za ufumu, nkhunga na nthura zizamkumera mu malinga ghakhe, ŵakambwe na ŵaphururu vizamkukhara mwenemumo.

¹⁴Vikoko vizamkukumananga na ŵachimbwe, mphoyo yizamkuchemerezga ku mphoyo yinyakhe. Inya, kwenekuko ndiko vinyama vyakwenda usiku na kufika, ndipo vizamkusanga malo ghakupumuliramo.

¹⁵Kwenekura ŵamachinchi ŵizamkuzengako vivimbo, ŵizamkutayira masumbi na kukonkhomora, ŵizamkufukatira twana twavo mu mapapindo ghawo. Makuŵi nagho ghizamkuwungana kwenekura, lirilose na mwendezgani wakhe.

¹⁶Penjererani ndipo muŵazge mu Buku la FUMU, palije na chimoza cha vyeneivi icho chamkusowapo, palije na chimoza icho chamkusowâ wakwendezgana nacho. Pakuti FUMU ndiyo yalangula, ndipo Mzimu wakhe ndiwo wizamkuviwungana.

¹⁷FUMU ndiyo yachita mphenduzgo pakuŵagâwira charu, ndipo na woko lakhe yaŵagaŵira charu na chingwe chakupimira. Chiti chiŵenge chawo kwa muyirayira, ŵizamkukhara mwenemumo ku miwiyo na miwiyo.

Yesaya 35

Kuwezgeka kwa ŵanthu ŵa Chiuta

¹Mapopa na charu chomizo vizamkukondwa, chiparamba chizamkusekerera na kutuŵa maluŵa. Nga ndi luŵa,

²charu ichi chizamkutuŵa maluŵa ghanandi, chizamkusekerera na kwimba mwakukondwa. Uchindami wa nkorongo za Lebanoni wizamkuperekaka ku charu ichi, ndiposo na utozi wa Phiri la Karimele na Dambo la Sharoni. ŵanthu ŵizamkuwona uchindami wa FUMU, na ufumunkhuru wa Chiuta withu.

³Khozgani mawoko ghakuropwa, ghapani nkhongono makongono ghakutomboroka.

⁴Awo wali na mtima wa chitenthe muŵaphalire kuti, "Khwimani mu mtima, mungawopanga chara. Wonani, Chiuta winu wati wizenge kuti wavezgere nduzga, na kulanga ūarwani ūinu. Iyo wati wize na kumuponoskani."

⁵Penepapo awo mbachiburumutira ūizamkulawiska, ndipo awo mbakumangwa makutu ūizamkupulika.

⁶Wakupendera ūizamkudukaduka nga ndi nyiska, awo ndi mbuwu ūizamkwimba mwakukondwera. Mbwiwi za maji zizamkufuma mu mapopa, mironga ya maji yizamkwenda mu chiparamba.

⁷Muchenga wakocha wizamkuzgoka chiziŵa, charu cha chinkhamwa chizamkuŵa mbwiwi za maji. Ku malo gha ūakambwe kwizamkuŵa visapa vya maji, ndipo utheka wamkuzgoka matete na marukwa.

⁸Msewu ukuru wizamkuŵako kwenekura, uwo wizamkuchemeka kuti, "Msewu Wakupatulika." Ūambula kuphotoka kuti ūizamkwendamo chara. Wizamkuŵa wa ūanthu ū Chiuta. Vindere kuti vizamkupurukiramo chara.

⁹Nkharamu kuti zizamkuŵako kwenekura chara, nanga ndi chikoko chakofya kuti chamkufikako chara. Ivi kuti vyamkusangikako kwenekura chara, kweni wakuwombokwa pera ndiwo ūamkwendanga kwenekura.

¹⁰Awo FUMU yili kuŵawombola, ndiwo ūizamkuwerera, ndipo ūizamkunjira mu Ziyoni ūakwimba na chimwemwe. Mwenemumo ūizamkukondwa kwa muyirayira, ndipo ūizamkufwasa na kuŵa na chimwemwe, chitima na kutampha kuti kwizamkuŵako chara.

Yesaya 36

ŵaAsiriya ūakofya Yerusalemu (2 Kar 18.13-27; 2 Mid 32.1-19)

¹Mu chirimika cha 14 cha kuwusa kwa Hezekiya, karonga wa charu cha Yuda, Senakeribu karonga wa charu cha Asiriya wakiza na kurwa nkhondo na misumba yose ya malinga gha charu cha Yuda na kuyipoka.

²Penepapo karonga wa charu cha Asiriya wakatuma murongozgi wakhe murara wa ūasilikari kuti warute na ūasilikari ūanandi chomene kufuma ku msumba wa Lakishi kuya kwa Karonga Hezekiya mu msumba wa Yerusalemu. Murongozgi yura wakimilira pafupi na chimufwerenje icho chikuyegha maji kufuma ku chiziŵa cha kunena pa msewu ukuru wakuya ku munda wa munthu uyo wakuchapa salu.

³Wanthu awo ūakaruta kuya kakumana nayo murongozgi yura ūakâwa aŵa: Eliyakimu mwana wa Hilikiya uyo wakâwa murara wa nyumba ya ufumu, Shebina uyo wakâwa mulembi ndiposo na Yowa mwana wa Asafu uyo wakâwa msungiliri wa vya mudauko.

⁴Ndipo murongozgi wa ḫasilikari wa charu cha Asiriya wakati kwa iwo, “Muphalirani Hezekiya kuti: “Karonga mukuru wa charu cha Asiriya wakuti, ‘Kasi icho chikukupa chikanga nchivichi?’

⁵Kasi ukughanaghana kuti kunozgekera kwa pa mlomo pera ndiko kungakupa mahara na nkhonego yakurwera? Kasi chomene ukugomezga njani kuti mpaka undigarukire ine?”

⁶Iwe ukugomezga charu cha Eguputo, icho chili nga ndi ndodo ya thete lakuphyoka ilo lizamkulasa mu woko la waliyose uyo wakweghamako. Ntheura ndimo Faro, karonga wa ku Eguputo waliri kwa yose uyo wakumugomezga.”

⁷Kweni usange iwe ukundiphala kuti, “Ise tikugomezga mwa FUMU, Chiuta withu, asi iyo ndi mweneuyo malo gha pachanya ghakusoperako na majochero ghakhe, Hezekiya wali kubwangandulira pasi na kuŵaphala ŷaYuda na ŷa mu msumba wa Yerusalemu kuti imwe mukwenera kusopa FUMU panthazi pa jochero ili la mu Yerusalemu pera.

⁸“Iwe zanga uzomerezgane na sekuru wane, karonga wa charu cha Asiriya. Ine nditi ndikupenge mahachi 2,000 usange ungaŵa na ŷanthu awo ŷangamanya kukwera.

⁹Iwe ungamanya chara kuthereska nanga njumoza wa ŷachoko wa ŷateŵeti ŷa sekuru wane, apo ukugomezga kuti magareta na ŷanthu ŷakukwera pa mahachi ŷati ŷafumenge ku charu cha Eguputo.

¹⁰Ndiposo kasi ukughanaghana kuti ine ndiza kuti ndirwe nkondo na charu ichi kwambula kuti FUMU yandituma? FUMU ndiyo yandituma kuti ndize na kurwa nkondo na charu ichi na kuchiparanya.”

¹¹Penepapo Eliyakimu, Shebina na Yowa ŷakamuphalira murongozgi wa ḫasilikari yura ŷakati, “Tikumuŵeyani ta ŷateŵeti ŷinu kuti mutiyowoyere mu chiAramayiki chifukwa tikuchipulika. Mureke kutiyowoyeru mu chiyowoyeru cha Yuda chara. Chifukwa ŷanthu wose awo ŷakhara pa chiliŵa ŷakupulikako.”

¹²Kweni murongozgi wa ḫasilikari yura wakazgora wakati, “Kasi mukughanaghana kuti uthenga uwu, sekuru wane wandituma kuti ndizakayowoye ngwa sekuru winu na imwe pera? Uthenga uwu ngwa ŷanthu wose nanga ndi awo ŷakhara pa viliŵa ŷeneawo pamoza na imwe, ŷanozgeka kurya mavi ghawo na kumwa matuzi ghawo?”

¹³Penepapo murongozgi wa ḫasilikari yura wakimilira na kuchemerezga chomene mu chiyowoyeru cha chiHebere, wakati, “Pulikani mazgu gha karonga wa ŷakaronga wa charu cha Asiriya!

¹⁴Karonga wakuti, ‘Mungazomerezganga kuti Hezekiya wamupusikani. Iyo kuti wangamuthaskani chara.’

¹⁵Mungazomerezganga kuti Hezekiya wamukhorweskani kuti mugomezge mwa FUMU, para wakuti kwa imwe, ‘FUMU yitithaskenge nadi. Msumba uwu kuti upokekenge na karonga wa charu cha Asiriya chara.’ ”

¹⁶Mureke kupulikira Hezekiya chara, pakuti karonga wa charu cha Asiriya wakuti, “Imwe therani ndipo paŵe mutende pakati pa imwe na ine. Ntheura waliyose wa imwe wati waryenge vipambi vyakhe vyakufuma mu khuni lakhe la mpeska na chikuyu ndipo munthu yose wati wamwenge maji gha mu chisimi chakhe na chakhe,

¹⁷mpaka apo ine ndamkwizira kumutorerani ku charu chinu na chinu, charu cha vyakurya na vinyo, charu cha vingwa, na minda ya mpeska.”

¹⁸“Mungazomerezganga kuti Hezekiya wamupuruskani pakuyowoya kuti, ‘FUMU yitithaskenge.’ Kasi ndi chiuta nju pa ūachiuta ūa mafuko uyo wali kuthaskapo charu chakhe kufuma ku woko la karonga wa charu cha Asiriya?

¹⁹Kasi ūali nkhu ūachiuta ūa msumba wa Hamati na Aripadi? Kasi ūali nkhu ūachiuta ūa misumba ya Sefarivayimu? Kasi ūachiuta ūeneawā ūakamanya kuthaska msumba wa Samariya ku woko lane?

²⁰Pa ūachiuta wose aŵa, ndi chiuta wa charu nchi uyo wakathaska charu chakhe ku woko lane. Kasi sono FUMU yingathaska uli Yerusalem ku woko lane?”

²¹Kweni ūanthu ūakakhara waka chete, kuti ūakamuzgora chara pakuti Hezekiya wakalangula kuti, “Mureke kumuzgora.”

²²Penepapo Eliyakimu, mwana mwa wa Hilikiya, uyo wakaŵa murara wa nyumba ya ufumu, Shebina uyo wakaŵa mulembi, na Yowa mwana wa Asafu, uyo wakaŵa msungiliri wa vya mudauko, ūakiza kwa Hezekiya uku ūaparura malaya ghawo. Iwo ūakamuphalira vyose ivyo murongozgi wa ūasilikari ūa charu cha Asiriya yura ūakayowoya.

Yesaya 37

Karonga Hezekiya wakufumba urongozgi wa Yesaya (2 Kar 19.1-7)

¹Para Karonga Hezekiya wakapulika uthenga uwu, wakaparura vyakuvwara vyakhe ndipo wakavwara chigudulu na kuruta ku Nyumba ya FUMU.

²Iyo wakatuma Eliyakimu, murara wa nyumba ya ufumu pamoza na Shebina mulembi ndiposo na ūasofî ūarara uku ūavwara vigudulu kuti ūarute kwa nchimi Yesaya mwana wa Amozi.

³Iwo ūakamuphalira, ūakati, “Karonga Hezekiya wakuti, ‘Ili ndi zuŵa la visuzgo, zuŵa la kuchenyekera na kulengeskekera. Tili nga ndi mwanakazi uyo wafika pa nyengo yakuti wababe mwana, kweni nkhongono zakuti wababire walije.

⁴Ntheura tikumuŵeyani, mutirombere ise ūachoko waka, taŵeneise takharako ūamoyo. Pakuti karonga wa charu cha Asiriya watuma murongozgi wakhe wa ūasilikari kwiza kanyoza Chiuta wamoyo. FUMU, Chiuta winu panji wapulika mazgu gha murongozgi uyu. Rombani kuti FUMU yimulange chifukwa cha mazgu ghakhe ghakunyoza.’”

⁵Para ūateŵeti ūa Karonga Hezekiya ūakiza kwa Yesaya,

⁶Yesaya wakati, “Rutaninge mukamuphalire sekuru winu kuti, ‘FUMU yikuti: Ureke kuŵa na wofi chifukwa cha mazgu agho waghapulika, mazgu agho ūateŵeti ūa karonga wa charu cha Asiriya wayowoya, ghakutuka ine.

⁷Pulika ichi! Ine nditi ndiŵike mzimu mwa iyo mwakuti wati wapulike mphwepwerezgo waka na kuwerera ku charu chakhe. Ine ndamkumukoma na lupanga mu charu chakhe.’”

WaSiriya ūakofyaso charu cha Yuda

(2 Kar 19.8-19)

⁸Murongozgi wa ūasilikari yura wa cha charu cha Asiriya wakati wapulika kuti karonga wa wafumako ku msomba wa Lakishi ndipo wakurwa nkhondo na ūanthu ūa msomba wa Libina, wakawerako kuti wakaŵe na karonga wakhe.

⁹Pa nyengo yeneiyi Karonga Senakeribu wakapulika kuti Tirihaka, muEtiyopiya, wakwiza kuti wizakarwe nayo nkhondo. Wakati wapulika, wakatuma mathenga kwa Hezekiya na mazgu ghakuti,

¹⁰“Mukamuphalire karonga wa charu cha Yuda kuti Chiuta wako uyo ukumugomezga wareke kukupusika pakuyowoya kuti, ‘Yerusalemu kuti wati wapokekenge chara na karonga wa charu cha Asiriya.’

¹¹Nkhumanya, uli kupulika ivyo ūakaronga ūa charu cha Asiriya ūali kuchita na vyaru vyose pakuvimara petu. Kasi iwe ungathaskika uli?

¹²Wasekuru ūane ūakapankhura misomba ya Gozani, Harani, Rezefu ndiposo na ūanthu ūa charu cha Edeni awo ūakakharanga mu msomba wa Telasara? Kasi ūachiuta ūa mafuko agha wakaŵathaska?

¹³Kasi ūakaronga ūa misomba ya Hamati, Aripadi, Sefarivayimu, Hena na Iva, ūali nkhu?”

¹⁴Karonga Hezekiya wakapokera karata iyo mathenga ghara ghakayegha ndipo wakati wayiŵazga, wakaruta ku Nyumba ya Chiuta, na kuyitandaula panthazi pa FUMU.

¹⁵Ndipo wakaromba panthazi pa FUMU wakati,

¹⁶“Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, imwe muli pa chizumbe cha ufumu winu kuchanya pakati pa ūakerubi, imwe mwekha pera

ndimwe Chiuta, mwaŵeneimwe mukuwusa maufumu ghose gha charu cha pasi, imwe ndimwe muli kulenga kuchanya na pasi.

¹⁷Mwe FUMU, tegherezgani. Pulikani, Mwe FUMU. Jurani maso ghinu mulaŵiske, ndipo mupulike mazgu agho Senakeribu watuma kunyoza imwe Chiuta wamoyo.

¹⁸“Mwe FUMU, mbunenesko nadi kuti ūakaronga ūa charu cha Asiriya ūamara ūamitundu yinandi na kureka vyaru vyawo kuŵa mapopa.

¹⁹Wali kocha pa moto ūachiuta ūa vyaru ivi pakuti ūakawa ūachiuta nadi chara. ūakawa ūachiuta ūakupangika na mawoko gha ūanthu kufuma ku makuni na mawe. Ntheura wali kuŵaparanya.

²⁰Ntheura sono imwe, Mwe FUMU, tithaskani ku woko la Senakeribu, mwakuti maufumu ghose gha pa charu ghamanye kuti imwe FUMU, ndimwe pera Chiuta.”

Uthenga wa Yesaya kwa Karonga Hezekiya

(2 Kar 19.20-37)

²¹Ntheura Yesaya mwana wa Amozi wakatuma uthenga kwa Hezekiya uwo ukawa wakuti, “FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Chifukwa chakuti wandiomba ine pa makani gha Senakeribu, karonga wa charu cha Asiriya,’ ”

²²mazgu agho FUMU yayowoya ghakususka Senakeribu ndi agha: “Wanthu ūa mu Ziyoni, ūakukuyuyura na kukuseka iwe, ūanthu ūa mu Yerusalem, ūakukung’ora iwe.

²³Kasi wanyoza na kutuka njani? Kasi ndi njani uyo ukumupomera? Kasi ndi njani uyo ukumurongora chisko chakujikuzga? Wachitira Mutuŵa Yura wa Israele.

²⁴Iwe wanyoza FUMU kwizira mu mathenga ghako. Iwe wayowoya kuti, ‘Na magareta ghane, ndili kuya kafika pachanya pa mapiri ghatalighatali, na ku umaliro wa Lebanon. Ndili kughadumulira pasi, makuni ghakhe ghatalighatali gha milanje, na makuni ghakutowa chomene gha mulombwa. Ndili kufikako nadi kuchanya chomene, na ku nkhorongo za mdima bii.

²⁵Ine ndili kujimamo visimi mu vyaru vya chilendo, na kumwako maji ghakhe kwenekura, Na vitende vya malundi ghane, ndili komizga mironga ya charu cha Eguputo.’ ”

²⁶“Kasi undapulikepo, kuti kale chomene nkhachiyowoyapo? Ine nkhachinozgera cheneichi mu mazuŵa gha mwaka, sono ndipo nkhuchifiska. Iwe chako changuŵa kubwangandulira pasi, misumba ya malinga na kuyizgora miwulu ya mahami.

²⁷Wanthu ūa mu misumba yeneiyi, ūathika lusoko, ūakofiwa na kutimbanizgika. Wawa nga ndi vyakumera vya ku munda, panji nga ndi utheka

wa kumera sono. Wawâ nga ndi utheka uwo wamera pachanya pa nyumba, weneuwo ukawawuka pambere undakule.

²⁸“Kweni ine nkhumanya vyose nya iwe, nkhumanya para ukufumamo na para ukwiza, ukari wako pa ine nawo nkhuwumanya.

²⁹Chifukwa chakuti wandikaripira ine, na chifukwa chakuti kujikuzga kwako nako ndapulika, sono nditi ndikore mphuno yako na mbeja yane, ndipo mu mlomo wako nditi ndikorowekemo na kachisulo. Ine nditi ndikuwezge, pakukuyendeska mu nthowa iyo ukiziramo.”

³⁰“Sono ichi ndicho chizamkuâ chimanyikwiyo kwa iwe Karonga Hezekiya: Chirimika chino muti muryenge nya mankhoro, mu chirimika cha chiwiri ivyo vyaphukira mu mankhoro. Kweni mu chirimika cha chitatu mukapande na kuvuna. Mukapande mpesha na kurya vipambi vyakhe.

³¹Ndipo wâYuda âwakukharako âwizamkumeraso misisi mu charu chawo na kupambika vipambi muchanya.

³²Pakuti awo âwakharapo âwamkufuma mu msumba wa Yerusalemu ndiposo âwakuphokwa âwamkufuma mu Phiri la Ziyoni. Phamphu la FUMU Mwenenkhongono zose ndilo liti lifiskenge ichi.”

³³“Ntheura pa nya karonga wa charu cha Asiriya FUMU yikuti, ‘Iyo kuti wamkunjiramo mu msumba chara nanga nkuponyamo muvvi! Iyo kuti watii wasenderere na nguru yakhe kufupi na msumba chara, nesi kuzenga chibumira chakubisamamo.

³⁴“Nthowa iyo wakiziramo, ndiyo watii wawererengemo ndipo kuti wanjiengemo mu msumba chara.’” Ntheura ndimo yikuyowoyera FUMU.

³⁵“Iyo yikuti, ‘Nditi ndiwuvikirire na kuwuthaska msumba uwu, chifukwa cha ine ndekha, ndiposo na chifukwa cha muteweti wane Davide.’”

³⁶Ntheura mungelo wa FUMU wakaruta ku msasa wa wâAsiriya ndipo wakaya kakomapo âwasilikari 185,000. Para wâanthu âwakawukanga na mulenje chomene, âwakasanga kuti wose nvitanda pera.

³⁷Penepapo Senakeribu, karonga wa charu cha Asiriya wakawukako na kuruta ku kwakhe, ndipo wakaya kakhara mu msumba wa Nineve.

³⁸Sono zuwâ limoza apo Senakeribu wakasopanga chiuta wakhe Nisiroki mu nyumba yakusoperamo, wana wakhe wânarume Adirameleki na Sharezara âwakamukoma pakumuheta na malupanga ghawo ndipo âwakachimbilira ku charu cha Ararati. Mwana wakhe Esarihadoni ndiyo wakamba kuwusa mu malo ghakhe.

Yesaya 38

Hezekiya wakurwara na kuchizgika

(2 Kar 20.1-11; 2 Mid 32.24-26)

¹Nyengo yimoza Hezekiya wakarwara chomene ndipo wakaŵa pafupi na kufwa. Sono nchimi Yesaya mwana wa Amozi wakiza ndipo wakati kwa iyo, “FUMU yikuti kwa iwe, ‘Layira ku ŵa mbumba yako pakuti matenda agha uti ufwenge nagho kuti uchirenge chara.’ ”

²Penepapo Hezekiya wakazgoka na kulaŵiska ku chiwumba ndipo wakaromba kwa FUMU wakati,

³“Nkhumuŵeyani Mwe FUMU, kuti mukumbuke umo ine ndateŵeteranga mwakugomezgeka na mtima wakufikapo panthazi pinu. Ine nkhachita icho chikaŵa chiweme kwa iwe.” Ndipo wakalira chomene.

⁴Penepapo FUMU yikati kwa Yesaya,

⁵“Werera kwa Hezekiya ndipo ukati kwa iyo, ‘FUMU, Chiuta wa ŵawusokuru Davide wakuti: Ndapulika kuromba kwako ndiposo ndaghawona masozi ghako. Wona, nditi ndisazgireko virimika 15 kuti uŵe na umoyo.

⁶Nditi ndikuthaske iwe na msomba uwu kwa karonga wa charu cha Asiriya ndipo nditi ndiwuvikirire msomba uwu.’ ”

⁷“Chimanyikwiro cha FUMU kuti yiti yikuchizge iwe nga ndi umo yapanganirana ndi ichi:

⁸Mufwiri uwo ukuŵako chifukwa chakupendama kwa zuŵa pa chakupimira cha Ahazi, nditi ndiwuzgore uwerere nyuma mikwamba khumi.” Penepapo dazi likawerera nyuma mikwamba khumi.

Sumu ya kuwonga ya Hezekiya

⁹Hezekiya, karonga wa charu cha Yuda wakati warwara na kuchira ku matenda ghakhe wakalemba sumu iyi:

¹⁰“Ine nkhaghanaghana kuti nkhwenera kufwa apo ndichali muwukirano. Ine ndapimikira kuruta ku malo gha ŵakufwa, na kukhara kwenekura umoyo wane wose.”

¹¹Ine nkhati, “Ine kuti ndiyiwonenge FUMU chara, mu charu ichi cha ŵamoyo. Munthu kuti ndiwonengeso chara, nanga nkhuŵa pamoza na awo ŵakukhara mu charu.

¹²Umoyo wane wafumyiskikako kwa ine, nga ndi chihema icho muliska wakuchiwiskira pasi. Umoyo wane ukadumulika, nga ndi umo salu yikadumulikira kufuma ku chakurukira. Muhanya na usiku umoyo wane ukamaranga waka.

¹³Nkhuchemerezganga kuya kafika na mulenjelenje kuti ndovwirike., Kweni nga ndi nkharamu, wakutekenyura viwangwa vyane vyose. Kwamba na kuya kafika na usiku mukundimarizga waka.

¹⁴Ine nkhadiranga nga ndi nkhuku panji kaŵeruŵeru, nkhadaghanga nga ndi kulira kwa nkhunda na mulenje. Maso ghane ghakavuka apo nkhalaŵiskanga kuchanya, Mwe FUMU, ndili mu visuzgo, zaninge mundovwire.

¹⁵Kweni ine kasi ndingayowoya vichi? FUMU ndiyo yayowoya kwa ine, ndipo iyoyene ndiyo yachichita. Pa umoyo wane wose nditi ndiŵenge mu visuzgo, chifukwa cha kuŵinya kwa mu mtima wane.

¹⁶Mwe FUMU, na vyeneivi ânthu âkuwa na umoyo, ndipo mzimu wane ukusanga umoyo mu vyeneivi. Nadi, mundichizge na kuwezgerapo umoyo wane.

¹⁷Nadi, kuti ine ndiŵe paweme, nkhaŵa mu visuzgo vya ntheura. Mu kutemwa kwinu mukandisungilira, apo nkhaŵa mu dindi la pharaniko. Kwananga kwane kose, mwaponya kunyuma kwinu.

¹⁸Pakuti malo gha âkufwa kuti ghangamuwongani chara, âkufwa nawo kuti âwangamurumbani chara. Awo âkukhilira ku dindi, kuti âwangamugomezgani imwe chara.

¹⁹Wamoyo, nadi âmoyo pera, ndiwo âkumurumbani, nga ndi umo nkhuchitira ine muhanya uno. Wapapi âkuŵaphalira âana âawo, kugomezgeka kwinu.

²⁰FUMU yiti yindiponoske ine, ndipo titi timbe sumu na âabango, mazuâa ghose gha umoyo withu mu nyumba ya FUMU.”

²¹Penepapo Yesaya wakati, “Rekani ânthu âatore nthimphwa ya chipambi cha chikuyu na kuŵika pa phumba, mwakuti karonga wachire.”

²²Penepapo Hezekiya wakafumba wakati, “Kasi chimanyikwiro chakuti ine ndamkuruta ku Nyumba ya FUMU nchivichi?”

Yesaya 39

Mathenga ghakufumira ku Babuloni (2 Kar 20.12-19)

¹Pa nyengo yeneyira Karonga Merodaki Baladani wa charu cha Babuloni uyo wakaŵa mwana wa Baladani wakati wapulika kuti Hezekiya wakaŵa murwari, wakamutumira ânthu kuti âarute na karata na chawanangwa kwa iyo.

²Ntheura Hezekiya wakaŵapokerera ânthu âara ndipo wakaŵarongora vyose ivyo vikaŵa mu nyumba yakusungiramo usambazi wakhe, kwamba siliva, golide, vyakununkhira, mafuta ghakuzirwa, mahomwa ghakhe gha nkhondo na vyose ivyo vikasungikanga mu nyumba zakhe zakusungira katundu. Pa kaŵavye kanthu ka mu nyumba yakhe ya ufumu panji ku ufumu wakhe wose ako Hezekiya wakareka kuŵarongora.

³Penepapo nchimi Yesaya wakiza kwa Karonga Hezekiya ndipo wakafumba wakati, “Kasi ânthu awo âwangwiza âwayowoya vichi ndipo kasi âfumira

nkhu?" Hezekiya wakazgora wakati, "Ŵangwiza kufuma ku charu cha kutali chomene, cha Babuloni."

⁴Nchimi yira yikafumba yikati, "Kasi wanguwonamo vichi mu nyumba yinu ya ufumu?" Hezekiya wakazgora wakati, "Vyose ivyo vili mu nyumba ya ufumu wawiwona. Palije nanga nchimoza cha mu nyumba zane zakusungiramo vinthu cheneicho ndilije kuŵarongora."

⁵Penepapo Yesaya wakati kwa Hezekiya, "Pulika sono icho FUMU Mwenenkhongono zose yikuyowoya.

⁶Mazuŵa ghakwiza apo vyose, ivyo vili mu nyumba yinu na ivyo ūawiskemwekuru ūali kusunga mpaka muhanya uno, vyamkutorekera ku Babuloni. Pamkuŵavye na chimoza icho chamkukharako. Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

⁷Ndipo ūana ūanji awo mwababa mwekha ūamkutorekera ku charu cha Babuloni kuŵa ūamikori ndipo ūamkuŵazgora kuŵa nthunguli zakuteŵeta mu nyumba ya ufumu ya karonga wa charu cha Babuloni."

⁸Penepapo Hezekiya wakati kwa Yesaya, "Mazgu gha FUMU agho wayowoya ngaweme." Hezekiya wakazgora pakuti wakaghanaghananga cuti, "Pati paŵe mutende na chivikiriro pa umoyo wane wose."

Yesaya 40

Chisangurusko cha FUMU ku ūanthu ūakhe

¹Chiuta withu wakuti, "Sanguruskani, sanguruskani ūanthu ūane."

²Wayowoyerani makora ūa mu Yerusalem, muŵaphalire cuti, "Umikori wawo wamara, zakwananga zaho zagowokereka. Iwo ūapokera kaŵiri kufuma kwa FUMU, chigowokero cha zakwananga zaho zose."

³Munthu yunji wakuchemerezga wakuti, "Nozgani nthowa ya FUMU mu mapopa, nyoroskani msewu wa Chiuta withu mu chiparamba.

⁴Vinkhwawu vyose viwundike, mapiri ghose na tumapiri wuwo, vigumurikire pasi. Malo gha mabonkhobonkho ghaskesketeke, ndipo malo gha vituntha ghazgoke vidika.

⁵Penepapo uchindami wa Fumu uti uŵenge pakweru, ndipo ūanthu wose wizamkuuwona, pakuti ntheura ndimo yayowoyerwa FUMU."

⁶Mazgu ghakapulikikwa ghakuti, "Pharazga chomene." Ine nkhafumba cuti, "Kasi ndipharazgenge vichi?" "Upharazge cuti ūanthu wose ūali nga ndi utheka, kutowa kwavo kose kuli nga ndi maluŵa gha mu thengere.

⁷Utheka ukomira ndipo maluŵa nagho ghakufota, para muvuchi wa FUMU waphutirapo. Nadi ūanthu ūali nga ndi utheka.

⁸Utheka ukomira, maluŵa nagho ghakufota. Kweni mazgu gha Chiuta withu, ghakukhalira kwa muyirayira.”

⁹Iwe ukwiza na uthenga uweme mu Ziyoni, kwera pa phiri litali. Iwe ukwiza na uthenga uweme mu Yerusalem, chemerezga chomene. Upharazge, ureke kopa. Uŵaphalire ūa mu misumba ya Yuda kuti, “Chiuta winu wakwiza.”

¹⁰Wonani FUMU Chiuta wakwiza na nkhongono, wakwiza kuti wizakawuse na nkhongono zakhe. Wonani, wakwiza na njombe yakhe, ndipo wadangizga malipiro ghakhe.

¹¹Wizamkuliska mberere zakhe nga ndi muliska, wizamkuwunganya ūana-mberere mu mawoko ghakhe. Wizamkutupakata pa chipakato chakhe, ndipo wizamkuzirongozga makora izo zili na twana.

Chiuta wa Israele wambula mayerezgeko

¹²Kasi ndi njani wali kupimako maji mu chikufi chakhe, panji kupimako usani wa mtambo na chikufi chakhe? Kasi ndi njani wali kuwunjikapo fuvu la charu mu chidunga, panji kupimako uzitu wa mapiri, na tumapiri tuchokotuchoko pa sikelo?

¹³Kasi ndi njani uyo wali kurongozgapo mzimu wa FUMU, panji kuyisambizgapo FUMU na kuyipa urongozgi?

¹⁴Kasi nkhwa njani uko FUMU yili kufumbako mahara, ndipo ndi njani uyo wali kuyisambizgapo FUMU, vya weruzgi wakunyoroka? Kasi ndi njani kuyisambizgapo vya mahara, panji kuyirongozgapo nthowa ya kapulikiskiro ka vinthu?

¹⁵Nadi, mafuko ghali nga ndi nthonyezi la maji, kufuma mu ndowo, ndipo ghakupimika nga ndi fuvu pa sikelo. Yikupima virwa kuŵa vyakuyuyuka nga ndi fuvu.

¹⁶Nkhorongo ya ku Lebanoni kuti njinandi chara, kuŵa nkhuni zakupembera moto, nanga ndi nyama kuŵa sembe zakocha zinandi.

¹⁷Panthazi pa FUMU mafuko ghose ndi chinthu chawakawaka, wakughapima kuŵa chinthu cha waka na ghambula kanthu.

¹⁸Kasi Chiuta muti mumukozganiske na njani? Panji kasi ndi chikozgo nchini icho mungachilinganizga na iyo?

¹⁹Pakuti nanga ndi chikozgo, nkhwantha ndiyo wakuchipanga, ndipo mufuzi wakuchiphaka golide, na kuchipangira unyoro wa siliva.

²⁰Munthus uyo ndi mukavu chomene kuperekwa sembe, wakusankha khuni ilo ndambula kuvunda. Iyo wakupenja nkhwantha yakumanya kupanga chikozgo, icho kuti chingasunkhunyika chara.

²¹Kasi mukumanya chara? Kasi mundapulike? Kasi kwamba pakudanga mundaphalirikepo? Kasi mundamanyiske kufuma apo charu chikalengekera?

²²Iyo ndiyo wakukhara pa chizumbe chakhe pachanya pa charu, ndipo awo âwakukhara pa charu âwali nga ndi mphazi. Iyo wali kutandazga mtambo nga ndi salu yakuchinga, ndipo wakuchitandaula nga ndi chihema chakukharamo.

²³Iyo wakuâwazgora âwakaronga kuâwa vichwapi, ndipo wakuâwakhizga âwakuwusa kuâwa âwawakawaka.

²⁴Iwo âwali nga ndi mbuto izo zapandika sonosono, panji izo zamijika waka sono, izo zayamba waka kujintha misisi mu dongo. Para Chiuta waputiskirapo mphepo, mbuto zeneizo zikufota, ndipo kavuruvuru wakuziwuruskira kutali nga ndi mwerero.

²⁵Mutuâwa Yura wakuti, “Kasi muti mundikozganiske na njani? Kasi walipo uyo wakuyana na ine?”

²⁶Laâwiskani kuchanya kuti muwone. Ndi njani uyo wakalenga vyeneivi? Iyo wakurongozga nyenyezi na kuzipenda, ndipo yiliyose wakuyichema na zina. Chifukwa cha nkhongono na mankharo ghakhe ghakuru, palije na yimoza iyo yikuzgeâapo.

²⁷Iwe Yakhobe, kasi ukuyowoyerachi, ndipo iwe Israele, kasi ukudandaulirachi pakuyowoya kuti, “FUMU yikumanya chara visuzgo vyane, Chiuta wakughaghanako chara na wanangwa wane?

²⁸Kasi mukumanya chara, ndipo kasi mundapulike? FUMU ndi Chiuta wa muyirayira, Mlengi wa charu chose cha pasi. Iyo kuti wakuropwa chara nanga nkhuvuka, ndipo palije uyo wangamanya kamanyiro kakhe.

²⁹FUMU yikupereka nkhongono ku awo mbakuropwa, yikuâwakhozga awo âwaliye nkhongono na âwakuvuka.

³⁰Nanga ndi âwawukirano âwakuropwa na kuvuka, ndipo âwanyamata nawo âwakukhuâwara na kuwa.

³¹Kweni awo âwakugomezga mwa FUMU, nkhongono zawo zamkuwereramo. Âwamkuwurukira muchanya na mapapindo nga ndi nombo. Âwamkuchimbira kweni kuti âwamkuvuka chara, ndipo âwamkwenda pasi kwambula kuropwa.”

Yesaya 41

Chiuta wamkuâwakhwimiska âwa Israele

¹Chiuta wakuti, “Kharani chete na kutegherezga kwa ine, imwe vyaru vya mu mphepete mwa nyanja. Âwanthu âwa mitundu yose âwâwe na nkhongono ziphya. Âwasenderere kufupi ndipo rekani âwayowoye. Tiyeni tose pamoza tikumane pa malo ghakweruzgira.

²“Kasi ndi njani wakawuska yumoza kufuma ku mafumiro gha dazi, uyo wakuthereska pose apo wakukandanga? Wakughapereka mafuko gha wānthu panthazi pakhe, mwakuti wākaronga wākuwākandirizgira pasi pa malundi ghakhe. Na lupanga lwakhe wakuwāzgora nga ndi fuvu, ndipo na uta wakhe wakuwāparanya nga ndi mwerero.

³Wakuwāchimbilira na kuwājumpha kwambula suzgo, mu nthowa izo malundi ghakhe ghandakandepo na kale.

⁴Kasi ndi njani uyo wachita vyeneivi na kuvifiska, pakuyirongozga miwiro ya wānthu kufuma ku mutendeko? Ine ndine FUMU. Ku mutendeko nkhwā ine, ndipo na ku umaliro ndiŵenenge ine.

⁵“Wānthu wā mu mphepete mwa nyanja, wāchiwona icho ndachita ndipo wākopa. Wānthu wā vyaru vya kutali nawo wākutenthema, ndipo wose wāwungana pamoza na kwiza.

⁶Munthu yose wakowwira munyakhe, ndipo wakuti ku munyakhe, ‘Khwima mtima.’

⁷Muŵaji wa mathabwa wakuchiska mufuzi wa golide, ndiposo uyo wakuskesketa chikozgo na nyondo, nayo wakuchiska uyo wakudinya pa libwe lakufulirapo, wākuyowoya za icho wāwocherera kuti, ‘Nchiweme.’ Ntheura wakuchikhomerera na mizumali mwakuti chireke kuwa.

⁸“Kweni iwe Israele muteŵeti wane, iwe Yakhobe wa mweneiwe ndili kukusankha, ndiwe muzukuru wa Abrahamu wakutemweka wane.

⁹Nkhakutora kufuma ku mphērēkezgo za charu, nkhakuchema kufuma ku ngodya zakutali chomene. Ine nkhati kwa iwe, ‘Iwe ndiwe muteŵeti wane.’ Ndakusankha, kuti ndipo ndikutayenge chara.

¹⁰Ntheura ungopanga pakuti ine ndili nawe, ungathikanga lusoko pakuti ine ndine Chiuta wako. Nditi ndikukhözge na kukowwira, nditi ndikufighilire na nkhongono zane zakutonda.

¹¹“Wose awo wākakukwiyiranga, wāzamkukhözgeka soni na kulengeseka. Wose awo wākulimbana nawe, wāzamkuwā wāwakawaka, ndiposo wāzamkumara.

¹²Wizamkuwāpenja awo wākulimbana nawe, kweni kuti wizamkuwāsanga chara. Awo wākurwa nawe nkhondo, wizamkuwā wānthu wāwakawaka.

¹³Pakuti ine ndine FUMU, Chiuta wako, ndine nkhukukora woko lako la maryero. Ine ndine nkhati kwa iwe, ‘Ungopanga. Ine nditi ndikovwire.’ ”

¹⁴FUMU yikuti, “Ungopanga iwe Yakhobe, wakutomboroka nga munyororo, Ungopanga iwe Israele, pakuti ine ndikovwirenge. Ine ndine muwomboli wako, Mutuŵa Yura wa Israele.

¹⁵Wona, nditi ndikuzgore iwe kuŵa chakubulira tirigu, icho chiti chiŵenge chiphya na cha mino ghakuthwa. Utì ughadirimulire pasi mapiri na kughaphwanya, ndipo wizamkuzgora tumapiri kuŵa nga ndi fuvu.

¹⁶Wizamkuŵapeta ndipo mphepo yizamkuŵawuruskira kutali, ndipo kavuruvuru wizamkuŵaparanya. Kweni iwe wizamkusekerera mwa FUMU, ndipo wizamkuchindamiskika mwa Mutuŵa Yura wa Israele.

¹⁷“Wakavu na ūwasokwano ūwizamkupenja penja maji, kweni kuti ūwizamkughasanga chara, pa singo zaho pizamkuŵa waka gwa kukhumba maji. Kweni ine FUMU ndizamkuŵazgora, Ine Chiuta wa Israele ndizamkuŵataya chara.

¹⁸Ndamkujula mironga kwenda muchanya mu mapiri yomizo, ndipo mbwiwi za maji zamkuŵa mu vidika. Ndamkuzgora mapopa kuŵa viziŵa vyā maji, ndipo charu chomizo kuŵa mbwiwi za maji.

¹⁹Mu mapopa ndizamkumezgamo makuni, gha milanje, gha akesha, gha kachere na gha olive. Ndipo mu chiparamba ndamkumezgamo makuni, gha mulombwa, gha mikuyu na makuni gha payini pamoza.

²⁰Ndamkuchita ichi mwakuti ūwanthu ūwawone na kumanya, ūwalanguruke na kupulikiska, kuti nkhongono ya FUMU ndiyo yachita ichi, ndipo kuti Mutuŵa Yura wa Israele ndiyo wali kulenga ichi.”

FUMU yikususka ūwachiuta ū utesi

²¹FUMU yikuti, “Rongorani mrandu winu.” Karonga wa Yakhobe wakuti, “Perekani ukaboni winu.

²²Zaninge nawo ūwangoza winu kuti ūwatiphalire icho chizamkuŵako. Ūwatiphalire vinthu vyā kale, kuti ndi vinthu uli, mwakuti tilanguruke navyo, na kumanya ivyo vikurondezgapo. Panji ūwatiphalire vyithu ivyo vizamkuŵako.

²³Tiphalirani ivyo vikwiza pamanyuma pa ivi, mwakuti timanye kuti ndimwe ūwachiuta nadi. Chitani chilichose, manyi nchiweme panji nchiheni, mwakuti tizukume na kutenthema.

²⁴Kweni imwe ndimwe vinthu vyā wakawaka, ndipo milimo yinu nayo nja wakawaka. Munthu uyo wakumusankhani imwe nayo ndi mukazuzi.”

²⁵“Ndakhuŵirizga yumoza kufuma ku mpoto ndipo wakwiza, iyo wakufumira ku mafumiro gha dazi uyo wakuchindike zina lane. Ndipo wizamkuŵakandira pasi ūwakaronga nga ndi mathipa, nga ndi muwuvi uyo wakuponda dongo.

²⁶Kasi ndi njani uyo wakachiphara kufuma ku mutendeko, mwakuti tichimanye ichi, panji uyo wakachiyowoya kale chomene, mwakuti ise tiyowoye kuti, ‘Wakaneneskanga?’ Palije na yumoza uyo wakachipharapo, palije na yumoza uyo wakachiyowoyapo, palije na yumoza uyo wakapulikapo mazgu ghinu.

²⁷Ine ndine nkhaŵâ wakudanga kupharazga mu Ziyoni kuti, ‘Wonani, awo âkwiza.’ Ine ndine nkhatuma nthumi mu Yerusalem, kwiza na uthenga uweme.

²⁸Nkhati ndalaŵiska, nkhasanga kuti palije na yumoza, pakaŵavye na yumoza uyo wangarongozga, pakaŵavye uyo wangazgora para ndafumba fumbo.

²⁹Nadi, âachiuta wose aŵa mba utesi, milimo yawo nayo nja wakawaka. Vikozgo vyawo vyakusongonora vili nga ndi mphepo yawakawaka.”

Yesaya 42

Muteŵeti wa FUMU

¹Chiuta wakuti, “Wonani muteŵeti wane uyo nkhumufighilira, wakusoreka wane uyo nkhucha nayo. Mwa iyo nditi ndiŵike Mzimu wane, ndipo wati wapereke weruzgi wakunyoroka ku mafuko ghose.

²Iyo kuti wati wabangulenge nesi kuchemerezga chara, mazgu ghakhe ghapulikikwe mu misewu chara.

³Thete lakuphwanyika, kuti wati waliphyore chara, nanga nkuzimya chisunda chakugolera pachokopachoko. Mu kugomezgeka wati wize na weruzgi wakunyoroka.

⁴Iyo kuti wati wagongowenge panji kutaya mtima chara, wasuke wimike weruzgi wakunyoroka mu charu, Wantru âwa mu mphepete mwa nyanja âwîke chigomezgo chawo, mu marango ghakhe.”

⁵FUMU Chiuta uyo wakalenga mtambo na kuwutandaula, uyo wakalenga charu na vyose ivyo vikumera mwenemumo, uyo wakupereka muvuchi ku awo âwakukhara mu charu, uyo âwakupereka umoyo ku awo âwakwenda mwenemumo wakuti,

⁶“Ine ndine FUMU, ndakuchema kuti upereke weruzgi wakunyoroka, nditi ndikukore pa woko na kukusungilira. Ndakusankha kuti uŵe phangano ku wantru âwane, na kuŵa ungweru ku âwamitundu.

⁷Iwe wizamkujula maso gha awo mbachiburumutira, wizamkufumya awo âwali mu umikori mu gadi, ndipo wizamkufumya awo âwali mu mdima wa bii.

⁸“Ine ndine FUMU. Zina lane ndeneliri. Uchindami wane kuti nkupereka ku munyakhe chara, nanga ndi marumbo ghane kuti nkupereka ku vikozgo vyakuŵaja.

⁹Wonani, vinthu vya kale vyafiskika, nkhuvipharazga vinthu viphya. Pambere vindawoneke, nkhuviphara kwa imwe.”

Sumu ya marumbo

¹⁰Yimbirani FUMU sumu yiphya, perekani marumbo kwa iyo kufumira ku mpherererekezgo za charu cha pasi. Yirumbani iyo imwe mukwenda pa nyanja. Yirumbani iyo imwe mose vilengiwa vya mu nyanja. Yirumbani imwe mukukhara mu mphepete mwa nyanja, na imwe mukukhara mwenemumo.

¹¹Wanthu âwa mu chiparamba na âwa mu misumba yakhe, âwakvezge mazgu ghawo, âwa vikaya vya Kedara âwasekerere. Awo âwakukhara mu msomba wa Sela âwimbe na chimwemwe, âwachemerezge pa mapiri pachanya pakuyirumba FUMU.

¹²Wanthu aâwa âwayichindike FUMU, âwapharazge marumbo ghakhe mu mphepete mwa nyanja.

¹³FUMU yizamkurwa nkhondo nga ndi chinkhara, nga ndi musilikari wankhongono uku yakaripa chomene. Na mazgu ghakuru yizamkuchemerezga chomene, ndipo yizamkurongora nkhongono ku âwarwani âwakhe.

Chiuta wakupangana kovwira âwanthu âwakhe

¹⁴Chiuta wakuti, "Kwa nyengo yitali ndajikora waka, ndakhara chete, kwambula kuchitapo kanthu. Kweni sono ndichemerezgenge nga ndi mwanakazi para wali pafupi kubaba. Nditi nditamphe na kuâweâfuka.

¹⁵Nditi ndiparanye mapiri na tumapiri, na komizga vyakumera vyawo vyose, ndizamkuyizgora mironga kuâwa virwa, na komizga viziâwa."

¹⁶"Ndizamkurongozgera âwachiburumutira, mu nthowa iyo wandalimany. Mu tunthowa uto âwandendemo na kale, ndiko ndamkuâwarongozgera. Ndamkuzgora mdima panthazi pawo kuâwa ungweru, na kughawunda malo agho ngakujimika. Vinthu vyeneivi ndivyo ndichitenge, kuti ndirekengeko na chimoza chara.

¹⁷Kweni awo âwakugomezga mu vikozgo, awo âwakuti ku vikozgo, 'Imwe ndimwe âwachiuta âwithu,' âwizamkuwezgeka na kukhozgeka soni chomene."

Âwalsraele âwakutondeka kusambirapo kanthu pa chilango

¹⁸Chiuta wakuti, "Pulikani imwe âwakumangwa makutu, Laâwiskani, imwe âwachiburumutira mwakuti muwone.

¹⁹Kasi wachiburumutira ndi njani, asi ndi muteâweti wane? Panji uyo ngwa kumangwa makutu, asi ndi thenga ilo nkhulituma? Kasi ndi njani uyo ngwachiburumutira, nga ndi muteâweti wane uyo wakujipereka, panji uyo ngwachiburumutira, nga ndi muteâweti wa FUMU?

²⁰Iwe wawona vinandi chomene, kweni wasungapo na chimoza chara. Makutu ghako ngakujurika, kweni kuti wapulikapo na chimoza chara."

²¹FUMU yikakondwa chifukwa cha urunji wakhe, kuti likuzge marango ghakhe na kughachindamiska.

²²Kweni aŵa ndi wānthu awo wāli kuskogheka na kukwapulika vinthu vyawo. Wose wāli kuwira mu zimbuna, na kubisika mu gadi. Wazgoka kuŵa nga ndi nyama iyo yakoreka, yeneiyo yilije na uyo wangajithaska. Wāwa nga ndi chakuskogha, icho palije munthu uyo wangayowoya kuti, "Chiwezgeke."

²³Kasi ndi njani mukati mwinu uyo wati wategherezge ku cheneichi, panji kujipereka kuti wachipulike ichi pamanyuma pakhe?

²⁴Kasi ndi njani uyo wakapereka Yakhobe ku wākuskogha, ndipo Israele kwa awo wākwiba? Asi ndi FUMU iyo tikayinangira. Pakuti wākakana kwenda mu nthowa zakhe, na kureka kupulikira marango ghakhe.

²⁵Ntheura yikapungulira pa iwo ukari wakhe ukuru, uwo ukawoneka mu zinkhondo zakofya. Yikaŵabuskira moto zingirizge, kweni kuti wākapulikiska chara. Nkhondo zikawāmara, ndipouli kuti wākachiŵikapo ku mtima chara.

Yesaya 43

Chiuta wakupangana kuthaska wānthu wākhe

¹Kweni sono FUMU iyo yikakulenga iwe Yakhobe FUMU yeneiyo yikakuwumba iwe Israele yikuti, "Ungopanga pakuti ine ndine ndakuwombola, ndakuchema iwe pakukuzunura zina kuti uli wane.

²Para ukwenda pakati pa maji, ine nditi ndiŵenge nawe, para ukwambuka mironga, kuti yamkukubizga chara, para wamkuporota mukati mu moto, wamkuphya chara, ndipo dimi la moto kuti lamkukumyangura chara.

³Pakuti ine ndine FUMU, Chiuta wako, Mutuŵa Yura wa Israele, Muponoski wako. Nkhupereka Eguputo kuti ndiwombole iwe, ndipo Etiyopiya na Seba mu malo mwa iwe.

⁴Pakuti iwe ndiwe wakuzirwa na wakuchindikika panthazi pane, ndipo ine nkhukutemwa. Nditi ndipereke wānthu mu malo mwa iwe, na mafuko gha wānthu kuti ndiwombole iwe.

⁵Ungopanga, ine ndili nawe. Ine ndizenge na mphapu yako kufuma ku mafumiro gha dazi, ndizamkumusokororani kufuma ku manjiliro gha dazi.

⁶Ndizamkuyowoya ku vyaru vya ku mpoto kuti, 'Warekani,' ndipo ku vyaru vya mwera kuti, 'Mungawakaniliranga chara. Wana wane wānarume mwize nawo, kufuma ku vyaru vya kutali, wana wane wānakazi, kufuma ku mpthererekezgo za charu.

⁷Wizenge wose awo wākuchemeka na zina lane, awo nkhaŵalenga na uchindami wane, weneawo nkhaŵawumba na kuŵapa umoyo.' "

Ŵalsraele ndiwo ukaboni wa FUMU

⁸Chiuta wakuti, "Zaninge nawo âwanthu awo mbachiburumutira, kweni maso âwali nagho, awo mbakumangwa makutu, kweni makutu âwali nagho.

⁹Mafuko ghose ghawungane pamoza, âwamitundu âwâwe pa malo ghamoza. Kasi ndi njani mwa iwo uyo wakapharapo cheneichi, ndipo wali kutiphalirapo ise na vinthu vya kale? Rekani âwize na ukaboni wawo, mwakuti âwarongore kuti âwakuneneska, mwakuti âwanthu âwapulike ndipo âwati, Ncha unenesko."

¹⁰FUMU yikuti, "Imwe ndimwe âwakaboni âwane, ndimwe âwateâweti âwane awo ndili nkhuâwasankha, mwakuti mundimanye na kugomezga mwa ine, ndipo mupulikiske kuti ine ndine Chiuta munyakhe kulije. Ndichali ndindaâweko ine, kukaâwavye Chiuta munyakhe, nesi kuâwengeko munyakhe pamanyuma pa ine."

¹¹Ine pera ndine FUMU, ndipo pa dera pa ine, palije Muponoski munyakhe.

¹²FUMU yikuyowoya, yikuti, "Ine ndine nkhayowoya, ndine nkhaponoska na kuchiphazarazga. Kuti ndi Chiuta wa chilendo chara uyo wachita ichi, ndipo imwe ndimwe âwakaboni âwane.

¹³Ine ndine Chiuta, ndipo sono na kunthazi wuwo, ndine mweneuyo, Kulije na yumoza uyo wangamanya kukwapura icho chili mu woko lane. Para nkhuchita mlimo, kasi ndi njani uyo wangandirekiska?"

ÂWalsraele âwati âwawerengeko kufuma ku Babuloni

¹⁴FUMU, Muwomboli winu, Mutuâwa Yura wa Israele, wakuti, "Chifukwa cha imwe, ndamkutuma nkhondo ku charu cha Babuloni. Yizamkuphyora mphingirizgo za mu vipata vya msumba, ndipo kusekerera âwaKaladeya, kwizamkuzgoka kulira.

¹⁵Ine ndine FUMU, Mutuâwa winu Yura, Mlengi wa Israele ndiposo Karonga winu."

¹⁶FUMU, iyo yikajula nthowa mukati mu nyanja, nthowa pakati pa vimaji vya nkhongono,

¹⁷iyo yikawunganya magareta na mahachi, ndiposo na âwasilikari na vinkhara vya nkhondo, awo âwakagona waka, ndipo kuti âwakawukaso chara, âweneawo âwakaphwanyika na kuzimyika nga ndi chisunda, yikuti,

¹⁸"Mureke kuvikumbuka ivyo vikachitika kale, panji nesi kulanguruka na vinthu vya kale.

¹⁹Wonani, ine sono nkhuchita chinthu chiphyâ, chayamba kuwoneka, kasi mukuchiwona? Ndizamkujula msewu mu mapopa, na kuâwika mironga mu chiparamba.

²⁰Vinyama vya mu thengere vizamkundichindika, âwakambwe na âwaphururu wuwo. Pakuti nkhuâwika maji mu mapopa, na mironga mu chiparamba, kuti ndiâwape maji âwanthu âwane âwakusoreka.

²¹Wanthu aŵa nkhaŵalenga chifukwa cha ine ndekha, mwakuti ŵaperekenge marumbo kwa ine."

Kwananga kwa ŵalsraele

²²FUMU yikuti, "Imwe ūa fuko la Yakhobe, kuti mukandisopa ine chara, mukavuka nane, imwe ŵalsraele.

²³Kuti mukiza na mberere kwa ine kuŵa sembe zakocha mburuma chara, nesi kundichindika na sembe zinu zakukoma. Ine kuti ndili kumuzotfyani na vyawanangwa chara, nesi kumuvuskani kuti muperekenge vyakununkhira chara.

²⁴Imwe kuti mwandigulirapo vinthu vyakununkhira chara, nesi kundikhutiska na mafuta gha sembe zinu. Mu malo mwakhe mwandizotfyia na zakwananga, ndiposo mwandivuska na maubendezi ghinu.

²⁵Ine nkhusisita zakwananga zinu, chifukwa cha icho ine ndili, ndipo kuti ndikumbukengeso zakwananga zinu chara."

²⁶Mundikumbuske ndipo tiyeni tisuskane pamoza. Rongosorani mrandu winu mwakuti murongore kuŵa ŵakuneneska.

²⁷Wiskemwe wakudanga wakananga, ndipo ūarongozgi ūinu ūara ūakandigarukira.

²⁸Ndicho chifukwa ūasofi ūinu ndaŵakanizga kunditeŵetera mu malo ghane ghakupatulika. Ntheura nkhamupereka Yakhobe kuti wamare petu, ndipo ŵalsraele nkhaŵapereka kuti ūayuyurike.

Yesaya 44

FUMU yekha ndiyo Chiuta

¹FUMU yikuti, "Kweni sono pulika, iwe Yakhobe, muteŵeti wane, Iwe Israele wa mweneiwe ndamusankha.

²FUMU iyo yikakulenga iwe, iyo yikakuwumba iwe apo ukaŵa mu nthumbo, yeneiyo yikovvirenge iwe yikuti, 'Ungopanga, We Yakhobe, muteŵeti wane. Imwe ndimwe ūanthu ūane ūakutemweka, mwâweneimwe nkhamusankhani.'

³"Ine nditi ndipungulire maji pa charu cha chinkhamwa, na kujula mironga pa charu chomizo, Nditi ndipungulire Mzimu wane pa mphapu yako, ndipo ndizamkupereka vitumbiko vyane ku ūana ūako.

⁴Ūwizamkukura makora nga ndi utheka uwo ukuthilirika makora, panji nga ndi makuni gha katope mu mphepete mwa mironga.

⁵“Waliyose wizamkuyowoya kuti, ‘Ine ndine wa FUMU,’ ndipo munyakhe wizamkujithya zina lakuti Yakhobe. Ndipo munyakheso wizamkulemba pa woko lakhe kuti, ‘Ndine wa FUMU,’ na kujithya zina lakuti ‘Israele’.”

⁶ FUMU, Karonga wa Israele, Muwomboli wawo, yeneiyo ndi FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Ine ndine wakudanga na wa umaliro, ndipo pa dera pa ine palije Chiuta munyakhe.”

⁷ Kasi ndi njani wakulingana na ine? Rekani wayowoye. Rekani waphare ndipo wachiŵike pakweru panthazi pane. Ndi njani wali kupharazga kufuma papo kale vinthu ivyo viti vizenge? Rekani watiphalire icho chizamkuchitika kunthazi.

⁸ Mungatenthemanga panji nesi kopa, asi ine nkhachipharazga ichi na kuchichima kufuma papo kale? Imwe ndimwe ūakaboni ūane, kasi walipo Chiuta munyakhe pa dera pa ine? Nadi, palije Chiuta munyakhe Wankhongono nga ndi Jarawe, mweneuyo ine nkhumumanya.

Kusopa vikozgo kukususika

⁹ Wānthu wose awo ūakupanga vikozgo mbawaka ndipo vinthu ivyo ūakukondwera navyo nyambula chandulo. Wānthu awo ūakuvilambira mbachiburumutira ndipo ūakumanya kanthu chara kuti ūakhözgekenge soni.

¹⁰ Kasi ndi njani uyo wangapanga chiuta panji kuwumba chikozgo chakusonganora icho chingamwandulira kanthu kalikose chara?

¹¹ Wose awo ūakujiperekā pakulambira chikozgo cheneicho, ūati ūakhözgeke soni, ndipo wānthu awo ūakupanga vikozgo ndi wānthu waka. Usange ūakususka, rekani wose ūawungane pamoza kuti ūimikane nane. Wose ūati ūatenthemeskekenge na kukhozgeka soni.

¹² Mufuzi wakupanga chikozgo pakutora chisulo na kuchiŵika pa moto na kuchiskana na nyondo. Wakuchinozga makora na mawoko ghakhe gha nkhongono. Pamanyuma wakuŵa na njara na kumara nkhongono. Para wandamwe maji, wakutomboroka.

¹³ Muŵaji wakupima khuni na chingwe. Wakugwarapo chithuzithuzi na chakulembera ndipo wakulipara makora na kulipima. Pamanyuma wakuliŵaja na kupanga chithuzithuzi cha munthu, chakutowa nga ndi munthu, kuti chikharenge mu nyumba yakusoperamo.

¹⁴ Iyo wakutema makuni gha milanje, panji wakusankhamo khuni la mulombwa panji la musoro ndipo wakulichita kuti likule lankhongono pamoza na makuni gha mu thengere. Nyengo zinyakhe wakupanda khuni la milanje ndipo vura yikulikuzga.

¹⁵ Munthu wali na milimo pa khuni mu nthowa zakupambanapambana. Nyengo zinyakhe khuni liri na mlimo wakupembere moto panyakhe kupanga chikozgo.

Nyengo zinyakhe wakupemba moto kuti wothenge na kuphikapo chakurya. Nyengo zinyakhe wakupangako chiuta ngoza na kuchilambira.

¹⁶Khuni zinyakhe wakuziŵika pa moto ndipo pa moto wenewura wakuphikapo chakurya. Wakocheraposo nyama kuti warye na kukhuta. Pamanyuma wakothaso moto ura ndipo wakuti kwa iyomwene, “Eya! Ndathukira sono. Moto asi uwu.”

¹⁷Khuni zinyakhe wakupangapo chiuta ngoza wakhe ndipo wakuchijikamira na kuchilambira. Wakuromba kwa icho pakuyowoya kuti, “Iwe ndithaska, iwe chiuta wane.”

¹⁸Wanthu âwa ntheura âwakumanya chara nanga nkhupulikiska chilichose. Maso ghawo ngakujarika mwakuti âwakuwonaso chara. Maghanoghamo ghawo ngakujarika mwakuti âwakupulikiska chara.

¹⁹Wanthu aâwa, palije na yumoza uyo wakughanaghana panji kuâwa na vinjeru nesi kupulikiska kuti âwayowoye kuti, “Chiŵanduka chinyakhe cha khuni ili nkhawocha pa moto. Pa makara ghakhe gha moto nkhaphikapo chakurya ndipo nknochapo nyama na kurya. Kasi ine ndingapanga chinthu cha ukazuzi ichi kufuma ku khuni ilo lakharako? Kasi ndijikamirenge chisinkho cha khuni?”

²⁰Wanthu âwa ntheura âwakumyangura waka vyoto. Maghanoghamo ghakubendera ndigho ghâwapuruska. Ntheura kuti âwakujifumba chara na kuyowoya kuti, “Kasi ncha nadi icho ndakorera mu woko lane?”

FUMU ndiyo Mlengi na Muthaski

²¹FUMU yikuti, “Iwe Yakhobe, ukumbukenge vinthu vyeneivi, pakuti ndiwe muteŵeti wane, iwe âwIsraele. Ine ndine nkhakulenga kuti uâwe muteŵeti wane, Iwe Israele, ine kuti ndikuruwenge chara.

²²Ndawuskapo maubendezi ghako nga ndi mtambo, ndipo zakwananga zako nga ndi nkhungu ku mulenje. Ntheura wererani kwa ine, pakuti nditi ndikuwombolenge.”

²³Yimbani imwe mitambo pakuti FUMU ndiyo yachita cheneichi, chemerezga iwe charu cha pasi. Yambani kwimba imwe mapiri, ndiposo na iwe thengere na khuni lirilose, pakuti FUMU yawombola Yakhobe, ndipo yarongora uchindami wakhe kwa Israele.

²⁴FUMU, Muwomboli wako, yeneiyo yikakuwumba kufuma mumu mu nthumbo yikuti, “Ine ndine FUMU, Mlengi wa vinthu vyose, ndamweneine ndekha na ndekha nkhataaula mtambo, nkhachitandaula charu cha pasi. Ndine nkhalenga charu cha pasi, munyakhe palije.”

²⁵“Ndine nkhutimbanizga vimanyikwiro vya nchimi zitesi, ndipo âwaroski nkhuŵazgora kuâwa vindere. Ndine nkhuwezgera nyuma kumanya kwa wa vinjeru, na kuzgora umanyi wawo kuâwa uchindere.

²⁶Ine ndine nkhukhözga mazgu gha wateweti wane, ndipo nkhufiska ivyo nthumi zane zikachima. Ndine nkhuyowoya vya Yerusalemu kuti, ‘Wanthu wizamkukhara mu msomba weneuwu.’ Vya msomba ya charu cha Yuda nkhuti, ‘Yizamkuzengekaso’. Ndipo mahami ghawo nkhuti, ‘Ndizamkughawuskaso.’

²⁷Ndine nkhuyowoya ku ndimba kuti, ‘Kamuka, ndipo nditi ndikamuske mironga yako.’

²⁸Ine ndine nkhuyowoya vya Karonga Kirusi kuti, ‘Mweneuyu ndi muliska wane’, ndipo watu wafiske vyose ivyo nkhucha navyo. Iyo wizamkulangula kuti, ‘Yerusalemu wazengokeso’, ndipo lufura lwa Nyumba ya Chiuta kuti, ‘Luzengokeso.’”

Yesaya 45

FUMU yikuchema Kirusi

¹“FUMU yikuti kwa Kirusi wakuphakazgika wakhe, mweneuyo yikamukora woko lakhe la maryero, kuti uthereske mafuko panthazi pakhe, na kuwusapo wakaronga kuti wareke kuwusa, kuti ujure miryango panthazi pakhe, mwakuti vipata vireke kujarikaso.

²Nditi ndikudangirire iwe, na kusesketa mapiri. Nditi ndiswe tuchokotuchoko vijaro vya mkuwa, na kuphyora mphingirizgo za visulo.”

³Nditi ndikupe usambazi uwo uli kubiska mu mdima, chuma icho chili ku malo gha ku uzgevu, mwakuti umanye kuti ine ndine FUMU, Chiuta wa Israele, uyo wakuchema pakukuzunura zina.

⁴Chifukwa cha Yakhobe muteweti wane, na cha Israele wakusoreka wane, nkhukuchema iwe Kirusi pakukuzunura zina, na kukupa nchindi nangauli ukundimanya chara.

⁵Ine ndine FUMU, palije yinyakhe, pa dera pa ine palije Chiuta munyakhe. Nditi ndikukhözge nangauli ukundimanya chara,

⁶mwakuti kufuma ku mafumiro gha dazi mpaka ku manjiliro ghakhe, wantru wamanye kuti kulije munyakhe pa dera pa ine. Ine ndine FUMU, kulije yinyakhe.

⁷Ine ndine nkhulenga ungweru na chisi, nkhwiza na uweme na soka. Ine ndine FUMU, yeneiyo yikuchita vinthu vyose ivi.

⁸Imwe mitambo rokweskani kufuma kuchanya, ndipo mawingo gharokweskere urunji pasi. Charu cha pasi chijurike, kuti chiponosko chiphuke, na kuti chimezgeso na urunji. Ine FUMU, ndine nkhachilenga.

FUMU ndi mlengi uyo wakwendeska vinthu vyose

⁹Soka kwa uyo wakulimbana na Mlengi wakhe, chiwiya cha dongo icho chikulimbana na muwuvi wakhe. Kasi dongo lingayowoya kwa uyo

wakuliwumba kuti, "Kasi ukuchitachi?" Panji kuti, "Icho wawumba chilije vyakukorera."

¹⁰Soka kwa uyo wakuti ku wawiske, "Kasi muli kubaba vichi?" Panji ku wanyina kuti, "Kasi icho mukusuzgika nacho pakubaba nchivichi."

¹¹FUMU, Mutuŵa Yura wa Israele, Mlengi wakhe wakuti, "Kasi iwe ungandifumba ivyo vikwiza pa wana wane, panji kundilangula pa mlimo wane, uwo nkuchita na mawoko ghane?

¹²Ine ndine nkhalenga charu cha pasi, ndine nkhalengaso munthu kuti wakharengemo. Mawoko ghane ndigho ghakatandaula mtambo, ndine nkhalangula vya mu mlengalenga vyose.

¹³Ine ndine nditi ndikhuŵirizge Kirusi, kuti wafiske icho ndi urunji, ndizamkunyroska nthowa zakhe zose zakwendamo. Iyo wizamkuzenga msumba wane na kusutula wanthu wane, ndipo wizamkusutula awo wali mu umikori, kweni kwambula kulipirapo kalikose panji njombe." Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁴FUMU yikuti, "Usambazi wa charu cha Eguputo, na malonda gha charu cha Etiyopiya, ndiposo na wâSeba wanthu wataliŵatali, vyose vyamkwiza kwa imwe kuti viŵe vyinu. Wamkwiza kunyuma zinu kuŵa wazga, uku wakakika na maunyoro. Ndiposo wizamkujikama panthazi pinu, na kuŵeya kwa imwe kuti, 'Nadi Chiuta wali na imwe, kulije munyakhe, kulije Chiuta munyakhe wakuyana na Chiuta winu.' "

¹⁵Nadi imwe ndimwe Chiuta uyo wakujibisa, Mwe Chiuta, Muponoski wa Israele.

¹⁶Wose awo wakupanga vikozgo, wati wakhozgeke soni na kulengeskeka, wose pamoza wati watinbanizgike.

¹⁷Kweni FUMU yili kuŵaponoska wâIsraele, yili kuŵapa chiponosko cha muyirayira, kuti wati wakhozgekenge soni chara, nesi kulengeskekaso kwa muyirayira.

¹⁸FUMU iyo yikalenga mtambo, yikuti, "Iyo ndiyo Chiuta, ndiyo wakata na kulenga charu, ndiyo wakuchikhogza kuti chikhalarire kwa muyirayira. Kuti wakachilenga kuŵa cha wakawaka chara, kweni kuti wanthu wakharengemo. Ndiyo wakuti, Ine ndine FUMU, ndipo pa dera pa ine, palije Chiuta munyakhe.

¹⁹Ine kuti nkhayowoyer mu udesi chara, kufuma kutali ku charu cha mdima. Ine kuti nkhayowoyer chara ku mbumba ya Yakhobe kuti, 'Mundipenjenje ine ku malo gha wakawaka.' Ine FUMU nkuyowoya unenesko, nkuphara icho nchakunyoroka."

FUMU ndi Chiuta wa wanthu wose

²⁰ FUMU yikuti, "Wunganani pamoza mwizenge, sendererani pafupi, mose imwe mwathaskika ku wamitundu. Vinjeru walije awo wakuyegha vikozgo vyakuwaja, weneawo wakuomba kwa wachiuta awo wangaponoska chara.

²¹ Pharani ndipo yowoyani mrandu winu. Warekani wadumbiskane pamoza. Kasi ndi njani uyo wakayowoya ichi mu nyengo za kale? Ndi njani uyo wakachiphazga ichi kufuma papo kale? Kasi asi ndine FUMU? Ndipo kulije Chiuta munyakhe pa dera pa ine. Chiuta Murunji na Muponoski. Kulije munyakhe pa dera pa ine."

²² "Wererani kwa ine kuti muponoskeke, imwe mwa wantru mose wa mu charu cha pasi, chifukwa ine ndine Chiuta, munyakhe palije.

²³ Ine ndekha ndili kurapa, na mlomo wane ndili kuyowoya unenesko pera, ndili kuyowoya mazgu agho kuti ghasuskika chara. Wantru wose wamkundilambira ine, ndipo wantru wose wamkuchita chirapo mu zina lane."

²⁴ Iwo wizamkuyowoya kuti, "Mwa FUMU pera ndimo muli urunji na nkhongono." Wose awo wakamukaripiska wamkwiza kwa iyo, ndipo wamkukhozgeka soni.

²⁵ Mwa FUMU ndimo mphapu yose ya Israele, yizamkurunjiskika na kuchindikika.

Yesaya 46

Kumara kwa Babuloni na vikozgo vyakhe

¹ Belu wakusindamira pasi, Nebo wakusindama, vikozgo vyawo vili pa vikoko na ng'ombe. Vintru ivi mukuyegha, vikuyegheka nga ndi katundu pa vinyama vyakuvuka.

² Para vinyama vikusindama, vikozgo navyo vikubendamira pamoza Vinyama kuti vikumanya kuthaska katundu chara, kweni vyose vikutorekera ku umikori.

³ Pulikani kwa ine, imwe wa mbumba ya Yakhobe, mose imwe mwakharako wa mu mbumba ya Israele. Ine ndawa wakumupwerererani, kufuma apo mukawira mu nthumbo za wanjinamwe, ndipo ndamusungani kufuma apo mukababikira.

⁴ Ine ndimupwereraninge mpaka ku uchekuru winu wa mbuha tuu. Ine FUMU, ndine ndimusunganinge. Ine ndine nkhamulengani ndipo nditi ndimuyeghani, nditi ndimusungani na kumuthaskani.

⁵ Kasi ine mungandilinganizga na njani, panji kundikozganiska na njani? Mungandiyerezgera na njani kuti iyo na ine tiyane waka?

⁶ Wantru wanji wakufumiska golide munandi kufuma mu mathumba ghawo, ndipo wakupima siliva pa vyakupimira uzitu. Iwo wakumulemba nchito mufuzi

wa golide, ndipo iyo wakulinozga kuŵa chiuta. Penepapo iwo âwakujikama na kumulambira.

⁷Chiuta ngoza âwakumunyamulira pa viŵegha vyawo na kumuyegha, âwakumwimika pa malo ghakhe na kumukhazika penepapo, iyo kuti wangasezgeka pa malo ghara pa iyo yekha chara. Para munthu yunji wakuromba kwa iyo, kuti wakuzgora panji nkhumuponoska mu visuzgo vyakhe chara.

⁸Imwe mwa âwachigaruka, kumbukani ichi na kughanaghana, ndipo mulanguruke nacho mu mtima.

⁹Mukumbuke vinthu vya mwaka, vinthu vya kale vira. Ine ndine Chiuta, palije munyakhe. Ine ndine Chiuta, palije munyakhe wakukozgana nane.

¹⁰Nkhayowoya vya ku umaliro, kufuma ku mutendeko. Nkhayowoya ivyo vizamkuchitika, kufuma papo kale. Ine nkhati, “Dazgo lane likhalirirenge. Nditi ndifiske nadi vyose ivyo nkhukhumba kuchita.”

¹¹Nkhuchema chinombo kufuma ku mafumiro gha dazi, icho ndi munthu wakufiska dazgo lane kufuma ku charu cha kutali. Ivyo ndayowoya, ndivyo ndizamkufiska. Ivyo ndanozgera, ndivyo ndizamkuchita.

¹²Pulikani kwa ine, mwa âwanthu âwa mitima yinonono, mwaŵeneimwe muchali mundathaskike.

¹³Ine ndili pafupi kumuponoskani, kuti ndili kutali namwe chara, kuti ndichedwenge kumuthaskani chara. Nditi ndiponoske msumba wa Yerusalem, na kupereka uchindami âwane ku âwalsraele.

Yesaya 47

Weruzgi pa charu cha Babuloni

¹Fumu yikuti, “Iwe Babuloni, mwali wakulangwa, khira ndipo khara pa fuvu. Iwe Babuloni khara pasi, fumapo pa chizumbe chako. Pakuti uti muchemekeso mutechitechi chara, nesi wakujipereka.

²Torani malwara kuti muske ufu, muwuskeko vidiko vyinu. Kwindani vyakuvwara, malundi ghawoneke, ndipo mwambuke mironga.

³Unkhule winu uti uwoneke pakweru, ndipo muti mulengeskeke na kukhozgeka soni. Nditi ndiwezgere nduzga, ndipo kuti nditi ndisidengepo munthu chara.”

⁴Muwomboli withu, uyo zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose ndi Mutuŵa Yura wa Israele wakuti,

⁵“Imwe âwa mu charu cha Babuloni, kharani chete, ndipo mukhare mu mdima pakuti muti muchemengeso chara kuti, ‘Fumukazi ya mafuko ghose.’

⁶Nkhawakwiyira wānthu wāne, nkhaŵatinkha kuti nga ndi wānthu wāne chara. Nkhaŵaperekā mu mawoko ghako, kweni iwe kuti ukaŵachitira lusungu chara. Nanga ndi awo wākawā wāchekuru, iwe ukaŵika pa iwo goliwoli lizitu chomene.

⁷Iwe ukaghanaghana kuti uŵenge fumukazi kwa muyirayira, kweni ukupwererako na vinthu ivi chara, nesi kughanaghanako icho chiti chichitikenge ku umaliro.

⁸“Pulika sono, iwe ukutemwa vyakukondweska, wa mweneiwe ukukhara kwambula kupwererako. Iwe ukuti, ‘Ndine pera munyakhe pa dera pa ine palije, kuti ndiŵenge chokoro chara, nesi wāna kuti wāfwenge chara.’

⁹Kweni mu kanyengo kachoko, mu zuŵa limoza, vinthu viŵiri ivi viti vikwizirenge. Wāna wāko wizamkufwa ndipo iwe wizamkuŵa chokoro. Vyose ivi vizamkukuwira mwankhongono nangauli uli na wāwukwi wānandi ndiposo na vinthumwa vyankhongono chomene.

¹⁰“Iwe ukugomezga mu uheni wako, ndipo wati, ‘Palije na yumoza uyo wakundiwona.’ Vinjeru na mahara ghako vikukupuruska, ndipo ukuti, ‘Ndine pera, munyakhe pa dera pa ine palije.’

¹¹Kweni soka liti likwizirenge, ndipo uti umanye kuliwezga na mayere ghako chara. Kupasuka kuti kwizenge pa iwe, mwakuti wamkutondeka kuliwuskapo. Nyifwa yiti yikwizirenge kwa mabuchibuchi, yeneiyo ulije kuyighanaghanako.

¹²“Rutilira na vinthumwa vyako, ndiposo na wāwukwi wāko wānandi, ivyo waŵa navyo kufuma ku uwukirano wako. Panyakhe vingakwendera makora, panyakhe vingamanya kofya wārwani wāko.

¹³Wavuka na maurongozgi ghako ghanandinandi. Rekani wānthu wāko awo wākumanya vya mu mlengalenga, na kudodoliska nyenyezi, weneawo, pa kuthwasa kwa mwezi, wākuchima icho chikuchitikirenge, wīze kuno kuti wākuthaske.

¹⁴Wānthu aŵa wali nga ndi maphekese, ndipo moto uti uŵawochenge nadi. Kuti wāngajithaska ūekha chara, ku dimi la moto uwu. Ndi moto wa makara chara uwo munthu wakotha, panji kusenderera pafupi chifukwa ukocha chomene.

¹⁵Ichi ndicho wizamkuchita kwa iwe, wose awo watokatokanga nawo pamoza, weneawo ukachitanga nawo malonda, kwamba pa uwukirano wako. Wose aŵa wākuyingayinga waka, pamkuŵavye na yumoza uyo wizamkukuponoska.”

Yesaya 48

Chiuta ndi FUMU iyo yikuwusa vya munthazi

¹Pulikani ichi, imwe wā mbumba ya Yakhobe, mwaŵeneimwe mukuchemeka na zina lakuti Israele, ndipo muli kufuma mu fuko la Yuda. Imwe mukurapira mu

zina la FUMU, ndipo mukuomba kwa Chiuta wa Israele, kweni kuti ndi mu unenesko na mu urunji chara.

²Imwe mukujikuzga kuti ndimwe wenekaza wa msumba wakupatulika, ndipo mukugomezga mwa Chiuta wa Israele, uyo zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose.

³FUMU yikuti, "Nkhapharazga vinthu vyakufumira mu mlomo wane ndipo nkhavivumbula. Pamanyuma maluwiro nkhavichita, ndipo vikafiskika.

⁴Chifukwa nkhamanya kuti muli wanonono, singo zinu zili gwa nga ndi chisulo, ndipo mitu yinu nga ndi mkuwa.

⁵Ine nkhakuphalira vinthu ivi kale chomene, pambere vindachitike, nkhaviphara kwa imwe, mwakuti mureke kuyowoya kuti, vikozgo vyinu ndivyo vyachita, vikozgo vyakuwaja na vyakusonganora ndivyo vikalangula.

⁶"Imwe muli kuvipulika vinthu ivi. Ntheura sono muviwone vyose ivi. Kasi mungazomerezga chara? Kwamba sono mpaka kunthazi, nditi ndimuphalirani vinthu viphya, vinthu vyakubisika ivyo mundavimanyepo.

⁷Vinthu ivi vikulengeka sono, kuti vikulengeka kale chara, kuti mukavipulikapo na kale chara, mpaka muhanya uno. Ntheura mungayowoya chara kuti, 'Tikaviwona kale.'

⁸Imwe kuti muli kuvipulikapo nesi kuvimanyapo chara, makutu ghinu ghawâ ghakumangwa kufuma papo kale. Pakuti ine nkhumanya umo uliri uryarya winu, na kuti ndimwe wakugaruka kufuma apo mukababikira.

⁹"Ndaziwurika kukaripa chifukwa cha zina lane. Ukari wane ndawezgako kuti ndireke kumumarani petu, mwakuti wantru wandichindike.

¹⁰Ndamuphotora, kweni nga ndi siliva chara, ndamuyezga mu ng'anjo ya visuzgo.

¹¹Pa chifukwa cha ine ndamwene, nadi, pa chifukwa cha ine ndekha, nkhuchita ichi. Kasi zina lane likazuzgikenge waka chifukwa uli? Uchindami wane kuti ndingapereka ku munyakhe chara."

Kirusi wakusankhika wa FUMU

¹²FUMU yikuti, "Pulika kwa ine iwe Yakhobe, tegherezga iwe Israele, wa mweneiwe ndili kukuchema. Ine ndine Chiuta, ndine Wakudanga na wa Umaliro.

¹³Mawoko ghane ndigho ghakawika lufura lwa charu, nkhongono zane ndizo zikatandaula mtambo, para nkhuvichema vyose pamoza vikwiza kwa ine.

¹⁴"Mose imwe wunganani kuti mupulike. Kasi ndi chiuta ngoza nju uyo walikachimapo vinthu ivi? Uyo ndi mubwezi wa FUMU, wati wafiske chakurata cha FUMU pa charu cha Babuloni, ndiposo na nkhongono yakhe pa waKaladeya.

¹⁵Ndine nadi ndayowoya ichi, ndine ndamuchema. Ine ndiza nayo, ndipo wati waŵe wakusakata mu ivyo wakuchita.

¹⁶“Zaninge pafupi na ine kuti mupulike ichi: Kufuma ku mutendeko ndilije kuyowoyeru mu ubende. Kufuma apo vikambiranga, ine nkhaŵako kale.” Ndipo sono FUMU Chiuta, wandipa Mzimu wakhe ndipo wanditumaso.

Unozgero wa Fumu ku ŵanthu ŵakhe

¹⁷FUMU, Muwomboli winu, Mutuŵa Yura wa Israele wakuti, “Ine ndine FUMU, Chiuta winu, uyo wakumusambizgani icho nchiweme kwa imwe, uyo wakumurongozgani mu nthowa iyo mukwenera kwendamo.

¹⁸“Mupulikirenge marango ghane, mphanyi mutende winu wanguŵa nga ndi mronga, ndipo urunji winu nga ndi majigha gha mu nyanja.

¹⁹Ŵana ūwinu mphanyi wanguŵa nga ndi muchenga, ūa mphapu yinu nga ndi fuvu. Zina lawo mphanyi lawuskikako chara kwa ine, nesi kumara chara panthazi pa ine.”

²⁰Fumanipo mu charu cha Babuloni, chimbiranimu mukati mu ūaBabuloni. Chemerezgani ichi na mazgu gha chimwemwe, ndipo muchiphazarze. Muchiphazarze ichi ku charu chose cha pasi, muyowoye kuti, “FUMU yawombola muteŵeti wakhe Yakhobe.”

²¹Para yikarongozganga ūanthu ūakhe mu mapopa, kuti ūakawâna nyota chara. FUMU yikawapa maji kufuma mu jarawe, yikaswa jarawe lira ndipo maji ghakafuma.

²²FUMU yikuti, “Munthu uyo ndi muheni, mutende kulije kwa iyo.”

Yesaya 49

Israele ndi ungweru ku ūamitundu

¹Pulikani kwa ine, imwe ūanthu ūa mphepete mwa nyanja, pulikani ichi imwe mukukhara ku vyaru vya kutali. Ndichali mu nthumbo ya amama, FUMU yikandichema. Kufuma apo nkawirangako, FUMU yikandithya zina.

²Mazgu ghane yikaghanozga kuŵa ghakuthwa nga ndi lupanga, yikandivikirira mu mufwiri wa woko lakhe. Yikandizgora kuŵa muvwi wakuthwa, ndipo yikandibisa mu phodo yakhe.

³FUMU yikati kwa ine, “Iwe Israele, ndiwe muteŵeti wane, ndipo mwa iwe ine ndizamkuchindikika.”

⁴Kweni ine nkhati, “Ndateŵeta kwambula chandulo, ndataya nkhangono zane pawakawaka, pambula kanthu. Ndipouli ivyo vikwenera kwa ine vili mu mawoko gha FUMU, ndipo njombe yane yili mwa Chiuta wane.”

⁵Sono FUMU iyo yikandiwumba mu nthumbo ya amama, kuŵa muteŵeti wakhe yikuti, "Nkhukwimika iwe kuti uwezgere mbumba ya Yakhobe kwa iyo, na kuwunganya walsraele pafupi na iyo. Ine nkhuchindikika panthazi pa FUMU, ndipo nkhusanga khongono mwa Chiuta wane."

⁶FUMU yikati kwa ine, "Ndi chinthu chipusu kuti iwe uŵe muteŵeti wane, mwakuti uwuske mafuko gha Yakhobe, na kuŵawezgeraso kwawo awo wali kukharako. Nditi ndikwimike nga mbungweru ku wamitundu, mwakuti ndiŵaponoske wanthu kuya kafika na ku mpphererekezgo za charu."

⁷FUMU, Muwomboli wa Israele, na Mutuŵa wakhe Yura, uyo wakuyuyurika nkhanira na kutinkhika na wamitundu, mweneuyo ndi muzga wa wakuwusa, wakuti, "Wakaronga wamkukuwona iwe na kwimilira, nduna zamkukuwona na kukulambira, chifukwa FUMU iyo njakugomezgeka, Mutuŵa Yura wa Israele, wali kukusankha iwe."

Kunozgekaso kwa Yerusalem

⁸FUMU yikuti, "Pa nyengo yiweme ya uchizi wane, ndamkukuzgora, pa zuŵa la chiponosko ndamkukovwira. Ndizamkukusunga na kukuzgora iwe, kuti uŵe phangano ku wanthu, kunozgaso charu na kugaŵira wanthu vyakharanga mapopa.

⁹Iwe wizamkuti ku wazga, 'Fumaninge,' ndipo ku awo wali mu mdima, 'Zaninge ku ungweru.' Wizamkusanga chakurya mu mphepete mwa nthowa, ndipo pa tumapiri tose twambula kumerapo makuni, ndipo pizamkuŵa luhari lwawo.

¹⁰"Kuti wizamkupulika njara nesi nyota chara, chithukivu panji dazi kuti vizamkuŵapweteka chara, pakuti uyo wali na chiwuravi na iwo, wizamkuŵarongozga kuŵatorera pafupi na mbwiwi za maji.

¹¹"Mu mapiri ghane ghose ndizamkujulamo nthowa, ndipo misewu yane yikuru yizamkusanuzgika.

¹²Wonani wanthu wamkwiza kufuma ku vyaru vya kutali, wanjî wizamkufuma ku mpoto, wanjî ku manjiliro gha dazi, ndipo wanjî wizamkufuma ku Aswani, ku mwera kwa charu cha Eguputo."

¹³Iwe mtambo, yimba mwakukondwa, iwe charu, sekerera! Imwe mapiri, chemerezgani na sumu za chimwemwe. Pakuti FUMU yikusanguruska wanthu wakhe, ndipo yiti yiŵenge na chiwuravi pa wakusuzgika wakhe.

¹⁴Kweni wanthu wa mu Ziyoni wakuti, "FUMU yatisida ise, FUMU yatiruwa."

¹⁵Kasi mama wangaruwa mwana wakhe wakonkha, panji kuti wareke kuŵa na chiwuravi pa uyo wakababa yekha? Nangauli wangaruwa, ine kuti ndimuruwaninge chara.

¹⁶Iwe Yerusalemu, ine ndili kukulemba mu chikufi chane. Viliŵa vyako nkhuviwona kawirikaŵiri.

¹⁷Wanthu awo wizamkukuzengaso, wakwiza sonosono, ndipo awo wakakubwangandula, wati wafumengemo.

¹⁸Inuskani maso, mulaŵiske uku na uku na kuwona. Wanthu ūinu wakuwungana, wakwiza ku chikaya chawo. FUMU yikuti, “Nkhurapa nadi, wizamkuvwara wanthu wako nga nchinthu chakukutoweska, ndipo wizamkuŵakakilira pa iwe nga ndi umo wakuchitira mlowokazi.

¹⁹“Malo ghinu ghakupasuka na gha mapopa ndiposo na charu chinu chakunangika, sono chamkuŵa chichoko chomene kuti wanthu ūinu kuti wakakharemo. Ndipo awo wakachipankura wizamkuŵa kutali na imwe.

²⁰Wana ūinu awo wakababiwira ku umikori, wizamkuyowoya kwa imwe kuti mupulike kuti, ‘Malo agha ngachoko chomene kuti tikharemo, mutipe malo ghasani kuti tikharemo.’

²¹Ntheura imwe mwizamkuyowoya mu mitima yinu kuti, ‘Kasi ndi njani uyo watibabira ise wana aŵa? Wana ūithu wose wakafwa ndipo tikazgoka vyumba. Tikaŵa wamikori ndipo tikaŵikika ku charu cha kutali. Kasi ndi njani uyo wakaŵalera wana aŵa? Ise tikaŵa tekhatekha, kweni kasi aŵa wali kufuma nkhu?’ ”

²²FUMU Chiuta wakuti, “Ine nditi ndicheuzge ku wamitundu, nditi ndiwuskire muchanya ndembera yane. Iwo wamkwiza na wana ūinu wānarume mu chipakato chawo, wana ūinu wānakazi mu viŵegha vyawo.

²³Wakaronga ndiwo wamkuŵa nga ndi wawiskemwe, mafumukazi ndigho ghamkuŵa nga ndi wanyinamwe. Iwo wamkusindamira pasi panthazi pinu na kumulambirani, ndipo wamkumyanga fuvu la ku malundi ghinu. Penepapo mwamkumanya kuti ine ndine FUMU. Awo wakugomezga mwa ine, kuti wakhozgekenge soni chara.”

²⁴Kasi vyakuskogha vingapokeka ku vinkhara, panji, kasi wamikori wāngathaskika ku munthu mukari na wa mazaza?

²⁵Kweni sono FUMU yikuti: “Wamikori wose wati wapokekekenge kufuma ku vinkhara, ndipo vyakuskogha vipokekekenge kwa uyo ngwa nkaza na mukari. Ine nditi ndilimbane nawo awo wakulimbana namwe, ndipo wana ūinu ndizamkuŵathaska.

²⁶Ndizamkuchitiska kuti awo wakumutindiŵizgani, warye nyama yawo na yawo. Wizamkulōwera na ndopa za iwoŵene, nga ndi para wālōwera na vinyo. Penepapo wanthu wose wizamkumanya, kuti ine ndine FUMU, Muponoski winu na Muwomboli winu, Chikurukuru Yura wa Yakhobe.”

Yesaya 50

¹ FUMU yikuti, "Kasi wali nkhu karata wa chipati cha nyoko, karata mweneuyo nkhamusuzulira? Panji kasi nkhakuguliska kwa njani kuti ndiripe ngongole? Iwe ukaguliskika chifukwa cha kwananga kwako. Nyoko nayo wakachimbizgika chifukwa cha majuvyo ghako.

² Kasi nchifukwa uli para ine nkhizanga pakaŵavye munthu? Para nkhachemerezga, kasi nchifukwa uli pakaŵavye wakuzgora? Kasi woko lane likâwa lifupi kumuwombolani imwe? Kasi nkhongono ndilije kuti ndimuthaskani? Nkhuchenza nyanja ndipo yikukamuka, nkhuyizgora mironga kuâwa chiparamba. Somba zakhe zikufwa na kuvunda, chifukwa maji mulije.

³ Nkhuvwarika mtambo kubiriŵira kwakhe, ndipo nkhuzgora chigudulu kuâwa chidiko chakhe."

Kupulikira kwa mutesweti wa FUMU

⁴ FUMU Chiuta wandipa lulimi lwa kumanya kusambizga, lwa kumanya kusanguruska awo âwazotofyeka. Mulenje uliwose wakandiwuska, wakuwuska makutu ghane kuti ndipulike nga ndi munthu uyo wakusambizgika.

⁵ FUMU Chiuta wajula makutu ghane kuti ndipulikiske, ndipo ine kuti ndayigarukirapo chara, panji nesi kuwerera nyuma.

⁶ Nkhapereka muwongo wane kwa awo âwakanditimbanga, na matama ghane kwa awo âwakakwenyuranga mwembe wane. Ine kuti nkhaŵabisira chisko chane chara, para âwakandigoskanga na kundifunyira mata.

⁷ Pakuti FUMU Chiuta wakundovwira, pa chifukwa ichi kuti ndilengeskekenge chara. Ntheura ndakhozga mtima wane nga ndi libwe la sangalawe, ndipo nkhumanya kuti ndikhozgeke soni chara.

⁸ Uyo wakundirunjiska ine wali pafupi. Kasi ndi njani uyo wati walimbane nane? Wize kuti teruzgane. Kasi ndi njani uyo ndi murwani wane? Wize pano kuti tiwonane.

⁹ FUMU Chiuta ndiyo wakundovwira, kasi ndi njani uyo wati wandipe mrandu? Wose âwati âwamare nga ndi malaya, fufuzi ndizo ziti ziâwaryenge.

¹⁰ Kasi ndi njani mukati mwinu uyo wakopa FUMU, na kupulikira mazgu gha mutesweti wakhe? Munthu uyo wakwenda mu nthowa za mdima, munthu uyo walije ungweru, wagomezge mu zina la FUMU, na kweghamira mwa Chiuta wakhe.

¹¹ Sono wonani, mose imwe mukupemba moto, mwaŵeneimwe mukubuska nkhuni. Yendani na ungweru wa moto winu, na wa nkhuni izo mwagorezga. Ichimuwiraninge kufuma mu woko lane ndi ichi: muti mugonenge pasi na kutombozgeka chomene.

Yesaya 51

Mazgu gha chisangurusko ku wanthu wa mu Yerusalem

¹ FUMU yikuti, “Pulikani kwa ine imwe mukukhumba kuthaskika, mwaŵeneimwe mukupenja FUMU. Ghanaghanani za jarawe leneilo mukawajikako, na za khururu umo mukajimikamo.

²Ghanaghanani za Abrahamu wiskemwekuru, za Sara mweneuyo wakamubabani. Para nkhamuchema, wakâwa yekha wambula mwana, kweni nkhamutumbika pakwandaniska wazukuru wakhe.

³“Nadi FUMU yizamkusanguruska wanthu wa mu Ziyoni, yizamkuŵasanguruska wa mu malo ghakhe ghose ghakupasuka, yizamkughazgora mapopa kuŵa nga ndi munda wa Edeni, malo gha chiparamba kuŵa nga ndi munda wa FUMU. Chimwemwe na kukondwa vizamkusangika mwenemumo, wanthu wizamkwimba za kurumba na kuwonga FUMU.

⁴“Pulikani kwa ine, imwe mwa wanthu wane, tegherezga kwa ine iwe fuko lane. Marango ghakufumira kwa ine, ndipo weruzgi wane wakunyoroka ndiwo uti uŵenge ungweru ku wamitundu.

⁵Kuthaskika kwane kukusenderera kufupi luŵiro, chiponoska chane chafika, ndipo nkhongono zane zizamkweruzga wamitundu. Awo wakukhara mu vyaru vya mu mphepete mwa nyanja wakundilindirira, wakulindirira nkhongono yane mu chigomezgo.

⁶Laŵiskani ku mlengalenga, laŵiskani pa charu cha pasi. Mlengalenga uti uzgewerekerenge nga ndi josi, ndipo charu cha pasi chiti chimare nga ndi malaya. Awo wakukhara mwenemumo wizamkufwa nga ndi nthata. Kweni chiponosko chane chizamkuŵa cha muyirayira, ndipo kuthaska kwane kutondekenge chara.

⁷“Pulikani kwa ine, imwe mukumanya icho nchiweme, imwe mu mitima yinu muli na marango ghane. Mureke kopa kuhoyeka na wanthu, panji kutenthema para wakumutukani.

⁸Pakuti fufuzi zizamkuŵarya nga ndi salu, suchi zizamkuŵarya nga ndi malaya gha thonje. Kweni kuthaska kwane kwamkuŵa kwa muyirayira, kuponoska kwane kwamkuŵa kwa muwiro ghose.”

⁹Mwe FUMU, pamphukani! Pamphukani! Mujivwarike nkhongono. Pamphukani nga ndi umo mukachitira mu mazuŵa gha mwaka, nga ndi mu miwiro ya wanthu wa kale. Asi ndimwe mukadumula Rahabu kuŵa tuchokotuchoko, na kugwaza chinjoka chakofya chira cha mu nyanja?

¹⁰Asi ndimwe FUMU mwa imwe mukakamuska nyanja, maji ghara gha ndimba yikuru. Ndimwe mukajula nthowa mu ndimba ya nyanja, mwakuti wakuwombokwa wambukepo.

¹¹Wakuwombokwa wa FUMU wizamkuwera, wizamkunjira mu Ziyoni uku wakwimba. Chimwemwe cha muyirayira chizamkuwa pa visko vyawo. Iwo wizamkukondwa na kusekerera chomene, ndipo vitima na kuchinchima vizamkuchimbira.

¹²FUMU yikuti, "Ine ndine nkukusanguruskani iwe. Kasi iwe ndiwe njani kuti umope munthu uyo wakufwa, kuti umope mwana wa munthu uyo wali nga ndi utheka uwo ukufota.

¹³Iwe ukuruwa FUMU mlengi wako, uyo wakatandaula mtambo, na kuwika lufura lwa charu. Kasi chifukwa uli nyengo zose ukopa, kasi ukopa ukari wa uyo wakukutindiwizgirani pasi, mweneuyo wanozgekera kuparanyika. Kasi sono ukari wa munthu wa nttheura uli nkhu?

¹⁴Wanthu awo wali kukakika wati wasutulike mwa sonosono. Iwo kuti wati wafwenge na kusungika mu dindi chara, ndipo chakurya kuti chizamkuwasowa chara.

¹⁵Ine ndine FUMU, Chiuta winu, ndine nkuvundura nyanja kuti majigha ghakhe ghabome. Iyo zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁶Ine ndamuphalirani icho mukwenera kuyowoya, ndipo nditi ndimuvikirirani na khongono ya woko lane. Ine ndine nkha'wika vyose vya mu mlengalenga, ndine nkha'wika lufura lwa charu cha pasi, ndipo ndine nkuyowoya ku wantru wa mu Ziyoni kuti, 'Ndimwe wantru wane.' "

Kumara kwa visuzgo vya mu Yerusalemu

¹⁷Imwe wantru wa mu Yerusalemu, pamphukani! Pamphukani! Wukirani muchanya. Imwe mwavimyantha ivyo FUMU ya muchitirani mu ukari wakhe, mwa'weneimwe mwamwa visika vya ukari wakhe mwakufikapo, mpaka mwenda penthyapenthya.

¹⁸Palije na yumoza wa wantru awo muli kubaba, uyo wati wamurongozgani. Palije na yumoza wa wantru awo muli kulera uyo wati wamukorani pa woko.

¹⁹Visuzgo vyamuwirani pa'wiri, charu chinu chanangika na kusakazika. Wazukuru winu wayuzgika na njara na kukomeka na khondo. Kasi ndi njani uyo wangamusanguruskani?

²⁰Wana winu wafwa lunkhuwa, wali gadagada mu msewu yose ya mu misumba, nga ndi mphoyo iyo yakoreka mu ukonde. Wawumyantha ukari wa FUMU, na kuchenyeka kwa Chiuta winu.

²¹Ntheura imwe wānthu wākusuzgika mu Yerusalem pulikani ichi, mwaŵeneimwe mwalowera, kweni kuti vinyo chara.

²²FUMU Chiuta, uyo ndi Chiuta mweneuyo wakumuvikirirani wakuti, “Ine ndawuskako nkhombo ya ukari iyo yikamuloŵezganinge. Imwe muti mumwengemoso chara mu nkhombo ya ukari wane.

²³Nkhombo iyi nditi ndiyipereke ku awo wākamusuzganinge, wāneawo wākatenge kwa imwe, ‘Sindamani kuti ise tende pachanya pa imwe.’ Miwongo yinu ndiyo wāyizgora kuti wāndengepo, kuŵa nga ndi misewu yakwendamo.”

Yesaya 52

Chiuta wizamkuthaska Yerusalem

¹“Pamphukani, pamphukani, imwe wānthu wā mu Ziyoni, muvware zikhore na kwima nganganga. Vwarani malaya ghinu gha uchindami, imwe wā mu Yerusalem, msumba wakupatulika. Wānthu wāmbula kukotoreka na wākazuzi, kuti mwizamkunjiramoso mu msumba chara.

²Jikung'unthani fuvu, wukirani muchanya, imwe wāmikori wā msumba wa Yerusalem, jisutulani magoli gha mu singo zinu, imwe wā mu msumba wa Ziyoni.”

³Pakuti FUMU yikuti, “Mukaguliskika kwambula kupokerapo na kanthu, mukawomboleka kwambula ndarama.

⁴Pakuti FUMU Chiuta wakuyowoya kuti, ‘Pakudanga wānthu wāne wākakhilira ku Eguputo kuya kakhara, pamanyuma wāAsiriya wākāwayuzga kwambula chifukwa.’

⁵Kweni sono FUMU yikuti, ‘Kasi sono ndatorapo kanthu uli? Wānthu wāne wātoreka kwambula kupokerapo na kanthu. Awo wākumuwusani wākumutombozgani, ndipo rutaruta zuŵa lose, zina lane likuyuyurika.

⁶Ntheura wānthu wāne wāzamkumanya zina lane. Ntheura mu zuŵa leneilo wāzamkumanya, kuti ine ndine ndayowoya. Inya ndine nadi.’”

⁷Nako nkutowa pakuwoneka pa mapiri, thenga ilo likwiza na uthenga uweme, ilo likupharazga vyā mutende, ilo likwiza na uthenga uweme, wa vinthu viweme, ilo likupharazga vyā chiponosko. Ilo likuti ku wānthu wā mu Ziyoni, “Chiuta winu wakuwusa.”

⁸Pulikani! Wālinda wānu wākuchemerezga chomene, wose pamoza wākwimba mwakukondwa. Pakuti na maso ghawo wāzamkuwona, FUMU yikuwerera mu Ziyoni.

⁹Chemerezgani pamoza mukwimba sumu zakukondwa, imwe mukukhara mu malo mahami gha Yerusalem, pakuti FUMU ya âwasanguruska âwanthu âwakhe, ndipo yawombola Yerusalem.

¹⁰ FUMU yarongora pakweru nkhongono zakhe zakupatulika, panthazi pa mafuko ghose, ndipo âwanthu wose âwa mu charu cha pasi, âwizamkuwona chiponosko cha Chiuta withu.

¹¹Wukanimo, wukanimo, fumanimo mu Babuloni mureke kukhwaska chilichose cha ukazuzi! Muwukemo mukati mwakhe ndipo mujitozge, imwe mukuyegha viteŵetero vya FUMU.

¹²Kweni kuti mufumengemo mwa luŵiro chara, nanga nkhufumamo na kuchimbira, pakuti FUMU ndiyo yizamkwenda panthazi pinu, Chiuta wa Israele ndiyo wizamkuâwa mulinda kunyuma zinu.

Kukomwa kwa muteŵeti wa FUMU

¹³FUMU yikuti, “Muteŵeti wane wizamkuchita makora, wizamkukwezgeka na kuchindikika chomene, ndipo wizamkurumbika chomene nkhanira.

¹⁴Nga ndi umo âwanandi âwakazizikika na iyo, kawonekero kakhe kakahenipiskika chomene, kaŵiro kakhe kuti kakaŵa nga ndi munthu chara.

¹⁵Ntheura ndimo iyo wizamkuzizikira mafuko ghanandi, âwakaronga âwizamkuâvye chakuyowoya chifukwa cha iyo. Pakuti icho âwandaphalirikepo, âwizamkuchiwona, ndipo icho âwandachipulikepo, âwizamkuchipulikiska.”

Yesaya 53

¹Ndi njani wagomezga ivyo tapulika? Nkhwa njani uko nkhongono ya FUMU yawonekera?

²Pakuti wakakura panthazi pa FUMU nga ndi chiphukira, wakaŵa nga ndi musisi mu dongo lakomira. Iyo wakaŵavye kaŵiro nesi utozi kuti timulaŵiske chara, wakaŵavye kawonekero kaweme kuti timukhumbirenge.

³Iyo wakayuyurika na kukanika na âwanthu, munthu wa vitima na wakuzgoŵera vyakuŵinya. Wakâwa nga ndi uyo âwanthu âwakumunyanyara, wakuyuyurika ndipo tikamupima kuŵa chawakawaka.

⁴Nadi wakayegha vyakuŵinya vyithu, wakathwika vitima vyithu. Ndipouli tikamupima kuti Chiuta ndiyo wakumulanga, wakumutimba na kumusuzga.

⁵Kweni wakalasika chifukwa cha zakwananga zithu, wakapwetekeka chifukwa cha maubendezi ghithu. Iyo wakalangika kuti ise tiŵe âwa msuma, ndipo na vilonda vyakhe ise tachizgika.

⁶Tose tapuruka nga ndi mberere, waliyose wa ise wakwenda mu nthowa yakhe na yakhe. Kweni FUMU yaŵika pa iyo, maubendezi ghithu ghose.

⁷Iyo wakanyekezgeka na kusuzgika, ndipouli kuti wakajula mlomo wakhe chara. Nga ndi mwana-mberere uyo wakurongozgeka kuya kakomeka, nga ndi mberere iyo yakhara waka chete para âwakuyisenga, ntheura iyo kuti wakajula mlomo wakhe chara.

⁸Wakanyekezgeka na kweruzgika ndipo âwakaruta nayo. Ndi njani mu âwabali wakhe uyo wakapwererako? Pakuti wakawuskikako mu charu cha âwanthu âwamoyo, kuti walangike chifukwa cha zakwananga za âwanthu.

⁹âWakamunozgera dindi pamoza na âwaheni, ndipo wakasungika pamoza na âwasambazi, nangauli wakachitapo chivulupi chara, nesi kuyowoyapo utesi uliwose.

¹⁰Ndipouli likâwa khumbo la FUMU kumupweteka. Yamuâwika mu vyakuâwinya, para wakupereka umoyo wakhe kuâwa sembe yakuphepiskira majuvyo. Iyo wizamkuwona âwa mu mphapu yakhe na kukhara umoyo utali, ndipo khumbo la FUMU lizamkufiskika mwa iyo.

¹¹Wizamkuwona chandulo cha visuzgo vyâa umoyo wakhe, ndipo wizamkukhorwa nacho. Muteâeti wane, kwizira mu mahara ghakhe, wizamkuyegha wizamkugowokera âwanthu âwanandi, na kuyegha zakwananga zawo.

¹²Ntheura ndizamkumupa malo pamoza na âwakuzirwa, malo pamoza na âwararaâwarara na âwankhongo. Pakuti wakataya umoyo wakhe ku nyifwa, na kupendekera pamoza na âwakwananga. Wakayegha zakwananga za âwanthu âwanandi, ndipo wakâwâweyerera âwakwananga.

Yesaya 54

Chitemwa cha FUMU pa âwanthu âwakhe âwalsraele

¹FUMU yikuti, "Iwe msomba wa Yerusalem, yimba na chimwemwe, iwe waâwa nga ndi mwanakazi uyo ndi chumba. Chemerezga chomene kurongora kuti uli wakukondwa, wa mweneiwe ulije kunjiramo mu vyakuâwinya vyâa pa kubaba. Pakuti sono uti uâwenge na âwana âwanandi, kuruska mwanakazi uyo wandarekekepo na mufumu wakhe.

²Ukuzgireko malo gha hema lako. Utandaure salu za hema lako kuti ziâwe zisani. Ungarekanga chara, utalikiske vingwe vyakhe, ndipo ukhozge vikhomo vyakhe.

³Pakuti wizamkusanuzga mphaka zako uku na uku. âWa mphapu yako âwizamkupoka charu cha âwamitundu ndipo âwizamkukhara mu misumba iyo yarekeka.

⁴"Ungopanga, chifukwa kuti wizamkukhozgeka soni chara. Ureke kuwa nkhumbi chifukwa kuti wamkuyuyurika chara. Pakuti wizamkuruwa

kukhozgeka soni kwa uwukirano wako, ndipo wizamkukumbukaso kusunjizgika kwa uchokoro wako chara.

⁵Mlengi wako ndiyo mufumu wako, zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose. Mutuŵa Yura wa Israele ndiyo Muwomboli wako, wakuchemeka Chiuta wa charu chose cha pasi.

⁶“FUMU yamuchemani, imwe ŵaIsraele, nga ndi muwoli uyo wali kusidika, ndipo wakusuzgika mu mtima, nga ndi muwoli wa mu uwukirano para wajowoleka.” Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU.

⁷“Mu kanyengo kachoko waka nkhamurekani, kweni na chiwuravi chikuru ndizamkuwezgaso.

⁸“Mu kanyengo kachoko waka nkhamurekani uku ndili mu ukari wakufuruka, kweni na chisungusungu cha muyirayira nditi ndiŵe na chiwuravi na imwe.” Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU, Muwomboli winu.

⁹“Kwa ine ichi chili nga ndi mu nyengo ya Nowa, para nkharapa kuti ndinangengeso charu na maji gha chigumura chara. Ntheura sono napo nkharapa kuti nditi ndimukwiyyiraniso chara, nesi kumuchenyaniso.

¹⁰Nangauli mapiri ghargasunkhunyika ndipo tumapiri nato tungasezgeka, ndipouli chisungusungu chane kwa imwe kuti chimarenge chara, nanga ndi phangano lane la mutende kuti nalo limarenge chara. Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU iyo yili namwe na chisungusungu.”

Yerusalemu muphya

¹¹FUMU yikuti, “Iwe Yerusalemu, ndiwe msomba wakusuzgika msomba wakusoŵa wowwiri, wambula na yumoza wakukusanguruska. Ine nditi ndikutoweske na mawe gha mtengo wapatali, nditi ndizengeso malufura ghako na mawe gha safire gha mtengo wapatali.

¹²Ndizamkuzenga vigongwe vyako vya nkhondo na mawe ghaswesi, vipata vya msomba winu na mawe ghachesamu ghakuŵa nga ndi moto, viliŵa vyinu vyose na mawe gha mtengo wapatali.

¹³“Ŵana ūako wose ūwizamkusambizgika na FUMU, ndipo ūwizamkuŵa pa mutende na kusakata kukuru.

¹⁴Mwizamkukhozgeka mu urunji. Awo ūwakamutindiŵizganinge ūamkuŵa kutali na imwe. Mwamkuŵa kutali na ivyo vikofya, kuti vyamkwiza kufupi na imwe chara.

¹⁵Usange munthu yunji wamba nkhondo na imwe, nkhondo iyo kuti yafumira kwa ine chara. Yose uyo wamba nkhondo na imwe wati wathereskekenge.

¹⁶“Ine ndine ndili kulenga mufuzi, uyo wakuvukuta moto wa makara na kufura mahomwa kwakuyana na mlimo wakhe. Ine ndine nkhalengaso munthu uyo wakukoma kuti waŵamare.

¹⁷Palije homwa lakupangikira imwe leneilo lizamkumupwetekani, ndipo wānthu wose awo wākumuyowoyerani uheni mwizamkuŵasuska. Ichi ndicho chiharo cha wāteŵeti wa FUMU ndipo kurunjiskika kwawo kukufumira kwa ine.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Yesaya 55

FUMU yili na chisungusungu na wānthu wākusuzgika

¹ FUMU yikuyowoya yikuti, Zaninge mose imwe muli na nyota, maji ya kumwa ghali kuno. Ndipo imwe mulije ndarama, zaninge kuti mwizakagule chakurya, murye. Zaninge mwizakagule vinyo na mkaka, kwambula kupereka ndarama panji chilichose.

²Kasi nchifukwa uli mukunanga ndarama zinu pa icho kuti nchakurya chara, ndiposo na nkhongono zinu pa icho nchambula kukhutiska? Mundipulikiske chomene, ryaninge icho nchiweme, ndipo mujikondwereskenge na vyakurya viweme vyakununa.

³Tegherezgani makutu ghinu, ndipo mwize kwa ine. Pulikani mwakuti muŵe wāmoyo. Ine nditi ndichite phangano la muyirayira na imwe, ndilo chisungusungu chane, kutemwa kwenecho uko nkhachita kwa Davide.

⁴Ine nkhamuwika Davide kuŵa kaboni ku wāmitundu wose, kuŵa murongozgi ndiposo wakuwusa wānthu wānandi.

⁵Nadi mwizamkuchema mafuko agho kuti mukughamanya chara, ndipo mafuko agho kuti ghakamumanyani chara ghizamkuchimbilira kwa imwe, chifukwa cha FUMU, Chiuta winu, Mutuŵa Yura wa Israele, pakuti wamuchindikani.

⁶Penjaninge FUMU pa nyengo iyo yingasangika. Chemaninge kwa iyo apo yichali pafupi.

⁷Munthu muheni wareke kwenda mu nthowa zakhe ziheni, wakwananga wareke kuŵa na maghanoghano ghaheni. Wawerere kwa FUMU, Chiuta withu, mwakuti waŵe na lusungu na iwo, na kuti wamugowokere za kwananga zakhe zose.

⁸Chifukwa FUMU yikuti, “Maghanoghano ghane kuti ghakuyana na gha imwe chara, nthowa zane nazo kuti zikuyana na zinu chara.”

⁹Pakuti umo mtambo uliri pachanya pa charu, ndimo nthowa zane nazo ziliri pachanya kuruska zinu, maghanoghano ghane nagho ghaliri pachanya kuruska ghinu.

¹⁰Ndipo nga ndi umo vuna na chiwuvi, vikukhilira pasi kufuma kuchanya, ndipo kuti vikuwerera kuchanya chara, kwambula kuti vinyevye charu cha pasi, na kuchizgora kuŵa cha nyata na kukuzga nya kumera, mwakuti chikupambika mbuto kwa uyo wakupanda, ndiposo na chakurya kwa uyo wakurya,

¹¹ntheura ndimo ghaliri mazgu ghane, agho ghakufuma mu mlomo wane. Igho kuti ghati ghawelerenge waka kwa ine chara. Kweni ghati ghachite icho ndanzgera, na kufiska makora icho nkhaghatumira.

¹²Pakuti imwe mwizamkufuma muli na chimwemwe, na kurongozgeka mu mutende. Mapiri na tumapiri, vizamkuchemerezga chomene kumwimbirani zisumu, ndipo makuni gha mu thengere, ghizamkumukuŵirani mawoko.

¹³Mu malo umo mukameranga minga, mwizamkumera gha mulombwa. Mu malo umo mukameranga mikolankhangwa, mwizamkumera makuni gha kachere. Ichi chizamkuŵa chimanyikwiro, icho chizamkukhalirira kwa muyirayira, na kuŵa chikumbusko icho ine FUMU ndili kuchita.

Yesaya 56

FUMU yizamkupokerera wânthu wose awo mbakurapa

¹FUMU yikuti ku wânthu wâkhe, “Sungilirani weruzgi wakunyoroka, ndipo muchitenge icho nchiweme. Pakuti nditi ndimuponoskani sonosono apa, ndipo urunji wane, sono uti uvumbukwenge.

²Ngwakutumbikika munthu uyo wakuchita ichi, mweneuyo wakuchisungilira chomene. Ngwakutumbikika uyo wakusunga zuŵa la Sabata, pakureka kulikazuzga, uyo wakujisunga pakureka kuchita uheni.”

³Mulendo uyo wajibatika kwa FUMU, wareke kuyowoya kuti, “Nadi, FUMU yiti yindipatuleko ku wânthu wâkhe.” Ndipo nthunguli nayo, yireke kuyowoya kuti, “Ine ndili nga ndi khuni lakomira.”

⁴Pakuti FUMU yikuti, “Nthunguli izo zikusunga mazuŵa ghane gha sabata, izo zikuchita ivyo vikundikondweska ine, na kusunga phangano lane mwakugomezgeka,

⁵ndizamkuzilemba mu viliŵa nya nyumba yane, mazina ghawo ghizamkuŵa chikumbusko, kuruska kubaba wâna wânarume na wânakazi. Ndizamkuŵapa zina la muyirayira, ilo kuti lizamkuruwika chara.”

⁶Wâlendo awo wajibatika kwa FUMU kuti wâyiteŵetere, na kutemwa zina la FUMU, ndipo wakujizgora kuŵa wateŵeti wâkhe, na wose awo wâkusunga zuŵa la Sabata, pakureka kulikazuzga, ndipo wâkusunga phangano lane mwakugomezgeka,

⁷aŵa ndizamkuŵatorera ku phiri lane lakupatulika, na kuŵakondweska mu nyumba yane yakusoperamo. Sembe zawo zakocha na zakukoma,

vizamkupokerereka pa jochero lane. Pakuti nyumba yane yizamkuchemeka, "nyumba ya kusoperamo wāmitundu yose."

⁸ FUMU Chiuta, uyo wakuwunganya wālsraele wose, awo wākawā ku umikori wakuti, "Ndizamkuwāwunganyaso wānyakhe, pa dera pa awo ndili kuwāwunganya kale."

Warongozgi wā wālsraele wākususkika

⁹ FUMU yikutiso, "Imwe mwa wānthu wā mitundu yinyakhe, zaninge nga ndi vikoko vya mu thengere, kuti muwārye wānthu aŵa, inya, zaninge nga ndi vikoko vya mu nkhorongo."

¹⁰ Warongozgi wā wālsraele mba chiburumutira, wose mahara wālije. Wose wāli nga ndi nchēwe za mbuwu, izo kuti zingabwenthā chara. Iwo wākugona waka na kulota, ndipo wākutemwa kugonerezga.

¹¹ Iwo wāli nga ndi nchēwe za njara yikuru, kuti wākukhuta chara. Wāliska nawo mbambula mahara. Wose wāzgokera ku nthowa zaho na zaho, ndipo waliyose wakuchita icho chingamupa chandulo.

¹² Iwo wākuyowoyeskana wākuti, "Zaninge, tiyeni tijimweske vinyo, tiyeni tijimweske mōwa mpaka tirowere. Ndipo zuŵa la machero liti liwēnge nga nda muhanya uno, zuŵa liwemiso chomene."

Yesaya 57

Wālsraele wākususkika pakusopa vikozgo

¹ Wānthu wārunji wākufwa, ndipo palije na yumoza wakulorako. Wānthu wākugomezgeka wākukomeka, ndipo palije na yumoza wakupulikiska. Pakuti wārunji wākuwuskikako, kuti wāthaskike ku visuzgo.

² Awo wākwenda mu nthowa zakunyoroka, wākunjira mu mutende, ndipo wākupumula apo wākugona mukufwa kwawo.

³ Kweni imwe wāna wā muwukwi, wāna wā muleŵe na muzaghali, sendererani kuno kuti mweruzgike.

⁴ Kasi mukugoska njani? Kasi ndi njani uyo mukumuyasamulira mlomo? Kasi mukuhoya njani? Asi imwe ndimwe wāna wāchigaruka wāra, wāzukuru wā wānthu wākuyowoya utesi?

⁵ Imwe mukurakaraka kuchita uheni, mukati mwa makuni gha musoro na musi mwa khuni lose liwisi. Mukupereka wāna wānu kuŵa sembe mu madambo, ndiposo na kusi ku zimphanji za majarawe.

⁶ Mukusankha mawe ghaweme mu madambo kuti mughasopenge, gheneagha ndigho imwe mukughagomezga. Nadi, ku agha ndiko mukupereka vyakumwa, na chakurya kwa ivyo kuŵa sembe. Kasi vyeneivi ine vingandikondweska?

⁷Imwe muli kuŵika vitara vyinu pachanya pa mapiri ghatalighatali kuya kachitirapo uzaghali. Kwenekura ndiko mukaruta kuya kapereka sembe.

⁸Kunyuma kwa vijaro na mafuremu gha vijaro vyinu, ndiko mwaŵikako vimanyikwiro vya wachiuta ngoza winu. Pakuti, pakundisida ine, mwatandaula chitara chinu, mwakwerapo ndipo mwachisanuzga. Mwajichitira phangano na awo mukutemwa vitara vyawo, ndipo makachita uzaghali.

⁹Imwe mukuruta kuya kasopa chiuta ngoza Moleki, ndipo mukujitzga na vyakununkhira vinandi. Mukutuma nthumi ku malo gha kutali, ndipo na ku malo gha wakufwa.

¹⁰Mukavuka chifukwa cha utali wa mitunda iyo mukayenda, kweni mukayowoyapo chara kuti, "Ichi nchawaka." Imwe mukasanga umoyo uphya wa nkhongono zinu, ntheura kuti mukaropwa chara.

¹¹Kasi ndi chiuta ngoza nju, uyo mukamopanga na kutenthema nayo, mwakuti mundipusike na kureka kughaghanako za ine? Kasi mwareka kundiwopa ine, chifukwa ndakhara chete kwa nyengo yitali?

¹²Mukughanaghana kuti icho mukuchita nchiweme, kweni ine nditi ndirongore pakweru milimo yinu, ndipo wachiuta ngoza wînu kuti wâti wamovvirani chara.

¹³Para mukuchemerezga kukhumba wowwiri, rekani wachiuta ngoza wînu wânandinandi wamuthaskani. Mphepo yizamkuwakukura wose wachiuta ngoza wînu, muvuchi wizamkuwâputira kutali. Kweni munthu uyo wakubisama mwa ine, wizamkupoka charu, na kuhara mapiri ghane ghakupatulika.

Kovwira kwa Chiuta na kuchizga kwakhe

¹⁴Mazgu ghizamkulikikwa kuti, "Nozgani! Nozgani! Nozgani nthowa. Wuskanimo vikhuwazgo vyose mukati mu nthowa ya wânthu wane."

¹⁵Uyo ngwa pachanya na wakutumphuskika nkhanira, mweneuyo ngwa muyirayira, uyo ndi Mutuwâ, wakuti, "Ine nkhukhara mu malo ghapachanya na ghakupatulika, ndipo nkhukharaso na uyo ngwa mzimu wakuphyoka na wakuijuyura, mwakuti ndiwuskeso mzimu wa uyo ngwa kujiuyura, na kuwuskaso mtima wa uyo wakurapa nadi.

¹⁶Ndine nkhalenga wânthu, ndine nkhaŵapa muvuchi wa umoyo. Ntheura nditi ndisuskanenge na munthu kwa muyirayira chara, nanga nkhukwiya mazuŵa ghose. Pakuti mwa ine ndimo mukufumira mzimu, ndiposo ndine ndili kuwulenga muvuchi wa umoyo.

¹⁷Nkhaŵakaripira chifukwa cha ubendezi wakudokera kwavo, nkhaŵalanga ndipo nkhaŵareka. Ndipouli wakanonofya mitima yawo, na kurutilira kwenda mu nthowa zawo.

¹⁸Ine naziwona nthowa za wānthu aŵa, kweni nditi ndiŵachizge. Nditi ndiŵarongozge na kuŵapa chisangurusko, ndipo awo wākulira wīzamkundirumba na mazgu ghawo.”

¹⁹FUMU yikuti, “Ndizamkuŵapa mutende, wā kutali na wāpafupi. Nadi ndizamkuŵachizga wose.”

²⁰Kweni wāheni wāli nga ndi nyanja yakuvunduka, iyo yikukhara bata chara, yeneiyo majigha ghakhe ghakuvundura mathipa na marikho.

²¹“Mutende kulije kwa munthu muheni.” Ntheura ndimo wakuyowoyer Chiuta wane.

Yesaya 58

Kuziŵizga kwenecho

¹FUMU yikuti, “Chemerezga chomene, ungarekanga chara. Mazgu ghako ghapulikikwe nga ndi gha mbata. Uŵaphalire wānthu wāne majuvyo ghawo, uŵaphalire wā fuko la Yakhobe na kwananga kwawo.

²Zuŵa lose wākuwoneka nga ndi para wākuchita ivyo nkhukhumba, wākunweka kuti wāmanye nthowa zane. Wākuwoneka nga ndi fuko ilo kuchita nchakunyoroka, ndipo wāndarekepo kusunga marango gha Chiuta wawo. Wakundiromba kuti ndiŵape weruzgi wakunyoroka, ndipo wākunweka kuti wākukhumba Chiuta wize pafupi nawo.

³Wānthu wākufumba wākuti, ‘Kasi tikuziŵizgirachi vyakurya, apo imwe FUMU mukupwererako chara? Kasi tikuiyuyurirachi chomene, apo imwe FUMU mukulorako chara.’” FUMU yikuzgora yikuti, “Mu zuŵa ilo mukuziŵizgira mukujikondweska mwekha pera, ndipo mukuŵatindiŵizga wānchito wīnu wose.

⁴Imwe mukuziŵizga kurya kuti mwambanenge waka na kutimbana, ndipo mukutimbana nadi na nkhonyo ziheni. Kuziŵizga kwinu kwa mazuŵa ghano, kuti kungazgora mazgu ghinu kuŵa ghakupulikikwa kuchanya chara.

⁵Kasi kuziŵizga uko nkhukhumba nkhwa mtundu uwu, kwakuti munthu wajiyuyure kwa zuŵa limoza pera? Kasi nkhuisindamira pasi nga ndi thete, kuvwara vigudulu na kukhara mu vyoto pera? Kasi uku ndiko mukuti kuziŵizga, ndiposo na zuŵa lakukondweska FUMU?”

⁶Kuziŵizga kwenecho uko ine nkhukhumba ndi uku: Kusutula vikondo vya uheni, kufwatula vingwe vya goliwoli, kuŵāwika mu wanangwa awo wākunyekezgeka, ndiposo na kuphyora magoliwoli ghose.

⁷Kuziŵizga kwenecho ndikuŵapa chakurya wānthu wā njara, kuŵatorera ku nyumba wākavu wāmbula vikaya, kuvwarika awo mukuwona wāli nkhule, kovwira awo mbabali wīnu na wīnu.

⁸Penepapo kuŵala kwinu kwizamkufuma nga ndi matandakucha, ndipo maluŵiro mwizamkuchizgika. Urunji winu wizamkumudangirirani ndipo uchindami wa FUMU wizamkuŵa mulinda kunyuma zinu.

⁹Penepapo mwizamkuchema kwa FUMU yeneiyo yizamkumuzgorani. Mwizamkulirira wowwiri, ndipo iyo yizamkuti, "Ndili pano." Usange mukureka kutindiŵizga ânyinu, na kureka kurongorana njoŵe na kuyowoya viheni,

¹⁰usange mukupereka vyakurya ku âwanjara, na kukhutiska ya awo âwakusuzgika, penepapo ungweru winu wizamkuŵara mu mdima, ndipo mdima winu wa bii wizamkuŵa nga ndi muhanya pakati.

¹¹FUMU ndiyo yiti yimurongozgani nyengo zose, na kumukhutiskani na vinthu viweme ivyo mukukhumba mu charu cha chinkhamwa, ndiposo na kukhomeska mathupi ghinu. Mwizamkuŵa nga ndi munda uwo ukuthilirika makora, ndiposo nga ndi mbwiwi za maji izo kuti zikukamuka chara.

¹²Ivyo vikabwanganduka kale vizamkuzengekaso. Mwizamkuvizenga pa malufura gheneghara gha miwiro na miwiro. Imwe mwizamkuchemeka kuti, "Wanozgi ŵa malo ghakubwanganduka, âwanthu âwakuwezgeraso nyumba zakukharamo mu msewu ya misumba."

Chandulo cha kusunga zuŵa la Sabata

¹³FUMU yikuti, "Mujikanizgenge kuchita nchito zinu pa zuŵa la Sabata, pakureka kuchita ivyo mukukhumba pa zuŵa lane lakupatulika. Zuŵa la Sabata mulichemenge zuŵa lakukondweska, zuŵa lakupatulika la FUMU ilo ndakuchindikika. Mulipatulenge zuŵa ili pakureka kwenda mu nthowa zinu na zinu, panji pakureka kuchita ivyo vikumukondweskani nanga nkuyowoya vyawakawaka.

¹⁴Penepapo mwizamkusanga chimwemwe mwa FUMU, ndipo ine ndizamkumukwezgani pachanya pa charu. Imwe mwizamkufwasa na charu icho nkhapereka kwa wis kemwekuru Yakhobe. FUMU ndiyo yayowoya ichi na mlomo wakhe."

Yesaya 59

Nchimi yikususka kwananga kwa âwanthu

¹FUMU kuti yilije nkongono zakumuponoskani chara, nesi njakumangwa makutu chara kuti yireke kupulika.

²Kweni uheni winu uwo mukuchita, ndiwo wamupatulani na Chiuta winu. Zakwananga zinu ndizo zabisa chisko chakhe kwa imwe, mwakuti FUMU yikupulika chara ivyo mukuromba.

³Pakuti mawoko ghinu ngakukazuzgika na ndopa, ndipo minwe ghinu njakukazuzgika na mauheni. Milomo yinu yayowoya utesi pera, ndipo lulimi lwinu nalo lukuyowoya vinthu vy a ukazuzi.

⁴Palije na yumoza wakukaka munyakhe mu urunji, palije na yumoza wakuruta ku weruzgi mu unenesko. Wakugomezga mu mphindano zawakawaka na kuyowoya utesi, wakwamba maghanoghano ghaheni na kuchita viheni.

⁵Imwe mukukonkhomora masumbi gha chipiri, na kuruka ukonde wa utatavu. Uyo wakurya masumbi ghawo wakufwa. Usange sumbi limoza lasweka, mukufuma njoka ya chipiri.

⁶Mautatavi ghawo kuti ghamkuwa na nchito nga nchakuvwara chara. Wantru kuti wamkujivwarika na icho wapanga chara Milimo yawo ndi milimo ya ubendezi, ndipo mawoko ghawo ghakuwuska vivulupi pera.

⁷Wantru awa wakuchimbilira ku kuchita uheni, wakwenda maluwiro kuya kakoma wantru wambula chifukwa. Ivyo wakughanaghana nviheni pera, kose uko wakwenda, wakuya kaparanya na kukoma.

⁸Nthowa ya mutende kuti wakumanya chara, ivyo wakuchita kuti ndi vyakunyoroka chara. Wakwenda mu nthowa zakubendera, ndipo uyo wakwenda mu nthowa izi wakuwa mu mutende chara.

Wantru wakurapa zakwananga zaho

⁹Wantru wakuyowoya wakuti, “Pa chifukwa ichi weruzgi wakunyoroka uli kutali na ise, ndipo urunji nawo kuti ukutisanga chara. Tikupenja ungweru, kweni tikusanga mdima pera. Tikukhumba kwenda mu kuwala, kweni tikwenda mu chisi pera.

¹⁰Tikupapaska viliwa nga ndi wantru wachiburumutira, tikupenja nthowa nga ndi wantru wambula maso. Na muhanya pakati tikukhuwara nga ndi usiku, mukati mu wantru wankhongono, ise tikuwa nga ndi wakufwa.

¹¹Ise tose tikuwuruma nga ndi vinkharamira, tikulira nga ndi nkhunda. Tikukhumba weruzgi wakunyoroka, kweni tikuwusanga chara. Tikukhumba chiponosko, kweni chikuwa kutali na ise.”

¹²“Pakuti majuvyo ghithu nganandi panthazi pa imwe FUMU, ndipo kwananga kwithu kukutipanikizga. Majuvyo ghithu ghali nase nyengo zose, ndipo tikughamanya maubendezi ghithu agha:

¹³Tamugarukirani na kumukanani imwe FUMU, tazgokera kunyakhe kureka kurondezga Chiuta withu. Ise tayowoya vyakutindiwizga na vy a kugarukira, tayowoya utesi uwo tili kuvunga mu mitima yithu.

¹⁴Ntheura weruzgi wakunyoroka wavezgekera nyuma, urunji nawo uli kutali na ise. Unenesko mulije mu zimphara za mirandu, ndipo kugomezgeka nako kuti kulimoso chara.

¹⁵Unenesko kuti ukusangikamo chara, ndipo uyo wakureka kuchita uheni wakujiŵika mu visuzgo.”

FUMU yikunozgeka kuwombola ŵanthu ŵakhe

FUMU yikachiwona ichi ndipo yikakondwa nacho chara, pakuti pakaŵavye weruzgi wakunyoroka.

¹⁶FUMU yikawona kuti palije munthu na yumoza, yikazizwa pakuti pakaŵavye na yumoza wakuŵeyerera. Ntheura FUMU na nkhongono zakhe yikamupa kutonda, ndipo na urunji wakhe wakamufighilira.

¹⁷FUMU yikavwara urunji kuŵa nga ndi ngunya ya pa chifuŵa, ndipo chipewa cha chiponosko chikaŵa pa mutu wakhe. Yikavwara nduzga kuŵa nga ndi munjilira wakhe, ndipo ukari ukaŵa nga ndi chakudika chakhe.

¹⁸FUMU yizamkuŵalanga, kwakuyana na ivyo ŵali kuchita. Yizamkurongora ukari ku ūa vimphindikwa ŵakhe, yizamkuwezgera nduzga ku ŵarwani wakhe ndipo yizamkulanga ŵanthu awo ŵakukhara ku vyaru nya kutali.

¹⁹Ntheura kufuma ku mafumiro gha dazi, mpaka ku manjiliro ghakhe, ŵanthu ŵizamkopa na kuchindika uchindami wa FUMU. Pakuti iyo wati wizenge nga ndi mronga wa maji, agho ghakukanchizgika na mphepo ya FUMU.

²⁰FUMU yikuti, “Muwomboli wamkwiza mu Ziyoni, ku ŵanthu ūa fuko la Yakhobe, ŵeneawo ŵang'anamuka ku majuvyo ghawo.”

²¹FUMU yikuti, “Kwakuyana na ine, phangano lane na imwe ndi ili: Mzimu wane uwo uli pa imwe ndiposo na mazgu ghane agho ndili kuŵika mu mlomo mwinu, kuti ghamkufumamo mu mlomo mwinu chara nanga ndi mu milomo ya ŵana ŵinu panji ya ŵazukuru ŵinu kwamba sono na kunthazi na kwa muyirayira.”

Yesaya 60

Uchindami wa kunthazi wa Yerusalemu

¹Iwe Yerusalemu wuka, ŵara. Ungweru wako wafika, uchindami wa FUMU waŵalira pa iwe.

²Wona, mdima uti ubenekererenge charu cha pasi, ndipo mdima wa bii uti ubenekerere mitundu ya ŵanthu. Kweni FUMU yizamkuŵara pa iwe, uchindami wakhe wizamkuwoneka pa iwe.

³Mafuko ghamkwiza ku ungweru wako, ndipo ŵakaronga ku marazi gha ungweru wako.

⁴Iwe Yerusalemu, inuska maso ghako kosekose, uwone. Wose wâkuwungana pamoza kuti wîze kwa iwe. Wana wako wânarume wati wizenge kufuma kutali, ndipo wana wako wânakazi wati wâyeghekenge mu mawoko.

⁵Penepapo ndipo mwizamkuwona na kusekerera, mtima winu wizamkuyaghanika na kukondwa. Usambazi wa ku mafuko wamkwiza kwa imwe, usambazi wa wâmitundu wamkwiza kwa imwe.

⁶Miskambo ya ngamilia yizamkuwa posepose mu charu chinu, ngamilia zichokozichoko kufuma ku Midiyani na ku Efa. Wantru wose wâ ku Sheba wamkwiza, uku wâyegha golide na vyakununkhira ndipo wizamkupharazga marumbo gha FUMU.

⁷Vyakuweta vyose vya ku Kedara vizamkuunjikika kwa imwe, mberere zanarume za ku Nebayoti zizamkuwa zinu. Vyeneivi vyamkwiza na kupokererekwa kuwa sembe pa jochero lane, ndipo ndizamkuyitzga nyumba yane ya uchindami.

⁸Kasi ivyo vyati yanja pa maji nga ndi mitambo ndi vichi, ivyo vikuwuruka nga ndi nkhunda madangazi ghawo?

⁹Izi ndi ngarawa izo zikwiza kufuma kutali, izo zadangira, zafuma ku Tarishishi, zayegha wantru wa Chiuta kuwawezgera ku kwavo, pamoza na ndarama za siliva na za golide, kwiza kachindika FUMU, Chiuta winu, Mutuwa Yura wa Israele, pakuti yamupani uchindami ukuru.

¹⁰FUMU yikuti kwa Yerusalemu, "Walendo ndiwo wizamkuzenga malinga ghako, ndipo wakaronga wawo ndiwo wizamkumuteweterani. Nangauli apo nkhaŵa mukari, nkhamulangani kweni mukutemwa nditi ndiŵe na lusungu na imwe.

¹¹Vipata vyinu vizamkuwa mwazi nyengo zose, muhanya na usiku kuti vizamkujarika chara, mwakuti wantru wamutoreraninge imwe usambazi wa wâmitundu, pamoza na wakaronga wawo awo wâwarongozgenge pakwiza.

¹²Pakuti fuko panji ufumu, uwo wamkureka kumuteweterani wamkumara petu, mafuko gha ntheura ghamkupankhuka nadi.

¹³Makuni ghaweme gha nguyi ya Lebanon, ghamkwiza kwa imwe, makuni gha mulombwa, gha muwanga na milanje nagho ghamkwiza, kuti ghatozge malo ghane ghakupatulika, ndipo malo agho nkukandapo malundi ghane ghizamkuchindamiskika.

¹⁴Wana wâ awo wakamutindiwizganinge, wamkwiza kwa imwe na kumulambirani. Wose awo wakamuyuyuraninge, wamkumulambirani pasi pa malundi ghu, ndipo wamkumuchemani kuti Msumba wa FUMU, Ziyoni wa Mutuwa Yura wa Israele."

¹⁵Nangauli ukarekeka na kutinkhika na wānthu, kwambula na yumoza wakwendamo mwa iwe, ine nditi ndikuzgore kuŵa msumba ukuru na wakutowa, wakupereka chimwemwe ku wānthu ūa miwiro na miwiro.

¹⁶Nga ndi mwana wakonkha wizamkurya chuma cha wānthu ūa mitundu yinyakhe, ndipo wākaronga ūawo ūizamkukupwererera. Ntheura ūizamkumanya kuti ine FUMU ndine Muponoski, na kutiso kuti ndine Muwomboli wako, Chikurukuru Yura wa Yakhobe.

¹⁷Mu malo mwa mkuŵa, ndizamkukupa golide, mu malo mwa chisulo, ndizamkukupa siliva. Mu malo mwa makuni ndizamkukupa mkuŵa mu malo mwa mawe ndizamkukupa chisulo. Wākumuwusani ndiwo wizamkupereka mutende kwa imwe, ndipo awo ūakumurongozgani ndiwo ūāwenge urunji winu.

¹⁸Vivulupi kuti vyamkulikikwaso chara mu charu chako, nanga nkupakhuka panji kubwanganduka kwa mphaka zinu, Viliŵa vyinu mwizamkuvichema kuti “Chiponosko”, ndipo vipata vyinu mwizamkuvichema kuti, “Marumbo.”

¹⁹Dazi kuti lizamkuŵaso ungweru wako chara na muhanya, nanga ndi mwezi kuti wizamkukupa ungweru chara na usiku. Pakuti FUMU ndiyo yiti yiŵenge ungweru winu wa muyirayira, ndipo Chiuta winu ndiyo wati ūāwenge uchindami winu.

²⁰Dazi linu kuti lamkunjiraso chara, ndipo mwezi nawo kuti wamkufipiskika chara. FUMU ndiyo yiti yiŵenge ungweru winu kwa muyirayira, ndipo mazuŵa għinu ghakutengera ghizamkumara.

²¹Penepapo wānthu ūako wizamkuchita icho mburunji, ndipo wizamkukhara charu kwa muyirayira. Wizamkuŵa chiphukira icho ine ndekha nkhapanda, nadi mlimo wa mawoko ghane mwakuti ndirongore uchindami wane.

²²Nyumba yichoko chomene mukati mwinu, yizamkuŵa fuko la wānthu wānandi. Mtundu uchoko chomene wizamkuŵa wa nkongono chomene. Ine ndine FUMU, ndipo pa nyengo yakhe ndizamkuchifiska ichi mwaluŵiro.”

Yesaya 61

Uthenga Uweme wa chiponosko

¹Mzimu wa FUMU Chiuta uli pa ine, pakuti FUMU yili kundiphakazga ine, kuti ndipharazge uthenga uweme ku wākavu. Yili kundituma kuti ndichizge ūa mitima yakusweka, kuti ndipharazge wanangwa ku awo ūali mu uzga, ndiposo na kuŵasutula awo ūali mu gadi.

²FUMU yili kundituma kuti ndipharazge, nyengo chisungusungu chakhe, na nyengo iyo yiti yiwezgerenge nduzga ku wārwani ūakhe, ndiposo na iyo yiti yipembuzgirenge ūakulira,

³kuŵapa awo âwakutengera mu Ziyoni, nkhata ya utozi ya maluŵa mu malo mwa kujithilira vyoto, mafuta gha kukondwa mu malo mwa kutengera sumu ya marumbo mu malo mwa chitima. Âwati wachemeke kuti “Musoro wa urunji, makuni ghakupandika na FUMU”, kuti yirongore uchindami wakhe.

⁴Wizamkuzengaso mahami gha kale, na kuwezgeraso malo agho ghakapasuka kale. Wizamkunozgaso misumba iyo yikabwanganduka, misumba iyo yikapasuka pa virimika vinandi.

⁵Âwalendo ndiwo wizamkuliska mberere zinu, wânthu âwa kutali ndiwo wizamkulima minda yinu ya mpeska.

⁶Kweni imwe muti muchemekenge âwasofi âwa FUMU, muti muchemekenge wateweti âwa Chiuta withu. Mwamkuryanga usambazi wa wâmitundu, ndipo mu usambazi wawo ndimo mwamkuthumbwira.

⁷Mu malo mwakukhözgeka soni, mwamkupokera phande paŵiri. Mu malo mwa kuyuyurika, muti musekererenge mu icho mwagaŵikira. Ntheura muti mupokere phande paŵiri mu charu chinu, ndipo mwamkuŵa na chimwemwe cha muyirayira.

⁸FUMU yikuyowoya kuti, “Ine nkhutemwa weruzgi wakunyoroka, nkhutinkha unkhungu na machitiro ghaheni. Mwakugomezgeka ndizamkuŵapa njombe yawo, ndipo ndizamkuchita phangano la muyirayira na iwo.

⁹Âwa mphapu yawo wizamkumanyikwa mukati mu mafuko ghanyakhe. Wazukuru wawo nawo wizamkumanyikwa mukati mu wânthu wose. Munthu yose uyo wizamkuŵawona wizamkumanya, kuti ndi wânthu awo FUMU yili kuŵatumbika.”

¹⁰Ine nkhusekerera chomene mwa FUMU, mzimu wane ukukondwera mwa Chiuta wane. Pakuti wandiwarika chiponosko nga ndi malaya, wandidikiska urunji nga ndi munjilira. Ndili nga ndi mwene-nthengwa uyo wajitozga na nkhata ya maluŵa, panji nga ndi mwali uyo wajitozga na vitowelo vyakhe.

¹¹Umo charu chikumezgera mbewu, ndiposo umo munda ukumezgera ivyo vyapandika mwenemumo, ndimo FUMU Chiuta wizamkurongorera urunji wakhe, ndipo wâmitundu yose wizamkumurumba iyo.

Yesaya 62

Uchindami na chiponosko ku wânthu âwa mu Ziyoni

¹Pa chifukwa cha Ziyoni ine kuti ndichetamenye chara, chifukwa cha Yerusalemu ine kuti ndikharenge chete chara, mpaka urunji wakhe uwale nga ndi ungweru wa mulenje ndipo chiponosko chakhe nga ndi nyali yakugolera.

²Ŵamitundu ūzamkuwona urunji wako, ūkaronga wose ūzamkuwona uchindami wako. Wizamkukuchema na zina liphya, ilo FUMU yekha yizamkukuthya.

³Wizamkuwa mphumphu ya uchindami mu woko la FUMU, ndiposo mphumphu ya ufumu mu woko la Chiuta wako.

⁴Iwe wizamkukuchemaso chara kuti "Wakurekeka," nesi kuchema charu chako kuti "Mapopa." Kweni wizamkuchemeka kuti, "Wakutemweka wane." Ndipo charu chako chizamkuchemeka kuti, "Mutengwa." Pakuti FUMU yizamkukondwera mwa iwe ndipo charu chako chizamkutengwa kwa FUMU.

⁵Umo munyamata wakutorera mwali wakulangwa, ndimo ūana ūako ūzamkutorera iwe. Umo mwene-nthengwa wakukondwera na mwali uyo wakumutora, ndimo Chiuta winu wizamkukondwera na imwe.

⁶Iwe Yerusalemu naŵikapo ūlinda pa malinga ghako, iwo kuti ūati ūkharenge chete chara muhanya na usiku. Mose imwe mukuomba FUMU, mureke kukhara chete chara.

⁷Mureke kukhara chete chara, mpaka FUMU yikhozge Yerusalemu, na kuwuzgora msumba kuwa wakurumbika mu charu.

⁸FUMU yarapa na woko lakhe la maryero, yarapa na nkhongono ya woko lakhe yati, "Ine kuti ndiperekeso tirigu wako, kuwa chakurya cha ūarwani ūako chara, ūkwiza kuti ūamkumwaso vinyo muphya chara, ilo iwe wafukafukira.

⁹Kweni awo ūamkuvuna ndiwo ūamkurya, ndiwo ūamkurumba FUMU. Awo ūakuyaŵa mpheska ndiwo ūamkumwa maji ghakhe, mu mabaraza gha malo ghane ghakupatulika."

¹⁰Sorotani! Sorotani pa vipata! Nozgani msewu kuti ūanthu ūzakendemo. Wundirani! Wundirani msewu! Wuskanimo mawe, kwezgani ndembera kuti ūamitundu ūayiwone.

¹¹FUMU yapharazga, ku charu chose cha pasi yati, "Yowoyani ku ūanthu ūa mu Ziyoni muti, 'Wonani Muponoski winu wakwiza.' Iyo wakwiza na njombe yakhe, nadi wakwiza kuti waŵalipira awo mbakhe."

¹²"Iwo ūati ūachemeke kuti, 'Ūanthu ūakupatulika', 'Ūakuwombokwa ūa FUMU'. Iwe wizamkuchemeka kuti, 'Wakupenjeka', 'Msumba uwo Undasidike'."

Yesaya 63

FUMU yizamkuthereska ūamitundu

¹Kasi ndi njani uyo wakwiza kufuma ku Edomu, uyo wavwara malaya ghachesamu kufuma ku Bozira? Kasi ndi njani uyo wavwara malaya gha uchindami, wakwenda mwakujikuzgira mu nkhongono zakhe zikuru? Ndine FUMU, ine nkuyowoya vya kutonda, ndili na nkhongono kuponoska.

²Kasi malaya ghinu ghachesama na vichi, ghali nga ndi gha uyo wali mu chakukamiramo vinyo?

³Ine ndakandirizga ndekha wāmitundu nga ndi mpheska, palije na yumoza uyo wakandovwirako. Nkhaŵakandirizga ndili mu ukari. Ndopa zawo zikamijikira pa vyakuvwara vyane, na kunanga malaya ghane ghose.

⁴Pakuti ili likaŵa zuŵa lakuwezgera nduzga, chirimika chakuwombolera wānthu wāne.

⁵Nkhalaŵiska, kweni pakaŵavye wakundovwira, nkhazizwa kuti kukaŵavye na yumoza wakukhozgerapo. Ntheura nkhatonda na nkhongono za ine ndekha, ukari wane ndiwo ukandovwira.

⁶Mu ukari wane nkhaŵakandira pasi wāmitundu. Mu kutukutwa kwane nkhaŵaloŵezga ndipo nkathira pasi ndopa zawo.

Uweme wa FUMU ku wālsraele

⁷Ine nditi ndiphare vya lusungu lwa FUMU, milimo iyo FUMU yikwenera kurumbika, kwakuyana na vyose ivyo yili kutichitira ise. Nadi FUMU yachita vinandi chomene, kuchitira wālsraele kwakuyana na kuzara kwa chisungusungu chakhe, na kutemwa kwakhe kukuru.

⁸Pakuti FUMU yikuti, Nadi wāneawo ndi wānthu wāne. Mbana wāne awo kuti wāngandipusika chara, ndipo FUMU yikazgoka kuŵa Muponoski wawo.

⁹Mu visuzgo vyawo vyose, iyo nayo yikasuzgika nawo. Kuti wakaŵa mungelo chara uyo wakaŵaponoska kweni yikaŵa FUMU iyo yekha. Yikaŵawombola mu kutemwa na mu lusungu lwakhe, yikaŵanyamura na kuŵayegha mu mawoko ghakhe, mazuŵa ghose gha mwaka.

¹⁰Kweni wākayigarukira FUMU, na kukwiyiska Mzimu wakhe Utuŵa. Ntheura yikazgoka kuŵa murwani wawo, ndipo yikalimbana nawo.

¹¹Penepapo wākakumbuka mazuŵa ghakale, mazuŵa gha Mozesi na wānthu wakhe. Kasi wali nkhu uyo wakaŵambuska nyanja, muliska wa mberere, wānthu wakhe? Kasi wali nkhu uyo wakaŵika Mzimu Mutuŵa, mukati mu wānthu wakhe?

¹²Ndi njani uyo wakatuma nkhongono zakhe za uchindami, kuti ziteŵete kwizira mwa Mozesi? Ndi njani uyo wakagawâ maji paŵiri uku wānthu wākuwona, mwakuti zina lakhe limanyikwe kwa muyirayira.

¹³Ndi njani wakaŵaporoteska mu ndimba ya nyanja? Nga ndi hachi mu chiparamba, iwo kuti wakukhuŵara chara.

¹⁴Mzimu wa FUMU ukaŵapumuzga nga ndi ng'ombe izo zikusanga chipumuro mu dambo. Ntheura ndimo imwe FUMU mukarongozgera âwanthu âwinu mwakuti zina linu limanyikwe na âwanthu âwa mafuko ghose.

Lurombo Iwa kuromba lusungu na wovwiri

¹⁵Kufuma kuchanya nkhanira uko mukukhara, ku malo ghinu ghakupatulika na gha uchindami laŵiskani kuti mutiwone ise. Kasi phamphu linu na nkhongono zinu vili nkhu? Kunweka kwa mtima winu na chiwuravi vyakanizgika kwa ise.

¹⁶Kweni imwe ndimwe dada withu, nangauli Abrahamu ise wakutimanya chara, nesi Israele kuti wakutimanyiska ise chara. Imwe, Mwe FUMU ndimwe Dada withu, Ndimwe Muwomboli withu kufuma papo kale, leneili ndilo zina linu.

¹⁷Imwe, Mwe FUMU, kasi mukutirekerachi kuti tipurukenge mu nthowa zinu? Kasi nchifukwa uli mukutirekera kuti tinonofyenge mitima yithu, mwakuti tikureka kumuchindikani imwe? Wererani chifukwa cha âwateâweti âwinu, mafuko gha âwanthu âwinu agho nchiharo chinu.

¹⁸Âwanthu âwinu âwakupatulika âwakakharapo nagho malo ghinu ghakupatulika pa kanyengo kachoko waka. Kweni âwarwani âwithu âwaghbwangandulira pasi.

¹⁹Ise tazgoka kuâwa nga mbanthu awo kuti mukâwawusapo na kale chara, panji nga ndi âwanthu awo mbinu na âwinu chara.

Yesaya 64

¹Mwe FUMU mphanyi mwanguparura mlengalenga, na kukhilira pa charu cha pasi, mwakuti mapiri ghatentheme panthazi pinu.

²Nga ndi umo moto ukochera thengere, nga ndi umo ukugaduskira maji, khirani kuti âwarwani âwinu âwamanye zina linu, ndiposo kuti âwamitundu âwatentheme panthazi pinu.

³Para imwe mukachita milimo yakofya, iyo ise tikagomezgeka chara, imwe mukakhilira pa charu cha pasi, ndipo mapiri ghakatenthema panthazi pinu.

⁴Kufuma ku mutendeko na yumoza wali kupulikapo, panji kutegherezgapo na makutu ghakhe, nesi kuwonapo Chiuta munyakhe pa dera pa imwe, uyo wakuchita vyakuzukumiska, kuchitira awo âwakumugomezga.

⁵Mukovwira awo na kusekerera âwakuchita icho nchakunyoroka, âweneawo âwakukumbuka kwenda mu nthowa zinu. Kweni para ise tikarutilira kumunangirani imwe, imwe mukatikaripira. Nadi, tâwa âwakumunangirani nyengo yitali, sono kasi ise tingaponoskeka uli?

⁶Tose tazgoka nga mbanthu âwakukazuzgika, milimo yithu yose ya urunji yili nga ndi laya lakufipirwa. Tose tikufota nga ndi mahamba. Ndipo maubendezi ghithu ghakutiwuruskira kutali nga ndi umo yikuchitira mphepo.

⁷Palije na yumoza uyo wakusopa zina linu, panji uyo wakulimbalimba kuti wademerere kwa imwe. Pakuti imwe mwarazgira nkhongono kwa ise, ndipo mwatireka kuti tisuzgike chifukwa cha zakwananga zithu.

⁸Ndipouli, imwe, Mwe FUMU ndimwe âwadada, ise ndise dongo, imwe ndimwe muwuvi. Tose ndise mlimo wa mawoko ghinu.

⁹Mwe FUMU, mureke kutikaripira mwakurutilira, nanga nkhukumbuka zakwananga zithu kwa muyirayira. Mwe FUMU, tikumuâweyani, laâwiskani kwa ise, pakuti ise tose ndise âwanthu âwinu.

¹⁰Misumba yinu yakupatulika yazgoka mapopa, Ziyoni wazgoka mapopa, Yerusalemu wazgoka mayiyi.

¹¹Nyumba yithu yakupatulika na yakutowa, umo âwasekuru âwithu âwakamurumbiraninge imwe, yili kocheka na moto. Malo ghithu ghose ghakukondweska, ghazgoka kuâwa mahami.

¹²Mwe FUMU, kasi muti mukharenge waka chete pa vyose ivi? Kasi muchetamenge waka, na kutilanga ntheura mwakurutilira?

Yesaya 65

Chiuta wizamkulanga âwanthu awo âwakumugarukira

¹FUMU yikuti, “Ine nkhaâwa wakunozgeka kudenjeka, na awo kuti âwakandirombanga chara. Nkhaâwa wakunozgeka kusangika, na awo kuti âwakandipenjanga chara. Ku fuko ilo likachindika zina lane chara, nkhati kwa iwo, Ndine pano! Ndine pano.”

²Nyengo yose nkutandaula mawoko ghane, kupokera awo âwakundigarukira, âwanthu awo âwakwenda mu nthowa ziheni, âweneawo âwakuchita ivyo âwakukhumba iwo âwekha.

³Ndi âwanthu awo âwandavya ine mwakanandi chomene, uku ine nkhuwona na maso ghane. Ku minda yaho ndiko âwakuperekera sembe, ndipo pa majochero gha njerwa ndipo âwakochera vyakununkhira.

⁴Weneâwa âwakutandara ku mararo, ndipo âwakukhara usiku wose mu malo ghakubisika. Iwo âwakurya nyama ya nkumba, ndipo âwakuâwika musuni wa vinthu vya ukazuzi, mu âwadirâwakuryeramo.

⁵Iwo âwakuti, Kharani kwa mwekha, mureke kwiza pafupi na ise chara, pakuti ise ndise âwakupatulika chomene kuruska imwe. âwanthu âwa ndi josi mu mphuno zane ndi moto uwo ukugolera zuâwa lose.

⁶Wonani, mrandu wawo walembeka panthazi pa ine kuti, "Ndiwezgerenge nduzga kuti ndikharenge chete chara. Nadi, nditi ndiwezgerenge nduzga zakuŵayenelera.

⁷Nditi ndiŵalange iwo pamoza na ūawiskewokuru, chifukwa cha zakwananga zaho. Nditi ndiŵalange chifukwa cha kocha vyakununkhira pa mapiri, ndipo ūakundituka ine pa tumapiri. Ntheura nditi ndiŵawezgere nduzga zakuŵayenelera, pa ivyo ūakachita kale." Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

⁸FUMU yikuti, "Para vinyo wali mu makunje gha mpheska, ūanthu ūakuti, 'Mureke kuyinanga, pakuti uweme uchali mwenemumo.' Ntheura ndimo nditi ndichitirenge na ūateŵeti ūane, kuti nditi ndiŵamare wose chara.

⁹Mwa Yakhobe, nditi ndifumyengemo mphapu yinyakhe, mwa Yuda, nditi ndifumyengemo ūazukuru, awo ūati ūaharenge charu chane cha mapiri. Ūanthu ūane ūakusoreka ūati ūaharenge charu ichi, ndipo ūateŵeti ūane ūati ūakharenge mwenemumo.

¹⁰Charu cha Sharoni, chizamkuŵa luhari lwa miskambo, ndipo Dambo la Akori lizamkuŵa malo ghakupumulirako miskambo ya ng'ombe, ku ūanthu ūane awo ūakundipenja ine."

¹¹Kweni imwe mwayireka FUMU, mwaruwa phiri lane lakupatulika, ndipo mukunozgera vyakurya ūachiuta ūa mwaŵi, na kuŵazuzgira ūachiuta ūa soka ūadira ūa vinyo wakusazgikana.

¹²Ine nditi ndimunozgerani kuti mukafwire ku nkhondo, ndipo mose mwizamkukomekanga waka. Pakuti para ine nkhamuchemani, imwe kuti mukandizgora chara, para ine nkhayowoya, imwe mukandipulika chara. Imwe mukachita icho nchiheni panthazi pane, mukasankha kuchita icho nchambula kundikondweska.

¹³Ntheura FUMU Chiuta wakuti, "Ūateŵeti ūane ūizamkuŵa na chakurya, kweni imwe mwizamkufwa na njara. Ūateŵeti ūane ūizamkuŵa na vyakumwa, kweni imwe mwizamkomirwa, ūateŵeti ūane ūizamkukondwa, kweni imwe mwizamkukhozgeka soni.

¹⁴Ūateŵeti ūane ūizamkwimba, kufuma mukukondwa kwa mu mtima. Kweni imwe mwizamkulira, chifukwa cha vyakuŵinya vy a mu mtima, mwizamkutengera chifukwa cha kukweŵeka mu mtima.

¹⁵Ūanthu ūane ūakusankhika, ūati ūazunurenge zina linu para ūakutemba. Ndipo FUMU Chiuta wizamkumukomani, kweni ūateŵeti ūakhe ūizamkuŵapa zina linyakhe.

¹⁶Yose uyo wakurombera vitumbiko mu charu, wati warombere mu zina la Chiuta uyo wakuyowoya unenesko. Yose uyo wakurapa chirapo mu charu,

wachitire mu zina la Chiuta uyo wakuyowoya unenesko. Pakuti visuzgo vyakhe vili kuruwika, ndipo kuti vyamkuwonekaso chara.”

Kuchanya kuphya na charu cha pasi chiphya

¹⁷FUMU yikuyowoya yikuti, “Wonani, nditi ndilenge kuchanya kuphya, na charu cha pasi chiphya. Vya kale kuti vyamkukumbukikaso chara, vyose vyakhe vyamkuwukirathu.

¹⁸Kweni kondwani na kusekerera kwa muyirayira, mwa icho nkhuchilenga. Wonani nkhulenga Yerusalemu muphya wakukondwereska, na wantru wakhe kuwa chimwemwe.

¹⁹Ine ndizamkukondwa na Yerusalemu, ndipo ndizamkusekerera na wantru wane. Kulira kuti kwamkulikikaso mu chara, mazgu ghakutengera kuti ghamkulikikwa chara.”

²⁰“Kwamkuwaso bonda chara uyo wamkukhara mazuwa ghachoko waka, nesi muchekuru uyo wakureka kukhara virimika vyakhe vyose. Muntru uyo wamkufwa na virimika 100, wamkupimika kuti ndi bonda. Muntru uyo wamkutondeka kufika virimika 100, wamkupimika kuti ngwa kutembeka.

²¹Wantru wane wizamkuzenga nyumba na kukharamo, wizamkulima minda ya mpheska na kurya vipambi vyakhe.

²²Wizamkuzenga nyumba kuti munyakhe wakharemo chara, panji kupanda mpheska ndipo yunji kurya vipambi vyakhe chara. Nga ndi umo viliri virimika vyakhe makuni, ndimo wantru wane wati wakhalire na virimika vinandi. Wakusoreka wane wizamkukoroka ivyo wachita na mawoko ghawo.

²³Kuti wamkuchita nchito yambula chandulo chara, nesi kubaba wanu kuti wizakakumane na soka chara. Pakuti wamkuwa wantru awo watumbikika na FUMU, iwo pamoza na wanu wawo.

²⁴Wachali kundiomba, ndizamkuwazgora, apo wachali kuyowoya, ndamkuwapulika.

²⁵Mphumphi na wanu-mberere vyamkuryera pamoza, nkharamu nayo yamkurya utheka nga ndi ng'ombe, ndipo fuvu lamkuwa chakurya cha njoka. Mu phiri lane lose lakupatulika, kwamkuwavye wakupweteka panji kukoma munyakhe.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Yesaya 66

FUMU yikweruzga wamitundu

¹ FUMU yikuti, “Kuchanya ndi chizumbe chane, charu cha pasi nchitambaliro cha malundi ghane. Kasi ndi nyumba uli iyo mungandizengera? Kasi ndi malo uli agho ndingamanya kupumulirapo.

²Asi mawoko ghane ndigho ghakalenga vyose ivi, ntheura vinthu vyose nyane?" Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU. "Wanthu awo ine nkhucha nawo ndi aŵa: Awo wakujiyuyura na ŵa mtima wa kurapa, awo wakopa ine na kupulika mazgu ghane.

³Pali wānji awo wakuchita ivyo wakukhumba. Kwa iwo kukoma nkambako kuŵa sembe, kukulingana na kukoma munthu. Kukoma mwana-mberere kuŵa sembe, kukulingana na kukoma ncheŵe. Kupereka sembe ya ufu, kukulingana na kupereka ndopa za nkhumba. Kupereka vyakununkhira kuŵa sembe ya chikumbusko, kukulingana na kulambira chikozgo. Wanthu aŵa wali kujisankhira mendero ghawo, ndipo mtima wawo ukukondwera na maukazuzi ghawo.

⁴Ine nane nditi ndiŵatorere visuzgo, nditi ndiŵizire na icho chingâwawofya. Pakuti para nkhaŵachema, na yumoza wakandizgora, Para nkhayowoya, iwo wakategherezga chara. Iwo wakachita icho chikâwa chiheni panthazi pane, wakasankha kuchita icho nchambula kundikondweska."

⁵Pulikani mazgu gha FUMU, imwe mukutenthema para mukupulika mazgu ghakhe: "Wabali wînu awo wakumutinkhani, ndipo wakumukanani chifukwa cha zina lane wakunena kuti, 'FUMU yirongore uchindami wakhe, mwakuti ise tiwone chimwemwe chinu.' Kweni aŵa ndiwo wati wakhözgeke soni.

⁶Pulikani chivulipi kufumira mu msumba, pulikani mazgu kufumira mu Nyumba ya Chiuta. Mazgu agha yikuyowoya ndi FUMU, kuwezgera nduzga pa wârwani wakhe."

⁷Msumba wane uli nga ndi mwanakazi uyo wakubaba pambere wandapulike vyakuŵinya, uyo wakubaba mwana mwanarume pambere wandapulike urwirwi.

⁸Kasi ndi njani uyo wali kupulikapo cha ntheura ichi? Ndi njani uyo wali kuwonapo vya ntheura ivi? Kasi charu chingapangika mu zuŵa limoza? Kasi fuko lingababika mu nyengo yimoza? Kweni msumba wa Ziyoni ukababa wana wakhe wânarume ukati wamba waka kupulika vyakuŵinya.

⁹FUMU yikuti, Kasi ine ndingamufikiska mwanakazi pa nyengo ya kubaba, kwambula kuti ndimovwire kuti wababe mwana? Kasi ine ndingajara nthumbo, para nkhovwira mwanakazi pakubaba?

¹⁰Sekererani pamoza na Yerusalem, kondwerani chifukwa cha msumba uwu, mose imwe mukuwutemwa. Sekererani pamoza na msumba uwu, mose imwe mukuwutengerera.

¹¹Pakuti muti monkheko na kukhuta, pa mawere ghakhe gha chisangurusko. Muti mumwe chomene, ndipo muti mukondwe na uchindami wakhe wakufikapo.

¹²Chifukwa FUMU yikuti, “Nditi ndikuzgireko mutende kwa iyo nga ndi mronga, ndipo usambazi wa wāmitundu nga ndi mronga wakufurukira. Muti munkheko na kuyegheka pa mbeyeka, na kusanguruskika pa chipakato chakhe.

¹³Umo mama wakupembuzgira mwana wakhe, ndimo ine nditi ndipembuzgire imwe, imwe muti mupembuzgike pakuŵa mu Yerusalem.

¹⁴Para mwamkuwona ichi, mwamkusekerera mu mtima, mathupi ghinu ghamkuti waka tefutefu nga ndi utheka. Nkhongono ya FUMU yamkumanyikwa pa wāteŵeti wākhe, ndipo yaŵakwiyira wārwani wākhe.

¹⁵Wonani, FUMU yamkwiza na moto, ndipo magareta ghakhe ghati ghafike nga ndi kavuruvuru. Iyo yiti yirongore ukari wakhe wakofya, ndipo kuchenya kwakhe nkhwa dimi la moto wakumyangura.

¹⁶Pakuti na moto ndiposo na nkhondo, FUMU yizamkulanga wānthu wose wā charu cha pasi, awo wīzamkukomeka na FUMU wīzamkuŵa wānandi.”

¹⁷FUMU yikuti, “nyengo ya kumalira wose awo wākujipatula na kujitozga kuti wāchite maluso ghawo gha ku minda yira yikwiza. Iwo wākurondezga murongozgi wawo, na kurya nyama ya nkhumba, ya mbeŵa na vyā ukazuzi vinyakhe.

¹⁸Ine nkhumanya milimo yawo na maghanoghano ghawo. Ine nditi ndizenge kwiza kawunganya wāmitundu yose na wā viyowoyero vyakupambanapambana. Iwo wāmkwiza ndipo wāmkuwona uchindami wane.

¹⁹Nditi ndimike chimanyikwiro mukati mwawo. Mu weneawo kwamkuŵa wānyakhe awo wāmkuponapo awo ndamkuŵatumma kuti wārute ku wāmitundu nga wā ku Tarishishi, ku Libiya, ku Ludi, uko kukaŵa wānthu wakumanya mauta, ku Tubala, na ku Yavani ndiposo na mu vyaru vyā kutali vyā mu mphepete mwa nyanja, weneawo wāndapulikepo lumbiri lwane panji kuwona uchindami wane. Weneâwa ndiwo wīzamkupharazga za uchindami wane ku wāmitundu.

²⁰Weneâwa ndiwo wāmkumutorerani wābali wīnu wose kufuma ku vyaru vyā wāmitundu, na kuŵaperekwa kwa FUMU kuŵa nga ndi chawanangwa kwa ine. Wati wīzenge nawo ku phiri lane lakupatulika la Yerusalem uku waŵayegha pa mahachi, pa magareta, pa machira, pa mbunda, na pa ngamilia. Wati wīzenge nga ndi umo wālsraele wākewizira na chawanangwa cha chakurya ku Nyumba ya Chiuta icho wāchiyeghera pa chiteŵetero chakutowa chomene.

²¹Ndipo wānji wā iwo ndizamkusankha kuŵa wāsofi wāLevi.” Ntheura ndimo yikuyowoyera FUMU.

²²FUMU yikuti, “Nga ndi umo viti vikhalarirenge panthazi pane, kuchanya kuphyā na charu chiphyā, ivyo nditi ndilengenge, ntheura ndimo wā mphapu yinu na zina linu, viti likhalarirenge kwa muyirayira.”

²³ FUMU yikuti, “Kwamba pa kuthwasa kwa mwezi umoza mpaka pa kuthwasa kwa unyakhe, kwamba pa zuŵa la Sabata limoza mpaka pa zuŵa linyakhe la Sabata, wanthu wose wāmkwiza kuti wāsope panthazi pane.”

²⁴“Wanthu wāmkufumira kuwaro kwa msumba ndipo wāmkuwona vitanda vya wanthu awo wākandigarukira ine. Mphorozi izo zamkuŵaryanga kuti zamkufwa chara, ndipo moto uwo wizamkuŵawocha kuti wamkuzimwa chara. Wanthu wose awo wāmkuchiwona ichi, wāmkuseruskika nacho.”

Yeremiya

Yeremiya 1

Nyengo iyo Yeremiya wakachimira

¹Agha ndi mazgu gha nchimi Yeremiya, mwana wa Hilikiya wa mbumba ya usofi, mu msumba wa Anatoti, mu charu cha Benjamini.

²Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya mu chirimika cha 13 cha kuwusa kwa Yosiya, mwana wa Amoni karonga wa charu cha Yuda.

³Mazgu gha FUMU ghakizaso kwa iyo mu mazuŵa gha kuwusa kwa Yehoyiyakimu, mwana wa Yosiya, karonga wa charu cha Yuda. Ghakizaso mu mazuŵa gha kuwusa kwa Zedekiya, mwana wa Yosiya, karonga wa charu cha Yuda, mpaka mu mwezi wa chinkhonde wa chirimika cha 11, pa nyengo iyo wânthu ū mu Yerusalemu ūkayorekera ku umikori.

Kuchemeka kwa Yeremiya

⁴Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

⁵“Pambere ndindakulenge mu nthumbo ya ūanyoko, ine nkhakumanya. Pambere undababike, ine nkhakupatula. Nkhakwimika kuŵa nchimi, ku ūmitundu.”

⁶Ntheura ine nkhati, “Awe, imwe FUMU Chiuta! Wonani, ine kuti nkhumanya kuyowoya chara, pakuti ndichali mwana muchoko.”

⁷Kweni FUMU yikati kwa ine, “Ureke kuyowoya kuti, ‘Ine ndichali mwana muchoko.’ Iwe wamkuruta ku wose awo ndamkukutumako, ndipo wamkuyowoya chilichose icho ndamkukulangula.

⁸Ureke kopa iwo, pakuti ine ndili nawe kuti ndikuthaske.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

⁹Penepapo FUMU yikanyoroska woko lakhe, na kukhwaska mlomo wane, ndipo yikandiphalira kuti, “Wona, ndawika mazgu ghane mu mlomo wako.

¹⁰Muhanya uno ndakwimika iwe kuti uŵe na mazaza pa mafuko na pa maufumu, kuti uzgure na kubwangandula, kuti uwiskire pasi na kuparanya, kuti uzenge na kupanda.”

Yeremiya wakuwona vinthu mu mboniwoni

¹¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati, “Yeremiya, kasi ukuwona vichi?” Ine nkhazgora nkhati, “Nkhuwona munthavi wa khuni la alimondi.”

¹²Penepapo FUMU yikati kwa ine, “Wawona makora. Ichi chikung'anamula kuti nkhulawisiska kuti mazgu ghane ghakufiskika nadi.”

¹³Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine kachiwiri ghakati, "Kasi ukuwona vichi?" Ine nkhazgora nkhati, "Nkuwona chiwiya cha maji ghakuwira, chasendemukira ku mwera."

¹⁴Penepapo FUMU yikati kwa ine, "Kufumira ku dera la ku mpoto ndiko kwizirenge chinthu chiheni icho chiti chiwawire wantru wose awo wakukhara mu charu ichi."

¹⁵Ntheura FUMU yikuti, "Wona, nditi ndicheme mafuko ghose gha maufumu gha ku mpoto. Wakaronga wawo wizamkwiza, ndipo waliyose wizamkwimika chizumbe chakhe pa muryango wa vipata vyva Yerusalem. Wizamkuzingirizga malinga ghakhe ghose, ndiposo na misumba yose ya mu charu cha Yuda.

¹⁶Ndizamkuphara weruzgi wane wakususka wantru wane chifukwa cha uheni wawo wose pakundireka ine. Wakaperekanga vyakununkhira ku wachiuta wanyakhe, na kusopa vikozgo ivyo wakanozga na mawoko ghawo.

¹⁷Kweni iwe Yeremiya, vwara zikhore. Wuka ukawaphalire vyose ivyo nkhukulangula. Ureke kopa iwo, mzire ndikofye panthazi pavo.

¹⁸Muhanya uno ine ndakukhozga iwe nga ndi msomba wa malinga, mzati wa chisulo, ndiposo na viliwa vyva mkuwa, kwimikana na charu chose, wakaronga wa charu cha Yuda, nduna, wasofi wakhe ndiposo na wantru wanyakhe wose wa mu charu.

¹⁹Wamkurwa nawe, kweni kuti wamkukutonda chara pakuti ine ndili nawe ndipo ndizamkukuthaska." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Yeremiya 2

FUMU yikupwererera walsraele

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²"Ruta, ukapharazge ku wa mu Yerusalem uku wakupulika. Iwe ukati, FUMU yikuti, 'Nkhukumbuka kugomezgeka kwako kwa mu uwukirano wako, na kutemwa kwako uko kukawa nga ndi mwali, uyo wakuya ku nthengwa, na umo ukandirondezgera mu mapopa, mu charu chambula kupandamo kalikose.

³Iwe Israele ukawa wakupatulika kwa FUMU, ukawa nga ndi vipambi vyakudanga kucha vyva vuna yakhe. Wose awo wakaryangako vipambi vyakhe, wakawanga na mrantu ndipo uheni ukizanga pa iwo.' " Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Kwananga kwa wasekuru wa walsraele

⁴Pulikani mazgu gha FUMU, imwe wa mbumba ya Yakhobe ndiposo na imwe mose walsraele.

⁵ FUMU yikuti, “Kasi mbuheni uli uwo wasekuru winu wakasanga mwa ine, kuti waŵe kutali na ine? Iwo wakarondezga vyawakawaka, ndipo wakazgoka kuŵa wawakawaka?”

⁶Iwo kuti wakafumba chara kuti, ‘Kasi FUMU yili nkhu, iyo yikatifumya mu charu cha Eguputo, FUMU iyo yikatirongozga mu mapopa, mu charu cha chiparamba na zimbuna, charu cha chinkhamwa na cha chisi chikuru, charu icho na yumoza wakuporotamo, kwenekuko kukukhara na munthu chara?’

⁷Ine nkhiza namwe mu charu cha vyakuzara, kuti muryenge vipambi vyakhe viweme. Kweni para imwe mukati mwizamo, mukachikazuzga charu chane.

⁸Wasofi wakafumba chara kuti, ‘Kasi FUMU yili nkhu?’ Awo wakamanya marango kuti wakandimanya ine chara. Awo wakuwusa vyaru wakandigarukira. Nchimi zikachima mu zina la Baala, ndipo zikarondezga wachiuta wawakawaka.”

FUMU yikuŵapa mrandu wanthu wakhe

⁹“Pa chifukwa ichi ndichali kumupani mrandu, nditi ndisuske na wazukuru winu wuwo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁰“Sono yambukirani ku virwa vya ku Kitimu, ku manjiliro gha dazi, mukawone, panji tumani munthu ku charu cha Kedara, ku mafumiro gha dazi, na kupenjerera chomene. Mwamkuwona kuti vinthu vya ntheura, vilije kuchitikapo na kale.

¹¹Kasi liriko fuko ilo liri kusinthapo wachiuta wakhe, nangauli kuti mbachiuta weneŵene chara? Kweni wanthu wane wasinthiska Chiuta wa uchindami, na chikozgo icho nchawakawaka.

¹²Zizwani na cheneichi, imwe mitambo, ndipo chirukani na kuyangazuka.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹³“Pakuti wanthu wane wachita mauheni ghawiri: wandireka ine, mbwiwi ya maji gha umoyo, wajijimira wekha visimi, visimi vyakusweka ivyo vingasunga maji chara.”

Umaliro wakuwura kugomezgeka kwa walsraele

¹⁴ FUMU yikuti, “Kasi Israele ndi muzga, panji kasi wakababiwira mu nyumba nga ndi muteŵeti? Kasi nchifukwa uli wakumuskogha?”

¹⁵Warwani wamubangulira na kumuwrurumira, nga ndi nkharamu. Iwo wazgora charu chakhe kuŵa mapopa, misumba yakhe kuŵa mahami, ghambula wanthu.

¹⁶Nawoso wanthu wâ ku Memufisi na wâ ku Tapanesi, misumba ya ku Eguputo, wâwazgora wanthu wakhe kuŵa wazga.

¹⁷Asi vinthu ivi wajitorera pa iwe wekha, pakureka FUMU, Chiuta wako, para wakakurongozganga mu nthowa yiweme?

¹⁸Kasi sono uli na chandulo uli kuruta ku Eguputo, kuya kamwa maji gha mu mronga wa Nayelo? Panji kasi uli na chandulo uli kuruta ku charu cha Asiriya, kuya kamwa maji gha mu mronga wa Yufurate?

¹⁹Uheni wako ndiwo uti ukulange, kuwerera nyuma kwako ndiko kuti kukususke. Manyani na kupanikizga kuti nchinthu chiheni na chakuŵâwa, kureka FUMU, Chiuta wako. Iwe kuti ukopa ine chara." Ntheura ndimo FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose wakuyowoyer.

Ŵalsraele ūakukana kusopa FUMU

²⁰FUMU yikuti, "Pakuti kale ukaphyora goliwoli lako, na kubanthura vikondo vyako. Iwe ukati, 'Ndimuteŵeteraninge chara.' Nadi, pa phiri lose litali, na musi mu khuni lose lakutandazga minthavi yakhe, ukajikamanga kuchita uzaghali.

²¹Ndipouli nkhakupanda iwe nga ndi mpheska yiweme chomene. Mu kaŵiro kako kose ukaŵa nga ndi mbuto yakugomezgeka. Kasi sono wazgokerachi kuŵa mpheska yiheni, na kuŵa nga ndi ya mu thengere?

²²Nanga ugezere derere la nyoronyoro, panji sopo yinandi, ndipouli banga la uheni wako, lichali kuwoneka panthazi pane." Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

²³"Kasi ungayowoya uli kuti, 'Ine kuti ndili kukazuzgika chara, kuti ndili kurondezga Baala chara'? Ghanaghana umo ukenderanga mu chidika mura, umanye icho wachita. Waŵa nga ndi ngamilia yichoko, iyo yikuchimbira uku na uku.

²⁴Waŵa nga ndi boli uyo wali kuzgôwera kukhara mu mapopa. Iyo wakupungizga mphepo, para wakukhumba mwanarume. Ndi njani uyo wangamukanizga makumbiro ghakhe? Wanarume awo ūakumukhumba kuti ūakusuzgika chara, ūakumusanga pa nyengo iyo wakukwerekera.

²⁵Reka kwenda mpaka skapato zimare ku malundi ghako, mpaka chigoromiro chako chomirwe. Kweni iwe ukati, 'Palije icho ndingachita, pakuti ndatemwa ūachiuta ūachilendo, ndipo ndiwo nditi ndiwarondezgenge.' "

Israele wakwenera kulangika

²⁶FUMU yikuti, "Umo munkhungu wakukhozgekerena soni para wakoreka, ndimo ūalsraele ūati ūakhozgekerenge soni, iwo ūene, ūakaronga ūawo, nduna zawo, ūasofi ūawo na nchimi wuwo.

²⁷Iwo ūakuti ku khuni, 'Iwe ndiwe dada withu,' ndipo ūakuti ku libwe, 'Iwe ndiwe ukatibaba.' Pakuti ūandirazgira nkhonyoro, mu malo mwa kurazga visko kwa ine. Kweni para ūali mu visuzgo ūakuti, 'Zanine mwize katiponoske!'

²⁸Kasi wachiuta awo mukapanga mwekha wali nkhu? Rekani iwo ndiwo wîze usange wângamuponoskani, para imwe mwasuzgika. Pakuti iwe Yuda uli na wachiuta wânandi waka nga ndi umo yiliri misumba yako.

²⁹“Kasi nchifukwa uli mukundisuska ine? Mose mwandigarukira ine.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

³⁰“Nanga nkhaŵalanga wana wînu, ndipouli kuti wakalorako chara. Lupanga lwinu na lwinu lukakoma nchimi zinu, nga ndi nkharamu yakuzwatula.”

³¹Imwe wânthu wâ muwiro wa sono, pulikani mazgu gha FUMU agho ghakuti, “Kasi ine nkhaŵa nga ndi mapopa kwa Israele, panji charu cha mdima wa bii? Kasi nchifukwa uli wânthu wane wâkuti, ‘Ise tili wânanangwa, kuti tizengeso kwa imwe chara.’

³²Kasi mwali wangaruwa vitoweskero vyakhe, panji mwali uyo wakutengwa, wangaruwa chakuvwara chakhe cha nthengwa? Ndipouli wânthu wane wândiruwa ine, pa mazuŵa ghanandi ghambula kupendeka.

³³Mukumanya chomene nthowa zakupenjera vibwezi. Ntheura mwasambizga nthowa zinu, nanga nkhu wânakazi wâheni wuwo.

³⁴Ndipo mu vyakuvwara vyinu, muli ndopa za wakavu wâmbula mrandu. Wânthu wara kuti mukaŵasanga wâswa nyumba chara, ndipouli mu vyose ivi,

³⁵imwe mukuti, ‘Tili wâmbula mrandu, nadi ukari wa FUMU watuna sono’. Kweni ine nditi ndimweruzgani, chifukwa mukuyowoya kuti, ‘Tilije kwananga.’

³⁶Kasi mukuyingayingirachi ntheura, pakusintha nthowa zinu? Mwizamkukhözgeka soni na Eguputo, nga ndi umo mukakhözgekera soni na Asiriya.

³⁷Mwizamkufuma ku malo gheneagho, uku mwaŵika mawoko ghinu pa mutu, chifukwa FUMU yaŵakanawo imwe mukuŵagomezga. Imwe kuti movvirikenge na iwo chara.”

Yeremiya 3

Israele ngwambula kugomezgeka

¹“Usange mufumu wakumupata muwoli wakhe, ndipo muwoli yura wafumako kwa iyo, na kutengwa kwa mufumu munyakhe, kasi mufumu wakudanga wangamutoraso mwanakazi yura? Usange wangachita ichi charu chiŵenge chakukazuzgika chomene. Sono iwe Israele, wachita uzaghali na vibwezi vinandi. Kasi ungamanya kuwereraso kwa ine? Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²Inuskani maso ghinu ku malo gha pachanya, ndipo muwone. Kasi ndi mpha apo imwe mundachitirepo uzaghali? Mu mphepete mwa nthowa ndimo

mukakharanga, kulindizga wakutemweka winu, nga ndi umo muArabu wakwibira mu mapopa. Mwachikazuzga charu, na nkharo yinu yiheni ya uzaghali.

³Pa chifukwa ichi vura yakudanga yakanizgika kurokwa, ndipo vura ya kumalira nayo yindarokwe. Ndipouli kawonekero kinu nkha munthu muzaghali, ndipo na soni mulije.

⁴Asi ndimwe mwachemanga sonosono apa kuti, ‘Wadada, ndimwe mubwezi wane wa mu uwukirano wane.’

⁵Kasi wati wakaripenge kwa tuyirayira? Kasi wati wasungilire ukari mpaka ku umaliro? Ntheura ndimo mukuyowoyer, kweni mwachita uheni wose uwo mukamanya kuchita.”

Israele na Yuda wakwenera kuzgoka mtima

⁶Mu mazuwa ghakuwusa kwa Karonga Yosiya, FUMU yikati kwa ine, “Kasi wawona ivyo wali kuchita wambula kugomezgeka, Israele? Iyo wakarutanga ku phiri lirilose litali na kukhara musi mu khuni lirilose lakutandazga minthavi yakhe na kuchita uzaghali kwenekura.

⁷Nkhaghanaghana kuti para wachita vyose ivi, wati wawerere kwa ine, kweni kuti wakawerako chara. Yuda mukuru wakhe uyo wakawaso wambula kugomezgeka kwa ine, wakachiwona ichi.

⁸Yuda nayo wakawona kuti Israele nayo wambula kugomezgeka nkhamusuzula ndipo nkhamupa karata wa chipati chifukwa cha uzaghali wakhe. Ndipouli Yuda mukuru wakhe nayo wambula kugomezgeka kuti wakopa chara, ndipo nayo wakaruta kuya kachita uzaghali.

⁹Pakuti kuchita uzaghali kakawa kanthu kapusu kwa Yuda, wakakazuzga charu. Wakachita uzaghali pakusopa vikozgo vya mawe na makuni wuwo.

¹⁰Ndipouli nanga kuka wa ntheura, Yuda mukuru wakhe kuti wakawerera kwa ine na mtima wose chara, kweni na mtima wa upusikizgi.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹¹FUMU yikati kwa ine, “Israele, wambula kugomezgeka yura, wajirongora kuwa murunji kuruska Yuda mupusikizgi yura.

¹²Sono iwe Yeremiya, ruta ukapharazge ku mpoto mazgu ghose agha kuti: Iwe Israele wambula kugomezgeka, werako, ine kuti ndikukwiyirenge chara. Pakuti ine ndili wa chisungusungu, kuti ndikaripenge kwa tuyirayira chara.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹³“Iwe uzomere waka kwananga kwako, zomera kuti ukagarukira FUMU, Chiuta wako. Iwe ukasopanga wachiuta wachilendo, musi mu khuni lose lakutandazga

minthavi yakhe, ndipo kuti ukandipulikira ine chara." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁴"Weraniko, imwe mwa wambula kugomezgeka, pakuti imwe ndimwe wane na wane. Nditi ndimutorani kuruta namwe ku Ziyoni, yumoza kufuma ku msumba uliwose, waŵiri kufuma mu mbumba yiliyose. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁵"Pamanyuma nditi ndimupani warongozgi awo ine nkhuŵakhumba. Weneawa wati wamuwusani na mahara na umanyi."

¹⁶Ntheura FUMU yikuti, "Mu mazuwa gheneghara, para mwizamkwandana na kuwa wanandi mu charu chira, penepapo wamkuyowoyaso chara kuti, 'Bokosi la Phangano la FUMU liri nkhu?' Kuti wamkulighanaghanaso chara, nesi kulikumbuka, nanga ndikulinwekera ndipo kuti wamkupangaso linyakhe chara.

¹⁷Pa nyengo yeneiyo, Yerusalemu wamkuchemeka kuti 'Chizumbe cha FUMU.' Ndipo mafuko ghose ghamkuwungana mwenemumo mu Yerusalemu panthazi pa FUMU kuti wayichindike. Kuti wamkurondezgaso kunonofyeka kwa mitima yawo yiheni chara.

¹⁸Mu mazuwa gheneagho waYuda na waIsraele wamkuwa pamoza ndipo wose wamkuwera kufuma ku charu cha ku mpoto na kwiza ku charu icho nkhaŵapa wasekuru winu kuwa chawo."

Wanthu wa Chiuta wakusopa vikozgo

¹⁹FUMU yikati kwa Israele, "Ine nkaghaganaghana nkhati, 'Nkhukhumba kukuŵika mukati mu wana wane, na kukupa charu chakukondweska, charu chakutowa chomene kuruska cha mafuko ghanyakhe? Ine nkhapima kuti uti undichemenge kuti, "Wadada," urekenge chara kundirondezga ine.

²⁰Kweni nga ndi muwoli wambula kugomezgeka, uyo wakureka mufumu wakhe, ntheura ndimo waŵira iwe, We mbumba ya Israele. Iwe waŵa wambula magomezgeko kwa ine." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²¹Chiwawa chikupulikwa pa mapiri gha chiparamba. WaIsraele wakulira na kuweya, chifukwa wabendezga nthowa zawo, waruwa FUMU, Chiuta wawo.

²²Imwe wantru wambula kugomezgeka, wererani. Ine nditi ndimuchizgani ku kuwura kugomezgeka kwinu. Imwe mukuti, "Inya, tikwiza kwa imwe, pakuti ndimwe FUMU, Chiuta withu.

²³Nadi kusopa mu tumapiri kuti nkhwakupusika waka, kuwa na viphikiro pa mapiri, nchiwawa chawakawaka. Nadi FUMU, Chiuta withu, ndiyo Muponoski pera wa waIsraele."

²⁴“Kweni kufuma ku uwukirano withu, chiuta Baala, chinthu chakukhozga soni chatinangira vyose ivyo wasekuru withu wakatokatokerapo: mberere na mbuzi na ng’ombe zawo, wana wawo wanarume na wanakazi.

²⁵Tiyeni tigone pasi na soni zithu ndipo kuyuyurika kwithu kutibenerelerere. Pakuti ise pamoza na wasekuru withu tanangira FUMU, Chiuta withu, kufuma ku uwukirano withu mpaka sono. Tilije kupulikira mazgu gha FUMU, Chiuta withu.

Yeremiya 4

Israele wakuphalirika kuti wazgoke mtima

¹“Usange ukukhumba kuwerera, We Israele, werera kwa ine.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera. “Usange ukuwuskapo vikozgo vyako vyva ukazuzi panthazi pane, ndipo ukureka kupuruka,

²usange ukurapa kuti, ‘Nkhurapira mwa FUMU,’ mu unenesko, mu urunji na mu kunyoroka, penepapo mafuko ghatumbikikire mwa iwe, ndipo ghati ghachindamiskike mwa iwe.”

³ FUMU yikuti ku waYuda na awo wakukhara mu Yerusalem. “Popotani minda yinu, mungasewanga mu minga chara.

⁴Muwe wakugomezgeka kwa FUMU, ndipo mutewetere iyo pera na mtima winu wose, imwe waYuda, na imwe mukukhara mu Yerusalem, mzire ukari wane ugolere nga ndi moto uwo kukuwavye na yumoza wakuwuzimya, chifukwa cha uheni uwo mwachita.”

Warwani wakunjira mu charu cha Yuda

⁵ FUMU yikuti, “Pharazgani mu charu cha Yuda, thuwuskani mu Yerusalem, lizgani mbata mu charu chose, muchemerezge kuti, ‘Wunganani, tiyeni tirute ku misumba ya malinga!’

⁶Kwezgani ndembera kurazga ku Ziyoni, chimbirani kwambula kuchedwa kuti mukabisame, pakuti nkhwiza na chiheni kufuma ku mpoto, ndipo kwizamkuwa kuparanyika kukuru.

⁷Nga ndi umo nkharamu yikufumira mu matundu ghakhe, ndimo wakukoma wamitundu wawukira. Wafumako ku malo ghakhe, na kwiza kazgora charu chinu kuwa mapopa. Misumba yinu yiti yizgokenge mahami, yambula kukharamo wantru.

⁸Pa chifukwa ichi vvarani vigudulu, tengerani na kulira chomene. Pakuti ukari wakofya wa FUMU, ulije kufumako kwa ise.”

⁹FUMU yikuti, “Mu zuwa leneilo, mtima wa karonga na wa nduna wamkumara. Wasofi wamkuzukuma, ndipo nchimi nazo zamkuzizikika.”

¹⁰Ntheura ine nkhati, "Awe, FUMU Chiuta, nadi mwaŵapusika chomene ânthu âwa mu Yerusalemu na âwa mu charu chose. Imwe mukuti, 'Vinthu viŵenge makora kwa imwe', kweni nkhondo yafika kale."

¹¹Pa nyengo yeneiyo FUMU yamkuyowoya ku ânthu aâwa na âwa mu Yerusalemu kuti, "Mphepo yakocha yamkwiza kufuma ku mapiri ghambula kanthu gha mu chiparamba, kurazga ku charu cha ânthu wane. Iyi kuti ndi mphepo ya kupetera na kutozgera chara,

¹²kweni ndi mphepo iyo nja nkhongono chomene pa nchito iyi. Yiti yimwiziraninge kufuma kwa ine para ndayilangula. Ine ndine nkhuyowoya kupereka weruzgi kwa iwo."

Ŵarwani ūakuzingirizga charu cha Yuda

¹³Wonani, murwani wakwiza nga ndi maŵingu, magareta ghakhe ghali nga ndi kavuruvuru. Mahachi ghakhe ghakwenda luŵiro kuruska nombo. Mbaya mwe, pakuti tamara!

¹⁴Iwe Yerusalemu, tozga mtima wako ku ubendezi, mwakuti umanye kuponoskeka. Kasi maghanogħano ghaheni uŵenje nagħo mpaka pauli?

¹⁵Pakuti nthumi yikupharazga kufuma mu charu cha Dani, yikughapharazga za pharaniko kufuma ku mapiri għa Efurayimu.

¹⁶Iwo âwakuti, "Chenjezgani mafuko kuti murwani wakwiza. Pharazgani mu Yerusalemu, kuti ūwarwani īwasilikari ūakwiza kufumira ku charu cha kutali. Iwo ūakupomera misumba ya mu charu cha Yuda.

¹⁷Ūakuzinga msumba wa Yerusalemu nga mbalinda âwa munda, pakuti ânthu ūandigarukira ine." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

¹⁸"Ivi vyamuchitikirani imwe âwaYuda, chifukwa cha mendero na machitiro għinu. Ichi ndi chilango chinu, chakuŵaâ chomene, chakulasa mpaka ku mtima."

Yeremiya wakuŵalengera chitima ânthu ūakhe

¹⁹Kuŵinya mwe, kuŵinya mwe! Ine nkhunyongozeka na vyakuŵinya. Mwe kuŵinya kwa mu mtima wane! Mtima wane ukunyongozeka mukati mwane! Nkhutondeka na kukħara chete wuwo, pakuti nkhupulika kulira kwa mbata, na kumema kwa nkhondo.

²⁰Pharaniko likurondezgana na pharaniko, charu chose chazgoka mapopa. Mwa mabuchibuchi misasa yithu yapankhuka, salu zakuchinga zakerukakeruka, mu kanyengo kachoko waka.

²¹Kasi nkhwenera kuwona ndembera, na kupulika kulira kwa mbata mpaka pauli?

²² FUMU yikuti, “Ŵanthu ūane mbakupusa, kuti ūakundimanya chara. Iwo nvindere, kuti vikumanyiska chara. Iwo ndi nkhwantha pakuchita uheni, kweni kuchita uweme, kuti ūakumanya chara.”

Mboniwoni ya Yeremiya yakwiza kwa pharaniko

²³ Nkhalaŵiska pa charu cha pasi, ndipo wonani, chikaŵa cha mapopa na chambula kanthu. Nkhalaŵiskaso ku mitambo, ndipo yikaŵavye ungweru.

²⁴ Nkhalaŵiska pa mapiri, ndipo wonani, nkhawona kuti ghakusunkhunyika, tumapiri nato tukasunkhunyikira uku na uko.

²⁵ Nkhalaŵiska, ndipo wonani, nkhawona kuti kulije na munthu waliyose. Viyuni vyose vya mudera vikaduka.

²⁶ Nkhalaŵiska, ndipo wonani, nkhawona charu cha nyata yiweme, chikazgoka chiparamba. Misumba yakhe yikazgoka mahami chifukwa cha ukari wakofya wa FUMU.

²⁷ Pakuti FUMU yikuti, “Charu chose chiti chiŵenge mayiyi, ndipouli kuti nditi ndichimarizge nkhanira chara.

²⁸ Pa chifukwa ichi charu chizamkutengera, mitambo kuchanya yizamkufipa bii! Chifukwa ine ndayowoya ndipo ndili na chakurata. Nditi ndigowoke chara nesi kuwerera nyuma.”

²⁹ Ŵanthu ūa mu msumba uliwose ūakuchimbira, pakupulika chiwawa cha ūakukwera mahachi na ūamauta, Ŵanji ūakunjira mu matundu, ndipo ūanji ūakukwera mu majarawe. Misumba yose yasidika, ndipo palije munthu na yumoza uyo wakukharamo.

³⁰ Sono iwe Yerusalemu, msumba wakusokwa iwe, kasi ukung'anamulachi apo ukuvwara malaya ghaswesi, apo ukujitzga na vitoweskeru vya golide, apo ukughazgora maso ghako kuŵa ghakuru pakugharowa? Ukujitzga kwambula na chandulo. Vibwezi vyako vikukupepura, ndipo vikukhumba kukukoma.

³¹ Nkhapulika kulira nga nkhwa mwanakazi, uyo wali mu vyakuŵinya vya pa kubaba, uyo wali mu vyakuŵinya vya kubaba mwana wa uŵere. Uku kukaŵa kulira kwa ūanthu ūa mu Ziyoni, awo ūakuti waka ūefuŵefu chifukwa muvuchi nguchoko. Ŵanyoroska mawoko ghawo na kuyowoya kuti, “Soka kwa ise! Wonani, tikufwa lunkhuŵa panthazi pa vikozi.”

Yeremiya 5

Kwananga kwa ūantu ūa mu Yerusalemu

¹ Yendani uku na uku mu misewu ya Yerusalemu, laŵiskani na kupanikizga. Penjani mu maluwugha ghakhe kuti muwone, usange mungasangamo munthu,

uyo wakuchita mu urunji na kupenja unenesko, mwakuti wānthu wā mu Yerusalemu ndiŵagowokere.

²Nangauli wākuti, “Nkhurapira mwa FUMU,” kweni wākurapa vyā utesi.

³Mwe FUMU, asi imwe mukupenja unenesko? Mwaŵatimba, kweni kuti wākupulika vyakuŵinya chara. Mwaŵamara kweni wākukana kuchenyeka, wānonofya mitima yawo kwakuruska jarawe, wākana kuzgoka mtima.

⁴Ntheura ine nkhati, “Aŵa mbanthu wāpasi, wālige na mahara! Pakuti wākumanya chara nthowa ya FUMU, dango la Chiuta kuti wākulimanya chara.

⁵Nditi ndirute ku awo mba mazaza, na kuyowoya nawo. Wākumanya nthowa ya FUMU, dango la Chiuta wawo wākulimanya nadi.” Kweni nkhwona kuti nawoso wāli kuphyora goliwoli, wāli kubanthura vikondo.

⁶Pa chifukwa ichi nkharamu ya ku thengere yizamkuŵakoma, mphumphi ya mu chiparamba yizamkuŵara petu. Nyalubwe nayo wakukhazga pa misumba yawo, ndipo yose uyo watı wafumire kuwaro wizamkuzwaturika. Pakuti kwananga kwawo nkunandi, kuwerera nyuma kwawo kwandana.

⁷FUMU yikuti, “Kasi ndingamugowokerani uli? Wana wīnu wāndireka, ndipo wārapira mu wāchiuta awo kuti mbachiuta chara. Ine nkhaŵapa vyose ivyo wākakavukanga kweni iwo wākachitanga uleŵe. Iwo wākarutanga ku nyumba za wānakazi wāzagħali.

⁸Iwo wākawā nga mbakavalō wānarume wākututuŵa, awo mbakuhunguka. Waliyose wakudokera muwoli wa muzengezgani wakhe.

⁹Kasi ndingareka uli kuŵalanga chifukwa cha vyeneivi? Kasi ndingareka kuwezgera nduzga, pa fuko lakuŵa nga ndi ili?” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

¹⁰“Kwererani mu minda yakhe ya mpheska na kuyinanga, kweni mungayinangirangathu chara. Muwuskemo minthavi yakhe, chifukwa kuti ndi minthavi ya FUMU chara.

¹¹Pakuti wālsraele na wāYuda, wāŵa wāmbula kugomezgeka kwa ine.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

FUMU yikuŵakana wālsraele

¹²Wānthu aŵa wāyowoya vyā utesi vyakukhwaska FUMU. Iwo wākati, “Kuti yichitengepo kanthu chara. Palije na kaheni ako kati katiwonekere, kuti tiwonenge nkondo nesi njara chara.

¹³Nchimi ziŵenje nga ndi viphwafu vyā waka, mazgu għa Chiuta kuti għalimo mwa izo chara. Ntheura ivyo zikuyowoya vichitikire izo.”

¹⁴Ntheura FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose wakuti, “Pakuti wānthu aŵa wāyowoya mazgu agha, nditi ndizgore mazgu ghane kuŵa moto mu mlomo wako, ndipo wānthu aŵa kuŵa nkhuni za moto weneuwu.”

¹⁵“Imwe wāIsraele, nditi ndize na fuko la wānthu, lakufumira kutali kwiza kalimbana nawe. Ili ndi fuko lankhongono chomene, fuko la kale na kale. Ndi fuko ilo kuti chiyowoyerero chakhe ukuchimanya chara, nesi kupulika ivyo wākuyowoya.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

¹⁶“Mivwi yawo yili nga ndi madindi gha mwazi, ndipo wāsilikari wose ndi vinkhara nya nkhondo.

¹⁷Wizamkumara vuna yinu na vyakurya vyinu vinyakhe, wizamkukoma wāna wānu wānarume na wānakazi. Wizamkukoma mberere na mbuzi zinu na ng'ombe zinu, wizamkumara mpheska zinu na vikuyu vyinu. Misumba yinu iyo mukuyigomezga, wizamkuyibwangandulira pasi pakwiza na nkhondo.”

¹⁸FUMU yikuti, “Ndipouli nanga ndi mu mazuŵa gheneagho, kuti ndizamkumumarani nghanira chara.

¹⁹Ndipo para wānthu wākukufumba kuti, ‘Kasi nchifukwa uli FUMU, Chiuta withu watichitira vyose ivi?’ Iwe wizakaŵazgorenge kuti, ‘Nga ndi umo mwarekera FUMU na kuteŵetera wāchiuta wāchilendo mu charu chinu, ndimo mwamkuteŵetera wānthu wālendo mu charu icho nchinu chara.’ ”

Chiuta wakuchenjezga wānthu wākhe

²⁰Pharani ichi ku wāna wā Yakhobe, pharazgani ichi mu charu cha Yuda kuti:

²¹Pulikani ichi, imwe vindere na wāmbula mahara, mwaŵeneimwe muli na maso, kweni kuti mukuwona chara. Mwaŵeneimwe muli na makutu, kweni kuti mukupulika chara.

²²FUMU yikuti, “Kasi mukundopa ine chara? Kasi mungatenthema chara panthazi pane? Ine ndine nkhaŵika muchenga kuŵa mphaka ya nyanja muyirayira, mphaka iyo nyanja kuti yingajumpha chara. Nanga majigha ghangatutuzga, kweni kuti ghangatonda chara, ghangapopoma, kweni kuti ghangajumpha chara.”

²³Kweni wānthu aŵa mba mtima unonono na wa chigaruka, wāpatukako kwa ine na kuruta.

²⁴Iwo wālije kuyowoya mu mitima yawo kuti, “Tiyeni tichindike FUMU, Chiuta withu, mweneuyo wakutipa vura mu nyengo yakhe, vura yakudanga na ya kumalira. Iyo wakutondeka chara, kutipa nyengo ya kuvunira.”

²⁵Maubendezi ghinu ghakanizga vyose ivi, ndipo zakwananga zinu zamujalirani viweme.

²⁶Mukati mu wānthu wāne muli wānthu wānyakhe wābendezi. Iwo wākukhazga nga ndi awo wākuthya tuyuni. Iwo wākuthya vipingo na kukora navyo wānthu.

²⁷Nyumba zaho zazura na vyuma vyakwiba, nga ndi chitatanga icho chazura na viyuni. Pa chifukwa ichi wāzgoka wākuzirwa na wāsambazi.

²⁸Iwo wātutuŵa ndipo wāli na mathupi ghakunyiririka, wālige mphaka pakuchita milimo ya ubendezi. Mirandu ya wālanda wākweruzga mu urunji chara, mwakuti yende makora, ndipo kuti wakuvikirira awo mbakavu chara.

²⁹“Kasi ndireke kuwālanga chifukwa cha vyeneivi? Kasi ndireke kuwezgera nduzga pa fuko nga ndi ili?” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

³⁰Chinthu chakuzukumiska na chakuseruska, chachitika mu charu ichi:

³¹Nchimi zikuchima vya utesi, wāsofi nawo wākusambizga umo wākhumbira. Wānthu wāne nawo wākutemwa kuti vinthu viwēnge ntheura. Kasi mwizamkuchitachi pa umaliro?

Yeremiya 6

Wārwani wākuzingirizga Yerusalem

¹“Imwe wānthu wā charu cha Benjamini, chimbirani kuti mukabisame, fumanimo mu Yerusalem. Lizgani mbata ku Tekowa, mwimike chimanyikwiro pa Beti Hakeremu. Pakuti chinthu chiheni na kupankhura kukuru, kuti kumuwonekerani kufuma ku mpoto.

²Msumba wa Ziyoni wakuwoneka makora na wakutowa, nditi ndiwubwangandulire pasi.

³Wākaronga wīzenge pamoza na wāsilikari wāwo, wīzamkujintha mahema ghawo kuzingirizga Yerusalem. Iwo wīzamkukhazikika pa malo ghawo nga mbaliska.”

⁴Wākaronga wākuti, “Nozgekerani kurwa nawo nkhondo, tiyeni tirwe nawo na muhanya pakati! Kweni soka kwa ise, dazi lasendemuka, mizgezge ya mise yamba kuwā yitali.

⁵Wukani, tiyeni tirwe nawo usiku, ndipo tipankhure malinga ghawo.”

⁶Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Temerani pasi makuni ghawo, zengani chibumira pakurwa nkhondo na Yerusalem. Wānthu wā msumba uwu wākwenera kulangika, pakuti mukati mwakhe mwazura kuyuzga pera.

⁷Nga ndi umo mbwiwi yikusungira maji ghakhe kuwā ghaweme, ndimo msumba ukusungira ubendezi kuwā uphya mukati mwakhe. Nkhaza na pharaniko vikupulikikwa mukati mwakhe, nkhuwonamo wākurwara na wākupwetekēka nyengo zose.

⁸Muchenjere imwe âwa mu Yerusalemu, mzire ine ndimurekani, na kuzgora msumba kuâwa wa mayiyi, ndipo charu kuâwa chambula kukharamo âwanthu."

Ŵalsraele ūakugarukira

⁹FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, "Muŵavurure awo ūakharako mu ūalsraele, nga ndi umo munthu wakuchitira na mpheska. Ūapururani mu mawoko ghinu, kufuma mu minthavi yakhe."

¹⁰Kasi nkhwa njani uko ndingayowoya na kuchenjezga, mwakuti ūapulike? Wonani makutu ghawo nga kujarika, kuti ūangapulika chara. Mazgu gha FUMU ūakughanyoza, ndipo ūakucha nagho chara.

¹¹Pa chifukwa ichi ndazura na ukari wa FUMU, ndipo vyalema kuzizipizga. FUMU yikuti, "Ukari uwu ukawupungulire pa âwana, awo ūakwenda mu misewu ya mu misumba, na pa ūawukirano pose apo ūawungana, mufumu na muwoli wakhe ūizamkutoreka, nanga ndi ūarara na ūachekuru chomene.

¹²Nyumba zaho zizamkuperekaka ku ūanyakhe, pamoza na minda yawo na ūawoli ūawo. Pakuti nditi ndinyoroske woko lane, kwimikana na âwanthu awo ūakukhara mu charu. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹³Pakuti kwamba ku ūapasi mpaka ku ūapachanya, wose ūakudokera chandulo cha mu ubendezi. Nchimi pamoza na ūasofi, wose mbapusikizgi.

¹⁴Iwo ūakupozga vilonda vya âwanthu ūane, pachanyapachanya waka. Ūakuyowoya kuti, 'Kuli mutende, kuli mutende' apo kulije na mutende.

¹⁵Kasi ūakawa na soni pakuchita vya ukazuzi? Na pachoko pose, soni ūakawavye. Ūalije na kumanya kurongora kuti soni zaŵakora. Ntheura ūizamkuwa mukati mwa awo ūakomeka. Pa nyengo iyo ndizamkuŵalangira, ūizamkumara petu." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Ŵalsraele ūakukana kurondezga khumbo la Chiuta

¹⁶FUMU yikuti, "Yimilirani pa mphambano za misewu, mulâwiske, fumbilirani uko kuli nthowa za mwaka, fumbilirani nthowa yiweme, na kwenda mu nthowa yeneiyo, mwakuti musange kupumula kwa mizimu yinu." Kweni imwe mukati, "Ise titi tendengemo chara."

¹⁷Nkhimika ūalinda pachanya pinu, ndipo nkhati, "Pulikani kulira kwa mbata zaho." Kweni imwe mukati, "Ise tipulikenge chara."

¹⁸Ntheura pulikani, imwe mwa mafuko, manyiskani, imwe mwawungana, ivyo viŵachitikirenge âwanthu ūara.

¹⁹Pulika, iwe charu cha pasi. Wona, ine nkhwiza na chiheni pa âwanthu aâwa, icho ndi njombe ya machitiro ghawo. Iwo ūalije kupulikira mazgu ghane, ndipo ūakana dango lane.

²⁰Kasi pali chandulo uli kwa ine, para âwangiza na lubani kufuma ku charu cha Sheba, panji vyakununkhira kufuma ku charu cha kutali? Sembe zinu zako cha mburuma kuti nkhuzipokerera chara, nanga ndi sembe zinu zakukoma kuti nkukondwa nazo chara.

²¹Ndicho chifukwa FUMU yikuti, “Wanthu âwa ndiâwâwikirenge vikhuâwazgo, kuti wakhuwarengemo. Wawiskewo pamoza na âana âawo, âwazengezgani na âabwezi âawo, wose âwizamkumara petu.”

Warwani âwakufumira ku mpoto

²²FUMU yikuti, “Wonani, fuko linyakhe likwiza kufuma ku mpoto, fuko lankhongono layaghayika kufuma ku mphererekezgo za charu.

²³Wakorera mauta na mikondo. Iwo ndi ânthu âa nkhaba na âambula lusungu. Mazgu ghawo ghali nga nkhopoma kwa nyanja. Wakwera pa mahachi ânozgeka nga ndi munthu nkondo kwiza kimikana nawe, iwe msumba wa Ziyoni.

²⁴Lumbiri lwawo tapulika, nkhongono zithu zamara! Urwirwi watikora nga ndi vyakuwinya, vya mwanakazi pa nyengo ya kubaba.

²⁵Mungarutanga ku minda chara, nesi kwenda mu misewu, chifukwa warwani âwakwiza na nkondo, ndipo ânthu âwakutenthema kosekose.

²⁶Imwe mwa ânthu âane, vwarani vigudulu, kunkhurani mu vyoto. Lirani na chitengero cha kuwinyiska mtima, nga ndi munthu uyo wakutengerera mwana wakhe yumoza pera, chifukwa mwa mabuchibuchi wakukoma yura, wizenge pa imwe.

²⁷Iwe Yeremiya, ndakwimika, kuti uâwe mufuzi na wakuyezga mukati mu ânthu âane, mwakuti umanye umo nkharo yawo yiliri.

²⁸Wose mbanthu âachigaruka na âambula kupulika, ndipo mbakutemwa kusesa ânyawo. Iwo mbanonono nga ndi mkuâwa na chisulo, wose âwakuchita vinthu vya upusikizgi.

²⁹Thumba lakuvukutira latukumuka chomene, kuti muthovu usonganoke na moto. Kweni mlomo wakutozga ulije chandulo, pakuti âaheni kuti âwakufumiskikamo chara.

³⁰ânthu âane âwakuchemeka siliva lakukanika, pakuti FUMU yaâwakana.”

Yeremiya 7

Yeremiya wakupharazga mu Nyumba ya Chiuta

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya ghakati,

²“Ruta ukimilire pa chipata cha Nyumba ya Chiuta ndipo ukapharazge kwenekura cuti, ‘Pulikani mazgu gha FUMU, imwe mose mwa ḫaYuda, mwaŵeneimwe mukunjirira pa vipata ivi kwiza kasopa FUMU.

³FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, nozgani makhaliro ghinu na machitiro ghinu, ndipo nditi ndimuzomerezgani cuti mukhare mu charu ichi.

⁴Mureke kugomezga mazgu gha utesi agho ghakuti, iyi ndi Nyumba ya FUMU, Nyumba ya FUMU, Nyumba ya FUMU!”

⁵“Pakuti usange mukunozga nadi makhaliro na machitiro ghinu na kuchitirana nadi vinthu mu urunji,

⁶usange mukureka kutindiŵizgira pasi ḫalendo, ḫalanda na vyokoro, usange mukureka kukoma munthu wambula kafukwa mu charu ichi, usange mukureka kurondezga ḫachiuta ḫanyakhe awo ḫangamupwetekani mwekha,

⁷nditi ndimuzomerezgani kuhara mu charu ichi, charu icho nkhopereka kale ku ḫasekuru ḫinu kuŵa chawo kwa tuyirayira.”

⁸“Kweni, wonani, imwe mukugomezga mazgu gha utesi agho nga wakawaka.

⁹Imwe mukwiba, mukukoma, mukuchita uleŵe, mukuchita virapo vy a utesi, mukupereka kwa chiuta Baala sembe ya vyakununkhira na kurondezga ḫachiuta ḫanyakhe awo kale cuti mukawamanyanga chara.

¹⁰Imwe mukwiza na kwimilira panthazi pane mu nyumba iyi, yeneiyo yikuchemeka zina lane, na cuti, ‘Tathaskika ise’ ndipouli mukurutilira ndipera kuchita vy a ukazuzi ivi.

¹¹Kasi nyumba iyi, yeneiyo yikuchemeka na zina lane, yazgoka malo ghakubisamamo ḫankhungu, umo imwe mukuwonera? Ine ndamwene ndaviwona vyose ivi. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹²Sono murute ku malo ghane gha ku Shilo, malo agho pakudanga nkaghazgora kuŵa chikhazi chakusoperako zina lane. Mukawone icho nkaghabantulira chifukwa cha maubendezi gha ḫanthu ḫane ḫalsraele.

¹³FUMU yikuti, ‘Sono mukachita maubendezi ghose agha na kukana kundipulikira para nkayowoyanga namwe kaŵirikaŵiri, ndipo para nkhamuchemani, imwe mukandizgora chara.

¹⁴Ntheura ivyo nkachita ku Shilo ndivyo ndichitenge na nyumba iyo yikuchemeka na zina lane, malo agho nkhopereka kwa imwe na ku ḫasekuru ḫinu gheneagho imwe mukughagomezga.

¹⁵Nditi ndimufumiskanipo panthazi pane nga ndi umo nkafumiskira ḫabali ḫinu wose ḫalsraele, ḫa mphapu ya Efurayimu.”

Ŵanthu ḫa ku Yuda ḫakureka kupulikira Chiuta

¹⁶“Ntheura iwe Yeremiya ungaromberanga wanthu aŵa chara. Ungaŵaphepiskiranga chara nesi kuŵaweyerera, chifukwa ndikupulikenge chara.

¹⁷Kasi ukuwona chara ivyo ūakuchita mu misumba ya charu cha Yuda na mu misewu ya mu Yerusalem.

¹⁸Wana ūakuthenya nkhuni, ūawiskewo ūakupemba moto, ūanakazi ūakukonkha ufu kuti ūaphikire chiuta uyo wakuchemeka Fumukazi ya Kuchanya vingwa vipapati ndipo iwo ūakupereka sembe za vyakumwa ku ūachiuta ūanyakhe, kundavyira ine ku ukari.”

¹⁹FUMU yikuti, “Kasi ndiko kuti ūakwavya ine? Chara nadi. Ūakujiyavya ūekha na kujikhozga waka soni.”

²⁰Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Nditi ndiŵakwiyire na kupungulira ukari wane pa malo agha, pa ūanthu na pa vinyama, pa makuni gha mu thengere na pa vuna ya mu minda. Ukari wane wizamkugolera nga ndi moto wambula kuzimyika.”

²¹“FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti, ‘Sembe zinu zakocha mburuma musazge na sembe zinu zakukoma ndipo murye nyama yakhe. Ine kuti nkhuviakhumba chara.

²²Pakuti para nkhamufumiskanimo mu charu cha Eguputo, kuti nkhayowoya ku ūasekuru ūinu, nesi kuŵapa languro pa vya sembe yakocha mburuma na sembe zakukoma chara.

²³Kweni nkhaŵapa languro limoza lakuti: Pulikirani ine, ndipo nditi ndiŵenye Chiuta winu, imwe muti muŵenye ūanthu ūane. Mwendenge mu nthowa zose izo ndamulangulani kuti vinthu vimuŵirani makora.’

²⁴Kweni ūasekuru ūinu kuti ūakapulikira chara, nanga nkupwererako mazgu ghane. Ūakarondezga makhumbiro ghawo na kunonofyeka kwa mitima yawo yiheni. Iwo ūakawerera nyuma, kuti ūakasintha chara.

²⁵Kufuma pa zuŵa ilo ūasekuru ūinu ūakafumira mu charu cha Eguputo kufikira sono, zuŵa na zuŵa ndatumanga nchimi, ūateŵeti ūane ūanandinandi kwa imwe.

²⁶Ndipouli kuti ūakandipulikira ine chara nanga nkupwererako. Iwo ūakanonofya mitima yawo ndipo ūakachita uheni kuruska ūasekuru ūawo.”

²⁷“Para iwe Yeremiya wayowoya mazgu ghose agha kwa iwo, kuti ūati ūakupulike chara. Para ukuŵachema, kuti ūati ūakuzgore chara.

²⁸Ntheura iwe ukati kwa iwo, ‘Ili ndi fuko la ūanthu leneilo likareka kupulikira mazgu gha FUMU, Chiuta wawo, ndipo likakana kuchenyeka. Unenesko wamara kwa iwo, ūakuyowoya utesi pera.’”

Milimo yiheni mu Dambo la Beni Hinomu

²⁹“Metani sisi linu, imwe âwa mu Yerusalemu na kulitaya kutali. Mutengere chomene pa mapiri ghambula kanthu, pakuti FUMU yawupata na kuwukana, muwiwo uwo yawukaripira.”

³⁰ FUMU yikuti, “âWaYuda wachita uheni panthazi pane. Iwo âwâika vikozgo vyawo vyakuseruska mu nyumba iyo yikuchemeka na zina lane kuti âwayikazuzge.

³¹ Wazenga majochero pa malo gha pachanya agho ghakathyika Tofeti mu Dambo la Hinomu kuti wocherenge pa moto âwana âwalo âwanarume na âwanakazi. Ine kuti nkhaâwalangula kuchita ivi chara panji nesi kuvighanaghanako.”

³² Ntheura FUMU yikuti, “Mazuâwa ghakwiza apo malo ghano ghizamkuchemekaso Tofeti chara, nesi Dambo la Hinomu, kweni kuti Dambo la Kukomeramo. Pakuti âwakufwa âwizamkuâwasunganga ku Tofeti mpaka kwizakawavye malo.

³³ Sono vitanda vya âwanthu âwa vyamkuâwa chakurya cha viyuni vya mudera na vikoko mu thengere. Pizamkuâwavye munthu wakuvichimbizgapo.

³⁴ Ndizamkuwuskamo mazgu gha kukondwa na kusekerera mu misumba ya charu cha Yuda na mu misewu ya mu Yerusalemu. Kwizamkupulikikwaso chara mazgu gha chimwemwe gha mwene-nthengwa na mutengwa. Inya charu chizamkuâwa mahami.”

Yeremiya 8

¹ FUMU yikuti, “Pa nyengo yeneiyo viwangwa vya âwakaronga âwa charu cha Yuda, vya nduna zawo, vya âwasofi, vya nchimi na vya âwanthu awo âwakakharanga mu Yerusalemu, vizamkufumiskika mu madindi.

² Ndipo vizamkutandazgika pakweru pa dazi, pa mwezi na pa nyenyezi zose za kuchanya vyeneivyo âwanthu âwa âwakatemwa kuvitewetera, kuvirondezga, kuvipenjerezga na kuvilambira. Viwangwa ivi kuti âwizamkuunjikikaso chara, nesi kuvisunga mu dindi, kweni vizamkuâwa nga mbulongwe pachanya pa charu.

³ Wose awo âwakharako âwa fuko liheni ili mu malo ghose mwenemumo ndâwachimbizgiramo, âwamkutemwa nyifwa kuruska umoyo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerwa Yankhongono zose.

Kwananga na chilango chakhe

⁴ Iwe Yeremiya ukwenera kuyowoya ku âwanthu kuti, “FUMU yikuti ‘Kasi para âwanthu âwawa, âwakuwukaso chara? Kasi para munthu wapuruka, wakuwereko chara?’

⁵Kasi nchifukwa uli wānthu wā mu Yerusalemu wākupuruka, na kurutilira kuwerera nyuma? Iwo wākukoreska vinthu vyā upusikizgi, ndipo wākukana kuwerako.

⁶Ndategherezga na kuwāpulikizga, kweni kuti wākuyowoya unenesko chara. Palije na yumoza wakung'anamuka ku ubendezi wakhe.' Iwo wākuti, 'Kasi ine ndachitachi?' Munthu yose wakurondezga ivyo iyo wakukhumba, nga ndi hachi ilo likuchimbilira ku nkondo.

⁷Nanga ndi khonongo mu mlengalenga, likumanya apo lingizira na apo lingasamira. Nanga ndi njiwā, mpheta, na nkhwali navyo vikusungilira apo vingizira. Kweni wānthu wāne wākumanya chara, ivyo FUMU yikuwālangula.

⁸"Kasi mungayowoya uli kuti, 'Tili na vinjeru, tikusunga dango la FUMU?' Kweni wonani wāmanyi-marango, wāsintha marango pakulemba vyā utesi.

⁹Wāvinjeru wāti wākhozgeke soni, wāti wāthike lusoko na kukoreka. Pakuti wākana mazgu gha FUMU, kasi vinjeru vyā ntheura nyā mtundu uli?

¹⁰Pa chifukwa ichi nditi ndipereke wāwoli wāwo, ku wānarume wānyakhe, minda yawo ku awo wāwāthereska. Pakuti waliyose, kwamba wāchoko mpaka wārara, wakudokera chandulo cha mu ubendezi. Nchimi na wāsofi wuwo, wose mbapusikizgi.

¹¹Wākupozga vilonda vyā wānthu wāne pachanyapachanya waka. Wākuyowoya kuti, 'Kuli mutende, kuli mutende, apo kulije na mutende.'

¹²Kasi wākawā na soni pakuchita vyā ukazuzi? Na pachoko pose, soni wākawāvye. Wālige na kumanya kurongora kuti soni za wākora. Ntheura wāzamkuwa mukati mwa awo wākomeka. Pa nyengo iyo ndizamkuwālangira, wāzamkumara petu." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

¹³FUMU yikuti, "Para nkhuti ndi wāwunganye nga ndi vuna, vipambi vyā mpheska kuti vikuwāmo mu khuni chara, nanga ndi vikuyu mu khuni la vikuyu. Mahamba ghakhe nagho ngakufota. Vyose ivyo nkha wāpa, vyafumiskikako kwa iwo."

¹⁴Wānthu wā charu cha Yuda wākuti, "Kasi tikukhalirachi waka chete? Tiyeni tichimbilire ku misumba ya malinga, ndipo tikafwire kwenekura. Pakuti FUMU, Chiuta withu, wadumula kuti tifwe. Watipa maji ghakukoma kuti timwe, chifukwa tanangira FUMU.

¹⁵Tikagomezganga kuti kuwēnge mutende, kweni kuka wāvye kaweme. Tikagomezga nyengo ya kuchizgikira, kweni kuka wā vyakofya pera.

¹⁶Kukonona kwa mahachi gha wārwani, kukupulikikwa kufuma ku msumba wa Dani. Kamphomezi ka kulira kwa mahachi ghawo kapulikikwa, charu chose chikutenthema. Wārwani wākwiza kuti wāpankhure charu chose, pamoza na

vyose ivyo vilimo mwenemumo, msumba na wose awo âwakukhara mwenemumo.”

¹⁷“Wonani, nditi nditume njoka mukati mwinu, vipiri ivyo kuti vingazomera munkhwara chara, ndipo zizamkumulumani.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Chitima cha Yeremiya pa âwanthu âwakhe

¹⁸Chitima ichi chili mwa ine, kuti chingamara chara, mtima wane wathika lusoko.

¹⁹Pulikani kulira kwa âwanthu âwane, kufumira mu charu cha kutali. Iwo âwakuti, “Kasi FUMU yili mu Ziyoni chara? Kasi karonga wakhe wali mwenemumo chara?” FUMU yikuzgora yikuti, “Kasi nchifukwa uli âwandavya kuti ndikaripe, chifukwa cha vikozgo vyawo vyakuâaja, na âwangoza âwawo âwa chilendo?”

²⁰Âwanthu âwakulira, âwakuti, “Vuna yajumpha, chihanya nacho chamara, kweni tichali tindaponoskeke.”

²¹Pakuti âwanthu âwane âwapwetekaka, ine nane ndapwetekaka. Nkhutengera ndipo ndathika lusoko.

²²Kasi munkhwara wakuchizgira mulije mu Gileyadi? Kasi ng'anga mulije mwenemura? Kasi nchifukwa uli âwanthu âwane âwandachizgike?

Yeremiya 9

¹Mwe, mphanyi mutu wane uâwenge mbwiwi ya maji, ndipo maso ghane kaâwinduâwindu wa masozi, mwakuti ndilire muhanya na usiku, chifukwa cha kukomeka kwa âwanthu âwane.

²Mwe, ndiâwenge na malo mu mapopa, malo ghakukharamo âwanthu âwa pa ulendo mphanyi ndiâwaside âwanthu âwane, ndifumemo mwa iwo. Pakuti wose mbazaghali, chiwuru cha âwanthu âwonusikizgi.

³FUMU yikuti, “Iwo âwakupinda malulimi ghawo nga ndi uta kuti âwaponye utesi. Mu charu mwazura utesi kuruska unenesko, pakuti âwakurutilira kuchita uheni kuya pa uheni unyakhe, ndipo ine kuti âwakundimanya chara.”

⁴Munthu yose wachenjere na mubwezi wakhe, wareke kugomezga mubali wakhe. Pakuti mubali yose ndi muryarya nga ndi Yakhobe, mubwezi yose wakwendendeka kusesa âwanyakhe.

⁵Munthu yose âwakupusika waka mubwezi wakhe, palije uyo wakuyowoya unenesko. Iwo, malulimi ghawo ghakusambizgika kuyowoya utesi. Iwo âwakuchita ubendezi ndipo âwakukhumba kung'anamuka chara.

⁶âWakuyuzga na kurutilira kuyuzga, ndipo âwakupusika na kurutilira kuplesika. âWakukana kundimanya ine. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

⁷Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, "Wona, nditi ndiŵatozge na kuŵayezga. Pakuti kasi ndingachitachi chinyakhe na ŵanthu ŵane?

⁸Malulimi ghawo ghali nga ndi mivwi yakukoma, pakuti ŵakuyowoya vy a upusikizgi pera. Yose wakuyowoya vy a mutende kwa muzengezgani wakhe, kweni mu mtima wakunozgera kumukhazga munyakhe.

⁹Kasi ndingareka uli kuŵalanga chifukwa cha vyeneivi? Kasi ndingareka kuwezgera nduzga, pa fuko lakuŵa nga ndi ili?" Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁰Ine nkhati, Nditi nditengere na kulira chifukwa cha mapiri. Nditi nditengere chifukwa cha maluhari gha mu mapopa, pakuti ghochecka mwakuti palije na yumoza uyo wakwendamo. Kubama kwa ng'ombe kuti kukupulikikwamo chara, viyuni vy a mudera na vinyama vy a mu thengere, vyachimbiramo na kuruta.

¹¹FUMU yikuti, "Nditi ndizgore Yerusalemu kuŵa mulu wa mahami, malo ghakukharamo ŵakambwe. Ndizgore misumba ya mu charu cha Yuda kuŵa mayiyi, ghambula kukharamo na munthu na yumoza."

¹²Penepapo ine nkhafumba nkhati, "Kasi wa vinjeru ndi njani uyo wangapulikiska vinthu ivi? Kasi FUMU yili kuphalirapo njani, mwakuti iyo wamanye kuphalirapo ŵanyakhe? Kasi nchifukwa uli charu chaparanyika na kuzgoka kuŵa nga ndi mapopa mwakuti palije na yumoza wakwendamo?"

¹³FUMU yikazgora yikati, "Chifukwa nchakuti ſareka kurondezga dango lane ilo nkhuŵapa. Iwo kuti ſakapulikira chara mazgu ghane nanga nkhugharondezga.

¹⁴Kweni ſarondezga makhumbiro gha mitima yawo yinonono. Ŧakasopanga ſachiuta ſaBaala ſawo nga ndi umo ſawiskewokuru ſakaŵasambizgira.

¹⁵Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, wonani, nditi ndiŵapenge khuni lakuŵaŵa la mulangali kuti ſarye ndiposo na maji ghakukoma kuti ſamwe.

¹⁶Nditi ndiŵambininiskire mukati mu mafuko gha ſanthu gheneagho nanga ndiwo panji ſawiskewokuru ſandaghmanyepo. Nditi ndiŵatumire nkhondo pamanyauma pawo ndisuke ndiŵamare petu."

Ŵanthu ſa ku Yerusalemu ſakuromba wovwiri

¹⁷FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, "Ghanaghanani, ndipo mucheme ſanakazi, awo ſakumanya kutengera kuti ſize. Mucheme ſanakazi awo nvilimbi pakutengera, kuti ſize.

¹⁸ŵize luŵiro, ndipo ſatiwuskire chitengero, mpaka mu maso ghithu muthike masozi, ndipo vikope vyithu vizumbwe na masozi."

¹⁹Pakuti mphomo ya chitengero, yikupulikikwa mu Ziyoni yikuti, “Mbaya mwe! Tamara ise! Takhozgeka soni nadi, pakuti tikwenera kusida charu chithu, chifukwa wabwangandulira pasi nyumba zithu.”

²⁰Ine nkhati, “Imwe wānakazi, pulikani mazgu gha FUMU, tegherezgani ku ivyo yikuyowoya. Sambizgani wāna wīnu wānakazi kutengera, waliyose wasambizge munyakhe kutengera.

²¹Pakuti nyifwa yafika, yanjirira mu vidangazi vyithu, yanjira mu nyumba zithu za ufumu. Yakoma wāna wīthu mu misewu ya mu msumba, ndipo yamara wāwukirano wīthu mu misika.”

²²FUMU yikandiphalira kuyowoya kuti, “FUMU yikuti vitanda vya wānthu vyamkuwa nga mbulongwe mu minda, nga ndi mphundwe mumanyuma mwa awo wākuvuna. Pizamkuwāvye na yumoza wamkuviunganya.”

²³FUMU yikuti, “Munthu wa vinjeru wareke kuthumbwira mu vinjeru vyakhe, nayo wankhongono wareke kuthumbwira mu nkhongono zakhe, ndiposo musambazi nayo wareke kuthumbwira mu usambazi wakhe.

²⁴Kweni uyo wakuthumbwa, wathumbwire mu ichi: kuti wakundipulikiska na kundimanya ine, kuti ine ndine FUMU iyo nja chisungusungu, ya weruzgi wakunyoroka na urunji pa charu, pakuti mu vyeneivi ndimo ine nkhukondwera.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

²⁵FUMU yikuti, “Mazuŵa ghakwiza apo ndamkuŵalangira wose awo mbakukotoreka, kweni mu mtima kuti mbakukotoreka chara.

²⁶Ndizamkulanga wāEguputo, wāYuda, wāEdomu, wāAmoni, wāMowabu ndiposo na wose awo wākukhara mu chiparamba, weneawo wākumeta masisi ghawo mu mphepete. Mafuko ghose agha ngambula kukotoreka nga ndi umo wālsraele nawo wāliri wāmbula kukotoreka mu mtima.”

Yeremiya 10

Kusopa vikozgo na kusopa Chiuta wa unenesko

¹Imwe wālsraele, pulikani mazgu agho FUMU yikuyowoya kwa imwe.

²FUMU yikuti, “Mungasambiranga makhaliro gha wāmitundu chara, nesi kuthika lusoko na vimanyikwiro vya kuchanya, nangauli wāmitundu wākuthika navyo lusoko.

³Pakuti maluso gha wānthu aŵa nga wakawaka. Iwo wākutema khuni mu thengere, ndipo musiri wakuliŵajawāja na mbavi.

⁴Wakulitzga khuni lira na siliva na golide, wākulikhozga pakulikhoma na mizumali, kuti lireke kuwa.

⁵Vikozgo ivi vili nga ndi vyakofyera, mu munda wa vinkhaka, pakuti ivyo kuti vikuyowoya chara. Ivi vikwenera kuviyegha, pakuti vingayenda vyekha chara. Mureke kopa ivyo, pakuti vingamuchitirani kanthu kaheni chara, nesi kuchita kalikose kaweme."

⁶Kulije na yumoza wakuyana imwe, Mwe FUMU, Imwe ndimwe âwakuru, ndipo zina linu nda nkhongono zikuru.

⁷Kasi ndi njani uyo wangareka kumuchindikani imwe, Mwe Karonga wa mafuko? Pakuti kumuchindikani ndiko kukumwenererani. Mukati mu âwavinjeru wose mu mafuko, na mu maufumu ghawo ghose, mulije na yumoza wakuyana na imwe.

⁸Wose mbazereza ndiposo nvindere, visambizgo nya vikozgo nyawakawaka.

⁹Siliva la kufura kunozgera vikozgo, likufumira ku charu cha Tarishishi, ndipo golide likufumira ku charu cha Ufazi. Vikozgo vyawo ndi mlimo wa âwasiri na âwafuzi. Wakuvivwarika vyakururupira na vichesamu, ndipo vyose ndi mlimo wa zinkhwantha.

¹⁰Kweni FUMU ndiyo Chiuta wa unenesko, Iyo ndiyo Chiuta wamoyo ndiposo Karonga wa muyirayira. Para wakaripa, charu chikutenthema, ndipo âwamitundu kuti âwangamanya chara, kuzizipizga ukari wakhe.

¹¹Ukayowoye ntheura ku âwanthu âwara, "âWachiuta aâwa âweneawo kuti âwakalenga mtambo na charu cha pasi chara, âwizamkumara mu charu, kuti âwizamkuâwakoso palipose chara."

Sumu yakurumba Chiuta

¹²"FUMU ndiyo yikalenga charu na nkhongono zakhe, ndiyo yikimika vinthu vyose na vinjeru vyakhe, ndipo ndiyo yikatandazga mitambo na umanyi wakhe.

¹³Para yikuyowoya, maji ya ku mlengalenga ghakududumira, ndiyo yikukwezga nyathutwe, kufuma ku mpherererekezgo za charu. Yikumwetuska âwaleza âwa vura, yikuputiska mphepo kufuma uko yikuyisunga.

¹⁴Munthu yose ndi muzereza na wambula mahara, mufuzi yose wakukhozgeka soni na âwangoza âwakhe. Vikozgo vyakhe ndi nya utesi, vilije na muvuchi.

¹⁵Ndi nya wakawaka, ndi mlimo wakupusika waka, pa zuâwa la weruzgi vyamkumara petu.

¹⁶Chiuta uyo ndi phande la Yakhobe, kuti wakuyana na ivyo chara. Iyo ndiyo wali kulenga vinthu vyose, Israele ndi fuko ilo iyo wali kusankha, zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose."

Kuroska kwa kuyorekera ku umikori

¹⁷Imwe âwanthu âwa mu Yerusalemu wunganyani katundu winu, mwaŵeneimwe mwazingirizgika na âwarwani.

¹⁸Pakuti FUMU yikuti, “Pa nyengo iyi ndiŵaponyenge kutali, âwanthu awo âwakukhara mu charu ichi. Nditi ndiŵawâike mu visuzgo, mwakuti âwapulike.”

¹⁹Âwanthu âwa mu Yerusalemu âwakuti, “Soka kwa ise chifukwa cha kupwetekaka kwithu, chilonda chithu ncha zoza. Kweni kale tikati ichi nchilango chithu, tikwenera kuzizipizga waka.

²⁰Mahema ghithu ghapankhuka, vingwe vyakhe vyose vyadumuka. Âwana âwithu âwaticimbira, ndipo âwalikoso chara. Palije na yumoza wakutovwira kuzengaso msasa withu, panyakhe uyo wangâwikapo salu zakuchinga.”

²¹Kweni Yeremiya wakati, Âwarongozgi mbazereza, âwaliye kuyipenja FUMU. Pa chifukwa ichi vinthu vikaŵawira makora chara, ndipo mberere zawo zose zambininika.

²²Pulikani, kukwiza mphwepwerezgo, chivulupi chikuru kufuma ku charu cha ku mpoto, yikwiza kuti yiparanye misumba ya charu cha Yuda, kuyizgora kuŵa mapopa ghakukharamo âwakambwe.

²³Mwe FUMU, ine nkhumanya kuti umoyo wa munthu ngwakhe chara, na kutiso munthu walije kumanya, kujirongozga yekha.

²⁴Mwe FUMU, mundichenye kweni mu urunji. Mureke kundichenya para mwakaripa mzire ndimare petu.

²⁵Pungulirani ukari winu pa mitundu iyo kuti yikumumanyani chara, pa âwanthu awo kuti âwakusopa zina linu chara. Iwo âwali kukoma âwa mphapu ya Yakhobe. Iwo âwali kuŵamara petu, ndipo âwali kupankhura malo ghawo ghakukharamo.

Yeremiya 11

Yeremiya na phangano la Chiuta

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya ghakati,

²“Pulika mazgu gha phangano ili ndipo uŵaphalire âwYuda na awo âwakukhara mu Yerusalemu.

³Uŵaphalire kuti FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Ngwakutembeka munthu uyo wakureka kupulikira mazgu gha phangano ili,

⁴leneilo nkhaŵalangula âwasekuru âwinu, apo nkhaŵafumyanga mu charu cha Eguputo apo nkhaŵafumya mu viphyo vikuru. Nkhaŵaphalira kuti usange âwakundipulikira na kuchita chose icho nkhuŵalangula, penepapo ndipo âwâwenge âwanthu âwane, ndipo ine nditi ndiŵwenge Chiuta wawo.’

⁵Ntheura ndizamkufiska ivyo nkharapa ku wasekuru winu, kuti, 'Ndiwapenge charu cha mkaka na uchi, charu icho mukukharamo sono.' "Penepapo ine nkhazgora nkhati, "Kuwe ntheura FUMU."

⁶FUMU yikati kwa ine, "Pharazga mazgu ghose agha mu misumba ya charu cha Yuda, na mu misewu ya mu Yerusalem. Uwaphalire kuti, 'Pulikani mazgu gha phangano ili, na kughachita.'

⁷Pakuti kaŵirikaŵiri nkhaŵachenjezga wawiskemwekuru na mtima wane wose kufuma apo nkhaŵafumyiranga mu charu cha Eguputo mpaka na sono. Ine nkhatenge, 'Pulikirani mazgu ghane.'

⁸Ndipouli kuti wakapulikira chara nanga nkhupwererako. Waliyose wakarondezga kunonofyeka kwa mtima wakhe uheni. Ntheura nkhaŵalanga kwakuyana na mazgu ghose gha phangano ili leneilo nkhaŵalangula kuchita, kweni kuti wakalichita chara."

⁹Ntheura FUMU yikati kwa ine, "Nkhawona kuti waYuda na awo wakukhara mu Yerusalem wakundigarukira.

¹⁰Wanthu aâwa wawerero ku maubendezi gha wawiskewokuru, weneawo wakakana kundipulikira. Warondezga wachiuta wanyakhe na kuwateŵetera. Walsraele na waYuda, waswa phangano lane ilo nkhachita na wawiskewokuru.

¹¹Pa chifukwa ichi FUMU yikuti, 'Nditi ndiwaŵike mu visuzgo ivyo walije na kumanya umo wangaponera. Nangauli wangalira kwa ine, kuti nditi ndiŵapulike chara.'

¹²Wanthu âwa mu misumba ya mu charu cha Yuda na âwa mu Yerusalem wati warute kuya kalira ku wachiuta weneawo wakuwawochera sembe ya vyakununkhira. Kweni kuti wakumanya kuwathaska chara para visuzgo vyaŵawira.

¹³Imwe waYuda, wachiuta winu mbanandi, wakuyana waka na misumba yinu. Majochero agho mwaghimika kocherapo vyakununkhira kwa chiuta Baala uyo wakukhozga soni, ghakuyana waka unandi nga ndi misewu ya mu Yerusalem.

¹⁴"Ntheura iwe Yeremiya ungaŵaromberanga wanthu aâwa chara nesi kuwapepiskira nanga nkhuwaŵeyerera. Ine kuti ndizamkuwâpulika chara apo wizamkulirira kwa ine para visuzgo vyaŵawira.

¹⁵Kasi wakutemweka wane wali na mazaza uli mu nyumba yane apo iyo wakuchita vya ukazuzi? Kasi virapo na nyama yakupereka ku sembe vingamanya kumuvikirirani ku soka linu? Kasi vingamanya kumusanguruskani?

¹⁶Kale FUMU yikamuchemani kuti, 'Khuni liwisi la maolive, la kutowa na la vipambi viweme.' Kweni na mphomo yikuru ya chimphupuru, nditi ndiyiwoche na moto, ndipo minthavi yakhe yiti yinyeke yose.

¹⁷FUMU Mwenenkhongono zose, iyo yikamupandani mu charu nga khuni, yayowoya chiheni icho chikwiza pa imwe chifukwa cha uheni uwo mwachita imwe wâlsraele na wâYuda. Imwe mwandavya kuti ndikaripe, chifukwa mwamochera chiuta Baala sembe ya vyakununkhira.”

Ŵakumuchitira chiŵembu Yeremiya

¹⁸FUMU yikandivumbulira ndipo nkhamanya milimo yiheni ya wânthu.

¹⁹Ine nkhaŵa nga ndi mwana-mberere wakuzika, uyo wakurongozgeka kuya kakomeka. Ine nkhamanya chara kuti wâkanozgeranga chiŵembu, para wâkayowoyanga kuti, “Tiyeni timuparanye pamoza na mazgu ghakhe, nga ndi khuni pamoza na vipambi vyakhe. Tiyeni timuwuskemo mu charu cha wâmoyo, mwakuti zina lakhe lireke kukumbukikaso.”

²⁰Kweni imwe, Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, mukweruzga mu urunji, mukusanda mtima na maghanoghano gha munthu. Mundirongore kuti mwawezgera nduzga, chifukwa mrandu wane ndili kuwupereka kwa imwe.

²¹Ntheura za wânthu wâ mu msumba wa Anatoti, weneawo wâkukhumba kundikoma, FUMU yikandiphalira kureka kuchima mu zina lakhe mzire wândikome.

²²Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Nditi ndiŵalange. Wawukirano wâwo wati wâkomekenge mu nkhondo. Wana wâwo wânarume na wânakazi wati wafwenge na njara.

²³Palije na yumoza uyo wizamkupona pakuti ndizamkuparanya wânthu wâ mu msumba wa Anatoti, mu chirimika icho ndizamkuwâlangira.”

Yeremiya 12

Kusinginika kwa Yeremiya na zgoro la FUMU

¹Mwe FUMU, ndimwe wârunji ndipera, nanga ine ndingasuskana namwe. Ndipouli nditi ndimudandaulirani za mrandu wane panthazi pinu. Kasi nchifukwa uli wânthu wâheni vinthu vikuŵayendera makora? Kasi nchifukwa uli wâryarya wâkukhara makora?

²Imwe ndimwe mukuŵapanda ndipo wâkujintha misisi. Iwo wâkukura na kupambika vipambi. Wakutemwa kuyowoya vya imwe, ndipouli mitima yawo yili kutali na imwe.

³Kweni imwe, Mwe FUMU mukundimanya ine, mukundiwona ndipo mukuyezga kuti mtima wane uli na imwe. Muŵaguzire kuwaro nga ndi mberere na mbuzi zakuya kakomeka, muŵapatule kulindirira zuŵa la kukomekera.

⁴Kasi charu chiti chiŵenge chakomira mpaka pauli, ndipo utheka uŵenge wakufota mu minda yose mpaka pauli? Vinyama na viyuni vikufwa waka,

chifukwa cha uheni wa wānthu, awo wākukhara mwenemumo. Iwo wākuti, "Chiuta wati wawonenge chara umaliro withu."

⁵ FUMU yikati, "Usange uli kupharizganapo na wānthu kwenda pasi, ndipo wakakuvuska kasi ungapharizgana uli na mahachi? Usange ukukhuwāra mu charu umo muli makora ghene, kasi wamkuchinthia uli mu matundu gha Yorodani?

⁶Nanga ndi wāna wānyako na wā mu mbumba yakwako, nawoso wākukuchitira mu upusikizgi. Iwo mbakupulikana nkhanira kuti wīmikane nawe. Ureke kuwāgomezga, nanga wāngakuyowoyerā mazgu ghaweme."

Chiwuravi cha FUMU pa wānthu wākhe

⁷Ndaŵapata wānthu wāne, ndalireka fuko ilo nkhalisankha. Nditi ndimupereke wakutemweka wa pa mtima wane, mu mawoko gha wārwani wākhe.

⁸Wānthu awo nkhaŵasankha wāzgoka kwa ine nga ndi nkharamu mu thengere. Wākundibangulira mwa ukari. Pa chifukwa ichi nkhuŵatinkha.

⁹Kwa ine wānthu wāne wākusankhika wali nga ndi twana twa chimbwe, uto twazingirizgika na makhuŵi. Viyuni ivyo vikurya nyama, vikutuwukira na kutuzinga kwete. Rutani mukawunganye vinyama vyose vyā mu thengere, mwize navyo kuti vizakarye.

¹⁰Wārongozgi wānandi wānanga munda wane wa mpheska, wākandirizgira pasi munda wane. Wāwuzgora munda wane uweme, kuŵa mapopa ghambula kanthu.

¹¹Wāwuzgora kuŵa mayiyi, pakuŵa mayiyi, ukutengerera kwa ine. Charu chose chazgoka mayiyi, kweni kulije na uyo wakupwererako.

¹²Wākukoma wāzamo, mu malo ghose gha pachanya gha mu chiparamba. Pakuti nkhondo ya FUMU yikukoma, kufuma ku mphaka yimoza kuya kafika ku mphaka yinyakhe. Palije na yumoza uyo wali mu mutende.

¹³Wānthu wāne wāpana tirigu, kweni wāvuna minga, wājivuska kweni wāndurapo kalikose chara. Wāti wākhozgekenge soni na ivyo wāvuna, chifukwa cha ukari wakofya wa FUMU.

Mazgu gha FUMU ku wāzengezgani wā wālsraele

¹⁴Pa vyā vyaru vyose viheni ivyo vyazingirizga wālsraele vyeneivyo vili kuhanga charu icho yili kuŵapa wālsraele, FUMU yikuti, "Nditi ndiŵauskemo mu charu chawo ndipo nditi ndiŵathaske wāYuda mukati mwawo.

¹⁵Para ndaŵawuskamo, nditi ndiŵe na chiwuravi na iwo na kuwezgeraso fuko lirilose ku malo ghakhe na ghakhe na ku charu chakhe na chakhe.

¹⁶Ndipo usange wāgasambira mendero gha wānthu wāne na phamphu na kurapa mu zina lane kuti, 'Nkhurapira mwa FUMU,' nga ndi umo iwo

ŵakasambizgira ŵanthu ŵane kurapira mu zina la chiuta Baala, penepapo ndipo ŵati ŵakhazikike mukati mu ŵanthu ŵane.

¹⁷Kweni usange fuko lirilose liti lireke kupulikira, nditi ndiliwuskemo nkhanira na kulimara petu.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyera.

Yeremiya 13

Chiyerezgero cha nkhwamba

¹FUMU yikati kwa ine, “Ruta ukagule nkhwamba ya salu ya bafuta, na kuvwara mu luwunda lwako, kweni ungayibizganga mu maji chara.”

²Ntheura nkhayakagula nkhwamba nga ndi umo FUMU yikandilangulira ndipo nkhawwara mu luwunda lwane.

³Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine kachiŵiri ghakati,

⁴“Tora nkhwamba iyo wagula, yeneiyo wawwara mu luwunda lwako ndipo ruta ku mronga wa Perata, ukayibise kwenekura mu mphanji ya jarawe.”

⁵Ntheura nkharuta ndipo nkhayibisa ku mronga wa Perata nga ndi umo FUMU yikandilangulira.

⁶Ghakati ghajumphapo mazuŵa ghanandi, FUMU yikati kwa ine, “Wuka, rutaso ku mronga wa Perata na kukatora nkhwamba iyo nkhakulangula kuti ubise.”

⁷Ntheura ine nkharuta ku mronga wa Perata, ndipo nkhati ndajima, nkhatora nkhwamba yira pa malo apo nkhabisa. Kweni nkhlasanga kuti nkhwamba njakunangika, kuti yingawaso na nchito chara.

⁸Penepapo mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine kuti,

⁹“FUMU yikuti, ntheura ndimo ndizamkunangira vyose ivyo ŵaYuda na ŵa mu Yerusalem ŵakuthumbwiramo.

¹⁰ŵanthu ŵaheni aŵa ŵeneawo ŵakukana kupulikira mazgu ghane na kurondezga kunonofyeka kwa mitima yawo yiheni ndiposo na ŵachiuta ŵanyakhe, kuŵateŵetera na kuŵalambira, ŵati ŵaŵenge nga ndi nkhwamba iyi, yeneiyo kuti yingawaso na nchito chara.

¹¹Nga ndi umo lamba lukukhozgera chakuvwara mu chiuno, ntheura ndimo nkhanozgera ŵalsraele na ŵaYuda kuti ŵademerere kwa ine kuti wose ŵaŵenge ŵanthu ŵane mwakuti ŵizakatumbike zina lane na kulichindika. Kweni iwo ŵalije kupulikira.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyera.

Viŵiya vyā vinyo

¹²“Ukâaphalire ŵanthu mazgu agha kuti FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Mu chiŵiya chilichose cha vinyo ŵazuzgemo vinyo.’ Sono iwo ŵizamkuti kwa iwe, ‘Ise tikumanya makora ghene kuti mu chiŵiya chilichose ŵazuzgengemo vinyo.’

¹³Iwe ukaŵazgore kuti, FUMU yikuti, ‘Nditi ndiŵamweske vinyo ŷanthu wose ŷa mu charu ichi mpaka ŷarowere nkhanira: Ÿakaronga awo ŷakuhalira chizumbe cha Davide, ŷasofi, nchimi, na wose awo ŷakukhara mu Yerusalem.

¹⁴Nditi ndiŵabwanyizge nga ndi viŵiya yumoza ku munyakhe, kubwanyizga ŷawiskewo na ŷana ŷawo. Kuti ndiŵenge na lusungu na iwo chara, nesi kuŵa na chitima na iwo, panji kuŵa nawo na chiwuravi, kuti ndireke kuŵamara petu.’ ”Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

Yeremiya wakuchenjezga ŷanthu kuti ŷareke kujikuzga

¹⁵Pulikani ndipo mutegherezge, mungathumbwanga chara pakuti FUMU ndiyo yayowoya.

¹⁶Chindikani FUMU, Chiuta winu, pambere wandatume mdima, pambere malundi ghinu ghandakhuŵare, mu mapiri umo mdima wayambako. Imwe mukupenja ungweru, kweni iyo wakuwuzgora kuŵa mdima, na kuwusintha kuŵa chisi chikuru.

¹⁷Kweni usange murekenge kupulikira, nditi ndimulirirani mu ubende, chifukwa cha kujikuzga kwinu. Nditi ndilire chomene, ndipo masozi ghizamkuthika mu maso ghane, pakuti ŷanthu ŷa FUMU ŷati ŷatorekera ku umikori.

¹⁸Umuphalire karonga na ŷanyina kuti, “Fumanipo pa vizumbe vyinu, pakuti mphumphu za uchindami winu, zawa kufuma ku mitu yinu.

¹⁹Misumba ya ku mwera yajarika, ndipo palije na yumoza uyo wangayijula. ŸaYuda ŷatorekera ku umikori, nadi wose ŷayorekera ku umikori.

²⁰“Inuska maso ghako uwone, awo ŷakwiza kufumira ku mpoto. Kasi zili nkhu mberere izo zikapika kwa iwe, mskambo uwo ukathumbwanga nawo?

²¹Kasi wizamkuchita uli, para awo ukaŵazgowerā kuti mbabwezi ŷako, ndiwo ŷakukuthereska na kukuwusa iwe? Asi vyakuŵinya viti vikukore, nga ndi vya mwanakazi pa nyengo ya kubaba?

²²Usange ungaſifumba kuti, ‘Chifukwa uli vinthu ivi vyandiwira?’ Nchifukwa cha unandi wa maubendezi ghako, kuti ŷakabenekura vyakuvwara vyako na kukukorerera.

²³Kasi muEtiyopiya wangasinha chikumba chakhe, panji kasi nyalubwe wangasinha maŵanga ghakhe? Usange ndi ntheura, namwe mungachita uweme chara, mwaŵeneimwe mwazgôwera kuchita uheni.

²⁴Nditi ndimuchupurani nga ndi mwerero uwo ukuputwa na mphepo ya mu chiparamba.

²⁵Ichi ndicho chakugaŵikira, phande ilo ndakugawîra iwe, chifukwa mwandiruwa ine, na kugomezga mu wâchiuta wâ utesi.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²⁶“Ine nditi ndikubene kule vyakuvwara, uku iwe ukulaŵiska mwakuti soni zako ziwonekere pakweru.

²⁷Ndagħawona maukazuzi ghako, mauleŵe na maulamphalampha ghako, ndiposo na mauzaghali ghako, gheneagħo ukuchita ku thengere pa malo għapachanya ghakusoperako. Soka kwa imwe wâ mu Yerusalem, kasi kumutorerani nyengo uli, kuti muŵe wakutozgeka?”

Yeremiya 14

Uthenga wakuphara na chilangalanga chikuru

¹Mazgu għa FUMU agho ghakiza kwa Yeremiya kuphara na chilangalanga ndi agha:

²“Charu cha Yuda chikutengera, misumba yakhe yathika lusoko. Wānħu wakhe wakukunkhura pasi, wakutengera. Kulira kwa wānħu wā mu Yerusalem, kwakwera chomene.

³Wārongozgi wakutuma wateŵeti wawo kuya kanegħha maji. Wakwiza ku visimi vya maji, kweni wakusanga kuti mulje maji. Ntheura wakuwera na viŵiyya vyawo vyambula kanthu. Wakuchita soni na kumara mahara, ndipo wakubisa visko vyawo.

⁴Charu chang'aruka, chifukwa vura kulje, walimi wakuchita soni, ndipo wakubisa visko vyawo.

⁵Nanga ndi mphoyo mu thengere, yikusida mwana wakhe wakbabika waka, chifukwa utheka kulje.

⁶Waboli nawo wakwimilira waka mu mapiri għa chiparamba, wakupungizga mphepo nga mbakambwe. Maso ghawo ghakutondeka kulaŵiska, chifukwa kulje utheka.

⁷Wānħu wakuti, ‘Nangauli ubendezi withu ukutipanikizga, chitanipo kanthu, Mwe FUMU, chifukwa cha zina linu. Pakuti tawerera nyuma chomene, tamunangirani nadi.’

⁸Imwe ndimwe chigomezgo cha walsraele, muponoski wawo mu nyengo ya visuzgo. Kasi mukuŵirachi nga ndi munthu uyo wakupanjwapo waka usiku umoza?

⁹Kasi mwaŵirachi nga ndi munthu uyo watimbanizgika, nga ndi chinkħara icho chilje na kumanya kuthaska? Ndipouli, Mwe FUMU, muli mukati mwithu, ndipo ise ndise w̄inu. Mureke kutsida.”

¹⁰Pa nya wantru aŵa, FUMU yikuti, “ŵakutemwa kuyingayinga waka, ŵakutondeka kuzizipizga. Ndicho chifukwa FUMU yikucha nawo chara. Yiti yikumbuke ubendezi wawo, na kuŵalanga chifukwa cha zakwananga zawo.”

¹¹FUMU yikati kwa ine, “Ungaromberanga wantru aŵa chara kuŵakhumbira viweme.

¹²Nanga ŵaziŵizge kurya, kuti ndipulike kulira kwawo chara. Nanga ŵapereke sembe zakocha na chakupereka cha ufu, kuti nditi ndipokererenge chara. Kweni nditi ndiŵamare na nkhondo, na njara ndiposo na nthenda yakofya.”

¹³Ntheura ine nkhati, “Mwe FUMU Chiuta, nchimi zaho zikuŵaphalira wantru kuti, ‘Muti mufwenge na nkhondo chara, nanga nkhuŵa na njara. Kweni watu wamupani mutende wenecho mu malo agha.’”

¹⁴Kweni FUMU yikandizgora yikati, “Nchimi zikuchima utesi mu zina lane. Ine kuti nkhazituma chara, nanga nkhuzilangulira, nesi kuziyowoyer. Zikumuchimirani mboniwoni za utesi kwa imwe. Zikuroska vintru nya wakawaka ndiposo vikuyowoya vintru nya kupusika vyakufuma mu maghanogħano ghawo.”

¹⁵Ntheura pa nya nchimi izo zikuchima mu zina lane, FUMU yikuti, “Ine kuti nkhazituma chara. Ndipouli izo zikuti, ‘Nkhondo panji njara kuti viti vizenge mu charu ichi chara.’ Nchimi izi ziti zimarenge na nkhondo na njara.

¹⁶Wantru awo zikuŵachimira ūti ūaponyeke mu misewu ya mu Yerusalem. Wawoli wawo, na wana wawo wanarume na wanakazi ūti ūafwe na njara na nkhondo mwakuti kuŵavyenge na yumoza wa kuŵasunga mu dindi. Nadi ndizamkupungulira uheni wawo pa iwo wenecho.”

¹⁷Wantru aŵa uŵaphalire mazgu agha, uti, “Maso ghane ghalire masozi, muhanya na usiku kwambula kurekezga. Pakuti wantru wane ūakusoreka ūali na vilonda nya zoza ndipo ūatimbika chomene.

¹⁸Usange nkhuruta ku thengere, nkhuwona wantru awo ūakomeka na lupanga. Usange nkhunjira mu msomba, nkhuwona wantru ūakurwara chifukwa cha njara. Nchimi na ūasofi ūakuchita milimo yawo mu charu, kweni kuti ūakumanya ivyo ūakuchita chara.”

Wantru ūakuŵeyerera kwa FUMU

¹⁹Mwe FUMU, kasi ūaYuda mwaŵakanirathu? Kasi mwaseruka na msomba wa Ziyoni? Kasi mwatitimbirachi, mwakuti tireke na kuchira? Tikagomezganga kuti tiŵenye mu mutende, kweni palije na kaweme. Tikagomezganga nyengo ya kuchizgikira, kweni kuli suzgo pera.

²⁰Mwe FUMU, ise tikuzomera ubendezi withu, na uheni wa ūasekuru ūithu, ise tili kumunangirani nadi.

²¹Chifukwa cha zina linu, mureke kutikana, mureke kuyuyura Yerusalemu, chizumbe cha uchindami winu. Mukumbuke phangano linu na ise, ndipo mureke kuswa phangano ili.

²²Kasi wali po wachiuta wa utesi wa wamitundu, awo wangamanya kurokxeska vura? Kasi mitambo yingamanya kurokxeska vura, pa iyo yekha. Chara, kweni imwe, Mwe FUMU, Chiuta withu, ise tikugomezga mwa imwe, pakuti ndimwe mukuchita vyose ivi.

Yeremiya 15

Soka ku waYuda

¹Penepapo FUMU yikati kwa ine, Nanga Mozesi na Samuele wangimilira panthazi pane kuwaeyerera wantru awa, ine kuti ndingawalengera lusungu chara. Wawuskapo panthazi pane, wareke warutenge!

²Para wakukufumba kuti, “Kasi tirutenge nkhu?” Iwe uwaphalire kuti FUMU yikuti, “Awo wapimikira kufwa na nthenda yakofya, wafwenge na nthenda yakofya, awo wapimikira kufwa na nkhondo wafwenge na nkhondo, awo wapimikira kufwa na njara wafwenge na njara, ndipo awo wapimikira kuruta ku umikori, warutenge ku umikori.”

³ FUMU yikuti, “Nditi ndiwaitumire vinthu vinayi vyakukoma: nkhondo, ncabwe zakuwaruma, viyuni vya mudera na vikoko vya mu charu kuti viwarye na kuwamara.

⁴ Nditi ndiwaitazgore kuwa chinthu chakuseruska ku maufumu ghose gha mu charu cha pasi, chifukwa cha icho wakachita Manase, mwana wa Hezekiya, karonga wa charu cha Yuda mu Yerusalemu.”

⁵ FUMU yikuti, “Imwe wa mu Yerusalemu, kasi ndi njani uyo wangawa na chiwuravi na imwe? Ndi njani uyo wati wamatengereraninge imwe? Ndi njani uyo wati wapatuke, kwiza kamufumbani za umoyo winu.”

⁶ FUMU yikuti, “Imwe mwandipata ine, ndipo mukurutilira kuwerera nyuma. Ntheura ndawuska woko lane kuti ndimumarani, ine vyalema kugowoka kaŵirikaŵiri.

⁷ Nditi ndiwaitapete na lupetero, kuwafumiska mu misumba ya charu. Ndaŵazgora iwo kuwa wakufwirwa pakuti ndaŵaparanya. Iwo walije kureka nthowa zaho ziheni.

⁸ Ndasazgirako unandi wa vyokoro vyawo, kuruska muchenga mu mphepete mwa nyanja. Nkhakoma wanyamata, ndipo nkhachitiska kuti wanyinawo wâsuzgike. Mwamabuchibuchi ndaŵakhizgira vyakuwinya na chofyo chikuru.

⁹ Uyo wakababa wana wankonde na waŵiri, wakakomwa na kuthika lusoko. Dazi likumunjilira apo kukaŵa kuchali muhanya. Wati wakhozgeke soni na

kulengeskeka. Awo âwakharako âwamoyo nditi ndiâwapereke ku âwarwani âwawo, kuti âwakomeke la lupanga.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerwa.

Yeremiya wakudinginyikira FUMU

¹⁰Soka kwa ine, mwe amama, pakuti mukandibaba ine, munthu uyo âwanthu wakutemwa kumususka na kwambana nayo mu charu chose cha pasi. Ine ndilije kumutewuliskapo kanthu munthu, nanga ndine kuti ndili kutewulapo kanthu kwa munthu chara. Ndipouli âwanthu wose âwakunditemba.

¹¹Kweni FUMU yikazgora, yikati, “Nditi ndikuthaske kuti vinthu vikuŵire makora. Nadi âwarwani âwako âwati âwâweyerere kwa iwe mu nyengo ya visuzgo na ya vyakuŵinya.

¹²Kasi munthu wangamanya kuphyora chisulo, chomenechomene chisulo chakufumira ku mpoto chakusazgikana na mkuŵa?

¹³“Chifukwa cha zakwananga zinu mu charu chinu chose, nditi ndipereke chuma chinu na usambazi winu kuti viskogheke kwambula kupokapo kanthu.

¹⁴Nditi ndimuzgorani kuti mutewetere âwarwani âwinu mu charu icho imwe kuti mukuchimanya chara. Nadi ukari wane uli nga ndi moto wakugolera ndipo ugolerenge kwa muyirayira.”

¹⁵Ntheura ine nkhati, “Mwe FUMU, imwe ndimwe mukumanya. Mundikumbuke na kundovwira, muwezgere nduzga pa awo âwakundizikizga. Mukuzipizga kwinu, mureke kunditaya, manyani kuti ine nkhotombozgeka chifukwa cha imwe.

¹⁶Para nkhapulikanga mazgu ghinu, nkaghaphokerera nga chakurya. Mazgu ghinu ghakazgoka kuŵa chimwemwe kwa ine, na ghakukondweska mtima wane. Pakuti ine ndine winu na winu, Mwe FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose.

¹⁷Ine kuti nkakharamo mu ungano wa awo âwakuhoya chara nanga nkukondwera pamoza nawo. Nkhakhara pa ndekha, chifukwa mazaza ghinu ghakawâ pa ine, ndipo mukandizuzga na ukari.

¹⁸Kasi nchifukwa uli vyakuŵinya vyane vikumara chara? Chilonda chane kuti chikuchizgika chara nesi kupora. Kasi muŵenge kwa ine nga ndi kamronga kakupusika, ako maji ghakhe ghakukamuka?”

¹⁹Ntheura FUMU yikuti, “Usange ukuwerera kwa ine nditi ndikupokerere, ndipo uti unditeŵeterenge ine. Usange ukuyowoya ivyo nvyakuzirwa, vyawaka chara, uti uŵenge wakundiyyowoyerwa ine. Iwo âwati âwizenge kwa iwe, kweni iwe kuti uzgokerengeso kwa iwo chara.

²⁰Nditi ndikuzgore iwe kuŵa wakukhora, nga ndi linga la mkuŵa. Iwo âwati âwarwe nawe, kweni kuti âwakuthereskenge chara, pakuti ine ndili pamoza nawe kuti ndikuponoske na kukuthaska. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²¹Nditi ndikuthaskenge ku âwanthu âwaheni, ndipo nditi ndikuwombolenge ku âwanthu âwankhaza.”

Yeremiya 16

Khumbo la FUMU pa umoyo wa Yeremiya

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Ungatoranga mwanakazi mu charu ichi chara, nesi kuŵa na âwana âwanarume panji âwanakazi.

³Pa vya âwana âwanarume na âwana âwanakazi âweneawo âwakbabika mu charu ichi na pa vya âwanyinawo awo âwakubaba âwana âwa mu charu ichi, FUMU yikuti,

⁴Iwo âwati âwfwenge na nthenda zakofya. âwanthu kuti âwati âwâwatengerere chara, nesi kuâwasunga mu dindi. âwati âwfwenge nga mbulongwe pa charu. âwati âwamare na nkhondo ndiposo na njara. Vitanda vyawo viti viâwenge chakurya cha viyuni vya mudera na vikoko vya mu thengere.”

⁵Pakuti FUMU yikuti, “Unganjiranga mu nyumba ya chitengero chara, nesi kurutako kuya katengera nanga nkhupembuzga awo âwakutengera. Pakuti ndawuskako chimango chane ku âwanthu âwa pamoza na chisungusungu chane na chiwuravi chane. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

⁶Wose âwakuru na âwachoko âwati âwfwenge mu charu ichi. Nyifwa zaho kuti zisungikenge mu dindi chara ndipo âwizamkuâwâtengerera chara. Palije uyo wamkujichekachecha panji kumeta masisi kurongora chitima.

⁷Kuâwavye munthu na yumoza wakuperekwa chakurya kwa uyo wakutengera kuti wamusanguruske, nanga ndi chakumwa kwa uyo wiske panji nyina ndiyo âwafwa kuti waâwasanguruske.”

⁸FUMU yikuti “Unganjiranga mu nyumba ya chiphihiro chara, na kukhara nawo kuti urye nawo na kumwa nawo pamoza.

⁹Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Nditi ndichetamiske mazgu gha kusangwa, gha kukondwa, gha mwene-nthengwa, na gha mutengwa pa malo agha, mu nyengo yinu imwe ukuwona.’ ”

¹⁰“Para ukuâwaphalira âwanthu âwa mazgu agha, âwati âwakufumbe kuti, ‘Kasi nchifukwa uli FUMU yaperekwa chinthu cha ntheura, chikuru na chiheni kwa ise? Kasi tachita chiheni uli? Kasi nkhwananga uli uko tachitira FUMU, Chiuta withu?’

¹¹Ntheura iwe ukaâwazgore kuti, ‘Nchifukwa chakuti âwawiskemwe âwakandireka ine. âWakarondezga âwachiuta âwanyakhe, ndipo âwâwatewetera na kuâwasopa.

Ŵakandireka ine ndipo kuti ūkasungilira dango lane chara.' " Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹²"Kweni imwe mwananga chomene kuruska ūawiskemwe pakuti, wonani, waliyose wa imwe wakurondezga kunonofyeka kwa mtima wakhe uheni pakukana kundipulikira ine.

¹³Pa chifukwa ichi nditi ndimufumyani mu charu ichi na kuya kamuŵikani ku charu icho imwe na ūawiskemwe mulije kuchimanya. Kwenekuko mwakuteŵetera ūachiuta ūanyakhe muhanya na usiku, pakuti nditi ndiŵe na lusungu na imwe chara."

Ŵalsraele ūizamkuwerera ku charu cha kwawo

¹⁴FUMU yikuti, "Ntheura, wonani, mazuŵa ghakwiza apo kwamkuyowoyeka chara kuti, 'Nkhurapira mwa FUMU yeneiyo yikafumiska ūalsraele mu charu cha Eguputo.'

¹⁵Kweni kwizamkuyowoyeka kuti, 'Nkhurapira mwa FUMU yeneiyo yikafumya ūalsraele kufuma ku mpoto, na ku vyaru vyose ivyo yikawachimbizgiramo.' Pakuti ndamkuŵawezgeraso mu charu icho nkhaŵapa ūawiskewokuru ūawo."

Chilango icho chikwiza

¹⁶FUMU yikuti, "Wonani nditi nditume ūarwani ūanandi awo ūali nga ūarovi kuti ūawakore. Pamanyuma ndamkutuma ūarwani awo ūali nga ndi ūachiŵinda kuti ūawapenjerere mu mapiri ghose, mu tumapiri, na mu zimphanji.

¹⁷Ine nkhuwona mendero ghawo ghose. Kuti ngakubisika kwa ine chara nesi ubendezi wawo kuti ngwa kubisika kwa ine chara.

¹⁸Nditi ndiŵalange kaŵiri chifukwa cha ubendezi na kwananga kwawo pakuti ūakazuzga charu chane na vikozgo vyambula umoyo na vya ukazuzi. Chiharo chane ūachizuzga na vikozgo vyawo vyakuseruska."

Luombo Iwa chigomezgo mwa FUMU Iwa Yeremiya

¹⁹Mwe FUMU, nkhongono zane na linga lane, ndimwe mphanji yane mu nyengo ya suzgo. Kwa imwe mafuko ghose ghati ghizenge, kufumira ku mpthererekezgo za charu. Iwo ūizamkuti, "Ūasekuru ūithu ūalije kuhara kalikose, kweni ūachiuta ngoza, awo ndi vikozgo vyawakawaka vyambula chandulo.

²⁰Kasi munthu wangamanya kujichitira yekha ūachiuta? Inya, kweni ūakuŵa ūachiuta chara."

²¹FUMU yikuti, "Ntheura nditi ndiŵamanyiske, pa nyengo iyi nditi ndiŵasambizge kamoza pera, kuti ūamanye nkhongono yane na mankharo ghane. Penepapo ūati ūamanyenge, kuti zina lane ndine FUMU."

Yeremiya 17

Kwananga na kulangika kwa Yuda

¹ FUMU yikuti, “Imwe âwâYuda, kwananga kwinu kwalembeka na chisulo. Kwazongeka na chakulembera cha libwe linonono la dayimondi mu mtima yinu na pa masengwe gha majochero ghinu.

² Nanga âwângâwa âwana âwâwo âwakusunga majochero ghawo na vikozgo vyawo vya Ashera ivyo vili musi mu khuni lose lakutandazga minthavi yakhe, pa tumapiri tutalitutali,

³ na mu mapiri gha mu charu chose. Chuma chinu na usambazi winu pa malo gha pachanya ghakusoperako nditi ndivipereke nga vya kuskogha chifukwa cha kwananga kwinu uko kukuchitika mu charu chinu chose.

⁴ Muti mutayenge charu icho nkhamupani kuâwa chiharo chinu. Nditi ndimuzgorani kuti muteŵetere âwarwani âwinu mu charu icho imwe kuti mukuchimanya chara. Nadi ukari wane uli nga ndi moto wakugolera ndipo ugolerenge kwa muyirayira.”

Kayowoyerô kakupambanapambana

⁵ FUMU yikuti, “Ngwakutembeka uyo wakugomezga munthu munyakhe, mweneuyo wakweghamira kwa munthu kuti wamovwire, kweni mtima wakhe wafumako ku FUMU yakhe.

⁶ Iyo wali nga ndi chivwati cha mu chiparamba, kuti wati wawonenge kanthu kaweme chara. Wati wakharenge mu malo gha chinkhamwa mu mapopa, mu charu cha muchere chambula kukharamo âwanthu.

⁷ “Ngwakutumbikika munthu uyo wakugomezga FUMU, mweneuyo chigomezgo chakhe chili mwa FUMU.

⁸ Wali nga ndi khuni, ilo lapandika mu mphepete mwa maji, ilo likuthazira misisi yakhe ku maji. Kuti likopa chara para kuli chithukivu, pakuti mahamba ghakhe ghakuâwa ghakubiriwira nyengo yose. Kuti likwenjerwa chara mu chirimika cha chilangalanga, ndipo likurekapo chara kupambika vipambi.

⁹ “Mtima wa munthu ngwa upusikizgi kuruska vinthu vyose, ndipo ngwa kubendera chomene. Kasi ndi njani uyo wangawumanya?

¹⁰ Kwени ine FUMU nkhusanda mtima wa munthu, nkhuvezga maghanoghano ghakhe. Nkhumuchitira munthu waliyose, kwakuyana na mendero ghakhe, kwakuyana na vipambi vya milimo yakhe.”

¹¹ Munthu uyo wakusambazga mu nthowa yiheni, wakuyana waka na nkhwali iyo yikufukatira âwana, âweneawo kuti yikakonkhomora chara. Mukati mu

mazuŵa gha umoyo wakhe, usambazi uti umarenge ndipo pa umaliro wati waŵenge wakupusa.

¹²Chizumbe cha uchindami, icho chikakwezgeka kufuma ku mutendeko ndicho malo ghithu ghakupatulika.

¹³Mwe FUMU, chigomezgo cha âwalsraele, wose awo âwakumurekani imwe, âwati âwakhözgeke soni. Awo âwakufumako kwa imwe, âwati âwamarenge mu charu. Pakuti âwayisida FUMU, iyo ndi mbwiwi ya maji gha umoyo.

Yeremiya wakuromba FUMU kuti yimovwire

¹⁴Mwe FUMU, mundichizge, ndipo nditi ndichizgikenge nadi. Mundiponoske, ndipo nditi ndiponoskeke nadi, pakuti imwe ndimwe nkhumurumbani.

¹⁵Iwo âwakundifumba âwakuti, “Kasi mazgu gha FUMU ghali nkhu? Rekani ghize sono.”

¹⁶Ine kuti nkukana kuŵa muliska winu chara. Mukumanya kuti zuŵa na zuŵa ine kuti nkhuŵakhumbira soka chara. Vyose ivyo nkhayowoya imwe mukuvimanya.

¹⁷Mwe FUMU, mureke kundofya. Imwe ndimwe mphanji yane mu zuŵa la suzgo.

¹⁸Awo âwakundizikizga âwakhözgeke soni, kwesi ine ndireke kukhozgeka soni. Warekani âwathike lusoko ndiwo, kwesi ine ndireke kuthika lusoko Torerani pa iwo zuŵa la suzgo, muŵaparanye na kuŵamara petu.

Vya kusunga zuŵa la Sabata

¹⁹FUMU yikati kwa ine, “Ruta ukimilire pa Chipata cha Wantru apo âwakaronga âwacharu cha Yuda âwakunjirira na kufumira. Uruteso na mu vipata vyose vya mu Yerusalemu.

²⁰Ukayowoye kuti, ‘Pulikani mazgu gha FUMU imwe âwakaronga na âwYuda, na imwe mose mukukhara charu cha Yuda na mu Yerusalemu, mwaŵeneimwe mukunjirira pa vipata ivi.

²¹FUMU yikuti: Chenjerani na umoyo winu, ndipo mureke kuyegha katundu pa zuŵa la Sabata nanga nkunjira nayo pa vipata vya mu Yerusalemu.

²²Mungayeghangwa katundu kufuma nayo mu nyumba zinu pa zuŵa la Sabata chara, nanga nkuchita mlimo uliwose. Kweni musungenge zuŵa la Sabata kuŵa lakupatulika nga ndi umo nkhalangulira âwawiskemwekuru.’

²³Ndipouli, kuti âwakapulikira chara nesi kutegherezga, kwesi âwakanonofya mitima yawo mwakuti âwareke kupulika na kupokerera chisambizgo chane.”

²⁴FUMU yikuti, “Kweni usange imwe mukupulikira ine na kureka kunjira na katundu winu pa vipata vya mu msumba uwu pa zuŵa la Sabata, ndiposo

mukusunga zuŵa la Sabata pakulipatula na kureka kuchita mlimo pa zuŵa leneili,

²⁵ntheura wakaronga awo wakuhara chizumbe cha Davide, wati wanjire mu msumba uwu uku wakwera pa magareta na pa mahachi, iwo pamoza na nduna zawo ndiposo na waYuda na awo wakukhara mu Yerusalem. Msumba uwu uti uŵenge na wantru kwa muyirayira.

²⁶Wantru wizamkufumira ku misumba ya charu cha Yuda na mu vikaya kuzingirizga Yerusalem, ku charu cha Benjamini, ku vyaru vya vidika, ku charu cha mapiri na ku charu cha ku mwera, uku wāyegha sembe zakocha mburuma, sembe yakukoma, sembe ya ufu, sembe ya vyakununkhira ndiposo na sembe za kuwonga kuruta nazo ku Nyumba ya FUMU.

²⁷Kweni usange imwe mukureka kupulikira ine pakusunga zuŵa la Sabata kuŵa lakupatulika, ndipo mukureka mukuyegha katundu na kunjira nayo pa vipata vya Yerusalem pa zuŵa la Sabata, penepapo ndamkocha vipata vyakhe. Moto wamkumyangura nyumba za ufumu mu Yerusalem, ndipo kuti wamkuzimyika chara.”

Yeremiya 18

Ntharika ya muwuvi wa viŵiya

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya ghakati,

²“Ruta ku nyumba ya muwuvi, ndipo kwenekura wamkupulika mazgu ghane.”

³Ntheura nkharuta ku nyumba ya muwuvi, ndipo nkhamusanga wakuchita mlimo pa mukombero wa viŵiya.

⁴Chiŵiya chose icho wakawumbanga, para wakawona kuti chikâwa chiheni mu mawoko ghakhe, wakachiswanga, ndipo wakawumbangaso chiŵiya chinyakhe na dongo lenelira kwakuyana na umo iyo mwenecho wakakhumbiranga.

⁵Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

⁶“Imwe walsraele, kasi ine ndingachita kwa imwe chara nga ndi umo wachitira muwuvi uyu? Nadi nga ndi umo dongo liriri mu woko la muwuvi, ntheura ndimo muliri imwe walsraele mu woko lane.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

⁷“Usange pa nyengo yimoza nkuyowoya ku fuko, panji ku ufumu, kuti nditi ndiwuzurenge na kuwubwangandula na kuwumara petu,

⁸usange fuko leneilo nkulichenjezga likureka uheni wakhe, nditi ndisinthe mtima wane pa chiheni icho ndangunozgera kulichitira.

⁹Ndipo usange pa nyengo yimoza nkuyowoya ku fuko, panji ku ufumu kuti nditi ndiwuzenge na kuwupanga,

¹⁰usange ukuchita uheni panthazi pa ine, kureka kupulikira mazgu ghane, nditi ndisinthe mtima wane pa uweme uwo ndangunozgera kuwuchitira.”

¹¹FUMU yikuti, “Ntheura sono uŵaphalire ūYuda na awo ūakukhara mu Yerusalem kuti, ‘Ine nkhughanaghana kumuchitirani chinthu chiheni, nkhunozgera kwimikana namwe. Ntheura waliyose wa imwe wawereko ku mendero ghakhe ghaheni ndipo wanozge mendero ghakhe na machitiro ghakhe.’

¹²Kweni iwo ūamkuzgora kuti, ‘Ichi nchambula nchito. Ise titi tirondezgenge ivyo tikughanaghana ndipo waliyose wa ise wat i wachitenge kwakuyana na kunonofyeka kwa mitima wakhe uheni.’”

Ŵanthu ūakukana FUMU

¹³Pa chifukwa ichi, FUMU yikuti, “Fumbilirani mu mafuko gha ūanthu, kasi ndi njani uyo wali kupulikapo cha ntheura? Ŵalsraele awo ūali nga ndi mwali wakulangwa, ūachita chinthu cha kuseruska chomene.

¹⁴Kasi chiwuvi chikumara pa majorawe, gha mapiri ghakusendemuka gha Lebanon? Kasi maji ghakhe ghakuzizira, kufuma ku mapiri ghakukamuka?

¹⁵Ndipouli ūanthu ūane ūandiruwa, ūakochera vyakununkhira ūachiuta ūawakawaka. Ŵakukhuŵara mu nthowa zawo, inya mu misewu yakumanyikwa ya mwaka. Kweni ūenda mu tunthowa twa kuwuwa, mu misewu yambula kulimamo.

¹⁶Charu chawo ūachizgora kuŵa chakuseruska, charu chakujumiska kwa muyirayira. Yose uyo wakajumphangapo wakazukumanga, na kupukunya mutu.

¹⁷Nditi ndiŵambininiske panthazi pa ūarwani ūawo, nga ndi mphepo ya ku mafumiro gha dazi. Nditi ndiŵarazgire nkhonyoro, chisko chane chara, mu zuŵa lawo la pharaniko.”

Ūarwani ūa Yeremiya ūakumuchitira chiŵembu

¹⁸Sono ūanthu ūanyakhe ūakati, “Tiyeni timuchitire chiŵembu Yeremiya pakuti visambizgo vya ūasofi kuti vimarenge chara, nesi urongozgi kufuma ku ūanthu ūavinjeru, panji nesi mazgu gha Chiuta kufuma ku zinchimi. Iwo tiŵenge nawo ndipera. Sono zanine, tiyeni tisange vifukwa vyakumususkira ndipo tireke kughaghanako vya mazgu ghakhe.”

¹⁹Ntheura nkharomba nkhati, “Mwe FUMU, pulikani kuŵeya kwane, pulikani ivyo ūarwani ūane ūakuyowoya.

²⁰Kasi uheni ndiwo malipro gha uweme? Ndipouli wandijimira mbuna. Kumbukani kuti nkhimirira panthazi pinu, kuti ndiŵayowoyere uweme, mwakuti muwezgeko ukari winu kwa iwo.

²¹Ntheura mupereke wana wawo kuti wafwe na njara, muwapereke kuti wakomeke na lupanga. Wawoli wawo nawo wareke kuwa na wana, ndipo wazgoke vyokoro. Wafumu wawo wafwe na nthenda yakofya, wanyamata wawo nawo wakomeke na lupanga ku nkhondo.

²²Chitengero chipulikikwe kufuma mu nyumba zaho, para mwamabuchibuchi mwaatumira wakuskogha. Pakuti iwo wandijimira mbuna kuti ndiwemo, wandithyera vipingi kuti malundi ghane ghawiremo.

²³Ndipouli imwe, Mwe FUMU, mukumanya chiwembu chawo chose, na umo wakukhumbira kundikoma. Munga wagowokeranga ubendezi wawo chara, nanga nkhuisita zakwananga zaho panthazi pinu. Wathereskeke panthazi pinu, ndipo muwalange para imwe mwakwiya."

Yeremiya 19

Ntharika ya chiwiya chakusweka

¹FUMU yikati kwa ine, "Ruta, ukagule chiwiya cha dongo kwa muwuvi. Utore warara warara wanji wa wanthu ndiposo na wasofi.

²Mwendere ku Dambo la Hinomu pafupi na Chipata cha Madengere. Kwenekura ukapharazge mazgu agho nkhukuphalira.

³Ukapharazge kuti, 'Imwe wakaronga wa charu Yuda, na imwe mukukhara mu Yerusalem, pulikani mazgu gha FUMU. FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti: Nditi ndikhizgire chinthu chiheni pa malo agha mwakuti yose uyo wapulikenge wati wachiruke.

⁴Pakuti wanthu wandsida na kukazuzga malo agha. Woherapo vyakununkhira ku wachiuta wanyakhe weneawo nanga ndiwo, panji wawiskewokuru nesi wakaronga wa charu cha Yuda kuti wakaamanya chara. Ndiposo pa malo gheneghano wathiskirapo ndopa za wanthu wambula mrandu.

⁵Wazenga malo gha pachanya ghakusoperako Baala, na kuperekapo wana wawo kuwa sembe zakocha pa moto kwa Baala. Ine kuti nkhwalandula kuchita ivi chara panji nesi kuvighanaghanako.'

⁶Ntheura FUMU yikuti, 'Mazuwa ghakwiza apo malo ghano ghizamkuchemekaso Tofeti chara, nesi Dambo la Hinomu, kweni kuti Dambo la Kukomeramo.

⁷Ndipo mu malo agha ndizamkutimbanizga ivyo waYuda na awo wakukhara mu Yerusalem wanozgera kuchita. Ndizamkuwapereka ku nkhondo kuti wakomeke na warwani wawo, kuwa mu mawoko gha awo wakupenza umoyo wawo. Vitanda vyawo vizamkuwa chakurya cha viyuni vya mudera na cha vikoko vya mu thengere.

⁸Ndamkuwuzgora msumba uwu kuŵa wakuseruska, uwo ŵanthu ŵakujuma nawo. Waliyose uyo wakujumphapo wamkuseruskika na kujuma chifukwa cha kupankhuka kwakhe kose.

⁹Ndizamkuchita kuti ŵarye ŵana ŵawo. Ŵizamkuryana ūekha pera pa nyengo yakofya iyi apo ŵizamkujarizgika na ŵarwani ŵawo, ŵeneawo ŵakupenja umoyo wawo.’’

¹⁰Penepapo iwe ukaswe chiŵiya chira panthazi pa ŵanthu awo waruta nawo.

¹¹Ndipo ukati kwa iwo, “FUMU Mwenenkhongono zose yikuti: Ntheura ndimo nditi ndichitirenge na ŵanthu aŵa na msumba uwu, nga ndi umo muwuvi ŵakuswera chiŵiya kuti chireke na kunozgekaso. Pakuti ŵakufwa ŵizamkuŵasunganga ku Tofeti mpaka kwizakaŵavye malo.

¹²FUMU yikuti: Ntheura ndimo ndizamkuchitira na malo agha na ŵanthu awo ŵakukhara mwenemumo. Msumba weneuwo ndizamkuwuzgora nga ndi Tofeti.

¹³Nyumba za mu Yerusalem na nyumba za ufumu za mu charu cha Yuda zamkukazuzgika nga za ku Tofeti, chifukwa pa mitenje ya nyumba zakhe ŵakocherangapo vyakununkhira ku nyenyezi za kuchanya, na kupungulirapo sembe za vyakumwa ku ŵachiuta ŵanyakhe.”

¹⁴Penepapo Yeremiya wakawerako ku Tofeti uko FUMU yikamutuma kuya kachima. Iyo wakiza kimirira pa baraza la Nyumba ya Chiuta ndipo wakayowoya ku ŵanthu wose ŵakati,

¹⁵“FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Nditi ndikhizgire pa msumba uwu na pa mizi iyo yazingirizga msumba uwu viheni vyose ivyo nkhayowoya kuti viŵengeko, chifukwa ŵanthu ŵanonofya mitima yawo ndiposo ŵakukana kupulika ivyo nkhuyowoya.’’

Yeremiya 20

Mphindano pakati pa Yeremiya na musofi Pashuru

¹Pashuru mwana wa Imere wakaŵa musofi ndipo wakaŵa murara mu Nyumba ya FUMU. Iyo wakapulika kuti Yeremiya ndiyo wakuchima vinthu ivi.

²Pashuru wakalangula kuti ŵanthu ŵatimbe Yeremiya na kumukaka malundi na magwede na kumuŵika mu gadi pa chipata cha kunena cha Benjmini cha Nyumba ya FUMU.

³Na machero ghakhe, apo Pashuru wakamusutula Yeremiya ku magwede, Yeremiya wakati kwa iyo, “FUMU kuti yikukuchema zina lakuti Pashuru chara kweni lakuti ‘Chofyo kufuma kosekose’.

⁴Pakuti FUMU yikuti, ‘Nditi ndikwimike kuŵa chofyo kwa iwe wamwene na ku ŵabwezi ŵako. Ŵizamkukomeka na lupanga lwa ŵarwani ŵako, iwe ukuwona.

Ndipo wānthu wose wā charu cha Yuda, nditi ndiŵapereke mu mawoko gha karonga wa charu cha Babuloni. Wānji wati waŵakore umikori na kuruta nawo ku charu cha Babuloni ndipo wānyakhe wamkuŵakoma na lupanga.

⁵Usambazi wose wa mu msumba uwu, mphango zakhe zose, vyakuzirwa vyakhe vyose, na vyuma vyose vya wākaronga wā mu charu cha Yuda, nditi ndipereke ku wārwani wāwo. Iwo wīzamkuskogha vyose ivi na kuruta navyo ku charu cha Babuloni.

⁶Ndipo iwe Pashuru, na wose wa mbumba yako, mwizamkukoreka umikori na kuruta namwe ku charu cha Babuloni. Iwe pamoza na wākutemweka wāko awo ukaŵachimiranga vya utesi mwamkufwira kwenekura na kusungika kwenekuko.’’

Kudandaula kwa Yeremiya kwa FUMU

⁷Mwe FUMU mwandipusika ndipo ndapusikika nadi. Imwe muli na nkhongono kuruska ine, ndipo mwanditonda nadi. Munthu yose wakundiseka, ndili waka chimuhoyere nyengo zose.

⁸Para nkhuyowoya, nkhulira na kulira wuwo, nkhuchemerezga kuti, “Kuli chivulupi na pharaniko!” Pakuti mazgu gha imwe, Mwe FUMU, ghandizgora chisunjizgo na chimuhoyere zuŵa lose.

⁹Kweni usange nkhuti, “Ine kuti ndimuzunurenge chara, nesi kupharazga mu zina lakhe,” mazgu ghakhe mu mtima wane, ghakocha nga ndi moto, weneuwo wajalirika mu viwangwa vyane. Kweni vyalema kuwusungilira mukati, nadi kuti ndingawusungilira chara.

¹⁰Nkhupulika wānandi wākuphwepwerezgana. Vinthu vyakofya vili posepose. Wabwezi wāne wenecho, wākulindirira kuti ndiwe pasi, wākuti, “Muchombolani! Tiyeni timuchombole! Panji wati wapusikikenge. Ntheura ise tizamkumutonda, na kuwezgera nduzga pa iyo.”

¹¹Kweni FUMU yili nane, yili nga nchinkhara cha nkhongono, awo wākundizikizga wāti wākhuŵare, kuti wāti wāditonde chara. Nadi wāti wākhozgeke soni, chifukwa wāti wātondeke. Kukhozgeka soni kwawo, kuti kuruwikenge muyirayira chara.

¹²Kweni imwe, Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, mukweruzga mu urunji, mukusanda mtima na maghanoghano gha munthu. Mundirongore kuti mwawezgera nduzga, chifukwa mrandu wane ndili kuwupereka kwa imwe.

¹³Yimbirani FUMU! Rumbanine FUMU! Pakuti ndiyo yikuthaska umoyo wa wākutindiŵizgika, ku nkhongono za wānthu wāheni.

¹⁴Litembeke zuŵa ilo nkhbabikira! Zuŵa ilo amama wākandibabira lireke kutumbikika!

¹⁵Watembeke uyo wakaŵaphalira âwadada mazgu ghakuŵakondweska ghakuti, “Mwana mwanarume wababika kwa imwe.”

¹⁶Munthu uyo waŵe nga ndi misumba, iyo FUMU yili kubwangandula kwambula kuŵa na chiwuravi. Wapulike kulira kwa âwanthu na mulenje, ndiposo na nchenjezgo ya nkhondo na muhanya pakati.

¹⁷Pakuti wakareka kundikoma ndichali ndindababike, ndipo amama mphanyi âwakaŵa dindi lane, ndipo nthumbo yawo yaŵa yakulirakulira kwa muyirayira.

¹⁸Kasi ine nkhababikirachi? Kasi nkhababika kuti ndiŵe na visuzgo na chitima, kuti ndiŵe wakulengeseka pera mu umoyo wane?

Yeremiya 21

Kuchima kwa kupankhuka kwa Yerusalem

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya para Karonga Zedekiya wakamutumira Pashuru, mwana wa Malikiya, ndiposo na musofi Zefaniya, mwana wa Maaseya. Iwo âwakati:

²“Utifumbire kwa FUMU, pakuti Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni wakunozgekera kwiza na nkhondo kwa ise. Panyakhe FUMU yingatichitira vinthu kwakuyana na vyakuzizwiska vyakhe vyose, ndipo Nebukadinezara wafumeko kwa ise.”

³Sono Yeremiya wakaŵazgora wakati, “Mukamuphalire Zedekiya kuti,

⁴‘FUMU, Chiuta wa Israele wakuti: Nditi ndimupokani mahomwa gha nkhondo agho mukurwera nagho karonga wa charu cha Babuloni na âwasilikari âwakhe weneawo âwamuzingirizgani kuwaro kwa malinga ghinu. Ndipo nditi ndighawunjike pamoza mukati mu msumba uwu.

⁵Ine ndekha ndamkurwa namwe nkhondo na woko lane lankhongono, mu ukari, mu kutukutwa na mu kucheruka kukuru.

⁶Ndizamkukoma vyose ivyo vikukhara mu msumba weneuwu, âwanthu na vinyama wuwo, ndipo vyose vizamkufwa na nthenda yakofya.’

⁷FUMU yikuti, ‘Pamanyuma pa vyeneivi ndizamkumupereka Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda, nduna zakhe ndiposo na âwanthu âwa mu msumba uwu weneawo âwamkuponapo ku nthenda yakofya, ku nkhondo ndiposo na ku njara, kwa Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni, ku âwarwani âwao âwakukhumba umoyo wawo. Nebukadinezara wizamkuŵakoma na lupanga. Kuti wizamkuŵa na lusungu na iwo chara, nesi kuŵa na chitima na iwo, panji kuŵa nawo na chiwuravi.’”

⁸FUMU yikarutilira yikati, “âwanthu aŵa uŵaphalire uti: FUMU yikuti musankhepo pakati pa nthowa yakuya ku umoyo na yakuya ku nyifwa.

⁹Uyo wati wakharenge mu msumba uwu, wafwenge na nkhondo, na njara ndiposo na nthenda yakofya. Kweni uyo wati wafumire kuya kajipereka ku wāBabuloni, awo wāmuzingirizgani, wati waŵenge wa moyo, ndipo umoyo wakhe uŵenge nga ndi chakuskogha ku nkhondo.

¹⁰FUMU yikuti, ‘Ine ndaghanaghana kwimikana na msumba uwu kuwuchitira chiheni, chiweme chara. Utí uperekengenge kwa karonga wa ku Babuloni, uyo wizamkuwuwocha na moto.’”

Kususkika kwa wākaronga wā charu cha Yuda

¹¹“Ku wākaronga wā charu cha Yuda uŵaphalire kuti, ‘Pulikani mazgu gha FUMU.

¹²Imwe wā mu mbumba ya Davide, FUMU yikuti: Mweruzgenge mwa kunyoroka mulenje uliwose. Munthu uyo wāmwibira katundu, mumuthaskenge ku woko la munthu wankhaza, mzire ukari wane ugolere nga ndi moto, kwambula na yumoza wakuwuzimya, chifukwa cha machitiro ghinu ghaheni.’”

¹³“Nkhwimikana namwe, imwe mukukhara mu madambo, mu majarawe gha mu charu chakuwa.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer. “Imwe mukuti, ‘Kasi ndi njani wangiza, kuti warwe nase nkhondo? Kasi ndi njani wanganjira mu malinga ghithu?’” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁴“Nditi ndimulangani, kwakuyana na vipambi vyá milimo yinu. Nditi ndibuske moto ku michiko ya mathabwa mu nyumba yinu ya ufumu, ndipo wochenge vyose ivyo vili kumuzingirizgani.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Yeremiya 22

Uthenga wa Yeremiya ku wākaronga wā charu cha Yuda

¹ FUMU yikuti, “Ruta ku nyumba ya ufumu ya charu cha Yuda, ndipo kwenekura ukayowoye mazgu agha:

²Pulika mazgu gha FUMU, iwe karonga wa charu cha Yuda, wamweneiwe ukukhara pa chizumbe cha Davide, iwe pamoza na nduna zako, ndiposo na wānthu wāko wā mu Yerusalem awo wākunjira pa vipata ivi.

³Weruzgenge mwakunyoroka na mu urunji. Munthu uyo waskogheka umuthaske kwa uyo wakumutindiŵizgira pasi. Ureke kuchita chiheni panji chivulupi kwa mulendo, mulanda panji chokoro. Ureke kukoma munthu wambula mrandu mu malo agha.

⁴Pakuti usange nadi utí upulikire mazgu agha, wākaronga awo wākuhara chizumbe cha Davide, wāmkwiza pakwendera pa vipata vyá nyumba iyi, uku wākwerá mu magareta na pa mahachi, iwo pamoza na nduna zawo, ndiposo na wānthu wāwo.

⁵Kweni usange ukureka kupulikira mazgu agha, nkhujirapizga nadi kuti nyumba iyi yizamkuzgoka mahami.”

⁶FUMU yikuti pa vya nyumba ya ufumu ya karonga wa charu cha Yuda: Iwe uli wakutowa nga ndi Gileyadi kwa ine, uli pachanya nga ndi mapiri gha Lebanon. Ndipouli nditi ndikuzgore kuŵa mapopa msumba wambula kukharamo ŵanthu.

⁷Nditi ndikutumire ŵanthu kwiza kakubwangandula, waliyose uku wayegha mahomwa. Ŵizamkudumulira pasi milanje yako yakutowa, na kuyiponya mu moto.

⁸“ŵanthu kufuma ku mafuko ghanandi Ŵizamkujumpha pa msumba uwu ndipo Ŵizamkufumbananga kuti, ‘Kasi nchifukwa uli FUMU yili kuchita chinthu cha ntheura ku msumba ukuru uwu?’

⁹Ndipo Ŵizamkuzgora kuti, ‘nchifukwa chakuti ŵanthu ŵali kusida phangano la FUMU, Chiuta wawo ndipo wakasopa na kuteŵetera ŵachiuta ŵanyakhe.’”

Uthenga wa Yeremiya pa vya Yehowahazi

¹⁰Mureke kumulirira karonga uyo wafwa, nanga nkhumutengerera. Kweni mulirirani chomene uyo wakuruta ku umikori, pakuti wamkuweraso chara, kwiza kawona charu icho wakababiwirako.

¹¹Pakuti FUMU yikuti pa vya Shalumu, mwana wa Yosiya, karonga wa charu cha Yuda mweneuyo wakawusa mu malo gha wiske, kweni wakafumapo pa malo agha, “Iyo kuti wamkuwereraso kuno chara.

¹²Wamkufwira ku umikori kweneuko ŵakamutorera. Charu ichi kuti wizamkuchiwonaso chara.”

Uthenga Yeremiya wakuyowoya vya Yehoyiyakimu

¹³Soka kwa uyo wakuzenga nyumba yakhe, kwambula kuchitira mu urunji, wakuzenga vipinda vyakhe vya pachanya mu upusikizgi. Iyo wakuteŵeteska ŵanthu ŵanyakhe kwambula kuŵalipira.

¹⁴Soka kwa uyo wakuti, “Nditi ndijizengere nyumba yikuru, na vipinda vya pachanya visani. Ndizamkuŵikamo vidangazi visani, ndizamkukhomamo mathabwa gha milanje, na kughaphaka utoto uchesamu.”

¹⁵Kasi ukujipima kuti ndiwe karonga, chifukwa cha chipharizgano chakuzenga nyumba za makuni gha milanje? Asi ŵawuso ŵakaryanga na kumwa, na kweruzga mwakunyoroka na mu urunji? Ndicho chifukwa vinthu vikaŵawiranga makora.

¹⁶ŵakavu na ŵasokwano ŵakawavikirira makora mirandu yawo, ntheura vyose vikaŵawira makora. Asi ivi vikurongora kuti ŵakandimanya ine? Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

¹⁷Kweni maso na mtima wako, vili pakupanga chandulo mu upusikizgi pera. Vili pakukoma wanthu wambula kwananga, pakuwayuzga na kuwachitira nkhaza.

¹⁸FUMU yikuti, pa vya Yehoyiyakimu mwana wa Yosiya, karonga wa charu cha Yuda, "Kuti wizamkumutengerera iyo chara pakuyowoya kuti, 'Mbaya mwe, mwana wa kwithu!' 'Mbaya mwe, mudumbu wane!' Kuti wizamkumutengerera iyo chara pakuyowoya kuti, 'Mbaya mwe, sekuru wane!' 'Mbaya mwe, munthu wakuchindikika!'

¹⁹Wizamkusungika nga ndi mbunda, wizamkumuguguza na kumutaya kuwaro, kwa vipata vya Yerusalemu."

Uthenga wa Yeremiya ku wanthu wa mu Yerusalemu

²⁰"Kwerera ku Lebanoni ukachemerezge, ukatumphuskire mazgu ghako mu charu cha Bashani. Ukachemerezge pa Phiri la Abarimu, pakuti wakutemweka wako wose wamara petu.

²¹Nkhakuchenjezga para ukaŵa mu mutende, kweni iwe ukati, 'Ndipulikenge chara?' Aka kaŵa kaluso kako kufuma ku wanichi wako, kuti ukupulikira mazgu ghane chara.

²²Mphepo yiti yiŵawuruskire kutali warongozgi wako wose, ndipo wakutemweka wako wati warute ku umikori. Penepapo wizamkukhozgeka soni na kulengeskeka, chifukwa cha zakwananga zako zinandinandi.

²³Iwe, ukukhara mu nguyi ya Lebanoni, wamwene iwe wazenga chivimbo pakati pa makuni gha milanje. Asi kuŵinya kuti kukukore, nga ndi wananakazi pa nyengo ya kubaba?"

Chiuta wizamkulanga Yehoyakini

²⁴FUMU yikuti, "Nkhurapa nadi, kuti iwe Yehoyakini, mwana wa Yehoyiyakimu, karonga wa charu cha Yuda, nangauli uli mphete ku woko lane la maryero, ndipouli nditi ndikufumyepo ndipera.

²⁵Nditi ndikupereke mu mawoko gha awo wakukhumba umoyo wako, awo iwe ukuŵawopa. Ndikuperekengeso kwa Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni na ku wasilikari.

²⁶Iwe pamoza na wanyoko wakukubaba nditi ndimuponyani ku charu chinyakhe, uko kuti ukababikirako chara ndipo kweneckura ndiko mwamkufwira mose mwa wâwiri wuwo.

²⁷Kuti mwamkuwereraso chara ku charu icho mwizamkunwekera kuwererako."

²⁸Ntheura ine nkhati, "Asi Yehoyakini uyu ngwa kuyuyurika, chiŵiya chakusweka, chisero icho na yumoza wakuchipwererera? Kasi nchifukwa uli iyo na wana wakhe, wafumiskika na kutayika kuwaro ku charu icho wakuchimanya chara?"

²⁹Okwe iwe charu! Iwe charu! Iwe charu, pulika mazgu gha FUMU!

³⁰FUMU yikuti, "Munthu wa ntheura mumulembe nga ndi chumba, munthu uyo kuti wachitengepo kaweme chara mu umoyo wakhe. Pakuti palije na yumoza wa mphapu yakhe, uyo wizamkuchita makora, palije na yumoza uyo wizamkuhara chizumbe cha Davide, na kwiza kachiwusaso charu cha Yuda."

Yeremiya 23

Kugomezga vya kunthazi

¹FUMU yikuti, "Soka ku warongozgi awo wakukoma na kumbininiska wantru wane nga ndi muliska pamberere za mu luhari lwane."

²Ntheura FUMU, Chiuta wa Israele wakuti pa vya warongozgi awo wakuwusa wantru wane, "Chifukwa chakuti mwambininiska mberere zane na kuzichimbizgira kutali, kureka kuzipwererera, nditi ndimulangani chifukwa cha chiheni icho mwachita.

³Pamanyuma ndizamkuwunganya mberere izo zakharako kufumira mu vyaru vyose umo ndili kuzichimbizgira. Ndizamkuwezgeraso mu chitupa chawo, ndipo ziti zibabanenge na kwandana.

⁴Ndizamkuwapa warongozgi awo wizamkuwapwererera. Wizamkuwopa chara nanga nkuthika lusoko, ndipo pamkuwavye nanga njumoza wakutayikapo." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

⁵FUMU yikuti, "Mazuwa ghakwiza, apo nditi ndimuuskire Davide mphapu ya urunji, karonga uyo wizamkuwusa mwa mahara, uyo wizamkweruzga mwakunyoroka na mu urunji mu charu.

⁶Mu mazuwa ghakhe waYuda wizamkuwonoskeka, waIsraele wizamkuhara mu mutende. Wizamkuchemeka na zina lakuti, 'FUMU ndiyo urunji withu.'

⁷FUMU yikuti, "Ntheura, wonani, mazuwa ghakwiza apo wantru wamkuyowoya chara kuti, 'Nkhurapira mwa FUMU iyo yikafumya waIsraele mu charu cha Eguputo'

⁸Kweni wizamkuti, 'Nkhurapira mwa FUMU iyo yikafumya na kurongozga mbumba ya Israele kufuma ku mpoto na ku vyaru vyose uko yikawachimbizgira.' Penepapo wizamkuhara mu charu chawo na chawo."

Uthenga wa Yeremiya pa nchimi zitesi

⁹Pakuyowoya vya nchimi, mtima wane wasweka, viwangwa vyane vyasoghojyeka. Ine ndili nga ndi munthu uyo walowera, nga ndi uyo watimbanizgika na vinyo, chifukwa cha FUMU, ndiposo chifukwa cha mazgu ghakhe ghakupatulika.

¹⁰Charu chazura na wānthu wāmbula kugomezgeka. Charu chikutengera chifukwa cha nthembo, maluhari gha ku mapopa ghomira. Umoyo uwo wākwendamo nguheni, ndipo nkongono zawo kuti nzakunyoroka chara.

¹¹“Nchimi na wāsofi mbakukazuzgika. Nanga ndi mu nyumba yane nkhuwusanga ubendezi wawo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹²“Ntheura nthowa zaho zizamkuteremuka, wizamkuchimbizgikira ku mdima, ndipo kweneuko ndiko wāmkuwā. Ndizamkuwāchitira chinthu chiheni, pa nyengo iyo wizamkulangikira.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹³Mu nchimi za ku Samariya, nkawonamo chinthu cha wakawaka ichi: Zikachimiranga mu zina la Baala, ntheura zikapuruska wānthu wāne wālsraele.

¹⁴Mu nchimi ku Yerusalem, nkawonamo chinthu chakuseruska ichi: Wākāwā wāmbula kugomezgeka kwa ine na kuyowoya utesi, wākarumbanga awo wākachitanga vineni, mwakuti palije na yumoza uyo wakureka ubendezi wakhe. Kwa ine wose wāli nga Sodomu, awo wākukhara mu Yerusalem wāli nga Gomora.

¹⁵Ntheura vyā nchimi FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Nditi ndi wāryeske khuni la mulangali, na kuwāpa maji ghakukoma kuti wāmwe. Pakuti mu nchimi za ku Yerusalem, ndimo mwafumira uheni uwo watandazgika mu charu chose.”

¹⁶FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Mureke kupulikira ivyo nchimi zikuyowoya kwa imwe, Zinchimi izi zikumuzuzgani na vigomezgo vyā utesi. Wākuyowoya mboniwoni za maghanogħano ghawo waka, ivyo wākuyowoya kuti vikufuma kwa FUMU chara.

¹⁷Kāwirikāwiri zikuyowoya kwa awo wākuyuyura mazgu għa FUMU kuti, ‘Vinthu viwēnġe makora kwa imwe.’ Ndipo kwa awo wākurondezga unonono wa mitima yawo zikuti, ‘Kulje kaheni kalikose ako kati kamuwirani.’ ”

¹⁸“Ndi njani pa nchimi zira uyo wali kuwāpo mu ungano wa FUMU, kuti wamanyiske na kupulika mazgu ghakhe? Kasi ndi uyo wali kutegherezga panji kupulikiska mazgu ghakhe?

¹⁹Wonani, chimphupuru cha FUMU, chiti chiphulike mu ukari. Uyu ndi kavuruvuru wakofya, uyo wakwiza pa mitu ya wābendezi.

²⁰Ukari wakofya wa FUMU kuti wizamkufumapo chara, yisuke yichite na kufiska, icho chikāwā mu mtima wakhe. Mu mazuwā agho ghakwiza, mwizamkuchimanyiska ichi.”

²¹FUMU yikuti, “Ine kuti nkazituma nchimi izi chara, ndipouli zikachimbira uku na uku na uthenga wawo. Ine kuti nkaziyowoyer chara, ndipouli izo zikachimanga ndipera.

²²Kweni ziŵen gepo pa ungano wane, mphanyi zikapharazga mazgu ghane ku ūanthu ūane. Nadi mphanyi zikāwawezgako ku nthowa zawo ziheni, na ku machitiro ghawo ghaheni.”

²³FUMU yikuti, “Kasi ndine Chiuta para ndili pafupi pera, ndipo para ndili kutali kasi ndili Chiuta chara?”

²⁴FUMU yikuti, “Kasi munthu wangabisama mu malo gha ku udesi, kuti ine ndingareka kumuwona? Asi ine ndili posepose, kuchanya na pasi?”

²⁵“Ine ndapulika ivyo nchimi izi zikuyowoya zeneizo zikuchima vinthu vy a utesi mu zina lane. Izo zikuti, ‘Ndalota, ndalota!’

²⁶Kasi vy a ntēura viŵenge mu mitima ya nchimi zitesi izi mpaka pauli? Izo zikuchima waka upusikizgi wa mu mitima yawo.

²⁷Izo zikughanaghana kuti ūanthu ūane ūandiruwenge pakupulika maloto agho zikuphalirana yumoza na munyakhe, nga ndi umo ūawiskewokuru ūakaruwira zina lane pakusopa Baala.

²⁸Usange nchimi yalota, yirongosore maloto ghakhe. Kweni uyo wali na mazgu ghane, wapharazge mazgu ghane mwakugomezgeka. Kasi gaga wakukozgana na tirigu?” Ntēura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²⁹FUMU yikuti, “Asi mazgu ghane ghali nga ndi moto? Asi mazgu ghane ghali nga ndi nyondo iyo yikuswa jarawe tuchokotuchoko?”

³⁰Ntēura FUMU yikuti, “Ndicho chifukwa nkhwimikana na nchimi izo zikwibirana mazgu na kupharazga nga ndi mazgu ghane.”

³¹FUMU yikuti, “Nkhwimikana na nchimi izo zikuyowoya waka mazgu ghawo na kuyowoya kuti, ‘Ntēura ndimo FUMU yikuyowoyer.’ ”

³²FUMU yikuti, “Nadi, nkhwimikana na nchimi izo zikuchima maloto gha utesi. Zikuŵaphalira ūanthu ūane maloto ghawo na kuŵapurusa na mautesi ghawo kwambula kupwererera. Ine kuti nkhaŵatuma chara, nesi kuŵalangulira. Ntēura maloto agho kuti ghali na chandulo pa ūanthu aŵa na pachoko pose chara.”

Katundu muzitu wa FUMU

³³FUMU yikuti, “Para nchimi, panji musofi, panji waliyose wakwiza kwa iwe na kukufumba kuti, ‘Kasi FUMU yili na uchimi uli uwo yakuzotofya nawo?’ Iwe umuphalire kuti, ‘FUMU yikuti: Iwe ndiwe uchimi wakuzotofya kwa FUMU. Ndipo ine nditi ndimufumyenge.’

³⁴Kweni usange nchimi, panji musofi, panji yumoza wa ūanthu, yose wakuti, ‘Uwu ndi uchimi waka wa FUMU.’ Munthu uyo nditi ndimulangenge na nyumba yakhe yose.

³⁵Icho munthu waliyose wakuyowoya ku muzengezgani wakhe panji kwa mubali wakhe ndi chakuti, ‘Kasi FUMU yazgorachi,’ panji, ‘Kasi FUMU yayowoyachi?’

³⁶Kweni murekerethu kuyowoya kuti, ‘Uwu ndi uchimi wakuzotofya wa FUMU,’ pakuti uchimi wakuzotofya wa munthu waliyose ndi mazgu ghakhe na ghakhe. Imwe ndimwe mukubendezga mazgu gha Chiuta wamoyo, FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta withu.”

³⁷“Sono iwe ufumbe nchimi kuti, ‘Kasi FUMU yakuzgorachi?’ panji kuti, ‘Kasi FUMU yayowoyachi?’

³⁸Kweni yose wa imwe uyo wakuti, ‘Uchimi wa FUMU ndi wakuzotofya,’ ntheura FUMU yikuti: Chifukwa chakuyowoya kuti, ‘Uchimi wa FUMU ndi wakuzotofya’, nangauli FUMU yikuti, ‘Ine nkhamutumirani mazgu kumukanirani kuyowoya ntheura.

³⁹Ntheura wonani, nditi ndimuyeghani nga ndi katundu wakuzotofya na kumuponyani kutali kufuma panthazi pane, imwe pamoza na msumba uwo nkhamupani imwe na wasekuru wînu.

⁴⁰Nditi nditorere pa imwe chisunjizgo cha mutatakuya na kulengeskeka kwambula kumara, ivyo kuti vyamkuruwika chara.’ ”

Yeremiya 24

Masokora ghawiri gha vikuyu

¹FUMU yikandirongora mboniwoni gha masokora ghawiri gha vikuyu agho ghakawikika panthazi pa Nyumba ya Chiuta. Ichi chikachitika Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, wati watorera ku umikori Yekoniya, karonga wa charu cha Yuda, mwana wa Yehoyiyakimu, pamoza na nduna zakhe, wâwaji na wafuzi, kufuma mu Yerusalem, kuruta nawo ku Babuloni.

²Mu sokora limoza mukawâa vikuyu viweme chomene, vyakuyana waka na vikuyu vyakudanga kuphya. Kweni mu sokora linyakhe mukawâa vikuyu viheni chomene, ivyo munthu kuti wangarya chara.

³FUMU yikandifumba yikati, “Kasi iwe Yeremiya ukuwonachi?” Ine nkazgora nkhati, “Nkhuwona vikuyu, vikuyu viweme, viweme chomene. Nkhuwonaso vikuyu viheni, viheni chomene, viheni nadi ivyo munthu kuti wangarya chara.”

⁴Penepapo mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

⁵“FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Nga ndi vikuyu viweme ivi, ndimo nditi ndiwapimire wamikori kufuma ku charu cha Yuda, awo ndawachimbizga kufuma kuno kuruta ku charu cha Babuloni.

⁶Nditi ndiŵalaŵiske na kuŵachitira viweme ndipo ndizamkuŵawezgeraso mu charu chino. Ndizamkuŵazenga, kuti ndizamkuŵabwangandula chara. Ndizamkuŵapanda, kuti ndizamkuŵazgura chara.

⁷Ndizamkuŵapa mtima wakuti ūamanyenge kuti ine ndine FUMU. Iwo ūizamkuŵa ūanthu ūane ndipo ine ndizamkuŵa Chiuta wawo, pakuti ūizamkuwerera kwa ine na mtima wawo wose.'"

⁸FUMU yikuti, "Nga ndi umo viliri vikuyu viheni, ivyo munthu kuti wangarya chara, ndimo nditi ndimupimire Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda na nduna zakhe, awo ūakharako mu Yerusalem, ūneawo ūakukhara mu charu ichi, ndiposo na awo ūakukhara mu charu cha Egupto.

⁹Ndizamkuŵazgora kuŵa chinthu chakuseruska ku ūanthu ūa maufumu ghose gha mu charu cha pasi. Ūizamkuŵa chisunjizgo na chimuhoyere, ndiposo nthombozgo na nthembo mu malo ghose agho ndizamkuŵachimbizgiramo.

¹⁰Ndizamkuŵatumira nkhondo, njara ndiposo na nthenda yakofya, ūasuke ūamare petu mu charu icho nkhapereka kwa iwo na ku ūawiskewokuru."

Yeremiya 25

Virimika 70 vya umikori

¹Mazgu ghakiza kwa nchimi Yeremiya kuphara vya ūanthu wose ūa mu charu cha Yuda mu chirimika cha chinayi cha kuwusa kwa Yehoyiyakimu, mwana wa Yosiya, mweneuyo wakaŵa karonga wa charu cha Yuda. Ichi chikaŵa chirimika chakudanga cha kuwusa kwa Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni.

²Sono Yeremiya wakati ku ūaYuda wose, na wose awo ūakakharanga mu Yerusalem,

³"Pa virimika 23 kufuma mu chirimika cha 13 cha kuwusa kwa Yosiya, mwana wa Amoni, mweneuyo wakaŵa karonga wa charu cha Yuda, mpaka muhanya uno, mazgu gha FUMU ghizanga kwa ine. Ine ndamuyowoyeraninge kaŵirikaŵiri, kweni kuti mwapulikiranga chara.

⁴Nangauli kaŵirikaŵiri FUMU yamutumiraninge nchimi, ūateŵeti ūakhe wose, imwe kuti mwapulikanga, nesi kutegherezga chara.

⁵Nchimi izi zikatenge, 'Sono werani, yose wa imwe ku nthowa zakhe na machitiro ghakhe ghaheni, mwakuti mukhare mu charu icho FUMU yikamupani, imwe na ūawiskemwekuru kufuma liro mwaka mpaka muyirayira.

⁶Mureke kurondezga ūachiuta ūanyakhe pakuŵateŵetera na kuŵasopa. Mureke kundavyira ku ukari na ivyo mawoko ghinu ghali kupanga. Penepapo ine kuti nditi ndimuchitiraninge chinthu chiheni chara.'"

⁷ FUMU yikuti, “Ndipouli imwe kuti mukandipulikira chara. Mukandavyira ku ukari na ivyo mawoko ghinu ghali kupanga. Ntheura mukajipweteka mwekha.”

⁸ Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Chifukwa chakuti mundapulikire mazgu ghane,

⁹ nditi ndimuchemerani mafuko ghose gha ku mpoto pamoza na mutêweti wane Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni. Ndizamkuâtuma kurwa nkhondo na charu ichi na âwanthu âwakhe, ndiposo na mafuko agho ghazingirizga charu ichi. Ndizamkuâwamara petu na kuwazgora kuâwa chinthu chakuseruska, chakujuma nacho, ndiposo na phasulo kwa tuyirayira.

¹⁰ Ndizamkumarizga kukondwa na kusekerera kose pakati pawo. Ndizamukanizgirathu mazgu gha chimwemwe gha mwene-nthengwa na mutengwa. Kwizamkuâwavye kulira kwa malwara ndiposo na ungweru wa nyali.

¹¹ Charu chose ichi chizamkuzgoka mahami na mapopa. Mafuko agha ghizamkutewetera karonga wa ku Babuloni virimika 70.”

¹² FUMU yikuti, “Para virimika 70 vyamara, ndizamkulanga karonga wa charu cha Babuloni na âwanthu âwakhe, chifukwa cha ubendezi wawo. Charu chawo ndizamkuchizgora kuâwa mapopa kwa tuyirayira.

¹³ Ndizamkufiska mazgu ghose agho ndili kuyowoya vy acharu ichi, vyose ivyo vili kulembeka mu buku ili, ivyo nchimi Yeremiya wakachima vyakukhwaska mafuko ghose agha.

¹⁴ Pakuti mafuko ghanandi na âwakaronga âwankhongono âwizamkuâwazgora iwo kuâwa âwazga âwawo. Ine ndizamkuâwazgera nduzga kwakuyana na ivyo âwakachita ndiposo na milimo ya mawoko ghawo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Weruzgi wa Chiuta pa mafuko ghanyakhe

¹⁵ FUMU, Chiuta wa Israele wakati kwa ine, “Tora nkhombo iyi yakuzura na ukari wane mu woko lane, ndipo ukamweske mafuko ghose gha âwanthu iyo nditi ndikutume.

¹⁶ Para âwamwa, âwamkwenda penthyapenthya ndipo âwazerekenge chifukwa cha nkhondo iyo nditi nditume mukati mwawo.”

¹⁷ Ntheura nkhatora nkhombo yira ku woko la FUMU, ndipo nkhayakamweska mafuko ghose agho FUMU yikanditumako.

¹⁸ Yikandituma ku Yerusalem, ku misumba ya charu cha Yuda, kwa âwakaronga âwakhe na kwa nduna zakhe, kuti ndiâwazgore kuâwa phasulo, chinthu chakuzukumiska, cha kujuma nacho, na nthembo nga ndi umo kuliri sono.

¹⁹ Yikandituma kwa Faro, karonga wa ku Eguputo, ku nduna zakhe, ku âwateweti âwakhe na ku âwanthu âwakhe wose,

²⁰ku wālendo wose awo wākawā pakati pawo, ku wākaronga wose wā mu charu cha Uzi, ku wākaronga wose wā mu charu cha wāFilisiti, ndiko kuti ku Ashikeloni, ku Gaza, ku Ekuroni na ku chigawā chakukharako cha ku Ashidodi.

²¹Yikandituma ku charu cha Edomu, cha Mowabu na cha Amoni.

²²Yikandituma ku wākaronga wose wā charu cha Ture, wākaronga wose wā charu cha Sidoni ndiposo na ku wākaronga wā sirya lira mu mphepete mwa nyanja,

²³ku vigawā vya Dedani, Tema, Buzi na wose awo wākumeta masisi ghawo mu mphepete.

²⁴Yikandituma ku wākaronga wose wā mu charu cha Arabiya ndiposo na ku wākaronga wose awo wākuwusa mafuko ghakupambanapambana iyo yikukhara mu chiparamba.

²⁵Yikandituma ku wākaronga wose wā mu charu cha Zimuri, cha Elamu na wā wose ku Mediya,

²⁶ku wākaronga wose wā ku mpoto, wā kutali na wā pafupi wuwo, yumoza yumoza na ku maufumu ghose gha pa charu cha pasi. Pa umaliro Karonga Sheshaki, wa charu cha Babuloni nayo wizamkumwa.

²⁷“Sono ukaŵaphalire kuti FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Imwani, muroŵere ndipo muwukure. Muwe pasi na kureka kuwukaso, chifukwa cha nkondo iyo nditi nditume mukati mwinu.’

²⁸Ndipo usange wākukana kupokerera nkhombo, kufuma mu woko lako kuti wāmwemo, ukaŵaphalire kuti FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Mukwenera kumwa ndipera.’

²⁹Pakuti, wona, sono nkhwamba kulanga msomba uwo ukuchemeka na zina lane. Kasi mukughanaghana kuti imwe mulangikenge chara? Na pachoko pose, mulangikenge ndipera. Nadi nditi nditume nkondo pa wānthu wose awo wākukhara pa charu cha pasi.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyera Yankhongono zose.

³⁰Ntheura uŵapharazgire mazgu ghakuŵasuska agha ndipo uyowoye kwa iwo kuti, “FUMU yiti yibangule kufuma kuchanya, yiti yidudumire kufuma ku malo ghakhe ghakupatulika. Yiti yibangule na nkongono kwimikana na wānthu wākhe, yiti yichemerezge nga ndi awo wākuponda mpeska, kwimikana na wānthu wose wā pa charu cha pasi.”

³¹Kamphomezi kamkupulikikwa ku mphererekezgo zose za charu cha pasi, pakuti FUMU yamkuŵapa mrantu wānthu wā mafuko ghose. Yamkweruzga wānthu wose, ndipo wābendezi wāti wākomekenge.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyera.

³²FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, "Wonani, pharaniko likutandazgika, kufuma ku fuko ili kuya ku fuko linyakhe. Chimphupuru chikuru chikuwuka, kufuma ku mpherererekezgo za charu."

³³Awo wakomeka na FUMU pa zuwa leneilo, wati wagonerane kufuma ku mpherererekezgo za charu kuya ku mpherererekezgo zinyakhe. Kuti wamkuwatengerera chara, nesi kuwawunjika, nesi kuwasunga, kweni wamkurekeka waka pa charu nga ndi ulongwe.

³⁴Imwe mwa waliska, tengerani ndipo lirani, imwe warongozgi wa wantru wane, kunkhurani mu vyoto. Pakuti nyengo yinu yakuti mukomeke na kumbininika yafika, ndipo muti mukomekenge nga ndi mberere zanarume ziweme.

³⁵Warongozgi kuti wamkuwa nako kwakuchimbila chara, nanga ndi mbenecho wa mberere kuti wizamkuwa na pakuphokwera chara.

³⁶Pulikani kulira kwa warongozgi, kutengera kwa wenecho wa mberere pakuti FUMU yikuparanya luhari lwavo.

³⁷Vikaya vyawo vya mutende, sono vyapankhuka, chifukwa cha ukari wakofya wa FUMU.

³⁸Wakuchimbira nga ndi nkharamu iyo yareka chiwono chakhe, pakuti charu chawo chazgoka mapopa, chifukwa cha visuzgo vya nkhondo, ndiposo na ukari wakofya wa FUMU.

Yeremiya 26

Yeremiya wakweruzgika

¹Pa nyengo iyo Yehoyiyakimu, mwana wa Yosiya, karonga wa charu cha Yuda wakambiranga kuwusa, mazgu agha ghakiza kufuma kwa FUMU ghakati,

²"FUMU yikuti, 'Imilira mu baraza la Nyumba ya Chiuta ndipo uyowoye ku wantru wose awo wakukhara mu misumba ya charu cha Yuda, awo wiza kuti wasope mu Nyumba ya Chiuta. Ukaŵaphalire vyose ivyo ndakulangula kwambula kurekako nanga ndi lizgu limoza.

³Panyakhe wamkulika ndipo munthu yose wangamanya kuwerako ku nthowa zakhe ziheni, mwakuti ndigowoke na kureka kuchita chiheni icho ndaghanaghananga kuchita kwa iwo chifukwa cha machitiro ghawo ghaheni.' "

⁴"Ukaŵaphalire kuti, 'FUMU yikuti: Usange mukureka kundipulika ine, pakusunga dango lane ilo ndimika panthazi pinu,

⁵usange mukureka kupulika mazgu gha nchimi, wateweti wantru, weneawo nkhumutumirani kawirikawiri, nangauli imwe mulije kuwapulikira,

⁶penepapo nditi ndiyipankhure nyumba iyi kuŵa nga ndi Shilo, ndipo msumba uwu kuŵa wakutembeka ku mafuko ghose gha pa charu cha pasi.’ ”

⁷Wasofi, nchimi na wānthu wose wākamupulika Yeremiya wakuyowoya mazgu agha mu Nyumba ya FUMU.

⁸Para Yeremiya wakamara kuyowoya vyose ivyo FUMU yikamulangula kuŵaphalira wānthu wose, Wasofi, nchimi pamoza na wānthu wose wākamukora ndipo wākati kwa iyo, “Iwe ukwenera nadi kukomeka.

⁹Chifukwa uli ukuchima mu zina la FUMU, pakuyowoya kuti, ‘Nyumba iyi yiti yiŵenge nga ndi Shilo, ndipo msumba uwu uti uŵenge mapopa na wambula kukharamo wānthu?’ ” Ndipo wānthu wose wākamuwunganira Yeremiya mu Nyumba ya Chiuta.

¹⁰Para nduna za charu cha Yuda zikapulika vinthu ivi, zikaruta kufuma ku nyumba ya karonga kuya ku Nyumba ya FUMU. Zikakhara pa muryango wa Chipata Chiphya cha Nyumba ya FUMU kupulikizga.

¹¹Penepapo wāsifi pamoza na nchimi wākati ku nduna zira na wānthu wose, “Munthu uyu wakwenera kukomeka, chifukwa wachima kususka msumba uwu, nga ndi umo mwajipulikira mwekha.”

¹²Penepapo Yeremiya wakayowoya ku nduna zose na ku wānthu wose wākati, FUMU ndiyo yikandituma kuti ndikachime mazgu ghakususkana na Nyumba ya Chiuta iyi na msumba uwu mazgu ghose agho mwaghapulika.

¹³Ntheura sono nozgani nthowa zinu na machitiro ghinu ndipo mupulikire mazgu gha FUMU, Chiuta winu. FUMU yiti yigowoke na kureka kuchita chiheni icho ghanaghananga kuchita kwa iwo.

¹⁴Kweni ine sono ndili mu mawoko ghinu. Chitani nane chilichose icho mukuwona nchiweme na chakwenerera kwa imwe.

¹⁵Kweni manyani kuti para mwandikoma, muti mujitorere ndopa zambula mrandu pa imwe mwaŵene na pa msumba uwu ndiposo na pa awo wākukhara mwenemumo, pakuti unenesko ngwa kuti FUMU yikandituma kuti ndiyowoye mazgu agha kwa imwe kuti mupulike.

¹⁶Ntheura nduna na wānthu wose wākati ku wāsifi na ku nchimi, “Munthu uyu kuti wakwenerera kukomeka chara, chifukwa wayowoya mu zina la FUMU, Chiuta withu.”

¹⁷Penepapo wāraraŵarara wānji ŵa mu charu chira wākawuka na kuyowoya ku wānthu awo wākawungana wākati,

¹⁸“Pa nyengo iyo Hezekiya wakaŵa karonga wa charu cha Yuda, Mika wa mu msumba wa Moresheti wakachima, ndipo wakaŵaphalira wānthu wose ŵa ku charu cha Yuda kuti FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Msumba wa Ziyoni uti

ulimike nga ndi munda, Yerusalemu wati wazgoke kuŵa mulu wa mahami, ndipo phiri la Nyumba ya Chiuta, liti lizgoke kuŵa phiri la thengere.'

¹⁹Asi Karonga Hezekiya na âwanthu wose âwa mu charu cha Yuda âwakamukoma Mika? Asi karonga yura wakopanga FUMU na kuŵeyerera kuti yiŵe nawo na uchizi? Ndipo asi FUMU yikagowoka kureka kuchita chiheni icho yikaphara kususka iwo? Kweni ise tili pafupi waka kujitorera uheni ukuru chomene pa ise taŵene."

²⁰Wakaŵakoso munthu munyakhe uyo wakachima mu zina la FUMU, zina lakhe Uriya mwana wa Shemaya wa ku msumba wa Kiriyati Yeyarimu. Iyo wakachima kususka msumba uwu na charu ichi mu mazgu ghakuyana waka na gha Yeremiya.

²¹Karonga Yehoyiyakimu na âwasilikari âwakhe wose na nduna zakhe, âwakati âwapulika ivyo wakayowoya, karonga wakakhumba kuti Uriya wakomeke. Uriya wakati wapulika ichi, wakaŵa na wofi ndipo wakachimbilira ku Eguputo.

²²Pamanyuma Karonga Yehoyiyakimu wakatuma Elinatani, mwana wa Akibori pamoza na âwanthu âwanyakhe ku Eguputo kuti âwakmutore Uriya.

²³Iwo âwakaya kamupenjerera Uriya ku Eguputo kura ndipo âwakati âwamusanga, âwakiza nayo kwa Karonga Yehoyiyakimu, uyo wakamukoma Uriya na lupanga ndipo chitanda chakhe âwakachitaya ku mararo agho âwakusungako âwanthu âwambula kuzirwa.

²⁴Kweni Ahikamu mwana wa Shafani wakaŵa pamoza na Yeremiya, mwakuti wakaperekka ku âwanthu âwara chara kuti âwamukome.

Yeremiya 27

Yeremiya wakujikaka goliwoli

¹Pa nyengo iyo Zedekiya mwana wa Yosiya, karonga wa charu cha Yuda, wakambira kuwusa, mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya ghakati:

²FUMU yikati kwa ine, Utore vingwe na makuni gha goliwoli ndipo ujivwarike mu singo.

³Utumizge mazgu kwa âwakaronga âwa charu cha Edomu, cha Mowabu, cha Amoni, cha Ture na cha Sidoni. Uâwatumire kwizira mu nthumi izo zafika ku Yerusalemu kwa Karonga Zedekiya.

⁴Uâwaphalire kuti âwakayowoye kwa âwarongozgi âwawo kuti FUMU Mwenenkongono zose, Chiuta wa Israele wakuti: Ichô mukwenera kuyowoya ku sekuru âwinu ndi ichi:

⁵“Na nkhongono zikuru ndiposo na woko lane lakutambazuka, nkhalenga charu cha pasi, wānthu, vinyama na vyose ivyo vili mu charu. Nkhupereka charu ichi kwa waliyose uyo ndakhumba kumupa.

⁶Sono ndapereka vyaru vyose ivi kwa muteŵeti wane Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni. Ndamupaso vinyama vyā mu thengere kuti vimuteŵeterenge.

⁷Wānthu wā mafuko ghose wāti wāmutesŵeterenge iyo, mwana wakhe na muzukuru wakhe mpaka yifike nyengo yakuti charu chakhe chithereskeke. Penepapo mafuko ghanandi na wākaronga wānkhongono wāmkumuzgora iyo kuŵa muzga wawo.

⁸“Kweni usange fuko lirilose panji ufumu unyakhe wamkureka kumuteŵetera Nebukadinezara karonga wa charu cha Babuloni, panji kureka kumulambira, ine ndizamkulanga fuko lira na nkhondo, njara ndiposo na nthenda yakofya ndisuke ndiŵapereke mu mawoko ghakhe kuŵamara petu. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

⁹Ntheura mureke kupulikira nchimi zinu, wāwukwi wānu, wāmaloto wānu, wāroski wānu ndiposo na wāmaula wānu awo wākumuphalirani kuti muti muteŵetere karonga wa charu cha Babuloni chara.

¹⁰Ivyo wākuchima kwa imwe ndi utesi, mwakuti wārwani wāmkumufumiskanimo mu charu chinu na kuruta namwe kutali. Ndizamkumuchimbizganimo mu charu ndipo muzamkumara petu.

¹¹Kweni fuko lose ilo lizamkumulambira karonga wa charu cha Babuloni na kumuteŵetera, ndamkulireka kuti likhare mu charu chakhe, kuti lilimenge na kukhara mwenemumo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

¹²Kwa Zedekiya karonga wa charu cha Yuda nako nkhayowoya mazgu gheneghagha pera, nkhati, “Ujilambike kwa karonga wa ku Babuloni na kumuteŵetera iyo pamoza na wānthu wākhe mwakuti uthaske umoyo winu.

¹³Kasi iwe na wānthu wāko mufwirengichi na nkhondo, njara na nthenda yakofya, kwakuyana na ivyo FUMU yayowoyerā mafuko agho ghamkureka kuteŵetera karonga wa charu cha Babuloni?

¹⁴Mureke kupulikira mazgu gha nchimi izo zikuti, ‘Kuti mwamkuteŵetera karonga wa charu cha Babuloni chara,’ pakuti ivyo wākumuchimirani ndi vyā utesi.”

¹⁵FUMU yikuti, “Ine kuti ndili kuŵatuma chara, kweni wākuchima waka vyā utesi mu zina lane. Pa chifukwa ichi ine nditi ndimuchimbizganimo mu charu ichi ndipo muzamkumara petu imwe pamoza na nchimi izo zikuchima kwa imwe.”

¹⁶Penepapo nkhaŵaphalira wāsofi na wānthu wose aŵa kuti FUMU yikuti, “Mureke kupulikira nchimi izo zikumuphalirani kuti, ‘Viteŵetero vyā

mu Nyumba ya Chiuta wizamkuviwezgeraso sonosono kufuma ku charu cha Babuloni,’ pakuti nyia utesi ivyo wakumuchimirani imwe.

¹⁷Mureke kuwāpulikira kweni muteŵeterani karonga wa charu cha Babuloni mwakuti muthaske umoyo winu. Kasi msumba uwu uzgokerengechi mahami?

¹⁸Usange iwo ndi nchimi nadi, ndipo zili na mazgu gha FUMU, ipo wāŵeyerere kwa FUMU Mwenenkhongono zose kuti viteŵetero ivyo vili kurekeka mu Nyumba ya Chiuta, na mu nyumba ya ufumu wa charu cha Yuda ndiposo na mu Yerusalem, vireke kuruta ku charu cha Babuloni.

¹⁹FUMU Mwenenkhongono zose yikuti pa vya mizati, chiŵiya cha mkuŵa chakuŵikamo maji, vyakwimapo na viteŵetero vinyakhe ivyo vikakharapo mu msumba uwu,

²⁰ivyo Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni kuti wakavitora chara, apo wakamutoreranga ku umikori Yekoniya, karonga wa charu cha Yuda mwana wa Yehoyiyakimu, kufuma mu Yerusalem na kuruta nayo ku charu cha Babuloni pamoza na wārongozgi wose wā charu cha Yuda na wā mu Yerusalem.

²¹Nadi, FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti pa vya viteŵetero ivyo vili kurekeka mu Nyumba ya Chiuta, na mu nyumba ya ufumu wa charu cha Yuda, ndiposo na mu Yerusalem,

²²Vizamkutorekera ku Babuloni na kuhara kwenekuko mpaka pa zuŵa ilo ndizamkuvikumbukiraso. Penepapo ndipo ndizamkuviwezga na kuviŵika mu malo agha.’ ”Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

Yeremiya 28

Yeremiya na Hananiya, nchimi yitesi

¹Mu chirimika cheneicho, kwamba kwa kuwusa kwa Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda, mwezi wa chinkhonde wa chirimika cha chinayi, nchimi Hananiya mwana wa Azuru, wa ku msumba wa Gibeyoni, wakayowoya kwa ine mu Nyumba ya FUMU panthazi pa wāsifi na pa wānthu wose, wakati,

²“FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Ndamkuphyora goliwoli la karonga wa charu cha Babuloni.

³Mu virimika viŵiri pera nditi ndiwezgereso mu malo agha viteŵetero vyose vya mu Nyumba ya FUMU, ivyo Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, wakatorera ku Babuloni kufuma kuno.

⁴Ndizamkumuwezgeraso mu malo agha Yekoniya, karonga wa charu cha Yuda, mwana wa Yehoyiyakimu. Ndizamkuwezgaso wānthu wose awo wākatorekera ku umikori kufuma mu charu cha Yuda kuruta ku charu cha Babuloni, pakuti

ndizamkuphyora goliwoli la karonga wa charu cha Babuloni.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerwa nchimi.

⁵Penepapo nchimi Yeremiya wakamuzgora Hananiya, panthazi pa ḫwasofi na pa ḫwanthu wose awo ḫakimilira mu Nyumba ya FUMU.

⁶Iyo wakati, “Ameni! Mphanyi FUMU yanguchita nadi ntheura. FUMU yifiske ivyo wachima pakuwezgera mu malo agha viteŵetero vyā mu nyumba yakhe kufuma ku charu cha Babuloni ndiposo na wose awo ḫakayorekera ku umikori.

⁷Ndipouli upulike sono mazgu agho nditi ndikuyowoyenge kwa iwe na ku ḫwanthu wose.

⁸Nchimi izo zikaŵako kale pambere iwe na ine, zikachima kuti kwizamkuŵa nkhondo, njara na nthenda yakofya mu vyaru vinandi na mu maufumu ghakuru.

⁹Kweni usange nchimi yikuchima vyā mutende, ndipo usange ivyo wachima vyafiskika, penepapo ndipo wamkumanyikwa nadi kuti FUMU ndiyo yikamutuma.”

¹⁰Penepapo nchimi Hananiya wakavura goliwoli mu singo ya Yeremiya ndipo wakaliphyora.

¹¹Penepapo Hananiya wakayowoya ku ḫwanthu wose wakati, “FUMU yikuti, ‘Ntheura ndimo nditi ndiphyorerenge mu virimika viŵiri goliwoli la Nebukadinezara karonga wa charu cha Babuloni ilo wakaŵika mu singo za ḫwanthu ḫwa mafuko ghose.’” Penepapo nchimi Yeremiya wakafumapo.

¹²Pakati pajumpha kanyengo kachoko waka, Hananiya wakati wakaphyora goliwoli mu singo ya nchimi Yeremiya, mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya ghakati:

¹³FUMU yikuti, “Ruta ukamuphalire Hananiya kuti, ‘Iwe waphyora goliwoli la khuni, kweni nditi ndinozge mu malo ghakhe goliwoli la chisulo.’”

¹⁴FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, “Ndamkuŵika goliwoli la chisulo mu singo za mafuko ghose kuti ghamuteŵeterenge Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni. Ghati ghamuteŵetere pakuti ndaghapereka kwa iyo na vinyama vyā mu thengere wuwo.”

¹⁵Sono Yeremiya wakaphalira Hananiya wakati, “Pulika, iwe Hananiya, FUMU yilije kukutuma ndipo wakhorweska ḫwanthu aŵa kuti ḫagomezge uchimi wa utesi.

¹⁶Ntheura FUMU yikuti, ‘Nditi ndikuwuskemo mu charu. Uti ufwenge chirimika cheneichi chifukwa wapharazga ivyo vikwimikana na FUMU.’”

¹⁷Mu mwezi wa chinkhonde na chiŵiri wa chirimika chenechira, nchimi Hananiya wakafwa.

Yeremiya 29

Karata wa Yeremiya ku awo wakayorekera ku umikori

¹Agha ndigho mazgu agho Yeremiya wakalemba mu karata na kutuma kufuma ku Yerusalemu kuruta kwa wararaŵarara, ūasofi, nchimi ndiposo na ku ūanthu ūanyakhe wose awo wakakharako, ūneawo Nebukadinezara wakaŵatorera ku umikori kufuma ku Yerusalemu kuya nawo ku charu cha Babuloni.

²Karata iyo yikalembe ka apo Karonga Yekoniya, ūanyina, zinthunguli ndiposo na nduna za charu cha Yuda na za mu Yerusalemu, ūwāji na ūafuzi ūati ūafumako ku Yerusalemu.

³Karata yura wakatumizga Elasa mwana wa Shafani na Gemariya mwana wa Hilikiya, ūneawo Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda wakaŵatuma kwa Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni. Mu karata yira wakalembamo kuti:

⁴Ku wose awo nkhaŵatorera ku umikori, kufuma ku Yerusalemu kuruta ku Babuloni, "FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti,

⁵Zenganinge nyumba, mukharengemo ndipo limaninge minda na kurya vuna yakhe.

⁶Mutorenge kuti muŵe na ūana. Muŵatoreskenge ūana ūinu ūnarume, ndipo ūana ūinu ūnakazi muŵatezgenge, mwakuti nawo ūbabenge ūana. Mwandanenge kwenekuko mwakuti mureke kuchepa.

⁷Msumba uwo ndamutumaniko kuti muŵe ūamikori, muwupenjerenge mutende na uweme. Muwuromberenge kwa FUMU, chifukwa usange msumba uli na mutende namweso mukharenge mu mutende."

⁸FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti, "Mureke kupusikika na nchimi, na ūroski awo ūali mukati mwinu. Mureke kupulikira maloto ghawo.

⁹Pakuti ivyo ūakumuchimirani mu zina lane ndi vy autesi. Ine kuti ndili kuŵatuma chara." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁰FUMU yikuti, "Para vyamara virimika 70 vyeneivyo Babuloni wali kupimikira, ndamkwiza ndipo ndizamkufiska phangano lane ndipo ndamkumuwezgerani ku charu chinu."

¹¹FUMU yikuti, "Ine ndine nkhumanya ivyo ndili kumunozgerani imwe. Unozgero wakuti imwe muŵe paweme, paheni chara, unozgero wakumupani chigomezgo na kukhara kuweme kunthazi.

¹²Penepapo mwamkundichema ndipo mwamkwiza kuti mundirombe, ndipo ine ndizamkumupulikani.

¹³Mwamkundipenja na kundisanga. Usange mwamkundipenja na mtima wose,

¹⁴mwamkundisanga nadi. Ndizamkumuwezgerani mauweme ghinu na kumuwunganyani kufuma ku mafuko ghose na ku malo ghose uko nkhamuchimbizgirani. Ndamkumuwezgeraniso nadi ku malo uko mukâwa para nkhamutumaninge ku umikori.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁵Imwe mukuyowoya kuti, “FUMU yili kutipa nchimi mu charu cha Babuloni.”

¹⁶Pa vya karonga uyo wakukhara pa chizumbe cha Davide, na za âwanthu wose awo âwakukhara mu msomba uwu, âwabali âwinu âweneawo kuti mukayorekera lumoza kuya ku umikori chara:

¹⁷FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Ndizamkuâwatumira nkhondo, njara na nthenda yakofya. Nditu ndîwazgore kuâwa nga ndi vikuyu viheni, vyakuvunda, ivyo munthu kuti wangarya chara.

¹⁸Ndizamkuâchimbizga na nkhondo, njara na nthenda yakofya ndipo ndizamkuâwazgora kuâwa chinthu chakuseruska ku maufumu ghose gha mu charu cha pasi. Wizamkuâwa nthembo na chinthu chakuzukumiska, chimuhoyere ndiposo na chisunjizgo mukati mu mafuko ghose uko ndamkuâchimbizgirako.”

¹⁹FUMU yikuti, “Ivi vyamkuâwa ntheura chifukwa âwandapulikire mazgu ghane gheneagho nkhaâwatumira kaâwirikaâwiri kwizira mu nchimi, âwateâweti âwane. Kweni iwo kuti âwakapulikira chara.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²⁰Ntheura pulikani mazgu gha FUMU mose imwe, muli mu umikori, mwaâweneimwe nkhamutumani ku charu cha Babuloni kufuma ku Yerusalem.

²¹“FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti pa vya Ahabu mwana wa Kolaya ndiposo na vya Zedekiya mwana wa Maaseya, âweneawo âwakachima vya utesi kwa imwe mu zina lakhe: Ndizamkuâwaperekaka kwa Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni uyo wizamkuâwakomera panthazi pinu.

²²Sono para yumoza wa awo âwakayorekera ku umikori kufuma ku charu cha Yuda kuruta ku charu cha Babuloni wakukhumba kutemba, wayowoyenge kuti, ‘FUMU yikuchitire nga ndi umo yikachitira na Zedekiya na Ahabu âweneawo karonga wa ku charu cha Babuloni wakaâwawocha pa moto.’

²³Pakuti iwo âwachita vya ukazuzi mu charu cha Israele. âWachita uleâwe na âwawoli âwâwene, âwachima mu zina lane mazgu gha utesi gheneagho nkhwura na kuâwalangulira. Ine ndine nkhumanya ndipo ndingaperekaso ukaboni.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Karata wa Shemaya

²⁴Iwe Yeremiya, ukamuphalire Shemaya mwana wa Nehelamu kuti

²⁵FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, “Iwe ukatumizga makarata mu zina lako ku wānthu wose awo wāli mu Yerusalem, na kwa musofi Zefaniya mwana wa Maaseya, na ku wāsofi wānyakhe wose, kuti,

²⁶“FUMU yakwimika iwe Zefaniya kuwā musofi mu malo mwa musofi Yehoyada, kuti uŵe na mazaza mu Nyumba ya Chiuta, pa munthu wakufuntha waliyose mweneuyo wakuchima, kuti umukakenge malundi na magwede ndiposo na chisulo mu singo.

²⁷Kasi sono warekerachi kumuchenya Yeremiya wa ku Anatoti mweneuyo wakuchima mukati mwinu?

²⁸Ise kuno ku Babuloni, Yeremiya watitumizgira mazgu ghakuti mukharengé nyengo yitali ku umikori winu. Ntheura zenganinge nyumba na kukharamo ndipo limaninge minda na kurya vuna yakhe.”

²⁹Musofi Zefaniya wakaŵazga karata yura panthazi pa Yeremiya uku wakupulika.

³⁰Penepapo mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya ghakati,

³¹FUMU yikuti, “Tuma uthenga uwu ku wāmikori wose mu charu cha Babuloni, pa vya Shemaya wa ku Nehelamu. Shemaya wachima kwa imwe apo ine kuti ndili kumutuma chara, ndipo wachita kuti imwe mugomezge utesi.

³²Ntheura nditi ndimulange Shemaya pamoza na wā mphapu yakhe. Kuti wati waŵe na munthu na yumoza chara kufuma mu mphapu yakhe uyo wizamkukharako, mweneuyo wizamkuwona vinthu viweme, ivyo ndamkuwāchitira wānthu wāne, pakuti iyo wayowoya ivyo vikwimikana nane.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

Yeremiya 30

FUMU yikupangana na wānthu wākhe

¹Mazgu agho ghakiza kwa Yeremiya kufuma kwa FUMU ndi agha:

²FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, “Lemba mu buku mazgu ghose agho ndayowoya kwa iwe.

³Pakuti mazuŵa ghakwiza apo ndamkuwezgera mauweme pa wānthu wāne wāIsraele na wāYuda kufuma ku umikori kwiza nawo mu charu icho nkhaŵapa wāwiskewokuru kuti chiŵe chiharo chawo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

⁴Mazgu agho FUMU yikayowoya ghakukhwaska charu cha Israele na cha Yuda ndi agha:

⁵FUMU yikuti, “Tapulika kulira kwa chitenthe, kulira kwa wofi, kwa mutende chara.

⁶Fumbani sono, kuti mupanikizge. Kasi mwanarume wangababa mwana? Chifukwa uli nkhuwona mwanarume waliyose wakora mu luwunda, nga ndi mwanakazi pa nyengo ya kubaba? Chifukwa uli chisko cha munthu waliyose chawa?

⁷Mbaya mwe! Zuŵa ilo ndakofya chomene, palije zuŵa na limoza lakuyana nalo. Yizamkuŵa nyengo ya visuzgo kwa mbumba ya Yakhobe ndipouli wizamkuthaskika ku visuzgo vira.”

⁸FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Mu zuŵa ilo ndizamkuphyora goliwoli mu singo yawo, na kubanthura vikondo vyawo. Walsraele wizamkuŵaso wazga ūā ūāntru ūā chilendo chara.

⁹Mu malo mwakhe wizamkuteŵetera FUMU, Chiuta wawo na wa mphapu ya Davide karonga wawo uyo mweneuyo ndizamkuŵasankhira.”

¹⁰FUMU yikuti, “Ntheura imwe ūā mbumba ya Yakhobe, muteŵeti wane, mureke kopa, imwe ūālsraele, mureke kuthika lusoko. Nditi ndimuthaskeni kufuma ku charu cha kutali, pamoza na ūā mphapu yinu kufuma ku charu cha umikori wawo. Ūā mbumba ya Yakhobe wati waŵeso mu mutende na kukhara mu kufwasa, ndipo paŵavyenge na yumoza wakumofya.

¹¹Ine ndili namwe kuti ndimuthaskeni.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer. “Nditi ndighamare petu mafuko ghose, mwenemumo nkhamumbininiskiranim. Kweni iwe kuti ndizamkukumara petu chara, nditi ndikulange kwakuyana na umo kukwenera kuŵira, ndipo kuti ndirekengepo chara kukulanga, na pachoko pose.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹²FUMU yikuti, “Kupwetekeka kwako kungachizgika chara, chilonda chako ncha zoza.

¹³Palije na yumoza uyo wangakuvikirira pa mrandu wako. Palije munkhwara wa chilonda chako, palije munkhwara uwo ungakuchizga.

¹⁴Wakutemweka ūā wako wose ūākuruwa, kuti ūākupwererako na iwe chara. Ine ndakupweteka nga ndi umo murwani wakuchitira. Ndakulanga mwa nkhaza, chifukwa mrandu wako ngukuru, zakwananga zako ndi zinandi chomene.

¹⁵Kasi chifukwa uli ukulira na kupwetekeka kwako? Chilonda chako kuti chingapora chara. Mrandu wako ngukuru, kwananga kwako nako nkhunandi, ndicho chifukwa ndakuchitira vinthu ivi.

¹⁶Ntheura wose awo ūākukuparanya, ūāti ūāparanyika, ūārwani ūāko wose wizamkuyorekera ku umikori. Awo ūāuskogha vinthu vyako, vinthu vyawo navyo vizamkuskogheka. Wose awo ūākukwibira, ndizamkuchita kuti nawoso ūābilike.

¹⁷Kweni iwe, nditi ndikuwezgerenge umoyo, ndipo ndizamkupozga vilonda vyako, ndipouli ūāntru ūānji ūākutayika.” Iwo ūākuti, “Mbantru

ŵa ku Ziyoni aŵa, awo kulije munthu wakuŵapwerererera." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

¹⁸ FUMU yikuti, "Ndizamkuwezgeramoso mauweme gha mu mbumba ya Yakhobe, ndizamkuŵa na chiwuravi na iyo ku malo ghakhe ghose. Msumba wa Yerusalem ura wizamkuzengekaso, pa mahami ghakhe gheneghara. Nyumba ya ufumu yizamkuŵaso apo yikaŵa kale.

¹⁹ Mwa iwo mwamkufuma sumu za kuwonga, na mazgu gha awo ŵakukondwa. Ndizamkuŵandaniska, kuti ūizamkuŵa ūachoko chara. Ndizamkuŵazgora kuŵa ūakuchindikika, kuti ūizamkuyuyurika chara.

²⁰ Wana ūawo ūizamkuŵaso nga ndi umo ūakawira kale, mpingo wawo wizamkukhozgeka panthazi pane, ndipo ndizamkuŵalanga wose awo ūakuŵayuzga.

²¹ Murongozgi wamkuŵa yumoza wa mu fuko lawo, uyo wakuŵawusa, wizamkufuma mukati mwawo. Iyo ndizamkumuguzira kufupi na ine, ndipo iyo wizamkusenderera kufupi na ine. Pakuti kasi ndi njani wangâwa na chikanga pa yekha, kuti wasenderere kwa ine?" Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

²² "Ntheura imwe mwamkuŵa ūanthu ūane, ndipo ine ndamkuŵa Chiuta winu.

²³ "Wonani, chimphupuru cha FUMU, chiti chipulike mu ukari. Uyu ndi kavuruvuru wakofya, uyo wakwiza pa mitu ya ūabendezi.

²⁴ Ukari wakofya wa FUMU kuti wizamkufumapo chara, yisuke yichite na kufiska, icho chikâwa mu mtima wakhe. Mu mazuŵa agho ghakwiza, mwizamkuchimanyiska ichi."

Yeremiya 31

Ŵalsraele ūakuwerera ku kwavo

¹ FUMU yikuti, "Pa nyengo yeneiyo ndizamkuŵa Chiuta, wa mbumba zose za Israele, ndipo iwo ūizamkuŵa ūanthu ūane."

² FUMU yikuti, "Wanthu awo ūakapona ku nkhondo, ūakasanga uchizi mu mapopa, para Israele wakapenjanga chipumulo."

³ FUMU yikamuwonekera wali kutali, yikati, "Ndakutemwa iwe Israele, na kutemwa kwa muyirayira, ndarutilira kuŵa na chisungusungu kwa iwe.

⁴ Ndizamkukuzengaso iwe, We Israele, ndipo wizamkuzengeka nadi. Wizamkutoraso ūakalimba ūako, wamkufuma kuya kavina na awo ūakukondwera.

⁵ Wamkupandaso mpeska, mu mapiri gha mu charu cha Samariya. Ŵalimi ūati ūapande mpeska, ndipo ūati ūakondwe na vipambi vyakhe.

⁶Pakuti lizamkuŵako zuŵa, apo âwalinda âwamkuchemerezga, mu charu cha mapiri cha Efurayimu kuti, ‘Wukani tirutenge ku Ziyoni, kwa FUMU, Chiuta withu.’”

⁷ FUMU yikuti, “Yimbirani Israele mwakukondwa, chemerezgani chifukwa ndiyo mukuru wa mafuko, Pharazgani, ndipo murumbenge na kuyowoya kuti, ‘FUMU yaponoska âwanthu âwakhe, âwalsraele awo âwali kukharako.’”

⁸Ndamkwiza nawo kufuma ku charu cha ku mpoto, ndamkuŵawunganya kufuma ku mpherererekezgo za charu. Wanji mba chiburumutira na âwakupendera, âwanakazi âwa nthumbo, na awo âwali pa nyengo ya kubabira. Mpingo ukuru âwamkuwerera.

⁹Âwamkwiza uku âwakulira, kweni ine ndizamkuŵasanguruska na kuŵarongozga. Ndizamkuŵayendeska mu mironga ya maji, mu msewu wakuskesketeka umo kuti âwamkukhuŵara chara. Pakuti ine ndine wiske wa Israele, ndipo Efurayimu ndi mwana wane wa uŵere.”

¹⁰“Pulikani mazgu gha FUMU, imwe âwamitundu, mugapharazge mu vyaru vya kutali, mu mphepete mwa nyanja. Chiuta uyo wakaŵambininiska âwalsraele, wat iwaâwunganye. Wizamkuŵasunga nga ndi muliska, umo wakupwererera mskambo wakhe.

¹¹Pakuti FUMU yawombola Yakhobe, yamuthaska ku awo mbankhongono kuruska iyo.

¹²Âwamkwiza uku âwakwimba mwa kuchemerezga, pa Phiri la Ziyoni. Âwizamkumwemwetera chifukwa cha viweme, kufumira kwa FUMU. Ndivyo vyakurya, vinyo na mafuta, âwana-mberere na âwana âwa ng'ombe. Umoyo wawo wizamkuŵa nga ndi munda wa nthilira, ndipo iwo kuti âwamkusuzgikaso chara.

¹³Âwamwali âwizamkuvina na kusekerera, âwawukirano na âwarara âwizamkukondwa. Ndamkuzgora kutengera kwawo kuŵa chimwemwe, ndamkuŵasanguruska na kuŵapa kukondwa, mu malo mwa chitima.

¹⁴Âwasofi ndamkuŵakhutiska na vyakurya vinandi, âwanthu âwane âwamkukhutiskika na viweme vyane.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Lusungu Iwa FUMU pa âwalsraele

¹⁵ FUMU yikuti, “Mazgu ghakupulikikwa mu Rama, chiliro na chitengero chikuru. Rakelo wakulirira âwana âwakhe. Iyo wakukana na kusanguruskika wuwo, pakuti âwalikoso chara.”

¹⁶ FUMU yikuti, “Reka kulira, ungathiranga masozi chara, pakuti Chiuta wizamkupa njombe chifukwa cha kubaba âwana, ndipo âwizamkufuma ku charu cha âwarwani.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁷ FUMU yikuti, “Kunthazi kuli chigomezgo, wana winu wamkuwerera mu charu chawo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

¹⁸ “Ndapulika Efurayimu wakutengera wakuti, ‘Mwandalanga, ndipo ndalangika nadi, nga ndi mwana wa ng’ombe wambula kusambizgika. Ndiwezgani kuti ndimanye kuwerako, pakuti imwe ndimwe FUMU, Chiuta wane.

¹⁹ Para nkhati ndapuruka, nkhaŵa na chitima. Para nkhasambizgika, nkhajitimba pa chifuŵa. Nkhachita soni, ndipo nkhakatimbanizgika, chifukwa nkhayegha kulengeskeka kwa pa uwukirano wane.’

²⁰ Asi Efurayimu ndi mwana wane wakutemweka? Asi ndi mwana wane wa pa mtima? Pakuti nanga kaŵirikaŵiri, nkhuyowoya vyakumususka, ndipouli nkhumukumbuka ndipera. Ntheura mtima wane ukumunwekera iyo. Nadi nditi ndimulengerenge lusungu.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²¹ “Yimika vimanyikwiro vya nthowa, yimika mizati yakukurongozga. Ughanaghanenge za msewu ukuru, msewu uwo ukendamo pakuruta. Wererani imwe walsraele, wantru wane wakulangwa werera ku misumba yako yira.

²² Kasi uti uziwurike mpaka pauli, iwe wa munthu wambula chipulikano? FUMU yalenga chinthu chiphy, pa charu cha pasi: mwanakazi ndiyo wakuvikirira mwanarume.”

Umoyo wakuzara wa kunthazi wa wantru wa Chiuta

²³ FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti, “Para wantru wane ndawavezga kufuma ku umikori, wizamkuyowoyaso mazgu agha mu charu cha Yuda na mu misumba yakhe ghakuti: ‘FUMU yikutumbike, iwe chikhazi cha urunji, iwe phiri lakupatulika.’

²⁴ Wantru wizamkukhara mu charu cha Yuda na mu misumba yakhe yose. Wanji wamkuŵa walimi ndipo wanji wamkuŵa waliska wa viŵeto.

²⁵ Pakuti ndamkuwezgeramo nkhongono mwa awo mbakuvuka, ndipo awo walina njara ndizamkuwakhutiska.”

²⁶ Penepapo nkhwauka na kulaŵiska, ndipo nkhwona kuti ndagona tulo tuweme.

²⁷ FUMU yikuti, “Mazuŵa ghawkiza apo ndizamkwandaniska wantru na viŵeto mu walsraele na waYuda.

²⁸ Ndipo nga ndi umo nkhapimira kuŵazgura, kuŵabwangandula, kuŵawiskira pasi na kuŵaparanya, kuŵakoma na kuŵachitira uheni, ntheuraso ndimo nditi ndiŵazengere na kuŵapandaso.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²⁹ “Mu mazuŵa gheneghara wamkuyowoyaso chara kuti, ‘Wadada warya mpheska zakunchanchamira, ndipo mino gha wana ghakunyenyer.’

³⁰Kweni munthu yose wafwenge chifukwa cha zakwananga zakhe na zakhe. Munthu uyo wakurya mpheneska zakunchanchamira, mino ghakhe ndigho ghati ghanyenyerenge.”

³¹FUMU yikuti, “Mazuŵa ghakwiza apo ndizamkuchita phangano liphya na âwIsraele na âwYuda.

³²Phangano leneili kuti lizamkuyana na ilo nkhachita na âwiskewokuru chara para nkhaŵakora pa woko pakuŵafumiska mu charu cha Eguputo. Iwo âwakaswa phangano lira nangauli nkhaŵa nga ndi mufumu wawo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

³³FUMU yikuti, “Kweni phangano ilo ndamkuchita na âwIsraele pamanyuma pa mazuŵa gheneğhara, ndakuti, ‘Ndamkuŵika dangolane mukati mwawo, ndipo ndamkulilemba mu mitima yawo. Ine ndamkuŵa Chiuta wawo, ndipo iwo nawo âwamkuŵa âwanthu âwane.’

³⁴Kwizamkuŵavye munthu wakusambizga muzengezgani wakhe nanga ndi munthu kuti wasambizge mubali wakhe kuti, ‘Uyimanye FUMU.’ Pakuti wose âwamkundimanya ine, kufuma pa âwachoko chomene mpaka pa âwarara chomene. Pakuti ndamkuŵagowokera maubendezi ghawo, ndipo kuti ndamkumbukaso zakwananga zawo chara.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

³⁵Icho FUMU yikuyowoya, yeneiyo yikupereka dazi, kuti liŵalenge na muhanya, yeneiyo yikulangula mwezi na nyenyezi kuti viŵalenge na usiku, yeneiyo yikuwuska nyanja kuti majigha ghakhe ghakupoma, FUMU Mwenenkhongono zose ndilo zina lakhe, yikuti:

³⁶“Mphapu ya Israele kuti yimarengepo chara kuŵa fuko panthazi pane. Ichi chingachitika pekhapekha usange ndondomeko ya kaŵiro iyi, yikuwuskkako panthazi pane muyirayira.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

³⁷FUMU yikuti, “Ine kuti nditayengepo mphapu yose ya Israele chara, chifukwa cha vyose ivyo âwali kuchita. Ichi chingachitika pekhapekha, usange mtambo kuchanya ungapimika, ndipo malufura gha charu cha pasi ghangananyikwa.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

³⁸FUMU yikuti, “Mazuŵa ghakwiza apo âwizamkuzengaso msomba FUMU, kufuma ku Chigongwe cha Hananele mpaka ku Chipata cha pa Chingodya.

³⁹Mzere wa mphaka wizamkjumphirako kuya kafika ku Phiri la Garebu, ndipo wamkuzgoka kurazga ku Gowa.

⁴⁰Dambo lose umo âwakutaya vitanda na vyoto, ndiposo na minda yose kufuma ku kamronga ka Kidironi mpaka ku Chingodya cha Chipata cha mahachi, cha ku mafumiro gha dazi, vyose vyamkuŵa vyakupatulikira FUMU. Kuti ghamkuzgurikaso chara nanga nkhubwanganduka kwa muyirayira.”

Yeremiya 32

Yeremiya wakugula munda

¹Mazgu agho ghakiza kwa Yeremiya kufumira kwa FUMU mu chirimika cha khumi cha kuwusa kwa Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda. Ichi chikâwa chirimika cha 18 cha kuwusa kwa Nebukadinezara, karonga wa ku Babuloni.

²Pa nyengo yira âwasilikari âwa Karonga Nebukadinezara âwakazingirizga msumba wa Yerusalem. Nchimi Yeremiya nayo wakaâwa kuti âwamujalira mu baraza la âwalinda mu nyumba ya ufumu ya charu cha Yuda.

³Pakuti Karonga Zedekiya wakamujalira Yeremiya mu gadi. Zedekiya wakati, “Chifukwa uli iwe ukuchima pakuyowoya kuti, FUMU yikuti, ‘Msumba uwu ndiwuperekenge mu mawoko gha karonga wa charu cha Babuloni, ndipo iyo wizamkuwupoka.

⁴Zedekiya kuti wizamkupona ku mawoko gha âwaBabuloni chara. Iyo wizamkuperekeka nadi mu mawoko gha karonga wa charu cha Babuloni. Wizamkuwonana nayo maso na maso na kuyowoyeskana.

⁵Zedekiya wizamkutorekera ku Babuloni. Wamkukhara kwenekaza ndisuke ndimulange. Nanga wangarwa na âwaBabuloni, iyo kuti wamkuâwathereska chara. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.”

⁶Yeremiya wakati, “Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati:

⁷Hanamele, mwana wa Shalumu, sibweni wako, wati wize kwa iwe na kuyowoya kuti, ‘Gula munda wane uwo uli ku Anatoti, pakuti mazaza gha kugula na kuwombola munda uwu ghali na iwe.’

⁸Penepapo Hanamele, muvyara wane wakiza mu baraza la âwalinda ku nyumba ya ufumu kwakuyana na umo FUMU yikayowoyer. Iyo wakati kwa ine, ‘Gula munda wane uwo uli ku Anatoti mu charu cha Benjamini, pakuti mazaza ngako gha kuâwira na munda ura ndiposo na gha kuuwombolera.’ Penepapo nkhamanya kuti gheneagha ghakâwa mazgu gha FUMU.”

⁹“Ntheura nkagula munda ura ku Anatoti kufuma kwa Hanamele muvyara wane. Mtengo wakhe ukaâwa ndarama za siliva zakukwana 17.

¹⁰Nkhasayina phangano na kumata pa maso pa âwakaboni, ndipo nkhapima ndarama zira pa sikelo.

¹¹Pamanyuma nkhatora makarata ghane gha phangano la kugulira munda ura, yumoza wakumatika umo mukâwa mazgu ghose gha phangano, ndipo munyakhe wambula kumata.

¹²Makarata ghara nkaghaphereka kwa Baruki mwana wa Neriya, muzukuru wa Maaseya, panthazi pa Hanamele muvyara wane, na panthazi pa âwakaboni awo

ŵakasayina makarata gha phangano la kugulira munda ura, ndiposo na panthazi pa ŵaYuda wose awo ŵakakhara mu baraza la ŵalinda, mu nyumba ya ufumu.

13Sono nkhamuphalira Baruki panthazi pa iwo wose kuti:

14FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Tora makarata agha gha phangano la kugulira munda, wakumatika na wambula kumatika, ndipo uŵâwike mu chiŵiya mwakuti ŵasungilirike kwa nyengo yitali.’

15Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti, ‘Mu charu ichi, ŵanthu ŵizamkuzengaso zinyumba, ŵizamkulima minda ndiposo na kupanda mpheska.’

Lurombo Iwa Yeremiya

16“Nkhati ndapereka karata wa phangano la kugulira kwa Baruki, mwana wa Neriya, nkharamba kwa FUMU, nkhati,

17‘Okwe FUMU Chiuta, imwe ndimwe muli kulenga mtambo na charu cha pasi na nkhongono zinu zikuru ndiposo na woko linu lakutambazuka. Palije kanthu ako nkhanonono kwa imwe.

18Imwe mukurongora chisungusungu ku ŵanthu vikwivikwi, kweni mukulanga ŵana chifukwa cha zakwananga za ŵawiskewokuru. Imwe Chiuta mukuru na wankhongono, mwâweneimwe zina linu ndimwe FUMU Mwenenkhongono zose.

19Ndimwe mukuru mu urongozgi na wa nkhongono mu milimo. Maso ghinu ghakuwona mendero ghose gha ŵanthu ndipo munthu yose mukumupa njombe yakuyana na mendero ghakhe na vipambi vyta milimo yakhe.

20Imwe mukarongora vimanyikwi na vyakuzizwiska mu charu cha Eguputo, ndipo mpaka sono muchali kuvichita mu charu cha Israele na mukati mu mafuko ghose gha ŵanthu. Ntheura mwathuwuska zina linu nga ndi umo kuliri muhanya uno.

21Imwe mukafumiska ŵanthu ŵinu ŵaIsraele mu charu cha Eguputo kwizira mu vimanyikwi na vyakuzizwiska, ndiposo na woko linu lankhongono, na la kutambazuka.

22Ndimwe mukaŵapa charu ichi, charu cha mkaka na uchi, icho mukarapa kuŵapa ŵawiskewokuru.

23Ndipo iwo ŵanjiramo na kuchipoka kuŵa chiharo chawo. Kweni kuti ŵakamupulikirani imwe chara, nesi kusunga marango ghinu. Iwo ŵalije kuchitapo kalikose pa ivyo mukaŵalangula. Pa chifukwa ichi ndimo mwachitira kuti uheni wose uwu wize pa iwo.

24‘Wonani ŵarwani ŵazingirizga msumba na vibumira vyta nkhondo kuti ŵawupoke. Ndipo chifukwa cha nkhondo, njara, na nthenda yakofya msumba

uwu uti uperekeke mu mawoko gha ḫaBabuloni, ḫeneawo ḫakulimbana nawo. Ivyo mukayowoya vyafiskika, nga ndi umo imwe mukuviwonera.

²⁵Ndipouli imwe, Mwe FUMU Chiuta mwandilangula kuti ndigule munda uwu ndipo ndiŵe na ḫakaboni, nangauli msumba uwu uti uperekeke mu mawoko gha ḫaBabuloni.' "

²⁶Mazgu gha FUMU yikiza kwa Yeremiya ghakati,

²⁷"Ine ndine FUMU, Chiuta wa ḫanthu wose. Kasi pali kanthu ako nkhanonono chomene kwa ine?

²⁸Ntheura FUMU yikuti, 'Ine nkhperekira msumba uwu mu mawoko gha ḫanthu ḫa ku Babuloni na mu mawoko gha Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni. Iyo wizamkuwupoka.

²⁹ᬁaBabuloni awo ḫakurwa nkondo na msumba uwu ḫizamkunjiramo na kuwuwocha na moto. ḫizamkochaso na nyumba zose izo pa mitenje pakhe ḫanthu wocherangapo vyakununkhira kwa chiuta Baala ndiposo na kuperekera po sembe ya vyakumwa ku ḫachiuta ḫanyakhe, mwakuti ḫandavyire ku ukari.

³⁰Pakuti ḫa mphapu ya Israele na ya Yuda ḫakuchita kanthu kanyakhe chara, kweni vinthu viheni panthazi pane kufuma ku wanichi wawo. ḫaIsraele ḫakuchita kanthu kanyakhe chara, kweni kundavyira ku ukari na milimo yawo.' " Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer a.

³¹"Msumba uwu wawuska ukari wane na kucheruka kwane kufuma apo ukazengekera mpaka muhanya uno. Ntheura nditi ndiwufumyepo panthazi pane.

³²ᬁaIsraele na ḫaYuda, ḫandavyira ine ku ukari chifukwa cha uheni uwo ḫakuchita: Iwo na ḫakaronga ḫawo, nduna zawo, ḫasofi ḫawo na nchimi zawo, ḫeneawo ḫakukhara mu charu cha Yuda na mu msumba wa Yerusalem.

³³Pakuti ḫandirazgira nkhonyoro, mu malo mwa kurazga visko kwa ine. Nangauli ndili kuᬁasambizga kaᬁirikaᬁiri, kweni ḫalije kupulikira kuti ḫasambirepo kanthu.

³⁴Iwo ḫawika vikozgo vyawo vyakuseruska mu nyumba iyo yikuchemeka na zina lane, kuti ḫayikazuzge.

³⁵ᬁakazenga malo gha pachanya ghakusoperako Baala mu Dambo la Hinomu, kuti ḫaperekengereko ḫana ḫawo ḫanarume na ḫanakazi kwa chiuta ngoza Moleki. Ine kuti nkhaᬁalangula chara nesi kughanaghana kuti ḫachite vinthu vya ukazuzi ivi, na kunangiska ḫaYuda."

Phangano la chigomezgo

³⁶“Ntheura FUMU, Chiuta wa Israele wakuti pa vya misumba uwu, weneuwo imwe mukuti waperekka mu mawoko gha karonga wa charu cha Babuloni kwizira mu nkhondo, na njara ndiposo na nthenda yakofya,

³⁷‘Wonani, ndamkuŵawunganya wose, kufuma mu vyaru ivyo nkhaŵachimbizgiramo mu ukari wane, mu kucheruka kwane, na mu kukwiya kukuru. Ndamkuŵawezgeraso mu malo gheneagha, ndipo ndamkuŵakharika mu kufwasa.

³⁸Wizamkuŵa ūanthu ūane ndipo ine nane ndizamkuŵa Chiuta wawo.

³⁹Ndizamkuŵapa mtima umoza na nthowa yimoza, mwakuti ūachindikenge ine kwa muyirayira, chifukwa cha uweme wawo na wawo na wa ūana ūawo pamanyuma pawo.

⁴⁰Ndizamkuchita phangano la muyirayira na iwo mwakuti ndizamkureka kuŵachitira uweme chara. Ndizamkuŵika mwa iwo mtima wakundichindika mwakuti ūareke kufumako kwa ine.

⁴¹Ndizamkukondwa kuŵachitira uweme. Ndizamkuŵapanda mu charu ichi mwakugomezgeka na mtima wane wose ndiposo na mzimu wane wose.’”

⁴²FUMU yikuti, “Nga ndi umo ndatorera suzgo yose yikuru pa ūanthu aŵa, ntheura ndimo ndizamkutorera pa iwo uweme wose uwo nkhupangana kwa iwo.

⁴³Ūanthu ūizamkugula minda mu charu ichi cheneicho mukuchiyowoya kuti ncha mapopa, chambula ūanthu na vinyama, chifukwa chaperekka mu mawoko gha ūaBabuloni.

⁴⁴Ūanthu ūizamkugula minda na ndarama. Makarata ūakugulira minda ūizamkusayinika na kumatika panthazi pa ūakaboni wakhe. Ichi chizamkuchitika mu charu chose cha Benjmini, mu mizi pafupi na Yerusalem, mu misumba ya charu cha Yuda, mu misumba ya charu cha mapiri, mu misumba ya mu dambo, na mu misumba ya ku mwera. Pakuti ine ndizamkuŵawezgera mauweme ghawo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Yeremiya 33

Phangano linyakhe la chigomezgo

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya kachiŵiri apo wakaŵa wachali kujalirika mu baraza la ūalinda mu nyumba ya ufumu, ghakati,

²“FUMU iyo yikalenga charu cha pasi, FUMU iyo yikachiwumba na kuchikhozga, yeneiyo zina lakhe ndi FUMU, yikuti,

³‘Romba kwa ine ndipo nditi ndikuzgorenge. Nditi ndikuphalire vinthu vikuru na vyakubisika, vyeneivyo undavimanye.’

⁴FUMU, Chiuta wa Israele wakuti pa vya nyumba za mu msumba uwu, na nyumba za ufumu za mu charu cha Yuda izo ḫakabwangandula pasi kuti ḫazengere vibumira vya msumba pa nyengo ya nkhondo:

⁵ᬁBaBabuloni ḫakwiza kuti ḫarwe nawo nkhondo ndipo nyumba zakhe zamkuzura na vitanda vya ḫanthu ḫeneawo nditi ndiᬁakomere mu ukari wane na mu kucheruka kwane. Ndajibisa ku msumba uwu chifukwa cha maubendezi gha ḫanthu ḫakhe.

⁶Ndipouli, nditi ndiwuzgore msumba kuwa wa msuma na wakuchizga. ḫanthu ḫakhe ndizamkuᬁachizga na kuwapa viweme vyakuzara na chivikiriro.

⁷Ndizamkuwezgeramo mauweme mu charu cha Yuda na cha Israele, ndipo ndizamkuᬁazenga kuti ḫawē nga ndi umo ḫakawira pakudanga.

⁸Ndizamkuᬁatozga ku ubendezi wawo na kwananga kwawo kose uko ḫakandichitira. Ndizamkuᬁagowokera ubendezi wawo uwo ḫakandinangira pakundigarukira ine.

⁹Msumba uwu uti unditorere zina la chimwemwe, marumbo na uchindami ku mafuko ghose gha mu charu cha pasi, gheneagho ghamkupulika viweme vyose ivyo ndamkuᬁachitira. Mafuko ghamkuwopa na kutenthema chifukwa cha mauweme na mutende wakuzara uwo ndamkuwutorera msumba uwu.”

¹⁰FUMU yikuti, “Imwe mukuti vya malo agha, ‘Ndi malo gha mapopa, ghambula ḫanthu na vinyama vyakukharamo’. Ndipouli mu misumba ya charu cha Yuda na mu misewu ya mu msumba wa Yerusalem, umo mwakhara mayiyi kwambula ḫanthu na vinyama vyakukharamo, mwenemumo ndimo mwamkupulikikwaso,

¹¹mazgu gha kukondwa na gha kusekerera, mazgu gha mwene-nthengwa na gha mutengwa, mazgu gha awo ḫakwimba para ḫakwiza kapereka sembe za kuwonga ku Nyumba ya Chiuta, kuti, ‘Rumbani FUMU Mwenenkhongono zose, pakuti FUMU njiweme, pakuti chisungusungu chakhe chikukhalirira kwa muyirayira.’ Ndizamkuwezgeramo mauweme gha charu nga mphakudanga.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

¹²FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Mu malo gheneagha gha mapopa, ghambula ḫanthu na vinyama vyakukharamo, mu misumba yakhe yose, mwizamkuᬁamo malo ghakukhara ḫaliska na ghakupumuliramo mberere zawo.

¹³Mu misumba ya charu cha mapiri, mu misumba ya mu chidika, mu misumba ya ku mwera, mu charu cha Benjmini, mu mizi kuzingirizga Yerusalem, na mu charu cha Yuda, ḫaliska ḫizamkupendaso vyakuᬁeta vyawo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

¹⁴FUMU yikuti, “Wonani, mazuŵa ghakwiza apo ndizamkufiska phangano ilo nkhachita na âwalsraele na âwaYuda.

¹⁵Mu mazuŵa gheneagho, ndiposo na pa nyengo yeneiyo, ndizamkumezga munthavi wa urunji kufuma ku mbumba ya Davide. Iyo wizamkweruzga charu mu kunyoroka na mu urunji.

¹⁶Mu mazuŵa gheneagho, charu cha Yuda chizamkuponoskeka ndipo Yerusalem wizamkukhara mu mutende. Ndipo zina ilo wizamkuchemeka nalo ndakuti, ‘FUMU ndiyo urunji withu.’ ”

¹⁷Pakuti FUMU yikuti, “Davide kuti wati wakavukepo munthu wakukhara pa chizumbe cha fuko la Israele chara.

¹⁸Wasofi âwa fuko la Levi nawo kuti âwamkukavukaso chara munthu wakupereka sembe zakocha mburuma panthazi pane, nesi munthu wakocha sembe ya ufu, na wakundichitira sembe zinyakhe kwa muyirayira.”

¹⁹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya, ghakati,

²⁰“FUMU yikuti, ‘Usange mungaswa phangano ilo nkhachita na muhanya na phangano ilo nkhachita na usiku, mwakuti muhanya na usiku vireke kwiza pa nyengo yawo yakwimikika,

²¹ntheura phangano lane na Davide, muteŵeti wane lingasweka, mwakuti wareke kuâwa na mwana wakwiza kawusa pa chizumbe chakhe. Phangano lane na âwasofi âwa nyumba ya Levi, âwateŵeti âwane nalo lingasweka.

²²Ndizamkwandaniska mphapu ya Davide muteŵeti wane, ndiposo na ya âwasofi âwa fuko la Levi, awo âwakunditeŵetera ine, kuâwa âwanandi, âwambula kupendeka nga ndi nyenyezi kuchanya, panji nga ndi muchenga wa mu nyanja.’ ”

²³Mazgu gha FUMU ghakizaso kwa Yeremiya ghakati,

²⁴“Kasi undachipulikepo icho âwanthu âwa âwakuyowoya kuti, ‘FUMU yapata Israele na Yuda, mbumba ziŵiri izo yikasora’? Ntheura âwakuâwayuyura âwanthu âwane, mwakuti âwakuâwapimaso kuâwa fuko panthazi pawo chara.

²⁵FUMU yikuti: Usange ndirekenge kuchita phangano na muhanya na usiku ndiposo na kuâwika marango kuwusa mtambo na charu cha pasi,

²⁶ipo nditi ndiyipate mphapu ya Yakhobe na ya Davide, muteŵeti wane, ndipo kuti nditi ndisankhengepo yumoza wa mphapu yakhe chara kuti wawuse âwa mu mphapu ya Abrahamu, Yisake na Yakhobe. Ine ndizamkuâwalengera lusungu na kuâwaezgeraso mauweme.”

Yeremiya 34

Uthenga kwa Zedekiya

¹Agha ndi mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa Yeremiya para Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni na wâsilikari âwakhe wose, maufumu ghose gha charu cha pasi agho iyo wakawusanga, ndiposo na wâmitundu yose, âwakarwanga nkhondo na Yerusalem na misumba yakhe yose.

²FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, “Ruta kwa Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda, ndipo ukati kwa iyo, ‘FUMU yikuti: Msumba uwu nditi ndiwupereke mu mawoko gha karonga wa charu cha Babuloni ndipo iyo wati wawuwoche pa moto.

³Iwe kuti uponenge kwa iyo chara. Utí ukoreke na kuperekka mu mawoko ghakhe. Wamkumuwona karonga wa charu cha Babuloni maso na maso ndipo wamkuyowoyeskana nayo. Pamanyuma iwe wizamkutorekera ku Babuloni.’

⁴Kweni pulika mazgu gha FUMU, iwe Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda. Pa vya iwe, FUMU yikuti: Iwe kuti wizamkufwa na nkhondo chara.

⁵Kweni iwe wizamkufwa mu mutende. Nga ndi umo wânthu âwakochera vyakununkhira ku wâsekuru âwako, awo wakaâwa âwakaronga pambere iwe, mwa ntheura pera, wizamkukochera vyakununkhira na kukutengerera pakuyowoya kuti, ‘Okwe mwe, sekuru withu!’ Ine ndine nkhuyowoya mazgu agha.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

⁶Penepapo nchimi Yeremiya wakaya kaphara mazgu ghose agha kwa Zedekiya karonga wa charu cha Yuda ku Yerusalem.

⁷Pa nyengo iyi ndipo wâsilikari âwakongwa wa charu cha Babuloni âwakarwanga na Yerusalem na misumba yose ya mu charu cha Yuda iyo yikakharako, nga ndi msumba wa Lakishi na wa Azeka. Iyi ndiyo yekha iyo yikaâwa na malinga mu charu cha Yuda yeneiyo yikakharapo.

Vya kuyuzga wazga

⁸Mazgu ghakiza kwa Yeremiya kufuma kwa FUMU, Karonga Zedekiya wati wachita phangano na wânthu wose âwa mu Yerusalem kuphara za wanangwa uwo wakati waperekenge.

⁹Wakalangula kuti wose awo wakaâwa na wazga awo mbaHebere, wânarume na wânakazi, wâwasutule. Kuwavyeso na yumoza wamuâike mu uzga mwana munyakhe uyo ndi muYuda.

¹⁰Wânthu wose na nduna wuwo âwakapulikira, ndipo âwakapangana kuti waloyose wasutule muzga wakhe, mwanarume panji mwanakazi, na kuti wâreke kwiza kaâwâkaso mu uzga. Iwo âwakapulikira ndipo âwakâwasutula.

¹¹Kweni pamanyuma âwakasinta maghanogħano ghawo. Wakatoraso wazga wâra wânarume na wânakazi, weneawo âwakâwasutula, na kuâwâkaso mu uzga.

¹²Penepapo mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa Yeremiya ghakati

¹³FUMU, Chiuta wa Israele wakuti, “Ine nkhachita phangano na wasekuru wînu para nkhaŵafumyanga mu charu cha Eguputo, charu cha uzga chira, nkhati,

¹⁴‘Pa umaliro wa virimika vinkonde na viŵiri vilivyose, waliyose wa imwe wakwenera kumusutula muHebere munyakhe uyo wakaguliskika kwa iyo. Para wamara kukuteŵetera virimika vinkonde na chimoza, umusutule ku nchito zakhe. Ndipouli wasekuru wînu kuti wakandipulikira ine chara, nesi kutegherezgako kwa ine.

¹⁵Kweni sonosono apa mwazgoka ndipo mwachita icho nchiweme panthazi pa ine. Waliyose wa imwe wapharazga kupereka wanangwa kwa munyakhe. Mwachita phangano panthazi pa ine mu nyumba iyo yikuchemeka na zina lane.

¹⁶Kweni imwe mwazgokaso na kukazuzga zina lane. Waliyose wa imwe watoraso wazga wakhe wanarume na wanakazi, awo mukamusutula kuti warute kose uko wakakhumbanga. Mwaŵachichizga kuti wâweso wazga wînu.’”

¹⁷Ntheura FUMU yikuti, “Imwe mukandipulikira chara pakuti mukareka kupharazga wanangwa kuti musutule wana wanyinu na wazengezgani wînu.” Sono FUMU yikuti, “Nditi ndipharazge wanangwa kwa imwe, wanangwa kuti mukomeke na lupanga, na nthenda yakofya ndiposo na njara. Nditi ndimuzgorani kuwa chinthu chakuseruska ku maufumu ghose gha mu charu cha pasi.

¹⁸Wanthu awo wakaswa phangano lane, weneawo kuti wakafiska machitiro gha phangano ilo wakapangana panthazi pane chara, nditi ndiwazgore kuwa nga ndi kankhambako ako wadumula paŵiri ndipo iwo wakajumphanga pakati pa vipikita vyakhe.

¹⁹Awo wakajumphanga pakati pa vipikita vira wakaŵa nduna za mu charu cha Yuda na wa mu msumba wa Yerusalem, zinthunguli, wasofi na wantru wose wa mu charu awo wakachita phangano na ine.

²⁰Wose nditi ndiwapereke mu mawoko gha warwani wawo awo wakupenja umoyo wawo. Vitanda vyawo vyamkuwa chakurya cha viyuni nya mudera na vikoko nya mu thengere.

²¹Ndamkumupereka Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda pamoza na nduna zakhe, mu mawoko gha warwani wawo awo wakupenja umoyo wawo, ndiposo na mu mawoko gha wasilikari wa karonga wa charu cha Babuloni, iwo wareka danga kurwa namwe.”

²²FUMU yikuti, “Nditi ndiwalangure kuti wawerereso mu msumba uwu. Wati warwe nkhondo na kuwupoka, na kuwuwocha pa moto. Ntheura misumba ya

mu charu cha Yuda yizamkuzgoka kuŵa mapopa na yambula kukharamo wânthu.”

Yeremiya 35

Yeremiya na wâRekabu

¹Mazgu agho ghakiza kwa Yeremiya kufuma kwa FUMU pa nyengo iyo Yehoyiyakimu, karonga wa charu cha Yuda, mwana wa Yosiya, ghakaŵa agha:

²“Ruta ku mbumba ya wâRekabu, ukayowoye nawo. Pamanyuma ukaŵachemere mu chipinda chimoza cha Nyumba ya FUMU na kuŵapa vinyo kuti wâmwe.”

³Penepapo nkhatora mbumba yose ya wâRekabu, Yaazaniya, mwana wa Yeremiya munyakhe, mwana wa Habaziniya, na wâna wânyakhe, ndiposo na wâna wâkhe wose wânarume.

⁴Ndipo nkhiza nawo mu Nyumba ya FUMU, mu chipinda cha wâna wâ Hanani, mwana wâ Igidaliya, munthu wa Chiuta. Chipinda ichi chikaŵa pafupi na chipinda cha nduna, pachanya pa chipinda cha Maaseya, mwana wa Shalumu, mulinda wa pa muryango.

⁵Penepapo nkhaŵakharikira wâRekabu viŵiya vyakuzura na vinyo ndiposo na nkhombo za ku mwera. Nkhati kwa iwo, “Vinyo uyu, mwaninge.”

⁶Kweni iwo wâkazgora wâkati, “Ise kuti tikumwa vinyo chara pakuti Yehonadabu, sekuru withu, mwana wa Rekabu, wakatilangula wakati, ‘Mungamwanga vinyo, imwe panji wâna wînu kwa tuyirayira.

⁷Mungazenganga nyumba, nesi kuseŵa mbuto, nanga nkhupanda mpheska. Kweni mukharenge waka mu mahema ghinu mazuŵa ghose gha umoyo winu, mwakuti mazuŵa ghinu ghaŵenge ghanandi mu charu icho mukukharamo.’

⁸Ise tili kupulikira mazgu gha Yehonadabu, sekuru withu, mwana wa Rekabu, mu vyose ivyo wali kutilangula, kuti tireke kumwa vinyo mu umoyo withu wose, ise, wâwoli withu, ndipo na wâna wîtu wânarume na wânakazi.

⁹Wali kutilangula kuti tireke kuzenga nyumba zakukharamo, tireke kulima minda ya mpheska, nesi kuŵa na munda uliwose, nesi mbuto pera.

¹⁰Ise tikukhara mu mahema pera, ndipo taŵa wâkupulikira na kuchita vyose ivyo sekuru withu Yehonadabu wakatilangula.

¹¹Kweni para Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni wakiza kuti warwe nkhondo na charu ichi, ise tikati, ‘Tiye ni tirute ku Yerusalem, chifukwa tikopa wâsilikari wâ ku Babuloni na wâSiriya.’ Ichi ndicho chifukwa ise tikukhalira mu Yerusalem.”

¹²Penepapo mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya, ghakati,

¹³“FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti: Ruta ukayowoye na wāYuda na awo wākukhara mu Yerusalem kuti, ‘Kasi mukukhumba kusambira chisambizgo na kutegherezga ku mazgu ghane chara?’ ” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerā.

¹⁴“Languro ilo Yehonadabu, mwana wa Rekabu, wakaŵapa wāna wākhe kuti wāreke kumwa vinyo, liri kusungilirika. Nanga ndi sono kuti wākumwa vinyo chara, pakuti wāli kupulikira dango la wāwiskewokuru. Ine ndayowoya namwe kaŵirikaŵiri, kweni mulije kundipulikira.

¹⁵Kaŵirikaŵiri ndamutumizgiraninge nchimi, wāteŵeti wāne wose. Iwo wāmuphaliraninge kuti, ‘Waliyose wa imwe wawereko ku mendero ghakhe ghaheni, wanozge machitiro ghakhe. Mureke kusopa wāchiuta wānyakhe nesi kuŵateŵetera.’ Penepapo ndipo mwamkukhara mu charu icho nkhamupani imwe na wāwiskemwekuru. Kweni kuti mukategherezga makutu għinu chara, nesi kundipulikira ine.

¹⁶Wāna wā Yehonadabu, mwana wa Rekabu, wāsungilira languro ilo wiskewokuru wākaŵapa, kweni wānthu aŵa kuti wāli kundipulikira ine chara.

¹⁷Pa chifukwa ichi, FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Wonani, nditi ndikhizgire viheni vyose ivyo ndili kuyowoya kususkana nawo pa charu cha Yuda na pa wose awo wākukhara mu Yerusalem, pakuti iwo kuti wāli kundipulikira ine chara. Ine nkhaŵachema, kweni kuti wākazgora chara.’ ”

¹⁸Penepapo Yeremiya wakati ku wā mbumba ya Rekabu, “FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Pakuti mwapulikira wiskemwe Yehonadabu na kusunga languro lakhe lose, ndipo mwachita vyose ivyo wakamulangulani.’ ”

¹⁹Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Yehonadabu, mwana wa Rekabu kuti wakavukenge munthu chara wakunditeŵetera ine.’ ”

Yeremiya 36

Baruki wakuŵazga buku mu Nyumba ya Chiuta

¹Mu chirimika cha chinayi cha kuwusa kwa Yehoyiyakimu, karonga wa charu cha Yuda, mwana wa Yosiya, mazgu agha ghakiza kwa Yeremiya kufumira kwa FUMU:

²“Tora buku ndipo ulembepo mazgu ghose agho ndayowoya kwa iwe ghakususkana na charu cha Israele, cha Yuda, na mafuko ghose, kufuma zuŵa ilo nkhayowoya nawe, pa nyengo ya kuwusa kwa Yosiya mpaka muhanya uno.

³Panyakhe wāYuda wāti wāpulike viheni vyose ivyo nditi ndiŵachitire, mwakuti wāwereco ku mendero ghawo ghaheni. Ntheura nditi ndiŵagowokere maubendezi ghawo na kwananga kwawo.”

⁴Penepapo Yeremiya wakachema Baruki, mwana wa Neriya, ndipo Baruki wakalemba mu buku mazgu ghose agho Yeremiya wakamuphaliranga, ndiko kuti mazgu ghose agho FUMU yikayowoya kwa iyo.

⁵Yeremiya wakati kwa Baruki, “Ine ndakanizgika kuruta ku Nyumba ya FUMU.

⁶Ntheura iwe urute ku Nyumba ya Chiuta pa zuŵa lakuziŵizgira kurya. Ukaŵazge panthazi pa wānthu wose mu Nyumba ya Chiuta, mazgu gha FUMU kufuma mu buku agho ukalembanga para nkhakuphaliranga. Ukaŵazgeso panthazi pa wānthu wose wā charu cha Yuda awo wākwiza kufuma ku misumba yawo.

⁷Panyakhe wānthu wāmkuŵeya kwa FUMU na kuwerako ku mendero ghawo ghaheni, pakuti FUMU yachenjezga wānthu wākhe na ukari ukuru ndiposo na kutukutwa uko yayowoya kususkana na wānthu aŵa.”

⁸Sono Baruki, mwana wa Neriya wakaya kachita vyose ivyo Yeremiya wakamulangula. Wakaŵazga mu Nyumba ya Chiuta mazgu gha FUMU agho ghakalembeka mu buku lira.

⁹Mu mwezi wa chinkonde na chinayi wa chirimika cha chinkonde cha kuwusa kwa Yehoyiyakimu, karonga wa charu cha Yuda, mwana wa Yosiya, wānthu wose wā mu Yerusalem na wose awo wākafuma mu misumba ya charu cha Yuda, wākawungana kuti wāziŵizge kurya panthazi pa FUMU.

¹⁰Ndipo mu Nyumba ya FUMU mura, mu chipinda cha mulembi Gemariya mwana wa Shafani, Baruki wakaŵazga panthazi pa wānthu wose kuti wāpulike mazgu gha Yeremiya kufuma mu buku lira. Chipinda chira chikāŵa pa baraza la pachanya, ku muryango wa Chipata Chiphya cha Nyumba ya FUMU.

Buku likuŵazgika panthazi pa nduna

¹¹Para Mikaya, mwana wa Gemariya, muzukuru wa Shafani, wakapulika mazgu ghose gha FUMU kufuma mu buku lira,

¹²wakakhilira ku nyumba ya ufumu, na kunjira mu chipinda cha mulembi, uko nduna zose zikakhara. Pakaŵa mulembi Elishama, Delayila mwana wa Shemaya, Elinatani mwana wa Akibori, Gemariya mwana wa Shafani, Zedekiya mwana wa Hananiya, ndiposo na nduna zinyakhe zose.

¹³Mikaya wakaŵandulira mazgu ghose agho wakapulika agho Baruki wakaŵazga kufuma mu buku panthazi pa wānthu.

¹⁴Penepapo nduna zose zikatuma Yehudi mwana wa Netaniya, mwana wa Shelemiya, mwana wa Kushi, kuya kamuphalira Baruki kuti wīze na buku ilo

wakaŵazga panthazi pa wanthu. Ntheura Baruki mwana wa Neriya, wakatora buku na kwiza nalo kwa iwo.

¹⁵Sono wakamuphalira wakati, “Khara pasi na kutiŵazgira.” Sono Baruki wakaŵawazgira.

¹⁶Para wakapulika mazgu ghose, wakazgokera ku yumoza na munyakhe mu wofi ukuru. Ntheura wakati kwa Baruki, “Tikwenera kuphara mazgu ghose agha kwa karonga.”

¹⁷Penepapo wakamufumba Baruki wakati, “Utiphalire, kasi ukalemba uli mazgu ghose agha? Kasi ndi Yeremiya uyo wakakuphaliranga mazgu apo ukalembanga?”

¹⁸Baruki wakazgora wakati, “Inya, ndi Yeremiya uyo wakandiphaliranga mazgu agha, apo ine nkhalembanga mu buku.”

¹⁹Penepapo nduna zira zikati kwa Baruki, “Iwe na Yeremiya murute mukabisame, paŵavye munthu wakumanya uko imwe muli.”

Karonga wakocha Buku

²⁰Wakati wāwika buku mu chipinda cha mulembi Elishama, wakanjira mu baraza na kuruta kwa karonga, ndipo wakaphara mazgu ghose agha kwa karonga.

²¹Ntheura karonga wakatuma Yehudi kuya katora buku lira. Wakati watora kufuma mu chipinda cha mulembi Elishama, Yehudi wakaŵazga panthazi pa karonga na panthazi pa nduna izo zikimilira kuzingirizga karonga.

²²Ukaŵa mwezi wa chinkonde na chinayi, ndipo karonga wakakharanga mu nyumba yakhe ya ufumu ya mu nyengo ya mphepo, wakawothanga moto kufuma mu mbawura iyo yikaŵa panthazi pakhe.

²³Pa nyengo yose iyo Yehudi waŵazga vigâwa vitatu panji vinayi vya malembo gha buku lira, karonga wakavitoranga, wakavicheketa na chimayi na kuviponya pa moto wa mbawura, likasuka buku lose likaphya na kumara.

²⁴Karonga na wateŵeti wakhe wose awo wakapulika mazgu ghose agha, kuti wakopa chara, nesi kuperura vyakuvvwara vyawo.

²⁵Nangauli Elinatani, Delayila na Gemariya wakamuchiska karonga kuti wareke kocha buku, kuti wakaŵapulikira chara.

²⁶Karonga wakalangula Yerameyele mwana wakhe, Seraya mwana wa Aziriyele, na Shelemiya mwana wa Abideyele kuti wakamuke mulembi Baruki na nchimi Yeremiya. Kweni FUMU yikaŵabisa.

Yeremiya wakulembaso buku linyakhe

²⁷Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya, karonga wakati wocha buku lira la mazgu agho Baruki wakalemba apo Yeremiya wakamuphaliranga. Mazgu ghara ghakâwa ghakuti:

²⁸“Tora buku linyakhe, ulembeso mazgu ghose ghara ghakâwa mu buku lakudanga lira leneilo Yehoyiyakimu, karonga wa charu cha Yuda wali kocha.

²⁹FUMU yikuti, pa vya Yehoyiyakimu karonga wa charu cha Yuda, umuphalire uti, ‘Wawocha buku ili na kufumba kuti: Kasi walemberachi kuti karonga wa charu cha Babuloni wati wizenge nadi na kupankhura charu ichi na kumaramo wânthu wose na vinyama?’

³⁰Ntheura pakuyowoya vya Yehoyiyakimu, karonga wa charu cha Yuda, FUMU yikuti, ‘Kuti wati waŵenge na yumoza wakuhalira pa chizumbe cha Davide chara. Para wafwa chitanda chakhe chizamkuponyeka kuwaro ku chithukivu pa nyengo ya muhanya, ndiposo mu chiwuvi pa nyengo ya usiku.’

³¹Ndizamkumulanga iyo na wana wâkhe ndiposo na wateŵeti wâkhe, chifukwa cha ubendezi wawo. Ndizamkuŵatorera iwo na wânthu awo wâkukhara mu Yerusalem, na wâ mu charu cha Yuda chinthu chiheni icho nkhayowoya kususkana nawo, chifukwa kuti wâli kundipulika ine chara.”

³²Penepapo Yeremiya wakatora buku linyakhe na kumupa mulembi Baruki, mwana wa Neriya. Iyo wakalembangamo para Yeremiya wakamuchemeranga mazgu ghose agho ghakâwa mu buku ilo Yehoyiyakimu, karonga wa charu cha Yuda wakocha pa moto. Mazgu ghanandi ghakuyanayana waka ghakasazgikirako.

Yeremiya 37

Pempho la Zedekiya kwa Yeremiya

¹Zedekiya mwana wa Yosiya, mweneuyo Nebukadinezara karonga wa charu cha Babuloni wakamwimika kuŵa karonga mu charu cha Yuda, ndiyo wakamba kuwusa mu malo gha Yehoyakini, mwana wa Yehoyiyakimu.

²Nanga wakâwa iyo panji wateŵeti wâkhe kuti wâkapulikira mazgu gha FUMU agho yikayowoya mwa Yeremiya chara.

³Karonga Zedekiya wakatuma Yehukala, mwana wa Shelemiya, na musofi Zefaniya, mwana wa Maaseya, kwa Yeremiya na uthenga wakuti, “Utirombere kwa FUMU, Chiuta withu.”

⁴Pa nyengo iyi, Yeremiya wakâwa wachali kwendendeka mukati mu wânthu, pakuti wakâwa wandajalirike mu gadi.

⁵Wasilikari wa Faro wakiza kufuma ku charu cha Eguputo. Ntheura wasilikari wa charu cha Babuloni awo wakazingirizga msumba wa Yerusalemu wakati wapulika vya wasilikari wa Faro, wakafumako ku Yerusalemu.

⁶Penepapo mazgu gha FUMU ghakiza kwa nchimi Yeremiya ghakati,

⁷“FUMU, Chiuta wa Israele wakuti: Umuphalire karonga wa charu cha Yuda uyo wakakutuma kwa ine kuti, ‘Wasilikari wa Faro awo wakiza kuti wakowwire, wati wawerere ku Eguputo, ku charu chawo.

⁸Wasilikari wa charu cha Babuloni wati wizeso na kurwa na msumba uwu. Iwo wati wawuthereske na kuwuwocha na moto.’

⁹Ntheura FUMU yikuti, ‘Mungajipusikanga chara na kughanaghana kuti wasilikari wa charu cha Babuloni wati wafumeko nadi kwa ise.’ Kumuphalirani kuti wati wafumeko kwa chara.

¹⁰Nanga mungathereska wasilikari wa charu cha Babuloni weneawo wakwiza kuti warwe namwe nkhondo, ndipo wakhareko wakupwetekera pera mu hema lawo, wati wawukenge na kocha na moto msumba uwu.”

Yeremiya wakukakika na kuwikika mu gadi

¹¹Wasilikari wa charu cha Babuloni wakafumako ku Yerusalemu chifukwa cha kopa wasilikari wa Faro awo wakizanga.

¹²Ntheura Yeremiya wakawuka kufuma ku Yerusalemu na kuruta ku charu cha Benjmini kuya kapoka chigaŵa cha chiharo chakhe kufuma mu mbumba yakhe.

¹³Para wakaŵa pa Chipata cha Benjmini, mulinda wa pa chipata, zina lakhe Iriya, mwana wa Shelemiya, muzukuru wa Hananiya, wakakora Yeremiya wakati, “Iwe ukugwenthia ku wasilikari wa charu cha Babuloni.”

¹⁴Yeremiya wakati, “Uwu mbutesi. Ine kuti nkhugwenthia ku wasilikari wa charu cha Babuloni chara.” Kweni Iriya kuti wakamupulika chara. Ntheura wakamukora na kwiza nayo ku nduna.

¹⁵Nduna zira zikamukwiyira chomene Yeremiya zikamutimba, na kumujalira mu nyumba ya mulembi Yonatani yeneiyo wakayizgora kuwa gadi.

¹⁶Yeremiya wakaŵikika mu gadi la mdima ndipo wakakhara mwenemura mazuwa ghanandi.

¹⁷Sono Karonga Zedekiya wakatuma wantru kuya kamuchema Yeremiya, ndipo wakiza mu nyumba yakhe. Karonga wakamufumba ku udesi wakati, “Kasi pali mazgu ghakufumira kwa FUMU?” Yeremiya wakazgora wakati, “Inya ghalipo.” Wakarutilira kuyowoya wakati, “Iwe uti uperekeke mu mawoko gha karonga wa charu cha Babuloni.”

¹⁸Yeremiya wakafumba Karonga Zedekiya wakati, “Kasi ndamunangiranichi imwe, panji nduna zinu, panji wantru aŵa, kuti mundiŵike mu gadi?

¹⁹Kasi nchimi zinu zili nkhu izo zikamuchimiraninge kuti, ‘Karonga wa charu cha Babuloni kuti wizenge kwiza karwa namwe na charu ichi chara?’

²⁰Sono nkhumuombani imwe sekuru wane, karonga wane kuti mupokerere kuŵeya kwane apo nkhujiyuyura panthazi pinu. Mureke kundiwezgeraso ku nyumba ya mulembi Yonatani, mzire ndikafwire kwenekura.”

²¹Ntheura Karonga Zedekiya wakalangula kuti Yeremiya wajarilike mu baraza la ūalinda mu nyumba ya ufumu. Zuŵa lirilose ūkamupanga chingwa chimoza icho ūkagulanga ku ūkuphika vingwa mpaka vingwa vyose vikamara mu msumba. Ntheura Yeremiya wakakhara mwenemumo mu baraza la ūalinda mu nyumba ya ufumu.

Yeremiya 38

Yeremiya mu chisimi cha mathipa

¹Sono Shefatiya mwana wa Matani, Gedaliya mwana wa Pashuru, Yukala mwana wa Shelemiya, na Pashuru mwana wa Malikiya ūkakupulika mazgu agho Yeremiya wakaphaliranga wantru apo wakati,

²“FUMU yikuti, ‘Munthu uyo wakharenge mu msumba uwu wati wafwenge na nkhondo, na njara ndiposo na nthenda yakofya. Kweni uyo wati wafume kuruta ku ūBabuloni wati waŵenge wamoyo. Wati waŵe wamoyo nga ndi chakuskogha ku nkhondo.’

³FUMU yikutiso, ‘Nadi msumba uwu uti uperekengene mu mawoko gha ūasilikari ū karonga wa charu cha Babuloni ndipo ūati ūawupoke.’ ”

⁴Ntheura nduna zira zikati kwa karonga, “Munthu uyu wakwenera kukomeka. Iyo wakugongoweska ūasilikari awo ūkharako mu msumba uwu, ndiposo na wantru wose awo chifukwa cha mazgu agho wakuyowoya kwa iwo. Munthu uyu kuti wakuŵakhumbira uweme wantru aŵa chara, kweni uheni pera.”

⁵Penepapo Karonga Zedekiya wakati, “Munthu uyu wali mu mawoko ghinu. Karonga kuti wangachita kalikose chara kakususkana namwe.”

⁶Ntheura ūkamutora Yeremiya na kumuponya mu chisimi cha Malikiya, mwana wa karonga, icho chikâwa mu baraza la ūalinda mu nyumba ya ufumu. Yeremiya ūkamukhizgira mwenemumo na chingwe. Mu chisimi chira mukâŵavye maji, kweni mathipa pera. Ntheura Yeremiya wakabira mu mathipa ghara.

⁷Kweni Ebedimeleki, muEtiyopiya, yumoza wa nthunguli uyo wakakharanga mu nyumba ya ufumu, wakapulika kuti Yeremiya ūamuponya mu chisimi. Pa nyengo yira karonga wakakhara pa Chipata cha Benjamina.

⁸Ebedimeleki wakafuma mu nyumba ya ufumu ndipo wakaya kamuphalira karonga wakati,

⁹“Karonga, sekuru wane, ḫanthu aŵa ḫachita chithu chiheni mu vyose ivyo ḫakachitira nchimi Yeremiya. Iwo ḫamuponya mu chisimi, umo wat i wafwenge na njara pakuti mu msumba mulije na chakurya.”

¹⁰Ntheura karonga wakamulangula Ebedimeleki, muEtiyopiya yura kuti, “Tora ḫasilikari ḫatatu kufuma pano, mukafumiske nchimi Yeremiya mu chisimi pambere wandafwe.”

¹¹Penepapo Ebedimeleki wakaruta na ḫanthu ḫara ku nyumba ya ufumu ndipo wakanjira mu chipinda cha kusungiramo vinthu. Mwenemura wakatora vizwazwa na vyakuvwara vyakumara ivyo wakakhizgira na vingwe kwa Yeremiya mu chisimi.

¹²Ndipo Ebedimeleki muEtiyopiya yura wakati kwa Yeremiya, “Ŵika vizwazwa na vyakuvwara vyakuparuka ivyo mu nkhwapa zako kuti vingwe vireke kukupweteka.” Yeremiya wakachita ntheura.

¹³Ŵakamuguzira muchanya Yeremiya na vingwe na kumufumyamo mu chisimi chira. Iyo wakaya kakharaso mwenemura mu baraza la ḫalinda mu nyumba ya ufumu.

Zedekiya wakufumba urongozgi kwa Yeremiya

¹⁴Karonga Zedekiya wakatuma ḫanthu kuya kachema nchimi Yeremiya ndipo ḫakiza nayo ku chipata cha chitatu cha Nyumba ya FUMU. Karonga wakamufumba Yeremiya wakati, “Ine nkhukhumba kukufumba, ndipo undizgore kwambula kundibisa kalikose.”

¹⁵Yeremiya wakazgora wakati, “Usange ndakuphalira, kasi undikomenge chara? Usange ndingakupani urongozgi, iwe kuti uwupulikenge chara.”

¹⁶Penepapo Karonga Zedekiya wakachita chirapo kwa Yeremiya mu udesi wakati, “Nkhurapira mwa FUMU yamoyo, yeneiyo yikatipa umoyo, kuti ndikukomenge chara, nanga nkhukupereka mu mawoko gha awo ḫakukhumba kukukoma.”

¹⁷Ntheura Yeremiya wakamuphalira Zedekiya wakati, “FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, mweneuyo ndi Chiuta wa Israele, wakuti, ‘Usange ungathera ku nduna za karonga wa charu cha Babuloni, uti uthaskikenge ndipo msumba uwu kuti uwochekenge pa moto chara. Iwe pamoza na mbumba yako muti muŵenge na umoyo.

¹⁸Kweni usange ukureka kuthera ku nduna za karonga wa charu cha Babuloni, msumba uwu uti uperekeke mu mawoko gha ḫaBabuloni. Iwo ḫizamkuwuwocha pa moto ndipo iwe kuti wizamkupona chara.”

¹⁹Karonga Zedekiya wakati kwa Yeremiya, “Nkhopa âYuda awo âwali kuruta kale ku charu cha Babuloni, mzire âBabuloni âwandipereke kwa iwo ndipo âwandichitire iwo nkhaza.”

²⁰Yeremiya wakati, “Iwe kuti âamkukupereka mu mawoko ghawo chara. Iwe upulikire waka mazgu gha FUMU pa ivyo nkhukuyowoyer. Para wachita ntheura, viti vikuâwirenge makora, ndipo uti uthaskikenge.

²¹Kweni usange ukukana kuthera, ichi ndicho FUMU yachivumbula kwa ine.

²²Wanakazi wose awo âwakakharako mu nyumba ya ufumu wa charu cha Yuda, âwakarongozgekanga kuya ku nduna za karonga wa charu cha Babuloni ndipo âwakayowoyanga kuti, ‘Wabwezi âwako âwakugomezgeka âwakakupusika, ndipo âwakakuthereska. Malundi ghako ghanjira mu mathipa, âwabwezi âwako âwakureka.’

²³“Wawoli âwako wose pamoza na âwana âwako âwati âwaperekeke ku âwabuloni. Iwe mwaâwene kuti uti uponenge chara ku mu mawoko ghawo, kweni uti ukoreke na karonga wa charu cha Babuloni, ndipo msumba uwu uti uwocheke na moto.”

²⁴Penepapo Zedekiya wakati kwa Yeremiya, “Ureke kuphalirapo munthu waliyose makani agha. Usange ungachita uti ukomekenge.

²⁵Usange nduna zapulika kuti ine ndayowoyanga na iwe, zamkwiza kwa iwe na kukufumba kuti, ‘Utiphalire ivyo wayowoyanga kwa karonga na ivyo karonga wayowoyanga kwa iwe, ungaribisanga kanthu chara, ndiposo kuti titi tikukomenge chara.’

²⁶Sono wizakaâphalire kuti, ‘Ndaâweyereranga kwa karonga kuti wareke kundiwezgera ku nyumba ya Yonatani kuti nkhafwire kwenekuko.’ ”

²⁷Nduna zose zikiza nadi kwa Yeremiya na kumufumba ndipo Yeremiya wakazgora nga ndi umo karonga wakamuphalirira. Ndipo âwakareka kuyowoyeskana nayo, pakuti ivyo âwakayowoyeskana na karonga kuti vikamanyikwa chara.

²⁸Yeremiya wakakhara mu baraza la nyumba ya âwalinda mu nyumba ya ufumu mpaka pa zuâwa ilo msumba wa Yerusalem ukatorekera.

Yeremiya 39

Kupankhuka kwa Yerusalem

¹Mu mwezi wa khumi wa chirimika cha chinkonde na chinayi cha kuwusa kwa Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda, Karonga Nebukadinezara wa charu cha Babuloni, na âwasilikari âwakhe wakarotokera msumba wa Yerusalem na kuwuzingirizga.

²Pa zuŵa la chinkonde na chinayi la mwezi wa chinayi, mu chirimika cha 11 cha kuwusa kwa Zedekiya, malinga gha msumba ghakagumurika.

³Penepapo nduna zose za mu charu cha Babuloni zikiza na kukhara pa chipata cha pakati. Izo zikaŵapo ndi izi: Nerigala Sharezara, Samugara Nebo, Sarisekimu murara wa nduna, na Nerigala Sharezara murongozgi wa ūasilikari, ndiposo na nduna zinyakhe wose ūa karonga wa charu cha Babuloni.

⁴Para Zedekiya karonga wa charu cha Yuda na ūasilikari wose ūakati ūaŵawona, ūakachimbira. Ūakafumamo mu msumba na usiku, pakwendera nthowa ya ku munda wa karonga, kusorota pa chipata icho chili pakati na viliŵa viŵiri. Ūakachimbira pakurazga ku dambo la Araba.

⁵Kweni ūasilikari ūa charu cha Babuloni ūakaŵarondora ndipo ūakamukora Zedekiya mu madambo gha ku Yeriko. Ūakati ūamukora, ūakaruta nayo kwa Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, ku Ribula mu charu cha Hamati. Kwenekura karonga wa charu cha Babuloni wakamweruzga na kumupa mrandu.

⁶Kwenekura ku Ribula karonga wa charu cha Babuloni wakakoma ūana ūa Zedekiya wiske wo wakulaŵiska, ndiposo ūarongozgi wose ūa charu cha Yuda.

⁷Pamanyuma wakamukozombola maso Zedekiya, wakamukaka na unyoro na kumutumizga ku charu cha Babuloni.

⁸Ūa Babuloni ūakocha na moto nyumba ya ufumu na nyumba za ūan thu waka wuwo na kubwangandula linga la Yerusalem.

⁹Penepapo Nebuzaradani, murara wa chivikiriro, wakaŵakora umikori na kuruta nawo ku charu cha Babuloni, ūan thu wose awo ūakakharapo mu msumba, awo ūakagwenthera kwa iyo, ndiposo na awo ūakakhala.

¹⁰Nebuzaradani, murara wa chivikiriro yura wakaŵareka mu charu cha Yuda ūanyakhe ūa awo ūakawa ūakavu chomene, ūambula na kalikose. Pa nyengo iyo wakaŵapa minda ya mpheska na minda yinyakhe.

Kusutulika kwa Yeremiya

¹¹Nebukadinezara karonga wa charu cha Babuloni wakalangula Nebuzaradani, murara wa chivikiriro wakhe pa vya Yeremiya kuti,

¹²“Umutore ndipo umusungilire makora, ungamuchitiranga kaheni kalikose chara, kweni umuchitire ivyo iyo wakukhumba.”

¹³Ntheura Nebuzaradani, murara wa chivikiriro, Nebushazibani, murongozgi wa ūateŵeti, Nerigala Sharezara murongozgi wa ūasilikari ūanyakhe pamoza na ūarongozgi wose ūapachanya ūa karonga wa charu cha Babuloni,

¹⁴Ūakatuma ūan thu kuya kamutora Yeremiya kufuma mu baraza la ūalinda mu nyumba ya ufumu. Ūakamupereka mu mawoko gha Gedaliya, mwana wa

Ahikamu, muzukuru wa Shafani, kuti warute nayo ku nyumba yakhe. Ntheura Yeremiya wakakhara mukati mu wantru wa ku kwakhe.

FUMU yikupangana kuvikirira Ebedimeleki

¹⁵Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya apo wakajalirika mu baraza la walinda mu nyumba ya ufumu ghakati:

¹⁶“Ruta ukamuphalire Ebedimeleki, muEtiyopiya yura kuti, ‘FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti: Wona, nga ndi umo nkhayowoyeru zuwa lira, nditi nditorere chinthu chiheni pa msomba uwu, chiweme chara. Pa nyengo iyo mazgu agha ghizamkufiskika iwe ukuwona.’ ”

¹⁷FUMU yikuti, “Kweni iwe ndizamkukuthaska pa zuwa ilo, ndipo kuti wamkuperekka chara mu mawoko gha awo ukuwawopa.

¹⁸Nadi ine ndizamkukuthaska, ndipo iwe kuti wizamkukomeka na nkhondo chara. Kweni uti uthaske umoyo wakhe uwenge nga ndi chakuskogha ku nkhondo, chifukwa iwe ukugomezga mwa ine.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyeru.

Yeremiya 40

Yeremiya wakukhara na Gedaliya

¹Mazgu ghakiza kwa Yeremiya kufuma kwa FUMU, Nebuzaradani murara wa chivikiriro wati wamusutula ku Rama. Wakamusanga kuti ngwa kukakika na maunyoro pamoza na wakayidi wanyakhe wa ku Yerusalem na wa mu charu cha Yuda awo wakatorekeranga ku umikori ku Babuloni.

²Murara wa chivikiriro yura wakamutora Yeremiya na kumuphalira kuti, “FUMU, Chiuta wako, wakayowoya vy a chinthu chiheni ichi kuwira malo agha.

³Ndipo sono FUMU yafiska ichi nga ndi umo yikayowoyeru. Chinthu ichi chamuwirani chifukwa mukanangira FUMU na kureka kupulikira mazgu ghakhe.

⁴Kweni muhanya uno nkhukusutula maunyoro agho ghali mu mawoko ghako. Usange ukukhumba tiye ku Babuloni. Ine ndamkukusungilira makora. Kweni usange nchiweme chara kuruta nane ku Babuloni, ureke kuruta nane. Wona charu chose ichi chili panthazi pako. Ungaruta kulikose uko ukughanaghana kuti nkhuweme na kwakwenerera.”

⁵Pambere Yeremiya wandazgore, Nebuzaradani wakarutilira kuyowoya kuti, “Werera kwa Gedaliya mwana wa Ahikamu, muzukuru wa Shafani, mweneuyo karonga wa charu cha Babuloni wakamwimika kuwa nduna mu misumba ya charu cha Yuda. Ukakharenge na iyo na kuwa mukati mu wantru, panji urute kulikose uko ukukhumba.” Ntheura murara wa chivikiriro wakamupa Yeremiya chakurya na chawanangwa, ndipo wakaruta.

⁶Ntheura Yeremiya wakaruta kwa Gedaliya, mwana wa Ahikamu mu msumba wa Mizipa. Wakakhara nayo ndipo wakaŵa mukati mu ŵanthu awo ŵakakkhalira mu charu.

Gedaliya Mukuru wa chigâwa cha Yuda

(2 Kar 25.22-24)

⁷Ŵarongozgi ūa ūasilikari na ūasilikari ūawo awo ūakaŵa ku malo ghakupambanapambana, ūakapulika kuti karonga wa charu cha Babuloni wamwimika Gedaliya, mwana wa Ahikamu, kuŵa mukuru wa charu. Wakamwimika kuŵa murara wa ūnarume, ūnakazi na ūana, awo ūakaŵa ūkavu chomene ūa mu charu. Ŵeneaŵa kuti ūkatorekera ku umikori mu charu cha Babuloni chara.

⁸Ntheura Ishimaele mwana wa Netaniya, Yohanani, Yonatani mwana wa Kareya, Seraya mwana wa Tanihumeti, ūana ūa Efayi wa ku Netofa, Yezaniya mwana wa Maaka, iwo pamoza na ūnthu ūawo ūkiza kwa Gedaliya mu msumba wa Mizipa.

⁹Gedaliya mwana wa Ahikamu, muzukuru wa Shafani, wakarapa kwa iwo na ku ūasilikari ūawo, wakati, “Mungopanga kuŵateŵetera ūaBabuloni chara. Kharaninge mu charu, teŵeteraninge karonga wa charu cha Babuloni, ndipo kuti kumuŵirani makora.

¹⁰Ine ndikharenge ku msumba wa Mizipa, kumwimirani imwe panthazi pa ūaBabuloni awo ūati ūizenge kwa ise. Kweni imwe vunaninge vinyo na vipambi vyta mu chihanya ndiposo na mafuta, muŵike mu viteŵetero vyinu, mukharenge mu misumba yinu iyo mwasankha.”

¹¹ŴaYuda wose awo ūakaŵa mu charu cha Mowabu, mu ūaAmoni, mu ūaEdomu, ndiposo na mu vyaru vinyakhe, ūakapulika kuti karonga wa charu cha Babuloni wazomerezga kuti ūaYuda ūanyakhe ūkhare mu charu cha Yuda, ndiposo wamwimika Gedaliya mwana wa Ahikamu, muzukuru wa Shafani kuŵa mukuru wa chigâwa.

¹²Ntheura wose ūkawerako kufuma kose uko ūkachimbizgikira na kwiza ku charu cha Yuda, kwa Gedaliya ku msumba wa Mizipa. Ŵakakorora vinyo linandi na vipambi vyta pa chihanya navyo vinandi waka.

Gedaliya wakukomeka

(2 Kar 25.25-26)

¹³Sono Yohanani mwana wa Kareya na ūarongozgi ūa ūasilikari awo ūakaŵa mu malo ghakupambanapambana, ūkiza kwa Gedaliya ku Mizipa.

¹⁴Iwo ūkamufumba ūkati, “Kasi ukumanya kuti Baalisi karonga wa ūaAmoni watuma Ishimaele mwana wa Netaniya kuti wakukome?” Kweni Gedaliya mwana wa Ahikamu kuti wakaŵagomezga chara.

¹⁵Penepapo Yohanani mwana wa Kareya wakayowoya ku udesi na Gedaliya ku Mizipa wakati, “Ndizomerezge ndirute nkhakome Ishimaele mwana wa Netaniya, ndipo na yumoza kuti wamanye chara. Kasi wakukokomezgerachi kuti ḫaYuda wose awo ḫakawungana pa iwe ḫambininike, na kuti ḫakukharako ḫa mu charu cha Yuda nawo ḫamarenge?”

¹⁶Kweni Gedaliya mwana wa Ahikamu wakati kwa Yohanani mwana wa Kareya, “Ungachitanga chinthu ichi chara. Ivyo ukuyowoya vyā Ishimaele ndi vyā utesi.”

Yeremiya 41

¹Mu mwezi wa chinkhonde na chiŵiri, Ishimaele mwana wa Netaniya, muzukuru wa Elishama, wa mphapu ya ufumu, yumoza wa nduna za pachanya za karonga, wakiza na ḫanthu khumi kwa Gedaliya mwana wa Ahikamu mu msumba wa Mizipa. Apo ḫakaryanga pamoza kwenekura ku Mizipa,

²Ishimaele mwana wa Netaniya pamoza na ḫanthu khumi ḫara, ḫakawuka na kumuheta na lupanga Gedaliya, mwana wa Ahikamu, mwana wa Shafani, ndipo ḫakafwa. Munthu uyu ndiyo karonga wa charu cha Babuloni wakamwimika kuᬁa nduna ya charu.

³Ishimaele wakakomaso ḫaYuda wose awo ḫakaŵa na Gedaliya mu msumba wa Mizipa ndiposo na ḫasilikari ḫa charu cha Babuloni awo ḫakasangika penepara.

⁴Na machero ghakhe apo kukomeka kwa Gedaliya kukaŵa kuchali kundamanyikwe,

⁵ᬁanthu 80 ḫakiza kufuma ku msumba wa Shekemu, ku Shilo na ku Samariya. Ḥanthu aŵa ḫakameta mwembe wawo, ḫakaparura vyakuvwara vyawo ndipo ḫakajichekacheka mathupi ghawo. Iwo ḫakiza na vyakupereka ivi, tirigu na vyakununkhira, kuya kapereka ku Nyumba ya FUMU.

⁶Ishimaele mwana wa Netaniya wakaruta uku wakulira kufuma ku Mizipa kuya kakumana nawo. Wachali kukumana nawo, wakati kwa iwo, “Zaninge kwa Gedaliya mwana wa Ahikamu.”

⁷Para wakati ḫanjira mu msumba, Ishimaele mwana wa Netaniya na ḫanthu awo wakaŵa nawo, ḫakaŵakoma ḫanthu ḫara na kuponya mathupi ghawo mu chisimi.

⁸Kweni ḫakaŵapo khumi wa ḫanthu ḫara awo ḫakati kwa Ishimaele, “Ureke kutikoma, pakuti tili na nthamba za tirigu, za nyauti ndiposo na mafuta na uchi ivyo tili kubisa mu minda.” Ntheura wakaŵareka waka kwambula kuᬁakoma pamoza na ḫanyakhe.

⁹Chisimi icho Ishimaele wakaponyamo vitanda vyā ḫanthu awo wakakomamanga iyo pamoza na Gedaliya, chikaŵa chikuru chomene. Ichi

ndicho Karonga Asa wakajima kuŵa chivikiriro pakurwa nkhondo na Baasha, karonga wa charu cha Israele. Ishimaele, mwana wa Netaniya wakazuzga chisimi ichi na vitanda.

¹⁰Pamanyuma Ishimaele wakaŵakora kuŵa ūazga ūanthu wose awo ūkakharako mu msumba wa Mizipa. Ūanthu aŵa ūakâwa ūana ūnakazi ūa karonga na ūanthu awo wakakhalira mu msumba ura, awo Nebuzaradani murara wa chivikiriro, wakaŵaperekwa mu mawoko gha Gedaliya mwana wa Ahikamu. Ishimaele mwana wa Netaniya wakaŵakora kuŵa ūazga ndipo wakaruta nawo ku charu cha ūaAmoni.

¹¹Kweni Yohanani mwana wa Kareya na wose ūarongozgi ūa ūasilikari awo ūakâwa nayo ūakati ūapulika mauheni ghose agho wakachita Ishimaele mwana wa Netaniya,

¹²ŵakatora ūanthu ūawo na kuya karwa nkhondo na Ishimaele mwana wa Netaniya. Ūakaya kamusanga pa chiziŵa chikuru icho chili mu msumba wa Gibeyoni.

¹³Ūanthu wose awo ūakâwa na Ishimaele para ūakawona Yohanani mwana wa Kareya na ūarongozgi wose ūa ūasilikari awo ūakâwa nayo, ūakasekerera.

¹⁴Ntheura ūanthu wose awo Ishimaele ūakatora mu msumba wa Mizipa, ūakawerera na kuruta kwa Yohanani mwana wa Kareya.

¹⁵Kweni Ishimaele mwana wa Netaniya pamoza na ūanthu ūakhe ūankonde na ūatatu, ūakapona kwa Yohanani na kuchimbilira ku ūaAmoni.

¹⁶Penepapo Yohanani mwana wa Kareya pamoza na ūarongozgi ūa ūasilikari awo ūakâwa nayo ūakatora ūanthu wose awo ūkakharapo, ūeneawo Ishimaele mwana wa Netaniya wakaŵakora kuŵa ūazga kufuma nawo mu msumba wa Mizipa, wakati wamukoma Gedaliya mwana wa Ahikamu. Awo ūkakorapo ūakâwa ūasilikari, ūnakazi, ūana, na zinthunguli. Ūeneawo Yohanani wakiza nawo kufuma ku msumba wa Gibeyoni.

¹⁷Ūakaruta ūakaya kakhara pa chighono cha Kimuhamu pafupi na msumba Betelehemu. Iyo wakhumbanga kuruta ku charu cha Eguputo,

¹⁸chifukwa chakopa ūaBabuloni. Wakaŵa na wofi chifukwa Ishimaele mwana wa Netaniya wakakoma Gedaliya mwana wa Ahikamu uyo karonga wa charu cha Babuloni wakamwimika kuŵa nduna ya charu.

Yeremiya 42

Ūanthu ūakumuromba Yeremiya kuti waŵarombere

¹Penepapo ūarongozgi wose ūa ūasilikari, pamoza na Yohanani mwana wa Kareya, na Yezaniya mwana wa Hoshaya, na ūanthu wose ūachoko na ūarara, ūakiza pafupi,

²ndipo wakati kwa nchimi Yeremiya, "Tikuomba kuti mupulike kuŵeyerera kwithu ndipo mutirombere kwa FUMU, Chiuta winu, chifukwa cha wānthu wose awo wākharako. Pakuti nga ndi umo mukuwonera, ise takhara wāchoko waka apo tikaŵa wānandi.

³Mutirombere kuti FUMU, Chiuta winu watirongore nthowa iyo tingendamo na icho tikwenera kuchita."

⁴Penepapo Yeremiya wakati kwa iwo, "Ndapulika ivyo mwayowoya. Nditi ndirombe kwa FUMU, Chiuta winu, kwakuyana na pempho linu. Chose icho FUMU yiti yimuzgorani, ndimuphaliraninge ndipo nditi ndimubisirani kanthu chara."

⁵Ntheura wākamuzgora Yeremiya wākati, "FUMU yiŵe kaboni wa unenesko na wa kugomezgeka pakati pa ise, usange tikureka kuchita kwakuyana na mazgu ghose agho FUMU, Chiuta winu, wakumutumanu kuti mutiphalire.

⁶Manyi zgoro ndiweme panji ndiheni, ise tizamkulikira mazgu gha FUMU, Chiuta withu, mweneuyo tamutumaniko. Titi tipulikire mazgu gha FUMU, Chiuta withu, mwakuti vinthu vitikhaliрене makora."

Zgoro la FUMU pa lurombo lwa Yeremiya

⁷Pa umaliro wa mazuŵa khumi, mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya.

⁸Ntheura wakachema Yohanani mwana wa Kareya na wārongozgi wose wāwasilikari awo wākawā nayo, na wānthu wose wāchoko na wārara.

⁹Iyo wakati kwa iwo, "FUMU, Chiuta wa Israele mweneuyo mukanditumako kuti nkhapereke kuŵeyerera kwinu panthazi pakhe, wakuti,

¹⁰'Usange mukharenge mu charu chino, ine nditi ndimuzengani, kuti nditi ndimubwangandulani chara. Nditi ndimupandani, kuti nditi ndimuzgurani chara. Pakuti ndili na chitima pa chiheni icho nkhamuchitirani.'

¹¹FUMU yikuti, "Mureke kopa karonga wa charu cha Babuloni, uyo mukutenthema nayo. Mureke kumopa pakuti ine ndili namwe. Nditi ndimuthaskani na kumuponoskani ku woko lakhe.

¹²Nditi ndimuchitirani lusungu, mwakuti karonga yura waŵe na lusungu na imwe na kumurekani kuti mukhare mu charu chinu.

¹³"Kweni para mukuti, 'Ise kuti tikharenge mu charu ichi chara', kureka kupulikira mazgu gha FUMU, Chiuta winu,

¹⁴na kuyowoya kuti, 'Chara, ise tirutenge ku charu cha Eguputo uko tamkukhara, kweneuko kuti tamkuwona nkhondo chara, nanga nkhupulika kulira kwa mbata ya nkhondo, panji kufwa na njara ndipo tamkukhara kwenekura'

¹⁵ntheura pulikani mazgu gha FUMU imwe mwakharako âwa mu charu cha Yuda. FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, ‘Usange mwakhumba nadi kuruta ku charu cha Eguputo kuti ndiko mukapanjweko,

¹⁶penepapo nkhondo iyo mukopa yamkumusangani kwenekura ku charu cha Eguputo. Njara iyo mukopa, nayo yamkumurondezgani mu manyuma mpaka ku charu cha Eguputo, ndipo mwamkufwira kwenekura.

¹⁷Wanthu wose awo âwakhumba kuruta ku charu cha Eguputo kuti âwakakhare kwenekura, âwamkufwa na nkhondo, njara na nthenda yakofya. Kwamkuâvaye na âwamkuponapo panji kuchimbira ku chiheni icho nditi ndiâwachitire.’”

¹⁸“FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti, ‘Nga ndi umo ukari wane na kukwiya kwane vikâwa pa âwanthu awo âwakakharanga mu Yerusalem, ndimo ukari wane uti uâwirengeso pa imwe para mukuruta ku charu cha Eguputo. Mwamkuâwa chinthu chakuseruska, chakofya, chakutembeka, na chakusunjizgika. Malo agha kuti mwamkughawonaso chara.’”

¹⁹FUMU yati kwa ine, “Imwe mwa âwakukharako âwa mu charu cha Yuda, mureke kuruta ku charu cha Eguputo. Manyani nadi ichi kuti ndamuchenjezgani muhanya uno.

²⁰Manyani kuti mwapuruka ndipo mungataya umoyo winu. Imwe mukandituma kuti ndirute kwa FUMU chiuta winu apo mukati, ‘Utirombere kwa FUMU, Chiuta withu, ndipo chose icho FUMU, Chiuta withu wamkuyowoya, wiza katiphalira, ndipo tamkuchita.’

²¹Ndipo muhanya uno ndamuphalirani, ndipouli kuti mwapulikira mazgu gha FUMU, Chiuta winu mu vyose ivyo wakandituma kumuphalirani chara.

²²Ntheura sono manyani nadi ichi kuti mwamkufwa na nkhondo, na njara na nthenda yakofya mu malo agho mukukhumba kuya kakharamo.”

Yeremiya 43

Yeremiya wakutorekera ku Eguputo

¹Para Yeremiya wakamara kuyowoyerâwanthu mazgu ghose agho FUMU, Chiuta wawo, wakamutuma kuti waâaphalire,

²Azariya mwana wa Hoshaya, Yohanani mwana wa Kareya na âwanthu wose âwa mutafu âwakati kwa Yeremiya, “Iwe ukuteta. FUMU, Chiuta withu walije kukutuma kutiphalira ise kuti, ‘Mureke kuruta ku charu cha Eguputo kuya kakharâ kwenekura.’

³Kweni Baruki mwana wa Neriya ndiyo wakuchichizga kuti ulimbanenge nase, mwakuti watipereke mu mawoko gha âwanthu âwa ku Babuloni, kuti âwatikome panji kuti âwatitorere ku umikori ku charu chawo.”

⁴Ntheura Yohanani mwana wa Kareya na ḫarongozgi wose ḫa ḫasilikari, ndiposo na ḫanthu wose ḫakakana kupulikira mazgu gha FUMU, kuti ḫakhare mu charu cha Yuda.

⁵Penepapo Yohanani mwana wa Kareya na ḫarongozgi wose ḫa ḫasilikari, ḫakatora ḫanthu wose awo ḫakakharako ḫa mu charu cha Yuda, ḫeneawo ḫakawerera kwiza kakhara mu charu cha Yuda kufuma ku mafuko ghose uko ḫakachimbizgikira.

⁶ጀanthu aŵa ḫakawa ḫanarume, ḫanakazi na ḫana, ḫana ḫanakazi ḫa karonga na yose uyo Nebuzaradani murara wa chivikiriro wakaŵareka mu mawoko gha Gedaliya mwana wa Ahikamu, muzukuru wa Shafani. ḫakatoraso Yeremiya na Baruki.

⁷ጀanthu ḫara ḫakaruta ku charu cha Eguputo, pakuti ḫakakana kupulikira mazgu gha FUMU, ndipo ḫakafika ku msumba wa Tapanesi.

⁸Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya ku Tapanesi ghakati,

⁹“Tora mawe ghakuru na kughabisa mu dongo pa luwuga lwalikika na njerwa ulo luri pa muryango wa nyumba ya ufumu ya Faro ku Tapanesi. Uchite ichi uku ḫanthu wose ḫa charu cha Yuda ḫakuwona.

¹⁰Uŵaphalire ḫanthu kuti, ‘FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti: Nditi nditume ḫanthu kuya katora muteŵeti wane Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni. Iyo wati waŵike chizumbe chakhe pachanya pa mawe gheneagho ndaghabisa. Wati watandazge hema lakhe la ufumu pachanya pa gheneagha.

¹¹Wati wize na kutimbana na charu cha Eguputo. ḫanji awo ḫali kupimikira ku nthenda yakofya, wizamkuŵakoma na nthenda yakofya, awo ḫali kupimikira kuya ku umikori, wizamkuŵatorea ku umikori ndiposo awo ḫali kupimikira kufwira ku nkhondo, ku nkhondo ndiko ḫizamkufwira.

¹²Wati wabuske moto mu nyumba zakusoperamo za ḫachiuta ḫa charu cha Eguputo. Wati wawoche ḫachiuta ḫanji, ndipo ḫanji wati warute nawo ku umikori. Wati watozge charu cha Eguputo, nga ndi umo muliska wakuwuskiramo nyinda mu chakuvwara chakhe. Iyo wizamkuwukako kwenekura mu mutende.

¹³Wati wawiskire pasi mizati ya nyumba yakusoperamo chiuta wa dazi yeneiyo yili mu charu cha Eguputo. Wizamkocha na moto nyumba zakusoperamo za ḫachiuta ḫa mu charu cha Eguputo.’ ”

Yeremiya 44

Uthenga wa FUMU ku ḫalsraele mu charu cha Eguputo

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya kuphara nya waYuda wose awo wakakharanga mu charu cha Eguputo, mu msumba wa Migidoli, wa Tapanesi, wa Memufisi na mu chigâwa chose cha Patirosi.

²FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, “Imwe mwawona uheni wose uwo ndachita mu msumba wa Yerusalem na mu misumba yose ya mu charu cha Yuda. Wonani, muhanya uno ndi malo gha mahami, ghambula wantru wakukharamo.

³Nkhachita ntheura chifukwa cha ubendezi uwo wakachita. Iwo wakandikaripiska ine pakocha vyakununkhira na kuteŵetera wachiuta wanyakhe awo iwo panji imwe, nesi wawiskemwekuru kuti wakaŵamanya chara.

⁴Ndipouli kaŵirikaŵiri nkhamutumirani nchimi, wateŵeti wane, izo zikati kwa imwe, ‘Mungachitanga chara chinthu cha ukazuzi icho ine nkhuchitinkha.’

⁵Kweni kuti wakapulikira chara nanga nkhutegherezga. Kuti wakawerako ku uheni wawo na kureka kocha vyakununkhira ku wachiuta wanyakhe chara.

⁶Ntheura kutukutwa kwa ukari wane kukapungulikira na kugolera pa misumba ya charu cha Yuda na mu misewu ya Yerusalem. Misumba yira yikazgoka kuwa mahami, yakupasuka nga ndi umo yiliri muhanya uno.”

⁷Sono FUMU Chiuta Mwenenkhongono zose, mweneuyo ndi Chiuta wa Israele wakuti, “Kasi mukuchitirachi uheni ukuru nga ndi uwu, kujinangira mwaŵene, kuwuskamo mwa imwe wanarume na wanakazi, wana na wabonda mu charu cha Yuda, kwambula kujisidirako nanga ngwa kukharako?

⁸Kasi mukundavyirachi ku ukari na milimo ya mawoko ghu, pa kochera vyakununkhira wachiuta wanyakhe, mu charu cha Eguputo umo muli kwiza, kuti ndimo mukakharenge? Imwe mujimarenge mwekha ndipo mujizgorengé kuwa wakutembeka, na wakusunjizgika mukati mu mafuko ghose gha mu charu.

⁹Kasi mwaruwa ubendezi uwo wakachita wawiskemwekuru, wakaronga wa mu charu cha Yuda na wa wawoli wawo, ubendezi winu na winu na wa wawoli winu, uwo wakachita mu charu cha Yuda, na mu misewu ya mu msumba wa Yerusalem?

¹⁰Mpaka sono wändajiyuyure, nanga nkhopa, nesi kwenda mu marango ghane na mu malangulo ghane agho nkhimika panthazi pinu na pa wawiskemwekuru chara.”

¹¹Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose, uyo ndi Chiuta wa Israele wakuti, “Sono ndanzgeka kumuchitirani chinthu chiheni na kumumarani mose mwa waYuda.

¹²Nditi ndiŵatore wose âwakukharako âwa mu charu cha Yuda, weneawo âwakanozgekera kuruta ku charu cha Eguputo kuti ndiko âwakakharenge. Wose âwati âwamarire kwenekura ku Eguputo. Wizamkumara na nkhondo na njara, kwamba âwachoko mpaka na âwarara. Wizamkuâwa chinthu chakuseruska, chakofya, chakutembeka, na chakusunjizgika.

¹³Nditi ndiŵalange na nkhondo, na njara ndiposo na nthenda yakofya awo âwakukhara mu charu cha Eguputo, nga ndi umo nkhaŵalangira âwa mu msumba wa Yerusalemu.

¹⁴Na yumoza wa âwakukharako âwa mu charu cha Yuda awo âwali kuruta kuya kukhara mu charu cha Eguputo, uyo wati wachimbire panji wapone kuti wawerere ku charu cha Yuda, kwenekuko âwakunwekera kuya kakharako. Palije uyo wamkuwerako, kweni âwachoko waka awo âwamkuchimbira.”

¹⁵Ntheura âwanarume wose awo âwakamanya kuti âwawoli âwao âwakochanga vyakununkhira ku âwachiuta âwanyakhe, na wumba ukuru wa âwanakazi awo âwakimilira pafupi, pamoza na âwanthu wose awo âwakakharanga ku msumba wa Patirosi, mu charu cha Eguputo, âwakamuzgora Yeremiya âwakati,

¹⁶“Mazgu agho wayowoya kwa ise mu zina la FUMU, ise kuti tighapulikenge chara.

¹⁷Kweni ise tichite kalikose ako tili kurapa kuchita. Tocha sembe ya vyakununkhira kwa Fumukazi ya Kuchanya, na kuyipereka sembe ya vyakumwa, nga ndi umo tikachitira, ise na âwasekuru âwithu, âwakaronga na nduna zithu, mu misumba ya mu charu cha Yuda na misewu ya mu Yerusalemu. Nyengo yira tikaŵanga na vyakurya vinandi ndipo tikakharanga makora ghene, kwambula kuwona na kaheni kalikose.

¹⁸Kweni umo tili kurekera kocha sembe ya vyakununkhira kwa Fumukazi ya Kuchanya, na kupereka sembe ya vyakumwa kwa iyo, takavuka vinandi, ndipo tamara na nkhondo na njara.”

¹⁹Ndipo âwanakazi âwakati, “Para tikochanga vyakununkhira kwa Fumukazi ya Kuchanya na kupereka sembe ya vyakumwa kwa iyo, âwafumu âwithu âwakatizomerezganga kuti tiyiphikirenge vingwa vipapati ivyo vikâwa na chikozgo chakhe, na kupereka kwa iyo sembe ya vyakumwa?”

²⁰Ntheura Yeremiya wakati ku âwanthu wose, âwanarume na âwanakazi, awo âwakamuzgoranga,

²¹“Asi FUMU yikukumbuka vyakununkhira ivyo mukochanga imwe na âwawiskemwekuru, âwakaronga âwinu, nduna zinu, ndiposo na âwanthu âwa mu charu, mu misumba ya mu charu cha Yuda, mu misewu âwa mu msumba wa Yerusalemu? Asi ndicho FUMU yikachighanaghananga?

²²FUMU kuti yikamanya kuzizipizga machitiro ghinu ghaheni na maukazuzi agho mukachita chara. Ntheura charu chinu chikazgoka kuŵa chakutembeka, cha mahami, chambula wānthu wākukharamo, nga ndi umo kuliri sono.

²³Chiheni ichi chamuwirani muhanya uno chifukwa mukochanga vyakununkhira, ndipo mukanangira FUMU pakureka kupulikira mazgu ghakhe, nanga nkhwenda mu marango ghakhe, panji malangulo ghakhe, na vilayizgo vyakhe."

²⁴Yeremiya wakati ku wānthu wose pamoza na wānakazi wose, "Pulikani mazgu gha FUMU imwe mwa wāYuda, mwaŵeneimwe mukukhara mu charu cha Eguputo."

²⁵FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti, "Imwe na wāwoli wīnu mwarongora mwekha ndipo mwachifiska na machitiro ghinu. Imwe mukati, 'Ise tifiskenge nadi virapo ivyo tikachita. Tizamkocha vyakununkhira ku Fumukazi ya Kuchanya na kupereka sembe ya vyakumwa kwa iyo.' Ipo khozgani virapo ivi na kuvichita."

²⁶FUMU yikuti, "Imwe mwa wāYuda mose mwaŵeneimwe mukukhara mu charu cha Eguputo, pulikani mazgu gha FUMU. Ine nkhurapira mu zina lane likuru, kuti zina lane lireke kuzunurikaso na muYuda waliyose uyo wali mu charu chose cha Eguputo, nesi kurapa kuti, 'Nkhurapira mwa FUMU, Chiuta wamoyo.'

²⁷Pakuti wonani ine sono nkhukhazga kuti ndiŵachitire chinthu chiheni, chiweme chara. WāYuda wose awo wākukhara mu charu cha Eguputo wāti wākomeke na nkhondo, na njara, wāsuke wāmare petu.

²⁸Wakuponapo ku nkhondo, na kuwerako ku charu cha Eguputo kuruta ku charu cha Yuda, wāwenge wāchoko waka. Sono wāYuda wose awo wākharako, weneawo wākiza mu charu cha Eguputo, kuti ndimo wākharenge, wāti wāmanye mazgu gha uyo ngwa kuneneska, mazgu ghane panji ghawo."

²⁹FUMU yikuti, "Ichi ndicho chiwenge chimanyikwiro kwa imwe chakuti nditi ndimulangani mu malo agha, mwakuti mumanye kuti nadi mazgu ghane ghakuti ndimulangani mu charu ichi chifukwa cha uheni uwu, nga unenesko."

³⁰FUMU yikuti, "Nditi ndipereke Faro Hofira, karonga wa charu cha Eguputo ku wārwani wākhe, ku awo wākupenza umoyo wakhe, nga ndi umo nkhaperekera Zedekiya karonga wa charu cha Yuda kwa Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, murwani wakhe uyo wakapenjanga umoyo wakhe."

Yeremiya 45

Phangano la FUMU kwa Baruki

¹Mu chirimika cha chinayi icho Yehoyiyakimu mwana wa Yosiya wakaŵira karonga wa charu cha Yuda, Baruki mwana wa Neriya, wakalemba mu buku mazgu agho Yeremiya wakamuyowoyer.

²“FUMU, Chiuta wa Israele wakuti kwa iwe Baruki:

³Iwe ukuti, ‘Soka kwa ine, pakuti FUMU yandisazgirako vitima ku vyakuŵinya vyane. Ndavuka na kutampha ndiposo kuti nkhupumula na pachoko pose chara.’”

⁴FUMU yikuti, “Iwe ukayowoye ntheura kwa iyo: Wona icho nkhazenga, nkhubwangandulira pasi, ndipo icho nkhapanda nkhuchizgura. Nditi ndichite ichi mu charu chose.

⁵Kasi iwe ukujipenjera vinthu vikuru? Ureke kujipenjera vyeneivi pakuti ndizamkutuma visuzgo pa ŵanthu wose. Kweni iwe umoyo wako uŵenge nga ndi chakuskogha ku nkhondo kulikose uko uti urute.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Yeremiya 46

Kuthera kwa Eguputo ku Karikemishi

¹Mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa Yeremiya kuphara vya mafuko ghakupambanapambana.

²Vya charu cha Eguputo: Uwu ndi uthenga wakuphara vya ŵasilikari ŵa Faro Neko, karonga wa charu cha Eguputo. Iwo ŵakathereskeka na Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni ku Karikemishi pa mronga wa Yufurate, mu chirimika cha chinayi cha kuwusa kwa Yehoyiyakimu, mwana wa Yosiya, karonga wa charu cha Yuda:

³“Nozgekera chakuŵekera na nguru, rutani mukarwenge nkhondo.

⁴Kakani viskarpa mahachi, ŵakukwera mahachi ŵakwerrepo. Kharani mu malo ghinu, uko mwawwara vipewa. Norani mikondo yinu, muvware ngunya yinu.

⁵Kasi sono nkhuwona vichi? Ŵanthu ŵakuthika lusoko, ndipo ŵakuwerera nyuma. ŵasilikari ŵawo ŵathereskeka, ndipo ŵakuchimbira luŵiro. Kuti ŵakulawiska kunyuma chara, ŵakoreka na wofi kosekose.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

⁶“Ŵaluŵiro kuti ŵangachimbira chara, nanga nchinkhara kupona. Ku mpoto kwa mronga wa Yufurate, ŵakukhuŵara na kuwa.

⁷“Kasi ndi njani uyu, wakuwuka nga ndi Nayelo, nga ndi mironga iyo maji ghakhe ghatura?

⁸Eguputo wakuwukira muchanya nga ndi Nayelo, nga ndi mironga iyo maji ghakhe ghatura. Iyo wakuti, ‘Nditi ndiwukire muchanya, na kuzura charu cha pasi, nditi ndiparanye misumba na ḫanthu ḫakhe.’

⁹Chimbirani, imwe mahachi, pomani, imwe magareta. Vinkhara virutenge, imwe mwa ḫaEtiyopiya na ḫaPuti, mwaŵeneimwe mukukorera nguru. Imwe ḫanthu ḫa ku Ludi, nkhwantha pakuponya mauta.

¹⁰Kweni zuŵa lenelira nda FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, ndi zuŵa la kuwezgera nduzga, kuwezgera nduzga pa ḫarwani ḫakhe. Lupanga luzamkuŵasakaza na kukhuta, lusuke luzakakhorwe na ndopa zawo. Pakuti FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, wakupereka sembe, ku charu cha ku mpoto, pafupi na mronga wa Yufurate.

¹¹Imwe ḫa Eguputo, rutani ku Gileyadi, mukatore munkhwara wakuphaka. Nangauli mwayezga minkhwara yinandi, kweni mwatondeka kuchira.

¹²Ŵamitundu ḫapulike kukhozgekera soni kwinu, charu chose chazura na kulira kwinu. Pakuti vinkhara vyabwanyana, vyose vyawira pamoza.”

Kwiza kwa Karonga Nebukadinezara

¹³Agha ndi mazgu agho FUMU yikayowoya kwa Yeremiya pa vyā kwiza kwa Nebukadinezara karonga wa charu cha Babuloni kwiza karwa nkhondo na charu cha Eguputo:

¹⁴Pharazga mu charu cha Eguputo, ndipo thuluska ku Migidoli. Uŵaphalire ḫa Memufisi na ḫa ku Tapanesi. Utí kwa iwo, “Khazgani ndipo munozgeke, pakuti nkhondo yiti yimumarani mose zingirizge.”

¹⁵Kasi nchifukwa uli Apisi, chiuta winu, wachimbira? Kasi Apisi, nkhambako yinu yira, warekerachi kumurwerani? Chifukwa FUMU yikamuwiskira pasi.

¹⁶Ŵasilikari ḫakakhuŵara na kuwa, ndipo ḫakati ku yumoza na munyakhe, “Wukani, tiyeni tiwerere ku kwithu, ku ḫanthu ḫakwithu na charu chithu, kuti tireke kukomeka na ḫarwani ḫithu.”

¹⁷Faro, karonga wa charu cha Eguputo, mumuthye kuti, “Wachiwawa, uyo wataya mwaŵi wakhe.”

¹⁸Karonga, uyo zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose, wakuti, “Nkhurapa nadi! Munthu munyakhe wankhongono wizenge, nga ndi Taboro, phiri lakuruska mapiri ghanyakhe, nga ndi Phiri la Karimele mu mphepete mwa nyanja.

¹⁹Nozgerani katundu wakuruta nayo ku umikori, mwaŵeneimwe mukukhara mu charu cha Eguputo, pakuti msomba wa Memufisi uti uzgokenge mapopa, uti uŵe mahami ghambula ḫanthu.”

²⁰“Charu cha Eguputo chili nga ndi ng'ombe yanakazi yakutowa. Kweni murwani uyo wali nga ndi kaskembe, wakufumira ku mpoto wiza na kudeka pa iyo.

²¹Wasilikari ûwa ganyu awo ûwali mukati mwawo, ûwali nga ndi ûwana ûwa ng'ombe ûwakututuûwa. Inya, ûwawerako ndipo ûwachimbira pamoza, kuti ûwakachinthia chara. Pakuti zuûwa lawo la soka laûwafikira, ndiyo nyengo yakuti ûwalangikire.”

²²“Ûwa Eguputo ûwakupanga chiwawa nga ncha njoka iyo yikuchimbira, pakuti ûwarwani ûwawo ûwakwenda na nkongono. Ûakuûwarotokera na zimbavi, nga ndi ûwanthu awo ûwakutema makuni.

²³“Ûwati ûwatembe nkhorongo yakhe, nangauli ndakukhora na lambula kuporotamo, chifukwa iwo mbanandi kuruska zombe, kuti ûwangapendeka chara.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²⁴“Ûwa mu charu cha Eguputo ûwati ûwakhozgeke soni, ûwati ûwaperekeke ku ûwanthu ûwa ku mpoto.”

²⁵ FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, “Nditi ndilange Amoni, chiuta wa msumba wa Tebesi. Ndizamkulangaso Faro na charu cha Eguputo pamoza na ûwachiuta ûwakhe ndiposo na ûwakaronga ûwakhe. Ndizamkulanga nadi Faro pamoza na wose awo ûwakumugomezga.

²⁶ Ndizamkuûwapereka kwa Nebukadinezara karonga wa charu cha Babuloni na kwa ûwarongozgi ûwakhe ûwa nkondo awo ûwakupenja umoyo wawo. Pamanyuma charu cha Eguputo chizamkuûwaso na ûwanthu, nga ndi umo kukaûwira kale.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

FUMU yizamkuthaska ûwanthu ûwakhe

²⁷ Kweni iwe Yakhobe mutêweti wane, ureke kopa, iwe Israele ureke kuthika lusoko. Wona nditi ndikuponoske kufuma kutali, nditi ndiponoske mphapu yako kufuma ku umikori wako. Yakhobe wati wawereko, ndipo wizamkukhara mu mutende na mu kufwasa, paûavyenge na yumoza wakukuwofya.

²⁸ “Iwe Yakhobe, mutêweti wane, ureke kopa, pakuti ine ndili nawe. Nditi ndighamare petu mafuko ghose, ku vyaru ivyo nkhakuchimbizirako, kweni iwe kuti ndizamkukumara petu chara. Nditi ndikulange mu urunji, nditi ndikureke waka chara kwambula kukulanga.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Yeremiya 47

Mazgu gha FUMU pa ûwaFilisiti

¹Agha ndi mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa Yeremiya gha vya ûwaFilisiti, Faro pambere wandaparanye msumba wa Gaza.

² FUMU yikuti, “Wonani ûwarwani ûwakwiza kufuma ku mpoto, nga ndi maji kufuma mu mronga wakufurukira. Ghizamkufurukira pa charu na pa vyose ivyo vili mwenemumo, pa msumba na pa awo ûwakukhara mwenemumo. Ûwanthu

ŵizamkuchemerezga, ndipo wose awo ŵakukhara mwenemumo
ŵizamkutengera,

³para ŵakupulika mphomo ya vikandiro vya ŵakavalô ŵanarume, kuchimbira
kwa magareta, na kuwuruma kwa mikombero yawo. Ŵadada ŵakughanaghana
za ŵana ŵawo chara, pakuti mawoko ghawo ghalije nkhongono.

⁴Pakuti zuŵa litizenge, kwiza kaparanya ŵaFilisiti wose, kwiza kawuskamo mu
Ture na mu Sidoni, movwiri yose uyo wakharako. Pakuti FUMU ndiyo
yikuparanya ŵaFilisiti, ŵakukharako ŵa mu chirwa cha Kafitoro.

⁵Ŵanthu ŵa mu Gaza ŵameta mupara, ŵa mu Ashikeloni ŵakharenge chisisi.
Imwe ŵaFilisiti ŵakukharako ŵa mu madambo, kasi muti mujichekecheke
mpaka pauli?

⁶Imwe mukulira mukuti, ‘Iwe lupanga lwa FUMU, kasi upumulenge pauli?
Ujinjizge mu chibazi chako, ukhare mwenemumo na kupumula.’ ”

⁷Kasi lupanga lungapumula uli, apo FUMU ndiyo yalutuma? Yili kululangula
kulimbana na ŵa mu Ashikeloni, na ŵa mu mphepete mwa nyanja.

Yeremiya 48

Kupankhuka kwa charu cha Mowabu

¹Pa vya charu cha Mowabu, FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele,
wakuti, “Soka ku msumba wa Nebo, pakuti wazgoka mahami! Msumba wa
Kiriyatayimu wakhozgeka soni, na kutoreka. Linga lakhe lakhozgeka soni na
kubwangandukira pasi.

²Uchindami wa charu cha Mowabu wamara, mu msumba wa Heshiboni ndimo
ŵakanozgera, vya kuŵachitira chinthu chiheni. Iwo ŵakati, ‘Zanine, tiyeni
tiŵamare petu, ŵareke kuŵaso fuko.’ Na iwe msumba wa Madimeni, uti
uchetamiskike, nkhondo yiti yikurondezge.

³Pulikani, kulira kwa ŵanthu ŵa ku Horonayimu, kulira kwa chitimbaheti na
phasulo likuru!

⁴Charu cha Mowabu chapankhuka, ŵana ŵachoko ŵizamkulira nadi.

⁵Pakuti pa chikwera cha ku Luhiti, ŵakukwera uku ŵakulira. Pa wikho wa ku
msumba wa Horonayimu, kulira kwa pharaniko kukupulikikwa.

⁶Chimbirani, mujithaske, chimbirani nga ndi boli mu chiparamba.

⁷Pakuti imwe mukagomezga mu milimo na usambazi winu, na imwe wuwo muti
mutorekenge. Chiuta winu Kemoshi, wati warute ku umikori pamoza na ŵasofi
na nduna zakhe.

⁸Wakukoma yura wati wize ku msumba uliwose, kuŵavyenge msumba wakuponapo. Dambo liti linangike, charu cha chidika chiti chiparanyike, pakuti FUMU yayowoya.

⁹Muchinozgere dindi charu cha Mowabu, pakuti chiti chipankhukenge. Misumba yakhe yiti yizgokenge mapopa, yambula na munthu wakukharamo.”

¹⁰“Ngwakutembeka uyo wakuchita mlimo wa FUMU mwakutomboroka. Ngwakutembeka uyo wakureka kukoma na lupanga lwakhe.”

Misumba ya charu cha Mowabu yikupankhuka

¹¹“Charu cha Mowabu chaŵa mu mutende kufuma papo kale, ndipo chaŵa nga ndi vinyo ilo layenjama pa visika vyakhe. Chaŵa chambula kupungulikapo, kufuma mu chiŵiya ichi kuya mu chinyakhe, nanga nkuyako ku umikori. Ndicho chifukwa kunowa kwakhe kuchali waka, ndipo sungu lakhe lindasinthike.”

¹²FUMU yikuti, “Wonani mazuŵa ghakwiza apo ndamkutuma âwanthu kuti âwasendeke charu cha Mowabu nga ndi chiŵiya icho chili na vinyo. Iwo âwizamkupungura vinyo mu viŵiya na kuswa viŵiya vyakhe tuchokotuchoko.

¹³Penepapo charu cha Mowabu chizamkukhozgeka soni na chiuta wakhe Kemoshi, nga ndi âwalsraele âwakakhozgekera soni na Betele, Chiuta uyo âwakagomezganga.”

¹⁴“Kasi imwe mukuyowoya uli kuti, ‘Ise ndise vinkhara, âwanarume âwakukhwima mu nhondo?’

¹⁵Wakwiza uyo wizamkuparanya, charu cha Mowabu na misumba yakhe, âwawukirano âwakhe âwaweme âwakuruta kuya kakomeka. Ndimo wakuyowoyer Karonga, uyo zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁶Kupankhuka kwa charu cha Mowabu kwaneng'enera, visuzgo vyakhe vikwiza maluŵiro.

¹⁷Chitengererani mose imwe mwachizingirizga, mose imwe mukumanya lumbiri lwakhe. Muyowoye kuti, ‘Mbaya mwe, ndodo yakukhora ya ufumu yaphyoka! Ndodo yira ya uchindami yaphyoka nadi.’ ”

¹⁸“Imwe mwa âwa mu msumba wa Diboni, khirani kufuma pa uchindami winu, mukhare pa malo gha chinkhamwa. Pakuti uyo wizamkuparanya charu cha Mowabu, wizenge kwiza karwa namwe, na kupankhura malinga ghinu.

¹⁹Imwe mwa âwa mu msumba wa Aroyere, yimilirani mu mphepete mwa nthowa muwone. Mufumbe mwanarume uyo wakuchimbira, na mwanakazi uyo wapona, muti, ‘Kasi kwawachi?’

²⁰Iwo âwati wazgore kuti, ‘Charu cha Mowabu chakhozgeka soni, pakuti chapankhuka, tengerani na kulira! Mukaphare ku mronga wa Arinoni, kuti charu cha Mowabu chapankhuka.’”

²¹“Weruzgi wiza pa charu cha mapiri, iyo ndi misumba ya Holoni, Yaza na Mefaati,

²²wa Diboni, wa Nebo, wa Beti Dibilatayimu,

²³wa Kiriyatayimu, wa Beti Gamulu, wa Beti Meyoni,

²⁴wa Keriyoti, wa Bozira, na misumba yose ya mu charu cha Mowabu, pafupi na patali.

²⁵Nkhongono za Mowabu zawuskikako, mankharo ghakhe nagho ghamara.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

Charu cha Mowabu chizamkuyuyurika

²⁶FUMU yikati, “Muloŵezgani Mowabu chifukwa wakajikuzga pakwimikana na FUMU. Charu cha Mowabu chiti chikunkhure mu mawukuzi ghakhe, ndiposo chiti chiŵe chimuhoyere.

²⁷Asi Israele wakâwa chimuhoyere kwa iwe? Asi wakâwa mukati mu âwankhungu, kuti nyengo zose para mukayowoyanga na vyâ iyo mukapukunyaanga mitu yinu?

²⁸Imwe mukukhara mu charu cha Mowabu, yirekeni misumba yinu, mukakhare mu jarawe. Muŵe nga ndi njiŵa iyo yikuzenga chivimbo chakhe, mu mphepete mwa mlomo wa mphanji.

²⁹Tapulika kujikuzga kwa âwabu, mba kujikuzga chomene. Tapulika kujitukumura, kujikuzga na âwakujikwezga kwawo, ndiposo na kujitunthumura kwa mitima yawo.

³⁰Nkhumanya kujikuzga kwawo. Kujitukumura kwawo nkhwa utesi ndipo milimo yawo nayo nja upusikizgi.

³¹Ntheura nditi ndibangulire charu cha Mowabu, ndîwalirire wose âwa mu charu cha Mowabu, ndîwatengere âwa mu msumba wa Kiri Heresi.

³²Imwe âwanthu âwa ku Sibima, muli nga ndi mpeska ine nkhumulirirani kuruska âwa mu Yazere. Minthavi yinu yikatandazga mpaka ku nyanja, yikaya kafika mu msumba wa Yazere. Wakukoma wavwandamirapo pa vipambi vyâ mu chifuku na mpeska yako.

³³Kusekerera na kukondwa vyafumamo, kufuma mu mpeska na minda ya Mowabu, Ndakanizga kuti vinyo lifume mu chakukamiramo, palije uyo wakuponda mpeska na chimwemwe, kuchemerezga uko kulipo, kuti nkhwa chimwemwe chara.

³⁴“Wa mu msumba wa Heshiboni na wa Eleyale wakulira. Mazgu ghawo ghakuya kafika ku msumba wa Yahazi, kufuma ku msumba wa Zowara kuya kafika ku msumba wa Horonayimu na wa Egilati Shelishiya. Pakuti maji gha ku Nimirimu nagho ghakamuka.

³⁵Nditi ndiwakome waMowabu wose awo wakupereka sembe mu malo gha pachanya ghakusoperako na kocha vyakununkhira ku wachiuta wawo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyera.

³⁶“Ntheura nkhuŵalirira wa mu charu cha Mowabu nga ndi fyoliro. Nkhuŵalirira nga ndi fyoliro wanthu wa mu msumba wa Kiri Heresi, pakuti usambazi uwo wakawunjika wamara.

³⁷Pakuti munthu waliyose wameta mupara, mwembe nawo ngwa kumeta. Mu mawoko ghose wajichekacheka ndipo mu viwuno wawwara vigudulu.

³⁸Pachanya pa zinyumba zose na maluwugha gha mu charu cha Mowabu mukupulikikwa kanthu kanyakhe chara kweni kutengera pera. Pakuti ndaswa Mowabu nga ndi chiŵiya icho na yumoza wakupwererako chara.

³⁹Wonani umo waswekera! Wonani umo wanthu wakhe wakutengerera! Wonani umo Mowabu wakhozgekera soni! Mowabu wazgoka chimuhoyere na chinthu chakuseruska ku wose awo wakumizingirizga.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyera.

WaMowabu kuti wamkupona chara

⁴⁰FUMU yikuti, “Yumoza wati wawuruke luŵiroluŵiro nga ndi nombo, wati watandaurire mapapindo ghakhe, pachanya pa charu cha Mowabu.

⁴¹Misumba yizamkutoreka, malinga ghizamkupokeka. Pa zuŵa ilo vinkhara vy a mu charu cha Mowabu, vizamkuŵa na wofi nga ndi vy a mwanakazi pa nyengo ya kubabira.

⁴²Charu cha Mowabu chizamkumara petu, kuti chizamkuŵaso fuko la wanthu chara, chifukwa chajikuzga kwakhe na kwimikana na FUMU.

⁴³Imwe waMowabu, wofi, khururu na chipingo vikumulindirirani.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyera.

⁴⁴“Uyo wakuchimbira ku wofi, wati wawire mu khururu, uyo wakufuma mu khururu, wati wawire mu chipingo. Pakuti nditi ndize na chirimika cha chilango, pa charu cha Mowabu.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyera.

⁴⁵“Awo wakuchimbira wambula nkhongono, wakupumula mu mufwiri wa msumba Heshiboni, Pakuti moto wabuka kufuma mu Heshiboni, dimi la moto kufuma mu nyumba ya Sihoni. Wocha mapiri gha mu charu cha Mowabu, charu cha wanthu wa viwawa.

⁴⁶Soka kwa imwe âwa mu charu cha Mowabu! Wanthu âwakusopa chiuta Kemoshi wâmara. Wana âwinu âwanarume âtoreka kuâwa âwamikori, wana âwinu âwanakazi nawo âtorekera ku umikori.

⁴⁷Ndipouli mu mazuâwa gha kunthazi ndizamkuâwawezgera mauweme âwa mu charu cha Mowabu." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer. Weruzgi pa charu cha Mowabu ukumalira apa.

Yeremiya 49

Weruzgi wa FUMU pa âwaAmoni

¹Pakuyowoya vyâwaAmoni, FUMU yikuti, "Kasi charu cha Israele chilije wana âwanarume? Kasi chilije muhaliri? Nchifukwa uli chiuta ngoza Milikomu wapoka charu cha Gadi, ndipo wanthu âwakhe âwakukhara mu misumba yakhe?"

²FUMU yikuti, "Mazuâwa ghakwiza, apo nditi ndichitiske kuti kamphomezi ka nkhondo kapulikikwe, pakwimikana na Raba, msumba wa âwaAmoni. Msumba wizamkuzgoka mahami, vikaya vyakhe vizamkocheka pa moto. Walsraele wizamkutora charu icho âwakapokeka." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

³"Tengerani, imwe âwa mu msumba wa Heshiboni, pakuti msumba wa Ayi wazgoka mapopa. Lirani, imwe âwa mu msumba wa Raba, mujiphinye na chigudulu. Tengerani, muchimbilire uku na uku, mukati mu maluwigho. Pakuti Moleki wati warute ku umikori, pamoza na âwasofi âwakhe na nduna zakhe.

⁴Kasi nchifukwa uli mukujikuzga na madambo ghinu gha nyata, imwe wânthu wâmbula kugomezgeka? Imwe mukugomezga mu mausambazi ghakhe, pakuyowoya kuti, 'Ndi njani wati walimbane nase?'

⁵Wonani, nditi ndize na chofyo kwa imwe, kufuma ku awo wâmuzingirizgani. Waliyose wa imwe wati wachimbizgikire kuwaro na kubaralika, kwambula na yumoza wakuwunganya awo wâchimbizgika.

⁶Kweni pamanyuma, ndizamkuâwawezgera mauweme gha âwaAmoni." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Vya weruzgi wa FUMU pa charu cha Edomu

⁷Pakuyowoya vyâcharu cha Edomu, FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti, "Kasi vinjeru vyamara mu charu cha Temani? Kasi urongozgi wamalirathu mu âwakuchenjera? Kasi vinjeru vyawo vyamwalirikira?

⁸Imwe mukukhara mu charu cha Dedani, chimbirani, weraniko, mubisame mu zimphanji. Pakuti ine nditi ndize na pharaniko pa Esau, pa nyengo iyo nditi ndimulangire.

⁹Usange âwakuponthora mpheska âwangiza kwa iwe, kasi âwangarekamo vulura chara? Usange âwankhungu âwangiza na usiku, kasi âwangatora chara vyakukwanira, ivyo iwo âwakukhumba?

¹⁰Kweni nditi ndimuvure Esau, nditi ndibenure malo ghakhe ghakubisamamo, mwakuti âwangajibaso chara. Wana âwakhe, wana âwanyakhe, na âwazengezgani âwakhe âwamara tetete, palije na yumoza uyo wakharako.

¹¹Wareke wana wako âwalanda, ine ndine ndiâwalerenge, vyokoro vyako vigomezgenge mwa ine."

¹²FUMU yikuti, "Usange awo âwakenerera kumwa nkhombo ya chilango chara, ndiwo âwakumwa ndipera, kasi iwe uti uâwe wambula kulangika? Iwe kuti urekenge kulangika chara, kweni umwenge ndipera nkhombo iyi.

¹³FUMU yikuti, Chifukwa ndajirapizga kuti, misumba wa Bozira wizamkuâwa chinthu chakuseruska, na chimuhoyere, nthombozgo, phasulo, na nthembo. Ndipo misumba yakhe yose yizamkuâwa mapopa kwa tuyirayira."

¹⁴Ndapulika uthenga kufumira kwa FUMU, thenga latumika mu mafuko kuphara kuti, "Wunganani pamoza mulimbane nayo, wukani murwe nkhondo.

¹⁵Pakuti, wona, nditi ndikuzgore muchoko mukati mu mafuko, na âwakuyuyurika mukati mu âwanthu.

¹⁶Kofya kwako kwakupusika, kujikuzga kwako kwakupuruska. Iwe ukukhara mu zimphanji za majarawe, wa mweneiwe ukudemerera pachanya pa phiri. Nanga ungaâwika chikhazi chako pachanya, nga ndi chivimbo cha nombo, ndizamkukukhizgira pasi kufuma apo uli." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

¹⁷FUMU yikuti, "Charu cha Edomu chizamkuâwa chinthu chakuseruska. Yose uyo wakujumphapo wizamkujuma na kufyonya chifukwa cha kupankhuka kwakhe kose.

¹⁸Nga ndi umo Sodomu na Gomora wakabwangandukira, pamoza na misumba iyo yikapakana nayo, ndimo kuâwirenge na Edomu. Kwamkuâwavye na yumoza wakukharako, nanga ndi yumoza uyo wizamkupanjwamo.

¹⁹Wonani, nga ndi nkharamu iyo yikwiza kufuma mu matundu gha mronga wa Yorodani kwiza kalimbana na chitupa cha mberere, icho nchakukhora, ntheura ndimo ndizamkuchimbizgira âwabuloni mwa mabuchibuchi. Pamanyuma ndizamkuâmikira wakuâwusa uyo ndamusankha. Pakuti ndi njani uyo wakuyana nane? Ndi njani uyo wizamkundichemera pa mphara ya mrandu? Ndi murongozgi nju uyo wangalimbana nane?

²⁰Ntheura pulikani ivyo FUMU yanozgera pakususkana na charu cha Edomu, ndiposo na dazgo ilo yili kunozgera pakulimbana na awo âwakukhara mu charu

cha Temani. Nadi wana-mberere wizamkukwekweteka. Chitupa nacho chizamkur wahama waka chifukwa cha ivyo vyawawira.

²¹Pa mphomo ya kuwa kwavo, charu cha pasi chizamkusunkhunyika. Mphomo ya kulira kwavo, yizamkulikikwa mpaka ku Nyanja ya Matete.

²²Wonani, yumoza wati wakwere na kuwuruka luwiroluwiro nga ndi nombo iyo yatandaula mapapindo ghakhe kulimbana na msumba wa Bozira. Pa zuwa leneilo vinkhara vyat charu cha Edomu, vizamkuwa na wofi, nga ndi mwanakazi pa nyengo ya kubabira.”

Vya weruzgi wa FUMU pa Damaseko

²³Pa vya Damaseko FUMU yikuti, “WaHamati na waAripadi watimbanizgika, pakuti wapulika uthenga uheni. Nkhongono zagururuka chifukwa cha wofi, wavunduka nga ndi nyanja, iyo yikutondeka kuwa bata.

²⁴Wa mu msumba wa Damaseko waropwa, wakukhumba kuchimbira, chifukwa wofi wavakora. Vyakuwinya na vitima vyawakora, nga vya mwanakazi pa nyengo ya kubabira.

²⁵Mwe msumba wa lumbiri wasidika, msumba uwo nkha wa nawo na chimwemwe!

²⁶Nadi wanyamata wakhe, wizamkufwira mu maluwugha ghakhe, wasilikari wakhe wose, wizamkumara petu mu zuwa leneilo.” Ntheura ndimo FUMU Mwenenkhongono zose yikuwoyera.

²⁷“Ndizamkubuska moto, mu malinga gha Damaseko, wizamkumyangura nyumba za ufumu za Beni Hadadi.”

Weruzgi pa fuko la Kedara na pa msumba wa Hazoro

²⁸FUMU yikuti pa vya fuko la Kedara na maufumu gha charu cha Hazoro, gheneagho Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni wakaghabantwagandula: “Wukani, murwe na waKedara, muwamare petu wantru wa ku mafumiro gha dazi.

²⁹Mukapoke mahema ghawo na vyakuweta vyawo, salu zaho zakuchinga vipinda na katundu wawo yose. Wangamilia wawo nawo waskogheke, wantru wamkuchemerezga kuti, ‘Wantru wakutenthema kosekose!’ ”

³⁰“Imwe mukukhara mu charu cha Hazoro, chimbirani, rutani kutali, mukabisame mu zimphanji. Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, wanozgera kurwa namwe, dazgo lakhe ndakwimikana namwe.” Ntheura ndimo FUMU yikuwoyera.

³¹“Wukani, murwe na fuko la mutende leneilo likukhara mu kufwasa, fuko ilo lilije vipata nesi mphingirizgo, ilo likukhara pa lekha.” Ntheura ndimo FUMU yikuwoyera.

³²“Wangamilâ wawo wati wâskogheke, vyakuweta zavo yipokekenge. Nditi ndiŵambininiskire kosekose, weneawo wâkumeta masisi ghawo mu mphepete. Nditi nditorere pharaniko pa iwo, kufumira kosekose.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerâ.

³³“Charu cha Hazoro chizamkuwa mapopa kwa muyirayira, malo ghakukharamo wakambwe. Palije munthu uyo wizamkukharamo, na yumoza uyo wizamkupanjwamo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerâ.

Weruzgi wa FUMU pa charu cha Elamu

³⁴Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yeremiya kuphara vyâ Elamu, apo Zedekiya, karonga wa charu cha Yuda, wakambiranga kuwusa.

³⁵FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Wonani, nditi ndiphyore uta wa charu cha Elamu, uwo nchitopoko cha nkhongono zavo.

³⁶Nditi nditorere charu cha Elamu mphepo zinayi kufumira ku mphepo zinayi za kuchanya na kumbininiskira wantru wakhe kosekose. Kwamkuwavye nanga ndi fuko limoza mu charu umo wâ Elamu wamkureka kunjiramo.

³⁷Ndamkuwazgora wâ Elamu kuti wâwe na wofi ku warwani wawo, na awo wâkupenja umoyo wawo. Nditi ndi wakhizgire chinthu chiheni pa iwo uwo ndi ukari wane wakofya. Ndamkutuma nkhondo kuwarondezga wasuke wâmare petu. Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerâ.

³⁸Ndamkukoma karonga wawo pamoza na nduna zakhe, ndipo ndamkwimika chizumbe chane mu charu cha Elamu.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerâ.

³⁹“Kweni mu mazuwa agho ghakwiza, ndamkuwawezgera wâ Elamu mauweme ghawo mu charu cha kwawo kufuma ku umikori.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerâ.

Yeremiya 50

Kukoreka kwa Babuloni

¹Agha ndi mazgu agho FUMU yikayowoya mwa Yeremiya kuphara vyâ msomba wa Babuloni na charu chakhe:

²“Pharazga mukati mu mafuko, thuwuska mukati wantru. Tumphuska ndembera na kuchemerezga, ungabisanga chara, uyowoye kuti, ‘Charu cha Babuloni chiti chitoreke, chiuta Belu wakhozgeka soni, Mariduki wathika lusoko. Vikozgo vyakhe vyakhozgeka soni, Wangoza wakhe nawo wâthika lusoko.’

³“Fuko la ku mpoto lamkwiza na kurwa na msomba wa Babuloni. Lizamkuzgora charu chakhe kuwa mapopa, chambula na munthu wakukharamo. Wantru pamoza na vinyama vizamkuchimbiramo.”

Kuwerera kwa Israele

⁴ FUMU yikuti, “Mu mazuŵa gheneagho na mu nyengo yeneiyo, âwIsraele na âwYuda âwamkuŵa pamoza, âwakulira, na kupenza FUMU, Chiuta wawo.

⁵ âWamkufumbilira nthowa yakuya ku msumba wa Ziyoni, na kwamba ulendo wa kuruta kweneukuko. âWamkwiza na kubatikana na FUMU, tichite phangano la muyirayira na iyo, ilo kuti lamkuruwikapo chara.”

⁶ “âWanthu âwane âwâwa nga ndi mberere zakuzgewâ. âWarongozgi âwawo ndiwo âwâwapuruskanga, ndipo âwâwachitiska kuti âwayingeyengenge waka mu mapiri. âWaâwayingiska kufuma ku phiri kuya kafika ku tumapiri ndipo âwali kuruwa uko kuli muzi wawo.

⁷ Wose awo âwakâwasanganga âwanthu âwane âwakâwamaranga petu. âWarwani âwawo âwakatenge, ‘Ise kuti tili na mrandu chara. Iwo ndiwo âwanangira FUMU, uyo ndi chikhazi chawo chenecho, FUMU yeneiyo âwawiskewokuru âwakagomezganga.’ ”

⁸ “Chimbiranimo mukati mu âwabuloni. Fumanimo mu charu chawo. Muŵe nga mbapepe, âwakurongozga mskambo.

⁹ Pakuti wonani, nkhukhuŵirizga wumba wa mafuko ghakuru kufuma ku charu cha ku mpoto, kwiza kalimbana na charu cha Babuloni. Kufuma penepapo âwanthu âwa mwenemumo âwati âwakoreke. Mivwi yawo iyo âwakulasa, yili nga ndi chinkhara icho kuti chikuwera waka chara.

¹⁰ âWati âwachiskoghe charu cha Babuloni. Wose awo âwakuchiskogha âwati âwakhute.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerwa.

Kuwa kwa Babuloni

¹¹ “Imwe âwaskoghi âwa chiharo chane, nanga mukukondwa na kusekerera, nanga mukudukaduka mwakukondwa, nga ndi mwana wa ng’ombe wakubula tirigu, nanga mukulira nga âwakavalo âwanarume,

¹² nyinamwe wati waŵe na soni chomene, uyo wakamubabani wati walengeskeke. Wonani, wati waŵenge wa umaliro mu mafuko, wati wazgoke mapopa, chinkhamwa, na chiparamba.

¹³ Chifukwa cha ukari wa FUMU, âwanthu kuti âwakharengemo chara, chose chiti chiŵenge mayiyi. Wose awo wakujumphamo mu charu cha Babuloni, âwamkul wahama na kuzukuma, chifukwa cha kupwetekeda kwakhe kose.

¹⁴ Nozgekerani kuti murwe na charu cha Babuloni, muchizingirizge charu chose, mose imwe mukupinda mauta. Chilasani, mungarekangako muvvi chara, pakuti chanangira FUMU.

¹⁵Muchipomere kufuma kosekose, pakuti chathera. Malinga ghakhe ghawa, viliŵa vyakhe vyagumuka. Pakuti iyi ndi nduzga yakufumira kwa FUMU, yakuti, ‘Muchiwezgere nduzga, muchichitire nga ndi umo icho chikachitira ŵanyakhe.

¹⁶Mumuwuskemo mu charu cha Babuloni uyo ŵakuseŵa, na uyo wakorera chigeru mu nyengo ya vuna. Chifukwa cha nkhondo ya wakuyuzga, waliyose watı wawerere ku ŵanthu ŵakwakhe, ndipo waliyose watı wachimbilire ku charu cha kwavo.’”

Kuwerera kwa Israele

¹⁷“ŵals Israele ndi mberere zakuparanyika izo nkharamu zazichimbizgira kutali. Karonga wa charu cha Asiriya ndiyo wakadanga kuŵakoma, ndipo sono wa umaliro ndi Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni uyo wamemena na viwangwa vyawo wuwo.”

¹⁸Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, “Ndizamkulanga karonga wa charu cha Babuloni pamoza na charu chakhe, nga ndi umo nkhalangira karonga wa charu cha Asiriya.

¹⁹Nditi ndiŵawezgere ŷa Israele mu chikhazi chawo ndipo ŷati ŷaryenge pa Phiri la Karimele ndiposo na mu chigâwa cha Bashani. Khumbiro lawo lamkukhorweskeka pa mapiri gha Efurayimu na mu chigâwa cha Gileyadi.

²⁰Mu mazuŵa gheneagho na mu nyengo yeneiyo, ŷamkupenjerezga ubendezi mwa Israele, kweni kuti wamkuŵako chara. ŷamkupenjerezga uheni mu charu cha Yuda, kweni kuti ŷamkuwusanga chara. Chifukwa awo ŷakharako kuŵa ŷamoyo ndizamkuŵagowokera.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Weruzgi wa FUMU pa charu cha Babuloni

²¹“Rutani mukarwe na ŷanthu ŷa chigâwa cha Meratayimu, mukarweso na ŷa ku Pekodi. Mukaŵakome na kuŵamara petu, mukachite chose icho ndamulangulani.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

²²“Kamphomezi ka nkhondo kali mu charu, kali na kupankhuka kukuru.

²³Mwe! Uyo ŷakâwa nga ndi nyondo ya charu chose cha pasi, wadumuka na kusweka. Wonani umo charu cha Babuloni chazgokera, kuŵa chakuseruska mukati mu mafuko gha ŷanthu.

²⁴Iwe charu cha Babuloni, nkhakuthyera chipingo ndipo ukawiramo, ndipo kuti ukamanya chara. Ukasangika ndipo ukakoreka, chifukwa ukalimbananga na FUMU.

²⁵FUMU yajula nyumba yakusungiramo mahomwa ghakhe, ndipo yafumyamo mahomwa gha ukari wakhe. Pakuti FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, wali na mlimo wakuchita mu charu cha Babuloni.

²⁶Zanine muchizinge kufumira kosekose, julani nthamba zakhe. Muŵawunjike nga ndi mulu wa vyakurya, muŵamare, mungarekanga na yumoza wakukharako.

²⁷Mukome nkhambako zakhe zose, zose zikhilire kuya kakomeka. Soka kwa iwo, pakuti zuŵa lawo lafika, nyengo ya kulangikira kwavo."

²⁸"Pulikani! Ŵakuchimbira awo ŵaphokwa mu charu cha Babuloni, kuya kapharazga mu msumba wa Ziyoni, nduzga za FUMU, Chiuta withu, nduzga ya nyumba yakhe.

²⁹Chemani awo ŵakuponya mivwi kuti ŵarwe na ŵaBabuloni, wose awo ŵakupinda mauta, ndipo zengani msasa na kuŵazingirizga. Paŵavye na wakuchimbira. Muŵawezgere kwakuyana na milimo yawo, ndipo muŵachitire kwakuyana na vyose ivyo ŵali kuchita. Pakuti mu kujikuzga kwavo ŵakayuyura FUMU, Mutuŵa Yura wa Israele.

³⁰Ntheura ŵanyamata ūati ŵafwirenge mu maluwuga ghakhe, ndipo ŵasilikari ūakhe wose ūati ūakomeke mu zuŵa leneilo." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

³¹FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose wakuti, "Wona, ine nditi ndimikane nawe iwe munthu wakujikuzga. Pakuti zuŵa lako lafika, nyengo iyo nditi ndikulangire.

³²Munthu wakujikuzga wati wakhuŵale na kuwa, kwambula na yumoza wakumuwuskira muchanya. Nditi ndipembe moto mu misumba yakhe, ndipo uti umyangure vyose vyakumuzingirizga." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

³³FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, "ŴaIsraele pamoza na ŴaYuda ŵakuyuzgika. Wose awo ŵakaŵakora umikori kuti ŵakukhumba kuŵarekezga chara, ŵakukana kuŵasutula.

³⁴Muwomboli wawo ngwa nkhongono. Zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose. Nadi iyo wati waŵayimire pa mrandu wawo mwakuti wapereke mutende mu charu, kweni wizamkuŵasuzga awo ŵakukhara mu charu cha Babuloni."

³⁵FUMU yikuti, "Lupanga lwimikane na ŵanthu ūa ku Babuloni, awo ŵakukhara mu charu cheneichi, na nduna zakhe na ŵanthu ūakhe ūavinjeru.

³⁶Lupanga lwimikane na mbawukwi, mwakuti ūazgoke vindere, na vinkhara vyakhe kuti vimare petu.

³⁷Lupanga lwimikane na mahachi, na magareta ghakhe, ndiposo na mipingo ya chilendo yose ya nkhondo, iyo yili mukati mwakhe, mwakuti yizgoke nga mbanakazi. Lupanga lwimikane na mausambazi ghakhe ghose, mwakuti ghaskogheke.

³⁸Chilangalanga chiŵe pa maji ghakhe, kuti ghakamuke. Pakuti ichi ndi charu cha vikozgo vyakofya, ndipo ŵanthu ŵafuntha navyo vikozgo.

³⁹“Ntheura vikoko vya mu thengere na ŵachimbwe vizamkukhara mu charu cha Babuloni. ŵaphururu ŵizamkukhara mwenemumo. ŵanthu kuti ŵizamkukharamoso chara. Nadi kuti ŵizamkukharamo chara nanga ndi miwiro yose kwa tuyirayira.

⁴⁰Nga ndi umo nkhabwangandulira msumba wa Sodomu na wa Gomora pamoza na misumba iyo yikapakana nayo, ntheura palije munthu uyo wizamkukharamo mu msumba wa Babuloni. Palije munthu uyo wizamkupanjwamo.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

⁴¹“Wonani, fuko linyakhe likwiza kufuma ku mpoto, fuko lankhongono na la ŵakaronga ŵanandi, awo ŵayaghayika kufuma ku mpherererekezgo za charu.

⁴²ŵakorera mauta na mikondo. Iwo ndi ŵanthu ŵa nkkaza na ŵambula lusungu. Mazgu ghawo ghali nga nkhopoma kwa nyanja. ŵakwera pa mahachi ŵanozgeka nga ndi munthu nkhondo kwiza kimikana nawe, iwe msumba wa Babuloni.

⁴³Karonga wa charu cha Babuloni, wakapulika lumbiri lwavo, ndipo nkongono zakhe zikamara. Urwirwi ukamukora nga ndi vyakuŵinya, vya mwanakazi pa nyengo ya kubaba.

⁴⁴“Wonani, nga ndi nkharamu iyo yikwiza kufuma mu matundu gha mronga wa Yorodani kwiza kalimbana na chitupa cha mberere, icho nchakukhora, ntheura ndimo ndizamkuchimbizgira ŵaBabuloni mwa mabuchibuchi. Pamanyuma ndizamkuŵamikira wakuŵawusa uyo ndamusankha. Pakuti ndi njani uyo wakuyana nane? Ndi njani uyo wizamkundichemera pa mphara ya mrandu? Ndi murongozgi nju uyo wangalimbana nane?

⁴⁵Ntheura pulikani ivyo FUMU yanozgera pakususkana na charu cha Babuloni, ndiposo na dazgo ilo yili kunozgera pakulimbana na awo ŵakukhara mu charu cha Babuloni. Nadi ŵana-mberere ŵizamkukwekweteka. Chitupa nacho chizamkur wahama waka chifukwa cha ivyo vyawawira.

⁴⁶Pa mphomo ya kutoreka kwa charu cha Babuloni kwapulikikwa, charu chizamkusunkhunyika. Kulira kwakhe kwizamkupulikikwa mukati mu mafuko gha ŵanthu.”

Yeremiya 51

Weruzgi unyakheso pa charu cha Babuloni

¹ FUMU yikuti, “Nditi ndiwuske mphepo yakukoma, kulimbana na charu cha Babuloni, na awo ŵakukhara mu charu cheneichi.

²Nditi nditume wānthu wāchilendo mu charu cha Babuloni, awo wāti wāchipete charu na kuchiparanya Wāti wākulimbana nacho kufumira kosekose, mu zuwā lakhe lakuparanyikira.

³Mungazomerezganga wa mauta kupinda uta wakhe, nanga nkhumurekerera kuvwara ngunya yakhe. Wawukirano wākhe mungaŵarekanga wāmoyo chara, wāsilikari wākhe wose muwāmare petu.

⁴Wāti wāgonerane wākufwa mu charu cha Babuloni, na wākupwetekēka mu misewu ya mu misumba yakhe.

⁵Pakuti wā charu cha Israele, na cha Yuda kuti wājowoleka chara, na Chiuta wawo, FUMU Mwenenkhongono zose. Kweni charu chawo chazura na majuvyo ghanandi, pakwimikana na Mutuŵa Yura wa Israele.”

⁶“Chimbiranimo mu charu cha Babuloni, waliyose wathaske umoyo wakhe, mureke kufwa chifukwa cha kwananga kwakhe. Pakuti iyi ndi nyengo ya FUMU yakuwezgera nduzga, nyengo ya njombe iyo yikupereka.

⁷Charu cha Babuloni chikāŵa nkhombo ya golide, mu woko la FUMU, chikalōŵezganga charu chose cha pasi. Mafuko ghakamwanga vinyo lakhe. Ntheura ghakafunthanga.

⁸Mwa mabuchibuchi charu cha Babuloni, chawa na kubwanganduka. Muchitengerere charu ichi. Muchitorere munkhwara wakuchizga vyakuŵinya vyakhe, panji chingachizgika.

⁹Wānji wākati, ‘Tikayezga kuchizga charu cha Babuloni, kweni kuti chikachizgika chara. Muchireke waka, tiyeni tirutenge, waliyose ku charu chakhe. Pakuti chilango chakhe chafika na kuchanya, chakwera kuya kafika na ku mlengalenga.’ ”

¹⁰FUMU ndiyo yatidapilira, tiyeni tikapharazge ku msumba wa Ziyoni, milimo ya FUMU, Chiuta withu.

¹¹“Norani miwwi! Torani nguru zinu!” FUMU yakhuŵirizga wākaronga wā ku Mediya, chifukwa dazgo lakhe ndakumara charu cha Babuloni. Pakuti iyi ndiyo nduzga ya FUMU, nduzga ya Nyumba yakhe.

¹²Tumphuskani ndembera, yakwimikana na malinga gha Babuloni. Khozgani awo wākulinda, muwike wāsilikari, munozgekere wānthu wākukhazga, pakuti FUMU yikanozgera na kuchita, ivyo yikayowoya pa awo wākukhara, mu charu cha Babuloni.

¹³Imwe mukukhara pafupi na maji ghanandi, mwaŵeneimwe muli wākuzara na mausambazi, umaliro winu wafika, ka mtima ka umoyo winu kamara.

¹⁴FUMU Mwenenkhongono zose yajirapizga yati, “Nadi, ndikutumire wānthu wānandi nga ndi zombe, iwo wāzamkuchemerezga mphomo yakuvivya pa iwe.”

Sumu yakurumba Chiuta

15“FUMU ndiyo yikalenga charu na nkhongono zakhe, ndiyo yikimika vinthu vyose na vinjeru vyakhe, ndipo yikatandazga mitambo na umanyi wakhe.

16Para yikuyowoya, maji ya ku mlengalenga ghakududumira, ndiyo yikukwezga nyathutwe, kufuma ku mphererekezgo za charu. Yikumwetuska âwaleza âwa vura, yikuputiska mphepo kufuma uko yikuyisunga.

17Munthu yose ndi muzereza na wambula mahara, mufuzi yose wakukhozgeka soni na âwangoza âwakhe. Vikozgo vyakhe ndi via utesi, vilije na muvuchi.

18Ndi via wakawaka, ndi mlimo wakupusika waka, pa zuâwa la weruzgi vyamkumara petu.

19Chiuta uyo ndi phande la Yakhobe, kuti wakuyana na ivyo chara. Iyo ndiyo wali kulenga vinthu vyose, Israele ndi fuko ilo iyo wali kusankha, zina lakhe ndi FUMU Mwenenkhongono zose.”

Nyondo ya FUMU

20FUMU yikuti, “Iwe Babuloni, ndiwe nyondo yane, na homwa lane la nkhondo. Na iwe nkhuswa mafuko kuâwa ghachokoghachoko, na iwe nkupankhura maufumu.

21Na iwe nkhuswa hachi na wakugarapo, na iwe nkhuswa gareta na wakukwerapo.

22Na iwe nkhuswa âwanarume na âwanakazi, na iwe nkhuswa âwachekuru na âwawukirano, na iwe nkhuswa âwanyamata na âwamwali.

23Na iwe nkhuswa âwaliska na mberere, na iwe nkhuswa mulimi na ng'ombe zakhe zakulima, na iwe nkhuswa nduna na âwarongozgi.”

Chilango cha Babuloni

24FUMU yikuti, “Nditi ndiwezgere charu cha Babuloni na âwanthu awo âwakukhara mwenemumo uheni wose uwo âwali kuchita mu Ziyoni, panthazi pinu.”

25FUMU yikuti “Wona, nkhwimikana nawe, iwe phiri lakukoma, wamweneiwe ukukoma wose âwa mu charu. Nditi ndinyoroske woko lane, na kukukunkhuzga iwe kufuma pa majarawe, na kukuzgora iwe kuâwa phiri lakocheke.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

26“Palije libwe ilo litorekenge kuâwa la pa chingodya, kufuma kwa iwe, nanga ndi lakuzengera lufura. Kweni uti uâwenge pharaniko kwa muyirayira.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyerera.

27“Tumphuskani ndembera pa charu, lizgani mbata mukati mu mafuko gha âwanthu. Nozgerani mafuko gha âwanthu, kurwa nkhondo na charu cha Babuloni. Chemani maufumu gha Ararati, Mini na Ashikenazi kuti ghimikane nacho.

Yimikani murongozgi wa ḫasilikari kuti walimbane nacho. Mwize na mahachi ḫanandinandi nga ndi zombe.

²⁸Nozgerani mafuko kuti gharwe nkhondo na charu cha Babuloni, ndiwo ḫakaronga ḫa ku Mediya, pamoza na nduna na ḫa chiwiri ḫawo, ndiposo na vyaru vyose ivyo vili pasi pa mazaza ghawo.

²⁹Charu chikutenthema na kunyongoroka na vyakuwinya, pakuti khumbo la FUMU, kulimbana na charu cha Babuloni lichali waka. FUMU yiti yizgore charu cha Babuloni kuwa mapopa, na chambula kukharamo ḫanthu.

³⁰Vinkhara vya charu cha Babuloni vyareka kurwa, ḫakutandara mu malinga ghawo. Nkhongono zaho zamara, ḫazgoka ḫanakazi. Nyumba zakhe zaphya, mphingirizgo zakhe zasweka.

³¹Thenga likuchimbira kuya kakumana na thenga linyakhe, nthumi nayo kuya kakumana na nthumi yinyakhe. Wose ḫakumuphalira karonga wa charu cha Babuloni kuti, msumba wakhe wose wapokeka.

³²Majambuko ghapokeka, vyakukhozgera linga vyocheke na moto, ndipo ḫasilikari ḫakoreka na chitenthe.”

³³FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, “*WaBabuloni ḫali nga ndi luwuga, pa nyengo iyo ḫakubulirapo. Ndipouli pakhara pachoko waka, apo nyengo ya kuvunira yikwanirenge.*”

³⁴“Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, watipweteka na kutiphwanya ise. Wandizgora ine kuwa chithu chambula kanthu, wandimirimitizga nga ndi chikoko chakofya cha mu nyanja. Wazuzga nthumbo yakhe na mafuta ghane, ndiposo wandiwukura.

³⁵Wanthu ḫa mu msumba wa Ziyoni ḫayowoye kuti, ‘Nkhaza izo ḫandichitira ine na ḫabali ḫane, ziwe pa charu cha Babuloni.’ Wanthu ḫa mu msumba wa Yerusalem ḫayowoye kuti, ‘Ndopa zithu izo ḫakathiska, ziwe pa awo ḫakukhara mu charu cha Babuloni.’”

FUMU yizamkuwezgera nduzga charu cha Babuloni

³⁶Ntheura FUMU yikuti, “Wona nditi ndikwimire pa mrantu wako, nditi ndiwa wezgere nduzga mu malo ghako. Nditi ndikamuske mronga wa charu cha Babuloni, icho nchitopoko cha maji gha ḫanthu ḫakhe.

³⁷Charu cha Babuloni chiti chizgoke kuwa mulu wa mahami, malo ghakukharamo ḫakambwe. Chiti chiwe chinthu chakuseruska na chakuzukumiska, charu chambula kukharamo na ḫanthu.

³⁸Wose ḫati ḫabangure pamoza nga ndi nkharamu, ḫati ḫakorome nga ḫana ḫa nkharamu.

³⁹Para wali na chiryoko, nditi ndiwanozgere chiphikiro, na kuwalowezga wasuke wafwe lunkhuwa. Wamkugona tulo twakufwa nato twa mutatakuya, kwambula kuwukaso." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

⁴⁰"Nditi ndirute nawo kuti wakakomeke, nga ndi wana-mberere, nga ndi mberere zanarume na wapepe."

Chilango cha Babuloni

⁴¹"Nadi, charu cha Babuloni chathereskeka, charu icho chikurumbika na vyaru vyose chapokeka. Nadi, charu cha Babuloni chira, chazgoka chinthu chakuseruska, mukati mu mafuko gha wantru.

⁴²Nyanja yawukira pa Babuloni, majigha ghakhe ghakupoma ghachibenerera.

⁴³Misumba yakhe yaâwa malo ghakuseruska, charu cha chinkhamwa na chiparamba, charu icho na yumoza wakuharamo, mwenemumo munthu na yumoza wakujumphamo.

⁴⁴Nditi ndimulange Belu, chiuta wa Babuloni, na kubokora icho wamira. Mafuko kuti ghamkundoneraso kwa iyo chara, malinga gha Babuloni ghawa."

⁴⁵Mwa wantru wane, fumanimo mukati mwakhe. Munthu yose wathaske umoyo wakhe, ku ukari wakofya wa FUMU.

⁴⁶Mureke kugongowa nesi kopa, para lumbiri lwapulikikwa mu charu. Lumbiri lumoza lukuwako chirimika ichi, lunyakhe chirimika chinyakhe, lumbiri lwa chivulupi mu charu, ndiposo lwa karonga kwimikana na karonga munyakhe.

⁴⁷"Ntheura wonani, mazuwa ghakwiza, apo ndizamkulanga vikozgo vya mu charu cha Babuloni. Charu chakhe chose chizamkukhözgeka soni, wantru wakhe wose awo wakomeka, wizamkuwa waka gonegone mukati mwawo.

⁴⁸Penepapo mtambo na charu cha pasi, na vyose ivyo vili mwenemumo, vyamkwimba na chimwemwe, pakulangika kwa charu cha Babuloni. Pakuti wantru wakuparanya wamkwiza na kwimikana nacho kufumira ku mpoto." Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

⁴⁹"Charu cha Babuloni chikwenera kupankhuka, chifukwa cha kukomeka kwa walsraele, nga ndi umo wantru wose wa mu charu cha pasi wakafwira chifukwa cha Babuloni."

Uthenga wa FUMU ku walsraele mu charu cha Babuloni

⁵⁰"Imwe mwapona ku nkhondo, rutanginge, mureke kwimilira. Mukumbuke FUMU ku charu cha kutali, Yerusalemu waâwe mu maghanoghano ghinu.

⁵¹Imwe mukuti, ‘Takhözgeka soni, pakuti tapulika chisunjizgo. Visko vyithu vyabwanthuka na kuyuyurika, chifukwa ḫalendo ḫanjira, mu malo ghakupatulika gha Nyumba ya FUMU.’

⁵²FUMU yikuti, Mazuŵa ghakwiza, apo ndizamkweruzgira vikozgo nya charu cha Babuloni. Kutampha kwa ḫakupwetekeda, kwamkupulikika mu charu chakhe chose.

⁵³Nanga charu cha Babuloni, chingakwera mpaka kuchanya, nanga chingakhozga malinga ghakhe, kuŵa gha nkongono na ghatali, ndipouli nditi nditume ḫanthu ḫakuparanya.” Ntheura ndimo FUMU yikuyowoyer.

Kubwangandukaso kwa Babuloni

⁵⁴“Pulikani kulira kufumira mu charu cha Babuloni, na mphomo ya kupankhuka kukuru kufumira mu charu cha Babuloni.

⁵⁵Pakuti FUMU yikuparanya charu cha Babuloni kuŵa mapopa, na kuchetamiska mazgu ghakhe gha nkongono. Mphomo ya ḫarwani yikupulikika, nga ndi majigha gha nkongono, ndipo chiwawa cha mazgu ghawo chikukura.

⁵⁶Wakukoma wiza, inya wizira charu cha Babuloni. Vinkhara vyakhe vyakoreka, mauta ghawo ghaphyoka tuchokotuchoko. Pakuti FUMU ndi Chiuta wakuwezgera nduzga, nadi wati wavezgere nduzga.

⁵⁷Nditi ndiŵarowezge ḫakaronga ḫakhe, na ḫanthu ḫakhe ū vinjeru, nduna, ḫarongozgi ū ūasilikari, na vinkhara vyakhe nya nkondo. Ḫamkugona tulo twakufwa nato twa mutatakuya.” Ntheura ndimo Karonga, uyo ndi FUMU Mwenenkhongono zose yikuyowoyer.

⁵⁸FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Chiliŵa Chisani cha msumba wa Babuloni, chamkuwiskikira pasi. Vipata vyakhe vitali vyamkocheka pa moto. ḫanthu ḫamkutokatoka pa waka, mafuko ghamkujivuska waka na ivyo viti vyochekenge pa moto.”

Uthenga wa Yeremiya ukutumika ku Babuloni

⁵⁹Mazgu agha ndigo Yeremiya wakalayizga kwa Seraya mwana wa Neriya, muzukuru wa Maaseya, para iyo wakaruta ku charu cha Babuloni pamoza na Zedekiya karonga wa charu cha Yuda, mu chirimika cha chinayi cha kuwusa kwakhe.

⁶⁰Yeremiya wakalemba mu buku viheni vyose ivyo vyamkuwira charu cha Babuloni, na mazgu ghose agho ghali kulembekera charu cha Babuloni.

⁶¹Sono Yeremiya wakati kwa Seraya, “Para waya kafika mu charu cha Babuloni, ukawone cuti ukuŵawazgira ḫanthu mazgu ghose agha mwa kuchemerezga.

⁶²Ukayowoye kuti, ‘Mwe FUMU muli kuyowoya chakurata chinu cha kukhumba kupankhura malo agha, kwambula kurekako kanthu kalikose, munthu panji chinyama, ndipo ghati għawwengħe mapopa kwa muyirayira.’

⁶³Para wamara kuŵazga buku ili, ukalikakilire ku libwe, na kuliponya mu mronga wa Yufurate.

⁶⁴Iwe ukayowoye kuti, ‘Ntheura ndimo chamkubilira charu cha Babuloni. Chamkuwukaso chara chifukwa cha uheni uwo nditi nditorerenge pa icho.’” Apa ndipo għamalira mazgu għa Yeremiya.

Yeremiya 52

Kubwanganduka kwa Yerusalem

(2 Kar 24.18—25.7)

¹Zedekiya wakawāna virimika 21 para wakambanga kuwusa charu cha Yuda. Iyo wakawāna karonga mu Yerusalem pa virimika 11. Zina la ġanyina likawā Hamutali mwana wa Yeremiya wa ku Libina.

²Zedekiya wakachita ivyo vikawāna viheni panthazi pa FUMU nga ndi umo wakachitira Karonga Yehoyiyakimu.

³Nadi, chifukwa cha ukari wa FUMU, vinthu ivi vikawawira ġa mu Yerusalem na ġa mu charu cha Yuda, ndipo pa umaliro yikawafumyamo panthazi pakhe. Pamanyuma Zedekiya wakamugarukira karonga wa charu cha Babuloni.

⁴Sono mu chirimika cha chinkhonde na chinayi, cha kuwusa kwa Zedekiya, pa zuwa la khumi la mwezi, Karonga Nebukadinezara wa charu cha Babuloni wakiza na ġwasilikari wakhe wose kuti warwe nkhondo na msumba wa Yerusalem. Wakazenga msasa kuwaro kwa msumba na vibumira vyakukwerapo kuzingirizga msumba.

⁵Ndipo msumba ukazingirizgika ntheura kufikira chirimika cha 11 cha kuwusa kwa Zedekiya.

⁶Sono pa zuwa la chinkhonde na chinayi, mwezi wa chinayi, njara yikafika pakuheni chomene mu msumba wa Yerusalem mwakuti wantru wakawavye chilichose kuti warye.

⁷Ntheura wakadolora linga la msumba ndipo mpingo wose wa ġwasilikari pamoza na Karonga Zedekiya wakafuma na kuchimbira na usiku. Wakenda mu nthowa ja ku munda wa karonga, kusorota pa chipata icho chili pakati na viliwa viwiri. Pa nyengo iyi waBabuloni wakawāna wachali kuwuzingirizga msumba. Wantru wara wakachimbilira kurazga ku Dambo la Araba.

⁸Kweni ġwasilikari wa charu cha Babuloni wakamuchimbilira karonga ndipo wakamusanga mu dambo la msumba wa Yeriko. ġWasilikari wakhe wakamureka yekha na kumbininkira uku na uku.

⁹Penepapo wakamukora Zedekiya ndipo wakiza nayo kwa karonga wa charu cha Babuloni ku msumba wa Ribula mu charu cha Hamati, kweneuko Nebukadinezara wakaphara chilango chakhe.

¹⁰Karonga wa charu cha Babuloni wakakoma âwana âwa Zedekiya uku iyo wiske wakuwona na kukoma nduna zose za mu charu cha Yuda kwenekura ku Ribula.

¹¹Wakamukozombola maso Zedekiya na kumukaka na maunyoro ndipo wakaruta nayo ku charu cha Babuloni. Kwenekura wakamuâwika mu gadi mpaka pa zuâwa ilo wakafwira.

Kupankhuka kwa Nyumba ya Chiuta

(2 Kar 25.8-17)

¹²Pa zuâwa la khumi la mwezi wa chinkhonde, mu chirimika cha 19 cha kuwusa kwa Karonga Nebukadinezara wa charu cha Babuloni, Nebuzaradani murara wa chivikiriro, mweneuyo wakateweteranga karonga wa charu cha Babuloni, wakanjira mu msumba wa Yerusalem.

¹³Nebuzaradani wakocha Nyumba ya FUMU, nyumba ya ufumu ndiposo na nyumba zose za mu Yerusalem. Wakocha na moto nyumba yiliyose yikuru.

¹⁴Wasilikari wose âwa charu cha Babuloni, pasi pa murara wa chivikiriro wa karonga, âwakawiskira pasi malinga ghose agho ghakazingirizga Yerusalem.

¹⁵Nebuzaradani, murara wa chivikiriro wakatorera ku umikori âwanji mwa âwantru âwakavu chomene na âwanyakheso awo âwakakharako mu msumba pamoza na âwantru awo âwakagwenthera kwa karonga wa charu cha Babuloni pamoza na nkhwantha zinji.

¹⁶Kweni Nebuzaradani, murara wa chivikiriro yura wakarekako âwanji mwa âwantru âwakavu chomene mu charu kuti âwalimenge mu minda ya mpheska na mu minda yinyakhe.

¹⁷Wasilikari âwa charu cha Babuloni âwakaswa mizati yose ya mkuâwa na vyakwimapo vyakhe vya mkuâwa mu Nyumba ya FUMU pamoza na chiâwiya cha mkuâwa chikuru chakuâwiko maji ndipo âwakatora mkuâwa yose na kuruta nayo ku Babuloni.

¹⁸Ndipo âwakatoraso viâwiya, mafosholo ghakuyorera vyoto, vyakuzimyira nyali, mabeseni, âwadira âwa kocherapo vyakununkhira na vitewetero vyose vya mkuâwa ivyo âwakateweteskeranga mu Nyumba ya Chiuta.

¹⁹Murara wa chivikiriro yura wakatoraso mabakule ghachokoghachoko, zimbawura, mbale, viâwiya, vyakukharikapo nyali, âwadira âwakocherapo vyakununkhira, ndiposo na âwabakule âwakupungulira sembe ya vyakumwa. Murara wa chivikiriro yura wakatora vyose ivyo vikaâwa vya golide na ivyo vikaâwa vya siliva.

²⁰Mizati yiŵiri yira, nyanja yimoza yira ndiposo na nkhambo za mkuŵa zira
¹² izo zikakorerera ndiposo na vyakwimapo, vyeneivyo Karonga Solomoni wakapanga kuti viŵenge vy a mu Nyumba ya FUMU, mkuŵa wa vyose ivi uzitu wakhe ukaŵa wambula mapimiko.

²¹Mzati uliwose ukaŵa mamita ghankonde pachanya ghatatu mu utali, kuzingirizga kwakhe kukaŵa mamita ghankonde na hafu. Mu ukomi wakhe ukaŵa minwe yinayi ndipo ukaŵa na mphako mukati.

²²Pachanya pakhe pakaŵa mutu wa mkuŵa, utali wakhe ukaŵa pakunji mamita ghawiri. Pakuzingirizga mutu ura pakaŵa ukonde na magalagadeya, vyose vy a mkuŵa. Mzati wa chiŵiri nawo ukaŵa na magalagadeya ndiposo yikayana waka na yinyakhe yira mu vyose.

²³Mu mphepete mukaŵa magalagadeya 96. Kweni magalagadeya ghose pamoza ghakâwa 100 pa ukonde ura zingirizge.

Ŵanthu ūa charu cha Yuda ūakatorekera ku Babuloni

(2 Kar 25.18-21, 27-30)

²⁴Murara wa chivikiriro yura wakamutora Seraya musofi mukuru na Zefaniya, wa chiŵiri kwa mukuru wa ūasofi, na Ŵanthu ūatatu awo ūakalondanga pa muryango.

²⁵Mu msumba ura wakatoramo murongozgi uyo wakaŵa pachanya pa ūasilikari, ndiposo na Ŵanthu ūankonde na ūawiri awo ūakaperekanga urongozgi kwa karonga. Ŵakakoraso mulembi wa murongozgi wa ūasilikari yura uyo wakaŵa na nchito yakuwunganya ūasilikari ndiposo na ūararaŵarara 60 awo ūakawâwa mu msumba ura.

²⁶Nebuzaradani, murara wa chivikiriro yura, wakaŵatorera kwa karonga wa charu cha Babuloni uyo wakaŵa ku msumba wa Ribula.

²⁷Karonga wa charu cha Babuloni wakalangula kuti ūakomekere kwenekura ku Ribula mu charu cha Hamati. Ntheura ndimo ūaYuda ūakatorekera ku umikori kufuma ku charu chawo.

²⁸Uwu ndiwo unandi wa ūaYuda awo Nebukadinezara wakaŵayeghera ku umikori: Mu chirimika cha chinkhonde na chiŵiri cha kuwusa kwakhe wakayora ūaYuda 3,023.

²⁹Mu chirimika cha 18 cha kuwusa kwakhe, Nebukadinezara wakayorera ku umikori ūaYuda 832 kufuma ku Yerusalem.

³⁰Mu chirimika cha 23 cha kuwusa kwakhe Nebukadinezara, Nebuzaradani murara wa chivikiriro wakayorera ku umikori Ŵanthu 745 ūa mu charu cha Yuda. Ŵanthu wose pamoza ūakaŵa 4,666.

³¹Mu chirimika cha 37 icho wakatorekera ku umikori Yehoyiyakini karonga wa charu cha Yuda, pa zuŵa la 25 la mwezi wa 12, Chiheni Merodaki, karonga wa

charu cha Babuloni, mu chirimika icho wakimikikira kuŵa karonga, wakaŵa na chiwuravi na Yehoyiyakini, ndipo wakamufumya mu gadi.

³²Chiheni Merodaki wakayowoya na mtima uweme kwa Yehoyiyakini, wakamuŵika pa chizumbe cha nchindi kuruska ŵakaronga wose ŵanyakhe awo ŵakaŵa nayo mu charu cha Babuloni.

³³Ntheura Yehoyiyakini wakavura malaya gha mu gadi. Ndipo mu umoyo wakhe wose zuŵa na zuŵa wakaryanga na karonga.

³⁴Zuŵa na zuŵa karonga wa charu cha Babuloni wakamupanga Yehoyiyakini malipro ghakhe gha ufumu kwakuyana na umo wakakhumbiranga mu umoyo wakhe wose, kufikira pa zuŵa ilo wakafwira.

Chitengero

Chitengero 1

Vitima vya Yerusalemu

¹Okwe mwe! Msumba wa Yerusalemu uli waka wekha, msumba uwo kale ukazura na âwanthu. Kale ukâwa wakumanyikwa chomene pakati pa mafuko ghose kweni sono wakhara nga ndi chokoro. Kale ukâwa fumukazi mukati mu misumba yinyakhe kweni sono wazgoka muzga.

²Ukutengera chomene na usiku, masozi ghakuthika mu matama. Pa wose awo âwakawutemwanga palije na yumoza uyo wakakharako kuti wawusanguruske. Wabwezi âwakhe wose âwamwendera mphiska, wose âwazgoka kuâwa âwarwani âwakhe.

³WâYuda âwayorekera ku umikori kukasuzgika, na kukateweta milimo yinonono. Sono âwakukhara ku mafuko ghanyakhe, ndipo âwakusanga mutende na pachoko pose chara. Wose âwakuâwazikizga, ndipo âwali mukati mu visuzgo vikuru.

⁴Misewu yakuruta ku Ziyoni yili nga âwanthu âwakutengera, chifukwa palije uyo wakurutako ku viphikiro vyakwimikika. Vipata vyakhe vyose vilije na âwanthu, âwasofi nawo âwakutampha. âWamwali âwakhe nawo âwakuyuzgika chomene, ndipo Ziyoni iyomwene wali mu visuzgo vikuru nkhanira.

⁵Wâ chimphindikwa âwakhe âwazgoka kuâwa âwamazaza pa iyo, âwarwani âwakhe âwakusanga makora, pakuti FUMU yamuâwika Ziyoni mu visuzgo chifukwa cha zakwananga zinandinandi, za âwanthu âwakhe. âWana âwakhe âwayorekera ku umikori, mbazga ku âwarwani âwawo.

⁶Uchindami wose wafumamo mu âwanthu âwa mu Ziyoni. Nduna zakhe zose zaâwa nga ndi mphoyo izo zikutondeka kusanga utheka wakubiriâwira. Zikuchimbira kwambula nkhongono para âwarwani âwafika.

⁷Mu nyengo ya visuzgo vyakhe na kukomwa kwakhe, Yerusalemu wakukumbuka viweme vyose ivyo wakâwa navyo mu nyengo za kale. Para âwanthu âwakhe âwakakoreka na âwarwani, pakâwavye na yumoza wakuâwawovwira. âWarwani âwakhe âwakamugoskanga waka, na kumuseka chifukwa cha kuwa kwakhe.

⁸Yerusalemu wakananga chomene, mwakuti wakazgoka kuâwa wakukazuzgika. Wose awo âwakamuchindikanga, lero âwakumupepura, pakuti âwakuwona umo wakhalira nkhule. Iyomwene wakutampha waka na kubisa chisko chakhe.

⁹Ukazuzi wakhe ukawonekerathu pakweru, kweni kuti wakolorangako chara za umaliro wakhe. Pa chifukwa ichi kuwa kwakhe kukaâwa kwakofya chomene,

pakaŵavye na wakumusanguruska. Iyo wakati, "Mwe FUMU, laŵiskanipo pa visuzgo vyane, pakuti murwani wane ndiyo wavivya."

¹⁰Warwani ūtora vinthu vyakhe vyose ivyo vikaŵa vyakuzirwa. Yerusalemu wakawona ūtarwani wakunjira mu malo ghakhe ghakupatulika, ūanthu ūneawo imwe FUMU mukawakanizga kunjira pa mpingo winu.

¹¹Wanthu ūkhe wose ūkutampha apo ūkupenja chakurya. Vinthu vyawo vyakuzirwa wakusinthiskana na chakurya kuti nkhongono zaho ziwereremo. Iyo wakuti, "Mwe FUMU, laŵiskani, muwone umo ndayuyurikira."

¹²Imwe mukujumpha waka mu nthowa, kasi mukulorako chara na vinthu ivi? Laŵiskani, muwone usange pali visuzgo vinyakhe vyakuyana na vyane, visuzgo ivyo FUMU yikaŵika pa ine pa zuŵa ilo yikakwiya chomene.

¹³Yikatuma moto kufuma kuchanya, ndipo yikawukhizgira mukati mu viwangwa vyane. Yikatandaula ukonde kuti ukore malundi ghane, na kundiwezgera kunyuma. Yikandilegherezga waka, mu vyawinya vikuru zuŵa lose.

¹⁴Zakwananga zane zikakakika pamoza kuti ziŵe nga ndi goliwoli. FUMU yikazikaka pamoza na woko lakhe. Yikazikakilira mu singo yane, mwa ntheura yikamarizgirathu nkhongono zane. FUMU yikandiŵika mu mawoko gha ūanthu ūneawo nkhatondeka kulimbana nawo.

¹⁵FUMU yikaviyuyura vinkhara vyane vyose, vyeneivyo vili pamoza nane. Yikawunganya ūanthu pakwimikana nane, kuti yiŵamare na ūankhondo ūane ūa chiwukirano. FUMU yikawakandirizga pasi ūaYuda, nga ndi umo ūanthu ūakuchitira mu chakukamiramo vinyo.

¹⁶Ine nkhulira chifukwa cha vinthu ivi, masozi ghakujithikira waka mu maso ghane. Musanguruski kuti wali pafupi chara, uyo wakundikhwimiska wali kutali. Ūanthu ūane ūarekeka waka, pakuti ūtarwani ndiwo ūatonda.

¹⁷Ziyoni wakwezga mawoko ghakhe muchanya, kweni palije na yumoza wakumusanguruska. FUMU yalangula kuti ūazengezgani ūkhe Yakhobe ūâwe ūtarwani ūkhe. Yerusalemu wazgoka kuŵa chinthu cha nthontho mukati mwawo.

¹⁸Pa ichi FUMU yaneneska, pakuti nkhareka kupulikira marango ghakhe. Pulikani imwe mwa ūamitundu ndipo wonani na umo ine nkhusuzgikira. Ūamwali na ūanyamata ūane ūayorekera ku umikori.

¹⁹Nkhachema ūakutemweka ūane kuti ūandovwire, kweni iwo ūakandipusika waka. Ūasofi ūane na ūararaŵarara ūakafwira mu msumba, apo ūakapenjanga vyakurya kuti nkhongono zaho ziwereremo.

²⁰Wonani, Mwe FUMU umo ine ndasuzgikira, mzimu wane uli mu visuzgo. Mtima wane ukunyongozeka mukati mwane, pakuti ndagaruka chomene. Mu ūagurwe

ŵa mu msumba ŵanthu ŵakukomeka na lupanga, ndipo mu nyumba yawo namo muli nyifwa.

²¹Pulikani umo ine nkhutamphira. Palije na yumoza wakundisanguruska. Ŵarwani ŵane wose ŵali kupulika za visuzgo vyane. Iwo mbakukondwa pakuwona kuti mwachita ichi. Mulifiske zuŵa ilo mukapangana, mwakuti ŵarwani ŵane nawo ŵalangike nga ndine.

²²Maubendezi ghawo ghose ghawoneke panthazi pinu. Muŵalange nga ndi umo mukandilangira ine, chifukwa cha maubendezi ghane ghose. Ine nkhutampha chomene ndipo mtima wane waropwa nkhanira.

Chitengerero 2

FUMU yikulanga Yerusalemu

¹FUMU yakaripa nadi. Wonani na umo yabenerera Ziyoni na mdima! Utozi wa Israele, FUMU yawutaya pasi kufumira kuchanya. Pa zuŵa la ukari wakhe FUMU yilije kukumbuka kuti Ziyoni wali nga nchitambaliro chakhe.

²FUMU yapankhura kwambula lusungu vikaya vyose vya Yakhobe. Yawiskira pasi malinga gha mu charu cha Yuda chifukwa cha kuphya mtima. Na soni zikuru yabwangandulira pasi ufumu wa Israele na awo ŵakuwusa.

³Mu ukari wakhe ukuru yikawuskako nkhongono zikuru za Israele. Yikawezgako woko lakhe la kuvikirira, uko ŵarwani ŵafika kale. Ukari wakhe wagolera nga ndi moto pa fuko la Yakhobe na kocha kalikose ako kali pafupi pakhe.

⁴Yakweŵa uta wakhe pa ise nga ndi murwani withu, ndipo woko lakhe la maryero ndakunozgeka kulasa nga ndi murwani. Yakoma wose awo tikathumbwirangapo, mu Nyumba ya Chiuta ku Ziyoni. Ukari wakhe ukagolera nga ndi moto.

⁵FUMU yili nga ndi murwani, yapankhura charu cha Israele. Yabwangandula nyumba zakhe za ufumu zose ndipo malinga ghakhe ghose ghazgoka mahami. Yandaniska chiliro na chitengerero pakati pa ŵaYuda.

⁶Yabwangandula Nyumba yakhe nga ndi chigongwe cha mu munda. Yazgora malo ghakhe gha viphikiro vyakwimikika kuŵa mahami. FUMU yarekeska mu Ziyoni viphikiro vyakwimikika ndiposo na Sabata wuwo. Sono pakuti yakwiya chomene, yamukana karonga pamoza na ŵasofi.

⁷FUMU yayuyura na jochero lakhe wuwo, ndipo yaghakana malo ghakhe ghakupatulika. Yapereka malinga gha nyumba zakhe za ufumu mu mawoko gha ŵarwani. Mu Nyumba ya FUMU ŵarwani ŵakachita chiwawa chikuru nga ndi umo kukuŵira pa zuŵa la chiphikiro.

⁸ FUMU yikadumula kuti yiwickirenge pasi malinga gha msumba wa Ziyoni. Yikaghapima na chingwe, ndipo yikakhumba chara kureka kughabwangandula. Linga na chiliŵa vikâwa nga ndi wânthu wâkutengera. Vyose vyabwangandukira pamoza.

⁹ Vijaro vyakunjirira mu msumba wa Ziyoni vyaphyoka ndipo vyawundika pasi pa dongo. Mphingirizgo zakhe zaphyoka na kunangika. Karonga wakhe na nduna watorekera ku umikori, pakati pa wâmitundu. Marango gha Chiuta kuti ghakusambizgikaso chara. Nchimi zakhe nazo kuti zikuwonaso mboniwoni kufuma kwa FUMU chara.

¹⁰ Wâraraŵarara wâ mu msumba wa Ziyoni wâkhara pasi, wâti waka chete. Wajithilira fuvu pa mitu yawo ndipo wâvvwara vigudulu. Wâmwali wâ mu Yerusalem wâsindama, wâti waka diwidiwi.

¹¹ Maso ghane ghavuka na kulira. Mu mtima wane mwazura na chitima chifukwa chakuti wânthu wâne wâpasuka ndiposo na wâna wâbonda wuwo wâkufwa lunkhuŵa, mu wâgurwe wâ mu msumba.

¹² Wâna wâkulira ku wânyinawo wâkuti, "Kasi vyakurya na vyakumwa vili nkhu?" Wâkufumba ivi apo wâkufwa lunkhuŵa mu wâgurwe wâ mu misumba nga ndi wânthu awo wâpwetekka. Iwo wâkumarizgikira mu chipakato cha wânyinawo.

¹³ Iwe msumba wa Yerusalem, kasi ndingayowoyachi na za iwe ndipo kasi ndingakulinganizga na vichi? Iwe Ziyoni msumba wakulangwa, kasi ndingakukozganiska na vichi mwakuti ndikusanguruske? Kupankhuka kwako nkhusani nga ndi nyanja. Ndi njani wangamanya kukunozgaso?

¹⁴ Vinthu ivyo nchimi zako zikakuwonera mu mboniwoni vikâwa vyâ utesi na vyâ upusikizgi waka. Izo zilije kuvumbula uheni wako mwakuti uŵeso makora. Kweni mazgu agho zikachima ghakâwa gha utesi na gha upusikizgi.

¹⁵ Wose awo wâkujumpha mu nthowa wâkukuŵa nkhufi pakukuseka. Wâkujuma na kupukunyira mitu yawo, iwe msumba wa Yerusalem. Iwo wâkuyowoya wâkuti, "Kasi msumba ura ndi uwu wenewura ukachemekanga wakutowa nghanira, msumba wakukondweska charu chose cha pasi?"

¹⁶ Wârwani wako wose wâkukuhoya. Wâkujuma na kumemena mino ghawo. Wâkuchemerezga wâkuti, "Tawupankhura. Ili ndilo zuŵa lira tikalindizganga. Asi ili taliwona!"

¹⁷ FUMU yachita icho yikanozgera kuchita. Yafiska nadi mazgu ghakhe. Yabwangandula kwambula lusungu nga ndi umo yikanozgerathu mu mazuŵa gha kale. Yazomerezga kuti wârwani wako wâkuhoye ndipo yakuzga nkhongono za wârwani wako.

¹⁸Lira chomene kwa FUMU, iwe linga la msumba wa Ziyoni! Masozi ghathikenge nga ndi kamronga muhanya na usiku. Ureke kujipa nyengo ya kupumulira. Masozi ghako ghangarekanga chara kuthika.

¹⁹Wuka ndipo uchemerezge na usiku, pa nyengo yakwambira maulinda gha usiku. Pungura vyā mu mtima wako nga ndi maji panthazi pa FUMU. Kwezga mawoko na kuromba kwa iyo chifukwa cha umoyo wa wāna wāko, weneawo chifukwa cha njara wākufwa lunkhuwā mu misewu yose.

²⁰Mwe FUMU, wonani ndipo lawiskani! Kasi ndi njani uyo mwamusuzga ntheura? Kasi wānakazi mpaka wārye wāna wāwo, wāna awo wākāwalera makora? Kasi wāsofi na nchimi wāchite kuwākomera mu Nyumba ya FUMU?

²¹Wawukirano pamoza na wārara wāli ngundangunda mu wāgurwe wā mu msumba. Wāmwali na wānyamata wāne wākomeka mu nkhondo. Mwa wākoma mu zuwā la ukari winu, mwa wākoma nadi kwambula na lusungu.

²²Umo imwe mukuchemera wānthu ku chiphikiro, ndimo mwandichemera vinthu vyakofya kufuma kosekose. Kukāwavye na yumoza wakupona panji kukharako wamoyo pa zuwā la ukari winu, imwe FUMU. Wārwani wāne wākakoma wāna wāne awo nkāwālera.

Chitengerero 3

Vya chilango, kurapa na chigomezgo mwa Chiuta

¹Ine ndine munthu uyo wawona visuzgo pakuthyapulika na ndodo ya ukari wa Chiuta.

²Wakandichimbizga na kundirongozgera ku chisi kwenekuko kulije na ungweru.

³Inya nadi wakunditimba ine na woko lakhe, wakunditimba kanandinandi zuwā lose la msuma.

⁴Chiuta waghandiska munofu wane na chikumba chane, ndipo waphyora viwangwa vyane.

⁵Wakandirotokera na kundizingirizga kosekose na visuzgo vyakuwinyiska mtima.

⁶Wakandikharika mu chisi cha zani muwone, kuti ndi wāne nga ndi munthu uyo wali kufwa kale chomene.

⁷Wakandijalira mukati mu linga kuti ndireke kuchimbira. Wakandikaka na maunyoro ghazitu chomene.

⁸Nanga ine nkhachemerezga na kuromba chowwi, iyo kuti wakalipulika lurombo lwane chara.

⁹Wakandijalira msewu wane na mawe ghakuru, ndipo wakabendezga nthowa zane.

¹⁰Wakaŵa nga ndi nkharamira iyo yakhazga panji nga ndi nkharamu iyo yabisama.

¹¹Wakandiwuskamo mu nthowa na kundiparura tuchokotuchoko, ndipo wakandireka waka ndekha.

¹²Wakakweŵa uta wakhe na kundizgora ine kuŵa chichiri chakulasapo muvwi wakhe.

¹³Wakalasa mtima wane na mivwi ya mu phodo lakhe.

¹⁴Ndazgoka chimuhoyere ku ŵanthu ŵakwithu wose, ndipo ŵakundiylimbira sumu zakunyoza zuŵa lose la msuma.

¹⁵Wakandiryesa vyakuŵinya ndipo wakandikhutiska na khuni la mulangali.

¹⁶Wakandiryesa sangalawe ilo likaphyora mino ghane, ndipo wakandikunkhuzga mu vyoto.

¹⁷Mu mtima wane mulije na mutende, ndipo ndili kuruwa umo chimwemwe chiliri.

¹⁸Ntheura sono nkhuti, “Uchindami wane wose wamara, nanga nchigomezgo chakupokera kanthu kwa FUMU nacho chamara.”

¹⁹Nkhukumbuka visuzgo vyane na kuyuzgika kwane, ivyo vili nga ndi khuni la mulangali na nduru.

²⁰Nyengo zose nkhughanaghana vyeneivi, ndicho chifukwa nkutaya mtima.

²¹Ndipouli nkhukumbukira chinthu ichi, ntheura nkhuŵa na chigomezgo kuti:

²²Chisungusungu cha FUMU chikukhalirira ndipo chiwuravi chakhe kuti chikumara chara.

²³Mulenje uliwose vikuwoneka viphya, pakuti kugomezgeka kwakhe nkhukuru.

²⁴FUMU ndiyo phande lane, ntheura nditi ndigomezge mwa iyo.

²⁵FUMU njiweme kwa awo ŵakumugomezga, kwa munthu uyo wakuyipenja iyo.

²⁶Nkhuweme kulindizga FUMU mwakuzizipizga kuti wawone chiponosko chakhe.

²⁷Nkhuweme kuti munthu wayeghe goliwoli apo wachali muwukirano.

²⁸Wakhare chete pa yekha para FUMU yikumukakilira goliwoli.

²⁹Wawiske chisko chakhe mu fuvu pakujilambika panji chigomezgo chingâŵa chichaliko.

³⁰Wapereke thama lakhe kwa uyo wakukhumba kumutimba ndipo wazizipizge visunjizgo.

³¹Nadi FUMU kuti yiti yimutaye munthu kwa muyirayira chara.

³²Yingamanya kulanga munthu ndipouli yiŵenge na chiwuravi kwakulingana na kuzara kwa chisungusungu chakhe.

³³Iyo kuti wakusungira dala munthu chara nesi kumuyuzga.

³⁴FUMU yikumanya para âwakayidi âwa mu charu âwakuyuzgika.

³⁵Yikumanya para âwarongozgi âwakutindiŵizgira munthu pasi kwambula urunji panthazi pa Chiuta Chikurukuru.

³⁶FUMU yikumanya makora ghene para âwarongozgi âwakureka kweruzga munthu mu urunji.

³⁷Ndi njani wangamanya kuyowoya kuti vinthu vichitike, kwambula kuti FUMU yalangula kuti vichitike?

³⁸Asi vinthu viweme na masuzgo vyose vikufumira kwa Chiuta Chikurukuru?

³⁹Kasi pali chifukwa kuti munthu wasinginikenge usange wakulangika chifukwa cha zakwananga zakhe?

⁴⁰Tiyeni tighanaghane na kuziezga nthowa zithu ndipo tiwerere kwa FUMU.

⁴¹Tiyeni tikwezgere mitima yithu na mawoko ghithu kwa Chiuta kuchanya.

⁴²Ise tananga ndipo tagaruka, ndipo mulije kutigowokera.

⁴³Mwajivungirizga na ukari nga nchakuvwara ndipo mwatirondora na kutikoma kwambula lusungu.

⁴⁴Mwajivungirizga na bingu, mwakuti malurombo ghithu kuti ghangaporota kwiza kwa imwe chara.

⁴⁵Mwatizgora kuŵa marikho na viswaswa mukati mu âwanthu âwa mitundu yinyakhe.

⁴⁶Îwarwani âwithu wose âwakutihoya waka.

⁴⁷Wofi na chitimbaheti, ndiposo nyifwa na phasulo vyatizira ise.

⁴⁸Masozi ghakuthika mu maso mwane nga nthumironga chifukwa âwanthu âwane âwamara petu.

⁴⁹Nditi ndilire masozi kwambula kurekezga ndiposo kwambula na kupumula wuwo,

⁵⁰yisuke FUMU yikaŵiske kufuma kuchanya na kuwona visuzgo vyane.

⁵¹Nkhupwetekeka mu mtima wane para nkhuwona ivyo vikuchitikira wānakazi wā mu msumba wane.

⁵²Awo wākawā wārwani wāne kwambula chifukwa, wākandisokora nga nkhayuni.

⁵³Wakandiponya wamoyo mu khururu, ndipo wākajara khururu na mawe uku ndili mukati.

⁵⁴Maji ghakabizga na mutu wane ndipo ine nkhati, “Mbaya mwe, nkhufwa!”

⁵⁵Nkharomba kwa imwe, Mwe FUMU, kufumira pasi pa khururu.

⁵⁶Mukapulika mazgu gha kuŵeya kwane kuti, “Mungajaliranga dala makutu għinu chara, apo ine nkhuromba kuti mundovwire.”

⁵⁷Para nkharomba kwa imwe, mukandizgora ndipo mukandiphalira kuti, “Reka kopa!”

⁵⁸Imwe mukandovwira pa mrandu wane, Mwe FUMU, ndipo mukawombola umoyo wane.

⁵⁹Mwe FUMU, mukawona uheni uwo wāli kundichitira. Ntheura mweruzge ndimwe mrandu wane.

⁶⁰Imwe ndimwe mukawona umo wākandiwezgeranga nduzga, na vyose ivyo wakanozgera kundichitira.

⁶¹Mwe FUMU, mukapulika na umo wākunditukira, na vyose ivyo wakanozgera kundichitira.

⁶²Mukapulika ivyo wārwani wāne wākatokotoskerananga zuŵa lose, ndiposo na ivyo wākaghanaghana kundichitira.

⁶³Zuŵa lose la msuma apo iwo wāli, wākutandalira kwimba sumu za kuhoya ine.

⁶⁴Mwe FUMU, muŵalange kwakuyana na ivyo iwo wāchita.

⁶⁵Muŵadindiŵaliske mitima, ndipo muŵatemberere.

⁶⁶Mwe FUMU, muŵazikizge mu ukari winu ndipo muŵamare petu pa charu cha pasi.

Chitengerero 4

Msumba wa Yerusalemu ukati wabwanganduka

¹Okwe mwe! Nako nkhubinkha kwa golide, golide mwenecho sono wabinkhirathu. Mawe ghakupatulika ghaparanyikana pa nkhumano zose za wāgurwe.

²Wonani âwanthu âwakutemweka âwa mu Ziyoni, âwakaâwa âwakuzirwa nga ndi golide, sono âwakupimika nga ndi viâwiya vyena dongo vyeneivyo muwuvi wakuwumba na mawoko ghakhe.

³Nanga ndi âwakambwe âwali na mawere ndipo âwakonkheska âwana âwalo. Kweni âwanthu wa ku kwithu mbankhaza chomene, âwakulingana waka na nthiâwatiâwa za mu mapopa.

⁴Lulimi lwa bonda lukudemerera ku chavu cha mlomo wakhe chifukwa cha nyota. âwana âwachoko âwakuromba waka chakurya, kweni palije na munthu wakuâwapako.

⁵âwanthu awo kale âwakaryanga vyena manuni sono âwakufwira mu âwagurwe âwa mu msumba. Awo âwakakulira mu umoyo wa vyakuzara sono âwakuvivira pa vyoto.

⁶Chilango cha âwanthu âwa ku kwithu nchikuru, kuruska chilango cha âwanthu âwa ku Sodomu, âweneawo âwakaparanyika mu kanyengo kachoko waka kwambula kuti munthu wakhwaskeko.

⁷Nduna zakhe zikaâwa zakuâwara kuruska chiwuvi, ndiposo zituâwa kuruska mkaka. Mathupi ghawo ghakaâwa ghaswesi kuruska nkhamma, na ghakung'azima kuruska libwe la safire.

⁸Kweni sono visko vyawo vyazgoka vifipa kuruska mwayi. Palije munthu uyo wangaâwapanikizga mu âwagurwe. Vikumba vyawo vyachita mankhwinya na kudemerera ku viwangwa ndipo nvyakomira nga ndi khuni.

⁹Awo âwakafwira mu nkhondo âwakaâwa na mwaâwi kuruska awo âwakafwa chifukwa cha njara. Iwo âwakaghanda pachokopachoko na kufwa chifukwa chakusoâwerwa chakurya kufuma ku munda.

¹⁰âwanakazi âwa mtima wa chiwuravi âwakaphika âwana âwalo na mawoko ghawo na ghawo. âwana âwakazgoka kuâwa chakurya chawo pa nyengo iyo âwanthu âwa ku kwithu âwakamalira petu.

¹¹FUMU yikakwiya chomene, yikafumya ukari wakhe wakocha. Yikapemba moto mu Ziyoni, weneuwo ukawocha msumba mpaka ku malufura.

¹²âWakaronga âwa pa charu cha pasi kuti âwakagomezga chara nanga ndi âwanthu awo âwakakharanga pa charu cha pasi, kuti âwarwani panji âwasilikari, âwangamanya kunjira mu vipata vyena mu Yerusalem.

¹³Ivi vikachitika chifukwa cha zakwananga za nchimi zakhe ndiposo na maubendezi gha âwasofi âwakhe, âweneawo âwakathiska ndopa za âwarunji mukati mwawo.

¹⁴Nchimi na âwasofi âkakazuzgika waka mu âwagurwe nga ndi âwanthu âwa chiburumutira. Âkakazuzgika na ndopa mwakuti pakaâvavye na munthu wakukhwaska nanga ndi vyakuvwara vyawo.

¹⁵Âwanthu âkachemerezganga kwa iwo kuti, “Fumanipo! Fumanipo! Imwe ndimwe âwambula kuphotoreka. Mungatikhwaskanga chara.” Ntheura âkachimbira na kuyingayinga waka. Âwanthu âkayowoya mukati mu âwamitundu yinyakhe âkayowoyanga kuti, “Âwangakharangaso pamoza nase chara.”

¹⁶FUMU iyoyene ndiyo yikawâmbininiska, kuti yiti yiâghanaghanireso chara. Âwasofi yilije kuâachindikaso, ndipo âwararaâwarara nawo yilije kukondwa nawo.

¹⁷Maso ghithu ghakavuka pa waka kulindizga wovwiri. Tikalindizganga pa waka mtundu wa âwanthu uwo kuti ungamanya kutithaska chara.

¹⁸Warwani âkatirondoranga waka kosekose, mwakuti tikatondekanga kwenda mu âwagurwe âwithu. Mazuâwa ghithu ghakacheperachepera, nyifwa yithu yikâwa pafupi. Umaliro withu ukaâwa kuti wafika.

¹⁹Âwanthu awo âkatirondoranga âkachimbiranga luâwiyo, kuruska makuâwi agho ghakuwuruka mudera. Âkatichimbizganga pa mapiri ndipo âkakikhazganga mu mapopa.

²⁰Wakusoreka wa FUMU yura, uyo wali nga ndi mvuchi wa umoyo withu wakakoreka mu misampha yawo. Iyo ndiyo tikayowoyanga kuti, “Na uvikiriri wakhe titi tikhare mukati mu âwamitundu.”

²¹Sekererani na kukondwa âwanthu âwa ku Edomu, imwe mukukhara mu charu cha Uzi. Namweso nkhombo iyi ya visuzgo yizamkumwizirani pa nyengo yinu, mwizamkulowera na kuâwa nkhole.

²²Imwe âwanthu âwa ku Ziyoni, chilango cha ubendezi winu chamalirathu. FUMU kuti yimusungiliraningo ku umikori chara. Kweni imwe mwa âwanthu âwa ku Edomu, FUMU yizamkumulangani chifukwa cha ubendezi winu. Zakwananga zinu wizamkuzivumbula pakweru.

Chitengerero 5

Lurombo Iwakuomba Iusungu Iwa Chiuta

¹Mwe FUMU, kumbukani ivyo vyatiwira ise. Laâwiskani, muwone umo talengeskekera.

²Charu chithu chaperekeka ku âwalendo, ndipo nyumba zithu âwanjiramo âwayeni.

³Tazgoka âwana âwalandâ, âwambula wiskewo. Âwamama âwazgoka nga ndi vyokoro.

⁴Maji agho tikumwa tikwenera kulipira ndipo nkhuni nazo tikwenera kugula.

⁵Tikukanchizgika uheniuheni uku goliwoli liri mu singo zithu. Nanga tivuke kuti âwakutizomerezga kupumula chara.

⁶Tikajipereka ku âwaEguputo na âwaAsiriya kuti tisange chakurya chakukwanira.

⁷Wasekuru wakananga kweni âwali kufwa. Sono ise tikusuzgika chifukwa cha kwananga kwavo.

⁸Awo âwakutiwusa mbazga, palije munthu uyo wangatithaska kwa iwo.

⁹Para tikupenja chakurya tikuâwa mu urwani ukuru, chifukwa cha âwanthu awo âwakukoma âwanyawo mu mapopa.

¹⁰Chikumba chithu nchakocha nga ndi ng'anjo chifukwa cha kuâwinya kwa njara.

¹¹Mu msumba wa Ziyoni âwanthu âwakuchichizga âwanakazi kuchita nawo uleâwe, ndipo mu mizi ya charu cha Yuda, âwamwali âwakulangwa âwakuchita nawo ntheura pera.

¹²Nduna zikunyongeka pakuzinyonga âwararaâwarara nawo kuti âwakuâwachindika chara.

¹³Âwanyamata âwakuâwachichizga kusira tirigu, ndipo âwasepuka âwakupentyapentyha waka na mizigho ya nkhusi.

¹⁴Âwararaâwarara âwawukapo pa mphara ya msumba, âwawukirano nawo âwareka na kwimba.

¹⁵Mu mitima yithu mulije chimwemwe, kuvina kwithu kwazgoka chitengero.

¹⁶Mphumphu yawukako ku mutu withu na kuwa pasi. Soka kwa ise, pakuti tananga!

¹⁷Ndicho chifukwa mitima yithu yaropwa, ndipo, chifukwa cha ivi, mu maso ghithu muli chisi.

¹⁸Pakuti Phiri la Ziyoni lakhara mapopa, âwakambwe nawo âwakuyingayinga waka mwenemumo.

¹⁹Kweni imwe, Mwe FUMU mukuwusa kwa muyirayira, chizumbe chinu chikukhalirira ku miwiro yose.

²⁰Kasi nchifukwa uli mwatiruwa nyengo yitali? Kasi mwatitayirachi nyengo yitali ntheura?

²¹Mwe FUMU, mutiwezgere kwa imwe kuti tiwereremo nga kale. Zgorani mazuâwa ghithu kuâwa gha chimango nga ndi kale.

²²Panji, kasi mwatikanira nkhanira? Kasi, ise mwatikwiyira nkhanira?

Ezekiyele

Ezekiyele 1

Mboniwoni ya kudanga ya Ezekiyele ya Chiuta

1.1—7.27

Chizumbe cha Chiuta

1 Mu chirimika cha 30, pa zuwa la chinkonde la mwezi wa chinayi, apo nkawâa mukati mu wamikori mu mphepete mwa mronga wa Kebara, kuchanya kukajurika ndipo nkawona mboniwoni ya Chiuta.

2 Pa zuwa la chinkonde la mwezi, mu chirimika cha chinkonde, apo Karonga Yehoyiyakini wakawîira ku umikori,

3 mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine, musofi Ezekiyele, mwana wa Buzi, mu charu cha Babuloni, mu mphepete mwa mronga wa Kebara. Kwenekura nkongono ya FUMU yikawa nane.

4 Nkhati ndalaŵiska, nkawona chimphupuru kufumira ku mpoto chikwiza, pamoza na bingu likuru ilo likazingirizgika na ungweru. Moto ukamwetukanga mu bingu lira kwambula kurekezga. Mukatikati mwakhe mukafuma mbaliwali za moto izo zikawa nga ndi mkuwa wakung'azima.

5 Mukatikati mwa moto ura, mukawa vilengiwa vyamoyo vinayi. Kawonekero kawo kakaâwa nga ndi wantru.

6 Chilengiwa chilichose chikawa na visko vinayi na mapapindo ghanayi.

7 Malundi ghawo ghakaâwa ghakunyoroka, ndipo vikandiro vyawo vikaâwa nga ndi vya mwana wa ng'ombe. Vikandiro vira vikang'azimanga nga ndi mkuwa wakutuwulika.

8 Kusi kwa mapapindo ghawo, ku madera ghose ghanayi, vikaâwa na mawoko ghakuâwa nga ndi gha muntru. Vilengiwa vira vikaâwa na visko na mapapindo ghawo mwa ntheura:

9 Mapapindo ghawo ghakakhwaskananga, ndipo vikenda nyoronyoro kurazga kunthazi, kwambula kuzgokera uku na uku para vikendanga.

10 Chilengiwa chilichose chikawa na visko vinayi vyakupambanapambana: Chisko cha muntru chikawa kunthazi, cha nkaramu ku woko la maryero, cha nkambako ku woko la mazere, ndipo cha nombo ku nkonyoro kwakhe.

11 Ntheura ndimo vikaâwira visko vyawo. Mapapindo ghawo ghakatandawukira muchanya. Chilengiwa chilichose chikawa na mapapindo ghawiri, phapindo limoza likakhwaskana na phapindo la chilengiwa chinyakhe, ndipo linyakhe nalo ntheura pera. Mapapindo ghanyakhe ghawiri chikajibenekerera thupi lakhe.

¹²Chilengiwa chilichose chikendanga nyoronyoro kurazga kunthazi. Kulikose uko mzimu ukarongozgera, nacho chikarutanga kwenekuko kwambula kuzgoka pakwenda.

¹³Mukati mu vilengiwa vira mukaŵa kanthu ako kakâwa nga ndi khara la moto, panji nga ndi muliko uwo ukamulikanga uku na uku. Moto ura ukaŵalanga ndipo leza wakamwetukanga kufuma mu moto ura.

¹⁴Vilengiwa vira vikendanga mwakubwanthabwantha nga ndi kumwetuka kwa leza.

¹⁵Para nkhalaŵiska pasi pa chilengiwa chilichose, nkhawona mukombero pafupi nacho.

¹⁶Kawonekero ka mikombero yira kakâwa nga ndi libwe la topazi, ndipo ghose ghanayi ghakaŵa ghakukozgana. Kapangikiro kawo kakâwa nga ndi mukombero uwo wapangikira mukati mu mukombero unyakhe.

¹⁷Pa kwenda vikamanya kwendera ku madera ghose ghanayi kwambula kuzgoka.

¹⁸Marimu gha mikombero yinayi yira ghakaŵa na vizinga vikuru na vyakofya, ndipo vikazura na maso posepose.

¹⁹Para vilengiwa vira vikendanga, mikombero nayo yikendanga pamoza nayo, ndipo para vikawukanga pasi, mikombero nayo yikawukanga.

²⁰Kose uko mzimu ukavirongozgeranga ndiko navyo vikarutanga, ndipo mikombero yira nayo yikawukiranga pamoza nayo, chifukwa mzimu wa vilengiwa ukaŵa mu mikombero yira.

²¹Para vilengiwa vikendanga, mikombero nayo yikendanga, para vikimiliranga, mikombero nayo yikimiliranga, chifukwa mzimu wa vilengiwa ukaŵa mu mikombero yira.

²²Pachanya pa mitu ya vilengiwa vira, pakaŵa chizinga icho chikawoneka nga ndi mtambo wakunyezimira nga ndi sangalawe.

²³Kusi ku chizinga chakuwoneka nga ndi mtambo chira, mapapindo gha vilengiwa vira ghatandauka nyoronyoro, ndipo ghakakhwaskananga. Penepapo chilengiwa chilichose chikajibenerera na mapapindo ghâwiri.

²⁴Para vilengiwa vira vikendanga, nkhapulika mphomo ya mapapindo ghawo iyo yikaŵa nga ndi maji ghanandi. Yikaŵa nga ndi kududumira kwa Mwenenkhongono zose, panji nga ndi chiwawa cha âwasilikari. Para vikimilira, vikagowozga mapapindo ghawo.

²⁵Penepapo nkhapulika mazgu kufuma mu chizinga cha mtambo pachanya pa mitu ya vilengiwa vira uku vikwimirira kugowozga mapapindo ghawo.

²⁶Pachanya pa chizinga cha mtambo chira pa mitu ya vilengiwa, pakaŵa chikozgo cha chizumbe chakuwoneka nga ndi libwe la safire. Ndipo pachanya pa chizumbe pakakhara uyo wakawoneka nga ndi munthu.

²⁷Kufuma mu chiuno chakhe kukwera kunena, nkhawona icho chikawoneka nga ndi mkuŵa wakunyezimira, chakuŵa nga ndi moto wakugolera chomene. Kufuma mu chiuno kukhira kusika, nkhawona icho chikaŵa nga ndi moto, ndipo ungweru wakhe ukamuzingirizga.

²⁸Ungweru ura ukaŵa nga ndi chiŵingavura mu maŵingu pa zuŵa ilo kwawa vura. Ntheura ndimo ukaŵira uchindami wa FUMU ukawonekera. Para nkhawuwona, nkhawa pasi kavunama, ndipo nkhapulika mazgu.

Ezekiyele 2

FUMU yikuchema Ezekiyele

¹FUMU yikati kwa ine, “Iwe, mwana wa munthu, yimilira. Ine nkhukhumba kuyowoya kwa iwe.”

²Apo yikayowoyanga kwa ine, Mzimu ukanjira mwa ine, ndipo ukandikhozga malundi kuti ndiyimilire. Ndipo nkhapulika FUMU yikuyowoya kwa ine.

³FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, ine sono nkhukutuma ku âwanthu âwa fuko la Israele. Iwo âwandigarukira ine ndipo âwali kundiwukira nga ndi umo âwakachitira âwawiskewokuru mpaka muhanya uno.

⁴âwanthu awo nkhukutumako, mba mutafu na âwanonono mu mtima. Iwe ukaŵaphalire ukati, ‘FUMU Chiuta wakuti.’

⁵Ndipo manyi âwamkukupulika panji kureka kukupulika (pakuti ndi âwanthu wakugaruka), ndipouli âwamkumanya kuti nchimi yanguâwa mukati mwawo.

⁶Kweni iwe mwana wa munthu, ureke kopa iwo panji icho âwamkuyowoya, nanga âwangâwa nga ndi minga panji mikolankhangwa kwa iwe, panji nesi kukhara mukati mwawo nga ndi para ukukhara pa âwakalizga. Ureke kopa icho âwakuyowoya, nesi kuthika lusoko para ukuâwalaâwiska. Pakuti ndi âwanthu awo âwali kundigarukira ine.

⁷Iwe ukaŵaphalire mazgu ghane, manyi âwamkukupulika panji chara. Pakuti ndi âwanthu awo âwali kundigarukira.

⁸“Kweni iwe mwana wa munthu, pulika icho nkhukuphalira. Ureke kundigarukira nga ndi umo iwo âwali kundigarukira. Iwe yasama ndipo urye icho nkhukupa.”

⁹Ndipo nkhati ndalaâwiska, nkhawona woko ilo likanyoroskekera kwa ine. Mu woko lira mukâwa buku.

¹⁰Wakajula buku lira panthazi pane, ndipo likalembeka mukati na kuwaro. Mazgu agho ghakalembekamo ghakaŵa gha vitengero, gha kulira, na gha visuzgo.

Ezekiyele 3

¹Penepapo FUMU yikati kwa ine, “Mwana wa munthu, ryanga icho chapika kwa iwe. Ryanga buku ili, ndipo urute ukayowoye ku wâlsraele.”

²Ntheura nkhayasama, ndipo wakandipa buku lira kuti ndirye.

³FUMU yikati kwa ine, “Mwana wa munthu, ryanga buku ili, ilo nkhukupa kuti ukhute mu nthumbo mwako.” Penepapo nkharya buku lira, ndipo mu mlomo wane likanowa nga ndi uchi.

⁴FUMU yikati kwa ine, Mwana wa munthu, ruta ku fuko la Israele, ukaŵaphalire mazgu ghane.

⁵Pakuti nkhukutuma ku wânthu âwa chiyowoyer cha chilendo na chinonono chara, kweni ku wânthu âwa fuko la Israele.

⁶Ine kuti nkhukutuma ku mafuko ghakuru chara agho kayowoyer kawo nkha chilendo ndipo chiyowoyer chawo nchinonono, cheneicho mazgu ghakhe ungapulika chara. Nadi, ndikutumenge kwa iwo, mphanyi wângukupulika.

⁷Kweni âwa fuko la Israele kuti wâmkukupulika chara, pakuti wâkakhumba kundipulika ine chara, chifukwa wose mba mutafu na âwa mitima yinonono.

⁸Ine nditi ndikuzgore iwe kuâwa nga ndiwo. Utu uâwe wa mutafu na wa mtima unonono kwa iwo.

⁹Nditi ndinonofye mtima wako kuruska libwe la sangalawe. Ungopanga iwo chara nesi kuthika lusoko para ukuŵawona, pakuti ndi wânthu awo wâli kundigarukira ine.

¹⁰FUMU yikarutilira kuyowoya yikati, “Iwe mwana wa munthu, mazgu ghose agho nditi ndiyowoye kwa iwe, ughapokerere mu mtima wako na kughapulikiska chomene.

¹¹Ruta ku wânthu âwa ku kwinu awo wâli ku umikori, ukaŵaphalire kuti: FUMU Chiuta wakuti, ‘Manyi muti mupulike panji mureke kupulika.’ ”

¹²Penepapo Mzimu wakandiwuska, ndipo kumanyuma kwane nkhapulika mphomo ya mazgu ghakuru ghakuti, “Urumbike uchindami wa FUMU kweneuko iyo yikukhara.”

¹³Uku kukâwa kupoma kwa mapapindo gha vilengiwa vira uko kukakhwaskananga, na mphomo ya mikombero yeneiyo yikâwa mu mphepete mwawo, iyo yikapulikikwanga nga ndi chindindindi chikuru.

¹⁴Penepapo Mzimu wakandiwuskira muchanya ndipo wakanditorera kutali. Nkharuta na mtima wakuwa, pakuti FUMU yikandizira na nkhongono.

¹⁵Nkhaya kafika ku Tele Abibu, pafupi na mronga wa Kebara uko wakakharanga wamikori. Nkhakhara mukati mwawo pa mazuwa ghankonde na ghawiri na wakuzukuma waka.

FUMU yikumwimika Ezekiyele kuwa mulinda

(Eze 33.1-9)

¹⁶Ghakati ghajumphapo mazuwa ghara ghankonde na ghawiri, FUMU yikayowoya kwa ine yikati,

¹⁷“Iwe mwana wa munthu, ine ndakuzgora iwe kuwa mulinda wa fuko la walsraele. Para ukupulika mazgu ghane, urutenge kwa iwo na kuwachenjezga.

¹⁸Usange nkhumuphalira munthu muheni kuti, ‘Iwe uti ufwenge nadi,’ kweni iwe kuti ukumuchenjezga chara, nesi kumuphalira kuti wawereko ku nthowa zakhe ziheni mwakuti uthaske umoyo wakhe, wati wafwenge wachali wakwananga. Ndipo ine nditi ndikupe mrandu chifukwa chakufwa kwakhe.

¹⁹Kweni usange wamuchenjezga muheni yura, ndipo iyo wakurutilira kwenda mu nthowa zakhe ziheni, wati wafwenge wachali wakwananga, kweni iwe uti uponoske umoyo wako.”

²⁰“Cha chiwiri, usange munthu murunji wakuwerako kukuchita urunji, ndipo wakuchita ubendezi, ndipo ine nkhumuwikira chikhuwazgo panthazi pakhe, wati wafwenge usange iwe ukureka kumuchenjezga. Wati wafwenge wachali mu kwananga kwakhe. Milimo yakhe ya urunji iyo wakachitanga pakudanga, kuti ndamkuyikumbuka chara. Ndipo ine nditi ndikupe mrandu chifukwa chakufwa kwakhe.

²¹Kweni usange wamuchenjezga murunji yura kuti wareke kwananga ndipo iyo wakureka nadi kwananga, wati waenje wa moyo, ndipo iwe nawe uti uponoske umoyo wako.”

Ezekiyele wati waenje mbuwu

²²Nkhongono ya FUMU yikawa pa ine, ndipo yikati kwa ine, “Wuka, urute ku chidika ndipo kwenekura ndiko ndamkuyowoya kwa iwe.”

²³Ntheura nkhawuka na kuruta ku chidika. Ndipo kwenekura nkhawona uchindami wa FUMU uwo uka wa nga ndi uchindami uwo nkhawuwona ku mronga wa Kebara. Ntheura nkhawa pasi kavunama.

²⁴Penepapo Mzimu wakanjira mwa ine na kundiyimika chiliri na malundi ghane. FUMU yikayowoya kwa ine yikati, “Rutanga ukajijalire mu nyumba yako.

²⁵Ndipo mwenemura, iwe mwana wa munthu, wamkukukaka na vingwe mwakuti ureke kufumira kuwaro ku wantru.

²⁶Ine nditi ndidemerezge lulimi lwako ku chavu cha mlomo wako mwakuti uŵe wa mbuwu na wambula kumanya kuchenjezga ūwanthu ūneawâ ūachigaruka.

²⁷Kweni para nkuyowoya kwa iwe, nditi ndisutule mlomo wako, ndipo iwe wamkuti kwa iwo, FUMU Chiuta wakuti, ‘Yose uyo wakukhumba kupulika, rekani wapulike, ndipo yose uyo wakukhumba kureka kupulika, rekani wakane kupulika, pakuti ūneawâ ndi fuko la chigaruka.’”

Ezekiyele 4

Ezekiyele wakuchima zakujarizgika kwa Yerusalemu

¹FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, tora njerwa ndipo uyiŵike panthazi pako. Pa yeneiyo ulembepo chithuzithuzi cha msumba wa Yerusalemu.

²Msumba uwu uwujarizge, uwuzengere linga kuwaro, uwuzengere chibumira. Uzenge misasa kuwuzingirizga msumba ndipo uŵike vyakugumulira malinga ghakhe zingirizge.

³Utore chisulo chipapati na kuchimika kuŵa nga ndi chiliŵa pakati pa iwe na msumba. Iwe urazgire chisko chako ku msumba uwu. Utu uŵenge wakujarizgika ndipo iwe ndiwe uti uwujarizgenge. Ichi chiti chiŵenge chimanyikwirosa ku ūa fuko la Israele.”

⁴“Ntheura iwe ugonere ku dera lako la mazere. Ine nditi ndiŵike kwananga kwa ūwanthu ūa fuko la Israele pa iwe. Iwe ukwenera kuyegha kwananga kwa ūwanthu ūa fuko la Israele kwakuyana na mazuŵa agho ugonerenge penepara.

⁵Ine ndalangula kuti iwe uthwike kwananga kwa ūwanthu ūa fuko la Israele kwa mazuŵa 390, kuyana waka na virimika vya chilango chawo ivyo vili kupimika, zuŵa limoza, chirimika chimoza.

⁶Para wamarizga mazuŵa agha, ukagoneso kachiŵiri ndipo ukagonere ku woko la maryero. Sono wizakathwike kwananga kwa ūwanthu ūa fuko la Yuda kwa mazuŵa 40, kuyana waka na virimika vya chilango chawo ivyo vili kupimika, zuŵa limoza, chirimika chimoza.

⁷Iwe razgira chisko chako ku msumba wa Yerusalemu weneuwo ngwa kujarizgika. Ukwinye munjilira ku woko lako, uliwuskire muchanya na kwamba kuchima kususkana nawo msumba.

⁸Ine nditi ndikukake na vingwe mwakuti ureke kuzgokera uku na uku mpaka umarizge mazuŵa gha chilango chako.

⁹“Utore tirigu, nyauti, nchunga, nkhunde, malezi na chitowe. Vyose uviŵike mu chisero chimoza. Uvisazge pamoza na kupanga chingwa. Mu mazuŵa 390 uti uryenye vyeneivi apo ukugona ku dera la ku mazere.

¹⁰Chakurya icho wamkuryanga, chikapimikenge. Pa zuŵa limoza ukaryenge chakurya cha uzitu wakukwana hafu wa kilogiramu.

¹¹Maji nagho wamkumwanga, ghakapimikenge. Wamkumwanga makapu għawiri pa zuŵa limoza.

¹²Ukaryenge nga ndi chingwa chipapati cha nyauti cheneicho chaphikika pa moto wa mavi għa wānthu uku wānthu wose wākuwona.”

¹³FUMU yikati kwa ine, “Ntheura ndimo wālsraele wāmkuryera chakurya chakukazuzgika mukati mu wāmitundu uko nditi ndiŵachimbizgireko.”

¹⁴Penepapo ine nkhazgora nkhati, “Chara, FUMU Chiuta! Ine ndilije kujikazuzgapo. Kufuma ku wanichi wane mpaka sono ndindaryepo nyama kufuma ku chakuŵeta chakufwa chekha, panji chakukomeka na chikoko, nesi nyama yakukazuzgika.”

¹⁵FUMU yikandizgora yikati, “Nchiweme. Sono nditi ndikuzomerezge kuti uryenge chakurya chakuphikika pa moto wa ulongwe wa ng'ombe mu malo mwa moto wa mavi għa wānthu.”

¹⁶Penepapo FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, ine nditi ndiŵike njara mu Yerusalem. Wānthu ġati wārje chakurya chakupimika uku wākukweŵeka. Ĝati wāmwe maji ghakupimika uku wākuzukuma.

¹⁷Ichi nditi ndichichite mwakuti wāsowē chakurya na maji. Ĝati wālawiškanenge waka ku maso na kuthika lusoko. Ĝati wāghanden ge chifukwa cha kulangika kwawo.”

Ezekiyele 5

Ezekiyele wakumeta sisi lakhe

¹FUMU yikati, “Iwe mwana wa munthu, tora lupanga lwakuthwa, ndipo uluzgore kuŵa nga ndi chimeto kuti umete sisi ku mutu wako na mwembe. Ndipo utore sikelo na kupatula sisi ilo mu vigawā vitatu.

²Para mazuŵa ghakujarizgika ghakwiza kukumara, woche pa moto sisi ilo chigawā chimoza cha vigawā vitatu mukatikati mu msumba. Utore chigawā chinyakhe cha vigawā vitatu na kuchidumuladumula na lupanga uku ukuzingirira msumba. Ndipo chigawā chinyakhe chimoza cha umaliro, uwuruskire ku mphepo, ndipo ine nditi ndilironderenge pamanyuma na lupanga lwane.

³Utorepo sisi lako lichoko waka na kulikakilira mu mphepete mwa malaya ghako.

⁴Pa leneili, utoreso lichoko waka na kuliponya pa moto. Moto wamkufuma pa leneili na kutandazgikira ku fuko lose la Israele.”

⁵ FUMU Chiuta wakuti, “Msumba uwu wa Yerusalemu ndawuwika kuŵa pakatikati pa mafuko ghose gha charu cha pasi, ndipo vyaru vyose kuzingirizga msumba weneuwu.

⁶ Ndipouli wanthu ū mu Yerusalemu ūwugarukira chomene weruzgi wane kuruska ūamitundu, ndipo ūagarukira chomene vilayizgo vyane kuruska vyaru ivyo vyawazingirizga. Iwo ūapata weruzgi wane ndipo ūareka kurondezga vilayizgo vyane.”

⁷ Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Imwe ndimwe ū mutafu kuruska ūamitundu awo ūamuzingirizgani, ndipo mulije kurondezga weruzgi wane nanga nkhusunga vilayizgo vyane. Imwe mwachita kwakuyana na vilayizgo vyā ūamitundu awo ūamuzingirizgani.”

⁸ Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Wonani, ine nane nditi ndimikane namwe imwe wanthu ū mu Yerusalemu, ndipo nditi ndipereke weruzgi wane pa imwe uku wanthu ū mafuko ghose ghakuwona.

⁹ Chifukwa cha maukazuzi ghinu ghose agho muli kuchita, ine nditi ndipereke weruzgi pa imwe weneuwo kuti ndili kuwuperekapo na kale chara, ndipo kuti nditi ndiwuperekeso chara.

¹⁰ Ūapapi ūamkurya ūana ūawo ndipo ūana nawo ūamkurya ūapapi ūawo. Nditi ndipereke weruzgi uwu pa imwe, ndipo wose uyo awo ūaponengepo, ndiūambininiskire ku mphepo zinayi.”

¹¹ FUMU Chiuta wakuti, “Nkhurapa nadi, chifukwa mwakazuzga malo ghane ghakupatulika na vinthu vyinu vyose vyakukhozga soni, ndiposo na maluso ghinu gha ukazuzi, ine nane kuti nditi ndimurekererani chara. Nditi ndimumarani petu kwambula kuŵa na chiwuravi na imwe.

¹² Wanthu chigawā chimoza mu vigawā vitatu mukati mwinu ūati ūafwenge na nthenda yakofya na njara. Wanthu chigawā chimoza mu vigawā vitatu ūamkukomeka na nkhondo kuzingirizga msumba winu. Ndiposo wanthu chigawā chimoza mu vigawā vitatu nditi ndiūambininiskire ku mphepo zose zinayi ndipo ndamkuŵarondora na lupanga lwakusorora.

¹³ “Para ndafiska ukari wane na kupungulira kutukutwa kwane pa iwo, ndamkukhorwa. Iwo ūamkumanya kuti ine FUMU ndayowoya mu phamphu lane para ndafiska ukari wane pa iwo.

¹⁴ Ndamkuzgora msumba winu kuŵa mahami na wakusekeka na ūamitundu awo ūali kumuzingirizgani. Wanthu wose awo ūakujumphapo, ūizamkuchiwona ichi.

¹⁵ Ūamitundu awo ūali kumuzingirizgani ūizamkumutukani na kumuoyani ndipo mwizamkuŵa chisambizgo chakuseruska kwa iwo para nkhupereka

chilango kwa imwe mu ukari, mu kutukutwa, na mukukwiya chomene. Ine FUMU ndine ndayowoya.

¹⁶Ndamkumuponyerani miwwi yakofya ya njara pa imwe kuti yimukomani. Yamkuŵa njara yikuru iyo yamkulirangakuliranga mpaka chakurya chose chimare.

¹⁷Ndamkumutumirani njara na vikoko ivyo vyamkukoma âwana âwinu. Vilengo vya nthenda zakofya na kuthiska ndopa vizamkuŵa posepose mukati mwinu, pakuti ndamkwiza na nkhondo pa imwe. Ine FUMU ndine ndayowoya ichi.”

Ezekiyele 6

Ezekiyele wakususka kusopa vikozgo

¹Mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa ine ghakaŵa ghakuti:

²“Iwe mwana wa munthu, razgira chisko chako ku mapiri gha charu cha Israele ndipo uchime kughasuska.

³Uyowoye kuti, ‘Imwe mapiri gha charu cha Israele, tegherezgani mazgu gha FUMU Chiuta.’ FUMU Chiuta wakuti ku mapiri na ku tumapiri, ku vinkhwawu na ku madambo, ‘Ine nditi ndize na nkhondo pa imwe na kuparanya malo ghinu gha pachanya ghakusoperako.

⁴Majochero ghinu ghakocherapo sembe ghizamkuwiskikira pasi, ndipo majochero ghakocherapo vyakununkhira ghizamkubwangandulika. Wanthu âwinu ndizamkuŵakomera panthazi pa vikozgo vyinu.

⁵Ndizamkugoneka vitanda vya âwalsraele panthazi pa vikozgo vyawo, ndipo viwangwa vyinu ndizamkuviparanya kuzingirizga majochero ghinu.

⁶Kose uko mwamkukharako, misumba yinu yamkubwangandulika. Malo ghinu gha pachanya ghakusoperako ghamkupankhuka, mwakuti majochero ghinu ghamkupasuka na kuŵa mahami. Vikozgo vyinu vyamkuphwanyika na kumara petu. Majochero ghinu gha vyakununkhira ghamkuwiskikira pasi, ndipo milimo yinu iyo muli kuchita yamkuwuskikako.

⁷Apo âwanthu wizamkufwanga mukati mwinu, ndipo awo âwizamkukharako âwizamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

⁸“Ndipouli âwanji âwa imwe ndizamkuwareka âwamoyo. Wizamkupona ku nkhondo ndipo ndizamuŵambininiskira ku vyaru vinyakhe mukati mu âwamitundu.

⁹Sono awo mwa imwe âwamkuponapo âwizamkundikumbuka mukati mu âwamitundu uko âwatorekera ku umikori para ndaphwanya mitima yawo ya ukazuzi yeneiyo yili kupatukako kwa ine ndiposo para ndaburumutizga maso

ghawo gheneagho ghakuchita uzaghali bwekabweka na wangoza wawo. Iwo wamkuseruskika na mauheni agho wachita ndiposo na maukazuzi ghawo ghose.

¹⁰Sono wamkumanya kuti Ine ndine FUMU, ndipo kuti nkhaŵachenjezganga waka chara para nkhayowoya kuti ndiŵachitirenge chinthu chiheni cheneichi.”

¹¹FUMU Chiuta wakuti, “Kuwani mawoko ghu, kandani pasi na nkhongono ndipo muchemerezge kuti, ‘Mbaya mwe!’ Wakuchita ichi chifukwa cha maukazuzi ghose ghaheni mukati mu walsraele. Iwo wati wafwirenge na nkhondo na njara ndiposo na nthenda yakofya.

¹²Munthu uyo wamkuŵa kutali, wamkufwa na nthenda yakofya, uyo wamkuŵa pafupi wamkufwa na nkhondo, ndipo uyo wamkukharako wa moyo wamkufwa na njara. Umu ndimo ukari wane wamkufiskira pa iwo.

¹³Penepapo ndipo wamkumanya kuti Ine ndine FUMU, para wamkuwona wakukomeka wawo wagonerana mukati mu wangoza wawo kuzingirizga majochero ghawo, pa tumapiri tose tutali, pachanya pa mapiri ghose, musi mwa khuni lose liwisi, musi mwa khuni lose la musoro ilo ndikuru, ndiposo na kose uko wakaperekeranga sembe za sungu liweme ku wangoza wawo.

¹⁴Nditi ndiŵalange na woko lane ndipo charu chawo chose chiti chizgoke cha mapopa na cha mayiyi, kose uko wakukhara, kufumira ku mapopa mpaka ku msumba wa Ribula. Penepapo ndipo wamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

Ezekiyele 7

Umaliro uli pafupi

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, FUMU Chiuta wakuti ku walsraele, ‘Umaliro uli pafupi. Umaliro ukwiza pa ngodya zinayi za charu.’

³Sono umaliro uli pa imwe walsraele. Ukari wane nditi ndiwupungulire pa imwe. Nditi ndimweruzgani kwakuyana na mendero ghu, na kumulangani kwakuyana na ukazuzi winu wose.

⁴Ine kuti nditi ndimurekereraning nesi kumuŵirani na chitima chara. Nditi ndimulanganinge chifukwa cha mendero ghu ghaheni na ukazuzi uwo uli mukati mwinu. Penepapo muti mumanyenge kuti Ine ndine FUMU.”

⁵ FUMU Chiuta wakuti, “Soka likwiza. Soka pachanya pa soka linyakhe.

⁶Umaliro wafika, umaliro wiza, wizira imwe. Uwu wafika.

⁷Umaliro wizira imwe mwâweneimwe mukukhara mu charu. Nyengo yawkana, zuŵa laneng'enera, zuŵa la chivulupi mu malo mwa zuŵa la chimwemwe mu mapiri.

⁸Sono kwakhara kanyengo kachoko waka kuti ndirongore kutukutwa kwa mu mtima wane na kufiska ukari wane pa imwe. Nditi ndimweruzgani kwakuyana na mendero ghinu, na kumulangani kwakuyana na ukazuzi winu wose.

⁹Ine kuti nditi ndimurekereraninge nesi kumuŵirani na chitima chara. Nditi ndimulanganinge chifukwa cha mendero ghinu ghaheni na ukazuzi uwo uli mukati mwinu. Penepapo muti mumanyenge kuti Ine ndine FUMU mweneuyo wamulangani.

¹⁰“Wona zuŵa la umaliro likwiza. Zuŵa lafika. Kwananga kwaphukira ndipo kujikuzga kwazota maluŵa.

¹¹Vivulupi vyakura ndipo vyazgoka kuŵa nthonga yakulangira uheni. Palije na yumoza wa iwo uyo wamkukharako. Vinthu vyawo vyamkumara, usambazi wawo wamkumara, ndipo uchindami wawo nawo wamkumara.

¹²“Nyengo yakwana. Zuŵa laneng'enera. Kukondwa kulije kwa uyo wakugula, nesi kwa uyo wakuguliska kutengera, pakuti ukari wane uŵenge pa iwo wose.

¹³Uyo wakuguliska kuti wati wasangengeso icho wakaguliska pa umoyo wakhe wose chara, pakuti uchimi wane wa ukari uti uŵenge pa iwo wose. Chifukwa cha kwananga kwawo, palije na yumoza uyo wamkuponoska umoyo wakhe.

¹⁴Mbata yamkulira ndipo vyose vyamkunozgeka, kweni kwamkuŵavye na yumoza uyo wamkuruta ku nkhondo, chifukwa ukari wane uŵenge pa iwo wose.”

Chiuta wamkulanga ūalsraele chifukwa cha kwananga kwawo

¹⁵“Kuwaro kwamkuŵa nkhondo. Mu nyumba kwamkuŵa nthenda yakofya na njara. Wanthu awo ūamkuŵa kuwaro, ūamkufwa na nkhondo, ndipo awo ūamkuŵa mu msumba ūamkufwa na nthenda na njara.

¹⁶Usange ūanji ūamkuponapo pakudukira ku mapiri nga ndi njiŵa za mu madambo, wose ūakulira kwenekura. Wose ndamkuŵakoma ndipera chifukwa cha kwananga kwawo.

¹⁷Mawoko ghose ghati ghawē ghakulopotoka ndipo makongono ghose ghati ghasunkhunyike nga ndi maji.

¹⁸Ūamkuvwara vigudulu mu viwuno vyawo, ndipo wofi wamkuŵakora. Ūamkurongora visko vya soni ndipo wose ūamkumeta mupara.

¹⁹Ūamkutaya siliva lawo mu misewu, ndipo golide lawo liri nga chinthu chakukazuzgika. Siliva na golide wawo kuti wamkuŵathaska chara pa zuŵa ilo FUMU yamkurongorera ukari wakhe. Chuma chawo cheneichi kuti chamkumarizga njara nesi kuŵakhutiska chara chifukwa kwananga kwawo ndiko kwamkuŵa chikhuŵazgo kwa iwo.”

²⁰Iwo wakajikuzganga na vitoweskero vyawo vyakutowa ndipo na vyeneivi, wakanozgeranga vikozgo vyawo viheni na vya ukazuzi. Ntheura nditi ndivizgore kuwa chinthu chaukazuzi kwa iwo.

²¹Nditi ndivipereke ku wantru walendo kuti waviskoghe. Wantru waheni wa mu charu kuti wavikazuzge.

²²Ine ndizamkuzgokera chisko chane kutali na iwo, ndipo wati wakazuzge malo ghane ghakupatulika. Wankhungu wamkunjira na kughakazuzga.

²³Nozgani maunyoro chifukwa charu chose chazura na wantru wakuthiska ndopa ndipo msumba wazura na vivulupi.

²⁴Nditi ndize na wamitundu waheni chomene kuti wize na kutora nyumba zavo. Nditi ndimarizge khongono ya kujikuzga kwawo ndipo malo ghawo ghakupatulika ghamkukazuzgika.

²⁵Para wantru wane vyawizira vyakuwinya, wamkupenja mutende, kweni kuti wamkuwusanga chara.

²⁶Kwamkuwa soka pachanya pa soka linyakhe, ndipo lumbiri pachanya pa lumbiri lunyakhe. Wantru wamkupenja nchimi kuti yiaphalire mboniwoni. Wasofi wamkureka kusambizga marango, ndipo warara warara kuti wamkupereka urongozgi kwa iwo chara.

²⁷Karonga wamkutengeranga waka ndipo nduna yakhe yamkuzura na wofi. Mawoko gha wantru wa mu charu chira ghamkumbwambwantha chifukwa cha wofi. Ndizamkuwalanga kwakuyana na mendero ghawo, ndipo ndizamkuweruzga kwakuyana na umo iwo wakweruzgira wanyawo. Ntheura wamkumanya kuti Ine ndine FUMU.

Ezekiyele 8

Mboniwoni ya chiwiri ya Ezekiyele

8.1—10.22

Kusopa vikozgo mu Yerusalem

¹Pa zuwa la chinkonde la mwezi wa chinkonde na chimoza, mu chirimika cha chinkonde na chimoza cha umikori withu, nkhawa pamoza na warara warara wa waYuda mu nyumba yane. Mwa mabuchibuchi khongono ya FUMU Chiuta yikandizira.

²Ine nkhala wiska, ndipo nkhawona chinthu icho chikawa nga ndi munthu. Kufuma mu chiuno chakhe kukhilira pasi wakawoneka nga ndi moto ndipo kufuma mu chiuno kuya muchanya wakawoneka nga ndi mkuwa wakung'azima.

³Munthu yura wakanyoroska chinthu icho chikawa nga ndi woko ndipo chikakora findo la sisi lane. Penepapo Mzimu wa Chiuta ukandinyamulira muchanya pakati pa charu na mlengalenga. Mu mboniwoni za Chiuta, Mzimu

ukanditorera ku Yerusalemu na kundiŵika pa muryango wa chipata cha mukati uwo ukurazga ku mpoto. Penepapo pakaŵa chitengo cha chikozgo icho chikuwuska sanje ya Chiuta.

⁴Penepapo nkhawona uchindami wa Chiuta wa Israele wakuyana na uwo nkhawona mu mboniwoni ya pakudanga ku chidika kura.

⁵Sono FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, inuska maso ghako, laŵiska ku mpoto.” Ntheura ine nkhalawîskako ku dera la ku mpoto kwa muryango wakuya ku chipata cha jochero ndipo nkhawona chikozgo ichi cha sanje.

⁶ FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, kasi ukuviwona ivyo ūalsraele ūakuchita? Maukazuzi agho ūalsraele ūakuchita ndigo ghakuchitiska kuti ine ndireke kuŵa mu malo ghane yakupatulika. Ndipo iwe uti uwonenge maukazuzi ghakuru kuruska agho ukuwona apa.”

⁷Penepapo wakanditorera ku muryango wakuya ku baraza la Nyumba ya Chiuta, kweneuko nkhawona chidorozi pa chiliŵa.

⁸ FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, dorora chiliŵa ichi.” Ntheura nkhadorora chiliŵa chira ndipo nkhawona muryango.

⁹ FUMU yikati kwa ine, “Njira kuti uwone maukazuzi ghaheni agho ūakuchita kuno.”

¹⁰Ntheura ine nkhanjira ndipo nkhawona. Mwenemura mukaŵa vithuzithuzi vyakulembeka kuzingirizga viliŵa. Pakaŵa mitundu yose ya vyakukhwâwa na vikoko vya ukazuzi, ndiposo na ūangoza wose ūa ūalsraele.

¹¹Panthazi pa vyeneivi pakaŵa ūararaŵarara ūa ūalsraele 70 pamoza na Yaazaniya mwana wa Shafani uyo wakimilira mukati mwawo. Waliyose wa ūararaŵarara aŵa wakaŵa na bakule wakusunkhizgiramo vyakununkhira mu woko lakhe ndipo josi lakuŵa nga ndi bingu, la sungu liweme la vyakununkhira likakwereranga kuchanya.

¹² FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, kasi ukuwona ivyo ūararaŵarara ūa ūalsraele ūakuchita mu udesi? Munthu waliyose wakusopa chikozgo chakhe na chakhe mu chipinda chakhe. Iwo ūakughanaghana kuti FUMU yikuŵawona chara, ndipo yili kuchireka charu.”

¹³FUMU yikamuphaliraso kuti, “Uti uwonenge maukazuzi ghanyakhe ghakuru agho ūakuchita ūalsraele.”

¹⁴Pamanyuma wakanditorera ku muryango wakuya ku chipata cha ku mpoto kwa Nyumba ya FUMU. Kwenekura nkhawona ūanakazi ūakhara pasi ūakulirira ngoza wawo Tamuzi.

¹⁵ FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, kasi ukuchiwona ichi? Ndipouli uti uwonenge maukazuzi ghanyakhe ghakuru kuruska agha.”

¹⁶Wakanditorera ku baraza la mukati la Nyumba ya FUMU, ndipo kwenekura pa muryango wa Nyumba ya FUMU, pakati pa khonde na jochero pakaŵa wānarume 25. Wakarazga nkhonyoro zawo ku Nyumba ya FUMU ndipo wākalaŵiska ku mafumiro gha dazi. Iwo wākasindamanga kusopa dazi.

¹⁷ FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, kasi ukuchiwona ichi? Kasi ndi chinthu chipusu kuti wāYuda wāchitenge maukazuzi agho wākuchita pano. Kasi wāzuzgenge charu na vivulupi na kusosomora ukari wane kāwirikaŵiri? Wona umo wākunditukira ine kwakuruska.

¹⁸Pa chifukwa ichi nditi ndiŵachitire mu ukari. Kuti nditi ndiŵarekerere chara, nesi kuŵa na chiwuravi na iwo. Nanga wāngalirira kwa ine kuti nditi ndiŵapulike chara.”

Ezekiyele 9

Wakusopa vikozgo wākukomeka

¹Penepapo nkhapulika FUMU yikucherezga kwa ine na mazgu ghakuru yikati, “Sendererani kufupi imwe mukupereka chilango mu msomba. Waliyose wa imwe wize na homwa lakhe mu woko lakhe.”

²Sono nkhawona wānthu wānkhonde na yumoza kufumira ku chipata cha kunena icho chikarazgira ku mpoto kwa Nyumba ya Chiuta, yose wakakorera homwa lakukomera mu woko lakhe. Ndipo pamoza nawo pakaŵa munthu uyo wakawwara salu ya bafuta ndipo wakaŵa na vyakulembera pa mphepete pakhe, ndipo wose pamoza wākiza na kwimilira pafupi na jochero la mkuŵa.

³Penepapo uchindami wa Chiuta wa Israele ukakwera kufuma pa wākerubi apo ukāŵa ndipo ukiza pa muryango wa nyumba yakhe. FUMU yikachemerezga kwa munthu uyo wakawwara salu ya bafuta, mweneuyo wakaŵa na vyakulembera pa mphepete pakhe.

⁴FUMU yikati kwa iyo, “Sorota mu mukati msomba wa Yerusalemu ndipo ulembe chimanyikwi pa visko vya wānthu awo wākutampha na kulira chifukwa cha maukazuzi ghose agho ghakuchitika mu msomba.”

⁵Ndipo ku wānthu wānyakhe nkhapulika FUMU yikuyowoya yikuti, “Murondezgani iyo pakusorota mu msomba ndipo mukomenge wānthu kwambula kurekapo waliyose nesi kuŵa na chitima na munthu.

⁶Mukome wāchekuru, wānyamata na wāsungwana, wānakazi na wāna. Mureke kukoma yose uyo wali na chimanyikwi. Mwambe mu malo ghane ghakupatulika.” Ntheura wākamba kukoma wāraraŵarara awo wākāŵa panthazi pa Nyumba yakupatulika.

⁷ FUMU yikati kwa iwo, "Kazuzgani Nyumba ya Chiuta pakuzuzga mabaraza ghakhe na wanthu wakukomeka. Rutani mukachite." Ntheura wakaruta na kukoma wanthu mu msumba wose.

⁸ Apo wakaŵa wachali kukoma, ine nkhasangika kuti ndili ndekha. Ntheura nkhawa pasi kavunama na kulira nkhati, "Mwe FUMU Chiuta, kasi mukomenge wose awo wali kukharako mu charu cha Israele pakurongora ukari winu ntheura mu Yerusalem?"

⁹ FUMU yikandizgora yikati, "Kwananga kwa waisraele na waYuda nkhukuru chomene. Charu chazura na kukomana ndipo msumba wazura na weruzgi wambula kunyoroka. Wanthu wakuyowoya kuti, 'FUMU yili kuchireka charu ndipo wanthu kuti yikuwona chara.'

¹⁰ Ine nane kuti ndiŵarekererenge nesi kuŵa na chitima na iwo chara. Kweni nditi ndiŵalange pa icho iwo wali kuchita."

¹¹ Penepapo munthu uyo wakawwara salu ya bafuta yura, uku wali na chakulembera ndiposo na inki mu chiuno chakhe wakati, "Ine ndachita nga ndi umo mukandilangulira."

Ezekiyele 10

Uchindami wa FUMU ukufumamo mu Nyumba ya Chiuta

¹ Nkhalaŵiska ndipo nkhawona chizinga icho chikawoneka nga ndi chizumbe cha ufumu cha libwe la safire pachanya pa mitu ya wakerubi.

² FUMU yikati kwa munthu uyo wakawwara salu ya bafuta, "Njira pakati pa mikombero yakuzingirira kusi ku wakerubi ndipo uzuzge mawoko ghako na makara gha moto agho ghali pakati pa wakerubi ndipo ughamwazgire kosekose pa msumba." Ndipo wakanjira uku nkhumuwona.

³ Wakerubi wara wakimilira ku dera la kumwera kwa Nyumba ya Chiuta para munthu yura wakanjiranga. Penepapo bingu likazura baraza lose la mukati.

⁴ Uchindami wa FUMU ukakwera kufuma ku wakerubi kuya ku muryango wa Nyumba ya Chiuta. Bingu lira likazura Nyumba ya Chiuta ndipo baraza nalo likazura na kuŵala na uchindami wa FUMU.

⁵ Mphomo ya mapapindo gha wakerubi yikapulikikwanga kuya kafika ku baraza la kuwaro. Yikâwa nga ndi mazgu gha Chiuta Mwenenkhongono zose para wakuyowoya.

⁶ Para FUMU yikalangula munthu uyo wakawwara salu ya bafuta kuti, "Tora moto kufuma pakati pa mikombero yakuzingirira pakati pa wakerubi," munthu yura wakanjira na kwimilira pafupi na mikombero.

⁷Penepapo mukerubi yumoza wakanyoroska wako lakhe ku moto uwo ukaŵa mukati mwawo na kutora moto ndipo wakamupa munthu uyo wakavwara salu ya bafuta yura. Munthu yura wakatora na kuruta.

⁸Kusi kwa mapapindo gha ūakerubi ūara kukawoneka chinthu icho chikaŵa nga ndi woko la munthu.

⁹Nkhati ndalaŵiska, nkhwona mikombero yinayi pafupi na ūakerubi ūara, mikombero umoza pa mukerubi waliyose. Mikombero yira yikanyezimiranga nga ndi libwe la topazi.

¹⁰Kawonekero ka mikombero yose yira, kakâwa kakuyana waka nga ndi para mikombero yumoza uli mukati mwa mikombero unyakhe.

¹¹Para ūakerubi ūara ūakendanga kurazga ku madera ghose ghanayi, mikombero yira nayo yikendanga kurazga dera lenelira kwambula kuzgoka.

¹²Mathupi ghawo, miwongo yawo, mawoko ghawo, mapapindo gha ūakerubi ūanayi ndiposo na marimu ghawo na masipoko ndiposo na mikombero, vyose vikaŵa na maso ghanandinandi zingirizge.

¹³Nkhapulika mikombero yira yikuchemeka kuti, “Mikombero iyo yikuzingirira”.

¹⁴Mukerubi waliyose wakaŵa na visko vinayi: Chisko chakwamba chikaŵa iyo mukerubi, chisko cha chiŵiri chikaŵa cha munthu, chisko cha chitatu chikaŵa cha nkharamu, ndipo chisko cha chinayi chikaŵa cha nombo.

¹⁵Ūakerubi aŵa ūakadukira muchanya kufuma pasi, ndipo ūeneaŵa ndi vyamoyo ivyo nkhaviwona pafupi na mronga wa Kebara.

¹⁶Para ūakerubi ūakendanga, mikombero nayo yikendanga mu mphepete mwawo. Para ūakerubi ūakatandaula mapapindo ghawo na kudukira muchanya kufuma pasi, mikombero kuti yikafumako ku mphepete kwawo chara.

¹⁷Para ūakerubi ūakimanga, mikombero nayo yikimanga. Para ūakerubi ūakadukanga, mikombero nayo yikadukanga, pakuti mzimu wa ūakerubi ukaŵa mu mikombero yira.

¹⁸Penepapo uchindami wa FUMU ukafumapo pa muryango wa Nyumba ya Chiuta ndipo ukaya kimilira pachanya pa ūakerubi.

¹⁹Ūakerubi ūara ūakatandaula mapapindo ghawo, ndipo nkhaŵawona ūakudukira muchanya kufuma pa charu, pamoza na mawilu mu mphepete mwawo. Ūakimilira pa muryango wa chipata cha ku mafumiro gha dazi kwa nyumba ya FUMU. Ndipo uchindami wa Chiuta wa Israele ukaŵa pa iwo.

²⁰ŵakerubi aŵa nkhaŵapanikizga kuti ndi vyamoyo ivyo ine nkhaviwona mu mphepete mwa mronga wa Kebara, kusi kwa chizumbe cha ufumu wa Chiuta wa Israele.

²¹Mukerubi waliyose wakaŵa na visko vinayi na mapapindo ghanayi, ndipo kusi kwa mapapindo ghawo mukaŵa chinthu icho chikaŵa nga ndi mawoko gha munthu.

²²Visko vyawo vikaŵa nga ndi ivyo nkhaviwona ku mronga wa Kebara. Vyose vikendanga nyoronyoro kurazga kunthazi.

Ezekiyele 11

Chiuta wizamkulanga ūanthu ūa mu Yerusalemu

¹Mzimu wa FUMU ukandinyamulira muchanya na kundiyehera ku chipata cha ku mafumiro gha dazi kwa Nyumba ya Chiuta. Pa muryango wakhe pakâwa ūanthu 25, ndipo mukati mwawo nkhawona ūarongozgi ūa ūanthu aŵa: Yaazaniya mwana wa Azuru na Pelatiya mwana wa Benaya.

²FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, ūanthu aŵa ndiwo ūakwata na kupereka urongozgi uheni mu msumba.

³Iwo ūakuti, ‘nyengo ya kuzengera zinyumba yindakwane. Msumba uwu ndi chiŵiya pa moto ndipo ise tili nyama mu chiŵiya.’

⁴Ntheura iwe mwana wa munthu uchime kuŵasuska iwo. Uchime kwambula kutondeka.”

⁵Mzimu wa FUMU ukiza pa ine ndipo ukandiphalira kuyowoya kuti, “FUMU yikuti, ‘Ivyo imwe ūaIsraele mukughanaghana mu mitima yinu, Ine nkhuvimanya’.

⁶Imwe mwakoma ūanthu ūanandi mu msumba ndipo misewu yazura na vitanda.”

⁷“Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Vitanda vyā ūanthu ivyo imwe mwaviŵika mu msumba ndi nyama nadi, ndipo msumba ndi chiŵiya nadi, kweni mwizamkuwuskikamo mukati mu msumba.’ ”

⁸FUMU Chiuta wakuti, “Imwe mukopa nkhondo, kweni ine nditi ndize na nkhondo pa imwe.

⁹Ine nditi ndimuwanuskanimo mukati mu msumba na kumuperekani mu mawoko gha ūamitundu awo ūamkumulangani.

¹⁰Imwe mwizamkukomeka mu nkhondo ndipo ine ndizamkupereka weruzgi wane mu charu chinu cha Israele. Penepapo ndipo imwe mwizamkumanya kuti ine ndine FUMU.

¹¹Ntheura msumba uwu kuti wizamkumuvikirirani imwe chara nga ndi umo chiŵiya chikuchitira na nyama. Ine ndamkupereka weruzgi wane mu charu chinu cha Israele.

¹²Pamanyuma mwamkumanya kuti ine ndine FUMU, pakuti mundapulikire vilayizgo vyane nanga ndi marango ghane. Kweni imwe mukuchita kwakuyana na maluso gha ŵamitundu awo ŵamuzingirizgani.”

¹³Apo nkhaŵa ndichali kuchima, Pelatiya mwana wa Benaya wakafwa. Penepapo ine nkhwawa pasi kavunama ndipo nkhalira na mazgu ghakuru, nkhati, “Mwe FUMU Chiuta, kasi ntheura ndimo muti mumarirenge ŵalsraele awo ŵakharako?”

Chiuta wakupangana za kuwera kwa ŵamikori

¹⁴Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

¹⁵“Iwe mwana wa munthu, ŵabali ŵako, nadi ŵabali ŵako, ŵanyako ŵali mu umikori, na wose ŵa fuko la Israele. Awo sono ŵakukhara mu Yerusalemu ŵakuyowoya kuti, ‘Wose awo ŵali kutorekera ku umikori ŵali kutali na FUMU. Kwa ise charu ichi nchithu.’”

¹⁶“Ntheura uŵaphalire ŵamikori ŵanyako kuti: FUMU Chiuta wakuti, ‘Nangauli ndine nkhaŵatuma kutali mukati mu ŵamitundu na kuŵambininiskira mu vyaru vinyakhe, ndipouli kwa kanyengo nkhangzoka kuŵa malo ghawo ghakupatulika mu vyaru ivyo ŵakarutako.’”

¹⁷“Kwa chifukwa ichi uŵaphalire kuti: FUMU Chiuta wakuti, ‘Ndimusokororaninge kufuma mu ŵamitundu na kumuwunganyani kufuma ku vyaru vinyakhe ivyo mukambininiskikira. Pamanyuma nditi ndimupaniso charu cha Israele kuŵa chinu.’”

¹⁸Para ŵamkwizaso mu charu chawo, ŵizamkuwuskamo vinthu vyose viheni na maukazuzi ghakhe ghose.

¹⁹Ndizamkuŵapa mtima umoza na kuŵika mzimu uphya mwa iwo. Ndizamkuwuskamo mtima unionono nga ndi libwe mwa iwo na kuŵapa mtima utechi nga ndi munofu,

²⁰mwakuti ŵendenge mu vilayizgo vyane na kusunga marango ghane na kughapulikira. Ŵati ŵawenge ŵanthu ŵane ndipo ine nditi ndiŵenge Chiuta wawo.

²¹Kweni awo ŵaŵika mtima wawo pakuchita vinthu vyawo viheni na maukazuzi ghawo, ŵizamkupataura pa vyose ivyo ŵachitanga.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Uchindami wa FUMU ukufumamo mu Yerusalemu

²²Penepapo wakerubi pamoza na mikombero mu mphepete mwawo wakatandaula mapapindo ghawo na kwamba kuwuruka. Sono uchindami wa Chiuta wa Israele ukâwa pachanya pa iwo.

²³Uchindami wa FUMU ukakwera kufumamo mukati mu msumba, ndipo ukiza kimilira pachanya pa phiri ilo liri ku mafumiro gha dazi kwa msumba.

²⁴Mu mboniwoni iyo nkhaâwa nayo kwizira mu Mzimu wa Chiuta, Mzimu ukandinyamura na kwiza nane ku wamikori mu charu cha Babuloni. Penepapo mboniwoni iyo nkhaâwa nayo yikazgewerekera waka.

²⁵Ntheura nkhaâwaphalira awo wakayorokera ku umikori vyose ivyo FUMU yikandirongora mu mboniwoni.

Ezekiyele 12

Chithuzithuzi cha nchimi kurongora kutorekera ku umikori

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, ukukhara mukati mu wanthu awo mbachigaruka. Iwo wali na maso ghakulaâiskira, kweni kuti wakuwona kanthu chara. Wali na makutu ghakupulikira, kweni kuti wakupulika kanthu chara, pakuti ndi wanthu awo mbachigaruka.

³“Ntheura iwe, mwana wa munthu, urongezge katundu wako wa pa ulendo nga ndi wa awo wakuyorekera ku umikori. Wambe ulendo wako nga wamikori na muhanya uku wanthu wakuwona. Wakuwonenge nga ndi wamikori kufuma ku malo ghako kuruta ku malo ghanyakhe. Panji wamkupulikiska nangauli mbachigaruka.

⁴Wamkufumiska katundu wako na muhanya uku wanthu wakuwona nga katundu wa uyo wakuruta ku umikori. Sono wamkuruta wekha na misemise uku wanthu wakuwona nga ndi umo wakuchitira wanthu awo wakuruta ku umikori.

⁵Uku wanthu wakuwona, udore chiliâwa ndipo utore katundu wako na kufumira pa chidorozi ichi.

⁶Katundu wako umuwike pa chiwegha uku wanthu wakuwona ndipo wambe ulendo wako na ka mdima uku wabenekerera chisko chako mwakuti ureke kuwona pasi, pakuti ndakuzgora iwe kuâwa chimanyikwiyo ku wanthu wâ fuko la Israele.”

⁷Ine nkhachita nga ndi umo FUMU yikandilangulira. Na muhanya pakati nkhafumiska katundu wane wa pa ulendo kuruta ku umikori. Ku na mise nkhadorora chiliâwa na mawoko ghane. Nkhendanga mu mdima uku ndayegha katundu wane pa chiwegha uku wanthu wakuwona.

⁸Machero ghakhe ku mulenje, mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

⁹“Iwe mwana wa munthu, kasi fuko ili la chigaruka la Israele, lindakufumbe kuti, ‘Kasi ukuchitachi?’ ”

¹⁰Iwe uŵazgore kuti, “FUMU Chiuta wakuti, ‘Mazgu agha ghakuchima za karonga mu msumba wa Yerusalem na fuko lose la Israele ilo liri pano.’

¹¹Uŵaphalire uti, ‘Iwe ndiwe chimanyikwiro kwa iwo.’ Icho iwe wachita ndicho chiti chichitikenge kwa iwo. Ātati ūayorekenge kuruta ku umikori.”

¹²“Karonga uyo wakuŵawusa wati wayeghe katundu wakhe pa chiŵegha uku kuchali mdima na kufuma. Chidorozi chimkupangika pa chiliŵa kuti wafumirepo ndipo wamkwenda uku wajara ku maso mwakuti wareke kuwona pasi.

¹³Kweni ine ndamkumuponyera ukonde wane ndipo wamkuwira mu chipingo chane. Nditi ndimutorere ku Babuloni, charu cha āKaladeya, uko wamkufwira kwambula kuchiwona charu cheneicho.

¹⁴Wose awo āwali kumuzingirizga iyo, ūneawo ūakumovwira, ndiposo na wumba wose wa ūasilikari ūakhe ndamkuŵambininiskira kosekose. Pamanyuma ndamkuŵarondora na lupanga kuya kaŵakoma.”

¹⁵“Para ndaŵambininiska ku vyaru vyakupambanapambana vyā ūamitundu, ndipo ūamkumanya kuti Ine ndine FUMU.

¹⁶Kweni ndamkurekapo ūachoko waka awo ūamkuponapo ku nkhondo, ku njara na ku nthenda yakofya mwakuti ūaphalirenge vyā maukazuzi ghawo ghose mukati mu ūamitundu uko ūamkuruta. Ntheura ūamkumanya kuti Ine ndine FUMU.”

Chimanyikwiro cha nchimi yakumbwambwantha

¹⁷Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

¹⁸“Iwe mwana wa munthu, uryenge chakurya chako uku ukumbwambwantha, ndipo umwenge maji uku ukutenthemma pamoza na wofi.

¹⁹Āwanthu āwa mu charu uŵaphalire kuti, ‘FUMU Chiuta wakuti ku awo ūakukhara mu Yerusalem na mu charu cha Israele, “Āwanthu ūizamkurya chakurya chawo āwali mu wofi na kumwa maji uku ūakukweŵeka. Pakuti charu chawo chamkupokeka vyose ivyo vili mwenemumo chifukwa cha vivulupi ivyo ūamkuchita wose awo ūakukhara mwenemumo.

²⁰Misumba iyo yili na āwanthu yizamkukhara mapopa, charu chizamkuācha mayiyi. Penepapo mwizamkumanya kuti Ine ndine FUMU.” ” ”

Chinthanguni na unthenga wambula kumanyikwa

²¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²²“Iwe mwana wa munthu, kasi ndi chinthanguni uli icho muli nacho mu charu cha Israele icho chikuti, ‘Mazuŵa ghakumara waka ndipo mboniwoni zose zikuzgoka kuŵa za waka.’

²³Uŵaphalire kuti, ‘FUMU Chiuta wakuti, “Ine nditi ndimarizge chinthanguni ichi, kuti chamkuyowoyekaso mu charu cha Israele chara.” Kweni uŵaphalire kuti, “Mazuŵa ghaneng’enera ndipo mboniwoni zose zili pafupi kufiskika.”

²⁴Pakuti kwamkuŵakoso mboniwoni ya utesi chara, nanga nkhuchima mu nthowa ya kumyamyatika chara mukati mu fuko la Israele.

²⁵Pakuti ine FUMU ndamkuyowoya mazgu agho ndingayowoya ndipo chamkuchitika kwambula kutondeka. Imwe ūanthu ūa fuko la chigaruka, mazgu ghane kuti ghaziwurikenge chara. Kweni mu nyengo ya umoyo winu ndamkuyowoya na kughafiska. Ntheura ndimo wakuyowoyerera FUMU Chiuta.’”

²⁶Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²⁷“Iwe mwana wa munthu, ūa fuko la Israele ūakuti, ‘Mboniwoni iyo wakuyiwona yizamkuchitika kunthazi kufuma sono. Iyo wakuchima za vinthu ivyo vyamkuchitika kunthazi.’”

²⁸Ntheura sono uŵaphalire uti, “FUMU Chiuta wakuti, ‘Mazgu ghane kuti ghamkuziwurika chara. Chose icho nkhuyowoya chamkufiskika. Ntheura ndimo wakuyowoyerera FUMU Chiuta.’”

Ezekiyele 13

Mazgu ghakususka nchimi zitesi

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, uchime pakususka nchimi za charu cha Israele izo sono zikuchima. Uziphalire izo zikuchima vyva mu mtima wawo kuti, ‘Pulikani icho FUMU yikuyowoya.’”

³FUMU Chiuta wakuti, “Soka kwa nchimi izo zikuchimira mu kupusa zeneizo zikwata vyva kuchima vyawo, kwambula kuwona mboniwoni kufumira kwa ine.

⁴Iwe Israele, nchimi zako zikuyana waka na ūakambwe awo ūakukhara mu mahami.

⁵Iwo kuti ūali kurutako kuya kanozga malo agho ghali kupasuka chara nanga nkhuzenga chiliŵa cha ūaIsraele mwakuti chiyimilire nganganga pa zuŵa la nkhondo ya FUMU.

⁶Iwo ūakuyowoya mboniwoni za kupleska ndipo ivyo ūakuroska nyautesi. Iwo ūakuti, ‘Agha ndi mazgu gha FUMU’ apo kuti ndi FUMU chara iyo yaŵatuma. Ndipouli ūakugomezga kuti FUMU yiti yifiske mazgu ghawo.

⁷Asi mboniwoni yinu nja kuplesika? Asi kuroska kwinu nkhwa utesi? Imwe mukuphara kuti ndi mazgu gha FUMU apo kuti ndine chara ndayowoya mazgu gheneagho.

⁸“Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Chifukwa chakuti mwayowoya mazgu ghakuplesika, na kuroska vya utesi, nditi ndimikane namwe.’ Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

⁹Nditi ndiwuske woko lane kwimikana na nchimi izo mboniwoni zaho nzakuplesika, ndipo kuroska kwaho nkhwa utesi. Izo kuti zamkusanga malo chara mu ungano wa wantru wane. Mazina ghawo kuti ghalembekenge chara mu mundandanda wa fuko la Israele, nesi kunjiramo mu charu cha Israele. Ntheura ndipo zamkumanyira kuti ine ndine FUMU Chiuta.”

¹⁰“Nadi nchimi izi zapuruska wantru wane pakuyowoya kuti kuli mutende apo mutende kuti ulipo chara. Waisraele wali nga ndi wantru awo wakuzenga chiliwa chambula kuhora ndipo nchimi zikwiza na kuchiphaka utoto utuwa.

¹¹Uwaphalire awo wakuphaka chiliwa na utoto utuwa kuti chiliwa chiti chiwenge. Kwamkurokwa vura yikuru, matalala ghamkuwa ndipo chimphupuru chamkuwuka.

¹²Para chiliwa chikuwa, wamkuyowoya kuti, ‘Kasi utoto utuwa uwo mukaphakanga uli nkhu?’ ”

¹³Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Mu ukari wane nditi nditume chimphupuru chikuru. Chifukwa cha ukari wane kwamkuwa vura yikuru, ndipo matalala ghakurughakuru ghamkuwa na kugumura chiliwa.

¹⁴Ndamkuchigumura chiliwa icho muli kuchiphaka utoto utuwa. Ndamkuchiwickira pasi mwakuti lufura lwakhe luwe pakweru. Para chawa, imwe mwamkulira mukati mwakhe. Penepapo mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.

¹⁵Ntheura ndimo ndamkufiskira ukari wane pa chiliwa cheneichi na pa awo wakachiphaka utoto utuwa. Ndamkuyowoya kwa imwe kuti, ‘Chiliwa chawiskikira pasi ndipo awo wakachiphaka utoto utuwa nawo wamara.

¹⁶Izi ndi nchimi za charu cha Israele izo zikachimanga za Yerusalemu ndipo zikawonanga mboniwoni za mutende apo mutende kuti ukawapo chara. Ntheura ndimo wakuyowoyer FUMU Chiuta.’ ”

Mazgu ghakususka nchimi zanakazi

¹⁷Ntheura FUMU yikati, “Sono iwe mwana wa munthu, razgira chisko chako ku wanakazi wakwinu uwasuske, weneawo wakuchima ivyo mitima yayo yikughanaghana. Uchime pakuwashuska,

¹⁸ndipo uyowoye kuti FUMU Chiuta wakuti, ‘Soka ku wanakazi awo wakusonerera vinthumwa pa mawoko ghose na kusona vidiko vya ku mitu ya

ŵanthu ū misinkhu yakupambanapambana mwakuti ŵathyenge mitima ya ŵanthu. Kasi muthyenge mitima ya ŵanthu ŵane mwakuti musungilire yinu?

¹⁹Mwandiyuyura ine panthazi pa ŵanthu ŵane chifukwa chakukhumba kupokera nyauti muchoko waka wakuzura mawoko ghinu ndiposo na tuvimenyu twa chakurya. Imwe mukukoma ŵanthu awo kuti ŵakwenera kufwa chara, ndipo mukuŵareka ŵamoyo ŵanthu awo kuti ŵakwenera kukhara ŵamoyo chara, pakuŵayowoyermautesi ŵanthu ŵane awo ŵakupulikizga mautesi.’’

²⁰“Pa chifukwa ichi, FUMU Chiuta wakuti, ‘Nditi ndimikane navyo vinthumwa vyinu vya mu mawoko vyeneivyo mukukopera mitima ya ŵanthu nga mukukora tuyuni. Nditi ndiparure vinthumwa vyinu vya mu mawoko kuti ndithaske ŵanthu awo mukuŵakora nga ndi tuyuni.

²¹Nditi ndiparureso vidiko vyinu vya ku mitu yinu kuti ndithaske ŵanthu ŵane mu mawoko ghinu. Kuti ŵizamkuŵaso mu mawoko ghinu kuŵa nga ndi skoghi chara. Ntheura muti mumanye kuti ine ndine FUMU.

²²Chifukwa cha mautesi ghinu, mwagongoweska ŵanthu awo mbaweme ŵeneawo kuti nkhakhumba chara kuti ndiŵagongoweske. Ntheura mukukhozga muheni mwakuti ŵareke kuwerako ku nthowa zakhe ziheni na kuthaska umoyo wakhe.

²³Ntheura kuti muti muwoneso mboniwoni za utesi chara nesi kuroska. Ine nditi ndithaske ŵanthu ŵane kufuma mu mawoko ghinu, ndipo imwe mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.’’

Ezekiyele 14

Chiuta wakususka awo ŵakusopa vikozgo

¹ŵararaŵarara ŵanji ū charu cha Israele ŵakiza kwa ine na kukhara pasi panthazi pa ine.

²Ntheura mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

³“Iwe mwana wa munthu, ŵanthu aŵa ŵawika mitima yawo pakusopa vikozgo ndipo ŵakudodoliska pa vinthu viheni ivyo viti viŵakhuŵazgenge. Kasi ine ndingazomerezga kuti ŵize kwa ine na kundifumba?

⁴Ntheura sono yowoya ku ŵanthu na kuŵaphalira kuti, ‘FUMU Chiuta wakuti, “MuIsraele waliyose uyo wakuŵika mtima wakhe pakusopa vikozgo na kudodoliska pa vinthu viheni ivyo viti vimukhuŵazgenge, ndipo wakwiza kwa nchimi, ine FUMU nditi ndimuzgore, zgoro ilo likwenerera vikozgo vyawo vinandi.

⁵Nditi ndichite cheneichi mwakuti ndikore mitima ya ŵalsraele wose awo ŵali kupatukako kwa ine kuti ŵasopenge ŵangoza.” ’ ’

⁶“Ntheura uŵaphalire wâlsraele kuti FUMU Chiuta wakuti, ‘Rapani, muwereko kukusopa vikozgo kwinu. Muwezgeko maso ghinu ku kudodoliska ku maukazuzi ghinu ghose.’”

⁷“Para mulIsraele waliyose panji mulendo uyo wakukhara mu charu chinu wakujipatulako kwa ine ndipo wakuŵawika mtima wakhe pakusopa ŵangoza na kudodoliska pa vinthu viheni ivyo viti vimukhuŵazgenge, usange wakwiza kafumba kwa ine kwizira mu nchimi, ine FUMU nditi ndimuzgore ine ndekha.

⁸Ine nditi ndimikane nayo munthu wa ntheura. Nditi ndimuzgore kuŵa chimanyikwiro na chimuhoyere ndipo nditi ndimuuskemo mukati mu ŵanthu ŵane. Ntheura muti mumanye kuti ine ndine FUMU.

⁹“Usange nchimi yapusikika na kuchima, ine FUMU ndine ndamupusika. Ine nditi ndinyoroskere woko lane na kwimikana nayo ndipo nditi ndimukome na kumuuskako mukati mu ŵanthu ŵane.

¹⁰Wose ŵawîri ŵati ŵalangike, nchimi na uyo wakufumbako kwa iyo.

¹¹Mwa ntheura, kwamkuŵavye mulIsraele na yumoza uyo wamkupatukako kwa ine. Kwamkuŵavye na yumoza uyo wakujikazuzga na kwananga kwakhe. Iwo ŵati ŵaŵenge ŵanthu ŵane ndipo ine nditi ndiŵenge Chiuta wawo.” Ntheura ndimo wakuyowoyerwa FUMU Chiuta.

Munthu yose ŵasuzgikenge pa yekha

¹²Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

¹³“Iwe mwana wa munthu, usange charu chandinangira pakureka kugomezga ine, nkhunyoroskera woko lane pa icho na kwimikana nacho na kuchepeska vyakurya vyakhe. Nkhutuma njara mu charu cheneicho na kukomamo ŵanthu na vyakuŵeta.

¹⁴Nanga ŵangâwa ŵanthu ŵatatu aŵa, Nowa, Daniyele na Yobe usange ŵaŵenge pano, mphanyi ŵanguthaska waliyose chara, kweni umoyo wa iwo ŵekha kwizira mu urunji wawo. Agha ndi mazgu agho FUMU Chiuta wakuyowoya.”

¹⁵“Nyengo zinyakhe ndingatuma vikoko vya ku thengere kuŵa vikari na kukoma ŵanthu mpaka charu chizgoke mapopa mwakuti kuŵavye na munthu wakuporotamo mu charu chifukwa cha vikoko vira.

¹⁶Nadi nkhurapa, yikuti FUMU Chiuta wa moyo, nangauli ŵanthu ŵatatu ŵara ŵaŵenge mwenemumo mphanyi ŵanguthaska chara ŵana ŵawo ŵanarume panji ŵanakazi. Iwo pera ndiwo mphanyi ŵanguthaskika, ndipo charu mphanyi changukhara mapopa.”

¹⁷“Usange ndingiza na nkhondo mu charu na kulangula kuti yijumphemo mu charu chenechira na kukoma ŵanthu na viŵeto,

¹⁸ndipo nanga wānthu wātatu aŵā wāwēnge mwenemumo, nadi nkharapa, ine FUMU Chiuta kuti mphanyi wānguthaska chara wāna wāwo wānarume panji wānakazi. Iwo ūekha pera mphanyi ndiwo wānguthaskika.”

¹⁹“Panji usange nditumenge nthenda yakofya mu charu chenechira na kurongora ukari wane wose pamoza na kuthiska ndopa mu charu chenechira pakukoma wānthu na viŵeto,

²⁰nadi nkharapa, ine FUMU Chiuta, nanga waŵēnge Nowa, Daniyele na Yobe mu charu chenechira mphanyi wānguthaska chara mwana wakhe mwanarume panji mwanakazi. Mu urunji wāwo mphanyi wāngujithaska ūekha, munyakhe chara.”

²¹“FUMU Chiuta wakuti, ‘Kasi kwamkuŵā uli chomene mu msumba wa Yerusalem para ndamkutuma vilengo vyane vinayi, nkondo, njara, vikoko vikari na nthenda yakofya kuti vikome wānthu na viŵeto!

²²Ndipouli wānji wāmkuŵapo awo wāmkuponapo mu charu chenechira awo wāmkuyezga kuthaska wāna wāwo wānarume panji wānakazi. Weneâwa mukawalaŵisiske para wāmkwiza kwa imwe, kuti muwone mdero na machitiro ghawo. Mwamkusanguruskika chifukwa cha chilango icho ndapereka mu msumba wa Yerusalem na vyose ivyo ndachita mwenemumo.

²³Mwamkusanguruskika nadi para mwamkuwona mdero ghawo na machitiro ghawo ndipo mwamkupanizga kuti ivyo nkachita mu Yerusalem vikâwa vyambula chifukwa chara.’ ” Ntheura ndimo wakuyowoyerā FUMU Chiuta.

Ezekiyele 15

Ntharika ya mpeska ya wakawaka

¹Mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa ine ndi agha,

²“Iwe mwana wa munthu, kasi khuni la mpeska likuruska uli makuni ghanyakhe ghose? Kasi munthavi wa mpeska ukuruska uli minthavi ya makuni ghanyakhe ghose gha mu thengere?

³Kasi wākutorako khuni la mpeska na kupangira kanthu? Kasi munthu wangatora khuni la mpeska na kupanga chinthu kuti wapayikepo vinthu?

⁴Likuŵā khuni lakubuskira moto. Sono para moto wamyangura ku umaliro kwakhe kose ndipo chapakati chakhe chanyeka, kasi khuni ili likuŵā na nchito yinyakhe?

⁵Para khuni ili likaŵā lose la msuma, likaŵavye na nchito yiliyose, asi liŵēnge la wakawaka chomene para laphya na kunyeka na moto. Kuti lingâwa na nchito yiliyose chara.”

⁶“Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Nga ndi umo ndabuskira khuni la mپheska pa moto ilo liri mukati mu makuni gha mu thengere, ndimo nditi ndichitirenge na awo ְwakukhara mu msumba wa Yerusalem.

⁷Ine nditi ndimikane nawo. Nangauli ְwangapona ku moto, ndipouli moto ndiwo wamkuְwamyangura. Penepapo ndipo mwamkumanya kuti ine ndine FUMU para ndimikana nawo.

⁸Ine nditi ndizgore charu chawo kuְwa mapopa chifukwa chakuti ְwandagomezge mwa ine.’ ” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Ezekiyele 16

Kuwura kugomezgeka kwa ְwanthu ְwa mu Yerusalem

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, rongora ְwanthu ְwa mu Yerusalem ukazuzi uwo ְwachita.

³Uְwaphalire ְwanthu ְwa mu Yerusalem kuti FUMU Chiuta wakuti, ‘Kanani ndi charu cha ְwawiskemwe na malo uko ְwakababikira. Wiskemwe wakaְwa Amori ndipo nyinamwe wakaְwa muHiti.

⁴Pa zuְwa ilo ukababikira, mumbwera wako kuti ukadumulika chara, ndipo kuti ukageziskika na maji chara kuti uְwe wakutowa. Kutti ְwakakuphaka na muchere nesi kuvungirizga na salu chara.

⁵Pakawavye na yumoza uyo wakaְwa na chitima na iwe kuti wakuchitire vinthu vyeneivi, nesi kuְwa na chiwuravi na iwe. Mu malo mwakhe ukaponyeka ku thengere chifukwa pa zuְwa ilo ukababikira ukatinkhika.’ ”

⁶Para nkhajumphanga pafupi na iwe, nkhakuwona ukukunkhura mu ndopa zako ndipo, uku ukukunkhura mu ndopa zako, nkhati kwa iwe, “Uti ufwenge chara.”

⁷Nkhachita kuti ukure nga ndi mbuto ya mu munda. Iwe ukakura na kuְwa mutali. Ukaְwa murara ndipo maְwere ghako ghakafikapo. Sisi lako likaְwa litali, kweni ukaְwa nkhule na wambula kuvwara.

⁸“Para nkhajumphaposo pafupi na iwe, nkhakuwona kuti ukaְwa pa musinkhu wakutengwera. Ntheura nkhakudikiska chakuvwara chane ndipo nkhabisu unkhule wako. Nkhakujalira na kuchita phangano na iwe ndipo ukaְwa wane.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

⁹“Penepapo nkhakugeziska na maji na kusuka ndopa zako na kukuphakazga mafuta.

¹⁰Nkhakuvwarika salu yakuroְweka na skapato ya chikumba. Nkhakuvwarikaso salu ya bafuta na ya siliki.

¹¹Nkhakutozga na vitoweskero. Nkhakuvwarika makoza mu mawoko ghako na majuda mu singo yako.

¹²Nkhakuvwarika mphete mu mphuno zako, ndewerewe mu makutu ghako, na mphumphu yakutowa ku mutu wako.

¹³Ntheura ndimo ukatozgekera na golide na siliva. Vyakuvwara vyako vikâwa vya bafuta muweme na vya siliki ndipo salu yako yikâwa yakurowêka makora. Ukarya chakurya cha ufu wakunyiririka ndiposo na uchi na mafuta. Ukaâwa wakutowa chomene ndipo ukakwezgeka kuâwa fumukazi.

¹⁴Lumbiri lwa kutowa kwako lukatandazgika mu mafuko ghose gha pasi. Kukaâwa kutowa kuweme chomene chifukwa cha uchindami uwo nkhakupa. Ichi ndicho FUMU Chiuta wakuyowoya.”

¹⁵Kweni ukagomezga kutowa kwako ndipo chifukwa cha kumanyikwa kwako ukamba kuchita uzaghali na kujisaska ku waliyose uyo wakajumphanga pafupi na iwe.

¹⁶Ukatora malaya ghako ghanyakhe na kutoweskera malo ghako gha pachanya ghakusoperako cuti uchitirengemo uzaghali wako. Chinthu ichi cuti chili kuchitikapo na kale chara nesi cuti chizamkuchitikapo.

¹⁷Ukatoraso vitowelo vyako viweme vya golide wane na vya siliva wane ivyo nkhakupa na kupanga vikozgo vya wanarume ndipo na vyeneivi ukachita uzaghali.

¹⁸Ukatora malaya ghako ghakurowêka makora na kuvivwarika ndipo ukapereka mafuta na vyakununkira vyane kwa vyeneivi.

¹⁹Nkhakupaso chakurya chane icho chikâwa ufu wakunyiririka, mafuta, na uchi. Iwe ukavipereka kwa iwo kuâwa vya sungu liweme. Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

²⁰Ukatora wana wako wanarume na wanakazi awo ukababira ine na kuwapereka kuâwa sembe ku vikozgo vyeneivi cuti chiwê chakurya chawo. Kasi kuchita uzaghali kwako uko ukachitanga kukaâwa kuchoko,

²¹cuti mpaka ukome wana wane na kuwapereka kwa vyeneivi kuâwa sembe yakocha?

²²Mu maukazuzi ghose agha na uzaghali wako, cuti ukakumbuka mazuâwa gha uwukirano wako chara apo ukaâwa nkhule wambula kuvwara na kukunkhura mu ndopa zako.

Umoyo wa mu Yerusalemu ngwa uzaghali

²³FUMU Chiuta wakuti, “Soka kwa iwe! Soka kwa iwe, pamanyuma pa maukazuzi ghako ghose agha.

²⁴Iwe ukajizengera kavuŵa ndiposo na malo gha pachanya mu maluwugha ghose.

²⁵Ukazenga ūkavuŵa pa malo gha pachanya ghose mu misewu ya mu misumba uko ukakazuzgiranga utozi wako. Ukajisaskanga kwa waliyose uyo wakajumphangapo ndipo ukandaniska mauzagħali ghako.

²⁶Iwe ukachita uzaghali na ūaEguputo, ūazengezgani ūako ūamakhumbiro ghaheni, ndipo ukandavyira ku ukari chifukwa cha kwandaniska mauzagħali ghako.

²⁷Pa chifukwa ichi nkhanyoroska nkhongono yane kwimikana na iwe pakuchefyako charu chako. Nkhakupereka ku makhumbiro għa ūarwani ūako ūaFilisiti awo ūakachita soni chifukwa cha nkharo zako za ukazuzi.”

²⁸“Ukachitaso uzaghali na ūaAsiriya, chifukwa ukakhorweskeka chara. Ndipouli, nanga ukachita ntheura, napo kuti ukakhorweskeka chara.

²⁹Ukandaniskaso uzaghali wako nanga ndi ku ūanthu ūa ku Babuloni, ūanthu ūa malonda. Ndipouli nanga kungaŵa ku ūneawā, kuti ukakhorweskeka chara.”

³⁰FUMU Chiuta wakuti, “Uli wakutomboroka pa makhumbiro ghaheni pakuti wachita vyose vyeneivi nga ndi mwanakazi muzaghali wambula soni.

³¹Iwe wajizengera ūkavuŵa mu misewu yose na mu malo gha pachanya mu maluwugha ghose. Ndipouli kuti ukāwa nga ndi mwanakazi muzaghali chara, chifukwa ukapokeranga malipro chara.

³²Muwoli muzaghali iwe. Ukutemwa ūalendo kuruska mufumu wako.

³³Ūnarume ūakupereka vyawanangwa ku ūanakazi wose ūzagħali, kweni iwe ndiwe ukupereka vyawanangwa ku ūakutemweka wose. Ukaŵapanga vimbundi kuti ūżenġe kufuma uku na uku mwakuti uchitenge nawo uzaghali.

³⁴Ntheura ukapambana na ūanakazi ūanyakhe mu uzaghali wako, pakuti pakaŵavye na yumoza uyo wakakunyengereranga kuti wachite nawe uzaghali. Iwe ndiwe ukaperekanga njombe kwa iwo, apo iwo kuti ūakakupanga njombe yiliyose chara. Nadi, iwe ukapambana na ūanakazi ūanyakhe.”

Weruzgi wa Chiuta pa Yerusalemu

³⁵“Ntheura, muzaghali iwe, pulika icho FUMU yikuyowoya.”

³⁶FUMU Chiuta wakuti, “Chifukwa chakuti iwe ukavura kwambula kuŵa na soni, kurongora pakweru nkhule yako pakuchita uzaghali na ūakutemweka ūako, ūangoza ūako wose ūa ukazuzi, na kukoma ūana ūako kuŵapereka kuŵa sembe ku ūangoza,

³⁷ntheura nditi ndiwunganye ūakutemweka ūako wose, ūneawo ukachitanga nawo virere, wose awo ukaŵatemwa na wose awo ukaŵatinkha.

Ndamkuŵawunganya kufumira ku dera lirilose, kwimikana nawe, ndipo ndamkukuvura nkhule yako kuti ŵayiwone.

³⁸Ndamkukulanga nga ndi umo nkhuperekera chilango pa mwanakazi uyo wali na mrandu wa uleŵe na wa kuthiska ndopa, ndipo mu sanje zane na mu ukari wane ndamkukweruzga iwe chifukwa cha kuthiska ndopa.

³⁹Ndamkukupereka mu mawoko gha ŵakutemweka ŵako, ndiwo ŵamkuwiskira pasi ŵakavuŵa ŵako na kubwangandulira pasi malo ghako gha pachanya. Ŵamkukuvura vyakuvwara vyako, ŵamkupoka vitowelo vyako viweme, na kukusida wa nkhule.

⁴⁰Ŵamkukutorera wumba wa ŵanthu kwimikana nawe ndipo iwo ŵamkukudina na mawe na kukudumula na malupanga kuŵa tuchokotuchoko.

⁴¹Ndipo ŵamkocha nyumba zako na moto na kukweruzgira panthazi pa ŵanakazi ŵanandi. Ndamkukurekeska kuchita uzaghali ndipo kuti wamkuperekaso njombe chara.

⁴²Ndimo ndamkufumiskira ukari wane pa iwe, ndipo sanje yane pa iwe nayo yamkuwukapo, ndamkukhara chete, kuti ndamkuŵaso mukari chara.”

⁴³FUMU yikuti, “Iwe ulije na kukumbuka mazuŵa gha uwukirano wako, kweni wandikaripiska na vinthu viheni vyose ivi. Ntheura mrandu wa ivi ndamkuŵika pa iwe wamwene. Asi iwe ndiwe wachita vy aukazuzi ivi kusazgirapo pa maukazuzi ghako ghose?”

Mwana mwanakazi wakutorera nyina

⁴⁴“Nadi yose uyo wakutemwa kuyowoya zintharika wamkukunena iwe kuti, ‘Nga ndi umo waliri nyina ndimo waliriso na mwana wakhe mwanakazi.’

⁴⁵Nadi ndiwe mwana wakhe mwanakazi, mweneuyo wakatinkha mufumu wakhe na ŵana ŵakhe. Iwe ndiwe nadi munung’una wa ŵanung’una ŵako awo ŵakatinkha ŵafumu ŵawo na ŵana ŵawo. Nyoko wakaŵa muHiti ndipo wuso wakaŵa muAmori.

⁴⁶Mukuru wako ndi Samariya, mweneuyo wakakharanga na ŵana ŵakhe ŵanakazi ku mpoto kwa iwe. Ndipo munung’una wako, mweneuyo wakakharanga ku mwera kwako, ndi Sodomu na ŵana ŵakhe ŵanakazi.

⁴⁷Ndipouli kuti ukakhorwa chara kurondezga mendero ghawo, nanga nkhuchita kwakuyana na maukazuzi ghawo, mu nyengo yichoko waka ukaŵa muheni chomene kuruska iwo mu mendero ghako ghose.”

⁴⁸FUMU Chiuta wakuti, “Nkhurapa nadi kuti, ‘Munung’una wako Sodomu na ŵanthu ŵakhe ŵalije kuchita nga ndiwe na ŵanthu ŵako.

49Wona, uwu ndiwo ukawâa mrandu wa munung'una wako Sodomu, iyo na wânthu âwakhe âwakawâa âwakujikuzga, mu usambazi unandi wa vyakurya, na kufwasa, kweni kuti wakawovwira chara âwakavu na âwasokwano.

50Âwakawâa âwakujikuzga na âwakuchita vyâ ukazuzi panthazi pane, ntheura nkhaâwawuskapo apo nkhati ndachiwona.

51Nanga ndi âwaSamariya âwalije kuchitapo hafu wa zakwananga zako, iwe wachita maukazuzi ghanandi kuruska iwo. Waâwazgora âwanung'una âwako kuâa warunji kuruska iwe, na mauheni agho wachita.

52Ndipo iwe wamwene, soni ziti zikukore, pakuti pa kweruzga waâwarunjiska âwanung'una âwako. Chifukwa cha zakwananga zako izo ukachitira mu ukazuzi kuruska iwo, âwana âwanyako mbarunji kuruska iwe. Ntheura ukhozgeke soni iwe nawe chifukwa waâwazgora âwana-âwanyako kuâa nga mbarunji.' "

Misumba wa Sodomu na Samariya yiti yiwezgekeso

53"Ndiâwawezgerenge mauweme ghawo, uweme mu charu cha Sodomu na wânthu âwakhe, na uweme wa charu cha Samariya na wânthu âwakhe, ndiposo nditi ndikuwezgerenge mauweme ghako pamoza na ghawo,

54kuti ulengeskekenge na kukhozgeka soni chara chifukwa cha vyose ivyo wavichita, pakuti wazgoka kuâa chisangurusko kwa iwo.

55Kweni âwana âwanung'una, âwa mu charu cha Sodomu na wânthu âwakhe, âwamkuwerera mu kaâwiro kawo ka kale; ndipo para Samariya pamoza na wânthu âwakhe âwamkuwerera ku kaâwiro kawo ka kale, ndipo iwe na wânthu âwako mwamkuwerera mu kaâwiro kinu ka kale.

56Asi munung'una wako, Sodomu, wakaâa chidokoni mu mlomo wako mu zuâa la kujikuzga kwako,

57apo uheni wako ukawâa undavumbukwe? Kweni sono wazgoka kuâa nga ndiyo. Waâa chinthu chakusunjizgika ku âwaAramu, na ku âwazengezgani âwakhe wose, ndiposo na ku âwaFilisiti, na awo âwali kukuzingirizga iwe, âweneawo âwakukwerura.

58Sono nawe wavimyantha chifukwa cha kurakaraka kwako na maukazuzi ghako." Ntheura ndimo yikuyowoyera FUMU.

Phangano ilo kuti limarenge chara

59Inya, FUMU Chiuta wakuti, "Nditi ndikuchitire nga ndi umo wachitira, wamweneiwe wayuyura chirapo pakuswa phangano.

60Ndipouli ndamkukumbuka phangano lane na iwe mu mazuâa ghako gha uwukirano, ndiposo ndamkuchita nawe phangano la muyirayira.

61Ntheura wamkukumbuka mendero ghako, na kukhozgeka soni para nkhuâwatora âwana âwanyako, mukuru wako na munung'una wako, na

kuwapereka kwa iwe nga wana wako, nangauli kuti ndi chifukwa cha phangano na iwe chara.

⁶²Nditi ndimike phangano pakati pa iwe na ine, ndipo wamkumanya kuti ine ndine FUMU.

⁶³Para ndakugowokera vyose ivyo uli kuchita, wizamkukumbuka na kukhozgeka soni na kureka kujulaso mlomo wako chifukwa cha kuwa soni." Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Ezekiyele 17

Ntharika ya nombo na khuni la mpeska

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine kuti,

²"Iwe mwana wa munthu, uyowoye chinhanguni ku waisraele, ndipo uyowoyere mu ntharika.

³Uyowoye kuti FUMU Chiuta wakuti, 'Nombo yikuru ya mapapindo ghakuru na ghatali, na mahungwa ghanandi gha mathotomathoto, yikiza ku charu cha Lebanon. Yikakora munthavi wa pachanya pa khuni la milanje.

⁴Yikaphorapo munthavi wa pachanya chomene ndipo yikaruta nawo ku charu cha wamalonda, na kuwuwika mu msumba wa wantru wa malonda.' "

⁵"Ndipo yikatora mbuto ya mu charu zira na kuyipanda mu nyata yiweme mu mphepete mwa mronga. Yikandipanga nga ndi khuni la munyezani.

⁶Ndipo yikamera na kuzgoka kuwa khuni la mpeska, leneilo minthavi yakhe yikathazira musi, kurazga ku nombo yira, misisi yakhe nayo yikakuranga kusi kwakhe. Ntheura likazgoka kuwa khuni la mpeska leneilo likawa na minthavi, ndiposo na mahamba."

⁷"Kukawaso nombo yinyakhe yikuru, ya mapapindo ghakuru na mahungwa ghanandi. Khuni la mpeska lira likathazira misisi yakhe ku nombo yira, ndipo likamera minthavi yeneiyo yikarazga ku nombo kuti yithiririkenge. Kweni pa malo apo yikapandika,

⁸wakayizgura na kuya kayipanda pa nyata yiweme pafupi na maji ghanandi, mwakuti yiwe na minthavi na kupambika vipambi, ndipo likazgoka kuwa khuni la mpeska yakuzirwa."

⁹Uwaphalire uti, "FUMU Chiuta wakuti, 'Kasi khuni la mpeska ili liti likulenge? Asi nombo yira yiti yizgurenge misisi yakhe na kudumulako minthavi yakhe, mwakuti mahamba ghakhe għo agho għasunda waka għomire? Asi chiti chikhumbengħe woko lankhongono panji wantru wanandi pakulizgura na misisi yakhe?

¹⁰Wona, para wâlizgura na kulipanda panyakhe, kasi liti liyane na charu? Asi lamkomira pepetu para mphepo ya ku mafumiro gha dazi yaputirapo.' "

Ntharika yikurongosoreka

¹¹Ntheura nkhapulika mazgu gha FUMU kuti,

¹²"Yowoya sono ku nyumba ya chigaruka uti, 'Kasi mukumanya chara icho vinthu ivi vikung'anamula?' Uwaphalire uti, 'Karonga wa charu cha Babuloni wakiza mu msomba wa Yerusalem, wakatoramo karonga na nduna zakhe, ndipo wakiza nawo ku kwakhe ku charu cha Babuloni.

¹³Ndipo karonga wa charu cha Babuloni yura wakatorapo yumoza wa mu mbumba ya ufumu na kupangana nayo, wakamurapiska chirapo. (Wakawuskamo wârongozgi wâ charu,

¹⁴kuti ufumu ura uŵe wakuyuyuka na wambula kujikwezga, kuti para ukusungilira phangano lakhe ungamanya kukhalirira.)

¹⁵Kweni karonga yura wakamugarukira ndipo wakatuma zinkharamba ku charu cha Eguputo, kuti zikapokeko mahachi na wankhondo wânanzi. Kasi iyo wat iwatonde? Kasi wangamanya kupona usange wachita ntheura? Kasi wangaswa phangano na kupona?"

¹⁶FUMU Chiuta wakuti, "Nkhurapa nadi nkhuti, 'Wamkufwira mu charu cha karonga uyo wamkuŵika pa chizumbe, mweneuyo wakwerura chirapo chakhe na kuswa phangano lakhe, wamkufwira mu charu cha Babuloni.

¹⁷Mawumba ghakuru gha Faro pamoza na nkhondo yakhe yikuru kuti vyamkovwira chara, para wâ mu charu cha Babuloni wâzenga vibumira vyakukwerera mu linga, na kujarizga msomba kuti wâkome wânthu wânanzi.

¹⁸Chifukwa wakayuyura chirapo na kuswa phangano, leneilo wakapangana ndipouli wachitaso vinthu vyose ivi, kuti wat iwapokwe chara."

¹⁹Ntheura FUMU Chiuta wakuti, "Nkhurapa nadi kuti, pa chifukwa cha chirapo cheneicho wayuyura na phangano lane leneilo waswa, ndamkulanga.

²⁰Ndamkutandazga ukonde wane pa iyo ndipo wamkukoreka mwenemumo, ndamkwiza nayo ku charu cha Babuloni na kweruzgana nayo kwenekura, chifukwa waswa phangano.

²¹Vinkhara vyakhe viweme vyose vyamkukomeka na nkhondo, ndipo awo waphokwa wâmkumbinikira ku vyaru vyose. Penepapo mwamkumanya kuti ndine FUMU ndayowoya."

Phangano la Chiuta la chigomezgo

²²FUMU Chiuta wakuti, "Na ine wuwo ndizamkutorapo kamunthavi kufuma pa khuni la milanje wakuzonthoka, ndamkupanda mu nyata yiweme.

Ndamkuphyora kamunthavi kateta kufuma pachanya chomene ndipo ine ndamwene ndamkukapanda pa phiri litali lakuzonthoka.

²³Ndamkukapanda pachanya pa phiri mu charu cha Israele mwakuti kaŵe na minthavi na kupambika vipambi, na kuzgoka kuŵa khuni la milanje lakuzirwa. Musi mwakhe mwamkukhara vinyama vyose vyā mtundu na mtundu ndipo viyuni vyā mtundu na mtundu vyamkuzengamo vivimbo vyawo mu minthavi yakhe.

²⁴Ndipo makuni ghose gha mu thondo ghizamkumanya kuti ndine FUMU yeneiyo yikukhizga khuni litali, na kulizgora khuni lifupi kuŵa litali, ndiposo na komizga khuni liwisi na kulizgora khuni lomizo kuŵa lakutikitira. Ine FUMU ndachiyowoya ndipo ndamkuchichita.”

Ezekiyele 18

Mlimo wa munthu waliyose

¹Mazgu gha FUMU ghakizaso kwa ine kuti,

²“Kasi mukung'anamulachi pakuwerezgawerezga ntharika iyi mu charu cha Israele, yeneiyo yikuti, ‘Wawiskewo wakarya vipambi vyā mpheska zakunchanchamira, ndipo mino gha wana wawo ghakunyenyer!’ ”

³“Ine FUMU Chiuta, nkhurapa nadi, nkhuti, ‘Ntharika iyi kuti mwamkuyowoyaso mu charu cha Israele chara.’

⁴Wonani, wanthu wose mbane. Wiske na mwana wuwo, wose mbane. Munthu uyo wakwananga wamkufwa.”

⁵“Tiyerezgere kuti munthu ndi murunji ndipo wakuchita icho nchakwenerera na chakunyoroka.

⁶Munthu uyu wakureka kuŵa na chiphikiro pa mapiri pachanya, nanga nkhusopa wangoza ūa mbumba ya Israele, nesi kumukazuzga muwoli wa muzengezgani wakhe, panji kumukhwaska mwanakazi uyo ngwambula kutozgeka.

⁷Iyo kuti wakumusuzga munthu chara, kweni wakumuwezgera wa matewu icho wakakorera, ndiposo kuti wakwiba chara. Iyo wakuŵapa chakurya awo wali na njara, na kumuvwarika uyo wakwenda nkhule.

⁸Iyo kuti wakubwerekeska kuti watorepo zakusazgirapo chara, panji kupokapo chandulo. Iyo wakujikora ku kuchita uheni, ndipo wakweruzgira mu urunji pakati pa munthu na munthu.

⁹Iyo wakurondezga marango ghane na kusunga malangulo ghane. Munthu wa ntheura ndi murunji, ndiyo wati waŵenge na umoyo.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerā.

¹⁰“Tiyerezgere kuti munthu wababa mwana mweneuyo ndi munkhungu ndiposo nchikozi.

¹¹Mwana uyu wakureka kuchita chimoza cha milimo iyi, kweni wakuŵa na viphikiro pa mapiri pachanya. Iyo wakukazuzga muwoli wa muzengezgani wakhe.

¹²Iyo wakusuzga mukavu na musokwano. Iyo wakwiba mwakukwapura, ndipo kuti wakuwezga chara chikhole cha ngongole. Iyo wakusopa ŵangoza na kuchita maukazuzi.

¹³Iyo wakubwerekeska kuti wasangepo zakusazgirapo na kupoka chandulo. Kasi munthu wa ntheura wangakhara na umoyo? Na pachoko pose. Iyo kuti wangakhara na umoyo chara. Pakuti wakachita maukazuzi ghose agha, iyo watu wakomeke. Mrandu wa nyifwa yakhe uŵenye pa mutu wakhe.”

¹⁴“Kweni tiyerezgere kuti munthu uyu wababa mwana, mweneuyo wakuwona zakwananga zose izo wiske wachita. Iyo wakopa, ndipo kuti wakumurondezga chara nanga nkuchita nga ndi umo wiske wakuchitira.

¹⁵Iyo kuti wakuŵa na viphikiro pachanya pa mapiri chara, nanga nkhusopa ŵangoza ūa mbumba ya Israele. Iyo kuti wakukazuzga muwoli wa muzengezgani wakhe chara.

¹⁶Iyo wakwanangira munthu waliyose chara nanga nkupoka chikhole nesi kwiba mwakukwapura. Kweni iyo wakuŵapa chakurya awo ūali na njara, na kumuwwarika uyo wakwenda nkule.

¹⁷Iyo wakujikora ku kuchita uheni. Iyo kuti watora zakusazgirapo chara, nesi kupokapo chandulo. Iyo wakurondezga marango ghane na kusunga malangulo ghane. Munthu wa ntheura watu wafwenge chifukwa cha ubendezi wa wiske chara. Nadi, watu wakharenge wamoyo.

¹⁸Kweni wiske, pakuti wakayuzganga ŵanthu na kwiba mwakukwapura vinthu vya mubali wakhe, ndipo kuti wakachita chinthu chiweme chara mukati mu ŵanthu ūa kwakhe, nadi, iyo watu wafwenge chifukwa cha ubendezi wakhe.”

¹⁹“Ndipouli imwe mukuyowoya mukuti, ‘Kasi mwana wareke uli kulangika chifukwa cha uheni wa wiske? Para mwana wachita icho nchakwenerera na chakunyoroka, ndipo waŵikapo mtima pakusunga marango ghane ghose, nadi watu wakharenge wamoyo.

²⁰Munthu uyo wananga ndiyo watu wafwenge. Mwana kuti wamkulangika chifukwa cha ubendezi wa wiske chara, nanga ndi wiske kuti wamkulangika chifukwa cha ubendezi wa mwana wakhe chara. Munthu murunji watu wapokere njombe ya urunji wakhe, ndipo muheni watu wapokere njombe ya uheni wakhe.’”

Nthowa ya Chiuta njakurunjika

²¹“Kweni usange munthu muheni wakuwerako ku uheni wakhe wose uwo wakachitanga na kusungilira marango ghane ghose ndipo wakuchita icho nchakwenerera na chakunyoroka, nadi wati waŵenge na umoyo, kuti wati wafwenge chara.

²²Nanga nkhamoza ka zakwananga zakhe ako wakachita, kuti kati wakumbukikenge chara. Chifukwa cha urunji uwo wachita, wati wakharenge wamoyo.

²³FUMU Chiuta wakuti, ‘Kasi nkhukondwera na nyifwa ya muheni, asi kwakuruska nkhukhumba kuti wawereko ku machitiro ghakhe ghaheni mwakuti wakhare wamoyo?

²⁴Kweni para munthu murunji wakuwerako ku urunji wakhe na kuchita ubendezi, ndiposo wakuchita maukazuzi agho muheni wakuchita, kasi wati wakharenge wamoyo? Pamkuŵavye nanga nkhamoza ka urunji wakhe ako kizamkukumbukika. Chifukwa cha zakwananga zakhe na uheni uwo wachita, wati wafwenge.’”

²⁵“Ndipouli imwe mukuyowoya mukuti, ‘Machitiro gha FUMU kuti nga urunji chara.’ Pulikani sono, imwe ūalsraele, kasi machitiro ghane nga urunji chara? Asi ndi machitiro ghinu agho ngambula urunji?

²⁶Para munthu murunji wakuwerako ku urunji wakhe na kuchita ubendezi, wati wafwenge chifukwa cha ubendezi wakhe. Iyo wati wafwenge nadi chifukwa cha ubendezi uwo wachita.

²⁷Ndiposo, para munthu muheni wakuwerako ku uheni wakhe uwo wachita, ndipo wakuchita icho nchakwenerera na chakunyoroka, wati waponoskeke.

²⁸Chifukwa wakalanguruka na kuwerako ku zakwananga zakhe zose izo wakachita, wati waphokwenge nadi, ndipo kuti wati wafwenge chara.

²⁹Ndipouli, ūalsraele ūakuti, ‘Machitiro gha FUMU kuti nga urunji chara.’ Imwe ūalsraele, kasi machitiro ghane ngambula urunji? Asi ndi machitiro ghinu agho ngambula urunji?”

³⁰Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Nditi ndimweruzganinge imwe ūalsraele, nditi ndimweruzgenge munthu yose kwakulingana na mendero ghakhe. Zgokani mtima ndipo muwereko ku uheni wose uwo mukuchita, mzire ubendezi umumarani.

³¹Wuskanimo kwananga uko mukandichitira ine, ndipo jitorerani mtima uphya na mzimu uphya! Kasi muti mufwirengichi, imwe ūalsraele?

³²Ine kuti nkhukondwera na nyifwa ya munthu waliyose chara. Ntheura weraniko ku uheni kuti mukhare na umoyo.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerwa.

Ezekiyele 19

Kutengerera wakaronga wa charu cha Israele

- ¹Iwe, wuska chitengero na kulirira nduna za charu cha Israele,
- ²ndipo uyowoye kuti, “Nyoko wakaŵa nga ndi nkharamu yanakazi nadi mukati mu zinkharamu. Wakagonanga pakati pa nkharamu, kulera wana wakhe.
- ³Wakalera mwana wakhe yumoza mweneuyo wakazgoka kuŵa nkharamu yiukirano. Nkharamu yira yikasambira kukora nyama, ndipo yikamara wanthu.
- ⁴Ŵamitundu ūkayichitira chiwawa, ndipo yikawira mu mbuna yawo. Ūkayiguguza na nkhoroŵeko na kwiza nayo ku charu cha Eguputo.
- ⁵“Para nkharamu yanakazi yira yikawona kuti chakuchita chasôwa, chigomezgo chakhe nacho chikamara. Yikatoraso mwana wakhe munyakhe na kumuzgora kuŵa nkharamu yiukirano.
- ⁶Mwana yura wakendendekanga mukati mu nkharamu zinyakhe, wakazgoka kuŵa nkharamu yiukirano, yikasambira kukora nyama, ndipo yikaryanga wanthu.
- ⁷Yikapankhura malinga ghawo, na kuyizgora mapopa misumba yawo. Para yikabangulanga charu chikatenthema, na wose awo ūkawâwa mwenemumo.
- ⁸Ntheura mafuko gha wanthu ghakayiwukira nkharamu yira ghakathya vipingo kosekose. Ghakatandazga ukonde pachanya pakhe ghakayitorera mu mbuna yawo iyo ghakajima.
- ⁹Ghakayiguguza na nkhoroŵeko, ghakaya kayinjizga mu chitupa chakusungiramo, na kwiza nayo kwa karonga wa charu cha Babuloni. Ghakayîwika mu nyumba ya vikondo, kuti lizgu lakhe lireke kupulikikwaso pa mapiri gha Israele.”
- ¹⁰“Nyoko wakaŵa nga ndi mpeska ya mu munda yakuzgurika na yakupandika pafupi na maji, yakupambika na ya minthavi yinandi chifukwa yikâwa pafupi na maji ghanandi.
- ¹¹Munthavi wakukhora chomene wa mpeska yira ukazgoka kuŵa ndodo ya ufumu. Ukazonthoka chomene mukati mu minthavi yakukorana. Ukawonekanga pachanya pamoza na minthavi yakhe yinandinandi.
- ¹²Kweni mpeska yira yikazgurikira mu ukari, yikaponyeka pasi. Mphepo ya ku mafumiro gha dazi yikayiwomizga, vipambi vyakhe wanthu ūkavipurura. Minthavi yakhe yikuru yikomira moto ukayimyangura yose.
- ¹³Kweni sono mpeska yira yazgurika na kupandika mu mapopa mu charu chomizo na cha chinkhamwa.

¹⁴Ndipo moto wagolera kufuma mu minthavi yakhe yikuru, wamyangura minthavi yakhe na vipambi vyakhe. Ntheura mulije na kukharamo minthavi yikuru, ndodo ya ufumu nayo palije." Ichi nchitengero, ndipo chazgoka kuwa chitengero.

Ezekiyele 20

Machitiro gha Chiuta pa walsraele

¹Mu chirimika cha chinkonde na chiwiri, mu mwezi wa chinkonde, pa zuwa la khumi la mwezi, warara wanji kufuma mu charu cha Israele wakiza kwa ine kwiza kafumba na vya FUMU, ndipo wakakhara panthazi pane.

²Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

³"Iwe mwana wa munthu, yowoya ku warara wa charu cha Israele uti, FUMU Chiuta wakuti, 'Chifukwa uli mukukhumba kwizakandifumba. Nkhurapa nadi, ine kuti nkhukhumba chara kuti imwe mundifumbenge.' "

⁴"Iwe mwana wa munthu, kasi uti uweruzgenge? Kasi ungaŵeruzga?" Ntheura uwamanyiske maukazuzi gha wawiskewokuru,

⁵ndiposo uwaphalire uti, "FUMU Chiuta wakuti, 'Pa zuwa lira nkhamusankhiranga Israele, nkhachita chirapo ku mphapu ya wa mu mbumba ya Yakhobe nkhajivumbula kwa iwo mu charu cha Eguputo.' Nkhachita chirapo kwa iwo na kuyowoya kuti, 'Ndine FUMU, Chiuta winu.' "

⁶Pa zuwa lira nkharapa kwa awo nkhati, "Nditi ndiŵawuskengemo mu charu cha Eguputo na kuwaŵika mu charu icho ndawapenjera, charu cha mkaka na uchi, charu chakuchindikika kuruska vyaru vyose."

⁷Ndipo nkhati kwa iwo, "Munthu yose mukati mwinu wataye maukazuzi ghakhe gheneagho maso ghakhe ghakukondwera nagho, ndipo rekani kujikazuzga na wangoza wa charu cha Eguputo. Ine ndine FUMU Chiuta winu."

⁸"Kweni wakandigarukira, ndipo kuti wakakhumba chara kundipulikira. Munthu yose kuti wakaghareka maukazuzi ghakhe chara gheneagho maso ghakhe ghakakondwera nagho, ndipo kuti wakawasida chara wangoza wa mu charu cha Eguputo." "Ntheura nkhaghanaghana kuwafumiskira kucheruka kwane na kufumiskira ukari wane pa iwo mu charu cha Eguputo.

⁹Kweni nkhachita ichi chifukwa cha kuvikirira nchindi ya zina lane, kuti lireke kukazuzgika panthazi pa wamitundu weneawo walsraele wakukharamo mukati mwawo, nkhajivumbula panthazi pawo pakuwafumyamo mu charu cha Eguputo.

¹⁰Ntheura nkhawafumiska mu charu cha Eguputo na kwiza nawo mu mapopa.

¹¹Nkhaŵapa marango ghane na kuŵarongora malangulo ghane mwa gheneagho munthu wangawumiramo pakughasunga.

¹²Ndiposo nkhaŵapa maSabata ghane, kuŵa chimanyikwiro pakati pa ine na iwo, mwakuti ūamanye kuti ine ndine FUMU, yeneiyo yikuŵazgora kuŵa ūakupatulika.”

¹³“Kweni ūalsraele ūakandigarukira mu mapopa. Kuti ūakarondezga marango ghane chara, ūakakana malangulo ghane, mwa gheneagho munthu wangawumiramo pakughasunga, ndipo ūakaghakazuzga chomene maSabata ghane.” “Ntheura nkhaghanaghana kufumiskira ukari wane pa iwo mu mapopa, pakuŵamara petu.

¹⁴Kweni kuti nkhachita ichi chara chifukwa cha kuvikirira nchindi ya zina lane, kuti lireke kukazuzgika panthazi pa ūamitundu, ūneawo ūakandiwona para nkhaŵafumiskanga ūalsraele mu Eguputo.

¹⁵Ndiposo nkhachita chirapo kwa iwo mu mapopa kuti, ‘Ndireke na kuya kaŵanjizga mu charu icho nkhaŵapa, charu cha mkaka na uchi, charu chakuchindikika kuruska vyaro vyose,

¹⁶pakuti ūakakana marango ghane, ūakareka kurondezga malangulo ghane ndipo ūakakazuzga maSabata ghane. Mitima yawo yikarondezga ūangoza ūawo.’

¹⁷“Ndipouli nkhaŵa na chiwuravi na iwo, kuti nkhaŵakoma chara nanga nkhuŵamara petu mura mu mapopa.

¹⁸Ndipo nkhati ku ūana ūawo mu mapopa, ‘Rekani kurondezga marango gha ūawiskemwekuru, nanga nkhusungilira malangulo ghawo, nesi kujikazuzga na ūangoza ūawo.

¹⁹Ine FUMU, ndine Chiuta winu. Rondezgani marango ghane, ndipo muŵike mtima pakusungilira malangulo ghane.’

²⁰Sungani maSabata ghane kuŵa ghakupatulika kuti ghâwe chimanyikwiro pakati pa ine na imwe, mwakuti mumanye kuti ine ndine FUMU Chiuta winu.

²¹“Kweni ūana ūawo ūakandigarukira, ūakareka kurondezga marango ghane, ndipo uti ūakâwikapo mtima chara pakusungilira malangulo ghane, mwa gheneagho munthu wangawumiramo pakughasunga, ūakakazuzga maSabata ghane. Ntheura nkhaghanaghana kufumiskira na kufiskira ukari wane pa iwo mu mapopa.

²²Kweni nkhajikora, ndipo nkhachita ichi chifukwa cha kuvikirira nchindi ya zina lane, kuti lireke kukazuzgika panthazi pa ūamitundu, ūneawo ūakawungana para nkhaŵafumiskangamo.

²³Ndiposo nkharapa chirapo kwa iwo mu mapopa nkhati, 'Ndamkuŵambininiska mukati mu ŵamitundu na kuŵababariskira mu vyaru vyose,

²⁴chifukwa ūalije kughafiska malangulo ghane, kweni ūakakana marango ghane na kukazuzga maSabata ghane, ndipo maso ghawo ghakaŵa pa ūangoza ūa ūawiskewokuru.'

²⁵Ndiposo nkhaŵapa marango ghane gheneagho kuti ghakaŵa ghaweme chara, ndipo mwa gheneagho ūakaŵavye na kumanya kusangiramo umoyo.

²⁶Nkhaŵareka kuti ūajikazuzge ūekha na vyawanangwa vyawo pakupereka wose ūana ūawo ūa uŵere kuŵa sembe yakocha, kuti ndiŵawofye chomene. Nkhachita ichi kuti ūamanye kuti ine ndine FUMU.

²⁷"Ntheura, iwe mwana wa munthu, yowoya ku ūalsraele kuti FUMU Chiuta wakuti: Mwa cheneicho ndimo ūawiskemwekuru ūakanditukira ine, pakureka kuŵika chigomezgo mwa ine.

²⁸Chifukwa para nkhiza nawo mu charu cheneicho nkharapa kuŵapa, ūakasora phiri lose litali na khuni lose liŵisi, mwenemumo ūakaperekanga sembe ndiposo na vyawanangwa vyawo vyeneivyo vikandavyira ku ukari. Kwenekura ūakachita sembe ya sungu liweme na kupungura sembe zawo za vyakumwa.

²⁹Nkhati kwa iwo, 'Kasi malo gha pachanya ghakusoperako agho mukuyako ndi nga?' Ntheura ghakuchemeka 'Malo gha pachanya ghakusoperako' mpaka sono.

³⁰"Ntheura uyowoye na ūalsraele uti, FUMU Chiuta wakuti: Kasi muti mujikazuzgenge nga ndi umo ūakachitiranga ūawiskemwekuru, na kupurukira ku maukazuzi ghawo?

³¹Para mukupereka vyawanangwa vyinu na kupereka ūana ūinu kuŵa sembe yakocha pa moto, mukujikazuzga na ūangoza ūinu wose mpaka na kuno ku lero. Kasi nditi ndimuzomerezgani uli kuti mwiza kafumbanga ine, imwe mwa ūalsraele? Nkhurapa nadi nkhati, 'Kuti mwakufumbako kwa ine chara.' " Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

³²"Icho mukughanaghana kuti chiti chiŵenengeko chara," apo mukughanaghana kuti, "Tiyeni tiŵe nga ūamitundu, tiŵe nga ndi mafuko gha ūanthu ūa mu vyaru, kusopa khuni na libwe."

Chiuta wakulanga na kugowokera

³³FUMU Chiuta wakuti, "Nkhurapa nadi kuti nditi ndimuwusani na woko lankhongono na lakutambazuka ndiposo na ukari wakuzura.

³⁴Ine ndamkumufumyanimo mu ūamitundu na kumusokororani kufuma mu vyaru vyeneivyo muli kumbininikiramo, na woko lakhe lankhongono na lakutambazuka, ndiposo na ukari wakuzura.

³⁵Ndamkumutorerani mu mapopa gha wāmitundu, ndipo mwenemura ndamkumweruzgani ndamwene.

³⁶Nga ndi umo nkheruzgira wāwiskemwekuru mu mapopa, wāti wāfuma mu charu cha Eguputo, ndimo ndamkumweruzgirani namweso.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerā.

³⁷“Ndamkumwendeskani panthazi pane, ndamkumupendani yumoza, ndipo nditi ndichite kuti mupulikire phangano lane.

³⁸Ndipo ndamkufumiskamo vigeŵenga mukati mwinu, na awo wākundinangira ine, ndamkuwāwuskamo mu charu icho wākupanjwamo, kweni kuti wāmkunjiramo mu charu cha wāra chara. Penepapo mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

³⁹“Kweni imwe, wālsraele, FUMU Chiuta wakuti, ‘Rutani, waliyose wa imwe wakasopenge wāangoza wākhe, sono na kunthazi, usange murekenge kundipulikira. Kweni zina lane lituwā mureke kulikazuzgaso na vyawanangwa vyinu na wāangoza wīnu.

⁴⁰FUMU Chiuta wakuti, Pakuti pa phiri lane lakupatulika, phiri lakuzonthoka la mu charu cha Israele, ndipo wālsraele wose wāmkundisopera mu charu chira. Kwenekura ndiko ndamkuwāpokerera ndipo ndizamkukhumba kupokera mithulo yinu na vyawanangwa vyinu viweme chomene pamoza na sembe zinu zose ziweme.

⁴¹Ndamkumupokererani imwe nga ndi sungu liweme lakukondweska, para nkhumufumyanimo mu wāmitundu, na kumusokororani mu vyaru vyeneivyo mukambininikiramo, ndipo ndamkurongora kupatulika kwane mukati mwinu panthazi pa wāmitundu.

⁴²Penepapo mwamkumanya kuti ndine FUMU, para ndamutorerani mu charu cha Israele, cheneicho nkharapa kuwāpa wāwiskemwekuru.

⁴³Ndipo mwenemumo mwamkumbuka mendero ghinu na machitiro ghose, gheneagho mwajikazuzga nagho, ndipo mwamkunyanyara mwekha mauheni ghose agho mukachitanga.

⁴⁴Ndipo mwamkumanya kuti ndine FUMU, para nkhumuchitirani ichi pakuvikulira nchindi ya zina lane, kuti ndamkuchita kwakuyana na mendero ghinu ghaheni chara, panji kwakuyana na machitiro ghinu ghawakawaka chara, imwe mwa wālsraele.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerā.

Uchimi kususka vyaru vyā ku mwera

⁴⁵Ndipo mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

⁴⁶“Iwe mwana wa munthu, razgira chisko chako ku mwera, upharazge pakususka charu cha ku mwera ndipo uchime pakususka thengere la ku mwera.

⁴⁷Uyowoye ku thengere la ku mwera kuti lipulike mazgu agho FUMU yikuyowoya. FUMU Chiuta wakuti, ‘Wonani, nditi ndipembe moto mwa imwe, ndipo uti umyangure chikhuni chilichose chiwisi na chakomira. Dimi la moto ura kuti lamkuzimyika chara, ndipo kufuma ku mwera mpaka ku mpoto chisko cha munthu yose chamkuŵawuka.

⁴⁸Waliyose wamkuwona kuti ine FUMU ndine ndapemba moto ura, ndipo kuti wamkuzimyika chara.’ ’

⁴⁹Penepapo nkhati, “Mwe FUMU Chiuta! Wakundinena ine kuti, ‘Asi ndi munthu mweneuyo wakuyowoyeru mu zintharika?’ ”

Ezekiyele 21

Lupanga Iwakuthwa Iwa FUMU

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, razgira chisko chako ku Yerusalem, upharazge na kususka malo ghalighose ghakupatulika, uchime na kususka charu cha Israele,

³ndipo uw̄ayowoyere ūa mu charu cha Israele uti, ‘FUMU yikuti, “Wonani, nkhumususkani, nditi ndisororenge lupanga lwane mu chibazi, ndipo nditi ndikomenge ūaweme na ūaheni mukati mwako.

⁴Pakuti ndamkukomamo ūaweme na ūaheni mwa iwe, ntheura nditi ndisorerenge lupanga lwane mu chibazi kwimikana na ūanthu wose kufuma na ku mwera mpaka ku mpoto.

⁵Ndipo munthu waliyose wamanye kuti ine FUMU, ndasorora lupanga lwane mu chibazi, kuti luwereremoso chara.” ”

⁶“Ntheura iwe mwana wa munthu, tampha. Tampha chomene na mtima wakuphyoka na chitima chikuru panthazi pavo.

⁷Ndipo para ūakukufumba iwe kuti, Kasi ukutamphirachi? Uŵazgore uti, Chifukwa cha uthenga uwo ndapulika gheneagho para ghafika mtima wa munthu yose wamkusonganoka, ndipo mawoko ghose ghamkupoka, na mtima wa munthu yose wamkufwa chipoyo, ndipo makongono gha ūanthu wose ghamkusunkhunyika nga ndi maji. Wonani, chikwiza ndipo chiti, chifiskikenge, ndimo wakunenera FUMU Chiuta.”

⁸Ndipo mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

⁹“Iwe mwana wa munthu, uchime uti, ‘FUMU yikuti, “Lupanga, inya lupanga lwanoreka ndiposo ndwakutuwurika,

¹⁰lwanoreka kukomera ūanthu ndwakutuwurika kuti lumwetuke nga ndi leza! Iwe wa mwana wane wawuskira lupanga muchanya, kuti welure ūangoza wose ūa makuni!” ”

¹¹“Ntheura lupanga lwaperekka kuti lutuwurike, mwakuti luŵe lwakutuwurika, lwanozgeka kuŵikika mu mawoko gha uyo wakukoma.

¹²Iwe mwana wa munthu, lira na kutengera, chifukwa lupanga lwawuskikira muchanya kwimikana na ânthu âne ndiposo na kwimikana na nduna zose za âlIsraele. Iwo âperekka ku nkhondo pamoza na ânthu âne. Ntheura mujitimbe pa chifuâwa.

¹³Chifukwa ichi nchiyezgo. Kasi mphanyi kwanguâwa uli usange mwerurenge chilango chira? Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.”

¹⁴“Ntheura, iwe mwana wa munthu, chima. Kuâwa mawoko ghako ndipo reka lupanga luwe pasi kaŵiri panji katatu. Ili ndi lupanga lwakukomera ânthu. Ndi lupanga lwa kukoma kukuru, lweneulo lwâwazingirizga,

¹⁵kti mitima yaho yisongonoke chifukwa cha wofi, ndipo ânandi âkhuâware na kuwa pa vipata vyawo. Ndaperekka lupanga lwakugabuka, lweneulo âkulumwetuska nga ndi leza, ndipo lwanoreka kukomera ânthu.

¹⁶Hemba chomene ku maryero na ku mazere, kose uko songo yako yarazga.

¹⁷Naneso nditi ndikuâwe mawoko, ndipo nditi ndikhorweske ukari wane. Ine FUMU ndayowoya.”

Lupanga lwa karonga wa ku Babuloni

¹⁸Mazgu gha FUMU ghakizaso kwa ine ghakati,

¹⁹“Iwe mwana wa munthu, rongora misewu yiŵiri yeneiyo nkhondo ya karonga wa charu cha Babuloni yamkwendamo, misewu yose yiŵiri yifumire mu charu chimoza. Ndipo unozge chiphambo, uchiŵike pa mphatukano ya msewu, kurazga ku msumba.

²⁰Urongore umo nkhondo yamkwenda kuya ku msumba wa Raba mu charu cha âAmoni ndiposo na msewu wakuya ku charu cha Yuda, mu msumba wa Yerusalem weneuwo uli kuzingirizgika na malinga.

²¹Chifukwa karonga wa charu cha Babuloni wakwimirira pa mphatukano ya msewu, apo misewu yiŵiri yikupatukana, mwakuti waroske. Wakusunkhunya mivwi, kufumba âangoza, ndipo wakulâwiska pa chiŵindi.

²²Mu woko lakhe la maryero mukwiza mphenduzgo iyo yakora Yerusalem, wati warizge mbata na nkhondo pamoza na chitengeri, wati waŵike vyakugumulira vipata, wati wawunde vibumira na kuzenga vigongwe.

²³Kweni kwa iwo chiti chiwoneke nga ndi kuwukwa kwa utesi. Nanga ângarapa virapo, kweni iyo wamkukumbuska uheni wawo wose, mwakuti âkoreke.”

²⁴Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Chifukwa mwandikumbuska na chigaruka chinu cha pakweru, ndipo uheni winu wavumbukwa mu machitiro ghinu ghose,

pakuti mwanguŵa mu maghanogħano ghane, muti muchichizgike kuperekeka mu mawoko għa ġarwani ķinu.”

²⁵“Iwe nawe wa nduna ya Israele, wa muheni na wambula kopa Chiuta, wamweneiwe zuŵa lako la soka lafika, nyengo ya kulangika kwako kwa umaliro,

²⁶FUMU Chiuta wakuti: Wuskako chilemba na kuvura mphumphu. Vinthu kuti viti vikharengeso nga ndi umo viliri chara. Ivyo nvya pasi viti vikwezgekenge ndipo ivyo vya pachanya viti vikhizgikenge.

²⁷Nditi ndichipankhule charu ndipo nditi ndichipankhule nadi, kweni ichi kuti chizamkuchitika chara mpaka wakusoreka wane wize kuti walange msumba.”

Weruzgi pa ķaAmoni

²⁸“Iwe mwana wa munthu, uchime uti, ‘FUMU Chiuta wakuti pa vya ķaAmoni na chiuta wawo uyo ngwa kukhozga soni: Lupanga, lupanga lwasororeka kuti lukome. Lwatuwurika kuti lukome ġanluu, kuti lumwetukenge nga ndi leza.

²⁹Mboniwoni zinu nzautesi ndipo kroska kwinu nkhwautesi. Ndipouli uti ukome vikozi viheni vyeneivyo zuŵa lakweruzgira mirandu yawo laneng'enera. Mu leneilo ġamkulangika kwambula na kuphokwa.

³⁰Uluwezgħere lupanga mu chibazi chakhe. Ndamkukweruzgira ku malo agho ukababikirako, ku charu icho ukufumako.

³¹Ndamkufumiskira ukari wane pa iwe, ndiposo ndamkuthutira ukari wane wakugolera nga ndi moto pa iwe, ndamkukupereka mu mawoko għa viġanluu vya nkħaza, vyeneivyo ndi nkħwantha zakukoma ġanluu.

³²Wamkuzgoka ku ġu ġewwa nkħuni za moto, ndopa zako zamkuthikira mu charu ndipo kuti wamkusidapo na chikumbusko chako kunyuma chara. Pakuti ndine FUMU ndachiyowoya.”

Ezekiyele 22

Zakwananga za msumba wa Yerusalemu

¹Mazgu għa FUMU ghakizaso kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, kasi wizamku ġewwa mweruzgi? Kasi wizamkweruzga msumba wa ndopa? Ipo uwuphalire maukazuzi ghakhe ghose.

³Uwuphalire uti, FUMU Chiuta wakuti, Msumba uwo ukuthiska ndopa mukati mwakhe na kujitorera kupankhuka ndipo ukujikazuzga na ġanggoza ġakhe, kuti nyengo yakhe yakwana!

⁴Iwe wa msumba, uli na mrandu chifukwa cha ndopa izo wathiska na kujikazuzga na ġanggoza awo wanġoza. Wajisenderezga kufupi na zuŵa lako

ndipo nyengo yako iyo yilikwimika yakwana. Ntheura ndakuzgora kuŵa chisunjizgo ku mafuko, ndiposo na chimuhoyere ku vyaru vyose.

⁵Ŵeneawo ūali kufupi na awo ūali kutali na iwe, ūati ūakuhoye iwe wa muheni nkhanira na wa mbembe.”

⁶“Wonani, nduna za ūaIsraele izo zili mukati mwako, yiliyose kwakuyana na mazaza ghakhe, yaŵika mtima pakuthiska ndopa.

⁷Ŵanthu ūako ūakuyuyura ūawiskewo na ūanyinawo. Iwo ūakuyuzga ūalendo ndipo ūakusuzga ūalanda na vyokoro.

⁸Mwayuyura vinthu vyane vyakupatulika, na kukazuzga maSabata ghane.

⁹Muli ūanthu ūanji mwa iwe ūeneawo ūakuŵanena uheni ūanyawo kuti ūathiske ndopa. Muli ūanji mukati mwako awo ūakuchita viphikiro pa malo gha pachanya ndiposo ūanji ūakuchita vya ukazuzi.

¹⁰Mukati mwako muli ūanthu ūeneawo ūakugonana na ūawoli ūa ūawiskewo. Mukati mwako muliso ūanji awo ūakuchichizga kugonana na ūanakazi awo ūali ku mwezi, ūambula kutozgeka.

¹¹Ūanji ūakuchita ukazuzi na ūawoli ūa ūazengezgani ūawo, ndipo ūanyakhe ūakukazuzga na mukamwana wawo wuwo, ūanji ūakukazuzga mudumbu wawo, mwana mwanakazi wa ūawiskewo.

¹²Mukati mwako ūanthu ūakupoka vimbundi kuti wathiske ndopa. Ukupoka chuma chakusazgirapo ndiposo na chandulo, ndipo ukupoka chandulo ku ūazengezgani ūako na machitiro gha nkhaza. Ndipo iwe wandiruwa ine.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

¹³“Ntheura mu ukari wane ndakukuŵira mawoko pa chandulo icho wapokera mu kuwura kugomezgeka, ndiposo na ndopa izo wathiska mukati mwako.

¹⁴Kasi chikanga chako chamkuchinthia, panji kasi mawoko ghako ghamkuŵa na nkhongono, mu mazuŵa agho ndamkukweruzga? Ine FUMU ndachiyowoya ndipo ndamkuchifiska.

¹⁵Ūanthu ūako ndamkuŵambininiskira mukati mu ūamitundu, na kumubarariskani mu vyaru vya chilendo, ndipo ndamkumarizga ukazuzi mukati mwako.

¹⁶Wamkukhözgeka soni panthazi pa ūamitundu wose, ndipo wamkumanya kuti ndine Fumu.”

Ng'anjo ya Chiuta yakuphotora

¹⁷Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

¹⁸“Iwe mwana wa munthu, mbumba ya Israele yazgoka makharang’ango kwa ine. Wose, siliva, na mkuŵa, na chithini, na chisulo, ndiposo na muthovu mu ng’ango, wazgoka makharang’ango.

¹⁹Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Pakuti mose mwazgoka makharang’ango, nditi ndimuunjikani mukati mu Yerusalem.

²⁰Nga ndi umo wanthu wakuwunjikira mu ng’ango siliva, mkuŵa, chisulo, muthovu ndiposo na chithini, na kupembako moto kuti visongonoke, ntheura ndimo ndamkuchitira na imwe mu ukari wane na mu kutukutwa kwane. Ndamkumunjizgani mwenemumo na kumusongonorani.

²¹Ndamkumuunganyani na kuputirapo moto wa ukari wane, ndipo mwamkusongonokera mwenemumo.

²²Nga ndi umo siliva likusongonokera mu ng’ango, ntheura ndimo namwe mwamkusongonokera mwenemumo, ndipo mwamkumanya kuti ine FUMU ndafumiskira ukari wane pa imwe.’ ”

Kwananga kwa wārongozgi wā charu cha Israele

²³Ndipo mazgu gha FUMU ghakizaso kwa ine ghakuti,

²⁴“Iwe mwana wa munthu, uchiphalire charu uti, ‘Ndiwe charu icho chindasukike nesi vura kurokwapo pa iwe pa zuŵa la ukari wane.’

²⁵Ndi charu cheneicho nduna zakhe zili nga ndi nkaramu zakubangura, zeneizo zili pa nyama. Nduna izi zamyangura wanthu wāmoyo, na kupoka vyuma vyawo ndiposo na usambazi wawo, zandaniska vyokoro mukati mwakhe.

²⁶Wasofi wakhe waswa dango lane, na kukazuzga vinthu vyane vyakupatulika. Walije kupatula pakati pa chinthu icho nchakupatulika na chambula kupatulika, nanga nkhusambizga wanthu mphambano pakati pa chinthu chakuphotoka, na chambula kuphotoka, ndiposo kuti wāghachindika maSabata ghane chara. Ntheura ndine wakuyuyurika mukati mwawo.

²⁷Nduna izo zili mukati mwakhe zili nga ndi mphumphi izo zikukwapura, zikuthiska ndopa, zikukoma wanthu kuti zipoke chandulo mu nthowa yambula kwenerera.

²⁸Ndipo nchimi zakhe zaphakapo utoto pa zakwananga zawo na mboniwoni za utesi ndiposo na kuroska vya utesi, pakuŵayowoyera wānthu kuti, ‘Ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyera’ apo FUMU kuti yili kuyowoyapo chara.

²⁹Wenecharu wakusangira vinthu mu nthowa yambula kwenerera, ndiposo wākukwiba vinthu vya wānthu, wākusuzga wākavu na wāsokwano, ndipo wākuyuzga wālendo kwambula kuchitira mu urunji.

³⁰Ndipo nkhabenja munthu mukati mwawo mweneuyo wangamanya kuzenga chiliŵa na kwimilira apo chiliŵa chasweka panthazi pane, kuthaska charu mwakuti ndireke kuchipasura, kweni kuti nkhumusangamo chara.

³¹Ntheura ndafumiskira ukari wane pa iwo ndipo ndawâmyangura na moto wa ukari wane. Ndaŵalanga kwakuyana na machitiro ghawo ghaheni." Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Ezekiyele 23

Ŵana ūanakazi ūawîri

¹Mazgu gha FUMU ghakizaso kwa ine ghakati,

²"Iwe mwana wa munthu, kukaŵako ūanakazi ūawîri, ūneawo nyinawo wakaŵa yumoza.

³Ūanakazi aŵa ūakachitanga uzaghali mu charu cha Eguputo pa uwukirano wawo. Kwenekura ūanthu ūkawâtofyanga mawere ghawo na kuŵakorakora pa vifuŵa vya kulangwa kwawo.

⁴Murara wakaŵa Ohola, ndipo munung'una wakaŵa Oholiba. Wose ūakazgoka kuŵa ūane, ndipo ūakababa ūana ūnarume na ūana ūanakazi. Mu mazina agha Ohola ndi msumba wa Samariya, Oholiba ndi msumba wa Yerusalem."

⁵"Ohola wakachita uzaghali apo wakaŵa wane na kale, ndipo mtima wakhe ukawekeranga ūakutemweka ūakhe ūa ku Asiriya,

⁶Ūasilikari awo ūakavwaranga vyakururupira, nduna na ūarongozgi ūa ūasilikari. Wose ūakaŵa ūanyamata ūakutowa, ūakukwera pa mahachi.

⁷Wakajisaska kwa iwo, ūanthu ūakutowa chomene mu ūaAsiriya, ndipo ūakujikazuzga na ūangoza ūawo wose kose uko kurakaraka kwakhe kukamurongozgera.

⁸Kuti wakareka uzaghali wakhe chara weneuwo wakachitanga kufuma mu mazuŵa agho wakaŵa mu charu cha Eguputo, chifukwa mu uwukirano wakhe ūnarume ūkaleŵananga nayo na kukora mawere ghakhe gha umwali ndipo ūakafiskiranga pa iyo kurakaraka kwawo.

⁹Ntheura nkhamuperekha mu nkhangono za ūakutemweka ūakhe, mu nkhangono za ūaSiriya, ūneawo wakaŵanwekanga.

¹⁰Ūanthu aŵa ūakamuvura malaya ghakhe na kuŵa nkhole. Ūakakora ūana ūakhe ūnarume na ūanakazi, ndipo iyo ūakamukoma na lupanga. Iyo wakazgoka kuŵa chinthanguni mukati mu ūanakazi, apo wakati weruzgika."

¹¹"Munung'una wakhe Oholiba wakachiwona ichi, ndipouli ndiyo wakanangika chomene kuruka mukuru wakhe.

¹²Wakaŵatemwa chomene ūAsiriya, nduna, ūarongozgi ūasilikari na ūasilikari ūakuvwara vya nkhondo, ūanthu ūakukwera pa mahachi, wose ūanyamata ūakutowa.

¹³Ndipo nkhawona kuti iyo wakakazuzgika. Wose ūawiri ūakatora nthowa yimoza pera.

¹⁴Kweni wakarutilira na uzaghali wakhe. Iyo wakawona vithuzithuzi vya ūanarume vyalembeka pa chimati, ndiposo na vikozgo vya ūBabuloni vyalembeka na kuroŵeka na utoto uswesi.

¹⁵Vithuzithuzi ivi vikavwarikika ūalamba mu viwuno vyawo, pamoza na vilemba vyakusoneka mwa unkhwantha pa mitu yawo. Vyose vikawonekanga nga mbarongozgi ūa nkhondo ndipo vikawonekanga nga mbaBabuloni, ūneawo charu chawo chikâwa cha Babuloni.

¹⁶Wakati wāwawona wakarongora kutemwa kwakhe, ndipo wakaŵatumira zinthumi ku Babuloni.

¹⁷ŪBabuloni ūara ūakiza kwa iyo kuti ūaleŵane nayo ndipo ūakamukazuzga na kurakaraka kwawo, ūakati ūamukazuzga iyo wakaŵagarukira na kuŵamyangura.

¹⁸Wakati warutilira mu uzaghali wakhe na kuŵika pakweru nkhule yakhe kwambula soni, mukunyanya nkhazgokako nga ndi umo nkhanyanyalira pa munung'una.

¹⁹Ndipouli wakakuzgirako uzaghali wakhe, pakukumbuka mazuŵa gha uwukirano wakhe, para wakachitanga uzaghali mu charu cha Eguputo,

²⁰na kurongora kutemwa kwakhe ku ūanarume ūneawo mavwaro ghawo ghakâwa nga ndi zimbunda, ndipo mbuto yawo yikathikanga waka nga nja mahachi.

²¹Ndimo ukawekera uzaghali wa mu uwukirano wako, para ūEguputo ūakakukora pa nganga na kutofya mawere ghako gha umwali."

Weruzgi wa Chiuta pa munung'una

²²"Iwe Oholiba, FUMU Chiuta wakuti, 'Nditi ndikuwuskire ūakutemweka ūako ūneawo ukuŵatinkha, kuti ūimikane nawe, nditi ndize nawo kufuma kosekose.

²³Ndizamkuchema ūBabuloni na ūanthu ūanyakhe wose, ndiposo na ūa mu vyaru ivi, Pekodi, Showa na Kowa pamoza na ūAsiriya wose, ūanyamata ūakukhumbirika, nduna, ūarongozgi na ūasilikari ūankhondo, na wose ūakukwera pa mahachi.

²⁴Ndipo ūamkwiza kufumira ku mpoto na magareta gha nkhondo na magareta gha ūkatundu, na wumba wa ūanthu, kwiza karwa nawe kufumira kosekose

uku wâkorera zimbata na nguru ndiposo wâvvwara vipewa, ndamkupereka weruzgi mu mawoko ghako, wâmkukweruzga iwe kwakuyana na umo wângeruzgira.

²⁵Ndamkufumiskira ukari wane pa iwe, mwakuti wâkuchitire mu ukari. Wâmkukudumula mphuno na makutu ndipo awo wâkharako wâ mwa iwe wâmkukomeka na nkhondo. Wâmkukwapura wâna wâko wânarume na wânakazi, ndipo awo wâkharako mwa iwe moto wamkuwâmyangura.

²⁶Wâmkukuvura vyakuvwara vyako na kuwuskako vitowelo vyako viweme.

²⁷Ntheura ndamkumarizga kurakaraka kwako na uzaghali wako, vyeneivyo ukafuma navyo mu charu cha Eguputo, mwakuti na mtima wakurakaraka ureke kwinuskiraso maso ghako ku charu cha Eguputo nanga nkhukumbuka ivyo ukachitanga.’”

²⁸Chifukwa FUMU Chiuta wakuti, “Wona, ndamkukupereka mu nkhongono ya wânthu awo ukuwâtinkha, wâneawo ukaâgarukira na kuwanyanyara.

²⁹Ndiwo wâmkukuchitira mwa nkhaza na kukupoka vyose ivyo ukavitokatokeranga. Wâmkukureka nkhule wambula na kanthu, ndipo nkhule ya uzaghali wako yamkuwîkika pakweru. Ukazuzi wako na uzaghali wako,

³⁰ndivyo vyakutorera ivi, chifukwa ukachita uzaghali na mitundu yinyakhe, na kujikazuzga na wângiza wâwo.

³¹Iwe warondezga mendero gha mukuru wako. Ntheura nkhombo ya visuzgo vyakhe nditi ndiyîwike pa iwe.”

³²FUMU Chiuta wakuti, “Uti umwenge nkhombo ya visuzgo ya mukuru wako, yeneiyo njikuru na yakuzonthoka. Utu usekekenge na kuâ chimuhoyere, chifukwa muli visuzgo vinandi.

³³Uti urowêre na kuâ na chitima chikuru. Nkhombo ya visuzgo ya mukuru wako Samariya ndi nkhombo ya chofyô na phasulo.

³⁴Uti umwe nkhombo ya visuzgo mpaka uyikwangule. Viti vimare na sisi lako wuwo, na kuperura mawere ghako. Pakuti ine ndine ndachiyowoya.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerâ.

³⁵Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Chifukwa wandiruwa ine, na kunditaya kunyuma zako, pa chifukwa ichi utu uvimyanthe vyakufumira mu kurakaraka kwako na mu uzaghali wako.”

³⁶FUMU yikandiphalira yikati, “Iwe mwana wa munthu, kasi uti umweruzge Ohola na Oholiba? Ipo uwaphalire milimo yawo ya ukazuzi.

³⁷Chifukwa wachita uleêe, ndipo mrandu wakuthiska ndopa uli pa iwo. Wachita uleêe na wângiza wâwo ndipo wâna wâwo wânarume, wâneawo wândibabira, wâwâpereka ku wângiza kuâ sembe yakocha nga nchakurya.

³⁸Na kwenenako wachitaso ichi kwa ine: wakazuzga malo ghane ghakupatulika na kunangiska maSabata ghane.

³⁹Chifukwa wakati wawakoma wana wawo na kuwapereka kuwa sembe ku wangoza wawo, pa zuwa leneilo wakiza kwiza kanangiska malo ghane ghakupatulika. Ichi ndicho wakachita mu nyumba yane.

⁴⁰Wakatuma na zinthumi wuwo kuya kachema wantru kufumira ku vyaru vya kutali, ndipo nadi wakiza. Chifukwa cha iwo ukageza, ukarowa maso ghako, ndipo ukajitzga na vitoweskero.

⁴¹Ukakhara pa chitara cha nchindi, thebulu likawikika panthazi pako penepapo ukawikika vyakununkira vyane na mafuta ghane.

⁴²Mphomo ya mzinda wa wantru wambula kolorako yikapulikikwa. Pamoza na wantru waka pakizaso walowevu kufuma ku mapopa. Iwo wakawawarika wanakazi makoza pa mawoko, na mphumphu zakutowa pa mitu yawo."

⁴³"Ntheura ine nkhati, 'Asi wanarume wakulewa apo wakuchita nayo uzaghali, mwanakazi uyo wali kumalirathu na uzaghali?

⁴⁴Wakanjira mwa iyo nga nkhu mwanakazi uyo ndi muhule. Ntheura wakanjira mwa Ohola na mwa Oholiba, wanakazi wakazizi wara.

⁴⁵Kweni warunji wati weruzge iwo pakuwapa mrandu wa ulewe, na mrandu wa wanakazi awo wakuthiska ndopa, chifukwa mbanakazi walewe, ndipo mawoko ghawo ghathiska ndopa.'

⁴⁶Pakuti FUMU Chiuta wakuti, "Muwatorere wumba wakwimikana nawo, ndipo muwazgore kuwa chinthu chakofya na skoghi.

⁴⁷Ndipo wumba uti uwadine na mawe na wakoma na malupanga, wati wakome wana wawo wanarume na wanakazi, na kocha na moto nyumba zavo.

⁴⁸Ntheura ndamkumarizga ukazizi wawo mu charu, mwakuti wanakazi wose wachenjererepo, kuti wareke vya ukazizi nga ndi umo mwachitira imwe.

⁴⁹Ndipo chilango cha ukazizi winu chamkwiza pa imwe, mwamkulangika chifukwa cha kusopa wangoza kwinu. Ntheura mwamkumanya kuti ine ndine FUMU Chiuta."

Ezekiyele 24

Chiwiya chakubwata

¹Mu chirimika cha chinkhonde na chinayi, mu mwezi wa khumi, pa zuwa la khumi la mwezi, mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²"Iwe mwana wa muntru, muhanya uno ulembe zina la zuwa ili. Mu zuwa leneili karonga wa charu cha Babuloni wakajarizga msomba wa Yerusalem.

³Uyowoye ntharika ku nyumba ya chigaruka, ndipo uti kwa iwo: FUMU Chiuta wakuti, 'Kharika chiŵiya pa moto, para wachikharika uthiremo maji,

⁴uŵikemo vipikita vya nyama, vipikita vyose viweme, chigha na mukhono. Uzuzgemo viwangwa viweme chomene.

⁵Utorepo chimoza cha vyakuŵeta icho nchiweme chomene, urundeko nkuni kusi kwakhe. Uphike vipikita vyakhe, viwangwa vyakhe navyo vibwate mwenemumo.' "

⁶"Ntheura FUMU Chiuta wakuti, 'Soka ku msumba wakunthiska ndopa, chiŵiya icho chili na murosko, murosko uwo undafumire kuwaro chara. Uwuskemo chipitika na chipitika, kwambula kurekapo na chimoza chara.

⁷Pakuti ndopa izo wali kuthiska zichali mwa iyo. Wali kuzithira pa jarawe, kuti wakazithira pasi kuti ziwundike na dongo chara.

⁸Pakuwuska ukari wane, na kuwezgera nduzga, ndopa izo uli kuthiska, ndazithira pa jarawe kuti zireke kuwundika.'

⁹Ntheura FUMU Chiuta wakuti, 'Soka ku msumba uwo ukuthiska ndopa. Ine nane nditi ndirundepo nkuni zinandi.

¹⁰Wunjika nkuni, pema moto, phika makora nyama ndipo uwuskemo musuni ndiposo viwangwa vyocheke.

¹¹Penepapo chiŵiya chambula kanthu uchiŵike pa makara mwakuti chithukire. Mkuŵa wakhe uphye chomene ndipo kufipirwa kwakhe kusongonoke mukati mwakhe, murosko wakhe umare.

¹²Ndajivuska pa waka. Murosko wakhe wakukhoma kuti ukufumamo na moto chara.

¹³Murosko wakhe ndi makhumbiro ghako gha ukazuzi. Nkhayezga kukutozga, kweni kuti ukatozgeka chara ku ukazuzi wako. Utu utozgekenge ku ukazuzi wako chara, ndisuke ndifiske ukari wane pa iwe.

¹⁴Ine FUMU Chiuta, ndine ndayowoya. Nyengo yiti yizenge, ndamkuchifiska. Kuti ndamkuwerera nyuma chara. Kuti ndamkuŵa na chitima nesi kugowoka chara. Wamkweruzgika kwakuyana na mendero na machitiro ghako.' " Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Chiuta.

Nyifwa ya muwoli wa nchimi Ezekiyele

¹⁵Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

¹⁶"Iwe mwana wa munthu, ine ndili pafupi kuwuskapo mwa mabuchibuchi muwoli wako uyo maso ghako ghakucha nayo chomene. Ndipouli ungategeranga chara, nesi kulira nanga nkuthira masozi.

¹⁷Tampha, kweni ureke kukwezga mazgu. Ureke kutengera chifukwa cha wakufwa. Kaka chilemba chako ku mutu na kuvwara skapato ku malundi ghako. Ureke kujara ku maso nanga nkhurya chakurya cha awo wakutengera.”

¹⁸“Penepapo nkhayowoya ku wantru na macherochero, ndipo ku na mise, muwoli wane wakafwa. Na machero ghakhe, nkhachita umo nkhlangulikira.”

¹⁹Wantru wakandifumba wakati, “Kasi utiphalirenge chara icho vinthu ivi vikung'anamula kwa ise pakuchita ntheura?”

²⁰Penepapo nkhati kwa iwo, “Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²¹Yowoya ku walIsraele, uti kwa iwo, “FUMU Chiuta wakuti: Nditi ndikazuzge malo ghane ghakupatulika, kujikuzga kwa nkhongono zinu, malo agho maso ghinu ghakuthumbwiramo, ndiposo icho mitima yinu yikunwekera. Wana winu wanarume na wanakazi awo muli kuwareka kumanyuma wati wafwenge na nkhondo.

²²Imwe namwe mwamkuchita nga ndi umo ndachitira ine. Mureke kutengera, nesi kujara ku maso nanga nkhurya chakurya cha awo wakutengera.

²³Muware vilemba ku mitu yinu, ndiposo na skapato ku malundi ghinu. Mwamkutengera chara, nesi kulira, kweni mwamkughanda chifukwa cha zakwananga zinu ndipo mwamkutamphirananga waka.

²⁴Ntheura ine Ezekiyele nditi ndiwe chimanyikwiyo kwa imwe. Mwamkuchita nga ndi umo ine ndachitira. FUMU yikuti para ivi vyachitika, mwamkumanya kuti iyo ndi FUMU Chiuta.””

²⁵“Sono iwe mwana wa muntru, pa zuwa ilo ndamkupokera linga lawo, ilo nchimwemwe na uchindami wawo, chinthu icho chikukondweska maso ghawo na icho mitima yawo ndiposo wana wawo wanarume na wanakazi wakunwekera,

²⁶pa zuwa lira, yumoza uyo wamkuponapo, wamkwiza ndipo wamkukuphalira uthenga uwu.

²⁷Pa zuwa lenelira ndipo mlomo wako wamkujurika kuti uyowoye na wakuponapo yura. Wamkuyowoya, ndipo kuti wamkuwaso wa mbuwu chara. Ntheura wamkuwa chimanyikwiyo kwa iwo, ndipo iwo wamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

Ezekiyele 25

Uchimi wakususka charu cha Amoni

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa muntru, razgira chisko chako ku waAmoni ndipo uchime vyakuwasuska iwo.

³Uŵaphalire ūAmoni kuti ūapulike mazgu gha FUMU Chiuta. FUMU Chiuta wakuti, ‘Imwe mukayowoya kuti, “Eya” para mukawona kuti malo ghane ghakupatulika ghakukazuzgika, para mukawona kuti charu cha Israele chikuzgoka mapopa, ndipo ūYuda ūakuyorokera ku umikori.

⁴Pa chifukwa ichi nditi ndimuperekani mu mawoko gha ūanthu ūa ku mafumiro gha dazi kuti muŵe chiharo chawo. Iwo ūamkuzenga misasa na nyumba zaho mukati mwinu na kukhara mwenemumo. Ūamkurya vipambi vyinu na kumwa mkaka winu.

⁵Ndamkuzgora msomba wa Raba kuŵa luhari lwa ūangamilia ndipo misumba ya ūa Amoni kuŵa viŵaya vyā vyakuŵeta. Ntheura mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.’”

⁶Pakuti FUMU Chiuta wakuti, “Chifukwa chakuti mwakuŵa mawoko na kudukaduka kusekerera na charu cha Israele na mtima wa bina,

⁷Ine nditi ndinyoroske nkhongono yane kwimikana namwe. Ndamkumuperekani ku ūamitundu kuti ūamuskoghani. Ndamkumuwuskanimo mukati mu mafuko gha ūanthu na kumusitanimo mu vyaru vira. Ndamkumumarizgani nadi, ndipo mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

Uchimi wakususka charu cha Mowabu

⁸FUMU Chiuta wakuti, “Chifukwa chakuti ūMowabu ūakuti, ‘ŪYuda ūakuyana waka na mafuko ghanyakhe.

⁹Pa chifukwa ichi, ndamkubwangandula chigâwa chinyakhe cha Mowabu kwamba ku misumba ya mu mphaka zakhe, iyo ndi misumba yakuchindikika mu charu, yeneiyo ndi Beti Yeshimoti, Baala Meyoni, na Kiriyatayimu.

¹⁰Nditi ndipereke ūMowabu na ūAmoni ku ūamitundu ūa ku mafumiro gha dazi kuŵa chiharo chawo, mwakuti ūAmoni ūareke kukumbukika na mtundu uliwose wa ūanthu.

¹¹Nditi ndilange ūMowabu mwakuti ūati ūamanye kuti ine ndine FUMU.’”

Uchimi wakususka charu cha Edomu

¹²“FUMU Chiuta wakuti, ‘Chifukwa chakuti ūanthu ūa ku Edomu ūakawezgera nduzga pa ūYuda, ūakajitorera mrandu pakuchita ntheura.’”

¹³Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Nditi ndinyoroskere nkhongono yane kwimikana na charu cha Edomu, kusisitamo ūanthu na vinyama ndipo kuzgora charu kuŵa mahami kufuma ku msomba wa Temani mpaka ku msomba wa Dedani. Ūanthu ūati ūakomekenge na lupanga.

¹⁴Nditi ndiwezgere nduzga pa ūEdomu na nkhongono ya ūanthu ūane ūIsraele. Iwo ūamkuchita nacho charu ichi kwakuyana na umo ukari na

kutukutwa kwane kwaŵira, ndipo ūamkumanya umo kuwezgera nduzga kwane kwaŵira.' " Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Uchimi wakususka charu cha ūaFilisiti

¹⁵“FUMU Chiuta wakuti, ‘Chifukwa chakuti ūaFilisiti ūakachita mwakuwezgera nduzga, ndipo ūakawezgera nduzga na mtima wa nkhaza kuti ūaparanye kufiska tinkho lawo lambula kumara.’

¹⁶Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Wonani nditi ndinyoroske woko lane kwimikana na ūaFilisiti. Nditi ndiŵasisite ūaKereti, ūeneawo mbaFilisiti, na kuŵamara awo ūakharako mu mphepete mwa nyanja.

¹⁷Nditi ndiwezgere nduzga yikuru na kuŵalangira mu ukari. Ntheura ūamkumanya kuti ine ndine FUMU para ndawezgera nduzga pa iwo.’ ”

Ezekiyele 26

Uchimi wakususka msumba wa Ture

¹Mu chirimika cha 11 cha umikori withu, pa zuŵa lakudanga la mwezi, mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, pakuti ūanthu ūa mu msumba wa Ture ūayowoya vyta Yerusalem kuti, ‘Eya! Msumba uwo ukâwa chipata cha ūamitundu wasweka. Vipata vyakhe vili mwazi panthazi pane. Tisambazgenge pakuti sono wazgoka mapopa.’ ”

³“Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Nditi ndimikane namwe imwe ūanthu ūa mu Ture. Nga ndi umo nyanja yikuwuskira majigha ghakhe, ntheura ndimo ine nditi ndiwuskire mafuko ghanandi kwimikana namwe.

⁴Iwo ūizamkwangandula malinga gha Ture, na kuwiskira pasi vigongwe vyakhe. Nditi ndikukure nyata yakhe yose, na kuzgora charu chakhe kuŵa jarawe lambula kumerapo kanthu.

⁵Msumba uwu wamkuŵa nga ndi chirwa mukati mu nyanja uko ūanthu ūakutandikako mikwawu yawo. Vyaru vyta mitundumitundu vyamkuchiskogha. Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

⁶Ndipo ūanthu ūakhe awo ūakukhara mu vikaya vyta mukati mu charu ūamkukomeka na lupanga. Ntheura ūamkumanya kuti ine ndine FUMU.’ ”

⁷FUMU Chiuta wakuti, “Wona, nditi ndize na Karonga Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, karonga wa ūakaronga kufuma ku mpoto kwimikana na Ture. Iyo wamkwiza na mahachi na magareta, ūanthu ūakukwera pa mahachi pamoza na ūasilikari ūanandi.

⁸Iyo wamkurwa na kukoma âwanthu âwako awo âwakukhara mu vikaya vy a mukati mu charu. Wamkuzenga vigongwe na vibumira vy a nkhondo kulimbana nawe. Wamkuwuskira nguru zakhe za nkhondo pakulimbana nawe.

⁹Wizamkuwiska malinga ghako na visulo vyakugumulira ndipo na mbavi zakhe wizamkuwiskira pasi vigongwe vyako.

¹⁰Mahachi ghakhe ghamkuâwa ghanandi chomene mwakuti fuvu lawo lamkukubenerera. Malinga ghako ghamkusunkhunyika na mphomezi ya mahachi ghakuyegha âwakatundu ndiposo na ya mikombero ya magareta gha âwasilikari âwako para wakunjira mu chipata cha msomba wako nga ndi umo vikuchitikira para âwakunjira mu msomba uwo wabwanganduka.

¹¹Misewu yako yose yizamkukandika na malundi gha mahachi ghakhe. Wizamkukoma âwanthu âwako na nkhondo, ndipo mizati yako ya nkhongono wizamkuwiskira pasi.

¹²Warwani âwako âwizamkuskogha usambazi wako ndipo malonda ghako ghizamkukwapulika. Wizamkuwiskira pasi malinga ghako na kugumura nyumba zako zakutowa. Wamkuponya mawe ghako, mathabwa ghako ndiposo na dongo mukati mu nyanja.

¹³Ndamkuchetamiska mphomo ya sumu zako ndipo kulira kwa âwabango âwako kuti kwamkupulikikwa chara.

¹⁴Ndamkukuzgora kuâwa jarawe lambula na kanthu. Wamkuâwa malo uko âwanthu âwakutandikako mikwawu yawo, ndipo kuti wizamkuzengekaso chara. Ine FUMU ndine ndayowoya." Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

¹⁵"FUMU Chiuta wakuti ku msomba wa Ture, 'Asi vyaru vy a mu mphepete mwa nyanja vizamkusunkhunyika na mphomo yakuwa kwako, apo âwakupwetekeka âwizamkutampha ndipo apo âwanthu âwakukomeka mukati mwako.

¹⁶Ndipo nduna izo zili mu vyaru vy a mu mphepete mwa nyanja zizamkuwukapo mu vizumbe vyawo, zamkuâwika pa mphepete minjilira yawo na kuvura malaya ghawo ghakuroâwika ghara. Zamkuâwa na wofi ndipo zamkukhara pasi zikumbwambwantha kwambula kureka, kuzizwa ivyo vikuchitika kwa iwe.'

¹⁷Ndipo âwamkuwuska chitengero kulirira iwe kuti: 'Iwe msomba wa lumbiri, kasi waparanyika ntheura. Iwe pamoza na âwanthu âwako, mukâwâ âwankhongono pa nyanja, mukâwika chofyo chikuru mukati mu charu.

¹⁸Sono vyaru vy a mu mphepete mwa nyanja vikutenthema, pa zuâwa la kuwira kwako. Nadi, virwa ivyo vili mu nyanja, vikuzizwa na kubwanganduka kwako.' "

¹⁹"FUMU Chiuta wakuti, 'Para ndakuzgora iwe kuâwa msomba wakupankhuka, nga ndi misumba yambula âwanthu, ndipo para ndakubenerera na ndimba ya maji ndiposo para maji ghanandi ghakubizga iwe,

²⁰penepapo ndamkukuponyera pasi pamoza na awo âwakukhilira ku dindi, ku âwanthu âwa kale. Ndamkukukharika ku charu cha kusi nga ndi ku mahami ghakale chomene pamoza na âwanthu awo âwakukhilira ku dindi. Ntheura kuti wamkuwerera chara nesi kusanga malo mu charu cha âwamoyo.

²¹Nditi ndize na kupankhuka kwakofya pa iwe ndipo wamkumalirathu. âWanthu âwamkukupenja, kweni kuti âwamkukusanga chara.' " Ntheura ndimo FUMU chiuta wakuyowoyerwa.

Ezekiyele 27

Sumu ya kulirira msumba wa Ture

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²"Iwe mwana wa munthu, chemerezga chitengero kulirira msumba wa Ture

³Uyowoye ku msumba wa Ture, uwo uli pa chipata chakuya ku nyanja, weneuwo ukuchita malonda na vyaru vinandi ivyo vili mu mphepete mwa nyanja, kuti FUMU Chiuta wakuti, 'Iwe msumba wa Ture, ukuti, "Ine ndine wakutowa chomene."

⁴Mphaka zako zili mukati mu zinyanja. Awo âwakakuzenga ndiwo âwakanozga utozi wako wakufikapo.

⁵âWakanozga mathabwa ghako ghose na makuni gha mulombwa gha ku Seniri. âWakatora makuni gha milanje gha ku Lebanon, kuti âwakunozgere mulongoti.

⁶âWakapanga nkhafyu zako, na makuni gha misoro gha ku Bashani. âWakanozga malo ghako gha pachanya na mathabwa gha khuni la mupapa, kufuma ku chirwa cha Kipuro, ndipo ghakabatikika na minyanga ya zovu.

⁷Salu za bafuta muweme zakuroâweka makora zakufuma ku Eguputo ndizo zikaâwa thanga zako, zikakaâwa ndembera zako. Salu zako zakujara pachanya, zikaâwa za bululu na zichesamu, zakufuma ku chirwa cha Kipuro.

⁸âWanthu âwa ku msumba wa Sidoni na wa Arivadi, ndiwo âwakavuâwanga ngarâwa zako. Iwe Ture, nkhwantha zako, ndizo zikendeskanga ngarâwa zako.

⁹âWararaâwarara âwa ku Gebala na nkhwantha zakhe âwakâwa mwa iwe, ndipo ndiwo âwakajaranga vidorozi mu ngarâwa zako. Ngarâwa zose za mu nyanja na âwendeski âwakhe âwakizanga kwa iwe kuchita nawe malonda.

¹⁰âWanthu kufuma ku Peresiya, Ludi na Puti, ndiwo âwakakuteâweteranga kuâwa âwasilikari. Iwo âwakapayikanga nguru na visoti vyawo pa iwe, ndipo ndi âweneâwa awo âwakakupa uchindami.

¹¹âWasilikari kufuma ku Arivadi na Heleki, ndiwo âwakavikiriranga malinga ghako zingirizge. âWasilikari âwa mu charu cha Gamadi, ndiwo âwakalondanga

vigongwe vyako. Iwo âwakapayikanga nguru zawo mu malinga ghako zingirizge. Iwo ndiwo âwakakupa utozi wakufikapo.

¹²‘Charu cha Tarishishi chikachitanga malonda na iwe chifukwa cha usambazi wako wa mitundumitundu. Iwo âwakizanga na siliva, chisulo, chithini na muthovu, ndipo iwe ukaŵapanga usambazi wako.

¹³Charu cha Yavani, cha Tubala na cha Mesheki ndivyo vikachitanga malonda na iwe. Âwakizanga na âwanthu kuŵa âwazga, ndiposo na viteŵetero vya mkuŵa. Iwe ukaŵapanga usambazi wako.

¹⁴Âwanthu âwa ku Beti Togarima âwakasinthiskanga malonda ghako na mahachi gha nchito, mahachi gha nkondo na myulu.

¹⁵Âwanthu âwa ku chirwa cha Roda nawo âwakachitanga malonda na iwe. Âwanthu âwa mu mphepete mwa nyanja âwanandi âwakizanga na mithulo ya minyanga ya zovu ndiposo na ya khuni la mphingwe. Iwe ukaŵapanga usambazi wako.

¹⁶Charu cha Aramu chikachitanga malonda na iwe chifukwa cha unandi wa usambazi wako. Pa âwakatundu âwako iwo âwakasinthiskanga na mawe gha emeradi, salu zichesamu, salu zakuroŵa, salu za bafuta muweme, mawe gha korala na mawe gha rube. Iwe ukaŵapanga usambazi wako.

¹⁷Charu cha Yuda na cha Israele vikachita malonda na iwe. Pa malonda ghako vikasinthananga nawe tirigu, vipambi vya maolive, vikuyu vyakudanga kucha, uchi, mafuta gha maolive na munkhwara wakuphaka.

¹⁸Âwanthu âwa ku Damaseko âwakachitanga malonda ghanandi na iwe chifukwa ukaŵa na usambazi unandi wa mtundumtundu. Iwo âwakizanga na vinyo kufuma ku Heliboni na weya utuâwa wa mberere.

¹⁹Âwakizangaso na vinyo kufuma ku Uzala, chisulo chakufulika, kasiya na zinde na kusinthiska na malonda ghako.

²⁰Charu cha Dedani chikachitanga malonda na iwe pakwiza na salu za viskaro vya pa âwakavalo.

²¹Âwanthu âwa charu cha Arabiya na nduna zose za charu cha Kedara âwakachitanga malonda na iwe. Iwo âwakizanga na âwana-mberere, mberere zanarume na mbuzi.

²²Âwanthu âwamalonda kufuma ku msomba wa Sheba na Raama âwakachitanga malonda na iwe. Iwo âwakizanga na vyakununkhira vyose viweme vya mtundumtundu, mawe ghose ghakuzirwa na golide.

²³Âwamalonda âwa ku misumba ya Harani, Kane na Edeni, Sheba, Ashuru na Kilimadi âwakachitanga malonda na iwe.

²⁴Wanthu aŵa wakaguliskananga nawe vyakuvwara viweme, salu za bululu na salu zakuroŵekaroweka, ndiposo na mikeka yakuroŵeka iyo wakayikaka na vingwe na kuyikhozga chomene. Ivi ndivyo wakagulananga nawe.

²⁵Ngaraŵa za ku Tarishishi ndizo zikayeghanga malonda ghako. Ntheura iwe ukaŵa nga ndi ngaraŵa pakati pa nyanja yakuzura na katundu muzitu.

²⁶Wakuvuŵa wako ndiwo wakufumiska, kufuma mukati mu maji ghanandi. Kweni mphepo za kumafumiro gha dazi, zikabizga mukati mu zinyanja.

²⁷Usambazi wako, katundu wako, malonda ghako, wendeski na wārongozgi ūa ngaraŵa, wakujara vidorizi na ūa malonda wako, wāsilikari wose awo ūali na iwe, wose awo ūkawâna na iwe mu ngaraŵa, vyose vikabira mu nyanja, pa zuŵa la kubwanganduka kwako.

²⁸Charu cha mu mphepete mwa nyanja chizamkusunkhunyika, para wēndeski ūa ngaraŵa wako wizamkutengera.

²⁹Wose awo wakukora nkhafyu, wāmkuzireka ngaraŵa zavo. Awo wākwenda pa nyanja na awo wākwendeska ngaraŵa wāmkwimilira pa mtunda.

³⁰Iwo wāmkutengera iwe, ndipo wāmkulira chomene. Wāmkujithilira fuvu ku mitu yawo, na kukunkhura pa vyoto.

³¹Wāmkujimeta masisi chifukwa cha iwe, ndipo wāmkuvwara vigudulu. Wāmkukutengerera na mtima wakupweteka, ndipo wāmkukulirira chomene.

³²Mu kulira kwawo wāmkuwuska chitengero kukulira iwe kuti, “Kasi ndi njani uyo wali kupankhukako ntheura, nga ndi charu cha Ture mukati mu nyanja?

³³Para malonda ghako ghamkufumiranga mu nyanja, wāmkukhorweska mafuko ghanandi. Na kuzara kwa usambazi wako na malonda ghako, ukasambazga wākaronga ūa mu charu cha pasi.

³⁴Kweni sono wabwanganduka na majigha gha zinyanja, mu ndimba ya maji ghanandi. Malonda ghako na wose wākwendeska ngaraŵa, wābira pamoza na iwe.

³⁵Wose awo wākukhara mu mphepete mwa nyanja, wizamkuzukuma na iwe. Wākaronga ūawo wose wāmkutenthema chomene, visko vyawo vyabwanthuka na wofi.

³⁶Wāmalonda mukati mu wāmitundu wākukuseka. Iwe wafika ku umaliro wakofya chomene, ndipo uŵengetoko chara kwa muyirayira.” ”

Ezekiyele 28

Uchimi wakususka karonga wa ku Ture

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, yowoya kwa karonga ya charu cha Ture uti: FUMU Chiuta wakuti, ‘Mu kujikuzga kwako, iwe ukuyowoya ukuti, “Ine ndine chiuta. Ine nkhukhara pa chizumbe cha wachiuta, mukatikati mwa zinyanja.” Kweni iwe ndiwe munthu, kuti ndiwe chiuta chara, nangauli ukujipima kuti uli wa mahara nga ndi chiuta.

³Kasi uli wa vinjeru kuruska Daniyele? Kasi kulije kanthu kakubisika kwa iwe?

⁴Na vinjeru vyako ndiposo na umanyi wako, wajisangira usambazi, ndipo wawunganya golide na siliva, mu vyakusungiramo vyuma vyako.

⁵Na unandi wa mahara ghako mu malonda, wandaniska usambazi wako. Chifukwa cha usambazi wako, mtima wako wayamba kujikuzga.” ”

⁶Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Chifukwa ukujipima wa mahara nga ndi chiuta,

⁷nditi ndize na wantru wachilendo pa iwe, wamitundu wakofya chomene. Iwo wamkusorora malupanga ghawo, kwimikana na mahara ghako, na kukazuzga uchindami wako.

⁸Wizamkukuponya pasi mu dindi, wizamkufwa nyifwa yakofya, mukatikati mwa zinyanja.

⁹Kasi wamkuyowoya kuti, ‘Ndine chiuta,’ panthazi pa awo wantru wakukukoma? Iwe ndiwe munthu, kuti ndiwe chiuta chara, mu mawoko gha awo wantru wakukukoma.

¹⁰Wamkufwa nga ndi munthu wambula kukotoreka, mu mawoko gha wantru wachilendo. Pakuti ine ndine ndayowoya, wakuti FUMU Chiuta.” ”

Kuwa kwa karonga wa ku Ture

¹¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati:

¹²“Iwe mwana wa munthu, wuska chitengero kulirira karonga wa msumba wa Ture, ndipo uti kwa iyo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Ukaŵa chimanyikwiro cha uweme wakufikapo, ukaŵa wa vinjeru vinandi, ukaŵa wakufikapo mu utozi.’ ”

¹³Iwe ukaŵa mu Edeni, munda wa Chiuta, ukatozgeka na mawe ghakuzirwa gha mitundumitundu: mawe gha rubi, gha topazi na gha yasipara, gha kilisolate, gha berile na gha onike, gha safire, gha barekati na gha emeradi. Apo wantru wakakuŵika na kukuzonga pakaŵa pa golide. Pa zuŵa ilo ukalengekera ndipo vikanozgekera.

¹⁴Nkhimika mukerubi kuŵa mulinda wako. Ukaŵa pachanya pa phiri lakupatulika la Chiuta. Iwe ukendanga mukati mu mawe gha moto.

¹⁵Ukaŵa wakufikapo mu nthowa zako, kufuma pa zuŵa ilo ukalengekera, mpaka apo uheni ukasangikira mwa iwe.

¹⁶Chifukwa cha unandi wa malonda ghako, nkhaza zikakakura mu mtima wako, ndipo kukakutorera kukwananga. Ntheura nga ndi nchambula kutozgeka,

kufumapo pa phiri la Chiuta, Mukerubi uyo wakuvikiriranga wakakuchimbizga, kufuma pa mawe gha moto.

¹⁷Ukajikuzga chifukwa cha kutowa kwako, ukananga mahara ghako kuti ukuzge uchindami wako. Ntheura nkhakubwefulira pasi, kuti uwonekere pakweru kwa âwakaronga.

¹⁸Kwananga kukakura mu malonda ghako gha upusikizgi, mwakuti ukakazuzga malo ghako ghakupatulika. Ntheura nkhapemba moto mukati mwako, ndipo ukakumyangura iwe. Nkhakuzgora kuâwa vyoto pa charu, panthazi pa wose awo âwakakuwonanga.

¹⁹Awo âwakukumanya mukati mu âwamitundu, âwakuzukuma na iwe. Iwe wafika ku umaliro wakofya chomene, ndipo uâwengekoso chara kwa muyirayira.”

Uchimi wakususka msumba wa Sidoni

²⁰Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati:

²¹“Iwe mwana wa munthu, razgira chisko chako ku msumba wa Sidoni ndipo uchime pakuwususka kuti:

²²FUMU Chiuta wakuti, ‘Iwe Sidoni, ndimikane nawe, ndipo ndirongore uchindami wane mukati mwako. Wantru wizamkumanya kuti ine ndine FUMU, para nkhufiska weruzgi wane pa iyo, na kurongora kupatulika kwane mukati mwakhe.

²³Ndamkuwutumira nthenda yakofya, mu misewu yakhe ndamkwendeska ndopa. Wakukomeka âwamkugonerana mukati mwakhe, na nkhondo iyo yamkulimbana nawo kufuma kosekose. Penepapo wantru âwizamkumanya kuti ine ndine FUMU.’”

âWalsraele âwizamkutumbika

²⁴“âWalsraele kuti âwamkuâwakoso na âwazengezgani âwawo chara awo âwamkuâapepuranga na kuâwalasa nga ndi minga panji mikolankhangya yakuâwapara.” Ntheura âwamkumanya kuti ine ndine FUMU, Chiuta.

²⁵“FUMU Chiuta wakuti, ‘Para ndamkuwunganya âWalsraele kufuma mu mafuko agho âwali kumbininikiramo, ndamkurongora kupatulika kwane mwa iwe kuti wose âwawone. Penepapo âWalsraele âwamkukhara mu charu chawo icho nkhapereka kwa muteâweti wane Yakhobe.

²⁶âWamkukhara mwenemumo mwakufwasa, ndipo âwamkuzenga zinyumba na kulima minda ya mpheska. Para ndamkufiska weruzgi wane ku âwazengezgani âwawo wose awo âwakâapepuranga, âwamkukhara mu kufwasa. Ntheura âwamkumanya kuti ine ndine FUMU, Chiuta wawo.’”

Ezekiyele 29

Uchimi wakususka charu cha Eguputo

¹Mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa ine pa zuŵa la 12 la mwezi wa khumi mu chirimika cha khumi ghakaŵa agha:

²“Iwe mwana wa munthu, razgira chisko chako kwa Faro, karonga wa charu cha Eguputo, ndipo uchime pakumususka iyo na charu chose cha Eguputo.

³Uyowoye kwa iyo uti: FUMU Chiuta wakuti, ‘Nditi ndimikane na iwe, Iwe Faro, karonga wa charu cha Eguputo, iwe chinjoka chikuru cha mu nyanja, wa mweneiwe ukugona mu mironga yakhe, iwe ukuyowoya kuti, “Mronga wa Nayelo ngwane, ine ndine nkawulenga.”’

⁴Nditi ndinjizge mbeja mu njegheyeghe zako, ndipo somba za mu tumironga twako, ndamkuzidemerezga mu mamba ghako. Nditi ndikuzuware kufuma mu tumironga twako, pamoza na somba zose za mu mamba ghako.

⁵Nditi ndikutayire kuwaro ku mapopa, iwe pamoza na somba zose za mu tumironga twako. Wamkuwira pasi ku thengere, kwambula na yumoza wakukutora nesi kukusunga. Wamkuŵa chakurya cha vikoko na viyuni vyamudera.”

⁶“Penepapo wose awo ŵakukhara mu charu cha Eguputo ŵamkumanya kuti ine ndine FUMU. Iwe charu cha Eguputo, wanguŵa nga ndi ndodo ya thete ku mbumba ya Israele.

⁷Para ŵakakukora, iwe ukaphyoka na kuhemba viŵegha vyawo vyose. Ndipo para ŵakuyagamira pa iwe, iwe ukuphyoka ndipo viwuno vyawo vyose vikusunkhunyika.

⁸Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Nditi ndikwizire na nkondo ndipo yizamukomamo ŵanthu na vikoko.

⁹Charu cha Eguputo chamkuŵa cha mahami, chambula ŵanthu. Ntheura ŵamkumanya kuti ine ndine FUMU.’” “Chifukwa chakuti ukuyowoya kuti, ‘Mronga wa Nayelo ngwane. Ine ndine nkhaulenga,’

¹⁰Ntheura ine nditi ndimikane nawe iwe na mronga wa Nayelo. Nditi ndizgore charu cha Eguputo kuŵa cha mahami, chambula ŵanthu kufuma ku Migidoli mpaka ku msomba wa Siyen, na kuya kafikaso ku mphaka za charu cha Etiyopiya.

¹¹Kwamkuŵavye munthu nesi chinyama kusorotamo mu charu ichi. Chamkuŵa chambula ŵanthu kwa virimika 40.

¹²Ndamkuzgora charu cha Eguputo kuŵa cha mapopa mukati mu vyaru vyamapopa. Misumba yakhe yamkuŵa yambula ŵanthu mukati misumba yambula ŵanthu kwa virimika 40. Ndamkuŵambininiska ŵaEguputo mukati mu mafuko gha ŵanthu. Nditi ndiŵaparanye mukati mu vyaru.”

¹³“FUMU Chiuta wakuti, ‘Pa umaliro wa virimika 40, ndamkuŵasosomora ūaEguputo kufuma ku mafuko agho ūakambininikiramo.

¹⁴Nditi ndiwezgere mauweme gha charu ichi na kwiza na ūanthu ūakhe kufuma ku umikori kwiza kakhara ku Patirosi uko ūakakharanga kale. Kwenekuko ūamkuŵa na ufumu wakuyuyuka.

¹⁵Ufumu uwu wamkuŵa wakuyuyuka chomene mukati mu mafuko ghose, ndipo wamkujikuzgaso chara mukati mu mafuko ghose. Nditi ndiŵachefye chomene mwakuti ūwareke kuwusaso mafuko ghanyakhe.

¹⁶Charu cha Eguputo chamkuŵaso chara charu icho ūaIsraele ūamkuchigomezga, kweni chamkuŵa charu chakuŵambuska uheni wawo wakuruta ku charu cha Eguputo kuya kapenja wowwiri. Ntheura ūamkumanya kuti ine ndine FUMU Chiuta.”

Karonga Nebukadinezara wizamkuthereska Eguputo

¹⁷Mu chirimika cha 27 cha umikori withu, pa zuŵa lakudanga la mwezi wakudanga, mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine, ghakati,

¹⁸“Iwe mwana wa munthu, Karonga Nebukadinezara wa charu Babuloni wakawuska ūasilikari ūakhe kwimikana na msumba wa Ture, mpaka mitu ya ūanthu wose yikâwa chipara ndipo viŵegha vyawo vikafyopoka. Ndipouli, nanga wakaŵa iyo nesi ūasilikari ūakhe kuti ūakatorapo kanthu chara kufuma mu msumba wa Ture kulipira nchito iyo ūakateŵeta mu msumba uwu.”

¹⁹Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Nditi ndipereke charu cha Eguputo kwa Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni. Iyo wizamkutora usambazi wakhe, wizamkuwuskogha na kuwupoka. Ivi ndivyo vyamkuŵa malipro gha ūasilikari ūakhe.

²⁰Ndamupa Nebukadinezara charu cha Eguputo kuŵa malipro gha nchito yakhe chifukwa iyo na ūasilikari ūakhe ūakateŵeteranga ine.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

²¹“Pa zuŵa leneilo ndamkuwezgeraso nkhongono za ūaIsraele ndipo ndamkukupa iwe Ezekiyele nkhongono za kuyowoyer kwa iwo. Penepapo ūamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

Ezekiyele 30

FUMU yizamkulanga charu cha Eguputo

¹Mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa ine ndi agha:

²“Iwe mwana wa munthu, chima ndipo uyowoye kuti: FUMU Chiuta wakuti, ‘Tengerani ndipo muyowoye kuti, “Soka chifukwa cha zuŵa leneilo!”

³Zuŵa laneng'enera, zuŵa la FUMU liri pafupi. Liŵenge zuŵa la maŵingu nyengo ya soka ku ūamitundu

⁴Nkhondo yamkwiza pa charu cha Eguputo, vyakuŵinya vyamkwiza pa charu cha Etiyopiya. Para ūakukomeka ūakugonerana mu charu cha Eguputo, para usambazi wakhe watoreka, malufura ghakhe yizamkupankhuka.' "

⁵Wasilikari awo ūamkufuma ku Etiyopiya, ku Puti, ku Ludi, ku charu chose cha Arabiya, ku Libiya na ūasilikari awo ūakukoreranako nawo, wizamkukomeka pa nkhondo pamoza na Eguputo.

⁶"FUMU yikuti: 'Awo ūakuzomerezgana na charu cha Eguputo ūamkukomeka, nkhongono zakhe izo wakujikuzga nazo zamkumara. Kufuma ku Migidoli mpaka ku Siyen, ūanthu ūamkufwa na nkhondo.' " Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerera.

⁷"Vyaru vyeneivi vyamkuŵa mapopa, mukati mu vyaru vya ku mapopa. Misumba yawo yamkupankhuka, mukati mu misumba yakupankhuka.

⁸Para ndamkubuska moto pa charu cha Eguputo, ndipo awo ūakumovwira wose ūaphwanyika, ūamkumanya kuti ine ndine FUMU."

⁹"Para zuŵa leneilo liza, nthumi zamkwenda luŵiro kufuma kwa ine kuya kawofya charu cha Etiyopiya awo mbambula na kolorako. Urwirwi wamkwiza pa iwo pa zuŵa ilo Eguputo. Sono zuŵa leneilo laneng'enera."

¹⁰"FUMU Chiuta wakuti, 'Nditi nditume Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, kumarizga usambazi wa charu cha Eguputo.

¹¹Iyo pamoza na ūasilikari ūakhe, ūanthu ūankhaza mukati mu mafuko, ūamkwiza kuti ūapankhure charu. Iwo ūamkwiza na nkhondo pa charu cha Eguputo, na kukoma ūanthu ūanandi mu charu.'

¹²Ndamkomizga mronga wa Nayelo, na kuchiguriska charu ku ūanthu ūaheni. Na nkhongono ya ūalendo, ndamkubwangandula charu na kose ako kali mwenemumo. Ine FUMU ndine ndayowoya."

¹³"FUMU Chiuta wakuti, 'Nditi ndiparanye ūangoza, na kumarizga vikozgo vyawakawaka mu msomba wa Memufisi. Mwamkuŵavye wakuwusa mu charu cha Eguputo, ndipo ndamkuŵikamo wofi mu charu cha Eguputo.

¹⁴Msomba wa Patirosi wamkuŵa chiparamba, ndamkupemba moto mu msomba wa Zowani, na kufiska weruzgi wane pa msomba wa Tebesi.

¹⁵Ndamkupungulira ukari wane pa Pelusiyamu, weneuwo ndi linga la charu cha Eguputo, na kumarizga chiwuru cha ūasilikari ūa ku Tebesi.

¹⁶Ndamkupemba moto mu charu cha Eguputo, msumba wa Pelusiyamu wamkuwa mu vyakuwinya vikuru. Msumba Tebesi wamkusweka, malinga ghakhe ghamkubwangandukira pasi.

¹⁷Wanyamata wa msumba wa Oni na wa Pibeseti, wamkukomeka na nkhondo, ndipo wanakazi wamkuyorekera ku umikori.

¹⁸Lamkuwa zuwa la mdima ku msumba wa Tapanesi, para ndamkumarizga mazaza gha charu cha Eguputo, kujikuzga kwa nkhongono zakhe kwamkumara. Bingu lamkubenekerera charu, wantru wakhe wamkutorekera ku umikori.

¹⁹Ntheura ndamkufiska weruzgi wane mu charu cha Eguputo, ndipo wamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

Kumara kwa nkhongono ya karonga wa charu cha Eguputo

²⁰Mu chirimika cha 11 cha umikori withu, pa zuwa la chinkhonde na chiwiri mu mwezi wakudanga, mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa ine ghakati,

²¹“Iwe mwana wa munthu, ndaphyora woko la Faro, karonga wa charu cha Eguputo. Palije na yumoza uyo wakakapo, nesi kuwika kasalu kuti lipore mwakuti likore lupanga.”

²²“Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Nditi ndimikane na Faro, karonga wa charu cha Eguputo. Nditi ndiphyore mawoko ghakhe ghose ghawiri, lakuphyoka na lambula kuphyoka lira, ndipo lupanga ulo luri ku woko lakhe luwenge pasi.

²³Nditi ndimbininiske waEguputo mukati mu wamitundu. Nditi ndiabarariskire ku vyaru vyakupambanapambana.

²⁴Ndamkukhozga mawoko gha karonga wa charu cha Babuloni na kuwika lupanga lwane mu mawoko ghakhe. Kweni ndamkuphyora mawoko gha Faro, ndipo wamkugona pasi wakupwetekeda ndipo wamkutampha panthazi pa iyo.

²⁵Ndamkukhozga mawoko gha karonga wa charu cha Eguputo, kweni mawoko gha Faro, ghamkuwavye nkhongono. Pamanyuma wamkumanya kuti ine ndine FUMU, para ndamkuwika lupanga lwane mu mawoko karonga wa charu cha Babuloni, na kuwuskira lupanga ulu pa charu cha Eguputo.

²⁶Nditi ndimbininiske waEguputo mukati mu wamitundu na kuwabarariska mu vyaru vyakupambanapambana. Ntheura wamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

Ezekiyele 31

Eguputo wakuyana waka na khuni la milanje

¹Mu chirimika cha 11 cha umikori withu, mu mwezi wa chitatu, pa zuwa lakudanga, mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine, ghakati,

²“Iwe mwana wa munthu, yowoya kwa Faro, karonga wa charu cha Eguputo, na ku wānthu wakhe, uti kwa iwo, ‘Kasi ukuru wako ukuwuyaniska na njani?

³Wona, nditi ndikulinganizgenge na khuni la milanje la mu charu cha Lebanon. Minthavi yakhe yikaŵa yiweme chomene, ndipo yikapereka mufwiri mu nkhorongo. Likakura kuŵa litali, mpaka songa zakhe zikafika ku maŵingu.

⁴Maji ndigho ghakawukuzga, ndimba ya maji ndiyo yikawutalikiska. Mironga yakhe yikwenda kulizingirizga, na kutuma tumironga twakhe ku khuni lose la mu thengere.

⁵Ntheura likakura kuŵa litali, kuruska makuni ghose gha mu thengere. Minthavi yakhe yikaŵa yitali, chifukwa yikaŵa na maji ghanandi.

⁶Viyuni vyose vya mudera, vikazenga vivimbo vyawo mu minthavi yakhe. Vikoko vyose vya mu thengere, vikababiranga kusi ku minthavi yakhe. Mafuko ghakurughakuru ghose, ghakakharanga mu mufwiri wakhe.

⁷Likaŵa khuni lakutowa mu ukuru wakhe, na mu utali mu minthavi yakhe. Pakuti misisi yakhe yikanjira pasi, ku maji ghanandi.

⁸Milanje ya mu munda wa Chiuta kuti yikulingana na khuni ili chara, nanga ndi mulombwa, kuti ukulingana na minthavi yakhe chara. Mukawavye khuni la mukarakate ilo likaŵa na minthavi ya ntheura. Mu munda wa Chiuta mukawavye khuni lakutowa, ilo likalingana na leneili.

⁹Ndine nkhalitzga khuni ili, pakulipa minthavi yinandi. Makuni ghose mu Edeni, munda wa Chiuta, ghakadokeranga kuŵa nga ndilo.’ ”

¹⁰“Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Chifukwa likakura kuŵa muchanya mpaka songa zakhe zikafika ku maŵingu, ndiposo chifukwa chakuti likajikuzga na utali wakhe,

¹¹nditi ndilipereke mu mawoko gha murongozgi uyo ngwa nkhongono chomene mukati mu wāmitundu kuti wachite nalo nchito kwakuyana na ubendezi wakhe. Ine ndalitaya.

¹²Vyaru vya chilendo, vya nkhaza chomene mukati mu mafuko gha wāmitundu, vyamkulidumulira pasi na kulitaya waka. Minthavi yakhe yamkuwira mu mapiri na mu madambo ghose, ndipo minthavi yakhe yakuphyoka yamkuŵa mu tumironga tose twa mu charu. Wānthu ū mu charu wāmkufumamo mu mufwiri wakhe na kulireka lekha.

¹³Pa khuni lakuwa leneili, pakharenge viyuni vyose vya mudera, ndipo vikoko vyakhe vyose vya mu thengere vyamkukhara mu minthavi yakhe.

¹⁴Ichi chamkuŵa ntheura mwakuti paŵavye khuni na limoza la mu mphepete mwa maji ilo lamkumera mpaka muchanya panji kukwera songa zakhe mpaka ku maŵingu. Paŵavyeso khuni na limoza ilo likupokera makora maji, leneilo

utali wakhe ungakafika kuchanya ku maŵingo. Pakuti makuni ghose ghali kupimikira kufwa, ku malo gha kusi kwa charu, mukati mu âwanthu, pamoza na awo âwakukhirira mu malo gha âwakufwa.' "

¹⁵"FUMU Chiuta wakuti, 'Pa zuŵa ilo khuni lamkuwira kuya kusi ku malo gha âwakufwa, ndamkuzgora ndimba ya nyanja kuti yitengerere khuni ili. Ndamkomizga maji ghakhe ghanandinandi, tumironga twakhe, nkhorongo ya Lebanoni yamkuŵa mu mdima chifukwa cha leneili, ndipo makuni ghose gha mu thengere yamkomira.

¹⁶Âwamitundu âwamkumbwambwantha pa mphomo ya kuwa kwakhe, para ndaliponya pasi ku malo gha âwakufwa pamoza na awo âwakukhilira ku dindi. Makuni ghose gha mu munda wa Edeni, ghakusankhika na ghaweme chomene gha mu charu cha Lebanoni, na ghose agho ghakuthiririka makora, ghamkusanguruskika kusi kwa charu cha pasi.

¹⁷Ghose ghati ghakhilire kusi ku malo gha âwakufwa kuŵa pamoza nagho, kuya ku awo âwali kukomeka na lupanga. Nadi wose awo âwakakharanga mukati mu âwamitundu kusi ku mufwiri wakhe âwamkumara petu.' "

¹⁸"Kasi pa makuni gha mu munda wa Edeni, ndi khuni ndi ilo lingayana na iwe mu uchindami na mu ukuru. Pakâwavye khuni lirilose mu Edeni ilo likâwa litali na lakukondweska. Ndipouli nga ndi makuni gha mu Edeni, nalo lamkukhilira kusi ku charu cha pasi na kuŵa pamoza na awo mbambula kukotoreka awo âwali kukomeka na lupanga." "Uyu ndiyo Faro na wose awo âwakuzomerezgana nayo." Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerera.

Ezekiyele 32

Karonga wa ku Eguputo wakuyana na ng'wina

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine pa zuŵa lakudanga la mwezi wa mu chirimika cha 12 cha umikori withu ghakati,

²"Iwe mwana wa munthu, wuska chitengero kulirira Faro, karonga wa charu cha Eguputo, ndipo uti kwa iyo, 'Iwe ukujipima kuŵa nga ndi nkharamu, mukati mu âwamitundu, kweni uli nga ndi chikoko chakofya cha mu nyanja. Ukvuvundura maji gha mu mironga yako, ukubinkhiska maji na malundi ghako, na kunanga mironga na mathipa.'

³ FUMU Chiuta wakuti, 'Na chiwuru chikuru cha mafuko ghanandi, nditi ndiponye mukwawu wane pa iwe, ndipo âwamkukuguzira pa mlima na mukwawu wane.

⁴Ndamkukutaya pasi, na kukubwefulira pa mutandasanya. Ndizenge na viyuni vya mudera kuti videke pa iwe, ndiposo na vikoko vyose vya mu charu kuti virye yako.

⁵Nyama yako ndamkuyiparanyira ku mapiri, na kuzuzga madambo na viwangwa vyako.

⁶Ndamkunyevya charu na ndopa zako zakwenda kuya kafika ku mapiri, ndipo vinkhwawu vyamkuzura na ndopa zako.

⁷Para ndamkukusisita, ndamkujara mtambo, ndipo ndamkufipiska nyenyezi zakhe. Ndamkujara dazi na bingu, ndipo mwezi kuti wamkuŵala chara.

⁸Vyakuŵala vyose vya ku mlengalenga, ndamkuvizimyiska pa iwe, ndamkwiza na mdima pa charu chako.' " Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

⁹"Ndamkusuzga mitima ya âwanthu âwanandi para ndamkukutorera ku umikori mukati mu âwamitundu, ku vyaru ivyo kuti ukuvimanya chara.

¹⁰Ndamkuchita kuti âwanandi âwazukume na iwe, ndipo âwakaronga âwawo âwamkutenthema para ndamkuzungunya lupanga lwane panthazi pavo. Pa zuâwa la kubwanganduka kwako, âwakaronga âwawo âwamkutenthema chifukwa cha umoyo wawo."

¹¹"FUMU Chiuta wakuti, 'Nkhondo ya karonga wa charu cha Babuloni yamkwiza kwa iwe.

¹²Ndamkuchitiska kuti chiwuru chako cha âwasilikari chikomeke na malupanga gha vinkhara, vyeneivyo vyose nvyakofya chomene mukati mu âwamitundu. Iwo âwamkumarizga kujikuzga kwa charu cha Eguputo, chiwuru chakhe chose cha âwasilikari chizamkumara.

¹³Ndazamkuparanya vikoko vyawo vyose, ivyo vikukhara mu mphepete mwa maji ghanandi. Kwamkuŵavye lundi la munthu, nesi la vikoko kughavunduraso maji agha.

¹⁴Ntheura ndamkuzgora maji ghawo kuti ghadame, na kwendeska mironga yawo nga ndi mafuta.' " Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

¹⁵"Para ndamkuchizgora charu cha Eguputo kuâwa mapopa, na kuwuskamo chilichose icho chili mwenemumo, para ndakoma wose awo âwakukhara mwenemumo, âwamkumanya kuti ine ndine FUMU."

¹⁶"Yeneiyi ndiyo yamkuâwa sumu ya chitenger. Âwanakazi âwa mu mafuko gha mu charu âwamkuyiyimba. Âwati âwayimbire charu cha Eguputo na âwanthu âwakhe wose." Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Charu cha âwakufwa

¹⁷Mu chirimika cha 12 cha umikori withu, pa zuâwa la 15 la mwezi wakudanga wenewura, mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

¹⁸“Iwe mwana wa munthu, uwatengerere wanthu wanandinandi wa ku Eguputo. Uwatumene, iwo pamoza na wanthu wa mu mafuko ghakuzirwa ku malo gha wakufwa, ku awo wali kuruta ku dindi.

¹⁹Uwfumbe kuti, ‘Kasi ndimwe wakutowa kuruska wose? Muti mukhilire ku dindi, mukagone pamoza na awo mbambula kukotoreka.’”

²⁰“Wamkufwira pamoza na awo wali kukomeka na lupanga. Viwuru vyakhe vyose vizamkugona pamoza nawo.

²¹Mukati mu wakufwa, warongozgi wankhongono wamkuyowoya vy awo na awo wakuzomerezgana nayo kuti, ‘Wakhilira kusi ku malo gha wakufwa, ndipo wakugona pamoza na awo mbambula kukotoreka, weneawo wakakomeka na lupanga.’”

²²“Kwenekura kuli Asiriya ndipo wali kuzingirizgika na madindi gha wasilikari wakhe. Wose wakakomeka mu nkhondo.

²³Madindi ghawo ghali pasi chomene mu malo gha wakufwa, ndipo chiwuru cha wasilikari wakhe chazingirizga dindi lakhe. Wose awa wakakomeka na nkhondo awo kale wakaperekanga wofi ku wanthu wamoyo.”

²⁴“Kwenekura kuli Elamu ndipo wali kuzingirizgika na madindi gha chiwuru cha wasilikari wakhe. Wose wakakomeka mu nkhondo ndipo wakaruta ku charu cha wakufwa kwambula kukotoreka. Iwo wakaperekanga wofi mu charu cha wamoyo kweni sono wakukhozgeka soni pamoza na weneawo wali kukhilira ku dindi.

²⁵Elamu wakamusunga pakati pa wakakomeka pamoza na chiwuru chose cha wasilikari wakhe, kuzingirizga dindi lakhe. Wose awa mbambula kukotoreka ndipo wali kukomeka na lupanga. Pakuti weneawa wakaperekanga wofi mu charu cha wamoyo, kweni sono wakukhozgeka soni pamoza na weneawo wali kukhilira ku dindi. Iwo wali kusungika pamoza na awo wali kukomeka.”

²⁶“Kwenekura kuli Mesheki na Tubala ndipo wali kuzingirizgika na madindi gha chiwuru cha wasilikari wawo. Wose waka wa wambula kukotoreka ndipo wakakomeka mu nkhondo. Iwo wakaperekanga wofi mu charu cha wamoyo kweni sono wakukhozgeka soni pamoza na weneawo wali kukhilira ku dindi.

²⁷“Weneawa kuti wali kugona na vinkhara vy awo kale chara, vyeneivyo vili kukhilira ku malo gha wakufwa pamoza na mahomwa ghawo gha nkhondo. Malupanga ghawo wakaghawika kusi kwa mitu yawo, ndipo nguru zawo pachanya pa viwangwa vyawo. Kale chomene, vinkhara ivi vikofyanga wanthu mu charu cha wamoyo.

²⁸“Na iwe Faro, wamkuphyoka na kugona pamoza na wambula kukotoreka, weneawo wakakomeka na lupanga.

29“Kwenekura kuli charu cha Edomu pamoza na wakaronga na nduna zakhe zose. Nangauli wakawa vinkhara mu nkhondo, kweni wali kugona pamoza na awo wali kukomeka na lupanga. Weneawa wali kukhilira ku malo gha wakufwa ndipo wakugona pamoza na awo mbambula kukotoreka.

30“Kwenekura kuli wakaronga wose wa ku mpoto ndiposo na wantru wa ku Sidoni, weneawo na soni wali kukhilira ku dindi pamoza na awo wali kukomeka, pakuti, chifukwa cha nkhongono, wakaperekanga wofi ukuru. Kweni, kwambula kukotoreka, wali kugona pamoza na awo wali kukomeka mu nkhondo. Wakukhozgeka soni pamoza na weneawo wali kukhilira ku dindi.

31“Faro wamkusanguruka pamoza na chiwuru cha wasilikari wakhe pakuwona kuti ndiyo yekha pera chara mweneuyo wasilikari wakhe wafwa para wamkuwona wose awo wakakomeka mu nkhondo.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerera.

32“Nangauli Faro wakofyanga mu charu cha wamoyo, ndipouli iyo pamoza na wasilikari wakhe wose wamkusungika pamoza na awo wakakomeka na lupanga, weneawo mbambula kukotoreka.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerera.

Ezekiyele 33

Chiuta wakwimika Ezekiyele kuwa mulinda (Eze 3.16-21)

1Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

2“Iwe mwana wa muntru, yowoya ku wantru wa ku kwinu ndipo uti kwa iwo, ‘Usange nkhwiza na nkhondo mu charu, ndipo wantru wa mu charu chira wakusankha muntru yumoza mukati mwawo kuwa mulinda wawo,

3usange iyo wakuwona nkhondo yikwiza mu charu chakhe, na kulizga mbata kuchenjezga wantru,

4ndipo usange yunji wakupulika kulira kwa mbata yira, kweni kuti wakulorako na nchenjezgo ya mbata yira chara, wati wakomeke na nkhondo yira. Mrandu wa nyifwa iyi wamkuwa pa iyomwene.

5Usange wakapulika kulira kwa mbata yira, kweni kuti wakulorako nchenjezgo yira chara, mrandu wa nyifwa iyi wamkuwa pa iyomwene. Usange wapulikirenge nchenjezgo iyi, mphanyi wanguponoska umoyo wakhe.

6Usange mulinda wakuwona nkhondo yikwiza ndipo kuti wakulizga mbata chara kuti wantru wachenjezgeke, ndipo nkhondo yikwiza na kukoma waliyose wa iwo, muntru yura wamkufwira mu kwananga kwakhe. Ine ndamkuwa mrandu wa nyifwa ya muntru uyu pa mulinda.’”

⁷“Sono iwe mwana wa munthu, ine ndakwimika iwe kuŵa mulinda wa wâlsraele. Nyengo yose para wapulika mazgu kufuma kwa ine, uŵachenjezge wânthu.

⁸Para nkhuyowoya kwa munthu wakwananga kuti, ‘Iwe munthu wakwananga, uti ufwenge nadi’, ndipo iwe kuti ukumuchenjezga chara munthu wakwananga yura kuti wawereko ku mendero ghakhe ghaheni, munthu wakwananga yura wati wafwenge mu kwananga kwakhe, kweni mrandu wa nyifwa yakhe wamkuŵa pa iwe.

⁹Kweni usange wamuchenjezga munthu wakwananga yura, kuti wawereko ku mendero ghakhe ghaheni, ndipo iyo kuti wakuwerako chara ku mendero ghakhe ghaheni, wati wafwenge mu kwananga kwakhe, kweni iwe uti uponoske umoyo wako.”

Uteŵeti wa munthu waliyose

¹⁰“Iwe mwana wa munthu, uŵaphalire wâlsraele ndipo uti kwa iwo: Imwe mwayowoya kuti, ‘Majuvyo ghithu na kwananga kwithu vili pa ise ndipo tikughanda navyo, kasi tingâwa nayo uli umoyo?’

¹¹Uŵaphalire wânthu uti kwa iwo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Nkhurapa nadi, ine kuti nkhukondwa na nyifwa ya munthu wakwananga chara. Kweni nkhukondwa kuti wakwananga wawereko ku mendero ghakhe ghaheni, waŵe na umoyo. Wererani! Wererani ku mendero ghinu ghaheni, kasi muti mufwirengechi imwe wâlsraele?’ ”

¹²“Sono, iwe mwana wa munthu, uŵaphalire wânthu ūa ku kwinu uti kwa iwe, ‘Urunji wa munthu murunji kuti wamkumuthaska chara para wakwananga. Ndipo kwananga kwa munthu muheni kuti kwamkumunjizga mu nyifwa chara usange wakuwerako ku uheni wakhe. Para munthu murunji wakwananga, iyo kuti wamkuponoskeka chara chifukwa cha urunji wakhe.’

¹³Usange nkhumuphalira munthu murunji kuti waŵenge na umoyo nadi, ndipouli iyo wakugomezga mu urunji wakhe na kuchita uheni, palije mlimo wakhe wa urunji uwo wamkukumbukika chara. Kweni mu kwananga uko wachita, wati wafwenge nako.

¹⁴Ndipo usange nkhumuphalira wakwananga kuti, ‘Uti ufwenge nadi’, ndipo usange iyo wakuwerako ku kwananga kwakhe na kuchita icho nchiweme na cha kunyoroka,

¹⁵ndipo wakuwezga icho wakatora na icho wakiba, usange wakurondezga marango agho ghakuperekwa umoyo ndipo wakureka kwananga, munthu uyu wati waŵenge na umoyo nadi, kuti wati wafwenge chara.

¹⁶Palije kwananga kwakhe kose uko wakachitanga uko kuti kukumbukikenge. Chifukwa chakuti wakuchita icho nchakunyoroka na chiweme, wati waŵenge na umoyo.”

¹⁷“Ndipouli ūwanthu ūa ku kwinu ūakuti, ‘Nthowa za FUMU kuti ndi zakunyoroka chara’. Kweni ndi nthowa zawo izo kuti ndi zakunyoroka chara.

¹⁸Usange munthu murunji wakureka kuchita icho ncha urunji, wakuchita icho nchiheni, wati wafwenge chifukwa cha uheni uwo wakuchita.

¹⁹Usange munthu wakwananga wakureka kukuchita uheni ndipo wakuchita icho nchakunyoroka na chiweme, wati waŵenge na umoyo chifukwa chakuchita icho nchiweme.

²⁰Kweni imwe ūalsraele mukuti, ‘Nthowa za FUMU kuti ndi zakunyoroka chara.’ Ine ndamkweruzga munthu waliyose kwakuyana na machitiro ghakhe.”

Lumbiri Iwa kuwa kwa Yerusalemu

²¹Pa zuŵa la chinkonde la mwezi wa khumi mu chirimika cha 12 cha umikori withu, munthu yumoza uyo wakachimbira kufuma ku Yerusalemu wakiza kwa ine ndipo wakati, “Msumba wawa.”

²²Na mise pambere munthu yura wandafike, nkhongono ya FUMU yikâwa pa ine, ndipo FUMU yikajula mlomo wane pambere iyo wandafike kwa ine na mulenje. Ntheura mlomo wane ukâwa wakujurika, kuti nkhaŵaso wa mbuwu chara.

Kwananga kwa ūanthu

²³Mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa ine, ghakati,

²⁴“Iwe mwana wa munthu, ūanthu awo ūakukhara mu mahami gha charu cha Israele ūakurutilira kuyowoya kuti, ‘Abrahamu wakaŵa yekha, ndipouli wakatora charu kuŵa chiharo chakhe. Kweni ise tili ūanandi. Nadi, charu chikwenera kuŵa chiharo chithu.’

²⁵Ntheura uwaphalire ūalsraele, uti kwa iwo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Imwe mukurya nyama iyo yichali na ndopa, mukusopa vikozgo vyinu, ndipo mukukoma, kasi charu chingâwa chinu uli?’

²⁶Imwe mukugomezga mu nkhondo zinu, mukuchita vinthu vya ukazuzi, ndipo waliyose wa imwe wakukazuzga muwoli wa munyakhe. Kasi charu chingâwa chinu uli?’”

²⁷“Uwaphalire ndipo uti kwa iwo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Nkhurapa nadi, awo ūali mu mahami, ūizamkukomeka na nkhondo, awo ūamkuŵa ku thengere, ndamuŵaperekwa ku vikoko kuti ndivyo viŵarye, ndipo awo ūamkuŵa mu malinga na mu zimphanji ūamkufwa na nthenda yakofya.

²⁸Ndamkuzgora charu kuŵa cha mapopa, chambula wânthu ndipo nkhongono izo chikujikuzgirapo zamkumara. Mapiri gha charu cha Israele ghamkuŵa mapopa mwakuti kwamkuŵavye na yumoza wakuporotamo.

²⁹Para ndamkuzgora charu kuŵa cha mapopa chambula wânthu, chifukwa cha maukazuzi agho wâli kuchita, wâmkumanya kuti ine ndine FUMU.' "

Chakurata cha uthenga wa nchimi

³⁰"Kwakuyana na iwe mwana wa munthu, wânthu âwa ku kwinu wâkuwungana na kukusesa iwe para wâli mu makhonde, na mu miryango ya zinyumba zawo ndipo wâkuyowoyeskana kuti, 'Tiyeni sono tikapulike mazgu ghakufumira kwa FUMU.'

³¹Wânthu wane wâkwiza kwa iwe nga ndi umo wâkuchitira nyengo zose, ndipo wâkukhara panthazi pako kuti wâpulike mazgu kufuma kwa iwe, kweni kuti wâkuchita ivyo wâkupulika chara. Pakuti na milomo yawo wâkurongora kutemwa kukuru chomene, kweni mitima yawo wâli kuŵika pakupoka chandulo.

³²Ndipo iwe, kwa iwo uli nga ndi uyo wakwimba sumu za kutemwa na mazgu ghakukondweska na kulizga makora kwa kalimba. Pakuti wâkupulika ivyo ukuyowoya, kweni kuti wâkuvichita chara.

³³Para mazgu ghako ghafiskika ndipo chawoneka nadi, wâmkumanya kuti nchimi yanguŵa mukati mwawo."

Ezekiyele 34

Muliska wa Israele

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

²"Iwe mwana wa munthu, chima kususka wâliska âwa charu cha Israele. Pakuchima uti kwa iwo: FUMU Chiuta wakuti, 'Soka ku wâliska âwa charu cha Israele weneawo wâkujipwererera wêkha. Asi wâliska wâkwenera kupwererera mberere?

³Imwe mukumwa mkaka wakhe. Mukujivvarika vyakufuma mu maweya ghakhe, mukukoma na kurya twana twawo twakututuŵa, kweni kuti mukuzipwererera mberere chara.

⁴Mberere zakutomboroka kuti mwazikhözga chara, zakurwara kuti mwazichizga chara, zakupwetekeda kuti mwazikaka kasalu chara, zakupuruka kuti mwaziwezga chara, zakuzgeŵa kuti mwazipenja chara, ndipo mwaziliska mwakuchichizga na mwankhaza.

⁵Ntheura zikaparanyikana chifukwa zikâŵavye muliska ndipo zikazgoka chakurya cha vikoko vyose.

⁶Mberere zane zikaparanyika na kuyingayinga mu mapiri ghose na mu tumapiri tose tutali. Mberere zane zikambininikira pa charu chose cha pasi ndipo pakawavye na yumoza wakazirondezga nesi kuzipenja.' "

⁷"Ntheura imwe waliska, pulikani mazgu gha FUMU.

⁸FUMU Chiuta wakuti, 'Nkhurapa nadi, chifukwa mberere zane zazgoka kuwa nyama ndipo zazgoka kuwa chakurya cha vikoko vyose vya mu thengere, pakuti zikawavye muliska, ndiposo chifukwa waliska wane kuti wakazipenja mberere zane chara, kweni wakajiliska iwo wekha, ndipo walije kuziliska mberere zane,'

⁹ntheura imwe waliska, pulikani mazgu gha FUMU.

¹⁰FUMU Chiuta wakuti, 'Nkhwimikana na waliska. Nditi ndiwapoke mberere zane ndipo waziriskengeso chara. Nditi ndiwarekeske kuliska mberere, ndipo wizamkureka kupwerera vya iwo wekha. Nditi ndithaske mberere zane ku milomo yaho mwakuti zireke kuwa chakurya chawo.' "

Muliska muweme

¹¹"FUMU Chiuta wakuti, 'Ine ndekha ndine ndamkuzirondezga na kuzipenja mberere zane.

¹²Nga ndi umo muliska wakupwererera mskambo wakhe para mberere zinyakhe zaparanyika kutali pakuya kazipenja, ntheura ine nane nditi ndirute kuya kazipenja mberere zane. Ndamkuzithaska kulikose uko zili kuperanyikira pa nyengo ya mawingu na pa nyengo ya mdima.

¹³Ndamkuzisokorora kufuma mu wamitundu na kuziwungana kufuma mu vyaru vya chilendo na kuziwa mu charu chawo na chawo. Ndamkuziliskira mu mapiri gha mu charu cha Israele pafupi na tumironga, na mu malo ghose umo mukukhara wantru.

¹⁴Ndamkuziliskira mu maluhari ghaweme na mu mapiri ghatali gha charu cha Israele. Mwenemura zamkupumulanga mu maluhari ghaweme na kuryanga luhari lwakutikitira mu mapiri gha charu cha Israele.

¹⁵Ine ndekha ndamkuwa muliska wa mberere zane, ndipo ndamkuzisangira malo ghakupumula. Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyera.

¹⁶Ndamkuzipenja izo zili kusowa, ndamkuziwezga izo zili kupuruka, ndamkuzikaka vilonda vyawo izo zili kupwetekka. Izo nzakutomboroka ndamkuzikhogza, kweni izo nzakututuwa na za nkhongono ndamkuziparanya. Ndamkuziriska mberere zane mu urunji.' "

¹⁷"Kwakuyana na imwe, mskambo wane, FUMU Chiuta wakuti, 'Wonani, ine ndamkweruzga pakati pa mberere yimoza na yinyakhe, pakati pa mberere zanarume na wapepe.

¹⁸Kasi chikuŵa chakukhutiska chara kwa imwe kurya luhari luweme? Kasi nchifukwa uli mukukandirizgira pasi na malundi ghinu ivyo mukurya chara? Kasi mukukhorwa chara para mukumwa maji ghaweme? Kasi nchifukwa uli maji agho mukureka kumwa mukughavundura na malundi ghinu?

¹⁹Kasi mberere zane ziryenge ivyo mwavikandirizgira pasi na malundi ghinu, na kumwa maji agho mwaghavundura na malundi ghinu?"

²⁰"Ntheura FUMU Chiuta wakuti, 'Wonani, ine ndekha ndamkweruzga pakati pa mberere zakututuŵa na zakughanda.

²¹Imwe mukuzikanchizgira kutali mberere zakutomboroka na viŵegha vyinu, ndipo zakurwara mukuzibwanyula na masengwe ghinu mpaka ziparanyikire kutali.

²²Nditi ndithaske mskambo wane, kuti zamkuŵaso chakurya cha vikoko chara. Ine ndamkweruzga pakati pa mberere yimoza na yinyakhe.

²³Nditi ndizimikire muliska yumoza wakuŵa nga ndi Davide, muteŵeti wane, uyo wamkuzipwererera na kuŵa muliska wawo.

²⁴Ine FUMU, ndamkuŵa Chiuta wawo ndipo Davide, muteŵeti wane wamkuŵa karonga wawo mukati mwawo. Ine FUMU ndine ndayowoya.'

²⁵"Ndamkuchita phangano na mberere zane kuti ziŵe pa mutende na mu kufwasa. Ndamkuchimbizgamo vikoko mu charu mwakuti zikharenge mu mapopa na kugona mu thengere kwambula kopa.

²⁶Ndamkuziŵika pafupi na phiri lane ndipo ndamkuzirokveskera vura pa nyengo yakwenerera. Yamkuŵa vura ya vitumbiko.

²⁷Makuni gha mu minda yamkupambika vipambi vyawo ndipo minda yamkuŵa na vuna yakhe. Wantru ŵane ŵamkukhara mu kufwasa mu charu chawo. Para ndamkubanthuru vikondo vya goliwoli lawo na kuŵathaska ku awo ŵakaŵatorera ku umikori, ŵamkumanya kuti ine ndine FUMU.

²⁸Ŵamitundu kuti ŵamkuskoghaso wantru ŵane chara, nesi kuŵa chakurya cha vikoko chara. Ŵamkukhara mu kufwasa chomene ndipo kwamkuŵavye na yumoza wakuŵachuruska.

²⁹Ndamkuŵapa minda yiweme ya vyakurya mwakuti ūwareke kufwa na njara mu charu chenechira, nanga nkuyuyurika na ūamitundu.

³⁰Ntheura ūamkumanya kuti ine FUMU, Chiuta wawo ndili mukati mwawo ndipo iwo ūalsraele mbantru ūane." Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

³¹"Imwe ndimwe mberere zane. Ndimwe wantru ūane, mberere za mu luhari lwane. Ine ndine Chiuta winu." Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Ezekiyele 35

Chilango cha Chiuta pa charu cha Edomu

- ¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,
- ²“Iwe mwana wa munthu, razgira chisko chako ku charu cha mapiri cha Edomu ndipo uchime pakuchisuska.
- ³Uchime uti: FUMU Chiuta wakuti, ‘Nkhukususka iwe charu cha mapiri cha Edomu, ndipo nditi ndinyoroske woko lane kwimikana nawe, na kukuzgora iwe kuŵa mapopa na mayiyi.
- ⁴Ndamkupankhura misumba yako, ndipo iwe wamkuzgoka kuŵa phasulo.’ Ntheura mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.
- ⁵“Imwe mukarongora tinkho lambula kumara, ndipo ūalIsraele mukawaperekwa ku nkondo pa nyengo ya soka lawo, nyengo ya kulangika kwawo kwa umaliro.
- ⁶Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Nkhurapa nadi, nditi ndithiske ndopa mukati mwinu ndipo kuthiska ndopa kuti kumurondezganinge. Pakuti imwe muli na mrandu wakuthiska ndopa ntheura kuthiska ndopa kuti kumurondezganinge.
- ⁷Ndamkuzgora charu cha mapiri cha Edomu kuŵa mapopa na mayiyi. Ndamkumaramo wose awo ūakwizamo na awo ūakufumamo.
- ⁸Mapiri ghakhe ndamkughazuzga na vitanda. Vitanda vyā wantru awo ūakomeka na nkondo vyamkuŵa pa tumapiri twako, madambo ghako ndiposo na mu vinkhwawu vyako.
- ⁹Ndamkuzgora iwe kuŵa mayiyi kwa tuyirayira, ndipo misumba yamkuŵa yambula wantru. Penepapo mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.’
- ¹⁰“Imwe mukuyowoya kuti, ‘Mafuko għawiri, Yuda na Israele, pamoza na vyaru vyawo, viti viwengen vyithu, nangauli FUMU yikawwa mwenemumo.’
- ¹¹Ntheura FUMU Chiuta wakunena kuti pa chifukwa ichi nkhirupa nadi kuti ndamkumuchitirani mu ukari na bina, kwakuyana na kutukutwa na sanje, ivyo mukarongora pa chifukwa cha kuwatinkha. Ndipo ndamkuŵa wakumanyikwa kwa imwe para nkhumweruzgani.
- ¹²Penepapo mwamkumanya kuti ine FUMU ndili kupulika kutuka kwinu uko mukachitanga kususka mapiri għa Israele apo mukatenge, ‘Mapiri għa Israele ghazgoka mapopa ndipo ghaperekka kwa ise kuti tighaskoghe.’
- ¹³Imwe mukujuzga mukuyowoya kwinu pakwimikana nane ndipo mwayowoya mazgu għanandi ghakwimikana nane. Ine ndekha ndaghħapulika mazgu gheneagħha.”

¹⁴ FUMU Chiuta wakuti, “Nditi ndikuzgore kuŵa mapopa mwakuti charu chose cha pasi chikondwe chifukwa cha kuwa kwako.

¹⁵ Ine nditi ndimuchitirani nga ndi umo imwe mukachitira para mukakondwa pakuwa kwa ūanthu ūane ūalsraele. Charu cha mapiri cha Edomu chamkuŵa mapopa. Ntheura mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

Ezekiyele 36

Chiuta wakutumbika ūalsraele

¹ FUMU yikati, “Iwe mwana wa munthu, chima ku mapiri gha Israele ndipo uyowoye kuti, ‘Imwe mapiri gha charu cha Israele, pulikani mazgu gha FUMU.’

² FUMU Chiuta wakuti, ‘Warwani ūinu ūakuyowoya mwakujikuzga ūakuti, “Eya, malo gha kale ghakukwera, sono ghazgoka kuŵa chiharo chithu.”’

³ Ntheura iwe chima na kunena kuti FUMU Chiuta wakuti, “Apo ūamitundu ūakamuzgorani kuŵa mayiyi na kumugundizgani kosekose, mpaka imwe mukazgoka kuŵa chiharo cha mitundu yinyakhe, ūanthu ūakamunenaninge na kumusesani.”

⁴ Ntheura imwe mapiri gha Israele, pulikani mazgu gha FUMU Chiuta. FUMU Chiuta wakuti ku mapiri na ku tumapiri, ku vinkhwawu na ku madambo, ku mahami na ku misumba yambula ūanthu iyo yaskogheka na kusekeka na ūamitundu awo ūakukhara kuzingirizga imwe ndi ichi,

⁵ “FUMU Chiuta wakuti, ‘Na mtima wa sanje mu kutukutwa kwane, nkhususkana na ūamitundu awo ūakharako, ndiposo na ūanthu wose ūa ku Edomu. Iwo ūakajitorera charu chane kuŵa chiharo chawo na mtima wakukondwa pamoza na mtima wakupepura mwakuti ūachipoke na kuchiskogha.’

⁶ Ntheura uchime na vyā charu cha Israele ndipo ku mapiri na ku tumapiri, ku vinkhwawu na ku madambo uti, ‘FUMU Chiuta wakuti, nkuyowoya mu sanje na mu kutukutwa kwa mu mtima wane chifukwa ūamitundu ūamuyuyurani.’

⁷ Ntheura FUMU Chiuta wakuti, ‘Nkhurapa nadi, kuti ūamitundu awo ūali kumizingirizgani, nawo ūamkutombozgeka nadi.’

⁸ “Kweni imwe mwa mapiri gha Israele, mwamkusunda minthavi na kuŵapambira vipambi ūanthu ūane ūalsraele, pakuti ūali pafupi kwiza ku kwavo.

⁹ Wonani, ine nkupwererako za imwe ndipo nditi ndimulengerani lusungu. Minda yinu yamkulimika na kupandika.

¹⁰ Ndamkwandaniska ūanthu pa imwe, ndiwo nyumba yose ya Israele. Mu misumba mwamkukhara ūanthu, ndipo mahami ghamkuzengekaso.

¹¹Ndamkwandaniska wānthu wīnu ndiposo na viweto vyinu. Vyamkwandana pakubaba wāna. Wānthu wāmkwadana nga ndi umo wākawira mu mazuŵa gha kale. Nditi ndimuchitireni uweme kuruska uwo nkhamuchitirani mu nyengo zakudanga. Ntheura muti mumanye kuti ine ndine FUMU.

¹²Nadi, nditi ndichite kuti wālsraele wānthu wāne wākhare mukati mwinu. Iwo wāmkutora imwe, ndipo mwamkuŵa chiharo chawo ndipo imwe kuti mwamkuŵapokaso wāna chara.

¹³“FUMU Chiuta wakuti: Wānthu wānji wākuyowoya vya iwe kuti, ‘Iwe ndiwe charu icho chikurya wānthu wākhe ndipo fuko lako likuŵa lambula wāna.’

¹⁴Kweni kuti wāmkuryaso wānthu wāko chara, nesi kureka fuko lako lambula wāna. Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU.

¹⁵Ndizomerezgengeso chara kuti upulike kutombozgeka nesi kusunjizgika kwa wāmitundu, panji nesi iwe kukhuŵaliska fuko lako.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerera.

Umoyo uphya wa wālsraele

¹⁶Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

¹⁷“Iwe mwana wa munthu, para wālsraele wākharanga mu charu chawo, wākachikazuzga na nthowa zaho ziheni ndiposo na machitiro ghawo ghaheni. Nthowa zaho ziheni zikāŵa nga ndi kukazuzgika kwa mwakanazi kwa mwezi uliwose panthazi pane.

¹⁸Ntheura nkafumiskira ukari wane pa iwo chifukwa cha ndopa izo wākathiska pa charu, ndiposo na umo wākachikazuzgira na vikozgo vyawo.

¹⁹Nkhaŵambininiska mukati mu wāmitundu ndipo wākaparanyikira ku vyaru vya mitundumitundu. Nkhaŵeruzga kwakuyana na nthowa zaho ziheni ndiposo na milimo yaho yiheni.

²⁰Ndipo kose uko wākaruta mukati mu wāmitundu, wākakazuzga zina lane lituŵa, chifukwa wānthu wākayowoyangwa kuti, ‘Aŵa ndi wānthu wā FUMU, ndipouli wākafumiskika mu charu chakhe.’

²¹Ine nkhenjerwa chifukwa cha zina lane lituŵa leneilo wālsraele wākalikazuzga mukati mu wāmitundu uko wākaruta.”

²²“Ntheura uwāyowoyere wālsraele, uti kwa iwo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Imwe wālsraele, ine nkuchita ichi chifukwa cha imwe chara, kweni chifukwa cha zina lane lituŵa ilo mwalikazuzga mukati mu wāmitundu uko muli kuruta.

²³Ine nditi ndirongore kupatulika kwa zina lane likuru ilo lakazuzgika mukati mu wāmitundu, zina ilo imwe mwalikazuzga mukati mwawo. Para ndarongora kupatulika kwa zina lane, wāmitundu wāmkumanya kuti ine ndine FUMU. Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU.

²⁴Pakuti ine ndamkumufumiskani mu vyaru vyा wāmitundu. Ndamkumuwunjikani kufuma mu vyaru vyose na kwiza namwe mu charu chinu na chinu.

²⁵Ndamkumija maji ghaweme pa imwe ndipo imwe mwamkutowa. Ndamkumutozgani kufuma ku ukazuzi winu wose na ku vikozgo vyinu vyose.

²⁶Ndamkumupani mtima uphya na kuŵika mzimu uphya mwa imwe. Ndamkufumyamo mtima unonono nga ndi libwe mwa imwe na kumupani mtima utechi nga ndi munofu.

²⁷Ndamkuŵika mzimu wane mwa imwe na kumuchiskani kuti murondezge vilayizgo vyane na kusunga makora marango ghane.

²⁸Ntheura mwamkukhara mu charu icho nkhapereka ku wāwiskemwekuru. Mwamkuŵa wānthu wāne ndipo ine nane ndamkuŵa Chiuta winu.

²⁹Ndimuthaskani ku ukazuzi winu wose. Ndamkwandaniska tirigu ndipo wamkuŵaso na njara chara.

³⁰Ndamkwandaniska vipambi vyा makuni na vyा mbuto ya minda yinu, mwakuti mureke kulengeskeka na njara mukati mu wāmitundu.

³¹Penepapo mwamkukumbuka nthowa zinu ziheni na milimo yinu iyo kuti yikaŵa yiweme chara. Ndipo mwamkunyanya mwekha chifukwa cha kwananga kwinu na maukazuzi ghinu.’

³²FUMU Chiuta wakuti, ‘Nkhukhumba kuti imwe mumanye kuti ine nkhuchita ichi chifukwa cha imwe chara. Mwe wālsraele, muŵe na soni na kulengeskeka chifukwa cha nthowa zinu ziheni.’”

³³“FUMU Chiuta wakuti, ‘Pa zuŵa ilo ndamkumutozgerani ku zakwananga zinu zose, ndilo zuŵa ndamkumukhazikirani mu misumba ghinu ndipo mahami ghinu ghamkuzengeka.

³⁴Charu icho chikaŵa chambula kulimika panthazi pa wose awo wākajumphangapo, chamkulimika.’

³⁵Wānthu wāmkuyowoya kuti, ‘Charu ichi, cheneicho chikaŵa cha mayiyi sono chazgoka nga ndi munda wa Edeni. Misumba iyo yikapasuka yambula wānthu na kubwanganduka, sono mukukhara wānthu ndipo yili na malinga.’

³⁶Penepapo wāmitundu awo wākharako kuzingirizga imwe, wāmkumanya kuti ine FUMU ndine nkhuzengaso misumba iyo yikapankhuka na kumezga vyakumera mu malo ghakwanangika. Ine FUMU ndayowoya ndipo nditi ndichichite.”

³⁷“FUMU Chiuta wakuti, ‘Nditi ndiŵazomerezgeso wâlsraele kuti wândirombe ivyo wâkukhumba kuti ndiŵachitire. Ndamkwandaniska wânthu wâwo kuâ wânandi nga ndi mberere.

³⁸Wamkuâ wânandi nga ndi mberere na mbuzi izo zikuperekka kuâ sembe mu Yerusalemu mu nyengo za viphikiro vyakhe vyakwimikika. Ntheura misumba iyo yili kupankhuka yamkuzura na wânthu wânandi chomene. Penepapo iwo wâmkumanya kuti ine ndine FUMU.’”

Ezekiele 37

Dambo la viwangwa vyakomira

¹Nkhongono ya FUMU yikâwa pa ine ndipo Mzimu wakhe ukandiyeghera na kwiza kandiŵika pasi mukati mwa dambo ilo likazura na viwangwa.

²FUMU yikandiyendeska mukati mu viwangwa vira zingirizge. Vikaâwa vinandi chomene mu dambo lira ndipo vikâwa vyakomira.

³ FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, kasi viwangwa ivi vingâwa na umoyo?” Ine nkhati, “Mwe FUMU Chiuta, imwe pera ndimwe mukumanya.”

⁴ FUMU yikati kwa ine, “Uchime ku viwangwa ivi ndipo uviphalire uti, ‘Imwe mwa viwangwa vyakomira, pulikani mazgu gha FUMU.’

⁵FUMU Chiuta wakuti ku viwangwa ivi, ‘Nditi ndithutire muvuchi mwa imwe, ndipo muti muŵenge wâmoyo.

⁶ Nditi ndiŵike misipa mwa imwe, kuwezgeramo munofu na kubenerera chikumba. Nditi ndithutire muvuchi mwa imwe ndipo muti muŵenge wâmoyo. Penepapo mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.’”

⁷Ntheura nkhamba kuchima nga ndi umo nkhalangulikira. Ndipo apo nkhachimanga, nkhapulika kamphomezi ka kusunkhunyika kwa viwangwa ndipo vyose vikalungana pamoza, chinyakhe na chinyakhe.

⁸Apo nkhalaŵiskanga, vikâwa na misipa ndipo minofu yikiza pa ivyo, ndipo chikumba chikavibenerera. Kweni muvuchi kuti ukaŵamo mwa ivyo chara.

⁹Ntheura FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, chima ku mphepo uti kwa iyo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Imwe mphepo, zaninge kufumira ku mphepo zinayi ndipo muthutire ku wâkukomeka âwa mwakuti wâweso wânthu wâmoyo.’”

¹⁰Ndipo ine nkhachima nga ndi umo FUMU yikandilangulira. Muvuchi ukanjira mwa iwo, wâkawâso wânthu wâmoyo, wâkimilira ndipo pakaâwa mzinda ukuru chomene.

¹¹FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, viwangwa ivi ndiwo wānthu wose wā fuko la Israele. Iwo wākuti, ‘Viwangwa vyithu vili komira, ndipo chigomezgo chithu nacho chamara. Sono tamalirathu.’

¹²Ntheura uchime, ndipo uviphalire uti kwa ivyo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Imwe wānthu wāne, ndamkujula madindi għinu na kumuwuskanimo, ndipo ndamkumuwezgerani mu charu chinu cha Israele.

¹³Para ndamkujula madindi għinu na kumuwuskanimo, ndipo imwe wānthu wāne, mwamkumanya kuti ine ndine FUMU.

¹⁴Ndamkuwākamo Mzimu wane mukati mwa imwe, ndipo mwamkuwā wāmoyo. Ndamkumukhazikani mu charu chinu na chinu. Penepapo ndipo mwamkumanya kuti ine FUMU ndine ndayowoya ndipo ndachichita nadi. Ntheura ndimo yikuyowoyerha FUMU.’ ”

Yuda na Israele wāmkuwā mu ufumu umoza

¹⁵Mazgu għa FUMU ghakiza kwa ine ghakati,

¹⁶“Iwe mwana wa munthu, tora ndodo ndipo ulembepo kuti, ‘Nja Yuda na fuko la Israele pamoza nayo.’ Utoreso ndodo yinyakhe ndipo ulembepo kuti, ‘Nja Yosefe, ndiko kuti Efurayimu, na fuko la Israele pamoza nayo.’

¹⁷Sono utore ndodo ziwiri izi na kuzibamphika mwakuti ziwe ndodo yimoza mu woko lako.”

¹⁸“Para wānthu wā ku kwinu wākukufumba kuti uwaphalire icho ichi chikung'anamula,

¹⁹iwe uwāzgħore kuti: FUMU Chiuta wakuti, ‘Ndili pafupi kutora ndodo ya Yosefe yeneiyo yili mu woko la Efurayimu na fuko la Israele pamoza nayo. Nditi ndiyibamphike ku ndodo ya Yuda mwakuti ziwe ndodo yimoza mu woko lane.’

²⁰Para ndodo zeneizo walembapo zili mu woko lako uku iwo wākuwona,

²¹uyowoye kwa iwo kuti FUMU Chiuta wakuti, ‘Ndamkuwātora wālsrae kufuma ku malo ghawo għa umikori mukati mu wāmitundu uko wali kurutako, ndipo ndamkuwāwunganya kufuma kosekose na kwiza nawo mu charu chawo na chawo.

²²Ndamkuwāzgħora kuwā fuko limoza mu charu, pa mapiri għa charu cha Israele. Wāmkuwā na karonga yumoza wakuwawusa wose. Wāmkuwāso mafuko ghawiri chara ndipo ufumu wawo kuti wamkugħawikanaso paħwiri chara.

²³Kuti wāmkujikuzgaso na wāngiza wāwo chara, nesi na vya ukazuzi vinyakhe, panji na kwananga kunyakhe kulikose. Ndamkuwāponoska ku kwananga kwawo kose kwa kuwerera nyuma ndipo ndamkuwātōzga. Ntheura wāmkuwā wānthu wāne ndipo ine ndamkuwā Chiuta wawo.’ ”

24“Karonga wakuŵa nga ndi muteŵeti wane Davide ndiyo wamkuŵa karonga wawo ndipo wose ŵamkuŵa na muliska yumoza. Ŵamkurondezga maweruzgo ghane na kusungilira vilayizgo vyane mwakugomezgeka.

25Ŵamkukhara mu charu icho nkhapereka kwa muteŵeti wane Yakhobe charu icho ŵawiskewokuru ŵakakharanga. Iwo na ŵazukuru ŵawo ŵamkukharamo kwa muyirayira. Karonga wakuŵa nga ndi muteŵeti wane Davide ndiyo wamkuŵa karonga wawo kwa muyirayira.

26Ntheura ndamkuchita phangano la muyirayira na iwo kuti ŵakharenge mu mutende. Ndamkuŵakhazika na kuŵandaniska chomene na kuŵika mukati mwawo malo ghane ghakupatulika kwa muyirayira.

27Nyumba yane yakukharamo yamkuŵa mukati mwawo. Ine ndamkuŵa Chiuta wawo ndipo iwo ŵamkuŵa ŵanthu ŵane.

28Penepapo ŵamitundu ŵamkumanya kuti ine FUMU, ndine nkhupatuliska ūalsraele para malo ghane ghakupatulika ghali mukati mwa iwo kwa muyirayira.”

Ezekiyele 38

Gogi, chiteŵetero cha Chiuta

1Mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine ghakuti,

2“Iwe mwana wa munthu, razgira chisko chako kwa Gogi, wa mu charu cha Magogi, mweneuyo ndi karonga mukuru wa mu msomba wa Mesheki na wa Tubala. Uchime pakumususka iyo.

3Umuphalire kuti FUMU Chiuta wakuti, ‘Nditi ndimikane nawe, iwe Gogi, karonga mukuru wa msomba wa Mesheki na Tubala.

4Ndamkukuyungwiska na kuŵika mbeja mu njegheyeghe zako. Ndizamkukufumiskira pakweru, iwe pamoza na chiwuru cha ūasilikari ūako wose, mahachi na ŵanthu ūakukwera pa mahachi uku ūavwara vyva nkhondo na kukorera vyakuŵekera, nguru ndiposo na malupanga.

5ŴaPeresiya, ūaEtiyopiya, na ūaPuti ūali pamoza nawo. Wose ūali na nguru na vipewa vyva visulo.

6Ūasilikari wose ūa Gomere pamoza na ūasilikari wose ūa Beti Togarima kufumira ku mpoto kutali, chiwuru chikuru cha ūamitundu ūali pamoza nawe.’”

7“Muŵe ūakunozgeka nyengo zose, iwe pamoza na chiwuru cha ūasilikari wose awo ūakuzomerezgana nawe. Iwe ndiwe uŵenge wakuŵadangirira.

8Pamanyuma pa virimika vinandi, mwamkuchemekera pa malo ghamoza. Mu virimika vyakunthazi, mwamkurwa nkhondo na charu icho kale chikapankhuka

na nkhondo, cheneicho wānthu wākhe wāfumira ku mafuko ghanandi kwiza ku mapiri gha charu cha Israele icho nyengo yitali changuŵa cha mahami. Aŵa ndiwo wālsraele awo wākiza kufuma ku wāmitundu, ndipo sono wose wākukhara mu kufwasa.

⁹Ntheura iwe pamoza na chiwuru cha wāsilikari wāko pamoza na awo wākuzomerezgana nawe kufumira ku mafuko ghanandi gha wāmitundu, mose mwamkwiza nga ndi chimphupuru. Mwamkuŵa nga ndi bingu ilo labenekerera charu.”

¹⁰“FUMU Chiuta wakuti, ‘Pa zuŵa leneilo, mwamkughanaghana, ndipo mwamkunozgekera kuchita chinthu chiheni.’

¹¹Imwe mwamkuyowoya kuti, ‘Tiyeni tirute kuya karwa nkhondo na charu icho chili na vikaya vyambula malinga. Tikaŵarotokere wānthu awo wākukhara mwakufwasa mwenemumo, kwambula kutimbanizgika, kuvikiririka na malinga panji mphingirizgo pa vipata.’

¹²Tikaskoghe na kuphanga vinthu vyawo ndipo tikimikane na malo agho ghakapasuka, gheneagho sono mukukhara wānthu, weneawo wākatoreka ku vyaru vya wāmitundu. Iwo wāli na ng'ombe na usambazi unyakhe ndipo wākukhara pakatikati pa charu cha pasi.’

¹³Wānthu wā ku Sheba na ku Dedani, wā malonda wā ku Tarishishi ndiposo na wā mu vikaya vyakhe vyose, wāmkufumba kuti, ‘Kasi mwiza kuti mwizakaskoghe? Kasi mwawunganya wāsilikari wīnu kwiza kaphanga vya wene, kwiza katora golide na siliva, ng'ombe na vyuma vinyakhe kuti muŵe na vyakuskogha vinandinandi?’ ”

¹⁴“Ntheura iwe mwana wa munthu, uchime ndipo uti kwa Gogi, FUMU Chiuta wakuti, ‘Pa nyengo iyo wānthu wāne wālsraele wāmkukhara mu kufwasa, iwe wamkumanya.

¹⁵Wamkwiza na wāmitundu wānandi kufuma ku malo ghako gha kutali chomene ku mpoto, wose wākukwera pa mahachi, chiwuru chikuru cha wāsilikari wānkhongono.

¹⁶Mwamkwiza kwiza kalimbana na wānthu wāne wālsraele nga ndi bingu ilo likubenerera charu. Mu mazuŵa gha umaliro, ndamkwiza nawe kuti wize kalimbane na charu chane, mwakuti wāmitundu wose wāndimanye ine para wāmkundiwona nkhurongora kupatulika kwane pa iwe Gogi.’ ”

¹⁷“FUMU Chiuta wakuti, ‘Para nkhayowoyanga mu mazuŵa agho ghajumpha kwizira mu nchimi, wāteŵeti wāne weneawo wākachimanga kwambula kureka mu mazuŵa gheneghara, nkhayowoyanga iwe Gogi kuti ine ndamkwiza na iwe kwiza kalimbana na wālsraele.’

¹⁸Icho chamkuchitika pa zuŵa leneilo ndi ichi, ‘Para Gogi wamkurwa na charu cha Israele, ukari wane wizamkugolera.’ ” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

¹⁹“Mu sanje yane na mu kutukutwa kwa ukari wane, nkhurapa nadi kuti pa zuŵa lenelira kwamkuŵa chindindindi chikuru mu charu cha Israele.

²⁰Somba za mu nyanja, viyuni nya mudera, vikoko nya ku thengere na vyose vyakukhwâwa pasi, ŵanthu wose ŷa mu charu cha pasi, ŷamkumbwambwantha panthazi pa ine. Mapiri ghamkugadabukira pasi, malo ghakusendemuka ghamkudirimukira pasi, ndipo viliŵa vyose vyamkuwa pasi.”

²¹FUMU Chiuta wakuti, “Ndamkuchema vyakofya nya mtundu uliwose kwiza kalimbana na Gogi yura. ŵanthu ŷamkukomananga ŷekha na malupanga.

²²Ndamkumulanga Gogi na nthenda yakofya ndiposo na kuthiska ndopa. Ndamkurokxeska vura yakofya na ya matalala, moto na sulufure pa Gogi, pa chiwuru chakhe cha ŷasilikari, ndiposo na pa ŷamitundu ŷanandi awo ŷali nayo pamoza.

²³Ntheura ndamkurongora ukuru na kupatulika kwane, ndipo ndamkumanyikwa na ŷamitundu ŷanandi. Penepapo ŷamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

Ezekiyele 39

Kuthereskeka kwa Gogi

¹“Iwe mwana wa munthu, uchime nya kumususka Gogi ndipo uti kwa iyo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Ine nditi ndimikane nawe iwe Gogi, karonga mukuru wa msumba wa Mesheki na Tubala.

²Nditi ndikuzwetiske na kukurongozgera kunthazi. Nditi ndikutore kufuma ku vyaru nya kutali chomene ku mpoto na kwiza nawe kuti ulimbane na mapiri gha charu cha Israele.

³Penepapo ndamkuphyora uta uwo wamkuŵa ku woko lako la mazere na kukutayiska mivwi yako ku woko lako la maryero.

⁴Wamkufwira pa mapiri gha charu cha Israele, iwe pamoza na ŷasilikari ŷako wose na wose awo ŷakuzomerezgana nawe. Ndamkukupereka ku viyuni nya mitundumitundu ivyo vikurya nyama na ku vikoko nya ku thengere kuŵa chakurya chawo.

⁵Wamkufwira ku thengere pakuti ine ndine ndayowoya. Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

⁶Ndamkutuma moto pa charu cha Magogi na pa awo ŷakukhara mu kufwasa mu mphepete mwa nyanja. Ntheura ŷamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

⁷“Ndamkuchita kuti zina lane lituŵa limanyikwe mukati mu wānthu wāne wālsraele. Ndamkuŵazomerezgaso chara kunanga zina lane lituŵa ndipo wāmitundu wāmkumanya kuti ine ndine FUMU, Mutuŵa Yura wa Israele.

⁸Wonani, zuŵa ilo nkhayowoyanga likwiza, zuŵa lakuchitikira vyeneivi lafika.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

⁹“Awo wākukhara mu misumba ya charu cha Israele wāmkufumira kuwaro na kuzgora mahomwa ghawo kuŵa nkhuni zakupembera moto. Mahomwa ghakhe ghamkuŵa gha nguru, vyakuŵekera, mauta, mivwi, nthonga, mikondo. Vyose ivi wāmkuvizgora kuŵa nkhuni za kupembera moto pa virimika vinkhonde na viŵiri.

¹⁰Kuti wāmkuruta ku thengere kuya kathenya nkhuni chara, nesi kuya katema khuni lirilose kufuma ku thengere chifukwa wāmkutora mahomwa gheneagha kuŵa nkhuni zakupembera moto. Ntheura wāmkuskogha awo wākawāskoghanga, na kuphangwa awo wākawāphanganga vyawo.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Kusungika kwa Gogi

¹¹“Pa zuŵa leneilo, ndamkupereka kwa Gogi malo ghakuti wāmusungiremo mu dindi mu charu cha Israele, mu dambo la awo wākwendera cha ku mafumiro gha dazi kuya ku Nyanja Yakufwa. Dambo leneili lamkujarika chifukwa Gogi na wāsilikari wākhe wose wāmkusungika mwenemumo. Ntheura dambo ili lamkucheka kuti, ‘Dambo la wāsilikari wā Gogi.’

¹²“Wālsraele wāmkutora myezi yinkhonde na yiŵiri kuti wāsunge wānthu wākufwa na kutozga charu.

¹³Wānthu wose wā mu charu wāmkuŵa na mlimo wakuŵasunga, ndipo wāmkupokerapo lumbiri luweme pa zuŵa leneilo ine ndamkurongora uchindami wane. Agha ndi mazgu gha FUMU Chiuta.

¹⁴Wānthu wāmkusankhika kuti nyengo na nyengo wānderenge charu chose kuppenja vitanda ivyo vikakharako kuti wāvisunge. Mwa ntheura wāti wātozge charu chose, ndipo wāmkuchita mlimo uwu pa umaliro wa myezi yinkhonde na yiŵiri.

¹⁵Apo wākwendera charu chose, ndipo para yumoza wawona chiwangwa cha munthu, wāmkuŵikapo chimanyikwiro mpaka awo wākusunga vitanda wāsunge chitanda chira mu Dambo la wāsilikari wā Gogi.

¹⁶(Kwenekura kwamkuŵa msumba wakuchemeka kuti, ‘Hamona’, ilo likaŵa zina la wupu wa wāsilikari.) Ntheura charu chamkuŵa chakutozgeka.

¹⁷“Iwe mwana wa munthu, FUMU Chiuta wakuti: Chemerezga ku viyuni vyose vya mitundumitundu na ku vikoko vyose vya ku thengere uti ku vyeneivi, ‘Wunganani, mwize kufuma ku madera ghose ku chiphikiro chikuru icho

ndamunozgerani pa mapiri gha Israele. Mwize kuti mwizakarye nyama na kumwa ndopa.

¹⁸Mwizamkurya nyama za vinkhara, mwamkumwa ndopa za âwakaronga âwa mu charu. Wose aâwa âwamkukomeka nga ndi mberere zanarume, nga ndi âwanamberere, nga ndi mbuzi, nga ndi nkhangabako, vyose vyakututuâwa nya charu cha Bashani.

¹⁹Mwamkurya vyakututuâwa musuke mukhute, ndipo mwamkumwa ndopa zisuke zimulowezgani pa chiphikiro icho ndamkumunozgerani.

²⁰Pa thebulu lane mwamkurya na kukhuta na nyama ya mahachi, ya âwakukwera pa mahachi, ya vinkhara, na ya âwasilikari âwakupambanapambana.' Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Chiuta."

Âwalsraele âwamkuwereraso

²¹FUMU yikuti, "Nditi ndirongore uchindami wane pakati pa âwamitundu wose. Wose âwamkuwona weruzgi wane uwo ndamkupereka ndiposo na nkhongono zane izo ndamkurongora pa iwo.

²²Kufuma zuâwa leneilo mpaka kunthazi, âwalsraele âwamkumanya kuti ine ndi FUMU Chiuta wawo.

²³Ndipo âwamitundu yose âwamkumanya kuti âwalsraele âwakatorekera ku umikori chifukwa cha kwananga kwawo, pakuti âwakâwa âwambula kugomezgeka kwa ine. Ine nkhabiso chisko chane kwa iwo na kuâwapereka ku âwarwani âwawo. Ntheura wose âwakakomeka na nkhondo.

²⁴Nkhaâwachitira cheneichi kwakuyana ukazuzi wawo na uheni wawo. Ntheura nkhabiso chisko chane kwa iwo."

²⁵"Ntheura FUMU Chiuta wakuti, 'Sono nditi ndiwezgere mauweme gha Yakhobe na kuâwa na lusungu pa âwalsraele wose ndipo nditi ndiâwe na sanje chifukwa cha zina lane lituâwa.

²⁶Para âwamkukhara mu kufwasa mu charu chawo kwambula kuâwa na yumoza wakuâwawofya, âwamkuruwa soni zawo na kureka kugomezgeka kwawo kwa ine.

²⁷Para ndamkuâwawezgera ku charu chawo kufuma ku âwamitundu ndiposo na kuâwawunganya kufuma ku vyaru nya âwarwani âwawo, nditi ndirongore kupatulika kwane kwizira mwa iwo panthazi pa âwamitundu kuti âwawone.

²⁸Ntheura âwamkumanya kuti ine ndine FUMU Chiuta wawo, pakuti nangauli nkhaâwatumwa kuruta ku umikori mukati mu âwamitundu, ndamkuâwawunganya pamoza na kwiza nawo ku charu chawo na chawo ndipo kwamkuâvavye na yumoza uyo wamkukhalira kumanyuma.

²⁹Chisko chane kuti ndamkubisaso kwa iwo chara. Ine ndine nkhapungulira Mzimu wane pa âwalsraele.' Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerwa.

Ezekiyele 40

Mboniwoni ya Nyumba ya Chiuta ya kunthazi

40.1—48.35

Ezekiyele wakutorekera ku Yerusalemu

¹Pakwambilira kwa chirimika, pa zuŵa la khumi la mwezi, mu chirimika cha 25 cha umikori withu, icho chikâwa chirimika cha 14, msumba ukati wathereskeka, pa zuŵa lenelira, nkhongono ya FUMU yikâwa pa ine.

²Mu mboniwoni ya Chiuta, nkhatorekera ku charu cha Israele ndipo nkhakhazikika pachanya pa phiri litali chomene, penepapo pakâwa nyumba izo zikawoneka nga ndi msumba, zeneizo zikathyana waka nane.

³Wakanditorera kwenekura, ndipo, wonani, nkhawona munthu uyo kawonekero kakhe kakâwa nga ndi mkuŵa. Iyo wakimilira pa muryango wa chipata ndipo mu woko lakhe wakakorera chingwe cha bafuta na thabwa lakupimira.

⁴Munthu yura wakati kwa ine, Iwe mwana wa munthu, ulâwiske na kutegherezga makora ndipo uŵikepo mtima pa vyose ivyo nditi ndikurongore, pakuti cheneicho ndicho chifukwa watorekera kuno. Pamanyuma uŵaphalire wâlsraele vyose ivyo ukuviwona.

Chipata cha ku mafumiro gha dazi

⁵Nkhawona Nyumba ya Chiuta iyo yikazingirizgika na linga. Utali wa thabwa ilo munthu yura wakakorera mu woko lakhe ukaŵa mamita ghatatu ndipo wakapima linga lira. Wakasanga kuti liri mamita ghatatu mu kukwera ndipo mamita ghatatu mu ukomi wakhe.

⁶Penepapo munthu yura wakaruta ku chipata icho chikarazga ku mafumiro gha dazi ndipo wakakwera pa makwerero ghakhe. Wakati wafika pachanya, wakapima ukomi wa khonde la chipata chira ndipo wakasanga kuti uli mamita ghatatu.

⁷Pakâwaso vipinda vya wâlinda ndipo chipinda chilichose chikâwa mamita ghatatu mu utali na mu ufupi. Mwanya pakati pa vipinda ivi vya mu mphepete ukaŵa mamita ghaŵiri na hafu. Ukomi wa khonde la pa muryango pafupi na baraza la chipata ukaŵa mamita ghatatu.

⁸Pamanyuma wakapima khonde la chipata lira ndipo likâwa mamita ghanayi.

⁹Nchindamira zakhe zikâwa mita yimoza mu ukomi wakhe. Ndipo khonde la chipata likâwa mukati ku umaliro.

¹⁰Mukati mwa chipata cha ku mafumiro gha dazi, mukâwa vipinda vitatu vya wâlinda mu mphepete mose ndipo vikaŵa vyakuyana waka. Nchindamira zakhe zose nazo zikâwa zakuyana waka.

¹¹Munthu yura wakapimaso usani wa pa unjiliro wa chipata ndipo ukaŵa mamita ghankhonde. Utali wa muryango ukaŵa ūakujumphirako mamita ghankhonde na limoza pachanya masentimita 50.

¹²Ku maso kwa vipinda vya ūalinda vira kukaŵa kachiliŵa ka mita yimoza mu utali na mu ufupi wakhe. Vipinda vira vikaŵa mamita ghatatu mukuyana waka.

¹³Pamanyuma wakapima utali kufuma ku chiliŵa cha kumanyuma kwa chipinda chimoza mpaka ku chiliŵa cha chipinda chinyakhe, kufuma ku chijaro chimoza mpaka ku chijaro chinyakhe. Utali wakhe ukaŵa mamita 12 pachanya masentimita 50.

¹⁴Wakapimaso khonde ndipo likaŵa mamita khumi. Kuzingirizga ka khonde ili lakuya ku chipata kukaŵa baraza.

¹⁵Kufuma ku maso kwa chipata chakunjirira kuya kafika ku umaliro wa khonde la mukati kakaŵa mamita 25.

¹⁶Mu viliŵa vya vipinda vira na mu viliŵa mukati mwa vipinda vira mukaŵa vidangazi vifinyi zingirizge. Khonde lose la mukati likaŵa na vidangazi zingirizge. Pachanya pa nchindamira zose pakaroweka na makuni gha mikama.

Baraza la kuwaro

¹⁷Munthu yura wakanditorera kuwaro kwa baraza, ndipo kwenekura nkhwona vipinda na malo ghakwalikika na mawe kuzingirizga baraza lira. Vipinda vyose vikaŵa 30 ndipo vyose vikarazga ku malo ghakwalikika ghara.

¹⁸Malo ghakwalikika na mawe ghara ghakenda mu mphepete mwa vipata, kuyana waka na utali wa vipata. Agha ndigho malo ghakwalikika na mawe gha dera la sika.

¹⁹Sono wakapima mukati mwa baraza kufuma ku chipata cha dera la sika mpaka ku chipata cha kuwaro cha baraza la mukati. Utali wakhe ukaŵa mamita 50.

Chipata cha ku mpoto

Penepapo munthu yura wakanditorera ku chipata cha ku mpoto.

²⁰Kwenekura nkhwona chipata icho chikarazga ku mpoto, ku baraza la kuwaro, ndipo wakapima utali na ufupi wakhe.

²¹Vipinda vitatu vya ūalinda ivyo vikaŵa mu mphepete ku madera ghose, nchindamira zakhe za ka khonde la pa chipata vikayana waka na vira vya chipata chakudanga. Mu utali chikaŵa mamita 25 ndipo mu ufupi chikaŵa mamita 12 pachanya masentimita 50.

²²Vindangazi vyakhe, khonde la pa chipata, na mikama vikayana waka utali na vya pa chipata cha ku dera la ku mafumiro gha dazi. Chipata ichi chikaŵa na makwerero ghankhonde na ghawiri, ndipo kachipinda ka pa chipata kakaŵa mukati.

²³Chipata chakuyana na cha ku mafumiro gha dazi, chikarazga ku chipinda cha mukati, kuthyana waka na chipinda cha ku mpoto. Munthu yura wakapima kufuma ku chipata mpaka ku chipata chinyakhe ndipo wakasanga mamita 50.

Chipata cha ku mwera

²⁴Munthu yura wakanditorera ku dera la ku mwera. Kwenekura nkhwawona chipata icho chikarazga ku mwera. Wakapima vipinda vyakhe, nchindamira zakhe ndiposo na khonde la pa chipata, vikayana waka na vinyakhe.

²⁵Chipata chakhe na khonde lakhe vyose vikawa na vindangazi zingirizge nga ndi vinyakhe vira. Mu utali chikawa mamita ²⁵ ndipo mu ufupi chikawa mamita 12 pachanya masentimita 50.

²⁶Chipata ichi chikawa na makwerero ghankonde na ghawiri, ndipo khonde la pa chipata likawa mukati. Pa nchindamira zakhe pakazongeka makuni gha mikama, dera limoza linyakhe ndipo ku dera linyakhe nako limoza.

²⁷Baraza la mukati likawa na chipata icho chikarazga ku mwera, ndipo para wakapima kufuma pa chipata mpaka ku chipata chinyakhe, wakasanga mamita 50.

Baraza la mukati: Chipata cha ku mwera

²⁸Munthu yura wakanditorera ku baraza la mukati kwizira mu chipata cha ku mwera. Wakachipima chipata chira ndipo wakasanga vikuyana waka na vinyakhe vira.

²⁹Vipinda vyakhe vya walinda, nchindamira zakhe, ndiposo na vipinda vya pa chipata vikayana waka na vinyakhe. Mu vipinda ivi na mu khonde la pa chipata mukawa vidangazi zingirizge. Utali wakhe uka wa mamita ²⁵ ndipo usani wakhe uka wa mamita 12 pachanya masentimita 50.

³⁰(Sono pakawa makhonde zingirizge, ndipo mu utali tukawa mamita 12 pachanya masentimita 50 ndipo mu usani tukawa mamita ghawiri pachanya masentimita 50.)

³¹Kachipinda ka pa chipata kakarazga ku baraza la kuwaro. Makuni gha mikama ghakazongeka mu nchindamira zakhe, ndipo kakawa na makwerero ghankonde na ghatatu.

Baraza la mukati: Chipata cha ku mafumiro gha dazi

³²Penepapo munthu yura wakanditorera ku baraza la mukati ku dera la ku mafumiro gha dazi ndipo wakapima chipata chakhe na kusanga kuti chikuyana waka na vipata vinyakhe.

³³Vipinda vyakhe vya walinda, vipinda vya chipata na nchindamira zakhe vikawa vyakuyana waka na vinyakhe. Chipinda chira na kachipinda ka pa

chipata, vyoze vikaŵa na vidangazi zingirizge, ndipo chikawâ mamita 25 mu utali ndipo mu usani chikawâ mamita 12 pachanya masentimita 50.

³⁴Chipinda cha pa chipata chikarazga ku baraza la kuwaro. Makuni gha mikama ghakazongeka pa nchindamira, dera linyakhe limoza ndipo ku dera linyakhe nako limoza. Chikawâ na makwerero ghankonde na ghatatu.

Baraza la mukati: Chipata cha ku mpoto

³⁵Munthu yura wakanditorera ku chipata cha ku mpoto ndi wakachipima na kusanga kuti chikuyana waka na vipata vinyakhe.

³⁶Vipinda vyakhe vya wâlinda, vipinda vya chipata na nchindamira zakhe vikaŵa na vidangazi zingirizge, ndipo chikawâ mamita 25 mu utali ndipo mu usani chikawâ mamita 12 pachanya masentimita 50.

³⁷Chipinda cha pa chipata chikarazga ku baraza la kuwaro. Makuni gha mikama ghakazongeka pa nchindamira, dera linyakhe limoza ndipo ku dera linyakhe nako limoza. Chikawâ na makwerero ghankonde na ghatatu.

Nyumba zakunozgeramo sembe

³⁸Pakawâ chipinda icho chikawâ na muryango wakhe pafupi na khonde la pa chipata lirilose la mukati uko wâkasukiranga nyama ya sembe zakocha.

³⁹Mu khonde la pa chipata mukawâ matebulu ghâwiri, limoza ku dera linyakhe ndipo ku dera linyakhe nako limoza. Pa gheneagha ndipo sembe yakocha, sembe ya zakwananga na sembe yakuphepiskira majuvyo vikakomekerekanga.

⁴⁰Kuwaro kwa khonde la pa chipata chakuya ku chipata cha ku mpoto, pakawâ matebulu ghâwiri ndipo ghanyakhe ghâwiri ku dera linyakhe la chipinda cha chipata.

⁴¹Ntheura pakawâ matebulu ghanayi ku dera limoza la chipata ndipo ghanyakhe ghanayi ku dera linyakhe. Matebulu ghara ghose pamoza ghaŵa ghankonde na ghatatu pa gheneagho ndipo wâkakomeranga sembe zawo.

⁴²Mathebulu ghanayi ghakuperekerapo sembe ghakocha mburuma ghakawâ gha mawe ghakuŵaja. Mu kukura kwakhe ghakawâ masentimita 50, ndipo mu usani likawâ masentimita 75 ndipo mu utali likawâ masentimita 75. Pa matebulu gheneagha wâkawîkangapo viteŵetero vya mlimo wa sembe zakocha mburuma na sembe zakukoma.

⁴³Ntheura nyama ya sembe wâkayiŵikanga pa matebulu gheneagha. Ngôŵe zitalizitali wâkazipayikanga kuzingirizga mose cha mukati.

⁴⁴Sono munthu yura wakanditorera ku baraza la mukati uko nkhawonako vipinda viŵiri, chipinda chimoza chikawâ ku mphepete ku chipata cha ku mpoto chikarazga ku mwera, ndipo chinyakhe chikawâ ku mphepete ku chipata cha ku mwera chikarazga ku mpoto.

⁴⁵Munthu yura wakati kwa ine, Chipinda chakurazga ku mwera ncha âwasofi awo mbarara âwa Nyumba ya Chiuta.

⁴⁶Chipinda chakurazga ku mpoto ncha âwasofi awo mbarara âwa jochero, weneawo mba âwazukuru âwa Zadoki. Aâwa mba fuko la Levi weneawo pera âwakwenera kwiza pafupi na FUMU kuyiteŵetera.

Baraza la mukati na Nyumba ya Chiuta

⁴⁷Munthu yura wakapima baraza lira ndipo wakasanga kuti likuyana waka mu utali na mu usani, mamita 50 kosekose. Ndipo jochero likâwa ku maso kwa Nyumba ya Chiuta.

⁴⁸Munthu yura wakanditorera mu kachipinda ka pa chipata chakuya ku Nyumba ya Chiuta, ndipo wakapima nchindamira za chipinda chira ndipo zikaâwa mamita ghâwiri pachanya masentimita 50 ku dera ili na ili. Usani wa chipata ukaâwa mamita ghankonde na ghâwiri ndipo viliâwa vya mu mphepete mwa chipata vikaâwa mita yimoza pachanya masentimita 50 uku na uku.

⁴⁹Khonde la pa chipata likâwa mamita khumi mu utali ndipo mamita ghankonde na limoza mu usani. Likâwa na makwerero khumi ndipo likâwa na mizati pafupi na nchindamira ku dera ili na ili.

Ezekiyele 41

¹Munthu yura wakanditorera mukati mu Malo Ghakupatulika gha Nyumba ya Chiuta na kupima nchindamira zakhe. Usani wakhe ukaâwa mamita ghatatu uku na uku.

²Muryango ukaâwa mamita ghankonde mu usani wakhe ndipo viliâwa vya mu mphepete mwa muryango vikaâwa mamita ghâwiri pachanya masentimita 50 uku na uku. Wakapima utali wa Malo Ghakupatulika ghara ndipo ukaâwa mamita 20 ndipo usani ukaâwa mamita khumi.

³Wakanjira ku Malo Ghakupatulika Nkhanira ndipo wakapima nchindamira za muryango. Nchindamira zikaâwa mita yimoza ndipo muryango ukaâwa mamita ghatatu. Viliâwa vya mu mphepete mwa muryango vikaâwa mamita ghatatu pachanya masentimita 50 uku na uku.

⁴Wakapima chipinda cha mukati ndipo wakasanga kuti chili mamita khumi mu utali na mu usani. Sono wakati kwa ine, “Gheneagha ndigho Malo Ghakupatulika Nkhanira.”

Vipinda vinyakhe kuthyana na Nyumba ya Chiuta

⁵Munthu yura wakapima chiliâwa cha Nyumba ya Chiuta. Chikâwa mamita ghatatu mu ukomi wakhe. Usani wa vipinda vya mu mphepete mwa Nyumba ya Chiuta ukaâwa mamita ghâwiri.

⁶Vipinda vya mu mphepete ivi vikaŵa vyakubamphikana patatu, chimoza pachanya pa chinyakhe. Mzere umoza wa vipinda ukaŵa na tuvipinda 30 ndipo yinyakhe nayo ntheura pera. Mu chiliŵa cha Nyumba ya Chiuta mukâwa nchindamira zakukhozga vipinda vira kuti zireke kweghamira ku chiliŵa cha Nyumba ya Chiuta.

⁷Ndipo tuvipinda twa mu mphepete tura tukasanukanga pa nyengo yose iyo tukakwereranga kufuma pa juru limoza kufika pa juru linyakhe, kwakuyana na malo agho ūwasazgirako pachanya kufuma pa juru ili na ili kuzingirizga Nyumba ya Chiuta. Mu mphepete mwa Nyumba ya Chiuta mukâwa makwerero agho ghakakwerera pachanya, nthura ūwanthu ūwakamanya kukwera kufuma pa juru la pasi kuya kafika pa juru la pachanya kwendera pa juru la pakati.

⁸Ndiposo nkhawona kuti Nyumba ya Chiuta yira yikaŵa pa chibumira zingirizge. Malufura gha vipinda vya mu mphepete ghakaŵa mamita ghatatu mu utali.

⁹Ukomi wa chiliŵa cha kuwaro cha vipinda vira ukaŵa mamita ghâwiri pachanya masentimita 50. Malo gha chibumira agho ghakakharako ghakaŵa mamita ghâwiri pachanya masentimita 50. Pakati pa chibumira cha Nyumba ya Chiuta,

¹⁰na vipinda vya Nyumba ya Chiuta ivyo vikaŵa mamita khumi mu usani wakhe kuzingirizga Nyumba ya Chiuta.

¹¹Miryango ya vipata vya mu mphepete yikarazga ku chibumira chira. Muryango umoza ku dera la ku mpoto, unyakhe ku mwera. Baraza lira likaŵa mamita ghâwiri pachanya masentimita 50.

Nyumba iyo yikaŵa ku manjiliro gha dazi

¹²Ku dera la ku manjiliro gha dazi, kuthyana na baraza la Nyumba ya Chiuta kukâwa nyumba iyo yikaŵa mamita 35 mu usani wakhe. Chiliŵa chakhe chikâwa mamita ghâwiri pachanya 50 mu ukomi wakhe zingirizge. Utali wakhe yikaŵa mamita 45.

Mweso wose wa Nyumba ya Chiuta

¹³Munthu yura wakapima Nyumba ya Chiuta, ndipo mu utali yikaŵa mamita 50. Baraza, nyumba iyoyene, na viliŵa vikaŵa mamita 50 vyose pamoza.

¹⁴Usani wa ku maso kwa nyumba yira kurazga ku mafumiro gha dazi pamoza na baraza vikaŵa mamita 50.

¹⁵Munthu yura wakapima utali wa nyumba iyo yikarazga ku baraza ku manjiliro gha dazi ndiposo na viliŵa vya ku dera ili na ili, ndipo yikaŵa mamita 50.

Umo Nyumba ya Chiuta yikazengekera

Malo ghakupatulika, Malo ghakupatulika Nkhanira, na khonde la pa chipata kurazga ku baraza,

¹⁶vikakhomeka na mathabwa, ndipo vyose vitatu vikâwa na vidangazi nya mathabwa ghakupiringizgana zingirizge vyeneivyo vikajarikanga. Pachanya, kuthyana na khonde, Nyumba ya Chiuta yikabatikika na mathabwa kwamba pasi mpaka ku vidangazi.

¹⁷Malo gha pachanya pa muryango kuwaro, mpaka ku Malo Ghakupatulika mukati ndipo na viliâwa kuzingirizga malo gha mukati na kuwaro kwa Nyumba ya Chiuta, vyose vikazongeka.

¹⁸Vikazongeka na vikozgo nya wakerubi na nya makuni gha mikama. Khuni limoza la mukama pakati pa wakerubi wâwiri. Mukerubi yumoza wakaâwa na visko viwiri.

¹⁹Chisko chimoza chikaâwa cha munthu icho chikarazga ku khuni la mukama, ndipo chisko chinyakhe chikaâwa cha nkharamu icho chikarazga ku khuni linyakhe la mukama ku dera linyakhe. Ntheura ndimo vikozgo ivi vikazongekera kuzingirizga Nyumba ya Chiuta.

²⁰Vithuzithuzi nya wakerubi na nya makuni gha mikama vikazongeka pa viliâwa kwamba pasi mpaka pachanya pa muryango.

²¹Mafuremu gha pa muryango wakuya ku Malo Ghakupatulika Nkhanira ghakâwa ghakuyana waka mu utali na mu usani.

Jochero la mathabwa

Panthazi pa Malo Ghakupatulika pakaâwa chinthu icho chikawoneka nga ndi

²²jochero la mathabwa. Mu kukwera likaâwa mita yimoza pachanya masentimita 50, ndipo mita yimoza mu utali, na mu usani wakhe. Mungodya zakhe, pakwimapo pakhe ndiposo na viliâwa vyakhe vikaâwa nya mathabwa. Munthu yura wakati kwa ine, “Thebulu leneili ndilo likwima panthazi pa FUMU.”

Vijaro mu Nyumba ya Chiuta

²³Muryango wa Malo Ghakupatulika ghara ukaâwa na vijaro viwiri, ndipo muryango wa Malo Ghakupatulika Nkhanira nawo ukaâwa na vijaro viwiri.

²⁴Mu chijaro chimoza mukâwa viwaruka viwiri vyakupatukana. Viwaruka viwiri pa chijaro chinyakhe chilichose.

²⁵Ndipo pa vijaro vyeneivi pakazongeka wakerubi na makuni gha mikama nga ndi mu viliâwa. Pa khonde la pa chipata kuwaro likabatikika na mathabwa.

²⁶Khonde la pa chipata kakâwa na vidangazi nya mathabwa ghakupiringizgana vyeneivyo vikajarikanga ndipo ghakazongeka makuni gha mikama uku na uku. Viliâwa nya mu mphepete navyo vikazongeka na mikama.

Ezekiyele 42

Nyumba ziwiri pafupi na Nyumba ya Chiuta

¹Munthu yura wakanditorera ku baraza la kuwaro ilo likarazga ku mpoto, ndipo wakiza nane ku vipinda kuthyana na baraza la Nyumba ya Chiuta, ndiposo na nyumba iyo yikawâ ku dera la ku mpoto.

²Utali wa nyumba iyo yikawâ ku dera la ku mpoto ukaâwa mamita 50, ndipo usani wakhe ukaâwa mamita 25.

³Kuthyana na malo gha khonde agho ghakapimika kuâwa mamita 10, gheneagho ghakanjirirana na chipinda cha mukati, ndiposo ghakuthyana na kanthowa kakwalikika na mawe ka mu chipinda cha kuwaro, pakâwa makhonde ghakuporotamo gheneagho ghakadikana ghatatu ndipo ghakathyana waka.

⁴Panthazi pa vipinda pakâwa kanthowa keneako kakarazga mu baraza la mukati. Mu usani kakâwa mamita ghankonde ndipo mu utali kakâwa mamita 50. Miryango ya vipinda ivi yikarazga ku mpoto.

⁵Sono vipinda twapachanya tukaâwa tufinyeko kuruska vipinda vya pakati na vya pasi, chifukwa baraza likatorako malo ghakuru ya nyumba yira.

⁶Pakuti vipinda vyose vitatu vira vikaâwa vyakubamphikana pa mizere yitatu, ndipo vikaâwavye mizati nga ndi iyo yikawâ mu chipinda cha ku dera la kuwaro. Ntheura vipinda vya pachanya vikâwako vifinyi kuruska vya pasi na vya pakati.

⁷Pakâwa chiliâwa kuwaro kuthyana waka na tuvipinda, kurazga ku dera la chipinda cha kuwaro icho chikathyana na tuvipinda tura, utali wakhe ukaâwa mamita 25.

⁸Pakuti vipinda ivyo vikaâwa mu mphepete mwa baraza la kuwaro vikaâwa mamita 25 mu utali wakhe. Kweni ivyo vikaâwa mu mphepete mwa Nyumba ya Chiuta vikaâwa mamita 50 mu utali wakhe.

⁹Ndipo musi mwa vipinda ivi mukâwa muryango ku dera la ku mafumiro la gha dazi, pakunjira kufuma mu chipinda cha ku dera kuwaro uko chikambiranga chiliâwa cha kuwaro.

¹⁰Ku dera la ku mwera, kuthyana na baraza, ndiposo na nyumba, kukaâwa tuvipinda uto tukaâwa

¹¹na kanthowa panthazi pakhe. Tuvipinda utu tukayana waka na tuvipinda twa ku dera la ku mpoto mu usani na mu utali. Miryango na vijaro vyakhe vikaâwa vyakuyana waka.

¹²Ndipo musi mwa vipinda vya ku mwera mukâwa muryango ku dera la ku mafumiro gha dazi uko nthowa yikambiranga. Kuthyana na muryango uwu pakâwa chiliâwa chakugaâwa pakati.

¹³Penepapo munthu yura wakati kwa ine, "Vipinda vya ku mpoto na vya ku mwera, ivyo vyathyana waka na baraza, nvyakupatulika, mwenemumo âwasofi awo âwakuteŵeta panthazi pa FUMU âwakuryeramo vyakupereka vyakupatulika

nkhanika. Mwenemura ndimo wāmkuŵikamo sembe zakupatulika nkhanira, izo ndi sembe ya ufu, sembe ya kwananga, na sembe yakuphepiskira majuvyo, pakuti malo agha ngakupatulika.

¹⁴Para wāsofi wākunjira mu malo ghakupatulika ivi, kuti wākufumamo chara kuruta ku baraza la kuwaro kwambula kuti kuvireka vyakuvwara vyawo vya usofi ivyo wāteŵeteranga chifukwa vyeneivi nvyakupatulika. Wākwenera kuvwara vyakuvwara vinyakhe pambere wāndize ku malo gha wānthu waka."

Mweso wa baraza la Nyumba ya Chiuta

¹⁵"Para munthu yura wakati wamara kupima mukati mwa Nyumba ya Chiuta, wakiza nane kuwaro kwendera pa chipata icho chikarazga ku mafumiro gha dazi. Pamanyuma wakapima malo ghose kuzingirizga Nyumba ya Chiuta.

¹⁶Wakatora chakupimira na kupima dera la ku mafumiro gha dazi ndipo wakasanga mamita 250.

¹⁷Wakazgoka na kupima na chakupimira dera la ku mpoto ndipo wakasanga mamita 250.

¹⁸Wakazgoka na kupima na chakupimira dera la ku mwera ndipo wakasanga mamita 250.

¹⁹Wakazgoka na kupima na chakupimira dera la ku manjiliro gha dazi ndipo wakasanga mamita 250.

²⁰Wakapima madera ghose ghanayi. Yikāwa na chiliŵa zingirizge. Mu utali na mu usani likāwa mamita 250. Chiliŵa ichi chikapatula pakati pa ivyo nvyakupatulika na vyambula kupatulika."

Ezekiyele 43

FUMU yikuwerera mu nyumba yakhe

¹Pamanyuma munthu yura wakaruta nane ku chipata icho chikarazga ku mafumiro gha dazi.

²Kwenekura nkhwona uchindami wa Chiuta wa Israele ukwiza kufuma ku mafumiro gha dazi. Kamphomezi ka kwiza kwakhe kakāwa nga ndi kamphomezi ka maji ghanandi ndipo charu cha pasi chikāwala na uchindami wakhe.

³Mboniwoni iyo nkhayiwona yikāwa nga ndi iyo nkhayiwona para Chiuta wakiza kwiza kaparanya msomba. Yikāwaso nga ndi iyo nkhayiwona pafupi na mronga wa Kebara. Penepapo nkhwawa pasi kavunama.

⁴Apo uchindami wa FUMU ukanjiranga mu Nyumba ya Chiuta kwizira mu chipata icho chikarazga ku dera la ku mafumiro gha dazi,

⁵Mzimu wa Chiuta wakandinyamulira muchanya ndipo wakiza nane mu baraza la mukati. Penepapo uchindami wa FUMU ukazura mu Nyumba ya Chiuta.

⁶Munthu yura wachali kwimilira pafupi na ine, nkhapulika yunji wakuyowoya kwa ine kufuma ku Nyumba ya Chiuta.

⁷Iyo wakati kwa ine, "Iwe mwana wa munthu, agha ndigho malo gha chizumbe chane, ndiposo chitambaliro cha malundi ghane, malo agho nditi ndikharengemo kwa muyirayira mukati mu wâlsraele. Wâlsraele pamoza na wâkaronga wâwo kuti wâmkukazuzgaso zina lane lituâwa chara pakusopa wâchiuta wanyakhe na pakusunga vitanda vya wâkaronga wâwo.

⁸Wâkaronga wâkazenganga makhonde ghawo pafupi na makhonde ghane. Wâkazenganga nchindamira za miryango yawo pafupi na nchindamira za miryango yane ndipo pali waka chiliâwa pakati pa iwo na ine. Iwo wâkazuzga zina lane lituâwa na maukazuzi agho wâkachita. Ntheura nkhaâwamara petu mu ukari wane.

⁹Sono wâwuskemo uzaghali wawo wakusopa vikozgo ndiposo na vitanda vya wâkaronga wâwo kuâwa kutali na ine, ndipo ine nditi ndikharenge mukati mwawo kwa muyirayira."

¹⁰FUMU yikati kwa ine, "Iwe mwana wa munthu, uwâphalire wâlsraele umo Nyumba ya Chiuta yiliri, mwakuti wâkhozgeke soni na maukazuzi ghawo.

¹¹Usange wâli na soni na vyose ivyo wâli kuchita, uwâphalire umo Nyumba ya Chiuta yili kuzengekera na mawonekero ghakhe, mafumiro na manjiliro ghakhe, kaâwiros kakhe kose. Uwâphalire vilayizgo na marango ghakhe ghose ndipo ughalembe kuti ghaâwe panthazi pawo mwakuti wâghasungenge na kughachita nyengo zose.

¹²Ili ndilo dango la Nyumba ya Chiuta iyo yiti yizengekenge. Charu chose kuzingirizga pachanya pa phiri chamkuâwa chakupatulika nkhanira. Wonani, ili ndilo dango la Nyumba ya Chiuta."

Jochero la sembe

¹³"Kapimiro ka jochero la sembe kwakuyana na umo wâkapimira Nyumba ya Chiuta ndi aka: Pasi pa jochero lamkuâwa masentimita 50 mukunjira kwakhe ndipo masentimita 50 mu usani wakhe. Mu mphepete mwakhe zingirizge mwamkuâwa mukombero wakukhozga uwo ukuyana na usani wa masentimita 25 mukukwera kwakhe.

¹⁴Ndipo mu kukwera kwa jochero lira kukaâwa ntheura: Kufuma pasi kufikira pa mukombero lwa musi kwamkuâwa mita yimoza, ndipo usani wakhe wamkuâwa masentimita 50. Kwamba mukombero luchoko mpaka lukombero lukuru, mamita ghaâwiri, ndipo mu usani wakhe masentimita 50.

¹⁵Pa chipembo cha jochero pazakaŵe mamita ghâwiri. Pachanya pakhe pazakafume masengwe ghanayi, utali wakhe masentimita 50.

¹⁶Chipembo cha jochero chikaŵe chakuyana waka mu utali na mu usani, mamita ghankonde na limoza.

¹⁷Lukombero nalo lukaŵe lwakuyana waka mu utali na mu usani, mamita ghankonde pachanya ghâwiri. Mu mphepete mwakhe lukaŵe masentimita 25. Pasi pakhe paŵe masentimita 50 ndipo makwerero gha jochero ghâwe ku dera ka mafumiro gha dazi.”

Kupatuliska jochero

¹⁸Penepapo wakati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, FUMU Chiuta wakuti, ‘Marango gha jochero, pa zuŵa ilo lamkumalira kuzengeka kuti muperekerekepo sembe zakocha na kumijirapo ndopa ndi agha:

¹⁹Mwakupereka nkhangabako kuti yiŵe sembe yakuphepiskira kwananga kwa ūwasofi ūa mbumba ya Zadoki ūa fuko la Levi, awo ūakukhara pafupi na ine kunditeŵetera. Ntheura ndimo yikuyowoyerá FUMU.

²⁰Mukatorengépo ndopa zakhe zichoko waka na kuziphaka ku masengwe gha jochero ghara ghanayi, na pa vingodya vinayi vya lukombero, na mu mphepete zingirizge. Ntheura ndimo muti mulitoweskere jochero leneili na kuliphepiskira.

²¹Pamanyuma mutore nkhangabako ya sembe yakuphepiskira kwananga iyo, ndipo mukawochere pa malo ghakwimika kuwaro kwa Nyumba ya Chiuta.

²²Pa zuŵa la chiŵiri, mukapereke pepe wambula kalema kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga. Sono jochero lamkuŵa lakutozgeka nga ndi likatozgekera na sembe ya nkhangabako.

²³Para mwamara kuphotora jochero, mukapereke nkhangabako yambula kalema na mberere yanarume yambula kalema.

²⁴Mwize kapereke panthazi pa FUMU ndipo ūwasofi ūathirepo muchere na kuvipereka kuŵa sembe yakocha kwa FUMU.

²⁵Zuŵa lirilose, mu mazuŵa ghankonde na ghâwiri mwize kaperekenge mbuzi, nkhangabako na mberere yanarume yambula kalema kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga.

²⁶Pa mazuŵa ghankonde na ghâwiri mukaliphepiskire jochero na kuliphotora. Ntheura lamkuŵa lakutozgeka.

²⁷Para mazuŵa agha ghamara, kufuma pa zuŵa la chinkonde na chitatu, ūwasofi ūamkwamba kupereka sembe zinu zakocha na sembe za wenenawene pa jochero leneili. Ine ndamkumupokerani.’ ” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerá.

Ezekiyele 44

Mlimo wa chipata cha ku mafumiro gha dazi

¹Munthu yura wakanditorero kuwaro kwa Nyumba ya Chiuta na kwiza nane ku chipata icho chikarazga ku dera la ku mafumiro gha dazi. Chipata chira chikaŵa chakujarika.

²FUMU yikati kwa ine, “Chipata ichi chiŵenge chakujarika ndipo chingajurikanga chara. Paŵayye na yumoza wakunjira kwizira mu chipata ichi, pakuti FUMU, Chiuta wa Israele wanjira kwizira mu chipata cheneichi. Ntheura chiŵenge chakujarika.

³Karonga pera ndiyo wangakharamo kuti warye chakurya panthazi pa FUMU. Iyo wanjalirenge kwizira mu khonde la pa chipata, ndipo wafumireso mu khonde leneili.”

Marango ghakunjirira mu Nyumba ya Chiuta

⁴Munthu yura wakanditora na kwiza nane pafupi na nthowa ya chipata cha ku mpoto kunthazi kwa Nyumba ya FUMU. Kwenekura nkhawona uchindami wa Chiuta ukuzura Nyumba ya FUMU ndipo ine nkhawa pasi kavunama.

⁵FUMU yikati kwa ine, “Iwe mwana wa munthu, pulikiska makora, ulaŵiske makora na maso ghako, ndipo utegherezge chomene ku mazgu ghose agho nditi ndiyowoye kwa iwe. Utegherezge chomene ku vilayizgo na marango ghose gha Nyumba ya Chiuta. Uŵawanike makora awo ŵakuzomerezgeka kunjira mu Nyumba ya Chiuta na awo mbakuzomerezgeka chara kunjiramo.

⁶Uŵaphalire ūa fuko la chigaruka la Israele uti kwa iwo: FUMU Chiuta wakuti, ‘Imwe ūaIsraele, rekani ukazuzi winu wose!

⁷Imwe mukuzomerezga ūalendo awo mbambula kukotoreka mu mtima na mu thupi kunjira ku malo ghane ghakupatulika. Ntheura mukukazuzga nyumba yane para mukupereka mafuta na ndopa kuŵa chakurya chane. Imwe mwaswa phangano lane pakuchita maukazuzi ghinu ghose.

⁸Imwe kuti mwasunga vinthu vyane vyakupatulika chara. Kweni mwimika ūalendo kuti ndiwo ūasungenge mu malo ghane ghakupatulika.’”

ŴaLevi ūakuwuskikako pa usofi

⁹“Ntheura FUMU Chiuta wakuti, Paŵayye mulendo na yumoza uyo ngwambula kukotoreka mu mtima na mu thupi mweneuyo wakukhara mukati mu ūaIsraele uyo wanganjira mu malo ghane ghakupatulika.”

ŴaLevi ūakuwuskikapo pa usofi

¹⁰Sono ūLevi awo ūakapatukako kwa ine pakupurukira kutali pakurondezga ūangoza ūawo, ūakwenera kulangika.

¹¹Iwo âwangâwa waka âtateweti âwane mu nyumba yane, kuâwa âwarara âwa vipata vya Nyumba ya Chiuta na kuteweta milimo yinyakhe mwenemumo. Iwo ndiwo âwakomerenge âwanthu sembe zawo zakocha mburuma na sembe zakukoma, ndipo âwimilirenge âwanthu na kuâtewetera.

¹²Chifukwa chakuti âwasofi âweneâwa ndiwo âwakateweteranga âwalsraele âweneâwa pakusopa vikozgo vyawo ndipo ndiwo âwakachitiska kuti âwanthu âwane âwanange. Ntheura ndâwarapa pakuâwuskira woko kuti âwati âwalangike chifukwa cha kwananga kwawo. Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

¹³Iwo âwakwenera kusenderera pafupi na ine chara kutewetera nga mbasofi. âWakwenera chara kusenderera pafupi na vinthu vyane vyakupatulika panji ivyo ndi vyakupatulika nkhanira. âWamkukhozgeka soni chifukwa cha milimo gha ukazuzi iyo âwakachitanga.

¹⁴Ndipouli ndiâwimike kuâwa âwarara âwa milimo yinyakhe yose ya mu Nyumba ya Chiuta iyo yiti yitewetekenge.

âWasofi

¹⁵Kweni âwasofi âwa fuko la Levi, mu mbumba ya Zadoki awo âwakâwa âwakugomezgeka kuchita milimo yawo mu Nyumba ya Chiuta para âwalsraele âwakapurukanga, ndiwo âwati âwasendererenge na kunditewetera ine. Iwo ndiwo âwamkwima panthazi pa ine kupereka mafuta na ndopa kuâwa chakurya chane. Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

¹⁶Iwo ndiwo âwamkunjira mu malo ghane ghakupatulika, ndipo âwasenderere ku thebulu lane kuti âwanditewetera na kusunga ivyo ndâwaphalira.

¹⁷Para âwakunjira mu vipata vya baraza la mukati, âwakwenera kuvwara malaya gha bafuta. âWareke kuvwara malaya gha weya âwakutewetera ine pa vipata vya mu baraza la mukati ndiposo na mukati mwakhe.

¹⁸Iwo âwawwarenge vilemba vya bafuta ku mitu yawo, na âwakabunthu âwa bafuta mu viwuno vyawo. âWareke kukaka malaya ghawo na lamba uyo wangachitiska kuti âwafome.

¹⁹Para âwakufumira ku baraza la kuwaro uko kuli âwanthu, malaya agho âtateweteranga âwakwenera kuvura na kughâwika mu vipinda vyakupatulika vira. âWawware malaya ghanyakhe mwakuti âwareke kupereka kupatulika kwawo ku âwanthu kwizira mu vyakuvwara vyawo.

²⁰âWareke kumetako ku mitu yawo nanga nkherekerera sisi lawo kuâwa litali. Kweni âwadumulengeko waka sisi lawo.

²¹Musofi wareke kumwa vyakulôvezga para wakunjira mu baraza la mukati.

²²Wareke kutora chokoro kuŵa muwoli wakhe nanga nkutora mwanakazi uyo ngwa kusuzulika. Kweni watore mwali wakulangwa uyo ngwa fuko la Israele. Ndipouli wangatora chokoro icho mufumu wakhe wakaŵa musofi.

²³Wasofi ūati ūasambizgenge ūanthu pakati pa chakupatulika na chambula kupatulika, na kuŵarongora kuti ūamanye icho ncha ukazuzi na icho nchakuphotoka.

²⁴Para kwawuka mphindano, ūasofi ndiwo ūawēnge ūeruzgi ndipo ūeruzgenge kwakuyana na maweruzgo ghane. Mu nyengo za viphikiro vyane vyose vyakwimikika, ūasofi ndiwo ūasungenge marango na vilayizgo vyane, ndipo ūasunge maSabata ghane kuŵa ghakupatulika.

²⁵Wareke kujikazuzga pakukora munthu yose wakufwa, pekhapekha ūafwe ūawiske panji ūanyina, mwana wakhe mwanarume panji mwanakazi, mukuru wakhe panji munung'una wakhe, panji mudumbu wakhe uyo wandatengwe.

²⁶Para ūangujikazuzga, ūapende mazuŵa ghankhonde na ghawiri kuti ūawē ūakutozgeka nadi.

²⁷Ndipo pa zuŵa ilo ūamkunjira mu baraza la mukati kuti ūateŵete mu malo ghakupatulika, ūakwenera kuperaka sembe yakuphepiskira kwananga kwawo. Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerā.

²⁸“Wasofi ūati ūawēnge na chiharo na chilichose chara. Ine ndine nditi ndiŵenye chiharo chawo. Mureke kuŵapa chilichose mu charu cha Israele. Ine ndine nditi ndiŵenye chiharo chawo.

²⁹Sembe ya ufu, sembe kwananga na sembe yakuphepiskira majuvyo ziryekenge na iwo ūasofi. Chilichose icho nchakupatulika mu Israele ncha ūasofi.

³⁰Vipambi vyakudanga vyose vyā mtundu uliwose, ivyo nviweme chomene, na vyawanangwa vyā mtundu uliwose, vyakufuma mu vyakupereka vyinu vyose, ndi vyā ūasofi. Muŵapengeso ufu wakwamba uwo mwapura, mwakuti vitumbiko viŵenye pa nyumba ya Israele.

³¹Wasofi ūakwenera kurya kalikose chara, manyi ndi chiyuni panji chikoko chara icho chafwa chekha panji icho chakomeka na chikoko.”

Ezekiyele 45

Malo agho ghakaŵa gha Chiuta mu charu

¹“Para mukugaŵa charu kuŵa chiharo cha fuko lirilose, mupatulire FUMU chigaŵa cha charu kuŵa phande lakhe lakupatulika. Mu utali chiŵe makilomita 12 pachanya mamita 50 ndipo mu ufupi chiŵe makilomita khumi. Malo ghose agha ghaŵenye ghakupatulika.

²Mu chigâwa cha charu ichi, mukapime chigâwa chakuyana waka cha mamita 250 mu utali madera ghose, icho chamkuâwa cha Nyumba ya Chiuta. Kuzingirizga malo gheneagha pakaâwe malo ghambula chilichose ghakukwana mamita 25.

³Mu chigâwa chakupatulika ichi, mupime malo gha makilomita 12 na hafu utali, ndipo mu usani makilomita ghankonde kuâwa malo gha Nyumba ya Chiuta, Malo Ghakupatulika Nkhanira.

⁴Ichi chamkuâwa chigâwa chakupatulika cha charu ndipo chamkuâwa cha âwasofi awo âwakuteâwetera mu Nyumba ya Chiuta, na kwimilira panthazi pa FUMU kuyiteâwetera. Ghati ghawengete malo uko kwamkuâwa nyumba zavo ndiposo na Nyumba ya Chiuta.

⁵Malo ghanyakhe gha makilomita 12 pachanya mamita 50 mu utali ndiposo na makilomita ghankonde mu usani ghamkuâwa gha âwalevi awo âwakuchita mlimo mu Nyumba ya Chiuta. Malo gheneagha ghamkuâwa chiharo chawo na kuzengako misumba yawo yakukharamo.”

⁶“Mu mphepete mwa chigâwa chakupatulika ichi paâwe malo pafupi makilomita ghankonde mu usani ndipo makilomita 12 pachanya mamita 50 mu utali kuti ghawé chiharo cha msumba. Malo gheneagha ghawengete gha âwaisraele wose.”

Malo gha karonga

⁷“Karonga wamkuâwa na charu icho chamkuthyana waka na malo ghakupatulika na malo gha msumba. Mphaka yakhe yamkurazga ku manjiliro gha dazi na ku mafumiro ghakhe. Mu utali yamkuthyana waka na chimoza cha vigâwa ivyo mafuko ghakagaâwikira ndipo yamkumalira ku charu cha ku manjiliro gha dazi na cha ku mafumiro ghakhe.

⁸Charu ichi chamkuâwa charu chakhe na chakhe mu mbumba ya Israele. âWakaronga âwane kuti âwamkutindiâwizgira pasi âwanthu âwane chara, kweni âwamkugaâwa charu mu Israele kwakuyana na fuko na fuko.

⁹“FUMU Chiuta wakuti, ‘Imwe âwakaronga âwa charu cha Israele, icho mwachita mbwenu! Mureke kuchita nkhaza na kutindiâwizgira pasi âwanthu. Muchitenge icho nchakunyoroka na cha urunji. Mureke kuâfumya âwanthu âwane mu charu chawo.’” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerera.

¹⁰“Vyakupimira vyinu nga ndi chidunga na debe viâwenge vyakuneneska.

¹¹Debe na chidunga viâwenge vya mweso wakuyana waka. Debe liâwenge chigâwa chimoza cha vigâwa khumi vya homeri ndipo chidunga chiâwenge chigâwa chimoza cha vigâwa khumi vya homeri. Homeri ndiwo uâwe mweso wakuzomerezgeka.

¹²Ndarama yimoza ya siliva yiti yiyanenge na magera 20. Ndarama za siliva 60 ziti ziyanenge na mina yumoza.”

¹³“Ivyo mukwenera kuperekwa ndi ivi: chigaŵa chimoza cha vigâŵa vinkhonde na chimoza cha chigaŵa cha khumi cha debe la tirigu ndiposo chigaŵa chimoza cha vigâŵa vinkhonde na chimoza cha khumi cha debe la nyauti.

¹⁴Chipimo chakuzomerezgeka cha mafuta ndi chimoza cha vigâŵa khumi cha debe kufumira ku koro lirilose, (koro wakuyana na homeri, wali na miyeso ya mafuta khumi mu debe).

¹⁵Mupereke mberere yimoza kufuma mu mskambo wa mberere na mbuzi 200 za mu luhari lwa maji ghaweme gha charu cha Israele. Ntheura ndimo mwizamkuperekera sembe za ufu, sembe zakocha, sembe za wenewenawene pakuŵaphepiskira wânthu. Ntheura ndimo yikuyowoyera FUMU.”

¹⁶“Wânthu wose ŵâ mu charu ŵaperekenge vinthu vyeneivi kwa karonga wa charu cha Israele.

¹⁷Karonga ndiyo waŵe na mlimo wakuperekwa sembe zakocha, sembe za ufu, sembe za vyakumwa, pa viphikiro vya kuthwasa kwa mwezi, pa vya maSabata na pa viphikiro vyose vyakwimikika vya wâlsraele. Iyo ndiyo wati waperekwa sembe zakuphepiskira kwananga, sembe za ufu, sembe zakocha mburuma, na sembe za wenewenawene kuti waphepiskire kwananga kwa wâlsraele.

Mazuŵa gha viphikiro

(Kuf 12.1-20; Lev 23.33-43)

¹⁸“FUMU Chiuta wakuti, ‘Pa zuŵa lakudanga la mwezi wakudanga, mutorenge nkhangako yambula kalema, na kutozga Nyumba ya Chiuta.

¹⁹Musofi watorepo ndopa zichoko waka za sembe yakuphepiskira kwananga na kuziphaka pa nchindamira za pa muryango wa Nyumba ya Chiuta uku na uku, pa ngodya zinayi za lukombero lwa jochero, na pa mphingirizgo za pa chipata cha mukati.

²⁰Mukachiteso ntheura pera na pa zuŵa la chinkhonde na chiŵiri la mwezi chifukwa cha uyo wananga mu kupuvya, panji mu ujira. Ntheura ndimo muti muphepiskire Nyumba ya Chiuta.’”

²¹“Pa zuŵa la 14 la mwezi wakudanga, mukaŵenge na chiphikiro cha Paska, ndipo mwamkurya chingwa chambula chirungo pa mazuŵa ghankhonde na ghâwiri.

²²Pa zuŵa leneilo, karonga wakaperekwa nkhangako kuŵa sembe yakuphepiskira kwananga kwakhe na kwananga kwa wânthu wose.

²³Pa mazuŵa ghankhonde na ghâwiri gha chiphikiro, karonga waperekenge zuŵa na zuŵa kwa FUMU sembe zakocha izi: nkhangako zinkhonde na ziŵiri ndipo na mberere zanarume zambula kalema zinkhonde na ziŵiri. Ndipo zuŵa na zuŵa waperekenge pepe kuŵa sembe yakuphepiskira zakwananga.

²⁴Wapereke sembe ya ufu wakunyiririka wa debe limoza pa nkambako yiliyose na debe limoza pa mberere yanarume yiliyose pamoza na malita ghanayi gha mafuta gha maolive pa debe lirilose.”

²⁵“Sono karonga uyu wachiteso ntheura pera pa zuwa la 15 la mwezi wa chinkonde na chiwiri. Chiphikiro ichi chichitikenge pa mazuwa ghankonde na ghawiri. Waperekenge sembe za mtundu weneuwo pera, sembe zakuphepiskira kwananga, sembe zakocha, sembe za ufu, ndipo na sembe za mafuta.”

Ezekiele 46

Marango ghakupambanapambana pa za karonga na viphikiro

¹“FUMU Chiuta wakuti, ‘Chipata chakurazga ku mafumiro gha dazi kuya ku chipinda cha mukati, chiwenge chakujarika pa mazuwa ghankonde na limoza ghakuchitira milimo. Kweni chijurikenge pa zuwa la Sabata na pa kuthwasa kwa mwezi.

²Karonga wanjilirenge pa khonde la pa muryango kufuma kuwaro na kwimilira pa nchindaniro ya pa chipata. Wasofi wamuperekengerenje karonga sembe yakocha mburuma na sembe ya wenewawene. Pa chibumira cha chipata, ndipo karonga wasoperenge na kufumira kuwaro. Kweni chipata kuti chamkujurika chara mpaka na mise.

³Pa mazuwa gha maSabata na pa kuthwasa kwa mwezi, wantru nawoso wakasoperenge FUMU panthazi pa chipata.

⁴Sembe yakocha iyo karonga wakuperekira pa zuwa la Sabata kwa FUMU, ziwenge wanamberere wambula kalema wankonde na yumoza na mberere yanarume yambula kalema.

⁵Sembe ya ufu yiwe ya debe limoza pa mberere yanarume yose, ndipo pa sembe ya wanamberere awo watu waperekenge, pawe sembe ya vyakurya umo iyo wangakhumbira kuperekera, pamoza na mafuta gha malita ghanayi gha maolive pa debe lirilose.

⁶Pa zuwa la chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi, wapereke nkambako yiwukirano yambula kalema, wanamberere wankonde na yumoza pamoza na mberere yanarume, vyose vyambula kalema.

⁷Pa sembe ya ufu, watu waperekenge debe limoza pa nkambako yiliyose, debe limoza pa mberere yanarume yose, ndiposo pa wanamberere watu waperekenge sembe ya vyakurya debe limoza nga ndi umo wangakhumbira kuperekera pamoza na malita ghanayi gha mafuta gha maolive.

⁸Para karonga wakunjira, wanjilire pa khonde la pa chipata na kufumira pa chipinda cheneichi.”

⁹“Para wānthu wākwiza kuti wāsope FUMU pa viphikiro vyakwimikika, munthu yose uyo wakunjirira pa chipata cha ku mpoto kuya kasopa, wafumire ku chipata cha ku mwera. Yose uyo wanjilirenge ku chipata cha ku mwera, wafumire ku chipata cha ku mpoto. Paŵavye munthu wakuwerera ku chipata icho wangunjirira, kweni yose warutenge waka na kuya kafuma.

¹⁰Para wānthu wākunjira, karonga nayo wanjirenge nawo pamoza, ndipo para wākufuma, karonga nayo wafumenge.”

¹¹“Pa viphikiro na pa nyengo zakwimikika, paŵenge debe ya sembe ya ufu na nkhambako yiwukirano yimoza, debe ya vyakurya pamoza na mberere yanarume, ndiposo pa wāna-mberere, wapereke sembe ya vyakurya nga ndi umo wangakhumbira kuperekera pamoza na mafuta malita ghanayi pa debe lirilose.

¹²Para karonga wakupereka sembe yiliyose mu wanangwa kwa FUMU, manyi yingāwa sembe yakocha, sembe ya wenewenawene, chipata chakurazga ku mafumiro gha dazi ndicho wāmujurirenge. Wapereke sembe yakhe yakocha, sembe ya wenewenawene nga ndi umo wakuchitira pa zuŵa la Sabata. Para wakufumira kuwaro, chipata chijarike.”

Sembe yakupereka zuŵa na zuŵa

¹³“Zuŵa na zuŵa mulenje uliwose muperekenge mwana-mberere wambula kalema, wa chirimika chimoza, kuŵa sembe yakocha kwa FUMU.

¹⁴Pamoza na sembe yeneiyi mulenje uliwose muperekengeso sembe ya ufu chigāwa chimoza cha vigāwa vinkhonde na chimoza cha debe pamoza na lita limoza la mafuta gha maolive gha kunyevyera ufu kuŵa sembe ya ufu kwa FUMU. Ili ndi dango la sembe yakocha mulenje uliwose kwa muyirayira.

¹⁵Mulenje uliwose, nga ndi sembe ya zuŵa na zuŵa, mwana-mberere pamoza na ufu ndiposo na mafuta gha maolive viperekengenge kuŵa sembe.

¹⁶“FUMU Chiuta wakuti, ‘Usange karonga wakupereka chawanangwa ku mwana wakhe kufuma mu chiharo chakhe, chiŵenge cha wākhe, pakuti nchimoza cha chiharo chawo.

¹⁷Kweni usange wakupereka chawanangwa kufuma mu chiharo chakhe kwa yumoza wa wateŵeti wākhe, chawanangwa cheneichi chiŵenge cha muteŵeti mweneuyu, kufikira mu chirimika cha wanangwa. Pamanyuma chawanangwa ichi chiwererenge kwa karonga chifukwa ndi chiharo cha wāna wākhe pera.

¹⁸Karonga wareke kutorako icho nchiharo cha wānthu wākhe, pakuwafumyamo mu chiharo chawo. Chiharo chakhe na chakhe ndicho wapereke ku wāna wākhe, mwakuti wānthu wāne kupoeka icho nchiharo chawo.’”

Vipinda vyakuphikiramo mu Nyumba ya Chiuta

¹⁹Penepapo munthu yura wakandifumiskira pa muryango uwo ukaŵa mu mphepete mwa chipata, kurazga ku mpoto kwa tuvipinda twakupatulika twa ūwasofi. Kwenekura nkhawona malo ku manjiliro gha dazi wa tuvipinda twa ūwasofi.

²⁰Munthu yura wakati kwa ine, “Agha ndigho malo agho ūwasofi ūamkuphikira sembe yakuphepiskira majuvyo, sembe ya kwananga, na sembe ya ufu. Wachite ntheura mwakuti ūwareke kufumira nagho ku baraza la kuwaro, mzire ūwāzagore ūanthu kuŵa ūakupatulika.”

²¹Sono munthu yura wakiza nane ku baraza la kuwaro, na kunditorera ku ngodya zinayi za baraza lira. Ndipo mu ngodya yose ya baraza lira mukâwa kabaraza.

²²Mu ngodya zinayi za baraza lira mukâwa tumabaraza tuchokotuchoko uto tukaŵa mamita 20 mu utali ndipo mamita 15 mu usani.

²³Mukati mwakhe kuzingirizga tumabaraza tunayi tura, mukâwa mzere wa mawe, ndipo musi mwakhe ūkawâkamo mizere ya vipembo vya moto.

²⁴Munthu yura wakati, “Gheneagha ndigho malo agho awo ūakuteŵeta mu Nyumba ya Chiuta ūamkuphikiramo sembe izo ūanthu ūakuperek.”

Ezekiyele 47

Mironga kufuma mu Nyumba ya Chiuta

¹Munthu yura wakizaso nane ku muryango wa Nyumba ya Chiuta. Nkhawona mbwiwi za maji zikufuma kusi kwa chibumira cha Nyumba ya Chiuta cha ku mafumiro gha dazi, (pakuti Nyumba ya Chiuta yikarazga ku mafumiro gha dazi). Maji ghara ghakakhiranga kufuma kusi kwa dera la ku mwera kwa chibumira cha Nyumba ya Chiuta, ku mwera kwa jochero.

²Wakandifumiskira pa muryango wa chipata cha ku mpoto, ndipo wakandirongozga na kuzingirira nane kuwaro kuya kafika ku chipata cha kuwaro icho chikarazga ku chipata cha ku mafumiro gha dazi. Ndipo nkhawona maji ghakufuma ku dera la ku mwera kwa chipata.

³Apo wakendanga kurazga ku mafumiro gha dazi, wakaŵa na chingwe chakupimira mu woko lakhe, ndipo wakapima mtunda wa mamita 500. Wakandiphalira kuti ndende pa maji, agho ghakaweranga mu tusinginini.

⁴Wakapimaso mtunda unyakhe wa mamita 500 ndipo wakandiphalira kuti ndende pa maji agho ghakaweranga mu makongono. Wakapimaso mtunda unyakheso uwo ukaŵa mamita 500 ndipo wakandiphalira kuti ndende pa maji agho ghakafika pa chiuno.

⁵Wakapimaso mtunda unyakhe wa mamita 500, uwo ukaŵa mronga ndipo nkhatondeka kwambuka, chifukwa maji ghakazura. Mronga uwu ukaŵa

wakunjira chomene kuti munthu waskughemo, wambula kuti munthu wangambuka.

⁶Munthu yura wakandifumba wakati, Iwe mwana wa munthu, kasi wachiwona ichi? Penepapo wakandirongozga kuwerera nane, kwenda mu mphepete mwa mronga.

⁷Para nkhafika ku mphepete mwa mronga, nkhawona makuni ghanandi chomene agho għawā sirya ili na ili.

⁸Munthu yura wakati kwa ine, "Maji agha ghakurazga ku chigħawa cha ku mafumiro għa dazi, ndipo ghakuya kanjira mu mronga wa Yorodani. Para ghakunjira mu maji ghambula kwenda għa Nyanja Yakufwa, maji ghara għamkuzgoka ghaweme.

⁹Kose uko mronga ukuruta, vyamoyo vyose ivyo vikwenda mu chiwuru, vyamkuwa na umoyo. Kwamkuwa somba zinandi chomene, chifukwa maji agha ghakuya kwenekura, mwakuti maji għa mu nyanja ghakuwa ghaweme, ndipo kose uko maji agha ghakurutako, kanthu kose kamkuwa na umoyo,

¹⁰Kufuma ku Engedi mpaka ku Eni Egilayimu, warovi ħamkuwa mu mphepete mwa nyanja kuponyanga mikwawu yawo. Somba za mtundumtundu zamkuwa mwenemumo, nga ndi za mu Nyanja Yikuru.

¹¹Kweni visapa na viziwa vyakhe, maji ghakhe kuti għamkuzgoka ghaweme chara. Għamkukhalirira kuwa għa muchere ndipera.

¹²Makuni għa vipambi vyakurya vya mitundumitunu għamkumera mu madera ghose ghawiri għa mronga uwu. Mahamba ghawo kuti għamkufota chara, nanga ndi vipambi vyakhe kuti vyamkurakatikira pasi chara. Għamkupambikanga vipambi mwezi uliwose, chifukwa maji ghawo għamkufumira ku Nyumba ya Chiuta. Vipambi vyakhe vyamkuwa vyakurya ndipo mahamba ghakhe għamkuwa munkhwara wakuchizgira.

Mphaka za charu

¹³"FUMU Chiuta wakuti, 'Mphaka izo mwamkurondezga pakugħawa charu kuwa chiharo cha mafuko 12 għa Israele ndi agha: Yosefe wapokere viharo viwiri.

¹⁴Charu icho nkharapa kuperekha kwa ħawiskekuru kuwa chinu, mugawane mwakuyana waka. Charu ichi chamkuperekha kwa imwe mwa mphenduzgo kuwa chiharo chinu na nchinu.' "

¹⁵"Mphaka ya charu yamkuwa iyi: Ku dera la mpoto, yamkwamba ku Nyanja Yikuru kwendera ku msumba wa Hetiloni, mpaka ku chipata cha Hamati, kurutilira ku msumba wa Zedadi,

¹⁶ku msumba wa Berota na wa Siburayimu iyo yili pakati pa mphaka ya Damaseko na Hamati, kuya kafika ku charu cha Hazere Hatikoni, pafupi na mphaka za chigaŵa cha Haurani.

¹⁷Mphaka yamkurutilira kufuma ku nyanja mpaka ku msumba wa Hazara Enoni uwo uli ku mpoto kwa umaliro wa chigaŵa cha Damaseko ndiposo mphaka ya charu cha Hamati yili ku dera la ku mpoto kwakhe. Iyi ndiyo yamkuŵa mphaka ku dera la ku mpoto.”

¹⁸“Ku dera la ku mafumiro gha dazi, mphaka yamkwamba pakati pa Haurani na Damaseko, mu mphepete mwa mronga wa Yorodani, pakati pa Gileyadi na charu cha Israele, kuya kafika ku nyanja ya ku mafumiro gha dazi mpaka ku chigaŵa cha Tamara. Iyi ndiyo yamkuŵa mphaka ku dera la ku mafumiro gha dazi.”

¹⁹“Ku dera la ku mwera, mphaka yamkwamba ku Tamara kuya kafika ku maji gha Meriba Kadeshi. Kufuma apo yamkurutilira na ka mronga ka charu cha Eguputo mpaka ku Nyanja Yikuru. Iyi ndiyo yamkuŵa mphaka ku dera la ku mwera.”

²⁰“Ku dera la ku manjiliro gha dazi, Nyanja Yikuru ndiyo yamkuŵa mphaka, pa malo agho ghakuthyana waka na chipata cha Hamati. Iyi ndiyo yamkuŵa mphaka ku dera la ku manjiliro gha dazi.”

²¹“Mugaŵane charu ichi mukati mwinu kwakuyana na mafuko gha Israele.

²²Mugaŵane charu ichi pakuchita mphenduzgo kuti chiŵe chiharo chinu na chinu na cha ŵalendo awo ŵakukhara mukati mwinu, ŵeneawo ŵababira ŵana mwenemumo. Muŵatore nga ndi ŵaIsraele awo ŵakababiwira mukati mwinu. Pamoza na imwe mukaŵagawire chiharo chawo mukati mu mafuko gha Israele.

²³Ku fuko ilo mulendo wakukhara, ndiko mukamugaŵire chiharo chakhe. Agha ndi mazgu gha FUMU Chiuta.”

Ezekiyele 48

Kugawika kwa charu ku mafuko

¹Agha ndigho mazina gha mafuko agho ghakagaŵana charu. Kwamba ku mphaka ya ku mpoto, fuko la Dani lamkuŵa na phande limoza la charu. Lamkufuma ku nyanja kwendera ku chigaŵa cha Hetiloni, kuya kafika pa unjiliro wa msumba wa Hamati, kuya kafika ku chigaŵa cha Hazara Enoni (icho chili ku mpoto kwa umaliro wa charu cha Damaseko kudunjikana na chigaŵa cha Hamati), ndiposo kurutilira kufuma ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro gha dazi.

²Phande limoza la charu lamkuŵa la Ashere. Phande lakhe lamkupakana na charu cha Dani kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

³Phande limoza la charu lamkuŵa la Nafutali. Phande lakhe lamkupakana na cha Ashere kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

⁴Phande limoza la charu lamkuŵa la Manase. Phande lakhe lamkupakana na cha Nafutali kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

⁵Phande limoza la charu lamkuŵa la Efurayimu. Phande lakhe lamkupakana na cha Manase kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

⁶Phande limoza la charu lamkuŵa la Rubeni. Phande lakhe chamkupakana na cha Efurayimu kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

⁷Phande limoza la charu lamkuŵa la Yuda. Phande lakhe lamkupakana na charu cha Rubeni kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

Vigâwa vya pa dera mukati mu charu

⁸“Kupakana na charu cha Yuda, kwamkuŵa phande la charu icho chamkupatuliskika. Phande ili lamkuŵa makilomita 12 na hafu mu usani wakhe ndipo mu utali wakhe, kufuma ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe, lamkuyana waka na charu cha fuko limoza. Nyumba ya Chiuta yamkuŵa pakatikati pa phande leneili.

⁹“Phande la pa dera la charu icho mwachipatulira FUMU, chiŵe makilomita 12 pachanya mamita 50 mu utali ndipo mu usani chiŵe makilomita ghankonde.

¹⁰Phande lakupatulika ili mukaligâwe ntheura: âwasofi âwamkuŵagawâira phande ilo kufuma ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe likâwe makilomita 12 pachanya mamita 50 mu utali, ndipo kufuma ku mpoto kuya kafika ku mwera likâwe makilomita ghankonde. Malo Ghakupatulika ghakaŵe pakatikati pa phande leneili.

¹¹Ili lamkuŵa phande la âwasofi âwakupatulika, la âwana âwa Zadoki awo âwanguŵa âwakugomezgeka pakuteŵetera ine, ndipo cuti âwakapuruka chara nga ndi umo âwakachitira âwaLevi para âwalsraele âwakapuruka.

¹²Phande ili lamkuŵa lawo na lawo kufuma ku phande lakupatulika la charu, Malo Ghakupatulika Nkhanira, agho ghakupakana na charu cha âwaLevi.

¹³Pafupi na charu cha âwasofi, âwaLevi mukâwagâwire charu cha mtunda wa makilomita 12 pachanya mamita 50 mu utali kufuma ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe, ndipo usani makilomita ghankonde kufuma ku mpoto kuya kafika ku mwera.

¹⁴Wareke kuguliska phande liweme chomene ili, nesi kusinthiska na chinthu chinyakhe, nanga nkuphereka ku wälendo, pakuti ndakupatulika kwa FUMU.

¹⁵“Phande la pa dera ilo lakharako, mu utali makilomita 12 pachanya mamita 50, ndipo mu usani makilomita ghawiri pachanya mamita 50 lamkuwa phande lachisanisani la msumba, ilo wantru wangazengapo zinyumba na kuliskirapo viweto. Pakatikati pa phande leneili ndipo pamkuwa msumba.

¹⁶Miyeso yakhe yikawé ntheura: Ku dera la ku mpoto ukaawé mamita 2,250, ku dera la ku mwera ukaawé mamita 2,250, ku dera la ku mafumiro gha dazi ukaawé mamita 2,250, ndipo ku dera la ku manjiliro gha dazi ukaawé mamita 2,250.

¹⁷Malo ghakuliskiramo viweto gha msumba ghakawé ntheura: Ku dera la ku mpoto ghakawé mamita 125, ku dera la ku mwera mamita 125, ku dera la ku mafumiro gha dazi mamita 125, ndipo la ku dera la ku mafumiro gha dazi mamita 125.

¹⁸Phande la pa dera ilo lakharako, kuthyana na phande lakupatulika, liwe makilomita ghankonde ku dera la ku mafumiro gha dazi mu utali, ndipo makilomita ghankonde ku dera la ku manjiliro gha dazi mu usani. Phande ili liwe malo ghakulimapo vyakurya wantru awo wakukhara mu msumba.

¹⁹Wantru awo wakukhara mu msumba weneawo wamkulimanga mu phande leneili wakawé mafuko ghose gha charu cha Israele.

²⁰Phande la pa dera lose ilo mwamkulipatula likawé lakuyana waka, makilomita 12 na hafu madera ghose ghanayi. Nga ndi chawanangwa cha pa dera, likawé phande lakupatulika na chiharo cha msumba.”

Charu cha wakaronga

²¹“Chigawa icho chakharako ku maphande ghawiri gha phande lakupatulika na la msumba, chamkuwa cha karonga. Chamkwamba ku dera la ku mafumiro gha dazi pa mtunda wa makilomita 12 na hafu cha phande lakupatulika kuya kafika ku mphaka ya ku mafumiro gha dazi. Chamkwambaso ku dera la ku manjiliro gha dazi pa mtunda wa makilomita 12 na hafu kuya kafika ku mphaka ya ku manjiliro gha dazi. Chigawa ichi chikuthyana waka na phande la mafuko ncha karonga, ndipo phande lakupatulika pamoza na Malo Ghakupatulika gha Nyumba ya Chiuta vili pakatikati.

²²Phande la waLevi na phande la msumba vyamkuwa pakati pa phande ilo nda karonga. Phande ilo nda karonga liwenge pakati pa mphaka ya charu cha Yuda na cha Benjamini.

Charu cha mafuko ghakhe

²³“Kwakuyana na mafuko agho ghakharako, phande limoza la charu lamkuwa la Benjamini, kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

²⁴“Phande limoza la charu lamkuŵa la Simiyoni. Phande lakhe lamkupakana na la Benjamini kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

²⁵“Phande limoza la charu lamkuŵa la Isakara. Phande lakhe lamkupakana na la Simiyoni kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

²⁶“Phande limoza la charu lamkuŵa la Zebuloni. Phande lakhe lamkupakana na cha Isakara kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

²⁷“Phande limoza la charu lamkuŵa la Gadi. Phande lakhe lamkupakana na cha Zebuloni kufuma ku dera la ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe.

²⁸“Mphaka ya ku mwera ya Gadi yamkwamba ku Tamara kuya kafika ku maji gha Meriba Kadeshi. Yamkurutilira na kamronga pera ka charu cha Eguputo kuya kafika ku Nyanja Yikuru.

²⁹“Ichi ndicho charu icho mwamkugaŵira mafuko gha Israele kuŵa chiharo chawo, ndipo gheneagha ndigho ghamkuŵa maphande ghawo. Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyer.

Vipata vyā msūmba wa Yerusalem

³⁰“Vipata vyakufumiramo mu msūmba wa Yerusalem ndi ivi: Ku dera la ku mpoto uwo mtunda wakhe ndi mamita 2,250 pamkuŵa vipata vitatu.

³¹Vipata vyā msūmba vyamkuchemeka na mazina gha mafuko gha Israele. Vipata vitatu vyā ku dera la ku mpoto vyamkuŵa chipata cha Rubeni, cha Yuda, na cha Levi.

³²Ku dera la ku mafumiro gha dazi ilo mtunda wakhe ndi mamita 2,250, pamkuŵa vipata vitatu, chipata cha Yosefe, chipata cha Benjamini, na chipata cha Dani.

³³Ku dera la ku mwera ilo mtunda wakhe ndi mamita 2,250, pamkuŵa vipata vitatu, chipata cha Simiyoni, cha Isakara, na cha Zebuloni.

³⁴Ku dera la ku manjiliro gha dazi ilo mtunda wakhe ndi mamita 2,250, pamkuŵa vipata vitatu, chipata cha Gadi, cha Ashere, na cha Nafutali.

³⁵Mtunda wose kuzingirizga msūmba wamkuŵa mamita 9,000. Ndipo zina la msūmba kufuma pa zuŵa lenelira, wamkuchemeka kuti, FUMU yili mwenemura.”

Daniyele

Daniyele 1

Daniyele na wabwezi wakhe

1.1—6.28

Wanyamata watatu mu nyumba ya ufumu

1 Mu chirimika cha chitatu cha kuwusa kwa Yehoyiyakimu, karonga wa charu cha Yuda, Nebukadinezara, karonga wa charu cha Babuloni, wakiza na nkhondo kuzingirizga msumba wa Yerusalem.

2 FUMU yikamupereka Yehoyiyakimu mu mawoko gha Nebukadinezara, pamoza na viteŵetero vinyakhe vy a mu Nyumba ya Chiuta, ndipo iyo wakaviyeghera ku charu cha Babuloni, ku nyumba ya chiuta wakhe. Wakaviŵika mu chipinda chakusungiramo chuma cha chiuta wakhe.

3 Penepapo karonga wakalangula Ashipenazi, mukuru wa nthunguli zakhe, kuti wasankhemo wâlsraele wâanji kufuma mu mbumba za ufumu na za wâkuzirwa.

4 Weneâwa wâwê wawukirano wâmbula kalema, wâkutowa na nkhwantha mu vinjeru vyose, wâkumanyiska na wâkusambira makora, ndipo wângamanya kuteŵetera mu nyumba ya ufumu. Iyo Ashipenazi wakenera kuâwasambizga malembo na chiyowoyerero cha wâBabuloni.

5 Karonga wakalangulaso kuti zuâna zuâna wâwukirano wâra waŵapenge chakurya icho iyo wakaryangapo ndiposo na vinyo ilo iyo wakamwangapo. Iwo wâkenera kusambira virimika vitatu ndipo para wâmara wize nawo kwa karonga kuti wâmutesŵeterenge.

6 Mukati mwa aâwa mukaâwa Daniyele, Hananiya, Mishayele na Azariya kufuma mu fuko la Yuda.

7 Mukuru wa zinthunguli yura wakaŵapa mazina ghanyakhe. Daniyele wakamuthya Beliteshazara, Hananiya wakamuthya Shadireki, Mishayele wakamuthya Meshaki, ndipo Azariya wakamuthya Abedinego.

8 Kweni Daniyele wakadumula mu mtima wakhe kuti wareke kujikazuzga na vyakurya viweme vy a karonga panji na vinyo ilo wakamwanga. Ntheura wakamuomba mukuru wa nthunguli yura kuti wamuzomerezge wareke kujikazuzga na chakurya cha karonga.

9 Sono Chiuta wakachitiska kuti nthunguli yira yiâwe ya kutemwa na ya chisungusungu kwa Daniyele.

10 Ndipo mukuru wa nthunguli yura wakati kwa Daniyele, "Nkhopa, mzire karonga, sekuru wane, uyo wakalangula vyakurya na vyakumwa vynu, wawone kuti waghanda kuruska wâwukirano wâ nthanga yako. Ntheura ungandizighiska kuti karonga wandikome pakudumula mutu wane."

¹¹Penepapo Daniyele wakati kwa muteweti mweneuyo mukuru wa zinthunguli wakamwimika pachanya pa Daniyele, Hananiya, Mishayele na Azariya wakati,

¹²“Mutiyezge ta wateweti ḫinu mazuŵa khumi. Mutipe mphangwe kuti tiryenge na maji kuti timwenge.

¹³Ndipo muwone imwe visko vyithu na visko vya ḫawukirano awo ḫatiryenge vyakurya viweme vya karonga, ndipo mutichitire ta wateweti ḫinu kwakulingana na umo mwawonera.”

¹⁴Ntheura wakaŵazomerezga pa fundo iyi, na kuŵayezga mazuŵa khumi.

¹⁵Ndipo pa umaliro wa mazuŵa khumi kukasangika kuti visko vyawo vikawoneka viweme chomene na vyakututuŵa makora kwakuruska ḫawukirano wose awo ḫakaryanga vyakurya viweme vya karonga.

¹⁶Penepapo muteweti yura wakawuskapo vyakurya viweme na vinyo ilo wakatenge ḫamwenge, ndipo wakaŵapanga mphangwe.

¹⁷Chiuta wakaŵapa ḫawukirano ḫanayi ḫara umanyi na mahara ghakumanyira malembo ghose ndiposo vinjeru. Daniyele wakaŵa munthu wakumanyiska chomene kung'anamulira mboniwoni na maloto ghose.

¹⁸Sono pa umaliro wa virimika vitatu karonga wakalangula kuti ḫize kwa iyo, ndipo mukuru wa zinthunguli wakiza nawo panthazi pa Nebukadinezara.

¹⁹Karonga wakayowoya nawo, ndipo mukati mwa wose ḫara, mukaŵavye na yumoza wakuwoneka makora kuruska ḫanayi ḫara: Daniyele, Hananiya, Mishayele na Azariya. Pa chifukwa ichi karonga wakaŵasankha kuti ḫakamuteŵeterenge.

²⁰Ndipo mu vinthu ivyo vikakhumba mahara na umanyi, vyeneivyo karonga wakaŵafumba, wakasanga kuti iwo mahara na umanyi wawo vikuruska pa mahara ka khumi gha ḫamayere ḫakhe na ḫamaula awo ḫakawâ mu charu chakhe chose.

²¹Daniyele wakakhala kwenekura mpaka pa nyengo ya kuwusa kwa Karonga Kirusi.

Daniyele 2

Maloto gha Nebukadinezara

¹Nebukadinezara wakalota maloto mu chirimika cha chiŵiri cha kuwusa kwakhe. Iyo wakasuzgika chomene mu mzimu ndipo wakatondeka na kugona tulo.

²Ntheura karonga wakalangula kuti ḫamayere, ḫawukwi, ḫamaula ndiposo na ḫamanyinyenzezi ḫa charu cha Babuloni ḫachemeke kwiza kamwandulira

karonga maloto ghakhe. Penepapo wānthu wāra wākanjira na kwimilira panthazi pa karonga.

³Ndipo iyo wakati kwa iwo, “Ndangulota maloto, ndipo mzimu wane ukusuzgika kuti ndighamanye maloto agha.”

⁴Penepapo wāBabuloni wākayowoya kwa karonga mu chiAramayiki, “Imwe karonga muŵenge na umoyo utali! Mutiphalire ta wāteŵeti wīnu maloto għinu, ndipo titi timwandulirani kang'anamuliro kakhe.”

⁵Karonga wakaŵazgora wāBabuloni wāra wakati, “Ichi ndadumula ine nchakuti: Usange mulije kundivumbulira maloto na kang'anamuliro kakhe, viŵaro vyinu viti vidumulikenge tuchokotuchoko, ndipo nyumba zinu ziŵenget mahami.

⁶Kweni usange mwandivumbulira maloto na kang'anamuliro kakhe, ine nditi ndimupani vyawanangwa, njombe ndiposo na nchindi zikuru. Ipo mundivumbulire maloto na kang'anamuliro kakhe.”

⁷Wakazgora kachiŵiri wakati, “Imwe karonga, mutiphalire ta wāteŵeti wīnu maloto, ndipo titi tivumbule kang'anamuliro kakhe.”

⁸Karonga wakazgora wakati, “Nkhupanikizga nadi kuti mukukhumba kutayiramo waka nyengo, chifukwa mwawona kuti mazgu agha ndadumula ine ngambula kusinthika.

⁹Kweni usange mulije kundiphalira maloto pali weruzgi umoza pera kwa imwe mose. Mwazomerezgana kuti mundiphalire mazgu għa utesi mpaka nyengo yimalirengemo waka. Ipo sono ndivumbulirani maloto ghane ndipo ine nditi ndimanye kuti mungavumbulaso na kang'anamuliro kakhe.”

¹⁰WāBabuloni wākamuzgora karonga wākati, “Kulije munthu pano pa charu mweneuyo wangafiska icho karonga wakukhumba, pakuti kulije nanga ndi karonga mukuru na wa mazaza uyo wali kufumbapo chinthu cha ntheura ku wāmayere, wāwukwi, panji ku wāBabuloni.

¹¹Chinthu icho karonga wakukhumba nchinonono, ndipo kulije na yumoza uyo wangamuvumbulira, kweni wāchiuta pera awo kuti wākukhara pamoza na wānthu chara.”

¹²Pa chifukwa ichi, karonga wakakaripa na kukweŵeskeka chomene ndipo wakalangula kuti wānthu wose wāvinjeru wā mu charu cha Babuloni wakomeke.

¹³Ntheura languro la karonga likapharazgika kose kuti wāvinjeru wākomeke, ndipo wākamupenja Daniyele na wāwukirano wānyakhe kuti nawo wākomeke.

¹⁴Penepapo Daniyele wakazgora mu mahara na vinjeru kwa Ariyoki, murongozgi wa ḫasilikari ḫa karonga, mweneuyo wakatumika kuya kakoma ḫavinjeru ḫa mu charu cha Babuloni.

¹⁵Daniyele wakamufumba Ariyoki wakati, “Kasi nchifukwa uli karonga waᬁkako languro linonono ntheura?” Ariyoki wakamuphalira Daniyele makani ghose.

¹⁶Ntheura Daniyele wakaruta kuya kamuᬁeya karonga kuti wamupe nyengo, mwakuti wamuvumbulire ching'anamulo cha maloto ghakhe.

¹⁷Penepapo Daniyele wakaruta ku nyumba yakhe ndipo wakaᬁaphalira makani agha ḫanyakhe aᬁa, Hananiya, Mishayele na Azariya.

¹⁸Wakaᬁaphalira kuromba wezi kwa Chiuta wa kuchanya kuti waᬁavumbulire cha muchindindi ichi, mwakuti Daniyele na ḫanyakhe ḫareke kukomeka pamoza na ḫavinjeru ḫa ku Babuloni.

¹⁹Ntheura cha muchindindi chikavumbulika kwa Daniyele mu mboniwoni na usiku. Penepapo Daniyele wakachindika Chiuta wa kuchanya.

²⁰Daniyele wakati, “Lichindikike zina la Chiuta kwa muyirayira swii, chifukwa vinjeru na nkongono nyakhe.

²¹Ndiyo wakusintha zinyengo na virimika. Wakukhizga ḫakaronga na kwimika ḫakaronga. Wakupa vinjeru ku ḫavinjeru na mahara kwa awo ḫakumanya.

²²Wakuvumbula vinthu vyā kunyang'amira na vyā muchindindi. Wakumanya ivyo vili mu chisi, ndipo kungweruka kukukhara na iyo.

²³Kwa imwe, Mwe Chiuta wa ḫasekuru, nkuphereka viwongo na marumbo, chifukwa mwandipa vinjeru na nkongono. Mwandivumbulira sono icho tikamurombani imwe, pakuti mwativumbulira ise makani gha karonga.”

Daniyele wakuphalira karonga maloto na kugharongosora

²⁴Pa chifukwa ichi Daniyele wakaruta kwa Ariyoki, uyo karonga wakamwimika kukoma ḫavinjeru ḫa mu charu cha Babuloni. Wakamuphalira wakati, “Ungakomanga ḫavinjeru ḫa mu charu cha Babuloni, urute nane panthazi pa karonga, ndipo ndamkumuvumbulira iyo kang'anamuliro ka maloto ghakhe.”

²⁵Penepapo Ariyoki wakiza nayo Daniyele luᬁiroluᬁiro panthazi pa karonga, ndipo wakati kwa iyo, “Ine ndamusanga mweneuyo watu wavumbule kang'anamuliro. Iyo ndi yumoza wa ḫanthu mukati mu ḫamikori ḫa ku Yuda.”

²⁶Karonga wakamufumba Daniyele, mweneuyo zina la chiBabuloni wakaᬁa Beliteshazara, wakati, “Kasi nadi ungandivumbulira icho nkhalota na kang'anamuliro kakhe?”

²⁷Daniyele wakamuzgora karonga wakati, "Palije munthu na yumoza mu wāmahara, wāmaula, wāwukwi, wāmayere panji wāmanyinyenyezi uyo wangamuvumbulirani imwe icho mwafumba.

²⁸Kweni waliko Chiuta kuchanya mweneuyo wakuvumbula vya muchindindi. Iyo, wamuvumbulira Karonga Nebukadinezara vinthu ivyo vizamkuŵako mu mazuŵa gha kunthazi. Maloto ghinu na mboniwoni, ivyo vikiza kwa imwe apo mukagona pa chitara ndi ivi:

²⁹"Mwe Karonga, maghanogħano agho ghakamwizirani apo mukagona pa chitara ghakaŵa gha vinthu ivyo vyamkufiskika mu mazuŵa gha kunthazi. Chiuta mweneuyo wakuvumbula vya muchindindi wamurongorani ivyo vyamkuchitika.

³⁰Uvumbuzi uwu wiza kwa ine chifukwa chakuti ndili na vinjeru kujumpha wānthu wose chara, kweni kuti imwe mumanye kang'anamuliro ndiposo na maghanogħano għa mu mtima winu."

³¹"Mwe Karonga, mukawona chikozgo chikuru. Chikozgo ichi, cheneicho chikaŵa chikuru na chakung'azima chomene, chikimilira panthazi pinu, ndipo kawonekero kakhe kakaŵa kakofya.

³²Mutu wa chikozgo ichi ukaŵa wa golide lakwengeka makora, nganga na mawoko ghakhe vikaŵa vya siliva, nthumbo na vigha vyakhe vikaŵa vya mkuŵa,

³³malundi ghakhe ghakaŵa għa chisulo, ndipo vikandiro vyakhe kurwande vikaŵa vya chisulo ndiposo kurwande vya dongo.

³⁴Apo mukalawiskanga chikozgo, libwe likagumuka kwambula kukhwaskika na woko la munthu, likatimba chikozgo pa vikandiro vyakhe, ivyo vikaŵa vya chisulo na dongo, na kuviteketa tuchokotuchoko.

³⁵Penepapo chisulo, dongo, mkuŵa, siliva na golide vyose pamoza vikateketeka tuchokotuchoko, ndipo vikazgoka nga ndi mwerero wa pa luwugha mu nyengo ya chihanya. Mphepo yikaviwuruskira kutali, kwambula kurekapo kalikose. Kweni libwe lira likateketa chikozgo chira likakura na kuzgoka phiri likuru leneilo likatandazgika pa charu chose cha pasi."

³⁶"Agha ndiwo ghakaŵa maloto għinu. Sono titi timuphalirani kang'anamuliro kakhe.

³⁷Mwe karonga, karonga wa wākaronga, kwa imwe Chiuta wa kuchanya wapereka ufumu, nkhongono, mazaza na uchindami.

³⁸Iyo waŵika mu mawoko għinu wānthu, vinyama vya mu thengere na viyuni vya mudera, kuti muŵe na mazaza pa vyose ivi kose uko vikukhara. Mutu wa golide ura ndimwe.

³⁹Pamanyuma pa ufumu winu pawukenge ufumu unyakhe uchokoko kwa winu. Pamkwizaso ufumu unyakheso wa chitatu wa mkuŵa, uwo wamkuwusa charu chose cha pasi.

⁴⁰Ndipo kwamkuwukaso ufumu wa chinayi wa nkhongono nga ndi chisulo, pakuti chisulo chikuteketa tuchokotuchoko vinthu vyose. Nga ndi umo chisulo chikutekenyulira, ufumu uwu wamkutekenyura maufumu ghanyakhe ghose.

⁴¹Ndipo nga ndi umo mukawonera vikandiro na minwe kurwande vy a dongo, kurwande vy a chisulo, chikung'anamula kuti ufumu wamkuŵa wakugâwikana. Mu ufumu wa chinayi uwu mwamkuŵamo nkhongono ya chisulo, nga ndi umo mukawonera kuti chisulo chasazgikana na dongo.

⁴²Ndipo nga ndi umo minwe ya vikandiro kurwande vy a chisulo na kurwande vy a dongo, ndimo ufumu uwu uti uŵirenge kurwande wa nkhongono, kurwande wambula kukhora.

⁴³Nga ndi umo mukawonera chisulo chakusazgikana na dongo lakutepeta, ntheura ndimo âwanthu âwamkusazgikirana mu zinthengwa, kweni kuti âwamkubatikana chara, nga ndi umo chisulo na dongo vingagumaniskika pamoza chara.

⁴⁴Ndipo mu mazuŵa gha âwakaronga awo, Chiuta wa kuchanya wamkukhazikiska ufumu weneuwo kuti wamkumara chara, nanga ndi mazaza ghakhe kuti ghamkuŵikika mu mawoko ghanyakhe chara. Ufumu uwo wamkutekenyura tuchokotuchoko maufumu ghose ghanyakhe na kughamazga. Kweni ufumu ura wamkukhalirira kwa muyirayira.

⁴⁵Ichi ndicho ching'anamulo cha libwe lira likagumuka kufuma ku phiri kwambula kukhwaskika na woko la munthu leneilo imwe mukaliwona likeatekenyura tuchokotuchoko chisulo, dongo, mkuŵa, siliva na golide. Chiuta mukuru wavumbula kwa imwe karonga ivyo vizamkuwoneka. Maloto agha ndigho mukalota nadi, ndipo kang'anamuliro kakhe nkhenecho nadi."

Karonga wakumuwonga Daniyele

⁴⁶Penepapo Karonga Nebukadinezara wakawa kavunama na kumulambira Daniyele, ndipo wakalangula kuti sembe na vyakununkhira viperekeke kwa Daniyele.

⁴⁷Karonga wakati kwa Daniyele, "Nkhwakuneneska kuti Chiuta winu ndi Chiuta wa âwachiuta ndiposo ndi Fumu ya âwakaronga, na kuti ndiyo wakuvumbula vy a muchindindi pakuti imwe mwamanya kuvumbula cha muchindindi ichi."

⁴⁸Penepapo karonga wakamupa Daniyele nchindi zikuru na vyawanangwa vyakuzirwa vinandi. Wakamwimika kuŵa nduna mu chigâwa chose cha Babuloni, ndiposo kuti waŵe murongozgi pa âwavinjeru wose.

⁴⁹Chifukwa cha pempho la Daniyele, karonga wakimika Shadireki, Meshaki na Abedinego pachanya pa milimo ya chigaŵa cha Babuloni. Kweni Daniyele wakakhara pa nyumba ya ufumu.

Daniyele 3

Nebukadinezara wakulangula waliyose kulambira chikozgo

¹Karonga Nebukadinezara wakapanga chikozgo cha golide, icho utali wakhe chikâwa mamita ²⁷ ndipo mu usani chikâwa mamita pafupi ghatatu. Iyo wakachimika mu chidika cha Dura, mu chigaŵa cha Babuloni.

²Penepapo karonga wakachema ūmiliri ūkhe, ūeruzgi ūa vyaru, nduna, ūarongozgi, ūwasungi chuma, ūeruzgi ūa zimphara, ūamarango, na wose ūwarara ūa mu vigâwa kuti ūawungane pamoza mwakuti ūawepo pakupatuliska chikozgo icho iyo Karonga Nebukadinezara wakimika.

³Ntheura wose awo ūkachemeka ūkawungana pakupatuliska chikozgo icho Karonga Nebukadinezara wakimika. Wose ūkamilira panthazi pa chikozgo.

⁴Penepapo nthumi yikachemerezga na mazgu ghakuru yikati, “Imwe mwa ūwanhu mose, mwa mafuko ghose, na viyowoyeroyose, mukulangulika kuti,

⁵para mukupulika waka kulira kwa zimbata, ūafyoliro, ūabango, mityangara, viding'indi, mangorongondo na kimbiro ka mitundumitundu, mukwenera kuwa pasi na kuchilambira chikozgo cha golide icho Karonga Nebukadinezara wimika.

⁶Yose uyo wakureka kuwa pasi na kulambira chikozgo ichi, maluŵiro watı waponyeke mu ng'anjo ya moto.

⁷Ntheura para ūwanhu wose ūkati ūapulika waka kulira kwa zimbata, ūafyoliro, ūabango, mityangara, viding'indi, mangorongondo na kimbiro ka mitundumitundu, ūkawa pasi na kulambira chikozgo cha golide chira, icho Nebukadinezara wakimika.”

ŵaYuda ūtatatu ūkukana kulambira chikozgo

⁸Pa nyengo iyi ūBabuloni ūanji ūkasangirapo mwaŵi ndipo ūkiza kwa karonga na mrandu wakuŵapacha ūYuda.

⁹Iwo ūkayowoya kwa Karonga Nebukadinezara ūkati, “Mwe karonga, muŵenenge na umoyo utali!

¹⁰Imwe, Mwe karonga, muli kuŵika languro lakuti, munthu yose uyo wakupulika kulira kwa zimbata, ūafyoliro, ūabango, mityangara, viding'indi, mangorongondo na kimbiro ka mitundumitundu, wakwenera kuwa pasi na kuchilambira chikozgo cha golide.

¹¹Ndipo yose uyo wakureka kuwa pasi na kulambira chikozgo, watı waponyeke mu ng'anjo ya moto.

¹²Pali âwa Yuda wâanji awo muli kwimika kuâwa pachanya pa milimo ya chigâwa mu Babuloni. Wâanthu aâwa ndi Shadireki, Meshaki na Abedinego. Wâanthu aâwa, Mwe karonga, kuti âwakumupulikirani imwe chara. Iwo kuti âwakuteŵetera wachiuta âwinu chara, nanga nkhulambira chikozgo cha golide icho muli kwimika.”

¹³Mu ukari na mu kutukutwa, Nebukadinezara wakalangula kuti Shadireki, Meshaki na Abedinego âwatoreke na kwiza nawo kwa iyo. Ntheura wâanthu aâwa âwakiza nawo panthazi pa karonga.

¹⁴Nebukadinezara wakaâwfumba wakati, “Kasi mbunenesko, iwe Shadireki, Meshaki na Abedinego, kuti mukuteŵetera wachiuta âwane chara nanga nkhulambira chikozgo cha golide icho nkhimika?

¹⁵Sono para mukupulika kulira kwa zimbata, âwafyoliro, âwabango, mityangara, viding'indi, mangorongondo na kimbiro ka mitundumitundu, ndipo usange mwanzogeka kuwa pasi na kulambira chikozgo icho nkhimika, nchiweme nadi kwa imwe. Kweni para mwareka kuchilambira, maluwîro muti muponyekenge mu ng'anjo ya moto. Kasi ndi chiuta nju uyo wangamuthaskani ku mawoko ghane?”

¹⁶Shadireki, Meshaki na Abedinego âwakazgora âwakati, “Mwe Karonga Nebukadinezara, nchakwenerera chara kuti ise tijivikirire pa makani agha.

¹⁷Usange kuli ntheura, Chiuta withu uyo tikumuteŵetera wakumanya kutithaska ise ku ng'anjo ya moto yakofya. Ndiyo wamkutithaska ku mawoko ghu.

¹⁸Kweni para wangareka kutithaska, chimanyikwe kwa imwe, Mwe karonga, kuti titi titeŵeterenge wachiuta âwinu chara, nesi kulambira chikozgo cha golide icho muli kwimika.”

Wabwezi âwa Daniyele âwatatu âwakuponyeka mu ng'anjo

¹⁹Penepapo Nebukadinezara wakazura na ukari, ndipo chisko chakhe chikarongora kuti wakwiyira Shadireki, Meshaki na Abedinego. Wakalangula kuti ng'anjo yisonkheke kankhonde na kaŵiri kuruska nyengo zose.

²⁰Ndipo wakalangula vinkhara vinji vyâ wasilikari âwakhe kuti vikake Shadireki, Meshaki na Abedinego ndipo viŵaponye mu ng'anjo ya moto.

²¹Wâanthu âwa wakakakika uku âwawwara malaya ghawo, minjilira yawo, visoti vyawo, na vyakuvwara vyawo vinyakhe ndipo âwakaponyeka mu ng'anjo ya moto.

²²Sono chifukwa languro la karonga likâwa lankhongono ndipo ng'anjo nayo yikocha chomene, dimi la moto likakoma âwasilikari âwa awo âwakalangulika kuponya Shadireki, Meshaki na Abedinego.

²³Ndipo wanthu watatu wara Shadireki, Meshaki na Abedinego, wakawira mu ng'anjo ya moto uku mbakukakika.

²⁴Penepapo Karonga Nebukadinezara, wakazizwa ndipo wakawuka maluŵiro. Iyo wakafumba warongozgi wakhe wakati, "Asi tanguponyamo wanthu watatu wakukakika mu ng'anjo ya moto?" Iwo wakamuzgora wakati, "Inya ndi ntheura, Mwe karonga."

²⁵Karonga wakatiso, "Kweni nkhuwona wanthu wanayi wakusutulika, wakwenda mu moto. Wanthu awa kuti wapwetekesa na moto chara, ndipo mawonekero gha wa chinayi ghakuwoneka nga ndi mwana wa wachiuta."

Karonga wakusutula na kukwezga wanthu watatu

²⁶Penepapo Nebukadinezara wakasenderera ku muryango wa ng'anjo ya moto, ndipo wakachemerezga wakati, "Shadireki, Meshaki na Abedinego, wateŵeti wa Chiuta Chikurukuru fumanu, mwize kuno!" Ntheura Shadireki, Meshaki na Abedinego wakafumamo mu ng'anjo ya moto.

²⁷Penepapo wimiliri wakhe, weruzgi wa vyaru, nduna, na warongozgi wakawungana pamoza, ndipo wakawona kuti moto ukawawocha chara. Sisi la ku mitu yawo likawawuka chara, vyakuvwara vyawo kuti vikaphya chara, nanga ndi mathupi ghawo kuti ghakaŵa na sungu la moto chara.

²⁸Nebukadinezara wakati, "Wachindikike Chiuta wa Shadireki, Meshaki na Abedinego uyo wakatuma mungelo wakhe kuthaska wateŵeti wakhe. Iwo wakagomezga mwa iyo ndipo wakakana kupulikira dango la karonga, na kupereka mathupi ghawo ku ng'anjo ya moto kuruska kuteŵetera panji kusopa chiuta yunji, kweni Chiuta wawo pera.

²⁹Ntheura nkhwimika dango lakuti, 'Munthu yose, manyi ngwa fuko uli, panji wakuyowoya chiyowoyercha mtundu uli, usange wakutuka Chiuta wa Shadireki, Meshaki na Abedinego, wadumulike tuchokotuchoko, ndipo nyumba yakhe yiwickikire pasi na kuzgoka chizara, chifukwa kulije Chiuta munyakhe uyo wangathaska ntheura.'

³⁰Penepapo karonga wakakwezga Shadireki, Meshaki na Abedinego kuwa wararaŵarara mu chigaŵa cha Babuloni.

Daniyele 4

Maloto gha chiŵiri gha Nebukadinezara

¹Karonga Nebukadinezara wakatuma uthenga uwu ku wanthu wa mitundu yose, wa mafuko ghose, na wa viyowoyerovo yose, awo wakukhara mu charu chose cha pasi: Mutende wakuzara uŵenge namwe.

²Nkhuwona kuti nchiweme kumwandulirani imwe vimanyikwiyo vyaminthondwe na vyakuzukumiska ivyo Chiuta Chikurukuru wandichitira ine.

³Nawo mbukuru wa vimanyikwi vyakhe, ndipo nazo ndi nkhongono za vyakuzukumiska vyakhe! Ufumu wakhe ndi ufumu wa muyirayira, muwuso wakhe ngwa miwiro na miwiro.

⁴Ine Nebukadinezara, nkhapumulanga mu nyumba yane ya ufumu ndipo nkhaŵa wakukondwa na usambazi wane.

⁵Kweni nkhalota maloto ghakofya. Apo nkhagona pa chitara chane maghanogħano ghane na mboniwoni izo nkhawonanga mu mutu wane vikandichiruska.

⁶Ntheura nkhalangula kuti ūavinjeru wose ūa mu charu cha Babuloni ūachemeke kuti ūize panthazi pane, mwakuti ūandiphalire kang'anamuliro kakhe ka maloto ghane.

⁷Ntheura ūamayere, ūamaula, ūawukwi, na ūamanyinyenyezi ūa charu cha Babuloni ūakiza. Nkhaŵandulira maloto ghane, kweni pakawavye na yumoza wa iwo wakamanya kundiphalira kang'anamuliro kakhe.

⁸Pa umaliro Daniyele wakiza panthazi pane. Iyo wakathyika kuti, Beliteshazara, ilo ndi zina la chiuta wane, mwa mweneuyo muli mzimu wa ūachiuta ūakupatulika. Nkhamwandulira maloto ghane nkhati,

⁹"Iwe Beliteshazara, murongozgi wa ūamayere, ine nkhumanya kuti mzimu wa ūachiuta ūakupatulika uli mwa iwe ndipo kulije cha muchindindi icho nchinonono kwa iwe. Agha ndigho maloto ghane gheneagħo nkhawona. Undiphalire kang'anamuliro kakhe.

¹⁰Mboniwoni izo nkhawona apo nkhagona pa chitara chane ndi izi: Nkhawona khuni litali chomene, ilo likaŵa pakatikati pa charu cha pasi.

¹¹Khuni ili likakura ndipo likaŵa lankhongono. Songa yakhe yikafika ku mtambo kuchanya, ndipo likawonekanga mpaka ku mphererekezgo za charu chose cha pasi.

¹²Mahamba ghakhe ghakaŵa ghakutowa, vipambi vyakhe navyo vikaŵa vinandi. Mwenemumo mukaŵa chakurya cha vyose. Vinyama vyā mu thengere vikapumuliranga mu mufwiri wakhe, ndipo viyuni vyā mudera vikakharanga mu minthavi yakhe. Vilengiwa vyose vikaryanga vyā mu khuni leneili."

¹³"Vinyakhe ivyo nkhawona mu mboniwoni apo nkhagona pa chitara chane ndi ivi: Nkhawona mungelo wakupatulika yura, uyo wakikhanga kufuma kuchanya.

¹⁴Iyo wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, 'Dumulirani pasi khuni ili na kuphatako minthavi yakhe, pururani mahamba ghakhe na kuparanya vipambi vyakhe. Vinyama vichimbiremo mu mufwiri wakhe, ndipo viyuni vifumemo mu minthavi yakhe.

¹⁵Kweni chisinkho na misisi yakhe uvireke mu dongo, uchikake na unyoro wa chisulo na mkuŵa, pakati pa utheka wakutikitira. Umureke kuti wanyewenge na jumi la kuchanya, wasanganenge na vinyama pakurya utheka.

¹⁶Maghanoghano ghakhe ghareke na kuŵa nga nga munthu, ndipo maghanoghano gha chinyama ndigho ghapike kwa iyo, mpaka virimika vinkhonde na viŵiri vifiskike.’”

¹⁷“Weruzgi ukupharika na ūalinda, udumuliro ukuperekeka na ūangelo, mwakuti ūamoyo ūamanye kuti Chiuta Chikurukuru ndiyo wakuwusa maufumu gha ūanthu. Iyo wangamanya kuperekwa kwa uyo wakukhumba ndipo wakuŵapa wakuŵawusa nanga wangaŵa wakuyuyurika na ūanthu.”

¹⁸“Maloto agha ndigho ine, Karonga Nebukadinezara nkhalota. Sono iwe Beliteshazara, ndiphalire ching'anamulo chakhe, pakuti palije na yumoza wa vinjeru mu ufumu wane uyo wangandiphalira ching'anamulo chakhe, kweni iwe pera, chifukwa mzimu wa ūachiuta ūakupatulika uli mwa iwe.”

Daniyele wakurongosora maloto

¹⁹Penepapo Daniyele, uyo wakathyikaso kuti Beliteshazara, wakafipa mtima kwa ka nyengo, ndipo maghanoghano ghakhe ghangakuchuruskanga chara. Kweni karonga wakati, “Beliteshazara, maloto agha na kang'anamuliro kakhe kareke kukuchiruska.” Beliteshazara wakazgora wakati, “Sekuru wane, maloto na kang'anamuliro ka maloto kakhe kawenge ka awo ūakumutinkhani na ku ūarwani ūinu mphanyi kanguŵa kaweme!

²⁰Khuni ilo mukawona likukura kuŵa lankhongono ili leneilo songa zakhe zikufika na ku mtambo, likawonekanga kutali ku mphererekezgo zose za charu cha pasi.

²¹Khuni ili likaŵa na mahamba ghakutowa na vipambi vinandi, ndipo likarera ūanthu ūa charu chose. Vinyama vyose vya mu thengere vikakharanga mu mufwiri wakhe ndipo viyuni vya mudera vikazenganga vivimbo mu minthavi yakhe.

²²Mwe karonga, imwe ndimwe khuni lenelira. Imwe mwakura ndipo mwaŵa ūankhongono. Ukuru winu wakura ndipo ukufika na ku mtambo. Ufumu winu watandazgika mpaka ku mphererekezgo zose za charu pasi.

²³“Imwe karonga, mukawona mungelo, wakupatulika yura, wakwikha kufuma kuchanya uku wakuchemerezga na mazgu ghakuru, wakuti, ‘Dumulirani pasi khuni ili na kulisakaza. Chisinkho na misisi yakhe muvireke mu dongo. Uchikake na chisulo ndiposo na mkuŵa pakati pa utheka wakutikitira. Umureke kuti wanyewenge na jumi la kuchanya, ndipo waryenge utheka pamoza na vinyama. Maghanoghano ghakhe ghati ghareke kuŵa nga ndi gha munthu, kweni wapike maghanoghano gha chinyama, mpaka virimika vinkhonde na viŵiri vifiskike.’”

²⁴“Kang'anamuliro kakhe imwe karonga nkheneaka: Uwu ndi weruzgi uwo wafuma kwa Chiuta Chikurukuru weneuwo ukukhwaska imwe.

²⁵Imwe karonga muti mufumiskikengemo mukati mu ḫanthu, mwamkukhara pamoza na vinyama vya mu thengere. Muti muryenge utheka nga ndi nkhamako, ndipo mwamkuzumbwa na jumi la kuchanya, mpaka virimika vinkhonde na viŵiri vijumphe, musuke umanye kuti Chikurukuru ndiyo wakuwusa mafuko ghose, ndipo wakupereka urongozgi kwa waliyose uyo wakukhumba.

²⁶Nga ndi umo kukalangurikira kusida chisinga pamoza na misisi yakhe, ufumu winu uti uŵeneko ndipera mwakuti umanye kuti kuchanya ndiko kukuwusa.

²⁷Ntheura imwe, karonga urongozgi wane kwa imwe muwuzomerezge. Uheni mu ureke ndipo mwambe kuchita ivyo ndi vyakunyoroka. Mureke ubendezi pakuwā lusungu ku ḫakunyekezgeka, mwakuti panji nyengo yinu yakuwā mu chimango yingarutilirako.”

²⁸Vyose ivi vikachitikira Karonga Nebukadinezara.

²⁹Pa umaliro wa myezi 12 karonga wakendanga pachanya pa mtenje wa nyumba ya ufumu wa charu cha Babuloni.

³⁰Karonga wakati, “Asi uyu ndi Babuloni, msumba ukuru uwo ine ndawuzenga na nkongono zane kuwā chikhazi cha ufumu wane na kuwāso uchindami wa ufumunkhuru wane?”

³¹Karonga wachali kuyowoya, kukiza mazgu kufuma kuchanya ghakati, “Iwe Karonga Nebukadinezara, pulika icho nkuyowoya kwa iwe. Ufumu wafumiskikako kwa iwe.

³²Uti uchimbizike kufumamo mukati mu ḫanthu, wamkukhara na vinyama vya mu thengere, na kurya utheka nga ndi ng'ombe. Virimika vinkhonde na viŵiri vyamkujumpha, usuke umanye kuti Chikurukuru ndiyo wakuwusa maufumu gha ḫanthu, ndipo iyo wangapereka ufumu kwa waliyose uyo wangakhumba.”

³³Nyengo yeneiyo mazgu agha ghakafiskika kwa Nebukadinezara. Iyo wakachimbizika kufumamo mwa ḫanthu, ndipo wakarya utheka nga ndi ng'ombe. Wakazumbwa na jumi la kuchanya thupi, ndipo sisi lakhe likakura kuwā litali nga ndi mahungwa gha nombo ndipo njōŵe zakhe zikawā nga ndi za viyuni.

Nebukadinezara wakurumba Chiuta

³⁴Pa umaliro wa virimika vinkhonde na viŵiri vira, ine Nebukadinezara nkhinuskira maso ghane kwa Chiuta, ndipo unthu wane ukawereramo. Penepapo nkharumba Chikurukuru, kuwonga na kuchindika uyo ngwa muyirayira nkhati, “Muwuso wakhe ngwa muyirayira, ufumu wakhe ngwa kukhalirira ku miwiro yose.

³⁵Ŵanthu wose mu charu ūakupimika kuŵa nga nchinthu chawaka. Iyo wakuchita umo wakukhumbira pamoza na ūangelo kuchanya, ndiposo pamoza na awo ūakukhara mu charu cha pasi. Palije na yumoza uyo wangasuska nkhongono yakhe, panji kuti, Kasi mukuchitachi?"

³⁶Pa nyengo yeneiyo unthu wane, nchindi na uchindami wa ufumu wane vikawereramo kwa ine kupereka uchindami ku ufumu wane. Ŵarongozgi pamoza na nduna zane zikandipenja ndipo ūakandiwezgeraso pa ufumu wane na kuŵa wakuzirwa kuruska pakudanga.

³⁷Sono ine Nebukadinezara nkhurumba na kuchindika Chiuta mweneuyo ndi Karonga wa kuchanya, pakuti milimo yakhe yose njakunyoroka ndipo nthowa zakhe ndi za urunji. Ndipo awo ūakujikuzga, wakumanya kuŵakhizgira pasi.

Daniyele 5

Chiphikiro cha Beleshazara

¹Nyengo yimoza, Karonga Belishazara wakaŵa na chiphikiro chikuru kuchitira nduna zakhe 1,000 za charu chakhe chose apo iyo wakamwanga vinyo panthazi pawo.

²Belishazara, wakati wamba kukhuta vinyo wakalangula kuti viteŵetero vya golide na vya siliva vya mu Nyumba ya Chiuta, ivyo wiske Nebukadinezara wakatora ku Yerusalem, vitoreke na kwiza navyo, mwakuti iyo pamoza na nduna zakhe, ūawoli ūakhe, na ūawoli ūakhe ūachoko ūamweremo.

³Penepapo viteŵetero vya golide vira ivyo vikafuma ku Nyumba ya Chiuta ku Yerusalem ūakiza navyo. Ntheura karonga, nduna zakhe, ūawoli ūakhe, na ūawoli ūakhe ūachoko ūamweramo.

⁴Ūakamwa vinyo uku ūakurumba ūachiuta ūa golide ūa siliva, ūa mkuŵa, ūa chisulo, ūa khuni, na ūa libwe.

⁵Kwa mabuchibuchi pakawoneka woko la munthu likulemba pa chiliŵa cha nyumba ya ufumu, kuthyana waka na chakuŵikapo nyali, ndipo karonga wakawona woko lira likulemba.

⁶Penepapo chisko cha karonga chikasinha, maghanogħano ghakhe ghakachiruskika, nkhongono zikamara mu malundi ghakhe, ndipo makongongo ghakamba kumbwambwantha.

⁷Karonga wakachemerezga na mazgu ghakuru kuti ūamayere, ūawukwi, ūamaula, ndiposo na ūamanyinyenzezi ūa charu cha Babuloni ūize. Ndipo iyo wakati ku ūavinjeru aŵa ūa charu cha Babuloni, Yose uyo watī waŵazge malemba agha, na kundiphalira ching'anamulo chakhe, nditi ndimuvwarike munjilira uchesamu na majuda gha golide mu singo yakhe. Iyo watī waŵenge munthu wa chitatu mu mazaza mu ufumu wane.

⁸Wa vinjeru wose wa karonga wakiza, kweni wakatondeka kuwazga malemba nanga nkhumanya ching'anamulo chakhe.

⁹Ntheura Karonga Belishazara wakopa kwakuruska pakudanga, chisko chakhe chikasinthika chomene, ndipo nduna zakhe zikamanya chara chakuchita.

¹⁰Fumukazi yikati yapulika ivyo karonga na nduna zakhe wakayowoyanga yikiza ndipo yikanjira mu nyumba ya chiphikiro. Iyo yikati, Muwe na umoyo utali imwe karonga! Maghanoghamo ghu ghareke kumusuzgani, nesi chisko chinu chireke kusintha.

¹¹Mu ufumu winu muno muli munthu uyo wali na mzimu wa wachiuta wakupatulika. Mu nyengo ya wawiskemwe wakamanyikwa chomene kuti wali na umanyi na vinjeru vya uchiuta. Ntheura Karonga Nebukadinezara wakamwimika kuwa wa mazaza pa wamayere, wamaula, wawukwi na wamanyinyenzezi wa charu cha Babuloni.

¹²Munthu uyu ndi Daniyele uyo karonga wakamuchema kuti Beliteshazara. Iyo wali na mzimu uweme chomene na wa mahara, wa chawanangwa chakumanya kung'anamulira maloto, vinthanguni, na wa kuzgora mafumbo ghanonono. Mweneuyu ndiyo mumucheme, ndipo wati wamuphalirani ching'anamulo chakhe.

Daniyele wakurongosora malemba

¹³Penepapo wakiza nayo Daniyele panthazi pa karonga. Karonga wakati kwa iyo, "Kasi ndiwe Daniyele, yumoza wa wamikori wa chiYuda uyo karonga, wadada wakafuma nawo ku charu cha Yuda?

¹⁴Ndapulika kuti mzimu wa wachiuta wakupatulika uli mwa iwe, ndipo ukumanyikwa kuti uli na, umanyi wa pa dera chomene, mahara na vinjeru.

¹⁵Sono, wavinjeru na wawukwi wangwiza panthazi pane kuti wawazge malemba agha na kundimanyiska ching'anamulo chakhe, kweni wakatondeka kusanga ching'anamulo chakhe.

¹⁶Ine ndapulika kuti iwe ungamanya kundiphalira ching'anamulo na kuzgora mafumbo ghanonono. Usange sono unga wazga malemba na kundiphalira ching'anamulo chakhe, nditi ndikuvwarike munjilira uchesamu na majuda gha golide mu singo yako, ndipo uti uwenge munthu wa chitatu mu mazaza mu ufumu wane."

¹⁷Daniyele wakazgora karonga wakati, "Ine kuti nkukhumbwa vyawanangwa vyinu chara, ndipo njombe yinu nayo mungapereka kwa munthu munyakhe. Ndipouli ine nditi ndimu wazgirani malemba agha imwe karonga, na kumuphalirani icho ghakung'anamula."

¹⁸"Imwe karonga, Chiuta Chikurukuru wakapereka nkhongono, uchindami na ufumunkhuru ku wawiskemwe Nebukadinezara.

¹⁹Ndipo chifukwa cha nkhongono zeneizi izo Chiuta wakapereka ku wawiskemwe, wamitundu yose, wa mafuko ghose, na wa viyowoyeroyose, wakatenthema panthazi pakhe na kuwa na wofi. Wawiskemwe wakakomanga yose uyo wakakhumbanga kukoma, ndipo yose uyo wakakhumba kumureka wa moyo, wakamurekanga. Yose uyo wakakhumba kumukwezga, wakamukwezganga, ndipo yose uyo wakakhumba kumukhizga wakamukhizganga.

²⁰Kweni para wakamba kujiwona na kuwa na mtima unonono wakajikuzga, wakakhizgika pa ufumu wakhe, ndipo uchindami wakhe ukawusikako kwa iwo.

²¹Wakachimbizgikira kutali na wantru. Maghanogħano ghakhe ghakawā nga ndi għa chinyama. Iwo wakenera kuya kakhara na waboli ku thengere. Wakaryanga utheka nga ndi ng'ombe, ndipo thupi lawo likazumbwa na jumi la kuchanya, wakasuka wamanya kuti Chiuta Chikurukuru ndiyo wakuwusa maufumu għa wantru, ndipo wakwimika waliyose uyo wakukhumba kuti ndiyo wawuse.

²²Kweni iwe, Belishazara mwana wawo, kuti ulije kujiyuyura, nangauli ukamanya makora vya cheneichi.

²³Mu malo mwakhe, iwe wajikuzga panthazi pa Fumu ya kuchanya. Vitewetero vya mu nyumba yakhe vyatorekera panthazi pako, ndipo iwe na nduna zako, wawoli wako, wawoli wako wachoko mwamweramo vinyo. Iwe warumba wachiuta wa siliva, wa golide, wa mkuwa, wa chisulo, wa khuni, na wa mawe, awo kuti wangawona chara, panji kupulika nesi kumanya. Iwe kuti wachindika Chiuta chara kwa mweneuyo kukufuma muli muvuchi wako, mweneuyo nchitopoko cha mendero ghako yose."

²⁴Ichi ndicho chifukwa Chiuta wakatuma woko lakhe na kulemba malemba agha.

²⁵Malemba agho ghakalembeka ndi agha: MENE, MENE, TEKELE, PARISINI.

²⁶Kang'anamuliro kakhe ndi aka: MENE, ndiko kuti, Chiuta wapenda mazuwa għa kuwusa kwako, ndipo kwakhara pachoko waka kuti għamare.

²⁷TEKELE, ndiko kuti, wapimika pa sikelo, ndipo wakuwona kuti waperewera.

²⁸PARISINI, ndiko kuti, ufumu wako wagaġika, na kupika ku waMede na ku waPeresiya.

²⁹Penepapo Belishazara wakalangula kuti Daniyele wamuvwarike munjilira uchesamu na majuda għa golide mu singo ghakhe. Ichi chikapharazgika kuti Daniyele wimikika kuwa wa mazaza wa chitatu mu ufumu ura.

³⁰Mu usiku wenewura, Belishazara karonga wa charu cha Babuloni wakakomeka.

³¹Ndipo Dariyusi muMede wakapoka ufumu. Pa nyengo iyi Dariyusi wakaŵa na virimika 62.

Daniyele 6

Daniyele waponyeka mu chiŵaya cha nkharamu

¹Chikamukondweska Dariyusi kwimika pa ufumu ura ūmiliri ūkukwana 120 kuti ūwê ūkuwusa mu ufumu wakhe wose.

²Pachanya pa ūmiliri aŵa pakaŵa ūrongozgi ūtatatu mu awo yumoza wawo wakaŵa Daniyele. Ūmiliri ūra ūkenera kupereka makani ghawo kwa ūrongozgi ūneawâwa mwakuti karonga wareke kusuzgika.

³Daniyele mweneyuyu wakarongora kuti wangagwira nchito makora chomene kuruska ūrongozgi ūnyakhe ūraraŵarara na ūmiliri, chifukwa mzimu wa pa dera ukâwa mwa iyo. Ntheura karonga wakanozgera kumwimika pachanya pa ufumu wakhe wose.

⁴Sono ūrongozgi ūnyakhe ūraraŵarara na ūmiliri ūra ūkamba kuppenja nthowa kuti ūsange vifukwa vyakumupacha navyo Daniyele pa makani gha ufumu ura. Kweni iwo kuti ūkavisanga chara nanga ndi mrandu uliwose, pakuti wakaŵa wakugomezgeka, ndipo mukaŵavye usovyi panji kafukwa mwa iyo.

⁵Ntheura ūkati kwa yumoza na munyakhe, “Kuti titi tisange chifukwa chilichose cha kumupacha nacho Daniyele chara, pekhapekha chikhwaskane na dango la Chiuta wakhe.

⁶“Penepapo ūrongozgi ūraraŵarara na ūmiliri ūra ūkazomerezgana kuti ūrute kwa karonga, ndipo ūkati kwa iyo, Imwe Karonga Dariyusi, muŵenge na umoyo utali!

⁷Ise tose ūrongozgi ūraraŵarara ūa mu ufumu winu, ūeruzgi ūa charu, ūmiliri ūinu, ūrongozgi ūinu, ndiposo na nduna, takhara pasi ndipo tazomerezgana kuti, imwe karonga mwimike dango, ilo lingasinthikanga chara. Dango ili liŵe lakuti mu mazuŵa 30 agho ghakwiza, munthu yose uyo watî warombe kalikose kwa chiuta munyakhe panji kwa munthu yunji kuwuskako kwa imwe karonga, waponyeka mu chiŵaya cha nkharamu.

⁸Sono imwe karonga, mulikhozge dango ili pakulembapo zina linu, mwakuti lireke kusinthika. Pakuti dango la ūaMede na ūaPeresiya kuti lingasinthika chara.”

⁹Ntheura Karonga Dariyusi wakalembapo zina lakhe pa chikarata chira kuti liŵe dango.

¹⁰Daniyele wakati wamanya kuti dango ili limikika, wakaruta ku nyumba yakhe mu chipinda cha pachanya icho vidangazi vyakhe vikarazga ku Yerusalem.

Mwenemura wakajikama katatu mu zuŵa limoza, kuromba na kurumba Chiuta wakhe, nga ndi umo wakachitiranga nyengo kale.

¹¹Sono âwanthu âwara âwakiza pamoza ndipo âwakamusanga Daniyele wakuromba na kuŵeyerera panthazi pa Chiuta wakhe.

¹²Penepapo âwakiza kwa karonga ndipo pakumukumbuska via dango lira âwakati kwa iyo, “Imwe karonga, asi imwe muli kwimika dango kuti mu mazuŵa 30 agho ghakwiza, munthu yose uyo wati warombe kalikose kwa chiuta munyakhe panji kwa munthu yunji kuwuskako kwa imwe karonga, waponyeke mu chiŵaya cha nkharamu.” Karonga wakazgora wakati, “Chinthu ichi nchakukhözgeka nadi, chili nga ndi dango la âwaMede na âwaPeresiya, ilo kuti lingasinthika chara.”

¹³Ntheura âwakati kwa karonga, “Daniyele, yumoza wa âwamikori uyo wakafuma ku charu cha Yuda, kuti wakuchindika imwe karonga chara nanga ndi dango ilo imwe muli kwimika. Iyo wakuromba kwa Chiuta wakhe katatu pa zuŵa.”

¹⁴Para karonga wakapulika mazgu agha, wakaŵa na chitima chomene. Wakayezga kughaghanhira na umo wangathaskira Daniyele. Ntheura wakalimbalmiba mpaka dazi likanjira.

¹⁵Sono âwarwani âwa âwakawunganaso kuti âwapangane kuruta kuya kawonana na karonga, ndipo âwakati kwa iyo, “Imwe karonga mumanye kuti, kwakuyana na dango la âwaMede na âwaPeresiya kuti palije dango panji languro lakwimikika na karonga ilo lingasinthika.”

¹⁶Sono karonga wakalangula kuti Daniyele âwakmutore ndipo waponyeke mu chiŵaya cha nkharamu. Kweni karonga wakati kwa Daniyele, Chiuta wako mweneuyo ukusopa nyengo zose, wakuthaske.

¹⁷Sono pa muryango wa chiŵaya cha nkharamu âwakabenekererapo libwe. Karonga wakadindapo chidindo chakhe, ndipo âwarongozgi âwararaâwarara âwara nawo âwakadindapo chawo, mwakuti paŵavye na chimoza chakusintha pa makani gha Daniyele.

¹⁸Penepapo karonga wakawerera ku nyumba yakhe ya ufumu, ndipo wakachezera usiku wose wakuziŵizga kurya. Kukâwavye mwanakazi na yumoza wakusenderera pafupi na iyo, ndipo maso ghakhe ghakâwa gwa ghambula tulo.

¹⁹Kukati kwacha, karonga wakawuka, ndipo maluŵiro wakaruta ku chiŵaya cha nkharamu.

²⁰Para karonga wakasenderera kufupi na chiŵaya cha nkharamu, wakachemerezga na mazgu gha chitima wakati, “Iwe Daniyele muteweti wa Chiuta wamoyo, kasi Chiuta wako, uyo ukumutewetera nyengo zose wakuthaska ku nkharamu?”

²¹Daniyele wakazgora wakati, “Karonga, muŵe na umoyo utali!

²²Chiuta wane wakatuma mungelo wakhe kwiza kajara milomo ya zinkharamu, ndipo kuti zandipwepweteka chara. Iyo kuti wakusanga kafukwa mwa ine chara, nanga pangâwa panthazi pa imwe karonga kuti ndili kuchita kanthu kaheni chara.”

²³Penepapo karonga wakakondwa kwakuruska, ndipo wakalangula kuti âwamufumiskemo Daniyele mu chiwaya cha nkharamu. Para âwakachita ntheura, âwakasanga kuti Daniyele walije kupwetekeda chara, chifukwa wakagomezga mwa Chiuta wakhe.

²⁴Ntheura karonga wakalangula kuti awo âwakamupachanga Daniyele âwakatoreke na kuponyeka mu chiwaya cha nkharamu, iwo pamoza na âwana âwao, na âwawoli âwao. Ndipo pambere âwandafike pasi pa chiwaya chira, nkharamu zikaâwapokerera waka na kutekenyura viwangwa vyawo vyose tuchokotuchoko.

²⁵Ntheura Karonga Dariyusi wakaâwalembra âwamitundu yose, âwa mafuko ghose na âwa viyowoyeroyakupambanapambana awo âwakukhara mu charu chose cha pasi. Iyo wakati, “Mutende uâwenge mwa imwe mose.”

²⁶Ine nkhulangula kuti, “Mu charu chane chose cha ufumu wane, âwanthu âwakwenera kopa na kuchindika Chiuta wa Daniyele.” “Pakuti iyo ndi Chiuta wa moyo, wakukhalirira kwa muyirayira, ufumu wakhe kuti upankhukenge chara, kuwusa kwakhe kuti kumarenge chara.

²⁷Iyo wakuthaska na kuponoska, wakuchita vya minthondwe na vyakuzukumiska, kuchanya na pa charu cha pasi. Iyo ndiyo waponoska Daniyele, ku nkhongono ya nkharamu.”

²⁸Ntheura Daniyele wakakhara makora mu nyengo ya kuwusa kwa Dariyusi na kwa Kirusi muPeresiya.

Daniyele 7

**Daniyele wakuphara mboniwoni zakhe
7.1—12.13**

Mboniwoni ya Daniyele ya vikoko vinayi

¹Mu chirimika chakudanga cha kuwusa kwa Belishazara, karonga wa charu cha Babuloni, Daniyele wakaâwa na maloto na mboniwoni apo wakagona pa chitara chakhe na usiku. Penepapo wakalemba maloto ghara ndipo ivi ndivyo ghakadumula.

²Daniyele wakati, “Mu mboniwoni yane na usiku nkhawona mphepo zinayi za kuchanya zikuputa kosekose kuti ziwske nyanja yikuru.

³Mu nyanja mura mukafuma vikoko vinayi vikuru, chose chikapambana na chinyakhe.

⁴Chikoko chakudanga chikâwa nga ndi nkharamu, kweni chikâwa na mapapindo gha nombo. Apo nkhalaŵiskanga, nkhawona cuti mapapindo ghakhe ghakukunthika ndipo âwakachiwuskapo pasi na kuchimika pa malundi ghâwiri nga ndi munthu. Chikapikaso vinjeru kuâwa nga vya munthu.”

⁵“Nkhawona chikoko chinyakhe cha chiwiri, icho chikâwa nga ndi nkharlamira. Chikakutumuka ku lwegha lumoza ndipo chikâwa na mbambo zitatu mu mlomo wakhe pakati pa mino ghakhe. Chikoko chira âwakachiphalira âwakati, ‘Wuka, urye nyama yinandi.’”

⁶Pamanyuma pa chikoko ichi, nkhawona chikoko chinyakhe icho chikâwa nga ndi nyalubwe. Pa muwongo wakhe chikâwa na mapapindo ghanayi nga gha chiyuni. Chikâwa na mitu yinayi ndipo chikapika mazaza cuti chiyambe kuwusa.

⁷Pamanyuma pa ichi, mu mboniwoni yane ya usiku, nkhawona chikoko cha chinayi icho chikâwa chakofya na chakutenthemeska ndipo chikâwa cha nkhongono zakuruska. Chikâwa na mino ghakuru gha chisulo. Chose icho chikakora chikamanya kuswa tuchokotuchoko na kumirimitizga, ndipo chikakandirizgira pasi ivyo vikakharapo. Pakuâwa na masengwe khumi, chikapambana na vikoko vinyakhe vyose ivyo vikawoneka pambere icho.

⁸Apo nkâwa ndichali kulanguruka na masengwe ghara, nkhawona lusengwe lunyakhe luchoko lukufuma pakati pa masengwe ghara. Masengwe ghakudanga ghatatu ghara ghakazgurika cuti luchoko lura lukharepo. Mu lusengwe luchoko lura mukâwa maso nga nga munthu, ndiposo na mlomo uwo ukayowoyanga mwakujikuzga.

Mboniwoni ya uyo ngwa umoyo kwa tuyirayira

⁹Apo nkhawonanga, vizumbe vikaŵikika ndipo yumoza uyo ndi Chiyamwaka wakakharapo. Vyakuvwara vyakhe vikaâwa vituâwa nga ndi nyathutwe. Sisi la ku mutu wakhe likâwa lituâwa nga ndi thonje. Chizumbe chakhe chikâwa dimi la moto, mikombero ya chizumbe chira yikagoleranga moto.

¹⁰Mronga wa moto ukafumanga, na kwenda panthazi pakhe. Wânthu vikwi na vikwi, âwakamuteŵeteranga. Awo âwakima panthazi pakhe, âwakâwa âwambula mapendeko. Mphara yakweruzga yikambika, ndipo mabuku ghakajurika.

¹¹Chifukwa cha mazgu ghakujikuzga agho lusengwe lura lukayowoyanga, nkhalaŵiskiska mpaka chikoko chira chikakomeka. Thupi lakhe likaparanyika na kuponyeka pa moto.

¹²Vikoko vinyakhe vira vikapokeka mazaza gha kuwusa, kweni vikazomerezgeka kuâwa vyamoyo kwa kanyengo.

¹³Na usiku nkhawona mu mboniwoni, yunji nga ndi mwana wa munthu, wakwiza mu maŵingu. Wakasendereranga kwa Chiyamwaka yura, ndipo âwanji âwakiza nayo panthazi pakhe.

¹⁴Wakapokera mazaza, uchindami na nkhongono za ufumu, kuti wāmitundu yose, wā mafuko ghose, na wā viyowoyeroyose wāmutesweterenge. Mazaza ghakhe nga muyirayira swii, kuti ghamkumara chara. Ufumu wakhe nawo kuti wamkuparanyika chara.

Mboniwoni zikurongosoreka

¹⁵Ine Daniyele, nkhasuzgika chomene mu mtima wane ndipo ivyo nkhawona mu mboniwoni vikandichiruska.

¹⁶Nkhasenderera kufupi na yumoza wa awo wākimilira penepara na kumufumba ching'anamulo cha vinthu vira. Iyo wakandiphalira icho vinthu vira vikang'anamulanga.

¹⁷Iyo wakati, "Vikoko vikuru vinayi vira ndi wākaronga wānayi awo wīzamkuwāko mu charu cha pasi.

¹⁸Kweni wākupatulika wā Chiuta Chikurukuru wāti wāpokerufumu uwu na kukhara nawo kwa muyirayira swii."

¹⁹Sono nkhakhumba kumanya ching'anamulo chenecho cha chikoko cha chinayi chira, icho chikapambana na vinyakhe vyose. Chikoko chira chikāwā chakofya chomene, cheneichi chikāwā na mino gha chisulo na njōwe za mkuwā, na vyeneivi chikamanya kuryera, kuteketera tuchokotuchoko na kukandirizgira pasi chose icho chikakharapo.

²⁰Nkhakhumbaso kumanya vya masengwe khumi agho ghakāwā pa mutu wakhe, na lusengwe lunyakhe ulo lukamera lweneulo lukawuskapo masengwe ghanyakhe ghatatu ghara. Lusengwe lura lukawā na maso na mlomo pakuyowoyerera mazgu ghakujikuzga lweneulo lukawā lukuru kuruska ghanyakhe.

²¹Apo nkhawonanga, lusengwe lura lukarwanga nkhondo na wākupatulika wāra, ndipo lukaruskanga.

²²Nkhondo yikarutilira mpaka apo Chiyamwaka yura wakizira, apo weruzgi ukapharazgika kuti wākupatulika wā Chiuta Chikurukuru wāra ndiwo wākuruska, na pa nyengo apo wākupatulika wāra wākapokera ufumu.

²³Iyo wakandizgora kuti, "Chikoko cha chinayi ichi ndi ufumu wa chinayi, uwo uti uŵeneko pa charu, uwo upambanenge na maufumu ghose. Wizamkuparanya charu chose cha pasi, wizamkuchikandirizgira pasi, na kuchiphwanya tuchokotuchoko.

²⁴Masengwe khumi gha ufumu ura, ndi wākaronga khumi awo wāmkuwāko. Ndipo wamkwiza karonga munyakhe, uyo wamkupambana na wākudanga wāra. Iyo wizamkuwāthereska wākaronga wātatu wāra.

²⁵Iyo wizamkususka Chiuta Chikurukuru, wizamkuyuzga wākupatulika wā Chiuta Chikurukuru. Wizamkukhumba kusintha nyengo za viphikiro, na

marango gha visopo. Wakupatulika wizamkuwusika na karonga uyu, pa virimika vitatu na hafu.

²⁶Kweni mphara yamkweruzga, ndipo ufumu wakhe wamkupokeka, kuti umare na kupankhuka kwa muyirayira.

²⁷Ufumu, mazaza na ukuru wa maufumu gha pa charu cha pasi, ghamkuperekka ku wantru wakupatulika wa Chiuta Chikurukuru. Ufumu wawo wamkuwa wa muyirayira, ndipo wamazaza wose wamkumutewetera na kumupulikira.”

²⁸Uwu ndiwo umaliro wa makani agha. Sono ine Daniyele maghanogħano ghane ghakandichiruska chomene, na kusintha ka'iro kane. Kweni nkhagħasunga makani agha mu mtima wane.

Daniyele 8

Mboniwoni ya Daniyele ya mberere yanarume na pepe

¹Mu chirimika cha chitatu cha kuwusa kwa Belishazara, ine Daniyele nkhawona mboniwoni yinyakhe.

²Mu mboniwoni iyi nkha'wa mu msumba ukuru wa Susa mu chiga'wa cha Elamu. Apo nkhadoliskanga pa mboniwoni yira nkhasangika kuti ndili pa mronga wa Ulayi.

³Nkhinuska maso ghane ndipo nkhawona mberere yanarume ya masengwe ghawiri, yimilira mu mphepete mwa mronga. Masengwe ghose għawiri ghakawwa ghatali, kweni limoza likawwa litali kuruska linyakhe, ndipo litali lira ndilo likamera pa umaliro.

⁴Nkhawona mberere yanarume yira yikubwankhulira masengwe ghakhe ku manjiliro gha dazi, ku mpoto, na ku mwera. Kuka'avye na chikoko chinyakhe icho chikamanya kulimbana nayo, ndiposo kuka'avye na yumoza wakuthaska kanthu ako yikawwa nako. Yikachita chilichose icho yikakhumba ndipo yikajikuzga chomene.

⁵Apo nkha'wa ndichali kulanguruka na cheneichi, mwamabuchibuchi nkhawona pepe uyo wakawwa na lusengwe pakati pa maso ghakhe wakwiza kufuma ku manjiliro gha dazi kudumula charu chose cha pasi, kwambula kukanda pasi.

⁶Pepe yura wakiza ku mberere yanarume ya masengwe ghawiri yira, iyo nkhayiwona yimilira mu mphepete mwa mronga. Pepe yura wakayiro tokera mwa ukari wa nkhongono zakhe.

⁷Nkhawona wakusenderera pafupi na mberere yanarume yira, ndipo wakayikaripira, wakayibwankhura na kupyora masengwe ghakhe ghawiri. Mberere yanarume yira kuti yikawwa na nkhongono za kulimbana nayo chara.

Ntheura pepe wakaponya mberere yira pasi na kuyikandirizga. Pakaŵavye na yumoza wakuthaska mberere yanarume yira ku nkhongono za pepe yura.

⁸Penepapo pepe yura wakajikuzga chomene chifukwa cha nkhongono zakhe. Kweni para wakajitunthumura chomene na nkhongono zakhe, lusengwe lwakhe lukuru lura lukaphyoka. Mu malo mwa lweneulu, mukamera masengwe ghakuwonekera ghanayi agho ghakarazga ku mphepo zinayi za mtambo.

⁹Pa lumoza lwa masengwe ghanayi ghara, pakamera lusengwe luchoko ulo lukakura chomene kurazga ku mwera, ku mafumiro gha dazi ndiposo na ku charu cha uchindami.

¹⁰Lusengwe lura lukakura chomene mpaka lukafika ku wumba wa âwasilikari âwa kuchanya. Ndipo lukaponyera pasi nyenyezi na kuzikandirizgira pasi.

¹¹Lukajikuzga chomene mpaka kujiŵika kuâwa nga ndi Karonga wa wumba wa âwasilikari âwa kuchanya. Lukamarizga sembe yakocha iyo wakaperekanganga zuâwa na zuâwa, na kuwiskira pasi Nyumba ya Chiuta.

¹²Chifukwa cha kwananga, wumba wa âwasilikari wa kuchanya ura ukathera kwa lusengwe lura, ndipo sembe zakocha zuâwa na zuâwa zikamarizgika. Ntheura chisopo chenecho chikatayika pasi. Nadi, mu chose icho lusengwe lura lukachita lukaruska.

¹³Penepapo nkhapulika wakupatulika yumoza wakuyowoya. Wakupatulika munyakhe wakamufumba uyo wakayowoyanga wakati, "Kasi mboniwoni yamkufiskika pauli, yeneiyo yikukhwaska kumarizgika kwa sembe zakocha zuâwa na zuâwa, kurutirizga kwa vya nthontho ivyo vikupereka pankhuro ndiposo na kukandirizgikira pasi kwa Nyumba ya Chiuta na wumba wa âwasilikari wa kuchanya ura?"

¹⁴Wakamuzgora wakati, "Kufikira mazuâwa 2,300 na mise na mulenje. Penepapo Nyumba ya Chiuta ghamkuwezgekera nga ndi umo ghakawira kale."

Mungelo Gabriyele wakurongosora mboniwoni

¹⁵Para ine Daniyele nkhati ndawona mboniwoni yira, nkhayezganga chomene kuti ndiyipulikiske. Mwa mabuchibuchi nkhawona yunji wakuâwa nga ndi munthu wakwima panthazi.

¹⁶Ndipo nkhapulika lizgu la munthu pakatikati pa vimbumira viŵiri vya mronga wa Ulayi. Likachemerezga likati, "Gabriyele muphalire munthu uyo ching'anamulo cha mboniwoni iyi."

¹⁷Ntheura Gabriyele wakasenderera pafupi na malo apo nkhimilira. Wakati wafika, wofi ukandikora ndipo nkhawa pasi kavunama. Kweni wakandiphalira wakati, "Pulikiska iwe mwana wa munthu, mboniwoni iyi yikuphara nyengo za umaliro."

¹⁸Wachali kuyowoya kwa ine, nkhawa pasi kavunama ndipo nkhaŵa mu tulo tuzitu, kweni wakandikhwaska na kundimika apo nkhaŵa.

¹⁹Iyo wakati kwa ine, “Nditi ndikuphalire ivyo viti viŵenengeko para ukari wamara, pakuti pa nyengo iyo yimikika paŵenge umaliro.

²⁰“Mberere yanarume ya masengwe għawiri iyo ukayiwona, ndi ĵakkaronga wa charu cha Mediya na cha Peresiya.

²¹Pepe uyo ukamuwona ndi karonga wa charu cha Grisi, ndipo lusengwe lukuru pakati pa maso ghakhe ndi karonga wakudanga.

²²Masengwe għanayi agho ghakamera pa ulo lukaphyoka, ndi maufumu għanayi agho għamkuwako kufuma mu fuko la karonga wakudanga, kweni nkhongono zawo kuti zamkuyana na ufumu wa karonga wakudanga chara.

²³“Mu mazuŵa għa umaliro għa kuwusa kwa ġakkaronga wara, para uheni wawo wakura chomene, kwamkuwoneka karonga mukari na wambula kupwererako, nkhwantha yakumanya vyā muchindindi.

²⁴Iyo wamkuŵa wankhongono chomene, ndipo wamkuchita uheni ukuru wakuruska. Mu vyose ivyo wamkuchita wamkuruskanga. Wamkukoma vinkħara ndiposo na ġan lu ġakkaronga wara.

²⁵Chifukwa cha uryarya wakhe wamkwandaniska upusikizgi wakhe, ndipo mu mtima wakhe wamkwamba kujikuzga. Na nkhongono zakhe wamkukoma ġan lu. Para iyo wamkuwuka kwimikana na karonga wa ġakkaronga, wamkukomeka, kweni na nkhongono za munthu chara.

²⁶Mboniwoni iyo ukayiwona ya nyengo za mise na za mulenje nja unenesko. Kweni ureke kuvumbula mboniwoni iyi, pakuti yikupħara vyā mazuŵa għa kunthazi chomene.”

²⁷Kwakuyana na ine Daniyele, nkhathika lusoko, ndipo nkharwara kwa mazuŵa għanandi. Penepapo nkhawuka na kwamba kuteŵetera karonga. Kweni nkhazukuma na mboniwoni yira, ndipo kukaŵavye na yumoza wakundiphalira ching'anamulo chakhe.

Daniyele 9

Daniyele wakurombera ġan lu ġakkaronga wara

¹Mu chirimika chakudanga cha kuwusa kwa Dariyusi, mwana wa Ahasuweru, muMede, mweneuyo wakimikika kuŵa karonga mu ufumu wa charu cha Babuloni,

²ine Daniyele, nkhaŵazgħa mabuku ghakupatulika. Nkhalangurukanga pa virimika 70 ivyo, kwakuyana na mazgu għa FUMU kwa nchimi Yeremiya, vikenera kufiskika kuti Yerusalemu wali mu mahami.

³Penepapo nkazhgokera kwa Fumu Chiuta ndipo nkharomba na kuŵeyerera chomene pamoza na kuziŵizga vyakurya, uku wavwara vigudulu na mu kukunkhura mu vyoto.

⁴Nkharomba kwa FUMU, Chiuta wane na kuzomera kwananga kwithu, nkhati, "Mwe FUMU, Chiuta mukuru na wakofya, mwaŵeneimwe mukufiska mapangano na chisungusungu chinu ku awo ūakumutemwani na kusunga marango ghu.

⁵Ise tananga, tachita icho nchiheni na cha ubendezi, ndipo tamugarukirani na kukana marango na malangulo ghu.

⁶Ŵateŵeti ūinu awo ndi nchimi kuti tikaŵapulikira chara. Ŵeneawo ndiwo ūakayowoyanga mu zina linu ku ūakaronga ūithu, ku nduna zithu, ku ūasekuru withu, ndiposo na ku ūanthu wose ūa mu charu.

⁷Kwa imwe, Mwe FUMU, urunji ndiwo ngwinu, kweni kwa ise ūaYuda, awo ūakukhara mu Yerusalem, ūalsraele wose, ūa pafupi na ūa kutali mu vyaru vyose ivyo muli kuŵachimbizgiramo, ndi soni pera nga ndi umo kuliri na muhanya uno, chifukwa cha kureka kugomezgeka kwa imwe.

⁸Mwe Fumu, ise pamoza na ūakaronga ūithu, nduna zithu, na ūasekuru withu, tili na soni chifukwa tamunangirani imwe.

⁹Kwa imwe Fumu Chiuta withu ndiko kuli lusungu na chigowokero, nangauli tamugarukirani imwe.

¹⁰Ise kuti tili kupulikira mazgu gha Fumu Chiuta withu chara, nesi kusunga marango ghakhe agho wakatipa kwizira mu ūateŵeti ūakhe awo ndi nchimi.

¹¹Ise tose ta ūalsraele tanangira marango ghu, tapatukako kureka kumupulikirani imwe. Ndipo nthembo na chirapo ivyo vili kulembeka mu Dango la muteŵeti winu Mozesi, imwe Chiuta, vili pa ise, pakuti tili kumunangirani imwe.

¹²Imwe mwafiska mazgu ghu agho mukayowoyerwa kwizira kwa iyo kususka ise na awo ūakatiwusanga, pakutorera ise na ūanthu ūa mu Yerusalem soka likuru ilo kuti likachitikapo mu charu chose cha pasi chara.

¹³Ndipo soka lose ilo latizira ise, likalembeka kale mu Dango la Mozesi. Ndipouli kuti taŵeyerera kwa Fumu Chiuta withu chara kuti waŵe nase na lusungu. Kuti tarapa uheni withu chara, nesi kupulikira unenesko wa mazgu ghu.

¹⁴Mwe FUMU, mukatiwonanga ndipo sono mwatizira nalo soka ili. Imwe Fumu Chiuta withu ndimwe ūarunji mu vyose ivyo mukutichitira, ndipo ise kuti tapulikira mazgu ghu chara."

¹⁵"Sono imwe, Mwe Fumu Chiuta withu, mwaŵeneimwe mukafumiska ūanthu ūinu mu charu cha Eguputo na nkhongono yinu, ndipo mukajitorera lumbiri nga ndi umo kuliri na muhanya uno, ise tamunangirani, tachita uheni.

¹⁶Mwe FUMU, kwakuyana na nchito zinu zose za urunji, tikumurombani kuti kutukutwa na ukari winu vifumeko ku msumba winu wa Yerusalem, phiri linu lakupatulika. Chifukwa cha zakwananga zithu, na maubendezi gha wasekuru withu, Yerusalem na wantru winu tazgoka kuwa chinthu chakunyozeka na wantru wose awo wali kutizingirizga.

¹⁷Ntheura sono, imwe Chiuta withu, tegherezgani ku lurombo lwa nda muteweti winu na ku maŵeyerero ghane. Chifukwa cha imwe, mwe Fumu, chisko chinu chiŵare pa malo ghinu ghakupatulika agho ghazgoka mapopa.

¹⁸Mwe Chiuta wane, tegherezgani khutu linu kwa ine ndipo mundipulike. Jurani maso ghinu kuti muwone kupankhuka kwithu, ndiposo na kwa msumba weneuwo ukuchemeka na zina linu. Ise tikuŵeyerera kwa imwe pa chifukwa cha urunji withu chara kweni pa chifukwa chakuti ndimwe ūa chisungusungu chikuru.

¹⁹Mwe FUMU, ndipulikani! Mundigowokere Mwe FUMU! Mwe FUMU, tegherezgani ndipo muchitepo kantru, chifukwa cha imwe, mureke kuchedwa mwe Chiuta wane, chifukwa msumba na wantru winu wakuchemeka na zina linu.”

Mungelo Gabriyele wakurongosora uchimi

²⁰Ine nkhayowoya na kuromba, kuzomera kwananga kwane na kwananga kwa wantru wane ūalsraele, kupereka maŵeyerero ghane panthazi pa Fumu Chiuta wane, kurombera phiri lakupatulika la Chiuta wane.

²¹Apo nkhaŵa ndichali kuromba, mungelo Gabriyele uyo nkhamuwona mu mboniwoni ya pakudanga, wakiza kwa ine uku wakuwuruka mwaluŵiro chomene pa nyengo ya kuperekera sembe ya mise.

²²Iyo wakati kwa ine, “Iwe Daniyele, ine sono ndiza kuti ndikupe vinjeru na umanyi.

²³Apo wambanga waka maŵeyerero ghako, zgoro likaperekeka ndipo ine ndiza kuti ndikuphalire zgoro ili. Iwe ndiwe wakutemweka chomene kwa Chiuta. Ntheura ughapulikiske mazgu agha apo nkhupereka ching'anamulo cha mboniwoni iy.

²⁴“Nyengo ya kukwana virimika vinkonde na viŵiri kwandaniska na 70 yili kupimikira wantru ūa ku kwinu na msumba winu wakupatulika, kumarizga majuvyo na zakwananga, na kuphepiskira maubendezi ghinu ndiposo na kunjizgamo urunji wa muyirayira, kukhozgera mboniwoni na uchimi na kughapatuliska malo ghakupatulika nghanira.

²⁵Ntheura iwe umanye ichi na kupulikiska kuti, kufuma apo dango likaperekekera la kumuwezgeraso Yerusalem na kumuzengaso mpaka apo karonga, wakupatulika yura, wawoneke pamkujumpha virimika vinkonde na viŵiri kwandaniska na vinkonde na viŵiri. Sono pa virimika 62 kwandaniska

na vinkonde na viwiri msumba wamkuzengekaso na kuwaso na misewu na mifwerenje ya maji, kweni muzamkuwa mu nyengo ya visuzgo.

²⁶Pamanyuma pa virimika 62 kwandaniska na vinkonde na viwiri, wakuphakazgika yura wamkukomeka, kwambula kuwapo na yumoza wakutora malo ghakhe. Sono wasilikari wa karonga wankhongono uyo wamkwiza wamkupankhura msumba na Nyumba ya Chiuta. Sono umaliro wakhe uti uwenge nga chigumura ndipo wamkwiza na kupankhuka kwakofya. Pamkuwa phasulo na nkhondo ivyo Chiuta wakalangula.

²⁷Karonga yura wamkukhozga phangano lankhongono na wantru wanandi pa virimika vinkonde na viwiri. Para pajumpha hafu wa virimika vinkonde na viwiri ivi, iyo wamkurekeska sembe na vyakupereka. Chanthontho chakupankhura chira wizamkuchiwika pachanya, ndipo chizamukharapo mpaka chilango icho Chiuta wali kunozgera chiwe pa uyo wakuchitiska pankhuro."

Daniyele 10

Mboniwoni ya Daniyele pa mronga wa Tigirisi

¹Mu chirimika cha chitatu cha kuwusa kwa Karonga Kirusi wa charu cha Peresiya, uvumbuzi ukiza kwa Daniyele, uyo wakachemekanga kuti Beliteshazara. Mazgu ghara ghakawa gha unenesko ndipo ghakapharanga vyat nkhondo yikuru. Daniyele wakiza kaghapulikiska kwizira mu mboniwoni.

²Pa nyengo yeneyira, ine Daniyele, nkhatemera kwa masabata ghatatu.

³Nkharya vyat mafuta chara, nyama na vinyo kuti vikanjira mu mlomo wane chara. Kuti nkhaphakara mafuta, nesi kupesa sisi ku mutu wane chara, mpaka masabata gha mphumphu ghatatu ghakamara.

⁴Pa zuwa la 24 la mwezi wakudanga, nkhasangika kuti ndimilira mu mphepete mwa mronga ukuru wa Tigirisi.

⁵Nkhinuska maso ghane ndipo nkhalaŵiska na kuwona muntru uyo wakavwara salu ya bafuta ndipo wakajiphinya mu chiuno na lamba wa golide la ku Ufazi.

⁶Thupi lakhe likang'azimanga nga ndi libwe la mtengo wa patali. Chisko chakhe chikawala nga ndi leza, ndipo maso ghakhe ghakagoleranga nga ndi vyenje. Mawoko na malundi ghakhe ghakang'azimanga nga ndi libwe la mkuwa wakutuwulika, ndipo mazgu ghakhe ghakapulikikwa nga ndi kupoma kwa chiwuru cha wantru.

⁷Ine pera Daniyele ndine nkhawona mboniwoni iyi. Wantru awo wakawa nane kuti wakayiwona chara, kweni wakawa na wofi ukuru chomene ndipo wakachimbira na kuya kabisama.

⁸Ntheura nkhakhara ndekha, kulaŵisisika ku mboniwoni yikuru iyi. Nkhongono zose zikandimalira ndipo chisko chane chikazgoka kuŵa chakufwa. Pakâwavye na yumoza wakundowwira.

⁹Penepapo nkhamupulika wakuyowoya kwa ine. Apo nkhati ndapulika mazgu ghakhe, nkhawa pasi kavunama ndipo nkhaŵa mu tulo tuzitu.

¹⁰Penepapo yunji wakandikhwaska na woko lakhe na kundiwska apo ine nkhumbwambwantha mu mawoko na mu makongono ghane.

¹¹Munthu yura wakandiphalira wakati, “Iwe Daniyele, ndiwe munthu wakutemweka chomene. Tegherezga chomene ku mazgu agho nditi ndiyowoye kwa iwe. Wimilire apo uli pakuti ine ndatumika kwa iwe.” Wachali kundiyowoyerera mazgu agha, nkhimilira uku nkutenthema.

¹²Sono wakati kwa ine, “Daniyele, reka kopa, pakuti kufuma pa zuŵa lakudanga ilo ukaŵikirapo mtima wako kupulikiska vinthu na kujiyuyura panthazi pa Chiuta wako, maŵeyerero ghako ghali kupulikikwa. Ine ndiza kuti ndikuzgore maŵeyerero ghako.”

¹³Kweni mungelo wa chivikiriro wa ufumu wa charu cha Peresiya wakimikana nane kwa mazuŵa 21. Sono pakukoreka nyengo yitali, mungelo Mikayele, yumoza wa ŵangelo ŵararaŵarara wakiza na kundowwira kwimikana na mungelo wachivikiriro wa ufumu wa charu cha Peresiya.

¹⁴Ine sono ndiza kuti ndikurongosorere icho chizamkuchitika ku ŵanthu ŵako mu mazuŵa agho ghakwiza. Pakuti mboniwoni iyi nja mazuŵa agho ghakwiza.

¹⁵Para wakayowoya kwa ine mazgu ghose agha, nkhosindamira pasi ndipo nkhaŵa wa mbuwu.

¹⁶Penepapo yumoza uyo wakaŵa nga ndi munthu wakakhwaska milomo yane. Sono ine nkhamba kuyowoya kwa iyo apo wimilira panthazi pa ine nkhati, Sekuru wane, ine ndili mu vyakuŵinya chifukwa cha mboniwoni iyi ndipo ndilije na nkhongono wuwo.

¹⁷Kasi nda muteŵeti winu ndingayowoya namwe uli, imwe sekuru wane? Pakuti sono nkhongono zandimalira ndipo ndilije na muvuchi wuwo.

¹⁸Kachiŵiri, yumoza wakuŵa nga ndi munthu wakandikhwaska na kundikhomeska.

¹⁹Iyo wakati, “Iwe wa munthu wakutemweka chomene, ungopanga. Mutende uŵe nawe. Uŵe wankhongono na kukhwima mtima.” Apo wakaŵa wachali kuyowoya, nkhakhwimiskika ndipo nkhati, “Yowoyani sekuru wane, pakuti mwandipa nkhongono.”

²⁰Penepapo wakati kwa ine, “Kasi ukuchimanya chifukwa icho ndizira kwa iwe? Kweni sono nditi ndiwerere danga kuya karwa na mungelo wa ufumu wa charu

cha Peresiya. Para ndaruta waka, mungelo wa ufumu wa charu cha Grisi wamkwiza.

²¹Kweni chakudanga, reka ndikuphalire ivyo vili kulembeka mu Buku la Unenesko. Kulije na yumoza wakulimbana nane mu vinthu ivi, kweni Mikayele pera, mungelo wako.”

Daniyele 11

¹Ndipo ine, mu chirimika chakudanga cha kuwusa kwa Dariyusi muMede nkhimilira kuti ndimukhwimiske na kumuvikirira iyo.

²Sono icho nditi tikuphalire ndi cha unenesko.

Ufumu wa Eguputo na wa Siriya

Mungelo yura wakati, “Kwamkuŵako ūkaronga ūanyakhe ūtatatu mu charu cha Peresiya. Wa chinayi wamkuŵako uyo wamkuŵa musambazi chomene kuruska ūanyakhe wose. Para uyu waŵa na nkhongono zinandi chifukwa cha usambazi wakhe, wamkuwuska wose kuti ūalimbane na ufumu wa ūaGriki.”

³“Pamanyuma kwamkuŵako karonga uyo wamkuŵa wankhongono chomene. Iyo wamkuwusa ufumu ukuru, ndipo wamkuchita chose icho wakukhumba.

⁴Para ufumu wakhe wamkuŵa wankhongono, wamkubwanganduka na kumwalalikira ku mphepo zinayi. Ūa mu mphapu yakhe kuti ndiwo ūamkuhara ufumu uwu chara, nesi mazaza ghakhe kuti ghamkulingana na ghakhe chara, pakuti ufumu wakhe wamkupankhuka na kupika ku ūanthu ūanyakhe.

⁵“Karonga wa charu cha Eguputo wamkuŵa wankhongono, kweni yumoza wa ūararaŵarara ūa ūasilikari ūakhe wamkuŵa wankhongono kuruska iyo, ndipo wamkuwusa malo ghakuru.

⁶Pamanyuma pa virimika vinandi, karonga wa charu cha Eguputo wamkuchita ubwezi na karonga wa charu cha Siriya, ndipo kuti paŵe mutende pakati pawo, karonga wa charu cha Eguputo wamkupereka mwana wakhe mwanakazi kwa karonga wa charu cha Siriya kuŵa muwoli wakhe. Kweni kuti chamkwandula kanthu chara, ndipo karonga yura na mphapu yakhe kuti ūamkurutilira chara. Mwanakazi yura, mufumu wakhe, mwana wakhe na ūateŵeti ūakhe, wose pamoza ūamkuperekeka ku ūarwani.

⁷Pamanyuma pa vyeneivi yumoza wa ūabali ūa mwanakazi uyu wamkuŵa karonga. Iyo wamkunjira mu charu cha Siriya na kurwa nacho nkhondo ndipo wamkuŵathereska na kupoka malinga gha karonga.

⁸Ndipo ivyo wamkupoka wamkwiza navyo ku charu cha Eguputo pamoza na vikozgo vya ūachiuta ūawo, ndiposo na viteŵetero vyawo vyakuzirwa vya siliva na vya golide. Sono pamanyuma pa virimika vinandi, wamkureka kwiza na nkhondo kwa karonga wa charu cha Siriya.

⁹Pamanyuma pa ichi, karonga wa charu cha Siriya wamkwiza na nkhondo ku charu cha Eguputo, kweni wamkutondeka na kuwerera ku charu chakhe.

¹⁰“Wana ḫa karonga wa charu cha Siriya ḫamkunozgekera nkhondo na kuwunganya wumba ukuru wa ḫasilikari. Wose ḫamkwiza nga ndi chigumura na kurwa nkhondo na ufumu wa charu cha Eguputo mpaka ḫamkufika ku linga lakhe.

¹¹Sono karonga wa charu cha Eguputo wamkuŵa mukari chomene, ndipo wamkuwuka kuruta kuya karwa nkhondo na karonga wa charu cha Siriya pamoza na wumba wakhe ukuru wa ḫasilikari na kuŵathereska.

¹²Para wumba ukuru wa ḫasilikari wathereskeka, karonga wa charu cha Eguputo wamkujikuzga, ndipo wamkukoma ḫanthu vikwivikwi, kweni kuti wamkurutilira kuŵatonda chara.

¹³“Pakuti karonga wa charu cha Siriya wamkuwukaso na kuwunganya wumba ukuru chomene wa ḫasilikari kuruska wakudanga. Ndipo pamanyuma pa virimika vinandi wamkwizaso na wumba wakhe ukuru ura wa ḫasilikari pamoza na mahomwa gha nkhondo ghanandinandi kuti warwe nayo nkhondo.

¹⁴Mu nyengo yeneyira ḫanandi ḫamkumuwukira karonga wa charu cha Eguputo, ndipo ḫanji ḫa vivulupi mukati mu ḫanthu ḫako iwe Daniyele ḫamkumugarukira chifukwa cha kufiskika kwa mboniwoni iyi, kweni ḫamkutondeka.

¹⁵Penepapo karonga wa charu cha Siriya wamkwiza na kuzingirizga msumba wa malinga ndipo wamkuwupoka. Ḫasilikari ḫa karonga wa charu cha Eguputo kuti ḫamkuchinthia chara, nanga ḫangâwa ḫasilikari ḫakhe ḫakusoreka, kuti ḫamkuŵa na nkhongono kuti ḫachinthe chara.

¹⁶Ḥasilikari ḫa charu cha Siriya ḫamkuchita chilichose icho ḫamkukhumba, ndipo pamkuŵavye na yumoza uyo wamkuchinthia. Wamkukhazikika mu charu chiweme chomene, ndipo chose chamkuŵa mu mazaza ghakhe.

¹⁷“Karonga wa charu cha Siriya wamkunozgekera kwiza na ḫasilikari ḫakhe ḫanandi ku ufumu wa charu cha Eguputo kuti wawuthereske. Iyo wamkudanga kuchita ubwezi na iyo na kumupa mwana wakhe mwanakazi kuŵa muwoli wakhe. Kweni ivyo wamkunozgera kuti vyamkufiskika chara, nanga kumovwira.

¹⁸Pamanyuma wamkuruta kuya karwa nkhondo na vyaru vya mu mphepete mwa nyanja, na kutora ḫanandi kuŵa ḫazga ḫakhe. Kweni murongozgi wa ḫasilikari wa chilendo wamkumarizga nkhaza zakhe. Nadi wamkuwezgera nkhaza pa iyomwene.

¹⁹Pamanyuma pa ichi, wamkuwerera ku malinga ghakhe gha charu chakhe na chakhe. Kweni wamkukhuŵara na kuthereskeka. Weneuwu ndiwo wamkuŵa umaliro wakhe.

²⁰“Pamanyuma pakhe kwamkuŵa karonga munyakhe uyo wamkutora malo ghakhe. Iyo wamkutuma nduna yakhe kupoka msonkho ukuru ku ânthu mwakuti wasazgireko usambazi wa ufumu wakhe. Kweni mu mazuŵa ghachoko waka wamkufwa, mu ukari chara, nesi mu nkhondo.”

Karonga muheni wa charu cha Siriya

²¹“Mu malo mwa iyo kwamkuŵako munthu munyakhe wawakawaka uyo kuti ngwa mu ufumu chara. Mweneuyu ndiyo wamkutora ufumu wakhe. Iyo wamkwiza mwa mabuchibuchi na kutora ufumu mu nthowa ya uryarya.

²²Wumba ukuru wa âwasilikari awo âwamkumususka wamkuŵamara wose petu, ndipo musofi mukuru wa phangano nayo wamkukomeka.

²³Kufuma pa nyengo iyo âwamkuŵira nayo pa wenewawene, iyo wamkuchitira mu upusikizgi. Nanga wangâwa na ânthu âwachoko waka wamkujitorera mazaza ghakuru.

²⁴Mwakubuchizga wizamkurotokera vigâwa ivyo nvisambazi chomene mu charu, ndipo wamkuchita icho wiske panji âwawiskekuru âwakhe âwalije kuchichitapo. Pamanyuma wizamkugâwira ânthu awo âwakumurondezga ivyo wakaphanga, ivyo waskogha ndiposo na usambazi. Wamkunozgera kurotokera malinga ghakukhora, kweni ivi vyamkuchitika kwa kanyengo kachoko waka.

²⁵“Karonga wa charu cha Siriya uyu wati waŵe na chikanga na kuwunjika nkhongono zikuru pakuŵa na âwasilikari âwanandi chomene kuti warwe nkhondo na karonga wa charu cha Eguputo. Kweni karonga wa charu cha Eguputo pamoza na chiwuru chakhe chikuru cha âwasilikari na cha nkhongono, wizamkurwa nayo nkhondo, ndipouli kuti wamkumutonda chara, chifukwa ânthu âwakhe âwamkumuchitira chiŵembu.

²⁶Âwakumurongozga âweneawo âwaryanga nayo pamoza ndiwo âwamkumuwukira. Âwasilikari âwakhe âwamkuparanyika, ndipo âwanandi âwamkukomeka.

²⁷Âwakaronga âwâwiri aŵa awo mitima yaho njakutemwa kuchita uheni, âwamkuryera pamoza na kuyowoya mautesi ku yumoza na munyakhe. Kweni kuti chamkuŵandulira kanthu chara, chifukwa umaliro waho uti uŵengeko pa nyengo iyo yili kupimika.

²⁸Sono karonga wa charu cha Siriya wamkuwerera ku charu chakhe wali na usambazi unandi chomene, kweni mtima wakhe wamkwimikana na phangano lakupatulika. Ndipo wamkuchita ivyo nyâ khumbo lakhe, na kuwerera ku charu chakhe.

²⁹“Pa nyengo yakwimikika, karonga wa charu cha Siriya wamkwizaso ku charu cha Eguputo kuti warwe nacho nkhondo, kweni pa nyengo iyi kuti wamkutonda nga mpha pamanyuma chara.

³⁰Ngaraŵa za ku vyaru vya ku manjiliro gha dazi zamkwiza na kwimikana nayo, ndipo iyo wamkuŵa na wofi na kugongowa. Iyo wamkuwerera nyuma na kukariпа chomene, kuchitira phangano lakupatulika. Wamkuwera na kupulikira awo ŵakusida phangano lakupatulika ili.

³¹Mawumba ghakhe gha ūasilikari ghamkwiza na kukazuzga Nyumba ya Chiuta ndiposo na linga. Ghamkurekeska sembe yakocha rutaruta. Ndipo ūamkuŵikamo chanthontho icho chikuchitiska pankhuro.

³²Na mazgu ghakhe ghakumyamyatika wamkukopa awo ūali kuswa phangano lawo, kweni ūanthu awo ūakumumanya Chiuta wawo ūamkwimilira nganganga na kuchita na nkongono.

³³Ŵarongozgi awo ūamkuŵa na vinjeru, ūamkurongozga ūanthu ūanandi. Kweni kwa nyengo yichoko waka ūamkukomeka mu nkondo, panji kocheka na moto. Ūanji ūamkukoreka umikori na kuskogheka.

³⁴Apo aŵa ūakusuzgika na kukomeka, ūamkupokerapo wovwiri uchoko kweni ūanandi ūamkujibatikako kwa iwo na mazgu ghakumyamyatika.

³⁵Ūanji ūa ūarongozgi ūavinjeru aŵa ūamkunjira mu suzgo kwa kanyengo na kuyezgeka mwakuti ūâwe ūakutozgeka na ūakung'azima, pakuti umaliro uti wizenge pa nyengo iyo yili kupimika.

³⁶“Karonga wa charu cha Siriya wamkuchita chilichose icho wakukhumba. Wamkujikwezga na kujitunthumura kuti wali pachanya pa chiuta waliyose. Wamkuyowoya matusi ghakofya na kwimikana na Chiuta wa ūachiuta. Vinthu vyose vyamkuwira makora kufikira pa nyengo iyo Chiuta wamkufiskira ukari wakhe pa iyo, pakuti icho chili kwimikika chikwenera kufiskika.

³⁷Kuti wamkupwererako na ūachiuta ūa ūasekuru ūakhe chara, panji chiuta uyo ngwa kutemweka na ūanakazi. Kuti wamkupwererako na chiuta munyakhe chara, pakuti wamkujikuzga yekha kuŵa pachanya pa wose.

³⁸Mu malo mwa ūeneaŵa, wamkuchindika chiuta wa malinga, chiuta uyo ūasekuru ūakhe kuti ūakumumanya chara, pakupereka golide, siliva, na mawe ghakuzirwa na vyawanangwa vinyakhe mtengo wakuzirwa.

³⁹Wamkurotokera malinga ghakukhora chomene na wovwiri wa chiuta wa chilendo. Wamkuŵachindika chomene ūanthu awo ūakumuzomera. Wamkuŵazgora iwo kuŵa ūarongozgi pa ūanthu ūanandi na kuŵagawîra charu kuŵa njombe yawo.

⁴⁰“Para nyengo ya umaliro ya karonga wa charu cha Siriya yamkuŵa pafupi kumara, karonga wa charu cha Eguputo, wamkwiza na nkondo kuti warwe nayo karonga wa charu cha Siriya, kweni karonga wa charu cha Siriya wamkulimbana nayo. Iyo wamkwiza mwa nkongono pakuyegha magareta,

mahachi, na ngaraŵa zinandi. Wamkunjira mu vyaru vinandi na kuŵakukura nga ndi chigumura.

⁴¹Wamkunjira mu charu chiweme chomene na kukoma ŵanthu vikwivikwi. Kweni vyaru vya Edomu na Mowabu, na ŵararaŵarara ūa charu cha ūAmoni ŵamkuthaskika.

⁴²Wamkurwa na vyaru vinandi, ndipo charu cha Eguputo kuti chamkupona chara.

⁴³Wamkupoka mausambazi gha golide na gha siliva ndiposo na vinthu vinyakhe vyose vya mtengo wa patali vya mu charu cha Eguputo. Charu cha Libiya na cha Etiyopiya navyo vyamkuŵa pasi pa karonga uyu.

⁴⁴Kweni makani ghakufuma ku mafumiro gha dazi na ku mpoto ghamkumofya. Ntheura wamkufumako uku ndi mukari chomene kuya kakoma na kumara ŵanandi.

⁴⁵Wamkuzenga mahema gha ufumu wakhe pakati pa nyanja na phiri lakupatulika leneili ndakutowa kwakuruska mapiri ghose. Kweni wamkumalira penepapo, ndipo kwamkuŵavye na yumoza uyo wamkumovwira.

Daniyele 12

Nyengo za umaliro

¹“Pa nyengo yeneyira Mikayele, mungelo murara uyo ndi mulinda wa ŵanthu ŵakwinu wamkwiza. Kwamkuŵa nyengo ya visuzgo, iyo kuti yikaŵako na kale chara, kufuma apo mtundu wa ŵanthu ukalengerekera mpaka pa nyengo yeneyira. Kweni pa nyengo yeneyira ŵanthu ŵakwinu ŵamkuthaskika, yose uyo zina lakhe lamkusangika kuti lalembeka mu buku.

²ŵanandi mwa awo ūali kugona mu madindi ūamkuwuka. ŵanji ūamkuwukira ku umoyo wa muyirayira, ndipo ūanyakhe ku kulengeskeka na ku chilango kwa muyirayira.

³Ndipo awo mba vinjeru ūamkuŵala nga ndi ungweru wa mu mlengalenga. Awo ūaŵarongozgera ŵanthu ŵanandi ku urunji, ūamkuŵala nga ndi nyenyezi kwa muyirayira.

⁴“Kweni iwe Daniyele, mazgu agha ughasungilire, ureke kughavumbula ndipo ujare buku kufikira pa nyengo ya umaliro. ŵanandi ūamkuchimbilira uku na uku, ndipo mahara ghamkuŵa ghanandi.

⁵“Ntheura ine Daniyele, nkhalawîska ndipo nkhawona ūangelo ūanyakhe ūâwiri ūimilira, yumoza mu mphepete mwa mronga sirya lino, munyakhe sirya lira.

⁶Ku mungelo uyo wakavwara salu ya bafuta, mweneuyo wakaŵa sirya lira la maji gha mronga ura, nkhamufumba nkhati, ‘Kasi vyakuzizwiska ivi vyamkumara pauli?’

⁷Mungelo uyo wakavwara salu ya bafuta, mweneuyo wakaŵa sirya lira la maji gha mronga ura, wakawuskira muchanya mawoko ghakhe ghawiri. Nkhamupulika wakurapa mu zina la uyo ngwamoyo kwa muyirayira, kuti, ‘Chiti chiŵengeko virimika vitatu na hafu. Para visuzgo vyakuwira ŵanthu ŵakupatulika vyamara, vinthu vyose ivi vyamkufiskika.’

⁸“Nkhapulika, kweni kuti nkhapulikiska chara. Ntheura nkafumba nkhati, ‘Mwe sekuru wane, kasi vinthu ivi vizamkumara uli?’ ”

⁹Iyo wakandizgora wakati, “Iwe Daniyele, rutanga waka, pakuti mazgu agha ghati ghawenge ghakubisika na ghakumatika mpaka pa nyengo ya umaliro.

¹⁰ŵanthu ŵanandi ŵamkuyezga kujitozga ndipo ŵamkuŵa ŵakutozgeka nadi, ŵambula kukazuzgika na kalikose. Kweni ŵaheni ŵamkurutilira kuchita uheni, ndipo palije na yumoza wa iwo uyo wamkupulikiska. Kweni awo mba vinjeru pera ndiwo ŵamkupulikiska.

¹¹Kufuma pa nyengo iyo sembe yakocha ya zuŵa na zuŵa yamkurekeskekera, kufikira apo chanthontho icho chikuchitiska pankhuro chamkwimikikira, pamkuŵa mazuŵa 1,290.

¹²Ngwakutumbikika munthu uyo wakulindizga, mpaka mazuŵa 1,335 ghamare.

¹³Kweni, iwe Daniyele, uŵe wakugomezgeka mpaka ku umaliro. Penepapo iwe wizamkufwa, kweni pa umaliro wa mazuŵa wamkuwuka kuti upokere njombe yako.”

Hoseya

Hoseya 1

¹Agha ndi mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa Hoseya, mwana wa Beyeri, pa nyengo izo Uziya, Yotamu, Ahazi, na Hezekiya wakawusiranga charu cha Yuda, na pa nyengo iyo Yerobowamu, mwana wa Yowashi, wakawusiranga charu cha Israele.

Muwoli wa Hoseya na wana wakhe

²Para FUMU yikamba kuyowoya ku walsraele mwa Hoseya, yikamuphalira yikati, "Ruta ukatore mwanakazi muzaghali na kubaba nayo wana weneawo wati wawenge wazaghali. Pakuti wantru wa charu ichi wawa wambula kugomezgeka pakundisida ine FUMU."

³Ntheura Hoseya wakaruta na kuya katora Gomere mwana wa Dibulayimu. Iyo wakawa na nthumbo na kumubabira mwana mwanarume.

⁴Sono FUMU yikati kwa Hoseya, "Mwana uyu umuthye kuti Yezireyele pakuti sonosono apa nditi ndilange mbumba ya Yehu chifukwa cha wantru awo wakakoma mu msumba wa Yezireyele. Ine nditi ndimarizge ufumu wa Israele.

⁵Pa zuwa leneilo ndamkumarizga nkhongono za walsraele mu dambo la Yezireyele."

⁶Gomere wakawaso na nthumbo ndipo wakababa mwana mwanakazi. FUMU yikati kwa Hoseya, "Mwana uyu umuthye kuti, 'Tinkhani', chifukwa nditi ndiwe na chiwuravi na walsraele chara nanga nkhuwagowokera, na pachoko pose.

⁷Kweni ndamkuwa na chiwuravi na waYuda. Ndamkuwathaska ndekha, ine FUMU, Chiuta wawo. Ine kuti ndamkuwathaska pakurwa nkhondo na mauta, panji na malupanga, panji na mahachi, panji na wantru wakukwera pa mahachi chara."

⁸Gomere wakati wamurumura Tinkhani, wakawaso na nthumbo ndipo wakababa mwana mwanarume.

⁹Ndipo FUMU yikati kwa Hoseya, "Mwana uyu umuthye kuti 'Mbantru wane chara', pakuti imwe walsraele ndimwe wantru wane chara, ndipo ine kuti ndine Chiuta winu chara."

Chiuta wapokererengeso walsraele

¹⁰Ndipouli walsraele wati wawenge wanandi nga ndi muchenga wa mu nyanja uwo kuti ungapimika nanga nkhupendeka chara. Pa malo apo Chiuta wakayowoya na za iwo kuti, "Ndimwe wantru wane chara," penepaposo wizamkuyowoya kuti, "Wana wa Chiuta wamoyo."

¹¹Sono âYuda na âIsraele âamkuâa fuko limoza ndipo âizamkujisankhira murongozgi yumoza. âizamkukhara mu charu chawo, pakuti zuâa la Yezireyele ili lamkuâa likuru chomene.

Hoseya 2

¹“Uwaphalire âabali âako kuti, ‘Ndimwe âanthu âa Chiuta,’ ndipo âadumbu âako kuti, ‘Ndimwe âakutemweka âa FUMU.’ ”

Kuwura kugomezgeka kwa Gomere na kwa âalsraele

²“Mususkani nyinamwe! Mususkani pakuti ndi muwoli waneso chara, nane kuti ndineso mufumu wakhe chara. Mumususke kuti wareke uzaghali wakhe, ndiposo na uleâe wakhe uwo wawufukatira.

³Usange wakukana ndimuvure wakhare nkhule, kuti waâe nga ndi umo wakababikira. Ndimuzgorenge kuâa nga mapopa, nga ndi charu cha chiparamba. Ndizamkumukoma na nyota.

⁴Wana âakhe nawo, kuti ndamkuâa na chiwuravi na iwo chara, chifukwa mbana âa mu uzaghali.

⁵Asi nyinawo ndi muzaghali. Uyo wakawababa wakachitanga vyakukhozga soni. Iyo wakati, ‘Ndilondondezgenge âakutemweka âane, awo âakundipa chakurya na maji, salu za weya na za bafuta, mafuta na vinyo.’ ”

⁶“Ntheura nditi ndijarizge nthowa yakhe na minga. Nditi ndimizingirizge na chiliâa, kuti wareke kwendasu mu nthowa zakhe za kale.

⁷Wati wavichimbilire vibwezi vyakhe, kweni kuti wavisangenge chara. Iyo watu wavyipenjerezge, kweni wavisangenge chara. Penepapo watu wayowoye kuti, ‘Nditi ndiwerere kwa mufumu wane wakudanga, pakuti nyengo yira nkhaâa makorako kuruska sono.’ ”

⁸Iyo wakamanyanga chara kuti ndine nkhamupanga vyakurya, vinyo na mafuta. Ndine nkhamupanga siliva na golide, ivyo wakapangiranga chikozgo cha chiuta Baala.

⁹“Pa chifukwa ichi, nditi ndimupoke vyakurya pa nyengo ya kuvuna, na vinyo lane pa nyengo ya kukamira. Nditi ndimupoke salu za weya na za bafuta, izo wakawwaranga kuti wabise nkhule yakhe.

¹⁰Sono nditi ndimuvurenge, panthazi pa vibwezi vyakhe. Palije uyo wangamuthaska ku woko lane.

¹¹Nditi ndimarizge kukondwa kwakhe kose, viphikiro vyakhe vinyakhe, vya pa chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi, na vya maSabata, ndiposo na viphikiro vyakhe vyose vyakwimikika.

¹²Nditi ndinange mpheska zakhe na makuni gha vikuyu, agho iyo wakayowoyanga kuti, ‘Agha ndi malipiro ghane agho vibwezi vyane vili kundipa.’ Ivi ndivizgorenge kuŵa thengere, ndipo vikoko nya mu thengere vyamkuviryा.

¹³Nditi ndimulange chifukwa cha mazuŵa gha viphikiro nya waBaala, apo wakocheranga vyakununkira kwa iwo. Iyo wakajitzganga pakuvwara mphete na vitowelo, kuti warutenge ku vibwezi vyakhe, na kundiruwa ine.” Ntheura ndimo yikuyowoyerā FUMU.

Chitemwa cha FUMU pa wānthu wākhe

¹⁴“Sono mwanakazi uyu nditi ndimukopeke, ndimutorerenge ku mapopa, na kukayowoya nayo makora.

¹⁵Kwenekura ndamkumupa minda ya mpheska, na kuzgora Dambo la Akori kuŵa muryango wa chigomezgo. Kwenekura ndiko wamkundizgora, nga ndi umo wakazgolera pa uwukirano wakhe, na apo wakiziranga kufuma ku charu cha Eguputo.”

¹⁶FUMU yikuti, “Mu zuŵa leneilo, wamkundichema kuti, ‘Mufumu wane’, kuti wamkundichemaso kuti, ‘Baala chiuta wane’ chara.

¹⁷Ndizamkumukanizga kuti wareke kuyowoya mazina gha waBaala. Inya iwo wāmkuzunurikaso nanga ndi zina chara.

¹⁸Pa zuŵa leneilo, ndamkuchita phangano na vikoko nya mu thengere, viyuni nya mudera na vyakukhwaŵa pasi, kuti viŵe pa wenenawene na wānthu wāne. Mu charu ndamkuwuskamo mauta, malupanga, na mahomwa ghanyakhe ghose gha nkondo. Wānthu wāne ndamkuŵakhariķa mu kufwasa.

¹⁹Iwe Israele, ndamkukujalira kuti uŵenge muwoli wane kwa muyirayira. Inya ndamkukujalira kuti uŵe wane mu urunji na mu kunyoroka, mu chisungusungu na mu chiwuravi.

²⁰Ndamkukujalira kuti uŵenge wane mwamagomezgeko, ndipo iwe wizamkumanya kuti ine ndine FUMU.”

²¹FUMU yikuti, “Mu zuŵa leneilo ndizamkulikira mlengalenga, ndipo mlengalenga uzamkurokxeska vura pa charu.

²²Charu chamkuzgora pakuperekā tirigu, vinyo na mafuta. Ivi vizamkulikira Yezireyele.

²³Israele ndamkumupanda mu charu kuti waŵe wane, ndamkurongora kutemwa kwane kwa Tinkhani. Awo nkhaŵachemanga kuti ‘Mbanthu wāne chara’ ndizamkuŵachemanga kuti, ‘Wānthu wāne.’ Iwo nawo wāzamkuyowoya kuti, ‘Ndimwe Chiuta withu.’ ”

Hoseya 3

Hoseya wakuphemana na muwoli wakhe

¹ FUMU yikayowoyaso kwa ine yikati, “Rutaso kwa muwoli wako. Ukamutemwe mwanakazi muzaghali mweneuyo wakutemweka na munthu munyakhe. Umutemwe nga ndi umo ine FUMU nkhutemwera wâlsraele nangauli iwo wâkusopa wâchiuta wânyakhe na kutemwa kupereka sembe za vingwa vipapati vya mpheska zakwanika.”

² Ntheura nkhamulowora pakupereka ndarama 15 za siliva ndiposo na homeri limoza na hafu la nyauti.

³ Nkhamuphalira mwanakazi yura kuti, “Iwe ukwenera kukhara nga ndi muwoli wane kwa mazuâ ghanandi na kureka uzaghali. Ureke kugonana na mwanarume waliyose nanga ndingâwa ine.”

⁴ Pakuti wâlsraele âti wakharenge mazuâ ghanandi kwambula kuâna na karonga panji nduna, kwambula kupereka sembe panji kwimika mawe ghakusoperapo nanga nkhuâna na chakuvwara cha efodi panji twangoza twakuchemeka terafimu.

⁵ Pamanyuma wâlsraele wâmkuwerera na kudenja FUMU, Chiuta wawo ndiposo na wa mu mphapu ya Davide karonga wawo. Pa nyengo iyo wizamkuthera kwa FUMU na kupokera vyawanangwa vyakhe.

Hoseya 4

FUMU yikususka wâlsraele

¹ Imwe wâlsraele, pulikani mazgu gha FUMU, pakuti yili na mazgu ghakususka wânthu wâkukhara mu charu. Iyo yikuti, “Mu charu mulije kugomezgeka nanga ndi lusungu, ndipo wânthu kuti wâkumumanya Chiuta chara.

² Mu charu muli kurapizga, utesi na kukoma, muli kwiba na kuchita uleâ. Zakwananga zaho zinandi chomene, ndipo wâkukomana pachanya pakukomana.

³ Ntheura charu chiti chiwenge chakomira, ndipo wose wâkukharamo âti wâsuzgike. Vikoko vya ku thengere navyo viti visuzgike, pamoza na viyuni vya mu mlengalenga, somba za mu nyanja nazo vizamkufwa.”

FUMU yikususka wâsofi

⁴ FUMU yikuti, “Paâwavye munthu wakulimbana na munyakhe, panji nesi kutundura munyakhe, pakuti kususka uku, mphakati pa ine na imwe wâsofi.

⁵ Imwe mukukhuâra muhanya na usiku, nchimi nazo zikukhuâra pamoza namwe, ntheura nditi ndiparanye nyinamwe.”

⁶Wanthu wane wakuparanyika, chifukwa chakusoŵerwa mahara. Imwe wâsifi, pakuti mwakana mahara, ine nane ndamukanani kuŵa wâsifi wane. Chifukwa chakuti mwaruwa, marango gha Chiuta winu, ine nane nditi ndiruwe wâna wînu.

⁷Apo wâsifi wakwandana chomene, ndipo wakundinangira ine kwakuruska. Ntheura nditi ndizgore uchindami wawo, kuŵa wakukhozga soni.

⁸Wakujikhutiska pa vinthu viheni, ivyo wanthu wane wakuchita, mitima yawo yili pakuti wanthu wanangenge waka.

⁹Icho chichitikenge ku wanthu wane, ndicho chichitikenge kwa imwe wâsifi. Wose nditi ndiŵalange chifukwa cha kwananga kwawo, wati wapokere njombe yakuyana na milimo yawo yiheni.

¹⁰Wati wâranginge, kweni wakhutenge chara, wati wachite chomene uzaghali, kweni wâandanenge chara. Pakuti wali kuyireka FUMU, wajipereka kukuchita uzaghali.

FUMU yikususka kusopa vikozgo

¹¹FUMU yikuti, "Vinyo mukorowere panji muphya, yose wakuwuskapo mahara.

¹²Wanthu wane wakupenja mahara ku chikozgo cha khuni, ndipo wakuzgoreka na ndodo ya khuni. Mzimu wa uzaghali ndiwo ukuŵapuruska, wâwa wâmbula kugomezgeka kwa Chiuta wawo.

¹³Wakupereka sembe pachanya pa mapiri, sembe zakocha pachanya pa tumapiri, musi mwa khuni la musoro, la mutâwa na la mundola, chifukwa ghali na minthavi ya mufwiri uweme. Ntheura wâna wînu wanakazi wakuchita uzaghali, ndipo wakamwana wînu wakuchita uleŵe.

¹⁴Kweni wâna wînu wanakazi, kuti nditi ndiŵalange chifukwa chakuchita uzaghali chara. Wakamwana wînu nawo, kuti nditi ndiŵalange chifukwa chakuchita uleŵe chara, pakuti wânarume nawo wakuchita uzaghali, ndipo wakupereka sembe ku wachiuta ngoza âwawo, pamoza na wanakazi waleŵe. Ndi wanthu wâmbula mahara, awo wâmarenge petu.

¹⁵Imwe wâlsraele, nangauli mukuchita uzaghali, mureke kunjizga wâYuda mu kwananga kwinu. Mureke kuya kasopa ku Giligala, panji ku Beti Aveni. Mureke kuyowoya kuti, 'Nkhurapira mwa FUMU yamoyo.' "

¹⁶Wâlsraele mbanonono mitima, nga ndi ngwata yanakazi. Kasi sono FUMU yingâwaliska uli wâlsraele âwa, nga ndi umo yingachitira na mwambere, mu luhari lwa nyetee?

¹⁷Efurayimu waskepererana nawo wângiza wakhe, imwe murekani mu uheni wakhe.

¹⁸Para wâmwa na kuloŵera, wâkurutilira kuchita uzaghali. Wakutemwa kuchita vyakukhozga soni, kuruska kuchita ivyo vingâvavikirira.

¹⁹Ŵati ūayeghekere kutali na kavuruvuru, ūati ūakhozge soni, chifukwa cha majochero ghawo.

Hoseya 5

¹“Pulikani ichi, imwe ūwasofi! Tegherezgani, imwe ūalsraele. Pulikani, imwe ūa mu nyumba ya ufumu! Weruzgi uwu uli pa imwe, pakuti mukâwa chipingo ku Mizipa, mukâwa ukonde pa Phiri la Taboro.

²Wachigaruka ūananga na kukoma chomene, kweni nditi ndiwalange wose.

³Nkhumanya vyose ivyo wakuchita Efurayimu, Israele kuti ngwa kubisika kwa ine chara. Efurayimu sono wazgoka muzaghali, nadi Israele wakazuzgika.”

Hoseya wakuchenjezga kusopa vikozgo

⁴Milimo yaho yiheni yikuŵazomerezga chara, kuti ūawerere kwa Chiuta waho. Mzimu wakuchita uzaghali ndiwo uli mwa iwo, ndipo FUMU kuti ūakuyimanya chara.

⁵Kujikuzga kwa ūalsraele, kukuŵapanikizgira iwo ūekha, Efurayimu wakukhuŵara mu kwananga kwa iyomwene, Yuda nayo wakukhuŵara pamoza nayo.

⁶Iwo ūakwiza na sembe za mberere na mbuzi ndiposo na za ng'ombe, kuti ūayisope FUMU, kweni kuti ūati ūayisange chara, iyo yafumako kwa iwo.

⁷Ŵaŵa ūambula kugomezgeka kwa FUMU, ndipo ūakubaba ūana ūa mu uleŵe, Ntheura viphikiro vyva kuthwasa kwa mwezi, viti viŵamarenge pamoza na mbewu za ku minda yaho.

Nkhondo pakati pa charu cha Yuda na cha Israele

⁸Lizgani lipenga mu msumba wa Gibeya, lizgani mbata mu msumba wa Rama. Bangurani kuti nkhondo yafika mu Beti Aveni, imwe ūa fuko la Benjamini, rongozgani.

⁹Charu cha Efurayimu chizamkuŵa mayiyi, pa zuŵa la chilango, Nkhuphara ichi kuŵa unenesko, ku mafuko ghose gha Israele.

¹⁰FUMU yikuti, “Ŵarongozgi ūa charu cha Yuda, ūali nga ndi awo ūakusezga mawe gha mphaka. Nditi ndipungulire ukari wane pa iwo, nga ndi maji gha chigumura.

¹¹Efurayimu wakutindiŵizgikira pasi, wakupwetekeda na weruzgi, chifukwa wakadumura kuchita vinthu vyawakawaka.

¹²Ntheura ndili nga ndi fufuzi kwa Efurayimu, ndili nga ndi chilonda chazoza pa ūaYuda.”

¹³Efurayimu wakati wawona kuti ndi murwari, Yuda nayo vilonda vyakhe, Efurayimu wakazgokera ku charu cha Asiriya, wakatuma mazgu kwa karonga mukuru kupempha wowwiri. Kweni karonga kuti wangachizga urwari wako chara, nesi kupozga vilonda vyakhe.

¹⁴Ntheura nditi ndiŵe, nga ndi nkharamu yikari kwa Efurayimu, nga ndi nkharamu yiukirano pakulanga ŵaYuda. Nditi ndiŵaparure tuchokotuchoko na kuŵareka, nditi ndiŵayeghere kutali, kwambula na yumoza wakuŵathaska.

¹⁵Pamanyuma nditi ndiwerere ku malo ghane, ŵasuke ŵazomere kwananga kwavo. Ŵati wandipenje ine, mu visuzgo vyawo ŵamkundipenja chomene.

Hoseya 6

Kung'anamuka kwambula kufikapo kwa ŵalsraele

¹Wanthu ŵakuyowoya kuti, "Tiyeni tiwerere kwa FUMU. Yatiparura, kweni yitichizgenge, yatipweteka, kweni yikakenge vilonda vyithu.

²Pamanyuma pa mazuŵa ghaŵiri, FUMU yamkutipamphuska. Pa zuŵa la chitatu yamkutiwuska, mwakuti tiŵe ŵamoyo panthazi pakhe.

³Tiyeni tiyimanye FUMU, tiyen'i tilimbelimbe nadi kuti tiyimanye. Yizenge kwa ise kwambula nkhayiko, nga ndi umo ghakwizira matandakucha. Yizenge kwa ise nga ndi vura yakuwazga nga ndi vura ya chifuku iyo yikuzumbwiska charu."

⁴Kweni FUMU yikuti, "Kasi ndichitechi nawe, we Efurayimu? Kasi ndichitechi nawe, we Yuda? Kugomezgeka kwinu kuli nga ndi nyankhuŵinda, nga ndi jumi ilo likurakata mwa luŵiroluŵiro.

⁵Ndicho chifukwa ndamudumulani nga ndi nkhuni, na mazgu gha nchimi. Ndamukomani na mazgu ghane. Weruzgi wane ngwa pakweru nga ndi ungweru wa leza.

⁶Pakuti ine nkhukhumba chisungusungu, sembe chara. Nkhukhumba kuti ŵanthu ŵandimanye ine Chiuta, kuruska kupereka sembe zakocha mburuma."

⁷"Iwo ŵali kuswa phangano lane, nga ndi umo wakachitira Adamu. Ntheura ŵali kuŵa ŵambula kugomezgeka kwa ine.

⁸Gileyadi ndi msomba wa awo ŵakuchita uheni, ngwa kunangika na ndopa za ŵanthu.

⁹Nga ndi umo ŵankhungu ŵakukhazgira munthu, ndimo ŵasofi nawo wakuwunganirana pamoza. Iwo ŵakukoma ŵanthu pa nthowa yakuya ku Shekemu. Nadidi, ŵakuchita viheni vinandi.

¹⁰Ine ndawona chinthu chakuseruska, mu nyumba ya ŵalsraele. Efurayimu wajipereka kuti wachitenge uzaghali, Israele wajikazuzga pakusopa vikozgo.

¹¹Imwe namwe âwa charu cha Yuda, nyengo ya kuvunira chilango chinu yikwiza, para ndamkuwezgeraso mauweme ku âwanthu âwane.”

Hoseya 7

¹“Para nkukhumba kuchizga âwaIsraele, kwananga kwa Efurayimu kukuâwa pakweru, milimo yiheni ya âwaSamariya yikuvumbukwa. Iwo âwakuchitira vinthu mu upusikizgi, âwakuphyora nyumba na kwiba, ndi vigewenga, vikupoka vinthu mu misewu.

²Kweni iwo âwakughanaghanapo chara, kuti nkuyikumbukira milimo yawo yiheni yose. Zakwananga zaho zaâwazingirizga, ndipo zili panthazi pane.”

Chiwembu mu nyumba ya ufumu

³FUMU yikuti, “âWanthu âwakukondweska karonga na uheni wawo, âwakukondweska nduna na uryarya wawo.

⁴Wose mbambula kugomezgeka. âWali nga ndi uvuni wa moto, uwo uyo wakuphika kuti wakusonkhezga chara, kufuma pa nyengo ya kukonkhera nthimphwa, mpaka yitukumuke.

⁵Pa zuâwa la chiphihiro cha karonga, nduna zakhe zikalowera na vinyo. Karonga nayo wakunjirapo pa machitiro gha âwanthu âwawakawaka.

⁶Mitima yawo yikocha nga ndi uvuni na uchigaruka wawo. Ukari wawo ukunyeka usiku wose, ukubuka nga ndi dimi la moto na mulenje.

⁷Wose âwakuâwa âwakocha nga ndi uvuni, âwakukoma awo âwakuâwusa. âWakaronga âwawo wose âwali kukomeka, palije na yumoza uyo wakuomba wovwiri kwa ine.”

Israele wasazgikana na âwamitundu

⁸FUMU yikuti, “âWaEfurayimu âwasazgikana na âwamitundu, âwali nga ndi chingwa chipapati icho chaphya ku lwande pera.

⁹âWalendo âwakuâwamara nkongono, iwo kuti âwakumanyako chara. âWayamba kumera mbuha iwo kuti âwakumanyako chara.

¹⁰âWaIsraele kujikuzga kwavo kukuâwasuska âwekha. Ndipouli, iwo âwakuwerera kwa ine FUMU, Chiuta wawo chara, nanga nkundipenja.”

¹¹“âWaEfurayimu wali nga ndi nkunda, iyo njakupusa na yambula mahara. Iwo âwakuchemerezga ku âwaEguputo, kweni âwakuruta ku kapenja wovwiri ku âwaAsiriya.

¹²Para âwakuruta, nditi nditandazge ukonde wane na kuâwakora. Nditi ndiâwawiskire pasi nga ndi viyuni vyala mudera, na kuâwalanga chifukwa cha zakwananga zaho.

¹³Soka kwa iwo, chifukwa wändireka ine. Pharaniko yiŵe pa iwo, pakuti wändigarukira ine. Nkhukhumba kuŵawombola, kweni wakuyowoya mautesi na vya ine.

¹⁴Iwo kuti wakuomba kwa ine na mtima wose chara, wakulira uku wâgona pa vitara vyawo. Wakujichekachecha chifukwa cha vyakurya na vinyo, ndipouli wakundigarukira.

¹⁵Wanthu aŵa nkhaŵasambizga na kuŵakhwimiska, ndipouli wakundichitira chiŵembu.

¹⁶Iwo wakuzgokera kwa chiuta wawakawaka, kwa Chiuta Chikurukuru chara, wali nga ndi uta uwo ngwa kubendera. Warongozgi wawo wati wafwenge na lupanga, chifukwa cha mayowoyer ghawo gha mutafu. Ntheura wati wasekeke mu charu cha Eguputo."

Hoseya 8

FUMU yikususka walsraele chifukwa cha kusopa vikozgo

¹FUMU yikuti, "Lizgani mbata! Warwani wakusenderera pa wanthu wa FUMU, nga ndi khuŵi pachanya pa nyama. Wanthu wane wâswa phangano lane, na kunangira marango ghane.

²Walsraele wakulira kwa ine wakuti, 'Ise tikumumanyani imwe Chiuta withu.'

³Kweni walsraele wakukana icho nchiweme, warwani wawo wati wâwarondezgenge kosekose.

⁴Iwo wakwimika wakaronga kwambula ine kumanya, wakusora nduna kwambula kuti ine ndazomera. Wakupanga vikozgo kufuma ku siliva na golide lawo, vikozgo ivyo viti viŵatorere ku pharaniko.

⁵Imwe wa mu Samariya, ndanyanyara nayo wa mwana wa ng'ombe winu, uyo ndi chiuta ngoza winu. Ndakwiya chomene chifukwa cha imwe. Kasi muŵenge wambula kusintha mpaka pauli, kuti muŵe wakutozgeka?

⁶Nkhwantha ndiyo yikanoga ngoza uyu, ntheura iyo kuti ndi Chiuta chara. Mwana wa ng'ombe uyu wa Samariya, wati wateketekete tuchokotuchoko.

⁷"Walsraele wakupanda mphepo, ndipo wati wavunenge kavuruvuru. Tirigu wawo walije mphonje, wati wapambikenge chara. Waŵenge kuti wangapambika, wâlendo mphanyi wârwa.

⁸Imwe walsraele mwamilimitzgika, sono muli mukati mu wamitundu muli nga ndi chiŵiya chambula nchito.

⁹Mwachimbilira ku charu cha Asiriya, nga ndi boli uyo ndi jendayekha. Efurayimu waperekwa ndarama, kuti waŵe na wakumutemwa.

¹⁰Nangauli âwakupereka ndarama kuti âwamitundu âwâwawovwire, kweni ndamkuâwawunganya pamoza sonosono. Ndipo kwa kanyengo kachoko waka âwamkusuzgika chomene, chifukwa cha kuwusa kwa âwakaronga na nduna za ku Asiriya.

¹¹“Efurayimu wakandaniska majochero, ghakuphepiskirapo zakwananga zakhe. Kweni majochero agha ghazgoka malo ghakwanangirapo.

¹²Ine nkhaâwalembera marango ghanandi chomene, kweni kuti âwakagharondezga chara, âwakaghapima kuâwa gha chilendo chomene.

¹³Âwakupereka sembe kwa ine, ndipouli âwakurya nyama yakhe, kweni FUMU kuti yikukondwa nawo chara. Sono yiti yikumbuke uheni wawo, na kuâwalanga chifukwa cha zakwananga zawo. Nadi âwati âwawerereso ku uzga ku charu cha Eguputo.

¹⁴“Israele waruwa Mlengi wakhe, ndipo wamba kujizengera nyumba za ufumu, Yuda nayo wajizengera misumba yinandi ya malinga. Kweni ine nditi ndiâwatumire moto pa misumba yawo, uwo uti uwoche malinga ghawo.”

Hoseya 9

Hoseya wakuphara za chilango pa âwalsraele

¹Imwe mwa âwalsraele, mureke kusekerera. Mureke kujikuzga nga ndi âwamitundu. Imwe muli kureka kugomezgeka kwa Chiuta winu, nga ndi umo wakuchitira mwanakazi muhule. Mukutemwa njombe ya mu uzaghali, na mose mu maluwugha.

²Tirigu na mpheska kuti vimukwanireninge chara, vinyo wakuti mumwe nayo wamkumusoâwani.

³Imwe kuti mwamkulhalira mu charu cha FUMU chara. Mwa âwEfurayimu mwakuwerera ku umikori ku Eguputo, mwamkuryanga chakurya chaukazuzi cha ku Asiriya.

⁴Kwenekura kuti âwamkuperekaso chara, sembe ya vinyo kwa FUMU. Âwamkuyikondweska FUMU na sembe zawo chara. Chakurya chawo chamkuâwa nga ncha pa nyifwa, wose awo âwamkuryako âwamkukazuzgika. Chakurya chira chamkuâwa chakuryera njara pera, kuti chamkuperekeka ku Nyumba ya Chiuta chara.

⁵Kasi âwanthu aâwa âwizamkuchitachi pa zuâwa la viphikiro, pa zuâwa la kuchindikira FUMU?

⁶Usange âwizamkuchimbira pa nyengo ya chilango chawo, âwEguputo ndiwo âwizamkuâwawunganya, âwanthu âwa mu Memufisi, ndiwo âwamkuâwasunga mu dindi. Ku migodi yawo ya siliva kwamkumera nkhunga, ndipo minga nayo yamkumera mu zinyumba zawo.

⁷Mazuŵa gha chilango ghafika, mazuŵa gha kuwezgera nduzga ghakwana. Penepapo ūalsraele ūati ūamanye ichi. Nchimi yikupimika kuti njakupusa, uyo wakhuŵirizgika na mzimu ūakuti ngwa kufuntha. Ūakuyowoya ntheura chifukwa zakwananga zaho nzinandi, tinkho lawo nalo ndikuru chomene.

⁸Nchimi ndiyo yakuchenjezga ūaEfurayimu, ūantru ūa Chiuta wane. Kweni ūamuthyera vipingo mu nthowa zakhe zose, ndipo tinkho liri mu Nyumba ya Chiuta wakhe.

⁹Ūantru ūajinangiska chomene, nga ndi umo vikachitikira ku Gibeya. Chiuta wati waruwenge uheni wawo chara, wati waŵalange chifukwa cha zakwananga zaho.

Kwananga kwa ūalsraele na chilango chakhe

¹⁰FUMU yikuti, “Israele nkhamusanga nga ndi mpheska ya mu mapopa. Ūawiskekuru nkhaŵasekerera, nga vipambi vyā vikuyu vyakudanga kuphya. Kweni ūakati ūiza ku Baala wa ku Peyoro, ūakajipereka kwa chiuta Baala. Penepapo ūakajizgora kuŵa ūakazuzi, nga ndi chikozgo chira icho wakachitemwa chomene.

¹¹Uchindami wa Efurayimu, uti uwuruke nga nkhayuni, Iwo kuti ūamkubabaso chara, ūawoli ūawo ūamkuzuwuka chara nesi kuŵa na nthumbo.

¹²Nanga ūalere ūana ūawo, ndamkuŵaparanya, kusuke kuŵavye na yumoza wakukharako. Soka ku ūantru aŵa, para ine nkhuwukako kwa iwo.”

¹³Umo nkhuwonera, ūana ūaEfurayimu ūapimikira ku kukomeka. ūaEfurayimu ūarongozgenge ūana ūawo kuya kakomeka.

¹⁴Muŵape, Mwe FUMU, kweni kasi muŵapenge vichi? Muŵape nthumbo izo zikutaya mphapu, na mawere ghakomira.

Weruzgi wa FUMU pa Israele

¹⁵FUMU yikuti, “ŪaIsraele Uheni wawo ukawoneka ku Giligala. Ntheura nkhaba kuŵatinkha kwenekura. Nditi ndiŵachimbizge mu nyumba yane, chifukwa cha machitiro ghawo ghaheni. Nditi ūatemwengeso chara, ūarongozgi ūawo wose ūandigarukira.

¹⁶Efurayimu wali nga ndi khuni lakudumuka, leneilo misisi yakhe yomira, kuti lingapambikaso vipambi chara. Nanga iwo ūangababa ūana, nditi ndiŵakome ūana ūawo ūakutemweka.”

Nchimi Hoseya wakuyowoya vyā ūalsraele

¹⁷Chiuta wane wati waŵataye kuwaro ūalsraele, chifukwa ūalije kumupulikira iyo. ūamkuŵa ūantru ūakuyingayinga mukati mu ūamitundu.

Hoseya 10

¹ŵaIsraele wali nga ndi mpheska yakutikitira, iyo yikupambika vipambi vinandi. Apo vipambi vyakhe vikawângâ vinandi, nawo ŵakandaniska majochero ghawo. Apo charu chawo chikakuliranga munthazi, nawo ŵakatoweska vikozgo vyawo.

²Wanthu aŵa mbapusikizgi, sono ŵakwenera kuŵa na mrandu. FUMU yiti yibwangandulire pasi majochero ghawo, ndiposo na mizati ya mawe gha visopo vyawo.

³Ntheura sono ŵayowoyenge kuti, “Tilije karonga sono chifukwa tilije kuyichindika FUMU. Nanga karonga tiŵenge nayo, iyo mphanyi wangutichitira vichi?”

⁴ŵakaronga ŵakuyowoya waka mazgu ghambula chandulo. Iwo ŵakupangana na kuchita virapo vya utesi. Weruzgi ŵakunyoroka wazgoka wakubendera, uwo ukumera nga ndi utheka wakukoma mu minda.

⁵Awo ŵakukhara mu Samariya ŵakutenthema, chifukwa cha mwana wa ng'ombe wa ku Beti Aveni. Wanthu ŵakhe ŵamkumulirira, ŵasofi ŵakhe nawo ŵamkumutengerera, chifukwa uchindami wakhe wafumamo.

⁶Chikozgo chiti chitorekere ku charu cha Asiriya, kuŵa chawanangwa kwa karonga mukuru. Efurayimu wati wakhözgeke soni, Israele wati walengeskeke, chifukwa cha ŵangoza ŵakhe.

⁷Karonga wa msomba wa Samariya wati watorekere kutali, nga ndi chiŵanduka chakuyenjama pa maji.

⁸Malo gha pachanya ghakusoperako gha Aveni, uko ŵaIsraele ŵakuchitirako uheni, ghamkubwangandulika. Minga na nthura vyamkumera pa majochero ghawo. Wanthu ŵamkuti ku mapiri, “Tibenekererani” ku tumapiri “Wirani pa ise.”

FUMU yikuphara weruzgi pa ŵalsraele

⁹FUMU yikuti, “Imwe ŵaIsraele, mwarutilira kwananga, kufuma apo mukanangira ku Gibeya. Ntheura muti muthereskeke pa nkhondo kwenekura ku Gibeya.

¹⁰Mu khumbiro lane nditi ndizenge kwiza kalimbana na ŵanthu awo ŵagaruka na kuŵalanga. Mafuko ghanyakhe ghamkuwungana, kuti gharwe nawo nkhondo, chifukwa cha kwananga kwawo kukuru.

¹¹Efurayimu wakaŵa nga ndi ng'ombe wakusambizgika, iyo yikatemwanga kubula tirigu, nkhareka kukaka singo yakhe yiweme. Sono Efurayimu ndimukakenga goliwoli, Yuda wakwenera kulima, ndipo Yakhobe ndiyo wamkupopota minda.

¹²Mujisewere urunji, kuti muvune vipasi vyā chisungusungu. Popotani minda yinu, pakuti iyi ndi nyengo ya kudenjera FUMU, mwakuti yize na kurokxeska pa imwe chiponosko nga ndi vura.

¹³Kweni imwe mwapanda uheni, mwavuna ubendezi, mwarya vipambi vyā mautesi. Imwe mukugomezga magareta ghinu, na unandi wa vinkhara vyinu.

¹⁴Chiwawa cha nkhondo chiti chipulikikwe, mukati mu wānthu wānu, ndipo malinga ghinu ghose ghamkupankhuka, nga ndi umo Shalimani wakapankhulira Beti Aribele, pa zuwā la nkhondo. Wakambwefulira pasi wānyinawo pamoza na wāna wāwo.

¹⁵Ntheura ndimo kuchitikirenge na imwe wā mu misumba wa Betele, chifukwa cha uheni winu ukuru. Para zuwā lira laneng'enera, karonga wa Israele wizamkukomeka."

Hoseya 11

Kutemwa kwa Chiuta pa wānthu wākhe

¹FUMU yikuti, "Para Israele wakawā mwana, nkhamutemwa. Mwana wane nkhamuchema kufuma ku Eguputo.

²Kweni apo nkharutilira kumuchema, iyo wakarutilira kupatukako kwa ine. Wānthu wāne wākapererekanga sembe kwa Baala, na kocha vyakununkhira ku vikozgo.

³Ndipouli ine ndine nkhamusambizga kwenda Efurayimu, ndine nkhamukoreranga mu mawoko ghane. Kweni iwo kuti wākamanya chara, kuti ine ndine nkhaŵapwerereranga.

⁴Nkhaŵaguzira kwa ine mu chiwuravi, na machitiro gha kutemwa. Nkhawuskapo goliwoli pa iwo, nkhatotama na kuŵaryeska.

⁵"Wānthu aŵa wāti wāwelereso ku Eguputo. Asiriya ndiyo wati wāwawusenge, chifukwa wākakana kuti wāwelerere kwa ine.

⁶Nkhondo yiti yizenge mu misumba yawo. Yiti yiphyore mphingirizgo za vipata, na kumarizga ivyo wākanozgera kuchita.

⁷Wānthu wāne wāwīkapo mtima kuti wāgarukire ine. Ntheura wāmikikira goliwoli la chilango, paŵavyenge na yumoza wakuliwuskako.

⁸"Kasi ndingakusida uli, iwe Efurayimu? Kasi ndingakupereka uli, iwe Israele? Kasi ndingakuzgora uli kuŵa nga ndi Adima? Kasi ndingamanya uli kukumara nga ndi Zeboymu? Mtima wāne wakanā kuchita ichi chiwuravi chane chikukura chomene.

⁹Ine kuti nditi ndimulangani na ukari wane chara, panji nesi kupankhura Efurayimu. Pakuti ine ndine Chiuta, kuti ndine munthu chara. Ine ndine Mutuŵa Yura mukati mwinu, kuti ndizenge kwiza kamumarani chara.

¹⁰“Nditi ndibangure nga ndi nkharamu, ndipo wānthu wāne wāti wārondezge FUMU. Nditi ndibangure nadi. Wānthu wāne wāti wīzenge uku wākutenthema kufuma ku manjiliro gha dazi.

¹¹Wāti wīzenge uku wākutenthema, nga ndi tuyuni kufuma ku Eguputo, nga ndi njīwa kufuma ku Asiriya. Ntheura nditi ndiŵawezgereso ku vikaya vyawo.” Ntheura ndimo yikuyowoyera FUMU.

Israele na Yuda wākususika

¹²FUMU yikuti, “Efurayimu wandizingirizga na mautesi, ndipo mbumba ya Israele upusikizgi. Yuda nayo wandigarukira ine Chiuta, Mutuŵa Yura na wakugomezgeka.

Hoseya 12

¹Efurayimu wakuchita cha waka, na chakupasura zuŵa lose, wakwenda kandaniska utesi, na viwawa uku na uku, nga ndi mphepo ya kumafumiro gha dazi. Wakuchita mapangano na charu cha Asiriya, wākutumizga mafuta ku charu cha Eguputo.”

²FUMU yili na mrandu na wāYuda, yiti yimulange Yakhobe kwakuyana na nthowa zakhe, yiti yimupe njombe kwakuyana na ivyo wakuchita.

³Wachali mu nthumbo, wakakora chitende cha mukuru wakhe, ndipo mu urara wakhe, wakalimbana na Chiuta.

⁴Iyo wakalimbana na mungelo na kumuruska, ndipo wakalira na kumuromba kuti wamutumbike. Wakakumana na Chiuta ku Betele, ndipo penepara Chiuta wakayowoya nayo.

⁵Iyo wakawā FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose. FUMU ndilo zina lakhe.

⁶Ntheura imwe, pakovvirika na Chiuta, wererani, koreskani kugomezgeka na weruzgi wakunyoroka, ndipo lindizgani kwa Chiuta winu nyengo zose.

Mazgu ghanyakhe gha chilango

⁷FUMU yikuti, “WāIsraele wāli nga ndi wa malonda, uyo wali na vyakupimira vyakupusika, mweneuyo wakutemwa kutindiŵizga wānthu.

⁸Efurayimu wakujikuzga, wakuti, ‘Ine ndine musambazi, ndili na vyuma vinandi. Na usambazi wane wose uwu, kuti wāsangengepo kwananga panji uheni chara.’ ”

⁹Kweni FUMU, Chiuta winu wakuti, “Ine ndine nkhamufumiskani mu charu cha Eguputo. Nditi ndichite kuti mukhareso mu mahema, nga ndi mazuŵa gha kale ghara mu mapopa.

¹⁰Ine ndine nkhayowoya mwa nchimi, ndine nkhaŵarongoranga mboniwoni zinandinandi, ndipo nkhayowoya mu zintharika mwa iwo.”

¹¹“Wanthu ūa ku Gileyadi ūakusopa vikozgo. Nadi, vikozgo ivi vyamkuŵa vyawakawaka. Iwo ūakuperekera ku Giligala sembe za nkambako. Ntheura majochero ghawo ghati ghazgoke mulu wa mawe mifwerenje ya mu minda.

¹²Yakhobe wakachimbilira ku charu cha Aramu. Kwenekura wakateŵeta kuti wasange mwanakazi, wakaliskanga mberere kuti walowore mwanakazi.

¹³FUMU yikafumiska ūalsraele mu Eguputo, kwizira mwa nchimi, ndipo yikaŵapwererera mwa nchimi yeneiyi.

¹⁴Kweni ūa fuko la Efurayimu ūakayikwiyiska FUMU chomene. Ntheura FUMU yiti yiŵalange, chifukwa cha mrandu wawo wakuthiska ndopa. Ndipo vyakusunjizga vyawo yamkuviwezgera pa iwoŵene.”

Hoseya 13

Weruzgi wa umaliro pa Israele

¹Para Efurayimu wakayowoyanga, ūanthu ūakatenthemanga, wakachindikikanga chomene mu Israele. Kweni wakananga pakusopa chiuta Baala, ntheura wakafwa.

²Sono ūakwanangiranangira, ūakujipangira vikozgo vyakusonganora, ndiwo ūangoza awo nkhwantha, ūakapanga na siliva lawo, vyose mlimo wa ūakuŵaja. Iwo ūakuyowoya kuti, “Perekanine sembe ku vikozgo ivi, muŵafyofyonthenge ūana ūa ng'ombe aŵa.”

³Ntheura ūati ūâwe nga ndi nyathutwe wa ku mulenje, panji nga ndi jumi ilo likurakata mwaluwîro, panji nga ndi mwerero uwo ukuputwa kufuma pa luwugha, panji nga ndi josi ilo likufuma pa chidangazi.

⁴FUMU yikuti, “Ine ndine FUMU, Chiuta winu, ndine nkhamufumiskani mu Eguputo. Mukwenera kumanya Chiuta munyakhe chara, kweni ine pera. Muponoski munyakhe kulije, kweni ine pera.

⁵Ine ndine nkhamupwererani mu mapopa, charu cha chinkhamwa.

⁶Nkhaŵapa chakurya ndipo ūakakhuta, para ūakakhuta, ūakamba kujikuzga, pamanyuma ūakandiruwa.

⁷Pa ichi, nditi ndiŵe nga ndi nkharamu, nga ndi nyalubwe, na kukhazga pa nthowa.

⁸Nditi ndiwarotokere nga ndi nkharamira, iyo yapokeka wana wakhe, na kuperura mbambo zawo. Nditi ndiwaromilimitizge nga ndi nkharamu, nga ndi chikoko, nditi ndiwaraparure.”

⁹“Nditi ndimumarani, imwe walsraele, kasi ndi njani uyo wamowwiraninge?

¹⁰Kasi karonga winu sono wali nkhu, kuti wamuthaskani? Kasi warongozgi winu wali nkhu, kuti wamuvikirirani? Pa weneawa mukayowoya kuti, ‘Mutipe karonga na nduna zakhe.’ ”

¹¹Ntheura nkhamupani wakaronga na mtima wakukwiya, ndipo mu ukari wane nkhaawuskapo.

¹²Ubendezi wa Efurayimu wasungika, kwananga kwawo kwalembeka mu buku.

¹³Efurayimu wanguwa na mwawi wakuthaskika, kweni mahara walije kuti wachite ichi. Iyo wali nga mwana uyo wali pafupi kubabika, kweni wakukana kufuma mu nthumbo.

¹⁴Kasi ndiwaraponeske ku mazaza gha malo gha wakufwa? Kasi ndiwarombole ku mazaza gha nyifwa? Iwe nyifwa, kasi vilengo vyako vili nkhu? Iwe dindi, kasi nkhongono yako yakukomera yili nkhu? “Ine kuti nditi ndiwe na chiwuravi na wantru awa chara.

¹⁵Nangauli Efurayimu wangandana, mukati mu wabali wakhe, mphepo ya ku mafumiro gha dazi, yeneiyo ndi mphepo ya FUMU, yamkwiza, yamkuputa kufuma ku mapopa. Mbwiwi za maji mu charu zamkukamuka, visimi vyamkupwa. Mphepo yamkupoka usambazi wakhe wose, uwo uli kusungika mu nyumba zawo.

¹⁶Wantru wa mu Samariya wakwenera kuwa na mrantu, chifukwa chakugarukira Chiuta wawo. Wantru wakhe wamkukomeka na nkhondo, wabonda wawo wamkuwatekenyulira pasi, wanakazi wawo awo wali na zinthumbo wamkuwafulumura.”

Hoseya 14

Hoseya wakuweyerera walsraele

¹Wererani kwa FUMU, Chiuta winu imwe walsraele, zakwananga zinu ndizo zamukhuwazgani kuti muwe.

²Wererani kwa FUMU, mukayirombe kuti, “Mutigowokere zakwananga zithu zose, mutipokere mu uchizi winu, mwakuti timuchindikani na mazgu gha viwongo.

³Charu cha Asiriya kuti chingatiponoska chara, nanga tingakwera pa mahachi kuti wangatithaska chara. Wachiuta ngoza awo tikapanga na mawoko ghithu,

kuti tiwachemengeso wachiuta withu chara. Pakuti kwa imwe mulanda, ndiko wakusanga chiwuravi."

FUMU yikupangana kupereka umoyo uphya ku walsraele

⁴ FUMU yikuti, "Nditu ndi wachizge ku kuwura kugomezgeka kwawo. Nditu ndi watemwe na mtima wose, pakuti ndareka ku wakwiyira.

⁵ Nditu ndi we nga ndi jumi ku walsraele, iwo wati waphukirenge nga ndi maluwa. Wati wakhazikike mu umoyo wawo, nga ndi misisi ya khuni la milanje mu Lebanoni.

⁶ Viphukira vyakhe vitandazgikenge ku waro, uchindami wakhe wamkuwa nga ndi khuni la maolive, ndipo wanukhirenge nga ndi milanje ya ku Lebanoni.

⁷ Wamkuwerera na kuhara mu mufwiri wane, wati wandane nga ndi tirigu. Wamkuwala maluwa nga ndi mpheska, sungu lawo lamkuwa nga ndi vinyo lakufumira ku charu cha Lebanoni.

⁸ Iwe Efurayimu, kasi wachiuta ngoza wako, ndili nawo na chandulo uli? Ine ndine nkuzgora malurombo ghako, na kukupwererera iwe. Ine ndili nga ndi khuni lakubiriwira la mulombwa, kwa ine ndiko ukusanga vipambi vya vitumbiko."

Mazgu gha umaliro

⁹ Yose uyo ngwa mahara, wavimanyiske vinthu ivi. Yose uyo ngwa kuchenjera, wavyipulikiske vinthu ivi. Nthowa za FUMU nzakunyoroka, ndipo awo mbarunji wakwenda mu nthowa izi, awo mbakwananga wakukhuwaramo.

Yoyele

Yoyele 1

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yoyele mwana wa Petuwele ghakati,

Ŵanthu ūkulira pakuti mbuto zanangika

²“Pulikani ichi, imwe mwa ūarara, Pulikizgani, mose imwe mukukhara mu charu! Kasi chinthu cha ntheura chili kuchitikapo mu mazuŵa ghinu, panji mu mazuŵa gha ūwiskemwekuru?

³Ŵaphalirani ūana winu za chithu ichi, ndipo ūana winu nawo ūaphalire ūana ūawo, ndipo ūana ūawo ūaphalireso muwiro unyakhe.

⁴Icho chikarekeka na kapuchi charyeka na zombe, icho chikarekeka na chibungu charyeka na zombe icho chikarekeka na chibungu chaliwa na zombe.

⁵Wukani, imwe ūaloŵevu, lirani. Tengerani, imwe mukumwa vinyo, chifukwa vinyo liphya, lawuskikako ku milomo yinu.

⁶Fuko linyakhe liza kwiza kimikana na charu chane. Iwo mbanthu ūankhongono na ūambula mapendeko. Mino ghawo ngakuthwa nga gha nkharamu yanarume, vibwanyu vyawo nga vya nkharamu yanakazi.

⁷Wananga mpeska zane, waphajula vikuyu vyane. Waparanya mpeska zane, wakomora nkhanira vikwa vyakhe na kuvitaya pasi, minthavi yakhe yati waka tuu.

⁸Imwe mwa ūanthu tengerani nga ndi mwali uyo wawwara chigudulu, mweneuyo wakutengera chifukwa cha nyifwa ya munyamata uyo watengwengeko.

⁹Sembe ya ufu na sembe ya vyakumwa kuti vikuperekekaso chara mu Nyumba ya Chiuta. Ŵasofi ūakutengera, ūateŵeti ūa FUMU ūara.

¹⁰Minda yasakazika, charu chikutengera. Chifukwa vyakurya vyanangika, vinyo kulije, mafuta nagho ghazgewâ.

¹¹Thikani lusoko, imwe mwa ūalimi, tengerani, mwa ūalimi ūa mpeska. Tengerani chifukwa cha tirigu na nyauti, pakuti vuna ya mu minda yanangika.

¹²Mpheska zomira, makuni gha vikuyu nagho ghakufota. Magalagadeya, mikama na mararanje, na makuni ghose mu minda ghafota. Ntheura kukondwa kose kwa ūanthu kwamara.

¹³Imwe mwa ūasofi, vwarani vigudulu na kutengera, namwe mwa ūateŵeti ūa pa jochero, lirani. Tiyen, dikani vigudulu usiku wose, imwe ūateŵeti ūa Chiuta wane. Chifukwa sembe za ufu na za vyakumwa zikuchitikaso chara mu Nyumba ya Chiuta winu.

¹⁴Patuliskani zuŵa la kuziŵizga kurya, chemanî ungano wakupatulika. Wunganyani ūarara na wose awo ūakukhara mu charu. Iwo ūarute ku Nyumba ya FUMU, Chiuta winu, na kulira kwa FUMU.

¹⁵Zuŵa la FUMU laneng'enera, mu zuŵa leneilo pharaniko lamkwiza kufuma ku Mwenenkhongono zose. Zuŵa ilo lamkuŵa lakofya chomene.

¹⁶Asi vyakurya vyamara, uku ise tikuwona? Asi chimwemwe na kukondwa vyafumamo mu Nyumba ya Chiuta withu?

¹⁷Mbuto zikuvunda pasi pa dongo lomizo, nyumba zakuŵikamo vyakurya zili mwazi. Nthamba zabwanganduka, chifukwa vuna yatondeka.

¹⁸Nako nkhutampha kwa vyakuŵeta! Miskambo ya ng'ombe yazingiziwa chifukwa maluhari kulije. Miskambo ya mberere na mbuzi nayo yasuzgika.

¹⁹“Nkhulirira kwa imwe, Mwe FUMU, chifukwa moto wamyangura maluhari gha mu mapopa, dimi la moto lawocha makuni ghose gha mu minda.

²⁰Nanga ndi vinyama vya mu thengere vikulirira kwa imwe, chifukwa tumironga twakamuka, ndipo moto wamyangura maluhari gha mu mapopa.”

Yoyele 2

Zombe ndi nchenjezgo ya kwiza kwa Zuŵa la FUMU

¹Lizgani mbata mu Ziyoni! Ÿwasokani awo ūakhara mu phiri lane lakupatulika. Wose awo ūakukhara mu charu ūtentheyme, pakuti zuŵa la FUMU likwiza, liri pafupi.

²Ili ndi zuŵa la chisi na la mdima, zuŵa la maŵingu na munkhorwe wakofya! Mtundu wa ūanthu ūakuru na ūankhongono wabenekerera mapiri nga ndi chisi. Mtundu nga ndi uwu undaweko kufuma papo kale, nesi kuti uzakaŵeko pamanyuma pawo mu virimika vya miwiro yose.

³Panthazi pawo moto ukumyangura, pamanyuma pawo dimi la moto likulilima. Panthazi, charu chili nga ndi munda wa Edeni, kweni kunyuma ndi mapopa gha mayiyi. Palije icho chingaphokwa pa maso pawo.

⁴Mawonekero ghawo ghali nga gha mahachi, ūakuchimbira nga mahachi gha nkhondo.

⁵ŵakudukaduka pachanya pa mapiri nga kamphomezi ka magareta. Ÿakupulikikwa nga ndi kuphwaraphwatika kwa moto pa kocha viswaswa. Ÿali nga ndi ūasilikari ūankhongono awo ūanozgekera kurwa nkhondo.

⁶ŵamitundu ūakutenthema panthazi pawo, visko vyose vikuwa nkhumbi.

⁷Ŵakurotoka nga ndi awo ūakurwa nkhondo, ūakukwera malinga nga ūwasilikari. Waliyose wakwenda pa mzere wakhe kwambula kusezgekamo mu nthowa yakhe.

⁸Iwo ūakubwanyana chara, waliyose wakwenda mu nthowa yakhe. Ŵakusorota pakati pa mahomwa, ndipouli kuti ūakujandizgika chara.

⁹Ŵakudukira pa msumba, na kuchimbira pachanya pa malinga. Ŵakunjira mu zinyumba, ūakunjirira mu vidangazi nga mbankhungu.

¹⁰Charu chikuyaghayika panthazi pawo, mtambo nawo ukutenthema. Dazi na mwezi vyati waka bii, nyenyezi zareka na kuŵala wuwo.

¹¹Mazgu gha FUMU ghadudumira pakulangula ūasilikari ūakhe, Wumba wa ūasilikari ūakhe ngukuru chomene, uyo wakufiska mazgu ghakhe ngwa nkhongono. Zuŵa la FUMU ndikuru na lakofya. Ndi njani wangamanya kuchinthia.

Nchemo kuti ūanthu ūarape

¹²Ndipouli FUMU yikuti, "Nanga ndi sono wererani kwa ine na mtima winu wose, uku mukuziŵizga kurya na kulira ndiposo na kutengera.

¹³Parurani mitima yinu, vyakuvwara vyinu chara." Wererani kwa FUMU, Chiuta winu, chifukwa ngwa uchizi na wa chiwuravi. Ngwakuziwurika kukaripa na wakuzura na chisungusungu, ndipo wakugowoka kureka kupereka chilango.

¹⁴Ndi njani wangamanya, panji wangang'anamuka na kugowoka, na kusida vitumbiko kunyuma zakhe, ivyo ndi sembe ya vyakurya na ya vyakumwa, vyakupereka kwa FUMU, Chiuta winu?

¹⁵Lizgani mbata mu Ziyoni. Patuliskani zuŵa la kuziŵizga kurya. Chemani ungano wakupatulika.

¹⁶Wunganyani ūanthu, patuliskani mpingo. Wunganyani ūarara, wunjikani ūana na ūabonda wuwo. Mwene-nthengwa wafume mu chipinda chakhe, mutengwa nayo wafume mu kachipinda kakhe.

¹⁷Wasofi, awo mbateŵeti ūa FUMU, ūalirenge, pakati pa khonde na jochero. Iwo ūayowoyenge kuti, "Mwe FUMU muŵe na chiwuravi na ūanthu ūinu. Mureke kuzgora chiharo chinu kuŵa chisunjizgo, na chimuhoyere mukati mu ūamitundu. Chifukwa uli ūamitundu ūafumbenge kuti, 'Kasi Chiuta wawo walinkhu?'"

Chiuta wakuwezgeraso mbuto mu charu

¹⁸Penepapo FUMU yikaŵa na sanje na charu chakhe, ndipo yikaŵa na chiwuravi na ūanthu ūakhe.

¹⁹FUMU yikati kwa iwo, "Wonani, ndimutumiraringe tirigu, vinyo, na mafuta, ndipo mukhutenge. Ndizomerezgenge chara kuti mafuko ghanyakhe ghamusunjizganiso."

²⁰"Ndamkufumyako ḫarwani ḫa ku mpoto kuti ḫawē kutali na imwe, na kuᬁachimbizgira ku charu chomizo na cha mapopa. Awo ḫali kunthazi ndamkuᬁachimbizgira ku nyanja ya ku mafumiro gha dazi, awo ḫali kunyuma ndamkuᬁachimbizgira ku nyanja ya ku manjiliro gha dazi. Vitanda vyawo vyamkufumiska sungu liheni, pakuti FUMU yachita vinthu vikuru."

²¹Iwe charu, ungopanga chara, kondwera na kusekerera, chifukwa FUMU yachita vinthu vikuru!

²²Imwe vinyama vya mu thengere, mungopanga chara, pakuti maluhari gha ku mapopa ghasundaso. Makuni ghakupasaso vipambi vyawo, vikuyu na mpheska vikupambikaso makora.

²³Imwe ḫana ḫa Ziyoni, kondwerani, na kusekerera mu FUMU, Chiuta winu. Yamupani vura mwaluᬁiro kurongora urunji winu. Yamurokxeskerani vura yinandi vura yakwambilira na ya umaliro, nga mpha kudanga.

²⁴Maluwugha ghamkuzura na tirigu, viᬁiya vyakusungiramo vinyo na mafuta vyamkufuruka.

²⁵Ndiwezgereneposo virimika ivyo vyakurya vikanangika na zombe, wakuduka, wakuparanya, na wakudumula, nkhondo yane iyo yikalimbana namwe."

²⁶"Mwamkurya vyakuzara na kukhuta, ndipo mwamkurumba zina la FUMU, Chiuta winu, uyo wamuchitirani vyakuzizwiska. Ndipo ḫanthu wane ḫakhozgekengeso soni kwa muyirayira chara.

²⁷Muti mumanye kuti Ine ndili mukati mwa Israele, na kuti Ine, FUMU, ndine Chiuta winu kulijeso munyakhe. Ḫanthu ḫane ḫakhozgekengeso soni kwa muyirayira chara.

Zuᬁa la FUMU

²⁸Ndipo pamanyuma, ndamkupungulira Mzimu wane pa ḫanthu wose. Ḫana ḫinu ḫanarume na ḫanakazi ḫamkuchima. Ḫarara ḫinu ḫamkulota maloto, ndipo ḫanyamata ḫinu ḫamkuwona mboniwoni.

²⁹Nanga mpha ḫateᬁeti ḫinu ḫanakazi na ḫanarume ndipungulirenge Mzimu wane."

³⁰"Ndipo ndirongorenge minthondwe kuchanya na pano pasi, ndopa na moto, na mizati ya josi.

³¹Dazi lizgoke mdima, ndipo mwezi uzgoke ndopa, pambere lindize zuᬁa la FUMU likuru na lakofya.

³²Ndipo kwamkuti, uyo yose wamkuchema pa zina la FUMU wamkuthaskika pakuti mu Phiri la Ziyoni na mu Yerusalemu ndimo wāmkuŵa awo mba kuthaskika, nga ndi umo FUMU yanenera, ndipo mukati mwa awo wākuphokwa mwamkuŵamo weneawo FUMU yikuŵachema.”

Yoyele 3

Chiuta weruzgenge wāmitundu

¹FUMU yikuti, “Wonani, pakuti pa nyengo iyo ndamkuwezgeraso mauweme gha Yuda na gha Yerusalemu.

²Ndamkuwunganya mafuko ghose na kwikha nagho ku dambo la Yehoshafati ndipo kura ndamkughayeruzga chifukwa cha wānthu awo nchiharo chane Israele. Iwo Wāwambininiskira mu wāmitundu na kugaŵana charu chane.

³Iwo wākachita mphenduzgo pa wānthu wāne kuwona uyo wangatora wāmikori. Wākasinthiska wāsepuka na mahule na kuguliska wāsungwana na vinyo kuti wāmwe.”

⁴“Kasi mukukhumba kuchita vichi na ine imwe mwa wānthu wā ku Ture, Sidoni, na ku vigāŵa vyose vyā Filisitiya? Kasi mukundiwezgera nduzga? Usange mukukhumba kundiwezgera nduzga, nane ndiwezgerenge nduzga pa imwe mwaŵene mwa luŵiroluŵiro kwambula kuchedwa.

⁵Mwatora siliva wane na golide wane na kuyeghera vyuma vyane mu nyumba zinu za kusoperamo.

⁶Mwatorera wānthu wā kwa Yuda na Yerusalemu kutali kufuma ku charu chawo na kuŵaguliska ku wāGriki.

⁷Kweni kufuma ku malo agho mwa wāguliska ndiŵawezgenge. Ndimuwezgeraninge nduzga izo mukachita kwa iwo.

⁸Ndiguliskenge wāna winu wānarume na wānakazi ku wānthu wā kwa Yuda, iwo wāwaguliskenge ku wāSaba, fuko la kutali chomene, pakuti ntheura ndimo yikuyowoyerā FUMU.”

⁹“Pharazgani ku mafuko ghose, kuti, ‘Nozgekerani nkhondo, wuskani mitima ya vigwe vyā wāsilikari. Wāsilikari wose wāsenderere kufupi, rekani wīzenge.

¹⁰Fulani mayembe ghinu kuti għaẇe malupanga ndipo mphopō zinu kuti ziŵe mikondo. Awo mbakuropwa nawo wāyowoye kuti, “Ndine musilikari.”

¹¹Pusumphani, zanine, mose mwa wāmitundu zingirizge, muwungane mose kwenekura, zani navyo vinkhara vyinu, Mwe FUMU.’”

¹²Wāmitundu wawuke wekha na kukhilira ku Dambo la Yehoshafati. Kwenekura ine ndamkukhara kweruzga wānthu wā mitundu yose.

¹³Torani chigeru, pakuti nyengo ya vuna yafika. Njirani, pondani, pakuti chakukamiramo vinyo chazura. Viŵiya vikufuruka, pakuti uheni wawo ngukuru.

¹⁴Mizinda na mizinda ya ŵanthu, yili mu dambo la kweruzgiramo! Pakuti zuŵa la FUMU liri pafupi mu dambo la kweruzgiramo.

¹⁵Dazi na mwezi vyati waka bii, nyenyezi nazo zareka kuŵala.

Chiuta watumbikenge ŵanthu ŵakhe

¹⁶FUMU yikubangura kufuma mu Ziyoni, mazgu ghakhe ghakududumira kufuma mu Yerusalemu, charu cha pasi na mtambo vikusunkhunyika. Kweni FUMU ndi linga la ŵanthu ŵakhe, na linga lakukhora ku ŵalsraele.

¹⁷“Ntheura mwamkumanya kuti ine ndine FUMU, Chiuta winu, uyo wakukhara mu Ziyoni, phiri lane lakupatulika. Yerusalemu waŵenge wakupatulika, ndipo ŵalendo kuti ŵamkusorotamoso chara.”

¹⁸“Ndipo mu zuŵa ilo mu mapiri mufumenge vinyo lakunowa, mu tumapiri mwendenge mkaka, mu tumironga tose twa Yuda mwamkwenda maji, ndipo mbwiwi yifumenge mu Nyumba ya FUMU na kuthilira dambo la Shitimu.

¹⁹Eguputo wazgokenge chiparamba ndipo Edomu mapopa ghakwanangikirathu, chifukwa cha nkhaza izo zachitikira Yuda, pakuti ŵathiska ndopa zambula mrandu mu charu chawo.

²⁰Kweni mu charu cha Yuda mwamkukhara ŵanthu kwa muyirayira, ndipo mu Yerusalemu mwamkukhara ŵanthu ku miwiro yose.

²¹Ndamkuwezgera nduzga ndopa zawo, kuti ndamkuwuskapo mrandu wawo chara, pakuti FUMU yikukhara mu Ziyoni.”

Amosi

Amosi 1

¹Agha ndi mazgu gha Amosi uyo wakaŵa yumoza wa âwaliska âwa mberere ku Tekowa agho wakapokera kwizira mu mboniwoni. Ghakuphara na vya âwalsraele virimika viŵiri pambere chindindindi chindize. Apa pakaŵa pa nyengo iyo Uziya wakaŵa karonga wa charu cha Yuda, ndiposo na apo Yerobowamu, mwana wa Yowashi, wakaŵa karonga wa charu cha Israele.

²Amosi wakati, “FUMU yikubangura ku Ziyoni, mazgu ghakhe ghakududumira kufumira ku Yerusalem. Ndicho chifukwa maluhari ghakomira ndipo utheka pa Phiri la Karimele ukufota.”

Chilango pa âwaSiriya

³ FUMU yikuti, “Chifukwa cha zakwananga zinandinandi za âwanthu âwa ku Damaseko ine kuti ndirekenge chara kuâwalanga. Iwo âwakuyuzga âwanthu âwa ku Gileyadi pakuâtimala na chisulo.

⁴Ntheura nditi nditume moto pa mbumba ya Hazayele, ndipo wamkocha malinga gha Beni Hadadi.

⁵Ndamkuphyora mphingirizgo za Damaseko, ndizamkumara petu awo âwakukhara mu Dambo la Aveni ndiposo na uyo wakuwusa ku Beti Edeni. âWaSiriya âwamkuyorekera ku umikori kuruta ku charu cha Kiri.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Chilango cha âwaFilisiti

⁶ FUMU yikuti, “Chifukwa cha zakwananga zinandinandi za âwanthu âwa ku Gaza ine kuti ndirekenge chara kuâwalanga. Iwo âwakayorera ku umikori mtundu wa msuma wa âwanthu, na kuwupereka ku charu cha Edomu.

⁷Ntheura nditi nditume moto pa viliŵa vya msumba wa Gaza, ndipo wamkocha malinga ghakhe.

⁸Ndizamkumara petu awo âwakukhara mu msumba wa Ashidodi ndiposo na uyo wakuwusa mu msumba wa Ashikeloni. Ndamkuwlanga msumba wa Ekuroni, ndipo âwaFilisiti awo âwakakharako âwamkumara petu.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerwa.

Chilango pa âwanthu âwa msumba wa Ture

⁹ FUMU yikuti, “Chifukwa cha zakwananga zinandinandi za âwanthu âwa ku Ture, ine kuti ndirekenge chara kuâwalanga. Iwo âwakutorera mtundu wa msuma wa âwanthu ku umikori ku charu cha Edomu, kwambula kusungilira phangano la ubali wawo.

¹⁰Ntheura nditi nditume moto pa viliŵa vya msumba wa Ture, ndipo wamkocha malinga ghakhe."

Chilango pa ŵaEdomu

¹¹FUMU yikuti, "Chifukwa cha zakwananga zinandinandi za ŵanthu ŵa ku Edomu ine kuti ndirekenge chara kuŵalanga. Iwo ŵakawâchimbizga ŵabali uku ŵakorera lupanga, na kureka kuŵa na chiwuravi na iwo. Nyengo zose mitima yawo yikatukutwa na ukari ndipo ŵakakwiya kwambula kugowoka.

¹²Ntheura nditi nditume moto pa msumba wa Temani, ndipo wamkocha malinga gha ku Bozira."

Chilango pa ŵaAmoni

¹³FUMU yikuti, "Chifukwa cha majuvyo gha ŵaAmoni agho ghakukulirakulira ndipo chifukwa cha zakwananga zaho zinandinandi, nditi ndirekenge chara kuŵalanga. Iwo pakukhumba kukuzga charu chawo, ŵakafulumura ŵanakazi ŵa zinthumbo mu charu cha Gileyadi.

¹⁴Ntheura ndamkupemba moto pa viliŵa vya msumba wa Raba, ndipo wizamkocha malinga ghakhe. Na kupoma kukuru pa zuŵa lira la nkhondo, ŵarwani ŵizamkurwa na ukari nga ndi chimphupuru icho chiza na kavuruvuru.

¹⁵Karonga wawo wamkutorekera ku umikori, iyo pamoza na nduna zakhe." Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Amosi 2

Chilango pa ŵaMowabu

¹FUMU yikuti, "Chifukwa cha zakwananga zinandinandi za ŵanthu ŵa ku Mowabu, ine kuti ndirekenge kuŵalanga chara. Iwo ŵakocha viwangwa vya Karonga wa ku Edomu mpaka vikazgoka vyoto.

²Ntheura nditi nditume moto pa charu cha Mowabu ndipo wamkocha malinga gha msumba wa Keriyoti. ŴaMowabu wamkufwira mukati mu mphomo ya nkhondo, mukati mu chiwawa na kulizga zimbata.

³Uyo wakuŵawusa ndizamkumukomera mu msumba, nduna zakhe zose ndamkuzikoma pamoza nayo." Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Chilango pa ŵaYuda

⁴FUMU yikuti, "Chifukwa cha zakwananga zinandinandi za ŵaYuda, ine kuti ndirekenge kuŵalanga chara. Iwo ŵaghapata marango gha FUMU, ŵalije kusunga malangulo ghane. Ŵachiuta ŵa utesi awo ŵawiskewokuru ŵakasopanga ndiwo ŵâwapuruska.

⁵Ntheura nditi nditume moto pa charu cha Yuda, ndipo wamkocha malinga gha Yerusalem."

Chilango pa walsraele

⁶ FUMU yikuti, "Chifukwa cha zakwananga zinandinandi za walsraele, ine kuti ndirekenge kuwalanga chara. Iwo wakuguliska warunji na siliva, ndipo wakavu pa mtengo wa skapato ziwiri.

⁷ Iwo wakukandirizgira wakavu mu fuvu, na kukanchizgira mu mphepete mwa nthowa awo wakusuzgika. Mwana na wiske wakwendezgana na mwali yumoza, mwakuti wakukazuzga zina lane lituwa.

⁸ Wantru awa wakujigoneka waka pafupi na jochero lirilose, pa vyakuvwara ivyo wakapoka nga nchikhole. Mu Nyumba ya Chiuta wawo ndimo wa ku mwera vinyo leneilo wantru wakalipira pa mrandu.

⁹ "Ndipouli ine ndine nkharanya waAmori apo walsraele wakiziranga, nangauli waAmori wakawa watali watali nga ndi makumi gha milanje. Iwo wakawa wankhongono nga ndi makuni gha misoro. Nkhaparanya vipambi vyawo muchanya ndiposo na misisi yawo kusi.

¹⁰ Imwe walsraele, ine ndine nkhamufumiskani mu Eguputo, ndine nkhamurongozgani mu mapopa virimika 40, kuti mutore charu cha waAmori kuwa chinu.

¹¹ Ndine nkhosankha wanji mu wana winu, kuti wa we nchimi. Nkhosankhaso wanji mu wanyamata winu, kuti wa we waNaziri. Imwe walsraele, kasi ndi ntheura chara?" Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

¹² Kweni imwe mukawamweska vinyo waNaziri wara, ndipo mukalangula nchimi kuti, "Mungachimanga chara!"

¹³ "Wonani, ndizamkumunyekezgerani pasi mu malo ghinu, nga gareta ilo lanyekezgekera pasi na mphundwe.

¹⁴ Chiponosko chamkuzgewa uyo ngwa luwiyo. Uyo ngwa nkhongono wizamkuwavye nkhongono, chinkhara chizamkujithaska chara.

¹⁵ Uyo ndi nkhwantha pakulasa na uta, wamkuchinthia chara. Uyo ndi mupusu pakuchimbira wamkuthaska umoyo wakhe chara. Uyo wakukwera pa hachi nayoso wamkuthaska umoyo wakhe chara.

¹⁶ Uyo ngwa kukhwima mtima mukati mu vinkhara, wamkuchimbira wali nkhule mu zuwa leneilo." Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

Amosi 3

¹ Mwe walsraele, pulikani mazgu gha FUMU agha, agho yikayowoya kususka imwe, na mbumba yose iyo yikiza nayo kufuma ku Eguputo:

²“Pa mafuko ghose gha pa charu cha pasi, imwe mwekha ndimwe nkhamusankhani. Ntheura nditi ndimulangani nadi chifukwa cha maubendezi ghinu ghose.”

Milimo ya nchimi

³Kasi ḫanthu ḫawiri ḫakwenda pamoza kwambula kuti ḫazomerezgana?

⁴Kasi nkharamu yikubangura mu thengere, kwambula kuti yakora nyama? Kasi mwana wa nkharamu wakulira mu mphanji yakhe kwambula kuti wakorapo kanthu?

⁵Kasi kayuni kakuwira mu chipingo pasi, kwambula kuti pali nyambo? Kasi chipingo chikuvwamphuka kwambula kuti kanthu kakhwaskapo?

⁶Kasi mbata ya nkhondo yikulira mu msomba, kwambula kuti ḫanthu ḫatentheme Kasi suzgo yikuwira msomba, kwambula kuti FUMU ndiyo yatuma?

⁷Nadi, FUMU Chiuta kuti wakuchita kanthu chara, kwambula kuti wavumbule cha muchindindi chakhe ku ḫateweti ḫakhe, awo ndi nchimi.

⁸Para nkharamu yikubangura, ndi njani uyo wakureka kopa? Para FUMU Chiuta ndiyo wayowoya, ndi njani uyo watı wareke kuchima?

Chilango cha ḫaSamariya

⁹Upharazge ku awo ḫakukhara mu malinga gha mu charu cha Ashidodi, na ku awo ḫakukhara mu malinga gha mu charu cha Eguputo kuti, “Wunganani pa mapiri gha mu charu cha Samariya, mukawone vyā chitimbaheti na visuzgo ivyo vili mwenemumo.”

¹⁰FUMU yikuti, “Iwo kuti ḫakumanya chara kuchita icho nchiweme. Ḫakuzuzga waka mu malinga ghawo na vinthu ivyo ḫakusanga pakuchita nkhondo na pa kwiba.”

¹¹Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “ጀarwani ḫizamkuzingirizga charu ichi, ḫizamkubwangandula malinga ghinu, na kuskogha ivyo vili mwenemumo.”

¹²Ntheura FUMU Chiuta wakuti, “Nga ndi umo mliska wakupokeskera vigha viwiri panji kachigawā ka khutu ka mberere yakhe para yaliwa na nkharamu, ndimo ḫizamkuphokwera ḫaIsraele ḫeneawo ḫakukhara mu charu cha Samariya, nga nkhachigawā waka ka mupando panji ka chitara.”

¹³FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose wakuti, “Pulikani, ḫapanikizgirani ḫa mu mbumba ya Yakhobe.

¹⁴Pa zuwa ilo ndamkulangira ḫaIsraele, chifukwa cha zakwananga zawo, ndamkugumura majochero gha ku Betele. Ndamkubonthora masengwe gha jochero, na kughawiskira pasi.

¹⁵Ndamkubwangandula nyumba ya pa nyengo ya chifuku na ya pa chihanya. Nyumba zakuzengeka na minyanga ya zovu zamkubwanganduka. Nadi nyumba zakuzirwa nazo zamkupasuka.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Amosi 4

Kususika kwa wānakazi wā ku Samariya

¹Pulikani mazgu agha, imwe wānakazi wākututuŵa nga ndi ng'ombe za ku Bashani, mwaŵeneimwe mukukhara ku Phiri laSamariya. Imwe mukuyuzga wākavu, mukutindiŵizgira pasi wāsokwano, na kuyowoya ku wāfumu wīnu kuti, “Tipani vyakumwa timwenge!”

²Fumu Chiuta, mu utuŵa wakhe warapa kuti, “Mazuŵa ghakwiza ghakumulangirani, apo wārwani wīzamkumukoloworani na mbeja. Inya wīzamkumukoloworani na zimbeja za somba, mpaka pa wa umaliro.

³Mwizamkufumira mu vidangazi vyā malinga, waliyose pa chidangazi icho warazgapo, na kuponyeka pa Phiri la Harimoni.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Walsraele wākutondeka kusambirapo kanthu

⁴“Zaninge ku Betele na kuchitirako uheni winu. Zaniso ku Giligala na kurutilira kwananga. Zani nazo sembe zinu mulenje uliwose na vyakhumi vyinu pa mazuŵa ghatatu ghali ghose.

⁵Perekani sembe ya chingwa cha chirungo kuti muwonge Chiuta. Yowoyani na kupharazga pakweru ivyo mwapereka mu wanangwa, pakuti ndicho mukutemwa kuchita, Mwe wālsraele.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerwa.

⁶“Ine ndine nkhalangula kuti muŵe njara mu misumba yinu yose, kuti muŵavye chakurya mu malo ghinu ghose. Ndipouli imwe kuti mukawerera kwa ine chara.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

⁷“Ndine nkhamunorani vura, apo yikati yakharako myezi yitatu kuti muvune. Ndine nkharokweska vura mu msumba umoza, na kuyikanizga kurokwa mu msumba unyakhe. Nkharokweska vura mu munda umoza, ndipo mu munda umo yikareka kurokwamo, mbuto zikafota.

⁸Wānthu wā misumba yiŵiri panji yitatu wākarutanga ku msumba umoza kuya kamwa maji, kweni kuti ghakawakhorweskanga chara. Ndipouli imwe kuti mukawerera kwa ine chara.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

⁹“Nkhatuma nthenda yakuŵawura mbuto zinu na ya chinoni. Nkhomizga mbuto za mu minda yinu ndiposo na za mu minda ya mpheska. Zombe likapurura makuni gha vikuyu na gha maolive. Ndipouli imwe kuti mukawerera kwa ine chara.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

¹⁰“Nkhatuma vilengo mukati mwinu nga ndi vira vya mu charu cha Eguputo. Nkhakomeska wawukirano winu ku nkhondo, na kupereka mahachi yinu ku warwani. Nkhamununkhiskani na sungu la vitanda la kufumira mu misasa yinu. Ndipouli imwe kuti mukawerera kwa ine chara.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

¹¹“Wanji wa imwe nkhwāmara petu nga ndi umo nkhamalira petu Sodomu na Gomora, ndipo mwe mukāwa nga ndi kachisinga ako waphura pa moto. Ndipouli imwe kuti mukawerera kwa ine chara.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

¹²“Sono ndizamkuchita namwe ntheura, Mwe wālsraele. Pakuti ndizamkumuchitirani ivi, ipo muwē wakunozgeka kwiza kakumana na Chiuta winu, Mwe wālsraele.”

¹³Sono pulikani. Chiuta uyo wakuwumba mapiri na kulenga mphepo, ndiyo wakumuvumbulira munthu maghanogħano ghakhe, ndiyo wakuzgora mulenje kuti uwe chisi ndipo ndiyo wakwenda mu mapiri gha charu cha pasi. Zina lakhe ndi FUMU Chiuta Mwenenkhongono zose.

Amosi 5

Nchemo ya kung'anamuka mu mtima

¹Mwe wālsraele, pulikani mazgu agha, gheneagħo nkhumuphalirani uku nkħutengera.

²“Mwali wakulangwa Israele wawa, ndipo wawukengeso chara. Wasidika yekha mu charu chakhe, kwambula na yumoza wakumuwuska.”

³ FUMU Chiuta wakuti, “Msumba uwo ukaruta ku nkhondo na wāsilikari 1,000, uzamkuwa na wāsilikari wākupona 100 pera. Uwo ukaruta ku nkhondo na wāsilikari 100, uzamkuwa na wāsilikari wākupona khumi pera mu wālsraele.”

⁴ FUMU yikuti ku wālsraele, “Muwerere kwa ine kuti muwē wāmoyo.

⁵Kweni mureke kuya kasopa vikozgo ku Betele, nanga nkhuruta ku Giligala panji kwambukira ku Beyeresheba. Nadidi wantru wa ku Giligala wāmkuyorekera ku umikori, malo għa Betele għamkuzgoka kuwa ghawakawaka.”

⁶Muwerere kwa FUMU kuti muwē wāmoyo. Usange mwareka, iyo yigolerenge nga ndi moto mu mumba ya Yosefe. Wizamkumyangura wantru wa ku Betele, kwambula na yumoza wakuwuzimya.

⁷Imwe mukuzgora weruzgi wakunyoroka kuwa wakuwa, ndipo urunji mukuwutaya mu fuvu.

⁸Chiuta uyo wakalenga nyenzezi za chilimira na mauta, uyo wakuzgora chisi chikru kuwa kungweruka kwa mulenje, uyo wakuzgora muhanya kuwa usiku,

uyo wakuwunganya pamoza maji gha mu nyanja na kughapungulira pa charu, zina lakhe ndi FUMU.

⁹Mwamabuchibuchi iyo wakuparanya vinkhara, mwakuti malinga ghakubwanganduka.

¹⁰Imwe mukutinkha uyo wakumuchenyani pa mphara, ndipo mukumunyanyara uyo wakuyowoya unenesko.

¹¹Mukukandirizgira pasi wakavu na kuwachichizga kumupani tirigu. Ntheura, nangauli mwazenga nyumba za mawe, kweni kuti mwamkukharamo chara. Nangauli mwalima minda yiweme ya mpheska, kweni kuti mwamkumwapo vinyo lakhe chara.

¹²Ine nkhumanya unandi wa majuvyo ghinu na unandi wa zakwananga zinu. Imwe mukusuzga warunji, na kupoka vimbundi. Mukureka kweruzga makora mirandu ya wakavu pa mphara.

¹³Ndicho chifukwa munthu wa mahara wakukhara chete pa nyengo nga ndi iyi, pakuti iyi ndi nyengo yiheni.

¹⁴Penjani uweme, uheni chara mwakuti muwe wamoyo. Ntheura FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, watu waue namwe nga ndi umo mukuyowoyeru kuti ndimo waliri.

¹⁵Tinkhani uheni, ndipo temwani uweme. Weruzgi winu ue wakunyoroka pa mphara ya mirandu. Tikumanya chara, panji FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose wamkuwa na lusungu kwa awo wakharako mu nyumba ya Yosefe.

¹⁶Pa chifukwa ichi FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose, wakuti, "Mu maluwugha ghose mwamkuwa chitengero, mu wagurwe wose wamkulira kuti, 'Mbaya mwe! Mbaya mwe!' Walimi wamkuchemekera ku chiliro, awo wakumanya kutengera nawo wamkuchemeka.

¹⁷Mu minda yose ya mpheska mwakuwa chitengero pakuti ndizamkwenda mukati mwinu, kuti ndimulangani nadi." Ntheura ndimo yikuyowoyeru FUMU.

¹⁸"Soka kwa imwe, mwaweneimwe mukunwekera kuwona zuwa la FUMU. Kasi zuwa la FUMU lizamkuwa na chandulo uli kwa imwe? Ndi zuwa la mdima bii, ungweru chara.

¹⁹Kwizamkuwa nga ndi munthu wakuchimbira ku nkaramira, kweni wakukumana na nkaramira. Panji nga ndi munthu uyo wakanjira mu nyumba na kweghamira woko lakhe ku chimati ndipo njoka yikumuruma.

²⁰Asi zuwa la FUMU nda mdima, lambula ungweru? Asi nda mdima wakofya, lambula kuwala?"

²¹FUMU yikuti, "Ine nkhuvitinkha na kuviyuyura viphikiro vyinu. Ine kuti nkhukondwera chara na maungano ghinu ghakupatulika.

²²Nanga mupereke kwa ine sembe zinu zakocha na za ufu, ine kuti ndizipokererenge chara. Sembe zinu za wenenawene za ng'ombe zinu zakututuŵa, ine kuti ndizamkuzilaŵiska chara.

²³Mungandizinganga makutu chara na mphomo ya kwimba kwinu. Ine nditegherezgenge chara para mukulizga ūabango.

²⁴Kweni nkhukhumba weruzgi wakunyoroka, wendenge nga ndi maji. Urunji nawo uŵenge nga ndi mronga uwo kuti ukukamuka maji ghakwenda chara.

²⁵“Kasi imwe ūalsraele mukandiyegherapo sembe na vyakuperekmu mapopamu virimika 40?

²⁶Sono imwe ipo mwamkuyeghang Sakuti, karonga winu, Kayiwani, nyenyezi yira, chiuta winu, vyeneivyo ndi vikozgo ivyo mukajinozgera mwaŵene.

²⁷Ntheura ndamkumuyorerani ku umikori kujumpha charu cha Damaseko.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU, yeneiyo zina lakhe ndi Chiuta Mwenenkhongono zose.

Amosi 6

Kupankhuka kwa Israele

¹Soka kwa imwe mwaŵeneimwe mukukhara mu kufwasa mu Ziyoni, na kwa imwe mukupima kuti muli mu chimango pa Phiri la Samariya. Soka kwa imwe muli ūakumanyikwa mukati mu ūamitundu ūakudanga, mwaŵeneimwe ūalsraele ūakwizako kuppenja wovwiri.

²Rutani ku msumba wa Kaline, ndipo mukawone. Kufuma kura muruteso ku Hamati, msumba ukuru ura, ndipo mukhilire ku Gati, msumba wa ūaFilisiti. Kasi misumba iyi njiweme kuruska maufumu gha Yuda na cha Israele? Panji, kasi charu chawo nchikuru kuruska charu chinu?

³Imwe kuti mukuliŵika kutali zuŵa lira la pharaniko, ndipo mukulisezgera kufupi zuŵa lira la viwawa.

⁴Soka kwa imwe mukugona pa vitara vyā minyanga ya zovu, na kujinyorora pa mipando yinu ya kuwowofoka. Imwe mukurya nyama ya ūana-mberere kufuma ku mskambo ndiposo na ūana ūa ng'ombe ūakututuŵa kufuma mu chiŵaya.

⁵Imwe mukwimba sumu zawkawaka uku mukulizga viding'indi, ndipo, nga ndi Davide, mukujinozgera vyakwimbira.

⁶Imwe mukumwera vinyo mu twadira na kujiphakazga mafuta ghaweme chomene, kweni mulije chitima na kupankhuka kwa charu cha Yosefe.

⁷Ntheura imwe ndimwe mwamkuŵa ūakudanga kuyorekera ku umikori ndipo viphikiro na vikondwerero vyamkumumalirani.

⁸ FUMU, Chiuta Mwenenkongono zose warapa mu zina lakhe kuti, "Nkhunyanyara nako kujikuzga kwa Yakhobe, nkhutinkhana nagho malinga ghawo. Nadi nditi ndiwupereke msumba wawo ku ḫarwani pamoza na vyose ivyo vili mwenemumo."

⁹ Usange ḫanthu khumi ḫamkubisama mu nyumba yimoza, nawoso ḫamkufwa ndipera.

¹⁰ Mubali yumoza wa awo ḫafwa, uyo wakwenera kupwererera vyta awo ḫafwa, wizamkufika na kufumiska vitanda vira. Apo wizamkufumba yumoza uyo wakharako mu nyumba yira kuti, "Kasi muliso munthu umo?" Iyo wizamkuzgora kuti, "Chara nadi, mulije." Penepapo munthu yura wamkuyowoya kuti, "Chetama! Kuᬁavye na yumoza wakuzunura zina la FUMU."

¹¹ Nadi, para FUMU yalangula, nyumba zikuruzikuru zizamkubwanganduka, ndipo nyumba zichokozichoko zamkugundumulika nkhanira.

¹² Kasi mahachi ghakuchimbira pa majarawe? Kasi pa nyanja munthu wangamanya kulimapo na ng'ombe. Ndipouli imwe mwazgora weruzgi wakunyoroka kuᬁa chinthu chakukoma, ndipo vipambi vyta urunji kuᬁa nga ndi chinthu chakuᬁawa.

¹³ Imwe mukukondwa pakuthereska msumba wa Lodebara, na kuti, "Asi tathereska msumba wa Karinayimu na nkhongono zithu na zithu?"

¹⁴ Sono FUMU, Chiuta Mwenenkongono zose wakuti, "Ndizamkumutumirani ḫanthu ḫa mtundu unyakhe kuti ḫizakarwe namwe, Mwe ḫalsraele." Iwo ḫizamkumuyuzgani kufuma ku chipata cha Hamati, kuya kafika ku kadambo ka Araba.

Amosi 7

Amosi wakuwona mboniwoni ya zombe

¹ FUMU Chiuta wakandirongora chinthu ichi mu mboniwoni. FUMU yikapanganga zombe apo utheka ukambanga kuphukaso. Ukaᬁa utheka uwo ukamera apo karonga wakaᬁa kuti wavunamo kale.

² Para nkhawona kuti zombe wamara kurya utheka wose ḫa mu charu chira, ine nkhati, "Mwe FUMU Chiuta, nkhumuᬁeyani, gowokani! Kasi ḫaYakhobe aᬁa ḫangachintha uli? Iwo aᬁa ḫalije na nkhongono."

³ Penepapo FUMU yikagowoka, yikati, "Ichi kuti chichitikenge chara."

Amosi wakuwona moto

⁴ Chinyakhe icho FUMU Chiuta wakandirongora mu mboniwoni ndi ichi: FUMU Chiuta wakachemanga moto kuti ulange ḫanthu. Moto ura ukamyangura ndimba yikuru ya nyanja ndipo ukamba kunanga charu.

⁵Penepapo ine nkhati, “Mwe FUMU Chiuta, nkhumuŵeyani, rekani. Kasi ūYakhobe aŵa ūangachintha uli? Iwo aŵa ūalije na nkhongono.”

⁶Penepapo FUMU yikagowoka. Ntheura FUMU Chiuta wakazgora wakati, “Ichi nacho kuti chichitikenge chara.”

Amosi wakuwona chingwe chakupimira

⁷FUMU yikandirongora ichi: FUMU yimilira pa mphepete pa chiliŵa, uku yakolera chingwe chakupimira.

⁸Sono FUMU yikandifumba yikati, “Iwe Amosi, kasi ukuwona vichi?” Ine nkhazgora nkhati, “Chingwe chakupimira.” Penepapo FUMU yikati, “Wona, nkhuŵika chingwe chakupimira mukati mu ūanthu ūane, ūalsraele. Ine kuti ndizamkuŵagowokerašo chara.

⁹Malo gha pachanya ghakusoperako gha Yisake ghamkuŵa mahami, malo ghakupatulika gha ūalsraele, ghizamkupankhuka. Ūa mu nyumba ya Yerobowamu, ndizamkuŵawukira na nkhondo.”

Amosi na Amaziya

¹⁰Sono ku Betele kukaŵa musofi munyakhe zina lakhe Amaziya. Iyo wakatuma mazgu kwa Yerobowamu, karonga wa charu cha Israele, wakati, “Amosi wakumwenderani mphiska mukati mu ūalsraele. Ūanthu kuti ūangamanya kuzomerezga chara vyose ivyo iyo wakuyowoya.

¹¹Amosi wakuti, ‘Yerobowamu wamkufwa na nkhondo, ūalsraele nawo ūamkuyorekera ku umikori kufuma mu charu cha kwavo.’”

¹²Amaziya wakayowoyaso kwa Amosi wakati, “Iwe muwoni, fumako kuno, ndipo rutanga ku charu cha Yuda. Kwenekuko ndiko ukaryenge na kuchima.

¹³Kweni ungizakachimango ku Betele chara, chifukwa ndi malo gha karonga ghakusoperako ndiposo ndi Nyumba ya Chiuta mu charu ichi.”

¹⁴Penepapo Amosi wakamuzgora Amaziya wakati, “Ine kuti ndine nchimi chara, ndiposo kuti ndine yumoza wa nchimi zichokozichoko chara. Ine ndine waka mliska ndiposo nkhupwererera waka makuni gha vikuyu.

¹⁵FUMU ndiyo yikachita kunditora na kundirekeska mlimo wakuŵeta mberere na mbuzi mberere na mbuzi, ndipo yikandiphalira kuti, ‘Rutanga, ukachime ku ūanthu ūane, ūalsraele.’

¹⁶Ntheura sono pulika mazgu agho FUMU yikuyowoya. Iwe ukuti, ‘Reka kuchima vyakususka ūalsraele, reka kupharazga vyakususka nyumba ya Yisake.’

¹⁷Pa chifukwa ichi FUMU yikuti, ‘Muwoli wako wati waŵenge muzaghali mu msumba, ūana ūako ūanarume na ūanakazi ūamkukomeka na nkhondo. Charu chako ūamkuchigawagaŵa na kuchiperekwa ku ūanthu ūanji. Iwe

wamwene wamkufwira ku charu chambula kumanya Chiuta. Wālsraele nawo wāmkuyorekera ku umikori kufuma mu charu cha kwawo.’”

Amosi 8

Amosi wakuwona chidunga cha vipambi

¹ FUMU Chiuta wakandirongora ichi mu mboniwoni: Pakaŵa chidunga cha vipambi vyā chihanya.

² FUMU yikandifumba yikati, “Amosi, kasi ukuwonachi?” Ine nkhazgora nkhati, “Chidunga cha vipambi vyā chihanya.” Ntheura FUMU yikati kwa ine, “Umaliro waŵizira wānthu wāne wālsraele. Ine kuti ndamkuŵagowokeraso chara.

³ Pa zuŵa ilo sumu za mu Nyumba ya Chiuta zamkuzgoka za chitengero. Vitanda vyamkuŵa vinandi, vyamkuponyeka waka chisisi palipose.” Ntheura ndimo FUMU Chiuta wakuyowoyerā.

Kulangika kwa wālsraele

⁴ Amosi wakati, “Pulikani ivi, imwe mukutindiŵizgira pasi wāsokwano, imwe mukukandirizgira pasi wākavu wā mu charu ichi.

⁵ Imwe mukuti, ‘Kasi chiphikiro cha kuthwasa kwa mwezi chimarenge pauli, mwakuti tiguliske mbuto zithu? Zuŵa la sabata nalo limarenge pauli, mwakuti tiguliske tirigu withu, kuti tichepeske debe na kukuzga mtengo, mwakuti tibire wānthu na vyakupimira vyakupusika,

⁶ kuti wākavu tiŵagule na ndarama ya siliva, wāsokwano na skapato ziŵiri, na kuguliska gaga wa tirigu wuwo?’”

⁷ FUMU yarapa pakujikuzga kwa Yakhobe kuti, “Nadidi, kuti ndamkuruwapo chara nanga nkhamoza ka ivyo wakuchita.

⁸ Charu chamkusunkhunyika chifukwa cha vyeneivi. Munthu yose uyo wakukhara mwenemumo wamkutengera. Charu chamkufuruka nga maji gha mronga wa Nayelo. Chamkuyegheka uku na uku na kubira nga ndi mronga wa Nayelo wa charu cha Eguputo.”

⁹ FUMU Chiuta wakuti, “Mu zuŵa leneilo ndizamkuzgora dazi kuti linjire na muhanya pakati na kuŵika chisi pa charu apo dazi lichali kuŵala.

¹⁰ Viphikiro vyinu ndamkuvizgora kuŵa chitengero, sumu zinu ndamkuzizgora kuŵa chiliro. Munthu waliyose ndamkumuvwarika chigudulu, ndipo waliyose wamkumeteka mupara. Mwamkuŵa nga ndi mupapi uyo wakutengerera mwana wakhe kananda. Zuŵa ili lizamkuŵa la viphyo vikuru nadi mpaka umaliro wakhe.”

¹¹ FUMU Chiuta wakuti, "Mazuŵa ghakwiza, apo ndizamkutuma njara pa charu. Yizamkuŵa njara ya chakurya chara nesi nyota ya maji. Kweni yizamkuŵa njara yakukhumba kupulika mazgu gha FUMU.

¹² Wanthu ūamkwendendeka kufuma ku nyanja iyi kuya kafika ku nyanja yinyakhe, kufuma ku mpoto kuya kafika ku mafumiro gha dazi. Ūizamkuchimbilira uku na uko, kudenjerera mazgu gha FUMU, kweni kuti ūizamkughasanga chara.

¹³ Pa zuŵa ilo, ūamwali ūakulangwa na ūakutowa na ūanyamata ūa mathupi ghaweme, ūizamkufwa lunkhuŵa chifukwa cha nyota.

¹⁴ Awo ūakuchita chirapo mwa Ashima, chiuta ngoza wa ku Samariya, na kuyowoya kuti, 'Iwe Dani, nkhurapira mwa chiuta wako wamoyo,' panji kuti, 'Nkhurapira mu nthowa yakuya ku Beyereshba,' wose aŵa ūizamkuwa kwambula kuwukaso."

Amosi 9

Chilango cha awo ūakusopa vikozgo

¹ Nkhawona FUMU yimilira pa mphepete pa jochero. Iyo yikati, "Timbani pa mitu ya mizati, mpaka malufura ghasunkhunyike, ndipo muyiswe kuti yiwire pa mitu ya ūanthu. Awo ūakharako, ndizamkuŵakoma na nkhondo. Palije na yumoza uyo wizamkuchimbira, nanga njumoza uyo wizamkuphokwa.

² Nanga ūajime pasi mpaka ku malo gha ūakufwa, nako woko lane lamkuŵatora. Nanga ūakwere mpaka kuchanya, nako ndamkuŵakhizgira pasi.

³ Nanga ūabisame pa Phiri la Karimele, ndamkuŵapenja na kuŵawuskapo. Nanga ūabisame kwa ine pasi pa nyanja yikuru, kwenekura ndamkulangula njoka kuti yiŵarume.

⁴ Nanga ūarwani ūawo ūangawatorera ku umikori, kwenekura ndamkulangula kuti ūakomeke na nkhondo. Maso ghane ghamkuŵa pa iwo, kuti ndiŵachitire chiheni, chiweme chara."

⁵ Para FUMU, Chiuta Mwenenkhongono zose wakhwaska waka charu, charu chira chikusonganoka, ndipo wose awo ūakukharamo ūakutengera. Charu chose chikuwuka nga ndi mronga wa Nayelo, chikukhiraso nga ndi mronga wa Nayelo mu charu cha Eguputo.

⁶ Iyo ndiyo wakuzenga malo ghakhe ghakukharamo kuchanya, ndipo wakwimika lufura lwa mlengalenga wakhe pa charu. Iyo ndiyo wawunganya pamoza maji gha mu nyanja, na kughapungulira pachanya pa charu. Zina lakhe ndi FUMU.

⁷ FUMU yikuti, "Asi kwa ine imwe ūaIsraele mukuyana waka na ūaEtiyopiya? Asi ndine nkhafumiska ūaIsraele kufuma mu charu cha Eguputo? Asi ndine

nkhafumiska ḫaFilisiti kufuma mu charu cha Kafitoro ndipo ḫaSiriya kufuma ku Kiri?

⁸Wonani, maso gha ine FUMU Chiuta ghali pa ufumu wakwananga, ndipo nditi ndiwumare petu pa charu cha pasi. Kweni mbumba ya Yakhobe pera ndiyo ndamkuyimalira nkhanira chara." Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

⁹"Pakuti wonani, ndizamkulangula, na kusunkunya ḫaIsraele mukati mu mafuko ghose, nga ndi ufu mu sefa na kuwuskako wose awo mbawakawaka.

¹⁰Wakwananga wose mukati mu ḫanthu ḫane, ḫamkufwa la lupanga, iwo ḫakuti 'Uheni wamkutisanga chara nanga nkhukumana nase.' "

Ŵalsraele ūakukharako ūizamkuthaskika

¹¹FUMU yikuti, "Mu zuŵa ilo, ndamkuzengaso ufumu wa Davide uwo uli kuwa. Ndamkunozgaso viliŵa vyakhe, na kuzengaso mahami ghakhe, kuti uŵe nga ndi umo ukaŵira mazuŵa gha kale.

¹²Panyengo iyo, ḫalsraele ūizamkuthereska awo ūakharako mu Edomu na mafuko ghanyakhe ghose agho ngane." Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU iyo yichitenge ivyo yayowoya.

¹³FUMU yikuti, "Mazuŵa ghakwiza apo mulimi wizamkumuruska uyo wakuvuna, ndipo uyo wakuponda mpheska wizamkumuruska uyo wakupanda mbuto. Mu mapiri muzamkuthonya vinyo lakunowa, mu tumapiri tose muzamkuŵaso vinyo.

¹⁴Ndizamkuŵawezgera mauweme ḫanthu ḫane ḫalsraele, ndipo iwo ūizamkuzengaso misumba yakupankhuka na kukharamo. Ūizamkulima minda ya mpheska na kumwa vinyo lakhe, ndipo ūizamkulimanga minda na kurya vipambi vyakhe.

¹⁵Ndizamkuŵapandaso mu charu chawo ndipo ūizamkuzgulikaso chara mu charu icho ndaŵapa." Ntheura ndimo FUMU, Chiuta winu wakuyowoyerwa.

Obadiya

Obadiya 1

¹Iyi ndi mboniwoni ya Obadiya.

FUMU yizamkulanga Edomu

FUMU Chiuta wakuti za Edomu: Tapulika uthenga kufuma kwa FUMU, ndipo thumi yatumika ku wāmitundu kukayowoya kuti, “Wukani! Tiyeni tirwe nkhondo na charu cha Edomu!”

²FUMU yikuti, “Nditi ndikuzgore kuwa muchoko mukati mu wāmitundu, uti uŵe wakuyuyurika chomene.

³Kujikuzga kwako kwakupusika, wamweneiwe ukukhara mu zimphanji za jarawe, wamweneiwe malo ghako ghakukharamo ghali pachanya. Iwe ukuti mu mtima wako, ‘Kasi ndi njani uyo wangandikhizgira pasi?’

⁴Nanga uwuruke kuchanya nga ndi nombo, nanga chivimbo chako chiŵe pakati pa nyenyezi, ndipouli nditi ndikuwiskire pasi kufuma kwenekura. Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

⁵Usange wānkhungu wāngiza kwa iwe, usange wāskoghi wāngiza na usiku, kasi kupasuka kwako kungaŵa uli! Asi wāngiba ivyo wāngakhumba pera? Usange awo wākuponthora mpheska wāngiza kwa iwe, asi wāngarekapo vinyakhe vyakuvulura?

⁶Kweni wona umo Esau waskoghekera, vyuma vyakhe vyakubisika wāviperjenja!

⁷Wose awo wāli pa wenewawene na iwe wākupusika, wākuchimbizga iwe kuya kafika ku mphaka. Awo wākawā na mutende na iwe wākuthereska, wābwezi wāko awo ukurya pamoza nawo wākuthyera chipingo. Kweni ichi, iwe kuti ukuchimanya chara.”

⁸FUMU yikuti, “Kasi pa zuŵa lenelira, ndingaya kareka, kuŵamara wāvinjeru ūa mu Edomu, na umanyi mu wānthu ūa ku Phiri la Esau?

⁹Vinkhara vyako, We Temani, vyamkuthika lusoko, mwakuti musilikari waliyose kufuma mu Phiri la Esau, wamkukomeka.

Vifukwa vyakulangika kwa Edomu

¹⁰Chifukwa cha nkhaza izo ukamuchitira Yakhobe mwana munyako, soni zamkukukora, ndipo wamkumara kwa muyirayira.

¹¹Pa zuŵa lira iwe ukimilira waka pa mphepete, pa zuŵa ilo wālendo wākaskoghanga katundu wakhe, para wākupanjwa wākanjiranga mu vipata vyakhe, na kumuchitira mphenduzgo Yerusalem, iwe ukaŵa nga yumoza wa iwo.

¹²Kweni iwe mphanyi ukasekerera chara, pa zuŵa la soka la mwana munyako. Mphanyi ukakondwera chara pa wānthu ū charu cha Yuda, pa zuŵa la kuparanyika kwawo. Mphanyi ukajikuzgirapo chara, pa zuŵa lawo la soka.

¹³Mphanyi ukareka kunjira pa chipata cha wānthu ūane, pa zuŵa lawo la soka. Mphanyi ukasekerera chara, pa zuŵa lawo la soka. Mphanyi ukaskogha katundu wawo chara, pa zuŵa la soka lawo.

¹⁴Mphanyi ukimilira pa nthowa zakupatukana chara, mwakuti ukome awo wākachimbira. Mphanyi ukaŵapereka chara awo wākaphokwa ku warwani, pa zuŵa la suzgo.”

Zuŵa la FUMU lakweruzgira charu

¹⁵“Pakuti zuŵa la FUMU laneng'enera, pa wāmitundu yose. Umo iwe wachitira, ndimo kwamkuchitikira kwa iwe, milimo yako yamkuwerera kwa iwe wekha.

¹⁶Umo wānthu ūane wāmwera nkhombo ya visuzgo, pa phiri lane lakupatulika, ndimo wāmkumwera wāmitundu wose awo wākumuzingirizgani. Wāmkumwa na kupenthyapentyha, ndipo wāmkuŵa nga ndi para wākaŵako na kale chara.

Ŵalsraele wākuthereska warwani wāwo

¹⁷Kweni mu Phiri la Ziyoni, wāmkuŵamo awo wāmkupona, ndipo lamkuŵa lakupatulika. Penepapo ū fuko la Yakhobe, wāmkuŵa na charu icho nchawo na chawo.

¹⁸Wā fuko la Yakhobe wāmkuŵa nga ndi moto, ū fuko la Yosefe nga ndi dimi la moto, ndipo ū fuko la Esau nga ndi maphekese. Ū fuko la Esau wāmkocheka na kumara petu, ndipo kwamkuŵavye na yumoza wakuponapo wa fuko la Esau. Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU.”

¹⁹“WāYuda ū ku mwera wāmkuhara Phiri la Esau, ndipo ū ku manjiliro gha dazi wāmkuhara charu cha ūFilisiti. Iwo wāmkuhara charu cha Efurayimu na Samariya, ndipo ū fuko la Benjamini wāmkuhara Gileyadi.

²⁰WāIsraele awo ūali ku umikori, ku Hala, wāmkuhara charu cha Kanani mpaka ku Zarefati. Wāmikori kufuma mu Yerusalem awo ūali mu Sefaradi, wāmkuhara misumba ya ku mwera mu charu cha Yuda.

²¹Wākuthaska wāmukukwera Phiri la Ziyoni, kuya kawusa Phiri la Esau. FUMU ndiyo yamkuŵawusa.”

Yona

Yona 1

Yona wakukana kupulikira FUMU

- ¹Zuŵa limoza mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yona mwana wa Amitayi, ghakati,
- ²“Wuka, urute ku msumba ukuru ura wa Nineve, ukachemerezge pakuŵapharazgira ūanthu mazgu ghakuŵasuska chifukwa ndawona kuti ūananga chomene.”
- ³Kweni Yona wakachimbilira ku Tarishishi mwakuti wawukepo panthazi pa FUMU. Wakakhilira ku dowoko la ku Yopa ndipo kwenekura wakasanga ngarawa iyo yikarutanga ku charu chira. Wakati walipira ndarama zakwendera, wakakwera kuti warute ku Tarishishi mwakuti wareke kuwonekera kwa FUMU.
- ⁴Kweni FUMU yikawuska mphepo yikuru pa nyanja, ndipo kukaŵa chimphupuru chankhongono chomene mwakuti ngarawa nayo yikaŵa pafupi na kusweka.
- ⁵Wendeski ūa ngarawa ūakopa chomene ndipo waliyose wakachemerezga kwa chiuta wakhe na wakhe. Ntheura ūakamba kutaya ūakatundu awo ūakaŵa mu ngarawa mwakuti ūayipepuske. Pa nyengo iyi Yona wakaŵa kuti wakhilira mu vipinda vyā pasi mu ngarawa ndipo wakagona tulo twa kafwe na kafwe.
- ⁶Murara wa ngarawa wakakhilira kwenekura ndipo wakati wamusanga wakati kwa Yona, “Kasi iwe ukung'anamulachi pakugona tulo? Wuka! Nawe chemerezga kwa chiuta wako. Panji chiuta wako wangatipulika kuti tireke kufwa.”
- ⁷Ntheura ūwendeski ūa ngarawa ūara ūakati ku yumoza na munyakhe, “Tiyeni tose pamoza tichite mphenduzgo mwakuti timanye kuti kasi nchifukwa cha njani soka ili latiwira?” Ntheura ūakachita mphenduzgo ndipo yikawira Yona.
- ⁸Penepapo ūakamufumba Yona ūakati, “Kasi nchifukwa cha njani kuti soka ili latiwira? Nchito iyo ukuchita nja mtundu uli? Kasi ukufumirankhu? Charu chako ndi nchi? Ndiwe munthu wa mtundu uli?”
- ⁹Iyo wakazgora wakati, “Ine ndine muHebere. Ndipo nkhusopa FUMU, Chiuta wa kuchanya, uyo wakalenga nyanja na mtunda.”
- ¹⁰Penepapo ūwendeski ūa ngarawa ūara ūakopa chomene ndipo ūakamufumba ūakati, “Kasi icho wachita nchithu uli?” Kweni iwo ūakamanya kuti wakachimbiranga FUMU, pakuti wakaŵaphalirapo kale za cheneichi.
- ¹¹Chimphupuru chira chikakulirangakuliranga Ntheura ūakati kwa iyo, “Kasi sono tichite chivichi kwa iwe mwakuti nyanja yitikhaliro bata?”

¹²Yona wakawazgora wakati, "Mundinyamure na kundiponya mu nyanja ndipo yiti yimukhaliraninge bata. Pakuti nkhumanya kuti chimphupuru chikuru ichi chamuwirani chifukwa cha ine."

¹³Wendeski wa ngarawa wara wakayezga chomene kuvuwa kuti wayiwezgere ngarawa yira ku mtunda, kwesi wakatondeka chifukwa chimphupuru chikakulirangakuliranga pa nyanja kuwajandizga.

¹⁴Ntheura wakaromba kwa FUMU wakati, "Mwe FUMU tikumuweyani kuti tireke kufwa chifukwa cha kumara umoyo wa munthu uyu, ndipo mureke kuwika mrantu wa nyifwa yakhe pa ise, pakuti imwe FUMU mwachita icho nchakumukondweskani."

¹⁵Ntheura wakamutora Yona na kumuponya mu nyanja. Penepapo nyanja yika wakhalira bata.

¹⁶Wendeski wa ngarawa wakati wawona ichi, wakopa FUMU chomene ndipo wakapereka sembe kwa FUMU na kupangana kuti wati wate wetere FUMU.

¹⁷FUMU yikanozgera chisomba chikuru kuti chimumire Yona. Yona waka wa mu nthumbo ya chisomba mazuwa ghatatu muhanya na usiku.

Yona 2

Yona wakuromba kwa FUMU

¹Apo Yona waka wa mukati mu nthumbo ya chisomba, wakaromba kwa FUMU, Chiuta wakhe wakati:

²"Apo nkha wa mu visuzgo nkhachemerezga kwa imwe FUMU, ndipo imwe mukandizgora. Apo nkha wa mu malo gha wakufwa, nkhalarira kwa imwe FUMU kuti mundovwire, ndipo imwe mukandipulika.

³Imwe mukandiponya mukati mwa ndimba, nadi, mukatikati mwa nyanja, mwezga ukandizingirizga ine kosekose, majigha na mawiru wiru ghu ghose vikandibizga.

⁴Ntheura nkhati, 'Ndatayika ine kufuma pa maso pinu, kasi ndamkulawiskaso uli ku Nyumba yinu yakupatulika?'

⁵Maji ghakandibenerera ine, ndimba nayo yikandizingirizga ine, ndere zikazingirizga mutu wane.

⁶Nkhakhilira kusi kwa lufura lwa mapiri, nkhabira pasi chomene kusi kwa charu, icho mphingirizgo zakhe zikandijalira kwa muyirayira. Ndipouli, Mwe FUMU, Chiuta wane mukandifumiskamo wamoyo mu dindi.

⁷Para nkhwona kuti umoyo wane ukumara, nkhakumbuka imwe FUMU. Ndipo nkharamba kwa imwe, mu Nyumba yinu yakupatulika.

⁸Awo âwakusopa vikozgo nya waka, âwakutaya kugomezgeka kwawo kwa imwe.

⁹Kweni ine, nditi ndiyimbenge sumu ya viwongo, nditi ndipereke sembe kwa imwe. Icho ndapangana, nditi ndifiskenge, kuthaskika kukufuma kwa FUMU.”

¹⁰FUMU yikalangula chisomba chira, ndipo chikamuwukulira Yona pa mtunda.

Yona 3

Yona wakupulikira FUMU

¹Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Yona kachiŵiri, ghakati,

²“Wuka, urute ku msumba ura ukuru wa Nineve ndipo ukawupharazgire uthenga uwo nkhukuphalira.”

³Yona wakapulikira ndipo wakaruta ku Nineve kwakuyana na umo FUMU yikamuphalirira. Nineve ukaŵa msumba ukuru, weneuwo mu usani wakhe ukaŵa wa ulendo wa mazuŵa ghatatu.

⁴Pa zuŵa lakudanga Yona wakamba kupharazga uthenga ura mukati mu msumba wakati, “Kwakhara mazuŵa 40 pera kuti Nineve wabwanganduke.”

⁵Ŵanthu ūa ku Nineve âwakagomezga uthenga wa Chiuta. Ŵakaphalirana kuti waliyose waziŵizge kurya ndipo âwavware vigudulu kwamba âwakuru na âwachoko wuwo.

⁶Para uthenga uwu ukamufika karonga wa charu cha Nineve, iyo wakafumapo pa chizumbe chakhe cha ufumu, wakavura munjilira wakhe ndipo wakavwara chigudulu na kukhara pasi pa vyoto.

⁷Penepapo karonga yura wakatuma uthenga ku Ŵanthu wose mu msumba wa Nineve kuti, “Languro la karonga na âwarongozgi âwakhe ndi ili, ‘Munthu waliyose nanga chingâwa chinyama chilichose, ng’ombe, mberere panji mbuzi, vingachetanga chakurya chilichose chara nesi kumwa maji.

⁸Ŵanthu âwavware vigudulu ndipo vyakuŵeta navyo âwavivwarike vigudulu. Ŵanthu âwachemerezge chomene pakuromba kwa Chiuta na kureka nthowa zaho ziheni ndiposo na nya nkhaza ivyo âwakuchita.

⁹Ndi njani wakumanya, panji Chiuta wangagowoka ku ukari wakhe wakofya kuti tireke kumara?” ”

¹⁰Para Chiuta wakawona icho âwakachita, na umo âwakawererako ku nthowa zaho ziheni, wakagowoka pakureka kupereka chilango icho wakatenge waŵamare nacho.

Yona 4

Kukwiya kwa Yona na Iusungu Iwa Chiuta

¹Pa chifukwa ichi Yona wakakwenyerera ndipo wakakwiya chomene.

²Wakaromba kwa FUMU wakati, "Mwe FUMU, asi ichi ndicho nkhayowoya apo nkhaŵa ndichali mu charu cha kwithu? Ichi ndicho ine nkhachimbiliranga ku Tarishishi. Nkhamanya kuti imwe ndimwe Chiuta wa uchizi na wa chiwuravi, wakuziwurika kukaripa na wakuzura na chisungusungu, Chiuta uyo wakugowoka pakureka kupereka chilango.

³Sono imwe, Mwe FUMU nkhumuŵeyani, wuskanimo umoyo wane, chifukwa nkhuweme kwa ine kuti ndifwe kuruska kuŵa wamoyo."

⁴Kweni FUMU yikamuzgora yikati, "Kasi iwe wachiwona kuti nchakwenerera kuti ukwiye?"

⁵Penepapo Yona wakawukamo mu msumba na kuya kakhara pasi ku mafumiro gha dazi kwa msumba ura. Kwenekura wakajizengera ka msasa ndipo wakakhara pasi pa mufwiri mwakuti wawone icho chitichichitikenge na msumba ura.

⁶FUMU Chiuta wakamezga khuni la mono, ndipo wakalichitiska kuti lutandazge minthavi yakhe pa kamtenje kuti lupereke mufwiri pa Yona. Wakachita ichi mwakuti wamuthaske ku kocha kwa zuŵa. Ndipo Yona wakakondwa chomene chifukwa cha lunyungu lura.

⁷Kweni na machero ghakhe ku mulenje Chiuta wakatuma chibungu kurya lunyungu lura mwakuti lunyungu lukafota.

⁸Para dazi likafuma, Chiuta wakatuma mphepo yakuthukira ya ku mafumiro gha dazi. Dazi likâwalira pa mutu wa Yona mwakuti Yona wakazinduka. Ntheura wakaromba kuti wafwe, ndipo wakati, "Nkhuweme kuti ndifwe kuruska kuŵa na umoyo."

⁹Kweni Chiuta wakati kwa Yona, "Kasi wachita makora kuti ukwiye chifukwa cha lunyungu ulu?" Yona wakati, "Inya, ndachita makora kukwiya ndipo nkhenera na kufwa wuwo."

¹⁰Ndipo FUMU yikati, "Waŵa na chitima na lunyungu ulo ukalupanda nesi kulukuzga chara, lwene ulo lukamera mu usiku umoza ndipo lukomiraso mu usiku umoza!

¹¹Msumba wa Nineve uli na wanthu wakujumpha 120,000 weneawo kuti wakumanya uweme panji uheni chara ndipo uliso na ng'ombe zinandi chomene. Asi ine nane nkhwenera kuŵa na chitima na msumba ukuru uwu?"

Mika

Mika 1

¹Agha ndi mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa Mika wa ku Moresheti mu nyengo iyo wakaronga aŵa, Yotamu, Ahazi na Hezekiya, wakawusiranga charu cha Yuda. Iyo wakapokera kwizira mu mboniwoni kuphara na vya Samariya na Yerusalemu.

Kutengerera Samariya na Yerusalemu

²Pulikani, imwe mwa wānthu mose. Tegherezga, iwe charu, na vyose ivyo vili mwenemumo! FUMU Chiuta waŵe kaboni kususka imwe, inya FUMU, kufuma mu Nyumba yakhe yakupatulika.

³Wonani, FUMU yikwiza kufuma ku malo ghakhe uko yikukhara. Yizamkwikha, kwiza pasi, ndipo yizamkwenda pa mapiri gha charu.

⁴Mapiri ghizamkusongonoka pasi pakhe, nga phula ilo lakhwaska moto. Ghizamkwenda mu madambo, nga ndi maji pa chipopoma.

⁵Vyose ivi ndi chifukwa cha uheni wa Israele, na zakwananga za wānthu wā charu cha Yuda. Kasi uheni wa Israele ndi ngu? Asi ndi Samariya? Kasi malo gha pachanya ghakusoperako vikozgo mu wāYuda ndi nga? Asi ndi Yerusalemu wuwo?

⁶Ntheura FUMU yikuti, “Pa ichi ndizamkuchita kuti Samariya wāŵe mulu wa mahami pa munda, malo ghakupandapo waka mpheska. Ndizamkunkhuzgira mawe ghakhe mu dambo, na kubenura lufura lwakhe pakweru.

⁷Vikozgo vyakhe vyose vyakuŵaja vyamkuteketeka, vyawanangwa vyakhe vyose vyamkocheka na moto, ndipo wāngiza wākhe wose ndiŵaparanyenge. Pakuti wakavisangira vyawanangwa vyakhe, kufuma mu njombe ya uzaghali, ndipo viti viwerere kuŵa njombe ya muzaghali.”

⁸Ntheura Mika wakati, “Pa chifukwa ichi nditi ndilire na kutengera, nditi ndende wakuvurika na wa nkhule. Nditi ndibwethe nga ndi wākambwe, na kulira nga ndi phururu.

⁹Pakuti chilonda cha Samariya nchambula kupozgeka, ndipo chaya kafika ku charu cha Yuda. Chiza mpaka ku chipata cha wānthu wāne, inya, mpaka mu Yerusalemu.”

Murwani wakusenderera ku Yerusalemu

¹⁰Rekani kupharazga ichi ku wārwani wāithu mu msumba wa Gati. Rekani na kulira wuwo. Imwe mukukhara ku Beti Leyafira, kunkhurani mu fuvu.

¹¹Imwe mukukhara mu Safiri, rutaninge ku umikori, uku muli nkhule na âwasoni. Imwe mukukhara mu Zaanani, mungafumangamo chara. Para âwanthu âwa ku Beti Ezele âwakutengera, mumanye kuti iwo âwangamovwirani chara.

¹²âwanthu awo âwakukhara mu Maroti âwakulindirira uweme. Kweni FUMU yafika na uheni, ku chipata cha Yerusalem.

¹³Imwe mukukhara mu Lakishi, kakilirani magareta ku mahachi, muchimbire. Ndimwe mukâwa âwakudanga kuâwarongozgera ku kwananga, âwanthu âwa mu Ziyoni. Pakuti mwa imwe mukusangika zakwananga za âwalsraele.

¹⁴Ntheura mupereke vyawanangwa vyakulayirana, ku âwanthu âwa msumba wa Moresheti Gati. Msumba wa Akizibu wamkuâwa wa upusikizgi, ku âwakaronga âwa charu cha Yuda.

¹⁵Nditi ndizeso na wakutonda kwa imwe, mwe imwe mukakhara mu msumba wa Maresha. âWarongozgi âwa charu cha Yuda, âwamkubisama ku Adulamu.

¹⁶Mwa âwaYuda, jimetani sisi, muâwe na vipara, pakuâwalirira âwana âwinu âwakutemweka. Mujizgore âwa vipara nga khuâwi, pakuti âwatorekerenge ku umikori.

Mika 2

Kulangika kwa awo âwakunyekezga âwakavu

¹“Soka ku awo âwakunozgera ubendezi, kunozgekera uheni pa vitara vyawo. Para na mulenje kukuâvara, âwakufiska icho âwanozgera, pakuti chili mu mazaza ghawo.

²Para âwakudokera minda, âwakupoka waka. Para âwakudokera nyumba, âwakuphangâ waka. âWakuyuzga munthu na mbumba yakhe, muzengezgani wakhe na chiharo chakhe.”

³Pa chifukwa ichi FUMU yikuti, “Wonani nkhunozgera suzgo kulimbana na mtundu uwu, ilo mwamkutondeka kuwuskamo mu singo zinu. Mwamkwenda mwakujikuzga chara pakuti yamkuâwa nyengo yinonono.

⁴Pa nyengo iyo, âwanthu âwamkwimba sumu yakumutombozgani, ndipo âwamkutengera chomene. Iwo âwamkuti, ‘Tapankhuka nkhanira. Charu chithu chapokeka kwa ise, minda yithu yagaâwika kwa awo âwatikora.’ ”

⁵“Ntheura para nyengo yafika, yakuwezgera charu ku âwanthu âwa FUMU, kwamkuâwavye na yumoza wa imwe uyo wamkupoka chiharo.

⁶âwanthu âwakundiyyowoyerâ kuti, ‘Ungapharazganga chara. Munthu wareke kupharanga vinthu ivi. Ise tikhozgekenge soni chara.’

⁷Kasi imwe âwa mbumba ya Yakhobe cha ntheura tiyowoyenge? Kasi Mzimu wa FUMU ngwambula kujikora? Kasi machitiro agha ngakhe? Kasi mazgu ghane ngambula kuchita uweme kwa uyo wakwenda mu urunji?”

⁸FUMU yikuti, “Kweni imwe mukuŵawukira âwanthu âwane nga mbarwani. Mukuŵavura minjilira âwanthu âwa mutende, awo âwakuwera kufuma ku nkondo kugomezgeka kuti mbanangwa.

⁹Ukuviwuskamo âwawoli âwa âwanthu âwane mu nyumba zaho zakukondweska, ukuwuskako ku âwana âwalo âwachoko vitumbiko vyane kwa muyirayira.

¹⁰Wukani ndipo rutaninge pakuti malo agha ngakupumulirapo chara, chifukwa cha ukazuzi uwo mwachita, weneuwo ukuparanya nkhanira.

¹¹“Usange munthu wendendekenge kupharazga vyawaka na utesi kuti, ‘Ndiphazarzgenge kwa imwe za vinyo na mowa,’ ndiyo wakwenera kuâwa mupharazgi mwa âwanthu âwa!

¹²Nadi, nditi ndimuunjikani mose, imwe âwa Yakhobe nditi ndiâwunganye âwakukharako mu âwIsraele. Nditi ndiâwâike pamoza nga ndi mberere na mbuzi mu chitupa, nga ndi mskambo uwo uli mu luhari lwakhe. Malo ghizamkupoma na âwanthu âwanandi chomene.

¹³“Uyo wakujula muryango wamkuâwadangirira, ndipo wose âwamkuswa chijaro cha pa chipata na kufumira penepapo. Karonga waho wamkuâwadangirira, FUMU ndiyo yamkuâwa panthazi pawo.”

Mika 3

Mika wakususka âwarongozgi âwâlsraele

¹Ndipo ine nkhati, “Pulikani, imwe mukurongozga âwaYakhobe, imwe mukuwusa âwâlsraele! Asi imwe ndimwe mukwenera kumanya weruzgi wakunyoroka?

²Ndipouli imwe mukutinkha uweme na kutemwa uheni, mukuyuwura chikumba cha âwanthu âwane, ndipo mukucheka munofu ku viwangwa vyawo.

³Mukurya nyama ya âwanthu âwane, na kufuâwa chikumba chawo. Mukumemena viwangwa vyawo, na kuâwachekache ka nga ndi para mukazingenge, nga ndi nyama ya mu mphika.”

⁴Pamanyuma mwizamkulirira kwa FUMU, kweni kuti yizamkumuzgorani chara. FUMU yizamkubisa chisko chakhe kwa imwe, chifukwa âwachita uheni.

⁵Ntheura FUMU yikuti, “Kwakuyana na imwe nchimi mwâweneimwe mukupuruska âwanthu âwane, imwe mukuchemerezga kuti, ‘Mutende’ apo âwamupani chakurya, kweni mukuwuska nkondo kwa uyo wakureka kumupani chakurya.

⁶Kwa chifukwa ichi kwizamkuŵa usiku kwa imwe kwambula kuŵa na mboniwoni. Kwizamkuŵa chisi kwa imwe kwambula uroski. Dazi lizamkunjira waka pa nchimi, ndipo zuŵa lizamkuŵa la mdima pa iwo.

⁷Ŵawoni ūakhozgekenge soni, ndipo ūaroski nawo ūalengeskekenge. Wose ūamkuŵavye chakuyowoya, pakuti Chiuta wakuŵazgora chara.

⁸Kweni ine, ndazuzgika na nkhongono, na Mzimu wa FUMU, ndiposo na weruzgi, na mazaza, kuti ndimuphalire Yakhobe majuvyo ghakhe, na Israele kwananga kwakhe.

⁹Pulikani ichi, imwe mukurongozga ūYakhobe imwe mukuwusa ūIsraele, mwaŵeneimwe mukukana unenesko na kubendezga urunji wose,

¹⁰imwe mukuzenga Ziyoni na ndopa ndipo Yerusalem na ubendezi.

¹¹Warongozgi ūakhe ūakweruzga para ūapoka chimbundi. Ūasofi ūakhe ūakulipirika pambere ūandasambizge. Nchimi zakhe zikulipirika ndarama pambere zindaroske. Ndipouli ūakweghamira kwa FUMU na kuti, ‘Asi FUMU yili pakati pithu? Palije kaheni ako kangatisanga ise.’

¹²Ntheura chifukwa cha imwe, Msumba wa Ziyoni uti ulimike nga ndi munda, Yerusalem wati wazgoke kuŵa mulu wa mahami, ndipo phiri la Nyumba ya Chiuta, liti lizgoke kuŵa phiri la thengere.”

Mika 4

FUMU yamkuwusa mu mutende charu chose (Yes 2.2-4)

¹Mu mazuŵa ghakumalira phiri la Nyumba ya FUMU yizamkukhazikika, kuŵa phiri litali chomene ku mapiri ghose, ndipo lizamkukwezgeka pachanya pa mapiri ghose. Mafuko ghanandi ghamkundonda kuruta kwa ilo.

²Ndipo mafuko ghanandi ghamkwiza, na kuti: “Zaninge, tiyeni tirute ku phiri la FUMU, ku Nyumba ya Chiuta wa Yakhobe. Iyo watisambizgenge nthowa zakhe mwakuti tendenge mwenemumo.” Pakuti dango lifumirenge ku Ziyoni, ndipo mazgu gha FUMU ghafumirenge ku Yerusalem.

³Iyo wizamkweruzga pakati pa ūanthu ūanandi, na kudumula mphindano pakati pa mafuko gha pafupi na gha kutali. Iwo ūizamkufura malupanga ghawo kuŵa mayembe, ndiposo mikondo yawo kuŵa zimphopo. Mitundu yizamkuukirana chara kuti yirwe nkhondo nanga nkhusambiraso vya nkhondo.

⁴Munthu yose wizamkukhara musi mu mpheska yakhe ndiposo na musi mwa khuni lakhe la chikuyu. Pamkuŵavye munthu wakuŵawofya, chifukwa FUMU Mwenenkhongono zose ndiyo yayowoya.

⁵Pakuti wānthu wose wākwenda wose kwakuyana na wāchiuta wāwo. Kweni ise tendenge mu zina la FUMU, Chiuta withu kwa muyirayira.

Ŵalsraele ūati wāwereko ku umikori

⁶FUMU yikuti, “Mu zuŵa ilo ndamkuŵika pamoza wākupendera. Ndamkuŵawunganya wākuchimbizgika, ndiposo na awo ndili kuŵāwika mu visuzgo.

⁷Ine FUMU ndamkuŵazgora wākupendera kuŵa wānthu wāne. Wākuchimbizgika ndamkuŵazgora kuŵa mtundu wa nkhongono. Ine FUMU ndamkuŵawusa iwo mu Phiri la Ziyoni, kufuma nyengo iyi mpaka muyirayira.

⁸Ndipo iwe, We chigongwe cha mskambo wa mberere, linga la wānthu wā mu Ziyoni, ivyo nkhapangana nawe vizamkuchitika. Ufumu wako wakale wizamkukuwereraso ufumu wa wānthu wā mu Yerusalem wizamkwizaso.

⁹Kasi ukulirirachi mwakuchemerezga ntheura? Kasi ulije karonga mwa iwe? Kasi movwiri wako wali kufwa, mwakuti urwirwi wakusanga nga ndi mwanakazi para wali pafupi kubaba?

¹⁰Imwe wānthu wā mu Ziyoni, vivirani pasi na kutampha, nga ndi mwanakazi para wali pafupi kubaba. Pakuti sono mufumengemo mu msumba na kukhara mu thengere, ndipo mwizamkuruta ku Babuloni. Kwenekura mwamkuthaskika, kwenekura FUMU yamkumuwombolani kufuma mu mawoko gha wārwani ūinu.

¹¹Sono mafuko ghanandi ghawungana kuti ghimikane namwe.” Iyo yikuti, “Yerusalem wakazuzgike, ndipo tiwone kumara kwa msumba wa Ziyoni.”

¹²Kweni wākumanya chara maghanoghano gha FUMU. Wākumanyiska chara unozgero wakhe, kuti wāwawunganya kuŵalanga nga ndi mikukwe pa luwugha iyo yabulika.

¹³Wukani na kubula, imwe wā mu Ziyoni. Ndimuzgoraninge wānkhongono nga nkhambako ya lusengwe lwa chisulo na vikandiro vya mkuŵa. Wānthu wānandi muti muŵaphwanye tuchokotuchoko, na kuperekwa ivyo wākaviskogha kwa FUMU ndiposo chuma chawo kwa Fumu ya charu chose cha pasi.

Mika 5

¹Sono mwa wānthu wā mu Yerusalem nozgekerani nkhondo, pakuti wārwani wāzingirizga msumba ndipo iwo wāmutimbenge murongozgi wa Israele pa thama na ndodo.

Chiuta wakupangana kuperekwa Murongozgi kufuma mu Betelehemu

²FUMU yikuti, “Kweni iwe, Betelehemu Efurata, wa mweneiwe ndiwe muchoko chomene mu mbumba za Yuda, mwa iwe ndamkufumiska yumoza uyo

wamkuŵa murongozgi mu Israele, mweneuyo jando lakhe nda mwaka kufuma mazuŵa gha kale chomene.”

³Ntheura FUMU yamkuŵajowola wanthu ūakhe mpaka nyengo yikwane yakuti uyo wali mu vyakuŵinya nya kubaba waphokwe. Penepapo wanthu ūakhe ūa ku umikori awo ūakharako ūati wawerere ku ūaIsraele ūanyawo.

⁴Ndipo wizamkuwusa wanthu ūakhe nga ndi muliska mu nkhongono za FUMU, na mu uchindami wa zina la FUMU, Chiuta wakhe. Ndipo ūamkukhara mu kufwasa, pakuti sono iyo wamkuŵa mukuru mpaka ku mpherererekezgo za charu.

⁵Ndipo wamkwiza na mutende.

Kuwomboleka na kulangika

Para ūaAsiriya ūiza na nkhondo mu charu chithu, na kukanda mu zimphara zithu, tamkuŵatumira ūarongozgi ūa ūasilikari ūankonde na ūâwiri ndiposo na nduna zinkhonde na zitatu.

⁶Ūamkuwusa charu cha Asiriya na lupanga, na kunjira mu vipata nya charu cha Nimurodi. Ūamkutithaska ku ūaAsiriya para ūakwiza mu charu chithu na kukakanda mphaka za charu chithu.

⁷Penepapo ūakukharako ūa Yakhobe ūamkuŵa mukati mwa wanthu ūanandi nga ndi jumi la kufuma kwa FUMU, nga ndi vura pa utheka. Iwo ūamkugomezga mwa FUMU, munthu chara, nesi ūana ūakhe.

⁸Ndipo ūakukharako ūa Yakhobe ūamkuŵa mukati mu ūamitundu, nga ndi nkharamu mukati mu vikoko nya mu thengere, nga nkhamwana ka nkharamu pakati miskambo ya mberere na mbuzi. Para kakwenda mukati kakutwazura tuchokotuchoko, kulije na yumoza wakuthaska.

⁹Woko lako lithereskenge ūarwani ūako wose, ndipo ūavimphindikwa ūako wose ūamkukomeka.

¹⁰FUMU yikuti: Ndipo mu zuŵa ilo, ndamkumaramo mahachi ghinu na kughapasura magareta ghinu.

¹¹Ndipo ndamkumaramo misumba ya mu charu chinu na kuwiskira pasi malinga ghinu ghose.

¹²Ndamkumaramo ūamaula mukati mwinu, ndipo pamkuŵavye ūawukwi pakati pinu.

¹³Ndipo ndimarenge vikozgo na mizati yawo, kufuma mukati mwinu. Ndipo mungasopangaso chara milimo ya mawoko ghinu.

¹⁴Ndipo ndizgurenge vikozgo vyinu nya Ashera mukati mwinu, na kupankhura misumba yinu.

¹⁵Ndipo mu ukari ukuru ndiwezgerenge nduzga ku mafuko ghambula kupulikira ine.

Mika 6

FUMU yikupereka mrandu ku wanthu wa charu cha Israele

¹Pulikani icho FUMU yikuyowoya. Wukani, pataurani mrandu winu panthazi pa mapiri, tumapiri tupulike mazgu ghinu.

²Pulikani, imwe mapiri, na imwe malufura ghakukhora gha charu cha pasi, makani gha mrandu kwa FUMU. Pakuti FUMU yili na mrandu na wanthu wakhe, ndipo yimikanenge na Israele.

³Imwe wanthu wane, kasi ndachitachi kwa imwe? Kasi ndamuvuskani mu vichi? Ndizgorani!

⁴Pakuti nkhamufumyani mu charu chira cha Eguputo, na kumuwombolani imwe kufuma ku nyumba ya uzga. Nkhamutumirani Mozesi kumurongozgani ndipo nkhatumaso Aroni na Miriyamu.

⁵Imwe wanthu wane, kumbukani icho Balaki karonga wa Mowabu wakapanga, na umo Balaamu mwana wa Beyoro wakamuzgolera iyo, na ivyo vikachitika kufuma ku Shitimu kuya kafika ku Giligala, mwakuti mumanye kugomezgeka kwa FUMU.

Icho FUMU yikukhumba

⁶“Nchichi icho ndiperekenge panthazi pa FUMU, na kwiza kajikama nacho ndekha panthazi pa Chiuta wa kuchanya? Kasi ndizenge panthazi pakhe na sembe zakocha, na wana wa ng’ombe wa chirimika chimoza?

⁷Kasi FUMU yikondwerenge na mberere zanarume vikwivikwi, panji na mafuta ghakuzura viwiya vinandinandi? Kasi ndipereke mwana wane wa uwere chifukwa cha majuvyo ghane, chipambi cha thupi lane chifukwa cha zakwananga zane?”

⁸Iwe wa munthu, FUMU yakurongora icho nchiweme. Ivyo FUMU yikukhumba ndi ivi: Kuchita icho nchakunyoroka, kutemwa kuchita lusungu, na kuwa na umoyo wakujiyuyura, mu wenewawene na Chiuta wako.

⁹Lizgu la FUMU likuchemerezga ku msumba. Munthu wakopa FUMU ngwa vinjeru. Pulikani imwe fuko na wumba wa mu msumba!

¹⁰Kasi ndingaruwa vyuma vya uheni mu nyumba ya waheni, panji miyeso yakupimira iyo njakupusika pakuguliska?

¹¹Kasi ndimupimenge wambula mrandu uyo wali na thumba la miyeso yiheni na vyakupimira vyakupusika?

¹²Wasambazi winu wazura na mbembe. Awo wakukhara mukati mwinu wakuyowoya mautesi, na lulimi lwawo wakuyowoya maboza pera.

¹³Pa chifukwa ichi ndambako kumutimbani kumuzgorani pharaniko chifukwa cha zakwananga zinu.

¹⁴Mwamkurya, kweni mwamkukhuta chara. Mupulikenge njara mukati mwinu. Mwamkuwunjika vinthu, kweni vyamkusungika chara. Icho mwasungilira chamkumalira ku nkhondo.

¹⁵Mwamkusewa, kweni kuti mwamkuvuna chara. Mwamkuponda maolive, kweni mwamkuphakara mafuta ghakhe chara. Mwamkuponda mpeska, kweni mwamkumwako vinyo lakhe chara.

¹⁶Pakuti mwarondezga vilayizgo nya Karonga Omuri, na milimo yose ya mbumba ya Ahabu mwana wa Omuri. Mwarutirizga maluso ghawo. Ntheura ndimuparanyaninge, ndipo wantru winu wahoyekenge. Mwamkuwa chisunjizgo cha wamitundu.

Mika 7

Kwananga kwa walsraele

¹Soka kwa ine! Pakuti ndawa nga ndi munthu uyo wakuwunganya vipambi nya pa chihanya, uyo wakuvulura mu munda wa mpeska. Mulije nanga ndi khunje la mpeska kuti ndirye. Mulije nanga ndi chipambi cha chikuyu chakudanga kuphya, cheneicho mtima wane ukudokera.

²Wantru wakusopa Chiuta wamara mu charu cha pasi, ndipo palije murunji mukati mwawo. Wose wakukhazga kuti wathiske ndopa, ndipo waliyose wakusaka munyakhe na ukonde.

³Mawoko ghawo ghakukora icho nchiheni, na kuchichita na phamphu lose. Karonga na mweruzgi wakufumba chibundi, ndipo munthu wakuzirwa wakuyowoya icho mtima wakhe ukukhumba. Ntheura wakubendezga mrandu.

⁴Munthu muweme kwakuruska mukati mwawo wali nga ndi nthura. Wakunyoroka chomene mukati wawo wali nga ndi luwigho lwa minga. Zuwa la chilango lafika, leneilo walinda wawo, zinchimi, wakayowoya. Sono kutimbanizgika kwawo kwaneng'enera.

⁵Ureke kugomezga muzengezgani wako, nanga nkhuwika chigomezgo mu mubwezi wako. Ujikore mu mayowoyeru ghako nanga nkhwa muwoli wako wa pa mtima.

⁶Pakuti mwana mwanarume wakuwukira wawiske, mwana mwanakazi nayo wakuwukira wanyina, ndipo mukamwana nayo wakuwukira wanyinavyara. Warwani wa munthu ndi awo mba mu nyumba yakhe.

⁷Kweni ine, nditi ndilawiske kwa FUMU, nditi ndimulindilire Chiuta kuti wandiponoske, Chiuta wane wati wandipulike.

Fumu yikwiza na ungweru na uthaski

⁸Iwe wa murwani wane, ungakondweranga pa ine chara. Para ndawa, nditi ndiwuke, para nkhukhara mu chisi, FUMU yiti yiŵenge ungweru wane.

⁹Nditi ndipokerere ukari wa FUMU chifukwa ndayinangira. Yiti yindiyowoyere mrandu wane, na kunderuzga. Yiti yinditorere ku ungweru, ndipo ndizamkuwona urunji wakhe.

¹⁰Ntheura murwani wane wizamkuwona, ndipo soni zizamkumukora mweneuyo wakatenge kwa ine, "Kasi FUMU, Chiuta wako wali nkhu?" Ndamkuwona umo wamkukandirizgikira pasi, nga ndi mathipa mu ŵagurwe ŵa mu msumba.

¹¹Ndilo lamkuŵa zuŵa lakuzengeraso viliŵa vyako! Mu zuŵa ilo mphaka yamkutandaukirako chomene.

¹²Mu zuŵa ilo ŵanthu ŵamkwiza kwa iwe kufuma ku charu cha Asiriya kuya kafika ku charu cha Eguputo, ndiposo kufuma ku charu cha Eguputo kuya kafika ku mronga wa Yufurate, kufuma ku nyanja kuya kafika na ku nyanja yinyakhe, ndiposo kufuma ku phiri kuya kafika ku phiri linyakhe.

¹³Kweni charu chamkukhara mapopa chifukwa cha ŵanthu awo ŵakukharamo, chifukwa cha vipambi vyva milimo yawo.

Chiwuravi cha FUMU pa Israele

¹⁴Na ndodo yinu liskani ŵanthu ŵinu ŵeneawo ndi mskambo wa chiharo chinu. Iwo ŵakukhara pa ŵekha mu thengere, mukatikati mu charu icho ncha utheka. Ŵarekani ŵaryenge mu chigaŵa cha Bashani na cha Gileyadi nga ndi umo ŵakachitiranga kale.

¹⁵FUMU yikuti, "Ndamkuŵarongora vinthu vyva kuzizwiska nga ndi mu mazuŵa agho mukafumiranga mu charu cha Eguputo."

¹⁶Ŵamitundu ŵamkuwona na kukhozgeka soni pakuŵavye nkhongono zose. Ŵamkuŵika mawoko pa milomo yawo, ndipo makutu ghawo ghamkuŵa ghakumangwa.

¹⁷Ŵamkumyanga fuvu nga ndi njoka, nga ndi vinyama vyakukhwaŵa pasi. Ŵamkufuma mu malinga ghawo uku ŵakutenthema. Mu chitenthe chikuru ŵamkuzgokera kwa Fumu Chiuta withu, ŵamkuŵa na wofi chifukwa cha iwe.

¹⁸Ndi Chiuta nju uyo wakuyana namwe, uyo wakugowokera zakwananga? Iyo wakujumphapo waka pa majuvyo gha ŵanthu ŵakhe. Kuti wakusungilira ukari wakhe kwa muyirayira chara, chifukwa wakukondwera kurongora chisungusungu chakhe.

¹⁹Wamkuŵa na chiwuravi pa ise, ndiposo wamkughakandirizgira pasi maubendezi ghithu. Wamkutaya mauheni ghithu ghose mu ndimba ya nyanja.

²⁰Imwe mwamkujirongora kuŵa wakugomezgeka kwa Yakhobe wa chisungusungu kwa Abrahamu, nga ndi umo mukarapira ku âwasekuru âwithu mu mazuŵa gha kale.

Nahumu

Nahumu 1

¹Agha ndi mazgu gha FUMU ghakuchima vya msumba wa Nineve. Ndi buku umo muli mboniwoni ya Nahumu wa ku Elikoshi.

Ukari wa FUMU pa wanthu wa msumba wa Nineve

²FUMU ndi Chiuta wa sanje na wakuwezgera nduzga, FUMU njakuwezgera nduzga ndiposo njakuzura na ukari. FUMU yikuwezgera nduzga pa warwani wakhe, yikusungilira ukari wakhe pa awo wakupindikana nayo.

³FUMU njakuziwurika kukaripa ndipo nja nkhongono chomene. Ndipouli yikureka chara kulanga awo wakuchita uheni. Iyo yikwendera mu kavuruvuru na mu chimphupuru, ndipo maŵingu ndigho fuvu la ku malundi ghakhe.

⁴Yikuchenya nyanja na kuyikamuska, yikomizga mironga yose. Vyakumera vya charu cha Bashani, na vya Phiri la Karimele vikufota, maluŵa gha ku Lebanon nagho ghakufota.

⁵Mapiri ghakusunkhunyika panthazi pakhe, ndipo tumapiri tukusonganoka. Charu chikutenthema panthazi pakhe, charu chose pamoza na vyose ivyo vikukhara mwenemumo.

⁶Kasi ndi njani wangachintha panthazi pa ukari wakhe? Ndi njani wangazizipizga para yaphya mtima? Ukari wakhe ukumyangura nga ndi moto, majarawe ghakusweka tuchokotuchoko panthazi pakhe.

⁷FUMU njiweme, ndi linga lakukhora mu nyengo ya suzgo, yikumanya awo wakubisama mwa iyo.

⁸Kweni na maji gha chigumura, yiti yimare petu, warwani wakhe, yiti yiŵachimbizgire ku mdima, warwani wakhe.

⁹Kasi nchifukwa uli mukuyichitira chiŵembu FUMU? Yiti yimumarani mose petu. Warwani wakhe kuti yiŵawezgerenge nduzga kaŵiri chara.

¹⁰Iwo wali nga ndi waloŵevu. Nga ndi minga yakuzingikazingika na maphekese, wati wocheke na moto.

¹¹Imwe wanthu wa ku Nineve, asi yumoza wakafuma mukati mwinu, uyo wakanozgekera kuchitira chiheni FUMU, na kusambizga wanthu machitiro ghaheni?

¹²Ntheura FUMU yikuti, "Nangauli warwani wangaŵa wankhongono na wānandi, wāmkukomeka na kumara petu. Nangauli ndamusuzganiso imwe wāYuda, kweni kuti ndimusuzganiso chara.

¹³Ntheura sono nditi ndiphyore goliwoli la Asiriya, na kulifumyako kwa imwe, ndipo nditi ndibanthure vikondo kwa imwe.”

¹⁴FUMU yalangula kuti, “Vya imwe wānthu wā msumba wa Nineve, zina linu kuti lirutilirenge mu mphapu yinu chara. Vikozgo vyakuwāja na vyakusongonora, ivyo vili mu nyumba ya wāchiuta wīnu, ndamkuviwiskira pasi. Ndamkunozga dindi lako, pakuti ndiwe wakukazuzgika.”

¹⁵“Laŵiskani pa mapiri, thenga likwiza na uthenga uweme, ilo likupharazga nya mutende! Imwe wāYuda, sekererani na viphikiro vyinu, fiskani mapangano ghinu. Pakuti muheni wati wizengeso mu charu chinu chara, wati wamarenge petu.”

Nahumu 2

Kubwanganduka kwa msumba wa Nineve

¹Mwa wānthu wā msumba wa Nineve, uyo wati wabwangandulire pasi msumba winu wafika. Khozgani malinga, khazgani pa msewu, muvware zikhore ndipo murongore nkhongono zinu zose.

²Pakuti FUMU yikuwezgera uchindami kwa Yakhobe wakuyana na uchindami wa Israele, chifukwa wākuskogha wākawupoka wose, na kwananga minthavi ya mpheska.

³Nguru za vinkhara nya uyo wakubwangandula ndi ziswesi, wāsilikari wākhe wāvvvara vichesamu. Magareta ghakuduka nga ndi dimi la moto, para wāghandandika kunozgekera nkhondo, mahachi ghakuduka waka pakuchimbira.

⁴Magareta ghakuchimbirachimbira mu misewu, ghakuchimbira uku na uku mu mabaraza. Ghakugadima nga ndi vyenje nya moto, ghali waka phuliphuli nga ndi leza.

⁵Wārongozgi wā nkhondo wākuchemeka, ndipo wākukhuwāra chifukwa wākuphinda. Wākwenda luwīroluwīro kurazga ku linga, ndipo nguru ya chivikiriro yaŵikika kale.

⁶Vipata nya mironga vyajurika, ndipo mu nyumba ya ufumu mwathika lusoko.

⁷Fumukazi yakhe yakoreka, wākuruta nayo ku umikori. Wāteŵeti-kazi wākhe wākutengera, wākulira nga ndi nkhunda, na kujitimba pa vifuŵa vyawo.

⁸Msumba wa Nineve uli nga ndi chiziŵa, icho maji ghakhe ghakukhutulikira pasi. Wākuchemerezga wākuti, “Imilirani! Imilirani!” Kweni kulije na yumoza wakuwerera.

⁹Skoghani siliva! Skoghani golide! Muli usambazi wambula kumara, muli chuma chose chakuzirwa.

¹⁰Kuli mayiyi! Msumba wazgoka mayiyi na kubwanganduka. Wantru wathika lusoko, makongono ghati waka dewedewe. Kuwinya kuli mu maluwunda mose, visko vyawo vyabwanthuka!

¹¹Kasi mphanji ya nkharamu yilinkhu, muchembo uko yikaryeskeranga twana twakhe? Kweneuko nkharamu yanarume na yanakazi zikakharanga, uko twana twakhe tukakharanga, kwambula wofi.

¹²Nkharamu yikakomanga nyama zakukwanira, kukomera twana twakhe. Yikakora nyama pa singo, kuyeghera nkharamu zanakazi. Yikazuzga mphanji zakhe na nyama pera, ndipo michembo yakhe na nyama izo yikakoma.

¹³FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Wonani, nkhumikana namwe. Nditi ndoche magareta ghinu kuti ghazgoke josi, ndipo lupanga luti lukome tunkharamu uto mbana wako. Nditi ndiwuskeko vyose ivyo mukatora ku vyaru vinyakhe, ndipo mazgu gha mathenga ghako kuti ghamkupulikikwa chara.”

Nahumu 3

¹Soka ku msumba uwo ngwa ndopa, uwo ngwa kuzura utesi na vyakuskogha, weneuwo vyakuskogha vyakhe kuti vikumara chara!

²Pulikani mphomo ya chikoti na ya mikombero, kuchimbira kwa mahachi na kudukaduka kwa magareta!

³Wakukwera pa mahachi wakurotokera panthazi, wakusikiza malupanga ghakugabuka, na mikondo yakung'anima. Pali wanandi wakukomeka, viwuru vinandi nya vitanda, vitanda vyambula kupendeka. Wantru wakukhuwara mu vitanda para wakwenda.

⁴Vyose ivi vyachitika chifukwa msumba uli nga ndi fumukazi ya wazaghali. Yikukopa na kutowa kwakhe kwa uryarya. Yikapusikanga mafuko na uzaghali wakhe, yikakopanga wamitundu na vinthumwa vyakhe.

⁵FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Wona, kwimikana nawe. Nditi ndikuvure mpaka ku maso kwako, nditi ndirongore nkhule yako ku mafuko ghose, ndipo uti ukhozgekenge soni ku maufumu.

⁶Nditi ndikuponyere nya ukazuzi, nditi ndikusunjizge, na kukuzgora kuti uwê chimuhoyere.

⁷Wose awo wakukuwona iwe, wati wakuchimbire, na kuti, ‘Msumba wa Nineve wapasuka, kasi ndi njani uyo wati waulirire?’ Kasi ndamkusanga nkhu awo wati wawusanguruske?’

⁸“Kasi iwe ndiwe muweme kuruska msumba wa Tebesi, uwo ukawa mu mphepete mwa mronga wa Nayelo, uwo ukazingirizgika na maji? Kasi nyanja ndiyo yikawa linga lakhe, maji ndigho chiliwa chakhe?

⁹Charu cha Etiyopiya ndicho chikâwa nkhongono yakhe, cha Eguputo nacho, nkhongono zakhe zambula kumara. Vyaru vya Puti na Libiya ndivyo vikawovwiranga.

¹⁰Ndipouli wânthu âwakhe âwakakoreka, na kuruta ku umikori. Twana twakhe âwakatutekenyura tuchokotuchoko, pa vingodya vya misewu ya mu msumba. Âwakachitirapo mphenduzgo pakugawâna wânthu âwakhe âwakuzirwa, ndipo âwakuruâwakuru âwakhe âwakâwakaka na maunyoro.

¹¹Iwe nawe uti urowere na kuhangayika, ndipo wamkupenja malo kuti ubisame ku âwarwani âwako."

¹²"Malinga ghako ghose ghali nga makuni gha vikuyu, agho ghali na vikuyu vyakudanga kuphya. Usange vyasunkhunyika, vikuwira mu mlomo wa uyo wakurya.

¹³Wona wumba wako wa âwasilikari, wose mbanakazi. Vipata vya charu chako, vili mwazi ku âwarwani âwako, moto wamyangura mphingirizgo zakhe."

¹⁴"Unegherethu maji agho ungizakamwa, mu nyengo ya kujarizgika kwako, ndipo ukhozge malinga ghako. Unjire mu nkando, ukande dongo, nozgera chikombole kuti uwumbe njerwa!

¹⁵Kwenekura moto wamkukumyangura petu. Lupanga lwamkukukoma, lwamkukumara nga ndi zombe. Wandane uâwe nga ndi zombe, wandane uâwe nga ndi mphazi.

¹⁶Wandaniska âwamalonda âwako, kuti âwâwe wânandi kuruska nyenyezi za kuchanya. Kweni nga ndi zombe, âwati âwaskoghe charu, na kuwurukira kutali.

¹⁷Nduna zako zili nga ndi zombe, âwarongozgi âwako nga ndi mulembwera wa mphazi, izo zakhara mu viliâwa, mu nyengo ya mphepo. Kweni para dazi lafuma, zikuduka kuya kutali, kukuâwavye na yumoza wakumanya uko zili."

¹⁸"Iwe karonga wa Asiriya, âwarongozgi âwako âwakusiwa, nduna zako zikugomphora. Wânthu âwako âwambininikira mu mapiri, kulive na yumoza wakuâwasokorora.

¹⁹Kulive na chakupozga chilonda chako, ncha zoza, chikukomenge. Wose âwakupulika vya iwe, âwakukuâwa mapi chifukwa cha kuwa kwako. Pakuti, kasi nkhwa njani uko kulije kuyako uheni wako wambula kureka?"

Habakuku

Habakuku 1

¹Agha ndi mazgu agho nchimi Habakuku wakapokera kufuma kwa Chiuta mu mboniwoni.

Habakuku wakusinginika na weruzgi wambula kunyoroka

²Mwe FUMU, kasi ndirombenge wovwiri mpaka pa uli, ndipo imwe mureke kundipulika? Panji ndichemerezge kwa imwe kuti, "Nkhaza!", ndipo imwe mureke kundithaska?

³Kasi nchifukwa uli mukukhumba kuti ndiwone, maubendezi agho âwanthu âwakuchitirana? Kasi nchifukwa uli mukukhumba kuti ndiwone suzgo ya ntheura? Phasulo na nkhaza vili panthazi pane, mphindano na kulimbana vyazara uku na uku.

⁴Ntheura dango lagowozgeka, ndipo weruzgi wakunyoroka kuti ukuwoneka chara. Pakuti âwaheni âwakuâwaruska âwarunji, mwakuti weruzgi wakunyoroka ukutindiâwizgikira pasi.

Zgoro la FUMU

⁵Laŵiskani mukati mu mafuko ndipo muwone, muti muzizwe chomene. Pakuti mu mazuâwa ghinu ndizamkuchita mlimo, uwo mwizamkuwugomezga chara, nanga munthu yunji wangiza kamwandulirani.

⁶Pakuti Wonani, nditi ndiwuske âwabuloni, âwanthu awo mbakari na lupsu. Weneâwa âwakwenda uku na uku mu charu, kuya kapoka malo agho kuti ngawo chara.

⁷Mbakofya na âwakutentheska, iwo âwekha ndiwo weruzgi wakunyoroka, ndipo âwakujiwunjikira nchindi pa iwo âwekha.

⁸Wakavalo âwawo âwakuchimbira kuruska âwanyalubwe, mbakofya kuruska mphumphi zakutandara na njara, awo âwakuzigara âwakwenda mwakujikuzga. Nadi, awo âwakuzigara âwafumira kutali, âwakuwuruka nga ndi nombo, kuya kakora nyama.

⁹Wose âwakwiza kuti âwachite nkhaza. Para âwakwiza wose âwakopa. Iwo âwakuyora waka âwazga nga ndi muchenga.

¹⁰Âwakuâwayuyura âwakaronga, âwakuâwaseâwereska awo âwakuwusa. Âwakuseka para âwakuwona malinga, pakuti iwo âwakuzenga waka vibumira vy a dongo na kupoka linga.

¹¹Penepapo âwakujumpha nga ndi mphepo na kurutilira, âwaheni aâwa, âweneawo nkhongono zawo ndizo chiuta wawo.

Habakuku wakusinginikiraso FUMU

¹²Mwe FUMU, asi ndimwe kufuma ku mutendeko, mwaŵeneimwe ndimwe Chiuta wane, Mutuŵa wane Yura? Ise kuti tifwenge chara. Mwe FUMU, mwimika ūa charu cha Babuloni, kuŵa ūeruzgi. Imwe, ndimwe Jarawe lithu, ndipo ndimwe mwaŵimika kupereka chilango ichi.

¹³Maso għinu ngatuŵa chomene, kuti ghangalaŵiska pa uheni chara, imwe kuti mukurekerera ubendezi chara. “Kasi nchifuwa uli mwakhara waka chete, apo iwo ūakukoma waka ūanthu, awo mbarunji kuruska iwo?”

¹⁴Imwe mukuŵazgora ūanthu, kuŵa nga ndi somba za mu nyanja, nga ndi vyakukhwaŵa ivyo vilije wakuviwusa.

¹⁵Muheni wakuziŵeja zose na mbeja, wakuzitegha na chirepa chakhe, wakuziunjika mu mukwawu wakhe, ntheura wakusekerera na kukondwera.

¹⁶Pa chifukwa ichi wakupereka sembe ku mukwawu wakhe, ndipo wakocha vyakununkira ku chirepa chakhe, pakuti na ivi wakukhara makora, ndipo vyakurya vikumuŵira vinandi.

¹⁷Kasi sono warutilirenge kukhutura mukwawu wakhe, na kukoma mafuko kwambula lusungu?

Habakuku 2

Zgħoro la FUMU kwa Habakuku

¹Nditi ndimilire pa malo ghane ghakulindirrapo, nditi ndikwere pachanya pa chigongwe. Nditi ndilawis ke kuti ndiwone icho FUMU yindiphalirenge, na umo yindizgorerenga na kusinginika kwane.

²Penepapo FUMU yikandizgora yikati: “Lemba mboniwoni iyi, uyilembe pa mawe ghapapati kuti yiwoneke makora, mwakuti uyo wakusambirapo wendepo luŵiro.

³Pakuti mboniwoni yikulindirira nyengo yakhe, mboniwoni iyi yikwiza luŵiro, kuti yiti yitondekenge chara. Para vikuwoneka kuti vikuchedwa, uyilindilire, yiti yizenge nadi, kuti yichedwenge chara.

⁴Wona, uyo ngwambula kunyoroka, wati watondekenge. Kweni awo mbarunji ūati ūawengete wamoyo, kwizira mu chipulikano.

Kumara kwa ūanthu awo kuti mbarunji chara

⁵Nadi, vyakuloŵezga vikupuruska, munthu uyo wakujikuzga kuti wakhalirirenge chara. Iyo ngwa chigoro nga ndi malo għa ūakufwa, kuti wakukhuta chara nga ndi nyifwa. Iyo wakuijunjikira mafuko ghose, ndipo wakuwunjika ūanthu wose kuŵa ūakhe.”

⁶Asi wose aŵa, ūamkumutombozga, kumuyuyura na kumuseka kuti, “Soka kwa uyo wakuwunjika ivyo kuti nvyakhe chara! Kasi wati wachite ichi mpaka pauli? Asi wakujinyekezga na katundu uyo watewura!”

⁷Asi ūa matewu ūako, ūamkukuwukira mwa mabuchibuchi? Asi ūamkuwuka mu tulo na kukutenthemiska? Penepapo iwe ūamkuŵa chakuskogha kwa iwo.

⁸Chifukwa iwe waskogha mafuko ghanandi, ūantru awo ūakharako ūakukuskogha iwe. Pakuti iwe wathiska ndopa za ūantru, wachita nkkaza mu charu cha pasi, ku misumba na ku awo ūakukhara mwenemumo.

⁹Soka kwa uyo wakupenjera nyumba yakhe, chandulo chambula urunji, uyo wakuzenga nyumba ziweme na kuzikhozga, kuyezga kuthaska mbumba yakhe ku urwani.

¹⁰Iwe wanozgera kumara ūantru ūanandi, kukhozga soni nyumba yako na kutaya umoyo wako.

¹¹Pakuti libwe la chiliŵa lamkuchemerezga, ndipo muchiko kufuma mu thabwa wamkuzomerezga.

¹²Soka kwa uyo wakuzenga msomba pakuthiska ndopa, uyo wakwamba muzi kwizira mu ubendezil!

¹³Wonani, asi chikufuma kwa FUMU Mwenenkongono zose, kuti ivyo ūantru ūakuteŵetera vimarirenge ku moto, kuti mafuko ghajivuske na vyawakawaka?

¹⁴Pakuti charu cha pasi chizurenge na umanyi, wa uchindami wa FUMU, nga ndi umo maji ghakuzulira mu nyanja.

¹⁵Soka kwa uyo wakumweska ūazengezgani ūakhe, vya mu nkhombo ya ukari wakhe, ndipo wakuŵalowezga kuti waŵakhozge soni.

¹⁶Wamkuzura na muyuyuro mu malo mwa nchindi. Imwa, wamwene, na kupentyapentha. Nkhombo iyo yili mu woko la maryero la FUMU, yamkwiza kwa iwe, ndipo soni zizamkubenerera uchindami wako.

¹⁷Kusakazika kwa makuni gha ku Lebanon, kwizamkukuzinga iwe. Kukomeka kwa vikoko kwamkukofya iwe. Iwe wathiska ndopa za ūantru. Iwe wasakaza charu na misumba ndiposo na wose awo ūali mwenemumo.

¹⁸Kasi chikozgo chili na chandulo uli? Pakuti uyo wakachipanga ndi munthu, ndipo ndi chisulo chakusambizga utesi pera. Munthu uyo wapanga chikozgo, wakugomezga mu cheneichi, kweni ndi vikozgo vyambula kuyowoya!

¹⁹Soka kwa uyo wakuyowoya ku chikozgo chakuŵaja, kuti, “Wuka!” Panji ku libwe lambula kuyowoya, kuti, “Imilira!” Kasi cheneichi chingapereka uvumbuzi? Wonani, chabenekererera waka na golide na siliva, ndipo mulije muvuchi na pachoko pose mwa icho.

²⁰Kweni FUMU yili mu Nyumba yakhe yakupatulika. Wānthu wose wā charu cha pasi, wākhare chete panthazi pakhe.

Habakuku 3

Lurombo Iwa Habakuku

Kwa uyo wakwimbiska sumu. Mwimbire bango.

¹Lurombo iwa nchimi Habakuku kwakuyana na kayimbiro ka Shigiyonoti.

²Mwe FUMU, ndapulika lumbiri lwinu, Mwe FUMU, mlimo winu ukutenthemeska. Mukati mu mazuŵa ghano, muwuskeso mlimo winu, mu nyengo zithu, umanyikwe mlimo weneuwu, mu ukari winu, mukukumbuka kuchita vyā lusungu.

³Chiuta wakiza kufuma mu charu cha Edomu, Mutuŵa Yura kufuma ku Phiri la Parani. Uchindami wakhe ukabenekerera mtambo, ndipo charu chikazura na marumbo ghakhe.

⁴Kung'azima kwakhe kukawâra nga ndi leza, ungweru ukamwetuka kufuma mu woko lakhe, mwenemumo mukabisika nkhongono zakhe.

⁵Panthazi pakhe pakaŵa chilengo, ndipo pamanyuma pakhe pakaŵa nthenda yakofya.

⁶Wakimilira na kupima charu cha pasi; wakalaŵiska na kuchita kuti mafuko ghatentheme. Penepapo mapiri gha kale na kale ghakaparanyika, tumapiri twa mutatakuya tukabwanthukira pasi. Nthowa yakhe yakwendamo njá kale na kale.

⁷Nkhawona mahema gha wānthu wā ku Kushani, ghali mu suzgo; salu zakuchinga za wāMidiyani zikusunkhunika.

⁸Mwe FUMU, kasi mukakaripa chifukwa cha mironga? Kasi mukakwiyira madambo? Kasi mukatukutwira nyanja, pa nyengo iyo mukakwera pa wākavalō wīnu, magareta ghinu ghakutonda?

⁹Mukafumya uta winu umo ukaŵa, ndipo mukakorōwēka mivwi pa chingwe. Mukachigâwa charu pa kwata mironga.

¹⁰Mapiri ghakamuwonani, ndipo ghakatenthema, majigha gha maji ghakupoma, ndimba yikandindima, yikawuskira mawoko ghakhe muchanya na kuthera.

¹¹Dazi na mwezi vikimilira nganganga, mu malo ghawo ghakukharamo, pakumwetuka kwa mivwi yinu yakuwuruka, pakuŵala kwa mukondo winu wakung'azima.

¹²Mu ukari mukenda uku mukudumula charu, ndipo mu kukwiya mukakandira pasi mafuko.

¹³Mukaruta kuya kaponoska wānthu ḫinu, kuthaska wakuphakazgika winu. Mukaphwanya mutu wa muheni yura, mukamuvura kufuma ku mutu mpaka ku malundi.

¹⁴Na mivwi yinu, mukalasa murongozgi wa ḫasilikari ḫakhe, para ḫasilikari ḫakhe ḫakiza, nga ndi kavuruvuru kutiparanya ise. Ḫakasekereranga nga ndi ḫachiwembu, awo ḫawawukira ḫakavu mu udesi.

¹⁵Mukakanda pa nyanja na ḫakavalu ḫinu, mu majigha gha maji ghanandi.

¹⁶Nkhapulika, ndipo ine nkhatenthema, mlomo wane ukambwambwantha pakupulika mazgu ghinu. Viwangwa vyane vikamba kuvunda, ndipo malundi ghane ghakaŵavey nkhongono. Nditi ndilindilire chisisi zuŵa la suzgo, apo soka lizamkuwira awo ḫakwimikana nase.

¹⁷Nangauli makuni gha vikuyu ghalije viphukira, nanga ndi vipasi mu makuni gha mpheska, nangauli maolive ghatondeke kupasa, ndipo minda yireke kuŵa na vyakurya, nangauli mberere zimare mu chitupa, ndipo ng'ombe muŵavey mu viŵaya,

¹⁸ndipouli ndikondwenge mwa FUMU, nditi ndiŵe na chimwemwe mwa Chiuta, Muponoski wane.

¹⁹Chiuta, uyo ndi Fumu, ndi nkhongono zane. Iyo wakuzgora malundi ghane kuŵa nga ndi malundi gha nyiska, na kundendeska pa malo ghane ghakukwera.

Zefaniya

Zefaniya 1

¹Agha ndi mazgu gha FUMU agho ghakiza kwa Zefaniya mwana wa Kushi, mwana wa Gedaliya, mwana wa Amariya, mwana wa Hezekiya, mu nyengo iyo Yosiya mwana wa Amoni wakaŵa karonga wa charu cha Yuda.

Zuŵa la kweruzga kwa FUMU

²FUMU yikuti, “Nditi ndiparanye nkhanira vyose ivyo vili pa charu cha pasi.

³Nditi ndimare petu âwanthu na vikoko. Nditi ndimare petu viyuni via mudera na somba za mu nyanja. Nditi ndiŵapankhure âwaheni, na kuŵamalirathu âwanthu pa charu cha pasi.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

⁴“Ndinyoroskenge woko lane kuti ndilange âwanthu âwa mu Yuda na wose awo âwakukhara mu Yerusalem. Ndiwuskengemo mu malo agha chisopo cha Baala icho chakharako, na âwasofi âwakusopa iyo.

⁵Ndiŵamarenge wose awo âwakusindama pa mtenje kusopa dazi, mwezi, na nyenyezi. Ndimarengeso awo âwakusopa FUMU na kupangana kuti âwagomezgekenge kwa iyo kweni âwakupanganaso kwa chiuta Milikomu.

⁶Ndiŵamarenge awo âwawerera nyuma pakureka kurondezga FUMU, awo âwakumupenja FUMU chara nesi kufumbako kwa iyo.”

⁷Muŵe chete panthazi pa FUMU Chiuta! Zuŵa la FUMU laneng'enera. FUMU yanozgera sembe ndipo yapatuliska âwakuchemeka âwakhe.

⁸Ndipo pa zuŵa la sembe ya FUMU, “Ndilangenge nduna na âwana âwa âwakaronga na wose awo âwakutorera makhaliro gha chilendo. Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

⁹Pa zuŵa ilo ndilangenge yose uyo wakusopa vikozgo ndiposo na awo âwakuzuzga nyumba ya sekuru wawo na nkhaza na upusikizgi.”

¹⁰FUMU yikuti, “Mu zuŵa ilo nchemerezgo yamupulikikwa kufuma mu Chipata cha Somba. Kwamkupulikikwa kulira kufumira ku Chigaŵa cha Chiŵiri cha msumba, chongo cha kuwa kwa vinthu kufuma pa mapiri.

¹¹Tengerani, imwe muli mu chidika cha msumba, chifukwa âwamalonda wose âwafwa, awo âwakuguliska siliva âwakomeka.

¹²Pa nyengo iyo nditi ndipenjerezgenge mu Yerusalem na nyali. Nditi ndiŵalange âwanthu awo âwakujikhala waka chete kwambula kolorako kalikose. Iwo âwakuti mu mitima yawo, ‘FUMU yichitengepo uweme chara, nanga nkhuchitapo uheni.’

¹³Mphango zawo zamkuskogheka, ndipo nyumba zawo zamkupasuka. Nanga wazenge zinyumba kuti wamkukharamo chara. Nanga wapande minda ya mpheska, kuti wamkumwa vinyo lakhe chara.

¹⁴Zuwa likuru la FUMU laneng'enera, liri pafupi ndipo likwiza maluwiyo. Kamphomo ka zuwa la FUMU nkhakuwa, nanga nchinkhara chamkulira kwenekura.

¹⁵Ili ndi zuwa la ukari wa FUMU, zuwa la suzgo na kukweweka mtima, zuwa la phasulo na pharaniko, zuwa la chisi na mdima, zuwa la mawingu na chisi chikuru.

¹⁶Ili ndi zuwa la kulira kwa mbata na kulaalata kwa wasilikari, kulimbana na misumba ya malinga ndipo na vigongwe vitali.

¹⁷Ndizenge na suzgo pa wantru, mwakuti wizamkwenda nga mbachiburumutira chifukwa wanangira FUMU. Ndopa zawo zithikenge nga ndi fuvu, mathupi ghawo ghamkuwa ngundangunda nga mbulongwe.

¹⁸Siliva panji golide lawo kuti vyamkumanya kuwathaska chara pa zuwa la ukari wa FUMU. Charu chose chamkuphy mu moto wa sanje ya ukari wakhe. Nadi maluwiyo iyo yamkuwamara petu, wose awo wakukhara mu charu."

Zefaniya 2

Pempho la kung'anamuka

¹Imwe mwa wantru wambula soni wunganani pamoza,

²pambere mundachimbizike nga ndi mwerero wakawuruka, pambere ukari wakofya wa FUMU undize pa imwe pambere zuwa la ukari wa FUMU lindize pa imwe.

³Penjani FUMU, mose imwe mukuiyuyura mu charu, imwe mukusunga marango ghakhe. Penjani urunji, penjani kuiyuyura, panji muti mubisikenge pa zuwa la ukari wa FUMU.

Kumara kwa mafuko ghakuzingirizga charu cha Israele

⁴Pakuti Gaza wazgokenge mapopa, ndipo Ashikeloni wapasukenge. Wantru wa ku Ashidodi, wachimbizgikenge muhanya pakati, ndipo Ekuroni wamkuzgoka mahami.

⁵Soka kwa imwe mukukhara mu mphepete mwa nyanja, imwe fuko la waKereti! Mazgu gha FUMU ghakumususkani, imwe mwa wantru wa Kanani, charu cha waFilisiti. Nditi ndimumarani petu, mpaka kuwavye na yumoza wakukharako.

⁶Ndipo iwe charu cha mu mphepete mwa nyanja wamkuzgoka waka maluhari, madambo gha waliska na vitupa vya miskambo mberere na mbuzi.

⁷Charu cha mu mphepete mwa nyanja chamkuŵa cha âwakukharako âwaYuda, kwenekura âwaliskenge miskambo yawo. Mu zinyumba za msumba wa Ashikeloni âwamkugona. Chifukwa FUMU, Chiuta wawo wizamkuâwakumbuka, na kuâwawezgera mauweme ghawo.

⁸Ndapulika âwaMowabu âwakusunjizgika umo âwaAmoni âwakutuka, na umo âwasunjizgira âwanthu âwane na umo âwajikuzgira mu charu chawo.

⁹FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele, wakuti, kwa chifukwa ichi, nkhurapa nadi nkuti, “âwaMowabu waŵenye nga Sodomu, ndipo âwaAmoni nga Gomora, charu cha nkhunga na cha muchere, na malo agho nga chiparamba muyirayira. âWakukharako âwa âwanthu âwane âwamkuâwapasura. âWakukhara âwamoyo âwa mtundu wane âwamkuâwaskogha.”

¹⁰Ichi ndicho chiŵenye chilango pakujikuzga kwawo, chifukwa cha nthombozgo na kujikuzga pa âwanthu âwa FUMU Mwenenkhongono zose.

¹¹FUMU yisungunurenge mitima yawo, nadi, FUMU yiŵazgorenge wose âwachiuta âwa mu charu nga nkhanthu chara. Ndipo kwa iyo ndiko âwajikamirenge, wose mu malo ghakhe, mu vyaru vyose via mafuko.

¹²Imwe namwe, âwaEtiyopiya, muti mukomekenge na lupanga lwane.

¹³FUMU yiti yiŵalange âwa ku mpoto, na kubwangandula Asiriya. Yamkuzgora Nineve kuâwa mapopa, mapopa gha chiparamba.

¹⁴Miskambo yamkugona pasi mukati mwakhe, na vinyama vyose via mu thengere. Makuŵi na âwakhwitha vikharenge pachanya pa nchindamira zakhe. Phururu wamkulira pa chidangazi, chihôwe nayo wamkulira pa miryango, pakuti mizati ya milanje yamkuâwa pakweru.

¹⁵Uwu ndi msumba wakujikuzga uwo ukakhara mu kufwasa. Msumba uwu ukati kwa iwo wekha, “Ine ndine, ndipo kulijeso munyakhe.” Nkhupasuka uli uku, kuti ghazgoke malo ghakupumulirapo vinyama via mu thengere! Waliyose uyo wakujumphapo wakusunjizga na kupukunya mutu.

Zefaniya 3

Kwananga na kuthaskika kwa Yerusalemu

¹Soka kwa msumba wa chigaruka na wakukazuzgika, msumba uwo ukunyekezga âwanthu.

²Msumba uwu ukupulikira mazgu gha nchenjezgo chara, nesi kulorako kuchenyeka. Ukugomezga mwa FUMU chara, nesi kufumba wovwiri kwa Chiuta wakhe.

³Warongozgi wakhe mukati mwakhe wali nga ndi nkaramu zakuwuruma. Weruzgi wakhe wali nga mphumphi ku na mise, izo zikusidako kalikose chara kakurya na mulenje.

⁴Nchimi zakhe mbanthu wakupuruska, wambula kupwererako. Wasofi wakhe wakukazuzga icho nchakupatulika, wakuswa dango kwambula soni.

⁵FUMU yikuchita urunji mu msomba ura, kuti yikuchita uheni chara. Zuwa lirilose yikurongora weruzgi wakunyoroka, kuwala kwa dazi kulikose kuti yikutondekapo chara. Kweni wakubendera wakuchita soni chara.

⁶FUMU yikuti, “Ndamara petu mafuko gha wantru, ndawiskira pasi malinga ghawo. Wagurwe wa misumba ghazgoka mapopa, ntheura palije na yumoza wakwendamo. Misumba yaho yazgoka kuwa mayiyi, yilije muntru na yumoza wakukharamo.

⁷Nkhati, ‘Nadi wati wandichindike, wati wapokerere mazgu gha kuchenya kwane.’ Kuwenge ntheura, mphanyi msomba wawo ndawulanga chara nesi kuwuparanya. Kweni wantru wanweka nga mpha kudanga kuchita mauheni ghakupambanapambana”.

⁸FUMU yikuti, “Ndilindizgani, lindizgani zuwa ilo ndamkuwuka kuwa kaboni. Pakuti nadumula kuunjika mafuko gha wantru, kweniso kuwunganya pamoza maufumu, kuti ndipungulire ukari wane pa iwo, kutukutwa kwa ukari wose. Mu moto wa ukari wa sanje yane, charu chose cha pasi chamkuphyia.”

⁹Inya, pa nyengo iyo ndamkuphotora kayowoyerero ka wantru kuti kaweme, mwakuti wose wasopenge mu zina la FUMU, na kuyitewetera na mtima umoza.

¹⁰Kufuma ku sirya kwa mironga ya charu cha Etiyopiya awo wakundisopa ine, mukati mwa awo wali kumbinikira kosekose wizenge na vyakupereka kwa ine.

¹¹Pa nyengo yira mwamkukhozgeka soni chara, chifukwa cha milimo ya uchigaruka uwo mukandichitira ine. Pakuti ndamkuwuskamo mukati mwinu wakujikuzga, ndipo mwamkuwaso wakujitukumura chara mu phiri lane lakupatulika.

¹²Kweni ndamkuwasida mukati mwinu wantru awo mbakuzika na wakuijuyura. Iwo wamkupenja chakuphokweramo mwa FUMU.

¹³Walsraele awo wamkukharako wachitengeso uheni chara, panji nesi kuyowoya utesi, nesi milomo yaho kuyowoya yiryarya. Pakuti waryenge na kugona pasi, kulije na yumoza uyo wizamkuwawofya.

Sumu ya chimwemwe

¹⁴Yimbani mwakukwezga mwa ânthu â ku Ziyoni, chemerezgani, imwe mwa âlsraele! Kondwani na kusekerera na mtima winu wose, imwe mwa ânthu â mu Yerusalem!

¹⁵FUMU yareka kumulangani, âwarwani âwinu ya âaponya kuwaro. Karonga wa Israele, uyo ndi FUMU wali mukati mwinu. Ntheura mopengeso kaheni chara.

¹⁶Pa nyengo yira kwamkuyowoyeka kwa Yerusalem kuti, “Ungopanga iwe Ziyoni, ungathikanga lusoko chara.

¹⁷FUMU, Chiuta wako wamkuâ mukati mwako, nga nchinkhara chakukutondera. Yamkusekerera chifukwa cha iwe na kukondwa, yamkukhara chete chifukwa cha kutemwa kwakhe. Yamkumwemweterera na ncemo ya chimwemwe chifukwa cha iwe”.

¹⁸“Nga ndi pa zuâ la chiphikiro, Ndamkuwuskapo soka pa iwe, mwakuti ureke kulengeskeka nalo.

¹⁹Wonani, pa nyengo iyo ndamkuchita nawo kanthu wose awo âwakamunyekezganinge. Ndipo ndamkuâthaska âwakupendera, na kuwunganya âwakuparanyika, ndipo ndizgorenge soni zawo kuâ marumbo na lumbiri lwa kutandazgika pa charu chose cha pasi.

²⁰Pa nyengo yira ndamkumuwezgerani ku kwinu, penepapo ndamkumuwunganyani pamoza. Nadi, ndamkumuzgorani âwakumanyikwa na âwakurumbika mukati mu ânthu wose âwa pa charu cha pasi, Para ndamkumuwezgerani usambazi winu pakufuma ku umikori mwamkuuwona.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Hagayi

Hagayi 1

FUMU yikulangula kuzengaso Nyumba ya Chiuta

¹Mu chirimika cha chiwiri cha kuwusa kwa Karonga Dariyusi, pa zuwa lakudanga la mwezi wa chinkonde na chimoza, mazgu gha FUMU ghakiza na nchimi Hagayi, kwa Zerubabele mwana wa Shatiyele, nduna ya charu cha Yuda, na kwa Yoshuwa mwana wa musofi mukuru Yehozadaki,

²ghakati, “FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Wanthu awa wakuti nyengo ya kuzengeraso Nyumba ya Chiuta yindakwane.’ ”

³Penepapo mazgu gha FUMU ghakiza ku wantru kwizira mwa nchimi Hagayi ghakati,

⁴“Kasi iyi ndi nyengo yakuti imwe mwekha ndimwe mukharenge mu zinyumba zakunozgeka makora, apo nyumba yane yakhara yakupasuka?”

⁵Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Ghanaghanani na umo mwakhalira na umoyo winu.

⁶Mwasewa chomene, ndipo mwavuna pachoko waka. Mukurya, kweni mukukhuta chara. Mukumwa, kweni mukukhorwa chara. Mukujivvarika, kweni palije na yumoza wakuthukira. Uyo wakupokera malipiro, wakughapokera kuti ghawikike waka mu thumba lakudoroka.”

⁷Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Ghanaghanani na umo mwakhalira na umoyo winu.

⁸Rutani ku mapiri, mukadumure makuni na kuzenga nyumba, yakuti ndikondwere nayo na kuti mwenemumo ndichindikikiremo.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

⁹“Mukakhumbanga vinandi, wonani, mwapokera vichoko. Ndipo mwati mwiza navyo kufuma ku nyumba zinu, nkhabiparanya”. FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Kasi nchifukwa uli? Chifukwa chakuti nyumba yane yili kupasuka, apo yose wa imwe wakutangwanika na nyumba yakhe na yakhe.

¹⁰Pa chifukwa ichi kuchanya kwakora vura kuti yireke kurokwa, ndipo charu nacho kuti chireke kumezga mbuto zakhe.”

¹¹Ndaŵika chilangalanga pa charu na mu mapiri, pa minda ya tirigu, pa minda ya mpeska, pa makuni gha maolive, pa vyose ivyo vikumera pa charu, pa wantru na pa ng'ombe wuwo, ndiposo na pa milimo yavo yose.

Wanthu wakupulikira languro la FUMU

¹²Ntheura Zerubabele mwana wa Satiyele, na Yoshuwa mwana wa Yehozadaki, musofi mukuru, pamoza na wantru wose awo wakawerako ku umikori

ŵakapulikira mazgu gha FUMU, Chiuta wawo, agho ghakiza mwa Nchimi Hagayi, ndipo ŵanthu ŵakasopa FUMU.

¹³Penepapo Hagayi nthumi ya FUMU yikaŵaphalira ŵanthu uthenga wa FUMU wakati, "FUMU yikuti, 'Ine ndili namwe.' "

¹⁴Ndipo FUMU yikawuska mtima wa Zerubabele mwana wa Satiyele, nduna ya Yuda, na mtima wa Yoshuwa mwana wa Yehozadaki, musofi mukuru, na mitima ya ŵanthu wose awo ŵakawerako ku umikori. Iwo ŵakiza kateŵeta pa Nyumba ya Chiuta wawo, FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁵Apa pakaŵa pa zuŵa la 24 la mwezi wa chinkonde na chimoza mu chirimika cha chiŵiri cha kuwusa kwa Karonga Dariyusi.

Hagayi 2

Uchindami uphya wa Nyumba ya Chiuta

¹Mu chirimika cha chiŵiri cha Karonga Dariyusi, pa zuŵa la 21 la mwezi wa chinkonde na chiŵiri, mazgu gha FUMU ghakiza kwa nchimi Hagayi kuti,

²"Yowoya kwa Zerubabele mwana wa Satiyele, nduna ya Yuda, na kwa Yoshuwa mwana wa Yehozadaki, musofi mukuru, na kwa ŵanthu awo ŵakawerako ku umikori, kuti,

³'Kasi ndi njani wa imwe wa ŵakuwerako ku umikori uyo wakawona nyumba iyi mu uchindami wakhe wakale? Kasi sono mukuyiwona uli? Asi mukuyiwona kuŵa ya wakawaka? "

⁴FUMU yikuti, "Kweni sono uŵe wankhongono, iwe Zerubabele. Uŵe wankhongono, iwe Yoshuwa, mwana wa Yehozadaki, musofi mukuru. Muŵe ŵankhongono, mose mwa ŵanthu ŵakukhara mu charu. Tewetani, pakuti Ine ndili namwe." Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

⁵Ichi ndicho nkhangana namwe para mukafumanga mu charu cha Eguputo. Ine ndili namwe. Mureke kopa.

⁶"Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, 'Kwakhara kanyengo kachoko waka kuti ndisunkhunye kuchanya na pasi, nyanja na mtunda.

⁷Nditi ndisunkhunyenge mafuko ghose mwakuti usambazi wa mafuko ghose wamkwiza mu nyumba iyi, ndipo ndamkuzuzga nyumba iyi na uchindami.' Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

⁸'Siliva ngwane, golide nayo ngwane.' Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

⁹'Uchindami wa sono wa nyumba iyi uŵenge ukuru kuruska wa pakudanga.' Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose. 'Ndipo mu malo

agha ndamkuŵikamo mutende na uweme.' " Ntheura ndimo yikuyowoyerá FUMU Mwenenkhongono zose.

Nchimi yikufumba musofi

¹⁰Pa zuŵa la 24 la mwezi wa chinkonde na chinayi, mu chirimika cha chiŵiri cha Dariyusi, mazgu gha FUMU ghakiza kwa nchimi Hagayi, ghakuti,

¹¹"Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, 'Fumba ūwasofi kuti ūazgore fumbo ili:

¹²Usange munthu wakuyegha nyama yakupatulika mu chakuvwara chakhe, ndipo na chakuvwara chakhe wakukhwaska chingwa, panji musuni, panji vinyo, panji mafuta, panji mtundu uliwose wa chakurya, kasi chakurya ichi chingâwa chakupatulika?" Ūwasofi ūakazgora, ūakati, "Chara."

¹³Penepapo Hagayi wakati, "Usange munthu uyo ndi wakukazuzgika pakukhwaska chitanda ndipo wakhwaska chimoza icho chazunurika apa, kasi chikuŵa chakukazuzgika?" Ūwasofi ūakati, "Chikuŵa chakukazuzgika."

¹⁴Ndipo Hagayi wakati, "FUMU yikuti, 'Ndimo kuliri na ūanthu aŵa, na ku mtundu uwu ndiposo na vyose ivyo ūakuchita. Ntheura ivyo ūakupereka vikuŵa vyakukazuzgika.' "

FUMU yikupangana kupereka vitumbiko vyakhe

¹⁵"Sono romba, ghanaghana icho chichitikenge kwamba muhanya uno mpaka kunthazi. Pambere mundambe kuzenga Nyumba ya FUMU, kasi makhaliro ghinu ghakâwa uli?

¹⁶Kasi kukuŵa uli? Para munthu wakughanaghana kuti pakuvuna wasangemo mikukwe 20, kweni wakusanga 10 pera. Para wakwiza kanegha vinyo mu chakusungiramo vinyo wakughanaghana kuzuzga mabotolo 50, kweni ghakusangika 20 pera.

¹⁷Nkhamutimbani na nthenda yakuŵawura mbuto yose na ya chinoni, na kurokxeska matalala pa milimo yose ya mawoko ghinu. Ndipouli imwe kuti mukawerera kwa ine chara. Ntheura ndimo yikuyowoyerá FUMU.

¹⁸Wonani ivyo vichitikenge kwamba zuŵa la muhanya uno, la 24 la mwezi wa chinkonde na chinayi. Kufuma pa zuŵa ilo lufura lwa Nyumba ya FUMU lukakhazikikira, muwone icho chamkuchitika:

¹⁹Kasi mbuto zichali mu nthamba? Kasi mpheska, makuni gha vikuyu, magalagadeya, na maolive, vichali vindapambike? Kwamba muhanya uno nditi ndimutumbikani."

Phangano la FUMU kwa Zerubabele

²⁰Mazgu gha FUMU ghakiza kachiŵiri kwa Hagayi pa zuŵa la 24 la mwezi ura, ghakati,

²¹“Umuphalire Zerubabele, nduna ya cha charu Yuda kuti, ‘Ndili pafupi kusunkhunya kuchanya na pasi.

²²Nditi ndibwangandule chizumbe cha maufumu, ndimarenge nkhongono za maufumu gha wamitundu, magareta na awo wakukweramo, ndipo mahachi na wakukwera wawo wawenge pasi. Waliyose wakomekenge na lupanga na munyakhe.’”

²³Pa zuŵa ilo, FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Nditi ndikutore iwe Zerubabele muteŵeti wane, mwana Shatiyele. Nditi ndikuzgore iwe kuŵa nga ndi mphete ya kudindira, pakuti ine ndine ndakusankha iwe.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

Zakariya

Zakariya 1

FUMU yikuchema wānthu kuwerera kwa lyo

¹Mu mwezi wa chinkonde na chitatu, mu chirimika cha chiwiri cha kuwusa kwa Dariyusi, karonga wa charu cha Peresiya, mazgu gha FUMU ghakiza kwa Nchimi Zakariya, mwana wa Berekiya, muzukuru wa Ido, ghakati,

²“FUMU yikawā yikari chomene na wāwiskemwekuru.

³Ntheura uwaphalire wānthu kuti FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Wererani kwa ine, ndipo ine nane nditi ndiwerere kwa imwe.’ Ntheura ndimo yikuyowoyerā FUMU.

⁴Mungaŵanga nga wāwiskemwekuru, ku weneawo nchimi za kale zikapharazganga kuti, FUMU Mwenenkhongono zose yikuti wāwereko ku nthowa zawo ziheni, na ku milimo yawo yiheni. Kweni kuti wākapulika chara nesi kulorako.

⁵Kasi wāwiskemwekuru wālinkhu? Ndipo nchimi, kasi zikukhalirira kwa muyirayira?

⁶Kweni mazgu ghane na marango ghane agho nkhalangula nchimi, wateŵeti wane, asi ghakaŵasanga wāwiskemwekuru? Ntheura wākang'anamuka ndipo wākati, ‘Nga ndi umo FUMU Mwenenkhongono zose yikaghanaghanira kutichitira ise kwakuyana na nthowa na milimo yithu, ndimo yatichitira.’ ”

Nchimi yikuwona mboniwoni ya mahachi

⁷Pa zuŵa la 24 la mwezi wa 11, uwo ndi mwezi wa Shebati, mu chirimika cha chiwiri cha kuwusa kwa Dariyusi, mazgu gha FUMU ghakiza kwa nchimi Zakariya, mwana wa Berekiya, muzukuru wa Ido. Ndipo Zakariya wakati,

⁸“Mu usiku umoza, wonani, nkhawona munthu wakwera pa hachi liswesi mweneuyo wakimilira mukati mu makuni gha kachere mu dambo. Kunyuma kwakhe kukawā mahachi ghaswesi, ghachesamu na ghatuwā.”

⁹Penepapo nkhati, “Sekuru wane, kasi awā mbanjani?” Ndipo mungelo uyo wakayowoyanga nane wakati kwa ine, “Ndikurongorenge kuti mbanjani.”

¹⁰Munthu uyo wakimilira mukati mu makuni gha kachere wakati, “Awā ndi awo FUMU yawātuma kwendera charu cha pasi.”

¹¹Ndipo iwo wākazgora mungelo wa FUMU uyo wakimilira mukati mu makuni gha kachere, “Tendendeka uku na uko mu charu, ndipo tawona kuti charu chose chichali mu kufwasa.”

¹²Ndipo mungelo wa FUMU wakati, “Mwe FUMU Mwenenkhongono zose, kasi mpaka pauli muti muŵavyenge lusungu pa Yerusalemu na pa misumba ya Yuda, pa weneawo mwanguŵa na ukari pa iwo virimika 70?”

¹³FUMU yikazgora na mazgu ghakusanguruska kwa mungelo mweneuyo wakayowoyanga na ine.

¹⁴Ntheura mungelo uyo wakayowoyanga nane wakandiphalira kupharazga mazgu agha, kuti, “FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Ndili na sanje yikuru na Yerusalemu na Ziyoni.

¹⁵Ndili wakukwiya chomene na wamitundu weneawo wali mu kufwasa. Pakuti apo nkhaŵakwiyira pachoko wantru wane, iwo wakarutilira kuŵachitira nkkaza.’ ”

¹⁶“Pa chifukwa ichi, FUMU yikuti, ‘Ndawerera ku Yerusalemu na mtima wa chiwuravi. Nyumba yane yizengekenge mwenemumo, ndipo chingwe chakupimira chiti chinyoroskekenge pakuzengaso Yerusalemu.’ ” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁷Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Pharazgaso uti, ‘Misumba yane yizurengeso na usakati, ndipo FUMU yiŵengeso na lusungu na Ziyoni na kusankhaso Yerusalemu.’ ”

Mboniwoni ya masengwe

¹⁸Nkhinuska maso ghane, ndipo wonani, nkhawona masengwe ghanayi!

¹⁹Ndipo nkhati kwa mungelo uyo wakayowoyanga nane, “Kasi ivi ndi vinthu uli?” Ndipo wakazgora wakati, “Masengwe agha ndi mafuko agho ghikaparanya Yuda, Israele na Yerusalemu.”

²⁰Penepapo FUMU yikandirongora wafuzi wanayi.

²¹Ndipo nkafumbiska nkhati, “Kasi aŵa wiza kwizakachitachi?” Iyo wakati, “Agha ndi mafuko agho ghikaparanya Yuda, mwakuti paŵavye munthu na yumoza wakulimbana nagho, ndipo wafuzi aŵa wiza kuti wofye na kukandira pasi wamitundu awo wakinuska masengwe ghawo kulimbana na charu cha Yuda kuti wachiparanye.”

Zakariya 2

Mboniwoni ya chingwe cha kupimira

¹Nkhinuska maso ghane, ndipo wonani, nkhawona munthu wali na chingwe chakupimira mu woko lakhe!

²Penepapo nkhati, “Kasi ukuyankhu?” Wakandizgora wakati, “Ndamkupima Yerusalemu, kuti ndimanye utali wakhe na usani wakhe.”

³Ndipo wonani, mungelo uyo wakayowoyanga nane wakasenderera kwa ine, ndipo mungelo munyakhe wakiza na kukumana nayo.

⁴Iyo wakamuphalira wakati, "Chimbira, uyowoye na munyamata yura uti, 'Yerusalemu wamkuŵavye mphaka mwakuti ūanthu ūanandi na ng'ombe zinandi zamkuŵa mwenemumo.'

⁵Pakuti ine ndiŵenge linga la moto kuwuzingirizga, ndipo ndiŵenge uchindami mukati mwakhe." Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

Ŵamikori ūakuchemeka kuwerera ku kaya

⁶FUMU yikuti, "Imwe! Imwe! Chimbiraniko ku charu cha ku mpoto, pakuti ndamumbininiskirani ku madera ghose ghanayi gha mphepo za kuchanya." Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU.

⁷"Chimbilirani ku Ziyoni, imwe mukukhara mu charu cha Babuloni."

⁸Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose iyo yikandirongora uchindami wakhe na kundituma ine, pa vya ūamitundu awo ūakamuskoghani imwe, yikuti, "Yose uyo wakukhwaska ūanthu ūane, wakundijoka mu jiso.

⁹Wonani nditi ndendeske woko lane la weruzgi pachanya pawo, ndipo ūazga awo ūakawateŵeteranga, ūati ūazgoke ūaskoghi kwa iwo." Penepapo mwamkumanya kuti FUMU Mwenenkhongono zose ndiyo yandituma.

¹⁰FUMU yikuti, "Yimbani, sekererani, imwe ūa mu Ziyoni. Pakuti, wonani, nkhwiza, ndipo ndizamkukhara mukati mwinu.

¹¹Mu zuŵa leneilo, mafuko ghanandi ghamkujibatika kwa FUMU, ndipo ūamkuŵa ūanthu ūane. Ndamkukhara mukati mwinu, ndipo mwamkumanya kuti FUMU Mwenenkhongono zose ndiyo yandituma kwa imwe.

¹²FUMU yamkuhara charu cha Yuda nga ndi phande lakhe mu charu chakupatulika, ndipo yamkusankhaso msomba wa Yerusalemu.

¹³Kharani chete panthazi pa FUMU, imwe mwa ūanthu mose, pakuti yajiwuska yekha kufuma mu chikhazi chakhe chakupatulika."

Zakariya 3

Nchimi yikuwona mboniwoni ya musofi mukuru

¹Penepapo wakandirongora musofi mukuru Yoshuwa, wakwimilira panthazi pa mungelo wa FUMU, na Satana wakwimilira ku woko lakhe la maryero kumupacha.

²Ndipo mungelo wa FUMU wakati kwa Satana, "FUMU yikulange iwe Satana! FUMU iyo yikusankha Yerusalemu ndiyo yikulange! Asi Yoshuwa waŵa nga ndi chisinga chakuphurika mu moto?"

³Sono Yoshuwa wakimilira panthazi pa mungelo wa Chiuta, wakavwara vyakuvwara via kubinkha.

⁴Ndipo mungelo yura wakaŵaphalira awo ūakimilira panthazi pakhe wakati, “Muvurani vyakuvwara via kubinkha.” Penepapo Yoshuwa wakati, “Wona, ndawuskako zakwananga zako, ndipo nditi ndikuvwarike vyakuvwara vyakuzirwa.”

⁵Ndipo nkhati, “Muvwarikani mphumphi pa mutu wakhe.” Ntheura ūakamuvwarika mphumphi yakutowa pa mutu na kumuvwarika vyakuvwara viphya, ndipo mungelo wa FUMU wakimilira pafupi nayo.

⁶Mungelo wa FUMU wakamuchenjezga Yoshuwa wakati,

⁷“FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Usange uti wendenge mu nthowa zane na kusunga marango ghane, uti uwusenge nyumba yane na kuŵa wa mazaza pa mphara zane. Ndipo nditi ndikupenge mazaza ghakuŵira mukati mu aŵa ūmilira pano.’”

⁸“Pulika sono, Yoshuwa musofi mukuru, iwe na ūwasofi ūanyako awo ūali panthazi pako, chifukwa ndimwe chimanyikwi cha vinthu viweme ivyo vikwiza. Wonani nditi ndize nayo muteŵeti wane uyo ndi Munthavi.

⁹Pakuti wonani, pa libwe limoza pera ili, ndaŵika panthazi pa Yoshuwa, ilo liri na visko vinkonde na viŵiri, nditi ndizongepo mazgu. Ndipo nditi ndifumyengepo kwananga kwa charu ichi mu zuŵa limoza pera.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁰“Mu zuŵa ilo, yikuti FUMU Mwenenkhongono zose, munthu yose wa imwe wamkuchemera muzengezgani wakhe musi mu khuni lakhe la mpeska na musi mu khuni lakhe la chikuyu kuti ūafwase mu mutende.”

Zakariya 4

Mboniwoni ya chakwimapo nyali

¹Mungelo uyo wakayowoyanga nane wakizaso, na kundiwska nga ndi para nkhaŵa munthu uyo wakagona tulo twa kafwe na kafwe.

²Ndipo wakandifumba wakati, “Kasi ukuwonachi?” Ine nkhati, “Nkhuwona, chakwimapo nyali icho chose chikâwa cha golide, na dira uyo wali pachanya pakhe, kweniso na nyali zinkonde na ziŵiri papo, ndipo nyali yose yili na tumilomo tunkonde na tuŵiri.

³Pafupi pakhe pali makuni gha maolive ghawiri, limoza ku dera la maryero la dira, linyakhe ku dera la mazere.”

⁴Ndipo nkhamufumba mungelo uyo wakayowoyanga nane nkhati, “Kasi nvivichi ivi, sekuru wane?”

⁵Penepapo mungelo nayo wakandifumbaso ine wakati, “Kasi ulije kuvimanga ivi?” Nkhatti, “Chara, sekuru wane.”

Phangano la FUMU kwa Zerubabele

⁶Ntheura mungelo yura wandiphalira wakati, “Agha ndi mazgu gha FUMU kwa Zerubabele. Ukuruskira na nkhondo chara, nesi na nkhongono, kweni na Mzimu wane.” Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU Mwenenkhongono zose.

⁷“Kasi ndiwe kanthu uli, iwe phiri likuru. Panthazi pa Zerubabele, uti udirimukenge kuzgoka dambo. Iyo wati wize nalo libwe ilo ndi nkhorezgero ya chingodya uku âwanthu âwakuchemerezga kuti, ‘Nako nkhutowa! Nako nkhutowa!’ ”

⁸Penepapo mazgu gha FUMU ghakizaso kwa ine ndipo ghakati,

⁹“Zerubabele ndiyo ghakakhazika lufura lwa nyumba iyi, ndiposo ndiyo wayimarizgenge. Penepapo mwamkumanya kuti FUMU Mwenenkhongono zose yandituma kwa imwe.”

¹⁰“Pakuti yose uyo wakupepura zuâwa la kuchitira tunthu tuchoko wamkusekerera ndipo wamkuwona Zerubabele wakorera chingwe chakupimira.” Mungelo yura wakati kwa ine, “Nyali zinkonde na ziâwiri izi ndi maso gha FUMU, agho ghakwendendeka uku na uko mu charu chose cha pasi.”

¹¹Penepapo nkhafumba nkhatti, “Kasi ghakung'anamulachi makuni ghaâwiri gha olive, agho ghali ku woko la maryero na la mazere la chakuâwiko nyali?”

¹²Nkharutilira kufumba nkhatti, “Kasi yikung'anamulachi minthavi yiâwiri iyi ya makuni gha olive, iyo yili pafupi na tumilomo tuâwiri twa golide umo mukunjirira mafuta gha golide.”

¹³Iyo nayo wakandifumbaso wakati, “Kasi ulije kuvimanya ivi?” Nkhatti, “Chara, sekuru wane.”

¹⁴Penepapo wakati, “Âwa mbakuphakazgika âwâwiri awo âwakwima pafupi na FUMU ya charu chose cha pasi.”

Zakariya 5

Mboniwoni ya karata wakuwuruka

¹Nkhinusaso maso ghane, ndipo wonani, nkhawona chikarata chakuzinga chikuwuruka mudera!

²Ndipo mungelo yura wakati kwa ine, “Kasi ukuwonachi?” Nkhazgora nkhatti, “Nkhuwona chikarata chakuzinga chikuwuruka mudera. Mu utali wakhe chili mamita ghankonde na ghanayi, ndipo mu usani wakhe chili mamita ghankonde pachanya masentimita 50.”

³Penepapo wakandiphalira wakati, "Iyi ndiyo nthembo yeneiyo yaparanyikira mu charu chose cha pasi. Kwakuyana na chikarata ichi, yose uyo wakwiba wati wawuskikemo. Ndipo yose uyo wakurapa mu utesi, nayoso wati wawuskikemo ntheura pera.

⁴FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, 'Nditumenge nthembo na kunjira mu nyumba ya munkhungu, na mu nyumba ya uyo wakurapira mu utesi mu zina lane, ndipo nthembo yikharenge mu nyumba yakhe na kumyangura mathabwa na mawe wuwo.'

Mboniwoni ya mwanakazi mu chidunga

⁵Ndipo mungelo uyo wakayowoyanga nane wakasenderera, wakati kwa ine, "Inuska maso, uwone chinthu icho chikwiza."

⁶Ndipo nkhati, "Kasi nchinhu uli?" Iyo wakati, "Ichi ndi chidunga icho chikwiza." Ndipo wakati, "Uko ndiko kwananga uku kuli mu charu chose."

⁷Ndipo chibenekerero chakhe chikawuskikapo. Wonani, mukati mu chidunga mukâwa mwanakazi uyo wakakhara pasi.

⁸Mungelo yura wakatiso, "Mwanakazi uyu wakwimirira uheni." Wakamukanchizgira mwenemumo mwanakazi mu chidunga, ndipo wakawezgerapo chibenekerero pa mlomo wakhe.

⁹Penepapo nkhinuska maso ghane, ndipo nkhawona, wânakazi wâwiri wâkwiza. Mphepo yikâwa mu mapapindo ghawo, ndipo wâkâwa na mapapindo ghakukozgana na gha khonongo. Ndipo wâkayeghera chidunga chira muchanya pakati pa charu na mtambo.

¹⁰Ntheura nkhati kwa mungelo uyo wakayowoyanga nane, "Kasi wâkuchiyegherankhu chidunga?"

¹¹Mungelo wakati kwa ine, "Wâkuchiyeghera ku charu cha Babuloni, kuya kachizengera nyumba. Para nyumba yanozgeka, wâmkuchikhazika chidunga chira mwenemumo mu malo ghakhe."

Zakariya 6

Mboniwoni ya magareta ghanayi

¹Nkhinuska maso ghane, ndipo wonani, nkhawona magareta ghanayi ghakufumira pakati pa mapiri ghâwiri. Mapiri agha ghakâwa gha mkuâwa.

²Gareta lakudanga likâwa na mahachi ghaswesi, la chiwiri likâwa na mahachi ghafipa,

³la chitatu likâwa na mahachi ghatuâwa, ndipo gareta la chinayi likâwa na mahachi gha nkhongono ghamâwangamaâwanga.

⁴Penepapo nkhamufumba mungelo uyo wakayowoyanga nane, "Kasi ndi vivichi ivi, sekuru wane?"

⁵Mungelo yura wakandizgora wakati, "Ivi vikuya kosekose pasi pa mtambo, vyati vyayiteŵetera FUMU ya charu chose cha pasi.

⁶Gareta la mahachi ghafipa likurazga ku chigaŵa cha ku mpoto, la mahachi ghatuwâ likurazga ku chigaŵa cha ku manjiliro gha dazi, ndipo mahachi ghamaŵangamaŵanga likurazga ku chigaŵa cha ku mwera."

⁷Para mahachi gha nkhongono ghakafuma waka, ghakanwekera kuya kendera uku na uko mu charu. Ndipo iyo wakati, "Rutani, mwendendeke uku na uko mu charu." Ntheura ghakendendeka mu charu.

⁸Penepapo wakachemerezga kwa ine, wakati, "Wona awo ūakuruta kurazga ku charu cha ku mpoto ūakhizga pasi mzimu wane uwo ukakwiyira charu cha ku mpoto."

Languro la kumuvwarika mphumphu Yoshuwa

⁹Ndipo mazgu gha FUMU ghakiza kwa ine,

¹⁰ghakati, "Tora vyawanangwa ivyo ūakupa ūamikori aŵa: Heledayi, Tobiya, Yedaya, ndipo ruta luŵiro ku mbumba ya Yosiya mwana wa Zefaniya. Wose aŵa ūafuma ku Babuloni.

¹¹Ukapange mphumphu kufuma ku siliva na golide uyo ūakupa, ndipo mphumphu iyo ukamuvwarike musofi mukuru, Yoshuwa mwana wa Yehozadaki.

¹²Ukamuphalire ukati, FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, 'Wona, munthu uyo zina lakhe ndi Munthavi, waphukenge pa malo apo wali na kuzengaso Nyumba ya FUMU.

¹³Iyo wati wazengaso Nyumba ya FUMU, wati waŵe na nchindi za ufumu, ndipo wati wakharenge pa chizumbe na kuwusa. Pamkuŵa musofi pa chizumbe chimoza, ndipo ūakwenderana wose ūawiri mu mutende.

¹⁴Mphumphu yikharenge mu Nyumba ya FUMU nga chikumbusko cha Heledayi, Tobiya, Yedaya na Yosiya mwana wa Zefaniya.

¹⁵Awo ūali kutali ūamkwiza na kovwira kuzenga Nyumba ya FUMU. Ntheura mwamkumanya kuti FUMU Mwenenkhongono zose ndiyo yandituma kwa imwe. Ichi chamkufiskika usange na mtima wose mwamkulikira mazgu gha FUMU, Chiuta winu.'"

Zakariya 7

FUMU yikususka kuziŵizga kwa upusikizgi

¹Mu chirimika cha chinayi cha muwuso wa Karonga Dariyusi, mazgu gha FUMU ghakiza kwa Zakariya mu zuŵa la chinayi, la mwezi wa chinkhonde na chinayi, uwo ndi Kisilevu.

²Sono wānthu wā ku Betele wākatuma Sharezara na Regemumeleki na wānthu wākhe kuya kaŵeyerera uchizi wa FUMU,

³na kufumba wāsofi wā Nyumba ya FUMU Mwenenkhongono zose na nchimi, kuti "Kasi nkhwenera kutengera na kužiŵizga kurya mu mwezi wa chinkhonde nga ndi umo nkhachitiranga virimika ivi vinandi?"

⁴Penepapo mazgu gha FUMU Mwenenkhongono zose ghakiza kwa ine, ghakati,

⁵"Ukaŵafumbe wānthu wose wā mu charu na wāsofi ukati, 'Kasi para mukaziŵizganga vyakurya, na kutengera mu mwezi wa chinkhonde, ndiposo na mu mwezi wa chinkhonde na chiŵiri, pa virimika 70, mukaziŵizganga kurya chifukwa cha ine?

⁶Ndipo para mukurya na kumwa, asi mukujiryera na kujimwera mwaŵene?

⁷Para Yerusalem wakazura na wānthu ndiposo na usakati unandi, na misumba yikati waka zingirizge, apo mu charu cha ku mwera na mu chakuwa mukakharanga wānthu, asi agha ndigho ghakâwa mazgu agho FUMU agho yikapharazgira mwa nchimi za kale?" "

Kuruta ku umikori, ndi chifukwa chakureka kupulikira

⁸Mazgu gha FUMU ghakiza kwa Zakariya ghakuti,

⁹"FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, 'Pa kweruzga mirandu, yeruzgani mu urunji, rongorani lusungu na chiwuravi ku yumoza na munyakhe.

¹⁰Mungasuzganga chokoro, mulanda, mulendo, panji mukavu. Ndipo kuŵavye yumoza mwa imwe uyo mu mtima wakhe wamughanaghanire chiheni munyakhe.' "

¹¹"Kweni wākakana kupulikira, pakusunkhunya viŵegha vyawo, na kujara makutu ghawo kuti wāreke kupulika.

¹²Wakanonofya mitima yawo nga ndi libwe, mzire wāpulike marango na mazgu agho FUMU Mwenenkhongono zose yikatuma mwa mzimu wakhe mu nchimi za kale. Chifukwa cha ichi ukari ukuru wa FUMU Mwenenkhongono zose ukaŵizira."

¹³"Nga ndi umo wākapulikira chara apo ine nkhaŵachemanga, ntheura ndimo naneso nkhaŵapulika chara apo iwo wākandichemanga. Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁴Ndipo nkhaŵambininiska nga ndi kavuruvuru mukati mu mafuko agho kuti wākaghamaña chara. Charu icho wākachileka chikazgoka mapopa, mwakuti

mukaŵavye na munthu wakwendamo uku na uku. Ntheura charu chakutowa chira âwakachizgora nadi kuŵa mapopa.”

Zakariya 8

FUMU yapangana kuwezgeramoso Yerusalemu

- 1** Mazgu gha FUMU Mwenenkhongono zose ghakiza kwa ine ghakati,
- 2** “FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Ndili na sanje zikuru na msumba wa Ziyoni, ndipo ndi sanje izo zandichitiska kuti ndikwiyire âwarwani âwakhe.’”
- 3** Ntheura FUMU yikuti, “Ndiwererenge mu Ziyoni ndipo ndikharenge mukati mwa Yerusalemu, ndipo Yerusalemu wachemekenge msumba wakugomezgeka, phiri la FUMU Mwenenkhongono zose, phiri lakupatulika.”
- 4** Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Ŵanarume âwachekuru na âwanakazi âwamkukharaso mu mabaraza gha Yerusalemu, yose na ndodo yakhe mu woko lakhe.
- 5** Ndipo mabaraza gha mu msumba ghamkuzura na âwanyamata na âwasungwana awo âwakusoŵera mwenemumo.”
- 6** FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Ichi chikuwoneka nga nchambula machitiko kwa âwakukharako, kweni kwa ine nchamachitiko.”
- 7** Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Wonani nditi ndiâwathaske âwanthu âwane kufuma ku mafumiro gha dazi na ku manjiliro gha dazi.
- 8** Nditi ndiâwatorere mu Yerusalemu na kukhara mwenemumo. Iwo âwamkuâwa âwanthu âwane, ndipo ine ndamkuâwa Chiuta âwawo wakugomezgeka na murunji.”
- 9** Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Muŵe âwankhongono, mwaŵeneimwe mu mazuâwa agha mwapulikanga kuti Nyumba ya Chiuta yiti yizengekenge. Mukapulika kale kufuma ku nchimi izo zikaŵako para lufura lwa Nyumba ya Chiuta Mwenenkhongono zose lukakhazikikanga.
- 10** Pambere nyengo izo pakaŵavye munthu wakamanya kulemba nchito munyakhe panji chakuŵeta. Kukâwavye wakumanya kujithaska ku âwarwani âwakhe, pakuti nkhaŵika munthu yose kwimikana na muzengezgani wakhe.
- 11** Kweni sono kuti ndichitengopo kanthu chara na âwanthu âwakukharako âwa nga ndi mazuâwa gha kale ghara. Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.
- 12** Pakuti âwamkupanda mbuto zawo mu mutende. Mpheska zawo zakupasa vipambi vyakhe. Charu chamkuâwa na vyakurya vinandi. Mtambo nawo wamkupereka jumi. Vyose ivi ndamkuâwapa awo âwakharako mukati mu âwanthu âwakhe.

¹³Imwe mukâwa chimuhoyere chakutembeka mukati mwa âwamitundu, imwe âwâYuda na âwalsraele. Ntheura ndimo nditi ndimuthaskirani ndipo muti muâwenge thumbiko. Mungopanga, kweni muâwe âwakukhwima mtima.”

¹⁴Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Ine nkhapukwa kumuchitirani uheni, para âwawiskemwekuru âwakandavyira ku ukari, ndipo nkagowoka chara.

¹⁵Ntheura sono ndanozgeraso kuchitira uweme âwanthu âwa msomba wa Yerusalem na âwa mu Yuda. Imwe mureke kopa.

¹⁶Vinthu ivyo mukwenera kuchita ndi ivi: Muyowoyenge unenesko ku yumoza na munyakhe ndipo mu mphara za mirandu perekani weruzgi wakunyoroka uwo ukupereka mutende.

¹⁷Rekani kughaghaniranana uheni yumoza na munyakhe, ndipo mureke kutemwa kurapira mwa utesi, pakuti vinthu ivi nkhuvitinkha. Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.”

¹⁸Mazgu gha FUMU Mwenenkhongono zose ghakiza kwa ine ghakati,

¹⁹“FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, ‘Muziâwizgenge mu mwezi wa chinayi, wa chinkonde, wa chinkonde na chiâiri, na mu mwezi wa khumi. Ivi ndivyo viâwenge viphikiro vyakukondwerera na kusekerera ku âwâYuda. Ntheura sungilirani kutemwa, unenesko na mutende.’”

²⁰Ntheura FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “âWanthu âwamkwiza ku Yerusalem kufuma ku mafuko ghanandi na ku misumba yinandi.

²¹âWanthu kufuma mu msomba umoza âwamkuruta ku msomba unyakhe na kuti, ‘Tiyeni maluâwiro tikaâweyerere uchizi wa FUMU, na kuromba FUMU Mwenenkhongono zose. Ine nane nkhuruta.’

²²âWamitundu âwanandi na mafuko gha nkhongono ghamkwiza ku Yerusalem, kuromba FUMU Mwenenkhongono zose, na kuâweyerera uchizi wakhe.”

²³FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Mu mazuâwa agho, âwanthu khumi âwakufuma mu mafuko gha viyowoyerwa vyakupambanapambana âwamkukora munjilira âwa mu Yuda na kuti, ‘Tiyeni tirute tose, chifukwa tapulika kuti Chiuta wali pamoza namwe.’”

Zakariya 9

Weruzgi wa âwarwani âwa charu cha Israele

¹Agha ndi mazgu gha FUMU ghakuchima vyâ charu cha Hadiraki na msomba wa Damaseko. Kuti ndi mafuko gha Israele pera chara, kweni na msomba ukuru wa Aramu nawo ngwa FUMU.

²Ghakuchimaso vya Hamati, uyo wakupakana na Hadiraki, ndiposo na misumba ya Ture na Sidoni, nangauli nya vinjeru chomene.

³Ture wajizengera malinga, ndipo wajiwunjikira siliva nga fuvu, na golide nga ndi mathipa gha mu âwagurwe âwa mu msumba.

⁴Kweni wonani, FUMU yiupoke mphango zakhe na kuponya usambazi wakhe mu nyanja, ndipo msumba umyangulikenge na moto.

⁵Ashikeloni wizamkuchiwona ichi ndipo wizamkopa. Gaza nayo wizamkunyongozeka na urwirwi; na Ekuroni wuwo chifukwa chigomezgo chakhe chamkulengeskeka. Karonga wamkufwa mu msumba wa Gaza, ndipo msumba wa Ashikeloni wamkuâwavye âwakukharamo.

⁶Wamitundu yakupambanapambana ndiwo âwamkukharamo mu Ashidodi, ndipo ndamkumara kujikuzga kwa âwaFilisiti.

⁷Ndamkuwuskamo nyama ya ndopa mu mlomo wakhe na vyakuseruska mu mino ghakhe. Icho nacho chamkuâwa na âwanthu âwakukharako âwa Chiuta withu, âwamkuâwa âwarongozgi nga ndi âwaYuda, ndipo msumba wa Ekuroni nawo wamkuâwa nga ndi wa âwaYebusi.

⁸Ndipo ndizengenge msasa na kuâwa mulinda pa nyumba yane. Kwamkuâwavye na munthu wakwenda uku na uku kuâwayuzga kuti waâwathereskeso pakuti sono nkhuâwavikirira.

Karonga wa kunthazi

⁹Kondwerani, sekererani imwe âwanthu âwa mu Ziyoni! Chemerezgani na chimwemwe imwe âwanthu âwa mu Yerusalem! Wonani, karonga winu wakwiza kwa imwe, watonda na kuvivya, ngwa kuzika ndipo wakwera pa mbunda, inya wakwera pa kamwana ka mbunda.

¹⁰Ndiwuskeko magareta ghakufumira ku charu cha Efurayimu na mahachi gha nkhondo kufuma ku Yerusalem. Ndiphyorenge mauta gha nkhondo, ndipo iyo wamkupharazga mutende ku mafuko ghose. Mazaza gha ufumu wakhe ghâwenge kufuma ku nyanja kuya kafika ku nyanja yinyakhe, kufuma ku mronga wa Yufurate na kuya kafika ku mpphererekezgo za charu.

Kuwezgekeraso kwa âwanthu âwa Chiuta

¹¹FUMU yikuti, “Chifukwa cha ndopa za phangano lane na iwe, ndamkuâfumiskamo âwakayidi âwako, mu chisimi chambula maji.”

¹²Wererani ku linga, imwe âwakayidi, mwaâweneimwe mukulindizga mu chigomezgo. Muhanya uno nkhumuphalirani nkhuti, “Ndamkumupani njombe ndipo ndamkuwezgerani kâwiri.”

¹³Pakuti Yuda ndamukweŵa nga ndi uta wane, Efurayimu ndamuzgora kuŵa muvwi wakhe. Wanthu ū mu Ziyoni ūawenge nga ndi lupanga lwa chinkhara, lwakutimbira ū charu cha Grisi.

¹⁴FUMU yamkuŵawonekera, ndipo muvwi wakhe wamkumwetuka nga ndi leza. FUMU Chiuta wamkulizga mbata na kwenda mu ūakavurvuru kufuma ku mwera.

¹⁵FUMU Mwenenkhongono zose yamkuŵavikirira wanthu ūakhe, ndipo yamkuŵamara na kuŵakandira pasi awo ūakawaponya na mawe. Wamkumwa ndopa zaho nga ndi para ūakumwa vinyo. Wamkuzura na ndopa nga ndi ūadira na kuzumbwa na ndopa nga ndi masengwe gha jochero.

¹⁶Pa zuŵa ilo FUMU, Chiuta wawo wizamkuŵathaska chifukwa ndi mskambo wa wanthu ūakhe. Iwo ūati ūang'azimenge mu charu nga ndi vitowelo pa mphumphu.

¹⁷Charu chira chizamkuŵa chiweme ndiposo na chakutowa. Vyakurya vyamkuŵapa nkhongono ūanyamata, vinyo liphya lamkuŵapa nkhongono ūamwali.

Zakariya 10

FUMU yikupangana kuŵathaska

¹Rombani vura ya nyambwani kwa FUMU, pa nyengo ya kwenerera. Rombani kwa FUMU iyo yikupanga maŵingu gha chimphupuru. Iyo yikuŵapa wanthu vura ya muswera ndipo yikumupaso waliyose mumera mu munda.

²Pakuti ūangoza ūakuyowoya vya wakawaka, ūaroski nawo ūakuroska vya utesi. Awo ūakulota ūakuphara maloto gha utesi na kuperekwa chisangurusko cha waka. Pa chifukwa ichi wanthu ūakuyinga nga ndi mberere zakusôwa. Iwo ūali mu suzgo chifukwa ūalije mliska.

³Ukari wane ukugolera kususkana na ūaliska, ndipo nditi ndiŵalange ūarongozgi aŵa. Pakuti FUMU Mwenenkhongono zose yikupwererera mskambo wakhe, uwo mbaYuda. Yiti yiŵazgore kuŵa mahachi agho ūakujikuzga nagho mu nkhondo.

⁴Mwa iwo mwizamkufuma wanthu awo ūali nga ndi mawe gha nkhorezgero ya chingodya, awo ūali nga ndi chikhomo cha hema awo ūali nga ndi uta wa nkhondo. Mwizamkufuma wose awo ūakuwusa.

⁵Wose pamoza ūamkuŵa nga ndi vinkhara mu nkhondo, kukandira pasi ūarwani mu mathipa gha mu misewu. Wamkurwa, chifukwa FUMU yili nawo, ndipo ūamkuŵatonda awo ūakukwera pa mahachi.

⁶Ndamkuyikhozga mbumba ya Yuda, na kuyithaska mbumba ya Yosefe. Ndamkuŵawezga chifukwa ndili nawo na chiwuravi. Ūamkuŵa nga ndi para

nkhaŵavye na kuŵataya. Pakuti ndine FUMU, Chiuta wawo, ndamkupulika kuromba kwavo.

⁷Ntheura ūEfurayimu ūamkuŵa nga ndi chinkhara cha nkhondo. Ūamkukondwa mu mitima yawo nga mbanthu awo ūamwa vinyo. Ūana ūawo ūamkuchiwona na kusekerera, mitima yawo yamkukondwera mwa FUMU.

⁸“Ndamkuŵarizgira kaluvi kuti ūize chifukwa ndaŵawombola ndipo ūamkuŵa ūanandi nga ndi umo ūakawîra kale.

⁹Nanga nkhaŵambininiskira mu ūamitundu, ndipouli ūizamkundikumbuka mu vyaru vya kutali. Iwo na ūana ūawo ūizamkuŵa na umoyo, wose ūizamkuwerako.

¹⁰Ndamkuŵatorera ku kwavo kufuma nawo ku charu cha Eguputo na kuŵawunganya kufuma mu charu cha Asiriya. Ndamkwiza nawo ku charu cha Gileyadi na cha Lebanoni ūasuke ūazure mu charu.

¹¹Ūamkuporota nyanja ya visuzgo, ndipo majigha gha nyanja ghamukanizgika, ndipo ndimba zose ya mronga wa Nayelo, zamkukamuka. Kujikuzga kwa charu cha Asiriya kwamkukhizgikira pasi, ufumu wa charu cha Eguputo wamkuwuskikako.

¹²Ndamkuŵakhozga mwa ine FUMU, ndipo ūamkuthumbwira mwa ine.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU.

Zakariya 11

Kuwa kwa ūakutombozga

¹Jura miryango yako iwe Lebanoni, mwakuti moto umyangure makuni ghako gha milanje!

²Tegherezga iwe khuni la mulombwa, chifukwa khuni la milanje lawa, pakuti makuni ghakuchindikika ghanangika! Tengerani imwe misoro mu charu cha Bashani pakuti nkhorongo ya kukhora yawiskikira pasi!

³Pulikani, kutengera kwa ūaliska pakuti uchindami wawo wapankhuka. Pulikani kubangura kwa nkharamu, pakuti matundu gha Yorodani ghazgoka chiparamba.

Ūaliska ūawiri

⁴Ntheura FUMU, Chiuta wane wakuti, “Uliskenge mskambo wa mberere na mbuzi uwo wapimikira ku kukomeka.

⁵Awo ūakuwugula ūakujikomera umo ūakhumbira kwambula kulangika. Ndipo awo ūakuwuguliska ūakuti, ‘Yitumbikike FUMU, sono ndine musambazi.’ Kweni iwoŵene ūaliska ūakuŵa nawo na chiwuravi chara.”

⁶Ndipo FUMU yikuti, "Nane kuti ndiŵe na chiwuravi chara nanga nkhu yumoza awo âwakukhara mu charu cha pasi. Kweni munthu yose waŵenge pasi pa mazaza gha mliska wakhe. Ndipo waliyose waŵenge pasi pa mazaza gha karonga wakhe. Iwo âwamkuchibwangandula charu, ndipo ndamkumuthaska chara nanga ndi munthu yumoza kufuma mu mazaza ghawo."

⁷Ntheura nkhaŵa mliska wa mskambo wa mberere na mbuzi izo zikenera kukomekera awo âwakaguliskanga. Ndipo nkhatora ndodo ziŵiri. Yakudanga yikachemeka, "Uchizi," yinyakhe yikachemeka, "Umoza." Ndipo nkhwuska mberere na mbuzi zira.

⁸Mu mwezi umoza nkhaŵakanizga âwaliska âwatatu. Kweniso nkhatondeka kuŵazizipizgira. Iwo nawo âwakanditinkha.

⁹Ntheura nkhati, "Ndiŵenge muliska winu chara. Rekani chifwe icho chikwenera kufwa, rekani chiparanyike, icho chikwenera kuparanyika, ndipo rekani awo âwakharako âwarye nyama ya yumoza na munyakhe."

¹⁰Ndipo nkhatora ndodo yane yakuchemeka "Uchizi," ndipo nkayiphyora, kurongora kuswa phangano leneilo nkhapangana na mafuko ghose.

¹¹Ntheura phangano likasweka nadi pa zuŵa lenelira, ndipo âwakaguliskananga mberere. Awo âwakandirâwiriranga, âwakamanya kuti ghakaŵa mazgu gha FUMU.

¹²Ntheura nkhati kwa iwo, "Usange chikuwoneka chiweme kwa imwe, mundipe njombe yane, kweni usange chara, sungani." Ndipo âwakapima ndarama za siliva 30 kuŵa njombe yane.

¹³Ndipo FUMU yikati kwa ine, "Ukaghaponye mu chakusungiramo ndarama, njombe iyo âwakandigula. Ntheura nkhatora ndarama za siliva 30 na kughaponya mu chakusungiramo ndarama mu Nyumba ya Chiuta."

¹⁴Ndipo nkaphyora ndodo yane ya chiŵiri yakuchemeka Umoza, kurongora kumazga wenewenawene pakati pa Yuda na Israele.

¹⁵Penepapo FUMU yikati kwa ine, "Toraso viteŵetero vyva mliska wakupusa.

¹⁶Wona nkukhazikiska mliska mu charu mweneuyo wati wapwererere mberere zakufwa chara nanga nkupenja izo zikuyingayinga, panji kuchizga za kugontha, nanga nkuziryeska zamoyo, kweni wakurya nyama ya izo nzakututuŵa chomene, wakurya na vikandiro vyawo uwo."

¹⁷"Soka kwa mliska wawakawaka, uyo wakusida mskambo wakhe! Rekani lupanga ludumure woko lakhe, na ku dorora jiso lakhe." Ntheura woko lakhe liphapenge ndipo jiso lakhe la maryero lidorokenge.

Zakariya 12

Kuthaskika kwa Yerusalem

¹Agha ndi mazgu gha FUMU ghakuchima vya charu cha Israele. Ntheura FUMU iyo yikatandazga mtambo na kukhazika lufura lwa charu cha pasi, na kulenga mzimu wa munthu mukati mwakhe yikuti,

²Wona, ndili pafupi kuwuzgora msumba wa Yerusalemu kuŵa nkhombo yakulowezga mafuko ghose agho ghakuwuzingirizga, ndipo charu cha Yuda nacho chamkukhwaskika para âwujarizga msumba wa Yerusalemu.

³Pa zuŵa lenelira ndamkuzgora Yerusalemu kuŵa libwe lizitu ku mafuko ghose. Libwe ili limupwetekenge muheni waliyose uyo walinyamulenge. Ndipo mafuko ghose gha charu cha pasi ghamkuwungana pamoza kurwa nawo.

⁴FUMU yikuti, “Pa zuŵa lenelira nditimbenge hachi lirilose na chitenthe na kumuzerezeska uyo wakwerapo. Kweni ndamkuŵalaŵiriranga âwYuda apo nkhutimba hachi lirilose la âwarwani kuŵa la chiburumutira.

⁵Penepapo âwarongozgi âwa mbumba za Yuda zimanyenge mu mitima yawo kuti awo âwakukhara mu Yerusalemu, âwali na nkhongono za FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wawo.”

⁶Pa zuŵa lenelira ndizgorenge âwarongozgi âwa âwYuda kuŵa nga ndi mbawura yakugolera pakati pa nkhuni, nga ndi nchisinga cha moto mu mphundwe za tirigu. Wamkumyangura mafuko ghose gha âwanthu gha kuŵazingirizga, ku maryero na ku mazere. Kweni âwanthu âwa mu Yerusalemu âwamkurutilira kukhara mu mutende mu msumba wawo.

⁷“FUMU yamkudanga kuperekâ kuvivya ku âwasilikari âwa mu misasa ya mu charu cha Yuda, mwakuti uchindami wa mbumba ya Davide na uchindami wa awo âwakukhara mu Yerusalemu ureke kuruska uwo ngwa Yuda.

⁸Pa zuŵa lenelira FUMU yamkuŵa nguru ya awo âwakukhara mu Yerusalemu Ntheura awo mba kutomboroka chomene mukati mwawo pa zuŵa ilo, âwamkuŵa nga ndi Davide. Ndipo mbumba ya Davide yamkuŵa nga ndi Chiuta, nga ndi mungelo wa FUMU panthazi pawo.

⁹Ndipo pa zuŵa lenelira ndamkutangwanika kumarizga mafuko ghose agho ghakwimikana na Yerusalemu.”

¹⁰“Ndipungulirenge mzimu wa chiwuravi na wa malurombo pa mbumba ya Davide na pa awo âwakukhara mu Yerusalemu. Ntheura, para iwo âwakuwona uyo âwakamuvotora, âwamkulirira chomene, nga ndi umo munthu wakulirira kananda wakhe, panji âwamkulirira nga ndi umo munthu wakulirira mwana wakhe wa uwere.

¹¹Pa zuŵa lenelira chitengero chamkuŵa chikuru mu Yerusalemu nga ndi chira âwakamutengerera Hadadi Rimoni mu dambo la Megido.

¹²Charu chamkutengera, mbumba yiliyose pa yekha: Mbumba ya Davide na wawoli wawo, mbumba ya Natani na wawoli wawo,

¹³mbumba ya Levi na wawoli wawo, mbumba ya Shimeyi na wawoli wawo,

¹⁴ndiposo na mbumba zose izo zakharako na wawoli wawo.

Zakariya 13

¹“Pa zuwa lenelira kwamkuwa mbwiwi ya maji yakujurikira mbumba ya Davide na awo wakukhara mu Yerusalem kuwatozga ku zakwananga na ku kusopa vikozgo.”

² FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Pa zuwa lenelira, ndamkuwuskiramo nkhanira mazina gha wangoza mu charu mwakuti wareke na kukumbukikaso, ndiposo nchimi za utesi na mzimu ya ukazuzi ndamkuvifumyamo mu charu.

³Ndipo usange yunji warutilirenge kuchima vyta utesi, wawiske wakhe na wakhe na wanyina awo wakamubaba wamuphalire kuti, ‘Uti ufwenge, chifukwa ukuyowoya vyta utesi mu zina la FUMU. Wawiske na wanyina wakhe wamugwaze para wakuchima.’ ”

⁴“Ndipo pa zuwa lenelira nchimi yose yitesi yamkuwa na soni na mboniwoni yakhe para yikuchima. Iyo kuti yamkuvwara munjilira wa uchimi chara na kuplesika nawo wantru.

⁵Kweni yamkuyowoya kuti, ‘Ndili nchimi chara, ndili mulimi wa minda. Pakuti charu changuwa chuma chane kufuma ku uwukirano wane.’

⁶ Ndipo usange yumoza wakumufumba kuti, ‘Nga vichi mabamba agha ghali pa muwongo wako?’ Wamkuzgora kuti, ‘Mabamba agha nkhagwazika mu nyumba ya mubwezi apo tikatimbananga.’ ”

Languro la kukoma muliska wa Chiuta

⁷“Wuka, iwe lupanga, wimikane na muliska wane, wimikane na munthu uyo wali pafupi na ine. Timba muliska mwakuti mberere zimbininike. Nditi ndiziwukire na zichoko wuwo.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU Mwenenkhongono zose.

⁸ FUMU yikuti, “Mu vigawa vitatu vyta wantru mu charu chose, vigawa viwiri vyta wantru vizamkukomeka ndipo chigawa chimoza chamkurekeka chamoyo.

⁹ Wantru wa mu chigawa cha chitatu, ndamkuwawika mu moto. Ndamkuwatozga nga ndi umo munthu wakutozgera siliva. Ndamkuwayezga nga ndi umo munthu wakuyezgera golide. Wamkuchema zina lane ndipo ine ndamkuwapulika. Ine ndamkuyowoya kuti, ‘Awa mbantru wane.’ Iwo nawo wamkuyowoya kuti, ‘FUMU ndiyo Chiuta withu.’ ”

Zakariya 14

Yerusalemu na mafuko gha wānthu

¹Wonani zuŵa la FUMU likwiza, apo ivyo wākumuskogha kwa imwe, wāmkugawana panthazi pinu.

²Pakuti ndamkuwunganya mafuko ghose kurwa nkhondo na Yerusalemu. Msumba wizamkutoreka, nyumba nazo zizamkuskogheka ndipo wānakazi wīzamkukoreka na nkhongono. Chigaŵa chimoza mu viŵiri cha wānthu mu msumba wāmkuyorekera ku umikori, kweni awo wākukharako, wāmkuŵa mwenemura mu msumba.

³Penepapo FUMU yamkwiza na kurwa nawo mafuko ghara nga ndi umo yikarweranga kale.

⁴Pa zuŵa lenelira malundi ghakhe ghamkwima pa Phiri la maOlive, leneilo liri pafupi na Yerusalemu, ku mafumiro gha dazi. Phiri la maOlive lamkugaŵika paŵirina dambo lisani ilo lamkufuma ku mafumiro gha dazi kuya ku manjiliro gha dazi. Ntheura chigaŵa chimoza cha phiri chamkusezgekera ku mpoto, ndipo chigaŵa chinyakhe ku mwera.

⁵Dambo ili lamkufika ku Azele. Imwe mwamkuchimbira nga ndi umo mukachitira pakuchimbira ku chindindindi mu mazuŵa gha Uziya karonga wa charu cha Yuda. Penepapo FUMU, Chiuta wane wamkwiza pamoza na wāngelo wose.

⁶Pa zuŵa lenelira kwamkuŵako chara kuŵala, kuzizima panji chiwuvi.

⁷Kwamkuŵara zuŵa nyengo zose. Kwamkuŵavye muhanya na usiku. Pa nyengo ya kuchitikira ichi, FUMU pera ndiyo yikumanya.

⁸Pa zuŵa lenelira maji ghamoyo ghamkwenda kufuma ku Yerusalemu, hafu wa maji ghara wamkurazga ku nyanja ya ku mafumiro gha dazi, ndipo hafu munyakhe wamkurazga ku nyanja ya ku manjiliro gha dazi. Ndiposo maji ghara ghamkurutilira kwenda ntheura chihanya na chifuku.

⁹Penepapo FUMU yamkuŵa karonga wa wākaronga wa pa charu chose cha pasi. Pa zuŵa lenelira FUMU yamkuŵa yimoza pera na kumanyikwa na zina limoza pera.

¹⁰Charu chose chamkuzgoka kuŵa dambo kufuma ku msumba wa Geba kuya kafika ku msumba wa Rimon, ku mwera kwa Yerusalemu. Kweni Yerusalemu wamkukhalirira wakutumphuka pa malo ghakhe, kufuma pa chipata cha Benjmini na kuya kafika ku chipata chakudanga, ndiposo na kuya kafika ku chipata cha pa chingodya, ndipo kufuma pa Chigongwe cha Hananele na kuya kafika ku vyakukamiramo vinyo vya karonga.

¹¹Mu Yerusalemu mwamkukhara wānthu, pakuti kwamkuŵaso pharaniko chara. Wose wāmkukhara mu kufwasa.

¹²Ndipo chilengo chakofya icho FUMU yamkuŵika pa mafuko ghose, icho chikurwa nkhondo na Yerusalemu ndi ichi: Mathupi ghamkuvunda uku âwachali âwamoyo, maso ghawo nagho ghamkuvunda mu vinkhofyera vyawo, malulimi ghawo nagho ghamkuvunda mu milomo yawo.

¹³Pa zuŵa lenelira, FUMU yamkuŵapa chofyo chikuru, ndipo munthu yose wamkukora munyakhe na kumutimba.

¹⁴Nanga ndi âwaYuda âwamkurwa nkhondo na âwa mu Yerusalemu, ndipo âwa mu Yerusalemu âwamkuwunjika usambazi wose, golide, siliva na vyakuvwara vinandinandi via âwamitundu awo âwakuŵazingirizga.

¹⁵Ndipo nthenda yakofya iyo yikukora âwanthu, yamkukora mahachi, nyumbu, ngamilia, mbunda ndiposo na pa vyakuŵeta vyose ivyo vili mu misasa ya âwarwani.

¹⁶Ntheura mu mafuko ghose agho ghakurwa nkhondo na Yerusalemu ghose agho ghakharako ghakwerenge ku Yerusalemu chirimika na chirimika kukasopa FUMU Mwenenkhongono zose nga ndi karonga, na kusunga chiphikiro cha misasa.

¹⁷Ndipo usange mafuko ghanji pano pa charu ghakureka kukwerera ku Yerusalemu kuya kasopa FUMU Mwenenkhongono zose nga karonga, vura yamkurokwa pa chigâwa chawo chara.

¹⁸Usange âwaEguputo âwakureka kuruta ku Yerusalemu kuya kajirongora, yizamkuŵawira nthenda yakofya yeneiyo FUMU yikulangira âwamitundu awo âwakureka kusunga chiphikiro cha misasa.

¹⁹Ichi ndicho chamkuŵa chilango cha âwaEguputo na cha âwamitundu yose iyo yikureka kusunga chiphikiro cha misasa.

²⁰Ndipo pa zuŵa lenelira pamkulembeka pa tumabelo twa mahachi kuti, "Njakupatulikira FUMU." Viŵiya vya mu Nyumba ya FUMU vyamkuŵa vyakupatulika nga mbadira panthazi pa jochero.

²¹Ndipo chiŵiya chose mu Yerusalemu na mu charu cha Yuda chamkuŵa chakupatulikira FUMU Mwenenkhongono zose, mwakuti wose awo âwakupereka sembe âwize na kuvitora kuti âwaphikiremo nyama ya sembe. Ndipo pa zuŵa lenelira, kwamkuŵaso chara uyo wakuchita malonda mu Nyumba ya Chiuta Yankhongono zose.

Malaki

Malaki 1

¹Agha ndi mazgu gha FUMU ghakuchima ku âwIsraele kwizira mwa nchimi Malaki.

Kutemwa kwa FUMU pa Israele

²FUMU yikuti, “Ine ndamutemwani imwe.” Kweni imwe mukuti, “Kasi mwatitemwa uli?” FUMU yikuti “Asi Esau ndi mukuru wa Yakhobe? Ndipouli ine ndamutemwa Yakhobe.

³Kweni Esau ndamutinkha. Charu chakhe cha mapiri ndachizgora kuâwa chiparamba ndipo chiharo chakhe ndachireka kuâwa malo ghakukharamo âwakambwe âwa mu mapopa.”

⁴Usange âwEdomu awo mba fuko la Esau âwangayowoya kuti, “Nangauli ise taparanyika, kweni titi tizenge mahami agha.” Kweni FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Nangauli âwangazenga, kweni ndibwangandulenge ndipera, âwasuke âwanthu âwâwacheme kuti, ‘Ichi ndi charu cha ubendezi, âwanthu awo FUMU yili kuâwakwiyira kwa tuyirayira.’ ”

⁵Maso ghinu ghamkuchiwona ichi, ndipo mwizamkuyowoya kuti, “FUMU njikuru, yikujumpha na mphaka za charu cha Israele!”

FUMU yikuchenya âwasofi

⁶FUMU Mwenenkhongono zose yikuti kwa imwe, “Mwana wakuchindika âwiske, ndipo muteâeti wakuchindika sekuru wakhe. Ntheura usange ine ndine wiskemwe, kasi nchindi zane zili nkhu? Ndipo usange ndili sekuru, kasi wofi kwa ine uli nkhu? Imwe âwasofi, mukupepura zina lane. Kweni imwe mukuti, ‘Kasi tikupepura uli zina linu?’ ”

⁷“Imwe mukupereka chakurya chakwanangika pa jochero. Kweni imwe mukufumba kuti, ‘Kasi tikunanga uli?’ Imwe mukughanaghana kuti jochero la FUMU lingayuyurika.

⁸Usange imwe mukupereka vyakuâweta vyâ chiburumutira kuâwa sembe kwa ine, kasi uku nkhananga chara? Usange mukupereka vyakuâweta vyakupendera panji vyâ kurwara, kasi uku nkhananga chara? Usange mungayezga kupereka kwa âwarongozgi âwinu âwa mu charu, kasi âwangakondwa namwe, panji kumuchitirani vyâ lusungu?” Ntheura ndimo yikuyowoyerâ FUMU Mwenenkhongono zose.

⁹“Kweni sono âweyererani kwa Chiuta, kuti watichitire lusungu. Chifukwa na chawanangwa cha ntheura mu mawoko ghinu, kasi wangachitira lusungu nanga njumoza wa imwe?” Ntheura ndimo yikuyowoyerâ FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁰“Mwe, mphanyi wanguŵapo munthu yumoza mukati mwinu uyo wakujara ku miryango ya nyumba yane, mwakuti mureke kupemba moto pa jochero lane kwambula kwenerera! Ine kuti nkhukondwa namwe chara. Sembe zinu izo mukupereka kwa ine kuti ndipokerenge kufuma kwa imwe chara.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU Mwenenkhongono zose.

¹¹“Pakuti kufuma ku mafumiro gha dazi kuya kafika ku manjiliro ghakhe, zina lane ndikuru mukati mu ŵamitundu. Ndipo mu malo ghose, vyakununkhira na vyawanangwa vyakufikapo, vikuperekaka kwa ine. Ichi chamkuŵa ntheura chifukwa zina lane ndikuru mukati mu ŵamitundu.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU Mwenenkhongono zose.

¹² FUMU yikuti, “Kweni mukuyuyura zina lane para mukuti, ‘Jochero la FUMU ndakukazuzgika’. Ntheura mungaperekaka chakurya pa jochero icho nchakukazuzgika.

¹³ Ndipo imwe mukuti, ‘Mlimo uwu ngwa kuvuska chomene, ndipo mukwamba kundinyoza. Imwe mukwiza na icho mwiba, panji chakupunduka, panji chakurwara, ndipo ichi ndicho mukwiza nacho kuŵa chakuperekaka! Kasi cha ntheura ndicho ndipokerenge kufuma mu mawoko ghinu?’ ” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU Mwenenkhongono zose.

¹⁴“Watemebeke munthu uyo wakupusika, mweneuyo wali na chakuŵeta chanarume mu mskambo wakhe, icho wakupangana kuchiperekaka, ndipouli wakuperekaka kwa Fumu icho nchiheni. Pakuti ine ndine Karonga mukuru, ndipo zina lane likopeka mukati mu ŵamitundu.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU Mwenenkhongono zose.

Malaki 2

¹ FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Sono, Mwe ŵasofi, dango ili nda imwe.

² Usange mukureka kupulikira, usange mukureka kuliŵika ku mitima yinu kuperekaka nchindi ku zina lane, nditi ndimutumirani nthemb. Nditi nditembenge vitumbiko vyinu. Nadi, ndavitemba kale, chifukwa muli kuliŵika mu mitima yinu chara.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU Mwenenkhongono zose.

³“Wonani, nditi ndiŵachenye ŵana ŵinu, na kuphaka pa visko vyinu ulongwe wa vinyama ivyo mukuperekaka kuŵa sembe, ndipo muti tuyorekenge pamoza na ulongwe kufumapo panthazi pane.

⁴ Ntheura muti mumanye kuti ndaperekaka dango ili kwa imwe, mwakuti phangano lane na ŵasofi, na ŵazukuru ŵa Levi, liŵe lakukhora.” Ntheura ndimo yikuyowoyer FUMU Mwenenkhongono zose.

⁵“Phangano lane na Levi likawâ la umoyo na mutende, ndipo nkhapereka kuti wandichindikenge, ndipo nadi wakundichindika. Wakarutilira kuchindika zina lane.

⁶Visambizgo nya unenesko ndivyo wakayowoyanga, ndipo wakayowoyangapo chiheni chara. Wakenda na ine mu mutende na mu kunyoroka, ndipo wakawezga wânandi kufuma ku kwananga.

⁷Pakuti musofi wakwenera kuyowoya nya mahara, ndipo wânthu wakwenera kwiza kuti wâsangeko usambizgi kufuma ku ivyo wakuyowoya. Pakuti musofi ndi thenga la FUMU Mwenenkhongono zose.”

⁸“Kweni imwe mwapatukamo mu nthowa yane, ndipo na visambizgo vyinu, mwakhuwazga wânandi. Imwe mwananga phangano la Levi.” Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

⁹“Ntheura ndamuzgorani kuâwa wakuyuyurika na âwa pasi chomene panthazi pa wânthu wose, chifukwa mundasungilire nthowa zane, kweni mukutemwera pakupereka visambizgo vyinu.”

Kuwura kugomezga kwa wânthu

¹⁰Asi ise tose tili na Dada yumoza? Asi ndi Chiuta yumoza pera uyo wali kutilenga ise tose? Kasi sono nchifukwa uli tikureka kugomezgana yumoza na munyakhe? Mwa ntheura tikuyuyura phangano ilo likapika ku wasekuru wîthu.

¹¹WaYuda wâwâ wambula kugomezgeka, ndipo wâwâ wakuchita ukazuzi mu Israele na mu Yerusalem. Wali kukazuzga Nyumba ya FUMU, iyo yikutemwa. Wanarume wali kutora wânakazi awo wâkusopa wachiuta wachilendo.

¹²Munthu uyo wakuchita ichi, FUMU yimuuskemo mu mbumba ya Yakhobe, mwakuti wangizangaso chara kwiza kapereka sembe kwa FUMU Mwenenkhongono zose.

¹³Chinthu chinyakhe icho mukuchita ndi ichi: Mukulira na kutengera chomene mpaka na kunyevya jochero la FUMU na masozi ghinu, chifukwa FUMU yareka kulaŵiska sembe yinu nanga nkuyipokerera na kukondwa kufuma mu mawoko ghinu.

¹⁴Imwe mukufumba, mukuti, “Kasi nchifukwa uli FUMU yareka kupokerera sembe?” Chifukwa FUMU ndiyo yikâwa kaboni wa phangano ilo ukachita pakati pa iwe na muwoli wa uwukirano wako. Kweni iwe waâwa wambula kugomezgeka kwa iyo, nangauli ukapangana panthazi pa FUMU kuti waŵenge munyako, na muwoli wako.

¹⁵Asi ndi Chiuta yumoza pera uyo wali kumubanyani, iwe na muwoli wako mu thupi na mu mzimu? Kasi wali kuchitirachi ichi? Nchifukwa chakuti wakukhumba wana kuti wamusope Chiuta. Ntheura chenjerani. Paŵavye na

yumoza wa imwe waŵe wambula kugomezgeka ku muwoli wa mu uwukirano wakhe.

¹⁶ FUMU Mwenenkhongono zose, Chiuta wa Israele wakuti, “Ine nkhutinkha kupatana. Nkhutinkha kuti munthu wachitenge vy a nkhaza kwa muwoli wakhe. Ntheura chenjerani. Paŵavye na yumoza wa imwe waŵe wambula kugomezgeka.”

Zuŵa la weruzgi laneng'enera

¹⁷ Imwe mwavuska FUMU na mazgu ghinu. Ndipouli imwe mukufumba mukuti, “Kasi tayivuska uli FUMU?” Imwe mukuti, “Wose awo ūkuchita uheni, mbaweme panthazi pa FUMU, ndipo yikukondwa na iwo.” Mukufumbaso mukuti, “Kasi Chiuta wakweruzga mu urunji walinkhu?”

Malaki 3

¹ FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Wonani, nditi nditume thenga lane, leneilo lamkunozga nthowa panthazi pane. Penepapo mwamabuchibuchi, FUMU yeneiyo mukuyipenja yiti yizenge mu nyumba yakhe. Thenga ilo liri na uthenga wa phangano, leneilo imwe mukukondwera nalo, likwiza.”

² Kweni kasi ndi njani uyo wangazizipizga zuŵa la kwiza kwakhe? Kasi ndinjani uyo wangiza kayima para wizamkuwoneka? Pakuti wamkwiza nga ndi moto wa mwengi ndipo nga ndi sopo ya munthu wakuchapa.

³ Wamkuŵa nga ndi munthu uyo wakwenga makora siliva. Iyo wizamkutozga ūLevi na kuŵaphotora nga ndi golide na siliva. Ntheura ūzamkupereka sembe zakwenerera kwa FUMU.

⁴ Penepapo sembe iyo ūamkupereka ūYuda na awo ūakukhara Yerusalemu yizamkuŵa yakupokerereka kwa FUMU, nga ndi mu mazuŵa gha kale, virimika vyakudanga.

⁵ “Penepapo ndamkusenderera kufupi namwe kuti ndimweruzgani. Ndizamkuŵa kaboni wa luŵiro kususka ūawukwi na ūaleŵe, awo ūakurapira mu utesi, awo ūakuzgerera awo ūalembe ka nchito, awo ūakutindiŵizgira pasi vyokoro na ūalanda, awo ūakureka kupereka weruzgi wakunyoroka ku ūalendo, ndiposo ūakureka kupereka nchindi kwa ine.” Ntheura ndimo yikuwoyera FUMU Mwenenkhongono zose.

Kupereka chakhumi

⁶ “Ine FUMU kuti nkhusintha chara. Ndicho chifukwa imwe ūana ūa Yakhobe, kuti muli kumara petu chara.

⁷ Kufuma mu nyengo za ūawiskemwekuru, imwe mwapatukako ku marango ghane, kuti muli kughasunga chara. Wererani kwa ine, ndipo ine nane nditi

ndiwererenge kwa imwe.” Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU Mwenenkhongono zose. “Kweni imwe mukufumba mukuti, ‘Kasi titi tiwerere uli?’ ”

⁸“Ine nkhumufumbani nkhuti, ‘Kasi munthu wangamanya kumwibira Chiuta? Ndipouli imwe mukundibira ine.’ ” “Kweni imwe mukufumba mukuti, ‘Kasi ise tikumwibirani uli?’ ” “Imwe mukundibira ine mu vyakuperekva vynu nya chakhumi na vyakuperekva vinyakhe.

⁹Ndimwe wakutembeka, fuko lose la imwe, chifukwa mukundibira ine.

¹⁰Mwizenge na chakhumi chakukwanira mu nyumba yakusungiramo kufuma mu vyose, mwakuti muwenge chakurya mu nyumba yane.” FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Mundiyezge, ndipo muti muwone kuti nkhumujulirani vidangazi nya kuchanya na kumupungulirani vitumbiko vyakuzara.

¹¹Nditi ndikanizge ivyo vikurya mbuto, mwakuti vireke kunanga vyakurya nya mu minda yinu. Mpheska za mu minda yinu zitondekenge chara kupambika vipambi.” Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU Mwenenkhongono zose.

¹²“Penepapo mafuko ghose ghamkumuchemani kuti ndimwe wakutumbikika, pakuti charu chinu chamkuwa chakukondweska.” Ntheura ndimo yikuyowoyerera FUMU Mwenenkhongono zose.

Phangano la Chiuta lakuwa na lusungu

¹³FUMU yikuti, “Mazgu għinu ghawwa ghaheni chomene pa kwimikana nane.” “Ndipouli imwe mukufumba mukuti, ‘Kasi ise tamuyowoyerani uli mazgu ghakwimikana namwe?’ ”

¹⁴“Imwe mwayowoya kuti, ‘Nchawaka kuteŵetera Chiuta. Kasi pali chandulo uli pakusunga marango ghakhe panji kwenda panthazi pa FUMU Mwenenkhongono zose uku tikulira chifukwa cha zakwananga zithu?

¹⁵Mpaka sono, tikughanaghana kuti wakujikuzga ndiwo wakutumbikika. Awo wakuchita uheni wakusanga makora ndipo nanga wamuyezge Chiuta vinthu vikuwawira makora ndipera.’ ”

¹⁶Penepapo awo wakusopa FUMU wakayowoyeskana yumoza na munyakhe ndipo FUMU yikavimanya na kuwapulika. Ntheura panthazi pa FUMU mazina għa awo wakusopa na kuchindika zina la FUMU, ghakalembeka mu buku la chikumbusko.

¹⁷FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, “Wanthu aħwa wamkuwa wane, chuma chane cha pa dera, mu zuwa ilo ndamkuchifiskira. Ndamkuwathaska nga ndi umo munthu wakuthaskira mwana wakhe uyo wakumupulikira.

¹⁸Penepapo mwamkuwonaso mphambano pakati pa ûwarunji na ûwaheni, pakati pa awo ûwakuteûwetera Chiuta na awo ûwakuwura kuteûwetera Chiuta."

Malaki 4

Zuûwa la FUMU likwiza

¹FUMU Mwenenkhongono zose yikuti, "Wonani, zuûwa likwiza, ilo lizamkuûwa lakocha nga ndi ng'anjo ya moto, ndipo ûwakujikuzga na ûwaheni wose ûwamkuphya nga ndi maphekese. Mu zuûwa leneilo, moto wamkuûawocha kuûwazgora vyoto, ndipo palije munthavi panji musisi uwo wamkusidikako.

²Kweni imwe mukuchindika zina lane, chiponosko chamkumwizirani nga ndi umo dazi ilo likufuma kwiza kachizga na marazi ghakhe. Mwamkufuma na kudukaduka nga ndi ûwana ûwa ng'ombe awo ûwafuma mu chiûwaya.

³Penepapo mwamkukandirizgira pasi ûwaheni, ndipo ûwamkuûwa nga ndi vyoto kusi ku malundi ghinu, pa zuûwa ilo ndamkuchitira vinthu vyeneivi." Ntheura ndimo yikuyowoyerwa FUMU Mwenenkhongono zose.

⁴"Kumbukani dango la muteûeti wane Mozesi, vilayizgo na malangulo, vyeneivyo nkhamulangulira iyo pa Phiri la Sinayi kuti waûaphalire ûwalsraele wose.

⁵"Wonani, ndamkumutumirani nchimi Eliya pambere zuûwa likuru na lakofya la FUMU lindize.

⁶Iyo wizamkung'anamulira mitima ya ûwapapi kuya ku ûwana ûwawo ndipo mitima ya ûwana ku ûwapapi, mzire ndize na kuchitemba charu."

Tumbuka - Bible - New Testament

Mateyu

Mateyu 1

Ŵasekuru ū Yesu Khristu (Luk 3.23-38)

¹Ndondomeko ya ūsekuru ū Yesu Khristu, wa mu mphapu ya Davide, wa mu mphapu ya Abrahamu ndi iyi:

²Abrahamu wakababa Yisake, Yisake wakababa Yakhobe ndipo Yakhobe wakababa Yuda, na ūabali ūakhe.

³Yuda wakababa Perezi na Zera mwa Tamara, Perezi wakababa Hezironi, Hezironi wakababa Ramu,

⁴Ramu wakababa Aminadabu, Aminadabu wakababa Nashoni, Nashoni wakababa Salimoni,

⁵Salimoni wakababa Bowazi mwa Rahabu, Bowazi wakababa Obedi mwa Rute, Obedi wakababa Yese,

⁶ndipo Yese wakababa Karonga Davide. Davide wakababa Solomoni, uyo nyina pakudanga wakaŵa muwoli wa Uriya.

⁷Solomoni wakababa Rehobowamu, Rehobowamu wakababa Abiya, Abiya wakababa Asa,

⁸Asa wakababa Yehoshafati, Yehoshafati wakababa Yoram, Yoram wakababa Uziya,

⁹Uziya wakababa Yotamu, Yotamu wakababa Ahazi, Ahazi wakababa Hezekiya,

¹⁰Hezekiya wakababa Manase, Manase wakababa Amoni, Amoni wakababa Yosiya,

¹¹ndipo Yosiya wakababa Yokoniya na ūana ūanyakhe, pa nyengo iyo ūaIsraele ūakayorekera ku Babuloni kurya.

¹²Ndipo ūkati ūyorekera ku Babuloni, Yokoniya wakababa Satiyele, Satiyele wakababa Zerubabele,

¹³Zerubabele wakababa Abiyudi, Abiyudi wakababa Eliyakimu, Eliyakimu wakababa Azoro.

¹⁴Azoro wakababa Zadoki, Zadoki wakababa Akimu, Akimu wakababa Eliyudi.

¹⁵Eliyudi wakababa Eleyazara, Eleyazara wakababa Matani, Matani wakababa Yakhobe,

¹⁶ndipo Yakhobe wakababa Yosefe uyo wakatora Mariya, nyina wa Yesu, uyo wakuchemeka Mesiya.

¹⁷Sono miwiro yose kufuma pa Abrahamu kufikira pa nyengo ya Fumu Davide yikaŵa ¹⁴ ndipo kufuma pa Fumu Davide kufikira pa nyengo ya kuyorekera ku Babuloni pakaŵa miwiro ¹⁴, ndiposo kufuma pa nyengo ya kuyorekera ku Babuloni kufikira pa nyengo ya Mesiya pakaŵa miwiro ¹⁴.

Kubabika kwa Yesu Khristu

(Luk 2.1-7)

¹⁸Sono kubabika kwa Yesu Khristu kukaŵa ntheura: Mariya nyina wa Yesu wakajalirika na Yosefe, kweni pambere ŷandamanyane, Mariya wakasangika kuti wali na nthumbo mu nkhongono za Mzimu Mutuŵa.

¹⁹Yosefe mufumu wakhe, pakuŵa munthu murunji, kuti wakakhumba chara kumukhozga soni muwoli wakhe. Kweni wakaghanaghana kuti wamulegherezge waka mu udesi.

²⁰Apo wachali kughanaghana na ichi, mungelo wa Fumu wakamuwonekera mu maloto ndipo wakati, “Yosefe, mwana wa Davide, ungopanga kutora Mariya, muwoli wako. Pakuti nthumbo iyo wali nayo nja mu nkhongono za Mzimu Mutuŵa.

²¹Wati wababenge mwana mwanarume, ndipo uti umuthyenge zina lakuti Yesu, chifukwa ndiyo wizamkuponoska ŷanthu ŷakhe ku zakwananga zawo.”

²²Vyose ivi vikachitika mwakuti ghafiskike mazgu agho Fumu yikayowoyerwa mu nchimi kuti,

²³“Mwali wakulangwa wati waŵenge na nthumbo, ndipo wati wababenge mwana mwanarume uyo wati wachemekenge zina lakuti Imanuwele” leneilo likung'anamula kuti, “Chiuta wali nase.”

²⁴Para Yosefe wakawuka mu tulo, wakachita nga ndi umo Mungelo wa Fumu wakamulangulira. Ndipo wakamutora Mariya, muwoli wakhe.

²⁵Kweni kuti wakamumanya chara, mpaka wakababa mwana, ndipo Yosefe wakamuthya zina lakuti Yesu.

Mateyu 2

Ŵanthu ŷamahara ŷa ku mafumiro gha dazi

¹Wakati wababika Yesu mu Betelehemu wa Yudeya, pa nyengo ya Karonga Herode, wantru wamahara wa ku mafumiro gha dazi wakiza ku Yerusalem.

²Wakafumba wakati, "Kasi walinkhu mweneuyo wababika karonga wa waYuda? Pakuti tikawona nyenyezi yakhe ku mafumiro gha dazi, ndipo tiza kwiza kamusopa."

³Para Karonga Herode wakati wapulika ichi, wakasuzgika mu mtima pamoza na wantru wose wa mu Yerusalem.

⁴Ndipo wakati waŵachemera pamoza ūasofi ūarara wose na ūamanyimarango wakaŵafumba wakati, "Kasi ndi nkhu uko Mesiya wakenera kubabikira."

⁵Ndipo wakati kwa iyo, "Ndi mu muzi wa Betelehemu mu Yudeya. Pakuti ndimo nchimi yikalembra kuti,

⁶‘Ndipo iwe, Betelehemu Efurata, wa mweneiwe ndiwe muchoko chomene mu wakuwusa wa charu cha Yuda, mwa iwe ndamkufumiska yumoza uyo wamkuwa murongozgi mu Israele, mweneuyo jando lakhe nda mwaka kufuma mazuwa gha kale chomene.’”

⁷Ntheura Herode wakaŵachemera ku udesi wantru wamahara wa ku mafumiro gha dazi, ndipo wakaŵafumbisika kuti ūamuphalire nyengo iyo nyenyezi yikawonekera.

⁸Ndipo wakaŵatuma ku Betelehemu wakati, "Rutaninge mukamupeneseske makora mwana uyu, ndipo para mwakamusanga, mwize kandiphalire mwakuti nane nkhamusope."

⁹Wakati wapulika mazgu gha karonga, iwo wakaruta. Nyenyezi iyo wakayiwona pakudanga ku mafumiro gha dazi, yikadangira panthazi pawo mpaka yikaya kimilira pachanya pa malo agho pakaŵa mwana.

¹⁰Wakati waiywona nyenyezi yira, wakasekerera chomene na chimwemwe chikuru.

¹¹Wakanjira mu nyumba, wakamuwona mwana pamoza na nyina Mariya, ndipo wakajikama na kumulambira. Ntheura wakati ūasutula vyuma vyawo wakamupa vyawanangwa vya golide, vyakununkhira, na mure.

¹²Ndipo pakuchenjezgeka mu maloto kuti ūareke kuwerera kwa Herode, wakatora nthowa yinyakhe pakuwerera ku charu cha ku kwavo.

Ŵapapi wa Yesu ūakuchimbila ku Eguputo

¹³Wakati waruta wantru wamahara, mungelo wa Fumu wakamuwonekera Yosefe mu maloto wakati, "Wuka, tora mwana na nyina, chimbilira ku Eguputo.

Ukakhare kwenekura mpaka ndikuphalire, chifukwa Herode wali pafupi kupenja mwana kuti wamukome."

¹⁴Ndipo Yosefe wakawuka usiku wenewura, wakatora mwana na nyina wakaruta ku Eguputo.

¹⁵Wakakhara kwenekura mpaka Herode wakafwa, mwakuti ghafiskike mazgu agho Fumu yikayowoyer mu nchimi kuti, "Kufuma ku Eguputo nkhachema mwana wane."

Herode wakukoma wana

¹⁶Para Herode wakati wamanya kuti wānthu wāmahara wā ku mafumiro gha dazi wāmupusika, wakakaripa chomene. Ndipo wakatuma wānthu kuya kakoma wāna wose wānarume wā virimika viwiri na awo wāndafikepo, wā mu muzi wa Betelehemu na mu vigāwā vyose zingirizge, kwakuyana na nyengo iyo wakafumbiranga ku wānthu wāmahara.

¹⁷Penepapo ghakafiskika mazgu gha nchimi Yeremiya agho ghakuti,

¹⁸"Mazgu ghakapulikikwa mu Rama, chiliro na chitengero chikuru. Rakelo wakulirira wāna wākhe. Iyo wakukana na kusanguruskika wuwo, pakuti wālikoso chara."

Wapapi wā Yesu wākuwerako ku Eguputo

¹⁹Herode wakati wafwa, mungelo wa Fumu wakamuwonekera Yosefe mu maloto mu Eguputo.

²⁰Wakati, "Wuka, utore mwana na nyina, uwerere ku Israele. Pakuti awo wākapenjanga kukoma mwana wāli kufwa."

²¹Yosefe wakawuka, wakatora mwana na nyina, wākawerera ku charu cha Israele.

²²Kweni wakati wapulika kuti Arikelawu ndiyo wakawusanga mu Yudeya mu malo gha wiske Herode, wakopa kuyako. Ndipo pakuchenjezgeka mu maloto, wakawerera ku Galileya.

²³Wakaya kakhara mu msumba uwo ukachemeka Nazarete, mwakuti ghafiskike mazgu gha nchimi agho ghakuti, "Wizamkuchemeka muNazarete."

Mateyu 3

Upharazgi wa Yohane Mubapatizi

(Mrk 1.1-8; Luk 3.1-18; Yoh 1.19-28)

¹Mu mazuwā gheneghara kukaŵā Yohane Mubapatizi, ndipo wakapharazganga mu mapopa gha ku Yudeya.

²Wakati, "Ng'anamukani mtima, pakuti Ufumu wa kuchanya waneng'enera."

³Pakuti uyu ndiyo wakayowoyekanga na nchimi Yesaya kuti, "Mazgu gha munthu uyo wakuchemerezga mu mapopa kuti, 'Nozgani msewu wa Fumu, nyoroskani nthowa zakhe!'"

⁴Yohane wakavwaranga chakuvwara cha maweya gha ngamila na lamba wa chikumba mu chiuno chakhe. Chakurya chakhe chikaŵa zombe na wuchi wa mu thengere.

⁵Ntheura wānthu wākakhutukira kwa iyo kufumira ku Yerusalem na Yudeya yose ndiposo na chigaŵa chose cha Yorodani zingirizge.

⁶Ndipo wākati wāzomera zakwananga zaho, wākabapatizika na iyo mu mronga wa Yorodani.

⁷Kweni wakati wāwawona wāFarisi na wāSaduki, wānandi wākwiza kuti wābapatizike, wakati kwa iwo, "Mwa mphapu za vipiri imwe, kasi ndi njani uyo wamuchenjezgani kuti muchimbire ukari uwo ukwiza?"

⁸Pambikani vipambi ivyo vikurongora kuti mwang'anamuka mu mtima.

⁹Ndipo mureke kujikhungurufya pakuyowoya ku mwaŵene kuti, 'Tili nayo Abrahamu nga ndi dada withu', chifukwa nkhumuphalirani kuti, Chiuta wangamanya kuzgora mawe agha kuŵa wā Abrahamu!

¹⁰Nanga ndi sono mbavi yakudumulira makuni ku misisi yaŵikika kale musi mwakhe, ntheura khuni lirilose lambula kupambika vipambi viweme, lamkudumurika na kuponyeka mu moto.

¹¹Ine nkhumubapatizani na maji, kurongora kuti mwang'anamuka mu mtima. Kweni uyo wakwiza kunyuma zane ngwa nkongono kuruska ine, ndipo ine kuti nkhwenera kuyegha skapato zakhe chara. Mweneuyo ndiyo wizamkumubapatizani na Mzimu Mutuŵa ndiposo na moto.

¹²Chakuwuruskira chili mu mawoko ghakhe, kuphyerera nkhanira baraza lakhe na kuronga tirigu wakhe mu nthamba, kweni mwerero wizamkuwuwocha mu moto wambula mazimyiko."

Yesu wakubapatizika

(Mrk 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³Sono Yesu wakafuma ku Galileya, kwiza kwa Yohane ku mronga wa Yorodani kuti wabapatizike.

¹⁴Kweni Yohane wakayezga kumukanira, wakati, "Ine ndine ndangwenera kubapatizika na imwe, kasi imwe mukwizaso kwa ine?"

¹⁵Kweni Yesu wakamuzgora wakati, "Viŵe ntheura pa nyengo iyi, chifukwa chikutenerera kufiska urunji wose wa Chiuta." Ntheura Yohane wakazomera.

¹⁶Yesu wakati wabapatizika, wakazuwuka mu maji. Penepapo kuchanya kukajurika, ndipo wakawona Mzimu wa Chiuta wakukhira nga ndi njiŵa na kukhara pa iyo.

¹⁷Ndipo mazgu ghakapulikikwa kufuma kuchanya ghakati, “Uyu ndi Mwana wane wakutemweka, mweneuyo nkhucha nayo.”

Mateyu 4

Yesu wakuyezgeka na Satana

(Mrk 1.12-13; Luk 4.1-13)

¹Penepapo Mzimu wakamurongozgera Yesu ku mapopa kuti wakayezgeke na Satana

²Ndipo pamanyuma pakuziŵizga vyakurya mazuŵa 40 na mausiku 40, njara yikamukora.

³Ndipo penepapo Satana wakiza ndipo wakati kwa iyo, “Usange ndiwe Mwana wa Chiuta, langula mawe agha kuti ghazgoke vingwa.”

⁴Kweni Yesu wakamuzgora wakati, “Kuli kulembeka kuti, ‘Munthu kuti wakharenge wamoyo na chingwa pera chara, kweni na mazgu ghose agho Chiuta wakuyowoya.’”

⁵Ndipo Satana nga wakumutorera ku msumba wakupatulika na kumwimika pa msonjo wa Nyumba ya Chiuta,

⁶ndipo wakati kwa iyo, “Usange ndiwe Mwana wa Chiuta ujiponye pasi, pakuti kuli kulembeka kuti, ‘Chiuta wati walangure ŵangelo ŵakhe kukusungilira iwe. Iwo ŵati ŵakwankhe mu mawoko ghawo, mzire utimbiske lundi lako pa libwe.’”

⁷Yesu wakati kwa iyo, “Kuli kulembekaso kuti, ‘Ungayezganga Fumu Chiuta wako!’”

⁸Sono Satana wakamutorerero Yesu pa phiri litali chomene na kumurongora maufumu ghose gha pano pasi na uchindami wawo,

⁹ndipo wakati kwa iyo, “Vyose ivi nditi ndikupenge usange uti undilambire na kundisopa.”

¹⁰Yesu wakati kwa iyo, “Wukapo iwe Satana, pakuti kuli kulembeka kuti, ‘Ulambirenge Fumu Chiuta wako, ndipo iyo pera ndiyo umuteŵeterenge!’”

¹¹Penepapo Satana wakamusida Yesu ndipo ŵangelo ŵakiza na kumuteŵeterera.

Yesu wakwamba mlimo wakhe mu Galileya

(Mrk 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹²Para Yesu wakapulika kuti Yohane wakoreka, wakawukapo na kuruta ku Galileya.

¹³Ndipo wakawukamo mu Nazarete, wakaya kakhara mu Kaperenaumu, mu mphepete mwa nyanja mu chigâwa cha Zebuloni na Nafutali,

¹⁴mwakuti ghafiskike mazgu agho yikayowoya nchimi Yesaya kuti,

¹⁵“Iwe charu cha Zebuloni na cha Nafutali, mu mphepete mwa nthowa yakuya ku nyanja, ku sirya la Yorodani, Galileya, charu cha âwamitundu!

¹⁶“Wanthu awo âwakakharanga mu mdima, âwawona ungweru ukuru. Awo âwakakharanga mu charu cha mufwiri wa nyifwa, ungweru wâwâwalira.”

¹⁷Kufuma nyengo yeneyira Yesu wakamba kupharazga wakati, “Ng'anamukani mu mtima pakuti Ufumu wa kuchanya waneng'enera.”

Yesu wakuchema âwarovi âwa somba âwanayi

(Mrk 1.16-20; Luk 5.1-11)

¹⁸Apo wakendanga mu mphepete mwa Nyanja ya Galileya, Yesu wakawona âwana âwâwiri pa wiskewo, awo âwakaâwa âwarovi, Simoni uyo wakuthyika Petrosi na Andreya munung'una wakhe, iwo âwakaponyanga mukwawu mu nyanja, pakuti âwakaâwa âwarovi.

¹⁹Yesu wakati kwa iwo, “Rondezgani ine, ndipo nditi ndimuzgoraninge âwarovi âwa âwanthu.”

²⁰Penepapo âwakasida mikwawu yaho, ndipo âwakamurondezga Yesu.

²¹Pakurutilirapo kufuma para, wakawona âwanyakhe âwâwiri, Yakhobe na munung'una wakhe Yohane, âwana âwa Zebediya. Iwo âwakaâwa mu ngarâwa pamoza na wiskewo, âwakatandanga mikwawu yaho, ndipo Yesu wakaâwachema.

²²Penepapo âwakasida ngarâwa na wiskewo, ndipo âwakamurondezga.

Yesu wakusambizga, wakupharazga, ndipo wakuchizga

(Luk 6.17-19)

²³Yesu wakenda mu Galileya zingirizge, ndipo wakasambizganga mu nyumba zaho zakusoperamo na kupharazga uthenga uweme wa Ufumu wa Chiuta Ndipo wakachizgangaso âwanthu âwa nthenda za mitundumitundu na vyakuâwinya vyawo.

²⁴Lumbiri lwakhe lukatandazgika mu charu chose cha Siriya, ndipo âwanthu âwakayeghera kwa iyo âwarwari wose awo âwakaâwa na matenda gha mitundumitundu na vyakuâwinya, ndiposo na awo âwakakoreka na mizimu yiheni, âwa vizirisi ndiposo na âwakufwa viâwaro, ndipo Yesu wakaâwachizga.

²⁵Mizinda yikuru yikamrondezganga kufuma ku Galileya, ku Misumba Khumi, ku Yerusalem, ku Yudeya ndiposo na ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.

Mateyu 5

Visambizgo vy a pa phiri 5.1—7.29

¹Yesu wakati wawona mizinda ya wantru, wakakwerera mu phiri. Wakati wakhara pasi, wasambiri wakhe wakiza kwa iyo,

²ndipo wakamba kuwasambizga kuti,

Awo mbakutumbikika (Luk 6.20-23)

³“Mbakutumbikika awo mbakavu mu mzimu, pakuti Ufumu wa kuchanya ngwawo!

⁴Mbakutumbikika awo wakutengera, pakuti wati wasanguruskikenge!

⁵Mbakutumbikika wakuzika, pakuti wati waharenge charu.

⁶Mbakutumbikika awo wakupulika njara na nyota chifukwa chakukhumba kuchita urunji. Pakuti wati wakhutiskiskenge!

⁷Mbakutumbikika wa lusungu, pakuti Chiuta wati waachitirenge lusungu!

⁸Mbakutumbikika wakutowa mu mtima, pakuti wati wawonenge Chiuta!

⁹Mbakutumbikika awo wakuwika mutende, pakuti wati waachemenge wana wa Chiuta

¹⁰Mbakutumbikika awo wakuzikizgika chifukwa chakuchita ivyo Chiuta wakukhumba, pakuti Ufumu wa kuchanya ngwawo!

¹¹“Wakutumbikika ndimwe para wantru wakumutombozgani, wakumuzikizgani, na kumuteterani uheni wose chifukwa cha ine.

¹²Kondwani, sekererani chomene, pakuti njombe yinu njikuru kuchanya. Ntheura ndimo wantru wakazikizgira nchimi izo zikaako pambere imwe mundaeko.

Muchere na ungweru (Mrk 9.50; Luk 14.34-35)

¹³“Imwe ndimwe muchere wa charu. Kweni usange muchere wasukuruka, kasi nkhongono yakhe yingawezgekeramo uli? Kuti uliso na nchito chara kweni ukutayika waka kuwaro na kukandika na wantru.

¹⁴“Imwe ndimwe ungweru wa charu. Msumba wakuzengeka pa phiri kuti ukubisika chara.

¹⁵Ŵanthu kuti ūakukozga nyali na kuyiŵika kusi ku chidunga chara, kweni ūakuyiŵika pa malo ghakuwonekera ndipo yikuŵaŵalira wose ūa mu nyumba.

¹⁶Ntheura ndimo ungweru winu uŵalirenge panthazi pa ūanthu, mwakuti para ūakuwona milimo yinu yiweme, ūachindikenge Ŵawiskemwe ūa kuchanya.”

Kusambizga kwa Yesu pa vyā Dango

¹⁷“Rekani kughanaghana kuti ndili kwiza kumarizga Dango la Mozesi panji visambizgo vyā nchimi chara. Kutि nkhisira kughamazga chara kweni kughafiska.

¹⁸Nadi nkhumuphalirani kuti, mpaka charu cha kuchanya na charu cha pasi vimare, kwamkuŵavye nanga nkhaledbo kamoza panji kadontho kamoza ako kamuwukamo mu Dango, visuke vifiskike vyose.

¹⁹Ntheura yose uyo wangapepura limoza lichoko chomene la marango agha kusambizga ūanyakhe kuchita ntheura, wamkuchemeka muchoko wa wose mu Ufumu wa kuchanya. Kweni yose uyo wakughachita na kusambizga ūanyakhe, ndiyo wamkuchemeka mukuru mu Ufumu wa kuchanya.

²⁰Pakuti nkhumuphalirani, kwambula kuti urunji winu uruske urunji wa ūamanyi-marango na ūaFarisi, kuti mwamkunjiramo chara mu Ufumu wa kuchanya.”

Kusambizga kwa Yesu pa ukari

²¹“Mulikupulika kuti kukayowoyeka ku ūamwaka kuti, ‘Ungakomanga, yose uyo wakukoma wamkweruzgika.’

²²Kweni ine nkhumuphalirani kuti, yose uyo wakukaripira mubali wakhe ngwakwenera kweruzgika. Ndipo yose uyo wakusunjizga mubali wakhe kuti, ‘Kapunjunju iwe’ ngwakwenera kweruzgika ku mphara yikuru. Ndipo yose uyo wakuti, ‘Chindere iwe!’ ngwakwenerera kuponyeka mu Gehena la moto.

²³Ntheura usange ukupereka chawanangwa chako pa jochero ndipo penepapo ukukumbuka kuti mubali wako wali nawe na kafukwa,

²⁴uchireke chawanangwa chako panthazi pa jochero, ndipo urute ukaphemane nanga na mubali wako, sono ndipo wizenge na kupereka chawanangwa chako kwa Chiuta.

²⁵“Uphemane luŵiro na uyo wali na chimphindikwa na iwe apo muchali mu nthowa, mzire pakunji uyo wali na chimphindikwa na iwe, wakupereke ku mweruzgi, ndipo mweruzgi wakupereke ku musilikari. Musilikari nayo wakuponye mu gadi.

26Nkhukuphalira unenesko wose kuti, uti ufumengemo chara usuke ulipe kandarama ako kangukharako."

Kusambizga kwa Yesu pa vya uleŵe

27"Mulikupulika kuti kukayowoyeka ku âwamwaka kuti, 'Ungaleŵanga.'

28Kweni ine nkhumuphalirani kuti, yose uyo wakulaŵiska mwanakazi na kumukhumbira waleŵana nayo kale mu mtima wakhe.

29Ndipo usange jiso lako la maryero likukwanangiska, ulikozombore na kulitaya. Pakuti nchiweme kwa iwe kuti chimoza cha viŵaro vyako chiwukeko, kuruska kuti thupi lako lose liponyeke mu Gehena.

30Ndipo usange woko lako la maryero likukwanangiska, ulidumureko na kulitaya. Pakuti nchiweme kwa iwe kuti chimoza cha viŵaro vyako chiwukeko kuruska kuti thupi lako lose liponyeke mu Gehena.

Kusambizga kwa Yesu pa chipati

(Mat 19.9; Mrk 10.11-12; Luk 16.18)

31"Kukayowoyekaso kuti, 'Yose uyo wakupata muwoli wakhe, wakwenera kumupa karata wa chipati.'

32Kweni ine nkhumuphalirani kuti, yose uyo wakupata muwoli wakhe kwambula chifukwa cha uleŵe, wakumuzgora kuŵa muleŵe. Ndipo yose uyo wakutora mwanakazi uyo wapatika, wakuleŵa.

Kusambizga kwa Yesu pa virapo

33"Mulikupulikaso kuti kukayowoyeka ku âwamwaka kuti, 'Mureke kurapira mwa utesi, kweni fiskani virapo vyinu kwa Fumu.'

34Kweni ine nkhumuphalirani kuti, mungarapanga na pachoko pose, nanga nkhurapira kuchanya pakuti ndicho chizumbe cha Chiuta.

35Panji kurapira na charu cha pasi, pakuti nchitambaliro cha malundi ghakhe, panji kurapira na mu Yerusalem, pakuti ndi msumba wa Karonga Mukuru.

36Nanga nkhurapira ku mutu wako, pakuti ulije kumanya kuzgora nanga nkhasisi kamoza kuŵa katuŵa, panji kafipa.

37Rekani icho tuyowoyenge chiŵe waka 'Inya' panji 'Yayi', chilichose icho muti tuyowoyenge kujumpha apa nchakufumira ku uheni.

Kusambizga kwa Yesu pakuwezgera nduzga

(Luk 6.29-30)

38"Muli kupulika kuti kukayowoyeka kuti, 'Jiso lifwirane na jiso, jino na jino.'

39Kweni ine nkhumuphalirani kuti, 'Mungalimbananga nayo munthu muheni.' Kweni usange munthu wakukutimba pa thama lako la maryero umuzgorereso na linyakhe.

⁴⁰Ndipo usange munthu wakukhumba kukutorera ku mphara ya mirandu na kutora laya lako, umurekere na chirundu chako wuwo.

⁴¹Ndipo usange munthu wakukuchichizga kuruta nayo mtunda wa kilomita yimoza, iwe wende nayo mitunda ya makilomita ghaŵiri.

⁴²Uyo wakukuomba kanthu, umupe. Ndipo uyo wakubwereka kanthu kwa iwe, ureke kumunora.

Kutemwa ḫarwani

(Luk 6.27-28, 32-36)

⁴³“Mulikupulika kuti kukayowoyeka kuti, ‘Utemwenge muzengezgani wako, ndipo utinkhenge murwani wako.’

⁴⁴Kweni ine nkhumuphalirani kuti, temwani ḫarwani ḫinu, ndipo muŵaromberenge awo ḫakumuzikizgani,

⁴⁵Mwakuti muŵenge ḫana ḫa Wiskemwe wa kuchanya. Pakuti iyo wakufumiskira dazi lakhe pa ḫaheni na ḫaweme, ndipo wakurokxeska vura pa ḫarunji na ḫaheni.

⁴⁶Chifukwa usange mukutemwa awo ḫakumutemwani pera, kasi pali njombe uli? Asi ḫakusonkheska msonkho nawo ḫakuchita ntheura?

⁴⁷Ndipo usange mukutauzga ḫabali ḫinu pera, nchichi icho mukuŵaruskirapo ḫanthu ḫanji? Asi ḫamitundu nawo ḫakuchita ntheura?

⁴⁸Ntheura imwe muŵenge ḫakufikapo, nga ndi umo ḫawiskemwe ḫa kuchanya ḫaliri ḫakufikapo.

Mateyu 6

Kusambizga kwa Yesu pa vyakupereka

¹“Chenjerani, mureke kuchita milimo yinu ya urunji panthazi pa ḫanthu mwakuti ḫamuwonani. Usange mukuchita ntheura, mulije njombe kufuma ku ḫawiskemwe ḫa kuchanya.

²“Ntheura para ukupereka vya lusungu ungajirizgiranga mbata, nga ndi umo ḫakuchitira ḫapusikizgi mu nyumba zakusoperamo na mu misewu ya mu msumba. ḫakuchita ntheura kuti ḫarumbike na ḫanthu. Nadi nkhumuphalirani kuti ḫali kupokera kale njombe yawo.

³Kweni iwe, para ukupereka vya lusungu, woko lako la mazere lireke kumanya icho woko la maryero likuchita,

⁴Mwakuti vya lusungu vyako viŵenge vya ku udesi. Ndipo ḫawuso awo ḫakuwona mu udesi, ḫati ḫakupe njombe.

Kusambizga kwa Yesu pa lurombo

(Luk 11.2-4)

⁵“Para mukuomba, mureke kuŵa nga mbapusikizgi, pakuti ŵakutemwa kwimilira na kuromba mu nyumba zakusoperamo na mu zimphatukano za misewu kuti ŵanthu ŵawawone. Nadi nkhumuphalirani kuti, ŷali kupokera kale njombe yawo.

⁶Kweni iwe para ukuomba, unjire ku chipinda chako ndipo ujareko ku muryango na kuromba ku Ŵawuso awo ŷali ku udesi. Ndipo Ŵawuso awo ŷakuwona vyākupe njombe.

⁷“Para mukuomba, mungawerezgangawerezganga mazgu nga ndi umo ŷakuchitira ŷamitundu. Chifukwa ŷakughanaghana kuti ŷati ŷapulikikwe chifukwa cha mazgu ghawo ghanandi.

⁸Ntheura mungaŵanga nga ndiwo chara, chifukwa Ŵawiskemwe ŷakumanya ivyo mukukavuka pambere mundaŵarombe.

⁹Ntheura para mukuomba mutenge: ‘Ŵadada ŷithu imwe muli kuchanya, zina linu lichindikike.

¹⁰Ufumu winu wize, khumbo linu lichitike pano pasi nga nkuchanya.

¹¹Mutipe lero kurya kwithu kwa lero,

¹²Mutigowokere ise kwananga kwithu, nga ndi umo nase tikuŵagowokerera awo ŷakutinangira.

¹³Mungatitoreranga mu kuyezgeka, kweni mutithaske kwa Muheni yura.’ [Pakuti ufumu, nkongono, na uchindami nvyinu kwa muyirayira. Ameni.]

¹⁴“Chifukwa usange mukuŵagowokera ŷanthu ivyo ŷakumunangirani, Ŵawiskemwe ŷa kuchanya nawoso ŷati ŷamugowokeraninge.

¹⁵Kweni usange mukureka kuŵagowokera ŷanthu ivyo ŷakumunangirani, Ŵawiskemwe ŷa kuchanya nawoso, kuti ŷati ŷamugowokeraninge chara ivyo mwananga.

Kusambizga kwa Yesu pa vyakuziŵizga vyakurya

¹⁶“Para mukuziŵizga vyakurya, mungarongoranga visko vyākupe njombe yawo.

¹⁷Kweni iwe para ukuziŵizga vyakurya, ugeze ku maso na kuphakazga mutu wako na mafuta,

¹⁸mwakuti ŷanthu ŷareke kumanya kuti ukuziŵizga vyakurya, kweni ku Ŵawuso ŷa ku udesi pera ndiwo. Ndipo Ŵawuso awo ŷakuwona vyākupe njombe yako.

Usambazi kuchanya

(Luk 12.33-34)

19“Mungajiŵikiranga usambazi pano pasi, apo fufuzi na murosko vikuwunanga, ndiposo ŵankhungu nawo ŵakugumura na kwiba.

20Kweni mujiŵikire usambazi kuchanya kweneuko nanga ndi fufuzi panji murosko kuti vikuwunanga chara, ndipo nanga mbankhungu kuti ŵakugumura na kwiba chara.

21Chifukwa uko kuli usambazi wako, ndiko kuŵengeso na mtima wako.

Nyali ya thupi

(Luk 11.34-36)

22“Maso ndi nyali ya thupi. Usange maso ghako ngaweme, thupi lako lose liti liŵenge na ungweru ukuru.

23Kweni usange maso ghako ngaheni, thupi lako lose liti liŵenge na chisi chikuru. Ntheura usange ungweru uwo uli mwa iwe ukuzgoka chisi, nawo mbukuru wa chisi cheneichi!

Chiuta na usambazi

(Luk 16.13)

24“Palije munthu uyo wangateŵetera ŵene-nchito ŵawîri. Chifukwa panyakhe watî watinkhenge yumoza na kutemwa munyakhe. Panji watî waskepereranenge na yumoza na kumuyuyura munyakhe. Ntheura mulije kumanya kuteŵetera Chiuta na usambazi.

Kwenjerwa na kukweŵeka

(Luk 12.22-31)

25“Ntheura nkhumuphalirani kuti, mungenjerwanga na umoyo winu, kuti muryengechi, panji kuti mumwengechi, nesi na za thupi linu kuti muvwarengechi. Asi umoyo ukuruska vyakurya, ndipo thupi nalo likuruska vyakuvwara?

26Wonani viyuni vya mudera, kuti vikumija chara, nanga nkhuvuna nesi kuronga mu nthamba, ndipouli Ŵawiskemwe ŵa kuchanya ŵakuvilera. Asi muli ŵakuzirwa kuruska ivyo?

27Ndipo ndi njani mwa imwe uyo pa chifukwa cha kwenjerwa, wangasazgirako mazuŵa ku umoyo wakhe?

28“Kasi mukwenjerwerachi na vyakuvwara? Ghanaghanani na maluŵa gha mu thengere na umo ghakukulira. Kuti ghakugwira nchito chara panji nesi kuruka.

29Kweni nkhumuphalirani kuti, nanga ndi Karonga Solomoni mu uchindami wakhe wose, kuti wakavwarapo vyakutowa nga ndi umo ghaliri maluŵa agha chara.

30Kweni usange Chiuta wakuvwarika ntheura utheka wa mu thengere, uwo muhanya uno ngwamoyo, ndipo na machero ukuponyeka pa moto, asi chomene

kwakuruska wati wamuvwarikaninge imwe, mwe mwa ḫanthu ḫa chipulikano chichoko?

³¹“Ntheura rekani kwenjerwa kuti, ‘Kasi tiryengechi?’ Panji ‘Kasi timwengechi?’ Panji ‘Tivwarengechi?’

³²Pakuti vyose vyeneivi ndivyo ḫamitundu ḫakupenja. Ḫawiskemwe ḫa kuchanya ḫakumanya kuti mukusōwerwa vyose vyeneivi.

³³Kweni penjani nanga Ufumu wa Chiuta na urunji wakhe ndipo vyose ivi viti viŵengeso vyinu.

³⁴Ntheura rekani kwenjerwa na vya na machero chifukwa zuŵa la machero liti lijenjerwerenge lekha. Zuŵa lirilose liri na suzgo lakhe lakukwanira.

Mateyu 7

Kweruzga ḫanthu ḫanji

(Luk 6.37-38, 41-42)

¹“Mungeruzganga, mwakuti namwe Chiuta wareke kumweruzgani

²Pakuti nga ndi umo mukweruzgira ḫanyinu, ndimo namwe Chiuta wamkumweruzgirani. Ndipo mweso uwo mukupimira ḫanyinu pakweruzga, Chiuta nayo wizamkupimira imwe.

³Chifukwa uli ukulâwiska chiswaswa icho chili mu jiso la mubali wako, kweni khuni ilo liri mu jiso lako kuti ukulighanaghanako chara?

⁴Kasi ungaphalira uli mubali wako kuti, ‘Reka ndifumyemo chiswaswa icho chili mu jiso lako’ apo khuni liri mu jiso lako?

⁵Wamupusikizgi iwe, udange wafumyamo khuni ilo liri mu jiso lako, sono ndipo uti uwonenge makora chiswaswa icho chili mu jiso la mubali wako.

⁶“Mungazipanga nc̄heŵe icho nchakupatulika, nesi kuziponyera nkhumba mikanda yakuzirwa, mzire zikandepo na malundi ghawo na kung'anamuka ndipo zimupwetekani.

Rombani, penjani, ndipo khung'uskani

(Luk 11.9-13)

⁷“Rombani, ndipo ḫati ḫamupaninge. Penjani ndipo muti musangenge. Khung'uskani, ndipo ḫati ḫamujuliraninge.

⁸Pakuti yose uyo wakuomba, wakupokera, uyo wakupenja wakusanga, ndipo uyo wakuhung'uska, kuti kumujulikirenge.

⁹Kasi ndi njani mwa imwe, usange mwana wakhe wakuomba chingwa, wakumupa libwe?

¹⁰Panji para wakuomba somba, wakumupa njoka?

11Usange imwe mwa wâheni, mukumanya kuŵapa wâna âwinu vyawanangwa viweme, asi chomene kwakuruska Wawiskemwe awo wâli kuchanya wâti wâwapenge vyawanangwa viweme awo wâkuŵaromba?

12“Ntheura ivyo mukukhumba kuti wânthu wâmuchitiraninge, ndivyo namwe muŵachitirenge. Chifukwa ichi ndicho ching'anamulo cha Dango la Mozesi na visambizgo nya nchimi.

Chipata chifinyi
(Luk 13.24)

13“Njiraninge pa chipata chifinyi. Pakuti chipata chakuya ku Gehena nchisani, ndipo nthowa yakhe nayo njipusu, rekani mbanandi awo wâkwenda mwenemumo.

14Kweni chipata chakuya ku umoyo nchifinyi, nthowa yakhe nayo njinonono, rekani mbachoko awo wâkuyisanga.

Khuni na vipambi vyakhe
(Luk 6.43-44)

15“Chenjerani na nchimi zitesi, izo zikwiza kwa imwe mu kawonekero nga ndi mberere, kweni mukati ndi mphumphi zakukwapura.

16Muti muŵamanyenge na ivyo wâkuchita. Kasi wânthu wâkuponthora mpheska mu minga, panji vikuyu mu nthura?

17Ntheura khuni lose liweme likupambika vipambi viweme, kweni khuni liheni likupambika vipambi viheni.

18Khuni liweme kuti likupambika vipambi viheni chara, nanga ndi khuni liheni kuti likupambika vipambi viweme chara.

19Khuni lambula kupambika vipambi viweme likutemeka na kuponyeka mu moto.

20Ntheura nchimi zitesi, muti muzimanyirenge na ivyo zikuchita.

Kuti nkhamumanyaninge chara
(Luk 13.25-27)

21“Kuti ndi yose uyo wakuti, ‘Fumu, Fumu’ mweneuyo wati wanjirenge mu Ufumu wa kuchanya chara, kweni uyo wakuchita khumbo la Wadada wâ kuchanya ndiyo.

22Pa zuŵa lira lakweruzga wânandi wâmkuyowoya kwa ine kuti, ‘Fumu, Fumu, asi tikapharazganga mu zina linu, ndipo mu zina linu tikafumyanga viŵanda na kuchita milimo ya nkongono yinandi mu zina linu?’

23Penepapo ndamkuŵaphalira pakweru kuti, ‘Nkhamumanyaninge chara. Fumaniko kwa ine, imwe mukuchita uheni.’

Wazengi wâ nyumba wâwiri

(Luk 6.47-49)

24“Ntheura yose uyo wakupulika mazgu ghane gheneagha na kughachita, wali nga ndi munthu wa mahara uyo wakazenga nyumba yakhe pa jarawe.

25Vura yikarokwa, mironga yikazura, ndipo mphepo yikaputa na kutimba nyumba yira. Kweni kuti yikawa chara, chifukwa yikazengeka pa jarawe.

26“Kweni yose uyo wakupulika mazgu ghane gheneagha na kureka kughachita, wali nga ndi munthu uyo nchindere uyo wakazenga nyumba yakhe pa muchenga.

27Vura yikarokwa, mironga yikazura, mphepo yikaputa na kutimba nyumba yira, ndipo yikawa. Kuwa kwakhe kukawa kukuru chomene.”

Mazaza gha Yesu

28Para Yesu wakamara kuyowoya vinthu ivi, mizinda ya wantru yikazizwa na usambizgi wakhe.

29Pakuti wakaŵasambizga nga ndi yumoza uyo wakaŵa na mazaza, nga ndi umo wakasambizgiranga wāmāyi-marango chara.

Mateyu 8

Yesu wakuchizga munthu wa vyoni

(Mrk 1.40-45; Luk 5.12-16)

1 Yesu wakati wikha kufuma ku phiri, mizinda yikuru yikamurondezga.

2Munthu wa vyoni wakiza kwa iyo wakajikama panthazi pakhe wakati, “Fumu, usange mukukhumba, munganditzga.”

3Yesu wakanyoroska woko lakhe, wakamukhwaska wakati, “Inya, nkhukhumba, tozgeka!” Penepapo wakatozgeka ku vyoni vyakhe.

4Ntheura Yesu wakati kwa iyo, “Chenjera, ureke kuphalirapo munthu nanga njumoza. Kweni rutanga, ukajirongore kwa musofi, ndipo ukapereke chawanangwa icho Mozesi wakalangula kuŵa chipanikizgo ku wantru.”

Yesu wakuchizga muteŵeti wa murara wa nkhondo

(Luk 7.1-10)

5Apo Yesu wakanjiranga waka mu Kaperenaumu, murara wa wankhondo wakiza kwa iyo na kumuŵeya,

6wakati, “Fumu, muteŵeti wane wagona pasi mu nyumba, wakutondeka kwenda, ndipo wakusuzgika chomene.”

7Yesu wakati kwa iyo, “Nkhwiza ndipo ndizamkuchizga.”

⁸Murara wa wankhondo wakazgora wakati, "Fumu, ndilije kwenera kuti mwize na kunjira mu nyumba yane. Kweni muyowoye mazgu pera, ndipo muteŵeti wane wachirenge.

⁹Pakuti ine nane ndili munthu pasi pa wamazaza, kweniso ndili na wasilikari pasi pane. Ndipo nkuti ku yumoza, 'Ruta!' Ndipo wakuruta. Ndiposo ku munyakhe kuti, 'Zanga' ndipo wakwiza, nakutiso ku muzga wane, 'Chita ichi' ndipera wakuchita."

¹⁰Para Yesu wakati wapulika ichi, wakazizwa chomene, ndipo wakati ku awo wakamurondezga, "Nadi nkhumuphalirani kuti, ndilije kusangamo chipulikano cha nttheura nanga ndi mu walsraele.

¹¹Nttheura nkhumuphalirani kuti, wanandi wamkwiza kufuma ku mafumiro gha dazi na ku manjiliro ghakhe, ndipo wamkukhara pa kurya pamoza na Abrahamu, Yisake na Yakhobe mu Ufumu wa kuchanya.

¹²Kweni awo wakwenera kuwa mu Ufumu, wamkuponyeka kuwaro ku mdima kwenekuko wamkulira na kuska mino."

¹³Ndipo Yesu wakayowoya na murara wa wankhondo yura wakati, "Ruta, chikachitikire kwakuyana na chipulikano chako." Ndipo muteŵeti wakhe wakachira pa nyengo yeneyira.

Yesu wakuchizga wantru wanandi

(Mrk 1.29-34; Luk 4.38-41)

¹⁴Yesu wakati wanjira mu nyumba ya Petrosi wakawona nyinavyara wa Petrosi wagona pasi, warwara na kuthukira kwa mu thupi.

¹⁵Wakamukhwaska pa woko lakhe ndipo kuthukira kwa mu thupi kukumara. Penepapo wakawuka na kwamba kuwateŵetera.

¹⁶Mise yeneyira, wantru wanandi wakiza kwa Yesu na awo wakakoreka na viwanda. Yesu wakayifumya mizimu yiheni na mazgu pera na kuwachizga wose awo wakaŵa warwari.

¹⁷Ichi chikachitika mwakuti ghafiskike mazgu agho nchimi Yesaya wakachima kuti, "Iyo wakatora vyakuŵinya vyithu, ndipo wakayegha matenda ghithu."

Awo wakukhumba kurondezga Yesu

(Luk 9.57-62)

¹⁸Para Yesu wakati wawona mizinda yikuru ya wantru iyo yikamuzingirizga, wakalangula kuti wambukire ku sirya linyakhe.

¹⁹Ndipo mumanyi-marango yumoza wakiza wakayowoya nayo wakati, "Musambizgi, ndimurondezganinge kose uko mukuruta."

20Yesu wakati kwa iyo, “ŵakambwe ŵali na michembo, ndipo viyuni vyamudera vili na vivimbo vyawo, kweni Mwana wa Munthu walije malo apo wangagoneka mutu wakhe.”

21Yumoza wa ŵasambiri wakati, “Fumu, rekani nkhasunge danga ŵadada.”

22Kweni Yesu wakati, “Ndirondezga, uwareke ŵakufwa ŵasunge ŵakufwa ŵanyawo.”

Yesu wakuchetamiska chimphupuru

(Mrk 4.35-41; Luk 8.22-25)

23Yesu wakanjira mu ngarawa, ndipo ŵasambiri ŵakhe ŵakumurondezga.

24Mwamabuchibuchi, chimphupuru chikuru chikawuka pa nyanja, mwakuti ngarawa yikabiranga na majigha. Kweni Yesu wakagona.

25Penepapo ŵasambiri ŵakhe ŵakiza kwa iyo ŵakamuwuska ŵakati, “Tiponoskani, Fumu, tikufwa!”

26Yesu wakati kwa iwo, “Mwa ŷa chipulikano chichoko imwe, chifukwa uli mukopa?” Penepapo Yesu wakawuka na kuchenya chimphepo na nyanja. Ndipo kukaŵa bata likuru.

27ŵasambiri ŵakhe ŵakazizwa ŵakati, “Ndi munthu uli mweneuyu pakuti nanga ndi mphepo na nyanja vikumupulikira?”

Yesu wakuchizga ŵanthu ŷawiri ŷa mizimu yiheni

(Mrk 5.1-20; Luk 8.26-39)

28Ndipo para Yesu wakafika ku sirya linyakhe la nyanja ku charu cha Gadara, ŵanthu ŷawiri awo ŵakakoreka na viŵanda ŵakakumana nayo, ŵakufumira ku mararo. ŵanthu aŵa ŵakawa ŵakari chomene, ntheura kukaŵavye na munthu na yumoza wakujumphako ku nthowa yira.

29Ndipo ŵakachemerezga ŵakati, “Kasi mukukhumba kuchitachi nase imwe Mwana wa Chiuta? Kasi mwiza kuno kwiza katiyuzga pambere nyengo yindafike?”

30Kweni pafupiko na iwo, pakawa mskambo wa nkumbu zinandi izo zikaryanga.

31Mizimu yiheni yira yikamuŵeya Yesu kuti, “Usange mukutifumyamo, mutitume mu nkumbu izo.”

32Yesu wakayizgora wakati, “Rutaninge!” Ndipo yikati yafuma yikaya kanjira mu nkumbu zira. Penepapo mskambo wose wa nkumbu ukagodobokera mu nyanja pa usendemuko na kumirwa, ndipo mskambo wose ukafwira mu maji.

33ŵaliska ŵakachimbilira ku msumba na kuya kaphara vyose ivi na icho chikachitika ku ŵanthu awo ŵakakoreka na mizimu yiheni.

³⁴Penepapo âwanthu wose âwa mu msumba âwakaruta kuya kakumana na Yesu. Ndipo âwakati âwamuwona, âwakamuâweya Yesu kuti wafumemo mu chigâwa chawo.

Mateyu 9

Yesu wakuchizga munthu wakufwa viâwaro

(Mrk 2.1-12; Luk 5.17-26)

¹ Yesu wakati wanjira mu ngaraâwa na kwambuka nyanja, wakiza ku msumba wa kwavo.

² âwanthu âwanji âwakiza kwa iyo na munthu wakufwa viâwaro, uyo âwakamugoneka pa kasarasara. Para Yesu wakawona chipulikano chawo wakamuphalira wakufwa viâwaro yura wakati, “Wa mwana wane, khwima mtima. Zakwananga zako zagowokereka.”

³ Ndipo âwamanyi-marango âwanji âwakati mu mitima yawo, “Munthu uyu wakutuka Chiuta.”

⁴ Para Yesu wakamanya maghanoghano ghawo, wakati, “Chifukwa uli mukughanaghana vinthu viheni nya nttheura mu mitima yinu?

⁵ Kasi chipusu ndi nchi, kuyowoya kuti, ‘Zakwananga zako zagowokereka,’ panji kuyowoya kuti, ‘Wuka, wendenge?’

⁶ Kweni mwakuti mumanye kuti Mwana wa Munthu wali na mazaza pa charu kugowokera zakwananga, wakati kwa munthu wakufwa viâwaro, ‘Wuka, nyamura kasarasara wako ndipo rutanga ku kwako.’ ”

⁷ Munthu yura wakawuka, wakaruta ku kwakhe.

⁸ Para mizinda ya âwanthu yikawona ichi, yikaâwa na wofi. Ndipo yikamuchindika Chiuta uyo wakupa âwanthu mazaza gha nttheura.

Yesu wakuchema Mateyu

(Mrk 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹ Yesu wakafumapo pa malo ghara, ndipo wachali kwenda, wakawona munthu zina lakhe Mateyu, wakhara mu nyumba yakusonkheramo msonkho, ndipo wakati kwa iyo, “Ndirondezga.” Mateyu wakawuka na kumurondezga.

¹⁰ Apo Yesu wakaryanga chakurya mu nyumba ya Mateyu, âwakusonkheska msonkho âwanandi na âwakwananga âwakiza, ndipo âwakakhara pamoza na Yesu na âwasambiri âwakhe.

¹¹ Para âwaFarisi âwakawona ichi, âwakati ku âwasambiri âwakhe, “Chifukwa uli musambizgi winu wakurya pamoza na âwakusonkheska msonkho na âwakwananga?”

¹²Kweni Yesu wakati wapulika ichi wakati, “Awo mba msuma kuti âkupenja ng’anga chara, kweni âwarwari ndiwo.

¹³Rutani mukasambire icho ichi chikung’anamula kuti ‘Chisungusungu ndicho nkhukhumba, sembe chara.’ Pakuti ine kuti nkhizira kuchema âwarunji chara, kweni âakwananga.”

Fumbo pakuziâwizga kurya

(Mrk 2.18-22; Luk 5.33-39)

¹⁴Pamanyuma pakhe, âwasambiri âwa Yohane Mubapatizi âkiza kwa Yesu ndipo âkati, “Chifukwa uli ise na âwa Farisi tikuziâwizga kurya, kweni âwasambiri âwinu kuti âakuziâwizga chara?”

¹⁵Yesu wakati kwa iwo, Kasi âwanthu awo âwachemekera pa nthengwa âwangamanya kutengera uku mwene-nthengwa wachali nawo? Kweni nyengo yitizenge apo mwene-nthengwa wati wawusikeko kwa iwo. Penepapo ndipo âwizamkuziâwizga kurya.

¹⁶“Ndipo palije munthu uyo wakugambikapo chigamba cha salu yipha pa laya likorowere, chifukwa chigamba chiphya icho wagambikapo chikukhwinyata na kuguza laya likorowere lira. Ntheura laya likorowere lira likuparuka, ndipo kuparuka kwakhe kukuâwa kukuru chomene.

¹⁷Ndiposo palije munthu uyo wakupungulira vinyo liphya mu mathumba gha vikumba vidala. Usange wangachita ntheura vinyo liphya lira lingaphumula mathumba gha vikumba vidala ndipo vinyo lingamanya kuthikira pasi. Ntheura mathumba gha vikumba nagho ghakunangika. Kweni vinyo liphya wakupungulira mu mathumba gha vikumba viphya. Ndipo vyose viâwiri wuwo vikusungika makora.”

Mwana msungwana wa Yayiro na mwanakazi uyo wakakhwaska laya la Yesu

(Mrk 5.21-43; Luk 8.40-56)

¹⁸Apo Yesu wakayowoyanga vinthu ivi kwa iwo, murara wa nyumba yakusoperamo wakiza na kujikama panthazi pa Yesu wakati, “Mwana wane msungwana wafwa sonosono apa. Nkhumuâeyani, tiyeni mukâwike mawoko ghinu pa iyo, ndipo wati wâwenge na umoyo.”

¹⁹Penepapo Yesu wakawuka na kumurondezga, pamoza na âwasambiri âkhe.

²⁰Sono mwanakazi uyo wakaâwa na nthenda yakusurura ndopa virimika 12, wakiza kumanyuma kwa Yesu. Ntheura wakakhwaska mphonje za laya lakhe.

²¹Pakuti wakaghanagananga mu mtima wakhe kuti, “Usange ndingakhwaska nanga ndi laya lakhe pera, nditi ndichirenge.”

²²Yesu wakazgoka na kumuwona mwanakazi yura wakati, “Wa mwana wane, khwima mtima! Chipulikano chako chakuchizga.” Ndipo mwanakazi yura wakachira pa nyengo yeneyira.

²³Para Yesu wakafika ku nyumba ya murara wa nyumba yakusoperamo, wakawona âwanthu awo âwakimbanga na âwafyoliro na âwanthu âwanandi âwakutengera.

²⁴Yesu wakati, “Sezgekaniko! Msungwana uyu wandafwe, kweni wagonwa waka tulo.” Ndipo âwanthu âwakamuseka.

²⁵Wakati wawufumiskira kuwaro mzinda wa âwanthu, iyo wakanjira mu nyumba, wakamukora pa woko msungwana yura, ndipo wakawuka.

²⁶Makani agha ghakatandazgika kosekose mu charu chose chira.

Yesu wakuchizga âwachiburumutira âwâwiri

²⁷Yesu wakafumapo pa malo ghara, ndipo wachali kwenda, âwachiburumutira âwâwiri âwakamurondezga. âWakachemerezga âwakati, “Mutilengere lusungu, imwe Mwana wa Davide!”

²⁸Yesu wakati wanjira mu nyumba, âwachiburumutira âwakiza kwa iyo, ndipo wakawafumba wakati, “Kasi mukupulikana kuti ndingachita icho mukukhumba?” âWakazgora âwakati, “Inya, Fumu!”

²⁹Penepapo wakakhwaska maso ghawo wakati, “Kwakuyana na chipulikano chinu chimuchitikirani ntheura.”

³⁰Ndipo maso ghawo ghakajurika. Yesu wakâwachinyinthizga wakati, “Woneseskani kuti mukuphalirapo munthu nanga njumoza chara.”

³¹Kweni âwakati âwafuma, âwakaya katandazga lumbiri lwakhe mu charu chose chira.

Yesu wakuchizga mbuwu

³²Apo âwanthu âwara âwakafumangapo, âwanthu âwanji âwakiza kwa Yesu na mbuwu iyo yikakoreka na chiwanda.

³³Para Yesu wakati wafumya chiwanda chira, mbuwu yikamba kuyowoya. Mzinda wa âwanthu ukazizwa ndipo ukati, “Chinthu cha ntheura chindawonekepo na kale mu Israele.”

³⁴Kweni âwafarisi âwakati, “Wakufumya viwanda mu nkhongono za mukuru wa viwanda.”

Yesu wakuâwalengera lusungu âwanthu

³⁵Yesu wakendanga mu misumba yose na mu vikaya. Wakasambizganga mu nyumba zaho zakusoperamo na kupharazga Uthenga Uweme wa Ufumu wa Chiuta Wakachizgangaso âwanthu âwa matenda ghakupambanapambana na vyakuwinya vyawo.

³⁶Para wakawona mizinda, wakawâna chiwuravi na iwo, chifukwa yikasokwa na kuyuzgika nga ndi mberere zambula muliska.

³⁷Penepapo wakati ku âwasambiri âwakhe, “Nadi vuna njinandi, kweni âwanchito mbachoko.

³⁸Ntheura rombani ku Fumu ya vuna, kuti yitumeko âwanchito âwakhe kuti âwakavunenge mu munda wakhe.”

Mateyu 10

Kuchemeka kwa âwasambiri 12

(Mrk 3.13-19; Luk 6.12-16)

¹ Yesu wakachema âwasambiri âwakhe 12, ndipo wakaŵapa mazaza ghakufumyira mizimu yiheni na ghakuchizgira matenda ghose na vyakuŵinya vyose.

²Mazina gha âwakutumika âwara 12 ndi agha: wakudanga ndi Simoni uyo wakuchemeka Petrosi na Andreya munung'una wakhe, Yakhobe mwana wa Zebediya na Yohane munung'una wakhe.

³Filipu na Baratolomeyu. Tomasi na Mateyu wakusonkheska msonkho, Yakhobe mwana wa Alifeyu, na Tadeyu.

⁴Simoni wa chipani cha Kanani, na Yudasi Isikariyoti, mweneuyo wakamwendera mphiska Yesu.

Yesu wakutuma âwasambiri 12

(Mrk 6.7-13; Luk 9.1-6)

⁵Wanthu 12 aŵa ndiwo Yesu wakaŵatumma, ndipo wakaŵachinyinthizga wakati, “Mungarutanga ku âwamitundu, ndiposo mungakanjiranga chara mu mizi ya âwaSamariya.

⁶Kweni chomene rutani ku mberere zakusôwa za mbumba ya Israele.

⁷Uku mukwenda mukapharazgenge kuti, ‘Ufumu wa kuchanya waneng'enera!’

⁸Mukachizgenge âwarwari, mukawuskenge âwakufwa, mukatozgenge awo âwali na vyoni, na kufumya viŵanda. Mukapokera kwa wanangwa, perekani kwa wanangwa.

⁹Mungayeghangang golide, siliva nesi makopara mu vibeta vyinu chara.

¹⁰Mungayeghangang thumba la pa ulendo panji malaya ghâwiri, panji skapato nesi ndodo. Pakuti wanchito wakwenera kupokera vyakurya vyakhe.

¹¹“Mu msumba wose panji mu chikaya umo mwamkunjira, mukapenjenge munthu uyo wali na khumbo lakumupokererani. Munthu mweneuyo ndiyo mukakharengue nayo musuke mufumemo.

¹²Para mukunjira mu nyumba, âwatauzgeni.

¹³Usange munthu wa mu nyumba yira wakumupokererani, rekani mutende winu ukhare mwenemumo. Usange wakumupokererani chara, rekani mutende winu uwerere kwa mwaŵene.

¹⁴Usange munthu wareka kumupokererani, nanga nkhupulika mazgu ghinu, pakufuma mu nyumba yira panji mu muzi ura, kung'unthani fuvu la ku malundi ghinu.

¹⁵Nadi nkhumuphalirani kuti, pa zuŵa la weruzgi, mrandu wa charu cha Sodomu na Gomora wamkuŵa mphanyiko kuruska mrandu wa muzi ura."

Kuzikizgika uko kukwiza

(Mrk 13.9-13; Luk 21.12-17)

¹⁶"Tegherezgani! Nkhumutumani nga ndi mberere mukati mu mphumphi. Ntheura muŵe âwakuchenjera nga ndi njoka na âwakuzika nga ndi nkunda.

¹⁷Kweni chenjerani na âwanthu, chifukwa âwamkumuperekani ku zimphara, ndipo âwamkumuthyapulani mu nyumba zawo zakusoperamo.

¹⁸âWamkumuperekani panthazi pa nduna na âwakaronga chifukwa cha ine, mwakuti mukandipanikizgire ine kwa iwo na ku âwamitundu.

¹⁹Kweni para âwamkumuperekani ku mirandu, mungakenjerwanga umo mwamkuyowoyer, panji icho mwamkuyowoya. Chifukwa icho mwamkuyowoya chamkupika kwa imwe pa ora lenelira.

²⁰Pakuti ndimwe mwamkuyowoya chara, kweni Mzimu wa âWawiskemwe ndiyo wamkuyowoyer mwa imwe.

²¹"Mubali wamkupereka mubali wakhe kuti wakomeke, wiske nayo wamkupereka mwana wakhe kuti wakomeke. âWana âwamkuwukira âwapapi âwao kuti âwakomeke.

²²Mwamkutinkhika na âwanthu wose chifukwa mukupulikana na ine. Kweni mweneuyo wamkuzipizga kufika ku umaliro, ndiyo wamkuponoskeka.

²³Para âwamkumuzikizgani mu muzi umoza, mukachimbilirenge ku msomba unyakhe. Nadi nkhumuphalirani kuti, mwayamkumara mizi yose ya Israele chara, pambere Mwana wa Munthu wandize.

²⁴"Musambiri kuti wali pachanya pa musambizgi wakhe chara, panji muteŵeti nayo kuti wali pachanya pa sekuru wakhe chara.

²⁵Nchakwenerera kuti musambiri waŵe nga ndi musambizgi wakhe, ndiposo muteŵeti nayo kuti waŵe nga ndi sekuru wakhe. Usange mwene-nyumba wakuchemeka kuti ndi Belezebule, kasi kwakuruska âwa mu nyumba yakhe âwachemekenge uli?

Uyo mukwenera kumopa

(Luk 12.2-7)

26“Ntheura mureke kopa âwanthu. Chifukwa palije kanthu kakubenereraka ako karekenge kuvumbukwa, panji kanthu kakubisika ako kamkureka kumanyikwa.

27Icho nkhumuphalirani mu chisi, mukachiyowoyenge pakweru. Ndipo icho mwapulika mu kuphwepwa, mukachipharazgenge pachanya pa nyumba.

28Mungopanga awo âwakukoma thupi, kweni âwalije kumanya kukoma mzimu. Kweni mopenge Chiuta uyo wakumanya kukoma mzimu na thupi wuwo mu Gehena

29Asi twadunduru tuâwiri tukugulika na kandarama kachoko? Ndipo kulije nanga nkhamoza ako kakuwa pasi kwambula kuti Wawiskemwe âwazomerezga.

30Kweni nanga ndi masisi gha ku mitu yinu ghali kupendeka ghose.

31Ntheura mureke kopa, imwe muli âwakuzirwa kwakuruska twadunduru tunandi.

Kuzomera na kukana Khristu panthazi pa âwanthu

(Luk 12.8-9)

32“Yose uyo wakundizomera ine panthazi pa âwanthu, nane ndamkumuzomera panthazi pa Wadada awo âwali kuchanya.

33Kweni yose uyo wakundikana ine panthazi pa âwanthu, nane ndamkumukana panthazi pa Wadada awo âwali kuchanya.

Kuti ndi mutende chara kweni ndi lupanga

(Luk 12.51-53, 14.26-27)

34“Mungaghanaghananga chara kuti ine ndili kwizira kupereka mutende pa charu. Kuti ndilikwizira kuâwika mutende pa charu chara, kweni nkhondo.

35Chifukwa nkhiza kuti mwana mwanarume wawukire âwawiske, mwana mwanakazi wawukire âwanyina, mukamwana wawukire âwanyinavyara.

36Âwarwani âwa munthu ndi awo mba mu nyumba yakhe.

37“Uyo wakutemwa wiske panji nyina kwakuruska ine, ngwambula kwenerera kuâwa musambiri wane. Ndipo uyo wakutemwa mwana wakhe msepuka panji msungwana kwakuruska ine, ngwakwenerera chara kuâwa musambiri wane.

38Uyo wakureka kuyegha mphinjika yakhe na kundirondezga, ngwakwenerera kuâwa musambiri wane chara.

39Uyo wakusunga umoyo wakhe, wati wawutayenge, ndipo uyo wakutaya umoyo wakhe chifukwa cha ine, wati wawusangenge.

Njombe

(Mrk 9.41)

40“Uyo wamkumupokererani, wamkupokerera ine. Ndipo uyo wakupokerera ine wakupokerera uyo wakandituma.

41Uyo wakupokerera nchimi chifukwa ndi nchimi, wamkupokera njombe yakuyana na ya nchimi. Ndipo uyo wakupokerera munthu murunji chifukwa munthu yura ndi murunji wamkupokera njombe yakuyana na ya munthu murunji.

42Nadi nkhumuphalirani kuti, yose uyo wakupereka nkhombo ya maji gha kuzizima ku yumoza wa wachoko aŵa chifukwa ndi musambiri, kuti wamkutaya njombe yakhe chara.”

Mateyu 11

Yohane Mubapatizi wakutuma mathenga kwa Yesu (Luk 7.18-35)

1 Yesu wakati wamara kulangula ūwasambiri ūwakhe **12**, wakawukapo na kuya kasambizga na kupharazga mu misumba yawo.

2 Para Yohane Mubapatizi wakaŵa mu gadi, wakapulika milimo iyo Khristu wakachitanga. Ntheura wakatuma ūwasambiri ūwakhe kuya kamufumba kuti,

3“Kasi ndimwe uyo ūwakatenge wakwiza, panji tilindilirenge munyakhe?”

4 Yesu wakazgora wakati, “Wererani kunyuma, mukamuphalire Yohane ivyo mwapulika na kuwona.

5 Ūwachiburumutira ūwakuwona, viti vikwenda, ūwavyoni ūwakutozgeka, ūwakumangwa makutu ūwakupulika, ūwakufwa ūwakuwuka, ndipo Uthenga Uweme ukupharazgika ku ūwakavu.

6 Ngwakutumbikika munthu uyo wakuwura kusangamo kanthu kakumukhuŵazga mwa ine.”

7 Apo ūwasambiri ūa Yohane ūwakarutanga, Yesu wakamba kuyowoyeria mizinda ya ūwanthu vya Yohane, wakati, “Kasi mukaruta kuya kawona vichi ku mapopa? Kasi mukaya kawona thete lakusunkhunyika na mphepo?

8 Kasi nchichi icho mukaruta kuya kawona? Munthu wakuvwara malaya gha kulipwitika? Chara, awo ūwakuvwara malaya gha kulipwitika ūwakukhara mu nyumba za ufumu.

9 Kweni nchichi icho mukarutira kuya kawona? Kasi mukaya kawona nchimi? Nadi, nkhumuphalirani kuti, mukaya kawona uyo wakuruska na nchimi wuwo.

¹⁰Iyo ndi mweneuyo mu malembe ghatuŵa Chiuta wakuyowoya na za iyo kuti, ‘Wonani, nditi nditumenge thenga lane panthazi pako, leneilo lamkunozgera iwe nthowa yako.’

¹¹Nadi, nkhumuphalirani kuti, mu ḫanthu wose awo ḫali kubabika mu ḫanakazi, mulije kuwonekapo mukuru kuruska Yohane Mubapatizi. Kweni uyo ndi muchoko ku wose mu Ufumu wa kuchanya ndiyo mukuru kuruska iyo.

¹²Kufuma mu mazuŵa gha Yohane Mubapatizi kufika mpaka sono, ḫanthu ḫakulimbana chomene na Ufumu wa kuchanya, ndipo ḫanthu ḫachikanga ndiwo ḫamkuwupoka.

¹³Pakuti nchimi zose na Dango la Mozesi ghakayowoyanga na za Ufumu uwu mpaka Yohane wakafika.

¹⁴Ndipo usange mukukhumba kupokerera uthenga uwu, Yohane ndiyo Eliya uyo ḫakatenge wakwiza.

¹⁵Uyo wali na makutu, wati wapulike.

¹⁶“Kasi ndiwulinganizge na vichi muwiro uwu? Ukulingana na ḫana awo ḫakhara pa msika, ḫakuchema ḫanyawo ḫakuti,

¹⁷‘Tikamulizgirani fyoliro, kweni kuti mukavina chara. Tikatengera, kweni kuti mukalira chara.’

¹⁸Yohane wakiza ndipo wakaryanga chara nesi kumwa, ḫanthu ḫakati, ‘Wali na chiŵanda.’

¹⁹Mwana wa Munthu wakati wiza, wakarya na kumwa, iwo ḫakuti, ‘Wonani muryezi uyu, mloŵevu ndiposo mubwezi wa ḫakusonkheska msonkho na ḫakwananga!’ Ndipouli, mahara ghakukhözgeka na milimo yakhe kuti nga urunji.”

Soka ku ḫanthu ḫa mu misumba yambula kuzgoka

(Luk 10.13-15)

²⁰Ntheura Yesu wakamba kuchenya misumba umo iyo wakachita milimo yakhe yinandi ya nkhongono, chifukwa ḫanthu ḫa mwenemura kuti ḫakang'anamuka chara.

²¹Wakati, “Soka kwa iwe Korazini! Soka kwa iwe Betesaida! Pakuti milimo ya nkhongono iyo yikachitika mwa imwe, nga yichitikenge mu Ture na Sidoni, mphanyi ḫanthu ḫa mu misumba yira ḫakang'anamuka kale na kuvwara vigudulu na kujithilira vyoto kurongora kung'anamuka ku zakwananga zawo.

²²Kweni nkhumuphalirani kuti, pa zuŵa la weruzgi, Chiuta wizamkuzizipizgira ḫanthu ḫa ku Ture na Sidoni kuruska imwe.

²³Na iwe Kaperenaamu, kasi ukukhumba kujikwezga kuya kafika kuchanya? Uti ukhizgikire pasi kuya kafika ku Gehena Pakuti milimo ya nkhongono iyo

yikuchitika mwa iwe nga yichitikenge mu Sodomu, mphanyi yili kukhalirira kufika mpaka sono.

²⁴Kweni nkhumuphalirani kuti, pa zuŵa la weruzgi, Chiuta wizamkuŵazizipizgira wānthu wā mu Sodomu kuruska iwe."

Zaninge kwa ine kuti mupumule

(Luk 10.21-22)

²⁵Pa nyengo yeneyira Yesu wakati, Nkhumuwongani imwe, Wadada, Fumu ya kuchanya na pasi, chifukwa mukabisa vinthu ivi ku wāmahara na wākusambira, ndipo mukaŵavumbulira wābonda.

²⁶Inya Wadada, pakuti ntheura ndimo likawira khumbo linu.

²⁷"Wadada wali kupereka vinthu vyose kwa ine, ndipo palije munthu uyo wakumanya Mwana, kweni Wawiske ndiwo. Ndipo palije munthu uyo wakumanya Wawiske, kweni Mwana ndiyo, na waliyose uyo Mwana wakusankha kumuvumbulira Wawiske.

²⁸"Zaninge kwa ine, mose imwe vyalema na kuzotofyeka, ndipo ine nditi ndimupumuzganinge.

²⁹Torani goliwoli lane, mujikake nalo, ndipo musambire kwa ine. Pakuti ndine wakuzika na wakujipepura mu mtima, ndipo muti musangenge kupumula kwa mizimu yinu.

³⁰Pakuti goliwoli lane ndipusu pakujikaka nalo, ndipo katundu wane nayo ndi muyuyu."

Mateyu 12

Fumbo pa za zuŵa la Sabata

(Mrk 2.23-28; Luk 6.1-5)

¹Pa nyengo yeneyira, Yesu wakasorotanga mu minda ya tirigu pa zuŵa la Sabata Wāsambiri wākhe wākawa na njara ndipo wākamba kupurura mphonje za tirigu na kurya.

²Para wāFarisi wākawona ichi, wākati kwa Yesu, "Wona wāsambiri wāko wākuchita icho nchambula kulangurika kuchita pa zuŵa la Sabata."

³Kweni Yesu wakati kwa iwo, "Kasi mundaŵazgepo icho wakachita Davide para wakawa na njara na awo wākawa nayo?

⁴Iyo wakanjira mu Nyumba ya Chiuta, ndipo wākarya Chingwa cha Uŵapo wa Chiuta, icho chikawa cha dango chara kuti iyo panji awo wākawa nayo wārye, kweni wāsofi pera.

⁵Ndiposo kasi mulije kuŵazgapo mu Dango la Mozesi kuti, pa zuŵa la Sabata mu Nyumba ya Chiuta, wâsifi wakunanga zuŵa la Sabata, ndipo kuti wakuŵa na mrandu chara?

⁶Kweni nkhumuphalirani kuti, walipo pano mukuru wakuruska Nyumba ya Chiuta.

⁷Nga mumanyenge icho ichi chikung'anamula kuti, 'Chisungusungu ndicho nkhukhumba sembe chara.' Mphanyi mwareka kuŵasuska awo mbambula mrandu.

⁸Pakuti Mwana wa Munthu ndi Fumu ya zuŵa la Sabata."

Yesu wakuchizga munthu wa woko lakufwa

(Mrk 3.1-6; Luk 6.6-11)

⁹Yesu wakafumapo pa malo ghara, wakaya kanjira mu nyumba ya kusoperamo.

¹⁰Ndipo mwenemumo mukaŵa munthu wa woko la kuphapa. Wanthu wâanji wâkapenjanga chifukwa kuti wâamupe mrandu Yesu, ntheura wâkamufumba wâkati, "Kasi kukulangurika kuchizga munthu pa zuŵa la Sabata?"

¹¹Yesu wakati kwa iwo, "Kasi ndi njani wa imwe usange wali na mberere yimoza ndipo yawa mu mbuna pa zuŵa la Sabata wati warekenge kuyifumiska?

¹²Asi munthu ngwa kuzirwa kuruska mberere? Ntheura kukulangurika kuchita uweme pa zuŵa la Sabata."

¹³Penepapo wakamuphalira munthu yura wakati, "Nyroska woko lako." Ntheura wakalinyoroska, ndipo likawereramo na kuŵa makora nga ndinyakhe.

¹⁴Kweni wâFarisi wâkafumira kuwaro, ndipo wâkaya kapangana umo wângamukomera Yesu.

Muteŵeti wakusoreka na Chiuta

¹⁵Yesu wakati wamanya ichi, wakawukapo pa malo ghara. Mzinda wa wâanthu wâanandi ukamurondezga ndipo wakaŵachizga wârvari wose.

¹⁶Wakaŵalangula kuti wâreke kuphalira wâanthu wâanji vya iyo.

¹⁷Ichi chikachitika mwakuti ghafiskike mazgu gha nchimi Yesaya agho ghakuti,

¹⁸"Wonani muteŵeti wane mweneuyo ndamusora, wakutemweka wane, uyo mtima wane ukucha nayo! Nditi ndiŵike Mzimu wane mwa iyo, ndipo wati wapharazge weruzgi, wakunyoroka ku mafuko ghose.

¹⁹Kuti wati wakwesane na munthu chara, panji kuchemerezga. Palije uyo wati wapulike mazgu ghakhe, mu misewu ya mu msumba.

20Thete lakuphwanyika kuti wati waliphyore chara, nanga nkuzimya chisunda chakugolera pachokopachoko, wasuke wachite kuti weruzgi wakunyoroka utonde.

21Ndipo wamitundu wati waŵike chigomezgo chawo mu zina lakhe."

Yesu na Belezebule

(Mrk 3.20-30; Luk 11.14-23)

22Ntheura wanthu wanji wakiza kwa Yesu na munthu mweneuyo wakaŵa wachiburumutira ndiposo wa mbuwu chifukwa wakaŵa na chiŵanda. Yesu wakamuchizga, ndipo wa mbuwu yura wakamba kuyowoya na kulaŵiska.

23Mizinda ya wanthu yikazukuma yikati, "Mweneuyu, kasi ndi Mwana wa Davide?"

24Para waFarisi wakapulika wakati, "Munthu uyu kuti wakufumiska waka viŵanda chara, kweni wakufumya mu nkhongono ya Belezebule, uyo wakuwusa viŵanda."

25Yesu wakamanya maghanogħano ghawo ndipo wakayowoya nawo wakati, Usange wanthu wa ufumu umoza wagaŵikana ufumu uwo ukupankhuka. Ndiposo wanthu wa msumba panji nyumba yimoza usange wagaŵikana, msumba uwo panji nyumba iyo yikupankhuka.

26Usange Satana wakufumya Satana, ndiko kuti wagaŵikana yekha. Kasi ufumu wakhe ungakhora uli?

27Usange ine nkhufumya viŵanda na nkhongono za Belezebule, kasi wāsambiri īnū ūakufumya na nkhongono za njani? Ntheura ndiwo wati waŵenge weruzgi īnū.

28Kweni usange nkhufumya viŵanda na nkhongono ya Mzimu wa Chiuta, ipo Ufumu wa Chiuta uli kwiza pa imwe.

29"Panji kasi munthu wangamanya uli kunjira mu nyumba ya chinkhara na kuphangā vyuma vyakhe, kwambula kuti wakake danga chinkhara chira? Para wachita ntheura ndipo wakumanya kuphangā vyā mu nyumba yakhe.

30"Uyo kuti wali pamoza na ine chara, wakususkana nane. Ndipo uyo kuti wakuwunjika pamoza na ine chara wakuparanya.

31Ntheura nkhumuphalirani kuti, kwananga kose nanga ndi matusi kwa Chiuta viti vigowokereke ku wanthu, kweni kuyowoya matusi kwa Mzimu Mutuŵa kuti kugowokerekenge chara.

32Yose uyo wati wamuyowoyere mazgu ghaheni Mwana wa Munthu, wati wagowokerekenge, kweni yose uyo wati wayowoyere mazgu ghaheni Mzimu Mutuŵa, wati wagowokerekenge chara mu muwiro uwu, panji mu muwiro uwo ukwiza.

Khuni na vipambi vyakhe
(Luk 6.43-45)

³³“Chitani kuti khuni liŵe liweme, ndipo vipambi vyakhe navyo viti viŵenge viweme. Chitani kuti khuni liŵe liheni, ndipo vipambi vyakhe navyo viti viŵenge viheni. Pakuti khuni lose likumanyikwa na vipambi vyakhe.

³⁴Mwa mphapu za vipiri imwe, kasi mungamanya uli kuyowoya viweme apo imwe muli ūaheni? Pakuti mlomo ukuyowoya ivyo vyazura mu mtima.

³⁵Munthu muweme wakufumiska vinthu viweme kufuma pa viweme ivyo wali kusunga mu mtima mwakhe. Ndipo munthu muheni nayo wakufumiska vinthu viheni kufuma pa viheni ivyo wali kusunga mu mtima wakhe.

³⁶“Nkhumuphalirani kuti pa zuŵa la weruzgi, munthu yose wizamkupataura pa mazgu ghose ghawakawaka agho wakuyowoya.

³⁷Pakuti iwe wamkurunjiskika na mazgu ghako, ndiposo wamkususkikaso na mazgu ghako.”

Ŵanthu ūakukhumba chimanyikwiro
(Mrk 8.11-12; Luk 11.29-32)

³⁸Ntheura ūamanyi-marango ūanji na ūaFarisi ūanji ūakati kwa Yesu, “Musambizgi, tikukhumba kuti mutirongore chimanyikwiro.”

³⁹Kweni iyo wakati, Muwiro uwu uheni na wambula kugomezgeka ukupenja chimanyikwiro! Ndipo uti uchiwonenge chara, kweni chimanyikwiro cha nchimi Yona pera ndicho.

⁴⁰Pakuti nga ndi umo Yona wakawira mu nthumbo ya chisomba mazuŵa ghatatu, muhanya na usiku, ntheura ndimo Mwana wa Munthu nayo wamkuŵira mu dindi mazuŵa ghatatu muhanya na usiku.

⁴¹Pa zuŵa la weruzgi ūanthu ūa msumba wa Nineve ūamkuwuka na kuŵasuska ūanthu ūa muwiro weneuwu, pakuti iwo ūkang'anamuka para Yona wakawapharazgira. Kweni mukuru wakuruska Yona wali papano.

⁴²Fumukazi ya ku mwera yamkuwuka pa zuŵa la weruzgi pamoza na muwiro uwu na kuwususka. Pakuti yikafuma ku mphererekezgo za charu, kwiza kapulika mahara gha Solomoni. Kweni mukuru wakuruska Solomoni, wali papano.

Kuweraso kwa mzimu uheni
(Luk 11.24-26)

⁴³“Para mzimu uheni wafumamo mu munthu, ukwendendeka mu charu cha chinkhamwa, kudenja malo ghakupumulapo. Kweni para ukughasanga chara,

⁴⁴ukuti, ‘Nditi ndiwerere ku nyumba yane uko nkafuma.’ Para wiza ukuyisanga mulije na kanthu ndipo njakuphyereka na kutozgeka.

⁴⁵Ntheura ukuruta kuya katora mizimu yinyakhe yinkonde na yiŵiri, yeneiyo njiheni kuruska wenecho, ndipo pamoza na iwo wenecho yikunjira na kukhara mwenemumo. Ntheura kaŵiro ka munthu yura ka pamanyuma, kakuŵa kaheni chomene kuruska kapakudanga. Ntheura ndimo kwamkuŵira na muwiro uheni uwu."

Ŵanyina ūa Yesu na ŵanung'una ūakhe

(Mrk 3.31-35; Luk 8.19-21)

⁴⁶Apo Yesu wakawâwa wachali kuyowoya na mizinda ya ŵanthu, ŵanyina na ŵanung'una ūakhe ūakafika na kwimilira kuwaro. Ŵakakhumbanga kuyowoya nayo.

[⁴⁷Munthu yunji wakamuphalira Yesu wakati, "Ŵanyinamwe na ŵanung'una ŵinu ūmilira kuwaro Ŵakukhumba kuyowoya namwe."]

⁴⁸Kweni Yesu wakamuzgora munthu yura wakati, "Amama mba njani, ndipo ŵanung'una ŵane mba njani?"

⁴⁹Wakanyoroskera woko lakhe ku ŵasambiri ūakhe wakati, "Aŵa ndiwo amama na ŵanung'una ŵane!

⁵⁰Pakuti yose uyo wakuchita khumbo la Ŵadada ūa kuchanya, ndiyo munung'una wane na mudumbu wane ndiposo ndiyo mama."

Mateyu 13

Ntharika ya mumiji

(Mrk 4.1-9; Luk 8.4-8)

¹Pa zuŵa lenelira Yesu wakafuma mu nyumba, ndipo wakaya kakhara mu mphepete mwa nyanja.

²Mizinda yikuru ya ŵanthu yikawungana na kumuzingirizga. Ntheura wakanjira mu ngaraŵa na kukhara pasi, ndipo ŵanthu wose ūakimilira pa mtunda.

³Yesu wakaŵayowoyerā ŵanthu vinthu vinandi mu ntharika. Wakati, "Mumiji wakaruta kuya kasewâ mbuto.

⁴Ndipo apo wakaseŵanga, mbuto yinyakhe yikawa mu mphepete mwa nthowa, ndipo tuyuni tukiza tukayisora.

⁵Mbuto yinyakhe yikawa pa lusokorowe, penepapo pakawâvye dongo linandi. Ndipo yikamera luŵiro chifukwa pakawâvye dongo linandi.

⁶Kweni dazi likati lakwera, yikaŵawuka na komira pakuti yikaŵavye nkhorozî.

⁷Mbuto yinyakhe yikawa mukati mu minga, ndipo minga yikakura na kuyifyoronganiska.

⁸Mbuto yinyakhe yikawa mu dongo liweme, yikapambika vipambi, yinyakhe 100 yinyakhe 60, yinyakhe 30.

⁹Uyo wali na makutu ghakupulikira, wapulike.”

Urato wa zintharika

(Mrk 4.10-12; Luk 8.9-10)

¹⁰Wasambiri wakiza kwa Yesu, wakamufumba wakati, “Chifukwa uli mukuwayowoyerâwanthu mu zintharika?”

¹¹Iyo wakaŵazgora wakati, “Imwe muli kupika mwaŵi wakumanyira vyamuchindindi vyamufumu wa kuchanya, kweni wâanje walije kupika mwaŵi wa kamanyiro ka nttheura.

¹²Pakuti yose uyo wali na kanthu wâti wâmupenge vinandi, ndipo wati waŵenge na vyakuzara. Kweni yose uyo walije kanthu, nanga ndiako wali nako wâmupokenge.

¹³Ndicho chifukwa nkhuwayowoyerâwanthu mu zintharika. Pakuti nanga wakuwona, kuti wakuwoneska chara, nanga wakupulika kuti wakupulikiska chara nesi kumanyiska.

¹⁴Na iwo uchimi wa Yesaya ukufiskika uwo ukuti, ‘Kupulika muti mupulikenge nadi, kweni kuti mupulikiskenge chara. Kulaŵiska muti mulaŵiskenge nadi, kweni kuti muwonenge kanthu chara.

¹⁵Pakuti mtima wa wâanthu aŵa uli kukurungara, ndipo makutu ghawo ngazitu kupulika, ndiposo wali kujara maso ghawo, mzire wâwone na maso ghawo, na kupulika na makutu ghawo, ndipo wâmányiske na mahara ghawo, ndipo wâwelerere kwa ine kuti ine ndiŵachizge.’

¹⁶“Kweni imwe ndimwe wakutumbikika chifukwa maso ghinu ghakuwona, ndipo makutu ghinu nagho ghakupulika.

¹⁷Nadi nkhumuphalirani kuti, nchimi zinandi na wâanthu wârunji wakadokanga kuwona ivyo imwe mukuviwona, ndipo kuti wakaviwona chara. Wâkadokanga kupulika vyeneivyo imwe mukupulika, kweni kuti wakavipulika chara.”

Yesu wakurongosora ntharika ya mumiji

(Mrk 4.13-20; Luk 8.11-15)

¹⁸“Tegherezgani sono ku ntharika ya mumiji.

¹⁹Para munthu waliyose wakupulika mazgu gha Ufumu wa kuchanya, ndipo wakureka kughapulikiska, Muheni Yura wakwiza na kukwapura ichochaseŵeka mu mtima wakhe. Iyi ndi mbuto iyo yikaseŵeka mu mphepete mwa nthowa.

²⁰Mbuto iyo yikaseŵeka pa lusokorowe, yikulingana na munthu uyo wakupulika mazgu gha Chiuta, maluŵiro wakughapokera na chimwemwe.

21Kweni mazgu kuti ghakujintha nkhorozi chara. Nga kanyengo kachoko waka, ndipo para visuzgo vikwiza panji kuzikizgika chifukwa cha mazgu, wakuwa luŵiro.

22Mbuto iyo yikaseŵeka mu minga, yikulingana na munthu mweneuyo wakupulika mazgu gha Chiuta. Kweni vyakwenjezga vy a umoyo na upusikizgi wa usambazi wa mu charu, vikughafyoronganiska mazgu ndipo munthu yura wakuwa wambula vipambi.

23Ndipo iyo yikaseŵeka pa dongo liweme yikulingana na munthu uyo wakupulika mazgu gha Chiuta na kughapulikiska ndipo nadi wakupambika vipambi, munyakhe 100 na munyakhe 60, ndiposo munyakhe 30.”

Ntharika ya duru

24Yesu wakawatayira ntharika yinyakhe wakati, “Ufumu wa kuchanya uli nga ndi munthu uyo wakaseŵa mbuto yiweme mu munda wakhe.

25Kweni apo ūanthu ūkawa mu tulo, murwani wakhe wakiza na kuseŵamo duru mukati mu tirigu, ndipo wakaruta.

26Para mbuto yikamera na kupambika vipambi, ndipera duru nayo wakawoneka.

27Wateŵeti ūa mwene-munda yura ūkiza kwa iyo na kumufumba kuti, ‘Sekuru, asi mukaseŵa mbuto yiweme pera mu munda winu? Kasi duru wafumankhu?’

28Iyo wakati kwa iwo, ‘Ndi murwani uyo wachita ichi.’ Ndipo wateŵeti ūkhe ūkamufumba ūkati, ‘Kasi mukukhumba kuti timuchese duru?’

29Iyo wakazgora wakati, ‘Chara, mzire pakuchesa muzgulire kumoza na tirigu.

30Rekani vikulenge pamoza kufikira pa nyengo ya vuna. Pa nyengo ya vuna ndamkuŵaphalira ūkuvuna kuti ūchase danga duru na kumukaka mu zimphundwe ndipo ūamoche, kweni tirigu ndiyo ūamuronge mu nthamba yane.’”

Ntharika ya njere la matubeni

(Mrk 4.30-32; Luk 13.18-19)

31Yesu wakawatayira ntharika yinyakhe wakati, “Ufumu wa kuchanya uli nga ndi njere la matubeni ulo munthu wakatora na kupanda mu munda wakhe.

32Mbuto iyi njichoko chomene kuruska zose. Kweni para yamera yikukura na kuwa yikuru kuruska vivwati vyose, ndipo yikuzgoka kuwa khuni. Ntheura viyuni vy a mudera vikwiza na kuzenga vivimbo mu minthavi yakhe.”

Ntharika ya chirungo

(Luk 13.20-21)

³³ Yesu wakaŵatayira ntharika yinyakhe wakati, “Ufumu wa kuchanya ukulingana na chirungo icho mwanakazi wakatora na kusazga na ufu wa vidunga vitatu mpaka ufu wose ukarungika.”

Umo Yesu wakachitiranga na zintharika

(Mrk 4.33-34)

³⁴ Yesu wakayowoya vyose ivi ku mzinda wa ŵanthu mu zintharika. Kuti wakayowoyapo kanthu chara kwambula kuti wayowoyere mu zintharika.

³⁵ Wakachita ntheura mwakuti ghafiskike mazgu gha nchimi agho ghakuti, “Nditi ndiyowoye nawo mu zintharika. Nditi ndiyowoye ivyo vili kubisika kufuma ku mutendeko wa charu.”

Yesu wakurongosora ntharika ya duru

³⁶ Yesu wakati wawezga mizinda ya ŵanthu wakanjira mu nyumba. Ndipo ŵasambiri ŵakhe ŵakiza kwa iyo ŵakati, “Mutirongosorere ntharika ya duru wa mu munda.”

³⁷ Wakazgora wakati, “Uyo wakuseŵa mbuto yiweme ndi Mwana wa Munthu.

³⁸ Munda ndi charu, ndipo mbuto yiweme ndi ŵana ŷa Ufumu. Duru ndi ŵana ŷa Muheni Yura.

³⁹ Murwani uyo wakuseŵa duru ndi Satana. Vuna ndi umaliro wa charu. Ndipo ŷakuvuna ndi ŷangelo.

⁴⁰ Nga ndi umo ŷakuchesera duru na kocha mu moto, ntheura ndimo kwamkuŵira pa umaliro wa charu ichi.

⁴¹ Mwana wa Munthu wamkutuma ŷangelo ŷakhe ndipo ŷamkufumyamo mu Ufumu wakhe wose awo ŷakukhuŵazga ŷanyawo na awo ŷakuchita uheni.

⁴² ŷamkuŵaponya ŷanthu aŵa mu ng'anjo ya moto, mwenemumo ŷamkulira na kuska mino.

⁴³ Penepapo ŷarunji ŷamkuŵala nga ndi dazi mu Ufumu wa ŷawiskewo. Uyo wali na makutu ghakupulikira, wapulike.”

Ntharika ya chuma chakubisika

⁴⁴ “Ufumu wa kuchanya uli nga ndi chuma chakubisika mu munda. Para munthu wachisanga, wakuchibisaso. Ndipo na chimwemwe wakuruta na kuguliska vinthu vyose ivyo wali navyo na kuya kagula munda wenewura.”

Ntharika ya ngale ya mtengo wa patali

⁴⁵ “Ndiposo Ufumu wa kuchanya uli nga ndi munthu wa malonda, uyo wakapenjanga ngale zakuzirwa.

46Para wakati wasanga yimoza ya mtengo wa patali, wakaruta kuya kaguliska vinthu vyose ivyo wakaŵa navyo, ndipo wakayigula ngale yira.”

Ntharika ya mukwawu

47“Ndiposo Ufumu wa kuchanya ukulingana na mukwawu, uwo ukuponyeka mu nyanja na kukora somba za mitundu yose.

48Para wazura, wānthu ūakuwuguzira pa mlima. Ndipo ūakukhara pasi ndipo ūakusolera somba ziweme mu vidunga, kweni ziheni ūakutaya.

49Ndimo kwamkuŵira pa umaliro wa charu. Ūangelo ūamkwiza na kupatula ūaheni ku ūarunji,

50na kuŵaponya mu ng'anjo ya moto, mwenemumo ūamkulira na kuska mino.”

Usambazi uphya na wakale

51Yesu wakaŵafumba wakati, “Kasi mwapulikiska vyose vyeneivi?” Iwo ūakazgora ūakati, “Inya.”

52Ndipo wakati kwa iwo, “Mumanyi-marango yose uyo wali kusambizgika vya Ufumu wa kuchanya, wali nga ndi mwene-nyumba uyo wakufumiskamo vinthu ivyo nviphya na vinthu ivyo nvidala mu usambazi wakhe.”

Yesu wakuyuyurika ku Nazarete

(Mrk 6.1-6; Luk 4.16-30)

53Yesu wakati wamara ntharika izi, wakawukako kura.

54Ndipo wakati wafika mu msumba wa kwavo, wakamba kuŵasambizga wānthu mu nyumba ya kusoperamo. Ndipo wānthu ūakazizwa, ūakafumba ūakati, “Kasi munthu uyu wali kusanga nkhu mahara agha na milimo iyi ya nkhongono?

55Asi uyu ndiyo mwana wa muŵaji wa mathabwa? Asi nyina ndi Mariya? Ndipo asi ūanung'una ūakhe ndi Yakhobe, Yosefe, Simoni, na Yudasi?

56Ndipo asi ūadumbu ūakhe wose ūali na ise? Kasi sono munthu uyu wali kuvitora nkhu vyose ivi?”

57Ntheura ūakahuŵazgika mwa iyo. Kweni Yesu wakati kwa iwo, “Nchimi njakuchindikika kosekose, kweni mu charu cha ku kwakhe na mu nyumba yakhe ndimo yikuchindikika chara.”

58Ntheura Yesu kuti wakachitako milimo ya nkhongono chara, chifukwa chakuwura kupulikana kwavo.

Mateyu 14

Nyifwa ya Yohane Mubapatizi

(Mrk 6.14-29; Luk 9.7-9)

¹Pa nyengo yira, Herode, uyo wakawusanga mu Galileya, wakapulika na za lumbiri lwa Yesu.

²Ndipo wakati ku wateweti wakhe, "Uyu ndi Yohane Mubapatizi yura! Wali kuwuskika ku wakufwa. Ndicho chifukwa nkhongono izi zikuchita nchito mwa iyo."

³Pakuti Herode wakalangula kale kuti Yohane wakoreke, wakakike na kuwikika mu gadi. Wakachita ichi chifukwa cha Herodiya muwoli wa Filipu munung'una wakhe.

⁴Pakuti Yohane wakamuphalira Herode kuti, "Nchambula kulangurika kuti umutore Herodiya muwoli wa munung'una wako kuti waŵe muwoli wako."

⁵Herode wakakhumbanga kumukoma Yohane, kweni wakopanga wānthu, pakuti wakamupima kuti ndi nchimi.

⁶Pa zuŵa lakukumbukira kubabika kwa Herode, mwana msungwana wa Herodiya wakavina panthazi pa awo wakachemeka ku chiphikiro ndipo wakamukondweska chomene Herode.

⁷Penepapo Herode wakapangana wakati, "Nkhurapa, nditi ndikupe chilichose icho ungaromba."

⁸Kweni msungwana yura, pakukhuŵirizgika na wanyina, wakaromba wakati, "Mundipe pa ngwembe sono apa, mutu wa Yohane Mubapatizi."

⁹Karonga wakaŵa na chitima. Kweni chifukwa cha virapo vyakhe na chifukwa cha awo wakachemeka pa chiphikiro, wakalangula kuti wāmupe mutu wa Yohane.

¹⁰Wakatuma wānthu kuya kadumula mutu wa Yohane mu gadi.

¹¹Mutu wakhe wakawutorera pa ngwembe na kumupa msungwana yura, ndipo iyo wakaruta nawo ku wanyina.

¹²Wasambiri ūa Yohane ūkiza, ūkatora thupi lakhe ndipo ūkaya kasunga. Ntheura ūkaruta kuya kamuphalira Yesu.

Yesu wakuryeska wānthu vikwi vinkhonde

(Mrk 6.30-44; Luk 9.10-17; Yoh 6.1-14)

¹³Para Yesu wakapulika icho chikachitika, wakafumako kura, wakanjira mu ngarawa na kuruta ku malo ghambula wānthu pa yekha. Para wānthu ūkayala, ūkenda pasi kufuma ku mizi yawo na kumurondezga.

¹⁴Yesu wakati wafuma mu ngarawa na kuwona mzinda ukuru wa wānthu, wakaŵa na chiwuravi na iwo ndipo wakachizga ūwarwari ūwao.

¹⁵Apo kukafipanga waka, wāsambiri wākhe wākiza kwa iyo, wākamuphalira wākati, “Kuno ndi malo ghambula wānthu, zuwā nalo laruta. Muwāwezge wānthu mwakuti wārute ku vikaya kuya kajigulira vyakurya.”

¹⁶Yesu wakawāzgora wakati, “Nchakwenerera chara kuti wārute, wāpani ndimwe chakurya.”

¹⁷Wāsambiri wākhe wākati, “Pano tili na vingwa vinkonde na somba ziwiri pera.”

¹⁸Yesu wakati, “Zani navyo kwa ine.”

¹⁹Ntheura wakaŵalangula wānthu kuti wākhare pasi pa utheka. Ndipo wakati watora vingwa vinkonde vira na somba ziwiri zira, wakalaŵiska kuchanya, wakawonga Chiuta, ndipo wakati wamenya wakapereka vingwa ku wāsambiri awo wākagaŵira wānthu.

²⁰Wānthu wose wākarya na kukhuta. Ndipo wāsambiri wākasora vimenu ivyo vikakharapo, ndipo vikazura vidunga 12.

²¹Awo wākarya wākawa wānarume vikwi vinkonde kwambula kusazgako wānakazi na wāna.

Yesu wakwenda pa maji

(Mrk 6.45-52; Yoh 6.15-21)

²²Mise yeneyira Yesu wakaŵaphalira wāsambiri wākhe kuti wānjire mu ngarawa na kudangirako ku sirya linyakhe la nyanja, apo iyo wakawezganga mizinda ya wānthu.

²³Wakati wavezga mizinda yira, wakakwerera mu phiri kuya karomba pa yekha. Kweni apo kukafipanga waka, wakakhara yekha ku phiri.

²⁴Ndipo pa nyengo iyi ngarawa yikaŵa pa nyanja pakati, yikalimbananga na majigha chifukwa mphepo yikaŵajandizganga.

²⁵Ndipo ku matandakucha na nyengo ya 4 koloko, Yesu wakafika pa iwo wakwenda pa nyanja.

²⁶Wāsambiri wākati wāmuwona Yesu wakwenda pa nyanja, wākofiwa wākati, “Ndi muzguka!” Ndipo wākachemerezga chifukwa cha wofi.

²⁷Kweni maluwiro Yesu wakayowoya nawo wakati, “Khwimani mtima, ndine, mungopanga.”

²⁸Petrosi wakazgora wakati, “Fumu, usange ndimwe, mundilangure nane ndiyende pa maji kwiza kwa imwe.”

²⁹Yesu wakati, “Zanga!” Petrosi wakafuma mu ngarawa na kwenda pa maji kuya kwa Yesu.

³⁰Kweni wakati wawona mphepo wakopa, ndipo apo wakambanga waka kubira, wakachemerezga wakati, "Fumu, ndiponoskani!"

³¹Luŵiro Yesu wakanyoroska woko lakhe na kumukora, ndipo wakayowoya nayo wakati, "Okwe, wa munthu wa chipulikano chichoko! Chifukwa uli wakayikanga?"

³²Para wakanjira mu ngaraŵa, mphepo yikareka.

³³Awo ūkawâwa mu ngaraŵa ūkamulambira Yesu, ūkati, "Nadi, ndimwe Mwana wa Chiuta!"

Yesu wakuchizga ūwarwari ku Mutezarete

(Mrk 6.53-56)

³⁴Ndipo para Yesu na ūwasambiri ūkhe ūkati ūambuka nyanja ūkafika ku Mutezarete.

³⁵Wanthu ūa mu malo ghara ūkati ūamupanikizga Yesu, ūkatuma mazgu kosekose mu charu chira ndipo ūanthu ūkiza kwa iyo na wose awo ūkawâwa ūwarwari.

³⁶Ndipo ūkamuŵeya Yesu kuti ūwarwari ūakhwaske ku mphonje pera za laya lakhe. Ntheura wose awo ūkakhwaska laya lakhe ūkachira.

Mateyu 15

Maluso gha ūasekuru ūa chiYuda

(Mrk 7.1-13)

¹Ntheura ūaFarisi na ūamanyi-marango ūkiza kwa Yesu kufuma ku Yerusalemu ndipo ūkati,

²"Chifukwa uli ūasambiri ūako ūakureka kupulikira maluso gha ūasekuru ūithu? Pakuti ūakureka kugeza mawoko para ūakurya."

³Yesu wakawazgora wakati, "Imwe namwe, kasi mukwanangirachi dango la Chiuta chifukwa cha maluso ghinu?

⁴Pakuti Chiuta wakalangula kuti, 'Chindika ūawuso na ūanyoko,' ndipo 'Yose uyo wakutuka ūawiske panji ūanyina wakwenera kukomeka.'

⁵Kweni imwe mukuti, 'Usange munthu yunji wakuphalira ūawiske panji ūanyina kuti, Chawanangwa icho ine ndatenge ndimupani, sono chaperekeka kwa Chiuta.'

⁶Ntheura imwe mukuti wakuchindikaso ūawiske panji ūanyina chara. Chifukwa cha maluso ghinu, mazgu gha Chiuta muli kughazgora gha waka.

⁷Mwa ūapusikizgi imwe! Yesaya wakaneneska pakuchima na vya imwe para wakati,

⁸‘Wanthu aŵa wakundichindika na mlomo wawo pera, kweni mtima wawo uli kutali na ine.

⁹Wakundisopa nadi, kweni kusopa kwawo nkhwa waka. Visambizgo ivyo wakusambizga nga ndi vyenecho, kweni ndi maluso waka gha wanthu!’”

Vinthu ivyo vikukazuzga munthu

(Mrk 7.14-23)

¹⁰ Yesu wakachema mzinda wa wanthu ndipo wakaŵaphalira wakati, “Tegherezgani, ndipo mupulikiske makora.

¹¹ Icho chikunjira mu mlomo kuti ndicho chikukazuzga munthu chara, kweni icho chikufuma mu mlomo, ndicho chikukazuzga munthu.”

¹² Wasambiri wakhe wakiza ndipo wakafumba wakati, “Kasi mukumanya kuti waFarisi wangukuŵala mu mtima para wanguti wapulika mazgu ghinu?”

¹³ Yesu wakazgora wakati, “Chakumera chose icho Wadada ūa kuchanya walije kupanda, chiti chizgulikenge.

¹⁴ Warekani waka. Iwo mbarongozgi ūa chiburumutira. Ndipo usange wachiburumutira wakurongozga wachiburumutira munyakhe, wose ūawiri wuwo ūati wawenge mu mbuna.”

¹⁵ Petrosi wakati, “Mutirongosorere ntharika iyi.”

¹⁶ Yesu wakati, “Kasi namweso muli wambula kumanyiska?

¹⁷ Kasi mulije kumanya kuti icho chikunjira mu mlomo chikuya mu nthumbo, ndipo pamanyuma chikuya kafumira ku thondo?

¹⁸ Kweni ivyo vikufumira pa mlomo, vikufuma ku mtima vyeneivi ndivyo vikukazuzga munthu.

¹⁹ Pakuti mu mtima wa munthu ndimo mukufuma maghanoghano ghaheni: uchikozi, uleŵe, uzaghali unkhungu, ukaboni wa utesi, na matusi.

²⁰ Ivi ndivyo vikukazuzga munthu. Kweni kurya na mawoko ghambula kugeza kuti kukukazuzga munthu chara.”

Chipulikano cha mwanakazi wa ku Kanani

(Mrk 7.24-30)

²¹ Yesu wakafumako ku malo ghara na kuruta ku vigâwa vya Ture na Sidoni.

²² Mwanakazi wa ku Kanani mweneuyo wakafuma mu chigâwa chenechira wakiza kwa Yesu na kuchemerezga wakati, “Mwe Fumu, Mwana wa Davide mundilengere lusungu! Mwana wane msungwana wakusuzgika chomene na chiŵanda.”

²³Kweni Yesu kuti wakamuzgora chara. Ndipo w̄asambiri w̄akhe w̄akiza, w̄akamuw̄eya w̄akati, “Muphalirani uyu kuti warutenge chifukwa wakutirondezga na kutichitira chiwawa.”

²⁴Yesu wakawazgora wakati, “Kuti nkhatumika ku w̄anji chara, kweni ku mberere za mbumba ya Israele.”

²⁵Kweni mwanakazi yura wakiza wakajikama wakati, “Fumu ndovvirani!”

²⁶Yesu wakazgora wakati, “Kuti nchakwenerera chara kutora chakurya cha w̄ana na kuponyera ncheŵe.”

²⁷Kweni mwanakazi yura wakati, “Inya, Fumu, kweni nanga ndi ncheŵe nazo zikurya maruvuvu agho ghakurakata kufuma pa thebulu la w̄asekuru w̄awo!”

²⁸Penepapo Yesu wakamuzgora wakati, “Wa mwanakazi iwe, chipulikano chako nchikuru! Vikuchitikire kwakuyana na umo ukukhumbira.” Mwana msungwana wa mwanakazi yura wakachira pa nyengo yeneyira.

Yesu wakuchizga w̄anthu w̄anandi

²⁹Yesu wakawukapo pa malo ghara, wakenda mu mphepete mwa Nyanja ya Galileya. Ndipo wakakwera pa phiri na kukhara pasi.

³⁰Ndipo mizinda yikuru ya w̄anthu yikiza kwa iyo na viti, w̄achiburumutira, w̄akupendera, w̄ambuwu ndiposo na w̄anyakhe w̄anandi. Aŵa wose w̄akaŵaŵika panthazi pa malundi ghakhe. Ndipo Yesu wakaŵachizga.

³¹Ntheura w̄anthu wose w̄akazizwa para w̄akawona kuti w̄ambuwu w̄akuyowoya, w̄akupendera w̄akuchira, viti vikwenda, ndiposo w̄achiburumutira w̄akuwonaso. Ntheura wakamuchindika Chiuta wa Israele.

Yesu wakuryeska w̄anthu vikwi vinayi

(Mrk 8.1-10)

³²Ntheura Yesu wakaŵachemera w̄asambiri w̄akhe kwa iyo ndipo wakati, “Ndili nawo na chiwuravi w̄anthu wose aŵa, chifukwa wakhara nane mazuŵa ghatatu ndipo sono w̄alije chakurya. Nkhukhumba chara kuŵawezga na njara, mzire wafwe lunkhuŵa mu nthowa.”

³³W̄asambiri w̄akhe wakamufumba w̄akati, “Kasi tingachisanga nkhu chakurya chinandi muno mu chiparamba, kuti tikwaniske mzinda ukuru nga ndi uwu.”

³⁴Yesu wakaŵafumba wakati, “Muli na vingwa vilinga?” W̄akazgora w̄akati, “Tili navyo vinkhonde na viŵiri na tusomba tuchoko waka.”

³⁵Yesu wakaŵalangula w̄anthu w̄a mu mzinda kuti wakhare pasi.

³⁶Penepapo wakatora vingwa vinkhonde na viŵiri vira, ndiposo na tusomba tura. Wakati wawonga Chiuta, wakavimenya na kuperekwa ku w̄asambiri w̄akhe ndipo w̄asambiri wakaviperekwa ku mzinda wa w̄anthu.

³⁷Ŵanthu wose ūkarya na kukhuta. Pamanyuma ūwasambiri ūkasora vimenu ivyo vikakharapo, vikazura vidunga vinkhonde na viŵiri.

³⁸Awo ūkarya ūkawā ūnarume vikwi vinayi kwambula kusazgako ūnakazi na ūana.

³⁹Yesu wakati wawezga mzinda, wakanjira mu ngaraŵa ndipo wakaruta ku charu cha Magadani.

Mateyu 16

ŵaFarisi na ūSaduki ūkupenja chimanyikwiro

(Mrk 8.11-13; Luk 12.54-56)

¹ŵaFarisi na ūSaduki, ūnji ūkiza kwa Yesu, ndipo pakumuyezga ūkamufumba kuti waŵarongore chimanyikwiro chakufumira kwa Chiuta.

²Yesu wakaŵazgora wakati, “Na mise mukuti, ‘Kuŵenge makora chifukwa mtambo ngwa kuchesama.’

³Ndipo na mulenje mukuyowoya kuti, ‘Muhanya uno kuti kuŵenge vura ya chimphupuru chifukwa mtambo wachesama ndipo maŵingu ghati waka bii.’ Mukumanya kupima kawonekero ka zinyengo kweni kuti mukumanya kang'anamuliro ka vimanyikwiro ka zinyengo zino chara.

⁴Mwa muwiro uheni na wa uleŵe imwe, mukupenja chimanyikwiro ndipo chimanyikwiro kuti chipikenge kwa imwe chara, kweni cha nchimi Yona pera.” Ntheura Yesu wakaŵareka ndipo wakaruta.

Chirungo cha ūFarisi na ūSaduki

(Mrk 8.14-21)

⁵Para ūWasambiri ūkafika pa nyanja kuya ku sirya linyakhe la nyanja, ūkaruwa kuyegha vingwa.

⁶Yesu wakati kwa iwo, “Chenjerani, muŵe maso na chirungo cha ūFarisi na ūSaduki.”

⁷ŪWasambiri ūkamba kudumbiskana ūkati, “Wakuyowoya ntheura chifukwa chakuti tilije kuyegha vingwa.”

⁸Yesu wakati wamanya ivyo ūkadumbisananga wakati, “Mwa ūa chipulikano chichoko imwe, chifukwa uli mukudumbiskana mwekha kuti mulije kuyegha vingwa?

⁹Kasi muchali mundamanyiske na sono wuwo? Kuti mukukumbuka chara na vingwa vinkhonde ivyo nkhagawira ūanthu vikwi vinkhonde na unandi wa vidunga vya vimenu ivyo mukasora?

¹⁰Panji vingwa vinkhonde na viŵiri vira ivyo nkhagawira ūanthu vikwi vinayi na unandi wa vidunga na vimenu ivyo mukasora?

¹¹Chifukwa uli mukureka kupulikiska, ine kuti ndayowoyanga na vingwa chara? Kweni ndayowoyanga kuti, chenjerani na chirungo cha âwaFarisi na âwaSaduki.”

¹²Ntheura âwakamanyiska kuti wakayowoyanga kuti âwachenjere na chirungo cha chingwa chara, kweni na kusambizga kwa âwaFarisi na âwaSaduki.

Petrosi wakuphara pakweru za Yesu

(Mrk 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³Para Yesu wakafika mu vigâwa vya Kesareya-Filipi, wakaâwfumba âwasambiri âwakhe wakati, “Kasi âwanthu âwakuti Mwana wa Munthu ndi njani?”

¹⁴Âwakamuzgora âwakati, “Âwanthu âwanji âwakuti ndimwe Yohane Mubapatizi, âwanji âwakuti ndimwe Eliya, kweni âwanyakheso âwakuti ndimwe Yeremiya panji yumoza wa nchimi.”

¹⁵Yesu wakati kwa iwo, “Kweni imwe mukuti ndine njani?”

¹⁶Simoni Petrosi wakati, “Imwe ndimwe Mesiya Mwana wa Chiuta wamoyo!”

¹⁷Yesu wakamuzgora Petrosi wakati, “Wakutumbikika ndiwe Simoni mwana wa Yona, chifukwa kuti ndi munthu wakuvumbulira ichi chara, kweni ÂWadada âwakuchanya.

¹⁸Ntheura nkhukuphalira kuti, ndiwe Petrosi, ndipo pa jarawe ili nditi ndizengenge mpingo wane. Nkhongono za nyifwa kuti zizamkuwutonda chara.

¹⁹Nditi ndikupenge vijuriro vya Ufumu wa kuchanya. Chose icho mukakenge pano pasi chamkukakika na kuchanya wuwo. Chose icho musutulenge pano pasi, chamkusutulika na kuchanya wuwo.”

²⁰Penepapo wakaâwachinyinthizga âwasambiri âwakhe kuti âwareke kupalirapo munthu waliyose kuti iyo ndi Mesiya.

Yesu wakuphara za nyifwa yakhe na kuwuka kwakhe

(Mrk 8.31-34; Luk 9.21-23)

²¹Kufuma pa nyengo yeneyira, Yesu wakamba kuâwayowoyeru pakweru âwasambiri âwakhe wakati, “Nkhwenera kuruta ku Yerusalemu kwenekuko ndamkusuzgika pa vinandi na âwarara, âwasofi âwarara ndiposo na âwamanyimarango na kukomeka, ndipo na kuwuskika ku âwakufwa.”

²²Penepapo Petrosi wakatorera Yesu pa mphepete ndipo wakamba kumuchenya wakati, “Chara, Fumu, Chiuta kuti wazomerezgenge ichi kuchitika kwa imwe chara.”

²³Kweni Yesu wakazgoka na kuchenya Petrosi wakati, “Tiye uko Satana! Ndiwe chakundikhuâwazga, chifukwa ukughanaghana vinthu vya Chiuta chara, kweni vya âwanthu pera.”

Kuyegha mphinjika na kurondezga Yesu

(Mrk 8.35—9.1; Luk 9.24-27; Yoh 12.25)

24Penepapo Yesu wakaŵaphalira ūwasambiri ūwakhe kuti, “Usange munthu wakukhumba kundirondezga, wakwenera kujipata, kunyamura mphinjika yakhe, na kundirondezga.

25Pakuti yose uyo wakukhumba kuponoska umoyo wakhe, wati wawutayenge. Yose uyo watayenge umoyo wakhe chifukwa cha ine, wati wawusangenge.

26Kasi kungamwandulirachi munthu kuti waphindule charu chose cha pasi na kutaya umoyo wakhe? Kasi munthu wangapereka chinthu uli kuti wawombole umoyo wakhe?

27Pakuti Mwana wa Munthu wati wizenge mu uchindami wa ūaWiske pamoza na ūangelo ndipo wizamkupereka njombe kwa munthu yose kwakuyana na

milimo yakhe. Mas 62.12; Mat 25.31; Rom 2.6

28Nadi nkhumuphalirani kuti, ūalipo ūanji awo ūakwimilira pano, awo kuti ūati ūafwenge chara ūasuke ūawone Mwana wa Munthu wakwiza mu Ufumu wakhe.”

Mateyu 17

Kusinthika kwa mawonekero gha Yesu pa phiri

(Mrk 9.2-13; Luk 9.28-36)

1Ghakati ghajumphapo mazuŵa ghankonde na limoza, Yesu wakatora Petrosi Yakhobe na Yohane munung'una wakhe. Wakawatorera ku phiri litali pa ūekha.

2Mawonekero ghakhe ghakasinthika pa maso pawo, chisko chakhe chikawala nga ndi dazi, ndipo malaya ghakhe ghakagabuka kuti mbee!

3Penepapo kukaŵawonekera panthazi pawo Mozesi na Eliya, ūakayowoyanga na Yesu.

4Penepapo Petrosi wakati, “Fumu, nchiweme kuti ise tili pano. Usange mukukhumba, rekani ndizenge misasa yitatu, umoza winu, unyakhe wa Mozesi, ndipo unyakhe wa Eliya.”

5Apo wachali kuyowoya, bingu lakung'azima likaŵabenekerera, ndipo mazgu ghakafuma mu bingu ghakati, “Uyu ndi Mwana wane wakutemweka, mweneuyo nkhucha nayo. Mupulikani iyo.”

6Para ūasambiri ūwakati ūapulika mazgu agha, ūakawa pasi kavunama ndipo wofi ukaŵakora chomene.

7Yesu wakiza wakaŵakhwaska wakati, “Wukani, mungopanga.”

⁸Para wakati wînuska maso ghawo, kuti wakawona munthu chara, kweni Yesu pera.

⁹Apo wakakhiranga phiri lira, Yesu wakaŵalangula wâsambiri wakhe wakati, "Mureke kuya kaphalirapo munthu waliyose vyâ mboniwoni iyo mwawona, mpaka Mwana wa Munthu wawuskike ku wâkufwa."

¹⁰Wâsambiri wakhe wakamufumba wakati, "Chifukwa uli wâmanyi-marango wakuti Eliya ndiyo wati wadange kwiza?"

¹¹Yesu wakaŵazgora wakati, "Eliya wakwiza nadi ndipo ndiyo wizamkunozgaso vinthu vyose.

¹²Kweni ine nkhumuphalirani kuti, Eliya wali kwiza kale. Kweni kuti wâanthu wakamanya chara. Ndipo wakamuchitira chose icho wâkakhumbanga. Ntheura ndimo na Mwana wa Munthu nayo wizamkukomwera na iwo."

¹³Ntheura wâsambiri wakamanya kuti wakayowoyanga nawo vyâ Yohane Mubapatizi.

Yesu wakuchizga msepuka wa chiŵanda

(Mrk 9.14-29; Luk 9.37-43a)

¹⁴Para wakati wafika ku mzinda wa wâanthu, munthu yumoza wakiza kwa Yesu na kujikama panthazi pakhe wakati,

¹⁵"Fumu, mumulengere lusungu mwana wane msepuka. Wali na vizirisi ndipo wakusuzgika chomene. Nyengo zinandi wakuwa pa moto panji mu maji.

¹⁶Ndangwiza nayo ku wâsambiri wînu, kweni wângutondeka kumuchizga."

¹⁷Yesu wakazgora wakati, "Okwe mwa wâanthu wâ muwiyo wambula chipulikano na wâkubendera imwe, kasi nditi ndiŵe namwe mpaka pauli? Nditi ndimuzizipizgirani mpaka pauli? Zani nayo kuno msepuka."

¹⁸Yesu wakachenya chiŵanda, ndipo chikafumamo mu msepuka yura. Penepapo wakachizgika.

¹⁹Ntheura wâsambiri wakiza kwa Yesu ku udesi, wakamufumba wakati, "Kasi ise tangutondeka uli kuchifumya chiŵanda chira?"

²⁰Yesu wakaŵazgora wakati, "Chifukwa chipulikano chinu nchichoko." Nadi nkhumuphalirani kuti, "Usange muli na chipulikano chichoko nga ndi njere la matubeni, muti muyowoye ku phiri ili kuti, 'Wukapo pano, uye para!', ndipo liti liwukepo. Ndipo na chimoza chiŵenge chambula machitiko kwa imwe!"

[²¹Kweni chiŵanda cha mtundu uwu kuti chikufuma waka chara, kweni na kuromba na kuziŵizga kurya.]

Yesu wakuphara kachiŵiri vyâ nyifwa na kuwuka kwakhe

(Mrk 9.30-32; Luk 9.43b-45)

²²Para âwasambiri âwakâwa pamoza mu Galileya, Yesu wakati kwa iwo, “Mwana wa Munthu wamkuperekeka mu mawoko gha âwanthu,

²³ndipo âwamkumukoma. Kweni wamkuwuka ku âwakufwa pa zuâwa la chitatu.” âWasambiri âwakhe âwakâwa na chitima chikuru chomene.

Yesu wakusonkha msonkho wa Nyumba ya Chiuta

²⁴Apo Yesu na âwasambiri âwakhe âwakafika ku Kaperenaumu, awo âwakapokanga ndarama ya msonkho wa Nyumba ya Chiuta âwakiza kwa Petrosi âwakati, “Kasi musambizgi winu wakupereka msonkho wa Nyumba ya Chiuta?”

²⁵Iyo wakati, “Wakupereka.” Ndipo âwakati âwanjira mu nyumba, Yesu ndiyo wakaâwa wakudanga kuyowoya. Wakafumba wakati, “Ukughanaghana uli Simoni? Kasi âwakaronga âwa charu âwakupoka kwa njani msonkho panji muthulo? Kasi âwakupoka ku âwana panji ku âwalendo?”

²⁶Petrosi wakazgora wakati, “Âwakupoka ku âwalendo.” Yesu wakamuphalira wakati, “Ipo âwana mbanangwa.

²⁷Kweni mwakuti tireke kuâwakhuâwazga, ruta ku nyanja ukaponye mbeja, ndipo somba iyo wamkudanga kuâweja ukatore. Ndipo para wamkugagawura mlomo wakhe, wamkusanga ndarama. Ukatore ndarama iyo ndipo ukapereke kuâwa msonkho wa ine na iwe.”

Mateyu 18

Ndi njani mukuru kuruska wose (Mrk 9.33-37; Luk 9.46-48)

¹Pa nyengo yeneyira âwasambiri âwakiza kwa Yesu, âwakamufumba âwakati, “Kasi mukuru kuruska wose mu Ufumu wa kuchanya ndi njani?”

²Yesu wakachema mwana muchoko na kumwimika pakati pawo. Ndipo wakati,

³“Nadi nkhumuphalirani kuti kwambula kuti mung'anamuke na kuâwa nga mbana, kuti mwamkunjiramo chara mu Ufumu wa kuchanya.

⁴Ntheura yose uyo wakujiuyuura na kuâwa nga mwana muchoko uyu, ndiyo ndi mukuru kwakuruska mu Ufumu wa kuchanya.

⁵Ndipo yose uyo wakupokerera mwana muchoko nga ndi uyu mu zina lane, wakupokerera ine.”

Kupuruskira ku kwananga (Mrk 9.42-48; Luk 17.1-2)

⁶“Kweni yose uyo wakukhuâwazga yumoza wa âwana âwachoko âwa, awo âwakupulikana mwa ine, nkhuweme kwa iyo kuti lwara lukuru lukakiririke mu singo yakhe na kumubizga mu ndimba ya nyanja.

⁷Soka ku charu chifukwa cha vikhuŵazgo. Nadi vikhuŵazgo viŵengeko ndipera, kweni soka kwa uyo chikhuŵazgo chikwiziramo.

⁸“Usange woko lako, panji lundi lako likukwanangiska, ulidumureko na kulitaya. Nkhweme kuti ukanjire ku umoyo wa muyirayira uli chiti panji wakupendera kuruska kuti uŵe na mawoko ghawiri panji malundi ghawiri na kuponyeka ku moto wa muyirayira.

⁹Usange jiso lako likukwanangiska ulikozombore na kulitaya. Nkhweme kuti ukanjire ku umoyo wa muyirayira uli na jiso limoza kuruska kuti uŵe na maso ghawiri na kuponyeka ku Gehena wa moto.

Ntharika ya mberere yakuzgewa (Luk 15.3-7)

¹⁰“Chenjerani! Mureke kuyuyura yumoza wa wana wachoko aŵa. Pakuti nkhumuphalirani kuti, nyengo zose wango walo wali pa maso gha Wadada kuchanya.

[¹¹Pakuti Mwana wa Munthu wakiza kwiza kaponoska icho chikazgewa.]

¹²“Mukughanaghana vichi? Usange munthu wali na mberere 100, ndipo yimoza yazgewa, asi wakusida 99 pa mapiri na kuya kapenza iyo yazgewa?

¹³Ndipo usange wayisanga, nadi nkhumuphalirani kuti, wakuyikondwerera chomene mberere yira kuruska zira 99 izo kuti zikazgewa chara.

¹⁴Ntheura pera, Wawiskemwe wa kuchanya nawo kuti wakukhumba chara kuti yumoza wa wana wachoko aŵa watayike.

Mubali uyo wakwananga

¹⁵“Usange munyako wakwanangira, ruta na kumuphalira kusovya kwakhe pa yekha. Usange wakupulikira, ndiko kuti wamuwezga munyako.

¹⁶Kweni usange wareka kukupulikira, uchemerepo munthu yumoza panji wawiri kuŵa nawe pamoza mwakuti mazgu ghose ghakhozgeke na wakaboni wawiri panji wataatu.

¹⁷Usange wakana kuŵapulikira, phalira mpingo. Usange wareka kupulikira nanga ndi mpingo, umupime kuŵa nga ndi munthu wakuwaro na wakusonkheska msonkho.

Kukaka na kusutula

¹⁸“Nadi nkhumuphalirani kuti, chose icho mukakenge pano pasi, chiti chikakikenge na kuchanya wuwo, ndiposo chose icho musutulenge pano pasi, chamkusutulika na kuchanya wuwo.

¹⁹“Ndiposo nkhumuphalirani kuti usange mwa wawiri mukuzomerezgana pano pasi pa kalikose ako mukuromba, Wadada wa kuchanya wati wamupaninge.

²⁰Chifukwa pose apo wānthu wāwiri panji wātatu wāwungana mu zina lane, penepapo nane ndili pamoza nawo."

Ntharika ya muteŵeti wambula chigowokero

²¹Ntheura Petrosi wakiza kwa Yesu ndipo wakati kwa iyo, "Fumu, kasi munyane ndimugowokerenge kalinga para wandinangira? Kufika kankhonde na kaŵiri?"

²²Yesu wakamuphalira wakati, "Kuti nkhuti umugowokerenge kufika kankhonde na kaŵiri chara, kweni kufika 77.

²³Ntheura Ufumu wa kuchanya ukulingana na karonga uyo wakakhumbanga kuwona wāteŵeti wakhe umo wakaŵira na ngongole kwa iyo.

²⁴Apo wakambanga kupenda, wakiza muteŵeti yumoza uyo wakaŵa na ngongole ya ndarama za siliva 10,000.

²⁵Para wakatondeka kulipira, sekuru wakhe wakalangula kuti waguliskike iyomwene na muwoli wakhe pamoza na wāna wākhe na vyose ivyo wakaŵa navyo, kuti ndivyo walipire mrandu.

²⁶Ntheura muteŵeti yura wakamujikamira sekuru wakhe na kumuŵeya wakati, 'Sekuru mundizipizgire, nditi ndimupaninge vyose.'

²⁷Sekuru wa muteŵeti yura wakaŵa na chiwuravi ndipo wakamugowokera ngongole yakhe muteŵeti yura, ndipo wakamureka wakaruta.

²⁸"Kweni muteŵeti mweneyurayura wakati wafuma kuwaro, wakasanga muteŵeti munyakhe, uyo wakamukongozga ndarama za madenari 100. Pakumukora pa chigoromiro wakati, 'Ndilipa icho ukakongora!'

²⁹Ntheura muteŵeti munyakhe yura wakamujikamira wakamuŵeya wakati, 'Ndizipizgira. Nditi ndikulipenge.'

³⁰Kweni iyo wakakana ndipo mu malo mwakhe wakaruta nayo kukunjizga mu gadi wasuke walipe icho wakakongora.

³¹Para wāteŵeti wānyakhe wākawona icho chikachitika, wākawā na chitima chomene. Wākaruta wākaya kamuphalira vyose sekuru wawo.

³²Penepapo sekuru wakhe wakamuchema, wakayowoya nayo wakati, 'Wa muteŵeti muheni iwe! Ine nkhakugowokera ngongole yose yira, chifukwa ukandiŵeya.

³³Asi nawe mphanyi ukaŵa na lusungu na muteweti munyako nga ndi umo nkhakuchitira iwe?

³⁴Mu ukari, sekuru wakhe wakamuŵika mu gadi kuti wayuzgike wasuke walipe ngongole yose yira.

³⁵“Ntheura ndimo Wadada wa kuchanya wāmkuchitira na waliyose wa imwe, usange mukureka kugowokera wānyinu kufumira ku mtima winu.”

Mateyu 19

Yesu wakusambizga vya chipata

(Mrk 10.1-12)

¹ Yesu wakati wamara kuyowoya mazgu agha, wakafumako ku Galileya wakaruta ku chigaŵa cha Yudeya ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani.

² Mizinda yikuru ya wānthu yikamurondezga, ndipo kwenekaza wakaŵachizga.

³ WaFarisi wānji wākiza kwa Yesu na kumuyezga, wakati, “Kasi kukulangurika kuti munthu wapate muwoli wakhe pa chifukwa chilichose?”

⁴ Yesu wakaŵazgora wakati, “Kasi mundaŵazge kuti uyo wakaŵalenga kufuma ku mutendeko, wakaŵalenga mwanarume na mwanakazi?

⁵ Ndipo wakati, ‘Ndicho chifukwa mwanarume wati waside wāwiske na wānyina na kubatikana na muwoli wakhe, ndipo wāŵiri aŵa wākuŵa thupi limoza.’

⁶ Ntheura kuti mbawiriso chara, kweni yumoza. Icho Chiuta wagumanya pamoza, munthu wareke kupatula.”

⁷ WaFarisi wakati kwa iyo, “Chifukwa uli Mozesi wakalangula kuti munthu wakwenera kumulembera muwoli wakhe karata wa chipati, ndipo wamupatenge?”

⁸ Yesu wakazgora wakati, “Mozesi wakamuzomerezgani kupata wāwoli wānu chifukwa cha unonono wa mitima yinu. Kweni pa mutendeko kuti ndimo kukaŵira chara.

⁹ Nkhumuphalirani kuti, yose uyo wakupata muwoli wakhe, kwambula chifukwa cha uleŵe, ndipo wakutora munyakhe, wakuleŵa.”

¹⁰ Wasambiri wakhe wākamuphalira kuti, “Usange ndimo kuliri pakati pa mufumu na muwoli wakhe, ipo nchiweme chara kutora.”

¹¹ Yesu wakati kwa iwo, “Kuti ndi wose awo wāngaghapokerera mazgu agha chara, kweni wāneawo chili kupika kwa iwo.

¹² Pakuti wāliko wānthu wānji awo wāngatora chara chifukwa wākababika ntheura, ndiposo wānthu wānji awo wāngatora chara chifukwa wānthu wānji wākawatungula. Wāliposo wānthu wānji awo wāngatora chara chifukwa cha Ufumu wa kuchanya. Uyo wakumanya kupokera chisambizgo ichi, wachipokerere.”

Yesu wakutumbika twana tuchoko

(Mrk 10.13-16; Luk 18.15-17)

¹³Wanthu wānji wākiza na twana kwa Yesu kuti wāwike mawoko ghakhe pa ito na kuturombera. Kweni wāsambiri wākawāchenya awo wākiza na twana.

¹⁴Yesu wakati, “Tuzomerezgani twana twize kwa ine, mungatukanizganga chara. Pakuti Ufumu wa kuchanya ngwa twa ntheura.”

¹⁵Wakati wāwika mawoko ghakhe pa ito, wakafumapo na kuruta.

Muwukirano musambazi

(Mrk 10.17-31; Luk 18.18-30)

¹⁶Ndipo muwukirano yumoza wakiza kwa Yesu wakati, “Musambizgi! Kasi ndichitenge uweme uli kuti ndiŵe na umoyo wa muyirayira?”

¹⁷Yesu wakayowoya nayo wakati, “Chifukwa uli ukundifumba na za icho nchiweme? Waliko yumoza pera uyo ndi muweme. Para ukukhumba kuŵa na umoyo wa muyirayira, sungilira marango.”

¹⁸Iyo wakazgora wakati, “Marango nga?” Yesu wakazgora wakati, “Ungakomanga, Ungaleŵanga, Ungibanga, Ungaŵanga kaboni wa utesi,

¹⁹Chindika wāwuso na wānyoko, ndipo Utewenye muzengezgani wako nga ndi umo ukujitemwera wamwene.”

²⁰Muwukirano yura wakati, “Marango ghose agha ndili kughasunga kufuma ku wanichi wane, kasi sono kwakharachi?”

²¹Yesu wakamuphalira wakati, “Usange ukukhumba kuŵa wakufikapo, rutanga ukaguliske vyose ivyo uli navyo ndipo ndarama zakhe ukaŵape wākavu, ndipo wamkuŵa na usambazi kuchanya. Ntheura wīze na kundirondezga.”

²²Para muwukirano yura wakapulika ichi, wakawukapo na chitima chifukwa wakaŵa musambazi chomene.

²³Ndipo Yesu wakati ku wāsambiri wākhe, “Nadi nkhumuphalirani, nkunonono chomene kuti musambazi wanjire mu Ufumu wa kuchanya.

²⁴Ndipo nkhuwerezgaso kuti, nchipusu kuti ngamilia yisorote mu jiso la sindano kuruska kuti musambazi wanjire mu Ufumu wa Chiuta.”

²⁵Para wāsambiri wākapulika ichi, wākazizwa chomene ndipo wākafumba wakati, “Kasi ndi njani uyo wangaponoskeka?”

²⁶Yesu wakawālaŵiska ndipo wakati, “Ku wānthu ichi nchambula machitiko, kweni kwa Chiuta vyose vya machitiko.”

²⁷Penepapo Petrosi wakati, “Ise tasida vyose ndipo tamurondezgani! Kasi ise tamkupoka vichi?”

²⁸Yesu wakati kwa iwo, “Nadi nkhumuphalirani kuti para Mwana wa Munthu wamkukhara pa chizumbe cha uchindami wakhe mu mgonezi uphya,

imwe mwandirondezga namweso, mwamkukhara pa vizumbe 12 na kweruzga mafuko 12 gha Israele.

²⁹Ndipo yose uyo wali kusida nyumba, panji âwabali âwakhe, âwadumbu, âwawiske, âwanyina, âwana panji minda, chifukwa cha ine, wamkupokera vyamphapikira 100 ndipo wamkupoka umoyo wa muyirayira.

³⁰Kweni âwanandi awo mbakudanga âwamkuâwa âwakumalira, ndipo awo mbakumalira âwamkuâwa âwakudanga.”

Mateyu 20

Ntharika ya âwateâweti âwa mu munda wa mpeska

¹“Ufumu wa kuchanya ukulingana waka na mwene-munda uyo wakacherera kuya kalemba âwanthu âwakuteâweta mu munda wakhe wa mpeska.

²Wakapangana nawo âwa nchito âwara kuâwalipira ndarama ya denari yimoza pa zuâwa. Wakaâwatumma kuya kateâweta mu munda wakhe wa mpeska.

³Wakaruta pa 9 koloko, wakawona âwanyakhe âwakwimilira waka pa msika.

⁴Wakati kwa iwo, ‘Namwe rutanine ku munda wane wa mpeska ndipo ndizamkumupani njombe yakwenerera.’

⁵Âwanthu âwara âwakaruta. Wakarutaso pa 12 koloko na pa 3 koloko na mise, âwakachita ntheura pera.

⁶Ndipo pafupi na 5 koloko, wakarutaso na kusanga âwanyakhe âwakwimilira waka, wakaâwfumba wakati, ‘Kasi chifukwa uli mukwimilira waka pano zuâwa lose?’

⁷Wakazgora âwakati, ‘Chifukwa palije munthu uyo watilemba nchito.’ Wakati kwa iwo, ‘Namwe rutanine mu munda wa mpeska.’

⁸“Apo dazi likâwa pafupi kunjira, mwene-munda wa mpeska wakamuphalira mulâwiliri wa âwanchito âwakhe wakati, ‘âWachema âwanchito na kuâwalipira njombe yaho, kuyambira na awo âwakalembeka pa umaliro na kumarizgira na awo âwakalembeka pakudanga.’

⁹Âwanchito awo âwakalembeka pa 5 koloko âwakiza, âwakapokera ndarama ya denari yimoza.

¹⁰Ntheura para âwakiza awo âwakalembeka pakudanga, âwakagomezga kuti âwati âwapokerenge njombe yikuruko. Kweni nawoso âwakapokera waliyose ndarama ya denari yimoza.

¹¹âWakati âwapokera, âwakamba kumudinginyikira mwene-munda,

¹²ŵakati, ‘Ŵanthu aŵa ŵangulembeka pa umaliro ndipo ŵanguchita mlimo wawo pa ora limoza pera, waŵalinganizga uli na ise? Ise takomwa na mlimo wa zuŵa lose na chithukivu chikuru.’

¹³Kweni mwene-munda wakamuzgora yumoza wa ūa nchito ūara wakati, ‘Nganya iwe, nkhukunangira kanthu chara. Asi tanguzomerezgana njombe ya ndarama ya denari yimoza?’

¹⁴Tora waka njombe yako urutenge. Ndakhumba ndamwene kumupa wakumalira uyu nga ndi umo ndakupira iwe.

¹⁵Asi ndili mwanangwa kuchita icho ndakhumba na chuma chane? Panji uli na sanje chifukwa ndili mwanangwa?” ”

¹⁶Ntheura Yesu wakati, “Wakumalira wamkuŵa wakudanga, ndipo wakudanga wamkuŵa wakumalira.”

Yesu wakuphara kachitatu vyā nyifwa na kuwuka kwakhe

(Mrk 10.32-34; Luk 18.31-34)

¹⁷Apo Yesu wakarutanga ku Yerusalem, wakatorera pa mphepete ūasambiri 12 ndipo pa nthowa wakati kwa iwo,

¹⁸“Sono tikuruta ku Yerusalem, ndipo Mwana wa Munthu wamkuperekeka ku ūasofi ūarara na ūamanyi-marango. Iwo ūamkudumula kuti wakomeke.

¹⁹Ndipo ūamkumupereka mu mawoko gha ūamitundu kuti ūamugoske, ūamuthiyapule na kumupayika pa mphinjika, kweni wamkuwuskika pa zuŵa la chitatu.”

Pempho la nyina wa Yakhobe na Yohane

(Mrk 10.35-45)

²⁰Penepapo muwoli wa Zebediya wakiza kwa Yesu pamoza na ūana ūakhe, ndipo wakajikama panthazi pa Yesu na kuromba kanthu.

²¹Yesu wakamufumba wakati, “Kasi ukukhumbachi?” Mwanakazi yura wakazgora wakati, “Mulangure kuti ūana ūane ūawiri aŵa, yumoza wakakhare ku maryero munyakhe ku mazere mu Ufumu winu.”

²²Yesu wakazgora wakati, “Mukumanya chara icho mukuromba. Kasi mungamweramo mu nkhombo ya visuzgo iyo ine ndizamkumweramo?” Ūakamuzgora ūakati, “Inya tingamweramo.”

²³Yesu wakawaphalira wakati, “Nadi, mwamkumweramo mu nkhombo yane, kweni kukhara ku woko lane la maryero na la mazere kuti nkhwane chara kupereka. Kweni nkhwa awo Ūadada ūali kuŵanozgera.”

²⁴Para ūasambiri ūanyawo khumi ūakapulika ichi, ūakakwiyira ūana ūawiri pa wiskewo ūara.

²⁵Kweni Yesu wakachema ḫasambiri ḫakhe wose pamoza ndipo wakati, “Mukumanya kuti awo ḫakupimika kuti mbakuwusa mu ḫamitundu ḫakuwawusira ḫanthu ḫawo mu mazaza, ndiposo ḫarongozgi ḫawo nawo ḫali na mazaza pakuwusa ḫanthu ḫawo.”

²⁶Kureke kuŵa ntheura mukati mwinu. Kweni yose uyo wakukhumba kuŵa mukuru mukati mwinu, wakwenera kuŵa muteŵeti winu.

²⁷Yose uyo wakukhumba kuŵa wakudanga, wakwenera kuŵa muteŵeti mukati mwinu.

²⁸Nga ndi umo Mwana wa Munthu wakizira kuti ḫanthu ḫamuteŵetere chara, kweni kuti iyo wateŵetere ḫanthu na kupereka umoyo wakhe kuti wawombole ḫanthu ḫanandi.”

Yesu wakuchizga ḫachiburumutira ḫawiri

(Mrk 10.46-52; Luk 18.35-43)

²⁹Apo Yesu na ḫasambiri ḫakhe ḫakafumanga mu Yeriko, mzinda ukuru wa ḫanthu ukamurondezga.

³⁰Wachiburumutira ḫawiri ḫakakhara mu mphepete mwa nthowa. Iwo ḫakati ḫapulika kuti ndi Yesu uyo wakajumphanga ḫakachemerezga ḫakati, “Fumu, Mwana wa Davide, mutilengere lusungu!”

³¹Mzinda wa ḫanthu ukaŵachenya pakuŵaphalira kuti ḫakhare chete. Kweni iwo ḫakachemerezga kwakuruska ḫakati, “Fumu, Mwana wa Davide, mutilengere lusungu!”

³²Yesu wakimilira, ndipo wakaŵachema wakati, “Kasi mukukhumba kuti ndimuchitirani vichi?”

³³Wakazgora ḫakati, “Fumu, tikukhumba kuti maso ghithu ghajurike.”

³⁴Yesu wakaŵa na chiwuravi na iwo, ndipo wakakhwaska maso ghawo. Penepapo ḫakalaŵiska ndipo ḫakamurondezga.

Mateyu 21

Yesu wakunjira na mazaza mu Yerusalemu

(Mrk 11.1-11; Luk 19.28-40; Yoh 12.12-19)

¹Apo Yesu na ḫasambiri ḫakhe ḫakati ḫaneng'enera ku Yerusalemu na kufika pa muzi wa Betifage, ku Phiri la maOlive, wakatuma ḫasambiri ḫakhe ḫawiri.

²Wakaŵaphalira wakati, “Rutani mu chikaya icho mwadunjikana nacho ndipo para mwakunjira waka mwamkusanga mbunda, ḫayikaka pamoza na mwana wakhe. Mukazisutule mwize nazo kwa ine.

³Usange munthu munyakhe wamkumufumbani kanthu, mukamuphalire kuti, ‘Fumu yikuzikhumba,’ ndipo luŵiro wamkuziwezgera kuno.”

⁴Ichi chikachitika mwakuti ghafiskike mazgu gha nchimi ghakuti,

⁵“Phalirani wānthu wā mu Ziyoni kuti, ‘Wonani, karonga winu wakwiza kwa imwe. Ngwakuzika ndipo wakwera pa mbunda, inya wakwera pa kamwana ka mbunda!’ ”

⁶Ntheura wāsambiri wākaruta, ndipo wākaya kachita nga ndi umo Yesu wakāwalangulira.

⁷Wakiza nayo mbunda yira pamoza na mwana wakhe, wākawīkapo malaya ghawo pa msana wa mbunda zira ndipo Yesu wakakharapo.

⁸Mzinda ukuru wa wānthu ukatandika malaya ghawo mu msewu, ndipo wānji wākatema minthavi ya makuni na kuyitandika mu msewu.

⁹Mizinda ya wānthu awo wākadangira na awo wākarondezganga, yikachemerezga yikati, “Hosana kwa Mwana wa Davide! Ngwakutumbikika uyo wakwiza mu zina la Fumu! Hosana kuchanya nkhanira!”

¹⁰Apo Yesu wakati wanjira mu Yerusalem, msumba wose ukayaghayika ndipo wānthu wākafumba wākati, “Kasi ndi njani mweneuyu?”

¹¹Mizinda yikazgora yikati, “Uyu ndi Yesu nchimi ya ku Nazarete mu Galileya.”

Yesu wakutozga Nyumba ya Chiuta

(Mrk 11.15-19; Luk 19.45-48; Yoh 2.13-22)

¹²Yesu wakanjira mu Nyumba ya Chiuta ndipo wakachimbzgira kuwaro wose awo wākagulanga na kuguliska malonda mu Nyumba ya Chiuta. Wakagadabula matebulu gha wānthu awo wākasinthanga ndarama na vitengo vya wānthu awo wākaguliskanga nkhunda.

¹³Wakaŵaphalira wakati, “Kuli kulembeka kuti, ‘Nyumba yane yichemekenge nyumba yakusoperamo.’ Kweni imwe mukuyizgora mphanji ya wāankhungu.”

¹⁴Wāchiburumutira na viti wākiza kwa Yesu mu Nyumba ya Chiuta, ndipo wakāwachizga.

¹⁵Kweni wāsofi wārara na wāmanyi-marango wākati wāwona vya minthondwe ivyo Yesu wakachita na wāna wākuchemerezga mu Nyumba ya Chiuta kuti, “Hosana kwa Mwana wa Davide,” wākakwiya.

¹⁶Ndipo wākati kwa iyo, “Kasi ukupulika ivyo aŵa wākuyowoya?” Yesu wakazgora wakati, “Inya, kasi mulije kuŵazgamo mu malembo agho ghakuti, ‘Mu milomo ya wāna na wābonda ndimo mwanzgera marumbo ghakufikapo.’ ”

¹⁷Yesu wakāwasida na kufumamo mu msumba, wakaruta ku Betaniya ndiko wakaya kagona.

Kutembeka kwa chikuyu

(Mrk 11.12-14, 20-24)

18Na mulenje machero ghakhe, apo Yesu wakawereranga ku msumba wa Yerusalem, wakaŵa na njara.

19Para wakawona khuni la chikuyu mu mphepete mwa nthowa, wakiza kufupi nalo ndipo kuti wakasangamo kanthu chara, kweni mahamba pera. Ntheura wakati kwa icho, "Mureke kupambikaso vipambi mwa iwe sono na muyirayira!" Penepapo chikuyu chira chikomira.

20Para ūwasambiri ūwakawona ichi, ūwakazizwa. Ūwakamufumba Yesu ūwakati, "Kasi chikuyu ichi chomira uli luŵiro?"

21Yesu wakazgora wakati, "Nadi nkhumuphalirani kuti usange muli na chipulikano, ndipo kuti mukukayika chara, muti muchitenge icho chachitika ku chikuyu ichi pera chara, kweni nanga nkuyowoya ku phiri ili kuti, 'Nyamuka na kujiponya mu nyanja,' ndipo chiti chichitikenge."

22Chose icho mungapempha mu kuromba, mwamkupokera usange muli na chipulikano."

Yesu wakufumbika na za mazaza ghakhe

(Mrk 11.27-33; Luk 20.1-8)

23Yesu wakati wanjira mu Nyumba ya Chiuta, ūwasofi ūwarara na ūwarara ūwaYuda ūwakiza kwa iyo apo wakasambizganga ndipo ūwakamufumba ūwakati, "Kasi ndi mazaza uli agho ukuchitira vinthu ivi? Ndipo ndi njani uyo wakakupa mazaza gha ntheura?"

24Yesu wakazgora wakati, "Nane nditi ndimufumbaninge fumbo limoza, ndipo usange mwandizgora, nane nditi ndimuphalirani mazaza agho nkuchitira vinthu ivi.

25Yohane kuti wabapatizenge, kasi mazaza ghakubapatizira ghakafuma kwa njani? Kwa Chiuta panji ku ūwanthu?" Kweni iwo ūwakamba kususkana ūbekha ūwakati, "Usange tingamuzgora kuti, 'Ghakafuma kuchanya,' iyo watifumbenge kuti, 'Chifukwa uli mukareka kupulikana?'

26Kweni usange tikuti, 'Ghakafuma ku ūwanthu,' tikopa wumba wa ūwanthu, pakuti wose ūwakamupima Yohane kuti wakaŵa nchimi."

27Ntheura ūwakamuzgora Yesu ūwakati, "Tikumanya chara." Yesu wakaŵazgora wakati, "Nane kuti nditi ndimuphaliraninge chara uko ghakafuma mazaza agho nkuchitira vinthu ivi."

Ntharika ya ūana ūwiri

28"Imwe mukughanaghana uli? Kukaŵako munthu uyo wakaŵa na ūana ūnarume ūwiri. Wakaruta ku mwana wakhe wakudanga wakati, 'Wa mwana wane, rutanga ukagwire nchito muhanya uno mu munda wa mpheska.'

²⁹Mwana yura wakazgora wakati, ‘Nkhuyako chara.’ Kweni pamanyuma wakajiwezga na kuruta.

³⁰Wiske wakaruta ku mwana wakhe wa chiŵiri wakayowoya nga ndi umo wakayowoyerwa ku wakudanga. Mwana wa chiŵiri yura wakazgora wakati, ‘Nkhuruta, âwadada.’ Kweni kuti wakarutako chara.

³¹Kasi ndi njani pa âwâwiri âwara uyo wakachita khumbo la âwawiske?” Wakazgora wakati, “Wakudanga yura.” Yesu wakaŵaphalira wakati, “Nadi nkhumuphalirani kuti âwakusonkheska msonkho na âwanakazi âwaleŵe wakumudangirirani kunjira mu Ufumu wa Chiuta

³²Pakuti Yohane wakiza kwa imwe mwakuti wamurongorani nthowa ya urunji, ndipo kuti mukapulikana chara. Kweni âwakusonkheska msonkho na âwanakazi âwaleŵe ndiwo âwakapulikana nayo. Ndiposo nanga mukachiwona kuti mukang'anamuka pamanyuma pakhe na kugomezga chara.”

Ntharika ya âwalimi awo âwakakorezgeka munda wa mpheska

(Mrk 12.1-12; Luk 20.9-19)

³³Yesu wakati, “Pulikani ntharika yinyakhe. Kukâwa munthu uyo wakaâwa na munda wakhe wa mpheska, ndipo wakawuŵighilira luŵigho zingirizge. Wakajima nkhando yakukamiramo mpheska, wakazenga chigongwe cha âwalinda na kuwubwerakeska munda ura ku âwalimi âwanyakhe na kuruta ku charu chinyakhe.

³⁴Yikati yafika nyengo ya kuponthorera vipambi, wakatuma âwateŵeti âwakhe ku âwalimi âwara kuti âwakamupeko vipambi vyala mu munda wa mpeska ura.

³⁵Kweni âwalimi, âwakaŵakora âwateŵeti âwara, yumoza âwakamutimba, munyakhe âwakamukoma, ndiposo munyakhe âwakamudina na mawe.

³⁶Mwene-munda yura wakatumaso âwateŵeti âwanyakhe, âwanandiko kuruska wakudanga, ndipo âwalimi âwakachita nawo ntheura pera.

³⁷Pa umaliro wakaŵatumira mwana wakhe wakati, ‘Mwana wane pera ndiyo âwamkumuchindika.’

³⁸Kweni para âwalimi âwara âwakawona mwana, âwakayowoyeskana wakati, ‘Uyu ndiyo muhaliri, zaninge, tiyeni timukome, ndipo titore chiharo chakhe kuâwa chithu.’

³⁹Penepapo âwakamukora, âwakamutaya kuwaro kwa munda na kumukomera kwenekura.”

⁴⁰Yesu wakafumba wakati, “Kasi para mwene-munda wa mpeska yura wakwiza, wizamkuchitachi na âwalimi âwara?”

⁴¹Iwo âwakazgora âwakati, “Wizamkuâwakoma âwalimi âwaheni âwara, ndipo munda wizamkuuwubwerekeska ku âwalimi âwanji, âweneawo âwiza kumupako vipambi vyakhe pa nyengo yakhe.”

⁴²Yesu wakaâwafumba wakati, “Kasi mundaâwazgepo malembo agho ghakuti, ‘Libwe ilo âwazengi âwakalikana, ndilo lazgoka nkherezgero ya chingodya. Fumu Chiuta ndiyo yikachita ichi, ndipo nchakutizukumiska chomene!’

⁴³“Ntheura ichi nkhumuphalirani kuti Ufumu wa Chiuta uti upokekenge kufuma kwa imwe na kuperekeka ku fuko leneilo likupambika vipambi vyakwenerera.”

[⁴⁴Yose uyo wakuwa pa libwe ili wati wajipweteke chomene, ndipo pa yose uyo libwe ili liti liwirengupo, wati watekenyuke nga ndi fuvu.]

⁴⁵Âwasofi âwarara na âwaFarisi âwakati âwapulika ntharika za Yesu, âwakamanya kuti wakanenanga iwo.

⁴⁶Ntheura âwakakhumba kumukora, kweni âwakopa mizinda ya âwanthu pakuti âwanthu âwakamupima Yesu kuti ndi nchimi.

Mateyu 22

Ntharika ya chiphikiro cha nthengwa

(Luk 14.15-24)

¹ Yesu wakayowoyaso na âwanthu âwara mu ntharika wakati,

²“Ufumu wa kuchanya uli nga ndi karonga uyo wakanozga chiphikiro pa nthengwa ya mwana wakhe.

³Wakatuma âwateâweti âwakhe kuti âwakacheme awo âwakachemeka ku chiphikiro cha nthengwa, kweni kuti âwakakhumba kwizako chara.

⁴Wakatumaso âwateâweti âwanyakhe kuti âwakâwaphalire awo âwakachemeka kuti, ‘Ndanozga chiphikiro chane, ndakoma nkhaâwi yane na ng’ombe zakututuâwa, ndipo vyose vyanozgeka. Zaninge ku chiphikiro cha nthengwa!’

⁵Kweni âwakuchemeka âwara kuti âwakolorako chara, yumoza wakaruta ku munda wakhe, munyakhe ku nchito yakhe ya malonda.

⁶Âwanyakhe awo âwakakharako âwakakora âwateâweti âwakhe wakati, ndipo âwakâwatimba na kuâwakoma.

⁷Karonga wakakaripa na kutuma âwankhondo âwakhe, ndipo âwakaya kakoma vigeâwenga vyose na kocha msumba wawo.

⁸Penepapo wakaâwaphalira âwateâweti âwakhe wakati, ‘Nadi chiphikiro cha nthengwa chanozgeka, kweni awo âwakachemeka kuti âwakenerera chara.

⁹Ntheura rutani mu nkhumano za misewu ya mu msumba na kuŵachemera ku chiphikiro ichi wose awo mwamkuŵasanga.'

¹⁰Ndipo wateŵeti ūara ūakaruta mu misewu yose ya mu msumba na kuŵawunganya wose awo wakaŵasanga, ūaheni na ūaweme. Ntheura nyumba ya chiphikiro yikazura na ūanthu awo ūakachemeka.

¹¹"Para karonga wakati wanjira kukawona awo ūakachemeka, wakawona munthu yumoza uyo kuti wakavwara malaya gha pa nthengwa chara.

¹²Karonga wakamufumba wakati, 'Nganya we! Kasi wangunjira uli muno kwambula kuvwara malaya gha pa nthengwa?' Ndipo iyo wakati waka chete.

¹³Ntheura karonga wakaŵaphalira wateŵeti ūakhe wakati, 'Mukakani mawoko na malundi, ndipo mumutaye kuwaro ku mdima, kwenekuko kwamkuŵa kulira na kuska mino.'

¹⁴"Chifukwa ūanandi ūakuchemeka, kweni ūakusankhika ūachoko waka."

Fumbo pa za kupereka msonkho

(Mrk 12.13-17; Luk 20.20-26)

¹⁵Penepapo ūaFarisi ūakaruta kuya kapangana na umo ūangamukorera Yesu mu kayowoyerakakhe.

¹⁶Wakatuma ūasambiri ūawo kwa Yesu pamoza na ūanji ūa chipani cha ūaHerode. Iwo ūakati, "Musambizgi, tikumanya kuti muli ūakuneneska ndipo mukusambizga nthowa ya Chiuta mu unenesko, ndipo imwe kuti mukulorako na munthu chara, chifukwa kuti mukurumba chisko cha munthu chara.

¹⁷Sono mutiphalire ivyo mukughanaghana. Kasi kukulangurika kupereka msonkho kwa karonga wa ku Romu panji chara?"

¹⁸Kweni Yesu wakamanya uheni wawo, ndipo wakati, "Mwa ūapusikizgi imwe, kasi chifukwa uli mukundiyezga?

¹⁹Ndirongorani ndarama ya msonkho." Ūakamutorera ndarama.

²⁰Ndipo Yesu wakaŵafumba wakati, "Kasi chikozgo ichi na zina ili nvya njani?"

²¹Wakazgora ūakati, "Nvya karonga wa ku Romu." Yesu wakati kwa iwo, "Ipo perekani kwa karonga wa ku Romu ivyo nvya karonga wa ku Romu, ndipo kwa Chiuta ivyo nvya Chiuta."

²²Wakati ūapulika ichi, ūakazizwa, ndipo ūakamusida na kuruta.

Fumbo pa za chiwuka cha ūakufwa

(Mrk 12.18-27; Luk 20.27-40)

²³Pa zuŵa lenelira ūaSaduki, awo ūakati chiwuka cha ūakufwa kulije ūakiza kwa Yesu ndipo ūakamufumba ūakati,

24“Musambizgi, Mozesi wakati, ‘Usange munthu wafwa wambula âana, mubali wakhe wakwenera kuhara chokoro chira na kuwuskira mphapu mukuru wakhe.’

25Sono âakawako ku kwithu âana âankonde na âawiri pa wiskewo. Wakudanga wakatora mwanakazi, ndipo wakafwa kwambula âana, ndipo muwoli wakhe wakaharika na munung’una wakhe.

26Kukâwa ntheura pera na wa chiwiri, ndiposo na wa chitatu, kuya kafika na ku wa chinkonde na chiwiri.

27Ndipo pamanyuma pa wose, mwanakazi nayo wakafwa.

28Sono kasi pa chiwuka cha âakufwa, mwanakazi uyu wamkuâa muwoli wa njani pakuti wose âakamutorapo?”

29Kweni Yesu wakâwazgora wakati, “Imwe mukwananga, chifukwa mulije kumanya malembo nanga ndi nkongono za Chiuta.

30Pakuti mu chiwuka cha âakufwa, kuti âakutora chara, nanga nkutengwa, kweni âali nga mbangelo kuchanya.

31Kweni sono vya kuwuka kwa âakufwa, kasi mundaâazge ivyo Chiuta wakayowoya kwa imwe kuti,

32‘Ine ndine Chiuta wa Abrahamu, na Chiuta wa Yisake, na Chiuta wa Yakhobe. Iyo kuti ndi Chiuta wa âakufwa chara, kweni wa âamoyo.’ ”

33Ndipo para mizinda yikapulika ichi, yikazizwa na kusambizga kwakhe.

Dango likuru

(Mrk 12.28-34; Luk 10.25-28)

34Kweni âaFarisi âakapulika zgoro la Yesu kuti lachetamiska âaSaduki, âakawungana pamoza.

35Yumoza wa iwo wakâwa mumanyi-marango ndipo pakumuyezga Yesu wakamufumba wakati,

36“Musambizgi, kasi dango likuru mu marango ghose ndi ndi?”

37Ndipo Yesu wakati kwa iyo, “ ‘Utemwenge Fumu Chiuta wako na mtima wako wose, na mzimu wako wose, ndipo na vinjeru vyako vyose.’ ”

38Ili ndi dango likuru na lakudanga.

39Ndipo la chiwiri lakukozgana nalo ndi ilo likuti, ‘Utemwenge muzengezgani wako nga ndi umo ukujitemwera wamwene.’

40Pa marango ghâwiri agha ndipo pali kwima Dango lose la Mozesi na visambizgo vyose vya nchimi.”

Fumbo pa za Mesiya

(Mrk 12.35-37; Luk 20.41-44)

⁴¹Para wâFarisi wakawungana, Yesu wakaŵafumba wakati,

⁴²“Kasi mukughanaghana vichi na za Mesiya? Kasi ndi Mwana wa njani?”
Wakazgora wakati, “Ndi Mwana wa Davide.”

⁴³Yesu wakati kwa iwo, “Chifukwa uli Davide pakukhuŵirizgika na Mzimu,
wakamuchema kuti, ‘Fumu’, apo wakati,

⁴⁴Fumu yikati kwa Fumu yane, ‘Ukhare ku woko lane la maryero, ndisuke
ndizgore ūwarwani ūako kuŵa chitambaliro cha malundi ghako.’

⁴⁵Ntheura usange Davide wakumuchema, ‘Fumu’, kasi wangâwa uli mwana
wakhe?”

⁴⁶Pakaŵavye nanga njumoza uyo wakazgorapo mazgu, ndipo kufuma pa
nyengo yeneyira, pakaŵavye nanga njumoza uyo wakakangarizga kumufumba
kanthu.

Mateyu 23

Yesu wakuchenjezga wânthu na vya wâmanyi-marango na wâFarisi

(Mrk 12.38-39; Luk 11.43, 46, 20.45-46)

¹Penepapo Yesu wakayowoya ku mizinda ya wânthu na ku wâsambiri wâkhe
wakati,

²“Wâmanyi-marango na wâFarisi wakukhara pa chitengo cha Mozesi,

³ntheura vinthu vyose ivyo wakumuphalirani, muchitenge na kusungilira.
Kweni mureke kuchita kwakuyana na milimo yawo, pakuti wakupharazga,
kweni wakuvichita chara.

⁴Iwo wakukaka katundu muzitu na wakuphyora na kumuŵika pa viŵegha vya
wânthu, kweni iwo wenecho wakutondeka kumuyegha nanga nkhu munwe.

⁵Milimo yawo yose wakuchita mwakuti wânthu wâwawone. Wâkukuzga usani
wa tumakarata twa mazgu gha Chiuta kuti wâvwarenge pa maso na mawoko
ghawo na kuŵika mphonje zitali ku malaya ghawo.

⁶Wakutemwa malo gha pachanya pa viphikiro na vitengo vya kuzirwa mu
nyumba zakusoperamo.

⁷Wakutemwaso kuti wânthu wâwatauzgenge na nchindi mu misika
pakuŵachema kuti, ‘Musambizgi.’

⁸Kweni imwe wânthu ūwareke kumuchemani kuti, ‘Musambizgi,’ pakuti muli
nayo musambizgi yumoza pera, ndipo imwe muli wênenâwene.

⁹Ndipo mureke kumuchema munthu waliyose pano pasi kuti ‘Wadada,’
chifukwa muli na Wiskemwe yumoza pera uyo wali kuchanya.

¹⁰Wanthu ûwareke kumuchemani kuti ûwarongozgi, pakuti muli na murongozgi yumoza pera, ndiyo Mesiya.

¹¹Uyo ndi mukuru mukati mwinu, ndiyo waŵenge muteŵeti winu.

¹²Yose uyo wakujikuzga, wati wayuyurikenge. Ndipo yose uyo wakujiyuyura, wati wakwezgekenge.

Yesu wakususka ûamanyi-marango na ûaFarisi

(Mrk 12.40; Luk 11.39-42, 44, 52, 20.47)

¹³“Soka kwa imwe ûamanyi-marango na ûaFarisi! Mwa ûapusikizgi imwe! Pakuti mukujara muryango wa Ufumu wa kuchanya kuti ûanthu ûareke kunjiramo. Pakuti imwe mwaŵene kuti mukunjiramo chara, nanga ndi awo ûakukhumba kunjiramo kuti mukuŵazomerezga chara!

[¹⁴Soka kwa imwe ûamanyi-marango na ûaFarisi mwa ûapusikizgi imwe! Mukumirimitizga usambazi wa vyokoro, ndipo mu upusikizgi winu, mukuromba malurombo ghatali kuti ûanthu ûamuwonani. Pa chifukwa ichi mwamkulangika chomene.]

¹⁵“Soka kwa imwe ûamanyi-marango na ûaFarisi! Mwa ûapusikizgi imwe! Mukwendendeka ku nyanja na ku mtunda, kuti mumung'anamule munthu wize kwa imwe, ndipo para waŵa pamoza namwe mukumuzgora kaŵiri kuŵa munthu muheni chomene wakwenera kuya ku Gehena kwakuruska mwaŵene.

¹⁶“Soka kwa imwe ûarongozgi ûachiburumutira! Mwaŵeneimwe mukuti, ‘Yose uyo wakuzunura Nyumba ya Chiuta para wakuchita chirapo, palije kanthu. Kweni yose uyo wakuzunura golide la Nyumba ya Chiuta para wakuchita chirapo, wakujikaka na chirapo chakhe.’

¹⁷Mwa vindere vyakuburumutizgika imwe! Kasi chakuzirwa ndi nchi, golide, panji Nyumba ya Chiuta iyo yikutuwiska golide?

¹⁸Mukutiso para munthu wakuzunura jochero pakuchita chirapo, palije kanthu. Kweni para wakuzunura chawanangwa icho chili pa jochero pakuchita chirapo chakhe, wakujikaka na chirapo chakhe.

¹⁹Mwa ûachiburumutira imwe! Kasi chakuzirwa ndi nchi, chawanangwa panji jochero ilo likutuwiska chawanangwa?

²⁰Ntheura para munthu wakuzunura jochero pakuchita chirapo, ndiko kuti wachita chirapo cha jochero lira na vyose ivyo vili penepapo.

²¹Uyo wakuzunura Nyumba ya Chiuta para wakuchita chirapo, ndiko kuti wakurapira Nyumba ya Chiuta na uyo wakukhara mwenemumo.

²²Ndiposo uyo wakuzunura kuchanya pakurapa, wakurapira chizumbe cha Chiuta na uyo wakukharapo.

²³“Soka kwa imwe wāmānyi-marango na wāFarisi! Mwa wāpusikizgi imwe! Mukupereka kwa Chiuta chakhumi nanga mpha ivyo wānthu wākurunga nga ndi hanyezi, sabora, na munchedesi, kweni mwareka vyakuzirwa vya mu marango gha Chiuta nga nkhweruzga mu urunji, lusungu na chipulikano. Ndivyo mukwenera kuchita kwambula kureka vinyakhe.

²⁴Imwe wārongozgi wāchiburumutira, mukusuja nyerere mu vyakumwa vyinu, kweni mukumira ngamilia!

²⁵“Soka kwa imwe, wāmānyi-marango na wāFarisi! Mwa wāpusikizgi imwe! Mukusuka kuwaro kwa nkhombo na wābakule wānu, kweni mukati muli kuzuzgamo kukwapura na chigoro.

²⁶Imwe wāFarisi wāchiburumutira! Mudange mwasuka mukati mwa nkhombo na mu bakule, ndipo musukenge na kuwaro kwakhe.

²⁷“Soka kwa imwe, wāmānyi-marango na wāFarisi! Mwa wāpusikizgi imwe! Muli nga ndi nkhwichi iyo wāyiphaka utoto utuŵa ndipo yikuwoneka yakutowa kuwaro, kweni mukati muli kuzura viwangwa vya wānthu wākufwa na vyakuvunda vyose.

²⁸Ndimo muliri na imwe wuwo. Kuwaro mukuwoneka kuŵa wārunji panthazi pa wānthu, kweni muli kuzura na upusikizgi na ubendezi.

Yesu wakuyowoyerathu za chilango chawo
(Luk 11.47-51)

²⁹“Soka kwa imwe, wāmānyi-marango na wāFarisi! Mwa wāpusikizgi imwe! Mukuzenga mararo ghakutowa gha nchimi na kutozga nkhwichi za wānthu wārunji.

³⁰Ndipo mukuti, ‘Tiŵengeko ise mu mazuŵa gha wāsekuru, mphanyi tikaŵavye kovvirana nawo pakukoma nchimi.

³¹Ntheura mukujipanikizgira mwekha kuti ndimwe wā mu mphapu ya awo wākakoma nchimi.

³²Sono ipo fiskani icho wāwiskemwekuru wākamba.’

³³Njoka imwe! Mwa mphapu za vipiri! Kasi mwamkugwenthā uli ku weruzgi uwo ukuya namwe ku Gehena?

³⁴Pa chifukwa ichi, nditumenge nchimi, wānthu wāmahara, na wāmānyi-marango. Wānyakhe mwizamkuŵakoma na kuŵapayika pa mphinjika. Wānji mwizamkuŵathyapula mu nyumba zinu zakusoperamo, ndipo wānji mwizamkuŵasuzga pakuŵazikizga kufuma ku muzi uwu kufikira ku muzi unyakhe.

³⁵Ntheura mrandu wa ndopa za wārunji wose izo zikathika pa charu, kufuma pa ndopa za Abelu murunji mpaka pa ndopa za Zakariya mwana wa Barakiya

uyo mukamukomera mu Nyumba ya Chiuta pakati pa Malo Ghakupatulika na jochero la sembe, wize pa imwe.

³⁶Nadi nkhumuphalirani kuti chilango cha vyose ivi chiti chizenge pa muwiro uwu.

Yesu wakulirira Yerusalemu

(Luk 13.34-35)

³⁷“We Yerusalemu, Yerusalemu! Ukukoma nchimi na kuŵadina na mawe awo ūkatumika kwa iwe! Kasi nkhalinga ako mphanyi nkhawunganya ūana ūako pamoza nga ndi umo nyatazi wakuwunganyira twana twakhe kusi ku mapapindo ghakhe, kweni iwe ukukana!

³⁸Wonani sono, Nyumba ya Chiuta yiti yikhare mapopa.

³⁹Nadi nkhukuphalira kuti, muti mundiwonengeso chara mpaka muyowoye kuti, ‘Ngwakutumbikika uyo wakwiza mu zina la Fumu.’ ”

Mateyu 24

Yesu wakuyowoya za kubwanganduka kwa Nyumba ya Chiuta

(Mrk 13.1-2; Luk 21.5-6)

¹Para Yesu wakafumanga mu Nyumba ya Chiuta na kuruta, ūasambiri ūakhe ūakiza kwa iyo na kumurongora kazengekero ka Nyumba ya Chiuta.

²Yesu wakaŵazgora wakati, “Asi, mukuviwona vyose ivi? Nadi nkhumuphalirani, kuti kwamkuŵavye nanga ndi libwe limoza pano ilo lamkukhara pa libwe linyakhe kwambula kuwiskikira pasi.”

Visuzgo na kuzikizgika

(Mrk 13.3-13; Luk 21.7-19)

³Para Yesu wakakhara pa Phiri la maOlive, ūasambiri ūakhe ūakiza kwa iyo ku udesi. Wakamufumba ūakati, “Mutiphalire, kasi vinthu ivi vizamkuŵako pauli, ndiposo kasi chimanyikwiro chakurongora kwiza kwinu na umaliro wa charu chamkuŵa chivichi?”

⁴Yesu wakaŵazgora wakati, “Chenjerani, paŵavye munthu wamupuruskani.

⁵Chifukwa ūanandi ūamkwiza mu zina lane na kuyowoya kuti, ‘Mesiya ndine,’ ndipo ūamkuŵapuruskā ūanthu ūanandi.

⁶Mwamkupulika chiwawa cha zinkhondo za pafupi, ndiposo na mbiri ya zinkhondo zakuchitika kutali. Mungakenjerwanga, pakuti vyā ntheura vikwenera kuŵako, kweni umaliro uchali undafike.

⁷Pakuti mtundu wamkuwukira mtundu unyakhe, ndipo ufumu wamkuwukira ufumu unyakhe. Kwamkuŵako njara na vindindindi mu malo ghakupambanapambana.

⁸Vyose nya nttheura ivi vili nga ndi vyakuŵinya ivyo mama wakupulika pambere wandababe.

⁹“Penepapo ūamkumuperekani ku visuzgo ndipo ūamkumukomani. Ūamitundu yose ūamkumutinkhani chifukwa cha zina lane.

¹⁰Pa nyengo yeneyira ūanthu ūanandi ūamkutaya chipulikano chawo, ndipo ūamkwenderana mphiska na kutinkhana.

¹¹Ndipo nchimi zitesi zinandi zamkuwoneka na kuplesika ūanthu ūanandi.

¹²Chifukwa chakwandana kwa ubendezi, kutemwa kwa ūanthu ūanandi kwamkuzizima.

¹³Kweni mweneuyo wamkuzizipizga kufika ku umaliro, ndiyo wamkuponoskeka.

¹⁴Uthenga Uweme wa Ufumu wamkupharazgika mu charu chose kuti uŵe ukaboni ku ūamitundu yose. Penepapo umaliro uti wizenge.”

Suzgo yikuru

(Mrk 13.14-23; Luk 21.20-24)

¹⁵“Nttheura para mwamkuwona chanthontho chakukazuzga chira icho chikayowoyeka na nchimi Daniyele, chikwimilira mu malo ghakupatulika, (Uyo wakuŵazga wapulikiske),

¹⁶penepapo awo ūali mu Yudeya ūakachimbilire ku mapiri.

¹⁷Uyo wali pachanya pa nyumba, wareke kwikha kuya katora ivyo vili mu nyumba yakhe.

¹⁸Uyo wali ku munda, wareke kuwerera ku nyumba kuya katora chakuvwara chakhe.

¹⁹Kweni soka ku ūanakazi awo ūizamkuŵa na nthumbo na awo ūizamkonheska twana mazuŵa agho!

²⁰Rombaninge kuti kuchimbira kwinu kureke kwiza kawako mu nyengo ya chiwubi, panji pa zuŵa la Sabata.

²¹Chifukwa pa nyengo yira kwamkuŵa suzgo yikuru, yeneiyo kuti yikawako na kale chara, kufuma ku mutendeko wa charu kufika mpaka sono, ndipo kuti yamkuŵakoso chara yakuŵa nga ndi iyi.

²²Kweni mazuŵa agho gharekenge kudumurizgika, mphanyi palije munthu wakuponoskeka. Kweni ghakadumurizgika chifukwa cha ūakusoreka ūakhe.

²³“Pa nyengo yeneiyo usange munthu wamkuyowoya kwa imwe kuti, ‘Wonani Mesiya wali pano!’, panji ‘Wonani yura para!’ Mungaya kapulikananga chara.

²⁴Pakuti wamesiya wa utesi na nchimi za utesi zamkuwuka ndipo zamkurongora vimanyikwiro vikuru na minthondwe mwakuti usange nchamachitiko wakusoreka wa Chiuta wuwo.

²⁵Wonani ndamuphalirani nkhanira.

²⁶“Sono usange wakuti kwa imwe, ‘Wonani wali mu mapopa! Mungayangako chara.’ Panji usange wakuti ‘Wonani wali mu chipinda cha mukati mwa nyumba,’ mungaya kapulikananga chara.

²⁷Chifukwa kwiza kwa Mwana wa Munthu kwamkuŵa nga ndi leza mweneuyo para wakumwetuka ku mafumiro gha dazi, wakuwoneka mpaka ku manjiliro ghakhe.

²⁸“Pakuti apo pali chitanda, ndipo makuŵi ghamkuwungana pamoza.”

Kwiza kwa Mwana wa munthu

(Mrk 13.24-27; Luk 21.25-28)

²⁹“Kweni maluŵiro, pamanyuma pa visuzgo vyta mazuŵa ghara, dazi lamkufipiskika, ndipo mwezi nawo kuti wamkuŵala chara. Nyenyezi zamkumbotoka kufuma kuchanya, ndipo nkhongono za mu mlengalenga zamkusunkhunyika.”

³⁰Penepapo chimanyikwiro cha Mwana wa Munthu chamkuwoneka kuchanya, ndipo wānthu ūwa mafuko ghose gha mu charu wāmkutengera. Wāmkumuwona Mwana wa Munthu wakwiza mu maŵingu, wali na nkhongono na uchindami ukuru.

³¹Ndipo wamkutuma wāngelo wākhe na kulira kwa mbata yikuru, kuti wākawunganye wakusoreka wākhe ku mphepo zinayi, kufuma mphererekezgo yimoza ya charu na kuya kafika ku mphererekezgo yinyakhe.

Chisambizgo chakufuma mu chikuyu

(Mrk 13.28-31; Luk 21.29-33)

³²“Sono sambiraniko chisambizgo kufuma ku khuni la chikuyu. Para mukuwona kuti minthavi yakhe yayamba kusunda na kuŵa na mahamba, manyani kuti chifuku chili pafupi.

³³Ntheura pera, para mwamkuwona vyose vyeneivi vikuchitika, manyani kuti wali pafupi, ndipo wali pa muryango.

³⁴Nadi nkhumuphalirani kuti, vyose ivi vyamkuchitika pambere wānthu ūwa muwiro uwu wāndafwe.

³⁵Kuchanya na charu cha pasi vimarenge, kweni mazgu ghane kuti ghati ghamarenge chara.

Palije munthu uyo wakumanya zuŵa panji ora

(Mrk 13.32-37; Luk 17.26-30, 34-36)

³⁶"Kweni nya zuŵa lira nesi ora, palije munthu uyo wakumanya, nanga ndi wângelo wâ kuchanya nanga ndi Mwana, kweni Wadada pera.

³⁷Nga ndi umo kukaŵira mu mazuŵa gha Nowa, ntheuraso ndimo kwamkuŵira para Mwana wa Munthu wakwiza.

³⁸Nga ndi umo kukaŵira mu mazuŵa ghara pambere chigumura chindafike, wânthu wâkaryanga na kumwa, wânarume wâkatoranga wânakazi, ndiposo wânakazi wâkatengwanga mpaka likiza zuŵa ilo Nowa wakanjirira mu ngarâwa.

³⁹Ndipo kuti wâkamanya kanthu chara kufikira pa zuŵa la chigumura, icho chikâwakukura wose. Ntheura ndimo kwamkuŵira para Mwana wa Munthu wakwiza.

⁴⁰Pa nyengo iyo wânthu wâŵiri wâmkuŵa mu munda, yumoza wamkutorekapo, munyakhe wamkukharapo.

⁴¹Wânakazi wâŵiri wâmkuska pa lwara lumoza. Yumoza wamkutorekapo, munyakhe wamkukharapo.

⁴²Ntheura muŵe maso, pakuti mukulimanya chara ora ilo Fumu yinu yizirenge.

⁴³Kweni manyani ichi kuti mwene-nyumba wamanyenge ora lakufikira munkhungu, mphanyi wakukhara maso kwambula kuzomerezga kuti munkhungu wagumure nyumba yakhe.

⁴⁴Ntheura namwe muŵenge wâkunozgeka chifukwa Mwana wa Munthu wamkwiza pa ora ilo mulije kughanaghanako.

Muteŵeti wakugomezgeka na wambula kugomezgeka

(Luk 12.41-48)

⁴⁵"Kasi ndi muteŵeti nju uyo ngwa kugomezgeka na wa mahara, mweneuyo sekuru wakhe wali kumwimika pachanya pa wâ mu nyumba yakhe kuŵapa iwo chakurya chawo pa nyengo yakwenerera?

⁴⁶Ngwa kutumbikika muteŵeti uyo para sekuru wakhe wamkwiza, wamkusanga wakuchita ntheura.

⁴⁷Nadi nkhumuphalirani kuti, sekuru wakhe wamkumwimika kuŵa mulinda pa vyose ivyo wali navyo.

⁴⁸Usange muteŵeti muheni yura wakughanaghana kuti, 'Sekuru wane wachedwa,'

⁴⁹ndipo wakwamba kutimba wateŵeti wânyakhe, wakurya na kumwa pamoza na waloŵevu,

⁵⁰penepapo sekuru wa muteŵeti yura, wati wizenge pa zuŵa ilo walije kugomezga kuti wizenge na pa nyengo iyo wâlije kuyimanya.

⁵¹Ndipo wizamkulanga na kumuŵika pamoza na âpusikizgi. Kwenekura wânthu wâmkulira na kuska mino.

Mateyu 25

Ntharika ya wâmwali khumi

¹“Pa nyengo yira Ufumu wa kuchanya wamkulinganizgika na wâmwali khumi, awo wâkatora nyali zaho na kuruta kuya kamutemerera mwene-nthengwa.

²Wankonde wâkawâ wakupusa, ndipo wankonde wâkawâ wâmahara.

³Wakupusa wâra wâkatora nyali zaho, kweni kuti wâkayegha mafuta gha pa dera chara mu supa zaho.

⁴Kweni wâmahara wâra, wâkatora nyali zaho na mafuta gha pa dera mu supa zaho.

⁵Para mwene-nthengwa wakachedwa kwiza, wâmwali wâra wâkamba kusiwa na kugona tulo.

⁶“Na usiku pakati wâkapulika nchemerezgo yakuti, ‘Mwene-nthengwa wakwiza! Fumanî mukamutemerere.’

⁷Penepapo wâmwali wose wâra, wâkawuka na kukozga nyali zaho.

⁸Wakupusa wâkati ku wâmahara, ‘Mutipeko mafuta, pakuti nyali zithu zikuzimwa.’

⁹Wâmahara wâra, wâkazgora wâkati, ‘Chara, mafuta ghangatikwana tose chara imwe na ise. Kweni rutani kwa awo wâkuguliska mafuta mukajigulire mwekha.’

¹⁰Apo wâkarutanga kuya kagula mafuta, mwene-nthengwa wakafika. Ndipo awo wâkawâ wakunozgeka wâkaya kanjira nayo mwene-nthengwa mu nyumba ya chiphikiro cha nthengwa, ndipo muryango ukajarika.

¹¹“Pamanyuma wâmwali wankonde wakupusa wâra, nawoso wakafika ndipo wâkati, ‘Fumu, Fumu, tijuliraniko!’

¹²Kweni mwene-nthengwa yura wakawazgora wakati, ‘Nadi nkhumuphalirani kuti nkhumumanyani chara!’ ”

¹³“Ntheura sono muŵe maso, pakuti mukumanya zuŵa panji ora chara.”

Ntharika ya wateŵeti wâtatu (Luk 19.11-27)

¹⁴“Pa nyengo yira Ufumu wa kuchanya wamkulinganizgika na munthu uyo wâkawâ pa ulendo wa ku charu chinyakhe. Wakachema wateŵeti wâkhe na kuŵakorezga chuma chakhe.

¹⁵Yumoza wakamukorezga ndarama za golide zakukwana 5,000, munyakhe 2,000, ndiposo munyakhe 1,000. Wakaŵakorezga waliyose kwakuyana na nkhongono zakhe. Ndipo wakaruta ku charu chinyakhe.

¹⁶Muteŵeti uyo wakapokera ndarama za golide 5,000 wakaruta nagho, ndipo wakaya kachita nagho malonda na kwandulirapo ndarama za golide zinyakhe 5,000.

¹⁷Ntheura pera na uyo wakapoka ndarama za golide 2,000 nayo wakaya kandulirapo ndarama za golide zinyakhe 2,000.

¹⁸Kweni muteŵeti uyo wakapoka ndarama ya talente limoza wakaya kajimira pasi na kubisa ndarama ya sekuru wakhe.

¹⁹“Pamanyuma yikati yarutapo nyengo yitali, sekuru wa ŵateŵeti ŵara wakiza, kuti wakhare pasi na kupenda chuma chira.

²⁰Uyo wakapoka ndarama zira za golide 5,000 wakiza na ndarama za golide zinyakhe 5,000 ndipo wakati, ‘Sekuru wane, mukandikorezga ndarama za golide 5,000. Wonani, nkhandulirapo ndarama za golide zinyakhe 5,000.’

²¹Sekuru wakhe wakati kwa iyo, ‘Wachita makora, wa muteŵeti muweme na wakugomezgeka. Wagomezgeka pa vinthu vichoko, sono ndikuŵikenge pachanya pa vinthu vinandi. Njiranga mu chimwemwe cha sekuru wako.’

²²Uyo wakapokera ndarama za golide 2,000 nayo wakiza ndipo wakati, ‘Sekuru, mukandikorezga ndarama za golide 2,000. Wonani, sono nkhandulirapo ndarama za golide zinyakhe 2,000.’

²³Sekuru wakhe wakati, ‘Wachita makora, wa muteŵeti muweme na wakugomezgeka. Wagomezgeka pa vinthu vichoko, sono ndikuŵikenge pachanya pa vinthu vinandi. Njiranga mu chimwemwe cha sekuru wako.’

²⁴Uyo wakapokera ndarama za golide 1,000 nayo wakiza ndipo wakati, ‘Sekuru, nkhamumanyani kuti muli ŵanonono na kuti mukuvuna apo mukaŵavye na kuseŵa, mukuwunganya apo mukaŵavye na kumija.

²⁵Pakuŵa na wofi, nkharuta nkhaya kabisa ndarama ya golide 1,000 pakujimira pasi. Iyi ndarama yinu ya golide 1,000.’

²⁶Kweni sekuru wakhe wakamuzgora wakati, ‘Wa muteŵeti muheni na mukata iwe! Ukamanya kuti nkhuvuna apo nkhaŵavye na kuseŵa na kuti nkhuwunganya apo nkhaŵavye na kumija?

²⁷Ntheura mphanyi ukaŵika ndarama zane ku ŵanthu ŵa ku banki, ndipo mphanyi ndapokera pamoza na chandulo.

²⁸Ntheura mupokani ndarama iyo ya golide na kumupa uyo wali na ndarama za golide 10,000.

²⁹Chifukwa yose uyo wali navyo wati wāpikirengēpo vinyakhe vinandi ndipo wati wāwenge na vyakuzara. Kweni uyo walije kanthu, nanga ndi ako wali nako wati wāmupokenge.

³⁰Ndipo muteŵeti wawakawaka uyo muponyani kuwaro ku mdima, kwenekuko wānthu wākulira na kuska mino.'

Weruzgi wa umaliro

³¹"Para Mwana wa Munthu wakwiza mu uchindami wakhe na wāngelo wose, pamoza nayo, penepapo wizamkukhara pa chizumbe cha uchindami wakhe.

³²Mafuko ghose gha wānthu ghizamkuwungana panthazi pakhe. Wizamkuwāpatula paŵiri nga ndi umo muliska wakupatulira mberere ku mbuzi.

³³Mberere wizamkuziŵika ku woko lakhe la maryero, ndipo mbuzi wizamkuziŵika ku woko lakhe la mazere.

³⁴Penepapo karonga wizamkuwāphalira awo wāli ku woko lakhe la maryero, 'Zaninge imwe Wadada wāmutumbikani kuti muhare Ufumu uwo wākamunozgerani kufuma ku mutendeko wa charu.

³⁵Pakuti apo nkhaŵa na njara, mukandipa chakurya, apo nkhaŵa na nyota, mukandipa maji ghakumwa, apo nkhaŵa mulendo, mukandipokerera,

³⁶nkhaŵa nkhule, mukandivvarika. Nkhaŵa murwari, mukiza kandichezgera. Nkhaŵa mu gadi, mukiza kandiwona.'

³⁷Penepapo wārunji wizamkuzgora kuti, 'Fumu, mphauli apo tikamuwonani mukawā na njara, ndipo tikamupani chakurya? Panji mukawā na nyota, ndipo tikamupani maji?

³⁸Ndipo mphauli apo tikamuwonani muli wālendo, ndipo tikamupokererani mu nyumba zithu? Panji mukawā nkhule ndipo tikamupani chakuvwara?

³⁹Mphauli apo mukawā wārwari panji mukawā mu gadi, ndipo tikiza kamuwonani?'

⁴⁰Karonga wizamkuwāzgora kuti, 'Nadi nkhumuphalirani kuti pose apo mukamuchitira yumoza wa wābali wāchoko aŵa mukachitira ine.'

⁴¹"Penepapo karonga wizamkuwāphalira awo wāli ku woko lakhe la mazere kuti, 'Fumaniko kwa ine mwaŵakutembeka imwe, murutenge ku moto wa muyirayira uwo ukanozgekera Satana na wāngelo wākhe.'

⁴²Chifukwa apo nkhaŵa na njara, kuti mukandipa chakurya chara, apo nkhaŵa na nyota, kuti mukandipa maji chara.

⁴³Apo nkhaŵa mulendo, kuti mukandipokerera chara. Apo nkhaŵa nkhule, kuti mukandipa chakuvwara chara. Apo nkhaŵa murwari na apo nkhaŵa mu gadi, kuti mukiza kandiwona chara.'

⁴⁴Ndipo nawo ūzamkumuzgora kuti, 'Fumu, mphauli apo tikamuwonani mukawâa na njara, panji mukaŵa na nyota, panji mukaŵa mulendo panji mukawâa nkhule, panji mukarwara, panji mukaŵa mu gadi, ndipo kuti tikamuteŵeterani chara?'

⁴⁵Penepapo karonga wizamkuŵazgora na kuŵaphalira kuti, 'Nadi nkhumuphalirani kuti pose apo mukawura kumuchitira yumoza wa ūabali ūane ūachoko aŵa, mukawura kundichitira ine.'

⁴⁶Ntheura aŵa ūzamkuruta ku kulangika kwa muyirayira, kweni ūarunji ūzamkuruta ku umoyo wa muyirayira."

Mateyu 26

Ŵarongozgi ūa ūaYuda ūakupangana kumukoma Yesu (Mrk 14.1-2; Luk 22.1-2; Yoh 11.45-53)

¹Para Yesu wakamara kusambizga vyose ivi, wakati ku ūasambiri ūakhe,

²"Mukumanya kuti chiphikiro cha Paska chiŵengeko para pajumpha mazuŵa ghawiri, ndipo Mwana wa Munthu wamkuperekeka kuti wapayikike pa mphinjika."

³Penepapo ūasofi ūarara, ūamanyi-marango na ūarara ūa ūaYuda, ūakawungana mu mphara ya Musofi Mukuru, zina lakhe Kayafa.

⁴Ūakapangana umo ūangamukorera Yesu mu uchenjezi mwakuti ūamukome.

⁵Kweni ūakati, "Tireke kumukora pa nyengo ya chiphikiro, mzire ūanthu ūawuske chivulupi."

Yesu wakuphakazgika mafuta mu Betaniya (Mrk 14.3-9; Yoh 12.1-8)

⁶Apo Yesu wakaŵa mu muzi wa Betaniya mu nyumba ya Simoni uyo wakaŵa na vyoni,

⁷mwanakazi wakiza kwa iyo na supa ya sangalawe yakuzura na mafuta gha kununkhira gha narido gha mtengo wa patali. Wakapungulira mafuta agha pa mutu wa Yesu.

⁸Para ūasambiri ūakhe ūakati ūawona ichi ūakakaripa ūakati, "Mwasakazirachi mafuta agha?

⁹Mafuta agha mphanyi ghanguguliskika na ndarama zinandi kuti ūwagaŵire ūkavu."

¹⁰Yesu wakati wachimanya ichi, wakati kwa iwo, "Chifukwa uli mukumusuzga mwanakazi uyu? Iyo wandichitira ine chinthu chiweme.

¹¹Pakuti âwakavu muli nawo mazuâwa ghose, kweni ine kuti muti muâwenge nane mazuâwa ghose chara.

¹²Mwanakazi uyu wapungulira mafuta agha pa thupi lane kulinozgera nkhanira pakusungika kwane.

¹³Nadi nkhumuphalirani kuti kose uko Uthenga Uweme uwu wamkupharazgika mu charu cha pasi, icho wachita mwanakazi uyu nacho chamkuyowoyeka kuti âwamukumbukenge."

Yudasi wakuzomera kumwendera mphiska Yesu

(Mrk 14.10-11; Luk 22.3-6)

¹⁴Ntheura yumoza wa âwasambiri 12 zina lakhe Yudasi Isikariyoti, wakaruta ku âwasofi âwarara.

¹⁵Wakaâwafumba wakati, "Kasi mundipenge vichi para Yesu ndamupereka kwa imwe?" Ntheura iwo âwakamupa ndarama za siliva 30.

¹⁶Kwamba nyengo yeneyira, Yudasi wakapenjanga nyengo yiweme yakumuperekera Yesu.

Yesu wakurya Paska pamoza na âwasambiri âwakhe

(Mrk 14.12-21; Luk 22.7-14, 21-23; Yoh 13.21-30)

¹⁷Pa zuâwa lakudanga la chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo, âwasambiri âwakhe âwakiza kwa Yesu âwakamufumba âwakati, "Kasi mukukhumba kuti tikamunozgerani nkhu chakurya cha Paska?"

¹⁸Yesu wakazgora wakati, "Rutani mu msumba kwa munthu yunji, mukamuphalire kuti, 'Musambizgi wakuti, nyengo yane yili pafupi, nkukhumba kuryeramo Paska mu nyumba yako pamoza na âwasambiri âwane.'

¹⁹Âwasambiri âwakaya kachita nga ndi umo Yesu wakaâwalangulira, ndipo âwakanozga chakurya cha Paska.

²⁰Na mise, Yesu na âwasambiri âwakhe 12 âwakakhara pa kurya.

²¹Apo âwakaryanga, Yesu wakati, "Nadi nkhumuphalirani kuti yumoza wa imwe wandenderenge mphiska."

²²Âwasambiri âwakâwa na chitima chomene, ndipo yumoza wa imwe wakamba kumufumba Yesu kuti, "Kasi ndine Fumu?"

²³Yesu wakawazgora wakati, "Uyo wakukovya chingwa mu bakule pamoza nane, ndiyo watî wandenderenge mphiska.

²⁴Nadi Mwana wa Munthu wakuruta nga ndi umo kuli kulembekera na vya iyo mu malembo, kweni soka kwa munthu uyo wakumwendera mphiska Mwana wa Munthu! Mphanyi kukaŵa kuweme kuti munthu uyo wareke na kubabika wuwo."

²⁵Ndipo Yudasi uyo wakamwendera mphiska Yesu wakati, "Kasi ndine, Musambizgi?" Yesu wakamuphalira wakati, "Ndiwe wayowoya ntheura."

Kwimikika kwa monesko wa Fumu

(Mrk 14.22-26; Luk 22.14-20; 1 Kor 11.23-25)

²⁶Apo ūakaryanga, Yesu wakatora chingwa, wakawonga Chiuta ndipo wakachimenya na kuŵapa ūwasambiri ūakhe wakati, "Torani ryaninge, ili ndi thupi lane."

²⁷Wakatoraso nkhombo, wakati wawonga Chiuta wakaŵapa ūwasambiri wakati, "Mwaninge mose.

²⁸Chifukwa izi ndi ndopa zane izo zikukhozga phangano ndipo zikuthikira ūanthu ūanandi kuti zakwananga zawo zigowokereke.

²⁹Nkhumuphalirani kuti nditi ndimwengeso chara vya chipambi ichi cha mpheska mpaka pa zuŵa ilo ndamkumwa namwe kuphya mu Ufumu wa Ūadada."

³⁰Ūakati ūimba sumu, ūakafuma na kuruta ku Phiri la maOlive.

Yesu wakuyowoyerathu kuti Petrosi wamkumukana

(Mrk 14.27-31; Luk 22.31-34; Yoh 13.36-38)

³¹Ntheura Yesu wakati kwa iwo, "Usiku uno, imwe mose mukhuŵazgikenge mwa ine na kundireka ndekha nga ndi umo kuli kulembekera kuti, 'Nditi nditimbe muliska ndipo mberere zamkumbinika.'

³²Kweni para ndawuka ku ūakufwa, ndamkumudangirirani kuya ku Galileya."

³³Petrosi wakazgora Yesu wakati, "Nanga wose ūangakhuŵazgika mwa Imwe na kumurekani, ine ndekha chara."

³⁴Yesu wakamuzgora wakati, "Petrosi, nadi nkhukuphalira kuti usiku weneuwo, tambala wandalire, wamkundikana katatu."

³⁵Kweni Petrosi wakazgora wakati, "Nanga kungaŵa kuti ndifwe namwe pamoza, kuti ndamkumukanani chara." Ūasambiri ūanyakhe wose nawo ūakayowoya ntheura pera.

Yesu wakuromba mu munda wa Getsemane

(Mrk 14.32-42; Luk 22.39-46)

³⁶Penepapo Yesu na ūasambiri ūakhe ūakaruta ku malo ghakuchemeka Getsemane. Ūali kwenekura, Yesu wakati kwa iwo, "Kharani pano, ine nkhuruta kura kukaromba."

³⁷Wakatora Petrosi pamoza na wana wa Zebediya wawiri, ndipo wakamba kuwa na chitima na kukweweka chomene mu mtima.

³⁸Ndipo wakati kwa iwo, "Mtima wane uli na chitima chikuru chomene chakuti chinganditorera na ku nyifwa wuwo. Kharani papano, mucherezge pamoza nane."

³⁹Wakati wendapo ka mtunda kachoko waka, wakawa kavunama na kuromba wakati, "Wadada, usange nchamachitiko, nkhombo iyi ya visuzgo muwuskeko kwa ine. Ndipouli kuti nga ndi umo nkhukhumbira ine chara, kweni kwakuyana na khumbo linu."

⁴⁰Ntheura wakawerera ku wasambiri wakhe watatu wara, ndipo wakawasanga kuti wali mu tulo. Wakayowoya na Petrosi wakati, "Kasi mwatondeka kucherezga nane nanga ndi ora limoza pera?

⁴¹Muwe maso, murombenge kuti mureke kunjira mu kuyezgeka. Mtima ukukhumba nadi, kweni thupi ndakutomboroka."

⁴²Wakarutaso kachiwiri wakaromba wakati, "Wadada, usange mukukhumba kuti nkhombo iyi ya visuzgo yireke kundijumpha kuti mpaka ndimwe, ipo khumbo linu lichitike."

⁴³Wakizaso ku wasambiri wakhe ndipo wakawasanga wali mu tulo, chifukwa tulo tukawa tunandi.

⁴⁴Wakawarekaso na kuruta kuya karomba kachitatu na kuyowoya mazgu gheneghara.

⁴⁵Wakiza ku wasambiri wakaafumba wakati, "Kasi muchali mu tulo na kupumula? Wonani, nyengo yafika yakumuperekera Mwana wa Munthu mu mawoko gha wakwananga.

⁴⁶Wukani tirutenge. Wonani wafika munthu uyo wakundendera mphiska."

Yesu wakukoreka

(Mrk 14.43-50; Luk 22.47-53; Yoh 18.3-12)

⁴⁷Apo Yesu wakawa wachali kuyowoya, Yudasi, yumoza wa 12 wakafika na mzinda ukuru wa wantru awo wakatumika na wasofi warara na warara wa waYuda, uku wayegha malupanga na zinthonga.

⁴⁸Kweni uyo wakamwendera mphiska wakaapa chimanyikwiro chakuti, "Uyo ndamkumufyofyontha ndi mweneuyo. Mukamukore."

⁴⁹Penepapo Yudasi wakafika, ndipo wakati Yesu, "Muwonire Musambizgi." Ndipo wakamufyofyontha.

⁵⁰Kweni Yesu wakamuphalira wakati, "Nganya, chita icho wizira." Penepapo wantru wara wakiza wakamukora Yesu.

⁵¹Ndipo yumoza wa awo âwakâwa na Yesu, wakanyoroska woko lakhe ndipo wakasorora lupanga lwakhe, wakaheta na kuwunguzura khutu la muteŵeti wa Musofi Mukuru.

⁵²Yesu wakamuphalira wakati, “Wezgera lupanga lwako mu malo ghakhe, pakuti wose awo âwakutora lupanga âwati âwafwenge na lupanga.

⁵³Kasi mukumanya chara kuti ndingaromba ÂWadada sono pano kuti âwanditumire âwangelo âwa nkhondo kuruska viwuru 12?

⁵⁴Sono kasi vingafiskika uli ivyo malembo ghakuyowoya kuti vikwenera kuâwa ntheura?”

⁵⁵Pa ora lira Yesu wakawuphalira mzinda ura wakati, “Kasi mwiza kandikora na malupanga na zinthonga nga ndi para ndili munkhungu? Zuâwa na zuâwa nkhakharanga mu Nyumba ya Chiuta na kusambizga, kweni kuti mukandikora chara.

⁵⁶Kweni vyose vyeneivi vyachitika mwakuti malembo gha nchimi ghafiskike.” Penepapo âwasambiri wose âwakamureka na kuchimbira.

Yesu panthazi pa mphara yikuru ya âwYuda

(Mrk 14.53-65; Luk 22.54-55, 63-71; Yoh 18.13-14, 19-24)

⁵⁷Ndipo âwanthu awo âwakakora Yesu âwakaruta nayo kwa Kayafa, Musofi Mukuru, uko âwamanyi-marango na âwarara âwa âwYuda âwakawungana.

⁵⁸Kweni Petrosi wakamurondezga pataliko kuya kafika ku chipanga cha Musofi Mukuru. Wakanjira mukati na kukhara pamoza na âwalinda kuti wawone na umo ghamalirenge makani.

⁵⁹Ntheura âwasofi âwarara na wose âwa mphara yikuru ya âwYuda âwakapenza ukaboni wa utesi mwakuti âwamukome Yesu.

⁶⁰Kweni kuti âwakawusanga chara, nanga âwakaboni âwa utesi âwakiza. Pa umaliro âwakiza âwanthu âwâwiri,

⁶¹âwakati, “Munthu uyu wakayowoya kuti, ‘Nkhumanya kubwangandula Nyumba ya Chiuta na kuyizengaso mu mazuâwa ghatatu.’”

⁶²Musofi Mukuru wakimilira ndipo wakamufumba Yesu wakati, “Kasi ulije kanthu kakuzgorapo pa ivyo âwanthu aâwa âwakukupanikizgira navyo?”

⁶³Kweni Yesu wakati waka chete. Penepapo Musofi Mukuru wakaphalira Yesu kuti, “Mu zina la Chiuta wamoyo nkhukupempha kuti urape usange ndiwe Mesiya, Mwana wa Chiuta.”

⁶⁴Yesu wakati kwa iyo, “Ndimwe mwayowoya. Kweni nkhumuphalirani imwe mose kuti kwamba sono muti muwonenge Mwana wa Munthu wakhara ku woko la maryero la Chiuta Mwenenkhongono zose ndipo muti mumuwonengeso wakwiza mu maŵingu gha kuchanya.”

⁶⁵Penepapo Musofi Mukuru wakaparura malaya ghakhe wakati, "Munthu uyu watuka Chiuta. Chifukwa uli tikupenjaso ukaboni unyakhe? Sono namwe mwajipulikira matusi.

⁶⁶Kasi mukuti uli?" Wākazgora wākati, "Wakwenera kukomeka."

⁶⁷Ntheura wākamufunyira mata ku maso na kumubwankhura. Wānji wākamupamantha na malupi na kuyowoya

⁶⁸kuti, "Iwe Mesiya, loska, kasi ndi njani wakupamantha na malupi?"

Petrosi wakumukana Yesu

(Mrk 14.66-72; Luk 22.56-62; Yoh 18.15-18, 25-27)

⁶⁹Sono Petrosi wakakhara pa baraza kuwaro, msungwana wanchito, wakiza na kumuphalira Petrosi kuti, "Iwe nawe ukaŵa pamoza na Yesu wa ku Galileya."

⁷⁰Kweni wakakana panthazi pa wose wakati, "Kuti nkhumanya chara icho ukuyowoya."

⁷¹Penepapo Petrosi wakafuma kuya ku chipata cha baraza, ndipo msungwana munyakhe wakamuwona wakaŵaphalira awo wākimilira penepara wakati, "Munthu uyu wakaŵa pamoza na Yesu wa ku Nazarete."

⁷²Ndipo Petrosi wakakanaso wakati, "Nkhurapa nadi, munthu uyu nkhumumanya chara."

⁷³Pakati pajumpha kanyengo kachoko waka, awo wākimilira penepara wākiza kufupi na kuyowoya na Petrosi, wākati, "Na unenesko wose, naweso uli yumoza wa iwo, pakuti kayowoyerero kako nako kakukuchombola."

⁷⁴Penepapo Petrosi wakamba kutemba na kurapa wakati, "Ndilije kumumanya munthu uyu." Penepapo tambala wakalira.

⁷⁵Ndipo Petrosi wakakumbuka mazgu agho Yesu wakayowoya, ghakuti, "Pambere, tambala wandalire, wamkundikana katatu." Penepapo Petrosi wakafumira kuwaro na kulira chomene.

Mateyu 27

Yesu wakutorekera panthazi pa Pilato

(Mrk 15.1; Luk 23.1-2; Yoh 18.28-32)

¹Na mulenje machero ghakhe, wāsofi wārara wose pamoza na wārara wāwaYuda, wākawungana pamoza kuti wāpangane umo wāngamukomera Yesu.

²Wākamukaka na kuruta nayo kwa Pilato mukuru wa chigawā.

Nyifwa ya Yudasī

(Mil 1.18-19)

³Para Yudasi uyo wakamwendera mphiska, wakawona kuti Yesu wakapika mrandu kuti wakomeke, wakajinyumwa ndipo wakawezga ndarama zo za siliva kwa ḫwasofi ḫarara na ḫarara wa ḫaYuda.

⁴Wakati, "Ndananga pakumwendera mphiska munthu wambula mrandu kuti wakomeke." Kweni iwo ḫakati, "Kasi tili nacho na kanthu ise? Manyi wekha."

⁵Yudasi wakataya pasi ndarama zira mu Nyumba ya Chiuta, wakaruta, ndipo wakaya kajikaka.

⁶Ḥwasofi ḫarara ḫakasora ndarama zira ḫakati, "Kwakuyana na dango, ichi nchambula kulangurika kuti tiŵike ndarama izi mu thumba la ndarama za Nyumba ya Chiuta, pakuti ndi ndarama za mrandu wa ndopa."

⁷Ntheura ḫakati ḫazomerezgana ḫakatora ndarama zira na kugula munda wa muwuvi wa viŵiya kuti ghawé malo ghakusungapo ḫalendo.

⁸Sono munda ura ukuchemeka, "Munda wa Ndopa" na lero wuwo.

⁹Penepapo mazgu gha nchimi Yeremiya ghakafiskika agho ghakuti, "ጀakatora ndarama za siliva zo, zeneizo ḫalsraele ḫakazomerezgana kuŵa mtengo wa munthu,

¹⁰ndipo ḫakagura munda wa muwuvi wa viŵiya nga ndi umo Fumu yikandilangulira."

Pilato wakumufumba Yesu

(Mrk 15.2-5; Luk 23.3-5; Yoh 18.33-38)

¹¹Sono Yesu wakimilira panthazi pa mukuru wa chigâwa uyo wakamufumba kuti, "Kasi ndiwe karonga wa ḫaYuda?" Yesu wakazgora wakati, "Ndimwe mwayowoya."

¹²Kweni para ḫwasofi ḫarara na ḫarara wa ḫaYuda ḫakamupachanga, kuti wakazgorapo kanthu chara.

¹³Ntheura Pilato wakati kwa Yesu, "Asi ukuvipulika ivyo ḫakukupanikizga navyo?"

¹⁴Ndipo wakazgora kanthu chara, nanga ndi lizgu limoza pa ivyo ḫakamupachanga navyo. Ntheura mukuru wa chigâwa wakazizwa.

Pilato wakudumula kuti Yesu wakomeke

(Mrk 15.6-15; Luk 23.13-25; Yoh 18.39—19.16)

¹⁵Pa nyengo ya Chiphikiro chilichose cha Paska, kakâwa kaluso ka mukuru wa chigâwa kuŵasutulira mukayidi yumoza mweneuyo ḫanthu ḫakakhumba.

¹⁶Pa nyengo iyo kukaŵa mukayidi yumoza wakumanyikwa chomene zina lakhe Baraba.

¹⁷Sono para wānthu wākawungana, Pilato wakaŵafumba wakati, “Ndi njani uyo mukukhumba kuti ndimusutulirani, Baraba panji Yesu uyo wakuchemeka Mesiya?”

¹⁸Pakuti wakamanya kuti wākamupereka Yesu chifukwa cha bina.

¹⁹Pa dera pa ichi, apo Pilato wakakhara pa chitengo cha kweruzgira, muwoli wakhe wakamutumira mazgu ghakuti, “Ureke kuchita nayo kanthu munthu murunji uyo pakuti ndasuzgika chomene usiku uno pakulota nya iyo.”

²⁰Kweni wāsofi wārara na wārara wā wāYuda wākakhuŵirizga mzinda wa wānthu kuti wārombe Baraba, kweni wāmukome Yesu.

²¹Mkuru wa chigāwa wakati kwa iwo, “Kasi ndi njani wa wāwiri aŵa uyo mukukhumba kuti ndimusutulirani?” Wākazgora wākati, “Mutisutulire Baraba!”

²²Pilato wakaŵafumba wakati, “Kasi sono ndichitechi nayo Yesu uyo wakuchemeka Mesiya?” Wose wākazgora wākati, “Mupayikani pa mphinjika!”

²³Pilato wakaŵafumba, “Chifukwa? Kasi wanangachi?” Penepapo wose wākachemerezga chomene wākati, “Mupayikani pa mphinjika!”

²⁴Para Pilato wakawona kuti chikumwandulirapo kanthu chara, kweni chivulupi pera ndicho chikuwuka, wakatora maji na kugeza mu mawoko panthazi pa mzinda wakati, “Ndilije mrandu pa nyifwa ya munthu uyu murunji, manyani mwekha.”

²⁵Wānthu wose wākazgora wākati, “Mrandu wa nyifwa yakhe uŵenge pa ise na pa wāna wāwithu.”

²⁶Penepapo Pilato wakaŵasutulira Baraba, ndipo wakati wamuthyapula Yesu, wakamupereka kuti wāmupayike pa mphinjika.

Ŵasilikari wākumugoska Yesu

(Mrk 15.16-20; Yoh 19.2-3)

²⁷Ntheura wāsilikari wā mukuru wa chigāwa wākamutorera Yesu ku baraza la nyumba ya mukuru wa chigāwa, ndipo wākawunganyiska wāsilikari wānyawo wose na kumuzingirizga Yesu

²⁸Wākamuvura malaya ghakhe na kumuvwarika laya liswesi.

²⁹Wākaruka mphumphu ya minga na kumuvwarika pa mutu wakhe, ndipo wākamukorezga ndodo mu woko lakhe la maryero. Ntheura wākajikama panthazi pakhe na kumugoska wākati, “Muwonire Karonga wa wāYuda!”

³⁰Wākamufunyira mata na kumupoka ndodo yira ndipo wākamutimba nayo pa mutu.

31Wakati wamugoska wakamuvura laya liswesi lira na kumuvwarika malaya ghakhe ndipo wakaruta nayo kuya kamupayika pa mphinjika.

Yesu wakupayikika pa mphinjika
(Mrk 15.21-32; Luk 23.26-43; Yoh 19.17-27)

32Apo wakarutanga, wakakumana na munthu wa ku Kurene zina lakhe Simoni. Ndipo wasilikari wakamuchichizga kuyegha mphinjika ya Yesu.

33Wakati wfafika pa malo agho ghakuchemeka kuti Gologota gheneagho ghakung'anamula kuti, "Malo gha Bwaza,"

34Wakamupa vinyo kuti wamwe ilo wakasazgako nduru. Kweni wakati walicheta, wakakana kumwa.

35Wakati wamupayika Yesu pa mphinjika, wakagawana vyakuvwara vyakhe pakuchita mphenduzgo.

36Ndipo wakakhara pasi na kumulindirira penepara.

37Pachanya pa mutu wakhe, wakawikapo malembo gha mrandu wakhe ghakuti, "Uyu ndi Yesu Karonga wa waYuda."

38Ndipo wankhungu waWiri wakapayikika nayo pamoza, yumoza ku maryero, munyakhe ku la mazere.

39Ndipo awo wakajumphangapo wakamutukanga na kupukunya mitu yawo,

40Wakati, "Iwe ukatenge ukumanya kubwangandula Nyumba ya Chiuta na kuyizenga mu mazuwa ghatatu, usange ndiwe nadi Mwana wa Chiuta, jiponoska na kukhira pa mphinjika."

41Ntheura pera wasofi warara na wamanyi-marango na warara wa waYuda wakamugoskanga wakati,

42"Wakaponoska wantru wanyakhe, kweni kuti wakumanya kujiponoska yekha chara. Usange ndi karonga wa Israele, wakhire sono pa mphinjika ndipo titi tipulikane nayo.

43Wakugomezga mwa Chiuta, sono Chiuta wamuthaske, usange wakumukhumba. Pakuti iyo wakatenge, 'Ndine Mwana wa Chiuta.' "

44Wankhungu nawo, awo wakapayikika pamoza na Yesu, wakamutombozganga ntheura pera.

Nyifwa ya Yesu
(Mrk 15.33-41; Luk 23.44-49; Yoh 19.28-30)

45Kufuma pa 12 koloko kufika pa 3 koloko kukaWa chisi pa charu chose.

46Pafupi na nyengo ya 3 koloko, Yesu wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, "Eli, Eli, Lamasabakatani!" Ndiko kuti, "Chiuta wane, Chiuta wane, kasi mwandisidirachi?"

⁴⁷Awo wakimilira penepara wakapulika ndipo wakati, "Munthu uyu wakuchema nchimi Eliya."

⁴⁸Penepapo yumoza wa iwo wakachimbira wakaya katora sипане na kuyibizga mu vinyo lakusasa, wakayiweska ku thete ndipo wakapereka kwa Yesu kuti wamwe.

⁴⁹Wanji wakayowoya wakati, "Reka danga, tiwone usange Eliya watı wize kwiza kamuponoska."

⁵⁰Yesu wakati wachemerezgaso na mazgu ghakuru, wakapereka mzimu wakhe.

⁵¹Penepapo chisalu chakuchinga cha mu Nyumba ya Chiuta chikaparuka pakati, kufuma kuchanya kufikira pasi. Charu chikandindima, ndipo majarawe ghakasweka.

⁵²Madindi ghakajurika ndipo wantru warunji awo wakafwa kale, wakawuka.

⁵³Wakafuma mu madindi ndipo Yesu wakati wawuka ku wakufwa, wakaya kanjira mu msumba wakupatulika mwenemumo wantru wanandi wakawawona.

⁵⁴Kweni murara wa wankhondo pamoza na awo wakalondanga Yesu, wakati wawona chindindindi na ivyo vikachitika, wakopa chomene. Ndipo wakati, "Nadidi, Munthu uyu wakawa Mwana wa Chiuta!"

⁵⁵Ndipo wakawapo wanakazi wanandi awo wakalaŵiriranga patali, weneawo wakamurondezganga na kumuteŵetera Yesu kufuma ku Galileya.

⁵⁶Mu wanakazi awa mukawa Mariya wa ku Magadala, Mariya nyina wa Yakhobe na Yosefe, ndiposo na nyina wa wana wa Zebediya.

Kusungika kwa Yesu

(Mrk 15.42-47; Luk 23.50-56; Yoh 19.38-42)

⁵⁷Apo kukafipanga waka, kukiza munthu musambazi wakafumira ku Arimatiya, zina lakhe Yosefe. Iyo nayo wakawa musambiri wa Yesu.

⁵⁸Munthu uyu wakaruta kwa Pilato kuya karomba thupi la Yesu. Ndipo Pilato wakalangula kuti wamupe.

⁵⁹Yosefe wakatora thupi la Yesu na kulivungirizga mu sanda yituwa ya kutowa.

⁶⁰Wakawika thupi mu dindi lakhe liphya ilo wakazonga mu jarawe. Wakakunkhuzgirapo libwe likuru pa muryango wa dindi lira na kuruta.

⁶¹Mariya wa ku Magadala pamoza na Mariya munyakhe wakawapo, wakakhara pasi kuthyana waka na dindi.

Walinda pa dindi

⁶²Kwени na machero ghakhe pa zuŵa la Sabata ūwasofi ūwarara na ūwaFarisi, ūwakiza panthazi pa Pilato.

⁶³Wakati, “Fumu, tikukumbuka kuti mupusikizgi yura apo wakaŵa wachali wamoyo wakayowoya kuti, ‘Pa mazuŵa ghatatu ndamkuwuka ku ūkufwa.’

⁶⁴Ntheura mulangure kuti ūlinda ūwaronde dindi kufikira zuŵa la chitatu, mwakuti ūwasambiri ūwakhe ūwareke kuya kamwiba na kuphalira ūanthu kuti wali kuwuka ku ūkufwa. Ntheura utesi wa pamanyuma wamkuŵa uheni kuruska wa pakudanga.”

⁶⁵Pilato wakaŵaphalira wakati, “Asi ūlinda muli nawo, rutaninge mukalilinde dindi nga umo mukumanyira.”

⁶⁶Ntheura ūwakaruta ūwakaya kalikhozga dindi na kuzighilira libwe la pa muryango wa dindi na kuŵikapo ūlinda.

Mateyu 28

Yesu wakuwuka ku ūkufwa

(Mrk 16.1-10; Luk 24.1-12; Yoh 20.1-10)

¹Likati lajumphha zuŵa la Sabata kurazga ku matandakucha gha zuŵa lakudanga mu sabata, Mariya wa ku Magadala pamoza na Mariya munyakhe, ūwakaruta kuya kawona dindi.

²Ndipo mwamabuchibuchi kukaŵa chindindindi chikuru, pakuti mungelo wa Fumu wakiza kufuma kuchanya, wakagadabula libwe pa muryango wa dindi na kukharapo.

³Kawonekero kakhe kakawala nga ndi leza, vyakuvwara vyakhe navyo vikabuta nga ndi nyathutwe.

⁴Ūlinda ūkufwa na wofi ukuru chomene ndipo ūkatenthema na kuwa pasi nga mbanthu ūkufwa.

⁵Mungelo wakati ku ūnakazi ūara, “Mungopanga, chifukwa nkhumanya kuti mukupenja Yesu, uyo wakapayikika pa mphinjika.

⁶Kuti wali pano chara. Wawuka ku ūkufwa nga ndi umo wakayowoyer. Zaninge mughawone malo agho wakagonapo.

⁷Ntheura rutaninge luŵiro mukawaphalire ūwasambiri ūwakhe kuti, ‘Wawuka ku ūkufwa, ndipo iyo wadangira kuruta ku Galileya. Kwenekura ndiko mwamkumuwona.’ Kumbukani ivyo ndamuphalirani.”

⁸Ntheura ūnakazi ūara ūkawukako luŵiro ku dindi na wofi na chimwemwe chikuru, ndipo ūkachimbira kuya kaŵaphalira ūwasambiri ūwakhe.

⁹Kweni apo wakarutanga kuya kaphalira wasambiri wakhe, Yesu wakakumana nawo, wakati, “Muwonire.” Penepapo wakiza kwa iyo, wakamukora mu malundi ghakhe na kumulambira.

¹⁰Ntheura Yesu wakaŵaphalira wakati, “Mungopanga, rutaninge mukawaphalire wasambiri wane kuti warute ku Galileya. Kwenekura ndiko wāmkundiwona.”

Makani gha walinda pa dindi

¹¹Apo wanakazi wakarutanga, walinda wanji wakaruta mu msumba, wakaya kaŵaphalira wasofi warara vyose ivyo vikachitika.

¹²Para wasofi warara wakawungana na warara wa waYuda wakazomerezgana kuŵapa walinda ndarama zinandi.

¹³Wakaŵaphalira wakati, “Muŵaphalirenge wantru kuti wasambiri wakhe wakiza kamwiba na usiku apo ise tikaŵa mu tulo!

¹⁴Usange mukuru wa chigâwa waghapulika makani agha, tamkumuyowoyer makora ndipo imwe kuti mwamkunjira mu visuzgo chara.”

¹⁵Ntheura walinda wara wakapokera ndarama na kuchita nga ndi umo wakawaphalirira. Ndipo makani agha ghali kutandazgika mukati mu waYuda kufika mpaka sono.

Yesu wakuwonekera ku wasambiri wakhe

(Mrk 16.14-18; Luk 24.36-49; Yoh 20.19-23; Mil 1.6-8)

¹⁶Ntheura wasambiri wara 11 wakaruta ku Galileya, ku phiri ilo Yesu wakaŵaphalira kuti wakakumane.

¹⁷Para wakamuwona wakamulambira. Kweni wanji wakakayika.

¹⁸Ntheura Yesu wakiza kwa iwo na kuyowoya nawo wakati, “Mazaza ghose ghapika kwa ine kuchanya na pasi.

¹⁹Ntheura rutani mukazgore wamitundu yose kuŵa wasambiri wane na kuŵabapatiza mu zina la Wadada na la Mwana na la Mzimu Mutuŵa.

²⁰Ndipo mukawasambizge kusungilira vyose ivyo ndamulangulirani. Ndipo ine ndili namwe mazuŵa ghose mpaka ku umaliro wa charu.”

Mariko

Mariko 1

Upharazgi wa Yohane Mubapatizi

(Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Yoh 1.19-28)

1Uku ndi kwamba kwa Uthenga Uweme wa Yesu Khristu, Mwana wa Chiuta.

2Nga ndi umo nchimi Yesaya wakalembera kuti, “Chiuta wakuti, ‘Wonani, nditi nditume thenga lane panthazi pako leneilo lamkunozgera iwe nthowa yako.’

3Mazgu gha munthu wakuchemerezga mu mapopa kuti, ‘Nozgani msewu wa Fumu, nyoroskani nthowa zakhe! ’

4Ntheura Yohane Mubapatizi wakawoneka mu mapopa, wakupharazga ubapatizo wakung'anamuka mu mtima kuti zakwananga zigowokereke.

5Wanthu wānandi wā chigāwā chose cha Yudeya na wose wā mu Yerusalem wākakhutukira kwa iyo. Wakati wāzomera zakwananga zawo, wākabapatizika na iyo mu mronga wa Yorodani.

6Yohane wakavwaranga chakuvwara cha weya wa ngamilia na lamba wa chikumba mu chiuno chakhe. Chakurya chakhe chikāwā zombe na uchi wa mu thengere.

7Upharazgi wakhe ukaŵā wakuti, “Kunyuma zane kukwiza wankhongono wakuruska ine, mweneuyo ine nkhwenerera kuti ndisindame na kusutula nthambo za viryato vyakhe chara.

8Ine nkhumbapatizani na maji, kweni iyo wizamkumubapatizani na Mzimu Mutuŵā.”

Yesu wakubapatizika na kuyezgeka

(Mat 3.13—4.11; Luk 3.21-22, 4.1-13)

9Mu mazuŵā gheneghara Yesu wakiza kufuma ku msumba wa Nazarete mu chigāwā cha Galileya, ndipo Yohane wakamubapatiza mu mronga wa Yorodani.

10Apo wakazuwukanga waka mu maji, penepapo wakawona kuchanya kukujurika, ndipo Mzimu wakukhilira pa iyo nga ndi njiŵā.

11Ndipo mazgu ghakapulikikwa kufuma kuchanya ghakati, “Iwe ndiwe Mwana wane wakutemweka, wa mweneiwe nkhucha nawe.”

12Penepapo Mzimu ukamurongozgera Yesu ku mapopa.

13Ndipo wakāwā mu mapopa mazuŵā 40, kuyezgeka na Satana. Kwenekura wakakharanga pamoza na nyama za mu thengere ndipo wāngelo wākamuteŵetera.

Yesu wakwamba mlimo wakhe ku Galileya

(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15, 5.1-11)

14Yohane Mubapatizi wakati wakoreka na kuŵikika mu gadi, Yesu wakiza ku Galileya na kwamba kupharazga Uthenga Uweme wakufuma kwa Chiuta.

15Yesu wakati, “Nyengo yakwana, ndipo Ufumu wa Chiuta waneng'enera. Ng'anamukani mu mtima na kupulikana na Uthenga Uweme.”

Yesu wakuchema âwarovi âwanayi

(Mat 4.18-22; Luk 5.1-11)

16Apo Yesu wakendanga mu mphepete mwa Nyanja ya Galileya, wakawona Simoni na munung'una wakhe Andreya âwakuponya mukwawu mu nyanja pakuti âwakaŵa âwarovi.

17Yesu wakati kwa iwo, “Rondezgani ine, ndipo nditi ndimuzgoraninge âwarovi âwa âwanthu.”

18Ndipo penepapo âwakasida mikwawu yaho na kumurondezga Yesu.

19Ndipo wakati wendapo pachoko waka, wakawona Yakhobe, mwana wa Zebediya pamoza na Yohane, munung'una wakhe. Iwo âwakaŵa mu ngaraŵa yaho, âwakatandanga mikwawu.

20Penepapo Yesu wakaŵachema. Ndipo iwo âwakamusida wiskewo Zebediya mu ngaraŵa pamoza na âwanchito âwakhe, na kumurondezga Yesu.

Munthu wa mzimu uheni

(Luk 4.31-37)

21Yesu na âwasambiri âwakhe âwakiza mu msumba wa Kaperenaumu. Pa zuŵa la Sabata Yesu wakaya kanjira mu nyumba ya kusoperamo, ndipo wakamba kusambizga âwanthu.

22âwanthu wakati âwamupulika, âwakazizwa na kusambizga kwakhe, pakuti iyo wakasambizganga na mazaza kupambana na âwamanyi-marango.

23Mu nyumba mura mukanjira munthu wa mzimu uheni, ndipo wakachemerezga wakati,

24“Kasi mukukhumba kuchitachi nase ise, imwe Yesu wa ku Nazarete? Kasi mwiza kwiza katimara? Nkhumumanyani, ndimwe Mutuŵa Yura wa Chiuta!”

25Yesu wakawuchenya mzimu uheni ura wakati, “Chetama, fumamo mwa iyo!”

26Mzimu uheni ura wukati wamziririska, ukabangura na mazgu ghakuru na kufumamo mwa iyo.

27âwanthu wose âwakazizwa chomene na kufumbana yumoza na munyakhe âwakati, “Nchichi ichi? Uku nkhusambizga kuphya! Na mazaza, wakulangula na mizimu yiheni ndipo yikumupulika!”

28Penepapo lumbiri lwakhe lukatandazgika luŵiro kosekose mu chigâwa chose cha Galileya.

Yesu wakuchizga wanthu wanandi

(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)

29 Yesu wakati wafuma mu nyumba ya kusoperamo pamoza na Yakhobe na Yohane, âwakaya kanjira mu nyumba ya Simoni na Andreya.

30 Nyinavyara wa Simoni wakagona pasi chifukwa wakathukira mu thupi. Ntheura âwakamuphalira Yesu na za urwari wakhe.

31 Yesu wakiza na kumukora pa woko na kumuwuskira muchanya. Penepapo kuthukira kwa mu thupi kukamara ndipo wakamba kuŵateŵetera.

32 Mise yeneyira pakunjira kwa zuŵa, wanthu âwakamutorera Yesu wose awo âwakâwa âwarwari na awo âwakakoreka na viŵanda.

33 Wanthu wose âwa mu msumba âwakawungana pa muryango wa nyumba yira.

34 Ndipo Yesu wakachizga wanthu awo âwakâwa na nthenda za mtundumtundu. Wakafumiskaso viŵanda vinandi, kweni kuti wakavizomerezga chara kuyowoya chifukwa vikamumanya.

Yesu wakupharazga mu Galileya

(Luk 4.42-44)

35 Na macherochero kuchali kundache, Yesu wakawuka na kufuma mu nyumba, wakaruta ku malo ghambula wanthu kwenekuko ndiko wakarombanga.

36 Simoni na âwanyakhe âwakaruta kuya kamupenja.

37 Ndipo âwakati âwamusanga, âwakamuphalira âwakati, “Wanthu wose âwakumupenjani.”

38 Yesu wakaŵaphalira wakati, “Tiyeni tirutenge ku mizi yinyakhe ya pafupi mwenemuno mwakuti nako nkhapharazgeko. Ichi ndicho chifukwa nkhizira.”

39 Ntheura wakenda mu chigâwa chose cha Galileya na kupharazga mu nyumba zakusoperamo na kufumya viŵanda.

Yesu wakuchizga munthu wa vyoni

(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)

40 Munthu wa vyoni wakiza kwa Yesu kuti wamuŵeye, ndipo wakajikama na kuti kwa iyo, “Usange mukukhumba, munganditzga.”

41 Yesu pakuŵa wa chiwuravi wakanyoroska woko lakhe, wakamukhwaska wakati, “Inya, nkhukhumba, tozgeka!”

42 Penepapo vyoni vikamara ndipo wakatozgeka.

43 Yesu wakamuchinyinthizga chomene munthu yura ndipo penepapo wakamuwezga

⁴⁴na kuti, “Chenjera, ureke kuphalirapo munthu nanga njumoza. Kweni rutanga, ukajirongore kwa musofi, ndipo ukapereke chawanangwa chakutozgeka kwako icho Mozesi wakalangula kuŵa chipanikizgo ku ūnthu.”

⁴⁵Kweni munthu yura wakaruta na kwamba kupharazga makani agha kosekose. Pa chifukwa ichi, Yesu kuti wakanjira mu muzi pakweru chara. Kweni wakakhara ku malo ghambula ūnthu, ndipo ūnthu ūkizanga kwa iyo kufuma kosekose.

Mariko 2

Yesu wakuchizga munthu wakufwa viŵaro

(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)

¹Pamanyuma pa mazuŵa ghachoko waka, Yesu wakawerera ku Kaperenaumu, ndipo ūnthu ūkaphulika kuti wali mu nyumba.

²Ūnthu ūnandi ūkawungana, ntheura kukaŵavye malo nanga mpha muryango wuwo. Apo wakaŵapharazgiranga mazgu gha Chiuta,

³Ūnthu ūnji ūkiza kwa Yesu na munthu wakufwa viŵaro, mweneuyo wakayegheka na ūnthu ūnayi.

⁴Ūkati ūtondeka kwiza nayo pafupi na Yesu chifukwa cha unandi wa ūnthu, ūkeghurapo pa mtenje wa nyumba, kudunjikana na apo wakaŵa Yesu. Ntheura ūkamukhizgira pasi munthu yura pa kasarasara uyo wakagonapo.

⁵Yesu wakati wawona chipulikano chawo, wakati kwa munthu wakufwa viŵaro, “Wa mwana wane, zakwananga zako zagowokereka.”

⁶Sono ūmanyi-marango ūnji ūkakhara penepapo, ndipo ūkaghanaghananga mu mitima yawo kuti,

⁷“Chifukwa uli munthu uyu wakuyowoya ntheura? Wakutuka Chiuta! Ndi njani wangamanya kugowokera zakwananga, asi ndi Chiuta pera?”

⁸Penepapo Yesu wakati wamanya ivyo ūkaghanaghananga mu mitima yawo, wakati kwa iwo, “Chifukwa uli mukughanaghana vyā ntheura mu mitima yinu?

⁹Kasi chipusu ndi nchi, kuyowoya kwa wakufwa viŵaro uyu kuti, ‘Zakwananga zako zagowokereka,’ panji kuyowoya kuti, ‘Wuka, nyamura kasarasara wako wendenge?’

¹⁰Kweni mwakuti mumanye kuti Mwana wa Munthu wali na mazaza pa charu kugowokera zakwananga,” wakati kwa munthu wakufwa viŵaro,

¹¹“Nkhukuphalira kuti, wuka, nyamura kasarasara wako ndipo rutanga ku kwako.”

¹²Ndipo wakawuka, mwaluwiro wakanyamura kasarasara wakhe na kuruta, uku wose wakuwona. Ntheura wose wakazukuma, ndipo wakamuchindika Chiuta wakati, “Tindachiwonepo na kale chinthu nga ndi ichi.”

Yesu wakuchema Levi

(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³Yesu wakarutaso mu mphepete mwa Nyanja ya Galileya. Wantru wanandi wakiza kwa iyo, ndipo wakamba kuwasambizga.

¹⁴Apo wakajumphanga wakawona Levi mwana wa Alifeyu, wakhara mu nyumba yakusonkheramo msonkho, ndipo wakamuphalira wakati, “Ndirondezga.” Levi wakawuka na kumurondezga.

¹⁵Apo Yesu wakaryanga chakurya mu nyumba ya Levi, wakusonkheska msonkho wanandi na wakwananga wakakhara pamoza na Yesu na wasambiri wakhe. Paka wa wantru wanandi awo wakamurondezga.

¹⁶Para wamanyi-marango wanji awo wakawa wa waFarisi wakawona Yesu wakurya pamoza na wakwananga na wakusonkheska msonkho, wakati ku wasambiri wakhe, “Chifukwa uli wakurya pamoza na wantru wa ntheura?”

¹⁷Yesu wakati wapulika ichi, wakati kwa iwo, “Awo mba msuma kuti wakupenja ng’anga chara, kweni warwari ndiwo. Ine kuti nkizira kuchema warunji chara, kweni wakwananga.”

Fumbo pakuziwizga kurya

(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸Nyengo yinyakhe wasambiri wa Yohane Mubapatizi na wasambiri wa waFarisi wakaziwizganga kurya. Wantru wanji wakiza kwa Yesu na kumufumba kuti, “Chifukwa uli wasambiri wa Yohane Mubapatizi na wasambiri wa waFarisi wakuziwizga kurya, kweni winu wakuziwizga chara?”

¹⁹Yesu wakazgora wakati, “Kasi awo wachemekera pa nthengwa wangamanya kuiziwizga kurya uku mwene-nthengwa wali nawo? Nyengo yose iyo iwo wali nayo mwene-nthengwa, kuti wakumanya kuiziwizga kurya chara.

²⁰Kweni nyengo yitizenge apo mwene-nthengwa wati wawuskikeko kwa iwo. Penepapo ndipo wizamkuiziwizga kurya zuwa lenelira.”

²¹“Palije muntru uyo wakugambikapo chigamba cha salu yipha pa laya likorowere. Usange wangachita ntheura, chigamba chiphya chikukhwinyata na kuguza laya likorowere lira. Ntheura laya likorowere lira likuparuka ndipo kuparuka kwakhe kukuwa kukuru chomene.

²²Ndiposo palije muntru uyo wakupungulira vinyo liphya mu mathumba gha vikumba vidala. Usange wangachita ntheura, vinyo liphya lira lingaphumula mathumba ghavikumba vidala, ndiposo vinyo lira lingasakazika na mathumba

gha vikumba wuwo. Kweni vinyo liphya wakupungulira mu mathumba gha vikumba viphya."

Fumbo pa za zuŵa la Sabata

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

23 Nyengo yimoza pa zuŵa la Sabata Yesu wakasorotanga mu minda ya tirigu. Apo wakendanga, wâsambiri âwakhe âwakamba kupurura mphonje za tirigu.

24 Ntheura wâFarisi âwakati kwa Yesu, "Chifukwa uli wâsambiri âwako âwakuchita icho nchambula kulangurika kuchita pa zuŵa la Sabata?"

25 Yesu wakati kwa iwo, "Kasi mundaŵazgepo icho wakachita Davide para wakasokwa ndipo njara yikamukora iyo na awo wakaŵa nawo?

26 Iyo wakanjira mu Nyumba ya Chiuta apo Abiyatara wakaŵa Musofi Mukuru, ndipo wakarya Chingwa cha Uŵapo wa Chiuta icho chikâwa cha dango chara kuti waliyose warye, kweni wâsifi pera. Ndiposo cheneichi, wakaŵapako awo wakaŵa nayo?"

27 Yesu wakati kwa wâFarisi, "Zuŵa la Sabata, likimikikira munthu, kuti munthu wali kuŵirako chifukwa cha zuŵa la Sabata chara.

28 Ntheura Mwana wa Munthu ndi Fumu ya Sabata."

Mariko 3

Yesu wakuchizga munthu wakufwa woko

(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

1 Yesu wakaya kanjiraso mu nyumba ya kusoperamo, mwenemumo mukaŵa munthu wakufwa woko.

2 WâFarisi wâanji awo wakaŵapo âwakamulaŵisiskanga Yesu, kuwona kuti panji wangamuchizga munthu yura pa zuŵa la Sabata mwakuti wâamupe mrandu.

3 Yesu wakamuphalira munthu mweneuyo wakaŵa na woko la kuphapa kuti, "Zakuno kunthazi."

4 Yesu wakaŵafumba wakati, "Kasi nchichi icho chikulangurika pa zuŵa la Sabata? Kuchita uweme panji kuchita uheni? Kuponoska umoyo panji kukoma?" Kweni âwakati waka chete.

5 Mu ukari, Yesu wakalaŵiska uku na uku pa awo wakaŵa mwenemumo, ndipo wakakwenyerera chifukwa cha unonono wa mitima yawo. Penepapo wakamuphalira munthu yura wakati, "Nyatoska woko lako." Wakanyoroska woko lakhe, ndipo likawereramo.

6 WâFarisi wâakafumira kuwaro, ndipo maluŵiro âwakapangana na wupu wa wâHerode umo wângamukomera Yesu.

Mzinda ukurondezga Yesu ku nyanja

⁷ Yesu wakafumapo pamoza na ḫwasambiri ḫakhe na kuya ku nyanja ndipo mzinda ukuru wa ḫanthu ukamurondezga kufumira mu Galileya. Kufumaso ku Yudeya,

⁸ Yerusalemu na Idumeya, ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, ndiposo na kuzingirizga vigāwa vya Ture na Sidoni, ḫanthu ḫanandi ḫakiza kwa iyo ḫakati ḫakapulika vyose ivyo wakachitanga.

⁹ Pakuti mzinda wa ḫanthu ukāwa ukuru, Yesu wakaŵaphalira ḫwasambiri ḫakhe kuti ḫamunozgere ngaraŵa pafupi na iyo, mwakuti ḫanthu ūwareke kumufinyirizga.

¹⁰ Pakuti Yesu wakachizga ḫanthu ḫanandi, ntheura ḫarwari wose ḫakamufinyirizganga kuti ḫamukhwaske.

¹¹ Para ḫanthu ḫa mizimu yiheni ḫakamuwona, ḫakawa pasi ndipo ḫakachemerezga ḫakati, "Imwe ndimwe Mwana wa Chiuta!"

¹² Kweni wakaŵachinyinthizga chomene kuti ūwareke kumupharazga.

Yesu wakusora ḫwasambiri 12

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Yesu wakakwerera ku phiri ndipo wakajichemera awo wakaŵakhumbanga, ndipo ḫakiza kwa iyo.

¹⁴ Wakimika 12 na kuŵathya, "Ŵakutumika." Wakaŵaphalira wakati, "Ndamusorani kuti mukharenge nane na kuti ndimutumaninge kuya kapharazga,

¹⁵ na kutiso muŵenge na mazaza gha kufumyira viŵanda."

¹⁶ Mazina ghawo ndi agha: Simoni (mweneuyo Yesu wakamuthya zina lakuti Petrosi)

¹⁷ Yakhobe na Yohane munung'una wakhe, ḫana ḫa Zebediya, (ŵeneawo Yesu wakaŵathya zina lakuti Bowanerege leneilo likung'anamula kuti, "Ŵana ḫa chidudumira cha Leza.")

¹⁸ Pakaŵaso Andreyo, Filipu, Baratolomeyu, Mateyu, Tomasi, Yakhobe mwana wa Alifeyu, Tadeyu, Simoni wa chipani cha Zeloti.

¹⁹ Ndiposo na Yudas Isikariyoti, mweneuyo wakawendera mphiska Yesu.

Yesu na Belezebule

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23, 12.10)

²⁰ Ntheura Yesu wakiza ku kwawo, ndipo ḫanthu ḫanandi ḫakawunganaso mwakuti iyo na ḫwasambiri ḫakhe kuti ḫakāwa na nyengo ya kuryera chara.

²¹ Para ḫa mbumba yakhe ḫakapulika ichi, ḫakaruta kuya kamutora pakuti ḫakati, "Wafuntha."

22 Wamanyi-marango awo wakafuma ku Yerusalemu wakati, “Munthu uyu wali na Belezebule! Wakufumya viwanda na nkhongono za mukuru wa viwanda.”

23 Ntheura Yesu wakaŵachema wanthu kuti wize kufupi na iyo na kuyowoya nawo mu ntharika wakati, Kasi Satana wangafumya uli Satana?

24 Usange wanthu wa ufumu umoza wagawikana, ufumu uwu kuti ungakhora chara.

25 Usange wanthu wa nyumba yimoza wagawikana, nyumba iyo kuti yingakhora chara.

26 Usange Satana wakujuska yekha na kugawikana, wangakhora chara. Umaliro wakhe ngweneuwu.

27 “Kulije munthu uyo wanganjira mu nyumba ya chinkhara na kuphangwa chuma chakhe kwambula kuti wadange wakake chinkhara chira. Penepapo ndipo waphange chuma chira.

28 “Nadi nkhumuphalirani kuti, kwananga kose na matusi agho wanthu wakuyowoya kwa Chiuta viti vigowokereke.

29 Kweni uyo wakutuka Mzimu Mutuŵa wati wagowokereke chara. Wali na mrandu wa kwananga kwa muyirayira.”

30 (Yesu wakayowoya ivi chifukwa wanthu wara wakatenge, “Wali na mzimu uheni.”)

Wanyina wa Yesu na wānung'una wakhe

(Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

31 Wanyina wa Yesu na wānung'una wakhe wakafika. Wakimilira kuwaro kwa nyumba, ndipo wakatuma munthu yunji kuya kamuchema.

32 Kweni mzinda wa wanthu ukakhara na kumuzingirizga, ndipo wakamuphalira wakati, “Wanyinamwe na wānung'una wīnu wali kuwaro wakumukhumbani.”

33 Yesu wakaŵazgora wakati, “Amama na wānung'una wane mbanjani?”

34 Pakulaŵiska wānthusu awo wakamuzingirizga wakayowoya wakati, “Aŵa ndiwo amama na wānung'una wane!

35 Uyo wakuchita khumbo la Chiuta ndiyo munung'una wane, mudumbu wane, na amama.”

Mariko 4

Ntharika ya mumiji

(Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Yesu wakambaso kusambizga mu mphepete mwa Nyanja ya Galileya. Mzinda ukuru wa wantru ukawungana na kumuzingirizga, ndipo wakanjira na kukhara mu ngarawa pa nyanja apo wantru wakawa pa mlima mu mphepete mwa nyanja.

² Wakawasambizga vinthu vinandi mu ntharika, ndipo mu usambizgi wakhe wakati,

³ “Tegherezgani! Mumiji yunji wakaruta kuya kasewa mbuto yakhe.

⁴ Ndipo apo wakasewanga, mbuto yinyakhe yikawa mu mphepete mwa nthowa, ndipo tuyuni tukiza na kusora.

⁵ Mbuto yinyakhe yikawa pa lusokorowe, penepapo pakawavye dongo linandi. Mbuto yira yikamera luwiro chifukwa pakawavye dongo linandi.

⁶ Kweni dazi likati lakwera, yikawawuka na komira pakuti yikawavye nkhorozzi.

⁷ Mbuto yinyakhe yikawa mukati mu minga, iyo yikakura na kuyifyoronganiska, ndipo kuti yikapambika vipambi chara.

⁸ Kweni yinyakhe yikawa mu dongo liweme, yikamera na kukura, ndipo yikapambika vipambi vinandi. Yinyakhe yikapambika 30, yinyakhe 60, ndipo yinyakhe 100.”

⁹ Ntheura Yesu wakati, “Uyo wali na makutu ghakupulikira, wapulike.”

Urato wa zintharika

(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)

¹⁰ Para Yesu wakawa pa yekha, wasambiri wakhe 12 pamoza na wantru wanji wakamufumba na urato wa zintharika.

¹¹ Wakaaphalira wakati, “Kwa imwe kwapika kuti mumanye vy a muchindindi vy Ufumu wa Chiuta. Kweni kwa awo wali kuwaro, vyose vikuyowoyeka mu ntharika,

¹² mwakuti, ‘Kulaewisika, walawiske nadi, kweni wawone kanthu chara, Kupulika wapulike nadi, kweni kupulikiska kanthu chara. Mzire wang'anamu ke mu mtima, ndipo wagowokereke!’ ”

Yesu wakurongosora ntharika ya mumiji

(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)

¹³ Ntheura Yesu wakafumba wakati, “Kasi mukupulikiska chara ntharika iy? Ipo sono mupuliskenge uli ntharika yinyakhe yiliyose?

¹⁴ Mumiji wakusewa mazgu gha Chiuta.

¹⁵ Mbuto izo zikawa mu mphepete mwa nthowa, ndi wantru awo wakupulika mazgu gha Chiuta ndipo nyengo yeneiyo Satana wakwiza na kukwapura mazgu agho ghaseweka mwa iwo.

¹⁶Ntheura pera wānthu wānyakhe wāli nga ndi mbuto izo zikaseŵeka pa lusokorowe. Nyengo yeneiyo wākughapulika mazgu gha Chiuta na kughapokerera na chimwemwe.

¹⁷Kweni kuti mazgu ghara ghakujintha nkhorozzi mwa iwo chara. Ntheura wānthu wāra wākuŵā na chipulikano kwa kanyengo kachoko waka. Para kwaŵā visuzgo panji kuzikizgika chifukwa cha mazgu gha Chiuta, nyengo yeneiyo wākuwerera nyuma mu chipulikano chawo.

¹⁸Wānyakhe wāli nga ndi mbuto izo zikawa mu minga, wāneawo wākupulika mazgu gha Chiuta.

¹⁹Kweni vyakwenjezga vya umoyo uno, kutemweska usambazi na makhumbiro gha vinthu vinyakhe vikunjiramo mwa iwo na kufyoronganiska mazgu gha Chiuta. Ndipo mazgu ghara ghakupambika vipambi chara.

²⁰Kweni wānyakhe wāli nga ndi mbuto izo zikaseŵeka pa dongo liweme, awo wākupulika mazgu gha Chiuta na kughapokerera. Ntheura wākupambika vipambi vinandi, wānji 30, wānji 60, ndipo wānjiso 100.”

Nyali yakubenererera na chiŵiya

(Luk 8.16-18)

²¹Yesu wakawafumba wakati, “Kasi wānthu wākutora nyali na kuyibenererera na chidunga panji kuyiŵika kusi ku chitara? Asi wākuyiŵika pa malo ghakuwonekera?

²²Pakuti chinthu chose chakubisika chizamkuvumbukwira pakweru, ndipo chose icho nchakubenererera chiti chibenukenge.

²³Uyo wali na makutu ghakupulikira, wapulike!”

²⁴Yesu wakayowoyaso nawo wakati, “Chenjerani pa ivyo mukupulika! Chipimo icho mukweruzgira wānyinu, chenechicho ndicho Chiuta wizamkweruzgira imwe kwakuruska.

²⁵Pakuti uyo wali navyo kuti kupikenye vinandi kwa iyo. Kweni uyo walije, wizamkupokeka nanga nkhachokochoko ako wali nako.”

Ntharika ya kakuliro ka mbuto

²⁶Yesu wakawaphalira wakati, “Ufumu wa Chiuta ukulingana waka na munthu uyo wakuseŵa mbuto yakhe mu munda.

²⁷Na usiku wakugona ndipo na mulenje wakuwuka. Nyengo yose mbuto yira yikumera na kukura. Kweni mwenecho kuti wakumanya chara umo yikumerera.

²⁸Dongo ilolene ndilo likumezga mbuto na kuyipambikiska vipambi, pakudanga musonga, pamanyuma chisasuni, ndiposo na lumphuzi mu chisasuni.

²⁹Kweni para mbuto yakhoma, wakutora chigeru na kudumula mbuto pakuti nyengo yavuna yakwana.”

Ntharika ya njere la matubeni

(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

³⁰Yesu wakayowoyaso wakati, “Kasi tiwulinganizge na vichi Ufumu wa Chiuta? Panji tingawuyowoyerwa mu ntharika uli?

³¹Uli nga ndi njere la matubeni ulo para laseŵeka mu dongo, nduchoko chomene kuruska mbuto zose mu charu.

³²Ndipouli para laseŵeka, lukumera na kukura ndipo lukuŵa chivwati chikuru kuruska vivwati vyose nya mu munda. Likuŵa na minthavi yikuru, mwakuti viyuni nya mudera vikwiza na kuzenga vivimbo vyawo mu minthavi yakhe.”

³³Yesu wakasambizganga wānthu mazgu gha Chiuta mu ntharika zinandi nga ndi izi, kwakuyana na kapulikiskiro kawo.

³⁴Iyo kuti wakaŵayowoyeranga kanthu chara kwambula ntharika. Kweni ku udesi ndiko wakaŵafwatuliranga vyose wāsambiri wākhe.

Yesu wakuchetamiska chimphupuru

(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

³⁵Zuŵa lenelira nyengo ya mise, Yesu wakaŵaphalira wāsambiri wākhe wakati, “Tiyeni tambukire ku sirya linyakhe la nyanja.”

³⁶Ntheura wākati wāsida mzinda wa wānthu, wāsambiri wākhe wākanjira mu ngarâwa umo wakaŵa Yesu, ndipo wākaruta nayo pamoza. Pakâwaso ngarâwa zinyakhe izo zikarongozgana nayo.

³⁷Chimphupuru chikuru chikawuka, majigha ghakamba kutimba ngarâwa na kunjira mukati, ndipo ngarâwa yikamba kuzura na maji.

³⁸Kweni Yesu wakagona pa musamiro ku umaliro wa ngarâwa, ndipo wāsambiri wākamuwuska wākati, “Musambizgi, kasi mukulorako chara kuti tikufwa?”

³⁹Yesu wakawuka mu tulo na kuyichenya mphepo na kuti ku majigha, “Chetama! Kuti waka yii.” Mphepo yikareka kuputa ndipo kukaŵa bata likuru.

⁴⁰Yesu wakati ku wāsambiri wākhe, “Chifukwa uli mukopa? Kasi muchalije chipulikano?”

⁴¹Wāsambiri wākazura na wofi ukuru chomene, ndipo wākayowyeskana yumoza na munyakhe wākati, “Ndi njani munthu uyu mweneuyo nanga ndi mphepo na nyanja vikumupulikira?”

Mariko 5

Yesu wakuchizga munthu wa mizimu yiheni

(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)

¹ Yesu na âwasambiri âwakhe âwakafika ku sirya linyakhe la Nyanja ya Galileya, ku charu cha Geraseni.

² Apo Yesu wakafumanga mu ngaraâwa, munthu wa mizimu yiheni uyo wakafumanga ku mararo wakakumana nayo.

³ Munthu uyu wakakharanga ku mararo, ndipo pakaâwavye munthu wakuti wamukake na vingwe panji na unyoro.

⁴ Nyengo zinandi wakakakikanga mawoko na malundi na unyoro, kweni wakadumulanga unyoro na kubanthura magwede gha mu malundi. Pakâwavye munthu wa nkongono kumutonda.

⁵ Muhanya na usiku wakakharanga ku mararo na mu mapiri ndipo wakachemerezganga na kujicheka na mawe.

⁶ Munthu yura wakati wamuwona Yesu patali, wakamuchimbilira na kujikama mu malundi ghakhe.

⁷ Wakachemerezga chomene wakati, "Kasi mukukhumba kuchitachi nane, imwe Yesu Mwana wa Chiuta Chikurukuru? Nkhumurombani mu zina la Chiuta kuti mungandisuzganga."

⁸ (Munthu yura wakayowoya ichi chifukwa Yesu wakati kwa iyo, "Mzimu uheni iwe, fumamo mu munthu uyu!")

⁹ Yesu wakamufumba wakati, "Zina lako ndiwe njani?" Iyo wakazgora wakati, "Zina lane ndine 'Chimuzinda' chifukwa tili âwanandi."

¹⁰ Munthu yura wakamuâweya Yesu kuti wareke kuyitura mizimu yira kuwaro kwa charu chira.

¹¹ Pafupi waka, pakâwa mskambo wa nkumbwa izo zikaryanga mu mphepete mwa phiri.

¹² Mizimu yiheni yikamuâweya Yesu yikati, "Mutitume mu nkumbwa zira ndimo tikanjire."

¹³ Yesu wakayizomerezga. Ndipo mizimu yiheni yikafumamo mu munthu yura, yikaya kanjira mu nkumbwa. Mskambo wa nkumbwa ukaâwa pafupi vikwi viâwiri, ndipo ukachimbilira kusika na kugodobokera kwa kusendemuka na kuya kanjira mu nyanja, ndipo ukamirwa wose.

¹⁴ Awo âwakaliskanga nkumbwa zira âwakachimbira na kuya kaphara ku msumba na ku mizi, ndipo âwanthu âwakiza kawona icho chikachitika.

¹⁵ Ndipo wakiza kwa Yesu, âwakawona munthu uyo wakâwa na mizimu yiheni wakhara pasi, wavvarikika makora ghene, ndipo vifusi vyamara. âWanthu âwakâwa na wofi ukuru.

¹⁶Awo âwakawona ichi, âwakakonkhoska icho chikachitika ku munthu uyo wakâwa na viwanda ndiposo na ku nkhumba zira.

¹⁷Ndipo âwanthu âwakamba kumuâweya Yesu kuti wafumemo mu chigâwa chawo.

¹⁸Apo Yesu wakanjiranga mu ngaraâwa, munthu mweneuyo wakâwa na viwanda wakamuromba kuti warutenge nayo.

¹⁹Yesu kuti wakamuzomerezga chara, kweni wakati, "Rutanga ku kwinu, ku âwabali âwako, ukaâwaphalire ivyo Fumu yakuchitira iwe pakukulengera lusungu."

²⁰Ntheura munthu yura wakaruta na kwamba kuthuwuska mu Misumba Khumi vyose ivyo Yesu wakamuchitira, ndipo âwanthu wose awo âwakapulika ichi âwakazizwa.

Mwana msungwana wa Yayiro na mwanakazi uyo wakakhwaska laya la Yesu

(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

²¹Para Yesu wakambukiraso ku sirya linyakhe la nyanja mu ngaraâwa, mzinda ukuru ukamuwunganira mu mphepete mwa nyanja apo wakâwa iyo.

²²Ndipo murara yumoza wa nyumba ya kusoperamo zina lakhe Yayiro wakiza kwa Yesu. Wakati wamuwona Yesu, wakawa mu malundi ghakhe,

²³na kumuâweya chomene wakati, "Mwana wane msungwana wali pafupi kufwa. Nkhumuâweyani, tiyenî mukâwike mawoko ghinu pa iyo, mwakuti wachire na kuâwa wamoyo."

²⁴Ntheura Yesu wakaruta nayo. âwanthu âwanandi âwakenda nayo pamoza mwa kumufinyirizga.

²⁵Wakaâapo mwanakazi yunji uyo wakâwa na nthenda yakusurura ndopa kwa virimika 12.

²⁶Mwanakazi uyu wakasuzgika chomene na kwenda mu zing'anga izo zikayezganga kumuchizga. Wakataya vyuma vyakhe vyose kweni kuti wakachizgika chara. Mu malo mwakhe matenda ghakarutiliranga kunthazi.

²⁷Para wakati wapulika vya Yesu, wakanjira na kuphapatizga mu mzinda wa âwanthu mphaka wakafika kunyuma kwa Yesu na kukhwaska laya lakhe.

²⁸Pakuti wakati, "Usange ndingakhwaska nanga ndi malaya ghakhe, nditi ndichirenge."

²⁹Nadidi wakakhwaska laya lakhe, ndipo penepapo kusurura kwa ndopa zakhe kukamara nyengo yeneyira ndipo wakajipulika mu thupi mwakhe kuti wachizgika ku nthenda yakhe.

³⁰Pa nyengo yeneiyo Yesu wakamanya kuti nkhongono zinyakhe zafumamo mwa iyo. Ntheura wakang'anamukira ku mzinda wa wantru wakafumba wakati, "Ndi njani wakhwaska malaya ghane?"

³¹Wasambiri wakhe wakazgora wakati, "Namwe mukuwona waka kuti wantru wakumufinyirizgani, kweni mukufumba kuti, 'Ndi njani wandikhwaska?'"

³²Pa nyengo iyi Yesu wakalawiska uku na uku kuti wawone uyo wakachita ichi.

³³Ntheura mwanakazi yura pakumanya icho chikamuchitikira, wakiza panthazi za Yesu na kuwa mu malundi ghakhe. Wakazura na wofi ukuru na kutenthema, ndipo wakamuphalira unenesko wose.

³⁴Yesu wakati ku mwanakazi yura, "Mwana wane, chipulikano chako chakuchizga. Rutanga mu mutende, ndipo chira ku matenda ghako."

³⁵Apo Yesu wakaŵa wachali kuyowoya, kukiza wantru kufuma ku nyumba ya murara wa nyumba ya kusoperamo ndipo wakati, "Mwana wako wafwa. Kasi ukumusuzgirachiso Musambizgi?"

³⁶Kweni Yesu pakureka kupwererako icho wantru wara wakayowoya, wakamuphalira murara wa nyumba ya kusoperamo wakati, "Ungopanga, kweni upulikane ndipera."

³⁷Yesu kuti wakazomerezga muntru kurongozgana nayo chara, kweni kupatulako Petrosi Yakhobe na munung'una wakhe Yohane.

³⁸Para wakati wafika ku nyumba ya murara wa nyumba ya kusoperamo, Yesu wakasanga chiwawa chikuru na wantru wakulira na kutengera chomene.

³⁹Wakati wanjira mu nyumba wakafumba wakati, "Kasi mukuchitirachi chiwawa na kulira? Mwana uyu kuti wafwa chara kweni wagonu tulo."

⁴⁰Kweni wantru wakamuseka chomene. Ndipo wakati waŵafumyamo wose mu nyumba, wakatora wiske na nyina wa mwana na wasambiri awo wakaŵa nayo na kunjira nawo ku chipinda uko kukaŵa mwana.

⁴¹Wakamukora pa woko ndipo wakati, "Talita, Kumi," ndiko kuti, "Wa msungwana iwe, nkhukuphalira kuti wuka."

⁴²Penepapo msungwana wakawuka na kwamba kwenda, pakuti wakaŵa na virimika 12. Ntheura wantru wose wakazukuma chomene.

⁴³Yesu wakaŵachinyinthizga kuti wareke kuphalirapo muntru nanga njumoza na icho chikachitika. Ndipo wakaŵaphalira kuti wamupe chakurya msungwana yura.

Mariko 6

Yesu wakuyuyurika ku Nazarete

(Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

¹ Yesu wakafumako ku malo ghara, wakiza ku muzi wa kwawo, ndipo ḫwasambiri ḫakhe ḫakarongozgana nayo.

² Pa zuŵa la Sabata iyo wakamba kusambizga mu nyumba ya kusoperamo. Ḫanthu ḫanandi awo ḫakamupulika ḫakazizwa ndipo ḫakafumba ḫakati, "Kasi munthu uyu wali kuvisanga nkhu vyose ivi? Kasi ndi vinjeru uli ivyo wali kupika kuti wachite milimo ya minthondwe nga ndi iyi?

³ Asi uyu ndiyo muŵaji wa mathabwa, mwana wa Mariya, mukuru wa Yakhobe, Yose, Yudasi na Simoni? Ndipo asi ḫadumbu ḫakhe ḫali na ise pano?" Ntheura ḫakakhuŵazgika mwa iyo.

⁴ Ndipo Yesu wakati kwa iwo, "Nchimi njakuchindikika kosekose, kweni mu charu cha kwakhe na mukati mu ḫabali ḫakhe na mu mbumba yakhe, ndimo yikuchindikika chara."

⁵ Ndipo wakatondeka kuchitako mlimo wankhongono, kweni wakaŵika mawoko ghakhe pa ḫarwari ḫachoko waka na kuŵachizga.

⁶ Iyo wakazizwa chomene chifukwa ḫanthu ḫakawâvye chipulikano.

Yesu wakutuma ḫasambiri 12

(Mat 10.5-15; Luk 9.1-6)

Yesu wakenda mu vikaya zingirizge uku wakusambizga ḫanthu.

⁷ Wakachema ḫasambiri ḫakhe 12, ndipo wakamba kuŵatumwa ḫawiriŵawiri. Wakawapa mazaza ghakufumiskira mizimu yiheni.

⁸ Wakaŵalangula kuti, "Mungayeghangā kanthu kalikose chara pa ulendo winu kweni ndodo pera. Murekeso kuyegha chingwa panji thumba nesi ndarama mu vibeta vyinu.

⁹ Vwarani viryato kweni mungavwaranga malaya għawiri chara."

¹⁰ Yesu wakaŵaphaliraso wakati, "Kose uko mwamkufika na kupokereraka, kharani mu nyumba mwenemumo musuke mufumemo mu msumba ura.

¹¹ Usange mu mizi yinyakhe ḫakumupokererani chara, nanga nkhumupulikani, fumanimo. Ndipo para mukufumamo kung'unthani fuvu la ku malundi għinu kuti chiŵenġe chipanikizgo kwa iwo."

¹² Ntheura ḫasambiri ḫakaruta ndipo ḫakapharazga kuti ḫanthu ḫwang'anamuke mu mtima.

¹³ Ḫakafumya viŵanda vinandi, ndipo ḫakawaphakazga mafuta ḫarwari ḫanandi na kuŵachizga.

Nyifwa ya Yohane Mubapatizi

(Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)

¹⁴Karonga Herode wakapulika makani agha, pakuti lumbiri lwa Yesu lukatandazgika kosekose. Wanthu wanji wakayowoya kuti, "Yohane Mubapatizi wawuka ku wakufwa, ndicho chifukwa nkhongono izi zikuchita nchito mwa iyo."

¹⁵Kweni wanji wakati, "Ndi Eliya." Wanyakheso wakati, "Ndi nchimi yimoza ya nchimi za kale."

¹⁶Para Herode wakati wapulika ichi, wakati, "Yohane uyo nkhamudumula mutu yura ndiyo wali kuwuskika ku wakufwa!"

¹⁷Chifukwa Herode wakalangula kale kuti Yohane wakoreke na kukakika na kumuŵika mu gadi. Wakachita ichi chifukwa cha Herodiya muwoli wa Filipu munung'una wakhe, uyo iyo wakamutora kuŵa muwoli wakhe.

¹⁸Pakuti Yohane wakamuphalira Herode kuti, "Nchambula kulangurika kuti iwe utore muwoli wa munung'una wako."

¹⁹Ntheura Herodiya wakamutinkha Yohane, ndipo wakakhumbanga kumukoma, kweni wakatondekanga.

²⁰Pakuti Herode wakopanga Yohane ndipo wakamuvikiriranga pakumanya kuti wakaŵa munthu murunji na mutuŵa. Ntheura wakamusunganga makora. Nyengo zinandi wakatemwa kumutegherezga Yohane nangauli wakazizikikanga chomene para wakamupulikanga.

²¹Pa umaliro Herodiya wakasanga mwawi. Pakawa pa zuŵa lakukumbukira kubabika kwa Herode apo Herode wakanozgera chiphikiro ndipo wakachema nduna zakhe, warongozgi wa nkhondo ndiposo wararaŵarara wa mu chigawa cha Galileya.

²²Mwana msungwana wa Herodiya wakanjira mu chiphikiro na kuvina, ndipo wakamukondweska Herode pamoza na awo wakaŵa nayo pa chiphikiro chira. Ntheura Karonga Herode wakamuphalira msungwana yura wakati, "Romba chose icho ukukhumba ndipo nditi ndikupenge."

²³Ndipo wakapangana nayo wakati, "Nditi ndikupenge chose icho ukukhumba nanga ndi kukugawirako pakati ufumu wane."

²⁴Ntheura msungwana yura wakafuma na kuya kafumba wanyina kuti, "Kasi nkharambe vichi?" Wanyina wakazgora wakati, "Ukarombe mutu wa Yohane Mubapatizi."

²⁵Msungwana yura wakawerera luŵiro kwa karonga na kuti, "Nkhukhumba kuti mundipe sono pano mutu wa Yohane Mubapatizi pa mbale apa."

²⁶Ndipo karonga wakaŵa na chitima chikuru chomene, chifukwa cha chirapo chakhe icho wakachita pa maso pa awo wakachemeka pa chiphikiro. Ntheura wakatondeka kusintha.

²⁷Sono karonga wakatuma yumoza wa âwasilikari nyengo yeneiyo na kumulangula kuti wakize na mutu wa Yohane. Musilikari wakaruta ku gadi na kudumula mutu wa Yohane.

²⁸Ndipo wakiza nawo mutu pa mbale. Karonga wakapereka ku msungwana, ndipo nayo wakapereka ku âwanyina.

²⁹Wasambiri âwa Yohane âwakati âwapulika ichi, âwakiza na kutora thupi kuti âwakaliwike mu dindi.

Yesu wakuryeska âwanthu vikwi vinkonde

(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Yoh 6.1-14)

³⁰Wakutumika âwara âwakawerera kwa Yesu na kumuphalira vyose ivyo âwakachita na kusambizga.

³¹Yesu wakaâphalira wakati, “Tiyeni imwe mwekha tirutenge ku malo ghambula âwanthu kuti mukapumulepo pachoko waka.” Pakuti âwanthu âwanandi chomene âwakizanga na kuruta, Yesu na âwasambiri âwakhe kuti âwakâwa na nyengo ya kuryera chara.

³²Ntheura âwakanjira mu ngaraâwa na kuruta kwa âwekha ku malo ghambula âwanthu.

³³Kweni âwanthu âwanandi âwakâwawona âwakuruta ndipo âwakâwamanya. Ntheura âwakenda luâwiro pa mlima kufuma ku mizi yose na kumudangirira Yesu na âwasambiri âwakhe na kuya kafika pa malo ghara.

³⁴Para Yesu wakati wafuma mu ngaraâwa, wakawona mzinda ukuru wa âwanthu ndipo wakaâwa na chiwuravi na iwo pakuti âwakâwa nga ndi mberere zambula muliska. Ntheura wakamba kuâwasambizga vinthu vinandi.

³⁵Apo dazi likaâwa pafupi kunjira, âwasambiri âwakhe âwakiza kwa iyo âwakamuphalira âwakati, “Kuno ndi malo ghambula âwanthu, ndiposo ndi mise kale.

³⁶Muâwawezge âwanthu kuti âwarute ku vikaya vyâa pafupi ivi mwakuti âwakajigulire ako âwangarya.”

³⁷Yesu wakaâwazgora wakati, “âWapani chakurya ndimwe kuti âwarye.” âWakamufumba âwakati, “Kasi tirute tikagule vyakurya vyâa mtengo wa ndarama za madenari 200 kuti ndivyo tiâape âwarye?”

³⁸Yesu wakaâfafumba wakati, “Kasi muli na vingwa vilinga? Rutani mukawoneko.” âWakaya kasanga kuti, “Kuli vingwa vinkonde na somba ziâwiri.”

³⁹Yesu wakaâwalangula âwasambiri âwakhe kukharika âwanthu pasi mu viwuruviwuru pa utheka wakubiriâwira.

⁴⁰âwanthu âwakakhara pasi mu mizere ya âwanthu 100 na âwanthu 50.

⁴¹Ndipo wakati watora vingwa vinkonde vira na somba ziŵiri, wakalaŵiska kuchanya, wakawonga Chiuta ndipo wakati wamenya wakavipereka ku ūwasambiri kuti ūakharikire ūanthu. Ndipo wakaŵagaŵiraso wose somba ziŵiri zira.

⁴²Ndipo wose ūakarya na kukhuta.

⁴³Pa umaliro ūwasambiri ūkasora vimenu vy a vingwa na somba ivyo vikakharapo ndipo vikazura vidunga 12.

⁴⁴Ndipo unandi wa ūanthu awo ūakarya ukaŵa ūanarume pera vikwi vinkonde.

Yesu wakwenda pa maji

(Mat 14.22-33; Yoh 6.15-21)

⁴⁵Mwaluŵiro Yesu wakaŵaphalira ūwasambiri ūakhe kuti ūanjire mu ngaraŵa na kudangirako ku sirya linyakhe ku Betesaida, apo iyo wakawezganga mzinda wa ūanthu.

⁴⁶Yesu wakati walayirana nawo, wakakwerera ku phiri kuya karomba.

⁴⁷Ndipo kukati kwâŵa mise ngaraŵa yikaŵa pakatikati pa nyanja, apo Yesu wakaŵa yekha ku mlima.

⁴⁸Yesu wakaŵawona ūwasambiri ūakhe ūakusuzgika kuvuŵa ngaraŵa, chifukwa mphepo yikaŵajandizganga. Ku matandakucha pa ora la chinayi iyo wakiza kwa iwo uku wakwenda pa nyanja, wakatenge waŵajumphe,

⁴⁹kweni ūakati ūamuwona wakwenda pa nyanja, ūakaghanaghana kuti ndi muzguka. Penepapo ūakachemerezga na wofi ukuru.

⁵⁰Wose ūakamuwona ndipo ūakatenthema. Penepapo wakayowoya nawo wakati, "Khwimani mtima! Ndine, mungopanga."

⁵¹Mbwenu wakanjira mu ngaraŵa pamoza nawo ndipo mphepo yikareka. Ndipo ūwasambiri ūakazizwa chomene,

⁵²chifukwa chakuwura kupulikiska ivyo vikachitika pa vingwa, mitima yawo yikaŵa yinonono.

Yesu wakuchizga ūwarwari ku Mutezarete

(Mat 14.34-36)

⁵³Ndipo para Yesu na ūwasambiri ūakhe ūakati ūambuka nyanja, ūakafika ku charu cha Mutezarete ndipo ūakimika ngaraŵa.

⁵⁴Ūakati ūafuma mu ngaraŵa, luŵiro ūanthu ūakamupanikizga Yesu.

⁵⁵Ūanthu ūa mu chigâŵa chose chira ūakachimbira na kwiza na ūwarwari kwa Yesu. Ūakawayeghangwa pa kasarasara kwiza nawo kose uko ūakapulika kuti Yesu wali.

⁵⁶Ntheura na kose uko Yesu wakaruta, mu vikaya, mu misumba, wānthu wākagoneka wārwari wāwo mu maluwugha. Wakamuwēya Yesu kuti wākhwaske nanga ndi mphonje za laya lakhe, ndipo wose awo wākazikhwaska wākachira.

Mariko 7

Maluso gha wāsekuru wā wāYuda

(Mat 15.1-9; Luk 11.37-41)

¹WaFarisi na wāmānyi-marango wānji awo wākafuma ku Yerusalemu wākamuwunganira Yesu.

²Iwo wākawona kuti wānji wā wāsambiri wākhe wākaryanga chakurya kwambula kugeza mawoko, ndiko kuti wākapwererako chara maluso gha chiYuda gha kugeza mu mawoko.

³(Pakuti wāFarisi na wāYuda wose wākurya kanthu chara kwambula kugeza mawoko ghawo kwakuyana na maluso gha wāsekuru wāwo.

⁴Para wākuwera kufuma ku msika, kuti wākurya vyakurya chara kwambula kuti wājitozga danga. Waliso na maluso ghanandi agho wāsekuru wāwo wākāwarekera nga ndi kusuka vyakumweramo, viwīya na wādira wāmkuwā na vitara.)

⁵Ntheura wāFarisi na wāmānyi-marango wāra wākamufumba Yesu wākati, "Chifukwa uli wāsambiri wāko kuti wākurondezga maluso gha wāsekuru chara, kweni wākurya na mawoko ghamalikho?"

⁶Yesu wakazgora wakati, "Yesaya wakaneneska pakuchima na vya imwe mwa wāpusikizgi, nga ndi umo kuli kulembekera kuti, 'Wānthu aŵā wākundichindika na mlomo wāwo pera, kweni mtima wāwo uli kutali na ine.

⁷Wākundisopa, kweni kusopa kwāwo nkhwa wāka. Visambizgo ivyo wākusambizga, ndi maluso wāka gha wānthu!"

⁸"Mukuzerezga marango gha Chiuta kuti musungilire maluso gha wānthu."

⁹Penepapo Yesu wakati ku wāFarisi na ku wāmānyi-marango, "Muli na nthowa yakuchenjera yakuzerezgera marango gha Chiuta mwakuti musungilire maluso għinu.

¹⁰Pakuti Mozesi wakati, 'Chindika wāwuso na wānyoko,' ndipo, 'Yose uyo wakutuka wāwiske panji wānyina, wakwenera kukomeka.'

¹¹Kweni imwe mukuti, usange munthu wakuti ku wāwiske panji wānyina, chose icho ndatenge ndimovvirani nacho ndi Korobani (ndiko kuti nchawanangwa chakuperekka kwa Chiuta.)

¹²Ntheura kuti mukumuzomerezga chara kuti waŵachitire kanthu ŵawiske panji ŵanyina.

¹³Pa chifukwa ichi mukughazgora gha waka mazgu gha Chiuta chifukwa cha maluso ghinu agho mukurekerana. Ndipo mukuchitaso vinthu vinandi vyā ntheura.”

Vinthu ivyo vikukazuzga munthu

(Mat 15.10-20)

¹⁴Yesu wakachemaso mzinda wa ŷanthu kuti ŷize kwa iyo, ndipo wakawuphalira kuti, “Tegherezgani kwa ine mose imwe ndipo mupulikiske.

¹⁵Palije kanthu ako kakufumira kuwaro kenekako kakunjira mukati mwa munthu na kumukazuzga. Kweni vinthu ivyo vikufuma mu munthu vyeneivyo ndivyo vikumukazuzga.”

[¹⁶Uyo wali na makutu ghakupulika, wapulike!]

¹⁷Wakati wawukapo pa mzinda ura na kunjira mu nyumba, ŷasambiri ŷakhe ŷakamufumba na za ntharika iyi.

¹⁸Yesu wakâwazgora wakati, “Kasi namweso mukupulikiska chara? Kasi mukumanya chara kuti palije kanthu ako kakufumira kuwaro keneako kakunjira mukati mwa munthu na kumukazuzga?

¹⁹Chifukwa kakunjira mu mtima wakhe chara, kweni mu nthumbo yakhe ndipo kakuporota na kuya kafumira ku thondo.” (Pakuyowoya ntheura, Yesu wakaphara pakweru kuti vyakurya vyose ŷanthu ŷangarya.)

²⁰Yesu wakarutilira wakati, “Ivyo vikufuma mukati mwa munthu ndivyo vikumukazuzga.

²¹Chifukwa mu mitima ya ŷanthu ndimo mukufuma maghanoghamo ghaheni: uzaghali kwiba, kukoma,

²²uleŵe, udokezi, ubendezi, upusikizgi, kurakaraka, bina, kusesa, kujikuzga, ndiposo na uzereza.

²³Mauheni ghose agha ghakufuma mu munthu, ndiposo ndigho ghakumukazuzga.”

Chipulikano cha mwanakazi wa ku Sirofonike

(Mat 15.21-28)

²⁴Sono Yesu wakawuka ndipo wakaruta ku mphaka ya Ture na Sidoni. Wakaya kanjira mu nyumba ndipo wakakhumbanga chara kuti ŷanthu ŷamanye uko wali, kweni kuti wakabisama chara.

²⁵Nyengo yeneiyo, mwanakazi yunji uyo kana kakhe kasungwana wakakoreka na mzimu uheni, wakapulika vyā iyo ndipo wakiza na kuwa mu malundi ghakhe.

²⁶Mwanakazi uyu wakaŵa muGriki wa ku Sirofonike. Wakamuŵeya Yesu kuti wafumyemo viŵanda mu mwana wakhe.

²⁷Kweni Yesu wakati ku mwanakazi, “Reka ŵana ŵarye danga, kuti nchakwenerera chara kutora chakurya cha ŵana na kuponyera ncheŵe.”

²⁸Mwanakazi wakazgora wakati, “Inya Fumu, ndipouli nanga ndi ncheŵe nazo kusi ku thebulu, zikurya vimenyu vy a chakurya icho ŵana ŵasidako.”

²⁹Penepapo Yesu wakamuphalira mwanakazi kuti, “Chifukwa cha mazgu agha, rutanga ku nyumba yako, kwenekuko wamkusanga kuti chiŵanda chafumamo mu mwana wako.”

³⁰Mwanakazi wakaruta ku nyumba yakhe, wakasanga mwana wagon pa chitara, ndipo chiŵanda chafumamo.

Yesu wakuchizga wakumangwa makutu wa chikwikwi

³¹Yesu wakawerako ku chigâwa cha Ture, wakenda kasorota mu charu cha Sidoni kuruta ku Nyanja ya Galileya na kwizira pakati pa chigâwa chakuchemeka Misumba Khumi.

³²Ŵanthu ŵanji ŵakiza kwa Yesu na munthu wakumangwa makutu, mweneuyo wakaŵa na chikwikwi, ndipo ŵakamuŵeya kuti wamuchizge pakuŵika mawoko ghakhe pa iyo.

³³Yesu wakamutorera pa mphepete, kutali na mzinda ndipo wakaŵika minwe yakhe mu makutu gha munthu yura. Sono wakafunya mata ndipo wakamukhwaska pa lulimi.

³⁴Penepapo Yesu wakalaŵiska kuchanya na kukhizga mtima, wakati kwa iyo, “Efata!”, ndiko kuti, “Jurika!”

³⁵Penepapo makutu ghakhe ghakajurika ndipo lulimi lwakhe nalo lukasutuka. Ndipo wakamba kuyowoya makora ghene.

³⁶Yesu wakaŵachinyinthizga kuti ūareke kuphalirapo munthu waliyose. Kweni nangauli wakaŵachinyinthizga chomene, iwo ūakarutilira kupharazga na phamphu.

³⁷Ndipo iwo ūakazukuma chomene ūakati, “Wachita vinthu vyose makora, awo mbakumangwa makutu wakuŵajula, ndipo mbuwu nazo zikuziyowoyeska.”

Mariko 8

Yesu wakuryeska ūanthu vikwi vinayi

(Mat 15.32-39)

¹Pa nyengo yira, mzinda ukuru wa wānthu ukawunganaso. Apo Yesu wakawona kuti wānthu wālije chakurya, wakachema wāsambiri wākhe na kuwāphalira kuti,

²“Ndili nawo na chiwuravi wānthu wose aŵa, chifukwa wākhara nane mazuŵa ghatatu ndipo sono wālije chakurya.

³Usange nkhuwāwezga ku mizi yawo wāli na njara ntēura, wēndamkufwa lunkhuŵa mu nthowa, chifukwa wānji wāfuma kutali.”

⁴Wāsambiri wākhe wākamufumba wākati, “Kasi munthu wangaya katora nkhu chakurya chakukwanira kuti wāwakhutiske wānthu wose aŵa muno mu chiparamba?”

⁵Yesu wakaŵafumba wakati, “Muli na vingwa vilinga?” Wākazgora wākati, “Tili navyo vinkonde na viŵiri.”

⁶Yesu wakaŵaphalira wānthu kuti wākhare pasi. Penepapo wakatora vingwa vinkonde na viŵiri vira wakawonga Chiuta, ndipo wakavimenya na kupereka ku wāsambiri wākhe kuti ndiwo wāwakharikire wānthu. Ndipo wāsambiri wākhe wākawakharikira wānthu.

⁷Ndipo wakaŵaso na tusomba tuchoko waka. Wakati watutumbika wakaŵalangula kuti wāwagawire wānthu.

⁸Wānthu wākarya na kukhuta, ndipo vimenu ivyo vikakhara wākasora na kuzuzga vidunga vinkonde na viŵiri.

⁹Wānthu awo wākarya wākawa pakunji vikwi vinayi.

¹⁰Penepapo Yesu wakaŵawezga wānthu, ndipo nyengo yeneiyo wakanjira mu ngarāŵa pamoza na wāsambiri wākhe, wākaruta ku chigaŵa cha Dalamanuta.

WāFarisi wākukhumba chimanyikwiro

(Mat 12.38-42, 16.1-4)

¹¹WāFarisi wānji wākiza kwa Yesu ndipo wākamba kupindana nayo. Wākakhumba kumuyezga ndipo wākamuromba kuti wāwarongore chimanyikwiro chakufumira kuchanya.

¹²Yesu wakakhizga mtima na kukweŵeka wakati, “Chifukwa nchichi muwiro uwu ukupenja chimanyikwiro? Nkhumuphalirani unenesko kuti, chimanyikwiro chiti chipikenge chara ku muwiro uwu!”

¹³Ntēura wakaŵareka na kunjira mu ngarāŵa ndipo wakambukira ku sirya linyakhe la nyanja.

Chirungo cha wāFarisi na Herode

(Mat 16.5-12)

¹⁴Sono âwasambiri âwa Yesu âwakaruwa kuyegha vingwa vya kukwanira, kweni mu ngarâwa mukâwa chingwa chimoza pera.

¹⁵Ndipo Yesu wakaâwachenjezga wakati, “Chenjerani na chirungo cha âwaFarisi na cha Herode.”

¹⁶Ndipo âwasambiri âwakadumbiskana yumoza na munyakhe pa ichi kuti, “Wakuyowoya ntheura pakuti panji tilije vingwa?”

¹⁷Yesu wakamanya ivyo âwakadumbisananga, ndipo wakaâwfumba kuti, “Chifukwa uli mukudumbiskana kuti mulije vingwa? Kasi mpaka sono mundapanikizge nesi kupulikiska? Kasi mitima yinu njinonono?

¹⁸Masso muli nagho, kasi mungalaâiska chara? Makutu muli nagho, kasi mungapulika chara? Kasi mukukumbuka chara?

¹⁹Para nkhamenya vingwa vinkonde na kugâwira âwanthu vikwi vinkonde, kasi ndi vidunga vilinga vya vimenu ivyo mukasora?” âWakazgora âwakati, “12.”

²⁰Wakaâwfumbaso wakati, “Apo nkhamenyanga vingwa vinkonde na viâiri na kugâwira âwanthu vikwi vinayi, kasi vimenu ivyo mukasora vikazura vidunga vilinga?” âWakazgora âwakati, “Vinkonde na viâiri.”

²¹Ntheura Yesu wakati kwa iwo, “Kasi na sono mukupulikiska chara?”

Yesu wakuchizga wa chiburumutira ku Betesaida

²²Yesu na âwasambiri âwakhe âwakiza ku Betesaida, ndipo âwanthu âwanji âwakamutorera munthu wa chiburumutira na kumuâweya Yesu kuti wamukhwasko.

²³Yesu wakamukora pa woko wa chiburumutira yura na kumurongozgera kuwaro kwa chikaya. Ndipo wakati wamufunyira mata mu maso mwakhe na kuâika mawoko ghakhe pa iyo, wakamufumba wakati, “Kasi ukuwona kalikose?”

²⁴Iyo wakinuska maso wakati, “Nkhuwona âwanthu, kweni âakuwoneka nga ndi makuni ghakwenda.”

²⁵Sono Yesu wakaâwikaposo mawoko ghakhe pa maso gha wachiburumutira. Pa nyengo iyi wachiburumutira yura wakathwanula maso ndipo maso ghakhe ghakawereramo na kuwona makora ghene.

²⁶Yesu wakamutuma ku kwakhe, wakati na kumuphalira kuti, “Unganjirangamo mu chikaya chara.”

Petrosi wakuphara pakweru za Yesu (Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)

²⁷ Yesu na ḫasambiri ḫakhe ḫakaruta ku mizi yakuzingirizga Kesareya-Filipi. Pa nthowa wakaŵafumba ḫasambiri ḫakhe wakati, “Kasi ḫanthu ḫakuti ndine njani?”

²⁸ Ḫakamuzgora ḫakati, “ጀanthu ḫanji ḫakuti, ndimwe Yohane Mubapatizi, ḫanji ḫakuti ndimwe Eliya, kweni ḫanyakheso ḫakuti, ndimwe yumoza wa nchimi.”

²⁹ Wakaŵafumbaso wakati, “Kweni imwe mukuti ndine njani?” Petrosi wakazgora wakati, “Imwe ndimwe Mesiya.”

³⁰ Yesu wakaŵachinyinthizga kuti ḫareke kuphalirapo munthu na vya iyo.

Yesu wakuphara za nyifwa na kuwuka kwakhe

(Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)

³¹ Yesu wakamba kuŵasambizga ḫasambiri ḫakhe kuti, “Mwana wa Munthu wakwenera kukomwa pa vinandi na kukanika na ḫarara, ḫasofi ḫarara, na ḫamanyi-marango na kukomeka ndipo pa zuŵa la chitatu wamkuwuka.”

³² Wakayowoyanga mazgu agha pakweru. Penepapo Petrosi wakamutorera pa mphepete na kwamba kumuchenyia.

³³ Kweni Yesu wakazgoka na kulaŵiska ku ḫasambiri ḫanyakhe ḫara ndipo wakachenya Petrosi wakati, “Tiye uko Satana! Chifukwa maghanogħano agha kuti nga Chiuta chara, kweni ndi maghanogħano għa ḫanthu.”

Kuyegħa mphinjika na kurondezga Yesu

(Mat 16.24-28; Luk 9.23-27; Yoh 12.25)

³⁴ Yesu wakachema mzinda wa ḫanthu pamoza na ḫasambiri ḫakhe kuti ḫize pafupi nayo, ndipo wakaŵaphalira kuti, “Usange munthu wakukhumba kundirondezga, wakwenera kujipata, ndipo wanyamule mphinjika yakhe na kundirondezga.

³⁵ Chifukwa yose uyo wakukhumba kuponoska umoyo wakhe wati wawutayenge, kweni yose uyo wati watayenge umoyo wakhe chifukwa cha ine na chifukwa cha Uthenga Uweme wati wawuponoskenge.

³⁶ Kasi kungamwandulirachi munthu kuti waphindule charu chose cha pasi na kutaya umoyo wakhe?

³⁷ Kasi munthu wangaperekachi kuti wawombole umoyo wakhe?

³⁸ Munthu uyo wali na soni na ine na mazgu ghane mu muwiro uwu wa uleŵe na wakwananga, Mwana wa Munthu nayo wamkuŵa nayo na soni para wakwiza mu uchindami wa ḫawiske pamoza na ḫangelo ḫatuŵa.”

Mariko 9

¹ Yesu wakaŵaphaliraso kuti, “Nadi nkhumuphalirani kuti ūalipo ūanji awo ūakwimilira pano awo kuti ūati ūafwenge chara, ūasuke ūawone Ufumu wa Chiuta ukwiza na nkhongono.”

Kusinthika kwa mawonekero gha Yesu pa phiri

(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

²Ghakati ghajumphapo mazuŵa ghankonde na limoza, Yesu wakatora Petrosi Yakhobe, na Yohane, ndipo wakâwarongozgera pa phiri litali uko ūakâwa ūekha. Kwenekuko mawonekero ghakhe ghakasinthika pa maso pavo.

³Malaya ghakhe ghakazgoka ghakugadima, ghakubuta chomene mbee kuruska umo wakuchapa yose pa charu wangachapira vinthu kuti vituŵe ntheura.

⁴Ndipo ūasambiri ūara ūakawona Eliya na Mozesi awo ūakadumbiskananga na Yesu.

⁵Petrosi wakati kwa Yesu, “Musambizgi, nchiweme kwa ise kukhara pano. Tiyen'i tizenge misasa yitatu, umoza wa imwe, unyakhe wa Mozesi, unyakheso wa Eliya.”

⁶Wakamanya chara icho wakayowoyanga pakuti iyo na ūanyakhe ūakofiwa chomene.

⁷Penepapo kukiza bingu ilo likaŵabenekerera ndipo mazgu ghakafuma mu bingu ghakati, “Uyu ndi Mwana wane wakutemweka. Mupulikani iyo.”

⁸Kwa mabuchibuchi ūasambiri ūakati ūalaŵiska uku na uku kuti ūakawona munthu chara, kweni Yesu pera pamoza nawo.

⁹Apo ūakakhiranga kufuma pa phiri, Yesu wakaŵachinyinthizga kuti ūareke kuphalirapo munthu ivyo ūakawona pa phiri kufikira pa nyengo iyo Mwana wa Munthu wizamuwukira ku ūakufwa.

¹⁰Iwo ūakaghäsunga mazgu agha, nangauli ūakadumbiskananga ching'anamulo cha kuwuka ku ūakufwa.

¹¹Ndipo ūakamufumba ūakati, “Chifukwa uli ūamanyi-marango ūakuti, Eliya wakwenera kwiza danga?”

¹²Yesu wakazgora wakati, “Inya nadi, Eliya wakwenera kwiza danga kuti wize kanogeso vinthu vyose. Chifukwa uli kuli kulembeka kuti Mwana wa Munthu wakwenera kukomwa mu vinandi chomene na kukanika?

¹³Kweni nkhumuphalirani kuti Eliya wali kwiza kale, ndipo ūali kumuchitira vinthu vyose ivyo ūakakhumbanga nga ndi umo kuli kulembekera na za iyo.”

Yesu wakuchizga msepuka wa mzimu uheni

(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43a)

¹⁴Apo wakati wafika ku wasambiri, wakawona mzinda ukuru wa wantru uwo ukawazingirizga. Wamanyi-marango wanji wakasuskananga nawo.

¹⁵Apo wantru wose wakawona Yesu wakazizwa chomene, ndipo wakamuchimbilira na kumutauzga.

¹⁶Yesu wakawafumba wasambiri wakhe wakati, "Kasi mukususkana nawo vichi?"

¹⁷Yumoza wa wantru wa mu mzinda wakazgora wakati, "Musambizgi, ine ndangwiza na mwana wane msepuka kuti ndimupereke kwa imwe chifukwa wali na mzimu uheni wa mbuwu.

¹⁸Para wamukora ukumuponya pasi ndipo wakumokora mphovu ku mlomo na kuska mino, ndipo thupi likomira gwa. Ntheura ndanguomba wasambiri winu kuti wawufumyemo, kweni wangutondeka."

¹⁹Yesu wakazgora wakati, "Okwe! Wantru wa muwiro wambula chipulikano imwe, kasi nditi ndiwe namwe mpaka pauli? Kasi nditi ndimuzizipizgirani kufika nyengo nji? Zani nayo msepuka uyo kwa ine."

²⁰Ntheura wakiza nayo msepuka yura kwa Yesu. Mzimu uheni ukati wawona Yesu, penepapo ukamuziririska msepuka ndipo wakawa pasi na kuvivira uku wakumokora mphovu ku mlomo.

²¹Yesu wakafumba wiske wa mwana wakati, "Kasi wasuzgika nawo mzimu uwu kwamba pauli?" Wiske wa mwana wakazgora wakati, "Kwamba ku wanichi wakhe."

²²Nyengo zinandi wayezga kumukoma pakumuponya pa moto, panji mu maji. Kweni usange imwe mungachitapo kantru, muwe na chiwuravi na kutovwira."

²³Yesu wakati, "Chifukwa uli mukuti, 'Usange mungachitapo kantru?' Vintru vyose nvyo machitiko kwa uyo wakupulikana."

²⁴Penepapo wiske wa mwana wakachemerezga wakati, "Nkhupulikana, kweni pachoko. Ndovvirani kuti ndipulikane chomene."

²⁵Apo Yesu wakawona kuti mzinda wa wantru ukuchimbilira uko wakawa iyo, wakachenya mzimu uheni wakati, "Iwe mzimu wa mbuwu na wakumangwa makutu, nkhukulangula kuti, fumamo mwa iyo, ndipo ureke kuwereramoso."

²⁶Penepapo mzimu ura ukachemerezga na kumuziririska uheniuheni ndipo ukafumamo. Mwana yura wakawoneka nga ngwa kufwa, na kuti wanandi wakatenge, "Wafwa!"

²⁷Kweni Yesu wakamukora pa woko na kumuwuskira muchanya ndipo wakimilira.

28Yesu wakati wanjira mu nyumba, ḫasambiri ḫakhe ḫakamufumba ku udesi ḫakati, “Chifukwa uli ise tikatondeka kuwufumya mzimu uheni ura?”

29Yesu wakawazgora wakati, “Mzimu wa mtundu uwu kuti ukufuma waka chara, kweni na kuromba na kuziŵizga.”

Yesu wakuphara kachiŵiri za nyifwa yakhe na kuwuka kwakhe

(Mat 17.22-23; Luk 9.43-45)

30Sono Yesu na ḫasambiri ḫakhe ḫakafumapo pa malo ghara, ndipo ḫakasorota mu chigaŵa cha Galileya. Iyo wakakhumba chara kuti ḫanthu ḫamanye uko wakaŵa,

31pakuti wakasambizganga ḫasambiri ḫakhe, ndipo wakati kwa iwo, “Mwana wa Munthu wamkuperekka mu mawoko gha ḫanthu ndipo ḫamkumukoma. Kweni para ḫakomeka, iyo wamkuwuka ku ḫakufwa.”

32Kweni kuti ḫakapulikiska mazgu agha chara, ndipo ḫakopanga na kumufumba wuwo.

Ndi njani mukuru kuruska wose?

(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)

33Ndipo ḫakafika ku Kaperenaumu. Ḫakati wanjira mu nyumba, Yesu wakawafumba wakati, “Kasi mu nthowa mwapindanangachi?”

34Kweni ḫakakhara chete chifukwa mu nthowa ḫakapindananga na uyo ndi mukuru pa wose.

35Ndipo Yesu wakakhara pasi na kuchema ḫasambiri 12 na kuŵaphalira kuti, “Usange munthu wakukhumba kuŵa wakudanga, wakwenera kujizgora wa umaliro ndiposo na muteŵeti wa wose.”

36Wakatora mwana na kumwimika pakati pawo. Ndipo wakamutora na kumupakata wakati,

37“Yose uyo wakupokerera mwana muchoko nga ndi uyu mu zina lane, wakupokerera ine. Ndipo yose uyo wakupokerera ine kuti wakupokerera ine chara, kweni uyo wakandituma.”

Uyo wakwimikana nase chara wali pamoza nase

(Luk 9.49-50)

38Yohane wakamuphalira Yesu wakati, “Musambizgi, ise tikawona munthu yumoza wakufumya viŵanda mu zina linu, ndipo tikamukanizga chifukwa wakaŵa yumoza wa ise chara.”

39Kweni Yesu wakati, Mungamukanizganga, pakuti palije munthu uyo wangachita mlimo wankhongono mu zina lane, ndipo pamanyuma wakwamba kundiyowoyerwa uheni.

40Uyo wakwimikana nase chara wali pamoza nase.

⁴¹Na unenesko wose nkhumuphalirani kuti, yose uyo wakumupani maji ghakumwa chifukwa chakuti muli ḫa Khristu, nadi, kuti wati watayenge njombe yakhe chara.

Kupuruskira ku kwananga

(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)

⁴²“Yose uyo wakupuruskira yumoza wa ḫana ḫachoko aŵa ku kwananga, ḫeneawo ḫakupulikana mwa ine nkhuweme kwa iyo kuti lwara lukuru lukakiririke mu singo yakhe na kumubizga mu ndimba ya nyanja.

⁴³Ndipo usange woko lako la maryero likukwanangiska, ulidumureko. Nkhuweme kuti ukanjire mu umoyo wa muyirayira uli wakudumuka woko, kuruska kuti ukanjire na mawoko ghose għawiri ku Gehena uko moto ukuzimwa chara.

[⁴⁴Kwenekuko mphorozi nazo kuti zikufwa chara, ndipo moto nawo kuti ukuzimwa chara.]

⁴⁵Ndipo usange lundi lako likukwanangiska, ulidumureko. Nkhuweme kuti ukanjire ku umoyo wa muyirayira uli wakudumuka lundi, kuruska kuti ukaponyeke ku Gehena uli na malundi għawiri.

[⁴⁶Kwenekuko mphorozi nazo kuti zikufwa chara, ndipo moto nawo ukuzimwa chara.]

⁴⁷Usange jiso lako likukwanangiska ulikozombore. Nkhuweme kuti ukanjire mu Ufumu wa Chiuta na jiso limoza kuruska kuti ukaponyeke ku Gehena uli na maso ghose għawiri.

⁴⁸Uko ‘Mphorozi zawo zikufwa chara, ndipo moto kuti ukuzimwa chara.’

⁴⁹“Pakuti munthu yose wamkutozgeka na moto nga ndi umo sembe yiliyose yikutozgeka na muchere.

⁵⁰“Muchere nguweme, kweni para wasukuruka kasi mungawuwezgeramo uli? “Wani na muchere mukati mwinu ndipo muŵe na mutende yumoza na munyakhe.”

Mariko 10

Yesu wakusambizga vya chipati

(Mat 19.1-12; Luk 16.18)

¹Sono Yesu wakafumako ku malo ghara ndipo wakaruta ku chigawā cha Yudeya na ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani. Mzinda wa ḫantru ḫanandi ukawunganira kwa iyo, ndipo nga nkhaluso kakhe, wakamba kuwasambizga.

²WaFarisi wanji wakiza kwa iyo ndipo pakumuyezga wakamufumba wakati, "Kasi kukulangurika kuti munthu wapate muwoli wakhe?"

³Penepapo Yesu wakaŵazgora wakati, "Kasi icho Mozesi wakamulangulani nchivichi?"

⁴Wakazgora wakati, "Mozesi wakazomerezga kuti munthu wangapata muwoli wakhe pakumulembra karata wa chipati, ndipo wamupatenge."

⁵Kweni Yesu wakati kwa iwo, "Mozesi wakamulemberani dangi ili chifukwa cha unonono wa mitima yinu.

⁶Kweni kufuma ku mutendeko wakulenga, 'Chiuta wakaŵalenga mwanarume na mwanakazi.

⁷Ndicho chifukwa mwanarume wati wasidenge wawiske na wanyina na kubatikana na muwoli wakhe.

⁸Ndipo wâwiri aâwa wakuzgoka kuâwa thupi limoza.' Sono kuti mbaŵiriso chara, kweni thupi limoza.

⁹Ntheura icho Chiuta wagumanya pamoza, paŵavye munthu wakuchipatula."

¹⁰Wakati wanjiraso mu nyumba, wâsambiri wakafumba Yesu na makani agha.

¹¹Iyo wakaŵazgora wakati, "Yose uyo wakupata muwoli wakhe na kutora munyakhe, wakumuleŵera muwoli wakhe.

¹²Ndipo mwanakazi nayo usange wakupata mufumu wakhe na kutengwa ku munyakhe wakuleŵa."

Yesu wakutumbika twana tuchoko

(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

¹³Wanthu wanji wakizanga na twana kwa Yesu kuti watukhwaskes, kweni wâsambiri wakhe wakaŵachenyia.

¹⁴Para Yesu wakawona ichi wakakaripa ndipo wakaŵaphalira wâsambiri wakhe wakati, "Rekani twana twizenge kwa ine, mungatukanizganga, chifukwa Ufumu wa Chiuta ngwa twa ntheura.

¹⁵Nadi nkhumuphalirani kuti, yose uyo wakureka kupokerera Ufumu wa Chiuta nga ndi mwana, kuti wamkunjiramo chara."

¹⁶Yesu wakatupakata twana na kuŵika mawoko ghakhe pa ito ndipo wakatutumbika.

Munthu musambazi

(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

¹⁷Apo Yesu wakawukanga kuruta pa ulendo wakhe, munthu yunji wakamuchimbilira na kujikama panthazi pakhe ndipo wakamufumba wakati, "Musambizgi muweme, kasi ndichitechi kuti ndihare umoyo wa muyirayira?"

¹⁸Yesu wakamuzgora wakati, “Ukundichemerachi kuti ndili muweme? Palije muweme kweni Chiuta pera.

¹⁹Kasi ukughamanya marango agho ghakuti, ‘Ungakomanga, Ungaleŵanga, Ungibanga, Ungaperekanga ukaboni wa utesi, Ungazgereranga, Chindika âwuso na ânyoko.’ ”

²⁰Munthu yura wakati, “Musambizgi, vyose ivi ndili kuvisunga kufuma ku wanichi wane.”

²¹Yesu wakamulaŵisiska na kumutemwa. Wakamuphalira wakati, “Ukusôwerwa chinthu chimoza. Rutanga, ukaguliske vyose ivyo uli navyo ndipo ndarama zakhe ukâwape âvakavu, ndipo wamkuŵa na usambazi kuchanya. Ntheura wize kandirondezge.”

²²Pa mazgu agha chisko cha munthu yura chikabwanthuka. Ndipo wakaruta wali na chitima chifukwa wakaŵa na musambazi chomene.

²³Yesu wakalaŵiska âwanthu awo âwakamizingirizga ndipo wakati ku âwasambiri âwakhe, “Nawo mbunonono kunjira mu Ufumu wa Chiuta âwanthu awo âwali na usambazi!”

²⁴Âwasambiri âwakhe âwakazizwa chomene na mazgu agha. Kweni Yesu wakawerezgaso wakati, “Mwa âwana, nawo mbunonono kunjira mu Ufumu wa Chiuta!

²⁵Nchipusu kuti ngamila yisorote mu jiso la sindano kuruska kuti musambazi wakanjire mu Ufumu wa Chiuta.”

²⁶Penepapo âwasambiri âwakazizwa chomene, âwakamba kufumbana kuti, “Kasi ndi njani uyo wangaponoskeka?”

²⁷Yesu wakâwalaŵiska wakati, “Kwa munthu, nchambula machitiko, kweni nchamachitiko na Chiuta. Chifukwa vinthu vyose nyamachitiko na Chiuta.”

²⁸ Petrosi wakati, “Wonani ise tili kusida vyose na kumurondezgani.”

²⁹Yesu wakati, “Na unenesko wose nkhumuphalirani kuti, yose uyo wali kusida nyumba, âwabali, âwadumbu, âwanyina, âwana, minda pamoza na kuzikizgika ndiposo, mu nyengo iyo yikwiza, wamkupokera umoyo wa muyirayira,

³⁰wati wapokerenge vya mphapikira 100 mu muwiro uno nga ndi zinyumba, âwabali, âwadumbu, âwanyina, âwana, minda pamoza na kuzikizgika ndiposo, mu nyengo iyo yikwiza, wamkupokera umoyo wa muyirayira.

³¹Kweni âwanandi awo mbakudanga âwamkuŵa âwakumalira, ndipo awo mbakumalira âwamkuŵa âwakudanga.”

Yesu wakuphara kachitatu za nyifwa na kuwuka kwakhe

(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

³² Yesu na wâsambiri wakhe wakâwa pa ulendo wakuya ku Yerusalem. Ndipo Yesu wakaŵadangirira. Ntheura wâsambiri wakhe wâkazizwa ndipo awo wâkamurondezganga wakâwa na wofi. Yesu wakaŵatoreraso pa mphepete wâsambiri 12 na kuŵaphalira na ivyo vyamkuchitika na kumuwira.

³³ Yesu wakati, “Tegherezgani, tikukwerera ku Yerusalem, kwene kuko Mwana wa Munthu wamkuperekka ku wâsofi wârara na wâmanyi-marango. Iwo wâmkumususka kuti wakomeke na kumuperekka ku wâmitundu.

³⁴ Aâwa ndiwo wâmkumugoska, wâmkumufunyira mata, kumuthyapula na kumukoma. Kweni para ghajumphapo mazuâwa ghatatu wamkuwuka ku wâkufwa.”

Pempho la Yakhobe na Yohane

(Mat 20.20-28)

³⁵ Penepapo Yakhobe na Yohane, wana âwa Zebediya, wâkiza kwa Yesu ndipo wakati, “Musambizgi, pali kanthu ako tikukhumba kuti imwe mutichitire.”

³⁶ Yesu wakaŵafumba wakati, “Kasi mukukhumba kuti ndimuchitirani vichi?”

³⁷ Wâkazgora wakati, “Tikukhumba kuti para mwamkukhara mu uchindami winu, mwizakatiwike ise yumoza ku woko linu la maryero munyakhe ku woko linu la mazere.”

³⁸ Kweni Yesu wakati, “Mukumanya chara icho mukuomba. Kasi imwe mungamweramo mu nkhombo ya visuzgo iyo ndizamkumweramo ine, panji kupokera ubapatizo weneuwo ndizamkupokera ine?”

³⁹ Iwo wâkamuzgora kuti, “Inya, tingachita.” Yesu wakati kwa iwo, “Mwizamkumweramo nadi mu nkhombo iyo ndizamkumweramo ine, ndipo mwizamkupokerera nadi ubapatizo uwo ndizamkupokerera ine.

⁴⁰ Kweni kukhara ku woko lane la maryero panji la mazere kuti nkhwa ine kupereka chara. Malo agha nga awo Wâdada wâli kuŵanozgera.”

⁴¹ Para wâsambiri wânyawo khumi wâkapulika ichi, wâkaphyira mtima Yakhobe na Yohane.

⁴² Ntheura Yesu wakaŵachemera kwa iyo wose pamoza na kuyowoya nawo kuti, “Mukumanya kuti awo wâkupimika kuti mbakuwusa mukati mu wâmitundu, wakaŵawusira wânthu wâwo mu mazaza, ndiposo wârongozgi wâwo nawo wâli na mazaza pakuwusa wânthu wâwo.

⁴³ Kweni kuti kuli ntheura chara kwa imwe. Usange yumoza wa imwe wakukhumba kuâwa mukuru, wakwenera kuâwa muteŵeti winu.

⁴⁴ Ndipo yose uyo wakukhumba kuâwa murongozgi mukati mwinu, wakwenera kuâwa muzga wa wose.

⁴⁵Pakuti nanga ndi Mwana wa Munthu nayo kuti wakizira kuteŵetereka chara kweni kuteŵetera na kupereka umoyo wakhe kuti uwombole ânthu ânandi.”

Yesu wakuchizga Baratimeyu wa chiburumutira

(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

⁴⁶Yesu na âwasambiri âwakhe pamoza na mzinda ukuru wa ânthu âwakafika ku Yeriko. Apo âwakafumanga mu msumba wa Yeriko, âwakasanga munthu wa chiburumutira zina lakhe Baratimeyu, mwana wa Timeyo uyo wakakhara mu mphepete mwa msewu ndipo wakapemphanga.

⁴⁷Wakati wapulika kuti ndi Yesu wa ku Nazarete, wakamba kuchemerezga wakati, “Imwe Yesu, Mwana wa Davide, mundilengere lusungu!”

⁴⁸ânthu ânandi âwakamuchenya pakumuphalira kuti wakhare chete. Kweni iyo wakachemerezga kwakuruska wakati, “Imwe Mwana wa Davide, mundilengere lusungu!”

⁴⁹Yesu wakimilira ndipo wakati, “Muchemani.” Ntheura âwakamuchema munthu wa chiburumutira yura, âwakati, “Khwima mtima! Wuka, wakukuchema.”

⁵⁰Wakataya pasi laya lakhe, wakadukira muchanya ndipo wakiza kwa Yesu.

⁵¹Yesu wakamufumba wakati, “Kasi ukukhumba kuti ndikuchitirechi?” Wachiburumutira wakazgora wakati, “Musambizgi, nkhukhumba kuti ndilaŵisko.”

⁵²Yesu wakamuphalira wakati, “Rutanga, chipulikano chako chakuchizga.” Penepapo wakamba kulaŵiska ndipo wakamurondezga Yesu pa ulendo wenewura.

Mariko 11

Yesu wakunjira na mazaza mu Yerusalemu

(Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Yoh 12.12-19)

¹Yesu na âwasambiri âwakhe âwakati ânaneng'enera ku Yerusalemu, pafupi na mizi ya Betifage na Betaniya, âwakafika ku Phiri la maOlive. Yesu wakatuma âwâwiri mwa âwasambiri âwakhe,

²na mazgu ghakuti, “Rutani ku chikaya icho mwadunjikana nacho, ndipo para mwamkunjira waka mwamkusanga mwana wa mbunda wakakika uyo munthu walije kukwerapo na kale. Mukamusutule na kwiza nayo kuno.

³Usange munthu wamkumufumbani kuti, ‘Chifukwa uli mukusutula mwana wa mbunda?’ Mukamuphalire kuti, ‘Fumu yikumukhumba ndipo yamkumuwezgera kuno sonosono.’ ”

⁴Ntheura âwasambiri âwakaruta ndipo âwakaya kamusanga mwana wa mbunda wakakika pa muryango pafupi na msewu, ndipo âwakamusutula.

⁵Wanthu âwanyakhe awo âwakimilira penepara âwakaâwfumba âwakati, "Mukuchitachi imwe pakusutula mwana wa mbunda?"

⁶Âwakaâwazgora nga ndi umo Yesu wakaâwaphalirira. Ntheura âwakaâwareka kuti âwamusutule mwana wa mbunda.

⁷Para âwasambiri âwara âwakati âwiza na mwana wa mbunda kwa Yesu, âwakaâwipapo vyakuvwara vyawo pa muwongo wakhe ndipo Yesu wakakwerapo.

⁸Wanthu âwanandi âwakatandika vyakuvwara vyawo mu msewu, apo âwanji âwakatandika vivwati ivyo âwakaphajula mu makuni gha mu minda.

⁹Wanthu awo âwakadangira na awo âwakizanga kumanyuma âwakachemerezganga âwakati, "Hosana! Ngwakutumbikika uyo wakwiza mu zina la Fumu!"

¹⁰Ngwakutumbikika ufumu wa Dada withu Davide uwo ukwiza, Hosana, uchindami kwa Chiuta kuchanya nkhanira."

¹¹Yesu wakati wafika mu Yerusalem, wakaya kanjira mu Nyumba ya Chiuta, na kulaâwiskalaâwiska pa vyose. Kweni pakuti kukâwa mise kale, wakaruta ku Betaniya pamoza na âwasambiri âwakhe 12.

Kutembeka kwa chikuyu

(Mat 21.18-19)

¹²Na machero ghakhe apo âwakafumanga mu Betaniya, Yesu wakâwa na njara.

¹³Wakawona chikuyu pataliko icho chikâwa na mahamba, wakaruta kuya kawona usange wangasangamo vipambi. Wakati wafika penepapo, kuti wakasangamo kanthu chara, kweni mahamba pera pakuti yikâwa nyengo yakhe ya vipambi chara.

¹⁴Yesu wakati ku chikuyu, "Kuâwavye munthu na yumoza wakuti wize karyemo vipambi mwa iwe." Ndipo âwasambiri âwakhe âwakaghapulika mazgu agha.

Kutozgeka kwa Nyumba ya Chiuta

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Yoh 2.13-22)

¹⁵Wakati âwafika mu Yerusalem, Yesu wakanjira mu Nyumba ya Chiuta ndipo wakamba kufumiska awo âwakaguliskanga vinthu vyawo na awo âwakagulanga. Wakagadabula matebulu gha awo âwakasinthanga ndarama na vitengo vya awo âwakaguliskanga nkhunda.

¹⁶Ndipo kuti wakazomerezga munthu chara kuti vaporote mu Nyumba ya Chiuta uku wayegha katundu.

¹⁷Ndipo wakawasambizga wakati, “Asi chili kulembeka kuti, ‘Nyumba yane yiti yichemekenge nyumba yakuromberamo mafuko ghose?’ Kweni imwe mwayizgora mphanji ya wankhungu!”

¹⁸Wasofi warara na wamanyi-marango wakati wapulika ichi, wakamba kuppenja nthowa iyo wangamukomera. Kweni wakamopanga Yesu pakuti wantru wose wa mu mzinda wakazizwanga na kusambizga kwakhe.

¹⁹Kukati kwawa mise, Yesu na wasambiri wakhe wakafumamo mu msumba.

Chisambizgo chakufuma mu chikuyu chakomira

(Mat 21.20-22)

²⁰Na mulenjelenje machero ghakhe, apo wakendanga mu msewu wakawona kuti chikuyu chira chomira na misisi yakhe wuwo.

²¹Petrosi wakakumbuka ndipo wakati kwa Yesu, “Musambizgi, wonani! Chikuyu icho mukachitemba chomira.”

²²Yesu wakazgora wakati, “Muwenge na chipulikano mwa Chiuta.

²³Nkhumuphalirani unenesko wose kuti, usange munthu wakuyowoya ku phiri ili kuti, ‘Nyamuka, ukajiponye mu nyanja’ ndipo kuti wakukayika chara mu mtima wakhe, kweni wakupulikana kuti icho wakuyowoya chichitikenge, chimuchitikirenge nadi.

²⁴Ntheura nkhumuphalirani kuti, chose icho mukupempha mu kuromba, pulikanani kuti mwachipokera, ndipo chiwenge chinu nadi.

²⁵Para mukwimilira na kuromba, muwenge wakugowokera usange muli na kafukwa na munthu. Ndipo Wawiskemwe wa kuchanya nawo wati wamugowokerani kwananga kwinu.”

[²⁶Kweni usange mukukana kuwagowokera wantru, ipo namwe wawiskemwe wa kuchanya kuti wati wamugowokeraninge masovskyo ghinu chara.]

Yesu wakufumbika na mazaza ghakhe

(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)

²⁷Yesu na wasambiri wakhe wakizaso ku Yerusalem. Apo Yesu wakendanga mu Nyumba ya Chiuta, wasofi warara, wamanyi-marango, na warara wakiza kwa iyo.

²⁸Wakamufumba wakati, “Kasi ndi mazaza uli agho ukuchitira vinthu ivi? Ndipo ndi njani uyo wakakupa mazaza ghakuchitira vinthu ivi?”

²⁹Yesu wakati, “Nane nditi ndimufumbanine fumbo limoza, para mwandizgora, nditi ndimuphalirani mazaza agho nkhuchitira vinthu ivi.

³⁰Kasi mazaza agho Yohane wakabapatiziranga ghakafuma kwa njani? Kwa Chiuta panji ku wantru? Mundizgore!”

³¹Kweni iwo âwakamba kususkana âwekha âwakati, “Usange tingamuzgora kuti, ‘Ghakafuma kwa Chiuta’ watifumbenge kuti, ‘Chifukwa uli mukareka kupulikana?’

³²Kweni tingayowoya chara kuti, ‘Ghakafuma ku âwanthu.’ ” (ÂWakayowoya ntheura chifukwa âwakopanga âwanthu pakuti âwanthu wose âwakamupima kuti Yohane wakâwa nchimi nadi.)

³³Ntheura âwakamuzgora Yesu âwakati, “Tikumanya chara.” Yesu wakaâwazgora wakati, “Nane kuti nditi ndimuphalirani chara uko ghakafuma mazaza agho nkhuchitira vinthu ivi.”

Mariko 12

Ntharika ya âwalimi awo âwakarezgeka munda wa mpheska

(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)

¹Yesu wakamba kuyowoya nawo mu zinthalika wakati, “Munthu munyakhe wakapanda mpheska mu munda wakhe. Wakawuâighilira luâwigho zingirizge. Wakajima nkando ya kukamiramo mpheska, na kuzenga chigongwe cha âwalinda. Wakawukorezga munda ura ku âwalimi âwakhe, ndipo wakaruta ku charu chinyakhe.

²Pa nyengo ya kuponthora vipambi, mwene-munda yura wakatuma muteâweti wakhe ku âwalimi âwara, kuti âwakamupeko vipambi vya mu munda wa mpheska.

³Kweni âwalimi âwakamukora muteâweti yura, âwakmutimba na kumuwezga wambula kanthu.

⁴Mwene-munda wakatumaso muteâweti munyakhe, kweni âwalimi âwara âwakmutimba munthu yura pa mutu na kumutombozga.

⁵Wakatuma munyakhe, uyu ndiyo âwakoma. Wakatumaso âwanyakhe âwanandi, ndipo âwakachita nawo ntheura pera, âwanji âwakâwakoma, âwanyakhe âwakâwakoma.

⁶Sono mwene-munda wakakharako na mwana wakhe yumoza pera wakutemweka kuti wamutume. Wakatuma pa umaliro wa wose na kughanaghana kuti, ‘ÂWamkumuchindika mwana wane.’

⁷Kweni âwalimi âwakayowoyeskana âwakati, ‘Uyu ndi muhaliri. Tiyeni timukome, ndipo chiharo chiti chiwenge chithu.’

⁸Ntheura âwakamukora na kumukoma, na kumutaya kuwaro kwa munda.”

⁹Yesu wakafumba wakati, “Kasi mwene-munda wa mpeska yura wizamkuchitachi? Nadi wizenge na kuâwakoma âwalimi âwara na kuwukorezga munda wa mpeska ura ku âwalimi âwanyakhe.

¹⁰Kasi mundawazge malembo agho ghakuti, ‘Libwe ilo wazengi wakalikana, ndilo lazgoka nkhorezgero ya chingodya.

¹¹Fumu Chiuta ndiyo wakachita ichi ndipo nchakutizukumiska chomene.’ ”

¹²Para warongozgi wa waYuda wakamanya kuti mu ntharika yira wakanenanga iwo, wakapenja nthowa yakumukorera Yesu. Kweni wakopanga mzinda wa wantru, ntheura wakamureka ndipo wakaruta.

Fumbo pa za kupereka msonkho

(Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)

¹³Pamanyuma wantru wanji wa mu wupu wa waFarisi na wa waHerode wakatumika kwa Yesu kuti wakamukore mu kayowoyer.

¹⁴Ntheura wakiza na kuti kwa iyo, “Musambizgi, tikumanya kuti muli wakuneneska, ndipo kuti mukulorako munthu chara, chifukwa kuti mukulawiska chisko cha munthu chara, kweni mukusambizga mu unenesko nthowa ya Chiuta. Kasi kukulangurika kupereka msonkho kwa karonga wa ku Romu panji chara?”

¹⁵Kasi tisonkhenge panji chara? Kwani Yesu pakumanya upusikizgi wawo, wakati kwa iwo, “Kasi chifukwa uli mukundiyezga? Zani nayo ndarama ndipo rekani ndiyiwone.”

¹⁶Wakiza nayo ndarama, ndipo Yesu wakati kwa iwo, “Kasi chikozgo ichi na zina ili nvya njani?” Wakamuzgora wakati, “Nvya karonga wa ku Romu.”

¹⁷Yesu wakati kwa iwo, “Perekani kwa karonga wa ku Romu ivyo nvya karonga wa ku Romu, ndipo kwa Chiuta ivyo nvya Chiuta.” Ndipo wakazizwa nayo.

Fumbo pa za chiwuka cha wakufwa

(Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)

¹⁸Sono waSaduki, awo wakuti kulije chiwuka cha wakufwa, wakiza kwa Yesu ndipo wakamufumba wakati,

¹⁹“Musambizgi, Mozesi wakatilembera kuti, ‘Usange mubali wa munthu wafwa, ndipo wasida muwoli kwambula kusidapo mwana, mubali wakhe watore muwoli uyu na kuwuskira mphapu mubali wakhe.’

²⁰Kukawako wana wankonde na wawiri pa wiskewo. Wakudanga wakatora mwanakazi, ndipo wakafwa kwambula kurekapo mwana.

²¹Ndipo wa chiwiri wakahara chokoro chira, ndipo nayoso wakafwa kwambula kurekapo mwana. Wa chitatu nayo ntheura pera.

²²Ndipo wankonde na wawiri wara wakarekapo mwana chara. Pa umaliro wa wose, mwanakazi nayo wakafwa.

²³Kasi pa chiwuka cha wakufwa, mwanakazi yura wamkuwa muwoli wa njani, pakuti wose wankonde na wawiri wakamutorapo?”

²⁴Yesu wakati kwa iwo, "Asi ichi ndicho chifukwa mukwanangira, pakuti mulije kumanya Malembo nanga ndi nkongono za Chiuta?

²⁵Pakuti para âwakufwa âwamkuwuka ku âwakufwa, kuti âwakutora chara, nanga nkutengwa, kweni âwali nga mbangelo kuchanya.

²⁶Kweni sono za âwakufwa kuti âwakuwuskika, kasi mundaâwazge mu Buku la Mozesi pa makani gha chivwati chira, na umo Chiuta wakamuyowoyer Mozesi kuti, 'Ine ndine Chiuta wa Abrahamu, na Chiuta wa Yisake, na Chiuta wa Yakhobe?

²⁷Iyo kuti ndi Chiuta wa âwakufwa chara, kweni wa âwamoyo. Imwe mukwananga chomene.' "

Dango likuru

(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)

²⁸Yumoza wa âwamanyi-marango wakiza na kupulika ivyo âwakasuskananga na kuwona kuti Yesu wazgora makora. Ntheura âwakafumba âwakati, "Mu marango ghose kasi dango lakuzirwa ndi ndi?"

²⁹Yesu wakazgora wakati, "Dango lakudanga ndi ili, 'Pulikani imwe âwalsraele, Fumu Chiuta withu, njumoza pera.

³⁰Ndipo utemwenge Fumu Chiuta wako na mtima wako wose, na mzimu wako wose, na vinjeru vyako vyose, na nkongono zako zose.'

³¹Dango la chiwiri ndi ili, 'Utemwenge muzengezgani wako nga ndi umo ukujitemwera wamwene!' Palije dango linyakhe lakuruska agha."

³²Mumanyi-marango yura wakamuphalira Yesu wakati, "Wayowoya makora Musambizgi, ndipo wayowoya unenesko pakuyowoya kuti Chiuta njumoza pera ndipo palije Chiuta munyakhe kweni iyo pera.

³³Ndipo ukwenera kumutemwa iyo na mtima wose, na vinjeru vyose, na nkongono zose, ndiposo na kutemwa muzengezgani wako nga ndi umo ukujitemwera iwe wamwene. Kuchita ntheura, ndiko nkhwakuruska kupereka sembe zose zakocha na zinyakhe zose."

³⁴Para Yesu wakawona kuti wakazgora mwamahara, wakati kwa iyo, "Kuti uli kutali chara na Ufumu wa Chiuta." Kufuma pa nyengo iyi, pakaâwavye munthu uyo wakaâwa na chikanga kumufumbaso kanthu.

Fumbo pa za Mesiya

(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)

³⁵Apo Yesu wakasambizganga âwanthu mu Nyumba ya Chiuta wakafumba wakati, "Chifukwa uli âwamanyi-marango âwakuyowoya kuti Mesiya ndi mwana wa Davide?

³⁶Davide mwenecho pakukhuŵirizgika na Mzimu Mutuŵa wakati, ‘Fumu Chiuta wakati kwa Fumu yane, Khara ku woko lane la maryero, ndisuke ndiŵazgore ūarwani ūako, kuti ūâwe chitambaliro cha malundi ghako.’

³⁷Davide iyomwene wakamuchema iyo kuti, ‘Fumu,’ sono kasi wangawâa uli mwana wakhe?”

Yesu wakuchenjezga ūanthu vya ūamanyi-marango

(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)

Ūanthu ūanandi chomene ūakategherezga ku mazgu ghakhe na kukondwa chomene.

³⁸Apo Yesu wakasambizganga, wakati, “Chenjerani na ūamanyi-marango. Ūakutemwa kuvwara minjilira yitali na kwendendeka uku na uku kuti ūanthu ūa ūatauzgenge na nchindi mu misika.

³⁹Ūakutemwa kukhara mu vitengo vyakuzirwa mu nyumba zakusoperamo na malo gha nchindi mu viphikiro.

⁴⁰Ūanthu aŵa ūakuzgerera vyokoro, ndipo mukupusikizga kwawo ūakuomba malurombo ghatali. Nadi ūanthu aŵa ūamkupokera chilango chikuru kwakuruska.”

Chakupereka cha chokoro

(Luk 21.1-4)

⁴¹Yesu wakakhara pasi kuthyana na chakupokeramo vyakupereka vya mu Nyumba ya Chiuta. Ndipo wakawonanga ūanthu umo ūakaperekeranga ndarama zawo mu chakupokeramo vyakupereka.

⁴²Ūanthu ūanandi ūasambazi ūakawikangamo ndarama zinandi, kweni chokoro chikavu chikiza na kuŵikamo tundarama tuchoko tuŵiri.

⁴³Ndipo Yesu wakawachema ūasambiri ūakhe wakati, “Nadi nkhumuphalirani kuti, chokoro chikavu ichi chaŵikamo ndarama kuruska wose awo ūaŵikamo mu chakupokeramo vyakupereka.

⁴⁴Pakuti ūanandi ūaŵikamo kufuma pa ndarama za uzari wa usambazi wawo. Kweni chokoro ichi mu ukavu wakhe chaŵikamo vyose ivyo chikaŵa navyo ivyo vikenera kumulera.”

Mariko 13

Yesu wakuyowoya za kubwanganduka kwa Nyumba ya Chiuta

(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹Apo Yesu wakafumanga mu Nyumba ya Chiuta, yumoza wa ūasambiri ūakhe wakati, “Musambizgi, wonani ukuru wa mawe agha na nyumba izi.”

²Yesu wakazgora wakati, “Mukuwona nyumba zikuruzikuru izi? Palije nanga ndi libwe limoza ilo lamkurekeka pachanya pa libwe linyakhe kwambula kuwiskikira pasi.”

Visuzgo na kuzikizgika

(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³Apo Yesu wakakhara pasi pa Phiri la maOlive kuthyana waka na Nyumba ya Chiuta, Petrosi, Yakhobe, Yohane na Andreya âwakamufumba pa yekha âwakati,

⁴“Mutiphalire, kasi vinthu ivi vizamkuâwako pauli? Ndipo kuwenge chimanyikwiyo uli kurongora kuti vyose ivi vili pafupi kufiskika?”

⁵Yesu wakati kwa iwo, “Chenjerani ndipo paâvavye munthu wamupuruskani.

⁶Chifukwa âwanandi âwamkwiza mu zina lane na kuyowoya kuti, ‘Khristu ndine’ ndipo âwamkupuruska âwanandi.

⁷Para mwamkupulika chiwawa cha zinkhondo za pafupi na mbiri ya zinkhondo zakuchitika kutali, mungakenjerwanga. Pakuti vya ntchera ivi vikwenera kuâwako nadi, kweni kuti ndiwo umaliro chara.

⁸Pakuti mtundu wamkuwukira mtundu unyakhe, ndipo ufumu nawo wamkuwukirana na ufumu unyakhe. Kwamkuâwako vindindindi mu malo ghakupambanapambana ndipo kwamkuâwakoso njara. Uku ndiko kwamba kwa nyengo ya visuzgo.”

⁹Kweni Yesu wakati, Imwe muchenjere, âwanandi âwamkumuperekani ku zimphara na kumweruzgani ndipo âwamkumutimbirani mu nyumba zaho zakusoperamo. Mwamkwimilira panthazi pa nduna na âwakaronga chifukwa cha zina lane kuti mukâwe âwakaboni âwane panthazi pawo.

¹⁰Kweni Uthenga Uweme ukwenera kupharazgika danga ku mafuko ghose.

¹¹Para mwakoreka na kutorekera ku mphara, mungakenjerwanga na icho mwamkuyowoya. Kweni mwamkuyowoya icho Chiuta wamkumupani pa nyengo yira, chifukwa ndimwe mwamkuyowoya chara kweni Mzimu Mutuâ.

¹²Mubali wamkwendera mphiska mubali wakhe kuti wakomeke, wiske wamkwendera mphiska mwana wakhe kuti wakomeke. âWana nawo âwamkwendera mphiska âwapapi âwao kuti âwakomeke.

¹³âWanthu wose âwamkumutinkhani chifukwa cha zina lane. Kweni uyo wamkuzizipizga mpaka ku umaliro, ndiyo wamkuponoskeka.

Suzgo yikuru

(Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)

¹⁴“Para mukuwona chanthontho chakuparanya chikwimilira pa malo ghambula kwenerera kuâapo (uyo wakuâwazga wapulikiske), penepapo awo âwali mu Yudeya âwachimbilire ku mapiri.

¹⁵Uyo wali pachanya pa nyumba yakhe wareke kwikha kuti wakatore kanthu mu nyumba mwakhe.

¹⁶Uyo wali ku munda wareke kuwerera ku nyumba kuya katora chakuvwara chakhe.

¹⁷Soka ku wānakazi awo wīzamkuŵa na nthumbo pa nyengo yira na awo wīzamkonkheska twana!

¹⁸Rombani kuti ivi vireke kwiza kachitika pa nyengo ya chiwuvi.

¹⁹Pakuti mu mazuŵa agho kwizamkuŵa suzgo iyo yindaŵeko na kale chara, kufuma ku mutendeko apo Chiuta wakalengera charu, mpaka sono, ndipo yizamkuŵakoso ya ntheura chara.

²⁰Ntheura Fumu yirekenge kudumurizga mazuŵa agho, mphanyi palije munthu wakuponapo. Kweni chifukwa cha wākusoreka wākhe yikaghadumurizgako.

²¹"Ndipo usange munthu wakuyowoya kwa imwe kuti, 'Wonani, Mesiya wali pano!' Panji, 'Wonani, yura para!' Mungakamupulikanga chara.

²²Pakuti wāmesiya wā utesi na nchimi za utesi zamkuwuka ndipo zamkurongora vimanyikwi ro vikuru na minthondwe mwakuti usange nchamachitiko wāpusiske wākusoreka wā Chiuta.

²³Kweni imwe muchenjere. Ndamuphalirani nkhanira vinthu ivi vindachitike."

Kwiza kwa Mwana wa Munthu

(Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴"Kweni mu mazuŵa agho pamanyuma pa visuzgo vira, dazi lizamkufipiskika, na mwezi nawo kuti wamkuŵala chara.

²⁵Ndipo nyenzezi zamkumbotoka kufuma kuchanya, nkhongono za mlengalenga zamkusunkhunyika!

²⁶Penepapo wānthu wāmkuwona Mwana wa Munthu wakwiza mu maŵingu na nkhongono zikuru na uchindami.

²⁷Ndipo wamkutuma wāngelo wākhe kuti wākawunganye wākusoreka wākhe kufuma ku mphepo zinayi, na kufuma ku mphererekezgo za charu na mtambo."

Chisambizgo chakufuma mu chikuyu

(Mat 24.32-35; Luk 21.29-33)

²⁸"Sambiraniko chisambizgo ichi kufuma ku khuni la chikuyu. Para mukuwona kuti minthavi yakhe yayamba kusunda na kuŵa na mahamba, mukumanya kuti chifuku chili pafupi.

²⁹Ntheura pera, para mukuwona vinthu ivi vikuchitika, manyani kuti wali pafupi ndipo wali pa muryango.

³⁰Nadi nkhumuphalirani kuti, wānthu wā muwiro uwu kuti wāmarenge chara, visuke vinthu vyose ivi vichitike.

³¹Kuchanya na pasi vimarenge, kweni mazgu ghane kuti ghati ghamarenge chara.”

Palije munthu uyo wakumanya zuŵa panji ora
(Mat 24.36-44)

³²“Palije munthu na yumoza uyo wakumanya vyā zuŵa ilo panji ora nanga mbangelo wā kuchanya, nesi Mwana kweni Wadada pera.

³³Chenjerani, muŵe maso, chifukwa mukumanya apo nyengo yikwanirenge chara.

³⁴Kuli nga ndi mwene-nyumba mweneuyō wakuruta pa ulendo, ndipo wakupereka nyumba yakhe mu mazaza gha wāteŵeti wākhe, yose chigāŵa chakhe, ndipo wakuphalira mulinda wa pa muryango kuti waŵe maso.

³⁵Ntheura muŵe maso, chifukwa mukumanya chara apo mwene-nyumba wizirengē, panji na mise, panji na usiku pakati panji ku matandakucha para wātambala wākulira, panji na mulenje,

³⁶mzire para wakwiza mu mabuchibuchi, wizakamusangani muli mu tulo.

³⁷Icho nkhumuyowoyerani imwe, nkhuyowoyerera wose, ‘Muŵe maso.’ ”

Mariko 14

Ŵarongozgi wā ūYuda wākupangana kukoma Yesu
(Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Yoh 11.45-53)

¹Kukakhara mazuŵa għawiri pera kufika pa nyengo ya chiphičiġo cha Paska na cha chingwa chambula chirungo, apo wāsofi wārara na wāmanyimarango wākapenjanga nthowa yakuti wāmukorere mu uchenjezi na kumukoma Yesu.

²Wakaghanaghana kuti wāreke kumukora pa nyengo ya chiphičiġo, mzire wāwuske chivulupi mukati mu wānthu.

Yesu wakuphakazgika mafuta mu Betaniya
(Mat 26.6-13; Yoh 12.1-8)

³Yesu wakaŵa mu Betaniya ku nyumba ya Simoni uyo wakawā wa vyoni. Ndipo apo Yesu wakaryanga, mwanakazi yunji wakanjira na supa ya sangalawé yakuzura na mafuta ghakununkhira għa narido għa mtengo wa patali. Mwanakazi uyu wakaswa supa na kupungulira mafuta ghose pa mutu wa Yesu.

⁴Wānthu wānji awo wakaŵapo wākaphya mtima, ndipo wākayowoyeskana wākati, “Wasakazirachi ntheura mafuta agha?

⁵Mphanyi ghanguguliskika na ndarama zinandi za kujumpha madenari 300 na kuŵapa âwakavu.” Penepapo âwakamukwiyira mwanakazi yura.

⁶Kweni Yesu wakati, “Murekani mwanakazi uyu, kasi mukumusuzgirachi? Wandichitira chinthu chiweme.

⁷Wanthu âwakavu muli nawo mazuŵa ghose, ndipo mungamanya kuwovwira umo mukukhumbira. Kweni ine muŵenge nane mazuŵa ghose chara.

⁸Mwanakazi wachita icho wangumanya kuchita. Waphakazgirathu thupi lane na mafuta, kunozgekera umo lizamuŵikikira mu dindi.

⁹Nadi nkhumuphalirani kuti, kose uko Uthenga Uweme wamkupharazgika mu charu chose cha pasi, ichi wachita mwanakazi uyu nacho chamkuyowoyeka kuti ânthu âwamukumbukirenge chakhe.”

Yudasi wakumwendera mphiska Yesu

(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰Yudasi Isikariyoti, yumoza wa 12 âwara, wakaruta ku âwasofi âwarara kuti wakamwendere mphiska Yesu kwa iwo.

¹¹Para âwakapulika ichi, âwakakondwa ndipo âwakapangana kumupa ndarama. Ntheura iyo wakamba kupenza nyengo yiweme yakumuperekera.

Yesu wakurya Paska pamoza na âwasambiri âwakhe

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Yoh 13.21-30)

¹²Pa zuŵa lakudanga la chiphičiro cha Chingwa chambula chirungo, pa nyengo iyo mwana-mberere wakakomekanga kuŵa sembe ya Paska, âwasambiri âwakhe âwakiza kwa iyo. âWakamufumba âwakati, “Kasi ndi nkhu uko mukukhumba kuti tikamunozgerani imwe chakurya cha Paska?”

¹³Ntheura wakatuma âwâwiri mwa âwasambiri âwakhe na kuŵaphalira kuti, “Rutani mu msumba, ndipo mwanarume uyo wayegha chiŵiya cha maji wamkumana namwe, ndipo mukamurondezge.

¹⁴Kose uko wamkunjira, mukafumbe mwene-nyumba kuti, ‘Musambizgi wakuti, kasi chipinda chane cha âwalendo chili nkhu, cheneicho ndiryerengemo chakurya cha Paska pamoza na âwasambiri âwane?’

¹⁵Iyo wamkumurongorani chipinda chikuru cha pachanya, icho chili kunozgeka kale. Mwenemura ndimo mukatinozgere chakurya cha Paska.”

¹⁶âWasambiri âwara âwakawuka na kuruta mu msumba, ndipo âwakasanga vinthu vyose nga ndi umo Yesu wakaâwaphalirira. Ntheura âwakanozga chakurya cha Paska.

¹⁷Para kukâwa mise, Yesu wakiza na âwasambiri âwakhe 12.

¹⁸Apo âwakakhara pa kurya, Yesu wakati kwa iwo, "Nkhumuphalirani unenesko, yumoza wa imwe wandenderenge mphiska, mweneuyo wakurya nane pamoza."

¹⁹Wasambiri âwakapwetekeda chomene mu mtima, ndipo yumozayumoza âwakamufumba âwakati, "Kasi ndine?"

²⁰Yesu wakâwazgora wakati, "Njumoza wa imwe 12, mweneuyo wakukovya nane mu bakule yumoza.

²¹Mwana wa Munthu nadi wakuya kaperekeda nga ndi umo kukalembeke na vya iyo, kweni soka kwa munthu uyo wakumwendera mphiska Mwana wa Munthu. Mphanyi kukaŵa kuweme kuti munthu uyo wareke na kubabika wuwo."

Kwimikika kwa monesko wa Fumu

(Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1 Kor 11.23-25)

²²Apo âwakaŵa pa kurya, Yesu wakatora chingwa, wakawonga Chiuta, ndipo wakachimenya na kuŵapa Wasambiri âwakhe wakati, "Torani, ili ndi thupi lane."

²³Ndipo wakatora nkhombo, wakawonga Chiuta na kuŵapa Wasambiri âwakhe, ntheura wose âwakamwapo.

²⁴Ndipo wakâwaphalira wakati, "Izi ndi ndopa zane za phangano izo zathikira wânthu wânanandi.

²⁵Nadi nkhumuphalirani kuti, ndizamkumwaso vinyo chara mpaka pa zuŵa ilo ndamkumwa vinyo liphya mu Ufumu wa Chiuta."

²⁶Wakati âwimba sumu, âwakaruta ku Phiri la maOlive.

Yesu wakuyowoyerathu kuti Petrosi wamkumukana

(Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Yoh 13.36-38)

²⁷Yesu wakâwaphalira wakati, "Mose muti mukhuŵazgikenge na kundireka ndekha, nga ndi umo kuli kulembekera kuti, 'Nditi nditimbe muliska, ndipo mberere zamkumbininkika.'

²⁸Kweni para ndawuka ku âwakufwa, ndamkumundangirirani kuruta ku Galileya."

²⁹Petrosi wakamuphalira wakati, "Nangauli wose âwakhuŵazgike na kumurekani, kweni ine pera chara."

³⁰Yesu wakamuzgora wakati, "Nadi nkukuphalira kuti, usiku weneuwu uwu, tambala wandalire kâwiri, iwe wamkundikana katatu."

³¹Kweni Petrosi wakakhomekezgapo wakati, "Nanga kungaŵa kuti ndifwe namwe pamoza, kuti ndamkumukanani chara." Ndipo Wasambiri wose âwakayowoya ntheura pera.

Yesu wakuomba mu munda wa Getsemane

(Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)

³²Ndipo wakaruta ku malo ghakuchemeka Getsemane. Ndipo wakati ku wāsambiri wakhe, "Imwe kharani pano, apo ine nkhuromba."

³³Wakatorapo Petrosi, Yakhobe na Yohane pamoza nayo, ndipo wakamba kuwa na chitima na kukweŵezuka chomene mu mtima.

³⁴Sono wakati kwa iwo, "Mtima wane uli na chitima chikuru chomene icho chikunditorera na ku nyifwa. Imwe kharani pano, kweni muŵe maso."

³⁵Apo wakati waruta pataliko, wakawa pasi ndipo wakaromba kuti, "Usange nchamachitiko, ora ili lindijumphirire."

³⁶Ndipo wakati, "Abba Wadada, vinthu vyose nvyamachitiko kwa imwe. Muwuskeko nkhombo iyi ya visuzgo kwa ine. Ndipouli, kuti muchite icho ine nkhukhumba chara, kweni icho imwe mukukhumba."

³⁷Yesu wakawerera ku wāsambiri wakhe, ndipo wakaŵasanga wali mu tulo. Ndipo wakafumba Petrosi wakati, "Simoni, kasi wagon? Kasi ungatondeka kuwa maso na pa ora limoza pera?

³⁸Muŵe maso murombenge, mwakuti mureke kunjira mu kuyezgeka. Nadi mzimu ukukhumba kweni thupi ndakutomboroka."

³⁹Sono wakarutaso ndipo wakaya karomba mazgu gheneghara pera.

⁴⁰Ndipo wakawereraso ku wāsambiri na kuŵasanga wagona, chifukwa maso ghawo ghakazotopa na tulo. Wakamanya chara icho wāngamuzgora.

⁴¹Wakawereraso kachitatu, wakati kwa iwo, "Kasi muchali kugona na kupumula? Mbwenu! Nyengo yakwana. Wonani, Mwana wa Munthu wakuperekka mu mawoko gha wantru wākwananga.

⁴²Wukani. Tirutenge! Wonani uyo wakundendera mphiska wafika."

Yesu wakukoreka

(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Yoh 18.3-12)

⁴³Apo Yesu wakawa wāchali kuyowoya, nyengo yeneiyo Yudasi, yumoza wa 12, wakafika na mzinda ukuru wa wantru, awo wākatumika na wāsofi wārara, wāmanyi-marango na wārara wā Yuda uku wāyegha malupanga na nthonga.

⁴⁴Sono wakumwendera mphiska yura wakaŵaphalira chimanyikwiyo kuti, "Uyo ndamkumufyofyontha ndi mweneuyo, mukamukore na kuruta nayo kwambula kumutaya."

⁴⁵Yudasi wakati wafika, mwaluwiro wakasenderera kwa Yesu wakati, "Musambizgi!" Ntheura wakamufyofyontha.

⁴⁶Penepapo wantru wāra wākasenderera kwa Yesu na kumukora.

⁴⁷Kweni yumoza wa awo âwakâwapo, wakasorora lupanga lwakhe wakaheta na kuwunguzura khutu la muteŵeti wa Musofi Mukuru.

⁴⁸Yesu wakaŵafumba wakati, “Kasi mwiza kandikora na malupanga na zinthonga nga ndi para ndili munkhungu?

⁴⁹Zuŵa na zuŵa nkhaŵa namwe mu Nyumba ya Chiuta kusambizga, ndipo mukandikora chara? Kweni ichi chikuchitika mwakuti malembo ghafiskike.”

⁵⁰Penepapo âwasambiri wose âwakamureka Yesu na kuchimbira.

⁵¹Munyamata yunji, uyo wakavwara salu pera ya bafuta, wakarondezganga Yesu. Wanthu âwara âwakaruta nayo Yesu kwa Musofi Mukuru, kweni iyo wakafwanthamuka,

⁵²na kureka salu yakhe ya bafuta na kuchimbira nkhule.

Yesu panthazi pa mphara yikuru ya âwYuda

(Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Yoh 18.13-14, 19-24)

⁵³Wanthu âwara âwakaruta nayo Yesu kwa Musofi Mukuru. Ndipo âwasofi âwarara wose, âwarara âwâ âwYuda pamoza na âwamanyimarango âwakawungana.

⁵⁴Petrosi wakarondezganga Yesu pataliko, mpaka wakaya kanjira na mu chipanga cha Musofi Mukuru. Wakakhara pamoza na âwalinda âwNyumba ya Chiuta na kotha nawo moto.

⁵⁵Ntheura âwasofi âwarara na wose âw mphara yikuru ya âwYuda âwakapenjanga ukaboni wa utesi mwakuti âwamukome Yesu, kweni kuti âwakawusanga chara.

⁵⁶Wanthu âwanandi wakapereka ukaboni wa utesi, kweni ukaboni wawo kuti ukayananga chara.

⁵⁷Wanji âwakawuka na kupereka ukaboni wa utesi âwakati,

⁵⁸“Ise tikamupulika munthu uyu wakuti, ‘Ine nditi ndidilimulire pasi Nyumba iyî ya Chiuta iyo yikazengeka na mawoko gha âwanthusu, ndipo mu mazuâw ghatatu nditi ndizenge yinyakhe yambula kuzengeka na mawoko.’ ”

⁵⁹Kweni nanga ndi ntheura ukaboni wawo kuti ukayananga chara.

⁶⁰Ntheura Musofi Mukuru wakimilira mukati mwawo ndipo wakamufumba Yesu wakati, “Kasi ukuzgora kanthu chara? Nchichi ichi âwanthusu aâw âwakukupanikizgira nacho?”

⁶¹Kweni Yesu wakakhara chete kwambula kuzgora kanthu. Ndipo Musofi Mukuru wakamufumbaso wakati, “Kasi ndiwe nadi Mesiya, Mwana wa Chiuta wakuchindikika?”

⁶²Yesu wakati, “Ndine nadi, ndipo muti muwonenge Mwana wa Munthu wakhara ku woko la maryero la Chiuta Mwenenkhongono zose. Ndipo mwamkumuwonaso wakwiza mu maŵingu gha kuchanya.”

⁶³Penepapo Musofi Mukuru wakaparura malaya ghakhe wakati, “Kasi tikupenjerachi âwakaboni âwanyakhe?”

⁶⁴Mwapulika matusi ghakhe. Mukuti uli imwe?” Wose âwakamususka ndipo âwakati wakwenera kukomeka.

⁶⁵Ntheura âwanji âwakamba kumufunyira mata, âwakamujara ku maso, na kumubwankhurabwankhura na kuyowoya kuti, “Loska ndi njani wakubwankhura!” Penepapo âwalinda nawo âwakamutora na kumutimba na malupi.

Petrosi wakukana Yesu

(Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Yoh 18.15-18, 25-27)

⁶⁶Apo Petrosi wakâwa wachali pasi mu chipanga, msungwana wanchito wa Musofi Mukuru wakiza.

⁶⁷Pakuwona Petrosi wakotha moto, wakamulaŵisiska ndipo wakati, “Naweso wanguâwa pamoza na munthu yura Yesu wa ku Nazarete.”

⁶⁸Kweni wakakana wakati, “Nkhumanya chara nanga nkupulikiska icho ukuyowoya.” Petrosi wakafumamo mu chipanga na kuya ku chipata ndipo penepapo tambala wakalira.

⁶⁹Ntheura msungwana wanchito yura wakamuwona Petrosi, wakatiso kwa awo âwakimilira pafupi nayo, “Munthu uyu njumoza wa iwo.”

⁷⁰Kweni Petrosi wakakanaso. Pakati pajumphapo ka nyengo kachoko waka, awo âwakimilira pafupi nayo âwakati kwa Petrosi, “Nadi ndiwe yumoza wa iwo, pakuti ndiwe muGalileya.”

⁷¹Kweni Petrosi wakamba kujitemba na kurapa chomene wakati, “Nadi ndilije na kumumanya munthu uyo mukuyowoya.”

⁷²Penepapo tambala wakalira kachiŵiri, ndipo Petrosi wakakumbuka mazgu agho Yesu wakamuyowoyerera kuti, “Pambere tambala wandalire kaŵiri, iwe wamkundikana katatu.” Chitima chikakwera ndipo wakalira.

Mariko 15

Yesu panthazi pa Pilato

(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Yoh 18.28-38)

¹Kukati kwacha waka, âwasofi âwarara pamoza na âwarara âwa âwaYuda na âwamanyi-marango, ndiposo na âwanyakheso âwa mphara yose ya âwaYuda âwakâwa na ungano. âWakati âwamukaka Yesu, âwakaruta nayo na kumupereka kwa Pilato.

²Pilato wakamufumba Yesu wakati, “Kasi ndiwe Karonga wa âwaYuda?” Yesu wakamuzgora wakati, “Ndimwe mwayowoya.”

³Wasofi warara wakamupacha Yesu mu vinthu vinandi.

⁴Ntheura Pilato wakamufumbaso Yesu wakati, "Kasi ukuzgora kanthu chara? Wona vinandi ivyo wakukupacha navyo!"

⁵Kweni Yesu kuti wakazgora kanthu chara, mwakuti Pilato wakazizwa.

Pilato wakudumula kuti Yesu wakomeke

(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Yoh 18.38—19.16)

⁶Pa nyengo ya chiphikiro cha Paska, Pilato wakazgōwera kuwasutulira mukayidi yumoza mweneuyo wantru wakaromba kwa iyo.

⁷Wakawamo munthu mu gadi zina lakhe Baraba uyo wakakakika pamoza na vigewenga ivyo vikathiska ndopa mu chigaruka chawo.

⁸Mzinda wa wantru ukakwerera kwa Pilato ndipo wakamuromba kuti waŵachitire icho wakazgōwera kuŵachitira mazuwa ghose.

⁹Pilato wakafumba wakati, "Kasi mukukhumba kuti ndimusutulirani Karonga wa waYuda?"

¹⁰Pakuti wakamanya kuti wasofi warara wakamupereka Yesu chifukwa cha bina.

¹¹Wasofi warara wakakhuŵirizga mzinda wa wantru kuti Pilato waŵasutulire Baraba.

¹²Pilato wakafumba wakati, "Kasi nditi nayo uli munthu uyo mukuti ndi Karonga wa waYuda?"

¹³Pakuzgora wantru wara wakachemerezga wakati, "Mupayika pa mphinjika!"

¹⁴Penepapo Pilato wakawafumba wakati, "Chifukwa? Wanangachi?" Ndipo wakachemerezga kwakuruska wantru, "Mupayika pa mphinjika!"

¹⁵Ntheura Pilato, pakukhumba kukondweska mzinda wa wantru wakawasutulira Baraba, ndipo wakati wamuthyapula Yesu, wakamupereka kwa iwo kuti wamupayike pa mphinjika.

Wasilikari wakumugoska Yesu

(Mat 27.27-31; Yoh 19.2-3)

¹⁶Ndipo wasilikari wakaruta nayo Yesu mukati mu nyumba ya mukuru wa chigawa, yeneiyo ndi nyumba ya weruzgi, ndipo wakawunganya pamoza chiwuru chose cha wa nkondo.

¹⁷Wakamuvwarika munjilira uswesi na kuruka mphumphu ya minga, iyo wakamuvwarika pa mutu.

¹⁸Ndipo wakamba kumutauzga wantru, "Muwonire Karonga wa waYuda!"

¹⁹ŵakamutimba pa mutu na thete na kumufunyira mata, ŵakajikama na kumulambira.

²⁰ŵakati ūamugoska ūakamuvura munjilira uswesi ura na kumuwwarikaso vyakuvwara vyakhe. Ndipo ūakamutora na kuruta nayo kuya kamupayika pa mphinjika.

Yesu wakupayikika pa mphinjika

(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Yoh 19.17-27)

²¹Munthu wa ku Kurene zina lakhe Simoni wiske wa Alekizandara na Rufu, wakajumphanga mu nthowa kufuma ku munda. ūasilikari ūakamuchichizga kuyegha mphinjika ya Yesu.

²²Sono ūasilikari ūakiza nayo Yesu pa malo agho ghakuchemeka Gologota gheneagho ghakung'anamula kuti, "Malo gha Bwaza."

²³ŵakamupa vinyo lakusazgikana na mure, kweni wakakana kumwa.

²⁴Ndipo ūakamupayika na kugaŵana vyakuvwara vyakhe pakuchita mphenduzgo mwakuti ūasange icho waliyose wangatora.

²⁵Yikâwa nyengo ya 9 koloko apo ūakamupayikiranga pa mphinjika.

²⁶Ndipo malembo gha mrantu uwo ūakamupacha nawo ghakaŵazgikanga ntheura, "Karonga wa ūaYuda."

²⁷Pamoza nayo ūakapayika pa mphinjika vigewenga viŵiri, yumoza ku maryero yumoza ku mazere.

[²⁸Ntheura Malembo ghakafiskika agho ghakuti, "Wakapendekera pamoza na vigewenga."]

²⁹Wanthu awo ūakajumphangapo ūakamutuka, ūakapukunya mitu yawo na kuyowoya kuti, "Eya! Iwe ukatenge ukumanya kudilimura Nyumba ya Chiuta na kuyizengaso mu mazuŵa ghatatu.

³⁰Ujiponuske wekha, khira sono pa mphinjika!"

³¹Ntheura pera ūasofi ūarara na ūamanyi-marango ūakamugoska na kuyowoyeskana ūakati, "Wakaponoskanga ūanyakhe, kweni walije kumanya kujiponuska yekha!"

³²Rekani Mesiya uyu, Karonga wa Israele, wikhe sono pa mphinjika kuti tiwone na kupulikana." Awo ūakapayikika nayo pamoza nawo ūakamutombozganga.

Nyifwa ya Yesu

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Yoh 19.28-30)

³³Ndipo pa nyengo ya 12 koloko, chisi chikâwa mu charu chose kufikira pa nyengo ya 3 koloko.

³⁴Pa nyengo ya 3 koloko, Yesu wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, "Eloi, Eloi, lamasabakatani?" Ilo likung'anamula kuti, Chiuta wane, "Chiuta wane, kasi mwandisidirachi?"

³⁵Wanji awo wakimilira pafupi wakati wapulika mazgu agha, wakati, "Tegherezgani, wakuchema Eliya."

³⁶Yumoza wakachimbira, wakaya katora sipanje na kubizga mu vinyo la kusasa, wakawika ku thete, wakamupa Yesu kuti wamwe, na kuti, "Rekani danga! Tiwone usange Eliya wati wize, kwiza kamukhizga pa mphinjika!"

³⁷Sono wakati wachemerezga na mazgu ghakuru, wakafwa.

³⁸Ndipo chisalu chakuchinga mu Nyumba ya Chiuta chikaparuka pakati kufuma pachanya mpaka pasi.

³⁹Para murara wa wankhondo uyo wakimilira panthazi pa Yesu, wakati wawona umo Yesu wakafwira wakati, "Nadidi munthu uyu wakawa Mwana wa Chiuta!"

⁴⁰Wanakazi wanji wakawapo, awo wakalaŵiriranga kufuma patali. Mukati mwawo mukawa Mariya wa ku chigawa cha Magadala, Mariya nyina wa Yakhobe muchoko, Mariya nyina wa Yose, ndiposo na Salome.

⁴¹Wanakazi awa wakendanga nayo Yesu apo wakawa ku Galileya, ndipo wakamuteŵeteranga. Pakawaso wanakazi wanyakheso wanandi weneawo wakiza nayo pamozia ku Yerusalem.

Kusungika kwa Yesu

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Yoh 19.38-42)

⁴²Ndipo para mise yikati yafika, pakuti likawa zuwa la kunozgekera, ilo ndi zuwa pambere Sabata lindafike,

⁴³Yosefe wa ku Arimatiya, munthu wakuzirwa wa mphara yikuru ya waYuda, nayoso wakapenjanga Ufumu wa Chiuta Iyo wakawa na chikanga ndipo wakaruta kwa Pilato, na kupempha thupi la Yesu.

⁴⁴Pilato wakazizwa pakupulika kuti Yesu wafwa kale. Ndipo wakati wachema murara wa wankhondo wakamufumba usange chikawa cha unenesko kuti Yesu wafwa kale.

⁴⁵Pilato wakati waphalirika na murara wa wankhondo kuti Yesu wafwa nadi, wakapereka thupi la Yesu kwa Yosefe.

⁴⁶Penepapo Yosefe wakagula salu ya bafuta, wakati wakhizga thupi la Yesu, wakalivungirizga mu salu ya bafuta. Ndipo wakaliwika mu dindi ilo likazongeka mu jarawe ndipo wakakunkhuzgirapo libwe pa muryango wa dindi.

⁴⁷Mariya wa ku Magadala, na Mariya nyina wa Yose, wakaghawona malo agho Yesu wakasungikapo.

Mariko 16

Yesu wawuka ku âwakufwa (Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Yoh 20.1-10)

¹Para zuâwa la Sabata likati lajumpha, Mariya wa ku Magadala, Mariya nyina wa Yakhobe na Salome âwakagula vyakununkhiskira kuti âwakaphakazge thupi la Yesu.

²Na mulenjelenje pa zuâwa lakudanga mu Sabata, apo dazi likati lafuma waka, âwakaruta ku dindi,

³ndipo âwakayowoyeskananga kuti, “Kasi ndi njani wamkutiwuskirapo libwe pa muryango wa dindi?”

⁴Para âwakati âwinuska maso âwakawona kuti libwe lawusikapo kale pa dindi. Likâwa libwe likuru chomene.

⁵Wakati âwanjira mu dindi, âwakawona munyamata mweneuyo wakavwara munjilira utuâwa, wakhara ku dera la maryero ndipo iwo âwakazukuma.

⁶Munyamata wakaâwaphalira kuti, “Rekani kuzukuma. Mukupenja Yesu wa ku Nazarete uyo âwakamupayika pa mphinjika. Wawuka ku âwakufwa! Wali pano chara. Wonani malo agha âwakamugonekapo.

⁷Kweni rutani mukaâwaphalire âwasambiri âwakhe na Petrosi kuti, ‘Wamudangirirani ku Galileya ndiko mwamkumuwona nga ndi umo wakamuphalirirani.’”

⁸Penepapo âwakafumamo mu dindi na kuchimbira, âwakatenthema na kuzizwa pa ivyo âwakawona. âWakayowoya kanthu ku waliyose chara, chifukwa âwakâwa na wofi.

Umo Uthenga uwu ukamaliranga kale

16.9-20

Yesu wakuwonekera kwa Mariya wa ku Magadala

(Mat 28.9-10; Yoh 20.11-18)

[⁹]Yesu wakati wawuka ku âwakufwa na mulenjelenje pa zuâwa lakudanga la Sabata, wakawonekera danga kwa Mariya wa ku Magadala, mweneuyo wakamufumyamo viwanda vinkhonde na viwiri.

¹⁰Mariya wakaruta kuya kaâwaphalira awo âwakakharanga na Yesu apo âwakatengeranga na kulira.

¹¹Para âwakati âwapulika kuti Yesu ngwamoyo, na kuti Mariya wa ku Magadala wamuwona, kuti âwakapulikana chara.

Yesu wakuwonekera ku âwasambiri âwâwiri

(Luk 24.13-35)

¹²Pamanyuma pa ichi, Yesu wakawoneka mu kaŵiro kanyakhe ku ūwasambiri ūwāwiri ūwa iwo apo ūkarutanga kwavo.

¹³Penepapo ūwasambiri aŵa ūkawerera na kuya kaŵaphalira ūnyawo, kweni kuti ūkapulikana nawo chara.

Yesu wakuwonekera ku ūwasambiri 11

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Yoh 20.19-23; Mil 1.6-8)

¹⁴Pa umaliro, Yesu wakajirongora ku ūkhe 11 apo ūkaryanga. Wakawachenya chifukwa chakuwura kupulikana kwavo, ndiposo na unonono wa mitima yawo. Pakuti ūkawura kugomezga awo ūkamuwona wakati wawuka ku ūkufwa.

¹⁵Ndipo wakati kwa iwo, "Rutani mu charu chose, mukapharazge Uthenga Uweme ku vilengiwa vyose.

¹⁶Yose uyo wakupulikana na kubapatzika wamkuponoskeka, kweni uyo wamkuwura kupulikana wamkususkika.

¹⁷Awo ūamkupulikana ūamkuchita vimanyikwiři ivi: Mu zina lane ūamkufumiska viwanda ndipo ūamkuyowoya mu viyowoyeroyya chilendo.

¹⁸Ŵamkukora njoka ndipo usange ūamkumwa kanthu kakukoma kuti ūamkupwetekaka chara. Ŵamkuŵika mawoko ghawo pa ūarwari ndipo ūamkuchira."

Yesu wakutorekera kuchanya

(Luk 24.50-53; Mil 1.9-11)

¹⁹Fumu Yesu wakati wayowoya nawo, wakatorekera kuchanya ndipo wakakhara ku woko la maryero la Chiuta.

²⁰Ntheura ūwasambiri ūkaruta ndipo ūkaya kapharazga kosekose, apo Fumu yikateŵeta nawo pamoza, na kukhozga upharazgi wawo na vimanyikwiři. Ameni.]

Kamarizgiro kanyakhe ka kale

16.9-10

[⁹Ŵanakazi ūkaruta kwa Petrosi na ūnyakhe ndipo ūkawakenkhoskera vyose ivyo ūkaphalirika.

¹⁰Pamanyuma pa ivi, Yesu mwenecho, kwizira mu ūwasambiri ūkhe kufuma ku vuma mpaka ku zambwe, wakatuma uthenga wa chiponosko cha muyirayira uwo ngwa kupatulika na wamoyo.]

Luka

Luka 1

¹Wanthu wānandi wali kulemba makani gha vinthu ivyo vili kuchitika mukati mwa ise.

²Iwo wākalemba makani nga ndi umo wākatiphalirira ise awo wākawā wākaboni wākuwona na maso na wāpharazgi wā mazgu kufuma ku mutendeko.

³Sono pakuti naneso ndapenjeska makora chomene vinthu vyose kufuma ku mutendeko wakhe, ndaghanaghana makora kuti ndimulemberani ndondomeko yiweme, imwe wākutumbikika wāTiyofilo.

⁴Ndachita ntheura mwakuti mumanye unenesko wa vinthu ivyo mukasambizgika.

Mungelo wakuphara kubabika kwa Yohane Mubapatizi

⁵Mu mazuŵa gha Herode, Karonga wa Yudeya, wakaŵamo musofi zina lakhe Zakariya. Iyo wakaŵa yumoza wa chigâwa cha wāsofi wā Abiya pa uteŵeti wa zuŵa na zuŵa. Muwoli wakhe wakaŵa Elizabeti wa mphapu ya Aroni.

⁶Wose wāŵiri wuwo wakaŵa wārunji ndipo wākendanga wāmbula kalema pa maso pa Chiuta. Wakaŵa wākupulikira marango na malangulo ghose gha Fumu.

⁷Kweni wakaŵavye mwana, chifukwa Elizabeti wakaŵa chumba. Ndiposo wose wāŵiri wuwo wakaŵa wāchekuru.

⁸Sono Zakariya apo wakachitanga mlimo wakhe wa usofi pa maso pa Chiuta para chigâwa chakhe chikaŵa pa uteŵeti,

⁹kwakuyana na kaluso ka usofi, wakasankhika mwa mphenduzgo kuya kanjira mu Nyumba ya Chiuta na kocha vyakununkhira.

¹⁰Ndipo mzinda wose wa wānthu ukarombanga pawaro pa ora lakohera vyakununkhira.

¹¹Penepapo mungelo wa Fumu wakamuwonerekera Zakariya wakimilira ku dera la maryero la jochero la vyakununkhira.

¹²Para Zakariya wakawona mungelo yura, wakachiruka, ndipo wofi ukamuwira.

¹³Kweni mungelo wakamuphalira wakati, "Ungopanga Zakariya, chifukwa Chiuta wapulika kuromba kwako. Sono muwoli wako Elizabeti wati wakbabirenge mwana mwanarume, ndipo zina lakhe wizamkumuthya Yohane.

¹⁴Iwe wizamkuŵa na chimwemwe na kukondwa ndipo ânthu ânandi âmkusekerera pakubabika kwakhe,

¹⁵pakuti iyo wati âwenge mukuru pa maso pa Fumu. Iyo kuti wati wamwe vinyo chara, nanga ndi mōwa. Wati wazuzgike na Mzimu Mutuŵa, nanga ndi apo wachali mu nthumbo ya ânyina.

¹⁶Wizamkung'anamula âIsraele ânandi kuti âwawerere kwa Fumu Chiuta wawo.

¹⁷Wamkwenda panthazi pa Fumu mu mzimu na nkhongono nga vyā mwa Eliya, kuphemanya âwiskewo na âna âwao, kuâwezgera ku mahara gha âwarunji ânthu âmbula kupulikira Chiuta na kunozgera Fumu ânthu âkwenerera.”

¹⁸Ndipo Zakariya wakati kwa mungelo, “Kasi ndimanyenge uli kuti chinthu ichi chiwenge ntēura? Pakuti ndili muchekuru, ndipo muwoli wane nayo wachekura.”

¹⁹Mungelo wakamuzgora wakati, “Ndine Gabriyele uyo wakwima panthazi pa Chiuta. Ndatumika kwiza kayowoya nawe na kukuphalira uthenga uweme uwu.

²⁰Pakuti undapulikane na mazgu agho ndayowoya, gheneagho ghamkufiskika pa nyengo yakhe, ukharengé chete na wambula kuyowoya kufika pa zuŵa ilo mazgu agha ghamkufiskikira.”

²¹ânthu âkamulindiriranga Zakariya, ndipo âkazizwanga chifukwa wakachedwa mu Nyumba ya Chiuta.

²²Kweni wakati wafumira kuwaro, wakatondeka kuyowoya nawo. ânthu âkamanya kuti wawona mboniwoni mu Nyumba ya Chiuta. Ndipo wakayowoya nawo na virongorero vyā mawoko, na kuhara wa mbuwu.

²³Mazuŵa gha uteŵeti wakhe mu Nyumba ya Chiuta ghakati ghamara, wakaruta ku nyumba yakhe.

²⁴Pamanyuma pa mazuŵa gheneagha, muwoli wakhe Elizabeti wakâwa na nthumbo, ndipo wakajibisa kwa myezi yinkonde. Wakayowoya wakati,

²⁵“Ntēura ndimo yachitira nane Fumu mu mazuŵa gheneagha, yarongora kutemwa kwakhe pa ine na kundifyura soni ku ânthu.”

Mungelo Gabriyele wakuphara vyā kubabika kwa Yesu

²⁶Apo Elizabeti wakâwa na nthumbo ya myezi yinkonde na umoza, Chiuta wakatuma mungelo Gabriyele ku msumba unyakhe wa ku Galileya, zina lakhe Nazarete.

²⁷Wakamutuma ku mwali wakulangwa uyo wakajalirika na mwanarume zina lakhe Yosefe, wa mbumba ya Karonga Davide. Mwali uyu zina lakhe wakaŵa Mariya.

²⁸Mungelo wakiza kwa iyo, ndipo wakamutauzga wakati, “Muwonire, imwe mwapokera uchizi, Fumu yili namwe!”

²⁹Kweni Mariya wakasuzgika chomene mu maghanoghamo na mazgu agha, ndipo wakalangurukanga mu mtima wakhe kuti kasi kutauzga kwa ntheura kukung'anamulachi?

³⁰Mungelo wakayowoya nayo wakati, “Mungopanga, Mariya, pakuti Chiuta ngwa uchizi pa imwe.

³¹Muti muŵenge na nthumbo, ndipo muti mubabenge mwana mwanarume. Zina lakhe muti mumuthyenge Yesu.

³²Iyo wizamkuŵa mukuru ndipo wizamkuchemeka Mwana wa Chiuta Chikurukuru. Fumu Chiuta wizamkumupa ufumu wa wiskekuru Davide.

³³Wizamkuwusa swii pa mbumba ya Yakhobe, ndipo Ufumu wakhe kuti wizamkumara chara.”

³⁴Mariya wakati kwa mungelo, “Kasi cheneichi chiŵenengeko uli apo ndilije kumanya mwanarume?”

³⁵Mungelo wakazgora wakati, “Mzimu Mutuŵa wati wizenge pa imwe, ndipo nkhongono za Chiuta Chikurukuru ziti zimubenereraninge. Ntheura Mwana uyo wizamkubabika wizamkuchemeka Mutuŵa, Mwana wa Chiuta.”

³⁶“Mubali winu Elizabeti mu uchekuru wakhe nayo wali na nthumbo ya mwana mwanarume. Ndipo sono uwu ndi mwezi wa chinkonde na chimoza, kwa mweneuyo ŵakatenge nchumba.

³⁷Pakuti kulije icho nchambula machitiko na Chiuta.”

³⁸Mariya wakati, “Ine ndine muteŵeti wa Fumu, rekani chindichitikire kwakuyana na umo mwayowoyerwa.” Ndipo mungelo wakamusida Mariya, na kuruta.

Mariya wakuya kachezga na Elizabeti

³⁹Mu mazuŵa ghara, Mariya wakawuka ulendo ndipo wakenda luŵiro kuruta ku msumba mu charu cha mapiri cha Yudeya.

⁴⁰Wakaya kanjira mu mbumba ya Zakariya na kumutauzga Elizabeti.

⁴¹Para Elizabeti wakapulika kutauzga kwa Mariya, kana kakabwaranthika mu nthumbo yakhe. Ndipo Elizabeti wakazura na Mzimu Mutuŵa.

⁴²Wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, “Ndimwe âkutumbikika mu wânakazi wose, ndipo nchakutumbikika chipambi cha nthumbo yinu!

⁴³Ndipo kasi ndine njani kuti wanyina wâ Fumu yane âwize kandichezgera?

⁴⁴Pakuti apo ndanguti ndapulika kutauzga kwinu, kana kangubwaranthika na chimwemwe mu nthumbo yane.

⁴⁵Ndipo ngwa kutumbikika ndi mweneuyo wakapulikana kuti mapangano agho Fumu yikamuyowoyerwa ghizamkufiskika nadi.”

Mariya wakwimba Sumu ya Marumbo

⁴⁶Mariya wakati, “Mtima wane ukuchindika Fumu,

⁴⁷ndipo mzimu wane ukukondwera mwa Chiuta Muponoski wane,

⁴⁸pakuti waghanaghanira uchichwapi wa nda muteŵeti wakhe. Kufuma sono, wânthu wâ miwiyo yose, wâmkundichema wakutumbikika,

⁴⁹pakuti uyo ngwa nkongono, wandichitira vinthu vikuru. Zina lakhe ndituŵa.

⁵⁰Wakurongora lusungu lwakhe pa muwiyo na muwiyo kwa awo âkopa iyo.

⁵¹Wachita nchito za nkongono na woko lakhe, wambininiska âkujikuzga mu kaghanaghaniro ka mu mitima yawo.

⁵²Wamazaza waŵakhizga pa vitengo vyawo vya ufumu, ndipo wavikwezga vichwapi.

⁵³Wa njara waŵakhutiska na vinthu viweme, ndipo wâsambazi waŵawezga kwambula kanthu.

⁵⁴Wowwira muteŵeti wakhe Israele, pakukumbuka lusungu lwakhe,

⁵⁵nga ndi umo wakayowoyerwa kwa wâsekuru wîthu, kwa Abrahamu na ku wazukuru wâkhe, muyirayira.”

⁵⁶Mariya wakakhara na Elizabeti pafupi myezi yitatu, ndipo wakawerera ku nyumba yakhe.

Kubabika kwa Yohane Mubapatizi

⁵⁷Sono nyengo yakuti Elizabeti wachire yikakwana, ndipo wakababa mwana mwanarume.

⁵⁸Wazengezgani na wâbali wâkhe wakapulika kuti Fumu yamuchitira lusungu lukuru, ndipo wâkasekerera pamoza nayo.

⁵⁹Pa zuŵa la chinkhonde na chitatu wakati wababika mwana, wâkiza nayo kuti wakotoreke. Ndipo wâkatenge wâmuthye zina la wiske Zakariya.

⁶⁰Kweni nyina wakakana wakati, “Chara nadi. Iyo watu wachemekenge Yohane.”

⁶¹Wanthu wakayowoya nayo wakati, "Palije na yumoza mu mbumba yinu uyo wali kuthyika zina ili."

⁶²Ndipo wakamufumba wiske na virongorero vy a mawoko na zina ilo wangamuthya mwana.

⁶³Wiske wakaromba chakulembapo ndipo wakalemba kuti, "Zina lakhe ndi Yohane." Wanthu wose wakazizwa.

⁶⁴Penepapo mlomo wakhe ukabanuka, ndipo lulimi lwakhe lukasutuka, wakayowoya na kuchindika Chiuta.

⁶⁵Wofi ukaŵawira wose awo wakazengezgana nawo, ndipo makani ghose agha ghakathuwuskika ku wanthu wose mu charu cha mapiri cha Yudeya.

⁶⁶Wose awo wakapulika makani agha, wakazukuma nagho, na kufumba kuti, "Kasi mwana uyu waŵenge uli?" Pakuti woko la Fumu likâwa pa iyo.

Uchimi wa Zakariya

⁶⁷Ntheura Zakariya wiske wa Yohane, wakazuzgika na Mzimu Mutuŵa, wakachima wakati,

⁶⁸"Yitumbikike Fumu, Chiuta wa Israele, pakuti yachezgera wanthu wakhe na kuŵawombola.

⁶⁹Yatikwezgera lusengwe lwa chiponosko, kufuma mu mumba ya muteŵeti wakhe Davide,

⁷⁰nga ndi umo yikayowoyerale, mu nchimi zakhe zakupatulika,

⁷¹kuti tithaskike ku warwani withu, na ku woko la wose awo wakutitinkha,

⁷²na kuti yilengere lusungu wasekuru withu, na kukumbuka phangano lakhe lakupatulika.

⁷³Na chirapo yikapangana na sekuru withu Abrahamu,

⁷⁴kuti yitithaskenge ku warwani withu, mwakuti tiyiteŵetere kwambula wofi,

⁷⁵mu utuŵa na mu urunji panthazi pakhe, mazuŵa ghose gha umoyo withu.

⁷⁶"Ndipo iwe, wa mwana, uti uchemekenge nchimi ya Chiuta Chikurukuru. Wendenge panthazi pa Fumu, kunozga nthowa yakhe.

⁷⁷Kuŵamanyiska wanthu wakhe na za chiponosko, pakugowokerekwa ku zakwananga zawo.

⁷⁸Chifukwa cha lusungu lwa Chiuta withu, kuŵala kwizenge pa ise kufuma kuchanya,

⁷⁹kuŵawâlira wose awo wakukhara mu mdima, na mu muzgezge wa nyifwa, kutirongozgera mu nthowa ya mutende."

⁸⁰Ndipo mwana yura wakakuranga, wakaŵa wankhongono mu mzimu. Ndipo wakakharanga mu mapopa kufikira pa zuŵa ilo wakiza kajirongorera kwa Israele.

Luka 2

Kubabika kwa Yesu

(Mat 1.18-25)

¹Mu mazuŵa ghara, Karonga Augusto wakafumiska languro lakuti ânthu wose ūa mu charu chose ūapendeke na kulembeka.

²Uku ndiko kukaŵa kulembeka kwa kudanga, para Kwiriniya wakaŵa mukuru wa chigaŵa cha Siriya.

³ânthu wose ūakaruta kuya kalembeka, waliyose ku msumba wakhe na wakhe.

⁴Yosefe nayo wakafuma mu Galileya, mu msumba wa Nazarete, wakaruta ku Yudeya, ku msumba wa Davide uwo ukuchemeka Betelehemu, chifukwa iyo wakaŵa wa fuko la Davide.

⁵Wakaruta kuya kalembeka pamoza na Mariya, uyo wakamujalira kuŵa muwoli wakhe, uku nthumbo yakura.

⁶Apo wakaŵa wachali kwenekura, nyengo yakuti Mariya wababire yikakwana.

⁷Ndipo wakababa mwana wakhe wa uŵere mwanarume. Wakamuvungirizga mu salu na kumugoneka mu uryero wa vyakuŵeta, pakuti mukaŵavye malo ghakuti ūagonemo mu nyumba ya ūalendo.

Ŵangelo ūkumanyiska ūliska

⁸Wakaŵamo ūliska mu charu chira, awo na usiku ūkalindanga mberere zawo mu dambo.

⁹Mungelo wa Fumu wakaŵawonekera, ndipo uchindami wa Fumu ukawaŵalira zingirizge. Ntheura ūliska ūara ūkopa chomene.

¹⁰Mungelo wakati kwa iwo, “Mungopanga, chifukwa ndamuyegherani Uthenga Uweme wa chimwemwe chikuru icho chiti chiŵenge ku ânthu wose.

¹¹Muhanya uno mu msumba wa Davide, wamubabiwirani Muponoski mweneuyo ndi Khristu Fumu.

¹²Ndipo chimanyikwi chakhe kwa imwe ndi ichi: mwayamkusanga bonda wakuvungirizgika na salu ndipo ūamugoneka mu uryero wa vyakuŵeta.”

¹³Mwamabuchibuchi mzinda ukuru wa ūangelo ūa kuchanya ukawoneka pamoza na mungelo yura. Ukarumbanga Chiuta na mazgu ghakuti,

¹⁴“Uchindami kwa Chiuta kuchanya nkhanira, ndipo pa charu cha pasi paŵe mutende pakati pa wānthu awo iyo wakucha nawo.”

¹⁵Ŵangelo ūwakati ūwāwasida na kuwerera kuchanya, ūwaliska ūkayowoyeskana ūwakati, “Tiyeni tirutenge ku Betelehemu, tikawone chinthu ichi chawako, cheneicho Fumu yativumbulira.”

¹⁶Ŵakenda mwaluŵiro ndipo ūkaya kasanga Mariya, Yosefe, na bonda wagonā mu uryero wa vyakuŵeta.

¹⁷Para ūwaliska ūwakati ūamuwona bonda, ūkawāndulira ūwapapi mazgu agho mungelo wakawāphalira pa vya mwana uyu.

¹⁸Wose awo ūkakulika ichi, ūkazizwa na mazgu agho ūwaliska ūkawāphalira.

¹⁹Kweni Mariya wakaghasingilira mazgu ghose gheneagha na kulanguruka nagho mu mtima wakhe.

²⁰Ndipo ūwaliska ūkawerera, ūkamuchindika na kumurumba Chiuta, chifukwa cha vyose ivyo ūkavipulika na kuviwona. Vyose vikāwa nga ndi umo mungelo wakayowoyerā kwa iwo.

Yesu wakukotoreka

²¹Għakati għarutapo mazuŵa ghankhonde na għatatu, pa nyengo ya kumukotorera mwana, ūkamuthya zina lakhe Yesu. Ili ndilo zina ilo likapika na mungelo apo Mariya wakaŵa wachali wandaŵe na nthumbo.

Yesu wakuperekka mu Nyumba ya Chiuta

²²Para mazuŵa ghakutozgeka kwawo ghakamara, kwakuyana na Dango la Mozesi, Yosefe na Mariya ūkaruta nayo mwana Yesu ku Yerusalemu kuti ūkamupereke kwa Fumu.

²³Nga ndi umo kuli kulembekera mu marango għa Fumu kuti, “Mwana yose mwanarume wa uŵere, wati wachemeke wakupatulika kwa Fumu.”

²⁴Ntheura ūkaya kaperekaso sembe kwakuyana na icho chikuyowoyeka mu dango la Fumu ilo likuti, “Nkhunda ziŵiri panji viwunda viŵiri.”

²⁵Mu Yerusalemu mukaŵa munthu zina lakhe Simiyoni. Munthu uyu wakaŵa murunji na wakutemwa kusopa Chiuta. Wakalindiriranga chisangurusko cha Israele ndipo Mzimu Mutuŵa wakaŵa pa iyo.

²⁶Ndipo ichi chikamuvumbulikira na Mzimu Mutuŵa kuti iyo wati wafwenge chara, wasuke wawone Mesiya wa Fumu.

²⁷Simiyoni pakurongozgeka na Mzimu, wakiza mu Nyumba ya Chiuta. Para ūwapapi ūakanjira nayo mwana Yesu mu Nyumba ya Chiuta, mwakuti ūmuchtire ako kakaŵa kaluso kawo kwakuyana na dango,

²⁸Simiyoni wakamupokerera mu mawoko ghakhe ndipo wakamuchindika Chiuta wakati,

²⁹“Fumu, sono mundizomerezge nda muteŵeti winu kuruta mu mutende kwakuyana na mazgu ghinu.

³⁰Pakuti maso ghane ghawona chiponosko chinu,

³¹icho mwachinozga pa maso pa âwanthu wose.

³²Ungweru wakuvumbulira khumbo linu ku âwamitundu, na uchindami ku âwanthu âwinu âwalsraele.”

³³Âwawiske na âwanyina âwakazizwa na ivyo Simiyoni wakayowoya na za mwana yura.

³⁴Simiyoni wakaŵatumbika, ndipo wakamuphalira Mariya âwanyina âwakhe kuti, “Mwana uyu wimikika kuti âwalsraele âwanandi âwawiskikiremo ndiposo âwanandi âwawuskikiremo na kuâwa chimanyikwiro icho âwanandi âwati âwasuskane nacho,

³⁵ndipo iwe nawe chitima chizamkulasa mtima wako nga lupanga mwakuti maghanoghano gha âwanthu âwanandi ghavumbukwe pakweru.”

³⁶Yikâwakoso nchimi yanakazi zina lakhe Ana, mwana wa Fanuele, wa fuko la Ashere. Iyo wakachekura chomene. Wakakhara pa nthengwa virimika vinkonde na viŵiri pera.

³⁷Pamanyuma pakhe wakaŵa chokoro virimika 84. Mwanakazi uyu kuti wakafumangamo mu Nyumba ya Chiuta chara. Iyo wakasopanga pamoza na kuziŵizga kurya na kuromba muhanya na usiku.

³⁸Pa ora leneilo Ana wakiza ndipo wakawonga Chiuta, wakayowoya vyा mwana uyu ku wose awo âwakalindiriranga nyengo iyo Chiuta wizamkuwombolera Yerusalem.

Yosefe na Mariya âwakuwerera ku Nazarete

³⁹Yosefe na Mariya âwakati âwafiska vyose kwakuyana na dango la Fumu, âwakawerera ku Galileya, ku msumba wawo wa Nazarete.

⁴⁰Mwana wakakura, wakaŵa wankhongono na wakuzuzgika na mahara ndipo vitumbiko vyा Chiuta vikaŵa pa iyo.

Msepuka Yesu mu Nyumba ya Chiuta

⁴¹Chirimika chilichose âwapapi âwa Yesu âwakarutanga ku Yerusalem pa nyengo ya chiphikiro cha Paska.

⁴²Apo Yesu wakaŵa na virimika 12, âwakakwerera ku Yerusalem ku chiphikiro cha Paska kwakuyana na kaluso.

⁴³Chiphikiro chikati chamara, apo wapapi wakhe wakawereranga ku kwawo, msepuka Yesu wakakhala mu Yerusalem. Wapapi wakhe kuti wakamanya ichi chara.

⁴⁴Iwo wakaghanaghananga kuti wali mukati mu chiwuru cha wantru. Ntheura wakenda lwendo lwa zuwa limoza. Ndipo wakamba kumupenja mu wabali na wabwezi wawo.

⁴⁵Para wakati watondeka kumusanga, wakawerera ku Yerusalem kuya kamupenjerera.

⁴⁶Ndipo ghakati ghajumphapo mazuwa ghatatu, wakamusanga mu Nyumba ya Chiuta, wakhara mukati mu wasambizgi, kuwapulikizga na kuwafumba mafumbo.

⁴⁷Wose awo wakamupulikanga wakazukumanga na vinjeru vyakhe na kazgolero kakhe.

⁴⁸Para wapapi wakhe wakamuwona wakazizwa, ndipo wanyina wakayowoya nayo wakati, "Wa Mwana, wachitirachi nase ntheura? Wawuso na ine takupenjanga na kwenjerwa kukuru."

⁴⁹Kweni Yesu wakaŵazgora wakati, "Kasi mwandipenjerangachi? Kasi mwamanyanga chara kuti ine nhwenera kuwa mu Nyumba ya Wadada?"

⁵⁰Kweni wakamanyiska chara icho wakang'anamulanga.

⁵¹Ntheura Yesu wakakhira nawo, wakaya kafika ku Nazarete. Ndipo iyo wakaŵapulikira wapapi wakhe. Wanyina wakasungilira vinthu vyose ivi mu mtima wawo.

⁵²Yesu wakakuranga mu mahara na mu musinkhu, ndipo wakaŵa wakutemweka kwa Chiuta na ku wantru.

Luka 3

Kupharazga kwa Yohane Mubapatizi

(Mat 3.1-12; Mrk 1.1-8; Yoh 1.19-28)

¹Mu chirimika cha 15 cha kuwusa kwa Karonga Tiberiyo, apo Pontiyo Pilato wakaŵa mukuru wa mu Yudeya, Herode wakawusanga mu Galileya, ndipo Filipi munung'una wakhe wakawusanga mu Itureya na Tirakoniti, Lusaniya wakawusanga mu Abilene,

²Anasi na Kayafa wakaŵa wasofi wakuru. Pa nyengo iyo Chiuta wakayowoya na Yohane, mwana wa Zakariya, mu mapopa.

³Ntheura Yohane wakenda mu chigaŵa chose cha mronga wa Yorodani, wakapharazganga ubapatizo wa kung'anamuka kwa mu mtima mwakuti kuŵe kugowokereka kwa zakwananga.

⁴Nga ndi umo kuli kulembekera mu Buku la nchimi Yesaya kuti, "Mazgu gha munthu uyo wakuchemerezga mu mapopa kuti, 'Nozgani msewu wa Fumu, Nyoroskani nthowa zakhe.

⁵Vinkhwawu vyose viwundike, mapiri ghose na tumapiri vidilimukire pasi. Vyakubendera vyose viti vizgokenge vyakunyoroka, nthowa za mabonkhobonkho zizamkuskesketeka,

⁶Ndipo ânthu wose âwizamkuwona chiponosko cha Chiuta.' "

⁷Ntheura Yohane wakati ku mizinda ya ânthu awo âwakizanga kuti âwabapatizike na iyo, "Mwa mphapu za vipiri imwe, kasi ndi njani uyo wamuchenjezgani kuti muchimbire ukari uwo ukwiza?

⁸Pambikani vipambi ivyo vikurongora kuti mwang'anamuka mu mtima. Ndipo mureke kwamba kuyowoya ku mwaâwene kuti, 'Tili nayo Abrahamu nga ndi dada withu,' chifukwa nkhumuphalirani kuti, Chiuta wangamanya kuzgora mawe agha kuâwa âwana âwa Abrahamu.

⁹Nanga ndi sono mbavi yakudumulira makuni ku misisi yaâwikika kale musi mwakhe ntheura khuni lirilose lambula kupambika vipambi viweme lamkudumurika na kuponyeka mu moto."

¹⁰Penepapo mizinda ya ânthu yikamufumba kuti, "Kasi sono tichitech?"

¹¹Yohane wakâwazgora wakati, "Uyo wali na malaya ghâwiri, wamugâwireko uyo walije, ndipo uyo wali na vyakurya, nayo wachite ntheura pera."

¹²Âwakusonkheska msonkho nawo âwakiza kuti âwabapatizike ndipo âwakati kwa iyo, "Musambizgi, kasi ise tichitech?"

¹³Wakaâphalira wakati, "Mureke kupoka msonkho kuruska umo uli kupimikira."

¹⁴Ndipo âwasilikari nawo âwakamufumba kuti, "Kasi ise tichitech?" Wakaâphalira wakati, "Mureke kuphangva vinthu vya munthu pakumofya, nanga ndi kumutetezgera. Kweni mukhorwenge na malipiro ghinu."

¹⁵Chigomezgo cha ânthu chikamba kukura, ndipo ânthu âwakagomezganga na kughanaghana mu mitima yawo vya Yohane kuti panji ndiyo Mesiya.

¹⁶Yohane wakâwazgora wose kuti, "Ine nkhumubapatizani na maji, kweni uyo ngwa nkhangono kuruska ine wakwiza kunyuma zane, mweneuyo ine kuti nkhwenerera kusutula nthambo za viryato vyakhe chara. Iyo wizamkumubapatizani na Mzimu Mutuâwa, ndiposo na moto.

¹⁷Chakuwuruskira chili mu mawoko ghakhe, kuti waphyere luwugha lwakhe na kuronga tirigu mu nthamba yakhe, kweni mwerero wizamkuwuwocha mu moto wambula mazimyiko."

¹⁸Yohane wakaŵachiska ânthu pakupharazga Uthenga Uweme kwa iwo mu nthowa zinandi.

¹⁹Kweni Yohane wakachenya Fumu Herode, chifukwa chakutora Herodiya muwoli wa Filipu munung'una wakhe, na chifukwa cha mauheni ghanyakhe ghanandi agho wakachita.

²⁰Herode wakasazgiraposo uheni unyakhe pakumujalira Yohane mu gadi.

Yesu wakubapatizika

(Mat 3.13-17; Mrk 1.9-11)

²¹Sono ânthu wose âwaki wakabapatizika, ndipo Yesu nayoso wakati wakabapatizika, apo wakarombanga, kuchanya kukajurika.

²²Mzimu Mutuŵa wakakhilira pa iyo mu mawonekero nga ndi njiŵa. Ndipo mazgu ghakapulikikwa kufuma kuchanya ghakati, "Iwe ndiwe Mwana wane wakutemweka, wa mweneiwe nkuchua nawe."

Ŵasekuru ū Yesu

(Mat 1.1-17)

²³Apo Yesu wakambiranga kusambizga wakaŵa na virimika pakunji 30. Nga ndi umo ânthu âwakaghanaghaniranga, iyo wakaŵa mwana wa Yosefe, mwana wa Heli,

²⁴mwana wa Matati, mwana wa Levi, mwana wa Meleki, mwana wa Yanayi, mwana wa Yosefe,

²⁵mwana wa Matatiya, mwana wa Amosi, mwana wa Nahumu, mwana wa Eseri, mwana wa Nagayi,

²⁶mwana wa Maati, mwana wa Matatiya, mwana wa Semini, mwana wa Yoseki, mwana wa Yoda,

²⁷mwana wa Yohanani, mwana wa Resa, mwana wa Zerubabele, mwana wa Satiyele, mwana wa Neri,

²⁸mwana wa Meleki, mwana wa Adi, mwana wa Kosamo, mwana wa Elemadamu, mwana wa Eri,

²⁹mwana wa Yoshuwa, mwana wa Eliyezere, mwana wa Yorimu, mwana wa Matati, mwana wa Levi,

³⁰mwana wa Simiyoni, mwana wa Yuda, mwana wa Yosefe, mwana wa Yonamu, mwana wa Eliyakimu,

³¹mwana wa Meleya, mwana wa Mena, mwana wa Matata, mwana wa Natani, mwana wa Davide,

³²mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana wa Bowazi, mwana wa Salimoni, mwana wa Nashoni,

³³mwana wa Aminadabu, mwana wa Adimini, mwana wa Arini, mwana wa Hezironi, mwana wa Perezi, mwana wa Yuda,

³⁴mwana wa Yakhobe, mwana wa Yisake, mwana wa Abrahamu, mwana wa Tera, mwana wa Nahoro,

³⁵mwana wa Sarugi, mwana wa Rewu, mwana wa Pelegi, mwana wa Ebere, mwana wa Shela,

³⁶mwana wa Kayinani, mwana wa Arifakisadi, mwana wa Shemu, mwana wa Nowa, mwana wa Lameki,

³⁷mwana wa Methusela, mwana wa Enoki, mwana wa Yaredi, mwana wa Mahalalele, mwana wa Kayinani,

³⁸mwana wa Enoshi, mwana wa Seti, mwana wa Adamu, mwana wa Chiuta.

Luka 4

Yesu wakuyezgeka

(Mat 4.1-11; Mrk 1.12-13)

¹ Yesu wakati wazura na Mzimu Mutuŵa, wakawerako ku Yorodani. Ndipo wakarongozgeka na Mzimu mu mapopa,

² ndipo kwenekaza wakayezgeka na Satana mazuŵa 40. Mu mazuŵa ghara, Yesu kuti wakaryanga kanthu chara. Ndipo pa umaliro wa mazuŵa ghara, njara yikamukora.

³ Satana wakati kwa iyo, “Usange ndiwe Mwana wa Chiuta, langulira libwe ili kuti lizgoke chingwa.”

⁴ Kweni Yesu wakamuzgora wakati, “Kuli kulembeka kuti, ‘Munthu kuti wakharenge wamoyo na chingwa pera chara.’”

⁵ Penepapo Satana wakamuyeghera Yesu pa malo gha pachanya, wakamurongora maufumu ghose gha pano pasi mu kanyengo kachoko waka.

⁶ Ndipo wakati kwa iyo, “Nditi ndikupenge mazaza ghose agha na uchindami wakhe pakuti vili kupika kwa ine. Ndipo nkhupereka kwa waliyose uyo nkhukhumba kumupa.

⁷ Ntheura usange uti undilambirenge ine, vyose viti viŵenye vyako.”

⁸ Yesu wakazgora wakati, “Kuli kulembeka kuti, ‘Ulambirenge Fumu Chiuta wako ndipo iyo pera ndiyo umuteŵeterenge.’”

⁹ Satana wakamutorera Yesu ku Yerusalem, na kumuŵika pa msonjo wa Nyumba ya Chiuta. Ndipo wakati kwa iyo, “Usange ndiwe Mwana wa Chiuta, ujiponye pasi kufuma pano.

¹⁰Pakuti kuli kulembeka kuti, ‘Chiuta wati walangure wāngelo wākhe kuti wākusungilire makora.’

¹¹Ndiposo, ‘Iwo wāti wākwankhe na mawoko ghawo mzire ujibwaske lundi lako pa libwe.’ ”

¹²Yesu wakamuzgora wakati, “Kuli kulembeka kuti, ‘Ungayezganga Fumu Chiuta wako.’ ”

¹³Para Satana wakamarizga kumuyezga Yesu na chiyezgo chilichose, wakafumako kwa iyo kufikira nyengo yinyakhe apo wakasangira mupata.

Yesu wakwamba mlimo wakhe ku Galileya

(Mat 4.12-17; Mrk 1.14-15)

¹⁴Mu nkhongono ya Mzimu, Yesu wakawerera ku Galileya. Lumbiri lwakhe lukatandazgika mu charu chose zingirizge.

¹⁵Wakasambizganga mu nyumba zaho zakusoperamo, ndipo wānthu wose wākamuchindikanga.

Yesu wakuyuyurika ku Nazarete

(Mat 13.53-58; Mrk 6.1-6)

¹⁶Yesu wakiza ku Nazarete, uko wakakulira. Ndipo pa zuwā la Sabata wakaya kanjira mu nyumba ya kusoperamo nga nkhaluso kakhe. Ndipo wakimilira kuti waŵazge Mazgu gha Chiuta.

¹⁷Ndipo wākamupa Buku la nchimi Yesaya. Wakajula buku, na kusanga apo pali kulembeka kuti,

¹⁸“Mzimu wa Fumu wali pa ine, pakuti yandiphakazga kuti ndipharazge Uthenga Uweme ku wākavu. Yandituma kupharazga kusutulika, kwa awo wali mu gadi. Na wāchiburumutira kuti wāwoneso, Kuŵapa wanangwa awo mbakutindiŵizgika,

¹⁹na kupharazga kuti nyengo yafika apo Fumu yiti yiponoske wānthu wakhe.”

²⁰Ndipo wakati wajara buku, wakaliwezgera kwa muteŵeti wa nyumba ya kusoperamo na kuhara pasi. Wānthu wose awo wākaŵa mu nyumba ya kusoperamo wākamudodoliska.

²¹Ndipo wakamba kuŵayowoyerwa wakati, “Muhanja uno malembo agha, ghafiskika nga ndi umo mwapulikira.”

²²Wānthu wose wākakhorwa nayo, ndipo wākazizwa na mazgu gha uchizi agho wakayowoya. Ndipo wākati, “Asi mweneuyu ndi mwana wa Yosefe?”

²³Yesu wakati kwa iwo, “Kwambula kukayika mwamkuyowoya ntharika iyi kwa ine, ‘Ng’anga, ujichizge wekha!’ Mwamkuyowoyaso kuti, ‘Tikapulika ivyo ukachitanga ku Kaperenaumu, uchiteso na muno wuwo mu charu cha kwinu.’ ”

²⁴Ndipo Yesu wakati, "Nadi nkhumuphalirani kuti, palije nchimi iyo yingamanya kupokereraka mu charu cha kwakhe."

²⁵"Kweni mu unenesko nkhumuphalirani kuti, mu mazuŵa gha Eliya mukâwa vyokoro vinandi mu Israele, apo vura yikareka kurokwa virimika vitatu na myezi yinkhonde na umoza. Ndipo njara yakofya yikawa mu charu chose.

²⁶Eliya kuti wakatumika kwa yumoza wa iwo chara, kweni ku Zarefati mu charu cha Sidoni kwa mwanakazi uyo wakâwa chokoro.

²⁷Pa nyengo ya nchimi Elisha, kukâwa âwanthu âwavyoni âwanandi mu charu cha Israele. Ndipo kukâwavye na yumoza wa iwo uyo wakatzgeka, kweni Naamani wa ku Siriya pera."

²⁸Âwanthu wose awo âkawâwa mu nyumba ya kusoperamo âwakati âwapulika mazgu agha, âwakawiya chomene.

²⁹Âwakawuka, na kumufumyira kuwaro kwa msumba, âwakamurongozgera pachanya pa phiri apo âwakazengapo msumba wawo, mwakuti âwamukanchizgire pa usendemuko kuti wakawe pasi kapingizgori.

³⁰Kweni pakusorota mukati mwawo, wakaruta.

Yesu wakuchizga munthu wa mzimu uheni

(Mrk 1.21-28)

³¹Ntheura Yesu wakakhilira ku Kaperenaumu, msumba wa Galileya, ndipo pa zuŵa la Sabata wakamba kusambizga âwanthu.

³²Âwanthu âwakazizwa na kasambizgiro kakhe, pakuti mazgu ghakhe ghakarongora mazaza.

³³Mu nyumba ya kusoperamo, mukâwa munthu uyo wakâwa na mzimu uheni, uyo wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati,

³⁴"Aha! Kasi mukukhumba kuchitachi nase imwe Yesu wa ku Nazarete? Kasi mwiza kwiza katimara? Nkhumumanyani, ndimwe Mutuŵa Yura wa Chiuta!"

³⁵Yesu wakawuchenya mzimu uheni ura wakati, "Chetama! Fumamo mu munthu uyo." Ndipo chiŵanda chikati chamuwiskira pasi mukati mu âwanthu, chikafumamo mwa iyo kwambula kumupweteka.

³⁶Âwanthu wose âwakazukuma ndipo âwakayowoyeskana âwakati, "Kasi ndi mazgu uli agha? Pakuti na mazaza na nkhongono wakulangula mizimu yiheni ndipo yikufuma."

³⁷Ndipo lumbiri lwa Yesu lukapulikikwa kosekose mu chigâwa chira zingirizge.

Yesu wakuchizga âwanthu âwanandi

(Mat 8.14-17; Mrk 1.29-34)

³⁸ Yesu wakawuka, wakafumamo mu nyumba ya kusoperamo, ndipo wakaya kanjira mu nyumba ya Simoni. Sono nyinavyara wa Simoni wakarwara chomene na kuthukira mu thupi. Wantru wakamuweya Yesu kuti wamovwire.

³⁹ Ntheura Yesu wakaya kimilira pafupi na iyo, ndipo wakachenya kuthukira kwa mu thupi. Penepapo kuthukira kwa mu thupi kukamara ndipo wakawuka na kuwatewetera.

⁴⁰ Para dazi likanjiranga wose awo wakawa na warwari wa nthenda za mitundumitundu wakiza nawo kwa Yesu. Ndipo Yesu wakaŵika mawoko ghakhe pa yumozayumoza wa warwari wara na kuwachizga.

⁴¹ Ndipo viŵanda navyo vikafumamo mu wantru wanandi na kuchemerezga kuti, "Ndimwe Mwana wa Chiuta." Ndipo wakavichenya, kuti wakavizomerezga kuyowoya chara chifukwa vikamumanya kuti ndi Mesiya.

Yesu wakupharazga (Mrk 1.35-39)

⁴² Kukati kwacha, Yesu wakafumamo mu msumba na kuya ku mapopa. Wantru wakamba kumupenja, ndipo wakati wamusanga, wakayezga chomene kumukanizga kuti wareke kufumako kwa iwo.

⁴³ Kweni wakati kwa iwo, "Nkhwenera kupharazga Uthenga Uweme wa Ufumu wa Chiuta na mu misumba yinyakheso, pakuti cheneichi ndicho Chiuta wakanditumira."

⁴⁴ Ntheura wakapharazga mu nyumba zakusoperamo za mu Yudeya.

Luka 5

Yesu wakuchema wasambiri wakudanga (Mat 4.18-22; Mrk 1.16-20)

¹ Zuŵa limoza Yesu wakawa mu mphepete mwa nyanja ya Genezarete, ndipo mzinda wa wantru wanandi ukamufinyirizganga kuti upulike mazgu gha Chiuta.

² Iyo wakawona ngarawa ziŵiri mu mphepete mwa nyanja, kweni warovi wakawa wafumamo kuti wakachape mikwawu yawo.

³ Yesu wakanjira mu ngarawa yimoza iyo yikawa ya Simoni, ndipo wakamuromba kuti wayikanchizgeko pachoko waka kufuma ku mlima. Wakakhara pasi mu ngarawa yira na kusambizga wantru.

⁴ Para Yesu wakamara kuyowoya, wakamuphalira Simoni wakati, "Kanchizgira ngarawa iyi ku luji ndipo muponye mikwawu yinu kuti mukore somba."

⁵Simoni wakazgora wakati, "Musambizgi, tatokatoka usiku wose. Tilije kukorapo somba nanga njimoza. Kweni chifukwa cha mazgu ghinu, nditi ndiponye mikwawu."

⁶Wakati waponya mikwawu, wakakora somba zinandi chomene, mpaka mikwawu yaho yikamba na kuperuka wuwo.

⁷Wakachewuzga wanyawo awo wakawa mu ngarawa yinyakhe kuti wize kawowwire. Para wanyawo wakiza, wakazuzga somba mu ngarawa zose ziwiri, mwa ntheura nazo zikamba kubira.

⁸Para Simoni Petrosi wakawona ichi, wakajikama pa malundi gha Yesu wakayowoya wakati, "Mwe Fumu, fumaniko kwa ine pakuti ndili munthu wakwananga."

⁹Wakayowoya ichi chifukwa iyo pamoza na awo wakawa nayo wakazukuma na unandi wa somba izo wakarowa.

¹⁰Yakhobe na Yohane, wana wa Zebediya, weneawo wakatewetanga pamoza na Simoni, nawo wakazukuma. Ndipo Yesu wakati kwa Simoni, "Ungopanga, kufuma sono uti uwenge murovi wa wantru."

¹¹Wakati wakvezga ngarawa zaho pa mlima, wakasida vyose na kurondezga Yesu.

Yesu wakuchizga munthu wa vyoni

(Mat 8.1-4; Mrk 1.40-45)

¹²Apo Yesu wakawa mu msumba unji, munthu uyo wakawa na vyoni thupi lose wakiza kwa iyo. Wakati wawona Yesu, wakawa kavunama ndipo wakamuweya wakati, "Fumu, usange mukukhumba, munganditozga."

¹³Yesu wakanyoroska woko lakhe, wakamukhwaska wakati, "Inya, nkhukhumba, tozgeka!" Penepapo vyoni vikamara.

¹⁴Yesu wakamuchinyinthizga wakati, "Chenjera, ureke kuphalirapo munthu nanga njumoza. Kweni rutanga, ukajirongore kwa musofi, ndipo ukapereke chawanangwa chakutozgeka kwako icho Mozesi wakalangula kuwa chipanikizgo ku wantru."

¹⁵Kweni ndipouli lumbiri lwa Yesu lukatandazgika kwakuruska kosekose. Ndipo mizinda yikuru ya wantru yikiza kwiza kamupulika na kuchizgika ku matenda ghawo.

¹⁶Kweni Yesu wakawukapo na kuya kakhara ku mapopa na kuromba.

Yesu wakuchizga munthu wakufwa viwaro

(Mat 9.1-8; Mrk 2.1-12)

¹⁷Zuŵa limoza apo Yesu wakasambizganga, ūFarisi na ūmanyi-marango, ūkawāpo. Aŵa ūkafuma mu vikaya vyose nya mu Galileya na Yudeya, na mu Yerusalem. Ndipo nkhongono za Fumu zikâwa mwa iyo pakuchizga ūwarwari.

¹⁸Wanthu ūanji ūkiza uku ūayegha munthu wakufwa viŵaro pa kasarasara. Ntheura ūkapenjanga apo ūanganjirira nayo kuya kamuŵika panthazi pa Yesu.

¹⁹Para ūkatondeka kusanga apo ūanganjirira nayo chifukwa cha mzinda wa ūanthu, ūkakwera pa mtenje wa nyumba. Ūkati ūeghurapo pa mtenje, ūkamukhizgira pa kasarasara wakhe mukati mu ūanthu panthazi pa Yesu.

²⁰Para Yesu wakawona chipulikano chawo, wakati, “Iwe dada zakwananga zako zagowokereka.”

²¹Ndipo ūmanyi-marango na ūFarisi ūkamba kujifumba ūkati, “Kasi ndi njani mweneuyo wakuyowoya matusi? Ndi njani wangamanya kugowokera zakwananga, asi ndi Chiuta pera?”

²²Kweni Yesu wakati wamanya ivyo ūkaghanaghananga, wakaŵazgora wakati, “Chifukwa uli mukughanaghana nya ntheura mu mitima yinu?

²³Kasi chipusu ndi nchi, kuyowoya kuti, ‘Zakwananga zako zagowokereka,’ panji kuyowoya kuti, ‘Wuka, wendenge?’

²⁴Kweni mwakuti mumanye kuti Mwana wa Munthu wali na mazaza pa charu kugowokera zakwananga,” wakati kwa munthu wakufwa viŵaro, “Nkhukuphalira kuti, wuka, nyamura kasarasara wako ndipo rutanga ku kwako.”

²⁵Maluŵiro wakawuka uku wose ūakuwona, wakanyamra icho wakagonangapo, ndipo wakaruta ku kwakhe uku wakuchindika Chiuta.

²⁶Wanthu wose ūkazukuma na kuchindika Chiuta, ndipo ūkazura na wofi na kuyowoya kuti, “Muhanya uno, tawona vyakuzukumiska.”

Yesu wakuchema Levi

(Mat 9.9-13; Mrk 2.13-17)

²⁷Pamanyuma pa vyeneivi, Yesu wakafumira kuwaro ndipo wakawona wakusonkheska msonkho zina lakhe Levi wakhara mu nyumba yakusonkheramo msonkho. Yesu wakati kwa iyo, “Ndirondezga.”

²⁸Ndipo wakareka vyose, wakawuka na kumurondezga.

²⁹Ntheura Levi wakanozgera Yesu chiphikiro chikuru mu nyumba yakhe. Pakâwa mzinda ukuru wa ūkusonkheska msonkho pamoza na ūanthu ūanji awo ūkakhara nawo pa chakurya.

³⁰WaFarisi na wāmānyi-marango wāwo, wākamba kudinginyikira wāsambiri wākhe wākati, “Chifukwa uli mukurya na kumwa pamoza na wākusonkheska msonkho na wākwananga wānji?”

³¹Ndipo Yesu wakaŵazgora kuti, “Awo mba msuma kuti wākupenja ng'anga chara, kweni wārwari ndiwo.

³²Ine kuti nkhizira kuchema wārunji chara, kweni wākwananga kuti wāng'anamuke mu mtima.”

Fumbo pakuziŵizga kurya

(Mat 9.14-17; Mrk 2.18-22)

³³Wānthu wākati kwa Yesu, “Wāsambiri wā Yohane wākuziŵizga kurya rutaruta na kuromba malurombo ndiposo na wāsambiri wā waFarisi, kweni wīnu wākujiryera waka na kumwa.”

³⁴Yesu wakaŵazgora kuti, “Kasi mungamanya kuŵaziŵiziska chakurya wānthu awo wākuchemekera pa nthengwa, uku mwene-nthengwa wali nawo?

³⁵Kweni nyengo yitizenge apo mwene-nthengwa wati wawusikeko kwa iwo. Penepapo ndipo wāzamkuziŵizga kurya mu mazuŵa gheneagho.”

³⁶Yesu wakaŵaphaliraso ntharika wākati, “Palije munthu uyo wakuchekera chigamba ku laya liphya na kugambika pa laya likorowere. Usange wangachita ntheura, ndiko kuti wati waparure laya liphya. Ndipo chigamba cha laya liphya chiti chiyane na laya likorowere chara.

³⁷Ndiposo palije munthu uyo wakupungulira vinyo liphya mu mathumba gha vikumba vidala. Usange wangachita ntheura, vinyo liphya lira lingaphumula mathumba gha vikumba vidala vira, ndipo vinyo lingathikira pasi. Ntheura mathumba gha vikumba nagho ghakunangika.

³⁸Kweni vinyo liphya likwenera kuŵikika mu mathumba gha vikumba viphya.

³⁹Ndipo palije munthu uyo wakukhumba vinyo liphya para wamwa likorowere, chifukwa wakuti, ‘Lidala ndilo ndiweme.’ ”

Luka 6

Fumbo pa za zuŵa la Sabata

(Mat 12.1-8; Mrk 2.23-28)

¹Pa zuŵa la Sabata apo Yesu wakasorotanga mu minda ya tirigu, wāsambiri wākhe wākapururanga mphonje za tirigu, na kupikisa mu mawoko ghawo na kurya.

²WaFarisi wānji wākati, “Chifukwa uli mukuchita icho nchambula kulangurika pa zuŵa la Sabata?”

³Yesu wakawazgora wakati, "Kasi mundaŵazgepo icho wakachita Davide para wakaŵa na njara iyo na awo ŵakaŵa nayo?

⁴Iyo wakanjira mu Nyumba ya Chiuta, ndipo wakatora Chingwa cha Uŵapo wa Chiuta icho kuti ncha dang chara kuti waliyose warye, kweni ūwasofi pera. Ndiposo cheneichi wakaŵapako awo ŵakaŵa nayo kuti ūwarye."

⁵Ntheura Yesu wakati kwa iwo, "Mwana wa Munthu ndi Fumu ya Sabata."

Yesu wakuchizga munthu wa woko la kuphapa

(Mat 12.9-14; Mrk 3.1-6)

⁶Pa zuŵa linyakhe la Sabata, Yesu wakanjira mu nyumba ya kusoperamo, na kusambizga. Mwenemura mukâwa munthu uyo woko lakhe la ku maryero likâwa la kuphapa.

⁷Ndipo ūamanyi-marango na ūaFarisi ūakapenjanga chifukwa chakumupacha nacho Yesu. Ntheura ūakamukhazganga kuti ūawone usange wangamuchizga pa zuŵa la Sabata.

⁸Kweni Yesu wakamanya maghanoghano ghawo ndipo wakati ku munthu wa woko la kuphapa, "Wuka, zanga wimilire pano pakatikati." Ntheura munthu yura wakawuka na kuya kimilira penepara.

⁹Yesu wakati kwa iwo, "Ndimufumbani, kasi nchakulangurika pa zuŵa la Sabata kuchita uweme panji kuchita uheni? Kuponoska umoyo panji kukoma?"

¹⁰Wakati walaŵiska pa wose uku na uku, wakamuphalira munthu yura wa woko la kuphapa wakati, "Nyoroska woko lako." Wakanyoroska woko lakhe, ndipo likawereramo.

¹¹Kweni iwo ūakazura na ukari ndipo ūakafumbana icho ūangachita nayo Yesu.

Yesu wakusora ūasambiri 12

(Mat 10.1-4; Mrk 3.13-19)

¹²Mu mazuŵa ghara, Yesu wakakwerera ku phiri kuya karomba. Ndipo wakacherezga usiku wose mu kuromba kwa Chiuta.

¹³Kukati kwacha, wakachema ūasambiri ūakhe, ndipo wakasorapo 12 awo wakaŵathya, "ŵakutumika."

¹⁴ŵakaŵa aŵa: Simoni (mweneuyo wakamuthya Petrosi) na Andreya munung'una wakhe, Yakhobe na Yohane, Filipu, Baratolomeyu.

¹⁵Mateyu, Tomasi, Yakhobe mwana wa Alifeyu, Simoni wa chipani cha Zeloti.

¹⁶Yudasi mwana wa Yakhobe, na Yudasi Isikariyoti uyo wakendera mphiska Yesu.

Yesu wakusambizga na kuchizga ūanthu

(Mat 4.23-25)

¹⁷ Yesu wakakhira mu phiri pamoza na ḫasambiri ḫakhe, ndipo wakaya kimilira pa malo ghakuthenga. Penepapo pakawa ḫasambiri ḫanandi chomene, na mzinda ukuru wa ḫanthu awo ḫakafuma kosekose mu chigaŵa cha Yudeya na mu Yerusalem, na awo ḫakafuma mu mphepete mwa nyanja ya Ture na Sidoni.

¹⁸ Awa ḫakiza kuti ḫapulike mazgu ghakhe na kuti iyo waŵachizge ku maurwari ghawo. Ndipo awo ḫakasuzgikanga na mizimu yiheni, nawo wakaŵachizga.

¹⁹ ḫanthu wose ḫakakhumbanga kumukhwaska, pakuti nkhongono zikafumanga mwa iyo na kuŵachizga wose.

Vitumbiko na nthembo

(Mat 5.1-12)

²⁰ Yesu wakalaŵiska ku ḫasambiri ḫakhe wakati, “Wakutumbikika ndimwe ḫakavu, pakuti Ufumu wa Chiuta ngwinu!”

²¹ “Wakutumbikika ndimwe, imwe muli na njara sono, chifukwa mwamkukhuta!” “Wakutumbikika ndimwe, imwe mukulira sono, chifukwa musekererenge!”

²² “Wakutumbikika ndimwe, para ḫanthu ḫakumutinkhani, ḫakumukanani, ḫakumutombozgani, para ḫanthu ḫakumunenani pa chifukwa cha Mwana wa Munthu.”

²³ Kondwani mu zuŵa ilo na kudukaduka na chimwemwe, chifukwa njombe yinu njikuru kuchanya. Pakuti nttheura ndimo ḫawiskewokuru ḫakachitira ku nchimi.

²⁴ “Kweni soka kwa imwe, imwe muli ḫasambazi pakuti muli kupokera kale chisangurusko chinu!”

²⁵ “Soka kwa imwe, imwe mukukhuta sono! Pakuti mwamkuŵa na njara. Soka kwa imwe, imwe mukuseka sono, pakuti mwamkutengera na kulira!”

²⁶ “Soka kwa imwe, usange ḫanthu wose ḫakumurumbani, pakuti nttheura ndimo ḫawiskewokuru ḫakachitira ku nchimi zitesi.”

Kutemwa ḫarwani

(Mat 5.38-48, 7.12a)

²⁷ “Kweni imwe mukundipulika nkhumuphalirani kuti, temwani ḫarwani ḫinu, muŵachitire uweme awo ḫakumutinkhani.

²⁸ Tumbikani awo ḫakumutembani, romberani awo ḫakumuyuzgani.

²⁹ Uyo wakupamantha ku thama la lwande lumoza, umuzgorere linyakhe. Ndipo uyo wakupoka bachi lako, umupeso na laya wuwo.

30Yose uyo wakukuomba kanthu, umupe. Ndipo para munthu watora vinthu vyako, ureke kufumba kuti wakuwezgere.

31Nga ndi umo mukukhumbira kuti wantru wamuchitiraninge, ndimo namwe muwachitirenge."

32"Usange mukutemwa awo wakumutemwani pera, kasi mukugomezga kuti mupokenge chandulo uli? Pakuti wakwananga nawo wakutemwa awo wakuwatemwa.

33Usange mukuwachitira uweme awo wakumuchitirani uweme pera, kasi mukugomezga kuti mupokenge chandulo uli? Pakuti wakwananga nawo ndimo wakuchitira.

34Usange mukubwerekeska awo mukuwagomezga kuti wangawezgerapo, kasi pali chandulo uli? Chifukwa wakwananga nawo wakukongoreska wakwananga wanyawo mwakuti wapokeso umo zikawira.

35Kweni temwani warwani winu, wachitirani uweme, ndipo wabwerekeskani kwambula kugomezga kuti wawezgerengepo. Njombe yinu yiti yiwenge yikuru, ndipo imwe muti muwenge wana wa Chiuta Chikurukuru. Pakuti iyo ngwa lusungu ku wambula kuwonga na waheni.

36Muwenge na lusungu nga ndi umo Wawiskemwe waliri na lusungu."

Kweruzga wanyako

(Mat 7.1-5)

37"Mungeruzganga chara, mwakuti Chiuta wareke kumweruzgani. Mungasuskanga wanyinu chara, mwakuti Chiuta wareke kumususkani. Gowokerani, mwakuti Chiuta wamugowokerani.

38Perekani, ndipo muti mupokerenge. Nadi muti mupokerenge vyakusunkhunyika na vyakufuruka. Chifukwa mweso uwo mukuperekerapo, ndiwo mweso uwo muti mupimikirengemo."

39Yesu wakawatayiraso ntharika wakati, "Kasi wachiburumutira wangarongozga wa chiburumutira munyakhe? Asi wose wawiri wuwo wawenge mu buwu?

40Musambiri kuti wali pachanya pa musambizgi wakhe chara. Kweni para munthu yose wasambizgika mwakufikapo, wati wa we nga ndi musambizgi wakhe."

41"Chifukwa uli ukulawiska chiswaswa icho chili mu jiso la mubali wako, kweni khuni ilo liri mu jiso lako kuti ukulighanaghanako chara?

42Kasi ungaphalira uli mubali wako kuti, 'Mubali wane, reka ndifumyemo chiswaswa icho chili mu jiso lako,' para iwe wamwene kuti ukuwona chara khuni ilo liri mu jiso lako? Wamupusikizgi iwe, udange wafumyamo khuni ilo

liri mu jiso lako sono ndipo uti uwonenge makora pakufumya chiswaswa icho chili mu jiso la mubali wako.”

Khuni likumanyikwa na vipambi vyakhe
(Mat 7.16-20, 12.33-35)

⁴³“Chifukwa palije khuni liweme ilo likupambika vipambi viheni, panji nesi khuni liheni ilo likupambika vipambi viweme.

⁴⁴Pakuti khuni lose likumanyikwa na vipambi vyakhe. Pakuti wānthu kuti wākuponthora vikuyu mu minga chara, panji nesi kuponthora mpheska mu nthura.

⁴⁵Munthu muweme wakufumya uweme kufuma mu viweme ivyo wali kusunga mu mtima wakhe. Ndipo munthu muheni nayo wakufumya uheni uwo ukufuma mu viheni ivyo wali kusunga mu mtima wakhe, pakuti kufuma ku vinandi ivyo vili mu mtima wa munthu, ndivyo mlomo wakhe ukuyowoya.”

Ŵazengi ū nyumba ūwīri
(Mat 7.24-27)

⁴⁶“Chifukwa uli mukundichema, ‘Fumu, Fumu,’ kweni kuti mukuchita ivyo nkuyowoya chara?

⁴⁷Yose uyo wakwiza kwa ine, na kupulika mazgu ghane, na kughachita, nditi ndimurongorani uyo wakulingana nayo.

⁴⁸Iyo wakulingana na munthu uyo wakazenga nyumba yakhe, ndipo wakajima chomene na kuzenga lufura lwa nyumba yira pa jarawe. Para mronga ukatura na kufutukira muwaro ndipo maji ghakhe ghakatimba nyumba yira, kweni kuti ghakasunkhunya chara, chifukwa yikazengeka makora.

⁴⁹Kweni uyo wakughapulika waka mazgu ghane ndipo kuti wakughachita chara, wakulingana na munthu uyo wakazenga nyumba pachanya waka kwambula lufura. Mronga ukatura na kufutukira muwaro, ndipo maji ghakhe ghakatimba nyumba yira, ntheura yikawa nyengo yeneiyo. Ndipo kubwanganduka kwakhe kukaŵa kukuru.”

Luka 7

Yesu wakuchizga muteŵeti wa murara wa nkhondo
(Mat 8.5-13)

¹ Yesu wakati wamara kuphalira wānthu mazgu ghakhe ghose wakaruta ku Kaperenaumu.

²Sono murara wa wānkondo wakaŵa na muteŵeti wakhe uyo wakaŵa wa pa mtima kwa iyo. Muteŵeti uyu wakarwara chomene pafupi kufwa.

³Murara wa nkhondo wakati wapulika na za Yesu, wakatuma wārara wānji wā ūYuda kwa iyo kuya kamupempha kuti wize na kuchizga muteŵeti wakhe.

⁴Para wakafika kwa Yesu, wakamuweya chomene wakati, “Munthu uyu wakwenera kuti mumovwire,

⁵chifukwa wakutemwa fuko lithu, ndipo ndiyo wakatizengera nyumba yithu yakusoperamo.”

⁶Penepapo Yesu wakaruta nawo. Apo wakawa kufupi na nyumba, murara wa wankhondo wakatuma wabwezi wakhe kuya kamuphalira Yesu kuti, “Fumu, mureke kujisuzga chifukwa ndilije kwenera kuti mwize kanjire mu nyumba yane.

⁷Ntheura ndangujipima wambula kwenerera kuti ine ndamwene ndize kwa imwe. Kweni tuyowoye mazgu pera ndipo muteweti wane wachirenge.

⁸Chifukwa ine nane nanga ndili munthu uyo wali pasi pa wamazaza, ndili na wasilikari pasi pane, ndipo nkhumuphalira yumoza kuti, ‘Ruta,’ ndipo wakuruta, ndipo nkhumuphalira munyakhe kuti, ‘Zanga,’ ndipo wakwiza. Ku muteweti wane nkhumuphalira kuti, ‘Chita ichi,’ ndipo wakuchita.”

⁹Para Yesu wakapulika mazgu agha, wakazizwa nayo, ndipo wakang'anamukira ku mzinda wa wantru awo wakamurondezganga wakati, “Nkhumuphalirani kuti, ndilije kusangamo chipulikano cha ntheura nanga ndi mu walsraele.”

¹⁰Ndipo para wantru awo wakatumika, wakawerera ku nyumba, wakasanga kuti muteweti wachira.

Yesu wakuwuska mwana wa chokoro cha ku Nayini

¹¹Chikati chajumpha ichi, mwaluwiro Yesu wakaruta ku msumba wa Nayini. Ndipo wásambiri wakhe pamoza na mzinda ukuru wa wantru, wakaruta nayo.

¹²Apo Yesu wakafika pafupi na chipata cha msumba, wakakumana na mzinda ukuru wa wantru awo wakayegha munthu wakufwa. Munthu wakufwa uyu wakawa mwana mwanarume yumoza yekha na yekha wa wanyina awo wakawa chokoro. Mzinda ukuru wa wantru uwo ukafuma mu msumba ukawa nacho.

¹³Para Fumu yikamuwona mwanakazi yura, yikawa nayo na chiwuravi, ndipo yikamuphalira kuti, “Reka kulira.”

¹⁴Yesu wakasenderera pafupi, wakakhwaska mtembo, ndipo awo wakayegha mtembo wakimilira. Yesu wakati, “Wa munyamata iwe, nkukuphalira kuti, ‘wuka!’ ”

¹⁵Penepapo wakufwa yura wakawuka na kukhara sinkhinthe na kwamba kuyowoya. Ndipo Yesu wakamupereka kwa wanyina.

¹⁶Wofi ukawawira wantru wose, wakachindika Chiuta wakati, “Nchimi yikuru yawuka mukati mwithu! Ndipo Chiuta wiza kachezgera wantru wakhe.”

¹⁷Lumbiri ulu lwa Yesu lukatandazgika kosekose mu Yudeya, na mu charu chose zingirizge.

Yohane Mubapatizi wakutuma mathenga kwa Yesu
(Mat 11.2-19)

¹⁸Wasambiri wa Yohane wakamuphalira vinthu vyose vyeneivi.

¹⁹Ntheura Yohane wakachema wasambiri wakhe wawiri na kuwatuma kwa Fumu kuti wakafumbe kuti, "Kasi ndimwe mweneuyo wakatenge wakwiza panji tilindilirenge munyakhe?"

²⁰Wanthu awa wakati wfika kwa Yesu, wakamuphalira wakati, "Yohane Mubapatizi watituma kwa imwe, wakuti, 'Kasi ndimwe uyo wakatenge wakwiza panji tilindilirenge munyakhe?'"

²¹Pa nyengo yeneyira, Yesu wakachizganga wantru wanandi awo wakawa na nthenda za mitundumitundu. Wakafumiskanga mizimu yiheni, na kujula maso gha wa chiburumutira.

²²Ntheura wakaŵazgora wakati, "Wererani kunyuma mukamuphalire Yohane ivyo mwawona na kupulika kuti, wachiburumutira wakuwona, viti vikwenda, wavyoni wakutozgeka, wakumangwa makutu wakupulika, wakufwa wakuwuka, ndipo Uthenga Uweme ukupharazgika ku wakavu.

²³Ngwakutumbikika munthu uyo wakuwura kusangamo kanthu kakumukhuŵazga mwa ine."

²⁴Zikati zaruta nthumi za Yohane, Yesu wakamba kuyowoya na mzinda wa wantru na vya Yohane wakati, "Kasi mukaruta kuya kawona vichi mu mapopa? Kasi mukaya kawona thete lakusunkhunyika na mphepo?

²⁵Kasi nchichi icho mukaruta kuya kawona? Kasi mukaya kawona munthu wakuwara vyakulipwitika? Awo wakuwara malaya ghakugabuka na kutandara mu kukoroka, ndi awo wakukhara mu nyumba za ufumu.

²⁶Kweni kasi nchichi icho mukaya kawona? Kasi mukaya kawona nchimi? Nadi nkhumuphalirani kuti mukaya kawona mukuru kuruska na nchimi wuwo.

²⁷Uyu ndi mweneuyo kuli kulembeka na vya iyo kuti, 'Chiuta wakuti, "Wonani, nditi nditumenge thenga lane panthazi pako, leneilo lamkunozgera iwe nthowa yako."'

²⁸Nkhumuphalirani kuti, 'Mu wantru wose awo wali kubabika mu wanakazi, mulije na yumoza uyo ndi mukuru kuruska Yohane. Kweni uyo ndi muchoko chomene mu Ufumu wa Chiuta ndi mukuru kuruska iyo.'"

²⁹Wanthu wose na wakusonkheska msonkho wuwo, wakati wapulika mazgu agha, wakazomera kuti Chiuta ndi murunji pakuti iwo wakabapatizika na Yohane.

³⁰Kweni ûFarisi na ûamanyi-marango ûakakana ûekha dazgo la Chiuta pakureka kubapatizika na Yohane.

³¹Ntheura Yesu wakati, “Kasi ndîwalinganizge na vichi ûanthu ûa muwiro uwu? Ndipo kasi ûakulingana na vichi?

³²Ûakulingana waka na ûana awo ûakhara mu msika na kuchemerezga ku yumoza na munyakhe kuti, ‘Tikamulizgirani fyoliro, kweni kuti mukavina chara. Tikatengera, kweni kuti mukalira nase chara.’

³³Yohane Mubapatizi wakati wiza, wakarya chingwa chara nesi nkhumwa vinyo. Kweni imwe mukuti, ‘Wali na chiwanda.’

³⁴Mwana wa Munthu wiza, ndipo wakurya na kumwa, imwe mukuti, ‘Wonani, muryezi uyu na mlowevu, mubwezi wa ûakusonkheska msonkho na ûakwananga.’

³⁵Ndipouli, mahara ghakuwoneka mu ûana ûakhe wose kuti nga urunji.”

Yesu pa chikaya cha Simoni, muFarisi

³⁶Yumoza wa ûFarisi wakamuchema Yesu kuti wakarye nayo chakurya cha mise. Ntheura wakaruta ku nyumba ya muFarisi na kukhara pa kurya.

³⁷Mwanakazi uyo wakawa wakwananga mu msumba, wakati wapulika kuti Yesu wakhara pa kurya mu nyumba ya muFarisi, wakiza na supa ya mafuta ghakununkhira.

³⁸Apo wakimilira kumanyuma kwa malundi gha Yesu, na kulira, wakamba kunyevya malundi gha Yesu na masozi. Ndipo wakafyuranga masozi na sisi lakhe, na kughafyofyontha malundi, na kughaphakazga mafuta.

³⁹Para muFarisi uyo wakamuchema Yesu wakawona ichi, wakayowoya mu mtima wakati, “Munthu uyu waâenge nchimi, mphanyi wamumanya kuti ndi njani ndipo ngwa mtundu uli mwanakazi uyo wakumukhwaska pakuti ngwakwananga.”

⁴⁰Yesu wakamuzgora wakati, “Simoni, ndili na kanthu kakukuphalira.” Iyo wakati, “Kasi nkhanthu uli Musambizgi? Ndiphalirani.”

⁴¹Pakumuzgora wakati, “Ûanthu ûawiri ûakakongora ndarama kwa munthu wakubwerekeska ndarama. Munyakhe wakakongora ndarama 500, ndipo munyakhe 50.

⁴²Para wose ûawiri wuwo ûakatondeka kusanga ndarama za kuwezgerapo, mwenecho wa ndarama wakawagowokera wose ûawiri wuwo. Kasi ndi nju wa iwo wangamutemwa kwakuruska?”

⁴³Simoni wakazgora wakati, “Ine nkughanaghana kuti ndi munthu uyo wakamugowokera vinandi.” Yesu wakati, “Wazgora makora.”

⁴⁴Yesu wakati wang'anamukira ku mwanakazi, wakamuphalira Simoni wakati, "Ukumuwona mwanakazi uyu? Ine ndangunjira muno mu nyumba yako, kweni ulije kundipa maji ghakugeza mu malundi ghane. Kweni mwanakazi uyu wanyevya malundi ghane na masozi ghakhe na kughafyura na sisi lakhe.

⁴⁵Iwe undandifyofyonthe, kweni mwanakazi uyu kufuma umo ndangunjirira muno, walije kureka kufyofyontha malundi ghane.

⁴⁶Iwe undawuphakazge mutu wane na mafuta, kweni mwanakazi uyu waphakazga malundi ghane na vyakununkhira.

⁴⁷Ntheura nkhukuphalira kuti, zakwananga zakhe izo nzinandi chomene zagowokereka, pakuti warongora kutemwa kukuru. Kweni wakugowokereka pa vichoko waka, ndi uyo wakutemwa pachoko waka."

⁴⁸Penepapo Yesu wakamuphalira mwanakazi yura wakati, "Zakwananga zako zagowokereka."

⁴⁹Awo âwakaryanga nayo âwakamba kughanaghana mu mitima yawo kuti, "Ndi njani mweneuyu wakugowokera na zakwananga wuwo?"

⁵⁰Yesu wakamuphalira mwanakazi yura wakati, "Chipulikano chako chakuponoska. Rutanga mu mutende."

Luka 8

Wanakazi awo âwakateŵeteranga Yesu

¹Pamanyuma pa ichi, Yesu wakenda mu misumba na mu vikaya vyose kupharazga Uthenga Uweme na kuâwaphalira âwanthu vyat Ufumu wa Chiuta Ndipo âwasambiri 12 âwakâwa nayo.

²Pakâwaso âwanakazi âwanji awo Yesu wakâwachizga ku mizimu yiheni na ku maurwari ghawo. Mariya wa ku Magadala mwa mweneuyo Yesu wakafumyamo viwanda vinkonde na viwiri,

³Yohana, uyo mufumu wakhe wakâwa Chuza muteŵeti murara wa Herode, na Susana, ndiposo na âanyakheso âwanandi, awo âwakamuteŵeteranga Yesu na âwasambiri âwakhe na chuma chawo.

Ntharika ya mumiji (Mat 13.1-9; Mrk 4.1-9)

⁴Para âwanthu âwanandi âwakizanga kwa Yesu na kuwunjikana kufuma ku muzi uwu na uwu, ndipo âwakati âwawungana wakaâtayira ntharika wakati,

⁵"Mumiji wakaruta kuya kaseŵa mbuto yakhe. Ndipo apo wakaseŵanga, mbuto yinyakhe yikawa mu mphepete mwa nthowa. âwanthu âwakayikanda, ndipo viyuni vyat mudera vikiza na kuyisora.

⁶Yinyakhe yikawa pa lusokorowe, ndipo yikati yamera, yikomira chifukwa dongo likawavye mtika.

⁷Yinyakhe yikawa mukati mu minga, ndipo minga yikakura pamoza na mbuto na kuyifyoronganiska.

⁸Ndipo yinyakhe yikawa mu dongo liweme, yikamera na kupambika vipambi 100." Yesu wakati wayowoya vyeneivi, wakachemerezga wakati, "Uyo wali na makutu ghakupulikira, wapulike."

Urato wa ntharika

(Mat 13.10-17; Mrk 4.10-12)

⁹Wasambiri wa Yesu wakamufumba ching'anamulo cha ntharika yira.

¹⁰Yesu wakazgora wakati, Kwa imwe kuli kupika mwawîi wakumanyira vy a muchindindi vy a Ufumu wa Chiuta. Kweni wanji wakwenera kumanyira mu ntharika, pakuti kulaâiska ângalaâiska nadi, kweni âwareke kuwona kanthu, kupulika ângapulika nadi, kweni kuti wapulikiske kanthu chara.

Yesu wakurongosora ntharika ya mumiji

(Mat 13.18-23; Mrk 4.13-20)

¹¹"Ching'anamulo cha ntharika iyi ndi ichi: Mbuto ndi mazgu gha Chiuta.

¹²Mbuto iyo yikawa mu mphepete mwa nthowa, ndi wantru awo wakupulika mazgu, penepapo Satana wakwiza na kukwapura mazgu mu mitima yawo, mwakuti âwareke kupulikana na kuponoskeka.

¹³Mbuto iyo yikawa pa lusokorowe, ndi wantru awo wakupulika mazgu gha Chiuta na kughapokerera na chimwemwe. Mazgu kuti ghakujintha nkhoroz mwa iwo chara. Wakupulikana pa kanyengo kachoko waka, ndipo pa nyengo ya viyezgo, âkuwerera nyuma.

¹⁴Mbuto iyo yikawa mu minga, ndi wantru awo wakupulika mazgu gha Chiuta, kweni vyakwenjezga, kutemweska usambazi na vyakukondweska vy a mu charu, vikuâfyenya na kuâfyoronganiska, ndipo kuti wakupambika vipambi vy a kukhoma chara.

¹⁵Kweni mbuto iyo yikawa pa dongo liweme, ndi wantru awo wakupulika mazgu gha Chiuta na kughasunga mu mitima uweme na wa unenesko, ndipo âkulimbalimba mpaka âpambike vipambi.

Nyali yakubenererera na chiâiya

(Mrk 4.21-25)

¹⁶"Palije munthu uyo wakukozga nyali na kuyibenererera na chidunga, panji kuyibisa kusi ku chitara. Kweni wakuyiâika pa malo ghakuwonekera, mwakuti wantru awo âkunjira mu nyumba âwone ungweru wakhe.

¹⁷"Chifukwa palije kanthu kakubisika ako kamkureka kuvumbukwa pakweru, panji ako kali mu ubende ako kamkureka kumanyikwa na kuvumbukwa.

¹⁸“Ntheura chenjerani umo mukupulikira mazgu. Chifukwa yose uyo wali na kanthu, ndiyo wamkupika vinandi. Kweni uyo yose walije kanthu, nanga ndi ako wakupima kuti wali nako kizamkupokeka.”

Ŵanyina ūa Yesu na ūanung'una ūakhe

(Mat 12.46-50; Mrk 3.31-35)

¹⁹Sono ūanyina ūa Yesu na ūanung'una ūakhe ūakiza kwa iyo, kweni ūakatondeka kufika apo wakaŵa iyo chifukwa cha mzinda wa ūanthu.

²⁰Munthu yunji wakamuphalira Yesu wakati, “Ŵanyinamwe na ūanung'una ūinu ūimilira kuwaro ūakukhumba kumuwonani.”

²¹Kweni Yesu wakazgora wakati, “Amama na ūanung'una ūane ndi awo ūakupulika mazgu gha Chiuta na kughachita.”

Yesu wakuchetamiska chimphupuru

(Mat 8.23-27; Mrk 4.35-41)

²²Zuŵa limoza, Yesu wakanjira mu ngaraŵa na ūasambiri ūakhe ndipo wakati kwa iwo, “Tiyeni tambukire ku sirya linyakhe la nyanja.” Ntheura ūakaruta.

²³Ndipo apo ūakambukanga, Yesu wakagona. Chimphupuru cha mphepo chikikhira pa nyanja, ndipo ngaraŵa yikamba kuzura na maji. Ntheura ūakawâa mu urwani ukuru.

²⁴Ūasambiri ūakhe ūakaruta na kumuuska ūakati, “Musambizgi, Musambizgi, tikufwa!” Yesu wakawuka na kuchenya chimphepo na majigha ghakofya. Vikareka ndipo kukaŵa bata likuru.

²⁵Yesu wakati kwa iwo, “Kasi chipulikano chinu chili nkhu?” Ūasambiri ūakopa na kuzizwa ndipo ūakayowoyeskana ūakati, “Kasi sono ndi njani munthu uyu? Wakulangula kuti chimphepo na maji vireke, ndipo vikumupulikira.”

Yesu wakuchizga munthu wa mizimu yiheni

(Mat 8.28-34; Mrk 5.1-20)

²⁶Yesu na ūasambiri ūakhe ūakafika ku charu cha ūa Geraseni, icho chikathyana na Galileya.

²⁷Yesu wakati wafuma mu ngaraŵa wakiza ku mlima, wakakumana na munthu yunji uyo wakafuma mu msomba, uyo wakaŵa na viŵanda. Kwa nyengo yitali wakawwaranga vyakuvwara chara, nanga nkukhara mu nyumba, kweni mu mararo.

²⁸Iyo wakati wawona Yesu, wakachemerezga, ndipo wakawa pasi, na kuti, “Kasi mukukhumba kuchitachi nane imwe, Yesu Mwana wa Chiuta Chikurukuru? Nkhumuŵeyani, mungandisuzganga chara.”

²⁹Wakayowoya ntheura chifukwa Yesu wakalangula mizimu uheni ura kuti ufumemo mu munthu yura. Nyengo zinandi mizimu yiheni yikamukoranga,

ndipo wānthu wākamukakanga mawoko na malundi na maunyoro na magwede ndipo wākamulindiriranga. Kweni iyo wakadumulanga maunyoro na magwede ghara ndipo mizimu yiheni yira yikamuchimbizgiranga ku chiparamba.

³⁰Yesu wakamufumba wakati, “Zina lako ndiwe njani?” Iyo wakati, “Ndine Chimuzinda.” Chifukwa mwa iyo mukanjira viwanda vinandi.

³¹Viwanda vira vikamuŵeya Yesu kuti wareke kuvituma ku chizongwe.

³²Pafupi waka pakaŵa mskambo ukuru wa nkhumba izo zikaryanga mu mphepete mwa phiri. Viwanda vira vikamuŵeya Yesu kuti wavizomerezge kuya kanjira mu nkhumba zira ndipo iyo wakavizomerezga.

³³Viwanda vikafumamo mu munthu yura vikaya kanjira mu nkhumba. Ndipo mskambo ukachimbilira kusika na kugdobokera pa usendemuko na kuya mu nyanja ndipo ukamirwa.

³⁴Awo wākaliskanga nkhumba zira wākati wāwona icho chikachitika, wākachimbira na kuya kaphara ku msumba na mu mizi.

³⁵Ntheura wānthu wākaruta kuya kawona icho chikachitika. Wākati wāfika apo wakāŵa Yesu, wākamusanga munthu uyo viwanda vikafumamo, wakakhara pasi ku malundi gha Yesu, wawwara makora ghene ndipo vinjeru vyakhe vyawereramo. Ntheura wofi ukaŵakora wose.

³⁶Ndipo awo wākawona icho chikachitika, wākakonkhoskera wānthu umo munthu wa viwanda yura wakachizgikira.

³⁷Ndipo wānthu wose kuzingirizga charu chose cha wā Geraseni wākāŵa na chitenthe chikuru ndipo wākamuŵeya Yesu kuti wafumeko kwa iwo. Penepapo Yesu wakanjira mu ngarāŵa, wakafumako.

³⁸Kweni munthu uyo vikafumamo viwanda, wakamuromba Yesu, “Ndirute namwe.” Kweni wakamuwezga wakati,

³⁹“Rutanga ku kwinu, ukaŵaphalire wānthu ivyo Chiuta wakuchitira.” Ntheura munthu yura wakaruta na kuya kapharazga mu msumba wose ivyo Yesu wakamuchitira.

Mwana msungwana wa Yayiro na mwanakazi uyo wakakhwaska laya la Yesu

(Mat 9.18-26; Mrk 5.21-43)

⁴⁰Para Yesu wakati wawera kufuma ku sirya la nyanja, wānthu wānandi wākamupokerera na chimwemwe, chifukwa wose wākamulindiriranga.

⁴¹Munthu yunji zina lakhe Yayiro uyo wakāŵa murara wa nyumba ya kusoperamo, wakiza. Iyo wakajikama pa malundi gha Yesu, wakamuŵeya kuti warute ku nyumba yakhe.

⁴²Pakuti wakaŵa na mwana msungwana yumoza pera, wa virimika 12. Msungwana uyu wakaŵa pafupi kufwa. Apo Yesu wakarutanga, âwanandi âwakamufinyirizganga.

⁴³Pakaŵa mwanakazi uyo wakaŵa na nthenda yakusurura ndopa kwa virimika 12, uyo wakamara chuma chakhe chose kulipira ng'anga, kweni pakawavye nanga njimoza iyo yikamanya kumuchizga.

⁴⁴Mwanakazi yura wakiza kunyuma za Yesu, ndipo wakakhwaska mphonje za laya lakhe. Penepapo nthenda yakhe yakusurura ndopa yikamara.

⁴⁵Yesu wakafumba wakati, “Kasi ndi njani uyo wandikhwaska?” Para wose âwakakana, Petrosi wakati, “Musambizgi, âwanandi âwakamufinyirizgani na kuphapatizga.”

⁴⁶Kweni Yesu wakati, “Yumoza wandikhwaska nadi chifukwa ndamanya kuti nkhongono zafumamo mwa ine.”

⁴⁷Mwanakazi pakuwona kuti walije kubisama, wakiza na kutenthema, wakawa pa malundi gha Yesu na kuphara pakweru chifukwa icho wakamukhwaskira na umo wakachizgikira pa nyengo yeneyira.

⁴⁸Yesu wakati ku mwanakazi yura, “Mwana wane, chipulikano chako chakuchizga. Rutanga mu mutende.”

⁴⁹Apo Yesu wakaŵa wachali kuyowoya, kukiza munthu kufuma ku nyumba ya murara wa nyumba ya kusoperamo ndipo wakati kwa Yayiro, “Mwana wako wafwa, ungasuzganga Musambizgi chara.”

⁵⁰Kweni pakupulika ichi Yesu wakamuphalira kuti, “Ungopanga, kweni pulikana ndipera, ndipo mwana wako wati wâwenge wamoyo.”

⁵¹Para wakafika ku nyumba ya Yayiro, kuti wakazomerezga munthu kunjira nayo chara, kweni Petrosi, Yohane na Yakhobe pera na âwapapi âwa mwana.

⁵²Pa nyengo iyi, âwantru wose âwakaliranga na kutengera, kweni iyo wakati, “Mungaliranga chara, chifukwa mwana kuti wafwa chara, kweni wagonu tulo.”

⁵³âwantru âwakamuseka pakumanya kuti mwana wafwa kale.

⁵⁴Yesu wakamukora pa woko, wakamuchema wakati, “Wa msungwana, wuka!”

⁵⁵Umoyo wakhe ukawereramo, ndipo penepapo wakawuka. Ntheura Yesu wakawaphalira kuti âwamupe chakurya.

⁵⁶âwapapi âwakhe âwakazizwa, kweni wakâwalangula kuti âwareke kupalirapo munthu nanga njumoza na icho chikachitika.

Luka 9

Yesu wakutuma âwasambiri 12

(Mat 10.5-15; Mrk 6.7-13)

¹ Yesu wakaŵachemera pamoza ūwasambiri ūakhe 12, ndipo wakaŵapa nkhongono na mazaza vyakufumyira viŵanda vyose na kuchizga ūwarwari.

² Wakaŵatuma kuti ūakapharazge Ufumu wa Chiuta na kuchizga ūanthu ūwarwari.

³ Wakaŵaphalira kuti, "Pa ulendo uwu mungayeghangā kanthu chara, nga ndi ndodo, thumba, chakurya, ndarama. Ndipo mureke kuŵa na malaya ghawiri.

⁴ Mu nyumba yose iyo mwamkunjiramo, kharani mwenemumo mpaka mufumemo mu msumba ura.

⁵ Usange ūakumupokererani chara, para mukufumamo mu muzi ura kung'unthani fuvu la ku malundi ghinu kuti chiŵenge chipanikizgo kwa iwo."

⁶ Ūwasambiri ūara ūakaruta, ūakaporota mu vikaya kupharazga Uthenga Uweme na kuchizga ūanthu kosekose.

Kwenjerwa kwa Herode

(Mat 14.1-12; Mrk 6.14-29)

⁷ Sono Herode uyo wakawusanga mu Galileya yikapulika vyose ivyo Yesu wakachitanga, yikazizikika chomene, pakuti ūanthu ūanji ūakayiphalira kuti ndi Yohane Mubapatizi wali kuwuka ku ūakufwa.

⁸ Ūanji ūakatenge ndi Eliya wali kwiza, ūanjiso ūakatenge njumoza wa nchimi za kale wawuka ku ūakufwa.

⁹ Kweni Herode wakati, "Yohane nkhamudumula mutu. Kweni uyu ndi njani mweneuyo nkhumupulika na vya ntheura?" Ndipo wakanwekanga kuti wamuwone.

Yesu wakuryeska ūanthu vikwi vinkhonde

(Mat 14.13-21; Mrk 6.30-44; Yoh 6.1-14)

¹⁰ Para ūakutumika ūakawera, ūakamuphalira Yesu ivyo ūakaya kachita. Ndipo wakaŵatora na kuruta nawo ku udesi ku msumba zina lakhe Betesaida.

¹¹ Kweni ūanthu ūakati ūamanya ichi, ūakamurondezga. Ndipo iyo wakaŵapokerera, na kuŵaphalira vya Ufumu wa Chiuta, na kuŵachizga awo ūakakhumbanga kuchizgika.

¹² Apo zuŵa likaŵa pafupi kunjira, ūwasambiri ūakhe, 12 ūakiza kwa iyo ūakati, "Ūawezgani ūanthu, mwakuti ūarute ku vikaya na malo agho ghali pafupi kuti ūkasange malo gha kugona na chakurya, pakuti pano tili, mpha mapopa."

¹³ Kweni iyo wakaŵaphalira wakati, "Imwe ndimwe muŵape chakurya." Ūakamuzgora ūakati, "Ise tili navyo vingwa vinkhonde pera na somba ziŵiri. Kasi tirute kuya kaŵagulira vyakurya ūanthu wose aŵa?"

¹⁴(Pakuti wānthu wāra wākawā wānarume vikwi vinkonde.) Kweni Yesu wakawaphalira wāsambiri wakhe wakati, “Wākharikani pasi wānthu mu viwuruviwuru vya 50.”

¹⁵Ndipo wākachita ntheura, wākawākhazika wose pasi.

¹⁶Ndipo wakati watora vingwa vinkonde vira na somba ziŵiri zira, wakalaŵiska kuchanya, wakawonga Chiuta, wakavimenya ndipo wakavipereka ku wāsambiri kuti wākharikire wānthu.

¹⁷Ndipo wānthu wose wākarya na kukhuta, ndipo wāsambiri wākasora vimenuy ivyo vikakharapo ndipo vikazura vidunga 12.

Petrosi wakuphara pakweru za Yesu

(Mat 16.13-19; Mrk 8.27-29)

¹⁸Apo Yesu wakarombanga pa yekha, wāsambiri wakhe wākawā nayo. Ndipo wakawāfumba wakati, “Kasi wānthu wākuti ine ndine njani?”

¹⁹Wakazgora wakati, “Wānthu wānji wākuti ndimwe Yohane Mubapatizi, wānji wākuti ndimwe Eliya, kweni wānyakheso wākuti ndimwe yumoza wa nchimi za kale iyo yili kuwuka ku wā kufwa.”

²⁰Wakawāfumbaso wakati, “Kweni imwe mukuti ndine njani?” Petrosi wakazgora wakati, “Imwe ndimwe Mesiya wa Chiuta.”

²¹Yesu wakaŵachinyinthizga na kuŵalangula kuti wāreke kuphalirapo munthu nanga njumoza pa cheneichi.

Yesu wakuphara vya nyifwa na kuwuka kwakhe

(Mat 16.20-28; Mrk 8.30—9.1)

²²Yesu wakati, “Mwana wa Munthu wakwenera kukomwa pa vinandi na kukanika na wārara wā Yuda, na wāsofi wārara pamoza na wāmanyimarango, na kukomeka, ndipo na kuwusika ku wākufwa pa zuŵa la chitatu.”

²³Ntheura wakati kwa iwo wose, “Usange munthu wakukhumba kundirondezga, wakwenera kujipata na kunyamura mphinjika yakhe zuŵa na zuŵa na kundirondezga.

²⁴Pakuti yose uyo wakukhumba kuponoska umoyo wakhe wati wawutayenge, ndipo yose uyo wati wawutayenge chifukwa cha ine, wati wawuponoskenge.

²⁵Kasi kungamovvirachi munthu, kwandula charu chose cha pasi, kweni wataye umoyo wakhe?

²⁶Pakuti yose uyo wati wāwenge na soni na ine na mazgu ghane, Mwana wa Munthu nayo wamkuŵa nayo na soni para wamkwiza mu uchindami wakhe na mu uchindami wa Wāwiske na wa wāngelo wātuŵa.

²⁷Kweni nkhumuphalirani unenesko, wālipo wānji awo wākwimilira pano, awo kuti wāti wāfwenge chara wāsuke wāwone Ufumu wa Chiuta.”

Kusinthika kwa mawonekero gha Yesu pa phiri
 (Mat 17.1-8; Mrk 9.2-8)

28Sono pakati pajumphapo mazuŵa pafupi ghankonde na ghatatu, wakati waŵayowoyer agha, Yesu wakatora Petrosi, Yohane na Yakhobe, wakakwera nawo ku phiri kuya karomba.

29Ndipo apo wakâwa wachali kuromba, kawonekero ka chisko chakhe kakasinta ndipo malaya ghakhe ghakabuta na kugadima.

30Penepapo ânthu âwîri âkiza, âkayowoyanga nayo, âneawo âkâwa Mozesi na Eliya.

31Ânthu aâwa kawonekero kawo kakâwa ka uchindami, ndipo âkadumbanga na vya ulendo wakhe uwo wakenera kufiska mu Yerusalem.

32Petrosi na ânyakhe âwîri âkâwa mu tulo twakufwa nato. Kweni âkati âwukwa âkawona uchindami wa Yesu, ndiposo na ânthu âwîri awo âkimilira nayo.

33Apo ânthu âra âkafumangapo, Petrosi wakayowoya na Yesu wakati, “Musambizgi, nkhuweme kuti ise tili pano. Tizomerezgani kuti tizenge misasa yitatu, umoza winu, unyakhe wa Mozesi ndiposo unyakhe wa Eliya.” (Wakamanya chara icho wakayowoyanga.)

34Wachali kuyowoya vyeneivi, kukiza bingu ilo likâwabenekerera ndipo âsambiri âra âkatenthemanga apo wakanjiranga mu bingu.

35Mazgu ghakafuma mu bingu ghakati, “Uyu ndi Mwana wane wakusankhika. Mupulikani iyo.”

36Mazgu ghakati ghareka kupulikikwa, Yesu wakasangika kuti wali yekha. Ndipo âkakhara chete mazuŵa gheneghara kwambula kuphalirapo munthu nanga njumoza na ivyo âkaviwona.

Yesu wakuchizga msepuka wa mzimu uheni
 (Mat 17.14-18; Mrk 9.14-27)

37Na machero ghakhe, apo âkati âkha kufuma ku phiri kura, ânthu ânandi âkakumana nayo.

38Ndipo munthu yomoza mu mzinda wakachemerezga wakati, “Musambizgi, nkhumuâeyani kuti mundiwonere mwana wane msepuka. Pakuti ndi mwana wane yekha na yekha.

39Ndipo mzimu ukumukora, ndipo wakuchirukira waka kuti wakulira, na kumunyutuska mpaka wamokore mphovu. Ukurutilira kumusuzga mpaka umupweteke ndipo ukufumamo na unionono chomene.

40Ndanguâeya âsambiri âwinu kuti âwufumye, kweni âtondeka.”

41 Yesu wakazgora wakati, “Okwe! Imwe wāamuwiro wambula chipulikano, na wakubendera! Kasi nditi ndiŵe namwe na kumuzizipizgirani kufikira pauli? Zanga nayo kuno mwana wako.”

42 Wiske wa mwana wachali kwiza nayo, chiŵanda chikamuthenyura pasi mwana ndipo wakazirkanga chomene. Kweni Yesu wakachenya mzimu uheni ura na kumuchizga msepuka. Ndipo wakamuwezgera ku wāwiske.

43 Wānthu wose wākazizwa na ukuru wa Chiuta.

Yesu wakuphara kachiŵiri vyā nyifwa na kuwuka kwakhe

(Mat 17.22-23; Mrk 9.30-32)

Apo wose wākazizwanga na vinthu vyose ivyo wakachitanga, Yesu wakayowoya na wāsambiri wākhe wakati,

44 “Rekani mazgu agha ghanjire mu makutu ghinu. Mwana wa Munthu wamkuperekeka mu mawoko gha wānthu.”

45 Kweni kuti wākapulikiska mazgu agha chara, chifukwa ghakabisika kwa iwo, mwakuti wareke kughamanyiska. Ndipo wākopanga na kumufumba wuwo pa mazgu agha.

Ndi njani mukuru wakuruska wose?

(Mat 18.1-5; Mrk 9.33-37)

46 Ndipo mphindano yikawuka mukati mu wāsambiri wā Yesu yakuti, mukuru kuruska wose ndi njani mukati mwawo.

47 Kweni Yesu wakati wamanya maghanogħano ghawo, wakatora mwana na kumwimika pafupi na iyo.

48 Ndipo wakāwaphalira wakati, “Yose uyo wakupokerera mwana muchoko uyu mu zina lane, wakupokerera ine. Ndipo yose uyo wakupokerera ine, wakupokerera uyo wakandituma. Chifukwa uyo ndi muchoko chomene mukati mwinu, ndiyo wati wāwenge mukuru.”

Uyo wakwimikana namwe chara, wali kumoza namwe

(Mrk 9.38-40)

49 Yohane wakati, “Musambizgi, ise tikawona munthu wakufumya viŵanda mu zina linu, ndipo tikamukanizga chifukwa wakaŵa yumoza wa ise chara.”

50 Kweni Yesu wakati, “Mungamukanizganga chara, chifukwa uyo ngwambula kwimikana namwe, wali pamoza namwe.”

WāSamariya wākana kumupokerera Yesu

51 Apo mazuŵa ghakhe ghakaneng'enera kuti iyo wakapokerereke, Yesu wakadumula kuti warute ndipera ku Yerusalem.

52 Wakatuma nthumi munthazi mwakhe kuti wārute ku chikaya cha wāSamariya, kuti ndiko wākamunozgere malo.

⁵³Kweni wānthu wā mu muzi ura kuti wākamupokerera chara chifukwa wākawona kuti mtima wakhe ukarata pa Yerusalem.

⁵⁴Para wāsambiri wakhe, Yohane na Yakhobe wākawona ichi, wākamufumba Yesu wākati, “Fumu, kasi mukukhumba kuti ticeme moto kufuma kuchanya kuti uwāmare wānthu aŵa?”

⁵⁵Kweni Yesu wakang'anamuka na kuwāchenya. [Ndipo wakati, “Imwe mukumanya chara kuti muli na mzimu wa mtundu uli. Pakuti mwana wa Munthu wakiza kuti waparanye umoyo wa wānthu chara kweni kuti wawuponoske.”]

⁵⁶Penepapo Yesu na wāsambiri wakhe wākarutilira kuya ku chikaya chinyakhe.

Awo wākukhumba kurondezga Yesu

(Mat 8.19-22)

⁵⁷Apo wākendanga mu nthowa, munthu yunji wakati kwa Yesu, “Fumu, ndimurondezganinge kose uko mukuruta.”

⁵⁸Yesu wakati, “Wakambwe wāli na michembo yawo, ndipo viyuni vya mudera vili na vivimbo, kweni Mwana wa Munthu walije malo apo wangagoneka mutu wakhe.”

⁵⁹Ku munthu munyakhe Yesu wakati, “Rondezga ine.” Kweni wakazgora wakati, “Fumu, rekani nkhasunge danga wādada.”

⁶⁰Kweni Yesu wakati kwa iyo, “Wareka wākufwa wāsunge wākufwa wāwo. Kweni iwe rutanga ukapharazge mazgu gha Ufumu wa Chiuta.”

⁶¹Munthu munyakheso wakaphalira Yesu wakati, “Nkhukhumba kumurondezgani, Fumu. Kweni rekani danga nkhaŵalayire wā mu nyumba yane.”

⁶²Yesu wakati, “Munthu uyo wakora jembe kuti wagawule ndipo wakulawiska kumanyuma walije kwenera kuŵa mu Ufumu wa Chiuta.”

Luka 10

Yesu wakutuma wāsambiri 72

¹Pamanyuma pa vyeneivi, Fumu yikasankha wānthu wānji 72 yikaŵatuma munthazi mwakhe wāwiriŵāwiri kuruta mu mizi, na ku malo ghose uko wakāŵa pafupi kurutako.

²Ndipo wakati kwa iwo, “Nadi vuna njinandi chomene, kweni wānchito mbachoko. Ntheura rombani ku Fumu ya vuna kuti yitumeko wānchito kuti wākavunenge mu munda wakhe.

³Rutaninge! Ine nkhumutumani nga wāna-mberere mukati mu mphumphi.

⁴Mungayeghangha chibeta cha ndarama, panji chikwama, panji skapato, mungendakatauzganga munthu mu nthowa chara.

⁵Mu nyumba yose iyo mwamkunjiramo mukadange kuyowoya kuti, ‘Mutende uŵe mu nyumba iyi.’

⁶Usange mu nyumba umo muli nadi munthu wa mutende, mutende winu wamkuŵa pa iyo. Kweni usange mulije, mutende winu wamkuwerera kwa mwaŵene.

⁷Ndipo khalirirani mu nyumba yeneiyo, mukaryenge na kumwa ivyo ūamupani, pakuti wanchito wakwenera njombe yakhe. Mukareke kwenda pa nyumba iyi na iyi.

⁸Para mwamkunjira mu muzi uliwose ndipo ūamupokererani, mukaryenge ivyo ūamukhalikirani.

⁹Mukachizge ūarwari awo ūali mwenemumo, ndipo mukaŵaphalire kuti, ‘Ufumu wa Chiuta wiza pafupi namwe.’

¹⁰Kweni para mwamkunjira mu muzi uliwose ndipo kuti ūamupokererani chara, mukarute mu misewu ya mu muzi ura na kuyowoya kuti,

¹¹Fuvu nalo la mu muzi winu ilo lademerera ku malundi ghithu, tikumukung'unthirani imwe. Kweni manyani kuti, Ufumu wa Chiuta waneng'enera.'

¹²Nkhumuphalirani kuti, pa zuŵa la weruzgi, Chiuta wamkuŵazizipizgira ūanthu ūa mu Sodomo kuruska muzi ura.”

Soka ku ūanthu ūa mu misumba yambula kuzgoka

(Mat 11.20-24)

¹³“Soka kwa iwe Korazini! Soka kwa iwe Betesaida! Pakuti milimo ya nkhongono iyo yikachitika mwa imwe, nga yichitikenge mu Ture na Sidoni, mphanyi ūanthu mu misumba yira ūakang'anamuka kale na kuvwara vigudulu na kujithilira vyoto, kurongora kung'anamuka ku zakwananga zawo.

¹⁴Kweni pa zuŵa la weruzgi, Chiuta wamkuŵazizipizgira ūanthu ūa ku Ture na Sidoni kuruska imwe.

¹⁵Na iwe Kaperenaumu, kasi ukukhumba kujikwezga kuya kafika kuchanya! Chara, uti ukhizgikire pasi mpaka ku Gehena.”

¹⁶“Uyo wakumupulikani imwe, wakundipulika ine, uyo wakukana imwe, wakundikana ine. Ndipo uyo wakukana ine, wakumukana uyo wakandituma.”

Wasambiri 72 ūawerako

¹⁷Wasambiri ūara 72 ūakaya kawera na chimwemwe ndipo ūakati, “Fumu, nanga ndi viŵanda vikatipulikira mu zina linu.”

¹⁸Ndipo wakati kwa iwo, "Nkhawona Satana wakuwa kufuma kuchanya nga ndi leza.

¹⁹Tegherezgani! Ndamupani mazaza ghakukandira zinjoka na âwakalizga, ndiposo na ghakutondera nkhongono zose za murwani. Palije kanthu ako kizamkumupwetekani.

²⁰Ndipouli, mureke kusekerera na ichi, pakuwona kuti mizimu yiheni yikumupulikirani. Kweni sekererani chifukwa mazina ghinu ghalembeka kuchanya."

Yesu wakukondwa

(Mat 11.25-27, 13.16-17)

²¹Pa nyengo yeneyira, Yesu wakakondwa mwa Mzimu Mutuâwa ndipo wakati, Nkhumuwongani imwe Wadada, Fumu ya kuchanya na pasi, chifukwa mukabisa vinthu ivi ku âwamahara na âwakusambira, ndipo mukaâwavumbulira âwabonda. Inya Wadada, pakuti ntheura ndimo likâwira khumbo linu.

²²"Wadada âwali kupereka vinthu vyose kwa ine, ndipo palije munthu uyo wakumanya Mwana, kweni âwawiske ndiwo. Ndipo palije uyo wakumanya âwawiske, kweni Mwana ndiyo, na waliyose uyo Mwana wakusankha kumuvumbulira âwawiske."

²³Ntheura Yesu wakang'anamukira ku âwasambiri âwakhe, wakayowoya nawo ku udesi wakati, "Ngakutumbikika maso agho ghakuwona ivyo imwe mukuviwona.

²⁴Chifukwa nkhumuphalirani kuti nchimi zinandi na âwakaronga âwanandi âwakadokanga kuwona ivyo imwe mukuviwona, kweni kuti âwakaviwona chara. Ndiposo âwakadokanga kupulika vyeneivyo imwe mukuvipulika, ndipo kuti âwakavipulika chara."

Ntharika ya muSamariya muweme

²⁵Mumanyi-marango yunji wakawuka na kumuyezga Yesu. Ndipo wakafumba wakati, "Musambizgi, kasi ndichitechi kuti ndihare umoyo wa muyirayira?"

²⁶Yesu wakamuzgora wakati, "Kasi mu marango muli kulembeka vichi? Ndipo ukuâwazga uli?"

²⁷Mumanyi-marango wakazgora wakati, "Utemwenge Fumu Chiuta wako na mtima wako wose, na mzimu wako wose, na nkhongono zako zose, na vinjeru vyako vyose. Ndiposo utemwenge muzengezgani wako nga ndi umo ukujitemwera wamwene."

²⁸Yesu wakamuzgora wakati, "Wazgora makora. Uchitenge ntheura, ndipo uti uâwenge na umoyo."

²⁹Kweni munthu yura pakukhumba kujirunjiska wakamufumba Yesu wakati, “Kasi muzengezgani wane ndi njani?”

³⁰Yesu wakamuzgora wakati, “Munthu yunji wakafuma ku Yerusalemu wakakhiranga kuya ku Yeriko. Ndipo pa nthowa, wankhungu wakamukora, na kumuvura, na kumutimba, ndipo wakamusida wakhara pa singo pera ndipo wakaruta.

³¹Sono mwa mwâwi musofi yunji wakakhilira mu nthowa yeneyira, ndipo wakati wamuwona, wakalambala ku mphepete yinyakhe.

³²Ntheura pera muLevi nayo wakafika penepara, wakamuwona, wakalambala ku lwegha lunyakhe.

³³Kweni muSamariya yunji uyo wakâwa pa ulendo wakhe, wakafika apo wakâwa munthu yura. Wakati wamuwona, wakazura na chiwuravi.

³⁴Wakiza apo munthu yura wakâwa, wakakakamo mu vilonda vyakhe na kupungulirapo mafuta na vinyo. Ntheura wakâwika munthu yura pa mbunda yakhe, wakiza nayo ku nyumba ya walendo ndipo wakamupwererera.

³⁵Na machero ghakhe, wakatora ndarama ziâiri wakamupa msungiliri wa nyumba ya walendo, wakati, ‘Umupwererere munthu uyu. Ndarama zose izo uti utayenge pachanya pa izi, ine ndizamkuwezgerapo para ndaya kawerako.’ ”

³⁶Penepapo Yesu wakamufumba wakati, “Mu maghanoghano ghako, kasi ndi njani mwa aâwa wâtatu, uyo wakâwa muzengezgani wa munthu uyo wakatimbika na wankhungu?”

³⁷Iyo wakazgora wakati, “Uyo wakamulengera lusungu.” Yesu wakamuphalira wakati, “Rutanga, nawe ukachitenge ntheura pera.”

Yesu wakuchezga na Marita na Mariya

³⁸Apo Yesu na wâsambiri wakhe wakâwa pa ulendo wawo, wakiza mu chikaya chinji, umo mukâwa mwanakazi yunji zina lakhe Marita uyo wakamupokerera Yesu mu nyumba yakhe.

³⁹Iyo wakâwa na munung'una wakhe zina lakhe Mariya, mweneuyo wakakhara musi mu malundi gha Fumu, uku wakupulikizga mazgu ghakhe.

⁴⁰Kweni Marita wakatangwanikanga na milimo yinandi, ndipo wakiza kwa Fumu na kufumba kuti, “Fumu, chifukwa uli mukureka kupwelererako pakuwona kuti munung'una wane wandisidira ndekha milimo? Mumuphalire wize kandovwire!”

⁴¹Fumu yikamuzgora yikati, “Marita! Marita! Nthunandi uto ukwenjerwa na kukweâeskeka nato.

⁴²Kweni chinthu chimoza pera ndicho chikukhumbikwa. Ndipo Mariya wasora chigâwa chiweme icho kuti chipokekenge kwa iyo chara.”

Luka 11

Usambizgi wa Yesu pa lurombo

(Mat 6.9-13, 7.7-11)

¹Zuâwa limoza Yesu wakarombanga mu malo ghanji. Para wakati wamara, yumoza wa âwasambiri âwakhe wakamufumba wakati, “Fumu, mutisambizge kuromba nga ndi umo Yohane wakasambizgira âwasambiri âwakhe.”

²Iyo wakazgora wakati, “Para mukuomba mutenge, ‘Wadada, Zina linu lichindikike, Ufumu winu wize.

³Mutipe chakurya icho tikukhumba zuâwa na zuâwa.

⁴Mutigowokere zakwananga zithu, chifukwa ise nase tikugowokera waliyose uyo wakutinangira. Ndipo mungatitoreranga mu kuyezgeka.’ ”

⁵Ntheura Yesu wakati ku âwasambiri âwakhe, “Kasi ndi njani wa imwe uyo wali na mubwezi wakhe, ndipo wakuruta kwa iyo na usiku pakati na kuyowoya nayo kuti, ‘Wa mubwezi wane, undibwerekeko vingwa vitatu,

⁶chifukwa mubwezi wane wandizira pa ulendo, ndipo ndilije kanthu kakuti ndimupe warye.’

⁷Ndipo mubwezi wakhe uyo wali mu nyumba wazgore kuti, ‘Ungandisuzganga. Ku muryango ndajarako kale ndipo âwana âwane pamoza na ine tagona. Kuti ndingawuka na kukupa kalikose chara.’

⁸Nkhumuphalirani kuti, nanga wangareka kukhumba kuwuka kwiza kamupa icho wakukhumba mubwezi wakhe, kweni chifukwa cha chikosa chakhe, wati wawuke na kumupa vyose ivyo wakukhumba.

⁹“Ntheura nkhuti kwa imwe: Rombani ndipo chiti chipikenge kwa imwe. Penjani ndipo muti musangenge. Khung'uskani ndipo chiti chimujurikiraninge.

¹⁰Pakuti yose uyo wakuomba wakupokera, ndipo uyo wakupenja wakusanga, uyo wakukhung'uska chikumujurikira.

¹¹Kasi ndi dada nju mwa imwe uyo para mwana wakhe wakuomba somba wakumupa njoka?

¹²Panji usange wakuomba sumbi, kasi wati wamupe kalizga?

¹³Usange imwe mwa âwaheni, mukumanya kuâwapa âwana âwinu vyawanangwa viweme, asi chomene kwakuruska Wawiskemwe âwâ kuchanya âwati âwâwapenge Mzimu Mutuâwa awo âwakuâwaromba?”

Yesu na Belezebule

(Mat 12.22-30; Mrk 3.20-27)

¹⁴Yesu wakafumyanga chiwanda cha munthu wa mbuwu. Para chiwanda chikafumamo, munthu uyo wakaŵa wa mbuwu wakamba kuyowoya, ndipo mzinda wa ŵanthu wukazizwa.

¹⁵Kweni ŵanji ŵa iwo ŵakati, “Wakufumya viŵanda na nkhongono za Belezebule uyo ndi mukuru wa viŵanda.”

¹⁶ŵanji ŵakamuyezga na kupenza kwa iyo chimanyikwiro kufuma kuchanya.

¹⁷Yesu wakamanya maghanoghano ghawo ndipo wakati, Ufumu uliwose uwo ukugaŵikana, ukubwanganduka, ndipo nyumba yakugaŵikana nayo, yikubwanganduka.

¹⁸Usange Satana nayoso wagaŵikana yekha, ufumu wakhe ungima uli? Pakuti imwe mukuti nkhufumya viŵanda na nkhongono za Belezebule.

¹⁹Usange ine nkhufumya viŵanda na nkhongono za Belezebule, kasi ŵasambiri ŵinu ŵakuvifumya na nkhongono za njani? Ntheura ndiwo ŵati ŵawenge ŵeruzgi ŵinu.

²⁰Kweni usange nkhufumya viŵanda na nkhongono ya Chiuta, ipo Ufumu wa Chiuta uli kwiza kwa imwe.

²¹“Para chinkhara chakorera mahomwa ghakhe, chikumanya kuvikirira nyumba yakhe, ndipo katundu wakhe nayo wakusungika makora.

²²Kweni para wankhongono kuruska chinkhara chira wiza na kuchitonda, wakupoka mahomwa ghakhe ghose agho chikagomezganga ndipo wakugaŵana na ŵanyakhe ivyo wapoka.

²³“Munthu uyo wali pamoza na ine chara, wakwimikana nane. Ndipo uyo wakureka kuwunjika pamoza nane wakuparanya.

Kuweraso kwa mzimu uheni (Mat 12.43-45)

²⁴“Para mzimu uheni wafumamo mu munthu, ukwendendeka mu charu cha chinkhamwa, kupenza malo ghakupumulapo, kweni para ukughasanga chara, ukuti, ‘Nditi ndiwerere ku nyumba yane uko nkhafuma.’

²⁵Para wiza ukuyisanga mulije na kanthu ndipo njakuphyereka na kutozgeka.

²⁶Ntheura ukuruta kuya katora mizimu yinyakhe yinkonde na yiŵiri, yeneiyo njiheni kuruska iwo wenecho. Ndipo pamoza na iwo wenecho yikunjira na kukhara mwenemumo. Ntheura kaŵiro ka munthu yura ka pamanyuma, kakuŵa kaheni chomene kuruska ka pakudanga.”

Kutumbikika kwenecho

²⁷Apo Yesu wachali kuyowoya vyeneivi, mwanakazi yunji mu mzinda wakachemerezga wakati, “Ngwakutumbikika mwanakazi uyo wakakubaba iwe na kukonkheska!”

²⁸Kweni Yesu wakati, “Inya, kweni kwakuruska mbakutumbikika awo âwakupulika mazgu gha Chiuta na kughasunga.”

Ŵanthu ūakukhumba chimanyikwiro

(Mat 12.38-42)

²⁹Apo ūanthu ūanandi ūakawungananga, Yesu wakati, “Muwiro uwu ndi muwiro uheni, pakuti ukupenja chimanyikwiro. Kweni chimanyikwiro chiti chipikenge kwa iwo chara, kweni chimanyikwiro cha nchimi Yona pera.

³⁰Pakuti nga ndi umo Yona wakaŵira chimanyikwiro ku ūanthu ūa mu Nineve, ntheura ndimo Mwana wa Munthu nayo waŵirenge chimanyikwiro ku muwiro uwu.

³¹Fumukazi ya ku mwera yizamkuwuka pa zuŵa la weruzgi pamoza na ūanthu ūa muwiro uwu na kuŵasuska. Pakuti yikafuma ku mpherekezgo za charu, kwiza kapulika mahara gha Solomoni. Kweni mukuru wakuruska Solomoni wali pano.

³²Pa zuŵa la weruzgi, ūanthu ūa mu msumba wa Nineve ūamkuwuka na kuŵasuska ūanthu ūa muwiro weneuwu, pakuti iwo ūakang'anamuka para Yona wakaŵapharazgira. Kweni mukuru wakuruska Yona wali pano.”

Nyali ya thupi

(Mat 5.15, 6.22-23)

³³“Kweni palije uyo wakukozga nyali, na kuyiŵika kwakubisika panji kusi ku chidunga, kweni wakuŵika pa chikolerero, mwakuti awo ūakunjira ūawone ungweru.

³⁴Jiso ndilo nyali ya thupi, usange jiso lako ndiweme, thupi lako lose nalo ndakungweruka. Kweni para jiso lako ndiheni, thupi nalo liri mu chisi pera.

³⁵Ntheura uchenjere mzire ungweru uwo uli mwa iwe uzgoke chisi.

³⁶Usange thupi lako lose liri na ungweru, lambula na kachigaŵa ka chisi chara, liti liŵalenge nga ndi umo nyali na marazi ghakhe yikukupira ungweru.”

Yesu wakuchenya ūaFarisi na ūamanyi-marango

(Mat 23.1-36; Mrk 12.38-40; Luk 20.45-47)

³⁷Apo wakaŵa wachali kuyowoya, muFarisi yunji wakamuchema kuti wakarye nayo. Yesu wakaruta ndipo wakaya kanjira mu nyumba na kukhara pa kurya.

³⁸Kweni muFarisi wakazizwa pakuwona kuti Yesu wakurya kwambula kugeza mawoko.

³⁹Kweni Fumu yikati kwa iyo, Imwe âFarisi, mukusuka kuwaro kwa nkhombo na mbale, kweni imwe mwaŵene mukati mwinu mwazura kukwapura na uheni.

⁴⁰Mwavindere imwe! Asi Chiuta uyo wakalenga kuwaro ndiyo wakalenga na mukati mwakhe wuwo?

⁴¹Kweni perekani vya lusungu ku âkavu ivyo muli navyo, ndipo vyose viti vimutoweraninge.

⁴²“Soka kwa imwe âFarisi! Chifukwa mukupereka chakhumi cha tumbuto twakununkhira, cha mbuto zakunoweska chakurya, ndiposo cha dende la mtundu uliwose. Kweni mukuzerezga urunji na kutemwa kwa Chiuta. Ivi ndivyo mukenera kuvichita kwambula kuvireka vinyakhe.

⁴³“Soka kwa imwe âFarisi! Chifukwa mukutemwa vitengo vyakuzirwa mu nyumba zakusoperamo na kutiso âwanthu âwamutauzganinge mu misika.

⁴⁴“Soka kwa imwe! Chifukwa muli nga ndi mararo agho kuti ghakuwoneka chara, ndipo âwanthu âwakwenda pachanya kwambula kughamanya.”

⁴⁵Yumoza wa âmamyi-marango wakati kwa iyo, “Musambizgi, para mukuyowoya ichi, mukutichombola na ise wuwo.”

⁴⁶Ndipo wakati, “Soka kwa imwe namwe âmamyi-marango! Mukunyekezga âwanthu na katundu uyo ndi munonono pakuyegha, apo mwaŵene kuti mukumukhwaska chara, nanga na kamunwe pera.

⁴⁷Soka kwa imwe! Chifukwa mukuzenga mararo gha nchimi, izo âwiskemwekuru âwakazikoma.

⁴⁸Ntheura imwe mwaŵene muli âwakaboni ndipo mukukhozgera ivyo âwiskemwekuru âwakachita. Pakuti iwo âwakawakoma, ndipo imwe mukuzenga mararo ghawo.

⁴⁹Chifukwa cha ichi, Chiuta mu mahara ghakhe wakati, ‘Nditi ndiâwatumizgire nchimi na âwakutumika ndipo âwanji âwamkuâwakoma na kuâwazikizga.’

⁵⁰Mwakuti ndopa za nchimi zose izo zikathika kufuma ku mutendeko, zifumbike ku muwiro uwu,

⁵¹kuyambira ndopa za Abelu kufikira ku ndopa za Zakariya, mweneuyo wakafwira pakati pa jochero la sembe na Malo Ghakupatulika mu Nyumba ya Chiuta. Nadi nkhumuphalirani, muwiro uwu uti ufumbike kupataura.

⁵²“Soka kwa imwe mwa âmamyi-marango! Chifukwa muli kupoka chijuriro cha umanyi, kweni imwe mwaŵene kuti muli kunjirako chara, ndipo awo âwakukhumba kunjirako nawo mukuâwakanizga.”

⁵³Ndipo apo wakawukangapo, wāmāyi-marango na wāFarisi wākamba kwimikana nayo na kumufinyirizga chomene, ndiposo na kumwavya kuti wayowoye tunthu tunandi.

⁵⁴Wākachita ntēura, apo wāmuthya kuti wāmukorere pa kanthu ako wangayowoya.

Luka 12

Yesu wakuchenjezga wānthu na vya upusikizgi

(Mat 10.26-27)

¹Pa nyengo yeneyira, vikwi vinandinandi vya wānthu vikawungana, mwakuti wānthu wākakanananga waka. Yesu wakadanga kuyowoya ku wāsambiri wākhe kuti, “Chenjerani na chirungo cha wāFarisi cheneicho mbupusikizgi.

²Palije kanthu kakubenereraka ako karekenge kuvumbukwa, panji kanthu kakubisika ako kamkureka kumanyikwa.

³Ntēura vyose ivyo mwayowoya mu chisi, vizamkulikikwa na muhanya, ndipo icho mwaphwepwerezgana mu vipinda vya mukati, chizamkupharazgika pachanya pa nyumba.”

Uyo mukwenera kumopa

(Mat 10.28-31)

⁴“Nkhumuphalirani mwa wābwezi wāne kuti mureke kopa awo wākukoma thupi, ndipo pamanyuma pakhe wālije kumanya kuchita kanthu kanyakhe.

⁵Kweni ndimurongorani uyo mukwenera kumopa. Mopani uyo para wakoma thupi wali na mazaza kuliponya mu Gehena Inya nadi nkhumuphalirani kuti, mweneuyo ndiyo mukwenera kumopa.

⁶“Asi twadunduru tunkonde tukugulika na tundarama tuwiri? Kweni palije na kamoza ka twadunduru utu ako kakuruwika na Chiuta.

⁷Nanga ndi masisi gha mitu yinu ghali kupendeka ghose. Mureke kopa, imwe muli wākuzirwa kuruska twadunduru tunandi.”

Kuzomera na kukana Khristu panthazi pa wānthu

(Mat 10.19-20, 32-33, 12.32)

⁸“Nkhumuphalirani kuti yose uyo wakundizomera panthazi pa wānthu, Mwana wa Munthu nayo wamkumuzomera panthazi pa wāngelo wā Chiuta.

⁹Kweni uyo wakundikana panthazi pa wānthu, nane ndamkumukana panthazi pa wāngelo wā Chiuta.

¹⁰“Yose uyo wakuyowoya matusi kwa Mwana wa Munthu, wamkugowokereka kweni uyo wakutuka Mzimu Mutuŵa, wamkugowokereka chara.

¹¹“Para wāmkumutorerani kuya keruzgika mu nyumba zakusoperamo panji panthazi pa wākuru wā vigaŵā, panyakhe pa wākuwusa, mureke kwenjerwa kuti mwamkuzgora uli, kuti mwamkuzgora vichi, ndipo kuti mwamkuyowoya vichi?

¹²Chifukwa Mzimu Mutuŵa ndiyo wamkumusambizgani pa nyengo yeneiyo ivyo mukwenera kuyowoya.”

Ntharika ya musambazi wakupusa

¹³Munthu yumoza mukati mu mzinda wakayowoya na Yesu wakati, “Musambizgi, muphalirani mukuru wane kuti wandigâwireko chiharo chane.”

¹⁴Kweni wakati kwa iyo, “Iwe wa munthu, kasi ndi njani wali kundimika ine kuŵa mweruzgi, panji wakugaŵā chiharo chinu?”

¹⁵Yesu wakaŵaphalira wose wakati, “Muŵe maso ndipo chenjerani na udokezi uliwose, pakuti umoyo wa munthu kuti uli mu unandi wa ivyo wali navyo chara.”

¹⁶Yesu wakaŵatayira ntharika wakati, “Munda wa munthu yunji musambazi ukâwa na vyakurya vinandi.

¹⁷Wakaghanaghana mu mtima wakhe wakati, ‘Ndichite uli pakuti ndilije apo ndingaronga vyakurya vyane?’

¹⁸Ntheura wakati, ‘Nditi ndichite ichi. Nditi ndipankhule nthamba zane na kuzenga zikuruko. Ndipo mwenemumo nditi ndirongemo vyakurya vyane na katundu wane.

¹⁹Ntheura nditi ndiyowoye ku ndamwene kuti, mzimu wane uli na vyuma vinandi ivyo wajiwunjikira kwa virimika vinandi. Sono ufwasenge, uryenge, umwenge na kusekerera.’

²⁰Kweni Chiuta wakati kwa iyo, ‘Wa chindere iwe! Usiku wenewuno umoyo wako ukhumbikenge, ndipo ivyo ukasunganga viti viŵenge vyā njani?’

²¹“Ndimo waliri uyo wakujisungira usambazi, kweni kuti ndi musambazi kwa Chiuta chara.”

Kwenjerwa na kukweŵeka (Mat 6.25-34)

²²Yesu wakati ku wāsambiri wākhe, Ntheura nkhumuphalirani kuti, mungenjerwanga na umoyo winu, kuti muryengechi, panji thupi linu kuti muvwarengechi.

²³Chifukwa umoyo ukuruska vyakurya, ndipo thupi nalo likuruska vyakuwwara.

²⁴Ghanaghanani na wachihowé, kuti wakumija chara, nesi kuvuna. Iwo walije chipinda chakuŵikamo vyakurya vyawo panji nthamba, kweni Chiuta wakuŵalera. Imwe muli wakuzirwa kwakuruska viyuni!

²⁵Ndipo ndi njani mwa imwe uyo chifukwa cha kwenjerwa, wangasazgirako mazuŵa ku umoyo wakhe?

²⁶Ntheura usange mulije kumanya kuchita nanga ndi ako nkhachoko nkhanira, mukwenjerwerachi na vinthu vinyakhe?

²⁷Ghanaghanani na maluŵa na umo ghakukulira, kuti ghakugwira nchito chara nesi kuruka. Kweni nkhumuphalirani kuti, nanga ndi Solomoni mu uchindami wakhe wose, kuti wakavwarapo vyakutowa nga ndi umo ghaliri maluŵa agha chara.

²⁸Kweni usange Chiuta wakuvvarika ntheura utheka wa mu thengere, uwo muhanya uno ngwamoyo ndipo na machero ukuponyeka pa moto, asi chomene kwakuruska wati wamuvvarikaninge imwe mwa ūa chipulikano chichoko!

²⁹“Mureke kwenjerwa kuti muryengechi, panji mumwengechi, nanga nkhuŵa na mtima wakwenjerwa.

³⁰Pakuti mafuko ghose gha mu charu ghakupenja vinthu ivi. Wawiskemwe wakumanya kuti mukusoŵerwa vyeneivi.

³¹Kweni imwe penjani danga Ufumu wa Chiuta ndipo vyose vyeneivi viti vipikenge kwa imwe.

Usambazi kuchanya

(Mat 6.19-21)

³²“Mungopanga, imwe kamskambo kachoko. Pakuti Wawiskemwe wakukondwa kumupani Ufumu.

³³Guliskani ivyo muli navyo ndipo ndarama zakhe mupereke ku wakavu. Jinozgerani vibeta vya ndarama ivyo kuti vikuvukupara chara, ivyo mbusambazi wa kuchanya uwo ngwambula kumara. Munkhungu nayo kuti wakufikako chara ndipo fufuzi nazo zikuwunanga chara.

³⁴Pakuti uko kuli usambazi winu, kwenekuko ndiko kuti kuŵengeso mtima winu.

Wateŵeti awo walí maso

³⁵“Vwarani zikhore mu maluwunda ghinu, ndipo nyali zinu zigolerenge.

³⁶Muŵe nga mbanthu awo wakulindirira sekuru wawo, para wakuwera kufuma ku chiphikiro cha nthengwa, mwakuti para iyo wiza na kukhung'uska, wangamanya kumujulira luŵiro.

³⁷Mbakutumbikika wateweti awo para sekuru wawo wiza, wizamkuwasanga wali maso. Nadi nkhumuphalirani kuti sekuru wawo wizamkunozgeka na kuwakharika pa kurya ndipo wamkwiza na kuwatewetera.

³⁸Mbakutumbikika wateweti awo sekuru wawo wamkuwasanga wali maso nanga wize pakati pa usiku panji ku matandakucha.

³⁹Kweni manyani ichi kuti, mwene-nyumba nga wamanyenge nyengo iyo munkhungu wakwizira, mphanyi wakumurekerera chara munkhungu kuti wagumure nyumba yakhe.

⁴⁰Ntheura imwe namwe, kharani wakunozgeka, pakuti Mwana wa Munthu wamkwiza pa ora ilo imwe mukulighanaghanira chara.”

Muteweti wakugomezgeka na wambula kugomezgeka

(Mat 24.45-51)

⁴¹Petrosi wakamufumba Yesu kuti, “Fumu, kasi mukuyowoyerwa ise ntharika yeneiyi, panji mukuyowoyerwa wantru wose?”

⁴²Fumu yikazgora yikati, “Kasi ndi muteweti nju uyo ngwa kugomezgeka na wa mahara, mweneuyo sekuru wakhe wamkumwimika pachanya pa vya nyumba yakhe, kuwagawira chakurya pa nyengo ya kwenerera?

⁴³Ngwakutumbikika muteweti uyo para sekuru wakhe wakwiza wamkusanga wakuchita ntheura.

⁴⁴Nadi nkhumuphalirani kuti, sekuru wakhe wamkumwimika kuwa mulinda pa vyose ivyo wali navyo.

⁴⁵Kweni usange muteweti yura wakughanaghana kuti, ‘Sekuru wane wachedwa kwiza,’ ndipo wakwamba kutimba wateweti wanyakhe wanarume na wanakazi, na kurya na kumwa na kulo’wera,

⁴⁶penepapo sekuru wa muteweti yura, wati wizenge pa zuwa ilo iyo walije kugomezga, na pa nyengo iyo walije kuyimanya. Ndipo penepapo sekuru wakhe wizamkulanga na kumu’wika pamoza na wambula kupulikana.

⁴⁷“Ndipo muteweti uyo wakamanya khumbo la mwene-nchito wakhe, kweni kuti wakanozgapo kanthu chara nesi kuchita kwakuyana na khumbo la mwene-nchito wakhe, wamkuthyapulika chomene.

⁴⁸Kweni muteweti uyo wakawura kumanya ivyo mwene-nchito wakhe wakukhumba ndipo wakachita vyakwenerera nthimbo, wamkuthyapulika pachoko waka. Ndipo munthu yose uyo wakupika vinandi wafumbikenge kuti wapereke vinandi. Ndipo munthu uyo wakamusungiska vinandi, wamkumufumba kuti wapereke vinandi chomene.

Wanthu wizamkupatukana chifukwa cha Yesu

(Mat 10.34-36)

49“Nkhizira kuponya moto pa charu, ndipo ndakhumbanga kuti mphanyi wagolera kale!

50Kweni ndili na ubapatizo weneuwo nkhwenera kubapatizika nawo, ndipo ndafyenyeka chomene kuti mpaka ufiskike.

51Kasi mukughanaghana kuti ine ndili kwizira kupereka mutende pa charu? Chara, nkhumuphalirani, kweni mphatukano ndiyo.

52Chifukwa kufuma sono, wanthu wankonde awo mba mu nyumba yimoza wati wagawikanenge. Watatu wati wapindanenge na waawiri, ndipo waawiri wati wapindanenge na watatu.

53Nadi wati wagawikanenge. Wiske wati wawukire mwana mwanarume, ndipo mwana mwanarume nayo wati wawukire wiske. Nyina wati wawukire mwana wakhe mwanakazi, nayo mwana mwanakazi wati wawukire nyina. Nyinavyara wati wawukire mukamwana wakhe, nayo mukamwana wati wawukire nyinavyara wakhe.”

Kumanya nyengo

(Mat 16.2-3)

54Yesu wakatiso ku mzinda wa wanthu, Para mukuwona bingu likukwera kufuma ku manjiliro gha dazi, mukuyowoya penepapo kuti, vura yikwiza ndipo yikwiza nadi.

55Para mphepo ya ku mwera yikuputa, mukuyowoya kuti kuwenge chithukivu, ndipo chikuwako.

56Mwa wapusikizgi imwe! Mukumanya kutanthaula kawonekero ka charu na mtambo. Kweni kasi mukutondekerachi kuphara ching'anamulo cha nyengo iyi ya sono.

Kuphemana na wa mrandu wako

(Mat 5.25-26)

57“Kasi mukutondeka uli kujeruzgira mwekha pa icho nchakunyoroka?

58Chifukwa para ukurongozgana na wa chimphindikwa wako kuya ku mweruzgi, yezga kuphemana nayo apo muchali mu nthowa mzire wakutorere ku mweruzgi, ndipo mweruzgi nayo wakupereke ku musilikari, ndipo musilikari wakuponye mu gadi.

59Nkhukuphalira kuti, uti ufumengemo chara usuke ulipe kandarama ako kangukharako.”

Luka 13

Zgoka mtima mzire ufwe

¹Pa nyengo yeneyira wakawako wantru wanji awo wakamuphalira Yesu na vya waGalileya awo apo wakaperekanga sembe zaho, Pilato wakaŵakomera mwenemumo mwakuti ndopa zaho zikasazgikana na sembe zaho.

²Yesu wakaŵazgora wakati, “Kasi imwe mukughanaghana kuti waGalileya aŵa ndiwo wakawa ũakwananga kuruska waGalileya ũanyakhe wose, pakuti ũakakomwa mwa ntheura?

³Nkhumuphalirani kuti chara! Kweni kwambula kuti imwe namwe mung'anamuke ku zakwananga zinu, mose muti mufwenge ntheura pera.

⁴Panji wantru 18, ūeneawo chikaŵawira chigongwe mu Silowamu, na kuŵakoma, kasi imwe mukuti ndiwo wakawa ũakwananga kuruska awo ũakakharanga mu Yerusalem?

⁵Nkhumuphalirani kuti chara! Kweni kwambula kuti imwe mung'anamuke ku zakwananga zinu, mose muti mufwenge ntheura pera.”

Ntharika ya chikuyu chambula kupambi vipambi

⁶Yesu wakaŵayowoyerwa ntharika iyi wakati, “Muntru yunji wakawa na khuni la chikuyu ilo wakalipanda mu munda wakhe wa mpeska, ndipo wakiza kuti wapenjemo vikuyu, kweni wakasanga mulije.

⁷Wakayowoya na muteweti wa munda wa mpeska wakhe kuti, ‘Pa virimika vitatu ndiza ine kwiza kopenjamo vipambi mu chikuyu ichi, kweni kuti nkhuvisangamo chara. Ntheura uchidumure kuti chireke kurutilira kwananga dongo la mu munda.’

⁸Ndipo muteweti wa munda wakamuzgora wakati, ‘Sekuru, muchireke dangwa chirimika ichi, kuti ndijimemo musi mwakhe zingirizge na kuthiramo vundira.

⁹Usange chipambikenye vipambi chirimika chikwiza, nchiweme, kweni usange chatondeka mwizakachidumure.’”

Yesu wakuchizga mwanakazi wakukokonyara msana pa zuwa la Sabata

¹⁰Pa zuwa linyakhe la Sabata Yesu wakasambizganga mu nyumba yinyakhe yakusoperamo.

¹¹Mwenemura, mukaŵa mwanakazi uyo wakawa na mzimu uheni uwo ukamurwariska virimika 18. Wakakokonyara msana ndipo wakatondekanga na kwinuka.

¹²Para Yesu wakamuwona wakamuchema ndipo wakati kwa iyo, “Wa mwanakazi iwe sono wasutuka ku urwari wako.”

¹³Yesu wakaŵika mawoko ghakhe pa mwanakazi yura, ndipo wakanyoroka pa nyengo yeneyira, na kwamba kumuchindika Chiuta.

¹⁴Kweni murara wa nyumba ya kusoperamo wakakaripa pakuwona kuti Yesu wakamuchizga mwanakazi pa zuwa la Sabata. Ndipo wakati ku wantru, "Ghalipo mazuwa ghankonde na limoza gheneagho nchito yikwenera kuchitikiramo. Zani mu mazuwa gheneghara ndipo mwizakachizgike, kweni pa zuwa la Sabata chara."

¹⁵Fumu yikamuzgora yikati, "Mwa wapusikizgi imwe! Asi namwe waliyose wakusutula nkhwawi yakhe panji mbunda yakhe kufuma mu uryero pa zuwa la Sabata, na kuyirongozgera ku maji?

¹⁶Sono mwanakazi uyu, uyo ndi mwana wa Abrahamu, ndipo Satana wakamukaka virimika 18, asi wangwenera kusutulika pa zuwa la Sabata ku icho chikamukaka?"

¹⁷Wakati wayowoya ichi, warwani wakhe wose soni zikavakora, ndipo wantru wose wakasekerera na vya kuziwiska vyose ivyo Yesu wakachitanga.

Ntharika ya njere la matubeni

(Mat 13.31-32; Mrk 4.30-32)

¹⁸Ntheura Yesu wakati, "Kasi Ufumu wa Chiuta ukulingana na vichi? Ndipo kasi tingawulinganizga na vichi?

¹⁹Uli nga ndi njere la matubeni ulo muntru wakatora na kupanda mu munda wakhe. Ndipo lukakura na kuwa khuni. Ntheura viyuni vya mudera vikazenga vivimbo mu minthavi yakhe."

Ntharika ya chirungo

(Mat 13.33)

²⁰Wakayowoyaso kuti, "Kasi Ufumu wa Chiuta ndingawulinganizga na vichi?

²¹Ukulingana na chirungo, icho mwanakazi wakatora na kusazga na ufu wa vidunga vitatu mpaka ufu wose ukarungika."

Muryango ufinyi

(Mat 7.13-14, 21-23)

²²Para Yesu wakarutanga ku Yerusalem, wakasorota mu misumba na mu vikaya uku wakusambizga wantru.

²³Muntru yunji wakamufumba wakati, "Fumu, kasi awo wamkuponoskeka mbachoko waka?" Yesu wakati kwa iwo,

²⁴"Limbalimbani kunjira pa muryango ufinyi. Pakuti nkhumuphalirani kuti wanandi wamkukhumba kunjiramo, kweni wamkutondeka.

²⁵Para mwenecho wa nyumba wamkuwuka na kujarako ku muryango, imwe muzamuyamba kuyimilira kuwaro na kwamba kukhung'uska pa chijaro na kuyowoya kuti, 'Fumu, tijuliraniko.' Kweni wamkuzgora kuti, 'Ndilije kumumanyani uko mwafuma.'

²⁶Ntheura mwamkwamba kuyowoya kuti, ‘Ise tikaryanga na kumwa namwe pamoza, ndipo imwe mukasambizganga mu misewu ya misumba yithu.’

²⁷Kweni wizamkuti, ‘Nkhumuphalirani kuti ndilije kumumanyani uko mwafuma. Fumaniko kwa ine, imwe mukuchita uheni.’

²⁸Penepapo mwamkulira na kuswa mino, para mwamkuwona Abrahamu, Yisake, na Yakhobe, na nchimi zose mu Ufumu wa Chiuta, apo imwe mwamkutayika kuwaro.

²⁹Wanthu âwakufuma ku mafumiro gha dazi na ku manjiliro ghakhe, ku mpoto na ku mwera âwamkukhara pa kurya mu Ufumu wa Chiuta.

³⁰Ndipo âwanji awo sono mbakumalira, âweneawo âwamkuâwa âwakudanga, ndipo âwanji awo mbakudanga âwamkuâwa âwakumalira.”

Yesu wakulirira Yerusalemu

(Mat 23.37-39)

³¹Pa nyengo yeneyira kukiza âwaFarisi âwanji ndipo âwakati kwa Yesu, “Fumapo pano, chifukwa Herode wakukhumba kukukoma.”

³²Yesu wakazgora wakati, “Rutani mukamuphalire kambwe yura kuti, ‘Nkhufumya viwanda na kuchizga âwanthus muhanya uno na na machero wuwo, ndipo ndimarizgenge mlimo wane pa zuâwa la chitatu.’

³³Ndipouli nkhwenera kurutilira ulendo wane muhanya uno na na machero, ndiposo na na machero ghara. Chifukwa nchambula machitiko, kuti nchimi yifwire kuwaro kwa Yerusalemu.

³⁴“We Yerusalemu, Yerusalemu! Ukukoma nchimi na kuâwadina na mawe awo âwakutumika kwa iwe! Kasi nkhalinga apo ine ndawunganya âwana âwako pamoza nga ndi umo nyatazi wakuwunganyira twana twakhe kusi ku mapapindo ghakhe, kwesi iwe ukakana!

³⁵Nadi, nyumba yako yamkukhara mapopa! Nadi nkhukuphalira kuti, uti undiwonengeso chara mpaka uyowoye kuti, ‘Ngwakutumbikika uyo wakwiza mu zina la Fumu.’ ”

Luka 14

Yesu wakuchizga munthu wa nthenda ya mburu

¹Pa zuâwa linyakhe la Sabata Yesu wakaruta ku nyumba ya murara yumoza wa âwaFarisi, kuya karya, ndipo âwaFarisi âwanji âwakamuwoneseskanga chomene.

²Ndipo panthazi pakhe pakâwa munthu uyo wakâwa na nthenda ya mburu.

³Yesu wakaâwafumba âwamanyi-marango na âwaFarisi kuti, “Kasi kukulangurika kuchizga munthu pa zuâwa la Sabata panji chara?”

⁴Kweni wakakhara waka chete. Ntheura Yesu wakamutora munthu yura, wakamuchizga ndipo wakamutuma kuti warutenge.

⁵Yesu wakawafumba wakati, “Usange yumoza wa imwe wali na mwana panji nkhaŵi yakhe iyo yawa mu chisimi, kasi wangareka kuyifumyamo pa zuŵa la Sabata?”

⁶Kweni kuti wakamanya kuzgorapo kanthu chara pa vyeneivi.

Kujiyuyura na kupokerera walelendo

⁷Para Yesu wakawona umo wanthu wanjji awo wakachemeka wakasankhiranga malo ghakuzirwa, wakawayowoyerwa ntharika iyi wakati,

⁸“Para munthu wakuchemera ku chiphikiro cha pa nthengwa, ungakharanga pa malo ghakuzirwa chara. Pakunji pangawapo munthu wakuzirwa kuruska iwe uyo wali kuchemeka.

⁹Ndipo uyo wamuchemani mose mwa wâwiri, wizenge na kukuphalira kuti, ‘Malo agha reka wakharepo ndi munthu uyu.’ Ntheura iwe uti ukhozgeke soni pakukhara pa malo gha pasi.

¹⁰Kweni para wachemeka, ukakhare pa malo gha pasi, mwakuti uyo wakuchema ndiyo wakwenera kukuphalira kuti, ‘M’bwezi wane iwe, kwerera kuno ku malo ghakuzirwa.’ Apo ndipo uti uwenge wakuchindikika pa maso gha wose awo wakukhara nawe pa chakurya.

¹¹Pakuti yose uyo wakujikwezga, wati wakhizgikenge ndipo yose uyo wakujiyuyura, wati wakwezgekenge.”

¹²Ntheura Yesu wakamuphaliraso uyo wakamuchema ku chakurya wakati, “Para wanozga chakurya cha muhanya panji cha mise, ureke kuchema awo mbabwezi wako, panji wana wakwinu, panji wabali wako, panji wazengezgani wako awo mbasambazi, mzire nawo v na kukuwezgerapo ivyo ukawapa.

¹³Kweni para ukunozga chiphikiro, uchemenge wakavu, wakupunduka, viti na wachiburumutira.

¹⁴Ndipo iwe uti uwenge wakutumbikika, pakuti iwo walije kanthu kakukuwezgerapo. Chiuta ndiyo wamkuwezgerapo pa chiwuka cha warunji.”

Ntharika ya chiphikiro chikuru (Mat 22.1-10)

¹⁵Yumoza wa awo wakakhara nayo pa chakurya wakati wapulika vyeneivi, wakati kwa Yesu, “Mbakutumbikika awo wamkurya mu Ufumu wa Chiuta.”

¹⁶Yesu wakazgora wakati, “Munthu yunji wakanozga chiphikiro chikuru na kuchema wanthu wanandi.

¹⁷Pa nyengo ya chiphikiro, wakatuma muteŵeti wakhe kuya kaŵaphalira awo ŵakachemeka, wakati, ‘Zaninge, pakuti vinthu vyose vyanozgeka.’

¹⁸Kweni wose na mtima umoza ŵakamba kukana. Wakudanga wakayowoya wakati, ‘Ndagula munda ndipo nkhwenera kuya kawuwona. Nkhukuŵeya, ukaŵaphalire ŵandigowokere.’

¹⁹Munyakhe wakati, ‘Ndagula nkhaŵi za magoliwoli ghankhonde, ndipo nkhuruta ku kaziyezga, nkhukuŵeya ukaŵaphalire ŵandigowokere.’

²⁰Munyakheso wakati, ‘Ndatora mwanakazi, ndipo chifukwa cha ichi ndingizako chara.’

²¹“Muteŵeti wakati wawera, wakamwandulira mwene-nchito wakhe vyeneivi. Penepapo mwenecho wa nyumba mu ukari wakati ku muteŵeti wakhe, ‘Ruta maluŵiro mu misewu ya mu msumba na mu zinthowa ukaŵatorere kuno ŵakavu na ŵakupendera, ŵachiburumutira ndiposo na viti.’

²²Ndipo muteŵeti yura wakiza kwa mwene-nchito wakhe na kuti, ‘Sekuru, vyose ivyo mukalangula ndafiska, kweni malo ghachali waka.’

²³Mwene-nchito wakati ku muteŵeti, ‘Ruta mu misewu yikuru na mu zinthowa za mu mizi ukaŵachichizge kuti ŵizenge, mwakuti nyumba yane yizure.

²⁴Chifukwa nkhumuphalirani kuti palije yumoza wa ŵanthu ŵara ŵakachemeka ūati ŵachetenge chiphikiro chane.’”

Kujipata pakuŵa musambiri wa Yesu

(Mat 10.37-38)

²⁵Sono mizinda yikuru ya ŵanthu yikarondezganga uko wakendanga Yesu, ndipo wakang'anamuka na kuti kwa iwo,

²⁶“Usange munthu yose wakwiza kwa ine, ndipo wakureka kutinkha ŵawiske, ŵanyina, muwoli wakhe, ŵana ŵakhe, ŵabali ŵakhe, ŵadumbu ŵakhe, inya na umoyo wakhe wuwo kuti wangaŵa musambiri wane chara.

²⁷Yose uyo wakureka kuyegha mphinjika yakhe na kundirondezga ine, walije kumanya kuŵa musambiri wane.

²⁸“Pakuti ndi njani wa imwe uyo wakukhumba kuzenga chigongwe, wakureka kukhara danga pasi na kupima umo ndarama zingâwira, usange wali nazo zakufiskira mlimo ura?

²⁹Mzire pakunji para ŵazenga lufura, ŵatondeke kuyimarizga ndipo ŵanthu wose awo ŵakuwona ūati ŵamuseke na kuyowoya kuti,

³⁰‘Munthu uyu wakamba kuzenga ndipo watondeka kuyimarizga.’

³¹“Panji kasi ndi karonga nju, uyo wakuruta kuya karwa nkhondo na karonga munyakhe, wakureka kukhara danga pasi na kudumbiskana na ŵankhondo

ŵakhe, usange na ŵankhondo 10,000 wangamanya kurwa nkhondo na munyakhe yura wakwiza kwa iyo na ŵankhondo 2,000?

³²Usange yilije kumanya kurwa nayo, yikwenera kutuma nkharamba za kuya kazomerezgana na karonga yura vya mutende apo wachali wandafike.

³³Ntheuraso yose wa imwe usange wakureka kutaya vyose ivyo wali navyo, kuti wakumanya kuŵa musambiri wane chara.

Muchere wakusukuruka

(Mat 5.13; Mrk 9.50)

³⁴“Muchere nguweme. Kweni usange wasukuruka, kasi nkhongono yakhe yingawezgekeramo uli?

³⁵Ulide nchito nanga nkhu dongo panji ku chizara. Ntheura ŵanthu ŵakuwutaya waka kuwaro. Uyo wali na makutu ghakupulikira, wapulike.”

Luka 15

Ntharika ya mberere ya kuzgewâ

(Mat 18.12-14)

¹Sono ŵakusonkheska msonkho na ŵakwananga ŵanji, wose pamoza ŵakasenderera kwa Yesu kuti ŵamupulike.

²Kweni ŵaFarisi na ŵamanyi-marango ŵakasinginika na kumususka Yesu ŵakati, “Munthu uyu wakupokerera ŵakwananga, na kurya nawo pamoza.”

³Ntheura Yesu wakawatayira ntharika iyi:

⁴“Usange yumoza wa imwe wali nazo mberere 100, ndipo yimoza yazgewâ, asi wakuzisida mberere 99 mu mapopa, na kuyipenja iyo yazgewâ, wasuke wayisange?

⁵Ndipo para wayisanga, wakuyiŵika pa viŵegha vyakhe na kusekerera.

⁶Pakufika ku kaya wakuchema ŵabwezi ŵakhe na ŵazengezgani ŵakhe pamoza wakuti, ‘Musekerere nane pamoza, pakuti ndayisanga mberere yane iyo yanguzgewâ.’

⁷Nkhumuphalirani kuti, ntheura ndimo kwamkuŵira chimwemwe chikuru kuchanya na wakwananga yumoza uyo wakung'anamuka ku zakwananga zakhe, kwakuruska ŵarunji 99, ŵeneawo nchakukhumbikwaso chara kuti ŵang'anamuke ku zakwananga zawo.

Ntharika ya ndarama ya kuzgewâ

⁸“Panji ndi mwanakazi nju uyo wangaŵa na ndarama zakhe khumi ndipo yimoza yazgewâ, asi wakukozga nyali na kuphyera nyumba yakhe, na kupenjapenja na phamphu wasuke wayisange?

⁹Ndipo para wayisanga, asi wakuchema âwabwezi na âwazengezgani âwakhe na kuâwaphalira kuti, ‘Musekerere nane pamoza, pakuti ndayisanga ndarama iyo yanguzgeŵa.’

¹⁰Nkhumuphalirani kuti, ntheura ndimo kuliri chimwemwe panthazi pa âwangelo âwa Chiuta na wakwananga yumoza uyo wang'anamuka ku zakwananga zakhe.”

Ntharika ya mwana wakuzgeŵa

¹¹Yesu wakati, “Munthu munyakhe wakâwa na âwana âwanarume âwâwiri, mukuru na munung'una.

¹²Munung'una wakayowoya na âwawiske wakati, ‘ÂWadada, mundipeko chigâwa cha chuma chinu icho chikwenera kuâwa chane.’ Penepapo wiske wakâwagâwira âwana âwakhe chuma chakhe.

¹³Ghakati gharutapo mazuâwa ghachoko waka, munung'una wakawunjika vyuma vyakhe vyose, wakaruta pa ulendo na kuya ku charu cha kutali. Kwenekura ndiko wakaya kasakazira chuma chakhe mwa wuchindere.

¹⁴Wakati wamara chuma chakhe chose, mu charu chira mukâwa njara yikuru. Ndipo iyo wakamba kukavuka.

¹⁵Ntheura wakaya kanjira nchito ku mwene-kaya yumoza wa mu charu chira. Iyo wakamutuma ku minda yakhe kuya karyeska nkhumba.

¹⁶Munyamata yura wakadokanga kujikhutiska na vyakurya ivyo nkhumba zikaryanga, ndipo pakaŵavye munthu wakumupako kalikose kakurya.

¹⁷Kweni wakati wajinyumwa wakati, ‘ÂWateŵeti wose awo âwali kulembeka nchito na âwadada, âwali na chakurya chinandi chomene ndipo âwakurya na kusidapo, kweni ine nkhufwa na njara pano!

¹⁸Nditi ndiwuke na kuruta ku âwadada ndipo ndamkuâwaphalira kuti, “ÂWadada, ndanangira Chiuta kuchanya, na imwe wuwo.

¹⁹Ndilije kweneraso kuchemeka mwana winu, kweni mundizgore kuâwa yumoza wa âwanchito âwinu.”’

²⁰Ndipo wakawuka na kwiza ku âwawiske. “Kweni apo wakâwa wachali kutali, âwawiske âwakamuwona, âwakâwa nayo na chiwuravi, ndipo âwakachimbira, âwakaya kamuvumbatira, na kumufyofyontha.

²¹Penepapo mwana wakayowoya na âwawiske wakati, ‘ÂWadada ndanangira Chiuta kuchanya, na imwe wuwo. Ntheura ndilije kweneraso kuchemeka mwana winu.’

²²Kweni wawiske wakaphalira wateweti wawo wakati, ‘Zani nawo luŵiro munjilira uweme chomene, mumuvwarike. Ndipo muvwarike munwe wakhe na mphete, ndipo na ku malundi ghakhe na skapato.

²³Ndipo zani nayo ngwata yakututuŵa yira, mukome tirye na kusekerera.

²⁴Pakuti mwana wane uyu wakafwa, kweni sono ngwamoyo. Wakazgeŵa, ndipo sono wasangika! Penepapo kusekerera kukambika.

²⁵“Pa nyengo yira, mwana wakhe murara wakaŵa ku munda. Para wakizanga kufupi na nyumba, wakapulika wanthu wakwimba na kuvina.

²⁶Ndipo wakati wachema muteweti yumoza wakamufumba wakati, ‘Nchichi chikuchitika uko?’

²⁷Wa nchito wakazgora wakati, ‘Munung’una winu wiza, ndipo wawiskemwe wakoma ngwata yakututuŵa yira chifukwa wamupokerera wamoyo na wa msuma.’

²⁸“Kweni mukuru wakhe wakakaripa ndipo wakakana na kunjiramo mu nyumba wuwo. Ntheura wawiske wakafumira kuwaro na kumuŵeyerera.

²⁹Kweni iyo wakawazgora wawiske wakati, ‘Wonani virimika vinandi ivi ndamuteŵeterani imwe ndipo ndilije kwanangapo nanga ndimoza la marango ghinu. Kweni mulije kundipako nanga nkhana ka mbuzi, mwakuti ndisekerere pamoza na wabwezi wane.

³⁰Kweni wati wiza mwana winu uyu, uyo wasakazira chuma chinu mu mahule, ndiyo mwamukomera ngwata yakututuŵa.’

³¹Wiske wakamuphalira wakati, ‘Wa mwana wane, iwe uli nane mazuŵa ghose, ndipo vyose ivyo ndili navyo nvyako.

³²Kweni changuŵa chiweme nadi kuti tisekerere na kukondwa, pakuti munung’una wako uyu wakafwa, ndipo sono ngwamoyo. Wakazgeŵa, ndipo sono wasangika.’ ”

Luka 16

Ntharika ya mulinda wakuchenjera

¹ Yesu wakaphaliraso wwasambiri wakhe wakati, “Kukâwa munthu musambazi, mweneuyo wakaŵa na msungiliri wa vyuma vyakhe. Wanthu wakamupachanga kuti wakusakaza vyuma vya sekuru wakhe.

² Sekuru wakhe wakamuchema na kumufumba kuti, ‘Kasi nchichi icho nkhupulika na vya iwe? Undipe karata wa kendeskeri ka usungiriri wako, pakuti ungaŵaso msungiliri wa vyuma vyane chara.’

³Msungiliri yura wakati mu mtima wakhe, ‘Kasi ndichitechi pakuti sekuru wane wakundiwuskapo pa usungiriri wane? Ndilije nkhongono zakulimira ndiposo ndili na soni kupemphapempha.

⁴Sono ndachimanya icho nditi ndichite, mwakuti para ndachimbizgika pa usungiriri wane, ḫāntru ḫākandipokererenge mu nyumba zawo.’

⁵“Ntheura wakachema yumozayumoza wa awo ḫākāwa na ngongole kwa sekuru wakhe. Wakamufumba wakudanga wakati, ‘Ngongole yako kwa sekuru wane yili uli unandi wakhe?’

⁶Iyo wakati, ‘Miyeso ya mafuta 100.’ Ndipo wakayowoya nayo wakati, ‘Uyu karata wako wa ngongole. Khara pasi luŵiro ndipo ulembepo miyeso 50.’

⁷Ndipo wakati ku munyakhe, ‘Kasi iwe unandi wa ngongole yako ndi uli?’ Iyo wakati, ‘Vidunga vyā tirigu 100.’ Wakamuphalira wakati, ‘Uyu karata wako wa ngongole ndipo ulembepo 80.’

⁸“Ntheura sekuru wakhe wakarumba msungiliri wa vyuma wambula kugomezgeka yura, chifukwa wakaghanaghana makora. Pakuti ḫāntru ḫā muwiro uwu mbakuchenjera mu kendeskero ka vinthu vyawo kwakuruska ḫāntru awo mba mu ungweru.

⁹“Ntheura nkhumuphalirani kuti, jisangirani ḫābwezi ḫānu na usambazi wa ubendezi, mwakuti para usambazi uwu wamara, mukapokerereke mu chikaya cha muyirayira.

¹⁰Yose uyo ngwa kugomezgeka mu vichoko, ndiyo ngwa kugomezgekaso mu vikuru. Ndipo yose uyo ngwambula kugomezgeka mu vikuru, ngwambula kugomezgekaso mu vinandi.

¹¹Ntheura usange imwe muli ḫāmbula kugomezgeka pa usambazi wa kubendera, ndi njani uyo wangamugomezgani na usambazi wenecho?

¹²Usange muli ḫāmbula kugomezgeka pa icho nchawene, ndi njani uyo wamkumupani icho nchinu?

¹³“Palije muteŵeti uyo wangateŵetera ḫāne-nchito ḫāwiri. Chifukwa panyakhe wati watinkhenge yumoza na kutemwa munyakhe. Panji wati waskepereranenge na yumoza, na kumusunjizga munyakhe. Ntheura mulije kumanya kuteŵetera Chiuta na usambazi.”

Dango na Ufumu wa Chiuta

(Mat 11.12-13, 5.31-32; Mrk 10.11-12)

¹⁴ŴaFarisi awo ḫākāwa ḫākutemwa ndarama, ḫākati ḫāpulika makani ghose gheneagha, ḫākamuhoya Yesu.

¹⁵Ntheura Yesu wakati kwa iwo, “Imwe ndimwe mukujirunjiska mwekha pa maso pa wānthu. Kweni Chiuta wakuyimanya mitima yinu. Pakuti icho wānthu wākuti nchakuzirwa, nchanthontho pa maso pa Chiuta.

¹⁶“Wānthu wākapulika dango la Mozesi na mabuku gha nchimi mpaka kufikira pa nyengo ya Yohane Mubapatizi. Kufuma nyengo yeneyira Uthenga Uweme wa Ufumu wa Chiuta ukupharazgika, ndipo yose wakujiphapatizgamo waka pakunjira mu Ufumu wa Chiuta.

¹⁷Nchipusu chomene kuti kuchanya na pasi vimare, kuruska kuti kadontho kamoza ka marango kazgoke kawaka.

¹⁸“Yose uyo wakupata muwoli wakhe na kutora munyakhe, wakuleŵa. Ndipo yose uyo wakutora mwanakazi uyo wapatika na mufumu wakhe nayo wakuleŵa.”

Musambazi na Lazaro

¹⁹“Kukaŵa munthu musambazi mweneuyo wakawwaranga salu zichesamu na za bafuta na za mtengo wa pachanya. Munthu uyu wakajikondweskanga na viweme zuŵa na zuŵa.

²⁰Kukaŵaso munthu munyakhe mukavu zina lakhe Lazaro uyo wakaŵa na vilonda thupi lose. Wānthu wākamuŵikanga pa muryango wa nyumba ya musambazi yura.

²¹Wakadokanga kurya tumaluvuvu uto tukarakatanga kufuma pa thebulu la musambazi yura. Ndipo nanga ndi ncheŵe nazo, zikizanga na kumyanga vilonda vyakhe.

²²“Munthu mukavu yura wakafwa, ndipo wāngelo wākamuyeghera mu chipakato cha Abrahamu. Musambazi nayo wakafwa ndipo wakasungika.

²³Para musambazi yura wakaŵa mu urwirwi ukuru chomene ku Gehena, wakalaŵiska kuchanya, wakawona Abrahamu kutali, na Lazaro mu chipakato chakhe.

²⁴Ndipo musambazi wakachemerezga wakati, ‘Wādada Abrahamu, mundilengere lusungu. Mutume Lazaro uyo kuti wabizge munwe mu maji ku songo pera wize kandizizimiske pa lulimi. Pakuti ndili mu urwirwi ukuru wa mu moto uwu!’

²⁵Kweni Abrahamu wakazgora wakati, ‘Mwana wane, kumbuka kuti mu nyengo ya umoyo wako, iwe ukapokeranga viweme ndipo Lazaro wakapokeranga viheni. Kweni sono iyo wakusanguruskika kuno, apo iwe uli mu urwirwi ukuru.

²⁶Ndiposo pa dera pa ichi pakatikati pa imwe na ise, pali kuŵikika chibuwu chikuru, mwakuti awo âwakukhumba kwambukira kuno nawo âwatondekenge, ndiposo âwa uko awo âwakukhumba kwambukira kuno nawo âwatondekenge.'

²⁷Musambazi wakazgora wakati, 'Nkhumuŵeyani âwadada kuti mumutume Lazaro ku nyumba ya âwadada.

²⁸Pakuti ndili na âwana âwanyane âwankonde. Warute wakaŵachenjezge mwakuti nawo âwareke kwiza mu malo agha gha urwirwi.'

²⁹"Kweni Abrahamu wakati, 'Âwana âwanyako âwali na Mozesi na nchimi, ndipo âwakwenera kuŵapulika.'

³⁰Musambazi yura wakazgora wakati, 'Chara, âwadada Abrahamu. Kweni usange yumoza wangafuma ku âwakufwa na kuruta kwa iwo, apo ndipo âwangang'anamuka ku zakwananga zawo.'

³¹Abrahamu wakazgora wakati, 'Usange âwakureka kupulika Mozesi, na nchimi, nanga yumoza wawuke ku âwakufwa, kuti âwamkukhorwa nayo chara.' "

Luka 17

Kwananga

(Mat 18.6-7, 21-22; Mrk 9.42)

¹ Yesu wakati ku âwasambiri âwakhe, Viyezgo vyakutorera munthu ku kwananga viŵengeko mazuŵa ghose, kweni soka kwa munthu mweneuyo vikwiziramo!

²Mphanyi nkhuweme kwa iyo kuti lwara lukuru lukakiririke mu singo yakhe, na kuponyeka mu nyanja, kwakuruska kuti wanangiske kamoza ka twana utu tuchoko.

³Ntheura chenjerani! "Usange mubali wako wananga, umuchenye. Ndipo usange wazomera zakwananga zakhe, umugowokere.

⁴Usange wakwanangira kankonde na kaŵiri mu zuŵa limoza, ndipo kankonde na kaŵiri wakwiza wakuti, 'Phepani nkuzomera kwananga kwane,' umugowokere."

Chipulikano

⁵ âWakutumika âwakayowoya na Fumu âwakati, "Kuzgani chipulikano chithu."

⁶Fumu yikazgora yikati, "Usange mungaŵa na chipulikano nanga chingaŵa chichoko nga nkha njere ka matubeni, mungayowoya ku khuni la chikuyu ili kuti, 'Zgurika ndipo ukapandike mu nyanja!', ndipo limupulikiraninge."

Mlimo wa muteŵeti

⁷“Usange yumoza wa imwe, wali na muteŵeti uyo wakulima mu munda, panji wakuliska mberere, kasi wangamuphalira muteŵeti uyu para wakuwera ku munda kuti, ‘Zanga kuno luŵiro, urye chakurya?’

⁸Chara nadi, asi wati wamuphalire kuti, ‘Ndinozgera chakurya cha na mise ndipo ujiphinye mukhuzi na kunditeŵetera ndisuke ndiryе na kumwa. Sono pamanyuma ndipo iwe wize karye na kumwa.’

⁹Kasi wakumuwonga muteŵeti yura chifukwa wakachita ivyo wakalangulika kuchita?

¹⁰Ntheura ndimo kuliri na imwe wuwo, para mwachita vyose ivyo mukalangurika, muyowoyenge kuti, ‘Ise tili âteŵeti waka. Tachita ivyo vyanguŵa nchito yithu.’ ”

Yesu wakutozga wavyoni khumi

¹¹Apo Yesu wakaŵa pa ulendo wakhe kuya ku Yerusalem, wakasorota pakati pa Samariya na Galileya.

¹²Para wakanjira mu chikaya chinji, wakakumana na ânthu khumi awo wakaŵa na nthenda ya vyoni, weneawo wakimilira kutali, na

¹³kuchemerezga kuti, “Yesu! Musambizgi! Mutilengere lusungu.”

¹⁴Para Yesu wakaŵawona wakati, “Rutani mukajirongore ku âwasofi.” Apo wakarutanga, wakatozgeka.

¹⁵Yumoza wa iwo wakati wawona kuti wachizgika, wakawerera nyuma ndipo wakachemerezga uku wakuchindika Chiuta.

¹⁶Wakaya kawa kavunama pa malundi gha Yesu na kumuwonga. Ndipo wakaŵa mu Samariya.

¹⁷Yesu wakafumba wakati, “Asi ângutozgeka ânthu khumi? Kasi wankonde na ânayi wali nkhu?”

¹⁸Kasi kulije kusangika na yumoza wakwiza kamuchindika Chiuta, kweni mulendo uyo pera?”

¹⁹Ntheura wakati kwa iyo, “Wuka, urutenge, chipulikano chako chakuchizga.”

Kwiza kwa Ufumu wa Chiuta

(Mat 24.23-28, 37-41)

²⁰WaFarisi ânji wakamufumba Yesu na nyengo iyo Ufumu wa Chiuta wizirenge, ndipo wakazgora wakati, “Ufumu wa Chiuta kuti ukwiza na vimanyikwiro vyakuti viwoneke na maso chara.

²¹Panji ânthu âyowoyenge kuti, ‘Wonani, uli pano, panji wonani, uli para,’ pakuti Ufumu wa Chiuta uli mukati mwinu.”

²²Ntheura Yesu wakati ku âwasambiri âwakhe, “Mazuâwa ghakwiza apo mwamkukhumbiska kuti mphanyi mwanguwona zuâwa limoza mu mazuâwa gha Mwana wa Munthu, kweni kuti mwamkuliwona chara.

²³Wanthu âwamkumuphalirani kuti, ‘Wonani, wali kuno, panji wonani, wali kura!’, mungayangako chara, panji kuâwarondezga.

²⁴Pakuti nga ndi umo leza wakumwetukira na kuperekira ungweru kufuma ku chigâwa chimoza cha kuchanya kuya ku chinyakhe, ndimo Mwana wa Munthu wizamkuchitira pa zuâwa la kwiza kwakhe.

²⁵Kweni wakwenera danga kukomwa mu vinandi na kukanika na âwanthu âwa muwiro uwu.

²⁶Nga ndi umo kukaŵira mu mazuâwa gha Nowa, ntheuraso ndimo kwamkuŵira mu mazuâwa gha Mwana wa Munthu.

²⁷Wanthu âwakaryanga, âwakamwanga, âwanarume âwakatoranga, ndipo âwanakazi âwakatengwanga, kufikira zuâwa ilo Nowa wakanjirira mu ngaraâwa. Penepapo chigumura chikiza na kuâwamara wose.

²⁸Ndimo kukaŵiraso mu mazuâwa gha Loti. âwanthu âwakaryanga na kumwa, âwakagulanga na kuguliska ndipo âwakapandanga na kuzenga zinyumba.

²⁹Kweni pa zuâwa ilo Loti wakafumiramo mu Sodomu, moto na mawe gha sulufure vikarokwa nga ndi vura kufuma kuchanya, ndipo vikâwamara wose.

³⁰Ndimo kwamkuŵira na pa zuâwa ilo Mwana wa Munthu wamkwizira.

³¹“Pa zuâwa leneilo uyo wati waâwe pa nyumba pachanya, na katundu wakhe mu nyumba wareke kukhira kuya kawuskamo katundu yura. Ndiposo na uyo wali ku munda nayo wareke kuwerera ku kaya.

³²Kumbukani muwoli wa Loti!

³³Yose uyo wakukhumba kuponoska umoyo wakhe, wati wawutayenge. Kweni yose uyo wakuwutaya umoyo wakhe, wati wawusungilirenge.

³⁴Nkhumuphalirani kuti, mu usiku wenewura âwanthu âwâwiri âwamkugona pa chitara chimoza, yumoza wamkutorekapo, ndipo munyakhe wamkusidika.

³⁵Wanakazi âwâwiri âwamkulanga pamoza, yumoza wamkutorekapo, ndipo munyakhe wamkusidika.”

[³⁶âwanthu âwâwiri âwamkuâwa mu munda umoza, yumoza wamkutorekapo ndipo munyakhe wamkusidika.]

³⁷Wasambiri âwakamufumba âwakati, “Ndi nkhu, Fumu?” Yesu wakaŵaphalira wakati, “Apo pali chitanda, ndipo makuŵi ghakuwungana pamoza.”

Luka 18

Ntharika ya chokoro na mweruzgi

¹Ntheura Yesu wakaphalira âwasambiri âwakhe ntharika pakuâwasambizga kuti âwakwenera kuromba nyengo zose, kwambula kuwa nkhumbi.

²Wakaâwayowoyerwa wakati, “Mu msumba unji mukâwa mweruzgi yunji uyo kuti wakamopanga Chiuta chara, nanga nkhulorako na munthu.

³Ndipo mukâwa chokoro mu msumba wenewura icho chikizanga kaâwirikaâwiri kwa iyo ndipo chikamupemphanga kuti, ‘Munderuzgire mrandu na wakupindikana wane!’

⁴Kwa kanyengo mweruzgi wakakana, kweni pamanyuma wakati mu mtima wakhe, ‘Nanga kuti nkhopa Chiuta chara, nesi kolorako na munthu,

⁵kweni pakuti chokoro ichi chikundisuzga nditi ndicheruzgire mrandu wakhe, mzire chindivuske waka pakwiza kaâwirikaâwiri.’ ”

⁶Fumu yikati, “Pulikani icho wakuyowoya mweruzgi wakubendera uyu.

⁷Asi Chiuta wati waâweruzgire makora âwakusoreka âwakhe awo âwakumulirira muhanya na usiku? Kasi wangaziurika pakuwovvira?

⁸Nkhumuphalirani kuti wati waâweruzgire mirandu yawo mwa luâwiyo. Para Mwana wa Munthu wakwiza kasi wizamkusanga chipulikano mu charu?”

Ntharika ya muFarisi na wakusonkheska msonkho

⁹Yesu wakatayiraso ntharika iyi ku âwanthu âwanji awo âwakajipima kuti mbarunji, ndipo âwakayuyuranga âwanyakhe wose.

¹⁰“âwanthu âwâiri âwakakwerera ku Nyumba ya Chiuta kuya karomba. Yumoza wakâwa muFarisi, munyakhe wakâwa wakusonkheska msonkho.

¹¹MuFarisi wakimilira na kuromba ntheura kwa iyomwene, ‘Chiuta nkhumuwongani, chifukwa kuti nkhulingana na âwanthu âwanyakhe chara: âwakwiba, âwakubendera na âwaleâwe, nesi kuâwa nga ndi wakusonkheska msonkho uyu.

¹²Nkhuziâwizga kurya kaâwiri mu sabata, nkhupereka vyakhumi pa vyose ivyo nkhupokera.’

¹³“Kweni wakusonkheska msonkho wakimilira kutali. Ndipo kuti wakakhumba chara nanga nkhwinuskira maso ghakhe kuchanya. Kweni wakajitimba pa chifuâwa wakati, ‘Chiuta mundilengere lusungu, nda wakwananga ine.’ ”

¹⁴Nkhumuphalirani kuti “Munthu uyu wakaruta ku nyumba yakhe wakurunjiskika pa maso gha Chiuta, kweni muFarisi yura chara. Pakuti yose

uyo wakujikwezga wati wayuyukenge, kweni uyo wakuijuyura wati wakwezgekenge.”

Yesu wakutumbika twana tuchoko

(Mat 19.13-15; Mrk 10.13-16)

15Wanthu wānji wākizanga na twana wuwo kwa Yesu, kuti watukhwaskē. Para wāsambiri wākhe wākawona ichi wākāwachēnya.

16Kweni Yesu wakatuchemera kwa iwo wakati, “Tuzomerezgani twana twizenge kwa ine, mungatukanizganga. Pakuti Ufumu wa Chiuta ngwa twa ntheura.

17Nadi nkhumuphalirani kuti, yose uyo wakureka kupokerera Ufumu wa Chiuta nga mwana, kuti wamkunjiramo chara.”

Munthu musambazi

(Mat 19.16-30; Mrk 10.17-31)

18Murara wa wāYuda wakamufumba Yesu wakati, “Musambizgi muweme, kasi ndichitechi kuti ndipokere umoyo wa muyirayira?”

19Yesu wakamufumba wakati, “Ukundichemerachi muweme? Palije muweme, kweni Chiuta pera.

20Ukughamanya marango agho ghakuti, ‘Ungalewānga, Ungakomanga, Ungibanga, Ungaperekanga ukaboni wa utesi, Chindika wāwuso na wānyoko.’ ”

21Munthu yura wakazgora wakati, “Marango ghose agha ndili kughasunga kufuma ku uwukirano wane.”

22Para Yesu wakapulika ichi wakati, “Ukusōŵerwa chinthu chimoza. Ugliske vyose ivyo uli navyo, ndipo ndarama zakhe gāwira wākavu, ndipo uti uŵenge na usambazi kuchanya. Ntheura wize na kundirondezga.”

23Para wakapulika mazgu agha, wakaŵa na chitima chikuru chifukwa wakaŵa musambazi chomene.

24Yesu wakati wamuwona kuti wakhuŵara wakati, “Nawo mbunonono kunjira mu Ufumu wa Chiuta wānthu awo wāli na usambazi.

25Pakuti nchipusu kuti ngamilia yisorote mu jiso la sindano, kuruska kuti musambazi wanjire mu Ufumu wa Chiuta.”

26Awo wākaghaphulika mazgu agha wākati, “Ipo ndi njani uyo wangaponoskeka?”

27Yesu wakazgora wakati, “Vyose ivyo nvyambula machitiko ku wānthu, nvyamachitiko kwa Chiuta.”

28Petrosi wakati kwa Yesu, “Wonani ise tili kusida vyose na kumurondezgani.”

²⁹Yesu wakawaphalira wakati, “Nadi nkhumuphalirani kuti, yose uyo wali kusida nyumba, panji muwoli, panji wabali, panji wapapi, panji wana, chifukwa cha Ufumu wa Chiuta,

³⁰wati wapokerenge vinandi chomene mu nyengo yino ya sono, ndiposo na umoyo wa muyirayira mu nyengo yikwiza.”

Yesu wakuphara kachitatu vya nyifwa na kuwuka kwakhe

(Mat 20.17-19; Mrk 10.32-34)

³¹Yesu wakawatorera pa mphepete wâsambiri wakhe 12 ndipo wakayowoya nawo wakati, “Tikuruta ku Yerusalem, ndipo vyose ivyo vili kulembeka na za Mwana wa Munthu na nchimi vyamkufiskika.

³²Chifukwa iyo wamkuperekeka ku wamitundu, awo wamkumugoska, wamkumulengeska, na kumufunyira mata.

³³Wamkumuthyapula na kumukoma, ndipo pa zuwa la chitatu wamkuwuka ku wakufwa.”

³⁴Wasambiri wakhe kuti wakapulikiska na chimoza cha ivi chara. Pakuti ching'anamulo chakhe chikabisika kwa iwo. Wakamanyiska chara icho Yesu wakayowoyanga.

Yesu wakuchizga Baratimeyu uyo wakaŵa wachiburumutira

(Mat 20.29-34; Mrk 10.46-52)

³⁵Apo Yesu wakaneng'enera ku Yeriko, munthu wachiburumutira wakakhara pa mphepete pa msewu ndipo wakapemphanga.

³⁶Para wakapulika mzinda wa wantru ukujumpha, wakafumba wakati, “Nchichi icho chikuchitika?”

³⁷Wakamuphalira wakati, “Ndi Yesu wa ku Nazarete uyo wakujumpha.”

³⁸Wakachemerezga wakati, “Yesu, Mwana wa Davide, mundilengere lusungu!”

³⁹Wantru awo wakadangira wakamuchenya pakumuphalira kuti wakhare chete. Kweni iyo wakachemerezga kwakuruska wakati, “Imwe Mwana wa Davide, mundilengere lusungu!”

⁴⁰Yesu wakimilira na kuŵalangula kuti wize nayo kwa iyo. Para wakiza pafupi, Yesu wakamufumba wakati,

⁴¹“Kasi ukukhumba kuti ndikuchitirechi?” Iyo wakati, “Fumu, nkhukhumba kuti ndilaŵisko.”

⁴²Yesu wakamuphalira wakati, “Lawiska! Chipulikano chako chakuchizga.”

⁴³Penepapo wakamba kulaŵiska ndipo wakamurondezga Yesu na kumuchindika Chiuta. Para wantru wose wakawona ichi, wakarumba Chiuta.

Luka 19

Yesu na Zakeyu

- ¹ Yesu wakanjira na kupoleta mu msumba wa Yeriko.
- ² Ndipo wakaŵapo munthu yunji zina lakhe Zakeyu, uyo wakaŵa murara wa kusonkheska msonkho, ndipo wakaŵa musambazi.
- ³ Zakeyu wakakhumbanga kuwona Yesu kuti wamumanye, ndipo wakatondekanga kumuwona chifukwa cha mzinda wa ŵanthu, pakuti wakaŵa mufupi.
- ⁴ Wakachimbilira panthazi, wakaya kakwera mu khuni la chikuyu mwakuti wamuwone, pakuti Yesu wakizanga mu nthowa yeneyira.
- ⁵ Yesu wakati wafika pa malo ghara wakalaŵiska kuchanya, wakamuphalira Zakeyu wakati, “Zakeyu, khira luŵiro chifukwa muhanya uno nkhwenera kukhara mu nyumba yako.”
- ⁶ Zakeyu wakikha luŵiro, ndipo wakamupokerera na chimwemwe chikuru.
- ⁷ Pakuwona ichi ŵanthu wose ŵakamba kunyunyuta ndipo ŵakayowoya ŵakati, “Waruta kuya kaŵa mulendo wa munthu wakwananga.”
- ⁸ Zakeyu wakimilira ndipo wakati kwa Fumu, “Fumu, tegherezgani, vyuma vyane nkhugâwa pakati na kuŵapa ŵakavu, ndipo usange yumoza ndamuzgerera kanthu, nkhumuwezgerapo kanayi.”
- ⁹ Yesu wakati kwa iyo, “Muhanya uno chiponosko chiza mu nyumba iyi, chifukwa munthu uyu nayoso ndi mwana wa Abrahamu.
- ¹⁰ Pakuti Mwana wa Munthu wakiza kupenja na kuponoska icho chikazgewâa.”

Ntharika ya ndarama khumi

(Mat 25.14-30)

- ¹¹ Apo ŵanthu ŵakapulikizganga ku vyeneivi, Yesu wakarutilira kuyowoya ndipo wakaŵatayira ntharika iyi, pakuti wakaŵa pafupi na Yerusalem. ŵanthu ŵakaghanaghananga kuti Ufumu wa Chiuta wamkuwoneka maluŵiro.
- ¹² Ntheura Yesu wakati, “Munthu yunji wakuzirwa, wakaruta ku charu cha kutali kuya kavarrikika ufumu na kuwereraso ku kwavo.
- ¹³ Ntheura pambere wandarute wakachema ŵateŵeti ŵakhe khumi na kuŵapa ndarama khumi. Wakaŵaphalira wakati, ‘Muchite nazo malonda ndarama izi ndisuke ndize.’
- ¹⁴ Kweni ŵanthu ŵakhe ŵakamutinkha ndipo ŵakatumwa ŵimiliri pamanyuma pakhe ŵakati, ‘Tikukhumba chara kuti munthu uyu waŵe karonga withu!’

¹⁵“Ndipouli, munthu yura wakaya kavvarikika ufumu na kuwerera ku kwawo. Ntheura wakachema wateweti wara wakaŵapa ndarama mwakuti wamanye na chandulo icho wakasanga pakuchita malonda.

¹⁶Wakudanga wakiza panthazi pakhe wakayowoya wakati, ‘Fumu, pa ndarama yinu ndasangirapo chandulo cha ndarama zinyakhe khumi.’

¹⁷Fumu yikati kwa iyo, ‘Wachita makora iwe muteweti muweme, pakuti ukagomezgeka pa tunthu tuchoko, sono nditi ndikupenge mazaza pa misumba khumi.’

¹⁸Wa chiŵiri wakiza wakati, ‘Fumu pa ndarama yinu ndasangirapo chandulo cha ndarama zinyakhe zinkhonde.’

¹⁹Fumu yikamuzgora yikati, ‘Nawe uti uŵe na mazaza pa misumba yinkhonde.’

²⁰“Ntheura munyakhe nayo wakiza wakati, ‘Fumu, iyi ndarama yinu yeneiyo nkhasungilira na kuyikaka pa kasalu.

²¹Pakuti nkhaŵa na wofi na imwe, pakuti muli wânonono. Mukutora ivyo mukawura kuŵikapo, ndiposo mukuvuna apo mukawura kumijapo.’

²²Fumu yikazgora yikati, ‘Nditi ndikweruzge na mazgu agho wayowoya wekha, wa muteweti muheni iwe! Ukumanya kuti nkhaŵa munthu munonono, nkhutora ivyo nkawura kuŵikapo, ndiposo nkhuvuna ivyo nkawura kumijapo.

²³Chifukwa uli ukareka kuŵika ndarama yane ku banki ya ndarama, kuti ndipoke pamoza na chandulo?’

²⁴“Fumu yikati kwa awo wakimilira pafupi, ‘Mupokani ndarama iyo wali nayo, mumupe uyo wali na ndarama khumi.’

²⁵Wakamuzgora wakati, ‘Fumu, wali nazo kale ndarama khumi.’

²⁶Wakazgora wakati, ‘Nkhumuphalirani kuti, yose uyo wali navyo wati wâmupenge vinandi. Kweni uyo walije, wâmupokenge nanga ndi ako wali nako.

²⁷Kweni wârwani wâne wara, awo kuti wâkandikhumbanga chara kuti ndiŵe karonga wawo, mwize nawo kuno ndipo muŵakome panthazi pane.’ ”

Yesu wakunjira na mazaza mu Yerusalemu

(Mat 21.1-11; Mrk 11.1-11; Yoh 12.12-19)

²⁸ Yesu wakati wayowoya mazgu agha, wakaŵadangirira wâsambiri wâkhe pakuruta ku Yerusalemu.

²⁹ Apo wakati waneng'enera ku mizi ya Betifage na Betaniya pa Phiri la maOlive, wakatuma wâsambiri wâwiri.

³⁰Wakati, "Rutani ku chikaya icho mwadunjikana nacho. Para mwamkunjira, mwamkusanga mwana wa mbunda wakukakika, mweneuyo munthu wandakwereco na kale. Mukamusutule na kwiza nayo kuno.

³¹Usange munthu wamkumufumbani kuti, 'Mukumusutulirachi mwana wa mbunda?' Mukazgore kuti, 'Fumu yikumukhumba.' "

³²Awo âwakatumika âwakaruta, âwakaya kasanga nga ndi umo Yesu wakâwaphalirira.

³³Âwachali kumusutula mwana wa mbunda, âwenecho âwakaâwfumba âwakati, "Mukumusutulirachi mwana wa mbunda?"

³⁴Iwo âwakati, "Fumu yikumukhumba."

³⁵Ndipo âwakiza na mwana wa mbunda kwa Yesu, âwakaâwikapo vyakuvwara vyawo pa msana wa mwana wa mbunda yura, âwakamukwezgapo Yesu.

³⁶Apo Yesu wakarutanga, âwakatandikanga vyakuvwara vyawo mu msewu.

³⁷Para wakati waneng'enera ku Yerusalemu pa wikho wa Phiri la maOlive, mzinda wose wa âwasambiri âwakhe ukamba kusekerera na kumuchindika Chiuta na mazgu ghakuru, chifukwa cha milimo yose ya nkhongono iyo âwakayiwona, âwakati,

³⁸"Ngwakutumbikika Karonga uyo wakwiza mu zina la Fumu! Mutende uâe kuchanya, na uchindami kwa Chiuta kuchanya nkhanira."

³⁹Âwanji âwa âwafarisi awo âwakâwa mu mzinda âwakayowoya na Yesu âwakati, "Musambizgi, muâwachenye âwasambiri âwinu."

⁴⁰Iyo wakati, "Nkhumuphalirani kuti, usange aâwa âwachetama, mawe ndigho ghati ghachemerezgenge."

Yesu wakulirira Yerusalemu

⁴¹Yesu wakati waneng'enera ku Yerusalemu na kuwona msumba, wakawulirira wakati,

⁴²"Okwe! Usange umanyenge muhanya uno ivyo vingakutorera mutende! Kweni sono vili kubisika ku maso ghako.

⁴³Pakuti nyengo yikwiza pa iwe apo âwarwani âwako âwamkukujalira kosekose, ndipo âwamkukuzingirizga posepose.

⁴⁴Âwizamkukuwiskira pasi iwe pamoa na âwana âwako mu malinga ghako. Kuti âwamkusida libwe pachanya pa libwe linyakhe chara, chifukwa ukamanya chara nyengo yakwizira Chiuta kuti wakuponoske."

Yesu wakunjira mu Nyumba ya Chiuta

(Mat 21.12-17; Mrk 11.15-19; Yoh 2.13-22)

⁴⁵Ntheura Yesu wakanjira mu Nyumba ya Chiuta, ndipo wakamba kufumiska awo âwakagulanga na kuguliska.

⁴⁶Ndipo wakati, “Kuli kulembeka kuti, ‘Nyumba yane yiti yichemekenge nyumba ya kusoperamo,’ kweni imwe mwayizgora mphanji ya âwankhungu.”

⁴⁷Zuâwa na zuâwa Yesu wakasambizganga mu Nyumba ya Chiuta, kweni âwasofi âwarara, âwamanyi-marango, na âwarongozgi âwa âwYuda âwakakhumbanga kumukoma.

⁴⁸Kweni kuti âwakasanga chara nthowa yakumukomera, chifukwa âwanthu wose âwakapulikizganga mazgu ghakhe.

Luka 20

Yesu wakufumbika na za mazaza ghakhe

(Mat 21.23-27; Mrk 11.27-33)

¹Zuâwa limoza apo Yesu wakasambizganga âwanthu mu Nyumba ya Chiuta, na kupharazga Uthenga Uweme, âwasofi âwarara na âwamanyi-marango, pamoza na âwarara âwa âwYuda âwakiza kwa iyo.

²Âwakamufumba âwakati, “Utiphalire, kasi ndi mazaza uli agho ukuchitira vinthu ivi? Ndipo ndi njani uyo wakakupa mazaza gha ntheura?”

³Yesu wakaâwazgora wakati, “Nane nditi ndimufumbanine fumbo limoza. Mundiphalire,

⁴Kasi mazaza agho Yohane wakabapatiziranga ghakafuma kwa njani? Kwa Chiuta panji ku âwanthu?”

⁵Kweni iwo âwakamba kuyowoyeskana âwekha âwakati, “Usange tingamuzgora kuti, ‘Ghakafuma kwa Chiuta,’ iyo watifumbenge kuti, ‘Chifukwa uli mukareka kupulikana nayo?’

⁶Kweni usange tikuti, ‘Ghakafuma ku âwanthu,’ nadi âwanthu wose âwatidinenge na mawe, pakuti wose mbakukhorwa kuti Yohane wakaâwa nchimi nadi.”

⁷Ntheura âwakamuzgora kuti, “Tikumanya chara uko ghakafuma mazaza ghakhe.”

⁸Yesu wakaâwazgora wakati, “Nane nditi ndimuphaliraninge chara uko ghakafuma mazaza agha nkuchitira vinthu ivi.”

Ntharika ya âwalimi awo âwakakorezgeka munda wa mpeska

(Mat 21.33-46; Mrk 12.1-12)

⁹Penepapo Yesu wakamba kuâwayowoyerâwanthu ntharika iyi wakati, “Munthu wakalima munda wa mpeska, ndipo wakawukorezga ku âwalimi âwanyakhe na kuruta ku charu chinyakhe uko wakakharako nyengo yitali.

¹⁰Pa nyengo ya vuna, wakatuma muteweti wakhe ku walimi wara kuti wakamupeko vipambi vyamunda wa mpeska. Kweni walimi wara wakamutimba na kumuwezga kwambula kumupa kanthu.

¹¹Wakatumaso muteweti munyakhe, nayo wakamutimba, na kumusuzgasuzga, wakamuwezga kwambula kanthu.

¹²Wakatumaso wa chitatu, wakamupweteka na kumutaya kuwaro.

¹³Ntheura mwene-munda wa mpeska wakati, ‘Kasi ndichitechi? Nditi nditume mwana wane wakutemweka, panji ndiyo wangaya kamuchindika.’

¹⁴Kweni walimi wara wakati wamuwona wakayowoeskana wakati, ‘Uyu ndiyo muhaliri, tiyeni timukome ndipo chiharo chiwenge chithu.’

¹⁵Ntheura wakamutaya kuwaro kwa munda wa mpeska na kumukoma. “Kasi mwene-munda wa mpeska yura, wizamkuchitachi nawo walimi wara?”

¹⁶“Wati wizenge na kuwakoma walimi wara na kuwukorezga munda wa mpeska ku walimi wanyakhe.” Para wantru wakapulika wakati, “Kuti kungawa ntheura chara.”

¹⁷Yesu wakawalawiska ndipo wakati, “Ipo malembo agha ghakung'anamulachi, ‘Libwe ilo wazengi wakalikana, ndilo lazgoka nkhorezgero ya chingodya?’

¹⁸Yose uyo wakuwa pa libwe lira, wati waphyoke tuvipitikapitika, kweni uyo limuwirenge liti limusile mpaka wazgoke fuvu.”

Fumbo pa za kupereka msonkho

(Mat 22.15-22; Mrk 12.13-17)

¹⁹Wamanyi-marango na wasofi warara wakayezga kumukora pa ora lenelira, kweni wakopa wantru pakuti wakanenanga iwo mu ntharika iyi.

²⁰Pakumuwendawenda nyengo yiweme, wakatuma mphachi izo zikajirongora kuti nga nzirunji, mwakuti wamukore Yesu mu mazgu agho wakayowoya. Iyi yikawa nthowa yakuti wamuperekere ku wamazaza ndiposo na ku weruzgi wa mukuru wa chigawa.

²¹Iwo wakamufumba wakati, “Musambizgi, tikumanya kuti mukuyowoya na kusambizga mwakunyoroka ndipo mukutemwera chara, kweni mukusambizga mu unenesko nthowa ya Chiuta.

²²Kasi kukulangurika kupereka msonkho kwa karonga wa ku Romu panji chara?”

²³Yesu wakamanya uryarya wawo ndipo wakati kwa iwo,

²⁴“Ndirongorani ndarama. Kasi chikozgo icho chili pa ndarama na zina nvya njani?” Wakazgora wakati, “Nvyakaronga wa ku Romu.”

²⁵Yesu wakati kwa iwo, “Ipo perekani kwa karonga wa ku Romu ivyo nvya karonga wa ku Romu, ndipo kwa Chiuta ivyo nvya Chiuta.”

²⁶Ndipo wakatondeka kuti wamukore panthazi pa wantru pa icho wakayowoyanga, kweni pakuzukuma na zgoro lakhe wakakhara waka chete.

Fumbo pa za chiwuka cha wakufwa

(Mat 22.23-33; Mrk 12.18-27)

²⁷Wasaduki, wanji, awo wakuti kuwuka ku wakufwa kulije wakiza kwa Yesu ndipo wakamufumba wakati,

²⁸“Musambizgi, Mozesi wakatilembera kuti, ‘Usange mukuru wa munthu wafwa, na kusida muwoli wambula mwana, mubali wakhe watore muwoli uyu na kuwuskira mphapu mukuru wakhe.’

²⁹Sono kukawako wana wankonde na waawiri pa wiskewo. Wakudanga wakatora mwanakazi ndipo wakafwa kwambula mwana.

³⁰Ndipo wa chiwiri wakahara mwanakazi yura ndipo nayo wakafwa kwambula kurekapo mwana.

³¹Wa chitatu nayo wakahara chokoro chira ndipo ntheura pera wankonde na waawiri wose wakafwa waka kwambula kurekapo mwana.

³²Pa umaliro, mwanakazi nayo wakafwa.

³³Kasi pa chiwuka cha wakufwa, mwanakazi uyu wamkuwa muwoli wa njani, pakuti wose wankonde na waawiri wakamutorapo?”

³⁴Ndipo Yesu wakati kwa iwo, “Wanthu wa mu charu chino ndiwo wakutora na kutengwa.

³⁵Kweni awo wakupimika kuti mbakwenerera kufikira ku nyengo yeneyira na ku chiwuka cha wakufwa kuti wakutora chara nanga nkhutengwa.

³⁶Chifukwa wangafwaso chara, pakuti wakuyana waka na wangelo ndipo mbana wa Chiuta, chifukwa wali kuwuka ku wakufwa.

³⁷Kweni kuti wakufwa wakuwuskika, Mozesi nayo wakarongora pa makani gha chivwati chira, apo wakuti, ‘Fumu ndi Chiuta wa Abrahamu, na Chiuta wa Yisake na Chiuta wa Yakhobe.

³⁸Ntheura kuti ndi Chiuta wa wakufwa chara, kweni wa wamoyo, pakuti kwa iyo wose mbamoyo.’”

³⁹Wanji wa wamanyi-marango wakati, “Musambizgi, wayowoya makora.”

⁴⁰Ndipo pakawavye na yumoza wakakangarizga kumufumba fumbo linyakhe.

Fumbo pa za Mesiya

(Mat 22.41-46; Mrk 12.35-37)

⁴¹Ntheura Yesu wakati kwa iwo, “Chifukwa uli wantru wakuyowoya kuti Mesiya ndi mwana wa Davide?

⁴²Pakuti Davide iyomwene mu Buku la MaSalimo wakuti, ‘Fumu yikati kwa Fumu yane, Khara ku woko lane la maryero,

⁴³ndisuke ndiŵazgore warwani wako kuwa chitambaliro cha malundi ghako.’

⁴⁴Ntheura Davide wakumuchema Fumu, ndipo kasi wangawa uli mwana wakhe?”

Yesu wakuwachenjezga wantru na za wamanyi-marango

(Mat 23.1-36; Mrk 12.38-40; Luk 11.37-54)

⁴⁵Yesu wakayowoya na wasambiri wantru uku wantru wose wakupulika wakati,

⁴⁶“Chenjerani na wamanyi-marango. Iwo wantru temwa kwendendeka uku wavwara minjilira yitali, ndipo mu msika wantru temwa kuti wantru waŵatauzgenge na nchindi. Wantru awa wakujisankhira vitengo vyakuzirwa mu nyumba zakusoperamo na malo gha nchindi pa viphikiro.

⁴⁷Wantru awa wakuzgerera vyokoro, ndipo mu kuplesikizga kwawo wakuomba malurombo ghatali. Wantru wa ntheura, wamkupokera chilango chikuru kwakuruska!”

Luka 21

Chakupereka cha chokoro

(Mrk 12.41-44)

¹ Yesu wakati winuska maso, wakawona wasambazi wantru ponya vyawanangwa vyawo mu chakuŵikamo vyakupereka.

²Ndipo wakawonaso chokoro chikavu chikuŵikamo tundarama tuŵiri.

³Yesu wakati, “Nadi nkhumuphalirani kuti, chokoro chikavu ichi chaŵikamo ndarama kuruska wose,

⁴Chifukwa wose wapereka kufuma mu vyakuzara vyawo, kweni chokoro ichi, mu ukavu wakhe chaŵikamo vyose ivyo chikawa navyo ivyo vikenera kuchilera.”

Yesu wakuyowoya za kubwanganduka kwa Nyumba ya Chiuta

(Mat 24.1-2; Mrk 13.1-2)

⁵Apo wantru wakayowoyanga na umo Nyumba ya Chiuta yikatozgekera na mawe ghaweme na vyawanangwa ivyo vikapatulikira kwa Chiuta, Yesu wakati kwa iwo,

⁶“Vyose ivyo mukuviwona, mazuŵa ghati ghizenge apo kwamkuŵavye pano nanga ndi libwe limoza ilo lamkukhalirira pachanya pa linyakhe ilo lamkureka kuwiskikira pasi.”

Kwamba kwa visuzgo na kuzikizgika

(Mat 24.3-14; Mrk 13.3-14)

⁷Wanthu wakamufumba Yesu wakati, “Musambizgi, kasi vyeneivi vizamkuŵako pauli? Ndipo chimanyikwiwo icho chamkurongora kuti vyaneng'enera kuchitika nchivichi?”

⁸Yesu wakati, “Chenjerani, paŵavaye munthu wamupuruskani. Chifukwa wānandi wāmkwiza mu zina lane na kuyowoya kuti, ‘Ndine iyo,’ ndipo ‘Nyengo yaneng'enera.’ Mungaŵarondezganga chara.

⁹Para mwamkulupulika zinkhondo na vitimbaheti mungakatenthemanga chara. Vya nttheura vikwenera kuchitika danga, kweni mbumaliro chara.”

¹⁰Nttheura Yesu wakati kwa iwo, Mtundu wamkuwukira mtundu unyakhe, ndipo ufumu wamkuwukira ufumu unyakhe.

¹¹Kwamkuŵako vindindindi vyakofya, ndiposo njara na nthenda mu malo ghakupambanapambana. Kwamkuŵako vinthu vyakofya na vimanyikwiwo vikuru kufumira ku mlengalenga.

¹²“Kweni pambere vindâweko vyose ivi, wanthu wāmkumukorani na kumuzikizgani. Ndipo wāmkumutorerani ku weruzgi, mu nyumba zakusoperamo, na kumunjizgani mu gadi. Wāmkumuperekani panthazi pa wākaronga na wākuwusa chifukwa cha zina lane.

¹³Uwu wamkuŵa mwâwi winu wakuŵapanikizgira iwo na vya ine.

¹⁴Kweni mureke kughanaghana mu mitima yinu na umo mwamkjithaskira pakuzgora.

¹⁵Chifukwa ine ndamkumupani mazgu na mahara vyeneivyo yose uyo wakupindikana namwe wamkumanya kulimbana navyo chara nesi kuvisuska.

¹⁶Nanga mbapapi wînu, wâna wanyinu, wâbali wînu, wâabwezi wînu wāmkumuperekani ku wârwani wînu, ndipo wângi wâ imwe wāmkukomeka.

¹⁷Wanthu wose wāmkumutinkhani chifukwa cha zina lane.

¹⁸Kweni nanga nkhasisi kamoza ka mutu winu kuti kamkutayika chara.

¹⁹Mu kuzzipizga kwinu mwamkuthaska maumoyo ghuinu.”

Yesu wakuyowoya za kubwanganduka kwa Yerusalemu

(Mat 24.15-21; Mrk 13.14-19)

²⁰“Kweni para mukuwona Yerusalemu wazingirizgika na wānkhondo, manyani kuti kupankhuka kwakhe kwaneng'enera.

²¹Ntheura rekani awo wali mu Yudeya wachimbilire ku mapiri. Ndipo awo wali mu msumba wafumemo. Awo wali mu minda muwaro wareke kunjira mu msumba.

²²Chifukwa nyengo iyo yamkuwa yakuwezgera nduzga, kuti vyose ivyo vikalembeka vifiskike.

²³Soka ku wanakazi awo wali na nthumbo na awo wakonkheska twana mu mazuwa agho. Kwamkuwa suzgo yikuru pa charu, ndiposo ukari wa Chiuta wamkuwa pa wantru awa.

²⁴Wanji wamkukomeka na lupanga, ndipo wanji wamkutorekera mu uzga ku mafuko ghose. Ndipo wamitundu wamkuwuponderezga msumba wa Yerusalem, yisuke nyengo ya wamitundu yifiskike.”

Kwiza kwa Mwana wa Munthu

(Mat 24.29-31; Mrk 13.24-27)

²⁵Kwamkuwa vimanyikwi pa dazi, mwezi na nyenyezi. Mafuko ghose pa charu, yamkuthika lusoko ndipo yamkuzizikika na mphomo ya nyanja na maŵiruŵiru ghakhe.

²⁶Wantru wamkufwa chipoyo chifukwa cha wofi, pakughanaghana na ivyo viti vizenge pa charu. Pakuti nkhongono za mlengalenga zamkusunkhunyika.

²⁷Penepapo wantru wamkuwona Mwana wa Munthu wakwiza mu maŵingu wali na nkhongono na uchindami ukuru.

²⁸Para vintru ivi vyamkwamba kuchitika, kalaŵiskeni na kwinuska mitu yinu kuchanya, chifukwa chiponosko chinu chaneng'enera.”

Chisambizgo chakufuma mu chikuyu

(Mat 24.32-35; Mrk 13.28-31)

²⁹Yesu wakawayowoyerwa ntharika iyi wakati, “Lawiskani khuni la chikuyu na makuni ghose.

³⁰Para mukuwona mahamba ghakusunda, mukumanya kuti chifuku chili pafupi.

³¹Ntheura namweso, para mwamkuwona vyose vyeneivi vikuchitika, manyani kuti Ufumu wa Chiuta uli pafupi.

³²“Nadi nkhumuphalirani kuti, vyose ivi vyamkuchitika pambere wantru wa muwiro uwu wandaflwe wose.

³³Mtambo na pasi vimarenge, kweni mazgu ghane kuti ghamkumara chara.

Yesu wakuchenjezga wantru kuwa maso

³⁴“Chenjerani, mitima yinu yireke kujitangwaniska na vyakusekereska nga ndi viphikiro, ulowevu na vyakwenjezga vya umoyo uno, mzire zuwa lira limubuchizgani waka na kumukorani nga ndi chipingo.

³⁵Pakuti zuwa lira lamkwizira wose awo wakukhara pa charu.

³⁶Kweni muwe maso nyengo zose, murombenge kuti mukhwimiskike pakuporota mu visuzgo vyose ivyo vyaneng'enera kuchitika na kuya kimilira panthazi pa Mwana wa Munthu.”

³⁷Mazuwa ghose Yesu wakasambizganga mu Nyumba ya Chiuta. Ndipo na usiku wakafumangamo na kuya kagona ku Phiri la maOlive.

³⁸Ndipo na macherochero wantru wose wakachereranga ku Nyumba ya Chiuta kuya kamupulika.

Luka 22

Warongozgi wa waYuda wakupangana kukoma Yesu (Mat 26.1-5, 14-16; Mrk 14.1-2, 10-11; Yoh 11.45-53)

¹Sono chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo icho chikachemekanga kuti Paska chikaneng'enera.

²Wasofi warara na wamanyi-marango wakapenjanga nthowa umo wangakomera Yesu, chifukwa wakopanga wantru.

Yudasi wakuzomera kumwendera mphiska Yesu (Mat 26.14-16; Mrk 14.10-11)

³Ntheura Satana wakanjira mwa Yudasi uyo wakachemeka Isikariyoti yumoza wa wasambiri 12.

⁴Ndipo wakawukapo na kuya kadumbirana na wasofi warara na warongozgi wa Nyumba ya Chiuta, ndipo wakapangana nawo umo wangamuperekera Yesu kwa iwo.

⁵Iwo wakasekerera, ndipo wakapangana kumupa ndarama.

⁶Yudasi wakazomera ndipo wakamba kupenza nyengo yiweme kuti wamuperekera Yesu kwa iwo kwambula kuti wantru wamanye.

Yesu wakunozgekera kurya cha Paska (Mat 26.17-25; Mrk 14.12-21; Yoh 13.21-30)

⁷Zuwa la chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo likiza, leneilo mwana-mberere wakuchitira Paska wakakomekanga kuwa sembe.

⁸Ntheura Yesu wakatuma Petrosi na Yohane wakati, “Rutani mukatinozgere chakurya cha Paska mwakuti tizakarye.”

⁹Kweni iwo âwakamufumba âwakati, “Kasi mukukhumba kuti tikanozgere nkhu, Paska?”

¹⁰Yesu wakazgora wakati, “Para mwaya kanjira waka mu msumba, mwamkukumana na munthu uyo wayegha chiâwiya cha maji. Mukamurondezge kuya kafika mu nyumba iyo wamkunjiramo.

¹¹Mukamuphalire mwene-nyumba mukati, ‘Musambizgi wakuti, kasi chipinda cha âwalendo chili nkhu, mwenemumo ndingaryera Paska na âwasambiri âwane?’

¹²Iyo wamkumurongorani chipinda chikuru cha pachanya chakunozgeka makora. Mwenemura ndimo mukatinozgere chakurya cha Paska.”

¹³Âwasambiri âwara âwakaruta, âwakaya kavisanga vyose nga ndi umo wakawaphalirira, ndipo âwakanozga chakurya cha Paska.

Kwimikika kwa Monesko wa Fumu

(Mat 26.26-30; Mrk 14.22-26; 1 Kor 11.23-25)

¹⁴Para ora likati liza, Yesu wakakhara pa kurya pamoza na âwakutumika.

¹⁵Wakati kwa iwo, “Ndakhumbisiska chomene kuti ndiryе chakurya ichi cha Paska pamoza na imwe pambere ndindasuzgike.

¹⁶Pakuti nkhumuphalirani kuti, ndamkuryaso Paska chara, mpaka pa nyengo iyo chamkufiskira mu Ufumu wa Chiuta.”

¹⁷Ndipo Yesu wakatora nkhombo, wakati wawonga, wakati, “Torani, ndipo mugâwane.

¹⁸Chifukwa nkhumuphalirani kuti, kufuma sono na kunthazi kuti ndimwengeso vinyo lakufuma mu mpheska chara, kufikira pa nyengo iyo Ufumu wa Chiuta wamkwizira.”

¹⁹Ndipo Yesu wakatora chingwa, wakawonga Chiuta, wakamenya ndipo wakawapa wakati, “Ili ndi thupi lane, ilo likuperekokerera imwe. Chitani ichi kuti mundikumbuke.”

²⁰Ntheura pera âwakati âwarya chakurya cha mise, Yesu wakatora nkhombo wakati, “Nkhombo iyi ndi phangano liphya mu ndopa zane izo zikuthikira imwe.

²¹“Kweni uyo wakundendera mphiska wakurya nane pamoza.

²²Pakuti nadi Mwana wa Munthu wakuruta nga ndi umo kuli kunozgekera, kweni soka kwa munthu uyo wakumwendera mphiska.”

²³Ndipo âwakamba kufumbana kuti, “Kasi ndi nju wa iwo uyo wangachita chinthu cha ntheura.”

Mphindano pa uyo ndi mukuru

²⁴Mphindano yikawukaso mukati mu âwasambiri âwakhe yakuti ndi nju wa iwo uyo wakupimika kuâwa mukuru.

²⁵Yesu wakati kwa iwo, ÂWakaronga âwa âwamitundu âwakurongora mazaza gha ufumu pa âwanthu âwawo, ndipo awo âwakuwusa âwakuchemeka wovwiri âwawo.

²⁶Kweni imwe mukwenera kuâwa ntheura chara. Mu malo mwakhe uyo ndi mukuru kwakuruska mukati mwinu, ndiyo waâwenge nga ndi muchoko wa wose, ndipo uyo ndi murongozgi waâwenge nga ndi uyo wakuteâweta.

²⁷Kasi mukuru ndi nju, uyo wakurya panji uyo wakuteâweta? Asi ndi uyo wakurya? Kweni ine ndili mukati mwinu nga ndi uyo wakuteâwetera.

²⁸“Imwe ndimwe mwâwa na ine mu viyezgo vyane vyose.

²⁹Ntheura nkhumupani Ufumu nga ndi umo ÂWadada âwakandipira ine.

³⁰Mwakuti murye na kumwa pamoza nane mu Ufumu wane, na kukhara pa vizumbe vyakweruzga mafuko gha Israele 12.”

Yesu wakuyowoyerathu kuti Petrosi wamkumukana

(Mat 26.31-35; Mrk 14.27-31; Yoh 13.36-38)

³¹Ndipo Fumu yikati, “Simoni, Simoni, tegherezga! Satana wali kupoka chizomerezgo kuti wamusefani mose nga ndi tirigu.

³²Kweni ndakurombera iwe Simoni kuti chipulikano chako chireke kutondeka. Ndipo para wang'anamukaso, wiza kâwachinthiskanga âwanyako.”

³³Kweni wakazgora wakati, “Fumu, ndili muchanya kale kuruta namwe nanga nkhu gadi, na ku nyifwa wuwo.”

³⁴Yesu wakati, “Nkhukuphalira Petrosi kuti pambere tambala wandalire usiku uno uti undikane katatu kuti ukundimanya chara.”

Kuyegha chibeta, thumba, na lupanga

³⁵Ntheura Yesu wakafumba wakati, “Para nkhamutumanî kwambula chibeta, thumba la pa ulendo, panji skapato, kasi mukasôwerwa kanthu?” ÂWakazgora âwakati, “Chara.”

³⁶Wakati kwa iwo, “Kweni sono uyo wali na chibeta cha ndarama wayeghe, nanga ndi thumba la pa ulendo. Ndipo uyo walije lupanga waguliske chakuvwara chakhe, na kugula lupanga.

³⁷Chifukwa nkhumuphalirani kuti malembo agha ghakwenera kufiskikira mwa ine, ghakuti, ‘Wakapendekera pamoza na âwakwananga.’ Pakuti icho chili kulembeka na za ine, chikwenera kufiskika.”

³⁸ÂWasambiri âwakazgora âwakati, “Wonani Fumu, tili nagho malupanga ghaâwiri pano.” Yesu wakati, “Mbwenu.”

Yesu wakuromba pa Phiri la maOlive

(Mat 26.36-46; Mrk 14.32-42)

39 Yesu wakafuma mu msumba na kuruta ku Phiri la maOlive nga ndi umo kakaŵira kaluso kakhe. Ndipo ūwasambiri ūwakamurondezga.

40 Wakati wafika pa malo ghara, wakaŵaphalira ūwasambiri wakati, "Rombaninge kuti mureke kunjira mu kuyezgeka."

41 Ndipo iyomwene wakapatukako kwa ūwasambiri ūwakhe kwakuyana na kamtunda ako libwe lingenda para waponya. Ntheura wakajikama pasi na kuromba.

42 Wakati, "Ŵadada, usange mukukhumba, muwuskeko nkhombo iyi ya visuzgo kwa ine. Ndipouli, kuti muchite nga ndi umo ine nkhukhumbira chara, kweni khumbo linu ndilo lifiskike."

[**43** Penepapo mungelo wakufuma kuchanya wakamuwonekera, na kumukhwimiska.]

44 Yesu pakuŵa mu urwirwi ukuru, wakafwirirapo mu kuromba ndipo mavuchi ghakhe ghakâwa nga manthonyezi gha ndopa agho ghakanthonyanga pasi.]

45 Para wakati wawuka apo wakarombanga, wakiza ku ūwasambiri ūwakhe, wakasanga ūwagona chifukwa cha chitima.

46 Wakaŵafumba wakati, "Chifukwa uli mukugona? Wukani murombenge, mwakuti mureke kunjira mu kuyezgeka."

Yesu wakukoreka

(Mat 26.47-56; Mrk 14.43-50; Yoh 18.3-11)

47 Apo wakâwa wachali kuyowoya, mzinda wa ūwanthu ukiza uwo ukarongozgeka na yumoza wa ūwa 12, zina lakhe Yudasi. Iyo wakasenderera kufupi na Yesu kuti wamufyofyonthe.

48 Kweni Yesu wakamufumba wakati, "Yudasi, kasi ukumupereka Mwana wa Munthu na mufyofyontho?"

49 Para ūwasambiri awo wakâwa nayo pafupi ūwakawona icho chiŵengeko wakati, "Fumu, kasi tiŵahete na lupanga?"

50 Ndipo yumoza wa iwo wakaheta muteŵeti wa Musofi Mukuru mpaka wakawunguzura khutu la maryero.

51 Kweni Yesu wakazgora wakati, "Ichi chingachitikangaso chara!" Ndipo wakakhwaska khutu la muteŵeti na kumuchizga.

52 Penepapo Yesu wakaŵaphalira ūwasofi ūwarara, ūwarongozgi ūwa Nyumba ya Chiuta, ndiposo na ūwarara awo ūwakiza kwiza kamukora wakati, "Kasi mwiza na malupanga na zinthonga nga nkhwa munkhungu?"

⁵³Zuŵa na zuŵa nkhaŵa namwe mu Nyumba ya Chiuta kuti mukiza na kundikora chara. Kweni iyi ndi nyengo yinu, ndipo na kuwusa kwa nkongono za mu mdima.”

Petrosi wakumukana Yesu

(Mat 26.57-58, 69-75; Mrk 14.53-54, 66-72; Yoh 18.12-18, 25-27)

⁵⁴Wanthu wara âwakati âwamukora Yesu, âwakaruta nayo ku nyumba ya Musofi Mukuru. Ndipo Petrosi wakaŵarondezganga pataliko.

⁵⁵Iwo âwakapemba moto mukati mu chipanga ndipo Petrosi nayo wakiza kakhara pasi pamoza na âwanthu awo âwakawothanga moto.

⁵⁶Msungwana yunji wa nchito, wakati wakamuwona Petrosi apo wakakhara mu ungweru wa moto, wamudodoliska ndipo wakati, “Munthu uyu nayo wanguŵa pamoza na Yesu.”

⁵⁷Petrosi wakakana wakati, “Iwe wa mwanakazi ine kuti nkhumumanya chara.”

⁵⁸Pakati pajumphapo kanyengo kachoko waka, munthu munyakhe wakamuwona ndipo wakati, “Iwe nawe uli yumoza wa iwo.” Kweni Petrosi wakakana wakati, “Iwe dada, ine kuti ndine chara.”

⁵⁹Pakati pajumphapo panji ora limoza, munthu munyakhe wakakoserezga chomene wakayowoya wakati, “Nadi uyu nayoso wakaŵa pamoza na Yesu, chifukwa ndi mu Galileya.”

⁶⁰Kweni Petrosi wakakana wakati, “Iwe dada, ine kuti nkuchimanya chara icho ukuyowoya.” Apo iyo wakaŵa wachali kuyowoya, tambala wakalira.

⁶¹Fumu yikang'anamuka na kulaŵiska Petrosi. Ndipo Petrosi wakakumbuka mazgu agho Fumu yikayowoya kwa iyo kuti, “Pambere tambala wandalire, muhanya uno wamkundikana katatu.”

⁶²Petrosi wakafumira kuwaro ndipo wakalira chomene.

Yesu wakugoskeka na kutimbika

(Mat 26.67-68; Mrk 14.65)

⁶³Wanthu awo âwakasungiliranga Yesu âwakamugoska na kumutimba.

⁶⁴Wakamukaka ku maso kuti wareke kuwona na kumufumba kuti, “Loska! Ndi njani uyo wakutimba?”

⁶⁵Ndipo âwakamuyowoyerwa vinandi vyakumulengeska.

Yesu panthazi pa mphara yikuru ya âwaYuda

(Mat 26.59-66; Mrk 14.55-64; Yoh 18.19-24)

⁶⁶Kukati kwacha, mphara ya âwarara âwa âwaYuda yikawungana pamoza na âwasofi âwarara na âwamanyi-marango. Ndipo âwakamutorera Yesu ku mphara yawo.

⁶⁷ŵakamufumba wakati, “Utiphalire, kasi ndiwe Mesiya?” Yesu wakaŵazgora wakati, “Nanga ndingamuphalirani, imwe kuti mungapulikana chara,

⁶⁸ndiposo usange ndingamufumbani fumbo, napo muti mundizgorenge chara.

⁶⁹Kweni kufuma sono na kunthazi, Mwana wa Munthu wamkukhara ku woko la maryero la Chiuta, Mwenenkhongono zose.”

⁷⁰Ndipo wose ūakati, “Kasi ndiko kuti ndiwe Mwana wa Chiuta?” Yesu wakaŵazgora wakati, “Ndimwe mwayowoya kuti ndine ine.”

⁷¹Ntheura ūakati, “Chifukwa uli tikupenza ukaboni unyakhe? Tajipulikira tekha ivyo wayowoya kufuma mu mlomo wakhe.”

Luka 23

Yesu wakutorekera panthazi pa Pilato

(Mat 27.1-2, 11-14; Mrk 15.1-5; Yoh 18.28-38)

¹Ntheura wumba wose wa ūanthu ukawuka na kuruta nayo Yesu kwa Pilato.

²Iwo ūakamba kutundura Yesu kuti, “Munthu uyu tikamusanga wakupuruska fuko lithu. Wakukanizga ūanthu kusonkha msonkho kwa karonga wa ku Romu, ndipo wakuti ndiyo Mesiya, na kuti ndi karonga.”

³Pilato wakamufumba Yesu wakati, “Kasi ndiwe karonga wa ūaYuda?” Yesu wakazgora wakati, “Ndimwe mwayowoya.”

⁴Ntheura Pilato wakati ku ūasofi ūarara na mizinda ya ūanthu, “Ine kuti nkhusangamo kafukwa kalikose mu munthu uyu chara.”

⁵Kweni iwo mwa befu ūakakoserezga chomene ūakati, “Wakuwuska chivulupi mu ūanthu wose ūa mu Yudeya na kusambizga kwakhe. Wakamba mu chigâwa cha Galileya sono wiza kafika na kuno wuwo.”

Yesu panthazi pa Herode

⁶Para Pilato wakapulika makani agha, wakafumba usange munthu uyu wakaŵa muGalileya?

⁷Para wakamanya kuti wakaŵa wa mu chigâwa icho Herode wakawusanga, wakamutuma kwa Herode uyo wakaŵa mu Yerusalem pa nyengo yira.

⁸Para Herode wakawona Yesu, wakakondwa chomene chifukwa wakapulikanga na vya iyo, ndipo pa nyengo yitali wakakhumbanga kumuuwona. Wakagomezganga kuti wati wawonenge Yesu wakuchita minthondwe.

⁹Ntheura wakamufumba mafumbo ghanandi, kweni Yesu wakamuzgora chara.

¹⁰Ūasofi ūarara na ūamanyi-marango ūakimilira penepara ūakamufyekezganga pakumutundura na vinandi.

¹¹Ntheura Herode na âwasilikari âwakhe, âwakati âwamuyuyura na kumugoska, âwakamuvwarika munjilira wa nchindi na kumuwezgera kwa Pilato.

¹²Zuâwa lenelira Herode na Pilato âwakaphemana, chifukwa kale pakâwa vimphindikwa pakati pavo.

Pilato wakudumula kuti Yesu wakomeke

(Mat 27.15-26; Mrk 15.6-15; Yoh 18.39—19.16)

¹³Sono Pilato wakaâwachema pamoza âwasofi âwarara, na âwarara âwa âwaYuda, ndiposo na âwanthu wose.

¹⁴Wakaâphalira wakati, “Munthu uyu mwangwiza nayo kwa ine, na kuyowoya kuti wakupuruska âwanthu, sono pakumufumbisika pa maso pinu, kuti ndangusangamo kafukwa chara mu munthu uyu pa vyeneivi mukumutundura navyo.

¹⁵Nanga ndi Herode nayo watondeka, pa chifukwa ichi wamuwezgera kwa ise. Munthu uyu walije kuchita kanthu ako kangamunjizga mu nyifwa.

¹⁶Ntheura nditi ndimuthyapule na kumusutula.”

[¹⁷Pilato wakazgôera kuâwasutulira mukayidi yumoza pa nyengo ya chiphikiro cha Paska.]

¹⁸Kweni âwanthu wose âwakachemerezga pamoza âwakati, “Muwuskaniko munthu uyu ndipo utisutulire Baraba.”

¹⁹Baraba wakaâwikika mu gadi chifukwa cha chigaruka icho chikambika mu msumba, ndiposo na chifukwa cha uchigewênga.

²⁰Pilato wakayowoyaso na âwanthu pakukhumba kumusutula Yesu,

²¹kweni âwanthu âwakachemerezga âwakati, “Mupayika, Mupayika!”

²²Pilato wakayowoya kachitatu wakati, “Chifukwa? Kasi wanangachi? Ndilije kusangamo kafukwa mwa iyo ako kangamunjizga mu nyifwa. Ntheura nditi ndimuthyapule waka na kumusutula.”

²³Kweni pakuti âwakakorekanga chara na kuchemerezga chomene kuti Yesu wapayikike, mazgu ghawo ghakaruska.

²⁴Ntheura Pilato wakadumula kuti icho âwakaromba chichitike.

²⁵Ndipo wakamusutula munthu uyo âwakakhumbanga mweneuyo wakanjira mu gadi chifukwa cha chigaruka na uchigewênga wakhe. Kweni wakamupereka Yesu kuti âwachite nayo icho âwakakhumbanga.

Yesu wakupayikika pa mphinjika

(Mat 27.32-44; Mrk 15.21-32; Yoh 19.17-27)

²⁶Apo ḫasilikari ḫakarutanga nayo Yesu, ḫakamukora Simoni wa ku Kurene, uyo wakanjiranga mu msumba kufuma ku mizi, ndipo ḫakamuyegheska mphinjika ya Yesu kuti warondezgenge nayo pamanyuma pakhe.

²⁷Mzinda ukuru wa ḫanthu ukamurondezganga ndipo pakati pavo pakawā ḫanakazi awo ḫakajitimbanga pa vifuŵa vyawo uku ḫakulira na kutengera.

²⁸Yesu wakang'anamukira ku ḫanakazi ḫara ndipo wakati, "Imwe mwa ḫanakazi ḫa mu Yerusalem, mureke kundilirira ine, kweni jilirirani mwawene na ḫana ḫinu.

²⁹Pakuti mazuŵa ghakwiza para ḫanthu ḫamkuti, 'Mbakutumbikika awo ndi vyumba, awo ḫandababepo, ndiposo na mawere agho ghaliye konkheskapo!'

³⁰Ntheura ḫanthu ḫamkuti ku mapiri, 'Wirani pa ise,' ndipo ku tumapiri, 'Tibenekererani.'

³¹Usange ḫanthu ḫakuchita vinthu ivi ku khuni liŵisi, kasi kwamkuŵa uli ku khuni lakomira?"

³²ᬁakaŵaposo ḫanthu ḫawiri awo ḫakawā vigewenga vyeneivyo vikarongozgekera pamoza na Yesu kuya kakomeka.

³³ᬁakati ḫafika pa malo agho ghakuchemeka "Bwaza", penepapo ndipo ḫakamupayika Yesu, pamoza na vigewenga vira chimoza ku maryero, chinyakhe ku mazere.

³⁴Yesu wakati, "ᬁadada, muŵagowokere ḫanthu aŵa chifukwa ḫakuchimanya chara icho ḫakuchita." Ndipo ḫakagawana malaya ghakhe pakuchita mphenduzgo.

³⁵ᬁanthu ḫakimilira penepara, ḫakalaŵiriranga, kweni ḫarara ḫa ḫaYuda ḫakamugoska ḫakati, "Wakaponoskanga ḫanyakhe, rekani wajiponoske yekha, usange nadi ndiyo Mesiya, wakusoreka wa Chiuta."

³⁶ᬁasilikari nawo ḫakiza na kumugoska, ndipo ḫakasenderera kwa Yesu na kumupa vinyo lakusasa.

³⁷Ndipo ḫakati, "Usange ndiwe Karonga wa ḫaYuda, ujiponoske wamwene."

³⁸Pachanya pa mphinjika yakhe pakalembeka mazgu mu chiGriki, mu chiLatini na mu chiHebere, agho ghakuti, "Uyu Ndiyo Karonga wa ḫaYuda."

³⁹Chimoza cha vigewenga ivyo vikapayikika nayo, chikayowoya matusi kwa Yesu chikati, "Asi iwe ndiwe Mesiya? Ujiponoske wamwene na ise wuwo!"

⁴⁰Kweni chinyakhe chikamuzgora na kumuchenya chikati, "Kasi iwe kuti ukopa Chiuta chara? Chifukwa chakuti ise na iyo tapokera chilango chimoza?

41Ndipouli ise chatiyana nadi, chifukwa tikupokera kwakuyana na ivyo tikachitanga. Kweni munthu uyu walije kuchitapo kanthu kaheni.”

42Ndipo chikati kwa Yesu, “Mundikumbuke para mukwiza mu Ufumu winu.”

43Yesu wakazgora wakati, “Nadi nkhukuphalira unenesko kuti, muhanya uno wamkuŵa na ine mu Paradiso.”

Kufwa kwa Yesu

(Mat 27.45-56; Mrk 15.33-41; Yoh 19.28-30)

44Pakaŵa pafupi pa 12 koloko, apo dazi likareka kuŵala, ndipo pakaŵa chisi pa charu chose cha pasi, kufikira 3 koloko ku mise,

45pakuti dazi likareka kuŵala. Ndipo chisalu chakuchinga cha mu Nyumba ya Chiuta, chikaparuka pakati.

46Yesu wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, “Wadada, nkhupereka mzimu wane mu mawoko ghinu.” Para wakati wayowoya nttheura wakafwa.

47Murara wa wankhondo wakati wawona icho chikachitika wakamuchindika Chiuta, wakati, “Nadidi, munthu uyu wakâwa murunji!”

48Ndipo mawumba gha wânthu awo wâkawungana kukawonerera cheneichi, wâkati wâwona ivyo vikachitika wâkawerera ku mizi yawo wâkutimba pa vifuŵa vyawo kurongora chitima.

49Kweni wose awo wâkamumanya Yesu, ndiposo na wânakazi awo wâkamurondezga kufuma ku Galileya, wâkimilira patali wâkalaŵiriranga vyeneivi.

Kusungika kwa Yesu

(Mat 27.57-61; Mrk 15.42-47; Yoh 19.38-42)

50Pakaŵa munthu zina lakhe Yosefe, uyo wakafuma ku muzi wa wâYuda wakuchemeka Arimatiya. Munthu uyu wakâwa yumoza wa mphara yikuru ya wâYuda ndipo wakâwa munthu muweme na murunji.

51Iyo kuti wakazomerezgana na udumuliro wawo chara, ndiposo na ivyo wakachitanga. Iyo wakalindizganga kwiza kwa Ufumu wa Chiuta

52Munthu uyu wakaruta kwa Pilato, ndipo wakaromba thupi la Yesu.

53Nttheura wakalikhizgira pasi na kulivungirizga mu salu ya bafuta, ndipo wakaya kaliŵika mu dindi ilo likazongeka mu jarawe, mwenemumo kuti wâkasungamo munthu na kale chara.

54Likaŵa zuŵa la kunozgekera, ndipo zuŵa la Sabata likaŵa pafupi kwamba.

55Wânakazi awo wâkiza na Yesu kufuma ku Galileya, wâkarondezganga mumanyuma ndipo wakaya kawona dindi na umo thupi la Yesu likaŵikikira.

56 Wanakazi wara wakati wawera wakaya kanozga vyakununkhiskira ndiposo na mafuta gha sungu liweme ghakuphakazga Yesu. Ndipo wakapumula pa zuwa la Sabata kwakuyana na dango.

Luka 24

Yesu wawuka ku wakufwa

(Mat 28.1-10; Mrk 16.1-8; Yoh 20.1-10)

1 Pa zuwa lakudanga la sabata na mulenje chomene, wanakazi wara wakaruta ku dindi na vyakununkhiskira ivyo wakanozga.

2 Wakasanga kuti libwe lagadabulikapo pa dindi.

3 Ntheura wakanjira kweni kuti wakasangamo thupi la Fumu Yesu chara.

4 Ndipo wachali kuzukuma na ichi, wanarume wa'wiri wakimilira pafupi na iwo, wawwara malaya ghakugabuka.

5 Pakuti wakachiruskika, wanakazi wara wakasindama. Kweni wantru wara wakati kwa iwo, "Chifukwa uli mukupenja uyo ngwamoyo mukati mu wakufwa?

6 Kuti wali pano chara kweni wawuka! Kumbukani ivyo wakamuphalirani apo waka'wa wachali namwe mu Galileya kuti,

7 'Mwana wa Muntru wakwenera kuperekka mu mawoko gha wantru wakwananga, kupayikika pa mphinjika, na kuwuka ku wakufwa pa zuwa la chitatu.'

8 Wanakazi wakakumbuka mazgu gha Yesu.

9 Ndipo wakati wawerako ku dindi, wakaya ka'waphalira vyose ivi wasambiri 11 na wanyakhe wose.

10 Sono iwo waka'wa Mariya wa ku Magadala, Yohana, Mariya wanyina wa Yakhobe. Awa pamoza na wanakazi wanyakhe wakaya ka'waphalira wakutumika wara makani agha.

11 Kweni kwa iwo, mazgu agha ghaka'wa nga nga uchindere. Ndipo wakawagomezga wanakazi wara chara.

12 Kweni Petrosi wakawuka na kuchimbilira ku dindi. Wakati wakotama na kulingizgamo, wakawona sanda pera, ndipo wakawerera ku nyumba uku wakuzukuma na icho chikachitika.

Wasambiri wa'wiri wa ku Emawusi

(Mrk 16.12-13)

¹³Zuŵa lenelira ūasambiri ūanyawo ūawiri ūakayanga ku chikaya zina lakhe Emawusi, icho pakunji chikaŵa pa mtunda wa makilomita ghankhonde na għawiri kufuma ku Yerusalem.

¹⁴Iwo ūakadumbiskananga pa vyose ivyo vikachitika.

¹⁵Wachali kudumbiskana na kufumbana, Yesu mwenecho wakasenderera kufupi ndipo wakarongozgana nawo.

¹⁶Wakamuwona, kweni kuti ūakamumanya chara.

¹⁷Yesu wakaŵafumba wakati, “Ndi makani uli agho mukudumbiskana uku mukwenda?” Iwo ūakimilira na kurongora visko vyā chitima.

¹⁸Penepapo yumoza zina lakhe Kleopa, wakamuzgora wakati, “Kasi iwe ndiwe wekha mulendo mu Yerusalem uyo wakureka kumanya ivyo vyachitika mwenemura mu mazuŵa agha?”

¹⁹Yesu wakafumba wakati, “Vinthu uli?” Ūakati kwa iyo, “Vya Yesu wa ku Nazarete, mweneuyo wakaŵa nchimi ya nkhongono mu milimo na mu mazgu panthazi pa Chiuta na pa ūanthu wose, ndipo

²⁰na umo ūasofi withu ūarara pamoza na awo ūakutiwusa ūakamupereka ku weruzgi kuti wakomeke, ndipo ūakamupayika pa mphinjika.

²¹Kweni ise tikagomezganga kuti ndiyo waŵawombolenge ūalsraele. Pa dera pa vyose ivi, muhanya uno ndi zuŵa la chitatu kufuma apo ichi chikachitikira.

²²Kweniso ūanakazi ūanji ūa mu mpingo withu ūangutizukumiska. ūangucherera ku dindi mulenje uno,

²³kweni kuti ūangulisanga thupi lakhe chara. ūangwiza katiphalira kuti ūawona mboniwoni ya ūangelo, awo ūanguti ngwamoyo.

²⁴Ntheura ūanyithu ūanji ūanguruta ku dindi, ndipo ūanguya kasanga nga ndi umo ūanakazi ūara ūanguyowoyera, kweni iyo Yesu kuti ūangumuwona chara.”

²⁵Yesu wakati kwa iwo, “Okwe! Mwa ūakupusa imwe, na ūachizita mu mtima pakupulikana na vyose ivyo nchimi zikayowoya.

²⁶Asi kukanera kuti Mesiya wakomwe mu vyose vyeneivi, ndipo wanjirenge mu uchindami wakhe?”

²⁷Ntheura Yesu wakamba kuŵarongosorera vyose ivyo malembo ghakuyowoya kuphara na vya iyo, kwamba dango la Mozesi ndiposo na malembo għa nchimi.

²⁸Apo ūakaneng'enera ku chikaya uko ūakarutanga, Yesu wakachita nga ndi para wakukhumba kurutilira.

²⁹Kweni wakamukoserezga wakati, “Mupanjwe nase, pakuti ndi mise sono, zuwa nalo laruta.” Ntheura wakanjira kuti wapanjwe nawo.

³⁰Para Yesu wakakhara nawo pa chakurya, wakatora chingwa, wakawonga Chiuta na kuchimenya ndipo wakaŵapa.

³¹Penepapo maso ghawo ghakajurika ndipo wakamumanya, kweni iyo wakazgewerekera waka mu maso ghawo.

³²Wakafumbana wakati, “Asi mitima yithu yaphyanga chara apo iyo wayowoyanga nase mu nthowa na apo warongosoranga vy a malembo?”

³³Wakawuka pa ora leneilo wakawerera ku Yerusalem, wakaya kasanga 11 wawungana pamoza na awo wakaŵa nawo,

³⁴ndipo wakati kwa iwo, “Fumu yawuka nadi! Ndipo yamuwonekera Simoni.”

³⁵Ndipo wâwiri wara wakakonkhoska ivyo vikawâwira mu nthowa, na umo wakamanyikwira pakumenya kwa chingwa.

Yesu wakuwoneka ku wâsambiri wakhe

(Mat 28.16-20; Mrk 16.14-18; Yoh 20.19-23; Mil 1.6-8)

³⁶Apo wakaŵa wachali kuyowoya vyeneivi, Yesu mwenecho wakimilira mukati mwawo wakati, “Mutende uŵe namwe.”

³⁷Wakopa na kuchiruka, wakaghanaghananga kuti wawona muzguka.

³⁸Yesu wakâwafumba wakati, “Chifukwa nhichi mukukweŵeka na kukayika mu mitima yinu?

³⁹Laŵiskani mu mawoko ghane na malundi ghane. Ndine nadi! Ndipapaskani na kuwona, pakuti muzguka ulije munofu na viwangwa nga ndi umo mukundiwonera ine.”

⁴⁰Wakati wayowoya mazgu gheneagha, wakaŵarongora mawoko ghakhe na malundi ghakhe.

⁴¹Wâsambiri wakaŵa wachali wâdagomezge, pakuti wakazura na chimwemwe na kuzizwa, wakati kwa iwo, “Kasi chakurya muli nacho pano?”

⁴²Wakamupa chipitika cha somba yakuphika,

⁴³yeneiyo wakapoka na kurya uku wose wakuwona.

⁴⁴Yesu wakati kwa iwo, “Agha ndiwo mazgu agho nkhamuyoyerani apo nkhaŵa ndichali namwe, kuti vyose ivyo vili kulembekera ine mu Dango la Mozesi na mu malembo gha nhimi na MaSalimo vikwenera kufiskika.”

⁴⁵Penepapo wakajula maghanoghano ghawo kuti waghapulikiske malembo.

⁴⁶Wakaŵaphalira wakati, “Ivi ndivyo vili kulembeka kuti, Mesiya wakwenera kukomwa na kuwuka ku wakufwa pa zuwa la chitatu,

⁴⁷mwakuti mu zina lakhe, kung'anamuka kwa mtima na kugowokereka kwa zakwananga kupharazgike ku mafuko ghose kwamba mu Yerusalemu.

⁴⁸Imwe muli âwakaboni âwa vyeneivi.

⁴⁹Ine ndaya kumutumirani icho Wadada âwakapangana kutuma. Ntheura mukwenera kukhara mu msumba, musuke mupokere nkhongono kufumira kuchanya."

Kukwera kwa Yesu
(Mrk 16.19-20; Mil 1.9-11)

⁵⁰Penepapo Yesu wakaŵarongozgera kuwaro kwa msumba, pafupi na muzi wa Betaniya. Wakawuska mawoko ghakhe na kuŵatumbika.

⁵¹Apo wakaŵatumbikanga, wakapatukana nawo, ndipo wakayeghekera kuchanya.

⁵²Ntheura âwakamulambira na kuwerera ku Yerusalemu na chimwemwe chikuru.

⁵³Nyengo yose âwakakharanga mu Nyumba ya Chiuta, kuchindika Chiuta.

Yohane

Yohane 1

Mazgu ghakuzgoka munthu

¹Mu mutendeko mukaŵa Mazgu, ndipo Mazgu wakaŵa na Chiuta, ndipo Mazgu wakaŵa Chiuta.

²Iyo wakaŵa mu mutendeko pamoza na Chiuta.

³Vyose vikalengeka mwa iyo. Ndipo kukaŵavye kanthu ako kakalengeka kwambula iyo.

⁴Mwa iyo mukaŵa umoyo ndipo umoyo ukaŵa ungweru wa ŵanthu.

⁵Ungweru ukuŵala mu mdima, ndipo mdima ulije kuwutonda.

⁶Chiuta wakatuma nthumi yakhe, zina lakhe wakaŵa Yohane.

⁷Iyo wakiza kuti wâwe kaboni wa ungweru mwakuti, kwizira mwa iyo, wose ŵapulikane.

⁸Yohane kuti wakaŵa ungweru chara, kweni wakaŵa kaboni kuti waŵaphalire ŵanthu na za ungweru.

⁹Ungweru wenecho, wakuŵalira ŵanthu wose, ukizanga mu charu.

¹⁰Wakaŵa mu charu, ndipo nangauli Chiuta wakalenga charu kwizira mwa iyo, kweni ŵanthu ūa mu charu kuti ūkamumanya chara.

¹¹Wakiza ku kwakhe, ndipo ŵanthu ūa ku kwakhe kuti ūkamupokerera chara.

¹²Kweni kwa wose awo ūkamupokerera, ūneawo ūkakulikana mu zina lakhe, wakaŵapa mazaza ghakuŵira ūana ūa Chiuta,

¹³Ūneawo kuti ūkababika na ndopa chara nesi na khumbo la thupi, nesi na khumbo la munthu, kweni na khumbo la Chiuta.

¹⁴Mazgu ghakazgoka munthu wakuzura na uchizi na unenesko ndipo wakakhara mukati mwithu. Tikawona uchindami wakhe, ndiwo uchindami uwo wakapokera kufuma ku ūawiske nga ndi Mwana wakhe yekha na yekha.

¹⁵Yohane wakamukhalira ukaboni, ndipo wakachemerezga wakati, “Uyu ndiyo nkhayowoyanga kuti, ‘Uyo wakwiza kunyuma zane, ndi mukuru kuruska ine. Pakuti wakaŵako pambere ine ndindaŵeko.’ ”

¹⁶Ndipo kufumira ku uzari wakhe, ise tose tapokerako vitumbiko, uchizi pa uchizi unyakhe.

¹⁷Pakuti Dango likizira mwa Mozesi, kweni uchizi na unenesko, vikizira mwa Yesu Khristu.

¹⁸Umo kuli kuŵirako kale, palije munthu na yumoza uyo wali kumuwonapo Chiuta, kweni Mwana wakhe yekha na yekha pera uyo wali pamoza na Chiuta, ndiyo wali kumuvumbula.

Ukaboni wa Yohane Mubapatizi

(Mat 3.1-12; Mrk 1.1-8; Luk 3.1-18)

¹⁹Ndipo uwu ndiwo ukaboni wa Yohane, apo âwarara âwaYuda âwa ku Yerusalemu âwakatuma âwasofi na âwaLevi kuya kafumba Yohane kuti, “Kasi iwe ndiwe njani?”

²⁰Yohane kuti wakabisa chara, kweni wakaphara pakweru wakati, “Ine kuti ndine Mesiya chara.”

²¹Âwakamufumbaso âwakati, “Ipo ndiwe njani? Kasi ndiwe Eliya?” Yohane wakaŵazgora wakati, “Ndine Eliya chara.” Âwakafumbaso âwakati, “Ndiwe nchimi?” Wakati, “Chara.”

²²Ntheura âwakati kwa iyo, “Tiphalira, kasi ndiwe njani mwakuti tiŵawezgere zgoro awo âwangutituma. Iwe wamwene ukuti ndiwe njani?”

²³Yohane wakati: “Ine ndine lizgu la yumoza uyo wakuchemerezga mu mapopa kuti, ‘Nyorskani nthowa ya Fumu’ ” nga ndi umo yikayowoyera nchimi Yesaya.

²⁴ÂWanthu âwakatuma mbaFarisi.

²⁵Ntheura âwakamufumba Yohane âwakati, “Usange ndiwe Mesiya chara, nesi Eliya, nesi nchimi, chifukwa uli ukubapatiza âwanthu?”

²⁶Yohane wakaŵazgora wakati, “Ine nkhubapatiza na maji, kweni mukati mwinu muli yumoza uyo mukumumanya chara,

²⁷mweneuyo ndiyo wati wizenge pamanyuma pa ine, ndipo ine kuti nkhwenera kusutula nthambo za viryato vyakhe chara.”

²⁸Vyose ivi vikachitika ku Betaniya ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani uko Yohane wakabapatizanga.

Mwana-mberere wa Chiuta

²⁹Na machero ghakhe Yohane wakawona Yesu wakwiza kwa iyo, ndipo wakati, “Wonani, Mwana-mberere wa Chiuta uyo wakuwuskapo kwananga kwa charu.

³⁰Uyu ndiyo nkhayowoyanga kuti, ‘Kunyuma zane kukwiza munthu uyo ndi mukuru kuruska ine, pakuti wakaŵako pambere ine ndindâweko.’

³¹Ndipo ine kuti nkhamumanya chara, kweni ine nkhiza na kubapatiza na maji, mwakuti ndimuvumbule ku âwIsraele.”

³²Ntheura Yohane wakapereka chipanikizgo ichi ku âwanthu kuti, “Ine nkhawona Mzimu ukwikha kufuma kuchanya nga ndi njiŵa na kukhara pa iyo.

³³Ine kuti nkhamumanya chara, kweni Chiuta uyo wakandituma kubapatiza âwanthu na maji, ndiyo wakandiphalira kuti, ‘Para ukuwona Mzimu wakwikha na kukhara pa iyo, ndi mweneuyo wakubapatiza na Mzimu Mutuŵa.’

³⁴Ichi ndili kuchiwona ndipo ndili na ukaboni kuti mweneuyo ndiyo Mwana wa Chiuta.”

Ŵasambiri ū Yesu ūakudanga

³⁵Na machero ghanyakhe Yohane wakimilira pamoza na Ŵasambiri ūakhe ūâwiri.

³⁶Para wakawona Yesu wakujumpha wakati, “Wonani, Mwana-mberere wa Chiuta.”

³⁷Ŵasambiri ūâwiri ūara ūakati ūapulika mazgu agha, ūakamurondezga Yesu.

³⁸Yesu wakazgokera kumanyuma, wakawona ūakumurondezga ndipo wakâwfumba wakati, “Kasi mukupenja vichi?” Ūakamuzgora ūakati, “Rabi, (Ndiko kuti Musambizgi), kasi mukukhara nkhu?”

³⁹Yesu wakati, “Zani muwone.” Ntheura ūakaruta nayo, ūakaya kawonapo apo wakakharanga ndipo ūakatandara nayo zuŵa lira. Pakaŵa pa 4 koloko na mise.

⁴⁰Andreya munung'una wa Simoni Petrosi ndi yumoza wa ūâwiri awo ūakapulika mazgu gha Yohane, ndipo ūakamurondezga Yesu.

⁴¹Andreya wakadanga wasanga mukuru wakhe Simoni, ndipo wakamuphalira wakati, “Tamusanga Mesiya.” (Ndiko kuti “Khristu.”)

⁴²Ndipo wakiza nayo kwa Yesu. Yesu wakamulaŵiska ndipo wakati, “Iwe ndiwe Simoni mwana wa Yohane. Utu uchemekenge kuti Kefase.” (Ndiko kuti Petrosi, leneilo ndi jarawe.)

Yesu wakuchema Filipu na Nataniyele

⁴³Na machero ghakhe Yesu wakadumula kuruta ku Galileya ndipo wakasanga Filipu, wakati kwa iyo, “Ndirondezga.”

⁴⁴Sono Filipu wakaŵa wa ku Betesaida msumba weneuwo Andreya na Petrosi ūakakharanga.

⁴⁵Ntheura Filipu wakasanga Nataniyele ndipo wakamuphalira wakati, “Tamusanga mweneuyo wali kulembeka mu Dango la Mozesi ndiposo mweneuyo nchimi nazo zikalemba na za iyo, Yesu mwana wa Yosefe wa ku Nazarete.”

⁴⁶Kweni Nataniyele wakafumba Filipu wakati, “Kasi ku Nazarete kungafuma kanthu kaweme?” Filipu wakazgora wakati, “Zanga uwone.”

⁴⁷Para Yesu wakawona Nataniyele wakwiza kwa iyo wakati, “Uyu ndi mu Israele mwenecho nadi, mwa mweneuyo mulije upusikizgi.”

⁴⁸Ntheura Nataniyele wakamufumba Yesu wakati, “Kasi mukundimanya uli?” Yesu wakamuzgora wakati, “Ndangukuwona apo wanguŵa musi mu khuni la chikuyu pambere Filipu wandakucheme.”

⁴⁹Ntheura Nataniyele wakati, “Musambizgi, nadi imwe ndimwe Mwana wa Chiuta! Ndimwe Karonga wa wâIsraele.”

⁵⁰Yesu wakati, “Kasi ukupulikana chifukwa ndakuphalira kuti ndangukuwona apo wanguŵa musi mu khuni la chikuyu? Utu uwonenge vinthu vikuru kuruska ivi!”

⁵¹Yesu wakatiso, “Inya, inya nadi nkukunenera kuti, utu uwonenge kuchanya kukujurika ndipo wângelo wâ Chiuta wâkukwera kuchanya na kwikhira pa Mwana wa Munthu.”

Yohane 2

Ukwati mu muzi wa ku Kana

¹Pa zuŵa la chitatu kukaŵa ukwati mu muzi wa ku Kana mu Galileya ndipo wanyina wâ Yesu wâkawapo.

²Yesu nayoso wakachemeka ku ukwati pamoza na wâsambiri wakhe.

³Para vinyo likamara, wanyina wâkamuphalira Yesu wâkati, “Wâlige vinyo.”

⁴Yesu wakati ku wanyina, “Mwe amama, nchivichiso ichi kwa ine na imwe? Nyengo yane yindakwane.”

⁵Wanyina wakhe wâkati ku wateŵeti, “Chilichose icho wamuphaliraninge chitani.”

⁶Sono pakaŵa viŵiya vya mawe vinkhonde na chimoza ivyo wâYuda wâkawîka kwakuyana na maluso ghakujitzga. Chiŵiya chimoza chikazuranga na malita gha maji pafupi 100.

⁷Ntheura Yesu wakati ku wateŵeti, “Zuzgani maji mu viŵiya ivi.” Wâkazuzga viŵiya vira mpaka pa kâwende.

⁸Yesu wakati kwa iwo, “Sono neghanipo ndipo mukapereke ku murara wa chiphikiro.” Ntheura wâkatora.

⁹Murara wa chiphikiro wakalaŵa maji agho ghakazgoka vinyo, kweni wakamanya chara uko likafuma. (Wateŵeti pera awo wakanegha maji ghara

ndiwo wakamanya.) Ntheura murara wa chiphi kiro wakachema mwene-nthengwa,

¹⁰na kumuphalira cuti, "Munthu yose pakudanga wakuwapa wantru vinyo liweme, ndipo para wakhuta, wakuwapa vinyo ilo ndiheni. Kweni iwe wasunga vinyo liweme mpaka sono."

¹¹Yesu wakachita chimanyikwi ro chakudanga ichi ku Kana mu Galileya, na kurongora uchindami wakhe, ndipo wasambiri wakhe wakapulikana nayo.

¹²Pamanyuma pa ichi, Yesu wakaruta ku Kaperenaumu pamoza na wanyina na wanung'una wakhe, ndiposo na wasambiri wakhe, ndipo wakakhara kwene kura mazuwa ghachoko waka.

Yesu wakutozga Nyumba ya Chiuta

(Mat 21.12-13; Mrk 11.15-17; Luk 19.45-46)

¹³Yikati yaneng'enera nyengo ya chiphi kiro cha Paska la waYuda, Yesu wakaruta ku Yerusalem.

¹⁴Mu Nyumba ya Chiuta, wakasangamo wantru wakuguliska ng'ombe, mberere na nkhunda, ndiposo na awo wakasinthanga ndarama mu matebulu ghawo.

¹⁵Yesu wakapanga chikoti cha vingwe, ndipo wakaŵachimbizga wose mu Nyumba ya Chiuta pamoza na mberere na ng'ombe. Wakagadabula matebulu gha awo wakasinthanga ndarama na kuthira ndarama zavo.

¹⁶Yesu wakaŵaphalira awo wakaguliskanga nkhunda wakati, "Fumyanimo vinthu ivi. Mureke kuyizgora nyumba ya Wadada kuwa ya malonda."

¹⁷Wasambiri wakhe wakakumbuka kuti kuli kulembeka cuti, "Phamphu ilo ndili nalo pa nyumba yinu, liti lindikome."

¹⁸Ntheura waYuda wakati kwa iyo, "Kasi ungatirongora chimanyikwi ro uli chakuti uli na mazaza ghakuchitira vinthu ivi?"

¹⁹Yesu wakaŵazgora wakati, "Bwangandulani Nyumba ya Chiuta iyi, ndipo ine nditi ndiyizenge mu mazuwa ghatatu."

²⁰WaYuda wakati, "Nyumba iyi yikatora virimika 46, kuti wayizenge. Kasi uti uyizenge mu mazuwa ghatatu?"

²¹Kweni para wakayowoyanga kuti Nyumba ya Chiuta, wakanenanga thupi lakhe.

²²Ntheura Yesu wakati wawuka ku wakufwa, wasambiri wakhe wakakumbuka kuti wakaŵayowoyer a ichi. Ndipo wakapulikana na malembo ndiposo na mazgu agho Yesu wakayowoya.

Yesu wakumanya wantru wose

²³Pa nyengo iyo Yesu wakaŵa mu Yerusalem pa chiphikiro cha Paska, âwanthu âwanandi âwakapulikana mu zina lakhe para âwakawona vimanyikwiro ivyo wakachita.

²⁴Kweni Yesu wakaŵagomezga chara, chifukwa wakaŵamanya âwanthu wose makora ghene.

²⁵Ndipo kuti kukakhumbikwa chara kuti munthu waliyose wamupanikizgire za munthu chifukwa iyomwene wakamanya ivyo vikaŵa mu munthu.

Yohane 3

Yesu na Nikodemo

¹Sono kukaŵa munthu zina lakhe Nikodemo, murongozgi wa mu mphara ya âwaYuda uyo wakaŵa yumoza wa âwaFarisi.

²Usiku umoza wakiza kwa Yesu ndipo wakamuphalira wakati, “Musambizgi, tikumanya kuti ndimwe musambizgi wakufuma kwa Chiuta. Chifukwa kulije munthu uyo wangamanya kuchita vimanyikwiro ivi mukuchita imwe, kwambula kuti Chiuta waŵe nayo.”

³Yesu wakamuzgora wakati, “Inya, inya nadi, nkhukunenera kuti kwambula kuti munthu wababika muphya wangamanya kuwona Ufumu wa Chiuta chara.”

⁴Nikodemo wakafumba wakati, “Kasi kungaŵa uli kuti munthu wababikeso uku ndi murara kale? Kasi wanganjiraso mu nthumbo ya âwanyina na kubabikaso?”

⁵Yesu wakazgora wakati, “Inya, inya nadi, nkhukunenera kuti kwambula kuti munthu wababika na maji na Mzimu wangamanya kunjira mu Ufumu wa Chiuta chara.

⁶Icho nchakubabika na thupi ncha thupi, ndipo icho nchakubabika na Mzimu ncha Mzimu.

⁷Ungazizwanga chara apo ndakuphalira kuti ukwenera kubabika muphya.

⁸Mphepo yikuputira kose uko yikukhumba, ndipo iwe ukupulika kamphomezi kakhe, kweni kuti ukumanya chara uko yikufuma na uko yikuya. Ntheura ndimo waliri yose uyo ngwa kubabika na Mzimu.”

⁹Nikodemo wakafumba wakati, “Kasi ichi chingâŵa uli?”

¹⁰Yesu wakazgora wakati, “Ndiwe musambizgi mu Israele, mbwenu ukupulikiska ichi chara?

¹¹Inya, inya nadi nkhukunenera kuti, tikuyowoya icho tikuchimanya, ndipo tikuphara icho tachiwona, kweni kulije na yumoza uyo wakupokerera chipanikizgo chithu.

¹²Usange nkhukuphalira vinthu vya mu charu, ndipo ukupulikana chara, kasi ungapulikana uli usange nkhukuyowoyer a vinthu vya kuchanya?

¹³Kulije munthu na yumoza uyo wali kuruta kuchanya, kweni Mwana wa Munthu uyo wakafuma kuchanya.”

¹⁴Nga ndi umo Mozesi wakatumphuskira njoka ya mkuŵa mu mapopa, ntheura kukwenera kuti Mwana wa Munthu nayo watumphuslike,

¹⁵mwakuti yose uyo wakupulikana mwa iyo waŵe na umoyo wa muyirayira.

¹⁶Pakuti Chiuta wakatemweska charu, rekani wakapereka Mwana wakhe yekha na yekha, mwakuti yose uyo wakupulikana mwa iyo wareke kutayika, kweni waŵe na umoyo wa muyirayira.

¹⁷Chiuta wakatuma Mwana wakhe mu charu kwiza keruzga charu chara, kweni kuti charu chiponoskekere mwa iyo.

¹⁸Yose uyo wakupulikana mwa iyo kuti wakweruzgika chara, kweni yose uyo wakuwura kupulikana, weruzgika kale, chifukwa walije kupulikana mu zina la Mwana wa Chiuta yekha na yekha.

¹⁹Pakuti uwu ndiwo weruzgi, kuti ungweru uli kwiza mu charu, kweni âwanthu âwakutemwa mdima kuruska ungweru, chifukwa milimo yawo njiheni.

²⁰Pakuti yose uyo wakuchita uheni wakutinkha ungweru ndipo kuti wakwiza ku ungweru chara, mzire milimo yakhe yiowane kere pakweru.

²¹Kweni yose uyo wakuchita icho ncha unenesko, ndiyo wakwiza ku ungweru, mwakuti milimo yakhe yiowane kere pakweru kuti yachitikira mwa Chiuta.

Yesu na Yohane Mubapatizi

²²Pamanyuma pa vyeneivi Yesu na âwasambiri âwakhe âwakaruta ku charu Yudeya ndipo wakakhara nawo kwenekura na kubapatiza.

²³Yohane nayoso wakabapatizanga ku Ayenoni pafupi na Salimu, chifukwa kwenekura ndiko kukaŵa maji ghanandi. âwanthu âwakizanga ndipo iyo wakâwabapatizanga.

²⁴Apa ndipo Yohane wakaŵa wachali wandawikike mu gadi.

²⁵Mphindano yikawuka pakati pa âwasambiri âwa Yohane na mu Yuda yunji pa maluso ghakujiphotor a.

²⁶Ntheura wakiza kwa Yohane wakati, "Musambizgi, munthu yura mukawâ nayo ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani, mweneuyo mukamuchitira ukaboni, sono nayo wakubapatiza ndipo wantru wose wakuruta kwa iyo."

²⁷Yohane wakaŵazgora wakati, "Kulije munthu uyo wangapokera kanthu kalikose kwambula kuti kaperekeke kwa iyo kufuma kuchanya.

²⁸Imwe mwekha ndimwe wakaboni wane apo nkhayowoya kuti, 'Ine ndine Mesiya chara, kweni ndatumika panthazi pakhe.'

²⁹Uyo wali na mlowokazi ndiyo mwene-nthengwa. Kweni mubwezi wa mwene-nthengwa uyo wakwimilira na kumupulika wakusekerera chomene pakupulika mazgu gha mwene-nthengwa. Pa ichi sono chimwemwe chane chafiskika.

³⁰Iyo wakwenera kuti wakulenge kweni ine nkhwenera kuti ndichepenge."

Wakufuma kuchanya na wakufuma mu charu

³¹"Uyo wakufuma kuchanya ngwa pachanya pa wose. Uyo ngwa mu charu, ngwa mu charu mbwenu. Vya mu charu ndivyo wakuyowoya. Uyo wakufuma kuchanya, ngwa pachanya pa wose.

³²Ndiyo wali na ukaboni wa icho wachiwona na kuchipulika, ndipouli palije na yumoza uyo wakupokerera ukaboni wakhe.

³³Uyo wakupokera ukaboni wakhe, wakakhozgera ichi kuti Chiuta ngwa kuneneska.

³⁴Pakuti uyo Chiuta wali kumutuma, wakuyowoya mazgu gha Chiuta, chifukwa Chiuta wakupereka Mzimu kwambula mweso.

³⁵Dada wakutemwa Mwana, ndipo wali kupereka vinthu vyose mu woko lakhe.

³⁶Uyo wakupulikana mu Mwana wali na umoyo wa muyirayira. Kweni uyo wakureka kupulikira Mwana kuti wamkuwona umoyo chara, kweni ukari wa Chiuta uli pa iyo."

Yohane 4

Yesu wakuyowoya na mwanakazi muSamariya

¹Para Fumu yikamanya kuti wâFarisi wâpulika kuti Yesu wakung'anamula na kubapatiza wâsambiri wânandi kuruska Yohane,

²(nangauli, Yesu iyomwene kuti wakabapatizanga chara, kweni wâsambiri wakhe,)

³yikawukako ku Yudeya ndipo yikarutaso ku Galileya.

⁴Ndipo nthowa yakhe yikâwa yakusorota mu Samariya ndipera.

⁵Ntheura wakiza ku msumba wa Samariya zina lakhe Sukare pafupi waka na charu icho Yakhobe wakapa mwana wakhe Yosefe.

⁶Chisimi cha Yakhobe chikâwa kwenekura. Ndipo ntheura Yesu pakuti wakavuka na ulendo, wakakhara pasi murwande mwa chisimi, apo nyengo yikaâwa pafupi 12 koloko na muhanya.

⁷Mwanakazi wa ku Samariya wakiza kuti waneghe maji. Yesu wakati kwa iyo, "Undipeko maji ndimwe."

⁸Pakuti âwasambiri âwakhe âwakaruta mu msumba kuya kagula vyakurya.

⁹Mwanakazi muSamariya yura wakati kwa iyo, "Chifukwa uli imwe, muYuda, mukuromba maji kwa ine nda mwanakazi muSamariya?" Pakuti âwaYuda na âwaSamariya âwakwenderana chara.

¹⁰Yesu wakamuzgora kuti, "Nga umanyenge chawanangwa cha Chiuta, na mweneuyo wakuti kwa iwe, 'Undipeko maji ndimwe,' iwe ndiwe mphanyi wangumuromba, ndipo iyo mphanyi wangukupa maji gha umoyo."

¹¹Mwanakazi wakati kwa Yesu, "Fumu, chakuneghera mulije, ndipo chisimi nchakuzongoka. Kasi mutorenge nkhu maji agho gha umoyo?

¹²Kasi muli âwakuru kuruska sekuru withu Yakhobe mweneuyo wakatipa chisimi ichi icho wakamwangapo iyomwene na âwana âwakhe na viweto vyakhe?"

¹³Yesu wakamuzgora wakati, "Yose uyo wakumwapo maji agha, watu womirwengeso.

¹⁴Kweni yose uyo wakumwapo maji agho nditi ndimupenge ine, kuti watu womirwengeso chara. Maji agho nditi ndimupenge iyo ghati ghaâwenge mwa iyo chisimi chakubwibwitukira ku umoyo wa muyirayira."

¹⁵Mwanakazi wakati kwa iyo, "Fumu, ndipaniko maji gheneagha kuti ndireke komirwaso nanga nkhwizako kwiza kanegha maji."

¹⁶Yesu wakati kwa iyo, "Ruta ukacheme mufumu wako ndipo wize kuno."

¹⁷Mwanakazi wakamuzgora kuti, "Ndilije mufumu." Yesu wakati kwa iyo, "Ukuneneska pakuyowoya kuti 'Ndilije mufumu,'

¹⁸chifukwa ukâwa na âwafumu âwankonde ndipo uyo uli nayo sono kuti ndi mufumu wako chara, waneneska nadi."

¹⁹Mwanakazi wakati kwa iyo, "Fumu, nkhuwona kuti ndimwe nchimi."

²⁰"Wasekuru âwa ise âwaSamariya âwakasopanga Chiuta pa phiri ili, kweni imwe âwaYuda mukuti mu Yerusalemu ndimo muli malo umo âwanthu âwakwenera kusopa Chiuta."

²¹Yesu wakati kwa iyo, "Wa mwanakazi, upulikane nane, nyengo yizenge apo murekerenge kusopa Ḩadada pa phiri ili, nanga ndi mu Yerusalem.

²²Imwe kuti mukumanya chara icho mukusopa. Kweni ise tikumanya icho tikusopa, chifukwa chiponosko chikufuma ku ḫaYuda.

²³Kweni nyengo yiti yizenge ndipo na sono yafika kale apo awo ḥakusopa nadi ḥamkusopa Ḩadada mu Mzimu na mu unenesko. Ḫakusopa ḫa ntheura ndiwo Ḩadada ḥakukhumba.

²⁴Chiuta ndi Mzimu ndipo awo ḥakumusopa ḥakwenera kumusopa mu Mzimu na mu unenesko."

²⁵Mwanakazi wakati kwa iyo, "Nkhumanya nadi kuti Mesiya wakwiza mweneuyo wakuchemeka Khristu, ndipo para wafika ndiyo wizamkutimanyiska vinthu vyose."

²⁶Penepapo Yesu wakati kwa iyo, "Ine nkuyowoya na iwe ndine mweneuyo."

²⁷Mbwenu penepapo ḥasambiri ḥakhe ḥakafika, ndipo ḥakazizwa para ḥakawona kuti Yesu wakuyowoya na mwanakazi. Kweni pakaŵavye na yumoza wakufumba kuti, "Ukupenjachi pano?" Nanga ndikumufumba Yesu kuti, "Chifukwa uli ukuyowoya na mwanakazi?"

²⁸Sono mwanakazi yura wakasida chiŵiya chakhe cha maji ndipo wakaruta mu msumba ndipo wakati ku ḥanthu,

²⁹"Zanine mwiza kawona munthu mweneuyo wandiphalira vyose ivyo nkhachitanga. Kasi mweneuyo wangaŵa Mesiya?"

³⁰Ḥanthu ḥakafuma mu msumba na kuruta kwa Yesu.

³¹Pa nyengo yira ḥasambiri ḥakhe ḥakamuŵeya Yesu ḥakati, "Musambizgi, ryaninge."

³²Kweni Yesu wakaŵazgora wakati, "Ine ndili nacho chakurya cheneicho imwe mulije kuchimanya."

³³Ntheura ḥasambiri ḥakamba kufumbana ḥakati, "Kasi panguŵa munthu yunji uyo wangumuyeghera chakurya?"

³⁴Yesu wakati kwa iwo, "Chakurya chane nkhuchita khumbo la Ḩadada awo ḥakandituma na kufiska mlimo wawo.

³⁵Asi imwe mukuyowoya kuti 'Kwakhara myezi yinayi ndipo kuti kuŵenge vuna.' Nkhumuphalirani kuti, inuskani maso ghinu ndipo laŵiskani ku minda kosekose, uko minda yati waka tuu kunozgekera vuna.

³⁶Uyo wakuvuna wakupoka njombe yakhe na kuwunjika vipambi vyva umoyo wa muyirayira, mwakuti uyo wakumija na uyo wakuvuna ḥasekerere pamoza.

³⁷Ndicho chifukwa mazgu gha kayowoyeraka ghakuneneska agho ghakuti, ‘Yumoza wakumija ndipo munyakhe wakuvuna.’

³⁸Nkhamutumani kuya kavuna icho mukaŵavye kulima. Wanthu wānji wali kuteŵeta mlimo ndipo imwe mwanjiramo waka mu mlimo wawo.”

³⁹WaSamariya wānandi mu msomba ura, wākapulikana mwa iyo chifukwa cha mazgu gha mwanakazi agho wakati, “Wangundiphalira vyose ivyo nkhachitanga.”

⁴⁰Ntheura para wāSamariya wākiza kwa Yesu, wākamuromba kuti wakakharepo nawo, ndipo wakakhara nawo mazuŵa ghawiri.

⁴¹Ndipo wānandiso wākapulikana chifukwa cha mazgu ghakhe.

⁴²Ntheura wāSamariya wākamuphalira mwanakazi wakati, “Sono tapulikana, kuti nchifukwa cha mazgu ghako chara, kweni tajipulikira tekha, ndipo tamanya kuti, nadi uyu ndi Muponoski wa charu chose cha pasi.”

Yesu wakuchizga mwana wa murara wa nchito ya boma

⁴³Ghakati ghajumpha mazuŵa ghawiri Yesu wakaruta ku Galileya.

⁴⁴Pakuti Yesu mwenecho wakayowoya kuti, “Nchimi kuti njakuchindikika mu charu cha kwawo chara.”

⁴⁵Para Yesu wakafika ku Galileya, wānthu wā ku Galileya wākamupokerera pakuti iwo nawo wākaruta ku chiphikiro cha Paska ku Yerusalemu ndipo wākawiwona vyose ivyo Yesu wakachita kwenekura.

⁴⁶Ntheura Yesu wakizaso ku Kana mu Galileya uko wakazgora maji kuŵa vinyo. Ndipo kukaŵa munthu yunji wa nchito ya boma uyo mwana wakhe mwanarume wakarwara ku Kaperenaumu.

⁴⁷Para munthu yura wakapulika kuti Yesu wiza kufuma ku Yudeya, kwiza ku Galileya wakaruta kwa iyo na kumuromba kuti warute nayo Kaperenaumu kuti wakachizge mwana wakhe, uyo wakaŵa pafupi na kufwa.

⁴⁸Ntheura Yesu wākamuphalira wakati, “Kwambula kuti muwone vimanyikwi na vyakuzizwiska, kuti mungapulikana chara.”

⁴⁹Wa nchito ya boma wakati kwa iyo, “Fumu, tiyeni tirutenge pambere mwana wane wandafwe.”

⁵⁰Yesu wakati kwa iyo, “Rutanga, mwana wako wāwenge wamoyo.” Munthu yura wakapulikana na mazgu agho Yesu wākamuphalira ndipo wakaruta.

⁵¹Apo wakaŵa mu nthowa wāteŵeti wākhe wākakumana nayo, wākamuphalira wakati, “Mwana winu wachira.”

⁵²Ntheura wakaŵafumba na ora ilo mwana wakachilira ndipo ŵakamuphalira ŵakati, “Kuthukira kwa mu thupi kukamureka mayiro pa 1 koloko ku mise.”

⁵³Ntheura wiske wakamanya kuti yikaŵa ora leneilo Yesu wakamuyowoyerā kuti, “Mwana wako waŵenge wamoyo.” Penepapo iyo na ūa mu nyumba yakhe yose ŵakapulikana mwa Yesu.

⁵⁴Ichi chikaŵa chimanyikwi cha chiŵiri icho Yesu wakachita wakati wafika mu Galileya kufuma ku Yudeya.

Yohane 5

Yesu wakuchizga munthu pa chiziŵa cha Betesaida

¹Pamanyuma pa vyeneivi, kukaŵa chiphikiro cha ūaYuda ndipo Yesu nayo wakaruta ku Yerusalem.

²Kwenekuko ku Yerusalem kuli chiziŵa pafupi na Chipata cha Mberere icho mu chiHebere chikuchemeka Betesaida, icho chikaŵa na makhonde ghankhonde.

³Umu mukagonanga ūarwari ūanandi: ūachiburumutira, ūakupendera na ūakuphapa. [Wose aŵa ūakalindizganga kuvunduka kwa maji.

⁴Chifukwa mungelo wa Chiuta wakizanga kawirikawiri na kuvundura maji. Munthu uyo wakadanga kunjira mu chiziŵa para ghakavundukanga, wakachiranga ku nthenda yakhe yose iyo yikamusuzganga.]

⁵Mukati mu ūanthu ūara ūakurwara, wakawamo munthu yumoza uyo wakawaŵa murwari pa virimika 38.

⁶Apo Yesu wakamuwona na kumanya kuti wakawaŵa penepara nyengo yitali, wakati kwa iyo, “Kasi ukukhumba kuchizgika?”

⁷Murwari yura wakazgora wakati, “Fumu, ndilije munthu wakundiŵika mu chiziŵa para maji ghakavunduka. Ndipo para nkuti ndinjiremo, nkhusanga kuti munyakhe wanjira kale.”

⁸Ntheura Yesu wakati kwa iyo, “Wuka, nyamura mphasa yako wendenge.”

⁹Penepapo munthu yura wakachira, wakatora mphasa yakhe, na kwamba kwenda. Sono zuŵa lira likaŵa la Sabata

¹⁰ŪaYuda ūakati ku munthu uyo wakachizgika, “Muhanya uno ndi zuŵa la Sabata, kuti kukulangurika chara kuti uyeghe mphasa yako.”

¹¹Iyo wakaŵazgora kuti, “Uyo wangundichizga ndiyo wangundiphalira kuti nyamura mphasa yako wendenge.”

¹²Ntheura ūakamufumba ūakati, “Kasi ndi njani munthu uyo wangukuphalira kuti nyamura mphasa yako wendenge?”

¹³Kweni munthu uyo wakachizgika kuti wakumanya chara uyo wakamuchizga, pakuti Yesu wakawukapo pakuti pakaŵa ŷanandi.

¹⁴Pamanyuma pa vyeneivi Yesu wakamusanga munthu yura mu Nyumba ya Chiuta, ndipo wakati kwa iyo, “Wona, wachira. Ureke kwanangaso, chinthu chiheni chomene chikuwire.”

¹⁵Munthu yura wakaruta ndipo wakaya kaŵaphalira ŷaYuda kuti uyo wamuchizga ndi Yesu.

¹⁶Ndipo pa chifukwa ichi ŷaYuda ŷakamuzikizga Yesu pakuti wakamuchizga pa zuŵa la Sabata.

¹⁷Kweni Yesu wakati kwa iwo, “Ŵadada ŷachali kuteŵeta mlimo mpaka sono ndipo ine nane nkheteweta.”

¹⁸Chifukwa cha ichi, ŷaYuda ŷakakhumbirakhumbira kuti ŷamukome Yesu, kuti ndi chifukwa chakuti Yesu wakaswanga Sabata pera chara, kweni nchifukwa chakuti iyo wakatenge ndi Mwana wa Chiuta. Kuyowoya kwa ntheura kukamuzgora kuti wakuyana na Chiuta.

Mazaza gha Mwana

¹⁹Ntheura Yesu wakâwazgora wakati, “Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti, Mwana, kuti wangachita kanthu pa yekha chara, kweni icho wakuwona Ŵawiske ŷakuchita pera. Ivyo Ŵawiske ŷakuchita ndivyo Mwana nayo wakuchita.

²⁰Pakuti Ŵawiske ŷakumutemwa Mwana ndipo ŷakumurongora vyose ivyo iwo ŷakuchita. Ŵamurongorenge milimo yikuru yakuruska iyi, ndipo muti muzizwenge.

²¹Chifukwa nga ndi umo Ŵawiske ŷakuwuskira ŷakufwa na kuŵapa umoyo, ntheuraso ndimo Mwana nayo wakuŵapira umoyo awo wakukhumba kuŵapa.

²²Pachanya pa ichi, Ŵawiske kuti ŷakweruzga munthu chara, kweni weruzgi wose ŷali kumupa Mwana.

²³Mwakuti wose ŷamuchindikenge Mwana nga ndi umo ŷakuŵachindikira Ŵawiske. Uyo wakureka kuchindika Mwana, kuti wakuchindika Ŵawiske chara awo ŷakamutuma.”

²⁴“Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti yose uyo wakupulika mazgu ghane na kupulikana na uyo wakandituma, wali na umoyo wa muyirayira. Kuti wamkweruzgika chara, kweni wajumpha nyifwa, wanjira mu umoyo.

²⁵Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti nyengo yikwiza, ndipo ndi sono, apo ŷakufwa ŷamkupulika mazgu gha Mwana wa Chiuta. Ndipo awo ŷamkupulika ŷati ŷâwe na umoyo.

26Nga ndi umo Ḥawiske ḫaliri na umoyo mwa iwo ḫekha, ntheura pera ndimo ḫakamupira Mwana kuŵa na umoyo mwa iyo yekha.

27Ndipo ḫali kumupa Mwana mazaza ghakweruzga chifukwa ndi Mwana wa Munthu.

28Mureke kuzizwa na ichi, pakuti nyengo yikwiza apo wose ḫakufwa awo ḫali mu mararo ḫamkulupula mazgu ghakhe.

29Ŵanthu awo ḫali kuchita uweme ḫamkuwukira ku umoyo, kweni awo ḫali kuchita uheni ḫamkuwukira ku ḫeruzgi.

Ŵakaboni ḫa Yesu

30“Ndingachita kanthu chara mu mazaza gha ine ndekha. Nkhweruzga nga ndi umo nkupulikira. Ndipo weruzgi wane ngwa urunji chifukwa kuti nkhwiruzga kwakuyana na khumbo lane chara, kweni kwakuyana na khumbo la Ḫadada awo ḫakandituma.

31“Usange nkujikhala ukaboni ndekha, ipo ukaboni wane kuti ngwa unenesko chara.

32Kweni walipo munyakhe uyo wakundikhala ine ukaboni, ndipo nkhumanya kuti ukaboni wakhe pa ine ngwa unenesko.

33Imwe mukatuma mathenga ghinu kwa Yohane Mubapatizi ndipo iyo wali kupanikizgira ukaboni ku unenesko.

34Kuti nkhwakuti ukaboni uwo nkupokera ngwa kufumira ku munthu chara, kweni nkuyowoya ichi kuti imwe muponoskeke.

35Yohane wakaŵa nyali yakuglera na kuŵala, ndipo pa nyengo yichoko waka imwe mukanwekera kukondwera mu ungweru wakhe.

36Kweni ine ndili nawo ukaboni ukuru kuruska wa Yohane. Chifukwa milimo iyo Ḫadada ḫali kundipa kumarizga, ndiyo nkuchita, ndipo yikurongora ukaboni kuti Ḫadada ḫali kundituma.

37Ndipo Ḫadada awo ḫakandituma ndiwo ūene ḫakundipanikizgira ukaboni. Imwe mundapulikepo lizgu lawo na kale, ndiposo mundaŵawone umo ḫaliri.

38Mazgu ghawo kuti ghalimo mwa imwe chara, chifukwa kuti mukupulikana na uyo ḫakamutuma chara.

39Mukusanda malembo chifukwa mukupima kuti mu gheneagha musangenge umoyo wa muyirayira. Ndipo malembo gheneagha ndigho ghakundipanikizgira ine ukaboni.

40Ndipouli, mukukhumba kwiza kwa ine chara kuti muŵe na umoyo.

41“Kuti nkukhumba kupokera uchindami kufuma ku ḫanthu chara,

⁴²Kweni nkhumumanyani kuti mulije kutemwa kwa Chiuta mu mitima yinu.

⁴³Ine ndili kwiza mu zina la Wadada, ndipo imwe kuti mukundipokerera chara. Kweni usange munyakhe wangiza mu zina lakhe, iyo muti mumupokererenge.

⁴⁴Kasi imwe mungapulikana uli apo mukupokerera marumbo kufuma ku yumoza na munyakhe ndipo mukupenja chara uchindami uwo ukufumira kwa Chiuta yekha na yekha?

⁴⁵Kweni mureke kughanaghana kuti ine ndine ndamkumupachani na mrandu panthazi pa Wadada. Uyo wamkumupachani ndi Mozesi, mweneuyo mukumugomezga.

⁴⁶Usange mukapulikana na Mozesi, mphanyi mwangupulikana na ine, chifukwa iyo wakalemba vyā ine.

⁴⁷Kweni usange mukuwura kupulikana na ivyo wakalemba, kasi mupulikanenge uli mazgu ghane?"

Yohane 6

Yesu wakuryeska wānthu vikwi vinkonde

(Mat 14.13-21; Mrk 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹Pamanyuma pa ichi, Yesu wakambukira ku sirya linyakhe la Nyanja ya Galileya iyo ndi nyanja ya Tiberiya.

²Mzinda wa wānthu ukamurondezga chifukwa wākawona vimanyikwiro ivyo wakachita pa wārwari.

³Yesu wakakwerera ku phiri ndipo kwenekura wakaya kakhara pasi na wāsambiri wākhe.

⁴Ndipo Paska, chiphikiro cha wāYuda, likāwā pafupi.

⁵Sono Yesu pakwinuska maso ghakhe na kuwona kuti mzinda wa wānthu ukwiza kwa iyo, wakamufumba Filipu wakati, "Kasi tingaya kagula nkhu vingwa kuti wānthu aŵa wārye?"

⁶Wakayowoya ichi kuti wamuyezge Filipu, chifukwa iyo mwenecho wakamanya kale icho wachitenge.

⁷Filipu wakamuzgora wakati, "Nanga ndarama 200 kuti zingagula chara vingwa vyakukwana kuti waliyose wa iwo wapokeko wuwo nanga kangaŵa kachoko."

⁸Musambiri wakhe yunji, zina lakhe Andreya, munung'una wa Simoni Petrosi, wakati,

⁹"Walipo pano musepuka yumoza mweneuyo wali na vingwa vyā nyauti vinkonde na somba ziŵiri. Kweni ndivyo vingachitachi ku wānthu wose aŵa?"

¹⁰Yesu wakati, “ŵakharikani pasi ŵanthu.” Sono pakâwa utheka unandi pa malo gheneghara. Ntheura ŵanthu ŵakakhara pasi ndipo unandi wawo ŵakâwa ŵanarume pera pafupi vikwi vinkhonde.

¹¹Ntheura Yesu wakatora vingwa, ndipo ŵakati wawonga kwa Chiuta, wakaŵagaŵira ŵanthu awo ŵakakhara pasi. Wakachita ntheura pera na somba na kuŵagaŵira kwakuyana na umo ŵakakhumbira.

¹²Para ŵanthu ŵakati ŵakhuta, Yesu wakaŵaphalira ūasambiri ŵakhe kuti, “Sorani vimenu ivyo vyakharapo, kuti pareke kutayikapo kalikose.”

¹³Ntheura ūakasora vimenu vya vingwa vinkhonde vya nyauti vyeneivyo ūkavireka awo ūkaryanga. Ndipo ūkazuzga vidunga 12.

¹⁴Para ŵanthu ūkawona chimanyikwiro icho Yesu wakachita ūkati, “Iyi ndiyo nadi nchimi yeneiyo ūkatenge yikwiza mu charu!”

¹⁵Para Yesu wakamanya kuti ŵanthu ūkakhumbanga kwiza kamukora na nkhongono na kumwimika kuti waŵe karonga wawo, wakawukapo na kuwereraso ku phiri kuti wakaŵe pa yekha.

Yesu wakwenda pa maji

(Mat 14.22-33; Mrk 6.45-52)

¹⁶Kukati kwaŵa mise, ūasambiri ūkhe ūkakhilira ku nyanja,

¹⁷na kunjira mu ngaraŵa na kwamba kwambuka nyanja kuruta ku Kaperenaumu. Pa nyengo iyi ndipo kwafipa kale, kweni Yesu wakaŵa wandafike kwa iwo.

¹⁸Nyanja yikawuka chifukwa mphepo yikuru yikaputanga.

¹⁹Para ūkati ūavuŵa ngaraŵa kuyana na mtunda wa makilomita ghankhonde panji ghankhonde na limoza, ūkawona Yesu wakwenda pa nyanja, ndipo ūkazura na wofi.

²⁰Yesu wakaŵaphalira wakati, “Ndine, mungopanga.”

²¹Penepapo ūkawâwa ūkukondwa kumutorera mu ngaraŵa ndipo maluŵiro ngaraŵa yikafika pa mlima uko ūkayanga.

ŵanthu ūkumupenja Yesu

²²Na machero ghakhe ŵanthu awo ūkakhalira sirya linyakhe la nyanja, ūkawona kuti pakâwa ngaraŵa yimoza pera, na kuti Yesu wakanjiramo chara pamoa na ūasambiri ūkhe, kweni kuti ūasambiri ūkhe ūkaruta ūekha.

²³Ndipouli ngaraŵa izo zikafuma ku nyanja ya Tiberiya zikafika pafupi na apo iwo ūkaryeranga vingwa Fumu yikati yawonga Chiuta.

²⁴Ntheura wānthu wākati wāwona kuti Yesu palije, nanga ndi wāsambiri wākhe, iwoŵene wākanjira mu ngaraŵa na kuruta ku Kaperenaumu, kuya kapenja Yesu.

Yesu ndi chingwa cha umoyo

²⁵Para wākati wāmusanga Yesu ku sirya linyakhe la nyanja, wākamufumba wākati, "Musambizgi, mukiza pauli kuno?"

²⁶Yesu wakāwazgora wakati, "Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti mukundipenja chifukwa chakuti mukawona vimanyikwiro chara, kweni chifukwa chakuti mukarya vingwa vira na kukhuta.

²⁷Mureke kuteŵetera chakurya icho chikumara, kweni tēweterani chakurya icho chikukhalirira mpaka ku umoyo wa muyirayira, cheneicho Mwana wa Munthu watı wamupaninge. Chifukwa Chiuta Wiske wali kuŵika chimanyikwiro cha mazaza ghakhe pa iyo."

²⁸Ntheura wākamufumba wākati, "Kasi tikwenera kuchita vichi kuti tichite mlimo wa Chiuta?"

²⁹Yesu wakāwazgora wakati, "Mlimo wa Chiuta ndi uwu: kuti mupulikane na mweneuyo wakamutuma."

³⁰Wākamufumbaso wākati, "Nchimanyikwiro uli icho mungachita kuti ise tichiwone ndipo tipulikanenge namwe? Muchitenge vichi?

³¹Wāsekuru wāthu wākarya mana mu mapopa. Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, 'Wakaŵapa chingwa chakufuma kuchanya kuti wārige.'

³²Ntheura Yesu wakati kwa iwo, "Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti ndi Mozesi chara uyo wakamupani chingwa chakufuma kuchanya. Wādada ndiwo wākumupani imwe chingwa chenecho chakufumira kuchanya.

³³Pakuti chingwa icho Chiuta wakupereka ndi mweneuyo wakwikha kufuma kuchanya na kupereka umoyo ku charu."

³⁴Iwo wākati kwa iyo, "Fumu, mutipenge chingwa ichi nyengo zose."

³⁵Yesu wakati kwa iwo, "Ine ndine chingwa cha umoyo. Uyo wakwiza kwa ine, kuti wāwenge na njara chara. Uyo wakupulikana mwa ine kuti watı womirwenge chara.

³⁶Kweni ine nkhamuphalirani kuti mwandiwona, ndipouli kuti mukupulikana chara.

³⁷Wose awo Wādada wākundipa, wāti wāzenge kwa ine. Ndipo yose uyo wakwiza kwa ine, kuti nditi ndimutaye kuwaro chara.

³⁸Pakuti ine ndili kwikha kufuma kuchanya kwiza kachita khumbo lane na lane chara, kweni kwiza kachita khumbo la uyo wakandituma.

³⁹Ndipo ili ndi khumbo la Wadada awo wakandituma, kuti ndireke kutayapo nanga njumoza wa awo wali kundipa. Kweni kuti ndiŵawuske wose pa zuŵa la umaliro.

⁴⁰Pakuti ili ndilo khumbo la Wadada, kuti yose uyo wakuwona Mwana na kupulikana mwa iyo, waŵenge na umoyo wa muyirayira ndipo ndamkumuwuska pa zuŵa la umaliro.”

⁴¹WaYuda wakamba kumudinginyikira Yesu chifukwa wakati, “Ine ndine chingwa icho chikikha kufuma kuchanya.”

⁴²Ntheura wakati, “Asi uyu ndi Yesu mwana wa Yosefe, uyo wawiske na wanyina tikuŵamanya? Kasi sono wakuyowoya uli kuti, ndili kwikha kufuma kuchanya?”

⁴³Yesu wakaŵazgora wakati, “Rekani kudinginya mukati mwinu.

⁴⁴Palije munthu wakwiza kwa ine kwambula kuti Wadada awo wakandituma wamuguzira kwa ine, ndipo ine ndamkumuwuska ku wakufwa pa zuŵa la umaliro.

⁴⁵Nchimi zikalemba kuti ‘Wanthu wose wamkusambizgika na Chiuta.’ Yose uyo wakuŵapulika Wadada na kusambira kwa iwo ndiyo wakwiza kwa ine.

⁴⁶Palije na yumoza uyo wali kuwona Wadada, kweni uyo wali kufuma kwa Chiuta pera, ndiyo wali kuŵawona Wadada.

⁴⁷Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti yose uyo wakupulikana wali na umoyo wa muyirayira.

⁴⁸Ine ndine chingwa cha umoyo.

⁴⁹Wawiskemwekuru wakaryanga mana mu mapopa ndipo wakafwa.

⁵⁰Ichi ndi chingwa icho chikwikha kufuma kuchanya icho munthu wakwenera kurya kuti wareke kufwa.

⁵¹Ine ndine chingwa chamoyo icho chikikha kufuma kuchanya. Usange munthu wakurya chingwa ichi wati waŵenge wamoyo kwa muyirayira. Ndipo chingwa icho nditi ndiperekenge ine, ndi thupi lane mwakuti charu chiŵe na umoyo.”

⁵²Ntheura WaYuda wakamba kupindana mukati mwawo. Wakayowoyeskana wakati, “Kasi munthu uyu wangatipa uli thupi lakhe kuti tirye?”

⁵³Yesu wakazgora wakati, “Inya, inya nadi, nkhumunenerani, kwambula kuti murye thupi la Mwana wa Munthu, na kumwa ndopa zakhe, kuti mungâwa na umoyo pa mwekha chara.

⁵⁴Yose uyo wakurya thupi lane na kumwa ndopa zane wali na umoyo wa muyirayira. Ndipo ine ndizamkumuwuska ku wakufwa pa zuŵa la umaliro.

⁵⁵Pakuti thupi lane ndi chakurya chenecho ndipo ndopa zane ndi chakumwa chenecho.

⁵⁶Yose uyo wakurya thupi lane na kumwa ndopa zane, wakukhara mwa ine ndipo ine nane mwa iyo.

⁵⁷Nga ndi umo Wadada wamoyo wakanditumira ine, ndiposo ine nane ndili na umoyo mwa iwo, ntheuraso yose uyo wakurya ine, wati waŵenge na umoyo chifukwa cha ine.

⁵⁸Ichi ndi chingwa icho chikikha kufuma kuchanya icho kuti chikuyana na mana chara agho wasekuru ūinu wakarya kweni ūali kufwa. Uyo wakurya chingwa ichi wati waŵenge wamoyo kwa muyirayira.”

⁵⁹Yesu wakayowoya ichi mu nyumba ya kusoperamo apo wakasambizganga ku Kaperenaumu.

Mazgu gha umoyo wa muyirayira

⁶⁰Wasambiri ūa Yesu ūanandi wakati wapulika vyeneivi wakati, “Kayowoyerero aka nkhanonono, ndi njani wangapulikizga ku ichi.”

⁶¹Yesu wakamanya kuti wasambiri wakhe wakudinginyika pa ichi, ntheura wakati kwa iwo, “Kasi mukukhuwara na kasambizgiro aka?

⁶²Ipo kungawā uli usange mungawona Mwana wa Munthu wakukwerera uko wakaŵa kale?

⁶³Mzimu wa Chiuta ndiwo ukupereka umoyo, thupi la munthu kuti likwandula kanthu chara. Mazgu agho ndamuyowoyerani ndigho Mzimu na umoyo.

⁶⁴Kweni pali ūanji ūa imwe awo kuti wakupulikana chara.” (Pakuti Yesu wakawamanya kufuma pakudanga awo wamkuwura kupulikana na uyo wizamkumwendera mphiska.)

⁶⁵Yesu wakarutilira wakati, “Ichi ndicho chifukwa ndangumuphalirani kuti, palije na yumoza wangiza kwa ine kwambula kuti Wadada ndiwo wamwenereske kwiza kwa ine.”

⁶⁶Kufuma nyengo iyo ūanandi ūa wasambiri wakhe wakamujowola na kuwerera ku vinthu vyawo vya kale, ndipo kuti wakamanya kwendasoz nayo chara.

⁶⁷Yesu wakawafumba wasambiri 12 ūara, wakati, “Kasi namweso mukukhumba kuruta?”

⁶⁸Simoni Petrosi wakamuzgora wakati, “Fumu, kasi tirutenge kwa njani? Imwe ndimwe muli nagho mazgu gha umoyo wa muyirayira.

⁶⁹Ntheura ise tapulikana, ndipo tapanikizga na kumanya kuti imwe ndimwe Mutuŵa Yura wa Chiuta.”

⁷⁰Yesu wakawazgora wakati, “Asi ine nkhamusorani imwe 12, kweni yumoza wa imwe ndi Satana?”

⁷¹Wakanenanga Yudasi mwana wa Simoni Isikariyoti, pakuti iyo, nanga wakawa yumoza wa wasambiri 12, ndiyo wakawa wakwiza kamwendera mphiska Yesu.

Yohane 7

Yesu na wabali wakhe

¹Pamanyuma pa ichi, Yesu wakenderanga chigawa cha Galileya. Iyo kuti wakakhumba kwendera chigawa cha Yudeya chara chifukwa waYuda wakakhumbanga kumukoma.

²Pa nyengo yeneiyo, chiphihiro cha waYuda cha misasa chikaneng'enera.

³Ntheura wabali wakhe wakati, “Fumapo pano urute ku Yudeya, mwakuti wasambiri wako nawo wakawone milimo ya minthondwe iyo ukuchita.

⁴Pakuti palije munthu uyo wakuyibisa milimo yakhe usange wakukhumba kumanyikwa. Usange ukuchita vinthu ivi, ipo ujivumbule wamwenecho ku charu.”

⁵Pakuti nanga mbabali wakhe kuti wakapulikana mwa iyo chara.

⁶Ntheura Yesu wakati, “Nyengo yane yindafike, kweni nyengo yinu yilipo nyengo yose.

⁷Charu kuti chingamutinkhani imwe chara, kweni ine chikunditinkha, chifukwa nkhuchipanikizgira kuti milimo yakhe njiheni.

⁸Imwe rutani ku chiphihiro icho. Ine kuti nkhuyako chara chifukwa nyengo yane yichali yindafike.”

⁹Wakati wayowoya ntheura iyo wakakhala mu Galileya.

Yesu pa chiphihiro cha misasa

¹⁰Kweni wakati waruta wabali wakhe ku chiphihiro cha misasa, Yesu nayo wakaruta, pakweru chara kweni mu udesi.

¹¹Ndipo ku chiphihiro kura, waYuda wakamupenjanga na kuti, “Munthu yura walinkhu?”

¹²Wanthu wanandi wakaphewerezgananga mukati mu mzinda chifukwa cha iyo. Wanji wakati, “Ndi munthu muweme.” Kweni wanji wakati, “Chara, wakupuruska wantru.”

¹³Ndipouli chifukwa chakopa waYuda na yumoza wakayowoya pakweru za iyo.

¹⁴Apo chiphikiro chikâwa mukati, Yesu wakaruta ku Nyumba ya Chiuta na kwamba kusambizga.

¹⁵WaYuda âwakazizwa chomene âwakati, “Kasi munthu wakumanya uli malemba, apo wandasambire?”

¹⁶Yesu wakazgora wakati, “Ivyo nkhusambizga kuti nyane chara, kweni nyva uyo wakandituma.

¹⁷Yose uyo wakukhumba kuchita khumbo la Chiuta, wati wamanyenge usange icho nkhusambizga chikufuma kwa Chiuta panji nkuyowoyera mu mazaza ghane.

¹⁸Munthu uyo wakuyowoya vyâ iyo yekha, wakupenza uchindami wa iyo yekha, kweni uyo wakupenza uchindami wa uyo wakamutuma, ngwa kuneneska, ndipo mwa iyo mulije upusikizgi.

¹⁹Kasi Mozesi wakamupani chara Dango? Kweni kulije na yumoza wa imwe uyo wakupulikira Dango. Chifukwa uli mukukhumba kundikoma?”

²⁰Mzinda wa âwanthu ukamuzgora ukati, “Uli na chiwanda! Ndi njani uyo wakukhumba kukukoma?”

²¹Yesu wakati kwa iwo, “Nkhachita mlimo umoza, ndipo imwe mose mukazukuma.

²²Mozesi wakamupani ukotori nangauli kuti uli kufuma kwa Mozesi chara, kweni ku âwasekuru, ndipo imwe mukukotora mwana mwanarume pa zuâwa la Sabata

²³Sono usange mukukotora mwana mwanarume pa zuâwa la Sabata, kuti mureke kuswa Dango la Mozesi, chifukwa uli mukundikaripira ine chifukwa cha kuchizga munthu pa zuâwa la Sabata?

²⁴Rekani kweruzga kwa kuyana na kawonekero, kweni keruzgiro kinu kaâwenge kakunyoroka.”

Kasi Yesu ndi Mesiya?

²⁵Ntheura âwanthu âwanji âwa mu Yerusalemu âwakati, “Kasi ndi munthu uyu chara uyo âwakukhumba kumukoma?

²⁶Wonani sono wakuyowoya pakweru kweni âwakuzgorako na kanthu chara. Kasi kungâwa kuti âwamazaza âwamanya nadi kuti uyu ndiyo Mesiya?

²⁷Kweni Mesiya para wakwiza, na yumoza wakumanya uko wafumirenge, ndipo ise tikumanya uko munthu uyu wakufuma.”

²⁸Ntheura pakusambizga mu Nyumba ya Chiuta, Yesu wakachemerezga wakati, “Nadi mukundimanya ine na kumanyaso uko nkhufuma. Kweni kuti

ndili kwiza pa ine ndekha chara. Uyo wali kundituma ine ngwa kuneneska ndipo iyo mukumumanya chara.

²⁹Kweni ine nkhumumanya, chifukwa ndiko ndili kufuma ndipo ndiyo wakandituma.”

³⁰Ntheura ḫakakhumba kumukora, kweni pakaŵavye munthu wakuŵika woko lakhe pa iyo, chifukwa nyengo yakhe yikâwa yindafike.

³¹Nanga ndi ntheura, ḫanthu ḫanandi mu mzinda ḫakapulikana mwa iyo ndipo ḫakati, “Para Mesiya wakwiza, kasi wamkuchita vimanyikwiro vikuru kuruska ivyo wachita munthu uyu.”

Ŵalinda ḫatumika kuya kamukora Yesu

³²WaFarisi ḫakapulika mzinda wa ḫanthu ukuphwepwerezga ntheura na za Yesu. Ntheura iwo pamoza na ḫasofi ḫarara ḫakatuma ḫalinda ḫa Nyumba ya Chiuta kuti ḫakamukore Yesu.

³³Ntheura Yesu wakati, “Ndipouli pa nyengo yichoko waka iyo ndichali namwe, ndipo nditi ndirutenge kwa uyo wakandituma.

³⁴Mwamkundipenja, ndipo kuti mwamkundisanga chara. Uko ndili ine kuti mungizako chara.”

³⁵WaYuda ḫakayowoyeskana ḫakati, “Kasi munthu uyu wakukhumba kuyankhu, kweneuko ise titondekenge kukamusanga? Panji wakukhumba kuruta ku waYuda awo ḫali kuparanyikira ku misumba ya ḫaGriki kuti wakaŵasambizge.

³⁶Kasi wakung'anamulachi, apo wakuti, ‘Mwamkundipenja ndipo kuti mwamkundisanga chara, ndipo uko ine ndili mungizako chara?’”

Mironga ya maji gha umoyo

³⁷Pa zuŵa la umaliro, zuŵa likuru la chiphikiro, Yesu wakimilira na kuchemerezga, wakati, “Usange yunji womirwa, rekani wize kwa ine ndipo wamwe.

³⁸Yose uyo wakupulikana mwa ine, nga ndi umo malembo ghanenera, ‘Mironga ya maji ghamoyo yamkufuma mu mtima wakhe.’”

³⁹Sono ichi Yesu wakayowoyanga za Mzimu uwo awo ḫakapulikana mwa iyo ḫakenera kupokera. Pakuti pa nyengo yira Mzimu wakaŵa wandaperekeke chifukwa Yesu wakaŵa wandachindikike.

Kugaŵikana mukati mu ḫanthu

⁴⁰Para ḫanthu ḫakapulika mazgu agha, ḫanji ḫakati, “Nadi, munthu uyu ndi nchimi!”

⁴¹Ŵanyakhe ūwakati, “Munthu uyu ndi Mesiya.” Kweni ūwanyakheso ūwakati, “Kasi Mesiya wafumenge ku Galileya?

⁴²Asi malembo ghakuti, ‘Mesiya ngwa mu mphapu ya Davide, ndiposo wakufuma mu chikaya cha Betelehemu umo Davide wakakharanga?’ ”

⁴³Ntheura mukawā kugaŵikana mukati mwawo chifukwa cha iyo.

⁴⁴Ŵanji ūwa iwo ūwakakhumba kumukora, kweni pakaŵavye munthu na yumoza uyo wakaŵika mawoko ghakhe pa iyo.

Kuwura kupulikana kwa ūwarara ūwa ūYuda

⁴⁵Walinda ūwa Nyumba ya Chiuta ūwara ūwakawerera ku ūwasofi ūwarara na ku ūwFarisi awo ūwakati kwa iwo, “Chifukwa uli mundize nayo?”

⁴⁶Walinda ūwakawazgora ūwakati, “Nanga ndi kale, palije munthu uyo wali kuyowoyapo nga ndi munthu uyu.”

⁴⁷WāFarisi ūwakawazgora ūwakati, “Kasi namweso mwapuruskika?”

⁴⁸“Kasi walipo yumoza mukati mwa ūwarongozgi panji mu ūwFarisi uyo ūwakupulikana mwa iyo?

⁴⁹Kweni mzinda wa ūwanthu uwu, uwo ngwambula kumanya Dango la Mozesi, ngwa kutembeka.”

⁵⁰Penepapo Nikodemo yumoza wa iwo, uyo wakarutapo kale kwa Yesu, uyoso wakaŵa yumoza wa iwo wakati,

⁵¹“Kasi marango ghithu ghakweruzga munthu kwambula kumupulika danga na kumanya icho wakuchita?”

⁵²Wakamuzgora ūwakati, “Kasi nawe ndiwe wa ku Galileya? Penjerezga mu malembo ndipo uwonenge kuti kulije nchimi iyo yiti yiwukenge kufuma ku Galileya.”

Mwanakazi uyo wakakoreka mu uleŵe

[⁵³]Ndipo ūwakaruta waliyose ku nyumba yakhe,

Yohane 8

¹Kweni Yesu wakaruta ku Phiri la maOlive.

²Na mulenjelenje, Yesu wakizaso ku Nyumba ya Chiuta ndipo ūwanthu wose ūwakiza kwa iyo. Ntheura iyo wakakhara pasi na kuŵasambizga.

³Ŵamanyi-marango pamoza na ūwFarisi ūwakiza na mwanakazi uyo wakakoreka wakuchita uleŵe, ndipo pakumwimika pakati,

⁴ŵakati kwa Yesu, “Musambizgi, mwanakazi uyu wakoreka pa uleŵe.

⁵Sono Mozesi wakatilangula mu Dango kuti munthu wa ntheura wakwenera kuti wadinike na mawe. Sono kasi imwe mukuti uli?"

⁶Wakayowoya ichi kuti wāmuyezge, mwakuti wāsange chifukwa chakuti wāmutundure nacho. Kweni Yesu wakakotama na kulemba pasi na munwe wakhe.

⁷Para wākarutilira kumufumba, Yesu wakinuka ndipo wakati kwa iwo, "Rekani uyo wandanangepo ndiyo wadange kumuponya na libwe."

⁸Ndipo wakakotamo na kulemba pasi na munwe wakhe.

⁹Kweni wākati wāpulika ichi wākafumapo yumoza kwamba na wāraraŵarara. Pa umaliro Yesu wakakhara yekha na mwanakazi uyo wakimilira panthazi pakhe.

¹⁰Yesu wakinuka, wakamufumba mwanakazi wakati, "Wa mwanakazi, kasi wānthu wāra wāli nkhu? Kasi kulije na yumoza wakukupa mrandu?"

¹¹Iyo wakati, "Na yumoza Fumu." Ndipo Yesu wakati, "Nanga ndine kuti nkukupa mrandu chara. Rutanga, ndipo ureke kunangaso.]

Yesu ndi ungweru wa charu

¹²Yesu wakayowoyaso wakati, "Ine ndine ungweru wa charu. Yose uyo wakundirondezga ine kuti wati wendenge mu chisi chara, kweni wati wāwenge na ungweru wa umoyo."

¹³Sono wāFarisi wākati kwa iyo, "Sono iwe ukujipanikizgira ukaboni wekha, kweni ukaboni wako ngwa waka."

¹⁴Yesu pakuzgora wakati kwa iwo, "Nanga nkujipanikizgira ukaboni ndekha, ukaboni wane ngwa unenesko, chifukwa nkhumanya uko ndili kufuma na uko nkhiruta. Kweni imwe mulije kumanya uko nkafuma na uko nkhiruta.

¹⁵Imwe mukweruzga kwakuyana na unthu. Ine kuti nkheruzga munthu chara.

¹⁶Kweni nanga nkheruzga, keruzgiro kane nkha unenesko chifukwa kuti nkheruzga ndekha chara, kweni pamoza na Wadada awo wākandituma.

¹⁷Mu marango ghinu muli kulembeka mazgu ghakuti, 'Para wākaboni wāwiri wākuzomerezgana pa icho wākuyowoya ipo ncha unenesko.'

¹⁸Ine nkujipanikizgira ndekha ukaboni ndiposo Wadada awo wākandituma nawo wākundipanikizgira."

¹⁹Ntheura wākati kwa iyo, "Kasi Wawuso wāli nkhu?" Yesu wakawazgora wakati, "Ine kuti mukundimanya chara nesi Wadada. Mundimanyenge ine mphanyi mwaŵamanya na Wadada wuwo."

²⁰Yesu wakayowoya mazgu agha para wakasambizganga mu Nyumba ya Chiuta, mu chipinda icho wakaŵikanga mabokosi gha vyakupereka. Kweni na yumoza wakamukora chara chifukwa nyengo yakhe yikâwa yindafike.

Uko nkhuja ine imwe kuti mungafikako chara

²¹Yesu wakatiso kwa iwo, “Ine nkhuja, ndipo mwamkundipenja, kweni mwamkufikako chara uko nkhuja. Ntheura muti mufwenge mu zakwananga zinu.”

²²Ntheura ūYuda ūakafumba ūkati, “Kasi wamkujikoma yekha? Apo wakuti, ‘Uko nkhuja ine kuti imwe mungizako chara?’ ”

²³Yesu wakaŵaphalira wakati, “Imwe muli ūa pano pasi, ine ndili wa kuchanya. Imwe muli ūa charu ichi, kweni ine kuti ndili wa charu ichi chara.

²⁴Ndicho chifukwa ndangumuphalirani kuti, muti mufwirenge mu zakwananga zinu. Mufwirenge mu zakwananga zinu, usange mukureka kupulikana kuti ‘Ndine mweneuyo.’ ”

²⁵Ntheura ūkati kwa iyo, “Iwe ndiwe njani?” Yesu wakaŵazgora wakati, “Ine ndine mweneuyo nga ndi umo ndangumuphalirani pakudanga.

²⁶Ndili na vinandi vyakuti ndiyowoye na za imwe na kweruzga. Kweni uyo wakandituma ine ngwa kuneneska, ndipo nkuphara ku charu ivyo iyo wakandiphalira.”

²⁷Wanthu ūra kuti ūkapulikiska chara kuti Yesu wakayowoyanga vyā ūwiske.

²⁸Ntheura Yesu wakati, “Para mwatumphuska Mwana wa Munthu, ndipo mwizamkumanya kuti, Ndine mweneuyo. Mwizamkumanya kuti ine nkuchita kanthu pa ndekha chara, kweni nkuyowoya ivyo ūadada ūkandisambizga.

²⁹Uyo wakandituma wali pamoa nane. Ndipo walije kundireka ndekha, chifukwa mazuŵa ghose nkuchita icho chikumukondweska.”

³⁰Apo Yesu wakayowoyanga vyeneivi, ūanthu ūanandi ūkapulikana mwa iyo.

Unenesko uti umuzgorani ūanangwa

³¹Ntheura Yesu wakati ku ūYuda awo ūkapulikana mwa iyo, “Usange mukukhalirira mu mazgu ghane, muti muŵenge ūasambiri ūane nadi.

³²Ntheura muti mumanyenge unenesko, ndipo unenesko uti umuzgorani ūanangwa.”

³³Wakamuzgora ūkati, “Ise tili mphapu ya Abrahamu, ndipo papo kale tindakharepo ūazga ūa munthu waliyose. Kasi iwe ukung'anamulachi pakuyowoya kuti, muti muŵenge ūanangwa?”

³⁴Yesu wakawazgora wakati, “Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti yose uyo wakuchita uheni, ndi muzga wa uheni.

³⁵Muzga kuti wakukhalira mu nyumba kwa tuyirayira chara, kweni mwana ndiyo wakukhalira kwa tuyirayira.

³⁶Ntheura usange Mwana wakumuzgorani wanangwa, muti muwenge wanangwa nadi.

³⁷Nkhumanya kuti muli mphapu ya Abrahamu, ndipouli mukukhumba kundikoma, chifukwa kuti mazgu ghane ghalije malo mwa imwe.

³⁸Ine nkuyowoya ivyo ndaviwona kwa Wadada. Kweni imwe mukuchita ivyo mwapulika ku wawiskemwe.”

³⁹WaYuda wakamuzgora Yesu wakati, “Abrahamu ndi dada withu.” Yesu wakawaphalira wakati, “Muwenge wana wa Abrahamu nadi, mphanyi mukuchita ivyo Abrahamu wakachitanga.

⁴⁰Kweni sono mukukhumba kundikoma ine, nda munthu ine ndamuphalirani unenesko uwo nkhapulika kwa Chiuta. Abrahamu kuti wakachita ichi chara.

⁴¹Imwe mukuchita milimo ya wiskemwe.” Wakamuzgora wakati, “Ise kuti tikababika mu ulewe chara, tili na Dada yumoza pera, ndiyo Chiuta.”

⁴²Yesu wakawazgora wakati, “Usange Chiuta wa wengen Wiskemwe nadi, mphanyi mukunditemwa ine, pakuti nkafuma kwa Chiuta ndipo kuti ndili kwiza ndekha chara, kweni iyo ndiyo wakandituma.

⁴³Chifukwa uli mukupulikiska chara ivyo nkuyowoya? Nchifukwa chakuti mukumanya kupokerera mazgu ghane chara.

⁴⁴Imwe wiskemwe ndi Satana, ndipo mukukhumba kuchita makhumbiro gha wiskemwe. Wakawa wakukoma wantru kufuma ku mutendeko ndipo kuti unenesko walije nawo na nchito chifukwa mwa iyo mulije unenesko. Para wakuteta, wakuyowoya uto nthwakhe, chifukwa ndi mutesi, ndipo ndi dada wa utesi wose.

⁴⁵Kweni chifukwa ine nkuyowoya unenesko, kuti mukupulikana nane chara!

⁴⁶Kasi ndi njani wa imwe uyo wangandipanikizgira ine kuti nkuchita uheni? Usange nkhumuphalirani unenesko, chifukwa uli mukureka kupulikana nane?

⁴⁷Uyo wakufuma kwa Chiuta, wakupulika mazgu gha Chiuta. Imwe muli wa Chiuta chara, ndicho chifukwa mukureka kupulika mazgu ghane.”

Yesu wakuyowoya vya Abrahamu

⁴⁸WaYuda wakamuzgora Yesu wakati, “Kasi tikuneneska chara para tikuti, iwe ndiwe muSamariya, ndipouli na chiwanda?”

⁴⁹Yesu wakawazgora wakati, Ine ndilije chiwanda. Ine nkhuwachindika Wadada, kweni imwe mukundiyuyura.

⁵⁰Kweni ine kuti nkupenja uchindami wane chara, waliko yumoza pera uyo wakuwupenja ndipo ndiyo waâwenge mweruzgi.

⁵¹“Inya, inya nadi nkhumunenerani kuti, yose uyo wakughasunga mazgu ghane, kuti wati wafwenge chara.”

⁵²WaYuda âwakati, “Sono tikumanya nadi kuti uli na chiwanda! Abrahamu wali kufwa, nchimi nazo zili kufwa, kasi ukuyowoyerachi kuti uyo wakusunga mazgu ghane kuti wati wafwenge chara?

⁵³Kasi ndiwe mukuru kuruska sekuru withu Abrahamu mweneuyo wali kufwa? Ndipo nchimi zili kufwa! Kasi iwe ukujizgora kuâwa njani?”

⁵⁴Yesu wakaâwazgora wakati, “Usange nkujichindika ndekha, uchindami wane ngwa waka. Mbadada ndiwo âwakundichindika awo imwe mukuti ndiwo Chiuta winu.

⁵⁵Ndipo imwe mundaâamanye chara, kweni ine nkhuwamanya. Usange nkuyowoya kuti ndilije kuâamanya, ipo ndili mutesi nga ndimwe. Kweni ine nkhuwamanya, ndipo nkhusunga mazgu ghawo.

⁵⁶Wiskemwe Abrahamu wakasekerera kuti wawone zuâwa lane. Ndipo wakati waliwona, wakakondwa.”

⁵⁷WaYuda âwakayowoya nayo âwakati, “Uchali undafikepo pa virimika 50, ndipo kasi ungayowoya uli kuti uli kumuwona Abrahamu?”

⁵⁸Yesu wakati kwa iwo, “Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti Abrahamu wandaâeko, Ndine.”

⁵⁹Penepapo âwYuda âwara âwakatora mawe kuti âwamudine, kweni Yesu wakabisama na kufumamo mu Nyumba ya Chiuta.

Yohane 9

Yesu wakuchizga munthu uyo wakababika wa chiburumutira

¹Apo Yesu wakadumulanga, wakawona munthu uyo wakababika wachiburumutira.

²Wasambiri âwakhe âwakamufumba âwakati, “Musambizgi, kasi wakananga ndi njani, munthu uyu, panji âwapapi âwakhe kuti wababike wachiburumutira?”

³Yesu wakaâwazgora wakati, “Kuti wakananga ndi munthu uyu chara, panji âwapapi âwakhe, kweni kuti Chiuta warongore milimo yakhe mwa iyo.

⁴Nkhwenera kuchita milimo ya uyo wakandituma apo kuchali muhanya. Usiku ukwiza apo munthu kuti wakumanya kuteâweta mlimo chara.

⁵Apo ndichali mu charu, ndine ungweru wa charu.”

⁶Wakati wayowoya ichi, Yesu wakafunyira mata pasi pa dongo na kukonkha thope na mata. Wakaphaka thope mu maso gha munthu yura.

⁷Wakamuphalira kuti, “Ruta ukageze mu chiziŵa cha Silowamu.” Zina ili likung'anamula kuti kutumika. Ntheura munthu yura wakaruta wakaya kageza ndipo wakawerako wakuwona.

⁸Sono ŵazengezgani ŵakhe na ŵanthu awo ŵakamuwonanga kale kuti ngwa kupemphapempha, ŵakati, “Asi uyu ndi munthu yura wakakharanga pasi na kupemphapempha?”

⁹Ŵanji ŵakati, “Ndi mweneyuyu.” Ŵanji ŵakati, “Chara, kweni wakukozgana waka nayo.” Kweni mwenecho wakati, “Ndine nadi.”

¹⁰Ŵakati kwa iyo, “Kasi maso ghako ghakajurika uli?”

¹¹Wakaŵazgora wakati, “Munthu uyo ŵakuti Yesu wangukonkha thope na kuphaka mu maso ghane ndipo wanguti kwa ine, ‘Ruta ku Silowamu ndipo ukageze,’ ndipo ndanguruta. Ndipo ndati ndageza, nkhasanga kuti ndawona.”

¹²Ŵakati kwa iyo, “Kasi wali nkhu?” Iyo wakati, “Nkhumanya chara.”

ŵaFarisi ŵakupenjerezga umo wachizgikira

¹³Ŵakiza nayo ku ŵaFarisi munthu uyo wakaŵa wachiburumutira.

¹⁴Pakaŵa pa zuŵa la Sabata apo Yesu wakakonkhera thope pakumujula maso.

¹⁵Ntheura ŵaFarisi ŵakamufumbaso munthu yura na umo wakajurikira maso ghakhe. Iyo wakati kwa iwo, “Wanguphaka thope ku maso ghane, ndipo ndanguya kageza, ndipo nkhuwona.”

¹⁶ŴaFarisi ŵanji ŵakati, “Munthu uyu wakuchita ichi kuti ngwa kufumira kwa Chiuta chara. Pakuti wakusunga zuŵa la Sabata chara.” Kweni ŵanji ŵakati, “Kasi munthu wakwananga wangachita uli vimanyikwiyo nga ndi ivi? Ntheura pakaŵa kugâwikana mukati mwavo.”

¹⁷Ntheura ŵaFarisi ŵakamufumbaso wachiburumutira ŵakati, “Iwe ukuti uli na za iyo, pakuti wajula maso ghako?” Wakaŵazgora wakati, “Iyo ndi nchimi.”

¹⁸Kweni ŵaYuda ŵakapulikana chara kuti munthu yura wakaŵapo wachiburumutira ndipo sono wakuwona, mpaka ŵakachema ŵapapi ŵakhe.

¹⁹Wakaŵafumba ŵakati, “Kasi uyu ndi mwana winu? Kasi ndiyo mukuti wakababika wachiburumutira? Chifukwa uli sono wakulâwiska?”

²⁰ŵapapi ŵakhe ŵakaŵazgora ŵakati, “Tikumanya kuti uyu ndi mwana withu na kuti wakababika wachiburumutira.

²¹Kweni kuti tikumanya chara umo wakulaŵiskira sono, nanga nkhumanya munthu uyo wangumujula maso ghakhe. Mufumbani, ndi munthu murara, wati wajizgorere yekha.”

²²Ŵapapi ūakhe ūakayowoya ntheura, chifukwa ūakopanga ūYuda pakuti ūakapangana kale kuti, usange munthu wazomerezgenge kuti Yesu ndi Mesiya, ūakenera kumusezga mu nyumba ya kusoperamo.

²³Ndicho chifukwa ūapapi ūakhe ūakati “Ndi murara, mufumbani mwenecho.”

²⁴Ntheura ūakamuchema kachiŵiri munthu uyo wakaŵapo wachiburumutira, ūakati, “Urape panthazi pa Chiuta kuti uyowoyenge unenesko. Ise tikumanya kuti munthu uyu ngwakwananga.”

²⁵Iyo wakaŵazgora wakati, “Kwali ngwakwananga, nkhumanya chara. Kweni chinthu chimoza pera icho nkhumanya nchakuti, nangauli nkhaŵa wachiburumutira, sono nkhuwona.”

²⁶“Wanguchitachi kwa iwe? Wangukujula uli maso ghako?”

²⁷Iyo wakaŵazgora wakati, “Ndangumuphalirani kale ndipo kuti mwangupulika chara. Chifukwa uli mukukhumba kupulikaso? Kasi namwe mukukhumba kuŵa ūasambiri ūakhe?”

²⁸Penepapo ūakamutuka ūakati, “Iwe ndiwe musambiri wakhe, kweni ise tili ūasambiri ūa Mozesi.

²⁹Ise tikumanya kuti Chiuta wali kuyowoyerwa mwa Mozesi, kweni munthu uyu kuti tikumanya chara uko wakafuma.”

³⁰Munthu yura pakuŵazgora wakati kwa iwo, “Chifukwa, ichi nchakuzizwiska, kuti imwe mukumanya chara uko wali kufuma, kweni iyo wandijula maso!

³¹Tikumanya kuti Chiuta wakupulika ku ūakwananga chara, kweni wakupulika kwa uyo wakusopa Chiuta na kuchita khumbo lakhe.

³²Umo charu chikayambira chindapulikwikepo chara kuti munthu yunji wajula maso gha uyo wakababika wachiburumutira.

³³Munthu uyu warekenge kufuma kwa Chiuta mphanyi wachitapo kanthu chara.”

³⁴Pakumuzgora ūakati kwa iyo, “Iwe ukababika na kukulira mu zakwananga. Kasi ndiwe ungatisambizga ise!” Ndipo wakamuchimbizgira kuwaro.

Uchiburumutira wa mu mzimu

³⁵Yesu wakapulika kuti ūaYuda ūamuchimbizgira kuwaro ndipo wakati wamusanga, wakati kwa iyo, “Kasi ukupulikana mwa Mwana wa Munthu?”

³⁶Iyo wakazgora wakati, “Fumu, kasi ndi njani, kuti ine ndipulikane mwa iyo?”

³⁷Yesu wakazgora wakati, “Wamuwona ndipo ndi mweneuyo wakuyowoya nawe.”

³⁸Iyo wakati, “Fumu, nkhupulikana,” ndipo wakamulambira Yesu.

³⁹Yesu wakati, “Nkhiza muno mu charu kwiza keruzga, mwakuti awo ḫakureka kulaŵiska ḫalaŵiske, ndipo awo ḫakulaŵiska ḫazgoke kuŵa ḫachiburumutira.”

⁴⁰ŵaFarisi ḫanji awo ḫakawa pafupi nayo ḫakapulika ichi ndipo ḫakati kwa iyo, “Kasi ise nase tili ḫachiburumutira?”

⁴¹Yesu wakati kwa iwo, “Muŵenge ḫachiburumutira mphanyi mulije njuŵi ya kwananga. Kweni sono chifukwa mukuyowoya kuti mukuwona, ipo njuŵi yinu ya kwananga yichali kumudemererani.”

Yohane 10

Ntharika ya muliska

¹ Yesu wakati, “Inya, inya nadi, nkhumunenerani, kuti yose uyo wakureka kunjira pa muryango wa chitupa cha mberere, kweni wakukwerera pa waka, ndi munkhungu, na wakukwapura.

²Kweni munthu uyo wakunjira pa muryango, ndiyo muliska wa mberere.

³Mulinda wa pa muryango nayo wakumujulira. Mberere zikupulika mazgu ghakhe ndipo wakuzichema mberere zakhe na mazina ndipo zikupulika mazgu ghakhe ndipo wakuzirongozgera kuwaro.

⁴Para wakuzifumya zose, iyo wakudangira panthazi, ndipo mberere zikumurondezga, chifukwa zikumanya mazgu ghakhe.

⁵Kweni mulendo kuti zikumurondezgapo chara, ndipo zikumuchimbira chifukwa zikumanya chara mazgu gha ḫalendo.”

⁶Yesu wakawatayira ntharika iyi, kweni kuti ḫakapulikiska chara icho wakayowoyanga kwa iwo.

Yesu ndi muliska muweme

⁷Ntheura Yesu wakatiso kwa iwo, Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti ine ndine muryango wa mberere.

⁸Wose awo ḫakiza pambere ine ndindize, mbankhungu na ḫakukwapura, kweni mberere kuti zikawapulika chara.

⁹Ine ndine muryango. Uyo wakunjira pa ine, watu waponoskeke. Wati wanjirenge na kufuma, na kusanga uryero.

¹⁰Munkhungu wakwiza waka chara, kweni kuti wibe, wakome na kusakaza. Ine nkhiza kuti ziŵenge na umoyo, ndipo ziŵenge nawo wakuzara.

¹¹“Ine ndine Muliska muweme. Muliska muweme mweneuyo wakuŵikira pasi umoyo wakhe chifukwa cha mberere.

¹²Kweni uyo ngwaganyu ndipo ndi muliska chara, uyo mberere nzakhe chara, para wakuwona mphumphi yikwiza, wakuzireka mberere na kuchimbira. Ntheura mphumphi yikuzikora mberere na kuziparanya.

¹³Wakuchimbira chifukwa ngwaganyu, ndipo kuti wakupwererako na mberere chara.

¹⁴Ine ndine Muliska muweme. Mberere zane nkuzimanya ndipo zane nazo zikundimanya,

¹⁵nga ndi umo Ŵadada ŵakundimanyira ine, ndipo naneso nkhumanyira Ŵadada. Ndipo nkhuŵika umoyo wane pasi chifukwa cha mberere.

¹⁶Ndili nazo mberere zinyakhe izo kuti za chitupa ichi chara. Nazo nkhwenera kuya kazitora. Zamkupulika mazgu ghane, ndipo zamkuŵa mskambo umoza, na muliska yumoza.

¹⁷“Pa chifukwa ichi, Ŵadada ŵakunditemwa chifukwa nkhuwuŵika pasi umoyo wane mwakuti ndiwutoreso.

¹⁸Palije na yumoza uyo wamkuwutora kwa ine, kweni nkhuwuŵika pasi umoyo wane kwakuyana na khumbo lane na lane. Ndili nagho mazaza gha kuwuŵika pasi umoyo wane ndiposo ndili nagho mazaza ghakuwutoreraso. Mazaza agha nkhapokera kufuma ku Ŵadada.”

¹⁹Ntheura ŵaYuda ŵakagaŵikana pakati chifukwa cha mazgu agha.

²⁰Ŵanandi mwa iwo ŵakatenge, “Munthu uyu wali na chiŵanda, ndipo ngwa kufuntha. Chifukwa uli mukumupulikizga?”

²¹Kweni ŵanyakhe ŵakati, “Mazgu agha kuti ghangayowoyeka na munthu wa kukoreka na chiŵanda chara. Kasi chiŵanda chingajula maso gha munthu wachiburumutira?”

ŵaYuda ŵamukana Yesu

²²Pa nyengo ya chiwvi kukaŵa chiphikiro cha Kupatuliskira Nyumba ya Chiuta ku Yerusalem.

²³Yesu wakaŵa mu Nyumba ya Chiuta wakendanga mu khonde ilo likuthyika khonde la Solomoni.

²⁴ŵaYuda ŵakamizingirizga ndipo ŵakati kwa iyo, “Kasi uti urutilire kutitindika mpaka pauli? Usange ndiwe Mesija utiphalire pakweru.”

²⁵Yesu wakaŵazgora ūwakati, “Ndangumuphalirani kale. Kweni kuti mukupulikana chara. Milimo iyo nkhuchita mu zina la Ŵadada ndiyo yikundipanikizgira ukaboni.

²⁶Kweni imwe kuti mukupulikana chara, chifukwa muli ūwamoza ūwa mberere zane chara.

²⁷Mberere zane zikupulika mazgu ghane, nkhuzimanya, ndipo zikundirondezga.

²⁸Nkhuzipa umoyo wa muyirayira, ndipo kuti zamkufwa chara. Palije na yumoza uyo wamkuziphanga mu woko lane.

²⁹Ŵadada awo ūwali kundipa ine mberere izi mbakuru kuruska wose, ndipo na yumoza wangamanya kuziphanga kufuma mu woko la Ŵadada.

³⁰Ine na Ŵadada tili yumoza.”

³¹Penepapo ūwaYuda ūwakatoraso mawe kuti ūwamudine.

³²Yesu wakaŵafumba kuti, “Ndamurongorani milimo yiweme yinandi ya kufuma ku Ŵadada. Kasi mpha mlimo uli mwa iyi apo mukukhumbira kundidinira na mawe?”

³³ŪwaYuda ūwakamuzgora ūwakati, “Kuti tikukhumba kukudina na mawe chifukwa cha mlimo uweme chara, kweni chifukwa cha mayowoyerero ghako gha kutuka Chiuta, na pa chifukwa chakuti iwe pakuŵa munthu ukujizgora Chiuta.”

³⁴Yesu wakaŵazgora kuti, “Kasi chili kulembeka chara mu malembo ghinu kuti, ‘Nkhati, muli ūwachiuta?’

³⁵Usange wakaŵachema ūwachiuta kwa awo mazgu gha Chiuta ghakiza ‘ndipo malembo ghangateta chara’,

³⁶kasi mukuyowoya za mweneuyo Ŵadada ūwali kumupatula na kumutuma mu charu, ‘Ukutuka Chiuta,’ chifukwa nkhayowoya kuti, ‘Ndine Mwana wa Chiuta.’

³⁷Usange nkhureka kuchita milimo ya Ŵadada, ipo mureke kupulikana nane.

³⁸Kweni usange nkhuyichita milimo iyi, nanga kuti mungareka kupulikana nane, pulikanani na milimo yane, mwakuti mumanye na kupulikana kuti Ŵadada ūwali mwa ine, ndipo ine ndili mwa Ŵadada.”

³⁹Sono ūwaYuda ūwakapenza kumukoraso, kweni wakafwanthamuka mu mawoko ghawo.

⁴⁰Yesu wakarutaso ku sirya linyakhe la mronga wa Yorodani pa malo agho Yohane wakabapatiziranga ūwanthu pakudanga, ndipo wakakhara kwenekura.

⁴¹Wanthu wānandi wākiza kwa iyo, wākayowoya wākati, "Yohane kuti wakachita chimanyikwiro cha munthondwe chara, kweni vyose ivyo wakayowoyanga na munthu uyu vikaŵa vyakuneneska."

⁴²Ntheura kwenekura wānthu wānandi wākapulikana na Yesu.

Yohane 11

Nyifwa ya Lazaro

¹Ndipo pakâwa munthu yunji zina lakhe Lazaro uyo wakarwaranga. Iyo wakaŵa wa mu chikaya cha Betaniya kwawo kwa Mariya na mukuru wakhe Marita.

²Mariya uyu ndi mweneuyo wakaphakazga Fumu Yesu na mafuta ghakununkhira ndiposo na kufyura malundi ghakhe na sisi lakhe. Mudumbu wakhe Lazaro ndiyo wakaŵa murwari.

³Ntheura wādumbu wākhe wākamutumira uthenga Yesu wākati, "Fumu, mubwezi winu uyo mukumutemwa ndi murwari."

⁴Para Yesu wakapulika wakati, "Urwari uwu kuti wati wafwenge nawo chara, kweni vyachitika ntheura chifukwa cha uchindami wa Chiuta mwakuti Mwana wa Chiuta wachindikikiremo."

⁵Yesu wakatemwa Marita, na munung'una wakhe Mariya, ndiposo na Lazaro.

⁶Ntheura wakati wapulika kuti Lazaro ndi murwari, wakatandarapo pa malo gheneghara mazuŵa ghâwiri.

⁷Pamanyuma wakaphalira wāsambiri wākhe wakati, "Tiyeni tiwerereso ku Yudeya."

⁸Wāsambiri wākhe wākati, "Musambizgi, mazuŵa ghachoko waka ghajumphapo apo wāYuda wākakhumbanga kumudinani na mawe, kasi sono mukukhumba kuwererakoso?"

⁹Yesu wakaŵazgora wakati, "Kasi ghalimo maora 12 mu zuŵa limoza chara? Usange munthu wakwenda na muhanya kuti wakukhuŵara chara, chifukwa wakuwona ungweru wa charu.

¹⁰Kweni para munthu wakwenda na usiku wakukhuŵara chifukwa ungweru mulije mwa iyo."

¹¹Yesu wakayowoya ntheura ndipo wakati kwa iwo, "Mubwezi withu Lazaro wagonu tulo, kweni nkhuruta kuya kamuwuska."

¹²Wāsambiri wākati kwa iyo, "Fumu, usange wali mu tulo ipo wati wachirenge."

¹³Sono Yesu wakayowoyanga na nyifwa yakhe. Kweni iwo wākaghanaghananga kuti wakuyowoya na kupumula mu tulo.

¹⁴Ntheura Yesu wakaŵaphalira pakweru wakati, "Lazaro wafwa.

¹⁵Kweni chifukwa cha imwe, ndakondwa pakuti nkhaŵako kura chara mwakuti mupulikane. Tiyeni tirutenge kwa iyo."

¹⁶Tomasi, uyo wakuchemeka Wamaphaska, wakaŵaphalira ūwasambiri ūanyakhe wakati, "Tiyeni nase tirute kuti tikafwe nayo pamoza."

Yesu ndi chiwuka na umoyo

¹⁷Ntheura para Yesu wakati wafika wakasanga kuti Lazaro wagonamo mu dindi mazuŵa ghanayi.

¹⁸Ndipo Betaniya wakaŵa pafupi na Yerusalem, pakunji mtunda wa makilomita ghatatu.

¹⁹Ntheura ūaYuda ūanandi ūakiza kwiza kakhuza Mariya na Marita pa nyifwa ya mudumbu wawo.

²⁰Para Marita wakapulika kuti Yesu wakwiza, wakaruta kuya kamutemerera, kweni Mariya wakakhara pa nyumba.

²¹Marita wakati kwa Yesu, "Fumu, muŵenge pano mphanyi mudumbu wane wandafwe!"

²²Na sono wuwo nkhumanya kuti, chose icho muti murombe kwa Chiuta, wati wamupaninge."

²³Yesu wakati kwa iyo, "Mudumbu wako wati wawukengeso."

²⁴Marita wakazgora wakati, "Nkhumanya kuti wamkuwukaso pa chiwuka pa zuŵa la umaliro."

²⁵Yesu wakati kwa iyo, "Ine ndine chiwuka na umoyo. Yose uyo wakupulikana na ine, nanga wafwe, ndipouli waŵenge wamoyo.

²⁶Ndipo yose uyo ngwamoyo ndipo wakupulikana na ine, kuti wati wafwenge chara. Kasi ukupulikana na ichi?"

²⁷Marita wakati kwa iyo, "Inya Fumu. Nkhupulikana kuti ndimwe Mesiya, Mwana wa Chiuta, mweneuyo wakatenge wakwiza muno mu charu."

Yesu wakulira

²⁸Marita wakati wayowoya mazgu agha, wakawerera ku nyumba, ndipo wakamuchemera ku udesi munung'una wakhe Mariya wakati, "Musambizgi wiza, ndipo wakukuchema."

²⁹Mariya wakati wapulika ichi, wakawuka luŵiroluŵiro kuya kakumana na Yesu.

³⁰Sono Yesu wakaŵa wandafike mu chikaya, wakaŵa wachali mu malo agho Marita wakakumana nayo.

³¹ŵaYuda awo ūkakâwa mu nyumba kusanguruska Mariya, pakuwona Mariya wakufuma mu nyumba luŵiroluŵiro, nawo ūkakawuka na kumurondezga. ŴaYuda ūkatenge wakuruta ku dindi kuya kalira kwenekaza.

³²Para Mariya wakafika apo Yesu wakaŵa na kumuwona, wakawa pasi pa malundi ghakhe, wakayowoya nayo wakati, “Fumu, muŵenge pano mphanyi mudumbu wane wandafwe.”

³³Sono apo Yesu wakawona kuti Mariya wakulira ndiposo ŴaYuda awo ūkiza nayo nawo ūkulira, wakaŵa na chitima chikuru ndipo wakasuzgika mu mtima.

³⁴Yesu wakaŵafumba wakati, “Mwamuŵika nkhu?” Ŵakati kwa iyo, “Fumu, zaninge muwone.”

³⁵Yesu wakalira.

³⁶Ntheura ŴaYuda ūkati, “Wonani umo wakamutemwera!”

³⁷Kweni ūanji ūa iwo ūkati, “Kasi wakatondeka uli munthu uyo wakajula maso gha wachiburumutira yura, kukanizga nyifwa ya munthu uyu?”

Yesu wakuwuska Lazaro ku ūkufwa

³⁸Yesu wakakweŵekaso mu mtima ndipo wakiza ku dindi leneilo likâwa mphanji iyo ūkabenekererapo libwe.

³⁹Yesu wakati, “Wuskanipo libwe.” Marita mudumbu wa uyo wakafwa wakati kwa iyo, “Fumu, pa nyengo iyi wakwenera kununkha chomene, chifukwa wagonamo mazuŵa ghanayi mu dindi.”

⁴⁰Yesu wakati kwa iyo, “Asi ndangukuphalira kuti, usange ukupulikana uti uwonenge uchindami wa Chiuta?”

⁴¹Ntheura ūkawuskapo libwe. Yesu wakinuska maso ghakhe kuchanya ndipo wakati, “Ŵadada, nkhumuwongani pakuti mwandipulika.

⁴²Nkhumanya kuti nyengo yose mukundipulika, kweni sono nkuyoyoyerwa chifukwa cha ūanthu aŵa ūali pano, mwakuti ūapulikane kuti ndimwe mukandituma.”

⁴³Wakati wayowoya mazgu agha wakachemerezga wakati, “Lazaro, fuma!”

⁴⁴Ndipo munthu wakufwa yura wakafuma wakukakika na sanda mu malundi na mu mawoko, ndipo chisko chakhe nacho chikavungirizgika na salu. Yesu wakati kwa iwo, “Musutulani mumureke warutenga.”

ŴaYuda ūkupangana kukoma Yesu

(Mat 26.1-5; Mrk 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵Ntheura ūanandi ūaYuda awo ūkiza na Mariya ūkati ūawona icho Yesu wakachita, ūkapulikana mwa iyo.

⁴⁶Kweni wānji wākaruta ku wāFarisi wākaya kāwaphalira vyose ivyo Yesu wakachita.

⁴⁷Ntheura wāsofi wārara pamoza na WāFarisi wākachema mphara na kufumbana kuti, “Kasi tichitech? Pakuti munthu uyu wakuchita vimanyikwi ro vinandi.

⁴⁸Usange tamureka kuti warutilirenge ntheura, wānthu wose wāti wāpulikanenge nayo, ndipo wāRoma wāti wīzenge ndipo wāzamkupoka malo ghithu ghakupatulika na fuko lithu.”

⁴⁹Kweni yumoza wa iwo, Kayafa, mweneuyo wakaŵa Musofi Mukuru chirimika chenechira, wakati kwa iwo, “Imwe kuti mukumanya kanthu chara!

⁵⁰Mukumanya kuti nchakwenerera kuti munthu yumoza wāwafwire wānthu mu malo ghakuti fuko lose limare?”

⁵¹Kuti wakayowoya mazgu agha pa iyo yekha chara, kweni pakuŵa Musofi Mukuru chirimika chira, wakachima kuti Yesu wakwenera kufwira fuko.

⁵²Ndipo fuko pera chara, kweniso kuti wawunjike pamoza wāna wā Chiuta awo wāli kumbinikira kosekose.

⁵³Ntheura kufumira pa zuŵa lira wārara wā wāYuda wākapangana na umo wāngakomera Yesu.

⁵⁴Ntheura Yesu kuti wakendangaso pakweru mu wāYuda chara. Kweni wakafumako na kuruta ku malo agho ghali pafupi na mapopa, wakiza ku muzi uwu ukuchemeka Efurayimu, ndipo kwenekura ndiko wakakharanga pamoza na wāsambiri wākhe.

⁵⁵Sono chiphikiro cha Paska cha wāYuda chikaneng'enera. Ndipo wānthu wānandi wākakwerera ku Yerusalem kufuma ku charu chose kuti wākafiske maluso ghawo ghakujitozga pambere chiphikiro chindayambe.

⁵⁶Wakapenjanga Yesu, ndipo apo wākimilira mu Nyumba ya Chiuta wākafumbananga kuti, “Kasi mukughaghanachi? Kasi wati wize ku chiphikiro?”

⁵⁷Wāsofi wārara na WāFarisi wākalangula wānthu kuti yose uyo wangamanya uko Yesu wali wakwenera kwiza kāwamanyiska mwakuti wāmukore.

Yohane 12

Yesu wakuphakazgika mafuta mu Betaniya (Mat 26.6-13; Mrk 14.3-9)

¹Kukati kwakhara mazuŵa ghankhonde na limoza pambere chiphikiro cha Paska chindafike, Yesu wakiza ku Betaniya, uko kukaŵa Lazaro uyo Yesu wakamuwuska ku wākufwa.

²Kwenekura wakamunozgera chakurya cha mise, ndipo Marita ndiyo wakaperekera na chakurya ndipo Lazaro wakaŵa yumoza wa awo wakaryanga pamoza nayo.

³Mariya wakatora supa ya mafuta ghakununkhira, ghakuzirwa na gha mtengo wapatali, gha narido mwenecho, ghakukwana hafu lita. Wakapungulira mafuta ghara pa malundi gha Yesu na kughapuputa na sisi lakhe, mpaka nyumba yose yikazura na sungu liweme.

⁴Kweni Yudasi Isikariyoti, yumoza wa wâsambiri wakhe, uyo wakiza kamwendera mphiska, wakati,

⁵“Kasi mafuta agha ghangurekerachi kuguliskika pa ndarama za siliva 30 na kupereka ku wakavu?”

⁶Kweni wakayowoya ichi, kuti nchifukwa wakapwererangako wakavu chara, kweni nchifukwa chakuti wakaŵa munkhungu. Iyo wakasunganga thumba la ndarama ndipo wakibangamo.

⁷Yesu wakazgora wakati, “Murekani mwanakazi uyu. Rekani waghasungire zuŵa lakusungika kwane mu dindi.

⁸Wakavu muli nawo nyengo zose, kweni muti muŵenge nane nyengo zose chara.”

WaYuda wakukhumba kumukoma Lazaro

⁹Para mzinda ukuru wa wâYuda ukamanya kuti wali ku Betaniya, ukizira kuwona Yesu pera chara, kweniso na Lazaro, mweneuyo Yesu wakamuwuska ku wakufwa.

¹⁰Ntheura wâsofi warara wakadumula kuti wakwenera kukoma na Lazaro wuwo,

¹¹pakuti chifukwa cha iyo wâYuda wâanandi wakawajowola na kupulikana mwa Yesu.

Yesu wakunjira na mazaza mu Yerusalemu

(Mat 21.1-11; Mrk 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹²Na machero ghakhe, mzinda ukuru wa wâanthu awo wakiza ku chiphikiro cha Paska ukapulika kuti Yesu wakwiza ku Yerusalemu.

¹³Ntheura wakatora minthavi ya vivwati vya mikambarara wakaruta kuya kamutemerera uko wakuchemerezga wakuti, “Hosana! Ngwakutumbikika uyo wakwiza mu zina la Fumu! Ngwakutumbikika nanga ndi Karonga wa wâlsraele!”

¹⁴Yesu wakasanga mwana wa mbunda ndipo wakakwerapo nga ndi umo kuli kulembekera kuti,

¹⁵“Mungopanga, imwe wānthu wā mu Ziyoni. Wonani, karonga winu wakwiza, wakwera pa kamwana ka mbunda.”

¹⁶Pakwamba wāsambiri wākhe kuti wākapulikiska ichi chara. Kweni apo Yesu wakati wawuskikira ku uchindami wakhe, wākakumbuka kuti vyose ivi vikamulembekera iyo, ndipo ndicho chifukwa wākamuchitira nadi vyeneivi.

¹⁷Wānthu awo wākāwā na Yesu wākāwā wākaboni apo wakachema Lazaro kufuma mu dindi na kumuwuska ku wākufwa.

¹⁸Ndicho chifukwa mzinda wa wānthu wānandi ukamutemerera, chifukwa wākapulika kuti wakachita chimanyikwiro cha minthondwe ichi.

¹⁹Ntheura wāFarisi wākayowoyeskana wākati, “Mukuwona kuti mukutondeka kuchitapo chilichose! Wonani charu chamurondezga iyo!”

WaGriki wākupenja Yesu

²⁰Kweni mwa awo wākaruta kuya kasopa pa chiphikiro pakāwā wāGriki wānji.

²¹Iwo wākiza kwa Filipu, (uyo wakafumanga ku Betesaida mu Galileya), wākamufumba wākati, “Wādada, tikukhumba kuwona Yesu.”

²²Filipu wakaruta kuya kamuphalira Andreya. Andreya wakaruta na Filipu kuya kamuphalira Yesu.

²³Yesu wākāwazgora wākati, Ora lafika kuti Mwana wa Munthu wāchindikike.

²⁴Inya, inya nadi nkhumunenerani kuti, kwambula kuti lumpuzi lwa tirigu luwe mu dongo na kufwa, lumpuzi lura lukukhara lwekha, kweni para lwafwa, ndipo lukupambi vipambi vinandi.

²⁵Munthu uyo wakutemwa umoyo wakhe wakuwutaya, uyo wakutinkha umoyo wakhe mu charu chino, wati wawusungilire ku umoyo wa muyirayira.

²⁶Yose uyo wati wanditeŵetera wakwenera kundirondezga mwakuti uko ndili ine, ndiko wākāwēnge na muteŵeti wane wuwo. Yose uyo wati wanditeŵetere ine, Wādada wāmkumuchindika.

Yesu wākuyowoya za nyifwa yakhe

²⁷“Sono mzimu wane ukusuzgika, manyi ndiyowoyechi? Kwali ndiyowoye kuti, ‘Wādada, mundithaske ku ora ili?’ Kweni cheneicho ndicho chifukwa nafikira ku ora ili.

²⁸Wādada, chindikani zina linu.” Penepapo, mazgu ghakafuma kuchanya ghakati, “Ndalichindika kale, ndipo nditi ndilichindikengeso.”

²⁹Mzinda wa wānthu uwo ukimilira penepara, ukapulika mazgu ghara ndipo ukayowoya kuti, “Chinthu chadudumira!” Kweni wānji wākati, “Mungelo wayowoya nayo.”

³⁰ Yesu wakaŵazgora wakati, “Mazgu agha kuti ghizira ine chara, kweni ghizira imwe.

³¹ Sono ndiyo nyengo yakweruzgira charu ichi, ndipo sono uyo wakuwusa charu ichi wati watayikenge kuwaro.

³² Kweni ine para ndatumphuskika mu charu nditi ndiguzire ūanthu wose kwa ndamwene.”

³³ Yesu wakayowoya ichi kurongora nyifwa yeneiyo wamkufwa nayo.

³⁴ Mzinda wa ūanthu ukamuzgora kuti, “Ise tili kupulika mu Dango kuti Mesiya wakukhalirira muyirayira swii. Kasi ungayowoya uli kuti, ‘Mwana wa Munthu wakwenera kutumphuskika? Kasi Mwana wa Munthu uyu ndi njani?’ ”

³⁵ Ntheura Yesu wakati kwa iwo, “Ndipouli pa kanyengo kachoko waka, ungweru uli namwe. Mwendenge apo muchali na ungweru, kuti mdima urekenge kumukorani. Uyo wakwenda mu mdima kuti wakumanya uko wakuya chara.

³⁶ Apo muchali na ungweru, pulikanani mu ungweru, mwakuti muŵe ūanthu ūa mu ungweru.” Para Yesu wakati wayowoya ivi, wakafumako kwa iwo na kuya kabisama.

Kuwura kupulikana kwa ūaYuda

³⁷ Nangauli Yesu wakachita vimanyikwirosi vinandi pa maso ghawo, ūaYuda kuti ūakapulikana mwa iyo chara.

³⁸ Ichi chikachitika kuti mazgu gha nchimi Yesaya ghafiskike ghakuti, “Fumu, ndi njani uyo wapulikana na ivyo taphara? Nkhwa njani uko nkhongono ya FUMU yawonekera?”

³⁹ Ntheura ūakawura kupulikana, pakuti Yesaya wakayowoyaso wakati,

⁴⁰ “Chiuta wali kuburumutizga maso ghawo ndipo wali kunonofya mitima yawo, mzire ūawone na maso ghawo ndipo ūamanyiske na mitima yawo, na kung'anamukira kwa ine kuti ndiŵachizge.”

⁴¹ Yesaya wakayowoya mazgu agha chifukwa wakawona uchindami wa Yesu, ndipo wakayowoya vyia iyo.

⁴² Ndipouli ūarongozgi ūanandi mukati mu ūaYuda ūakapulikana mwa Yesu, kweni ūakazomera pakweru chara, chifukwa ūakopanga ūaFarisi kuti ūangawasezga mu nyumba ya kusoperamo.

⁴³ Pakuti ūakatemwa marumbo gha ūanthu kuruska marumbo gha Chiuta.

Mazgu gha Yesu ghizamkweruzga ūanthu

⁴⁴ Yesu wakachemerezga wakati, “Para munthu wakupulikana mwa ine, kuti wakupulikana mwa ine pera chara, kweniso na mwa uyo wakandituma.

⁴⁵ Ndipo yose uyo wakundiwona ine, wakuwona uyo wakandituma.

⁴⁶ Ine ndili kwiza nga mbungweru mu charu, mwakuti yose uyo wakupulikana mwa ine wareke kukhalirira mu mdima.

⁴⁷ Usange munthu waliyose wakupulika mazgu ghane ndipo wakughagomezga chara, kuti nkhumweruzga chara. Pakuti nkhiza kweruzga charu chara, kweni kuchiponoska.

⁴⁸ Munthu uyo wakundikana ine ndipo kuti wakughapokerera mazgu ghane chara, wali na mweruzgi. Mazgu agho ndayowoya ndigo għawenġe mweruzgi wakhe pa zuwa la umaliro.

⁴⁹ Chifukwa ine kuti ndayowoya mu mazaza ghane chara, kweni Ħadada awo wakandituma ndiwo iwo wekha wakundilangula ine ivyo nkhwenera kuphara na kuyowoya.

⁵⁰ Nkhumanya kuti ivyo wakundilangula vikupa umoyo wa muyirayira. Ntheura chose icho nkhuyowoya, nkhuyowoya nga ndi umo Ħadada wali kundiphalirira.”

Yohane 13

Yesu wakugeziska malundi għa wāsambiri wakhe

¹ Sono pambere chiphiči roħha Paska chindafike, apo Yesu wakamanya kuti ora lakhe la kufumiramo mu charu ichi kuya ku Ħawiske lafika, ndipo pakuwatemwa wakhe na wakhe awo wakawwa mu charu, wakawatemwa kufikira na ku umaliro.

² Ndipo pa nyengo ya chakurya cha mise, Satana wakawa kuti waŵika kale magħanogħano mu mtima wa Yudas Isikariyoti, mwana wa Simoni, kuti wamwendere mphiska Yesu.

³ Yesu pakumanya kuti Ħawiske wakawwa vintru vyose mu mawoko ghakhe, na kuti wakafumira kwa Chiuta, ndipo wakawereranga kwa Chiuta,

⁴ wakawuka apo wakaryanga, wakavura laya lakhe la kuwaro, ndipo wakatora thaulo na kujiphinya nalo mu chiuno.

⁵ Penepapo wakapungulira maji mu beseni ndipo wakamba kugeziska malundi għa wāsambiri wakhe na kugħapputa na thaulo ilo wakajiphinya nalo mu chiuno.

⁶ Wakiza kwa Simoni Petrosi ndipo Petrosi wakati kwa iyo, “Fumu, kasi ndimwe mugeziskenge malundi ghane?”

⁷Yesu wakamuzgora wakati, “Ichi nkhuchita kuti ukuchimanya sono chara, kweni uti umanyenge pamanyuma.”

⁸Petrosi wakati kwa iyo, “Kuti muti mugeziskengepo malundi ghane chara!” Yesu wakamuzgora wakati, “Usange ndareka kukugeziska kuti ungamanya kusanganaso na ine chara.”

⁹Simoni Petrosi wakati kwa iyo, “Fumu, kuti muti mugeziskenge malundi ghane pera chara, kweni na mawoko ghane na mutu wane wuwo.”

¹⁰Yesu wakati kwa iyo, “Uyo wageza kale thupi lose wakukhumbaso kugeza chara kweni malundi pera, ndipo thupi lakhe lose ndakuphotoka. Muli âwakuphotoka, kweni mose chara.”

¹¹Chifukwa Yesu wakamumanya kale uyo wamwenderenge mphiska, ndicho chifukwa wakayowoya kuti, “Kuti mose muli âwakuphotoka chara.”

¹²Yesu wakati wageziska malundi ghawo na kuvwaraso malaya ghakhe, wakaya kakhara pa malo ghakhe, ndipo wakati kwa iwo, Kasi mukumanya chifukwa icho ndamuchitirani ntheura?

¹³Ine mukundichema kuti Fumu na Musambizgi, ndipo nadi mukuneneska pakuti ndimo ndiliri.

¹⁴Sono usange ine nda Fumu yinu, na Musambizgi winu, ndamugeziskani malundi, namweso mukwenera kugeziskana malundi.

¹⁵Ndamupani chiyerezgero kuti namwe muchitenge ntheura nga ndi umo ine ndamuchitirani.

¹⁶Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti muteŵeti kuti ndi mukuru kuruska sekuru wakhe chara, nanga ndi nthumi kuti yikumuruska chara uyo wakuyituma.

¹⁷Usange mukuvimanya vyeneivi muŵenge âwakutumbika usange mukuvichita!

¹⁸“Mazgu agha kuti nkhunenera mose chara, chifukwa nkhuŵamanya awo ndawasora. Kweni kuti ghafiskike Malembo agho ghakuti, ‘Uyo wakurya chingwa pamoza na ine ndiyo wandiwukira.’

¹⁹Nkhumuphalirani ichi sono pambere chindachitike, mwakuti para chachitika mupulikane kuti ndine mweneuyo.

²⁰Inya, inya nadi nkhumunenerani kuti, yose uyo wakupokerera uyo ndamutuma wakupokerera ine. Ndipo yose uyo wakupokerera ine wakupokerera mweneuyo wakandituma ine.”

Yesu wakuphalira nkhanira uyo wamkumwendera mphiska
(Mat 26.20-25; Mrk 14.17-21; Luk 22.21-23)

²¹ Yesu wakati wayowoya vyeneivi, wakakweŵeka chomene mu mzimu wakaphara pakweru wakati, “Inya, inya nadi nkhumunenerani kuti, yumoza wa imwe wati wandenderenge mphiska.”

²² Wasambiri ūkhe ūkamba kulaŵiskana ku maso, ūkazizikika chomene na munthu uyo wakanenanga.

²³ Yumoza wa iwo, musambiri mweneuyo Yesu wakamutemwa wakeghamira pafupi na chifuŵa cha Yesu.

²⁴ Simoni Petrosi wakamuchewuzga wakati, “Tiphalira kasi wakunena njani?”

²⁵ Musambiri yura wakasenderera pa chifuŵa cha Yesu, wakati, “Fumu, kasi ndi njani?”

²⁶ Yesu wakazgora wakati, “Ndi mweneuyo nditi ndimupenge mphiri para ndakovya.” Penepapo Yesu wakati wakovya phiri, wakamupa Yudasi mwana wa Simoni Isikariyoti.

²⁷ Penepapo Yudasi wakati wapokera phiri, Satana wakanjira mwa iyo. Yesu wakati kwa iyo, “Icho ukukhumba kuchita, chita luŵiro.”

²⁸ Sono pakaŵavye mwa awo ūkakhara pa kurya, uyo wakamanya chifukwa icho Yesu wakayowoyerwa nttheura kwa iyo.

²⁹ Pakuti Yudasi wakâwa msungiliri wa thumba la ndarama, ūwanji ūkaghanaghananga kuti Yesu wakamuphaliranga kuti, “Kagule ivyo vikukhumbikwa pa chiphikiro,” panji kuti wakapereke vyawanangwa ku ūkavu.

³⁰ Sono wakati wapokera phiri, penepapo wakafumira kuwaro, ndipo panyengo iyi kukaŵa usiku.

Dango liphya

³¹ Yudasi wakati wafuma, Yesu wakayowoya wakati, “Sono ndipo Mwana wa Munthu wachindikika, ndipo Chiuta wachindikikira mwa iyo.

³² Usange Chiuta wakachindikikira mu Mwana, Chiuta nayo wati wachindikenge Mwana mwa iyomwene ndipo wati wamuchindike penepapo.

³³ Mwa twana, kwakharako kanyengo kachoko waka apo ndichali namwe. Mwamkundipenja, kweni nkhumuphalirani sono mazgu agho nkhaŵaphalira ūYuda kuti, ‘Uko nkhiruta ine, imwe kuti mungizako chara.’

³⁴ Nkhumupani dango liphya kuti mutemwanenge. Umo ine ndamutemwerani imwe, ndimo namwe mutemweranenge.

³⁵ Na cheneichi ndicho ūnthu wose ūati ūmamyirenge kuti ndimwe ūwasambiri ūane, usange mukutemwana yumoza na munyakhe.”

Yesu wakuyowoyerathu kuti Petrosi wamkumukana

(Mat 26.31-35; Mrk 14.27-31; Luk 22.31-34)

36Simoni Petrosi wakati kwa iyo, “Fumu, kasi mukuruta nkhu?” Yesu wakazgora wakati, “Uko nkhiruta ine, kuti ungandirondezga sono chara, kweni wizamkundirondezga pamanyuma.”

37Petrosi wakati kwa iyo, “Fumu, chifukwa uli ndingareka kumurondezgani sono? Nditi ndiŵikire pasi umoyo wane chifukwa cha imwe.”

38Yesu wakamuzgora kuti, Kasi uŵikirenge pasi umoyo wako chifukwa cha ine? Inya, inya nadi nkhirunenera kuti, tambala wati walire chara, mpaka ukandikane katatu.

Yohane 14

Yesu ndiyo nthowa ya kuyira kwa ŵadada

1“Mitima yinu yingasuzgikanga chara. Kweni pulikanani na Chiuta, ndipo pulikanani mwa ine.

2Mu nyumba ya Ŵadada muli malo ghanandi ghakukharamo. Nga kuwurenge kuŵa ntheura, mphanyi nkhamuphalirani. Nkhiruta kuya kamunozgerani malo.

3Ndipo para ndaruta ndamkumunozgerani malo ndipo ndamkwizaso kwiza kamutorerani kwa ndamwene, mwakuti uko ndili ine ndiko namweso mukawenge.

4Ndipo mukuyimanya nthowa ya uko ine nkhiruta.”

5Tomasi wakati kwa iyo, “Fumu, tikumanya chara uko mukuruta. Kasi nthowa tingayimanya uli?”

6Yesu wakati kwa iyo, “Ine ndine nthowa, unenesko na umoyo. Palije munthu uyo wakwiza ku Ŵadada, kweni mwa ine pera.

7Nga mundimanyenge ine, mphanyi mwaŵamanya na Ŵadada wuwo. Ndipo kuyambira sono mukuŵamanya Ŵadada ndipo mwaŵawona.”

8Filipu wakati kwa iyo, “Fumu, mutirongore Ŵawiskemwe kuti tikhewe.”

9Yesu wakati kwa iyo, “Filipu, ndakhara namwe nyengo yitali, kasi ulije kundimanya na sono? Yose uyo wawona ine wawona na Ŵadada. Kasi ungayowoya uli kuti ‘Mutirongore Ŵawiskemwe?’

10Kasi ulije kupulikana kuti ine ndili mu Ŵadada ndipo Ŵadada ūali mwa ine? Mazgu aggo nkuyowoya kwa imwe, nkuyowoya mu mazaza gha ine ndekha chara, kweni Ŵadada awo ūakukhara mwa ine ūakuchita milimo yavo.

11Pulikanani nane kuti ine ndili mu Ŵadada ndipo Ŵadada ūali mwa ine. Para apo yayi, pulikanani nane chifukwa cha milimo yekha.

¹²Inya, inya nadi nkhumunenerani kuti, yose uyo wakupulikana mwa ine, nayo wati wachitenge milimo iyo nkuchita ine. Ndipo wati wachitenge milimo yikuru yakuruska iyi, chifukwa ine nkhiruta ku Wadada.

¹³Chose icho mungaromba mu zina lane, ndichitenge, mwakuti Wadada wachindikike mu Mwana.

¹⁴Usange mukuromba kalikose mu zina lane, ndichitenge.

Phangano la Mzimu Mutuŵa

¹⁵“Usange mukunditemwa, musungilirenge marango ghane.

¹⁶Ine ndirombenge Wadada ndipo iwo wamupaninge Msanguruski munyakhe kuti wakharenge na imwe kwa muyirayira.

¹⁷Ndiyo Mzimu wa unenesko, mweneuyo charu chingamupokerera chara, chifukwa kuti chikumuwona chara nanga nkhumumanya. Kweni imwe mukumumanya, pakuti wakukhara namwe ndipo wati waŵenge mwa imwe.

¹⁸“Kuti nditi ndimusidaninge walandana chara. Ndamkwizaso kwa imwe.

¹⁹Ndipouli mu kanyengo kachoko waka, charu chilekenge kundiwonaso, kweni imwe mundiwonenge. Pakuti ine ndili wamoyo, namweso muŵenge wamoyo.

²⁰Mu zuŵa leneilo muti mumanyenge kuti ine ndili mu Wadada, ndipo imwe mwa ine, ndipo ine mwa imwe.

²¹“Yose uyo wali na marango ghane ndipo wakughasungilira ndiyo wakunditemwa ine. Ndipo uyo wakunditemwa ine, watemwekenge na Wadada. Ine nane ndimutemwenge na kujivumbula kwa iyo.”

²²Yudasi (Isikariyoti chara) wakati kwa iyo, “Fumu, kasi kwaŵirachi ntheura kuti mujivumbule kwa ise pera, kweni ku charu chara?”

²³Yesu wakamuzgora wakati, Usange munthu wakunditemwa, wati wasungilirenge mazgu ghane, Wadada wati wamutemwenge, ndipo Wadada na ine tizenge kwa iyo na kukhara nayo.

²⁴Yose uyo wakuwura kunditemwa ine, kuti wakurondezga mazgu ghane chara. Mazgu agho mwapulika kuti ngane chara, kweni nga Wadada awo wakandituma.

²⁵“Ndamuyowoyerani vinthu ivi apo ndichali namwe.

²⁶Kweni Msanguruski, Mzimu Mutuŵa, mweneuyo Wadada wamkumutuma mu zina lane, ndiyo wizamkusambizgani vinthu vyose, na kumukumbuskani vinthu vyose ivyo ndamuyowoyerani.

²⁷“Nkhumusidirani mutende. Mutende wane nkhumupani imwe. Kuti nkhumupani nga umo charu chikupira chara. Mungasuzgikanga mu mitima yinu, nanga nkhopa.

²⁸Mukandipulika apo nkhayowoyanga kwa imwe kuti, ‘Nkhuruta ndipo ndamkwizaso kwa imwe.’ Munditemwenge, mphanyi mwangusekerera pakuti ine nkhuruta kwa Wadada, chifukwa Wadada mbakuru kuruska ine.

²⁹Ndipo sono ndamuphalirani pambere chindachitike, mwakuti para chachitika mwiza kapulikane.

³⁰Kuti nditi ndiyowoyengeso namwe vinandi chara, chifukwa uyo wakuwusa charu ichi wakwiza. Iyo kuti wali na mazaza pa ine chara.

³¹Kweni nkhuchita umo Wadada wandalangulira, mwakuti charu chimanye kuti nkhutemwa Wadada. “Wukani, tifumepo pano.

Yohane 15

Yesu ndiyo mpheska yenecho

¹“Ine ndine mpheska yenecho, ndipo Wadada mbalimi wa mpheska.

²Munthavi wose wa mwa ine, uwo ukuwura kupambika vipambi wakuwuskako. Ndipo munthavi wose uwo ukupambika vipambi wakuwuphatilira mwakuti upambike vinandiko.

³Imwe muli wakutowa kale chifukwa cha mazgu agho ndayowoya kwa imwe.

⁴Kharani mwa ine, ndipo ine mwa imwe. Nga ndi umo munthavi ungatondekera kupambika vipambi pa iwo wekha kwambula kuti ukhare mwa mpheska, ntheura namweso mungapambika vipambi chara, kwambula kuti mwakhara mwa ine.

⁵“Ine ndine mpheska, imwe ndimwe minthavi. Munthu yose uyo wakukhara mwa ine ndipo ine mwa iyo, ndiyo wapambikenge vipambi vinandi. Pakuti kwambula ine, kuti mungamanya kuchita kanthu chara.

⁶Yose uyo wakuwura kukhara mwa ine wakuponyeka kuwaro nga ndi munthavi na komira. Minthavi yikuunjikika na kuponyeka mu moto na kuphya.

⁷Usange mukukhara mwa ine, ndipo mazgu ghane nagho ghakukhara mwa imwe, rombani chilichose icho mukukhumba ndipo chiti chichitikirenge imwe.

⁸Mu ichi ndimo Wadada wakuchindikikiramo chakuti mupambike vipambi vinandi, ntheura muti muwenge wasambiri wane.

⁹Nga ndi umo Wadada wandumewera ine ndimo nane ndamutemwerani imwe. Kharani mu kutemwa kwane.

¹⁰Usange mukusungilira marango ghane, mukharenge mu kutemwa kwane nga ndi umo ine nkhasungilira marango gha Wadada ndipo nkukhara mu kutemwa kwavo.

¹¹“Ndayowoya vinthu ivi kwa imwe mwakuti chimwemwe chane chiwenge mwa imwe, na kuti chimwemwe chinu chiwé chakufikapo.

¹²Dango lane kwa imwe ndakuti, mutemwanenge nga ndi umo ine nkhumutemwerani.

¹³Palije munthu uyo wali na kutemwa kukuru kwakuruska uku, kwakuti waŵikire pasi umoyo wakhe chifukwa cha wabwezi wakhe.

¹⁴Ndimwe wabwezi wane usange mukuchita ivyo nkhumulangulani.

¹⁵Kuti nkhumuchemaniso wateweti chara, chifukwa muteweti kuti wakumanya chara icho sekuru wakhe wakuchita. Kweni ndamuchemani wabwezi, chifukwa vyose ivyo nkhapulika ku Wadada ndamumanyiskani.

¹⁶Kuti ndimwe mukandisora ine chara, kweni ndine nkhamusorani, ndipo nkhamwimikani kuti murute na kupambika vipambi, ndipo kuti vipambi vyinu vikhalarire. Mwakuti chose icho mukuomba Wadada mu zina lane wamupani imwe.

¹⁷Ichi ndicho nkhumulangulani kuti, ‘Mutemwanenge.’

Tinkho la charu

¹⁸“Usange charu chikutinkha imwe, manyani kuti chadanga kutinkha ine pambere chindatinkhe imwe.

¹⁹Nga muwenge wa mu charu, mphanyi charu chamutemwani nga mbanthu wakhe. Kweni pakuti ndimwe wa mu charu chara, pakuti nkhamusankhani kufuma mu charu, rekani charu ichi chikumutinkhani.

²⁰Kumbukani mazgu agho nkhamuphalirani, ghakuti, ‘Muteweti kuti ndi mukuru kuruska sekuru chara.’ Usange wakandizikizga ine, imwe namwe wamkumuzikizgani. Usange wakasunga mazgu ghane, wamkusunga na mazgu ghinu wuwo.

²¹Kweni vyose ivi, wamkumuchitirani chifukwa cha ine, pakuti wakumanya chara uyo wakandituma ine.

²²Ndirekenge kwiza na kuyowoya nawo, mphanyi walije zakwananga. Kweni sono walije na chifukwa cha kudapilira zakwananga zawo.

²³Yose uyo wakunditinkha ine, wakutinkha na Wadada wuwo.

²⁴Ndiwurenge kuchita milimo mukati mwawo yeneiyo palije na munthu yunji uyo wakayichitapo, mphanyi walije zakwananga. Kweni sono wayiwona milimo, ndipouli, wakurutilira kunditinkha ine na Wadada wuwo.

²⁵Kweni ichi chikufiska icho chili kulembeka mu marango ghawo kuti, 'Wakanditinkha kwambula chifukwa.'

²⁶"Para Msanguruski wiza, uyo ndamkumutumirani kufuma kwa Wadada, uyo ndiyo Mzimu wa unenesko, mweneuyo wakufumira mu Wadada, ndiyo wizamkundipanikizgira ukaboni ine.

²⁷Imwe ndimwe wakaboni wane, pakuti mwawa nane kufuma pakwamba.

Yohane 16

¹"Ndamuyowoyerani vyose ivi, kuti mureke kukhuwaliskika.

²Wanthu wamkumusezgani mu nyumba zakusoperamo. Inya nadi, ora likwiza apo yose uyo wati wamukomaninge wamkughanaghana kuti wakutewetera Chiuta.

³Wamkumuchitirani vyeneivi chifukwa walije kuwamanya Wadada panji ine.

⁴Kweni ndamuphalirani vyeneivi mwakuti para ora likwiza, mwiza kakumbuke kuti ine nkhamuphalirani za ivi.

Mlimo wa Mzimu Mutuwa

"Pakudanga kuti nkhamuphalirani vyeneivi chara, chifukwa nkha wa namwe pamoza.

⁵Kweni sono nkhuruta kwa uyo wakanditura. Palije na yumoza wa imwe uyo wakundifumba kuti, 'Kasi mukuyankhu?'

⁶Sono pakuti ndamuphalirani vyeneivi, mitima yinu yazura na chitima.

⁷Kweni nkhumuphalirani unenesko kuti chikumwandulirani imwe kuti ine ndirute. Usange ndareka kuruta, Msanguruski wati wizenge kwa imwe chara. Kweni para ndaruta ndamkumutuma kwa imwe.

⁸Para iyo wiza wati wapanikizgire wantru wa mu charu kuti mbakupuvya pa za kwananga, pa za urunji, ndiposo na pa za weruzgi.

⁹Mbakupuvya pa za kwananga chifukwa chakuwura kupulikana mwa ine.

¹⁰Mbakupuvya pa za urunji, chifukwa nkhuruta ku Wadada ndipo kuti mwamkundiwaso chara.

¹¹Mbakupuvya pa za weruzgi, chifukwa uyo wakuwusa charu ichi weruzgika kale.

¹²"Ndipouli ndili na vinthu vinandi vyakumuphalirani, kweni sono kuti mungavipulikiska chara.

¹³Kweni para wiza iyo Mzimu wa unenesko, ndiyo wizamkumurongozgani mu unenesko wose. Chifukwa kuti wati wayowoye pa iyo yekha chara, kweni wati

wayowoye vyose ivyo wakupulika. Ndipo wizamkumuphalirani vinthu ivyo vikwenera kwiza.

¹⁴Iyo wizamkundichindika pakuti wizamkutora ivyo nvyane na kumuphalirani imwe.

¹⁵Vyose ivyo Wadada wali navyo nvyane. Ndicho chifukwa ndanguyowoya kuti Mzimu wamkutora ivyo nvyane na kumuphalirani imwe.

Chitima chamkuzgoka chimwemwe

¹⁶“Pa kanyengo kachoko waka kuti mwamkundiwaso chara. Ndiposo pa kanyengo kachoko waka, mwamkundiwona chifukwa nkhiruta ku Wadada.”

¹⁷Wanji mukati mwa wasambiri wakhe wakafumbana wakati, “Kasi nchivichi icho wakutiyowoyeru kuti, ‘Pa kanyengo kachoko waka, kuti mwamkundiwaso chara, ndiposo pa kanyengo kachoko waka, mwamkundiwona?’ Ndipo wakayowoya kuti, ‘Chifukwa nkhiruta ku Wadada.’”

¹⁸Wakafumbana wakati, “Pakuyowoya kuti, ‘Pa kanyengo kachoko waka’ kasi wakung'anamulachi? Tikuchimanya chara icho wakuyowoya.”

¹⁹Yesu wakamanya kuti wakukhumba kumufumba, sono wakati kwa iwo, “Kasi ichi ndicho mukufumbana pa icho nang'anamulanga pakuyowoya kuti, ‘Pa kanyengo kachoko waka, kuti mwamkundiwaso chara, ndipo para kajumphapo kanyengo kachokoso waka mwamkundiwaso?’

²⁰Inya, inya nadi nkhumunenerani kuti, imwe mwamkulira na kutengera, kweni wantru wa mu charu wamkusekerera. Imwe mwamkuwa na chitima, kweni chitima chinu chamkuzgoka chimwemwe.

²¹Para mwanakazi wali mu vyakuwa pakubaba mwana, wakuwa na chitima chifukwa ora lakhe lafika. Kweni para mwana wababika, kuti wakukumbukaso urwirwi ura chara, chifukwa wali na chimwemwe pakuwona kuti muntru wababika mu charu.

²²Ndimo kuliri na imwe wuwo. Sono muli na chitima, kweni ndamkumuwonaniso. Ndipo mitima yinu yamkuwa na chimwemwe icho na yumoza wamkumupokani chara.

²³“Pa zuwa lira, kuti mwamkundifumbaso kanthu chara. Inya, inya nadi nkhumunenerani kuti, chose icho mukuomba Wadada mu zina lane wamkumupani.

²⁴Mpaka sono mundarombepo kanthu mu zina lane. Rombani ndipo muti mupokerenge mwakuti chimwemwe chinu chiwe chakufikapo.

Yesu wavivya charu

²⁵“Ndamuyowoyerani vinthu ivi mu zinharika. Nyengo yikwiza apo kuti ndamkuyowoyerero mu zinharika chara. Kweni ndamkumuvumbulirani pakweru nkhanira vya Wadada.

²⁶Pa zuwa lira, mwamkuomba mu zina lane. Ndipo nkhuyowoya kuti ndamkumuromberani ku Wadada chara.

²⁷Pakuti Wadada iwoŵene wakumutemwani, chifukwa imwe mukunditemwa ine ndipo mwapulikana kuti ndili kufuma ku Wadada.

²⁸Ine nkhafuma ku Wadada, ndipo ndiza mu charu. Sono nkhufumamo mu charu ndipo nkhuruta ku Wadada.”

²⁹Wasambiri wakhe wakati kwa iyo, “Sono ndipo mukuyowoya pakweru nkhanira, kuti mukuyowoyerero mu ntharika chara.

³⁰Sono ndipo tikumanya kuti mukumanya vyose kuti kukukhumbikwa chara kuti munthu wamufumbani kanthu. Pa chifukwa ichi tikupulikana kuti muli kufuma kwa Chiuta.”

³¹Yesu wakaŵazgora wakati, “Kasi mukupulikana sono?

³²Nyengo yikwiza ndipo nadi yafika kale, apo imwe mose mwamkuparanyikana waliyose wa imwe wati wawerere ku ivyo wakachitanga na kundireka ine ndekha. Ndipouli kuti ndili ndekha chara, chifukwa Wadada wali nane.

³³Ndamuphalirani vyeneivi, kuti muŵenge na mutende chifukwa cha ine. Mu charu muli suzgo, kweni khwimani mtima, chifukwa ine ndavivya charu.”

Yohane 17

Yesu wakujirombera

¹Yesu wakati wayowoya mazgu agha, wakalaŵiska kuchanya na kuti, “Wadada, nyengo yafika. Chindikani Mwana winu mwakuti Mwana wamuchindikani Imwe,

²pakuti muli kumupa mazaza pa wanthu wose, mwakuti wapereke umoyo wa muyirayira ku wose awo muli kumupa.

³Ndipo uwu ndi umoyo wa muyirayira kuti wamumanyani imwe, mwaŵeneimwe ndimwe Chiuta mwekha pera wa unenesko na Yesu Khristu uyo muli kumutuma.

⁴Ine ndamuchindikani pano pasi pakufiska mlimo uwo mukandipa kuti ndichite.

⁵Ndipo sono Wadada, mundichindike panthazi pinu na uchindami weneuwo nkhaŵa nawo pamoza na imwe pambere charu chindalengeke.

Yesu wakurombera wasambiri wakhe

⁶“Ine ndili kuvumbula zina linu ku wānthu awo mukandipa kufuma ku charu. Wakawā wīnu, ndipo mukandipa ine wānthu aŵa. Iwo wāli kusungilira mazgu għinu.

⁷Sono wakumanya kuti vyose ivyo mukandipa vikafuma kwa imwe.

⁸Pakuti ndawapa mazgu għinu agho mukandipa, ndipo wāli kughapokerera. Wakumanya nadi kuti nchakuneneska kuti ine ndili kufuma kwa imwe, ndiposo wakupulikana kuti ndimwe muli kundituma.

⁹“Ine nkhuŵarombera. Kuti nkhurombera charu chara, kweni nkhurombera wānthu awo mukandipa chifukwa mbinu.

¹⁰Vyose ivyo ndili navyo nvyinu, ndipo vyose ivyo muli navyo nvyane, ndipo nkħuchindikikira mwa ivyo.

¹¹Ndipo sono kuti ndiliso mu charu chara ndipouli aŵa wāli mu charu ndipo nkhwiza kwa imwe Wadada Ħatuŵa, wāsungilirani mu zina linu wose awo mukandipa, mwakuti wāwēnge yumoza nga ndi umo imwe na ine tiliri yumoza.

¹²Apo nkhaŵa nawo mu charu, nkhaŵasungilira mu zina linu, nkħavikirira awo mukandipa ndipo na yumoza wa iwo wakatayikapo, kupatulako yumoza uyo ngwa Gehena kuti Malembo ghafiskike.

¹³Kweni sono nkhwiza kwa imwe, ndipo nkħuyowoya vyeneivi apo ndili mu charu, mwakuti chimwemwe chane chifiskike mwa iwo.

¹⁴Ndili kuŵapa Mazgu għinu, ndipo charu chikawatinkha chifukwa kuti mba charu chara, nga ndi umo ine ndiliri wa mu charu chara.

¹⁵Nkuromba kuti muŵafumyemo mu charu ichi chara, kweni kuti muŵasungilire ku Muheni Yura.

¹⁶Kuti mba charu ichi chara, nga ndi umo ine nane kuti ndili wa mu charu ichi chara.

¹⁷Muŵatuŵiske mu unenesko, pakuti mazgu għinu mbunenesko.

¹⁸Nga ndi umo imwe mukanditumira ine mu charu, ndimo nane ndaŵatumira mu charu.

¹⁹Chifukwa cha iwo, nkħujipatulira ku mlimo utuŵa mu unenesko, mwakuti iwo nawo wāpatulikire ku mlimo utuŵa.

Yesu wakurombera wose awo wizamkumugomezga

²⁰“Kuti nkhurombera aŵa pera chara, kweniso na awo wāmkupulikana mwa ine chifukwa cha mazgu ghawo,

²¹mwakuti wose wâwé yumoza. Nga ndi umo imwe Wadada muliri mwa ine, ndipo ine mwa imwe, nawoso wâwé mwa ise, mwakuti charu chipulikane kuti ndimwe mukandituma.

²²Uchindami uwo mukandipa ndiwo ndâwapa, mwakuti wâwenge yumoza, nga ndi umo ise nase tiliri yumoza,

²³ine mwa iwo, ndipo imwe mwa ine, mwakuti wâwé yumoza nkhanirankhanira, mwakutiso charu chimanyenge kuti ndimwe mukandituma, ndipo mukuwatemwa nga ndi umo mukunditemwera ine.

²⁴“Wadada, nkhukhumba kuti awo muli kundipa ine, wakawenge uko ndili ine, kuti wawone uchindami wane, uwo muli kundipa ine, mu kutemwa kwini pa ine pambere charu chindalengeke.

²⁵Mwa Wadada warunji, charu chilije kumumanyani, kweni ine nkhumumanyani ndipo aâwa wakumanya kuti ndimwe muli kundituma.

²⁶Ndawamanyiska zina linu, ndipo ndiâwamanyiskenge ndipera mwakuti kutemwa uko mukanditemwa nako, kuweso mwa iwo, ndipo ine nane ndiâwe mwa iwo.”

Yohane 18

Kukoreka kwa Yesu

(Mat 26.47-56; Mrk 14.43-50; Luk 22.47-53)

¹ Yesu wakati wamara kuromba, wakaruta pamoza na wâsambiri wakhe wakaya kambuka ku chinkhwawu cha Kidironi. Kwenekura kukaâwa munda, ndipo Yesu pamoza na wâsambiri wakhe wakaya kanjira mu munda ura.

²Sono Yudasi uyo wakamwendera mphiska nayo wakaghamanya malo ghara, pakuti nyengo zinandi Yesu na wâsambiri wakhe wakawungananga kwenekuko.

³Ntheura Yudasi wakatora mpingo wa wâsilikari âwa Boma la Romu na wâlinda âwa Nyumba ya Chiuta awo wakatumika na wâsofi warara na âwaFarisi, wakiza ku munda ura uku wayegha zinyali, vyenje na mahomwa.

⁴Yesu wakamanya vyose ivyo viti vimuwirenge. Ntheura wakiza panthazi ndipo wakawafumba wakati, “Kasi mukupenja njani?”

⁵Wakamuzgora wakati, “Tikupenja Yesu wa ku Nazarete.” Yesu wakati, “Ndine pano.” (Yudasi uyo wakamwendera mphiska Yesu wakimilira penepara pamoza na mpingo ura.)

⁶Para Yesu wakazgora kuti, “Ndine pano,” wakawerera chitunutunu na kuwa pasi.

⁷Yesu wakawafumbaso wakati, "Kasi mukupenja njani?" Wakazgora wakati, "Tikupenja Yesu wa ku Nazarete."

⁸Yesu wakaŵazgora wakati, "Ndamuphalirani kuti ndine pano. Ntheura usange mukupenja ine, ūarekani aŵa ūarutenge."

⁹Wakayowoya ntheura mwakuti ghafiskike mazgu agho iyo wakayowoya ghakuti, "Mu wose awo mukandipa, ndilije kutayapo nanga njumoza."

¹⁰Ntheura Simoni Petrosi pakuŵa na lupanga, wakalukhwetula, na kuheta muzga wa Musofi Mukuru na kuwunguzura khutu lakhe la ku maryero. Zina la muteŵeti yura wakaŵa Maliko.

¹¹Yesu wakati kwa Petrosi, "Wezgera lupanga lwako mu chibazi chakhe. Kasi ndireke kumwa nkhombo ya visuzgo iyo Ŵadada ūandipa?"

Yesu wakutorekera panthazi pa Anasi

¹²Ntheura mpingo wa ūasilikari ūa Boma la Romu pamoza na murongozgi wawo na ūalinda ūa ūaYuda ūa Nyumba ya Chiuta, ūakamukora Yesu na kumukaka.

¹³Ŵakadanga ūaruta nayo kwa Anasi, mweneuyo wakaŵa wiskevyara wa Kayafa uyo wakaŵa Musofi Mukuru chirimika chenechira.

¹⁴Kayafa ndiyo wakaŵaphalira ūaYuda kuti, nchakwenerera kuti munthu yumoza wafwe mu malo mwa ūanthu wose.

Petrosi wakumukana Yesu

(Mat 26.69-70; Mrk 14.66-68; Luk 22.55-57)

¹⁵Simoni Petrosi na musambiri munyakhe ūakamurondezga Yesu. Musambiri munyakhe wakaŵa wakumanyikwa makora na Musofi Mukuru. Ndipo wakanjira pamoza na Yesu mu baraza la nyumba ya Musofi Mukuru,

¹⁶apo Petrosi wakimilira kuwaro pa muryango. Ntheura musambiri munyakhe uyo wakamanyikwa kwa Musofi Mukuru, wakafumira kuwaro ndipo wakayowoya na msungwana wanchito, mulinda wa pa muryango, na kumunjizga Petrosi.

¹⁷Msungwana wanchito yura wakati kwa Petrosi, "Asi ndiwe yumoza wa ūasambiri ūa munthu uyu?" Petrosi wakazgora wakati, "Ndine chara."

¹⁸Sono ūateŵeti na ūalinda ūa Nyumba ya Chiuta ūakapemba moto wa makara, pakuti yikaŵa nyengo ya kuzizima chomene. Ndipo ūakimiliranga uku ūakotha moto, Petrosi nayo wakaruta penepapo na kotha nawo moto.

Musofi Mukuru wakufumba Yesu

(Mat 26.59-66; Mrk 14.55-64; Luk 22.66-71)

¹⁹Ntheura Musofi Mukuru wakamufumba Yesu na za ūasambiri ūakhe na kusambizga kwakhe.

20Yesu wakamuzgora kuti, “Ine nkhayowoyanga pakweru ku charu. Mazuŵa ghose nkhasambizganga mu nyumba zawo zakusoperamo, ndipo na mu Nyumba ya Chiuta, umo ŵaYuda wose ŵakawungananga. Ndilije kuyowoya kanthu kanyakhe kose ku udesi.

21Kasi sono mukundifumbirachi? Fumbani awo ŵakapulika ivyo nkhasambizganga. Iwo ŵakumanya ivyo nkhayowoya.”

22Yesu wakati wayowoya ntheura, yumoza wa ŵalinda ŵa Nyumba ya Chiuta awo ŵakawâwa penepara, wakamupamantha na lupi wakati, “Kasi ntheura ndimo ungamuzgolera Musofi Mukuru?”

23Yesu wakamuzgora wakati, “Usange ndayowoya uheni yowoya icho ndananga. Kweni usange ndayowoya makora, kasi ukunditimbirachi?”

24Ntheura Anasi wakamutuma wakukakika kwa Kayafa, Musofi Mukuru.

Petrosi wakumukanaso Yesu

(Mat 26.71-75; Mrk 14.69-72; Luk 22.58-62)

25Simoni Petrosi wakimilira na kotha moto. Ŵanthu ŵakati kwa iyo, “Kasi iwe ndiwe yumoza wa ŵasambiri ŵakhe chara?” Petrosi wakakana wakati, “Ndine chara.”

26Yumoza wa ŵateŵeti ŵa Musofi Mukuru, mweneuyo wakâwa mubali wa munthu uyo Petrosi wakamuwunguzura khutu, wakamufumba wakati, “Kasi ndangukuwona iwe cha mu munda pamoza nayo?”

27Petrosi wakakanaso ndipo penepapo tambala wakalira.

Yesu wakweruzgika na Pilato

(Mat 27.1-2, 11-14; Mrk 15.1-5; Luk 23.1-5)

28Ntheura ŵakamutora Yesu na macherochero, kufuma ku nyumba ya Kayafa na kuruta nayo ku nyumba ya weruzgi. Kweni iwoŵene ŵaYuda kuti ŵakanjiramo mu nyumba ya weruzgi chara, chifukwa ŵakopanga kuti ŵangakazuzgika, pakuti wakakhumbanga kuti ŵakarye chakurya cha Paska.

29Ntheura Pilato wakafumira kuwaro kuya kakumana nawo ndipo wakaŵafumba wakati, “Kasi ndi mrandu uli uwu mukumupacha nawo munthu uyu?”

30ŵakamuzgora ŵakati, “Munthu uyu waŵenge kuti wakuchita uheni chara, mphanyi tiliye kwiza nayo kwa imwe.”

31Pilato wakati kwa iwo, “Mutorani mwekha mumweruzge kwakuyana na marango ghinu.” ŵaYuda ŵakati kwa iyo, “Ise kuti tikuzomerezgeka kukoma munthu waliyose chara.”

32Ichi chikachitika mwakuti mazgu gha Yesu ghafiskike agho wakayowoya na kurongora mtundu wa nyifwa yeneiyo wati wafwenge nayo.

³³Pilato wakanjiraso mu nyumba yakhe na kumuchema Yesu, wakamufumba wakati, “Kasi ndiwe Karonga wa ḫaYuda?”

³⁴Yesu wakamuzgora wakati, “Kasi mukuyowoya ichi pa imwe mwekha panji ḫanthu ḫanyakhe ḫamuphalirani za ine?”

³⁵Pilato wakazgora wakati, “Kasi ndine muYuda? Fuko lako na ḫasofi ḫarara ndiwo ḫakupereka kwa ine. Kasi wachitachi?”

³⁶Yesu wakazgora kuti, “Ufumu wane kuti ngwa charu ichi chara. Usange ufumu wane uᬁenge wa charu ichi, mphanyi ḫanthu ḫane ḫarwa kuti ndireke kuperekeka ku ḫaYuda. Kweni Ufumu wane kuti ngwa kufuma mu charu chara.”

³⁷Pilato wakati, “Ipo sono ndiwe karonga?” Yesu wakazgora wakati, “Ndimwe mwayowoya kuti ndine karonga. Nkhababika chifukwa cha ichi ndipo chifukwa cha ichi nkhiza mu charu kuti ndipanikizgire unenesko. Yose uyo ngwa unenesko, wakupulika mazgu ghane.”

³⁸Pilato wakati kwa iyo, “Kasi unenesko nchichi?”

Pilato wakudumula kuti Yesu wakomeke

(Mat 27.15-31; Mrk 15.6-20; Luk 23.13-25)

Penepapo Pilato wakawereraso ku ḫaYuda wakati, “Ine kuti nkhusangamo kafukwa mwa iyo chara.

³⁹Kweni muli na kaluso kakuti ndimusutuliraninge munthu yumoza pa nyengo ya Paska, sono kasi mukukhumba kuti ndimusutulirani Karonga wa ḫaYuda?”

⁴⁰Iwo ḫakachemerezgaso ḫakati, “Yayi! Uyo yayi, kweni Baraba!” (Baraba uyu, wakawā munkhungu).

Yohane 19

¹Penepapo Pilato wakamutora Yesu ndipo wakalangula kuti wathyapulike.

²Wasilikari ḫakaruka mphumphu ya minga ndipo ḫakamuvwarika ku mutu. ḫakamuvwarikaso munjilira uchesamu.

³Wakiza kwa iyo ndipo ḫakati, “Muwonire Karonga wa ḫaYuda!” Ndipo ḫakamupamantha na malupi.

⁴Pilato wakafumiraso kuwaro, wakati ku mzinda, “Wonani nkhumufumyira kwa imwe, kumurongorani kuti ndilije kusangamo mrandu uliwose mwa iyo.”

⁵Ntheura Yesu wakafumira kuwaro uku wavwara mphumphu ya minga na munjilira uchesamu. Pilato wakati kwa iwo, “Wonani uyu munthu!”

⁶Wasofi ḫarara na ḫalinda ḫa ku Nyumba ya Chiuta ḫakati ḫawona Yesu, ḫakachemerezga ḫakati, “Mupayika! Mupayika!” Pilato wakati kwa iwo,

"Mutorani mwekha mukamupayike, chifukwa ine ndilije kumusanga na mrandu uliwose."

⁷WaYuda wakazgora wakati, "Ise tili na dango, ndipo kwakuyana na dango ili, wakwenera kukomeka. Chifukwa wakujichema cuti, 'Ndi Mwana wa Chiuta.' "

⁸Para Pilato wakati wapulika mazgu agha, wakopa chomene.

⁹Wakanjiraso mu nyumba ya weruzgi ndipo kwa Yesu wakati, "Kasi ndiwe wa nkhu?" Kweni Yesu wakazgorapo kanthu chara.

¹⁰Pilato wakati, "Ukukana kundiyowoyeska ine? Kasi ukumanya chara cuti ndili nagho mazaza gha kukusutulira na mazaza gha kukupayikira pa mphinjika?"

¹¹Yesu wakazgora wakati, "Kuti mungaŵa na mazaza pa ine chara kwambula cuti ghapike kwa imwe kufuma kuchanya. Ntheura uyo wandipereka kwa imwe, ndiyo kwananga kwakhe nkukuru."

¹²Para Pilato wakati wapulika mazgu agha, wakapenja kumusutula Yesu. Kweni waYuda wakachemerezga wakati, "Usange mukumusutula munthu uyu, ipo cuti ndimwe mubwezi wa karonga wa ku Romu chara. Yose uyo wakujizgora yekha kuŵa karonga, wakuwukira karonga wa ku Romu."

¹³Para Pilato wakapulika mazgu agha, wakatorera Yesu kuwaro, ndipo wakaya kakhara pa chitengo cha kweruzgirapo pa "Malo ghakwalikika na mawe" ghakuchemeka "Gabata" mu chiHebere.

¹⁴Likâwa zuŵa la kunozgekera Paska. Ndipo pakaŵa pa 12 koloko muhanya. Pilato wakaŵaphalira waYuda wakati, "Wonani karonga winu!"

¹⁵WaYuda wakachemerezga wakati, "Tiye nayo uko! Tiye nayo uko! Kamupayike pa mphinjika!" Pilato wakaŵaphalira waYuda wakati, "Kasi ndipayike pa mphinjika karonga winu?" Wasofi warara wakazgora wakati, "Tilije karonga, kweni karonga wa ku Romu pera."

¹⁶Ntheura Pilato wakamupereka Yesu kwa iwo cuti wapayikike pa mphinjika.

Yesu wakupayikika pa mphinjika

(Mat 27.32-44; Mrk 15.21-32; Luk 23.26-43)

Ntheura wakamutora Yesu.

¹⁷Iyo wakafuma uku wakuyegha mphinjika yakhe kuya ku malo agho ghakuchemeka "Bwaza" gheneagho mu chiHebere ghakuchemeka "Gologota."

¹⁸Wakamupayika Yesu pa mphinjika pa malo gheneghara. Wakapayikaposo wantru waŵiri pamoza na Yesu, yumoza ku woko la maryero, munyakhe ku woko la mazere ndipo Yesu pakati pawo.

¹⁹Pilato wakalemba malembo na kughâwika pachanya pa mphinjika, wakalemba wakati, "Yesu wa ku Nazarete, Karonga wa waYuda."

²⁰WaYuda wānandi wakawazga chimanyisko ichi, chifukwa malo agho wakamupayikirapo Yesu ghakaŵa pafupi na msumba, ndipo chimanyisko ichi chikalembeka mu chiHebere, mu chiGriki na mu chiLatini.

²¹Wasofi warara wakamuphalira Pilato wakati, “Mungalembanga kuti, ‘Karonga wa waYuda’ chara, kweni mulembe kuti, ‘Iyo wakatenge, ndine Karonga wa waYuda.’”

²²Pilato wakazgora wakati, “Icho ndalembe, nda ndalembe.”

²³Para wasilikari wakati wāmupayika Yesu pa mphinjika, wakatora vyakuvwara vyakhe, wakavigaŵa panayi. Musilikari yose wakatora chigaŵa chakhe na chakhe. Wakatoraso munjilira wakhe. Kweni munjilira ukawa wambula musono, wakurukika kufuma kuchanya mpaka pasi.

²⁴Ntheura wasilikari wara wakayowoyeskana wakati, “Tireke kuwuparura, kweni tichite nawo mphenduzgo mwakuti tisange uyo wangawutora.” Ichi chikachitika mwakuti ghafiskike Malembo agho ghakuti, “Wakagawana vyakuvwara vyane, ndipo wakachita mphenduzgo pa munjilira wane.” Ivi ndivyo wakachita wasilikari wara.

²⁵Pafupi na mphinjika ya Yesu, pakimilira wānyina na munung'una wa wānyina, Mariya muwoli wa Kleopa, na Mariya wa ku Magadala.

²⁶Para Yesu wakawona anyina na musambiri uyo wakamutemwa, wakwimilira pafupi, wakati kwa anyina, “Amama, uyu mwana winu.”

²⁷Ndipo wakati ku musambiri, “Wānyoko wāko aŵa.” Kufuma nyengo yeneyira musambiri wakawatora na kuruta nawo ku kwakhe.

Nyifwa ya Yesu

(Mat 27.45-56; Mrk 15.33-41; Luk 23.44-49)

²⁸Pamanyuma pa ichi, Yesu wakamanya kuti vyose vyamara ndipo pakufiska ivyo vikalembeka mu Malembo wakati, “Ndomirwa.”

²⁹Pakaŵa chiŵiya penepara umo mukaŵa vinyo lakusasa. Ntheura wakabizgamo sipanje mu vinyo lira na kuyiweska ku kakhuni ka hisopo ndipo wakakwezgera ku mlomo wakhe.

³⁰Yesu wakati wamwa vinyo lakusasa wakati, “Kwamara.” Penepapo wakakowama mutu wakhe ndipo wakapereka mzimu wakhe.

Yesu wakuvotoreka ku Iwegha

³¹Pakuti likaŵa zuŵa la kunozgekera chiphikiro cha Paska, warara wa waYuda kuti wakakhumba chara kuti mathupi ghakhalirire pa mphinjika mpaka zuŵa la Sabata Chifukwa zuŵa la Sabata ili likaŵa likuru. Ntheura wakamuomba Pilato kuti wāwaphyore malundi, mwakuti mathupi ghawuslikepo pa mphinjika.

³²Ntheura âwasilikari âwakiza na kuphyora malundi gha munthu wakudanga na gha munyakhe, awo âwakapayikika nayo pamoza.

³³Kweni para âwakati âwafika pa Yesu, âwakasanga wafwa kale. Ntheura kuti âwakamuphyora malundi chara.

³⁴Kweni yumoza wa âwasilikari âwara âwakamuvotora Yesu ku lwegha na mukondo, penepapo ndopa na maji vikafuma.

³⁵(Munthu uyo wakachiwona ichi chikuchitika, ndiyo wakapereka ukaboni. Ndipo tikumanya kuti ukaboni wakhe ngwa unenesko, mwakuti imwe namwe mupulikane.)

³⁶Pakuti vinthu ivi vikachitika kuti Malembo ghafiskike agho ghakuti, "Chamkuphyokapo nanga nchiwangwa chakhe chimoza chara."

³⁷Ndiposo Malembo ghanyakhe ghakuti, "ÂWamkumulaâwiska mweneuyo âwamuvotora."

Kusungika kwa Yesu

(Mat 27.57-61; Mrk 15.42-47; Luk 23.50-56)

³⁸Pamanyuma pa ichi, Yosefe wa ku Arimatiya (uyo wakâwa musambiri wa Yesu kweni mu udesi, chifukwa wakopanga âwYuda,) wakaromba Pilato usange wangawuskapo thupi la Yesu. Pilato wakamuzomerezga. Ntheura wakiza na kuwuskapo thupi la Yesu.

³⁹Nikodemo, mweneuyo pakudanga wakiza kwa Yesu na usiku, nayoso wakiza uku wayegha mure na chinthembwe, vyakukwana makilogiramu pafupi 30.

⁴⁰Sono âwakatora thupi la Yesu, na kulivungirizga na salu za bafuta pamoza na vyakununkhiskira, nga ndi kaluso ka âwYuda kakusungira âwakufwa.

⁴¹Malo agho âwakamupayikapo Yesu ghakaâwa pafupi na munda, ndipo mu munda ura mukaâwa dindi liphya leneilo kuti âwakasungamo munthu na kale chara.

⁴²Ntheura pakuti likâwa zuâwa la kunozgekera chiphikiro cha Paska, ndipo pakuti dindi likâwa pafupi, âwakamuâwika Yesu mwenemumo.

Yohane 20

Kuwuka kwa Yesu

(Mat 28.1-8; Mrk 16.1-8; Luk 24.1-12)

¹Pa zuâwa lakudanga mu sabata, nyengo ya mulenje ku matandakucha, Mariya wa ku Magadala, wakaruta ku dindi. Wakaya kasanga kuti libwe lawusikapo pa muryango wa dindi.

²Ntheura wakachimbira ndipo wakiza kwa Simoni Petrosi na ku musambiri munyakhe mweneuyo Yesu wakamutemwa, wakati kwa iwo, "Wawuskamo Fumu mu dindi, ndipo tikumanya chara uko wayiŵika."

³Penepapo Petrosi na musambiri munyakhe wakafuma na kuchimbilira ku dindi.

⁴Wose wâwiri wakachimbiranga pamoza, kweni musambiri munyakhe wakachimbira kuruska Petrosi ndipo ndiyo wakadanga kufika ku dindi.

⁵Wakakotama na kulingizga mu dindi, ndipo wakawona salu za bafuta zaŵikika mwenemumo. Kweni kuti wakanjiramo chara.

⁶Ntheura Simoni Petrosi, uyo wakamurondezganga nayo wakiza na kunjira mu dindi. Wakawona salu za bafuta zagonakeka mwenemura,

⁷na salu iyo yikâwa ku mutu wakhe, yeneiyo kuti yikâwa pamoza na za bafuta chara, kweni yikazingika pa dera pa yekha.

⁸Pa umaliro musambiri munyakhe, mweneuyo wakadanga kufika pa dindi, nayoso wakanjira ku dindi, wakawona, na kupulikana.

⁹Chifukwa wakaŵa wândaghâmanyiske malembo agho ghakuti, Yesu wakwenera kuwuka ku wakufwa.

¹⁰Ntheura wâsambiri wara wâkawerera ku kaya.

Yesu wakuwonekera Mariya wa ku Magadala

(Mat 28.9-10; Mrk 16.9-11)

¹¹Kweni Mariya wakimilira kuwaro kwa dindi uku wakulira. Apo wakaŵa wachali kulira, wakasindama na kulingizga mu dindi.

¹²Ntheura wakawona wângelo wâwiri, wâvvara vyakuvwara vituŵâ. Wakakhara apo pakaŵa chitanda cha Yesu, yumoza ku mutu ndiposo munyakhe ku malundi.

¹³Wakati kwa iyo, "Wa mwanakazi, kasi ukulirachi?" Mariya wakati kwa iwo, "Chifukwa wawuskamo Fumu yane, ndipo nkhumanya chara uko wayiŵika."

¹⁴Mariya wakati wayowoya ntheura wakang'anamuka, ndipo wakawona Yesu wakimilira penepara. Kweni kuti wakamumanya chara kuti ndi Yesu.

¹⁵Ndipo Yesu wakati kwa iyo, "Wa mwanakazi, kasi ukulirachi? Kasi ukupenja njani?" Mariya wakaghananganaga kuti ndi mwenecho wa munda. Ntheura wakamuŵeya wakati, "Wadada, usange ndimwe mwangumutora mundiphalire uko mwamuŵika kuti ndirute nkhamutore."

¹⁶Yesu wakati kwa iyo, "Mariya!" Penepapo Mariya wakang'anamukira kwa Yesu wakati mu chiHebere, "Rabboni!" (Ndiko kuti "Musambizgi.")

¹⁷Yesu wakati kwa iyo, “Ungandikhwaskanga chara, pakuti ndichali ndindakwere ku Wadada. Kweni rutanga ku wanyane ukaŵaphalire kuti, ‘Nkhuwerera kuchanya ku Wadada wane ndiposo wawiskemwe, kwa Chiuta wane ndiposo kwa Chiuta winu.’”

¹⁸Ntheura Mariya wa ku Magadala wakaruta ku w̄asambiri, ndipo wakati, “Ndayiwona Fumu.” Ndipo wakaŵaphalira vyose ivyo Fumu yikamuyowoyer.

Yesu wakuwonekera ku w̄asambiri wakhe

(Mat 28.16-20; Mrk 16.14-18; Luk 24.36-49)

¹⁹Nyengo ya mise pa zuŵa leneilo lakudanga mu sabata, w̄asambiri wakawungana pamoza mu nyumba. Iwo wakajarako ku miryango chifukwa chakopa ŵaYuda. Ntheura Yesu wakiza, wakimilira mukati mwawo, ndipo wakati kwa iwo, “Mutende uŵenge namwe.”

²⁰Wakati wayowoya ntheura, wakaŵarongora mawoko ghakhe na mu mbambo. W̄asambiri wakakondwa pakuwona Fumu.

²¹Yesu wakatiso kwa iwo, “Mutende uŵenge namwe! Nga ndi umo Wadada wakanditumira ine, ndimo nane nkhumutumirani.”

²²Wakati waŵayowoyer ivi, wakaphutira muvuchi pa iwo wakati, “Pokererani Mzimu Mutuŵa.

²³Wose awo mukuŵagowokera zakwananga zawo, zikugowokereka, ndipo awo mwareka kuŵagowokera, kuti zikugowokereka chara.”

Kuwura kugomezga kwa Tomasi

²⁴Tomasi, yumoza wa w̄asambiri wakhe 12, mweneuyo wakachemekanga kuti Didimo, kuti wakaŵa pamoza na wanyakhe chara para Yesu wakiza.

²⁵Ntheura w̄asambiri wanyakhe wakamuphalira wakati, “Tayiwona Fumu.” Kweni Tomasi wakati kwa iwo, “Kwambula kuti ndiwone mabamba gha mizumali mu mawoko ghakhe, na kukhwaskamo mu mabamba ghara na munwe wane, ndiposo kwambula kuti ndiŵike munwe wane mu lwegha lwakhe, kuti nditi ndipulikanenge chara.”

²⁶Ghakati gharutapo mazuŵa ghankonde na ghatatu, w̄asambiri ūa Yesu wakawunganaso mu nyumba. Tomasi nayo wakaŵa pamoza nawo. Miryango yikaŵa yakujarika, ndipo Yesu wakiza, wakimilira mukati mwawo ndipo wakati, “Mutende uŵenge namwe.”

²⁷Ntheura Yesu wakati kwa Tomasi, “Zanga nawo kuno munwe wako, wona mawoko ghane. Nyoroska woko lako ukhwasko mu lwegha lwane kuti ureke kukayika, kweni ugomezge.”

²⁸Tomasi wakamuzgora wakati, “Fumu yane, na Chiuta wane!”

²⁹Yesu wakati kwa iyo, “Kasi wapulikana chifukwa wandiwona? Mbakutumbikika awo ḫandawone kweni ḫakupulikana.”

Urato wa buku ili

³⁰Sono Yesu wakachita vimanyikwiro vinyakhe vinandi panthazi pa ḫasambiri, vyeneivyo vindalembeke mu buku ili.

³¹Kweni ivi vyalembeka kuti mupulikane kuti Yesu ndi Mesiya, Mwana wa Chiuta, na kutiso para mwapulikana, muŵenge na umoyo mu zina lakhe.

Yohane 21

Yesu wakuwonekera ḫasambiri ḫakhe ḫankonde na ḫawiri

¹Pamanyuma pa vyeneivi, Yesu wakajivumbulaso ku ḫasambiri mu mphepete mwa nyanja ya Tiberiya. Ndipo wakajivumbula ntheura.

²Wakaŵapo ndi aŵa: Simoni Petrosi Tomasi (wakuchemeka Didimo), Nataniyele wakufumira ku Kana mu Galileya, wana ū Zebediya, ndiposo ḫasambiri ḫanyakhe ḫawiri, wakaŵa pamoza.

³Simoni Petrosi wakati ku ḫanyakhe, “Ine ndamkuroŵa somba.” Ḫanyakhe ḫakamuzgora ḫakati, “Na ise wuwo tikuruta nawe.” Ntheura ḫakaruta ḫakaya kanjira mu ngaraŵa. Kweni usiku ura kuti ḫakakora kanthu chara.

⁴Para dazi likafumanga waka, Yesu wakimilira pa mlima, kweni ḫasambiri ḫakamumanya chara kuti ndi Yesu.

⁵Penepapo Yesu wakati kwa iwo, “Mwa wana, kasi muli na somba?” ḫakamuzgora ḫakati, “Yayi.”

⁶Yesu wakati kwa iwo, “Ponyani mukwawu winu ku maryero kwa ngaraŵa, ndipo muti muzisange somba.” Ntheura ḫakaponya mukwawu wawo, ndipo sono ḫakatondeka kuwuguzira mu ngaraŵa chifukwa cha unandi wa somba.

⁷Penepapo musambiri uyo Yesu wakamutemwanga wakati kwa Petrosi, “Ndi Fumu!” Apo Simoni Petrosi wakati wapulika kuti ndi Fumu, wakavwara laya lakhe la kuwaro, pakuti wakavura chifukwa cha nchito, ndipo wakadukira mu maji kufuma mu ngaraŵa.

⁸Kweni ḫasambiri ḫanyakhe ḫakenda mu ngaraŵa kwiza ku mlima uku ḫakuguza mukwawu uwo ukazura na somba. Kuti wakaŵa patali na mlima chara, pakaŵa ka mtunda ka mamita 100.

⁹Wakati ḫafika pa mlima, ḫakawona moto wa makara, na somba yaŵikika pachanya, na chingwa.

¹⁰Yesu wakati kwa iwo, “Zani nazo somba zinyakhe izo mwakora waka.”

¹¹Simoni Petrosi wakanjira mu ngaraŵa, wakaguzira mukwawu pa mlima wakuzura na somba zikuruzikuru, somba zira unandi wakhe zikâwa 153. Nanga zikaŵa zinandi ntheura, kweni kuti mukwawu ukaparuka chara.

¹²Yesu wakati kwa iwo, "Zaninge murawuke." Kweni na yumoza wa ūwasambiri ūwakakangarizga kumufumba kuti, "Kasi ndimwe njani?" Chifukwa ūwakamanya kuti ndi Fumu.

¹³Ntheura Yesu wakiza ndipo wakatora chingwa wakaŵapa, somba nazo wakachita ntheura pera.

¹⁴Iyi yikaŵa nyengo ya chitatu kuti Yesu wajirongore ku ūwasambiri ūwakhe, wakati wawuka ku ūwakufwa.

Liskanga mberere zane

¹⁵Para ūwakati ūwamara kurawuka, Yesu wakati kwa Simoni Petrosi, "Simoni mwana wa Yohane, kasi ukunditemwa ine kwakuruska aŵa?" Petrosi wakazgora wakati, "Inya Fumu. Mukumanya kuti nkhumutemwani." Yesu wakati kwa iyo, "Leranga twana-mberere twane."

¹⁶Yesu wakayowoyaso nayo kachiŵiri, "Simoni mwana wa Yohane, kasi ukunditemwa?" Petrosi wakati kwa iyo, "Inya Fumu. Mukumanya kuti nkhumutemwani." Yesu wakati kwa iyo, "Liskanga mberere zane."

¹⁷Yesu wakayowoyaso nayo kachitatu wakati, "Simoni mwana wa Yohane, kasi ukunditemwa?" Petrosi wakaŵa na chitima chifukwa Yesu wakayowoya nayo kachitatu kuti, "Kasi ukunditemwa?" Ntheura Petrosi wakati kwa iyo, "Fumu, mukumanya vyose. Mukumanya kuti nkhumutemwani." Yesu wakati kwa iyo, "Leranga mberere zane.

¹⁸Inya, inya nadi, nkhumunenerani kuti para ukaŵa muwukirano, ukajivwarikanga lamba wako na kuruta kose uko ukakhumbanga. Kweni para wachekura, wamkunyoroska mawoko ndipo munthu yunji ndiyo wamkukuvwarika lamba mu chiuno na kuruta nawe kose uko iwe undakhumbeko."

¹⁹(Yesu wakayowoya ichi kurongora mtundu wa nyifwa iyo Petrosi wat iwe wachindikire nayo Chiuta.) Ntheura Yesu wakati kwa Petrosi, "Rondezga ine."

Yesu na musambiri munyakhe

²⁰Petrosi wakawona musambiri uyo Yesu wakamutemwa mumanyuma, ndi mweneuyo wakeghamira pafupi na chifuŵa cha Yesu, pa chakurya cha mise na kuti, "Fumu, kasi ndi njani uyo wat iwe wamwenderaninge mphiska?"

²¹Para Petrosi wakamuwona musambiri yura, wakafumba wakati, "Fumu, kasi uyu nanga?"

²²Yesu wakati kwa iyo, "Usange ine ndingakhumba kuti wakhalirire wamoyo ndisuke ndize kasi nkhachichi kwa iwe? Rondezga ine."

²³Mazgu ghakatandazgika kosekose mu ḫwasambiri kuti musambiri uyu watı wafwe chara. Kweni ndipouli Yesu kuti wakamuyowoyerı kuti wareke kufwa chara, kweni wakati, "Usange ndingakhumba kuti munthu uyu wakhalirire wamoyo ndisuke ndize, kasi nkhachichi kwa iwe?"

²⁴Uyu ndiyo musambiri mweneuyo wakaviwona vinthu ivi ndipo ndiyo wali kuvilemba. Tikumanyaso kuti ukaboni wakhe ngwa unenesko.

Umaliro

²⁵Kweni viliposo vinyakhe vinandi ivyo Yesu wakachita. Usange vyose vilembekenge, nkhupima kuti mphanyi charu ichochene changuwavye malo ghakuŵikamo mabuku agho ghati ghalembekenge.

Milimo ya Wakutumika

Milimo ya Wakutumika 1

Phangano la kwiza kwa Mzimu Mutuŵa

¹Imwe ūaTiyofilo, Mu buku lane lakudanga nkhamulemberani vyose ivyo Yesu wakamba kuchita na kusambizga

²mpaka pa zuŵa ilo wakatorekera kuchanya, wakati waperekwa dango mu nkhongono za Mzimu Mutuŵa ku wakutumika awo wakawasora.

³Wakati wasuzgika na kufwa, Yesu wakajirongora wamoyo ku wakutumika wakhe pa mazuŵa 40 mu nthowa zinandi, mwakuti wapanikizge kuti nadi ngwamoyo. Iwo wakamuwona ndipo wakawayowoyeranga vyva Ufumu wa Chiuta

⁴Apo wakawâwa nawo pamoza, wakawâlangula wakati, “Mureke kufumamo mu Yerusalem, kweni mulindilire phangano la Wadada nga ndi umo nkhamuphalirani.

⁵Pakuti Yohane wakabapatizanga wanthu na maji, kweni ghandajumphepo mazuŵa ghanandi, imwe mwizamkubapatizika na Mzimu Mutuŵa.”

Yesu wakatorekera kuchanya

(Mrk 16.19-20; Luk 24.50-53)

⁶Para wakutumika wakawunganaso pamoza na Yesu, wakamufumba wakati, “Fumu, kasi yeneiyi ndiyo nyengo yakuti muwezgere ufumu ku walsraele?”

⁷Yesu wakati kwa iwo, “Kuti nkhwa imwe chara kumanya mazuŵa na zinyengo izo Wadada wali kwimika mu mazaza ghawo.

⁸Kweni para Mzimu Mutuŵa wiza pa imwe, mwizamkupokera nkhongono, ndipo mwizamkuŵa wakaboni wane mu Yerusalem, mu Yudeya yose na Samariya, na kuya kafika ku mphererekezgo za charu.”

⁹Wakati wayowoya vyeneivi, wakatorekera kuchanya uku wakamuwona, ndipo bingu likamupokerera na kumubisa ku maso ghawo.

¹⁰Wachali kudodoliska kuchanya apo iyo wakakweranga, kwa mabuchibuchi wanthu wâwiri awo wakavwara vituŵa wakimilira pafupi nawo.

¹¹Ndipo wakati, “Mwa madoda gha ku Galileya, kasi mukwimirachi na kulaŵiska kuchanya? Uyu Yesu, mweneuyo mwamuwona wakutorekera kuchanya, wamkwizaso nga ndi umo mwamuwonera wakurutira kuchanya.”

Muhaliri wa Yudasî

(Mat 27.3-10)

¹²Ntheura wakutumika wakawerera ku Yerusalem kufuma ku Phiri la maOlive, lweneulo mtunda wakhe ukuyana na kilomita yimoza.

¹³Wakati wafika mu Yerusalemu, wakakwerera mu chipinda cha pachanya mwenemumo wakakharanga. Mazina ghawo ndi agha: Petrosi Yohane, Yakhobe, Andreya, Filipu, Tomasi, Baratolomeyu, Mateyu, na Yakhobe mwana wa Alifeyu, Simoni wa chipani cha Zeloti ndiposo na Yudasi mwana wa Yakhobe.

¹⁴Wose aŵa na mtima umoza wakawungananga mukuomba pamoza, na wānakazi ndiposo na Mariya nyina wa Yesu na wānung'una wākhe.

¹⁵Mu mazuŵa ghara Petrosi wakimilira mukati mu wakupulikana awo wākawa pakunji 120 ndipo wakayowoya kuti,

¹⁶“Mwa wānyane, chikāŵa chakwenerera kuti malembo ghafiskike gheneagho Mzimu Mutuŵa wakayoyerathu mwa Davide, pakuchima vyā Yudasi, uyo wākawa murongozgi wa awo wākamukora Yesu.

¹⁷Yudasi wākawa yumoza wa ise, ndiposo wākawa na chigāŵa mu uteŵeti uwu.”

¹⁸Sono munthu uyu wakagula munda na ndarama izo wakapokera pakuchita uheni. Wakawa kapingizgori na kumphumuka nthumbo ndipo matumbo ghakhe ghakafulumuka.

¹⁹Wanthu wose ū mu Yerusalemu wākachipulika ichi. Ntheura mu chiyowoyerero chawo munda ura ukachemeka Akelidama, kung'anamula kuti, “Munda wa ndopa.”

²⁰Petrosi wakati, “Pakuti chili kulembeka mu Buku la MaSalimo kuti, ‘Rekani nyumba yakhe yizgoke mahami, ndipo paŵavye munthu kuti wakharemo.’ Ndiposo, ‘Rekani yunji ndiyo watore nchito yakhe.’

²¹Ntheura mwa wānthu awo wākarongozgana nase nyengo yose iyo Fumu Yesu wākawa nase,

²²kufuma apo Yohane wakamubapatizira kufikira pa zuŵa ilo iyo wakatorekako kwa ise, kukwenerera kuti wasankhike munyakhe uyo wāŵe kaboni pamoza na ise wa kuwuka kwakhe.”

²³Ntheura wākasachizga mazina gha wānthu wāŵiri: Yosefe uyo wakuchemeka Barasaba, uyo wakachemekangaso Yusto, na Matiya.

²⁴Ntheura wākaromba wākati, “Fumu, imwe mukumanya mitima ya wānthu wose, mutirongore pa wāŵiri aŵa mweneuyo mwamusora,

²⁵kuti ndiyo watore uteŵeti uwu nga njumoza wa wākutumika, mu malo mwa Yudasi uyo wakawureka na kuruta ku malo ghakhe.”

²⁶Ndipo wākachita mphenduzgo ndipo yikawira Matiya, mweneuyo wakapendekera lumoza na wākutumika 11.

Milimo ya Wakutumika 2

Kwiza kwa Mzimu Mutuŵa

¹Para zuŵa la Pentekosite likafika, wose âkupulikana âkawungana malo ghamoza.

²Kwa mabuchibuchi mphomo yikapulikika kufuma kuchanya, yeneiyo yikaŵa nga ndi kuputa kwa mphepo yikuru. Mphomo iyi yikazura mu nyumba yose umo âkakharanga.

³Ntheura âkawona ivyo vikawoneka nga ndi malulimi gha moto agho ghakagaŵikana na kukhara pa yumoza yumoza wa iwo.

⁴Wose âkazuzgika na Mzimu Mutuŵa ndipo âkamba kuyowoya mazgu gha chilendo nga ndi umo Mzimu wakaŵapira nkhongono yakuyowoyer.

⁵Sono mu Yerusalemu mukakharanga âaYuda awo âkawa âwasopisopi, âkufuma mu vyaru vyose vya pano pasi.

⁶Para âkakulika mphomo iyi, mzinda ukuru wa âanthu ukawungana, ndipo wose âkazizikika chifukwa waliyose mukati mwawo wakaŵapulikanga âkuyowoya mu mazgu gha kwakhe.

⁷Mu kuzizwa na kuzukuma kwawo, âkayowoya âkati, “Asi âanthu âwa awo âkuyowoya ntheura, mba Galileya?

⁸Chifukwa uli waliyose wa ise tose tikuŵapulika âkuyowoya mu mazgu gha kwithu?

⁹Tâwanji ndise âaPariti, na âaMede, âaElamu, âanji âakukhara ku Mesopotamiya, ku Yudeya, na Kapadokiya, âanji âakukhara mu Pontu, na mu Asiya,

¹⁰ku Firigiya, ku Pamfiliya, ku Eguputo, na ku vigâwa vya Libiya, kufupi na ku Kurene. âanji ndi âalendo âkufuma ku Romu, tose âaYuda na wose awo âakurondezga chiYuda,

¹¹âanji âkufuma ku chirwa cha Kerete na ku Arabiya, tikuŵapulika âkuyowoya mu mazgu ghakwithu, vinthu vikuru ivyo Chiuta wachita!”

¹²Chifukwa cha kuzizwa na kuzukuma, âkamba kufumbana âkati, “Kasi ichi chikung'anamulachi?”

¹³Kweni âanji âakawasekanga waka âkati, “âanthu âwa âakhuta vinyo liphya.”

Petrosi wakupharazga pa zuŵa la Pentekosite

¹⁴Ntheura Petrosi wakimilira pamoza na âakutumika âanyakhe 11 wakakwezga mazgu na kuâaphalira kuti, “Mwa âaYuda âa ku Yudeya na mose

imwe mukukhara mu Yerusalem, manyani makora ichi ndipo tegherezgani ku mazgu agho nditi ndiyowoyenge.

¹⁵Wanthu aâwa kuti wâlowâera chara nga ndi umo mukughanaghanira, pakuti iyi ndi nyengo ya 9 koloko ku mulenze.

¹⁶Kweni ichi ndicho nchimi Yoyele wakayowoya apo wakati,

¹⁷Chiuta wakuti, Mu mazuâwa gha umaliro, ndizamkupungulira Mzimu wane pa wânthu wose, ndipo wâna âwinu wânarume na wânakazi wâzamkuchima. Wanyamata âwinu wâzamkuwona mboniwoni, wârume-wâkuru âwinu wâzamkulota maloto.

¹⁸Nadi, mu mazuâwa agho ndizamkupungulira Mzimu wane pa wâteweti wâne wânarume na wânakazi, ndipo iwo wâzamkuchima.

¹⁹Ndamkuchita vyâ minthondwe mu mlengalenga kuchanya, na vimanyikwiro kusi ku charu. Kwamkuwako ndopa, na moto na kusunkha kwa josi.

²⁰Dazi lizamkufipirwa, ndipo mwezi nawo wamkuchesama nga ndi ndopa, pambere lindize zuâwa la Fumu leneilo ndikuru na lakofya.

²¹Penepapo yose uyo wamkuchema zina la Fumu, wamkuponoskeka.'

²²"Mwa madoda gha Israele, pulikani mazgu agha: Yesu wa ku Nazarete, wakâwa munthu uyo Chiuta wakamutuma kwa imwe. Chiuta wakamupanikizgirani ichi mu milimo ya nkhongono na vyakuzizwiska na vimanyikwiro ivyo wakachitira mwa iyo mukati mwinu, nga ndi umo mwaâwene mukumanyira.

²³Yesu mweneyuyu uyu ndiyo wakaperekka kwa imwe kwakuyana na unozgero wa Chiuta pamoza na dazgo lakhe. Ntheura imwe mukamukoma pakuzomerezga kuti wânthu wâheni wâmupayike pa mphinjika.

²⁴Kweni Chiuta wakamuwuska ku wâkufwa, na kumusutula ku urwirwi wa nyifwa, chifukwa kuti chikâwa chamachitiko chara kuti nyifwa yimuthereske.

²⁵Pakuti Davide wakayowoya na vyâ iyo wakati, 'Mazuâwa ghose nkhayiwonanga Fumu pakuti yili ku woko lane la maryero, mwakuti ndireke kusunkhunyika.

²⁶Ndicho chifukwa mtima wane ukasekerera. Ndipo ndiyowoyenge mwakukondwa. Nadi thupi lane likhalirirenge mu chigomezgo.

²⁷Chifukwa mwamkusida mzimu wane ku malo gha wâkufwa chara, nanga nkhureka Mutuâwa winu Yura kuti wavunde.

²⁸Mwandirongora nthowa zakuya ku umoyo, ndipo uâapo winu wamkundizuzga na chimwemwe panthazi pinu.'

²⁹“Mwa wanyane, nkhwenera kumuphalirani na chigomezgo chose vyā Sekuru Davide. Iyo wakafwa ndipo wakasungika, na kuti dindi lakhe tili nalo na lero wuwo.

³⁰Kweni pakuti wakawā nchimi, wakamanya kuti Chiuta wakapangana nayo na kujirapizga kuti yumoza wa mphapu yakhe wamkukhara pa chizumbe chakhe.

³¹Davide wakawonerathu vyā kunthazi ndipo wakaphara na kuwuka kwa Mesiya ku wakufwa wakati ‘Kuti wakasidika ku malo gha wakufwa chara, nanga ndi thupi lakhe kuti likavunda chara.’

³²Yesu mweneuyu, ndiyo Chiuta wali kumuwuska ku wakufwa. Ise tose tili wakaboni wā cheneichi.

³³Ntheura iyo wakati wakwezgeka na kukhara ku woko la maryero la Chiuta, na kupokera Mzimu Mutuŵa kwakuyana na phangano la Wawiske, ndiyo wapungulira pa ise icho mukuwona na kupulika.

³⁴Pakuti ndi Davide chara uyo wakakwerera kuchanya, kweni iyomwene wakati, ‘Fumu yikaphalira Fumu yane kuti, khara ku woko lane la maryero,

³⁵ndisuke ndiŵazgore wārwani wāko kuŵa chitambaliro cha malundi ghako.’

³⁶“Ntheura wose wālsraele wāmanyiske nkhanirankhanira kuti, Yesu mweneuyo mukamupayika, ndiyo Chiuta wamuzgora kuŵa Fumu na Mesiya.”

³⁷Para wānthu wākapulika ichi, wākachontheka mu mtima, ndipo wākafumba Petrosi na wākutumika wānyakhe wākati, “Mwa wānyithu, kasi tichitech?”

³⁸Petrosi wakaŵazgora wakati, “Ng’anamukani mu mtima, ndipo waliyose wa imwe wabapatizike mu zina la Yesu Khristu, mwakuti zakwananga zinu zigowokereke. Ndipo muti mupokere chawanangwa cha Mzimu Mutuŵa.

³⁹Pakuti phangano ili ndinu na wāna wīnu, ndiposo na wose awo wāli kutali, na waliyose uyo Fumu Chiuta withu wakamuchemera kwa iyo.”

⁴⁰Petrosi wakayowoyaso mazgu ghanyakhe ghanandi na kuŵachenjezga wakati, “Jiponoskani mwekha ku chilango icho chikwiza pa muwiro wākubendera uwu.”

⁴¹Ntheura wose awo wākazomera mazgu ghakhe wākabapatizika, ndipo pa zuŵa lira wākasazgikirako kwa iwo wānthu pafupi vikwi vitatu.

⁴²Wānthu aŵa wākajipereka ku visambizgo vyā wākutumika, ndipo wākawā mu wenewawene nawo pakumenya chingwa, na mu malurombo.

Umoyo wa wākupulikana wākudanga

⁴³Wānthu wose wākawā na wofi wākati wāwona vyakuzizwiska na vimanyikwiro vinandi ivyo wākutumika wākachitanga.

⁴⁴Wose awo âwakapulikana âwakaŵanga pamoza mu wenenawene, ndipo vinthu vyawo vikaŵa vya masanganaŵana.

⁴⁵Âwakaguliska vinthu na vyuma vyawo, ndipo ndarama zakhe âwakagâwira munthu yose kwakuyana na ivyo wakakavukanga.

⁴⁶Zuŵa na zuŵa âwakarutilira kuwungana mu Nyumba ya Chiuta, âwakamenyanga chingwa pamoza mu nyumba zawo, ndipo âwakaryanga chakurya na chimwemwe na mtima wa wanangwa.

⁴⁷Âwakamurumbanga Chiuta ndipo âwakatemweka na âwanthu wose. Zuŵa na zuŵa Fumu yikasazgirako kwa iwo weneawo âwakathaskikanga.

Milimo ya Wakutumika 3

Chiti chikuchizgika

¹Zuŵa limoza Petrosi na Yohane âwakwereranga ku Nyumba ya Chiuta pa nyengo ya kusopa, pa 3 koloko ku mise.

²Âwanthu âwanji âwakanyamura munthu mweneuyo wakaŵa chiti kufuma pakubabika kwakhe. Munthu yura zuŵa na zuŵa âwakamuŵikanga pa muryango wa Nyumba ya Chiuta uwo ukachemekanga “Muryango Wakutowa,” mwakuti wapemphenge vyawanangwa ku âwanthu awo âwakanjiranga mu Nyumba ya Chiuta.

³Iyo wakati wawona Petrosi na Yohane apo âwakanjiranga waka mu Nyumba ya Chiuta, wakaŵapempha kuti âwamupeko vyawanangwa.

⁴Petrosi na Yohane âwakmudodiska, ndipo Petrosi wakamuphalira wakati, “Laŵiska kwa ise!”

⁵Munthu yura wakaŵalaŵisiska na kugomezga kuti wapokengeko kanthu.

⁶Kweni Petrosi wakamuphalira kuti, “Ndarama za siliva na golide ndilije, kweni icho ndili nacho ndicho nkukupa: mu zina la Yesu Khristu wa ku Nazarete, ‘Endanga.’ ”

⁷Ntheura Petrosi wakamukora pa woko la maryero na kumuwuska. Penepapo malundi ghakhe na tusinginini twakhe vikakhomeskeka.

⁸Wakadukira muchanya na kwimilira ndipo wakamba kwenda. Wakanjira mu Nyumba ya Chiuta pamoza nawo uku wakwenda na kudukaduka na kuchindika Chiuta.

⁹Âwanthu wose âwakamuwona wakwenda na kurumba Chiuta,

¹⁰ndipo âwakamupanikizga kuti ndiyo yura nadi mweneuyo wakakharanga pa Muryango Wakutowa wa Nyumba ya Chiuta na kupempha vyawanangwa. Âwanthu wose âwakazizwa chomene na kuzukuma na icho chikamuchitikira.

Mazgu gha Petrosi mu Nyumba ya Chiuta

¹¹Apo wa chiti yura wakademereranga Petrosi na Yohane, ḫanthu wose wakazukuma, ndipo ḫakachimbilira pamoza kwiza kwa iwo mu khonde ilo likachemekanga khonde la Solomoni.

¹²Para Petrosi wakawona ichi, wakaŵaphalira ḫanthu wakati, Mwa madoda gha Israele, chifukwa uli mukuzukuma na ichi? Kasi mukutidodoliskirachi nga ndi para tamwendeska munthu uyu na nkhongono zithu panji na urunji withu?

¹³Ndi Chiuta wa Abrahamu, na wa Yisake, na wa Yakhobe, Chiuta wa ḫasekuru ḫithu, uyo wachindika muteŵeti wakhe Yesu, mweneuyo imwe mukamupereka na kumukana panthazi pa Pilato, nangauli iyo wakadumula kuti wamusutule.

¹⁴Mukakana Mutuŵa na Murunji Yura, kweni mukaromba chigewenga kuti ndicho chisutulike.

¹⁵Imwe mukakoma mweneuyo nchitopoko cha umoyo, kweni Chiuta wakamuwuska ku ḫakufwa. Ise tili ḫakaboni ḫa cheneichi.

¹⁶Ndipo zina lakhe, na chipulikano mu zina lakhe, vyapereka nkhongono ku munthu uyu mukumuwona na kumumanya. Ndipo chipulikano icho ncha mwa Yesu chapereka umoyo wakufikapo ku munthu uyu pa maso pa imwe mose.

¹⁷“Kweni sono mwa ḫabali, nkhumanya kuti mukachita ichi mu ulemwa, nga ndi umo ḫakachitira ḫarongozgi ḫinu.

¹⁸Kweni Chiuta wakayowoyerale mu nchimi zose kuti, Mesiya wakhe wakwenera kukomwa ndipo ndicho wali kufiska ntheura.

¹⁹Ipo ng'anamukani na kuwereraso kuti zakwananga zinu zigowokereke,

²⁰mwakuti nyengo ya kuwezgeramo nkhongono yize kufuma kwa Fumu, na kuti yitume Mesiya uyo wali kwimikikira imwe.

²¹Ndiyo Yesu mweneuyo wakwenera kupokererera kuchanya yisuke yize nyengo ya kukhazikiskira vyose, ivyo Chiuta wakayowoya na milomo ya nchimi zakhe zakupatulika kufuma papo kale.

²²Mozesi wakati, ‘Fumu Chiuta wati wamwimikirani nchimi kufuma mu ḫabali ḫinu nga ndi umo wakandimikira ine. Mwizakamupulikire mu vyose ivyo wizamkumuphalirani.

²³Kwizamkuŵa ntheura kuti yose uyo wakureka kuyipulikira nchimi yeneiyo, wizamkuwuskikamo mu ḫanthu na kukomeka.’

²⁴Nchimi zose kufuma pa Samuele na wose awo ḫakiza kunyuma zakhe, zikapharazga vya mazuŵa ghano.

²⁵Mapangano agho Chiuta wakachita mu nchimi nga imwe, ndipo imwe mukusangana mu phangano ilo Chiuta wakachita na wasekuru winu, pakuyowoya kwa Abrahamu kuti, ‘Mu mphapu yako mafuko ghose gha pano pa charu ghizamkutumbikika.’

²⁶Chiuta wakati wawuska muteweti wakhe, wakadanga kumutuma kwa imwe kuti wamutumbikani, pakuwezga yose wa imwe kufuma ku nthowa zakhe ziheni.”

Milimo ya Wakutumika 4

Petrosi na Yohane panthazi pa mphara ya waYuda

¹Apo Petrosi na Yohane wakawa wachali kuyowoya ku wantru, wasofi na murongozgi wa Nyumba ya Chiuta, na Wasaduki, wakiza kwa iwo,

²na kukwiya chifukwa wakasambizganga wantru na kupharazga ku wantru na kupanikizga mwa Yesu za kuwuka ku wakufwa.

³Ntheura wakawakora, kweni pakuti kuka wa mise kale wakawa-wika mu gadi kufikira ku mulenje.

⁴Kweni wanandi wa iwo awo wakapulika Uthenga Uweme wakapulikana, ndipo unandi wawo uka wa wanarume pera vikwi vinkhonde.

⁵Na machero ghakhe warongozgi wa waYuda, warara na wamanyimarango wakawungana mu Yerusalem.

⁶Kuka waso Anasi Musofi Mukuru na Kayafa, Yohane, Alekizandara na wose awo wakawa wa mu mbumba ya Musofi Mukuru.

⁷Ndipo wakati wawayimika mukati mwawo, waka wafumba wakati, “Kasi ndi nkhongono uli panji ndi mu zina la njani ilo mwachitira chinthu ichi?”

⁸Sono Petrosi pakuzuzgika na Mzimu Mutuwa wakazgora wakati, “Imwe warongozgi wa wantru na mwa warara,

⁹kasi mukutifumba ise muhanya uno na mlomo uweme uwo ukachitika pa muntru uyo waka wa chiti, mukuti, wakachizgika uli?

¹⁰Ntheura imwe mose na wantru wose wals Israele, mumanye kuti muntru uyu wakwimilira panthazi pinu wa msuma, ndi chifukwa cha zina la Yesu Khristu wa ku Nazarete uyo imwe mukamupayika pa mphinjika ndipo Chiuta wakamuwuska ku wakufwa.

¹¹Vya Yesu uyu, mazgu gha Chiuta ghakuti, ‘Libwe ilo imwe mwa wazengi mukalikana, ndilo lazgoka nkhorezgero ya chingodya.’

¹²Mwa iyo pera ndimo muli chiponosko, pakuti kulije zina linyakhe mu charu chose cha pasi ilo liri kuperekeka ku ta wānthu mwa leneilo tikwenera kuponoskekeramo.”

¹³Wa mphara wākati wāwona chikanga cha Petrosi na Yohane, wākazizwa chifukwa wākamanya kuti wākāwa wānthu wālemwa na wāmbula kusambira. Ntheura wākapanikizga kuti wākakharanga pamoza na Yesu.

¹⁴Kweni pakuwona munthu uyo wakachizgika wakwimilira, wākatondeka kuwāsuska.

¹⁵Ntheura wākaŵalangula kuti wāfumemo mu mphara yawo, ndipo iwo wākamba kudumbiskana wēkha,

¹⁶wākati, “Kasi tichitechi na wānthu aŵa? Chifukwa chamunthondwe icho chachitika na iwo ncha pakweru ku wose awo wākukhara mu Yerusalem, ndipo ise tingachigwenthā chara.

¹⁷Kweni kuti chinthu ichi chireke kutandazgika ku wānthu wose, tiŵachenjezge kuti wāreke kuyowoyaso ku munthu waliyose mu zina ili.”

¹⁸Ntheura wākaŵachema na kuŵachinyinthizga kuti wāreke kuyowoya, panji kusambizga mu zina la Yesu.

¹⁹Kweni Petrosi na Yohane wākazgora wākati, “Mweruzge mwekha usange nchakwenerera panthazi pa Chiuta kuti tipulikire imwe panji Chiuta.

²⁰Kweni ise kuti tingareka chara kuyowoya icho tikachiwona na kuchipulika.”

²¹Wa mphara wāra wākati wārutilira kuŵachinyinthizga mwakuŵawofya chomene, wākāwareka kuti wārutenge. Wākatondeka kusanga chifukwa chakuŵalangira, pakuti wānthu wānandi wākamuchindika Chiuta, pa icho chikachitika.

²²Munthu yura uyo chimanyikwiro cha munthondwe ichi chikachitikirapo, wākāwa wa virimika vyakujumpha 40.

Lurombo Iwa wākupulikana

²³Petrosi na Yohane wākati wāsutulika, wākaruta ku wānyawo na kuŵaphalira vyose ivyo wāsofi wārara na wāYuda wākayowoya nawo.

²⁴Para wānyawo wākati wāpulika, wose na mtima umoza wākaromba kwa Chiuta, wākati, “Imwe Fumu, ndimwe mukalenga kuchanya na pasi na nyanja, ndiposo na vyose ivyo vilimumo.

²⁵Mwa Mzimu Mutuŵa mukayowoya mwa muteŵeti winu Davide sekuru withu, apo wākati, ‘Chifukwa uli wāmitundu wākukaripa? Kasi nchifukwa uli wānthu wākupangana vyawakawaka?

²⁶ŵakaronga ūa charu cha pasi ūkanozgekera ndipo ūakuwusa, ūkapangana pamoza kwimikana na Fumu na Mesiya wakhe.'

²⁷Pakuti mbunenesko nadi kuti Herode na Pontiyo Pilato pamoza na ūamitundu na ūalsraele ūkawungana mu msumba uwu kuti ūamuwukire Yesu, Muteŵeti winu Mutuŵa, uyo mukamuphakazga.

²⁸Ntheura ūkachita vyose ivyo imwe na nkhongono yinu na khumbo linu mukadumula kale kuti vifiskike.

²⁹Sono Fumu, laŵiskani kofya kwawo, tovvirani ise ta ūateŵeti ūinu kuti tiyowoye mazgu ghinu na chikanga chose.

³⁰Nyorskani woko linu kuti ūanthu ūachizgike, ndipo vimanyikwiro vyā minthondwe na vyakuzukumiska vichitike mu zina la Yesu muteŵeti winu mutuŵa."

³¹Para ūkati ūamara kuromba, nyumba iyo ūkawunganamo yikasunkhunyika ndipo wose ūkazuzgika na Mzimu Mutuŵa, ndipo ūkarutilira kuyowoya mazgu gha Chiuta na chikanga.

ŵakupulikana ūkusangana chuma chawo

³²Mpingo wose wa ūkupulikana ukâwa na mtima umoza, na maghanogħano għamoza. Pakaŵavye na yumoza uyo wakati pa kalikose ka vinthu ivyo wakâwa navyo kakaŵa kakhe na kakhe. Vinthu vyose vikâwa vyā masanganawana.

³³ŵakutumika ūra ūkarutilira na nkhongono zikuru, kupanikizgira ūanthu vyā chiwuka cha Fumu Yesu. Ntheura uchizi wa Chiuta ukâwa pa ūanthu wose.

³⁴Kukaŵavye na yumoza mukati mwawo mweneuyo wakakavuka kanthu. Wose awo ūkawâwa na minda panji zinyumba, ūkaguliska, ndipo ndarama zakhe ūkiza nazo ku ūkutumika.

³⁵Ndipo iwo ūkagawâira munthu yose kwakuyana na umo iyo wakakavukira.

³⁶Ntheura Yosefe, wa fuko la Levi, wakbabikira mu Kipuro, uyo ūkutumika ūkamuthya zina lakuti Baranaba (ilo likung'anamula kuti, "Mwana wakukhwimiska"),

³⁷wakaguliska munda wakhe, ndipo ndarama wakiza nazo ku ūkutumika.

Milimo ya ūkutumika 5

Vya Hananiya na Safira

¹Kweni munthu munyakhe zina lakhe Hananiya pamoza na muwoli wakhe Safira ūkaguliska munda wawo,

²ndipo wakati wazomerezgana na muwoli wakhe, wakatorapo ndarama zinyakhe kuti ziŵe zakhe ndipo ndarama zakukharako wakiza nazo ku ŵakutumika.

³Petrosi wakamufumba wakati, “Iwe Hananiya, chifukwa nchichi wazomerezgana na Satana kuti upusike Mzimu Mutuŵa pakutorapo ndarama zinyakhe za munda uwo ukaguliska?

⁴Uchali undawuguliske munda wako, asi ukaŵa wako na wako? Ndipo ukati wawuguliska, asi ndarama zikaŵa mu nkhongono zako? Kasi wazomerezga uli kuti ichi chiŵe mu mtima wako? Kuti wapusika ŵanthu chara, kweni wapusika Chiuta.”

⁵Hananiya wakati wapulika mazgu agha, wakawa pasi ndipo penepapo wakafwa. ŵanthu wose awo ŵakapulika ichi ŵakaŵa na wofi ukuru chomene.

⁶Ntheura ŵanyamata ŵakiza na kuvungirizga thupi lakhe mu salu, ndipo ŵakamuyeghera kuwaro kuya kamusunga mu dindi.

⁷Ghakati ghajumphapo panji maora ghatatu, muwoli wakhe wakanjira, kwambula kumanya icho chachitika.

⁸Petrosi wakamufumba mwanakazi wakati, “Undiphalire, kasi ndarama izo mwaguliska munda winu, iwe na mufumu wako, nzenezizi?” Muwoli wakhe wakazgora wakati, “Inya tikaguliska pa mtengo weneuwu.”

⁹Petrosi wakamuzgora wakati, “Chifukwa uli mukazomerezgana kuyezga Mzimu wa Fumu? Wona ŵanyamata awo ŵasunganga mufumu wako ūali pa muryango, ūati ŵakuyeghera kuwaro na iwe wuwo!”

¹⁰Penepapo mwanakazi yura wakawa pasi panthazi pa Petrosi na kufwa. Para ŵanyamata ŵakanjira, ŵakasanga kuti wafwa kale. ŵakamuyeghera kuwaro na kuya kamusunga pamoza na mufumu wakhe.

¹¹Ndipo mpingo na wose awo ŵakapulika makani agha, ŵakaŵa na wofi ukuru.

ŵakutumika ŵakuchita vimanyikwiro na minthondwe

¹²ŵakutumika ŵakachitanga vimanyikwiro na minthondwe yinandi mukati mu ŵanthu. Ndipo wose ŵakupulikana ŵakakumananga pamoza mu khonde la Solomoni.

¹³Pakaŵavye na yumoza uyo wakajikangarizga kubatikana nawo, ndipouli ŵanthu wose ŵakaŵachindikanga.

¹⁴Ndipo unandi wa awo ŵakapulikana na Fumu, ŵanarume na ŵanakazi ukakuranga chomene.

¹⁵Ntheura w̄arwari w̄akayeghekera mu misewu ya mu misumba, na kuŵagoneka pa vitara na pa mphasa, mwakuti para Petrosi wakujumphapo muzgezge wakhe pera ukhwaske w̄anji w̄a iwo.

¹⁶Ndipo w̄anthu w̄anandi w̄akiza kufuma mu mizi yakuzingirizga Yerusalem. W̄akayeghangwa w̄arwari na awo w̄akasuzgikanga na mizimu yiheni ndipo wose w̄akachizgikanga.

Wakutumika w̄akuzikizgika

¹⁷Ntheura Musofi Mukuru na awo w̄akaŵa pamoza nayo, awo mba chipani cha W̄asaduki, w̄akazura na sanje.

¹⁸Wakakora w̄akutumika na kuŵawika mu gadi.

¹⁹Kweni na usiku pakati mungelo wa Fumu wakajula miryango ya gadi na kuŵarongozgera kuwaro w̄akutumika w̄ara,

²⁰ndipo wakati, “Rutaninge, mukimilire mu Nyumba ya Chiuta na kuŵaphalira w̄anthu mazgu ghose gha umoyo uwu.”

²¹Wakati w̄apulika ichi, w̄akaya kanjira mu Nyumba ya Chiuta ku matandakucha, ndipo w̄akamba kusambizga. Para Musofi Mukuru wakiza pamoza na awo w̄akaŵa nayo, wakawunganya w̄a mu mphara yikuruya w̄alsraele, ndipo w̄akalangula kuti w̄akutumika w̄ize nawo kufuma ku gadi.

²²Kweni w̄alinda w̄a Nyumba ya Chiuta wakati w̄afika, kuti w̄akawasangamo chara mu gadi. W̄akawerera kunyuma kuya kaphara, w̄akati,

²³“Gadi, tangusanga kuti ndakujarika makora ghene, ndipo w̄alinda w̄a gadi tanguwasanga wakwimilira waka pa muryango. Kweni para tangujula vijaro kuti tangusangamo munthu chara.”

²⁴Pakupulika mazgu agha, murongozgi wa Nyumba ya Chiuta, na w̄asofi w̄arara w̄akazizikika na icho chikachitika ku w̄akutumika w̄ara.

²⁵Penepapo munthu yumoza wakiza uyo wakawaphalira kuti, “W̄anthu awo mukawika mu gadi w̄ali mu Nyumba ya Chiuta wakusambizga w̄anthu.”

²⁶Ntheura murongozgi wa mu Nyumba ya Chiuta pamoza na w̄anthu w̄akhe w̄akaruta kuya kawatora, kwambula kulimbana nawo, na kwiza nawo w̄akutumika w̄ara, chifukwa w̄akopanga kuti w̄anthu w̄angaŵadina na mawe.

²⁷Wakati w̄afika nawo, w̄akawimika panthazi pa mphara yikuruyira. Musofi Mukuru wakawaphalira wakati,

²⁸“Tikamuchinyinthizgani chomene kuti mureke kusambizgaso mu zina ili, kweni sono mwazuzga Yerusalem na kusambizga kwinu, ndipo mukukhumba kuti mrandu wa ndopa za munthu uyu uŵe pa ise.”

²⁹Kweni Petrosi na wakutumika wanyakhe wakazgora wakati, "Tikwenera kupulikira Chiuta kuruska wantru!"

³⁰Chiuta wa wa sekuru withu wakamuwuska Yesu mweneuyo imwe mukamukoma pakumupayika pa mphinjika.

³¹Chiuta wali kumukwezga ku woko lakhe la maryero kuti waâe Murongozgi na Muponoski, mwakuti wapereke mwaâi ku wâlsraele kuti wâng'anamuke mu mtima na kutiso zakwananga zaho zigowokereke.

³²Ise tili wakaboni wa vyeneivi pamoza na Mzimu Mutuâa mweneuyo Chiuta wali kuâapa awo wakumupulikira."

³³Para wakati wapulika ichi, wakakaripa, ndipo wakakhumba kukoma wakutumika.

³⁴Kweni muFarisi yumoza wa mu mphara ya wâYuda zina lakhe Gamaliyele, mumanyi-marango, mweneuyo wakaâa wakurumbika na wantru wose, wakimilira. Wakalangula kuti wakutumika wafumiskikire kuwaro pa kanyengo kachoko waka.

³⁵Ntheura wakaâaphalira wa mphara wakati, "Mwa madoda gha Israele, chenjerani na icho mukukhumba kuâachitira wantru âwa.

³⁶Pakuti kale, kukawuka Teyudasi uyo wakajiyowoya kuti ndi munthu wakuzirwa, ndipo wanarume pafupi 40, wakamurondezga. Kweni wakakomeka, ndipo wose awo wakamurondezga wakaparanyika na kumara waka.

³⁷Pamanyuma pakhe, Yudasi wa ku Galileya, wakawuka pa nyengo yira yakupenda wantru, ndipo nayo, mzinda wa wantru ukamurondezga. Kweni nayo wakakomeka, ndipo wose awo wakamurondezganga wakaparanyika waka.

³⁸Sono pa mrandu uwu nkhumuphalirani kuti wantru âwa mungachitanga nawo kantru chara, muwareke waka. Usange icho wakughanaghana na kuchita chikufumira ku wantru, chiti chimarenge chekha.

³⁹Kweni usange nchakufumira kwa Chiuta, kuti muti muwatondenge chara, musangike kuti mukulimbana na Chiuta." Mphara yose yikazomerezga fundo ya Gamaliyele

⁴⁰Ndipo wakaâachema wakutumika na kuâanjizga mu mphara, wakaâathyapula na kuâaphalira kuti wareke kupharazgaso mu zina la Yesu. Ndipo wakaâareka kuti warutenge.

⁴¹Wakutumika wara wakafuma mu mphara na chimwemwe chikuru, pakuwona kuti Chiuta wakaâapima kuâa wakwenerera kulengeskeka chifukwa cha zina la Yesu.

⁴²Ndipo zuŵa na zuŵa mu Nyumba ya Chiuta, na mu nyumba za wānthu, wākutumika wākarutilira kusambizga na kupharazga Uthenga Uweme kuti Yesu ndi Mesiya.

Milimo ya Wākutumika 6

Kusoreka kwa wateŵeti wākhonde na wāwiri

¹Mu mazuŵa ghara, para unandi wa wāsambiri ukamba kukura, wāYuda awo wākayowoyanga chiGriki, wākasinginikiranga wāYuda awo wākayowoyanga chiHebere kuti vyokoro vyawo wākavizerezganga pa ivyo vikagawikanga zuŵa na zuŵa.

²Ntheura wākutumika wāra 12 wākachema mzinda wose wa wāsambiri ndipo wākati, “Kuti kukwenerera chara kuti ise tireke kupharazga mazgu gha Chiuta chifukwa chakutangwanika na mlimo wakugaŵa vyakurya.

³Ntheura mwa wābali, sorani mukati mwinu wānarume wākhonde na wāwiri, weneawo mba lumbiri luweme, ndipo mbakuzura na Mzimu Mutuŵa na mahara, ndiwo tiŵimike pa mlimo uwu.

⁴Kweni ise nyengo yithu yiŵe yakujipereka mu kuromba na mu kupharazga mazgu gha Chiuta.”

⁵Fundo iyi yikakondweska mzinda wose. Ntheura wākasora Stefano, munthu wakuzura na chipulikano na Mzimu Mutuŵa, Filipu, Porokoro, Nikanora, Timoni, Paramena, na Nikolasi wa ku Antiyoke, uyo wakarondezga chiYuda.

⁶Wānthu aŵa wākiza nawo ku wākutumika awo wākawārombera na kuŵika mawoko pa iwo.

⁷Ntheura mazgu gha Chiuta ghakarutilira kutandazgika. Unandi wa wāsambiri mu Yerusalem ukakulirangakuliranga, ndipo wāsofi wānandi wākapulikana.

Stefano wakukakika

⁸Sono Stefano pakuzura na uchizi na nkhongono, wakachitanga vyā minthondwe vikuru na vimanyikwiro vyakuzizwiska mukati mu wānthu.

⁹Sono wāYuda wānji wā mu nyumba ya kusoperamo ya wānthu wākuwombokwa (nga ndi umo yikachemekeranga), awo wākafuma ku Kurene na Alekizandiriya pamoza na wānyakhe awo wākafuma ku Kilikiya na ku Asiya, wākasuskana nayo Stefano.

¹⁰Kweni wākatondeka kumuruska, chifukwa iyo wakayowoyanga na mahara agho Mzimu wakamupa.

¹¹Ntheura wākapangana na wānthu ku ubende kuti wāyowoye kuti, “Tikamupulika uyu wakutuka Mozesi na Chiuta.”

¹²Ntheura wakakuwirizga wantru, warara na wamanyi-marango. Wose wakiza kwa Stefano, wakamukora na kumutorera ku mphara ya waYuda.

¹³Ndipo wakamutorera wakaboni wa utesi weneawo wakayowoya kuti, "Muntru uyu nyengo zose wakuyowoya mazgu gha kunyoza Nyumba ya Chiuta agha na Dango la Mozesi."

¹⁴Tikamupulika wakuyowoya kuti Yesu wa ku Nazarete wizamkupankhura malo agha na kusintha maluso ghose agho Mozesi wali kutirekera!

¹⁵Wose awo wakaŵa mu mphara wakadodoliska Stefano, ndipo wakawona kuti chisko chakhe chikâwa nga ncha mungelo.

Milimo ya Wakutumika 7

Mazgu gha Stefano

¹Musofi Mukuru wakamufumba Stefano wakati, "Kasi uwu mbunenesko?"

²Stefano wakaŵazgora wakati, "Mwa wabali na mwa wadada, tegherezgani. Chiuta wa uchindami wakamuwonekera sekuru withu Abrahamu apo wakaŵa mu charu cha Mesopotamiya, wachali wandarute kukakhara ku charu cha Harani.

³Wakamuphalira wakati, 'Fumamo mu charu chako, na mu wabali wako ndipo urutenge ku charu icho ndamkukurongora.'

⁴Ntheura wakasida charu cha Babuloni kuya kakhara mu charu cha Harani. Para wakati wafwa wiske, Chiuta wakamusamiskira ku charu ichi, cheneicho imwe mukukharamo sono.

⁵Ndipouli Chiuta kuti wakamupako chiharo chara nanga nkha chigâwa kachoko waka. Kweni wakapangana kuperekira charu ichi kwa iyo na ku mphapu yakhe pamanyuma pakhe kuwa chiharo chawo, nangauli Abrahamu wakaŵavye mwana.

⁶Chiuta wakayowoya nayo mwa ntheura, 'Mphapu yako yamkukhara mu charu cha chilendo, kwenekuko wamkuwa wazga, ndipo wamkunyekezgeka virimika 400.

⁷Kweni ine ndekha ndizamkweruzga mtundu wa wantru uwo wamkuwuteŵetera. Pamanyuma wamkufumamo mu charu chira na kundisopa ine mu malo agha.'

⁸Ndipo Chiuta wakaperekira kwa Abrahamu phangano la ukotori. Ntheura Abrahamu wakababa Yisake, ndipo wakamukotora pa zuwa la chinkonde na chitatu. Yisake wakababa Yakhobe na kumukotora, ndipo Yakhobe wakababa wasekuru withu 12.

⁹“Wasekuru ûithu, chifukwa cha sanje, wakamuguliska Yosefe mwana munyawo, ku charu cha Eguputo. Kweni Chiuta wakaŵa nayo.

¹⁰Chiuta wakamuthaska Yosefe ku suzgo yakhe yose. Wakamupa mahara, ndipo wakaŵa wakukondweska panthazi pa Faro, karonga wa charu cha Eguputo. Faro wakimika Yosefe kuŵa nduna yikuru ya charu cha Eguputo na mu nyumba yakhe ya ufumu.

¹¹Kweni mukaŵa njara mu charu chose cha Eguputo na cha Kanani, ndipo kukaŵa suzgo yikuru chomene. Wasekuru ûithu nawo wakatondeka kusanga vyakurya.

¹²Para Yakhobe wakapulika kuti mu charu cha Eguputo muli chakurya, wakatuma wasekuru pa ulendo wawo wakudanga.

¹³Pa ulendo wa chiŵiri, Yosefe wakajivumbula ku wakuru wakhe, ndipo mbumba ya Yosefe yikamanyikwa kwa Faro.

¹⁴Yosefe wakatuma mazgu gha kumuchema wiske Yakhobe, kuti wize ku charu cha Eguputo pamoza na mbumba yakhe yose. Wantru wose pamoza wakaŵa 75.

¹⁵Ntheura Yakhobe wakaruta ku Eguputo, uko iyo na wasekuru ûithu wakafwira.

¹⁶Vitanda vyawo vikayeghekera ku Shekemu, kwenekuko wakasungika ku mararo agho Abrahamu wakagula na ndarama ku wâHamoro.

¹⁷“Apo nyengo yikaneng'enera kuti Chiuta wafiske phangano lakhe kwa Abrahamu, fuko lithu mu charu cha Eguputo likakura ndipo wantru wakandana.

¹⁸Pamanyuma karonga munyakhe uyo kuti wakamumanya Yosefe chara, wakamba kuwusa charu cha Eguputo.

¹⁹Karonga uyu wakawusira wasekuru ûithu mu uryarya na kuŵasuzga uheniuheni ndipo wakaŵachichizga kuti wataye wabonda wawo kuwaro kuti wafwe.

²⁰Pa nyengo iyi ndipo Mozesi wakababikiranga. Wakaŵa mwana wakutowa panthazi pa Chiuta. Wakalereka mu nyumba ya wawiske myezi yitatu.

²¹Wakati wafumiskikira kuwaro, mwana mwanakazi wa Faro wakamutora na kumulera nga ndi mwana wakhe.

²²Mozesi wakasambizgika mahara ghose gha wâEguputo, ndipo wakaŵa munthu wankhongono mu mazgu na mu milimo yakhe.

²³“Para Mozesi wakaŵa na virimika 40, wakaghanaghana kuti wakachezgere wabali wakhe wâlsraele na kuwona umo wâEguputo wakukhalira nawo.

²⁴Wakasanga kuti muEguputo yunji wakusuzga yumoza wa âwabali âwakhe, ntheura iyo wakamuvikirira, na kumuwezgera nduzga muEguputo yura na kumukoma.

²⁵Mozesi wakaghananganaga kuti âwabali âwakhe âwati âapanikizge kuti Chiuta wakukhumba kuâwathaska kwizira mwa iyo, kweni âwalsraele kuti âwakapanikizga chara.

²⁶Na machero ghakhe, wakasanga kuti âwalsraele pera âwâwiri âwakutimbana, wakayezga kuâphemaniska wakati, ‘Mwa âwanthu mwe! Imwe muli âwenenâwene. Kasi mukwambanachi?’

²⁷Kweni uyo wakayamba munyakhe, wakamukanchizga Mozesi, na kuyowoya kuti, ‘Kasi ndi njani uyo wakakwimika iwe kuâwa wakutiwusa na wakuteruzga ise?’

²⁸Kasi ukukhumba kundikoma nga ndi umo ukakomera muEguputo mayiro?’

²⁹Para Mozesi wakapulika ichi, wakachimbilira ku charu cha Midiyani. Kwenekura wakakhara nga ndi wamikori na kubaba âwana âwanarume âwâwiri.

³⁰“Sono vikati vyajumphapo virimika 40, mungelo wakamuwonekera Mozesi mu mapopa gha mu Phiri la Sinayi mu dimi la moto uwo ukagoleranga mu chivwati.

³¹Mozesi wakati wawona ichi, na icho wakawona. Wakaruta kufupi na chivwati kuti wakawoneseske. Penepapo wakapulika mazgu gha Fumu kuti,

³²‘Ine ndine Chiuta wa âwawusokuru, Chiuta wa Abrahamu, wa Yisake, na wa Yakhobe.’ Mozesi wakatenthema chomene, ndipo kuti wakakangarizga chara kulaâwiskakoso.

³³Ntheura Fumu yikamuphalira yikati, ‘Vura skapato zako ku malundi ghako, pakuti malo agho wimirapo ngakupatulika.

³⁴Ndawona nkkaza izo zikuchitikira âwanthu âwane awo âwali mu Eguputo. Ndapulika kulira kwawo, ndipo ndakhira kuti ndiâwathaske. Sono zanga, nditi ndikutume ku charu cha Eguputo.’

³⁵“Mozesi uyu, mweneuyo âwalsraele âwakamukana pakuyowoya kuti, ‘Kasi ndi njani uyo wakakwimika iwe kuâwa wakutiwusa na wakuteruzga ise?’ Chiuta wakamutuma kuâwawusa na kuâwathaska, pakovvirika na mungelo uyo wakamuwonekera mu chivwati.

³⁶Ndiyo wakaâwarongozga pakufuma mu Eguputo âwakati âwachita vyâ minthondwe na vimanyikwiyo mu Eguputo na pa Nyanja ya Matete, ndiposo mu mapopa pa virimika 40.

³⁷Uyu ndi Mozesi mweneuyo wakaŵaphalira wâlsraele kuti, ‘Chiuta watî wamwimikirani nchimi yakuŵa nga ndine mukati mu wâbali ūinu.’

³⁸Ndi Mozesi mweneuyo wakaŵa na mpingo wa Chiuta mu mapopa, pamoza na mungelo uyo wakayowoyanga nayo pa Phiri la Sinayi ndiposo wakaŵa kwenekura na wasekuru ūithu. Wakapokera zgoro la umoyo kufuma kwa Chiuta na kulipereka kwa ise.

³⁹“Kweni wasekuru ūithu wâkakana kumupulikira. Wakamugarukira ndipo wakanwekera ku vya charu cha Eguputo.

⁴⁰Ntheura wakamuphalira Aroni wâkati, ‘Utipangire wâchiuta kuti ndiwo wâtirongozgenge. Pakuti tikumanya chara icho chamuwira Mozesi mweneuyo wakatirongozga pakutifumya mu charu cha Eguputo.’

⁴¹Ndi mu mazuŵa gheneghara apo wakapanga chikozgo cha mwana wa ng'ombe. Wakapereka sembe ku chikozgo chira ndipo wakaŵa na chiphikiro chakusekerera milimo iyo wakachita na mawoko ghawo.

⁴²Kweni Chiuta wakaŵarazgira nkhonyoro na kuŵapereka ku kusopa wâmazaza ūa mu mlengalenga nga ndi umo kuli kulembekera mu Buku la nchimi kuti, ‘Imwe wâlsraele, kasi mukaperekanga kwa ine vikoko ivyo mukakomanga zisembe, pa virimika 40 mu mapopa mura.

⁴³Mukatora hema la Moleki, ndipo nyenyezi ya chiuta Refani, vikozgo vyeneivyo mukavizgora kuti muvisopenge. Ntheura nditi ndimuuskanimo na kumutumizgani kutali kujumpha charu cha Babuloni.’ ”

⁴⁴“Wasekuru wakaŵa nacho Chihema cha Ukaboni mura mu mapopa. Chihema chira chikanozgeka kwakuyana na umo Chiuta wakaphalira Mozesi kuti ndimo wachinozgere kwakuyana na chiyerezgero icho Mozesi wakachiwona.

⁴⁵Pamanyuma pakhe wasekuru wakapokera Chihema chira kufuma ku wawiskewokuru. Wakendanga nacho para wakarutanga na Yoshuwa na kupoka charu ku wamitundu awo Chiuta wakaŵachimbizgamo. Chikakhara mwenemura kufikira mu mazuŵa gha Davide,

⁴⁶mweneuyo wakasanga uchizi mwa Chiuta. Ntheura wakamuromba Chiuta kuti wamuzomerezge kumuzengera nyumba Chiuta wa Yakhobe.

⁴⁷Kweni wakaŵa Solomoni uyo wakamuzengera Nyumba Chiuta.

⁴⁸“Ndipouli, Chiuta Chikurukuru kuti wakukhara mu nyumba yakuzengeka na mawoko chara, nga ndi umo nchimi yikuyowoyera kuti,

⁴⁹‘Kuchanya ndi chizumbe chane, charu cha pasi nchitambaliro cha malundi ghane, Kasi ndi nyumba uli iyo muti mundizengere? Panyakhe malo ghane ghakupumulirapo ndi nga? Yikuti Fumu.

⁵⁰Kasi ndi mawoko ghane yayi agho ghakapanga vyose ivi?"

⁵¹"Imwe mwa wānthu wā mitima yinonono. Mwa wānthu wāmbula kupulikana imwe! Mwa wā kumangwa makutu imwe! Nyengo zose mukwimikana na Mzimu Mutuŵa. Mukuchita nga ndi umo wākachitiranga wāwiskemwekuru.

⁵²Kasi ndi nchimi nji iyo wāwiskemwekuru wākareka kuyizikizga? Wākakoma wānthu weneawo wākaphalira nkhanira na vya kwiza kwa Murunji uyo sono imwe mukamwendera mphiska na kumukoma.

⁵³Ndimwe mukapokerera marango gha Chiuta gheneagho ghakapika na wāngelo, kweni imwe kuti mukaghlasunga chara."

Stefano wakudinika

⁵⁴Para wā mphara wākapulika mazgu agha, wākakaripa chomene na kumumemenera mino Stefano.

⁵⁵Kweni iyo pakuzura na Mzimu Mutuŵa wakadodoliska kuchanya ndipo wakawona uchindami wa Chiuta, na Yesu wimilira ku woko la maryero la Chiuta.

⁵⁶Iyo wakati, "Wonani! Nkhuwona kuchanya kwajurika ndipo Mwana wa Munthu wimilira ku woko la maryero la Chiuta."

⁵⁷Kweni wā mphara wākachemerezga chomene na kujara makutu ghawo, penepapo wose wākarotokera pa iyo.

⁵⁸Wakamuguzira kuwaro kwa msomba ndipo wākamudina na mawe. Wakaboni wākawīka malaya ghawo musi mu malundi gha munyamata zina lakhe Sauli

⁵⁹Apo wākawā wāchali kumudina na mawe, Stefano wakaromba wakati, "Fumu Yesu, pokererani mzimu wane."

⁶⁰Wakajikama pasi na kuchemerezga na mazgu ghakuru wakati, "Fumu, mungaŵapanga mrandu wa kwananga uku chara." Para wakati wayowoya mazgu agha, ndipera wakafwa.

Milimo ya Wākutumika 8

¹Sauli nayo wakazomerezga kukomeka kwa Stefano.

Sauli wakuzikizga mpingo

Pa zuŵa lenelira mpingo wa Chiuta uwo ukawā mu Yerusalem ukamba kuzikizgika chomene. Wākupulikana wose, kupatulako wākutumika wākaparanyikira kosekose mu vigawā vya Yudeya na Samariya.

²Wākhristu wākugomezgeka wākamusunga Stefano, na kumulira chomene.

³Kweni pa nyengo iyi Sauli wakaparanyanga chomene mpingo wa Chiuta. Wakanjiranga mu nyumba iyi na iyi na kuŵaguguza ânarume na ânakazi na kuya kaŵanjizga mu gadi.

Uthenga uweme ukupharazgika

⁴Wakupulikana wose wara awo wakaparanyika wakaruta kosekose na kupharazga Uthenga Uweme.

⁵Filipu wakakhilira ku msumba wa Samariya na kupharazgira ânthu vya Mesiya.

⁶Mizinda ya ânthu yikategherezga chomene na mtima umoza ivyo Filipu wakayowoyanga, apo wakamupulika na kuwona milimo ya minthondwe iyo wakachita.

⁷Pakuti mizimu yiheni yikafumanga na nchemerezgo yikuru chomene mu ânthu awo wakâwa nayo. ânthu ânandi awo wakâwa na nthenda yakuphapa na wakupendera wakachizgikanga.

⁸Ntheura mukâwa chimwemwe chikuru mu msumba ura.

⁹Mu msumba wa Samariya, mukâwa munthu zina lakhe Simoni uyo kale wakazukumiskanga ânthu ânandi na kuwukwa uko wakachitanga. Wakajiyowoyanga kuti iyo ndi munthu mukuru.

¹⁰ânthu wose âwa mu msumba ura, wachoko na warara, wakategherezganga chomene kwa iyo ndipo wakatenge, "Munthu uyu ndi nkongono ya Chiuta iyo yikuchemeka kuti 'Yikuru.' "

¹¹Wakategherezganga kwa iyo chifukwa pa nyengo yitali wakâwazukumiskanga na kuwukwa kwakhe.

¹²Kweni para Filipu wakati waŵapharazgira Uthenga Uweme wa Ufumu wa Chiuta, na zina la Yesu Khristu, wakapulikana ndipo wakabapatizika, wose ânarume na ânakazi.

¹³Simoni nayo wakapulikana na kubapatizika, ndipo wakarondezganga Filipu kose uko wakarutanga. Para wakawonanga vimanyikwi na minthondwe iyo yikachitikanga, wakazizwanga.

¹⁴Para wakatumika âwa mu Yerusalem wakapulika kuti ânthu âwa ku Samariya wapokerera mazgu gha Chiuta, wakatumako Petrosi na Yohane.

¹⁵Iwo wakakhilira kwenecura na kuwarombera kuti wapokere Mzimu Mutuâwa.

¹⁶ânthu âwa wakâwa wapokere Mzimu Mutuâwa, kweni wakabapatizika waka mu zina la Fumu Yesu.

¹⁷Ntheura wakaŵika mawoko ghawo pa iwo, ndipo wakapokera Mzimu Mutuŵa.

¹⁸Sono Simoni wakati wawona kuti Mzimu Mutuŵa ukapika ku wakupulikana, para wakutumika wakaŵika mawoko ghawo pa iwo, wakapereka ndarama kwa Petrosi na Yohane,

¹⁹na kuti, “Naneso mundipeko nkhongono iyi, mwakuti yose uyo ndamkuŵikapo mawoko ghane wakamanye kupokera Mzimu Mutuŵa.”

²⁰Kweni Petrosi wakati kwa iyo, “Ndarama zako zivundire pamoza nawe chifukwa ukughanaghana kuti ungagula chawanangwa cha Chiuta na ndarama!

²¹Iwe kuti uli na chigaŵa panji phande mu uteŵeti uwu chara, chifukwa mtima wako kuti ngwa kunyoroka chara panthazi pa Chiuta.

²²Ntheura zgokako ku uheni uwu na kuromba Fumu kuti, usange nchamachitiko, panji yingakugowokera maghanogħano għa ntheura għa mu mtima wako.

²³Pakuti nkhuwona kuti mtima wako uli kwanangika na kuŵaŵa kwa kutukutwa ndiposo ndiwe wakukakika na zakwananga.”

²⁴Penepapo Simoni wakazgora wakati, “Ndiromberani ndimwe kwa Fumu, mwakuti ivyo mwayowoya vireke kundiwira.”

²⁵Wakati wapereka ukaboni wawo, na kupharazga mazgu għa Fumu, wakawerera ku Yerusalem, uku wakupharazga Uthenga Uweme mu vikaya vinandi vya wāSamariya.

Filipu na nduna yikuru ya Etiyopiya

²⁶Mungelo wa Fumu wakayowoya na Filipu wakati, “Wuka, urutenge kurazga ku mwera ku msewu uwo ukukhilira ku Gaza kufuma ku Yerusalem.” Uwu ndi msewu uwo ukuporota mu chiparamba.

²⁷Filipu wakawuka na kuruta, ndipo wakawona muEtiyopiya, uyo wakaŵa nthunguli, wakwiza kufuma ku Yerusalem uko wakaruta kuya kasopa. Iyo wakaŵa nduna yikuru ya Fumukazi Kandake ya charu cha Etiyopiya, ndipo ndiyo yikasungiliranga chuma chakhe chose.

²⁸Nthunguli yira yikakhara mu gareta lakhe, ndipo yikawazgħi mazgu għa nchimi Yesaya.

²⁹Ndipo Mzimu wakamuphalira Filipu kuti, “Ruta ukakumane na gareta lira.”

³⁰Sono Filipu wakachimbilira kwa iyo ndipo wakayipulika yikuŵazgħa Buku la nchimi Yesaya. Ntheura wakayifumba wakati, “Kasi mukupulikiska ivyo mukuŵazgħa?”

³¹Iyo wakazgora wakati, “Ndingapulikiska uli kwambula kuti munthu yunji wandirongosorera?” Ntheura yikamuchema Filipu kuti wakwere mu gareta na kukhara nayo pamoza.

³²Malembo agho yikawazganga ghakaŵa agha: “Nga ndi mberere iyo yarongozgekera ku kukomeka. Nga ndi mwana-mberere uyo wakhara waka chete pakumusenga weya. Ntheura iyo kuti wakajula mlomo wakhe chara.

³³Wakayuyurika ndipo pakaŵavaye wakumuchitira urunji. Ndi njani wat i wakonkhoske za mphapu yakhe? Pakuti umoyo wakhe wawuskikako ku charu cha pasi?”

³⁴Nthunguli yira yikamufumba Filipu yikati, “Nkhumuw̄eyani mundiphalire, kasi nchimi iyi yikuyowoya vyā njani? Vyā iyo yekha, panji munthu munyakhe?”

³⁵Ntheura Filipu wakayiphalira Uthenga Uweme wa Yesu kwamba pa malembo gheneagha.

³⁶Apo wakikhanga mu msewu wakafika pa malo apo pakaŵa maji. Nthunguli yira yikati, “Wonani, maji asi agha! Kasi nchichi icho chinganditondeska kuti ndibapatizike?”

[³⁷Filipu wakayizgora wakati, “Ungamanya kubapatizika usange ukupulikana na mtima wose.” Iyo wakati, “Nkhupulikana kuti Yesu Khristu ndi Mwana wa Chiuta.”]

³⁸Nthunguli yikalangula kuti gareta limilire. Ndipo wose wāwiri wuwo, Filipu na nthunguli, wakanjira mu maji ndipo Filipu wakayibapatiza.

³⁹Para wakati wazuwuka mu maji, Mzimu wa Fumu ukamutora Filipu, ntheura nthunguli kuti yikamuwonaso chara, kweni yikarutilira pa ulendo wakhe na kukondwa kukuru.

⁴⁰Kweni Filipu wakaya kasangika kuti wali ku Azoto, wakwendakapharazga Uthenga Uweme mu mizi yose, mpaka wakaya kafika ku Kesareya.

Milimo ya Wakutumika 9

Kung'anamuka kwa Sauli
(Mil 22.6-16, 26.12-18)

¹Kweni Sauli wachali kuthutira mu ukari na kufinga kuti wakome wāsambiri wā Fumu, wakaruta ku Musofi Mukuru.

²Wakaya karomba makarata kuti warute nagho ku nyumba zakusoperamo za mu msumba wa Damaseko, kuti usange wamkusangako wānji awo wākurondezga Nthowa ya Fumu, manyi mbanarume manyi mbanakazi, wakawakake na kwiza nawo ku Yerusalem.

³Apo wakawâwa pafupi na msumba wa Damaseko, mwa mabuchibuchi kungweruka kufuma kuchanya kukamuŵalira zingirizge.

⁴Wakawa pasi ndipo wakapulika mazgu ghakuti, “Sauli, Sauli! Kasi ukundizikizgirachi?”

⁵Iyo wakafumba wakati, “Kasi ndimwe njani Fumu?” Lizgu likati, “Ndine Yesu uyo ukumuzikizga.

⁶Kweni wuka ukanjire mu msumba, mwenemura ndimo ŵamuphalirika icho ukwenera kuchita.”

⁷Wanthu awo ŵakendanga na Sauli ŵakimilira na kuyangazuka waka. ŵakapulika mazgu pera kweni kuti ŵakawona munthu chara.

⁸Sauli wakawuka pasi ndipo wakati wabenula maso ghakhe kuti wakawona kanthu chara. Ntheura wantru ŵakamuteteska, ŵakaruta nayo ku msumba wa Damaseko.

⁹Wakakhara wachiburumutira pa mazuŵa ghatatu, ndipo kuti wakarya chara nanga nkhumwa.

¹⁰Kweni mu msumba wa Damaseko mukâwa musambiri zina lakhe Hananiya. Fumu yikamuwonekera mu mboniwoni yikati, “Hananiya!” Iyo wakazgora wakati, “Ndili pano Fumu.”

¹¹Fumu yikamuphalira yikati, “Wuka, urutenge mu msewu wa mu msumba uwo ukuchemeka kuti Wakunyoroka. Ukafulire nyumba ya Yudasi umo muli munthu wa ku Taraso zina lakhe Sauli. Pakuti iyo sono wakuomba,

¹²ndipo wawona mboniwoni umo wakuwona munthu yunji zina lakhe Hananiya wakunjira na kuŵika mawoko ghakhe pa iyo kuti wawoneso.”

¹³Kweni Hananiya wakazgora wakati, “Fumu, wantru ŵanandi ŵali kundiphalira vyâ munthu uyu na uheni wose uwo wachitira wantru ŵinu mu Yerusalem.

¹⁴Ndipo sono wali na mazaza gha ŵasofi ŵarara kuti waŵakake wantru wose awo ŵakusopa mu zina linu.”

¹⁵Fumu yikamuzgora Hananiya yikati, “Rutanga waka! Pakuti uyu ndi muteŵeti wane wakusankhika kuti wapharazge zina lane ku ŵamitundu, na ku ŵakaronga, ndiposo na ku ŵalsraele.

¹⁶Ine nditi ndimurongore vyakuŵinya vyose ivyo wakwenera kukomwa navyo chifukwa cha zina lane.”

¹⁷Ntheura Hananiya wakaruta na kuya kanjira mu nyumba yira. Wakaŵika mawoko ghakhe pa Sauli na kuyowoya kuti, “Wa munyane Sauli, Fumu Yesu

mweneuyo wakakuwonekera pa msewu para ukizanga kuno wandituma kuti ulaŵiskeso ndiposo uzure na Mzimu Mutuŵa.”

¹⁸Penepapo ku maso ghakhe kukagagawuka vinthu ivyo vikâwa nga ndi mamba, ndipo wakalaŵiskaso. Wakawuka na kubapatizika,

¹⁹ndipo wakati warya, nkhongono zakhe zikawereramo.

Sauli wakupharazga mu Damaseko

Sauli wakâwa pamoza na âwasambiri âwa mu msumba wa Damaseko mazuŵa ghanji.

²⁰Wakamba kupharazga Yesu mu nyumba zakusoperamo, kuti ndiyo Mwana wa Chiuta.

²¹Wose awo âwakamupulika âwakazizwa âwakati, “Asi uyu ndiyo yura wakayungwiskanga wose awo âwakasopanga mu zina ili mu Yerusalem? Asi kuno nako ndicho wizira kuti waŵakake âwanthu âwa ntheura na kuruta nawo ku âwasofi âwarara?”

²²Kweni upharazgi wa Sauli ukakulirakulira mu nkhongono, ndipo wakâwatonda âwaYuda wose awo âwakakharanga mu Damaseko pakuŵapanikizgira nkhanira kuti Yesu ndiyo Mesiya.

Sauli wakuchimbira âwaYuda

²³Para ghakati ghajumphapo mazuŵa ghanandi, âwaYuda âwakapangana kuti âwamukome,

²⁴kweni chiŵembu chawo chikamanyikwa kwa Sauli. Muhanya na usiku âwakamukhazganga pa vipata, mwakuti âwamukome.

²⁵Kweni âwasambiri âwakhe âwakamutora na usiku na kumusoroteska pa chidangazi cha linga ndipo âwakamukhizgira pasi mu chitete.

Sauli mu Yerusalem

²⁶Para Sauli wakiza ku Yerusalem, wakayezga kujibatika ku âwasambiri. Kweni wose âwakamopanga chifukwa âwakagomezga chara kuti nayo ndi musambiri.

²⁷Kweni Baranaba wakamutora Sauli na kuruta nayo kuŵakutumika. Wakâwaphalira vyose umo Sauli wakawonera Fumu pa nthowa na umo Fumu yikayowoyerwa nayo. Wakaŵanduliraso na umo Sauli wakaŵapharazgira na chikanga âwanthu âwa mu Damaseko mu zina la Yesu.

²⁸Ntheura Sauli wakakhara na âwakutumika âwara ndipo wakendanga nawo mu Yerusalem mose uku wakupharazga mazgu gha Chiuta na chikanga mu zina la Fumu.

²⁹Sauli wakayowoya na kususkana na âwaYuda awo âwakayowoyanga chiGriki, kweni iwo âwakapenjanga kumukoma.

³⁰Para âwakupulikana âwanyakhe âwakapulika ichi, âwakamutora na kukhilira nayo ku Kesareya, ndipo âwakamutuma ku Taraso.

³¹Penepapo mpingo wose wa Chiuta wa mu chigâwa cha Yudeya, cha Galileya na cha Samariya ukâwa na mutende, ndipo ukakhozgeka. Mu kuchindika Fumu, mpingo ukakuranga mu chisangurusko cha Mzimu Mutuâwa.

Petrosi wakuchizga Eneya ku Lida

³²Apo Petrosi wakendanga na kuchezgera âwanthu âwa Chiuta ku malo ghakupambanapambana, wakiza kafika na ku âwakhristu awo âwakakharanga mu muzi wa Lida.

³³Mwenemura wakasangamo munthu yunji zina lakhe Eneya, uyo wakaâwa wakuphapa, ndipo wakagona pa mphasa virimika vinkonde na vitatu.

³⁴Petrosi wakamuphalira wakati, “Eneya, Yesu Khristu wakukuchizga. Wuka, tandura mphasa yako.” Penepapo wakawuka.

³⁵Âwanthu wose awo âwakakharanga mu Lida na mu Sharoni âwakamuwona, ndipo âwakapulikana mwa Fumu.

Petrosi wakuwuska Dorika

³⁶Sono ku Yopa kukaâwa musambiri zina lakhe Tabita, (ilo pa chiAramayiki likung'anamula Dorika). Mwanakazi uyu wakachitanga milimo yiweme na kupereka vyawanangwa kovvira âwakavu.

³⁷Pa nyengo yira Tabita wakarwara chomene ndipo wakafwa. âWakati âwaligeziska thupi lakhe, âwakaliwika mu chipinda cha pachanya.

³⁸Lida wakaâwa pafupi na Yopa. Ntheura âwasambiri âwakati âwapulika kuti Petrosi wali mu Lida, âwakatuma âwanthu âwâwiri na uthenga wakuti, “Taâyea wendeske luâwiro wize kuno”

³⁹Petrosi wakaruta pamoza na âwanthu âwara. Wakati wafika, âwakamutorera mu chipinda cha pachanya. Wose âwanakazi awo âwakaâwa vyokoro âwakimilira na kumizingirizga Petrosi uku âwakulira na kumurongora malaya agho Dorika wakasonanga apo wakaâwa wachali wamoyo.

⁴⁰Ntheura Petrosi wakaâwafumya wose mu chipinda chira cha pachanya, wakajikama pasi wakaromba. Ntheura wakazgokera ku chitanda wakati, “Tabita, wuka!” Tabita wakabanula maso, ndipo wakati wawona Petrosi wakakhazikika.

⁴¹Petrosi wakamukora na kumuuskira muchanya. Ntheura wakaâwachema âwasambiri, na vyokoro vira, na kumupereka wamoyo kwa iwo.

⁴²Makani agha ghakamanyikwa mose mu Yopa, ndipo âwanthu âwanandi âwakapulikana na Fumu.

⁴³Petrosi wakakhara mazuŵa ghanandi mu Yopa, wakapanjwanga mu nyumba ya Simoni munyuki wa vikumba.

Milimo ya Wakutumika 10

Petrosi na Koroneliyo

¹Mu Kesareya, mukâwa munthu zina lakhe Koroneliyo, uyo wakâwa murara wa âwaItaliya.

²Wakâwa munthu wakusopa Chiuta, ndipo iyo na mbumba yakhe yose âwakopanga Chiuta. Koroneliyo wakaŵachitiranga âwanthu nya lusungu vinandi, ndiposo wakarombanga kwa Chiuta kaŵirikaŵiri.

³Pakâwa pa 3 koloko ku mise apo mboniwoni yikamwizira Koroneliyo, umo wakawona makora ghene mungelo wa Chiuta wakunjira na kuti, "Koroneliyo."

⁴Iyo wakamudodoliska mungelo mu wofi ndipo wakati, "Nchichi, Fumu?" Mungelo wakazgora wakati, "Malurombo ghako, ndipo na nya lusungu vyako Chiuta wapulika na kupokerera ndipo sono wakukuzgora.

⁵Tuma âwanthu ku Yopa kuti âwakacheme Simoni uyo wakuchemeka Petrosi

⁶Iyo wakupanjwa mu nyumba ya Simoni munyuki wa vikumba, uyo nyumba yakhe yili mu mphepete mwa nyanja."

⁷Mungelo uyo wakayowoyanga nayo wakati waruta, Koroneliyo wakachema âwateŵeti âwakhe âwâiri pamoza na musilikari wakusopa Chiuta, yumoza wa awo âwakamuteŵeteranga.

⁸Wakati waŵakankhoskera vyose, wakaŵatuma ku Yopa.

Petrosi wakuwona mboniwoni

⁹Na machero ghakhe, apo âwakâwa âwachali kwenda, kweni âwali pafupi kufika ku msumba wa Yopa, Petrosi wakakwera pachanya pa mtenje wa nyumba kuya karomba, na nyengo ya 12 koloko na muhanya.

¹⁰Njara yikamukora ndipo wakakhumbanga kurya. Ndipo âwachali kumuphikira, wakaŵa nga wagona tulo ndipo wakawona mboniwoni.

¹¹Iyo wakawona kuchanya kwajurika, ndipo chinthu, nga ndi salu yikuru chomene chakukolereka pa mawondo ghakhe ghanayi, chikwikhira pasi.

¹²Mukati mwakhe mukaŵa nyama zose za malundi ghanayi na vyakukhwâwa pasi na viyuni nya mudera.

¹³Petrosi wakapulika lizgu lakuti, "Wuka, koma, ndipo urye!"

¹⁴Petrosi wakazgora wakati, "Na pachoko pose, Fumu! Pakuti ndilije kuryapo chinthu cha ukazuzi panji chambula kuphotoka."

¹⁵Petrosi wakapulikaso kachiŵiri lizgu lakuti, “Icho Chiuta waphotora ureke kuyowoya kuti ncha ukazuzi.”

¹⁶Ichi chikachitika katatu ndipo penepapo chinthu chira chikatorekera kuchanya.

¹⁷Petrosi wachali kuzizwa na kukayika mu mtima wakhe na icho mboniwoni yira yikang'anamulanga, wanthu awo wakatumika na Koroneliyo, wakati wafumbilira nyumba ya Simoni munyuki wa vikumba, wakafika pa chipata,

¹⁸ndipo wakachema na kufumba wakati, “Kasi walipo pano Simoni mweneuyo zina lakhe linyakhe ndi Petrosi?”

¹⁹Apo Petrosi wakâwa wachali kughanaghana na mboniwoni yira, Mzimu wakamuphalira kuti, “Simoni, wona wanthu wakupenja iwe.

²⁰Ntheura wuka, khira, ndipo urute nawo kwambula kukayika, pakuti ndine ndawatuma.”

²¹Petrosi wakakhilira ku wanthu wara, wakaŵaphalira wakati, “Ndine munthu uyo mukupenja. Kasi mwapukwachi?”

²²Iwo wakazgora wakati, “Koroneliyo, murara wa wankhondo, watituma. Iyo ndi munthu murunji na wakusopa Chiuta, ndipo ngwa lumbiri luweme mukati mu fuko lose la wâYuda. Iyo wakarongozgeka na mungelo kuti wakuchemere ku nyumba yakhe, mwakuti wakapulike ivyo iwe ungamuyowoyer.”

²³Ntheura Petrosi wakaŵanjizga mu nyumba kuti wapanjwe nayo.

Petrosi wakuruta ku nyumba ya Koroneliyo

Na machero ghakhe, Petrosi wakawuka na kuruta nawo, ndipo wakupulikana wâmu Yopa wakarongozgana nayo.

²⁴Na machero ghanyakhe, wakaya kanjira mu msumba wa Kesareya. Koroneliyo wakaŵalindizganga ndipo wakaŵa kuti wawunganya kale wâmu mbumba yakhe na wabwezi wakhe wakutemweka.

²⁵Para Petrosi wakanjiranga waka, Koroneliyo wakamupokerera, wakawa mu malundi ghakhe, na kumulambira.

²⁶Kweni Petrosi wakamuwuska wakati, “Imilira. Ine nane ndili munthu.”

²⁷Petrosi wakanjira mu nyumba uku wakuyowoyeskana na Koroneliyo, wakasanga wanthu wâandi wawungana kale.

²⁸Petrosi wakayowoya nawo wakati, “Mose mukumanya waka kuti nchamwikho kuti muYuda wachezge panji wenderane na wanthu wâmitundu yinyakhe. Kweni sono Chiuta wandirongora ine kuti ndireke kumunena munthu nayumo kuti ngwa kukazuzgika panji ngwambula kuphotoka.

²⁹Ndicho chifukwa nkhati ndachemeka na iwe nkhatondeka kukana. Sono nkhukufumba kuti, kasi wandichemerachi?"

³⁰Koroneliyo wakamuzgora wakati, "Mazuŵa ghanayi ghajumphapo, pa ora leneliri la 3 koloko na mise ilo nkhasunganga kuŵa la mapemphero mu nyumba yane, munthu wakimilira panthazi pane mweneuyo wakavwara vyakubuta, wakandiphalira wakati,

³¹'Koroneliyo, Chiuta wapulika malurombo ghako ndiposo wakumbuka milimo yako ya lusungu.

³²Sono tuma âwanthu ku Yopa, kuti âwakacheme Simoni uyo zina lakhe linyakhe ndi Petrosi. Iyo wakupanjwa mu nyumba ya Simoni munyuki wa vikumba, uyo nyumba yakhe yili mu mphepete mwa nyanja.'

³³Ntheura luŵiro nkhatuma âwanthu. Mwachita makora nadi kuti mwafika. Sono tose tili pano panthazi pa Chiuta ndipo tikukhumba kupulika chose icho Fumu yamulangulani kutiyowoyerera."

Petrosi wakupharazga mu nyumba ya Koroneliyo

³⁴Petrosi wakamba kuŵayowoyerera wakati, "Nadi, sono ndamanya kuti Chiuta wakutemwera chara.

³⁵Kweni wakupokerera, kufuma mu mafuko ghose, waliyose uyo wakumopa iyo na kuchita urunji.

³⁶Mukumanya mazgu agho wakatuma ku âwIsraele, kupharazga Uthenga Uweme wa mutende mwa Yesu Khristu uyo ndi Fumu ya âwanthu wose.

³⁷Mukumanya vinthu vikuru ivyo vikachitika ku Yudeya kose, kwamba ku Galileya, Yohane wakati wapharazga ubapatizo wakhe.

³⁸Mukumanya umo Chiuta wakamuphakazgira Yesu wa ku Nazarete na Mzimu Mutuŵa ndiposo na nkhongono na umo âwakendera kosekose, na kuchita uweme, na kuchizga wose awo âwakakoreka na Satana, pakuti Chiuta wakaŵa nayo.

³⁹Ise ndise âwakaboni âwa vyeneivyo wakachitanga mu charu cha Yudeya na mu Yerusalem wuwo. Âwakamukoma pakumupayika pa mphinjika.

⁴⁰Kweni Chiuta wakamuwuska ku âwakufwa pa zuŵa la chitatu, ndipo wakamurongora pakweru,

⁴¹ku âwanthu wose chara, kweni kwa ise tikasoreka na Chiuta kuŵa âwakaboni. Ise tikarya na kumwa nayo pamoza para wakati wawuka ku âwakufwa.

⁴²Wakatilangula kupharazga Uthenga Uweme ku âwanthu wose na kuchita ukaboni kuti iyo ndiyo wali kwimikika na Chiuta kuŵa mweruzgi wa âwamoyo na âwakufwa.

⁴³Ndi mweneuyo nchimi zose zili kumuchitira ukaboni kuti, yose uyo wakupulikana nayo, wapokerenge chigowokero cha zakwananga mu zina lakhe.”

Ŵamitundu ūakupokera Mzimu Mutuŵa

⁴⁴Apo Petrosi wakaŵa wachali kuyowoya ivi, Mzimu Mutuŵa wakaŵizira wose awo ūakapulika mazgu.

⁴⁵ŴaYuda ūakupulikana awo ūakiza na Petrosi kufuma ku Yopa, ūakazizwa pakuwona kuti Chiuta wapungulira chawanangwa cha Mzimu Mutuŵa na pa ūamitundu wuwo.

⁴⁶Chifukwa ūakawapulika ūakuyowoya mazgu gha chilendo na kurumba ukuru wa Chiuta. Penepapo Petrosi wakayowoya wakati,

⁴⁷“Kasi waliko munthu uyo wangakanizga ūanthu aŵa kuti ūabapatizike na maji, weneawo ūapokera Mzimu Mutuŵa nga ndi umo ise tili kupokerera?”

⁴⁸Ntheura wakalangula kuti ūabapatizike mu zina la Yesu Khristu. Ndipo ūakamuromba Petrosi kuti wakharepo nawo mazuŵa ghanji.

Milimo ya Wakutumika 11

Petrosi wakwandula mu Yerusalemu na ivyo vikachitika

¹Wakutumika na ūakupulikana awo ūakaŵa mu Yudeya, ūakapulika kuti ūamitundu nawo ūapokera mazgu gha Chiuta.

²Para Petrosi wakiza ku Yerusalemu, wose awo ūakaŵa ūakukotoreka ūakamususka ūakati,

³“Iwe ukaruta ku nyumba za ūanthu ūambula kukotoreka na kurya nawo pamoza!”

⁴Kweni Petrosi wakamba kuŵakonkhoskera vyose mu ndondomeko yakhe umo vikachitikira wakati,

⁵“Apo nkharombanga mu msumba wa Yopa, ndipo nga nkhu tulo nkhwawona mboniwoni. Nkhawona chinthu chikwikha kufuma kuchanya, chili nga ndi chisalu chikuru chomene icho chakolereka pa mawondo ghanayi, ndipo chikiza kafika apo nkhaŵa ine.

⁶Nkhati ndachilaŵisiska, nkhwawona nyama za malundi ghanayi, vikoko, vyakukhwaŵa pasi ndiposo na viyuni nya mudera.

⁷Ntheura nkhapulika mazgu ghakuti, ‘Petrosi, wuka, koma urye.’

⁸Kweni nkhati, ‘Yayi Fumu! Pakuti na kale ndilije kuryapo chinthu cha ukazuzi panji chambula kuphotoka.’

⁹Kweni lizgu likayowoya kachiwiri kufuma kuchanya kuti, ‘Icho Chiuta waphotora, ureke kuyowoya kuti ncha ukazuzi.’

¹⁰Ichi chikachitika katatu, ndipo chinthu chira chikawezgekera kuchanya.

¹¹Pa nyengo yeneyirayira wānthu wātatu awo wākatumika kwa ine kufuma ku Kesareya, wākafika pa nyumba iyo tikaŵamo.

¹²Mzimu wakandiphalira kuti ndirute nawo kwambula kukayikira. Wākulikana wākhonde na yumoza wāra wākaruta nane ku Kesareya, ndipo tikanjira mu nyumba ya Koroneliyo.

¹³Iyo wakatiphalira na umo wakawonera mungelo uyo wakimilira mu nyumba yakhe, na kumuphalira kuti, ‘Tuma wānthu ku Yopa kuti wākatore Simoni uyo wakuchemeka Petrosi.

¹⁴Ndipo wizamkukuphalira mazgu gheneagho mwamuponoskeka nagho mose, iwe na wā nyumba yako wose.’

¹⁵Apo nkhati ndamba kuyowoya, Mzimu Mutuŵa wakakhira pa iwo nga ndi umo wakakhilira pa ise pakudanga para.

¹⁶Ntheura nkakumbuka mazgu gha Fumu, agho yikayowoya ghakuti, ‘Yohane wakabapatizanga na maji, kweni imwe mwizamkubapatizika na Mzimu Mutuŵa.’

¹⁷Ntheura usange Chiuta wakapereka kwa iwo chawanangwa cha kulingana waka na icho tikapokera ise para tikapulikana na Fumu Yesu Khristu, kasi nkhaŵa njani ine kuti ndimikane na Chiuta?”

¹⁸Wakati wāpulika ichi, kuti wākayowoyako chara. Ndipo wākachindika Chiuta wākati, “Ipo Chiuta wapereka na ku wāmitundu wuwo mwaŵi wa kung'anamuka mu mtima na kuŵa na umoyo.”

Mpingo wa Chiuta mu Antiyoke

¹⁹Sono wākulikana wānji awo wākaparanyikira kosekose chifukwa cha kuzikizgika uko kukawuka para Stefano wakakomekanga, wākaruta mpaka ku Fonike na ku Kipuro ndiposo na ku Antiyoke. Wakapharazga mazgu ku wānyakhe chara kweni ku wāYuda pera.

²⁰Kweni wākawapo wānji wā iwo, wānthu wā ku Kipuro na Kurene, awo pakwiza ku Antiyoke, wākamba kuyowoyaso na ku wāGriki, kuŵapharazgira Fumu Yesu.

²¹Woko la Fumu likaŵa nawo ndipo wānthu wānandi chomene wākapulikana na kuzgokera kwa Fumu.

²²Lumbiri ulu lukati lwafika ku mpingo wa Chiuta uwo ukāŵa mu Yerusalem, wākatuma Baranaba ku Antiyoke.

²³Para wakati wafika na kuwona uchizi wa Chiuta wakasekerera. Wakawachenjezga wose kuti warutilire kuwa wakugomezgeka na wa unenesko kwa Fumu na mtima wawo wose.

²⁴Pakuti Baranaba wakaŵa munthu muweme, na wakuzura na Mzimu Mutuŵa, na wa chipulikano. Wantru wanandi wakasazgikirako kwa Fumu.

²⁵Ntheura Baranaba wakaruta ku Taraso kuya kamupenja Sauli

²⁶Wakati wamusanga wakiza nayo ku Antiyoke. Chirimika chose chira, wose wâwiri wakakhara mwenemura mu mpingo wa Chiuta, wakasambizganga mizinda ya wantru. Kukawa ku Antiyoke uko wasambiri wakamba kuchemeka kuti wakhristu.

²⁷Mu mazuŵa gheneghara, nchimi zikikhira ku Antiyoke kufuma ku Yerusalem.

²⁸Yumoza wa iwo zina lakhe Agabu wakimilira, ndipo na nkhongono za Mzimu wakaphara vyka kunthazi kuti njara yikuru yiti yiwengeko mu charu chose cha pasi. (Ndipo ichi chikachitika mu mazuŵa gha Kilaudiyo.)

²⁹Wasambiri wakadumula kuti munthu yose kwakuyana na nkhongono zakhe watume wowwiri ku wakhristu wanyawo awo wakakharanga mu Yudeya.

³⁰Wakachita ichi, ndipo wakatumizga wowwiri ku warara wa mpingo mu mawoko gha Baranaba na Sauli.

Milimo ya Wakutumika 12

Wakupulikana wakuzikizgika

¹Pa nyengo iyi Karonga Herode wakamba kusuzga wakhristu wanji wa mu mpingo wa Chiuta.

²Wakakoma Yakhobe mukuru wa Yohane na lupanga.

³Para Herode wakawona kuti ichi chikawakondweska waYuda, wakamukora na Petrosi wuwo. Ichi chikachitika mu mazuŵa gha chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo.

⁴Wakati wamukora wakamuŵika mu gadi. Wakaŵika mipingo yinayi ya wasilikari kumusungilira, mpingo uliwose na wasilikari wanayi. Herode wakaghanaghana kumutorera panthazi pa wantru para Paska chamara.

⁵Ntheura Petrosi wakajalirika mu gadi, kweni mpingo ukafwirirapo kumurombera kwa Chiuta.

Mungelo wakufumiska Petrosi mu gadi

⁶Usiku wenewura, pambere Herode wandumufumye kuya keruzgika, Petrosi wakagona tulo pakati pa âwasilikari âwâiri, uku wakakika na maunyoro ghâwîri, ndipo pa muryango wa gadi napo pakaâwa âwalinda âwâiri.

⁷Penepapo mungelo wa Fumu wakawoneka ndipo ungweru ukaâwala mu kachipinda. Mungelo wakamusukunya na kumuwuska na kuti, "Wuka luâwi!" Penepapo maunyoro ghakavurika mu mawoko ghakhe.

⁸Ndipo mungelo wakati kwa iyo, "Jiphinya lamba wako na kuwwara skapato zako." Petrosi wakachita ntheura ndipo mungelo wakati kwa iyo, "Vwara munjilira wako, undirondezge."

⁹Petrosi wakafumamo na kumurondezga, kweni wakamanyanga chara, kuti icho mungelo wakachitanga chikâwa cha unenesko. Iyo wakaghanaghananga kuti wakuwona mboniwoni.

¹⁰Wakati âwâajumpha âwalinda âwakudanga na âwa chiâwiri, âwakafika pa chijaro cha chisulo icho chikarazga ku msumba. Chijaro chikajurika chekha ndipo âwakafumira kuwaro, na kwenda kukhilira mu msewu umoza wa mu msumba, penepapo mungelo wakamureka.

¹¹Ntheura Petrosi wakapanikizga icho chikachitika pa iyo, ndipo wakati, "Sono ndipo ndamanya nadi kuti Fumu yangunditumira mungelo wakhe kuti wandithaske ku nkhongono ya Herode, na ku vyose ivyo âwYuda âwakaghanaghananga kuti vichitikenge."

¹²Wakati wapanikizga ichi, wakaruta ku nyumba ya Mariya, nyina wa Yohane, uyo wakachemekanga Mariko, uko âwanthu âwanandi âwakawungana ndipo âwakarombanga.

¹³Petrosi wakakhung'uska pa chijaro cha pa chipata, ndipo msungwana zina lakhe Roda wakiza kategherezgako.

¹⁴Pakupanikizga kuti ndi mazgu gha Petrosi, na chimwemwe Roda wakajulako chara kweni wakawererasso ku âwanyakhe mukati kukaâphalira kuti ndi Petrosi uyo wimilira pa chipata.

¹⁵âWanthu âwara âwakamuzgora âwakati, "Wafuntha iwe!" Roda wakakhomekezgapo wakati, "Nadi nkhuneneska." Ntheura âwakazgora âwakati, "Ipo ndi mungelo wakhe."

¹⁶Kweni Petrosi wakarutilira kukhung'uska ndipo âwakati âwajulako âwakamuwona ndipo âwakazizwa.

¹⁷Petrosi wakaâwasinizga na woko lakhe kuti âwakhare chete, ndipo wakaâwakonkhoskera vyose na umo Fumu yikamufumyira mu gadi. Ndipo wakati, "Pharani ichi kwa Yakhobe na âwanyithu wose." Ntheura wakafumapo na kuruta ku malo ghanyakhe.

¹⁸Kukati kwacha, chiwawa chikuru chikawuka mukati mu âwasilikari. Wakafumbana âwakati, "Kasi nchichi icho chamuwira Petrosi?"

¹⁹Herode wakalangula kuti âwamupenjerere kweni kuti âwakamusanga chara. Wakâwafumbiska âwalinda âwara, ndipo wakalangula kuti âwakomeke. Herode wakafumako ku Yudeya, wakaruta ku Kesareya na kukhara kwenekuko.

Nyifwa ya Herode

²⁰Herode wakaâwakiyira âwanthu âwa mu Ture na âwa mu Sidoni. âwanthu aâwa, âwakati âwamukhorweska Bulasito, nduna ya karonga, âwakaruta kwa Karonga Herode, kuya karomba mutende, chifukwa vyakurya vyawo vikafumanga mu charu cha karonga.

²¹Pa zuâwa ilo la kutemeka, Herode wakavwara munjilira wakhe wa ufumu, na kukhara pa chitengo cha ufumu ndipo wakayowoyanga nawo.

²²âwanthu âwakachemerezga âwakati, "Agha ndi mazgu gha chiuta, kuti nga munthu chara!"

²³Penepapo mungelo wa Fumu wakamutimba chifukwa wakareka kumuchindika Chiuta, ndipo wakaryeka na mphorozi na kufwa.

²⁴Kweni mazgu gha Chiuta ghakakula na kutandazgika.

²⁵Baranaba na Sauli âwakawerako ku Yerusalem apo âwakati âwamarizga mlimo wawo ndipo pakuwera wakatora Yohane uyo wakachemekanga Mariko.

Milimo ya Wakutumika 13

Baranaba na Sauli âwakutumika

¹Mu mpingo wa Chiuta uwo ukaâwa mu Antiyoke, mukaâwa nchimi na âwasambizgi aâwa: Baranaba, Simiyoni (uyo wakuthyika Mufipa), Lusiya wa ku Kurene, Manayeni (mweneuyu wakarerekera pamoza na Karonga Herode), ndiposo na Sauli

²Apo âwakâwa âwachali kusopa Fumu na kuziâwizga kurya, Mzimu Mutuâwa wakati, "Mundipatulire Baranaba na Sauli ku mlimo uwo ndili kuâwachemera."

³Ntheura pamanyuma pakuziâwizga kurya na kuromba, âwakâwikapo mawoko ghawo pa iwo ndipo âwakâwatumizga.

Baranaba na Sauli âwakupharazga ku Kipuro

⁴Ntheura Baranaba na Sauli pakutumika na Mzimu Mutuâwa, âwakikhira ku dowoko la Selukiya. Pakufuma apo âwakalowokera ku chirwa cha Kipuro.

⁵Ndipo âwakati âwafika ku Salami, âwakapharazga mazgu gha Chiuta mu nyumba zakusoperamo za âwâYuda. âwakâwa na Yohane Mariko uyo wakâwawovwiranga.

⁶ŵakati ūwasorota mu chirwa chose kufika ku Pafosi, kwenekura ūwakakumanizga wa muwukwi yunji zina lakhe Bara Yesu, muYuda uyo wakaŵa nchimi ya utesi.

⁷Iyo wakaŵa na Seregiyo Paulosi, munthu wa vinjeru uyo wakaŵa nduna ya ku chirwa chira. Seregiyo Paulosi wakachema Baranaba na Sauli, chifukwa iyo wakakhumbanga kupulika mazgu gha Chiuta.

⁸Muwukwi yura Bara Yesu, uyo wakachemekanga Elimasi mu chiGriki, wakasuskana nawo, na kuyezga kuyiwezgako nduna yira ku chipulikano chakhe.

⁹Kweni Sauli, mweneuyo wakuchemekaso Paulosi, pakuzura na Mzimu Mutuŵa, wakamudodoliska,

¹⁰wakati, “Iwe mwana wa Satana, iwe murwani wa urunji wose, wakuzura na uryarya wose na upusikizgi, kasi urekenge pauli kutimbanizga nthowa zakunyoroka za Fumu?

¹¹Wona sono, woko la Fumu liti likulange. Utí ukharengé wa chiburumutira, wambula kuwona dazi pa kanyengo.” Penepapo munkhorwe wa mdima ukamubenerera ku maso ndipo wakamba kuwurawura waka, kudenja munthu uyo wangamukorako woko na kumurongozga.

¹²Sono nduna yira yikati yawona icho chikachitika, yikapulikana na kuzizwa chomene na usambizgi wa Fumu.

Kupharazga kwa Paulosi na Baranaba mu Antiyoke wa mu Pisidiya

¹³Paulosi na ūanyakhe ūwakenda mu ngaraŵa kufuma ku msumba wa Pafosi, ūwakaya kafika ku msumba wa Perega mu chigaŵa cha Pamfiliya. Yohane Mariko wakâwareka kwenekura na kuwerera ku Yerusalem.

¹⁴Kweni iwo ūwakarutilira kufuma ku Perega, na kuya kafika ku Antiyoke mu Pisidiya. Pa zuŵa la Sabata ūwakanjira mu nyumba ya kusoperamo ya ūYuda ndipo ūwakakhara pasi.

¹⁵ŵarara ūa nyumba ya kusoperamo ūwakati ūwazga Buku la Marango gha Mozesi na la nchimi, ūwakatumira mazgu ghakuti, “Mwa ūabali, usange muli nagho mazgu ghakuchenjezga ūanthu, muyowoye.”

¹⁶Paulosi wakimilira, wakasinizga ūanthu na woko, ndipo wakayowoya wakati, “Imwe mwa ūalsraele, na imwe mukopa Chiuta, tegherezgani.

¹⁷Chiuta wa ūanthu aŵa ūalsraele, wakasora ūsekuru ūithu, ndipo wakâwazgora kuŵa fuko likuru para ūwakakharanga mu charu cha Eguputo. Ndipo na nkhongono za woko lakhe wakâwfumya mu charu chira.

¹⁸Wakaŵazizipizgira virimika 40 mu mapopa.

¹⁹Ndipo wakati waparanya mafuko ghankhonde na għawiri mu charu cha Kanani, wakawapa charu chira kuwa chiharo chawo.

²⁰Vyose ivi vikachitika mu virimika 450. "Pamanyuma pakhe, wakawapa ġeruzgi mpaka pa nyengo ya nchimi Samuele.

²¹Wanthu wakaromba kuti wače na karonga ndipo Chiuta wakawapa Sauli mwana wa Kishi, wa fuko la Benjmini, uyo wakawa karonga wawo virimika 40.

²²Ndipo Chiuta wakati wamusezgħo, wakawapa Davide kuwa karonga wawo. Chiuta wakamurumba iyo pakuyowoya kuti, 'Ndamusora Davide mwana wa Yese, munħu uyo wakuyana na mtima wane. Munħu uyo wizamkuchita vyose ivyo ine nkukħumba.'

²³Ndi mu mphapu ya munħu uyu Davide umo Chiuta wawuskira Israele Muponoski, ndiyo Yesu, kwakuyana na phangano lakhe.

²⁴Para iyo wakawa wandize, Yohane wakawapharazgħira wanthu wose wa Israele ubapatizo wakung'anamuka mu mtima.

²⁵Yohane wachali wandamarizge mlimo wakhe wa upharazgi, wakawafumba wanthu wakati, 'Kasi ine ndine njani? Kuti ndine iyo chara. Kweni pamanyuma pane, pakwiza yumoza mweneuyo ine kuti nkhwenerera chara kusutula viryato vya ku malundi ghakhe.'

²⁶"Mwa wabali wane, mwa wa mu mbumba ya Abrahamu, na wose awo mwa imwe wakopa Chiuta, uthenga uwu wa chiponosko watumika kwa ise.

²⁷Chifukwa awo wakukħara mu Yerusalem, na warongozgi wa wo, wakamumanya chara kuti iyo ndi Muponoski. Wakapulikiska chara mazgu għa nchimi gheneagħo ghakawazgħikanga zuwa la Sabata lirilose. Ndipouli, wakafiska mazgu għa nchimi, pakumususka Yesu.

²⁸Nangauli wakawura kusanga chifukwa mwa iyo chakuti wasangike na mrandu wakumutorera ku nyifwa, ndipouli wakaromba kwa Pilato kuti Yesu wakomeke.

²⁹Wakati wafiska vyose ivyo vikalembeka na vya iyo, wakamukħizga pa mphinjika na kumuwiċka mu dindi.

³⁰Kweni Chiuta wakamuwuska ku wakufwa.

³¹Kwa mazuwa għanandi wakawonekera kwa awo wakendanga nayo kufuma ku Galileja na kuruta ku Yerusalem. Iwo ndiwo sono wakaboni wakhe ku wanthu.

³²Ise tikumupharazgħirani Uthenga Uweme, kuti icho Chiuta wakapangana ku wasekku,

³³ichi watifiskira mwa ise taŵeneise tili âwa mu mphapu yawo, pakumuwuska Yesu ku âwakufwa. Nga ndi umo kuli kulembekeraso mu Salimo la chiŵiri kuti, ‘Iwe ndiwe Mwana wane, muhanya uno ndakubaba.’

³⁴Ndipo nga mpha fundo yakuti wakamuwuska ku âwakufwa, kwambula kuwereraso ku kuvunda, Chiuta wakayowoya nadi apo wakati; ‘Nditi ndikupenge vitumbiko vyakupatulika na vyenecho, ivyo nkhapangana na Davide.’

³⁵Pa chifukwa ichi mu Salimo linyakhe wakutiso: ‘Muti muzomerezgenge chara Mutuŵa winu Yura kuti wavunde.’

³⁶Pakuti Davide, wakati wafiska khumbo la Chiuta mu muwiro wakhe wakafwa na kusungika pamoza na wiskekuru, ndipo wakavunda.

³⁷Kweni iyo mweneuyo Chiuta wakamuwuska ku âwakufwa kuti wakavunda chara.

³⁸Ntheura mwa âwanyane, mukwenera kumanya kuti ndi mu zina la Yesu mwenemumo tikumupharazgirani chigowokero cha zakwananga.

³⁹Ndipo yose uyo wakupulikana mwa iyo, wakurunjiskika ku vyose ivyo kuti Dango la Mozesi likamanya kumurunjiskani chara.

⁴⁰Ntheura chenjerani mzire chimuwirani icho chikuyowoyeka mu nchimi kuti,

⁴¹‘Wonani, imwe mukuhoyerâ, zizwani ndipo mumare petu. Pakuti nkhuchita mlimo mu mazuŵa ghinu, mlimo uwo kuti mwizamkupulikana nawo chara, para munthu munyakhe wakumuphalirani.’ ”

⁴²Apo Paulosi na Baranaba âwakafumanga, âwanthu âwakaŵaromba kuti zuŵa la Sabata apo wakwiza âwizakaŵayowoyereso makani gheneagha.

⁴³Para ungano wa mu nyumba ya kusoperamo ukati wamara âwanandi âwa âwYuda na âwanthu awo âwakarondezga chiYuda, âwakarondezga Paulosi na Baranaba, âweneawo âwakayowoya nawo na kuŵakhwimiska kuti âwakhalirire mu uchizi wa Chiuta.

⁴⁴Pa Sabata wakurondezgapo pafupi âwanthu wose mu msumba âwakawungana pamoza kuti âwapulike mazgu gha Chiuta.

⁴⁵Kweni âwYuda âwakati âwawona mzinda wa âwanthu, âwakachita sanje. Na ukari âwakasuska ivyo Paulosi wakayowyanga ndipo wakamutuka.

⁴⁶Ndipo Paulosi na Baranaba âwakayowoya na chikanga chikuru âwakati, “Kukenerera nkhanira kuti mazgu gha Chiuta ghadange kuyowoyeka kwa imwe. Sono pakuti mukughakana ndipo mukujipima mwâwene kuti ndimwe âwambula kwenerera umoyo wa muyirayira, ise sono tikuya ku âwamitundu.

⁴⁷Pakuti Fumu yili kutilangula kuti, ‘Ndili kukwimika kuti uŵe ungweru ku ūamitundu mwakuti mwa iwe ndiponoske ūanthu kuya kafika ku mpherekezgo za charu.’”

⁴⁸Para ūamitundu ūakapulika ichi, ūakasekerera na kuchindika mazgu gha Chiuta. Ndipo wose awo ūakasorekera ku umoyo wa muyirayira, ūakapulikana.

⁴⁹Mazgu gha Fumu ghakatandazgika mu chigaŵa chose chira.

⁵⁰Kweni ūaYuda ūakakhuŵirizga ūanakazi ūakuzirwa awo ūakasopanga Chiuta, ndiposo na ūarongozgi ūanarume mu msumba, kuti ūazikizge Paulosi na Baranaba, ndipo ūakawafumya mu chigaŵa chawo.

⁵¹Kweni Paulosi na Baranaba ūakawakung'unthira fuvu la ku malundi ghawo, ndipo ūakaruta ku Ikoniya.

⁵²Ndipo ūasambiri ūakazura na chimwemwe ndiposo na Mzimu Mutuŵa.

Milimo ya ūakutumika 14

Paulosi na Baranaba ūakupharazga mu Ikoniya

¹Wakati ūafika ku Ikoniya, Paulosi na Baranaba ūakaya kanjira mu nyumba ya kusoperamo ya ūaYuda. Ūakapharazga na nkhongono chomene mwakuti ūanthu ūanandi ūaYuda na ūamitundu ūakapulikana.

²Kweni ūaYuda awo ūakareka kugomezga ūakakhuŵirizga ūamitundu kuti waŵawukire ūakupulikana.

³Ntheura Paulosi na Baranaba ūakakharamo nyengo yitali, ūakapharazganga na chikanga pakweru pakugomezga mwa Fumu, iyo yikakhozga mazgu gha uchizi agho ūakayowoyanga pakuŵapa nkhongono ya kuchitira vimanyikwiyo vya minthondwe na vya kuzizwiska.

⁴Wanthu ūa mu msumba ūakagawikana. Ūanji ūakarondezga ūaYuda, ūanyakhe ūakarondezga ūakutumika.

⁵Penepapo ūamitundu na ūaYuda, pamoza na ūarara ūawo ūakadumula kuti ūawasuzge ūakutumika na kuŵadina na mawe.

⁶Para ūakutumika ūakamanya ichi, ūakachimbilira ku Lisitira na Derebe misumba ya charu cha Likawoniya, na ku charu cha kuzingirizga misumba yira.

⁷Kwenekura ndiko ūakapharazganga Uthenga Uweme.

Paulosi ūakumudina na mawe mu Lisitira

⁸Mu Lisitira mukakharanga munthu wakupendera malundi, mweneuyo wakaŵa chiti kufuma kukubabika kwakhe, ndipo wakaŵa kuti wandendepo na kale.

⁹Iyo wakategherezganga apo Paulosi wakayowoyanga. Sono Paulosi wakamudodoliska ndipo wakati wawona kuti wali nacho chipulikano kuti wangachira,

¹⁰wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, “Imilira!” Penepapo munthu yura wakadukira muchanya na kwamba kwenda.

¹¹Para mzinda wa wānthu ukawona icho Paulosi wakachita, ukachemerezga mu chiLikawoniya ukati, “Wachiuta wākhilira kwa ise mu mawonekero gha wānthu!”

¹²Ntheura Baranaba wākamuthya Zeusi, ndipo Paulosi wākamuthya Heremesi, chifukwa ndiyo wakaŵa murongozgi mu kuyowoya.

¹³Musofi wa Zeusi, uyo nyumba ya chiuta wakhe yikaŵa kunthazi kwa msumba, wakiza na nkhambako na maluŵa pa vipata nya msumba, ndipo wakakhumba kupereka sembe pamoza na wānthu.

¹⁴Kweni para wākutumika ūra, Baranaba na Paulosi wākapulika ichi, wākaparura vyakuvwara vyawo ndipo wākaya kanjira mukati mu mzinda wa wānthu na kuchemerezga kuti.

¹⁵“Mwa wānthu, kasi mukuchitirachi chinthu ichi? Ise nase tili wānthu ū makhaliro ghamoza nga ndimwe. Tamwizirani na Uthenga Uweme, mwakuti muwereco ku vinthu ivi nya waka, muzgokere kwa Chiuta wamoyo, uyo wakalenga kuchanya na pasi, na nyanja ndiposo na vyose ivyo vilimo.

¹⁶Mu miwiyo iyo yajumpha, iyo wakazomerezga mafuko ghose kwenda mu nthowa zawo.

¹⁷Kweni nyengo zose wakapereka ukaboni kuti iyo waliko pakuchita vinthu viweme. Iyo wakumupani vura kufuma kuchanya na vuna pa nyengo ya kwenerera. Wakukhorweska mitima yinu na chakurya na chimwemwe.”

¹⁸Nanga wākayowoya mazgu agha, ndipouli kuti chikawā chipusu chara kukanizga wānthu ūra kupereka sembe kwa iwo.

¹⁹WāYuda wānji wakiza kufuma ku Antiyoke wa ku Pisidiya na ku Ikoniya. Wakati wākhuŵirizga wānthu, wākamudina Paulosi na mawe na kumuguzira kuwaro kwa msumba, chifukwa wākaghanaghananga kuti wafwa.

²⁰Kweni para wāsambiri wākati wāmuzingirizga, wakawuka ndipo wakawereraso mu msumba. Na machero ghakhe Paulosi wakaruta ku msumba wa Derebe pamoza na Baranaba.

Paulosi na Baranaba wākuwerera ku Antiyoke mu Siriya

²¹Wakati wāpharazga Uthenga Uweme mu msumba ura, na kuzgora wānandi kuŵa wāsambiri, wākawerera ku Lisitira, na Ikoniya, na Antiyoke.

²²Ŵakakhomeska mitima ya ūwasambiri ūara na kuŵachiska kuti ūakhalirire mu chipulikano, pakuyowoya kuti, “Tikwenera kwenda mu visuzgo vinandi kuti tikanjire mu Ufumu wa Chiuta.”

²³Ŵakati ūimika ūarara apo pose pakaŵa mpingo, ndipo ūakati ūakuomba na kuziŵizga kurya, ūkawapereka kwa Fumu iyo ūkakulikana nayo.

²⁴Ŵakati ūasorota mu Pisidiya, ūakiza ku Pamfiliya.

²⁵Ndipo ūakati ūapharazga mazgu gha Chiuta mu msumba wa Perega, ūakakhilira ku dowoko la Ataliya.

²⁶Kufuma uko ūakanjira mu ngarawâ na kuwereraso ku Antiyoke, kwenekura wakawapereka mu uchizi wa Chiuta pa mlimo uwo ūkawufiska.

²⁷Para ūkafika, ūkawunganya ūa mu mpingo pamoza ndipo wakawakonkhoskera vyose ivyo Chiuta wakachita na iwo, na umo wakajulira chijaro cha chipulikano ku ūmitundu.

²⁸Ntheura ūakakhara kwenekura nyengo yitali na ūasambiri.

Milimo ya ūakutumika 15

Ungano wa ūaYuda ku Yerusalem

¹Ŵanthu ūanji ūkafika kufuma ku Yudeya ndipo ūkasambizganga ūabali kuti, “Kwambula kuti mukotoreke kwakuyana na Dango la Mozesi, kuti mungaponoskeka chara.”

²Kweni Paulosi na Baranaba ūkasuskana nawo chomene. Ntheura Paulosi na Baranaba ūkasoreka pamoza na ūabali ūanji kuruta ku Yerusalemu kuti ūkawonane na ūakutumika na ūarara ūa mpingo pa makani agha.

³Mpingo ukati waŵaperekezga, ūkasorota mu Fonike na mu Samariya. Ūkawakonkhoskera ūkhristu ūa mwenemura na umo ūmitundu ūwang'anamukira, ndipo makani agha ghakawakondweska ūkhristu wose.

⁴Para ūkafika ku Yerusalemu, ūkapokerereka makora na mpingo wa Chiuta pamoza na ūakutumika na ūarara ūa mpingo. Ntheura iwo ūkawakonkhoskera vyose ivyo Chiuta wakawachitira.

⁵Kweni ūkhristu ūanji awo ūkakulikana kufuma mu wupu wa ūaFarisi ūkakosera kuti, “Nchakwenerera kuti ūmitundu ūkotoreke ndipo ūphalirike kuti ūarondezge Dango la Mozesi.”

⁶Ūakutumika na ūarara ūkawungana pamoza kuti ūadumbiskane pa makani agha.

⁷Pamanyuma pakudumbiskana nyengo yitali chomene, Petrosi wakawuka na kuŵaphalira kuti, “Mwa ūabali, mukumanya waka kuti mu mazuŵa

ghakwambilira Chiuta wakandisora mukati mwinu, kuti na mlomo wane âmitundu âpulike Uthenga Uweme na kupulikana.

⁸Ndipo Chiuta uyo wakumanya mitima ya ânthu wakaâchitira ukaboni pakuâapa Mzimu Mutuâwa nga ndi umo wakatipira ise.

⁹Ndipo kuti wakapambaniska pakati pa iwo na ise chara, kweni wakaphotora mitima yawo chifukwa cha chipulikano.

¹⁰Sono, kasi mukumuyezgerachi Chiuta pakuâika goliwoli mu singo ya âsambiri, iyo nanga mbasekuru panji nesi ise tikamanya kuyegha chara?

¹¹Kweni tikupulikana kuti ise tamkuponoskeka na uchizi wa Fumu Yesu nga ndi umo nawo âmukuponoskekera.”

¹²Ungano wose ukakhara waka chete, ukategherezga kwa Baranaba na Paulosi apo âkawâkonkhoskera vimanyikwiro na vyakuzizwiska ivyo Chiuta wakachita na iwo mukati mwa âmitundu.

¹³Para âwaki âmara kuyowoya, Yakhobe wakati, “Mwa ânyane, tegherezgani kwa ine.

¹⁴Simoni wakonkhoska na umo Chiuta pakudanga wakaâkumbukira âmitundu, kuti mwa iwo wajitoreremo ânthu kuti âwâe âwhe na âwhe.

¹⁵Mazgu gha nchimi ghakuzomerezgana nkhanira na ichi, nga ndi umo kuli kulebekera kuti,

¹⁶‘Pamanyuma pa ichi, ndamkuwera, ndamkuzengaso ufumu wa Davide uwo uli kuwa. Ndamkuzengaso mahami ghakhe, ndipo ndamkuwukhozgaso.

¹⁷Mwakuti ânthu wose awo âkharapo âpenje Fumu, na âmitundu wose awo âkuchemeka na zina lane.

¹⁸Umu ndimo yikuyowoyer Fumu, iyo yikaghapharazga vyeneivi kufuma papo kale.’

¹⁹“Ntheura udumuliro wane ngwa kuti, tireke kusuzga âmitundu awo âkuzgokera kwa Chiuta.

²⁰Kweni tiwalembere waka karata, kuâphalira kuti âreke kurya vyakukazuzgika vya vikozgo. Wareke uzaghali Warekeso kurya nyama yose iyo yayesa kunyongeka, ndiposo na ndopa.

²¹Chifukwa kufuma ku miwiya mwaka mu msumba uliwose âlipo awo âkupharazga Dango la Mozesi, pakuti Sabata waliyose, mazgu ghakhe ghakuâwazgika mu nyumba zakusoperamo.”

Ungano ukutuma zgoro ku âmitundu

²²Ntheura âkutumika na âwarara, pamoza na mpingo wose, âkadumula kusora ânji âwa iwo na kuâtuma ku Antiyoke, pamoza na Paulosi

na Baranaba. Wakasora Yudasi, uyo wakuthyika Barasaba, na Sila, weneawo wakawa warongozgi mu mpingo,

²³ndipo wakayegha karata uyo wakalembeka ntheura: "Ise wakutumika na warara wa mpingo, ta wabali winu mu chipulikano, tikumutauzgani imwe mwa wakupulikana wanyithu mwa wamitundu imwe muli ku Antiyoke, Siriya na Kilikiya.

²⁴Tapulika kuti wantru wanji wakufuma mwa ise wakamusuzgani na mazgu, na kutimbanizga maghanoghano ghinu, nangauli kuti ndise tikawatuma chara.

²⁵Tose pamoza tazomerezgana kusankha mathenga na kuwatuma kwa imwe, pamoza na wakutemweka withu, Baranaba na Paulosi.

²⁶Wantru awa wali kujipereka mu umoyo wawo kuti watewetere zina la Fumu yithu Yesu Khristu.

²⁷Ntheura tatumaso Yudasi na Sila awo wizamkumuphalirani vyeneivi pa mlomo.

²⁸Pakuti kukupimika kuweme kwa Mzimu Mutuwa na kwa ise kuti tireke kuwika katundu muzitu pa imwe pa dera pa ivyo nvyakwenerera.

²⁹Mureke kurya ivyo vyaperekeda ku vikozgo, nanga ndi kurya ndopa, panji nyama yose iyo yayesa kunyongeka, ndiposo mureke uzaghali. Usange mukujisungilira ku ivi, muchitenge makora. Kharani makora."

³⁰Ntheura wakati watumika, wakakhilira ku Antiyoke. Ndipo wakati wawunganya mpingo wose, wakapereka karata yira.

³¹Wakati wawazga karata yira, wakakondwa chomene chifukwa cha makani ghakuwakhwimiska.

³²Yudasi na Sila iwo nawoso pakuwa nchimi, wakawichiska chomene na kuwakhwimiska wakhristu na mazgu ghanandi.

³³Wakati wakharapo nawo mazuwa ghanji wakalayirana nawo na kuwerera ku wanyawo awo wakawatuma.

[³⁴Kweni Sila wakaghanaghana kuti wakhalire kwenekura.]

³⁵Kweni Paulosi na Baranaba wakakhara mwenemumo mu Antiyoke wakasambizganga na kupharazga mazgu gha Fumu, pamoza na wanyawo wanandi.

Paulosi wakupatukana na Baranaba

³⁶Pamanyuma pa mazuwa ghanji, Paulosi wakati kwa Baranaba, "Tiyeni, tiwerereso tikaawone wanyithu mu misumba umo tikapharazgamo mazgu gha Fumu, na kuawona umo waliri."

³⁷Baranaba wakakhumba kutoraso Yohane Mariko kuti warute nayo.

³⁸Kweni Paulosi wakaghanaghana kuti nkhuweme chara kuruta nayo mweneuyo wakapatukana nawo mu Pamfiliya kwambula kuteŵeta nawo mlimo.

³⁹Pakawuka kususkana kukuru chomene, ntheura âwakapatukana. Baranaba wakatora Mariko pamoza nayo, ndipo âwakaworokera ku chirwa cha Kipuro.

⁴⁰Paulosi wakasankha Sila, na kuruta, âwakhristu âwanyawo âwakati âwâwarombera uchizi wa Fumu.

⁴¹Ndipo âwakasorota mu Siriya na Kilikiya, kukhwimiska mipingo ya Chiuta.

Milimo ya Wakutumika 16

Timote wakuruta pamoza na Paulosi na Sila

¹Ndipo Paulosi wakiza ku Derebe na ku Lisitira, uko kukâwa musambiri zina lakhe Timote. Iyo wakâwa mwana wa mwanakazi muYuda uyo wakâwa mukhristu, kweni wiske wakâwa muGriki.

²Wakhristu âwa mu Lisitira na Ikoniya âwakarumba chomene nkharo ya Timote.

³Paulosi wakakhumba kuti mweneuyo ndiyo wendenge nayo pamoza. Ntheura wakamutora na kumukotora chifukwa cha âwaYuda awo âwakâwa mu malo ghara pakuti wose âwakamanyanga kuti wiske wakâwa muGriki.

⁴Apo âwakasorotanga mu misumba, âwakaperekanga marango agho ghakanozgeka na âwakutumika na âwarara âwa mpingo pa ungano ukuru wa mu Yerusalem, kuti âwanthu âwaghasungilirenge.

⁵Ntheura mipingo yikakhomeskeka mu chipulikano ndipo unandi wa âwanthu ukasazgikirangako zuâwa na zuâwa.

Paulosi wakuwona mboniwoni ya munthu wa ku Makedoniya

⁶Paulosi na âanyakhe âwakenda mu chigâwa cha Firigiya na cha Galatiya, chifukwa Mzimu Mutuâwa wakaŵakanizga kupharazga mazgu gha Chiuta ku Asiya.

⁷Para âwakafika mu mphaka za Misiya, âwakayezga kunjira mu chigâwa cha Bitiniya, kweni Mzimu wa Yesu kuti ukaŵazomerezga chara.

⁸Ntheura apo âwakajumpha mu chigâwa cha Misiya, âwakakhilira ku dowoko la Turowa.

⁹Ndipo na usiku mboniwoni yikamuwonekera umo munthu wa ku Makedoniya wakwimilira na kumuŵeyerera kuti, "Ambukirani kuno ku Makedoniya mwiza katovwira!"

¹⁰Iyo wakati wawona mboniwoni yira, ise tikaghanaghana kuruta ku Makedoniya nyengo yeneiyo, chifukwa tikamanya kuti Chiuta wakatichema kuti tikapharazge Uthenga Uweme ku âwanthu âwa kwenekura.

Lidiya wakuzgoka mtima

¹¹Tikati tafuma pa dowoko la Turowa tikambuka mu ngaraâwa, tikakhilira ku chirwa cha Samotirake, ndipo na machero ghakhe tikiza ku Neyapoli.

¹²Kufuma para tikiza ku Filipi, weneuwo ndi msumba ukuru mu Makedoniya ndiposo ndi chigaâwa cha mu muwuso wa âwaRoma. Tikakharamo mu msumba ura mazuâwa ghanji.

¹³Ndipo pa zuâwa la Sabata tikafumira kuwaro kwa chipata na kuya mu mphepete mwa mronga, uko tikaghanaghananga kuti kuli malo ghakusoperako. Ndipo tikati takhara pasi tikayowoya na âwanakazi awo âwakawungana penepara.

¹⁴Yumoza wa âwanakazi awo âwakatipulika wakaâwa Lidiya uyo wakafuma mu msumba wa Tiyatira. Iyo wakaâwa muguliski wa salu zichesamu ndipo wakâwaso mwanakazi wakusopa Chiuta. Ndipo Fumu yikajula mtima wakhe kuti wapulikiske ivyo vikayowoyekanga na Paulosi.

¹⁵Iyo wakati wabapatizika pamoza na âwa mu nyumba yakhe wose, wakatiweya wakati, "Usange mwandipima kuti ndili wakugomezgeka kwa Fumu, zaninge mwiza kakhara mu nyumba yane." Ndipo wakatikoserezga chomene.

Paulosi na Sila âwakujalirika mu gadi mu Filipu

¹⁶Zuâwa limoza para tikarutanga ku malo ghakusoperako tikakumana na msungwana muzga uyo wakaâwa na mzimu wakuwukwira. Chifukwa cha kuwukwa kwakhe, wakâwatoreranga âwasekuru âwakhe usambazi ukuru.

¹⁷Wakarondezganga Paulosi na ise, ndipo wakachemerezganga kuti, "Âwanthu âwa mbateweti âwa Chiuta Chikurukuru awo âwakumumanyiskani nthowa ya chiponosko!"

¹⁸Wakachita ichi mazuâwa ghanandi mpaka Paulosi wakakwenyerezgeka nayo mwakuti wakazgoka na kuwuphalira mzimu "Nkhukulangula mu zina la Yesu Khristu kuti, fumamo mwa iyo." Penepapo mzimu uheni ukafumamo mwa iyo.

¹⁹Para âwasekuru âwa msungwana âwakawona kuti chigomezgo chawo chakupokeramo usambazi chamara, wakakora Paulosi na Sila, na kuâwaguzira ku mphara ya pa msika panthazi pa âwarara.

²⁰Âwakati âwiza nawo panthazi pa âweruzgi âwakati, "Aâwa âwanthu mbaYuda, ndipo âwakutimbanizga msumba withu.

²¹ŵakupharazga maluso gheneagho ise ta ŵaRoma kuti tingaghapokerera panji kughachita chara."

²²Mzinda ukanjirirapo na kuŵawukira. Ŵeruzgi ŵakawakerulira na kutopora vyakuwwara vyawo mu thupi mwawo na kuŵatimba na michiza.

²³ŵakati ŵawâtimba chomene, ŵakawâwika mu gadi, ndipo ŵakamulangula mulinda wa gadi kuti waŵasunge makora.

²⁴Iyo wakati wapulika kulangula uku, wakaŵajalira mu kachipinda ka mukati mu gadi na kuŵakakilira magwede ku malundi ghawo.

²⁵Kweni na usiku pakati, Paulosi, na Sila ŵakarombanga na kwimba sumu za kuchindika Chiuta, ndipo ŵakayidi ŵanyawo ŵakategherezganga.

²⁶Sono kwa mabuchibuchi kukaŵa chindindindi chikuru, mwakuti malufura gha gadi ghakasunkhunyika. Penepapo vijaro vikajurika ndipo maunyoro gha ŵakayidi wose ghakasutuka.

²⁷Apo mulinda wa gadi wakati wawuka, na kuwona kuti miryangó yajurika, wakakhwetula lupanga lwakhe, na kukhumba kujikoma, pakuti wakaghanaghana kuti ŵakayidi ŵachimbira.

²⁸Kweni Paulosi wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, "Reka kujipweteka, chifukwa tose tili mwenemuno!"

²⁹Ntheura iyo wakachemeska nyali na kuchimbilira mukati ndipo uko wakumbwambwantha wakaya kawa pasi mu malundi gha Paulosi na Sila.

³⁰Wakaŵafumiskira kuwaro na kuŵafumba kuti, "Mwa madoda, kasi ndichitechi kuti ndiponoskeke?"

³¹ŵakamuzgora ŵakati, "Pulikana na Fumu Yesu ndipo uti uponoskeke iwe na ŵa mu nyumba yako."

³²Ntheura ŵakapharazga mazgu gha Fumu kwa iyo na wose ŵa mu nyumba yakhe.

³³Ndipo wakâwatora pa ora lenelira la usiku, wakasuka vilonda vyawo, ndipo penepapo wakabapatizika pamoza na wose ŵa mu mbumba yakhe.

³⁴Ndipo wakaruta nawo ku nyumba yakhe, na kuŵapa chakurya. Iyo pamoza na wose ŵa mu nyumba yakhe, ŵakasekerera chifukwa ŵakapulikana mwa Chiuta.

³⁵Kukati kwacha, ŵeruzgi ŵakatumaso ŵarara ŵa ŵasilikari na mazgu ghakuti, "Muŵasutule ŵanthu awo."

³⁶Ndipo mulinda wa gadi wakamuphalira Paulosi wakati, "ŵeruzgi ŵanditumira mazgu kuti ndimusutulani kuti murutenge. Ntheura sono fumanî, murute mu mutende."

³⁷Kweni Paulosi wakaŵaphalira wakati, “Ŵakatitimbira panthazi pa ŵanthu, kwambula kutisuska, na kutiponya mu gadi, ise tili ŵenekaya ŷa chiRoma. Kasi sono ŵakukhumba kutifumiskira ku udesi? Chara nadi! Kweni iwo ŷekha ndiwo ŷize kwiza katifumya.”

³⁸Ŵasilikari ŷara ŷakaya kaphara mazgu agha ku ŷeruzgi, ndipo ŷeruzgi ŷakopa chomene para ŷakapulika kuti ŵanthu ŷara mbenekaya ŷa chiRoma.

³⁹Ntheura ŷakiza na kuŵaphepiska. Ndipo ŷakaŵafumiska na kuŵaromba kuti ŷawukemo mu msumba.

⁴⁰Ntheura ŷakati ŷafuma mu gadi, Paulosi na Sila ŷakaruta kwa Lidiya. Ŵakati ŷawonana na ŷakhristu ŷanyawo ŷakaŵachiska ndipo ŷakafumako.

Milimo ya ŷakutumika 17

Chiwawa mu Tesalonika

¹Paulosi na ŷanyakhe ŷara ŷakasorota mu Amfipoli na Apoloniya ndipo ŷakafika mu Tesalonika umo mukâwa nyumba ya kusoperamo ya ŷaYuda.

²Ntheura Paulosi wakanjiramo nga ndi umo wakazgoŵererera, ndipo kwa maSabata ghatatu ŷakadumbirananga nawo vya mu Malembo.

³Wakaŵarongosorera na kuŵapanikizgira kuti chikâwa chakwenerera kuti Mesiya wakomwe na kuwuka ku ŷakufwa. Ndipo wakati, “Mweneyuyu Yesu nkhumupharazgirani, ndiyo Mesiya.”

⁴Ntheura ŷanji ŷa iwo ŷakakhorwa ndipo ŷakarondezga Paulosi na Sila. Ntheura pera mzinda ukuru wa ŷaGriki awo ŷakusopa Chiuta ukakhorwa pamoza na ŷanakazi ŷakumanyikwa ŷanandi.

⁵Kweni ŷaYuda ŷakaŵa na sanje, ntheura ŷakajitorera ŷanthu ŷanji ŷaheni na ŷabwекabweka ndipo, ŷakati ŷawunganya mzinda, ŷakawuska chivulupi mu msumba. ŷakachimbilira ku nyumba ya Yasoni kupenja Paulosi na Sila kuti ŷaŵafumiskire kuwaro, ku mzinda wa ŷanthu.

⁶Para ŷakawura kuŵasanga, ŷakamuguza Yasoni na ŷakhristu ŷanyakhe na kuya nawo panthazi pa ŷeruzgi mu msumba, uku ŷakuchemerezga kuti, “Ŵanthu aŵa awo ŷakutimbanizga charu, ŷizaso na kuno wuwo,

⁷ndipo Yasoni waŵapokerera. Ndipo wose ŷakuchita icho chikupambana na malangulo gha karonga wa ku Romu. ŷakuti waliko karonga munyakhe uyo ndi Yesu.”

⁸Na mazgu agha ŷakakhuŵirizga ŷanthu pamoza na ŷeruzgi ŷa mu msumba.

⁹Ndipo wakati wapoka chikhole kwa Yasoni na ŷakhristu ŷanyakhe, ŷakaŵasutula.

Ŵanthu ŷanandi mu Bereya ŷakupulikana

¹⁰Kukati kwafipa, wakhristu wanyawo wakatuma Paulosi na Sila kuya ku Bereya. Wakati wfika, wakaya kanjira mu nyumba ya kusoperamo ya waYuda.

¹¹Kweni waYuda awa, wakawa wa nkharo yiweme kuruska wara wa mu Tesalonika, pakuti wakaghapokerera mazgu na phamphu lose. Ndipo zuwa na zuwa wakasandanga Malembo kuti wawone usange vinthu ivi vikawa nadi ntheura.

¹²Wanandi mwa iwo wakapulikana, pamoza na wanakazi wakumanyikwa waGriki wanandi na wanarume wuwo.

¹³Para waYuda wa mu Tesalonika wakati wakapulika kuti Paulosi wakapharazga mazgu gha Chiuta ku Bereya, wakiza na ku msumba wenewura wuwo, ndipo wakatimbanizga na kukhuwirizga mzinda.

¹⁴Ndipo penepapo wakhristu wakatuma Paulosi kuruta ku nyanja, kweni Sila na Timote wakakhalira mwenemura.

¹⁵Wanthu awo wakaperekezganga Paulosi wakaruta nayo mpaka ku Ateni ndipo wakawerera ku Bereya, wati walangurika kuti Sila na Timote wamurondezge mwa luwiyo.

Paulosi mu Ateni

¹⁶Apo Paulosi wakawalindiriranga mu Ateni, wakatopoka umoyo chomene pakuwona kuti mu msumba ura mukazura na vikozgo.

¹⁷Ntheura wakasuskana na waYuda na wantru wanji wakusopa Chiuta mu nyumba ya kusoperamo. Wakasuskano na wantru awo wakakumananga nawo pa misika zuwa na zuwa.

¹⁸Wanthu wanjiiso wakutemwa vinjeru wa wupu wa Epikuro na wa Stoyiki, wakakumana nayo Paulosi. Wanji wakati, "Kasi chibwetuzi ichi chikukhumba kuyowoyachi?" Wanyakheso wakati, "Wakuwa nga ndi mupharazgi wa wachiuta wachilendo." Wakayowoya ntheura chifukwa wakapharazganga Yesu ndiposo kuwuka ku wakufwa.

¹⁹Ntheura wakamukora na kuruta nayo ku mphara ya mu msumba yakuchemeka Areyopaga, wakati, "Tikukhumba kumanya, kasi nchisambizgo uli chiphya icho ukuyowoya?

²⁰Pakuti vinthu vinyakhe ivyo tikupulika nvyachilendo kwa ise. Sono tikukhumba kumanya ivyo vikung'anamula."

²¹Sono waAteni wose na walendo awo wakakharanga mwenemura, wakawavyanya nyengo ya kantru kanyakheso kweni kuphara na kupulika kantru kaphya.

²²Ntheura Paulosi wakimilira mukati mu mphara ya Areyopaga, wakati, "Madoda gha mu Ateni, nkhuwona kuti mu vyose muli wānthu wākusopa chomene.

²³Pakuti para nkhendanga na kuwoneseska ivyo mukusopa, nkhasangaso jochero la sembe penepapo pali kulembeka kuti, 'KWA CHIUTA WAMBURA KUMANYIKWA.' Ntheura icho mukusopa nga nchambula kumanyikwa, ndicho ine nkhumupharazgirani.

²⁴Chiuta uyo wakalenga charu na vyose ivyo vilimo, pakuŵa iyo Fumu ya kuchanya na pasi, kuti wakukhara mu nyumba ya kusoperamo yakuzengeka na wānthu chara.

²⁵Ndiposo wakuteŵetereka na mawoko gha wānthu chara nga ndi para ngwa kukavuka kanthu. Pakuti iyo ndiyo wakuŵapa wānthu wose umoyo, muvuchi na vyose.

²⁶Ndiyo wakalenga mafuko ghose kufuma mu munthu yumoza kuti ghakharenge pa charu chose cha pasi. Wakimika nyengo za kutemeka kale na mphaka za vyaru vyakukharamo,

²⁷Mwakuti wāmupenje Chiuta, mu chigomezgo chakuti wāmukhwaské na kumusanga. Ndipouli kuti wali kutali na waliyose wa ise chara.

²⁸Pakuti, 'Mwa iyo ise tili na umoyo, tikwenda, ndiposo tiliko.' Nga ndi umo wīmbi wīnu wānji wā imwe, wākayowoyerá kuti, 'Pakuti tili nadi mphapu yakhe.'

²⁹Sono pakuti ise tili mphapu ya Chiuta, kuti tikwenera chara kughanaghana kuti Uchiuta wakhe ukukozgana na chiuta ngoza wa golide, panji wa siliva panji wa libwe, ivyo nvyakuŵajika na luso na vinjeru vya munthu.

³⁰Chiuta wakazerezga nyengo za ujira, kweni sono wakulangula wānthu wose kosekose kuti wāng'anamuke mu mtima.

³¹Pakuti wali kutema zuŵa ilo wizamkweruzgira charu mu urunji na munthu uyo wali kumwimika. Ndipo na cheneichi wakāwanikizgira wānthu wose pakumuwska iyo ku wākufwa."

³²Para wākati wāmupulika na vya kuwuka kwa wākufwa, wānji wakamuhoya, kweni wānyakhe wākati, "Tikukhumba kwiza kakupulikaso pa ichi."

³³Ntheura Paulosi wakafumamo mukati mwawo.

³⁴Kweni wānthu wānji wākamurondezga, ndipo wākapulikana. Mukati mwa iwo mukaŵa Diyonisiyo wa mphara ya Areyopaga na mwanakazi yunji zina lakhe Damarisi ndiposo na wānyakheso.

Milimo ya Wakutumika 18

Paulosi ku Korinte

¹Pamanyuma pa ivi, wakafumamo mu Ateni ndipo wakaruta ku Korinte.

²Kwenekura wakasangako muYuda zina lakhe Akwila, muPontu. Iyo wakafika waka kufuma ku Italiya na muwoli wakhe Prisira, chifukwa Kilaudiyo wakalangula kuti âYuda wose âfumemo mu Romu. Ndipo Paulosi wakaruta kuya kaâwona,

³ndipo pakuti umisili wawo ukaâwa umoza, wakakhara nawo ndipo âkateâwetanga pamoza pakuti mlimo wawo ukaâwa wakusona mahema.

⁴Pa zuâwa la Sabata lirilose Paulosi wakadumbisananga na âwanthu mu nyumba ya kusoperamo, kuti wakhorweske âYuda na âGriki.

⁵Sila na Timote âwakati âfika kufuma ku Makedoniya, Paulosi wakatangwanika na kupharazga pakuâpanikizgira âYuda kuti Yesu ndi Mesiya.

⁶Para âYuda âwakimikana nayo na kumutuka, wakakhung'untha vyakuvwara vyakhe ndipo wakâaphalira wakati, "Ndopa zinu ziâwe pa mitu yinu! Ine ndilije mrandu. Kwamba sono nkhuruta ku âwamitundu."

⁷Ntheura wakawukako kura na kuruta ku nyumba ya munthu munyakhe zina lakhe Tito Yusto. Iyo wakaâwa wakusopa Chiuta, ndipo nyumba yakhe yikaâwa pafupi na nyumba ya kusoperamo.

⁸Krisipo, murara wa nyumba ya kusoperamo wakapulikana mwa Fumu pamoza na âwa mu nyumba yakhe yose. âKorinte âwanandi nawo âwakati âwamupulika Paulosi âwakapulikana, ndipo wakabapatizika.

⁹Zuâwa linyakhe na usiku Fumu yikamuphalira Paulosi mu mboniwoni yikati, "Ungopanga, kweni pharazganga waka, ndipo ureke kukhara chete.

¹⁰Chifukwa ndili nawe. Ndipo kulije munthu na yumoza uyo wakuwukirenge kuti wakupweteke, pakuti ndili nawo âwanandi mu msumba uwu."

¹¹Ntheura wakakhara mu msumba ura chirimika chimoza na myezi yinkonde na umoza, wakasambizganga mazgu gha Chiuta mukati mwawo.

¹²Apo Galiyo wakaâwa nduna ya Akaya, âYuda na mtima umoza âwakamukora Paulosi na kuya nayo panthazi pa âweruzgi,

¹³âwakati, "Munthu uyu wakukhuâvirizga âwanthu kuti âwasope Chiuta mu nthowa yambula kuzomerezgeka na dango."

¹⁴Kweni apo Paulosi wakatenge wayowoye, Galiyo wakaâaphalira âYuda wakati, "Mwe âYuda, uâwenge mrandu wakuti wanangira dango, panyakhe wananga chinthu chakofya, mphanyi changuâwa chakwenerera kuti ndimupulikani.

¹⁵Kweni sono pakuti mukupindana waka pa vya mazgu, mazina na dango linu, ipo dumulani mwekha. Ine nkhukana kuti ndiŵe mweruzgi wa makani agha."

¹⁶Ntheura wakaŵafumya mu mphara.

¹⁷Ntheura wose ūakamuwukira Sositene, murara wa nyumba ya kusoperamo na kumutimba panthazi pa ūeruzgi. Kweni Galiyo kuti wakalorako na vyose ivi chara.

Paulosi wakuwerera ku Antiyoke

¹⁸Paulosi wakakhara mu Korinte mazuŵa ghanandiko. Pamanyuma wakalayirana nawo ūakhristu na kulowokera ku Siriya pamoza na Prisira na Akwila. Ku Kenkereya, Paulosi wakameta sisi lakhe, pakuti wakachita chirapo.

¹⁹Ūakafika mu Efeso, ndipo wakaŵareka kwenekura. Kweni iyomwene wakaya kanjira mu nyumba ya kusoperamo na kudumbirana na ūaYuda.

²⁰Para ūakamufumba kuti wakharepo nawo nyengo yitaliko, iyo kuti wakazomera chara.

²¹Kweni apo wakaŵarekanga wakati, "Ndamkuweraso kwa imwe usange ndi khumbo la Chiuta." Ntheura wakafumako ku Efeso mu ngaraŵa.

²²Wakati wafika pa dowoko la Kesareya, wakaruta kuya katauzga ūakhristu, ndipo wakakhilira ku Antiyoke.

²³Wakati wakharamo mazuŵa ghanji mu msumba ura, wakawukamo. Wakenda na kusorota mu malo ghakupambanapambana mu vigâwa vya Galatiya na Firigiya, kukhomeska ūasambiri wose.

Apolo ku Efeso na ku Korinte

²⁴Sono muYuda yumoza zina lakhe Apolo, uyo wakababikira ku Alekizandiriya wakafika ku Efeso. Wakaŵa munthu wakumanya kuyowoya ndipo wakaŵa nkhwantha pa Malembo ghatuŵa.

²⁵Iyo wakasambizgika mu nthowa ya Fumu, ndipo na phamphu likuru mu mzimu, wakayowoyanga na kusambizga vya Yesu makora chomene, nangauli wakamanya ubapatizo wa Yohane pera.

²⁶Wakamba kuyowoya na chikanga mu nyumba ya kusoperamo. Para Prisira na Akwila ūakamupulika, ūakamutorera ku kwawo, ndipo ūakamurongosorera makora nthowa ya Chiuta.

²⁷Para Apolo wakakhumbanga kwambukira ku Akaya, ūakhristu ūakamukhwimiska ndipo ūakawalembera ūakhristu ūanyawo ūa ku Akaya kuti ūamupokerere. Wakati wafika, wakawovwira chomene awo mu uchizi wa Chiuta ūakapulikana.

²⁸Pakuti iyo wakaŵasuska ūYuda mwa nkhongono pa mzinda, pakuŵarongora kufuma mu malembo kuti Yesu ndi Mesiya.

Milimo ya Wakutumika 19

Paulosi ku Efeso

¹Apo Apolo wakaŵa ku Korinte, Paulosi wakasorota mizi ya kunena kwa Korinte ndipo wakaya kafika ku Efeso. Kwenekura wakasanga ūwasambiri ūanji,

²ndipo wakati kwa iwo, “Kasi mukapokera Mzimu Mutuŵa para mukati mwapulikana?” Iwo ūkazgora kuti, “Chara, ndipo tindapulikepo kuti Mzimu Mutuŵa waliko.”

³Ntheura wakati, “Sono kasi mukabapatizika na ubapatizo wa mtundu uli?” ūkamuzgora ūkati, “Tikabapatizika na ubapatizo wa Yohane.”

⁴Paulosi wakaŵazgora wakati, “Yohane wakabapatiza na ubapatizo wakung'anamuka mu mitima. Ndipo wakaŵaphaliranga ūanthu kuti ūkwenera kupulikana na uyo wakenera kwiza pamanyuma pakhe, mweneuyo ndi Yesu.”

⁵Ūkati ūapulika ichi ūkabapatizikira mu zina la Fumu Yesu.

⁶Paulosi wakati wâwika mawoko ghakhe pa iwo, Mzimu Mutuŵa wakiza pa iwo ndipo ūkayowoyanga viyowoyerovo vya chilendo na kuchima.

⁷Iwo wose ūkawâwa pafupi 12.

⁸Paulosi wakaya kanjira mu nyumba ya kusoperamo ya ūYuda, ndipo ūkayowoyanga ku ūanthu na chikanga chikuru pa myezi yitatu, wakudumbirana nawo ūanthu mwakuti waŵakope pa za Ufumu wa Chiuta

⁹Kweni apo ūanji ūkawâwa na mitima yinonono, ndipo ūkagomezga chara na kuyowoyerovo uheni Nthowa panthazi pa mpingo, Paulosi wakawukapo. Wakapatulako ūwasambiri ndipo zuŵa na zuŵa wakadumbirananga nawo mu sukulu ya Tirano.

¹⁰Wakarutilira kuchita ichi kwa virimika viŵiri, mwakuti ūanthu wose awo ūkakharanga ku Asiya, ūYuda na ūamitundu, ūkakulika mazgu gha Fumu.

ŵana ū Sikeva

¹¹Chiuta wakachitanga vya minthondwe vya pa dera chomene na woko la Paulosi,

¹²mwakuti nanga ndi mathauro panji salu izo zikakhwaskanga thupi la Paulosi zikatoreka kuti zikâwikike pa ūwarwari, ndipo ūkachiranga, na kuti mizimu yiheni nayo yikafumanga mwa iwo.

¹³WaYuda wâoji wâkwendendeka, awo wâkafumyanga mizimu yiheni, nawo wakayezga kuzunurira zina la Fumu Yesu, pa awo wâkâwa na mizimu yiheni wakati, "Nkhumulangulani mu zina la Yesu uyo Paulosi wakupharazga."

¹⁴Wana wankhonde na wâwiri wa Musofi Mukuru wa chiYuda zina lakhe Sikeva, ndiwo wakachitanga ichi.

¹⁵Kweni mizimu uheni ukaâwazgora ukati, "Yesu nkhumumanya, ndiposo Paulosi nkhumumanya, kweni kasi imwe ndimwe wâanjani."

¹⁶Ndipo munthu uyo mukâwa mizimu yiheni wakaâwadukira na kulimbana nawo wose na kuâtonda, mwakuti wâkachimbiramo mu nyumba nkhule uku wâpwetekeda chomene.

¹⁷Ndipo ichi chikamanyikwa ku wose awo wâkakharanga ku Efeso, wâYuda na wâGriki wuwo. Ntheura wose wakazura na wofi ndipo zina la Fumu Yesu likakwezgeka.

¹⁸Wanthu wâandiso mwa awo wâkapulikana wakiza na kuzomera pakweru ndipo wâkavumbula milimo yaho yiheni.

¹⁹Wanthu wâandi awo wâkâwa wâwukwi wakiza na mabuku agho wâkawukwiranga na kughawocha panthazi pa wânthu wose. Wâkapenda mtengo wa mabuku ghara, ndipo wâkasanga kuti ukukwana ndarama za siliva 50,000.

²⁰Ntheura mazgu gha Fumu ghakarutilira na kuâwa gha nkhongono.

Chivulupi mu Efeso

²¹Pamanyuma pa vyeneivi, Paulosi wakadumula, wati wazuzgika na Mzimu Mutuâwa, kuti warute ku Yerusalem para vaporota mu Makedoniya na mu Akaya. Iyo wakati, "Para nakakharako kura, nkhwenera kukawonaso Romu."

²²Ndipo wakati watuma wâwiri mwa awo wâkamowviranga, Timote na Erasito, kuya ku Makedoniya, iyomwene wakakhara kanyengo ku Asiya.

²³Panyengo yira mukawuka chivulupi chikuru mu Efeso kukhwaska vyâ Nthowa ya Fumu.

²⁴Munthu yunji zina lakhe Demetiriyo, mufuzi wa siliva, wakapanganga tunyumba twa siliva twa kusoperamo chiutakazi Aratemisi. Wanchito wâkasanganga chandulo chikuru chomene pa nchito iyi.

²⁵Ntheura munthu uyu wakawunganya wanchito wâkhe pamoza, na awo wâkachitanga nchito za mtundu wenewura, ndipo wakati, "Mwa wânthu imwe, namwe mukumanya waka kuti usambazi withu ukufumira mu mlimo uwu.

²⁶Kweni mukuwona ndiposo mukupulika kuti Paulosi wali kukhorweska na kupuruska wānthu wānandi mu Efeso pera chara, kweni mu Asiya mose. Iyo wakuti wāchiuta wākupangika na mawoko mba chiuta chara.

²⁷Urwani ngwa kuti ndi mlimo withu pera chara uwo uti uyuyuke, kweniso na nyumba ya chiutakazi mukuru, Aratemisi, nayo yiti yipimikenge kuti njia waka. Ntheura kuzirwa kwa Aratemisi, uyo wānthu wose wā mu Asiya, na wā mu charu chose cha pasi wākumusopa, nako kuti kumare.”

²⁸Wakati wāpulika ichi, wākakaripa chomene, ndipo wākachemerezga kuti, “Mukuru ndi Aratemisi wa wāEfeso!”

²⁹Ntheura mu msumba wose mukazura na chitimbaheti. Mzinda wa wānthu ukarotokera pamoza ku chipanga cha masōwero kuguzirako Gayo na Arisitariko wā ku Makedoniya, awo wākendanga na Paulosi.

³⁰Paulosi wakakhumba kuya kanjira mu chiwuru cha wānthu, kweni wāsambiri kuti wākamuzomerezga chara.

³¹Wānji wāmazaza wā mu chigāwā cha Asiya, pakuwā wābwezi wākhe, wākamutumira mazgu Paulosi na kumuromba kuti wareke kuwīka umoyo wakhe mu urwani pakunjira mu chipanga cha masōwero.

³²Pa nyengo yira ungano wose ukatimbanizgika pakuti wānji wākayowoyanga vinyakhe, wānjiso vinyakhe. Na kutiso wānandi mwa iwo kuti wākamanya icho wākawunganirana chara.

³³Wānthu wānji wā mzinda ura wākaghanaghana kuti ndi Alekizandara, pakuti wāYuda wākamukanchizgira panthazi. Penepapo Alekizandara wakawuska woko na kuwācheta miska wānthu mwakuti wāwandulire makani.

³⁴Kweni para wākati wāmumanya kuti ndi muYuda, wose wākachemerezga pamoza pa maora għawiri kuti, “Mukuru ndi Aratemisi wa wāEfeso.”

³⁵Ndipo, mulembi wa msumba wakachetamiska chiwuru cha wānthu, wakati, “Imwe wānthu wā mu Efeso, kasi ndi munthu nju uyo wakureka kumanya kuti muzi wa wāEfeso ndiwo mulinda wa nyumba ya chiutakazi mukuru, Aratemisi na wa libwe lakupatulika ilo likambotoka kufuma kuchanya.

³⁶Pakuwona kuti palije na yumoza uyo wangasuska vinthu ivi, mukwenera kukhara chete ndipo mureke kuchita kanthu mwa phyumphyu,

³⁷pakuti imwe mwiza na wānthu aŵa kuno nangauli wālije kwibamo kanthu mu nyumba za chiuta nesi kutuka chiutakazi withu.

³⁸Usange Demetiriyo na wāsiri wānyakhe wāli na mrandu na munthu, mphara zilipo na wēruzgi wā mirandu nawo wālipo. Wākwenera kupachana mwenemura.

³⁹Kweni para kaliko kanyakhe ako mukukakhumba, kati kadumurike mu ungano wa mazuŵa ghose. Icho mukuchikhumba, chikwenera kuyowoyeka pa ungano wa wose.

⁴⁰Pakuti pa icho chachitika muhanya uno, pali urwani wakuti tingapika mrandu wakuwuska chivulupi ndipo palije chakudapirirapo pa chivulupi ichi.”

⁴¹Ndipo wakati wayowoya ichi, wakajara ungano.

Milimo ya Wakutumika 20

Paulosi wakuruta ku Makedoniya na ku Akaya

¹Chivulupi chikati chamara, Paulosi wakachema ūwasambiri na kuŵachiska. Wakati walayirana nawo, wakaruta ku Makedoniya.

²Ndipo wakati wasorota mu vigâwa ivi na kuŵachiska na mazgu ghanandi, wakiza ku charu cha Akaya.

³Uko wakakharako myezi yitatu. WaYuda ūwakamuchitira chiŵembu apo wakâwa pafupi kuruta ku Siriya mu ngarâwa. Ntheura wakadumula kusorota mu Makedoniya pakuwera.

⁴Awo ūwakarongozgana nayo ūwakâwa Sopatere mwana wa Piro, wa ku Bereya, Arisitariko, na Sekundu âwa ku Tesalonika, Gayo wa ku Derebe, na Timote, ndiposo Tikiko, na Trofimo wa ku Asiya.

⁵Wanthu aŵa ūwakadangirako ndipo ūwakatilindizganga pa dowoko la Turowa.

⁶Kweni tikalowoka kufuma ku Filipi, ghakati ghajumphâ mazuŵa gha chiphikiro cha Chingwa chambula chirungo. Para ghakati ghajumphapo mazuŵa ghankhonde, tikakumana nawo pa dowoko la Turowa uko tikatandarako mazuŵa ghankhonde na ghâwiri.

Paulosi wakuwuska Yutiko pa Turowa

⁷Pa zuŵa lakudanga la mu sabata, tikawungana pamoza kuti tiryе Chingwa. Paulosi wakasambizganga wanthu, ndipo wakarutilira kuŵasambizga mpaka usiku pakati. Pakuti wakakhumba kuruta zuŵa la machero ghakhe.

⁸Mu chipinda cha muchanya umo tikawungana mukaŵa nyali zinandi.

⁹Munyamata yunji zina lakhe Yutiko wakakhara pa chidangazi. Iyo wakamba kusiwa na kukoreka na tulo tunandi, apo Paulosi wakâwa wachali kurutilira kusambizga wanthu. Pakuti Yutiko wakagona tulo tuzitu, wakapozomokera pasi kufuma pa chipinda cha muchanya cha chitatu ndipo wakanyamurika wakufwa.

¹⁰Paulosi wakakhilira pasi ndipo wakaya kamuwira Yutiko na kumufukatira, wakati, “Rekani kopa, ngwamoyo!”

¹¹Paulosi wakati waruta ku chipinda cha muchanya na kumenya chingwa na kurya, wakayowoya nyengo yitali kufikira na mulenje ndipo wakaruta.

¹²Munyamata yura âwakamutora wamoyo, ndipo âwakasanguruskika chomene.

Paulosi wakuruta ku Mileto kufuma ku Turowa

¹³Ise tikadangira kuya kakwera ngaraŵa, tikalowokera ku Aso, kweneuko tikatenge tikamutore Paulosi. Pakuti ntheura ndimo wakayowoyerā pakuti iyomwene wakanozgera kwenda pa mtunda.

¹⁴Paulosi wakati wakumana nase pa Aso, tikamutorera mu ngaraŵa ndipo tikafika pa Mitilene.

¹⁵Tikati tafuma para na ngaraŵa, na machero ghakhe tikiza na kudunjikana na Kiyo. Na machero ghakheso tikafika ku Samo, ndipo na machero ghanyakheso tikafika pa Mileto.

¹⁶Paulosi wakadumula kwenda za mu maji pera kujumpha Efeso, mwakuti wareke kutaya nyengo mu Asiya. Wakaŵa pa luŵiro pakuti âwakachimbiliranga kuti wakaŵe mu Yerusalemu pa zuŵa la Pentekosite usange nchamachitiko.

Paulosi wakulayirana na âwarara âwa mu Efeso

¹⁷Kufuma ku Mileto, Paulosi wakatuma mazgu kuti wakumane na âwarara âwa mu mpingo wa mu Efeso.

¹⁸Wakati âwiza kwa iyo, wakati kwa iwo, "Mukumanya umo nkhakhalira namwe nyengo yose kufuma pa zuŵa lakwamba ilo nkhafikira mu Asiya.

¹⁹Nkhayiteŵetera Fumu mwa kujiuyura kose, mu masozi na mu viyezgo ivyo vikandiwira chifukwa cha chiŵembu cha âwaYuda.

²⁰Mukumanya waka kuti nkhachizukako chara pakuchita chose icho nchakumovvirani. Nkhamusambizgani pakweru na mu nyumba zinu.

²¹Nkhapanikizgira âwaYuda, na âwaGriki wuwo, kuti âwize kwa Chiuta, na kupulikana mwa Fumu yithu Yesu Khristu.

²²Ntheura sono, pakukhuŵirizgika na Mzimu, nkhuruta ku Yerusalemu kwambula kumanya icho chamkundiwira kwenekura.

²³Icho chekha nkhumanya nchakuti, Mzimu Mutuŵa wakundipanikizgira mu msumba uliwose kuti kukakika na visuzgo vikundilindirira.

²⁴Ndipouli, umoyo wane nkhuwupima wakuzirwa chara kwa ine usange ndingafiska nthowa yane na mlimo uwo Fumu Yesu wali kundipa, wakupanikizgira Uthenga Uweme wa uchizi wa Chiuta.

²⁵"Sono nkhumanya kuti mose imwe ndamwenderaninge kumupharazgirani Ufumu wa Chiuta kuti mwamkuwonaso chisko chane chara.

²⁶Ntheura nkhumupanikizgirani zuŵa la lero kuti, ndili wambula mrandu wa ndopa za imwe mose.

²⁷Chifukwa kuti nkhachizukako chara pakumuphalirani khumbo lose la Chiuta.

²⁸Ntheura mujichenjerere mwaŵene pamoza na mskambo wose mu weneuwo Mzimu Mutuŵa wamuŵikani kuŵa ūaliska ūa mpingo wa Chiuta, weneuwo iyo wali kugula na ndopa za Mwana wakhe.

²⁹Nkhumanya kuti para ine ndaruta, mphumphi zikari zamkunjira mukati mwinu, ndipo kuti zamkuwareka mskambo chara.

³⁰Ndipo mukati mwinu mwamkuwuka ūanthu ūeneawo ūamkubendezga unenesko na kupuruska ūakhristu kuti ūāwarondezge iwo.

³¹Ntheura muŵe ūakunozgeka ndipo mukumbuke kuti ine, pa virimika vitatu, muhanya na usiku kuti nkhareka chara kuchenjezga waliyose wa imwe na masozi.

³²“Sono nkhumukorezgani kwa Chiuta na ku mazgu ghakhe gha uchizi, gheneagho ghakumanya kumuzengani imwe na kumupani chiharo mukati mu wose awo ūali kutuwiskika.

³³Ndilije kudokerapo siliva ya munthu panji golide panji vyakuvwara vyakhe.

³⁴Imwe mukumanya waka kuti mawoko agha ghakachitanga nchito kuti ndisange vyose ivyo ine na ūanyane tikakavukanga.

³⁵Mu vinthu vyose ndamurongorani kuti pakuchita milimo ntheura, munthu wakwenera kovwira ūakutomboroka, pakukumbuka mazgu agho Fumu Yesu wakayowoya ghakuti, ‘Nkhwakutumbikika kupereka kuruska kupokera.’ ”

³⁶Paulosi wakati wamara kuyowoya vyeneivi, wakajikama pasi na kuromba pamoza na iwo wose.

³⁷Ndipo wose ūakalira uku ūakumuvumbatira na kumufyofyontha.

³⁸Ūakawâ na chitima, chomene chifukwa cha mazgu agho wakayowoya ghakuti ūawonengeso chisko chakhe chara. Ntheura ūakamuperekezga ku ngarawa.

Milimo ya Ūakutumika 21

Paulosi wakuruta ku Yerusalem

¹Tikati tapatukana nawo, tikawuka na ngarawa ndipo tikenda nthowa yakunyoroka mpaka ku Kosi. Na machero ghakhe tikaruta ku Rodesi, kufuma apo tikarutilira kuya ku Patara.

²Tikati tasanga ngarawa yawkwambukira ku Fonike, tikakweramo na kuruta.

³Apo tikati tayamba kuwona chirwa cha Kipuro, na kuchisida ku mazere, tikendera ku Siriya. Tikakwerera pa Ture, kwenekuko ngaraŵa yikakhizgiranga wakatundu.

⁴Tikati tasanga wakhristu tikakhara nawo kwenekura mazuŵa ghankonde na ghawiri. Pakurongozgeka na Mzimu wakamuphalira Paulosi kuti wareke kuruta ku Yerusalem.

⁵Kweni para mazuŵa ghithu ghakati ghamara, tikawukapo na kurutilira ulendo withu. Wantru wose, pamoza na wawoli wawo na wana, wakatiperekezga mpaka kuwaro kwa msumba. Tikajikama pa mlima wa nyanja, na kuromba.

⁶Pamanyuma pakulayirana nawo, tikanjira mu ngaraŵa, ndipo iwo wakawerera ku kwawo.

⁷Tikati tamara ulendo withu wa pa nyanja kufuma pa Ture, tikafika pa Putolemayisi. Kwenekura tikaya kawatauzga wakhristu na kukhara nawo zuŵa limoza.

⁸Na machero ghakhe, tikawukako ndipo tikaya kafika pa Kesareya. Tikaya kanjira mu nyumba ya Filipu mupharazgi, uyo wakawâa yumoza wa wankonde na wawiri ndipo tikakhara mu nyumba yakhe.

⁹Iyo wakawâa na wana wanakazi wanayi wambula kutengwa, weneawo wakachimanga.

¹⁰Tikati tagonapo mazuŵa ghanandi, kukafika nchimi zina lakhe Agabu kufuma ku Yudeya.

¹¹Wakati wiza kwa ise, wakatora lamba wa Paulosi, na kukaka malundi ghakhe na mawoko, ndipo wakati, "Mzimu Mutuwâ wakuti, 'Ntheura ndimo wâYuda mu Yerusalem wamkumukakira mwenecho wa lamba uyu, na kumupereka mu mawoko gha wamitundu.'

¹²Para tikati tapulika ichi, ise pamoza na wantru wa penepara, tikamuweya kuti wareke kuruta ku Yerusalem.

¹³Kweni Paulosi wakazgora wakati, "Kasi mukuchitachi, mukulira ntheura na kuswa mtima wane? Ine ndili wakunozgeka kukakika pera chara, kweniso na kufwira mu Yerusalem chifukwa cha zina la Fumu Yesu."

¹⁴Para tikatondeka kumukhorweska, tikamureka waka ndipo tikati, "Khumbo la Fumu lichitike."

¹⁵Ghakati gharutapo mazuŵa agha, tikanozga katundu withu na kukwerera ku Yerusalem.

¹⁶Wasambiri wānji wā mu Kesareya wākaruta nase. Iwo wākaya katipereka ku nyumba ya Munashoni wa ku chirwa cha Kipuro. Iyo wakāwā mukhristu wakudanga ndipo kwa mweneuyo tikeneranga kuya kakhara.

Paulosi wakuchezga na Yakhobe

¹⁷Para tikati tafika mu Yerusalem, wākhristu wānyithu wākatipokerera na chimwemwe.

¹⁸Na machero ghakhe, Paulosi wakaruta pamoza na ise kuya kawonana na Yakhobe. Wārara wā mpingo wose wākawāpo.

¹⁹Wakati wāwatauzga, wakaŵakonkhoskera vyose ivyo Chiuta wakaŵachitira wāmitundu mu uteŵeti wakhe.

²⁰Wakati wāpulika ichi, wākamuchindika Chiuta. Ntheura wākati kwa Paulosi, "Awona, wa mubali withu, vikwi nya wāYuda awo wāpulikana. Wose aŵa mba phamphu pakusunga Dango la Mozesi,

²¹ndipo wāphalirika na nya iwe, kuti ukusambizga wāYuda wose awo wāli mukati mu wāmitundu kuti wāpatukane na Dango la Mozesi, pakuŵaphalira kuti wāreke kurondezga maluso gha chiYuda.

²²Sono kasi tite uli? Wānthu wāti wāpulike nadi kuti uli kwiza?

²³Ntheura uchite icho tikukuyowoyer. Tili nawo wānthu wānayi pano awo wāli kuchita chirapo.

²⁴Urute nawo, ndipo ujitozge pamoza na iwo na kulipira ndarama zakuti wāmetere masisi ghawo. Ntheura wānthu wose wāti wāmanye kuti mulije unenesko mu vyose ivyo wāli kuphalirika na nya iwe, kweni kuti iwe wamwene ukusunga Dango la Mozesi.

²⁵Kweni wāmitundu awo wāli kupulikana, tili kuŵatumira karata wa ivyo tili kuzomerezgana, vyakuti wāreke kurya ivyo vyaperekka ku vikozgo kuŵa sembe, nanga ndi ndopa, panji nyama yose iyo yayesa kunyongeka. Warekeso uzaghali."

²⁶Ntheura Paulosi wakawatora wānthu wāra ndipo na machero ghakhe wakachita nawo kaluso kakujitzga. Ntheura wākanjira mu Nyumba ya Chiuta na kuŵamanyiska mazuŵa agho wākwenera kuchitira sembe yira kufika pa nyengo ya kutozgekera kwawo, apo wāngamanya kupereka sembe ya waloyose mwa iwo.

Paulosi wakukakika mu Nyumba ya Chiuta

²⁷Para mazuŵa ghankhonde na ghawiri ghakawā pafupi kufiskika, wāYuda wāku Asiya, wākamuwona Paulosi mu Nyumba ya Chiuta, ndipo wākakhuŵirizga mzinda wose wa wānthu, na kumukora.

²⁸ŵakachemerezga ūwakati, “Imwe ūwalsraele, tovwirani! Uyu ndi munthu uyo wakusambizga ūwanthu kosekose kususka fuko lithu, na Dango la Mozesi ndiposo na malo agha. Pachanya pa ichi waŵanjizga ūaGriki mu Nyumba ya Chiuta ndipo ūkazuzga malo ghakupatulika agha.”

²⁹Pakuti ūkadanga ūamuwonapo Trofimo muEfeso wali na iyo mu msumba ndipo ūkapima kuti Paulosi wakanjira nayo mu Nyumba ya Chiuta.

³⁰Ntheura msumba wose ukayaghayika, ūwanthu ūkachimbilira pamoza. Ūkamukora Paulosi na kumuguzira kuwaro kwa Nyumba ya Chiuta ndipo penepapo miryango yikajarika.

³¹Para ūwakakhumbanga kumukoma, murara wa ūankhondo wa ūaRoma wakapulika kuti msumba wose wa Yerusalem uli mu nthimbanizgo.

³²Maluŵiro wakatora ūankhondo na ūarongozgi ūa ūankhondo ndipo wakachimbilira uko kukaŵa mzinda. Para ūwanthu ūkamuwona murara wa ūankhondo yura na ūasilikari, ūkareka kumutimba Paulosi.

³³Murara wa ūankhondo wakafika kwa Paulosi na kumukora ndipo wakalangula kuti wakakike na maunyoro ghawiri. Penepapo wakafumba wakati, “Kasi uyu ndi njani, ndipo wachitachi?”

³⁴Ūwanthu ūanyakhe mu wumba ūkachemerezga chinthu chimoza, ūanyakheso chinyakhe. Ndipo pakuti wakatondeka kumanya unenesko chifukwa cha chiwawa, wakalangula kuti Paulosi watorekere ku linga la ūankhondo.

³⁵Wakati wafika pa makwerero ūasilikari ūkachita kumunyamura Paulosi, pakuti ūwanthu ūa mu mzinda ūkafuntha na ukari.

³⁶Ūwanthu ūanandi ūkawarondezga na kuchemerezga kuti, “Komani uyo!”

Paulosi wakujivikirira

³⁷Apo ūkatenge ūamunjizge mu linga, Paulosi wakayowoya ku murara wa ūankhondo wakati, “Kasi ndingayowoyapo namwe?” Murara wa ūankhondo wakamufumba wakati, “Kasi ukumanya chiGriki?”

³⁸Ipo kuti ndiwe muEguputo chara uyo kale wakawuska chivulupi na kurongozgera mu mapopa vigewenga vikwi vinayi?”

³⁹Paulosi wakazgora wakati, “Ine ndine muYuda, wa mu Taraso wa mu Kilikiya, mwenekaya wa msumba wakumanyikwa, ndaweya mundizomerezge kuti ndiyowoye na ūwanthu aŵa.”

⁴⁰Murara wa ūankhondo wakamuzomerezga. Ntheura Paulosi wakimilira pa makwerero, wakaŵachetamiska ūwanthu na mawoko ghakhe ndipo ūkakati ūchetama wakamba kuŵayowoyeru mu chiHebere wakati,

Milimo ya Wakutumika 22

¹“Mwa wabali wane, na mwa wadada, mundipulike apo nkujivikirira panthazi pinu.”

²Wakati wamupulika wakuwayowoyer mu chiHebere, iwo wakachetama. Ndipo iyo wakati,

³“Ine ndine muYuda mwenemwene wa kubabikira mu Taraso wa mu Kilikiya kweni nkhakulira mu msumba weneuwo nga ndi musambiri wa Gamaliyele. Nkhasambizgika mwakukonkhoska kalikose ka marango gha wasekuru withu. Nkhaŵa wa phamphu chomene pa vinthu vya Chiuta nga ndi umo imwe muliri mose muhanya uno.

⁴Wanthu awo wakarondezganga Nthowa iyi nkhaŵasuzga na kuŵakoma. Nkhakaka ŵanarume na ŵanakazi na kuŵaponya mu gadi.

⁵Musofi Mukuru pamoza na ungano wose wa ūarara mbakaboni wane. Nkhapoka kwa iwo makarata agho ghakatumika ku ūYuda ūnyithu, ndipo nkharuta ku Damaseko kuti nkhatoreso awo ūkawâwa kura na kwiza nawo kuno ku Yerusalem mu maunyoro kuti ūalangike.

Paulosi wakwandula na umo wakazgokera mtima

(Mil 9.1-19, 26.12-18)

⁶“Para nkhendanga na kusenderera ku Damaseko, na muhanya, mwamabuchibuchi ungweru ukuru wakung'azima ukafuma kuchanya na kundiŵalira zingirizge.

⁷Nkhawa pasi ndipo nkhapulika mazgu ghakuti, ‘Sauli, Sauli! Kasi ukundizikizgirachi?’

⁸Nkhafumba nkhati, ‘Kasi ndimwe njani Fumu?’ Ndipo wakati kwa ine, ‘Ine ndine Yesu wa ku Nazarete mweneuyo ukumuzikizga.’

⁹Sono awo ūkawâwa nane ūkawona ungweru kweni kuti ūkaghapulika chara mazgu gha uyo wakayowoyanga nane.

¹⁰Ndipo nkhati, ‘Fumu, kasi ndichitechi?’ Fumu yikati kwa ine, ‘Wuka, rutanga ukanjire mu Damaseko, mwenemura ndimo ūamkukuphalira chose icho chanozgekera kuti iwe uchite.’

¹¹Pakuti nkhatondekanga kulaŵiska chifukwa cha ungweru ura, ūnyane ūkanditeteskanga waka, mpaka nkhaya kanjira mu Damaseko.

¹²“Mu msumba ura mukakharanga munthu zina lakhe Hananiya, uyo wakawâwa wakutemwa kusopa Chiuta na wakusunga marango ghithu ghose ndipo wakawâwa wakumanyikwa na ūYuda wose.

¹³Iyo wati wimilira pafupi nane wakati, ‘Mubali wane Sauli, laŵiskaso.’ Ndipo mu ora lenelira nkhalawiska ndipo nkhamuwona iyo.

¹⁴Wakandiphalira wakati, ‘Chiuta wa âwasekuru âwithu wali kukusora iwe kuti umanye khumbo lakhe, na kuwona Murunji Yura na kupulika mazgu ku mlomo wakhe.

¹⁵Pakuti uti uŵenge kaboni wakhe, pa maso pa âwanthu wose, wa ivyo waviwona na kuvipulika.

¹⁶Ndipo sono kasi ukulindachi? Wuka, ubapatizike na kujitozga ku zakwananga zako pakuchema zina lakhe.’

Nchemo ya Paulosi ku âwamitundu

¹⁷“Apo nkhati ndawerera ku Yerusalem, ndipo apo nkharombanga mu Nyumba ya Chiuta, mboniwoni yikandiwonekera.

¹⁸Nkhawona Fumu ndipo yikayowoya nane yikati, ‘Endeska wukamo luŵiro mu Yerusalem, chifukwa âwanthu âwa muno kuti âwazomerenge chara ukaboni wako pa ine.’

¹⁹Nkhazgora nkhati, ‘Fumu, iwoŵene âwakumanya makora ghene kuti mu nyumba ya kusoperamo yiliyose, nkhakakanga na kujalira mu gadi na kutimba wose awo âwakapulikananga mwa imwe.

²⁰Para zikathikanga ndopa za Stefano kaboni winu, ine nane nkhemilira penepapo na kuzomerezga kukomeka kwakhe. Ndine nkhasingilira vyakuvwara vya awo âwakamukoma.’

²¹Ndipo Fumu yikati kwa ine, ‘Rutanga, chifukwa nditi ndikutumenge kuya kutali ku âwamitundu.’”

Paulosi mwenekaza wa chiRoma

²²âwanthu âwakamupulikizga kufikira apo wakayowoya mazgu agha, ndipo âwakachemerezga wakati, “Muwuskamo mu charu munthu wawakawaka uyo! Kuti wakwenera kukhara wamoyo chara!”

²³âwanthu âwakachemerezga na kukhupula vyakuvwara vyawo, ndiposo na kuthibulira fuvu muchanya.

²⁴Murara wa âwankhondo ya âwaRoma yura wakaŵalangula kuti Paulosi âwamunjizge mu linga, na kumuthyapula, ndipo âwamufumbe chifukwa icho âwaYuda âwamupomeranga chomene ntheura.

²⁵Para âwakati âwamukaka na vingwe, Paulosi wakamufumba murara wa âwankhondo uyo wakimilira penepapo wakati, “Kasi chikuzomerezgeka kwa imwe kuthyapula mweneuyo ndi mwenekaza wa chiRoma kwambula kumweruzga na kumususka danga?”

²⁶Para murara wa wankhondo wakapulika mazgu agha, wakaruta ku mukuru wa wankhondo, wakamufumba wakati, "Kasi mukukhumba kuchitachi? Munthu uyu ndi mwenekaya wa chiRoma."

²⁷Ntheura mukuru wa wankhondo wakiza na kumufumba wakati, "Undiphalire, kasi ndiwe mwenekaya wa chiRoma?" Paulosi wakazgora wakati, "Inya."

²⁸Mukuru wa wankhondo yura wakati, "Ine uRoma wane nkhawugula na ndarama zinandi." Kweni Paulosi wakati, "Ine ndine muRoma kufuma kukubabika kwane."

²⁹Penepapo wanthu awo wakatenge wamufumbe Paulosi wakawerera nyuma. Mukuru wa wankhondo wakopa chomene wakati wamanya kuti Paulosi wakawa mwenekaya wa chiRoma na kutiso wamukaka.

Paulosi panthazi pa mphara ya waYuda

³⁰Mukuru wa wankhondo pakukhumba kumanya makora chifukwa chenecho icho waYuda wakamupachanga nacho Paulosi, wakamusutula, ndipo wakalangula wasofi warara na mphara yose ya waYuda kuti wawungane. Wakakhira na Paulosi ndipo wakaya kamwimika panthazi pavo.

Milimo ya Wakutumika 23

¹Paulosi wakawadadoliska wa mphara yikuru ya waYuda ndipo wakati, "Mwa wanyane, ine ndakhara na njuwi yiweme panthazi pa Chiuta kufikira muhanya uno."

²Musofi Mukuru Hananiya wakawalangula awo wakimilira pafupi na Paulosi kuti wamutimbe pa mlomo.

³Ntheura Paulosi wakati kwa iyo, "Nadi Chiuta wati wakutimbe iwe, wa mweneiwe wati tuu nga nchimati cha utoto utuwa! Wakhara apo na kunderuzga ine kwakuyana na dango, kweni ukuswaso dango pakulangula kuti ine nditimbiye!"

⁴Ndipo wanthu awo wakimilira pafupi na Paulosi wakamuphalira wakati, "Ukutuka Musofi Mukuru wa Chiuta!"

⁵Ndipo Paulosi wakati "Mwa wanyane, ndangumanya chara kuti ndi Musofi Mukuru, pakuti Malembo ghakuti, 'Ureke ungatukanga wakuwusa wa wanthu wa ku kwinu.'"

⁶Para Paulosi wakapanikizga kuti wanji wakawa waSaduki, ndipo wanji waFarisi, wakachemerezga mukati mu mphara wakati, "Mwa wanyane, ndine muFarisi, mwana wa muFarisi. Nkhweruzgika pano, chifukwa ndili na chigomezgo chakuti wakufwa wamkuwuka."

⁷Ndipo wakati wayowoya ichi, waFarisi na waSaduki wakamba kususkana ndipo mzinda ukagawikana.

⁸(Pakuti waSaduki wakuyowoya kuti, kulije chiwuka, kulije wangelo, kulijeso mizimu. Kweni waFarisi wakupulikana mu vyose.)

⁹Ntheura kukaŵa chiwawa chikuru, ndipo wamanyi-marango wanji wa mu chipani cha waFarisi wakimilira na kususka chomene, wakati, "Kuti tikusangamo kanthu kaheni mu munthu uyu chara. Tikumanya chara, panji ndi Mzimu, panji ndi mungelo wali kuyowoya nayo?"

¹⁰Apo kususkana kukarutilira chomene, murara wa wankhondo pakopa kuti Paulosi wangaparurika, wakaŵalangula wasilikari wakhe kuti wakhire na kuya kamukwapura mukati mu wantru na kumunjizga mu linga lawo.

¹¹Usiku wenewura Fumu yikimilira pafupi na iyo yikati, "Khwima mtima!" Nga ndi umo wanguŵira kaboni wane muno mu Yerusalem, ntheura ndimo ukaŵireso kaboni wane na mu Romu wuwo.

WaYuda wakumuchitira chiŵembu Paulosi

¹²Kukati kwacha, waYuda wakachitira chiŵembu Paulosi, ndipo wakarapa kuti wati waryenge chara nanga nkhumwa, wasuke wamukome.

¹³Awo wakanozgera chiŵembu ichi wakajumpha 40.

¹⁴Wantu aŵa wakaruta ku wasofi warara na ku warara wa waYuda wakati, "Tili kurapa kuti, tireke kucheta kanthu tisuke timukome Paulosi.

¹⁵Ntheura imwe pamoza na wa mphara yikuru, mutume mazgu ku murara wa wankhondo ya waRoma kuti wakhilire nayo Paulosi kwa imwe. Imwe muŵe nga ndi para mukukhumba kusanda makora vya mrandu wakhe. Ndipo tili wakunozgeka kumukoma pambere wandafike kufupi."

¹⁶Kweni muphwa wa Paulosi wakapulika kuti wamkumukhazga, ntheura wakaya kanjira mu linga na kumwandulira Paulosi.

¹⁷Penepapo Paulosi wakachema yumoza wa warara wa wankhondo wakati, "Mwana uyu ukamupereke ku mukuru wa wankhondo, wali na kanthu kakumuphalira."

¹⁸Ntheura murongozgi wa wankhondo yura wakamutora na kuruta nayo ku murara wa wankhondo, ndipo wakati, "Mukayidi yura, Paulosi, wangundichema, ndipo wangundiphalira kuti ndize na mwana uyu kwa imwe, pakuti wali na kanthu kakumuphalirani."

¹⁹Penepapo mukuru wa wankhondo wakamukora pa kawoko na kuya kamilira nayo pa mphepete, wakamufumba wakati, "Nchichi icho ukukhumba kundiphalira?"

²⁰Muphwa wa Paulosi wakati, “Na machero, ḫaYuda ḫapangana kwiza kamurombani kuti Paulosi mumutorere ku mphara, kuti ḫawē nga ndi para ḫakukhumba kusanda makora vya mrandu wakhe.

²¹Mureke kuŵapulikira chifukwa pali ḫanthu ḫawo kujumpha 40, ḫeneawo ḫanozgera kuya kamukhazga. Ḫanthu aŵa wose ḫarapa kuti ḫaryenge chara nanga nkhumwa, ḫasuke ḫamukome Paulosi. Sono mbakunozgeka kuchifiska ichi, ndipo ḫakulindirira icho muti mudumure.”

²²Mukuru wa ḫankhondo yura wakamuwezga munyamata yura, wakati wamuchenjezga kuti, “Ureke kuphalirapo munthu nanga njumoza kuti wandiphalira ichi.”

Paulosi wakutumika kwa nduna Felike

²³Ntheura mukuru wa ḫankhondo wakachema ḫarara ḫawiri mwa ḫankhondo, wakaŵaphalira wakati, “9 koloko na usiku muŵe ḫakunozgeka na ḫankhondo 200, kuruta ku Kesareya pamoza na ḫankhondo ḫakukwera pa mahachi 70, ndiposo na ḫankhondo ḫakukorera mikondo 20.

²⁴Munozgereco ḫakavalo ḫanji kuti Paulosi wakwereco, ndipo mukamupereke makora kwa Felike, mukuru wa chigâwa.”

²⁵Ndipo mukuru wa ḫankhondo wakalemba karata ntheura:

²⁶“Ndine Kilaudiyo Lusiyasi, kwa imwe ḫakutumbikika Felike, mukuru wa chigâwa. Nkhumutauzgani.

²⁷Munthu uyu ḫaYuda ḫakamukora ndipo ḫakâwa pafupi waka kumukoma. Nkhati ndamanya kuti ndi mwenekaya wa chiRoma, nkharuta na ḫasilikari ḫane kuya kamuthaska.

²⁸Nkhakhumba kumanya icho ḫakamupacha nacho, ntheura nkhiza nayo ku mphara yawo.

²⁹Nkhasanga kuti ḫakumupacha na chinthu icho chikukhwaska marango ghawo, kweni palije kanthu ako wangakomekerapo panji kukakikirapo.

³⁰Para nkhati ndaphalirika kuti ḫaYuda ḫakumuchitira chiŵembu munthu uyu, penepapo nkhamutuma kwa imwe. Nkhalangula awo ḫakumupacha kuti ḫize kayowoya ivyo ḫakumupacha navyo pa maso pinu.”

³¹Ntheura ḫasilikari, ḫakamutora Paulosi nga ndi umo wakalangulikira, na kuruta nayo na usiku ku Antipatiri.

³²Na machero ghakhe, ḫakawerera ku muzi wa ḫasilikari na kureka ḫasilikari ḫa pa mahachi kurutilira nayo.

³³Apo ḫakati ḫafika ku Kesareya na kupereka karata ku mukuru wa chigâwa, ḫakamupereka Paulosi mu mawoko ghakhe.

³⁴Pakuŵazga karata, mukuru wa chigaŵa wakamufumba Paulosi, ku chigaŵa icho wakafumiranga. Apo wakati wamanya kuti wakafumiranga ku Kilikiya, wakati,

³⁵“Nditi ndikupulike para ūafika awo ūakukupacha.” Ntheura mukuru wa chigaŵa wakalangula kuti Paulosi ūasungilirike mu nyumba ya ufumu Herode.

Milimo ya Wakutumika 24

ŵaYuda ūakumupacha Paulosi panthazi pa Felike

¹Ghakati ghajumphapo mazuŵa ghankonde, Musofi Mukuru Hananiya wakikha pamoza na ūarara ūanji ndiposo na mumanyimarango yumoza zina lakhe Tereturo ndipo ūakaphara ivyo ūakamupacha navyo Paulosi panthazi pa nduna Felike.

²Para Paulosi wakati wachemeka, Tereturo wakamba kumupacha wakati, “Mwa ūakuchindikika, Felike, urongozgi winu wa mahara watiŵika mu mutende kwa nyengo yitali, ndipo vinthu vinandi vyasinthikira ku uweme mu charu chithu.

³Mu nthowa yiliyose, na kosekose, ichi tikupokerera na kuwonga kose.

⁴Kweni kwambula kumutayirani nyengo nkhumuŵeyani kuti mu lusungu lwinu mupulike ivyo tili navyo mwakudumula.

⁵Munthu uyu tamusanga kuti ngwa kusuzga nadi. Mu charu chose, wakuwuska viwawa mukati mu ūaYuda wose, ndipo ndi murongozgi wa kampingo ka mupatuko ka ūNazarete.

⁶Ndiposo wakakhumba kukazuzga Nyumba ya Chiuta, kweni tikamukora. [Tikatenge timweruzge kwakuyana na marango ghithu,

⁷kweni murara wa ūankhondo Lusiyasi wakiza kamuwuskako kwa ise na nkhongono zikuru.

⁸Ndipo wakalangula kuti awo ūakumupacha ūize kwa imwe.] Usange mungamufumba munthu uyu, muti muvisange mwekha vinthu ivyo ise tikumupacha navyo.”

⁹ŵaYuda nawo ūakazomerezgana nayo Tereturo pakukhozgera kuti ndimo vikâwira nadi.

Paulosi wakujivikirira panthazi pa Felike

¹⁰Apo mukuru wa chigaŵa wakamusinizga kuti wayowoye, Paulosi wakati, “Pakumanya kuti mwâwa mweruzgi wa fuko ili kwa virimika vinandi, nkhujivikirira mwakukondwa.

¹¹Mungapanikizga mwekha unenesko kuti palije kujumphapo mazuŵa 12 apo nkharuta ku Yerusalemu kuya kasopa.

¹²ŵaYuda kuti ūakandisanga nkhususkana na munthu waliyose chara, nesi kundisanga kuti nkukhuŵirizga chivulupi mukati mu ūanthu, manyi ndi mu Nyumba ya Chiuta panji mu nyumba zawo zakusoperamo, panji mu msumba.

¹³Kuti ūangamupanikizgirani chara pa chimoza cha ivyo ūakundipacha navyo.

¹⁴Nanga ndi ntheura, icho nkuzomera panthazi pinu nchakuti, nkhusopa Chiuta wa ūasekuru pakurondezga Nthowa iyo iwo ūakuti nkhamingo ka mpatuko. Kweniso nkupulikana na vyose ivyo vili kulembeka mu Dango la Mozesi na nchimi,

¹⁵pakugomezga mwa Chiuta uyo iwo nawo ūakumuzomera kuti ūanthu wose ūarunji na ūaheni ūamkuwuka ku ūakufwa.

¹⁶Ntheura nyengo zose nkuyuezga chomene kuŵa na njuŵi yiweme panthazi pa Chiuta na panthazi pa ūanthu.

¹⁷“Vikati vyajumphapo virimika vinyakhe nkiza na kuyeghera ūa fuko lane vya lusungu pamoza na vyakupereka.

¹⁸Apo nkachitanga mlimo uwu, iwo ūakiza kandisanga mu Nyumba ya Chiuta, para nkhati ndamarizga mlimo wakujitzga. Kukâwa mzinda chara, nanga nchiwawa.

¹⁹Kweni ūaYuda ūakafumira ku Asiya, ndiwo mphanyi ūiza panthazi pinu, kuti ūandipache usange ūali nako kanthu kakundisuska.

²⁰Panji ūanthu awo ūali pano ūaphare uheni uwo ūakasanga apo nkhemilira panthazi pa mphara yawo.

²¹Kupatulako chimoza pera para nkachemerezga kuti, ‘Nkhweruzgika panthazi pinu muhanya uno, chifukwa ndili na chigomezgo chakuti ūakufwa ūamkuwuka,’ nkhayowoya na mazgu ghakukwera apo nkhemilira mukati mwawo.”

²²Ntheura Felike pakumanya makora na za Nthowa iyi, wakimika mrandu. Wakâwaphalira kuti, “Ndizamkudumula mrandu uwu para Lusiyasi murara wa ūankhondo wafika.”

²³Wakamulangula murara wa ūankhondo kuti wamusungilire Paulosi mu gadi, kweni wamupengeko wanangwa ndiposo wareke kukanizga ūabwezi ūakhe kumuchitira ivyo wangakhumba.

Paulosi panthazi pa Felike na Durusila

²⁴Ghakati ghajumphapo mazuŵa ghanji, Felike wakiza pamoza na muwoli wakhe wa chiYuda zina lakhe Durusila. Wakamuchema Paulosi ndipo wakamupulika apo wakayowoyanga na za chipulikano mwa Khristu Yesu.

²⁵Apo Paulosi wakarutilira kuyowoya na vyā urunji, kujikora na weruzgi uwo ukwiza, Felike wakatenthema, ndipo wakazgora kuti, “Kwa sono rutanga, para ndasanga nyengo ndizamkukuchema.”

²⁶Kweniso pa nyengo yeneyira, Felike wakagomezganga kuti Paulosi wati wamupenge ndarama, ndicho chifukwa wakamuchemanga kawirikawiri na kudumbiskana nayo.

²⁷Pakati pajumpha virimika viŵiri, Porokiyo Fesito wakahalira malo gha Felike kuŵa mukuru wa chigâwa. Kweni Felike pakukhumba kukondweska âwaYuda wakamureka Paulosi mu gadi.

Milimo ya Wakutumika 25

Paulosi wakweruzgika na Porokiyo Fesito

¹Fesito wakati wafika mu chigâwa icho, ndipo ghakati ghajumphapo mazuŵa ghatatu, wakakwerera ku Yerusalem kufuma ku Kesareya.

²Wasofi warara na wakuruwakuru âwaYuda, wakiza na kumuphalira ivyo wakamupacha navyo Paulosi.

³Wakamuweya nga ndi mwâwi wa pa dera kuti waŵatumire Paulosi ku Yerusalem, kweni wakanozgera kumukhzazga pa nthowa kuti wamukome.

⁴Fesito wakazgora wakati, “Paulosi wakhalirenge mu gadi ku Kesareya, kweni ine ndirutenge kwenekaza sonosono.

⁵Rekani wantru awo wali na mazaza mwa imwe ūikhe na ine ku Kesareya, ndipo usange muntru uyo wali nayo na mrandu, wakamupache kwenekaza.”

⁶Fesito wakati watandara nawo mazuŵa ghankonde na ghatatu panji khumi, wakakhilira ku Kesareya. Na machero ghakhe, Fesito wakakhara mu mphara pa mupando wa kweruzgirapo, ndipo wakalangula kuti ūize nayo Paulosi.

⁷Wakati wafika, âwaYuda awo wakafuma ku Yerusalem wakimilira na kumuzingirizga ndipo wakamupacha na vinthu vyā kofya vinandi, vyeneivyo wakawavye ukaboni wakhe.

⁸Kweni Paulosi wakajivikirira wakati, “Ndilije kuchita kantru kaheni kwanangira marango gha âwaYuda, panji Nyumba ya Chiuta, panjiso karonga wa ku Romu.”

⁹Fesito pakukhumba kukondweska âwaYuda, wakamufumba Paulosi wakati, "Kasi ukukhumba kuruta ku Yerusalemu kuti ndiko ukeruzgikire panthazi pane pa ivyo âwakukupacha navyo?"

¹⁰Kweni Paulosi wakazgora wakati, "Ine nkhwimilira panthazi pa weruzgi wa karonga wa ku Romu, penepapo nkhwenera kweruzgikira. Ine ndilije kuâwachitira kaheni âwaYuda, nga ndi umo imwe namwe mukumanyira makora ghene.

¹¹Usange ndili wakwananga, ndipo ndachita kanthu kakunenereska nyifwa, kuti nkukana kufwa chara. Kweni usange mulije unenesko mu ivyo âwakundipacha navyo, palije munthu uyo wangandipereka kwa iwo. Mrandu wane urute kwa karonga wa ku Romu."

¹²Fesito wakati wadumbiskana na awo âwakamovviranga pa weruzgi wa mirandu, wakati, "Wayowoya kuti mrandu wako urute kwa karonga wa ku Romu, ntheura kwa karonga wa ku Romu ndiko urutenge."

Paulosi panthazi pa Agripa na Berenike

¹³Ghakati ghajumphapo mazuâwa ghanyakhe, Karonga Agripa na Berenike âwakafika ku Kesareya kwiza kamupokerera Fesito.

¹⁴Pakuti âwakakharako mazuâwa ghanandi, Fesito wakamwandulira Karonga mrandu wa Paulosi wakati, "Walipo munthu yunji mweneuyo Felike wakamureka mu gadi.

¹⁵Para nkhaâwa mu Yerusalemu, âwasofi âwarara na âwarara âwa âwaYuda, âwakandiphalira vyâ iyo na kundiromba kuti ndimweruzge kuti ngwakwananga.

¹⁶Kweni nkhaâphalira kuti ndi luso la âwaRoma chara kupereka munthu uyo âwakumupacha na mrandu ukuru pambere wandakumane na awo âwakumupacha maso na maso kuti waâwe na mwâwi wakujivikirira pa mrandu wakhe.

¹⁷Ntheura apo âwakakumana pamoza kuno, kuti nkaziwurika chara, kweni na machero ghakhe, nkakhara pa chitengo cha kweruzgirapo. Nkhalangula kuti âwize nayo munthu yura.

¹⁸Apo âwakamupachanga âwakimilira, âwakapharapo chara nanga nchimoza cha vifukwa vikuru ivyo nkagomezganga kuti âwangaphara.

¹⁹Kweni âwakasuskana nayo vyâ chisopo chawo, na vyâ munthu yunji Yesu, mweneuyo wali kufwa, ndipo Paulosi wakuti ngwamoyo.

²⁰Ine nkazgeâwa na umo ndingasandira vyeneivi. Ntheura nkhamufumba Paulosi usange wakakhumbanga kuruta ku Yerusalemu kuti wakasuskane nawo kwenekura pa ivyo âwakamupacha navyo.

²¹Kweni apo Paulosi wakawéyea kuti wasungike mu nyumba yakusungamo û mirandu, apo wakulindizga na udumuliro wa karonga wa ku Romu, nkhamulangula kuti wakolerekere pasi danga mpaka apo nkhenera kumutumira kwa karonga wa ku Romu.”

²²Ndipo Agripa wakati kwa Fesito, “Ine nane nkhukhumba kumupulika munthu uyu.” Fesito wakazgora wakati, “Wizamkumupulika na machero.”

²³Na machero ghakhe, Karonga Agripa na muwoli wakhe Berenike, ûwakiza na mazaza ghose gha ufumu. Wakanjira mu chipinda cha kweruzgiramo mirandu pamoza na ûwarongozgi û khondo, na ûanthu ûwakuzirwa û mu msomba. Ndipo Fesito wakati walangula Paulosi ûwakiza nayo.

²⁴Fesito wakati, “Karonga Agripa, na mose imwe muli pano pamoza nase, mukuwona munthu uyu, mweneuyo ûYuda wose, ku Yerusalem na kuno wuwo, ûwakadandaulanga nayo kwa ine, ndipo ûwakachemerezga kuti wakwenera kukharaso wamoyo chara.

²⁵Kweni ine nkhlasanga kuti wakawâvye kuchita kanthu kakwenerera chilango cha nyifwa. Sono pakuti iyomwene wakati mrandu wakhe urute kwa karonga wa ku Romu, nkhadumula kumutuma kweneukuko.

²⁶Kweni ine kuti ndili na kanthu kenecho chara pa munthu uyu, kakuti ndilembere karonga wa ku Romu na vya iyo. Ntheura ndamutorera panthazi pinu, chomenechomene pa imwe Karonga Agripa, mwakuti para tamufumbisika pa mrandu wakhe, ndiûe na kanthu kakuti ndilembe.

²⁷Pakuti kukuwoneka kwa ine nga nkhupusa kutuma mukayidi kwambula kuphara makora vifukwa vya mrandu wakhe.”

Milimo ya ûWakutumika 26

Paulosi wakujivikirira panthazi pa Karonga Agripa

¹Ntheura Karonga Agripa wakati kwa Paulosi, “Wazomerezgeka kuti uyowoye wekha.” Penepapo Paulosi wakawuska woko lakhe wakamba kujivikirira wakati,

²“Nkhujipima kuwa wa mwaîi chomene pakujivikirira ndekha muhanya uno panthazi pinu, imwe Karonga Agripa, mu vyose ivyo ûYuda ûwakundipacha navyo,

³chifukwa chakuti imwe mukughamanya chomene maluso ghose gha ûYuda, na ivyo ûwakususkana. Ntheura nkhumupemphani kuti, munditegherezge, na kuzzipizga kose.

⁴“Umoyo wane umo ukaâira kufuma ku uwukirano wane, umo nkhakkalira kufuma pa kwamba apo nkhakharanga pamoza na mtundu wane na mu Yerusalem, ukamanyikwa na ûYuda wose.

⁵ŵakhara ūkundimanya kwa nyengo yitali, mwakuti, usange ūakukhumba ūangapereka ukaboni kuti pa umoyo wane wose ndakhara muFarisi wa chipani icho chili nganganga pakurondezga maluso gha chisopo chithu.

⁶Sono nkhwimirira pano kuti ndiyeruzgike chifukwa nkhugomezga mu phangano ilo Chiuta wakapangana na ūasekuru ūithu.

⁷Ndi phangano leneilo mafuko ghithu 12 ghakugomezga kupokera nga ndi umo ūakufwirirapo kusopa Chiuta muhanya na usiku. Mwa ūakuchindikika, ndi chifukwa cha chigomezgo ichi rekani ūYuda ūakundipacha.

⁸Chifukwa uli waliyose wa imwe wakughanaghana kuti nchambula machitiko kuti Chiuta wakuwuska ūanthu ūakufwa?"

⁹"Ine nane nkhakhorweskeka kuti nkhwenera kuchita vinthu vinandi pakulimbana na zina la Yesu wa ku Nazarete.

¹⁰Ndipo nkhavichita nadi mu Yerusalem. Nkhapoka mazaza kufuma ku ūasofi ūarara na kuŵajalira mu gadi ūanthu ūa Chiuta ūanandi. Para kukadumurika kuti ūakomeke, ine nkhazomerezga.

¹¹Nyengo zinandi nkhaŵaranganga mu nyumba zose zakusoperamo. Nkhayezganga chomene kuŵachichizga kuti ūatuke. Nkhaŵakwiyira chomene mwakuti nkhaŵazikizga mpaka na mu misumba ya chilendo.

Paulosi wakwandula umo wakazgokera

(Mil 9.1-19, 22.6-16)

¹²"Ntheura nkharuta ku Damaseko na mazaza gha ūasofi ūarara.

¹³Na muhanya pakati, mwe karonga, apo nkhaŵa pa nthowa, nkhawona ungweru kufuma kuchanya wakubuta kujumpha ungweru wa dazi ndipo ukandizingirizga ine na wose awo ūakâwa nane.

¹⁴Tose tikawa pasi ndipo nkhapulika mazgu ghakuyowoya nane mu chiHebere ghakuti, 'Sauli Sauli! Kasi ukundizikizgirachi? Ukujipweteka wekha pakujitimba pa lunkhanjo.'

¹⁵Ntheura nkafumba nkhati, 'Ndimwe ūanjani, Fumu?' Ndipo Fumu yikati, 'Ndine Yesu, uyo ukumuzikizga.

¹⁶Kweni wuka, ndipo wimilire, pakuti ndakuwonekera pa chifukwa ichi kuti ndikwimike kuŵa muteweti na kaboni wa ivyo wandiwoneramo na wa ivyo nditi ndijirongoreremo kwa iwe.

¹⁷Ndamukukuthaska ku ūanthu ūakwinu na ku ūamitundu wuwo kwa ūneawo nkhukutumako,

¹⁸kuti ukajure maso ghawo mwakuti ūawereko ku mdima na kwiza ku ungweru, ndiposo kufuma ku nkhongono ya Satana na kwiza kwa Chiuta,

mwakuti wāpokere chigowokero cha zakwananga na kupokeraso malo pamoza na awo mbakutuwiskika chifukwa cha chipulikano mwa ine.'

Paulosi wakuwarongosorera wāYuda na wāmitundu za mlimo wakhe

¹⁹"Ntheura, imwe Karonga Agripa, kuti nkhaŵa wa mutafu chara ku mboniwoni ya kuchanya.

²⁰Kweni nkhadanga kupharazga ku awo wāli ku Damaseko, pamanyuma mu Yerusalem, na mu chigaŵa chose cha Yudeya, ndiposo na ku wāmitundu, kuti wakwenera kuzgoka mtima, na kwiza kwa Chiuta, na kuchita milimo yakurongora kung'anamuka kwawo.

²¹Ndicho chifukwa wāYuda wakandikorera ine mu Nyumba ya Chiuta ndipo wākakhumba kundikoma.

²²Kweni ndowwirikanga na Chiuta kufikira muhanya uno. Ntheura nkhwimilira pano kupereka ukaboni ku wose, wākuzirwa na wāmbula kuzirwa wuwo. Nkhuyowoya ivyo nchimi na Mozesi wākayowoya kuti vichitikenge,

²³kuti, Mesiya wakwenera kukomwa, na kuŵa wakudanga kuwuka ku wākufwa, mwakuti wapharazge ungweru wa chiponosko ku wāYuda na ku wāmitundu wuwo."

Paulosi wakuzgora Fesito na Agripa

²⁴Apo Paulosi wakajivikiriranga ntheura, Fesito wakachemerezga wakati, "Paulosi, wafuntha! Kusambira kwako kwa pachanya ndiko kukukufunthiska!"

²⁵Kweni Paulosi wakazgora wakati, "Mwa wākuchindikika wā Fesito, ine kuti ndafuntha chara! Kweni nkhuyowoya mazgu ghaweme gha unenesko."

²⁶Wā Karonga Agripa wākumanya vinthu, ndicho chifukwa chakhe nkhuyowoya na chikanga pa maso pawo. Nkhugomezga nadi kuti palije mwa vinthu ivi, icho wākureka kumanya chifukwa chinthu ichi kuti chikachitikira ku ubende chara.

²⁷Imwe Karonga Agripa, kasi mukugomezga nchimi? Nkhumanya kuti mukugomezga!

²⁸Agripa wakati kwa Paulosi, "Kasi ukughanaghana kuti mu nyengo yichoko waka iyi ungandizgora kuŵa mukhristu?"

²⁹Paulosi wakazgora wakati, "Nanga yingâwa nyengo yichoko waka, panji nyengo yitali, icho nkhuromba pera kwa Chiuta nchakuti, imwe pera chara, kweni na wose awo wākundipulikizga muhanya uno waŵe nga ndine, kupatulako maunyoro agha."

³⁰Penepapo karonga, mukuru wa chigaŵa, Berenike na wānthu wose wākawuka.

³¹Wakati wafumamo wakayowoyeskana wakati, “Munthu uyu wakuchitapo na kamoza chara kakumwenereska nyifwa panji kujalirika mu gadi.”

³²Agripa wakati kwa Fesito, “Munthu uyu wate wasutulikenge, warekenge kuyowoya kuti mrandu wakhe urute kwa karonga wa ku Romu.”

Milimo ya Wakutumika 27

Paulosi wakuruta ku Romu

¹Para kukati kwadumurika kuti tilowokere ku Italiya, Paulosi pamoza na wakayidi wanyakhe, wakaŵikika mu mawoko gha Yuliyo, murara wa chitha chakuchemeka chitha cha karonga.

²Tikati tanjira mu ngarawa yakufuma ku Adiramitiyo, iyo yikakhara pachoko ku lowokera ku madowoko gha mu mlima wa Asiya, tikamba ulendo pamoza na Arisitariko muMakedoniya wa ku Tesalonika.

³Na machero ghakhe, tikaya kafika pa Sidoni. Yuliyo wakamuchitira lusungu Paulosi, pakumuzomerezga kuti warute kuya kaŵawona wabwezi wakhe, mwakuti wapwererereke.

⁴Tikarutilira kufuma para, ndipo chifukwa mphepo yikaputanga kudunjikana nase, tikenda uku tikasikizgikanga na chirwa cha Kipuro.

⁵Para tikati talowoka nyanja ya ku Kilikiya na Pamfiliya tikiza ku Mira, mu Lisiya.

⁶Kwenekura murara wa wankhondo, wakayisanga ngarawa iyo yikafumanga ku dowoko la Alekizandiriya, yeneiyo yikarutanga ku Italiya, ntheura wakinjizga mwenemumo.

⁷Kwa mazuwa ghanandi tikenda pachokopachoko ndipo na unonono ukuru tikaya kafika pa msumba wa Kinidu. Para mphepo yikatijandizganga na kutisuzga chomene, tikenda uku tasikizgika na chirwa cha Kerete, kujumpha ndomo ya Salimone.

⁸Tikenda mu mphepete mwa nyanja pera ndipo na unonono ukuru tikafika pa malo ghakuchemeka Madowoko Ghaweme, gheneagho ghali pafupi waka na msumba wa Laseya.

⁹Pakuti tikakharako nyengo yitali ndipo ulendo ukaŵa kale wakofya, chifukwa nyengo ya kuziwigira vyakurya nayo yikajumpha, Paulosi wakaŵachenjezga wantru wakati,

¹⁰“Imwe mwa wantru, nkhuwona kuti pa ulendo uwu wa pa nyanja uwenge wakupweteka na kutayika kwa katundu na ngarawa pera chara, kweni na maumoyo ghithu wuwo.”

¹¹Kweni murara wa wankhondo wakapulikira chomene kwa murongozgi na kwa mwenecho wa ngarawâa kuruska ivyo Paulosi wakayowoya.

¹²Ndipo pakuti madowoko ghara kuti ghakâwa ghaweme chara kuti wânthu wâtandarepo mu nyengo ya mphepo, wânthu wânandi wâkatenge nkhuweme kuwukapo kuti panji mwa mwaâwi wângaya kafika ku dowoko la Fonikisi. Ili ndilo dowoko la chirwa cha Kerete, ku mpoto cha ku mafumiro gha dazi na ku mwera cha ku mafumiro gha dazi na kukhara kwenekaza nyengo ya mphepo.

Chimphupuru pa nyanja

¹³Para mphepo ya ku mwera yikamba kuputa pachokopachoko, wânthu pakughanaghana kuti mwaâwi ngwenewura wakuchitira icho wâkakhumbanga, wâkakwezga nyanguru ndipo wâkenda mu mphepete pera mwa chirwa cha Kerete.

¹⁴Kweni maluâiro kukawuka chimphupuru cha kuchemeka Yurakulo, icho chikaputa kufumira ku chirwa.

¹⁵Chimphupuru chikamba kutimba ngarawâa, mwakuti yikatondeka kuti yirazge ku mphepo. Ntheura tikareka kulimbana nacho na kuyireka ngarawâa kuti yiyegekenge waka na chimphupuru.

¹⁶Apo tikenda pakusikizgika na kachirwa kachoko ako kakuchemeka Kauda, tikalimbalimba mwakusuzgikira kuâika kawato ka ngarawâa mu malo ghakhe.

¹⁷Wakati wâkakwezga kawato kara, wâkakaka vingwe kusi ku ngarawâa na kukhozga pamoza. Sono pakuti wâkopanga kuti wângakaphatira pa Siriti, wâkakhizga thanga na kuyireka ngarawâa kuti yiyegeke waka.

¹⁸Pakuti tikaponyekera uku na uku na chimphupuru, na machero ghakhe wâkamba kutaya katundu mu maji.

¹⁹Pa zuâa la chitatu, wâkawuskamo vitewetero vya ngarawâa na mawoko ghawo na kuvitaya mu maji.

²⁰Pakuti kwa mazuâa ghanandi tikatondeka kuwona dazi panji nyenyezi, ndipo chimphupuru chikarutilira kuputa chomene, tikataya chigomezgo chose chakuti tithaskikenge.

²¹Para wânthu wâkakhara nyengo yitali kwambula kurya kanthu, Paulosi wakimilira mukati mwawo na kuâphalira kuti, "Imwe mwa wânthu, mupulikirenge ivyo nkhayowoyanga ine, na kureka kufumamo mu chirwa cha Kerete, mphanyi tilije kukumanizgana na kwanangika kose uku pamoza na vyose ivyo vyatayika.

²²Kweni sono nkhumuombani kuti khwimani mitima, pakuti palije na yumoza wa imwe uyo wati wafwenge, kweni ngarawâa pera ndiyo yitayikenge.

²³Chifukwa na usiku weneuwu wajumpha mungelo wa Chiuta uyo ine ndili wakhe ndiposo mweneuyo nkhumuteŵetera, wanguyimilira pafupi nane,

²⁴ndipo wanguti, ‘Ureke kopa Paulosi, ukwenera nadi kwimilira panthazi pa karonga wa ku Romu. Ndipo Chiuta waŵâwika mu mawoko ghako âwanthu wose awo ukulowoka nawo.’

²⁵Ntheura imwe mwa âwanthu khwimani mtima, pakuti nkhupulikana mwa Chiuta, kuti chiŵenye nga ndi umo ndaphalirikira.

²⁶Kweni tizamuyenerera kuyima pa kachirwa kanji.”

Ngaraŵa yikusendera ku mlima

²⁷Mu usiku wa 14, para tikayeghekanga uku na uku na majigha mu nyanja ya Adriya, pafupi usiku pakati âwendeski âwa ngaraŵa âwakanaghana kuti âwakusenderera ku mlima.

²⁸Wakaponya chakupimira ndipo âwakasanga kuti nyanja yira kunjira kwakhe yili mamita 40. Para âwakati âwendapo pachoko, âwakapimaso ndipo âwakasanga kuti pali mamita 30.

²⁹Pakopa kuti ngaraŵa yingakabwanya mawe, âwakaponya nyanguru zinayi kumanyuma kwa ngaraŵa ndipo âwakaromba kuti kuche luŵiro.

³⁰Apo âwendeski âwakakhumbanga kuchimbiramo mu ngaraŵa, na kukhizgira kawato mu maji nga ndi para âwamkuponya nyanguru ku dera la kunthazi kwa ngaraŵa,

³¹Paulosi wakamuphalira murara wa âwankhondo na âwasilikari wakati, “Usange âwanthu aŵa âwakureka kuhkara mu ngaraŵa, kuti mungaponoskeka chara.”

³²Ntheura âwasilikari âwakadumula vingwe vya kawato kara, ndipo âwakakareka kuti karutengenye.

³³Apo kukaŵa pafupi kucha, Paulosi wakachiska wose kuti âwarye chakurya, wakati, “Muanya uno mazuŵa ghakwana 14 mukulindirira waka kwambula kurya na kanthu.

³⁴Ntheura nkhumuchiskani kuti muryepo chakurya. Chiti chimupani nkhongono pakuti palije nanga njumoza wa imwe uyo nanga ndi kasisi ka ku mutu wakhe kati katayikenge.”

³⁵Wakati wayowoya ichi, wakatora chingwa ndipo wakati wawonga kwa Chiuta pa maso gha wose, wakachimenya na kwamba kurya.

³⁶Penepapo wose âwakakhwimiskika ndipo waliyose wa iwo wakarya.

³⁷Tose pamoza mu ngaraŵa tikaŵa 276.

³⁸Para âwakati âwarya na kukhuta, âwakapepuska ngaraâwa pakuponya tirigu mu nyanja.

Kunangika kwa ngaraâwa

³⁹Sono para kukati kwacha, âwendeski âwa ngaraâwa kuti âwakapanikizga charu chira chara, kweni âwakawona chinkhodyera icho mu mphepete mwakhe mukâwa muchenga. Âwakapima kuti usange chingâwa chamachitiko âwangakwezga ngaraâwa penepapo.

⁴⁰Ntheura âwakasutula nyanguru na kuzireka mu nyanja. Pa nyengo yeneyira pera âwakasutulaso vingwe ivyo âwakakakira sigiro. Ndipo âwakakwezga muchanya thanga la kunthazi kurazgira ku mphepo mwakuti yikanchizgire ngaraâwa kunthazi ndipo tikarutanga ku mlima.

⁴¹Kweni ngaraâwa yikaya kakwera mu chibumira cha muchenga, na kwima penepara. Chigaâwa cha kunthazi kwakhe chikaphatira, ntheura yikareka kwenda ndipo chigaâwa cha kumanyuma chikasweka na majigha.

⁴²Âwasilikari âwakaghanaghana zakuti âwakome âwakayidi wose mzire yumoza waskughe na kuchimbira.

⁴³Kweni murara wa âwankhondo pakukhumba kuponoska Paulosi, wakaâwakanizga kuti wachite ichi. Wakalangula âwanthu wose awo âwakamanya kuskugha kuti âwadanga âwadukira mu maji kufuma mu ngaraâwa ndipo âwaskughe na kuruta ku mlima.

⁴⁴Ndipo awo âwakakharapo, wakaâwalangula kuti âwakore mathabwa, panyakhe viâwanduka vyâ ngaraâwa. Ntheura ndimo kukaâwira kuti tose tikafika makora ku mlima.

Milimo ya âWakutumika 28

Icho chikachitika kwa Paulosi mu chirwa cha Melita

¹Tikati tafika makora ghene ku mlima, tikapulika kuti zina la chirwa chira ndi Melita.

²Wenecharu âwakâwa âwanthu âwa lusungu chomene mwakuti wakapemba moto na kutipokerera, pakuti vura yikarokwanga ndipo kukazizima.

³Paulosi wakaya kathenya mzigho wa nkuni. Para wakaziâwikanga pa moto, njoka ya chipiri yikafuma mu mzigho pakuchimbira chithukivu, ndipo yikamudemerera pa woko.

⁴Para âwenecharu âwakawona njoka yira yikulendera pa woko la Paulosi, âwakayowoyeskana âwakati, "Munthu uyu wakwenera kuâwa chigewenga. Nangauli wapona ku nyanja, urunji kuti ukumuzomerezga chara kuâwa wamoyo."

⁵Paulosi wakamijulira njoka yira pa moto kweni kuti wakapweteka chara.

⁶Kweni iwo âwakalindiriranga na chigomezgo chakuti watupenge, panji kwa mabuchibuchi wati wawenge pasi na kufwa penepapo. Sono âwakati âwlindizga nyengo yitali kwambula kuwona kanthu kaheni kakumuwira, âwakasinthia maghanoghano ghawo ndipo âwakayowoyeskana âwakati, "Munthu uyu ndi chiuta."

⁷Pafupi waka na malo ghara pakaâwa minda ya Pubuliyo, murongozgi wa chirwa chira. Iyo wakatipokerera makora chomene, ndipo wakatipwerererera makora chomene kwa mazuâwa ghatatu.

⁸Wiske wa Pubuliyo wakagonanga pasi chifukwa wakaâwa murwari na kuthukira kwa mu thupi pamoza na nthenda ya pa moyo pa ndopa. Paulosi wakanjira mu chipinda chakhe na kuromba ndipo wakaâwika mawoko ghakhe pa iyo na kumuchizga.

⁹Chikati chachitika chinthu ichi, âwarwari wose âwa mu chirwa chira âwakiza ndipo âwakachizgika.

¹⁰Âwakatipa vyawanangwa vinandi, ndipo para tikarutanga âwakatiâwikiramo vyose ivyo tikakavukanga pa ulendo withu.

Ulendo wa Paulosi kufuma ku Melita kuruta ku Romu

¹¹Yikati yajumphapo myezi yitatu, tikayamba ulendo withu mu ngaraâwa iyo yikatandara nyengo yose ya chiwubi mu chirwa chira. Ngaraâwa iyi yikâwa ya ku Alekizandiriya, yeneiyo chimanyikwi chakhe chikâwa cha, "ÂWachiuta âwa maphaska."

¹²Tikafika mu msumba wa Sirakusi, ndipo tikatandaramo mazuâwa ghatatu.

¹³Kufuma kura tikazingirira ndipo tikafika mu Regiyo. Likati lajumphapo zuâwa limoza, chimphupuru chikawuka kufumira ku mwera, ndipo pa zuâwa la chiwiri lakhe, tikafika ku Puteyoli.

¹⁴Kwenekura tikaâwasanga âwabali mu chipulikano, ndipo âwakatiromba kuti tikharepo nawo mazuâwa ghankhonde na ghaâwiri. Ndipo Ntheura tikiza ku Romu.

¹⁵Âwakhristu âwanyithu kura âwakati âwapulika za ise, âwakiza mpaka pa Musika wa Apiya, na pa Nyumba Zitatu za Walendo kwiza kakumana nase. Para Paulosi wakawawona wakawonga Chiuta ndipo wakakhwima mtima.

Paulosi wakupharazga ku âwaYuda mu Romu

¹⁶Tikati tafika mu msumba wa Romu, Paulosi wakazomerezgeka kukhara pa yekha na musilikari uyo wakamulondanga.

¹⁷Ghakati ghajumphapo mazuâwa ghatatu, Paulosi wakaâwachemera pamoza âwarongozgi âwa chiYuda âwa kwenekura. Para âwakati âwawungana,

wakawaphalira wakati, "Mwaŵanyane, ine ndili kuno wakukakika kufuma mu Yerusalem, nangauli ine nkhaŵavye kuŵachitira kanthu kaheni ŵanthu ŷa kwithu, panji maluso gha ŷasekuru, kweni ŷakandikora, na kundipereka ku ŷaRoma

¹⁸Pamanyuma pakundifumbisiska, ŷakakhumba kundifumiska chifukwa ŷakasanga kuti ndilije kwananga kanthu kakuti ndikomekere.

¹⁹Kweni para ŷaYuda ŷakakana, nkhachichizgika kuti mrandu wane urute kwa karonga wa ku Romu, nangauli kuti nkhaŵa na chifukwa chakuŵapacha nacho ŷa fuko lane chara.

²⁰Ndicho chifukwa ndamuchemani kuti ndiwonane na kudumbiskana namwe. Pakuti mpha chifukwa cha chigomezgo cha ŷalsraele apo ine nkukakikira na unyoro uwu."

²¹Ŵakamuzgora ŷakati, "Ise tindapokerepo makarata ghakufuma ku Yudeya, kuphara vy a iwe. Palijeso mukhristu munyithu waliyose uyo wali kwizako kuno kuphara vy a iwe, panji nesi kuyowoya uheni wa iwe.

²²Kweni takhumbanga kupulika maghanogħano ghako, pakuti tikumanya kuti kosekose ŷanthu ŷakususka kampingo aka ka mupatuko."

²³Ntheura ŷakapangana zuŵa ilo ŷangakumana nayo Paulosi, ndipo ŷanthu ŷanandi ŷakiza zuŵa lira uko Paulosi wakakharanga. Kufuma ku mulenje mpaka ku mise, Paulosi wakawarongosorera na kuŵaphalira vy Ufumu wa Chiuta. Ntheura wakayezga kuŵakhorweska kuti ŷapulikane na Yesu kufuma mu Dango la Mozesi na mu malembo gha nchimi.

²⁴Ŵanji ŷakagomezga mazgu gha Paulosi, kweni ŷanyakhe kuti ŷakagomezga chara.

²⁵Ntheura ŷakawukapo kwambula kuzomerezgana. Kweni ŷachali ŷandawukepo, Paulosi wakayowoya mazgu ghachoko agha ghakuti, "Mzimu Mutuŵa wakaneneska para wakayowoya kwa ŷawiskemwekuru mwa nchimi Yesaya kuti,

²⁶Rutanga ku ŷanthu aŵa na kuyowoya kuti, Kupulika muti mupulikenge, kweni muti mupulikiskenge chara. Kulawiska muti mulawiskenge, kweni muti muwonenge kanthu chara.

²⁷Chifukwa mitima ya ŷanthu aŵa yili kudindiŵara, makutu ghawo ngazitu kupulika, ndipo ŷali kujara maso ghawo. Mzire ŷawone na maso ghawo, ŷapulike na makutu ghawo, ŷamanyiske na mitima yawo, na kuwerera kwa ine kuti ndiŵachizge."

²⁸"Ntheura manyani ichi, kuti chiponosko ichi cha Chiuta chaperekka ku ŷamitundu. Iwo ŷati ŷapulikenge!"

[²⁹Para Paulosi wakayowoya mazgu agha, ûaYuda ûakawukapo, na kususkana chomene mukati mwawo.]

³⁰Paulosi wakakhara virimika viŵiri pa malo apo wakajilipiranga yekha ndipo wakapokerera wose awo ûakizanga kwa iyo.

³¹Wakaŵapharazgira vyâ Ufumu wa Chiuta na kuŵasambizga vyâ Fumu Yesu Khristu pakweru kwambula kujandizgika na waliyose.

Ŵaroma

Ŵaroma 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, muteŵeti wa Khristu Yesu, ndipo wakutumika na wakuchemeka na Chiuta kuti ndiphazarazge Uthenga wakhe Uweme,

²uwo Chiuta wakapangana kale mu nchimi zakhe nga ndi umo kuli kulembekera mu Malembo Ghatuŵa.

³Uthenga Uweme ngwa vya Mwana wakhe, Fumu yithu Yesu Khristu, uyo kwakuyana na unthu wakababika mu mphapu ya Davide.

⁴Kweni nga ndi utuŵa wa uChiuta wakhe, kukupanikizga na nkhongono za Mzimu kuti Yesu Khristu Fumu yithu ndi Mwana wa Chiuta pakuwuskika ku âwakufwa.

⁵Mwa iyo Chiuta wakaŵa wa uchizi na ise kuti tiŵe âwakutumika âwakhe, mwakuti tirongozge âwamitundu yose kuti âwamugomezge na kumupulikira. Mwa ntheura zina lakhe lichindikike.

⁶Imwe namwe muli âamoza âwa âwamitundu, imwe Chiuta wali kumuchemani kuti muŵe âwakhe âwa Yesu Khristu.

⁷Nkhulembra mose imwe muli mu Romu, imwe Chiuta wakumutemwani, ndipo wali kumuchemani kuti muŵe âwanthu âwakhe na âwakhe. Uchizi na mutende vyakufumira kwa Chiuta Ŵadada na kwa Fumu yithu Yesu Khristu, viŵenge namwe.

Paulosi wakunweka kuya kachezga ku Romu

⁸Pakudanga, nkhumuwonga Chiuta wane mwa Yesu Khristu, chifukwa cha imwe mose, pakuti chipulikano chinu chikupharazgika mu charu chose cha pasi.

⁹Chiuta mweneuyo nkhumuteŵetera na mzimu wane, pakupharazga Uthenga Uweme wa Mwana wakhe ndiyo kaboni wane. Iyo wakumanya kuti nyengo zose, nkhumukumbukani mu malurombo ghane.

¹⁰Nkuromba kuti Chiuta mu khumbo lakhe, sono pa umaliro wandizomerezge kuti ndiŵe na mwaŵi wakumuchezgerani.

¹¹Nkhunweka chomene kumuwonani mwakuti ndimugaŵiraniko vyawanangwa vya uzimu kuti muŵe âwankhongono,

¹²uko ndiko kuti tikhomeskanenge yumoza na munyakhe mu chipulikano icho tili nacho.

¹³Nkhukhumba kuti mumanye mwa âwabali âwane, kuti nyengo zinandi ndakhumbanga kwiza kwa imwe. Kweni vinthu vinyakhe vyandikanizganga kuti ndize. Nkhukhumba kuti kwa imwe nako ndizakasangeko vipambi

vya âwakupulikana nga ndi umo ndasangira vipambi vyâwakupulikana mu âwamitundu âwanyakhe.

¹⁴Pakuti nkhuchichizgika kupharazga ku âwanthu wose, ku âwakuwuka na ku âwanthu âwa pasi, ku âwakusambira na ku âwambula kusambira.

¹⁵Ntheura nkhunwekera kupharazga Uthenga Uweme na kwa imwe wuwo, imwe mukukhara mu msumba wa Romu.

Nkhongono ya Uthenga Uweme

¹⁶Ine kuti ndili na soni na Uthenga Uweme chara chifukwa ndi nkhongono ya Chiuta yakuponoska wose awo âwakupulikana, pakudanga âwYuda, pamanyuma ku âwamitundu.

¹⁷Pakuti Uthenga Uweme ukuvumbula umo Chiuta wakurunjiskira âwanthu na iyomwene. Ndi mu chipulikano kufuma ku mutendeko kuya kafika ku umaliro. Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, "Murunji wati waâwenge wamoyo kwizira mu chipulikano."

âwanthu wose mba kwananga

¹⁸Ukari wa Chiuta ukuvumbukwa kufuma kuchanya pa uheni wose na ubendezi wose wa âwanthu, âweneawo mauheni ghawo ghakatindiâwizga kuti unenesko umanyikwe.

¹⁹Chiuta wamkuâwalanga chifukwa vyose ivyo munthu wangavimanya vyâwakupulikana, vili pakweru.

²⁰Pakuti kwamba pa nyengo iyo Chiuta wakalengera charu, kaâwiro kakhe kambula kuwoneka, nga ndi nkhongono yakhe ya muyirayira na uChiuta wakhe, kakuwoneka pakweru mu vinthu ivyo Chiuta wali kulenga. Ntheura âwanthu aâwa kuti âwamkuâwa na mpandira chara.

²¹Pakuti nangauli âwakumanya Chiuta, kweni kuti âwakamupa nchindi zakumwenerera chara, nanga nkhumuwonga, kweni âwakaâwa âwakawaka mu kaghanaghaniro kawo ndipo mitima yawo yakupusa yili kuzura na mdima.

²²Nanga âwakajichema kuti mbamahara, âwakazgoka vindere.

²³Mu malo mwakusopa Chiuta wa uchindami na wa muyirayira, iwo âwakusopa vikozgo vyakukozgana na munthu uyo ngwa kumara panji vikozgo vyâwakupulikana, panji vinyama, panji vyakukhwâwa.

²⁴Ntheura Chiuta wakaâwalegherezga waka kuti âwachite vyâwakupulikana na maulamphalampha gha mitima yawo kuti mpaka âwakazuzge mathupi ghawo,

²⁵chifukwa âwakasinthiska unenesko wa vyâwakupulikana na kutore utesi, ndipo âwakasopa na kuteâwetera vinthu ivyo Chiuta wali kulenga mu malo mwakusopa na kuteâwetera Mlengi, mweneuyo ngwa kuchindikika kwa muyirayira. Ameni.

²⁶Chifukwa cha vyeneivi Chiuta wakawalegherezga waka ku maulamphalampha ghachikhozga soni, ghakuchita vy a ukazuzi. Nanga mbanakazi nawo kuti wakukhumba kukumana pakati pa mwanarume na mwanakazi chara umo kaliri kaŵiro. Kweni mukurakaraka kwawo, wakukhumbirana kukumana mwanakazi na mwanakazi munyakhe.

²⁷Ntheura pera na wānarume nawo, mu malo mwakuti wakumane pakati pa mwanakazi na mwanarume, wakulakalaka kukumana mwanarume na mwanarume munyakhe. Wānarume awo wakuchitirana vy a ukazuzi ivi na wānarume wanyawo, wakujichemera chilango chakuŵenerera pa machitiro ghawo ghaheni.

²⁸Chifukwa wānthu wā ntheura wakapima kuti nchambula kwenerera kumumanya Chiuta, rekani Chiuta wakawajowola waka ku maghanoghano ghawo gha kupusa. Wakaŵareka kuti wachite vinthu ivyo kuti wakwenera kuchita chara.

²⁹Wali kuzura na maubendezi gha mitundumitundu, nga ndi uheni, udokezi, maulamphalampha. Wali kuzura na sanje, chigoro, uchigewēnga, zawe, kunjirirwa, kusesa,

³⁰kunenana, kutinkha Chiuta, msinjiro, kujikuzga na kujirumba. Wakwata nthowa zinandi zakuchitira uheni na wāmbula kupulikira wāpapi.

³¹Ndiposo nvindere, wāmbula chipulikano pakuswa mapangano, pakureka kutemwa wanyawo, ndiposo pakuŵa na nkhaza na wanyawo.

³²Wakumanya dango la Chiuta lakuti wānthu awo wakuchita vyeneivi wakwenera kufwa, ndipouli kuti wakuvichita pera chara, kweniso wakuzomerezgana na awo wakuvichita.

Waroma 2

Chiuta wakweruzga wānthu wose mu urunji

¹Ntheura iwe ukweruzga wanyako, manyi ndiwe njani manya kuti uli na mupandira chara. Para ukweruzga wanyako ukujisuska wekha, pakuti iwe ukweruzga nawe, vinthu ivyo wakuchita wanyako ndivyo ukuchitaso na iwe.

²Kweni tikumanya kuti weruzgi wa Chiuta pa awo wakuchita vyeneivi, ngwa unenesko.

³Ntheura iwe wa munyane iwe ukweruzga wanyako awo wakuchita vyeneivi, apo nawe ukuchita vyeneivi, kasi ukupima kuti wamkupona ku weruzgi wa Chiuta?

⁴Panji ukughanaghana kuti kwamkuŵavye kanthu chifukwa cha lusungu lukuru lwa Chiuta, kuzika na kuzizipizga kwakhe? Kasi ukumanya chara kuti

Chiuta wali na lusungu na iwe chifukwa wakukhumba kuti ung'anamuke mu mtima?

⁵Kweni chifukwa cha unonono wa mtima wako na kukana kurapa ukujilundikira waka chilango chikuru cha Chiuta. Chilango ichi chizamkuwoneka pa zuwa ilo ukari wa Chiuta na weruzgi wakhe wa urunji vyamkuvumbukwira.

⁶Chiuta wamkumupa njombe munthu yose yakuyana na ivyo wali kuchita.

⁷Wanthu awo wakupenja uchindami, nchindi na umoyo, pakuchita milimo yiwe me, Chiuta wamkuwapa umoyo wa muyirayira.

⁸Kweni Chiuta wamkucherukira na kurongora ukari wakhe pa awo wakususka na kuchita uheni.

⁹Kwamkuwa visuzgo na vyakuwinya ku wose awo wakuchita uheni, pakudanga waYuda, ndipo pamanyuma wamitundu.

¹⁰Kweni Chiuta wamkuwachindika, kuwatumbika na kuwapa mutende wose awo wakuchita uweme, pakudanga waYuda ndipo pamanyuma wamitundu.

¹¹Pakuti Chiuta walije sankho.

¹²Wose awo wakwananga kwambula kumanya Dango la Mozesi wamkulangika, nangauli walije kumanya marango. Wose awo wakwananga kweni wakumanya marango, wamkulangika na marango.

¹³Chifukwa kuti ndi awo wakupulika marango awo mbarunji pa maso pa Chiuta chara, kweni awo wakuchita icho marango ghakuyowoya, ndiwo wamkuchemeka warunji pa maso gha Chiuta.

¹⁴Kweni para wamitundu awo walije marango mu unthu wawo, wakuchita vinthu vyakukhumbikwa na marango, wakujizgora kuwa marango mwa iwo wenecho, nangauli kuti wali na marango chara.

¹⁵Pakuti makhaliro ghawo ghakurongora kuti marango ghali kulembeka mu mitima yavo. Njuwi zaho nazo zikuwakhalira ukaboni ndipo maghanoghano ghawo ghakuwapacha na kuwavikirira.

¹⁶Kwakuyana na Uthenga Uweme uwo nkupharazga, kwamkuwa ntheura pa zuwa ilo Chiuta wamkweruzga mwa Khristu Yesu vyakubisika vyose ivyo wantru wakuchita.

WaYuda na dango

¹⁷Kweni iwe ukujichema kuti ndiwe muYuda, ukugomezga mu marango ndiposo ukuthumbwira mwa Chiuta.

¹⁸Ndipo ukumanya icho Chiuta wakukhumba kuti uchite, ndipouli kusambira kufuma ku marango, kusankha icho nchiweme na chiheni pakuti uli kunjirikizgika mu dango.

¹⁹Usange iwe ukufikapo kuti uli murongozgi wa âwachiburumutira na ungweru wa awo âwali mu mdima,

²⁰munjirikizgi wa âwakupusa, musambizgi wa âwanthu âwambula kumanya ndipouli kukhorwa kuti pakuâwa na marango uli na unenesko na umanyi wose,

²¹na kuti iwe ukusambizga âwanthu âwanji, kasi ungajisambizga wekha chara? Iwe ukupharazga kuti âwanthu wareke kwiba, kweni asi iwe wamwene ukwiba?

²²Iwe ukuyowoya kuti âwanthu âwareke kuleâwa, kasi iwe wamwene ukuleâwa chara? Iwe ukuvitinkha vikozgo, asi iwe wamwene ukwiba ivyo âwakupereka mu nyumba zakusoperamo?

²³Iwe ukujikuzga kuti uli kusunga marango gha Chiuta, asi ndiwe ukumukhozga soni Chiuta pakuswa marango ghakhe chara?

²⁴Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Âwamitundu âwakutuka Chiuta chifukwa cha imwe âwaYuda.”

²⁵Kukotoreka nkhwa kuzirwa usange munthu wakusungilira marango gha Chiuta. Kweni usange munthu wakuswa marango, wakuâwa nga ndi para wandakotoreke.

²⁶Ndipo usange wa mtundu uyo ngwambula kukotoreka wakusungilira marango, asi Chiuta wati wapime kuwura kukotoreka kwakhe nga nkhukotoreka?

²⁷Chifukwa uyo ngwambula kukotoreka, usange wakusunga marango, wamkukususka iwe uli kukotoreka, apo uli nagho marango agho ghali kulembeka, kweni ukuswa.

²⁸Pakuti muYuda mwenecho kuti ndi uyo wali na kawonekero kakuwaro chara, panji kukotoreka kwenecho kuti ndi uko kukuchitika mu thupi na kuwoneka kuwaro chara.

²⁹Kweni muYuda mwenecho ndi uyo ndi muYuda mukati mu mtima wakhe. Ukotori wenecho ngwa mu mtima uwo ukuchitika na Mzimu Mutuâwa. Kuti ngwa marango agho ghali kulembeka chara. Munthu wa ntheura kuti wakurumbika na âwanthu chara, kweni na Chiuta.

ÂWaroma 3

¹Kasi âwaYuda âwakuwaruska uli âwamitundu? Panji muli chandulo uli mu ukotori?

²ŵakuŵaruska mu nthowa zinandi nkhanira! Pakwamba ŵaYuda ŵakuŵaruska chomene ŵamitundu mu nthowa yiliyose chifukwa pakudanga Chiuta wakapereka mazgu ghakhe ku ŵaYuda.

³Usange ūanji ūakawā ūambula kugomezga, kasi kuwura kugomezgeka kwawo kukuwuskapo kugomezga kwa Chiuta?

⁴Chara nadi! Rekani Chiuta waŵe wakuneneska nanga munthu yose wangâwa mutesi. Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Imwe Chiuta, murongoreke kuŵa ūakuneneska para mukuyowoya, mukwenera kuruska para mukweruzgika.”

⁵Kweni usange ubendezi withu ndiwo ukurongora pakweru urunji wa Chiuta, kasi tingayowoyachi? Kasi tingayowoya kuti Chiuta wakwananga para wakutilanga? (Nkhuyowoya mu unthu.)

⁶Na pachoko pose! Chiuta waŵenge wambula urunji kasi mphanyi wakweruzga uli ūanthu ūa mu charu?

⁷Kweni usange utesi wane ukusazgirako uchindami wa Chiuta pakurongora unenesko wakhe wose pakweru, chifukwa uli ndichali kupika mrandu wakuti ndili kwananga?

⁸Kasi tirekerechi kuyowoya kuti, “Zaninge tichite uheni mwakuti uweme wize? Ūanthu ūanji ūandijokola ine kuti ndimo nkuyowoyer?” Ūanthu aŵa ūamkulangika nga ndi umo ūakwenerera.

Munthu murunji kulije

⁹Ntheura sono, kasi ise ta ūaYuda tikuŵaruska ūamitundu? Na pachoko pose! Ndarongora kale kuti ūanthu wose mbakwananga, ūaYuda na ūamitundu wuwo.

¹⁰Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Kulije munthu murunji, nadi kulije nanga njumoza.

¹¹Kulije munthu uyo wakupulikiska, kulije munthu uyo wakusopa Chiuta.

¹²Wose ūapuruka, wose pamoza ūananga. Palije uyo wakuchita uweme. Nadi, palije nanga njumoza.

¹³Chigoromiro chawo chili nga ndi dindi la mwazi, ndipo malulimi ghawo ghakuyowoya upusikizgi pera. Mu milomo yawo mukufuma mazgu gha urwirwi, urwirwi nga wa njoka ya chipiri.

¹⁴Milomo yawo yazura na nthembo, ndipo mukufuma mazgu ghakuŵaŵa

¹⁵Malundi ghawo ngapusu kuchimbilira ku kupweteka na kukoma ūanyawo.

¹⁶Kose uko ūakwenda, ūakuya kaparanya na kukoma.

¹⁷Nthowa ya mutende kuti âwakuyimanya chara.

¹⁸Chiuta kuti âwakumopa chara, na pachoko pose."

¹⁹Sono tikumanya kuti vyose ivyo marango ghakuyowoya vikukhwaska awo âwali pasi pa marango. Mwakuti âwanthu wose âwareke kuâwa na mupandira na kuwatorera wose ku weruzgi wa Chiuta.

²⁰Ntheura panthazi pa Chiuta, kulije munthu uyo ndi murunji chifukwa cha kurondezga marango. Icho marango ghakuchita, nkhutirongora kwananga kwithu.

Umo Chiuta wakurunjiskira âwanthu

²¹Kweni sono nthowa iyo Chiuta wakurunjiskira âwanthu wayivumbula. Nthowa iyi yili na nchito na dango chara, nangauli Dango la Mozesi na nchimi vikuyipanikizgira.

²²Nthowa yakhe njakuti Chiuta warunjiske âwanthu kwizira mu chipulikano chawo mwa Yesu Khristu. Chiuta wakuchichita ichi ku âwanthu wose awo âwakupulikana na Yesu Khristu, pakuti palije mphambano pakati pa âwanthu wose.

²³Pakuti âwanthu wose mbakwananga ndipo âwalije kufikapo pa uchindami wa Chiuta.

²⁴âwanthu wose âwakurunjiskika na chawanangwa cha uchizi wa Chiuta, âwakuwoneka kuti mbarunji pa maso pa Chiuta chifukwa cha Khristu Yesu uyo wakaâwombola.

²⁵Chiuta wakamupereka Yesu mwakuti na nyifwa yakhe waâwe sembe yakugowokera zakwananga za wose awo âwakupulikana nayo. Chiuta wakachita vyeneivi kuti warongore umo urunji wakhe. Chifukwa kale Chiuta wakazerezga zakwananga za âwanthu mwakujizipizgira waka.

²⁶Kweni sono Chiuta wakamupereka Yesu kuti warongore urunji wakhe kuti yose wakupulikana na Yesu, Chiuta iyomwene wamurunjiske.

²⁷Kasi sono munthu wangajikuzgaso? Chara, kuti wangachita chara. Chifukwa uli? Kasi nchifukwa cha kusunga marango? Chara! Kweni na chipulikano.

²⁸Ntheura tikuwona kuti Chiuta wakurunjiska munthu na chipulikano, kuti wakurunjiska munthu pakuchita icho marango ghakumuphalira chara.

²⁹Panji, kasi Chiuta ndi Chiuta wa âwaYuda pera? Asi âwamitundu nawo ndi Chiuta wawo? Inya nawo ngwawo.

³⁰Pakuti Chiuta njumoza pera ndipo wati warunjiskenge awo mbakukotoreka na awo mbambula kukotoreka kwizira mu chipulikano.

³¹Kasi sono tikughazgora gha waka marango kuti tiŵe na chipulikano? Chara nadi! Kweni tikughakhozga marango.

Ŵaroma 4

Chiyerezgero cha Abrahamu

¹Kasi sono tingayowoyachi na za Abrahamu sekuru withu kwakuyana na unthu? Kasi wakawonachi?

²Nadi usange Chiuta wakarunjiska Abrahamu chifukwa cha milimo yakhe, ipo Abrahamu wali nacho chifukwa cha kujikuzgira, kweni kuti kuli ntheura panthazi pa Chiuta chara.

³Pakuti kasi malembo ghakuyowoya vichi? Ghakuti, “Abrahamu wakapulikana na Chiuta, ndipo Chiuta wakamupima kuti ndi murunji.”

⁴Sono para munthu wakuchita nchito, wakupoka njombe, kweni njombe yakhe kuti yikupimika nga nchawanangwa chara, kweni nga nchinhu icho wapoka kwakuyana na mlimo uwo wachita.

⁵Kweni kulije munthu uyo Chiuta wakumuwona kuti ndi murunji chifukwa cha milimo yakhe, kweni uyo wakupulikana na Chiuta, uyo wakarunjiska ūakwananga, ndiyo chipulikano chakhe chikupimika kuŵa urunji.

⁶Davide wakuyowoya cheneichi para wakuyowoya na vitumbiko vya munthu pa uyo Chiuta wakumupima kuŵa murunji pa dera pa mlimo wose uwo wachita. Iyo wakayowoya wakati,

⁷“Mbakutumbikika awo maubendezi ghawo ghagowokereka, awo zakwananga zavo zawundika.

⁸Ngwakutumbikika munthu uyo FUMU yikumukonthora kwananga kwakhe chara.”

⁹Kasi kutumbikika uko Davide wakayowoya, kasi nkhwa ūakukotoreka pera, panji na awo ūalije kukotoreka? Chifukwa tayowoya kale kuti malembo ghakuti, “Abrahamu wakapulikana na Chiuta, ndipo Chiuta wakamupima kuti ndi murunji.”

¹⁰Kasi chikamuchitikira nyengo nji? Kasi mphambere Abrahamu wandakotoreke panji pamanyuma pakukotoreka? Pakâwa pamanyuma chara kweni pambere wandakotoreke.

¹¹Ukotori ukachitika pamanyuma, kuti chiŵe chimanyikwi chakurongora kuti pambere wandakotoreke, Chiuta wakamurunjiska kale Abrahamu kwizira mu chipulikano. Ntheura Abrahamu ndi dada wa wose awo ūakupulikana na Chiuta, ndipo Chiuta wakuŵawona kuti mbarunji nangauli mbambula kukotoreka.

¹²Ndiposo Abrahamu ndi dada wa wose awo âwali kukotoreka. Kuti ngwa awo âwali kukotoreka kwa thupi pera chara, kweni wa wose awo âwali na chipulikano nga ncha Abrahamu pambere âwandakotoreke.

Abrahamu wakapokera phangano mu chipulikano

¹³Para Chiuta wakapangana na Abrahamu na mphapu yakhe kuti âwizamkuhara charu ichi, kuti wakapangana nawo chifukwa cha kusunga marango chara, kweni chifukwa cha urunji wa chipulikano.

¹⁴Usange awo âwakusunga marango ndiwo âwamkuâwa âwahariri, ipo chipulikano ncha waka ndipo phangano ndambula nchito.

¹⁵Chifukwa nadi marango ghakwiza na ukari wa Chiuta, kweni pose apo palije marango kulije kuswaso marango.

¹⁶Ntheura phangano liri kwima pa chipulikano mwakuti liperekeke waka nga nchawanangwa cha Chiuta ku wose awo mba mu mphapu ya Abrahamu. Kuti likaperekka kwa awo âwakusunga marango pera chara, kweniso na kwa awo âwakupulikana nga ndi umo wakachitira Abrahamu. Pakuti Abrahamu ndiyo dada wa ise tose mu chipulikano.

¹⁷Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, "Ndakuâwika iwe kuti uâwe wiskewokuru wa mafuko ghanandinandi." Abrahamu wakalipokera phangano ili kwa Chiuta mwenecho uyo wakapulikana nayo. Ndi Chiuta uyo wakuwuska âwakufwa na kulangula kuti viâweko vyeneivyo kuti vikâwako chara.

¹⁸Abrahamu wakakhazga ndipo wakapulikana nangauli pakâwavye chifukwa cha chipulikano, kweni iyo wakakhazga pa chipulikano. Ntheura wakazgoka kuâwa wiskewokuru wa mafuko ghanandinandi. Nga ndi umo wakaphalirikira kuti, "Ndimo âwamkuâwira âwa mphapu yako."

¹⁹Abrahamu wakaâwa na virimika pafupi 100. Ndipouli chipulikano chakhe kuti chikasunkhunyika chara, nanga wakaghanaghana na za thupi lakhe leneilo likâwa nga ndakufwa kale, nanga ndi maghanoghano ghakuti Sara wangâwa na mwana chara.

²⁰Kuti wakakayikapo na phangano la Chiuta chara, kweni wakakhomeskeka mu chipulikano na kumuchindika Chiuta.

²¹Abrahamu wakakhorwa nadi, kuti Chiuta wali na nkongono kufiska icho wakapangana.

²²Ichi ndicho chifukwa, "Abrahamu wakapulikana na Chiuta, ndipo Chiuta wakamupima kuti ndi murunji."

²³Kweni mazgu ghakuti, "Chiuta wakapima kuti ndi murunji," kuti ghakalembekera iyo pera chara,

²⁴kweni ghakalembe keraso na ise wuwo, taweneise tikupimika warunji pakupulikana na Chiuta uyo wakamuwuska Yesu, Fumu yithu, ku wakufwa.

²⁵Yesu wakaperekka ku nyifwa chifukwa cha zakwananga zithu, ndipo wakawuskika ku wakufwa kuti ise tirunjiskike pa Chiuta.

Waroma 5

Kurunjiskika panthazi pa Chiuta

¹Ntheura sono pakuti Chiuta watirunjiska kwizira mu chipulikano, tili na mutende na Chiuta mwa Fumu Yesu Khristu.

²Na chipulikano Yesu watitorera ise mu uchizi wa Chiuta uwo sono tikwimamo, ndipo tikusekerera mu chigomezgo icho tili nacho chakusangana mu uchindami wa Chiuta.

³Kweni kuti mphene papo pera chara, ise tikusekererero na mu visuzgo vyithu wuwo, chifukwa tikumanya kuti visuzgo vikutisambizga kuzipizga.

⁴Kuzipizga kukuzenga nkharo yiweme mwa Chiuta ndipo nkharo yiweme yikuzenga chigomezgo.

⁵Chigomezgo ichi kuti chikutigongoweska chara, chifukwa Chiuta, mwa Mzimu Mutuwa uyo wali kutipa, wali kupungulira kutemwa kwakhe mu mitima yithu.

⁶Pakuti apo tikaŵa tichali wambula nkhongono, Khristu wakatifwira ise wabendezi pa nyengo iyo Chiuta wakasora.

⁷Ndi chinthu chinonono kuti munthu wamufwire murunji. Inya, panji chingawako kuti munthu munyakhe wafwire murunji.

⁸Kweni Chiuta watirongora umo iyomwene watitemwera, pakuti apo tikaŵa tichali wakwananga, Khristu wakatifwira.

⁹Sono pakuti ndopa zakhe zatirunjiska ise, tili na chigomezgo chakuti iyo watiponoskenge ku ukari wa Chiuta.

¹⁰Pakuti apo tikaŵa tichali warwani wa Chiuta, tikaphemaniskika kwa iyo na nyifwa ya Mwana wakhe. Sono pakuti taphe maniskika na nyifwa ya Khristu, tili na chigomezgo chakuti na umoyo wakhe taponoskeka.

¹¹Kuti ndipenepapa pera chara, kweni tikukondwa mwa Chiuta kwizira mwa Fumu yithu Yesu Khristu, mweneuyo sono wakutiphemaniska na Chiuta.

Mphambano ya Adamu na Khristu

¹²Kwananga kukanjira mu charu cha pasi na munthu yumoza, ndipo nyifwa yikiza na kwananga. Ntheura nyifwa yikatandazgika mu wantru wose, pakuti wantru wose wakananga.

¹³Ndipo kwananga kukaŵamo mu charu pambere Chiuta wandapereke marango. Kweni para kulije marango, wānthu kuti wakususkika kuti mbakwananga chara.

¹⁴Kweni kwamba pa nyengo ya Adamu kufika pa nyengo ya Mozesi, nyifwa yikawusanga wānthu wose. Yikawusanga nanga mpha awo kwananga kwawo kuti kukayana na kwananga kwa Adamu chara uyo wakaswa dango ilo Chiuta wakamupa. Adamu wakaŵa chithuzithuzi cha uyo Chiuta wakati wamkwiza kunthazi.

¹⁵Kweni kuti tingalinganizga chawanangwa cha Chiuta na kwananga kwa Adamu chara. Pakuti usange wānthu wānandi ūkafwa chifukwa cha kwananga kwa munthu yumoza, ipo uchizi wa Chiuta na chawanangwa cha uchizi wa munthu yumoza uyo ndi Yesu Khristu vikupika ku wānthu wānandi.

¹⁶Ndipo chawanangwa cha Chiuta kuti chikuyana na vyakurondezgapo vya kwananga kwa munthu yumoza chara. Wakati wananga munthu yumoza, kukiza weruzgi na kususkika. Uchizi wa Chiuta uwo ukwiza pamanyuma pa zakwananga zinandinandi ukurunjiska wānthu.

¹⁷Usange mu chifukwa cha kwananga kwa munthu yumoza yura nyifwa yikamba kuwusa, ipo kwakuruska uchizi wa chawanangwa cha urunji viti viwuse mu munthu yumoza Yesu. Pakuti wose awo ūkakopera uchizi wa Chiuta unandinandi na urunji nga nchawanangwa, ūati ūkharenge na umoyo na kuwusa mwa Yesu Khristu.

¹⁸Ntheura, nga ndi umo kwananga kwa munthu yumoza kukaŵatorera weruzgi na kususkika wānthu wose, ntheura ndimo urunji wa munthu yumoza wamkuŵasutulira wānthu wose na kuŵapa umoyo.

¹⁹Ntheura nga ndi mukuwura kupulikira kwa munthu yumoza wānandi ūkazgoka kuŵa ūkwananga, ntheuraso ndimo mukupulikira kwa munthu yumoza wānandi ūati ūzgokerenge kuŵa ūarunji.

²⁰Chiuta wakapereka marango kuti wānthu ūamanye unandi wa zakwananga zaho. Kweni apo kwananga kukaŵanga kunandi, uchizi wa Chiuta ukawângâ unandi kwakuruska.

²¹Ntheura nga ndi umo kwananga kukaŵira na nkhongono kwizira mu nyifwa, ntheuraso uchizi wa Chiuta ngwa nkhongono pakurongora umo Chiuta wakurunjiskira wānthu pa maso pakhe na kuŵarongozgera ku umoyo wa muyirayira mwa Yesu Khristu, Fumu yithu.

Ŵaroma 6

Kufwa ku kwananga na kuŵa ūamoyo mwa Khristu

¹Kasi sono tiyowoye vichi? Kasi tiyowoye kuti tirutilire kukhara mu kwananga, mwakuti uchizi wa Chiuta wandane?

²Chara nadi! Ise tili kufwa ku kwananga, kasi tingarutilira uli kukhara mu kwananga?

³Kasi mukumanya chara kuti tose ise tili kubapatizika mwa Khristu Yesu tikabapatizikiraso mu nyifwa yakhe?

⁴Ntheura para tikabapatizikanga, tikasungika pamoza nayo na kusangana nayo mu nyifwa, mwakuti nga ndi umo Khristu wakawuskikira ku nyifwa na nkhongono ya uchindami wa Wadada, ntheuraso ise nase tikharenge na umoyo uphya.

⁵Usange tikabatikana na Khristu mu nyifwa yakhe, ntheuraso tamkuŵa nayo pakuwuka, nga ndi umo iyo wakawukira.

⁶Tikumanya kuti unthu withu wakale ukapayikika pa mphinjika pamoza nayo mwakuti khumbo la kutemwa uheni limarizgike, kuti tireke kuŵaso wazga ūa kwananga.

⁷Pakuti para munthu wafwa, ndiko kuti wasutukako ku kwananga.

⁸Sono pakuti tili kufwira lumoza na Khristu, tikupulikana kuti tamkuŵa ūamoyo pamoza nayo.

⁹Chifukwa tikumanya kuti Khristu wakawuka ku ūakufwa ndipo watu wafwengeso chara. Nyifwa kuti yiliso na mazaza pa iyo chara.

¹⁰Nyifwa iyo wakafwa, wakafwa ku kwananga kamoza pera kufwira wose. Ndipo umoyo uwo wakukhara nawo, wakukhalira mu kusangana na Chiuta.

¹¹Ntheura namwe mu nthowa yeneiyi mujipime kuti muli ūakufwa ku kwananga kweni muli ūamoyo kwa Chiuta pakubatikana pamoza na Khristu Yesu.

¹²Ntheura rekani kuzomerezga kwananga kuti kuwuse mu mathupi ghinu ghakufwa, ndipo mureke kupulikira maulamphalampha gha mathupi.

¹³Mureke kupereka viŵaro vya mathupi ghinu ku kwananga kuti viteŵetere mlimo wakususkana na urunji. Kweni mujipereke kwa Chiuta nga ūanthu awo ūawuka ku nyifwa kweni sono muli ūamoyo. Ndipo viŵaro vyinu vyose muvipereke kwa Chiuta kuti viteŵetere mlimo uwo Chiuta wakukhumba.

¹⁴Pakuti kwananga kuti kuwuseso pa imwe chara, chifukwa kuti muli pasi pa marango chara, kweni pasi pa uchizi wa Chiuta.

Wakhristu ūâwe ūakuteŵetera urunji

¹⁵Kasi sono kwakharachi? Kasi tinangenge chifukwa kuti tili pasi pa marango chara, kweni pasi pa uchizi wa Chiuta? Chara nadi!

¹⁶Mukumanya makora ghene kuti, para mukujiperekwa kuti muŵe wazga ūa munthu uyo mukupulikira ndiko kuti ndimwe wazga ūa munthu uyo mukupulikira. Sono usange ndimwe wazga ūa kwananga, mufwenge. Kweni usange ndimwe wazga ūa Chiuta, muŵenge warunji pa maso pakhe.

¹⁷Tiwonge Chiuta! Chifukwa imwe kale mukawā ūazga ūa kwananga, kweni sono mukupulikira na mtima winu wose, unenesko uwo uli mu visambizgo ivyo mukapokerera.

¹⁸Sono mukafwaturika ku zakwananga na kuzgoka kuŵa ūazga ūa urunji.

¹⁹Nkhuyowoya kwakuyana na unthu, chifukwa cha kupereŵera kwa kaŵiro kinu. Pa nyengo yimoza mukajiperekwa nkhanira kuŵa ūazga ūakuchita ukazuzi na ubendezi, ntheuraso ndimo mukwenera kujiperekera nkhanira kuŵa ūazga ūa urunji kuti muŵe ūatuŵa mu mtima.

²⁰Para mukawā ūazga ūa kwananga, kuti mukaghanaghanako na vya urunji wa Chiuta chara.

²¹Kasi mukawā na chandulo uli pakuchita vinthu ivyo sono vikumukhozgani soni? Pakuti umaliro wakuchita vinthu vira ndi nyifwa.

²²Kweni sono mwasutulika ku kwananga, ndipo ndimwe ūazga ūa Chiuta. Chandulo chakhe nkhotozgeka mu mtima, ndipo pa umaliro mwamkupokera umoyo wa muyirayira.

²³Pakuti njombe ya kwananga ndi nyifwa. Kweni chawanangwa cha Chiuta mbumoyo wa muyirayira mwa Khristu Yesu Fumu yithu.

Waroma 7

Ntharika ya nthengwa

¹Mwa ūabali, kasi mukumanya chara? Ine nkuyowoya kwa imwe mukumanya marango. Mukumanya kuti marango ghali na mazaza pa munthu para wachali wamoyo.

²Nga nchiyerezgero, marango ghakukaka mwanakazi wakutengwa apo mufumu wakhe wali wamoyo. Kweni usange mufumu wakhe wafwa, mwanakazi ngwa kusutuka ku marango agho ghakamukakanga ku mufumu wakhe.

³Ntheura, usange wakutengwa ku mwanarume munyakhe apo mufumu wakhe wachali wamoyo, wati wachemekenge kuti ndi muleŵe. Kweni usange mufumu wakhe wafwa, wakusutuka ku marango gha mufumu wakhe ndipo kuti wakuchita uleŵe chara usange wakutengwa ku mwanarume munyakhe.

⁴Ntheura pera na imwe namwe mwa wabali wane, muli wakufwa ku marango mwakuti muwe viwaro vya thupi la Khristu mweneuyo wali kuwuskika ku wakufwa, mwakuti timupambikire vipambi Chiuta.

⁵Para tikakharanga kwakuyana na kaŵiro ka unthu withu, maulamphalampha gha kwananga agho ghakawuskika na marango, ghakachita nchito mu mathupi ghithu, kupambika vipambi vya nyifwa.

⁶Kweni sono tili wakusutuka ku marango, pakuti tili kufwa ku icho kale chikatikakanga. Ipo tikuteŵeteraso marango gha kale ghakulembeka chara, kweni tikuteŵetera Chiuta mu nthowa yiphya ya Mzimu Mutuŵa.

Dango na kwananga

⁷Kasi sono tiyowoye vichi? Kasi tiyowoye kuti Dango nkhwananga? Chara nadi! Ndipouli, ndi Dango ilo likandirongora umo kwananga kuliri. Pakuti mphanyi ndilije kumanya uheni wa kudokera usange Dango lirekenge kundiphalira kuti, "Ungadokeranga."

⁸Kweni kwananga kukati kwasanga mwaŵi mu marango kukawuska makhumbiro gha kudokera gha mtundumtundu mwa ine. Pakuti pa dera pa marango, kwananga nkhwakufwa.

⁹Ine kale nkhaŵa wamoyo pa dera pa Dango. Kweni Dango ghakati ghiza, kwananga kukawukaso, ndipo nkhafwa.

¹⁰Marango gheneagho ghakaŵa ghakundipa umoyo, nkhawona kuti ghakunditorera ku nyifwa.

¹¹Pakuti kwananga kukati kwasanga mwaŵi mu marango, kukandipusika na kundikoma.

¹²Ntheura dango ndakupatulika, ndipo languro ndakupatulika, lakurunjika na liweme.

¹³Kasi ndiko kuti icho nchiweme ndicho chikandikoma? Chara nadi! Ndi kwananga uko kukandikoma pakuteŵetera pa icho nchiweme. Kwananga kukandikoma mwakuti kaŵiro kakwananga kenecho kavumbukwe kuti nkhwananga nadi. Ntheura kufumira mu marango, kwananga kukuzgoka kuŵa kukuru chomene kwakuruska.

Makhaliro ghaŵiri ghakulimbana mukati mwa munthu

¹⁴Tikumanya kuti marango nga uzimu. Kweni ine ndine munthu wakutomboroka na wakuguliskika kuŵa muzga wa kwananga.

¹⁵Kuti nkhupulikiska chara machitiro ghane. Chifukwa icho nkhukhumba kuchita kuti ndicho nkhuchita chara, kweni icho nkhuchitinkha ndicho nkhuchita.

¹⁶Sono usange nkhuchita icho nkhukhumba kuchita chara, ipo nkhuzomera kuti marango ngaweme.

¹⁷Ntheura kuti ndine nkhuchita chinthu ichi chara, kweni ndi kwananga uko kukukhara mwa ine.

¹⁸Nkhumanya kuti mwa ine mukukhara kanthu kaweme chara, umo ndi mu thupi lane la kwananga. Chifukwa ndili na khumbo la kuchita icho nchiweme, kweni nkhuchita chara.

¹⁹Kuti nkhuchita chiweme icho nkhukhumba kuchita chara. Kweni nkhuchita chiheni icho kuti nkhukhumba kuchita chara.

²⁰Sono usange nkhuchita icho nkhukhumba kuchita chara, ipo kuti ndineso nkhuchita chara, kweni ndi kwananga uko kukukhara mwa ine.

²¹Ntheura nkhusanga kuti ndi dango likugwira nchito mwa ine kuti para nkhukhumba kuchita icho nchiweme, kwananga kuli pafupi nane.

²²Chifukwa mtima wane ukukondwera na Dango la Chiuta.

²³Kweni nkhuwona kuti muli dango linyakhe mu viŵaro vyā thupi lane, ilo likulimbana na dango ilo liri mu mtima wane. Dango ili likundizgora ine kuŵa muzga wa dango la kwananga, ilo liri mu thupi mwane.

²⁴Nda munthu wakusokwa ine! Ndi njani wati wandithaske ku thupi ili la nyifwa?

²⁵Tiwonge Chiuta uyo wakuchita ichi mwa Yesu Khristu Fumu yithu! Ntheura ine ndamwene na mtima wane wose nkhuteŵetera marango gha Chiuta, kweni na thupi lane, nkhuteŵetera dango la kwananga.

Waroma 8

Umoyo mu mzimu

¹Ntheura sono, kulije munthu uyo wangawasuska awo ūali mwa Khristu Yesu.

²Pakuti dango la Mzimu ilo likutipa umoyo mwa Khristu Yesu, liri kundisutula ku dango la kwananga na la nyifwa.

³Chifukwa icho dango likatondeka kuchita, chifukwa cha kutomboroka kwa kaŵiro ka unthu, Chiuta wakachita. Wakatuma Mwana wakhe na wakhe mu kaŵiro ka munthu wakwananga, ndiposo nga ndi sembe ya zakwananga kuti wizakalange kwananga uko kukaŵa mu munthu.

⁴Chiuta wakachita ichi mwakuti vyakukhumbikwa vyenecho vyakukwaniriska dango, vifiskeke mwa ise tikukhara kwakuyana na unthu chara, kweni na Mzimu.

⁵Wanthu awo wakukhara kwakuyana na unthu, maghanoghamo ghawo ghakurongozgeka na icho mathupi ghawo ghakukhumba. Kweni awo wakukhara na makhumbiro gha Mzimu maghanoghamo ghawo ghakurongozgeka na icho Mzimu ukukhumba.

⁶Chifukwa kuwika mtima pa vya thupi ndi nyifwa, kweni kuwika mtima pa vya Mzimu ndi umoyo na mutende.

⁷Pakuti kuwika mtima pa makhumbiro gha thupi, nkhujizgora murwani wa Chiuta. Wanthu wa ntheura kuti wangapulikira Chiuta chara, ndipo nadi kuti wangamukondweska chara.

⁸Awo wakupulikira makhumbiro gha mathupi ghawo, kuti wakumanya kumukondweska Chiuta chara.

⁹Kweni imwe kuti mukurongozgeka na makhumbiro gha mathupi ghinu chara. Mukurongozgeka na Mzimu, usange nadi Mzimu wa Chiuta ukukhara mwa imwe. Kweni usange munthu walije Mzimu wa Khristu, kuti ngwa Khristu chara.

¹⁰Kweni usange Khristu wakukhara mwa imwe, nanga mathupi ghinu ngakufwa chifukwa cha zakwananga, mizimu yinu nja moyo chifukwa Chiuta wali kumurunjiskani.

¹¹Usange Mzimu wa Chiuta uyo wakamuwuska Yesu ku wakufwa wakukhara mwa imwe, Chiuta uyo wakamuwuska Khristu Yesu ku wakufwa wamkughapaso umoyo mathupi ghinu ghakufwa na Mzimu wakhe mweneuyo wakukhara mwa imwe.

¹²Ntheura mwa wabali, tili na ngongole, kweni ngongole yakhe kuti njakuti tikharenge kwakuyana na unthu chara.

¹³Chifukwa usange mukukhara kwakuyana na unthu, muti mufwenge. Kweni usange mukukhara kwakuyana na Mzimu, mukukoma milimo yiheni ya mathupi ghinu, ndipo muti muwenge wamoyo.

¹⁴Wose awo wakurongozgeka na Mzimu wa Chiuta mbana wa Chiuta.

¹⁵Pakuti mzimu uwo Chiuta wali kumupani kuti ngwa kumuzgorani wazga na kumutorerani ku wofi chara. Kweni ndi Mzimu mweneuyo wakumuzgorani kuwa wana wa Chiuta, ndipo na nkhongono ya Mzimu weneuko tikuchemerezga kuti "Abba, Wadada."

¹⁶Mzimu wa Chiuta pamoza na mzimu withu, wakutipanikizgira kuti tili wana wa Chiuta.

¹⁷Sono usange tili wana wa Chiuta, ipo tiliso wahariri wa Chiuta ndiposo wahariri wamoza na Khristu para tikusangana nayo mu visuzgo vyakhe, mwakuti nase tichindikike nayo pamoza.

Uchindami uwo tamkuŵa nawo

18Ine nkhupima kuti visuzgo vyithu nya nyengo yino kuti vikulinganizgika na uchindami uwo Chiuta wizamkutivumbulira ise chara.

19Chifukwa vyakulengeka vikulindizga na kunweka kukuru kuti Chiuta wavumbule ūana ūakhe.

20Pakuti vyakulengeka kuti vikazgoreka kuŵa nya waka na khumbo lakhe chara, kweni na khumbo la Chiuta uyo wakakhumba kuti viŵe ntheura mu chigomezgo,

21chakuti zuŵa linyakhe chilengiwa nacho chamkusutulika ku uzga wakhe wa kuvunda, kuti chipokereko wanangwa na uchindami wa ūana ūa Chiuta.

22Chifukwa tikumanya kuti chilengiwa chose chikutampha mpaka sono nga ndi mwanakazi uyo wakupulika vyakuŵinya pa nyengo ya kubabira.

23Kuti chikutampha nchakulengeka pera chara, kweni na ise wuwo ise tili na chawanangwa chakudanga cha Mzimu, tikutampha cha mukatikati apo tikulindirira kuti Chiuta watipokerere nga ūana ūakhe na kuwombola mathupi ghithu.

24Nadi Chiuta wali kutiponoska na chigomezgo. Kweni usange tikugomezga icho tikuchiwona, kuti nchigomezgo chara. Kasi ndi njani uyo wangagomezga icho wakuchiwona.

25Kweni usange tikugomezga chara icho tikuchiwona na maso, tikuchilindirira na kuzizipizga.

26Ntheura pera Mzimu wakutovwira ise mu kutomboroka kwithu. Chifukwa tikumanya chara umo tingarombera, Mzimu iyomwene ndiyo wakutiŵeyerera ise na mitampho yambula mayowoyeko.

27Kweni Chiuta uyo wakusanda mitima ya ūanthu, wakumanya icho Mzimu wakughanaghana, pakuti ndi Mzimu uyo wakuŵaŵeyerera ūanthu ūa Chiuta kwakuyana na khumbo la Chiuta.

28Chifukwa tikumanya kuti mu vinthu vyose Chiuta wakuŵachitira makora awo ūakumutemwa, ūneawo wali kuŵachema kwakuyana na urato wakhe.

29Pakuti awo Chiuta wakaŵamanya kale wali kuŵamikirathu na kuŵazgora kuti ūâwe nga ndi Mwana wakhe, mwakuti iyo waŵenge mukuru mu ūabali ūanandi.

30Ntheura wose awo Chiuta wakaŵasora kale, ndiwo wali kuŵachema. Ndipo awo wakaŵachema wali kuŵarunjiskaso. Ndiposo awo wali kuŵarunjiska, wakasangana nawo uchindami wakhe.

Kutemwa kwa Chiuta mwa Khristu Yesu

³¹Kasi sono tingayowoya vichi pa vyose ivi? Usange Chiuta wali pamoza nase, ndi njani wangimikana nase?

³²Chiuta kuti wakakanilira Mwana wakhe chara, kweni wakamupereka chifukwa cha ise tose. Iyo wakatipa Mwana wakhe, kasi wangarekaso uli kutipa vinthu vyose kwa wanangwa pamoza na iyo?

³³Kasi ndi njani wati wachombolenge âkusoreka âwa Chiuta? Ndi Chiuta mwenecho uyo wakurunjiska.

³⁴Kasi ndi njani uyo wangasuska? Kasi ndi Khristu Yesu uyo wakafwa? Inya, mweneuyo wakawuka ku âkufwa, uyo wali ku woko la maryero la Chiuta, mweneuyo nadi wakutiâeyerera?

³⁵Ndi njani wati watipatulenje ku kutemwa kwa Khristu? Kasi ndi suzgo, panji vyakuâinya, panji kuzikizgika, panji njara, panji kwenda nkhole, panji urwari, panji kukomeka na lupanga?

³⁶Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Chifukwa cha imwe, tikukomeka zuâna zuâna, tili nga ndi mberere izo zapimikira kukomeka.”

³⁷Chara, mu vyose vyeneivi tikuviskira mwa mweneuyo wakatitemwa.

³⁸Chifukwa ine ndakhorwa kuti palije kanthu ako kangatipatula ku kutemwa kwakhe, kwali ndi nyifwa, panji umoyo, nesi ângelo, panji âkuwusa, nesi ivyo viliko, nesi ivyo vikwiza, nesi vya nkongono,

³⁹kunyang'amira, nesi kuzonthoka panji kanthu kanyakhe kose mu vilengiwa vyose kuti kangatipatula ise chara ku kutemwa kwa Chiuta uko tili nako mwa Khristu Yesu Fumu yithu.

Waroma 9

Chiuta na ânthu âkhe

¹Ine nkuyowoya unenesko, mwa Khristu, ndipo nkuteta chara. Njuâi yane, pakurongozgeka na Mzimu Mutuâa yikukhozgera kuti nkuteta chara.

²Ndili na chitima chikuru chomene, na kuâinya kwambula kurekezga mu mtima wane.

³Ndakhumba kuti mphanyi ine ndâwa wakutembeka kwa Chiuta na kuuskikako kwa Khristu chifukwa cha âbali âwane awo mba mtundu wane.

⁴Iwo âwa mbalsraele âneawo Chiuta wali kuâazgora kuâa âana âkhe, ndipo wali kuâavumbulira uchindami wakhe. Wakaâa na mapangano na iwo, ndipo wakaâapa marango ghakhe. ânthu âwa âkusopa mu unenesko ndipo âwali kupokera malayizgano gha Chiuta.

⁵Wanthu aŵa ndi mphapu ya wasekuru ŵithu ndipo Khristu wakafuma ku fuko lawo, kwakuyana na unthu. Chiuta mweneuyo wakuwusa vyose wachindikike kwa muyirayira, Ameni.

⁶Kweni kuti chili nga ndi para Chiuta watondeka kufiska phangano lakhe chara. Chifukwa kuti ndi wose ŵaIsraele chara awo mbanthu ŵa Chiuta.

⁷Ndipo kuti ndi yose mphapu ya Abrahamu chara iyo mbana ŵa Chiuta. Chifukwa Chiuta wakati kwa Abrahamu, "Ndi mwa Yisake umo mphapu yako yichemekerenge."

⁸Ichi chikung'anamula kuti, ŵana ŵakubabika na thupi kuti ndiwo ŵana ŵa Chiuta chara, kweni awo ŵali kubabika chifukwa cha phangano la Chiuta ndiwo mba mphapu ya Abrahamu nadi.

⁹Pakuti Chiuta wakapangana na mazgu ghakuti, "Pa nyengo ya nga ndi iyi ndamkuwera, ndipo Sara wizamkuŵa na mwana mwanarume."

¹⁰Kuti mphenepapo pera chara. Rebeka wakaŵa na ŵana awo ŵakababika na wiskewo yumoza, ndiyo Yisake, sekuru withu.

¹¹Ŵana ŵachali ŵandababike ndiposo ŵandachite kanthu kaweme panji kaheni, wakakhumba chakurata chakusankhira munthu waliyose chirutilire. Chiuta wakachita ichi chifukwa cha nchito zakhe chara, kweni chifukwa chakuti Chiuta wakamuchema.

¹²Ntheura Chiuta wakamuphalira Rebeka kuti, "Mukuru wakhe wamkuteŵetera munung'una wakhe."

¹³Nga ndi umo malembo ghakuyowoyerwa kuti, "Nkhamutemwa Yakhobe, kweni Esau nkhamutinkha."

¹⁴Kasi sono tiyowoye vichi? Kasi tiyowoye kuti Chiuta ndi murunji chara? Na pachoko pose!

¹⁵Chifukwa Chiuta wakuti kwa Mozesi, "Ndamkuŵa wa lusungu, kwa uyo nkhukhumba kumuchitira lusungu. Ndamkuŵa na chiwuravi, kwa uyo nkhukhumba kuŵa nayo na chiwuravi."

¹⁶Ntheura kuti ndi chifukwa cha khumbo la munthu panji milimo yakhe chara, kweni ndi lusungu lwa Chiuta pera.

¹⁷Pakuti malembo ghakayowoya kwa Faro kuti, "Nkhakwimika kuŵa karonga kuti mwa iwe ndirongore nkhongono yane, ndipo kuti zina lane lithuwuslike mu charu chose."

¹⁸Ntheura Chiuta wakuchita lusungu pa uyo wakukhumba kumuchitira lusungu, kweniso wakunonofya mtima wa uyo wakukhumba.

Ukari wa Chiuta na lusungu lwakhe

¹⁹Yumoza mwa imwe wangandifumba kuti, “Usange umu ndimo viliri, kasi chifukwa uli Chiuta wachali kusanga vifukwa ku wānthu? Kasi ndi njani wangimikana na khumbo la Chiuta?”

²⁰Kasi iwe wa munthu, ndiwe njani kuti ususkane na Chiuta? Kasi chiŵiya chingayowoya kwa uyo wakuchiwumba kuti, “Chifukwa uli ukandiwumba ntheura?”

²¹Kasi muwuvi walije mazaza pa dongo lakhe kuwumbira viŵiya viŵiri na burunga la dongo limoza pera chiŵiya chimoza cha kuzirwa na chinyakhe chambula kuzirwa?

²²Ndipo ndi ntheura pera na umo Chiuta wakuchitira. Iyo wakakhumba kurongora ukari wakhe na nkhongono zakhe kuti wānthu wāvimanye. Kweni wakawazizipizgira chomene wānthu awo wakaŵakaripira wāneawo wākatenge wāwamare petu.

²³Chiuta wakakhumbaso kuti usambazi ukuru wa uchindami wakhe umanyikwe kwa ise, weneuwo wakatipa ise tili chakurata cha lusungu lwakhe, taŵeneise wali kutichema kuti tipokere uchindami wakhe.

²⁴Chifukwa ndise wānthu awo Chiuta wali kuchema, kufuma mu wāYuda pera chara, kweni na mu wāmitundu wuwo.

²⁵Nga ndi umo Chiuta wakuyowoyeru mu Buku la nchimi Hoseya kuti, “Awo kuti wākāwa wānthu wāne chara, ndiŵachemenge wānthu wāne. Ndipo mtundu wa wānthu uwo ukawura kutemweka, nditi ndiwucheme ‘Wakutemweka wane.’”

²⁶“Ndipo ku malo gheneagha wākaphalirika kuti, ‘Ndimwe wānthu wāne chara.’ Kwenekura wāmkuchemeka ‘Wana wā Chiuta wamoyo.’”

²⁷Nchimi Yesaya wakachemerezga vyā wālsraele wakati, “Nanga wālsraele wāngāwa wānandi nga ndi muchenga wa mu nyanja, kweni wākukharapo wāchoko waka ndiwo wāmkuponoskeka.

²⁸Pakuti Fumu mwaluwīro yamkweruzga mirandu ya wānthu mu charu. Ndipo yamkuchita ichi luŵiro na mwakudumula.”

²⁹Ichi chili nga ndi umo nchimi Yesaya wakayowoyeru kuti, “Fumu Mwenenkhongono zose, yirekenge kutisidira wāna, mphanyi ise tili nga ndi Sodomu, na kuŵa nga ndi Gomora.”

Lurombo Iwa Paulosi ku wālsraele

³⁰Kasi sono tiyowoye vichi? Tiyowoye kuti wāmitundu awo kuti wākawupenjanga urunji wa Chiuta chara wāli kuwusanga urunji uwu mu chipulikano.

³¹Kweni wâlsraele wâkatondeka kuwusanga urunji wa Chiuta weneuwo wâkayezga chomene kuwurondezga pakusungilira marango.

³²Chifukwa nchichi? Chifukwa wâkakhumba kuâ warunji pa maso pa Chiuta pakupulikana chara, kweni pakugomezga milimo yawo. Wâkakhuâwara pa libwe la chikhuâwazgo.

³³Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Wona nkhuâika libwe mu Ziyoni ilo wânthu wâmkukhuâwarapo. Jarawe ilo lamkuâaphizga, ndipo yose uyo wakupulikana na iyo, kuti waâwenge na soni chara.”

Waroma 10

¹Mwa wâbali, na mtima wane wose ndakhumbanga, ndipo nkhuromba kwa Chiuta, kuti Israele waponoskeke.

²Chifukwa nkhuâapanikizgira kuti wâli na phamphu pa vya Chiuta, kweni phamphu lawo ndambula umanyi.

³Pakuwura kumanyiska urunji uwo ukufuma kwa Chiuta, ndipo pakupenja kwimika urunji wawo na wawo wakatondeka kujilambika ku urunji wa Chiuta.

⁴Chifukwa Khristu wali kumarizga urato wa marango, mwakuti yose uyo wakupulikana, Chiuta wamurunjiske.

Chiponosko ncha waliyose

⁵Mozesi wakalemba na vya urunji uwo munthu wangâwa nawo pakusunga dango apo wakati, “Munthu uyo wakuchita ivyo dango likukhumba, wati waâwenge wamoyo.”

⁶Kweni urunji uwo ukufumira mu chipulikano ukuti, “Ungayowoyanga mu mtima wako kuti, ‘Ndi njani wati wakwerere kuchanya?’” (Ndiko kuti wamukhizgira pasi Khristu.)

⁷Panji kuyowoya kuti, “Ndi njani wati wakhilirenge ku malo gha wâkufwa?” (Ndiko kuti wamuwuska Khristu ku wâkufwa).

⁸Kweni mazgu ghakuti uli? Mazgu ghakuti, “Mazgu gha Chiuta ghali pafupi na iwe, ghali pa mlomo wako na mu mtima wako.” Agha ndigho mazgu gha chipulikano agho tikupharazga.

⁹Ndipo usange ukuzomera na mlomo wako kuti Yesu ndi Fumu, ndipo ukupulikana mu mtima wako kuti Chiuta wakamuwuska ku wâkufwa, uti uponoskeke.

¹⁰Chifukwa na mtima, munthu wakupulikana ndipo ntheura wakurunjiskika. Na mlomo wakhe, wakuzomera chipulikano chakhe na kuponoskeka.

¹¹Chifukwa malembo ghakuti, “Yose uyo wakupulikana nayo, kuti wakhozgekenge soni chara.”

¹²Chifukwa palije mphambano pakati pa âwYuda na âwamitundu. Pakuti Chiuta ndi Fumu ya wose ndipo yikuâwatumbika awo âwakuyichema.

¹³Nga ndi umo kuli kulembekera kuti “Yose uyo wakuchema zina la Fumu, wamkuponoskeka.”

¹⁴Kasi âwanthu âwangayichema uli Fumu yeneiyo âwalije kupulikana nayo? Kasi âwangapulikana nayo uli Fumu usange âwandayipulikepo na kale? Kasi âwangapulika uli vya iyo usange palije munthu wakuâpharazgira?

¹⁵Kasi âwanthu âwangapharazga uli kwambula kuti âatumika? Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Nako nkutowa kwa thenga ilo likwiza na Uthenga Uweme.”

¹⁶Kweni kuti ndi wose âwakapokerera Uthenga Uweme chara, chifukwa Yesaya wakati, “Fumu, kasi ndi njani uyo wali kupulikana na Uthenga Uweme kufuma kwa ise?”

¹⁷Ntheura chipulikano chikwiza para munthu wapulika mazgu ndipo mazgu ghakwiza para âwanthu âwapharazga Khristu.

¹⁸Kweni nkhufumba nkhuti: kasi nadi âwandapulike mazgu chara, mazgu âwali kupulika nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Ndipo lizgu lawo likapulikikwa mu charu chose cha pasi, mazgu ghawo ghakaya kafika mpaka ku mphererekezgo za charu.”

¹⁹Nkhufumbaso nkhuti: kasi âwIsraele âwakapulikiska chara? Mozesi ndiyo wakudanga kuzgorapo kuti, “Nditi ndimwavyirani ku sanje ku awo kuti ndi fuko chara ndipo nditi ndimuzgoraninge kuâwakari na fuko lakupusa.”

²⁰Kweni Yesaya ngwachikanga pakuyowoya kuti, “Ndasangika na awo kuti âwakandipenja chara. Nkhajirongora ndekha ku âwanthu awo kuti âwakandipenjanga chara.”

²¹Kweni pakuphara za âwIsraele wakuti, “Nyengo yose nkhatandaula mawoko ghane ku âwanthu awo âwakawura kundipulikira na âwachigaruka.”

Waroma 11

Lusungu Iwa Chiuta pa âwIsraele

¹Ntheura nkhufumba nkhuti, “Kasi Chiuta wakana âwanthu âwakhe?” Chara nadi! Chifukwa ine naneso ndili mulIsraele, wa mphapu ya Abrahamu, yumoza wa fuko la Benjamini.

²Chiuta kuti wakana âwanthu âwakhe chara âweneawo wakaâwasora kufuma papo kale. Kasi mukumanya chara icho malembo ghakuyowoya pa makani

agho nchimi Eliya wakadandaula kwa Chiuta na vyā wāIsraele? Iyo wakayowoya wakati,

³“Fumu, wānthu aŵa wākoma nchimi zinu, wābwangandula majochero ghinu gha sembe. Ine pera ndine ndakharako ndipo wākukhumba kukoma na ine wuwo.”

⁴Ndipo kasi Chiuta wakamuzgora uli? Chiuta wakati, “Ndajisidira wānthu vikwi vinkhonde na viŵiri, weneawo wālije kumulambira chiuta Baala.”

⁵Na lero wuwo ndimo kuliri, kuti wālipo wāchoko waka weneawo Chiuta wali kuŵasora na uchizi wakhe.

⁶Usange kuli kwima pa uchizi wakhe, ipo kuti uli kwima pa milimo iyo wākuchita wānthu chara. Usange ngwa kusangikira chifukwa cha uchizi ipo ngwa kupokekera chifukwa cha milimo chara. Usange ndi ntheura, ipo uchizi ungaŵaso uchizi chara.

⁷Kasi sono tiyowoyechi? WāIsraele wākatondeka kusanga icho wākabenjanga. Kweni wāchoko waka awo Chiuta wakaŵasora ndiwo wākasanga. Wānyakhe awo wākakharapo, wakanonofya mitima yawo ku nchemo ya Chiuta.

⁸Nga ndi umo kuli kulembeka kuti, “Chiuta wakaŵapa mitima yakudindiŵara, maso ghambula kuwona, ndiposo na makutu ghambula kupulika, mpaka muhanya uno.”

⁹Ndipo Davide wakuti, “Viphikiro vyawo viŵe chipingo na diŵa. Vyakuŵakora viŵe vikhuŵazgo vyawo na chilango.

¹⁰Maso ghawo ghaburumutizgike kuti wāreke kuwona, ndipo miwongo yawo yikotame kwa muyirayira swii.”

¹¹Sono nkhufumba kuti, para wāYuda wākakhuŵara, kasi wākawirathu? Chara nadi! Kweni chifukwa cha zakwananga zaho chiponosko chili kuŵafika wāmitundu, kuti wāIsraele wāŵe na sanje.

¹²Usange kwananga kwa wāYuda kukawatorera usambazi wa vitumbiko vikuru wānthu mu charu chose cha pasi, ndiposo usange ukavu wawo wa mzimu ukuŵatorera usambazi ukuru wāmitundu, asi kwakuruska wāti wāŵenge na vitumbiko vikuru para wāIsraele wose wānjira?

Chiponosko cha wāmitundu

¹³Sono nkhuyowoya kwa imwe mwa wāmitundu. Ntheura nditi ndithumbwirenge uteŵeti wane nyengo yose apo ndili wakutumika ku wāmitundu.

¹⁴Nkhugomezga mu uteŵeti wane kuti mu nthowa iyi panji wāYuda wānyane wāngawa na sanje, kuti wānji mwa iwo ndiŵaponoske.

¹⁵Usange kutayika kwawo kukuzgoka kuŵa chiphemanisko cha âwanthu wose âwa mu charu, kasi kupokereraka kwawo kutiŵenge uli? Kuti kuŵenge nga ndi âwanthu awo âwawuka ku âwakufwa!

¹⁶Usange nthimphwa yakuperekeka nga nchipambi chakudanga njakupatulika, ndiko kuti burunga yose ndakupatulika. Usange musisi wa khuni ngwa kupatulika, minthavi nayo njakupatulika.

¹⁷Kweni usange minthavi yinyakhe ya khuni la olive yadumurikako ndipo imwe âwamitundu nga munthavi wa khuni la olive la mu thondo mukubamphikikamo mwa ilo, mukusangana nawo âYuda nkhongono na usambazi wawo wa umoyo.

¹⁸Ntheura mureke kujikuzga na âneawo âwakudumurikako nga ndi minthavi yira. Chifukwa uli mukujikuzga? Imwe ndimwe minthavi waka. Imwe kuti ndimwe muli kukorera musisi chara, kweni musisi ndiwo ulikukorerera imwe.

¹⁹Kweni muti tuyowoyenge kuti, “Minthavi yikadumukako kuti ine ndibamphikikeko.”

²⁰Uwu mbunenesko, âwanthu âwara âwakadumurikako chifukwa âwakawura kupulikana apo imwe mukakhalirira mu malo ghawo chifukwa mukapulikana. Ntheura mureke kujikuzga na ichi, kweni mopenge.

²¹Usange Chiuta wakâwareka chara âYuda awo âwakâwa nga ndi minthavi yenecho, kasi imwe mukughanaghana kuti wati wamurekani?

²²Sono apa manyani kuti Chiuta ngwa lusungu ndiposo ndi mukari. Ku âwanthu awo âwali kuwa ndi mukari, kweni kwa imwe ngwa lusungu, usange mukukhalirira mu lusungu lwakhe. Usange mukukhalirira mu lusungu lwakhe chara, namweso muti mudumurikengeko.

²³Usange âYuda âwareka kuwura kupulikana kwawo, Chiuta waâwabamphikengeso ku khuni. Pakuti Chiuta wali na nkhongono kuâwabamphikaso.

²⁴Imwe mwa âwamitundu muli nga munthavi wa khuni la olive la mu thondo, ilo laphajurika na kubamphikika ku khuni la olive la kupandika. Chinthu cheneicho kuti chingachitika chara kwakuyana na kaŵiro kawo. âYuda âwali nga ndi khuni ili la mu munda. Ntheura chamkuâwa chipusu chomene kuti Chiuta wabamphikeso minthavi yakuphajuka iyi ku khuni lawo na kale.

Lusungu Iwa Chiuta pa âwanthu wose

²⁵Mwa âwabali, nkhukhumba chara kuti muŵe âalemwa na cha muchindindi ichi mzire mujipime kuti muli wa vinjeru. Chamuchindindi chakhe nchakuti âwalsraele âwali kunonofyeka mitima yawo mpaka unandi wa âwamitundu wakukwana wize kwa Chiuta.

²⁶Umo ndimo wâlsraele wâponoskekerenge nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Muthaski wati wafumenge mu Ziyoni wizamkuwuskako maubendezi ghose gha wâ mphapu ya Yakhobe.

²⁷Ili ndilo phangano leneilo ndamkupangana nawo, para ndizamkuwuskako zakwananga zawo.”

²⁸Chifukwa cha kukana Uthenga Uweme, wâYuda wâkazgoka kuâ warwani wâ Chiuta kuti Uthenga Uweme wize kwa imwe wâmitundu. Kweni chifukwa chakuâ mtundu wakusoreka, Chiuta wakaâtemwa ndipera chifukwa cha wâwiskewokuru.

²⁹Pakuti vyawanangwa na nchemo ya Chiuta pa munthu vikupokekaso chara.

³⁰Imwe mwa wâmitundu kale mukâwa wâmbula kupulikira Chiuta, kweni sono Chiuta wakumuchitirani lusungu chifukwa chakuwura kupulikira kwa wâYuda.

³¹Ntheura pera chifukwa cha lusungu ulo mwapokerera, sono wâYuda wâwâ wâmbula kupulikira Chiuta, mwakuti nawoso wâpokerere lusungu lwa Chiuta.

³²Pakuti Chiuta wali kuwazgora wânthu wose kuâ wâkayidi ku kuwura kupulikira, mwakuti warongore lusungu lwakhe ku wose.

Chiuta ngwa kuchindikika

³³Nawo mbukuru wa usambazi wa Chiuta! Vinjeru na umanyi wakhe vyakuzonthoka nadi! Ndi njani wangakonkhoska weruzgi wa Chiuta? Ndi njani uyo wangamanya nthowa za Chiuta?

³⁴Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Ndi njani uyo wakughamanya maghanoghano gha Fumu. Ndi njani wangamanya kuyipa Fumu pa urongozgi wakhe?

³⁵Panji ndi njani uyo wali kumupako chawanangwa Chiuta kuti iyo wizakamuwerezgerapo?”

³⁶Pakuti vinthu vyose vikalengeka na iyo ndipo vyose vikuâ na umoyo mwa iyo, ndipo vikurazga kwa iyo. Kwa Chiuta ndiko kuwenge uchindami kwa muyirayira swii! Ameni.

Waroma 12

Umoyo uphya wa chikhristu

¹Ntheura mwa wâbali, chifukwa cha lusungu lwa Chiuta kwa ise, nkhumuwéyani kuti mupereke mathupi ghinu kuâ sembe yamoyo, yituâ na ya mapokererekko kwa Chiuta. Uku ndiko nkhusopa kwenecho kwa uzimu.

²Mungatoreranga makhaliro gha wânthu wâ charu ichi, kweni rekani Chiuta wasinthe umoyo winu wose pakumupani mitima yiphya. Ntheura muti

mumanyenge icho Chiuta wakukhumba na kumanyiska icho nchiweme icho nchakukondweska Chiuta na chakufikapo.

³Chifukwa cha uchizi uwo Chiuta wakandipa ine nkhumuphalirani imwe mose kuti mureke kujighanaghanira mwekha kwakuruska umo mukwenera kughaghaniranira. Kweni muŵe âkuziza mu kaghanaghaniro kinu, waliyose wa imwe wajipimirenge mu chipulikano icho Chiuta wali kumupa.

⁴Nga ndi umo tiliri na viŵaro vinandi mu thupi limoza, ndipo viŵaro vyose vili na milimo yakupambanapambana,

⁵ntheura pera nanga tili âwanandi, tili thupi limoza pakubatikana na Khristu. Tose tili kugumaniskika yumoza ku munyakhe nga ndi viŵaro vyakupambanapambana nya thupi limoza.

⁶Tili navyo vyawanangwa nya mitundumitundu kwakuyana na umo Chiuta wali kutipira mu uchizi wakhe. Usange tili na chawanangwa cha kupharazga mazgu gha Chiuta, tikwenera kuchita nacho kwakuyana na chipulikano chithu.

⁷Usange chawanangwa chithu ndi uteŵeti, tikwenera kuteŵeta. Usange ncha kusambizga, tikwenera kusambizga.

⁸Usange chawanangwa chithu ncha kuchiska, tikwenera kuchita ntheura. Uyo wakupereka wovwiri ku ânyakhe, wakwenera kuchita mwa wanangwa. Uyo wakurongozga, wakwenera kurongozga na phamphu. Uyo wakuŵachitira lusungu ânyakhe, wakwenera kuchita na mtima wakusangwa.

Vyakukhumbikwa mu umoyo wa chikhristu

⁹Kutemwa kuŵe kwambula kuplesikizga. Nyanyarani icho nchiheni, demererani ku icho nchiweme.

¹⁰Mutemwanenge na mtima wose nga mbabali mwa Khristu, munwekeranenge pakuchindikana yumoza na munyakhe.

¹¹Pakuchita mlimo, muchite na chitatata mureke kuŵa âkata. Muteŵetere Fumu na mtima wa kujipereka nkhanira.

¹²Chigomezgo chinu chimupani kukondwa ndipo muzizipizge mu visuzgo vyinu, ndipo nyengo zose mufwirirenge pakuromba.

¹³Muperekenge vyawanangwa vyakovwira âakhristu ânyinu awo âali mu usokwano, ndipo muzgôwere kupokerera âalendo.

¹⁴Âtumbikani awo âakumuzikizgani. Inya muâtumbike, ndipo mungaâatemba chara.

¹⁵Sekererani na awo âakusekerera. Lirani na awo âakulira.

¹⁶Kharani na umoyo wakupulikana na ânyinu wose. Mureke kujikuzga, kweni yenderananinge na awo mbakuijuyura, mureke kujipima kuti muli âavinjeru.

¹⁷Usange munthu wakumuchitirani uheni, mureke kumuwezgera nduzga. Yezgani kuchita icho wānthu wākuchiwona kuti nchiweme.

¹⁸Usange ncha machitiko, kharani na mutende na munthu waliyose, kwakuyana na umo mukughanaghanira.

¹⁹Mwa wākutemweka wāne, rekani kuwezgera nduzga, kweni mumurekere Chiuta kuti ndiyo wawezgerenge nduzga chifukwa kuli kulembeka kuti, "Kuwezgera nduzga nkhwane. Ine ndine ndizamkulipirapo," ndimo yikuyowoyerera Fumu.

²⁰Kweni chomene kuli kulembeka kuti, "Usange murwani wako wali na njara, umupe chakurya warye. Usange womirwa, umupe maji wamwe. Pakuchita ntheura uti urunde makara gha moto pa mutu wakhe."

²¹Ureke kuwuzomerezga uheni kukutonda, kweni iwe uwutonde uheni na uweme.

Waroma 13

Kupulikira wāmazaza

¹Munthu yose waŵalambire wāmazaza awo wākuwusa, pakuti kulije wāmazaza awo wāli kwimikika, kweni kufumira kwa Chiuta pera. Ipo wāmazaza wāli kusoreka na Chiuta.

²Yose uyo wakwimikana na wāmazaza wakwimikana na icho Chiuta wali kwimika. Ndipo yose uyo wakuchita ntheura wakujitorera chilango pa iyomwene.

³Pakuti awo wākuwusa kuti mbakofya chara ku wānthu awo wākuchita milimo yiweme, kweni ku awo wākuchita milimo yiheni. Kasi ukukhumba kuŵa wambula kumopa uyo wali na mazaza? Ntheura chita icho nchiweme ndipo wat i wakurumbe.

⁴Pakuti iyo ndi muteŵeti wa Chiuta uyo wali kwimikika kuti iwe usange uweme. Kweni para ukuchita icho nchiheni wopenge, chifukwa wakuyegha lupanga pa waka chara. Iyo ndi muteŵeti wa Chiuta kulanga awo wākuchita uheni.

⁵Ntheura mukwenera kuŵapulikira wāmazaza, kuti ndi chifukwa cha kukanizga ukari wa Chiuta pera chara, kweniso na chifukwa cha njuŵi.

⁶Ndicho chifukwa mukusonkheraso msonkho. Pakuti wāmazaza wākuteŵetera Chiuta. Nawo ndi nchito yawo yeneyiyi iyi.

⁷Ntheura perekani ku wāmazaza chose icho mukwenerera kupereka. Perekani msonkho wa thupi uko ukukhumbikwa na wa katundu kwa awo

ukuŵayenerera. Wopani awo mukwenera kuwopa. Perekani nchindi kwa awo mukwenera kuŵachindika.

Kutemwa wanyithu

⁸Mureke kuŵa na ngongole ku ūanthu, kweni muŵenge ūa ngongole pakutemwa. Chifukwa uyo wakutemwa ūanyakhe ndiyo wakufiska marango.

⁹Pakuti marango ghakuti, “Ungaleŵanga, Ungakomanga, Ungibanga, Ungadokeranga.” Marango ghose ghanyakhe ghali kulungana mu dangolimoza pera lakuti, “Utemwenge muzengezgani wako nga ndi umo ukujitemwera wamwene.”

¹⁰Uyo wakutemwa muzengezgani wakhe, kuti wangamuchitira kanthu kaheni chara. Ntheura kutemwa muzengezgani wakhe nkufiska marango.

¹¹Muchite ichi, pakumanya kuti ora lafika kale kuti muwuke mu tulo. Pakuti sono chiponosko chili pafupi kuruska apo tikambiranga kupulikana.

¹²Usiku uli pafupi kumara, ndipo muhanya waneng'enera. Tiyen'i sono tireke milimo ya mdima, tiware mahomwa gha mu ungweru.

¹³Nkharo yithu yiŵenge yakwenerera nga ndi ūanthu awo ūakwenda mu ungweru wa muhanya. Umo kuti muli vitimbaheti, panji uloŵevu chara, panji nkharo za waka na za mauleŵe, panji maukwakwa chara, zawe panji sanje chara.

¹⁴Kweni vvarani Fumu Yesu Khristu, nga ndi homwa linu, mureke kughaghanira thupi la kwananga panji kulikhutiska na ivyo likukhumba.

Ŵaroma 14

Mungeruzganga ūakhristu ūanyinu

¹Munthu uyo ngwa kutomboroka mu chipulikano mumupokerere ndipo mumukore makora, mureke kukwesana nayo pa ivyo wakukayika navyo.

²Munthu yunji chipulikano chakhe chikumuzomerezga kurya chilichose. Kweni yunji uyo chipulikano chakhe nchakutomboroka, wakurya mphangwe pera.

³Munthu uyo wakurya chilichose wareke kumuyuyura uyo wakuziŵizga kurya. Uyo wakurya mphangwe pera wareke kumweruzga uyo wakurya chilichose, pakuti Chiuta wali kumupokerera.

⁴Kasi ndiwe njani kuti umweruzge muteŵeti wamwene? Ndi mwenecho uyo wamkumweruzga usange wakuchita makora panji wakutondeka. Wati wachinthe pakuti Fumu yakhe ndiyo yili na nkhongono kumwimika.

⁵Munthu yunji wangapima kuti zuŵa limoza ndakuzirwa kuruska zuŵa linyakhe, penepapo yunji wangapima kuti mazuŵa ghose ghakuyana waka. Waliyose wakhorwe mu mtima wakhe na icho wakughanaghana.

⁶Uyo wakupima zuŵa limoza kuŵa lakuzirwa walisungilire kuŵa lakuchindikiramo Fumu. Uyo wakurya chilichose nayo wakuchindika Fumu pakuchita ntheura, pakuti wakuwonga Chiuta pa chakurya chira. Uyo wakuziŵizga kurya vyakurya vinyakhe wakuchita ntheura pakuchindika Fumu, ndipo wakumuwonga Chiuta.

⁷Palije yumoza mwa ise uyo wakukhara wamoyo chifukwa cha iyo yekha, panji kufwa chifukwa cha iyo yekha.

⁸Usange tili ūamoyo, umoyo uwu ngwa Fumu, usange tikufwa, tikufwira mwa Fumu. Ntheura para tili ūamoyo panji tikufwa tili ūakhe ūa Fumu.

⁹Mphakufiska ichi, rekani Khristu wakafwa, ndipo wakawuka ku ūakufwa na kuŵaso na umoyo, kuti waŵe Fumu ya ūamoyo na ūakufwa.

¹⁰Kweni iwe, chifukwa uli ukweruzga mubali wako? Iwe nawe, chifukwa uli ukuyuyura mubali wako? Chifukwa tose tamukwima panthazi pa chitengo cha kweruzgirapo cha Chiuta.

¹¹Pakuti kuli kulembeka kuti, “Fumu yikuti, nkhurapa nadi, ūanthu wose ūamkundilambira ine, ndipo ūanthu wose ūamkurumba Chiuta.”

¹²Ntheura ise tose yumozayumoza tizamkujipatawulira panthazi pa Chiuta ivyo tikachita.

Ureke kukhuŵazga munyako

¹³Ntheura tireke kweruzgana, icho tikwenera kuchita nchakuti, paŵavye munthu waŵikire chikhuŵazgo munthu munyakhe, panji kanthu kakumwanangiska.

¹⁴Nkhumanya ndipo ndakhorwa nadi mwa Fumu Yesu kuti, palije chakurya icho ncha ukazuzi mwa icho chekha. Ncha ukazuzi kwa munthu uyo wakupima kuti ncha ukazuzi.

¹⁵Usange ukwanangiska munyako na chakurya icho ukurya, ipo kuti ukumutemwa munyako chara. Ureke kurya icho chinganangiska munthu uyo Khristu wakafwira.

¹⁶Ntheura ureke kuzomerezga icho iwe ukuti nchiweme kuti chiŵe na zina liheni.

¹⁷Pakuti Ufumu wa Chiuta kuti ngwa kurya na kumwa chara, kweni ndi urunji na mutende ndiposo na chimwemwe mu Mzimu Mutuŵa.

¹⁸Chifukwa yose uyo wakuteŵetera Khristu mu nthowa iyi, wakukondweska Chiuta na kurumbika na ŵanthu.

¹⁹Ntheura nyengo zose tiŵike mtima pakuchita ivyo nyva mutende na ivyo vikuzenga umoyo wa yumoza na munyakhe.

²⁰Ureke kubwangandula mlimo wa Chiuta chifukwa cha vyakurya. Vyakurya vyose vingamanya kuryeka, kweni nkhwananga kurya ivyo vingamanya kumwanangiska munyako.

²¹Nkhuweme kureka kurya nyama, panji kureka kumwa vinyo, panji kuchita kalikose ako kangamunangiska munyako.

²²Ntheura chipulikano icho uli nacho, uchisunge pakati pa iwe wamwene na Chiuta. Ngwakutumbikika munthu uyo wakureka kujisuska apo wakuchita ichi wakugomezga kuti ncha urunji.

²³Kweni munthu uyo wakukayika na icho wakurya, Chiuta wakumususka para wakuchirya. Pakuti wakurya kwambula chipulikano. Pakuti chinthu chose icho chikuchitika kwambula chipulikano, nkhwananga.

Ŵaroma 15

Mukondweskenge ŵanyinu, mwekha chara

¹Ise tili na nkhongono mu chipulikano tikwenera kuŵazizipizgira awo mbatechitechi mu chipulikano. Tireke kujikondweska ise tekha.

²Waliyose wa ise waghanaghanire kukondweska munyakhe na icho nchiweme, mwakuti wamuzenge mu chipulikano.

³Chifukwa Khristu kuti wakajikondweska iyo yekha chara. Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, "Visunjizgo vya awo ŵakamunyozani vyandigundizga ine."

⁴Chifukwa vyose ivyo vikalembeka kale mu malembo, vikalembeka kuti vitisambizge ise mwakuti mu chisangurusko icho tikusanga, tiŵe na chigomezgo.

⁵Chiuta uyo wakupereka chizizipizgo na chikhwimisko, wamovvirani kuti muŵe na kaghanaghaniro kamoza mukati mwinu pakurondezga bambiro la Khristu Yesu.

⁶Mwakuti imwe mose pamoza muchindike Chiuta, Wiske wa Fumu yithu Yesu Khristu.

Uthenga Uweme ku ŵamitundu

⁷Ntheura mupokereranenge nga ndi umo Khristu nayo wakamupokererani imwe mwakuti Chiuta wachindikike.

⁸Chifukwa nkhumuphalirani kuti Khristu wakazgoka muteŵeti wa wakukotoreka kurongora unenesko wa Chiuta, mwakuti wakhozge mapangano ghakhe ku wasekuru wîthu,

⁹mwakuti wamitundu nawo wamuchindike Chiuta chifukwa cha lusungu lwakhe, nga ndi umo kuli kulembekera kuti, "Pa chifukwa ichi nditi ndimuchindikani imwe Fumu, mukati mu wamitundu, na kwimba sumu zakurumba zina linu."

¹⁰Ndipo ghakutiso, "Imwe mwa wamitundu, sekererani pamoza na wantru wa Chiuta."

¹¹Ndiposo ghakuti, "Rumbani Fumu, imwe mose wamitundu, muchindikani imwe mose, mwa wantru."

¹²Yesaya nayo wakutiso, "Yumoza wa mphapu ya Yesu wamkwiza. Iyo wamkuwuka kuti wawuse wamitundu ndipo iwo wamkuŵika chigomezgo chawo mwa iyo."

¹³Chiuta wachigomezgo, wamuzuzgani na chimwemwe chose, na mutende pakupulikana mwa iyo, mwakuti muzare mu chipulikano na nkhongono za Mzimu Mutuŵa.

Chifukwa icho Paulosi wakaŵalembira na chikanga

¹⁴Mwa wanyane ine ndakhorwa nadi kuti muli kuzura na uweme, na umanyi wose ndipo mungasambizgana yumoza na munyakhe.

¹⁵Ndamulemberani karata uyu na chikanga kuti pa vinthu vinyakhe ndimukumbuskani imwe. Ndachita ntheura chifukwa cha uchizi uwo Chiuta wali kundipa ine,

¹⁶uchizi uwo uli kundizgora kuŵa muteŵeti wa Khristu Yesu ku wamitundu. Ndi mlimo wane wa usofi kupharazga Uthenga Uweme wa Chiuta kuti wamitundu wâwe nga sembe yamapokerereko kwa Chiuta na kutuwiskika na Mzimu Mutuŵa.

¹⁷Ntheura pakuŵa mwa Khristu Yesu, nkhujikuzga pa nchito iyo nkhumuteŵetera Chiuta wane.

¹⁸Pakuti nditi ndiŵe na chikanga pakuyowoya ivyo Khristu wali kuchita mwa ine, kuti ndiŵarongozge wamitundu kuti wapulikire Chiuta na mazgu, na milimo, na nkhongono za

¹⁹vimanyikwi na minthondwe, vyakuchitika na nkhongono za Mzimu Mutuŵa. Ntheura nkhapharazga Uthenga Uweme wose wa Yesu Khristu ku Yerusalem, mpaka nkhaya kafika ku Ilirikumu.

²⁰Nyengo zose khumbo lane likaŵa kupharazga Uthenga Uweme kose uko zina la Khristu likaŵa lindamanyikwe na kale, mwakuti ndireke kuzenga pa lufura lwa munthu yunji.

²¹Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Ŵizamkuwona uyo ūandaphalirikepo vya iyo, ndipo ūizamkumanyiska uyo ūandapulikepo vya iyo.”

Paulosi wakunozgera kuya kachezga ku Romu

²²Ndicho chifukwa kaŵirikawiri nkhatondekeranga kufika kwa imwe.

²³Pakuti sono ndamarizga mlimo wane mu vigâwa ivi, ndiposo nga ndi umo mu virimika vinandi ndanwekanga kwiza kamuwonani imwe.

²⁴Nkhugomezga kwiza kamuwonani para nkhuruta ku charu cha Sipeni, ndizamkukondwa pakuchezga namwe pa mazuŵa ghachoko waka, ndipo pa umaliro ndizamkukhumba kuti mundovwire kurutirizga ulendo wane.

²⁵Kweni sono nkhuruta ku Yerusalemu na wovwiri ku ūanthu ūa Chiuta.

²⁶Chifukwa ūanthu ūa Chiuta ūa mipingo ya mu chigâwa cha Makedoniya na cha Akaya, ūali kupereka vyawanangwa vyawo na mtima wose, kovwira ūkavu mukati mu ūanthu ūa Chiuta ūa ku Yerusalemu.

²⁷Wakaŵa ūakukondwa kupereka wovwiri, kweni na unenesko wose, mbakuchichizgika kovwira ūkavu. Pakuti usange ūYuda ūali kusangana na ūmitundu vitumbiko vya Mzimu, ipo nawoso ūmitundu ūakwenera kusangana nawo ūYuda vya thupi ivyo ūakukavuka.

²⁸Ntheura para ndamara mlimo uwu, na kuŵapa ivyo ūanthu ūakapereka, ndamkuruta ku charu cha Sipeni, pakwendera kwa imwe.

²⁹Nkhumanya kuti para nkhwiza kwa imwe, ndizenge na vitumbiko vinandi vya Khristu.

³⁰Mwa ūanyane nkhumuŵeyani mwa Fumu yithu Yesu Khristu na kutemwa uko nkhwa Mzimu kuti, musangane nane pakulimalimba mumalurombo ghinu mu malo mwane kwa Chiuta,

³¹kuti ndithaskike ku ūanthu ūambula kupulikana ūa mu charu cha Yudeya. Mundirobereso kuti ūanthu ūa Chiuta ūa ku Yerusalemu ūakapokere vyakupereka na mawoko ghawiri ivyo ndatumika kuti nkhaŵape.

³²Mwakuti mu khumbo la Chiuta ndize kwa imwe na chimwemwe, na kupumula pakuchezga namwe.

³³Chiuta wa mutende waŵenge na imwe mose. Ameni.

Ŵaroma 16

Paulosi wakutauzga ūanthu

¹Nkhumupereka kwa imwe mudumbu withu Febe, muteŵeti wa mu mpingo wa Chiuta wa mu Kenkereya.

²Nkhumurombani kuti mumupokerere mu zina la Fumu nga ndi umo kukuŵenerera wānthu wā Chiuta. Movwirani pa kanthu kalikose ako wakavuka, pakuti iyo wovwira wānthu wānandi pamoza na ine wuwo.

³Tauzgani Prisira na Akwila wāteŵeti wānyane mwa Khristu Yesu.

⁴Iwo wākanozgeka kutaya umoyo wawo kuti wāthaske ine, nkhuŵawonga chomene, kuti ndine pera chara kweni na mipingo yose iyo yili mu wāmitundu.

⁵Tauzgani na mpingo wa Chiuta uwo ukuwungana mu nyumba yawo. Tauzgani mubwezi wane wakutemweka Epeneto, uyo wakaŵa mukhristu wakudanga, mu chigaŵa cha Asiya.

⁶Tauzgani Mariya, uyo wamuteŵeterani imwe chomene.

⁷Tauzgani Androniko na Yuniya wāYuda wānyane awo wākawā mu gadi pamoza nane. Wānthu aŵa mba lumbiri luweme mukati mu wākutumika ndipo wākamba ndiwo kuŵa wākhristu pambere ine.

⁸Tauzgani Ampiliyato, wakutemweka wane mwa Fumu.

⁹Tauzgani Urubano, muteŵeti munyithu mwa Khristu, na Staki wakutemweka wane.

¹⁰Tauzgani Apele, mweneuyo ngwa kurumbika mu mlimo wa Khristu. Tauzgani wā mu mbumba ya Arisitobulo.

¹¹Tauzgani Herodiyoni, mu Yuda munyane. Tauzgani wākhristu wā mu mbumba ya Narikiso.

¹²Tauzgani Trifena na Trifosa wānakazi awo wākuteŵetera Fumu mwa nkhongono chomene. Tauzgani wakutemweka wane Peresi, mwanakazi yunji uyo wateŵetera Fumu mwa nkhongono chomene.

¹³Tauzgani Rufu, muteŵeti wākusoreka wa Fumu, na wānyina awo nyengo zose wakandilera nga ndi mwana wawo.

¹⁴Tauzgani Asinikrito, Felegone, Heremesi, Patirobasi, Herimasi, na wākhristu wānyakhe awo wāli nawo pamoza.

¹⁵Tauzgani Filologo, Yuliya, Nereya, na mudumbu wakhe na Olimpasi, na wānthu wose wā Chiuta awo wāli nawo pamoza.

¹⁶Tauzganani na chasa cha wenenawene wa mwa Khristu. Mipingo yose ya chikhristu yikumutauzgani.

Malangulo gha umaliro

¹⁷Nkhumuchiskani mwa wabali, kuti muŵe maso na wānthu awo wākuwuska mphatukano na kutimbanizga chipulikano cha wānthu awo wākwimikana na visambizgo ivyo muli kupokerera, patukaniko kwa iwo.

¹⁸Chifukwa awo wākuchita vyā ntheura kuti wākuteŵetera Khristu Fumu yithu chara. Kweni wākuteŵetera makhumbiro ghawo na mazgu ghawo gha utesitesi na gha kupepeka kuti wāpusike wānthu wā maghanoghano ghafupi.

¹⁹Wānthu wose wali kupulika kuti mukupulikira Uthenga Uweme, ndipo pa chifukwa ichi ndili wakukondwa chomene na imwe. Nkhukhumba kuti muŵe na vinjeru pa icho nchiweme, kweni wambula kalema pa icho nchiheni.

²⁰Ndipo Chiuta wa mutende mwa luŵiro wati wang'anyire pasi Satana, kusi ku malundi ghinu. Uchizi wa Fumu yithu Yesu Khristu uŵenge namwe.

²¹Timote, muteŵeti munyane, wakumutauzgani pamoza na Lusiya, Yasoni, na Sosipatere, na wāYuda wānyithu.

²²Ine, Teretiyo, mulembi wa karata uyu nkhumutauzgani mwa Fumu.

²³Wakumutauzgani Gayo uyo wakundisunga ine ndiposo mweneuyo mu nyumba yakhe mpingo wose ukuwungana. Erasito, msungiliri wa ndarama wa msumba, pamoza na munyithu Kwarato wākumutauzgani.

[²⁴Uchizi wa Fumu yithu Yesu Khristu uŵenge na imwe mose. Ameni.]

Lurombo Iwa umaliro Iwa marumbo

²⁵Sono kwa iyo, mweneuyo wangamukhozgani kwakuyana na Uthenga Uweme na upharazgi wa Yesu Khristu, kwakuyana na uvumbuzi wa chamunthondwe icho chikasungika muchindindi kwa nyengo zitali.

²⁶Kweni sono chili kuvumbukwa ndipo kwizira mu malembo gha nchimi, chili kumanyikwa ku mafuko ghose kwakuyana na languro la Chiuta wa muyirayira mwakuti wose wāgomezge na kupulikira.

²⁷Kwa Chiuta yekha na yekha, wa vinjeru, kuŵenge uchindami mwa Yesu Khristu kwa muyirayira swii! Ameni.

1 WaKorinte

1 WaKorinte 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, wakuchemeka kuŵa wakutumika wa Khristu Yesu, na khumbo la Chiuta, na mubali withu Sositene.

²Ku mpingo wa Chiuta uwo uli mu Korinte weneuwo Chiuta wali kuwutuwîska mwa Khristu Yesu, imwe muli kuchemeka kuti muŵe ūatuŵa pamoza na wose awo ūakusopa Fumu yithu Yesu Khristu, mu malo ghose. Iyo ndiyo Fumu yawo na Fumu yithu wuwo.

³Uchizi na mutende vyakufumira kwa Chiuta Ŵadada na kwa Fumu yithu Yesu Khristu viŵenge namwe.

Vitumbiko mwa Khristu

⁴Mazuŵa ghose nkhuwonga Chiuta wane chifukwa cha imwe, pakuti wamupani uchizi wakhe mwa Khristu Yesu.

⁵Pakuti mwa Khristu mwasambazga mu vyose, mu kayowoyerero kose na mu umanyi wose.

⁶Chifukwa mazgu gha ukaboni wa Khristu ghakhozgeka mwa imwe,

⁷mwakuti mukukavuka chawanangwa chilichose cha uzimu chara, apo mukulindirira kwizaso kwa Fumu yithu Yesu Khristu.

⁸Iyo wizamkumukhozgani mpaka pa umaliro, kuti mwizakâwavye kalema pa zuŵa la Fumu yithu Yesu Khristu.

⁹Chiuta ngwa kugomezgeka ndipo wali kumuchemerani ku wenenawene wa Mwana wakhe Yesu Khristu Fumu yithu.

Mphatukano mu mpingo wa Chiuta

¹⁰Mwa ūabali, nkhumuŵeyani mu zina la Fumu yithu Yesu Khristu kuti mose muŵenge ūakupulikana pa icho mukuyowoya. Kureke kuŵamo mphatukano mukati mwinu, kweni muŵe pamoza nadi mu kaghanaghaniro na mu keruzgiro yumoza na munyakhe na mtima umoza na urato umoza.

¹¹Chifukwa ūanji ūa mu mbumba ya Kolowe ūandiphalira kuti mphindano zilimo mukati mwinu, mwa ūabali ūane.

¹²Icho nkhung'anamula nchakuti waliyose wa imwe wakuyowoya vyakhe na vyakhe kuti, "Ine ndili wa Paulosi," munyakhe wakuti, "Ine ndili wa Apolo," munyakhe wakuti, "Ine ndili wa Kefase," ndipo munyakhe wakuti, "Ine ndili wa Khristu."

¹³Kasi Khristu wali kugaŵikana? Kasi ndi Paulosi uyo wakamufwirani pa mphinjika? Kasi mukabapatizikira mu zina la Paulosi?

¹⁴Nkhumuwonga Chiuta chifukwa ine kuti nkhabapatzapo yumoza wa imwe chara, kweni Krisipo na Gayo pera.

¹⁵Ntheura palije na yumoza mukati mwinu uyo wangayowoya kuti wakabapatizika mu zina lane.

¹⁶Inya nadi, nkhabapatzaposo mbumba ya Stefanasi, kweni kuti nkhumanya chara kuti nkhabapatiza munyakheso.

¹⁷Chifukwa Khristu kuti wakandituma kubapatiza chara, kweni kupharazga Uthenga Uweme. Ndipo nkhwenera kuwupharazga mu mahara gha mayowoyerero gha unthu chara, mzire mphinjika ya Khristu yizgoke kuŵa yambula nkhangono.

Khristu ndiyo nkhangono na mahara ya Chiuta

¹⁸Pakuti kupharazga mazgu gha vyā nyifwa ya Yesu pa mphinjika, mbuchindere kwa awo mbakutayika, kweni kwa ise tikuponoskeka, ndi nkhangono ya Chiuta.

¹⁹Pakuti kuli kulembeka kuti, “Ŵanthu ūa vinjeru nditi ndimare vinjeru vyawo, ndipo nditi nditimbanizge uchenjezi wa ūakuchenjera.”

²⁰Kasi walinkhu munthu wa mahara? Walinkhu mumanyi-marango? Kasi walinkhu wakumanya mphindano za mu charu? Asi Chiuta wali kuzgora kuŵa uchindere mahara gha mu charu?

²¹Pakuti Chiuta mu mahara ghakhe wakatondeska kuti ūanthu ūwareke kumumanya iyo na mahara ghawo. Kweni na mazgu agho ūanthu ūakuti mbuchindere gheneagho ise tikughapharazga, chikamukondweska Chiuta kuponoska ūanthu awo ūakupulikana.

²²Pakuti ūaYuda ūakupenja vimanyikwi, ndipo ūaGriki nawo ūakupenja mahara.

²³Kweni ise tikupharazga Khristu uyo wakapayikika pa mphinjika. Ku ūaYuda nchikhuŵazgo ndipo ku ūamitundu mbuchindere.

²⁴Kweni ku wose awo Chiuta wali kuŵachema, manyi mbaYuda manyi mbaGriki, Khristu ndi nkhangono za Chiuta na mahara gha Chiuta.

²⁵Chifukwa icho chikuwoneka kuti mbuchindere wa Chiuta, ncha mahara kuruska mahara gha ūanthu. Icho chikuwoneka kuti nkutomboroka kwa Chiuta, ncha nkhangono kuruska nkhangono za ūanthu.

²⁶Mwa ūabali, ghanaghanani na za ncemo yinu. Ūanandi ūa imwe kuti mukâwa ūamahara nga ndi umo ūanthu ūa mu charu ūakupimira chara. Pakaŵavye ūanandi ūankhangono panji ūakubabiwira mu wanangwa.

²⁷Kweni Chiuta wakasora icho wānthu wākuti mbuchindere mu charu kuti walengeske wāmahara. Chiuta wakasora icho wānthu wākuti mbutechitechi mu charu kuti walengeske awo mbankhongono.

²⁸Chiuta wakasora ivyo nvichwapi mu charu na ivyo nvyakuyuyuka, ndiposo na ivyo vikupimika kuti nkhanthu chara, kuti wavizgore vyawaka ivyo wākuti ndi vyanadi.

²⁹Chiuta wakachita ivi kuti munthu wareke kujikuzga panthazi pakhe.

³⁰Chiuta ndiyo chitopoko cha umoyo winu mwa Khristu Yesu, ndipo wali kumuzgora Khristu kuŵa mahara ghithu, urunji withu, utuŵa withu na kuwombokwa kwithu.

³¹Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Uyo wakuthumbwa, wathumbwire mwa Fumu.”

1 WaKorinte 2

Kupharazga Khristu wakupayikika

¹Mwa wābali, para nkhiza kwa imwe, kwiza kamupharazgirani cha muchindindi cha Chiuta, kuti nkhayowoya mazgu ghakumutindikani na gha mahara chara.

²Pakuti nkhadumula kuti ndimanye kanthu kanyakheso mukati mwinu chara kweni Yesu Khristu pera uyo wakapayikika pa mphinjika.

³Ndipo nkhāŵa namwe mu utechitech, mu wofi ukuru na mu kutenthema.

⁴Ndipo kuyowoya kwane na kupharazga kwane, kuti vikaŵa mu kukopa wānthu na mazgu gha mahara gha charu chara, kweni mazgu ghane ghakāŵa mu chipanikizgo cha Mzimu na nkhongono,

⁵mwakuti chipulikano chinu chireke kujinthika mu mahara gha wānthu, kweni mu nkhongono za Chiuta.

Mahara gha Chiuta

⁶Ndipouli tikuyowoya mazgu gha mahara ku awo mba kukhwima mu chipulikano. Kuti ndi mahara gha wānthu ūa mu muwiro uwu chara, panji nkhongono za wānthu wākuwusa mu muwiro uwu awo nkhongono zawo zikumara.

⁷Kweni tikuyowoya mahara gha Chiuta agho nga muchindindi na ghakubisika gheneagho Chiuta wakimika ku uchindami withu papo kale pambere charu chindalengeke.

⁸Pakaŵavye na yumoza wa âwakuwusa âwa muno mu charu cha pasi mweneuyo wakavimanya. Chifukwa âwâenge âwakuvimanya, mphanyi âwakaŵavye kuyipayika pa mphinjika Fumu ya uchindami.

⁹Kweni kuli nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Icho jiso lindawone panji khutu kupulika, nesi mtima wa munthu kupulikiska, vyeneivyo ndivyo Chiuta wali kunozgera awo âwakumutemwa.”

¹⁰Kweni Chiuta wali kutivumbulira ise vyeneivi kwizira mu Mzimu. Pakuti Mzimu ndiyo wakusanda vyose nanga ndi vya pasi pa mtima wa Chiuta.

¹¹Kasi ndi njani wakumanya ivyo vili mu mtima wa munthu? Asi ndi mzimu wa iyomwene? Ntheura pera palije munthu uyo wangamanya vinthu vya pasi pa mtima wa Chiuta, kweni Mzimu wa Chiuta pera.

¹²Ise kuti tili kupokera mzimu wa charu cha pasi chara, kweni Mzimu wakufuma kwa Chiuta, mwakuti tipulikiske ivyo Chiuta wali kutipa kwa wanangwa.

¹³Tikuyowoya ivi mu mazgu ghakusambizgika na mahara gha âwanthu chara, kweni na mahara gha Mzimu pera, kurongora unenesko wa uzimu ku awo âwali na Mzimu.

¹⁴Munthu uyo walije uzimu, kuti wakupokerera vinthu vya Mzimu wa Chiuta chara. Pakuti kwa iyo nvya uchindere, ndipo kuti wangamanya kuvipulikiska chara, chifukwa vikumanyikwira mu uzimu pera.

¹⁵Munthu wa uzimu wangeruzga kaŵiro ka vinthu vyose, kweni wangeruzgika na waliyose chara.

¹⁶“Pakuti ndi njani uyo wakumanya maghanoghano gha Fumu, kuti wamanye kunjirikizga Fumu?” Kweni ise tili nagho maghanoghano gha Khristu.

1 ÂWaKorinte 3

ÂWateŵeti âwa Chiuta

¹Mwa âwabali, ine kuti nkenerima kumuyowoyerani imwe nga ndi ku âwanthu awo âwali mu uzimu chara kweni kwa imwe nkenerima kuyowoya nga âwanthu âwa thupi ndiposo nga nkhu âwabonda mu umoyo winu wa chikhristu.

²Nkhamulerani na mkaka, kuti nkhamulerani na chakurya chinonono chara. Pakuti mukaŵa muchali mundakule. Nanga ndi sono kuti mungarya chara,

³chifukwa muchali âwa thupi. Pakuti apo muli sanje na mphindano mukati mwinu, asi ndimwe âwa thupi? Ndiposo asi mukukhara nga âwanthu bweka?

⁴Chifukwa usange yumoza wakuti, “Ine ndili wa Paulosi,” ndipo munyakhe wakuti, “Ine ndili wa Apolo.” Ipo mukupambana uli na âwanthu bweka?

⁵Kasi Apolo nkhachichi? Paulosi nkhachichi? Wānthu aŵā mbateŵeti waka awo imwe mukapokereramo chipulikano nga ndi umo Fumu yikaŵagaŵira mlimo uwu na uwu.

⁶Ine nknapanda mbuto, ndipo Apolo wakathilira, kweni ndi Chiuta uyo wakamezga.

⁷Ntheura uyo wakupanda nanga ndi uyo wakuthilira, kuti nkhanthu chara, kweni Chiuta pera uyo wakumezga.

⁸Uyo wakupanda mbuto na uyo wakuthilira maji ūakuyana waka, waliyose wamkupokera njombe yakuyana na mlimo wakhe?

⁹Pakuti ise tili ūateŵeti ūamoza ūa Chiuta, imwe ndimwe munda wa Chiuta na uzengi wa Chiuta.

¹⁰Kwakuyana na uchizi uwo Chiuta wakandipa, ine nkhazenga lufura nga ndi msiri mukuru pa mlimo wa uzengi, ndiposo munyakhe ndiyo wakuzengapo nyumba pa lufura ulu. Kweni munthu yose wachenjere na umo wakuzengera.

¹¹Chifukwa kulije munthu uyo wakumanya kuzenga lufura lunyakhe kuruska ulo luri kuzengeka kale. Lufura ulu ndi Yesu Khristu.

¹²Usange munthu wakuzenga pa lufura ulu, na golide, siliva mawe ghakuzirwa, makuni, utheka, panji mapekesi,

¹³mlimo wakhe wamkuwoneka pakweru, para zuŵa la kweruzgira lamkuwurongora. Pakuti zuŵa lira lamkuvumbukwa na moto ndipo moto ndiwo wamkuyezga mlimo uwo munthu yose wachita.

¹⁴Usange mlimo wa munthu yunji uwo wakawuzenga pa lufura lura, ukukhalirira, munthu yura wamkupokera njombe.

¹⁵Usange mlimo wa munthu waliyose waphya na moto, wati wawutaye. Iyo mwenecho wamkuponoskeka, kweni nga ndi para wapona ku moto.

¹⁶Kasi mukumanya chara kuti ndimwe Nyumba ya Chiuta, ndipo Mzimu wa Chiuta wakukhara mwa imwe?

¹⁷Usange munthu wakunanga Nyumba ya Chiuta, Chiuta nayo wamkumumara petu. Chifukwa Nyumba ya Chiuta njakupatulika, ndipo Nyumba iyi ndimwe.

¹⁸Paŵavye munthu wajipusike. Usange yumoza wa imwe wakujipima kuti ngwa mahara mu muwiro uwu, wajizgore kuŵa chindere, mwakuti waŵe wa mahara.

¹⁹Pakuti mahara gha charu ichi, mbuchindere kwa Chiuta nga ndi umo kuli kulembekera kuti, "Chiuta wakuŵakora ūamahara mu uryarya wawo."

²⁰Na kutiso, "Fumu yikumanya kuti ivyo ūamahara ūakughanaghana nvya uchindere."

²¹Ntheura munthu wareke kuthumbwira mu wānthu wānyakhe! Pakuti vinthu vyose nvyinu,

²²manyi ndi Paulosi panji Apolo, panji Kefase, panji charu, panji umoyo, panji nyifwa, panji vya nyengo yino, panji ivyo vikwiza, vyose nvyinu.

²³Imwe muli wā Khristu, ndipo Khristu nayo ngwa Chiuta.

1 WāKorinte 4

Wākutumika wā Khristu

¹Umo ndimo munthu wakwenera kutipimira ise, nga wātewēti wā Khristu na wālinda wā vya muchindindi vya Chiuta.

²Icho chikukhumbikwa ku awo mbalinda nchakuti, wāwē wānthu wākugomezgeka.

³Kwa ine nkhanthu kachoko chomene kuti nderuzgike na imwe, panji na mphara ya wānthu. Nanga ndine ndamwene, kuti nkhujeruzga ndekha chara.

⁴Njuŵi yane kuti yikundisuska chara, ndipouli ichi chikung'anamula kuti ndilije mrandu chara. Fumu yekha ndiyo yikunderuzga ine.

⁵Ntheura mureke kweruzga munthu pambere nyengo yindakwane mpaka Fumu yize, yeneiyo yamkuvumbula pakweru ivyo pa nyengo yino vili kubisika mu chisi ndiposo na ivyo mitima ya wānthu yikukhumba kuchita. Penepapo waliyose wamkupokera marumbo agho ghakumwenerera kufuma kwa Chiuta.

⁶Mwa wābali, mu vyose ivyo ndayowoya ndajizgora ine na Apolo nga nchiyerezgero chifukwa cha imwe, kuti musambizgike na ise kuti, "Mureke kusazgirapo ku ivyo vili kulembeka." Paŵavye yumoza wa imwe uyo wajikuzge pakurumba yumoza na kuyuyura munyakhe.

⁷Kasi ndi njani wakukupambaniska iwe ku wānthu wānyakhe? Nchivichi icho uli nacho cheneicho ukawura kupokera? Usange ukachipokera, chifukwa uli ukuthumbwa nga ndi para icho uli nacho nchawanangwa chara?

⁸Mwakhuta kale? Mwasambazga kale? Mwazgoka kuwā wākaronga kwambula ise! Ndakhumbanga kuti mphanyi mwawusanga nadi mwakuti ise nase tiwuse pamoza namwe.

⁹Nkhuwona kuti ise wākutumika, Chiuta wali kutipa malo gha umaliro nga mbanthu awo wāmkukomeka. Ntheura tazgoka nga chinthu chakusekeka mu charu, ku wāngelo na ku wānthu wuwo.

¹⁰Tili vindere chifukwa cha Khristu, kweni imwe muli wāmahara mwa Khristu! Tili wākutomboroka, kweni imwe muli wānkhongono! Imwe wānthu wākumuchindikani, kweni ise wākutiyuyura.

¹¹Mpaka sono tili âwa njara na nyota. Tikuvwara vizwazwa, âwanthu âwakutitimba ndipo tilije na nyumba yakukharamo.

¹²Tikutokatoka pakugwira nchito na mawoko ghithu na ghithu. Para âwanthu âwakutitemba, tikuâwatumbika. Para tikuzikizgika, tikuzizipizga.

¹³Para tikuneneka, ise tikuyezga kuphemaniska. Mpaka sono, tikupimika nga ndi viswaswa, ndiposo nga ndi nkukurwa za mu charu.

¹⁴Nkhumulemberani ichi kuti ndimukhozgani soni chara, kweni kuti ndimuchenjezgani nga mbana âwane âwakutemweka.

¹⁵Nanga muâwe nawo âwarongozgi 10,000 mu umoyo winu wa chikhristu, kweni âwawiskemwe kuti mbanandi chara. Pakuti ine nkazhgoka kuâwa wiskemwe mwa Khristu Yesu chifukwa cha kupharazga Uthenga Uweme kwa imwe.

¹⁶Ntheura nkhumuâweyani kuti muyezge kurondezga ukhaliro wa umoyo wane.

¹⁷Pa chifukwa ichi nkhumutumirani Timote, mwana wane wakutemweka, ndipo wakugomezgeka mwa Fumu. Iyo watu wamukumbuskani za umoyo wane wa chikhristu, uwo ukuzomerezgana na ivyo nkhusambizga kosekose mu mipingo yiliyose.

¹⁸âWanthu âwanji âwakujikuzga, nga ndi para nditi ndizengeko kwa imwe chara.

¹⁹Kweni nditi ndizenge kwa imwe sonosono para Fumu yazomerezga. Ndipo kuti ndizamkusanga ivyo âwanthu âwakujikuzga âwa, âwakuyowoya chara, kweni na nkongono izo âwali nazo.

²⁰Pakuti Ufumu wa Chiuta kuti uli mu kuyowoya pera chara, kweni na mu nkongono wuwo.

²¹Mukukhumbachi? Kasi ndize kwa imwe na chikoti panji na mtima wakutemwa na wakuzika?

1 WaKorinte 5

Kususika kwa uzaghali mu mpingo

¹Kukupulikikwa nkhanira kuti muli uzaghali mukati mwinu, weneuwo kuti ukusangikako nanga nkhu âwanthu âwakuwaro chara. Munthu yunji mukati mwinu wakwendezgana na muwoli âwa âwawiske.

²Ndipo imwe mukujikuzga! Asi imwe mukwenera kuâwa na chitima chara? Uyo wachita ichi rekani wawuskikemo mukati mwinu.

³Nangauli ndili namwe chara mu thupi, ndili pamoza namwe mu mzimu. Ndiposo ndapereka udumuliro wane nga ndi para ndili pamoza namwe.

⁴Para mwawungana pamoza mu zina la Fumu Yesu, ine ndili namwe pamoza mu mzimu, ndipo nkongono za Fumu Yesu zili pamoza nase.

⁵Munthu wa ntheura mukwenera kumupereka kwa Satana kuti thupi lakhe la kwananga limare petu kweni mzimu wakhe uthaskike mu zuŵa la Fumu Yesu.

⁶Kujikuzga kwinu kuti nkhuweme chara. Kasi mukumanya chara mazgu agho ghakuti, “Chirungo chichoko waka chikutukumuska burunga lose la nthimphwa?”

⁷Uskanimo chirungo chikorowere, mwakuti muŵe burunga la nthimphwa yiphya nga ndi umo muliri nadi wâmbula chirungo. Pakuti Khristu Mwamba-berere withu wa sembe ya Paska wakomeka kale pa mphinjika.

⁸Ntheura tiyeni tichite chikondwerero cha Paska na chingwa cha chirungo chikorowere chara icho ndi kwananga na ubendezi, kweni na chingwa chambula chirungo, chakufikapo na cha unenesko.

⁹Mu karata uyo nkhamulemberani, nkhamuphalirani kuti mureke kwendezgana na wazaghali.

¹⁰Kuti nkhang'anamula kureka kwenderana na wânthu âwa pano pasi chara awo mbazaghali, wakudokera, wakukwapura panji wakusopa vikozgo. Kureka kwenderana nawo, kukukhumbikwa kuti mufumemo mu charu.

¹¹Kweni nkhamulemberani kuti mureke kwenderana na munthu uyo wakuti ndi mukhristu kweni umo wakuŵira ndi muzaghali, wakudokera, wakusopa vikozgo, wakutuka, mloŵevu na wakukwapura. âwa ntheura mureke na kurya nawo wuwo.

¹²Kasi ndi nchito yane kweruzga wakuwaro kwa mpingo? Asi ndi awo âwali mu mpingo weneawo mukwenera kweruzga?

¹³Chiuta ndiyo wakweruzga âwa kuwaro. Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Wuskanimo mukati mwinu uyo wakuchita uheni.”

1 WaKorinte 6

Mirandu mukati mu wakhristu

¹Usange yumoza mukati mwinu wali na mrandu na mukhristu munyakhe, kasi wangamutorera uli ku mphara ya wakuwaro na kureka kuruta nayo ku mphara ya wakhristu?

²Kasi mukumanya chara kuti wakhristu ndiwo wamkweruzga charu? Ndipo usange mwamkweruzga charu chose, mungatondeka kweruzga tumirandu tuchokotuchoko?

³Kasi mukumanya chara kuti tamkweruzga wângelo? Sono tingareka uli kweruzga mirandu ya zuŵa na zuŵa ya umoyo uno?

⁴Usange muli na mirandu ya ntheura, kasi chifukwa uli mukuruta nayo panthazi pa wânthu awo mbambula na kumanyikwa mu mpingo wa Chiuta?

⁵Nkhuyowoya ichi kuti mukhozgeke soni. Kasi palije na yumoza wa mahara mukati mwinu uyo wangeruzga mirandu ya ntheura pakati pa âwakhristu?

⁶Kweni mu malo mwakhe, mukhristu wakumukaka mukhristu munyakhe na kumutorera panthazi pa âwanthu âwambula kupulikana!

⁷Kupalirana zimphara mukati mwinu yumoza na munyakhe chikurongora kuti mwatondeka kale. Chifukwa uli mukureka kuzizipizga para âwanthu âwanji âwakumunangirani? Mukurekerachi kuzomeranga waka usange âwamwibirani?

⁸Mu malo mwakhe, imwe ndimwe mukuâwanangira âwanthu na kuâwabira, ndipo mukuchita ichi na ku âwakhristu âwanyinu.

⁹Kasi mukumanya chara kuti âwanthu âwakwananga âwamkunjira chara mu Ufumu wa Chiuta? Mungajipusikanga, âwanthu âwazaghali, âwakusopa vikozgo, panji âwaleâwe, panji âwakuchita uzaghali âwanarume pera,

¹⁰âWankhungu, âwakudokera, âwaloâevu, âwakutuka, na âwakukwapura, âweneâwa kuti âwamkunjira chara mu Ufumu wa Chiuta.

¹¹âWanji âwa imwe kale mukaâwa ntheura. Kweni mukasukika ku zakwananga zinu, mukapatuliskika ndipo mukarunjiskika mu zina la Fumu Yesu Khristu na mu Mzimu wa Chiuta withu.

Muchindikani Chiuta na mathupi ghinu

¹²“Vinthu vyose nyakuzomerezgeka kwa ine.” Kweni vyose nyva chandulo kwa ine chara. Vinthu vyose vikuzomerezgeka kwa ine, kweni kuti ndiâwenge muzga wa chimoza chara.

¹³“Chakurya chiliriko chifukwa cha nthumbo ndipo nthumbo yiliriko chifukwa cha chakurya.” Kweni Chiuta wamkumara vyose viâwiri. Thupi kuti liriko chifukwa cha uzaghali chara, kweni kuteâwetera Fumu, ndipo Fumu ndiyo yenecho ya thupi.

¹⁴Chiuta wakawuska Fumu ku âwakufwa, ndipo wamkutiwuska na ise wuwo na nkhongono zakhe.

¹⁵Kasi mukumanya chara kuti mathupi ghinu ndi viâwaro vya Khristu? Kasi nditorenge viâwaro vya thupi la Khristu na kuvibatika ku thupi la muhule? Na pachoko pose!

¹⁶Pakunji kasi mukumanya chara kuti uyo wakubatikana na muhule wakuzgoka kuâwa thupi limoza na iyo. Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “Aâwa âwâwiri âwati âwâwenge thupi limoza.”

¹⁷Kweni uyo wabatikana na Fumu, wakuzgoka kuâwa Mzimu umoza na iyo.

¹⁸Chimbirani uzaghali. Kwananga kunyakhe kose uko munthu wakuchita kuti kukukhwaska thupi lakhe chara, kweni muzaghali ndiyo wakwanangira thupi lakhe.

¹⁹Panji kasi mulije kumanya kuti thupi linu ndi Nyumba ya Mzimu Mutuŵa mukati mwinu mweneuyo muli kupokera kufuma kwa Chiuta? Ndicho chifukwa umoyo uwo muli nawo kuti ngwinu chara.

²⁰Chiuta wali kumugulani na mtengo ukuru. Ntheura mumuchindikenge na mathupi ghinu.

1 WaKorinte 7

Mafumbo gha vyva nthengwa

¹Sono kwakuyana na ivyo mukandilembera: “Nkhuweme kuti mwanarume wareke kukhwaska mwanakazi.”

²Kweni chifukwa chakuti uzaghali wandana chomene, nkhuweme kuti mwanarume waŵe na muwoli wakhe na wakhe, ndipo mwanakazi yose waŵe na mufumu wakhe na wakhe.

³Mufumu wakwenera kurongora chitemwa ku muwoli wakhe, ndipo muwoli nayo ntheura pera ku mufumu wakhe.

⁴Muwoli kuti wali na mazaza pa thupi lakhe chara, kweni mufumu wakhe ndiyo. Ntheura pera, mufumu nayo kuti wali na mazaza pa thupi lakhe chara, kweni muwoli wakhe ndiyo.

⁵Mureke kukanirana, kweni apo pera mwazomerezgana kujipatula kwa kanyengo kuti muŵe na nyengo ya kurombera. Sono ndipo mukharengeso pamoza, mzire Satana wamuyezgani chifukwa cha kureka kujikora.

⁶Nkhuyowoya ichi mwakumulangulani chara, kweni kuti tizomerezgane.

⁷Ndakhumbanga kuti wāntru wose wāŵe nga ndi umo ine ndiliri. Kweni waliyose wali nacho chawanangwa chakhe na chakhe kufuma kwa Chiuta. Yumoza wali na chawanangwa ichi, ndiposo munyakhe nayo ichi.

⁸Sono ku awo wāndanjire mu nthengwa na vyokoro nkhuŵaphalira kuti, nchiweme kuti wākhare ntheura nga ndine.

⁹Kweni usange wākutondeka kujikora wākwenera kunjira mu nthengwa chifukwa nkhuweme kuŵa pa nthengwa kwakuruska kukweŵererakweŵerera na makhumbiro gha thupi.

¹⁰Kwa awo wāli pa nthengwa, nkhuŵalangula kuti ndine chara, kweni ndi Fumu. Muwoli wareke kupatukana na mufumu wakhe.

¹¹Kweni usange wachita ntheura wakhare wambula kutengwaso, panji waphemane na mufumu wakhe. Ndipo mufumu wareke kusuzula muwoli wakhe.

¹²Ku wanyakhe ndine nkuyowoya, kuti ndi Fumu chara. Usange mukhristu yunji wali na muwoli uyo ngwambula kupulikana, ndipo wakuzomera kuhara nayo, wareke kumusuzula.

¹³Usange mwanakazi wali na mwanarume uyo ndi mukhristu chara, ndipo wakukhumba kuhara nayo mwanarume yura, wareke kumusuzula.

¹⁴Chifukwa mufumu wambula kupulikana uyu, wakuzgoka kuwa wakupulikana chifukwa cha muwoli wakhe. Ndipo muwoli wambula kupulikana nayo, wakupulikana chifukwa cha mufumu wakhe mukhristu. Kuwavyenge kuwa ntheura mphanyi wana winu mbambula kuphotoka, kweni na umo kuliri, iwo mbakupatulika.

¹⁵Kweni usange wambula kupulikana wakukhumba kupatukako, wachite ntheura. Mufumu panji muwoli mukhristu kuti ngwa kukakika chara pa makani agha, pakuti Chiuta wali kutichema ise kuhara mu mutende.

¹⁶Kasi iwe wa muwoli, ungamanya uli, panji ungathaska mufumu wako? Panji iwe mufumu, ungamanya uli, panji ungathaska muwoli wako?

Kuhara umo munthu wali kuchemekera

¹⁷Munthu yose wakwenera kuhara na umoyo uwo Fumu yili kumugaŵira, ndipo na weneuwo Chiuta wali kumuchemeramo. Ili ndilo dango lane mu mipingo yose.

¹⁸Kasi wakaŵapo yumoza apo wakachemekanga wakaŵa wakukotoreka kale? Wareke kuwuskapo chimanyikwiro cha ukotori wakhe. Kasi wakaŵapo yumoza apo wakachemekanga wakaŵa wambula kukotoreka? Wareke kughanaghana kuti wakotoreke.

¹⁹Kukotoreka panji kuwura kukotoreka kuti nkhanthu chara, kweni kusungilira marango gha Chiuta ndiko.

²⁰Munthu yose wakharenge mukaŵiro ako wakaŵamo apo wakachemekera.

²¹Kasi ukaŵa muzga para ukachemekanga? Ungapwererangako chara. Kweni usange ungatora wanangwa wako, sangirapo mwaŵi.

²²Chifukwa uyo wakaŵa muzga para Fumu yikamuchemanga, ndi mwanangwa wa Fumu. Ntheura pera uyo wakaŵa mwanangwa para wakachemekanga ndi muzga wa Khristu.

²³Mukagulika na mtengo wapatali. Ntheura mungaŵanga wazga wa wantru chara.

²⁴Ntheura mwa wabali, munthu yose wakhare mwa Chiuta umo wakawîira para wakachemekanga.

Mafumbo ghakukhwaskana na wambula kutengwa na vyokoro

²⁵Sono pa makani gha awo wâtengwe, ndilije languro la kufumira kwa Fumu. Kweni nkhupereka maghanoghano ghane nga ndi munthu uyo ngwa kugomezgeka chifukwa cha lusungu lwa Fumu.

²⁶Chifukwa cha visuzgo nya nyengo yino, nkhughanaghana kuti nchiweme kuti munthu wakhare nga ndi umo waliri.

²⁷Kasi uli kukakika ku muwoli wako? Ureke kujisutulako. Kasi ndiwe wambula kutora? Ureke na kutora mwanakazi.

²⁸Kweni usange watora, kuti wananga chara. Ndipo usange mwali watengwa, kuti wakwananga chara. Ndipouli awo wâkunjira mu nthengwa, wati wâwenge na visuzgo nya charu, ndipo ine ndakhumbanga kumuthaskani ku visuzgo ivi.

²⁹Mwa wabali, icho nkhung'anamula nchakuti nyengo yakhara yichoko. Kufuma sono na kunthazi rekani awo wâli na wâwoli, wakhare nga ndi para wâlije kutora

³⁰Awo wâkutengera, wakhare nga ndi para wâkutengera chara. Ndipo awo wâkukondwa, nga ndi para wâkukondwa chara. Awo wâkugula, nga ndi para wâlije katundu.

³¹Ndipo awo wâkutangwanika na nya charu, nga ndi para wâlije icho wângatangwanika nacho. Chifukwa kaŵiro ka charu ichi, kakumara.

³²Nkhukhumba kuti mureke kwenjerwa. Mwanarume wambula kutora wakwenjerwa na mlimo wa Fumu umo wangayikondweskera.

³³Kweni mwanarume wakutora wakwenjerwa na nya mu charu, umo wangakondweskera muwoli wakhe,

³⁴ndipo maghanoghano ghakhe ngakugaŵikana. Mwanakazi wambula kutengwa panji mwali wakwenjerwa na vinthu nya Fumu, umo wangawîra mutuwâ mu thupi na mu mzimu. Kweni mwanakazi wakutengwa wakwenjerwa na nya charu, umo wangakondweskera mufumu wakhe.

³⁵Nkhuyowoya ichi, kuti ndimowvirani, kuti nkhukhumba kumukanizgani chara. Nkhukhumba kuti imwe muchitenge icho nchiweme na chakwenerera na kujipereka ku mlimo wa Fumu kwambula kujandizgika.

³⁶Kweni usange yumoza wakughanaghana kuti wakumunangira mwali uyo wali kumujalira, ndipo chirakorako chakumukhumba munyakhe chajumphizga, rekani wachite nga ndi umo wakukhumbira. Rekani iwo wâtorane ndipo kuti wâkwananga chara.

³⁷Kweni usange mwanarume yunji kwambula kuchichizgika, wadumula mu mtima wakhe kureka kutora mwali uyo wali kumujalira, ndiposo usange na khumbo lakhe wakujikora ndipo wadumula mu mtima wakhe icho wachitenge, mbwenu wakuchita makora kureka kutora mwali uyo.

³⁸Ntheura mwanarume uyo wakutora wachita makora, kweni uyo wakukhumba kutora chara nayoso wakuchita makora chomene.

³⁹Muwoli ngwa kukakika nyengo yose apo mufumu wakhe wachali wamoyo, kweni usange mufumu wakhe wafwa, ndi mwanangwa kutorana na yose uyo wakhumba, usange nthengwa yawo nja chikhristu.

⁴⁰Umo nkhupimira ine, mwanakazi uyu wangâwa wakukondwa kwakuruska usange wangakhara wambula kutengwa. Ndipo nkhughanaghana cuti na ine wuwo ndili na Mzimu wa Chiuta.

1 WaKorinte 8

Fumbo pa za chakurya chakuperekeka ku vikozgo

¹Sono kwakuyana na chakurya icho chikuperekeka ku vikozgo: tikumanya cuti, "Tose tili na umanyi." Umanyi ukutukumura, kweni kutemwa kukuzenga.

²Usange munthu wakupima cuti wakumanya vinthu, cuti wakumanya umo wakwenera kumanyira chara.

³Kweni usange munthu wakutemwa Chiuta, ngwa kumanyikwa na Chiuta.

⁴Ntheura kuyana na kurya kwa vyakurya ivyo vikuperekeka ku vikozgo, "Tikumanya cuti chikozgo nchinthu chawakawaka mu chara," ndipo cuti kulije Chiuta munyakhe kweni yumoza pera.

⁵Nangauli kungaâwa awo âwakuti, "Wachiuta," manyi ndi mu mlengalenga panji pasi pa charu, nga ndi umo nadi âwaliko "wachiuta" âwanandi na "mafumu" ghanandi,

⁶Ndipouli kwa ise kuli Chiuta yumoza pera, Dada, mweneuyo wakalenga vinthu vyose, ndipo tiliko chifukwa cha iyo, ndipo Fumu yimoza pera, Yesu Khristu, mwa mweneuyo vinthu vyose vikalengeka ndipo ise tili na umoyo chifukwa cha iyo.

⁷Ndipouli ndi wose awo âwali na umanyi uwu chara. Kweni âwanji pakuâwa âwakuzgôwera kusopa vikozgo, mpaka sono âwakurya vyakurya nga vyaperekeka nadi ku chikozgo. Ndipo njuâwi zawo pakuâwa zitechitechi, nzakukazuzgika.

⁸Vyakurya cuti vingatenereska ise kwa Chiuta chara. Para tindarye chakurya, cuti tikutayapo chilichose chara, ndipo para tarya, cuti tikwandulapo chilichose chara.

⁹Kweni imwe chenjerani waka, mzire wanangwa winu uwu nyengo zinyakhe uzgoke chikhuŵazgo ku âwakutomboroka.

¹⁰Pakuti usange munthu uyo njuŵi zakhe nzakutomboroka mu chipulikano, wakukuwona iwe munthu wa umanyi ukurya mu nyumba ya chiuta ngoza, asi iyo wangakwezgeka nkumbi chara usange maŵyeŵye ghakhe ngatechitechitaki kuti warye chakurya icho chaperekaka ku âwangoza?

¹¹Ndipo sono na umanyi wako munthu wakutomboroka uyu, mubali mweneuyo Khristu wakamufwira, watayikenge.

¹²Ntheura, kwanangira âwabali âwinu, na kupweteka njuŵi yawo apo njakutomboroka, mukwanangira Khristu.

¹³Ntheura, usange chakurya icho nkhurya chikukhuŵaliska mubali wane, ndamkuryaso nyama chara, mzire ndichitiske kuti mukhristu munyane wawe.

1 WaKorinte 9

Vyakwenerera âwakutumika na nchito zawo

¹Kasi ndine mwanangwa chara? Kasi ndine wakutumika chara? Asi ndili kumuwona Yesu Fumu yithu? Asi imwe ndimwe vipambi vyva mlimo wane mu kuteŵetera Fumu?

²Usange ku âwanthu âwanyakhe ndili wakutumika chara, kweni kwa imwe ndine wakutumika nadi, chifukwa imwe ndimwe chimanyikwiro cha kutumika kwane mwa Fumu.

³Kujivikirira kwane ku awo âwakundifumba ndi uku.

⁴Kasi tilije wanangwa kuti tirye na kumwa?

⁵Kasi tilije wanangwa wakwenda na âwanakazi âwakhristu pa maulendo nga ndi umo âwakuchitira âwakutumika âwanji na âwabali âwa Fumu, ndiposo na Kefase?

⁶Panji kasi ndi Baranaba pera na ine, awo âwalije wanangwa kuchita mlimo mwakuti tijowwire?

⁷Ndi njani uyo wakuteŵeta nga ndi musilikari ndipo wakujiripira yekha? Ndi njani uyo wakupanda mpeska kwambula kuryako vipambi vyakhe? Ndi njani uyo wakuliska mskambo kwambula kumwako mkaka wakhe?

⁸Kasi nkhuyowoya ichi na mazaza gha unthu? Asi marango nagho ghakuyowoya ntheura?

⁹Chifukwa kuli kulembeka mu Dango la Mozesi kuti, “Ureke kukaka nkhaŵi ku mlomo para yikubula tirigu.” Kasi mukupima kuti Chiuta wakupwerererako vyva nkhaŵi?

¹⁰Asi wakuyowoya ichi chifukwa cha ise? Inya, ichi chili kulembeka chifukwa cha ise, pakuti uyo wakulima na uyo wakubula, wakwenera kuchita ntheura mu chigomezgo chakuti wâwe na phande mu vuna yira.

¹¹Usange tapanda mbuto ya uzimu mukati mwinu, kasi nchinonono usange tikupokera vyakovwira thupi kufuma kwa imwe?

¹²Usange wanjji wakusangana pa pempho lakwenerera ili pa imwe, asi ise ndise tili wakwenera kuwa nalo kwakuruska? Ndipouli kuti tikachita nagho nchito mazaza agha chara, kuruska apa tikuzizipizga pa kanthu kalikose, mwakuti tireke kujandizga Uthenga Uweme wa Khristu.

¹³Kasi mukumanya chara kuti wantru awo wakuteŵeta mu Nyumba ya Chiuta wakurya kufuma mu Nyumba ya Chiuta? Ndipo awo wakuteŵeta pa jochero, asi nawo wakusangana vya sembe yira?

¹⁴Ntheura pera, Fumu nayo yikalangula kuti awo wakupharazga Uthenga Uweme wakwenera kupoka vyakuwalera kufuma mu Uthenga Uweme.

¹⁵Kweni ine ndilije kugwiriska nchito wanangwa uwu, panji nesi kuti nkhulemba ichi mu chigomezgo chakuti mundichitire ine vinthu ivi chara. Mphanyi changuwa chiweme kuti ndifwe, kuruska kuti munyane wandipoke icho ine nkhuthumbwira.

¹⁶Chifukwa usange nkhupharazga Uthenga Uweme, ichi kuti ndingathumbwirapo chara, chifukwa nchakwenerera kuti ndichite ntheura. Soka kwa ine usange nkhureka kupharazga Uthenga Uweme!

¹⁷Pakuti usange nkhuchita ichi na khumbo lane na lane, ndili nayo njombe. Kweni usange nkhuchita na khumbo lane na lane chara, ipo nkhuchita nchito iyo ndili kutumika.

¹⁸Kasi sono njombe yane nchichi? Njombe yane ndi iyi yakuti, para nkhupharazga Uthenga Uweme, ndipharazge kwambula njombe, ndipo kwambula kurongora mazaza ghane ghali ghose pakupharazga Uthenga Uweme uwu.

¹⁹Nangauli ndili mwanangwa ku wantru wose, kweni ndajizgora kuwa muzga wa wose mwakuti panji ndingakopa wanandi.

²⁰Ku wâYuda nkhaŵa nga ndi muYuda, mwakuti ndikope wâYuda. Kwa awo wakaŵa pasi pa Dango la Mozesi nane nkhaŵa pasi pa marango kuti ndiwakope awo wâli pasi pa marango nangauli ine kuti ndili pasi pa marango chara.

²¹Ku awo wakaŵa kuwaro kwa dango, nkhaŵa nga njumoza wakuwaro kwa dango mwakuti ndiwakope awo wakaŵa kuwaro kwa dango nangauli kuti ine

nkhareka kusunga marango gha Chiuta chara, kweni ndili pasi pa marango gha Khristu.

²²Ku awo mbakutomboroka nane nkhwâwa wakutomboroka, mwakuti ndîwakope awo mbakutomboroka. Ndajizgora kuâwa chilichose ku âwanthu wose mwakuti mu nthowa yiliyose ndiponoske âwanji.

²³Nkhuchita chose ichi chifukwa cha Uthenga Uweme, mwakuti nane ndiâwe na phande mu vitumbiko vyakhe.

²⁴Kasi mukumanya chara kuti mu chiphârizgano wose awo âwakuchimbira âwakulimbana, kweni yumoza pera ndiyo wakupoka njombe? Ntheura chimbirani kuti mupokere njombe.

²⁵Munthu yose uyo wakuchita masôwerô ghakuchimbira na kuduka, wakuyezga kujikora mu vinthu vyose. Wakuchita ichi, mwakuti wapoke mphumphu iyo yikumara. Kweni ise tikuchita ichi kuti tipokere mphumphu yambula kumara.

²⁶Ndipouli ine nkhuchimbira na kumanya makora apo pali chikhomo chane. Kuti ndili nga ndi uyo para wakutimbana na munyakhe kuti wakutimba khofi lakhe pa waka chara.

²⁷Nkhutimba thupi lane na kulithereska, mzire para ndawapharazgira âwanyane, ine ndamwene ndiwure kwenerera njombe.

1 WaKorinte 10

Nchenjezgo ku âwakhristu pakusopa vikozgo

¹Mwa âwabali, nkhukhumba kumumanyiskani, kuti âwasekuru âwithu wose âwakarongozgeka na bingu ilo likâwa pachanya pawo, ndipo wose âwakambuka nyanja.

²Mu bingu ili na nyanja iyi ndimo wose âwakabapatizikira mwa Mozesi.

³Wose âwakarya chakurya cha uzimu chakuyana waka

⁴ndipo wose âwakamwa chakumwa cha uzimu chakuyana waka. Chifukwa âwakamwa kufuma mu jarawe la uzimu, ilo likâwarondezganga, ndipo jarawe lira wakaâwa Khristu.

⁵Kweni Chiuta kuti wakakondwa na âwanandi âwa iwo chara, ntheura âwanandi âwakamalira mu mapopa.

⁶Vinthu vyose ivi vikaâwa virongorero kwa ise na nchenjezgo kuti tireke kuâwa na mtima wa kukhumba viheni nga ndi umo iwo âwakachitira.

⁷Mureke kuŵa âwakusopa vikozgo nga ndi umo âwakaŵira âwanji mwa iwo; nga ndi umo kuli kulembekera kuti, “âwanthu âwakakhara pasi kuti âwarye na kumwa ndipo âwakawuka na kwamba kuvina mwa ukazuzi.”

⁸Tireke kuchita mauzagħali nga ndi umo âwakachitira âwanji mwa iwo, ndipo âwanthu vikwi 23,000 âwakafwa mu zuŵa limoza.

⁹Tireke kuyezga Fumu nga ndi umo âwanji âwakachitira ndipo âwakakomeka na zinjoka,

¹⁰Nesi kusinginika nga ndi umo âwakachitira âwanyakhe īwa iwo, ndipo âwakakomeka na Mungelo wakuparanya yura.

¹¹Vinthu ivi vikaŵachitikira iwo nga ndi nchenjezgo. Ndipo vili kulembeka nga nchisambizgo kwa taŵeneise umaliro wa mgonezi waneng'enera.

¹²Ntheura uyo wakughanaghana kuti ngwa kukhora, wachenjere mzire wawe.

¹³Chiyezgo chose icho chamuwirani chikupambana chara na icho chikuwira âwanthu wose, kweni Chiuta ngwa kugomezgeka ndipo wati wamurekaninge kuti muyezgeke kuruska nkongono zinu chara, ndipo para chiyezgo chikwiza, panyengo yeneiyo wati wamunozgerani nthowa ya kuthaskikira, mwakuti mumanye kuŵa âwakuzizipizga.

¹⁴Ntheura mwa âwabali âwakutemweka, rekani kusopa vikozgo.

¹⁵Nkhuyowoya kwa imwe nga mbanthu âwamahara. Yeruzgani mwekha ivyo nkhuyowoya.

¹⁶Nkhombo ya vitumbiko iyo ise tikuyitumbika, asi ndi nkhombo ya wenewawene mu ndopa za Khristu? Ndiposo chingwa icho tikumenya, asi ndi wenewawene withu mu thupi la Khristu?

¹⁷Chifukwa kuli chingwa chimoza, ndipo ise nanga tili âwanandi, tili thupi limoza, pakuti tose tikusangana mu chingwa ichi chimoza pera.

¹⁸Wonani âwalsraele umo âwakuchitira. Asi awo âwakurya vyā sembe mbakuteŵetera lumoza pa jochero?

¹⁹Kasi nkhurongorachi pa ichi? Kasi chakurya chakuperekeka ku vikozgo, nkhanthu kene-kene? Panji chikozgo ichochene, nkhanthu kene-kene?

²⁰Chara, kweni nkhurongora kuti icho âwanthu âwakuwaro âwakupereka nga ndi sembe, âwakupereka ku viŵanda kuti nkhwa Chiuta chara. Ndipo nkhukhumba chara kuti musanganenge na viŵanda.

²¹Kuti mungamwera mu nkhombo ya Fumu na kumweraso mu nkhombo ya viŵanda chara. Ndipo kuti mungaryera pa thebulu la Fumu, na kuryeraso pa thebulu la viŵanda chara.

²²Kasi tikukhumba kwavya Fumu kuti yiŵe na sanje? Kasi tili na nkhongono kuruska iyo?

Chitirani vyose ku uchindami wa Chiuta

²³Iwo ūakuti, "Vinthu vyose nvyakuzomerezgeka," kweni vyose kuti nvyakovwira chara, "Vinthu vyose nvyakuzomerezgeka," kweni vyose kuti vikuzenga chara.

²⁴Kuŵavye munthu wakupenja viweme vyakhe pera, kweni wapenjere viweme na ūazengezgani ūakhe wuwo.

²⁵Muryenge chose icho chikuguliskika pa msika wa nyama kwambula kufumbapo kanthu chifukwa cha njuŵi.

²⁶Chifukwa, "Charu ncha Fumu na vyose ivyo vilimo."

²⁷Usange wambula kupulikana wakukuchema kuti ukarye nayo chakurya, para wazomera kuruta, ukaryenge waka chose icho ūakukharikira kwambula kufumbapo kanthu chifukwa cha njuŵi.

²⁸Kweni usange munthu munyakhe wakuti kwa iwe, "Ichi chaperekaka kuŵa sembe ku vikozgo," chifukwa cha uyo wangukuphalira mazgu agha, ndiposo chifukwa cha njuŵi, ureke kurya.

²⁹Ndipo pa chifukwa cha njuŵi, nkhung'anamula njuŵi zako chara, kweni chifukwa cha njuŵi zakhe, ureke kurya.

³⁰Usange ine nkhurya na kuwonga, chifukwa uli nkhkususkika pa icho ine nkhuperekapo viwongo?

³¹Ntheura manyi mukurya panji mukumwa, panji chose icho mukuchita, chitani chose mu uchindami wa Chiuta.

³²Mureke kukhuŵazga ūaYuda, panji ūamitundu, panji ūa mpingo wa Chiuta.

³³Nga ndi umo nkhuyezgera kukondweska munthu yose mu vyose, kuti nkhupenja uweme wane chara, kweni uweme wa ūanandi, mwakuti ūaponoskeke.

1 WaKorinte 11

¹Muŵe ūakuchita nga ndi umo ine nkhuchitira pakurondezga Khristu.

Nchindi za ūanakazi pa chisopo

²Nkhumurumbani chifukwa mukundikumbuka mu vyose, ndiposo mukusungilira maluso nga ndi umo nkhaghaperekera kwa imwe.

³Sono nkhukhumba kuti mumanye kuti mutu wa mwanarume waliyose ndi Khristu, mutu wa mwanakazi ndi mufumu wakhe, ndipo mutu wa Khristu ndi Chiuta.

⁴Mwanarume yose uyo wakuomba panji wakupharazga uku wavwarako ku mutu wakhe wakuyuyura Khristu uyo ndi mutu wakhe.

⁵Mwanakazi yose uyo wakuomba panji wakupharazga uku walije kuvwara chidiko ku mutu, wakuyuyura mufumu wakhe uyo ndi mutu wakhe. Vikuyana waka nga ndi para wameta mupara ku mutu wakhe.

⁶Pakuti usange mwanakazi wati wareke kuvwara chidiko ku mutu wakhe, wakwenera kumeta sisi lakhe. Kweni usange nchasoni kuti mwanakazi wamete mupara panji wamete sisi lakhe lose, wakwenera kuvwara chidiko.

⁷Mwanarume wakwenera chara kuvwarako ku mutu wakhe, chifukwa iyo nchikozgo na uchindami wa Chiuta. Kweni mwanakazi ndi uchindami wa mwanarume.

⁸Chifukwa mwanarume kuti wakapangika kufuma ku mwanakazi chara, kweni mwanakazi ndiyo wakapangika kufuma ku mwanarume.

⁹Nesi mwanarume kuti wakalengekera mwanakazi chara, kweni mwanakazi wakalengekera mwanarume.

¹⁰Pa chifukwa ichi, ndiposo pa chifukwa cha ḫangelo, mwanakazi wakwenera kuvwara chidiko ku mutu wakhe kurongora kuti wali pasi pa mazaza gha mufumu wakhe.

¹¹Ndipouli panthazi pa Fumu, mwanakazi kuti wangawusa ku mwanarume chara, nanga ndi mwanarume kuti wangawusa ku mwanakazi chara.

¹²Pakuti nga ndi umo mwanakazi wakafumira ku mwanarume, ntheuraso mwanarume wali kubabika kufuma ku mwanakazi, ndipo vinthu vyose vikafuma kwa Chiuta.

¹³Mweruzge mwekha, kasi nchakwenerera kuti mwanakazi wasope Chiuta kwambula kuvwarako ku mutu?

¹⁴Kasi kaŵiro ikokene kakumusambizgani chara kuti usange mwanarume wali na sisi litali, ndi chinthu cha soni kwa iyo.

¹⁵Kweni usange mwanakazi wali na sisi litali, ndiwo uchindami wakhe. Chifukwa sisi litali, liri kupika kwa iyo nga ndi chidiko.

¹⁶Usange munthu munyakhe wakususka udumuliro uwu, nkhumuphalirani kuti kulije kaluso kanyakhe mukati mwithu panji mu mpingo wose wa Chiuta.

Marango pakurya Monesko wa Fumu

(Mat 26.26-29; Mrk 14.22-25; Luk 22.14-20)

¹⁷Kweni pa chisambizgo ichi kuti nditi ndimurumbani chara. Chifukwa mu maungano ghinu mukuchita uweme chara, kweni uheni pera.

¹⁸Kakudanga nkhakuti, para imwe mukuwungana nga ndi mpingo, nkhupulika kuti mukuŵa na zimphatukano mukati mwinu, ndipo nyengo zinyakhe nkhugomezga kuti mbunenesko.

¹⁹Zingâwamo nadi zimphatukano mukati mwinu kuti awo mbaneneska âwoneke pakweru.

²⁰Para mukuwungana pamoza mwa ntheura, kuti ndi Monesko wa Fumu chara,

²¹chifukwa para mukurya, waliyose wakujiryera chakurya chakhe, ndipo yunji wali na njara apo munyakhe walowera.

²²Kasi mulije nyumba zinu kuti ndimo muryerenge na kumweramo? Panji, mukukhumba kuyuyura Mpingo wa Chiuta na kukhozga soni âwakusoŵerwa? Kasi ndiyowoyechi kwa imwe? Kasi ndimurumbani pa ichi? Nadi kuti ndingamurumbani chara.

Monesko wa Fumu

²³Pakuti icho nkhopokera kufuma kwa Fumu, ncheneicho ndicho nkhopereka kwa imwe chakuti, Fumu Yesu, mu usiku weneuwo âwakamwendera mphiska, wakatora chingwa,

²⁴ndipo wakati wawonga, wakachimenya, na kuti, "Ili ndi thupi lane, ilo likuperekka chifukwa cha imwe. Chitani ichi kuti mundikumbuke."

²⁵Mwa ntheura pera, âwaki wâmara kurya, Yesu wakatora nkhombo. Ndipo wakati, "Nkhombo iyi ndi phangano liphya mu ndopa zane. Nyengo zose para mukumwa, chitani ichi kuti mundikumbukenge."

²⁶Chifukwa nyengo zose para mukurya chingwa ichi, na kumwapo nkhombo iyi, mukuthuwuska nyifwa ya Fumu, yisuke yize.

Kurya Monesko kwambula kwenerera

²⁷Ntheura yose uyo wakurya chingwa ichi, na kumwapo nkhombo ya Fumu kwambula kwenerera, wali na mrandu, wakwanangira thupi na ndopa za Fumu.

²⁸Kweni munthu wakwenera kujiyezga danga, ndipo waryenge chingwa na kumwapo vya mu nkhombo.

²⁹Chifukwa yose uyo wakurya panji kumwa kwambula kumanyiska thupi la Fumu na ndopa zakhe, wakujiryera na kujimwera keruzgiro ka Fumu.

³⁰Ndicho chifukwa âwanandi mwa imwe mbakutomboroka, mbarwari, ndipo âwanandiso wali kufwa kale.

³¹Kweni usange tikujeruzga na unenesko, mphanyi tikweruzgika chara.

³²Kweni para tikweruzgika na Fumu tikulangika mwakuti tireke kususkika pamoza na wānthu wā charu cha pasi.

³³Ntheura mwa wābali, para mukuwungana pamoza kuti murye, lindizganani.

³⁴Usange yunji wali na njara, warye ku nyumba yakhe mwakuti wareke kweruzgika para mukuwungana pamoza. Kuyana na makani ghanyakhe ndizamkumurongozgani para ndiza kwenekuko.

1 WaKorinte 12

Vyawanangwa vya Mzimu

¹Sono, mwa wābali, nga ndi vyawanangwa vya Mzimu kuti nkhukhumba chara kuti imwe muwē walemwa.

²Mukumanya kuti para mukawā wā kuwaro, mukapuruskika kukusopa vikozgo vyambula kuyowoya.

³Ntheura nkhukhumba kuti mupulikiske kuti palije na yumoza uyo wakuyowoyeru mu Mzimu wa Chiuta mweneuyo wangamanya kuyowoya kuti, "Yesu watembeke," ndipo na yumoza wangayowoya kuti, "Yesu ndi Fumu" kwambula kuti warongozgeka na Mzimu Mutuŵa.

⁴Pali vyawanangwa vyakupambanapambana, kweni Mzimu njumoza pera.

⁵Pali mauteŵeti ghakupambanapambana, kweni Fumu njimoza pera.

⁶Pali machitiro gha zinchito ghakupambanapambana, kweni Chiuta njumoza pera mweneuyo wakukhuŵirizga mu vinthu vyose mu wose.

⁷Ku munthu munyakhe Mzimu wakujirongora mu nthowa yakhe na yakhe chifukwa cha uweme wa wose.

⁸Pakuti ku munyakhe kukupika kwizira mu Mzimu chawanangwa chakuyowoya vya mahara, munyakhe chawanangwa chakuyowoya mazgu gha umanyi, kwakuyana na Mzimu mweneyuyu pera.

⁹Ku munyakhe kukupika chipulikano, na Mzimu mweneyuyu pera, ku munyakhe vyawanangwa vya kuchizga na Mzimu mweneyuyu pera.

¹⁰Ku munyakhe milimo ya minthondwe, ku munyakhe uchimi, ku munyakhe kamanyiro kakupambaniskira mizimu, ku munyakhe viyowoyeru vyakupambanapambana, ku munyakhe kung'anamulira mazgu.

¹¹Kweni vyose vyeneivi vikukhuŵirizgika na Mzimu yumoza pera, mweneuyo wakugawira munthu yose payekhapayekha nga ndi umo wakukhumbira.

Thupi limoza na viŵaro vinandi

¹²Pakuti nga ndi umo thupi liriri limoza ndipo liri na viŵaro vinandi, ndipo viŵaro vyose vya thupi nangauli nvinandi ndi thupi limoza, ndimo kuliri na Khristu.

¹³Chifukwa na Mzimu yumoza, ise tose tikabapatizikira mu thupi limoza, manyi mbaYuda kwali mbaGriki, manyi mbazga kwali mbanangwa, tose tili kupokera Mzimu yumoza pera.

¹⁴Pakuti mu thupi muli chiŵaro chimoza pera chara, kweni vinandi.

¹⁵Usange lundi lingayowoya kuti, “Pakuti ine ndine woko chara, ipo ndili wa thupi chara.” Ichi chingawâ chifukwa chakulitondeska kuŵa chiŵaro cha thupi chara.

¹⁶Usange khutu lingayowoya kuti, “Pakuti ndine jiso chara, ipo ndili wa thupi chara.” Ichi chingawâ chifukwa chakulitondeska kuŵa chiŵaro cha thupi chara.

¹⁷Usange thupi lose liŵenge jiso, mphanyi likupulikira vichi? Usange thupi lose liŵenge khutu pera, mphanyi likunuskira vichi?

¹⁸Kweni nga ndi umo kuliri, Chiuta wali kuŵika makora viŵaro, ichi na ichi, mu thupi nga ndi umo wakakhumbira.

¹⁹Usange vyose viŵenge chiŵaro chimoza, mphanyi thupi liri nkhu?

²⁰Nga ndi umo kuliri, pali viŵaro vinandi, kweni thupi ndi limoza pera.

²¹Jiso lingayowoya ku woko chara, “Ndilije na nchito na iwe.” Nesi mutu, ku malundi, “Ndilije na nchito na imwe.”

²²Ndimo viliri chara. Viŵaro ivyo vikuwoneka nga nvyakutomboroka, nvyakukhumbikwa.

²³Ndipo viŵaro vya thupi ivyo tikuvipima kuti nvyakuzirwa pachoko ndivyo tikuvizirwiska kwakuruska. Ndipo viŵaro vya thupi ivyo vikutipa soni, ndivyo tikuvipwererera na nchindi yikuru,

²⁴icho nchambula kukhumbikwa ku vigawâ ivyo vikuwoneka makora. Kweni Chiuta wali kuwumba thupi mwa ntheura, pakupereka nchindi zikuru ku vigawâ vyambula kuzirwa,

²⁵mwakuti kuŵavye mphatukano mu thupi, kweni kuti viŵaro vyose vipwerererane mwakuyana waka.

²⁶Usange chiŵaro chimoza chakomwa, vyose vikukomwera nacho pamoza. Usange chiŵaro chimoza chikuchindikika, vyose vikusekerera nacho pamoza.

²⁷Sono imwe muli thupi la Khristu, ndipo waliyose wa imwe, nchiŵaro cha thupi ili.

²⁸Chiuta wali kusora wānthu aŵa mu mpingo wakhe: wakudanga wākutumika ū chiwiri nchimi, ū chitatu wāsambizgi, wākuchita vyaminthondwe, wākuchizga, wānji wākovwira, wānji wēndeski ū nchito na wākuyowoya viyowoyerō vya chilendo.

²⁹Kasi wose mbakutumika? Kasi wose nchimi? Kasi wose mbasambizgi? Kasi wose wākuchita minthondwe?

³⁰Kasi wose wāli na vyawanangwa vyakuchizga? Kasi wose wākuyowoya viyowoyerō vya chilendo? Kasi wose wākung'anamulira mazgu gha chilendo.

³¹Chara, kweni imwe wākani mitima yinu pa vyawanangwa ivyo nvyakuruska. Sono nditi ndimurongorani nthowa iyo yikuruska vyose.

1 WaKorinte 13

Kutemwa

¹Usange ndingayowoya viyowoyerō vya wānthu na vya wāngelo, kweni nkhuwura kutemwa, ndili mbata yakulira panji chibekete chakuchita chiwawa.

²Usange ndingāwa nazo nkhongono za kuchimira na kupulikiska vyose vya muchindindi na umanyi wose, ndipo usange ndingāwa na chipulikano chose chakuti ndisezgere mapiri, kweni nkhuwura kutemwa, ndili kanthu chara.

³Usange ndingapereka vyose ivyo ndili navyo ku wākavu, nanga nkhupereka thupi lane cuti locheke, kweni nkhuwura kutemwa, cuti nkhwandura kanthu chara.

⁴Kutemwa kukuzipizga, ndipo nkhwa lusungu. Kutemwa kulije sanje panji kujirumba, nesi kujikuzga.

⁵Kutemwa cuti kukureka kususkika chara, nesi kukhumba vyakhe pera chara, kukuphya mtima luŵiro chara nesi kusungilira uheni.

⁶Kuti kukusekerera pa vyakubudika chara, kweni kukusekerera mu vyakuchitika makora.

⁷Kutemwa kukukunthirapo vyose, kukugomezga mu vyose, kukukhazga vyose ndipo kukuzipizga mu vinthu vyose.

⁸Kutemwa kukumara chara. Mauchimi, ghizamkumara; viyowoyerō, vizamkumara; umanyi, wizamkumara.

⁹Chifukwa umanyi withu ngwambula kufikapo ndiposo uchimi withu nawo ngwambula kufikapo.

¹⁰Kweni para icho nchakufikapo chiza, penepapo icho nchambula kufikapo chikumara.

¹¹Para nkawâa mwanichi, kayowoyerô kane, kapimiro kane, na kaghanaghaniro kane kakaâwa ka wanichi. Para nkhati ndâwa murara, nkhareka nthowa za wanichi.

¹²Sono tikuwona vinthu mukazimizimi nga ndi umo tikuviwonera pa galasi. Kweni pa nyengo yakhe tamkuwona vyose maso na maso. Sono tikumanya kurwande, kweni pa nyengo yakhe tamkumanya nkhanira nga ndi umo Chiuta wandimanyira ine.

¹³Ndipo sono vitatu ivi vikukhalirira: Chipulikano, chigomezgo na kutemwa. Pa vitatu ivi, chikuru cha kuruska vyose ndi kutemwa.

1 WaKorinte 14

Vyawanangwa vinyakhe vyakufuma kwa Mzimu Mutuâa

¹Penjeskani kutemwa, ndipo muâikepo mtima pa vyawanangwa nya Mzimu Mutuâa, chomenechomene chawanangwa cha kuchima.

²Para munthu wakuyowoya mu viyowoyerô nya chilendo, kuti wakuyowoya ku âwanthu chara, kweni kwa Chiuta. Chifukwa palije munthu uyo wakupulika ivyo wakuyowoya, kweni wakuyowoyerô mu Mzimu ivyo nya muchindindi.

³Ku lwande linyakhe uyo wakuchima wakuyowoya ku âwanthu kuti âwazengeke kuchiska na kukhozgeka.

⁴Munthu uyo wakuyowoya mu viyowoyerô nya chilendo, wakujizenga yekha, kweni uyo wakuchima, wakuzenga mpingo wa Chiuta.

⁵Sono ndakhumbanga kuti mose tuyowoyenge viyowoyerô nya chilendo, kweni kwakuruska nkhukhumba kuti mupharazgenge. Uyo wakuchima ndi mukuru kuruska uyo wakuyowoya viyowoyerô nya chilendo. Uyo wakuyowoya viyowoyerô nya chilendo, wangâwa mukuru usange yumoza wangamanya kung'anamulira ivyo wakuyowoya, mwakuti mpingo wa Chiuta uzengeke.

⁶Sono mwa âwabali, usange nkhwiza kwa imwe na kuyowoya mu viyowoyerô nya chilendo, kasi pali chandulo uli kwa ine? Kuti pali chandulo chara usange icho nkhuyowoya chilije uvumbuzi, panji umanyi, panji uchimi panji usambizgi?

⁷Nanga ndi tunthu twambula umoyo uto tukufumya mazgu nga ndi fyoliro, panji viding'indi, usange walije kupambaniska maliriro ghakhe kasi munthu wangamanya uli icho chikulizgika?

⁸Ndiposo usange kaliriro ka mbata kakurongosoka makora chara, ndi njani wanganozgekera kuruta ku nkhondo?

⁹Ndimo kuliri na imwe wuwo. Usange mu viyowoyerero vya chilendo mukuyowoya mazgu ghambula kupulikikwa, kasi munthu wangamanya uli icho mukuyowoya? Ndiko kuti ukuyowoya waka mu mphepo.

¹⁰Mu charu chose cha pasi muli viyowoyerero vyakupambanapambana, ndipo palije na chimoza icho chilije ching'anamulo.

¹¹Kweni usange nkhureka kumanya ching'anamulo cha chiyowoyerero, nditi ndiwenge mulendo kwa uyo wakuyowoya. Ndipo nayo wati waâwenge mulendo kwa ine.

¹²Ndimo kuliri na imwe wuwo. Pakuwona kuti mitima yinu yikunweka kuâna vyawanangwa vya Mzimu, ntheura âwikani mitima pa ivyo vikuzenga mpingo wa Chiuta.

¹³Ntheura uyo wakuyowoya mu viyowoyerero vya chilendo wakwenera kuromba kuti âwang'anamulire mazgu ghara.

¹⁴Ndipo usange nkhuromba mu viyowoyerero vya chilendo, mzimu wane ukuromba nadi, kweni vinjeru vyane kuti vili na chandulo chara.

¹⁵Kasi sono ndichitengechi? Nditi ndirombe na mzimu wane, ndiposo nditi ndirombe na vinjeru vyane wuwo. Nditi ndimbe na mzimu ndiposo na vinjeru vyane wuwo.

¹⁶Kweni usange mukuwonga Chiuta na mzimu pera, kasi munthu waka uyo wali namwe pamoza, wangazomera uli kuti, "Ameni" pa lurombo lwinu para walije kumanya na icho mukuyowoya?

¹⁷Nangauli lurombo lwinu lwa kuwonga Chiuta lungâwa luweme chomene, kweni munyako kuti lukumuzenga chara.

¹⁸Nkhumuwonga Chiuta chifukwa nkuyowoya viyowoyerero vya chilendo kuruska imwe mose.

¹⁹Kweni mu mpingo ndingatemwa kuyowoya mazgu ghankonde gha kupulikikwa kuti ghasambizge âwanthu kuruska kuyowoya viyowoyerero vya chilendo 10,000.

²⁰Mwa âwabali, rekani kughanaghana nga mbanichi. Pa uheni, muâwenge nga nthwabonda, kweni mu maghanoghano muâwenge âwakukhwima.

²¹Mu marango muli kulembeka kuti, "Kwizira mu âwanthu âwa viyowoyerero vya chilendo, na mu milomo ya âwalendo, ndamkuyowoya ku âwanthu âwa. Kweni nanga kuâne ntheura, âwanthu âwane kuti âwamkundipulika chara. Ndimo yikuyowoyerera Fumu."

²²Ntheura kuyowoya mu viyowoyerero vya chilendo nchimanyikwiro cha âwanthu âwambula kupulikana, kuti ncha âwanthu âwakupulikana chara. Kweni

kupharazga mazgu, nchimanyikwiro cha âwakupulikana, kuti ncha âwambula kupulikana chara.

²³Ntheura usange mpingo wose wawungana pamoza, ndipo wose âwakuyowoya mu viyowoyerero vya chilendo, ndipo usange âwakuwaro kwa mpingo panji âwambula kupulikana âwakunjira, asi âwayowoyenge kuti mwafuntha?

²⁴Kweni usange wose âwakupharazga mazgu ndipo uyo ngwambula kupulikana panji wakuwaro wakunjira, apo wose âwakupharazga mazgu, wati wachonthekenge kuti ngwakwananga na kweruzgika na wose,

²⁵ndipo vyakubisika vya mtima wakhe vikuvumbukwa. Ntheura, pakuwa kavunama, wati wasopenge Chiuta na kuyowoya pakweru kuti nadi Chiuta wali mukati mwinu.

Ndondomeko ya chisopo mu mpingo

²⁶Mwa âwabali, sono kwakharachi? Para mukuwungana pamoza, yunji wali na sumu, munyakhe chisambizgo, munyakhe uvumbuzi wakufuma kwa Chiuta, munyakhe viyowoyerero vya chilendo, ndipo munyakheso wakung'anamula chiyowoyerero chira. Rekani vyose vichitikire pakuzenga mpingo.

²⁷Usange âwalipo awo âwakuyowoya viyowoyerero vya chilendo, âwâenge âwâiri, panji âwatatu, kweni kujumpha apa chara. âWayowoye mwakurondezgana waka ndipo paâwe munthu wakung'anamulira mazgu ghara.

²⁸Kweni usange palije munthu wakung'anamula rekani waliyose wa iwo wakhare chete mu mpingo, na kuyowoya kwa iyomwene na kwa Chiuta.

²⁹Rekani âwapharazgi âwâiri panji âwatatu âwayowoye ndipo rekani âwanyakhe âwaghanaghane ivyo vikuyowoyeka.

³⁰Usange uvumbuzi wachitikira ku munyakhe uyo wakhara pafupi nayo, rekani wakudanga wachetame.

³¹Pakuti mose mungapharazga mazgu yumoza yumoza mwakuti wose âwasambre na kuchiskika.

³²Ndipo âwapharazgi âwakwenera kujikora mu kupharazga kwavo.

³³Pakuti Chiuta ngwa nthimbanizgo chara, kweni wa mutende. Nga ndi umo kuliri mu mipingo yose ya âwatuâ,

³⁴âwanakazi âwakhare waka chete mu maungano gha mpingo. Chifukwa âwandazomerezgeke kuyowoya kweni wakwenera kujilambika, nga ndi umo dango likuyowoyerera.

³⁵Usange kuli kanthu ako âwakukhumba kuti âwamanye, rekani âwakafumbe âwafumu âwawo ku nyumba, chifukwa chikukhozga soni kuti mwanakazi wayowoye mu mpingo.

³⁶Kasi mazgu gha Chiuta ghakamba na imwe, panyakhe kasi ndimwe mwekha pera ghamufikani?

³⁷Usange waliyose wakujipima kuti ndi mupharazgi panji wali na vyawanangwa vyā uzimu, wakwenera kumanya kuti ivyo nkhumulemberani ndi languro la Fumu.

³⁸Usange munthu waliyose wakumanyiska ichi chara, mbwenu ngwa waka.

³⁹Ntheura mwa wabali, nwekerani chomene pakupharazga mazgu, ndipo rekani kukanizga awo wakuyowoya viyowoyeroy vya chilendo.

⁴⁰Kweni vinthu vyose vichitike mu nthowa na mundondomeko yiweme.

1 WaKorinte 15

Kuwuka kwa Khristu

¹Sono mwa wabali, nkhukhumba kumukumbuskani vifukwa ivyo ine nkhamupharazgirani Uthenga Uweme uwu weneuwo mukawupokerera ndiposo apo chipulikano chinu chikwimapo.

²Mu uthenga weneuwu mukuponoskekeramo ndipo mukuwukoreska. Usange ndi ntheura chara, ipo mukupulikana pa waka.

³Pakuti ine nkhapereka kwa imwe icho nkhapokera, icho nchakuzirwa chomene chakuti Khristu wakafwira zakwananga zithu kwakuyana na malembo.

⁴Iyo wakasungika mu dindi, ndipo wakawuskika ku wakufwa pa zuwa la chitatu kwakuyana na malembo.

⁵Na kuti wakawonekera kwa Kefase ndiposo ku wakutumika wakhe 12.

⁶Ndipo Yesu wakawoneka ku wabali wakujumpha 500 pa nyengo yimoza, wanandi wa iwo wachali wamoyo, nangauli wanji wali kufwa.

⁷Ndipo wakawonekera kwa Yakhobe, ndipo pamanyuma ku wakutumika wose.

⁸Pa umaliro nkhanira na kwa ine wuwo nanga nkhaŵa nga ndi mwana uyo wababika muteta.

⁹Chifukwa ndili muchoko chomene ku wakutumika wose, kuti nkhwenerera chara kuti ndicheemeke wakutumika pakuti nkhazikizga mpingo wa Chiuta.

¹⁰Kweni chifukwa cha uchizi wa Chiuta ndili nga ndi umo ndiliri, ndipo uchizi uwo wakandipa kuti ukaŵa wa waka chara. Nanga kuŵe ntheura, nkhachita mlimo kuruska yose wa iwo, nangauli nkhaŵa ine chara, kweni ndi uchizi wa Chiuta uwo ukaŵa mwa ine.

¹¹Pa nyengo yira, manyi nkhaŵa ine panji iwo, chilije kanthu, chikuru nchakuti tikupharazga ntheura ndipo ichi ndicho mukupulikana.

Kuwuka kwa ŵakufwa

¹²Sono usange Khristu wakupharazgika nga ndi uyo wali kuwuskika ku ŵakufwa, kasi ŵanji ŷa imwe ŷangayowoya uli kuti chiwuka cha ŵakufwa kulije?

¹³Kweni usange kulije chiwuka cha ŵakufwa, ipo Khristu nayo kuti wali kuwuka ku ŵakufwa chara.

¹⁴Ndipo usange Khristu wandawuslike ku ŵakufwa, ipo upharazgi withu ngwa waka, ndipo chipulikano chinu nacho ncha waka.

¹⁵Kurutilira apo, ipo tili ŷakaboni ŷa utesi kwa Chiuta, chifukwa tikapanikizgira Chiuta kuti wakamuwuska Khristu ku ŵakufwa mweneuyo kuti wakamuwuska chara, usange ncha unenesko kuti ŵakufwa ŷamkuwuka chara.

¹⁶Chifukwa usange ŵakufwa ŷakuwuka ku ŵakufwa chara, ipo Khristu nayo kuti wali kuwuskika chara.

¹⁷Usange Khristu walije kuwuskikapo, ipo chipulikano chinu nacho ncha waka, ndipo imwe muchali mu zakwananga zinu.

¹⁸Ntheura awo ŷali kufwira mwa Khristu, nawo ŷali kutayika waka.

¹⁹Usange chigomezgo chithu mwa Khristu ncha umoyo uno pera, ipo pa ŷanthu wose tili ŷakulengereka lusungu chomene.

²⁰Kweni mu unenesko wose Khristu wali kuwuka ku ŵakufwa ndipo ndiyo chipambi chakudanga cha awo ŷali kugona tulo. Ichi chikupanikizga kuti awo ŷali kufwa, ŷizamkuwukaso.

²¹Pakuti nga ndi umo nyifwa yikizira mu charu cha pasi na munthu yumoza, ntheuraso kuwuka ku ŵakufwa nako kukiza na munthu yumoza.

²²Pakuti nga ndi umo ŷanthu wose wakufwira mwa Adamu, ntheuraso mwa Khristu, wose ŷati ŷawukenge.

²³Kweni yose ŷamkuwuka kwakuyana na ndondomeko yakhe. Khristu ndiyo wakudanga kuwuka, ndipo pa nyengo yakwiza kwakhe, wose awo mba Khristu.

²⁴Penepapo umaliro wa charu wamkwiza. Khristu wamkumarizga ŷakuwusa wose ŷa uzimu, mazaza ghose, na nkhongono, ndipo wamkupereka Ufumu kwa Chiuta Dada.

²⁵Chifukwa Khristu wakwenera kuwusa, mpaka Chiuta waŵatonde na kuŵathereska ŷarwani ŷakhe wose.

²⁶Murwani wa umaliro uyo wakwenera kusakazika ndi nyifwa.

²⁷Pakuti malembo ghakuti, "Chiuta wali kumuthereskera vinthu vyose." Kweni para mazgu ghakuti, "Wali kumuthereskera vinthu vyose" nchapakweru kuti wakusazgako Chiuta chara uyo wali kuthereskera vinthu pa Khristu.

²⁸Para vinthu vyose vyathera kwa Khristu, sono Mwana wa Chiuta iyomwene nayo wamkujiŵika pasi pa Chiuta, mweneuyo wakaŵika vinthu vyose pasi pa Khristu mwakuti Chiuta wâwenge vyose ku waliyose.

²⁹Usange ndi ntheura chara, kasi âwanthu awo âkubapatzika mu malo mwa âkufwa âkung'anamulachi? Usange âkufwa âakuwuka chara, chifukwa uli âwanthu âkubapatzika mu malo gha âkufwa?

³⁰Chifukwa uli ise tili mu urwani mu ora lirilose?

³¹Mwa âabali, nkhufwa zuâna zuâna, nga ndi umo nkhuthumbira mwa imwe mwa Khristu Yesu Fumu yithu.

³²Mu kayowoyerero ka unthu wose, kasi kukunandulira vichi para nkuyowoya kuti nkhawwa na vikoko mu Efeso? Usange âkufwa âakuwuka chara, "Ipo tiyeni tiryenge na kumwa, chifukwa na machero tifwenge."

³³Mungapusikikanga, "Kwendezgana na âaheni kukwananga makhaliro ghaweme."

³⁴Wererani ku maghanoghano gha unthu, ndipo mureke kwananga. Chifukwa âanji âwa imwe âandamumanye Chiuta. Nkhuyowoya ichi kuti ndimukhozgani soni.

Thupi ilo munthu wamkuwuka nalo

³⁵Kweni munyakhe wangafumba kuti, "Kasi âkufwa âakuwuskika uli? Kasi âkwiza na thupi uli?"

³⁶Chindere iwe! Icho mukupanda, kuti chikumera chara kwambula kuti chafwa.

³⁷Icho mukupanda kuti ndi thupi ilo liwengeko chara, kweni lumphuzi, manyi ndwa tirigu panji ndwa mbuto yinyakhe yose.

³⁸Kweni Chiuta wakulipa thupi nga ndi umo wakukhumbira, ndipo ku mtundu wose wa mbuto yose wakupereka thupi lakhe na lakhe.

³⁹Pakuti mathupi ghose ghakuyana chara, kweni pali thupi la âwanthu, linyakhe la vikoko, linyakhe la viyuni ndipo linyakhe la somba.

⁴⁰Ghalipo mathupi gha kuchanya, na mathupi gha mu charu. Kweni uchindami wa kuchanya ngunyakhe, ndiposo uchindami wa mu charu nawo ngunyakhe.

⁴¹Dazi liri na uchindami wakhe, mwezi nawo uli na uchindami wakhe na wakhe, nyenyezi nazo zili na uchindami wawo. Pakuti nyenyezi yimoza yikupambana na nyenyezi yinyakhe mu uchindami.

⁴²Ntheura ndimo kuliri na chiwuka cha âwakufwa. Thupi ilo likuŵikika mu dindi likuvunda, ilo lizamkuwuka lamkuâ lambula kuvunda.

⁴³Para likuŵikika mu dindi likuâ lakuyuyuka, kweni likuwuskika mu uchindami. Likuŵikika mu kutomboroka, kweni likuwuskika mu nkhongono.

⁴⁴Para likuwundika mu dindi likuâ thupi la kaŵiro, kweni lamkuwuskika la uzimu. Usange liriko thupi la kaŵiro, lirikoso thupi la Uzimu.

⁴⁵Ntheura kuli kulembeka kuti, “Munthu wakudanga Adamu, wakazgoka kuâ munthu wamoyo.” Kweni Adamu, wa umaliro wakazgoka Mzimu wakupereka umoyo.

⁴⁶Kuti ndi thupi la uzimu ilo likudanga chara, kweni thupi la kaŵiro, ndipo pamanyuma thupi la uzimu.

⁴⁷Munthu wakudanga wakafumira ku dongo, wakâwa wa charu cha pasi. Kweni Adamu wa chiŵiri wakafumira kuchanya.

⁴⁸Ŵanthu wose âwa mu charu âwakulingana waka na Adamu uyo wakawumbika kufuma ku dongo. Ndipo wose awo mba kuchanya, âwakulingana waka na Khristu uyo ngwa kuchanya.

⁴⁹Nga ndi umo tiliri na chikozgo cha Adamu wakufuma ku dongo, ndimoso tamkuŵira na chikozgo cha Khristu munthu wa kuchanya.

⁵⁰Icho nkhuyowoya mwa âwabali nchakuti, thupi na ndopa kuti vikumanya kunjira mu Ufumu wa Chiuta chara, nanga ndi icho nchakuvunda kuti chingamanya kuhara icho chikureka kuvunda chara.

⁵¹Tegherezgani, nkhumuphalirani cha muchindindi. Kuti tamkufwa tose chara, kweni tose tamkusinthika,

⁵²mu kanyengo kachoko waka, kakuyana na kuphayira kwa jiso, apo mbata ya umaliro yamkulira. Pakuti para mbata yamkulira, âwakufwa âwamkuwuka na mathupi ghawo ghambula kuvunda, ndipo ise tamkusinthika.

⁵³Chifukwa thupi ili la kuvunda, likwenera kuvwara kuwura kuvunda. Ndiposo thupi ili la nyifwa likwenera kuzgoka lambula kufwa.

⁵⁴Ntheura para thupi lakuvunda ili lavwara kuwura kuvunda, na thupi ili la nyifwa lazgoka lambula kufwa, ndipo ghizamkufiskika mazgu agho ghalikulembeka kuti, “Nyifwa yamiriminthizgika mu kuvivya.”

⁵⁵“Nyifwa we, kasi kuvivya kwako kuli nkhu? Nyifwa we, kasi luwozga lwako luri nkhu?”

⁵⁶Luwozga lwa nyifwa ndi kwananga, ndipo nkhongono za kwananga ndi marango.

⁵⁷Kweni tiwonge Chiuta mweneuyo wakutipa kuvivya mwa Fumu yithu Yesu Khristu.

⁵⁸Ntheura mwa wabali wakutemweka, yimirani nganganga, muŵe wambula kusunkhunyika. Nyengo zose muŵenge wakufukafuka mu mlimo wa Fumu, pakumanya kuti kutokatoka kwinu mwa Fumu kuti nkhwa waka chara.

1 WaKorinte 16

Vyakupereka vyakovwira wakhristu

¹Sono kuyana na vyakupereka vyakovwira wakhristu wa ku Yudeya, namwe mukwenera kuchita ntheura, nga ndi umo nkhaphalirira mipingo ya ku Galatiya.

²Pa zuŵa lakudanga la Sabata waliyose wa imwe wajipatulire kanthu ako wangamanya kupereka, kwakuyana na umo wangasakatira na kusunga makora mwakuti para ine ndiza, kureke kuti ndipo kwiza kaŵa vyakusangura.

³Ntheura para ndafika ndizamkuŵapa makarata wanthu awo mukawazomerezga na kuŵatuma kuti wayeghere vyawanangwa vyinu ku Yerusalem.

⁴Usange nchakwenerera kuti nane ndirute, wanthu awo wizamurongozgana nane.

Ndondomeko ya maulendo gha Paulosi

⁵Ndizamkumuchezgerani para ndaporota mu Makedoniya, pakuti nkhukhumba kwendera ku kwenekura.

⁶Ndipo panyakhe ndizamkukharako namwe panji nyengo yose ya chiwuvi, mwakuti mwizakandovwira luŵiro pa ulendo wane kose uko ndizamkuruta.

⁷Chifukwa kuti nkhukhumba kwiza kamuwonani pa kanyengo kachoko waka chara para nkhujumpha mu nthowa. Nkhugomezga kwiza kakhara nyengo yitali usange Fumu yazomerezga.

⁸Kweni ndizamukhara mu Efeso kufikira pa zuŵa la Pentekosite.

⁹Chifukwa mwaŵi ukuru wandijurikira wakuchitira mlimo wakukwana, nangauli wârwani mbanandi.

¹⁰Para Timote wafika, muwone kuti mukukhara nayo mwa kufwasa, chifukwa nayo wakuteweta mlimo wa Fumu nga ndine.

¹¹Ntheura kuŵavye na yumoza wamuyuyure, kweni movwirani kuti wende mu mutende pakulutirizga ulendo wakhe na kuwereraso kwa ine. Chifukwa ine nkhukhazga kuti wizenge na wabali mu chipulikano.

¹²Sono nga ndi mubali withu Apolo, ndine nkhamukoserezga chomene kuti wizakamuchenjezgerani pamoza na âwabali âwanyakhe mu chipulikano, kweni kuti likâwa khumbo lakhe chara kwiza pa nyengo iyi. Kweni wati wize para waâwa na nyengo yiweme.

Mazgu gha umaliro

¹³Muâwe maso, mwimilire nganganga mu chipulikano chinu. Muâwe âwachikanga na âwankhongono.

¹⁴Vyose ivyo mukuchita vichitikire mu kutemwa.

¹⁵Mwa âwabali, mukumanya kuti Stefanasi na mbumba yakhe ndiwo âwakaâwa âwakhristu âwakudanga kung'anamuka mu Akaya. Ndipo âwali kujipereka ku mlimo wa kuteâwetera âwakhristu. Ntheura nkhumuâweyani,

¹⁶kuti namwe murondezge urongozgi wa âwanthu nga ndi aâwa ndipo na munthu yose uyo wakuteâweta pamoza nawo.

¹⁷Ndili wakukondwa kuwona kuti Stefanasi, Tirotunato na Akayiko âwiza pakuti kwiza kwawo kwaâwa nga kuti imwe mulipo.

¹⁸Chifukwa âwakandisanguruska ine nga ndi umo âwakasanguruskiraso na imwe wuwo. âwanthu nga ndi aâwa mukwenera kuâwamanya.

¹⁹Mipingo ya mu Asiya yikumutauzgani. Akwila na Prisira pamoza na mpingo uwo ukuwungana mu nyumba yavo âwakumutauzgani na kutemwa kose mwa Fumu.

²⁰âWabali âwithu wose âwakumutauzgani. Mutauzgane na kutemwa kwenecho pakufyofyonthana.

²¹Ine Paulosi ndalemba kutauzga uku na woko lane na lane.

²²Usange waliyose wakureka kutemwa Fumu, watembeke. Fumu yithu zani!

²³Uchizi wa Fumu Yesu uâwenge namwe.

²⁴Kutemwa kwane kuâwenge na imwe mose mwa Khristu Yesu. Ameni.

2 WaKorinte

2 WaKorinte 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, wakutumika wa Khristu Yesu, na khumbo la Chiuta, na Timote mubali withu. Ku mpingo wa Chiuta uwo uli mu Korinte, pamoza na wantru wose wa Chiuta awo wali mu Akaya yose.

²Uchizi na mutende vyakufumira kwa Chiuta Wadada na kwa Fumu yithu Yesu Khristu viwenge namwe.

Paulosi wakuwonga Chiuta

³Timuwonge Chiuta, Wiske wa Fumu yithu Yesu Khristu, Dada wa lusungu na Chiuta wa chisangurusko chose,

⁴mweneuyo wakutisanguruska mu visuzgo vyithu vyose, mwakuti timanye kukhwimiska awo wali mu suzgo lirilose, na chisangurusko icho nase Chiuta wakutisanguruska nacho.

⁵Nga ndi umo tikusanganirana mwakuzara mu visuzgo vya Khristu, ntheuraso tikusangana mwa Khristu chikhwimisko chakuzara.

⁶Usange tikusuzgika, nchifukwa cha kusanguruskika na kuponoskeka kwinu. Usange ise tikusanguruskika, nchifukwa chakuti imwe namwe muwe na chisangurusko cheneicho mukuwa nacho para mukuzizipizga na mtima wakuzika pa visuzgo ivyo ise nase tikukomwa navyo.

⁷Chigomezgo chithu pa imwe nchakukhora. Tikumanya kuti nga ndi umo muliri wakusanganirana mu visuzgo vyithu, ntheuraso ndimo muliri wakusanganirana mu chisangurusko chithu.

⁸Mwa wabali, kuti tikukhumba chara kuti mureke kumanya suzgo yithu iyo yikatiwira ku Asiya. Pakuti tikanyekezgeka kwambula kutukuruka na kutaya chigomezgo cha umoyo.

⁹Chifukwa nchivichi? Tikaghanaghana kuti tikapokera chilango cha nyifwa. Kweni chikawa chakutipangiska kuti tireke kuwika chigomezgo pa ise tekha, kweni pa Chiuta, uyo wakuwuska wakufwa.

¹⁰Iyo wakatithaska ku soka likuru la kukoma, ndipo watithaskengeso. Pa iyo taŵika chigomezgo chithu kuti wati warutilire kutithaska.

¹¹Imwe namwe mukwenera kutovwira na malurombo, mwakuti wantru wanandi wawongenge Chiuta mu malo mwa ise, chifukwa cha vitumbiko ivyo Chiuta watipa ise pakuzgora malurombo ghanandi.

Kusintha kwa unozgero wa Paulosi

¹²Pakuti kuthumbwa kwithu ndi uku, njuŵi zithu zikutikhala ukaboni kuti tarongora nkharo mu charu, chomenechomene kwa imwe, mu utuwa na

unenesko wenecho uwo kuti ukwiza na mahara gha charu chara, kweni ukwiza na uchizi wa Chiuta.

¹³Chifukwa tikumulemberani vinyakhe chara, kweni ivyo mungamanya kuŵazga na kupulikiska. Ndipo nkhugomezga muzamupulikiska nkhanira,

¹⁴nga ndi umo mwapulikiskira ku lwande kuti mungathumbwira mwa ise, umo nase tizamkuthumbwira mwa imwe pa zuŵa la Fumu Yesu.

¹⁵Chifukwa nkhaŵa na chigomezgo pa ichi, ntheura nkhakhumbanga kwiza danga kwa imwe, mwakuti muŵe na chisangurusko chakwandaniskika.

¹⁶Nkhanozgera kuchezga namwe pakuruta ku Makedoniya, na kuwereraso kwa imwe kufuma ku Makedoniya, mwakuti mundovwire kurutirizga ulendo wane ku Yudeya.

¹⁷Para nkhaghanaghana kuchita ichi, kasi nkharongoranga kusinthasinta? Kasi nkhupanga unozgero wane nga ndi munthu wa charu uyo ngwa kunozgeka kuyowoya kuti, “Inya,” panji “Chara,” pa nyengo yimoza pera?

¹⁸Kweni nadi nga ndi umo Chiuta waliri wakugomezgeka, mazgu ghithu kwa imwe ghalije, “Inya” panji, “Chara.”

¹⁹Chifukwa Mwana wa Chiuta, Yesu Khristu, uyo Silivano, Timote na ine tikapharazga mukati mwinu, kuti wakaŵa, “Inya” panji, “Chara” chara. Kweni mwa iyo zgoro likuŵa “Inya” nyengo zose.

²⁰Pakuti mapangano ghose gha Chiuta ghakufiskikira mwa iyo. Ndicho chifukwa tikuyowoya kuti, “Ameni” pakuchindika Chiuta mwa iyo.

²¹Kweni ndi Chiuta uyo wali kutikhazikiska ise na imwe mwa Khristu ndipo ndiyo wali kutisora ise kuŵa âwakuphakazgika.

²²Iyo wali kuŵika chidindo chakhe pa ise kuŵa âwakhe, na kutipa Mzimu wakhe mu mitima yithu nga nchikhole.

²³Kweni nkhuchema Chiuta kuti waŵe kaboni wane pakuti nkhareka kwiza ku Korinte chifukwa chakumupwerererani imwe.

²⁴Kuti tikukhumba kumulangulani icho mukwenera kugomezga chara. Tikumanya kuti muli âwakukhwima mu chipulikano. Ndipouli tikuteŵeta pamoza na imwe kuti mukondwe.

2 WaKorinte 2

¹Ntheura nkhadumula mu mtima wane kuti kwiza kwa imwe kuŵa kwakupweteka.

²Chifukwa usange ine nkhumukwenyerezgani, kasi ndi njani uyo wangamanya kundisanguruska? Asi ndi mweneuyo ine ndamukwenyerezga?

³Ndipo nkalemba kwa imwe cheneichi kuti para ndiza ndireke kukwenyerera na weneawo wakwenera kundisanguruska, pakuti nkhakhorwamo mwa imwe mose.

⁴Pakuti nkhamuleberani kufumira ku visuzgo vinandi na kuŵawâ kwa mtima na masozi ghanandi. Kuti nkhakhumba kumuleberani kuti mupweteketeke chara, kweni kuti mumanye uzari wa chitemwa icho ndili nacho pa imwe.

Kugowokera wakwananga

⁵Ndipo usange munthu yunji wakwenyerezga munthu yunji, kuti wakwenyerezga ine chara, kweni imwe panji wângi wâ imwe. Pakuyowoya ichi kuti nkhukhumba kuŵa munonono kwa iyo chara.

⁶Kwa munthu wa ntheura uyu, chilango chakuperekeka na wânthu wânanzi, nchakwenerera.

⁷Ipo sono, mukwenera kumugowokera na kumusanguruska, mzire watimbanizgike na chitima chikuru.

⁸Ntheura nkumuŵeyani kuti mukhozgeso chitemwa chinu kwa iyo.

⁹Ichi ndicho chifukwa nkalemba kuti, ndimuyezgani na kuti ndimanye nadi usange muli wâkupulikira mu vinthu vyose.

¹⁰Yose uyo mwamugowokera, naneso ndamugowokera. Usange ndili kugowokerapo munthu waliyose, ndamugowokera chifukwa cha imwe pa maso pa Khristu.

¹¹Urato wa vyose ivi nkukanizga Satana kuti wareke kusangirepo mwâwi pa ise, pakuti tikumanya nthowa zakhe za uryarya.

Kwenjerwa kwa Paulosi mu Turowa

¹²Para nkafika ku Turowa kuti ndiphazge Uthenga Uweme wa Khristu, Fumu yikandijulira muryango kuti nkhachite mlimo kwenekura.

¹³Kweni kuti mtima wane ukazika chara, chifukwa nkhamusanga chara mubali wane Tito. Ntheura nkâwareka ndipo nkharuta ku Makedoniya.

Kuvivya mwa Khristu

¹⁴Kweni tiwonge Chiuta uyo nyengo zose wakutirongozga ku kuvivya mwa Khristu. Ndipo mwa ise wakutandazga kuti iyomwene wamanyikwe kosekose nga ndi sungu liweme.

¹⁵Pakuti tili sungu liweme la Khristu kwa Chiuta pakati pa awo wâkuponoskeka na awo wâkutayika.

¹⁶Ku awo wâkutayika, sungu nda nyifwa ilo likukoma. Kweni kwa awo wâkuponoskeka, sungu ili nda umoyo. Ntheura ndi njani uyo wangachita mlimo uwu?

¹⁷Pakuti ise kuti tili nga ndi wānandi chara awo wākuguliska mazgu gha Chiuta. Kweni pakuti Chiuta wali kutituma, tikuyowoya na unenesko pa maso pakhe nga wātewēti wā Khristu.

2 WaKorinte 3

Wātewēti wā phangano liphya

¹Kasi tikwamba kujirumbaso? Panji tikukhumba makarata gha marumbo kwa imwe panji ghakufumira kwa imwe, nga ndi umo wākuchitira wānthu wānyakhe?

²Imwe mwekha ndimwe karata withu wakuzomerezgeka, wakulembeka mu mitima yinu, wakumanyikwa na kuwāzgika na wānthu wose.

³Ndipo mukurongora kuti ndimwe karata wakufumira kwa Khristu, wakuperekka na ise, ndipo kuti ngwa kulembeka na inki chara, kweni na Mzimu wa Chiuta wamoyo. Kuti wali kulembeka pa libwe lipapati chara kweni pa mitima yipapati ya wānthu.

⁴Ichi ndicho chigomezgo chithu kwa Chiuta mwa Khristu.

⁵Kuti nkhwakuti tili na usiri pa ise tekha chara kuti tiyowoye kalikose kakufumira kwa ise. Usiri withu ukufumira kwa Chiuta.

⁶Iyo ndiyo wakatipa ise usiri kuti tiwē wātewēti wā phangano liphya, kuti ndi mu dango lakulembeka chara, kweni mu Mzimu. Chifukwa dango lakulembeka likukoma, kweni Mzimu ukupereka umoyo.

⁷Sono usange kwiza kwa nyifwa kukalembeka pa mawe, na kuperekka na uchindami ukuru, mwakuti wālsraele wākatondeka kulaŵiska ku chisko cha Mozesi chifukwa cha kuwāala kwakhe, nangauli kuti kukakkhalirira chara,

⁸asi mlimo wa Mzimu uti uwēnge na uchindami kwakuruska?

⁹Usange kachitiro ka Dango ilo likususka wānthu kakāwa na uchindami, ipo kachitiro ako kakunjiska wānthu kati kaŵe na uchindami kwakuruska.

¹⁰Inya nadi, mu chifukwa ichi, icho kale chikāwa na uchindami, kuti sono chili na uchindami chara chifukwa cha uchindami uwo ukuwuruska.

¹¹Ndipo usange icho chikakhara nyengo yichoko waka chikiza na uchindami, ipo icho chikukhalirira chikwenera kuwā na uchindami kwakuruska.

¹²Pakuti tili na chigomezgo cha ntheura, tili na chikanga chikuru chomene.

¹³Kuti tili nga ndi Mozesi chara, uyo wakabisa chisko chakhe na chidiko, kuti wālsraele wareke kuwona kumara kwa uchindami uwo ukamarizgikanga.

¹⁴Kweni maghanoghano ghawo ghakanonofyeka. Chifukwa kufika mpaka sono, para wakuwazga phangano la kale, chidiko chenechira chikuwusikako chara chifukwa ndi mwa Khristu pera umo chikuwusikirako.

¹⁵Inya, na sono wuwo, para Dango la Mozesi likuwazgika chidiko chikubenerera maghanoghano ghawo.

¹⁶Kweni para munthu wang'anamukira kwa Fumu, chidiko chira chikuwusikako.

¹⁷Sono, Fumu ndi Mzimu, ndipo apo pali Mzimu wa Fumu pali wanangwa.

¹⁸Ndipo ise tose, na visko vyambula kubenererera, apo tikuwona uchindami wa Fumu, tikusinthikirasinthikira mu chikozgo chakhe mu kakuliro ka uchindami. Pakuti ichi chikufuma kwa Fumu, mweneuyo ndi Mzimu.

2 WaKorinte 4

Usambazi mu viwiya vya dongo

¹Chiuta mu lusungu lwakhe wali kutipa mlimo uwu, ntheura tikugongowa chara.

²Kweni tili kuvireka nkhanira vyose vyakubisika, na vyakukhozga soni. Kuti tikuchita mu upusikizgi chara, nanga nkhutimbanizga mazgu gha Chiuta. Kweni, tikupharazga unenesko pakweru ndiposo tikuyezga kujiyenereska ku njuwi ya munthu waliyose panthazi pa Chiuta.

³Kweni usange Uthenga Uweme uwo tikupharazga ngwa kubisika, ngwa kubisika ku wakutayika pera.

⁴Kwakuyana na iwo chiuta wa charu ichi cha pasi, wali kuburumutizga maghanoghano ghawo, mwakuti wareke kuwona ungweru wa Uthenga Uweme wa uchindami wa Khristu, uyo nchikozgo cha Chiuta.

⁵Chifukwa kuti tikujipharazga tekha chara, kweni tikupharazga Yesu Khristu kuti ndiyo Fumu, ndipo ise tili wateweti winu chifukwa cha Yesu.

⁶Pakuti Chiuta uyo wakayowoya kuti, “Rekani ungweru uwale kufumira ku mdima,” ndiyo wakuwala mu mitima yithu, kutipa ungweru wa kamanyiro ka uchindami wa Chiuta uwo ukuwala mu chisko cha Khristu.

⁷Kweni ise tili nga viwiya vya dongo vyakusungiramo usambazi wa uzimu uwu, kurongora kuti nkhongono zambula mapimiko za ntheura, ndi za Chiuta, kuti ndi zithu chara.

⁸Tikugundizgika na visuzgo vinandinandi, kweni kuti tikufinyirizgika chara, nyengo zinyakhe tikuzizikika, kweni tikuwa nkhumbi chara.

⁹Tikuzikizgika, kweni kuti tikusidika chara, nanga tikutitimizgikira pasi kweni kuti tikusakazika chara.

¹⁰Nyengo zose tikuyegha nyifwa ya Yesu mu mathupi ghithu mwakuti umoyo wa Yesu nawo uwonekere mu mathupi ghithu.

¹¹Chifukwa apo ise tili wāmoyo, nyengo zose tikuŵa mu urwani wa nyifwa chifukwa cha Yesu, mwakuti umoyo wa Yesu uwonekere mu mathupi ghithu gha nyifwa.

¹²Ntheura rekani nyifwa yikulimbalimba mwa ise, kweni umoyo nawo ukuchita nchito mwa imwe.

¹³Pakuti tili na Mzimu umoza wa chipulikano, nga ndi umo malembo ghakuyowoyerwa kuti “Nkhapulikana, ndipo ntheura nkhayowoya.” Ise nase tikugomezga ndiposo ntheura tikuyowoya,

¹⁴chifukwa tikumanya kuti Chiuta, mweneuyo wakawuska Fumu Yesu, wamkutiwuskaso na ise wuwo pamoza na Yesu, ndipo wati watiperekenge ise pamoza na imwe panthazi pakhe.

¹⁵Vyose ivi viliko chifukwa cha imwe, mwakuti apo uchizi wa Chiuta ukuŵandanira wānthu wānandi, umanye kwandaniska viwongo ku uchindami wa Chiuta.

Kukhara mu chipulikano

¹⁶Pa chifukwa cheneichi kuti tikuwa nkumbi chara. Nangauli unthu withu wakuwaro ukuvukupara, unthu withu wa mukati ukuzgokaso uphya zuŵa na zuŵa.

¹⁷Chifukwa suzgo yithu yichoko iyi iyo nja kanyengo kachoko waka, ndiyo yikutinozgera ise uchindami ukuru wa muyirayira, wambula mayerezgeko.

¹⁸Pakuti tikulawiska ku vinthu vyakuwoneka chara, kweni ku vinthu vyambula kuwoneka. Chifukwa vinthu ivyo vikuwoneka, nyaya nyengo yino pera, kweni vinthu vyambula kuwoneka nyamuyirayira.

2 WaKorinte 5

¹Chifukwa tikumanya kuti para mathupi ghithu, agho ghali nga ndi hema, gheneagho tikukharamo pano pasi ghapankhuka, tili nayo nyumba iyo Chiuta wali kutizengera kuchanya. Nyumba iyo kuti njakuzengeka na mawoko chara ndipo njamuyirayira.

²Nadi sono tikutampha mu thupi ili ndipo tikunweka kuti tivware nyumba yithu ya kuchanya.

³Mwakuti para tayivwara, tireke kusangika kuŵa nkhule.

⁴Chifukwa apo tichali mu msasa uwu, tikuzotofyeka na kutampha. Kuti nchifukwa chakuti tikukhumba kuvura mathupi ghithu chara, kweni kuti tivwarikike mathupi gha kuchanya mwakuti icho ncha nyifwa chimirike na umoyo.

⁵Ndi Chiuta mweneuyo wakatinozgera ise chinthu cheneichi ndipo wakatipa Mzimu nga ndi chikhole.

⁶Ntheura nyengo zose kuti tikuŵa na nkumbi chara. Tikumanya kuti apo tichali kukhalirira mu thupi, tili kutali na Fumu,

⁷pakuti tikwenda chifukwa cha chipulikano, kuti nchifukwa cha kuwona chara.

⁸Nadi tikuŵa na nkumbi ziweme, ndipo takhumbanga kuti mphanyi tareka kukhalirira mu thupi na kuŵa pamoza na Fumu.

⁹Pa chifukwa ichi, manyi apo tichali kukhalirira mu thupi ili manyi tawukamo, tikupukwa chomene kuti timukondweske iyo.

¹⁰Chifukwa tose tikwenera kukawoneka panthazi pa chitengo cha kweruzgirapo cha Khristu, mwakuti munthu yose wapokere chiweme panji chiheni kwakuyana na ivyo wachita mu thupi.

Wenenawene na Chiuta mwa Yesu Khristu

¹¹Ntheura uku tikumanya kuzirwa kwa kopa Fumu, tikuyezga kukhorweska ūanthu. Kweni Chiuta wakumanya kaŵiro kithu kose, ntheura nkugomezga kuti imwe namweso mukutimanya na mu njuŵi zinu wuwo.

¹²Kuti tikukhumba kujiyenereska tekha kwa imwe chara, kweni tikumupani mwaŵi kuti imwe muthumbwe chifukwa cha ise, mwakuti muŵe na kanthu ka kuŵazgora awo kujikuzga kwawo kuli mu kawonekero ka chisko cha munthu kweni kaŵiro ka mtima wakhe chara.

¹³Chifukwa usange tikuŵa nga ndi para tikuyaruka, tikuyarukira chifukwa cha Chiuta. Usange mahara ghithu ghakuwereramo ndi chifukwa cha imwe.

¹⁴Kutemwa kwa Khristu ndiko kukutipemberezga, pakuti tikupanikizga kuti usange munthu yumoza wakaŵafwira ūanthu wose, ipo wose ūali kufwa.

¹⁵Iyo wakaŵafwira wose, mwakuti awo mbamoyo, ūareke kukharaso ūamoyo chifukwa cha iwo ūekha, kweni ūakhalire ūamoyo chifukwa cha iyomwene uyo wakaŵafwira ndipo wakawuskika.

Chilengiwa chiphya

¹⁶Ntheura kufuma sono kuti tikumupimaso munthu na kapimiro ka unthu chara. Nangauli kale tikaghanaghananga za Khristu pakurondezga umo ūanthu ūakughaghanira kweni sono kuti tikumughaghanira ntheura chara.

¹⁷Ntheura usange munthu wali mwa Khristu wakuŵa chilengiwa chiphyा. Ukorowere wakhe wawukamo, ndipo ndi munthu muphyा.

¹⁸Vyose ivi vyachitika na Chiuta, mweneuyo wali kutiphemaniska ise na iyomwene mwa Khristu, ndipo wali kutipa mlimo uwu wa chiphemanisko.

¹⁹Ndiko cuti mwa Khristu, Chiuta wakaphemaniskanga charu kwa iyomwene, kwambula kolorako na zakwananga izo ŵanthu ŵakachita. Ndipo wali kutikorezga Uthenga wa chiphemanisko.

Nkharamba za Khristu

²⁰Ntheura ise tili nkharamba za Khristu, ndipo mwa ise Chiuta wakuyowoya namwe mwakuŵeyerera. Tikumurombani mu malo gha Khristu cuti, muphemane na Chiuta.

²¹Chifukwa cha ise Chiuta wakamuzgora kuŵa uheni uyo wakawura kumanya uheni, mwakuti mwa iyo ise tizgoke urunji wa Chiuta.

2 WaKorinte 6

¹Pakuŵa ŵateŵeti ŵamoza na Chiuta, tikumuŵeyani cuti mureke kupokerera uchizi wa Chiuta pawaka.

²Pakuti Chiuta wakuti, “Pa nyengo yiweme ya uchizi wane, nkhategherezga kwa iwe, pa zuŵa la kuponoskera ŵanthu, nkhakovwira iwe.” Sono ndiyo nyengo yakwenerera. Muhanya uno ndilo zuŵa la chiponosko.

³Kuti tikuŵika chikhuŵazgo mwa waliyose chara, mwakuti uteŵeti withu ureke kususkika.

⁴Kweni mu nthowa yiliyose tikukhumba kujiyenereska nga mbateŵeti ūa Chiuta pakuzzipizga kukuru, mu visuzgo, mu maunonono, na mu vyakufinyirizga.

⁵Tikatimbika, tikaŵikika mu gadi, ndipo ŵanthu ŵakatichitira vivulupi. Tikaŵeta chomene mpaka kuchezera na kureka kurya wuwo.

⁶Tikajiyenereska cuti ndise ŵateŵeti ūa Chiuta pakujitozga mu mtima, pakuŵa na umanyi, pakuzzipizga, pakuŵa na lusungu ku ŵanthu, mu Mzimu Mutuŵa, mu kutemwa kwambula kupleskizga,

⁷mu mazgu gha unenesko ndiposo mu nkhongono za Chiuta. Tili na mahomwa gha urunji ku woko la maryero na ku woko la mazere ghakujivikirira.

⁸Ŵanthu ŵakutichindika, kweni ŵanji ŵakutiyuyura. Ŵanji ŵakutiyoyera mbiri ziheni, kweni ŵanyakhe mbiri ziweme. Ŵanthu ŵanyakhe ŵakutipima nga ŵakupusika ndipouli ŵanji ŵakutipima cuti tili ŵakuneneska.

⁹Wanthu wakutipima nga mbanthu wambula kumanyikwa ndipouli tili wakumanyikwa chomene. Wakutipima nga mbanthu wa kufwa, ndipouli tili wamoyo. Wakutipima nga mbanthu awo wakulangika, ndipouli kuti tikukomeka chara.

¹⁰Wakutipima nga mbanthu wa chitima, ndipouli tili wakucha mazuwa ghose. Wakutipima nga mbanthu wakavu, ndipouli ticusambazgiska wantru wanandi. Wakutipima nga mbanthu wambula na kanthu kalikose, ndipouli tili navyo vyose.

¹¹Mwa wantru wa mu Korinte, tamuyowoyerani kwambula kubisa kanthu, ndipo mtima withu ngwa kumasuka.

¹²Kuti ndise tili kumujarani mitima ghinu chara, kweni imwe ndimwe muli kujara mitima yinu kwa ise na ivyo mukutemwa.

¹³Sono nkuyowoya kwa imwe nga mbana wane. Muwe wakumasuka mu mitima yinu ndi umo ise nase taŵira wakumasuka kwa imwe.

Nchenjezgo kuti wareke nthowa ziheni

¹⁴Mureke kwenda pamoza na wambula kupulikana. Kasi pali wenewenawene uli pakati pa urunji na ubendezi? Panji kasi pali wenewenawene uli pakati pa ungweru na mdima?

¹⁵Kasi pangawa chizomerezgo uli pakati pa Khristu na Belyali? Panji kasi uyo wakupulikana na wambula kupulikana, wakusangana pa kavichi?

¹⁶Kasi Nyumba ya Chiuta yikuzomerezgana uli na vikozgo? Chifukwa ise tili Nyumba ya Chiuta wamoyo. Nga ndi umo Chiuta wakayowoyerera kuti, "Nditi ndikharenge mwa iwo, na kwenda mukati mwawo, ndipo nditi ndiŵenge Chiuta wawo, ndipo iwo wati wâwenge wantru wane."

¹⁷Ntheura Fumu yikuti, "Fumanimo mukati mwawo, ndipo mupatukeko kwa iwo. Mungakhwaskanga kanthu ako nkaukazuzi, ndipo ine nditi ndimupokereraninge.

¹⁸Nditi ndiŵenge wiskemwe, ndipo imwe muti muŵenge wana wane wanarume na wanakazi. Ndimo yikuyowoyerera FUMU Mwenenkongono zose."

2 WaKorinte 7

¹Mwa wakutemweka, pakuwa na mapangano agha, tiyeni tijitozge ku chose icho chikukazuzga thupi na mzimu, ndipo mukumopa Chiuta, tiyeni tilimbelimbe kuti utuwâ withu uwê wakufikapo.

Chimwemwe cha Paulosi

²Mutjurire mitima yinu. Ise tilive kumuchitirapo munthu kaheni ndipo tilive kunanga pa munthu nanga nkhumuzgererapo munthu.

³Kuti nkuyowoya ichi kumususkani chara, chifukwa nkayowoya kale kuti imwe tikumutemwani na mtima wose mwakuti tili pamoza, manyi ndi mu umoyo panji mu nyifwa.

⁴Ine ndili na chigomezgo chikuru mwa imwe. Ndiposo kuthumbwa kwane nkukuru mwa imwe. Ndili wakuzura na chikhwimisko. Mu suzgo yithu yose, ndili na chimwemwe chikuru chomene.

⁵Nangauli tikati tafika mu Makedoniya, mathupi ghithu ghakawavye chipumulo. Kweni tikaŵa na suzgo kosekose. Kuwaro kukawa nkondo, ndipo wofi ukaŵa mu mitima yithu.

⁶Kweni Chiuta, mweneuyo wakusanguruska âwakusokwa, ndiyo wakatisanguruska ise kwiza kwa Tito.

⁷Kuti tikasanguruskika na kwiza kwakhe pera chara, kweniso na chisangurusko cheneicho mukamusanguruska nacho imwe. Wakatiphalira na umo mukanwekera kuti mundiwone ine, umo chiliri chitima chinu, na phamphu linu chifukwa cha ine, mwakuti nkasekerera kwakuruska.

⁸Chifukwa nanga karata wane wakamupani chitima, kuti nkufipa mtima chara, nangauli kale nkafipa nadi mtima, pakuti nkupanikizga kuti karata yura wakamupani chitima, nanga pa kanyengo kachoko waka.

⁹Kweni sono ndili wakusekerera, kuti nchifukwa chakuti nkhamupani chitima chara, kweni chifukwa chitima chinu chikamurongozgani kuti mung'anamuke mu mtima. Chitima chinu chikaŵa chakuzomerezgana na Chiuta, ntheura mulije kusowerwapo kanthu chifukwa cha ise.

¹⁰Pakuti chitima cha mwa Chiuta chikupambika kung'anamuka kwa mu mtima kwenecho uko kukurongozgera ku chiponosko, ndipo kukufipiska mtima chara. Kweni chitima cha mu charu, chikupambika nyifwa.

¹¹Wonani ivyo chitima chinu cha mwa Chiuta chachita mwa imwe: chamupani phamphu, chamupanikizgirani kuti mulije kafukwa, mwaŵa âwakari, mwaŵa âwakwenjerwa, mwaŵa âwakunweka kuti mundiwone ine, mwarongora phamphu pa weruzgi wakunyoroka, na umo mungalangira âwakwananga. Mu vyose mwajirongora mwekha kuti muli âwambula kalema pa makani agha.

¹²Ntheura nanga nkhamuleberani karata, kuti chikaŵa cha uyo wakananga chara, nesi chifukwa cha uyo wakamunangira. Kweni nkalemba mwakuti phamphu linu pa ise livumbukwe kwa imwe panthazi pa Chiuta.

¹³Ntheura ndise âwakusanguruskika. Ndipo pa dera pakusanguruskika kwithu, tikasekerera chomene chifukwa cha chimwemwe icho Tito wakaŵa nacho, pakuti imwe mose mukamusanguruska!

¹⁴Pakuti usange nkharongora kujikuzga kwa iyo chifukwa cha imwe, nkhakhozgeka soni chara. Kweni nga ndi umo vyose ivyo tikamuphalirani

vikaŵa vya unenesko, ntheuraso kuthumbwa kwithu panthazi pa Tito kwawoneka kuŵa kwa unenesko.

¹⁵Ndipo mtima wakhe uli na chiwuravi chikuru chomene kwa imwe, para wakukumbuka kupulikira kwa imwe mose, ndipo na umo mukamupokererera na wofi na kumbwambwantha.

¹⁶Ntheura nkhusekerera chifukwa ndili na chigomezgo chakufikapo mwa imwe.

2 WaKorinte 8

Kupereka kwa wanangwa

¹Mwa ūabali, tikukhumba kuti mumanye vya uchizi wa Chiuta uwo ulikuwoneka mu mipingo ya mu Makedoniya,

²pakuti mu viyezgo vikuru vya visuzgo vyawo, kuzara kwa chimwemwe chawo na ukavu wawo wambula mayowoyeko vyafurukira mu usambazi wa wanangwa wawo.

³Pakuti ine nkhupereka ukaboni kuti ūakapereka kwakuyana na umo ūkasakatira, ndipo kuruska umo ūangaperekera. Ndipo mu khumbo lawo na lawo,

⁴ŵakatiromba kuti tiŵape mwaŵi wakuti nawo ūawovwire ūanthu ūa Chiuta mu Yudeya.

⁵Chinthu ichi ise tikaŵaghanaghaniranga kuti ūangachita chara, kweni ūkadanga kuiperekira iwoŵene kwa Fumu, na kwa ise, mu khumbo la Chiuta.

⁶Mwa ntheura tikamupempha Tito kuti wawufiske mukati mwinu mlimo uwu wakusakata vyakuperekira vyakovwira ūanthu weneuwo iyo wakamba kale.

⁷Sono nga ndi umo mukuruskira mu vyose: mu chipulikano, mu kayowoyerero, mu umanyi, mu phamphu lose, na mu chitemwa chinu kwa ise, muwone kuti mukuruskaso mu mlimo uwu wakusakata vyakuperekira vyakovwira ūanthu.

⁸Kuti nkhuyowoya ichi nga ndi languro chara, kweni pakuyowoya za phamphu la ūanthu ūanyakhe, nkhukhumba kuwona usange kutemwa kwinu nako nkhwa nadi.

⁹Chifukwa mukumanya uchizi wa Fumu yithu Yesu Khristu, kuti nanga wakaŵa musambazi, kweni chifukwa cha imwe wakaŵa mukavu, mwakuti mu ukavu wakhe imwe musambazgikiremo.

¹⁰Ndipo sono nkhumuphalirani icho nchiweme chomene pa makani agha. Chirimika chamara, imwe ndimwe mukâŵa ūakwamba, kuperekira pera chara, kweni na kuŵa na khumbo la kuchita wuwo.

¹¹Ntheura sono fiskani mlimo winu. Muŵe ūakunweka kuwufiska nga ndi umo mukanozgekera, ndipo muchite kwakuyana na ivyo muli navyo.

¹²Pakuti usange muli na mtima wakunweka, chawanangwa nchakuzomerezgeka kwakuyana na umo mwanzogekera, kuti nkhwakuyana na icho mulije chara.

¹³Kuti nkung'anamula kuti ūanyakhe ūapepuskike apo ūanyakhe ūakuzotofyeka chara kweni kuti mose tuyane waka.

¹⁴Kweni pa nyengo ya sono apo imwe muli na vinandi mupereke kwa awo ūalije, mwakuti nawo para ūamkuŵa na vinandi, ūazakamovvirani para mulije. Ntheura mwamkuyana waka.

¹⁵Nga ndi umo kuli kulembekera kuti, "Uyo wakawunjika vinandi kuti wakawiraposo na vinyakhe chara. Uyo wakawunjika vichoko kuti wakasōwerwa chara."

Tito na ūanyakhe

¹⁶Timuwonge Chiuta uyo waŵika mu mtima wa Tito phamphu lakumovvirani nga ndi ilo ili mwa ise.

¹⁷Chifukwa Tito kuti wakapokerera pempho lithu pera chara kweni iyomwene, pakuŵa na phamphu likuru lakovwira, wakiza kwa imwe mu khumbo lakhe.

¹⁸Ndipo pamoza na iyo tikutuma mubali withu uyo ngwa kumanyikwa na mipingo wose chifukwa cha kupharazga kwakhe kwa Uthenga Uweme.

¹⁹Kuti ndi icho pera chara, kweni wasoreka na mipingo kuti watiperekezge pakwiza kaperekva vyawanangwa ivyo tasakata, mwakuti tichindike Fumu, na kurongora mtima withu wakukhumba kovwira.

²⁰Tikukhumba kuti paŵavye munthu wakutisuska na umo tikuteŵeteskera chawanangwa chakuperekka na ūanthu mu wanangwa.

²¹Chifukwa tikukhumba kuchita icho nchiweme pa maso pa Fumu pera chara, kweniso na pa maso pa ūanthu wuwo.

²²Pamoza na aŵa tikutuma mubali withu, mweneuyo tamuyezga kanandi ndipo tamusanga kuti ngwa kunweka kovwira. Ndipo sono pakuti ngwa kunweka chomene kuruska kale, wali na khumbo likuru la kovwira.

²³Kwakuyana na Tito, iyo ndi munyane ndipo wa nchito munyane pakumuteŵeterani. Ndipo kwakuyana na ūabali ūithu, iwo ndi nthumi za mipingo, ndiposo uchindami wa Khristu

²⁴Ntheura rongorani chipanikizgo cha kutemwa kwinu, panthazi pa mipingo na umo tikuthumbwira na za imwe ku ūanthu aŵa.

2 WaKorinte 9

Vyawanangwa vyakowwira wakhristu

¹Kukukhumbikwa chara kumulemberani na vyakupereka vyakowwira wānthu wā Chiuta mu Yudeya.

²Pakuti nkhumanya phamphu linu lakovwira, leneilo nkhuthumbwirapo chifukwa cha imwe ku wānthu wā mu Makedoniya pakuyowoya kuti, “Wabali mu Akaya wāwā wakunozgeka kufuma chirimika chamara.” Ndipo phamphu linu lachiska wānthu wānandinandi wā iwo.

³Kweni nkhuwātuma wabali mwakuti kuthumbwa kwithu mwa imwe pa makani agha kureke kuwā kwa waka, mwakuti muwē wakunozgeka nga ndi umo nkhayowoyerā kuti ndimo muwīre.

⁴Chifukwa usange wānthu wānji wā ku Makedoniya wāngiza nane, na kusanga kuti mundanozgeke, soni zamtokora, chomenechomene imwe, chifukwa wāwēnge wakugomezga chomene.

⁵Ntheura nkhaghanaghana kuti nchakwenerera kuwāphalira wabali wāthu kuti wāandidangirire kwa imwe kuti wānozgere nkhanira chawanangwa ichi icho mukapangana kupereka, mwakuti chizakaŵe chakunozgeka nga nchawanangwa chakuperekeka mu khumbo linu kwambula kuchichizgika.

⁶Manyani ichi kuti, uyo wakumija tuchoko, wati wavunenge tuchoko, ndipo uyo wakumija vinandi wati wavunenge vinandi.

⁷Munthu yose waperekenge nga umo wadumulira mu mtima wakhe, na kudonda chara nesi kuchichizgika, pakuti Chiuta wakutemwa uyo wakupereka na kusangwa.

⁸Chiuta wakumanya kumutumbikani na vyawanangwa vinandinandi mwakuti nyengo zose muwēnge navyo vyakukwanira vyose ivyo mukukhumba kuti waperekene mwakuzara pa mlimo wose uweme.

⁹Nga ndi umo kuli kulebekera kuti, “Chiuta wakupereka mwa wanangwa ku wākavu, urunji wakhe ukukhalirira kwa muyirayira.”

¹⁰Sono Chiuta, uyo wakupereka mbuto ku mumiji na chakurya kuti warye, wati waperekenge na kwandaniska mbuto iyo mwaseŵa. Wati wandanisko vuna ya urunji winu.

¹¹Mwamkusambazgika mu nthowa yiliyose chifukwa cha ukuru weneuwo kwizira mwa ise uti uperekenge viwongo kwa Chiuta.

¹²Chifukwa kuchita mlimo uwu, kuti ndikupereka ivyo wānthu wā Chiuta wākusōwerwa pera chara, kweniso kwandaniska na viwongo vinandi kwa Chiuta.

¹³Chifukwa pasi pa chiyezgo cha mlimo uwu muti muchindikenge Chiuta na kupulikira kwinu pakuzomera Uthenga Uweme wa Khristu, ndiposo na kupereka kwinu kwa wanangwa kwa iwo na wanyakhe wose.

¹⁴Wamkumuromberani na mtima wa kunweka, chifukwa cha uchizi wakuruska weneuwo Chiuta wali kumupani.

¹⁵Tiyeni timuwonge Chiuta chifukwa cha chawanangwa chakhe chambula mayowoyeko.

2 WaKorinte 10

Paulosi wakuvikirira uteŵeti wakhe

¹Ine, Paulosi, nkhumuŵeyani mukujipepura na kuzika kwa Khristu ndamweneine ndili wakujiyuyura para ndili pa maso pinu, kweni wa chikanga para ndili kutali namwe.

²Nkhumuŵeyani, kuti para ndilipo, nkhwenera chara kurongora chikanga na chigomezgo cha ntheura nga ndi umo nkhurongorera ku wānji awo wākutighanaghanira kuti machitiro ghithu nga unthu.

³Chifukwa nangauli tikukhara mu charu, kweni tikurwa nkhondo ya charu chara.

⁴Pakuti mahomwa gha nkhondo yithu kuti nga charu chara, kweni ghali na nkhongono ya Chiuta kupankhura malinga. Tikupankhura maghanoghano gha utesi.

⁵Tikubwangandula kukwesana ndiposo na chiphizgo icho chikwimikana na umanyi wa Chiuta, na kutorera maghanoghano ghose ku uzga wakupulikira Khristu.

⁶Usange kupulikira kwinu nkhwakufikapo, tili wākunozgeka kulanga wose wāmbula kupulikira.

⁷Usange munthu yunji wakujigomezga kuti ngwa Khristu, rekani wajikumbuske iyomwene kuti umo waliri wa Khristu, ndimo tiliri na ise wuwo.

⁸Pakuti ndikhozgekenge soni chara nangauli ndingathumbwa kwakujumphizgirako na mazaza agho Fumu yikapereka ghakumuzengani imwe, ghakumubwangandulani chara.

⁹Kuti nkhukhumba kuwoneka nga nkhumofyani na makarata chara.

¹⁰Pakuti wānji wākuti, "Makarata gha Paulosi ngazitu na gha nkhongono, kweni para wali mukati mwinu, ngwa kutomboroka waka, ndipo mazgu ghakhe ghalije na kanthu."

¹¹Wanthu âwa nttheura âwapulikiske kuti icho tikuyowoya mu makarata para tilipo chara, ndichoso tikuchita para tilipo.

¹²Kuti tikukhumba kuâwa âwa pachanya chara nesi kujilinganizga na âwanji âwa iwo awo âwakujenereska âwekha. Kweni para âwakujipima iwoâwene mu âwanyawo ndipo para âwakuiyerezgera na âwanyawo, mbambula kupulikiska.

¹³Ndipo nkhwakuti tithumbwenge kujumpha mphaka chara, kweni titi tikhalarire mu mphaka iyo Chiuta wali kutipimira, kufikira na kwa imwe.

¹⁴Chifukwa kuti tikujumpha mphaka chara, nga ndi para ise tindafikeko kwa imwe. Ndise tikadanga kwiza na Uthenga Uweme wa Khristu, kwenda mtunda wose kufikira na kwa imwe.

¹⁵Pa milimo ya âwanthu âwanyakhe kuti tikuthumbwa kujumpha mphaka chara, kweni chigomezgo chithu nchakuti, apo chipulikano chinu chikukulirakulira milimo yithu mukati mwinu tikuyikhumbira kuti yikule chomene,

¹⁶mwakuti tipharazge Uthenga Uweme mu vyaru vinyakhe kutali na imwe kwambula kuthumbwira mu mlimo uwo uli kuchitika kale na âwanthu âwanji.

¹⁷“Uyo wakuthumbwa wathumbwire mwa Fumu.”

¹⁸Chifukwa munthu uyo wakujiyenereska yekha kuti ndiyo wakupokereraka chara, kweni mweneuyo Fumu yikumuyenereska.

2 WaKorinte 11

Paulosi na âwakutumika âwakupusikizga

¹Ndakhumbanga kuti mphanyi mwandizizipizgirapo pachoko pa uchindere wane. Nkhumuâneyani mundizizipizgire nadi.

²Ndili namwe na sanje za uchiuta pakuti nkhamujalirani nga ndi mwali kwa Khristu, kumuperekani imwe nga ndi mlowokazi mwenemwene ku mufumu wakhe.

³Kweni ndili na wofi kuti, nga ndi umo njoka mu uchenjezi wakhe yikapusikira Eva, imwe namwe maghanogħano għinu ghapuruskikenge na kapatukako kujiperekwa kwa Khristu uko kwambula upusikizgi na kwakufikapo.

⁴Chifukwa usange munthu munyakhe wakwiza na kupharazga Yesu munyakhe kuruska uyo tikamupharazgħirani, panji usange mwapokera mzimu unyakhe wakupambana na uwo muli kupokera, panji para mukupokerera uthenga uweme unyakhe wakupambana na uwo muli kupokerera, mukujiperekako mwaluâwi.

⁵Nkhughanaghana kuti ndili muchoko kuruska âwakutumika âwakuruâwakuru âwara chara.

⁶Nangauli ndili mulemwa mu mayowoyerero, kweni mu umanyi chara. Mu nthowa yiliyose ichi tarongora pakweru kwa imwe mu vinthu vyose.

⁷Kasi nkhachita uheni pakujiyuyura mwakuti imwe mukwezgeke apo nkhamupharazgirani Uthenga Uweme wa Chiuta kwambula kupoka njombe?

⁸Nkhawâ nga nkhibiranga mipingo yinyakhe pakuzomera wovwiri kufuma kwa iwo mwakuti ndimuteŵeterani imwe.

⁹Ndipo para nkhaŵa na imwe, pa nyengo ya kusoŵerwa kwane kuti nkhazotofya waliyose chara. Chifukwa vyakusoŵerwa vyane vikaperekengana ūabali awo ūakafuma ku Makedoniya. Nkhajikora ndipo nditi ndirutilire kujikora mwakuti ndireke kumuzotofyani.

¹⁰Umo unenesko wa Khristu uliri mwa ine, kuthumbwa kwane uku, kuti kurekeskekenge chara mu vigâwa vyâ Akaya.

¹¹Chifukwa uli? Kasi ndi chifukwa chakuti nkhumutemwani chara? Chiuta wakumanya kuti nkhumutemwani.

¹²Ndipo icho nkhuchita nditi ndirutilire kuchita, mwakuti ndidumulizge mwaŵi wa awo ūakukhumba kuthumbwa na kutumika uko ūakuyowoya kuti ūakuteŵeta nga ndi umo tikuchitira ise.

¹³Chifukwa ūanthu ūa ntheura mbakutumika ūapusikizgi, ūateŵeti ūa utesi ndipo ūakujiwoneska nga mbakutumika nadi ūa Khristu.

¹⁴Kuti ndi chinthu chakuzukumiska chara, pakuti nanga ndi Satana nayo, wakujizgora kuŵa nga ndi mungelo wa ungweru.

¹⁵Ntheura tingazizwa chara, usange ūateŵeti ūakhe nawo ūakujibisa kuti ūawoneke nga mbateŵeti ūa urunji. Umaliro wawo uti uyanenge waka na milimo yawo.

Kusuzgika kwa Paulosi pakuŵa wakutumika

¹⁶Nkhuwerezgaposo nkhuti, paŵavye na yumoza wandipime kuti ndili chindere. Kweni usange mukundipima ntheura, munditore nga chindere, mwakuti nane ndithumbwe pachoko waka.

¹⁷Nadi, icho nkhuyowoya sono kuti nkhuyoyerero mu mazaza gha Fumu chara, kweni nga nchindere mu chikanga ichi cha kuthumbwa.

¹⁸Pakuti ūanthu ūanandi ūakuthumbwa na vinthu vyâ charu, naneso ndiŵenge wakuthumbwa.

¹⁹Imwe mwekha muli ūamara, ntheura mwakukondwa, muvikuzipizgira vindere.

²⁰Nadi, mukuzipizga nanga munthu wangamuzgorani imwe kuŵa ūazga, panji wamuryerani usambazi winu, panji wakusangirapo mwaŵi

wakumwibirani, panji wakujiŵikamo, panji para wakumupamanthani ku maso.

²¹Ndili na soni kuzomera kuti tikâwa âwakutomboroka pakuchita vyâ ntheura. Sono nkuyowoya nga nchindere, kweni chilichose icho munthu wangajikangarizga kuthumbwa nacho nane nkujikangarizga kuthumbwa nacho.

²²Kasi iwo mbaHebere? Nane ndili muHebere. Kasi iwo mbâlsraele? Nane ndili mulIsraele. Kasi iwo mba mphapu ya Abrahamu? Nane ndili wa mphapu ya Abrahamu.

²³Kasi iwo mbateŵeti âwa Khristu? (Nkuyowoya nga ngwa kufuntha.) Ine ndine muteŵeti kuruska iwo. Nkhatokatoka chomene kuruska iwo, nkhaŵa mu gadi kanandi kuruska iwo, ndili kuthyapulika chomene kuruska iwo, ndipo nyengo zinandi nkhaŵa pafupi na kufwa.

²⁴Kankhonde âwaYuda âwakandithyapula na maluswazu 37.

²⁵Nkhadupulika na ndodo katatu, kamoza nkhaponyeka na mawe. Katatu ngarâwa yikandinangikira mu nyanja. Usiku umoza na zuâwa limoza nkhaŵa pa nyanja uko ngarâwa yikuyegheka waka na mphepo.

²⁶Pa maulendo ghane ghanandi, nkhaŵa mu urwani wa mironga, mu urwani wa âwankhungu, mu urwani wa kufuma ku âwaYuda âwanyane, mu urwani wa kufuma ku âwamitundu, mu urwani wa mu msomba, mu urwani wa kufuma mu vinyama vyâ ku mapopa, mu urwani wa kufuma pa nyanja, na urwani wa kufuma ku âwabali âwakupusika,

²⁷Nkhateŵeta na mu maunonono, mazuâwa ghanandi nkhagonanga chara. Nkhaŵa na njara na nyota. Nyengo zinandi nkharyanga chara nesi kumwa maji ndipo nkhapulika mphepo na kusoŵerwa vyakuvvwara.

²⁸Pa dera pa vinthu vinyakhe, pali kuzotofyeka kwa zuâwa na zuâwa kweneuko nkhwenjererwa mipingo yose ya Chiuta.

²⁹Ndi njani wangayowoya kuti ngwa kutomboroka, kuti âwati ine ndili wakutomboroka chara? Ndi njani uyo wali kukhuŵaliskika ndipo ine ndilije kuphyâ mtima?

³⁰Usange nkhwenera kuthumbwa, nditi ndithumbwire mu kutomboroka kwane.

³¹Chiuta, Wiske wa Fumu yithu Yesu, mweneuyo ngwa kutumbikika kwa muyirayira, ndiyo wakumanya kuti ine nkuteta chara.

³²Para nkhaŵa mu Damaseko, mukuru wa chigâwa uyo wakâwa pasi pa Karonga Areta wakaŵika âwanthu âwakundikhazga mu msomba mwakuti âwandikore.

³³Kweni wānthu wākandiŵika mu chitete na kundikhizgira pa chidangazi, ntheura nkhathaskika.

2 WāKorinte 12

Mboniwoni na uvumbuzi wa Paulosi

¹Nkhwenera kuthumbwa nangauli palije icho ndingandurapo mu kuthumbwa, kweni nditi ndirutilire kuphara vya mboniwoni na mauvumbuzi gha Fumu.

²Nkhumanya mukhristu yumoza uyo mu virimika 14 ivyo vyarutapo, wakakorekera ku chigāŵa cha chitatu cha kuchanya. Manyi wakaŵa mu thupi, panji chara, ndilije kumanya, kweni Chiuta pera ndiyo wakumanya.

³Ndipo nkhumanya kuti munthu uyu wakakorekera mu paradiso manyi mu thupi manyi chara, nkhumanya chara, kweni Chiuta ndiyo wakumanya.

⁴Ndipo iyo wakakapulika vinthu vyambula mayowoyeko, ivyo munthu kuti wangayowoya chara.

⁵Mu malo gha munthu uyu nditi ndithumbwenge, kweni kuti ndijithumbwirenge ndekha chara, kupatulako mu kutomboroka kwane.

⁶Kweni nanga ndingakhumba kuthumbwa, kuti ndiŵenge chindere chara, nditi ndiyowoyenge unenesko ndipera. Kweni ndareka, mwakuti kuŵavye yumoza wandipime wa pachanya kuruska umo wakundiwonera, panji kuruska umo wakupulikira kwa ine.

⁷Kweni kuti ndireke kudemwera mwakujumphizga chifukwa cha mauvumbuzi ghanandinandi, nkhapika munga mu thupi lane ndiyo nthumi ya Satana, kundisuzga ine kuti ndireke kudemwera mwakujumphizga.

⁸Nkharomba Fumu katatu pa ichi, kuti yichiwuskeko kwa ine.

⁹Kweni Fumu yikandiphalira yikati, “Uchizi wane ukukukwanira, chifukwa nkhongono zane zikuŵa zakufikapo mu kutomboroka.” Ntheura ine nditi ndikondwe na kuthumbwa chomene mu kutomboroka kwane, mwakuti nkhongono ya Khristu yikharenge mwa ine,

¹⁰Ntheura chifukwa cha Khristu ine nkhukondwa para ndili wakutomboroka, para wānthu wākundisunjizga, para wānthu wākundizikizga, para ndili mu maunonono, na para ndili mu vyakwenjezga. Pakuti para ndili wakutomboroka, ndipo nkhuŵa wankhongono.

Paulosi wakwenjerwera wā mpingo wa Korinte

¹¹Ndazgoka chindere, ndipo ndimwe mukandichichizgirako, pakuti nkhenera kurumbika na imwe. Chifukwa kuti ndili pasi pa wākutumika aŵa wāpachanya chara nangauli ndili kanthu chara.

¹²Na mitima wakuzizipizga, nkhamurongorani vimanyikwiro, vyakuzizwiska, na milimo ya nkhongono kuti ndine wakutumika nadi.

¹³Kasi ndi kanthu uli ako ine ndindamuchitireni ndipo nkhachitira mipingo yinyakhe, pa dera pa ichi chakuti nkhamuzotfyani chara? Mundigowokere kwananga kwane uku.

¹⁴Aka nkha chitatu kuŵa wakunozgeka kwiza kwa imwe. Kuti nditi ndimuzotfyani chara, chifukwa kuti nkupenja icho nchinu chara, kweni imwe. Pakuti wâna ndiwo wâkwenera kuŵikira usambazi wâpapi wâwo chara, kweni wâpapi wâwo ndiwo.

¹⁵Ine ndiŵenge wakukondwa chomene kutaya vyose ivyo ndili navyo nanga kungâwa kujitaya ndamwene chifukwa cha mizimu yinu. Usange ine nkhumutemwani chomene, kasi ine nkhwenera kutemweka pachoko?

¹⁶Kweni pakupanikizga kuti ine nkhamuzotfyani chara, imwe mukuti nkhaŵa muchenjezi ndipo nkhamusangani mu upusikizgi.

¹⁷Kasi nhasangirapo mwaŵi pa imwe kwizira mwa waliyose wa awo nkhamutumirani?

¹⁸Nkhamupempha Tito kuti wizakamuchezgerani imwe, na kutumaso munyithu yumoza pamoza nayo. Kasi Tito wakasangirapo mwaŵi kumupusikani? Asi iyo na ine tikateŵetanga na mtima umoza? Asi tose tikarondezga nthowa yimoza pera?

¹⁹Kasi mwaghanaghananga nyengo yose iyi kuti tajivikiriranga tekha kwa imwe? Ndi panthazi pa Chiuta apo ise tikayoyeranga mwa Khristu ndipo vyose, vyakumuzengani imwe mwa wâkutemweka.

²⁰Nkhopa kuti para nkhwiza ndireke kwiza kamusangani na kaŵiro ako nkhakupambana na umo nkhukhumbira. Nanga ndimwe kuti mwizakasanga mwa ine kaŵiro ako mukukhumba chara. Nkhopa kuti panji ndingiza kasangamo zawe, sanje, ukari, chigoro, kunenana, kusesa, kujikuzga na chitimbaheti.

²¹Nkhopa kuti para nkhwizaso Chiuta wane wangazakandipepura pa maso pinu, ndipo ndingazakachichizgika kulira chifukwa wânandi mwa iwo awo pakudanga wakananga ndipo wâlige kuzgokako ku umoyo wa ukazuzi, wa uzaghali ndipo kureka kulorako ukhaliro wakulamphalampha ivyo wâkachitanga.

2 WaKorinte 13

Kutauzga na kuchenjezga kwa umaliro

¹Aka nkha chitatu kwiza kwa imwe. Malembo ghakuti, "Mrandu wose uwo âwakumupacha nawo munthu, ukwenera kukhozgeka na upanikizgi wa âwakaboni âwâiri panji âwatatu."

²Nkhachenjezga awo âwakananga kale pamoza na âwanyawo wose ndipo nkhuâwachenjezga sono apo ine palije, nga ndi umo nkhachitira apo nkhawapo pa ulendo wane wa chiwiri kuti para nkhwizaso ndizamkuâwareka chara,

³Pakuti mukupenja chipanikizgo icho chikurongora kuti Khristu wakuyowoya mwa ine. Iyo kuti ngwa kutomboroka chara, pa ivyo wakuchita namwe, kweni wakurongora nkhongono mwa imwe.

⁴Pakuti wakapayikika pa mphinjika mu kutomboroka ngwamoyo mu nkhongono za Chiuta. Pakuti tili wakutomboroka mwa iyo, kweni pakovvirana namwe tamkuâwa na umoyo pamoza nayo mu nkhongono za Chiuta.

⁵Mujisande mwekha kuti mujiwone usange muchali nacho chipulikano. Mujipime mwekha. Kasi mukupanikizga chara kuti Yesu Khristu wali mukati mwinu? Usange ndi ntheura chara, ipo mwatondeka.

⁶Nkhugomezga muti musangenge kuti ise tilije kutondeka.

⁷Sono tikuomba Chiuta kuti mureke kwananga. Kuti nkhwakuti tiwoneke nga ndi para tindakumane na viyezgo chara, kweni kuti imwe muwoneke kuti mukuchita icho nchiweme nanga ise tingâwa nga tikutondeka.

⁸Chifukwa tingachita chilichose chara icho chikwimikana na unenesko, kweni kurutirizga unenesko.

⁹Pakuti tikusekerera para tili âwakutomboroka, kweni imwe muli âwankhongono. Icho tikuomba ncha kuti muâwe âwakufikapo.

¹⁰Nkhulemba ichi apo ndili kutali na imwe, mwakuti para ndafika ndireke kurongora ukari pa mazaza agho Fumu yili kundipa kuti għaẇe ghakuzengera, ghakubwangandulira chara.

¹¹Pa umaliro mwa âwabali, nkhuti paweme. Jitozgani kuti muâwe âwakufikapo. Sungilirani ivyo ndamuyowoyerani, muâwe âwa mtima umoza na kukhara mu mutende. Ndipo Chiuta uyo ngwa kutemwa na wa mutende waâwenge namwe.

¹²Tauzganani na kutemwa kwenecho pakufyofyonthana.

¹³Watuâwa wose âwakumtauuzgani.

¹⁴Uchizi wa Fumu Yesu Khristu, na kutemwa kwa Chiuta, na wenewawene wa Mzimu Mutuâwa, viâwenge na imwe mose.

ŴaGalatiya

ŴaGalatiya 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, wakutumika, ndamwene ine kuti nkhasankhika na ūanthu nesi kwizira mu munthu chara, kweni na Yesu Khristu, na Chiuta Dada uyo wakamuwuska ku ūakufwa,

²pamoza na ūakhristu wose awo ūali na ine. Ku mipingo ya ku Galatiya:

³Uchizi na mutende vyā kufumira kwa Chiuta Dada na Fumu yithu Yesu Khristu viŵenge namwe.

⁴Khristu wakajiperekā chifukwa cha zakwananga zithu, mwakuti watithaske ku uheni wa umoyo uno, kwakuyana na khumbo la Chiuta, Ŵadada ūithu.

⁵Kwa iyo kuŵenge uchindami kwa muyirayira. Ameni.

Uthenga Uweme unyakhe kulije

⁶Nkhuzizwa kuti mwafumako mwaluwîro kwa Chiuta uyo wakamuchemani imwe mu uchizi wa Khristu, ndipo mwagomezga Uthenga Unyakhe.

⁷Kuli Uthenga Uweme unyakhe chara, kweni pali ūanthu ūanji awo ūakumusuzgani ndipo ūakukhumba kunyongorora Uthenga Uweme wa Khristu.

⁸Kweni nanga tingâwa ise panji mungelo wa kuchanya, usange wangamupharazgirani Uthenga Uweme wakupambana na uwo tikamupharazgirani, watembeke.

⁹Nga ndi umo tayowoyerā kale, ntheura sono nkhuwerezgaso nkuti, usange munthu yunji wakumupharazgirani Uthenga Uweme wakupambana na uwu muli kupokera, watembeke.

¹⁰Kasi sono nkukhumba kurumbika na ūanthu panji na Chiuta? Kasi nkuyezga kukondweska ūanthu? Usange ndichali kukondweska ūanthu, ipo nkhwenera kuwa muteŵeti wa Khristu chara.

Umo Paulosi wakazgokera kuŵa wakutumika

¹¹Mwa ūabali, mumanye kuti Uthenga Uweme uwo nkhumupharazgirani kuti ngwa kwatika na munthu chara.

¹²Kuti nkawupokera kufuma ku munthu chara, nanga nkhusambizgika na munthu, kweni Yesu Khristu yekha ndiyo wakandivumbulira.

¹³Chifukwa namwe muli kupulika za umoyo wane wakale mu chisopo cha chiYuda, na umo nkawuzikizgira mpingo wa Chiuta, na kuyezga chomene kuti ndiwusakaze.

¹⁴Nkhawaruska wose wa nthanga yane mu kamanyiro ka chisopo cha chiYuda ndipo nkhaŵa wa phamphu chomene pa maluso gha wasekuru ñithu.

¹⁵Kweni para uyo wakandisora ine pambere ndindababike, ndipo wakati wandichema mu uchizi wakhe,

¹⁶wakakondwa pakumuvumbula Mwana wakhe kwa ine, mwakuti ndipharazge Uthenga Uweme wa vya iyo ku ñamitundu, kuti nkhapenja urongozgi ku munthu munyakhe chara.

¹⁷Nanga nkhu Yerusalemu kuti nkhayako chara kuti nkhawonane na awo wakaŵa ñakudanga kuŵa ñakutumika. Kweni nkharuta ku Arabiya, ndipo nkhawereraso ku Damaseko.

¹⁸Pamanyuma pa virimika vitatu, nkhakwerera ku Yerusalemu kuti nkhakumane na Kefase, ndipo nkhakhara nayo mazuŵa 15.

¹⁹Kuti nkhawonanako na ñakutumika munyakhe chara, kweni Yakhobe pera munung'una wa Fumu.

²⁰Nkhurapa panthazi pa Chiuta kuti, ivyo nkhumuleberani kuti nvya utesi chara.

²¹Pamanyuma pakhe nkharuta ku chigaŵa cha Siriya na cha Kilikiya.

²²Wa mu mpingo ya Khristu iyo yili mu Yudeya wakaŵa ñandandiwone na kundimanya makora.

²³Wakapulika waka ivyo vikayowoyeka kuti, "Munthu uyo pa nyengo yimoza wakatizikizganga, sono wakupharazga vya chipulikano icho wakayezgapo kuchibwangandula."

²⁴Ntheura ñakamuchindika Chiuta chifukwa cha ine.

ŴaGalatiya 2

Paulosi wakupokerereka na ñakutumika ñanyakhe

¹Pamanyuma pa virimika 14, nkhakwerereraso ku Yerusalemu pamoza na Baranaba. Nkhatoraso Tito kuti warute nane.

²Nkharuta chifukwa Chiuta wakandivumbulira kuti ndirute. Nkhakumana na ñarongozgi wa mpingo wa Chiuta mu udesi na kuwarongosorera Uthenga Uweme uwo nkhapharazga pakati pa ñamitundu. Nkhakhumba chara kuti mlimo wane ñakudanga panji wa sono utondeke.

³Nanga ndi Tito, uyo wakaŵa nane, nangauli wakawa muGriki, kuti wakachichizgika kukotoreka chara.

⁴Kweni chifukwa cha ñabali ñanji ñatesi, awo ñali kunjira mu mpingo mu udesi, ñakakhumbanga kuti iyo wakotoreke. Iwo ñakanjira nga ndi mphachi

kuti wazakawone wanangwa withu uwo tili nawo mwa Khristu Yesu, mwakuti watiwike ise mu uzga.

⁵Kuti tikaŵazomerezga na pachoko pose chara chifukwa tikakhumbanga kumusungirani unenesko wose wa Uthenga Uweme.

⁶Kweni awo wakawoneka kuti mbarongozgi wakuzirwa, nangauli kwa ine kuti pali mphambano chara umo wakawira mu kuzirwa kwavo, chifukwa Chiuta kuti ndi murumba chisko chara. Aŵa kuti wakasazgirako kanthu kanyakhe kwa ine chara.

⁷Kweni mu unenesko wose wakawona kuti nkhapika mlimo wakupharazga Uthenga Uweme ku wambula kukotoreka, nga ndi umo Petrosi wakapikira mlimo wakupharazga Uthenga Uweme ku wakukotoreka.

⁸Chifukwa uyo wakagwira mlimo mwa Petrosi pa uteŵeti wakhe nga wakutumika ku wakukotoreka, ndiyoso wakagwira mlimo mwa ine pa uteŵeti wane ku wamitundu.

⁹Ntheura Yakhobe, Kefase na Yohane awo wakapimika kuŵa mizati, wakati wawona uchizi wa Chiuta uwo ukapika kwa ine wakatikora chasa cha wenewenawene ine na Baranaba. Ndipo tikazomerezgana kuti ise tirutenge ku wamitundu kweni iwo warutenge ku wakukotoreka.

¹⁰Kweni wakatipempha kuti tikwenera kuŵakumbuka wakavu. Chinthusi ichi ndicho nkhaŵa kale wakunweka kuchita.

Paulosi wakuchenya Petrosi ku Antiyoke

¹¹Kweni para Kefase wakiza ku Antiyoke, nkhamususka pa maso pa wose chifukwa wakananga pakweru.

¹²Chifukwa para wakawâa wandafile wanthu awo Yakhobe wakaŵatumma, iyo wakaryanga waka pamoza na wamitundu. Kweni wakati wafika wakajipatulako na kureka kurya nawo pamoza, chifukwa wakopanga wanthu awo wakawâa na khumbo lakuti wamitundu wakotoreke.

¹³WaYuda wanyakhe awo wakawâa penepara wakamurondezga Kefase mu mphuvya zakhe. Ndipo Baranaba nayo wakapurukira ku mphuvya zaho.

¹⁴Nkhati ndawona kuti makhaliro ghawo ghakayana na unenesko wa Uthenga Uweme chara, nkhamuphalira Kefase panthazi pa wose kuti, "Usange iwe wa muYuda, ukukhara umo wakukhalira wamitundu, ndipo nga mbaYuda chara, kasi chifukwa uli ukuchichizga wamitundu kuti wakhare nga mbaYuda?"

WaYuda na wamitundu wakuponoskeka na chipulikano

¹⁵Ise taŵeneise tili waYuda pakubabika, ndipo tili wamitundu awo mbakwananga chara,

¹⁶tikumanya kuti munthu wakurunjiskika na milimo ya marango chara, kweni na chipulikano mwa Yesu Khristu. Ise nase tili kugomezga mwa Khristu Yesu mwakuti tirunjiskike kwizira mu chipulikano mwa Yesu Khristu, na milimo ya marango chara, pakuti palije munthu uyo wakurunjiskika na milimo ya marango.

¹⁷Kweni usange ise, pakukhumba kuŵa wakurunjiskika mwa Khristu, naseso tikasangika kuŵa wakwananga. Kasi chikung'anamula kuti Khristu wakuteŵetera kwananga? Na pachoko pose!

¹⁸Usange nkuzengaso vinthu ivyo nkhabwangandula, ipo nkujirongora kuti ndili wakupuvya.

¹⁹Chifukwa kwizira mu Dango ine nkhafwa ku Dango, mwakuti ndikharenge wamoyo kwa Chiuta.

²⁰Ndili kupayikika pamoza na Khristu, ntheura kuti ndine chara uyo ngwamoyo, kweni Khristu uyo wakukhara mwa ine. Ntheura umoyo uwo nkhukhalira sono mu thupi, nkhukhalira chifukwa cha chipulikano chane mu Mwana wa Chiuta, uyo wakanditemwa ndipo wakajipereka chifukwa cha ine.

²¹Kuti nkhukana uchizi wa Chiuta chara. Pakuti usange urunji ukwiza chifukwa chakurondezga Dango, ipo Khristu wakafwa kwambula chandulo.

ŵaGalatiya 3

Dango panji chipulikano

¹Mwa ŵaGalatiya ŵakupusa imwe! Kasi ndi njani wamurowani? Para ine nkhapharazga Yesu Khristu, nkhamurongora pakweru pa maso pinu nga wakupayikika pa mphinjika.

²Nkhukhumba kumufumbanipo chinthu chimoza pera: Kasi mukapokera Mzimu chifukwa cha milimo ya Dango, panji chifukwa chakupulika na chipulikano?

³Kasi muli ŵakupusa ntheura? Imwe mukamba na Mzimu, kasi sono mukukhumba kumalira na vyatupi?

⁴Kasi vyose ivyo vikamuchitikirani vikâwa vyawaka? Usange vikâwa vyawaka,

⁵kasi uyo wakamupani Mzimu na kuchita vyatupi minthondwe mukati mwinu, wakuyichitira na milimo ya marango panji kwizira mu chipulikano?

⁶Nga ndi umo malembo ghakuyowoyer za Abrahamu kuti "Abrahamu wakapulikana na Chiuta, ndipo Chiuta wakamupima kuti ndi murunji."

⁷Ntheura mukwenera kumanya kuti ndi wantru ŵakupulikana awo mbana ŵa Abrahamu.

⁸Ndipo malembo, pakuwona nkhanira kuti Chiuta wamkuŵarunjiska ūamitundu mu chipulikano, ghakapharazgirathu Uthenga Uweme kwa Abrahamu, kuti, "Mafuko ghose ghamkutumbikikira mwa iyo."

⁹Ntheura awo mbanthu ūakupulikana, ūakutumbikika pamoza na Abrahamu uyo wakaŵa na chipulikano.

¹⁰Wose awo ūakuŵika mtima pa milimo ya dango mbakutembeka. Chifukwa chili kulembeka kuti, "Ngwakutembeka yose uyo wakureka kusunga na kuchita vyose ivyo vili kulembeka mu Buku la Marango."

¹¹Kweni nchapakweru kuti kulije munthu uyo Chiuta wali kumurunjiska chifukwa chakusunga marango, pakuti, "Murunji wati waŵenge wamoyo kwizira mu chipulikano."

¹²Kweni marango kuti ghali kwima pa chipulikano chara, kweni nga ndi umo malembo ghakuyowoyera kuti, "Munthu uyo wakuchita vyose ivyo marango ghakuyowoya, waŵenge na umoyo pakuchita ntheura."

¹³Kweni Khristu wali kutiwombola ise ku nthembo ya marango pakuzgoka kuŵa wakutembeka chifukwa cha ise. Pakuti kuli kulembeka kuti, "Ngwakutembeka waliyose uyo wakupayikika pa khuni."

¹⁴Vitumbiko vya Abrahamu viperekeke ku ūamitundu yose kwizira mwa Khristu Yesu. Ndipo kuti pakupulikana, tipokere Mzimu uwo Chiuta wakalayizga kutipa.

Marango na phangano

¹⁵Mwa ūabali, ndipereke chiyerezgero cha unthu. Usange ūanthu ūawiri ūakuchita phangano na kulikhozga phangano lawo, palije yumoza uyo wangaswa phangano ili nanga nkhusazgirapo.

¹⁶Sono mapangano ghakaperekka kwa Abrahamu na ku mphapu yakhe. Phangano likuyowoya chara kuti, "na ku mphapu zakhe," kung'anamula mphapu zinandi. Kweni kung'anamula mphapu yimoza pera, ndiyo Khristu.

¹⁷Icho nkhung'anamula ndi ichi: Chiuta wakachita phangano, ndipo wakapangana kulifiska. Marango, agho ghakiza pamanyuma pa virimika 430, kuti ghakumanya kuswa na kusista phangano ilo Chiuta wakachita kale chara.

¹⁸Chifukwa usange chiharo nchakuchipoka chifukwa chakusunga marango, ipo vitumbiko kuti vikaperekka chifukwa cha phangano chara. Kweni Chiuta wakamupa Abrahamu chifukwa wakapangana nayo.

¹⁹Chifukwa uli marango ghakaperekka? Ghakaperekka chifukwa cha zakwananga yisuke yize mphapu yira ya Abrahamu iyo Chiuta wakayichitira phangano. Marango ghara ghakaperekka na ūangelo kwizira mwa munthu uyo wakaŵa mphemaniski.

²⁰Mphemaniski kuti wakukhumbikwa chara usange pali munthu yumoza pera, kweni Chiuta njumoza pera.

Urato wa marango

²¹Sono kasi marango ghakususkana na mapangano gha Chiuta? Na pachoko pose! Chifukwa usange marango agho ghakaperekka ghawenge ghakupereka umoyo, mphanyi kurunjiskika kukuchitika chifukwa chakusunga marango.

²²Kweni malembo ghakuyowoya kuti vinthu vyose vikuwusika na kwananga, ntheura awo wakupulikana wapokere phangano la Chiuta pakupulikana mwa Yesu Khristu.

²³Pambere chipulikano chindize, tikakakika pasi pa marango, na kujalirika ku chipulikano mpaka nyengo iyo chipulikano icho chikatenge chikwiza chivumbukwe.

²⁴Ntheura marango ghakawâ mulinda withu, mpaka apo wakizira Khristu, mwakuti na chipulikano tiwe wakurunjiskika kwa Chiuta.

²⁵Kweni sono pakuti chipulikano chiza, kuti tiliso pasi pa mulinda chara.

²⁶Mose ndimwe wana wa Chiuta chifukwa cha chipulikano chinu mwa Khristu Yesu.

²⁷Pakuti mose imwe muli kubapatizikira mwa Khristu, muli kuvwara Khristu.

²⁸Ntheura palije mphambano pakati pa wâYuda na wamitundu, pakati pa wazga na wanangwa, pakati pa wanarume na wanakazi, pakuti mose muli yumoza mwa Khristu Yesu.

²⁹Usange muli wakhe wa Khristu, ipo muli mphapu ya Abrahamu, ndiposo wahariri wa phangano.

WaGalatiya 4

¹Icho nkhung'anamula nchakuti, mwana wangâwa muhaliri, kweni apo wachali wanichi, kuti wakupambanapo na muzga chara, nanga iyo ndi mwenecho wa vyuma.

²Kweni wakuwa pasi pa wantru awo wakumusungilira na wakupwererera wa vyuma vyakhe, yisuke yize nyengo iyo wiske wakapima.

³Ntheura ise nase apo tikaâwa tichali wanichi, tikaâwa wazga ku mizimu ya mu charu.

⁴Kweni nyengo yikati yafikapo nkhanira, Chiuta wakatuma Mwana wakhe, wakubabika na mwanakazi ndipo wakaâwa pasi pa marango,

⁵kuti waâwombole awo wakaâwa pasi pa marango, mwakuti tizgoke wana wa Chiuta.

⁶Pakuti ndimwe wana wakhe, Chiuta wali kutuma mu mitima yinu Mzimu wa Mwana wakhe, mweneuyo wakuchemerezga cuti, “Abba!”, ndiko cuti, “Wadada!”

⁷Ntheura mwa Chiuta cuti uliso muzga chara, kweni mwana. Ndipo usange uli mwana, ipo uliso muhaliri.

Paulosi wakwenjerwera waGalatiya

⁸Kweni kale apo mukaŵa mundamanye Chiuta, mukaŵa wazga ku vilengiwa ivyo mukaŵiro cuti mba chiuta chara.

⁹Kweni sono apo mukumanya Chiuta, panji chomene ndiyowoye cuti, apo Chiuta wakumumanyani imwe, kasi kwawirachi cuti muwerereso ku mizimu ya mu charu iyo nja wakawaka na yambula nkhongono? Chifukwa uli mukukhumba kuŵaso wazga wa mizimu iyi?

¹⁰Mukusunga mazuŵa, myezi, zinyengo ndiposo na virimika.

¹¹Nkhufipa mtima cuti panyakhe milimo iyo nkhagwira mukati mwinu yikawa yambula chandulo.

¹²Mwa wabali wane, nkhumuŵeyani, muŵe nga ndine, chifukwa ine ndili nga ndimwe. Imwe cuti muli kundinangirapo chara.

¹³Mukumanya cuti nchifukwa cha vyakuŵinya vy a mu thupi rekani nkhapharazga Uthenga Uweme kwa imwe pakudanga.

¹⁴Nangauli uŵiro wane ukawa chiyezgo kwa imwe cuti mukandiyuyura nesi kundikana chara. Kweni imwe, mukandipokerera nga ndi mungelo wa Chiuta, nga ndi Khristu Yesu mwenecho.

¹⁵Mukaŵa wakukondwa chomene, kasi sono kwawachi? Ine ndingamupanikizgirani cuti, chiŵenge chamachitiko mphanyi mukakozombora maso ghinu na kundipa ine.

¹⁶Kasi sono ndazgoka murwani winu pakumuphalirani unenesko?

¹⁷Wanthu wara wakumupenjani na phamphu, kweni cuti na chakurata chiweme chara. Wakukhumba kumujalirani kuwaro, mwakuti muŵe na phamphu pakukondwera mwa iwo.

¹⁸Nkhuweme kuŵa na phamphu pa chinthu chiweme nyengo zose, kweni cuti para ndili pamoza na imwe pera chara.

¹⁹Mwa wana wane, umo mwanakazi wakupulikira vyakuŵinya pakubaba mwana, ine naneso nkhupulika vyakuŵinya chifukwa cha imwe, wasuke Khristu wapangike mukati mwinu.

²⁰Ndakhumbanga cuti mphanyi ndanguŵa namwe sono mwakuti ndisinthe kayowoyerero ka mazgu ghane, pakuti nkhuzizikika namwe.

Chiyerezgero cha Hagara na Sara

²¹Mundiphalire, imwe mukunweka chomene kuŵa pasi pa marango, kasi mukupulika chara na ivyo marango ghakuyowoya?

²²Chifukwa kuli kulembeka kuti, Abrahamu wakaŵa na ŵana ŵawiri ŵanarume, yumoza wakbabika na mwanakazi muzga, munyakhe wakbabika mu mwanakazi mwanangwa.

²³Mwana wakhe wa mu mwanakazi muzga, wakbabika kwakuyana na unthu. Kweni mwana wa mwanakazi mwanangwa, wakbabika na phangano la Chiuta.

²⁴Sono ichi tichitore nga ndi chiyerezgero. Ŵanakazi ŵawiri aŵa ndi mapangano għawiri. Yumoza uyo ŵana ŵakhe ūkubabika ūzga ndiyo Hagara, ndipo ndiyo phangano ilo likapangika pa Phiri la Sinayi.

²⁵Hagara wakwimilira Phiri la Sinayi mu Arabiya. Ndipo ndiyo chiyerezgero cha msumba wa lero wa Yerusalem, uwo uli mu uzga pamoza na ŵana ūkhe.

²⁶Kweni Yerusalem wa kuchanya ndi mwanangwa, ndipo ndiyo mama withu.

²⁷Chifukwa kuli kulembeka kuti, "Sekerera chumba iwe, wambula kubaba. Ndipo chemerezga na kukondwa, iwe uli mu vyakuŵinya vyakubaba chara. Pakuti mwanakazi uyo wakujikhala yekha wali na ŵana ŵanandi kuruska uyo wali na mufumu wakhe."

²⁸Sono ise, mwa ūabali, ndise ūana ūa phangano nga Yisake.

²⁹Kweni nga pa nyengo yira, mwana uyo wakbabika kwakuyana na unthu, wakasuzga mwana uyo wakbabika kwakuyana na Mzimu, ndimo kuliri na sono wuwo.

³⁰Kweni kasi sono malembo ghakuti uli? "Umuchimbizge mwanakazi muzga na mwana wakhe, chifukwa mwana wa mwanakazi muzga kuti wareke kwiza kahara chuma pamoza na mwana wa mwanakazi mwanangwa chara."

³¹Ntheura, mwa ūabali, kuti tili ūana ūa mwanakazi muzga chara, kweni ūa mwanakazi mwanangwa.

ŵaGalatiya 5

Wanangwa wa chikhristu

¹Khristu wali kutisutula mwakuti tiŵe ūanangwa. Ntheura yimirani nganganga mu wanangwa uwu, ndipo mureke kukakikaso na goliwoli la uzga.

²Tegherezgani! Ine Paulosi nkhumuphalirani kuti, usange mukuzomera kukotoreka, ndiko kuti Khristu waŵenge wa chandulo kwa imwe chara.

³Nkhumupanikizgiraso munthu yose uyo wakukotoreka kuti wakwenera kughafiska marango ghose.

⁴Imwe mukukhumba kurunjiskika na marango, mukujiwuskako ku wenewenawene winu na Khristu. Ndiposo ndiko kuti mwajiwuskako ku uchizi wa Chiuta.

⁵Kweni, ise tikulindirira na chigomezgo mwa Mzimu kuti Chiuta wizamkutirunjiska kwizira mu chipulikano.

⁶Pakuti mwa Khristu Yesu kukotoreka nesi kuwura kukotoreka kuti nkhanthu chara, kweni chakuzirwa ndi chipulikano icho chikuchita milimo ya kutemwa.

⁷Mukendeskanga makora chomene! Sono kasi ndi njani uyo wakamujandizgani kupulikira unenesko?

⁸Kupemberezgeka kwinu uku kuti kukufuma kwa Chiuta uyo wakumuchemani chara.

⁹Chirungo chichoko waka chikutukumuska burunga lose la chingwa.

¹⁰Ine ndili na chigomezgo mwa Fumu kuti muti muŵenge na maghanogħano ghanyakhe chara kweni ghakuyana waka na ghane. Yose uyo wakumutimbanizgani imwe, wati wakalangike na Chiuta, nanga manyi wangāwa njani.

¹¹Kweni ine, mwa īwabali, usange ndichali kupharazga ukotori, chifukwa uli ndichali kuzikizgika? Usange ndingarutilira kupharazga ukotori, mphanyi īwanthu īwakukhuwara chara na upharazgi wa mphinjika ya Yesu.

¹²Kweni awo īwakumutimbanizgani, ndakhumbanga kuti mphanyi īwajizgora kuwa zinthunguli!

¹³Imwe mwa īwabali, Chiuta wakamuchemani kuti muŵe īwanangwa. Kweni mureke kuwuzgora wanangwa winu kuwa mwaŵi wakuchitira vyā thupi, chomenechomene teweteranani mu kutemwa.

¹⁴Chifukwa marango ghose ghakufiskikira mu dango ilo likuti, “Utemwenge muzengenzgani wako nga ndi umo ukujitemwera wamwene.”

¹⁵Kweni usange mukuwukirana na kupwetekana, chenjerani mzire mumarane waka yumoza na munyakhe.

Chipambi cha Mzimu na milimo ya thupi

¹⁶Kweni nkuti, rekani Mzimu kuti ndiwo umurongozgani, ndipo mureke kuchita ivyo mathupi għinu ghakukħumba.

¹⁷Pakuti makhumbiro għa thupi ghakulimbana na ivyo Mzimu ukukħumba ndipo Mzimu nawo ukulimbana na ivyo thupi likukħumba. Viwiri ivi vikupindikana mwakuti vimukanizgani kuchita ivyo mukukħumba.

¹⁸Kweni usange mukurongozgeka na Mzimu, kuti muli pasi pa marango chara.

¹⁹Milimo ya thupi yikuwoneka waka pakweru, ndipo ndi iyi: uzaghali ukazuzi, udokezi,

²⁰kusopa vikozgo, kuwukwa, tinkho, zawe, sanje, ukari, kujitemwa, mphatukano, kujipatula,

²¹bina, ulo'evu, uryezi na vinyakheso vya ntheura. Nkhumusokani sono, nga ndi umo nkhamusokerani kale, kuti awo âwakuchita vinthu ivi âwati âwaharengé Ufumu wa Chiuta chara.

²²Kweni vipambi vya Mzimu ndi ivi: Kutemwa, chimwemwe, mutende, kuzizipizga, lusungu, uweme, kugomezgeka,

²³kuzika, kujikora. Kulije dango likususka ivi.

²⁴Ndipo awo âwali âwakhe âwa Khristu Yesu, âwali kupayika thupi lawo pa mphinjika pamoza na kurakaraka kwakhe na makhumbiro ghakhe.

²⁵Pakuwona kuti Mzimu ndiwo ukutipa umoyo, ipo tiyeni tende kwakuyana na urongozgi wa Mzimu.

²⁶Tireke kujikuzga, kukaripiskana na kuchitirana sanje.

WaGalatiya 6

Pokeranani vizitu

¹Mwa âwabali, usange munthu wasangika kuti wakupuruka, imwe mukurongozgeka na Mzimu mukwenera kumunyoroska. Kweni mumunyoroske na mtima wakuzika. Muâwe maso kuti namwe mureke kupuruskika na uheni.

²Pokeranani vizitu, ndipo ntheura muti mufiskenge dango la Khristu.

³Usange munthu wakujipima kuti iyo ndiyo munthu, apo kuti ndimo waliri chara, wakujipusika yekha.

⁴Kweni rekani munthu yose wapime umo milimo yakhe yiliri. Usange njiweme, wati wathumbwire mu milimo yakhe, kwambula kulinganizga na milimo ya munyakhe.

⁵Chifukwa munthu yose wajiyegherenge katundu wakhe na wakhe.

⁶Munthu uyo wakusambizgika mazgu gha Chiuta wakwenera kusangana nayo uyo wakumusambizga viweme vyose ivyo wali navyo.

⁷Mungajipusikanga, Chiuta kuti ngwa kusekeka chara. Munthu wakuvuna ivyo wakusewa.

⁸Usange munthu wakuseŵa ivyo nvya thupi, wati wavunenge nyifwa. Ndipo usange wakuseŵa vya Mzimu, wati wavunenge umoyo wa muyirayira.

⁹Ntheura tireke kuvuka pakuchita uweme, chifukwa usange tikureka kugongowa, tamkuvuna pa nyengo yakhe.

¹⁰Ipo sono umo tiliri na mwaŵi, tiyeni tichite uweme ku âwanthu wose, chomenechomene awo mba mu mbumba ya chipulikano.

Kusoka kwa umaliro pamoza na matauzgo

¹¹Wonani malemba ghakuru agho nkhumulemberani na woko lane.

¹²âwanthu awo âwakukhumba kuwoneka nga mbaweme mu thupi, ndiwo âwakumuchichizgani kuti mukotoreke. âwakuchita ichi kuti âwareke kuzikizgika chifukwa cha mphinjika ya Khristu.

¹³Pakuti nanga ndi awo âwali kukotoreka, kuti âwakusunga marango chara. Kweni âwakukhumba kuti imwe mukotoreke mwakuti iwo âwathumbwirengemo mu kukotoreka kwinu uko nkhwa thupi.

¹⁴Kweni ine nditi ndithumbwirenge mu kanthu kanyakhe chara kweni mu mphinjika ya Fumu Yesu Khristu pera, mwa mweneuyo charu chili kupayikika kwa ine, ndipo ine ku charu.

¹⁵Pakuti manyi munthu ngwa kukotoreka, panji ngwambula, icho nchakuzirwa nchakuti Chiuta wamupe munthu umoyo uphya.

¹⁶Mutende na lusungu viŵenge pa wose awo âwakurondezga dango ili na pa âwanthu wose âwa Chiuta.

¹⁷Kufuma sono munthu wareke kundisuzga, chifukwa ndili na mabamba mu thupi lane agho ghakurongora kuti ndili muteŵeti wa Yesu.

¹⁸Uchizi wa Fumu yithu Yesu Khristu uŵenge na imwe mose, mwa âwabali âwane. Ameni.

WaEfeso

WaEfeso 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, wakutumika wa Khristu Yesu na khumbo la Chiuta. Ku âwanthu âwa Chiuta mu Efeso, awo nawoso âwakupulikana mwa Khristu Yesu.

²Uchizi na mutende vyakufumira kwa Chiuta Wadada na kwa Fumu yithu Yesu Khristu viwenge namwe.

Vitumbiko vya uzimu mwa Khristu

³Wachindikike Chiuta, Wiske wa Fumu yithu Yesu Khristu, uyo mwa Khristu watitumbika pakutipa vitumbiko vyose vya Mzimu vya kuchanya.

⁴Pambere charu chindalengeke, Chiuta wakatisolerathu ise mwa Khristu kuti tiwe âwanthu âwakhe âwakupatulika na âwambula kalema panthazi pakhe chifukwa cha kutemwa kwakhe.

⁵Chiuta wakatipatula ise kale kuti mwa Yesu Khristu, tiwe âwana âwakhe. Wakachita ichi kwakuyana na urato wa khumbo lakhe.

⁶Ntheura timuchindike Chiuta chifukwa cha uchizi wakhe wa uchindami, pakutipa mwana wakhe wakatemweka nga nchawanangwa kwa ise.

⁷Mwa Yesu Khristu tili kuwomboleka mu ndopa zakhe ndipo zakwananga zithu zili kugowokereka kwakuyana na uzari wa uchizi wakhe,

⁸uwo wali kupungulira pa ise mu unandi wakhe. Mu vinjeru vyose na kumanyiska kwakhe,

⁹Chiuta wakachita icho wakakhumbanga na kutivumbulira urato wa cha muchindindi uwo wakadumula kale kufiska mwa Khristu kwakuyana na kukondwa kwakhe kuweme.

¹⁰Unozgero wakhe ukaâwa wakuti pa nyengo yakwenerera, wakugumaniske pamoza vinthu vyose vya kuchanya na vya mu charu cha pasi kuâwa pasi pa mazaza gha Khristu nga ndi mutu.

¹¹Chiuta wakatisankha kale mwa Khristu kuti tiwe âwanthu âwakhe na âwakhe kwakuyana na khumbo lakhe. Iyo wakwendeska vinthu vyose na kuvirongozgera ku urato wakhe na wakhe uwo wali kunozgera.

¹²Wakachita ichi mwakuti ise tikaâwa âwakudanga kugomezga mwa Khristu, tichindike uchindami wakhe.

¹³Ndipo imwe namwe mukati mwapulika mazgu gha unenesko, gha Uthenga Uweme wa chiponosko chinu, mukagomezga mwa Khristu. Ndipo Chiuta wakawika pa imwe chidindo chakhe cha Mzimu Mutuâwa, icho wakapangana kumupani kurongora kuti ndimwe âwanthu âwakhe nadi.

¹⁴Mzimu Mutuŵa uyu ndi chikhole cha chiharo chithu, mpaka apo tizamkuchipokerera. Ntheura tiyeni titihuuske uchindami wakhe.

Lurombo Iwa Paulosi

¹⁵Pa chifukwa ichi, nkhati ndapulika na za chipulikano chinu mwa Fumu Yesu ndiposo na kutemwa chinu ku wose ŵanthu ŵa Chiuta,

¹⁶kti nkhurekapo chara kumuwonga Chiuta chifukwa cha imwe. Nkhumukumbukani mu malurombo ghane,

¹⁷kti Chiuta wa Fumu yithu Yesu Khristu, Dada wa uchindami wose, wamupani Mzimu wa mahara na wa uvumbuzi mu kamanyiro ka Chiuta kwa imwe.

¹⁸Nkurombaso kuti Mzimu Mutuŵa wangweruske mitima yinu kuti mumanye icho mukugomezga mwa Chiuta uyo wakamuchemani. Nkurombaso kuti mumanye mausambazi gha chiharo chakhe cha uchindami wa ŵatuŵa ŵakhe.

¹⁹Nkurombaso kuti mumanye ukuru wambula mapimiko wankhongono zakhe izo zikuchita mlimo mwa ise tikupulikana. Nkhongono izi zikuteŵeta kwakuyana na nkhongono zakhe zikuru,

²⁰izo wakafiskira mwa Khristu pakumuuska ku ŵakufwa na kumukharika pa chizumbe ku woko lakhe la maryero kuchanya.

²¹Kwenekura, wali pachanya pa ŵakuwusa wose, ŵamazaza, na nkhongono na maufumu ghose. Wali pachanya pa zina lose ilo ŵanthu ŵakulichema nyengo yino panji nyengo iyo yikwiza.

²²Ndipo Chiuta wali kuvilambika vyose kusi ku malundi gha Khristu, ndipo wakamusankha iyo kuti waŵe mutu pachanya pa vyose vyta mu mpingo

²³uwo ndi thupi lakhe ilo ndakuzura na iyo mweneuyo wakuzura mu vyose.

WaEfeso 2

Kufuma ku nyifwa na kunjira mu umoyo

¹Imwe kale mukaŵa ŵakufwa mu Mzimu chifukwa cha masovskyo na kwananga kwinu mwenemumo mukendanga.

²Pa nyengo iyo, mukarondezganga makhaliro ghaheni gha mu charu ichi ndipo mukapulikiranga wakuwusa wa mu mlengalenga, mweneuyo ndi mzimu uwo ukuteŵeta sono pakati pa ŵanthu ŵambula kupulikira Chiuta.

³Na kwenenako ise tose tikâwa na umoyo nga ndi iwo, ndipo tikakharanga mu maulamphalampha gha mathupi ghithu ghakutemwa viheni. Tikachitangaso vinandi ivyo mathupi na maghanoghamo ghithu ghakadokanga. Ndipo ntheura

pakaŵiro kithu tikaŵa wana awo ūakenerera ukari wa Chiuta nga ndi ūanthu wose.

⁴Kweni Chiuta uyo ngwa kuzura lusungu, kufuma ku kutemwa kukuru uko wakatitemwa nako,

⁵wakatizgora ise kuŵa ūamoyo pamoza na Khristu apo tikaŵa tichali ūakufwa chifukwa cha zakwananga zithu. Na uchizi wa Chiuta, muli kuponoskeka.

⁶Pakugumanyiskika na Khristu Yesu, Chiuta wakatiwuska pamoza nayo mwakuti tikawuse nayo kuchanya.

⁷Wakachita ichi kuti mu nyengo iyo yikwiza warongore umo usambizgi wakhe wambula mapimiko uliri, uwo warongoreka mu uchizi wakhe pakuŵa na lusungu kwa ise mwa Khristu Yesu.

⁸Pakuti muli kuponoskeka na uchizi wa Chiuta, mu chipulikano. Kuti muli kuponoskeka chifukwa cha milimo iyo mukuchita chara. Chiponosko chinu nchawanangwa cha Chiuta.

⁹Munthu kuti wakuponaskeka na milimo yakhe chara, mzire yunji wajikuzge.

¹⁰Chifukwa ise ndise mlimo wa Chiuta ndipo wali kutilenga mwa Khristu Yesu kuti umoyo withu uŵe wakuchita milimo yiweme. Milimo iyi ndiyo Chiuta wali kutinozgera kale kuti tiyichitenge.

Umoza mwa Khristu

¹¹Ntheura kumbukani kaŵiro kinu kapakudanga imwe mwa ūamitundu mwaŵeneimwe mukuchemeka “ŵambula kukotoreka” na ūaYuda awo ūakujichema “ŵakukotoreka” chifukwa cha kaluso ka thupi ako kakuchitika na mawoko gha ūanthu.

¹²Kumbukani kuti pa nyengo yira mukâwa patali na Khristu, ndipo mukâwa ūalendo mu wenenawene na ūalsraele na ku mapangano agho Chiuta wakalayizga ku ūanthu ūakhe. Ndipo mukakharanga mu charu ichi ūambula chigomezgo na ūambula Chiuta.

¹³Kweni sono mwa Khristu Yesu, imwe kale mukâwa kutali na Chiuta, mwaguzikira pafupi chifukwa cha ndopa za Khristu.

¹⁴Chifukwa Khristu ndiyo mutende withu. Iyo watizgora tose kuŵa munthu yumoza. Na sembe ya thupi lakhe, wali kuwiskira pasi chimati icho chikatipatula na kutizgora kuŵa ūarwani yumoza na munyakhe.

¹⁵Ndipo wali kumarizga marango gha ūaYuda, pamoza na malangulo na marango ghakhe mwakuti wajipangire kufumira ku mafuko għawiri fuko liphya limoza pamoza nayo mwakuti waŵike mutende.

¹⁶Khristu wakafwa pa mphinjika kuti wamarizge kutinkhana kwithu. Ndipo na mphinjika iyi wali kugumaniska mafuko għawiri kuwa thupi limoza na kutiphemanyiska na Chiuta.

¹⁷Ntheura Khristu wakiza na kupharazga mutende kwa mose imwe ġamitundu imwe mukaħwa kutali na Chiuta na ku waYuda awo waħakaħa pafupi nayo.

¹⁸Chifukwa mwa Khristu ise tose waYuda na ġamitundu, tikumanya kwiza panthazi pa Wadada mu Mzimu yumoza pera.

¹⁹Ntheura sono imwe ġamitundu kuti muliso walendo na ġakupanġwa waka chara, kweni muli ġenekaya pamoza na ġatruwa ndipo muli mbumba ya Chiuta,

²⁰mwati mwazengeka pa lufura lwa ġakutumika ndiposo na nchimi apo Khristu Yesu mwenecho ndiyo libwe ilo ndi nkħorezgħo ya chingodya.

²¹Ndipo mwa iyo nyumba yose yikulungika pamoza na kukura kuwa Nyumba ya Chiuta yituwa mwa Fumu.

²²Ndipo mwa iyo imwe namwe mukuzengeka pamoza na ġanyinu kuwa malo umo Chiuta wangakhara mu Mzimu.

WaEfeso 3

Uteweti wa Paulosi ku ġamitundu

¹Pa chifukwa ichi, ine Paulosi, wakukakika wa Khristu Yesu mu malo mwa imwe ġamitundu,

²nkhughanaghana kuti muli kupulika umo Chiuta wali kundipira mlimo wakupharazga uchizi wakhe mukati mwinu.

³Iyo wandimanyiska cha muchindindi chakhe mu uvumbuzi nga ndi umo ndamuleberani kale pa makani ghafupi waka.

⁴Usange mungaħażga ivyo ndalemba, mungawona kapulikiskiro kane ka cha muchindindi cha Khristu.

⁵Chamuchindindi ichi wānθu wa miwro ya kale kuti ġakachimanya chara. Kweni sono Chiuta wachivumbula mwa Mzimu kwa ġakutumika wakhe ġakupatulika na nchimi.

⁶Chamuchindindi ichi nchakuti mu Uthenga Uweme ġamitundu wali na chigawa mu vitumbiko vyā Chiuta pamoza na waYuda. Ndipo wali viwaro vyā thupi leneliro pera ndipo ġakusangana mu phangano ilo Chiuta wakachita mwa Khristu Yesu.

⁷Ine nkhazgoka muteweti wakupharazga Uthenga Uweme na chawanangwa cha uchizi wa Chiuta uwo ukapika kwa ine mu nkhongono yakhe iyo yikuchita mwa ine.

⁸Nangauli ndili muchoko chomene kuruska wose âwanthu âwa Chiuta awo mbachoko, kweni Chiuta wali kundipa mwaâwi wakupharazga Uthenga Uweme ku âwamitundu, uwo mbusambazi wa Khristu wambula kumara.

⁹Wakandipaso mlimo wakuphalira âwanthu wose unozgero wa Chiuta mlengi wa cha muchindindi icho chikabisika kwa nyengo yitali mwa Chiuta uyo wakalenga vinthu vyose.

¹⁰Sono kwizira mu mpingo, mahara ghakupambanapambana gha Chiuta ghakwenera kumanyikwa ku âwakuwusa na âwamazaza âwa kuchanya.

¹¹Chiuta wakachita ichi kwakuyana na khumbo lakhe la muyirayira ilo wakafiska mwa Khristu Yesu Fumu yithu.

¹²Ndicho chifukwa mu umoza na iyo tili na chikanga kwiza kwa Chiuta na chigomezgo chose chifukwa tikupulikana mwa iyo.

¹³Ntheura nkhumuâweyani kuti mureke kuwa nkhumbi na visuzgo vyane chifukwa cha imwe. Visuzgo ivi mbuchindami winu.

Kutemwa kwa Khristu

¹⁴Pa chifukwa ichi nkhujikama pasi panthazi pa Wadada.

¹⁵Ku âweneawo mazina gha mbumba zose izo zili kuchanya na izo zili pasi ghakufuma.

¹⁶Ndipo nkuromba kuti mu uzari wa uchindami wakhe wamupani nkhongono zakhe kwizira mu Mzimu wakhe kuti muâwe âwankhongono mu unthu winu wa mukati.

¹⁷Nkuromba kuti mu chipulikano, Khristu wakharenge mu mitima yinu. Kutimupandike na kukhazikika mu kutemwa.

¹⁸Na kutiso imwe pamoza na âwanthu wose âwa Chiuta muâwe na nkhongono kupulikiska umo kuliri kutemwa kwa Khristu mu usani, mu utali, mu kunyang'amira na mu kuzonthoka kwakhe.

¹⁹Nkuromba kuti mumanye kutemwa kwa Khristu uko kukujumpha kamanyiro kose kuti muzuzgike na uzari wose wa Chiuta.

²⁰Sono kwa mweneuyo wali na nkhongono kuchita mlimo mwa ise kuruska vyose ivyo tikuromba panji ivyo tikughanaghana,

²¹kwa iyo kuâwenge uchindami kufuma kwa ise âwa mu mpingo pakuwâwa âwamoza mwa Khristu Yesu ku miwiyo yose kwa muyirayira. Ameni.

WaEfeso 4

Umoza wa mpingo uwo ndi thupi la Khristu

¹Ntheura ine wakukakika wa Fumu, nkhumuŵeyani kuti mukharenge na umoyo wakuyana na uwo Chiuta wakamuchemerani.

²Muŵenge ūakujiyuyura na ūakuzika, ūakuzipizga na kurongora kutemwa kwinu pakovvirana yumoza na munyakhe.

³Muyezge nthowa yiliyose kusungilira umoza wa Mzimu weneuwo ukumugumaniskani pamoza mu mutende.

⁴Kuli thupi limoza na Mzimu yumoza, nga ndi umo mose mukachemekera kwa Chiuta kuti musangane mu chigomezgo chimoza.

⁵Pali Fumu yimoza, chipulikano chimoza, ubapatizo umoza.

⁶Pali Chiuta yumoza uyo ndi Dada wa ūanthu wose. Iyo wali pachanya pa wose, ūakuteŵeta mu wose, ndiposo wali mu ūanthu wose.

⁷Kweni kwa ise yumoza na yumoza, kwakuyana na uzari wa Khristu, kuli kupika uchizi nga chawanangwa cha pa dera.

⁸Ndicho chifukwa malembo ghakuti, “Para wakakweranga kuchanya, wakatora awo ūakâwa mu umikori, ndipo ūanthu wakaŵapa chawanangwa.”

⁹Pakuyowoya kuti, “Wakakwerera kuchanya,” Kasi chikung'anamulachi? Chikung'anamula kuti wakadanga wakhilira pasi, ndiko kuti kusi ku vigâwa vyâ pasi pa charu

¹⁰Uyo wakakhira ndi mweneuyo wakakwerera kuchanya kuruska machanya ghose, mwakuti wazuge vinthu vyose.

¹¹Ndiyo wakapereka vyawanangwa ku ūanthu. Vyawanangwa vikaŵa vyakuti ūanji ūâwe ūakutumika ūanji nchimi, ūanji ūapharazgi, ūanji ūaliska na ūasambizgi.

¹²Wakachita ntheura kunozgera ūatuŵa wose kuŵa ūateŵeti ūa mlimo wa ukhristu, mwakuti wazenge mpingo uwo ndi thupi la Khristu.

¹³Ntheura pa umaliro tamufika pa umoza wa mu chipulikano na mukumanya Mwana wa Chiuta. Penepapo tamkukura na kuŵa ūakufikapo nkhanira nga ndi umo Khristu waliri.

¹⁴Ntheura kuti tamkuŵaso ūanichi chara awo ūakuyungwayungwa na kupungwapungwa na mphepo ya visambizgo vyâ utesi vyâ ūanthu ūaryarya awo mu ubendezi wawo wakunozgera kutipuruska.

¹⁵Mu malo mwakhe, kuyowoya unenesko mu kutemwa, tikulenge pa vyose mwa Khristu uyo ndi mutu,

¹⁶ndipo mwa iyo thupi likurungana na kukakana pamoza na misipa. Ntheura para chiwaro chose chikuchita makora mlimo wakhe, thupi lose likukura na kuzengeka mu kutemwa.

Umoyo uphya mwa Khristu

¹⁷Ntheura mu zina la Fumu nkhumuchenjezgani kuti, mureke kwenda nga mbanthu wa kuwaro awo maghanoghano ghawo nga wakawaka.

¹⁸Ndipo vinjeru vyawo vili mu mdima. Mbalendo ku umoyo uwo Chiuta wakupereka, pakuti mbalemwa nkhanira ndipo mitima yawo njinonono.

¹⁹Walije nanga ndi soni, wakujiperekwa kukuchita vy a uchikanamarango, uzaghali ndiposo mbachigoro, ndipo wakuchita maukazuzi gha mtundu na mtundu kwambula kujikora.

²⁰Kweni uku kuti ndimo mukasambilira Khristu chara.

²¹Nadi mukapulika vy a iyo ndipo mukasambizgika unenesko uwo uli mwa Yesu.

²²Ntheura uskanimo kaŵiro kinu ka kale unthu winu wakale, uwo ngwa kunangika na maulamphalampha ghakhe ghakupusika.

²³Mitima yinu na maghanoghano ghinu vikwenera kuzgoka viphya.

²⁴Mukwenera kuvwara unthu uphya, uwo Chiuta wali kuwulenga mu chikozgo chakhe mu unenesko na utuŵa wenecho.

²⁵Ntheura waliyose wa imwe wareke kuyowoya utesi, kweni wayowoyenge unenesko pera ku yumoza na munyakhe, pakuti tose tili viŵaro vy a thupi limoza.

²⁶Karipani, kweni mureke kwananga ndipo mureke kurutilira kukaripa mpaka mukanjizge na dazi mu ukari winu.

²⁷Ndipo mureke kumupa mwâwi Satana.

²⁸Uyo ndi munkhungu wareke kwiba, kweni wachite mlimo uweme na mawoko ghakhe, mwakuti waŵe na kanthu kakujovwilira, ndiposo na kumanya kumovwira uyo ngwa kusokwa.

²⁹Mu milomo yinu mureke kufuma mazgu ghaheni, kweni tuyowoye mazgu agho ngaweme na ghakovwira pakuzenga na kufiska icho chikukhumbikwa, mwakuti ivyo mukuyowoya vimanye kuchita uweme ku awo wakupulika.

³⁰Mureke kukwenyerezga Mzimu Mutuŵa wa Chiuta uyo nchidindo kuti muli wana wakhe pa zuŵa la kuponoskeka kwinu.

³¹Ntheura wuskanimo kutinkhana kose, mtima wa befu, ukari, viwawa na kwambana, kwambula kuŵa na mtima uheni ku yumoza na munyakhe.

³²Muŵe ūakuchitirana uweme na mtima wa chisungusungu, ūakugowokerana yumoza na munyakhe umo Chiuta nayo mwa Khristu wakamugowokerani imwe.

ŴaEfeso 5

Kwenda mu ungweru

¹Ntheura pakuti muli ūana ūa Chiuta ūakutemweka, mukwenera kuyezga kuŵa nga ndiyo.

²Ndipo endaninge mu kutemwa nga ndi umo Khristu wakatitemwera ise. Ndipo wakajipereka chifukwa cha ise kuŵa chakupereka na sembe ya sungu liweme kwa Chiuta.

³Pakuti ndimwe ūanthu ūa Chiuta, nkhuweme chara kuti uzaghali, ukazuzi uliwose, panji udokezi vizunurikenge mukati mwinu nga ndi umo vikwenera kuŵira ku ūatuŵa.

⁴Ndipo sono mungazomerezganga ukazuzi nesi kuyowoya vyā uzereza panji miyuyuro, ivyo vikwenerera chara. Mu malo mwakhe, wongani Chiuta.

⁵Manyani ichi kuti munthu yose uyo ndi muzaghali, mukazuzi, wakudokera (pakuti munthu wakudokera wali nga ndi uyo wakusopa chikozgo) kuti wali na chiharo mu Ufumu wa Khristu na wa Chiuta chara.

⁶Paŵavye munthu wamupusikani imwe na mazgu ghawakawaka. Pakuti kwananga kwa ntheura ndiko kukwiza na ukari wa Chiuta pa ūanthu ūa mutafu.

⁷Ntheura mureke kwendezgana na ūanthu ūa ntheura.

⁸Imwe namwe kale mukaŵa mu mdima, kweni sono muli mu ungweru pakuti ndimwe ūanthu ūa Fumu. Ntheura mukwenera kwenda nga ndi ūanthu awo ūali mu ungweru.

⁹Pakuti ndi mu ungweru umo mukufuma uweme, urunji na unenesko.

¹⁰Yezgani kusambira icho chingakondweska Fumu.

¹¹Mureke kusangana na milimo ya wakawaka ya mu mdima iyo ūanthu ūakuchita, kweni muyisuskenge pakweru.

¹²Chifukwa nchasoni nanga nkuyowoya ivyo ūakuchita ku udesi.

¹³Kweni vinthu vyose, para vyatorekera ku ungweru, vikuwoneka nga ndi umo viliri nadi.

¹⁴Pakuti chose chakuwoneka pakweru chikuzgoka ungweru. Ndicho nchifukwa malembo ghakuti, “Iwe uli mu tulo, wuka! Wuka ku ūakufwa, ndipo Khristu wati wakuŵalire.”

¹⁵Ntheura chenjerani umo mukwendera. Mureke kwenda nga mbanthu wambula mahara, kweni mwendenge nga mbanthu wamahara.

¹⁶Nyengo yinu yose yiŵenge yakuchitira nchito ziweme, pakuti agha ndi mazuŵa ghaheni.

¹⁷Mungaŵanga vindere, kweni yezgani kumanyiska ilo ndi khumbo la Fumu.

¹⁸Mungaloŵeranga na vinyo, mwenemumo muli luzokozoko, kweni muzuzgike na Mzimu.

¹⁹Yowoyeskeranani mu mazgu gha mu MaSalimo, mu sumu, na sumu za uzimu, yimbani na kukoŵerana mu mitima yinu para mukurumba Fumu.

²⁰Mazuŵa ghose ndipo pa chilichose perekani viwongo kwa Chiuta Dada mu zina la Fumu yithu Yesu Khristu.

Ŵafumu na ūawoli

²¹Jilambikani ku yumoza na munyakhe chifukwa cha nchindi kwa Khristu.

²²Mwa ūawoli, jilambikani ku ūafumu ūinu nga ndi umo mukujilambikira kwa Fumu.

²³Chifukwa mufumu ndi mutu wa muwoli wakhe nga ndi umo Khristu waliri mutu wa mpingo, uwo ndi thupi lakhe ndipo iyo Khristu ndi Muponoski wa mpingo uwu.

²⁴Nga ndi umo mpingo wa Chiuta ukumulambira Khristu, ntheura ndimo ūawoli nawo ūakwenera kuŵalambira ūafumu ūawo mu vinthu vyose.

²⁵Mwa ūafumu temwani ūawoli ūinu nga ndi umo Khristu wakatemwera mpingo na kuwufwira.

²⁶Wakachita ichi kuti wawusuke na kuwutuwîska mpingo uwu na mazgu ghakhe na maji,

²⁷mwakuti, uwoneke pa maso pakhe, mpingo wa uchindami na wambula banga panji linkhwinya, panji kanthu kanji kalikose kakuwunangiska. Kweni kuti uŵe wakupatulika na wambula kalema.

²⁸Ntheura ndimo ūafumu nawo ūakwenera kutemwera ūawoli ūawo nga ndi umo ūakutemwera mathupi ghawo. Uyo wakutemwa muwoli wakhe, wakujitemwa iyomwene.

²⁹Palije munthu uyo wakutinkha thupi lakhe kweni wakuliryeska na kulipwererera makora chomene nga ndi umo Khristu wakuchitira na mpingo wakhe.

³⁰Pakuti tili viŵaro vyva thupi lakhe.

³¹Pa chifukwa ichi, mwanarume wati wasidenge âwawiske na âwanyina na kubatikana na muwoli wakhe ndipo âwâwiri aâwa âwâwenge thupi limoza.

³²Chamuchindindi ichi nchikuru, kweni ine nkuyowoya cha muchindindi cha Khristu na mpingo.

³³Kweni imwe namwe waliyose watemwenge muwoli wakhe nga ndi umo wakujitemwera iyomwene, ndipo muwoli nayo wachindike mufumu wakhe.

WaEfeso 6

Wana na wapapi

¹Mwa wana, pulikirani wapapi âwinu, pakuti uwu ndiwo mlimo winu wa ukhristu kuti muwuchitenge.

²“Chindika âwawuso na âwanyoko.” Ili ndi dangalakudanga ilo liri na phangano lakuti,

³“Mwakuti kukuâwire makora, na kutiso mazuâwa ghako għaẇe għanandi mu charu.”

⁴Wadada, mureke kuâwatopora mitima wana âwinu, kweni muâwalere makora mu chisambizgo na mu malangulo għa Fumu.

Wazga na wene-nchito

⁵Mwa wazga, mu wofi na mukutentħema pulikirani wene-nchito âwinu ġwa mu charu. Muwenge na mtima wakugomezgħekha nga ndi umo mukupulikira Khristu.

⁶Mureke kuteŵeta para âwakumuwonani pera chara kuti âwakondwere namwe. Kweni nga wazga ġwa Khristu, muteŵetenge na mtima wose ivyo Chiuta wakukhumba.

⁷Muteŵetenge na mtima wakusangwa, nga ndi para mukuteŵetera Fumu, kuti nga ndi para mukuteŵetera âwanthu chara.

⁸Mukumanya kuti Fumu yamkuperekha njombe ku munthu yose pa nchito yiweme yose iyo wayichita manyi munthu uyu ndi muzga panji mwanangwa.

⁹Imwe mwa wenecho ġwa nchito namwe muwachitirengħ ntheura pera wazga âwinu, mureke kuâwawofya. Mumanyenge kuti imwe pamoza na wazga âwinu muli na mwene-nchito na Fumu yimoza kuchanya, mweneuyo kuti wali na sankho chara.

Mahomwa agho Chiuta wakuperekha ku âwanthu wakhe

¹⁰Pa umaliro Fumu yimukhomeskani mu nkhongono zakhe zikru.

¹¹Vwarani ngunya zose za Chiuta, mwakuti mumanye kuchinthha ku mauryarya għa Satana.

¹²Chifukwa kulimbana kwithu kuti kuli pakati pa wānthu wā thupi na ndopa chara. Kweni tikulimbana na wākuwusa, wāmazaza, na wānkhongono wā charu ichi cha mdima ndipo na mawumba gha mizimu yiheni iyo yili mu mlengalenga.

¹³Ntheura vwarani ngunya zose za Chiuta mwakuti para zuwā liheni lira liza, mumanye kutonda nkhongono za murwani. Ndipo para nkhondo yamara, imwe mwimilire nganganga mu malo ghinu.

¹⁴Ntheura imilirani na kuchintha, ndipo mujikake na lamba wa unenesko mu chiuno chinu, na kuwwara ngunya ya urunji pa chifuwā chinu kuwā chivikiriro.

¹⁵Ndipo pakunozgera malundi ghinu na phamphu, upharazgi wa Uthenga Uweme wa mutende ndiwo uŵenge nga ndi skapato zinu.

¹⁶Pa dera pa vyose, torani chiskango cha chipulikano nga nchirwero chinu chakuzimyiskira miwwi yose ya moto iyo Muheni Yura wakuponya.

¹⁷Ndipo pokerani chiponosko nga ndi chipewa cha nkhondo, na lupanga lwa Mzimu lweneulo ndi mazgu gha Chiuta.

¹⁸Rombani nyengo zose pakurongozgeka na Mzimu pamoza na malurombo ghose na maŵeyerero. Pa chifukwa ichi chezerani na kufwirirapo mu kuromba, pakurombera wānthu wose wā Chiuta.

¹⁹Mundiromberenge na ine wuwo kuti Chiuta waŵike mazgu ghakhe mu mlomo mwane para nkhuyowoya, kuti ndimanyiske wānthu cha muchindindi cha Uthenga Uweme na chikanga.

²⁰Nangauli ndine wakukakika, ndipouli ndine nkharamba ya Uthenga Uweme. Ntheura mundiromberenge kuti ndipharazge Uthenga Uweme na chikanga umo nkhwenerera kupharazgira.

Kutauzga kwa umaliro

²¹Tikiko, mubali withu wakutemweka na muteŵeti wakugomezgeka pa mlimo wa Fumu, ndiyo wati wamuphalirani vyose vya ine na umo nkhuchitira.

²²Nkhumutuma kwa imwe kuti wamuphalirani na umo ise tose tikukhalira na kukhwimiska mitima yinu.

²³Chiuta Dada na Fumu yithu Yesu Khristu wamupani imwe mwa wābali mose mutende, kutemwa ndiposo na chipulikano.

²⁴Uchizi uŵe na wose awo wākutemwa Fumu yithu Yesu Khristu na kutemwa kwambula kumara.

ŴaFilipi

ŴaFilipi 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi na Timote, ūtateŵeti ūa Khristu Yesu. Ku wose ūtuŵa mwa Khristu Yesu pamoza na ūlalâwiliri na ūtateŵeti ūa mpingo, imwe muli mu Filipi.

²Uchizi na mutende vyakufumira kwa Chiuta Ŵadada na kwa Fumu yithu Yesu Khristu viŵenge namwe.

Paulosi wakurombera Ŵakhristu ūa mu Filipi

³Nkhumuwonga Chiuta wane nyengo zose para nkhukumbuka imwe.

⁴Ndipo nyengo yose para nkhumiromberani imwe, nkhuromba na chimwemwe,

⁵chifukwa cha wenewawene pakupharazga Uthenga Uweme kufuma pa zuŵa lakudanga mpaka na sono wuwo.

⁶Ntheura nkhufikapo kuti uyo wakamba mlimo uweme uwu mwa imwe, ndiyo wati warutizge na kuwufiska pa zuŵa lakwiza kwa Khristu Yesu.

⁷Nchakwenerera kwa ine kuti ndimughanaghanani ntheura chifukwa mose muli ūakutemweka chomene kwa ine. Pakuti mose mukusangana nane mu uchizi na mu kujalirika kwane mu gadi na mu kuvikirira na kukhozga Uthenga Uweme.

⁸Pakuti Chiuta ndi kaboni wane, umo nkhumunwekerani chomene mose imwe na kutemwa kwa Khristu Yesu.

⁹Nkhuromba kuti kutemwa kwinu kukulirengekulirenge mu kumanya na mu kawonero kose,

¹⁰Mwakuti mukhozgere icho nchiweme kwakuruska. Ndipo pa zuŵa la Khristu, muŵenge ūakusangika ūakunyoroka na ūambula kafukwa.

¹¹Ndipo umoyo winu uŵenge wakuzura na vipambi vyā urunji ivyo vikwiza mwa Yesu Khristu kuti ūanthu wose ūachindike na kurumba Chiuta.

Kuŵa na umoyo ndi Khristu

¹²Mwa ūabali, nkhukhumba kuti mumanye kuti ivyo vikandiwira ine vyâwa vyakovwira nadi kurutirizga panthazi Uthenga Uweme.

¹³Ntheura ūasilikari wose ūa pa nyumba ya ufumu, na ūanyakhe wose kuno, ūakumanya kuti kujalirika kwane mu gadi ndi chifukwa cha Khristu.

¹⁴Chifukwa cha kujalirika kwane mu gadi, ūabali ūanandi ūali kukhomeskeka mu chipulikano mwa Fumu, ndipo mba chikanga chomene kupharazga mazgu gha Chiuta kwambula wofi.

¹⁵Nadi wānji wākupharazga Khristu na mtima wa sanje na wa zawe. Kweni wānji wākupharazga na mtima wa unenesko.

¹⁶Aŵa wākuchita ntheura chifukwa cha kutemwa pakuti wākumanya kuti Chiuta wali kundipa ine mlimo wakuwuvikirira Uthenga Uweme.

¹⁷Wānji kuti wākupharazga Khristu mu unenesko chara kweni na mtima wakujitemwa. Iwo wākukhumba kundisazgirako vyakuwāŵa apo ndili mu gadi.

¹⁸Ipo kasi nchichi! Chakuzirwa nchakuti mu nthowa yiliyose, Khristu wakupharazgika kosekose manyi ndi mu upusikizgi panji mu unenesko. Pa ichi ine nkukondwera chomene. Ndipo nditi ndirutilire kukondwa.

¹⁹Pakuti nkhumanya kuti chifukwa cha malurombo ghinu, na kovwira uko kukufuma mu Mzimu wa Yesu Khristu, ndamkusutulika.

²⁰Pakuti nkunweka chomene na kugomezga kuti ndamkukhozgeka soni chara. Kweni na chikanga chose nga ndi mazuŵa ghose na sono wuwo, Khristu wachindikikenye mu thupi mwane, manyi ndi mu umoyo panji mu nyifwa.

²¹Pakuti kwa ine, umoyo ndi Khristu, ndipo kufwa ndi chandulo.

²²Kweni usange nkukhalira wamoyo mu thupi, kuti ndichite mlimo wakurongora vipambi, ipo nkhumanya chara icho ndingasankha.

²³Nkhusanga unionono kuti ndisankhe pa viŵiri. Pakuti ine ndamwene nkunweka kuruta kuya kakhara na Khristu, icho nchiweme kwakuruska.

²⁴Kweni kukhalirira wamoyo mu thupi kukukhumbikwa chomene chifukwa cha imwe.

²⁵Ndakhorwa na ichi, kuti nditi ndikhalirire wamoyo mukati mwinu mwakuti murutilire na kukondwa mu chipulikano.

²⁶Ntheura para ndawaso namwe, mwamkuŵa na chifukwa chikuru chakuthumbwira umoyo winu wa mwa Khristu Yesu chifukwa cha ine.

²⁷Sono chinthu chakuzirwa nchakuti makhaliro ghinu ghâwe ghakuyana na Uthenga Uweme wa Khristu, mwakuti para ndingiza na kumuwonani, panji chara, ndipulike kuti mukwimilira nganganga na mzimu umoza na mtima umoza, apo mukulimbalimbira uku na uku chifukwa cha chipulikano na Uthenga Uweme.

²⁸Ndipo mungofyekanga chara mu kanthu kalikose ako kakuchitika na wārwani wāinu. Ichi nchimanyikwiro chakuwoneka pakweru kwa iwo chakuparanyika kwawo, kweni ncha chiponosko chinu ndipo chikufumira kwa Chiuta.

²⁹Chifukwa muli kupika mwaŵi wakumuteŵetera Khristu, kuti ndi mwaŵi wakupulikana nayo pera chara, kweniso na kukomwa chifukwa cha iyo.

³⁰Sono imwe mukumanya kusangana nane mu nkhondo yeneyiyi iyi, iyo mukandiwona nkhurwa ndiposo ndichali kurwa na sono wuwo, nga ndi umo mukupulikira.

ŴaFilipi 2

Kujiyuyura na kukwezgeka kwa Khristu

¹Ntheura usange kuli kuchiska kulikose mwa Khristu, usange kuli chikhwimisko cha kutemwa, usange kuli wenenawene wa Mzimu, usange kuli chiwuravi, ipo fiskani chimwemwe chane,

²pakuŵa na maghanoghano ghakuyana na kutemwa, ndiposo pakuŵa na khumbo limoza na mtima umoza.

³Mureke kuŵa âwakujitemwa panji âwakuiwona. Kweni muŵenge âwakuiyuyura ndipo munthu yose wapime munyakhe kuti ngwa kuzirwa kuruska iyo.

⁴Mureke kupwererera ivyo imwe mukukhumba pera chara, kweniso na ivyo âwanyinu âwakukhumba.

⁵Muŵenge na mtima weneuwo ukâwa mwa Khristu Yesu.

⁶Iyo pakuŵa mu kaŵiro ka Chiuta, wakapima chara kuti kulingana na Chiuta, nchinthu icho chingakwapulika.

⁷Kweni wakajikhutula na kutora kaŵiro ka muzga, wakazgoka kuŵa munthu, ndipo wakaŵa mu chikozgo cha munthu.

⁸Ndipo pakuŵa munthu ntheura, wakajiyuyura, wakaŵa wakupulikira mpaka nyifwa, nyifwa yakhe ya pa mphinjika.

⁹Chifukwa cha ichi, Chiuta wali kumukwezga chomene, na kumupa zina ilo likuruska mazina ghose.

¹⁰Mwakuti mu zina la Yesu, vilengiwa vyose vigwade kuchanya na pasi ndipo na kusi kwa charu.

¹¹Ndipo âwanthu wose âwazomere pakweru kuti, Yesu Khristu ndi Fumu, ku uchindami wa Chiuta Dada.

Ŵakhristu âwâwalenge mu charu nga ndi nyenzezi

¹²Ntheura mwa âwakutemweka âwane, nga ndi umo mwaŵira âwakupulikira mazuŵa ghose, para ndilipo pera chara, kweni sono chomenechomene para ine palije, muteŵetenge mu wofi na mu kutenthema, kuti musange chiponosko cha mwaŵene.

¹³Pakuti Chiuta ndiyo wakugwira nchito mwa imwe, ndipo wakumuchiskani kuti mukhumbe kuchita vinthu ivyo vingamukondweska iyo.

¹⁴Chitani vyose kwambula kusinginika panji kususkana.

¹⁵Mwakuti muŵe ūambula kafukwa na ūambula kughanaghana uheni, ūana ūa Chiuta ūambula kalema kalikose mukati mu muwiro uwu uryarya na wakupuruka. Pakati pa ūanthu ūa ntheura aŵa mukuŵala nga ndi nyenyezi mu charu.

¹⁶pakukoreska mazgu gha umoyo. Ntheura ine ndamkuwa na chifukwa chakuthumbwira pa zuwa la Khristu. Pakuti nkhendendeka panji kutokatoka pawaka chara.

¹⁷Nangauli ndopa zane zingawâ zakuti ziperekeke nga sembe ya chipulikano chinu, ine ndili wakukondwa ndipo nkhusekerera na imwe mose.

¹⁸Ntheura imwe namwe kondwani na kusekerera pamoza nane.

Timote na Epafuradito

¹⁹Nkhugomezga mwa Fumu Yesu kuti ndimutumenge Timote kwa imwe sonosono, mwakuti ine nane ndisanguruskike pakupulika umo mukukhalira,

²⁰Ndilije na yumoza wakuyana nayo uyo wangâwa na phamphu lenecho kupwererera makora makhaliro ghinu.

²¹Pakuti wose âwakupwererera vyawo pera, kuti âwakupwererera vyâ Yesu Khristu chara.

²²Imwe namwe mukumanya waka na kwenerera kwakhe, umo iyo nga ndi mwana na wiske wateŵetera pamoza na ine mu kutandazga Uthenga Uweme.

²³Ntheura nkhugomezga kumutuma iyo mwaluwiro para ndawona umo vinthu vingawira kwa ine.

²⁴Nkhugomezga mwa Fumu kuti naneso nditi ndifike sonosono.

²⁵ Ndaghanaghana kuti nchakwenerera kutuma Epafuradito, mubali wane na muteŵeti munyane ndiposo musilikari munyane, nthumi yinu iyo mukatuma kwiza kanditeŵetera mu ivvo nkhakavukanga.

²⁶Wanguwa wakunweka kumuwonani mose, ndipo wakusuzgika mu mtima chifukwa mukapulika kuti wakurwara.

²⁷Inya nadi wakaŵa murwari, ndipo wakaŵa pafupi na kufwa. Kweni Chiuta wakamulengera lusungu ndipo kuti wakaŵa iyo pera chara, kweni na ine wuwo, mwakutu ndireke kuŵa na chitima pachanya na chitima.

²⁸Ndicho chifukwa ndanweka chomene kumutuma kwa imwe, kuti para mwamuwonaso, mwizakakondwe ndipo ine nane chitima chane chichepeko.

²⁹Ntheura mumupokerere na kukondwa nga ndi munyinu mwa Fumu. Wantruwa nga ndi uyu muwachindikenge.

³⁰Pakuti chifukwa cha mlimo wa Khristu, wakaŵa pafupi na kufwa, pakuŵika umoyo wakhe mu urwani mwakuti wovwire apo imwe mukawâvye kundovwira.

ŴaFilipi 3

Urunji wakufikapo

¹Pa umaliro, mwa ūabali, nkhuti, "Sekererani mwa Fumu!" Kumulemberani ivyo ndalemba kale, kuti kukundivuska chara, kweni kwa imwe nchambula urwani.

²Muchenjere na awo ūali nga ndi ncheŵe, muchenjere na awo ūakuchita uheni, muchenjere na awo ūakudumula thupi.

³Pakuti ise ndise ukotori wenecho ndipo ndise tikusopa pakurongozgeka na Mzimu wa Chiuta. Tikuthumbwa mwa Khristu Yesu ndipo kuti tikugomezga mu maluso gha thupi chara,

⁴nangauli ine nane ndili na chifukwa chakugomezgera maluso gha thupi, kweni usange walipo uyo wakugomezga kuti wali na chifukwa chakugomezgera maluso gha thupi, ine ndili nacho kuruska iyo.

⁵Nkhakotoreka pa zuŵa la chinkhonde na chitatu, wa mtundu wa ūalsraele, wa fuko la Benjmini, muHebere mwenemwene. Nga nkhu marango, nkhaŵa muFarisi nadi,

⁶nga nkhu phamphu, nkhaŵa wakuzikizga mpingo, nga nkhu urunji, nkhaŵa pasi pa marango kwambula na kafukwa.

⁷Kweni vyose ivyo nkhatenge nchandulo kwa ine, ndavipima vyambula chandulo chifukwa cha Khristu.

⁸Mbunenesko, ndavipima vyose kuŵa vyambula chandulo chifukwa cha chandulo chikuru chakumumanya Khristu Yesu, Fumu yane. Pa chifukwa cha iyo ndili kupwererako vyose chara, na kuvipenda vya ku chizara, mwakuti Khristu ndiyo waŵe chandulo chane,

⁹ndipo kuti ine ndisangike mwa iyo, pa chifukwa cha urunji wa ndamwene uwo uli kugona pa marango chara, kweni na urunji uwo ukwiza mu chipulikano mwa Khristu uwo ndi urunji wakufuma kwa Chiuta, ndipouli kugona pa chipulikano.

¹⁰Icho nkhukhumba nchakuti ndimumanye Khristu, ndipo na nkhongono yakuwuka kwakhe ku ūakufwa na kuti ndisangane nayo mu visuzgo vyakhe pakuŵa nga ndiyo mu nyifwa yakhe,

¹¹mwakuti usange nchamachitiko nane ndimanye kwiza kawuka ku âwakufwa.

Kuchimbilira ku chichiri

¹²Kuti nkhuphara kuti ndapokera kale ichi panji kuti ndili wakufikapo kale chara kweni nkhukoserezga kuti chiŵe chane chifukwa Khristu Yesu wandizgora kuâwa wakhe na wakhe.

¹³Mwa âwabali, kuti nkhughanaghana chara kuti ndachitora ichi kuâwa chane. Kweni pali chinthu chimoza icho nkhuchita: Nkhuruwa ivyo vili kunyuma, na kulimbira nya kunthazi.

¹⁴Nkhuchimbilira ku chichiri kuya kapoka njombe ya nchemo kuchanya ya Chiuta mwa Khristu Yesu.

¹⁵Ntheura tose ise takura mu moyo wa uzimu tighanaghanenge na vinthu ivi. Ndipouli usange âwanji mwa imwe âwali na kaghanaghaniro kanyakhe, Chiuta wat i wachirongore kwa imwe.

¹⁶Kweni tiyeni tikoreske waka icho tili kupokera.

¹⁷Mwa âwabali, muâwe pamoza pakurondezga umoyo wane. Ise ndise bambiro linu, ndipo muâwamanye makora awo âwakukhara nga ise.

¹⁸Pakuti nga ndi umo kaŵirikaŵiri ndamuphalirani ndipo nanga ndi sono nkhumuphalirani uku nkhulira masozi kuti, pali âwanandi awo âwakukhara nga mbarwani âwa mphinjika ya Khristu.

¹⁹Umaliro wawo ndi Gehena Pakuti Chiuta wawo ndi nthumbo. âWakujikuzga mu nya soni zawo ndipo maghanoghano ghawo ghali pa nya charu pera.

²⁰Kweni ise chikaya chithu chili kuchanya. Ndipo na mtima wakunweka, tikulindirira Muponoski, Fumu Yesu Khristu kwiza kufuma kuchanya.

²¹Iyo wamkughazgora mathupi ghithu ghakuyuyuka agha kuti ghâwe nga ndi thupi lakhe la uchindami ndipo wizamkuchita ichi kwakuyana na nkhongono zakhe zikuru izo zikumwenereska kuâwika vinthu vyose pasi pa iyo mwenecho.

âWaFilipi 4

Chitani ivyo mwasambira

¹Ntheura mwa âwabali âwane mwaâweneimwe nkhumutemwani ndipo nkhumunwekerani, imwe nchimwemwe chane na mphumphu yane. Mwa âwakutemweka âwane yimilirani nganganga mwa Fumu.

²Nkhuâweya Yuwodiya na Sinthike, kuti âwapulikane yumoza na munyakhe mwa Fumu.

³Inya nkhukuâweya iwe wakukakika munyane kuti uâwawovvire âwanakazi aâwa. Pakuti iwo na ine tikateâweta chomene pa mlimo wa kutandazga Uthenga

Uweme pamoza na Kilementi na wateŵeti wanyane wose weneawo mazina ghawo ghali kulembeka mu Buku la wamoyo.

⁴Kondwerani mu Fumu nyengo zose. Nkhuwerezgaso kuti, kondwerani.

⁵Rekani wantru wose wamanye kuzizipizga kwinu. Fumu yili pafupi kwiza.

⁶Mureke kwenjerwa kweni, mu vyose ivyo mukukavuka, mumanyiskani Chiuta mu kuromba na kuweya pamoza na kuwonga.

⁷Ndipo mutende wa Chiuta uwo ukuruska kapulikiskiro kose, uti usungilire mitima yinu na maghanoghamo ghu mwa Khristu Yesu.

⁸Pa umaliro, mwa wabali, chose icho ncha unenesko, icho nchakuchindikika, icho ncha urunji, icho nchakutozgeka, icho nchakutowa icho ncha lumbiri luweme, usange kuli kazilwiro ndipo usange kuli chakurumbika, ghanaghanani na vinthu ivi.

⁹Muchitenge ivyo mukasambira, ivyo mukapokera, ivyo mukapulika, na ivyo mukaviwona mwa ine, ndipo Chiuta wa mutende wati waŵenge namwe.

Paulosi wakuwonga chifukwa cha chawanangwa

¹⁰Nkhukondwa chomene mwa Fumu pakuwona kuti yati yajumphapo nyengo yitali, sono mwambaso kundighanaghanira. Nadi mukandighanaghaniranga mazuwa ghose, kweni mukawavye mwaŵi wakurongora kupwererera kwinu.

¹¹Kuti nkhudandaula pa ivyo nkhusowerwa chara, pakuti ndili kusambira kukhorwa na mukawiro kalikose ako ndingasangikamo.

¹²Pakuti nkhumanya umo kusowerwa kuliri, ndipo nkhumanya na umo kuliri kuwa na vyakuzara. Mu kaŵiro kalikose ndili kusambira cha muchindindi, chakuwa na vyakuzara na njara, kuwa na vinandi na kusowerwa.

¹³Ine ndingachita vyose mwa Khristu uyo wakundipa nkhongono.

¹⁴Kweni chikawa chiweme kuti mukasangana nane mu visuzgo vyane.

¹⁵Imwe mwa waFilipi namwe mukumanya makora ghene, kuti para nkhafumanga mu Makedoniya mu mazuwa ghakudanga apo nkhapharazganga Uthenga Uweme, pakaŵavye mpingo uwo ukandovwira pa ivyo nkhenera kupokera panji kulipira kweni imwe pera.

¹⁶Pakuti nanga apo nkhwâ mu Tesalonika mukatumapo kanandiko vyakundiowvwira mu usokwano wane.

¹⁷Kuti nkhupenja chawanangwa chara, kweni nkhupenja vipambi ivyo vingasazgirako kurumbika kwinu.

¹⁸Ndapokera malipro ghose na vyakujumphirapo. Ndili na vyose vyakukhumbikwa sono pakuti ndapokera kwa Epafuradito ivyo

mukanditumira, vyawanangwa vyakununkhira sembe yakupokererera na kukondweska Chiuta.

¹⁹Ndipo Chiuta wane wizamkumupani vyose ivyo mukusowerwa kwakuyana na usambazi wakhe mu uchindami mwa Khristu Yesu.

²⁰Kwa Chiuta, Wadada withu kuwe uchindami nyengo zose. Ameni.

Kutauzga kwa umaliro

²¹Mutauzge watuwa wose mwa Khristu Yesu. Wabali awo wali na ine wakumutauzgani.

²²Watuwa wose wakumutauzgani, chomenechomene awo mba mu nyumba ya ufumu wa ku Romu.

²³Uchizi wa Fumu Yesu Khristu uwenge na imwe mose.

ŴaKolose

ŴaKolose 1

¹Kufuma kwa Paulosi, wakutumika wa Khristu Yesu mu khumbo la Chiuta, na kwa Timote mubali withu.

²Ku ūtuŵa na ūabali ūkugomezgeka mwa Khristu ku Kolose. Uchizi na mutende vyakufumira kwa Chiuta Ŵadada viŵenge namwe.

Lurombo Iwa viwongo kwa Chiuta

³Nyengo zose tikuwonga Chiuta, Wiske wa Fumu yithu Yesu Khristu para tikurombera imwe,

⁴pakuti tapulika na za chipulikano chinu mwa Khristu Yesu ndiposo na za chitemwa icho muli nacho pa ūtuŵa wose,

⁵chifukwa cha chigomezgo pa ivyo vyawîkikira imwe kuchanya. Vya ichi mwapulika kale mu mazgu gha unenesko, agho ndi Uthenga Uweme,

⁶Uwo wiza kwa imwe nga ndi umo watandazgikira mu charu chose cha pasi, weneuwo ukupambika vipambi na kukura. Ntheura pera mukati mwinu kwamba pa zuŵa lira mukapulikiranga na kumanyiska uchizi wa Chiuta mu unenesko,

⁷nga ndi umo mukasambilira kwa Epafura, mutêweti munyithu wakutemweka. Iyo ndi mutêweti wakugomezgeka wa Khristu mu malo mwithu,

⁸ndipo ndiyo wali kutiphalira ise na kutemwa uko muli nako mu Mzimu.

⁹Pa chifukwa ichi, kuti tikureka kumuromberani chara, kufuma apo tikapulikira na vya imwe. Tikuomba Chiuta kuti wamuzuzgani na umanyi wa khumbo lakhe mu mahara ghose gha uzimu na kapulikiskiro kose.

¹⁰Mwakuti mumanye kuhara na umoyo uwo Fumu yikukhumba, umoyo wakufikapo pakukondweska Fumu, wakupambika vipambi mu mlimo uweme wose na mukukulirakulira mu kamanyiro ka Chiuta.

¹¹Tikuomba kuti Chiuta wamukhozgani na nkhongono yose kwakuyana na nkhongono za uchindami wakhe, mwakuti mureke kutondeka,

¹²kweni mu kanthu kose muzizipizge pamoza na chimwemwe apo mukupereka viwongo kwa Ŵadada ūneawo ūmawenereskani kuti musangane na ivyo Chiuta wali kusungira ūtuŵa ūkhe mu ufumu wa ungweru.

¹³Ndiyo wakatithaska ku muwuso wa nkhongono za mdima na kutinjizga mu ufumu wa Mwana wakhe wakutemweka.

¹⁴Mwa iyo, tili kuwomboleka na kupokera chigowokero cha zakwananga zithu.

Unthu na nchito ya Khristu

¹⁵ Khristu ndiyo chikozgo cha Chiuta wambula kuwoneka ndiposo ndiyo Mwana wa uŵere mu vilengiwa vyose.

¹⁶ Pakuti mwa iyo Chiuta wakalenga vyose, vya kuchanya na vya pa charu cha pasi, vya kuwoneka na vyambula kuwoneka, kwali ndi vizumbe, mafumu, ūakuwusa vyaru, ndipo na ūamazaza. Vinthu vyose vikalengeka mwa iyo na kulengekera iyo.

¹⁷ Iyo wakaŵako pambere vyose vindâweko, ndipo mwa iyo, vinthu vyose vikulungana pamoza.

¹⁸ Iyo ndiyo mutu wa thupi ilo ndi mpingo. Ndiyo jando, ndipo ndi mwana wakudanga kuwuskika ku ūakufwa, mwakuti mu vyose ndiyo waŵenge wakudanga.

¹⁹ Pakuti kukamukondweska Chiuta kuti uchiuta wakhe wose uŵe mu Mwana wakhe.

²⁰ Ndipo mwa iyo, Chiuta wakakhumba kuphemaniska vinthu vyose na iyomwene, vya pasi na vya kuchanya. Wakachita vyose ivi kuti waŵike mutende na ndopa za mwana wakhe pa mphinjika.

²¹ Imwe kale mukaŵa kutali na Chiuta ndipo mukaŵa ūarwani ūakhe mu kaghanaghaniro pakuchita milimo yinu yiheni.

²² Kweni sono na nyifwa ya Mwana wakhe ya thupi, Chiuta wali kuphemaniska imwe kwa iyomwene. Wakachita ichi kuti muwoneke kuŵa ūanthu ūatuŵa, ūakutozgeka na ūambula kafukwa panthazi pakhe.

²³ Imwe mukwenera kukhalirira mu chipulikano, ūakuziza na kwimilira nganganga, kwambula kusezgekako ku chigomezgo mu Uthenga Uweme uwo mukapulika weneuwo uli kupharazgika ku chilengiwa chose cha pasi ndipo ndicho chifukwa ine Paulosi nkhaŵira muteŵeti.

Uteŵeti wa Paulosi mu mpingo wa Chiuta

²⁴ Sono ine nkhusekerera mu viphyo vyane chifukwa cha imwe. Ndipo mu kukomwa kwane kwa mu thupi ndimo nkhufiskira ivyo vichali kukhumbikwa ku visuzgo vya Khristu mu malo mwa thupi lakhe ilo ndi mpingo.

²⁵ Ine ndili kwimikika kuŵa muteŵeti wa mpingo uwu, na Chiuta mweneuyo wakandipa mlimo kuti ndimuteŵeterani, kuti mazgu gha Chiuta ghamanyikwe kwakufikapo.

²⁶ Ndigho makani gha muchindindi agho ghakabisika kufuma papo kale na ku miwiyo yose, kweni sono Chiuta waghavumbula ku ūatuŵa ūakhe.

²⁷Iyo wakakhumba kuti iwo wāmanye cha muchindindi icho mbusambazi wa uchindami wakhe mukati mu wāmitundu. Chamuchindindi icho nchakuti, Khristu wali mwa imwe, uyo nchigomezgo cha uchindami.

²⁸Ntheura wānthu wose tikuŵapharazgira Khristu, tikuŵachenjezga wānthu wose na kuŵasambizga na mahara ghose mwakuti tiŵapereke kwa Chiuta kuti wāwenge wākufikapo mwa Khristu.

²⁹Chifukwa cha ichi nkhulimbalimba kuteŵeta mlimo uwu mwakugomezgeka na nkongono ya Khristu iyo yikuteŵeta na nkongono mwa ine.

ŴaKolose 2

¹Nkhukhumba kuti mumanye umo nkhulimbalimbira chifukwa cha imwe, na wanyinu ūa mpingo wa Laodekeya, na wose awo tindawonanepo na kale.

²Nkhuchita ntheura kuti mitima yawo yikhwimiskike na kuti ūaŵe ūamoza mu kutemwa, mwakuti ūaŵe na usambazi wose wa kapulikiskiro ndipo na kamanyiro ka cha muchindindi cha Chiuta icho ndi Khristu iyomwene.

³Mwa mweneuyo muli kubisika vyuma vyose vyā mahara na umanyi.

⁴Nkhuyowoya ichi kuti kuŵavye na yumoza wamupusikani imwe, na mayowoyerō gha uryarya.

⁵Chifukwa nanga kuti ndili namwe mu thupi chara kweni ndili namwe mu mzymu. Nkhukondwa umo mukukhalira makora na umo mukwimilira nganganga mu chipulikano chinu mwa Khristu.

Umoyo wakuzara wakuŵa mwa Khristu

⁶Ntheura sono pakuti muli kumupokerera Khristu Yesu Fumu, kharani mwa iyo.

⁷Jinthani misisi yinu mwa iyo, zengani umoyo winu mwa iyo ndipo muŵe wākukholerakholera mu chipulikano chinu nga ndi umo mukasambizgikira. Ndipo muŵenge wākuwonga chomene.

⁸Ntheura chenjerani kuti kuŵavye munthu yose wamupusikani na fundo za mahara ghawakawaka na za upusikizgi kwakuyana na maluso gha wānthu, kwakuyana na mizimu yakwambilira ya mlengalenga, ivyo kuti vikuyana na Khristu chara.

⁹Pakuti mu thupi la Khristu, ndimo ukukhara uChiuta wose wakufikapo.

¹⁰Ndipo imwe mwa iyo, mwapika umoyo wakufikapo. Iyo ndiyo mutu wa miwuso na mazaza ghose gha uzimu.

¹¹Mwa iyoso mukakotoreka na ukotori wakuchitika na mawoko gha âwanthu chara, kweni ukotori wakuchitika na Khristu uwu ukufwaturako munthu ku nkhongono ya kwananga na kupereka wanangwa.

¹²Chifukwa para mukabapatizikanga, mukasungika pamoza na Khristu. Ndipo na ubapatizo weneuwu, mukawuskikiraso pamoza nayo mu chipulikano chinu mu nkhongono ya Chiuta iyo yikamuwuska ku âwakufwa.

¹³Ndipo imwe kale mukaâwa âwakufwa ku vya uzimu chifukwa cha zakwananga zinu, ndiposo chifukwa mukaâwa âwambula kukotoreka mu kaâwiro ka kwananga. Kweni sono Chiuta wamutorerani ku umoyo pamoza na Khristu. Iyo wali kutigowokera zakwananga zithu zose,

¹⁴pakusisita karata wa ngongole yithu wakuphara za Dango la Mozesi. Karata uyu wakaâwa wakutipa mrandu, kweni iyo wakamuwuskapo pakumukhomera pa mphinjika.

¹⁵Pa mphinjika yira, Khristu wakatonda nkhongono ya mizimu ya âwakuwusa na ya âwamazaza wose. Ndipo wakachita ichi kuti waâwakhozge soni ku wumba na kukondwera kuvivya kwakhe.

¹⁶Ntheura paâwavye munthu munyakhe wamweruzgani pa ivyo mukurya panji pa ivyo mukumwa, panji nga mpha chikondwerero, panji cha mwezi uphya, panji zuâwa la Sabata

¹⁷Vinthu ivi ndi muzgezge wa vinthu ivyo vikwiza. Kweni vyenecho nvya Khristu.

¹⁸Mureke kuzomerezga kukhizgika na waliyose uyo wakuti wali pachanya uyo wakulimbikira kujiuyura kwa utesi na kusopa âwangelo, ndipo pakuyima nganganga pa zimboniwoni, na pakujitukumura kwambula na chifukwa chakupulikika na kaghanaghaniro ka unthu.

¹⁹Kuti âwakukoreska kwa Khristu chara uyo ndi mutu. Pakuti thupi lose likusanga nkhongono mwa iyo ndipo likurungana na kukakana na misipa yakhe. Ntheura thupi likumanya kukura nga ndi umo Chiuta wakukhumbira.

Kufwa na kukhara pamoza na Khristu

²⁰Imwe muli kufwa pamoza na Khristu, ndipo muli kuwombokwako ku mizimu yakuwusa ya mu mlengalenga. Chifukwa uli mukukhara nga ndi para muli âwa mu charu? Chifukwa uli mukupulikira marango agho ghakuti,

²¹“Ungakoranga ichi chara. Ungachetanga icho chara. Ungakhwaskanga chira chara?”

²²Vyose ivi vikuzgoka kuâwa vyawaka para mwavichitira nchito, kwakuyana na marango na visambizgo vya âwanthu.

²³Marango ghawo ghakuwoneka nga nvinjeru pakuti ghakulangula wānthu kusopa umo iwo wākukhumbira, kujiuyura kwakupusika na kulisuzgasuzga thupi lawo. Marango agha kuti ghali na chandulo chara ndiposo kuti ghakovwiraso pakulitonda khumbiro la thupi chara.

ŴaKolose 3

¹Ipo sono usange muli kuwuskika pamoza na Khristu, ntheura penjani vinthu ivyo vili kuchanya uko Khristu wakukhara ku woko la maryero la Chiuta.

²Mughanaghanenge vinthu ivyo vili kuchanya, vya pano pasi chara.

³Pakuti muli kufwa, ndipo umoyo winu uli kubisika pamoza na Khristu mwa Chiuta.

⁴Khristu ndiyo umoyo winu wenecho sono, ndipo para iyo wamkuvumbukwa, imwe namweso mwakuvumbukwira pamoza nayo mu uchindami wakhe.

Umoyo wakale na uphya

⁵Ntheura mufwe ku makhumbiro gha charu agho ghali mwa imwe, agho ndi: uzaghali ukazuzi, kurakaraka, makhumbiro ghaheni na kudokeradokera uko nkhusopa vikozgo.

⁶Chifukwa cha ivi ukari wa Chiuta ukwiza pa wānthu awo wākuwura kupulikira iyo.

⁷Imwe namwe kale mukakharanga mukati mu wānthu wā ntheura mu umoyo uwo mukaŵa nawo.

⁸Kweni sono wuskaniko vyose ivi, nga ndi: ukari, kucheruka, kujokolana, kunangana mazina na kuyowoya vya nthontho.

⁹Mureke kuyowoya utesi ku yumoza na munyakhe, pakuti mwavura unthu winu wakale pamoza na makhaliro ghakhe ghaheni,

¹⁰ndipo sono mwavwara unthu uphya. Uwu ndi unthu uwo Chiuta, Mlengi winu wakuwerezgeramo kaŵirikaŵiri mu chikozgo chakhe kuti mumumanye iyo fikepo.

¹¹Ntheura palije mphambano pakati pa muGriki na muYuda, wakukotoreka na wambula kukotoreka, mulendo, wambula kusambira, wa makhaliro ghawakawaka, mwanangwa panji muzga. Kweni Khristu ndiyo vyose ndipo wali mu vyose.

¹²Ipo vwarani nga wānthu wākusoreka na Chiuta, wātuŵa na wākutemweka, wā chiwuravi, wā lusungu, wākujiuyura, wākuzika na wākuzipizga.

¹³Mukwenera kuŵa âkuzizipizgirana na âkugowokerana usange yumoza wali na kafukwa na munyakhe. Ntheura gowokeranani nga ndi umo Fumu yili kumugowokerani imwe.

¹⁴Pachanya pa vyose ivi muŵe âkutemwa, pakuti kutemwa ndiko kukukaka vyose kuti viŵe mu umoza wakufikapo.

¹⁵Rekani mutende uwo Khristu wakupereka uwuse mu mitima yinu. Pakuti ndi mu mutende weneuwu uwo Chiuta wali kumuchemerani kuti muŵe thupi limoza. Ntheura muŵenge âkawonga.

¹⁶Rekani mazgu gha Khristu mu uzari wakhe ghakhazikike kwakufikapo mu mitima yinu. Musambizgane na kusokana mu mahara ghose. Yimbirani Chiuta sumu za kuwonga para mukwimba MaSalimo, sumu zakurumba na sumu zinyakhe za uzimu mu mitima yinu.

¹⁷Chilichose icho mukuchita, manyi mu kuyowoya panji mu milimo, chitani chilichose mu zina la Fumu Yesu, pakuwonga Chiuta Dada mwa iyo.

Umoyo uphya wa mu nyumba

¹⁸Ŵawoli, jilambikani ku ūafumu ūinu pakuti pakuŵa âkhristu ndicho mukwenera kuchita.

¹⁹Ŵafumu, temwani ūawoli ūinu, muŵakore makora mungaŵâŵiranga ūkari na ūankhaza chara.

²⁰Mwa ūana, ndi mlimo winu wa chikhristu kupulikira ūapapi ūinu mu vyose, pakuti cha ntheura chikukondweska Fumu.

²¹Mwa ūadada, mureke kutopora mitima ya ūana ūinu, mzire ūagongoweskeke.

²²Mwa ūazga, pulikirani ūene-nchito ūa pano pasi mu vyose. Mureke kuchita ivi kwa chiphamaso chara kuti ūamurumbani, kweni chitani kufumira ku mtima wa unenesko wakufikapo chifukwa cha kuchindika Fumu.

²³Kose ako mukuchita chitani na mtima wose, nga ndi para mukuchitira Fumu, munthu chara.

²⁴Pakuti mukumanya waka kuti Fumu yamkumupani chiharo nga ndi njombe yinu. Pakuti mukuteŵetera Fumu uyo ndi Khristu.

²⁵Ndipo yose uyo ngwakwananga wati wapokere chilango pa uheni wakhe, chifukwa Chiuta kuti ngwa kutemwera chara.

ŴaKolose 4

¹Mwa wene-nchito, wakorani makora wazga winu mu urunji na mwakwenerera, pakumanya kuti namweso muli na Mwene-nchito winu kuchanya.

Visambizgo vinyakhe

²Rutilirani kufwirirapo mu kuromba, ndipo pakuromba muwenge maso na wakuwonga Chiuta.

³Mutiromberengeso na ise wuwo, kuti Chiuta watijurire mwaŵi wakupharazgira mazgu ghakhe, kuti tiphare cha muchindindi cha Khristu. Chifukwa cha cheneichi, ine ndili kuŵikika mu gadi,

⁴mwakuti ndirongosore makora ghene makani ghose umo nkhwenerera kuyowoyerera.

⁵Mendero ghinu ghawenge gha mahara mukati mwa wantru awo mba kuwaro kwa mpingo wa Chiuta, mwakuti nyengo iyo muli nayo yireke kutayika pa waka.

⁶Mazgu agho mukuyowoya nyengo zose ghawenge ghauchizi na gha kulungika na muchere mwakuti mumanye umo mungazgolera makora munthu yose.

Kutauzga kwa umaliro

⁷Tikiko mubali withu wakutemweka, ndiyo wati wamwandulirani vyose vyta ine. Ndi muteweti wakugomezgeka na wa nchito munyithu pa mlimo wa Fumu.

⁸Ndicho chifukwa nkhumutumira kwa imwe kuti wamumanyiskani umo tiliri, na kumukhwimiskani mtima.

⁹Ndamutuma pamoza na Onesimo, mubali withu wamagomezgeko na wakutemweka, uyo njumoza wa imwe. Iwo wantru wamwanduliraninge vyose ivyo vikuchitika kuno.

¹⁰Arisitariko, wakukakika munyanne muno mu gadi, wakumutauzgani, ndiposo na Mariko muvyara wa Baranaba. Mulikumanyiskika kale na za kapokererero ka Mariko usange wakwiza kwa imwe wizakamupokerera.

¹¹Yesu mweneuyo wakuchemeka Yusto nayo wakumutauzgani. Wantru watatu aŵa ndiwo ūekha ūakhristu ūakufuma mu chiYuda, awo pamoza na ine tikuteŵetera Ufumu wa Chiuta. Ndipo ndiwo ūanguŵa chisangurusko chane.

¹²Wakumutauzgani Epafura uyo njumoza wa imwe, ndiposo ndi muzga wa Khristu Yesu. Nyengo zose wakufwirirapo kumuromberani imwe kwa Chiuta kuti muŵe ūakwimilira nganganga. Wakuchita nttheura kuti muŵe ūakhristu ūakufikapo na ūakukhoma kwakukhorweska mu vyose ivyo Chiuta wakukhumba.

¹³Ine ndekha ndingamanya kuperekwa ukaboni kuti wakuteŵeta mlimo wankhongono chomene chifukwa cha imwe, ndiposo na âwa mpingo wa Laodekeya na âwa mpingo wa Herapoli.

¹⁴Luka, ng'anga yithu yakutemweka, ndiposo na Dema, âwakumutauzgani.

¹⁵Mutitawuzgireko âwabali âwithu awo âwali mu Laodekeya na Nimfa ndiposo na mpingo wa Chiuta uwo ukuwungana mu nyumba yakhe.

¹⁶Para mwaŵazga karata uyu, âwa mpingo wa Chiuta wa mu Laodekeya nawo âwakâwazgupo. Imwe namwe mwizakaŵazgupo uyo âwamkumutumirani âwa mpingo wa Chiuta mu Laodekeya.

¹⁷Mumuphalire Arikipo kuti, “Uwone kuti ukufiska uteŵeti uwo Fumu yili kukupa.”

¹⁸Ine Paulosi, nkhulemba kutauzga uku na woko lane. Kumbukani kuti ndili mu maunyoro. Uchizi wa Chiuta uŵenge namwe.

1 WaTesonika

1 WaTesonika 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, Silivano na Timote. Ku mpingo wa ku Tesalonika mwa Chiuta Dada na Fumu Yesu Khristu. Uchizi na mutende viwenge namwe.

Umoyo wa waTesonika na chipulikano chawo

²Tikuwonga Chiuta nyengo yose chifukwa cha imwe mose tikumuzunurani kaŵirikawiri mu malurombo ghithu.

³Ndipo tikukumbuka panthazi pa Chiuta, Wadada wîthu umo mukurongorera milimo yinu ya chipulikano na kutokatoka kwinu kwa kutemwa na kwakuziza kwa chigomezgo mwa Fumu yithu Yesu Khristu.

⁴Pakuti tikumanya mwa wabali wakutemweka na Chiuta, kuti wali kumusankhani.

⁵Pakuti tikiza na Uthenga Uweme kwa imwe, uwo kuti ukaŵa na mazgu pera chara, kweni mu nkhongono, na mu Mzimu Mutuŵa pamoza na kukhorweska kwakufikapo ndipo mukumanya umo tikakhaliranga para tikaŵa pamoza namwe. Tikachita ntheura chifukwa cha imwe.

⁶Imwe mukatirondezga ise na Fumu, pakuti mukapokera mazgu mu visuzgo vikuru na chimwemwe chikuru icho chikakuŵirizgika na Mzimu Mutuŵa.

⁷Ntheura mukaŵa bambiro ku wose wakupulikana mu Makedoniya na mu Akaya.

⁸Pakuti ndi mazgu gha Fumu pera chara agho ghatandazgika mu Makedoniya na mu Akaya, kweni chipulikano chinu mwa Chiuta, chili kutandazgika kosekose. Ntheura palije chilichose icho ise tingayowoyapo chara.

⁹Pakuti iwo wenecho wakuphara umo mukatipokerera, na umo mukawukirako ku kusopa vikozgo kuya kwa Chiuta, wamoyo na wa unenesko.

¹⁰Sono mukulindirira kwiza kwa Mwana wakhe Yesu kufuma kuchanya, uyo Chiuta wakamuwuska ku wakufwa, ndipo wakutithaska ku ukari wa Chiuta uwo uti wizenge.

1 WaTesonika 2

Uteŵeti wa Paulosi mu Tesalonika

¹Mwa wabali, mukumanya kuti kuchezga kwithu kwa imwe kuti kukaŵa kwa waka chara.

²Kweni nangauli tikasuzgikapo kale na kukhozgeka soni mu Filipi, nga ndi umo mukumanyira, tikaŵa na chikanga mwa Chiuta withu kupharazga Uthenga Uweme wakufuma kwa iyo nanga wanji wakawako awo wakatijandizganga.

³Pakuti pempho lithu kwa imwe kuti ndakusovya chara, panji liri pa vinthu vyā ukazuzi nesi kukhumba kuplesika chara.

⁴Kweni nga ndi umo Chiuta watizomerezgera na kutikorezga Uthenga Uweme, ntheura tikupharazga, kuti tikukhumba kukondweska wānthu chara, kweni kukondweska Chiuta uyo wakuyezga mitima yithu.

⁵Namwe mukumanya kuti tikiza kwa imwe na mazgu gha kuplesika chara, panji na mazgu gha uzukusi, Chiuta ndiyo kaboni withu.

⁶Ise kuti tikakhumbanga kurumbika na wānthu chara, manyi ndimwe panji wānthu wānji nangauli tingawā na wanangwa kumufumbani kuti mutovwire, pakuti ndise wākutumika wā Khristu.

⁷Kweni tikaŵa wākuzika mukati mwinu nga ndi mama uyo wakupwererera wāna wākhe.

⁸Ntheura pakuŵa na chiwuravi chomene na imwe, tikanozgeka kuti timugaŵiraniko Uthenga Uweme wa Chiuta pera chara, kweniso na umoyo withu wuwo, pakuti mukaŵa wākutemweka chomene kwa ise.

⁹Pakuti mukukumbuka mwa wābali mlimo na kutokatoka kwithu. Apo tikapharazganga Uthenga Uweme wa Chiuta, tikagwira nchito za mawoko muhanya na usiku, mwakuti tireke kusuzga munthu waliyose wa imwe.

¹⁰Imwe ndimwe wākaboni withu, ndipo Chiuta nayo ndi kaboni, kuti makhaliro ghithu pakati pa imwe wākupulikana ghakawā ghaweme, gha urunji na ghambula kalema.

¹¹Chifukwa mukumanya waka na umo tikamupwererani yumoza yumoza wa imwe nga ndi umo wiske wakupwererera wāna wākhe.

¹²Tikamukhwimiskani, kumusanguruskani, na kumuchiskani kuti mendero għinu għarongore umoyo uwo ukukondweska Chiuta, uyo wakumuchemani kuti musangane nayo mu Ufumu wakhe na wakhe na uchindami.

¹³Ntheura pa chifukwa ichi tikumuwongaso Chiuta kwambula kureka. Pakuti apo mukapokerera mazgu għi Chiuta kufuma kwa ise, mukaghapokerera nga ndi mazgu għa wānthu chara kweni nga ndi umo għaliri nadi mazgu għa Chiuta agho ghakuchita mlimo mwa imwe wākupulikana.

¹⁴Pakuti imwe mwa wābali mukaŵa wākurondezga mipingo ya Chiuta iyo yili mu Yudeya mwa Khristu Yesu. Pakuti imwe mukavimyatha ku wānthu awo wā ku kwinu nga ndi umo nawo wākavimyantira ku wāYuda.

¹⁵WāYuda wāra wākakoma Fumu Yesu na nchimi wuwo, ndipo wākatichimbizgira kuwaro na ise wuwo. Iwo kuti wakukondweska Chiuta chara, ndipo mbarwani ku wānthu wose.

¹⁶Pakuti âwakutijandizga na ise wuwo kupharazga ku âwamitundu, mazgu agho ghakumanya kuâwatorera chiponosko. Nyengo yose iyi âwafiskanga ndimi ya zakwananga ndipo sono, ukari wa Chiuta wiza pa iwo.

Paulosi wakukhumba kuchezgera mpingo

¹⁷Mwa âwabali, tikati tapatukana kwa kanyengo kachoko, kuti tikapatukana na mtima chara, kweni mu thupi. Ndipo tikakhumbanga chomene kuti tiwonane namwe maso na maso.

¹⁸Ntheura tikakhumba kwiza kwa imwe. Ine Paulosi, nkhayezga kanandiko kwiza kwa imwe, kweni Satana wakatikanizganga.

¹⁹Pakuti chigomezgo chithu ndi nchi, panji chimwemwe, panji mphumphu iyo ise tamkuthumbiramo pa maso pa Fumu yithu Yesu para yikwizaso. Kasi ndimwe chara?

²⁰Pakuti imwe ndimwe uchindami na chimwemwe chithu.

1 WaTesonika 3

¹Ntheura para tikatondeka kuzizipizga, tikakhumba kuti tikhaliire kumanyuma mu Ateni.

²Ndipo tikamutuma Timote mubali withu na muteâeti wa Chiuta mu Uthenga Uweme wa Khristu kuti wamukhazikiskani na kumovvirani mu chipulikano chinu,

³mwakuti paâwavye na yumoza wa imwe uyo wati waleghelegheske na visuzgo ivi. Imwe mwekha mukumanya kuti ise tendenge mu visuzgo vyta ntheura.

⁴Pakuti apo tikaâwa pamoza namwe tikamuphalirani nkhanira kuti tamkuâwa mu visuzgo. Ntheura nga ndi umo mukumanyira, ndimo vikachitikira.

⁵Ndicho chifukwa nkhati ndatondeka kuzizipizga nkhamutuma Timote kuti ndimanye umo chipulikano chinu chiliri mzire Satana, Mupuruski yura, wamupuruskani ndipo kutokatoka kwithu kuzgoke kwa waka.

⁶Kweni sono Timote wati wawerako kwa imwe, kwiza kwa ise na kutiyeghera Uthenga Uweme wa chipulikano na kutemwa kwinu. Ndipo watiphalira kuti nyengo yose mukutikumbuka na kutemwa, ndipo kuti mukunwekera kutiwona ise nga ndi umo nase tikunwekera kumuwonani.

⁷Pa chifukwa ichi mwa âwabali, mu visuzgo vyithu vyose na mukukomwa kwithu tikakhwimiskika chifukwa cha chipulikano chinu.

⁸Pakuti sono tili na umoyo usange imwe mukwimilira nganganga mu Fumu.

⁹Kasi sono tingamuwonga uli Chiuta na mtima wakufikapo pa chimwemwe icho tili nacho panthazi pakhe chifukwa cha imwe?

¹⁰Muhanya na usiku tikuomba chomene nkhanira kuti timuwonani maso na maso kuti timupani icho chikaperera mu chipulikano chinu.

¹¹Tikuomba kuti Chiuta, Wadada wîthu iwoŵene na Fumu yithu Yesu, ndiwo wâtinyoroskere nthowa yithu yakwizira kwa imwe!

¹²Fumu yikuzge kutemwa kwinu kuti kuzare ku yumoza na munyakhe, ndiposo na ku wânthu wose kuŵenge nga ndi umo ise nase tikumutemwerani imwe,

¹³mwakuti wakhazike mitima yinu kuti muŵe wâmbula kususkika mu utuŵa panthazi pa Chiuta Wadada wîthu para Fumu Yesu wakwiza pamoza na wâtuŵa wakhe wose.

1 WaTesonika 4

Umoyo uwo Chiuta wakucha nawo

¹Pa umaliro mwa wabali tikumuŵeyani na kumuchiskani mwa Fumu Yesu, kuti nga ndi umo mukasambilira kwa ise ndimo mukwenera kukhalira kuti mukondweske Chiuta. Nadi mukurondezga makhaliro gha ntheura, kweni sono sazgiraniko kwakuruska.

²Pakuti mukumanya visambizgo ivyo tikamupani kwizira mwa Fumu Yesu.

³Khumbo la Chiuta ndakuti muŵenge wâtuŵa, uko nkhupatukako ku uzaghali.

⁴Munthu yose wa imwe wamanye kujikora na kujisungilira mu utuŵa na mu nchindi.

⁵Mureke kuŵa wakulamphalampha mu makhumbiro ghinu nga ndi umo wakuchitira wakuwaro, awo wâlije kumanya Chiuta.

⁶Ntheura kuŵavye munthu wanangire na kumuzgerera mukhristu munyakhe pa ichi. Tikamuphalirani kale ichi ndipo tikumuchenjezgani kuti Fumu yamkulanga awo wakuchita ivi.

⁷Pakuti Chiuta wakatichemera kuti tichitenge ukazuzi chara, kweni kuti tikharenge na umoyo utuŵa.

⁸Ntheura uyo wakukana chisambizgo ichi, kuti wakukana munthu chara, kweni wakukana Chiuta, uyo wakupereka Mzimu wakhe Utuŵa kwa imwe.

⁹Kwakuyana na kutemwa pakati pa wakhristu chikukhumbikwa chara kuti munthu wamulemberani, pakuti Chiuta wali kumusambizgani umo mukwenera kutemwerana.

¹⁰Ndipo nadi mukuŵatemwa wakhristu wanyinu wose awo wali mu Makedoniya. Kweni tikumuchiskani mwa wabali kuti mukwenera kurutilira mukutemwana kwinu.

¹¹Munwekenge kuŵa na umoyo wakuzika na kuchita vyinu na vyinu ndipo munthu yose wagwire nchito na mawoko ghakhe, nga ndi umo tikamuphalirani.

¹²Muchite ichi kuti ânthu âkuwaro kwa mpingo âmamuchindikani ndiposo kuti mureke kugomezga munthu pa icho mukukhumba.

Kwiza kwa Fumu

¹³Mwa âabali, tikukhumba chara kuti muŵe âalemwa na vy awo âali kufwa mwakuti mureke kuŵa na chitima nga ndi awo walije chipulikano.

¹⁴Pakuti tikupulikana kuti Yesu wakafwa, ndipo wakawukaso. Ntheura awo âali kufwira mwa Yesu, Chiuta wamkwiza nawo pamoza na Yesu.

¹⁵Ntheura tikumuphalirani ichi mu mazgu gha Fumu mwenecho; kuti ise takharako, tâweneise tiŵenge âmamoyo mpaka kwiza kwa Fumu, kuti tamkuâdangirira chara awo wali kufwa kale.

¹⁶Pakuti Fumu yekha yamukhira kufuma kuchanya na mphomo yikuru. Mungelo mukuru wamkucherezga ndipo mbata ya Chiuta yamkulira. ânthu awo wali kufwa uku âkupulikana mwa Khristu, ndiwo âmankudanga kuwuka.

¹⁷Penepapo ise takharako tichali âmamoyo tamkwapulikira muchanya pamoza na iwo mu maŵingu kuya kakumana na Fumu mudera. Ntheura tamkuâna Fumu mazuâa ghose.

¹⁸Ntheura musanguruskane na mazgu gheneagha.

1 WaTesonika 5

Muŵe âkunozgeka pakwiza kwa Fumu

¹Sono mwa âabali, vy awo mazuâa na zinyengo kuti kukukhumbikwa kumulemberani chara.

²Pakuti imwe mwaŵene mukumanya makora ghene kuti, zuâa la Fumu lamkwiza nga ndi munkhungu uyo wakwiza na usiku.

³Para ânthu âkutu, "Vinthu vyose vili makora ndipo kuli mutende," penepapo ndipo kupankhuka kwizamkuâzira, mwamabuchibuchi. Wamkubuchizgika nga ndi vyakuâwina ivyo vikwiza pa mwanakazi uyo wali pafupi kubaba, ndipo kuti wakuvigwenthia chara.

⁴Kweni imwe mwa âabali, kuti muli mu mdima chara, kuti zuâa lira lizakamubuchizgani waka nga ndi munkhungu.

⁵Pakuti mose ndimwe ânthu âa mu ungweru na ânthu âa muhanya, kuti tili âa mu usiku chara, nesi âa mu mdima.

⁶Ntheura tireke kugona tulo nga ndi umo âwakuchitira wâanji, kweni tiâwe maso na âwakujikora.

⁷Pakuti awo âwakugona tulo, âwakugona na usiku, ndipo awo âwakulowera nawo âwakulowera na usiku.

⁸Kweni ise tili âwa mu muhanya, ndipo tikwenera kuâwa âwakujikora. Tikwenera kuwwara chipulikano na kutemwa nga ndi ngunya ya pa chifuâwa, ndiposo na chigomezgo cha chiponosko nga ndi chipewa chakutivikirira.

⁹Pakuti Chiuta wakatimika kuti tikomwe na ukari wakhe chara, kweni tisange chiponosko mwa Fumu yithu Yesu Khristu,

¹⁰Iyo wakatifwira mwakuti nanga tili maso panji tikugona tulo, tiâwe na umoyo pamoza nayo.

¹¹Ntheura chiskanani na kukhwimiskana yumoza na munyakhe nga ndi umo mukuchitira.

Kuchiska kwa umaliro na kutauzga

¹²Mwa âwabali, tikumuâneyani, kuti muâwachindikenge wâanthu awo wakuchita mlimo mukati mwinu, ndipo mbarongozgi mwa Fumu na kumuchenjezgani mu umoyo winu wa chikhristu.

¹³Muâape nchindi yikuru mu kuâwatemwa chifukwa cha mlimo uwo âwakuchita. Mukhare mu mutende yumoza na munyakhe.

¹⁴Ndipo tikumuchiskani mwa âwabali, kuti chenjezgani awo mbakata, khwimiskani awo wali na wofi, vwirani watechitechini ndiposo muâwenge âwakuzizipizga kwa iwo.

¹⁵Paâwavye yumoza wa imwe wakuwezgera uheni pa uheni, kweni nyengo zose yezgani kuchita uweme ku yumoza na munyakhe ndiposo na ku wâanthu wose.

¹⁶Mazuâwa ghose muâwenge âwakukondwa,

¹⁷murombenge rutaruta.

¹⁸Mukaâwiyo kalikose muwongenge chifukwa ichi ndicho Chiuta wakukhumba kuti muchitenge mwa Khristu Yesu.

¹⁹Mungazimyanga Mzimu chara,

²⁰mungayuyuranga mazgu gha uchimi,

²¹kweni pimani vinthu vyose. Koreskani icho nchiweme.

²²Patukaniko ku uheni uliwose.

²³Chiuta wa mutende iyomwene, mphanyi wamusukani nkhanirankhanira ku zakwananga zinu ndipo wamusungani âwa msumma mu mzimu, mu umoyo

ndiposo na mu thupi, kuti mukhare wâmbula kalema mpaka kwiza kwa Fumu yithu Yesu Khristu.

²⁴Iyo mweneuyo wakumuchemani ngwa kugomezgeka ndipo wati wachifiskenge ichi.

²⁵Mwa wâbali, mutiromberenge.

²⁶Muŵatauzge wâbali wose na kutemwa kwenecho pakufyofyonthana.

²⁷Nkhumuchiskani chomene mu zina la Fumu, kuti karata uyo muŵazgire wâbali wose.

²⁸Uchizi wa Fumu yithu Yesu Khristu uŵenge na imwe.

2 WaTesalonika

2 WaTesalonika 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, pamoza na Silivano na Timote. Ku mpingo wa Chiuta wa mu Tesalonika, mwa Chiuta Wadada, na Fumu Yesu Khristu.

²Uchizi na mutende vyakufumira kwa Chiuta Dada na kwa Fumu Yesu Khristu viwenge namwe.

Weruzgi pakwiza kwa Khristu

³Mwa wabali, tikwenera kumuwonga Chiuta mazuwa ghose chifukwa cha imwe nga ndi umo kuli kwenerera, chifukwa chipulikano chinu chikukulirakulira chomene ndiposo kutemwana kwa waliyose wa imwe ku yumoza na munyakhe kukukulirakulira.

⁴Ntheura ise nase tikuthumbwira mwa imwe mwa wa mpingo ya Chiuta chifukwa chakulimbikira kwinu na chipulikano chinu mukati mu kuzikizgika na mu visuzgo vyinu ivyo mukuzizipizga.

⁵Uwu ndi ukaboni cuti weruzgi wa Chiuta ngwa kunyoroka, mwakuti mupimike kuwa wakwenerera mu Ufumu wa Chiuta weneuwo sono mukukomwerapo.

⁶Pakuti Chiuta ndi murunji ndipo wizamkulanga na visuzgo hebawo wakumusuzgani.

⁷Ndipo imwe mukusuzgika sono, wati wamupumuzgani pamoza na ise. Wizamkuchita ivi ndi Fumu yithu Yesu para wamukwiza kufuma kuchanya pamoza na wangelo wakhe wankhongono,

⁸mu dimi la moto kwiza kalanga awo walije kumanya Chiuta, na awo wakureka kupulikira Uthenga Uweme wa Fumu yithu Yesu.

⁹Wamkusuzgika na chilango cha pharaniko la muyirayira, ndipo wamkuchimbizgikapo panthazi pa Fumu ndiposo na pa uchindami wa nkhongono zakhe.

¹⁰Para Fumu yamkwiza, yamkuchindikika na wantru wakhe na kurumbika na wose awo wakupulikana nayo. Imwe namwe mwamkuwa pamoza nawo pakuti mukapulikana na Uthenga Uweme uwo tikamuphalirani.

¹¹Pa chifukwa ichi tikumuromberani mazuwa ghose, cuti Chiuta wamupimani kuwa wakwenerera kuchemeka kwinu ndipo wafiske khumbo lose liweme na mlimo wa chipulikano mu nkhongono zakhe.

¹²Mwakuti zina la Fumu yithu Yesu lichindikike mwa imwe, imwe namwe muchindikike mwa iyo, kwakuyana na uchizi wa Chiuta withu na wa Fumu yithu Yesu Khristu.

2 WaTesalonika 2

Muheni Yura

¹Mwa wabali za kwiza kwa Fumu yithu Yesu Khristu, ndiposo pa za kuwungana kwithu kuti tikumane nayo, tikumuウェyani kuti,

²mureke kutimbanizgika luŵiro mu maghanoghano nesi kuŵa na phyumphyu chifukwa cha mzimu panji mazgu panji karata iyo yikuŵa nga yafuma kwa ise na mazgu ghakuti zuŵa la Fumu sono lafika.

³Mungazomerezganga kuti munthu yunji wamupusikani mu nthowa yiliyose. Pakuti zuŵa lira lamkwiza chara mpaka chigaruka chize danga ndipo munthu muheni chomene yura wavumbukwe, yumoza uyo ngwa ku Gehena,

⁴uyo wakususka na kujikuzga pachanya pa icho ânthu âkuti ndi chiuta panji icho wakuchisopa. Wakunjira na kukhara mu Nyumba ya Chiuta na kujiphara kuti Chiuta ndiyo.

⁵Kasi mukukumbuka chara kuti para nkhaŵa ndichali namwe, nkhamuphalirani ichi vinthu ivi?

⁶Ndipo sono mukumanya icho chikumukanizga kuti wakavumbukwe pa nyengo yakhe.

⁷Pakuti cha muchindindi cha kwananga chayamba kale kuchitika, kweni icho chamkuchitika kuti chamkufiskika chara mpaka uyo wakukanizga kwananga wafumepo.

⁸Ndipo penepapo Muheni Yura wamkuvumbukwa, mweneuyo Fumu Yesu wizamkumumyangura na muvuchi wa mu mlomo wakhe, na kumumara na kuwoneka kwa kwiza kwakhe.

⁹Kwiza kwa muheni yura na milimo ya Satana kwamkuŵa na khongono zose na vya munthondwe vyakupambanapambana na vimanyikwiyo vya utesi,

¹⁰ndiposo na kuplesika kose kwakubendera kwa awo wamkuplesika ânthu awo âmkulangika chifukwa cha kukana kutemwa na unenesko ndipo nttheura âponoskenge.

¹¹Nttheura Chiuta wati waâatumirenge khongono ya usovyi kuti âpulikane vya utesi,

¹²mwakuti wose âwasusike awo âkapulikana na unenesko chara, kweni âkakondweranga mu kuchita uhensi.

Mulikusoreka kuti muponoskeke

¹³Kweni ise tikwenera kumuwonga Chiuta nyengo zose chifukwa cha imwe mwa wabali âkutemweka na Fumu, pakuti Chiuta wakamusorani imwe

kufuma ku mutendeko kuti muponaskeke, kwizira mu kusukika na Mzimu na kupulikana na unenesko.

¹⁴Pa ichi mukachemeka kwizira mu Uthenga withu Uweme mwakuti mupokere uchindami wa Fumu yithu Yesu Khristu.

¹⁵Ntheura mwa wabali, imilirani nganganga ndipo mukoreske maluso agho tikamusambizgani mu mazgu gha pa mlomo na mu makarata.

¹⁶Fumu yithu Yesu Khristu iyomwene, na Chiuta Wadada, uyo wakatitemwa na kutipa chikhwimisko cha muyirayira na chigomezgo chiweme mu uchizi wakhe,

¹⁷wakhwimiske mitima yinu na kujikhozga mu milimo yose yiweme na mu mazgu.

2 WaTesalonika 3

Mutiromberenge

¹Pa umaliro mwa wabali mutirombere kuti mazgu gha Fumu gharutilire kutandazgika na kuchindikika nga ndi umo vikachitikira kwa imwe.

²Mutirombereso kuti Chiuta watithaske ku wantru waheni na wakubendera. Pakuti ndi wose chara awo wali na chipulikano.

³Kweni Fumu njakugomezgeka, ndipo yiti yimukhozgani na kumuvikirirani kwa Muheni yura.

⁴Ndipo tili na chigomezgo mwa Fumu na vy a imwe kuti ndipo muti murutilirenge kuchita ivyo tikumulangulani.

⁵Fumu yirongozge mitima yinu kuti mumanye kutemwa kwa Chiuta, na kuzizipizga kwa Khristu.

Kuchenjezga wantru kuti wagwirenge nchito

⁶Mwa wabali, mu zina la Fumu yithu Yesu Khristu, tikumulangulani kuti, mufumeko ku wabali awo mbakata ndipo wakureka kukhara kwakuyana na visambizgo ivyo tikawasambizga.

⁷Pakuti imwe mwekha mukumanya ivyo mukwenera kuchita nga ndi umo tikachitiranga. Ise kuti tikaŵa wakata chara para tikaŵa na imwe.

⁸Kuti tikarya icho chikaŵa cha muntru waliyose kwambula kulipira chara, kweni tikatokatokanga ndipera nanga tivuke. Tikachita mlimo muhanya na usiku, mwakuti tireke kuzotofya muntru waliyose wa imwe.

⁹Tikachita ichi kuti panji tilije mazaza ghakurombera wovwiri chara, kweni tikakhumba kuti timupani bambiro lakuti murondezge.

¹⁰Pakuti apo tikaŵa namwe tikamupani languro ili lakuti, “Usange munthu wakukhumba kuchita mlimo chara, wareke na kurya.”

¹¹Chifukwa tikupulika kuti mukati mwinu ūalimo ūanji awo mbakata, ūamwendañato kwambula kuteŵeta mlimo uliwose.

¹²Mu zina la Fumu Yesu Khristu, tikuŵalangula na kuŵachenjezga ūanthu ūa ntheura kuti ūachitenge mlimo na kufwasa kuti ūarye chakurya chakujiteŵetera ūekha.

¹³Kweni imwe mwa ūabali, mureke kuvuka pakuchita uweme.

¹⁴Usange walimo yumoza mukati mwinu uyo wakukana kupulikira mazgu agha talemba mu karata iyi, manyani munthu uyo ndipo mureke kwendezgana nayo, mwakuti soni zimukore.

¹⁵Kweni mureke kumupima nga ndi murwani, kweni mumuchenjezge nga ndi munyinu.

Mazgu gha umaliro

¹⁶Sono Fumu ya mutende iyoyene, yimupani mutende nyengo yose na mu nthowa yiliyose. Fumu yiŵenye na imwe mose.

¹⁷Ine Paulosi nkhulemba matauzgo agha na woko lane. Ichi ndi chimanyikwiro chane mu karata wane waliyose. Ntheura ndimo ine nkhulembra.

¹⁸Uchizi wa Fumu yithu Yesu Khristu uŵenye na imwe mose.

1 Timote

1 Timote 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, wakutumika wa Khristu Yesu, na languro la Chiuta Muponoski withu na Khristu Yesu chigomezgo chithu.

²Kwa Timote mwana wane mwenemwene mu chipulikano. Uchizi, lusungu na mutende vy'a kufuma kwa Chiuta Dada na kwa Khristu Yesu, Fumu yithu.

Chenjezgo pa visambizgo vya utesi

³Nga ndi umo nkhakuchiskira para nkharutanga ku Makedoniya, khara ku Efeso, kuti uŵalangure ūanthu ūanji mwakuti ūareke kusambizga vigomezgo vinyakhe vyakupambana,

⁴panji nesi kutegherezga ku vidokoni na kupanjerezga ndondomeko yambula kumara ya mafuko. Ivi vikuwuska waka mphindano kuruska kusambizga kwa vya uChiuta uko nkhwa mu chipulikano.

⁵Kweni urato wa languro lithu, nkhutemwa kwakufuma mu mtima uweme na njuŵi yiweme ndiposo na mu chipulikano chambula kuplesikizga.

⁶Ūanthu ūanji ūali kupatukako ku vinthu ivi ndipo ūapurukira ku vyakuyowoya vyawaka,

⁷pakukhumba kuŵa ūamanyi-marango, kwambula na kupulikiska mazgu agho ūakuyowoya nanga nkhuzimanya fundo izo ūakukhomekezga.

⁸Sono tikumanya kuti marango ngaweme, usange munthu wakuchita kwakuyana na marango.

⁹Pakupulikiska ichi, kuti marango ghalikuŵikika chifukwa cha ūanthu ūarunji chara, kweni chifukwa cha ūachikana-marango na wambula kupulikira, ūambula Chiuta, ūakwananga, ūabendezi na ūakazuzi, ūakukoma ūawiskewo na ūanyinawo, vigeŵenga,

¹⁰Ūazaghali, ūakuchita ukazuzi na ūanarume ūanyawo, panji ūanakazi ūanyawo, awo ūakwiba ūanthu, ūatesi, ūakaboni ūa utesi na ivyo vikupambana na vigomezgo vya unenesko,

¹¹mwakuyana na Uthenga Uweme wa uchindami wa Chiuta wakutumbikika uwo ine ndakorezgeka nawo.

Viwongo chifukwa cha lusungu lwa Chiuta

¹²Nkhuwonga uyo wakandipa nkhongono izi, Khristu Yesu Fumu yithu, chifukwa wakandipima wakugomezgeka pakundimika mu uteŵeti wakhe,

¹³nangauli kale nkhamuyowoyerwa matusi, nkhamuzikizga na kumuchitira msinjiro, kweni wandilengera lusungu chifukwa nkhavichitanga mu ulemwa na mu kuwura kupulikana.

¹⁴Ndipo uchizi wa Fumu yithu ukafuruka pamoza na chipulikano na kutemwa ivyo vili mwa Khristu Yesu.

¹⁵Kayowoyerero aka nkha unenesko ndipo nkhakwenerera kupokererera chomene kakuti Khristu Yesu wakiza mu charu kuti waponoske âwakananga. Ndipo ine ndine wakudanga pa âwakananga.

¹⁶Kweni pa chifukwa ichi nkharengerekera lusungu kuti mwa ine nga wakwananga kwakuruska, Khristu Yesu warongore kuzizipizga kwakhe kwakufikapo kuâwa chiyerezgero ku awo âwati âwapulikane mwa iyo kuti waâwe na umoyo wa muyirayira.

¹⁷Ntheura kwa Karonga wa muyirayira, wakukhalirira swii, wambula kuwoneka, Chiuta uyo ndi yekha na yekha kuâwenge nchindi na uchindami kwa muyirayira swii! Ameni.

¹⁸Languro ili nkhupereka kwa iwe Timote mwana wane kwakuyana na mazgu gha uchimi agho ghakayowoyeka na vya iwe. Usange wakhuâwirizgika nagho, urwe nkhondo yiweme.

¹⁹Rutilira mu chipulikano chako na mu njuâwi yiweme. Wanthu âwanji kuti âwakupulikira njuâwi zawo chara, ntheura chipulikano chawo chabwanganduka.

²⁰Mukati mwawo muli Himenaya na Alekizandara, awo ndili kuâwapereka kwa Satana mwakuti âwasambizgike kureka kutuka Chiuta.

1 Timote 2

Vya kusopa

¹Sono pakudanga pa vyose, nkhukuchiska kuti maâweyerero, malurombo, kuromberana na viwongo vichitikirenge âwanthus wose,

²âwakaronga na wose awo âwali na nchito zikuruzikuru mwakuti tiâwenge na umoyo wakufwasa na wa mutende, mu kusopa Chiuta na nchindi mu nthowa yiliyose.

³Ichi nchiweme ndipo nchakuzomerezgeka pa maso pa Chiuta Muponoski withu,

⁴uyo wakukhumba kuti âwanthus wose âwaponoskeke ndipo âwize ku umanyi wa unenesko.

⁵Pakuti pali Chiuta yumoza, ndipo Mphemaniski pakati pa Chiuta na munthu nayo njumoza pera, uyo ndi Khristu Yesu,

⁶mweneuyo wakajiperekā yekha kuti wawombole wānthu wose, icho mbukaboni pa icho chikāwako pa nyengo yakwenerera.

⁷Pa ichi nkhimikika kuŵa mupharazgi na wakutumika, (nkhuyowoya unenesko kuti nkheteta chara) kuŵa musambizgi wa wāmitundu mu chipulikano na mu unenesko.

⁸Nkhukhumba kuti mu malo ghose para wānarume wākuomba wākwezenge mawoko ghawo kwa Chiuta mwa nchindi kwambula ukari panji zawe.

⁹Nkhukhumbaso kuti wānakazi nawo wāvwarenge makora, ndipo mwamahara, mukuwoneka makora kwambula kuruka sisi na kujitzga na golide, panji na mikanda yakuzirwa ndiposo na vyakuvwara vyā mtengo,

¹⁰kweni na milimo yiweme nga ndi umo kukwenerera wānakazi awo wākuti mbasopisopi.

¹¹Wānakazi wākwenera kusambira mwachisisi na mwa kujiyuyura.

¹²Nkhuzomerezga chara kuti mwanakazi wasambizge nesi kuwa na mazaza pa wānarume. Iyo wakharenge waka chisisi.

¹³Pakuti Adamu ndiyo wakadanga kulengeka, ndipo pamanyuma Eva,

¹⁴Ndiposo kuti ndi Adamu uyo wakapusikika chara, kweni mwanakazi na kuswa dango la Chiuta.

¹⁵Kweni mwanakazi wamkuponoskeka pakubaba wāna, usange wakukhalirira mu chipulikano, mu kutemwa, mu utuwā na kuziza.

1 Timote 3

Kwenerera kwa wārongozgi wā mpingo

¹Kayowoyerō aka nkhakuneneska ako kakuti, usange munthu yose wakunwekera mlimo wa ulawiriri, wakhumba mlimo wakuzirwa.

²Ntheura mulawiliri wakwenera kuŵa wambula kalema, munthu wa mwanakazi yumoza, wakujikora, wa mtima uweme, wa nchindi, wakupokerera wālendo, musambizgi wakufikapo,

³młowevu chara, wambula zawe, kweni wakuzika, wambula mphindano, wambula kutemwa ndarama.

⁴Wakwenera kurongozga na kuhazika makora wā mu nyumba yakhe, na kusambizga wāna wākhe kumupulikira na kumuchindika mu nthowa yose.

⁵Pakuti usange munthu wakutondeka kurongozga makora wā mu nyumba yakhe, kasi wangapwererera uli mpingo wa Chiuta?

⁶Wareke kuŵa munthu uyo wazgoka sonosono, mzire wajitukumule na kujikuzga ndipo wasuslike nga ndi umo Satana wakasuskikira.

⁷Waŵenge munthu uyo wose âkumurumba na âkuwaro kwa mpingo wuwo, mzire walengeskeke na kuwira mu chipingo cha Satana.

Ŵateŵeti ūa mpingo

⁸Ŵateŵeti ūa mpingo nawo âkwenera kuŵa ūa nkharo yiweme, âneawo mazgu ghawo ghakugomezgeka, âkutandara mu kumwa vyakulôezga chara, nanga nkhetemwa ndarama za marikho.

⁹Âkwenera kukoreska cha muchindindi cha chipulikano na njuŵi yiweme.

¹⁰Nawoso muŵayezge danga, ndipo usange âaliye kafukwa kalikose, rekani âteŵete nga mbateŵeti.

¹¹Ânakazi nawo âkwenera kuŵa ūa nkharo yiweme, âkusesa chara, âkujikora na âkugomezgeka mu vyose.

¹²Ŵateŵeti âkwenera kuŵa âfumu ūa mwanakazi yumoza, ndipo waŵe âkumanya kurongozga makora âana âwao ūa mu nyumba yawo.

¹³Pakuti awo âkuchita makora mlimo wawo wa uteŵeti âkujitorera zina liweme ndipo âkumanya kuyowoya na chikanga pa vya chipulikano chawo mwa Khristu Yesu.

Chamuchindindi cha chisopo chikuru

¹⁴Nkhugomezga kwiza kwa iwe sonosono, kweni nkulemba visambizgo ivi kwa iwe mwakuti,

¹⁵usange ndaziurika ungamanya umo munthu wakwenera kukhalira mu Nyumba ya Chiuta iyo ndi mpingo wa Chiuta wamoyo, mzati na wakukhözga unenesko.

¹⁶Nadi, cha muchindindi cha chisopo chithu nchikuru icho chikuti, Iyo wakawoneka mu thupi, wakarongoreka kuti ndi murunji na Mzimu, wakawoneka na ângelo. Wakapharazgika mu vyaru vyose, ūa mu charu âkapulikana, ndipo wakatorekera kuchanya mu uchindami.

1 Timote 4

Ŵasambizgi ūtesi

¹Sono Mzimu wakuyowoya pakweru kuti mu nyengo za umaliro, ânji âwizamkupatukako ku chipulikano pakutegherezga ku mizimu yitesi na vigomezgo vya viŵanda.

²Kwizira mu upusikizgi wa ânthu ūtesi, awo njuŵi zawo zili kukurungara,

³ŵeneawo ūakukanizga kutora panji kutengwa, na kuŵalangula kuti ūaziŵizge vyakurya vinyakhe, ivyo Chiuta wakavilenga kuti awo ūakupulikana na kumanya unenesko, ūapokere na kuwonga Chiuta.

⁴Pakuti chose icho Chiuta wali kulenga nchiweme, ndipo palije icho chingakanika usange chikupokereraka na kuwonga.

⁵Pakuti ntheura chapataliskika na mazgu gha Chiuta na lurombo.

Muteŵeti muweme wa Khristu Yesu

⁶Usange ukupereka visambizgo ivi ku ūabali, uti uŵenge muteweti muweme wa Khristu Yesu, wakulereka mu mazgu gha chipulikano na chigomezgo chiweme icho uli kurondezga.

⁷Kweni wukako ku vidokoni ivyo ūanyokokuru ūakuyowoya. Ujisambizge kuŵa wakusopa Chiuta.

⁸Pakuti kusambizga thupi pa vya masōwero kuli na chandulo chichoko waka, kweni kujisambizga kusopa Chiuta, kuli na chandulo chikuru. Chifukwa kuli phangano la vya umoyo uno pera chara, kweniso na vya umoyo uwo ukwiza.

⁹Kayowoyeraka nkhakuneneska ndipo nkhakwenera chizomerezgo chose.

¹⁰Pakuti ku ichi tikutokatoka na kulimbalimba, chifukwa tili na chigomezgo icho chili mwa Chiuta wamoyo uyo ndi Muponoski wa ūanthu wose, chomenechomene awo ūakugomezga.

¹¹Uŵalangure na kuŵasambizga vyeneivi.

¹²Paŵavye munthu wayuyure uwukirano wako, kweni ujizgore kuŵa bambiro ku ūakhristu wose mu kayowoyeraka, mu kakhaliro, mu kutemwa, mu chipulikano na mu utozi.

¹³Uŵike mtima pakuŵawazgira ūanthu malembo, ndipo uŵapharazgire na kuŵasambizga ndiske ndize.

¹⁴Ungazerezganga chawanangwa icho uli nacho ndipo chikapika kwa iwe na mazgu gha uchimi apo ūarara ūa mpingo ūkawikangapo mawoko pa iwe.

¹⁵Uzgowere kuchita milimo iyi ndipo ujipereke ku vyeneivyo, mwakuti ūanthu wose ūawone kuti uteŵeti wako ukukura.

¹⁶Ujichenjerere iwe wamwene na ku visambizgo vyako. Koreska kuchita ntheura. Pakuti pakuchita ntheura uti ujiponoskenge wamwene na awo ūakukupulika.

1 Timote 5

Kuteŵetera ūanyithu

¹Ungachenyanga munthu murara, kweni umuchiskenge nga ndi wuso. Wawukirano wanyako ukharenge nawo makora nga mbanung'una wako,

²ŵakaziŵakuru nga mba nyoko, nga mbadumbu wako mu utuŵa wose.

³Uvichindikenge vyokoro ivyo ndi vyokoro nadi.

⁴Kweni usange chokoro chili na ŵana panji ŵazukuru, ŵana awo ŵayambe kusambira kufiska nchito zakuyana na usopisopi wawo ku mbumba yawo pakuwezgerapo ivyo ŵakatora ku ŵapapi ŵawo. Pakuti ichi ndicho nchakuzomerezgeka panthazi pa Chiuta.

⁵Chokoro icho ndi chokoro nadi ndipo chilije munthu wakuchovwira, chikuŵika chigomezgo chakhe chose mwa Chiuta, na kurutilira na maŵeyerero na malurombo muhanya na usiku.

⁶Kweni chokoro icho chikujikondweska na vya charu chili kufwa kale nanga chingâwa chamoyo.

⁷Uŵandulire vinthu ivi mwakuti ŵaŵenge ŵambula kalema.

⁸Usange munthu yunji wareka kuŵawovwira ŵabali ŵakhe, chomenechomene ŵa mu mbumba yakhe, ndiko cuti wakana chipulikano chakhe, ntheura ndi muheni kwakuruska wambula kupulikana.

⁹Kuŵavye mwanakazi wakulembeka cuti ndi chokoro pambere wandakwaniske virimika 60, ndipo waŵe uyo wali kutengwapo kwa mwanarume yumoza pera.

¹⁰Waŵe wa lumbiri luweme pa milimo yakhe yiweme, nga ndi uyo wakapwerereranga makora ŵana ŵakhe panji wakapokereranga ŵalendo, wakageziskanga malundi gha ŵakhristu, wakovviranga ŵanthu awo ŵakâwa mu visuzgo, ndipo uyo walera makora ŵana ŵakhe kuchita mlimo wose uweme.

¹¹Ureke kulemba vyokoro ivyo vichali viwukirano, pakuti para mathupi ghawo ghayamba kulamphalampha, ŵakupatukako kwa Khristu na kukhumba kutengwa.

¹²Ntheura vikususkika chifukwa chakuswa phangano lawo lakudanga.

¹³Ndiposo ŵakusambira ukata pakwendendeka ku nyumba iyi na iyi ndiposo mbakata pera chara, kweniso ŵakusesa, na kuŵa ŵamwendanato, ndipo ŵakwamba kuyowoya vinthu ivyo ŵalije kwenera kuyowoya.

¹⁴Ntheura nkhukhumba cuti vyokoro ivyo vichali viwukirano vitengweso na kubaba ŵana, ndiposo visungilire nyumba zawo, mwakuti vireke kumupa mwaŵi murwani cuti watitukenge.

¹⁵Pakuti viliko vyokoro vinji ivyo vili kupatukako kale ndipo vikurondezga nthowa ya Satana.

¹⁶Usange walipo mukhristu yunji wali na âwabali awo ndi vyokoro rekani wovwire vyokoro ivyo, mwakuti mpingo wa Chiuta upepusike ku uzitu uwu kuti wovwirenge vyokoro ivyo ndi vyokoro nadi.

¹⁷Rekani âwarara âwa mpingo awo âwakuchita makora mlimo wawo, âwapimike kuti mbakwenerera nchindi zikuru, chomenechomene awo âwakupharazga mazgu gha Chiuta na kusambizga.

¹⁸Pakuti malembo ghakuti, "Mureke kukaka mlomo wa nkhaâwi iyo yikubula tirigu," ghakutiso, "Wanchito wakwenerera kupokera njombe yakhe."

¹⁹Ureke kupulikira ku ivyo âwakumupacha navyo murara wa mpingo kwambula kuti vyakhözgeka na âwakaboni âwâwiri panji âwatatu.

²⁰Awo âwakurutilira mu kwananga, âwachenye pa maso pa wose, mwakuti âwanyawo wopenge.

²¹Pa maso pa Chiuta, na pa Khristu Yesu, ndiposo pa âwangelo âwakusoreka, nkhukulayizga kuti usunge malangulo agha kwambula kweruzgira lwande, na kuchita kwambula kutemwera.

²²Ureke kuchitira mu luâwiro pakuâwika mawoko pa munthu nesi kusangana na zakwananga za âwanthu âwanji, kweni ujisunge mu utuâwa wako.

²³Ungamwanga maji pera, kweni umwengepo na vinyo lichoko waka kuti wovvirike ku suzgo lako la mu nthumbo na maurwari agho ukuâwa nagho kaâwirikaâwiri.

²⁴Zakwananga za âwanthu âwanji zili pakweru, ndipo zikurazga ku weruzgi. Kweniso âwaliko âwanji awo zakwananga zaho zikwiza kawoneka pamanyuma.

²⁵Ntheura pera milimo yiweme nayo yikuwoneka waka pakweru, nanga ndi iyo yilije kuwoneka pakweru, kuti yingabisika chara.

1 Timote 6

¹Rekani wose awo âwali mu goliwoli la uzga âwapereke nchindi ku âwene-nchito âwawo, mwakuti zina la Chiuta na visambizgo vyakhe vireke kutukika.

²Awo âwali na âwene-nchito âwakhristu, âwareke kuyuyurika pakuti mbabali mu chipulikano. Kweni âwakwenera kuâwateâwetera makora, pakuti awo âwakusanga chandulo mu kuteâweta kwawo, mbakupulikana na âwakutemweka. Ivi ndivyo ukwenera kuâwasambizga na kuâwachiska.

Chisambizgo cha upusikizgi na chuma chenecho

³Usange munthu yunji wakusambizga vinthu vinyakhe ndipo wakuzomerezgana chara na mazgu gha unenesko gha Fumu yithu Yesu Khristu na chisambizgo icho chikuyana na kusopa Chiuta,

⁴wakujitukumura na kumanya kalikose chara. Ngwakutimbanizgika mu kaghanaghaniro ndipo wakukhumba kususkana na kwambana na wānthu pa chifukwa cha mazgu. Vya ntheura vikuwuska sanje, kureka kupulikana, kusekana na kughaghaniranana viheni,

⁵na kususkana kwambula kumara mukati mu wānthu awo maghanogħano ghawo kuti ghakwenda makora chara, ndipo unenesko kuti ulimoso mwa iwo chara. Iwo wākupima kuti chisopo ndi nthowa yakusambazgiramo.

⁶Kusopa Chiuta na kukhorwa na ivyo munthu wali navyo, nkhwa chandulo chikuru.

⁷Pakuti tikizamo na kanthu kalikose chara mu charu, ndipo tifumengemo na kanthu kalikose chara.

⁸Kweni usange tili navyo vyakurya na vyakuvwara, ndi vyakukwanira kwa ise.

⁹Kweni awo wākukhumba kuwa wāsambazi wākuwa mu viyezgo na kuwira mu vipingo vya makhumbiro għanandi għa uchindere na ghakupweteka, agho ghakuwānijzga mu pharaniko na kutayika.

¹⁰Pakuti kutemwa ndarama nchisinkho cha mauheni ghose. Pakunweka kuwa na usambazi, wānji wali kupuruskika ku chipulikano chawo ndipo wali kujipweteka mu mitima na vyakuwīnya vinandi.

Kurwa nkhondo yiweme na chipulikano

¹¹Kweni iwe, wa munthu wa Chiuta, vichimbire vyose vyeneivi. Mtima wako uwe wakupenja urunji, kusopa Chiuta, chipulikano, kutemwa, kukhwima na kuzika.

¹²Urwenge nkhondo yiweme ya chipulikano, koreska umoyo wa muyirayira, weneuwo ukachemekerapo para ukazomera na kuphara chipulikano chako panthazi pa wakaboni wānandi.

¹³Panthazi pa Chiuta uyo wakupereka umoyo ku vinthu vyose, na pa Khristu Yesu uyo mu ukaboni wakhe panthazi pa Pontiyo Pilato wakapereka chizomerezgo chiweme.

¹⁴Nkhukulangula kuti usungilire vyeneivi kwambula banga panji kalema, mpaka Fumu yithu Yesu Khristu yizeso.

¹⁵Ivi vizamkuwoneka pa nyengo yiweme na Chiuta wa uchindami uyo yekha ndi Muwusi wa vyose, Karonga wa wākaronga na Fumu ya mafumu.

¹⁶Iyo yekha ngwa kukhalirira ndipo wakukhara mu ungweru uko munthu kuti wangasenderako chara. Palije munthu uyo wali kumuwonapo, panji nesi wangamanya kumuwona. Kwa iyo kuŵenge nchindi na muwuso wa muyirayira! Ameni.

¹⁷Uŵalangure awo mbasambazi mu charu, kuti âwareke kujikuzga nanga nkhugomezga mu usambazi wambula kukhora, kweni âwagomezge mwa Chiuta uyo wakupereka kwa wanangwa vyose ivyo tikukondwa navyo.

¹⁸Uŵalangure kuti âwachitenge uweme, kuti âwâwenge âwasambazi mu milimo yiweme, kuti âwâwenge âwanangwa ku âwanthu wose na kusangana na âwanyawo ivyo âwali navyo.

¹⁹Pakuchita ntheura âwamkujiwunjikira usambazi uwo uli nga ndi lufura luweme lwa umoyo wa kunthazi, mwakuti âwakapokerere umoyo uwo ngwenecho nadi.

²⁰Iwe Timote, sungilira makora icho chili kukorezgeka kwa iwe. Upatukeko ku mphindano zawkawaka za mu charu na kususkana kwa uchindere, uko âwanji âwakuti ndi mahara kweni kuti ndi mahara chara.

²¹Pakuti âwanji awo âwakujiphara kuti âwali na mahara, âwali kutaya chipulikano chawo. Uchizi uâwenge nawe.

2 Timote

2 Timote 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, wakutumika wa Khristu Yesu na khumbo la Chiuta kwakuyana na phangano la umoyo uwo uli mwa Khristu Yesu.

²Kwa Timote mwana wane wakutemweka. Uchizi, lusungu na mutende vyakufuma kwa Chiuta Dada na Khristu Yesu Fumu yithu.

Kuwonga na kuchiska

³Nkhuwonga Chiuta mweneuyo nkhumuteŵetera na njuŵi yiweme nga ndi umo âwakachitira âwasekuru âwane, para nkhukumbuka iwe kwambula kureka mu malurombo ghane muhanya na usiku.

⁴Para nkhukumbuka masozi ghako, nkhunweka chomene kuti ndikuwone mwakuti ndizure na chimwemwe.

⁵Nkhukumbuskika na vya chipulikano chako chenecho icho nchambula upusikizgi, chipulikano ichi chikadanga kuŵa mwa Loyisi âwanyokokuru, na mwa Yunike âwanyoko, ndipo nkhufikapo kuti chipulikano ichi chikukhara na mwa iwe wuwo.

⁶Ntheura nkhukukumbuska kuti, uchikhuŵirizge chawanangwa cha Chiuta icho chili mwa iwe kwizira mukuŵikapo mawoko ghane.

⁷Pakuti Chiuta kuti wakatipa Mzimu wakutipa wofi chara, kweni Mzimu wakutipa nkhongono, kutemwa na kujikora.

⁸Ntheura ureke kuŵa na soni pakuŵa kaboni wa Fumu yithu, panji na ine mukayidi wakhe, kweni usangane nane mu visuzgo chifukwa cha Uthenga Uweme mu nkhongono ya Chiuta,

⁹uyo wakatiponoska na kutichema na ncemo yituŵa, kwakuyana na milimo yithu chara, kweni kwakuyana na dazgo na uchizi wakhe, uwo ukapika kwa ise mwa Khristu Yesu kale chomene.

¹⁰Ndipo sono kwarongoreka pakuwoneka kwa Muponoski withu Khristu Yesu, mweneuyo wakamarizga nyifwa na kwiza na umoyo wambulara kuvunda mu Uthenga Uweme.

¹¹Chifukwa cha Uthenga Uweme weneuwu nkhimikika kuŵa mupharazgi, wakutumika na musambizgi.

¹²Ndipo ntheura nkhukomwa mu vinthu ivi. Kweni kuti ndili na soni chara chifukwa nkhumanya mweneuyo ndili kupulikana nayo ndipo nkhugomezga kuti wali na nkhongono za kusungilira icho wandikorezga kufikira zuŵa lira.

¹³Rondezga chirongorero cha mazgu gha unenesko agho wapulika kwa ine, mu chipulikano na mu kutemwa ivyo vili mwa Khristu Yesu.

¹⁴Sungilira unenesko uwo uli kukorezgeka kwa iwe na Mzimu Mutuŵa uyo wakukhara mwa ise.

¹⁵Ukumanya cuti wose awo âwali mu Asiya âwali kundireka. Mukati mwawo muli Fugelo na Heremogene.

¹⁶Fumu yilengere lusungu mbumba ya Onesiforo, pakuti nyengo na nyengo wakawezgerangapo mtima wane ndipo wakâwa na soni na kukakika kwane chara.

¹⁷Kweni wakati wafika ku Romu, wakandipenjiska na phamphu mpaka wakandisanga.

¹⁸Fumu yimuzomerezge cuti wizakasanga lusungu kufuma kwa Fumu pa zuŵa lira! Ndipo iwe ukumanya makora uteŵeti wose uwo wakapereka ku Efeso.

2 Timote 2

Musilikari wakugomezgeka wa Khristu Yesu

¹Ntheura iwe wa mwana wane, uŵe wankhongono mu uchizi uwo uli mwa Khristu Yesu,

²ndipo icho ukapulika kwa ine panthazi pa âwakaboni âwanandi, ndipo uchikorezge ku âwanthu âwakugomezgeka awo nawo âwangamanya kusambizga ânyawo.

³Usangane nane mu visuzgo, nga ndi musilikari muweme wa Khristu Yesu.

⁴Musilikari uyo wali pa mlimo wakujitangwaniska na ivyo âwakuchita âwanthu waka chara, chifukwa wakukhumba kukondweska uyo wakamulemba.

⁵Munthu uyo wakuchita masôwero gha chipharizgano cha kuchimbira, cuti wakumanya kupoka mphumphu chara usange wakureka kusungilira marango gha chipharizgano.

⁶Ndipo mulimi uyo wakutokatoka chomene pa mlimo wakhe ndiyo wakudanga kupoka chigâwa cha vipambi.

⁷Ughanaghanenge na ivyo nkuyowoya pakuti Fumu yiti yikovwire cuti vyose uvipulikiske.

⁸Ukumbukenge Yesu Khristu wa mu mphapu ya Davide, mweneuyo wakawuka ku âwakufwa, umo wakupharazgikira mu Uthenga wane Uweme.

⁹Chifukwa cha Uthenga Uweme uwu nkhuwwara maunyoro nga nchigewenga. Kweni mazgu gha Chiuta cuti ngakukakika chara.

¹⁰Ntheura nkhuzizipizga vyose chifukwa cha âwakusoreka kuti nawo âwapokere chiponosko icho chili mwa Khristu Yesu pamoza na uchindami wa muyirayira.

¹¹Kayowoyeraka aka nkhakuneneska ako kakuti, “Usange tafwa pamoza nayo, tiwengeso âwamoyo pamoza nayo.

¹²Usange tikuzizipizga, tiwusengeso pamoza nayo. Usange tikumukana, iyo nayo wizamkutikana.

¹³Usange tikugomezgeka chara, iyo wakukhalirira mu kugomezgeka, pakuti wakujikana yekha chara.”

Muteŵeti wakuzomerezgeka

¹⁴Uâwakumbuskenge âwanthu pa ivi ndipo uâwachenjezge panthazi pa Fumu kuti âwareke kupindana pa vy a mazgu, ivyo vikovwira chara, kweni vikuâwananga âwakupulikizga.

¹⁵Uyezge chomene kujirongora kwa Chiuta nga wakuzomerezgeka, wanchito wambula kukhozgeka soni, na wakukhora makora mu Mazgu gha unenesko gha Chiuta.

¹⁶Kweni upatukeko ku mphindano zawkawaka, pakuti chitolerenge âwanthu mukurutilira mu uchikana Chiuta.

¹⁷Ndipo mazgu ghawo ghati ghanyeke nga chilonda cha zoza. âWanji mwa âwanthu aâwa ndi Himenaya na Fileto.

¹⁸Iwo âwali kupuruka kufuma ku nthowa ya unenesko, ndipo âwakuti kuwuka ku âwakufwa kuli kujumpha kale. âWakutimbanizga chipulikano cha âwanji.

¹⁹Kweni lufura lwakukhora lwa Chiuta lukukhalirira, ndipo luri na chidindo chakulembeka kuti, “Fumu yikuâwamanya awo mbakhe” ndipo “Yose uyo wakuzunura zina la Fumu, wapatukeko ku ubendezi.”

²⁰Mu nyumba yikuru kuti mukukhara viâwiya vy a golide na vy a siliva pera chara, kweniso muli viâwiya vy a makuni na vy a dongo. Vinyakhe vy a nchito yakuzirwa ndipo vinyakhe vy a nchito ya kuyuyuka.

²¹Usange munthu wakujiphotoru ku mauheni ghose agha, wati waâwenge nga ndi chiâwiya cha nchito yakuzirwa. Sono wati waâwenge wakupatulika na wakukhumbikwa chomene kwa mwenecho wa nyumba na wakunozgeka kuteŵeta mlimo uliwose uweme.

²²Ntheura wukako ku makhumbiro gha uwukirano wako ndipo urato wako uâwe pa urunji, chipulikano, kutemwa na mutende pamoza na awo âwakuchema Fumu na mtima wakutowa.

²³Ureke kuâwapo pa mphindano za kupusa na zambula kupulikikwa, pakuti ukumanya kuti zikuwuska zawe.

²⁴Ndipo muteŵeti wa Fumu wareke kuŵa wa mbembe kweni waŵenge na lusungu ku waliyose, kuŵa musambizgi wakufikapo na wakuzizipizga,

²⁵mweneuyo na mtima wakuzika wakuŵarongozga awo ūakususkana nayo, panji Chiuta wangawapa mwâwi kuti ūang'anamuke na kumanya unenesko,

²⁶ndipo ūangafwanthamuka ku chipingo cha Satana uyo wakaŵakora, mwakuti ūachitenge ivyo wakukhumba.

2 Timote 3

Urongozgi wa umaliro

¹Kweni umanyi ichi kuti mazuŵa gha umaliro, nyengo zinonono ziti zizenge.

²Pakuti ūanthu ūati ūaŵenge ūakujitemwa, ūakutemwa ndarama, ūakujikuzga, ūakujîwîkamo, ūakutuka Chiuta, ūambula kupulikira ūapapi, ūambula kuwonga, ūabendezi,

³Ūambula kutemwa ūanyawo, ūanonono, ūa kusesa, ūambula kujikora, ūakari, ūakutinkha uweme,

⁴Ūakwendera mphiska ūanyawo, ūakajilange, ūakuzura na kujikuzga, ūakutemwa kujikondweska kuruska kutemwa Chiuta,

⁵Ūakukora luso lwa chisopo, kweni ūakukana nkhongono yakhe. Upatukeko ku ūanthu ūa ntheura.

⁶Pakuti ūanji mukati mwawo ūakunjira mu nyumba za ūanthu na kupleska ūanakazi ūatechitechi awo mbakunyekezgeka na zakwananga, ndipo ūakuguzika na makhumbiro ghakupambanapambana.

⁷Ūanakazi awo ūakupulikizga ku waliyose ndipo kuti ūangafika pakuwumanya unenesko chara.

⁸Nga ndi umo Yane na Yambure ūakasuskira Mozesi, ntheura ndimo ūanthu aŵa nawo ūakususkira unenesko, ūanthu ūa maghanoghano ghakwanangika ndipo ūali na chipulikano cha utesi.

⁹Kweni ūati ūarutilire chara, pakuti waliyose wati wawonenge pakweru kupusa kwawo nga ndi umo ūakachitira Yane na Yambure.

Mazgu gha umaliro

¹⁰Sono iwe warondezga kusambizga kwane, nkharo yane, urato wane wa umoyo, chipulikano chane, kuzizipizga kwane, kutemwa kwane, kukhwima kwane,

¹¹kuzikizgika kwane, visuzgo vyane. Ukumanya ivyo vikandiwira mu Antiyoke, ku Ikonoya ndipo na ku Lisitira uko nkhazikizgika chomene. Ndipouli Fumu yikandithaska ku vyose vyeneivi.

¹²Nadi wose awo âwakukhumba kuâwa âwasopisopi mwa Khristu Yesu, âwati âwazikizgikenge.

¹³Kweni âwanthu âwaheni na âwakupusika, âwati âwarutilire mu uheni wawo, kupusika âwanyawo na kujipusika iwo âwenecho.

¹⁴Kweni kwakuyana na iwe, rutilira mu ivyo uli kusambira na kuvigomezga nkhanirankhanira mbunenesko pakuti ukuâwamanya awo âwakakusambizga,

¹⁵ndipo kuti kwamba ku wanichi wako, uli kumanya Malembo Ghatuâwa agho ghakumanya kukufiska ku mahara agho ghangakusambizga vy a chiponosko kwizira mu chipulikano mwa Khristu Yesu.

¹⁶Malembo ghatuâwa ghose ghali kukhuwirizgika na Chiuta ndipo nga chandulo pakusambizga, ghakuchenya uyo wasovya, kunozga na kusambizga mu unenesko,

¹⁷Mwakuti munthu wa Chiuta, waâwenge wakufikapo wakunozgekera nkhanira mlimo wose uweme.

2 Timote 4

¹Nkhukulangula pa maso pa Chiuta na Khristu Yesu uyo wizamkweruzga âwamoyo na âwakufwa, ndipo chifukwa cha kwiza kwakhe na Ufumu wakhe.

²Pharazga mazgu. Uâwe muhanya kupharazga, pa nyengo yiweme na pa nyengo yiheni. Uâwakhorweske âwanthu, uâwachenyne na kuâwachiska. Uâwe wambula kutondeka mu kuzizipizga na mu kusambizga.

³Pakuti nyengo yikwiza apo âwanthu âwamkukana kutegherezga ku chisambizgo chenecho, kweni pakuâwa na makutu ghakunyenyerâ âwamkujiunjikira âwasambizgi âwakuyana na makhumbiro ghawo,

⁴âwamkureka kupulika unenesko na kupulikizga ku vidokoni.

⁵Kweni iwe, khara wakunozgeka nyengo zose, zizipizga visuzgo, chita mlimo wakupharazga, fiska uteâweti wako.

⁶Kweni ine ndili muchanya kupereka umoyo wane pa jochero nga ndi sembe ndipo nyengo yane yakuwukiramo yafika.

⁷Ndarwa nkhondo yiweme, ndafiska chipharizgano chane ndiposo ndasungilira chipulikano chane.

⁸Kweni sono yili kundiâwikira mphumphu ya urunji, iyo Fumu mweruzgi wa urunji, yamkundipa pa zuâwa la weruzgi. Ndipo yamkundipa ine pera chara, kweni na âwanthu wose awo âwakutemwa kwizaso kwakhe.

Mazgu ghakusambizga Timote

⁹Yezga chomene kuti wize luâwiro kwa ine.

¹⁰Chifukwa Dema pakutemwa charu ichi cha lero wali kundireka na kuruta ku Tesalonika. Keresene wali kuruta ku Galatiya ndipo Tito wali kuruta ku Dalamatiya.

¹¹Luka pera ndiyo wali nane. Umutore Mariko ndipo wize nayo kuno chifukwa ngwa nchito chomene pakuteŵetera ine.

¹²Tikiko ndamutuma ku Efeso.

¹³Para ukwiza unditorereko chakuwwara chane icho nkhachireka na Karapo pa dowoko la Turowa ndiposo na mabuku ghane, chomenechomene ghara gha vikumba.

¹⁴Alekizandara mufuzi wa mkuŵa, wali kundipweteka chomene. Fumu yamkumuwezgera kwakuyana na ivyo wali kuchita.

¹⁵Iwe nawe uchenjere nayo chifukwa wakasuska chomene Uthenga withu.

¹⁶Pakujivikirira kwane kwa pakudanga, pakaŵavye wakundovwira, wose ŵakandigwenthia na kundireka ndekha. Mphanyi Chiuta waŵagowokera.

¹⁷Kweni Fumu yikawâa pamoza nane, yikandikhomeska kuti ndiphazarazge mazgu ghose gha Uthenga, kuti ŵamitundu wose ŵawupulike. Chiuta ndiyo wakundithaska ku mlomo wa nkharamu.

¹⁸Fumu yiti yindithaskenge ku uheni uliwose na kundiponoska ndisuke ndifike ku Ufumu wakhe wa kuchanya. Kwa iyo kuŵenye uchindami kwa muyirayira swii. Ameni.

Kutauzga kwa umaliro

¹⁹Umutauzge Prisira na Akwila na mbumba ya Onesiforo.

²⁰Erasito wakakhalira mu Korinte. Trofimo ndiyo nkhamureka murwari mu Mileto.

²¹Wendeske luŵiro kwiza kuno pambere nyengo ya chiwuvi yindambe. Yubulo, Pude, Lino, Kilaudiya ndiposo ŵakhristu wose ŵakukutauzga.

²²Fumu yiŵenye na mzimu wako. Uchizi uŵenye nawe.

Tito

Tito 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, muteŵeti wa Chiuta na wakutumika wa Yesu Khristu. Wakutumika pa chifukwa cha kurutirizga chipulikano cha âwakusoreka âwa Chiuta na umanyi wa unenesko, ivyo kwakuyana na usopisopi,

²vili kwima pa chigomezgo cha umoyo wa muyirayira uwo Chiuta, uyo wakutetapo chara, wakapangana kale chomene.

³Ndipo Chiuta pa nyengo yakwenerera wali kuwoneka mu mazgu ghakhe kwizira mu upharazgi weneuwo ndili kukorezgeka na languro la Chiuta Muponuski withu.

⁴Kwa Tito, mwana wane mwenemwene mu chipulikano cheneicho tikusanganamo. Uchizi na mutende vyakufuma kwa Chiuta Dada na Khristu Yesu Muponuski withu viŵenge na iwe.

Mlimo wa Tito ku Kerete

⁵Ichi ndicho chifukwa nkhakurekera ku Kerete kuti unozge vyose ivyo vikâwa vyakubudika ndiposo kuti wimike âwarara âwa mpingo mu muzi uliwose nga ndi umo nkhakurongozgera.

⁶Murara wa mpingo wakwenera kuâwa munthu wambula kalema, wakwenera kuâwa mwanarume wa mwanakazi yumoza pera. Wana âwakhe âwâwe âwakupulikana mwa Yesu ndiposo âwareke kuâwa âwa lumbiri luheni panji âwambula kweruzgika.

⁷Uyo ndi mulawîliri, pakuâwa mulinda wa nchito ya Chiuta, wakwenera kuâwa munthu wambula kalema. Wareke kuâwa munthu wakujitukumura, wambembe panji wakukaripa luŵiro, panji mlowevu, panji wa viwawa panjiso wakutemwa ndarama

⁸Kweni waâwe wakupokerera âwalendo, wakutemwa uweme, wakujisunga, murunji, mutuâwa na wakujikora.

⁹Waŵenge munthu wakukoreska mazgu gha unenesko, nga ndi umo ghakusambizgikira mwakuti wamanye kuchiska âwanyakhe na kusambizga kwa unenesko, na kuâtonda awo âwakususkana nagho.

¹⁰Pakuti âwaliko âwanthu âwanandi âwambula kweruzgika, chomenechomene âwakuyowoya vyâa wakawaka ndipo mbapusikizgi, kufuma ku âwakukotoreka.

¹¹Âwakwenera kuchetamiskika chifukwa âwakutimbanizga mbumba za msuma pakusambizga chifukwa cha chandulo chiheni icho âwaliye mazaza ghakuti âwasambizge.

¹²Yumoza wa nchimi zaho na zaho wakati, "WaKerete mbatesi nyengo zose, vikoko vyakubendera, waryezi wakata."

¹³Ukaboni uwu ngwa unenesko. Ntheura ukwenera kuwachanya chomene kuti wawé na chipulikano chenecho,

¹⁴mu malo gha kutegherezga ku vidokoni vya chiYuda na ku malangulo gha wantru awo wakana unenesko.

¹⁵Ku awo mbakuphotoreka, vinthu vyose nyakuphotoreka. Kweni ku awo mbakukazuzgika na wambula kupulikana, palije kanthu ako nkhakuphotoreka. Maghanogħano ghawo na njuwi zaho nyakukazuzgika.

¹⁶Wakuzomera kuti wakumumanya Chiuta, kweni wakumukana mu vyakuchita vyawo. Mbakutinkhika, mbambula kupulikira, ndipo walije kwenerera kuchita kanthu kaweme.

Tito 2

Visambizgo vyenecho

¹Kweni iwe usambizgenge ivyo vikuzomerezgana na chisambizgo chenecho.

²Uwaphalire wanarume wakuru kuti wakharenge wakujikora, wakujipereka, wakughanaghana makora, wakukhoma mu chipulikano, mu kutemwa na mukuzipizga.

³Ntheura pera uwaphalire wakaziwakuru nawo kuti wawenge wa nchindi mu makhaliro kwa Chiuta kwakuyana na wanakazi wakutowa mu mtima. Wareke kuwa wakusesa, panji wazga wa vyakulowezga. Wakwenera kusambizga icho nchiweme,

⁴mwakuti wasambizgenge ncembere kutemwa wafumu wawo na wana wawo,

⁵kuti wawenge wakughanaghana makora, wakulangwa, wakuteweta milimo ya mu nyumba zaho, walusungu, ndipo wakupulikira wafumu wawo. Ntheura mazgu gha Chiuta kuti ghagayuyurika chara.

⁶Ntheura pera uwaphalire wanarume wawukirano, kuti wawenge wakujikora.

⁷Mu vinthu vyose iwe nawe ukwenera kuwa bambiro pakuchita nchito ziweme. Mu kusambizga kwako urongore unenesko na phamphu,

⁸ndipo mazgu ghako ghawenge ghakupulikikwa kuti ghareke kususkika mwakuti murwani wako wakhozgekenge soni, na kuti waħavyenget kanthu kaheni kakuyowoya na za ise.

⁹Wateweti nawo uwaphalire kuti wapulikirenge wene-nchito wawo na kuwakhorweska mu vinthu vyose. Wareke kuwa wankhwesa,

¹⁰nesi kwiba, kweni ḫarongore uweme wose na kugomezgeka kwenecho, mwakuti mu vyose ḫatozgenge visambizgo nya Chiuta Muponoski withu.

¹¹Pakuti Chiuta warongora uchizi wakhe kuti ḫanthu wose ḫaponoskeke,

¹²pakutisambizga kuti tireke umoyo wa kumukana Chiuta, na wa makhumbiro gha charu. Ndipo mu umoyo withu mu charu ichi tiƿe ḫakujikora, ḫarunji, na ḫa umoyo wakuchindika Chiuta.

¹³Pakuti tikulindizga chigomezgo chithu chakutumbikika chakuwoneka kwa uchindami wa Chiuta withu Chikurukuru na Muponoski Yesu Khristu.

¹⁴Iyo wakajiperekwa chifukwa cha ise kuti watiwombole ku ubendezi wose na kuti wajiphotorere ḫanthu ḫakhe na ḫakhe awo mbakunweka kuchita milimo yiweme.

¹⁵Vinthu ivi ndivyo ukwenera kusambizga ndipo uchiske na kuchenya na mazaza ghose. Kuᬁavye munthu wakuderere iwe.

Tito 3

Makhaliro gha chikhristu

¹Uᬁakumbuske kuti ḫalambirenge ḫakuwusa na ḫamazaza kuti ḫawapulikirenge na kuᬁa ḫakunozgeka kuchita nchito yose yamagomezgeko.

²Wareke kumusesa munthu nanga nkhuᬁa ḫa mbembe, kweni ḫawenge ḫakuzika na ḫa nchindi ku ḫanthu wose.

³Pakuti nase kale tikaᬁa ḫakupusa, ḫambula kupulikira, na ḫakupuruka. Tikaᬁa ḫazga ḫa makhumbiro ghaheni na vyakukondweska vyakupambanapambana. Tikatandaranga mu kuchita uheni na bina. Tikatinkhika na ḫanthu ndiposo ise nase tikatinkhananga.

⁴Kweni apo uweme na kutemwa kwa Chiuta, Muponoski withu, kukawoneka,

⁵iyo wakatiponoska, kuti mpha chifukwa cha milimo iyo tikachita mu urunji chara, kweni ndi mu chifukwa cha lusungu lwakhe na lwakhe, kwizira mwa Mzimu Mutuᬁa uyo wakuperekwa kubabika kuphyia na umoyo uphya pakusuka zakwananga zithu.

⁶Mwa Yesu Khristu Muponoski withu, Chiuta mu uzari wakhe wakapungulira Mzimu pa ise,

⁷mwakuti tiƿe ḫakurunjiskika na uchizi wakhe na kuᬁa ḫahariri mu chigomezgo cha kuᬁa na umoyo wa muyirayira.

⁸Kayowoyeraka nkha unenesko. Ine nkhukhumba kuti ulimbikire pa vinthu ivi, mwakuti awo ḫakupulikana na Chiuta ḫajiperekwa pakuchita nchito ziweme. Vyeneivi nviweme ndipo vili na chandulo ku ḫanthu.

⁹Kweni unganjirirangapo chara pa mphindano zakupusa, pakujima mafuko, pa zawe ndiposo na pakususkana na vya marango, pakuti vyeneivi nvyambula chandulo ndipo nvyawakawaka.

¹⁰Kweni za munthu uyo ngwa mphatukano, usange wachenjezgeka kamoza panji kaŵiri, ureke kwenderana nayo.

¹¹Ukumanya kuti munthu wa ntheura, ngwa kupuruka na wakwananga. Iyo wakujisuska yekha.

Mazgu gha umaliro

¹²Para ndatuma Aritema panji Tikiko kwa iwe, upusumphe kwiza kwa ine ku Nikopoli, chifukwa nkhukhumba kuti nkhakhare kwenekura pa nyengo ya chiwubi.

¹³Yezga chomene kumovwira Zenasi, mumanyi-marango uyo pamoza na Apolo pakuwoneseska kuti kuŵavye kanthu ako âwangakavuka pa ulendo wawo.

¹⁴Wanthu âwithu nawo âwakwenera kusambira kujipereka pakuchita milimo yiweme kuti âwapereke wowwiri apo ukukhumbikwa. Umoyo wawo ureke kuâwa âwambula kupambika vipambi.

¹⁵Wose awo âwali na ine âwakukutauzga. Unditauzgireko awo âwakutitemwa mu chipulikano. Uchizi wa Chiuta uŵenenge na imwe mose.

Filemoni

Filemoni 1

¹Kufuma kwa ine Paulosi, uyo ndi kayidi chifukwa cha Khristu Yesu, pamoza na Timote mubali withu, kwa iwe Filemoni wakutemweka withu na muteŵeti munyithu,

²na Apiya mudumbu withu, na Arikipo musilikari munyithu ndiposo na mpingo uwo ukukumana mu nyumba yako.

³Uchizi na mutende vyakufumira kwa Chiuta Wadada na Fumu Yesu Khristu viŵe namwe.

Kutemwa kwa Filemoni na chipulikano chakhe

⁴Nkhumuwonga Chiuta wane nyengo zose para nkhukumbuka iwe Filemoni mu malurombo ghane.

⁵Pakuti nkhupulika za kutemwa na chipulikano icho uli nacho kwa Fumu Yesu ndiposo na kwa ŵatuŵa wose.

⁶Nkuromba kuti wenenawene winu mu chipulikano mphanyi wakwezga kamanyiro ka uweme wose uwo ngwithu mwa Khristu.

⁷Wa mubali wane, kutemwa kwako kwandipa kukondwa kukuru chomene na kundisanguruska pakuti mitima ya ŵatuŵa yavezgekeramo chifukwa cha iwe.

Paulosi wakuŵeyererera Onesimo

⁸Mwa ntheura, nanga ndingâwa na chikanga chikuru mwa Khristu chakutilangula kuchita icho nchakukhumbikwa,

⁹ndipouli chifukwa cha kutemwa, nkhukuŵeya ine Paulosi, nkaramba ndiposo sono ndili mukayidi chifukwa cha Khristu Yesu.

¹⁰Nkhukuŵeya mu malo mwa mwana wane Onesimo uyo wakazgoka kuŵa mwana wane mwa Khristu apo nkhaŵa mu gadi.

¹¹Kale Onesimo wakaŵa wambula chandulo kwa iwe, kweni sono ngwa chandulo kwa iwe na kwa ine wuwo.

¹²Sono nkhumuwezgera kwa iwe ndipo pakuchita ntheura nkhuŵa nga ndakutumizgira na mtima wane wuwo.

¹³Ndakhumbanga kuti wakharenge nane kuno kuti wandovwirenge mu malo ghako, apo ndili mu gadi chifukwa cha Uthenga Uweme.

¹⁴Ndipo kuti nkhakhumba kuchita ichi kwambula kuti iwe wazomera chara, mwakuti ureke kuchichizgika pakuchita lusungu, kweni ukwenera kuti uchite mu wanangwa wako.

¹⁵Panji ndicho chifukwa Onesimo wakawukako kwa iwe kwa kanyengo kachoko waka, mwakuti wavezgekere kwa iwe na kukhara nawe nyengo zose.

¹⁶Kuti waliso nga ndi muzga chara, kweni wakuruska muzga, ndi mubali wakutemweka chomenechomene kwa ine. Ipo kwakuruska, iwe ukwenera kumutemwa mu thupi na mu Fumu.

¹⁷Ntheura usange iwe ukundipima kuti nkhusangana nawe mu chipulikano, umupokerere nga ndi umo ungapokerera ine.

¹⁸Usange wali kukunangirapo kanthu, panji wali na ngongole kwa iwe, mrandu wakhe uŵe wa ine.

¹⁹Ine Paulosi nkhulemba ichi na woko lane na lane kuti ndizamkulipirapo. Kweni ungaruwanga chara kuti umoyo wako uwo nchifukwa cha ine.

²⁰Ntheura wa munyane, nkhukhumba kuti undovwire chifukwa cha Fumu. Sanguruska mtima wane mwa Khristu.

²¹Pakugomezga kuti uli wakupulikira, nkhulemba kwa iwe apo nkhumanya kuti uchitenge vinandi kujumpha ivyo ine ndayowoya.

²²Ndiposo undinozgere malo ghakuti ndizakagonemo pakuti nkhugomezga kuti Chiuta wapulikenge malurombo ghinu na kundiwezgera kwa imwe.

Kutauzga kwa umaliro

²³Wakumutauzgani Epafura, mukayidi munyane uyo wali mu gadi chifukwa cha Khristu Yesu.

²⁴Ŵateŵeti ŵanyane: Mariko, Arisitariko, Dema na Luka, nawo ŵakumutauzgani.

²⁵Uchizi wa Fumu Yesu Khristu uŵenye namwe.

ŴaHebere

ŴaHebere 1

Chiuta wakuyowoyer mu Mwana wakhe

¹Mu nyengo za kale, Chiuta wakayowoyanga ku wasekuru withu kaŵirikaŵiri na mu nthowa zakupambanapambana kwizira mu nchimi.

²Kweni mu mazuŵa gha umaliro agha, wakuyowoya kwa ise kwizira mu Mwana wakhe, mweneuyo Chiuta wakamwimika kuŵa muhaliri wa vinthu vyose. Kwiziraso mwa iyo, wakalenga charu cha kuchanya na charu cha pasi.

³Iyo ndiyo kuŵala kwa uchindami wa Chiuta, ndiposo ndiyo chikozgo chenecho cha kaŵiro ka Chiuta. Iyo ndiyo wali kukolerera vinthu vyose na mazgu ghakhe gha nkongono. Wakati waphotora zakwananga zithu wakakhara pachanya ku woko la maryero la Ufumunkhuru.

Kuzirwa kwa Mwana wa Chiuta

⁴Mwana wakaŵa wakuruska ūangelo nga ndi umo zina ilo Chiuta wakamupa, likuruskira mazina ghawo.

⁵Pakuti kasi ndi mungelo nju mweneuyo Chiuta wali kumuyowoyerapo kuti, “Iwe ndiwe Mwana wane, muhanya uno ndakubaba?” Nesi kuti, “Ine nditi ndiŵenge Wiske, ndipo iyo wati wawêngue Mwana wane.”

⁶Ndiposo para Chiuta wakutuma Mwana wakhe wa uŵere mu charu wakuti, “Rekani ūangelo wose ūa Chiuta ūamulambire iyo.”

⁷Ndipo vya ūangelo wakuti, “Iyo wakuzgora ūangelo ūakhe kuŵa mphepo, ndipo ūateŵeti ūakhe kuŵa dimi la moto.”

⁸Kweni pakuyowoya za Mwana wakhe, Chiuta wakuti, “Chizumbe chinu, Mwe Chiuta, ncha muyirayira Ndodo ya urunji ndi ndodo ya ufumu winu

⁹Mwatemwa urunji na kutinkha uheni. Ntheura Chiuta uyo ndi Chiuta wako, wakukuphakazga na mafuta gha chimwemwe kuruska ūanyako.”

¹⁰Ndiposo: “Imwe, Mwe Fumu, ndimwe mukaŵika lufura lwa charu, kufuma pa mutendeko, ndipo vya kuchanya vyose ndi mlimo wa mawoko ghinu.

¹¹Ivi vimarenge, kweni imwe mukukhalirira. Ivi visukurukenge nga ndi malaya.

¹²Vyose ivi mwizamkuvipeteka nga ndi chidiko, ndipo vizamkusinthika. Kweni imwe muchali umo muliri, ndipo virimika vyinu kuti vimarenge chara.”

¹³Ndi mungelo nju mweneuyo Chiuta wali kumuyowoyerapo kuti, “Khara ku woko lane la maryero, ndisuke ndiŵazgore ūarwani ūako kuŵa chitambaliro cha malundi ghako.”

¹⁴Asi wângelo ndi mizimu yakuteŵetera Chiuta, yeneiyo yili kutumika kuteŵetera awo wâkwenera kupokera chiponosko?

ŴaHebere 2

Chiponosko chikuru

¹Ntheura tikwenera kutegherezga chomene ku ivyo tili kupulika, mzire tisezgekeko.

²Pakuti usange uthenga uwo ukayowoyeka na wângelo, ukaŵa wa unenesko ndipo kwananga kose na kureka kupulikira, kukapokera chilango mwakwenerera,

³kasi ise tamkuphokwa uli usange tikuzerezga waka chiponosko chikuru chakuŵa ntheura? Chiponosko ichi pakudanga chikapharazgika na Fumu, ndipo awo wâkatipanikizgira ndi awo wâkapulika kwa iyo.

⁴Pa nyengo yiraso Chiuta nayo wakakhozgera na vimanyikwiro na vyakuzizwiska vya minthondwe vinandi, ndiposo na vyawanangwa vya Mzimu Mutuŵa vyeneivyo wakavigâwa kwakuyana na khumbo la iyomwene.

Murongozgi wa ku chiponosko

⁵Pakuti nkhu wângelo chara uko Chiuta wakapereka charu icho tikuchiyowoya kuti wâchiwuse.

⁶Mu malo ghanji gha Malembo chili kupanikizgika na mazgu ghakuti, "Kasi munthu nkhanthu uli kuti mumukumbuke, nanga ndi mwana wa munthu, kuti mumupwererere.

⁷Pa kanyengo kachoko, mukamulenga wakucheperako ku wângelo. Mwamuvwarika mphumphu ya uchindami na nchindi.

⁸Ndipo mwaŵika vinthu vyose pasi pa muwuso wakhe." Sono Chiuta pakuŵika vinthu vyose pasi pa muwuso wakhe, kuti wakarekako kanthu chara kuwaro kwa muwuso wakhe. Kweni umo kuliri tichali tindawone kuti kanthu kose kali pasi pa mazaza ghakhe.

⁹Kweni tikuwona Yesu mweneuyo pa kanyengo kachoko waka wakaŵikika pasi pa wângelo, wavvarikika mphumphu ya uchindami na nchindi chifukwa wakasuzgika mu nyifwa, mwakuti na uchizi wa Chiuta wafwire munthu waliyose.

¹⁰Pakuti chikâwa chakwenerera kuti Chiuta uyo wali kulenga ndipo wakusunga vinthu vyose, waŵatorere uchindami wânthu wândi, ndipo wamuzgore Yesu murongozgi wa chiponosko chawo kuŵa wakufikapo kwizira mu visuzgo.

¹¹Pakuti iyo uyo wakutuwîska na awo wakutuwîskika mba fuko limoza. Ndicho chifukwa Yesu kuti wali na soni chara kuwachema wâbali wakhe

¹²kuti, "Nditi ndithuwuske zina linu ku wabali wane, nditi ndimurumbani imwe mukati mu mpingo wa wantru."

¹³Ndiposo wakuti, "Nditi ndiŵike chigomezgo chane mwa iyo." Ndiposo wakuti, "Ine ndili pano pamoza na wana awo Chiuta wandipa."

¹⁴Ntheura pakuti wana aŵa mbantru, wali mu nyama na ndopa. Yesu nayo wakatora kaŵiro ka muntru nga ndiwo, mwakuti na nyifwa yakhe wasakaze Satana uyo wali na mazaza pa nyifwa,

¹⁵na kuthaska wose awo wakawâa wazga pa umoyo wawo wose chifukwa chakopa nyifwa.

¹⁶Pakuti nadi kuti wakwenjerwa na wangelo chara, kweni na wâ mu mphapu ya Abrahamu.

¹⁷Ntheura wakwenera kuti wâwe nga ndi wana wanyakhe mu vintru vyose, mwakuti waŵe Musofi Mukuru wa lusungu na wakugomezgeka mu uteŵeti wa Chiuta, kuti walipire mrandu wa zakwananga za wantru.

¹⁸Pakuti iyomwene wakakomwa na kuyezgeka, wakumanya kovwira awo wakuyezgeka.

ŴaHebere 3

Yesu ndi mukuru kuruska Mozesi

¹Ntheura mwa wabali, imwe muli kuchemekera vya kuchanya, mughanaghanenge na vya Yesu, uyo wakutumika ndiposo ndi Musofi Mukuru mweneuyo ise tikumuzomera mu chipulikano chithu.

²Iyo wakawâa wakugomezgeka kwa iyo mweneuyo wakamwimika nga ndi umo Mozesi nayo wakawira wakugomezgeka mu Nyumba ya Chiuta.

³Ndipouli, Yesu wali kupimika kuŵa wakwenerera uchindami ukuru kuruska wa Mozesi nga ndi umo wakuzenga nyumba wakuchindikira kuruska nyumba.

⁴Pakuti nyumba yose yikuzengeka na muntru, kweni uyo wakuzenga vintru vyose ndi Chiuta.

⁵Mozesi wakawâa wakugomezgeka mu nyumba yose ya Chiuta nga ndi muteŵeti kuti waŵapanikizgire vintru ivyo Chiuta wakanozgera kwiza kayowoya kunthazi.

⁶Kweni Khristu wakawâa wakugomezgeka pa Nyumba ya Chiuta nga ndi Mwana. Ndipo ise ndise nyumba yakhe, usange tikurutilira kuŵa na chikanga na kuthumbwira pa icho tikugomezga.

Chipumulo cha wantru wa Chiuta

⁷Ntheura sono nga ndi umo Mzimu Mutuŵa wakuyowoyerā, “Muhanya uno usange mukupulika lizgu lakhe,

⁸Mureke kunonofya mitima yinu nga ndi mu chigaruka pa zuŵa la chiyezgo mu mapopa,

⁹Kwenekuko, wasekuru ūwinu ūkandiŵika mu chiyezgo, ndipo ūkawona milimo yane, pa virimika 40.

¹⁰Ntheura nkakwiyiskika na muwiro ura, ndipo nkhati, ‘Nyengo zose ūkupuruka mu mitima yawo. Nthowa zane kuti ūkazimanya chara.’

¹¹Ntheura mu ukari wane, nkharapa nkhati, ‘Na pachoko pose, iwo ūati ūanjiremo mu chipumulo chane chara.’ ”

¹²Mwa ūabali ūane, chenjerani mzire yumoza wa imwe waŵe na mtima uheni na wambula kupulikana uwo ukupatuska munthu kwa Chiuta wamoyo.

¹³Kweni zuŵa na zuŵa muchiskanenge apo kuchali kuchemeka kuti, “Muhanya uno”, mwakuti paŵavye yumoza wa imwe waŵe wakunonofyeka na uryarya wa kwananga.

¹⁴Pakuti tikusangana mwa Khristu usange tikukoreska chigomezgo chithu chakudanga mpaka ku umaliro.

¹⁵Nga ndi umo kukuyowoyekera kuti, “muhanya uno, usange mukupulika lizgu la Chiuta, mureke kunonofya mitima yinu, nga ndi zuŵa lira la chigaruka.”

¹⁶Kasi mba njani ūkapulika lizgu la Chiuta ndipo ūkamugarukira? Asi ūkawâwa wose awo ūkafumamo mu Eguputo pasi pa urongozgi wa Mozesi?

¹⁷Kasi mba njani awo ūkakwiyiska Chiuta virimika 40? Asi ndi ūanthu awo ūakananga, ūneawo ūkafwira mu mapopa?

¹⁸Kasi mba njani awo Chiuta wakarapiro kuti ūamkunjira mu chipumulo chakhe? Asi ndi ūneawo ūkareka kupulikira?

¹⁹Ntheura tikuwona kuti ūkatondeka kunjira chifukwa chakuwura kupulikana.

ŴaHebere 4

¹Ntheura apo phangano la Chiuta lakuti tinjirire mu chipumulo lichali waka, tiyenī tichenjere mzire yumoza wa imwe ūeruzgike chifukwa chakutondeka kunjiramo.

²Pakuti tili kupulika Uthenga Uweme nga ndi umo iwo ūkapulikira. Kweni mazgu agho ūkapulika kuti ghakaŵa na chandulo kwa iwo chara, chifukwa ūkaghapokerera na chipulikano chara.

³Pakuti ise tili kupulikana, tikunjira mu chipumulo chira nga ndi umo iyo wakuyowoyeru kuti, “Ntheura mu ukari wane nkharapa nkhati, ‘Na pachoko pose kuti wāmkunjiramo mu chipumulo chane chara.’” Nangauli mlimo wakhe ukamarizgika apo wakalengera charu.

⁴Pakuti wali kuyowoya pa malo ghanji nya zuwa la chinkhonde na chiwiri kuti, “Chiuta wakapumula ku mlimo wose pa zuwa la chinkhonde na chiwiri.”

⁵Ndiposo pa malo gheneagha, wakatiso, “Na pachoko pose kuti wāmkunjiramo mu chipumulo chane chara.”

⁶Pakuti chakharako sono nchakuti, wanji wanjiremo na wose awo kale wākapokera Uthenga Uweme wākatondeka kunjiramo chifukwa chakuwura kupulikira.

⁷Kweni sono wimikaso zuwa linyakhe ilo ndi “muhanya uno,” pakuyowoyeru mwa Davide, pamanyuma pa nyengo yitali nya zuwa ili mu mazgu agho tayowoya kale ghakuti, “muhanya uno, usange mukupulika lizgu lakhe, mureke kunonofya mitima yinu.”

⁸Pakuti usange Yosuwa wawapenge wantru chipumulo, mphanyi pamanyuma Chiuta wakayowoya chara na za zuwa linyakhe.

⁹Ntheura sono kupumula kwakuwa nga ndi Sabata kwawakhala wantru wa Chiuta.

¹⁰Pakuti yose uyo wakunjira mu chipumulo cha Chiuta, nayoso wakupumula ku milimo yakhe nga ndi umo Chiuta wakapumulira ku milimo yakhe.

¹¹Ntheura tiyeni tilimbelimbenge kunjira mu chipumulo icho, mwakuti pawavye muntru waewe na chifukwa chakuwura kupulikira nga ndiwo.

¹²Pakuti mazgu gha Chiuta ngamoyo ndipo ngakuchitachita na nkhongono. Ngakuthwa kuruska lupanga lwa wuyi kosekose. Ghakuporota na kuya kagawa pakati pa umoyo wa muntru na mzimu, na pakati pa marunga na wongo wuwo. Ghakumanya kweruzga maghanogħano na dazgo la mu mtima.

¹³Pa maso pa Chiuta palije chilengiwa icho nchakubisika. Vintru vyose vili pakweru ndipo vikuwoneka waka pa maso pa mweneuyo tikwenera kumupataulira vyose.

Yesu ndi Musofi Mukuru kwakuruska

¹⁴Pakuti sono tili nayo Musofi Mukuru nkhanira uyo wali kporota mu mtambo, ndiyo Yesu Mwana wa Chiuta, tiyeni tikoreske chipulikano chithu icho tikazomera.

¹⁵Pakuti Musofi Mukuru uyo tili nayo kuti ndi uyo ngwambula chiwuravi pa mautechitechi ghithu chara, kweni ndi uyo wakayezgeka mu nthowa zose nga ndise, ndipouli, kuti wakanjira mu kwananga chara.

¹⁶Tiyeni sono na chikanga tisenderere ku chizumbe cha uchizi mwakuti tipokere lusungu na kusanga uchizi kuti utovwire pa nyengo ya kusoŵerwa.

ŴaHebere 5

¹Pakuti musofi mukuru waliyose uyo wakusoreka kufuma mu ânthu wakwimikika kuti waŵe mu malo ghawo panthazi pa Chiuta, mwakuti wapereke vyawanangwa na sembe za zakwananga.

²Pakuti iyomwene wali kuzingirizgika na utechitechi, wangâwa na chiwuravi na awo mbalemwa na âkupuruka.

³Ndicho chifukwa wakwenera kuperekwa sembe ya zakwananga za iyomwene ndiposo na sembe ya zakwananga za ânthu.

⁴Palije munthu uyo wakujitorera nchindi izi za kuŵa musofi mukuru pa iyo yekha, kweni wakuchemeka na Chiuta nga ndi umo wakachemekera Aroni.

⁵Ntheura pera Khristu kuti wakajitorera yekha nchindi iyi chara kuti waŵe musofi mukuru, kweni Chiuta ndiyo wakamwimika na kumuphalira kuti, “Iwe ndiwe Mwana wane, muhanya uno ndakubaba.”

⁶Nga ndi umo wakuyowoyeraso kunyakhe kuti, “Ndiwe musofi kwa muyirayira, kwakuyana na ndondomeko ya usofi wa Melekizedeki.”

⁷Mu mazuŵa gha umoyo wakhe mu thupi, Yesu wakachemerezga na kulira masozi para wakarombanga na kuŵeyerera kwa Chiuta mweneuyo wakaŵa na nkhongono zakumuthaskira ku nyifwa.

⁸Nanga iyo wakaŵa Mwana ndipouli, wakasambira kupulikira kwizira mu ivyo wakakomwa navyo.

⁹Pakuŵa wakufikapo, wakazgoka kuŵa chitopoko cha chiponosko cha muyirayira kwa wose awo âkumupulikira,

¹⁰wati wimikika na Chiuta kuŵa musofi mukuru kwakuyana na ndondomeko ya usofi wa Melekizedeki.

Nchenjezgo kwa awo âkutaya chipulikano

¹¹Tili na vinandi vyakuyowoya pa ichi ndipo nchinonono kumurongosorerani pakuti muli âvazitu kupulika.

¹²Pakuti nangauli pa nyengo iyi mukwenera kuŵa âwasambizgi, kweni kukukhumbikwa kuti munthu yunji wamusambizganiso visambizgo vyakudanga vya mazgu gha Chiuta. Mukwenera danga kumwa mkaka, chakurya chinonono chara.

¹³Pakuti yose uyo wakumwa mkaka pera, walije usiri kuti wamanye kwandula mazgu gha urunji pakuti ndi mwana.

¹⁴Kweni chakurya chinonono ncha awo wali kukura, awo mu kamanyiro kawo wali kuzgōwera kupatula uweme na uheni.

WaHebere 6

¹Ntheura sono tiyeni tireke visambizgo vyakwambilira vipsu vira vya Khristu ndipo tirutilire munthazi visambizgo vya chikhristu mpaka tiwe wakufikapo. Tireke kujimaso lufura lwa kung'anamuka kufuma ku milimo yakufwa, na chipulikano mwa Chiuta,

²na chisambizgo cha ubapatizo, na chakuwīkapo mawoko pa wantru: cha kuwuka ku wakufwa na cha weruzgi wa muyirayira.

³Usange Chiuta wazomerezga, tichitenge ntheura.

⁴Pakuti nchambula machitiko kuwezgeraso wantru ku kung'anamuka kwa mu mitima weneawo kale wakangweruskika ndipo wakachetapo chawanangwa cha kuchanya na kupokera Mzimu Mutuwa,

⁵ndipo wali kuchetapo uweme wa mazgu gha Chiuta, na nkhongono za nyengo iyo yikwiza, kweni wali kuwa.

⁶Nchambula machitiko kuti wantru awa wang'anamukeso mu mitima yawo, pakuti iwo wekha na wekha wakumupayikaso Mwana wa Chiuta ndipo wakumulengeska panthazi pa wantru.

⁷Pakuti charu icho chamwa maji gha vura iyo yikuwapo kaŵirikawiri, ndipo chikuwa na vyakumera ivyo vikuwa vya phindu kwa awo wakulimapo, chikupokera chitumbiko kufuma kwa Chiuta.

⁸Kweni para chikupambika minga na nthura, nchawakawaka. Maluŵiro chikutembeka ndipo pa umaliro chikocheka.

⁹Nangauli tikuyowoya ntheura ndipouli kwakuyana na imwe wakutemweka, tikumanya kuti muli navyo vitumbiko vinandi viweme ivyo nvyu chiponosko.

¹⁰Pakuti Chiuta ndi murunji ndipo kuti wangaruwa chara nchito na kutemwa kwinu uko mukarongora chifukwa cha iyo pakuteŵetera wakhristu wanyakhe nga ndi umo na sono muchali kuchitira.

¹¹Tikukhumba kuti munthu waliyose mwa imwe warutilire kurongora phamphu la ntheura, kuti vinthu ivyo mukugomezga vichitike nadi mpaka ku umaliro.

¹²Mwakuti mureke kuwa wakata kweni wakuwāyezga wantru awo, pakupulikana na pakuzzipizga, wakukhalira mapangano.

Phangano Ienecho la Chiuta

¹³Pakuti para Chiuta wakapereka phangano kwa Abrahamu, wakaŵavye mukuru kwakuruska mweneuyo wakenera kuperekero chirapo chakhe, wakajirapizga mwa iyomwene,

¹⁴kti, “Nadi, kutumbika ndikutumbikenge ndipo kwandaniska nako nditi ndikwandaniskenge.”

¹⁵Ntheura, Abrahamu wakati wazizipizga wakapokera icho Chiuta wakapangana nayo.

¹⁶Nadi wānthu wākurapira mwa uyo ndi mukuru kuruska iwo wēkha, ndipo mu mphindano zawo zose ndicho chikudumula.

¹⁷Sono Chiuta pakukhumba kuŵapanikizgira pakweru wāhariri wā phangano lakhe na umo dazgo lakhe likāwira lambula kusinthika, wakakhozgera na chirapo.

¹⁸Mwakuti mu vinthu viŵiri vyambula kusinthika mu vyeneivyo nchambula machitiko kuti Chiuta wasangike mutesi, ise tikuchimbilira kwa iyo kuti tibisame, kuti tichiskikenge na nkhongono zakupokera chigomezgo panthazi pithu.

¹⁹Chigomezgo icho tili nacho chili nga ndi nyanguru wa umoyo withu. Nchakukhora na cha unenesko ndipo chikunjira mu malo gha mukatikati ghatuwā kuseri kwa chisalu chakuchinga cha mu Nyumba ya Chiuta.

²⁰Kwenekura ndiko Yesu wali kutidangirira na kunjira mu malo mwa ise. Ndipo wali kuŵa musofi mukuru kwa muyirayira, kwakuyana na ndondomeko ya usofi wa Melekizedeki.

ŵaHebere 7

Musofi Melekizedeki

¹Pakuti Melekizedeki uyu wakaŵa Karonga wa Salemu, musofi wa Chiuta Chikurukuru. Para Abrahamu wakaweranga kufuma ku nkhondo, wakati watonda wākaronga wānayi, Melekizedeki wakakumana nayo na kumutumbika.

²Penepapo Abrahamu wakamupa chakhumi kufuma mu vyose ivyo wakaŵa navyo. (Zina la Melekizedeki pakudanga likung'anamula kuti, “Karonga wa urunji” ndiposo ndi “Karonga wa Salemu,” ilo likung'anamulaso kuti “Karonga wa Mutende.”)

³Walije wāwiske, wānyina nanga mbasekuru wākhe. Umoyo wakhe ulije jando panyakhe umaliro. Iyo, pakukozgana na Mwana wa Chiuta, wakukhalirira musofi kwa muyirayira.

⁴Wonani ukuru wa munthu uyu. Sekuru withu Abrahamu wakamupa chakhumi cha ivyo wakaskogha!

⁵Marango ghakuti âna âwa Levi awo mbasofi, âwapokenge chakhumi kufuma ku âwanthu, ndiko kuti kufuma ku âwabali âwawo, nangauli nawo mba mu mphapu ya Abrahamu.

⁶Kweni munthu uyu kuti ngwa mu mphapu yawo chara, kweni wakapokera chakhumi kufuma kwa Abrahamu, ndipo Melekizedeki wakamutumbika Abrahamu mweneuyo wakapokerera mapangano gha Chiuta.

⁷Ndipo ncha pakweru nkhanira kuti muchoko wakutumbikika na mukuru.

⁸Pano chakhumi chikupokeka na âwanthu awo mbambula kukhalirira. Kweni kura chamkuperekeka na uyo wali na ukaboni kuti ngwamoyo.

⁹Ndipo tingamanya na kuyowoya kuti Levi iyomwene, uyo wakupokera chakhumi, wakupereka chakhumi mwa Abrahamu.

¹⁰Pakuti Levi wakaâwa mu thupi la wiskekuru wakhe apo Melekizedeki wakiza kakumana na Abrahamu.

¹¹Sono usange usofi wa Levi, ukaâwa wakufikapo pakuti âwanthu âwakapokera marango pasi pakhe, kukakhumbikwaso uli kuti kuwuke musofi munyakhe kwakuyana na ndondomeko ya usofi wa Melekizedeki, wakupambana na wa Aroni?

¹²Pakuti apo usofi ukusinthika, marango nagho ghakwenera kusinthika.

¹³Pakuti mweneuyo vinthu ivi vikumuyowoyekera ngwa fuko linyakhe, leneilo palije na yumoza uyo wali kufumamo kuya kateŵeta pa jochero la sembe.

¹⁴Pakuti nchakumanyikwa pakweru kuti Fumu yithu nja fuko la Yuda ndipo kwakuyana na fuko lira, Mozesi kuti wakayowoyapo kanthu chara na vya âwasofi.

Musofi munyakhe wakuâwa nga Melekizedeki

¹⁵Makani agha ghakupulikikwa makora chomene, apo tikuwona kuti musofi munyakhe wakusoreka, wakuâwa nga ndi Melekizedeki.

¹⁶Iyo kuti ndi musofi chifukwa cha dango la languro la thupi chara, kweni chifukwa cha nkhongono za umoyo wakhe wa muyirayira.

¹⁷Pakuti malembo ghakumukhalira ukaboni apo ghakuti, "Iwe ndiwe musofi kwa muyirayira, kwakuyana na ndondomeko ya usofi wa Melekizedeki."

¹⁸Ntheura dango la kale larekeka chifukwa ndambula nkhongono ndiposo ndawakawaka.

¹⁹Pakuti Dango la Mozesi likaŵavye kuzgora chinthu chinji kuŵa chakufikapo. Ndipo sono chigomezgo chiwemiko charongoreka cheneicho tikusenderera kufupi na Chiuta.

²⁰Ndiposo kuti chikachitika chara kwambula chirapo. Ŵasofi ŵa kale ŵara ŵakimikika kuŵa ŵasofi kwambula chirapo.

²¹Kweni apo Yesu wakaŵa musofi, Chiuta wakarapa para wakati kwa iyo, “Fumu yarapa, ndipo kuti yiti yisinthenge mtima wakhe chara: ‘Iwe ndiwe musofi kwa muyirayira.’”

²²Pa vyose ivi Yesu ndiyo chipanikizgo cha phangano liphya lakuruska.

²³Ŵasofi wakudanga ŵara ŵakaŵa ŵanandi chomene chifukwa ŵakafwanga ndipo kuti ŵakarutiliranga milimo yawo chara.

²⁴Kweni Yesu usofi wakhe ngwa kukhalirira, pakuti iyo ngwamoyo kwa muyirayira.

²⁵Ntheuraso wakumanya kuŵaponoska nkhanirankhanira awo ŵakusenderera kwa Chiuta kwizira mwa iyo pakuti wali na umoyo kwa muyirayira kuti waŵaŵeyererenge ŵanthu kwa Chiuta.

²⁶Pakuti chikaŵa chakwenerera kuti tiŵe na musofi mukuru wa ntheura, uyo ndi Mutuŵa, wambula uheni, wambula kukazuzgika, wakupatukako ku ŵakwananga, ndipo uyo wali kukwezgeka pachanya pa mtambo.

²⁷Iyo kuti kukukhumbikwa chara kuti wapereka sembe zuŵa na zuŵa, pakudanga za uheni wakhe ndipo pamanyuma za uheni wa ŵanthu, nga ndi umo ŵakachitiranga ŵasofi ŵakuru ŵanyakhe ŵara. Ichi iyo wakachitira wose kamoza pera para wakajipereka yekha kuŵa sembe.

²⁸Pakuti Dango la Mozesi likwimika ŵanthu awo mba kutomboroka kuŵa ŵasofi ŵakuru. Kweni mazgu agho ghali na chirapo, agho ghakiza pamanyuma pa marango, ghakumwimika Mwana mweneuyo wali kunozgeka kuŵa wakufikapo kwa muyirayira.

ŴaHebere 8

Yesu ndi Musofi withu Mukuru

¹Sono pa ivyo tikuyowoya fundo ndi iyi yakuti, tili na Musofi Mukuru, mweneuyo wakukhara ku woko la maryero la chizumbe cha Ufumunkhuru kuchanya.

²Iyo ndi muteweti nga musofi mukuru mu Malo Ghakupatulika Nkhanira, mu Chihema cheneicho icho kuti chili kujinthika na munthu chara, kweni na Fumu.

³Pakuti musofi mukuru waliyose wakwimikika kuti waperekenge kwa Chiuta vyawanangwa, ndiposo sembe. Ntheura nchakwenerera kuti musofi uyu nayo waŵe nacho chakupereka.

⁴Sono waŵenje kuti wali pa charu cha pano pasi, mphanyi ndi musofi chara, chifukwa ūalipo kale ūwasofi awo ūakupereka vyawanangwa kwakuyana na dango.

⁵Mlimo uwu wa usofi nchiyerezgero na muzgezge wa Chihema Chakupatulika kuchanya. Pakuti Mozesi para wakatenge wajinthe Chihema, Chiuta wakamuphalira kuti, “Uwoneseske kuti upange vyeneivi kwakuyana na chiyerezgero icho chikarongoreka kwa iwe pa phiri.”

⁶Kweni na umo vinthu viliri Khristu wakapokera mlimo wapachanya kuruska mlimo wa ūwasofi ūa kale ūara. Pakuti phangano ilo iyo wakutiphemaniskirapo ndiweme chifukwa liri kupangika pa vilayizgo viweme kuruska pa vyā phangano la kale.

⁷Pakuti usange phangano lakudanga lira liŵenje lambula kafukwa, mphanyi kulije malo gha phangano la chiŵiri.

⁸Kweni Chiuta wakusanga kafukwa mu ūwanthu ūakhe para wakuti, “Fumu yikuti, ‘Mazuŵa ghakwiza apo ndamkuchita phangano liphya na fuko la Israele, ndiposo na fuko la Yuda.

⁹Phangano ili kuti lamkuyana na phangano lira nkhachita na ūawiskewokuru chara, pa zuŵa apo nkhaŵakora pa woko pakuŵafumiska mu charu cha Eguputo. Chifukwa ūakaŵavye kusungilira phangano ilo nkhapangana nawo, ntheura ine nkhaŵalegherezga waka, ndimo yikuyowoyerā Fumu.

¹⁰Sono ili ndi phangano ilo ndamkupangana na mbumba ya Israele, pamanyuma pa mazuŵa gheneghara, Fumu yikuti, ndamkuŵika marango ghane mu maghanogħano ghawo, na kughalemba mu mitima yawo. Ine ndamkuŵa Chiuta wawo, iwo ūamkuŵa ūwanthu ūane.

¹¹Ndipo munthu yose kuti wamkusambizga muzengezgani wakhe chara nanga ndi munthu kuti wasambizge mubali wakhe kuti, “Umanye Fumu.” Pakuti wose ūamkundimanya, kufuma pa ūachoko chomene mpaka pa ūarara chomene.

¹²Pakuti ndamkuŵagowokera maubendezi ghawo, ndipo ndamkukumbukaso zakwananga zawo chara.’”

¹³Pakuyowoya vyā phangano liphya Chiuta wakuphara kuti phangano la kale lazgoka la waka. Ndipo icho chikuzgoka cha waka na chakuvukupara, chili pafupi kumara.

ŴaHebere 9

Chisopo cha pano pasi na cha kuchanya

¹Phangano lakudanga lira likâwa na marango gha chisopo, ndiposo na Chihema Chakupatulika gha pano pasi.

²Pakuti Chihema cha kuwaro chikazengeka ndipo mwenemumo mukâwa chakuâwikapo nyali, thebulu, ndiposo na Chingwa cha Uâapo wa Chiuta. Malo agho ghakuchemeka kuti, Malo Ghakupatulika.

³Kuseri kwa chisalu cha chiwiri chakuchinga, kukâwa hema lakuchemeka “Malo Ghakupatulika Nkhanira.”

⁴Mu hema ili mukâwa jochero la golide la kocherapo vyakununkhira ndiposo na Bokosi la Phangano lakuphakika zingirizge na golide. Mu Bokosi ili la Phangano mukâwa ka chiwîya keneako âwakâwîkamo mana na ndodo ya Aroni iyo yikasunda mahamba. Mukâwaso na mawe gha papati gha phangano.

⁵Pachanya pa Bokosi lira pakaâwa vithuzithuzi vya âwakerubi âwa uchindami weneawo âwakasikizga chizumbe cha lusungu. Vinthu ivi kuti tingavikonkhoska pa nyengo yino chara.

⁶Para unozgero uwu wati wachitika ntheura, âwasofi âwakunjira mu hema la kuwaro nyengo na nyengo na kuchita milimo yavo.

⁷Kweni musofi mukuru pera ndiyo wakunjira mu chipinda cha chiwiri, ndipo wakanjiranga kamoza pera mu chirimika uku wayegha ndopa izo âwakupereka kuâwa sembe ya mphuvya za iyomwene na za âwanthu.

⁸Pa ichi Mzimu Mutuâwa wakurongora kuti, apo Chihema cha kuwaro chichali kwimilira, nthowa yakunjirira ku Malo Ghakupatulika Nkhanira yichali yindajurike.

⁹Ichi ndi chimanyikwi cha nyengo ya sono. Kwakuyana na kanozgero aka, vyawanangwa na sembe vikuperekeka vyeneivyo kuti vingazgora mtima wa uyo wakusopa kuâwa wakufikapo chara,

¹⁰Pakuti vikukhwaska vyakurya, vyakumwa, na vya maluso ghakupambanapambana pakutozga tunthu. Agha ndi marango gha thupi agho ghali kupika kufikira pa nyengo ya kunozgeraso makora.

¹¹Kweni Khristu wali kwiza nga ndi Musofi Mukuru wa vinthu viweme ivyo vyafika, ipo kwizira mu Chihema icho nchikuru na chakufikapo nkhanira chambula kupangika na mawoko munthu ndiko kuti nchimoza cha vyakulengeka ivi chara,

¹²wakanjira kamoza pera mu Malo Ghakupatulika Nkhanira kwambula kunjira na ndopa za mbuzi panji za âwana âwa ng'ombe. Kweni wakanjira na ndopa zakhe na zakhe na kutitorera chiponosko cha muyirayira.

¹³Pakuti usange ndopa za mbuzi na za nkhambako ndiposo na vyoto vyā kang'ombe kanakazi ivyo vikamijikanga pa wānthu awo wākakazuzgika, vikamanya kuwātuwiska mpaka kuwātozga mathupi ghawo,

¹⁴asi ndopa za Khristu zingaruska chomene? Iyo mwa Mzimu wa muyirayira wakajipereka kwa Chiuta kwambula kalema kuwā sembe. Ntheura ndopa zakhe ziti zitozge njuwī zithu ku milimo yakufwa mwakuti timuteŵetere Chiuta wamoyo.

¹⁵Pa chifukwa ichi iyo ndi Mphemaniski wa phangano liphya mwakuti awo wāli kuchemeka wāpokere chiharo cha phangano la muyirayira, pakuti nyifwa ya Khristu yikaŵako kuti waponoske wānthu ku zakwananga izo wākachita apo wakawā pasi pa phangano lakudanga.

¹⁶Pakuti apo pali layizgo, pakukhumbikwa kupanikizga kuti uyo wakachita layizgo lira wafwa nadi.

¹⁷Sono layizgo likuwa la nchito para mwenecho wafwa pakuti layizgo likung'anamula kanthu chara para mwenecho wa layizgo lira wandafwe.

¹⁸Ndicho chifukwa nanga ndi phangano lakudanga kuti likakhözgeka chara kwambula ndopa.

¹⁹Pakuti apo Mozesi wakaŵaphalira wālsraele malangulo ghose gha mu Dango, wakatora ndopa za wāna wā ng'ombe na za mbuzi wakasazga na maji, wakatora kakhuni ka hisopo na weya uswesi wa mberere ndipo wakamijira Buku la Marango na wānthu wose.

²⁰Wakati, "Izi ndi ndopa za phangano ilo Chiuta wali kumulangulani kuti musunge."

²¹Ntheura Mozesi wakamijira ndopa pa Chihema na pa viteŵetero vyose vyakugwiriskikira nchito mu chisopo.

²²Nadi, kwakuyana na dango, kanthu kose kakutozgeka na ndopa, ndipo kwambula kuti ndopa zithike kulije chigowokero cha zakwananga.

Sembe ya Khristu yikuwuskapo zakwananga

²³Ntheura kukakhumbikwa kuti viyerezgero vyā vinthu vyā kuchanya viwē vyā kutozgeka mu kachitiro aka. Kweni vinthu vyā kuchanya ivyovyene kuti vitozgeke, pakakhumbikwa sembe zinji izo zikuruska izi.

²⁴Pakuti Khristu kuti wakanjira mu Malo Ghakupatulika agho ghakunozgeka na mawoko gha wānthu chara, gheneagho nchikozgo waka cha Malo Ghakupatulika ghenecho. Kweni iyo wakanjira kuchanya kwenecho, kuti wawoneke panthazi pa Chiuta mu malo ghithu.

²⁵Khristu wali kunjira kuchanya kuti waperekenge sembe kaŵirikaŵiri chara nga ndi umo Musofi Mukuru wakunjirira mu Malo Ghakupatulika Nkhanira chirimika na chirimika uku wayegha ndopa izo kuti nzakhe chara.

²⁶Kuŵenge ntheura mphanyi Khristu wakusuzgika kaŵirikaŵiri kufuma ku mutendeko wa charu. Kweni sono wali kuwonekerathu kamoza pera pa umaliro wa mgonezi kuti wawuskepo kwananga chifukwa cha sembe ya iyomwene.

²⁷Nga ndi umo ânthu wali kupimikira kuti wafwe kamoza pera ndipo pamanyuma âeruzgike,

²⁸ntheuraso ndimo Khristu nayo wakaperekera kamoza pera kuti wawuskepo zakwananga za ânthu ânandi ndipo wamkuwonekasozachiwiri kuti wizakawuskepo zakwananga chara, kweni kwiza kaŵaponoska awo âakumlindirira na mtima wa chigomezgo.

WaHebere 10

¹Ndipo pakuti dango ndi muzgezge waka wa vinthu viweme ivyo vikwiza, kuti nchikozgo chenecho cha ivyo viliko chara. Marango agha kuti ghakumanya kuŵazgora ânthu kuâwa âakufikapo chara, nangauli chirimika na chirimika âakasopanga na kupereka sembe zaho kwa Chiuta.

²ânthu âakusopa Chiuta âara, âatozgekenge nadi ku zakwananga zaho, mphanyi wakuâoso na njuâi ya zakwananga chara kuŵenge kuti wakutozgeka nadi asi mphanyi âali kureka kupereka sembe zaho?

³Kweni mu sembe izi muli chikumbusko cha zakwananga cha chirimika na chirimika.

⁴Pakuti ndopa za nkhambako na za mbuzi kuti zingamanya kuwuskapo zakwananga chara.

⁵Ndicho chifukwa para Khristu wakiza mu charu, wakati, "Sembe na vyakupereka, kuti mukuvikhumba chara, kweni mukandinozgera thupi.

⁶Sembe zakocha mburuma na sembe za zakwananga, kuti mukakondwa nazozchara.

⁷Penepapo nkhati, 'Ndine pano! Ndiza kwiza kachita khumbo linu, Mwe Chiuta, nga ndi umo kuli kulembekera na za ine mu Buku la Marango.' "

⁸Pakudanga wakati, "Sembe panji vyakupereka, sembe zakocha mburuma, nesi sembe zakupereka chifukwa cha zakwananga, kuti mukazikhumba nesi kukondwa nazozchara." Ivi ndivyo marango ghakuyowoya kuti viperekengene.

⁹Penepapo wakayowoyaso kuti, “Ndine pano! Ndiza kwiza kachita khumbo linu, mwe Chiuta.” Ntheura Chiuta wakuwuskapo sembe yakudanga yira mwakuti waŵike sembe ya chiŵiri.

¹⁰Chifukwa cha khumbo lira tili kutozgeka na sembe ya thupi la Yesu Khristu ilo wakapereka kamoza pera.

¹¹Ndipo musofi waliyose wakwimilira na kuteŵeta zuŵa na zuŵa, ndipo wakupereka sembe zeneizo pera nyengo zinandi izo kuti zikumanya kuwuskapo zakwananga chara.

¹²Kweni Khristu wakati waperekeraθhu kwa nyengo zose sembe yimoza pera ya zakwananga, wakakhara pasi ku woko la maryero la Chiuta kwa muyirayira.

¹³Sono wakulindirira kwenekura wasuke wazgore ūarwani ūakhe kuŵa chitambaliro cha malundi ghakhe.

¹⁴Pakuti na sembe yimoza pera, Khristu wali kuŵazgora ūanthu awo ūali kutozgeka ku zakwananga zawo kuŵa ūakufikapo kwa muyirayira.

¹⁵Mzimu Mutuŵa nayo wakutipanikizgira ichi. Pakuti wakati wayowoya kuti,

¹⁶“Ili ndi phangano ilo ndamkuchita nawo, pamanyuma pa mazuŵa ghenegħara. Ndamkuŵika marango ghane mu mitima yawo, ndipo ndamkughalemba mu magħanogħano ghawo. Ntheura ndimo yikuyowoyerha Fumu.”

¹⁷Wakusazgirako kuti, “Nditi ndikumbukeso zakwananga zawo chara, nanga nkhukumbuka maubendezi ghawo.”

¹⁸Para Chiuta wagowokera zakwananga zawo, kuti pakukhumbikwaso sembe yakupereka chifukwa cha zakwananga chara.

Tisenderere kufupi na Chiuta mu chipulikano

¹⁹Ntheura mwa ūabali ūane, tili na chigomezgo chikuru kuti tamkunjira mu Malo Ghakupatulika Nkhanira na ndopa za Yesu.

²⁰Iyo wakatijulira nthowa yiphya na yamoyo iyo yikuporota mu chisalu chakuchinga, icho ndi thupi lakhe.

²¹Ndiposo pakuti tili na musofi mukuru wa mazaza pa Nyumba ya Chiuta,

²²tiyeni tisenderere kufupi na mtima wa unenesko mu chipanikizgo chose cha chipulikano na mitima yakutozgeka mbee kufuma ku njuŵi ziheni ndipo na mathupi agho ghakusukika na maji ghaweme.

²³Tikoreske chipulikano chithu icho tikuzomera, pakuti Chiuta uyo wakachita phangano ili, ngwa kugomezgeka.

²⁴Tighanaghane na umo tingachiskirana kurongora kutemwana na kuchitirana milimo yiweme.

²⁵Tingakharanga chara ku maungano ghithu nga ndi umo wānji wākuchitira, kweni tichiskanenge yumoza na munyakhe chomenechomene para tikuwona kuti zuŵa la Fumu likuneng'enera.

²⁶Usange tikwanangira dala apo tikumanya unenesko, kulije sembe yinyakhe iyo yingaperekka kuti yiwaskeko zakwananga zithu.

²⁷Kweni icho chakharako ndi weruzgi uwo ngwakofya na kuglera kwa moto uwo wizamkocha awo wākwimikana na Chiuta.

²⁸Munthu uyo wakakananga kupulikira Dango la Mozesi, wakakomekanga kwambula lusungu panthazi pa wākaboni wāwiri panji wātatu.

²⁹Sono ghanaghanani na ukuru wa chilango cha munthu uyo wakuyuyura Mwana wa Chiuta, ndopa za phangano la Chiuta kuŵa za waka, zeneizo wakatuŵiskikiramo ndipo wakutuka Mzimu wa uchizi!

³⁰Pakuti tikumanya uyo wakati, "Nduzga nzane, ine ndine ndizamkuwezgera." Ndipo wakuyowoyaso kuti, "Fumu yizamkweruzga wānthu wākhe."

³¹Ndi chinthu chakofya chomene kuwira mu mawoko gha Chiuta wamoyo.

³²Kweni kumbukani mazuŵa gha kale, apo mukati mwangweruskika, mukazizipizga chomene mu viphyo, kweni kuti mukawa nkumbi chara.

³³Nyengo zinyakhe wākamusunjizgani pa maso pa wānthu na kumusuzgani, ndiposo pa nyengo zinyakhe mukasangana na wānthu awo wākasunjizgikanga.

³⁴Mukawalengeranga lusungu wānthu awo wākawā mu gadi. Ndipo na kukondwa, mukazomerezga kuti vinthu vyinu viphangike, pakumanya kuti muli na vinthu viweme vya kuruska na vyakukhalirira.

³⁵Ntheura mureke kutaya chigomezgo chinu pakuti ndicho njombe yikuru.

³⁶Mukwenera kuŵa wākuzizipizga kuti muchite khumbo la Chiuta, na kupokera ivyo wakulayizga.

³⁷Pakuti Malembo ghakuti, "Pakhara kanyengo kachoko waka, ndipo uyo wakwiza, wizenge, na kuti wati waziurike chara.

³⁸Kweni murunji wane wati wāwenge wamoyo, kwizira mu chipulikano. Kweni usange wakuwerera nyuma, kuti mtima wane ukondwenge nayo chara."

³⁹Kweni ise kuti tili nga ndi wānthu wākuwerera nyuma, ndipo wāli kutayika chara. Kweni ndise wānthu awo wāli na chipulikano ndipo wākusunga mizimu yawo.

ŴaHebere 11

Chipulikano cha ūanthu ū kale

¹Chipulikano chikutipanikizgira vinthu ivyo tikuvigomezga waka ndipo chikutipanikizgira ivyo nvyambula kuwoneka.

²Pakuti ūanthu ūamwaka ūakazomerezgeka na Chiuta chifukwa cha chipulikano.

³Na chipulikano, tikumanya kuti charu chikalengeka na mazgu gha Chiuta, mwakuti icho chikuwoneka chikapangika kufuma mu vinthu vyambula kuwoneka.

⁴Na chipulikano, Abelu wakapereka kwa Chiuta sembe yakuzomerezgeka kuruska ya Kayini. Na sembe iyi wakapokera chipanikizgo kuti ndi murunji. Chiuta wakapanikizgira ichi pakupokerera vyawanangwa vyakhe. Abelu wali kufwa kweni na chipulikano, wachali kuyowoya.

⁵Na chipulikano, Enoki wakatorekera kuchanya mwakuti wareke kufwa. Wakasangika chara chifukwa Chiuta wakamutora. Ntheura pambere wandatorekere kuchanya, wakapanikizgika kuti wakakondweska Chiuta.

⁶Ndipo kwambula chipulikano tingamanya kukondweska Chiuta chara. Pakuti yose uyo wakwiza kwa Chiuta, wakwenera kupulikana kuti Chiuta waliko, na kutiso wakuŵapa njombe awo ūakumupenja iyo.

⁷Na chipulikano Nowa, wakati wachenjezgeka na Chiuta pa vinthu ivyo vikaŵa vichali vindawoneke, wakapulikira ndipo wakapanga ngaraŵa yakuti waponoskeremo mbumba yakhe. Ntheura wakasuska charu ndipo iyo wakazgoka muhaliri wa urunji uwo ukwiza chifukwa cha chipulikano.

⁸Na chipulikano, Abrahamu wakapulikira para Chiuta wakamuchema kuti warute ku malo gheneagho wakenera kupokera nga chiharo chakhe. Abrahamu wakaruta nangauli wakamanya chara uko wakarutanga.

⁹Na chipulikano, wakakhara nga ndi mulendo mu charu icho Chiuta wakapangana kumupa. Wakakharanga mu mahema pamoza na Yisake na Yakhobe ūahariri ūamoza nayo mu phangano lenelira.

¹⁰Pakuti Abrahamu wakalindiriranga msumba uwo uli na lufura lweneulo uyo wakazenga na kupanga ndi Chiuta.

¹¹Na chipulikano, Sara wakapokera nkhongono zakuŵira na nthumbo nanga virimika vyakhe vyakubabira mwana vikajumphya. Pakuti wakamupima wamagomezgeko uyo wakapangana nayo.

¹²Ntheura kufumira ku munthu yumoza mweneuyo wakâwa nga ngwa kufwa, mukafuma âwana, unandi nga ndi nyenyezi za mu mlengalenga, na âwambula kupendeka nga ndi muchenga wa mu mphepete mwa nyanja.

¹³Wanthu wose âwa âwakafwira mu chipulikano kwambula kupokera vinthu ivyo Chiuta wakapangana. Kweni âwakaviwonera waka patali na kuvipokera. Ndipo âwakazomera kuti âwakâwa âwalendo na âwakupanjwa waka pa charu.

¹⁴Wanthu awo âwakuyowoya ntheura, âwakurongora pakweru kuti âwakupenja charu chawo na chawo.

¹⁵Usange âwaghanaghanenge na charu chira âwakafumako, mphanyi âwakâwa na mwaâwi wakuwererako.

¹⁶Kweni na umo viliri âwakukhumba charu chiwemiko, ndicho charu cha kuchanya. Ntheura Chiuta kuti wali na soni chara para âwakumuchema kuti ndi Chiuta wawo, chifukwa iyo wali kuâwanozgera iwo msomba.

¹⁷Na chipulikano, Abrahamu, para wakayezgeka, wakamupereka Yisake kuâwa sembe. Ndipo iyo mweneuyo wakapokera mapangano wakâwa wakunozgeka kupereka mwana wakhe yekha na yekha,

¹⁸mweneuyo kukayowoyeka kuti, "Ndi mwa Yisake umo mphapu yako yichemekerenge."

¹⁹Abrahamu wakapulikana kuti Chiuta wangawuska âwanthu nanga nkhu nyifwa. Ntheura pakuyowoyeru mu ntharika, tingayowoya kuti wakamupokerera mwana wakhe kufuma ku âwakufwa.

²⁰Na chipulikano, Yisake wakatumbika Yakhobe na Esau na vinthu ivyo vyamkuâwachitikira kunthazi.

²¹Na chipulikano, Yakhobe wakatumbika âwana âwa Yosefe yumozayumoza para wakâwa pafupi kufwa, apo wakasindamira pa ndodo yakhe uku wakusopa Chiuta.

²²Na chipulikano, Yosefe ku umaliro wa umoyo wakhe wakayowoya na vya kufuma kwa âwalsraele mu Eguputo ndipo wakâwaphalira icho âwakenera kuchita na viwangwa vyakhe.

²³Na Chipulikano, Mozesi wakati wababika, âwapapi âwakhe âwakamubisa myezi yitatu, chifukwa âwakawona kuti wakâwa wakutowa chomene. Iwo kuti âwakawopanga dango la karonga chara.

²⁴Na chipulikano, Mozesi wakati wakura, wakakana kuchemeka kuti ndi mwana wa mwana mwanakazi wa Faro.

²⁵Wakasankha kusuzgikira pamoza na âwanthu âwa Chiuta kuruska kuti wakondwere kwa nyengo yichoko waka na vyakusekereska vya uheni.

²⁶Wakapima kuti kusunjizgika chifukwa cha Mesiya ndi usambazi ukuru kuruska vyuma nya mu charu cha Eguputo, pakuti wakaghanaghananga za njombe ya kunthazi.

²⁷Na chipulikano, Mozesi wakafumako ku Eguputo kwambula kopa ukari wa karonga. Pakuti wakazipizganga nga ndi munthu uyo wakuwona Chiuta wambula kuwoneka.

²⁸Na chipulikano, Mozesi wakasunga Paska na kumija ndopa uku na uku, mwakuti mungelo wakukoma wâna wâre wareke kuwakhwaska wâna wâre wâ Israel.

²⁹Na chipulikano, wânthu wâkambuka Nyanja ya Matete nga mpha charu chakomira. Kweni wâEguputo para wâkayezga kwambuka, wâkamirwa mu maji.

³⁰Na chipulikano, linga la Yeriko likawa likati lazingirizgika mazuwâ ghankhonde na ghâwiri.

³¹Na chipulikano, Rahabu mwanakazi mulewê, kuti wakakomekera pamoza na wâmbula kupulikana chara, chifukwa wakâwapokerera makora wânthu awo wâkatumika kuya kaskora charu.

³²Ndipo kasi sono ndiyowoyengeso vichi? Ndilije nyengo ya kuphara nya Gidiony, Baraki, Samusoni, Yefuta, Davide, Samuele ndipo na nchimi zose.

³³Wânthu aâna chipulikano wâkathereska ma ufumu, wâkawoneseska kuti urunji uâepo wâkapokera ivyo Chiuta wakapangana, wâkajara milomo ya nkharamu,

³⁴wâkazimya moto wakofya, wâkapona ku lupanga, apo wâkâwa wâkutomboroka wâkapokera nkhongono, wâkâwa vinkhara mu nkhondo na kuchimbizga mawumba gha nkhondo gha chilendo.

³⁵Wanakazi wâkapokereraso wâbali wâwo awo wâkawuka ku wâkufwa. Wanyakhe wâkasuzgika chomene mpaka kufwa ndipo wâkakana na kusutulika wuwo, mwakuti wâzakawukeso ku umoyo uweme.

³⁶Wânji wâkatombozgeka na kuthyapulika, wâkakakika na maunyoro na kuwîkika mu gadi.

³⁷Wakadinika na mawe, wâkadumurika pakati, ndipo wânyakhe wâkakomeka na lupanga. Wakendanga uku wâvvvara vikumba nya mberere na nya mbuzi. Wâkâwa wâkusokwa, wâkusuzgika na wâkutombozgeka.

³⁸Charu kuti chikâwa chiweme kwa iwo chara. Wakendendeka mu viparamba na mu mapiri na kukhara mu zimphanji na mu makhururu gha charu.

³⁹Wanthu wose aŵa nangauli wakarumbika na Chiuta chifukwa cha chipulikano chawo, kweni kuti âwakapokera ivyo Chiuta wakapangana nawo chara.

⁴⁰Pakuti Chiuta wakatighanaghanira kutinozgera ise vinthu viweme vyakuruska. Wakanachita ntheura kuti âwâe âwakufikapo nadi pamoza na ise.

ŴaHebere 12

Kulanga kwa Fumu

¹Pakuti tili kuzingirizgika na wumba wa wanthu nga ndi bingu likuru awo mbakaboni ūa chipulikano, tikwenera kuwuskako uzitu wose na kwananga uko kwademerera kwa ise. Na mtima wose tichimbire kwambula kugongowa chipharizagano icho chaŵikika panthazi zithu,

²uku tikudodoliska Yesu, chata na mufiski wa chipulikano chithu. Mweneuyo chifukwa cha chimwemwe icho chikâŵikika panthazi zakhe, wakazipizga mphinjika, na kuyuyura kulengeskeka na nyifwa, ndipo wakukhara ku maryero kwa chizumbe cha Chiuta.

³Ntheura ghanaghanani na iyo uyo wakazipizga para âwakwananga âwakalimbananga nayo, mwakuti mureke kuwa nkumbi na kutaya mtima.

⁴Chifukwa pakulimbana na zakwananga, mulije kuchinthia kuya kafika ku kuthiska ndopa zinu.

⁵Kasi muli kuruwa malembo gha chisangurusko agho ghakuyowoya na imwe nga mbana? Agho ghakuti, "Wa mwana wane, ungayuyuranga kulanga kwa Fumu, nanga nkutaya chigomezgo para ukuchenye ka na iyo.

⁶Pakuti Fumu yikulanga yose uyo yikumutemwa, ndipo yikuthyapula mwana yose uyo yikumupokerera."

⁷Usange mukuzipizga kulangika, Chiuta wakumukorani nga mbana âwakhe. Kasi waliko mwana uyo wiske wakureka kumulangapo?

⁸Usange imwe Chiuta wakumulangani chara nga ndi umo wakuchitira na âwana âwakhe wose, ipo muli ūa mu uleŵe, âwana âwenecho chara.

⁹Pa dera pa ichi âwadada ūithu ūa pano pasi âwakatilanganga ndipo tikaŵachindikanga. Asi chomene kwakuruska timulambire Dada wa vya uzimu yithu na kuŵa na umoyo?

¹⁰Pakuti iwo âwakatilanga ise kwa kanyengo kachoko nga ndi umo âwakakhumbira. Kweni Chiuta wakutilanga kuti ise tandule mwakuti tisangane nayo mu utuŵa wakhe.

¹¹Pakuti pa nyengo yichoko waka chilango chilichose chikuwoneka chakuŵaŵa ndipo kuti chikuŵa chakukondweska chara. Kweni pamanyuma

pakhe chikupambika chipambi cha mutende cha umoyo wa urunji kwa awo wali kusambizgika na ichi.

ŵakupulikana ŵakuchenjezgeka

¹²Ntheura kwezgani mawoko ghinu ghakulepweteka ndipo khozgani makongono ghinu ghambula nkhongono.

¹³Ndipo nyoroskani nthowa za malundi ghinu, mwakuti ilo ndakupendera lireke kugweduwa kweni lichizgike.

¹⁴Yezgani kukhara na mutende na wānthu wose, na kuŵa wātuŵa. Pakuti kwambula ichi kulije na yumoza uyo wamkuyiwona Fumu.

¹⁵Woneseskani kuti paŵavye munthu uyo wakutondeka kupokera uchizi wa Chiuta. Woneseskani kuti “musisi wakuŵāwa” ureke kumera mukati mwinu na kumusuzgani ndipo chifukwa cha musisi uwu, wānandi wāngakazuzgika.

¹⁶Woneseskani kuti paŵavye munthu uyo ndi muleŵe, panji wambula kusopa nga ndi Esau uyo wakaguliska mazaza gha urara wakhe na chakurya cha kamoza pera.

¹⁷Pakuti mukumanya kuti pamanyuma apo wakakhumbanga kuhara vitumbiko wakakanika, chifukwa wakaŵavye mwaŵi wakurapira nangauli wakakhumbiska na masozi.

¹⁸Pakuti imwe mundize ku Phiri la Sinayi ilo lingakhwaskika, la moto wakugolera, chisi, mdima, na chimphupuru,

¹⁹na kulira kwa mbata na mphomo ya mazgu ndiposo na lizgu ilo mazgu ghakhe ghakachitiska kuti awo wākapulika wārombe kuti ma uthenga ghanyakhe ghareke kuyowoyekaso kwa iwo.

²⁰Pakuti wākatondeka kuzizipizga languro ilo likaperekeka lakuti, “Nanga chingâwa chinyama nacho, usange chikukhwaska phiri, chizamudinika na mawe.”

²¹Ndipo icho chikawoneka chikâwa chakofya chomene mwakuti Mozesi wakati, “Ine nkhumbwambwantha na wofi.”

²²Kweni muli kwiza ku Phiri la Ziyoni ndiposo ku msomba wa Chiuta wamoyo uwo ndi Yerusalem wa kuchanya na ku wāngelo wāmbula mapendeko awo wāwungana pa chiphikiro.

²³Muli kwiza ku ungano wa wāna wā uŵere awo mazina ghawo ghali kulembeka kuchanya. Muli kwiza kwa mweruzgi uyo ndi Chiuta wa wose na ku mizimu ya wānthu wārunji awo wali kuzgoka wākufikapo.

²⁴Muli kwiza kwa Yesu uyo ndi Mpheamaniski wa phangano liphya mweneuyo ndopa zakhe izo zikathika zikuphara vinthu viweme kuruska ndopa za Abelu.

²⁵Woneseskani kuti mureke kukana iyo mweneuyo wakuyowoya. Pakuti usange wakareka kupona para wakamukana iyo mweneuyo wakaŵachenjezga pano pasi, kasi ise tamkupona uli usange tikukana uyo wakutichenjezga kufuma kuchanya?

²⁶Pa nyengo yira mazgu gha Chiuta ghakasunkhunya charu, kweni sono wali kupangana, "Kamoza pera ndamkusunkhunya charu cha pasi pera chara, kweniso na cha kuchanya."

²⁷Mazgu ghakuti, "Kamozaso pera," ghakurongora pakweru kuti vyamkuwuskikako vinthu ivyo vikusunkhunyika, nga ndi umo vili kulengekera mwakuti vinthu ivyo nvyambula kusunkhunyika, ndivyo vikhalarire.

²⁸Ntheura tiyeni tiwonge pakuti tili kupokera ufumu uwo kuti ungasunkhunyika chara, ndipo tiyeni tipereke kwa Chiuta chisopo chakuzomerezgeka mwa nchindi na pakumopa.

²⁹Pakuti Chiuta withu, ndi moto wakumyangura.

ŴaHebere 13

Umo tingakondweskera Chiuta

¹Murutilire kutemwana nga mbakhristu.

²Mungarekanga chara kupokerera wâlendo mu nyumba zinu, chifukwa pakuchita ntheura wânthu wângi wâli kupokererapo wângelo kwambula kumanya.

³Kumbukani awo wâli mu gadi nga ndi para namwe muli mu gadi pamoza nawo. Kumbukani awo wâkuyuzgika pakuti imwe namwe muchali mu thupi.

⁴Rekani nthengwa yiŵe yakuchindikika mu wânthu wose, ndipo wafumu na wâwoli wâwê wâkugomezgeka, pakuti Chiuta wamkuyeruzga wâzagħali na waleŵe wose.

⁵Mtima winu ureke kutemwa ndarama, kweni mukhorwenge na ivyo muli navyo. Pakuti Chiuta wayowoya kuti, "Nditi ndimurekaninge mwekha chara, nesi kumusidani."

⁶Ntheura tingayowoya na chikanga kuti kutemwa kwinu nga mbakhristu kurutilire. "Fumu ndiyo Movwiri wane, kuti ndopenge chara. Nchichi icho munthu wangandichitira?"

⁷Kumbukani wârongozgi wînu wâneawo wâkamuphalirani mazgu gha Chiuta. Ghanaghanani na umo umoyo wawo ukâwira, ndipo rondezgani chipulikano chawo.

⁸Yesu Khristu ndi mweneuyo pera, mayiro, muhanya uno na muyirayira swii.

⁹Mungapuruskikanga na visambizgo vyakupambanapambana via chilendo chara. Nchiweme kuti mtima ukhozgeke na uchizi, na chakurya chara icho awo wakwenda mwenemumo wakwandulapo chara.

¹⁰Ise tili na jochero ndipo awo wakuteŵeta mu Chihema Chakupatulika cha waYuda, kuti wali na mazaza gha kuryerapo chara.

¹¹Pakuti mathupi gha vinyama vyeneivyo ndopa zaho zikutorekera ku Malo Ghakupatulika Nkhanira na Musofi Mukuru kuwa sembe ya zakwananga ghakuwochekera kuwaro kwa msasa.

¹²Pa chifukwa ichi, Yesu nayoso wakafwira kuwaro kwa chipata, mwakuti watuŵiske wantru kwizira mu ndopa zakhe na zakhe.

¹³Ntheura tiyeni tirute kwa iyo kuwaro kwa msasa kuti tirengeskeke pamoza nayo.

¹⁴Pakuti pano pasi ise tilije msumba wakukhalirira kweni tikupenja msumba uwo utizenge.

¹⁵Ntheura mwa iyo, tiyeni tiperekenge nyengo zose sembe ya marumbo kwa Chiuta. Marumbo gheneagho nchipambi cha milomo iyo yikuzunura zina lakhe.

¹⁶Mungaruwanga kuchita uweme na kugawana ivyo muli navyo, pakuti sembe za ntheura zikukondweska Chiuta.

¹⁷Wapulikirani warongozgi winu ndipo muwe pasi pawo, pakuti mbalinda wa mizimu yinu, ndipo wakwenera kwiza kapataura kwa Chiuta via mlimo wawo. Rekani wachite mlimo wawo mwakukondwa, kwambula kusinginika, pakuti ichi chingawa na chandulo kwa imwe chara.

¹⁸Mutiromberenge ise pakuti tikufikapo kuti tili na njuwi yiweme, pakukhumba kuchita vinthu vyose mwakugomezgeka.

¹⁹Nkhumuchiskani kwakuruska kuti muchite ichi mwakuti ndiwezgekere kwa imwe luwiro.

Lurombo Iwa umaliro

²⁰Sono Chiuta wa mutende mweneuyo wakawuskaso ku wakufwa Fumu yithu Yesu uyo ndi Muliska Mukuru wa mberere, chifukwa cha ndopa za phangano la muyirayira,

²¹wamupani chose icho nchiweme kuti muchitenge khumbo lakhe ilo likuteŵeta mwa imwe icho chikumukondweska pa maso ghakhe mwa Yesu Khristu ndipo Yesu Khristu wamovvirani kuti muchite ivyo nyakukondweska iyo. Ndipo kwa Khristu kuwenge uchindami kwa muyirayira swii. Ameni.

Mazgu gha umaliro

²²Mwa ḫabali ḫane, nkhumuŵeyani kuti, mupulike mazgu ghakuchiska kwane, pakuti ndamulemberani mazgu ghachoko waka.

²³Nkhukhumba kumumanyiskani kuti munyithu Timote, wafuma mu gadi. Usange wiza luŵiro, ndizenge nayo kwa imwe apo ndizamkumuwonani.

²⁴Mutauzge ḫarongozgi ḫinu wose ndiposo na ḫanthu wose ḫa Chiuta. Ḫabali ḫithu ḫa ku Italiya ḫakumutauzgani.

²⁵Wezi wa Chiuta uŵenge na imwe mose.

Yakhobe

Yakhobe 1

¹Kufuma kwa ine Yakhobe, muteŵeti wa Chiuta na wa Fumu Yesu Khristu. Kwa imwe mwa mafuko 12 mwâweneimwe muli kuparanyikira ku vyaru vyakupambanapambana. Nkhumutauzgani.

Chipulikano na mahara

²Mwa âwabali âwane, muchipime kuti nchimwemwe para mukukumana na viyezgo vyakupambanapambana.

³Pakuti mukumanya kuti kuyezgeka kwa chipulikano chinu kukubaba chizizipizgo.

⁴Ndipo rekani kuzizipizga kwinu kurutilire kwambula kutondeka, mwakuti muŵe âwakufikapo nkhanirankhanira na âwambula kusoŵerwa kanthu.

⁵Usange yumoza wa imwe wakusôwerwa mahara, wakwenera kuromba kwa Chiuta, uyo wakupereka ku âwanthu wose mu wanangwa kwambula kukonthora ndipo wati wamupenge nadi.

⁶Kweni warombe na chipulikano kwambula kukayika. Chifukwa yose uyo wakukayika, wali nga ndi jigha la nyanja ilo likwendendeka waka, ndipo likuyeghekera uku na uko para laputwa na mphepo.

⁷Pakuti munthu wa ntheura wareke kughanaghana kuti wati wapokenge kanthu kufuma kwa Fumu.

⁸Iyo ndi munthu wa mitima yiŵiri ndipo ngwambula chikhazi mu nthowa zakhe zose.

Ukavu na usambazi

⁹Mukhristu uyo nchichwapi wathumbwenge para wakukwezgeka.

¹⁰Ndipo mukhristu musambazi nayo wathumbwenge para wakukhizgika pakuti wamarenge nga maluŵa gha mu thondo.

¹¹Pakuti dazi likukwera na chithukivu chakhe chikuru, ndipo na kufoteska utheka. Maluŵa ghakhe nagho ghakurakata ndipo kutowa kwakhe kose kukumara nkhanira. Ntheura ndimo musambazi wakufotera apo wachali kujitangwaniska na milimo ya usambazi wakhe.

Viyezgo na visuzgo

¹²Ngwakutumbikika munthu uyo wakuzizipizga viyezgo. Pakuti para watonda viyezgo vira, wati wapoke mphumphu ya umoyo iyo Chiuta wali kupangana kuŵapa wose awo âwakumutemwa.

¹³Para munthu wakuyezgeka, wareke kuyowoya kuti, "Nkhuyezgeka na Chiuta." Pakuti Chiuta kuti wangapuruskika na uheni chara, ndipo iyomwene kuti wakuyezga munthu chara.

¹⁴Kweni munthu yose wakuyezgeka para wasongeka na maulamphalampha ghakhe.

¹⁵Para makhumbiro ghakhe ghaheni ghamera mu mtima, ghakubaba kwananga. Ndipo kwananga para kwakura, kukubaba nyifwa.

¹⁶Mungapusikikanga mwa âwabali âwane âwakutemweka.

¹⁷Vyawanangwa vyose viweme na chakuperekka chakufikapo vikufumira kuchanya, vikukhilira pasi kufuma kwa Dada wa ungweru, mweneuyo kuti âwakusinthasinthia chara, panji kuâwa na muzgezge pakuzgoka.

¹⁸Nakhumbo lakhe, wakatibaba ise na mazgu gha unenesko, mwakuti, ise tiâwe nga vipambi vyakhe vyakudanga mu vilengiwa vyakhe.

Kupulika na kuchita ivyo mazgu gha Chiuta ghakuyowoya

¹⁹Mwa âwabali âwane âwakutemweka, manyani ichi: munthu yose waâwenge mupusu kupulika, kweni wazikirenge pakuyowoya na pakukaripa.

²⁰Pakuti ukari wa munthu, kuti ukuchita urunji wa Chiuta chara.

²¹Ntheura wuskanimo ukazuzi wose na uheni uwo wazura mwa imwe, ndipo na mtima wakujiyyura, pokererani mazgu agho ghakapandika mu mitima yinu, gheneagho ghakumanya kumuponoskani.

²²Mungajipusikanga, muâwe âwakuchita icho mazgu ghakuyowoya, kughapulika waka chara.

²³Pakuti usange munthu wakupulika mazgu ndipo wakuchita chara kwakuyana na mazgu ghara, wali nga ndi munthu uyo wakulaâwiska chisko chakhe chakawiro pa galasi.

²⁴Para wajilaâwiska, wakuwukapo, ndipo maluâwiyo wakuruwa umo chisko chakhe changuwonekera.

²⁵Kweni munthu uyo wakulaâwiska mu dango lakufikapo la wanangwa, na kukhalirira mwenemumo ndipo kuti wakuruwa chara, kweni wakuchita kwakuyana na ilo, wati watumbikikenge pa vyose ivyo wakuchita.

²⁶Usange munthu wakujipima kuti ngwa kusopa Chiuta, kweni walije kumanya kujikora mu kayowoyerero, wakujipusika waka, ndipo kusopa kwakhe nkhwa waka.

²⁷Kusopa kwenecho na kwambula kukazuzgika panthazi pa Chiuta Dada ndi uku: kupwererera âwalanda na vyokoro mu visuzgo vyawo ndiposo na kujisungilira kwambula kukazuzgika na charu.

Yakhobe 2

Nchenjezgo kwa awo wakurumba chisko

¹Mwa wabali wane, rekani kutemwera para mukukoreska chipulikano chinu mwa Fumu yithu Yesu Khristu, uyo ndi Fumu ya uchindami.

²Mwa chiyerezgero, usange munthu yunji wakunjira mu nyumba yinu yakusoperamo, uku wavwara vyakugabuka na mphete ya golide pa woko, ndipo munyakhe mukavu uyo wavwara vyakuparukaparuka nayo wakunjira,

³ntheura pakukhumba kukondweska uyo wavwara vyakugabuka mukuti, "Iwe, khara pa malo agha." Ndipo kwa mukavu mukuti, "Iwe wimilire apo, panji ukhare pa chitambaliro cha malundi ghane apa."

⁴Asi mukujirongora kuti mu mitima yinu muli wakupambaniska? Asi mukujimika mwekha kuwa w'eruzgi apo muli na maghanoghano ghaheni?

⁵Mwa wabali wane wakutemweka, tegherezgani. Asi Chiuta wali kusora wakavu wa muno mu charu kuti wa'we wasambazi mu chipulikano, na kutiso wakanjire mu Ufumu uwo wali kupangana kuwapa awo wakutemwa iyo?

⁶Kweni imwe mukuyuyura wakavu. Asi wasambazi ndiwo wakumuyuzgani na kumuguzirani ku w'eruzgi?

⁷Asi wasambazi ndiwo wakutuka zina la kuchindikika ilo imwe mukapika?

⁸Usange mukufiska dango la Ufumu kwakuyana na Malembo agho ghakuti, "Utemwenge muzen gezgani wako nga ndi umo ukujitemwera wamwene," mukuchita makora.

⁹Kweni usange mukutemwera, mukwananga ndipo mukususkika na dango kuti ndimwe wakupuvya.

¹⁰Pakuti yose uyo wakusungilira marango ghose, kweni wakuswa limoza, wali na mrandu wakuswa marango ghose.

¹¹Pakuti uyo wakawika wakati, "Ungalewanga," ndiyoso wakati, "Ungakomanga." Sono nanga ungareka kulewa, kweni ukukoma, ndiwe wakuswa marango.

¹²Ntheura uyowoyenge na kuchita vinthu nga ndi wantru awo wamkweruzgika na marango gha wanangwa.

¹³Chifukwa weruzgi ngwambula lusungu kwa mweneuyo walije lusungu. Ndipouli lusungu ndilo lukutonda weruzgi.

Chipulikano na milimo

¹⁴Mwa wabali wane, kasi kukwandulachi para munthu wakuti wali na chipulikano, apo wakuchita kanthu kakurongora chipulikano chara? Kasi chipulikano cha ntheura chingamuponoska?

¹⁵Mwa chiyerezgero, usange munyinu mwanarume panji mwanakazi walije vyakuvwara nesi chakurya,

¹⁶ntheura yumoza wa imwe wamuphalira kuti, "Rutanga mu mutende, ukathukire na kukhuta, kweni kuti wakumupa vinthu vyakwenerera thupi chara," kasi wakwandulachi?

¹⁷Ntheuraso chipulikano pa icho chekha, usange chilije milimo, nchakufwa.

¹⁸Kweni panji munyakhe wangayowoya kuti, "Iwe uli na chipulikano, ine ndili na milimo, undirongore chipulikano chako kwambula milimo, ndipo ine na milimo yane nditi ndikurongore chipulikano chane."

¹⁹Imwe mukupulikana kuti Chiuta njumoza pera. Ichi nchiweme nadi, kweni viwanda navyo vikupulikana na kutenthema.

²⁰Wachindere iwe, kasi ukukhumba kuti ndikurongore kuti chipulikano chambula milimo ncha waka?

²¹Asi Abrahamu sekuru withu wakarunjiskika na Chiuta pa icho wakachita para wakapereka mwana wakhe Yisake pa jochero kuwa sembe?

²²Ukuwona sono kuti chipulikano chakhe chikakoreranako na milimo, ndipo chipulikano chakhe chikafiskika na milimo yakhe.

²³Penepapo Malembo ghakafiskika agho ghakuti, "Abrahamu wakapulikana na Chiuta, ndipo Chiuta wakamupima kuti ndi murunji." Ntheura Abrahamu wakachemeka mubwezi wa Chiuta.

²⁴Sono mukuwona kuti munthu wakurunjiskika na Chiuta pa icho wachita, na chipulikano pera chara.

²⁵Ntheura ndimo kukaŵiraso na Rahabu mwanakazi muleŵe yura. Wakarunjiskika pa ivyo wakachita, para wakapokerera nthumi zira izo zikatumika ndipo pakuzifumiska, wakaziyendeska ku nthowa yinyakhe.

²⁶Pakuti nga ndi umo thupi lambula mzimu liriri lakufwa, ntheuraso ndimo chipulikano nacho chambula milimo chikuŵira chakufwa.

Yakhobe 3

Lulimi

¹Mwa wabali wane, wānandi wā imwe wāreke kuwa wāsambizgi, chifukwa nga ndi umo mukumanyira, ise tikusambizga tamukweruzgika chomene kwakuruska wānthu wānyakhe.

²Pakuti tose tikunanga pa vinthu vinandi. Uyo wakureka kunanga mu mayowoyerero, ngwa kufikapo nkhanira, ndipo wakumanyaso kujikora thupi lose.

³Usange taŵikamo tuvisulo twakukorera mu milomo ya mahachi kuti ghatipulikire, tikumanya kurongozga mathupi ghawo ghose.

⁴Wonaniso ngaraŵa, nanga nzikuru chomene ndipo zikukanchizgika na mphepo za nkhongono, kweni zikurongozgeka na kasigiro kachoko waka na kuruta kose uko mwendeski wakukhumba.

⁵Ntheuraso lulimi nalo nchiŵaro chichoko waka, kweni likujikuzga pa vinthu vikuru. Ghanaghanani na umo thengere likuru likuphyira chifukwa cha kamoto kachoko waka.

⁶Lulimi ndi moto. Lulimi ndi charu cha ubendezi mukati mu viŵaro vyithu. Lukukazuzga thupi lose ndipo lukugolezga mu moto kaŵiro kose ndipo ulo lwene lukugolezgeka na Gehena

⁷Pakuti vikoko vya mitundu yose, viyuni, vyakukhwaŵa, na ivyo vikusangika mu nyanja, vingazowézgeka.

⁸Kweni palije munthu uyo wakumanya kuzgówezga lulimi. Ndi kanthu kaheni na kambula kupumula ndipo nkhakuzura na ulembé wakukoma.

⁹Na lulimi lweneulu tikumanya kurumbira Fumu, iyoso ndi Ŵadada, kweniso na lulimi lweneulu tingamanya kutemba ŵanyithu awo ŵali kulengeka mu chikozgo cha Chiuta.

¹⁰Kufuma mu mlomo umoza pera mukufuma mazgu ghakurumba na ghakutemba. Mwa ŵabali ŵane, vya ntheura kuti vikwenera kuchitika chara.

¹¹Kasi mbwiwi yimoza yingamanya kufumya maji ghaweme na ghakuŵaŵa pa khururu limoza?

¹²Mwa ŵabali ŵane, kasi chikuyu chingamanya kupambika vipambi vya maolive? Panji khuni la mpeska, kasi lingamanya kupambika vikuyu? Ntheura pera mbwiwi za maji gha muchere kuti zingafumiska maji ghaweme chara.

Mahara ghakufuma kuchanya

¹³Ndi njani mukati mwinu uyo ngwa mahara na wakupulikiska tunthu? Rekani na umoyo wakhe uweme warongore milimo yakhe mu kuzika kwa mahara.

¹⁴Kweni usange muli na sanje yikari, na makhumbiro gha uzukusi mu mitima yinu, mureke kuthumbwa ndipo mungateteranga pa unenesko.

¹⁵Mahara gha ntheura kuti ghakufuma kuchanya chara, kweni nga mu charu, nga uzimu chara ndiposo nga Satana.

¹⁶Pakuti apo pali sanje na makhumbiro gha uzukusi, pali vitimbaheti na uheni wa mtundumtundu.

¹⁷Kweni mahara agho ghakufuma kuchanya, pakudanga ngambula kukazuzgika, ndiposo nga mutende, ngakuzika, ngakupulikikwa, ngakuzura lusungu, ndiposo ghali na milimo yiweme, yambula sankho na upusikizgi.

¹⁸Ndipo vuna ya urunji yikupandika mu mutende na awo âwakuŵika mutende.

Yakhobe 4

Kutemwa vyā mu charu

¹Kasi zinkhondo na mazawe mukati mwinu vikufuma nkhu? Asi vikufuma mu makhumbiro ghinu ghaheni agho ghakulimbana mu viŵaro?

²Mukukhumba vinthu kweni kuti mukuvisanga chara, ntheura mukwamba kukoma. Mukudokera vinthu, kweni kuti mukuvisanga chara, ntheura mukwambana na kurwa nkhondo. Mukutondeka kuŵa navyo chifukwa mukuromba chara.

³Mukuromba, kweni kuti mukupokera chara, chifukwa kuti mukurombera mu nthowa yiweme chara. Ivyo mukuromba mukukhumba kuti muvisakazirenge mu vyakukondweska vyā thupi.

⁴Imwe mwa wānthu wāmbula kugomezgeka, kasi mukumanya chara kuti kukorana ubwezi na charu, mburwani na Chiuta? Ntheura munthu uyo wakukorana ubwezi na charu, wakujizgora murwani wa Chiuta.

⁵Panji kasi mukupima kuti Malembo ghakuyowoya pa waka para ghakuti, "Chiuta wakukhumbisika mwa sanje mzimu uwo iyo wali kuŵika mwa ise."

⁶Kweni wakutipa uchizi wakuruska. Ndimo Malembo ghakuyowoyerā kuti, "Chiuta wakwimikana na wānthu wākujikuzga, kweni wākujiyuyura, wakuŵapa uchizi."

⁷Ntheura jiperekani kwa Chiuta. Limbanani na Satana ndipo iyo watī wamuchimbiraninge.

⁸Sendererani kwa Chiuta, ndipo iyo watī wasenderere kwa imwe. Jitozgani mu mawoko, imwe wānthu wākwananga. Jiphotorani mu mitima yinu, imwe wā mitima yiŵiri.

⁹Musuzgike, ndipo mutengere na kulira. Kuseka kwinu kuzgoke kutengera, ndipo chimwemwe chinu chizgoke chitima.

¹⁰Jiyuyurani pa maso pa Fumu, ndipo yiti yimukwezganinge.

Chenjezgo kuti tireke kweruzga mubali withu

¹¹Mwa wabali, mureke kunenana. Yose uyo wakuyowoyeru uheni mukhristu munyakhe, panji kumweruzga, wakuyowoyeru uheni panji kweruzga dango. Kweni usange ukweruzga marango gha Chiuta, ndiko kuti ukuchita icho marango ghakuyowoya chara, kweni ukujizgora mweruzgi.

¹²Pali yumoza uyo wakupereka dango na kweruzga mweneuyo wakumanya kuponoska na kukoma. Kasi ndiwe njani iwe kuti umweruzge mzengezgani wako?

Reka kujikuzga na vya machero

¹³Tegherezgani sono imwe mukuti, "Muhanya uno, panji na machero tirutenge ku muzi wakuti na wakuti ndipo tamkumarako chirimika chimoza kuchita malonda na kusanga chandulo cha chuma chithu."

¹⁴Apo kuti mukumanya chara icho chiti chiwengeko na machero. Kasi umoyo winu nchichi? Asi ukulingana waka na nyathutwe uyo wakuwoneka mu kanyengo kachoko waka ndipo wakumwalalikira.

¹⁵Mu malo mwakhe mukwenera kuyowoya kuti, "Usange Fumu yikukhumba, tiwenge wamoyo, ndipo tamkuchita chakuti na chakuti."

¹⁶Kweni imwe mukuthumbwa, mukujikuzga. Kujikuzga kose kwa ntheura, nkhuheni.

¹⁷Usange munthu wakumanya icho nchiweme kuchita, kweni wakureka kuchichita, wakwananga.

Yakhobe 5

Wasambazi wakuchenjezgeka

¹Mwa wasambazi, tegherezgani. Lirani na kutengera chifukwa cha visuzgo ivyo vyamkumwizirani.

²Usambazi winu wavunda ndipo vyakuvwara vyinu vyaryeka na zinyenze.

³Chuma chinu cha golide na cha siliva nacho charyeka na murosko. Murosko uwu ndiwo uti umupanikizgirani na kumususkani ndipo wizamkurya mathupi ghinu nga ndi moto. Mwajiwunjikira vyuma mu mazuwa gha umaliro.

⁴Wonani malipiro gha wanchito awo wakavuna mu minda yinu, agho mukajisungira mu upusikizgi ghakuchemerezga. Ndipo kulira kwa wakuvuna kwapulikikwa mu makutu gha Fumu Mwenenkhongono zose.

⁵Mwakoroka pa charu na kujikondweska. Mwatutuwiska mitima yinu kunozgekera zuwa lakukomekera.

⁶Mwamususka na kumukoma munthu murunji, ndipo iyo kuti wakulimbana namwe chara.

Kuzizipizga na kuromba

⁷Ntheura mwa wabali, zizipizgani mpaka kwiza kwa Fumu. Wonani umo mulimi wakuchitira. Iyo wakulindirira kuti vipambi vyakuzirwa viwoneke mu munda wakhe. Wakuzizipizga na kuzika mpaka vura yize yakudanga na ya umaliro.

⁸Imwe namwe muzizipizgenge. Khazikiskani mitima yinu, pakuti nyengo ya kwizira Fumu yili pafupi.

⁹Mwa wabali, mureke kusinginikirana yumoza na munyakhe, mweruzgike. Mweruzgi wakwimilira pa muryango.

¹⁰Mwa wabali, mukumbukenge nchimi izo zikayowoyerwa mu zina la Fumu. Ndizo ziŵenge bambiro kwa imwe pakuzizipizga kwawo mu visuzgo.

¹¹Tikuzipima nchimi zira kuŵa zakutumbikika chifukwa cha kuzizipizga kwawo. Mulikupulika umo Yobe wakazizipizgira, ndiposo muli kuwona urato wa Fumu, na umo Fumu yiliri na lusungu na chiwuravi.

¹²Mwa wabali wane, pachanya pa vyose, mureke kurapira kuchanya panji pano pasi, panji mu chinyakhe chilichose. Kweni rekani “Inya” winu waŵe “Inya” ndipo “Chara” winu waŵe “Chara”, mwakuti mureke kususkika.

¹³Kasi walipo yumoza mwa imwe uyo wakusuzgika? Wakwenera kuromba. Kasi walipo yumoza uyo wakukondwa? Wimbe sumu zakurumba Chiuta.

¹⁴Kasi walipo yumoza uyo ndi murwari? Wakwenera kuchema ūarara ūa mpingo, kuti wamurombere na kumuphakazga mafuta mu zina la Fumu.

¹⁵Luombo lwa chipulikano, lukumanya kuponoska murwari, ndipo Fumu yiti yimuwske. Ndipo usange wali kunangapo, wagowokerekenge.

¹⁶Ntheura zomerani zakwananga zinu ku yumoza na munyakhe, ndipo muromberane mwakuti muchizgike. Luombo lwa munthu murunji luri na nkhongono zikuru mu kachitiro kakhe.

¹⁷Eliya wakawâa munthu nga ndise. Na mtima wose wakaromba kuti vura yireke kurokwa, ndipo nadi yikareka kurokwa pa charu virimika vitatu na myezi yinkonde na umoza.

¹⁸Sono wakati warombaso, mtambo ukapereka vura ndipo charu chikapambika vipambi vyakhe.

¹⁹Mwa wabali, usange yumoza wa imwe wapuruka ku unenesko, ndipo munthu yunji wakumuwezgako,

²⁰rekani wamanye kuti yose uyo wati wamuwezgeko wakwananga ku nthowa yakhe yakupuruka, wati waponoske umoyo wakhe ku nyifwa. Ndipo wati wawundirenge zakwananga zakhe zinandinandi.

1 Petrosi

1 Petrosi 1

¹Kufuma kwa ine Petrosi wakutumika wa Yesu Khristu. Nkhumulemberani imwe âwakusoreka â Chiuta, mwaâweneimwe muli kuparanyikira mu vigâwa ivi: Pontu, Galatiya, Kapadokiya, Asiya na Bitiniya,

²mwaâweneimwe mukasoreka na kwimikika na Chiuta Dada ndipo mukapatuliskika na Mzimu kuti mupulikire Yesu Khristu na kutozgeka na ndopa zakhe. Uchizi na mutende viwenge vyakwandaniskika kwa imwe.

Chigomezgo chenecho

³Viwongo kwa Chiuta, Wiske wa Fumu yithu Yesu Khristu. Chifukwa cha lusungu lwakhe lukuru, tababikaso ku umoyo wa chigomezgo chiphyâ mu kuwuka kwa Yesu Khristu ku âwakufwa,

⁴ndiposo ku chiharo icho nchambula kuvunda, kukazuzgika na kuvukupara icho chili kusungikira imwe kuchanya.

⁵Mwa imwe na nkhongono za Chiuta mukuvikiririka mu chipulikano kuti mwizakapokere chiponosko icho iyo wanozgera kuchivumbula mu nyengo ya umaliro.

⁶Mu cheneichi sekererani nangauli sono pa kanyengo kachoko waka mungaâwa na viyezgo vyakupambanapambana,

⁷mwakuti kuyezgeka kwa chipulikano chinu icho nchakuzirwa kuruska golide leneilo likumara, nangauli likuyezgeka na moto, kuâwe kwenecho. Penepapo imwe muti mupokerenge marumbo, uchindami na nchindi pakuvumbukwa kwa Yesu Khristu.

⁸Nangauli iyo mundamuwone, kweni mukumutemwa. Nangauli sono mukumuwona chara, mukupulikana mwa iyo ndipo mukusekerera na chimwemwe chikuru chambula mayowoyeko.

⁹Pa chakurata cha chipulikano chinu mukupokera chiponosko cha mizimu yinu.

¹⁰Nchimi izo zikachima na uchizi weneuwo ukwenera kuâwa winu, zikapenjeska na kusanda nadi za chiponosko ichi.

¹¹Zikayezga kuti zimanye munthu panyakhe nyengo iyo yikarongoreka na Mzimu wa Khristu uwo ukaâwa mwa iwo pakuchima nkhanira visuzgo nya Khristu na uchindami uwo ukarondezgapo.

¹²Chiuta wakazivumbulira nchimi zira kuti zikajiteŵeteranga izo zene chara, kweni imwe, vinthu ivyo vyayowoyeka kwa imwe na awo âwakamupharazgirani

Uthenga Uweme mwa Mzimu Mutuŵa uyo wakatumika kuchanya. Wakamupharazgirani vinthu ivyo nanga mbangelo ŵakudoka kuviwona.

Muŵe ūtuŵa mu mtima

¹³Ntheura vwarani zikhore mu maghanoghano ghinu, ndipo muŵe ūkujikora. Muŵike chigomezgo chinu chose pa uchizi uwo mwizamupokera apo wavumbukwirenge Yesu Khristu.

¹⁴Muŵe nga mbana ūkupulikira. Mureke kurongozgeka na makhumbiro ghinu gha kale apo mukaŵa ūalemwa.

¹⁵Kweni pakuti uyo wakamuchemani ndi mutuŵa, ntheura namwe muŵenge ūtuŵa mu kaŵiro kinu kose.

¹⁶Pakuti kuli kulembeka kuti, “Muŵenge ūtuŵa, pakuti ine ndili mutuŵa.”

¹⁷Ndipo usange mukumuchema iyo “Dada,” mweneuyo wakweruzga munthu yose kwambula sankho kweni kwakuyana na milimo yakhe ipo wakwenera kuŵa na wofi mu umoyo winu wose wa pano pasi nga mba ūamikori.

¹⁸Imwe mukumanya kuti mukawomboleka ku makhaliro ghinu ghawakawaka agho mukatora ku ūawiskemwekuru, na vinthu vyakumara nga ndi siliva na golide chara.

¹⁹Kweni mukawomboleka na ndopa zakuzirwa za Khristu, zakukozgana na za mwana-mberere wambula kalema nesi kadontho.

²⁰Wakamikika pambere malufura gha charu ghandaŵikike ndipo wakarongoreka pa umaliro wa zinyengo chifukwa cha imwe.

²¹Mwa Yesu, muli na chigomezgo mwa Chiuta mweneuyo wakamuwuska iyo ku ūakufwa na kumupa uchindami. Ndicho chifukwa muli kuŵika chipulikano na chigomezgo mwa Chiuta.

²²Pakuti muli kutozga mitima yinu pakupulikira unenesko kuti mutemwenge ūakhristu ūanyinu kwambula kuplesikizga, mutemwane kwakuruska kufumira pasi pa mtima.

²³Mulikubabikaso na mbuto iyo yingavunda chara, kweni iyo yingareka kuvunda, chifukwa cha mazgu gha Chiuta agho ngamoyo na ghakukhalirira.

²⁴Chifukwa, “Ŵanthu wose ūali nga ndi utheka, ndipo uchindami wavo wose uli nga luŵa la utheka. utheka ukufota, ndipo luŵa likuwa pasi,

²⁵kweni mazgu gha Fumu, ghakukhalirira kwa muyirayira.” Mazgu ghara ndi Uthenga Uweme uwo ukapharazgika kwa imwe.

1 Petrosi 2

Libwe la umoyo na fuko lakupatulika

¹Ntheura rekani tinkho lose, utesi wose, upusikizgi, bina ndiposo na kutuka kulikose.

²Nga twana twakubabika sono, munwekerenge mkaka wenecho wa mzimu kuti chifukwa cha mkaka uwu mukule mpaka ku chiponosko.

³Pakuti, "Mwacheta lusungu lwa Fumu."

⁴Zanine kwa iyo, ku libwe lira lamoyo ilo âwanthu âwakalikana, kweni pa maso pa Chiuta ndakusoreka ndipo ndakuzirwa.

⁵Ndipo nga ndi mawe ghamoyo, namweso muzengeke kuâwa nyumba ya uzimu, kuti muâwe âwasofi âwakupatulika, âwakupereka sembe za uzimu izo zingapokereraka na Chiuta mwa Yesu Khristu.

⁶Pakuti Malembo ghakuti, "Wonani ndasankha libwe lakuzirwa, leneilo nkhuliwika mu Ziyoni kuâwa nkherezgero ya chingodya, ndipo uyo wakupulikana mwa iyo, kuti wati wakhözgekenge soni chara."

⁷Ntheura iyo ngwa kuzirwa kwa imwe mukupulikana. Kweni kwa awo âwakureka kupulikana, "Libwe ilo âwazengi âwakalikana, ndilo lazgoka nkherezgero ya chingodya."

⁸Ndipo, "Ili ndi Libwe ilo âwanthu âwamkukhuâwarapo, jarawe ilo liti liâwawiske." âwanthu âwakukhuâwarapo chifukwa âwakureka kupulikira mazgu gha Chiuta. Chinthusi Chiuta wakachimika kale kuti ndicho chizamkuâwira.

⁹Kweni imwe, ndimwe fuko lakusoreka, ufumu wa âwasofi, fuko lakupatulika, âwanthu âwa Chiuta awo mbakhe na âwakhe. Wakamusorani kuti mupharazge milimo yakhe ya nkongono iyo wakamuchemerani kufuma mu mdima, kwiza ku ungweru wakhe wakuzukumiska.

¹⁰Kale kuti mukaâwa âwanthu âwa Chiuta chara, kweni sono ndimwe âwanthu âwa Chiuta. Kale kuti mukapokerera lusungu lwa Chiuta chara, kweni sono mwapokerera lusungu lwakhe.

Kharani wateâweti âwa Chiuta

¹¹Mwa âwakutemweka, nkhumuâneyani, pakuti muli âwakupanjwa na âwamikori mu charu, mukwenera kuziâwizga makhumbiro gha thupi agho ghakulimbana na mzimu winu.

¹²Kakhaliro kinu mukati mu âwamitundu kaâwenge kaweme, mwakuti nanga ndi para âwakumutundurani kuti mukuchita uheni, âwati âwayiwone milimo yinu yiweme. Ndipo âwati âwamuchindike Chiuta pa zuâwa lakwizira kwakhe.

¹³Chifukwa cha Fumu, jilambikani ku wose awo mba mazaza, manyi ndi karonga mukuru uyo ngwa mazaza gha pachanya nkhanira,

¹⁴manyi ndi wakuruwakuru wa vigawa weneawo karonga wakuwatumwa kulanga awo wakuchita uheni, na kurumba awo wakuchita uweme.

¹⁵Pakuti Chiuta wakukhumba kuti imwe na makhaliro ghinu ghaweme muchetamiske mayowoyerero gha ulemwa gha wantru wa kupusa.

¹⁶Mukharenge nga ndi wantru awo mbanangwa. Mureke kutora wanangwa winu kuwa wakubisamo uheni, kweni muwenge nga wateweti wa Chiuta.

¹⁷Muwachindikenge wantru wose. Temwani wakhristu wanyinu. Mopani Chiuta. Chindikani karonga mukuru.

Bambiro la visuzgo nya Yesu

¹⁸Imwe wateweti, mujilambikenge ku awo mba mazaza pa imwe, na nchindi zose, waweme na wakuzika pera chara, kweni na wakubendera wuwo.

¹⁹Chiuta wakutumbika muntru uyo wakuzizipizga visuzgo ivyo vikumuwira kwambula mrantu wakhe, usange wakuomba khumbo la Chiuta.

²⁰Asi mukupokapo kantru chara para mukuzizipizga kutimbika para mwananga? Kweni usange mukuzizipizga visuzgo ivyo vikumuwirani chifukwa chakuchita uweme, Chiuta wamutumbikaninge.

²¹Makhaliro gha ntheura ndigho Chiuta wakamuchemerani. Pakuti Khristu nayo wakamukomwerani imwe, ndipo wakamusidirani bambiro kuti mwendenge mu malwayo ghakhe.

²²Iyo kuti wakachitapo uheni chara, nanga nkuyowoya utesi.

²³Para wakamutukanga, iyo kuti wakawezgera vitusi chara. Para wakakomwanga, kuti wakayowoyapo mazgu ghakufinga chara, kweni wakajipereka kwa Chiuta mweruzgi wa urunji.

²⁴Khristu iyomwene wakayegha zakwananga zithu mu thupi lakhe para pa mphinjika, mwakuti ise tiwe wakufwa ku zakwananga, na kuwa wamoyo ku urunji. Mulikuchizgika na vilonda vyakhe.

²⁵Mukapuruka nga ndi mberere, kweni sono muli kuwerera ku Muliska uyo ndi Mulinda winu.

1 Petrosi 3

Wawoli na wafumu

¹Ntheura pera mwa wawoli lambirani wafumu winu, mwakuti wanji mwa iwo, usange wakuwura kupulikira Mazgu gha Chiuta, wawojeke na makhaliro ghinu kwambula kuti muwayowoyere mazgu.

²Wawonenge makhaliro ghinu gha kulangwa na nchindi zinu.

³Kutowa kwinu kureke kwima pakujitzga kwa thupi la kuwaro, nga ndi kuruka sisi, panji kujitzga na mikanda ya golide, panji vyakuvwara vya mtengo wa patali.

⁴Kweni kutowa kwinu kukwenera kwima mu unthu wenecho wa mukati. Muŵenge na kutowa uko nkhwambula kwanangika na kujiuyura, ndiposo na mtima wakuzika. Vinthu ivi ndivyo vya kuzirwa chomene panthazi pa Chiuta.

⁵Umu ndimo kukaŵira na mu mazuŵa gha kale. Wananaki awo wakawâwa wakugomezga Chiuta, wakajitzganga pakulambira wafumu wawo.

⁶Nga ndi umo wakaŵira Sara uyo wakamupulikiranga Abrahamu ndipo wakamuchemanga kuti, “Sekuru wane.” Imwe sono mwazgoka wana wakhe usange mukuchita uweme ndipo mukofiwa na kanthu kanji chara.

⁷Ntheura pera imwe mwa wafumu, mukharenge makora na wawoli wînu, pakuŵapa nchindi na kumanya kuti iwo nkhongono zavo nzichoko kuruska zinu, pakuti muli wahariri wamoza wâ chawanangwa cha umoyo wa Chiuta. Penepapo malurombo ghinu kuti ghatimbanizgikenge chara.

Kusuzgika chifukwa cha uweme

⁸Pa umaliro nkhumuyowoyerani kuti mose muŵe na mtima umoza, wakulengerana lusungu, wakutemwana, wâ chiwuravi na wakujiyuyura.

⁹Mureke kuwezgera uheni pa uheni, panji kutuka pakutuka, kweni imwe muŵatumbikenge. Pakuti chitumbiko ndicho Chiuta wakapangana kumupani para wakamuchemani.

¹⁰Nga ndi umo Malembo ghakuyowoyerana kuti, “Uyo wakukhumba kutemwa umoyo, na kuwona mazuŵa ghaweme, lulimi lwakhe lureke kuyowoya viheni, ndipo mlomo wakhe ureke kuyowoya utesi.

¹¹Wafumeko ku uheni, ndipo wachitenge uweme. Wapenje mutende na kuwurondezga.

¹²Pakuti maso gha Fumu, ghali pa wârunji. Ndipo makutu ghakhe ghakutegherezga ku malurombo ghawo. Kweni Fumu yikwimikana na wânthu awo wakuchita uheni.”

¹³Kasi ndi njani uyo wangamuchitirani kaheni usange imwe muli wâ phamphu pakuchita uweme?

¹⁴Kweni usange mukusuzgika chifukwa chakuchita urunji, muli wakutumbikika. Rekani kopa wânthu, ndiposo mureke kwenjerwa nawo.

¹⁵Kweni mumuchindike Khristu mu mitima yinu kuti iyo, ndiyo Fumu yinu. Mazuŵa ghose muŵenge wakunozgeka kumuzgora munthu yose mwakuzika na mu nchindi para wakumufumbani vya chipulikano icho muli nacho.

¹⁶Muwonenge kuti njuŵi zinu nziweme, mwakuti makhaliro ghinu gha ukhristu ghawakhozgenge soni awo wakumunenani.

¹⁷Usange ndi khumbo la Chiuta kuti musuzgike chifukwa chakuchita uweme, nchiweme kuruska kusuzgika chifukwa chakuchita uheni.

¹⁸Pakuti Khristu nayo wakafwa kamoza pera chifukwa cha zakwananga zithu. Muweme ndiyo wakatifwira ta waheni mwakuti watitolere kwa Chiuta. Wakakomeka mu thupi, kweni mu mzimu ngwamoyo.

¹⁹Uku wali mu mzimu weneuwu, wakaya kapharazga ku mizimu iyo yikawâ mu gadi.

²⁰Ndiyo mizimu ya awo pa nyengo yira wakareka kupulikira para Chiuta wakalindirira mu mazuŵa gha Nowa apo ngarâwa yikazengenkanga, wânthu wachoko waka wakaponoskeka na maji, weneawo pamoza wakaŵa wankhonde na watastu.

²¹Maji ghara ghakaŵa chithuzithuzi chakurongora ubapatizo weneuwo sono ukumuponoskani chifukwa cha kuwuka kwa Yesu Khristu. Ubapatizo kuti nkhusuka marikho gha mu thupi chara, kweni ndi mapangano agho ghakuperekeka kwa Chiuta na njuŵi yiweme.

²²Yesu Khristu wali kuruta kuchanya ndipo wakukhara ku woko la maryero la Chiuta. Wangelo wose na wamazaza na wankhongo wakumulambira iyo.

1 Petrosi 4

Umoyo uphyâ

¹Pakuwona kuti Khristu wakasuzgika mu thupi, namweso mukwenera kujikhzoza na maghanoghano gha ntheura. Chifukwa usange munthu wakomwa mu thupi, wali kurekaso kwananga.

²Pakuti kufuma sono, umoyo winu wa muno mu charu ukwenera kurongozgeka na makhumbiro gha thupi chara, kweni na khumbo la Chiuta.

³Pakuti mwanguŵa nayo nyengo ya kukwanira apo mukachitanga vinthu ivyo wamitundu wakachitanga. Pa nyengo yira mukachitanga vya nthontho, udokezi, ulowevu, uryezi na kusopa vikozgo.

⁴Kweni sono wamitundu wakuzizwa waka para mukureka kusangana nawo mu makhaliro ghawo ghawakawaka. Ntheura wakumutukani.

⁵Wânthu âwa wamkujipataulira wékha kwa Chiuta uyo ngwa kunozgeka kweruzga wamoyo na wakufwa.

⁶Ndicho chifukwa Uthenga Uweme ukaya na ku awo wali kufwa wuwo, weneawo wakeruzgika kwakuyana na thupi nga ndi umo wânthu wose

ŵakweruzgikira. Uthenga Uweme ukawapharazgikira mwakuti mu mzimu ŵâwe na umoyo nga ndi umo Chiuta waliri.

Awo ŵakugwiriska makora vyawanangwa vy a Chiuta

⁷Umaliro wa vinthu vyose uli pafupi. Ntheura mukwenera kujikora, muŵe ŵakuziza mwakuti mujipereke kukuomba.

⁸Pachanya pa vyose mutemwanenge nkhanirankhanira, pakuti kutemwa kukubenerera zakwananga zinandinandi.

⁹Mupokererenge ŵalendo kwambula kusinginika.

¹⁰Chawanangwa chose icho munthu wangâwa nacho, wachiteŵeterenge ŵanyakhe mwakugomezgeka, kwakuyana na umo Chiuta wali kumupira.

¹¹Yose uyo wakuyowoya, wayowoye mazgu gha Chiuta. Yose uyo wakuteŵetera ŵanyakhe, wakwenera kuteŵeta na nkhongono izo Chiuta wali kumupa. Mwakuti mu vyose muchindikenge Chiuta mwa Yesu Khristu. Kwa iyo ndiko kuŵenge uchindami na nkhongono muyirayira swii. Ameni.

Kukomwa chifukwa cha ukhristu

¹²Mwa ŵabali ŵakutemweka, mureke kuzizwa na viyezgo vinonono, ivyo mukukomwa navyo nga ndi para chinthu chilendo chamwizirani.

¹³Kweni sekererani pakuwona cuti mukusangana na Khristu mu visuzgo vyakhe, mwakuti para wiza mu uchindami wakhe, mwize kakondwe nayo chomene.

¹⁴Usange mukutukika chifukwa cha zina la Khristu, muli ŵakutumbikika. Chifukwa ndiko cuti Mzimu wa uchindami uwo ndi Mzimu wa Chiuta, ukukhara mwa imwe.

¹⁵Kuŵavye yumoza wa imwe wakomwe chifukwa ndi chigewenga panji munkhungu, panji wakuchita mauheni, panji uyo ndi mwandanato.

¹⁶Kweni usange munthu wakukomwa chifukwa cha ukhristu wakhe, wareke kuŵa na soni na pachoko pose, kweni wakwenera kuchindika Chiuta chifukwa cha zina ili la ukhristu.

¹⁷Pakuti nyengo ya kweruzgikira yafika, ndipo yayamba pa awo mba mu Nyumba ya Chiuta. Ndipo usange kweruzga uku kwamba pa ise, kasi kwamkuŵa uli pa awo ŵakureka kupulikira Uthenga Uweme wa Chiuta?

¹⁸Pakuti malembo ghakuti, “Usange nkhunonono cuti murunji waponoskeke, kasi kwamkuŵa uli ku ŵaheni na ŵakwananga?”

¹⁹Ntheura awo ŵakukomwa kwakuyana na khumbo la Chiuta, ŵakwenera kurutilira kuchita uweme na kujipereka kwa Chiuta Mlengi wawo uyo ngwa kugomezgeka.

1 Petrosi 5

Kuliska mskambo wa Chiuta

¹Sono nkhuchiska ḫarara ḫa mpingo awo ḫali mukati mwinu nga ndi murara munyawo wa mpingo, ndiposo kaboni wa viphyo vyā Khristu, na wakusangana nayo mu uchindami uwo uti uvumbukwenge.

²Nkhumuchiskani kuti muliske mskambo wa Chiuta, uwo uli mukati mwinu. Muwupwererere na mtima wose kwambula kuchichizgika na munthu, kweni mu khumbiro linu nga ndi umo wakukhumbira Chiuta. Mureke kuteŵeta chifukwa cha njombe, kweni chifukwa cha mtima wa kutemwa kuteŵeta.

³Mureke kuyuzga mskambo uwo mukuwuliska, kweni muŵenge bambiro liweme ku mskambo winu.

⁴Ntheura para Muliska Mukuru wiza, mwizamkupokera mphumphu ya uchindami iyo kuti yikuvukupara chara.

⁵Ntheura pera imwe mwa ḫawukirano, mupulikirenge ḫarara ḫinu. Mose muŵenge na mtima wakujiyuyura pakuteŵeterana yumoza na munyakhe. Chifukwa Malembo ghakuti, “Chiuta wakwimikana na ḫakujikuzga, kweni wakuŵapa wezi wakhe awo ḫakujiyuyura.”

⁶Ntheura jiyuyurani panthazi pa nkhongono ya Chiuta, mwakuti iyo ndiyo wamukwezgani pa nyengo yakwenerera.

⁷Kwenjerwa kwinu kose mumuthulire iyo, chifukwa ndiyo wakumupwerererani.

⁸Jikorani, ndiposo muŵe maso, chifukwa murwani winu Satana wakuyingayinga nga ndi nkharamu iyo yikuwuruma kupenja uyo yingamurya.

⁹Mwimikane nayo uku mwimilira nganganga mu chipulikano chinu apo mukumanya kuti ḫakhristu ḫanyinu ḫa mu charu chose cha pasi, nawo ḫakukomwa ntheura pera.

¹⁰Kweni para mwakomwa kanyengo kachoko waka, Chiuta wa uchizi wose mweneuyo wakamuchemani kusangana nayo uchindami wakhe wa muyirayira mwa Yesu Khristu, ndiyo wizamkumuzgorani kuŵa ḫakufikapo. Wizamkumukhozgani na kumupani nkhongono ndiposo kumujinthani pa lufura lwakukhora.

¹¹Kwa iyo kuŵenge nkhongono muyirayira swii. Ameni.

Kutauzga kwa umaliro

¹²Silivano, mukhristu wakugomezgeka wandovwira kulemba karata mufupi uyu. Mu karata uyu ndakhumba kumukhwimiskani na kumupanikizgirani kuti,

uwu ndiwo uchizi wenecho wa Chiuta. Mu uchizi weneuwu ndimo mwimilire nganganga.

¹³Wa mpingo wa Chiuta awo âwali mu msumba wa Babuloni awo âwali kusoreka na Chiuta, ndiposo na Mariko mwana wane, âwakumutauzgani.

¹⁴Tauzganani na kutemwa kwenecho pakuyofyonthana kwa chikhristu. Mutende uâwe namwe mose imwe muli mwa Khristu.

2 Petrosi

2 Petrosi 1

¹Kufuma kwa ine Simoni Petrosi muteŵeti na wakutumika wa Yesu Khristu. Kwa awo âwali kupokera chipulikano chakuzirwa chakuyana waka na chithu, mu urunji wa Chiuta withu na Muponoski Yesu Khristu.

²Uchizi na mutende vimwandanirani mukumanya Chiuta na Yesu Fumu yithu.

Kuchemeka na kusoreka kwinu

³Nkhongono za uchiuta wakhe zili kutipa vinthu vyose ivyo tikukhumba kuti tiŵe na umoyo wakusopa Chiuta kwizira mu umanyi wa uyo wakatichema ise kuti tisangane nayo uchindami na uweme wakhe.

⁴Mu vyeneivi wali kutipa mapangano ghakuru na ghakuzirwa mwakuti kwizira mwa iyo tikumanya kufyolowokamo mu maulamphalampha agho ghali mu charu ndipo nakusangana mu kaŵiro ka uChiuta.

⁵Pa chifukwa ichi chitani chilichose pakusazgirako uweme ku chipulikano chinu pamoza na unenesko, ku unenesko, musazgeko umanyi,

⁶ku umanyi musazgeko kujikora, kujikora, musazgeko kuzizipizga, ndipo kuzizipizga, musazgeko usopisopi,

⁷ku usopisopi musazgeko chiwuravi ku ubali winu wa chikhristu, ndipo ku chiwuravi ku ubali winu wa chikhristu, musazgeko kutemwa.

⁸Pakuti usange vinthu ivi nvyinu ndipo nvyakuzara, kuti vikumuzgorani âwakata chara nesi âwambula vipambi pakumanya Fumu yithu Yesu Khristu.

⁹Munthu uyo walije vyeneivi ngwa chiburumutira ndipo ngwa kuwona pafupi pera. Wali kuruwa kuti zakwananga zakhe za kale zili kusukika.

¹⁰Ntheura mwa âwabali, yezgani na phamphu chomene kurongora kuti muli kuchemeka na kusoreka, pakuti usange mukuchita ichi, kuti mukhuâwarenge chara.

¹¹Ntheura mwamkuâna na mwaâwi ukuru wakunjirira mu ufumu wa muyirayira wa Fumu na Muponoski withu Yesu Khristu.

¹²Ntheura ine nkukhumba kuti ndimukumbuskaninge vyeneivi mazuâwa ghose, nangauli mukuvimanya ndiposo vili kukhazikika mu unenesko uwo muli nawo.

¹³Nkhupima kuti nchakwenerera kumuwuskani na ichi nga nchikumbusko apo ndichali wamoyo,

¹⁴Pakuti nkhumanya kuti kuwukamo mu thupi ili, kuâwenge kwa sonosono nga ndi umo Fumu yithu Yesu Khristu wakandirongorera.

¹⁵Nditi ndiŵikepo mtima chomene kuti para ine ndaruta, mwendakakumbanga vinthu ivi mazuŵa ghose.

Ŵakaboni ūa uchindami wa Khristu

¹⁶Pakuti ise kuti tikarondezga vidokoni vyakwata waka chara para tikamumanyiskani vya nkhongono na vya kwiza kwa Fumu yithu Yesu Khristu, kweni tikaŵa Ŵakaboni ūa uchindami wakhe.

¹⁷Pakuti para wakapokera nchindi na uchindami kufuma kwa Chiuta Dada, mazgu ghakiza kwa iyo kufuma ku uchindami ukuru ghakuti, "Uyu ndi Mwana wane wakutemweka, mweneuyo nkhucha nayo."

¹⁸Ise tikaghapulika mazgu agha kufuma kuchanya, pakuti tikaŵa nayo pa phiri lakupatulika.

¹⁹Ntheura tili na mazgu gha uchimi agho nga unenesko nadi. Muti muchite makora para mukughapulikizga, pakuti ghali nga ndi nyali iyo yikuŵala mu malo gha mdima kusuke kuche, ndipo nthanda, nyenyezi ya mulenje, yiŵale mu mitima yinu.

²⁰Pakudanga pa vyose mukwenera kumanya ichi kuti, palije uchimi wa malembo uwo munthu wangamanya kutanthaula pa iyo yekha,

²¹Chifukwa palije uchimi uwo ukiza na khumbo la munthu, kweni ŵanthu ŵakayowoya mazgu gha Chiuta para ŵakakhuŵirizgika na Mzimu Mutuŵa.

2 Petrosi 2

Ŵasambizgi ūatesi

¹Kweni zikawuka nchimi zitesi mukati mu ŵanthu nga ndi umo kwamkuŵirakoso ŵasambizgi ūatesi mukati mwinu. Mwachibisibisi ŵamkunjizga visambizgo vya utesi ivyo vikuparanya na kukana Fumu yawo iyo yikaŵawombola, ndipo ntheura mwaluŵiro ŵamkujitorera pharaniko.

²ŵanthu ŵanandi wizamkuŵarondezga mu nthowa zaho ziheni, ndipo chifukwa cha ivyo ŵakuchita, ŵamkusunjizga nthowa ya unenesko.

³Ndipo mu uzukusi waho ŵasangirengepo mwaŵi pa imwe pakumuphalirani mazgu gha upusikizgi. Kweni kufuma papo kuti ŵanguŵa ŵambula chilango chara ndipo pharaniko lawo likuŵalindirira.

⁴Pakuti usange Chiuta wakaŵareka waka chara ŵangelo awo ŵakananga, kweni wakaŵaponya ku Gehena ndipo wakaŵawika mu mdima kuti ŵasungike mpaka pa zuŵa la cheruzgo;

⁵usange wakachilekerera charu cha kale chara, para wakiza na chigumura pa charu cha ŵanthu ŵambula kusopa Chiuta, kweni wakaponoska

Nowa, mupharazgi wa urunji pamoza na wānthu wānyakhe wānkhonde na wāwiri;

⁶usange wakayisuska misumba ya Sodomu na Gomora, ndipo wakayimara na moto, kuti chiŵe chirongorero chakuchenjezga wānthu awo wākureka kusopa Chiuta;

⁷ndipo usange wakamuponoska Loti munthu murunji, uyo mtima wakhe ukasuzgikanga chomene na makhaliro gha ukazuzi gha wānthu wāheni

⁸pa icho munthu murunji yura wakawona na kupulika, apo wakakharanga mukati mwawo, wakapwetekangā mu mtima wakhe wa urunji zuŵa na zuŵa chifukwa cha machitiro gha uchikanamarango,

⁹ntheura Fumu yikumanya umo yingathaskira wānthu wārunji ku viphyo vyawo, na kuŵawika mu chilango wāheni kuya kafika pa zuŵa la weruzgi,

¹⁰chomenechomene awo wākurondezga maukazuzi gha makhumbiro gha thupi, na kusunjizga wāmazaza. Wāsambizgi wātesi aŵa mbachikanga na wākujikuzga ndipo wākopa chara kuyuyura wākuchindikika.

¹¹Nanga mbangelo, awo mbankhongono kuruska wānthu wāheni aŵa mu makhaliro na mu nkhongono, kuti wākutuka wātuŵa wā kuchanya panthazi pa Fumu chara.

¹²Wānthu aŵa wākuyana waka na vikoko vyambula mahara, ivyo vikukhara kwakuyana na kaŵiro kawo ndipo viliko kuti wānthu wāvikorenge na kuvikoma. Wākutuka vinthu vyeneivyo wālije na kuvimanya. Ntheura wāmukukomeka nga ndi vikoko vira,

¹³ndipo wāmkusuzgika chifukwa chakuchita uheni. Chinthu chakuŵakondweska iwo nkhuchita uheni apo dazi liri nye! Wali nga ndi mabanga agho ghakumukhozgani soni na kumulengeskani para wākusangana namwe pa kurya, apo iwo wākukondwera mu kuplesika kwawo.

¹⁴Mbamasomaso chomene pa uleŵe ndipo mitima yawo yili lyokolyoko pakuchita uheni. Wākupusika wānthu awo mbatechitechi ndipo wāli na mtima uwo uli kuzgōwera kudokera ndipo mbakutembeka na Chiuta.

¹⁵Wali kuyireka nthowa ya kunyoroka ndipo wāli kupuruka, pakurondezga nthowa ya Balaamu mwana wa Beyoro, uyo wakatemwa kuŵa na usambazi wakufuma mu ubendezi.

¹⁶Kweni wakachenye ka chifukwa cha kwananga kwakhe. Pakuti mbunda iyo kuti yikuyowoya chara, yikayowoya nga ndi munthu na kukanizga machitiro ghavifusi gha nchimi yira.

¹⁷Wanthu âwa ntheura aâwa, âwali nga ndi mbwiwi zambula maji, ndiposo nga ndi nyathutwe mweneuyo wakuputwa na chimphupuru. Chiuta wali kuâwâkira mdima wakofya.

¹⁸Pakuti âwakuyowoya mazgu ghakujikuzga na gha uchindere, ndipo na makhumbiro ghaheni gha mathupi ghawo, âwakupusika âwanthu awo âwathaskika sonosono ku nkharo ya awo âwakuchita ubendezi.

¹⁹Âwakupangana kuâwapa wanangwa apo iwo âwenecho mbazga âwa kwananga. Pakuti munthu wakuzgoka kuâwa muzga wa chose icho chamutonda.

²⁰Pakuti usange âwanthu âwathaskika ku maukazuzi gha mu charu, chifukwa chakumanya Fumu na Muponoski withu Yesu Khristu, ndipo sono usange âwakorekaso na zakwananga na kuzgoka kuâwa âwazga âwa zakwananga zira, âwakuâwa âwaheni kuruska umo âwakâwira pakudanga.

²¹Pakuti mphanyi kukaâwa kuweme kwa iwo kuti âwareke na kumanya nthowa ya urunji kuruska kuti âwayimanye, ndipo pamanyuma âwareke kurondezga marango ghatuâwa agho Chiuta wakaâwapa.

²²Chachitika ntheura kwa iwo kwakuyana na ntharika ya unenesko, iyo yikuti, “Nchewe yikuwerera ku mawukuzi ghakhe.” Ndipo “Nkhumba nanga uyigeziske na maji, yiti yivivirengeso mu mathipa.”

2 Petrosi 3

Phangano la kwiza kwa Fumu

¹Mwa âwakutemweka, sono nkhulemba karata wane uyu wa chiâwiri kwa imwe, ndipo mu makarata ghose ghaâwiri wuwo nkhumukumbuskani kuti muwuske maghanogħano għinu kuti għaâwe għa unenesko.

²Kumbukani mazgu agho ghakayowoyeka kale na nchimi zituâwa, na marango agho yikatipa Fumu na Muponoski, para wakayowoyer mu âwakutumika âwinu.

³Pakudanga, manyani kuti mu mazuâwa għa umaliro âwamkwiza âwanthu âwakugoska, âweneawo âwakurondezga makhumbiro għa mathupi ghawo,

⁴ndipo âwamkuti, “Kasi phangano lakkwiza kwakhe liri nkhu? Âwasekru âwithu âwali kufwa kale ndipo vinthu vyose vili nga ndi umo vikâwira kufuma pa kwamba kwa kulenga.”

⁵Âwakuzerezgera dala unenesko uwu, kuti na mazgu għa Chiuta mlengalenga ukawako kale chomene ndipo charu chikapangika kufuma ku maji ndipo chikapangika na maji.

⁶Ndipo na maji għenegħara, charu icho chikawako nyengo yeneyira chikati chazura na maji għa chigumura chikamara.

⁷Kweni na mazgu gheneghara, Chiuta wali kusungilira charu cha kuchanya na cha pasi na ivyo viliko sono mwakuti wizakavimare na moto. Wali kuvisungilira kufika pa zuŵa ilo wamkweruzgira ŵakwananga na kuŵamara petu.

⁸Kweni mwa ŵakutemweka, mureke kuzerezga fundo yimoza pera iyi, kuti kwa Fumu, zuŵa limoza liri nga virimika 1,000 ndipo virimika 1,000 vili nga zuŵa limoza.

⁹Fumu kuti yikuziwurika chara kufiska icho yapangana, nga ndi umo ŵanji ŵakughaghananira. Kweni yikumuzipizgirani chifukwa yilije kukhumba kuti yumoza wa imwe wamare petu, kweni kuti wose ŵang'anamuke mtima.

¹⁰Kweni zuŵa la Fumu lizenge nga ndi munkhungu. Ndipo pa zuŵa ilo, mlengalenga wizamkumara na mphomo yikuru. Mawumba gha kuchanya ghizamkuphyia na kwengetuka, ndiposo charu cha pasi na vyose ivyo vilimo vizamkocheka na moto.

¹¹Pakuti vinthu vyose vizamkumara mu nthowa yeneiyi pera, asi imwe mukwenera kuŵa na makhaliro ghatuŵa nkhanira na ghakusopa Chiuta?

¹²Apo mukulindizga na kunwekera zuŵa ilo Chiuta wamkwizira. Pakuti pa nyengo iyo mlengalenga wizamkusonganoka kuŵa dimi la moto, ndipo vyā mlengalenga vizamkwengetuka chifukwa cha chithukivu.

¹³Kweni kwakuyana na phangano la Chiuta, tikulindirira kuchanya kuphyia na charu cha pasi chiphya mwenemumo mukukhara urunji.

¹⁴Ntheura ŵakutemweka, apo mukulindirira vyeneivi, muyezge chomene kuŵa ŵambula kafukwa panji kalema panthazi pa Chiuta, ndiposo na kuŵa mu mutende.

¹⁵Mukumbukenge kuti kuziwurika kwa Fumu ndiwo mwaŵi winu wakuponoskekera. Ndicho Paulosi nayo mubali withu wakutemweka wakamuleberani, apo wakuyowoyeru mu vinjeru ivyo vikapika kwa iyo.

¹⁶Ndimo wakuyowoyeru ichi na mu makarata ghakhe ghose agho wakulemba, mwenemumo muli vinyakhe ivyo nvinonono kuvipulikiska, ndipo ŵanthu ŵalemwa na ŵambula kukhora mu chipulikano ŵakuving'anamulira mu nthowa izo zikuŵapweteka ūekha nga ndi umo ŵakuchitira na malembo ghanyakhe.

¹⁷Kweni imwe ŵakutemweka, muli kuvimanya kale vyeneivi. Muŵe maso, mwakuti mureke kupuruskika na masovskyo gha ŵanthu ŵambula kwenda mu marango, na kuwukapo apo muli kujintha chipulikano chinu.

¹⁸Kweni murutilire kukura mu uchizi na mu kumanya Fumu na Muponuski withu Yesu Khristu. Kwa iyo kuŵe uchindami sono na muyirayira swii. Ameni.

1 Yohane

1 Yohane 1

Mazgu gha umoyo

¹Tikumulemberani vyā icho chikawako kufuma ku mutendeko, icho tikachipulika ndipo tikachiwona na maso ghithu. Tikachilawiska nadi, ndipo tikachikhwaska na mawoko ghithu. Ichi ndi mazgu gha umoyo.

²Para umoyo uwu ukavumbukwa, ise tikawuwona, ndipo tikuwuchitira ukaboni. Sono tikumupharazgirani vyā umoyo wa muyirayira uwo ukawa na Wiske ndipo ukavumbulika kwa ise.

³Icho tikachiwona na kuchipulika ndichoso tikumupharazgirani imwe, mwakuti namwe muwenge na wenewenawene na ise. Ndipo nadi wenewenawene withu uli na Wadada na Mwana wakhe Yesu Khristu.

⁴Tikumulemberani ichi kuti chimwemwe chithu chiwe chakufikapo.

Chiuta ndi ungweru

⁵Makani agha ndigho tikapulika kwa iyo, ndipo tikumupharazgirani imwe kuti, Chiuta ndi ungweru ndipo mwa iyo mulije mdima na pachoko pose.

⁶Ntheura usange ise tikuti tili pa wenewenawene na iyo, apo tikwenda mu mdima, tili watesi, ndipo kuti tikuchita kwakuyana na unenesko chara.

⁷Kweni usange tikwenda mu ungweru, nga ndi umo iyomwene waliri ungweru, apo ndipo tili pa wenewenawene na yumoza na munyakhe, ndipo ndopa za Yesu, Mwana wakhe, zikutitozga ku kwananga kose.

⁸Usange tikuti tilije zakwananga, tikujipusika waka, ndipo unenesko kuti ulimo mwa ise chara.

⁹Kweni usange tikuzomera zakwananga zithu, Chiuta uyo ngwa kugomezgeka na murunji, watigowokerenge zakwananga zithu, na kutitozga ku ubendezi withu wose.

¹⁰Usange tikuyowoya kuti tilije kwananga, tikumuzgora Chiuta kuwa mutesi, ndipo mazgu ghakhe kuti ghalimo mwa ise chara.

1 Yohane 2

Khristu ndi movwiri withu

¹Imwe mwa twana twane, nkhumulemberani ichi mwakuti mureke kwananga. Kweni usange munthu wananga, tili nayo mwimiliri uyo wakumanya kutiweyerera panthazi pa Wadada, ndiyo Yesu Khristu murunji.

²Khristu ndiyo sembe yakuphepiskira zakwananga zithu, ndipo kuti ndi mphepiska ya zakwananga zithu pera chara, kweniso na za wanthu wose mu charu.

³Ndipo na ichi tingapanikizga fikepo kuti tikumumanya, usange tikusunga marango ghakhe.

⁴Munthu uyo wakuti wakumumanya Chiuta, kweni kuti wakusunga marango ghakhe chara, ndi mutesi, ndipo unenesko kuti ulimo mwa iyo chara.

⁵Kweni uyo wakusunga mazgu gha Chiuta, mweneuyo ndiyo kutemwa kwa Chiuta kwafiskika nadi mwa iyo. Umu ndimo tikumanyira kuti tili mwa iyo.

⁶Munthu uyo wakuti wakukhara mwa Chiuta wakwenera kwenda kwakuyana na umo Khristu wakenderanga.

Dango liphya

⁷Mwa wakutemweka, kuti nkhumulemberani dango liphya chara, kweni ndi dango la kale ilo mukaŵa nalo kufuma ku mutendeko. Dango la kale ndi mazgu agho muli kupulika.

⁸Ndipouli, leneliro ndi dango liphya ilo nkhumulemberani, unenesko wakhe ukuwoneka mwa Yesu, ndiposo mwa imwe. Pakuti mdima ukumara, ndipo ungweru wenecho wamba kale kuwoneka.

⁹Munthu uyo wakuti wali mu ungweru kweni wakumutinkha munyakhe, wachali mu mdima na sono wuwo.

¹⁰Munthu uyo wakutemwa munyakhe ndiyo wali mu ungweru. Ntheura mwa iyo mulije kanthu ako kangakuŵazga munthu munyakhe kuti wanange.

¹¹Kweni uyo wakutinkha munyakhe, wali mu mdima ndipo wakwenda mu mdima. Ndipo kuti wakumanya chara uko wakuya, chifukwa mdima wamuburumutizga.

¹²Nkhumulemberani imwe mwa wana wane, chifukwa Chiuta wamugowokerani zakwananga zinu chifukwa cha zina la Khristu.

¹³Nkhumulemberani imwe, mwa wadada, chifukwa mukumanya uyo waliko kufuma ku mutendeko. Nkhumulemberani imwe, mwa wawukirano, chifukwa mwamutonda Muheni Yura.

¹⁴Nkhumulemberani imwe, mwa wana wane, chifukwa mukuŵamanya Wadada. Nkhumulemberani imwe mwa wadada chifukwa mukumanya uyo waliko kufuma ku mutendeko. Nkhumulemberani imwe, mwa wawukirano, chifukwa muli wankhongono, ndiposo mazgu gha Chiuta ghakukhara mwa imwe, ndipo mwamutonda Muheni Yura.

¹⁵Mureke kutemwa charu panji vinthu ivyo vili mu charu. Usange munthu wakutemwa charu, kutemwa kwa Chiuta Dada kuti kuli mwa iyo chara.

¹⁶Pakuti vyose ivyo vili mu charu, makhumbiro gha thupi, ivyo maso ghakudokera na kujitukumura pa ivyo tili navyo kuti vikufuma ku Wadada chara, kweni vyose vikufuma mu charu.

¹⁷Ndipo charu na maulamphalampa yakhe vikumara, kweni uyo wakuchita khumbo la Chiuta, ndiyo wakukhalirira kwa muyirayira.

Mukana-Khristu

¹⁸Mwa wana, ili ndi ora la umaliro. Nga ndi umo mukapulikira kuti Mukana-Khristu wakwiza, ndipo na sono wuwo wamukana-Khristu wanandi wiza kale. Ntheura tikumanya kuti ili ndi ora la umaliro.

¹⁹Wanthu awa kuti wakawa wamoza na ise chara, ndicho chifukwa wakawukamo mwa ise. Chifukwa wawenge wamoza na ise, mphanyi wali kukhalirira pamoza nase. Kweni wakawukamo mwakuti wamanyikwe pakweru kuti wakawura kuwa pamoza nase.

²⁰Kweni imwe muli kuphakazgika na Mutuwa Yura, ndipo mose mukumanya.

²¹Nkhumulemberani imwe, kuti nchifukwa chakuti mukuwura kumanya unenesko chara, kweni nchifukwa chakuti muli kumanya nadi, ndiposo mukumanya kuti utesi wose ukufumira ku unenesko chara.

²²Kasi mutesi ndi njani? Asi ndi mweneuyo wakukana kuti Yesu ndi Mesiya? Wa ntheura ndi Mukana-Khristu pakuti wakuwakana wose, Wiske na Mwana.

²³Yose uyo wakukana Mwana, wakukanaso Wiske. Uyo wakupokerera Mwana, wakupokereraso na Wiske.

²⁴Ntheura imwe muwoneseske kuti ivyo mukapulika kufuma ku mutendeko, mukuvisungilira mu mitima yinu. Usange mukusungilira ivyo mukapulika pakudanga, muti muwenge mu wenewenawene na Mwana na Wadada.

²⁵Icho Khristu wakapangana kutipa ise, ndi umoyo wa muyirayira.

²⁶Mazgu aga nkhumulemberani chifukwa cha awo wakukhumba kumupuruskani.

²⁷Kweni imwe, Khristu wali kumupungulirani kale Mzimu, uyo wakukhara mwa imwe, ndipo kukukhumbikwa chara kuti munthu wamusambizgani. Pakuti Mzimu ndiyo wakumusambizgani vyose, ndipo ivyo wakusambizga nyia kuneneska, kuti nyia utesi chara. Ntheura pulikirani kusambizga kwa Mzimu na kukhalirira mwa Khristu.

²⁸Ntheura sono, mwa twana twane, khalirirani mwa iyo, mwakuti tizakaŵe na chikanga para iyo wizamkuwoneka, ndipo tizakareke kuŵa na soni na kubisama pa kwiza kwakhe.

²⁹Usange mukumanya kuti iyo ndi murunji, mukukayikaso chara kuti yose uyo wakuchita unenesko ndi mwana wakhe.

1 Yohane 3

Ŵana ūa Chiuta

¹Wonani kutemwa uko Chiuta wali nako pa ise. Iyo wakatitemwa chomene mwakuti tikuchemeka ūana ūa Chiuta. Ndipo nadi ndise ūana ūakhe. Chifukwa icho charu chikureka kutimanyira, nchakuti chikamumanya Chiuta chara.

²Mwa ūakutemweka ūane, sono tili ūana ūa Chiuta, nangauli sono chichali chindavumbukwe umo tamkuŵira. Kweni tikumanya kuti para Khristu wakwiza, tamkuŵa nga ndi iyo, pakuti tizamkumuwona nga ndi umo iyo waliri.

³Ndipo yose uyo wali na chigomezgo cha ntheura mwa Khristu wakujizgora kuŵa wakujiphotor a nga ndi umo Khristu waliri wakutozgeka.

⁴Yose uyo wakwananga wali na maŵyeŵye gha kuswa marango, pakuti kwananga mbuchikanamarango.

⁵Mukumanya kuti Khristu wakiza kuti wawuskepo zakwananga, ndipo mwa iyo mulije kwananga.

⁶Munthu yose uyo wali mwa Khristu kuti wakukhalirira mu kwananga chara. Kweni yose uyo wakukhalirira mu kwananga, walije kumuwonapo iyo nanga nkhumumanya.

⁷Mwa twana twane, paŵavye munthu wamupusikani. Yose uyo wakuchita urunji, ndi murunji nga ndi umo Khristu waliri murunji.

⁸Yose uyo wakwananga ngwa Satana. Pakuti Satana ngwakwananga kufuma ku mutendeko. Ndicho chifukwa Mwana wa Chiuta wakizira kuti wabwangandule milimo ya Satana.

⁹Yose uyo ndi Mwana wa Chiuta kuti wakukhalirira mu kwananga chara, pakuti mbuto ya Chiuta yili mwa iyo. Ndipo walije kumanya kuchita kwananga, chifukwa ngwa kubabika na Chiuta.

¹⁰Penepapo ndipo tingamanyira awo ndi ūana ūa Chiuta na ūana ūa Satana. Yose uyo wakureka kuchita urunji panji wakureka kutemwa munyakhe ndi mwana wa Chiuta chara.

Mutemwanenge

¹¹Pakuti agha ndi mazgu agho mukaghapulika kufuma ku mutendeko ghakuti titemwanenge.

¹²Tireke kuâwa nga ndi Kayini uyo wakâwa wa Muheni Yura, ndipo wakakoma munung'una wakhe. Chifukwa uli Kayini wakakoma munung'una wakhe Abelu? Asi ndi chifukwa chakuti milimo yakhe yikâwa yiheni apo milimo ya munung'una wakhe yikâwa ya urunji?

¹³Ntheura mwa âwabali âwane, mureke kuzizwa usange charu chikumutinkhani.

¹⁴Ise tikumanya kuti tafumamo mu nyifwa, tanjira mu umoyo, pakuti tikuâwatemwa âwabali âwithu. Munthu yose uyo wakureka kutemwa wakukhara mu nyifwa.

¹⁵Yose uyo wakutinkha mubali wakhe wakukoma. Namwe mukumanya makora ghene kuti palije chigêwenga icho chili nawo umoyo wa muyirayira.

¹⁶Umu ndimo tikumanyira uko nkhutemwa, kuti Khristu wakaâwika pasi umoyo wakhe chifukwa cha ise. Ntheura ise nase tikwenera kuâwika pasi umoyo withu chifukwa cha âwabali.

¹⁷Usange munthu wali na vyuma vinandi, ndipo wakuwona munyakhe wakukavuka, kweni wakuwura kumuchitira lusungu, kasi kutemwa kwa Chiuta kukukhara uli mu munthu uyu?

¹⁸Mwa âwana âwane, kutemwa kureke kuâwa kwa pa mlomo pera. Kutemwa kukwenera kuâwa kwa unenesko, ndiposo kwakuwoneka mu machitiro ghithu.

Chikanga panthazi pa Chiuta

¹⁹Umo ndimo timanyirenge kuti tili âwa unenesko, ndipo tipanikizgirenge mitima yithu panthazi pa Chiuta,

²⁰pa nyengo iyo mitima yithu yikutisuska. Pakuti Chiuta ndiyo mukuru kuruska mitima yithu, ndipo iyo wakumanya vinthu vyose.

²¹Mwa âwakutemweka, usange mitima yithu yikutisuska chara, tingamanya kwiza na chikanga panthazi pa Chiuta.

²²Ndipo tikupokera kufuma kwa iyo chose icho tikuomba, chifukwa tikupulikira marango ghakhe na kuchita ivyo vikumukondweska.

²³Icho Chiuta wakutilangula kuchita nchakuti, tikwenera kupulikana mu zina la Mwana wakhe Yesu Khristu, ndiposo na kutemwana yumoza na munyakhe, kwakuyana na umo Khristu wakatilangulira.

²⁴Wose awo wakurondezga marango gha Chiuta, ndiwo wakukhara mwa Chiuta, ndipo Chiuta nayo wakukhara mwa iwo. Tikumanya kuti Chiuta wakukhara mwa ise chifukwa cha Mzimu mweneuyo wali kutipa ise.

1 Yohane 4

Mzimu wa unenesko na mzimu utesi

¹Mwa ḫakutemweka ḫane, mureke kugomezga mzimu uliwose kweni muyezge na kuwona mizimu iyo njakufuma kwa Chiuta. Pakuti nchimi zitesi zinandi zaparanyika kosekose mu charu.

²Nthowa yakuŵamanyiramo awo ḫali na Mzimu wa Chiuta ndi iyi: mzimu uliwose uwo ukuzomera kuti Yesu Khristu walikwiza mu thupi, ngwa Chiuta.

³Ndipo mzimu wose uwo ukureka kuzomera Yesu, kuti ngwa Chiuta chara. Uwu ndi mzimu wa Mukana-Khristu weneuwo mukapulika kuti ukwiza ndipo sono uli kale mu charu.

⁴Kweni imwe ḫana ḫane, ndimwe ḫakhe ḫa Chiuta ndipo mwazitonda nchimi zitesi izi. Chifukwa mweneuyo wali mwa imwe, ndi mukuru kuruska mweneuyo wali mu charu.

⁵Nchimi izo ndi za mu charu. Ntheura zikuyowoya nyaya mu charu, ndipo ḫanthu ḫa mu charu ḫakuzipulika.

⁶Kweni ise tili ḫana ḫa Chiuta. Yose uyo wakumanya Chiuta wakutipulika, kweni yose uyo ngwa Chiuta chara, kuti wakutipulika chara. Umo ndimo tikuwumanyira mzimu wa unenesko na mzimu wakupusika.

Chiuta nkutemwa

⁷Mwa ḫakutemweka ḫane, tiyeni titemwanenge, pakuti kutemwa kukufuma kwa Chiuta. Yose uyo wakutemwa ndi mwana wa Chiuta, ndiposo wakumumanya Chiuta.

⁸Yose uyo wakuwura kutemwa walije kumumanya Chiuta, chifukwa Chiuta nkutemwa.

⁹Chiuta wakarongora kutemwa kwakhe mukati mwa ise, pakutuma Mwana wakhe yekha na yekha mu charu, mwakuti tiŵenge na umoyo mwa iyo.

¹⁰Mu ichi ndimo muli kutemwa, kuti ndise tili kumutemwa Chiuta chara, kweni iyo ndiyo wali kutemwa ise, ndipo wakatuma Mwana wakhe kuŵa sembe yakuphepiskira zakwananga zithu.

¹¹Mwa ḫakutemweka, usange Chiuta wakatitemwa ntheura, ipo nase tikwenera kutemwana.

¹²Palije munthu uyo wali kumuwona Chiuta. Usange tikutemwana, ndiko kuti Chiuta wakukhara mwa ise, ndipo kutemwa kwakhe nkhwakufikapo mwa ise.

¹³Na ichi tikumanya kuti tikukhara mwa Chiuta, ndiposo iyo wakukhara mwa ise chifukwa wali kutipa Mzimu wakhe na wakhe.

¹⁴Ise tili kuwona ndipo tikuchita ukaboni kuti Wiske wali kutuma Mwana wakhe kuwa Muponoski wa charu.

¹⁵Yose uyo wakuzomera kuti Yesu ndi Mwana wa Chiuta, Chiuta wakukhara mwa iyo, ndipo iyo nayo wakukhara mwa Chiuta.

¹⁶Sono tikumanya ndipo tikugomezga mu kutemwa uko Chiuta wali nako pa ise. Chiuta nkhutemwa, ndipo uyo wakukhara mu kutemwa wakukhara mwa Chiuta, ndipo Chiuta wakukhara mwa iyo.

¹⁷Mu cheneichi ndimo kutemwa kukuwira kwakufikapo na ise: mwakuti tiwenge na chigomezgo cha zuwa la weruzgi chifukwa nga ndi umo iyo waliri ndimo nase tiliri mu charu ichi.

¹⁸Mu kutemwa, mulije wofi. Pakuti kutemwa kwakufikapo kukuchimbizga wofi. Pakuti wofi ukuwapo chifukwa cha chilango ndipo uyo wali na wofi ngwa kufikapo mu kutemwa chara.

¹⁹Ntheura tikumutemwa Chiuta chifukwa ndiyo wakadanga kutitemwa.

²⁰Usange munthu wakuti, "Nkhumutemwa Chiuta," kweni wakutinkha mubali wakhe, ndi mutesi. Chifukwa uyo wakureka kutemwa mubali wakhe mweneuyo wakumuwona, kasi wangamutemwa uli Chiuta mweneuyo wandamuwone?

²¹Dango ilo Khristu wali kutipa ndakuti, uyo wakutemwa Chiuta wakwenera kutemwaso mubali wakhe.

1 Yohane 5

Umo tingatondera charu

¹Yose uyo wakupulikana kuti Yesu ndi Mesiya ndi mwana wa Chiuta. Ndiposo yose uyo wakutemwa mupapi, wakutemwaso na mwana wuwo.

²Na cheneichi tikumanya kuti tikutemwa wana wa Chiuta, para tikutemwa Chiuta na kupulikira marango ghakhe.

³Pakuti kutemwa Chiuta ncheneichi chakuti tisungilire marango ghakhe. Ndipo marango ghakhe kuti nganonono chara.

⁴Pakuti yose uyo ndi mwana wa Chiuta wakutonda charu. Ndipo icho chikutonda charu ndi chipulikano chithu.

⁵Kasi ndi njani uyo wakutonda charu, asi ndi mweneuyo wakupulikana kuti Yesu ndiyo Mwana wa Chiuta.

Kuwa kaboni wa Yesu Khristu

⁶ Yesu Khristu ndiyo wakiza na maji na ndopa. Kuti wakiza na maji pera chara, kweni na maji na ndopa. Ndipo Mzimu nayo ndi kaboni kuti ichi ncha unenesko, pakuti Mzimu ndi unenesko.

⁷ Pakuti pali âwakaboni âwatatu,

⁸ Mzimu, maji na ndopa, ndipo âwatatu aâwa âwakuzomerezgana.

⁹ Usange tikupokera ukaboni uwo âwanthu âwakupereka, ndipo ukaboni uwo Chiuta wakupereka ngwa nkhongono kwakuruska. Pakuti uwu ndiwo ukaboni weneuwo Chiuta wakupanikizgira Mwana wakhe.

¹⁰ Ntheura yose uyo wakupulikana na Mwana wa Chiuta, wali nawo ukaboni mu mtima wakhe. Kweni yose uyo wakureka kugomezga Chiuta, wakumuzgora Chiuta kuâwa mutesi, pakuti walije kugomezga ukaboni uwo Chiuta wali kupanikizgira Mwana wakhe.

¹¹ Ntheura ukaboni ngwa kuti, Chiuta wali kutipa ise umoyo wa muyirayira, ndipo umoyo uwu uli mu Mwana wakhe.

¹² Yose uyo wali na Mwana, wali nawo umoyo. Uyo walije Mwana wa Chiuta, kuti wali nawo umoyo chara.

Umoyo wa muyirayira

¹³ Nkhumulemberani vyeneivi imwe mukupulikana mu zina la Mwana wa Chiuta, mwakuti mumanye kuti muli nawo umoyo wa muyirayira.

¹⁴ Ichi ndi chigomezgo icho tili nacho mwa Chiuta chakuti usange tikumuromba kanthu kalikose kwakuyana na khumbo lakhe, wakutipulika.

¹⁵ Ndipo usange tikumanya kuti wakutipulika para tikumuromba kanthu kalikose, tikumanyaso kuti tapokera ivyo tikumuromba.

¹⁶ Usange munthu wakumuwona mubali wakhe wakuchita uheni uwo kuti ukumutorera ku nyifwa chara, wakwenera kumurombera kwa Chiuta, ndipo Chiuta wati wamupenge umoyo wa awo kwananga kwawo kukuŵatorera ku nyifwa chara. Zilipo zakwananga izo zikuŵatorera âwanthu ku nyifwa, kuti ndizo nkhuti wakwenera kuŵarombera kwa Chiuta chara.

¹⁷ Ubendezi wose nkhwananga, kweni kulipo kwananga kunyakhe uko kukumutorera munthu ku nyifwa chara.

¹⁸ Tikumanya kuti yose uyo ndi Mwana wa Chiuta kuti wakwananga chara, pakuti Mwana wa Chiuta wakumusungilira. Ntheura Muheni Yura kuti wakumukhwaska chara.

¹⁹ Tikumanya kuti ndise âwa Chiuta, ndipo charu chose chili pasi pa mazaza gha Muheni Yura.

²⁰Tikumanya kuti Mwana wa Chiuta wali kwiza, ndipo wali kutipa mahara mwakuti timanye Chiuta uyo ngwa unenesko. Ndipo nadi tili mwa Chiuta wa unenesko, chifukwa tili mu Mwana wakhe Yesu Khristu. Iyo ndiyo Chiuta wa unenesko, ndiposo umoyo wa muyirayira.

²¹Mwa wana wane, patukaniko ku vikozgo.

2 Yohane

2 Yohane 1

¹Kufuma kwa ine murara wa mpingo. Kwa fumukazi yakusankhika pamoza na wana wakhe awo nkhuwatemwa mu unenesko. Kuti ndine pera nkhuwatemwa chara, kweniso na wantru wose awo wakumanya unenesko,

²pakuti unenesko uwu ukukhalirira mwa ise, ndipo uti uwenge nase kwa muyirayira.

³Uchizi, lusungu na mutende, vy a kufumira kwa Chiuta Dada na Yesu Khristu Mwana wakhe, viwenge na ise mu unenesko na mu kutemwa.

Unenesko na kutemwa

⁴Nkhakondwa chomene pakusanga kuti wana wako wanyakhe wakwenda mu nthowa ya unenesko nga ndi umo Wadada wakatilangulira.

⁵Ntheura sono nkukupempha iwe fumukazi kuti tose titemwanenge. Ili kuti ndi dango liphya ilo nkukulembra chara, kweni ndeneilo tikaŵa nalo kufuma ku mutendeko.

⁶Kutemwa uko nkunena ndiko kurondezga marango gha Chiuta. Ili ndi dango ilo ukapulika kufuma ku mutendeko kuti urondezgenge kutemwa.

⁷Pakuti wapusikizgi wanandi wali kuruta uku na uku mu charu, weneawo wakuzomera chara kuti Yesu Khristu wakiza mu thupi la unthu. Wantru wa ntheura mbapusikizgi ndipo mbachikana-Khristu.

⁸Uwe maso kuti ureke kutaya icho ukafukafukira, kweni upokere njombe yako yakukwanira.

⁹Yose uyo wakudangira ndipo wakureka kukhalirira mu chisambizgo cha Khristu, walije Chiuta. Kweni uyo wakukhara mu chisambizgo ichi, wali na wose, Wadada na Mwana.

¹⁰Usange yumoza wakwiza kwa iwe kwambula chisambizgo ichi, ureke kumupokerera mu nyumba yako nanga nkhumutauzga.

¹¹Pakuti uyo wati wamutauzge, wakuzomerezga milimo yakhe yiheni.

Mazgu gha umaliro

¹²Nangauli ndili na vinandi vyakuti ndikulembere, kweni nkukhumba kuvilemba mu karata chara. Nkhugomezga kuti ndizenge kuti ndizakakuwone na kuyowoya nawe maso na maso, mwakuti chimwemwe chithu chiŵe chakufikapo.

¹³Wana wa mudumbu wako wakusankhika, wakukutauzga.

3 Yohane

3 Yohane 1

¹Kufuma kwa ine murara wa mpingo. Ku wakutemweka Gayo, uyo nkhumutemwa nadi.

²Wakutemweka, nkhuromba kuti vyose vikwenderenge makora, na kuti uŵenge makora mu umoyo wako wa thupi nga ndi umo nkhumanyira kuti mzimu wako uli makora.

³Chifukwa nhakondwa chomene para nkhapulika ku âwakhristu âwanji awo âwakiza kuno na kundiphalira kuti ukwenda mu unenesko nadi ndipo nkharo yako nayo yikurongora unenesko.

⁴Kulije chimwemwe chikuru icho ndingâwa nacho kuruska ichi chakuti ndipulike kuti âwana âwane âwakwenda mu unenesko.

Gayo wakurumbika pakupokerera âwalendo

⁵Wakutemweka, ukurongora kugomezgeka kwako pa vyose ivyo ukuâwachitira âwakhristu âwanyithu, chomenechomene awo mbalendo.

⁶Iwo âwali kuphara na kutemwa kwako panthazi pa mpingo. Uwovwirenge ntheura kuti âwarutilire pa ulendo wawo mu nthowa iyo Chiuta wangakondwa nayo.

⁷Pakuti âwakawuka ulendo wawo chifukwa cha kuteŵetera iyo kwambula kupokera wovwiri ku âwanthu âwakuwaro.

⁸Ntheura ise âwakhristu tikwenera kovwira âwanthu âwa ntheura, mwakuti tiŵenge âwateŵeti âwanyawo mu unenesko.

Diyoterefe wakususika

⁹Nkhalembra karata ku mpingo, kweni Diyoterefe uyo wakutemwa kujiŵika mudangiriri, wakuzomerezga mazaza ghane chara.

¹⁰Ntheura para ndiza, ndizamuvumbula ivyo iyo wakuchita, pakundiyyoyera mazgu ghaheni. Kweni pakurutilira pa ivi, iyomwene wakukana kuâwapokerera âwakhristu para âwamwizira, ndiposo awo âwakukhumba kuâwapokerera, wakuâwakanizga na kuâwachimbizga mu mpingo.

Demetiriyo wakurumbika

¹¹Wakutemweka wane, ureke kurondezga makhaliro ghaheni, kweni rondezga makhaliro ghaweme. Yose uyo wakuchita chinthu chiweme ndi mwana wa Chiuta. Kweni uyo wakuchita icho nchiheni wandamuwone Chiuta.

¹²Demetiriyo wali na ukaboni kufuma ku munthu waliyose ndipo unenesko wose ukurongora ntheura.

Kutauzga kwa umaliro

¹³Nkhawâ na vinandi vyakuti ndikulembere kweni ndasanga kuti nchiweme kuti ndireke kukulembera vinandi.

¹⁴Nkhugomezga kukuwona sonosono, ndipo tizamkuyowoyeskana maso na maso.

¹⁵Mutende uŵe nawe. Wabwezi wose kuno wakukutauzga. Uwatauzge wabwezi wîthu, waliyose wa iwo.

Yuda

Yuda 1

¹Kufuma kwa ine Yuda, muteŵeti wa Yesu Khristu, na munung'una wa Yakhobe. Ku awo mbakuchemeka na kutemweka na Chiuta Dada ndipo âwakusungirikira Yesu Khristu.

²Lusungu, mutende, na kutemwa vyandaniskikire kwa imwe.

Ŵasambizgi watesi

³Mwa âwakutemweka pakukhumbisika chomene kumulemberani karata na vya chiponosko cha ise tose, nkhasanga cuti nchakwenerera kumulemberani na kumuchiskani cuti âwarutilire kurwera chipulikano icho Chiuta wali kuperekerathu kamoza pera ku âwanthu âwakhe.

⁴Pakuti âwanthu âwanji awo chilango chawo chili kulembeka kale wali kunjira mu chibisibisi mukati mwinu. Iwo aâwa cuti âwakusopa Chiuta chara ndipo âwakubendezga uchizi wa Chiuta withu kuâwa wakuchitira ukazuzi ndipo âwakukana Yesu Khristu uyo yekha na yekha ngwa mazaza ndiposo Fumu yithu.

⁵Sono nkhukhumba kumukumbuskani, nangauli mukuvimanya kale vyose, cuti Fumu yikathaska âwalsraele mu charu cha Eguputo, kweni pamanyuma yikamara wose awo âwakawura kupulikana.

⁶Mukumbuke âwangelo awo âwakareka kusungilira mazaza ghawo na ghawo na kusida malo agho Chiuta wakaâwapa. Ntheura Chiuta wali kuâwakaka na maunyoro gha muyirayira ndipo wakuâwasunga mu munkhorwe kufikira pa zuâwa likuru lira apo wizamkuâveruzgira.

⁷Mukumbukeso misumba ya Sodomu na Gomora, na misumba yakuzingirizga, iyo nayo yikachita nga mbangelo âwara pakuchita uzaghali uwo ukachitikanga pakati pa âwanarume pera panji pa âwanakazi pera. Ndipo Chiuta wakayilanga mu moto wa muyirayira kuâwa nchenjezgo ya pakweru ku âwanthu wose.

⁸Mu nthowa yeneiyi âwanthu aâwa, âwakuâwa na maloto cuti âwachitenge vya ukazuzi ku mathupi ghawo, ndipo âwakukana mazaza gha Chiuta na kutuka âwanthu âwa uchindami âwa kuchanya.

⁹Kweni nanga ndi Mikayele mungelo mukuru, para wakasuskananga na Satana kupindana nayo pa vya thupi la Mozesi cuti wakakangarizga kumususka na mazgu ghakutuka chara kweni wakati, "Fumu ndiyo yikuchenye iwe."

¹⁰Kweni âwanthu aâwa âwakutuka vinthu ivyo âwakuvimanya chara, na vinthu ivyo âwakuvimanyira mu njuâwi nga ndi umo vikuchitira vinyama vyambula mahara. Vinthu vya ntheura ndivyo viti viâwamarenge petu.

¹¹Soka kwa iwo! Chifukwa wakwenda mu nthowa ya Kayini, ndipo wachimbilira kukuchita uheni chifukwa cha chandulo nga ndi umo wakachitira Balaamu. Wamugarukira Chiuta ndipo wamarenge petu nga ndi umo wakamalira Kora.

¹²Wanthu aŵa wali nga ndi mabanga mukati mwinu pose apo mwawungana mu vya chitemwa. Wakurya namwe pamoza kwambula kuŵa na soni, ndipo wakujipwererera wekha pera. Wali nga ndi maŵingu ghambula maji, agho ghakuputwa na mphepo. Wali nga ndi makuni agho ghakureka kupambika vipambi pa nyengo ya chihanya gheneagho ghali kufwa kale. Ndipo wanthu wakughazgura na misisi wuwo.

¹³Wali nga ndi majigha ghakofya gha nyanja, ndipo wakumokora mphovu ya ukazuzi wawo. Wali nga ndi nyenyezi izo zataya nthowa ndipo zikuyingayinga waka. Ntheura Chiuta waŵasungira mdima wakofya kwa muyirayira.

¹⁴Enoki wa mphapu ya chinkhonde na chiŵiri kufuma pa Adamu, wakachima na vya wanthu aŵa kuti, "Wonani, Fumu yikiza pamoza na wângelo vikwivikwi,

¹⁵kwiza keruzga wanthu wose. Yizamkweruzga wose awo mbambula kusopa Chiuta na milimo yawo yose iyo wakachitira kwambula kopa Chiuta, na vyankhaza vyose ivyo wakwananga wamuyowoyera Chiuta!"

¹⁶Wanthu aŵa mbakusinginika na wambula kukhutiskika, ndipo wakurondezga maulamphalampha ghawo. Wakuyowoya mwakujikuzga na kumyamatika ku wanthu mwakuti wâsange icho wakukhumba.

Mazgu ghakusoka na ghakuchiska

¹⁷Kweni mukwenera kukumbuka imwe mwa wakutemweka, mazgu agho wakutumika wâ Fumu yithu Yesu Khristu wakayowoya.

¹⁸Iwo wakati kwa imwe, "Mu mazuŵa gha umaliro kuti kuŵengeko wakugoska, wakurondezga makhumbiro ghawo ghaheni." 1

¹⁹Wanthu aŵa ndiwo wakuŵika mphatukano mukati mu wanthu, mba mu charu, ndipo mitima yawo kuti yikurongozgeka na Mzimu chara.

²⁰Kweni imwe mwa wakutemweka, mujizenge pa chipulikano chinu icho nchituŵa nkhanira, na kurombera mu nkhongono ya Mzimu Mutuŵa.

²¹Mujisungilirenge mu kutemwa kwa Chiuta apo mukulindizga lusungu lwa Fumu yithu Yesu Khristu kufikira ku umoyo wa muyirayira.

²²Muŵe na lusungu na awo wakukayika mu mitima yawo.

²³Ndipo ponoskani wanjji pakuŵaphura ku moto. Wanyakheso mukwenera kuwalengera lusungu, kweni na wofi. Ndipo tinkhani vyakuvwara vyawo ivyo vyaphakazgika na makhumbiro gha thupi.

Chitumbiko

²⁴Sono kwa mweneuyo wali na nkhongono kumukhozgani kuti mureke kuwa, na kumuperekani mwa âwambula kalema na âwakukondwa panthazi pa uchindami wakhe,

²⁵kwa Chiuta pera, uyo ndi Muponoski withu mwa Yesu Khristu Fumu yithu, kuâwenge uchindami, ufumunkhuru, mazaza na nkhongono pambere nyengo yose yindaâweko mpaka muyirayira swii. Ameni.

Uvumbuzi

Uvumbuzi 1

¹Uwu ndi uvumbuzi wa Yesu Khristu uwo Chiuta wakamupa kuti warongore ku wateweti wakhe vinthu ivyo vikwenera kuchitika sonosono. Khristu wakavumbula ichi pakutuma mungelo wakhe kwa muteweti wakhe Yohane.

²Yohane uyu ndiyo wakuphara vyose ivyo wakaviwona ndipo ndi kaboni wa mazgu gha Chiuta na vyose ivyo Yesu Khristu wakachita na kuyowoya.

³Ngwakutumbikika munthu uyo wakuwazga mazgu gha uchimi agha mwakukwezga mazgu, ndipo mbakutumbikika awo wakupulika na kusunga ivyo vili kulembeka mwenemumo. Pakuti nyengo yaneng'enera.

Yohane wakutauzga mipingo yinkonde na yiŵiri

⁴Kufuma kwa Yohane, kuya ku mipingo ya Chiuta yinkonde na yiŵiri iyo yili mu Asiya. Uchizi na mutende viŵe namwe kufuma kwa Chiuta uyo waliko, uyo wakaŵako ndiposo uyo wati wizenge, na kufuma kwa mizimu yinkonde na yiŵiri iyo yili panthazi pa chizumbe cha Chiuta,

⁵ndiposo na kwa Yesu Khristu, kaboni wakugomezgeka, wakudanga kuwuka ku wakufwa na uyo wakuwusa wakaronga ūa charu cha pasi. Mweneuyo wakutitemwa, ndipo na ndopa zakhe wakatisutula ku zakwananga zithu,

⁶ndipo wali kutizgora ise kuŵa ufumunkhuru na ūwasofi kuti timuteŵeterenge Chiuta, Wawiske. Ntheura kwa Yesu Khristu kuŵenye nchindi na mazaza kwa muyirayira. Ameni.

⁷Wonani, wakwiza na maŵingu! Waliyose wizamkumuwona, awo wakamulasa nawo, wizamkumuwona. Mafuko ghose gha mu charu cha pasi ghizamkulira chifukwa cha iyo. Inya, ndimo kuŵirenge! Ameni.

⁸"Ine ndine Alefa na Omega," ndimo yikuyowoyer Fumu Chiuta, Mwenenkongono zose, uyo waliko, wakaŵako ndiposo wati wizenge.

Yohane wakuwona Khristu mu mboniwoni

⁹Ine Yohane, mubali winu ndipo uyo wakusangana namwe mwa Yesu visuzgo na Ufumu wa Chiuta na kufwirirapo mu kuzizipizga. Nkhawikika pa chirwa cha Patimo chifukwa chakupharazga Mazgu gha Chiuta na kuŵa kaboni wa Yesu.

¹⁰Pa zuŵa la Fumu nkhaŵa mu Mzimu ndipo kunyuma kwane nkhapulika mazgu ghakuru gheneagho ghakapulikikwa nga ndi kulira kwa mbata,

¹¹ghakati, "Lemba mu buku vyose ivyo ukuviwona ndipo uvitume ku mipingo ya Chiuta yinkonde na yiŵiri: wa ku Efeso, wa ku Simerena, wa ku Peregamo, wa ku Tiyatira, wa ku Saradisi, wa ku Filadelifiya na wa ku Laodekeya."

¹²Nkhazgoka kuti ndimuwone uyo wakayowoyanga. Ndipo pakuzgoka nkhawona vyakuŵikapo nyali vinkhonde na viŵiri via golide.

¹³Pakati pa vyakuŵikapo nyali vira pakimilira yumoza uyo wakaŵa nga ndi Mwana wa Munthu. Iyo wakavwara munjilira uwo ukafika ku malundi, na lamba wa golide uyo wakajikaka nayo pa chifuŵa.

¹⁴Mutu wakhe na sisi lakhe vikaŵa vituŵa nga ndi thonje ndiposo nga ndi nyathutwe. Maso ghakhe ghakaŵa ghakung'azima nga ndi moto wakugolera.

¹⁵Malundi ghakhe ghakaŵa nga ndi kung'azima kwa mkuŵa wakutuwulika uwo wengeka mu ng'anjo ya moto. Mazgu ghakhe ghakaŵa nga ndi kupopoma kwa maji ghanandi.

¹⁶Munthu yura wakakorera nyenyezi zinkhonde na ziŵiri mu woko lakhe la maryero, ndipo lupanga lwa kuthwa kosekose lukafuma mu mlomo wakhe. Chisko chakhe chikâwa nga ndi dazi ilo laŵala na nkhongono yose.

¹⁷Apo nkhati ndamuwona, nkhawa pasi mu malundi ghakhe, ndipo nkhaŵa nga ndafwa. Kweni wakaŵika woko lakhe la maryero pa ine, ndipo wakati, Ungopanga! Ndine wakudanga na wakumalira.

¹⁸Ndipo ndine wamoyo. Nkhafwa kweni sono, wona, ndili wamoyo kwa muyirayira swii! Ndili na vijuriro via nyifwa na ku Gehena

¹⁹Sono lemba ivyo ukuviwona ivyo viliko na ivyo vyamkuchitika kunthazi.

²⁰Ching'anamulo cha chamuchindindi cha nyenyezi zinkhonde na ziŵiri izo ukaziwona mu woko lane la maryero ndiposo na cha vyakuŵikapo nyali zinkhonde na ziŵiri via golide vira, ndi ichi: Nyenyezi zinkhonde na ziŵiri zira ndi ŵangelo ŷa mipingo yinkhonde na yiŵiri, ndipo nyali zinkhonde na ziŵiri zira ndi mipingo yinkhonde na yiŵiri.

Uvumbuzi 2

Uthenga wa mpingo wa ku Efeso

¹"Ku mungelo wa mpingo wa Efeso ulembe: "Agha ndi mazgu gha uyo wakorera nyenyezi zinkhonde na ziŵiri ku woko lakhe la maryero, ndipo wakwenda mukati mu vyakuŵikapo nyali via golide vinkhonde na viŵiri.

²Nkhumanya milimo yako, kutokatoka kwako, na kufwirirapo kwako kwakuzizipizga. Nkhumanya kuti ulije kumanya kuŵazizipizgira ŷanthu ŷaheni, na kuti awo ŷakujichema kuti mbakutumika, kweni kuti ndiwo chara, waŵayezga ndipo waŵasanga kuti mbatesi.

³Nkhumanya kuti wafwirirapo kwakuzizipizga ndipo walimbalimba mu visuzgo chifukwa cha zina lane, ndipo ukuvuka chara.

⁴Kweni icho nkhukususka ndi ichi, kuti ukunditemwa ine nga ndi umo ukanditemweranga pakudanga chara.

⁵Kumbuka sono kuti ukaŵa pachanya chomene kweni ulikuwa! Ntheura ng'anamuka mu mtima ndipo uchite vinthu ivyo ukachitanga pakudanga. Usange ukung'anamuka chara, nditi ndizenge kwa iwe na kufumyako chakuŵikapo nyali pa malo ghakhe.

⁶Kweni chinthu chimoza icho ukuchita makora ndi ichi: ukutinkha milimo ya ŵaNikolayi iyo nane nkhuyitinkha.”

⁷“Uyo wali na makutu, rekani wapulike icho Mzimu wakuyowoya ku miping! “Kwa uyo wakutonda, ndimupenge mwaŵi wakurya vipambi vy a khuni lakupereka umoyo ilo liri mu Paradiso la Chiuta.”

Uthenga wa mpingo wa ku Simerena

⁸“Ku mungelo wa mpingo wa Simerena ulembe: “Agha ndi mazgu gha uyo Ngwakudanga na Wakumalira, uyo wakafwa ndipo wakawereraso ku umoyo.

⁹Nkhumanya visuzgo vyako na ukavu wako, kweni uli musambazi. Nkhumanya vinthu viheni ivyo ŵakukuyowoyerā ŵanthu awo ŵakujichema kuti mbaYuda, ndipo kuti mbaYuda chara, kweni mba mpingo wa Satana.

¹⁰Ureke kopa visuzgo ivyo vili pafupi kukuwira. Tegherezga! Satana wali pafupi kunjizga ŵanji ŵa imwe mu gadi, mwakuti muyezgeke, ndipo muti muŵenge mu visuzgo mazuŵa khumi. Ntheura khara wakugomezgeka mpaka na ku nyifwa ndipo ine nditi ndikupenge mphumphu ya umoyo.”

¹¹“Uyo wali na makutu, rekani wapulike icho Mzimu wakuyowoya ku miping! “Uyo wakutonda, wati wapweteketeke chara na nyifwa ya chiŵiri.”

Uthenga wa mpingo wa ku Peregamo

¹²“Ku mungelo wa mpingo wa ku Peregamo ulembe: “Agha ndi mazgu gha uyo wali na lupanga lwakuthwa kosekose.

¹³Nkhumanya uko ukukhara, kwenekuko ndiko kuli chizumbe cha Satana. Iwe wakhara wakugomezgeka kwa ine. Kuti ukataya chipulikano chako mwa ine chara, nanga mpha nyengo ya Antipasi, kaboni wane wakugomezgeka uyo wakakomeka mukati mwinu uko Satana wakukhara.

¹⁴Kweni ndili na vinthu vichoko waka ivyo nkhukususka iwe vyakuti, ŵalimo ŵanthu ŵanji mukati mwinu awo ŵakurondezga chisambizgo cha Balaamu. Iyo wakamusambizga Balaki kuŵawikira chikhuŵazgo ŵaIsraele kuti ŵarye vyakurya ivyo vikaperekeka ku vikozgo, ndiposo na kuchita uheni.

¹⁵Ntheura na iwe wuwo uli na ŵanthu ŵanji awo ŵakusungilira visambizgo vy a ŵaNikolayi.

¹⁶Sono ng'anamuka! Usange undachite ntheura, nditi ndizenge kwa iwe sonosono na kurwa nawe nkhondo na lupanga ulo lukufuma mu mlomo wane."

¹⁷"Uyo wali na makutu, rekani wapulike icho Mzimu wakuyowoya ku mipingo! "Uyo wakutonda vyeneivi, nditi ndimupenge mana yakubisika. Ndimupenge libwe lituŵa na zina liphya lakulembeka pa libwe. Zina ili palije na yumoza wakulimanya, kweni uyo pera wakupokera libwe ili."

Uthenga wa ku mpingo wa ku Tiyatira

¹⁸"Ku mungelo wa ku mpingo wa ku Tiyatira ulembe: "Agha ndi mazgu gha Mwana wa Chiuta, uyo maso ghakhe ghali nga nkhugalima kwa moto, ndipo malundi ghakhe ghakuŵala nga ndi mkuŵa wakutuwulika!"

¹⁹Nkhumanya nchito zako, kutemwa kwako, chipulikano chako, na uteŵeti wako, ndiposo na kuzizipizga kwako. Nkhumanya kuti sono ukugwira nchito kuruska pakudanga para.

²⁰Kweni nkhukususka ichi, ukuzomerezga mwanakazi yura Yezebele, uyo wakujiphara kuti ndi nchimi yanakazi. Iyo uyu wakusambizga na kuŵapurusa ūtateŵeti ūane kuti ūachitenge uheni na kurya vyakurya vyakuperekeka ku vikozgo.

²¹Nkhamupa nyengo mwanakazi yura kuti wawereko ku zakwananga zakhe, kweni wakukana kuwerako ku uzaghali wakhe.

²²Ntheura nditi ndimuponye mu urwari, ndipo iyo pamoza na awo ūakuchita nayo uleŵe nditi ndiŵaponye mu visuzgo vikuru usange ūandawereko ku ivyo ūakuchita.

²³Nditi ndiŵakome ūana ūakhe, ndipo mipingo yose ya Chiuta yamkumanya kuti ine ndine nkhusanda maghanogħano na mitima ya ūanthu. Munthu yose nkhumupa njombe kwakuyana na milimo yakhe."

²⁴"Kweni sono nkhuyowoya na imwe mwakharako mu Tiyatira, imwe mose mulije kurondezga chisambizgo chiheni ichi, ndiposo mulije kusambira vinthu ivyo ūanji ūakuti 'Vyamuchibisibisi vikuru vya Satana.' Kuti nditi ndiŵikepo kanthu kanyakheso kazitu pa iwe chara.

²⁵Kweni mukoreske icho muli nacho ndisuke ndize.

²⁶Yose uyo wakutonda na kurutilira kuchita icho nkhukhumba kuya kafika na ku umaliro, nditi ndimupenge mazaza pachanya pa mafuko.

²⁷Iyo wawusenge mafuko agha na ndodo ya chisulo, na kughaphwanya tuchokotuchoko nga ndi viŵiya vya dongo, nga ndi umo nkhapokera mazaza kwa Ūadada.

²⁸Ndipo nditi ndiŵapenge nthanda iyo ndi nyenyezi ya mulenje."

²⁹“Uyo wali na makutu, rekani wapulike icho Mzimu wakuyowoya ku mipingo.”

Uvumbuzi 3

Uthenga wa mpingo wa ku Saradisi

¹“Ku mungelo wa mpingo wa Saradisi ulembe: “Agha ndi mazgu gha uyo wali na mizimu yinkonde na yiŵiri ya Chiuta, na nyenyezi zinkhonde na ziŵiri. Nkhumanya milimo yako. Uli na lumbiri lwakuti ndiwe wamoyo, kweni ndiwe wakufwa!

²Uŵe maso! Icho chakharako ndipo chili pafupi kufwa uchikhozge. Pakuti ndasanga kuti nchito zako kuti nzakufikapo chara panthazi pa Chiuta wane.

³Sono kumbuka mazgu agho ukasambira na kughapulika. Ughasunge ndipo ung'anamuke ku zakwananga zako. Usange utondekenge kuŵa maso, nditi ndizenge nga ndi munkhungu ndipo nyengo yakwizira kwa iwe uyimanyenge chara.

⁴Kweni uchali na âwanthu âwanji âwachoko waka umo mu mpingo wa Chiuta mu Saradisi, âweneawo âwalije kukazuzga vyakuwwara vyawo. Iwo ndiwo âwizamkwenda pamoza na iwe uku âwawwara vituŵa, chifukwa iwo mbakwenerera.

⁵Yose uyo wakutonda wizamkuvwarikika ntheura malaya ghatuŵa. Zina lakhe nditi ndisisitenge chara mu Buku la âwamoyo ndipo ndizamkumuzomera pakweru panthazi pa âWadada na âwangelo âwakhe.

⁶“Uyo wali na makutu, rekani wapulike icho Mzimu wakuyowoya ku mipingo.

Uthenga wa mpingo wa ku Filadelifiya

⁷“Ku mungelo wa mpingo wa ku Filadelifiya ulembe: “Agha ndi mazgu gha uyo ndi mutuŵa, uyo ngwa kuneneska ndipo wakukorera chijuriro cha Karonga Davide. Para wajula, palije munthu uyo wangajara, ndiposo para wajara, palije na yumoza uyo wangajula.

⁸Nkhumanya milimo yako. Wona ndakujulira muryango uwo palije munthu uyo wangajara ndipo nkhumanya kuti nkhongono zako nzichoko. Kweni wasunga mazgu ghane ndipo undakane zina lane.

⁹Wona awo mba mpingo wa Satana, âwatesi âwara, awo âwakujiphazga kuti mbaYuda apo kuti ndiwo chara, ndiŵachemere panthazi pako kuti âwalambe pa malundi ghako. Penepapo âwamkumanya kuti ndiwe wakutemweka wane.

¹⁰Pakuti wasunga mazgu ghane na kuzizipizga kose, naneso ndamkukusungilira mu nyengo ya chiyezgo iyo yikwiza pano pasi kuâwayezga âwanthu wose.

¹¹Nkhwiza sonosono. Koreska icho uli nacho, mwakuti paŵavye munthu wapoke mphumphu yako.

¹²Yose uyo wakutonda, nditi ndimuzgore kuŵa mzati wa Nyumba ya Chiuta wane. Kuti wafumengemo chara, ndipo pa iyo ndizamulemba zina la Chiuta wane na zina la msomba wa Chiuta wane. Msomba uwu ndi Yerusalemu muphya uwo ukwikha kufuma kuchanya kwa Chiuta wane. Pa iyo ndizamulembaso zina lane liphya.

¹³“Uyo wali na makutu, rekani wapulike icho Mzimu wakuyowoya ku mipingo.

Uthenga wa mpingo wa ku Laodekeya

¹⁴“Ku mungelo wa mpingo wa Laodekeya ulembe: “Agha ndi mazgu gha Ameni, uyo ndi kaboni wakugomezgeka na wa unenesko, wakwamba wa vilengiwa vyā Chiuta vyose.

¹⁵Nkhumanya milimo yako, kuti uli wakuzizima chara nesi wakuthukira. Mphanyi waŵa wakuzizima panji wakuthukira ndipo.

¹⁶Sono pakuti uli wakufunda waka, kuti ukuzizima nesi kuthukira chara, nditi ndikufunye mu mlomo wane.

¹⁷Sono pakuti ukuti, ‘Ndili musambazi, ndipo ndili na vyose, kuti nkhukavuka kanthu chara,’ kweni ulije kumanya kuti ndiwe msokwano, wakulenga lusungu, mukavu, wachiburumutira na wa nkhule.

¹⁸Ntheura urongozgi uwo nkhukupa ngwa kuti, ugule kwa ine golide ilo liri kwengetuka lekha fikepo mwakuti uŵe musambazi. Ugule kwa ine munjilira utuŵa ndipo ujivwarike mwakuti ubise nkhule yako iyo yikukukhozga soni. Ndiposo ugule kwa ine munkhwara wa maso kuti uphake mu maso ghako mwakuti ulaŵiske.

¹⁹Wose awo nkhuŵatemwa, nkhuŵachenya na kuŵalanga. Ntheura uŵe na phamphu ndipo ung'anamukeko ku zakwananga zako.

²⁰Ine nkhwimilira pa muryango na kukhung'uska. Usange munthu wakupulika mazgu ghane na kujula muryango, nditi ndinjirenge mwa iyo ndipo ndiryenge nayo ndipo nayo waryenge na ine.

²¹Yose uyo wakutonda, nditi ndimuzomerezgenge kuti wakhare na ine pa chizumbe chane, nga ndi umo ine nane, nkhatondera, na kukhara pamoza na Ŵadada pa chizumbe chawo.

²²“Uyo wali na makutu, rekani wapulike icho Mzimu wakuyowoyerā mipingo.”

Uvumbuzi 4

Chisopo kuchanya

¹Pamanyuma pa ichi, nkhaŵa na mboniwoni yinyakhe ndipo nkhawona muryango wakujurika kuchanya. Ndipo mazgu ghakwamba agho nkhapulika nga nkhulira kwa mbata ghakati, “Kwerera kuno kuchanya, ndipo nditi ndikurongorenge ivyo vikwenera kuchitika pamanyuma pa ivi.”

²Nyengo yeneyira Mzimu wakandizira, ndipo nkhawona chizumbe kuchanya, ndipo pa chizumbe chira munthu yumoza wakakharapo.

³Uyo wakakhara pa chizumbe chira wakawoneka wakuŵala nga ndi mawe ghatuŵa na ghaswesi ghakung'azima. Ndipo pakaŵa chiŵingavura icho chikazingirizga chizumbe chira icho kawonekero kakhe kakawâa kakung'azima nga ndi libwe lakubiriŵira.

⁴Kuzingirizga chizumbe chira pakaŵa vizumbe 24. Pa vizumbe ivi pakakhara âwarara 24, awo âwakavwara malaya ghatuŵa. Ndipo pa mitu yawo âwakavwara mphumphu za golide.

⁵Waleza âwakamwetukanga kufuma ku chizumbe chira na kulira kwa vikhayokhayo, pamoza na kududumira kukuru mu maŵingu. Panthazi pa chizumbe chira pakaŵa nyali zinkhonde na ziŵiri izo zikagoleranga. Iyi ndiyo mizimu yinkhonde na yiŵiri ya Chiuta.

⁶Ndipo panthazi pa chizumbe pakaŵa chinthu icho chikawoneka nga ndi nyanja ya galasi ndipo chikakozgana na libwe la sangalawe. Kuzingirizga chizumbe uku na uku, kukawâa vyamoyo vinayi, vyeneivyo vikaŵa na maso ghanandinandi kunthazi na kumanyuma.

⁷Ndipo chamoyo chakudanga chikawâa nga ndi nkharamu, cha chiŵiri chikawâa nga ndi nkhambako. Cha chitatu chikawâa nga ndi chisko cha munthu, ndipo cha chinayi chikawâa nga ndi nombo iyo yikuwuruka.

⁸Ndipo chose cha vyamoyo vinayi vira chikawâa na mapapindo ghankhonde na limoza, ndipo chikawâa na maso ghanandi kuwaro na mukati zingirizge. Muhanya na usiku vyamoyo vira vikimbanga kwambula kureka, kuti, “Mutuŵa, Mutuŵa, ndi Fumu Chiuta Mwenenkhongono zose, mweneuyo wakawâako, waliko ndiposo wakwiza!”

⁹Ndipo pose apo vyamoyo vikupereka marumbo, nchindi na kuwonga kwa uyo wakukhara pa chizumbe chira uyo ngwamoyo muyirayira swii,

¹⁰penepapo âwarara âwara 24, âwakuwa pasi panthazi zakhe mweneuyo wakukhara pa chizumbe na kumusopa uyo ngwamoyo muyirayira swii. âWakuponya mphumphu zawo panthazi pa chizumbe na kuyowoya kuti,

¹¹“Imwe Fumu na Chiuta withu, ndimwe mukwenera kupokera marumbo, nchindi na nkhongono. Pakuti ndimwe mukalenga vinthu vyose, ndimwe mukakhumba kuti vinthu vyose viŵeko, ndipo nadi vikalengeka.”

Uvumbuzi 5

Buku na Mwana-mberere

¹Ndipo nkhawona buku mu woko la maryero la uyo wakakhara pa chizumbe. Buku ili likalembeka mukati na kuwaro ndipo likadindika na vidindo vinkonde na viŵiri.

²Ndipo nkhawona mungelo wankhongo uyo wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, “Ndi njani uyo ngwakwenerera kujula buku ili na kugagaula vidindo vyakhe?”

³Kweni kukâwavye nanga njumoza kuchanya panji pa charu cha pasi nesi kusi kwa charu mweneuyo wakamanya kujula buku lira panji kuwona mukati mwakhe.

⁴Nkhalira chomene chifukwa kukâwavye munthu uyo wakamanya kujula buku lira panji kuwona mukati mwakhe.

⁵Ntheura yumoza wa ūarara wakandiphalira wakati, “Reka kulira! Wona nkharamu ya fuko la Yuda, Muzukuru wa Karonga Davide ndiyo watonda. Ndipo ndiyo wangajula buku ili na kugagaula vidindo vyakhe vinkonde na viŵiri.”

⁶Ndipo pakatikati pa chizumbe na vyamoyo vinayi na pakatikati pa ūarara nkhawona Mwana-mberere wakwima nga ndi para wakomeka. Wakâwa na masengwe ghankonde na għawiri na maso ghankonde na għawiri, ivyo ndi mizimu yinkonde na yiŵiri ya Chiuta iyo yikatumika mu charu chose cha pasi.

⁷Mwana-mberere wakiza ndipo wakatora buku lira kufuma mu woko la maryero la uyo wakakhara pa chizumbe.

⁸Para wakati watora buku lira, vyamoyo vinayi vira pamoza na ūarara 24 vikawa panthazi pa Mwana-mberere na kumulambira. Yumozayumoza wa ūarara ūra wakâwa na viding'indi ndiposo na bakule wa golide wakuzura na vyakununkhira ivyo ndi malurombo għa ūanthu ħa Chiuta.

⁹Ndipo ūkimba sumu yiphya kuti, “Mwakwenerera ndimwe kutora buku, na kugagaula vidindo vyakhe. Pakuti mukakomeka, ndipo na ndopa zinu, mukawombolera ūnthu ūnandi kwa Chiuta, kufuma ku mitundu yose, na viyowoyeroy vyose, na ūnthu wose ndipo na mafuko ghose.

¹⁰Mulikuŵazgora kuŵa mu ufumunkhuru na ūwasofi ūakutewetera Chiuta withu, ndipo iwo ūwusenge pa charu cha pasi.”

¹¹Ndipo nkhalaŵiska na kupulika mazgu għa ūngelo ūnandi, awo ūkakâwa 10,000 kwandaniskapo 10,000 na 1,000 vya awo ūkamilira kuzingirizga chizumbe chira, na vyamoyo vinayi vira na ūarara ūra,

¹²na mazgu ghakuru wâkati: “Mwana-mberere uyo wakakomeka ndiyo ngwakwenerera kupokera mazaza, usambazi, mahara, nkhongono, nchindi, uchindami na marumbo!”

¹³Ndipo nkhapulika mazgu gha vilengiwa vyose vya kuchanya na vya pano pasi na vya kusi kwa charu, na vya mu nyanja, na vyose mwenemumo. Vyose pamoza vikimbanga kuti, “Kwa uyo wakukhara pa chizumbe, na kwa Mwana-mberere, kuŵenge marumbo, uchindami, nchindi na nkhongono muyirayira swii.”

¹⁴Ndipo vyamoyo vinayi vira vikati, “Ameni.” Penepapo âwarara âwara âwakawa kavunama kumulambira na kumusopa.

Uvumbuzi 6

Vidindo vinkhonde na viŵiri

¹Sono nkhawona Mwana-mberere yura wakugagawura chimoza cha vidindo vinkhonde na viŵiri vira, ndipo nkhapulika chimoza cha vyamoyo vira chikuchemerezga na mazgu ghakuru ghakulingana waka na chikhayokhayo, chikati, “Zanga.”

²Nkhalaŵiska, ndipo nkhawona hachi lituŵa. Munthu uyo wakakwerapo wakâwa na uta ndipo âwakamupa mphumphu. Wakafuma nga ndi ngwazi yeneiyo yikupenja uyo yingamutonda.

³Para Mwana-mberere wakagagawura chidindo cha chiŵiri, nkhapulika chamoyo cha chiŵiri chikuti, “Zanga!”

⁴Ndipo hachi linyakhe liswesi likafuma. Munthu uyo wakakwerapo wakapika mazaza kuti wawuskepo mutende pa charu cha pasi, kuti âwanthu âwakomanenge. Ndipo wakapika lupanga lukuru.

⁵Para Mwana-mberere wakagagawura chidindo cha chitatu, nkhapulika chamoyo cha chitatu chikuti, “Zanga.” Nkhalaŵiska ndipo nkhawona hachi lifipa. Munthu uyo wakakwerapo wakakorera chakupimira mu woko lakhe.

⁶Kufuma mukati mu vyamoyo vira, nkhapulika icho chikaŵa nga ndi mazgu agho ghakati, “Mweso wa lita limoza la tirigu uŵe malipro gha zuŵa limoza, ndiposo na mweso wa malita ghatatu gha nyauti uŵe malipro gha zuŵa limoza. Kweni ungananganga chara mafuta na vinyo!”

⁷Para Mwana-mberere wakagagawura chidindo cha chinayi, nkhapulika chamoyo cha chinayi chikuti, “Zanga!”

⁸Nkhalaŵiska ndipo nkhawona hachi lituwulufu. Munthu uyo wakakwerapo wakachemeka nyifwa, ndipo Gehena likamurondezganga pamanyuma. Viŵiri ivi vikapokera mazaza gha chigâwa chimoza mu vigâwa vinayi vya charu kuti

vikomenge wānthu na nkhondo, njara, nthenda yakofya na vikoko vyā mu thengere.

⁹Para Mwana-mberere wakagagawura chidindo cha chinkhonde, nkhalaŵiska ndipo kusi kwa jochero la sembe nkhawona mizimu ya wānthu awo wākakomeka chifukwa cha kupharazga mazgu gha Chiuta, na ukaboni uwo wākarongoranga.

¹⁰Mizimu yira yikachemerezga na mazgu ghakuru kuti, “Imwe Fumu ya pachanya nkhanira yituŵa na yakuneneska, kasi mwamkuŵazizipizgira mpaka pauli kuti muŵeruzge na kuŵalanga wānthu awo wākatikoma ise?”

¹¹Ntheura yose wa iwo wakavwarikika munjilira utuŵa, ndipo wakaŵaphalira kuti wāpumulepo kanyengo kachoko waka, usuke ukwane unandi wa wāteŵeti wānyawo na wābali wāwo, awo nawo wākapimikira kukomeka nga ndi umo iwo wākakomekera.

¹²Para Mwana-mberere wakagagawura chidindo cha chinkhonde na chimoza ndipo kukaŵa chindindindi chikuru, dazi likazgoka lifipa nga ndi salu yifipa, ndipo mwezi nawo ukachesama nga ndi ndopa.

¹³Ndipo nyenyezi zikambotokera pa charu, nga ndi umo khuni la chikuyu likumbotoskera vipambi para chimphepo chikulisunkhunya khuni.

¹⁴Ndipo mtambo ukamwalalikira nga ndi buku ilo likuzingika. Mapiri ghose na virwa vyose vikawuskikapo pa malo ghawo.

¹⁵Penepapo wākaronga wā mu charu, wākuwusa na wārongozgi wā nkhondo, wānthu wāpachanya, wānkhongono, wāzga wose, na wānangwa wose, wākabisama mu zimphanji na mu majarawe gha mu mapiri.

¹⁶Wākachemerezga ku mapiri na ku majarawe wākati, “Wirani pa ise, mutibise kwa mweneuyo wakukhara pa chizumbe na ku ukari wa Mwana-mberere.

¹⁷Pakuti zuŵa likuru la ukari wāwo, lafika. Kasi ndi njani uyo wangamanya kuchintha panthazi pakhe?”

Uvumbuzi 7

Ŵalsraele vikwi 144 awo wāwīkika chimanyikwiro

¹Pamanyuma pa ivi nkhawona wāngelo wānayi wāmilira pa ngodya zinayi za charu. Iwo wākakanizganga mphepo zinayi kuti zireke kuputa pa charu, panji pa nyanja, panji pa khuni lirilose.

²Ntheura nkhawonaso mungelo munyakhe wakukwera kufuma ku mafumiro gha dazi wali na chidindo cha Chiuta wamoyo. Na mazgu ghakuru wākachemerezga ku wāngelo wānayi wāra, awo Chiuta wakaŵapa mazaza kuti wānange charu na nyanja.

³Wakati, "Rekani kunanga charu, panji nyanja, nesi makuni, tisuke tiŵike chidindo pa visko vya wateŵeti wa Chiuta withu."

⁴Ntheura nkhapulika unandi wa wantru awo wakaŵikika chidindo cha Chiuta, wakaŵa 144,000. Wantru awa wakafuma ku mafuko ghose gha Israele.

⁵Wa fuko la Yuda awo wakaŵa na chidindo pa visko vyawo wakaŵa 12,000. Kufuma mu fuko la Rubeni wakaŵa 12,000. Kufuma mu fuko la Gadi wakaŵa 12,000.

⁶Kufuma mu fuko la Ashere wakaŵa 12,000. Kufuma mu fuko la Nafutali wakaŵa 12,000. Kufuma mu fuko la Manase wakaŵa 12,000.

⁷Kufuma mu fuko la Simiyoni wakaŵa 12,000. Kufuma mu fuko la Levi wakaŵa 12,000. Kufuma mu fuko la Isakara, wakaŵa 12,000.

⁸Kufuma mu fuko la Zebuloni, wakaŵa 12,000. Kufuma mu fuko la Yosefe, wakaŵa 12,000. Kufuma mu fuko la Benjamini, wakaŵa 12,000.

Mzinda wa wantru uwo ukafuma ku mafuko ghose

⁹Pamanyuma pa ichi nkhalawiska ndipo mzinda ukuru wa wantru uwo munthu kuti wangawupenda chara kufuma ku mafuko ghose, mitundu yose na wantru wose, na viyowoyeroyose. Wakimilira panthazi pa chizumbe na pa maso pa Mwana-mberere wakavwara minjilira yituŵa uku wakorera mu mawoko ghawo mahamba gha mikambarara.

¹⁰Wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, "Chiponosko chikufuma kwa Chiuta withu, uyo wakukhara pa chizumbe, na kwa Mwana-mberere!"

¹¹Wangelo wose wakimilira kuzingirizga chizumbe chira, na warara, na vyamoyo vinayi vira, ndipo wakawa kavunama panthazi pa chizumbe ndipo wakamulambira Chiuta,

¹²Wakati, "Ameni! Marumbo, uchindami, mahara, kuwonga, nchindi, mazaza na nkhongono, viŵe kwa Chiuta withu kwa muyirayira swii! Ameni!"

¹³Ndipo yumoza wa warara wara wakandifumba wakati, "Kasi mba njani awa wavwara minjilira yituŵa, ndipo wafuma nkhu?"

¹⁴Nkhamuzgora nkhati, "Sekuru, mukumanya ndimwe." Ndipo wakandiphalira wakati, "Weneawâa ndiwo wafuma musuzgo yikuru yira, ndipo sono wali kusukutula minjilira yawo mu ndopa za Mwana-mberere.

¹⁵Ndicho chifukwa wali panthazi pa chizumbe cha Chiuta, wakumuteŵetera muhanya na usiku mu nyumba yakhe. Ndipo uyo wakukhara pa chizumbe wizamkuwafukatira.

¹⁶Kuti wizamkufwaso na njara chara, nanga nkhomirwa na nyota. Kocha kwa dazi kuti kwizamkuwakhwaska chara nesi chithukivu chakhe.

¹⁷Pakuti Mwana-mberere uyo wali pakati pa chizumbe, ndiyo wizamkuŵa muliska wawo, ndipo wizamkuŵarongozgera ku mbwiwi za maji gha umoyo. Chiuta wizamkuŵafyura masozi ghose mu maso ghawo."

Uvumbuzi 8

Mwana-mberere wakugagawura chidindo cha chinkonde na chiŵiri

¹Para Mwana-mberere wakagagawura chidindo cha chinkonde na chiŵiri, kuchanya kukati waka yii kwakuyana na hafu wa ora limoza.

²Ndipo nkhawona ângelo ânkhonde na âwâiri awo âkwindila panthazi pa Chiuta. Ndipo wakapika mbata zinkonde na ziŵiri.

³Ndipo mungelo munyakhe wakiza na kwimilira pa jochero la sembe, wakâwa na kabakule ka golide kakocheramo vyakununkhira. Wakamupa vyakununkhira vinandi kuti waviperekwe kuâwa sembe pamoza na malurombo gha ânthu wose âwa Chiuta awo âkwindila pa jochero la golide panthazi pa chizumbe.

⁴Ndipo josi la vyakununkhira likakwera pamoza na malurombo gha ânthu âwa Chiuta kufuma mu woko la mungelo uyo wakimilira panthazi pa Chiuta.

⁵Ndipo mungelo wakatora kabakule ka vyakununkhira kara wakazuzgamo moto uwo wakatora pa jochero, ndipo wakakaponya pasi pa charu. Ntheura kukaâwa vikhayokhayo, chiwawa, kumwetula kwa âleza na vindindindi.

Zimbata

⁶Sono ângelo ânkhonde na âwâiri awo âkawâwa na zimbata zinkonde na ziŵiri âkanozgekera kuzirizga.

⁷Mungelo wakudanga wakalizga mbata yakhe, ndipo kukaâwa matalala na moto vyakusazgikana na ndopa. Ivi vikaponyeka pa charu cha pasi ndipo charu cha pasi chigaâwa chimoza mu vigâwa vitatu chikaphya. Ndipo chigaâwa chimoza cha vitatu cha makuni chikaphya, ndipo utheka wose uwisi wa biriâiri ukaphya.

⁸Mungelo wa chiŵiri wakalizga mbata yakhe, ndipo chinthu icho chikawoneka nga ndi phiri likuru lakugolera moto likaponyeka mu nyanja, ndipo chigaâwa chimoza mu vigâwa vitatu cha nyanja, chikazgoka ndopa.

⁹Ndipo vyamoyo chigaâwa chimoza mu vigâwa vitatu ivyo vikaâwa mu nyanja vikafwa, ndiposo ngaraâwa, chigaâwa chimoza mu vigâwa vitatu zikanangika.

¹⁰Mungelo wa chitatu wakalizga mbata yakhe, ndipo nyenyezi yikuru iyo yikagoleranga nga ndi chenje cha moto yikambotokera pasi kufuma kuchanya na kuwa pa mironga na pa mbwiwi za maji chigaâwa chimoza mu vigâwa vitatu.

¹¹Zina la nyenzezi yira ndi “Mulangali.” Ndipo maji gha chigaŵa chimoza mu vigâwa vitatu ghakazgoka kuŵa ghakuŵaŵa, ndipo wânthu wânanandi wâkafwa para wâkati wâmwa maji ghara chifukwa maji ghakaŵawanga.

¹²Mungelo wa chinayi wakalizga mbata yakhe, ndipo chigaŵa chimoza mu vigâwa vitatu cha dazi, cha mwezi na cha nyenzezi vikatimbika. Ndipo chigaŵa chimoza mu vigâwa vitatu vyâ ungweru wawo chikafipiskika. Pakaŵavyeso ungweru pa nyengo ya kukwana chigaŵa chimoza mwa vigâwa vitatu vyâ zuŵa limoza na usiku nawo ntheura pera.

¹³Ntheura nkhalawîsiska ndipo nkhapulika nombo apo yikawurukanga mu mlengalenga mukatikati na kuchemerezga na mazgu ghakuru kuti, “Soka! Soka! Soka ku wânthu awo wâkukhara pa charu, chifukwa chakulira kwa zimbata zitatu izo zakharapo zeneizo wângelo wâti wâlizgenge.”

Uvumbuzi 9

¹Mungelo wa chinkhonde wakalizga mbata yakhe, ndipo nkawona nyenzezi iyo yikawa kufuma kuchanya kwiza pasi. Nyenzezi iyi yikapika chijuriro cha chizongwe chambula chigoti.

²Nyenzezi yikajula chizongwe chira ndipo mukafuma josi ilo likaŵa nga ndi ilo likufuma mu ng'anjo yikuru ndipo dazi na mphepo vikafipiskika na josi la kufuma mu chizongwe.

³Zombe wakafuma mu josi lira, wakiza pa charu cha pasi ndipo wakapika luwozga ulo lukayana waka na lwa wâkalizga wâ mu charu.

⁴Ndipo zombe wakaphalirika kuti wareke kunanga utheka wa mu charu, panji chinthu chose icho nchiŵisi, nesi khuni lose ilo ndiŵisi. Kweni wânthu pera wêneawo wâlije chimanyikwiro cha Chiuta pa visko vyawo.

⁵Zombe yura kuti wakazomerezgeka kuŵakoma chara, kweni kuŵasuzga pa myezi yinkhonde. Urwirwi wakhe ukaŵa nga ndi urwirwi wa kalizga para waruma munthu.

⁶Mu mazuŵa ghara, wânthu wâmkupenja nyifwa, ndipo kuti wâmkuyisanga chara. Wânthu wâmkukhumba kufwa, kweni nyifwa yamkuŵachimbira.

⁷Mu kawonekero, zombe yura wakaŵa nga ndi mahachi agho ghanozgekera nkhondo. Pa mitu yawo pakaŵa chinthu icho chikawoneka nga ndi mphumphu ya golide ndipo visko vyawo vikakozgana na visko vyâ wânthu.

⁸Zombe yura wakaŵa na sisi nga ndi la wânakazi, ndiposo na mino ghakukozgana na gha nkharamu.

⁹Ndipo wakâwa na vivikiriro panganga ivyo vikâwa nga ndi ngunya za visulo. Kupoma kwa mapapindo ghawo kukaâwa nga ndi magareta agho ghakuguzika na mahachi ghanandi agho ghakuchimbilira ku nkhondo.

¹⁰Zombe yura wali na michira nga ndi ya âwakalizga, ndiposo na maluwozga. Mu michira yawo ndimo mukâwa nkhongono zakupwetekera âwanthu pa myezi yinkonde.

¹¹Zombe yura wali na karonga wawo, ndiyo mungelo uyo wakâwa na mazaza pa chizongwe chambula chigoti. Zina lakhe mu chiHebere ndi Abadoni, mu chiGriki ndi Apoliyoni.

¹²Soka lakudanga lira lajumpha, kweni kwakharaso masoka ghaâwiri agho ghati ghizenge ndipera.

¹³Mungelo wa chinkonde na chimoza wakalizga mbata yakhe, ndipo nkhapulika mazgu ghakufumira ku masengwe ghanayi gha jochero la golide ilo likâwa panthazi pa Chiuta.

¹⁴Lizgu likayowoya kwa mungelo wa chinkonde na chimoza uyo wakâwa na mbata kuti, "Sutula âwangelo âwanayi awo âwali kukakika pa mronga ukuru wa Yufurate!"

¹⁵Ntheura âwangelo âwanayi âwara, âweneawo âwakaâwikirkirathu kunozgekera ora, zuâwa, mwezi na chirimika kuti wakome âwanthu chigaâwa chimoza cha vigâwa vitatu, âwakasutulika.

¹⁶Unandi wa awo âwakakwera pa mahachi âwakâwa 200,000,000.

¹⁷Ntheura ndimo nkhawonera mahachi mu mboniwoni yane, awo âwakakweranga mahachi, âwakuvwara zingunya pa vifuâwa vyawo izo zikaâwa ziswesi nga ndi moto, za kubiriâwira, za nthura nga sulufure. Mitu ya mahachi yikakozgana na mitu ya nkharamu, ndipo mu milomo yawo mukafumanga moto, josi na sulufure.

¹⁸Vilengo vitatu ivi moto, josi, na sulufure ivyo vikafuma mu milomo ya mahachi ghara vikakoma âwanthu chigaâwa chimoza mu vigâwa vitatu.

¹⁹Pakuti nkhongono ya mahachi yili mu milomo, na mu michira yawo. Michira yawo yikaâwa nga ndi njoka iyo yikaâwa na mitu, ndipo yikapweteka âwanthu na michira yeneyira.

²⁰âwanthu âwanyakhe wose awo kuti âwakakomeka pa vilengo ivi chara, kuti âwakang'anamuka ku vinthu ivyo âwakajipangira na mawoko ghawo chara. Kweni âwakarutilira kusopa viâwanda, panji vikozgo vya golide, vya siliva vya mkuâwa, vya mawe na vya makuni. Vinthu ivyo kuti vikulaâwiska chara, nanga nkhupulika, nesi kwenda.

²¹Ŵanthu aŵa kuti ūkang'anamukako chara ku uheni wakukoma ūnyawo, wa kuwukwa, uzaghali na unkhungu.

Uvumbuzi 10

Mungelo na kabuku kachoko

¹Pamanyuma pa ichi nkhawona mungelo munyakhe wankhongono wakwikha kufuma kuchanya. Wakavungirizgika mu maŵingu, ndipo pa mutu wakhe pakâwa chiŵingavura. Chisko chakhe chikâwa nga ndi dazi, malundi ghakhe ghakâwa nga ndi mizati ya moto.

²Mungelo yura wakaŵa na kakarata kakuzinga ako kakaŵa kakujurika mu mawoko ghakhe. Lundi lakhe la maryero likakanda mu nyanja, ndipo lundi lakhe la mazere likakanda pa mtunda.

³Mungelo yura wakachemerezga na mazgu ghakuru nga ndi nkharamu iyo yikubangura. Wakati wachemerezga, vikhayokhayo vinkhonde na viŵiri vira vikayowoya.

⁴Nkhatenge ndilembe mazgu agho vikhayokhayo vinkhonde na viŵiri vira vikayowoyanga, kweni nkhapulika mazgu ghakufuma kuchanya ghakuti, "Ungavumbulanga chara mazgu agho vikhayokhayo vyayowoya ndipo ureke kughalemba!"

⁵Ntheura mungelo uyo nkhawona kuti wakanda pa nyanja na pa mtunda wakawuska woko lakhe la maryero muchanya.

⁶Iyo wakarapa chirapo mwa uyo ngwamoyo kwa muyirayira swii, mweneuyo wakalenga kuchanya na vyose ivyo vilimo, charu cha pasi na vyose ivyo vili mwenemumo, nyanja na vyose ivyo vili mwenemumo, ndipo wakati, "Kureke kuŵa chiziwulika!"

⁷Mu mazuŵa agho mungelo wa chinkhonde na chiŵiri wamkulizgira mbata yakhe, apo ndipo cha muchindindi cha Chiuta chizamkufiskika kwakuyana na umo wakapharazgira ku ūateŵeti ūakhe awo ndi nchimi."

⁸Penepapo mazgu agho nkhapulika kufumira kuchanya, ghakayowoyaso kwa ine kuti, "Rutanga ukatore buku lakujurika ilo liri mu woko la mungelo uyo wakanda pa nyanja na pa mtunda."

⁹Ntheura nkharuta ku mungelo yura ndipo nkhamuromba kuti wandipe kakarata kakuzinga kara. Iyo wakati, "Tora urye. Kati kâwaŵenge mu nthumbo mwako, kweni kati kanong'omerenge nga ndi uchi mu mlomo wako."

¹⁰Nkhatora kakarata kakuzinga kara mu woko la mungelo na kurya. Kakâwa kakunowa nga ndi uchi mu mlomo. Kweni nkhati ndarya, mu nthumbo mwane mukâwinya.

¹¹Penepapo wakandiphalira kuti, "Ukwenera kuchimiraso ḫanthu ḫanandi, mafuko ghanandi, mitundu yinandi na ḫakaronga wuwo."

Uvumbuzi 11

Ŵakaboni ḫawiri

¹Mungelo wakandipa thete lakuŵa nga ndi ndodo yakupimira, ndipo nkhaphalirika kuti, "Wuka, upime Nyumba ya Chiuta pamoza na jochero lakhe, ndipo uŵapende ḫanthu wose awo ḫakusopa mwenemumo.

²Kweni kupima baraza la kuwaro kwa Nyumba ya Chiuta chara, ulireke chifukwa liri kuperekeka ku ḫamitundu, ndipo kwa myezi 42 ḫati ḫawukandirizgenge msumba utuŵa uwu.

³Nditi ndipereke nkhongono ku ḫakaboni ḫane ḫawiri, ḫakuvwara vigudulu, kuti ḫachime mazgu gha Chiuta kwa mazuŵa 1,260."

⁴Ŵakaboni ḫawiri aŵa ndiwo makuni għaŵiri għa olive na nyali ziŵiri izo zikwima panthazi pa Fumu ya charu chose.

⁵Usange munthu wakukhumba kuŵachitira kaheni, mbwenu moto ufumenge mu mlomo mwawo na kuŵamyangura ḫarwani ḫawo. Yose uyo wakukhumba kuŵachitira kaheni, wamkukomekera mu nthowa yeneiyi.

⁶Ŵakaboni ḫara ḫaliso na mazaza ghakujalira mtambo kuti vura yireke kurokwa pa charu pa nyengo iyo ḫakuchimira. Ndiposo ḫali na mazaza ghakuzgolera maji kuŵa ndopa, na kuchisuzga charu na chilengo cha mtundu uliwose pose apo ḫakukhumba.

⁷Ndipo para ḫamara ukaboni wawo, chikoko icho chikakweranga kufuma mu chizongwe chambula kugota chira chizamkurwa nawo nkhondo ndipo chizamkuŵatonda na kuŵakoma.

⁸Ndipo mathupi ghawo għamkugona mu misewu ya mu msumba uwo pakuwugeremba ukuchemeka Sodomu na Eguputo, uko Fumu yawo yikapayikika pa mphinjika.

⁹Mu mazuŵa għatatu na hafu, ḫanthu ḫa mafuko ghose, ḫamitundu yose, na ḫa viyowoyer vyose ḫizamkughawona mathupi ghawo ndipo kwamkuŵavye na yumoza uyo wamkuzomera kuti għasungike mu dindi.

¹⁰Ndipo ḫanthu wose ḫa mu charu ḫamkusekerera, na kukondwa pa nyifwa ya nchimi ziŵiri izi. Ndipo ḫanthu ḫamkutumizgħirana vyawanangwa chifukwa nchimi ziŵiri izi zikasuzgħa chomene ḫanthu awo ḫakukħara pa charu.

¹¹Kweni pamanyuma pa mazuŵa għatatu na hafu ghara, muvuchi wa umoyo uwo ukafuma kwa Chiuta ukanjira mwa iwo. Ndipo awo ḫakimilira ḫakawona na kopa chomene.

¹²Ntheura nchimi ziŵiri zira zikapulika mazgu ghakuru kufuma kuchanya ghakuti, "Kwerera kuno kuchanya." Wākakwerera kuchanya muŵingu uku wārwani wāwo wākuwona.

¹³Pa nyengo yeneyira kukâwa chindindindi chikuru, ndipo chigaâwa chimoza mu vigâwa khumi cha msumba chikabwanganduka. Wānthu awo wākakomeka na chindindindi chira wākâwa vikwi vinkhonde na viŵiri. Awo wākakharapo wākatenthema ndipo wākamuchindika Chiuta wa kuchanya.

¹⁴Soka la chiŵiri lajumpha, kweni sono kwakhara soka la chitatu ilo likwiza sonosono.

Mbata ya chinkhonde na chiŵiri

¹⁵Mungelo wachinkhonde na chiŵiri wakati walizga mbata yakhe, mu mtambo mukafuma mazgu ghakuru ghakuti, "Mazaza gha kuwusa charu ghali mwa Fumu yithu na Mesiya wakhe. Ndipo ndiyo wati wawusenge kwa muyirayira swii."

¹⁶Wārara wāra 24, awo wakakhara pa vizumbe vyawo panthazi pa Chiuta, wākawa pasi kavunama, wākamusopa Chiuta,

¹⁷Wākati, "Imwe Fumu Chiuta, Mwenenkongono zose, Imwe muliko, ndipo mukâwako! Tikupereka viwongo kwa imwe, chifukwa mwajitorera nkhongono zinu zikuru ndipo mwayamba kuwusa.

¹⁸Wāmitundu wākakaripa, kweni ukari winu ukiza. Sono ndiyo nyengo yakweruzgira wākufwa. Sono ndiyo nyengo ya kuperekera njombe ku wāteŵeti wānu, zinchimi, na ku wānthu wānu wākupatulika ndiposo na wose awo wākuchindika zina linu, wākuzirwa na wāmbula kuzirwa. Sono ndiyo nyengo ya kuparanyira awo wākuparanya charu."

¹⁹Penepapo Nyumba ya Chiuta kuchanya yikajurika. Bokosi la Phangano likawoneka mu Nyumba ya Chiuta, ndipo kumwetuka kwa waleza kukaŵako, na mphomo, kulira kwa vikhayokhayo, chindindindi, ndipo na matalala ghakuru gha vura.

Uvumbuzi 12

Mwanakazi na chinjoka

¹Ndipo chimanyikwi chikuru chikawoneka kuchanya. Mwanakazi wakawwara dazi, malundi ghakhe ghakakanda pa mwezi ndipo pa mutu wakhe pakaŵa mphumphu ya nyenyezi 12.

²Mwanakazi yura wakaŵa na nthumbo, ndipo pa nyengo ya kubabira kwakhe wakalira na kuchemerezga chifukwa cha vyakuŵinya vy a pakubaba.

³Chimanyikwi chinyakhe chikawoneka kuchanya. Kukaŵa chinjoka chikuru chiswesi icho chikâwa na mitu yinkhonde na yiŵiri, ndiposo na masengwe

khumi. Ndipo pa mitu yakhe chikâwa na mphumphu zinkhonde na ziŵiri izo zikaŵa pa mitu yakhe yose.

⁴Ndipo muchira wakhe ukakukura nyenyezi za kuchanya chigaŵa chimoza mu vigâwa vitatu, ndipo ukaziponya pasi pa charu. Chinjoka chira chikimilira panthazi pa mwanakazi uyo wakâwa pafupi kubaba mwakuti chirye mwana para wababika waka.

⁵Wakababa mwana mwanarume mweneuyo wizamkuwusa mafuko gha ânthu na ndodo ya chisulo. Kweni mwana wakhe wakawapulikira kwa Chiuta uko na ku chizumbe chakhe.

⁶Mwanakazi wakachimbilira ku mapopa, kweneuko kukaŵa malo agho Chiuta wakamunozgera, mwakuti ndiko walerekere mazuŵa 1,260.

⁷Ndipo kukaŵa nkhondo kuchanya, Mikayele na ângelo âwakhe âkarwanga na chinjoka. Chinjoka chira na ângelo âwakhe chikarwanga nawo.

⁸Kweni chinjoka chira na ângelo âwakhe âkatondeka ndipo âkawâvye malo ghali ghose kuchanya.

⁹Ntheura chinjoka chikuru chira chikaponyeka pa charu cha pasi. Ichi ndicho chinjoka cha chiyawaka icho chikuchemeka na zina lakuti, "Muryarya" panji "Satana." Iyo ndiyo wakupuruska ânthu mu charu chose cha pasi, ndipo wakaponyeka pa charu pamoza na ângelo âwakhe.

¹⁰Penepapo nkhapulika mazgu ghakuru kufuma kuchanya, agho ghakati, "Sono ndipo chafika chiponosko, nkhongono, Ufumu wa Chiuta withu, na mazaza gha Mesiya wakhe. Pakuti mtunduli wa âwabali withu uyo wakuâtundura pa maso pa Chiuta muhanya na usiku waponyeka pasi.

¹¹Wanyithu âwali kumutonda na ndopa za Mwana-mberere na mazgu gha ukaboni wawo, chifukwa âkawura kutemwa ma umoyo ghawo nanga âkawâwa mu urwani wa nyifwa.

¹²Ntheura iwe mtambo sekerera pamoza na wose awo âkukhara mwenemuno! Soka ku charu cha pasi na nyanja, pakuti Satana wakhilira kwa imwe na ukari ukuru pakumanya kuti nyengo yakhe njifupi."

¹³Chinjoka chira chikati chawona kuti âchiponya pa charu cha pasi, chikamba kumuzikizga mwanakazi uyo wakababa mwana mwanarume yura.

¹⁴Kweni mwanakazi wakapika mapapindo ghâwiri gha nombo yikuru mwakuti wawuruke na kuchimbirako ku chinjoka na kuya ku mapopa. Kwenekura wakwenera kulereka kwa virimika vitatu na hafu, kuti chinjoka chira chireke kumuuwona.

¹⁵Chinjoka chikafunya maji kufuma mu mlomo wakhe agho ghakâwa nga ndi mronga, mwakuti ghamukukure mwanakazi yura.

¹⁶Kweni charu chikamovwira mwanakazi yura pakujula mlomo wakhe na kumira maji gha mronga ura agho chinjoka chikafunya mu mlomo wakhe.

¹⁷Penepapo chinjoka chira chikamukaripira mwanakazi. Ntheura chikaruta kuya karwa na awo âwakakharapo âwa mu mphapu ya mwanakazi, awo âwakasungilira marango gha Chiuta na kukoreska chipanikizgo chawo mwa Yesu.

¹⁸Chinjoka chira chikaya kimilira mu mphepete mwa nyanja.

Uvumbuzi 13

Vikoko viŵiri

¹Ndipo nkhawona chikoko chikuzuwuka mu nyanja, icho chikâwa na masengwe khumi na mitu yinkonde na yiŵiri. Pa masengwe ghakhe pakâwa mphumphu khumi ndipo pa mitu yakhe pakalembeka mazina gha kutuka Chiuta.

²Sono chikoko icho nkhawona chikaâwa nga ndi nyalubwe, vikandiro vyakhe vikaâwa nga ndi vya nkharamira, mlomo wakhe ukaâwa nga ngwa nkharamu. Chinjoka chira chikapereka nkhongono zakhe, chizumbe chakhe pamoza na mazaza ghakhe ghakuru ku chikoko chira.

³Mutu umoza wa chikoko ukawoneka nga uli na chilonda chakufwa nacho, kweni chilonda chakufwa nacho chikapora. Ndipo charu chose chikarondezga chikoko chira na kuzizwa,

⁴ndipo âwakachilambira chinjoka chira chifukwa chikapereka mazaza ku chikoko. Ndipo âwakachilambiraso chikoko chira na kuti, “Ndi njani uyo wakukozgana na chikoko ichi? Ndipo ndi njani uyo wangarwa nacho?”

⁵Chikoko chira chikapika mlomo kuti chiyowoye mwakujikuzga na kutuka Chiuta. Chikazomerezgeka kuâwa na mazaza ghakuchitira mlimo wakhe pa myezi 42.

⁶Sono chikamba kuyowoya mazgu ghakumutuka Chiuta, zina lakhe, na malo agho wakukhara Chiuta ndiposo na âwanthu wose awo âwakukhara kuchanya.

⁷Ndipo chikazomerezgekaso kurwa nkhondo na âwanthu âwa Chiuta na kuwatonda. Chikapikaso mazaza kuwusa âwanthu âwa mafuko ghose, âwanthu âwa viyowoyeroyose, na âwamitundu yose.

⁸Âwanthu wose awo âwakukhara mu charu cha pasi, âwati âwachilambirenge. Aâwa ndi wose awo kufuma ku mutendeko mazina ghawo ghandalembeke mu Buku la âwamoyo la Mwana-mberere uyo wakakomeka.

⁹Yose uyo wali na makutu, rekani wapulike.

¹⁰Usange munthu wali kupimikira kuya ku uzga, ku uzga wati ḫarutenge. Usange munthu wakukoma na lupanga, na lupanga wati wakomeke. Apa ndipo pakukhumbikwa kuti ḫanthu ḫa Chiuta ḫaŵe ḫakuzizipizga na ḫa chipulikano.

¹¹Pamanyuma pakhe nkhawona chikoko chinyakhe chikutumphuka chikufumira kuwaro kwa charu. Ichi chikāwa na masengwe ghawiri agho ghakāwa nga ndi gha Mwana-mberere ndipo chikayowoyanga nga ndi chinjoka chira.

¹²Chikoko ichi chikāwa nagho mazaza ghose gha chikoko chakudanga chira panthazi pakhe. Chikāwachichizga ḫanthu wose awo ḫakukhara mu charu kuchilambira chikoko chakudanga chira, icho chilonda chakhe chakufwa nacho chikapora.

¹³Chikoko cha chiŵiri ichi chikuchita vimanyikwiro vikuru vyakuzizwiska nanga nkhukhizgira moto pa charu cha pasi kufuma kuchanya, uku ḫanthu wose ḫakuwona.

¹⁴Chikuŵapurusa ḫanthu wose awo ḫakukhara pa charu cha pasi na vimanyikwiro ivyo chikazomerezgeka kuchita pa maso pa chikoko chakudanga chira. Chikoko chira chikuŵaphalira ḫanthu aŵa ḫakukhara pa charu kuti ḫapange chikozgo cha kuchindikira chikoko icho chikapwetekera na lupanga, ndipouli chikāwa na umoyo.

¹⁵Chikoko cha chiŵiri chikapika mazaza ghakuthutira muvuchi wakhe mu chikozgo cha chikoko chakudanga chira, mwakuti chikozgo chimanye kuyowoya na kuŵakoma wose awo ḫakureka kuchilambira.

¹⁶Chikuŵachichizga ḫanthu wose ḫakuzirwa na ḫambula kuzirwa, ḫasambazi na ḫakavu, ḫanangwa na ḫazga kuti ḫaŵe na chimanyikwiro cha chikoko pa woko la maryero panji pa visko vyawo.

¹⁷Chikachita ichi kuti munthu yose wareke kuzomerezgeka kugula panji kuguliska kwambula kuti wali na chimanyikwiro icho ndi zina la chikoko panyakhe nambara ya zina lakhe.

¹⁸Apa pakukhumba mahara. Uyo wali na vinjeru wapende kapendekero ka chikoko, pakuti ndi nambara ya munthu. Ndipo pakulemba kapendero aka ndi 666.

Uvumbuzi 14

Sumu ya ḫanthu ḫakuwomboleka

¹Ntheura nkhalaŵiska, ndipo nkhawona Mwana-mberere wimilira pa Phiri la Ziyoni. Pamoza nayo wakimilira na ḫanthu 144,000, awo ḫakalembeka zina lakhe na la ḫawiske pa visko vyawo.

²Ntheura nkhapulika mazgu kufuma kuchanya nga ndi chiwawa cha maji ghanandi ndipo nga nchiwawa cha chikhayokhayo chikuru. Ndipo lizgu ilo nkhalipulika likaŵa nga ndi kwimba kwa awo âwakulizga âwabango âwawo,

³na kwimba sumu yiphya panthazi pa chizumbe na panthazi pa vyamoyo vinayi vira na âwarara âwara. Kukâwavye munthu wakamanya kusambira sumu yira, kweni âwanthu âwara 144,000 pera awo âwali kuwomboleka kufuma ku charu cha pasi.

⁴Aŵa ndiwo âwanthu awo âwalije kujikazuzga na âwanakazi, ndi âwanthu âwakulangwa. Ndiwo âwakurondezga Mwana-mberere kose uko wakuya. Aŵa âwali kuwomboleka mukati mu âwanthu, kuŵa vipambi vyakudanga kwa Chiuta na Mwana-mberere.

⁵Ndipo utesi kuti ukusangikaso mu milomo yawo chara, pakuti iwo mbanthu âwambula kalema.

Mazgu gha âwangelo âwatatu

⁶Pamanyuma pa ichi nkhawona mungelo munyakhe wakuwuruka muchanya mukatikati mu mlengalenga. Iyo wakâwa na Uthenga Uweme wa muyirayira kuya kapharazga ku âwanthu awo âwamkukhara mu charu cha pasi, ku mafuko ghose, na mitundu yose, na viyowoyeroyose na âwanthu wose.

⁷Mungelo yura wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, "Mopani Chiuta na kumuchindika, pakuti yafika nyengo yakuti weruzge âwanthu wa mu charu chose. Mumusope iyo uyo wakalenga mtambo na charu cha pasi, nyanja ndiposo na mbwiwi za maji."

⁸Mbwenu mungelo munyakhe, wa chiŵiri, wakarondezga na kuyowoya kuti, "Wawa! Wawa msumba ukuru wa Babuloni, weneuwo ukamweskanga âwanthu âwa mafuko ghose vinyo la ukari la virakorako vyose via uzaghali."

⁹Ndipo mungelo munyakhe wa chitatu, wakaŵarondezga na kuchemerezga na mazgu ghakuru wakati, "Usange walipo uyo wakusopa chikoko na chikozgo chakhe, ndipo wakupokera chimanyikwiro pa chisko chakhe panji pa woko lakhe,

¹⁰nayoso wamkumwa vinyo la ukari wa Chiuta. Vinyo ili wamkupungulikira mu nkhombo ya ukari wakhe, kwambula kusazgako kalikose kakuzizimiska. Munthu uyo wamkusuzgika na moto na sulufure wakugolera panthazi pa âwangelo âwatuŵa, na panthazi pa Mwana-mberere.

¹¹Ndipo josi lakutambuzgika kwavo likukwera kuchanya kwa muyirayira swii. Awo âwakuchilambira chikoko chira na chikozgo chakhe na awo âwakupokera chimanyikwiro cha zina lakhe, kuti âwamkupumula chara muhanya na usiku."

¹²Ichi chikukhumbikwa apa nchakuti âwanthu âwa Chiuta âwâwe âwakuzizipizga âweneawo âwakusunga marango gha Chiuta, na kuŵa na chipulikano mwa Yesu.

¹³Ndipo nkhapulika mazgu kufuma kuchanya, ghakati, "Lemba ichi: Mbakutumbikika wakufwa awo wakufwira mu Fumu kufuma sono mkaka kunthazi." Mzimu wakuti, "Mbakutumbikika nadi, mwakuti wapumule ku kutokatoka kwawo, pakuti milimo yawo yikuwarondezga."

Vuna ya charu

¹⁴Pamanyuma pa ichi nkhalaŵiska ndipo nkhawona bingu lituŵa. Yumoza uyo wakawoneka nga ndi Mwana wa Munthu wakakhara pa bingu lira. Wakavwara mphumphu ya golide pa mutu wakhe ndipo wakakorera chigeru chakuthwa mu woko lakhe.

¹⁵Ndipo mungelo munyakhe wakafuma mu Nyumba ya Chiuta wakachemerezga kwa iyo uyo wakakhara pa bingu cuti, "Tora chigeru chako na kwamba kuvuna, pakuti nyengo ya kuvuna yafika, ndipo vuna ya charu yakwana."

¹⁶Uyo wakakhara pa bingu wakazungunya chigeru chakhe pa charu ndipo wakavuna vyose vya pa charu.

¹⁷Pamanyuma mungelo munyakhe wakafuma mu Nyumba ya Chiuta ya kuchanya, nayo wakawa na chigeru chakuthwa.

¹⁸Ndipo mungelo munyakhe uyo wakawa na mazaza pa moto, wakiza kufuma mu jochero wakachemerezga chomene kwa mungelo uyo wakawa na chigeru chakuthwa wakati, "Tora chigeru chako chakuthwa icho unjire mu munda wa mpheska za charu cha pasi, ndipo udumure na kuwunjika, pakuti mpheska zakhe zaphya."

¹⁹Ndipo mungelo wakazungunya chigeru chakhe pa charu na kuwunjika mpheska za charu, ndipo wakaziponya mu chakukamiramo vinyo chikuru, cha ukari wa Chiuta.

²⁰Mpheska zira wakazikandanga mu chakukamiramo vinyo kuwaro kwa msumba. Ndipo mu chakukamiramo vinyo chira mukafuma ndopa, zeneizo zikenda mtunda wa makilomita 300, ndipo ndimba ya ndopa zira yikawa mita yimoza na hafu.

Uvumbuzi 15

Ŵangelo wankonde na wawiri wakwiza na vilengo vya umaliro

¹Ndipo nkhawona chimanyikwiro chinyakhe kuchanya chikuru na chakuzizwiska. Pakawa wango wankonde na wawiri awo wakawa na vilengo vinkonde na viwiri, vyeneivyo nyaya umaliro, pakuti vikawa virongorero vya ukari wa Chiuta.

²Nkhawona chinthu icho chikawa nga ndi nyanja ya galasi yakusazgikana na moto. Nkhawonaso wantru awo wakatonda chikoko na chikozgo chakhe

ndiposo na nambara ya zina lakhe. **Ŵakimilira mu mphepete mwa nyanja ya galasi, uku ūakorera ūabango awo Chiuta wakaŵapa.**

3 **Ŵanthu ūara wakimbanga sumu ya Mozesi, muteŵeti wa Chiuta, na sumu ya Mwana-mberere, ūakati, "Mwe Fumu Chiuta Mwenenkhongono zose, nawo mbukuru na kuzizwiska kwa milimo yinu! Karonga wa mafuko, nako nkhurunjika na kuneneska kwa nthowa zinu!**

4 **Mwe Fumu, ndi njani uyo wareke kumopani na kuchindika zina linu? Pakuti imwe pera ndimwe Ŵatuŵa. Mafuko ghose ghati ghizenge na kumusopani pakuti milimo yinu yakunyoroka yarongoreka."**

5 **Pamanyuma pa ichi nkhalaŵiska kuchanya ndipo nkhawona Nyumba ya Chiuta ya mukati mwa Chihema cha Ukaboni kuchanya kuti yajurika.**

6 **Ndipo mu Nyumba ya Chiuta mukafuma ūangelo ūankonde na ūaŵiri awo ūakawa na vilengo vinkhonde na viŵiri. Ūakavwara salu za bafuta zakutowa na zakugabuka ndipo ūakajiphinya na ūalamba ūa golide pa vifuŵa vyawo.**

7 **Chimoza cha vyamoyo vinayi vira chikapereka ku ūangelo ūankonde na ūaŵiri ūara ūabakule ūa golide ūankonde na ūaŵiri ūakuzura na ukari wa Chiuta uyo wali na umoyo muyirayira swii.**

8 **Ndipo Nyumba ya Chiuta yikazura na josi kufuma ku uchindami wa Chiuta na ku nkhongono zakhe. Ndipo pakaŵavye munthu wakamanya kunjira mu Nyumba ya Chiuta mpaka vilengo vinkhonde na viŵiri vya ūangelo ūankonde na ūaŵiri vikamara.**

Uvumbuzi 16

Ūabakule ūankonde na ūaŵiri ūa ukari wa Chiuta

1 **Pamanyuma pakhe nkhapulika mazgu ghakuchemerezga kufuma mu Nyumba ya Chiuta ghakuŵaphalira ūangelo ūankonde na ūaŵiri ūara kuti, "Rutani, ndipo mukapungulire pa charu cha pasi ūabakule ūankonde na ūaŵiri ūara awo ūali na ukari wa Chiuta."**

2 **Penepapo mungelo wakudanga wakaruta ndipo wakapungulira vya mu bakule wakhe pa charu. Ndipo vilonda vyazoza vyakununkha na vya kupweteka chomene vikaŵakora ūanthu awo ūakawa na chidindo cha chikoko na awo ūakasopa chikozgo chakhe.**

3 **Ndipo mungelo wa chiŵiri wakapungulira pa nyanja ivyo vikaŵa mu bakule wakhe. Penepapo nyanja yikazgoka ndopa pera nga ndi za munthu wakufwa, ndipo vyamoyo vyose ivyo vikaŵa mu nyanja vikafwa.**

4 **Mungelo wa chitatu wakapungulira ivyo vikaŵa mu bakule wakhe pa mironga na mbwiwi za maji. Penepapo maji ghose ghakazgoka ndopa.**

⁵Nkhapulika mungelo uyo wali na mazaza pa maji wakuti, "Mwe imwe Ḧatuŵa, mwa ḫarunji ndimwe mu weruzgi winu, imwe muliko ndipo mukaŵako.

⁶Pakuti iwo ḫakathiska ndopa za ḥatuŵa na nchimi, ndicho chifukwa mwaŵapa ndopa kuti ḫamwe. Ivi ndivyo vikuŵenerera."

⁷Ndipo nkhapulika mazgu kufuma ku jochero la sembe ghakuti, "Inya Fumu Chiuta Mwenenkhongono zose, weruzgi winu ngwa kuneneska, ndipo ngwa urunji."

⁸Ndipo mungelo wa chinayi wakapungulira pa dazi ivyo vikaŵa mu dira wakhe. Penepapo dazi likapika mazaza ghakochera ḫanthu na moto.

⁹ᬁanthu ḫakaphya na chithukivu chikuru, ndipo ḫakatuka zina la Chiuta uyo wali na mazaza pa vilengo ivi. Kweni iwo ḫakang'anamuka mu mtima chara kuti ḫachindike Chiuta.

¹⁰Mungelo wa chinkhonde wakapungulira pa chizumbe cha ufumu wa chikoko chira ivyo vikaŵa mu bakule wakhe. Ndipo ufumu wakhe ukaŵa mu chisi. ḫanthu ḫakajiruma malulimi ghawo mu urwirwi.

¹¹Iwo ḫakatuka Chiuta wa kuchanya chifukwa cha vyakuŵinya pamoza na vilonda vyawo, ndipo ḫakang'anamuka mu mtima chara ku viheni ivyo ḫakachitanga.

¹²Mungelo wa chinkhonde na chimoza wakapungulira pa mronga ukuru wa Yufurate ivyo vikaŵa mu bakule wakhe. Penepapo maji ghakhe ghakakamuka mwakuti paŵe nthowa yakwizira ḫakaronga ḫakufuma ku mafumiro gha dazi.

¹³Ndipo nkhwona mizimu yitatu ya ukazuzi iyo yikawoneka nga ndi ḫachule. Yikafuma mu mlomo wa chinjoka chira, mu mlomo mwa chikoko chira, ndiposo mu mlomo wa nchimi yitesi yira.

¹⁴Pakuti ndi mizimu ya viŵanda iyo yikuchita vimanyikwiro. Yikwendendeka ku ḫakaronga ḫa charu chose cha pasi kuŵachema kuti ḫize ku nkondo yikuru pa zuŵa lira la Chiuta Mwenenkhongono zose.

¹⁵"Tegherezgani! Nkhwiza nga ndi munkhungu. Ngwakutumbikika uyo wakukhara maso na kusunga vyakuvwara vyakhe, mzire wende nkule ndipo wakhozgeke soni ku ḫanthu."

¹⁶Ntheura mizimu yikawunganya ḫakaronga pamoza pa malo agho mu chiHebere ghakuchemeka kuti "Arimagedoni."

¹⁷Mungelo wa chinkhonde na chiŵiri wakapungulira vya mu bakule wakhe mu mphepo. Ndipo mazgu ghakuru ghakapulikikwa kufuma ku chizumbe mu Nyumba ya Chiuta ya kuchanya, kuti "Kwafiskika."

¹⁸Ntheura kukiza kumwetuka kwa âwaleza na mazgu gha vikhayokhayo na chindindindi chakofya chomene. Umo âwanthu âwakalengekera, kuti chikâwako chindindindi cha nkhongono nga ndi ichi chara pa charu cha pasi.

¹⁹Msumba ukuru ura ukagaŵikana patatu ndipo misumba ya mafuko yikawa. Chiuta wakakumbuka Babuloni msumba ukuru ura ndipo wakawumweska vinyo lakucheruka kwa ukari wakhe, lakufuma mu nkhombo yakhe.

²⁰Ndipo virwa vyose vikazgeŵerekera waka, mapiri ghose nagho kuti ghakawonekasо chara.

²¹Ndipo matalala ghakuru gha uzitu nga makilogiramu 50 ghakawa pa âwanthu kufuma kuchanya. Ndipo âwanthu âwakatuka Chiuta chifukwa cha chilengo cha matalala pakuti chikâwâ chakofya chomene.

Uvumbuzi 17

Kweruzgika kwa mwanakazi muhule

¹Ntheura yumoza wa âwangelo âwankonde na âwâwiri awo âwakâwa na âwabakule âwankonde na âwâwiri, wakiza kwa ine ndipo wakati, "Zanga, ndipo ndizamkukurongora umo muhule mukuru yura weruzgikirenge, uyo wakukhara pa maji ghanandi.

²ÂWakaronga âwa charu âwakachitanga nayo uhule, ndipo awo âwakukhara mu charu cha pasi âwakalôwezgeka na vinyo la uhule wakhe."

³Ndipo mungelo yura wakandiyegha mu Mzimu kuya nane ku mapopa. Ku malo ghara nkhawona mwanakazi wakhara pa chikoko chiswesi icho chikazura na mazina gha vitusi. Chikoko chira chikâwâ na mitu yinkonde na yiŵiri, ndiposo na masengwe khumi.

⁴Mwanakazi yura wakavwara vyakuvwara vyakururupira na viswesi ndipo wakajitozga na golide, na mikanda ya mtengo wapatali. Mu woko lakhe wakakorera nkhombo ya golide yakuzura na maukazuzi ghose na mauheni gha uhule wakhe.

⁵Pa chisko chakhe pakalembeza zina la muchindindi lakuti, "Babuloni mukuru, nyinawo wa mahule na wa maukazuzi gha charu cha pasi."

⁶Ndipo nkhawona mwanakazi yura kuti walowera ndopa za âwatuâwa na za awo âwakapereka umoyo wawo ku nyifwa chifukwa cha Yesu. Nkhatti ndamuwona mwanakazi yura, nkhazizwa chomene.

⁷Mungelo yura wakandifumba wakati, Ukuzizvirachi? Nditi ndikuphalire ching'anamulo cha chamuchindindi cha mwanakazi uyu na cha chikoko icho wakharapo cha mitu yinkonde na yiŵiri na masengwe khumi.

⁸Chikoko icho ukawona, chikâwa chamoyo pa nyengo yinyakhe, kweni sono kuti chichali chamoyo chara. Ndipo chili pafupi kufuma mu chizongwe chambula chigoti ndipo chikuya kukakomeka. Wanthu wose âwakukhara pa charu awo kufuma ku mutendeko mazina ghawo ghandalembeke mu Buku la âwamoyo, wose âwamkuzizwa pakuwona chikoko ichi. âwamkuzizwa pakuwona kuti kale chikâwa chamoyo kweni sono kuti nchamoyoso chara, kweni chizamkuâwapo so kunthazi.

⁹“Apa pakukhumbikwa vinjeru na mahara. Mitu yinkonde na yiâwiri yira ndiyo mapiri agho mwanakazi yura wali kukharapo.

¹⁰Ndiwoso âwakaronga âwankonde na âwâwiri. Mwa iwo, âwankonde âwali kuwa. Yumoza wakuwusa sono ndipo munyakhe wachali wandafike. Kweni para wafika, wizamkukhara kanyengo kachoko waka.

¹¹Chikoko chira icho nyengo yinyakhe chikâwa chamoyo, ndipo kuti nchamoyoso chara, ndicho karonga wachinkonde na chitatu. Ndipouli nchimoza cha âwa karonga âwankonde na âwâwiri âwara. Kweni nacho chikuruta kupharaniko.

¹²“Masengwe khumi agho ukawona ndi âwakaronga khumi awo âwandapokere mazaza gha ufumu. Kweni wizamkupokera mazaza pa ora limoza pera nga mbakaronga pamoza na chikoko chira.

¹³Âwakaronga khumi aâwa, urato wawo ngumozza, ndiwo wakupereka nkhongono na mazaza ghawo ku chikoko chira.

¹⁴Iwo wizamkuchita nkhondo na Mwana-mberere, kweni Mwana-mberere wizamkuâwtonda, pakuti ndiyo Fumu ya mafumu ghose na Karonga wa âwakaronga wose. Ndipo wanthu âwakhe âwakuchemeka, âwakusoreka, na âwakugomezgeka wizamkutonda pamoza nayo.”

¹⁵Mungelo yura wakandiphalira wakati, “Maji ghara ukawona agho mwanakazi muhule yura wakukharanga, ndigho mitundu ya wanthu, mizinda ya wanthu, mafuko gha wanthu, ndiposo na viyowoyeroyose.

¹⁶Ndipo masengwe khumi agho ukawona ghara pamoza na chikoko chira, vizamkumutinkha mwanakazi muhule yura. Vizamkumupoka vyakhe vyose na kumureka nkhule. Vizamkurya nyama yakhe, pamanyuma kumocha pa moto kuti waphye petu.

¹⁷Pakuti Chiuta wachiâwika mu mitima yawo kuti âwachite khumbo lakhe, pakuchita na mtima umoza na kupereka mazaza ghawo ku chikoko, ghasuke ghafiskike mazgu gha Chiuta.”

¹⁸“Mwanakazi uyo ukawona yura, ndiwo msomba ukuru weneuwo ukuwusa âwakaronga wose pa charu cha pasi.”

Uvumbuzi 18

Kuwa kwa Babuloni

¹Pamanyuma pa ichi, nkhawona mungelo munyakhe wakwikha kufuma kuchanya na mazaza ghakuru ndipo charu cha pasi chikawala na uchindami wakhe.

²Wakachemerezga na mazgu ghakuru wakati, “Wawa! Wawa Babuloni msumba ukuru! Wazgoka malo ghakukharapo viwanda, mphanji yakukharamo mizimu yose ya ukazuzi, mphanji ya mizimu yiheni mphanji ya viyuni viheni na vyakutinkhika.

³Pakuti mafuko ghose ghamwa vinyo vya maulamphalampha gha ukazuzi wakhe. Wakaronga wa pa charu cha pasi wakachita nayo uzaghali. Wantru wa malonda wa pa charu chose cha pasi, wasambazga na nkhongono za luzokozoko lwakhe.”

⁴Pamanyuma pakhe nkhapulikaso mazgu ghanyakhe kufuma kuchanya, ghakuti, “Imwe wantru wane, fumanimo mu msumba umo, mzire namwe munjiremo mu kwananga kwakhe, ndipo mupokere vilengo vyakhe.

⁵Pakuti zakwananga zakhe zawunjikika mpaka zafika na kuchanya, ndipo Chiuta wakumbuka nchito zakhe ziheni.

⁶Mumuchitire nga ndi umo iyo wakachitira kwa imwe, mumuwezgere kaŵiri pa ivyo wali kuchita ku wantru wanyakhe. Mu nkhombo iyo wakamweskeramo wanji, mumuwikiremo chakumwa icho nkhongono yakhe yiwe kaŵiri kujumpha yira wakanozgera wanyakhe.

⁷Nga ndi umo iyo wakathumbwiranga na kujisanguruska na usambazi wakhe, namwe mumusuzge na kumuliriska. Pakuti mu mtima mwakhe wakuti, ‘Ine pano, ndine Fumukazi. Ine ndine chokoro chara, ndipo ndizamkutengerapo chara.’

⁸Ndicho chifukwa vilengo vyose, vyamkumwizira pa zuwa limoza. Vilengo ivi ndi nthenda yakofya, chitengero na njara, ndipo wizamkocheka na moto. Pakuti njankhongono Fumu Chiuta iyo yikumweruzga.”

⁹Ndipo wakaronga wa charu cha pasi awo wakachita uzaghali na mwanakazi yura na kusangana nayo vya mu luzokozoko, wizamkumulira na kutengera chifukwa iyo para wakulaŵiska josi la kuphya kwakhe.

¹⁰Iwo wamkwimilira kutali chifukwa cha kofye ka na kutambuzgika kwakhe. Ndipo wamkuyowoya kuti, “Soka mwe! Soka mwe! Iwe msumba ukuru! Iwe Babuloni, msumba wankhongono! Mu ora limoza pera, kweruzgika kwako kwafika!”

¹¹Ŵanthu ū malonda ū pa charu chose cha pasi, ūamkumulirira na kumutengerera, pakuti palije munthu wakugulaso malonda ghawo.

¹²Palije wakugula malonda gha golide, siliva, vitowelo na ngale; malonda gha salu za bafuta muweme, za kururupira, za siliki na ziswesi; malonda gha mitundu yose ya makuni ghakununkhira, vinthu vyose vyakupangika kufuma ku minyanga ya zovu, vinthu vyose vyakupangika kufuma ku makuni ghakuzirwa, mkuŵa, chisulo na libwe lakutowa;

¹³malonda gha vyakununkhira vyā kinamoni, vyakununkhiskira, vyakununkhira, mure na lubani; malonda gha vyakurya vyā mitundumitundu nga vinyo, mafuta, ufu wakunyiririka na tirigu; malonda gha ng'ombe, mberere, mahachi na magareta ghawo; malonda gha ūazga na gha ūanthu ūanyakhe.

¹⁴Ŵamalonda ūara ūamkumuphalira kuti, "Vipambi vyakuphyā ivyo mtima wako ukulamphalampha navyo, vyakumalira. Usambazi wako wose na uchindami wako vyawukako kwa iwe. Kuti uti uvisangengeso chara."

¹⁵Ŵanthu ūakuguliska vinthu ivi awo ūakasambazgirapo pa iyo, ūizamkwimilira patali chifukwa chakofyeka na visuzgo vyakhe. Ūizamkulira na kutengera chomene,

¹⁶Ūamkuti, "Soka mwe! Soka mwe, iwe msumba ukuru! Ukawwaranga salu zituŵa, salu zakururupira na ziswesi. Ukajitzganga na golide, ndiposo na vitowelo na ngale.

¹⁷Mu ora limoza pera, usambazi wose uwu wasakazika." Wose ūakwendeska na ūakwenda mu ngarâwa, wose ūakwenda pa nyanja na awo ūakuchita malonda ghawo pa nyanja ūakimilira kutali.

¹⁸Pakuwona josi likutoroka mu msumba ura ukaphyanga, ūakachemerezga ūakati, "Ndi msumba ngu uwo ukalinganapo na msumba ukuru uwu?"

¹⁹Ūakajithira fuvu pa mitu yawo, ndipo ūakalira na kutengera chomene, ūakati, "Soka mwe! Soka mwe! Iwe msumba ukuru! Msumba weneuwu ūanthu wose awo ūali na ngarâwa pa nyanja, ūakasambazga na usambazi wakhe! Kweni pa ora limoza pera wazgoka mapopa!"

²⁰Sekererani imwe mukukhara kuchanya chifukwa chakuparanyika kwakhe! Sekererani imwe ūanthu ū Chiuta, imwe ūakutumika na imwe nchimi. Pakuti Chiuta weruzga msumba uwu chifukwa cha ivyo ukachita kwa imwe!

²¹Ndipo mungelo yumoza wankhongono wakatora libwe, likuru lakuŵa nga ndi lwara, wakaliponya mu nyanja na kuyowoya kuti, "Umo ndimo Babuloni msumba ukuru wizamkuponyekera pasi mwa nkhongono ndipo wizamkuwonekaso chara.

²²Penepapo kulira kwa ūabango, vilimbi vyakwimba fyoliro na zimbata, kuti vyamkupulikikwa chara mwa iwe. Ūasiri wose ūa milimo

yakupambanapambana, kuti wizamkusangikamoso chara mwa iwe. Kulira kwa lwara kuti kwamkupulikikwamoso mwa iwe chara.

²³Mwa iwe mwizamkuwonekaso kuwala kwa nyali chara. Mwa iwe mwizamkupulikwiko mazgu gha mwene-nthengwa na mlowokazi chara. Wa malonda wako wakawa wantru wakumanyikwa chomene mu charu cha pasi! Ndipo mafuko ghose ghakapusikika na wawukwi wako.”

²⁴Mu msumba wenewura mukasangika ndopa za nchimi, za wantru wa Chiuta, ndiposo na za wantru wose awo wakakomeka pa charu cha pasi.

Uvumbuzi 19

¹Pamanyuma pa ichi nkhapulika icho chikawa nga ndi mphomo yikuru ya mazgu gha mzinda ukuru kuchanya, yakuti, “Aleluya! Chiponosko, uchindami, na khongono nvya Chiuta withu,

²pakuti weruzgi wakhe ngwa unenesko na wakurunjika. Iyo weruzga muhule mukuru yura uyo wakanangiska charu cha pasi na uzaghali wakhe. Chiuta wavezgera nduzga pa iyo ndopa za wateweti wakhe.”

³Wantru wara wakayowoyaso kachiwiri wantru, “Aleluya! Josi la msumba ura likukwera kuchanya mpaka muyirayira.”

⁴Warara wara ²⁴ pamoza na vyamoyo vinayi vira, wakawa pasi, na kumusopa Chiuta uyo wakukhara pa chizumbe cha Ufumu, wantru, “Ameni! Aleluya!”

Chiphikiro cha nthengwa ya Mwana-mberere

⁵Ndipo kufuma ku chizumbe kukapulikwa mazgu ghakuti, “Chindikani Chiuta withu, imwe mose wateweti wakhe, imwe mukopa Chiuta, wachoko na warara, imwe mukopa iyo.”

⁶Penepapo nkhapulika icho chikawa nga ndi mazgu gha mzinda ukuru wa wantru nga ndikupoma kwa maji ghanandi, ndiposo nga chikhayokhayo chikuru cha leza, ghakati “Aleluya! Pakuti Fumu Chiuta withu Mwenenkongono zose ndiyo wakuwusa.

⁷Tiyeni tisekerere, tikonde na kumuchindika iyo. Pakuti ukwati wa Mwana-mberere yura wafika, ndipo Mlowokazi wakhe ngwa kunozgeka.

⁸Iyo wakazomerezgeka kuvwara malaya gha bafuta muweme, ghakutowa na ghakugabuka.” Bafuta muweme ndi milimo yiweme ya wantru wa Chiuta.

⁹Penepapo mungelo wakati kwa ine, “Lemba! Mbakutumbikika awo wakuchemeka ku chiphikiro cha nthengwa ya Mwana-mberere!” Ndipo wakayowoyaso wakati, “Agha ndi mazgu ghakuneneska gha Chiuta.”

¹⁰Penepapo nkhawa pasi pa malundi ghakhe kuti ndimulambire. Kweni iyo wakandiphalira kuti, “Reka kuchita ntheura. Ine nane ndine muteweti

munyako pamoza na wanyako awo mbakaboni wa Yesu. Ulambirenge Chiuta.” Pakuti kumuchitira ukaboni Yesu ndiwo mzimu wa uchimi.

Vya uyo wakakwera pa hachi lituŵa

¹¹Ntheura nkhawona kuchanya kwajurika, ndipo hachi lituŵa. Uyo wakakharapo wakuchemeka, “Wakugomezgeka” ndiposo, “Wakuneneska.” Pakweruzga na pakurwa nkhondo, wakuchita na urunji.

¹²Maso ghakhe ghakawâ nga nkhulilima kwa moto, ndipo pa mutu pakhe pakaŵa mphumphu zinandi za ufumu. Wali na zina lakulembeka ilo palije munthu wakulimanya kweni mwenecho pera.

¹³Munjilira uwo wakavwara ukabizgika mu ndopa. Munthu yura zina lakhe ndi, “Mazgu gha Chiuta.”

¹⁴Ndipo viwuru vya nkhondo vya kuchanya ivyo vikavwara malaya gha bafuta, ghakulipwitika, ghatuŵa na ghakutowa vikamurondezga pa mahachi ghatuŵa.

¹⁵Mu mlomo wa munthu yura mukufuma lupanga lwakuthwa lwakuti walangire mafuko gha wânthu. Wamkuwusa na ndodo ya chisulo ndipo wat i wakandenge chakukamiramo vinyo cha ukari wa Chiuta Mwenenkhongono zose.

¹⁶Pa munjilira wakhe na pa chigha wakhe wali na zina lakulembeka, “Karonga wa wâkaronga na Fumu ya mafumu.”

¹⁷Penepapo nkhawona mungelo uyo wakimilira pa dazi. Iyo wakachemerezga na mazgu ghakuru ku viyuni vyose ivyo vikuwuruka mukatikati mu mlengalenga kuti, “Zanine mwize kawungane pamoza pa chiphikiro chikuru cha Chiuta!

¹⁸Mwakuti murye nyama ya wâkaronga, nyama ya wârongozgi âwa nkhondo, nyama ya mahachi na ya awo wakwerapo, na nyama ya wânthu wose, wângwa na wâzga, wâkuru na wâchoko wuwo.”

¹⁹Penepapo nkhawona chikoko, na wâkaronga âwa pa charu cha pasi, pamoza na mawumba ghawo gha âwa nkhondo, wâkawungana kurwa nkhondo na uyo wakukwera pa hachi, pamoza na mawumba gha wankhondo wakhe.

²⁰Chikoko chira chikakoreka pamoza na nchimi yitesi yira iyo yikachitanga vimanyikwiro panthazi pakhe. Ndipo na vyeneivi, yikapusika wânthu wânanidi awo wâkawâna chimanyikwiro cha chikoko chira na awo wâkalambiranga chikozgo cha chikoko chira. Wakaponyeka wâmoyo mu nyanja ya moto iyo yikugolera na sulufure.

²¹âWa nkhondo awo wâkakharapo wâkakomeka na lupanga la mweneuyo wakukhara pa hachi. Lupanga ulu lukafuma mu mlomo wakhe ndipo viyuni vyose vikarya na kukhuta minofu ya wânthu wâra.

Uvumbuzi 20

Virimika 1,000 chimoza

¹Pamanyuma pa ichi nkhawona mungelo wakwikha kufuma kuchanya. Mu mawoko ghakhe wakaŵa na chijuriro cha chizongwe chambula chigoti na unyoro ukuru.

²Mungelo wakakora chinjoka cha chiyamwaka chira icho chikuchemeka "Muryarya" panji "Satana" na kuchikaka virimika 1,000.

³Wakachiponya mu chizongwe chira na kuchijalira, na kukhozga pachanya pakhe mwakuti chireke kupusikaso mafuko gha ŵanthu, visuke vimare virimika 1,000. Ndipo pa umaliro wa virimika vira chinjoka chira chikwenera kusutulika kwa kanyengo kachoko waka.

⁴Sono nkhawona vizumbe ndipo awo ŷakakharako ŷakaŵa awo ŷakapika mazaza ghakweruzgira. Ndipo nkhawonaso mizimu ya awo ŷakadumurika mitu chifukwa chakupereka ukaboni wa Yesu na chifukwa cha mazgu gha Chiuta. Iwo kuti ŷakachilambira chikoko panji chikozgo chakhe chara, ndipo kuti ŷakawavye kupokera chimanyikwiro pa visko panji pa mawoko ghawo. Iwo ŷakawuka ku ŷakufwa ndipo ŷakawusa pamoza na Khristu virimika 1,000.

⁵Ŵanyakhe wose ŷakufwa kuti ŷakawuka chara mpaka virimika 1,000 vikamara. Uku ndiko kuwuka kwakudanga.

⁶Ngwakutumbikika ndipo ndi mutuŵa uyo wali mu chiwuka chakudanga ichi. Pa ŷa ntēura nyifwa ya chiŵiri kuti yili na mazaza pa iwo chara. Kweni ŷamkuŵa ŷasofi ŷa Chiuta na ŷa Khristu, ndipo ŷamkuwusa pamoza nayo virimika 1,000 chimoza.

Kuthereskeka kwa Satana

⁷Para virimika 1,000 vira vyamara, Satana wizamkusutulika kufuma mu gadi lakhe.

⁸Ndipo wizamkuruta kuya kapusika mafuko agho ghali mu ngodya zinayi za charu cha pasi, Gogi na Magogi na kuŵawunganya pamoza kuti ŷarwe nkhondo. Unandi wawo ŷali nga ndi muchenga wa mu nyanja.

⁹Ŵakaparanyikira kosekose mu charu cha pasi na kuzingirizga msasa wa ŷanthu ŷa Chiuta na msumba wakhe wakutemweka. Kweni moto ukikha kufuma kuchanya, na kuŵamara petu.

¹⁰Penepapo Satana mweneuyo wakaŵapusika, wakaponyeka mu nyanja ya moto na sulufureumo mukaŵa chikoko na nchimi yitesi, ndipo ŷati ŷatambuzgike mwenemura muhanya na usiku kwa muyirayira swii.

Weruzgi wa umaliro

¹¹Pamanyuma pa ichi nkhawona chizumbe chikuru chituŵa, na uyo wakakharapo. Charu cha pasi na mtambo vikachimbira kufuma pa maso pakhe, ndipo kuti vikawonekaso chara.

¹²Ndipo nkhawona ūanthu ūakufwa ūakuzirwa na ūambula kuzirwa ūakwimilira panthazi pa chizumbe chira. Mabuku ghakajurika. Sono buku linyakhe likajurika ilo ndi Buku la ūamoyo. Ūakufwa ūakeruzgika kwakuyana na milimo yawo iyo yikalembeka.

¹³Ntheura nyanja yikapereka wose awo ūakafwira mwenemumo. Nyifwa na Gehena vikapereka ūakufwa ūawo, ndipo waliyose wakeruzgika kwakuyana na nchito zakhe.

¹⁴Ntheura nyifwa na Gehena vikaponyeka mu nyanja ya moto. Nyanja ya moto iyi ndiyo nyifwa ya chiŵiri.

¹⁵Ndipo usange zina la munthu waliyose likasangika kuti lindalembike mu Buku la ūamoyo, iyo wakaponyeka mu nyanja ya moto.

Uvumbuzi 21

Kuchanya kuphyia na charu chiphya

¹Ntheura nkhawona kuchanya kuphyia na charu chiphya. Pakuti kuchanya kwakudanga kura na charu cha pasi chakudanga chira vili kumara. Nyanja nayo kuti yikaŵakoso chara.

²Nkhawona msomba utuŵa, Yerusalemu muphyia wakwikha kufuma kuchanya kwa Chiuta, wakunozgeka nga ndi mwali uyo wajitzga kuya kakumana na mufumu wakhe.

³Ndipo nkhapulika mazgu ghakuru kufuma ku chizumbe ghakuti, "Malo ghakukharamo Chiuta na ūanthu. Iyo wizamkukhara nawo pamoza, ndipo iwo ūizamkuŵa ūanthu ūakhe. Chiuta iyomwene wati wâwenge nawo pamoza nga Chiuta wawo."

⁴Wati wafyure masozi ghose mu maso ghawo, ndipo nyifwa kuti yamkuŵakoso chara. Nanga nchitengero, panji kulira, nesi vyakuŵinya kuti vyamkuŵakoso chara, chifukwa vyakudanga vyose vili kumara."

⁵Ndipo uyo wakakhara pa chizumbe wakati, "Sono vinthu vyose nkhuvizgora viphya." Wakatiso, "Lemba mazgu agha, pakuti ngakugomezgeka na gha unenesko."

⁶Ndipo wakarutilira kundiphalira kuti, "Vyafiskika! Ndine Alefa na Omega, Jando na Umaliro. Uyo wali na nyota, nditi ndimupenge kwa wanangwa maji kufuma pa mbwiwi ya maji gha umoyo.

⁷Yose uyo watonda, ndiyo wati waharenge vyeneivi, ndipo ine nditi ndiŵenge Chiuta wakhe, iyo wati waŵenge mwana wane.

⁸Kweni ūwanthu awo ūwali na wofi, ūwambula chipulikano, ūwakuchita vyā ukazuzi, ūwakukoma, ūwazaghali, ūwawukwi, ūwakusopa vikozgo na ūwatesi wose ūwamkuponyeka mu nyanja iyo yikugolera na moto na sulufure. Iyi ndiyo nyifwa ya chiŵiri.”

Yerusalemu muphya

⁹Yumoza wa ūwangelo ūwankonde na ūwâwiri ūwara, awo ūwakâwa na ūwabakule ūwankonde na ūwâwiri ūwakuzura na vilengo vyā umaliro vinkonde na viŵiri, wakiza ndipo wakayowoya nane wakati, “Zanga kuno ndizakakurongore mlowokazi mweneuyo ndi muwoli wa Mwana-mberere.”

¹⁰Ndipo mungelo wakandiyegha mu Mzimu kuruta nane ku phiri likuru na litali. Wakandirongora Yerusalemu msomba utuŵa ukwikha pasi kufuma kuchanya kwa Chiuta.

¹¹Ukaŵala na uchindami wa Chiuta. Kuŵala kwakhe kukâwa nga ndi kuŵala kwa libwe lakuzirwa chomene, nga ndi libwe lituŵa lakulangala nga sangalawe.

¹²Msuma ura ukaŵa na linga likuru na litali ilo likâwa na vipata 12 na ūwangelo 12 pa vipata. Pa vipata vira pakalembe mazina gha mafuko 12 gha ūwaisraele.

¹³Kukâwa vipata vitatu ku mafumiro gha dazi, ku mpoto vipata vitatu, ku mwera vipata vitatu ndipo ku manjiliro gha dazi, vipata vitatu.

¹⁴Ndipo chiliŵa cha msomba chikâwa na malufura 12, ndipo pakalembe mazina 12 gha ūwakutumika 12 ūwa Mwana-mberere.

¹⁵Ndipo mungelo uyo wakayoyanga nane, wakakorera ndodo ya golide, kuti wapime msomba ura, vipata vyā msomba ndiposo na viliŵa vyakhe.

¹⁶Msuma ukazengeka mwakuyana waka mu utali na mu ufupi. Mungelo yura wakapima msomba ura na ndodo yakhe ndipo ukaŵa makilomita 2,200 mu utali wakhe. Mu usani wakhe na mu kukwera kwakhe, vikuyana waka.

¹⁷Ndiposo wakapima chiliŵa chakhe, chikâwa mamita 65 mu kukwera kwakhe. Mungelo yura wakapima kwakuyana na kapimiro ako munthu wakapimiranga.

¹⁸Linga la msomba likâwa la mawe ghatuŵa, ndipo msomba ukaŵa wa golide mwenemwene nadi, wakulangala nga ndi galasi.

¹⁹Lufura lwa viliŵa vyā msomba lukarôweka na mawe ghakuzirwa ghamitundumitundu. Libwe lakwamba likâwa lituŵa, la chiŵiri likâwa la bululu nga mtambo, la chitatu likâwa lituwulufu, la chinayi likâwa lakubiriŵira,

²⁰la chinkonde likâwa lichesamu, la chinkonde na chimoza likâwa liswesi, la chinkonde na chiŵiri likâwa la nthura, la chinkonde na chitatu likâwa lakubiriŵira kwa ufipa, la chinkonde na chinayi likâwa lakuwoneka nga

chiziro, la khumi likaŵa lakubiriŵirabiriŵira, la 11 likaŵa la bululu pera, ndipo la 12 likaŵa la libwe liswesi lakuti che.

²¹Vipata 12 vikaŵa vya ngale 12, chilichose chikapangika na ngale yimoza. Ndipo msewu wa msumba ukanozgeka na golide mwenecho, wakulangala nga ndi galasi.

²²Ndipo mu msumba nkhawonamo Nyumba ya Chiuta chara pakuti nyumba yakhe ndi Fumu Chiuta Mwenenkhongono zose na Mwana-mberere.

²³Msumba kuti ukukhumba dazi panji mwezi kuŵaliramo chara, chifukwa uchindami wa Chiuta ndiwo ungweru wakhe, ndipo nyali yakhe ndi Mwana-mberere.

²⁴Mafuko gha âwanthu ghati ghendenge mu ungweru wakhe ndipo âwakaronga âwa charu chose cha pasi âwamkwiza mwenemumo na uchindami wawo.

²⁵Vipata vyakhe kuti viti vijarikenge chara zuŵa lose chifukwa kwamkuŵavye usiku.

²⁶Âwakaronga âati âwizenge mwenemumo na uchindami na kuzirwa kwa mafuko.

²⁷Kuti kwamkunjira kanthu kalikose kakukazuzgika mu msumba ura chara nesi munthu uyo wakuchita vya ukazuzi panji ndi mutesi, kweni awo âwali kulembeka mu buku la âwamoyo la Mwana-mberere.

Uvumbuzi 22

¹Penepapo mungelo yura wakandirongora mronga wa maji gha umoyo gheneagho ghakujeduka nga ndi galasi. Mronga uwu ukafumanga ku chizumbe cha Chiuta na cha Mwana-mberere,

²Ndipo ukakhira na kupoleta pakati pa msewu wa mu msumba. Ndipo sirya lirilose la mronga ura pakamera khuni la umoyo, na mitundu 12 ya vipambi. Khuni ili likapambikanga vipambi vyakhe mwezi uliwose, ndipo mahamba gha khuni ngakuchizgira mafuko gha âwanthu wose.

³Mu msumba ura kuti mwamkusangika kanthu kalikose chara ako nkhakutembeka na Chiuta. Kweni chizumbe cha Ufumu cha Chiuta na cha mwana-mberere chizamkukhara mwenemura ndipo âwateŵeti âwakhe âwamkulambira Chiuta.

⁴Âwamkuwona chisko chakhe ndipo zina lakhe lamkulembeka pa visko vyawo.

⁵Usiku kuti wamkuŵakoso chara. Kuti âwamkukhumba ungweru wa nyali panji wa dazi chara pakuti Fumu Chiuta ndiyo wizamkuŵa ungweru wawo. Ndipo âwamkuwusa kwa muyirayira swii.

Kwiza kwa Yesu

⁶Ntheura mungelo wakandiphalira kuti, “Mazgu agha ngakugomezgeka na ghakuneneska. Ndipo Fumu, Chiuta wa mizimu ya nchimi, wakatuma âwangelo âwakhe kuâwarongora âtawetâti âwakhe ivyo vikwenera kuchitika sonosono.”

⁷“Tegherezgani! Nkhwiza sonosono. Mbakutumbikika âwanthu awo âwakusungilira mazgu gha uchimi uwu agho ghali mu buku ili.”

⁸Ine Yohane, ndine nkhapulika na kuviwona vinthu ivi. Para nkhapulika na kuviwona, nkhawa pasi kuti ndisope pa malundi gha mungelo uyo wakandirongoranga vinthu ivi.

⁹Kweni wakati kwa ine, “Ungachitanga icho chara. Ine nane ndine muteâeti nga ndiwe, ndipo nkhuyana waka na âwabali âwako awo ndi nchimi na wose awo âwakusunga mazgu agho ghali kulembeka mu buku ili. Chiuta ndiyo umulambirenge.”

¹⁰Wakandiphaliraso wakati, “Ureke kubisa mazgu gha uchimi wa buku ili, chifukwa nyengo yili pafupi.

¹¹Rekani uyo âwakuchita uheni warutilire kuchita uheni, ndipo mukazuzi warutilire kuâwa mukazuzi, ndipo murunji, warutilire kuchita urunji, ndipo uyo ndi mutuâwa nayo warutilire kuâwa mutuâwa.”

¹²“Tegherezgani! Nkhwiza sonosono. Nkhwiza na njombe zane kuti ndipereke kwa waliyose kwakuyana na milimo yakhe.

¹³Ine ndine Alefa na Omega, Wakudanga na Wakumalira, Jando na Umaliro.”

¹⁴Mbakutumbikika awo âwakuchapa minjilira yawo, mwakuti âwâe na wanangwa wakuryera vipambi vyâ khuni la umoyo, ndiposo kuti âwanjire mu msumba pakunjilira pa vipata vira.

¹⁵Kweni kuvaro kwa msumba kuli zinchewê, âwawukwi, âwaleâwe, âwakukoma, âwakusopa vikozgo na wose awo mbatesi mu mazgu na mu machitiro.

¹⁶“Ine Yesu ndatuma mungelo wane kwa imwe na ukaboni uwu ku mipingo ya Chiuta. Ndine musisi na mphapu ya Davide. Ndine Nthanda, nyenyezi yakuâwala na mulenje.”

¹⁷Mzimu na Mlowokazi âwakuti, “Zanga.” Ndipo rekani uyo wakupulika wayowoye kuti, “Zanga.” Ndipo rekani uyo womirwa wize, ndipo uyo wakukhumba, rekani wamwe maji gha umoyo kwa wanangwa.

Mazgu gha umaliro

¹⁸Nkhumuchenjezga waliyose uyo wakupulika mazgu gha uchimi agho ghali mu buku ili. Usange munthu yunji wakuâwikirako kanthu ku mazgu agha, Chiuta watî wamusazgirepo vilengo ivyo vyalembeka mu buku ili.

¹⁹Usange munthu wakuwuskako mazgu gha Buku la uchimi uwu, Chiuta wamkuwuskako kwa iyo chigaŵa chakhe ku khuni la umoyo, na ku msumba utuŵa, vyeneivyo vyarongosoreka mu buku ili.

²⁰Mweneuyo wakupereka ukaboni ku vinthu ivi wakuti, “Inya nadi, nkhwiza sonosono.” Ameni. Zanine Fumu Yesu!

²¹Uchizi wa Fumu Yesu uŵenge na ŵatuŵa wose. Ameni.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil